1979

Pol. XXXI-2-13

590/11

TOTIUS LATINITATIS

LEXICON

CONSILIO ET CURA

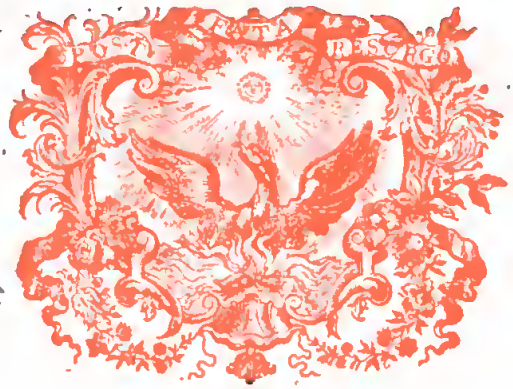
JACOBI FACCIOLATI,

OPERA ET STUDIO

ÆGIDII FORCELLINI,

ALUMNI SEMINARII PATAVINI, LUCUBRATUM.

TOMUS TERTIUS.

BIBLIOTECA NAZIONALE

PATAVII, Typis Seminarii, MDCCLXXI.

Apud Joannem Manfrè.

SUPERIORUM PERMISSU, ET PRIVILEGIO.

Digitized by Google

M.

Littera una eſt ex illis, quas Græci Grammatici ἡμίφωνα ἄφωνα, καὶ ἀσυνήθεια, hoc eſt ſemivocales ſimplices, & immutabiles, Latini liquidas appellant. Hanc, quod moleſtum in hoc dictionis ſonum habeat, & quendam quaſi mugitum, non niſi ægre compreſſo labris erumpentem, Latini Poetæ (nam Græcis nulla dictio in *μ* deſinit, ut monet *Quinctil. l.* 11. *c.* 10.) vocali ſubſequenteni, per Ecthliſin elidunt. Veteres tamen retinebant, & corripiebant. Idem *Quinctil. l.* 9. *c.* 4. *ante med.* docet, quoties claudit verbum, & vocalis ſequitur, ita efferri debere, ut parum exprimatur, adeo ut pæne cujuſdem noctæ litteræ ſonum reddat. Ferri vero non poteſt illorum vitium, qui ita proferunt, tanquam *o* ſit, & cum vocali ſequente conjungunt, ita ut *cum eum*, quaſi *cunnum* ſit, dicant. *Priſcian. l.* 8. *pag.* 555. *Putſch.* M obſcurum in extremitate dictionum ſonat, ut *templum*: apertum in principio, ut *magnus*: mediocre in mediis, ut *umbra*. ¶ In notis M ſignificat prænomen *Marcus*: addita vero virgula M'. vel Mſ. *Manius*. *Diomed. l.* 1. *pag.* 419. ¶ In numeris mille valet: non quod ſit prima ejus vocis littera, ſed quia cum olim CIↃ ſcriberetur, paulatim in M tranſiit.

M A

MA DIA, per Jovem, μὰ Δία, Græca jurandi formula, tum affirmando, tum negando. *Perron. in fragm. Tragor. cap.* 52. *Burm.* Syrum hiſtrionem exhibebat, concinente tota familia ma dia perite, ma dia. Hinc eſt noſtrum *modo*, *modii*, *modò no*.

MACAREIS, idis, f. Μακαρὶς, filia Macarei. *Ovid. 6. Metam. v.* 124. *de Phœbo.* ut peſtor Macareida laſerit Iſſen.

MACAREUS, Μακαρεύς, trisyllab. filius Æoli, qui Canacem ſororem ſuam vitiavit, ſuſcepitque ex ea filium. *Ovid. ep.* 11. *Heroid.* Sic in *Ibin*, *v.* 364. Utque ſua Macareus, ſic potiare tua.

MACCUS, a, um, *ſtruppo*, *balorda*, fatuus, ſtupidus, ſtolidus. Ducunt a μακκοῦν, deſipere, καὶ τὸ μὴ ἀκούειν: alii a quadam muliere ſtupida, quæ *Macca* appellabatur. *Apul. in Apolog.* Si cum hac una Rufini fallacia contendantur, macci prorſus, & buccones videbuntur. *Diomed. l.* 3. *pag.* 488. *Putſch.* In Atellana Oſcæ perſonæ inducuntur, ut Maccus. V. *Bucco*.

MACEDO, & Macedon, ŏnis, *Macedone*, Μακεδὼν, qui eſt e Macedonia. *Cic.* 5. *Phil. c.* 17. Quid Macedo Alexander? cum res maximas gerere cœpiſſet, &c. *Horat. l.* 3. *od.* 16. *v.* 13. diffidit urbium Portas vir Macedo. *Nepot in Eumen. c.* 3. Macedones milites. *& ibid.* Cum magno exercitu Macedonum. *Lucan. l.* 8. *v.* 694. Cum tibi ſacrato Macedon ſervetur in antro. *b. c.* Alexander M. ſepultus. ¶ Secundam produxit *Arator l.* 2. *in Act. Apoſt. v.* 313. vir quippe Macedo in ſomnis hæc viſus ait. Græci quoque interdum Μακεδὼν ſcribunt. ¶ *Macedum* pro *Macedonum* quidam leg. apud *Sil. l.* 14. *v.* 5. & *lib.* 17. *v.* 633. & alibi, item apud *Senec. Troad. Lucan. Manil.* & alios: ſed plerique al. ubique reponunt *Macrum*. V. *Macetæ*.

MACEDONIA, æ, f. *Macedonie*, Μακεδονὶς, regio ampla Europæ. Habet ab Occ. mare Ionium, ab Or. mare Ægæum, a Mer. Epirum, Achajam, & Theſſaliam, a Septen. Myſiam ſuperiorem, Scardo Orbeloque montibus interfiſis, cum Thraciæ particula. Dicta eſt a Macedone quodam Oſiridis, ſive ut *Stephanus*, & *Solinus c.* 9. (*al.* 14.) ſcribunt, Jovis filio ex Thya filia Deucalionis. *Plin. l.* 4. *c.* 10.

MACEDONIANUS, a, um. *Senatuſconſultum Macedonianum*, de quo eſt titulus *ff. lib.* 14. *Digeſtor.* originem habuit a quodam Macedone (ſic enim vocabatur) qui fuit improbus fenerator filiumfamilias, & ut ab iis uſuras exigeret, ad quidlibet audendum impellebat: adeo ut quidam etiam mortem patris moliretur, ut ſe a moleſto creditore liberarent. Cautum eſt itaque eo Senatuſconſulto, ut cui, qui filiofamilias mutuam pecuniam dediſſet, etiam poſt mortem parentis ejus, actio petitioque daretur. Cujus ſanctionis auctorem fuiſſe Senatui Veſpaſianum caret *Suetan. in ejus vita*, *c.* 11.

MACEDONICUS, a, um, ad Macedoniam pertinens. *Plin. l.* 4. *c.* 10. *ſub fin.* Macedonicum mare. *Id. l.* 35. *c.* 25. Macedonica ceraſa. *Id. l.* 5. *c.* 10. Macedonica chlamys. *Plaut. Pſeud.* 1. 1. 49. Macedonicus miles. *Liv. l.* 45. *c.* 23. Macedonica præda. ¶ *Macedonicus* cognominatus eſt Q. Cæcilius Metellus, devicto Pſeudophilippo, & Macedonia recuperata, & in provinciam redacta. *Velleii. l.* 1. *c.* 11. *Plin. l.* 7. *c.* 44. *Val. Max. l.* 4. *c.* 1. *n.* 10. & *lib.* 7. *c.* 1. *n.* 1.

MACEDONIENSIS, e, ad Macedoniam pertinens. Differt quidem a *Macedonius* ea ratione, qua *Hiſpanienſis* ab *Hiſpanus*. Adhibetur tamen promiſcue a *Plaut. Pſeud.* 4. 4. 4. Te ad illum duco dentatum virum Macedonienſem. *ſupra* 1. 3. 112. Illum eundem *Macedonium* dixerat.

MACEDONIUS, a, um, adject. Μακεδόνιος, qui ex Macedonia eſt. *Ovid.* 12. *Metam. v.* 466. Qui clypeo, gladioque, Macedoniaque ſariſſa Conſpicuus. Ubi ſecundam produxit exemplo Græcorum, qui interdum Μακεδώνιος ſcribunt.

MACELLARIUS, ii, m. *venditore di companatico*, ὀψωνάτης, qui obſonia omne genus eendit, agninam, bubulam, ſuillam, aves, piſces, & hujuſmodi: in quo differt a lanio, qui carnes pecudum tantummodo vendit. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 2. *a med.* Num plures nunc ta e cilla illic natos verres lanio vendis, quam hic apros macellario Sejus? *& cap.* 4. Ornithonem fructus cauſa habent macellarii. *Suetan. in Cæſ. c.* 26. Ea quæ ad epulum pertinebant quæveis macellariis oblocata, etiam domeſticatim apparabat. *Id. in Veſpaſ. c.* 19. Coevivabatur aſſidue, ac ſæpius recta ac dapſili, ut macellarios adjuvaret. ¶ Adjectivum *Veter. Max. l.* 3. *c.* 4. *n.* 4. Miro gradu Varro ad conſulatum ex macellaria patris taberna conſcendit. *Inſcript. apud Gruter. pag.* 647. *n.* 5. Negotiator artis macellariæ.

MACELLINUS dictus a ſervis ſuis Opillius Macrinus Imp. quod macelli ſpecie domus ejus cruentaretur ſanguine vernularum. *Capitolin. in Macrin. c.* 13.

MACELLUM, i, n. *piazza*, *dove ſi vende ogni ſorta di companatico*, ὀψωνάτιον, locus, in quo obſonia vendebantur. Varia Romæ fuere loca, in quibus ſeparatim earii generis obſonia vendebantur; forum boarium, piſcarium, cupediniis, olitorium, &c. Hæc omnia, inquit *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 32. poſtquam cnetracta in unum locum, quæ ad victum pertinebant, & ædificatus locus, appellatum macellum, ut quidam ſcribunt, quod ibi fuerit hortus (Nam μάκελλον ſeptmentum, vel *locum ſeptum* ſignificat: & Iones oſtia hortorum & caſtelli vocant μακέλλας) alii, quod ibi domus fuerit, cui cognomen fuit Macellus, quæ ibi publice diruta. Hæc *Varro*. Sic *Feſtus*: Macellum dictum a Macello quodam, qui exercebat in Urbe latrocinia: quo damnato Cenſores Æmilius & Fulvius ſtatuerunt, ut in domo ejus obſonia venderentur. Hoc idem confirmat *Varr.* apud *Donat. in Eun. c.* 2. 25. & Romanum Macellum dictum fuiſſe eum latronem, tradit. Alii docunt a maclandis pecoribus. *Plaut. Aulul.* 2. 8. 3. Venio ad macellum, rogito piſces, indicant caros, agninam caram, caram bubulam, vitulinam, cetum, porcinam, caram omnia. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 17. Macellum cetariorum. *Horat. l.* 1. *ep.* 15. *v.* 31. Pernicies, & tempeſtas, barethrumque macelli, Quidquid quæſierat, ventri donabat avaro. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 2. Collegiorum cœnæ excandefaciebant annonam macelli. *Martial. l.* 10. *epigr.* 59. Dives, & ex omni poſita eſt inſtructe macello Cœne tibi. ¶ Antiquis Romanis, & frugi hortus pro macella fuit. Oleribus enim fere victitabant. *Plin. l.* 19. *c.* 4. Ex horto plebi macellum, quondam innocentiore victu! *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 32. Forum olitorium: hoc erat antiquum macellum, ubi olerum copia. *Cic.* Catonem loquentem indocens, *de Senect. c.* 16. *a med.* Jam hortum ipſi agricolæ ſuccidiem alteram appellant. ¶ Quod in macello etiam olera venderentur, colligitur tum ex *ait. Varron. loc.* ubi contracta fuiſſe ait in unum macelli locum fore piſcaria, olitoria, &c. tum ex *Plin.* qui *l.* 19. *c.* 4. *a med.* ſcribit, in qua domo indiligens horrus ſit, e carnario, aut macella vivendum eſſe. *b. c.* emendam carnem, & olera, quæ in horto domeſtico per indiligentiam non colantur. ¶ Per ſynecdochen eſt ipſa macelli annona, ſeu cibi, qui in macello vendebantur. *Manil. l.* 5. *v.* 370. Numidarum paſcimur oris, Phaſidoc & damnis: arceſſitur inde macellum, Unde

surata novo convecta eſt æquore pellis. ¶ Maſculino gen. *Martial. epigr. 96. l. 10.* Hic pretioſus fames, contubatorque macellus. ¶ In macello proſtabant etiam coqui, conducendis parati. *Plin. l. 18. c. 11.*

MACELLUS, a, um, *magretto*, μαιαρικος, dimin. a *macer*, ut *Feſtus* docet in *Abellar. Lucil.* apud *Non. c. 2. n. 524.* Si noſti, non magnus homo eſt, naſuta, macellus.

MACĒO, es, n. 2. idem quod macren, a macer. *Plaut. Aulul. 3. 6. 18.* Qui oſſa atque pellis totus eſt: ita cura macet.

MACER, cri. V. *Æmilius Macer.*

MACER, cra, crum, *magro, macilento*, λεπτός, *sottile, ſmilzato*, exilis, gracilis, tenuis: cui oppoſitur *pinguis, plenus*. Dicitur de animalibus, quæ tenui carne operiuntur: & de terra humore carente, aut ſexis abundante. *Virg. Ecl. 3. v. 100.* Eheu, quam pingui macer eſt mihi taurus in herba! *Horat. l. 1. ep. 7. v. 33.* Macra cavum repetes arcſtum, quem macra ſubiſti. *Senec. epiſt. 78. ante med.* Maximi dolores conſiſtunt in macerrimis corporis partibus. *Gell. l. 20. c. 8.* Oſſibus inhærens, & macie. *Colum. l. 11. c. 2.* Macerrimi agri. *Varr. l. 1. R. R. c. 24.* Ager macior. *Colum. l. 2. c. 18.* Macriora loca ſimo juvanda ſunt. *Cic. c. Agror. cap. 25. ad fin.* Quod ſolum tam exile & macrum eſt, quod aratro perſtringi non poſſit? *Colum. l. 3. c. 10.* Macerrimæ ſtirpes. *b. c.* quæ humore, & alimento deſtituuntur. *Id. l. 8. c. 1.* Macerrimis vineis uvium ſtercora mederi. ¶ Fuit cognomen, ductum ab habitu corporis, in gente Licinia Romana, ut C. Licinius Macer, *in num. Fonſul. Rom. Patini, pag. 65 c.* & apud *Veler. Max. l. 9. c. 12. n. 7.* & Licinius Mecer, ſeu Macer Licinius apud *Liv. l. 4. c. 7. c. 23.* & alibi. ¶ Tranſlate *Martial. l. 2. epigr. 6.* Quid prodeſt mihi tam macer libellus, Nullo craſſior ut ſit umbilico? *b. e.* exiguus, brevis. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 180.* valtat res ludicra, ſi me Palma negata macrum, donata reducit opimum. *b. e.* mœſtum, triſtem, & veluti exectum. ¶ *Spiritus jejunio macer*, apud *Petron. in Satyr. c. 128.* eſt graveolens. Sed al. leg. *marcet*: alii aliter.

MACERATIO, onis, f. *macerazione*, τῆξις, ῥύψις, actus macerandi, & ſubigendi. *Vitruv. l. 7. c. 2.* Calx in maceratione diuturna liquora deferuere coacta. ¶ Item corruptio, labefactio. *Arnob. l. 4. pag. 152.* In ultimam tabem diſſluentium viſcerum maceratione conſumi.

MACERATUS, a, um, *inzuppo, meſſa in molle, macerato, ammollita*, μαραίς, ſubactus, mollitus. *Vitruv. l. 7. c. 1.* Calx cum non penitus macerata, ſed recens fumitur, cum fuerit inducta, puſtulas emittit. *Plin. l. 29. c. 3.* Ova macerate in aceto. *Id. l. 18. c. 10. a med.* Seſama macerata in calida. *Id. l. 14. c. 10.* Macerotis aqua vinaceis. *Id. l. 31. c. 7. extr.* Inteſtina piſcium ſale macerata. *Id. l. 10. c. 22.* Adepu oſcerie cum cinnamo multa nive obrutus, ac rigore gelido maceratus. ¶ Translate eſt exercitus, vexatus, afflictus. *Plaut. Pœn. 5. 4. 76.* Ei prædicabo, quo modo hujuſce filias apud vos habeatis ſervas, &c. ſetis ſunt maceratæ. ¶ Item enervatus, fractus. *Velleſ. l. 2. c. 112.* Para exercitus macerata, perductaque ad exitiabilem famem.

MACERESCO, is, n. 3. *macerarſi, mollificarſi*, τήκομαι, maceror, mollia fio. *Cato R. R. c. 90.* Lutum de amurca facito, palearum paulum addito, finito macereſcaat bene.

MACERIA, æ, f. *muro, muraccio, macia*, φράγμα, ἕρυμνα, paries ſub dio poſitus, ad ſepiendos hortos, villas, ſilvas, vineta, & hujuſmodi: ſive ex calce fiat, ſive ſicco lapide conſtruatur. Ejus ſpecies enumerat *Varr. l. 1. R. R. c. 14.* quatuor: e lapide, ut in agro Tuſculano; e latericiis coctilibus, ut in Gallico; e crudis, ut in Sabino; ex terra & lapidibus compoſitis, ut in Hiſpania. *Cato R. R. c. 15.* Maceriam ex calce, cæmentis, lutice, uti domious omnia ad opus præbeat: altam pedes quinque facito. *Varr. l. 3. R. R. c. 1.* Septa e maceriis ita eſſe oportere in leporario, ut tectorio tecta ſint. *Apul. in Florid. ſub fin.* Velut in maceria lapides temerario interjectu poni neceſſe eſt. *Plin. l. 5. ep. 6. ante med.* Maceria locum munire. *Siſenn.* apud *Non. c. 2. n. 560.* Poſt villarum macerias ac parietinas quinque cohortes in inſidiis reliquit. *Varr. l. 3. R. R. c. 5. a med.* Silva tota ſepta maceriis altis. *Papinian. Dig. lib. 18. tit. 1. leg. 73.* Maceria ſepulcrorum. *Terent. Adelph. 3. 4. 10.* Hanc in horto maceriam jubet dirui. *Plin. l. 25. c. 5.* Herba in maceriis naſcens. ¶ In veteri Inſcript. optimæ notæ apud *Gruter. pag. 611. n. 13.* bis habetur *macerres, ei*. Sic *Prudent. in Hamartig. v. 227.* Quamvis maceries florentes ambiat hortos.

MACERIATUS, a, um, macerie ſeptus. Inſcript. apud *Muratur. pag. 1644. n. 14.*

MACERIES, ei, f. *ſtemperazione, affliggione*, macies, maceratio, labefactio. *Afran.* apud *Non. c. 2. n. 536.* Quanta illius mors ſit macries tibi. ¶ Pro *materia*, V. *Materia* in fine.

MACERIOLA, æ, f. diminut. parva maceria. In quadam *Inſcript.* apud *Spon. in Miſcellan. pag. 293.* legitur *macereola*. In alia apud *Muratur. pag. 492. n. 2.* maceriola.

MACĔRO, as, avi, atum, *a. 1. mettere in molle, intridere, ammollire, macerare*, τήκω, ἀναβρέχω, *bagno*, affuſo humore tenerum & molle reddo, ſubigo, emollio. *Terent. Adelph. 3. 4. 17.* Saltamenta hæc fac macerentur probe. *Cato R. R. c. 156.* Braſſicem in aquam macerare oportet: ubi macerata erit, conjicito, &c. *Colum. l. 1. c. 6. a med.* In piſcine macerare lupinum, vimina, & virgas. *& mox.* Fimum aſſidue macerari liquore. *Vitruv. l. 7. c. 2.* Macerare glebas calcis. *Plin. l. 18. c. 11. panem. Id. l. 24. c. 9.* ramos genitæ aquæ marinæ. *& lib. 25. c. 11.* grana cacaliæ in oleo. *Id. l. 31. c. 7. extr.* inteſtina piſcium ſale. *Id. l. 33. c. 5.* pulverem herbæ ex aceto, ut omnis duritia ſolvatur. *Id. l. 26. c. 15.* aliquid fumo. *Al. leg.* limo. *& lib. 26. c. 10. ad fin.* pedes in aqua, in qua verbenaca decocta ſit. *mollificare. & lib. 11. c. 41.* totum corpus lacte. *bagnare, lavare*, ad molliendam cutem. *Vitruv. l. 8. c. 3. ante med.* Flumen, in quo podagrici crura macerantes levantur dolore. *Colum. de arborib. c. 19.* Ante annum ſcrobes fodito: ita ſole pluviaque maceraburntur. ¶ Pro tabeſcere, corrumpere, *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 69. Hard.* Cor ſolum viſcerum vitium non maceratur. *Plaut. Capt. 3. 4. 21.* Multos iſte morbus hominee macerat. *Colum. l. 4. c. 24. ante med.* Muſcus, qui crura vitium ſitu & veterno macerat, eradendus eſt. ¶ Translate eſt virea adimere, fatigare, frangere, enervare, infirmare, *ſuffocchire, indebolire, levar le forze, e la feroccia*: quia quæ macerantur, rigorem duritiamque amittunt. *Flor. l. 1. c. 6. circa med.* Fabius per Felernos, Gauranoſque ſaltus ſic maceravit Annibalem, *ut* qui frangi virtute non poterat, *mora* comminueretur. *Liv. l. 26. c. 13.* Alterum annum circumvallatos incluſoſque nos fame macerent. ¶ Elegantor refertur ad animum, & ſignificat dolore conſumere, tabefacere, cruciare, *affliggere, crucciare, conſumare. Terent. Andr. 5. 3. 13.* Sed quid ego? cui me excrucio? cui me macero? *Plaut. Trin. 2. 1. 2.* Egomet me concoquo, & macero, & defatigo. *Id. Mil. 3. 1. 21.* At hoc me facinus miſerum macerat, meumque cor corpuſque cruciet. *Id. Capt. 5. 1. 8.* Sat jam dolui ex animo, & cura me fat, & lacrymis macerevi. *Lucret. l. 3. v. 838.* Advenit id, quod eam (*mortem*) de rebus ſæpe futuris Macerat, inque metu male habet, curiſque fatiget. *& verſ. 75.* Macerat invidia, ante oculos illum eſſe potentem, Illum adſpectari, &c. *Ovid. Heroid. ep. 2. v. 105.* Maceror interdum, quod ſim tibi cauſa dolendi. C. *Cæſar* apud *auctor. vete Terent. ſub fin.* Maceror, hoc unum, & doleo, tibi deeſſe Terenti. *Horat. l. 1. od. 13. v. 6.* humor & in genas Furtim labitur, arguens, Quam lentis penitus macerer ignibus. *b. e.* conſumat lento amore. Adde *epod. 14. in fin.* & *Calpurn. Ecl. 6. v. 9.* ¶ *Macerare eſpectationem*, in longum ducendo cruciare. *Senec. in præfat. l. 4. exceptor. controverſ.* Non tamen eſpectationem veſtram macerabo, ſingulos producendo: liberaliter hodie, & plena manu faciam. ¶ Qui putant primam hujus vocis ſyllabam etiam corripi, invertunt illud *Ovidii* allatum: *Interdum macerer, quod*, &c. tum afferunt illud *Perſianum ex Pœnig. v. 1067. de adamante*. Frangitur hircino maceratus ſanguine tantum.

MACES. V. in *Macetes*.

MACESCO, is, n. 3. *fmagrire*, λεπτύνομαι, macer fio: a macco. *Colum. l. 2. c. 9. a med.* Conſtat, urva ſegetibus ejus (*bedei*) macereſcere. *Varr. l. 3. R. R. c. 16. a med. de apib.* Propter laborem aſperantur, & macereſcunt. *Id. l. 2. c. 1.* Macereſcentes boves. *Plaut. Capt. 1. 2. 30.* Ego tuo mœrore maceror, macreſco, confeneſco, & tabeſco miſer.

MACĔTÆ, arum, & *per ſyncop.* tum, m. *Macedoni*, iidem qui Macedonea, apud Poetas, *di Macedonia*. *Stat. l. 4. ſilv. 6. v. 106.* regnatur Macetum. *Auſon. de clar. urbib. n. 3. de Alexandria*. Macetumque attollite nomen. *Gell. l. 9. c. 3.* Macetæ locupletiſſimo imperio auĉti. Al. leg. *Macedones*. Adde *Lucan. l. c. v. 647. Sil. l. 14. v. 5. Val. Flacc. l. 1. v. 96.* & *Claudian. l. c. in Ruf. n. 279.* quibus locis qui *Macedum* (quod neque Græcum eſt, nec Latinum) pro *Macetum* leguut, paſſim reprehenduntur a Criticis.

MACĔTES, tum, populi Africæ circa Syrtes, forteſſe iidem cum illis, quos *Plin. l. 5. c. 5.* Macas vocat, & Ptolemæus Μασσύλους. *Sil. l. 7. v. 633.* Et Macetum primi, atque incolæ corpora Mauri. ¶ In linguiari eſt *Macer, etis*. *Id. l. 9. v. 222.* Marmaridesque, tum *Mauris* atrox, Garamaſque, Macetque.

MACĔTA, æ, f. Μακεδία, Macedonia, ut eſt apud *Heſych.* Legit hanc vocem *Scalig. l. 1. Iollian. Auſon. c. 69.* apud *Gell. l. 9. c. 3.* ubi alii aliter.

MACHÆRA, æ, f. *coltello, coltellaccio, ſpada, ſtocco*, μάχαιρα, gladius, cultri, enſis. Græca vox a μάχομαι, pugno. *Serv. ad Æn. 9. v. 505.* tradit eſſe inventum Pelei. *Iſid. l. 18. Orig. c. 6.* definit, gladium longum, ab una parte acutum. *Enn.* apud *Serv. ad lib. 9. Æn. v. 38.* Eia, machæras. *mano alle ſpade*. *Plaut. Curcul. a. 3. v. 54.* Clypeatus elephantum machære difficit. *Id. Mil. 1. 1. 53.* Ubi tu quingentos ſimul, ni hebes machæra foret, uno ictu occiderea. *& 2. 5. 52.* Machæra obtruncare aliquem. *Senec. l. 5. de Benef. c. 24. ſub fin.* Nec galeam illam, ſi videres, agnoſceres. machæra enim Hiſpana diviſa eſt. *Sueton. in Claud. c. 15.* Proclamante quodam, præcidendas eſſe falſeſto manus, carnificem ſtatim acciri cum machæra, menſaque lanionia, flagitevit. ¶ Obſcenum ſenſum habet apud *Plaut. Pſeud. 4. 7. 85.*

MACHÆRIUM, rii, n. *coltello*, μαχαίριον, μαχαιρίδιον, parve machæra. *Plaut. Aulul. 2. 9. 1.* Tu machærio congrum, murænam exdorſua, quantum potes. *Id. Rud. 2. 2. 9.* Qui tres duceret chlamydatos *cum* machæriis. Sed in primo exemplo videtur eſſe nomen ſervi.

MACHÆROPHORUS, i, m. *ſpadaccino*, μαχαιροφόρος, gladium ferens, ſicarius. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 10.* Machæropharia centum ſequentibus. *b. e.* militibus Græco more armatis.

MACHAON, onis, m. Μαχάων, ονος, Æſculapii filius, ex Arſinoe, al. ex Coronide, al. ex Hellone filia Meropis, al. ex Xanthione, Podalirii frater, medicus inſignis, (chirurgus, ut eſt apud *Cell. ſub init. profeſſion.*) qui cum reliquis Græciæ principibus ad bellum Trojanum profectus, ab Eurypylo occiſus eſt. *Propert. l. 2. el. 1. v. 61.* Tarda Philoctetæ ſanavit crura Machaon. *Martial. l. 2. epigr. 16.* Quid tibi cum medicis? dimitte Machaonas omnes.

MACHAONICUS, &

MACHAONIUS, a, um, adject. a Machaone. *Ovid. de remed. amor. v. 546.* Ille Machaonia vix ope ſanus erit. *Stat. l. 1. ſilv. 4. v. 114.* Seva Machaonio coierunt vulnera fuſco. *Sidon. l. 2. ep. 12. in fin.* Machaonia ars.

MA-

MACHINA, æ, f. *machina*, *ordigna*, *μηχανή*, opus, inſtrumentum, inventum, in quo, ut ait *Aſcon. in Verr.* 3. *c.* 56. non tam meteriæ ratio ducitur, quam manus, atque artis. *Plin.* de verſatili Cæſionis amphitheatro, *l.* 36. *c.* 15. *a med.* Hic eſt ille terrarum victor, in moulina pendeas, ad periculum ſuum plaudens. *Cæſ. mea.* Periturus momento aliquo luſtris machinis. *Lucret. l.* 5. *v.* 96. multoque per annos Sublevata, ruet moles & machina mundi. ¶ Specialim dicitur inſtrumentum ad magna pondera movenda, & transferenda, ad extollendam aquam, ad molendum, &c. de quibus *Vitruv. c.* 1. & *ſequentibus l.* 10. fuſe agit: & initio ſtatim definit: Machinæ eſt contineus ex materia conjunctio, maximas ad onerum motus habens virtutes. Dividit etiam in tria genera, ſcamlorium, ſpiritale, & tractorium. *Cic. Verr.* 3. *c.* 55. Omnes illæ columnæ, machina appoſite dejectæ, & repoſitæ ſunt. *Hirt. l.* 2. *ep. c. v.* 73. Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum. *Id. l. c. ad.* 4. *v.* 2. Trahuntque ſiccas machinæ carinas. *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 7. *leg.* 18. *ante med.* Machina frumentaria. ¶ Inter machinas, & organa diſtinguit *Vitruv. ait. c.* 1. V. *Organum.* ¶ Item catella, in qua venales ſervi proſtabant. *Q. Cic. de petit. conſul. c.* 2. Amicam, quam palam domi haberat, de machinis emit. ¶ Item pegma, in qua artifices opus faciunt, *palco*, *ornaduro*. *Plin. l.* 35. *c.* 10. *ſub fin.* Pingebat ſemper togatus, quamquam in machinis. *Ulpian. Dig. lib.* 13. *tit.* 6. *leg.* 5. *circa med.* Si ſervum tibi tectorem commodavero, & de machina ceciderit. *Ego mea.* Si, ut de plano opus faceret; tu eum impoſuiſti machinæ: aut ſi machinæ culpa factum eſt, minus diligenter ligatæ, vel factum, perticarumque vetuſtate. ¶ In re militari machinæ ſunt omnia inſtrumenta, quorum eſt uſus in obſidionibus, in pugnis, &c. turres, balliſtæ, vineæ, arietes, ſcorpiones, catapultæ, &c. de quibus *Vitruv. loc. citat. c.* 15. & ſequentib. *machinæ militares*, *artificioſo*. *Virg. l. Æn. v.* 46. Aut hinc in noſtros fabricata eſt machina muros. *Salluſt. in Jug. c.* 24. Vineis, turribus, & machinis omnium generum expugnare oppidum. *Plin. l.* 7. *c.* 56. *a med.* Muralem machinæ. *Vitruv. l.* 10. *c.* 19. Arietaria machina. *Flor. l. c. g.* Machinis urbem quatere. ¶ Hinc translate *Cic. Agrar. n. c.* 18. *ſub fin.* Hanc legem ad evertendas illius opes, tanquam machinam comparari. *Id. pro Dom. c.* 12. Iiſdem machinis ſperant me poſſe labefactari, quibus antea ſtantem perculerunt. ¶ Sæpe ſunt conatus, conſilia, dicta, quibus quippiam perficere, aut decipere aliquem aggrediuntur, *machinamone*, *allugio*, *ingenio*. *Plaut. Bacch. c.* 2. 54. Aliquam machinabor machinam, unde aurum efficiam herili filio. *Accius* apud *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 29. Nec quem dolum ad eum, aut machinam commoliar, ſcio. *Cic. ad Brut. ep. ult.* Ut omnem adhibeam machinam ad tenendum adoleſcentem. *Plaut. Mil.* 3. 2. *c.* Quantas res turbo! quantas moveo machinas! Eripiam ego hodie, &c.

MACHINALIS, le, *μηχανικός*, ad machines ſpectans. *Plin. l.* 7. *c.* 37. Grande & Archimedi geometricæ & machinalis ſcientiæ teſtimonium M. Marcelli contigit. *Auſon. ep.* 22. *v.* 34. Qui machinali ſaxa volvunt pondera.

MACHINAMENTUM, ti, n. idem ac machina. *Liv. l.* 24. *c.* 34. Machinamentaque alia quetiſandis muris portabant. *Tacit.* 4. *Hiſt. cap.* 30. Præcipuum pavorem ſtatuli ſuſpenſum, & nutans machinamentum, quo repente demiſſo, ſinguli, plureſve ſublime rapti, verſo pondere intra caſtra effundebantur. *Senec. ep.* 24. *circa med.* Singulis articulis ſingula machinamenta, quibus, retorqueantur, aptata. ¶ Translate *Impp. Gratian. Valentinian. & Theodoſ. lib.* 8. *Cod. Theodoſ. tit.* 18. *leg.* 6. Callida machinamenta commeantium. *Apul. de dogmat. Platon. l.* 1. *ad fin.* Machinamenta, quibus ad ſtrationes dijudicandaſque quentitates, & quelitates ſenſus inſtructi ſunt. *Gli organi de' ſenſi.*

MACHINARIUS, a, um, ad machinam pertinens. *Machinaria mola*, quæ per machinam ab jumento verſatur. *Apul. lib.* 7. *Metam.* ¶ *Machinarius menſor*, qui per machinam agros metitur. *Ulpian. Dig. lib.* 22. *tit.* 6. *leg.* 7. ¶ *Machinarius aſinus*, qui molam machinariam verſat. *Id. lib.* 33. *tit.* 7. *leg.* 12. *ante med.* & *African. lib.* 30. *leg.* 58. *vers.* quemquam alii non jumentum, ſed ipſum molam intelligunt, quæ *μυλη* Græce appellatur. Docet enim *Sutd.* in *Ἀνδρ.* *ὅτου* dici molæ lapidem ſuperiorem, qui movetur. ¶ *Machinarius commentator*, apud *Solin. c.* 5. (*al. cap.* 11.) *circa med. inventore de machinæ*, *ingegnere*. ¶ *Machinarius* abſolute, qui in machina opus facit, vel qui eſt machinarum artifex. *Paul. Dig. lib.* 9. *tit.* 2. *leg.* 30.

MACHINATIO, onis, f. *machinazione*, *ingegno*, *μηχάνημα*, actus & vis machinandi, artificium, ſolertia. *Cic.* 2. *de nat. Deor. cap.* 38. Cum machinatione quadam moveri aliquid videmus, ut ſphæram, ut horas, non dubitamus, quin illa opera fiat rationis. *& cap.* 48. Data eſt quibuſdam beſtiis etiam machinatio quædam atque ſolertia: ut in aranæolis aliæ quaſi rete texant, ut ſi quid inhæſerit, conficiant, &c. ¶ Item machinamentum, machina, *macchina*, *ordigno*. *Vitruv. l.* 10. *c.* 2. *a med.* Portationes fructuum non eſſent, niſi plauſtrorum, aut farracorum per terram, navicularum per aquam inventæ eſſent machinationes. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 31. Qui tantæ altitudinis machinationes tanta celeritate promovere poſſent. *& lib.* 4. *cap.* 17. Tigna machinationibus demiſſa in flumen defigere. *Hirt. de B. Alex. cap.* 6. Aquæ magnam vim ex mari rotis, ac machinationibus exprimere. ¶ Translate *Cicer.* 2. *de Orat. cap.* 27. Judex, tanquam machinatione aliqua, tum ad ſeveritatem, tum ad remiſſionem animi, tum ad triſtitiam, tum ad lætitiam eſt conторquendus. *Ulpian. Dig. lib.* 4. *tit.* 3. *leg.* 1. Dolus malus eſt omnis calliditas, fallacia, machinatio, ad circumveniendum, fallendum, decipiendum alterum adhibita. *Paul. ibid. leg.* 14. Quæ non magnam machinationem exigunt. *ſtraſſicio*, *furtorio*. *Ulpian. lib.* 45. *tit.* 1. *leg.* 36. Per machinationem obligatus. 4. *c.* per dolum.

MACHINATOR, oris, m. *ingegnere*, *architetto*, *μηχανοποιός*, *μηχανοποιός*, machinarum inventor & opifex, mechanicus. *Liv. lib.* 24. *c.* 34. *de Archimede.* Miraculi inventor, ac machinator bellicorum tormentorum, aperumque. *Senec. ep.* 88. *circa med.* Ludicris artibus annumeres licet machinatores, qui peſtimata per ſe fugentia excogitant, & tabulata tacite in ſublime crelcentia, &c. *Lactan. l. c. c.* 12. Deus rerum omnium machinator fecit hominem. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 642. *n.* 4. C. Babio Maſæo machinatori. ¶ Translate dicitur de inventora, & auctore cujuſcumque rei: & ſere in malam partem, *machinatore*, *ordituro*. *Cic.* 1. *Agrar. cap.* 5. *ad fin.* Tibi nos, Rulle, & iſtis tuis harum omnium rarum machinaturibus totam Italiam inermem tradituros ceſſiſſe miſiti. *Id.* 3. *Catil cap.* 3. Omnium ſcelerum improbiſſimus machinator. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 60. Machinator doli. *Apul. in Apol.* Auctor & machinator accuſationis. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 45. *in fin.* Architectus & machinator. *Senec. in Troadib. verſ.* 750. Machinator fraudis, & ſcelerum artifex.

MACHINATRIX, icis, f. *macchinatrice*, inventrix. *Senec. in Med. v.* 166. Tu malorum machinatrix facinorum.

MACHINATUS, us, m. idem ac machinatio. *Apul. in Apol.* Gloriatur me ſuc machinata reum poſtulatum. Adde *Sidon. lib.* 5. *epiſt.* 6.

MACHINATUS, a, um, particip. ſignificationis paſſivæ, per machinas effectus. *Vitruv. l.* 10. *c.* 1. *circa med.* Alpicliamus ſolis, lunæ, quinque ſtellarum naturam, quæ ni machinata verſarentur, non haberemus in terra lucem. *Salluſt.* apud *Macrob. l.* 2. *Saturn. cap.* 9. & *Non. c. c. n.* 859. Demiſſum victoriæ ſimulacrum cum machinato ſtrepitu tonitruum corooam capiti imponebat. *Id.* apud *Priſcian. l.* 7. *pag.* 702. *Pmſcb.* At Luculium regis cura machinata fames brevi fatigabat. *Id. in Catil. c.* 49. Indicium a P. Autronio machinatum. *cromato*, *ordito*.

MACHINOR, aris, atus ſum, dep. 1. *inventare ingegnoſamente*, *fabbricare*, *μηχανάομαι*, ingeniole excogito, & fabricor, molior, ſtruo, *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 59. *a med.* Ad uſum autem orationis, incredibile eſt, quanta opera machinate natura ſit. *Id. de univerſ. c.* 3. Qui hæc machinatus eſt, ut molitionem novam quæreret. *Id.* 3. *de Orat. c.* 44. Hæc duo muſici machinati ad voluptatem ſunt, verſum, atque cantum. *Vitruv. l.* 2. *c.* 6. *ante med.* Tritonem æreum collocavit, & ita eſt machinatus, ut vento circumageretur. ¶ Sæpe in malam partem ſumitur, *macchinare*, *tramare*. *Plaut. Caſ.* 2. 4. 22. Mihi illa nubet: machinara quod lubet. *Id. Capt.* 3. 3. 16. Niſi ſi meo aliquam cordi machinor ablutiam. *& Bacch. c.* 2. 54. Aliquam machinabor machinam, unde aurum ſimulem. *Cic. pro Dom. c.* 22. Cum arma in ædem Caſtoris comportabas, nihil aliud, niſi uti ne quid per vim agi poſſet, machinabare. *ὑφαίνω*. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 26. Sibi ipſi neforiam peſtem machinari. *Liv. l.* 2. *c.* 51. necem alicui. *Salluſt. in Catil. c.* 18. pemiciem cuipiam. *Cicer. c. Catil. c.* 2. peſtem in aliquem. *Juſtin. l.* 39. *c.* 4. *ſub fin.* exitium occultis inſidiis. *& mox.* ſeitimm per inſidias. *Ulpian. Dig. lib.* 4. *tit.* 3. *leg.* 1. adverſus hoſtem, vel latronem.

MACHINOSUS, a, um, *μηχανήεις*, machinis conſectus. *Sueton. in Ner. c.* 34. Repetentique Baulos in locum corrupti navigii machinoſum illud obtulit.

MACHINULA, æ, f. *macchinetta*, parva machina. Legitur apud *Feſt.* in voce *Muſcicule*, *Tucinga*, *Gromo*, & apud *Paulin. Nolan. in Nat.* XI. 5. *Fol. edit. Muratorii*, *v.* 458.

MACHLIS. V. *Achlis*.

MACIES, ei, f. *magrezza*, *macilenza*, *λεπτότης*, corporis extenuatio, a macco. *Col. l.* 6. *c.* 14. Inde tullis, & macies. *Ouid. l.* 13. *Metam. v.* 397. Adducitque cutem maciis. *Cic. Phil.* 7. *c.* 4. Profectus eſt ad bellum Hirtius conſul: at quo imbecillitate! qua macie! *quante ſtemuto!* & *Agrar.* 2. *c.* 34. Homo vegrandi macie horridus. *macilemo*, *e vicotta*. *Verm poeta* apud *eund.* 3. *Tuſcul. c.* 12. Refugere oculi: corpus macie retabuit. *Virg.* 4. *Georg. v.* 255. horrida vultum Deformat macies. *Id.* 3. *Æn. v.* 590. macie confecta ſuprema Ignoti nova forma viri. *Caſ. lib.* 3. *B. Civ. cap.* 58. *in fin.* Equi macie corrupti. *Horat. l.* 3. *od.* 27. *v.* 53. turpis macies decentes Deformat males. *Tibull. l.* 4. *el.* 4. *v.* 5. maciet tabentes occupat artus. *Prop. l.* 4. *el.* 3. *v.* 27. Dicerie & macie vultum tenuaſſe. *Lucan. lib.* 6. *verſ.* 515. tenet ora profundæ ſmda ſitu macies. *Plin. lib.* 30. *cap.* 7. Hoc macie ſcit. *effemo*, *ſmagrire*. & *lib.* 24. *cap.* 8. Reducere ad macism. ¶ Dicitur & de agris ſterilibus, & de triſti ſegetum proventu. *Colum. lib.* 2. *cap.* 4. In exili terra cultoris diligentia macies ſoli vincere poſſit. (Adde *Juſtin. lib.* 42. *cap.* 3.) *Ovid. l. Faſt. verſ.* 689. ſegete macie deficit. *Pallad. in Mart. tit.* 10. *a med.* Cortices macies jejuna nihil nutriet, *ſecchezza*: quo ſenſu & *Plin.* utitur *lib.* 17. *c.* 27. ¶ Apud *Solin. c.* 23. (*al.* 36.) *corr.* macies aquarum eſt, *ſcarſezza d' acque*. ¶ Translatur ad orationis tenuitatem, & inopiam. *Aull. dial. de Oratoribus. c.* 22. Quique alii in eodem valetudinaria hanc oſſa, & hanc maciem probant.

MACILENTUS, a, um, *macilemo*, *ἰνδαλμός*, macie extenuatus, plenus macie. *Plaut. Capt.* 3. 4. 114. Macilento ore, naſo acuto, corpore albo, & oculis nigris. *Id. Amn. c.* 3. 20. Macilentis malis, rufulus, aliquantum ventriofus. *Pallad. in Mart. tit.* 10. Macilentum ſolum.

MACIO, as, a. 1. *ſtemare*, *ἀναρρῶ*, macrum facin. *Solin. c.* 25. (*al.* 25. *a med.*) Caſpii maris fauces mirum in modum maciantur imbribus, crefcunt æſtibus.

MACIR ex India advehitur, cortex rubens radicis magnæ, nomine arboris ſuæ: qualis ſit ea, incompertum habeo. Corticis mella de-

coƈti uſus in medicina ad dyſentericos præcipuus habetur. Hæc *Plin. l.* 12. c. 8.

MACIS, idis, ficti aromatis nomen apud *Plaut. Pſeud.* 3. 2. 43. Quidam ajunt eſſe corticem aromaticum cujuſdam nucis Indicæ, qui Ital. *mace* dicitur.

MACOR, oris, m. *μαγρότης*, macies, a *macco*. Pacuv. apud *Non.* c. 2. n. 525. Corpus meum tabe, mœrore, macore ſenet. Al. leg. *mærore*.

MACRESCO, is, n. 3. *divenir magro*, λεπτύνομαι, macie fio. *Colum. l.* 6. c. 3. Ne penuria cibi macreſcat pecus. *Varr. l.* 2. *R. R.* c. 5. *a med.* Fames macreſcere cogit. *Feſtus* in *Curionum*: Curionem a gnum Plautus pro macro dixit, quaſi cura macruiſſet.

MACRITAS, atis, ſ. *μαγρότης*, macies, tenuitas, λεπτότης. *Vitruv. l.* 2. c. 4. Macritas arenæ. *Pallad. l.* 11. c. 1. Propter macritatem agræ ſemen aliud ferre non valet.

MACRITŪDO, inis, ſ. idem ac macies. *Plaut. Capt.* 1. 2. 35. Oſſa atque pellis ſum, miſera, macritudius.

MACROBII, orum, m. pop. Æthiopiæ, in Meroe inf. ad Or. ſic dicti a *μακρὸς*, longus, & *βίος*, vita, quia vita dimidio, quam nos protenſiore fruuntur. Forma ſunt pulcherrimi, plurimum valent robore, juſtitiam colunt, amant æquitatem. Apud eos lacus eſt adeo liquidus, ut ne folia quidem ſuſtineat, quo perſuſa corpora quaſi unƈta nitefcunt. Ultra illos defertæ inhumanæque ſolitudines ſunt. *Pompon. l.* 3. c. 9. *Plin. l.* 7. c. 2. & *Val. Max. l.* 8. c. 13. n. 5. *extern.*

MACROBIUS, ii. Aurelius Macrobius Ambroſius Theodoſius (vel Macrobius Ambroſius Aurelius Theodoſius) vir conſularis, & illuſtris, ſacrique cubiculi præfectus, qua fuerit patria, non conſtat, Romanus certe non fuit. Vixit autem Onorii & Theodoſii junioris temporibus, hoc ætate excunte ſæc. Chriſti IV. ſcripſitque commentaria in Ciceronem de Somnio Scipionis, & Saturnaliorum libros VII, in quibus ab A. Gellio multa deſcripſit, adeo ut ejus ſit & ſimia dictus ſit. Quamquam ultro ipſe fatetur, ſe ees ipſis verbis, quibus ab ipſis auƈtoribus enarratæ ſunt, explicaſſe, *in præfat. lib.* 1. *Saturn.*

MACROCHĒRA, *μακρόχειρα* a *μακρὸς*, longus, & *χὲιρ*, manus. *Tunicæ macrocheræ* apud *Lamprid. in Alex. Sev.* c. 33. accipimus manicatas. V. *Chirodotæ.*

MACHROCHIR. V. *Longimanus.*

MACROCOLUM, i, n. *carta regia*, *μακρόκολλον*, charta regia, quæ magnitudine Auguſtam, Liviannam, Fanniarum, cæteraſque cartæ ſpecies æquiperabat: a *μακρὸς*, longus, & *κόλλα*, membrum, membrana. *Cic. lib.* 16. *Attic. ep.* 3. *Λόγχαρτον* translatum in macrocolum lega convivis tuis. *Id. ibid. lib.* 13. *epiſt.* 25. Impenſam fecimus in macrocola. *Plin. lib.* 13. *cap.* 12. Pedalis, & cubitalis menſura erat macrocolis. *Hardouin.* ex MSS. legit *macrocollis* duplici *l*, a *κόλλα*, glutinum, ut *macrocollia* fuerint chartæ intec ſe junƈtæ, & glutino compactæ. Utcumque ſe res habeat, hujuſmodi chartis utebantur deſcribendis ſyntagmatis ex chirographo auƈtoris (qui ea in minoribus chartis conſcripſerat) ut in vulgus ederentur: quod ex allatis *Cicerone* locis ſatis apparet.

MACROLOGIA, ſ. *μακρολογία*, eſt vitium orationis, quo ſermo longior quam oporteat, uſurpatur. Græca vox eſt, & Græcis litteris ſcribitur a *Quintil. l.* 8. c. 3. *Charſ. l.* 4. *pag.* 242. & *Diomed. lib.* 2. *pag.* 444. *Pulſch.* qui omnes in exemplum aſſerunt illud *Livii*: Legati non impetrata pace, cetre domum, unde venerant, abiecrunt.

MACROR. V. *Maceo.*

MACTABILIS, le, qui mactari, vel mactare poteſt. *Lucret. l.* 6. v. 805. Tum ſit odor vitæ ſimilis mactabilis inſtar. Ita legit *Lambinus*, alii aliter.

MACTATOR, oris, m. occiſor. *Senec. in Troad. verſ.* 1002. Pecge mactatos ſenum.

MACTATUS, us, m. occiſio. *Lucret. lib.* 1. v. 98. Huſtia concideral mactatu mœſta parentis.

MACTATUS, a, um, *ſeparatur in ſacrificio, immolato, ſacrificato, occiſo*, occiſus in ſacrificio. *Horat. in fin. od.* 19. *lib.* 2. Mactata veniet lenior hoſtia. *Ovid.* 23. *Metam.* v. 448. Placet Achilleos mactata Polyxena manes. *Id.* 4. *Triſt. el.* 2. v. 35. corpora mactata deo. *Sueton. in Aug.* c. 15. Trecenti ex dedititiis ad aram divo Julio exſtructam hoſtiarum more mactati. ¶ Itere cumulatus, auƈtus, tum in bonam partem, tum in malam. *Ennius* apud *Serv. ad Æn.* 9. v. 641. Livius inde redit magno mactatu' triumpho. *Terent. Phorm.* 5. 8. 39. Mactatus infortunio. V. *Mactus.*

MACTE, & Macti. V. *Mactus.*

MACTĒA. V. *Mactya.*

MACTO, as, avi, atum, a. 1. *accreſcere, fidicitare*, propria eſt magis augere, quaſi *magis auƈte*. Mactare autem dicebantur, cum tuſo, vino, aliove ſuper hoſtiam poſito diceretur, *Macte hoſtia*. Ita *Varr. l.* 4. *de L. L.* c. 23. ea lectione *Scalig.* & *Serv. in* 4. *Æn.* v. 57. Indeque apud *Caton. de R. R. cap.* 134. *Macte hocce vino tuſerin eſto: Macte hocce ſerto eſto: Macte hocce dape pulcendo eſto.* Ubi Deo, cui ſacrificatus, dicitur *Macte eſto* pro *mactus*, h. e. cumulatus, auƈtuſque. Deum autem mactum eſſe jubebant, quia putabant, ſacrificiis augeri deorum felicitatem. *Varr.* apud *Non.* c. 4. *n.* 291. Pulrem dis mactare. *Cic. in Verr. c.* 6. Cum puerorum extis deos Manes mactare ſoleas. *Liv. l.* 9. c. 40. Eos ſe Orco mactare Junius dictitans. V. *Mactus.* ¶ Metaleptice ſumitur pro *cædere* in ſacrificiis, ſeu immolare, *καθ' ὑποστολὴν*, quod *cædis* voce in ſacrificiis, ut mali ominis, abſtinendum ſit. *Virg.* 4. *Æn.* v. 57. mactant lectas de more bidentes. Ubi *Servius* Mactari, verbum ſacrorum, *καθ' ὑποστολὴν* dictum. ¶ Per tranſlationem uſurpatur pro augere quocumque modo. *Cic. de Repub.* apud *Non.* c. 4. *n.* 291. Ferjot laudibus, mactant honoribus. *Arnob. l.* 2. *pag.* 84. Liberum patrem lanorum conſecratione mactatis. ¶ Transfertur etiam ad res malas, pro occidere, interficere. *Cic. de Harusp. reſp. cap.* 10. Clodius diviſores Tribunis domi ſuæ crudeliſſima morte mactavit. *Id.* 1. *Catil.* c. 11. Nec ad mortem rapi, non ſummo ſupplicio mactari impecabis? *Martial. l.* 1. *epigr.* 50. v. 23. Ibi illigatas mollibus damno plagis Mactabis, & vemas apros. ¶ Item pro violare, vel delere, e medio tollere. *Cic. 6 Verr. c.* 22. *extr.* Cum videant, jus civitatis illo ſupplicio eſſe mactatum. ¶ Item pro afficere. *Plaut. Pœn.* 3. 2. 14. Divitem audaƈter ſolemus mactare infortunio. *Id. Aulul.* 3. 5. 62. Dotatæ mactant & malo, & damno viros. *Enn.* apud *Non. ibid.* Qui illum dii deaque magno mactaſſint malo. *ἀγαθοποιῶ* pro *malevolens*, vel *malens*. ¶ Item pro fatigare, aut moleſtiam creare. *Plaut. Rud.* 1. 2. 8. Hoc, quod me mactat, concinnem lutum. ¶ Item pro præcipitare. *Accius* apud *Non. loc. cit.* Aut illorum opes fundam in campo, aut naves uram, aut caſtra mactabo in mare. Ita *Nonius.*

MACTRA, æ, ſ. *modius*, *μάκτρα*, vas, in quo farina ſubigitur. Vox Græca. *Perron. in ſragm. Trogus.* c. 74. *Burm.* De mactra illam ſubtili. Al. leg. da *mactrilla*. h. e. parva mactra. Alii vero aliter. Eſt enim is locus variis conjecturis agitatus.

MACTRILLA. V. vocem præced.

MACTUS, a, um, *accreſcitus*, cumulatus, auƈtus: *ex magis auƈtus*, ut *Feſtus* docet. Habet locum in ſacrificiis, in quibus, ut ait *Servius ad* 9. *Æn.* v. 641. quoties aut tus, aut vinum ſuper victimam fundebatur, dicebant, *mactus eſt taurus* vel *vino*, vel *ture*, hoc eſt cumulata eſt hoſtia, & magis auƈta. Sic quipiam deo offerentes dicebant deo: *macte hoc vino inferio eſto: macte hoc dape pulcendo eſto: macte hoc porco eſto*, ut eſt apud *Serv. ibid.* & *Caton. R. R.* c. 130. 134. & 139. quaſi deus ipſe ea oblatione major fieret, & honoratior, ejuſque beatitas augeretur. In his autem *macte eſto* politum eſt pro *mactus eſto*, vocativus pro nominativo (quamquam & *mactus* antiqui diserunt, teſte *Priſcian. l.* 5. *pag.* 668. *Putſch.*) & ſæpe *to eſto* omittitur. ¶ In eleganti uſu eſt *macte*, & *macti*, quoties gratulamur alicui, plaudimus, felicem, ac beatum eſſe, jubemus, & cohortamur, ut in virtute excolenda, quam recte factis adhuc ostendit, creſcat quotidie magis. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 6. *a med.* & 1. *Tuſcul. c.* 17. Macte virtute. ego enim ipſe cum eodem ipſo non invitus certaverim. *Virg.* 9. *Æn.* v. 640. atque his victorem affatur Iulum: Macta nova virtute puer: ſic itur ad aſtra. *Senec. ep.* 66. *ad fin.* Macte virtute eſto, ſanguinolentis, & ex acie redeuntibus dicitur. *Bravo! valeroſo!* *Liv. l.* 7. c. 36. Macti virtute milites Romani eſte: veltrum iter ac reditum omnia ſecula laudibus ferent. *Valer. Flacc. l.* 6. v. 547. Macte, ait, o noſtrum genus. *Lucil.* apud *Serv. loc. cit.* Macte, inquem, virtute, ſimulque his verſibus eſto. *Ov.* honoratus, laudatus, auƈtus tum virtute tua, tum verſibus meis. *Plin. l.* 2. c. 12. Macti ingenio eſte, cæli interpretes. *Liv. l.* 10. c. 40. Macte virtute diligentiaque auƈtoris. *Stat. ſ. Theb.* v. 280. Macta animo juvenis. *& lib.* 2. *Silv.* 2. v. 102. Macte curis, Latios iatee placidiſſime vates. *h. e.* felix conubii. *& Silv.* 3. v. 106. Macte bonis animi. *Martial. l.* 4. *epigr.* 13. Claudia, Rufe, meo nubit peregrina Pudenti: Macte eſto tedis, o Hymenæe, tuis. *Plin. in Panag. cap.* 46. Macte hac gravitatis gloria, Cæſar. *& cap.* 89. Macte uterque ingenti in rempubl. merito. ¶ Animadvertenda eſt ita loquendi ratio apud *Liv. l.* 2. c. 12. *ad fin.* juberem, macte virtute eſſe, ſi pro mea patrem ius virtus ſtaret. Ubi al. leg. *juberem, te macte, &c. Sic Flor. l.* 2. c. 18. Macte fortiſſimam, & meo judicio beatiſſimam in ipſis malis civitatem! afferuit cum fide ſocios, &c. Al. leg. *macte eſſe fortiſſimam*, &c. *offerunt: cum fide*, &c. Quibus locis *macte* tanquam indeclinabile, vel adverbium ponitur. ¶ Cum genitivo *Martial. l.* 12. *epigr.* 6. Macte animi, quem carus habes, & moramque tuorum, Quos Numa, quos hilaris potuit habere Cato. *Adde Stat. ſ. Theb.* v. 405. ¶ Abſolute & ſine caſu, *Cic. in fin. l.* 15. *ad Attic.* Servuli dicunt, eum, & agripetas ejectus a Buchetius. Macte! *bella! multa bene!*

MACULA, æ, ſ. *macchia*, *σπίλος*, ſordes, labes, quidquid alicujus rei proprium colorem inficit & corrumpit. *Cic. 2. de nat. Deor. cap.* 38. Eſt corporis macula, nævus: illi tamen hoc lumen videbatur. *Ovid.* 3. *Faſt.* v. 822. Maculas auferra da vellibus. *Plin. lib.* 30. *c.* 23. extrahere. *Id. l.* 32. c. 25. *a med.* in velle fecere. *Id. l.* 28. c. 7. *ad fin.* e velle abluere. *Id. l.* 30. c. 2. Lentigines ac maculas e facia tollit elaterium. *Io ſacche. & cap.* 23. *ad fin.* Ruta illitā lentrices & maculas toto corpore emendat. *Id. l.* 36. *c.* 29. Melilites medetur maculis corporis. *Perron. in Satyr.* c. 102. Aquæ aſperpo corpori maculam imponit. *Ovid.* 5. *Metam.* v. 455. Combibit os maculas. *Plaut. Capt.* 3. 4. 63. Maculatur corpus maculis turidis. *Cic. in Janum. Scip. c.* 8. Vides habitari ra terra ratis & paludibus in locis: & in ipſis quoſi maculis, ubi habitatur, vaſtas ſolitudines interjectas. *maculas* vocat, quia loca terræ habitabilia rara ſunt, & intervallis diſſita ſicut in velle maculæ. ¶ Tranſitate ad res turpis honeſtatem deformans, nota, infamia, dedecus, *mota, ſarcio, diluvio, infamia. Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 311. Quem ſcis ſcire tuas omnes maculaſque noſtiques. *Cic. pro Leg. Manil. cap.* 3. Delenda vobis eſt illa macula, Mithridatico bello ſuſcepta, quæ penitus jam infedit atque inveteravit in populi R. nomine. *Id. pro Dom. c.* 9. *a med.* Homo omnium ſcelerum libidinumque maculis notatiſſimus. *Id.* 7. *Verr. c.* 46. Errabus, Verres, cum ta maculas furorum & flagitiorum tuorum, ſociorum innocentium ſanguine cluere arbitrabare. *Id. pro Planc. cap.* 12. Hunc tu vitæ ſplendorem maculis aſpergo iſtis? *Id. pro Roſc. Amer. c.* 30. Legationis cæremoniam perfidia polluere, maculaque afficere. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1454.

Impri-

ſmprimere maculem laudibus. *Cic. Verr.* 5. *c.* 4 Ut ejus adoleſcentiæ maculas ignominiaſque præteream. *Id. pro Cluent. cap.* 5. Illam non pudor, non pietas, non macule familiæ a cupiditate revocavit. *Id. pro Balb. c.* 6. Eſt huius ſæculi labes quædam & macula, virtuti invidere. *Terent. Adelph.* 5. 8. 31. Effugere maculam avaritiæ. *Plaut. Pan.* 1. 1. 70. Ineſt amoris macula hunc homini in pectore, quæ eam neutiquam poteſt. *Id. Capt.* 4. 2. 61. Jam ego ex corpore exigam omnes maculas mœrorum tibi. *Horat. in ar. Poet.* v. 351. ubi plura nitenz in carmine, non ego paucis Offendar maculis, quas aut incuria fudit, Aut humana parum cavit natura. ¶ Eſt etiam nota, ſignum differens colore a reliquo corpore, *ſegno*, *macchia*. *Plin. l.* 37. *c.* 10. Genuina purpura nigris interpellantibus maculis. *Virg.* 3. *Georg.* v. 56. bos maculis inſignis & albo. *b. e.* albis maculis. V. *Endiadys*. & *lib.* 4. v. 91. *de rege apum*. maculis auro ſquallentibus ardens. & 9. *Æn.* v. 40. Equus ubis maculis. *ſegnato a rotelle*. ¶ Item foramen retis, plaga, *maglia*. *Ovid. Heroid. ep.* 5. v. 19. Retia ſæpe comes maculis diſtincta tetendi. *Colum. l.* 8. *c.* 15. Locus clatris, vel grandi macule intribus contegitur. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 11. Septum totum rete grandibus maculis integitur. *Cic. Verr.* 7. *c.* 31. Reticulum id narea ſibi admovebat, teniſſimo lino, minutis maculis, plenum roſæ. ¶ In loco *Varronis* allato quidam omittunt *vi rete*, & maculas pro ipſo rete poni putant. Eſt qui affert & locum *Claudiani l.* 3. *de rapt. Proſ.* v. 266. ſed ibi non de rati, ſed de tigris maculis ſerma eſt. Licebit tamen, ſi uſus veniat, *maculas* pro reti uſurpare per ſynecdochen.

MACULATIO, onis, ſ. *il macchiare*, actus maculandi. *Apul. in Apolog.* Ea tabes primorem cutem vitiligine inſignit, & omnimodis maculationibus coovariat. ¶ Translate *Jul. Firmic. l.* 3. *c.* 15. *n.* 3. Aliqua inſamiæ maculatione pollutus.

MACULATUS, a, um, *macchiato*, macula fœdatus, inquinatus. *Ovid. de nuce*, v. 157. dextra maculata cruore. ¶ Translate *Sil. lib.* 11. v. 200. maculatæ crimine mantes. ¶ Item notis, & ſignis varii coloris diſtinctus. *Val. Flacc. l.* 6. v. 704. & multo maculatam murice tigrim.

MACULO, as, avi, atum, a. t. *macchiare*, *ſporcare*, *ſvernire*, maculo efficio, inquino, polluo, fœdo. *Virg.* 3. *Æn.* v. 28. etro liquuntur ſanguine guttæ, Et terram tabo maculant. *Plaut. Capt.* 3. 4. 63. Maculatur corpus maculis luridis. ¶ Translatum eſt cnataonare, pollurre. *Cic de Haruſp. reſp. cap.* 13. Caſtiſſimos ludos omni flagitio, dedecore maculare. *Id. pro Mil. c.* 31. Maculare omni neſario ſtupro & ſcelere ſacra loca. *Id. pro Sext. c.* 28. Eo negotio M. Catonis ſplendorem maculare voluiſtnot. *Liv. l.* 1. *c.* 13. Maculare partus ſuos parricidio. *Nep. in Pauſan. ſub fin.* Belli gloriam turpi morte maculavit. *Virg. Æn.* 10. *n.* 851. Idem ego, nate, tuum maculavi crimine nomen. *Auſon. Vict. de Cæſarib. c.* 15. Hunc nulla vitiorum labes maculavit. *Lucret. l.* 5. v. 1150. natus maculat pomarum præmia vitæ. *b. e.* corrumpit. ¶ *Maculantia verba*, quæ orationem maculant. *Gell. l.* 16. *c.* 7. Obſoleta quoque, & maculantia ex ſordidiore vulgi uſu ponit. ¶ Eſt etiam per intervalla ſingere, & quaſi maculas ornatus gratia aſpergere. *Valer. Flacc. l.* 4. v. 368. *de Argo*. Lumina non eliter toto cui vertice, quam ſi Lydi nums ſparſo telas maculaverit oſtro.

MACULOSUS, e, um, *macchioſo*, *macchioſa*, *imbrattata*, *chiazzata*, *ſvernita*, maculis aſperſus, maculis abundans, immundus. *Cic.* 2. *Phil. c.* 29. Auctionis vero miſerabilis aſpectus: veſtis Pompeji non multa, eaque maculoſa, argentea vaſa colliſa, &c. *Plin. l.* 2. *c.* 9. Maculoſa luna. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 395. maculoſæ ſanguine arenæ. *Id. l.* 3. *Triſt. el.* 1. v. 15. Littera ſuffuſus quod habet maculoſa liturus, &c. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 29. Si unam peccaviſſes ſyllabam, fieret eorium tam maculoſum, quem eſt nutricis pallium. *pieno di piaghe*, *e lividure*. ¶ Item notis, quaſi maculis, diſtinctus. *Virg.* 1. *Æn.* v. 327. maculoſæ tegmine lyncis. *Plin. l.* 36. *c.* 6. Maculoſum marmor. *Colum. l.* 6. *c.* 37. Equus coloris nigri, vel maculoſi. ¶ Translate eſt contaminatus, impurus, ſceleſtus. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 16. *ante med.* Maculoſi Senatores, nudi equites. *Horat. l.* 4. *od.* 5. v. 20. Maculoſum noſas. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 38. Vir omni dedecore maculoſus. *Auſon. Vict. de Cæſarib. c.* 11. Maculoſa adoleſcentia.

MADAURENSIS, ſe, ad Madaurum pertinens, quæ eſt urbs Africæ in finibus Numidiæ, & Getuliæ, patria Apuleji. Unde *Apuleius Madaurenſis* apud *Auguſtin. epiſt.* 49. *quæſt. ult.*

MADEFACTO, is, eci, actum, a. 3. *bagnare*, *βρέχω*, *βύω*, *δεύω*, madidum facio, humore aſpergo, tingo. *Cic.* 1. *de Divin. cap.* 32. Vaticinatus eſt, madefactum iri minus triginta diebus Græciam ſanguine. *Virg.* 5. *Æn.* v. 330. Sanguis fuſus virides madefeceret herbas. *Plin. l.* 32. *c.* 7. *circa med.* Lanam aceto & nitro madefacere. *Ovid.* 4. *Metam.* v. 251. imbutum cæleſti nectare corpus Delevit, terræmque ſuo madefecit odore. *b. e.* imbuit, perfudit. Joculariter *Plaut. Pſeud.* 1. 2. 30. Vino modo cupidæ eſtis: eo vos, veſtros panticeſque adeo madefacitis, cum ego ſim hic ſiccus. ¶ Pro macerare, *mettere in molle*. *Plin. l.* 25. *c.* 6. *a med.* Caules conciſos madefaciunt diebus quindecim, atque ita ſuccum exprimunt.

MADEFACTO, as, a. t. *bagnare ſpeſſo*, frequentativum a madefacio. *Venant. Fortun. l.* 1. *carm.* 21. v. 26. Si tamen eſt fluvius, qui madefactat humum.

MADEFACTUS, a, um, *bagnato*, *molle*, madidus factus, aſperſus, maceratus. Minus eſt, quam *imbutus*: ut in illo *Cuer. Phil.* 14. *c.* 3. Imbuti ſanguine gladii, vel madefacti potius. *Plin. l.* 21. *c.* 8. Amaranthus madefactus aqua mviveſcit. *Id. l.* 26. *c.* 6. Radix in vino madefacta. *Tibull. l.* 1. *el.* 7. v. 14. Et madefacta meis ſerta feram lacrymis. & *lib.* 3. *el.* 6. *in fin.* Syrio madefactus tempora nardo. ¶ Item tinctus, coloratus, *vino*. *Id. l.* 4. *el.* 2. v. 15. cui mollia caris Vellera det ſucis bis madefacta Tyros. ¶ Item perfuſus, ebundens, plenus, madens. *Sil. l.* 12. v. 18. molli luxu madefacta, meroque illecebris ſomni torpentia membra fluabant, *Heruſ.* mallet *labefacta*. *Colum. lib.* 10. *verſ.* 309. multo madefactus lucco. *Ammian. l.* 25. *c.* 3. *a med.* (*al.* 1. 5.) Poculis amplioribus madefacti.

MADEFIO, is, anom. paſſiv. *eſſer bagnato*, *bruciato*, madens fio, humore aſpergor. *Plin. l.* 28. *c.* 7. Ferventes oculorum angoli ſubinde madefiunt. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. verſ.* 364. Alta Polyxenia madefient cæde ſepulcra. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 32. Madefactum iri Græciam ſanguine.

MADENS, antis, *bagnante*, *molle*, *grondante*, *διάβροχος*, *ὑγρὸς*, humore plenus, madidus, perfuſus. *Plin. l.* 9. *c.* 45. Madentes ſpongiæ. *Id. l.* 31. *c.* 9. Linteolum vino madens. *Quintil. l.* 6. *c.* 2. *a med.* Veſtis madens ſanguine. *Petron. in Satyr. c.* 6. Madens foliere. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. v. 58. Madens oculis. *b. e.* fletu. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 5. v. 12. Os fletu madens. *Id. Heroid. ep.* 13. v. 52. More nivis lacrymæ ſole madentis emot. *che ſi ſtrugge al ſole*. *Stat.* 3. *Theb. verſ.* 230. Enſe madens. *b. e.* enſem habens madentem ſanguine. ¶ *Cede madens* eſt madens ſanguine ob cædem factam: & metonymice cædis auctor, aut reus. *Juvenal. ſat.* 4. *in fin.* hoc nocuit Lamiorum cæde madenti. *Senec. in Herc. Oet.* v. 1870. populiſque madens ferrum. *b. e.* ſanguine cæſorum populorum. *Id. in Herc. Fur.* v. 1195. puerili madens crudo leto. ¶ Abſolute *Cic. poſt redit. in Sen. c.* 6. & *Virg.* 4. *Æn.* v. 216. Madens coma. *b. e.* delibuta unguentis. *Lucret. lib.* 6. v. 1180. fudor madens per collum. *b. e.* manans, fluens. Sic per catachreſim *Sever. in Ætna*, v. 520. madentes flammæ. *b. e.* fluentes. *Senec. in Herc. Oet. verſ.* 72. madens Auſter. *b. e.* pluvius. Sic *Martial. l.* 10. *epigr.* 5. Madens bruma. *ſovvente piovoſa*. *Tacit.* 5. *Hiſt. c.* 17. Madentes campi. *acquoſi*. Et *Sven. l.* 4. *fin.* 8. v. 8. madens deus. *b. e.* Neptunus. ¶ *Vino madens*, eſt vini plenus, bene potus, ebrius, *pieno di vino*, *ubbriaco*. *Senec. ep.* 83. *circa med.* Vir moderatus & gravis, ſed interſus vino & madens. ¶ Abſolute *Sueton. in Claud. c.* 33. Nec temere unquam triclinio abſceſſit, niſi diſtentus ac madens. ¶ Hinc translate *Martial. l.* 7. *epigr.* 50. Jure madens, varioque togæ, limetus in uſu. *b. e.* plenus juris ſcientiæ. *Gell. in fin. cap.* 8. *lib.* 13. Vitia facundiſſime accuſant, intercutibus ipſi vitiis madentes. *Auſon. in Profeſſorib. num.* 25. Cui ſelle nullo, melle multo mens madeos.

MADĒO, es, dui, n. 2. *eſſer umido*, *bagnato*, *molle*, *grondante*, *madare*, *ſvenire*, humidus, madidus ſum, humore madefio: a priore Græca voce allata. *Cic.* 2. *Phil. c.* 41. Netabant pavimenta vino, madebant parietes. *Virg.* 12. *Æn.* v. 690. pluriana fuſo Sanguine terra madet. *Id.* 3. *Georg.* v. 419. Vere madent udo terræ, ne pluvialibus auſtris. *Martial. l.* 9. *epigr.* 36. Scis, quoties Phario madeat Jove fuſca Syene, *b. e.* pluvia perfundatur. *Id. l.* 11. *epigr.* 57. Contiouis vexata madet vindemiu nimbis. *b. e.* tempus violemiæ pluvium eſt. *Id. de Spect. epigr.* 3. Et Cilices nimbis hic maduere ſuis; *b. e.* perfuſi ſunt croco. *Id. l.* 10. *epigr.* 19. madent capilli. *ſeil.* unguento. *Plin. l.* 13. *c.* 1. Perſæ unguento madent. *Id. l.* 12. *c.* 12. Radix ſucco madet. *Id. l.* 24. *c.* 11. Capræ ſi aquam biberint, ſi in qua folia ea maduerint, mori dicuntur. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 378. Lacrymis madent genæ. *Val. Flacc. l.* 3. v. 391. quibus invito maduerunt ſanguine dextræ. *b. e.* qui inviti cædem patrarunt. *Lucan. l.* 2. v. 149. nati maduere peterno ſanguine. *b. e.* acciderunt patres ſuos. metonymice. ¶ *Madere vino*, & *madere* abſolute eſt bene potum eſſe, etque ebrium, *eſſer pieno di vino*, *ubbriaco*. *Tibull. l.* 2. *el.* 2. v. 8. Atque latur libo ſit, madeatque mero. *Plaut. Tuncul.* 4. 4. 8. Si alia membra vino madeant, cor ſit ſaltem ſobrium. *Id. Moſtell.* 1. 4. 7. Ecquid tibi videor madere? *Id. Pſeud.* 5. 2. 7. Non vides ma, ut madide madeam? *Tibull. l.* 2. *el.* 1. v. 29. non feſta luce madere. Eſt rubor. ¶ Pro abundare, plenum eſſe: ductum eb iis, qui vino madent. *Tibull. l.* 3. *el.* 6. v. 5. madent generoſi pocula Baccho. *Plin. l.* 17. *c.* 4. *ſub fin.* Cæcubæ vites in Pomptiis paludibus madent. *Propert. l.* 3. *el.* 4. v. 74. Cum pagana madant fercula delicijs. *Plaut. Moſtell.* 2. 1. 48. Illæc blande dicta quo eveniant, madeo metu. *Lucret. l.* 4. v. 703. arte madent ſimulacre. *b. e.* arte imbuta & prædita ſunt. Eſt tamen qui *volem* legat. *Horat. l.* 3. *od.* 21. v. 9. Socraticis madet ſermonibus. *b. e.* imbutus eſt, & abundat præceptis graviorta philoſophiæ. *Martial. l.* 7. *epigr.* 68. Cujus Cecropia pectora voce madent. *b. e.* peritiſſima ſunt Græcæ linguæ. ¶ In illo *Virg.* 1. *Georg.* v. 196. Et quamvis igni exiguo properata maderent: *Serv.* & alii exponunt *feſtinata coquerentur*: quo ſenſu *Plaut. Men.* 2. 2. 51. Jam ego hæc madebuet, ſano: nihil morabitur. *b. e.* coquentur. Sic *Perſ.* 1. 3. 12. Collyræ facitn ut madeant, & colliphia: ne mihi incoctu detis. Non tamen hæc ita intelligas, quaſi *madere* coctum eſſe ſignificet, ſed quia quæ cocta ſunt, teneriora ſiunt, & jure facilius perfunduntur ne imbuuntur.

MADESCO, is, n. *bagnarſi*, *eſſer molle*, *bruciare*, madidus fio. *Virg.* 5. *Æn.* v. 697. ſemuſle madeſcunt robora. *Ovid.* 1. *Metam. verſ.* 66. tellus Nubibus affiduis, pluvioque madeſcit ab auſtro. *Id. 6. Faſt.* v. 198. multa terra madeſcit aqua. *Claudian. l.* 3. *de rapt. Proſ.* v. 311. largis tunc imbribus ora madeſcunt. *Colſi l.* 3. *c.* 6. *circa med.* Spectare oportet, num tempora, partesve corporis aliæ paulum madeſcant. *b. e.* ſudore perfundantur. ¶ Per metonymiam eſt mollefcere, tenerum fieri, macerari, *intenerirſi*. *Colum. l.* 6. *c.* 30. *de equis*. Ut ſtabulentur ficco loco, ne humore madeſcant neguæ. *Id. l.* 12. *c.* 3. *ante med.* Braſſica in coctura celerius madeſcit. *Id. lib.* 10. *verſ.* 398. *de cucumere*. . ſiguoque madeſcit luteus ervo. *Plin. lib.*

lib. 18. *cap.* 7. ad *fin.* Triticum madefcit dulci aqua ligneis vaſis.

MADYDANS. V. in *Madido.*

MADIDATUS, a, um, *bagnato, molle*, madidus factus, madens. *Apul. l.* 8. *Metam.* Madidete ſpongiæ. ¶ Item vino madens. *Arnob. l.* 5. *ſub init.* Injeciſſe madidatis vincula.

MADIDE, adverb. *Madide madere* apud *Plaut. Pſeud.* 5. 2. 7. 18 probe ebrium eſſe.

MADIDO, us, avi, atum, a. 1. *bagnare*, madidum reddo, madefacio. *Arnob. l.* 2. *pag.* 70. Proluvia linerent & madidarent ſe ſus. *Id. l.* 5. *pag.* 163. Mero multo madidari. ¶ Particip. *madidens* pro madidus, madens. *Claudien. l.* 2. *de rapt. Proſ. verſ.* 88. ille (*Zephyrus*) novo madidantem noctare pennas Concutit, & glebas fecundo rore maritat.

MADIDUS, a, um, *bagnato, molle, ὑγρὸς, διάβροχος*, madens, madefactus, humidus. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 12. *e med.* Fafciculum illum epiſtolarum totum ſibi aqua madidum redditum eſſe. *Plin. lib.* 25. *c.* 6. Radix ſucco madida. *Id. l.* 31. *c.* 7. Madidus ſpiritus. *grie umide. Ovid.* 2. *Metam. v.* 264. madidis Notus evolat alis. *& lib.* 5. *v.* 53. Capilli madidi myrrha. *Id.* 2. *de ar. am. verſ.* 660. Madidæ genæ. *b. e.* madentes lacrymis. *Id. Heroid. ep.* 14. *v.* 30. & *l.* 2. *Amor. el.* 6. *verſ.* 38. madidæ comæ. *h. e.* madentes unguento. ¶ Item humore abundans, aquoſus. *Ovid. l.* 2. *de ar. am. v.* 554. Ut levis in madida cauma pelude tremit. *Id. l.* 5. *Triſt. el.* 6. *verſ.* 37. multa madidæ celebrantur arundine foſſæ. *Martial. l.* 4. *epigr.* 44. Preſſerat hic madidos nobilis uva lacus. *Id. lib.* 7. *epigr.* 35. Madidus Jupiter. *h. e.* pluvius. ¶ Trabeæ *Cæcil.* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 699. *Putſch.* Itan' eſt madida memoria? *h. e.* quæ nihil retinet, velut ſi in eque ſcribas. ¶ Item mollis, tener, *tenero. Plin. l.* 17. *c.* 5. *ad fin.* Semina in ſiliquis nigriora, & madidiora lenticula. ¶ Hinc dicitur de cibis coctis, coctilis, maceratis. *Plaut. Men.* 2. 3. 29. Madida quæ mihi appolita in menſam, &c. *Id. Perſ.* 2. 3. 14. Niſi quas madidas glutias. *Martial. l.* 3. *epigr.* 42. Madidum cicer. *Id. l.* 10. *epigr.* 48. Eſt madidum thynni de ſale fumen erit. *Lucan. l.* 2. *verſ.* 621. tabe jecur madidum. *h. e.* corruptum, & fœtidum. ¶ *Madidus vino*, & *madidus* ebrioſus, eſt vini plenus, ebrius. *Plaut. Aulul.* 2. 6. 36. Ego te hodie reddam madidum, ſed vino, probe. *Id. Amph.* 3. 4. 18. Faciam, ut ſit madidus ſobrius. Adde *Martial. l.* 6. *epigr.* 89. & *lib.* 9. *epigr.* 23. Sic *dies madidi* apud *eund. l.* 14. *epigr.* 2. ſunt Saturnalitii, in quibus vino largius indulgebatur. ¶ Eſt etiam imbutus, tinctus, *tinto. Martial. l.* 5. *epigr.* 24. Veſtis cocco madida, vel murice tincta. ¶ Translate *Id. l.* 2. *epigr.* 40. Cecropiæ madidus, Latiæque Minervæ artibus. *Id. l.* 4. *epigr.* 14. Nec torva lege fronte, ſed remiſſa Lafciviæ madidos jocis libellos. Eundem habeat uſum *madere*, & *madeo.*

MADIFICO, us, a. 1. madefacio. Quidam tribuunt *Plinio l.* 28. *c.* 7. *circa med.* Ferventes anguli oculorum madificentur. Sed legendum omnino *madefiant.*

MADOR, oris, m. *umidità, umore, ὑγρότης*, humor: a *madeo. Salluſt. in fragm.* apud *Non. c.* 2. *n.* 534. Ingens terræ uter, ne ea lapere nova munimenta madore infirmarentur. *Arnob. l.* 5. *pag.* 185. Mador terræ. *Ammian. l.* 22. *c.* 6. (*al.* 14.) Lapides recens ſtructi, & madore infirmi.

MADULSA, æ, m. ebrius: a *madeo*, quia vino madet. *Feſtus. Plaut. Pſeud.* 5. 2. 7. Ego nunc probe abeo madulſa. Apud *Feſt.* legitur & *madulſe*: ſed *madulſe* eſt rectius.

MÆANDER. V. *Mæandrus.*

MÆANDRATUS, a, um, flexus, tortuoſus inſtar Mæandri. *Varro* apud *Non. c.* 2. *n.* 550. Mihi facies Mæandrata, & vermiculeta, atque etiam adeo cingens orbem terræ.

MÆANDRICUS, &

MÆANDRIUS, a, um, *Mæandrius*, ad Mæandrum pertinens. *Tertull. de Poll. c.* 4. *n med.* Si quis Mæandrico fluxu delicatem veſtem humi protrahat. V. vocem ſequent. ſub fin. *Ovid. 9. Metam. v.* 573. Attonitus ſubita juvenis Mæandrius ira. *h. e.* Caunus Mæandri nepos. *Claudian. de* VI. *conſul. Honor. verſ.* 635. Mæandria Bumina. *Propert. lib.* 2. *el.* 25. *v.* 35. Phrygio fallax Mæandria campo Errat, & ipſa ſuas decipit unda vias. *Avien. in perieg. verſ.* 1010. Mæandria gleba. *h. e.* arva, quæ Mæandro alluuntur.

MÆANDROS, & Mæandrus, & Mæander, dri, m. *Maiandjos*, fluvius ingens Aliæ in Phrygia magna, qui e lacu in Aulocrene monte oritur, plurimiſque effuſus oppidis, & repletus flumineibus ereberis, ita ſinuoſus flexibus, ut ſæpe credatur reverti, Apamenam regionem, & Eumeneticam, & Bargyliticos campos, demum Cariam placidius pervagatur, omneſque eos agros fertiliſſimo riparum limo prope Miletum mari illabitur: quæ eſt deſcriptio *Plinii lib.* 5. *cap.* 29. In fabulis hagitur Oceani & Terræ filius, pater Cygnes Nymphæ ſe qua Miletus Solis filius Caunum & Byblidem ſuſcepit. Cauſa cur tam oblique ferenus, eſt, quia multum limi defert, & modo huic, modo illi ripæ adjicit. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *verſ.* 55. Mæandros, totiesque qui terris errat in ſidem: Qui laſſas in ſe ſæpe retorquet aquas. *Id. lib.* 8. *Metam. verſ.* 162. Non ſecus ac liquidus Phrygiis Mæandrus in arvis Ludit, & ambiguo lapſu refluitque, fluitque: Occurrenſque ſibi venturas reſpicit undas: Et nunc ad fontes, nunc in mare verſus aperta, incertas exercet aquas. (Hæc præclare vertit *Torquat. Taſſ. Hieruſ. liber.* 16. 8.) *Senec. in Herc. Fur. verſ.* 683. qualis incerta vagus Mæander unda ludit, & cedit ſibi, Inflatque dubius, linus, an fontem petat. *Lucan. l.* 3. *v.* 208. Errantem Mæandron adit. ¶ Hinc *more Mæandri*, flexuoſe, tortuoſe. *Colum. l.* 8. *c. ult. a med.* Operiebit nonnullis locis moles interedi, more Mæandri. ¶ Hinc omnes obliquitates, quibus poſt varios ſexus redditur, unde diſceſſum aree: item omnes ambages, & obliqua, obſcura, & vaſra conſilia *Mæandri* dicuntur, *rigiri, andirivieni. Cic. in Piſon. c.* 22. *ad fin.* Quos tum Mæandrus, dum omnes ſolitudines perſequeris, quas diverticula, flexionelque quaſiſti? *Gell. in fr. cap.* 8. *l.* 16. Ne tu quoque in illis diſſectæ gyris, atque mæandris, tanquam apud Sirenios ſcopulos, conſeneſcas. *Ammian. l.* 30. *c.* 2. (*al.* 3.) Hi locorum gnaritate conſiſi, quod ille, ut peregrinos & infuetos, maandros faciebat, & gyros, &c. Adda *Prudent. Cathemer.* 6. *verſ.* 142. ¶ Item opus penicillo, aut acu factum, ad ſimilitudinem curſus Mæandri, flexuoſi & in ſe reuneabili gyro deſcriptum: qualia in vetis veſtium multiebrium ſæpe videmus. *Feſtus, Non. c.* 2. *n.* 550. & *Serv.* ad illud *Virg. Æn.* 5. *v.* 250. Victori chlamydem auratam e quam plurima circum Purpura mæandro duplici Meliboea cucurrit. Simile eſt Græcorum littera ξ. *Auſon. Edyll.* 22. *de litter. monoſyllab. v.* 22. Mæandrum ſexuſque vagos imitata vagor ξ. Gallice *en zec*: & habet locum etiam in aggeribus obſidionum. ¶ *Mæander* in recto ſingulari legitur etiam apud *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 266. & *Avien. in Perieg. v.* 999. & *Senec. ep.* 104.

MÆCENAS, atis, m. *Μαικήνας*. C. Cilnius Mæcenas, eques R. origine Tuſcus, & quidem regii ſanguinis, clariſſimus fuit tum amicitia Auguſti, tum amore in ſtudia præſertim & doctos viros, quo Horatium, Varium, & Virgilium præcipue fovit, & complexus eſt. Hinc ſtudiorum patroni hodieque per antonomaſiam *Mæcenates* appellantur. *Martial. l.* 8. *epigr.* 56. Sint Mæcenates, non deerunt, Flacce, Maroues. ¶ Narrant, delicatum fuiſſe non ſolum cultu ac moribus (unde *Juvenal. ſat.* 12. *v.* 39. veſtere Purpuream teneris quoque Mæcenatibus optam.) ſed etiam labiis, fracta, & mollis fuit ejus oratio: cujus ſpecimina aliquot habes apud *Quintil. l.* 10. *c.* 4. *ante med.* & *Senec. epiſt.* 29. 101. & 114. Jocularem eutem appellationes, quibus in eum in quadam epiſtola uſus eſt *Auguſtus*, referuntur a *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 4. V. etiam *Sueton.* in *Aug. c.* 86. & *Velleſ. l.* 2. *c.* 88. ¶ Lis eſt non aut de ſcriptione, aliis *Mecenas*, aliis *Mœcenas*, aut *Mecenas*, aliis *Mœcenas* ſcribentibus. Ab his non cum *Manutio, Dauſq.* & *Cellar.* ſtamus, lapidibus tribus apud *Mamm.* ſeptem apud *Fabretti*, & Græce conſuetudine confirmente. V. *Broukuſ. ad Propert. l.* 3. *el.* 7. *v.* 1.

MÆCENATIANUS, a, um, ad Mæcenetem pertinens. *Suetan. in Ner. c.* 38. Mæcenatiena tutrix. *Id. in Tyber. c.* 15. Mæcenatiani horti. *Plin. l.* 14. *c.* 6. Mæcenatiana vina.

MÆCIA, tribus Romane ruſtica, in Latio conſtituta una cum Sceptia circa A. U. CCCCXXV. hic dicta a quodam oppido, quod prope Lanuvium fuit. *Feſtus*, & *Liv. l.* 8. *c.* 17. & *lib.* 29. *c.* 37.

MÆCES. V. *Meles.*

MÆLIANUS, a, um, ad Mælium pertinens, quod eſt nomen propr. civis R. *Liv. l.* 4. *c.* 16. Seditio mota ex Mæliana cæde.

MÆLIUM, ii, n. collare canum ex corio cum clavulis capitatis, ne vulnerentur a feris. *Varr. lib.* 2. *R. R. cap.* 9. *ad fin.* V. *Millus.*

MÆNA, æ, f. *μαινὶς*, genus piſcis marini (ut aſt apud *Plin. l.* 32. *c. ult.*) exigui pretii, ex quo faſſamenta fieri ſolebant. Fortaſſe eſt quod Venati *enchion* vocant. *Ovid. in Halieut. v.* 120. Fecundumque genus, mænæ. *Martial. l.* 11. *epigr.* 32. Mænæ breves. *& lib.* 12. *ep.* 32. inutiles. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 76. Mænaque quod prima nondum defecerit orca. *Cic. a. de Fin. cap.* 28. Qui voluptatem ipſam contemnunt, iis licet dicere, ſe accipenferem mænæ non anteponere.

MÆNADES, um, f. *Βακχαὶ, Μαινάδες*, Bacchæ, mulieres, quæ inſamentium ritu Bacchi orgie celebrabant: a *μαίνομαι*, inſanio. V. *Bacchæ. Catull. carm.* 62. *de Att, v.* 23. Ubi capita Mænades vi jactant hederigeræ. ¶ *Mænades Priapi* ſunt ejus ſacrificulæ: & translata impudicitiis indulgentem. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 315. vinoque furuntur Attonitæ, etnemque rotant, ululaeque Priapi Mænades. ¶ In ſingulari num. eſt *Manor, adit. Senec. in Troadib. v.* 674. qualis deo Perculſa Mænas, enubeo ſilvas gradu Armata thyrſo ſecret, atque expers ſui Velnus dedit, nec ſenſit. *Id. in Agam.* de Caſſandra, *verſ.* 708. verba nunc cluſo male Cuſtodit ore Mænas impetiens dei. *Perſ. ſat.* 2. *v.* 105. Hoc metat in labris, & in udo eſt Mænas, & Attys. *Senec. in Phœniſſ. v.* 365. Mænas cruenta. *Id. in Oedip. v.* 436. impia. Adde *Sil. l.* 3. *verſ.* 102. ¶ *Deglupto Mænas* apud *Plaut. Pœn.* 5. 5. 33. eſt convicium in hominem effeminatum. Al. leg. *mena*, ut ad pilcem reſpiciatur: & dicatur in ſordidum, & fœtidum hominem.

MÆNALA, orum, V. *Mænalus.*

MÆNALIDES, æ, m. *Μαινάλιος. Anſem. in Trebonpaga. de deie.* Nec cultor nemorum reticebere Mænalide Pan. *h. e.* cui ſacer Mænalus mons.

MÆNALIS, idis, adject. fem. *Μαινάλις*, quæ eſt ex Mænalo Arcadiæ monte. *Ovid. 3. Triſt. el.* 11. *v.* 8. Cumque ſuo Borea Mænalis urſa videt. V. *Arctos. Id.* 3. *Faſt. v.* 84. colis Pinigerum Fauni Mænalia ora caput. *h. e.* ipſa Arcadia.

MÆNALIUS, a, um, ac Mænalo, Arcadicus, *Μαινάλιος. Virg. 8. Ecl.* Incipe Mænalios mecum mea tibia verſus. *h. e.* bucolicos, paſtorales, quales in eo monte ab Arcadicis paſtoribus canebantur. *Stat. 9. Theb. v.* 719 Mænalium nemus. *Ovid. 4. Faſt. v.* 650. Mænalius deus. *h. e.* Pan. *Id.* 2. *Amor. el.* 7. *v.* 14. Mænalius ferax. *h. e.* in Mænalo monte verſantes. *& lib.* 3. *de ar. am. verſ.* 322. Mænalius canis. *h. e.* qui in eo monte venatur. *Id.* 2. *Faſtor. v.* 192. Mænalia Arctus. V. *Arctos. Colum. l.* 10. *v.* 264. Mænalia Dryades. *& verſ.* 429. Mænalius puer. *h. e.* Bacchus, cujus orgia in Mænalo monte fiebant. *Propert. l.* 4. *el.* 9. *v.* 55. Mænalius ramus. *h. e.* clava Herculis, nimirum ſtipes ab eo exciſus in Mænalo, cum cervam

Digitized by Google

vare aripedem captam vellat perimere. *Stat. 7. Theb. v. 65.* Mænalias nies. *ib. e.* Mercurius, qui *alegov Arcas* dicitur ab *eod. l. 3. silv. 3. v. 80.* natus in Cyllene Arcadiæ monte.

MÆNALOS, & Mænalus, i, m. & Manala, orum, n. *Menalo, Maivaλος*, mons Arcadiæ, apud Tegeam urbem, ubi etiam oppid. Mænalus, vel Mænala, n. plur. a Mænalo Lycaonis filio. *Servius* scribit sine diphthongo, & deducit a *μάω*, pecus, ovis, quod ovibus pienus esset. *Virg. Ecl. 8. v. 22.* Mænalus argutumque nemus, pinofque loquentes Semper habet. *Id. 1. Georg. vers. 17.* tua ſi tibi Manala curæ. *Ovid. Metam. 2. v. 442.* Dictynna per altum Mænalon ingrediens, & cæda ſuperba ferarum.

MÆNAS, adis, f. V. *Menades.*

MÆNIA COLUMNA Romæ fuit in foro, ad quam triumviri rerum capitalium habebeat judicia furum, & unquam fervorum, eoſque ſupplicia afficiebant, ut colligitur ex *Cicer. in Divin. Verr. cap. 16.* & adnotavit *Aſcon.* Dicta eſt a quodam Mænio, qui eam ſo loco domus ſuam venderet Cenſoribus Catoni & Flacco, ut ibi baſilica ædificaretur, excepit ſibi jos unius columnæ, ſuper quam tabulatum projiceret, unde ipſe, & poſteri ejus gladiatorim munera ſpectarent, quæ atiam tum in foro dabantur. *Aſcon. ibid.* ¶ Nihil hoc, opinor, pertinet columna illa, quam ſcribit *Plin. lib. 34. c. 5.* ſtatuam fuiſſe publica C. Mænio, qui conſul fuit eam Furio Camillo circa A.U. CCCCXVI. ob devictos peiſcos Latinos: quamquam *Livius l. 8. c. 13.* non columnam, ſed equeſtrem ſtatuam illi poſitam vefert. ¶ Sunt qui ſcribunt *Menio*; ſed *Mænia* in antiquis lapidib. & libris ſemper diphthongum *æ* ſervat, teſte *Manut. in Orthogr.*

MÆNIANUM, i, n. *poggiuolo, ringhiera, ballatoio, ὑπόστεγα*, tabulatum, vel lapis extra parietem projectus, & ad pniſpiciendam aptus: dictum a quodam Mænio, qui primus altia columnas, ut ait *Feſtus*, extendit tigna, quo ampliarentur ſuperiora. Adde *Non. cap. 1. n. 333.* & V. vocem præced. *Jabolen. Dig. lib. ult. tit. pomple. leg. 242.* Inter projectum, & immiſſum hoc intereſſe ait Labeo, quod projectum effet, id, quod ita proveheretur, ut nuſquam requieſceret, qualia mæniana, & fubgrundæ eſſent: immiſſum autem, quod ita fieret, ut aliquo loco requieſceret, veluti ſigna & tabes, quæ immitterentur. *Cic. 4. Acad. c. 22.* Mæntanorum umbram ſequi. *Vitruv. l. 5. c. 1.* Circum ſpectacula ſpatioſiora intercolumnia diſtribuantur, circaque in porticibus argentariæ taberæ mæntanaque ſuperioribus coaxationibus collocentur. *Valer. Max. l. 9. c. 12. n. 7.* In mæntanum conſcendere. ¶ In amphitheatro mæntanum eſt locus eum projectura od ſpectandum, ad ſimilitudinem mæntanorum in ædibus, quæ nos dicimus *palchetti, palchi*. Erant autem plures, ut videre eſt in *Tabulis Fratrum Arvalium*, apud *Philipp. a Turre de monum. Aut. pag. 102.* in quibus legitur *maeniannm primum*, quod videtur idem fuiſſe eam podio: nos diceremus *palchi di primo ordine*, & *mænianum ſummum*, apud nos *palchi in ſeſſitta*. De his verba facit atiam *Scipio Maffeius in Verona illuſtr. par. 4. l. 2. c. 13.* ¶ Ceterum totam mæniani ratiouem paulo aliter exponit *Salmaſ. ad Spartian. c. 22.* Primo anim nugas eſſe ſibi videri ait, quæ de Mænio invantore traduntur a Grammaticis: deinde videtur mœniana ſcribere per *o*: tertio eſſe ait tecta ædium plana (ut in orientalibus provinciis in uſu fuerunt, & *ſolaria* atiam dicuntur) projecta aliquantulum extra parietes, & *καπάδηκα*, ſeu podio in circuitu munita, ne facilia in præcepe lapſus eſſet: adducitque in eam rem teſtimonium *Hieronymi*, quod nos in *Domo* attulimus. Hæc nos partim non probamus. pluris enim *Aſconii*, & *Feſti* auctoritatem facimus. Partim facila conciliari poſſe dicimus: eum nihil obſtet, quio & tabulata projecta, & ipſa plana tecta domorum podio inſtructa, eodem vocabula ſignificentur, quæ eundem ſpectandi uſum præbere poſſunt. ¶ *Mæniana*, & *Mæniani ſtboles* appellat *Eumen. in orat. pro reſtaur. ſchol. c. 2.* ædes publicas Æduenſes, in quibus ludi litterarii habebantur: fortaſſe quia projecturis inſtructæ erant. ¶ Ad ſcriptionem quod attinet o diphthongum omnino retinaemus cum *Manut.* & *Douſa.* ex *Pandect. Florentin.* apud *Torrentin.* quamquam & ſine diphthongo in aliis antiquis lib. non contemnendis legatur. Diphthongum vero *æ* omnino rejicimus.

MÆNOMÊNON MÊL, n. *μανόμενον μῆλον*, genus mellis venenati: a *μαίνομαι*, inſanio, quia inſaniam gignit. *Plin. l. 21. c. 13.*

MÆON, onis, m. *Μαίων, ονος*, pater Homeri. V. *Mæonides.* Item vir Thebanus, ſacerdos Apollinis, de quo *Stat. 4. Theb. v. 598.* & noſtra præſiguem Mæona lauro. V. *lib. 2. v. 690.* ¶ Item qui eſt ex Mæonia, ſeu Lydia, a Mæone rege. *Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 246.* dicti poſt Mæona regem Mæones. ¶ Secundam recti caſus corripit *Stat. l. 5. ſilv. 3. v. 129.*

MÆONIA, æ, f. *Μαιονία*, regio Aſiæ minoris, quæ & Lydia: a Mæone rege, vel amna appellata. *Plin. lib. 5. c. 29.* ¶ Item Etruria, quia Etrufci a Lydis oriundi, ut in *Lydius* dictum eſt. *Virg. 8. Æn. v. 499.* a Mæoniæ delecta juventus.

MÆONIDES, æ, m. Mæonius, ſeu Lydus: a Mæone rege. Item Etruſcus, ut in voce præc. dictum eſt. *Virg. 10. Æn. v. 737.* prædam Tiburtum ex agmine Tarchon Portat ovans: ducis exemplum, eventumque ſecuti Mæonidæ. *Sil. l. 6. v. 607.* Mæonidam tellus. pro *Mæonidarum*. h. e. Etruria. ¶ Item Mæonis filius, h. e. Homerus. Alii dicunt, Mæonem Lyderum regem fuiſſe ajus educatorem: alii ipſum natum eſſe in Mæonia. *Ovid. 3. Amor. el. 9. extr.* Adjice Mæoniden, a quo, ceu fonte perenni, Vatum Pieriis ora rigantur aquis. Adde *Martial. l. 5. epigr. 12.*

MÆONIS, idis, f. quæ eſt ex Mæonia, *Μαιονίς*. *Ovid. Metam. 6. v. 103.* Mæonis elufam deſignat imagine tuari Europen. *h. e.* Arachne Mæonia. *Id. 2. Faſt. v. 370.* & 352. Mæonis aurato conſpicienda ſinu. *h. e.* Omphale Lydiæ, ſeu Mæoniæ regina. ¶ *Mæonidas* vocat *Idem* Muſas *l. 5. Metam. verſ. 268.* fortaſſe ab Homero (qui *Mæonides* dictus eſt) per proſopiſm. Al. leg. *Mœonumdas*. V. *Mœonoſyne.*

MÆONIUS, a, um, *Μαίονιος*, ad Mæoniam pertinens, Lydius. *Virg. 9. Æn. v. 546.* Mæonius rex. *& lib. 10. v. 141.* Mæonia domus, *& lib. 4. v. 216.* Mæonia mitra. V. *Lydius. & lib. 4. Georg. verſ. 280.* Mæonii earchefia Bacchi. *h. e.* vini Lydi. *Ovid. 2. Metam. v. 252.* Mæoniæ ripæ. *h. e.* Mæandri Lydiæ fluvii. *Claudian. l. 1. in Rufin. v. 165.* Mæonius rex. *h. e.* Midas. ¶ Hinc *Mæonii, orum*, Lydi. *Plin. l. 5. c. 29.* ¶ Item ad Etruſcam pertinens Tuſcus: quia a Lydia Tuſci profecti. *Ovid Metam. 4. v 423.* Mæonii nautæ. *h. e.* Tyrrheni, quos Bacchus in delphinas vertit, ut *id. 3. Metam. fab. ult.* narrat. *Sil. l. 8. v. 48.* Mæoniæque decus quondam Vatulonia gentis. *& l. 15. v. 35.* Mæonius lacus. *h. e.* Tuſymenus, cujus aquas *Id.* vocat l. 12. v. 17. Mæonios fluctus. *Id. l. 10. v. 40.* Mæonia terra. *h. e.* Etruria. *Id. l. 5. v. 329.* Mæonium æquor. *h. e.* arva circa Trafymenum. ¶ Item ad Homeram pertinens. V. *Mœonides. Ovid. 2. de ar. am. verſ 4.* Præferar Aſcræo, Mæonioque ſeni. *Id. 4. ex Pont. ep. 32. v. 27.* Mæoniæ chartæ. *& lib. 3. ep. 3. v. 31.* Mæonium carmen. *Id. de remed amor. v 373.* Fartia Mæonin gaudent pede bella referre. *Sil. l. 4. v. 527.* Non, mihi Mæonia redeat ſi gloria linguæ, &c. *Colum. 10 prooem l. 1. ad fin.* Parens eloquentiæ, deus ille Mæonius.

MÆOTÆ, arum, populi Scythiæ Europeæ, qui Mæoticæ paludi, circa quam incolunt, nomen dedere. *Plin. l. 4. c. 12. a med.*

MÆOTICUS, & Mæotius, a, um, ad Mæotas, vel Mæotin paludem pertinens. *Virg. 6 Æn. v. 800.* Mæotia tellus. *Id. 3. Georg. v. 349.* Scythiæ gentes, Mæotiaque unda. *Plin. l. 4. c. 12. a med.* Mæotius lacus. *Id. l. 2. c. 67.* Mæotica palus. V *Mœotis. Id. l. 32. c. ult.* Mæotici piſces. *Juvenal. ſat. 4. v. 42.* Mæotica glacies. ¶ *Mæotæi, arum*, populi, qui eam paludem accolunt. *Pompon. Mela in l. cap. 2. l. c. & cap. ult. ed fin. & Plin. l. 6. c. 7.*

MÆOTIDÆ, arum, m. Mæotici popali. *Vopiſc. in Tacit. c. ult.* Ipſi autem Mæotidæ ita congregabantur, quaſi, &c. Adde *in Aureliano, c. 16. in fin.*

MÆOTIS, idis, & otis, adject. f. *Μαιῶτις*, ad Mæotas popalos pertinens. *Ovid. 3. ex Pont. ep. 2. v. 59.* Regna Thoas habuit, Mæotida clarus in ora. *Id. 3. Triſt. el. 12. v. 2.* Longior antiquis viſa Mæotis hiems. *h. e.* Scythica. Diphthongum corripuit Græcorum more ob ſequentem vocalem. Plerique tamen mendum hic latere contendant. *Juvenal. ſat. 15. v. 115.* Mæotida ſævior ara Ægyptus. *h. e.* ara Taurica, in qua homines immolabantur. ¶ *Mæotis paſtus* ſinus maris ſupra pontum Euxinum, ad oſtia Tanais fluvii, nomen habens a popalis, qui circa ſunt, qui *Mœoto* appellantur, *mar della Tana*, vel *dello Zabacche*. Dicitur *palus*, & *lacus*, & *ſtagnum*, quia præ Euxino Ponto anguſtum ſpatium occupat, & quia plurimus in locis vadoſa eſt, & non niſi minoribus navigiis navigabilis. *Plin. l. 4. c. 12. a med.* Quartus Europæ ſinus, ab Helleſponto incipiens, Mæotidis oſtio finitur. *Id. l. 5. c. 9.* Ab ore Ponti ad os Mæotis. *Id. l. 12. c. 8.* Ad Mæotin paludem. *Mamil. l. 4. v. 614.* faucesque Propontidos arctæ Euxino junxit Ponto, Mæotin & undis. *Colum. l. 8. c. 8. a med.* Scythica ſtagna Mæotidis. *Vopiſc. in Tacit. c. ult.* A Mæotide multi barberi erupemat. ¶ *Mœotides peltiferæ* ſunt Amazones, quæ propa Tanaim habitarunt. *Sabin. ep. 2. v. 9. de Thrſes.* Qui modo peltiferas fudit Mœotidas armis. *Propert. l. 3. el. 9. v. 14.* Mæotis Penthefilea.

MÆOTTUS. V. *Mœoticus.*

MÆREO, MÆSTUS, &c. V. *Mœreo.*

MÆSTICUS. V. *Maſtius.*

MÆSTUS, lingua Oſca, maſis Majus. *Feſtus.*

MÆVIANUS, a, um, ad Mævium pertinens: quod eſt nomen propr. R. hominis. *Papinian. Dig. lib. 34. tit. 5. leg. 1.* Mævianus fundus. *Id. lib. 31. leg. 78.* Mæviana hereditas.

MÆVIUS, li, m. nomen Romani civis. Apud *Virg. Ecl. 3. v. 90.* & *Nœvt. epod. 10. v. 2.* eſt malus quidam poeta, qui inimicus utriusque fuiſſe dicitur. *Servior.* V. *Bavius.*

MAGA, æ. V. *Mœga, æ, um.*

MAGALIA, ium, n. *capanne, καλύβια, καλύβαι*, caſæ, ſive ædificia rustica Pœnorum, & Numidarum, quæ atiam plauſtris circumferebant: a *magar*, ſea *magor*, quod apud Punicos villam notat, ut docet *Servius* ad illud *Virg. 1. Æn. v. 425.* Miratur molem Æneas, magalia quondam. *& ad illud 4. Æn. v. 259.* Ut primum alatis tetigit magalia plantis. *Coro in Originib.* apud *Serv. ibid.* Magalia, ædificia, quaſi cohortes totundas dicnat. ¶ Quod *Magaria* legitur apud *Plaut. in Prol. Pœn. v. 86.* eſt nomen propriam loci in urbe Carthagine, cujus interior pare *Byrſa*, exterior *Magalia*, vel *Magaria* dicebatur, ut ex *Coro. Nep.* docet *Serv. ad l. Æn. v. 372.*

MAGDALIDES, um, f. & Magdalia, orum, n. apud medicos ſunt maſſa rotundæ, & oblongæ in modum cylindri. *Scribon. Larg. compoſ. 201.* Emplaſtrum manibus ſubigetur, & redactum in rotundas ampliores, quas magdalidas dicunt, reponetur. Apud *Plin. Valerian.* l. 1. *c. 6. ſub fin. & lib. 2. c. 37.* legitur *mandalis*. Sed utcumque res ſe habeat, vox eſt vel Græca, vel ſemibarbere.

MAGE, piè, idem quod *magis* apud Poetas. *Enn.* apud *Gell. l. 20. c. 10.* Non ex jure mauum conſertum, ſed mage ferro Rem repotunt. *Lucret. l. 4. v. 79.* Et quanto circum mage ſunt imiuſa theatri Mœnia, tam magis hæc intus perfuſa lepore, &c. *Plaut. Men. 2. 3. 14.* Jam ſcibo, utrum hæc me mage amet, an marſupium. *Virg. 12. Æn. v. 481.* Aſpice, mum mage ſit noſtrum penetrabila telum. Ubi *Servius* adro in uſum veniſſe ait, ut atiam in proſa inveniantur. Cicero in Frumentaria: (h. 2. *Verr. 5.* ſeu *lib. 3.* in *Verr.*)

Ver.) *Magos condemnatum hominem in judicium adducere. non fasse.* Hæc *Servius*, quem penes sit adhuc fides. Habet quidem & *Salin.* si ulla est ejus hac in re auctoritas, *in fin. cap.* 22. (*al.* 35.) Nec quicquam mage patientiæ loco nationes feræ ducunt.

MAGIA, æ, f. μαγεία, μαγεῖον, vox Persica, quam illi fere accipiunt pro sapientia, & perfecta rerum naturalium cognitione. Duplex tamen traditur magiæ species, quarum altera est ea, quam jam divinus, naturalis Philosophiæ perfecta cognitio, quam Pythagoras, Plato, & Empedocles, cæterique inter philosophos præstantissimi velut sanctiorem quandam disciplinam indefatigabili studio, longinquisque peregrinationibus conquisiverunt: altera, quam γοητείαν, vel θεουργίαν vocant, Dæmonum invocatione, infandisque incantationibus constat, quam & leges omnes asciscantur, & *Plin. l.* 30. *c.* 2. artem ineffabilem vocat, irritam, & inanem. *Apul. l.* 3. *Miriam.* Meis hic auribus audivi, ni cælerius sol cælo ruisset, nefariæ, & exercendæ illecebras magiæ, matæiæ cessisset, ipsi soli nubilam caliginem, & perpetuas tenebras comminantem. *Prudent. hæ.* 1. *adversf. Symmach. versf.* 89. Nec non Thessalicæ doctissimus ille magiæ. V. *Plin. hi. cit. c.* 2. & 3.

MAGICE, es, f. ars *magica*, *magia*, μαγικὴ, ars magica, magia. *Plin.* 1. 2. *l.* 30. *a med.* Pariter utrasque artes effutuisse, medicinam dico, magicenque, eadem ætate illam Hippocrata, hanc Democrito illustrantibus.

MAGICUS, a, um, *magica*, *di magia*, μαγικὸς, ad magos, & magiam pertinens: & præcipue ad veneficia & incantationes. *Virg. Ecl.* 8. *v.* 66. Conjugis ut magicis sanos avertere sacris Experiar fensus. *Id. Æn.* 4. *v.* 493. Magicæ artes. *Tacit.* 11. *Ann. c.* 59. superstitiones. *Plin. initia l.* 30. vanitates. *Id. l.* 24. *cap.* 17. herbæ. *h. e.* quibus utuntur magi, & miras virtutes tribuunt. Sic *Propert. l.* 4. *el.* 1. *v.* 102. aquæ. *Colum. l.* 10. *v.* 367. magicis fopitus cantibus anguis. *Tibull. l.* 1. *el.* 2. *v.* 62. & *Lucan. l.* 6. *v.* 577. sunt, qui magicis sacris invocantur, & evocantur, Pluto, Hecate, Proserpina, &c. de quibus *Virg.* 4. *Æn. v.* 510. Tercentum tonat ore deos, Erebumque, Chaosque, Tergeminamque Hecaten, tria virginis ora Dianæ. Plures enumerat *Ovid.* 7. *Metam. v.* 192. ¶ *Magicæ linguæ* sunt *Lucano* Phœnicum & Ægyptiorum litteræ per signa res varias significantes, *lib.* 3. *v.* 224. V. *Hieroglyphicus*.

MAGIDA, æ, f. genus vasis escarii, a magnitudine sic dicti. *Vosf. l.* 4. *de L. L. c.* 25. *sub fin.* Magidam, aut Lanculam, alterum a magnitudine, alterum ab latitudine finxerunt.

MAGINIUM, ii, n. morbus boum, cum eorum pellis ita dorso adhæret, ut apprehensa manibus deduci non possit a costis. *Veget. l.* 3. *de re Veterin. c.* 4. *a med.* Sed monstrum verbi recte appellat *Morgagnius epist.* 3. *in Veget. sect.* 18. & ea *Colum. l.* 6. *c.* 13. *contagiones* reponit.

MAGIRISCIUM, ii, n. parvus coquus: diminut. a μάγειρος. *Plin. l.* 33. *c.* 12. 2 *med. de Pyrrhe celatore.* Fecit idem & cocos, magiriscia appellatos, parvulis potorus: sed e quibus ne exempla quidem liceret exprimere: tam opportuna injuriæ subtilitas erat.

MAGIS, idis, f. μαγὶς, penus laucis, *bacino*, *piatta*. *Plin. l.* 33. *c.* 11. Cornelius Nepos tradit tympana, se juvene, appellata flataras, & lances, quas antiqui magidas appellaverunt. *Paul. Dig. lib.* 12. *tit.* 6. *leg.* 36. Servus infitiente domino magidem *commodavit*. ¶ Videtur esse eadem cum *magida* Varronis, de qua paulo supra dictum est. Alii tamen interpretantur ves, in quo pinsitur, subigiturque farina ad panem faciendum, *madia*, quæ & mactra dicitur. *Marcell. Empir. cap.* 1. *a med.* Rafamen pastæ, quod in magide adhæret.

MAGIS, *più*, μᾶλλον, plus: adverbium comparativum, quod quidam ab obsoleto *magior* pro *magnior* ducunt. *Festus* a μάλλον tralit: quod primis longe petitum videtur. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 14. Annos natus magis quadraginta. *h. e.* magis quam quadraginta. *Id. pro Cluent. c.* 32. *sub fin.* Magis ut consuetudinem servem, quam quod, &c. *Cels. l.* 2. *c.* 30. Panis ea siligine adstringit, magis si sine fermento est, magis etiam si tostus. *Cic. pro Mil. c.* 7. Nisi forte magis erit parricida, si quis consularem patrem, quam si quis humilem necaverit. ¶ Cum verbis, *Cic. de Amic. c.* 7. *ad fin.* Tum magis id diceres, Fanni, si nupsei io hortis Scipionis essusses. *Terent. Heaut.* 5. 2. 16. Magis, si magis noris, putes ita rem esse. *Cic.* 2. *Fam. ep.* 9. Cum Pompejus ita contendisset, ut nihil unquam magis. ¶ Cum ablativo. *Plaut. Cas.* 2. 3. 9. Postquam anno Casinam, magis iuttin mundi iis mundiram antideo. *h. e.* magis quam antea. *Horat. l.* 2. *ser.* 8. *v.* 16. Albanum, Mæcenas, sive Falernum Ta magis appositis delectat. *Id. in fr. ser.* 3. *l.* 1. Privatusque magis vivam te rege beatus. *Liv. l.* 5. *cap.* 44. *ad fin.* Magis solito. *più del solito.* ¶ Junctum adjectivis positivis, vicem comparativorum implet, non solum in iis, quæ gradu comparationis carent, sed etiam in iis, quæ habent, ut *magis apius* pro *aptior*. *Horat. l.* 1. *epist.* 7. *v.* 43. magis apta tibi tua dona relinquam. *Cic.* 5. *Verr. c.* 1. Ut quadam magis necessaria ratione recte sit vivendum. *Ovid.* 1. *Metam. versf.* 182. Non ego pro mundi regno magis anxius illa Tempestate fui. *Terent. Eun.* 5. 4. 11. Nihil videtur mundius, nec magis compositum quidquam, nec magis elegans. *Id. ibid.* 2. 1. 21. Nemo fuit magis severus, nec magis continens. *Ovid. Metam.* 2. *v.* 856 parva cornua, poraqua magis perlucida gemma. *Plaut. Amph.* 1. 2. 1. 54. Neque hæc lacti magis est simile, quam ille ego similis est mel. *Virg.* 4. *Æn. v.* 31. o luce magis dilecta sorori. *Terent. Andr.* 4. 2. 15. Magis verum. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *post init.* Oratio magis deformis. *Id. l.* 10. *c.* 1. *circa med.* Orator plenior, & magis fusus. ¶ Et eadem ratione cum adverbiis. *Lucret. l.* 3. *v.* 275. Nec magis hæc infra quidquam est in corpore nostro. *h. e.* inferius. *Terent. Adelph.* 5. 9. 36. Magis impense. & 4. 5. 30. Magis aperte. *Varr. l.* 8. *de L. L. c.* 44. Magis mane significat primum mane: magis vespere novissimum vesper. ¶ Reperitur & cum ipsis comparativis. *Virg. in Culice*, *v.* 78. Quis magis optato queat esse beatior ævo, Quam qui, &c.? (μᾶλλον εὐδαιμονέστερος, Demosth. μᾶλλον εὐδαιμονέστατος, Aristoph.) Sic *Plaut. Men. prol. v.* 55. & *Pœn. prol. v.* 82. Magis majores nugas egerit. *Id. Capt.* 3. 4. 112. Nihil invenies magis hoc certo certius. *Id. Stich.* 5. 4. 22. Hic magis est dulcius. *Valer. Max. in f. n.* 1. *c.* 7. *l.* 3. Magis invidia, quam pecunia locupletior. *Justin. l.* 22. *c.* 22. Nec a debitoribus magis, quam a creditoribus gratius accepta. *Arnob. l.* 4. *pag.* 147. Magis ignominiosum. ¶ Sæpe repetitur. *Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 18. *sub fin.* De Græcia quotidie magis & magis cogito. *ogni dì più*. & 1. *Phil.* 1. 2. Quotidie magis magisque perditi homines tectis urbis minabantur. *Cic. fil. ad Tyron.* 16. *Fam. ep.* 21. Ut in dies magis magisque hæc nascens de me duplicetur opinio. *Cæcili. comm.* 63. *de nupt. Phil. & Thet. v.* 174. Post vento crescente, magis magis increbrescunt. *Id. comm.* 72. *in ingrat.* Satque magisque magis. ¶ Aliquando deest, & subintelligitur. *Plaut. Rud.* 4. 4. 70. Tacita bona est mulier semper, quam loquena. *Tacit. 4. Ann. cap.* 61. Afinius Agrippa claris majoribus, quam vetustis. *Plaut. Men.* 5. 1. 26. Quin vidua vivam, quam tuos mores perferam. Familiarem *Livio* hanc locutionem esse apud *Lipf. Dukor. Gronov. Drakenborch.* & alii. ¶ Jungitur particulis *eo*, *quo*, *tanto*, *quanto*, quæ amant compacstiva. *Cic.* 5. *Verr. c.* 1. Legem sibi ipsi dicunt innocentiæ: atque eo magis, si id, &c. *a ciò tanto più*. & *de Amic. c.* 2. Eoque magis, quod non affuisti. *Nep. in Eumen. c.* 4. Ab hoc aliquot plagis Eumenes vulneratur: neque eo magis ex prælio excessit, sed acerius hostibus institit. *h. e.* & tamen non: qua ratione & *in Pelopid. c.* 1. & *in Pomp. c.* 3. *a med.* locutus est. *Id. in Thrasyb. c.* 2. Quo magis præceptum illud omnium in animis asta debat. *e per ciò tanto più*. & *Cic.* 2. *Agrar. cap.* 35. *ad fin.* Immo vero etiam hoc magis, quam illi veteres, quod, &c. *Id. pro Mil. cap.* 9. *a med.* Quanto illa plura miscebat, tanto hic magis in dies convalescabat. *Id. 2. de Divin. c.* 50. Ea fumitis, quibus concessis, nihilo magis efficiatur quod velitis. *Id. 16. Fam. ep.* 19. Faciesto tuas litteras, te ipsum multo magis. ¶ *Quo magis* interdum opponitur τῷ *quo minus*, & est affirmativum, non comparativum. In vet. Tab. Heracleensi apud *Manoch. pag.* 423. *n.* 43. Neque dolo malo fecerit, quo magis reipubl. causa abesset. *Ulpian. Dig. lib.* 37. *tit.* 4. *leg.* 3. *ante med.* Cum rescissio quo magis, non quo minus, adhibeatur. ¶ Cum *eam* & *quam*. *Virg.* 7. *Æn. vers.* 787. Tam magis illa fremens, & tribibus effera Bamonis, Quam magis effusis erudescunt sanguine pugnæ. *Plaut. Asin.* 1. 3. 6. Quam magis te in altum capellis, tam æstus ta in portum refert. Adde *Men.* 1. 1. 19. & *Bacch.* 5. 1. 5. & *Lucret. l.* 6. *v.* 454. ¶ *Magis quam*, quo magis, est *Plaut. Bacch.* 5. 1. 5. Magis quam id sepum, tam magis uror. Adde 4. 9. 1. Sed non est facile imitandus. ¶ *Magis est*, *quod*, vel *ut*, val sequente infinito, majoe ratio est, justior causa est, verius est, *è più motivo*, *è più da dovere*. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 5. Magis est, quod gratuler tibi, quam quod te rogem. *Id. pro Cal. c.* 6. *extr. Magis est*, ut ipsi moleste ferat, erraste se, quam ut, &c. *Ulpian. Dig. lib.* 26. *tit.* 4. *leg.* 5. *a med.* Magis est posse dici, admittendam procurationem. *Id. l.* 38. *tit.* 7. *leg.* 1. *a med.* Magis est, ne peti possit bonorum possessio. *Marcell. lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 72. *a med.* Magis est, deficere stipulationem. *Marcian. lib.* 7. *tit.* 1. *leg.* 41. Statuæ & imagines usumfructum posse relinqui, magis est: quia & ipsæ habent utilitatem. ¶ *Magis*, potius, *più tosto*. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 45. Perfectam artem juris habebitis, magis magnam atque uberem, quam difficilem & obscuram. *Virg. Ecl.* 1. *v.* 11. Non equidem invideo: miror magis. *Stat. l.* 1. *Achill. versf.* 140. sed longum cuncta enumerare, vetorque. Trade magis. ¶ Plus, & *magis* usu differunt, tum quia *plus* nomen est, & declinatur, non *magis*: tum quia *magis* refertur sæpe ad comparationem, *plus* fere ad magnitudinem: tum quia alterum pro altero non semper ponitur. Nasque enim dicimus *magis verisimile*, *sapientissimus*: vix etiam *magis possit*, *efficere*: neque unquam *magis æqua*, sed *plus*: raro etiam cum adjectivis numerabilibus *magis* conjungimus.

MAGISTER, tri, m. *præfata*, *præsidium*, *capo*, *proposta*, προεστὼς, ἐπιστάτης, præfectus, præses: a *magis*, vel a μάγειρος, maximus. *Festus*: Magistratus, moderati. Unde magistri non solum doctores artium, sed etiam pagorum, sodalitatum, vicorum, collegiorum, equitum dicuntur: quia omnes hi magis cæteris possunt: unde & magistratus, qui per imperia potentiores sunt, quam privati. *Paul. Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 57. Quibus præcipua cura rerum incumbit, & qui magis, quam ceteri, diligentiam & sollicitudinem rebus, quibus præsunt, debent, hi magistri appellantur. Quin etiam & ipsi magistratus per derivationem a magistris cognominantur. ¶ Hinc *magister populi* est dictator, teste *Cicer.* 3. *de Fin. c. ult.* & 1. 3. *de Legib. c.* 3. *Senec. ep.* 108. *post med.* & *Fest.* in *Optima lex*. cujus erat in populum summa potestas, ut *Varro* docet *l.* 4. *de L. L. c.* 14. Idem dictus etiam *magister consulum* apud *Liv.* ubi ait *lib.* 2. *c.* 18. T. Larcium moderatorem & magistrum consulibus appositum. ¶ Post hunc fuit *magister equitum*, qui ab ipso dictatore creabatur, eique soli parebat, summumque potestatem habebat in equites & accensos, ut *Varr. loc. cit.* dicit, *generale della cavalleria*. *Liv. lib.* 3.

c. 27. Dictator magiſtrum equitum dicit L. Tarquitium. ¶ Ab hujus ſimilitudine *magiſter pedibus* dictus eſt *Ammianus l.* 21. *cap.* 12. (*al.* 23.) *generale della fanteria*. V. *infra*. ¶ Sic & pro duce; *caprarum*, uſurpatur a *Verg. 9. Æn. v.* 370. Tercentum, ſcatuti omnes, Vulſcente magiſtro. ¶ *Magiſtri militum*, poſterioribus R. Imperatorum temporibus, ſucceſſere in locum præfectorum prætorio, & legatorum tempore Reipublicæ liberæ. erant enim ſecundo ab ipſis Imperatoribus gradu dignitatis, & auctoritatis, præerantque pluribus legionibus, & cauſas militum omnes diſceptabant. Aliquando duo creati fuot, quorum alter *peditum*, alter *equitum magiſter* dicebator, nunc *generale*: aliquando unus tanem tott exercitui præfuit, & *magiſter utriuſque militia* dictus eſt, *generaliſſimo*. V. *Cruter. Inſcript. pag.* 1164. *n.* 5. & *pag.* 1079. *n.* 14. ¶ *Magiſter morum* eſt cenſor, *cenſore*. *Cic. in ſin. l.* 3. *Famil.* Cum hæc ſcribebam, cenſorem jam te eſſe ſperabam: eo brevior eſt hæc epiſtola, &, ut adverſus magiſtrum morum, modeſtior. ¶ *Magiſter curiæ* apud *Plaut. Aulul.* 2. 1. 29. & 2. 2. 3. eſt *capo di contrada*: ſimilis ei, qui *magiſter vici* dicitur ab *Sueton. in Aug. c.* 30. & *in Tiber. c. ult.* & *vicomagiſter* in vet. Inſcript. apud *Gruter. pag.* 481. *n.* 9. & *vicomagiſter* a *P. Victl. de regionib. Urb. R.* Porro vicorum magiſtri, quaterni ſingulis vicis præpoſiti, *borgomaſtri*, inſtituti ſunt ab Auguſto, qui juſſit eos a plebe cujuſque vicinæ eligi, & vicorum curam agere, ſubjectos annuis magiſtratibus, quos idem regionibus tuendis præfecerat, ut *loc. cit. Sueton.* tradit. Addit *Aſcon. in Piſonian. c.* 4. ab his ludos Compitalitios, præterea indutis celebrestos fuiſſe. Sunt qui putant, fuiſſa Auguſti tempore multo antiquiores, cum eorum meminerit *Liv. l.* 34. *c.* 7. inducens L. Valerium trib. pleb. loquentem de lege Oppia abroganda. Sed eo loco quæ verba ad vicorum magiſtros pertinent, in veteri editione non una omittuntur. ¶ *Magiſter Saltorum*, inter Salios princepo. *Inſcript.* apud *Cruter. pag.* 489. *n.* 10. ¶ *Officiorum*, & *operarum* a *Colum. l.* 1. *c.* 8. diſtinguitur a villico, & huic ſubjicitur, ut ſingulis ruſticæ rei officiis, & operis in agro laborantibus præſit. ¶ *ebori cauentium*, apud *eund. l.* 12. *c.* 2. *magiſter di capella*. ¶ *ſcripturæ*, & *in ſcriptura* apud *Cicer. Attic. l.* 5. *ep.* 15. *extr. Verr.* 4. *c.* 70. & *Verr.* 5. *c.* 72. eſt qui præeſt iis, qui ſcriptum faciunt, præſertim vero qui rationibus vectigalium, & portorii conſcribendis a publicanis præbitur. *Cic. Attic. l.* 11. *ep.* 10. P. Terentius operas in portu, & ſcriptura Aſiæ pro magiſtro dedit. *b. c.* vicem magiſtri gerens. ¶ *ſocietatis* idem eſt, qui ſcripturæ, ejusdem curam ſocietatis publicanorum. *Cic. Verr.* 4. *c.* 74. & 75. Sic *lib.* 13. *Fam. ep.* 9. P. Rupilius, qui eſt magiſter in ea ſocietate. *& pro Plant. c.* 13. Cn. Plaucius eques R. maximarum ſocietatum auctor, plurimarum magiſter. ¶ *pecoris*, qui paſtoribus præeſt gregem cuſtodientibus, *capo de' paſtori*: item quivis paſtor, vel etiam agaſo, *paſtore*, *condottiere*. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 10. Qui paſcunt, oportet in paſtione diem totum eſſe: eſſe omnes ſub uno magiſtro pecoris: eum eſſe majorem natu, & peritiorem, quam reliquos. *Virg. 3. Georg. v.* 445. Dulcibus idcirco fluviis pecus omne magiſtri Perſuaduot. *& verſ.* 185. *de equo*. blandis gaudere magiſtri Laudibus, & plauſæ ſonitum cervicis amare. *Apul. ſub fin. l.* 11. *Metam.* magiſter aſini. *b. c.* dominus, & agaſo. *Sil. l.* 4. *v.* 616. *de elephanto*. Ipſo dat terga magiſtro. *b. c.* rectore. ¶ *auctionis*, qui præeſt bonis ſub haſta vendendis. Nam ſi quando debitor citatus non paruiſſet, ſolebant creditores a Prætore bonorum ejus poſſeſſionem impetrare, atque unum e ſuo numero deligebant, qui bona ſub haſta venderet, & ex ea pecunia ipſis ſatisfaceret: unde is *magiſter* dictus eſt. A JCtis dicitur *curator*, in *tit.* 8. *lib.* 42. *Dig.* qui *de curatore bonis dando* inſcribitur. *Cic. pro Quinct. c.* 15. Cui magiſtri fiunt, & domui conſtituuntur, qui, qua lege, & qua conditione pereat, pronuntient. Adde *lib.* 1. *Attic. ep.* 1. & *lib. 6. ep.* 1. *a med.* Hinc dictum ejuſdem *Cicer.* de Pletorii matre apud *Quintil. l. 6. cap.* 3. *extra med.* eam, dum vixit, ludum; poſtquam mortua eſt, magiſtros habuiſſe. Dicebantur enim, dum vixit, infames feminæ ad eam convenire ſolitæ: poſt mortem ejus bona venibant. Ludit itaque *Cic.* in ambiguo, ad magiſtrum auctionis reſpiciens, & ad magiſtrum ludi: de quo V. in *Ludi magiſter*. ¶ *convivii*, modimperator, rex, arbiter bibendi: quod munus *magiſterium* a *Cicer.* dicitur. *Verr. l.* 4. *de L. L. c.* 26. & *Apul. in Apol.* ¶ *navis*, nauternum præfectus: & plus eſt, quam gubernator. Eſt enim magiſter navis, inquit *Ulpian. Dig. lib.* 14. *tit. & leg.* 1. cui totius navis cura mandata eſt; *padrone*, *o capitano*, *o ſopracomite*. *Liv. l.* 29. *c.* 25. Ut gubernatores, & magiſtri navium convenirent ad imperia accipienda. *Id. lib.* 45. *c.* 42. Dedit ſociis navalibus denarios ſeptuagenos, gubernatoribus duplex, magiſtris navium quadruplex. ¶ Nonnunquam tamen pro gubernatore ponitur, *pilota*. *Verg.* 5. *Æn. v.* 176. Ipſe gubernaclo rectior ſubit, ipſe magiſter. *& lib.* 1. *v.* 119. acutitur, pronuſque magiſter Volvitur in caput. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 18. Grajis Helice ſervando magiſtrix. ¶ *ludo*, qui ludo, ſeu ſchola præeſt, *maeſtro*, qui & *ludimagiſter* dicitur. V. in 22 voce. ¶ *gladiatorum*, h. e. lanifta. *Cic.* 3. *de Orat.* 1. 53. ¶ In antiquis inſcriptionib. & alibi leguntur *magiſter pagi*, *ſacrorum*, *ſodalitii*, *horreorum*, *collegii*, *memoriæ*, *munerum*, *Auguſtalis*, *admiſſionum*, *epiſtolarum*, *libellorum*, &c. quæ omnia, & his ſimilia pari ratione, ac ſuperiora, ſunt exponenda. V. *Gruter.* indices, & *Inſcript. Auguſt. Scripo.* ¶ Præterea apud eund. *Gruter.* non uno in loco habetur *magiſter a bibliotheca*, *ab marmoribus*, h. e. earum rerum curator, & cuſtos. ¶ Sæpe ponitur pro eo, qui docet quippiam, præcipue artes liberales. *Cic.* 2. *Phil. c.* 4. Invideo magiſtro tuo, qui te, tanta mercede, nihil ſapere docuit. *Id.* 1. *de Orat. c.* 57. Pueri apud magiſtros exercentur. *Id.* 1. *de Invent. c.* 25. Artium liberalium magiſtri, vivendi præceptores. *Id. pro Mur. c.* 31. Veſtri præceptores, & virtutis magiſtri. *Id. pro Dom. c.* 39. Auctor & magiſter publicæ religionis. *Id. pro Cæcin. c.* 11. *ad fin.* Te uti in hac re magiſtro volo. ¶ Translate *Id.* 1. *de Orat. cap.* 33. Scilue, optimus dicendi effector ac magiſter. *Perſ. in prol. v.* 10. Magiſter artis, ingeniique largitor venter. *Cic.* 1. *Phil. c.* 36. Timor, non diuturnus magiſter officii. ¶ Pro pædagogo, *pædagogo*, *ajo*. *Terent. Phorm.* 1. 2. 21. Senes me filiis relinquunt quaſi magiſtrum. Ubi *Donatus*: Sic Latini: quem Græci παιδαγωγὸν appellant. ¶ Pro ſuaſore, impulſore, auctore, *Terent. Andr.* 1. 2. 22. Si quis magiſtrum cepit ad eam rem improbum, &c. *Cic. Verr.* 5. *c.* 21. Qui dua iſti quondam & magiſter ad deſpoliandum Dianæ templum fuit. *Senec. in Thyeſt. v.* 311. Sæpe in magiſtrum ſcelera ſedierunt ſua. ¶ Adjective, V. in *Magiſtra*.

MAGISTERIUM, rii, n. *magiſtero*, *profeſſura*, *preſidenza*, *προστασία*, *προστασία*, magiſtri dignitas, ſeu officium. *Cic. de Senect.* 1. 14. Me vero & magiſteria delectant a majoribus inſtituta, & is ſermo, qui more majorum a ſummo magiſtro adhibetur in poculis. *b. c.* munus ejus, qui convivii eſt caput; quod regnum vini *Horat. l.* 1. *ad.* 4. *v.* 18. appellat. *Suetan. in Tiber. c.* 3. Dictatura, ac magiſterium equitum honorata familia. *Colum. in præfm. a med.* Rem ruſticam ſordidum eſſe negotium, quod nullius egeat magiſterio præceptoris. *Plaut. Moſtell.* 1. 1. 31. Virtute id factum, & magiſterio tuo. *b. c.* conſilio, monitu. *Cic. de Provinc. conſul. c.* 19. *a med.* Magiſterium morum. *b. c.* Cenſura. *Suetan. in Aug. c.* 2. Municipalibus magiſteriis contentus. *b. c.* magiſtratibus municipiorum. *Id. in Domit. c.* 4. Magiſterium collegii. *Id. in Calig. c.* 35. ſacerdotii. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c. ult.* pedeſtre. *b. c.* præfectura peditum in reliquia. *Tibull. in ſ. el.* 4. *l.* 1. Cum mea ridebunt vana magiſteria. *b. c.* amatorias inſtitutiones & præcepta. *Plaut. Becch.* 1. 1. 40. Jam acceſſit mihi ætas ea magiſterio tuo. *b. c.* non amplius tibi ſubeſt tenquam magiſtro & cuſtodi. *Plin. l.* 8. *c.* 40. *circa med. de canib.* Nemque inter ſe exercent otium magiſteria. *b. c.* ut unus aliis præſit, & ductorem ſe præbeat in venatu, &c. *Celſ. l.* 5. *c.* 27. *fed.* 1. Poſt quæ nullo novo magiſterio, ſed jam ſupre poſito vulnus orit implendum, & ad ſanitatem perducendum. *b. c.* nulla nova curandi retione, quæ a medendi magiſtris tradita ſit.

MAGISTERIUS, a, um, *magiſtrale* ; ad magiſtrum pertinens. *Impp. Honor. & Theodoſ. lib.* 3. *Cod. tit.* 13. *leg.* 6. Magiſteria poteſtati inter militares viros audiendi concedimus facultatem. *Imp. Zeno ibid. tit.* 24. *leg.* 3. Qui magiſteriæ poteſtatis fudoribus clarus factus eſt. Adde *lib.* 6. *tit.* 8. *leg.* 1.

MAGISTRO, *& per ſyncop.* Magiſtro, as, avi, atum, a. t. impero, præſum, magiſtrum, ſeu præfectum ago, *Feſtus*: Magiſterare, regere, temperare, moderari. *Sporſtan.* oc *Adrian. c.* 10. Inter manipulares vitam militarem magiſtrans.

MAGISTRA, æ, f. *maeſtro*, præceptrix. *Terent. Hecyr.* 2. 2. 7. Ei ludo, ſi nullus eſt, magiſtrum hanc eſſe, fatio certo ſcin. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 27. *extr.* Vita ruſtica parſimoniæ, diligentiæ, juſtitiæ magiſtra eſt. *Id. Tuſcul.* 5. *c.* 2. Philoſophia magiſtra vitæ. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 15. *a med.* Lex quaſi dux vitæ, & magiſtra officiorum. ¶ Adjective *Virg.* 8. *Æn. v.* 442. zunc viribus uſus, Nunc manibus cupidis, omni nunc arte magiſtra. *ſquiſita*, *ſua*, cujuſmodi eſt magiſtrorum alios docentium. *Ovid. Heroid. ep.* 15. *v.* 81. abeunt ſtudia in mores, artesque magiſtræ. *Sil. l.* 3. *v.* 387: Aſper frena pati, aut juſſis parere magiſtris. *Claudian. in præſet. de* III. *conſul. Honor. v.* 7. *de aquila*. Conſulit ardentes radius, & luce magiſtra Natorum vires, ingeniumque probat. *Sedul. l.* 1. *v.* 5. rituque magiſtro, Plurima Niliacis tradant mendacia bublis. Apud *Ovid. & Sil.* alii aliter leg.

MAGISTRALIS, le, *de maeſtro*, ad magiſtrum pertinens. *Vopiſc. in Saturn. ſub fin.* Frequentaverat pergulas magiſtrales. V. *Pergula*. *Id. in Tmit. c.* 6. Manuum magiſtralium ictibus, terrorique ſubjacent.

MAGISTRATIO, onis, f. magiſterium, præceptio, inſtitutio. *Apul. l.* 1. *de dog. Plat.* Quæ ſolis diſciplinis traduntur, & magiſtratione diſcuntur. Al. leg. *magiſtra ratione*. ¶ In *Cod. Theodoſ. lib.* 14. *tit.* 9. *leg.* 3. publicæ magiſtrationes ſunt ſcholæ publicæ.

MAGISTRATUS, us, m. *magiſtrato*, *maeſtranze*, *carico*, dignitas, & poteſtas alicujus, vel aliquorum, qui publica auctoritate curant ea, quæ ad rempubl. pertinent: a *magiſter*. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 14. Magiſter equitum, quod ſumma poteſtas hujus in equites & accenſos, ut eſt ſumma populi R. *dictator*: a quo ie quoque magiſter populi appellstus. Reliqui, quod minores, quam hi, magiſtri, dicti magiſtratus, ut ab albo albatus. *Cic. de Amic. c.* 17. Honores, magiſtratus, imperia, poteſtates amicitiæ anteponere. *Id. pro Mur. c.* 35. Magiſtratus mandare. *Id.* 2. *Agrar. c.* 10. dare. *Id. pro Planc. c.* 25. committere. *Id. 6. Verr. c.* 61. *ad fin.* Magiſtratum habere. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 33. obtinere. *Liv. l.* 5. *c.* 9. occipere. *Salluſt. in Jug. c.* 47. ingredi. *Cic. Phil.* 5. *c.* 19. petere, capere, gerere. *Id. Verr.* 2. 1. 10. inire. *& 3. de Legib. c. ult.* Magiſtratu abire. *Pompon. Dig. lib.* 1. *tit.* 2. *leg.* 2. *ante med.* ſe abdicare. V. *Abdico*. & *ibid.* Magiſtratum ſibi prorogare. *Cic.* 4. *Verr. c.* 57. abrogare alicui. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 33. deponere. *Liv. l.* 5. *c.* 11. In magiſtratu manere. *& cap.* 18. eſſe. *Cic.* 3. *de Legib. c. ult.* gerere aliquid. *Aſcon. in Verr.* 3. *c.* 33. Magiſtratum imminuere. V. *Imminuo*. ¶ Magiſtratuum genera duo Romæ fuere, extraordinarii, & ordinarii: in illis dictaurus, & magiſterium equitum præcipue numerantur: præterea duumviri perduellionis, quæſtores rerum capitalium, triumviri menſarii, decemviri legibus conſtituendis, &c. In his duæ claſſes, majorum ſcilicet, ut conſulum, prætorum, cenſorum: minorum, ut ædilium, quæſtorum, tribunorum plebis, triumvirum, quatuorvirum, &c. curatorum alvei Tiberis, &c. præ-

ſpectorum ærarii, &c. V. *Meſſal.* apud *Gell. c.* 15. *l.* 13. Præterea *patricii* magiſtratus dicti ſunt, qui primum e patriciis familiis ſumebantur: *plebeii*, qui a plebe: *curules*, qui curuli ſella vtebantur, h. e. conſules, cenſores, prætores, ædilesque curules. Reliqui curulis ſellæ jus non habebant. In provinciis quoque magiſtratus ſuos, proconſulum, propræturum, proquæſtorum, qui ordinarii erant: item triumvirum, quinquevirum, &c. colooniis deducendis, curatorum viarum extra Urbem, &c. ¶ *Magiſtratus* nomen proprie iis tribuitur, qui urbanam ac civilem adminiſtrationem habent. nam qui militarem, horum *imperia* ſunt appellata: tametſi hoc non ſemper. V. *Imperium*. *Salluſt. in Jug. cap.* 3. Magiſtratus, & imperia minime mihi cupiuuda videntur. *Suetou. in Cæſ. c.* 54. Abſtinentiam neque *in* imperiis, neque *in* magiſtratibus præſtitit. Adde *in Aug. c.* 61. ¶ Interdum urbani magiſtratus ita diſtinguuntur appellatione a provincialibus, ut illi quidem *magiſtratus*, hi *poteſtates* dicantur. *Suetou. in Claudium. c.* 23. Juriſdictionem in urbe delegari magiſtratibus ſolitam, atque etiam per provincias poteſtatibus, &c. *In edicto Prætoris*, apud *Ulpian. Dig. lib. & tit.* 2. *leg.* 1. Qui magiſtratum, poteſtatemve habebit. Adde ipſum *Ulpian. ibid. tit.* 1. *leg.* 13. ¶ Sæpiſſime *magiſtratus* ipſum hominem ſignificat, qui in magiſtratu eſt. *Cic.* 1. *Offic. c.* 34. *a med.* Eſt propetum unus magiſtratus intelligere, ſe gerere perſonam civitatis. *Salluſt. in Jug. c.* 22. Oppida per magiſtratus adminiſtram. *Liv. l.* 5. *c.* 17. Ceſſim magiſtratus. *Nep. in Epamin. cap.* 4. Magiſtratui quempiam tradem. *ſcil.* puniendum, *Id. in Annibal. c.* 7. His enim magiſtratibus legati Romam venerunt. *b. c.* his conſulibus. *Gell. l.* 1. *c.* 6. Tum inter filium magiſtratum & patrem privatum publicos honores ceſſare, genuinos ac naturales exoriri.

MAGISTRO. V. *Magiſtro*.

MAGMA, atis, n. μάγμα, ſæx unguenti, ut *Plin. l.* 13. *c.* 2. interpretatur, *Scribon. Larg. compoſ.* 157. Ceræ libram & trientem, magmatis *P.* beſſem. Hinc *ceromagma*: quod V.

MAGMENTARIA VASA, quibus magmenta, & exta ſacra impoſita inferebantur præ. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 21. *extr.* ut legit *Turnob. l.* 21. *Adverſar. c.* 6. Nam alii aliter omnino.

MAGMENTUM, ti, n. quaſi *magnus augmentum*, ut eſt apud *Feſt.* vox eſt ſacrorum, & dapem ſignificat, quæ *a* rubicis, inquit *Scalig. in coniect. ad Varron.* Jano, Silvano, Marti, Jovi dapali offerebatur. Alii, aptius ad mm fortaſſe, exponunt, exta aucta & pinguia. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 21. *pag.* 28. & *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 23. *n.* 10. de qua V. *Pignor. ſymbolicar. epiſt.* n. 30. Inſcriptionis verba ſunt: Si quis hic hoſtia ſacrum faxit, quod magmentum nec protollat, iteirco tamen probe factum eſto. *b. c.* ſi ita ſacrum fecerit, ut exta pinguia & aucta non proferat, nihil tamen teſte portendat. Ita *Sigon. l.* 1. *de antiq. jur. provinc. c.* 6. *a med.* Eadem verba leguntur etiam in alia tabula marmorea apud eundem *Gruter. pag.* 259. *col.* 2.

MAGNA GRÆCIA. V. *Græcia*.

MAGNALIA, um, n. *grandi cuperſe*, τὰ μεγαλεῖα, res præclaræ, & miranda. Utitur hac voce *Tertull. l.* 2. *ad Uxor. c.* 7. & *in carm. l.* 1. *adverſ. Marcion. c.* 2. ¶ *Magnalia arma* habes in vet. Inſcripti apud *Murator. Tc. t. pag.* 472. *n.* 5. *h. e.* magnifica. Loquitur enim de Ancilibus.

MAGNANIMITAS, atis, f. *magnanimità*, *grandezza d'animo*, μεγαλοψυχία, magnitudo animi, præſtantia, magnificentia: virtus animi magna ſpectantis, præſertim circa honores. *Cic. l.* 1. *Offic. c.* 43. Omnis honeſtas manat a partibus quatuor, quarum una eſt cognitionis, altera communitatis, tertia magnanimitatis, quarta moderationis.

MAGNANIMUS, a, um, *magnanimo*, μεγαλόψυχος, qui magni eſt animi, & magna conantis. *Cic.* 1. *Offic. c.* 19. Itaque viros fortes, magnanimos, eoſdem bonos & ſimplices eſſe volumus. *Virg. 6. Æn. v.* 649. magnanimi heroes. *Id.* 3. *Æn. v.* 704. magnanimum generator equorum. *Gell. l.* 7. *c.* 19. Liberala atqua magnanimum factum. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 379. Hæc, ait, illa dies, Libycis qua Cæſar in oris Perfida magnanimi contudit arma Jubæ.

MAGNARIUS, m. *che ha gran maneggio*, μεγαλέμπορος, magnus negotiator: e negotiorum magnitudine. *Apul. l.* 1. *Metam. poſt init.* Lupus negotiator magnarius omnia coemerat. Adde *Inſcriptiom.* apud *Gruter. pag.* 283. *n.* 1. ex qua videntur *magnarii* mercatores certæ cujuſpiam mercis fuiſſe: ſed nihil certi ſtatui poteſt.

MAGNATES, tum, & tium, optimates. Legitur in quadam *Inſcript.* apud *Dempſterum in paralipom. ad Roſin. antiquit. R. l.* e. *c.* 16. *extr.* non tamen optime notæ.

MAGNE, *grandemente*, valde, μάλα. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 36. Sponſi, an coactus tam magne peccaviſſet. Al. leg. *magno*, quod eſt multo rectius. Agnoſcem videtur etiam *Cledon. in arte pag.* 1980. *Putſch.*

MAGNES, atis, m. *calamita*, μαγνῆτις, lapis, qui ferrum trahit, el. lapis Heraclius, & fideritia; a Magneſia urbe Lydiæ, quia circa eam provenit. *Lucret. l.* 6. *v.* 909. 1044. & 1062. Sed *Plinius l.* 36. *c.* 16. ſcribit ex Nicandri ſententia, impertum fuiſſe in Ida, & appellatum eſſe ab inventore, qui cum pecus paſcene pedum forte haberet ferrutum, & crepidæ ferreis clavis compactas, animadvertit lapidem hunc ferro adhærcſcere. Ceterum ab Antiquis bifariam magnes accipitur, interdum pro ſo, qui ferrum trahit, interdum pro lapide argentei nitoris. Hinc quidam Veterum dicunt, olium eſſe magnetem a lapide Heraclio. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 39. Ut ſi magnetem lapidem eſſe dicam, qui ferrum ad ſe alliciat, & trahat, ut rationem cur ita ſit, afferre nequeam. ¶ Vox eſt adjectiva, & cum abſolute ponitur, *lapis* ſubintelligitur. *Sil. l.* 3. *v.* 265. Venere Æthiopes, genus hmud incognita Nilo, Qui Magneta ſecant. *Lucret. l.* 6. *v.* 908. Quem Magneta vocant. V. *Magnetes*. In ſimina *Magnetis*, *idit*, ut Magnetis Argo, apud *Ovid.* V. *Magnoſit*, & *Magnetes*.

MAGNESIA, æ, f. Μαγνησία, provincia Macedoniæ, Theſſaliæ adnexa, in ora maris Ægæi. *Plin. l.* 4. *c.* 9. ¶ Item urbs Aſiæ minoris in Ionia, vel Caria, Mzandri cognomine, ut eſt apud *Plin. l.* 5. *c.* 29. *circa med.* colonia ex Magneſia Græciæ deducta, una ac tribus, quas Themiſtocli exſuli apud ſe Artaxerſes dono dederat, quæ paſcem præberet: ſicut Myuntem, quæ obſonium, Lampſacum, quæ vinum ſuppeditaret, uti narrat *Nepos in Themiſt. c. ult.*

MAGNESIS, idis, f. quæ eſt ex Magneſia. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 9. Cur unquam Colchi Magneſida vidimus Argo? *Magneſida* vocat, quia ex nemore ſacta eſt Pelii montis, qui ad Theſſaliam pertinet, cujus pars Magneſia eſt. Al. lag. *Magneſiaca*: quod eſt fortaſſe rectius; a *Magnetes*, *etis*, ndject.

MAGNESIUS, a, um, Μαγνήσιος, ad Magneſiam pertinens. *Lucret. l.* 6. *v.* 1065. Magneſi flumine ſaxi. *b. c.* magnetis.

MAGNESSA, æ, adject. femin. quæ eſt ex Magneſia. *Horat. l.* 3. *od.* 7. *v.* 18. Magneſſam Hippolyten dum fugit abſtinens.

MAGNETARCHES, æ, m. Μαγνητάρχης, principa Magnetum, ſummue magiſtratus apud Magnetas. *Liv. l.* 35. *c.* 31.

MAGNETES, um, m. Magneſii, Μάγνητες, pop. Magneſiæ. *Lucret. l.* 6. *v.* 909. Magnetum quia ſit patriie in finibus ortus. *Ovid. 11. Metam. v.* 408. Magnetas adit vagus exſul. *Luran. l.* 6. *v.* 385. Et Magnetes equi, Minyæ gens cognita remis. Adde *Liv. l.* 33. *c.* 31. & 34. & *lib.* 35. *c.* 31. ¶ In ſingulari num. *Cic. de clar. Orat. c.* 91. Affiduiſſime mecum fuit Dionyſius Magnes. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 9. Magnes campus.

MAGNETICUS, a, um, magnetem ſpectans. *Claudian. carm. de magnete*, *v.* 26. Venemm magnetica gemma figumt.

MAGNETIS. V. *Magneſis*.

MAGNICIES, ei, f. nomen eſt avis in Arabia, da qua nihil adhuc compertum eſt. *Auſt. carm. de Phœnice*, *quod cum Lactantio edi ſolet*, *v.* 145.

MAGNIDICUS, a, um, adject. qui magna dicit, *millantatore*, μεγαλαζών. *Plaut. Rud.* 2. *d.* 31. Dum tuis auſculto magnidicis mendaciis. *Id. Mil.* 3. 3. 48. Quin noverim magnedicum, cincinnatum, mœchum unguentatum.

MAGNIFACIO, is, a. 3. *ſtimare grandemente*, περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, *Suidæ*, magni æſtimo. *Terent. Hecyr.* 2. 2. 18. Quem intellexi illam haud minm, quam ſe ipſum magnificasse. *Al. leg.* magnificare. *Plaut. Aſin.* 2. 4. 1. Quid hoc eſt negotii? neminem meum dictum magnificacem. *Id. Pſeud.* 2. *t.* 4. Omnes res perinde ſunt, ut agas, ut ese magnificias. Sic cum ſuperlat. maximiſcem fidem, *Plaut. Caſ. prol. v.* 2. ¶ Ceterum ſæpius divifum legitur *magni ferre*.

MAGNIFICATIO, onis, f. actus magnificandi. *Macrob. l.* 5. *Sat. c.* 13. *ſub fin.* Perſonarum varia magnificatio.

MAGNIFICE, *magnificamente*, *con magnificenza*, *grandiſſimamente*, *con ſplendidezza*, μεγαλειοπρεπῶς, magnificenter, laute, ſplendide. *Cic. in Bruto*, *c.* 73. Amice & magnifice laudare. *Id. pro Quinct. c.* 30. Ornare magnifice ſplendideque convivium. *Id.* 3. *Verr. c.* 26. Magnifica & ornate convivium compatare. *& Verr. 6. c.* 27. Exornam ample magnificeque triclinium. *Id. pro Dom. c.* 44. Habitare laxe & magnifice. *Id.* 1. *Offic. c.* 26. *extr.* Magnifice, graviter, aoimoſeque vivere. *Nep. in Datam. c.* 3. Magnifice donare aliquem. *Plaut. in fragm.* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 187. *Putſch.* Spectavi ludos magnifice atque opulenter. *Cic.* 2. *Catil. c.* 1. Perdidimus hominem, *magnificeque* vicimus. *gloriaſamente*, *con ſomma vanto*. *Liv. l. c. c.* 6. Magnifice incedere. *pompoſamente*, *tronfo*. Sic *Plaut. Pſeud.* 4. 1. 7. Magnifice inferm ſe. *Id. Caſ.* 3. 6. 4. Magnifice patricoque amicisi. *Auſt. ad Heremn. l.* 4. *c.* 11. Magnifice ſe jactare, atque oſtentare. *con millanteria*. Sic *Terent. Heaut.* 4. 3. 31. Magnifice afferre ſe. *Plaut. Perſ.* 2. 5. 7. Magnifice conſcreabor. *b. c.* clam, & ut ſolent affectato graves. ¶ Refertur interdum ad magniloquentiam. *Tibull. l.* 2, *eleg.* 6. *v.* 11. Magna loquor. ſed magnifica mihi magna locuto Excutiunt clauſa fortia dicta fores. *Plaut. Pſeud.* 2. 4. 11. Magnifice compellare. *b. c.* ſplendidi & magnifici verbis. ¶ Pro magnopere, velde. *Plin. l.* 24. *c.* 11. *a med.* Radicula ex mella prodeſt magnifice ad tuſſim. *b. c.* magnopere, valde. Sic *lib.* 30. *c.* 14. Magnifice juvat nvie eersbrum gingivis illisum. ¶ Comparativum *magnificius* eſt *Caronic*, teſte *Feſto*. Superlat. *magnificiſſime* eſt *Arcis* apud *Priſcian. l.* 3. *pag.* 603. *Putſch.*

MAGNIFICENTER, adverb. magnifica. *Vitruv. l.* 1. *c.* 6. Oppidum magnificentes ædificatum, & eleganter. *Cic.* in *Orat. c.* 34. Omnia excelſius, magnificentiuſque & dicet, & ſentiet. *Id.* 4. *Fam. ep.* 7. Cum conſulatum magnificentiſſime, atque optime geſſeris. *Id.* 14. *Attic. ep.* 4. Glorioſiſſime & magnificentiſſime quippiam conficere.

MAGNIFICENTIA, æ, f. *magnificenza*, μεγαλοπρέπεια, eſt (ut inquit *Cic. l. c. de Inv. c.* 54.) rerum magnarum & excelſarum, cum animi ampla quadam & ſplendida propoſitione, agitatio, atque adminiſtratio. Adde 1. *Offic. c.* 21. ¶ Dicitur etiam de aliis rebus. *Id.* in *Orat. c.* 25. Magnificentia opularum. *ſplendidezza*. & *lib. c. Offic. c.* 39. villarum. *Id.* 2. *de Legib. c. penult.* funerum & ſepulcrorum. *Id. pro Roſc. Com. c.* 8. liberalitatie. *Id.* 1. *Offic. c.* 39. Cavendum eſt ſi ædifices, ne extra modum ſumptu & magnificentia prodeas. ¶ In malam partem, *Id. in fragm.* apud *Non. c.* 5. *n.* 35. Phœnices primi mercaturis & mercibus ſuis ovaritiam, & magnificentiam, & inexplebilem cupiditates omnium rerum ſupperavetunt in Græciam. ¶ Trauslate *Id. de Amic. c.* 6. Jam virtutem ex conſuetudine vitæ, ſermonſque noſtri interpretemur: nec eam, ut quidam docte, verborum magnificentia metiamur. *non parole grandioſe*, *e pompoſe*. ¶ Pro magnanimitate, *Id. Agrar.* 2. *c.* 8.

c. 8. extr. Nam hoc quidem vix aſſ liberi populi, vix veſtrorum animorum ac magnificentiæ. ¶ *Pro arte mira & magna faciendi, Plin. l. 36. c. 5. ante med. de Phidia.* Hæc ſuus obiter dicta de artifice nunquam ſatis laudato: ſimul ut noſcatur, illam magnificentiam æqualem fuiſſe & in parvis.

MAGNIFICO, as, avi, atum, a. r. *ſummore aſſai, tenere in conto, magni facio, magni æſtimo, Σεμνύζω. Terent. Heaut. 2. 2. 18.* Quem ego intellexi illam haud minus, quam ſe ipſum, magnificare. *Al. leg.* magnificere. *Plaut. Stich. 2. 2. 44.* Pudicitia eſt, pater, eos magnificare, qui nos ſocias ſumpſerunt ſibi. *Id. Men. 2. 3. 29.* Te unum ex omnibus Venus voluit me magnificare. ¶ Metonymice aſt laudare, extollere, præferre: quod ſane faciunt, qui magni æſtimant: *magnificare, efaltare, μεγαλύνειν. Plin. l. 35. c. 12. & lib. 36. c. 5. ad fin.* Arceſilaum quoque magnificat Varro, cujus ſe marmoream habuiſſe lexnam tradit. *& cap. 12. ad fin.* Magnificatus & alia turris, a rege facta in inſula Pharo. *Id. l. 17. c. 9.* Vtero principatum dat turdorum ſimo ex aviariis: quod etiam pabulo boum ſuumque magnificat.

MAGNIFICUS, a, um, *magnifico, ſplendido, μεγαλοπρεπής*, magna faciens, qui in magnis cum dignitate ſumptum facit, qui circa publicam adminiſtrationem impenſas facit honorificas, veluti in ludis, in templis, in ædificiis, in epulo publico, & hujuſmodi. *Nep. in Attic. c. 13.* Elegans, non magnificus; ſplendidus, non ſumptuoſus; omni diligentia munditiam non aſſumentem affectabat. *Salluſt. in Catil. c. 50.* Rhodiorum civitas magna, atque magnifica. *Id. ibid. c. 9.* Cives in ſupplicis deorum magnifici, domi parci. *Liv. l. 1. c. 20.* Vir ſactis magnificus. ¶ Item qui eurbis ſe jactat, & oſtentat, glorioſus, *millantatore. Plaut. Bacch. 4. 9. 42.* Cum magnifico mitite, urbes verbis qui inermus capit. *Id. Aſin. 2. 2. 84.* Extemplo facio facetum me atque magnificum virum: dico, me atrienſem eſſe. ¶ *Res magnificæ* fuere lautæ, ſplendidæ, copioſæ, magno ſumptu factæ, & cum dignitate, *ſontuoſe, magnifiche, ricche. Cic. 1. Offic. 8.* Delectant etiam magnifici apparatus, vitæque cultus cum elegantia & copia. *Id. 9. Fam. ep. 16. ad fin.* Nec tamen eas cœnas quæro, ut magnæ reliquiæ fiant: quod erit, magnificum ſit, & lautum. *Id. 3. Verr. c. 22.* Forum adornatum magnifice ornatu. *Cæſ. l. 6. B. Gall. c. 18.* Funera magnifica & ſumptuoſa. *Salluſt. in Catil. c. 21.* Belli ſpolia magnifica. *Id. in Jug. c. 4.* Clari & magnifici honores. *Juſtin. l. 2. c. 1.* Res geſtæ ſatis amplæ, magnificæque. *Cic. 5. Tuſcul. c. 21.* Stragulum magnificis operibus pictum. *Id. Fam. 7. ep. 1.* Venationes binæ per dies quinque magnificæ. *Id. 2. de Legib. cap. 2.* Magnificæ villæ. *Plin. l. 6. c. 29.* Magnificum oppidum. ¶ Nonnunquam refertur ad ſermonem ſplendidum, grandem, ſublimem. *Cic. 2. de Orat. c. 21.* Genus dicendi magnificum atque præclarum. *Id. de opt. gen. Orat. c. 4.* Neque eos quidquam excelſum magnificumque delectat. *Plin. l. 35. c. 4. a med.* Magnifica oratio. *Terent. Eun. 4. 6. 3.* Uſque adeo ego illius ferre poſſum ineptias & magnifica verba. *millanterie.* ¶ Eſt etiam magni æſtimabilis, dignus qui plurimi fiat, admirabilis. *Plin. l. 19. c. 3.* Laſer magnificum in uſu, medicamentiſque. *Id. l. 24. c. 16. a med.* Myriophyllon magnifici uſus ad vulnera. ¶ *Magnificior*, & *magnificiſſimus* olim dicta ſunt antiqui, ut eſt apud *Feſtum.* Sed hæc obſolata: in uſu autem ſunt *magnificentior, magnificentiſſimus*, a *magnificens* orta, itidem obſoleto. *Cic. in Bruto, c. 32.* Magnificentius dicendi genus, & ornatius. *Id. in Piſon. c. 2.* Magnificentius aſt dicere, quemadmodum geſſerimus conſulatum, quam quemadmodum ceperimus. *Id. 2. Offic. c. 16.* Craſſus magnificentiſſima æditate functus. *Id. pro Dom. c. 56.* Italiæ magnificentiſſimus illa motus. *b. e.* perhonorificus. *Nep. in Thraſyb. c. 1.* Magnificentiſſimum factum.

MAGNILOQUENTIA, æ, f. *ſtile ſollevato, μεγαλογνωμία*, grooditas verborum, ſtili ſublimitas. *Cic. in Orat. c. 57.* Dactylicus numerus hexametrorum magniloquentiæ aſt accommodatior. *Id. 13. Fam. ep. 15.* Homeri magniloquentia. ¶ Accipitur & in malam partem pro jactatione & oſtentatione loquentiæ, *millanteria.* atque ita uſurpat *Gell. l. 1. c. 2.*

MAGNILOQUUS, a, um, *chi parla ſollevato, μεγαλόφθογγος* qui grandibus verbis utitur, magnidicus. *Sext. l. 5. ſriv. 3. v. 62.* Fore & magniloque non poſthabuiſſet Homero. ¶ Item qui ſe jactat, *millantatore. Tacit. in Agric. c. 17.* Atque illi modo cauti ac ſapientes, prompti poſt eventum ac magniloqui erant. *Ovid. 8. Metam. v. 306.* Talia magniloque tumidus memoraverat ore.

MAGNIPENDO, is, a. 3. *ſtimare aſſai, far gran conto, τοῦ πολλοῦ ποιοῦμαι*, magnificio, magnifico, magni æſtimo. *Plaut. Stich. 1. 2. 78.* Vos ne mendicos homines magnipenditis? *Terent. Adelph. 5. 4. 25.* Ego quoque a meis me amari & magnipendi poſtulo. *Plaut. Aſin. 2. 4. 54.* Non magnipendo, ne duit. *non ſo gran coſa.* Scribitur & diviſim *magni pendo.*

MAGNISONANS, antis, magna ſonans, ut Saxa magniſonantia, *Accius* apud *Non. l. 6. n. 86.* Al. aliter leg.

MAGNITAS, atis, f. magnitudo, apud vet. *Accius* apud *Non. c. 2. n. 523.* Namque ſat fingi, neque dici poteſt pro magnitate.

MAGNITŪDO, inis, f. *grandezza, ampiezza, μέγεθος*, amplitudo, moles rerum corporearum. *Cic. 1. Offic. cap. 43. ad fin.* Mundi magnitudinem metiri. *Vart. l. 3. R. R. c. 16. ante med.* Silveſtres apes minores ſunt magnitudine. *ſcil.* quam cicures. *Plin. l. 37. c. 10.* Lapillus in parva magnitudine multicolor. *Id. l. 5. c. 9.* Inſula magnitudinis vaſtæ. *Cic. Phil. 13. c. 3.* Magnitudines regionum. *Id. 3. de Fin. c. 24.* Magnitudo maris Ægæi. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 30.* Ingens magnitudo corporum. *& lib. 3. c. 13.* Ductuum & tempeſtatum. *& lib. 6. c. 9.* Silva magnitudinis infinitæ. *& lib. 1. B. Civ. c. 49.* Magnitudo fluminis. *Cæſ. l. 5. c. 25. n. 4.* Catapultæ ſunt ad fabæ magnitudinem. *della grandezza.* Sic *Plin. l. 21. c. 13. a med.* Utinam ciet laſer, ciceris magnitudine dilutum. ¶ Refertur interdum ad copiam & numerum. *Nep. in Datam. c. 1.* Magnitudo copiarum. *Cic. 2. Agrar. c. 35.* Bonitas agrorum & magnitudo fructuum. *Id. pro Roſc. Amer. c. 7.* pecuniæ. *Id. 7. Verr. c. 9.* quæſtus. ¶ Item ad qualitatem, & intenſionem. *Cic. 2. Fam. ep. 7.* Magnitudo & vis amoris. *Id. pro Dejot. c. 12.* acerbitatis, & odii. *Id. 1. de Orat. c. 4.* & varietas, multitudoque cauſarum. *gravità, importanza. Nep. in Iphicr. cap. 1.* rerum geſtarum. *Cic. Fam. 2. ep. 7.* beneficii. *Id. pro Quinct. c. 2.* periculi. *Id. Verr. 7. c. 20.* frigoris. *Nep. in Epamin. cap. 2.* virium. *robuſtezza. Plin. l. 25. c. 3. a med.* doloris. *& cap. 2.* ingenii. ¶ *Magnitudo animi* eſt magnanimitas, excelſus animus magna ſpectans, villa deſpiciens, & qui nullo periculo aut difficultate deterretur. De ea *Cic. in Parad. c. 22. ad fin.* Cujus eſt liberalitas in uſu pecuniæ, ſimulque altitudo animi in capiendis incommodis, & maxime injuriis. *Cæſ. l. 2. B. Gall. c. 27. extr.* Quæ facilia ex difficillimis animi magnitudo redegerat. *Hirt. de B. Alex. c. 32.* Dignum fructum virtutis & animi magnitudinis tulit. *Cic. in Partit. c. 23.* Magnitudinem animi ſuperbia in animis extollendis, & deſpicientia in contemnendis honoribus imitatur. *Id. 2. Fam. ep. 7. a med.* Magnitudinem animi tui ne unquam inflectas cujuſquam injuria. ¶ Abſoluta *Plin. l. 28. c. 6.* Non fraudando magnitudine hac quoque ſua Cn. Pompeji, qui nunquem agrum mercatus eſt conterminum. ¶ Ad tempus etiam referri poteſt. *Plin. l. 36. c. 20.* Ad deprehendendas ſolis umbras, dierumque ac noctium magnitudines. ¶ Pro dignitate, excellentia, *Tacit. 16. Ann. c. 23.* Imperatoria magnitudo. *Id. 14. Ann. c. 54.* Invidia infra tuam magnitudinem jacet.

MAGNOPĔRE, *ſommamente, molto, aſſai, μάλα, πάνυ*, valde, vehementer: adverb. ex *magno opere* conflatum: & fere cum verbis jungitur. *Cic. 15. Fam. ep. 14. circa med.* Ego tibi Romam properandum, magnopere conſeo. *& lib. 2. ep. 6.* Magnopem volo. *Id. de Senect. c. 23.* deſidero. *Plaut. Perſ. 2. 2. 59.* Editum eſt magnopere mihi, ut cuiquam crederem. *mi è ſtata ſtrettamente comandato. Cic. 2. de Legib. cap. 20.* L. Gellius philoſophis magnopere auctor fuit, ut, &c. *Id. 7. Verr. c. 41.* Quid, inquam, magnopere Cleomenes facere potuit? *che gran coſa poté egli mai fare? Id. 2. de Orat. c. 86.* Juvenes ſtare ad januam duos, qui eum magnopere evocarent. *con grande iſtanza e premura. Cnl. ad Cicer. 8. Fam. ep. 1.* Ut nunc eſt, nulla magnopere exſpectatio eſt. *b. e.* nulla magna exſpectatio. Sic *Liv. l. 3. c. 26.* Nulla magnopere clade accepta. *b. e.* nulla magna clade. *Cic. pro Roſc. Com. c. 25.* Quorſum recidat reſponſum tuum, non magnopere laboro. *non ci penſa troppo: poco mi curo. Plin. l. 20. c. 2.* Phœnix non viſus magnopere. *poco, di rado. & lib. 35. c. 10. extr.* Ideo non eſſunt exempla alia magnopere. *b. e.* multa exempla. ¶ Etiam diviſim uſurpatur. *Cic. Fam. 13. ep. 34.* Magnoque opere abs te peto, cures, ut, &c. *Id. 2. de Invent. c. 1.* Cum puerorum formas magno hic opere mirarentur. *Id. Attic. l. 13. ep. 28. extr.* Dolabella magno opere arceſſitus. ¶ Et inverſo ordine. *Accius* apud *Non. c. 4. n. 330.* Ite actutum, atque opere magno edicite, ut, &c. ¶ Superlativum aſt *maximopere*, quod & ipſum interdum dividitur. *Cic. Fam. 3. ep. 2.* A te maximopere, etiam atque etiam quæſo, & peto, ut, &c. *Terent. Eun. 3. 3. 26.* Thais maximo te orabat opere, ut, &c. *Id. Phorm. 5. 1. 33.* Nos ambo opere maximo dabamus operam, ut, &c. *Liv. l. 42. c. 57.* Maximopere indigne ferens. *Plaut. Stich. 2. 3. 94.* Rogare juſſit te opere maximo, ut, &c. *Terent. Heaut. 4. 1. 13.* Meminiſtin' mihi te maximopere dicere, &c.? ¶ Comparatim *Cato* apud *Gell. l. 7. c. 3.* Quo majore opere dico, ſuadeoque, uti, &c.

MAGNUS, a, um, *grande, μέγας*, grandis, amplus: cui *parvus* oppositur: videturque eſſe a voce Græca allata, *a* inſerto. Comparativum habet *major, jus*, ſuperlativum *maximus*, & antiquo more *maximus*. Primo dicitur de iis, quæ corpoream magnitudinem habent. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 6.* Magna & pulcra domus. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 280.* Magni montes. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 4.* Magnæ partis harum regionum imperium obtinent. *& lib. 4. c. 29.* Maximi æſtus maritimi. *& lib. 1. c. 23.* Oppidum Æduorum longe maximum. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 10. v. 57.* quos inter maximus omnes Cedere Danubius ſe tibi, Nile, neget. *Liv. l. 24. c. 9.* Aquæ magnæ bis eo anno fuerunt. ¶ Item de iis, quæ ponderе, & numero conſtant, pro *multus. Cic. 4. Verr. c. 72.* Maximum pondus auri, magnum numerum frumenti, vim mallis maximam exportaſſe. *Id. Attic. l. 11. ep. 3. ad fin.* Cui magnam dedimus pecuniam mutuam. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 16.* Pabuli magna copia. *& lib. 4. c. 34.* Magna multitudo peditatus. *Nepos in Dion. c. 1.* Magnæ divitiæ. *Virg. 1. Æn. v. 12a.* Magnus populus. *Nep. in Datam. c. 3.* Magnus concurſus. ¶ Item de iis, quæ virtute, non mole, ampla ſunt. *Cic. pro Cæcin. cap. 32.* Magna voce confiteri. *ad alta voce. Nep. in Timoth. c. 3.* Magna ſpes. *Cic. 1. Fam. ep. 1.* Magna infamia. *& ibid.* Eloquentia, gravitas, ſtudium, contentio. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 46.* Multo major alacritas, ſtudiumque pugnandi major. *& lib. 2. c. 15.* Homines feri, & magnæ virtutis. *Nep. in Iphicr. cap. 3.* Magno animo eſſe. ¶ Item de iis, quæ ſolemnia ſunt, & multo apparatu fiunt. Hinc *magnus ludi*, de quibus *Aſcon. in 2. Verr. c. 12.* Romani ludi, inquit, ſub regibus inſtituti ſunt, magnique appellati, quod magnis impenſis dati ſunt. tunc enim primum lodis impenſa fuit decenta millia nummum. Alii ideo magnos dictos putant, quod Conſo, conſiliorum ſecretorum deo, ideſt Neptuno laticum regi, & rerum conditarum, & diis magnis, ideſt Laribus urbis Romæ dati ſunt: quibus ajunt raptas Sabinas eſſe: ut videatur propter hoc dicere Virgilius (*8. Æn. v. 636.*)

Mag-

magnis Circenſibus actis. nam magni, & Circenſes iidem ſunt. Hactenus *Aſcon.* Horum mentio ſit apud *Cicer. lat. cit.* (item *Verr.* 7. *c.* 14. ubi Jovi, Junoni, Minervæque dicatos dicit) *Liv. l.* 2. *c.* 36. &c. Iidem dicti ſunt etiam *maximi*, ut eſt apud *Cic. de Harusp. reſp. c.* 6. Horum alii erant ſtati, alii votivi, ut colligitur ex *Liv. ibid.* & *lib.* 7. *c.* 22. & alibi. *Maximus* etiam eſſe voluit Nero ludos, quos pro æternitate Imperii ſuſceperat, ut in ejus vita *cap.* 11. *narrat Sueton.* ¶ *Magnus ovo*, qui magno animo eſt, & magne facit, præſtans ingenio, virtute, doctrina, artibus. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 43. Democritus vir magnus in primis. *Virg.* 1. *Æn. v.* 549. quan juſtior alter Nec pietate fuit, nec bello major & armis. *Nep. in Themiſt. c.* 6. Magnus hoc bello Themiſtocles fuit, nec minor in pace. ¶ *Magnus homo* interdum eſt etiam ſtolidus, *ſtolide*, *ſtiorre*. *Lucil.* apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 3. Nequam & magnus homo, laniorum immani canes ut. *Martial.* in ambigan ludit *l.* 9. *epigr.* 51. tu, bis denis graodia libris Qui ſcribis Priami prœlia, magnus homo es. V. *Longus*. ¶ *Magna res* eſt gravis & magni momenti. *Nep. in Pelop. c.* 2. Magnæ ſæpe res non ita magnis copiis ſunt geſtæ. Sic *Cic. pro Dom. cap.* 1. Magna cauſa. *vilevanne*, *importanis*. & *in Orat. c.* 12. Magnum opus & arduum. Et abſolute *Cæcin. ad Cicer. ep.* 7. *l.* 6. *Fam.* Quamquam id magnum, & arduum eſt. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 66. *ed fin.* Magna dii curant, parva negligunt. *Tibull. l.* 2. *el.* 6. *v.* 12. Magna loqui. *h. e.* magnifice: *dire delle Rodomontate*. Hinc *magno lingua* apud *Horat. l.* 4. *od.* 6. *v.* 1. eſt ſuperba, & elatius impieque locuta. Sic *Virg.* 12. *Æn. v.* 547. Diuterat ille aliquid magnum. ¶ Pertinet enim aliquando *magnus* ad ſuperbiam, & jactantiam. *Virg.* 11. *Æn. v.* 381. non tepleada eſt curlu verbis, Quæ fruſtra tibi magna volant. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 600. magna ſuperbo dicta volant. ¶ Nonnunquam ad venerationem, auctoritatem, potentiam refertur. *Virg.* 3. *Æn. v.* 697. numina magna loci. ¶ Item ad divitias, potentiam, nobilitatem. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 322. magnos viſurus amicos. ¶ Item ad tempus. *Petron. in Satyr. c.* 125. Dum hæc magna tempore Cicerone agantur. Adde *Juſtin. l.* 42. *c.* 5. ¶ Hinc *magnus natu*, aut *annis*, qui diu vixit, *avanzato in età*, *vecchio*. *Cic. Tuſcul.* 1. *cap.* 1. *extr.* Qui fuit major natu, quam Plautus. *Id. 1. Offic. c.* 30. Audivi ex majoribus natu, hoc idem fuiſſe in P. Scipione. *Nep. in Reguh. c.* 2. Majorque annis ſexaginta natus deceſſit. *Id. in Paulan. c. ult.* & *Liv. l.* 2. *c.* 8. Mater Paulanix jam magno natu. *Id. in Dorum. c.* 7. Ab hoc Scipmas maximo natu filius deſciit. *Suetan. in Cæſ. c.* 42. Civis major annis viginti. *che ha più di vent' anni*. & *in Aug. cap.* 38. Majores annorum quinque & triginta. ¶ Abſolute *Liv. l.* 23. *c.* 30. Gelo, maximus ſtirpis. *Terent. Phorm.* 2. 2. 23. Senis noſtri frater major. *più vecchio*. ¶ Quoties *major* minori opponitur, & de pupillis ſermo eſt, *major* eum ſignificat, qui viginti quinque annos implevit. *Paul. Dig. lib.* 4. *tit.* 4. *leg.* 24. Si minor negotiis majoris intervenerit. ¶ Præterea ſunt *majores*, qui ætate ſuperiore, & ante nos fuerunt, *maggiori*: ſive noſtri generis fuerint, ut avus, abavus, tritavus, &c. ſive alieni. Docet quidem *Paul. Dig. lib.* 38. *tit.* 10. *leg.* 10. parentes uſque ad tritavum propeie vocabulo nominari: ulteriores, quia non habant ſpeciale nomen, *majores* appellani. Nihilominus etiam qui ſupra patrem, aut avum fuit, cum de iis univerſim ſermo eſt, *majores* dicuntur. *Cic. Phil.* 3. *c.* 10. L. Philippus, vir patre, avo, majoribus ſuis digniſſimus. *Id. in Divin. Verr. c.* 22. Cujus inſtituti patres majoreſque noſtros non pœnitebat. *Id. l. & ep.* 1. *od Attic.* Prenſat Galba ſine fuco, ne fallacius, more majorum. *& 12. Famil. ep.* 22. Spes eſt, populum Romanum majorum ſimilem fore. ¶ Hoc ſenſu additur raro *vir natu*. *Nep. in Iphicr. c.* 2. Fuit enim talis dux, ut non ſolum ætatis ſuæ cum primis compararetur, ſed ne de majoribus quidem natu quiſquam antepomeretur. ¶ Huc pertinent appellationes illæ cognationum, & affinitatum, in quarto gradu *patruus*, *avunculus magnus*, *amita*, *materiera magna*, &c. in quinto *patruus*, *avunculus major*, &c. in ſexto *patruus*, *avunculus maximus*, &c. (de quibus V. ſuis loc.) ut eſt apud *Paul. Dig. lib.* 38. *tit.* & *leg.* 10. ¶ Legitur & *magnus* pro longus, *lungo*. *Spartian. in Ælia Vero*, *c.* 2. Cum magnis crimibus eſt utero parentis effuſus. ¶ *Magnus annus* quis ſit, V. in *Annus*. ¶ *Major morbus*. V. *Morbus*. ¶ *Magnum eſt*, magna res eſt, & difficilis. *Cic.* 1. *Acad. c.* 2. Magnum eſt efficere, ut quæ intelligat, quid ſit illud, &c. Sic *Horat. l.* 1. *ſat. ult. v.* 20. magnum fecit, quod verbis Græca Latinis Miſcuit. *fece una gran coſa*. & *Cic. de Amic. c.* 9. Probitatem eal in eis, quos nunquam vidimus, vel quod majus eſt, in hoſte etiam diligimus. *quel eh' è più*. ¶ *Magnum* adverbii more pro valde. *Plaut. Mil.* 3. 2. 20. Magnum clamat. *h. e.* magna voce. *Id. Moſtell.* 2. 2. 57. Exclamat derepente maximum. Adde *Gell. l.* 5. *c.* 9. *extr.* & *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 262. ¶ *Magni*, & *magno*, ſubaudi *pretii*, & *pretio*, ellipſis eſt uſitata cum verbis æſtimandi. *Cic. 1. de nat. Deor. c.* 4. Magni æſtimanda iactereſſe ad decus, &c. *Anton. ad Cicer. poſt epiſt. E. l.* 10. *ad Attic.* Mihi famam quoque, quamvis ſit falſa, magni eſſe. *Phædr. l.* 2. *fab.* 5. *extr.* Multo majoris alapæ mecum veneunt. *Terent. Andr.* 1. 5. 58. Te hæc ſolum ſemper fecit maxumi. *Cic.* 2. *Agrar. c.* 13. Emere agros poterunt, quam volent magno. *Id.* 5. *Verr. c.* 30. Magno vendere. *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 17. *a med.* Conducere aliquid minimum magno. *Liv. l.* 2. *c.* 36. Magno illi ea cunctatio ſtetit. *gli coſtò cara*. ¶ *In majus*, h. e. nugendo, amplificando. *Tacit. 15. Ann. c.* 30. Extollere aliquid in majus. *Id.* 3. *Hiſt. c.* 38. anatiare. *Id.* 13. *Ann. c.* 8. celebrare. *Id.* 1. *Hiſt. c.* 28. credere. *h. e.* plus quam res eſt. Sic *l.* 2. *c.* 7. accipere. *& lib.* 4. *c.* 50. innoteſcere. *Horat. l.* 3. *od* 4. *v.* 66. Vim tempantam dii quoque provehunt in majus. *Claudian. de B. Get. v.* 14. licet omnia vates In majus celebrata ferant. *Senec.* 3. *de benef. c.* 35. *a med.* Nec medico in majus gratia referri poteſt. ¶ Denique *magnus* non raro refertur ad ordinem & dignitatem. Nam *major herus* apud *Plaut. Truculi.* 2. 2. 53. eſt ipſe paterfamilias: ut *minor*, herilis filius. *Majores flamines* apud *Feſt.* ſunt patritii generis: *minores* plebeji. *Major conſul*, qui faſces habat, vel qui prior fuit renuntiatus: ſic *major prætor* urbanus; *minores* ceteri. *Id.* Sic *majores magiſtratus* conſul, cenſor, prætor; *minores* reliqui: & *majora auſpicia* priorum ſunt, poſteriorum *minora*. *Id.* ¶ *Maxima virgo* eſt prima inter Veſtales. *Sueton. in Domit. c.* 8. *od fin.* & *Plin. l.* 4. *ep.* 11. ubi al. aliter leg. ¶ *Magna vina*, optima. *Pallad. in Octobr. tit.* 14. *ante med.* ¶ *Magnæ reipublicæ gratia* pro *magnæ reipubl.* eſt apud *Plaut. Mil.* 2. 2. 25. ¶ *Quamvis maximus*. V. in *Quamvis*.

MAGUDARIS, & Magydaris, is, f. *μαγύδαρις*, aliis eſt laſerpitii radix, aliis caulea, aliis ſuccus. *Plin. Rud.* 3. 2. 26. Si ſperas, tibi hoc anno multum futurum ſirpe, & laſerpitium, *&c.* ſeu tibi conſidis fore multam magudarim. *Plin. l* 19. *c.* 3. *a med.* Incifo tubara, proſtuere ſolitum ſuccum, cui lactis, ſuperenato caulo, quam magydarim vocarunt. Adde *Proſcian. l.* 7. *pag.* 757. *Putſch.* ubi cum *Plinio* facit, & caulem interpretatur.

MAGUS, gi, m. *Mago*, *ſtregone*, *μάγος*, dicto Perſica, quæ apud eos ſignificat ſapientem. Sapientes enim Perſæ Magos vocant, ut Græci Philoſophus. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 23. Et Magos dixiſſe, quod genus ſapientum & doctorum habahatur in Perſis. *& infra cap.* 41. Et in Perſis augurantur & divinent Magi, qui congregantur in fano commentandi cauſa, atque inter ſe colloquendi. Nec quiſquam rei Perſarum poteſt eſſe, qui non ante Magorum diſciplinam ſcientiamque perceperit. ¶ Conſuetudine, & ſermone communi pro maleſico, ſeu incantatore accipitur. Nam cum Magi apud Perſas potiſſimum Deorum cultui vacare ſolerent, in tantum poſtea auctu eſt eorum vanitas, ut anu ſolum obſervatione ſiderum futura prædicere, ſed artibus quibuſdam, & maleficiis & ſcire ſe omnia, & facere poſſe profiterentur. V. *Apul. in Apolog.* & *Quintil. declam.* 10. *ſub fin.*

MAGUS, a, um, adject. magicus. *Ovid. 1. Amor. el.* 8. *v.* 5. Illa magas artes, Æaque carmina novit. *Id. de medic. fac. v.* 36. Quas maga terribili ſubſecat arte manus. *Senec. in Herc. Oet. v.* 467. carmine in terras mago Deſcendat aſtris Luna defertis, licet. ¶ *Magus*, *i*, abſolute, *ſtregone*. V. vocem præced. ¶ *Maga*, *æ*, f. *ſtrega*, *maga*. *Ovid.* 7. *Metam. v.* 195. cantuſque artefque magarum. *Senec. in Herc. Oet. v.* 523. Hoc magæ diaere amorem poſſe defigi malo. *Auguſtin. de civit. Dei*, *l.* 18. *c.* 17. Circe maga famoſiſſima.

MAJA, æ, f. *Maia*, Atlantis filia, ex Plejone Nympha, ex qua Jupiter Mercurium ſuſcepit. Huic Romani menſe Majo ſuſcificabant. Sed quidam affirmant, feſto *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 12. quibus *Cornelius Labeo* conſentit, hanc Majam, cui menſe Majo res divina celebahatur, terram eſſe, hoc adeptam nomen a magnitudine, ſicut & Mater Magna in ſuaris vocatur. *Virg.* 8. *Æn. v.* 301. Maja genitum demittit ab alto. ¶ Fuit altero hoc nomine, Fauni filia, cui in mellario vaſe non mal, ſed vinum ſacrificabant. *Macrob. ibid.* ¶ Præterea Maja eſt una ex Plejadibus ſtellis. *Virg.* 2. *Georg. v.* 225. Multi ante occaſum Majæ *cumpere*, &c. ¶ Denique ſic appellatur cancrorum *genus* maximum, *grancevola*, *Plin. l.* 9. *c.* 32.

MAJÁLIS, *in*, *m. porcus caſtratus*, *majale*, *χοῖρος*, *ταῦρος*, ſus caſtratus. *Lex. in Gloſſ.* dictum cenſet, quia Majæ deæ ſacrificabatur, matri Mercurii. *Varr. l.* 2. *de R. R. c.* 4. *od fin.* Caſtrantur verres commodiſſime anniculi, qui facto nomen mutant, atque e verribus dicuntur majales. *Titinn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 330. Nunc tecum obſecro, ut mihi ſubvenias, ego ut majalia ſuam. *h. e.* ut caſtratus ſiam. Adde *Cicer. in Piſon. c.* 9. ut quidem legit *Iſidor. l.* 2. *Orig. c. pauulr.* nam alii alites.

MAJESTA, æ, f. uxor Vulcani, ab antiquo poſitivo *majus* pro *magnus*. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 12. *ex Piſone*.

MAJESTAS, atis, f. *majeſtà*, *decora*, *eſtimazione*, magnitudo, amplitudo, decus, dignitas populi dominatoris, vel Senatus, cui Principis, Impemtorive, aut etiam privati magni viri: ob quam honos illi, & reverentia debetur. Fingunt Poetæ, deam eſſe, uatam ex Honore & Reverentia, & quæ nullo unquam tempore parva fuerit, ſed ſtatim atque in lucem edita eſt, magna viſa ſit: quod ſcitur *Ovid. 5. Faſt. v.* 23. *& ſequentib.* perſequitur. Dicta eſt a *magnitudine*, inquit *Feſtus*, h. e. ab antiquo *majus* pro *magnus*. *Phædr. l.* 2. *fab.* 5. *v.* 23. Tum ſic jocata eſt tanti majeſtas doſis. *Nep. in Pelop. c.* 2. Spartanorem imperiuſa majeſtas, ab hoc inſtro perculſa cecidit. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 17. Nulla tamen vox eſt ab iis audita, populi *R.* majeſtate indigna. *Liv. l.* 8. *c.* 34. Stabat cum eo Senatus majeſtas, favor populi, &c. *Cic. pro Raſc. Amer. c.* 19. Majeſtas judicum. *Id. in Piſon. cap.* 11. conſulia. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 106. In hoc omnis multitudo majeſtatem regiam minui prædicabat. *Cic. 1. de Divin. c.* 38. Dii ann cenſent eſſe ſuæ majeſtatis, *præſignificare* hominibus, quæ ſunt futura. ¶ De majeſtate privatorum V. *cap.* 10. *l.* 2. *Valer. Max.* ¶ Apud Romanos erat proprie Populi: Senatus enim *auctoritas* dicebatur. Nam populus ſciſcere ſolebat, & jubere: Senatus cenſere, & auctor eſſe. *Cic.* 3. *Phil. c.* 5. Ut omnes ad auctoritatem hujus Ordinis, majeſtatemque populi R. defendendam conſpiraſſe videantur. *Id.* apud *Quintil. in ſ. cap.* 3. *l.* 7. Majeſtas eſt in imperio, atque in omni populi R. dignitate. *Salluſt. in Jug. c.* 35. Majores veſtri paranti juris, & majeſtatis conſtituendæ gratia, bis per ſeceſſionem armati Aventinum occupavere. *& cap.* 17. *ad fin.* Patres conſcripti, per vos, per libe-

liberos, atque parentes veſtros, per majeſtatem populi R. ſubvenite miſero mihi. ¶ *Crimen majeſtatis* eſt, cum ea violantur, in quibus vel Regia, vel Magiſtratus, vel populi amplitudo & ſumma poteſtas verſatur: & *majeſtatem Ledere*, vel *minuere* eſt aliquid committere contra rerum dignitatem & amplitudinem: & *majeſtatis res* dicuntur, qui de majeſtate læſa, ſeu imminuta accuſantur. V. *Sueton. in Tiber. c.* 1. *a med.* ubi de hac re exemplum. V. etiam *Tacitum 4. hiſt.* 48. *Digeſtor. Cic. in Pontif. c.* 30. Majeſtas eſt magnitudo quædam populi R. in ejus poteſtate ut jura retinendo, &c. quam minuit is, qui per vim multitudinis rem ad ſeditionem vocavit. *Id. a. de Invent. c.* 18. Majeſtatem minuere eſt aliquid de republ. cum poteſtatem non habeas, adminiſtrare. *& cap.* 17. Majeſtatem minuere eſt de dignitata, aut amplitudine, aut poteſtate populi, aut eorum, quibus populus poteſtatem dedit, aliquid derogare. *Id. 6. Verr. c.* 41. Eſt crimen majeſtatis, quod imperii noſtri gloriæ, rerumque geſtarum monumenta evertere, atque asportare auſus eſt. *Id. pro Cluent. c.* 35. Legionem ſollicitare res eſt, quæ lege majeſtatis tenetur. *& ibid.* Condemnatus majeſtatis. *Senec. l. 4. controv.* 25. Populi R. majeſtatem lædere. *& ibid.* Læſæ majeſtatis accuſari. *Quinctil. l.* 5. *c.* 10. *ante med.* Injuriam feciſti: ſed quia magiſtratui, majeſtatis actio eſt. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit. ult. leg.* 1. Majeſtatis cauſa damnatus. *Calliſtrat. ibid. tit.* 2. *leg.* 20. Majeſtatis judicium. ¶ Formula fuit in fœderibus concipiendis, *imperium majeſtatemque populi R. conſervato ſine dolo malo*, quæ habetur apud *Cic. pro Balb. c.* 16. & *Liv. c.* 11. *l.* 38. quoties illa populus, qui fœdere Romanis jungebatur, eſſet inferior opibus & potentia. ¶ Olim in judicium majeſtatis veniebant facta tantummodo, ut ſi quis proditione cecerit, aut plebem ſeditionibus, denique male geſta republica, usm minuiſſet: dicta impune erant. Primus Auguſtus ea quoque in judicium adduxit, quem ſecuti alii. *Tacit. 1. Ann. c.* 72. ¶ *Majeſtas parva* eſt jus patriæ poteſtatis, & paternæ dignitatis excellentia. *Liv. l.* 8. *c.* 7. Neque imperium conſulare, neque majeſtatem patriam veritus. *Juſtin. l.* 10. *c.* 1. *ſub fin.* Dum patri inſidias parat, deprehenſus cum ſocius, pœnas parricidii dirs paternæ majeſtatie ultoribus dedit. ¶ *Majeſtas tua, veſtra*, titulus R. Imperatorum, legitur apud *Symmach. l.* 10. *ep.* 16. (*al.* 23.) *ad Theodoſ.* & *Eumen. in Paneg. ad Conſtantin. c.* 21. &c. Non eſt tamen eadem ratione dictum illud *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 257. *ad Auguſtum*. ſed neque parvum Carmen majeſtas recipit tua. ¶ Eſt etiam *majeſtas*, quæ ab amplitudine, gravitate, ſpecie honeſta & inſigni cujuſque rei provenit, admirationem creans. *Cic. de Amic. c.* 25. Quanta illi ſunt gravitas! quanta in oratione majeſtas! *Liv. l.* 1. *c.* 53. Majeſtas loci. *Martial. in epiſt. præfat. l.* 8. nominis. *Gell. l.* 18. *c.* 3. ætatis & dignitatie. *Liv. l.* 34. *c.* 2. & pudor matronarum. Sic *Afran.* apud *Non. c.* 2. *n.* 805. Tuam majeſtatem & nomine matronæ ſanctitudinem. *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 5. Novi majeſtatem boum, & ab his dici pleraque magna, βέκμορα, βέκμορα, βοῦλυσα, &c. *Plin. l.* 11. *c.* 17. Rex apum nullum habeat aculeum, majeſtate ſola armatus. *Id. l.* 9. *c.* 36. præteetam *majeſtatem puerilem* appellat. *Id. initio l.* 11. Gemmæ ſuperſunt, & in arctum coacta rerum naturæ majeſtas. *Claudian. l.* 1. *de laudib. Stilich. v.* 79. Tyria majeſtas. *h. e.* ſplendor & pulcritudo purpuræ. ¶ Aptiſſime dicitur de divina vi, & præſentia Numinum, qua ſe oſtendunt, & declarant adeſſe rebus humanis. *Cic. pro Mil. c.* 30. *ad fin.* Nec vero quiſquam aliter arbitrari poteſt, niſi qui nullam majeſtatem eſſe ducit, numenve divinum. Al. aliter leg. *Senec. ep.* 95. *a med.* Primus eſt duorum cultus deos credere: deinde reddere illis majeſtatem ſuam, reddere bonitatem, ſine qua nulla majeſtas eſt. *h. e.* credere, eſſe præſentes. *Sueton. in Tiber. cap.* 63. Victim urbi oracula disjicere conatus eſt: ſed majeſtate Præneſtinarum ſortium territus, deſiitit. *Juſtin. l.* 24. *c.* 6. *de templo Apollinis Delphici*. Incertum eſt, utrum munimentum loci, an majeſtas dei plus hic admirationis habeat.

MAJOR. V. *Magnus*.

MAJORINUS, a, um, adject. a *major*. *Majorinæ olivæ* dicuntur, quæ ſunt omnium maximæ, alio nomine *regiæ*. Eædem tamen minimum olei habent: unda & phaulia dicuntur, φαυλίαι a φαῦλος, vilis, viliſſus. *Plin. l.* 15. *c.* 3. *a med.* ¶ *Majorinæ pecuniæ*, quæ & *centenionales communes* dictæ ſunt, parvi quidem pretii, ſed *majores* tamen uſitatis aſſibus fuerunt. *Impp. Conſtantin. & Julian. lib.* 9. *Cod. Theodoſ. tit.* 23. *leg.* 2.

MAJUGĒNA, æ, m. Maja genitus, h. e. Mercurius. *Martian. Capell. l.* 2. *ſub fin. in carm.* Noſtri Majugenam pignoris inalyti.

MAJŪMA, æ, ludi genus. Scribit *Suidas*, dictum eſſe a Majo menſe, quod cives R. cerum ejus menſis die ad Oſtiam ſecundo Tiberi deſcenderent, ibique in mariuia nquis natantes laderent. *Impp. Arcad. & Honor. Cod. Theodoſ. lib.* 15. *tit.* 6. *leg.* 1. Placuit, ut majumæ lætitia provincialibus redderetur, ita tamen, ut ſervetur honeſtas, &c. *& leg.* 2. Majumam, ſædum atque indecorum ſpectaculum, vindicamus. Hunc ludum *Suidas* ita deſcribit: Παίγνιον ἐγένετο ἐν τῇ Ρώμῃ κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα. Τὸν παιδικὸν παιζομένοις τόπῳ, τὰς λαχούσας Θεσπίας, αἱ δὲ τῶν τῶν πλοίων πλοίαις, πλυνοῦσι ἐπίκωμον, ὁ τῆς ταλαττίου ἕδρας ἀφέλκει ἐκχέουσι. Hujuſmodi ludus facile paulatim in obſcenam exercitationem degenerare potuit.

MAJUS, ii, m. *Magius*, Μάϊος, menſis tertius a Martio, ita dictus a *majoribus*, quorum conſilia gerebatur reſpubl. ſicut ſequens *Junius* a *junioribus*, qui rempubl. armis gerebant: val a *majeſtate*, ut ſabinatur Ovid. *initio* 5. *Faſt.* vel a Maja matre Mercurii, cui hoc menſe ſacrificabant: vel a Majo deo h. e. Jove. V. vocem ſequent. *Ovid. loc. cit. v.* 185. Incipis Aprili, tranſis in tempora Maii. ¶ Sæpiſſime adjectiva forma effertur, *menſis Majus*, *Idus Maja*, *Calendis Majis*, &c. *Propert. l.* 4. *el.* 5. *v.* 36. Natalem Majis Idibus eſſe tuum. *Ovid. 4. Faſt. v.* 947. Exit & in Majas ſacrum Florale calendas. ¶ Proverbium eſt apud *eund. Faſt. 5. v.* 490. *Mense malas Maja nubere*, quia Lemuribus eo tempore ſolita ſorebantes, & opinio erat vulgo, non diu viveee, quæ his diebus nupſiſſeat: quare paſſim abſtinebant nuptiis celebrandis. Alias hujus rei cauſas congerit, & perpendit *Alexander Taſſonus Cognationum l.* 8. *quæſt.* 2. inter quas illam quoqua affert, quod in menſe Aſinorum conubiis frequane eſſe videatur.

MAJUS, a, um, *grande*, apud Veteres idem fuit, quod *magnus*: unde *Majus deus*, Jupiter, apud Tuſculanos, a magnitudine ſcilicet, & majeſtate: & *dea Maja*, cui menſe Majo res divina celebrabatur: quam eſſe terram (unde & *magna mater* dicta eſt) adeptam nomen itidem a magnitudine, multi affirmant, ut eſt apud *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 12. ¶ Ab hoc Etymologi ducunt *major*, & *majeſtas*.

MAJUSCULUS, a, um, *aliquanto pia grande*, aliquanto major, grandiuſculus: diminutivum comparativi. *Plin. l.* 16. *c.* 6. Folia ſunt majuſcula, quam hederæ. *Terent. Eun.* 3. 3. 20. Ea ſi vivit, annos nata eſt ſedecim, non major: Thais, quam ego ſum, majuſcula eſt. *aliquanto pia antempata. Cic. Fam. 9. ep.* 20. Cum mihi ſit incertum, tranquillo ne ſis animo, an, ut in bello, in aliqua majuſcula cura negotiove verſere.

MĂLA, æ, f. *maſcilla*, *γναθος*, *σιαγὼν*, *γένυς*, vox per ſyncopen facta ex *maxilla*, ſuga litteræ vaſtioris, quemadmodum a *tenello tollo*, *vexillo velum*, *pauillo palus* contracta ſunt, ut *Cic. docet in Orat. c.* 45. Significat autem os faciei ſuperius immobile, inter oculum, ualum, & buccam, in quo dentes infixi ſunt. *Celſ. l.* 8. *c.* 1. *ante med.* Maxilla eſt mobile os, eaque una eſt: cujus eadem & media, & etiam ima pars mentum eſt: a quo utrioque procedit ad tempora: ſolaque ea movetur. Nam malæ cum toto oſſe, quod ſuperiores dentes excipit, immobiles ſunt. *& paulo poſt.* Deatium pars maxillæ, pars ſuperiori oſſi malarum hæret. Ex *Celſo* itaque diſcrimen patet *mala* a *maxilla*, quia illa ſuperior eſt, hæc inferior. Adde *ibid. cap.* 7. *ad fin.* Nihilominus in plurali numero utramque ſignificat. *Pacuv.* vel *Enn.* apud *Cicer.* 3. *de Orat. c.* 58. Ut mene malis miſer manderem natos. Al. leg. *mandem*. Sic *Lucret. l.* 2. *v.* 637. Na Saturnus eum malis mandarez adeptus. Al. leg. *manderet*, ut pro dactylo tribrachyn poſuerit: al. *mandere* pæuult. prod. tanquam a *mandeo*: ſed prior lectio retinenda. *Virg.* 3. *Æn. v.* 257. Ambeſas ſubigat malis abſumere menſas. ¶ Tribuitur & brutis animalibus. *Virg.* 12. *Æn. v.* 755. *de cane*. Increpuit malis, morſuque elulus imni eſt. *Id.* 3. *Georg. v.* 268. *de equis*. Glauci Potnides malis membra abſumpſere quadrigæ. *Id.* 11. *Æn. v.* 680. caput ingene orie hiatus, Et malæ teuare lupi, cum dentibus albis. *Horat. l.* 2. *ad.* 19. *v.* 23. Ieonis Unguibus, horribiliqus mala. ¶ Eſt etiem pars eadem faciei exterior, tum quæ pudoris ſedes, tum ubi barba emittitur, *genarum*, *gena*, *vapor*: & hominum ſolummodo eſt: ferequa in plurali numero adhibetur. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fell.* 58. Infra oculos malæ homini tantum, quas priſci genas vocabant, XII. tabularum interdicto radi a feminis eas vetante. Pudoris hæc ſedes: ibi maxima offenditur rubor. *Virg. 9. Æn. v.* 751. Impubes malæ. *& lib.* 10. *v.* 314. flavens prima lanugine malas. *Lucret. l.* 5. *v.* 886. pueria ævo florente juventes Occipit, & molli veſtit lanugine malas. *Ovid.* 13. *Metam. v.* 753. octonie iterum natalibus actis, Signarat dubia teneras lanugine malas. *& lib.* 12. *v.* 391. prima tectus lanugine malas. *Plaut. Mil.* 2. 5. 35. Mihi crepabunt manus, malæ tibi.

MALABĀTHRON. V. *Malobathrum*.

MALACHE, es, f. μαλάχη, ſpecies malvæ, ventrem emolliens: a voca Græca allata, quæ a μαλάσσω, mollio. *Plin. l.* 20. *c.* 11. & *Colum. l.* 10. *v.* 247. ubi eſt qui legit *molache*, a μολάχη, eod. ſenſu.

MALACIA, æ, f. *bonaccia*, *calma*, μαλακία, tranquillitas, cum maris fluctus omnino quieſcunt & languent, neque ulla aura commoventur: ita ut navee, quæ velie tantummodo agantur, nullam in partem progredi poſſint: a μαλακὸς, mollis, languidus. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 15. Tanta ſubito malacia ea tranquillitas exſtitit, ut ſa loco movere non poſſent. ¶ Translate ſumitur pro mollitie animi, & languore. *Senec. ep.* 67. In otio inconcuſſo jacare, non eſt tranquillitas, malacia eſt. ¶ Dicitur etiam de languore ſtomachi cibum faſtidientie, præcipue in mulieribus gravidis. *Plin. l.* 23. *c.* 6. Malicorium expetitur gravidarum malaciæ. *Id. ibid.* Semen citreorum edendum præcipinat in malacia prægnantibus. *Id. lib.* 27. *c.* 7. Abſinthium pellit malaciam ſtomachi.

MALACISSO, as, o. 1. *emmollire*, *domare*, μαλακίζω, mollio, ſubigo: a verbo Græco allata, quod a μαλακὸς, mollis. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 31. Ah nimium ferus es, malaciſſandus es. *Senec. ep.* 66. *extr.* Malaciſſandos articulos alicui porrigere.

MALACTICUS, a, um, *mollificativo*, malliendi vim habens, μαλακτικός. *Theod. Priſcian. de Diæta, c.* 15. Malacticam habet virtutem.

MALĂCUS, a, um, *molle*, *morbida*, *fine*, μαλακὸς, mollis, tener, delicatus, lævis. *Malacum pallium*, ex lana molli & pretioſa. *Plaut. Mil.* 3. 1. 93. Eme, mi vir, lanam, unde tibi pallium malacum & calidum conficiatur, tunicæque hibernæ bonæ, ea algeas hac hieme. *Id. Bacch.* 1. 1. 37. Pro galas ſcaphium, pro inſigni ſit corolla plectilis, pro haſta talus; pro lorica malacum capiam pallium. ¶ *Unctiones molaces* dicit *Id. Stich.* 1. 3. 74. quæ delicatarum cauſa fiunt. *Id. Mil.* 3. 1. 74. Ad ſaltandum non cioædus malacus æqus eſt, atque ego. *h. e.* flexibilis, enervie. V. *Exoſſus*. *Id. Bacch.* 2. 3. 121. Hic noſtra ætas augetur in malacum modum. *h. e.* jucunde, & multis deliciis.

MA-

MALAGMA, atis, n. *empiaſtre*, *molliſtatiue*, μάλαγμα; cataplaſma; quod totegm cuti imponitur, molliendi vim habens. Quomodo ab empiaſtro, & paſtillo differat, docet *Celſ. l. 5. c. 17. fell.* 2. V. Empiaſtrum, & Paſtillus. *Id. ibid.* Malagmata contuſa abunde molleſcunt. nam ſupet integram cutem injiciuntur. *Column. l. 6. c. 17.* Cuminum conteritur, atque adjicitur exiguum picis liquidæ, & ceræ quantum ſatis habeat. *Plin. l. 22. c. 24. ad fin.* Non fecit cerotum, malagmata, emplaſtra, collyria, antidota, parva illa ac divina rerum artifex: officinarum hæc, imo verius avaritiæ commenta ſunt. *Id. l. 25. c. ult. ante med.* Fit ex ſucco cicutæ ad refrigerandum ſtomachum malagma. *Id. l. 31. c. 6. circa med.* Aquam maris emplaſtris & malagmatis miſcent. V. in fin. vocis *Embrema*. ¶ *Malagma*, *a*, f. ſæpe legitur apud *Veget. de re Veterin.* ut *lib. c. 2. 48. ad fin. l. 3. c. 20. & 21. l. 4. c. 20. 61. & 23. &c.*

MALANDRIA, orum, n. puſtulæ elephantiaſi ſimiles; & equorum præcipue cervicem infeſtantes. *Veget. l. 2. de re Veterin. c. 42.* ¶ *Malandria*, *æ*, f. dicitur a *Marcell. Empir. c. 34. a med.*

MALANDRIOSUS, *a*, um, malandriis laborans. *Marcell. Empir. c. 19. ante med.*

MALAXATIO, onis, f. actus emolliendi. *Theod. Priſcian. l. 1. c. 28.* Malaxationes adhibendæ.

MALAXO, as, a. c. *emmollire*, μαλάσσω, malaciſſo, mollem reddo: a μαλακὸς, mollis. *Lobenzel:* Malas malaſavi. *Gell. l. 16. c. 7.* refert hoc inter ea, quæ e *Laberio* præſcienter ficta ſunt.

MALDÁCON, i, n. gummi ex bdellio arbore. *Plin. l. 12. c. 9.*

MALE, *malamente*, *male*, κακῶς, perperam, prave, vitioſe, improbe. *Atticus ad Cicer. ep. 20. l. 9. ad Attic.* Si iſte Italiam eſlinquet, faciet omnino male. & ut ego cauſſimo, ἀλυσιτελῶς. *Plaut. Pœn. 4. 2. 66.* Dubitas, quin lubenter tuo hero meus, quod poſſiet facere, faciat male? *faccia vuero il male, che potrà? Cic. Fam. l. 11. ep. 21.* Dii iſti Segnlio male faciant, homini nequiſſimo. *Id. 15. Attic. ep. 2.* O factum male da Alcione! *Cof. l. 2. B. Civ. c. 25.* Ubi tantos tuos labores male cecidiſſe viderunt. *aver avuto effetto infelice. Plaut. Aſin. 5. 2. 23.* Male velle alicui. *voler male, odiare. Cic. de Senect. c. 6. & Cal. ad Cicer. l. 8. Fam. ep. 12.* Male le cogitare de aliquo. *aver mal animo, macchinare. Cic. pro Roſc. Amer. c. 48.* Male loqui. *dir male*: maledicere. *Terent. Phorm. 2. 3. 25.* Mals loqui alicui. *dir male di qualcuno*. quod & maledicere; & obtrectare dicimus: ſed plerumque unitis vocibus, *maledicere*. nam diviſis ſignificat perperam dicere, contra rationem, & abſurde loqui. *Id. Andr. 4. 4. 14.* Verbum ſi mihi unum, præterquam quod te rogo, faxis, cave. *My.* male dicis. *tu parli male. Cic. pro Mur. c. 30.* Erraſti in aliqua re: male dici putat Cato. *Id. 3. Verr. c. 54.* Male accipere verbis aliquem. *mal trattar da parole. & Cof. l. 1. B. Civ. c. 63.* Equitatu agmen adverſariorum male habere. *h. e.* vexare, infeſtare, *molestare, travagliare*. Sic *Nep. in Eumen. c. 8.* Cum Antigono conflixit, eumque male acceptum in Mediam coegit redire. *Salluſt. in Jug. c. 58. a med.* Prœlium male pugnatum. *con male fortuna*. & *Terent. Andr. c. 6. 5.* Præter ſpem evenit: ſcio: hoc male habet virum. *queſto lo travaglia*. Sic *Enn. 4. 2. 6.* Male ſe habere. *eſſer afflitto*, moleſtiæ plenum eſſe. *Id. Adelph. 4. 5. 21.* Animo male eſt. *uo ſentir male*. & refertur ad corpus, cum ſcil. virium deliquio laborat. Sic *Plaut. Curcul. 2. 3. 33.* Animo male eſt. *Pha.* Vin' aquem? *& Rud. 2. 6. 26.* Animo male ſit: contine quæſo caput. *do on, qui vomita liberet.* Ad hanc *Donatus*: animo male fieri dicitur, cum ictu alicujus mœroris perculſus non ſuſtinet corpus, ſequiturque ruina membrorum. Rurſus *Plaut. Mil. 4. 8. 21.* Poſtquam abs ta abit, animo male factum eſt huic repente miſeræ. *gli è venuto male*. ¶ *Male ſit*, aut *vertat*, imprecandi formulæ. *Cic. Attic. 15. ep. 15. L.* Antonio male ſit, ſiquidem Buthrotiis moleſtus eſt. *venga il malanno. Terent. Adelph. 2. 1. 37.* Minus viginti illam emiſti: quæ res tibi vertat male. *fia la tua rovina*. ¶ *Male eſſe alicui* eſt aliquem laborare inopia, fame, triſtitia, rebus adverſis quibuslibet, duram atque aſperam vitam agere. *Senec. Iuſtro ep. 82.* Male tibi eſſe malo, quam mollitur. Hoc ſic excipe, quemadmodum e populo dici ſolet, dure, aſpere, laborioſe. Sic *Horat. l. 1. ſat. 4. v. 109.* Male vivere. *meſchinamente, ſtentatamente*. ¶ *Male audire*, *mereri*, V. *Audio*, *Mereor*. ¶ *Male rem gerere* eſt improſpere, infeliciter. *Nep. in Milliad. 2. 3.* ¶ *Male credere* apud *Plaut. Pœn. 4. 2.* eſt nulla ratione credere, ſeu peccare tum credendo, cum credendum non eſt: vel periculo ſuo credere: *verſ. 56. & 67.* Male credam, & credam tamen. ¶ *Male emere* eſt nimis multo pretio. *Cic. Attic. l. 2. ep. 4. & Plaut. Amph. 2. 1. 232.* ¶ Interdum *male* vim habet τῦ valde, *molto aſſai*: auget quidem certe. *Cof.* apud *Cicer. ad Attic. l. 14. ep. 1.* Non dubito, quin me male oderit. *Terent. Heaut. 3. 2. 2.* Mals metuo, ne morbus aggravefcat. *Horat. l. 2. ſat. 4. v. 66.* Male tauci. *& ſat. 3. v. 31.* Calceus male laxus. *Perdent. in profat. taubernar. v. 14.* male pertinax Vincendi ſtudium ſubjecit caſibus aſperis. *h. e.* nimium, vel ſe ſuam perniciem pertinax. ¶ Contra vim habet minuendi apud *Liv. l. 35. c. 49. a med.* Videretis vix duarum male plenarum legiuncularum inſtar in caſtris regis. *legioncelle mal tompoſte*. Huc pertinere videotur illa *Horatii in fin. od. 9. l. 1.* Digitus male pertinax. *& Perron. in Satyr. c. 86.* Male dormiens. *& cap. 87.* Male repugnans. Sed *male pertinax* apud *Horat.* eſt ejus, qui ſimulat, ſe ſibi pertinacem, & vinci cupit. Idem dic de *male repugnanti* apud *Perron. c. 87.* Similiter *male dormitans*, qui ſomnum fingit, & expergiſci vult. ¶ Sæpe etiam privativam ſignificationem habet, ut *in. Virg. 2. Æn. v. 23.* ſtatio male fida carinis. *h. v.* infida. *Servius* tamen, minus fidam, exponit, ut non negationem, ſed minationem habeat. *Horat. l. 1. ſat. 8. v. 45.* mele valdus filius. *h. e.* validus, infirmus. *Cic. Attic. l. 9. ep. 15. ad fin.* Ego illum male fanum ſemper putavi. *h. e.* inſanum. *Ovid. Heroid. ep. 7. v. 27.* Male gratus. *h. e.* ingratus. *Suetan. in Aug. c. 21.* Nationes male quietas ad obſequium redegit. *h. e.* inquietas. Eſt tamen in his, & aliis hujuſmodi, aliquid minus, quam ſi *infidus*, *invalidus*, *infirmus*, &c. dictum fuiſſet. ¶ Reperitur ita ſubſtantivo conjunctum, ut in unam quodammodo vocem coaleſcat. *Arnob. l. 4. pag. 142.* Et tolerari forſitan male-tractatio hæc poſſet. *& pag. 149.* Immunes a deorum male-tractatione nec ſic eſtis. V. *Tractatio. Senec. in Thyeſt. v. 3.* Quis male-deorum Tantalo vivas domos Offendit iterum? *h. e.* quis malus deus, κακοδαίμων. Sed τὸ *male* etiam ad *offendit* referri poteſt.

MALÆA, & Maléa, æ, f. *capo Malio*, *e di Sant' Angelo*, Μαλέα, & Μάλεα, promontorium Peloponneſi, in ore auſtrali Laconiæ, cum moore exceſſo, *d*ecem millia paſſuum in mare procurrens, ventoſumque maxime, ac procelloſum. unde ejus undas *ſequutes* dixit *Virg. 5. Æn. v. 193.* quia navigiis infeſtæ effiliunt, atque ea perſequi videntur. Dictum tradunt a quodam Maleo Argivorum rege, qui in eo templum exſtruxerit. Deſcribitur accurate ex *Strab. 2. Theb. v. 30.* & ſequentib. ſimul cum Tænaro. *Virg. loc. cit.* Ioniceque mari, Maleæque ſequacibus undis. *Stat. ibid.* Qua formidatum Maleæ ſpumantis in enras lit caput. *Ovid. e. Amor. el. 16. v. 24.* Nec timeam veſtros, curva Malea, ſinus. *Propert. l. 3. el. 17. v. 7.* Et placidum Syrtes portum, & bono litora nautis Præbeat hoſpitio ſæva Malea ſuo. *de re impoſſibili.*

MALEDÍCAX, ácis, *maledire*, maledicus. *Plaut. Curcul. 4. 2. 26.* Maledicax es. *Macrob. l. 7. Saturn. c. 3. circa med.* Impottuna urbenitas maledicacem luce peivavit. ¶ Rectius diviſim ſcribes *male dicax*.

MALEDICE, adverb. *maledicentemente*, κακηγόρως, contumelioſe. *Cic. 2. Offic. c. 37. a med.* Cum de abſentibus, detrahendi cauſa, maledice, contumelioſeque dicitur. *Liv. l. 45. 2. 39. ad fin.* Maledics ac maligne loqui.

MALEDICENS, tis, adject. *maledico*, maledicus. *Plaut. Merc. 2. 3. 75.* Ut nunc ſunt maledicentes homines. *& 2. 2. 31.* Maledicentiorem, quam te, novi neminem. *Cic. pro Flacc. c. 3.* In maledicentiſſima civitate, in ſuſpicioſiſſimo negotio, maledictum omne, non modo crimen effugit. *Gell. l. 3. c. 17.* Maledicentiſſimum librum conſcribere. *Sueton. in Cof. c. 23.* Carminibus maledicentiſſimis erudimatinem alicujus lacerare.

MALEDICENTIA, æ, f. *maldicenza*, *detrazione*, κακηγορία, obtrectatio, convicium. *Gell. l. 3. c. 3. ſub fin.* Ob aſſiduam maledicentiam, & probra in principes civitatis. *Id. l. 17. c. 14.* Cæſarem Laberii maledicentia & arrogantia offendebat.

MALEDICO, is, ixi, ictum, a. 3. *dir male*, *ſparlare*, κακολογέω, in aliquem maledicta, ideſt convicia, contumelias, probra conjicio, maledictis inceſſo, obtrectu, allatro. *Cic. pro Cael. c. 3.* Aliud eſt maledicere, aliud accuſare. accuſatio crimen deſiderat, rem ut deficiat, hominem at notet, &c. maledictio autem nihil habet propoſiti præter contumeliam. *Id. pro Dejot. c. 10.* Non debebas optimo viro fugitivi ore malsdicere. *Id. 1. de nat. Deor. c. 33.* Epicurus Φαῖδωνοι turpiſſime maledixit. *Id. pro Cael. 2. 3. ad fin.* Petulanter maledicere alicui. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 140.* maledicit atrique, vocando Hanc Furiam, hunc aliud, juſſit quod ſplendida bilis. *Plaut. Curcul. 4. 2. 27.* Indgais ſi maledicitue, maledictum id eſſe dico. *Terent. Heaut. 4. 2. 14* Qui nobis, *mastro*, maledictum velit. ¶ Scibi poteſt etiam diviſim *male dico*. ¶ Cum accuſativo *Perron. in Satyr. c. 96. Si me amas*, maledic illam verſibus, ut habeat pudorem. *Id. in fragm. Tragur. c. 58. Burm. entr.* Cave majorem maledices. *& cap. 74.* Maledicere Trimalchionem cœpit. Adde *Tertull. adverſ. Prax. c. 29.* Etiam *Priſcian. l. 18. pag. 1189. Putſch.* hanc conſtructionem agnoſcit: & *benedire* eadem ratione effertur.

MALEDICTIO, onis, f. *il dir male*, *lo ſparlare*, κακηγορία, actus maledicendi, obtrectatio. *Cic. pro Cal. c. 3.* Maledictio nihil habet propoſiti præter coetumeliam. Adde *Arnob. l. 4. in fin. pag. 147.*

MALEDICTITO, as, *dir male ſpeſſo*, ſæpe maledico. *Plaut. Trin. 1. 2. 62.* Maledictitatur tibi volgo in ſermonibus. ¶ Poſſis etiam diviſim ſcribere *male dictito*.

MALEDICTORES dicebantur ab antiquis, qui nunc maledici. *Feſt. ex Cat.*

MALEDICTUM, *i*, n. *ingiuria*, *villania*, κακηγορία, convicium, probrum, contumelia. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 3.* Cum omnia maledicta, verſus denique etiam obſcenitſimi in Clodium & Clodium diceretur. *Id. pro Planc. c. 11. extr.* Hæc ſuat conjecta maledicta in eius vitam. *& cap. 13* In homines nobiliſſimos maledicta aſpere, & ferociter dicta commemorem. *Id. 1. de nat. Deor. c. 34.* Zeno non eos ſolum figebet maledictio, &c. *Id. 13. Phil. c. 19.* Quem ego ieuſtum veriſſimis maledictorum notis tradam hominum memoriæ ſempiternæ. *Id. pro Flacc. c. 20. ad fin.* Quæmpiam penbris omnibus, maledictiſque vexare. *Id. 11. Attic. ep. 8.* Multa io aliquem maledicta conferre. *Id. pro Cluent. 2. 23.* Quippiam io crimnis, aut in maledicti locn objcere alicui. ¶ Eſt etiam imprecatio, exſecratio, qua quippiam evertimus, *maledizione*. *Plin. l. 22. c. 10. extr.* Eſſe in maledictis jam antiquis ſtrigem, convenit: ſed quæ ſit avium, conſtare non arbitror. ¶ Latini ruſtici cum maledictis ac probris ferendum ocimum putabant, ut lætius provenoiret, teſte *Plin. l. 19. c. 7.* quod idem de ruta leges apud *Pallad. in Mart. tit. 9. a med.* ¶ De malis dictis, pmvio rationibus, & ſuetionibus, *Salluſt. erat. 2. ad Cof. c. 2.* Maledictis iniquorum occupandæ reipublicæ ia ſpem adducti homines.

MALEDICTUS, *a*, um, *maledetto*, ἀνυπόφορος. *Spartian. in Geta*, *c. 3.* Maledicte parricida, fratrem tuum occidiſti.

MALEDICUS, *a*, um, *maldicente*, *malodico*, βλασφημος, qui proclivis

vie eſt ad maledicendum, obtrectator, mordax. *Cic. pro Flacc. c. 28.* Io tam ſuſpicioſa ac maledica civitate locum ſermoni obtrectatorum non reliquit. *Id. pro Mur. c. 6.* Conviciator maledicus. *Auct. ad Herenn. c. 8. l. 2.* Homines natura malevoli & maledici. *Quinctil. l. 4. c. 2.* Maledicum eſſe in aliquem. *Veler. Max. l. 8. c. 9. n. 2. extern.* Maledica lingua. *& lib. 7. c. 2. n. 6. extern.* Maledicus ſermo.

MALEFÁBER, bra, brum, male fabricatus, doloſus. *Prudent. Hamartig. v. 716. de Eva.* Reſpondit Domino, ſuadelis ſe malefabria illectam ſumſiſſe viro.

MALEFACTO, ere, eci, actum, n. 3. *for male, maccare, κακουργέω*, male ago, nocen. *Terent. Adelph. a. 2. sc.* Nequm tu verbis ſolves unquam, quod mihi re maleſeceris. *Plaut. Mil. a. 2. a. 2.* Neſcio quid maleſactum a noſtra huic familia eſt. ¶ Sæpe uſurpatur disjunctum. V. *Male.*

MALEFACTOR, oris, m. *malfattore. Plaut. Boech. 3. 2. 11.* Maleſactorem emitti fatius, quam relinqui beneficum. *b. e.* melius eſt maleſactorem non ulcifci, quam beneſico gratiam non referre.

MALEFACTUM, i, n. *cattivo azione, ribalderia, κακὸν ἔργον*, mala actio, peccatum. *Cic. Offic. 2. c. 18. ex Ennio.* Beneſacte male locata, maleſecta arbitror. *Id. 2. de Invent. c. 36.* Adverſarius autem maleſacte augebit: nihil imprudentes, ſed omnia ex studelitate & malitia ſactu dicet. ¶ Scribitur & diviſim *male ſactum.*

MALEFICE, maleſaciendo, nocenter, *κακῶς*. *Plaut. Pſeud. 4. 7. 113.* Ego nec ſycophantioſe quidquam ego, nec maleſice.

MALEFICENTIA, æ, ſ. actus maleſaciendi, nova, injuria, damnum. *Plin. l. 8. cap. 9.* Delphinorum ſimilitudinem habent turſiones: diſſant triſtitia eſpectus, abeſt enim illa laſcivia: maxime tamen noſtris cuniculorum maleſicentiæ aſſimulati. *Lactant. initio lib. de ira Dei.* Neque ex beneficentia (*Dei*) quidquam boni perveniat ad nos, neque ex maleſicentia quidquam mali.

MALEFICIUM, ii, n. *cattivo azione, misfatto, ribalderia, ſcelleraggine, κακούργημα*, quidquid male admiſſum eſt, maleſactum, malum facinus. *Cic. Phil. 3. c. 6.* Scelerum magnitudo, conſcientia maleficiorum. *Id. pro Roſc. Amer. c. 22.* Maleficium committere. *& ibid.* admittare. *Id. pro Cæcin. c. 34. a med.* exſilio multare. *Id. pro Roſc. Amer. 1. 3. extr.* Supplicia pro maleficiis metuere. *Plin. l. 22. c. 25.* Adulteratur ſeminis ſucco: vixque maleficium deprehenditur. *le ſorberie.* ¶ Speciatim eſt nova, damnum, *danno, nocumento, torto. Cic. pro Cal. c. 31.* Cui miſero præclari in rempubl. beneficii memoria nihil profuit, nocuit opinio maleficii cogitati. *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 20.* Legim ſe ſe Hiſpalim recepit, atque lo foro & porticibus ſine maleficio conſedit. *Id. l. 2. B. Gall. cap. 28. extr.* Ut ab injuria & maleficio ſe ſuoſque prohiberent. *Plin. l. 18. c. 30. ſub fin.* Urceis acetum habentibus leguminum acervos ſuperingerunt, ita non naſci maleficia credentes. *b. e.* noxias beſtiolas. Simili retione locutus eſt *cap. ult. l. 8. & lib. 20. l. 13. circa med.* ¶ Item veneficium, *ſtregheria, malia. Tacit. 2. Ann. c. 69.* Carmina & devotiones, aliaque maleficia, quæ creditur animas numinibus infernis ſacrari. *Apul. l. 9. Metam.* Devotionibus & maleficiis quidvis efficere poſſe credebatur. Adde *in Apolog.* ſæpe.

MALEFICUS, a, um, *malvagio, cattivo, ribaldo, κακοῦργος*, qui male facit, improbus, ſceleratus. *Plaut. Caſ. 4. 2. 4.* Novi hominum mores maleficos. *Cic. 5. Tuſcul. c. 20.* Homo natura maleficus, & injuſtus. *Id. 7. Verr. l. 55.* In hominum maleſicorum ſceleratorumque, in prædonum hoſtiumque cuſtodias tu tantum numerum civium R. includere auſus es? *Tacit. 4. Ann. c. 21.* Homo ſordidæ originis, maleficæ vitæ. *Suetom. in Galb. c. 15.* Maleficentiſſimos incolumes præſtitit. *Scil. e* maleficens *obſoleto.* ¶ Item noxius, perniciosus, *malefico, nocevole. Suetom. in Ner. c. 16.* Superſtitio nova, ac malefica. *Plin. l. 7. c. 49.* Malefica ſidera. *Id. l. 33. c. 4. ad fin.* Maleſicæ vis. *Id. l. 12. c. 27.* Capræ, maleficum frondibus animal. *Id. l. 9. c. 15.* Beſtia piſcibus malefica. ¶ Item malignus. *Nep. in Ageſil. c. ult.* Ut naturam fautricem habuerat in tribuendis virtutibus, ſic maleficam nactus eſt in corpore: exiguus & claudus altero pede, &c. ¶ Item veneficus, incantator, magus, *malioſo, ſtregone.* Hinc *tirulus 18. lib. 9. Cod.* inſcribitur *de maleſicis, & mathematicis.* & *Imp. Conſtantin. ibid. leg. 5.* Chaldæi, ac magi, & ceteri, quos maleficos vulgus appellat. ¶ Legitur & *maliſicus* ut apud *Plaut. Mil. 2. 2. 39.* in quibuſdam MSS. *& Pſeud. 1. 2. 61.* Sic *malivolus, benivolus.*

MALEFERIATUS,
MALEFIDUS,
MALEFORTIS,
MALELOQUAX,
MALENATUS,
MALEOLENS,
MALESANUS, &
MALESUADUS, a, um, rectius duæ voces habentur, ac diviſim ſcribuntur: quamquam poſtrema ſæpius conjuncta legatur in illo *Virg. Æn. 6. v. 276.* Et metus, & maleſuada fames, & turpis egeſtas. *& Plauti Moſtell. 1. 3. 56.* Maleſuada vitilena. *& Paulini Nol. carm. 6. v. 69. de vino.* evitans maleſuadi pocula ſucci. *& Sidon. l. 7. ep. 5. ſub fin.* Si precibus maleſuadus obſtiterit interpres. quia *ſuadus* adjectiv. parum eſt in uſu.

MALETRACTATIO. V. in fine *vi Male.*

MALEVENTUM. V. *Benevenutum.*

MALEVOLENS, & Malivolens, entis, *malevolo*, malevolus, inimicus. *Plaut. Capt. 3. 4. 51.* Eſt miſerorum, ut malevolentes ſint, & invideant bonis. *Id. Bacch. 4. 3. 4.* Malevolente ingenio natus. *Cic. l. 2. Fam. ep. 7. a med.* Malevolentiſſimæ obtrectationes.

MALEVOLENTIA, & Malivolentia, æ, ſ. *guſto del male altrui, malevolenza, invidia, κακοθυμία*, eſt voluptas ex mala alterius ſim emolumento ſuo, ut *Cic.* definit *4. Tuſcul. c. 9.* item univerſim odium, invidia. *Id. Fam. 1. ep. 9. poſt med.* Animus nulle in ceteros malevolentia ſuffuſus. *Id. 2. Fam. ep. 17. ſub fin.* Puſillus animus, & ipſa malevolentia jejunus utique jnanis. *Id. pro Planc. c. 9.* Vicinitas non infuſcata malevolentia. *Id. Q. Fr. l. 1. ep. 2. c. 15.* Judicium obtrectatione & malevolentia liberatum. *Salluſt. in Catil. c. 3.* Plerique, quæ delicta reprehenderis, malevolentia & invidia dicta putant.

MALEVOLUS, & Malivolus, a, um, *malevole, invidioſo, κακόθυμος*, malevolens, invidus: vox conflata ex integro, & corrupto, ut *Quintil. l. 1. c. 5. (al. 1. 9.)* *ſub fin.* docet. *Cic. pro Balb. c. 25.* Ut omnium malevolorum, iniquorum, invidorum animos frangeremus. *Id. ad Brut. ep. 25. a med.* Cognovi paulo plures in Senatu malevolos eſſe, quam gratos. *Id. 2. Fam. ep. 17. a med.* Ille ſi omnibus eſt malevolus, minus offendor in me. *Plaut. Pan. 1. 2. 181.* Hujus amica, mea inimica & malevola. *Cic. Attic. l. 7. ep. 2. a med.* Cato in me turpiter fuit malevolus. *Id. 3. Fam. ep. 10. a med.* Malevoli ſermones. *Tragur* apud *Plin. l. 21. c. 52.* Quibus ſupercilia in totum demiſſa malevolos & invidos ſignificant. *Gell. l. 4. c. 15.* Malevoli reprehenſores. ¶ *Malevolus Mercurius* dicebatur ejus dei ſignum Romæ poſitum proxime Janum in Turdel is, quod ita ſitum erat, ut nullius tabernam ſpectaret. Mercurius enim mercimoniis præerat, & lucris. Putabant autem deos iis favere, quos aſpiciebant. *Feſtus.*

MALEUS, a, um, Μάλεος, ad Maleam promontoriuro pertinens. *Flor. l. 2. c. 9.* Inter Ceraunios montes, jugumque Maleum.

MALIÁCUS SINUS, *golfo del Volo*, ſinus maris Ægæi inter Theſſaliam, & Achajam. *Plin. l. 4. c. 7. & Liv. l. 27. c. 30.* Sic *Lucan. l. 6. v. 366.* ferit amnis citato Maliacas Sperchios aquas.

MALICORIUM, ii, n. *ſcorza del pomo granato, μάλου*, cortex mali Punici: a *malum*, & *corium*, quia corio ſimilis eſt ob duritiem & craſſitiem. *Plin. l. 23. c. 6.* Hic cortex ex acerbis (*malis Punicis*) in magno uſu: Vulgus corie maxima perſuere illo novit: ob id malicorium appellant medici. *Cæſ. cap. ult. l. 2.* inter ea, quæ reprimunt, malicorium recenſet. Apud *Petron.* vero *in fragm. Tragur. 1. 47. Burm.* narrat Trimalchio, ſibi malicorium profuiſſe, cum multis jam diebus venter non reſpondiſſet.

MALIFER, a, um, *abbondante di mele, e pomi*, malorum ferax, *μηλοφόρος. Virg. 7. Æn. v. 740.* Et quos maliferæ deſpectant mœnia Abellæ.

MALIFICUS. V. *Maleficus.*

MALIGNE, *malignamente, malizioſamente, invidioſamente, κακοηθῶς*, malitioſe, cum invidia. *Plin. l. 2. ep. 5. a med.* Reſpondi, nunc ma ietelligere, maligne dictum, quia ipſe confiteretur: ceterum potuiſſe honorificum exiſtimari. *Liv. l. 45. c. 39. ad fin.* Maledice ac maligne loqui. *Curt. l. 8. c. 2.* Cum ſuſpicaretur, malignius habitum eſſe ſermonem. *Gell. l. 4. c. 15.* Io quibus plura inſcite, aut maligne vellicant. *Plin. l. 9. ep. 38.* Maligne legere librum aliquero. *Ovid. 13. Metam. v. 270.* neque enim bene facta maligne Detrectare, meum eſt. ¶ Sæpius eſt parce, illiberaliter, avare, minus ſcilicet dando, quam oportet: quod invidentie eſt, atque inimici: *avaramente, ſcarſamente:* cui opponitur benigne, large. *Liv. l. 8. c. 22. a med.* Materiam præbebat criminibus ager maligne plebi diviſus. *Juſtin. l. 5. c. 2. extr.* Commeatus maligne præbere. *Conſtit. comm. 20. de Veri ſcorte, v. 18.* Non mihi fuit tam maligne, ut, &c. *non ovi è andato così ſcarſo. Senec. ep. 18. a med.* Maligne famem exſtinguere. *Id. l. 2. de Ira, c. 19. in fin.* Quibus exſangue corpus eſt, maligneque alitur, & deficit. *Id. l 6. de benef. c. 16. ſub fin.* Nec quæ ſcirbat, maligne diſpenſavit, quo diutius eſſet neceſſarium; ſed cupiit, ſi poſſet univerſa transfundere. *Horat. l 2. ep. 2. v. 209.* quippiam laudare maligne. *Senec. ep. 44.* Tu mihi te puſillum facis, & dicis, maligniue tecum egiſſe neturam. *Petron. in fragm. Tragur. 1. 42. Burm.* Maligne illum ploravit uxor. ¶ Sumitur & univerſim pro parum. *Senec. l. 6. de benef. c. 34.* Qui per foree maligne apertas non intret, ſed illabitur. *porta ſocchiuſa. Plin. l. 34. c. 11. a med.* Ærugo maligne virens. *d' un verde ſmorto, appaſſito. Pompon. Mela, l. 2. c. 2. a.* Terre eorum, quæ ſeruntur, maligne admodum patiens.

MALIGNITAS, atis, ſ. *malignità, invidia, malevolenza, κακοήθεια*, preve voluntas, malum animus, malevolentia, invidia. *Tacit. 1. Hiſt. c. 2.* Sed ambitionem ſcriptoris facile adverſeris: obtrectatio & livor pronis auribus accipiuntur, quippe adulationi fœdum crimen ſervitutis, maligniatati falſæ ſpecies libertatis inſit. *Plin. l. 5. ep. 7. extr.* Sermonem vultus, geſtus, vox ipſa moderatur: epiſtola omnibus commendationibus deſtituta, malignitati interpretantium exponitur. *Auct. dial. de Oratorib. c. 18.* Vitio malignitatia humana vetera ſemper in laude, præſentia in faſtidio ſunt. *Tacit. in Agric. c. 42.* Malignitas & livor. *Suetom. in Galig. c. 34.* Livor ac malignitas. *Id. in Ner. c. 23. extr.* Taciturnitatem pudoremque quorundam pro triſtitia ac malignitate arguens. *Senec. de vita beata, c. 18.* Nec malignitas ma iſta, multo veneno tincta, deterrebit ab optimis. *Veler. Max. l. 4. c. 7. ſub fin.* Nulla tam modeſta felicitas eſt, quæ malignitatis dentes vitare poſſit. ¶ In plur. num. *Prudent. περὶ ſτεφ. 3. de S. Laurent. v. 259.* purulenta & livida malignitatum vulnera. ¶ Item *troppa parſimonia, ſcarſità, ſtrettezza, tenacità*, illiberalitas, parcitas, tenacitas. *Liv. l. 34. c. 7.* In purpura, quæ teritor, aliquam cauſam tenacitatie video: in ære vero, in quo, præter manus pretium, nihil intertrimenti fit, quæ malignitas eſt? *Plaut. Capt. 3. 2. 4.* Huic dici, ſi licuit, oculos effodiam libens: ita malignitate operavit omnes mortales mihi. *Liv. l. 34. c. 34. ad fin.* Malignitas conferendi ex privato. ¶ Item mala natura. Co-

lum. l. 3. c. 20. a med. Naturali quadam malignitate deficiunt interdum, quarevis diligenter probata semina.

MALIGNO, as. Ammian. l. 22. c. 15. a med. (al. c. 38.) Ibes accurrant pinnatis agminibus anguium, qui ex Arabicis emergunt paludibus, vsoena malignantes. b. a. maligne fundentes, & noxas.

MALIGNUS, a, um, maligno, contrivo, invidiosa, malevolo, πονηρός, malus, improbus, invidus, malevolens. Senec. de vita beata, c. 18. Maligniſtrum capita, & optimo cuique inimiciſſima. Horat. l. 1. ſat. 5. v. 4. Maligni caupones. Id. 10 ſin. od. 16. l. 2. malignum ſpernem vulgus. Catull. carm. 67. ad Manl. v. 37. mentа malignos aliquid facere. Phædr. l. 3. fab. 10. v. 36. Maligna ſuſpicio. Suet. in Aug. c. 27. Factum alicujus maligno ſermone carpere. Manil. l. 4. v. 573. Verba maligna. Martial. l. 4. epigr. 87. Nec rhonchos metues maligniorum. Catull. carm. 66. ad Lamiam, v. 5. votum malignum. b. v. parvum, improbum. Virg. 5. Æn. v. 654. malignis oculis ſpectare aliquid. b. e. invidis. Ovid. 4. Triſt. el. 3. v. 101. Maligna ſtudia. b. e. noxia. Id. Metam. 10. v. 329. Malignæ leges. b. e. invidæ, & inireræ libertatis. Martial. l. 8. epigr. 56. Maligna paupertas. b. e. invidens magnis animis, ceſque res magnas aggredientes impediens. Lucan. l. 8. v. 565. Maligaum litus. b. e. importuoſum. Sic lib. 5. v. 651. ornaque malignos Ambraciæ portus. Stat. l. 4. ſilv. 3. v. 29. Sorbebatque rotas maligna trilius. b. e. via lutoſa, & voraginoſa. ¶ Item nimis parcus, illiberalis, tenax, ſcarſus, ſtrictus: cui & benignus opponitur. Plaut. Bacch. 3. 2. 17. Juſtus, injuſtus; malignus, largus; commodus, incommodus. ¶ Tranſlata eſt parcus, frigidus in laudando, ut invidi ſolent. Quintil. l. 5. c. 8. In laudandis diſcipulorum dictionibus nec malignus, nec effuſus. troppa riſtretto, e ſcarſo. Sic Ovid. Heroid. ep. 16. v. 143. minor eſt tua gloria vero: Famaque de forma pæne maligna tua eſt. ¶ Et univerſim parvus, minutus, exilis, ſcarſo, povero, poco. Virg. 6. Æn. v. 270 Quale ſub incertam lunam ſub luce maligna Eſt iter in ſilvis. Martial. l. 10. epigr. 96. tepet ignis maligno Hic focus: ingenti lumine lucet ibi. Plin. l. 7. c. 50 Malignare & breve naturæ munus. Lucan. l. 9. v. 500. conſpecta eſt parva maligna Unda procul vena. ¶ Item ſterilis, infecundus. Virg. 2. Georg. v. 179. Difficiles terræ, colleſque maligni. Plin. l. 2. ep. 17. cives med. Quarum arborum ille vel maxima ferax eſt tarra, malignior ceteris. ¶ Item difficilis, ſuperbus. Ita anim exponit Donat. illud Terent. Hecyr. 1. 2. 84. Maligna multo, & magis procax facta illico eſt. ¶ Item anguſtus, ſtrictus. Virg. 11. Æn. v. 524. tenuis que ſemita ducit, Anguſtæque ſerunt fauces, adituſque maligni. Servius interpretatur obſcuros, ut ſub luce maligna. Simile eſt illud Stat. 2. Theb. v. 498. gemini procul urbe malignis Faucibus regentur colles. paſſi ſi cetera. & Senec. l. 3. quæſt. natur. c. 27. a med. Major equarum pars maligno oſſio retenta, reſtagnat. b. e. anguſto.

MALILOQUAX, acis, adject. qui male loqaitur. P. Syrus in Mim. Lingua eſt maliloquax mentis indicium malæ. Eaſtat lue verſus in Editione Andr. Cloucquii, Lugd. Bat. MDCXXVI. in qua Catonis Diſtricha primum locum tenent. In aliis quibuſdam deliderantur.

MALILOQUIUM, ii, n. malus ſermo, & de re mala. Tertull. de ſpectac. c. 2. a med. Non ſuſpiſmus linguam ad maliloquium, & aures ad acceptaculum maliloqui. Adde in Apolog. c. 45. & Sulpit. Severr. epiſt. 2. n. 29.

MALINUS, a, um, μήλινος, ex mali arbore ſectus. Colum. l. 7. c. 8. extr. Cafeus muria perduratus, atque ita malino ligni, vel cuimi fumo coloratus. Al. leg. maligno ligni fumo: h. e. antiquo. Plin. l. 15. c. 13. de prunis. Nuptr in Bætica malina appellari coperunt mallis inſita, & alia amygdalina amygdalis.

MALITAS, atis, f. malo, unatum, at bonitas a bonum. Gloſſ. Gr. Lat. Κακία, malitas. Ulpian. Dig. lib. 4. tit. 2. leg. 5. Metum accipiendum Labeo dicit non quemlibet timorem, ſed majoris malitatis. Ita Torrentius. ſed Heinſius. & alii majoris mali.

MALITIA, æ, f. malezza, ſurberia, πανουργία, calliditas, fraus. Cic. 4. Tuſcul. cap. 15. Virtutis contraria eſt vitioſitas. ſic anim malo, quare malitiam, appellare eum, quare Græci πανοῦργον appellant. nam malitia certi cujuſdam vitii nomen eſt: vitioſitas omnium. Id. 3. de nat. Deor. c. 30. Eſt enim malitia, verſuta & ſallax nocendi ratio. Id. pro Roſc. Com. c. 16. Parſidia, & malitia, per quam inſidiæ tenduntur alicui. & cap. 7. Supercilia penitus raſa olere malitiam, & clamitare calliditatem videntur. Id. Verr. 4. c. 27. A qua HS. C. millia per columniam malitiamque petita ſunt. Id. pro Quinc. c. 18. Ita cauſa abs te tota per ſummam fraudem & malitiam ficta eſt. Id. pro Cluent. c. 26. Ad omnem malitiam & fraudem verſare mentem ſuam cœpit. Id. Verr. 4. c. 54. Hæc hujus erat ars, & malitia miranda. Id. 4. de Fin. cap. 19. Quia multa ſit in dolore nec ſana, nec improbitas, nec malitia, nec culpa, non eſſe illud malum. Auct. ad Herenn. l. 3. c. 6. Utile eſt, ab omnibus unicam malitiare atque nequitiam cognoſci. (Diſcrimen inter hæc duo. V. in Nequitia.) Cic. in Partition. cap. 23. & 3. Offic. c. 17. a med. Malitia vult illa quidem videri, ſi eſſe prudentiam, ſed abeſt ab ea plurimum. Plin. l. 17. c. 27. Calices ſucis opium ſtreiles ignavia malitiaque. ¶ Interdum accipitur univerſim pro vitioſitate, quæ ſcilicet eſt virtuti contraria. Senec. epiſt. 31. extr. med. Si intellexeris bona eſſe, quibus admixta eſt virtus turpia, quibus malitia conjuncta eſt. Id. ſub fin. ep. 106. Quidquid facimus, aut malitiæ, aut virtutis germinis imperio. Sallaſt. in fug. cap. 25. Virtute, non malitia, P. Scipioni placuiſſe. Gell. l. 5. c. 6. circa med. Inculpatus inſtar eſt abſolutæ virtutis: illaudatus finis eſt extremæ malitiæ. Tacit. 13. Ann. cap. 30. extr. Inoffenſa tot Imperatorum malitia. b. e. toc mali Imperatores nibil offenſi. ¶ Videtur etiam aliquando in bonam partem ſumi pro ſolertia & calliditate, qua aliorum dolos deprehendimus, & præcipiamus, cavemus, accurrere, avvedimento. Cic. l. 15. Attic. ep. 26. a med. Si mihi impoſuiſſet aliquid (quod pæne fecit, niſi tua malitia affuiſſet) animo iniquo tuliſſem. Plaut. quoque malam malitiam dixit, quæ medium ſit vocabulum, at dolus, & bona etiam eſſe aliquando poſſit: Auiul. 2. 2. 38. Equidem te civere ſine mala omni malitia ſemper ſum arbitratus. Hæc obſervat etiam Non. c. 6. n. 38. ¶ In plurali num. Plaut. Mil. 3. 3. 66. Ubi facta erit collatio noſtrorum malitiarum. b. e. fallaciarum. Cicer. 3. de nat. Deor. c. 30. Everriculum malitiarum omnium, judicium de dolo malo. di vous le ſurberie. Cæſ. Dig. lib. 6. tit. 2. leg. 38. Nequa malitiis indulgendum eſt. ¶ De rebus inanimis, Pallad. lib. 1. tit. 6. ad fin. Saliæ terræ malitia hibernis imbribus eluitur. la maligniſà. & ibid. ante med. Viæ malitia æqua &, voluptati, & utilitati adverſa eſt. Id. 10 Octobr. tit. 8. Malitia arboris. b. e. inſcenditas.

MALITIOSE, maliziosamente, con ſurberia, πανουργικῶς, callide, doloſe, fraudulenter. Cic. 3. Offic. c. 15. Agara quippiam doloſe, aut malitioſe. Nep. in Alcib. c. 7. Aut negligenter, aut malitioſe facere. Cic. 4. Verr. c. 53. Nihil ſane vafre, nec malitioſe facere conatus eſt. Id. pro Cæcin. c. 7. Cum hoc novæ litis genus tam malitioſe intenderet. Id. pro Roſc. Amer. c. 38. Rem mandatam malitioſe gerere, ſur quæſtus, aut commodi cauſa. Plaut. Mil. 3. 3. 14. Mals, atque malitioſe aliquid facere. b. e. perperam, & fraudulenter.

MALITIOSITAS, atis, f. malizia, malitia, calliditas. Tertull. l. 3. adverſ. Marcion. c. 15. ſub fin. Aut diffidentiæ, aut malitioſitatis conſilium eſt. Adde cap. 23. extr.

MALITIOSUS, a, um, malizioſo, furbo, πανοῦργος, verſutus, doloſus, fallax. Cic. 3. Offic. c. 13. extr. Hoc celandi genus non eſt hominis aperti, non ſimplicis, non ingenui, non juſti, non viri boni: verſuti potius, obſcuri, aſtuti, fallacis, malitioſi, callidi, veteratoris, vafri. & lib. 1. cap. 10. Malitioſa juris interpretatio. ¶ Silvo malitioſa, cujus meminit Liv. l. 1. c. 30. in fin. fuit in agro Sabino. Τὰν πανοῦργον dicitur a Dionyſ. Halicarn. l. 3.

MALIVOLUS. V. Malevolus.

MALLEATOR, oris, m. martellatore, ὁ σφύρᾳ ἐλαύνων, qui malleo operatur. Martial. l. 12. epigr. 57. Illinc baluci malleator Hiſpanæ. V. Balluca. Iaſtrupe. apud Gruter. pag. 1066. n. 5. & pag. 1070. n. 1. Felix Aug. L. optio, & aaaſtor auri, arg. æris. item ſignat. ſuppoſitus, malleatores monetæ Cæſaris. Sequitur inferius ſeries artificum Monetæ: in qua ſignatmrare, & ſuppoſitarum rarissima pars liberti ſunt: mallestorum vero ſervi. Ex quo intelligimus horum operam viliorem fuiſſe. Io ex Lapide malliator ſculptum eſt. Porro ſignatores videntur fuiſſe, qui formam pecuniæ cudendæ ſignabant: ſuppoſitores, qui ipſare pecuniam cudendam præbebant, & a malleatoribus percutiendam.

MALLEATUS, a, um, martellato, lavorato al martello, malleo contuſus. Unda Malleati libri dicuntur, qui malleo percuſſi, & complanati ſunt, quod fere fieri ſolet, antequam libri compaginentur. Ulpian. Dig. lib. 32. leg. 50. a med. Sed & perſcripti libri, eondum mallrati, vel ornati continebuntur. Colum. lib. 12. c. 19. Cola ex crudo, id eſt non mallsato ſparto præparata habeat.

MALLEOLARIS, re, μαγγανικὸς, ad reallsolum vitis ſpectans. Colum. de arborib. c. 3. Virgam malleolarem non ampllus, quam ſex gemmarum, eſſe convenit.

MALLEOLUS, i, m. martelletto, σφύριον, parvus malleus. Feſtus, & Colum. noa afferendus. Cæſ. lib. 8. c. 3. a med. Tutius ſcilprure malleolo ſubinde medius ferit. ¶ Item novus palmes vitis, aut alterius arboris, qui prioris anni flagello innatus eſt, & recifus, pro viviradice, terræ mandatur, ut in novam vitem ſuccreſcat, magliuolo, margotto: aoſtri ràſolo appellant. Colum. l. 3. c. 6. Malleolus novellus eſt palmes, innatus prioris anni flagello, cognominatuſque a ſimilitudine rei, quod in ea parte, qua decidltur, ex vetere ſarmento prominens utrinque, malleoli ſpeciem præbet. Plin. l. 17. c. 21. Solebat capitulatus utrinque e duro furculus ſeri, eoque argumento malleolus vocstur etiam nunc. Colum. l. 3. c. 3. ad fin. Malinolos pangere. & ibid. deponere. & cap. 14. extr. conferere. & cap. 18. demergere. Plin. lib. 17. cap. 22. facere ſulco, vel ſcrobe. Id. l. 12. c. 15. Balſami arbuſcula malleolis fera dicitur, nuper vincta, at vitis. Malleolus cognomen fuit R. in gente Publicia, fortaſſe a malleolis ſtrendis: at M. Publicius Malleolus, in Foſſ. Capitol. apud Gruter. pag. 292. ¶ Item teli genus miſſile, quo ignere in muros urbium, & tecta ſpiciebant. Feſtus: Malleoli vocantur non ſolum parvi mallei, ſed etiam ii, qui ad incendium faciendam aptantur: videlicet ad ſimilitudinem priorum dicti. Ammian. l. 23. c. 3. ſub fin. (al. c. 10.) Malleoli, teli genus, figuratur hac ſpecie: Sagitta eſt canara, inter ſpiculum, & arundinem aere multifido ferro coagmentata, quæ in mulierbris coli formam, quo nentur linea flamina, concavatur ventre ſubtiliter, & plumariam patens, atque in alveo ipſo ignem cum aliquanto ſulcipit alimento. & ſi emiſſa lentius arcu ſavelido (rictu enim rapidiore extinguitur) hæſerit uſquam, tenaciter cremat: aquiſque conſperſa acriores excitat æſtus incendiorum: nec remedio ulla, quam ſuperjacto pulvere, cunſopitur. Hæc Ammian. Verba de his faciunt etiam Nan. cap. 18. n. 27. (ſed hoc tantum dicit, eſſe manipulos ſparteos, pice contectos) & Veget. l. 4. de re milit. c. 18. qui Malleoli, inquit, ſunt velut ſagittæ, & ubi adhæſerint, univerſa conflagrant. Quod autem Feſt. dictus docet ad ſimilitudinem malleolorum, id ita intelligendum, ut qua parte concavi, & craſſiores ſunt, & ignis alimenta continent, caput malleo referre quodammodo videantur. Illuſtrat hæc omnia Lipſ. l. 5. Poliorcet. diall. 5. quem

con-

conſule. *Cic.* 1. *Catil.* c. 23. Malleolos & ſacra ad inflammandam urbem comparare. *Liv.* l. 42. c. 64. Faces, tadamque, & malleolos ſtuppæ illitos prius perari jubet. *Hirt. de B. Alex.* c. 14. Magnum ſcapharum numerum producunt cum malleolis, ignibuſque. *Siſenn.* apud *Non. loc. cit.* Partim malleolos, partim faſces farmentorum incenſos ſuper vallum, &c. *Vitruv.* l. 10. c. *ult. a med.* Naves malleolis conſtræ incendio ſunt conflagratæ. ¶ Anatomici malleolos vocant *duos* proceſſus in imis oſſibus cruris utrinque eaſtantes, imitatione Græcorum, qui σφυρὰ dicunt. Latinum Scriptorem, qui hac ratione uſurpaverit, vidi adhuc neminem.

MALLEUS, i, m. *martello*, *maglio*, σφῦρα, fabrile inſtrumentum ad tundendum. *Plaut. Men.* 2. 3. 52. Navis lignea, ſæpe trita, ſæpe ſiſa, ſæpe excuſſa malleo. *Plin.* l. 34. c. 14. Ad denſandas incudes, & malleorum roſtra. *Id.* l. 16. c. 43. Ex oleaſtro, buxo, ilice, ulmo, fraxino malleos fieri, majoreſque e pinu, & ilice. *Id.* l. 34. c. 8. *ad fin.* Es caldarium malleis fragile, quibus regulare obſequitur, ab aliis ductile appellatum. *Id.* l. 19. c. 1. *a med.* Virgæ lini erufactæ, in ſaxo tunduntur ſtupario malleo. *vox la maciullo.* & l. 13. c. 12. *ſub fin.* Chartam mallen tenuare, & extendere. *Ovid.* 2. *Metam.* v. 614. Lactentis vituli dextra libratus ab aure Tempora diſcuſſit claro cava malleus ictu. *Sueton. in Calig.* c. 32. Elato alte malleo, cultrarium mactavit. ¶ *Malleus manubrio ſapientior*, proverb. apud *Plaut. Epid.* 3. 4. *extrem.* ¶ Apud *Veget. de re Veterin.* l. 2. c. 2. malleus eſt generale vocabulum ſeptem morborum, quibus jumenta vexantur: qui ſunt humidus, aridus, ſubtercutaneus, articularis, elephantiaſis, ſubrenalis, farcimioſus: quæ deinceps perſequitur ſequentib. capitib. Adde *lib.* 3. c. 2. & 23. Porro *Id. ibi. l.* 1. ab antiquis hanc appellationem fluxiſſe dicit, ipſam vim cladis periculumque teſtantibus. Græca dicitur μαλὶς.

MALLO, onis, m. *Malloném caparum Veget. l.* 2. *vel Varron.* r. 60 interpretatur, calamos ſiccos, unde cæparum faſces dependent. Græce μαλος cirrum, ſeu cincinnum ſignificat. ¶ Eſt etiam tuber, ſeu tumor inflatus in genibus, vel articulis jumentorum, ſine dolore. *Id.* l. 2. c. 48.

MALLOTES, & Malotes, æ, m. Μαλλώτης, & Μαλώτης, qui eſt ex Mallo, Ciliciæ urbe. *Plin.* l. 4. c. 12. Philiſtides Mallotes. *Suetton. de Gramm.* c. 2. Crates Mallotes.

MALLUVIA, æ, ſ. & Malluvium, ii, n. *bacino da lavar le mani*, χεροντιπτρον, vas, in quo manus lavantur: quaſi *manilavia*: & *pelluvium*, quo pedes: a *manus*, & *luo*, lavo. *Feſtus.*

MALO, mavis, mavult, n. enom. *voler piutteſto*, *amar meglio*, αἱρέομαι, antepono, præfero, magis volo, ut *Cic.* docet *in Orat.* c. 45. unde contracte *mavolo*, inde *malo*. Habet autem comparationis vim, qua vel exprimitur, vel facile ſubintelligitur. *Cic.* 13. *Attic.* ep. 22. Scripta noſtra noſquam malo eſſe, quam apud te. *Id. ad Antonium. ibid.* l. 14. *poſt epiſt.* 13. Quod meum per litteras agis, unam ob cauſam mallem coram egiſſe. Non enim ſolum, &c. *Tacit.* 2. *Hiſt.* c. 86. Pro certis & olim partis nova, ambigua, ancipitia malebat. *Nep. in Timol.* c. 3. Maluit ſe diligi, quam metui. *Cat. ad Cicer. Fam.* 8. ep. 4. Sed, ut ſpero, bonos & ſenatum malet. *Cic. Attic.* l. 7. ep. 15. Cetu jam ſervire, quam pugnare mavult. *Id.* 2. *de Divin.* r. 57. *extr.* Evanuiſſe mavultis id, quod, &c. quam, &c. *Id. pro Quinct.* c. 2. Judicium prius de probro, quam de re maluit fieri. *Cæſ.* l. 1. *B. Civ.* c. 72. Civibus ſalvis & incolumibus rem obtinere malebat. ¶ Pleonaſmus eſt, non inelegans tamen, cum *potius*, aut *magis* adjungitur. Cic. *in Divin. Verr.* c. 6. Ab omnibus ſe deſertos potius, quam ebs te defenſos eſſe malunt. *Id. pro Liger.* r. 2. An ille Uticæ potius, quam Romæ, cum alienis eſſe, quare cum ſuis noaluiſſet? *Antonius. ad Cicer. poſt ep.* 13. *l.* 14. *ad Attic. ſub fin.* Arbitror, malle te quietam ſenectutem, & honorificam potius, quam ſollicitam. *Cato ad Cicer.* 15. *Fam. ep.* 5. Caſinæ potius, quam te, laudari mavis. *Lucr. l.* 2. c. 34. *extr.* Qui magis vere vincere, quam diu imperare mallet. Adde *Terent. Adelph.* 2. 2. 14. & *Plaut. Stich.* 1. 2. 13. ¶ Cum conjunctivo, *Tibull. l.* 2. *el.* 3. v. 31. Fabula ſit, mavult, quam ſine amore deus. *Catull. carm.* 24. *ad Juvent.* v. 4. Mallem divitiæ mihi dediſſes, quam, &c. *Calpurn. ecl.* 6. v. 74. malim cantetis amores. ¶ Cum adverbiis comparativis, *Cic. Attic.* 12. *ep.* 22. *ſub fin.* Meo judicio multo ſtare malo, quam aliorum. *Id.* 1. *Tuſcul.* r. 42. Na ego haud paulo hunc animum malim, quam eorum fortunas. ¶ *Malle alicui*, eſt magis velle omnia proſpera alicui, magis omnia cupere alicujus cauſa. *Cic. pro Planc.* r. 24. Quamquam illi (*filio meo*) omnia malo, quam mihi. *Id. Attic.* l. 2. *ep.* 16. *ad fin.* In hac re malo univerſa Aſia, & negotiatoribus. ¶ *Quod mallem* elegantes ſermoni interſeritur, & valet, quod utinam potius. *Ovid. Heroid. ep.* 21. v. 31. Si tibi deformis, quod mallem, viſa fuiſſem. *Id.* 2. *Triſt.* v. 239. Aut ſi, quod mallem, vacuus fortaſſe fuiſſes. ¶ Reperitur etiam *mavolo*, *mavolem*, *mavolim*, *mavellem*. pro *malo*, *malam*, *malim*, *mallem*, præſertim apud *Plaut.* ut *Pœn.* 1. 2. 90. Bonam ego, quam beatam me eſſe, nimio dici mavolo. & *Aſin.* 1. 2. 108. Moriri ſe miſere mavolet, quam, &c. *Nevius* apud *Feſt.* in *Struppum*. Ibidem perire mavolunt. *Plaut. Truculent.* 4. 2. 29. Mortuum hercle me, quam ut id patiar, mavelim. & *Mil.* 2. 2. 16. Haud multos homines convenire, quem te, mavellem. Sic *mavolui* pro *malui*: *Perron. in fragm. Tragur.* c. 77. *Burm.* Cum huc venit, nuſquam mavoluit hoſpitari. *Al. leg.* mavolt.

MALOBATHRARIUS. V. *Murrobathrarius.*

MALOBATHRATUS, a, um, malobathro unctus. *Sidon. ſub fin. ep.* 3. l. 8. Satyræ pumicati, malobathrati.

MALOBATHRON, i, n. μαλάβαθρον, arbor Syriaca, de qua *Plin. l.* 12. c. 26. Dat & malobathron Syria, arborem folio convoluto, aſtido colore: ex quo expuimitur oleum ad unguenta: fertiliore ejuſdem Ægypto. Laudatius tamen ex India venit. In paludibus ibi gigni tradunt lentis modo. odoratius croco, nigricans ſcabrumque, quodam ſelis guſtu. Minus probatur candidum. Celerime ſitum in vetuſtate ſentit. Sapor ejus uxdo ſimilis debet eſſe ſub lingua. Odor vero in vino ſuffervefacti antecrdit olios. *Id. l.* 31. c. 2. *a med.* Singuli quoque fucci nobilia unguenta faciunt: in primis malobathrum. *Hæſat. l.* 2. *od.* 7. v. 7. coronatus nitentes Malobathro Syrio capillos. ¶ Habet uſum & in medicina. V. *Plin. l.* 23. c. 4. *a med.* & *Celſ. l.* 5. c. 23. ¶ Scribitur & *malabathrum*.

MALOGRANATUM, ti, n. malum granatum. Legitur apud *Hieronym. in commentar. ad Aggæum*, c. 2. v. 20. Addunt & *Plin. l.* 26. c. 8. ſed nihil certi inde colligi poteſt, ut neque *lib.* 16. c. 22. ubi ſimilis locus habatur. Utroque enim loco *malo granato* in dativo, & ablativo legitur.

MALTHA, æ, ſ. μάλθη, & μάλθα, dicitur a Græcis pie cum cera miſta, ut *Feſt.* docet: e μαλάσσω, & μαλθάσσω, mollio, fubigo. ¶ Sic etiam vocatur genus tectorii, quod parietibus, aut pavimentis inducitur, ne coria norum findantur, & ut, ſi quæ ſint rimæ, obducantur, *ſtucco*, *malta*. Fit autem variis modis, ex pice liquida, & aeuugia, vel ſevo: ea pice, & cera, item teſta, flore calcis: ex ſanguine bubulo, flore calcis, ſcoria ferri: ex ficu, pice dura, & oſtrei teſta, ex ſevo liquefacto, quod cineri cribellato admixtum ſit, &c. quæ omnia habes apud *Pallad. l.* 1. *tit* 41. & 17. *Plin.* quoque aliam malthæ compoſitionem tradit. Maltha, inquit *l.* 36. c. 24. e calce fit recenti: gleba vino reſpinguitur: mox tunditur cum adipe ſuillo, & ficu, duplici linimente: quæ res omnium tenaciſſime, & duritiem lapidis antecedens. ¶ Eſt etiam nativa maltha, nempe limus flagrans in ſtagno Samoſatenſi Commagenes: cum quid attigit ſolidi, adhæret: præterea tactu ſequitur fugientes. Sic defendere muros oppugnante Locullo, flagrabatque mileis armis ſuis. Aquis etiam accenditur: terra tantum reſpingui, docuere experimenta. Hæc *Id. l.* 2. c. 104. ¶ Translata dicitur de molli & effeminato, μαλθακὸς, *Lucil.* apud *Non.* c. 2. n. 167. Infanum vocaot, quem malthæ, ec feminam dici vident.

MALTHINUS, e, um, effeminatus, mollis: a maltha. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. v. 25. Malthinus tunicis demiſſis ambulat. Ubi volunt nonnulli notari hic Mæcenatem. Alii nomen proprium eſſe ajunt. quod ſane veri eſt ſimilius. Lag. etiam el. *Malchinus*.

MALTHO, as, avi, atum, a. 1. meltha ſolido & conglutino, malthæ rei elicui induco: quod præcipue fiebat in iis monumentis, quæ æterus eſſe volebant. *Plin. l.* 36. c. 24. Quod malthatur, oleo perfricatur ante. *Vet. Scholiaſt. Juvenal. ad ſat.* 5. v. 48. Sulphure ſolent vitrum ſolidare, id eſt malthare.

MALVA, æ, ſ. *malva*, μαλάχη, herbæ ſpecies. *Plin. l.* 20. c. 21. In magnis laudibus malva eſt utreque, & ſativa, & ſilveſtris. Duo genera earum amplitudine folii diſcernuntur: majorem Græci malopen vocant in ſativis. Alteram ab emolliendo ventre dictam putant malachen. E ſilveſtribus, cui grande folium, & radices albæ, altheæ vocatur, ab excellentia effectus (ab ἀλθαίνω, medeor, ſano) a quibuſdam plyſtolycia. Hæc *Plin. Mariſal. l.* 20. *epigr.* 48. Exonerataræ ventrem mihi villica malves Attulit. Adde *Cicer.* 7. *Fam. ep.* 26. ¶ Tradunt Auctores in Arabia malvas ſeptimo menſe arboreſcere, bacalorumque aſam præbere extemplo. Sed & arbor eſt malva in Mauritania, altitudinis pedum viginti, craſſitudinis, quam circumplecti nemo poſſit. Hæc *Plin. ſub fin. cap.* 4. *lib.* 19.

MALVACEUS, a, um, qui eſt ex malva, vel malvæ ſimilis. *Plin. l.* 21. c. 4. Roſa genus ſunditur e caule malvaceo, folia olex habente. ¶ *Malvaceus*, i, m. ſubſtantivum eſt diminutivum a *malvo*. V. *Brancus*.

MALUM, i, n. *male*, *malanno*, *calamità*, *diſgrazia*, κακὸν, infortunium, calamitas, labor, incommodum, peſtis, uno verbo quidquid nocet cuipiam. *Cic.* 1. *de Orat.* c. 58. Ipſum quidem illud, etiam ſine cognitione juris, quem ſit bellum, cavere malum, ſcire poſſumus. *Id. de Amic.* c. 3. Nihil enim mali accidiſſe Scipioni puto. *Plaut. Bacch.* 3. 6. 25. Orarem, ut ei, quod poſſet mali facere, faceres. *che gli faceſſi invre il male*, *che puoi*. & *Cæſ.* 3. 5. 22. Malum peſſimum exordiri. *un peſſimo miſfatto*. *Cæſ.* l. 2. *B. Civ.* c. 12. Hoſtes turris ruina commoti, inopinato malo turbati, &c. *Nep in Annib.* c. 2. Diuturnitate externi mali. *b. e.* belli. *Cic. Verr.* 5. c. 23. Vi, malo, plagis adductus eſt, ut frumenti daret, quantum cogeretur. *b. e.* ſupplicio ſerviili, ut infra dicetur. *ſtrapazzo*. *Virg.* 2. *Georg.* v. 168. Aſſuſtumque malo Ligurem. *b. e.* laboribus & vitæ miſeræ. *Id.* 6. *Æn.* v. 95. Tu ne cede malis, ſed contra audentior ito. *Cic.* 2. *Phil.* c. 18. Quo ego tempore tanta mala florentiſſimæ familiæ ſedavi, vel potius ſuſtuli. & *cap.* 44. Servitus eſt malorum omnium poſtremum. *Id. pro Planc.* c. 13. Libertas malis oppreſſa civilibus. *Id.* 1. *Tuſcul.* c. 32. Mors non eſt in malis. *b. e.* inter mala non commemoratur. *Cæſ. in fin. cap.* 15. *l.* 3. Quartanus neminem jugulet, ſed ſi ex ea facta quotidiana eſt, in reliis æger eſt. *ſta male*. & *ibid.* Danda opera eſt, ne in quotidianam id malum vertat. *b. e.* febris. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 3. v. 18. Interdum docta plus valet arte malum. *b. e.* morbus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. v. 30. per mala præceps fertur. *b. e.* per incommoda, pericula. *Plin. l.* 18. c. 17. Cæleſte fugum vineasramque malum eſt rubigo. ¶ Item vitium, malefactum, ſcelus, *vizio*, *miſfatto*. *Ovid.* 1. *Metam.* v. 140. Effodiuntur opes irritamenta malorum. ¶ Item pœna, *caſtigo*. *Liv.* l. 2. c. 54. *extr.* Malo domandam tribuneitiam poteſtatem. *Salluſt. in Jug.* c. 105. Pudore magis, quam malo exercitum coercebat. ¶ De plagis, cane, cruce, aliiſque ſuppliciis, quæ infliguntur ſervis. *Liv. l.* 4. c. 49. *a med.* Malum quidem militibus meis, niſi quiverint. & *mox.* Auditis, Quirites, ſicut ſervia, ma-

lum, minitantem militibus? *Plaut. Rud.* 4. 4. 81. Non ego te comprimere poſſum ſine malo. *Terrent. Eun.* 4. 4. 45. Non poteſt ſine malo fateri, video. ¶ *Malo ſuo aliquid facere*, damno ſuo, in ſuum perniciem, *in ſuo damno, in ſua malora. Enn.* apud *Non. cap.* 7. *n.* 55. Malo hercle ſuo magno convivat ſina modo. *Plaut. Amph.* 1. e. 165. Olet homo quidam malo ſuo. Sic *Aſin.* 1. 3. 3. Male mereri bona ee: at malo cum tuo. ¶ *Male eſſe alicui*, damno eſſe, *eſſe de praejudicio. Plaut. Men.* 2. 3. 5. Amanti amicitiae malo eſt: nobis lucro eſt. *Nep.* in *Alcib. c.* 7. Huic maxime putamus malo fuiſſe nimium opinionem ingenii atque virtutis. *Cic. Attic. l.* 14. *ep. ult.* Clementiam illi malo fuiſſa. ¶ *Malum* ſæpe interjectionis modo interferitur, ut *miſer, indignum*, & indignationem ſignificat. *Cic. Verr.* 3. *c.* 20. Quæ, malum, eſt iſta tanta audacia, atque amentia? *che diavol è: che domin è. & Phil.* 10. *cap.* 9. Quæ, malum, eſt iſta retio, ſemper optimis cauſſe veteranorum nomen opponere? *Plaut. Caſ. a.* 1. *v.* 3. Quid tu, malum, me ſequere? *Id. Trucul. a.* 5. *v.* 38. Qui, malum, bella aut ſuceta es, quæ ames hominem iſtimodi. *Terent. Phorm.* 5. 7. 55. Quid vos, malum, ergo me ſic ludificamini? ¶ Adverbii loco pro *male*, *Horat. lib.* 2. *ſat.* 4. *verſ.* 18. Ne gallina malum reſponſet dura palato.

MĀLUM, li, n. *melo*, μῆλον, Æolice, & Dorica μᾶλον, pomi genus, cujus varia genera, citream, cydonium, Perſicum, Medicum, Appianum, & alia plurima *Plin. l.* 15. *c.* 14. *Colum. l.* 5. *c.* 10. *ad fin. & l.* 12. *c.* 45. & *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 15. enumerant, & ſuis locis in hoc opere memorantur. *Col. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 15. Malia pehicalatia paſci. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 64. Malo me Galatea petit, laſcica puella. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 7. ab ovo uſque ad mala. *b. e.* a principio uſque ad finem cœnæ, quia prima ova, mala poſtrema menſæ inferri mos eſt. ¶ *Malum Diſcordiæ*. V. *Diſcordia*. ¶ Differunt *mala* a *pomis*, quia *poma* ſunt generale nomen omnium pene fructuum, qui ex arboribus ſunt, & nuces quoque comprehendunt. Porro *nuces* ſunt quæcumque poma foris duro teguntur, & intus habent, quod eſui eſt: contra *mala* foris habent, quod eſui, & durum intus includunt. *Macrob. loc. cit.* ¶ Interdum tamen a piris diſtinguuntur. *Plin. l.* 16. *c.* 26. Meſſibus reddunt ſemen nuces, & mala, & pire.

MĀLUS, i, f. *melo*, μηλέα, arbor, quæ mala fert. *Virg.* 2. *Georg. v.* 70. Et ſterilee platani malos geſſere valentes. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 7. Malus biſera in agro Conſentino. ¶ *Malus*, m. *albero della nave, Iſid.*, arbor navis antennas ſoſtinens, & vela. *Cat. de Senect. c.* 6. Ut ſi qui gubernatorem in navigando agere nihil dicant, cum alii maloe ſcandant, olii per foros curſant, alii ſentinam aahaurient. *Id.* 7. *Verr. c.* 34. Malum arigi, vela fieri, præcidi anchoras imperavit. *Virg.* 5. *Æn. v.* 828. jubet ocyus omnes Attolli ioalos, intendi brachia velis. *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 53. Aure levie rigido pendentia liutea malo Suſcitat. *Lucan. l.* 5. *v.* 418. ſummi catchelia mali. *Horat. l.* 1. *od.* 14. *v.* 5. Malus celeri faucius Africo. *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 126. velifero quærentem brachia malo. & *verſ.* 312. celſo comua malo Expediunt. & *verſ.* 620. Vela ſuper tremulum ſubitus volitantia malum Turbo rapit. *Plin. c.* 56. *l.* 7. *fab fin.* Malum & antennam Dædalus invenit. ¶ A ſimilitudine *malus* dicitur lignum io medio torcularis areſtam. *Plin. l.* 18. *c.* 31. *ad fin.* Parvis prelie, & minori torcalari, & malo in medio decreto. ¶ A ſimilitudine aſt atiam illud *Lucret. l.* 6. *v.* 108. Carbaſus ut quondam magnie intenta theatrie Dat crepitum, malos inter jaſtata, trabeſque.

MALUS, a, am, *cattivo, malvagio, male, vgnle*, contrarius bono, & probo: qui ignorantia, vel malitia laborat, *qui auret* bonitate quacumque vel naturali, vel morali: pravus, perverſus, improbus, nocens, infeſtus. *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 8. Nemo malae felix. *Plaut. Pſeud.* 4. 7. 1. Malus, & nequam homo. & 4. 6. 21. Malae, & ſceleſtus, & parjurus. *Nep. in Attic. c.* 9. Odiſſe malos civee. *Cic.* 3. *Offic. c.* 9. Philoſophi minime mali illi quidem, ſed non ſatie acuti. *Id. in Piſon. c.* 30. Notam apponere ad malum verſum. *Id. pro Arch. c.* 10. *ad fin.* Malus poeta. *Nep. in Datam. c.* 6. Mala fide compoſitoqus aliquid facere. *Quintil. l.* 12. *c.* 1. Mala conſcientia. & *ibid. in fin.* Mala cauſa. *Cic. Verr.* 5. *c.* 24. Malam opinionem habere de aliquo. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 36. Mala conſuetudo. *Quintil. l.* 12. *c.* 1. Nihil tam occapatum, tot ac tam variis affectibus concifum atque laceratam, quam mala mece. *b. e.* mene mala cogitane, pravus animus. *Salluſt. in Catil. c.* 18. Mali mores. *Tibull. l.* 3. *el.* 5. *v.* 20. Et modo nata malo vellere poma mana. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 21. mala vitee incidere falca novallae, *Tibull. l.* 2. *el.* 4. *v.* 29. hinc Coa puellie Veſtie, & a rubro lucida concha mari: Hæc fecere malae. *b. e.* avaras, iofidae, perjarea. *Id. l.* 1. *el.* 2. *v.* 51. Malæ herbæ. & *Virg.* 2. *Æn. v.* 471. mala gramina, *b. e.* noxia, venefica. *Stat. Theb.* 6. *v.* 666. Ias mala clypei. *b. e.* terribilie, & perhiingene ocaloe. *In Leg.* XII. *Tab.* apud *Plin. l.* 28. *c.* 2. malum carmen *b. e.* magicum. *Virg. Ecl.* 7. *v.* 28. Mala lingua. *b. e.* maledica, faſcinatoria, ut *Servius* loquitur. *Plaut. Trin.* 1. 2. 30. Malis verbie objurgara aliquem. *Virg.* 2. *Georg. v* 643. Malus aget. *b. e.* frugibus infelix. *Terent. Phorm.* 5. 8. 19. Facinne indignum & malam. *Id. Andr.* 2. 2. 17. Abi in malam rem. *vo in malora. Salluſt. in Catil. c.* 21. Mala res, ſpes multo aſperior. *b. e.* res anguſta domi. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. Mala vox. ¶ Malus, eſt illud *ejuſdem l.* 3. *c.* 8. Nec enim eſt quiſquam tam malus, ut malue videri velit. ¶ Pro *infeliei*, improſpero, adverſo, *Cic.* 2. *de Divin. c.* 25. Lacedæmoniorum mala pugna in Leuctris. *Salluſt. in Jug. c.* 60. Oppidum poſt malam pugnam ab rege defecerat. *Horat. l.* 1. *od.* 15. *v.* 5. mala ducis avi domum. *Plaut. Aulul.* 1. 2. 4. Malam ætatem exigere. *macaur vita trafelice*. Sed *mala etas* dicitur etiam ſenectus. *Plaut. Men.* 5. 2. 6. Ut mala ætas mala mors eſt tergo! Adde *Aut. Tarpil. Pacuv. & Afran.* apud *Non. c.* 1. *n.* 2. ¶ Eſt etiam non ſimplex, malitioſus, aſtutus, vafer, *malizioſo, aſtuto, furbo. Plaut. Bacch.* 5. 2. 20. Oves ſtultæ, etqui haud malæ videntur. *Id. Trucul.* 2. 5. 4. Nimio minus perhibemur oſtiæ, quam ſumus ingenio. *Id. Rud.* 2. 5. 9. Amat hercle me: delituit mala. ¶ Item deformis, invenuſtus, *brutto, deforme. Plaut. Merc.* 2. 3. 78. Ancilla forma mala. *Id. Bacch.* 5. 2. 42. Haud mala eſt mulier. *Quintil. l.* 6. *c.* 3. *ante med.* Mala facies. ¶ *Malum pondus* eſt leve pondus. *Plaut. Amph.* 1. 1. 156. Haud malum hanc eſt pondus pugno. ¶ Gradus *pejor, peſſimus* V. ſais lucie.

MAMERCUS prænomen eſt Oſcum, eo quod hi Martem Mamertam appellant. *Feſtus*.

MAMERS, Mamertis facit: id eſt lingua Oſca Mars, Martie: unde & Mamertini in Sicilia dicti, qui Meſſanæ habitant. Hæc *Feſtus*. *Varro* autem *l.* 4. *de L. L. c.* 10. *ad fin.* Sabinam vocem eſſe tradit. Porro cauſam, cur Meſſanenſes dicti ſint Mamertini, tradit idem *Feſtus* ex *Alfo l.* 1. *Belli Carthag.* ſcilicet Samnites olim auxilium tuliſſe Meſſanenſibus, coſque ab hoſte liberatos: ob id meritum io civitatem ſuiſſa allectos, jactaque ſorte duodecim deorum nominibus, Mamertem auiſſe inde omnes Mamertinos appellatos. *Plin. l.* 3. *c.* 8. Oppidum Meſſana civium R. qui Mamertini vocantur.

MAMERTES, *vel* Mamerte, tie, m. *vir Corinthius*, qui filios fratris ſui Siſaponia libidine regnandi interfecit, maximo ſuo malo. Nam ubi Siſapo factum reſcivit, eum membratim diſcerpſit. *Ovid. in Ibin, v.* 549. ubi alii aliter leg.

MAMERTINUS, a, um, ad Mamertinoe pertineoe. V. *Mamers. Cic. Verr.* 4. *c.* 5. Mamertina civitae. *Plin. l.* 14. *c.* 6. Mamertioa vina. *Martial. l.* 13. *epigr.* 117. Amphora Neſtorea tibi Mamertina ſeneeta Si detue, quodvie nomen habere poteſt. ¶ *Mamertinus* ſub Juliano Imperatore præfectus annoni, & *prætorio* per Illyricum, demum conſul ab eo factus circa A. U. MCXIII. poſt Chriſtum natum CCCLXII. gratiarum actionem hac ipſa de re apud eum habuit, quæ hodieque exſtat: in qua labentem jam Latine linguæ majeſtatem agnoſcere facile poſſis.

MAMILIA TURRIS intra Saburæ regionem a Mamilio nomen accepit. Porro Mamiliorum familia progenita fuie a Mamilia Telegoni filia, quam Tuſculi procreaverat, eum illud oppidum condidit. *Feſtus*. Narrat *Liv. l.* 3. *c.* 29. *L.* Mamilio Tuſculano civitatem detam A. U. circiter CCLXXXV. De Octavio Mamilio, cui Tarquinius Superbus filiam nuptui delarat, ad conciliandos ſibi animos & opes Latindram, quia is Latini nominis longe princeps habebatur, habes apud *eund. l.* 1. *c.* 49. *extr.* ¶ *Mamilia lex*, cujus meminit *Cic. c. de Legib. c.* 21. videtar fuiſſe de arbitrie eligendis in controverſiis da finibue agrorum. Eius fragmenta tria habemus apud *Geſſ. pag.* 339. Lata a8 o C. Mamilio Turrino Trib. pleb. qui ob id *Limenius* cognominatus aſt.

MAMILIĀNUS, a, am, ad Mamilium aliquem pertinens, ut *Mamiliana regatio* apud *Salluſt. in Jug. c.* 44.

MAMILLA, & Mammilla, æ, f. *mammella*, vrbiw, diminut. a *mamma*, atque idem ſæpe ſignificane, papilla. *Velleſ. l.* 2. *c.* 70. *de Bruto*. Cum mucronem gladii ſiniſtræ admoviſſet mammillæ, uno ictu transfixus exſpiravit. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 400. Ipſa loqui recta facia, ſtrictiſque mamillae. *Id. ſat.* 12. *v.* 74. Scrofa triginta clara mamillie. ¶ A ſimilitudine ita dicitur tubus mammæ figura, per quem aqua emittitur. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 14. Si eduseris fiſulam, & in eam mamillas impoſueris tenuee, quæ aruſteat aquae. *Al. leg.* papillaa. *Plin.* ſimili ratione *mammatos lapicules* dixit in balineis, per quoe calor ex hypocauſto io balineas transfunditur, *l.* 35. *c.* 12. *a med.* ¶ In capris *mammillas penſiles* vocat *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 3. caruncolas duas parvæ mammæ forma, ſub earum roſtra pendentes. Al. tamen leg. *mammulas*.

MAMILLĀNUS, a, um, adject. ut Mamillanæ ficue, ſic appellatæ a ſimilitudine mammarum. *Plin. l.* 15. *c.* 18. Eadem de esula *mammoſo piro* memorantur ab *eod. ibid. c.* 15.

MAMILLĀRE, is, n. *velo da coprir le mammelle, ſtrunsikior*, velum, ſive faſcia, aut quodvie aliud amicali genus, quo mulieres mammillas tegera conſueverant. Legitur in titulo *epigrammatis* 66. apud *Martial. l.* 14. Ipſum autem epigramma ſic habet: Taurino poteras pectus conſtringere tergo: Nam pellie mammas non capit iſta tuae.

MAMMA, æ, f. *madre, mamma, nutrice, μαμμα*, mater; item avia, h. e. mater patris, vel matrie. Eſt ab infantibus, qui ſic parentes & nutrices aſſari incipiant, unde *eatem* patrem, *papam* cibum nominant. *Fort.* apud *Non. c.* 2. *n.* 97. Cum cibum ac potionem buas ac papas dicent, matrem mammam, patrem tatam. *Martial. l.* 1. *epigr.* 101. Mammas atque tatas habet Afer: ſed ipſa tatarum Diei & mammaeum maxima mamma poteſt. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 663. *n.* 8. Tata ajue, & Nica mamma filio. V. A. 1. D. XVI. Adde *pag.* 1119. *n.* 7. V. Tera. ¶ Adhibetur & in blanditiis. *Plaut. Moſtell.* 1. 4. 7. Ecquid tibi videor, mamma, maderc? ¶ Eſt etiam receptaculum lactis in femina, *mamma, mammella, poppa, τιτθὸς, μαστὸς. Gell. l.* 12. *c.* 1. vocat fontem ſanctiſſimum corporis e generie humani educatorem. Sed dicitur etiam da beſtiie. V. *Uber. Plaut. Trucul.* 2. 5. 1. Puero iſti date mammam. *Cic.* 2. *de Divin.* c. 41. Puer in gremio matris ſedens, mammam appetene. *Plin. l.* 35. *c.* 10. *a med.* Ad mammam adrepene infans. *Lucret. l.* 5. *v.* 883. & *Gell. l.* 12. *c.* 1. pust Ubera mammarum infomnis lactantia quærit. *Virg. l. Æn. v.* 496. *de Amazone*. Aures ſubſectens exſerta cingula mammæ. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 52. *ad fin.* Quæ multiplices fetus procreant, ut ſues, ut canes, hie mammarum data eſt multitudo: quas caſdem paucas habent eæ beſtiæ, quæ pauca gignunt. *Plin. l.* 11. *c.* 40. *extr.* Balænæ vitulique mammis nutriunt fetus.

Virg.

Virg. 3. *Georg.* v. 309. Quem magis exhauſto ſpumaverit ubere mulcta; Læta magis pressis manabunt flumina mammis. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 1. *n med.* Mammam fugere. *Plin. l.* 11. *c.* 40. Mammas premere. *ib. c.* 53. premere ſugendo. *Id. ibid.* Mamma ſterteſcit. *b. c.* areſcit. *Id. ibid.* deſcendit. *b. c.* lacte manat. *Id. ibid.* Equæ annum prope toto mammas præbent. *Id. l.* 26. *c. ult. a med.* Mammas uberiores reddere. *Id. l.* 20. *c.* 23. replere. *Id. lib.* 23. *c.* 2. *ad fin.* exſtinguere. *b. c.* ſiccare. ¶ Dicitur etiam de viris. *Plin. l.* 11. *c.* 39. *ſub fin.* Mammas homo ſolus e maribus habet: cetera animalia mammarum notas tantum. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 5. *a med.* Viris ad ornatum donatæ ſunt a natura mammæ atque barba. *Juſtin. l.* 12. *c.* 9. *ſub fin.* Sagitta ſub mamma trajectus. ¶ In arboribus *mamma* dicitur parva illa ſatubeſtio in cortice, unde germen, & rami erumpunt. *Plin. l.* 17. *c.* 26. Exempta ſcutula cortici, imprimitur ex alia cortex par, cum ſui germinis mamma.

MAMMÆLIS, is, ad mammas pertinens. *Apul. de herb. c.* 26. herbam chamæpityn *mammaleen* vocat, quia prodeſt in morbis mammarum.

MAMMATUS. V. in *Mamilla*.

MAMMEATUS, a, um, mammoſus. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 18. Hujus amica mammeata. Confirmat *Non. c.* 2. *n.* 519.

MAMMONEUS, a, um, ad mammonam pertinens. Eſt autem *mammona* Syriaca voa, qua ſignificantur divitiæ. *Auguſtin.* docet *l.* 2. *de ſerm. Domini in monte, c.* 14. Punice *mamonon* idem eſſe, quod lucrum. Hinc *mammonea fides* apud *Prudent. in Hamartig. v.* 429. eſt fides perfida, & quæ ſpe lucri & divitiarum ſolummodo conſiſt.

MAMMOSUS, a, um, *di grandi mammelle*, μεγαλόμαζος, magnas habens mammas. *Labr.* apud *Gell. l.* 3. *c.* 12. Non mammoſa, nec annoſa, non biboſa, non procax. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 9. Canes feminas volunt eſſe mammoſas, æquslibus papillis. Adde *Martial. l.* 14. *epigr.* 149. ¶ *Mammoſa pira*, quæ inſtar mammæ turgeſcunt. *Plin. l. & cap.* 15. ¶ *Mammoſum pomum genus*, panum habens racemoſum, & parvis paniculis conſtantem, ſucumine gemino. *Id. l.* 18. *c.* 7. ¶ *Mammoſum vas*, cum hæretis lacryma priore, confecuta alia miſcuit ſe. *Id. l.* 22. *c.* 14. *a med.*

MAMMULA, æ, ſ. parva mamma. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 3. Capræ ſub roſtra duas ut mammulas penſiles habent. *Al. leg.* mammillas. *Celſ. l.* 7. *c.* 26. *poſt init.* Utinæ iter mammulæ ſimile. Ita in omnib. ſuis editionib. & Cod. MS. vidit *Morgagnus*. Al. tamen leg. *carunculæ*. ¶ Parva mater. Lap. inſcript. apud *Gruter. pag.* 663. *n.* 2. Valerius Julianus Italico filio infeliciſſimo, & Honoratæ mammulæ hujus fecit. ¶ Eſt cognomen cujuſdam M. Cornelii legati ad Ptolemæum Ægypti regem, apud *Liv. l.* 42. *c.* 6.

MAMPHOLA, æ, ſ. panis Syriaci genus, quod, ut ait Verrius, in clibano antequam percoquatur, decidit in carbones, cineremque: ſujus meminit Lucilius: Piſtricem validam ſi nummi ſuppeditabunt, Addas ſimpleuron, mamphulas quæ ſciat omnes. Hæc *Feſtus*.

MAMPHUR, μαμφόρ, lignum rotundum mediocris longitudinis loco circumvolutum, quod circumagunt fabri in operibus torneandis. *Feſt.* Eſt a voce Græca allata, quæ a μάπτω, moulo, & φόρος, pondo, quia circumvolutum habet lorum, ut collum monile. *Scalig.*

MAMURIUS, ii, m. κτενάριος, ſabei ararius, qui tempore Numæ floruit. De hoc ſic ſcribit *Feſt.* Mamurii Veturii nomen frequenter in cantibus Romani frequentabant hac de cauſa. Numa Pompilio regnante, e cælo cecidiſſe fertur ancile, id eſt ſcutum breve, quod ideo ſic appellatum eſt, quia ex utroque latere erat recifum, ut ſummum imumque ejus latus medio pateret: unaqua edita voa eſt, omnium potentiſſimam fore civitatem, quamdiu id in ea manſiſſet. Itaque facta fuit ejuſdem generis plura, quibus id miſceretur, ne internoſci cæleſtis poſſet. Probatum opus eſt Mamurii Veturii, qui præmii loco petiit, ut ſuum nomen Salii inter carmina cenſerent. *Ovid.* 3. *Faſt.* v. 391. Iuds ſacerdotes operi promiſſa vetuſto Præmia perſolvunt, Mamuriumque vocant.

MAMURRA, æ, m. eques Romanus, Formiis natus, Præfectus fabrorum C. Cæſaris in Gallia, qui primus Romæ in Cœlio monte parietes domus ſuæ marmore incruſtavit, nullamque in ædibus columnam habuit, niſi e marmore, omneſque ſolidas e Caryſtio, aut Lunenſi. Hic eſt ille Mamurra, *Catulli* carminibus proſciſſus, qui domum ejus diuit habere, quidquid habuiſſet Comata Gallia. Hæc omnia *Plin. l.* 36. *c.* 6.

MANA, & Manuſa, æ, ſ. nomina ſunt deorum præſtitum apud *Marcian. Capell. l.* 2. *pag.* 40. V. *Præſtes*.

MANABILIS, is, facile manans, ut Manabile frigus, apud *Lucret. l.* 1. *v.* 534. h. e. penetrans.

MANACUS, *Eccleſiæ*, lingua Tarentina ſignificat lineam Eclipticam, in qua ſunt duodecim ſigna, per quæ duodecim menſibus ſol excurrit: videturque eſſe a μὴν, menſis, menſis, quia ea menſtruales ſolis umbræ deprehenduntur. *Vitruv. l.* 9. *c.* 8. Circinatio circuli menſtrui agatur, quo manacus dicitur. Sunt qui malunt ſcribi *monachus*, quaſi μονάχος, ἀπὸ τὸ ἄχειν τὸς μῆνας.

MANÆ SPONGIÆ. V. *Manon*.

MANALIS, le, ex quo aliquid manat. *Manalis fons*, ex quo perpetuo aqua fluit. Ab Auguribus fons manalis putrus pereanis vocabatur. *Feſt.* ¶ *Manalis lapis*, oſtium Orci, per quod Manes, ideſt animæ Inferorum ad ſuperos manarent. *Paulus* ex *Feſto*, qui deducere videtur a *manando*. Sed ſi manalis lapis erat Orci oſtium, quis dubitet, quin id nomen ſit a diis *Manibus*? ¶ *Manalem lapidem* etiam vocabant petram quandam, quæ erat extra portam Capenam juxta ædem Martis, quam cum propter nimiam ſiccitatem loco moverent, & in Urbem protraherent, inde pluvia ſtatim ſequebatur: a *mane* quod aquit manaret. *Paulus* ex *Feſto*. Meminit ejus Iapidis & *Varro de vita P. R. l.* 1. apud *Non. c.* 25. *n.* 32. & *Fulgentius Planciades de priſca ſermone*, ubi an *Labeone* idem confirmat. ¶ Apud *Varron. loc. cit.* urceolum *aquæ manale* vocabant, quod ea aqua in trulleum effundsretur. Unde quidam *aquamanale* coojunctim ſcribunt. V. *Aquiminarium*. ¶ *Labeo* modo laudatus, in libris de Etruſca diſciplina hæc habet: Fibræ jocinoris fandaracei coloris dum fuerint, manales tum vertere opus eſt petras: h. e. ut ſubdat *Fulgent.* quas antiqui ſolebant in modum cylindrorum per limites trahere pro pluviæ immutanda inopia. Non ergo ſolum extra portam Capenam, ſed alibi quoque hujuſmodi manales lapides habebantur.

MANAMEN, inis, n. manatio, fluxus. *Auſon. in Moſell. v.* 32. bivio refluus manamine pontus. *b. e.* mare fluxu & refluxu remeans. Al. leg. *undamine*.

MANATIO, onis, f. *gocciolamento*, *ſpandimento*, aqua ſtillans, ſtuſſio aquæ per *rimas*. *Frontin. de aquæduct. urbis. 65.* Intercidit tamen aliquantum e ductus vitio, qui ſum ſit depreſſio, non facile manationes oſtendit. & *mox.* 120. Aquæ caduæ, quæ ea caſtellis effluunt, aut ex manationibus fiſtulatum. & *mox.* 122. Tectoria corrumpuntur, unde fiunt manationes, quibus neceſſe eſt latera rivorum & ſubſtructiones vitiari.

MANCEPS, cipis, qui proprio jure aliquid poſſidet: a *manus*, & *capio*, quaſi aliquid initio ab aliis derelictum manu ceperit. *Tertull. in Apolog. c.* 12. Neceſſe eſt, concedatis aliquam ſublimiorem Deum, & mancipem quendam *divinitatis*, qui ex hominibus deus facerit. ¶ Speciatim ſumitur pro eo, qui aliquid in auctione, aut extra emit, conducit, aut redimit, *temperatore*, *conductore*, ἐργολάβος: quia & hic manu capit. nam manu ſublata ſignificabat, ſe pluris eſſe licitatum. Iis quippe publica locabantur, qui in licitatione majorem pecuniæ ſummam, ſublato digito, datis prædibus ſpopondiſſent. Hæc *Feſtus*. *Cic. Verr.* 3. *c.* 54. Locare incipit: accurrunt ad tempus tutores: digitum tollit Junius patruus. Iſti color immutatus eſt: quid ageret, cœpit cogitare: ſi opas pupillo redimeretur, ſi res abiret ab eo mancipe, quem ipſe appoſuiſſet, ſibi nullam prædam eſſe. *b. e.* redemptore ſaltorum tectorum. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 8. Hominis ſtudioſiſſimi nobilitatis manceps ſit Caryſogonus. *Nep. in Attic. c.* 6. Nullus rei neque parx, neque manceps factus eſt. *Aſcon. in Divin. Verr. c.* 10. Mancipes fuit publicanorum principes, Romani homines: qui quæſitor fui ſaufa, ſi decumas redimunt, decumani appellantur: ſi portum, aut paſcua publica, portitores aut pecuarii: quorum ratio ſcriptura dicitur. Hi omnes exigendæ a ſocis ſuo periculo axigunt, & Reipubl. repræſentant, providentes etiam in illa redemptione commodis ſuis. *Plin. l.* 3. *ep.* 19. Sunt ergo inſtrumenti complures fruga mancipes. *b. e.* qui agros mercedi conducunt, *affittuali*. *Suetun. in Veſpaſ. c.* 1. *ad fin.* Petronii patrem fuiſſe mancipem operarum, quæ ea Umbria in Sabinos ad culturam agrorum quotannis commeare ſolent. *b.* s. conductorem mercenariorum & operatorum ſervorum, ut opera eorum ad quæſtum uteretur. *Plin. l.* 10. *c.* 43. Manceps futinæ. *b. e.* qui officinam ſonduxit, ut ibi futrinam exerceat, *padron di bottega*. & *lib.* 33. *in fine*. Pretia rerum omnibus pene annis mutari, prout quiſque mercatus ſit, aut aliquis prævalens manceps apponam ſtigellet. *portatore*, *ommiſſionario*: qui minoris coemit, ut carius vendat. ¶ Transiste *Plin. l.* 2. *ep.* 14. Sequuntur auditores actoribus ſimiles, ſtuduſti & redempti mancipes. *b. e.* qui a cauſidicis pretio conducti, alios ad hoc conducunt, ut plauſu ipſos cauſidicos proſequantur & laudibus. ¶ Accipitur interdum pro fidejuſſore, *ſicurtà*. *Plaut. Curcul.* 4. 2. 29. Ego mancipem te nihil morer, occ lenonem alium quemquam.

MANCINIÂNUS, a, um, ad Mancinum pertinens, ut Mancinianæ deditio, apud *Flor. l.* 3. *c.* 14. h. e. qua C. Hoſtilius Mancinus Numantinis hoſtibus deditus eſt. V. *eund. l.* 2. *c.* 18. & *Cicer.* 1. *de Orat.* 1. 40.

MANCINUS, a, um, adject. a *manus*, offertur a *Priſciano l.* 2. *pag.* 592. *Putſch.* ſed ſine *exemplis*. Fuit cognomen R. in gente Hoſtilia, ut A. Hoſtilius Mancinus, in *Faſt. Capitolin.* apud *Gruter. pag.* 193. ¶ Mancini ſana appellabantur, quod Mancinus habuit inſignem domum, quæ publicata eſt eo interficto. *Feſtus*.

MANCIOLA, ſ. χειρίστρον, parva manus, dimin. a manus. *Lavinius* apud *Gell. l.* 19. *c.* 7. Al. leg. *manuela*.

MANCIPATIO, & Mancupatio, onis, ſ. *vendita*, ἀπογραφὴ, actus abalienandi, & veluti ſimulacrum venditionis in iis rebus, quæ *mancipi* dicebantur: a *mancipio*. V. *Mancipium*. ¶ Sumitur & pro vera venditione. *Plin. l.* 9. *c.* 35. *n med.* Lolliam Paulinam vidi ſmaragdis margaritiſque opertam toto capite, manibus, digitiſque; quæ ſumma quadringentes H. S. colligebat; ipſam confeſtim paratam mancipationem tabulis probare. *b. e.* oſtendere tabulas, in quibus earum geremarum venditio & pretium deſcriptum erat. Alii leg. *mancupationem*, quos reprehendit *Hardoin. in hunc locum*.

MANCIPATUS, us, m. idem ac mancipatio. *Plin. l.* 9. *c.* 35. *extr.* In mancipatum venit, ut prædium aliquod. *id eſt* ſolemnitates eas adhibentur, quæ ſolent in iis rebus, quæ ſunt mancipi. ¶ Eſt etiam functio, munus, & procuratio ipſa mancipis, h. e. ejus, qui aliquid conduxit a publico, puta vectigalia, cuſtom publicum, vias muniendas, &c. *Impp. Gratian. Valentinian. & Theodoſ. lib.* 8. *Cod. Theodoſ. tit.* 5. *leg.* 36. Mancipibus ſupra luſtrala tempus cura non immineat mancipatus. *Impp. Valentinian. & Valent ibid. tit.* 7. *leg.* 9. Ad ejus, quod declinare tentarunt, muneris functionem, & ad neceſſitatss ſunſtringantur mancipatus.

MANCIPÂTUS, & Mancupatus, a, um, *venduto*, *alienato*, mancipio tra-

traditus, venditus, alienatus, addictus. *Cic. Phil.* 2. *c.* 21. Tum ille venditum eteque mancipetum tribunatum conſillie veſtris oppoſuit. *Al. leg.* emancipatum. *Id. de Senect. c.* 22. Ita enim ſenectus honeſta eſt, ſi ſe ipſa defendit, ſi jus ſuum retinet, ſi nemini mancipata eſt. *Hic quoque al.* emancipata. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 72. Luau & fagina mancipatus emptuſque.

MANCIPI. V. *Mancipium*.

MANCIPIUM, & Mancupium, ii, n. *dominio, proprietà, αὐρίστ*, cujuſvis rei dominium, ſen jus proprietatis. Antiqui enim res, quarum dominium comparare volebant, manu capiebant, ſeu prehendebant. *Feſtus. Lucret. l.* 3. *v.* 985. Vitaque mancipio nulli datus, omnibus uſu. *ideſt*, nulli ita datur, ut propriam ac perpetuam habeat. *Senec. ep.* 72. *a med.* Fortuna nihil dat mancipio. *Cursus ad Cicer. 7. Fam. ep.* 29. Sum *χρίσιμ ἀὶε* tuus, *ἀνίκα ἐὶ* Attici noſtri. Ergo fructus eſt tuus, mancipium illius. ¶ Hinc *res mancipi*, vel (ut antiqui loquebantur) *res mancapi*, dicuntur, quæ in noſtro ſunt mancipio, hoc eſt quæ noſtro *dominio*, juri, aut poteſtati ſunt ſubjectæ, quæque, quoties lubet, poſſumus alienare: quæ autem in nullius ſunt poteſtate, quæque alienati non poſſunt, *res nec mancipi* dicuntur, quæ ſcil. in nullius ſunt mancipi. Eſt autem *mancipi*, ſeu *mancipi* genitivus per Apocopen pro *mancupis*, ſeu *mancipii*. *Cic. pro Murc. c.* 2. Quod ſi in iis rebus repetendis, quæ mancipi ſunt, is periculum judicii præſtare debet, qui ſe non obligavit. *Id. in Top. c.* 5. *extr.* Abalienatio eſt ejus rei, quæ mancipi eſt, aut traditio alteri nexu, aut in jure ceſſio. ¶ *Empto mancipi* dicebatur ſolemne quoddam genus imaginariæ emptionis, quod, ut docet *Boeth. in Top. Cicer. ex Caio, lib* 1. *Inſtitution.* fiebat præſentibus non minus quinque teſtibus puberibus civibus Romanis, & eo, qui librum tenebat, qui *libripens* vocabatur: quibus præſentibus is, qui mancipium accipiebat, *ær tenens* ita dicebat: *Hunc ego hominem ex jure Quiritium meum eſſe aio, eſque mihi emptus eſt hoc ære æneaque libra*: deinde ære percutiebat libram, idque æs dabat ei, a quo mancipium accipiebat, quaſi pretii loco, & hoc erat *per æs & libram* emere. Sunt itaque *empta mancipi*, & *venumpotum* quaſi correlativa. Nam reſpectu venditoris contractus hic dicitur *mancipatio*, contra reſpectu emptoris dicitur *empto mancipi*. *Plin. l.* 33. *c.* 3. Quæ conſuetudine in iis amptionibus, quæ mancipi ſunt, etiam nunc libra interponitur. ¶ *Res mancipii eſſe*, eſt ſui juris eſſe, nullius dominio ſubjectum eſſe. *Brut. ad Cicer. ep* 16. *ante med.* An ut eſſet ſui juris & mancipii Reſpublica. ¶ *Mancipio dare*, fere eſt rem ita dare, ut evictionem nos præſtituros ſpondeamus, *vendere & mancipare*. Et *mancipio accipere*, eſt ea lege emere, ut venditor præſtet evictionem. *Plaut. Curcul.* 4. 2. 9. Memini, & mancipio tibi dabo. C. Ego ne u launna quidquam mancupio acciptam, quibus ſui nihil eſt, niſi una lingua? *Cic. Attic. l.* 3. *ep.* 20. Vaſtorius *ad* me ſcripſit, ut juberem mancipii dari ſervo ſuo fundum Briuianum, ut ipſe ei Puteolis recte mancipii dare poſſet. Adde *in Top. c.* 10. ¶ *Jure mancipii eſſe* dicuntur ea, quæ mancipi ſunt, & emptione mancipi emuntur. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 7. Maltæ ſunt domus in hac urbe, jure privato, jure breviatorio, jure auctoritatis, jure mancipii, jure nexi. ¶ *Eſſe in mancipio alicujus*, jure mancipi ab eliquo poſſideri. *Gell. in fin. c. 6. l.* 18. Matremfamiliam uppellatam eſſe cum ſolam, quæ in manitii manu mancipioque, aut in ejus, in cujus maritus manu mancipioque eſſet. ¶ Tranſlata *Cic. in Top. in fin.* Sic nos tibi ad id, quod quaſi mancipio dare debuimus, ornamenta quædam voluimus non debita accedere. ¶ Accipitur etiam pro ipſa venditione, ſeu mancipatione, *venditio. Cic. Offic.* 3. *c.* 16. Hæ ædes Sergio ſerviebant: ſed hoc in mancipio Marius non diverat. Adde 2. *de Orat. c.* 39. ¶ Ipſa quoque res, quæ mancipi jure poſſidetur, *mancipium* dicitur, cum de ſervo ſermo eſt, *ſerva, ſebrevo*: ſive jure belli, ſive ea ancilla natus, ſive quod ære emptus ſit. *Cic. Parad.* 5. 1. 2. Non enim ita dicunt, eos eſſe ſervos, ut mancipia, quæ dominorum ſunt facta nexu, aut aliquo jure civili. *Id. ſt. Attic. ep.* 11. *a med.* Conculcari miſerem Italiam, & quati mancipiis ex omni gente collectis. *Horat. l.* 1. *ep.* 6. *v.* 39. Mancipiis locuples eget æris Cappadocum rex. *Senec. ſub fin. ep.* 70. Extrema mancipia. *vilaſſimi ſchiavi*. ¶ Urbane *Ovid. 4. ex Pont. ep.* 5. *v.* 40. Pro quibus ut meritis reſeratus gretia, juret, Se ſore mancipium tempus in omne tuum. *Petron. in frag. Tragur. c.* 68. *Burm.* Idem ſutor eſt, idem cocus, idem piſtor, omnia Muſæ mancipium. *Prudent. in Apotheoſ*, *v.* 476. Mancipium Chriſti, fur corruptiſſime, vexas.

MANCIPO, & Mancupo, as, avi, atum, a. 1. *alienare, vendere, διὰχωρίζω*, mancipio tradó, in alterius dominium & propietatem transfero, vendo, alieno, addico. *Plaut. Curcul.* 4 2. 20. *de hominibus*. Alienos mancupatis, alienos manumittitis, alienſque impecatis. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 159. Quædam, ſi credis conſultis, mancipat uſus. *Plin. l.* 7. *ep.* 18. Pro quingentis millibus nummum, quæ in alimenta ingenuorum promiſeram, agrum au meis, longa pluris actori publico mancipavi: eundem veſtigali impoſito, recepi, tricenu millis unnus daturus. *Tacit. 2. Ann. 1.* 30. Novi juris repertor Tiberius mancipari ſervus ſingulos actori publico jubet. ¶ Tranſlate eſt addicere, ſubjicere, obligare, *ſoggettare, obbligare. Apul. l.* 9. *Metam.* Mero, & ſtupro corpus mancipare. *& l.* 10. Mancipatur poteſtus capitis in manum carnificis. *Impp. Valentinian. Valens, & Gratian. lib.* 12. *Cod. Theodoſ. tit.* 1. *leg.* 83. De ignaviæ latebris retractus curiarum functionibus mancipetur. ¶ Pro prehendere, manu capere, *Solin. c.* 20. (*al.* 33.) *de olea*. Ita capitur: ulioqui difficile eſt eam mancipari.

MANCUS, a, um, *monco, ſtorpio, imperfetto, πηρὸς*, membro aliquo captus: & referitur ad manus, ſicut *claudus* ad pedes. *Ulpian. Dig. lib.* 21. *tit.* 2. *leg.* 12. Sciendum, ſcævam non eſſe morboſum, pra-

terquam ſi, imbecillitate dextræ, validius ſiniſtra utatur: ſed hunc non ſcævum, ſed mancum eſſe dicimus. *Cic. pro Rabir. perduell. c.* 7. Q. Scævolu confectus ſenectute, perditus morbo, mancus, & membrie omnibus captus ac debilis. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 825. Et licet antiquo manibus collatue Epeo Sit prior, ireta Pallada, mancus erit. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 48. nulli comes exeo, tanquam Mancus, & axſtinctæ corpus non utile dextræ. *Liv. l.* 7. *c.* 13. De nobis ita deſperaſti, ut te mancorum ac debillum ducem judicares eſſe. *Plaut. Merc.* 3. 4. 45. *Ad* mandata claudus, cæcus, mutus, mancus, debilis. ¶ Translate eſt imperfectus, infimus, inutilie. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 9. Mancam fore putaverunt ſine aliqua acceſſione virtutem. *Id. pro Mil. c.* 9. Occurrebat, mancam ac debilem præturam ſuam futuremm conſule Milone. *Id. 1. Offic. c.* 43. Contemplatio naturæ manca quodammodo atque inchoata eſſet, ſi nulla actio rerum conſequatur. ¶ *Mancum* adverbii more. *Prudent.* 3. περὶ στ. *de S. Laurenc. v.* 23. Erroque mancum claudicat, Et cæca frans nihil videt.

MANDATARIUS, ii, m. cui quippiam mandatum eſt. Legitur a quibuſd. apud *Ulpian. Dig. lib.* 17. *tit.* 1. *leg.* 10. *a med.*

MANDATIO, onie, f. actus mandandi, mandatum. *Julian. Dig. lib.* 42. *tit.* 1. *leg.* 37. Quia nec ſtipulatione, nec mandatione, nec ullo alio modo per ſervum quidquam ei acquiritur. Ita *Torrentin.* aliii *vreditione* habent.

MANDATIVUS, a, um, ad mandandum pertinens. *Mandativus modus* apud quoſdam Grammaticos, teſte *Diomed. l.* 1. *pag.* 330. *Putſch.* eſt in iis verborum tuflexionibus, quibus aliquid in futurum fieri mandamus, ut *legat, docebit*, &c. & ſic ab imperetivo diſtinguunt, quo aliquid ſtatim fieri impetramus, ut *lege, doce*.

MANDATOR, oris, m. qui alteri mandatum aliquod injungit. *Paul. Dig. lib.* 17. *tit.* 1. *leg* 22. *ſub fin.* Mandatum renuntiare, ut integrum jus mandatori reſervetur. *Cujus luſtit. tit.* 27. *extr.* Et quod extra mandatum egit, non præjudicat mandatori. *Tertull. l.* 3. *adverſ. Marcion. c.* 2. Nec miſſus credetur, quem nunquam mandator deſignavit. ¶ *Mandatores* etiam dicuntur, qui auctores ſunt delationum, & delatores inſtruunt, & ſubornant ad accuſandum. *Sueton. in Tito, c.* 8. Et delatores mandatoreſque erant ex licentia veteri: hos flagellis cæſos venire imperavit. *Calliſtrat. Dig. lib.* 49. *tit.* 14. *leg.* 2. *a med.* Delator compellitur edere mandatorem, ut mandator quoque, perinde atque ipſe detuliſſet, puniretur. ¶ Item ii, quorum mandato, alii pecunia credita eſt: differentque a fidejuſſoribus, quod auctores ſunt negotii contrahendi, fidejuſſores accedunt negotio jam contracto. *Scævola Dig. lib.* 17. *tit.* 1. *leg.* 59. & 60, & alibi.

MANDATORIUS, a, um, ad mandatorem pertinens, ut Mandatoria nomine aliquid facere, *Imp. Diocletian. lib.* 8. *Cod. tit.* 41. *leg.* 19. & 22. & *lib.* 4. *tit.* 29. *leg.* 15.

MANDATRIX, icis, f. qua aliquid mandat. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor. v.* 235. ſinceram mentem mandatricem operum. Adde *Ovid. Heroid. epiſt.* 13. *v.* 13. ubi al. leg. *mandatis*.

MANDATUM, ti, n. *commiſſione, ordine, comando, mandato, ἐντολὴ*, id quod mandetum eſt, juſſum. *Cic.* 3. *Fam. ep.* 1. *ad fin.* Omnibus ei de rebus, quas agi, quas cureri a me voles, mandata des, velim. *Id. Phil.* 5. *c.* 9. *ad fin.* Quamvis ſeveru legatia mandata dederimus. *Id. Fam.* 3. *ep.* 11. *ad fin.* Dere mandata alicui ad aliquem. *Id. Phil. 6. c.* 3. Dara cuipiam mandata, ut, &c. *Id. Verr.* 4. *c.* 64. Sicuti veniunt cum mandatis, veniunt cum teſtimoniis publicis. *Id.* 2. *Q. Fr. ep.* 14. Tua mandata perfequar diligenter. *& mox*. Facies, ut mea mandata digeras, perfequare, conficiaa. *Id. l. 6. Attic. ep.* 2. Satisfacere mandatis alicujus. *Al. aliter leg. & lib.* 5. *ep.* 1. *ſub fin.* Mandata alicujus exhaurire. *Id. Phil.* 9. *c.* 4. exſequi. *Liv. l.* 1. *c.* 56. *a med.* perficere. *Salluſt. in Jug. c.* 60. efficere. *Curt. l.* 7. *c.* 9. *ad fin.* facere. *Cic. Attic. l.* 15. *ep.* 2. Alicujus mandata depoſcere. *b. e.* orare, ut mandet, ſi quid velit. *pregarlo de' ſuoi comandi. & lib.* 15. *ep.* 19. *extr. & Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 8. habere ab aliquo ad aliquem. *Id. Phil.* 8. *c.* 8. An ego ab eo mandata acciperem, qui ſenatus mandata contemneret? *Pompej. ad Demit.* 2. *in fin. poſt epiſt.* 22. *l.* 8. *ad Attic.* afferre alicui. *Cicer.* 7. *Attic. ep.* 14. deferre. *Id. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. *c.* 5. perferre. *Nep. in Con. c.* 3. edere. *Cæſ. l.* 1. *B Gall. c.* 37. referre. *Plin. l.* 28. *c.* 3. *ad fin.* proferre. *Ovid.* 7. *Metam. v.* 502. pezagere. *b. e.* enuntiando referre. *Id.* 2. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 125. ferre ad aliquam. *Id. Heroid. ep* 16. *v.* 303. negligere. *& lib.* 9. *Metam. v.* 696. fallere. *Horat. in fin. ep.* 13. *l.* 1. frengere. *Tacit. 4. Ann. c.* 15. ſpernere. *Cic. Fam.* 3. *ep.* 3. Ea me au tuis mendatis monuit, quæ, &c. *de tua commiſſione*. ¶ Græca conſtructio eſt in illo *Ovid. Heroid. ep.* 13. *v.* 143. Producetque virum, dabit & mandata revetti. *b. e.* ut revertatur. ¶ In ſingulari num. *Cic.* 5. *Attic. ep.* 7. Ut mandatum ſcias me curaſſe. *Id.* 2. *Fam. ep.* 7. De pautheris, per eos, qui veniri ſolent, agitur mandata meo diligenter. Al. leg. *mandatu*. ¶ Apud JCtos *mandatum* eſt contractus gratuitus, quo quis ea officia, aut amicitia rem alterius ſibi demandatam ſine ulla mercede cutandam, conficiendamque ſuſcipit, non ſecus ac ſi de re ſua ageretur, *procuratione*: quod ſi fallat, datur in eum actio, quæ *Dig. lib.* 17. *tit.* 1. (*qui* mandati *inſcribitur*) *actio mandati* appellatur. Quod ſi merces interveniat, in locationem, & conductionem tranſit. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 38. In privatis rebus ſi qui rem mandatam unu modo malitioſus geſſiſſet, ſui quæſtus aut commodi cauſa, verum etiam negligentius; eum majores ſummum admiſiſſe dedecus exiſtimabant. Itaque mandati conſtitutum ex judicium non minus turpe, quam furti. *& mox*. Quid recipie mandatum, ſi nisi negleſturus, aut ad tuum commodum converſurus es? *Paul. loc. cit. leg.* 20. Mandatum ſuſcipere.

pers. Id. *ibid. leg.* 5. ſuſceptum implere. *Cajus leg.* 27. explere. *& ibid.* ſatiſequi. *Paul. leg.* 22. *ſub fin.* conſummare. *Julian. leg.* 30. Mandati agere. *Ulpian. leg.* 22. *ſub fin.* teneri. *Id. lib.* 3. *tit.* 2. *leg.* 6. condemnati. *Id. lib.* 38. *tit.* 5. *leg.* 1. *a med.* conveniti. ¶ *Mandata Principum* ſunt monita & præcepta, quæ rectoribus provinciarum, aliiſque magiſtratibus palam, vel arcanis litteris dabantur. *Fronto. de equodaliib. orror.* 3. Quæ id ſanciſat pœna, ex lege, ſenatuſconſultis, & mandatis principum irrogatæ. *& orror.* 100. Impetratam aquam alio duci, mandatis prohibetur.

MANDATUS, us, m. *commiſſione, mandato*, idem quod mandatum. In ſexto caſu ſingulari, *Cic. pro Cæcin. c.* 7. Mandatu Cæſennæ. *Sueton. in Cæſ. c.* 7. Mandatu prætoris, *Julian. Dig. lib.* 17. *tit.* 1. *leg.* 32. creditorum. *Paul. ibid. leg.* 45. *mso.*

MANDĀTUS, a, um, *ingenuus, commiſſus*, imperatus, traditus, commiſſus. *Cic. pro Roſc. Amer.* 2. 38. Rem mandatam malitioſius gerere. *Id. pro leg. Manil. c.* 16. Magnie imperatoribus ſapius impetem mandata, atque exercitus commiſſi. *Nep. in Attic. c.* 25. In uitendo quod ſemel admiſſilet, tanta erat cura, ut non mandatam, ſed ſuam rem videretur agere. *Ovid.* 7. *Metam.* v. 505. mandatam juvit facundia cauſam. *Id. Heroid. ep.* 14. v. 50. mandatum deatra refugit opus. *Plaut. Perſ.* 4. 6. 12. Mandates epiſtolas deferre. *conſequutus.* ¶ Translate *Lucret. l.* 6. v. 600. Quamvis cælum terramque reantur Incorrupta ſore, æternæ mandata ſaluti.

MANDIBULA, æ, f. *vel potius* Mandibulum, i, n. *maſcella, mandibula, γναθος*, ne facivi utrumque, qua parte infixos habet dentes: a *mando*, ir. *Mnemb. l. c. in ſimm. Scip. c.* 6. *poſt med.* Poſt ſeptem menſes dentes incipiunt mandibulis emergere. *Id. l.* 7. *Saturn. c.* 4. *ante med.* Cibaria confecta mandibulis. ¶ De genere non conſtat: neutrum tamen eſſe crediderim, quia hæc poſitione neutra ſunt multa, *infundibulum, manſrangibulum, pabulum, verriculum*, &c. quamquam *Iſidor.* femininum fecit *l.* 11. *Orig. c.* 1. *ante med.*

MANDO, onis, m. *mangone, σάγος*, mandon, ogax. *Lucil. & Varro* apud *Non. c.* 2. *n.* 58. Atque omnes mandonum gulæ.

MANDO, is, di, ſum, e. 3. *maſticare, manducare*, cibum conficio dentibus. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 47. *ad fin.* Animalia alta ſugunt, alia carpunt, alia vorant, alia mandunt. *& cap.* 54. Dentibus in ore conſtructis manditur, atque ab his extenuatur & molitur cibus. *Colum. l.* 6. *c.* 2. *ſub fin.* Mandere ex commodo, aut feſtinanter. *Plin. l.* 17. *c.* 9. Aſini lentiſſime manduut. *Virg. Æn.* 7. v. 279. *de equis.* ſulvum mandunt ſub dentibus aurum. *b. c.* aureum frenum mordent. Sic *Ovid. Metam.* 25. v. 92. nil te niſi triſtia mandere ſævu Vulnera dante juvat. *b. c.* cæſa animalia comedere. ¶ Item comedo, *manjucare*. Enn. apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 683. *Priſcb.* Vulturis in ſilvis miſerum mandebat homonem. *Liv. in Odyſſ.* apud *eund. l.* 8. *pag.* 817. Cum ſocios noſtros mandiſſet impiu' Cyclops. *Virg. Æn.* 9. v. 340. Impaſtus ceu plena leo per ovilia turbans (Suadet enim veſana fames) manditque, trahitque Molle pecus. *Plin. l.* 8. *c.* 51. *extr.* Non tota quidem cœna, ſed in principio, hiet ternique pariter mandueture ſpiri. *Id. l.* 22. *c.* 22. *ad fin.* later ea, qua temere manduntur, & boletos merito poſuerim. ¶ Ut *mordere humum*, ſic & *mandere* dicuntur, qui vulnere proſtrati, proni moriuntur. *Virg.* 11. *Æn.* v. 668. Sanguinis ille vomens tivos cadit, atque ereuutam Mandit humum. *Val. Flacc. l.* 3. v. 306. compreſſaque mandeat Æquora purpureum ſingultibus enſpuit auram. ¶ Per catachreſim *Manius* apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 5. Corpora Grajorum mortobar mandier igni. *i. e.* conſumi. Sic ignie edax, apud *Virg.* 2. *Æn.* v. 758. ¶ Olim & *mando* dictum fuit, paſſiva poſitione, ſignificatione activa, teſte *Priſcian. l.* 6. *pag.* 799. *Priſcb.* Quod idem de *manduco*, as, ibidem tradit. ¶ Quidam præteritum *mandas*, alii *mandidi* eſſe voluerant: ſed neutrum obtinuit. *Id. l* 8. *pag.* 817.

MANDO, as, avi, atum, a. 1. *commettere, ordinare, imporre, commandare, ἐπιτελεῖσθαι, ἐγχειρίζω*, gerendum quippiam, exſequendumque committo, præſcribo, impero, mandatum do, negotium impono: quaſi *manum do*. Terent. *Phorm.* 4. 4. 7. Si quid velis, huic mandes, quod quidem recte curatum velis. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 13. Cæſar per litteras Trebonio magnopere mandaverat, ut per vim oppidum expugnari pateretur. *Id. l.* 3. *B. Gall. c.* 11. Huic mandat, Rhemos adeat, atque in officio contineat. *Ovid.* 14. *Metam.* v. 23. Nec, medeare mihi, ſanoſque hæc vulnera, mando. *Id.* 1. *Amor. el.* 12. v. 17. Aſpicias oculos, manda, frontemque legentis. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 21. Voluſeno mandat, ut exploratis omnibus rebus, ad ſe quamprimum revertatur. *Cic. Fam.* 3. *ep.* 4. Te L. Clodio mandaſſe, quæ illum mecum loqui velles. *& ep.* 5. *ſub fin.* Tibi de noſtris rebus nihil ſum mandaturus per litteras. ¶ Cum accuſativo rei eſt fieri jubere, demandare, curare faciendum. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 10. Præteras typos tibi mando, quos in tectorio atriuli poſſim includere. *b. c.* comparandos, coemendos. *Suet. 9. Tiber. v.* 168. Mandare opus alicui. *b. c.* faciendum. *Senec. in Troadib. v.* 316. precor. *b. c.* apud alterum adhibendae. *Sueton. in Oth. c.* 6. excuſationem. *ſcil.* ab alio afferendam. *Lucan. l.* 2. v. 489. decreta conſulibus. *b. c.* exſequenda. *& lib.* 6. v. 569. Arcanumque nefas Stygias mandavit ad umbras. *b. c.* perferendum. *& lib.* 10. v. 482. nec flammis mandatur opus. *b. c.* ut igni abſumatur. *Papinian. Dig lib.* 2. *tit.* 20. *leg.* 1. Mandare juriſdictionem, cognitionem, exercitionem judicii. *delegare*, ad aliam transferre. ¶ Pro aſſignare, deſtinare, *Manet. l.* 1. *ep.* 19. v. 8. Forum, putealque Libonis Mandabo ſiccis: adimam cantare ſeveris. *Id. de art. poet.* v. 176. ac ſorte ſenates Mandentur juveni partes, puſroque virilee. ¶ Sæpe eſt verbum teſtamentorum, *faſciare, ordinare. Ovid. l.* 2. *Triſt. el.* 2. v. 55. Et mandare ſuis aliqua, & ſparaſ ſepulcrum. Adde *Ulpian. Dig. lib.* 22. *tit.* 7. *leg.* 14. *a med.* & *Papinian. lib.* 26. *tit.* 2. *leg.* 26. &c. Sic *Flor. l.* 3. *c.* 3. Conſulentes, ſi quid ad uxores ſuas mandarent. ¶ Pro amendare, expellere, *Cic. pro Sull. c.* 20. Aliquem dimittere ab ſe, & mandare in ultimas terras. *Id. pro Quinct. c.* 15. Infra etiam mortuos mandatur. Al. leg. *amandatur*. ¶ Cum infinito, *Martial. l.* 1. *epigr.* 89. Cum mihi ſupremoe Lacheſie perneverit annos, Non aliter cinerem mando jacere meos. ¶ *Mandare ad aliquem*, mandare dicendum alicui. *Sueton. in Calig. c.* 25. Tradunt, adlubitum cœnæ nuptiali mandaſſe ad Piſonem contra accubantem: noli uxorem meam premere. *mandò e dice.* ¶ Sæpe ſignificat tradere, *conſegnare, encomendare, confidere, metter in mano*: in iis præcipue in quibus ſpectatur fides. *Terent. Andr.* 1. 5. 61. Bona noſtra hæc tibi permitto, & tuæ mando fidei. *Ovid. 4. ex Pont. ep.* 6. v. 13. Jam timeo cuiquam noſtram reandre ſaſe lutem: Ipſum morte tua concidit auxilium. *Virg.* 3. *Æn.* v. 49. Hunc Polydorum auri quondam cum pondere magno. Infelix Priamus furtim mandaſat alcodum Threicio regi. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ.* 2. 59. & *Cic.* 7. *Verr. c.* 24. Mandare alicui magiſtratum. *Cic. 6. Verr. c.* 37. & *Liv. l.* 24. 2. 8. honores. *Id. in fin. l.* 29. facerdotia. *Plaut. Mon.* 5. 2. 33. Mandare filiam viro. *dare per moglie. Cic. Catil.* 4. *c.* 5. *ad fin.* Aliquem æternie tenebrie, vinculiſque mandare. *confinare in una ſcuro prigione in vita.* ¶ Translate *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 24. & *lib.* 5. *c.* 18. *extr.* Mandare ſe fugæ. *darſi alle fuge. Cic.* 1. *Catil. c.* 8. Mandare fugæ, & ſolitudini vitam ſuam. *Colum. ſub fin. c.* 7. *l.* 1. Mandare ſemen terræ. *Virg. Ecl.* 5. v. 36. hordea ſulcis. *Id. Æn.* 9. v. 214. corpus humo. *ſeppellire*. Eodem ſenſu dixit *Petron. in Satyr. c.* 112. Mandare cadaver ſupremo officio. *Cic. in fragm. Poem.* apud *Iſidor. l.* 19. *Orig. c.* 2. Tum ſe ſuctigero tradit, mandetque paromi. *Id. Catil.* 2. *c.* 11. Percipite, quæſo, diligenter, quæ dicam, & ea penitus animis veſtrie mentibuſque mandate. *meſtetevelo bene in mente. & lib.* 6. *Fam. ep.* 13. & *pro Quinct. c.* 6. Mandare memoriæ. *mettere a memoria. & lib. c. de Orat. c.* 12. litteris. *ſcrivere. Ovid. Heroid. ep.* 17. v. 143. verba libello. *Cic. l.* 2. *Offic, c.* 1. *a med.* ſuſcipit. *& lib.* 2. *de Divin. c.* 32. hiſtoriæ. *Id. pro Archi. l.* 9. carmibus. *metter in verſi. & pro Dom. c.* 29. immortalitati. *& 4. Acad. c.* 1. *a med.* monumentis. *Id. 4. de nat. Deor. c.* 60. ſruges conditas veteſceti. *b. c.* condere, ut veteraſcant. *Senec. in Herc. Fur. v.* 1085. Clavaque grevi laſſum ſolitus Mandare caput. *b. c.* in elaeam ecclinare. *Id. in Med. v.* 150. Sile obſecro, queſtuſque ſecreto abditos Mandi dolori. *b. c.* ut dolor occultus intra ſe queſtus contineat, nec prodat. *Flor. l.* 3. *c.* 1. Primure ſcalas mandat infidiis. *b. c.* per inſidiae petagit. ¶ Abſolute *Stat. l.* 8. *Theb. v.* 267. Sic ubi per ſtuctue uno retis obruta ſomno Conticuit, tantique maris ſecura juventue Mandavere animas; ſolus ſtat puppe magiſter Pervigil. *b. c.* commiſere vel mari tranquillo, vel quieti & ſopori. ¶ Inter *mandare & præcipere* hoc intereſt, quod illud eſt minus imperioſum, & erga æquales, aut etiam ſuperiores exercetur: hoc tutum eſt imperii, & poteſtatis. Illo quippiam ſeicimus ab alio ſæpe exſequendum, quam ei, cui mandamus: hoc ab ipſo illo, cui præcipimus. *Sueton. in Ner. c.* 40. *extr.* Per octo dies non reſcribere cuiquam, non mandare quid, aut præcipere conatus. ¶ *Mandare ſuſpendium alicui* apud *Apul. l.* 9. *Metam. mandar ſullo forche.* Sic *Juvenal. ſat.* 10. v. 52. cum Fortunæ ipſe minaci Mandaret laqueum, mediumque oſtenderet unguem.

MANDRA, æ, f. *ſtalla, mandra, mandrie, μάνδρα*, clauſtrum, ſeptum pecudum, ſtabulum. Vox Græca. *Martial. l.* 5. *epigr.* 23. Vinque datue longas mulorum vincere mandras. ¶ Item ipſe pecudum grex, ſen multitudo. *Juvenal. ſat.* 3. v. 237. rhedarum tranſitus arcto Vicorum inflexu, & ſtantis convicia mandræ Eripiunt ſomnum Druſo vitaliſque marinis. *b. c.* equorum, aut mulorum non progredientium, quoe ideo aurigæ & muliones conviciis & clamoribus hortantur. ¶ Translate eſt ſeptum tabulæ luſoriæ in latrunculorum ludo, *ſcacchiere*: vel potius variæ cellulæ in ipſa luſoria tabula, *ſcacco. Martial. l.* 7. *epigr.* 72. Sic vincas Noviumque, Publiumque, Mandris & vitreo latrone clauſoe. *Auſon. Paneg. ad Pſonem. v.* 190. hic ad majora movetur, Ut citus, & fracta perrumpat in agmina mandra.

MANDRAGORAS, æ, m. *mandragola, μανδραγόρας*, herba eſt alia nomine Circæum, duorum generum, candida, quam marem credunt; & nigra, quam feminam, anguſtioribus foliis, quam lactuca, hirſutis & caulibus, radicibus binis ternisve rufulis, intus albis, carnoſie taueriſque, pæos cubitalibue. Ferunt mala avellanarum nucum magnitudine, & in his ſemen cea pirorum. *Plin. l.* 25. *in fi.* Stigmata in facie mandragoras illitus delet. *& cap.* 13. Aliqui & mandragora utabantur: poſtea abdicatus in hac curatione eſt. *Colum. l.* 12. v. 19. Quamvis ſemihominis veſano gramine ſeta Mandragoræ pariat flores, mœſtamque cicutam. *ſemihominem* vocat, quia ejus radis inferiorem hominis partem ipſe præſentat: *vſuſumm gremum*, quin vim habet amatoriam infaniam inducendi, & ſoporem lethargo ſimilem, ejuſque ſuccus receas pellis eſt: unde & *Circæum* dictis eſt, quaſi venefica, a Circe. V. *Plin. loc. cit.*

MANDUCATIO, onis, f. actus manducandi. *Auguſtin. Treſt.* 27. *in Joann. ante med.*

MANDUCATOR, oris, m. qui manducat. *Auguſtin. Treſt.* 27. *in Joan. ad fin.*

MANDUCĀTUS, a, um, *maſticatus*, dentibus comminutus, maſus. *Varr.* 3. *R. R. c.* 7. *a med.* Qui ſoleat ſaginare pullos columbinos, manducato candido farcium pane. *Senec. ep.* 95. *extr. med.* Exſpecto jam, ut manducata ponantur.

MANDŪCO, as, avi, atum, a. 1. *maſticare, mangiare, manducare*, mando, comedo. *Diomed. l.* 1. *pag.* 361. *Priſcb.* Manduco propria eſt, quod Græci dicunt *μαστᾶσθαι*, hoc eſt identidem manda. Idcoque

que Probus negat recte dici, piſcem, vel aliud tenerum quid manduco, ſed potius, edo, quod ſignificat ἐσθίω. manducatur autem quod denti reluctatur. nam cum dicem, edo, quid faciam oſtendo: cum vero, manduco, non tantum, quid faciam oſtendo, ſed & qualiter faciam. Hæc *Diomed.* Unde *Plaut. Mil.* a. 6. 104. Occiſam ſæpe ſapere plus multo ſuem, cum manducatur. ¶ Veteres tamen & in edendi ſignificatione *manduco* dixerunt, inquit *Diomed. ibid. Auguſtus* in *epiſt. ad Tiber.* apud *Suet. in ejus vita, c.* 76. In balineo poſt horam primam noctis duas buccas manducavi. ¶ Veteres dixere & *manducor* teſte *Priſcian. l.* 6. *pag.* 799. *Putſch.* deponentium forma. *Pompon.* apud *Non. c.* 7. *n.* 79. Quaſi aſinus, apertis oculis, ſimul manducatus, & molit. Adde *Lucil.* & *Afran. ibid.*

MANDOCO, onis, m. *mangione*, *mangiatore*, δᾴδηκτος, edax, comedo. *Apul. l.* 6. *Metam. ſub fin.* De iſto aſino ſemper pigre quidem, ſed manducone ſummo.

MANDOCUS, ci, m. idem quod Manduco, onis, a manducando. *Pompon.* apud *Non. c.* 2. *n.* 58. Magnus camelus, manducus, cantheriue. ¶ Larva quoque, ſeu Græce μορμολύκειον, quod io indis, ac præſertim Atellanis, circumferebatur, a *mandendo* manducus dicebatur, propterea quod terriculamentis hujuſmodi magnos dentes, ac vorucitatem tribuerant. Erat enim manducus larvam capite humano, maxillas vaſta magnitudine, vaſtiſque armatas dentibus habens, qui oris hiatu, dentiumque crepitu ſa ſe in utramque partem viæ dum flecteret, ridentem turbam vertebat in fugam. Hæc ex *Feſto*. Huc facit illud *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 175. cum perſonæ pallentis hiatum In gremio matris formidat rufticus infans. *Feſtus* addit illud *Plautis Rud.* 2. 6. 51. *Ch.* Quid, ſi aliquis ad ludos me pro manduco locem? *La.* quapropter? *Ch.* quia pol clare crepito dentibus. ¶ Apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 5. *a med.* in Atellanis obſcenum vocant manducum. Sed pro *obſcenum* fortaſſe legendum *perſonam*. V. *Scalig.*

MANE, neutr. indeclin. *la mattina*, πρωΐ, ἐν τῇ ἠῶϊ, principium diei, cum plene diluxit, & ſol ortus eſt: item aliquando totum illud ſpatium, quod poſt ſolis ortum ad meridiei vicinum tempus excurrit. *Cenſorin. de die nat. c. ult.* & *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 3. *a med.* Diluculum, cum, ſole nondum orto, jam lucet: ſecundum diluculum vocatur mane, cum lux videtur ſolis. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 18. noctes vigilabat ad ipſum Mane: diem totum ſtertebat. *Colum. l.* 11. *c.* 1. *circa med.* A prima mane opus aggredi. *Id. cap.* 12. *l.* 7. Sub obſcuro mane, vel etiam crepuſculo. *Id. l.* 9. *c.* 15. Poſtero mane. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 4. Litteras multo mane mihi dedit. *Virg.* 3. *Georg. v.* 325. Mane novum. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 1. jam clarum mane feneſtras Intrat, & anguſtas extendit lumine rimas. *Martial. l.* 2. *epigr.* 32. *ſub fin.* Non rumpet altum pallidus ſomnum reus, Sed mane totum dormies. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 547. Mane erat: excuſſus ſomno Tiryntbius heros, &c. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 9. *ante med.* Hæ includere oportet, ut diem & noctem incubent, præterquam a mane, & veſpere, dum eibus his detur. *Hirt. de B. Afric. c.* 42. *ſub fin.* Cum milites a mane diei jejuni ſub armis ſtetiſſent. ¶ Sæpe abſolute ponitur, more adverbii. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 13. & *lib.* 5. *c.* 10. Poſtridie ejus diei, mane. *Cic. Fam. 7. ep.* 30. Quæ erant futura mane poſtridie. *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 9. Hodie mane. *& epiſt.* 30. & *Terent. Phorm.* 3. a. 46. Cras mane. *& ep.* 31. V. cal. mane accepi a Demea litteras pridie datas. *Id. Cæſ. 3. c.* 9. Hodierno die, mane. ¶ Junguntur etiam ei adverbia. *Cic. l.* 4. *ad Attic. ep.* 9. *extr.* & *lib.* 14. *ep.* 18. Bene mane hæc ſcripſi. *Plaut. Peſ.* 1. 3. 33. Nimis pane mane eſt. *Terent. Heaut.* 1. 1. 15. Nunquam tam mane egredior, neque tam veſperi, quin, &c. *tanto a buon'ora. Plin. l.* 1. *ep.* 5. *circa med.* Rogo, mane videas Plinium domi, ſed plane mane. neque enim diutius ſorte ſollicitudinem poſſum. ¶ Vetuſtas dixere *mani*, ut *luci*, *veſperi*, teſte *Donato* ad *Terent. Phorm.* 1. 1. 2. Sic *Plaut. Pœn.* 3. 3. 37. Dudum a mani ut ad portum proceſſimus. *Virg. in Cyri*, *v.* 350. Et gelido veniens mani quatiebat ab Octa. ¶ Alii ducunt a *manando*, quod tum manat dies ab oriente: unde *manare ſolem* dicebant antiqui, cum ſolis orientis radii ſplendorem jacere cœpiſſent. Alii a *manus* bonus, ab omine boni nominis: ad quam religionem Græci quoque, cum lumen affertur, ſolent dicere ϑεὸς ἀγαθός. maximum enim bonum lux eſt: & optima diei pars eſt matutinum tempus, & rebus agendis aptiſſima. Sic & Lanuvini *manæ* pro bono dicunt, cui contrarium eſt *immane*. Alii a *Manibus*, quod ab inferis exordium lucis emergat. Alii denique a *manis*, rarus, quia mane uer rarus eſt, & perſpicuus. Hæc habentur apud *Varron. l.* 5. *de L. L. c.* 1. *Feſtum*, *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 3. *a med. Iſidor. l.* 5. *Orig. c.* 30. & *Nonium c.* 1. *n.* 337. ubi *manum* non ſolum bonum, ſed etiam clarum interpretatur.

MANĔO, es, nŭi, nſum, n. 2. *ſtare*, *fermarſi*, *rimanere*, *reſtare*, *adire*, loco iaſiſto, in loco me cuetineo, commoror, ſto, reſto, hæreo: a voce Græca allata. *Terent. Heaut.* 1. 2. 26. Ut ut erat, manſum tamen oportuit. Vetus lapis apud *Gud. pag.* 358. *n.* 7. *& in Muſ. Veron. pag.* 208. *n.* 2. Hoc (*pro* huc) manſum veni. *ſon venuto a ſtar qui. Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 30. Facilem eſſe rem, ſeu maneant, ſeu proficiſcantur. *Nep. in Eumen. c.* 5. Ne une loco manens equos militares perderet. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 74. Manendum eo loco, & iam prælio committendam ſtatuebant. *Id. l.* 4. *B. Gall. c.* 2. Quotannis ſingula millia ſuis ex finibus educunt: reliqui domi manent. *& lib.* 8. *B. Civ. c.* 42. Manere in loco, ordineſque ſervare. *ſtar ſaldo nel poſto. Cic.* 3. *Offic. c.* 26. *ſub fin.* Manere in patria, eſſe domi ſuæ. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 52. Totam hiemem ad exercitum manere decrevit. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1038. Vadis inermis, ſuate, per umbras, Ad quas ſemper manſures eris. ¶ Paſſive imperſonaliter, *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 31. Omnia excogitantur, quare nec ſine periculo maneatur, &c. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 3. *ſub fin.* Id ſi eſt, in Italia fortaſſe manebitur. ¶ Frequenter eſt divertere, & morari, pernoctare, *alloggiare*. *Cic. in ſ. l.* 4. *ad Attic.* Quo die ad me venies, ſi me amas, apud me cum tuis maneas. *& lib.* 7. *ep.* 23. *ad fin.* Pompejus ab Teano Larinum verſus profectus eſt: eo die manſit Venafri. *& lib.* 5. *ep.* 2. *a med.* Scito, nos multis locis ne tectum quidem accipere, & in tabernaculo manere plerumque. *Horat. l.* 6 *ad.* 2. *v.* 25. manet ſub Jove frigidus venator. Hinc *manſiones*. Sic *Capitolin. in M. Antonin. Philoſ. c.* 7. Nec, præter duos noctus, ab ue (*patre*) manſit diverſis vicibus. *h. e.* extra domum paternam pernoctavit. ¶ Translate eſt durare, *ſuſſiſtere*, *durare*, *ſtar ſaldo*, *incontraſtare*: & refertur ad res. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall.* 1. 31. Omnes ſuperioris anni munitiones integræ manebant. *Nep. in Themiſt. c. ult.* Hujus ad noſtram memoriam monumenta manſerunt. *Colum. ſub fin. l.* 4. *de cultu.* Quod genus ſiſſilia adminiculi manet diutius, quam teres palus. *Virg.* 1. *Æn. v.* 22. Priami dum regna manebant. *Id. Ecl.* 4. *v.* 53. O mihi tam longæ maneat pars ultima vitæ, Spiritus &, quantum ſat erit tua dicere facta! *Terent. Hec.* 4. 4. 121. Manere affinitatem hanc inter nos volo. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 12. Nihil ſemper ſue ſtatu manet. *Id.* 8. *Attic. ep* 14. *a med.* Elicere cupio ſtatentiam tuam: ſi manet, ut firmior ſim; ſi mutata eſt, ut tibi aſſentiar. *Id.* 2. *Offic. c.* 11. *extr.* Dum memoria rerum Romanarum manebit. ¶ Hinc illa JCtorum, *Afrucan. Dig. lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 38. *in fin.* Quamvis ex fidejuſſoria cauſa non tenearis, pignus tamen obligatum manebit. *Ulpian. lib.* 27. *tit.* 3. *leg.* 9. *ſub fin.* Si tutori curator ſit adjunctus, tutor manet. *Paul. lib.* 41. *tit.* 2. *leg.* 3. *poſt med.* Si rem apud te depoſitam furti faciendi cauſa contrectaveris, deſine poſſidere: ſed ſi eam loco non moveris, plerique reſponderunt, recte poſſidere me manere. *Ulpian. lib.* 44. *tit.* 2. *leg.* 23. Quamdiu manet contractus, currunt uſuræ. ¶ Hinc *manſuetus*, duraturus, ſtabilis, perpetuus. *Virg.* 3. *Æn. v.* 85. da mœnia feſſis, Et genus, & manſuram urbem. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor. v.* 220. Manſura fidea. *Id. de Conſul. Mall. Theod. v.* 27. manſuræ voces. *Id. in* I. *Conſul. Stilich. v.* 39. amicitias manſuro adamante ligat. ¶ Abſolute *Cic.* 3. *Offic. c.* 22. Maneat ergo, quod turpe ſit, id nunquam eſſe utile. *h. e.* inconcuſſum ſit, & irrefutabile. Sic *pro Rabir. Poſt.* 1. 9. Quamobrem illud maneat, & fixum ſit, quod neque moveri, &c. ¶ Pro hærere *affixum eſſe*. *Lepid. ad Cæſar. Fam.* 10. *ep. penult. ſub fin.* Quæ perpetuo animo meo fixa manebunt. *Virg.* 1. *Æn. v.* 30. manet alta mente repoſtum Judicium Paridis, ſpretæque injuria formæ. ¶ Sæpe eſt perſtare, conſtantem eſſe, *ſuſtinere*, *eſſer coſtante*, *continuare*, *tenerſi ſoldo*: & ad perſonas refertur. *Virg.* 10. *Æn. v.* 770. manet imperterritus ille, Hoſtem magnanimum opperiens. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 36. Si in eo manerent, quod convenſſet. *Cic.* 4. *Fam. ep.* 13. Hoc ipſum quod manram in vita, peccare me exiſtimas. *ſeguito a ſervire*. & *pro Cluent. c.* 63. Servi vi tormentorum adducti, in veritate manerent. *Id. 7. Verr. c.* 32. Civitates, quæ in amicitia, fidesque populi R. perpetuo manſerunt. *Id.* 7. *Attic. ep.* 15. Plerique regant, Cæſarem in conditione manſurum. *& lib.* 9. *ep.* 2. Manere in ſententia. *& Fam.* 9. *ep.* 2. *in fin.* in voluntate. *Id. pro Sext. c.* 27. in priſtine mente. *Hirt. de B. Gall. l.* 8. *c.* 47. in officio. *Nep. in Con. c.* 2. in ſocietate. *Id. in Ageſil. c.* 2. ſumma fide in pactione. *Virg.* 2. *Æn. v.* 160. promiſſis. *ſtar alle promeſſe*. Sic *lib.* 8. *v.* 643. at tu dictis, Albane, maneres. ¶ Frequenter accuſativum poſt ſe habet, & ſignificat *morari*, reſtare, exſpectare, dum quippiam veniat, *fermarſi*, *ſinchè uno venga*, *aſpettare*. *Terent. Phormion.* 3. 2. 26. Manſuros patruum patres eſt, dum huc advenist. *Liv. l.* 42. *c.* 66. Ipſe hoſtium adventum, elatos ſucceſſu, manſit. *Terent. Phorm.* 4. 1. 4. Non manabat ætas virginis meam negligentiam. *Plaut. Truculent.* 4. 3. 69. Haud manſiſti, dum ego datem illam: tute ſumpſiſti tibi. *non hai avuto pezzenza*. & *Stich.* 1. 2. 36. Egn ſedero in ſubſellio. *Pi.* Mane pulvinum. *& ibid. v.* 1. Qui manet, ut monestur ſervus officium ſuum, nec voluetate id facere memmit, haud probus eſt. *aſpetta d'eſſer avviſato*. *Catull. carm.* 30. *de Vari ſcorto*, *v.* 17. Mane me, inquii puellæ. *bel bello*, *colle buone*, *fermati*. Al. aliter leg. ¶ Imperativum *mane* non ſolum ſignificat morare, exſpecta; ſed interdum quieſce, ceſſa, aut quid ſimile. *Plaut. Mil. a.* 5. *v.* 10. Mentitur: ſeri. *Py.* mane, dum narro. *Id. Caſ.* 2. 6. 32. Sed mane dum: num iſta aut populus ſore, aut abiegna eſt tua? *Id. Men.* 5. 5. 21. Quid ceſſas dare potionis aliquid, priuſquam percipit infania? *Me.* mane modo: etiam percontabor. ¶ *Manere* elegauter dicuntur, quæ certo futura ſunt, & quæ imminent, præſertim in adverſis. *Cic. Phil.* 2. *c.* 5. P. Clodius, cujus quidem fatum, ſicuti Curionem, manet. *ti aſpetta*, *ti ſopraſta*. *Virg.* 7. *Æn. v.* 596. te, Turne, uefas, te triſte manebit Supplicium. *Propert. l.* 2. *eleg.* 22. *v.* 58. Longius, aut propius, mors ſua quemque manet. *Liv. l.* 26. *c.* 13. *ſub fin.* Ea potio a videndie omnibus acerbis indigniſque, quæ manent victos, vindicabit. Et qui legit *victis*. nam & cum dativo effertur. *Catull. carm.* 8. *v.* 15. Quæ tibi manet vita! *Liv. l.* 1. *c.* 53. *a med.* Manere his bellum, quod poſtium ſimuletur. *Eſt qui legat* imminere. *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 479. unaque cunctis Pœna manet generi. ¶ Etiam in bonis rebus. *Vet. Poeta* apud *Lamprid. in Alex. Sev. c.* 14. Te manet imperium cæli, terraque, mariſque. *Claudian. l.* 2. *de raptu Proſ. v.* 195. Præmia digna manent (*te*.) *Virg.* 3. *Æn. v.* 505. manent noſtros ea cuna nepotes. ¶ *Manſo* pro *manſum* eſt qui legit apud *Plaut. Rud.* 2. 4. 5. nunc nihil eſt, qui te manem. Sed lectio valde variat. ¶ *Manſi* pro *manſiſti* ſyncope apud *Lucil.* Quando in tot nemero manſti, quo in maxima nunc eſt Pars hominum. *Gell.* refert *l.* 18. *c.* 8.

Mā-

MANES, ium, m. *animæ dæmones*, *οἱ νεκροὶ*, *αἱ ψυχαὶ τῶν τεθνεώτων*, animæ defunctorum. *Apul. de deo Socrat.* ſcribit, fuiſſe ſpecies Lemurum: animum enim humanum enutum corpore, vetere Latina lingua Lemurem dictitatum eſſe: ea Lemuribus, qui poſſeſorum ſuorum curam ſortitus pacato & quieto nomine domum poſſideret, Larem dictum eſſe familiarem: qui propter adverſa vitæ merita, nullis bonis ſedibus, in terra vagatione ſua quodam exſilio puniretur, inane terriculamentum bonis hominibus, ceterum noxium malis, Larvam vocatum: cum incertum eſſet, quæ cuique eorum ſortitio evenſſet, utrum Lar eſſet, an Larva, nomine Manem deum nuncupatum, & honoris gratia dei vocabulum additum fuiſſe. *Auguſtin. l. 9. de civ. Dei, c.* 11. Dicit (*Plato*) animas hominum dæmones eſſe, & ex hominibus fieri Lares, ſi meriti boni ſint; Lemures, ſive Larvas, ſi mali: Manes autem, cum incertum eſt, bonorum eos, ſeu malorum eſſe meritorum. *Serv. in* 3 *Æn. v.* 63. ait, Manes eſſe animas hominum illo tempore, qua de aliis recedentes corporibus nec dum in alia, ſecundum fabulam Pythagoricam, tranſierunt. Alii putant, Manes eoſdem ac Genios eſſe, duoſque Manes corporibus ab ipſa ſtatim conceptione aſſignatos fuiſſe, qui ne mortua quidem corpora deſerant, conſumptiſque etiam corporibus ſepulcra inhabitent. Quare qui ſepulcra demoliebantur, deos Manes violare putabantur. Plurimi, in quibus *Iſid. l.* 8. *c. ult.* tradiderunt, deos cæleſtes vivorum eſſe, Manes eſſe deos mortuorum. Alii aliter Manes, alios deos infernos dicunt. Alii, in quibus *Feſtus*, cenſent, deos eſſe, qui inter cælum & terram degunt, quibus pleni ſunt omnia inter Lunarem & terrenum circulum. ¶ Appellati ſunt ab antiquo *manus*, bonus. Dicere igitur deos Manes, quaſi bonos Genios. Alii aliam adducunt Etymologiam. *Virg.* 3. *Æn. v.* 303. Maneſque vocabat Hectoreum ad tumulum. *Id.* 4. *Æn. v.* 34. Id cinerem, aut Manes credit curare ſepultos? *Cic. l.* 2. *de Legib. c.* 9. *extr.* Deorum Manium jura ſancta ſunto. ¶ Matonymice accipitur pro Inferis, hoc eſt loco, quo animæ continentur. *Virg.* 1. *Georg. v.* 243. Maneſque profundi. *Id.* 4. *Æn. v.* 387. Hæc manes veniat mihi fama ſub imos. ¶ Item pro pœnis, ſupplicia, furus. *Virg.* 6. *Æn. v.* 743. Quiſque ſuos patimur manes. Ubi *Servius*, Manes, ideſt ſupplicia, quæ ſunt apud Manes: vel Genios dicit, quos cum vita ſortimur. Adde *Stat. ſ. Theb. v.* 84. ¶ In ſingulari num. *Apul. de deo Socrat.* Nomine Manem deum nuncupant. ¶ Reſtæ caſus erit *Manis*.

MANGO, onis, m. *venditor*, *e mercante di nomi*, *πωλητὴς ἀνδραποδώδης*, *ἀνδραποδιστὴς*, venalitius, ſeu qui homines, præſertim pueros, puellaſque, vendit: a *μάγγανον*, quod inter alia pharmacum, & fucum notat. Solebant enim orangones fuco colorem falſum inducere mancipiis, ut ea carius venderent. *Martial. l.* 1. *epigr.* 59. Millia pro puero centum me mango poposcit. *Id. l.* 9. *epigr.* 7. Non puer avari ſectus arte mangonis, Virilitatis damna moereat erepta. *Plin. l.* 24. *c.* 6. *ſub fin.* Reſina illiniatur teretis corporibus, mangonum maxime cura, ad gracilitatem emendandam. *Id. l.* 30. *c.* 5. *ad fin.* Item mangonibus, ut languo tardior ſit pobeſcantium. *Quintil. l.* 8. *c.* 15. *c med.* Mangones, qui colorem fucu, & verum robur inani ſagina meatiuatur. ¶ Dicitur etiam de eu, qui merces polit, ut pluris vendat. *Plin. l.* 37. *c.* 13. Efficaciſſimum aaperimeato aſcuſant mangones gemmarum. *Id. l.* 12. *c.* 20. mangones dicit eos, qui circa unguenta laborant, ut gentiora fiant. *& lib.* 23. *c.* 1. *a med.* qui circa vina. Narrat *Sueton. in Veſpaſ. c.* 4. *multorum* probri loco dictum fuiſſe Veſpaſianum, quod mangonicum quæſtum exerciuiſſet. Ex quo intelligimus, *mangones* dictos etiam, qui jumenta mercarentur, & venderent. *Veterinere de cavalli*. Similiter vocaſi poſſunt, qui gallinarum ſaginam exercent, quia eorum artificium *Plin.* appellat *mangeninm*, *l.* 10. *c.* 50.

MANGONICUS, a, um, *σοφιστικὸς*, ad mangonem pertinens. *Plin. l.* 21. *c.* 26. Radia hyacinthi bulbacea mangonica venalitiis pulcre nota. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 4. Ad Mangonicos quæſtus deſcendere.

MANGONITUM, ii, n. *μαγγανεία*, artificium, quod ad res facilius vendendas adhibetur. *Plin. l.* 22. *c.* 50. Nec tamen in hoc mangonio quicquam intum placet.

MANGONIZATUS, a, um, *abbellito*, *effeggiato*, *arnaſcato*, mangonis artificio ornatus, fucatus, lenocinio politus. *Plin. l.* 9. *c.* 54. Primæ penſiles invenit balineas, ita mangonizatas villas ſubinde vendendo.

MANGONIZO, as, avi, atum, *imbellettare*, *effeggiare*, *abbellire*, mangonico artificio polio, fuco, adorno, ut gratiam rei pretiumque conciliem. *Plin. l.* 32. *c.* 10. *a med.* Pilothrum eſt thyni ſanguis: jecur attam tritum, miataque cedria, plumbea pyxida aſſervatum. Ita pueros mangonizavit Saipe abſtetrix. *Id. l.* 23. *c.* 1. *ante med.* Succus illitus lætiore quodam colore, & cutis teneritate mangonizat corpora.

MANI. V. *Mane*.

MANIA, æ, ſ. matet Larium, quam capitibus allii aut papaveris placabant, aut effigie ſuſpenſa, olim etiam pueri ſanguine. *Verr. l.* 8. *L. L. c.* 38. & *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 7. *ad fin.* ¶ *Manie* etiam dicuntur infantum terriculamenta, turpes deformeſque perſonæ, quibus nutrices pueris parvulis minitantur, ut ait *Feſt.* Hoc ſenſu uſurpat *Arnob. ſub fin. l.* 6. ¶ Denique *Mania* prænomen eſt muliebre. *Varr. loc. cit.* Et apud *Veget. de re Veterin. l.* 3. *c.* 2. *a med.* eſt morbus boum, qui iis eripit ſenſum, ut nec audiant more ſolito, nec valeant. Porro *mania*, Græce furorem, inſaniam ſignificat. V. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 5.

MANICÆ, arum, ſ. *monache*, *guanti*, χειρίδες, pars veſtis, qua brachia & manus teguntur: a *manus*. *Virg. Æn.* 9. *v.* 616. Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. *Terent. de Germ. c.* 17. Feminæ lineis amictibus velantur, partemque veſtitus ſuperioris in manicas non extendunt, nudæ brachia ac lacertos. V. *Chryſoſtom*. De operimentis manuum, *Plin. l.* 9. *ep. ſ. a med.* Ad latus notarius cum libro, & pugillaribus: cujus manus hieme manicis muniebantur, ut ne cæli quidem aſperitas ullum ſtudii tempus eriperet. *quanti*, *manicotti*. Sic manicas de pellibus *Pallad.* memorat in *fin. l.* 1. iotar ea, quæ vel in ſilvis, vel in vepribus ruſtico operi, & venatorio apta ſuot. Huc pertinere videtur illud *Cor. Phil. 11. c.* 81. Quamquam miror, tamdiu morari Antonium. ſinlet animi accipere ipſe manicas, nec diutius obſidionis metum ſuſtinere. *vedel.* itineris & fugæ cauſa, cujuſquemodi nimirum fuerunt. De manicis militaribus, quibus brachia & manus contra tela & enſes muniuntur, *manopole*. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 255. Balteus, & manicæ, & criſtæ, cruriſque ſiniſtri Dimidium tegmen. ¶ Suot etiam, quibus manus ligantur, *monette*: ſicut *pedicæ*, quibus pedes. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 38. Ubi manus manicæ complexæ ſunt, atque adductæ ad trabem. *Virg.* 2. *Æn. v.* 146. manicas atque arcta levari Vincla jubet Priamus. *Horat. l.* 1. *ep.* 16. *in fin.* in manicis & Compedibus ſævo te ſub cuſtode tenebo. *Virg.* 4. *Georg. v.* 439. manicisque jacentem occupat. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 462. truces manicæ. *Plaut. Capt.* 3. 5. 1. Jaicere alicui manicas. *Id. Meſtell.* 5. 2. 17. Manicas connectere. *Sil. l.* 17. *v.* 141. Addere alicui vincla & manicas. ¶ De ferreis manibus, quibus in navali prœlio naves hoſtium capiantur (V. Harpago *rampicone*.) *Lucan. l.* 3. *v.* 565. Aſt alias manicæque ligant, tereteſque catenæ, Seque tenent remis. ¶ Translate *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 313. Si laqueis, manicis, pedicis mens irretita eſt.

MANICATUS, a, um, adject. manicas habens, manuleatus. *Cic. Cæcil.* 2. *c.* 10. Quos pexo capillo nitidos, manicatis & talaribus tunicis videtis. V. *Chirodota*. ¶ *Pellex manicata* apud *Colum. l.* 12. *c.* 8. *ante med.* & *lib.* 11. *c.* 1. *a med.* ſunt manicæ da pellibus (ut eas vocat *Pallad. in fin. l.* 1.) & una cum ſagittis cucullis recenſentur, ad arcendos ventos, frigora, & imbres.

MANICON, *μανικὸν*, cognomimtus eſt genus trychni, fruticis, cujus ſuccur infaniam facit. *manin* enim inſania eſt. *Plin. l.* 21. *c.* 31.

MANICULA, æ, ſ. *manina*, *χειρίον*, parva manus. *Plaut. Rud.* 4. 4. 126. Duæ connexæ manicuiæ, & ſucula. Adde in *Pſend.* 5. 2. 16. ubi *Bothormus* voluit legi *mammicula*, vel *mammillula*. Sed *Salmaſ.* nihil mutat: & quidem recte. ¶ Manicula item dicitur transverſa regula in ſtiva aratri, ita dicta, quod manu bubulci teneatur: qui quaſi eſt remo inter boves. Ita *Varr. l.* 4. *de L. L. r.* 31. ubi Al. leg. *manibule*.

MANIFESTARIUS, a, um, *manifeſto*, *patente*, *chiaro*, idem quod manifeſtus, & qui negari non poteſt. *Plaut. Aulul.* 2. 4. 10. Capio fuſtem, obtrunco gallum, furem manifeſtarium. *Id. Mil.* 2. 5. 34. Manifeſtaria res eſt. *Id. Trin.* 4. 2. 50. Teneo hunc manifeſtarium. *convinte*. *Gell. l.* 1. *c.* 7. Ne, ut in Planti comœdia (*Bacch.* 4. ſ. 77.) mœchus, ita in Ciceronis oratione ſolœciſmus eſſet manifeſtarius.

MANIFESTATIO, onis, ſ. *manifeſtazione*, δήλωσις, actus manifeſtandi. *Auguſtin. l.* 20. *de Civ. Dei, c. ult. a med.* Per ſuæ præſentiæ manifeſtationem. *Sulpic. Sever.* 3. *dial. c.* 4. Tantæ manifeſtatione virtutis.

MANIFESTATOR, oris, m. *manifeſtatore*, qui manifeſtat. *Non. cap.* 2. *n.* 46. Hujus rei manifeſtator eſt Lucretius libro VI.

MANIFESTATUS, a, um, *manifeſtato*, patefactus. *Auguſtin. l.* 4. *de doctr. Chriſtian. c.* 12. *ſub fin.* Per ſe ipſa, quoniam vera ſunt, manifeſtata delectant.

MANIFESTE. V. in voca ſequenti.

MANIFESTO, adverb. *manifeſtamente*, *patentemente*, *evidentemente*, *ευφανῶς*, aperta, clare, palam, non obſcure. *Cic. Cæcil.* 3. *r.* 2. Ut tota res a vobis manifeſtu deprehenderetur. *Id. pro Cinent. r.* 14. *extr.* Facinus manifeſto compertum. *Id. de clar. Orat. cap.* 80. Cum judicia mortis ſe comperiſſe manifeſtu, & manu tenere diceret. *Plin. l.* 36. *c.* 22. Manifeſto apparet. *Id. l.* 9. *c.* 45. Maoifeſto oſtaudunt. *Plaut. Caſ.* 2. 3. 19. Perii! manifeſto miſer teneor. *Id. Pœn.* 3. 5. 40. Maoifeſto fur es mihi. *b. v.* fur manifeſtus: *Id. Aſin.* 5. 2. 26. Jam faxo, ipſum luminem manifeſto opprimas. *Io trovi ſul fatto*. *Tacit. 2. Hiſt. c.* 88. Quanto magis occultare pavorem uſtebantur, manifeſtius pavidi. *& lib.* 4. *c.* 23. Quo diſcreta virtus manifeſtius ſpectaretur. *Apul. in Apolog.* Ut omnibus manifeſtiſſime pateat. *Scævola Dig. lib.* 33. *tit.* 2. *leg.* 32. *ad fin.* Manifeſtiſſima probare aliquid. ¶ In aliquo ea allatia es *Cicer.* locis al. leg. *manifeſte*: quod legitur etiam apud *Apul. l.* 6. *Metam.* bis.

MANIFESTO, ar, avi, atum, a. 1. *manifeſtare*, *far paleſe*, *moſtrare*, *quaſi*, manifeſtum reddo, palam facio, prodo, oſteudo, declaro. *Ovid. Metam.* 13. *v.* 205. Ipſe notos galeæ, claro radiantis ab auro, Inſidias prodet, manifeſtabitque latentem. *Juſtin. in fi. cap.* 6. *l.* 24. Multa ibi viſontur munera, quæ reddentium vota gratam voluntatem manifeſtant. *Id. l.* 12. *c.* 3. Odium eos omnium popnlorum aſſe: quod vel in eo manifeſtari, quod, &c.

MANIFESTUS, a, um, *manifeſto*, *patente*, *evidente*, *chiaro*, *e che ſi tocca con mano*, *ενφανὴς*, clarus, patens, apertus, palam & in promptu poſitus, teſtatus, perſpicuus: quaſi *manu* tecretur, ita ut negari, aut diſſimulari non poſſit: & ſæpius in malam partem ſumitur. *Virg.* 3. *Æn. v.* 150. Penates viti aote oculos adſtare jacentia Infomnis, multa manifeſti lumina, qua ſe Plena per infertes fundebat Luna feneſtras. *Cic.* 2. *Verr. c.* 16. Ejuſmodi res, ita notas, ita teſtatas, ita magnas, ita manifeſtas proferam, ut, &c. *Id. pro Roſc. Amer. r.* 34. Res apertæ & manifeſtæ. *Id. Cæcil.* 3. *c.* 5. Scelus manifeſtum atque deprehenſum. *Gell. l.* 11. *c. ult.* Manifeſtum furtum eſt, ut ait Maſſurius, quod deprehenditur *dum fit*. *mentre ſuppo.* (V. *Ulpian. Digeſt. lib.* 47. *tit.* 2. *leg.* 3. *&* 5.) *Plaut. Men.* 4.

2. 29. Nec magis manifestum ego hominem unquam ullum teneri vidi. *prò convicta*. Sic *Cic. Verr. 4. c. 73.* Manifestus in rebus hominem jam teneri videbitis. *& cap. 78.* Teneri io manifesto peccato. *Quintil. l. 10. c. 3.* Manifestus est etiam ex upere ipso labor. *& lib. 12. c. 2. a med.* Hæc si ratione manifesta non essent, exemplis tamen crederemus. *Ovid. de nuce, v. 3.* Obruere illa solet manifestos pœna nocentes. *Sallust. in Catil. c. 42.* Legatis præcipit, ut dent operam, ut conjuratos quam maxime manifestos habeant. *Trajan. ad Plin. l. 10. ep. 98.* Qui negaverit, se Christianum esse, idque re ipsa manifestum fecerit. *Plin. l. 9. c. 40.* Æquorare singulos, manifestum facit macias. *Id. l. 2. c. 16.* Manifestum est, ab exortu matutino latitudines scandi. *Id. l. 21. c. 25. a med.* Manifestior frans. *Id. l. 37. c. 10. a med.* Manifestissimum asamplum. *Quintil. declam. 14. c. 2.* Manifestissimum scelus. *Liv. l. 40. c. 9. extr.* Habere aliquid pro manifesto. ¶ Qua in re quis manifesto tenetur, ea res elegunter in genitivo ponitur. *Plaut. Truculi. 1. 2. 30.* Manifestam mendacii, mala, in teneo. *convicta, patentemente ea res. & Sallust. in Jug. cap. 39.* Manifestus sceleris. *& in Catil. c. 56. extr.* Manifesti rerum capitalium. *Tacit. 14. Ann. c. 29. ambitionis. & lib. 4. c. 53.* Ne offensionis, aut metus manifestus foret. *per non dar a conoscere d'esser disgustato, o d'aver paura.* Sic *Ovid. 5. Fast. v. 313.* per quod fierem manifesta doloris. *Tacit. Ann. l. 12. c. 51.* Spirans, ac manifesta vitæ. *dando manifesti segni di vita. & lib. 15. c. 54.* Ipsæ mœstus & magnæ cogitationis manifestus erat. *Senec. l. 4. quæst. nat. c. 2. ante med.* Manifestus novarum virium Nilus. ¶ Cum infinito *Tacit. 2. Ann. c. 57.* Atros, ac dissentire manifestus. *Aull. Gell. de Oratorib. c. 16.* Ipse fame manifestus est, jamdudum in contrarium accingi. *Paul. Dig. lib. 30. leg. 33.* Nisi ipse testator ex scriptura manifestissimus esset, verumque eorum solidum accipere voluisse.

MANILIANUS, a, um, *&c*

MANILIUS, a, um, adject. a Manilio nomine Romano, ut Manilliana lex. *Cic. 2. de Orat. c. 58.* ubi al. leg. *Mallianus.* Et lex Manilia, apud *eund. in Orat. c. 29.* scil. lata a C. Manilio trib. pleb. de Cn. *Pompejo* ad bellum Mithridaticum deligendo: de qua ipsius *Cicer.* extat oratio.

MANILIUS, ii, nomen propr. R. civis. M. Manilius, astronomus, & poeta Romanus, virit postrema Augusti ætate, scripsitque poema eruditum & jucundum *Astronomicon*, siloque illorum temporum non indigno: quod tamen mutilum ad nos pervenit. Sunt, qui peregrinum fuisse dicunt, non Romanum: fuit etiam, qui ad Theodosii, & Arcadii Honoriique ætatem eque vitam transferunt: sunt denique, quibus non *Marcus*, sed *Cæsar*, non *Manilius*, sed *Manlius* dicitur. De quibus omnibus V. *Jos. Scalig. prolegom. in Manil. & Alb. Fabric. Biblioth. Lat. l. 1. c. 18.*

MANIOLÆ, arum, f. parvæ maniæ, h. a. terriculamenta puerorum. *Festus* in *Maniæ*. V. *Maniæ*.

MANIONEOS, i, *μανιονεὸς*, furiosum reddens: a *μανία*, furor, & *νεὸω*, facio. Hoc etiam nomen inter alia multa habet herba hyoscyamus, teste *Apul. de herb. c. 4.*

MANIOSUS, insanus, furiosus. Quidam legunt apud *Ammian. l. 28. c. 4.* (*al. c. 11.*) sed lectio est valde incerta.

MANIPRETIUM. V. *Mumpretium.*

MANIPULARIS, (*& per syncop.* Manipfaris, *apud Poetas*) e, ad manipulum pertinens. *Manipulares milites* sunt gregarii, qui ad eundem manipulum militarem pertinent. *Ovid. 3. Fast. v. 117.* Pertica suspensos portabat longa manipios: Unde manipiaris nomina miles habet. *Cæs. l. 7. B. Gall. c. 47. in f.* L. Fabius centurio, tres sunt nactus manipulares, atque ab iis subleuatus, murum ascendit. *Id. l. 3. B. Civ. c. 91.* Crassous avocatus, qui superiore anno primum pilum duxerat, sequimini me, inquit, manipulares mei qui fuistis. *& Tacit. 1. Ann. c. 21.* Ciere modo nomina singulorum, modo centuriam quisque, cujus manipularis erat. *Cic. Attic. l. 9. ep. 10.* Me una hæc res torquet, quod non Pompejum, tanquam unus manipularis, secutus sim. *cum an simplici fidata. & Tacit. 1. Ann. c. 20.* Rufus diu manipularis, dein centurio, mox præfectus. *Id. 2. Hist. c. 46.* Plotius Firmus, e manipularibus quondam, tunc vigilibus præpositus. ¶ *Manipulares judices*, qui a manipulis, seu e gregariis militibus electi sunt. *Cic. 2. Phil. c. 8.* Addo etiam judices manipulares ex legione Alaudarum. Sic *manipularis imperator* dicitur *a Plin. in f. cap. 11. l. 33.* C. Marius, quia e manipulari milite ad summum imperatorium gradum evectus fuerat.

MANIPULARIUS, a, um, adject. idem quod manipularis. *Suetan. in Calig. c. 9.* Manipularia habitu inter milites educabatur.

MANIPULATIM, *in fasces, in manus*, per manipulos. *Plin. l. 22. c. 13.* Amomi frutex carpitur cum radice, manipulatim lenites componitur. ¶ In re militari. *Liv. l. & esp. 8.* Manipulatim structa acies. *Tacit. 1. Hist. c. 82.* Manipulatim allocuti sunt Licinius Proculus, & Plotius Firmus. *Sisenn.* apud *Non. c. 2. n. 561.* Condensiores manipulatim restitere hostibus instituissent. ¶ Urbanus *Plaut. Pseud. 2. 2. 48.* Manipulatim mihi munigeruli facite ante ædes hic adsint.

MANIPULUS, *& Poet. per syncop.* Manipfus, li, m. *manipolo, bracciata, manata*, χειρὰς, manualis herbarum fasciculus, quem manu quis apprehendit metendo: a *manus*, quod manum impleat. *Ifid. l. 18. c. 3. Plin. l. 18. c. 28.* Allegarique manipulos mille ducentos. *Virg. 3. Georg. v. 307.* filicumque manipiis Sternere humum. *Varr. l. 1. R. R. c. 49.* Manipulos de herba facere. *Colum. l. 2. c. 19.* vincira. *& lib. 11. cap. 2. ante med.* nhligare. *Plin. l. 28. c. 30.* Culmum siccatum in manipulus convolvere. *Colum. l. 10. v. 313.* nexus disserre manipios. ¶ *Manipulus* in re militari, Ἀκχίς, στεῖρα, erat eorum pedituin agmen, quod unum signum sequabatur, *compagnia, bande*. Inde nomen habuit, quia Romulus coacta pastorum manu, eaque in centenos homines distributa, perticas manipulis foeni varie vinctas dedit, ut scribit *Aurel. Victor de orig. pop. Rom. c. 22.* Hinc *Ovid. 3. Fast. v. 127.* Pertica suspensos portabat longa manipios: Inda manipiaris nomina miles habet. ¶ Constabant itaque tunc primum manipuli centenis militibus: deinde auctus est hic numerus ad ducenios. Scribit enim *Cæsar* apud *Gell. l. 16. c. 4.* in legione fuisse centuriae senaginia, manipulos autem triginta. *Cæs. l. 2. B. Civ. c. 28.* Adeo ut, paucis mutatis centurionibus, iidem ordines, manipulique manerent. *Id. l. 2. B. Gall. c. 25.* Cohortatus milites, signa inferre, & manipulos laxare jussit. *& lib. 6. cap. 33.* Continere ad signa manipulos. *Tacit. 12. Ann. c. 38.* Præfectus, & octo centuriones, ac promptissimus quisque manipulus cecidere. *Lips.* leg. a *manipulis*. Adde *Sisenn.* apud *Non. c. 18. n. 25.* Urbine *Tertull. Exh. 4. 7. 6.* Ubi centurio est Sanga, & manipulus furum *& brasco*. ¶ In illo *Virg. Æn. 11. v. 870.* Disjectique duces, dafolatique manipli; *Servius* manipse signiferos ipsos intelligit, a militibus fugæ deditis desertos. ¶ Videtur *manipulus* proprie dici de pedite: quare contra equitem ponitur in illo *Valer. Flacc. l. 5. v. 591.* Dives Aron: croceos sic illius omnis adores Jactat eques, nudis sic ast coma culta manipiis. De equite tamen *Sil. l. 4. v. 316.* undique nudi Affiliunt frenis, infrenatique manipli. ¶ *Manipulum* neutr. g. habent quidam Codices *Spartiani in Adrian. c. 10.* Inter manipula vitam, &c. teste *Solinio.*

MANIUS, ii, m. *Mânes*, prænomen, quo Romanorum quidam appellati fuere, quod mane nati essent, ut Lucii dicebantur, qui prima luce nascebantur. Ita *Paul. ex Fest.* item *Varr. l. 8. de L. L. c. 38.* ¶ Hoc prænomine appellatus est Martius quidam, qui (*ut* scribit *Plin. l. 18. c. 3.*) in summa annonæ caritate populo singulos frumenti modios singulis assibus vendidit. ¶ De alio Manio hæc habet *Festus*: Manius agrum Neotorensem (*prope Aretium*) Dianæ consecravit: a quo multi, & clari viri orti fuere, & per multos annos fuerunt. Unde proverbium: Multi Manii Ariciæ. Asinus Capito longe aliter sentit. ait enim turpes & deformes significari, quia *manie* dicuntur deformes personæ (*quibus pueri terrentur. V. Manes.*) & Ariciæ genus panis fieri, qui manici pares appellantur. Hæc *Festus*. Huc pertinet illud *Pers. sat. 6. v. 55.* accedo Bovillas, Clivumque ad Virbi: præsto ast mihi Manius heres. Ubi *Manius* pro Ariceno aliquo homine ponitur. ¶ *Manius* inscribitur una ea Satyris Menippeis *Varronis*.

MANLIANUS, a, um, ad Manlium pertinens, quod est nomen Romani hominis. Hinc *Manliana imperia*, de quibus V. in *Imperiosus. Cic. 2. de Fin. c. 31.* Vide, ne istæ sint Manliana vestra, aut majora etiam, si imperes quod facere non pudeat. ¶ *Manliana mala* genus malorum, a quodam inficete Manlio, ut aolligitur ex *Plin. l. 15. c. 14.* ¶ *Manliauum* villa fuit Ciceronis, ut Cumanum, Tusculanum. *Ick. 2. ad Q. Fr. ep. 1. cap. 1.*

MANLIUS, a, um, ad Manlios pertinens, ut *Manlia gens*, apud *Fest.*

MANNA, æ, f. *grano d'incenso, manna*, mica turis. *Plin. l. 12. c. 14. de ture.* Micas concussu elisas mannam vocamus. *Id. l. 29. c. ult. ante med.* Viperam in fidali coroburere, addim foniculi fucco, & turis manna una. ¶ *Mannam croci non* uno in loco memorat *Veget. de re Veterin. ut lib. 2. c. 30. lib. 3. c. 24. a med.* &c. & crocum siccatum, & in usus medicinæ reconditum significat. ¶ De manna Hebræorum (neutr. indeclin.) quod quidam *manahat*, h. e. mel aeris vocant, *Tertull. de cornu Cbr. c. 6. sub fin.* Legimus, manna efui populo fuisse.

MANNULUS, li, m. *biderio, rovere*, diminut. a *mannus*, sed idem fere significans. *Plin. l. 4. ep. 2.* Habebat puer mannulos multos & vinctos, & solutos. *Martial. l. 12. epigr. 24.* Nusquam est mulio: mannuli racebunt.

MANNUS, i, m. *cavallo, palafreno, cavallo da viaggio, o da compagna*, equus itineri aptus, & præsertim sbedæ trahendæ. Sic aoin a Latinis usurpatur. Videtur alle peregrina vox, & quidem Gallica, ut est apud *Vess. in Etymol.* nam a *manu* ejus originem dacere, quod scil. consuetudine manum familiarius sequatur, ineptum est. *Isid. lib. 12. Orig. c. 1. post med.* definit, equum breviorem, quem vulgo *brunum*, vel *brunicum* vocant: quæ *nooostra* sunt, & corruptuntur a Critticis *burrichus*, vel *burrichum*. Nam in *Gloss.* legitur: Mannis, *palfroy*. Porro *palfroy Salmas.* interpretatur burrum, quasi de equis rufis proprie olim dictum sit. *Lucret. l. 3. v. 1076.* Currit agens mannos ad villam præcipitanter. *Propert. l. 4. el. 8. v. 25.* Huc mea detonsis vecta est Cynthia mannis. *Horat. l. 3. od. 27. v. 6.* Rumpit & ferpens iter institutum, Si per obliquum similis lagittæ Terruit mannos. *Id. epod. 4. v. 14.* Et Appiam mannis terit. *Id. l. 1. ep. 7. v. 76.* Impositus mannis. *Ovid. 2. Amor. el. 17. sub fin.* rapientibus effeda manois, Ipsa per admissæ concuta loca jubas. *Senec. ep. 87. ante med.* Ita non omnibus obesis mannis, & adurconibus, & tolutariis præferres unicum illum equum a Catone defrictum? ¶ *Mannus* apud priscos Germanos nomen dei ejus gentis fuit. V. *Tacit. de German. c. 2.*

MANO, as, avi, atum, n. 2. *fluire, gemere, colare, scorrere, fluire, uire*, fluo. Quidam ducunt a *vâna*, scaturigo (per metath.) quod a *vie*, fluo. Alii a *manis*, rarus. Proprie enim, inquit *Fest.* dicitur manare, cum humor ex integro, sed non solido nimis, per minimas suas partes erumpit: quod ex Græco tenuitur, quia illi non satis solidum *manôs* dicunt. Ita *Festus*. Sed universim usurpatur de humoribus utcumque fluentibus. Porro res, quæ manat, tum in recto casu ponitur, tum in ablativo, tum Græca ratione in accusativo. *Horat. l. 3. od. 11. v. 19.* famesque manat Ora trilingui. *Id. l. 1.*

l. 2. *ep.* 17. *v.* 59. licet illi plurime manet Lacryma. *Virg.* 3. *Georg. v.* 310. Læta magis preſſis manabunt flumina mammis. *Ovid. 9. Metam. v.* 664. fons nigre ſub ilice manat. *& lib.* 13. *v.* 887. Puniceus de mole cruor manabat. *& lib.* 20. *v.* 500. tapidæ manant ex arbore guttæ. *& lib.* 1. *ex Pont. ep.* 1. *v.* 68. meæ tabida fato De nive manantis mare liqueſcit aquæ. *Lucret. l.* 5. *v.* 1254. Manabat venit ferventibus io loca terræ Concava conveniens argenti rivus, & auri. *& lib.* 6. *v.* 944. Manet item nobis a toto corpore ſudor. *Cic.* 1. *de Divin. o.* 34. Herculis ſimulacrum multo ſudore manavit. *Liv. l.* 1. *e. pauule.* Cultrum manantem cruore præ ſe tenens. *Horat. l.* 1. *ep.* 19. *v.* 43. fidio enim, manare poſſica mella Te ſolum. *Plin. l.* 14. *c.* 20. Arbores ſuco umnantes picem refluemque. *Id. l.* 37. *c.* 10. *a med.* Indica gemma in attritu ſudorem purpureum manat. ¶ Dicitur & de aliis rebus utcumque fluentibus, ſerpentibus, & ſe diffundentibus. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 15. Aer, qui per cauria manat. *Lucret. l.* 6. *v.* 927. Nec varii ceſſant fontibus manare per aures. *Plin. l.* 35. *c.* 6. Rubrica ægilopas manare prohibet. *Coſull. carm.* 64. *ad Herculem*, in *fine*. Huic manat triſti conſcius ore rubor. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 19. *extr.* Multa e luna manant, & fluunt, quibus animantes alantur, augeſcantque. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 2. Manat dies ab oriente. *Feſtus*: Manare ſolem uetiqui dicebant, cum ſolis orientis radii ſplendorem jacere cæpiſſent. ¶ Translate eſt diffundi, diſſeminari, diſpergi, *diffonderſi, ſparrere, ſpanderſi. Cic. Phil.* 1. *c.* 2. Cum ſerperet in urbe infinitum umlum, idque manaret in dies latius. *Id. pro Planc. o.* 23. *ad fin.* Neque ego, ſi fontem umlediti reperistis, ut diffimuletis, unquam poſtulo: ſed ſi quid ſine capite manabit, &c. *h. e.* ſine auctore ſpargetur. *Liv. l.* 2. *c.* 49. Manat tota urbe rumor. *Cic. Catil.* 4. *ext.* 6. Latius opinione diſſeminatum eſt hoc malum: manavit non ſolum per Italiam, verum etiam tranſcendit Alpes, & obſcure ſerpens, multas jam provincias occupavit. *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 25. Differendi ratio per omnes partes ſapientiæ manet & fundituſ. *& cap.* 3. Eorum nomen uſque ad Pythagoræ manavit ætatem. *Liv. l.* 24. *o.* 18. *in fin.* Manevit ea benignitas ex urbe etiam in caſtra. *Cic.* 3. *Offic. cap.* 17. Fidei bonæ nomen manat latiſſime. ¶ Pro oeiri, venire, deſcendere, proficiſci. *Id. Phil.* 14. *c.* 6. Cum eriſtis a Mutina fama manaret. *Id.* 1. *Offic. c.* 43. Omnis honeſtas manet a partibus quatuor. *Id. Parad.* 3. *c.* 1. *extr.* Recte facta a virtutibus proficiſcuntur, peccata ex vitiis manant. *Id.* 3. *de Orat. c.* 62. Ab Ariſtippo Cyrenaica philoſophia manavit. *& lib.* 2. *c.* 27. A capite, quod velimus, arceſſere; & unde omnia manant, videre. *Nemeſian. in Cynog. v.* 127. *de canibus*. quorum proles de ſanguine umnat libero. *& verſ.* 210. Eſt etiam canibus rabies, letale periculum, Quod ſeu cæleſti corrupto ſidere manat, &c.

MANON, i, *n. unis*, ſpongiæ genus minus ſpiſſum, & mollius: a μανὸς, rarus. *Plin. l.* 9. *c.* 45.

MANSIO, onis, f. *dimorauza, ſoggiorno, il trattenerſi in qualche luogo, dwamoi*, actus manendi in aliquo loco, mora. *Cic. Fam.* 4. *ep.* 4. *ad fin.* Is ſæpe mecum de tua manſione, aut deceſſione communicat. *Id. Attic. l.* 8. *ep.* 23. a *med.* Cautior certe eſt manſio, honeſtior exiſtimatur trajectio. *& lib.* 9. *ep.* 5. Sunt iſta difficillima, diſceſſus Aſpinum, manſio Formiis. *Terent. Phorm.* 5. 8. 23. Itiones crebræ, & reanſiones diutinæ Lemni. *Cic.* 3. *de Fin. o.* 18. Exceſſus e vita, & in vita manſio. *Turpil.* apud *Non. c.* 2. *n.* 488. An oblita, obſecro, es ejus crebras mucſiones ad umicam, & ſumpti largitatem? ¶ Itere locus ubi manetur, *ſtanza. Pallad. l.* 1. *tit.* 9. *de ſtabulis vallo*. Ut ad habitationem breviter collecta & æſtati, & hiemi præbeat reanſiones. *& ſub fin.* Si æſtivæ manſiones ſunt, Orientem aſpiciant. *Plin. l.* 18. *c.* 23. *ſub fin.* Sub dio retibus incluſa pecorum umanſione. ¶ Hinc ſæpe *manſiones* ſunt diverſoria, ſeu loca, ubi iter facientes noctu quieſcunt, *alberghi, oſterie, poſate, ἀναπαυλαί, ἀναγωγεῖα*. Unde itinera aliquando manſionibus diſtinguuntur, & *manſio* ponitur pro itinere unius diei, quod varia ſpatii reanſura deſinebatur, pro viarum aut facilitate, aut aſperitate. *Sueton. in Tito, c. pen.* Sabinos petit aliquanto triſtior: deinde ad primam ſtatim manſionem febrim uctus, &c. *Plin. l.* 12. *c.* 14. Pagus Sabæorum in monte excelſo, a quo octo umanſionibus diſtat regio eorum tuniſere. *vero giornate*. ¶ In re militari. *Lamprid. in Alex. Sev. o.* 45. Itinerum dies publice proponebantur, ita ut edictum penderet ante menſus duos, in quo ſcriptum eſſet: *illo die, illa hora ab urbe ſum voiturus, & in prima manſione manſurus*: deinde per ordinem manſiones, deinde ſtativæ, &c. ¶ Sic *manſiones camelorum* ſunt loca, in quibus canali vehentes onera morantur in itinere. Hæ diſtinguuntur æquationibus. nam in aridis & incultis locis putei erant, ad quos cum perventum erat, cameli aquabantur, *poſate. Plin. l.* 6. *c.* 23. a *med.* A Copto camelis itur, aquetinnum retiona manſionibus diſpoſitis. *Id. l.* 12. *c.* 14. *ad fin.* Abeſt a Gaza 4436. millia paſſuum, quod dividitur in manſiones camelorum ferazginta quinque. ¶ *Mala manſio*, genus privatæ coercitionis, qua ſervus, aut alius quiſpiam, in quem habenda eſſet quæſtio, in tabula vinctus extendebatur, tum cuſtodiæ cauſa, tum pœnæ. *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 10. *leg.* 15. *poſt med.* Quæſtionis verbo etiam eo, quam malam manſionem dicunt, continebitur. *Id. lib.* 16. *tit.* 3. *leg.* 7. Si hominem apud ſe depoſitum, ut quæſtio da eo haberetur, ne propterea vinctum, vel ad malam manſionem extenſum, ſequeſter ſolverit.

MANSITO, as, *n.* 1. *abitare, ſtare*, frequentativum a *maneo*, unnto, converſor, habito, dego. *Plin. l.* 10. *c.* 3. Pygargus in oppidis manſitat, & in campis, olbicante cauda. *Tacit. 14. Ann. cap.* 42. Cum vetere ex more familiam omnem, quæ ſub eodem tecto manſitaverat, ad ſupplicium agi oporteret. *& lib.* 13. *c.* 44. Haud ambiguæ percuſſor, quippe manſitaſſe una convincebatur. *E offerſi tre-*

otto più d' una volta inſieme. Adde locum in *Suppoſuit Amphitr. Plautum*, ſi quæ illis in Latinitate auctoritas eſt, *ſcena, qua incipit*, Dii voſtram fidem, *verſ.* 3. mutatus Atticos in Arcadis homines, Et ſævas belluas manſitaſſe, nec unquem denuo parentibus cognitos. *h. e.* belluas emanſiſſe. Simile quid narrat *Plin. l.* 8. *c.* 22. de homine lo lupum verſo. Perperam autem quidam putarunt, hoc loco eſſe frequentativum a *mando, is*.

MANSOR, oris, m. incola, habitator, hoſpes, qui alicubi manet. *Sedul. l.* 4. *v.* 294. Et faciat tenues tanto manſore capaces. Adde *Auctor. form.* 171. *de Temp. olim vredirum Auguſtin.*

MANSTOTOR, oris, m. qui manu tenet, & tuetur, et *manceps* quæ manu capit. Tribuitur *Plauto*, & quidem de muliere dictum, *Truculent.* 4. 4. 6. ubi al. alite⁊ leg.

MANSUCTUM, edacem, a mandeodo ſcilicet. *Feſtus*.

MANSUEFACIO, is, ei, actum, e. 3. *manſuefore, addolcire, ammanſare, πραΰνω, ἡμερόω*, manſuetum facio, mitigo, placo. *Quinctil. l.* 9. *c.* 4. *ſub init.* Manſuefacimus animalia? indomita naſcuntur. ¶ Transfertur ad homines. *Liv. in fin. cap.* 54. *l.* 3. Paulatim permulcendo tractandoque manſuefecerent plebem. *Apul. de Manda*. Leges ad manſuefaciendos homines ſunt inventæ.

MANSUEFACTUS, a, um, *manſuefatto, addomeſticato, ammanſato, ἡμερωθείς*, cicuratus, domitus, mitigatus. *Colum. l.* 7. *c.* 2. *a med.* Ariſtes feros manſuefactos tecto ovibus admiſit. *Plin. l.* 8. *c.* 27. *extr.* Auguſtus tigres primus omnium Romæ oſtendit in cavea umanſuefactum. *Id. l.* 10. *c.* 23. Grues manſuefactæ laſcivunt. ¶ Transfertur ad homines. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 25. a *med.* A quibus manſuefacti & eruditi, e neceſſariis artificiis ad elegantiora defleximus. *Juſtin. l.* 43. *c.* 5. Poſita & manſuefacta barbaria, uſum vitæ cultioris didicerunt. ¶ Metaphorice eſt & illud *Plin. l.* 34. *c.* 9. Æs attritu domitum, & conſuetudine mitoris veluti manſuefactum.

MANSUEFIO, is, *n. manſuefarſi, addomeſticarſi, πραΰνομαι, ἡμερόομαι*, manſuetus fio, cicuror, domor. *Cæſar l.* 6. *B. Gall. c.* 27. Uri aſſueſcere ad homines, & manſuefieri, ne parvuli quidem excepti, poſſunt. ¶ Transfertur ad homines. *Sueton. in Calig. c.* 22. Si per has manſuefieri poſſet ferum ejus ingenium.

MANSUES, uis, manſuetus apud vet. *Acc.* apud *Non. c.* 8. *num.* 5. Si me matrem manſues reiſericordia capſit. *Varr. ibid.* Quadrupedem adeo ferunt manſorem, ut tectarent manibus. Adde *Caton.* apud *Feſtum*. Sic *Apul. l.* 11. *Metam.* Vidi & uſum muesſuem, quæ cultu matronali, ſella vehebatur. *Id. lib.* 7. Multos ego ſcio ferociſſimos equos, adhibita tali detaſtatione, manſuetos, ac manſues exinde factos. Eſt qui legit *ac mites*, illepide geminationis vitandæ cauſa. ¶ In obliquis eſt etiam *eis, ate, eum*, &c. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 19. Reddam ego te ea fere fame manſuetem. Al. leg. *manſuetum*.

MANSUESCO, is, evi, *e. 3. divenir manſueto, farſi domeſtico, reuderſi trattabile, πραΰνομαι*, manſuetus fieri incipio, mireſco. *Colum. l.* 6. *c.* 2. *circa med.* Buculi per hæc blandimenta triduo fere manſueſcunt. *Lucan. l.* 4. *v.* 237. Sic ubi deſuetæ ſilvis, in carcere clauſo Manſuevere feræ, & vultus poſuere minaces, &c. ¶ Transfertur ad homines. *Virg.* 4. *Georg. v.* 469. manſque adiit, regemque tremendum, Naſciaqua humanis precibus manſueſcere corda. *Lucan. lib.* 1. *verſ.* 331. nullus ſemel ore receptas Pollutas patitur ſanguis manſueſcere fauces. *Stat. Theb.* 6. *v.* 315. multum mediis manſueverat annis. ¶ Item ad alia. *Lucret. l.* 2. *v.* 473. Humor dulcet, ubi per terras crebeius idem Percolatur, ut in ſuveam fluat, ne unueſuecat. *ſi reddaleiſca. & lib.* 5. *v.* 1367. fructuſque feros manſueſcere terra Cernebant; indulgendo, blandeque colendo. *Virg.* 2. *Georg. v.* 230. Salſo autem reſiue, ea nec monſorſcit arando, &c. *Petron. in Satyr. c.* 100. non ſolis adulti Manſueſcuet eadil, non verni temporis aura. *non ſi mutigaus*. ¶ Junctum aliis verbis activis, activam & ipſum vim habet in illo *Varron. l.* 2. *R. R. c.* 1. Sic ex ucimalibus, cum propter eandem utilitatem, quæ poſſent, ſilveſtria deprehendeſcent, ac concluderent, & manſueſcerent. ¶ In illo *Senec 6. Theb. v.* 723. victori tigrin luenem Ire jubet, fulvo quæ circumfuſa pitebat Margine, & extremos auro manſueverat ungues: *extremos ungues* accuſativus eſt Græcus, partem ſignificans: & eſt ſenſus: pellis illa tigridis ungues habens extremos auri præfixos, quodammodo illa parte manſueveret.

MANSUETARIUS, ii, m. *che addomeſtica le fiere, πανσυετοτρόφος*, qui feras cicurat, & manſuetas reddit. *Lamprid. in Heliogab. c.* 21. Habuit & leones, & leopardos exarmatos in deliciis: quos edoctos per manſuetarios ſubito ad ſecundam & tertiam mensam jubebat accumbere, ignorantibus cunctis, &c. Adde *Firmic. l.* 8. *c.* 17.

MANSUETE, *manſuetamente, πρᾴως*, placide, leniter. *Cic. pro Marcell. c.* 3. Cum aliquid clementer, manſuete, juſte, moderate factum legitur. *Liv. l.* 3. *c.* 29. Animus manſuete obediens imperio. *Aaſ. ad Heronn. l.* 4. *o.* 52. Ferre manſuete fortunam. *Senec.* 3. *de Ira, c.* 27. *ad fin.* Manſuete immanſueta tractanda ſunt. *Apul. l.* 9. *Metam.* Civilius, atque manſuetius verſari.

MANSUETUDO, inis, f. *manſuetudine, piacevolezza, πραότης*, lenitas animi, qua iræ moderetur. *Cic. Verr.* 7. *c.* 44. Illam clementiam, manſuetudinemque noſtri imperii in crudelitatem inhumanitatemque eſſe converſam. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 1. *o.* 8. *extr.* Tuo toto impeſio nihil acerbum eſſe, nihil crudele: etque omnia plena clementiæ, manſuetudinis, humanitatis. *Id. pro Marcell. c.* 1. Tantam enim manſuetudinem, tam inuſitatam inauditamque clementiam, tantum in ſumma poteſtate rerum omnium modum tacitus prætevire non poſſum. *Id.* 2. *de Orat. c.* 43. Facilitatis, liberalitatis, manſuetudinis, pietatis ſigna proferre. *& cap.* 49. Tunc admiſcere huic generi orationis vehementi atque atroci genus illud alterum lenitatis & manſuetudinis cœpit. *Id.* 2. *Offic. c.* 9. Manſuetudo morum, & facilitas. *& cap.* 4. *ſub fin.* Manſuetudo animorum. *Cæſ. l.* 2.

B. Gall. c. 14. Uti clementia ac manſuetudine in aliquem. *Salluſt. in Catil.* c. 35. Ea miſericordia atque *manſuetudine* populum R. ſumpſi fuiſſe, ut nemo unquam ab eo fruſtra auxilium petiverit. *& ſæp.* 57. Caſus manſuetudine & miſericordia clarus factus. *Tacit. 2. Ann. c.* 72. Tanta illi comitas in ſocios, manſuetudo in hoſtes. ¶ Cadentis Latinitate, adulationis crepitate, *manſuetudo tua* compellatio Principis eſſe cœpit. *Eutrop. in præfat. ad Valentem Imp.* Res Romanas ea voluntate manſuetudinis tuæ brevi narratione collegi. ¶ Proprie dicitur *de feris*, quæ domitæ parere homini didicere. *Juſtin. c. ult. l.* 15. Elephantus ferus infinitæ magnitudinis ultro ſe obtulit, & veluti domita manſuetudine, eum tergo excepit.

MANSUETUS, a, um, *addomiſticata*, *ammanſate*, *manſueta*, *trattabile*, ἥμερος, ἥρως, lenis, facilis, mitis: & proprie dicitur de feris, quæ cicures, & placidæ ſunt, & inter homines verſantur, eorumque parent imperio. *Feſtus*: Manſuetum, ad manum vſorire ſuetum. alii ajunt, manſuetum dictum neque ex miſericordia mœſtum, neque ex crudelitate ſævum, ſed modeſtia temperatum. *Nonius cap.* 1. *n.* 204. Manſuetum dictum quaſi manu aſſuetum: quod nimia, quæ ſunt natura fera, manuum permulſione miteſcant. Unde *Virg. Georg. l.* 3. (*v.* 186.) plauſa ſonitum cervicis amare. & *Æn. l.* 7. (*v.* 490. *de cervo*) Ille manum patiens: quoniam ſupra diximus (*v.* 489.) pectebatque ferum. Hæc *Nonius*. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 2u. Juvenci diſbus paucis erunt manſueti, & ad domandum proni. *Liv. lib.* 35. *c.* 49. Condimentis ait vaſtitatem illam & ſpeciem ferinæ ſævitiæ ea manſuefto ſue factam. *Plin. l.* 11. *c.* 5. Cum ſint apes neque manſueti generis, neque feri, tamen, &c. *Grat. in Cyneg. v.* 164. Manſueta fabula. *h. e.* manſuetarum pecudum. ¶ Translate ſæpe ſumitur ad hominis, qui iram cohibet, ac ſe lenes præbent, placidos, & exitus. *Cic. 3. Phil. c.* 9. illud quæro, cui tam ſubito manſuetus in Senatu fuerit, cum in edictis tam fuiſſet ferus. *Id. 2. de Orat. c.* 49. *in fin.* Ut & acerbimus in Capionis invidia renovanda, & in mea moribus erga meos neceſſarios declinandis manſuetiſſimus viderer. *Id. Fam. l.* 11. *ep.* 9. *poſt med.* Refero me ad manſuetiores muſas. *Valer. Max. l.* 2. *c.* 7. *v.* 11. Manſuetiſſimum ingenium. *Aſellio* apud *Priſcian. l.* 5. *pag.* 668. *Putſch.* Ut *in* victoria mitior manſuetiorque fiat. *Propert. l.* 1. *el.* 9. *v.* 12. Carmina manſuetus lenia quærit Amor. *Id. l.* 3. *el.* 14. *v.* 10. In me manſuetas non habet illa manus. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 6. *v.* 23. Numinis ut læſi fiat manſuetior ira. ¶ Item ad alia. *Liv. l.* 3. *c.* 16. Tantum ſuperioribus aliis, ac emergentibus malis, nemo tribunos, aut plebem timebat. Manſuetum id malum, tum eſſe peregrino furore ſopitum videbatur. *Propert. l.* 1. *el.* 17. *fin.* Manſuetis ſocio parcite fratribus. *h. e.* totis a tempeſtate, & naufragio.

MANSŌRUS. V. in *Manſe*.

MANSUS, a, um, *maſticato*, μασσώμενος, dentibus contuſus, & confectus, manducatus. *Cic. 2. de Orat. cap.* 30. Qui omnes tenuiſſimas particulas, omnia minima manſa, ut nutrices infantibus pueris, in os inſeunt. *Quintil. l.* 11. *c.* 1. *ante med.* Cibos manſos, ac pene liquefactos demittimus, quo facilius digeratur. Adde *Varron.* & *Lucil.* apud *Non. cap.* 2. *num.* 551. ¶ *Menſum* a *Meneo* V. in eo Verbo.

MANTEJUM, & Mantēum, i, n. *oraculo*, μαντῖον, vox Græca, qua ſignificatur locus, in quo oracula, & reſponſa numinie alicujus reddebantur: a μάντις, vates. Legitur apud *Plin. l.* 5. *c.* 29. *a med.* bis.

MANTELE, is, & Mantelium, ii, n. *tovaglinola*, *faloietta*, linteolum, quo manus in menſa tergentur, χερόμαγμα: hunc enim ejus uſum eſſe affirmant *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 8. *extr. Feſtus* in *Manticulario*, *Servius*, & *Phylargyrius ad Virg.* 4. *Georg.* v. 377. & *ad l.* 1. *Æn.* v. 706. Hinc *Plin. l.* 7. *c.* 2. Anthropophagos abſibus humanorum capitum bibere, cutibuſque cum capillo pro mantelibus ante pectora uti. ¶ Dictum eſt a *manu*, vel ſimplicitus, vel quaſi *manuterium*, ut *Varroni* placet *loc. cit.* vel a *mamma*, & *tela*. Alii alia comminiſcuntur. *Virg. loc. cit.* Cereremque caniſtris Expediunt, tonſiſque ferunt mantelia villis. ¶ Differt a mappa, ut patet ex illo *Lucilii* apud *Serv.* & *Phylargyr. loc. cit.* mappas, mantela, merumque (ubi *mantelo* dixit pro *mantelia*, a recto *mantelum*) & *Martial. l.* 12. *epigr.* 29. Attuliſmat mappam nemo, dum furta timentur: Mantele e menſa furripit Hermogenes. ¶ Unde patet diſcrimen. nam *mantelia* præbebat, qui & cœnam: *mappa* ſecum quiſque afferebat. *Mappa* manus tergebant: *mantele* menſam etiam tegebant: unde apud nos *mantile*. Hinc *Iſidor. l.* 19. *Orig. c.* 26. Mantelia nunc pro operiendis menſis ſunt: quæ, ut nomen ipſum indicat, olim tergendis manibus præbebantur. Præterea *mantele* fere erat villoſum, *mappa* non item. *Id. l.* 14. *epigr.* 138. cujus lemma, *Gaeſapa villoſa*, *vel mantele*. Nobiliue villoſa regant tibi linteа citrum, &c. ¶ Uſi ſunt *mantelibus* etiam in ſacris. Rem enim divinam facturus, mantele geſtabat tergendis manibus poſt ſacrificium. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 933. a dextra villis mantele ſolutis, Cumque meri patera tunis acerra fuit. ¶ De luxu mantelium apud diſſimos, *Lamprid. in Heliogab. c.* 27. Nonnunquam tot præcta mantelia in menſam mittebat, hia ſdulibus picta, quæ apponerentur. *& in Alexand. Severe. c.* 37. Convivium nitoris fuiſſe: ita tamen, ut pura mantelia mitterentur, ſæpius cocco clavata, aumta vero nunquam: eum hæc Heliogabalus jam recepiſſet, & ante Hadrianus habuiſſet. *Trebell. Poll. in Gallienis*, c. 16. Poma ex arboribus recentia ſimpet alienis menſibus præbuit: mantelibus aureis ſumpet ſtravit. *Valerian. Aug. in quadam epiſt.* apud *Vopiſc. in Aurelianо*, *c.* 12. Mantelin Cypria, patria duo. ¶ *Mantelum* in incerto caſu habetur apud *Varron. loc. cit.* & *mantelitorum* in patrio plur. apud *Feſt.* in *Mantiſtulo*. ¶ Scribitur & *mantile*, *mantilium*.

MANTELUM, li, n. idem quod mantele. V. in voce præced. Apud Græcos χειρόμακτρες (quod Latine eſt mantelum) exponitur etiam' pepus veſtimenti: & *mandilion* (ſa Latina voce Græca facta) a quibuſdam dicitur. Unde translate aſt quodlibet tegmen ad occultandum dolum, *mperta*, *protella*, *ſcuſa*. *Plaut. Capt.* 3. 3. 5. Nec mendacia ſubdolia mihi uſquam mantelum eſt mers: nec ſycophantiis, nec fucis ullum mantelum obviam eſt. ¶ Scribitur & *mantillum*: unde & apud Italos *mantillo*.

MANTEUM. V. *Maaſtrum*.

MANTICA, æ, f. *facchetta*, *biſaccia*, *portamonello*, πήρα, pera, ſaculus: a *manus*, quia aſt ad manum, ut promi facile poſſint, quæ in ea reconduntur. Unde eſt *manticula*, in qua pauperes pecuniam recondebant, ut *Feſt.* docet. *Manticam* vel giſtabant ipſi, vel equo imponebent iti facientes. *Horat. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 104. nunc mihi curto ire licet mulo, vel, ſi libet, uſque Tarentum, Mantica cui lumbos onere ulceret, atque eques armos. *Apul. l.* 1. *Metam.* Manticam meam humero ſuo: eaſcum cum pane pmpere ai porrigo. *Perſ. ſat.* 4. *v.* 23. Ut nemo in ſi ſe tentae deſcenderel nimo: Sed præcedenti ſpectatur mantica tergo. *V. Phædr. l.* 4. *fab.* 9. unde huic loco lux: cui ſimile eſt illud *Catulli carm.* 22. *ad Var. in fin.* Sed non videmus, manticæ quid in tergo eſt.

MANTICHŌRA, æ, f. μαντιχώρα, bellua Indica, triplici dentium ordine pectinatim coeuntium, facie & auriculis hominis, oculis glaucis, colore ſanguineo, corpore leonis, cauda ſcorpionis modo ſpiculis infigens; vocis, ut ſi miſceatur bitulæ & tubæ conceatus; velocitatis magnæ; humoi corporis vel præcipue appetens. Hæc ex *Ctefia Phœnice l.* 8. *c.* 21.

MANTICULA, æ, f. *taſchetta*, *borſa*, πήρωμα, parva mantica, perula. *Feſtus*: Manticularum uſus pauperibus in nummis recondendis etiam noſtro ſæculo fuit.

MANTICULARIA, æ, am, n. dicuntur ea, quæ frequenter in uſu habentur, & quaſi manu tractantur. *Feſtus*.

MANTICULARIUS, ii, m. *taſchabarſe*, *borſajuolo*, βαλλαντιοτόμος, erumneſeca, qui manticulas clam ſcrutatur, ut pecuniam auferat. *Tertull. in Apolog.* c. 44. Quia illic ſicarius? quis manticularius? quis ſacrilegus, aut lavantium prædo?

MANTICULĀTOR, oris, m. manticularius. Legitur a quibuſdam in fragmento *Pacuvii* apud *Feſt.* in *Mamarcula*.

MANTICULĀTUS, a, um, fraude compoſitus, doloſe factus. *Pacuv.* apud *Feſt.* in *Manticula*. Machinam ordiris novam, manticulatam aſtu, &c. Al. aliter lag.

MANTICULOR, aris, dep. 1. *fare il borſajuole*, furandi cauſa manticulas attrectans. *Feſtus*. Hinc *Apul. in Apolog.* Ut olim Ulyſſis ſocii theſaurum reperiſſe arbitrati ſunt, eum utrem ventuſiſſimum manticularentur. ¶ Translate eſt clam, & doloſe agere, *far baratterie*, *mercatare*, *far frode*, ut *Id. Feſt.* docet. *Pacuv. ibid.* Ad manticulandum aſſu aggreditur.

MANTILE. V. *Mantele*.

MANTILIARIUS. V. *Mantelearius*.

MANTINEA, æ, f. *Mandi*, *Mundi*, *Martinea*, urbs Peloponneſi, ies Arcadia, Magalopoli proxima. Apud hanc urbem inter Lacedæmonios & Thebanos pugnatum acerrime fuit, in quo prœlio Epaminondas Thebanorum dux victoria jam propemodum potitus cecidit. *Plin. l.* 4. *c.* 6. & *Nep. in Epamin.*

MANTISA, vel Mantiſſa, æ, f. *giunta*, additamentum dicitur lingua Tuſca, quod *pondere* adjicitur, ſed deterius, & quod ſine ullo uſu eſt. Ita *Feſtus*. Vult tamen *Joſ. Scalig.* vocem eſſe origine Latinam, pro *mantiſa*, & dici, quaſi *manu inſam*, pro eo, quod manu porrigitur præter id, quod ad pondus exigitur: ut ſit *mantiſa cera*, *mantiſa merx*. porrigi enim manu, non dari pondus. Ego a *Feſto* ſtatim. *Mantiſa obſoeta* exuctus proverbium eſt *Lucilii* apud *eund. Feſt.* quo ſignificatur majus eſſa, quod inutile eſt, quam quod bonum & utile: *è più la giunta, che la derrata*: μεῖζον τὸ ῥῆγος τοῦ πράγματος. ¶ *Mantiſſa* legitur in quibuſdam veterib. editionib. teſte *Scalig.* magiſque illi placet.

MANTISCINOR, aris, atus ſum, *indovinare*, vaticinor, divino: a μάντις, vates. *Plaut. Capt.* 4. 2. 115. Niſi mantiſcinatus probe ero, fuſti peſtim. Al. leg. *mantiſolator*.

MANTŌ, as, n. t. frequentativum a *maneo*, manſito. *Cæcil.* apud *Non. c.* 10. *n.* 9. In voltu eodem, in eadem mantat malitia. Adde apud *Feſt.* ¶ Pro ſuſpectare, morari, *Plaut. Pœn.* 1. 2. 52. Herus nos apud ædem Veneris mantat. *ei aſperis.* & *Pſeud.* 1. 3. 49. At dabit, parabit aliquid hoc dies: manta modo. *Id. Moſtell.* 1. 2. 34. Si quid nummo faciam poteſt, uſque mantant, neque id faciunt, donicum pariſtes ruunt. *h. e.* ceſſant, differunt.

MANTŌ, us, f. contract. Μαντώ, mulier fatidica, Tireſia Thebanorum vatis filia, quæ cum poſt patris obitum Creontis & Thiſei tyrannidem fugeret, primum in Aſiam venit, ubi Apollinis Clarii templum condidit, deinde etiam in Italiam, ubi ex Tiberi fluvio, ut Poëtæ fabulantur, vel ex Tiberino rege Ocnum pepsit, qui poſtea urbem condidit, quam a nomine matris Mantuam appellavit. *Virg. 10. Æn. v.* 198. patriis agmen ciet Ocnus ab oris, Fatidicæ Manto & Thuſci filius amnis. V. ibi *Serv. Ovid. 6. Metam. verſ.* 157. fata Tireſia, ventori præſcia Manto.

MANTUA, æ, f. *Mantova*, urbs Galliæ Transpadanæ, ad Mincium fluvium, olim Tuſcorum caput. Nam Tuſci etiam eis Apenninum ditionem fuam protulere. *Virg. 10. Æn. v.* 201. Mantua diva avis: ſed non genus omnibus unum. Gens illi triplex, populi ſub gente quaterni. Ipſa caput populis: Tuſco de ſanguine vires. V. ad hæc *Servium*. Porro *Virgilius* merito eam laudat: patria enim ejus fuit: ob id jure paſſim celebria. *Ovid. 3. Amor. el. ult. verſ.* 7. Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo. *Sil. l.* 8. *v.* 595. Mantua Muſarum domus, atque ad fidera cantu Evecta Aonia, & Smyrnæis æmula plectris.

MAN-

MANTUANUS, a, um, *Mantuanus*, ad Mantuam pertinens, & ſæpe ad *Virgilium* refertur. *Stat. l. 4. ſilv. 7. v. 16.* noſtra Thebais multa cruciata lima, Tentat audaci fidi Mantuanæ Gaudia famæ. *Solin. c. 46.* (*al.* 59.) Mantuana carmina. *Mart. Felix in Oliav. c. 19.* Mantuanus Maro. *Macrob. l. 1. Saturn. cap. 16. ſub fin.* Homerus Mantuanus. *b. e.* Virgilius. *& lib. 5. c. 1.* Facundia Mantuani multiplex & multiformis eſt.

MANTURNA, æ, dea conjugii, quæ invocatur, ut conjuges inter ſe maneant. *Auguſtin. l. 6. de Civit. Dei, c. 9.*

MANUALIS, le, *manuale*, *de mano*, *manuangelo*, χειρὶς, ad manum pertinens. *Plin. l. 18. c. 30.* Panicum, & milium pectine manuali legunt Galliæ. *b. e.* quod una manu adhibetur. *Id. l. 19. c. 1.* Linum in faſciculos manuales colligatum. *b. e.* qui manu capi poſſunt. *Id. l. 24. c. 15.* Chamædrys incipientibus hydropicis efficax, manualibus ſcopis ſine in tribus hemmis aquæ decoctæ, &c. *manuale*, *brancale*. ¶ *Manuales faxa*, quæ manu teneri, aut jaci poſſunt. *Siſenn.* apud *Non. c. 6. num. 5.* Manuales lapides. *Tacit. 4. Ann. c. 51.* Manualia faxa jacere. *Calpurn. Ecl. 3. v. 85.* Qui ſibi tum felix, tum fortunatus habetur Villa cum ſubigit manualibus hordea faxis. *b. e.* molis truſatilibus. ¶ *Aqua manualis* apud *Tertull. in Apolog. c. 39. a med.* eſt, qua lavantur ante cœnam manus. Eſt tamen, qui aliter legat. ¶ *Manuale* abſolute in lemmate *epigr. 84.* apud *Martial. l. 14.* eſt veluti vagina lignea, in quam liber circumferendus includebatur, ne chartæ attritu tererentur. Epigramma aſt: Ne toga barbatos faciat, vel panula libros, Hæc abies chartis tempora longa dabit.

MANUARIUS, a, um, manualis. *Gell. l. 18. c. 13.* Hoc ære collecto, quaſi manuario, cœnula curabatur omnibus, qui eam luſum luſeramus. *b. e.* quaſi ex pluribus manibus collecto. Reſpicit autem ad vices ludendi, ſeu jactus, qui ab *Auguſto* apud *Suetan. cap. 71. manus* dicuntur. Si, inquit, quas manus remiſi cuique, exegiſſem, viciſſem vel quinquaginta millies. ¶ *Manuarium vas* apud *Chariſ. l. 2. pag. 95. Putſch.* eſt vas manuale. ¶ *Manuaria mola*, quæ manu verſatur: ſicut *aſinaria*, quæ jumentis. *Jabolen. Dig. lib. 33. tit. 7. leg. 27.* ¶ *Manuarius*, *ii*, apud *Laberium* eſt fur. Manuari, inquit, pudorem perdidiſti. Improbat hoc *Gell. lib. 16. cap. 7.*

MANUATUS, a, um. Quidam leg. apud *Plin. l. 19. c. 2.* Vulſum ſpartum faſcibus in aceruo manuatum. *b. e.* manuales in faſciculos colligatum. *Al. leg. animatum.* De eo, qui manus habet, uſurpatur *a Martiano. Capell. lib. 4. pag. 113.* ut *dentatus*, qui dentes. ¶ *Manuatus eſt* pro *furatus eſt*, dixit *Lober. in Mimis*, ſed præiiciemer, ut ait *Gell. l. 16. c. 7.* Adde *Non. c. 2. n. 555.*

MANUBALLISTA, æ, f. balliſta minor, quæ manu tractatur. *Veget. de re milit. lib. 2. cap. 15.* Adde *lib. 4. c. 21.* ubi hujuſmodi machinas, quas ſub tempore *manuballiſtas* appellari nit, *aotes* docet ſcorpiones dictos fuiſſe.

MANUBALLISTARIUS, ii, m. qui manuballiſtas tractat. *Veget. de re milit. l. 3. c. 14. & lib. 4. c. 21.*

MANUBIÆ, arum, f. *donata cruta dalla preda fatta in guerra*, pecunia redacta ex venditione prædæ devictis hoſtibus captæ: a *manus*, *& vis*, quaſi *manuviæ*. *Cell. l. 13. c. 24. in fin.* Qui proprie atque ſignate locuti ſunt, manubias pecuniam dixerunt. *Feſt.* quæ ex prædo vendita, redacta aſt, ut ibidem pluribus docet, & *Non. c. 5. n. 39.* confirmat. *Cic. 5. Verr. c. 80.* Qua ex præda, aut manubiis hæc ædes ta donatia conſtituta eſt? *In lege Rulli* apud *eund. Agrar. 2. c. 4. & Agrar. 2. c. 22.* Quod ad quemque pervenerit ex præda, ex manubiis, ex auro coronario. *Cic. in fragm.* apud *Gell. loc. cit.* Prædam, manubias, ſactionem decemviri vendent. *Id. Agrar. 2. c. 23.* Si aſt aquum, prædas ac manubias ſuas imperatorea, non in urbis ornamenta conferre, ſed ad decemviros deportare. *Id. Verr. 3. c. 59.* Dubitamus, quid iſte in boſtium præda molitus ſit, qui manubias ſibi tantas ex L. Metelli manubiis fecerit? *b. e.* tantam pecuniam ex æde Caſtoris, quam, ſubactis Dalmatis, L. Metellus de manubiis exBruxerat, ut *Aſcon.* explicat. *Plin. l. 7. c. 26.* Deluhrum Minervæ ex manubiis dicavit. *Liv. l. 10. c. 46.* De reliquo ære ædem Fortis Fortunæ de manubiis faciendam locavit. ¶ Si vim vocis ſpectemus *manubiæ* ipſam prædam ſignificant, & ſpolia hoſtium, *ſpoglio de' nemici*, *preda*, *bottino*, *ex* λαφύρα, ἀφορμὴ *Dion. Aſcon. loc. cit.* Manubiæ ſunt prædæ Imperatoris, pro portione de hoſtibus capta. *& in cap. 6. extr.* Spolia quæſita de vivo hoſte nobili per deditionem, manubiæ Veteres dicebant: & erat imperatorum hæc præda, ex qua, quod vallent, facerent. ¶ Univerſim de quacumque præda, & ſpollia. *Petron. in Satyr. c. 79. extr.* Poſtquam optima fide partiti manubias ſumus. *Nov.* apud *Non. c. 2. n. 537.* Manubias ſuppetat pro me. *Flor. l. 2. c. 18.* Cum hoc quoque fœdus mallent, contenti armorum manubiis, cum ad internecionem ſervire potuiſſent. ¶ Translate de ſignis, tabulis, pecuniis, quæ *a* magiſtratibus ex provinciis expilatis, *aut* aliunde colligantur. *Suetan. in Veſpaſ. c. 16.* Sunt, qui opinentur, ad manubias & ſupines neceſſitate compulſum, ſumma ærarii fiſcique inopia. *Id. in Calig. c. 41.* Ne quod non manubiarum genus experiretur, lupanar in palatio conſtituit. ¶ Adjective *manubiam macheram* dixiſſe videtur *Plaut.* quæ hoſti in pugna detracta ſit, *Truculi. a. 5. v. 35.* Niſi ſi te mea manubia machæra, & hanc via amori. Alii ad ſequentem ſignificationem trahunt, ut ſit quaſi fulminatrix. Alii aliter leg. ¶ Dicuntur *manubiæ* (in Etruſcorum libris, teſte *Serv ad 2. Æn. v. 46.*) etiam de fulmiribus, *quia manu*, & vi Jovis jaciontur. *Senec. l. 2. quæſt. nat. c. 41.* Fulmina dicunt *a* Jove mitti, & trev illi manubias dant. Prima, ut ajunt, monet, & placata aſt, & ipſius conſilio Jovis mittitur. Secundam mittit quidem Juppiter, ſed ex conſilii ſententia duodecim enim deos advocat. Hoc fulmen boni aliquid aliquando facit: ſed tunc quoque non aliter, quam ut noctat, ne prodeſt quidem impune. Tertiam manubiam idem Juppiter mittit: ſed adhibitis in conſilium diis, quos ſuperiores, & involutos vocant. Quæ vaſtat, & inludit, & mutat ſtatum privatum utique, & publicum, quem invenit. ignis enim nihil eſſe, quod ſit, patitur. Hæc *Senec.* quibus ſimilia habet *Feſtus*, qui horum meminit etiam in *Perempialos*.

MANUBIALIS, le, ad manubias pertinens. *Suetan. in Aug. cap. 30.* Vias ex manubiali pecunia ſtruere.

MANUBIARIUS, a, um, manubialis. *Plaut. Trucul. 4. 4. 27.* Saltem amicus mihi eſto manubiarius. *b. e.* per quem manubias ego, ſeu prædam & luerum ex aliis facium.

MANUBIUS, a, um. *Machera manubia* apud *Plaut.* V. in *Manubia*.

MANUBRIATUS, a, um, adject. manubrium habens, ut Manubriatæ ferrulæ, *Pallad. l. 2. tit. ult.* Manubriati cultri, *Ammian. l. 25. c. 1.* (*al. c. 4.*)

MANUBRIOLUM, li, n. *manichetto*, parvum manubrium. *Colſ. l. 7. c. 6. ad fin.* Manubriolo ſcalpelli diducere.

MANUBRIUM, ii, n. *manico*, λαβὴ, gladii, vaſis, ſecuria, aut alterius cujuſque rei pars ea, quæ manu tenetur. *Cic. 6. Verr. c. 27. a med.* Vas vinarium ex una gemma pragrandi, trulla excavata, manubrio aureo. *Juvenal. ſat. 11. v. 133.* quin ipſa manubria cultellorum Oſſea. *Colum. l. 12. c. 2. ad fin.* Per ſuculentionem ferramenta acuere, & ad ea facere, vel facta manubria aptare: quorum optima ſunt ilignea, deinde corpinea, poſt hæc fraxinea. *Id. l. 5. c. 10.* Manubrium bidentis. *Vitruv. l. 10. c. 13.* Manubria epiſtomiorum. ¶ Eximere alicui e manu maubrium, *apud Plaut. Aulul. 3. 4. 12.* eſt alicui occaſionem quippiam agendi præripere: *Iovor di mano l' occaſione*, *a 'l comando*.

MANUCIOLUM, *vel* Manicíolum, li, n. *faſcetto*, manipulus, faſciculus. *Petron. in fragm. Teagur. c. 63. Burm.* Manuciolum de ſtramentis factum.

MANOCLA, &

MANUCULA. V. *Manuleo*.

MANUCULATUS. V. *Manulcatus*.

MANUFACTUS, *& veſtus diverſum* Manufactus, a, um, *artifiziale*, arte & manu factus, χειροποίητος. *Cic. 3. de Fin. c. ult.* Quid enim aut in ſtatura, aut in operibus manu factis tam compoſitum iovenire poteſt? *Id. 2. Offic. c. 4* Portus manu facti. *Vitruv. l. 9. c. 3.* In, ad tempus, opus manufactum ſubtiliter, regi approbavit. *Geſſ. l. 3. cap. ult.* Naturales, vel etiam manufactæ natationes. *Ovid. in Ibin, v. 147.* Sive ego, quod nolim, longis conſumptus ab annis, Sive manu facta morte ſolutus ero. *b. e.* ſeterna vi illata. *Quintil. l. 5. c. 14. ad fin.* Ut ea naſci, & ipſa provenire natura, non manu facta, & arte ſuſcepta magiſtrum fateri ubique videantur. V. *manufacta* in *Manus*.

MANULEA, *vel* Manucula, æ, manubrium alicujus rei. *Vitruv. l. 10. c. 15.* hoc nomine vocat partem in Catapulta, quæ nervum attractum continet.

MANULEARIUS, ii, m. qui veſtimenta manicata conficiebat. *Plaut. Amul. 3. 5. 37.* Aut manulearii, aut murrobathiarii. Al. leg. *manicarii*. h. e. qui mantilia afficiunt. Adde *veterem Inſcriptionem* apud *Reinef. claſſ. 12. n. 83.* & *Dominum, claſſ. 8. n. 78.*

MANULEATUS, a, um, manicatus. *Plaut. Pſeud. 2. 4. 48.* Manuleatam tunicam hominem habere decet. V. *Chirodota*. ¶ Manuleatum hominem dicimus, indutum tunicis manicatis. *Suetan. in Calig. c. 52.* Manuleatus, & armillatus in publicum proceſſit. *Senec. ep. 33.* Apud *nos* Epicurus eſt & fortis, ſicat manuleatus ſit. V. *Manicatus*. ¶ Quidam in allato *Plauti* loco legunt *manuclatus*, *manicinlocus*, & *manuclatus*.

MANULEUS, i, m. *manichino*, parva manica, manus ornamentum, ut videtur. *Accius* apud *Non. c. 3. n. 25.* Actoribus manuleos, baltea, machæras. *Plaut. in fragm.* apud *Fulgent. in contin. Virgil.* Quid tu amicam times, ne te manuleo caiet?

MANUMISSIO, onis, f. *il mettere in libertà*, ἀπελευθέρωσις, datio libertatis, a *manus*, & *mitto*, quia ſervi, cum liberarentur poteſtate, e manu ſolemni ritu emittebantur, quemadmodum cum ſervi facti fuer, manu capti fuere. *Feſtus. Cic. pro Cnl. c. 29.* Quid habeat argumenti iſta manumiſſio. ¶ In manumiſſione mos erat, ut dominus manum, aut caput, aut aliud membrum ſervi tenens ter diceret, *Hunc hominem liberum eſſe volo.* Ex mittebat e manu. *Feſtus.* ¶ Manumiſſio tribus modis celebrata fuit, cenſu, vindicta, teſtamento: de quibus V. in *Vindicta*. *Cic. in Top. c. 2. ſub fin.* Si neque cenſu, neque teſtamento, neque vindicta liber factus aſt. ¶ Fuit & quartum manumiſſionis genus, non tamen juſtum ut illa, & legitimum, adeoque non plenam libertatem conferens, cum vel inter amicos, vel in convivio, vel per literas quis manumittebatur. Hoc modo data libertas facilius amitti poterat, quam quæ tribus modo dictis modis dam eſſet. *Senec. de vita beata c. 24.* Servi, liberine ſint; ingenui, an libertini; juſtæ libertatis, an inter amicos datæ, quid refert? Adde *Ulpian. regular. tit. 2. a med.* & V. ſi lubet *Lipſ. ad Tacit. Ann. 13. c. 27.* & *Briſſon. de V. S. lib. 9.* Juſta libertas. *& Plin. l. 7. ep. 16.*

MANUMISSOR, oris, m. qui manumittit, ἀπελευθερωτής. *Marcell. Dig. lib. 37. tit. 15. leg. 3.* & *Tertull. l. 5. adverſ. Marcion. c. 4. circa med.*

MANUMISSUS, a, um, *poſto in libertà*, ἀπελευθερωθείς, liberatus a poteſtate domini. Nam quemdu quis in ſervitute aſt, manui, hoc aſt poteſtati ſubditus eſt. *Cic. pro Cnl. c. 29.* At ſunt ſervi de cognatorum ſententia manumiſſi. *Tacit. Ann. 13. c. 32.* Qui teſtamento manumiſſi ſub eodem tecto manſiſcat.

MANU-

MANUMITTO, is, isi, issum, a. 3. *mettere in libertà, ἀπολύω*, de ſervo liberum facio. V. dicta in *Mancupio*. *Cic. pro Mil. c.* 22. Niſi ſervos manumiſſiſſet. *Plaut. Curcul.* 4. c. 11. Alienor mancupatie, alienor manumittitis. ¶ Aliquando dividitur. *Cic. ibid.* Manu vero cui miſerit, &c. *Plaut. Aulul. a.* 5. *v.* p. Orabo, ut manu me mittat.

MANUPRETIUM, ii, n. *prezzo della ſervitù, ἐυίχιον*, pretium, ſeu merces, qua datur pro eo, quod ab artifice manu factum eſt. *Plaut. Men.* 3. 3. 19. Amabo, mi Menæchme, inaures da mihi faciundas. *Me.* fiat: cedo aurum, ego manupretium dabo. ¶ Dicitur & *manus pretium*, & *manipretium*. *Liv. l.* 34. *c.* 7. In auro, præter manus pretium, nihil intertrimenti fit. *Plin. l.* 34. *rep.* 7. Lyſippum ſolitam ex manipretio cujuſque ſigni denarios ſeponere aureos ſingulos. ¶ Translate *Cic. in Piſon. c.* 24. Cum proeiacta tibi iſta manupretium fuerit non everſæ per te, ſed perditæ civitatis. *b. c.* tanquam merces hominis mercenarii, & præmium male adminiſtratæ reipublicæ. *Senec. ep.* 101. Caſtrenſium laborum tarda manupretia. ¶ Eſt etiam ipſa res manu facta, ſeu artificium in re facienda adhibitum, *manifattura, fattura*. *Aſcon. in Verr.* 3. *c.* 56. Maonpretium dicitur, ubi non tam materia ratio, quam manus atque artis ducitur. *Cajus Dig. lib. ult. tit.* 26. *leg.* 13. Res abeſſe videntur, quarum corpus manet, & forma mutata eſt: qua plerumque plus eſt in manus pretio, quam in re. *b. c.* materiam ſuperat opus; ut *Ovid. e. Metam. v.* 5. loquitur: & *Teſſus: vinces la materia è del lavoro*.

MANUS, us; *f. mano*, χεὶρ, extrema brachii pars in volam, & digitos deſinens. Volunt eſſe a *μανὸς*, laxus, quia proprie ſic dicitur, cum aperta eſt, ſicut *pugnus*, cum clauſa. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 60. Quam vero aptas, quamque multarum artium miniſtras manus natura homini dedit! *Id. Verr.* 6. *c.* 27. *ad fin.* Vas in manus ſumere. *Id. pro Cal. c.* 26. *ad fin.* Pyxidem in manu tenere. *& ibid.* Manum porrigere ad tradendum aliquid. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 11. Manibus aliquid accipere. *Juſtin. l.* 1. *c.* 4. In manum. *Cic.* 1. *Acad. c.* 1. *a med.* De manibus deponere. *& l.* 1. *ad Q. Fr. ep.* 1. *c.* 8. ponere. *Id. Catil.* 1. *c.* 6. *ſub fin.* extorquam. *Id. in Orat. c.* 30. E manibus dimittere. *Id. pro Cal. c.* 27. *extr.* fugere. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 15. *a med.* Quicamque calamus in manus meas venerit, eo ſic utor, tanquam bono. *Petron. in Satyr. rep.* 27. Aquam poſcere ad manus. *Cal. ad Cicer. ep.* 1. *l.* 8. *Fam. ad fin.* Manum ad os apponere. *quod eſt ſilentium indicentis, & ſilentium indicentes*. Rurſus *Cic. ad Brut. ep.* 12. Excidere e manibus. *uſcir di mano. Id. Catil.* 2. 1. *ſub fin.* Continere alicujus manus ab aliquo. *trattenere che non l'offenda. Terent. Adelph.* 5. 2. 6. Non manum abſtines, maſtigia? *non tieni le mani a te?* Cic. *pro Mil. cap.* 3. Cum ſua manu ſororem interfectam eſſe fateretur. *di ſua mano*. ¶ Saltantis ſunt illa *Propert. l.* 4. *el.* 8. *v.* 42. Jactabat truncae ad cava buxa manus. *& Ovid.* 3. *Faſt. verſ.* 535. Et jactant facies ad ſua verba manus. Sic Græci *χειροκρότειν*, & *βάλλειν χεῖρα*. V. *Salm.* ¶ *Manu* eſt vi, & armis. *Flor. lib.* 1. *c.* 20. Porſena Tarquinios manu reducrbat. *armata mano. & lib.* 1. *c.* 1. *a med.* Matrimonia quia non impetrabantur, manu capta ſunt. *& lib.* 4. *cap.* 2. Conjurationem manu opprimere. *colla forza dell' armi. & Salluſt. in Jug. cap.* 35. Vindicandam in eos, qui, &c. non manu, neque ei, ſed quæſtionibus, &c. *Tacit. in Agric. c.* 9. Caſtrenſis juriſdictio ſecare, & obtuſior, ac plure manu ageus, calliditatem fori non exercet. Adde *Virg.* 12. *Æn. v.* 317. *& 627.* ¶ *Utroque manu*, libeoter, ſtudioſe, cupide, prompte. *Martial. l.* 1. *epigr.* 16. Hæc utreque manu, complexoque affere toto. ¶ *Manu tenere*, compertum habere. *Cic. in Bruto, c.* 80. Cum indicia mortis ſe comperiſſe manifeſto, & manu tenere diceret. *aver in mano, toccar con mano*. ¶ *Manu occidere* eſt gladio in illo *Virg.* 9. *Æn. v.* 701. Tum Meropem, atque Erymantha manu, tum ſternit Aphidnum. Ubi *Servius*, ideſt gladio cominus. nam illi, de quibus ſuperius dixit, non manu occiſi ſunt, ſed miſſo jaculo. ¶ *In manu*, & in *membris* eſſe dicuntur, quæ in noſtra ſunt poteſtate. *Liv. l.* 39. *c.* 18. *a med.* Mulieres damnatas cognatis, aut in quorum manu eſſent, tradebant. *Cal. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 6. Quam velis eum obligare, in manu tua eſt. *ſia in tuo mano. Cic.* 14. *Fam. ep.* 2. Hæc non ſunt in noſtra manu. *Tacit. Hiſt. l.* 2. *c.* 76. Juxta deos, in tua manu poſitum eſt. *Terent. Heaut.* 4. 4. 44. Unor quid faciet, in manu non eſt mea. *Salluſt. in Catil.* 1. en. Victoria in manu nobis eſt. *Id. in Jug. c.* 33. *extr.* In veſtra manu ſitum eſt, &c. *Liv. l.* 34. *r.* 7. *ſub fin.* Vos in manu & tutela mulieres, non io ſervitio debetis habere. *Rrut. ad Cicer.* 11. *Fam. ep.* 13. Attendere te volo, quæ in monibus ſunt. *quel che abbiam per le mani: quel che ora corre. & Virg.* 2. *Georg. v.* 44. primi lege litoris oram: In manibus terræ. *b. c.* in promptu. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 19. *ſub fin.* Hoſtes ſunt in manibus. *ci ſono addoſſo. Salluſt. in Jug. c.* 94. Venire in manus. *venire, ſcorrere*. ¶ *In membris eſſe* dicuntur etiam, quæ edita ſunt, & paſſim vulgata. *Cic. de Amic. c.* 25. *ad fin.* Sed aſſuſſit: & aſt in manibus oretio. *va per le mani. & de Senect. c.* 4. Eſt in manibus laudatio, quam eum legimus, &c. ¶ Item ea, circa quæ in præſentia laboramus. *Cic. ibid. c.* 21. Septimus mihi Originum liber eſt in manibus. *ho per le mani: vado lavorando. &* 13. *Attic. ep.* 47. Omnia, quæ in manibus habebam, abjeci: quod jufferas, edolevi. ¶ *Habere in manibus* eſt etiam fovere, earum habere. *Id. ep.* 9. *l.* 1. Fam. *ante med.* Inimicum meum ſic amplexabantur, ſic in manibus habebant, ſic fovebant; ſic me præſente ofculabantur, ut, &c. *portavano in palmo di mano*. ¶ *Ad manum habere*, in manu, in promptu, *in pronto. Liv. l.* 9. *cap.* 19. Adde, quod Romanie ad manum domi ſupplementum eſſet. *Quinctil. l.* 12. *c.* 5. Hæc ſunt inſtrumenta oratoris: hæc arma habere ad manum, horum ſcientia debet eſſe ſuccinctus. *Ad manum venire*, occurrere, venire ſub manum, *Quinctil. l.* 2. *c.* 11. *ſub fin.* Sed abrupta quædam, ut forte ad manum venere, jeculantur. *capitano loro in mano: ſi preſentano. & Liv. l.* 38. *c.* 21. Quod cuique trepidanti ad manum ceniſſet. *Id. l. c. c.* 46. Pugna *ad* manum venerat. *alle ſtrette*. ¶ De ferie, quæ manſuefiunt, *Varr. l. c. R. R. rep.* 7. Cum equuli ad manum accedere conſuerint. *Quinctil.* (ſeu quicumque aliue auctur eſt) *declam. 260. ante med.* Animalia, quæ venire ad manum, & manſuefcem queunt, *olem*. ¶ De pugnantibus, *Nep. in Eum. c.* 5. Sæpe in itineribus vexabatur, neque unquam ad manum accedere licebat. *venir alle mani, alle ſtrette*. Sic *Cic. Verr.* 7. *c.* 11. *ad fin.* Nonnunquem etiam res ad manus, atque ad pugnam veniebat. ¶ Hoc ſenſu dicitur etiam *venire in manus. Plin. in Panog. c.* 17. Nec tibi opima defuerint, ſi quis regum venire in manus audeet. ¶ *Ad manum cantare baſtricnibus*, V. *Canto*. ¶ *Ad manum innare aliquid*, cominus, & queſi ſumundo in manus id, quod inſpicitur. *Plin. l.* 35. *cap.* 10. Apelles abſoluta opera atramento illinibat ita tenui, ut, &c. ad manum intuenti demum appareret. *da vicino*. Sic *Vitruv. l.* 6. rep. *c.* Alia ad manum ſpecira eſſe videtur, alia in excelſo. ¶ *Servus ad manum*, amanuenſis. *Cic.* 3. *de Orat. r. penult.* Quem ferecum ille habuit ad manum. Dicitur hic etiam *ſervus a mano*, ut eſt apud *Suet. in Cæſ. c.* 74. *& in Veſpaſ. c.* 3. & in multis antiquis Inſcriptionib. ¶ *De manu dare*, manu ipſa prabem. *Suet. in Tibor. c.* 34. Conſueverat & quadruplam ſtrenam, & de manu reddere. *di ſua mano. & Lamprid. in Alex. Sev. c.* 37. Nam ſimper de manu ſue miniſtris conavivit & panem, & partes olerum, aut carnie dabat. Sic *Cic. Verr.* 6. *c.* 10. *ſub fin.* In quam ſcyphum de manu jacere conatus eſt. *b. r.* quam habebat in manu. ¶ Refeetur atiam ad ſumptum, & impenſas. *Colum. l.* 7. *c.* 9. *circa med.* Suibus ſæpe de manu dandum eſt, cum forte deficit pabulum. quod *ſcil.* ipſi per ſe inveniant. Sic *Id. l.* 9. *c.* 1. Qui cenationem voluptati ſuæ claudunt, contenti ſunt munire vivarium, ſamperque de manu cibos, & aquam præbere. ¶ *De manu in manum quapprum eradere*, quaſi de noſtra in alterius manum: quod in iis fit, quæ care ſunt, & ſtudioſe ſervamus. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 5. *ſub fin.* Totum deniqua hominum tibi ita trado de manu, ut ajunt, in manum tuam iſtam & victoria & fide præſtantem. *Plaut. Trin.* 4. *c.* 2. 57. Ab ipſon' iſtas accepiſti? *Sy.* a manibus dedit mihi ipſi in manus. ¶ *E mano* eſt emiaue in illo *Ena. apud Feſt.* in *Redhoſtire*. Quem mea cominus machæm, atque haſta beſtivit a manu. Ita enim *Scalig.* legit. ¶ *Plena mano*, copiuſe, large, ample, *a mani piene*. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 20. Quam plena manu, quam ingenue, quam ornate noſtras laudes in eſtra ſubulit! *Tibull. l.* 1. *el.* 6. *verſ.* 32. Jonus ſed plene eſt percutiendo mano. *b. c.* ſumma vi pulſanda, & validie ictibue. ¶ *Manibus pedibuſque*, omni conata, omnibus viribus, *con ogni ſforzo, con le mani, e co' piedi*, velis, remiſque. *Terent. Andr.* 1. 1. 134. Quem ego credo manibus pedibuſque obniee omnia factuum, ut, &c. ¶ *Per manus*, opem manuum. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 12. *ad fin.* P. Clodium per manus ſervula ſervatum & eductum. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 37. Ægre per manus tractue ſirvatur. *Hort. de R. Gall. l.* 8. *c.* 15. Faſces ſtramentorum, per manue inter ſa tranſditos, ante aciem collocaverunt. *facendoli paſſare di mano in mano*. Hinc translate *per manus* aliquid tradtum eſſe dicitur, quod non monumentis litterarum, ſed verbo tantum a majoribus ad poſteros tranſmittitur: qua ratione ſacrorum myſteria olim tradi ſolebant, *per tradizione. Liv. l.* 5. *c.* 51. Si nobis cum urbe ſimul poſitæ, traditæque per manus religiones nullæ eſſent. ¶ *Per manus* interdum eſt per vim, *per forza, a viva forza. Salluſt. in Jug. c.* 36. Cum intelligetis, aut ſerviendum eſſe, aut per manus libertetem eetinendam. ¶ *Pra manu*, aut *manibus*. V. *Pro*. ¶ *Inter manas*, in manibus. *Virg. Æn.* 11. *verſ.* 311. Ante oculos, interque manue ſunt omnia viſtras. *τοίχωσι ἐσιν*. *Cic. Fam.* 8. *ep.* 3. *extr.* Et *libruncules* quandam, ut verſetur inter manus, habeat. *Vol. Max. l.* 5. *c.* 1. *n. ult.* Locum, qui inter manue eſt, finiam. *lo metterò, ihe he per le mani*. Alio ſenſu *Cic.* 7. *Verr. c.* 11. *ad fin.* Ut alius inter manue e convivio auferretur. *ſalle braccia*. Sic *Phædr. l.* 5. *fab.* 7. *v.* 10. Inter manus ſubiatur, & multum gement, domum refertur. *Plaut. Moſtell.* 2. 1. 38. Abripite hunc intro actutum inter manus. *Cæſ. l.* 1. *c. e. B. Civ.* Pedalibus lignis porticus intexebatur: atque hac agger intar manus proferebatur. *b. c.* per manus militum comportantium. ¶ *Sub manu, & ſub manum eſſe*, prope eſſe, & *ad* manum, *ουὲ χεῖρα. Plaut. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 13. Adjunxi hæc in loco eligendo, flumen oppoſitum ut haberem, Vuconii ſub manu ut eſſint. *a tiro, in vicinanza. & Sueton. in Aug. c.* 49. Et qui celeriue, ac ſub manum nnnuntiari cognoſcique poſſet, quid in provincia quaque geueretur. juvenes modicis intervallis, dehinc vehiculo diſpoſuit. *Senec. ep.* 71. Conſilium ſub dia naſci debet: & hoc quoque tardum eſt nimis: ſub manu, quod ajunt, ſub manu naſcatur. *toſto, e ſul fenzo*. ¶ *Sub manus ſuccedere*, feliciter evenire, ex ſententia contingere. *Plaut. Mil.* 3. *c. in fin.* Lepidi hoc ſuccedit ſub manue negotium. *Id. Perſ.* 4. 1. 1. Si quem rem accures ſobrie ac frugalitar, ſolet illa recte ſub manus ſuccedere. ¶ *Hoc commodos manus poſcet*, h. e. multorum operam. *Plin. l.* 9. *ep.* 37. ¶ *Manu facere aliquid* refecrur ad ea, quæ artis ſunt, induſtrie, & cirium, *fare a mano*: & opponitur *ira*, quæ nature & ſponte ſua eveniunt. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ.* 1. 44. Multa erant intir eum locum manu fata. *b. c.* frumenta, ut conſtat en *cap.* 58. & opponuntur herbis ſponte naſcentibus. *Senec. ep.* 89. *ad fin.* Nec contenti ſolo, niſi quod manu feceritie, maria agetis introrſus. *Plin. l.* 18. *c.* 1. Ne iis quidem venenis, quæ naſcuntur, contenti, quando plura eorum genera humana

manu fiunt. Sic *Cic. 4. Verr. c.* e. Urbs cum manu munitiſſima, tum loci natura. *a per natura, a per arte.* & *Senec. ep.* 5e. *ante med.* Quædam ingenia facilia & expedita: quædam menu, quod ajunt, facienda ſunt. *biſogna lavorarli a forza d'induſtria.* & *de conſol. ad Marc.* c. 19. Quidam liberne ejumnt, & orbitatem manu faciunt. *b.* 2. ipſi ſibi parant. *Virg. 6. Æn. v.* 434. qui ſibi letum Inſontes peperere manu. *Sil. l.* 2. *v.* 705. optabia cecidiſſe manu. *b. c.* morte ab alio illata. *Senec. de brevit. vitæ, c.* 3. Morbi, quos manu fecimus. *b. c.* ipſi intemperanter vivendo arceſſivimus. Sic *peſtilentia manu facta*, h. e. venenie, & ſmude illata, *Id. l.* 2. *de Ira, c.* 8. *ad fin.* Hujue generis ſunt & illa *Statii* 2. *Theb. v.* 176. Partiri verſant populicum fata, manuque Fortunam fecere levem. *b. c.* ultro ipſi reddidere ſibi levem fortunam. *Seneca l.* 3. *de Ira, c.* 12. *extr.* Magna pars querelas manu fecit, aut falſa ſuſpicando, aut levia aggravando. *b.* 2. cauſae quereudi, & iuaſcendi. *& de benef. l.* 6. *c.* 42. Occaſiones reddendorum obſervam, non manu facere. V. alia in *Manufactus*. ¶ Refertus & ad orationem. *Quinctil. l.* 5. *c.* 14. Ut ea naſci, & ipſa provenire natura, non manu facta, & arte ſuſcepta magiſtrum fateri ubique videantur. *Senec. ep.* 115. Oratio vultus animi eſt: ſi circumtonſa eſt, & fucata, & manu facta, oſtendit, illum quoque non eſſe ſincerum. ¶ *Manu mederi* eſt Chirurgiæ. *Celſ. in præfat. l.* 1. In tres partes medicina diducta eſt: ut una eſſet, quæ victu; altera quæ medicamentis; tertia quæ manu mederetur: χειρουργία Græci nominaverunt. ¶ *Manu capere urbes*, h. e. bello & armis. *Salluſt. in Jug. c.* 5. Populus R. quaſcunque urbes & agros manu ceperat, regi dono dedit. *a forza d'armi, in guerra.* Sic *cap.* 61. Romani murum modo ſuffodere, modo ſcalis aggredi, cupere prælium manibus facere. *b. c.* comminus manus conſerere. ¶ *Manibus æquis*, æquali ſorte, æquo Marte. *Tacit. l. Ann. c.* 63. Cæſar productas legiones inſtruxit: manibus æquis abſceſſum eſt. *con eguale vantaggio, a perdita.* ¶ *Manus afferre*, & *inferre* eſt vim inferre, & ad necem vulnerare. V. *Affero*, & *Infero*. Teauslate *Senec. l.* 2. *de benef. c.* 5. *a med.* Qui aut diutius torqueri patitur, quem protinus poteſt libenire, aut gaudere tardius, beneficio ſuo manus affert. *b. c.* perdit, deſtruit. ¶ *Manus tenſerere*. V. *Confero*. ¶ *Admovere*. V. *Admoveo*. ¶ *Injicere*. V. *Injicio*, & *Injectus*. ¶ *Cauvenire in manum*. V. *Convenio*. ¶ *Manum dare*, præbere auxilii cauſa, *dar mano. Quinctil. l.* 2. *c.* 3. *a med.* Ut ſi velociſſimus quiſque, ſi forte iter cum parvulo faciat, det manum, & gradum ſuum minuat. *Ovid. 3. Triſt. el.* 12. *v.* 2. Da placidam ſeſſo, lector amice, manum. ¶ *Manus dare*, & *dedere* eſt concedentis, aut ſe victum fatentis, *cedere, darſi per vinto. Nep. in Amilc.* 2. 2. *a med.* Romanos armis perſequi, donicum aut certe viciſſent, aut victi manum dediſſent. *Plaut. Perſ.* 5. 2. 7e. Fateor, manus vobis do. *Ovid. 3. Faſt. v.* 688. Evictae pecibue via dedit illa manus. *Id. Heroid. ep.* 4. *v.* 24. dabit victus ferrous ille manus. *Virg.* 11. *Æn. v.* 568. neque ipſe manus feritate dediſſet. *Lucrat. l.* 2. *v.* 1041. & ſi tibi vera videtur, Dede manue: aut ſi falſa eſt, accingem contra. Adda *Cæſar. l.* 5. *B. Gall.* 2. 31. & *Cic. l.* 2. *ad Attic. epiſt.* ee. *ante med.* ¶ *Manum tollere* interdum idem valet. *Cic. in fragm.* apud *Lactant. l.* 3. *c.* e8. Cedo, & tollo manum. ¶ Interdum eſt admirantis, & in re, quæ opportune admodum acciderit, velutì gratias die agentis, *alzar le mano al cielo. Cic. Fam. 7. ep.* 5. Suſtulimus manue ego, & Balbus. *Id. Acad.* 4. *c.* 19. Hortenſius vehementer admirane, quod quidem perpetuo, Lucullo loquente, feverat, ut etiam manus ſæpe tolleret. *Catull. carm.* 53. *in quend. v.* 4. Admiranis ait hæc, manuſque tollene. ¶ *Manus tendere* eſt opem poſcentis, & ſuppliantis. *Cæſ. l. c. B. Gall. c.* 13. Manue ad Cæſarem tendere. *Virg.* 3. *Æn. v.* 177. tendoque ſupinas Ad cælum cum voce manus. *Cic. pro Fonc.* 2. 17. Tendit ad vos Veſtalis maous ſupplices, eaſdem, quae pro vobis die immortalibus tendere conſuevit. *Id.* 4. *Catil. cap.* 9. Vobis ſuppler manue tendit patria communis. *Quinctil. l.* 6. *cap.* 1. *poſt med.* Tendit ad genua veſtra ſupplices manus. ¶ Interdum *manus* refertur ad actem, & ad laborem artificie, *arte, lavoro. Quinctil. l.* 5. *c.* 11. Marmora defumata prima manu. *abbozzate. Cic. in Brut, cap.* 33. Manus autrema non acceſſit ejue operibus: præclare inchoata multa, perfecta non plane. *l'ultima mano. Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 265. Tu quoque dum coleris, nos te dormire putemus. Aptive a ſumma conſpiciare manu. *b.* 2. poſſquam ornatui tuo extremam manum impoſuerie. *Petron. in Satyr. cap.* 118. *extr.* Carmen nondum recepit ultimam manum. *Senec. ep.* 12. Potatio extrema, quo ebeietati ſummam manum imponit. *Virg.* 7. *Æn. verſ.* 572. extremam Saturnia bellin Imponit regina manum. Ubi *Servius*: eſt tranſlatio a pictura, quam manus complet, atque ornat extrema. ¶ Et ad jactum talorum in ludo. *Auguſt. in ſpiſt.* apud *Sueton. in ejus vita, c.* 71. Nam ſi, quas manus remiſi cuique, exegiſſem, viciſſem vel quinquaginta millia. *b. c.* quos jactus colluſoribus condonavi. ¶ Et ad locum. *Terent. Adelph.* 4. 2. 31. Eſt ad hanc manum facellum. *da queſta parte.* Hac retiona dicimus *ad deſtram, ad ſiniſtram.* ¶ In re gladiatoria eſt ictus, petitio, *ſtoccata, colpo, tiro. Quinctil. l.* 9. *c.* 1. *ante med.* In armorum certamine adverſos ictne, & rectas ac ſimplices manus cum videre, tum etiam cavere ac propulſare facile eſt: averſæ tectæque minue ſunt obſervabiles: & aliud oſtendiſſe, quam petee, artis eſt. *Id. l.* 5. 2. 13. *ad fin.* Ut gladiatorum manus, quæ ſecundæ vocantur, fiunt & tertiæ, ſi prima ad evocandum adverſarii ictum profata erat: & quartæ, ſi geminata captatio eſt, ut hic cavem, bis repetere oportuerit. ¶ In illo *Virg. 6. Æn. verſ.* 683. recenſebat Fata, fortunaſque virum, moreſque, manuſque: *manus* ſunt res geſtæ, manu & virtute factæ, *empreſe.* ¶ Eſt etiam *manus* ſcribendi ratio, quæ cuique propria eſt, *carattere, mano. Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 13. Lippitudinis meæ ſignum tibi ſit librarii manus. *& lib.* 16. *ep.* 15. Noli putare, pigritia facere me, quod non mea manu ſcribam. *di pugno. & lib.* 3. *ad Q. Fr. ep.* 1. 2. 66. Hæc inter cornam Tironi dictavi, ne mirem, alia manu eſſe. *Modeſtin. Dig. lib.* 28. *rit.* 3. *leg.* 15. Propter emiſſam ab eie manum. *per aver loro rilaſciata la ranzana ferita di propria pugno.* ¶ Item pingendi, & ſculpendi. *Petron. in Satyr. c.* 83. Zeuxidos manus vidi, nondum vetuſtatis injuria victae. *Martial. l.* 4. *epigr.* 39. Praxitelis manue, Scopæque. ¶ Et univerſim quodcumque opus artificis. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 3. *v.* 47. Vidi artes, veterumque manus, variſque metalla Viva modie. *Id.* 8. *Theb. v.* 305. Prometheaſque manus. *Virg.* 1. *Æn. v.* 459. Artificumque manus miratur. ¶ Transfertur etiam ad ſignificandam multitudinem hominum, præſertim militum, *mano, moltitudine. Cic.* 16. *Attic. ep.* 12. *a med.* Romam venet cum magna manu. *Id. Fam.* 15. *ep.* 4. Evocatorum ſirmam manum companvi. *Id. l.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 3. *a med.* Opeme ſuis Clodius confirmat: manus ad Quirinalia paratur. *Id. pro Cæcin. c.* 22. Manum facera, copias parare, multitudinem hominum cogere, armem, inſtruere. *Cæſ. lib.* 1. *B. Gall. c.* 37. Si nova manus cum veteribus copiis ſa conjunaſſet. *& lib.* 5. *c.* 27. Magnam manum conducere. *Liv. l.* 30. *c.* 7. *ad fin.* Aſdrubalem propeſſem aſſora cum manu haudquequam contemnenda. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep. c. ſub fin.* Noſtra antiqua manus honorum ardet ſtudio noſtri atque amore. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. *v.* 162. Manue comitum. ¶ Item machinam ferream, barpagonem, quo uebantue præcipue in prœlira nevalibus ad capiendas, teneodeſque hoſtilee naves. Ejus inventionem *Plin. l.* 7. *c.* 56. *ſub fin.* tribuit Pericli Athenienſi: primum veen Romanorum uſum ſuiſſe C. Duilium prima bello Punico, *Aurel. Vict. de vir. illuſtr. c.* 38. tradit. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 57. Minue ferreae, atque harpagonee pamvemnt. *Lucan. l.* 3. *v.* 635. Ferrea dum pupi capidis manus inferit uncos. *Liv. l.* 36. *c.* 44. *ad fin* Ferreae manus in advenientea hoſtium naves iojicere. ¶ Transfertur ad bruta animalia. *Plin. l.* 8. *c.* 36. Invalidiſſimum urſo caput: ideo urgente vi, præcipitaturi ſe ax aliqua rupe, manibus eo opeito jacuntur. *b.* 2. pedibus anterioribue, quos habent inſtar manus. *Cic. c. de nat. Deor. cap.* 47. *extr.* Manus etiam data elephantie, quia propter magnitudinem corporie difficilee aditus habent ad paſtum. *Curt. l.* 8. *c. ult. de eſdem.* Cum manu arma vianſque corriperent, & ſuper ſe regentibue traderent. Adde *Sil. l.* 9. *v.* 628. *la proboſcide.* ¶ *Manus frondea* apud *Pallad. de inſit. v.* 60. ſunt ramì. Sic *Stat. l.* 2. *ſilv.* 3. *v.* 39. *platanus*, cui latas propago, Innumeræque manue, & iturus in æthera vertex. *Brabia* eadem metaphora arboribus tribuunt *Virgil. Calum. Plin.* V. *Brachium.* ¶ *Manus manum lavat* proverb. alter alteri opitulatur: *una mano lava l'altra, s le due si vejo. Senec. in Apocoloc. a med.* Si quid voluerie, invicem faciam: manus manum lavat. ¶ *Naturale eſt, manum ſepius ad ea referre, quod dolet*, libentet, & ſæpe de ita loquimur, quæ magoæ nobie curæ ſunt: *la lingua batte, o va, dove il dante duole. Senec. de conſol. ad Helv. ſub fin.* ¶ *Manum non verterem* proverbialie hyperbole, cum ſignificamus, ne minimum quidem laborem ſuſcepturos, ut quippiam, quod nihili facimus, acquiramus: *non moverei un dito: non leverei una paglia. Cic.* 5. *de Fin. c.* 31. Qui ſe fatentur virtutis cauſa ne manum quidem verſuros fuiſſe. *Apul. in Apolog.* Quid de me Mezentius ſentiat, manum non verterim. *circumi non incerdarmi* dicit *Plaut Rud.* 2. 7. 22. ¶ *Manum & meutum* proverb. ex Græco dictum, quod eſt *καὶ χεῖρα καὶ πόδας καὶ γλῶσσαν ἄμα.* h. e. inter os & uſtum multa cadunt (ut ajebat Cato apud *Gell. l.* 13. *c.* 17.) *Feſtus.* ¶ *Manum* de re turpi quidam accipiunt apud *Plaut. Pſeud.* 3. 2. 18. & apud *Claudian. l.* 1. *in Entrop. v.* 367. ¶ *Manu* pro *manus*, ut *victu, contubitu, portu*, &c. *Propert. l.* 2. *el.* 12. *v.* 12. Alterne facilia cedere lympha manu. *& lib. c. el.* 1. *v.* 63. Tantaleæ poterit tradere poma manu.

MANUS, adject. bonus. V. *in Cerus*, & *Mane*.

MANUTIGIUM, ii, n. mollie manuum contractatio, χειρόψιλον. *Cæl. Aurelian. Chronic. lib.* 1. *cap.* 4. *a med.* Manutigio oculos relevare vellu. ¶ Eſt ibi tamen incerta lectio: neque eſt vox inusuda.

MANZER, ĕrie, *ſpurii*, ſpurius, de ſcorta natue. Hebraica vox, qua uſi ſunt *Sedul. & Venant. Fortun. Sedul. Carm. lib.* 5. *verſ.* 256. Manzeribus populie in deteriora volutis. *Venant. Fortun. lib.* 5. *Carm.* 5. *verſ.* 75. Chriſticolæ ut cernunt tunc agmina manzera jungi.

MAPALIA, um, n. *caſoane, καλύβαι*, idem ac megalia, ideſt, caſæ agreſtium, Punica lingua. *Virg.* 3. *Georg. v.* 340. & earia habitata mapalia tectia. *Liv. l.* 29. 2. 31. Familiæ aliquot cum mapalibue pecoribuſque ſuis profecutæ ſunt regem. *Cato* apud *Feſt.* Mapalia vocantur, ubi habitant: ea quaſi cobortes rotundæ ſunt. *Salluſt. in Jug.* 2. er. Ædificia Numidarum agreſtium, quæ mapalia Hli vocant, oblonga, incurvis lateribue tecta, *quaſi* navium carinæ ſunt. *Hieronym. in prol. Amos.* Agreſtes quidem caſae, & ſarmorum ſimiles, quas Afri appellant mapalia. ¶ Addit *Feſtus*, mapalm dici de iis, qui inordinate vivunt. Mapalia, inquit, caſæ Punicæ appellantur; in quibus quia nihil eſt ſecreti, ſolet ſoluta vivestibus id vocabulum obtici. Hinc *Senec. in Apocolacynt. circa med.* Ego, Patres conſcripti, vobie interrogare permiſeram: vos mera mapalia feciſtis: volo ſervetis diſciplinam curiæ. *b.* 2. omuia inconſite agitis. ¶ In ſing. numero *Val. Flacc. l.* 2. *verſ.* 460. cout a ſparſo concita mapalr Agreſtum manue. ¶ Inter *mapalia*, & *magalia* volunt quidam aſſa diſcrimen, ut illa ſint caſæ mobiles, quæ a Numidie paſtoribus circumferebatotur prout paſcendi ratio poſtulabat: hæc vero ſtabiles, ex quibus atiam vici, atque oppida mo-

ria

ris cincta conſtitute fiat. ¶ Illud certius eſt *mapalia* primam corripere, *megalia* producere.

MAPPA, æ, ſ. *tovaglinola, ſalvietta, δθόνη*, linteum, quo manuum atque oris ſordes in menſa abſtergimus. *Horat. l.* 2. *ſat.* 8. v. 63. Varius mappa compeſcere riſum Vix poterat. *Petron. in Satyr.* c. 36. Circa omnatas vrſæ cervices laticlaviam immiſerat mappam. *Scilicet manſæ* accubitorus. *Mertial. l.* ee. *epigr.* 29. Attulerat mappam nemo, dum furta timentur. V. *Mantele*. ¶ Eſt vox Punica. *Quintil. l.* 1. c. 5. (*al.* 9.) a *med.* Mippim, uſitatum Circo nomen, Pœni ſibi vindicant. Quo loco reſpicit ad veterum morem, apud quos jam inde a Neronis tempore in Circenſibus editor mappæ projectionis ſignum dabat. *Sueton. in Ner.* c. 22. Aliquo liberto mittente meppam, unde Magiſtratus ſolent. *Juvenal. ſat.* 11. *verſ.* 191. Interea Megaleſiacæ ſpectacula mappæ. *Mertial. l.* 12. *epigr.* 29. Cretatam Prætor cum vellet mittere meppam. ¶ Mittendæ mappæ miſnem ſic tradit *Caſſiod. l.* 3. *variar. ep.* 51. Mappe, quæ ſignum dare videtur Circenſibus, tali ceſu fluxit in morem. Cum Nero prandium protenderet, & celeritatem, ut aſſolet, avidus ſpectandi populus flegitaret, ille mappam, qua tergendis manibus utebatur, juſſit abjici per feneſtram, ut libertatem daret certaminis poſtulati. Hinc tractum eſt, ut, offenſa mappa, certa videatur eſſe promiſſio Circenſium futurorum: Hæc *Caſſiod.* Ceterum mos fuit multo antiquior, ut Magiſtratus committendorum ludorum ſignum daret, ſive mappa, ſive alia re quappiam. *Enn.* apud *Cicer. l.* 1. *de Divin. cap.* 48. Exſpectant, veluti conſul cum mittere ſignum Vult, omnes avidi ſpectant ad carceris oras, Quam mox emittat pictis & fauciba' currus. V. & *Liv. l.* 8. *c. ult.* & *lib.* 45. *cap.* 1. ¶ Aliam meppæ notionem V. in *Lianum*.

MAPPULA, æ, f. parva mappa, linteolum. *Hieronym. epiſt.* 27. (quæ eſt Epiteph. Paulæ) n. 13.

MARATHENUS, a, um, ad Marathen pertinens, ut Menelaus Marathenus, apud *Cicer. in Brutt.* c. 26. Eſt autem Maſethe inſula prope Corcyram, teſte *Plin. l.* 4. *cap.* 12.

MARATHON, onis, f. *Μαραθών*, npp. Atticæ, nunc parvus vicus, & ager inter Athenas, & oram litoream ad Or. Celebre fuit morte ſceli regis interfecti, victoria Theſei tauro Marathonio ſuperato, & Miltiadis gloria, qui ibi centum millia ex Darii Perſarum regis exercitu proſtrauit, ut *Juſtin. l.* 2. n. r. 4. narrat. *Ovid. 7. Metam.* v. 433. te, maxime Theſeu, Mirate eſt Marathus Cretæi ſanguine tauri. Adde *Plin. l.* 35. *c.* 8. *ſub fin. Pompon. Mel. l.* 2. *c.* 3. & *Nep. in Milt. c.* 4. & 5. ¶ Maſculino, gen. *Mela, loc. cit.* Marathon Perſica clade pernotes.

MARATHONIS, idis, ſ. *Μαραθωνίς*, Marathonia. *Stat.* 12. *Theb.* v. 730. quarcum Mamthonida Theſeus Eutulit. *b.* e. haſtam, qua Marathonio in agro contra taurum pugnaverat: vel ſimpliciter e ſilva Marathonie. *Id. l.* 12. *verſ.* 644. qualis Marathonide ſilva Flebilis Erigone, &c. Adde *Sidon. carm.* 5. v. 193.

MARATHONIUS, a, um, *Μαραθώνιος*, ad Marathonem ſpectans, ut *Taurus Merathonius*, qui apud Marathonem a Theſeo interfectus eſt, quem eliqui dicunt taurum eſſe ematum a Paſiphae, ab Hercule ex Creta abactum in agium Marathonium. Sed taurum Peſiphaes Theſeus in labyrintho interfecit. *Cic. in Tuſcul.* 4. c. 22. An etiam Theſeus Marathonii tauri cornua comprehendit lictus? *Id.* 9. *Attic. ep.* 10. Marethonia pugna. *Nep. in Themiſt.* c. 5. Marathonium tropæum. V. *Juſtin. l.* 2. *cap.* 9. ¶ Sumiter & pro Athenienſi. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. v. 74. nec enim Marathonia virgo Parcius exſtinctum ſævorum crimine agreſtum Fleverit ſcerium. *b. e.* Erigone. (Adde *Theb.* 12. v. 196.) *Sil. l.* 14. de Syracuſis loquens, v. 650. Armaque fixa deis, aut quæ Maraſhonius hoſtia Perſidit, aut Libya quæ ſunt advecta ſubacta. V. *Juſtin. l.* 4. *cap.* 4. & 5. ubi de clade Athenienſium in Sicilie.

MARATHRITES, m. *μαραθρίτης*, merathrum infuſum habens. *Colum. l.* 12. *c.* 35. Vinum abſinthiten, & hyſſopiten, & marathriten ſic condim oportet. V. *Abrotanites*.

MARATHRUM, i, n. *finocchio, μάραθρον*, appellatio Græca ejus herbæ, quæ Latine *feniculum* dicitur. *Plin. l.* 8. r. 27. Anguis viſu obſcurato marathro herbæ ſe ſe affricans, oculos inungit, ac refovet. Adde *lib.* 30. c. 4.

MARCELLEA, orum, n. feſtum Syracuſanorum, in memoriam M. Claudii Marcelli, qui eos eb rebellibus liberaverat. *Cic.* 4. *Verr.* c. 21. & 63.

MARCELLIANUS, a, um, ad Marcellum aliquam pertinens. Marcellianum theatrum, apud *Sueton. in Vaſpaſ.* r. 19. eſt quod exſtruxit Auguſtus, & a nomine Marcelli filii Octaviæ ſororis ſuæ, quem ſibi adoptaveret, nominavit: de quo *Id. in Aug.* c. 29. & *Serv. ad Æn.* 6. v. 862.

MARCELLUS, i, cognomen familiæ Romanæ illuſtris, ex qua multi clariſſimi viri exſtitere. *Plutarch. in Marcell.* Marcellum interpretatur bellicoſum, ideſt quaſi Martialem; καλοῦσιν ἐρρίνι Μάρκιον, ὅτιαρ ἐτέρῳ κλέος, ὡς ἐστι Πολεμικόν. Sed verius videtur, eſſe diminutivum a *Marcilius*.

MARCENS, entis, *frolla, paſſa, appaſſita*, Baccidus, vietus, putreſcenti ſimilis. *Claudian. in epithal. Pallad. & Celer.* v. 96. marcentes cupio quaſſare coronas. *Lucan. l.* 6. v. 646. Marcentes tenebræ. *b.* r. ſitu & putrido ære obſitæ. *Martial. l.* 3. *epigr.* 79. v. 12. Menſæ munera ſi voles ſecundæ, Marcentes tibi porripentur uvæ. *b.* e. paſſæ. ¶ Item *languide, languentes, fiacce, ſpoſſate*, marcore pleni, marcidus, languidus, confectus. *Stat. s. Theb.* v. 630. fratris moribunda lewbat Membra ſolo Periphas, læva marcentia culla Suſtentans, deſtraque latus. *Ovid. Metam.* 7. v. 314. *de ſene.* marſeotie puetora cultro fodere. *Sic Sil. l.* 15. v. 746. ſenex marcentibus annis. *Senec. in Agem.* v. 788. Jam tecipit diem marcente viſu. *Sueton. in Celig. c.* 58. Marcente adhuc ſtomacho pridiani cibi onere. ¶ Dicitur ſæpe de crapule onuſta, atque ebrio. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. v. 58. Toſtis marcentem ſquillis mæreſbis, & Aſia Potarem ſochiſa. *Petron. in Satyr. c.* 22. Ancillæ ſuper torum marcentis caput fregit. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 36. Vitellius deſes & marcens. *Senec. in Med.* v. 112. Candide thyrſigeri proles generoſa Lyæi, Excuſa ſolemnem digitis marcentibus uvam. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 6. v. 56. Marcentia pocula. *b. e.* quæ marcentes faciunt. metonymia. ¶ Transfertur ad animum. *Juſtin. l.* 34. s. 2. Quotidiana luxuria ita marcens, ut etiam ſeoſu homiois, nimia fagina, careret. *Veler. Max. l.* 2. *c.* 6. n. 3. Apud Athenienſes inertia e latebrie fuie, languorem marcens, in forum, perinde ac delictum eliquod, protrahitur. *Tacit. de Germ.* r. 36. Nimiam ac marcentem diu pacem illiceſſiti nutrierunt. *Senec. ep.* 89. *a med.* Mores compeſce, marcentia in te excita, ſaluta conſtringe, contumacia doma.

MARCEO, es, cui, o. 2. *eſſer frolle*, a *appaſſita, languire, non aver vigore, eſſere ſpoſſato, languire, evanire*, Baccidus, aut victus fum, tuopen, laugueo: & videtur proprie dici de iis, quæ vetera ſunt, & proxime ad putredinem accedunt. nem antequam plane putreſcant, vigomm ac vim amittunt. *Claudian. l.* 3. *de rapt. Proſ.* v. 234. cervia redimita jacebat, Et caliganies marcebant fronte coronæ. *Stat. l. & ſilv.* 5. v. 69. en texea mercet Silva comis. *Lucret. l.* 3. v. 960. annis corpus jam mercet, & ertus Confecti languent. *Ovid. 1. Amor. el.* 14. v. 41. Cur ego plectar emtos, ſi vir tibi marcet ab annis? ¶ Sæpe de iis dicitur, qui ſomno, aut crapula greves fiunt: & ſæpe etiam transfertur ad animum. *Liv. l.* 23. c. 45. Marcent luxuria, vion, & epulis per totam hiemem conſecti. *Claudian. l. c. in Entrop.* v. 44. dum grevibus marcent epulis. *Stat. s. Theb.* v. 620. ipſaque ad mœnia marcet eſcubiæ. *b. s.* ebrietate & ſopore langueot. Sic *Petron. in Satyr. c.* 22. Alii parietibus appliciti, quidam in ipſo limine conjunctis marcebant capitibus. *demiovano profondamente. Juſtin. l.* 30. *c.* 1. Otio ec deſidia corrupti mercebant. *Curt. l.* 4. r. 13. Non ſomno quieſcere, ſed pavore marcere credebant. *Veller. l.* 2. s. 84. Vigebat in hac parte miles, & imperetur: illa marcebant omnia. *Celſ. l.* 2. *c.* 2. *a med.* Et marcet animus: ſi loqui, & moveri jubet: ſi corpus torpet. *Claudian. de laudib. Serm.* v. 206. nec duſcia cura Segnis marcet amor. & *in usqe. Homer. & Mer.* v. 205. quicumque vocaverit uſus, Diviſa prosperate manu, neu marceat ulla Segnities. *Nemeſian. Eclog.* 1. v. 60. Nec ſegnem paſſus nobis marcere juventam. *Memmer. in gratiar. act. ad Julian.* r. 27. Marcentem jam cupiditatis mæ flammam ſpei bonæ flatibus excitaſti. *b. e.* pæne exſtinctam. ¶ Præteritum *marcui* frimatur ex compoſito *emarcui*.

MARCESCO, is, o. 3. *appaſſire, infralire, marcire, μαραίνομαι*, flaccefco, vigorem amitto, ad putrefactionem accedo, putreſco. *Plin. l.* 21. r. 1. Quæ ſpectatiſſime ſomnt, celerrime marceſcunt. *Id. l.* 10. s. 48. Corpus occiſæ avis ſtatim marceſcit. *Id. l.* 16. *c.* 40. *ſub fin.* & *Vitruv. l.* 2. r. 9. *cave med.* Fagus, & cetrus pervia retinetve humores penirus recipiendo, celerites merceſcunt. *Plin. l.* 25. s. 8. Chelidonia ſoret adventu hirundinum, diſceſſu marceſcit. *Id. l.* 27. s. 26. Ficus ebor riguis alitur: pomum ejus marceſcit. *Theophraſt.* hac ipſa de re verba faciens, non putreſcere ficus, ſed deteriores neſci ait: ἐοικὲ δὲ διαφθείρεσθαι μὲν ὀψὲ τὸν καρπὸν, τὸ δὲ σαπρὸν γίγνεσθαι τάχιον. De colore *Plin. l.* 37. r. 9. *ante med.* Ille emicans in amethytho fulgor violaceus, dilutus eſt in hyacintho: adeoque non implet oculos, ut pæne non attingat, marceſcens celerius nomina ſui flore. *b. e* evaneſcens, internoriens. ¶ Translate eſt langueſcere, infirmum fieri, *languire, indebolirſi, infiacchirſi. Colum. l.* 7. *c.* 7. Alia genera pecorum, cum peſtilentia vexantur, prius morbo & leaguoribus marceſcunt: ſolæ capellæ ſubito concidunt. *Plin. l.* ae. *c.* 22. *circa med.* Marceſcentes ſenio vires excitare. ¶ De iis, qui crapula languſcunt. *Ovid. t. ex Pont. ep.* 5. v. 45. Nec juvat in lucem nimio marceſcere vino. ¶ Transfertur ad animum. *Liv. l.* e8. c. 35. Equitem marceſcere deſidia. *Ovid. e. ex Pont. ep.* 9. v. 61. Ne tua marceſcant per inertes otia ſomnos, Lucida Pieria tendis in oſtra vie.

MARCIA AQUA. V. *Marcius*.

MARCIĀNUS, a, um, ad Marcium pertinens, quod eſt nomen proprium Latini homiuis. *Marciana ſormina*, quæ laudat *Liv. l.* 25. s. 22. dicte ſunt a quodam Ca. Marcio, illuſtri vate, magnaque apud Romanos fidei: de quo *Liv. ibid. Feſt.* in *Negumate*, *Cic. l. de Divin.* rep. 50. *Plin. l.* 7. s. 33. & *Macrob. l.* 1. *Saturn.* s. 17. Immo duos fratres hoc nomine fuiſſe, nobili loco natos, & divinandi vi præditos, legimus apud *Cicer. l. de Divin.* s. 40. & *lib. e. c.* 55. & *Serv. ad 6. Æn.* v. 70. & 72. Horum carminibus moti Romani Apollinares ludos inſtituerunt. V. *Liv. loc. cit.* ¶ Al. ſcribunt *Martianus*. ¶ *Sodalis Marciana*, ſacerdotes, qui divi Marci Imperatoris ſacra curabant: qui poſtea propter Helvium Pertinacem Helviani ſuot dicti. *Capitolin. in Pertin.* s. *ult.*

MARCIDULUS, a, um, *leaguiderto*, dimin. a mercidus. *Martian. Capell. ſub init. l.* 7. *pag.* 236. Tunc marcidulis decenter pæta lumeribus Majugenam conſpicatur.

MARCIDUS, a, um, *appaſſita, infrolito, frollo, marcio, aunoſo, ἰκμὰς*, mercens, Baccidus, vigom carens, putrefactus. *Vitruv. l.* 2. *c.* 8. *ſub fin.* Afferes vetuſtate marcidi fiunt. *Ovid. Metam.* 10. v. 190. Ut ſi quis violas, riguove papaver in horto, Liliaque infringet, ſulvis bærennia virgis; Marcida demittant ſubito caput illa grevetum, Nec ſe ſuſtineant. *Plin. l.* 11. r. 37. *ſect.* 50. *Herd.* Autes in equis indicia animi præterunt: feſſis marcidæ, micantes pavidis, ſubrectæ furentibus, miſoluæ ægris. *Id. l.* 23. *in proœm. a med.* Omphacium confert cicetricibus marcidis, offibus purulente limoſie. *Val. Max. l.* 6. *c. ult. n.* 5. *inter.* Putres artus, & tabido cruo-

cruore manantia membra, & læva ſitu marcida. *de cruti affus loquitur. Claudian. l. 1. de rapt. Proſ. v. 280.* Stagnaque tranquillæ potantes marcida Lethes. *Id. de B. Gild. v. 444.* Umbratus dux ipſe roſis, & marcidus ibit Unguentis. ¶ Item languens, infirmus, fractus viribus, præſertim vino, & ſomno, *laſſo, infuſcatus, ſpiſſatus. Senec. in Med. v. 69.* Hinc incede grade marcidus ebrio. *Stat. Theb. v. 652.* Marcidus Liber. *Plin. in Paneg. c. 63.* Alii marcidi ſomno, helternaque cœna redundantes. *Valer. Max. l. 7. c. 7. n. 4. extern.* Marcida ſenectus. *Stat. l. 1. ſilv. ult. v. 33.* Marcida vina. *h. e.* quæ marcidos faciunt. metonymia. *Al.* leg. *Maſſica*, aut *Marſica*. ¶ Transfertur ad animum. *Claudian. de III. Conſ. Honor. v. 40.* Non tibi delidas molles, nec marcida luxu Oria, nec ſomnos genitor permiſit inertes. ¶ *Mercidum ſolem* dixit vetus Poeta apud *Diomed. l. 2. pag. 445. Putſch.* h. e. fuſcum, languidum, pallidum.

MARCIONENSIS, ſe, ad Marcionem pertinens, quod eſt nomen proprium hæreſiarchæ. *Tertull. de præſcript. adverſ. hæres. c. 30.*

MARCIPOR, oris, m. Marci puer, hoc eſt, famulus, ſicut *Publipor, Lucipor*, & alia hujuſmodi: a *Marcus*, & antiquo *por* pro *puer*, quo per metonymiam ſervus notatur. *Plin. l. 33. c. 1. a med.* Singuli Marcipores, Lucipores ve dominorum gentiles victum in promiſcuo habeant. Adde *Feſt.* in *Quinquipor*. ¶ *Marcipor* præterea eſt titulus cujuſdam *Varronis* ſatyræ, in qua, ut putat *Turnebus l. 24. c. ult.* de ſervitute differebat, & ſervili imperio.

MARCIUS, ii, celebris vates apud Romanos. V. in *Martianus*. ¶ Item cognomen Anci quarti Romanorum regis. Item nomen Q. Marcii Regis, qui Prætor Romam adduxit aquam ſaluberrimam, & clariſſimam, quæ ab eo *Marcia* dicta eſt: de qua *Frontin. de aquæduct. urbis. 7.* & *Plin. l. 31. c. 3.* Hinc *Stat. l. 1. ſilv. 5. v. 25.* præceps Aaien, atque excepture natatus Virgo juvat, Marſaſque olves, & ſcigora ducens Marcia. *Propert. l. 3. eleg. 1. v. 32.* Marcius liquor. *Tibull. l. 3. eleg. ult. v. 28.* lympha. ¶ Sunt qui ſcribunt *Martius*: ſed *Marcius* eſt etiam in Lapidibus apud *Gruter. pag. 277. n. 1.* bis, *pag. 283. n. 4.* & *pag. 601. n. 8.*

MARCOMANI, orum, populi Germaniæ, quorum regio aliis aſt, quæ nunc *Boemia*, aliis *Moravia*. V. Geographos. *Sidr. l. & ſilv. 3. v. 170.* Quæ modo Marcomanos poſt horrida bella, vagoſque Saoromatas, &c. Adde *Velley. l. 2. c. 108.* & *109.* ubi & *Marcomanni* legitur.

MARCOMANIA, & Marcomannia, æ, f. Marcomanorum provincia. *Capitolin. in Antonin. Philoſ. c. 24.*

MARCOMANICUS, & Marcomannicus, a, um, ad Marcomanos pertinens. *Capitolin. in Antonin. Philoſ. c. 27.* Marcomanicum bellum. Adde *Eutrop. l. 8. c. 12.* & *13.*

MARCOR, oris, m. *marcidus, putredo, vetuſtas*, putredo, tabes. *Plin. l. 22. c. 22. ſub fin. de boleto.* Si caligaris clavus, ſerrive aliqua rubigo, aut panni marcor affuerit naſcenti. *Idem* *ſcorvée* inquit *Dioſcor. l. 4. c. 83.* ¶ Item languor, torpor: ut eſſa ſolet in iis, qui ſomno, aut cibo gravantur, aut rebus ad potredinem accedentibus, *ſtupor, languidezza, torpore*. *Senec. l. 3. quæſt. nat. c. 27.* Inda vitium fatis, & ſegetum ſine fruge ſurgentium marcor. *Cælſ. l. 3. c. 20. de lethargo.* In hoc marcor, & inexpugnabilis dormiendi neceſſitas. *Stat. in Theb. v. 269.* Cæruitis expoſitas torpi marcore cohortes. *h. e.* ſomno. ¶ Transfertur ad animum. *Senec. de tranquill. anim. c. 2. a med.* Inde merror marcorque, & mille fluctus mentis incertæ. *Velley. l. 2. c. 119.* Exarcitus marcore ducis, perfidia hoſtis, iniquitate fortunæ circumventus. *poco vigilanza, diſattenzione, ſtupidezza. Stat. l. 8. Theb. v. 265.* tum nimio voces marcore ſuperbæ. *h. e.* ſuperba dicta ex nimio otio, & crapula. ſupra enim dixerat *verſ. 220.* ipſæque ad mœnia marcent Excubiæ.

MARCULENTUS, a, um, marcidus. *Fulgent. l. 2. Mythol. c. 8.* Marculenta foliorum calvities.

MARCULUS, li, m. *martello*, parvus mallens. *Iſid. l. 19. Orig. c. 7.* Malleus vocatur, quia dum quid calet, & molle eſt, cædit & producit: *mercus*, malleus major: & dictus *marcus*, quod major ſit ad cædendum, & fortior: *marcellus* mediocrie: *marculus* malleus puſillus. *Lucilius:* Et velot io fabrica ſervens cum marculo ferrum Magnis multorum ictibu' tundit. *Plin. l. 7. c. 56. ante med.* Tegulas invenit Cinyra, & metalla æriæ, item forcipem, marculum, veſtem, incudem. *Martial. l. 12. epigr. 57.* negant vitam Ludimagiſtri mane, nocta piſtores, Ærariorum marculi die toto. *Petron. in fragm. Trag. c. 51. Burm.* Faber marculum de ſuo protulit, & phialam belle corresit. Al. leg. *macciolum*, vel *marcellum*: quod habetur & apud *Sertibon. de nugis Cuviol. l. 4. c. 5.* ubi de re eadem, de qua *Petron.* verba facit. ¶ Quod *de mercu* & *marcello* tradit *Iſidor.* indiget auctoritate probati Latini Scriptoris. *Hardouin. ad Plin. loc. cit.* reſtatur, in omnibus MSS. *martulum* legi: quod probat etiam *Voſſ. in Etymol.* videtur enim eſſe magis antiquum, & Latiaum. *Caper* tamen *de Orthogr. ſub fin.* marculus, inquit, eſt ſacerdos a Marte, non marculus. Apud *Feſt.* hæc habentur: Marculus diminutivum a marcus.

MARCUS, i, (cujus diminut. *Marcellus*) prænomen Romanum, quod M. littera ſignificari ſolet, ut *M. Tullius Cicero, M. Terentius Varro*. ¶ *Voſſ. in Etymolog. marcum* mollem ſignificare ait: a *μαλακὸς* pro *μαλακὸς. Iſid.* malleum. (V. in voce præced.) ſed hæc indigent exemplis, quibus fulciantur.

MARE, ris, n. *mare*, Θάλαττα, congregatio aquarum ſalſi ſaporis. *Gic. pro Cluent. c. 49. extr.* Mare, quod ſua natura tranquillum eſt, ventorum vi agitatur atque turbatur. *Id. Attic. l. 8. ep. 3. 5 med.* Infero mari navigandum eſt. *Id. in Piſon. n. 24.* Mare vaſtiſſimum hiems tranſire. *Geſ. l. 3. B. Gall. c. 22.* Summa erat vaſto atque aperto mari, magnis æſtibus, difficultas navigandi. *Virg. 2. Æn. v. 780.* vaſtum maris æquor arandum. *& lib. 3. v. 144.* ire mari. *& lib. 1. v. 36.* arare maria omnia circum. *& lib. 10. v. 197.* ſuleare maria. *Horat. l. 1. ep 11. v. 27.* trans mare currere. *paſſar il mare, audace altre mare*, in regiones Orientis. *Id. l. 1. ſat. 5. v. 29.* nautæque, per omne Audaces mare qui currunt. *Id. Epod. 9. v. 32.* ferri incerto mari. *Ovid. 9 Metam. v. 590.* mari tuto decurrere. *Plaut. Trin. 4. 2. 13.* Mare infidum. *Id. Rud. 4. 2. 5.* fluctuoſum. *Horat. l. 3. od. 4. v. 45.* veniloſum. *& od. 2. v. 26.* tumultuoſum. *Id. epod. 2. v. 6.* tratum. *Virg. 8. Æn. v. 672.* tumidum. *Id. Ecl. 2. v. 26.* cum placidum ventis ſtaret mare. *Plaut. Pœn. 3. 1. 4.* tranquillum. *Virg. 3 Æn. v. 196.* venti volvunt mare, magnaque ſurgunt æquora. *& lib. 7. v. 528.* Fluctus uti primo cœpit cum albeſcere vento, Paulatim ſe ſe tollit mare, & altius undas Erigit, inde imo conſurgit ad æthera fundo. *Id. 2. Georg. v. 479.* maria alta tumeſcunt. *Cic. pro Plaut. cap. 6.* Mare profundum, & immoſcum. *Virg. 6. Æn. v. 351.* maria aſpera. *Senec. in Med. v. 411.* procelloſum mare. *& verſ. 765.* infanum. *Id. in Thyeſtæ. v. 444.* inquietum. *Tacit. 4. Hiſt. cap. 52.* Celeritmas navium frumento onuſtas ſævo adhuc mari committit. *Nep. in Alcib. c. 1.* Imperator fuit ſummus mari & terra. *Id. in Con. 5. 1.* Res magnas mari geſſit. *Horat. l. 1. ſat. 8. v. 15.* Chium maris expers. *h. e.* vinum arte imitans Chium, ſed in Italia factum, atque adeo mari non tranſvectum. ¶ *Noſtrum mare* eſt mediterraneum. *Salluſt. in Jug. c. 20.* & *Lucan. l. 8. v 293.* ¶ Item mare ſuperum, & inferum circa Italiam. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 1.* ¶ *Mare* interdum eſt regio maritima, & inſulæ maris. *Nep. in Con. c. 4.* Ad mare miſſus eſt, ut Cyprus, & Phœnicibus naves longas imperaret. *Tacit. c. Hiſt. 5. 2.* Plenum exſilii mare. ¶ Aliquando ponitur pro aqua maris. *Virg. 10. Æn. v. 377.* Ecce maris magna claudit nos objice puntus. *Plin. l. 14. c. 7.* Vinum mari cundire. ¶ Item facies & color maris. *Plin. l. 37. c. 6. de apalir gemma.* Eſt in iis carbunculi tenuior ignis; eſt amethyſti fulgens purpura; eſt ſmaragdi virens mare. ¶ *E maris motu* dicunt Poetæ, quos immiſericordes ſignificare volunt, & crudeles. V. *Tibull. l. 3. el. 4. v. 85. Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 155.* & *Ovid. Heroid. ep. 7. v. 38.* ¶ *Mare cœlo miſcere* proverbiali locutione eſt omnia perturbare, nihilque non facere, ut quippiam confequare, *mettre ſoſſopra*. Propria *Virg. 5. Æn. v. 790.* maria omnia cœlo Miſcunt. Traoſlate *Juvenal. ſat. 6. v. 282.* clames licet, & mare cœlo Confundas, homo ſum. ¶ *Terra marique aliquid quærere* omni diligentia quippiam aaquirere, *cercar per mare e per terra. Terent. ad Cicer. 5. Fam. ep. 9. ſub fin.* Ego tamen, terra marique ut conquireretur, præmandavi. *Plaut. Pœn. prol. v. 105.* Filius pater mari terraque uſquequaque quæritat. *Salluſt. in Catil. c. 13.* Veſcendi cauſa terre otiatique omnia eſquirere. ¶ *Mare & naues pallescere*, magno promittere illiciendi cauſa, *promettere mari e monti, come s tuono. Salluſt. in Catil. c. 23.* ¶ *In mare fundere aquas*, habenti & abundanti dare, *portar legna al mare. Ovid. 5. Triſt. el. 6. v. 43.* His qui contentus non eſt, in litus arenas, In ſegetem ſpicas, in mare fundat aquas. ¶ *Visus qui miſcet, quo devenit ad mare, omni ſportet omnem querere commercu ſibi*: qui per ſe non ſapit, aut valet, obtemperet alteri, & opem quærat. *Plaut. Pœn. 3. 3. 14.* ¶ *Mare aeris* eſt vaſtum aeris corpus, *Lucret. l. 5. v. 276.* quodcunque fluit de rebus, id omne Aeris in magnum fertur mare. ¶ In ablat. ſing. *mari* habet, & *mare*. *Lucret. l. 1. v. 161.* E mara primum homines, e terra poſſet uriri, &c. *Ovid. 5. Triſt. el. 2. v. 20.* Exiguum pleno de mare demat aquæ. *Id. 4. ex Pont. ep. 6. v. 46.* Iſter In caput Euxino de mare vertet iter. Adde *Varr. utrumque* apud *Chariſ. l. 1. pag. 45.* & *121. Putſch.* & *Priſcian. l. 7. pag. 759.* item *Plaut. Rud. 4. 3. 42.* ut quidem *Priſcian.* legit. nam *mori* alii: item *Cajum Dig. lib. 1. tit. 8. leg. 5. Marcian. lib. 32. leg. 17. Jabolen. lib. 41. tit. 1. leg. 58.* & *Callistrat. lib. 4. tit. 9. leg. 6.* quibus locis *Torrentius.* ea Pandectis *Florentinis.* edidit *mare*, alii *mari*. ¶ In plur. num. nec *marium*, nec *maribus* dici vult *Chariſ. ibid. pag. 121. marium* tamen agnoſcit *Priſcian. l. 7. pag. 770.* pro qua *marum* dixit *Nævius ibid.* Neptunum regnatorem marum. *Cæſar* vero *l. 5. B. Gall. c. 1.* Naves paulo latiores, quam quibus io noſtris utimur maribus.

MAREOTICUS, a, um, ad Mareotidem pertinens. & ponitur aliquando pro Ægyptio. *Horat. l. 1. od. paenult. v. 14.* Mareoticum viaum. *Colum. l. 3. c. 2. a med.* Mareoticæ vites. *Ovid. 9. Metam. v. 733.* Mareotica arva. *Lucan. l. 10. v. 117.* Mareotica ebenus. *Martial. l. 14. epigr. 209.* Mareotica cortes. *h. e.* papyrus, in qua ſcribitur. *Id. l. 8. epigr. 36.* Pare quota Parrhaſiæ labor eſt Mareoticus aulæ. *h. e.* Ægypti pyramides. *Stat. l. 4. ſilv. 6. v. 103.* ſævæ Mareoticus arbiter aræ. *h. e.* Buſiris Ægypti tyrannus.

MAREOTIS, idis, f. adject. Μαρεῶτις. *Mareotis Libya* pars eſt Libyæ, Ægypto contermina, cujus populi Mareotæ, Μαρεῶται. *Plin. l. 5. c. 6. Martial. l. 4. epigr. 42.* Sit olive candidior. namque in Mareotide fuſca Pulcrior iſte color. ¶ *Mareotis palus* ibi eſt ingens, prope Alexandriam: de qua *Plin. l. 5. c. 10.* ubi quod *Mareotis locus* dicitur, reſpicitur ad Græcum ἀλσος, qua feminina vox eſt. V. *Abrotonites. Lucan. l. 9. v. 354.* Corpus Alexandri pigra Mareotide mergam. *Stat. l. 3. ſilv. 2. v. 103.* puppim Mareotida. *h. e.* navem Alexandrinam. ¶ Hujus regionis vites inter peregrinas laudant *Virg. 2. Georg. v. 91. Colum. l. 3. c. 2.* & *Plin. l. 14. c. 3.* Hinc *Lucan. l. 10. v. 160.* gemmæque capaces Excepere merum, ſed non Mareotidos uvæ.

MARGA, æ, f. genus terræ in modum cretæ albæ, qua ruſtici utuntur ad agros ſtercorandos. Multa de ea *Plin. l. 17. c. 7.*

MARGARIDES, dum, f. μαργαρίδες, palmæ: a margaritis, quoniam

brevis, candidæ, & rotundæ sunt, acinis, quam balaustæ similiores. *Plin. l.* 13. *c.* 4.

MARGARITA, æ, *f.* & Margaritum, i, *n. perlo*, μαργαρίτης λίθος, μαργαρίτα, unio, calculus candidus in conchis marinis nascens, in seminarum deliciis, & mundo muliebri præcipuus. V. *Plin. l.* 9. *c.* 35. *Solin. c.* 53. (*al.* 66.) & *Ammian. in fr. l.* 23. ubi multa de his. *Varro* apud *Non. c.* 3. *n.* 138. Altere exorat patrem libram ocillaturum, altera virum sumodium margaritarum. *Id. ibid.* gemmea sphippia, & arma reargutito candicantis. *Scævol. Dig. lib.* 35. *tit.* 2. *leg.* 26. Linea margaritarum. *un filo di perle. Tarin. in Agric. c.* 12. Gignit & oceanus margarita, sed subfusca ac liventis. *Augustus* apud *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 4. Tiberinum margaritum. *Cic. 6. Verr.* 1. 1. Nego ullam gemmam fuisse, aut margaritam, quin abluerit. *Id. in Orat. cap.* 23. *sub fin.* Removebitur omnis insignis ornatus, quasi margaritarum. Neutro genere habet etiam *Ulpian. Dig. lib.* 19. *tit.* 5. *leg.* 17. ¶ Apud *Pacuv. in fragm. Teagar. c.* 64. *Burmann.* margarita sit nomen catellæ, vel dicitur de catella, tanquam de re valde cara. ¶ De quantitate. *Prudent. Peristeph. hist. de S. Romano, v.* 648. Jam jam filebo: margarita spargere Christi vetamur inter immundos fœs. *Id. in Psychom. v.* 873. Margaritum ingens opibusque, & viribus hastæ Mercata. Priore loco secundam corripit, quod & *Pacuv.* facit *in Satyr. c.* 55. Posterius producit: quod facit etiam *Venant. Fortun.* V. *Margaritarus*. Sed corripere rectius est. *Georgr. Nazian. carm.* 40. etiam pænultimam corripuit: Φοινικὸς γάϊος, καὶ μαργαρίτου νοκίμοιο.

MARGARITARIUS, ii, *m.* μαργαριπώλης, negotiator, vel piscator margaritorum. *Inscript.* apud *Reinef. class.* 11. *n.* 118. Margaritario de sacra via. Adde *Jul. Firmic. l.* 4. *c.* 6. & *Inscript.* apud *Gruter. pag.* 1116. *n.* 9. ¶ Adjective etiam usurpatur, ut Porticus margaritaria, apud *Publ. Victor. de regionib. Urbis R. reg.* 8. ¶ *Margaritorio, ônis*, quæ in margaritis negotiatur. *Inscript.* apud *Dominum class.* 8. *n.* 23. & *Muratori. pag.* 964. *n.* 1. Marcia T. F. Severa margaritaria, & margaritonia. ¶ In alio Lapide apud *Gruter. pag.* 340. *n.* 2. ponitur *margaritarius* inter reinistoria equorum Circensium: sed quodnam ejus officium fuerit, non constat. V. *Joann. Argol. in not. ad Pomponium de lud. Circensib. l. c. c.* 25.

MARGARITATUS, a, um, adject. margaritis ornatus. *Fortunat. carm.* 4. *l.* 8. *v.* 166. Margaritato Sentius arte sinu.

MARGARITIFER, a, um, margarita ferens. *Plin. l.* 32. *c. ult.* Conharum genere, inter quæ & margaritiferæ.

MARGARITUM. V. *Margarita*.

MARGINATUS, a, um, *che ha orlo*, a *margine*, marginem habens. *Plin. l.* 35. *c.* 12. Eo hac æde, cum reficeretur, crustas parietum excisas tabulis marginatis inclusas effe. *Id. l.* 2. quæ marginem prominentiorem haberent, quo crustæ includerentur & continerentur. *Sidon. l.* 4. *ep.* 20. Viridantia saga limbis marginata puniceis. *ortati*.

MARGINO, as, avi, atum, *a.* 1. *far orlo, a margine*, marginem circumdo & sommunio. *Liv. l.* 41. *c.* 27. Censores vias Stratenses silica in urbe, glarea extra urbem subflernendas, marginandasque, primi omnium locaverunt. *Id. c.* extrema ore hinc & inde assurgente muniendas.

MARGO, ginis, *m.* & *f. orlo, margine, sponda, estremità*, πλάγιωθον, extrema alicujus rei ora, ut libri, agri, viæ, imperii, fluminis, strepido. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 5. *circa med.* Flumen, quod per villam fuit, liquidum & altum, margini bus lapideis. *Plin. l.* 9. *c.* 26. *ad fin.* Margo conchæ. *Id. l.* 30. *c.* 13. ulceris. *Id. l.* 37. *c.* 5. calicis. *& cap.* 8. *sub fin.* gemmæ. *Lucan. l.* 9. *v.* 353. stagni. *& vers.* 609. & *Ovid.* 3. *Metam. v.* 161. fontis. *Id. Metam. l.* 9. *v.* 729. *& lib.* 5. *v.* 598. cipæ. *Valer. Max. l.* 5. *c.* 6. *n.* 4. *extern.* aggr. *Sil. l.* 6. *v.* 360. puppis. *Lucan. l.* 10. *v.* 486. Nec non & ratibus tentatur regia, qua se Protulit in medine audaci margine Suctus Ambitiosa domus. *Ovid. l. Metam. v.* 13. nec brachia longo Margine terrarum porrexerat Amphitrite. *h. e.* ora, litore. *Stat. l.* 3. *Theb. v.* 407. Solverat Hesperii devexo margine ponti Flagrantes sol pronus equos. *h. e.* ora occidus. *Virgil. c. ult. l.* 5. Margo, quæ sustinet arenam. *Æmil. Macer* apud *Charis. l.* 1. *pag.* 49. *Putsch.* fluviorum margine summa. *Rabir. ibid.* Idæos summa cum margine colles. *Juvenal. sat. c. v.* 5. summi plena jam margine libri. *Ovid. 9. Metam. v.* 563. Talia nequicquam perarantem plena reliquit Cera manum, summusque in margine versus adhæsit. *& lib.* 1. *Amor. el.* 11. *v.* 22. Margine in extremo littore tasa. *Id. l. Trist. v.* 199. Hæc sit Ausonio sub jure novissima, vixque Hæret in imperii margine terra tui. *E' ultima confine, le frontiere.* (Adds *Plin. l.* 12. *c.* 20.) *Stat. l.* 2. *silv.* 1. *v.* 44. Ingeminque super crines, recollisque discors Margo coma. *& lib.* 3. *silv.* 2. *v.* 53. Claudere suspensos oculorum margine fletus. *Plin. l.* 9. *c.* 20. Dentes non sunt testudini, sed rostri margines acuti. *In tab. marm.* apud *Gruter. pag.* 207. Tegulas primores omnes in notepagnento ferro figito, marginemque imponito aisdem. *Stat. l. & silv.* 4. *v.* 54. Maroneiqus sedens in margine templi. *h. l.* in limine, in atrio.

MARIA, æ, l. filia Joachim, & Annæ, quæ virgo Spiritus Sancti opera concepit, & peperit Salvatorem mundi JESUM CHRISTUM Deum verum, verumque hominem. ¶ Pænultima apud Christianos Poetas ancaps est. *Prudent. Psychomach. v.* 88. Nec mas potis est perfringere jura. *Sedul. in cap.* 1. *Luca, l.* 2. *v.* 36. Angelus intactæ cecinit properata Mariæ. Sic *Arat. l.* 1. *in Act. Apost. v.* 57. Porta Maria Dei, genitrix intacta creantis. *Id.* tamen *Sedul. ibid. v.* 49. corripuit: quod & *Juvenc. Presb.* facit *l.* 1. *v.* 53. 91. &c. & *Paulin. Nol. carm.* 6. *v.* 210. *& carm.* 22. *v.* 153. & eo profanis *Claudian.* tum *carm.* 25. *& 29.* ubi de Matre Dei loquitur, tum multis aliis in locis, in quibus de Honorii uxore. Quare satius erit corripere.

MARIANDYNUS, a, um, ad Mariandynos pertinens, qui sunt populi Bithyniæ in ora maris Euxini, inter Heracleam & Cytorum, *Μαριανδυνοὶ*. His locis Hercules Cerberum intersecisse dicitur. *Plin. c.* 1. *l.* 6. Mariandyni finus. *Valer. Flacc. l.* 4. *v.* 733. Jare Mariandynis advertit puppis arenis. *Id. ibid. vers.* 171. Et Mariandynus patrias penetravit ad urbes. ¶ Legitur & *Maryandinus*.

MARIANUS, a, um, ad Marium pertinens, quod est nomen nobilissimi civis R. cujus vitam *Plutarch.* scripsit. *Cic. in Brut.* c. 47. *ad fin.* Mariani consulatus. *Id.* 2. *de Orat. c.* 66. Marianum scutum Cimbricum. *Id.* 3. *Agrar.* 2. 2. Marianæ tribunus plebis. *Id.* 1. *de Legib. c.* 1. Marianæ quercus. *Propert. l.* 3. *el.* 2. *v.* 43. Aut quibus in campis Mariano prœlia signo Stent, &c. *Flor. l.* 3. *c.* 21. Mariana, & Syllana tempestas. *& lib.* 3. *c.* 19. Mariana, & Syllana bella. *& lib.* 4. *c.* 2. Mariana, & Cinnana rabies. V. *cund. l.* 3. *c.* 21. *& Vellej. l.* 2. *c.* 18. *& sequent.* ¶ De mulis Marianis V. *Mulus*.

MARICA, æ, *f.* Nympha litoris Minturnensium, apud Lirim fluvium Fauni nsor, Latini mater. *Virg.* 7. *Æn. v.* 47. ¶ *Lactant.* Scribit *l.* 1. *c.* 22. ita appellatare fuisse Circem mortuam & consecratam. ¶ Ab ea nomen habet Minturnensium palus, in qua Marius Syllam fugiens latitavit. *Vellej. l.* 2. *c.* 19.

MARINUS, a, um, *de mare, marino*, θαλάσσιος, ad mare pertinens. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* 1. 16. Marini terrenique humores. *Id.* 2. *de Divin. c.* 14. Marini æstus. *Virg.* 1. *Georg. v.* 361. Marinæ fulicæ. *& lib.* 2. *v.* 460. Marinæ fremitus. *& vers.* 68. & casus abies visura marinos. *Ulpian. Dig. lib.* 14. *tit.* 1. *leg.* 1. & *Scævol. lib.* 50. *tit.* 5. *leg.* 3. Marinæ naves. *h. e.* quæ mari decurrunt: & distinguuntur a fluvialibus. *Consil. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 16. Nymphæ marinæ. *h.* 1. quæ mare incolunt. *Horat. l.* 3. *od.* 26. *v.* 5. Marinus Venus. *& od.* 23. *v.* 25. Marinus me. *h.* 1. *animarium*. *Plin. l.* 9. *c.* 4. Visum ab his in Gaditano oceano marinem hominem, toto corpore absoluta similitudine: ascendere navigia nocturnis temporibus, flatimque degravari, quas insederit. ¶ *Marinus morsus* apud *cund. l.* 26. *c.* 36. est acrimonia & mordacitas falsi sapore aquæ marinæ. ¶ De marinis Laribus V. in *Permarinus*.

MARISCA, æ, *f. fortuna*, ficus grandior, sed insipida: in *mas, maron*, quasi masculi, ob magnitudinem. *Martial. l.* 7. *epigr.* 24. Infanti malinela dato, fatuaque marifcas. *Cato* R. R. *c.* 8. & *Plin. l.* 15. *c.* 18. Ficos marifcas in loco cretoso, & aperto serito. (*ficos* marifcas habet etiam *Varr.* apud *Non.* 17. 7.) *Column. l.* 10. *v.* 415. Purpureæque Chelidoniæ, pinguesque marifcæ. *Senec. Suasor.* 2. a *med.* Eo pervenit insaniæ, ut ficos non esset, nisi marifcas. *Horat.* videtur has significara, cum art *l.* 2. *sat.* 2. *v.* 122. Et nux ornabat mensas cum duplice ficu. ¶ A fructus hujus similitudine etiam marifcæ dicuntur tubercula ulcerosa, quæ ex præpollera libidine circa podicem nascuntur. *Juvenal. sat.* 2. *v.* 13. Cæduntur tumidæ, medico ridente, marifcæ.

MARISCUS, i, *vel* Marifcum, i, *n.* juncus marinus, unde tegetes texuntur: a *mar, maris. Plin. l.* 21. *c.* 18.

MARITALIS, is, *maritale, γαμικὸς*, conjugalis. *Colum. in præfat. l.* 12. Maritale conjugium sic comparatum ista natura. *Ovid. l.* 2. *de ar. am. v.* 258. Maritalis vestis. *Valer. Max. l.* 9. *c.* 2. *n.* 9. Maritalis fax. *& lib.* 6. *c.* 3. *n.* 10. Maritale supercilium. *Juvenal. sat.* 6. *v.* 43. maritali jam porrigit ora capistro. *h.* 1. jugum subit matrimonii. *Senec. in Oedip. v.* 956. Maritales oculi. *h. e.* quibus quis aliquam affectu mariti aspicit.

MARITATUS, a, um. *Pecunia maritata* apud *Plaut. Epid.* 2. 1. 21. quæ cum uxore conjuncta est, *h. e.* cujus possessio est penes uxorem: seu quæ habetur a marito ex dota, uxore vivente.

MARITIMUS, a, um, *marittimo*, ἐνθαλάσσιος, qui mare accolit, qui ad mare est, vel fit. *Cæs. l.* 2. *B. Gall. c.* 34. Maritimæ civitates. *Cic.* 7. *Verr. c.* 17. Homines maritimi. *Id. in Partit. c.* 29. Loci maritimi, an remoti a mari, plani an montuosi. *Plin. l.* 6. *c.* 27. *a med.* Maritimus portus. *porto di mare. Hirt. de B. Afric. c.* 85. Porta oppidi maritima. *che va al mare. & de B. Alex. c.* 26. Ægyptus maritimo accessu Pharo, pedsitri Pelusio munita. *per via di mare, per via di terra. Nep. in Annib. c.* 14. Villam habere suburbanam, aut maritimam. *sul mare. Cic. pro Planc. c.* 40. *extrem.* Maritimus cursus. *viaggio per mare, navigazione. Plin. l.* 14. *c.* 2. *a med.* Maritimo afflatu gaudent vites. *aria di mare. Cic.* 5. *Tuscul. c.* 14. Ora maritima. *il litorale. Id. in fine ep.* 26. *l.* 2. *ad Attic.* Ts hospitio agresti accipiemus, quoniam maritimum hoc contempsisti. *Cic.* 7. *Verr. c.* 27. Hominus a navigando, rebusque maritimis remotissimos. *Cæs. l.* 3. *B. Gall. c.* 5. Præerat Ægyptus navibus Pompeyus filius, Asiaticis Lælius, Achaicæ classi Libo: toti tamen officio maritimo Bibulus præpositus cuncta administrabat. *Nep. in Aristid. c.* 2. Summa imperii maritimi. *il generalato del mare. Hirt. de B. Alex. c.* 25. Dimicationem maritimam feliciter conficere. *Liv. l.* 22. *c.* 63. Maritimæ naves. *h. e.* quæ a fluvialibus distinguuntur. Sic *Jabolen. l.* 33. *tit.* 7. *leg.* 22. Maritimæ insulæ. *Nep. in Themist. c.* 2. Prædones maritimi. *corsari. Flor. l.* 3. *c.* 2. Maritimus triumphus. *navale*. Absoluta *Cic. Fam.* 2. *ep.* 16. *ante med.* In maritimis fum. *Plin. l.* 6. *c.* 34. Maritimus Africæ. *Flor. l.* 4. *c. ult.* Hibernas in Tarraconis reservinia. *sul litorale.* ¶ Ponitur & pro marino. *Cæs. l.* 4. *B. Gall. c.* 29. & *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 53. Maritimi æstus. *Varr. l.* 1. R. R. *c.* 7. 2 *med.* Sal maritimus. *Nep. in Attic. c.* 6. Maritimis Suctibus jactari. ¶ *Maritimæ usuræ* apud *Paul. Dig. lib.* 22. *tit.* 2. *leg.* 6. sunt, quæ ex nauticis negotiis percipiuntur. ¶ *Maritimi mores* apud *Plaut. Cistell.* 2. 1. 12. sunt incerti, inconstantes, instar maris. ¶ *Maritima mapalia* apud *Cæs.* 3. *de nat. Deor. cap.* 18. sunt quibus Thetidem Pelsus

Digitized by Google

dusit: & revertit opponuctur. ¶ Scribitur & *maritumus* prisco more.

MARITO, as, avi, atum, a. 1. *maritare*, *ουωοιάζω*, nuptui trado. *Suetou. in Vespas. cap.* 14. Vitellii filium splendidissime maritavit. ¶ Dicitur etiam de *viris*: & quidem magia proprie. *Tatit.* 12. *Ann. c.* 6. Quando, maritandum Principem, multi suaderent. Huc pertinet lex *de maritandis ordinibus*, quam vel sanxit, vel retractavit Augustus, ut ait apud *Suetou. in ejus vita*, *c.* 34. multa continens capita ad matrimonia civium R. pertinentia, quæ magnam partem collegit *Hotomau.* in indice legum Romanarum. ¶ Item de bestiis. *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 9. *o med. de rusc.* Tunc dicuntur catulire, id est ostendere, se velle maritari. *Colum. l.* 8. 1. 2. *o med.* Gallinæ tenæ singulis maribus maritantur. ¶ Item de arboribus. *Horat. epod.* 2. *v.* 9. adulta vitium propagine Altar maritat populos. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *o med.* Ulmi vitibus maritantur. Ubi *vitibus* est ablativus, ut *propagine* in loco *Horatii*. nequs enim dicebant *arontare vitem*, sed *arboreus*, puta *palearem*, *olmaem*, & hujusmodi, cum ei vitem sustinendam adjungebant. *Id. l.* 4. *c.* 2. Duos pslos unius seminis flagellis maritari. *& cap.* 22. *o med.* Ut vitis norellos caulss traosmittat, qui possint sus maritare statumina. *Id. l.* 5. *c.* 6. *circa med.* Si tenerum ulmum maritaveris, novam vitem sufferet; si vetustam vitem applicueris, conjugem necabit. ¶ Et etiam gravidare, fecundare. *Claudian. l.* 2. *de rap. Pros.* *v.* 89. Zephyrus glebas fecundo rore maritat. *Plin. l.* 16. *r.* 25. Primus est conceptus, flare incipiente Favonio. hoc maritsntur virescentia e terra: quippe cum etiam equæ in Hispania. *Id. l.* 13. *s.* 4. *ante med.* ait, *Marem palmæ* affatu vifuque ipso, & pulvere etiam, reliquas *palmas fœminas* maritare. *Solin. cap.* 23. (*al.* 36.) Equæ adspirante Favonio concipiunt, & sicientes viros auraram spiritu maritantur.

MARITUS, a, um, *γαμήλιος*, *maritale*, ad conjugium pertinens, conjugio sociatus, maritalis. *Liv. l.* 27. *c.* 31. Vagabatur cum uno, aut altero comite per maritas domos dies, nocteſsqos. *Al. leg.* matritimas. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 41. Junonemque, toris quæ præsidet alma maritis. *& ep.* 12. *v.* 87. *& Propert. l.* 3. *el.* 19. *v.* 16. Juno, sacrit quæ præsidet alma maritis. *Horor. in carm. sæcul. v.* 20. Lex marita, ferat prolis novæ. *b. r.* de maritandis ordinibus: de qua V. in voca præced. *Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 283. metuis Venerem temerare maritam. *& ep.* 11. *v.* 101. Tolle procul decepte faces Hymenæe maritar. *Id.* 3. *ex Pont. ep.* 1. *v.* 73. socialis amor, fœdusque maritum. *Auien. in descript. Orb. v.* 339. *de Nilo*. inqus jacentem Ægyptum fusus fluctu premit arva marito. *b. r.* fecundante. Sic *in Pervigil. Ven. v.* 4. 11. *& 61* Mariti imbres. ¶ *Maritus* absoluts interdum refertur ad utrumque conjugem. *Papinian. Dig. lib.* 24. *tit.* 1. *leg.* 52. *extr.* Quo casu inter exteros condicio noscitur, inter maritos nihil agitur. *fra gli ammogliati*. Sapissime est ipse vir, *mauste*, ut *orante* uxor, *oroglie*. *Horor. l.* 3. *od.* 14. *v.* 5. Unico gaudeos mulier marito. *Cic. l. de Invent. l.* 31. *od fin.* Ut tu maritus sis quam optimæ, & hæc quam optimo viro nupta sit. *Horat. l.* 3. *od.* 5. *v.* 6. Milesius Crassi conjuge barbara Turpis maritus vixit? *Ovid. Heroid. ep.* 4. *v.* 134. Et fas omos facit fratris marita soror. *b. r.* Juno, quæ Jovis fratris sui uxor sit. *Horat. epod.* 8. *v.* 14. Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta baccis ambulet. *Ovid.* 2. *Fast. v.* 139. hic castas, duce se, jubet esse maritas. ¶ De sponso, *sposo*. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 16. Hæmonio nunquam spernends marito, Condita latiferis promit medicamina cistis. *Tibull. l.* 3. *el.* 4. *v.* 31. Ut juveni primum virgo deducta marito. ¶ Dicitur interdum de bestiis, *il orofchio*. *Horat. l.* 1. *od.* 17. *v.* 7. Olens maritus. *b. s.* hircus. Sic *Virg. Ecl.* 7. *v.* 7. Vir gregis ipse capet. *Colum. l.* 7. *r.* 6. Maritos gregum mutilos esse oportebit. *Id. in fin. c.* 5. *l.* 8. *de gallinaceis*. Rarior est in bis avibus mariti bonitas. ¶ Item de arboribus, quæ adjunctas vites habere possunt. *Cato* R. R. *c.* 32. Arbores facito uti bene maritæ sint. *Colum. l.* 3. *r.* 11. Olivetum maritum. *Catull. carm.* 61. *ampr. v.* 54. At si forte eadem (*vitis*) est ulmo conjuncta marito, &c.

MARIUS, ii, m. Civis Romanus Arpinas, qui septies Consul fuit. Ejus vitam habes apud *Plutarch.* De bello ejus civili cum Sylla & Cinna, V. *Flor. l.* 3. *r.* 21. ¶ Adjective *Maria lex* memoratur a *Cicer.* 3. *de Legib. c.* 17. Eam tulit circa A. U. DCXXXIV. C. Marius trib. pleb. ut pontes, per quos transibant suffragium ferentes, angustiores fierent, ne quis in iis, præter eum, qui suffragium ferret, consistere posset, rogandi & appellandi causa.

MARMARICUS, a, um, *Μαμμαρικός*, ad Marmaricam pertinens, quæ est regio Africæ inter Ægyptum & Cyrenem: & ponitur etiam pro Libyco, quia contermina est Libyæ defertæ: immo & *Marcotis Libyo* appellatur: item universim pro Africano. *Plin. l.* 13. *r.* 23. Marmaricum genus cappatis. *Lucan. l.* 3. *v.* 191. non corniger Hammon Mittere Msrmaricas ceſsavit in arma catervas. *Id. l.* 6. *v.* 309. Nec Juba Marmaricas mulus pressisset arsnas. *Sil. l.* 7. *v.* 83. si pellere nostris Marmaricam terris nobam dabis. *b. e.* Pœnorum arma. *Sidon. carm. tt. v.* 103. Marmarica fera. *b. r.* stephas.

MARMARIDES, dæ, m. *Μαμμαρίδης*, qui est a Marmarica regione. *Ovid.* 5. *Metam. v.* 124. tentanti dextera fixa est Cuspide Marmaridæ Corythi. *Sil. l.* 5. *v.* 437. Othrys Marmarides. ¶ *Marmaridæ*, *arum*, ejus tractus incolæ. *Plin. l.* 5. *c.* 5. *& 6. & Lucan. l.* 4. *v.* 679. mixti Garamante peruso Marmaridæ volucres. *Sil. l.* 5. *v.* 184. Marmaridum mediam penetrsre phalangem. *pro* Marmaridarum. ¶ Hos incantatorum serpentium, & medendi venenis peritissimos facit *Sil. l.* 3. *v.* 300. Hinc *Lucan. l.* 9. *v.* 893. gens unica terras Incolit, a sævo serpentum innoxia morsu, Marmaridæ Psylli.

MARMARITIS, f. *μαμμαρίτις*, herbæ genus, al. aglaophotis, ob admirabilem colorem: a *marmor*, quia nascitur in marmoribus Arabiæ. *Plin. l.* 24. *c.* 17.

MARMOR, oris, *n. ουοημο*, *pietra viva*, *μάρμαρος*, lapis durus ac solidus, præsertim qui in lapicidinis finditur, & scalpro elaboratur ad statuas, columoas, & varia opera ædificiorum: a voca Græca allata, quæ a *μαρμαίρω*, candico, respleodeo: ut propria de iis dicstur, qui candidi sunt & nitantes. Quomodo a lapide differat, V. *Lapis*. De variis marmorum generibus, & coloribus fusa *Plin. l.* 36. *c.* 7. Celeberrima sunt Parium, Lacedæmonium viride, Augustum, & Tiberium, utrumque ex Ægypto, Numidicum, Phrygium, quod & Synnadicum, Proconnesium, Carystium, Chium, porphyrites, ophites, Memphites, Syenites, &c. *Cic. pro Arch. r.* 9. Ennius in sepulcro Scipionum putatur esse constitutus e marmore. *Virg.* 3. *Georg. v.* 13. templum da marmore ponam. *Id. 6. Æn. v.* 848. vives ducent de marmore vultus: *Ovid.* 1. *de or. am. v.* 70. exteno marmore diver opus. *Plin. l.* 36. *c.* 6. Secare marmor in crustas. *Quintil. l.* 2. *c.* 20. Marmor expolire. *Horat. l.* 4. *od.* 8. *v.* 13. incisa notis marmora publicis. *Ovid. Heroid. ep.* 7. *in fin.* Hoc tamen in tumuli marmors carmen erit. *Id.* 15. *Metsor. v.* 314. Flumen quod tactis inducit marmora rebus. *b. e.* in lapidem vertit. *Mortial. l.* 7. *epigr.* 30. Rus marmore tertio notstum. *b. r.* ad tertium ab urbe lapidem. Adde *lib* 9. *epigr.* 65. ¶ *Servus e marmore* est, qui præsit msrmoribus coemendis, secandis, elaborandis. *Inscript.* apud *Grut. pag.* 593. *n.* 7. ubi *nmm.* 5. habetur: T. Flavius Successus Aug. L. Tabularius marmorum Lunensium. *b. r.* a rationibus marmorum Lunensium, ut sit *nmm.* 4. ¶ Quod *Cato* R. R. *c.* 23. & *Colnor. 10 s. r.* 20. *l.* 12. marmor jubent in vinum indi, marmoris farinam intelligunt, & condituræ gratia faciunt: cujus meminit & *Plin. l.* 14. 1. 19. & *lib.* 23. *c.* 1. *o med.* ¶ Poetæ hoc nomen mari tribuunt, vel quia cum ventis commovetur, candescit, ut est apud *Lucret. l.* 2. *v.* 763. *& sequentib.* vel quia æquum, & plsoum est. *Virg.* 7. Æn. *v.* 28. lento luctantur marmore tonsæ. *& verf.* 718. Quam multi Libycn volvuntur marmore fluctus. *& lib.* 10. *v.* 108. spumant vada marmore verso. *Catull. carm.* 62. *de Att*, *v.* 88. marmora palagi. *Sil. l.* 14. *v.* 464. infidum marmor. ¶ In illo *Valer. Flacci l.* 6. *v.* 568. jam non per curva volantem Stagna, nec in medio truncantem marmore cervos: *marmor* est msrs glacie duratum.

MARMORARIUS, ii, m. *ουοημοταίο*, *μαμμαροτυπός*, artifex elaborandi, & poliendi marmoris. *Senec. ep.* 88. *ante med.* Non adducor, ut in numerum liberalium artium pictores recipiam, non magis quam statuarios, aut marmorarios, aut ceteros luxuriæ ministras. *Inscript.* apud *Gruter. pag.* 640. *n.* 6. *& 7.* C. Sempronio Felici marmorario. *Vitruv. l.* 7. 1. 6 Cæmenta marmorea, sive affulæ, quæ marmorarii ex operibus dejiciunt. ¶ Vox est adjectiva. *Senec. ep.* 90. *ante med.* Possi nos habitare sine marmorario fabro: posse nos vestitos essa sine commercio Serum.

MARMORATIO, onis, f. *μαμμάρωσις*, constructio ex marmore. *Apul. in Florid. n.* 18. (*al. l.* 4.) Pavimenti marmoratio, prosceuii contabulstio, scenæ columnatio.

MARMORATUM, i, n. *intonacatura marmorina*, *finces*, *terrazzo*, *bonire*, tectorium ex marmore tuso & calca, quod pavimentis & parietibus inducitur: cujus faciendi mtionem *Varron. l.* 7. *c.* 6. docet. *Varr. l.* 1. R. R. 1. 59. Camaras in operotheciis marmorato, & parietes, pavimentaque facere. *& lib.* 3. *c.* 7. Quam levissimo marmorato parietes, ac camaras obtinere. *Plin. l.* 36. *c.* 23. Tectorium nisi ter arenato, & bis marmorato inductum est, non satis splendoris habet. *& mox*. Experimentum marmorati est in subigendo, donec rotro non cohæreat.

MARMORATUS, a, um, *feliciare*, a *incrostare di marmo*, marmore stratus, aut incrustatus. *Stat. l.* 4. *silv.* 3. *v.* 96. Ingenti plaga marmoreta dorso. *b. r.* via silicibus strata. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 77. *Burm.* Domus habet quatuor cœnationes, cubicula viginti, porticus marmoratas duas. *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 59. Parietes, & solum opere tectorio marmorato lucicam. *con intonacatura marmorina*. V. vocem præced.

MARMOREUS, a, um, *di marmo*, *marmorino*, *μαμμάρεος*, qui est e marmore. *Cic. 6. Verr.* 1. 1. Signum æneum, marmoreum, eburneum. *Id. pro Dom. r.* 24. Marmoreæ columnæ. *Id. Parad.* 1. *c.* 4. Tecta marmorea, ebore & auro fulgentia. *Virg.* 4. Æn. *v.* 392. Marmoreus thalamus. *b. e.* cubiculum pretiosis marmoribus ornatum. *Cic. 6. Parad. r.* 3. *& Ovid.* 15. *Metam. v.* 671. Marmoreum solum. *b. e.* marmore stratum. *Virg. Ecl.* 7. *v.* 35. Nunc ts marmoreum pro tempore fecimus: at tu si fetura gregem fuppleverit, aureus esto. Adde *Horat. l.* 4. *od.* 1. *v.* 20. ¶ Poetica dicitur de membris, quæ instar marmoris eaadent, & zitent, ut niveus, *bianco come un alabastro*. *Virg.* 4. *Georg. v.* 523. marmorea caput a cervice revulsum. *Ovid.* 13. *Metam. v.* 746. Marmoreus pollex. *& lib.* 3. *v.* 481. Marmoreæ palmæ. *Id.* 2. *Amor. el.* 11. *v.* 15. Marmorei pedes. *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *o.* 411. Hic corpus solidum inesnies, hic stars papillas Pectore marmoreo. *Mortial. l.* 8. *epigr.* 56. Marmorea fundens zigra Falerna manu. *Lucret. l.* 2. *v.* 763. quæ nigro fuerint paulo ants colore, Marmoreo fieri possint candore repente. *Id. ibid. v.* 774. in marmoreum migrare colorem. *b. e.* albantem. Hinc *Marmoreum Parem* dixit *Ovid.* 7. *Metam. v.* 465. quia cum marmore candidissimo abundet, procul afpicientibus candoris speciem præbet: unde *niveum* vocat *Virgil. Æn.* 3. *v.* 126. ¶ Dicitur etiam de gelu, quod ducitism marmoris, & candorem refert, *duro come un marmo*. *Ovid. Fast.* 4. *v.* 918. marmoreo pallet adusta gelu. *Id.* 3. *Trist. el.* 10. *v.* 10. Tertaque marmoreo canda facta gelu. ¶ Refertur & ad mare, ut marmor. *Virg.* 6.

Æn. v. 719. Et quæ marmoreo ſert monſtra ſub æquore pontus. ¶ *Marmorea ars*, ſtatuaria. *Vitruv. l.* 4. *c.* 1. *poſt med.* Callimachus, qui propter elegantiam & ſubtilitatem marmoreæ artis, &c.

MARMORO, as, avi, atum, a. 1. marmore incruſto. *Lamprid. in Alex. Severo. c.* 25. Palatio exarneto hac genere marmorandi. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 189. *n.* 1. Ex conlatione ſua, & manipularium ſuorum ædiculam marmoravit.

MARMOROSUS, a, um, marmoris naturam habens, lapidoſus, ut Sil marmoroſum, apud *Plin. l.* 33. *c.* 12. *ad fin.* & *lib.* 35. *c.* 6. *circa med.*

MARO, onis, m. Μάρων, ωνος, opifex quidam figulus, vel ut alii putant, Magii cujuſdam viatoris mitio mercenarius, mox ob induſtriam genere: quem cum agricolationi, unique ruſticæ, & gregibus præfeciſſet ſocer, ſilvis coemendis & apibus curandis reculam auxit. Filium habuit toto litterario orbe, & apud omnem poſteritatem celeberrimum, *P. Virgilium Maronem*, in cujus vitæ initio hæc *Donatus* tradit. Porro cum Maronem legimus, non patrem, ſed filium intelligimus. *Martial. l.* 8. *epigr.* 56. Ingenium ſacri miraris abeſſe Maronis, Nec quemquam tanta bella ſonare tuba: Sint Mæcenates, non deerunt, Flacce, Marones. *& lib.* 14. *epigr.* 186. Quam brevis immenſum cepit membrana Maronem? *Id. l.* 12. *epigr.* 4. Maro ſummus. *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 178. Cooditor Iliadis cantabitur, atque Maronis Altiſoni dubiam facientia carmine palmam. *Ruteil. in Itinor. l.* 2. *v.* 170. Et reges Rutulæ, teſte Marone, refert. ¶ Fuit etiam *Maro*, vel *Maron* Euanthei filius, Bacchi ſacerdos, & Apollinis Ismarii ſacerdos, a quo eſt Maronea, vel Maronia, Μαρώνεια, Thraciæ maritimæ oppidum, apud *Plin. l.* 4. *c.* 11. & *Pompon. Mel. l.* 2. *c.* 2. a *med.* Hinc Maroëum vinum. ¶ Item fluvius Peloponneſi non longe ab Alpheo. ¶ Præterea *Maro* nomen eſt collis in Sicilia. *Plin. l.* 3. *c.* 8. ¶ In illo verſu *Propert. l.* 2. *el.* 23. *v.* 48. Flumina ſopito quæque Maron cadunt: videtur *Mare* ſignum eſſe ſive Poetæ, ſive ſtatuæ, in aquæductu poſitum ſilani loco, & dormientis habitu efformatum.

MARONEUS, a, um, ad Maronem pertineos Thraciæ regem, ſeu ad Maroneam urbem (V. vocem præced.) circa quam nobile vinum naſcebatur: quo ſuum illi ree Ulyſſem donaſſet, hic Cyclopi dedit, ſopitumque excæcavit. *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 56. Ceſſit & Ætneæ Neptunius incola rupis, Victa Maroneo fœdatus lumina Baccho. *Plin. l.* 24. *c.* 4. *circa med.* Vino antiquiſſima claritas Maroneo, in Thraciæ maritima parte genito, ut auctor eſt Homerus. (*Odyſſ. l.* 9. *v.* 195.) ¶ Item ad P. Virgilium Maronem pertinens. *Stat. l. & ſilv.* 4. *v.* 54. tenues ignavo pollice chordas Pulſo, Maroneique ſedens in margine templi Sumo animum, & magni tumulis adcanto magiſtri.

MARONIANUS, a, um, Maroneus, ad Virgilium Maronem pertineas. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 7. *v.* 74. Ants annos Culicis Maroniani. *V. Culex. Sidon. in carm. epiſt. c. l.* 8. filius aut Maronianus, Aut quo in Latium beas, Horeti. *& carm. p. v.* 222. Maronianum buſtum.

MARONITES, æ, m. Μαρωνίτης, qui eſt ex Maronea Thraciæ urbe, da quo in Mœſia dictum eſt. *Plin. l.* 35. *c.* 12. *ante med.* Athenion Maronites.

MARPESIUS, a, um, Μαρπήσιος, ad Marpeſum, Μάρπησσον pertineus, qui mons eſt Pari inſulæ, ut *Serv.* docet ad illud *Virg. 6. Æn. v.* 470. Nec magis incepto vultum ſermone movetur, Quam ſi dura ſilex, aut ſtet Marpeſia cautes. V. *Mermeſſus*. In proverbium abiit hoc *Virgilii* dictum de obſtinato, aut ſtupido. Sic *Arnob. l.* 2. *pag.* 60. Stipes ut aliquis, aut Marpeſia, ut dictum eſt, rupes, ſtabit ciinguis, & mutus. ¶ Scribitur & *Marpeſſius*.

MARRA, æ, f. *marra*, inſtrumentum ruſticum lato ferro cadendæ terræ, herbiſque exſcindendis aptum. *Colum. l.* 10. *v.* 70. curvi vomeris dentia Jam virides lacerete comas, jam ſcindite unctus. Tu gravibus reſtris cunctantia perſods terga: Tu penitus latis madere viſcere marris Ne dubita'. *& verſ.* 88. Mox bene cum glebis vivacem cæſpitis herbam Contuodat marræ, vel fracti denta ligonis. *Juvenal. ſat.* 15. *v.* 166. cum reſtra, & ſarcula tantum Aſſuetæ coquem, & marris, ac vomere laſſi Neſcirint primi gladios excudere fabri. *Plin. l.* 17. *c.* 21. *circa med.* Solum apricum bidente paſtinari debet, ternos pedes bipalio alto: marra rejici quaternum pedum ſarmento. *b. c.* verſari, & evolvi. ¶ Aliud marræ officium eſt in illo *ejuſd. l.* 9. *c.* 14. *de filace, piſce ingenti*. In Mœno Germaniæ unne protelis boum, & in Danubio marris extrahitur. *b. c.* ferreis uncis marræ figura. Ita enim legit *Hardoin.* alii aliter.

MARRUBIUM, & Marruvium opp. olim, nunc pagus exiguus Latii, in finibus Marſorum ad Fucinum lacum. *Silius l.* 8. *v.* 507. Marrubium veteris celebratum nomina Marri.

MARRUBIUM, ii, n. *marrubie, preſſe, πράσιον*, herba, de qua *Plin. l.* 20. *c.* 22. Marrubium plerique inter primas herbas commendaverc, quod Græci preſion vocant, alii leuoſtrophon, nonnulli philopæda, aut philochares: notius quam ut indicandum ſit. *Colum. l.* 10. *v.* 355. Profuit & plantis latices infunders amaros Marrubii. *Plin. loc. cit.* perſequitur varios ejus uſus in medicine: *& lib.* 24. *c.* 16. ex eo etiam vinum fieri ait, quod Græce μαρρούβιον ἔνος dicitur.

MARRUBIUS, a, um, ad Marrubium oppidum ſpectans. *Virg. 7. Æn. v.* 750. Quin & Marrubis venit de gentis ſacerdos.

MARRUCINI, orum, m. pop. Italiæ, in parte occidentali Aprutii citerioris, oram maris Hadriatici attingentes, ſub Samnitibus, prope Aternum fluvium. *Plin. l.* 3. *c.* 12.

MARRUCINUS, a, um, adject. ad Marrucinos ſpectans, ut Marrucina pubes, *Silius l.* 8. *v.* 581. Marrucini montes, *Strat. l.* 4. *ſilv.* 4. *v.* 86. *Marrucinus ager*, *Plin. l.* 2. *c.* 83.

MARS, Martis, m. *Mavors*, Ἄρης, deus belli præſes: qui a Poetis etiam *Mavors* dicitur. Filius eſt Jovis & Junonis, ut ait *Hygin. in præfat.* vel, ut alii fabulantur, ſolius Junonis, ſine patre. Cum enim viditſet, Jovem maritum percuſſo capite, ſine muliere, procreaſſe Minervam, Floræ monitu, cui doloris & invidiæ ſuæ caulas edidereat, florem in Olenitis arvis naſcentem tetigit, tacto ipſa quoque ſine viro concepit, & Martem peperit. Rem narrat *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 229. *& ſeqq.* Sacra illi eſt, ve locis, Thrace præcipue, & quæ ſupra eam regiones ſunt, quod in ea eſt in lucem editus: eamque ſedem deſcribit poetice *Stat.* 7. *Theb.* a *verſ.* 40. Ex populis Romani, quod Romulum & Remum, auctores Urbis & imperii, ex ilia genuerit: ex beſtiis lupus, quod lupa eos pueros vepoſitos lactaverit, vel ob vim, & voracitatem; item equus, cujus maximus eſt in bellis uſus: ex avibus accipiter, qui alias aves perſequitur, & conficit; vultur, qui cadaveribus paſcitur; item picus, quia iſidem infantibus, Faullulo inſpectante pleno ore cibum ingerere viſus eſt, ut eſt apud *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 54. & *Auſon. Vill. de origenes.* R. *c.* 20. Delectari dicitur bello, & cædibus, comitaſque illi tribuuntur Impetus amens, cæcumque Naſas, Iræque rubentes, veſanguefque Metus, Inſidiæ, gaminumque tenens Diſcordia ferrum; triſtiſſima Virtus, Iætuſque Furor, vultuque cruento Mors armata, ut verbis utar *Statii Iter. cit.* Ferunt, habentem cum Venere conſuetudinem, Solis indicio deprehenſum a Vulcano, rete æreo tenuiſſimo ſuper lectulum ſtreto, omniumque deorum riſui objectum, tandem Neptuno intercedente ſolutum fuiſſe: quæ habes apud *Ovid.* 4. *Metam. v.* 171. *& ſequentib.* Filios habuit ex Venere Harmonium, & Formidinem, Oenomaum ex Aſterope, Hippolytea, vel Penthefileam Amazonam ex Otrera, ſeu Otrera regina: præterea ex ulna Lycum, Diomedem, Cycnum, Aſcalaphum, &c. *Hygin. in præfat. & fab.* 30. 122. & 159. & alibi. *Virg. Ecl.* 10. *v.* 44. Mars durus. *Id.* 2. *Æn. v.* 440. indomitus. *Horat. l.* 1. *od.* 28. *v.* 17. torvus. *& lib.* 2. *od.* 14. *v.* 13. cruentus. *Valer. Flacc. l.* 6. *v.* 28. ſævus. *Ovid. Heroid. ep.* 7. *v.* 160. ferus. *& lib.* 13. *Metam. v.* 11. furor. *Id. de remed. amor. v.* 153. ſanguineus. *Id. inviis* 3. *Faſt.* bellicus. *Martial. de ſpectac. epigr.* 6. belliger. *Lucan. l.* 7. *v.* 315. funeſtus. *Propert. l.* 4. *el.* 1. *v.* 105. rapax. *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 98. audax. *Senec. in Troadib. v.* 185. violentus. *Cic. l.* 15. *ad Attic. ep.* 11. Fortibus ſane oculis Caſſius (Martem ſpirare diceres) ſe in Siciliam non iturum. ¶ *Per Martem* jurabant milites. *Plaut. Mil. a.* 5. *v.* 21. *Bacch.* 4. 8. 6. ¶ Metonymice, ut *Bacchus* pro vino, pro frumente *Ceres*, ſic pro bello & prœliis *Mars* ponitur, *guerra, battaglia. Senec. in Agam. v.* 921. Cecidit deſanni Marte concuſſam Ilium. *Vellej. l.* 2. *c.* 90. Hiſpaniæ multo varioque Martis pacatæ. *Plin. l.* 31. *c.* 1. Echenais fertur Actiaco Marte temuiſſe navem Antonii. *Virg. 6. Æn. v.* 765. Æra ciere viros, Martemque accendere cantu. *& lib.* 12. *v.* 108. Æneas acuit Martem, & ſe ſuſcitat ira. *Cic. pro Marcell. c.* 6. Quos amiſimus cives, eos Martis vis perculit, non ira victoris. *Ovid. Metam. v.* 27. urbis ſe mœnibus hoſtes Continuere diu, nec aperti copia Martis Ulla fuit. *di combattere in aperto campagna. Senec. in Oedip. v.* 275. Aperto Marte, an inſidiis jacet? *aſſalto alla ſcoperta*. ¶ Item belli aut prœlii fortune, & exitus. *Cic. 6. Fam. ep.* 4. Cum omnis belli Mars communis, & cum ſemper incerti exitus prœliorum ſint. *Liv. l.* 8. *c.* 11. Communem vere Martem belli utramque aciem pari cæde proſtraviſſe. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 19. Ut qui propinquitatem loci viderent, paratos prope æquo Marte ad dimicandum exiſtimarent. *b. c.* paribus viribus, & æquo loco. *Liv. l.* 2. *c.* 8. *ſub fin. & cap.* 51. Ibi varia victoria, & velut æquo Marte pugnatum eſt. *con pari ſuccesſo, con eguale ſorte. Hirt. de B. Gall. l.* 8. *c.* 19. *& Cæſ. l.* 6. *c.* 1. Cum prœlium diutius pari Marte iniretur. *Liv. l.* 1. *c.* 25. *a med.* Jamque æquato Marte ſinguli ſupererant, ſed nec ſpe, nec viribus pares: alter intactus ferro, alter faſſus vulnera. *Quintil. l.* 8. *c.* 6. *ante med.* Vario Marte pugnatum eſt. *Tacit. 4. Hiſt. c.* 35. Incerto Marte. *Liv. l.* 21. *c.* 1. Adeo varia belli fortuna, unceplque Mars fuit, ut propius periculo fuerint, qui vicerunt. *Vellej. l.* 2. *c.* 55. Nullum unquem periculoſius ab eo initum eſt prœlium, adeo ut plus quam dubio Marte, deſcenderet equo, &c. *eſſendo quaſi diſperate la ſtato della battaglia*. ¶ *Mavors noſtro* quippiam facem dicimus, cum ſolis noſtris viribus, noſtra ſponte, ſine alieno auxilio facimus, *da per noi ſoli. Cic.* 3. *Offic. c.* 7. *ſub fin.* Hanc igitur partem reliquam explebimus nullis adminiculis, ſed ut dicitur, Marte noſtro. *Id. Verr.* 5. *c.* 4. *ad fin.* Cum vos veſtro Marte his rebus omnibus abundetis. *Id.* 2. *Philip. c.* 37. a *med.* Rex ipſe ſua ſponte nullis commentariis Cæſaris, ſuo Marte res ſuas recuperavit. Proprie *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 8. *v.* 49. Sic tibi Marte ſuo fraterni ſanguinis ultor, Purpureus niveis filius inſtet equis. *b. c.* ipſe bella gerens. Apud *Liv. l.* 3. *c.* 62. *in fin.* equitat *ſine Marte* pugnare dicuntur, cum ex equis pugnant: *ſtemo* cum ex equis deſilientes vicem peditum funguntur. ¶ Pro ſpiritu, & furore bellico. *Plin. l.* 26. *c.* 4. Cum Cimbri, Theutoaique terribili Marte ulularent. ¶ Transfertur aliquando ad pugnas forenſes. *Ovid.* 4. re *Pont. ep.* 6. *v.* 29. Ut quis, quid valeas, ignoret, Marte forenſi, &c. *Id.* 4. *Faſt. v.* 688. Et fora Marte ſuo litigioſa vacant. ¶ Eſt etiam planetæ nomen, de quo *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 20. Jovis ſtellæ proximum inferiorem orbem tenet ὑπεύθυνον, quæ ſtella Martia appellatur: eaque quatuor & viginti menſibus, ſive, ut opinor, diebus minus, eundem luſtret orbem, quem duæ ſuperiores. *Id. de ſomn. Scip. c.* 4. Fulgor rutilus, horribilisque terris, quem Martem dicitis. *Id. leg.* Martium. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 46. Summa Saturni ſtella refrigerat, media Martis incendit: his interjecta Jovia illuſtrat & temperat. Adde *Plin. l.* 2. *c.* 8. *Hygin. Poet. Aſtron. l.* 2. *c. penult. & Apul. de Mundo*: ubi addunt, ab aliis Harculis ſidus appellari. Porro in fabulis eſt, quod cum Vulcanus Venerem duxiſſet; & propter diligentem cuſtodiam mariti minime

licerat Marti ad eam unquam accedere; id tantum affecutus eſt, ut ſua ſtella Veneris ſidus perſequeretur. Quod vero ignita & ardens appareat, id amoris vehementiam ſignificare. *Hygin. ibid.* ¶ Veteres Romani agricolæ Silvanum præſidem arvorum, nemorum, pecorum, & tutorem finium, *Mavors* nomine invocabant, fortaſſe quia primus hic deus erat, quem gentis auctorem agnoſcebant, ut dictum eſt. *Hinc Cato R. R. c.* 141. luſtrandi agri rationem, & ſuovetaurilia ruſticos docens, Martem patrem in precibus invocandum proponit. *& cap.* 83. Votum, inquit, pro bobus, ut valeant, ſic facito: Marti Silvano in ſilva, interdius, in capita ſingula boum votum faeito, &c.

MARSI, orum, m. *Μαρσοὶ*, pop. Latii, ſub Samnitibus, ubi nunc pars Aprutii Ulterioris, juxta lacum Fucinum. Dicti ſunt a Marſa Circes filio, a quo edocti ſunt veneficia & incantationes ſerpentum, teſte *Solino rep.* 2. (*al.* 8.) *e med.* & *Plin. l.* 7. *c.* 2. ¶ Saliva ſua ſerpentum morſibus medebantur, & cantionibus eas diſrumpebant. *Plin. ibid. Lucil.* apud *Non. c.* 3. *n.* 69. & *Pompon. ibid. c.* 7. *n. ult.* ¶ Hinc *Marſi* dicti ſunt, quicumque ſerpentes manu tractant, exarmant, & contra eorum venenum remedia venditant. *Jul. Pariſic. l.* 8. *c.* 27. Quicumque ſub hoc ſidere nati fuerint, Marſi erunt, eui qui venenie ex herbarum pigmentis confectis, ſalutaria ſoleant hominibus remedia comparare. ¶ Fuerunt pauperrimi quidem, ſed tamen fortiſſimi, ut qui acerbiſſimum Romanis bellum intulerint, eo fere funeſtius, quam civilia, ut ſcribit *Plin. l.* 2. *c.* 83. Adde *Flor. l.* 3. *c.* 18. Uterque autem *ſociale bellum* appellat. erat enim fuit Sociorum: ſed *Marſicum* etiam dictum eſt, quia Marſi Popedio duce plura per loca Italiæ circumtulerunt arma. ¶ Etiam auguriis dediti fuere. *Ennius* apud *Cicer. l. de Divin. c.* 58. & ipſe *Cic. ibid. l.* 2. *c.* 33.

MARSICUS, a, um, adject. a Marſis populis, ut Marſicum bellum, *Cic. Agror. l.* 2. *c.* 33. V. vocem præced. *Sil. l.* 8. *v.* 497. Marſica pubes Et bellare manu, & ebelydris caotare ſoporem, Vipereumque herbis hebetare, & carmine dentem. *Martial. l.* 13. *epigr.* 121. Marſica vina.

MARSPITER, trie, m. *Ἄρης*, Mars pater, ut Jupiter, Jovis pater. *Gell. l.* 5. *c.* 12. & *Priſcian. l.* 6. *pag.* 695. *& ſup.* 12. *verſ. Æn. lib. alt. pag.* 1284. *Purſch.* Quidam leg. *Mamſpeter* apud *Cotan.* R. R. *c.* 141. Monet *Priſcian.* in genitivo eſſe *Marſpitris*, & *Merſpiteris*.

MARSUPIUM, ii, n. *βυρσα, σάρκινος, μαρσίππιον, μάρσιππος, μαρσίπιον, μάρσιππος*, facculus nummorum: a ſecunda voce Græca allata. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 563. Majorem curam habere nos marſupii quam vitæ noſtræ. *Plaut. Rud.* 5. 2. 26. Nummi octingenti aurei in marſupio inſuerunt. *Id. Epid.* 2. 2. 3. Acutum cultrum habeo, qui ſenis exentarem marſupium. *Alcim. Aveſt. l.* 6. *v.* 321. Defoſſis ſcrobibus marſupia merſa locavit.

MARSUS, a, um, ad Marſos pertinens, Marſicus. *Enn.* apud *Donat. de ſchemat. pag.* 1774. *Putſch.* & *Cherſ. l.* 4. *v.* 251. Marſa manus, Peligna cohors. *Colum. l.* 6. *c.* 5. Marſi montes. *Hmot. l. & od.* 1. *v.* 28. Marſus aper. *Id. l.* 3. *od.* 14. *v.* 18. Marſum duellum. *h. e.* bellum Marſicum. *Lucan. l.* 9. *v.* 790. Marſus ages. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 5. *v.* 26. Marſa nives. *Horat. epod.* 17. *v.* 19. & *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 112. Marſa næuia. *h. e.* incantamentum. Sic apud. 5. *v.* 76. Marſa vocee. *& Ovid. de medic. fac. v.* 39. medix Marſis finduntur cantibus angues. *Martial. l.* 14. *epigr.* 116. vion Marſia conduta cellis.

MARSUS, i. Domitius Marſus, civis R. poeta nobilis in primis, floruit temporibus Auguſti. Eum laudant *Ovid.* 4. *ex Pont. ep. ult. v.* 5. *Martial. l.* 2. *epigr.* 72. & 77. *lib.* 5. *epigr.* 5. *lib.* 7. *epigr.* 28. *& 98. lib.* 8. *epigr.* 56. & *Sidon. carm.* 9. *v.* 261. Scripſit fere epigrammata, a quibus unum exſtat in ſine *Tibulli* carminum. Cetera periarunt omnia. Alius ab hoc videtur eſſe, quem *Martial.* memorat *l.* 4. *epigr.* 29. auctor *Amazonidis* poematis. Priscis meminit etiam *Suetan. de Grammat. c.* 9. *& 16.*

MARSYAS, *&* Marſya, æ, m. *Μαρσύας*, Satyrus, filius Hiagnie, ſeu Hyagnis, tibicen a Phrygia, ea temeritate, ut Phœbum ad cantus certamen auderet provocare, a quo & victus, & excoriatus eſt. *Ovid. 6. Faſt. v.* 705. *& 6. Metam. v.* 383. & *Apul. in Florid. n.* 3. ¶ Ejus ſtatua fuit Romæ in foro, ubi cauſa agebantur. *Horat. l.* 1. *ſat. 6. v.* 120. Non ſollicitus, mihi quod cras ſurgendum ſit mane, obeundus Marſya, &c. Docet *Serv. ad Æn.* 4. *v.* 58. Marſya ſtatuam in urbium foro collocatam, altera manu erecta, libertatis indicium fuiſſe. Hoc autem ideo, quia fuiſſe dicitur miniſter Bacchi, qui libertatis deus eſt. Ad hanc ſtatuam noctu convenientem etiam meretricula, quæſtum corpore facientes, & capiti ejus corollas imponebant. Teſtem habet *Senec. l. 6. de Benef. c.* 32. *& Plin. l.* 21. *c.* 3. qui notavit *Lyſ. l.* 3. *antiquor. lect. e med.* ¶ Apud *Petron. in Satyr. c.* 36. in deſcriptione convivii repoſitoriam eſt quatuor Marſyas circa angulos habens, ex quorum utriculis garum piperatum currebat ſuper piſces, qui in Euripo natabant. *h. e.* quatuor ſigilla Marſyam referentia, cujuſmodi erant in aquæductibus Silani, & Tullii. ¶ deum appellat *Plin. l.* 21. *c.* 3. *ante med.* ¶ *Marſyas* item fluvius Phrygiæ Magnæ, haud procul a Meandro oriens, in quem apud Celænas, & Apameam urb. quam circumfluit, excurrit. Poetæ fabulantur, ortum eſſe ex lacrymis Nympharum & Satyrorum Marſyam tibicinem ab Apollinis ibi excoriatum ſentium, & a Marſya appellatum fuiſſe. *Ovid. 6. Metam. v.* 400. & *Liv. l.* 38. *c.* 13.

MARTENSIS, ſe, adject. a *Marte*, ut videtur. *Martenſes ſodales* in veteri *Inſcript.* apud *Muratar. pag.* 525. videntur eſſe milites exerti ſodalitii, ſeu collegii militaris, peculiari religione ſe Martis cultores profitentes: unde *Martenſe collegium* habetur in duob. Lapidib. *Antiquit. Benevent. claſſ.* 6. *n.* 3. *& 9. & Martenſium ſtudiorum*, h. e. Schola, *ibid. n.* 1. Verum hæc vox videtur eſſe Latinitatis labentis. V. *ibid. Differt.* 5. *pag.* 169.

MARTES, tis, f. *marime*, fera exigua ea genere muſtelarum. Videtur eſſe a *Marte*, quod vi Martia mures, gallinas, aliaſque aves necet. Ejus pellis in pretio eſt. *Martial. l.* 10. *epigr.* 37. Venator capta marte ſuperbus adeſt. *Al. leg.* mele.

MARTIALIS, le, *Μαρτιάλιος*, ad Martem pertinens, *Ἄρειος. Cic. pro Cluent. c.* 15. Martiales, quidam Larini appellabantur, miniſtri publici Martis, atque ei deo veteribus inſtitutis religionibuſque Larinatium conſecrati. *Id. de Haruſp. reſp. n.* 6. Flamen Martialis. *Horat. l.* 1. *od.* 17. *v.* 9. Nec martiales hædilia lupos metuunt. V. *Lupus*. ¶ *Martiales ludi* videntur fuiſſe, qui in Circo calendis Auguſti quotannis celebrabantur, quod eo die Martis ædes dedicata fuerat. *Auguſt. in epiſt. ad Liviam*, apud *Suetan. in Claud. c.* 4. Quid nepoti tuo Tiberio faciendum eſſet ludis Martialibus. *& paulo poſt.* Curare eum ludis Martialibus triclinium facardotum, non diſplicet nobis. ¶ *Martiales milites*, h. e. legionis ejus, quæ *Martia* cognominata eſt. *Cic. 4. Philip. c.* 2. ¶ *Martialis campus* dictus fuit locus in monte Cœlio, in quo Equitia celebrabant, ſi quando aquæ Tiberis Martium campum occupaſſent. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 519. *& Paul. in epit. Feſti.*

MARTIALIS, is, m. M. Valerius Martialis, Hiſpanus ex Bilbili Celtiberiæ oppido, ſed Romanus civis, ſcripſit libros epigrammatum, qui adhuc exſtant, multis ſalibus aſperſos, ſæpe etiam obſcenitatibus, quas nimis aperte aliquando depingit. Vixit ſub Imperatoribus Domitiano, Nerva, & Trajano. Eum impenſe laudat *Plinius Secundus* (laudatus ab ipſo prius *l.* 111. *epigr.* 19.) ut ingeniosum, acutum, acrem, & qui plurimum in ſcribendo & ſalis haberet, & ſallis, nec caudoris minus, *lib.* 3. *epiſt.* 21. Sane ejus Latinitas longe purior eſt, & nitidior, quam ab homine Hiſpano exſpectari potuiſſe, aut ætatem ſuam decere videatur.

MARTIANUS, a, um, ad Martem ſpectans. *Cic. pro Cnæ. Balb. c.* 17. Qui & veterem illam ſpeciem fœderis Martiani ſemper omni ſanctiorem Marte duxerunt. Ita legit *Manut.* Alii aliter. *Martianus* etiam cognominatus eſt Icelus Galbæ libertus, honoris cauſa, ut eſt apud *Suetan.* in *Galb. c.* 14. Quamquam alii *Marcianus* ſcribunt: quod non a *Marte*, ſed a *Marco* eſt. ¶ *Ælius Martianus* Juriſconſultus, cujus reſponſa ſæpe in Digeſtis uſſurantur, vixit ſub Alexandre Severe, fuitque Papiniani diſcipulus. *Lamprid. in Alex. Sev. c. ult.*

MARTIATICUS, a, um, ad Martem pertineus. Unde Martiatica dicimus ſtipendia militum, inquit *Priſcian. ſup.* 12. *verſ. Æn. l. ult. pag.* 1284. *Purſch.*

MARTICOLA, æ, m. qui Martem colit. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 3. *v.* 21. ad uſque nivoſum Strymona venifi, Marticolamque Getas. Adde 4. *ex Pont. ep.* 14. *v.* 14.

MARTICULTOR, oris, m. Marticola. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 55. *n.* 10. Deo Marti, & Victoriæ Contuberalium Marticultorum poſuerunt.

MARTIGENA, æ, m. & f. Marte genitus. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 4. *v.* 39. Martigenæ non ſunt ſine crimine noti, Romulus Iliades, Iliadeſque Remus. *Id. 1. Faſt. v.* 199. Dum caſa Martigenam capiebat parva Quirinum. *Sil. l.* 16. *v.* 533. ſpectacula digna Martigena vulgo. *h. e.* populo bellicoſo.

MARTIOBARBULUS, i, milex plumbeis glandibus armatus, quæ & ipſæ martiobarbuli appellantur, uti docet *Veget. l.* 1. *de re milit. c.* 17. Vna tamen ipſa parem Latina videtur. *Turneb. l.* 24. *adverſar. c.* 13. putat laſcivia militari, & per jocum martiobarbulos dictas eſſe plumbeas glandes, quod eum piſces in deliciis eſſent, inter quos barbi, & barbuli numerantur, ea glandes, quaſi cibus Martis, ita ſint appellatæ. *Stewech.* in quodam MS. *martiobarbuli* legi teſtatur.

MARTIOLUS. V. in *Marculus*.

MARTIUS, a, um, *Martiale*, *Ἄρειος*, ad Martem, & ad bellum pertinens. *Virg. Æn.* 9. *v.* 566. Martius lupus. *& lib.* 12. *v.* 661. cum ſe Martia cura Penthefilea refert. *bellicoſa, guerriera. Horat. l.* 4. *od.* 14. *v.* 27. Martium certamen. *Id. in ep. Poet. v.* 402. Martia bella. *Martial. l.* 5. *epigr.* 25. Hermes Martia ſæculi voluptas. *h. e.* armorum. erat enim gladiator celebris. *Virg. Ecl.* 9. *v.* 12. Martia tela. *Id.* 4. *Georg. v.* 72. Martius æris tuuci canor. *h. e.* bellicus tubæ ſonus. *Id.* 7. *Æn. v.* 180. Martia qui ob patriam pugnando vulnera paſſi. *in guerre. Ovid. l.* 14. *Metam. v.* 798. Martiæ milus. *h. e.* Romanæ. nam Romani *Martis genus* haberi volunt. Hinc *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 59. Martia pecles. *h. e.* Romulus & Remus Martis filii. *Id.* 3. *Triſt. el.* 7. *v.* 52. Martia Roma. *ſeil.* quod a Martia filiis condita, & quod maxime bellicoſa. Sic Martia Thebe, *Id.* 3. *Amor. el.* 6. *v.* 33. ob multa bella ibi patrata. *Id.* 3. *Metam. v.* 32. & *Stat. Theb.* 10. *v.* 806. *Martium* vocant anguem occiſum a Cadmo Thebarum conditore, quia ei loco cuſtos a Maste fuerat appoſitus. ¶ *Martia legio*, quam laudat *Cic. Philip.* 3. *c.* 3. & *Phil.* 4. *c.* 2. quoniam Antonium deſeruerat, a Marte itidem nomen habuit. V. *Legio*. ¶ De *Campo Martio* V. *Campus*. Sic *Martia arena* dicitur ab *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 282. & *Martiale l.* 2. *epigr.* 75. de Circo, & Theatris Romæ, in quibus varia certamina, præſertim gladiatorum, & hominum cum feris, edebantur. Sic Martium gramen apud *Horat. l.* 3. *od.* 7. *v.* 26. ¶ De *Martio æquo* V. *Marcius*. Rectius enim per a ſcribitur. ¶ *Martius menſis*, tertius a Januario, *Marco*, primus olim fuit ipſius urbi, Martis parenti dicatus a Romulo, ut eſt apud *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 75. *& Tibull. l.* 3. *carm.* 1. *v.* 1. & patet ex multis aliorum menſium nominibus, qui a numero appellantur, ut *Sextilis*, quia Sextus a Mar-

Martio, *Septembre*, quia ſeptimus, &c. Nec deſunt hodieque qui ab eo annum inchoant. *Horat. l. 3. od. 8. v. 1.* Martiis cælebs quid agam calendis, &c. V. *Calenda*. ¶ Celebres fuere & Idus Martiæ, quibus occiſus eſt C. Jul. Cæſar. *Cic. 14. Attic. ep. 4. & ep. ſub fin. & lib. 10. Fam. ep. 28. & lib. 12, ep. 4. & Phil. 2. c. 36.*

MARTULUS. V. *Marculus*.

MARTYR, yris, com. *martire*, *μάρτυρ*, propria teſtem notat. Sed a Chriſtianis ſic peculiariter dicitur, qui non ore tantum, ſed & ſanguine veritatem cæleſtem teſtatam facit. *Prudent. in hymn. Epiphan. v. 105.* Salvete flores Martyrum, &c. Adde *Hieronym. ep. 27. & 65. ſub fin.* ¶ In femin. gen. *Prudent. Perſtephe. 8. v. 2.* Fortis puellæ, martyris inclytæ. *Tertull. de Anim. 2. 55.* Perpetua, fortiſſima martyr.

MARTYRIUM, ii, *n. teſtimonio*, *martirie*, *μαρτύριον*, teſtimonium. Chriſtianis eſt teſtimonium de veritate cæleſti, in quo quis ſanguinem effudit, vel cruciatus lethales perpeſſus eſt. *Tertull. de ſpectac. c. 29.* Ad martyrii palmas gloriare. *Hieronym. l. 2. cont. Jovinian.* In Patmos inſula, in qua fuerat a Domitiano ob Domini martyrium relegatus. V. *Apoc. 1. 9.* ¶ Item locus, ubi corpora Martyrum ſepulta ſunt. *Tertull. adverſ. hæret. c. 46. a med.* Martyria negat eſſe facienda. *In Cod. Juſtin. lib. 1. tit. 2. lex. 16.* In integrum reſtituantur univerſa, quæ de ſanctiſſimarum Eccleſiarum, & Martyrierum ſtata Urbiter obtinebant. Adde *leg. 13.* ubi al. leg. *martyrum*, a Græco *μαρτυρεῖον*. ¶ Item Eccleſia cohibet Sanctæ dicata, licet Martyr non ſit. *Hieronym. in vita Hilarion. a med. fin. 31.* Cauſam occultandi fuiſſe referentes, ne Pergamius, ſublato ad aſſiam ſuam Sancti corpore, Martyrium fabricaretur.

MARUM, & Maron, i, n. *ſeuſapepe*, *μάρον*, herba furcalnſa, flore origani, ſed odoratiore, ſolitoque multo candidioribus, quæ circa Magneſiam, & Tmlles copioſa gignitur. *Plin. l. 20. c. 24.*

MAS, maris, m. *meſchio*, *ἄρσην*, *ἄρρην*, ſenus vocabulum ſeminæ oppoſitum: à fortitudine. Nam ut Græci *ἄρσην*, ab *ἄρης*, duplicata canina littera, ſic Latini e *Mare* ſcribe mar, ajecta littera canina. *Cic. de nat. Deor. l. 2. c. 51.* Beſtiæ aliæ mares, aliæ feminæ ſunt. *& lib. 1. c. 34.* Et mares deos, & feminas eſſe dicitis. *Plaut. Pæn. 5. 5. 32.* Mares homines. *Senec. in Herc. Fur. v. 878.* Permixtæ maribus nurus Solemnes opitent choros. *Ovid. 4. Faſt. v. 101.* Cum mare taux aries cornu decertet. *& verſ. 741.* Ure mares oleas, tæ damque, herbaſque Sabinas. *Plin. l. 16. c. 14.* In tilia mas & femina differunt omni modo. namque & materies mari dura, ac nodoſa, &c. *Horat. l. 2. ſat. 4. v. 14.* Longa quibus facies nvis arit, illa memento Ponere. namque marem cohibent caſſoſa vitellum. *b. c.* unde mas pullus naſcetur. ¶ Translate eſt fortis, durus, virilis, impavidus, ſicut *femina* imbellis, mollis, timide. *Horat. l. 1. ep. 1. v. 64.* Et maribus Curiis, & decantata Camillis. *Id. de ar. Poet. v. 402.* Tyrtæuſque mares animos in Martia bella Verſibus exacuit. *Perſ. ſat. 6. v. 3.* Mire opifex numeris veterum primordia vocum; Atque marem ſtrepitum fidis intendiſſe Latinæ. *b. c.* toros, & generoſum carmen. ¶ Contra *male mas* apud *Cornif. carm. 16. ad Fur. & Aurel. v. 13.* ſi fractus, languidus, mollis, effeminatus. Sic *male vir* apud *Ovid. l. 1. de. ar. am. v. 514.* Et *penis vir* apud *Quintil. l. 5. c. 10. ad fin.*

MASCARPIO, onis, m. qui virilia carpit, meſturbator. *Petron. in Satyr. c. 134.* ubi alii *aliter* legunt.

MASCULESCO, is, n. maſculus fio. *Plin. l. 18. c. 13.* Raporum genera Græci duo prima lecere, maſculum, femininumque, & ea ferendi modo en eodem ſemine, deſiore enim ſatu maſculeſcere, item in terra difficili.

MASCULETUM, ti, n. locus, in quo plantæ vinearum maſculæ conſitæ ſunt: a *maſculus*. Plantæ autem maſculæ ſunt, quæ non ſubiguntur, ut palmites abos emittant, ſed in altum ſurgere permittuntur. *Plin. l. 17. c. 22. circa med.* Ut faciant, quæ maſculeta appellant.

MASCULINE, adverb. meſculino genere, *ἀρρενικῶς*. *Arnob. l. 1. pag. 36.* Res ſeminines maſculina deprimere. *Id. ibid.* & *Chariſ. l. 2. pag. 55. Pompeſt.* Cælum maſculine Veteres dixerunt.

MASCULINUS, a, um, *de meſchio*, *maſculino*, *ἀρρενικός*, ad maſculum pertinens. *Phædr. l. 4. fab. 14. v. 13.* Maſculine membre. *Apul. l. 7. Metam.* Maſculine faciss. *Plin. l. 19. c. 5. ante med.* Rapa rotunda maſculini ſeeus. *Caſell. Vindex* apud *Gell. l. 7. c. 2.* Maſculino genere *ear* enuntiavit Ennius. *Gell. ibid. ſub fin. Cor* maſculinum Cæſellii defendi poſſe. ¶ Translate *Quintil. l. 5. c. 12. a med.* Eloquentiam nullam eſſe aariſtimabo, quæ ne minimum quidem in ſe *malicium* maſculini & incorrupti; ne dicam gravia & ſancti viei, offendet. *b. c.* meſculi, virilis, acris.

MASCULUS, a, um, *maſchio*, *maſculino*, *virile*, *ἀρρενικός*, *ἀνδρικός*, diminutivum eſt a *mas*, ſed pro eodem adhibetur. *Phædr. l. 4. fab. 14. v. 12.* Maſculum geous. *Liv. l. 31. c. 12.* Incertus infans natus, maſculus, an femina eſſet. *Plaut. Ciſtell. 4. 2. 39.* Bona femina, & malus maſculus volunt ta. *Ovid. de medic. fac. v. 94. & Virg. Ecl. 8. v. 65.* maſcula tum. *Plin. l. 18. c. 14. a med. de arbore ſuera.* Quod ex eo rotuoditate guttæ pependit, maſculum vocamus, cum alias non fere mas vocetur, nbi non ſit femina. Maſculum alrqui (ut *Serv. ad Virg. loc. cit.*) potant a ſpecie teſtium dictum: qua ratione fabulonem maſculum *Varro. l. 1. c. 3.* diziſſe videtur. *Martial. l. 11. epigr. 44.* dare maſcula nomina rebus femineis. ¶ Translate eſt acer, fortis, virilis, impavidus. *Horat. l. 3. od. 6. v. 37.* ruſticorum maſcula militum proles. *Perſ. ſat. 5. v. 44.* calido ſub pectore maſcula bilis Intumuit. *Apul. l. 7. Metam.* Uxor aromnas aſſiduas ingenio maſcula ſuſtinebat. *Id. l. 6.* Quin Pſyche maſculum animum fumis? Adde *Varron.* apud *Non. c. 2. n.* 557. ¶ Apud *Vitruv. l. 9. corda maſculus* dicitur, qui in alterum cardinem ingreditur: & *corda* femina, qui maſculum recipit, & ſuſtinet. Inquit enim *cap. ult. a med.* Tympanum includatur cardinibus ex torno, maſculo & femina inter ſe coartatis, &c. ¶ *Maſculus Ibida* apud *Horor. epod. 5. v. 41.* eſt mulieris *τριβάδος*, & virorum more *ἀφροδισιάζουσα*. Quo refertur a nonnullis & *maſcula Sappho* apud *eund. l. 1. ep. 19. v. 28.* nam alii eudacem & impavidam intelligunt, quod ſe in mare præcipitare auſa ſit. Unde *Stat. l. 5. ſilv. 3. v. 155.* ſaluſque ingreſſa viriles Non formidata temeraria Leucade Sappho.

MASPETUM, ti, n. folium laſerpitii, apio ſimile. *Plin. l. 19. c. 3.*

MASSA, æ, *f. paſta*, *maſſa*, eſt a Græco *μᾶζα*, ut *Feſtus.* docet *l. 1. pag. 361. Putſch.* Porro *maſſa* ſignificat farinam ſubactam, unda fit panis, ſed *maſſa* Latine dicitur de quacumque materia ſubacta, & ſpiſſata ad modum farinæ ſubactæ. *Virg. 1. Georg. v. 275.* atræ maſſam picis orbe reportat. *Colum. l. 12. c. 15.* Cum totam maſſam comminutæ fici permiſcuerint. *Plin. l. 31. c. 7.* Muros maſſa ſalis faciunt, aqua ferruminantes. *Id. l. 11. c. 29.* Cinnamomum in maſſas condere. ¶ Speciatim dicitur de caſeo, *formaggio*, *tacio*. *Ovid. 8. Metam. v. 666.* lactis maſſa coacti. *Martial. l. 8. epigr. 64.* Et maſſam modo lactis alligati. *Id. l. 11. epigr. 53.* Et Velabrenſi maſſa recocta foco. Adde *lib. 13. epigr. 31.* ¶ Sæpe de metallis rudibus, & infectis, quæ ignita elaborantur. *Virg. 4. Georg. v. 170.* lentis Cyclopes fulmina maſſis Cum properant. *& lib. 8. Æn. v. 453.* verſantque tenaci forcipe maſſam. *Juvenal. ſat. 10. v. 130.* ardentis maſſæ fuligine lippus. *Plin. l. 34. c. 9.* Maſſam æris probare. *Id. l. 36. c. 26.* Maſſa vitei candidi. *Id. l. c. c. 103. ad fin.* Et, & plumbum in maſſa mergi, dilatatum ſuitare. *Ovid. 4. Faſt. ve 405.* Maſſa chalybis. *Petron. in Satyr. c. 89. extr.* auri. Adde *Valer. Flacc. l. 1. v. 339. & l. 6. 4. v. 613. Martial. l. 8. epigr. 51. Perſ. ſat. 5. v. 12. & Ovid. 3. Amor. el. 8. v. 38.* Abſolute de maſſa auri, *Ovid. Metam. 11.* de Mida tactu omnia in aurum vertente, *verſ. 111.* Contigit & globum i contactu gleba potenti Maſſa fit. In illo *Juvenal. ſat. 6. v. 420.* Cum laſſata gravi coriderunt brachia maſſa *maſſa* eſt pondus ferri, aut plumbi, aut ſaxi, quod verſabant, aut pectebant in balneis fodaturi. ¶ Maſſa *marmoris* eſt grande marmoris fruſtum. *Plin. l. 36. c. 6.* Hoc primum invenit Numidici marmoris veſtigium invento, non in calumnis tamen, cruſtiſve, ſed in maſſa, ac vilriſſimo liminum uſu. ¶ De congeria confuſe elementorum, quæ chaos dicitur, *Ovid. 1. Faſt. v. 108.* Inque novas abiit maſſa ſoluta domos. Adde *lib. 1. Metam. v. 70. & Veler. Flacc. l. 1. v. 830.* ¶ De pluribus tabellis ſimul compactis, *Martial. l. 14. epigr. 190.* cujus lemma eſt *Ovidii Metamorphoſis in membranis*. Hæc, tibi multiplici, quæ ſtructa eſt maſſa tabella, Carmina Naſonis quinque, decemque gerit. ¶ In illo *Stat. l. 2. ſilv 6. v. 18.* Et maſſis Amerina non peruſit *Bacch. l. 24. Adverſar. c. 7.* intelligit pira Amerina ſuo legitimo tempore ſoli exempta, diſſecta, & in maſſam redacta, conditaque: eo modo, quo *maſſam ficarum* dixit *Colum. loc. cit.* ¶ Quæ *meſſa* legitur in tribus Inſcriptionibus ſepulcralibus, apud *Gruter. pag. 663. n. 3. & 1108. n. 6.* & apud *Fabretti, c. c. n. 220.* videtur eidem *Fabretto* eſſe murus ureas complectens, & contiaens, quia ipſæ ureæ ſtare per ſe non poſſunt, cum acuminatæ in fundo ſint. ¶ *Colum. l. 12. c. 34.* ubi rationem tradit aceti ſcyllitici faciendi, *præcipit*, ut muſtum, quod in acetum converti debet; *de ſub maſſe*, *& limpidum ſit*. Suſpicabar, olim intelligi vinum, in quod maſſa ferri candeos immiſſa ſit: quia *eund. lib. c. 5.* ubi agit de vino vapido in acetum vecrendo, *quidam*, inquit, *ferri maſſas exurunt*, *ea ut ignis ſpectem habeant*, *eaſque in eadem* (vim) *munjoram demittunt*. Alii rectius *muſtum de ſub maſſa* intelligunt, quod ex maſſa vinaceorum recens calcatorum primum proſuit. Sic *Id. ibid. c. 15. maſſam ficarum* dixit, qui pedibus proculcati ſunt. Ita *muſtum de ſub maſſa* eſt *muſtum de ſub pedibus raptum* ut *Pallad.* loquitur *in Octobr. tit. 21.* Multo tamen rectius ſi legas, quod ac probato MS. *Mangonius epiſt. 4. in Colum. ſect. 3.* prodidit, *muſtum de ſumma*, *& limpidum ſit*. Illud enim loquendi genus *de ſub maſſa* puritatem *Columellæ* minime decet. ¶ Apud *Petron. in fragm. Tragur. c. 69. Burm.* eſt nomen ſervi. Fuit & Bæbius Maſſa civis Romanus, cauſidicus, cujus meminit *Plin. l. 3. ep. 4. & lib. 7. ep. 33.*

MASSÆSYLI, orum, *Mασσαισύλιοι*, populi Africæ, Numidis, Mauriſque finitimi, ſed nunc exſtincti: quorum nunc loca Gætuli tenent. *Pomponius in percg. v. 177.* immenſæ Nomadum de ſemine gentes, Et Maſſæſyli, nec non Maſſylia proles. Al. leg. *Maſſæſylus*. Adde *Plin. l. 5. c. 2.* ¶ Eorum regio eſt Maſſæſilia. *Plin. l. 10. c. 8.*

MASSAGETÆ, arum, m. *Μασσαγέται*, populi Scythiæ, intra Imaum montem: cujus juxta Euxinum pontum, & paludem Mæotidem. *Iſidoro* hæc in re ſi credis, *l. 9. Orig. c. 2.* dicti ſunt, quaſi graven Getæ, a *maſſa* metelli pondere. Dicuntur, in fuga, ſi aqua deſit, equorum ſuorum, finiſtri pedis inciſa vena, ſanguinem habere eum lacte (ut eſt apud *Lucan. l. 3. v. 283.* & *Claudian. l. 1. in Ruſin. v. 311.* quod de Gelonis affirmat *Virgil. 3. Georg. v. 463.* de Sarmatis *Martial. de Spectac. epigr. 3.* de Concanis *Horat. l. 3. od. 4. v. 34.* ſed nimirum conterminas gentes ſimilibus eſſe moribus, veri ſimillimum eſt) ſenio confectos in fruſta cædere, & ovilla admixta comedere, morbo abſumptos feris objicere: uxores habere communes: ſolem unum deum habere, eique faces equina victima, cereta numina ſpernere: hoſpitibus infeſtiſſimi eſſe, neque cum ſuitimis amicitiam ioiee. *Strab. 1. Achill. v. 307.* Lactea Maſſagetæ veluti cum pocula fuſcant Sanguine punceo. *Horat. in ſ. od. 35. l. 1.*

a utinam nova Incude defingas retuſum in Maſſagetas Arabaſque ferrum. ¶ In ſing. num. *Sil. l.* 3. v. 360. Nec qui Maſſageten monſtrans feritate parentum, Cornipedis ſuſa ſatiaris, Concane, vena. *Lucan. l.* 3. v. 283. ſolvens jejunia belli Maſſagetes, quo fugit equo.

MASSALIS, *le*, ad maſſam pertinens. *Maſſalis moles* apud *Tertull. adverſ. Hermog. c.* 30. eſt maſſa informis chaos, ut in *Maſſa* dictum eſt. Et *maſſalis fumma* apud *eund. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 18. *ante med.* eſt Chriſtus Dominus, in quo eſt plenitudo divinitatis, & omnis fons Spiritus Sancti.

MASSALITER, ſecundum maſſam, univerſim. *Tertull. adverſ. Valentin. c.* 26. & *de fuga in perſecut. c. penult.*

MASSARIS, is, ſ. uva eſt, quæ ex vitis ſylveſtri cum ſtare in Africa decerpitur, medicinæ tantum, & odoramentis idonea. *Plin. l.* 12. *c. ult. & in fin. proœm. l.* 23.

MASSICUS MONS, *Monte Maſſo*, vel *Maſſico*, vel *Marſico*, eſt in Campania, Falerno & Gauro junctus, inter Sueſſam, Calenum, & Sinueſſam, vel inter Minturnas, & Calenum, verſus oram maris Tyrrheni. Ferax eſt optimi vini, quod & *Maſſicum* abſoluta dicitur, & a *Plin. l.* 14. *c.* 6. tertia palma, ſeu tertio nobilitatis gradu inter vina donatur: cum primum vel Setino, vel Cæcubo, ſecundum Falerno dederit. *Virg.* 7. *Æn. v.* 725. vertunt felicia Bacchо Maſſica ſua taſtris, &c. *Id. l. Georg. v.* 143. Bacchi Maſſicus humor. *& lib.* 3. v. 526. Maſſice Bacchi muñera. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. v. 51. Maſſica vina. *Id. l. & od.* 2. v. 19. veteris pocula Maſſici. *& lib.* 2. *od.* 5. v. 21. Obliviſo levia Maſſico Cibocta expla. *Martial. l.* 1. *epigr.* 27. Egerit & nigros Maſſica cella cados. *Id. l.* 13. *epigr.* 111. De Sinueſſanis venerant Maſſica prelis.

MASSILIA, æ, ſ. *Marſeille*, Μασσαλία, urbs Galliæ Narbonenſis, in ora Provinciæ, præclara, & emporio, portuque nobilis. Paucis deſcribitur a *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 1. Condita eſt non a Phocenſibus Græciæ, ſed a Phocæenſibus ex Phocæa urbe Aſiæ in Ionia (ut eſt apud *Liv. l.* 5. *c.* 34. & *lib.* 34. *c.* 9.) Græcis & ipſis tameo, lingua, inſtitutis, legibus. Ita *Strabo l.* 4. Κτίσμα δ' ἐστὶ Φωκαέων ἡ Μασσαλία. *Juſtin. l.* 43. *c.* 3. Temporibus Tarquinii regis ex Aſia Phocæenſium juventus, oſtio Tiberis invecta, amicitiam cum Romanis junxit: inde in ultimos Galliæ ſinus navibus profecta, Maſſiliam inter Ligures, & feras gentes Gallorum condidit. *Plin. l.* 3. *c.* 4. In ora Maſſilia Græcorum Phocæenſium, fœderata. *Lucanus* non ſemel Phocæenſes cum Phocenſibus confundit, atque hia originem Maſſiliæ tribuit, ot *lib.* 3. v. 302. Phocais in dubiis auſa eſt ſervare juventus Non Græca levitate fidem. *& verſ.* 340. Et poſt translatas exuſtæ Phocidos arces, &c. *& lib.* 5. v. 53. Maſſiliarque ſuæ donatur libera Phocis. ¶ Ejus aives Græci inſtituti, lagumque, & ſtudiorum tenacilſimi fuere, quibus claruere apud omnes, nunquam ſe paſſi accolarum barbarorum contagione corrumpi. Itaque olim Maſſiliæ ſtudia ingenuarum artium adeo floruerunt, ut Romani (in quorum amicitia colenda conſtantiſſimi perſtitera) pro Attica peregrinationa Maſſilienſe Gymnaſium peterent eruditionis gratia. Viguit etiam opibus, & armorum ſtudio, obſtinatamque C. Cæſaris civili bello obſidionem diu pertulit. V. *eund. l.* 1. *& l.* 2. *B. Civ.* & *Lucan. loc. cit.* Laudatur ob hæc a *Cicer. l. Offic. c.* 8. & *pro Flacc. c.* 26. a *Sil. l.* 15. v. 168. a *Tacit. in Agric. c.* 4. & a *Valer. Max. l.* 2. *c.* 6. *n.* 7. V. etiam *Juſtin. l.* 43. *c.* 3. 4. 5. & *Lucan. loc. cit.* Fuit tamen, cum luxus & deliciarum notaretur, ni colligitur ex *Plaut. Caſ.* 5. 4. 2. Unde Græcum proverb. πλέονας ἢ Μασσαλίας. ¶ De vino Maſſilienſi V. vocem ſequent.

MASSILIANUS, a, um, ad Maſſilium pertinens. *Maſſilianum vinum* legitur apud *Martial. in lemmata epigr.* 223. *l.* 13. ſed tum ibi, tum *lib.* 10. *epigr.* 36. dammatur, ut fumo imbutum. Sic *l.* 3. *epigr.* 81. *a med.* Vel cocta fumis muſta Maſſilianis. Apud *Vitruv. ſub fin. lib. ult.* habetur *Maſſicianus*, ſi ſana eſt lectio.

MASSILIENSIS, ſe, Μασσαλιώτης, ad Maſſiliam pertinens. *Plaut. Caſ.* 5. 4. 1. Maſſilienſes mores. *h. e.* effeminati & deliciarum pleni. V. *Maſſilia.* ¶ *Maſſienſes*, *ium*, ejus oppidi cives. *Cic. Caſ. Liv. Tacit. Juſtin. Plin. Valer. Max.* &c.

MASSILIOTICUS, a, um, Maſſilienſis: a Græco Μασσαλιωτικός. Ampliſſimum Rhodani oſtium *Maſſilioticum* (ſeu Græco more *Maſſalioticum*, Μασσαλιωτικὸν) vocari docet *Plin. l.* 3. *c.* 4. quia verſus Maſſiliam eſt, in orientem.

MASSILITANUS, a, um, Maſſilienſis. *Vitruv. ſub fin. l. ult.* Maſſilia cum oppugnaretur, Maſſilitani ſuſpicati, &c. ¶ Inſolentem tmeſim hujus vocis V. in *Cerebrum*.

MASSO, as, 1. *t.* in maſſam redigo, conglobo, condenſo. *Lucret. l.* 2. v. 666. Ignes in cœtus ſtringi, maſſareque corpus. Al. leg. *mutare*, multo rectius. ¶ Pro maſticare uſurpat *Theod. Priſcian. l.* 2. *c.* 8. & maſſatus *l.* 2. *c.* 29. unde immaſſare, apud *Iſidor. l.* 21. *Orig. c.* 2. diuntur dentes molares, qui cibum a prioribus dentibus cancilum & confractum ſubigunt, & veluti in maſſam redigunt. Sed hæc ad lapſam Latinitatem pertinent.

MASSULA, æ, ſ. μάζιον, dimin. a maſſa. *Colum. l.* 12. *c.* 38. Poſt hæc complures ex ea maſſulæ fiont. *& cap.* 48. *a med.* Maſſulæ ſalis.

MASSURIUS SABINUS, JCtus, tempore Tiberii in equeſtrem ordinem jam grandis natu receptus, publica primus reſpondit, poſtquam hoc beneficium (ut ſcilicet publice reſpondere poſſet) ab illo accepit, ut eſt apud *Pompon. lib.* 2. *Dig. tit.* 2. *leg.* 2. *ad fin.* Eum ſæpe laudat *Gellius* in ſuis Noctibus. Scripſit tres libros *Juris civilis*, duos *reſponſorum*, quinque *ad edictum Prætoris Urbani*, commentarios *de Indigenis*, & alia, quorum non ſemel fit mentio in Digeſtis, & Codice. ¶ Scribitur & *Maſurius*: unde *Perſ. ſat.* 5. v. 90. Excepto ſi quid Maſuri rubrica vetacit.

MASSYLÆUS, *vel* Maſſylæus, a, um, ad Maſſylos pertinens, Μασσυλαῖος, vel Μασσυλικός. *Martial. l.* 9. *epigr.* 23. Et Maſſylæum virga gubernet equum.

MASSYLI, & Maſſylii, orum, m. Μασσύλιοι, gens Africæ, quæ in Numidia ab aliis, ab aliis in Libya propa Getulos ponitur. V. *Liv. in fin. cap.* 48. *l.* 24 & *Plin. l.* 5. *c.* 4. *in fin.* Aliquando a Poetis pro Mauritanis ponuntur. Hi dicuntur neque ephippiis uti, neque frenis, ſed ſola virga equos regere. *Val. Flacc. l.* 3. v. 728. ſimul & Maſſylus, & una Lyctius, & Calabris redit armentarius arvis. ¶ Pro Maſſylis ponuntur in illo *Silii l.* 16. v. 272. Maſſylis regnator erat ditiſſimus oris, Nec nudus virtuta Syphax. Sic *verſ.* 184. ad Tyrios Maſſylia ſigna trahebat.

MASSYLIUS, &

MASSYLUS, a, um, ad Maſſylos pertinens: qui cum Mauritanis confunduntur aliquando, & pro Afris etiam univerſim ponuntur. *Virg.* 4. *Æn. v.* 132. Maſſylique ruunt equites. *Id.* 6. *Æn. v.* 60. penituſque repoſitas Maſſylum gentes. *pro* Maſſylorum. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 3. v. 94. Maſſyla robora. *h. e.* ligna altrea, & hujuſmodi, quæ ex Africa advehuntur. *& l.* 2. *ſilv.* 5. v. 8. Maſſylus grex. *h. e.* venatorum ex Maſſylia, qui leones infectantur. *Martial. l.* 9. *epigr.* 73. Maſſyli leo ſama jugi. *Lucan. l.* 4. v. 682. Et gens, quæ nudo reſidens Maſſylia dorſo, Ora lævi flectit, frenorum nerſcia, virga. *Martial. l.* 10. *epigr.* 94. & *lib.* 13. *epigr.* 37. Maſſylus ferpeas. *h. e.* draco cuſtos horti Heſperidum. *Sil. l.* 16. v. 284. Maſſylia Signa. V. *Maſſyli* in fine.

MASTICATIO, onis, f. actus maſticandi. *Cal. Aurel. l.* 4. *Tard. c.* 3. *a med.* Cibum maſticatione exercere.

MASTICATUS, a, um, *maſticata*, dentibus comminutus. *Apul. de herb. c.* 79. Cum fuerit maſticatum, ſaporem commovens. *Theodor. Priſcian. de Diæta*, *c.* 10. Portulaca maſticata ſtuporem dentium ſanat.

MASTICHATUS, a, um, maſtiche conditus. *Lamprid. in Heliogab. c.* 19. Et maſtichatum, & pulejatum, & omnia hæc, quæ nunc luxuria retinet, primus invenit. *h. e.* vinum maſtichatum. Sic de Gordiano *Capitolin. c.* 19. Fuit vini cupidior, ſemper tamen undecumque conditi, nunc roſa, nunc maſticha, nunc abſinthio, cetariſque rebus, quibus gula maxime delectatur. ¶ Legitur & *maſticeratus* ſine aſpiratione.

MASTICHE, & Maſtice, es, ſ. *maſtice*, μαστίχη, lacrima, quæ ex quibuſdam peregrinis plantis gummi modo manat, ut ex duplici Iadica ſpina, & ex herba folia in radica emittente, & carduum ſimilem malo, faminis planum, in Aſia Græciſque: quæ & helxine dicitur. Naſcitur & in Ponto, bitumiais ſimilior. Laudatiſſima eſt Chia a lentiſco. *Plin. l.* 12. *c.* 17. & *lib.* 21. *c.* 16. & *lib.* 24. *c.* 20. ubi intelligimus maſtichen veram eſſe, quæ fudat a lentiſco. Hac condiebant vina, odoris gratia. V. vocem præced.

MASTICHINUS, & Maſticinus, a, um, *maſtichus*, ad maſticen pertinens. *Pallad. in Mart. tit.* 9. *ſub init.* Semina madefacare laurino oleo, vel nardino, vel maſticino.

MASTICHUM, & Maſticum, i, n. maſtiche. *Pallad. in Octobr. tit.* 24. *a med.* Aloes uncias quatuor, maſtici optimi unciam unam, &c.

MASTIGIA, æ, m. μαστιγίας, a μάστιξ, verber, idem eſt quod Latine *verbero*, *onis*, convicium nimpa hominis digni flagris. *Plaut. Curcul.* 4. 4. 21. Reddin', an non, virginum, maſtigia? *Terent. Adelph.* 5. 2. 6. Non manum abſtines, maſtigia? *Plaut. Capt.* 3. 4. 69. Crucior, lapidem non habere me, ut illi maſtigiæ cerebrum excutiam. ¶ Item fem. gen. ipſum verber. *Sulpic. Severr. dial.* 2. *c.* 3. Conſurguat omnes pariter in verbera: conſumit Gallicas mularum pœna maſtigias.

MASTIGOPHORUS, i, m. μαστιγοφόρος, ſervus agonothetæ, qui eum in ſacris certaminibus comitatur, ut ait *Arcad. Dig. lib.* 50. *tit.* 4. *leg. ult. circa med.* virgam præferens ad ſummovendum turbam, & cohibendam ſtrepitum, ac inſolentium ſpectatorum: a μάστιξ flagellum, & φέρω porto. *Prudent. l.* 2. *adverſ. Symmach. v.* 516. Nuna maſtigophoris, oleoque, & gymnadis ante Unctis pugilibus, miles pugnabat Etruſcus.

MASTOS, i, m. μαστὸς, herba, quæ illita pilos mammarum a partu naſcentium aufert, ut eſt apud *Plin. l.* 26. *ſub fin.* A ea autem nomen habet, quia μαστὸς mammam ſignificat.

MASTRUCA, & Maſtruga, æ, ſ. *pellicia*, genus veſtis vilioris: de qua *Iſidor. l.* 19. *Orig. c.* 23. Maſtruca veſtis Germanica ex pellibus ſuarum: da qua Cicero pro Scauro: Quem purpura regalis non commovit, eum Sardorum maſtruca tentavit. (*Al. leg.* maſtruga, & mutavit.) Maſtruca autem dicta, quaſi monſtruoſa, eo quod qui ea induuntur, quaſi in ferarum habitum transformentur. Hæc *Iſidorus*: qui quod de notatione verbi docet, minime probare poteſt: quod nec veſtem aſſa Germanicam, veriua diuiſſet Sardam, quia Cicero Sardis tribuit, tum *loc. cit.* tum *de provinc. conſul. c.* 7. Sic *Quintil. l.* 12. *c.* 5. (*al.* 9.) Maſtrucam, quod Sardum eſt, illudens Cicero ex induſtria dixit. *Prudent. in Symmach. v.* 698. maſtrucis proceres veſtire togatos. *Prudent.* hic Getis tribuit. ¶ Adhibetur & in convitiis. *Plaut. Pœn.* 5. 5. 33. Deglupta mannas, Sarrapis ſumentium, maſtruga, ἄλας ὀψοφάγε ἔμυε.

MASTRUCATUS, a, um, maſtruca indutus. *Cic. de Provin. conſul. c.* 7. Maſtrucati latrunculi in Sardinia.

MASTURBATIO, onis, f. actus maſturbandi. *Inſcript.* apud *Murator. pag.* 927. *n.* 15. & apud *Gud. pag.* 79. *n.* 2.

MASTURBATOR, oris, m. qui maſturbat. *Martial. l.* 14. *epigr.* 203. al. ſcribunt *maſtuprator*.

MASTURBATUS, a, um, contaminatus, pollutus. *Martial. l.* 9. *epigr.* 42.

MASTUR-

MASTURBO, as, a. 1. aſſi χειρίζω, verbum dictu factuque turpiſſimum, apud *Martial. l.* 11. *epigr.* 105. quam rem vel ipſe impenſe damnat, & ſcelus ingens eſſe dicit, *l.* 9. *epigr.* 42. quanto magis Chriſtianus homo averſari debet?

MATÆUS, a, um, *vano, adrnuc*, vanus, ineptus. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 41. *Burman.* Plane matæus ſum. Al. aliter leg.

MATARIS. V. *Materis*.

MATAXA. V. *Metaxa*.

MATELLA, æ, ſ. *orinale, dolc*, apud *Non. c.* 15. *n.* 2. eſt vas equarium: aliis eſt vas, in quod urinam reddimus: diminutivum a *matula*. Re vera utrumque eſſe poteſt. *Plaut. in fragm.* apud *Non. ibid.* Ne tu poſtules matellam unam tibi aquæ infundi in caput. *Varro ibid.* Divitum apotheces Chias ad communem revocat matellam. *Id. ibid.* Lecto ſtrato matellam, ceteras res hujus, ubique præ ſe portant. *Martial. l.* 12. *epigr.* 32. *v.* 13. Matella cutro rupta letere mejebat. *Id. l.* 6. *epigr.* 89. Cum peteret feram media jam nocte metellem Arguto madidus pollice Panaretus. *acguta pollice*, h. e. digitis crepantibus qui mos erat domini ſervum matellam poſcentis, ut *Id.* oſtendit etiam *l.* 3. *epigr.* 82. & *lib.* 14. *epigr.* 229. ¶ Inter voſa olearia & aquaria *matellam* enumerat etiam *Cato R. R. c.* 10. & 11. ¶ *Matellam turpium probere* vilifſimum omnium miniſterium eſt. Hinc *Martial. l.* 10. *epigr.* 11. Nil aliud loqueris, quam Theſea, Pirithoumque, Tequs potas Pyladi, Calliodore, patrem. Diſpeream, ſi tu Pyladi præſtare matellam Dignus es, aut porcus piſcete Pirithoi. ¶ *Mus in matella* proverbium in fatagentem, ſollicitum, ensiam, & fruſtra conantem: quia mus in matellam ſi incidit, diſcurrit quidem anxie, ſed exitum non invenit. *Petron. in fragm. Tragur.* c. 58. *Burm.* Curris, ſtupes, fatagis, tanquam mus in matella.

MATELLIO, onis, m. vaſis aquarii genus: quæ nomina vas appellabatur, ubi a metulæ figura longius receſſiſſet, at *Varro* ſcribit *l.* 4. *de L. L. c.* 25. *Varro* apud *Non. c.* 15. *n.* 32. Poſtularet tralleum, metellionem, pelvim. *Cicero in Verad.* 5. *c.* 12. Si L. Mummius aliquem iſtorum videret metellionem Corinthium cupidiſſime tractantem. Adde *Caton. R. R. c.* 10. & 11.

MATELLA, æ, ſ. *Cato R. R. c.* 46. ubi de ſeminatio olearum faciendo agit, & ee eo *Plinius c.* 18. *l.* 7. Talcam demittito, deprimitoque pede: ſi parum deprimere poteris, malleo, aut *meteola* adigito. *Matelam* dictam putat *Turneb. l.* 11. *Adverſar. c.* 13. pro *materolam*, & ligneum fuſtem interpretatur: *Hæduum*, ligneum bipalli manubrium. ¶ *Matella alia* ſenſa, V. *Matrula*.

MATER, tris, ſ. *matre, matrp*, parens, genitris, quæ quodvis animel partu edit. *Cic. pro Cluent. c.* 5. Saſſia mater hujus Avitæ: meter enim a me nominis cauſa, tametſi in hunc hoſtili odio & crudelitate eſt, mater, inquam, appellabitur. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 18. Hecate, quæ matre Aſteria eſt, ſorore Latonæ. *h. e.* matrem habet Aſteriam. *Ouid.* 3. *Faſt. v.* 799. metre ſatus terra. *Id. Heroid. ep.* 9. *v.* 48. metrem eſſe de aliqua. *h. e.* ex conjugio alicujus parere. Sic *Mecæn.* 3. *v.* 270. meter de Jove vult fieri. *Id. l.* 11. *v.* 222. Matrem eſſe alicui. *pro* alicujus. *& l.* 9. *v.* 492. facere aliquem matrem. *Cic.* 2. *Divin. c.* 41. Jupiter lactens caliſſime colitur a matribus. *Virg.* 7. *Æn. v.* 813. Illam omnis tectis, agriſque effuſa juventus, Turbaque miretur matrum. *& lib.* 11. *v.* 477. ad templum ſummeſque *ad* Palladis arces Subvehitur magna matrum regina caterva. *con gran corteggio di matrone*. ¶ Eſt etiam honoris vocabulum (ut *pater*) quo ſeniores feminas compellamus. *Plaut.* de mulierib. feminam facendotem ſalutantibus, *Rud.* 1. 5. 5. Jubemus te ſalvere, mater. Sa. ſalvete puellæ. Sic *Feſta mater* apud *Senec. in excerpt. controverſ. l.* 4. *controv.* 2. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 858. & *Virg.* 1. *Georg. v.* 405. & *mater Matuta* apud *Feſt.* & *Flora mater* apud *Lucret. l.* 5. *v.* 738. ¶ *Mater magna*, & *mater* abſolute, eſt Cybele, mater omnium deorum. *Cic. pro Sest. c.* 26. Matris magnæ Peſſinuntiæ ille ſacerdos. *Virg.* 4. *Georg. v.* 64. Tinnitaſque cie, & Matris quata cymbala circum. *& lib.* 9. *Æn. v.* 108. cum Turni injurie Metrem Admonuit, ratibus ſacris depellere tædas. ¶ Terra etiam *mater* dicitur, quia cuncta gignit. *Lev. l.* 8. *c.* 6. *a med.* Exercitum diis manibus, matriqua Terræ deberi. *Lucret. l.* 2. *v.* 991. Humorum guttas mater cum terra recepit. *Ouid.* 2. *Faſt. v.* 715. Brutus matri dedit oſcula terræ. V. *Terra* in fin. ¶ *Mater ſtorum* apud *Ovid.* 5. *Faſt.* aſſi Flora: *amorum* eſt Venus, *Id. Heroid. ep.* 16. *v.* 201. & *Valer. Flacc. l.* 7. *v.* 171. Sic *mater cupidinum*, apud *Horat. l.* 1. *od.* 19. ¶ Univerſim *Matres* dicuntur omnes deæ, quæ pepererunt, Cybele, Ceres, Hecate, Iſis, Vaſta, Matate: *item* Minerva, & Diana honoris cauſa. Hinc in maltis veterib. Inſcriptionib. vota ſolute inguntur *Matribus*, apud *Gruter. pag.* 9. *n.* 7. 8. & 9. & apud *Reinef. claſſ.* 1. *n.* 175. ¶ Sæpe dicitur de beſtiis, *Varr. l. c. R. R. c.* 4. Bonis menſibus porcos ſimul cum matribus. *Virg.* 9. *Æn. v.* 628. juvencum Candentem, parriterque caput cum matre ferentem. *Id.* 3. *Georg. v.* 398. excretos prohibent a matribus hædos. *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 70. Grandia præterea, tortoque calentia fœno Ova adſunt ipſis cum matribus. *h. e.* cum gallinis. Sic *Martial. l.* 3. *epigr.* 58. *v.* 39. Et *dono* matrem vimineo ferunt teſto. ¶ In arboribus aſt truncus, ex qua coeſcuntur ramorum propagines. *Virg.* 2. *Georg. v.* 23. plentas tenero abſcindens de corpore matrem. *Colum. l.* 3. *c.* 17. Tutum flagellum, ſicut eſt metri detractum, &c. *Plin. l.* 15. *c.* 5. Superiores rami in excelſum emicent ſilvoſa multitudine, vaſta matris corpore. ¶ In rebus aliis eſt cauſa, origo, effector alicujus rei. *Cic.* 1. *de Legib. c.* 22. Mater omnium bonarum *virtum* ſapientia aſt. *Id. t. Acad. c.* 10. *exer.* Immoderate intemperantia, omnium perturbationum mater. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 98. utilitas juſti prope meter & æqui. *Cic.* 5. *de Orat. c.* 40. *a med.* Avaritiam tollere ſi vultis, mater ejus eſt tollenda luxuries. *Id.* 1. *de Invent. c.* 41. Omnibus in rebus ſimilitudo aſt ſatietatis mater. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 5. Apes meilis matres. Jocularier *Plaut. Amph.* 1. 1. 274. Hiremem ego, ut matre fuerat natum, vini eduxi meti. *h. e.* fine admixtione aquæ, ut ee vite, nvaque prodiit. ¶ De affectu materno in liberos, *Senec. in Med. v.* paſi. Ira diſceſſit locu: materque, tota conjuge expulſa, redit. Sic *Claudian. de* III. *Conſ. Honor. v.* 157. Indue mante petrem. ¶ De partu, vel pariendi officio. *Senec. in Herc. Oet. v.* 389. Miterque multum rapuit ex illo mihi. *h. e.* partus multum detraxit de illa mea pulcritudine. ¶ Interdum dicitur de nutrice, *balia, mammana*. *Plaut. Men. prol. v.* 19. Ita forme ſimili pueri, ut matre ſua non internoſſe poſſet, quæ mammam dabat; neque adeo mater ipſa, quæ illos pepererat. *Virg.* ſi. *Æn. v.* 631. Procubuiſſe lupam: geminos huic ubere circum Ludere prodentes pueros, & lambere matrem. Hinc *Nov. c.* 5. *n.* 9. diſerimen effingat inter *genitricem*, & *matrem*, quod ille, quæ genuerit; hæc etiam quæ lac delerit, nuncupetur. ¶ Elegantet dicitur de patria. *Claudian. in* II. *Conſul. Stilich. v.* 175. *de Roma*. Protegis hanc clypeo matrem regumque ducumque.

MATERCULA, æ, ſ. diminut. e *mater*: & dicitur vel blandiendi cauſa, vel de matre timida, & puſilli animi. *Plaut. in fragm.* apud *Feſcenn. l.* 3. *pag.* 601. *Putſch.* Tu ne igitur mea metercula? *Cic. pro Flacc. c.* 36. *extr.* Nunc denique matercule ſuæ feſtivus filius, amicule minime ſuſpicioſæ, porgat ſe per epiſtolam. *Horat. l.* 1. *ep.* 7. *v.* 7. Dum pueris omnis puer, & matercula pallet.

MATERFAMILIAS, & Mater familias, *item* Materfamiliæ, & Mater familiæ, ſ. *madre de famiglia, padrona de caſa, donna*. Et ſeparatim, & conjunctim ſcripte legitur: vox autem *familias* antiquus genitivus eſt Græca poſitionis, ut *Monetas* pro *Monetæ* ad normam ſecundæ ſimplicium declinationis. *Gell. l.* 18. *c.* 6. ee idoneis vocum antiquarum enartatoribus docet, matremfamilias appellatam eſſe eam ſolam, quæ in mariti mana mancipioque, aut in ejus, in cujus matitus manu mancipioque eſſet: quoniam non in matrimonium tantum (at *matronam*) ſed in familiam quoque mariti, & in fai heredis locum veniſſet. *Cic. in Top.* 1. 3. Uxoris duæ formæ: une metrumfamilias, ex ſunt, quæ in manum convenerunt: altera eerum, quæ tantummodo uxores habeatur. V. *Coempta*. ¶ *Materfamilias* intelligitur non teatum nupta, ſed etiam vidua, ut diſerte docet *Papinian. Digeſt. lib.* 48. *tit.* 5. *leg.* 10. quamvis *Feſtus* id neget, cujus hæc ſunt verba: Materfamiliæ non ante dicebantur, quam vir ejus paterfamiliæ dictus eſſet: nec poſſunt hoc nomine plures in una familia, præter unam appellari: ſed nec vidua hoc nomine, nec quæ ſine filiis eſt, appellari poteſt. Hæc *Feſtus*, qui intelligendus eſt ad antiquorum loquendi morem *ceſpeciſe*, ut dicamos etiam a *Papiniano* vere ſcribi, quod poſtatim etiam viduæ *materfamilias* appelleri cœperint. Sane *Cic. pro Cal. c.* 13. Clodiem, quæ vidua erat, *materfamilias* vocet. Idem dicendum eſt de ea, quæ ſine liberis ſit. Nam JCti alitat ſentiant. *Ulpian. lib.* 1. *tit.* 6. *leg.* 4. Patres familiarum ſunt, qui ſuæ poteſtatis ſant, ſive puberes, ſive impuberes: ſimili modo & matres familiarum. *Id. lib. ult. tit. penult. leg.* 46. Matremfamilias accipere debemus eam, quæ non inhoneſte vixit. Matrem enim familias a ceteris feminis mores dikaturat. proinde nihil intererit, nupta ſit, an vidua; ingenua ſit, an libertina: nam nequa nuptiæ, nequa natales faciunt matres familiarum, ſed boni mores. Hæc *Ulpian.* Sic *Tertullian. de virgin. veland. c.* 11. Materfamiliæ vocatur, licet virgo; & paterfamiliæ, licet inveſtie. ¶ De quacumque uxore, *donna maritata, moglie*, etiam optimi ſcriptores, ante JCtos, uſurparunt. *Cic.* 3. *Verr. c.* 24. Quam multis maritibus familias vim attuliſſe exiſtimatis? *Liv. l.* 34. *c.* 7. Cum tibi viro liceat purpure in vede ſingula uti, matremfamilies tuem purpureum amiculum habere non ſines? *Al. leg.* matrem familiæ. *Id. l.* 39. *c.* 53. Hunc juſta matrefamiliæ, illum pellica ortum eſſe. *Al. leg.* uxore familiæ. *Arnob.* tranſpoſuit *lib.* 4. *pag.* 155. & *familias matrum* dicit. ¶ Tota hæc de re accurate *Manut. in commentar. ad l.* 3. *Fam. ep.* 10.

MATERIA, æ, & Materies, ei, ſ. *materia*, ὕλη, id, ex quo fit aliud, ut metereia libri charta eſt, & atramentum: domus lapides, ligna, cale, &c. Volunt eſſe a *mater*, at a *luxu* luxuria, luxuries. *Ovid. Metam.* 2. *v.* 4 Argenti bitores radiabant lumine valvæ: Materiam ſuperabat opus. *Virtuv. l.* 2. *c. fi. extr.* De parietibus, & apparatione generatim materiæ eorum expoſui. *Lucret. l.* 1. *v.* 191. Quæque ſua de materia grandeſcere, aliqua. *& verſ.* 249. Haud igitur redit ad nihilum res olle, ſed omnes Diſcidio redeunt in corpore materiai. ἀγνωσία pro *materia*: & apud *Lucret.* frequens eſt. *Lucan. l.* 2. *v.* 8. Materia rudis. *h. e.* rheos & meſſa prime, ut *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 830. loquitur. *Cic.* 3. *de natur. Deor. c. penult.* Materia rerum, ee qua, & in qua ſunt omnia. Adde *lib.* 1. *Acad. c.* 6. & 7. ubi de Peripatetieiorum materia agit. ¶ Ut Græcis ὕλη, ſilvem, ſic materias Latinis lignum ſignificat, *legno. Colum. l.* 5. *c.* 11. Refecta arbor inter librum & materiam femine admittit. *& mox*. Cuneum inter corticem & materiem demittito. *Plin. l.* 16. *c.* 28. Tarde ſeneſcunt, quarum criſpa materies, ut ecer, palma, populus. *Colum. de arborib. c.* 1. Duo ſunt genere furculorum: quorum alterum ſua ſponte gignitur, alterum cura mortalium procedit. illud materiæ eſt magis aptum: hoc idoneum fructibus. *h. e. da legne*, vel ad comburendom, vel ad ædificandum. loquitur enim de arboribus univerſim. ¶ Speciatim lignea rami, qui ex arboribus enaſcuntur. *Colum. l.* 4. *c.* 24. *a med.* Ipſius autem materiæ, quam ſubmittemus, longitudini modum difficile eſt imponere. *& ibid. poſt init.* Modus materiarum is erit, quam diſtobit humi atque ipſius ſtirpis lætitia. *Id. l.* 3. *c. ult. a med.* Multum intereſt, plures ne, an pauciores materias,

pro

pro natura cujuſque ſtirpis vinitor ſubmittat. *Id. l. 4. c. 21.* Vitit in matariam, frondemque affunditur. ¶ Speciatim iterum genus palmitis, quod de novello naſcitur, & in tenero alligatum dependet, matariam vocamus, inquit *Id. l. 5. r. 6. ad fin.* ¶ Item ipſe truncus, unde farmenta prodeunt. *Cic. 2. de Orm. c. 22.* Fuſilius, ſicut in virtibus, revocantius ea, quæ ſe nimium profuderunt, quam, ſi nihil valet materies, nova farmenta cultura excitantur. ¶ Præcipue vero ligna, quæ ad fabricandum utilia ſunt, hoc nomine ſignificantur, ut tigna, aſſeres, tabulæ, &c. *legname. Cic. Verr. 7. r. 18. corrom.* Dixit Hegius navem tibi operis publicis Mamertinorum eſſe ædificatam. Reliqua eſt materies. hanc Rhegnis publice, quod Mamertini materiem non habent, imperaviſti. (Adde *Virg. 11. Æn. v. 318.*) *Id. pro Mil. r. 17.* Reprente limbibus in uam inſulam materiam, calcem, cæmenta, atque arma conveait. *Cato R. R. c. 17.* Materies pro radica, ubi ſolſtitium fuerit ad brumam, ſemper tempeſtive eſt. *Colum. l. 12. c. 1.* Omnis materia ſic cæſa judicatur rarie non infeſtari. Adde *Cef. l. 4. B. Gall. c. 17. & 18.* ubi de pontis: *& cap. 31.* ubi de navium: *& lib. 5. r. 39.* ubi de munitionum & valli conſtructione agit, & alibi ſæpe. Hinc illud diſcrimen inter *lignum*, & *materiam* apud *Ulpian. Dig. lib. 32. leg. 53.* ubi docet, *materiam* aſſe, quæ ad ædificandum, ſulcisndumque neceſſaria eſt: *lignum* quidquid combursndo reuſa paratum ſit. *Plin. l. 16. c. 40. anis med.* Corpus non poteſt videri materies propter axilitatem, ſed lignum. ¶ Acciſpitur etiam pro genere, ſeu ſtirpe, *vazeo. Colum. l. 6. c. 27.* Summam ſedulitatem deſiderat aquinum genus. aſt enim generoſa materies, quæ circo facriſque certaminibus æquas præbet: ſit melaris, quæ pretio ſetus ſui comparatur generoſo: eſt vulgaris, quæ mediocres feminas mareſquas progenerat. *Id. l. 7. r. 3. a med. de ovib.* Quod ss vrtere materia naſcitur, plerumque congeneratum perentis ſenium refert. ¶ Tranſlata ſit argumentum ſermonis, orationis, libri, ſeu res, de qua agitur, *ſuggetta, matteria. Cic. 2. de Orat. c. 59.* Eſt etiam deformitatis, & corporis vitiorum ſatis bella materies ed jocandum. *Id. Q. Fr. l. 1. ep. 2. c. 1. extr.* Sic habeto, materiam omnem ſermonum ſorum, qui de te detrahere velint, Statium dediſſe. *Id. 2. ad Attic. ep. 12.* Quod me, ut ſcribam aliquid, hortaris, crebſcit mihi quidem materies, ut dicis, ſed, &c. *Id. 2. Q. Fr. ep. 1.* Lupus egit cauſam agri Campani: materiam rei non ignoras. *Hseat. de ar. Port. v. 38.* Sumite materiam veſtrit, qui ſcribitis, æquam Viribus. *Ovid. l. 1. Amor. el. 3. v. 19.* Ts mihi matreism ſalicem in carmina præbe. *Phædr. 10 prol. l. 1.* Æſopus auctor quam materiam repperit. Hanc ago polivi verſibus ſanarius. *Gell. l. 17. r. 21.* Infames materiæ, ſive quis mavult direre inopinabiles, quas Græci ἀπίζους ὑποθέσεις appellant. ¶ Item occaſio, cauſa, facultas. *Ovid. 2. Triſt. v. 31.* Materiam veniæ fore tibi noſtra dedit. *Salluſt. in Catil. c. 10.* Primo peruniæ, dein imperii rupido crevit: ea quaſi materies omnium malorum fuere. *Cic. pro Dom. c. 5.* Materiam ſubrahere furori. *& paulo poſt.* Ne in haus tantam matreiam ſeditionis iſta funeſta fax adhæreſceret (ubi ad ligni materiam aperte reſpicit.) *Id. Phil. 12. r. 9.* invidiæ dare. *Id. 2. de Orm. c. 74.* Ut opes & copiæ non ſuperbiæ videentur ac libidini, ſed bonitati ac modsrationi facultatem & mseteriam dediſſe. *Juſtin. l. 30. r. 1.* Materiam quietis avide arripere. *Id. l. 3. c. 1. extr.* Materis ſcelsrum. *Id. l. 11. c. 5. ſeditionis. Lucan. l. 8. v. 76.* laudis. *Plin. in Panag. c. 38.* beæfaciendi. *Vellej. l. 2. c. 61.* belli præbere. *Ovid. 1. de m. am. v. 49.* quærere amori. *Tacit. 12. Ann. c. 22.* ſcaleri datrahere. ¶ Transfertur etiam ad animum, ajuſque vim, indolem, ingeniumque ſignificat, *natura, ſpretta, indole. Cic. 5. Verr. c. 68. a med.* Far, fuiſſe in iſto C. Lælii, M. Catnois materiem atque indulsum. *Liv. l. 1. r. 39.* Materiam ingentis publice privatimque decoris omni indulgentia noſtra nutriamus. *& cap. 46.* Aagebatur farox Tullia, nihil materiæ in viro nequa ad cupiditatem, neque ad audaciam aſſe. *Ovid. Rumed. ep. 4. v. 85.* Tu modo duritiem ſilvis depone jugoſis. Non ſum materia digna perire tua. *b. c.* ingenio tuo verſo ab amore, & ad venandum omnino converſo.

MATERIALIS, le, *mamiole*, ὑλικὸς, ὑλικὸς, qui eſt a materia. *Macrob. l. 1. in ſomn. Scip. c. 12. circa med.* Priuſquam materialis influalo in corpus venientes animas ebriaret.

MATERIALITER, adverb. *materialmente*, ὑλικῶς, ſecundum materiam. *Sidon. l. 8. ep. 11. poſt carmen.* In pectore viri iracundia materisliter regnans.

MATERIARIUS, a, um, *da legname*, ad materiam pertinens, qua lignum ſignificat ad fabricandum utile. *Plin. l. 7. c. 56. ante med.* Fabricam materiariam invenit Dædalus, & in ea ferram, aſciam, perpendiculum, terebram. *V. arte del falegname*, ἀκκηρίας, ἰρισμοσυνὴ. ¶ *Mammiarius faber*, & abſolute *mammiarius*, qui materiariam fabricam exerçet, *falegname*, ξυλουργὸς, ἀρχιτέκτων. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 642. n. 6.* Fulvius L. F. Quintianus, faber meteriarius, pius in ſuos, vixit ann. XLVI. &c. ¶ Item qui materiem in ſilva cædit ad ædificia. *Plaut. Mil. 3. 3. 45.* Si non nos materiarius moratur, quod opus eſt qui dst, ritu srit parata navis. ¶ Eſt etiam, qui materes facit. Sic enim legit *Voſſ. in Etymol.* in voce *Materes*, illud *Ammiani l. 21. c. 13. ad fin.* (*al. c. 28.*) Imperator Arbetionem itar ſuum præire cum lanceariis, & mseteriariis, & ratervis expeditorum præcepit. Similem locum habet *lib. 31. c. 13.* (*al. 37.*) ſed utrobique al. leg. *matteriere*, qui dicti videntur a quodam teli genere, quod *mastiam* appellabatur, qua armati erant. Sane apud *Ammian.* non de fabris, ſed de militibus ſermo eſt. Porro *mastium*, & *mastiarius* peregrinæ voces ſunt. *Zoſimus l. 3.* Græce μαστιφόρος habet, ut admonuit *Valeſ. ad citat. priorem lm. Ammiani.* ¶ *Hæretici Materiarii* a *Tertull.* dicuntur *adverſ. Hermog. r. 25.* qui materiam ab æterno fuiſſe credebant.

MATERIATIO, onis, *f. legname d' una fabbrica*, materies lignaria in ædificiis, ut trabes, tabulæ, contignationes, &c. *Vitruv. l. 4. c. 1.* In ædificiis collocatur materiatio, variis vocabulis nominata. Proſequitur deinde *Vitruv.* nominando trabes, tigna, axes, tranſtra, capreolos, cantrios, &c. quæ omnia *mammiationis* vocabulo continentur.

MATERIATURA, æ, f. matsriaria ars, quæ circa materiationem verſatur *Vitruv. l. 4. c. 2.* E quibus osbus, & a mareriatura fabrili, in lapideis ædificationibus artifices diſpoſitiones eorum ſcalpturis ſunt imitati.

MATERIATUS, a, um, materia præſertim lignaria, ſeu materiatione conſtructus. *Cic. 3. Offic. r. 13.* Ædes peſtilentes, mala materiatæ, ruinoſæ. Sunt qui leg. *malo matersa.*

MATERINUS, a, um, adject. *Materno terra* apud *Coton. R. R. c. 34.* exponitur a *Turneb. l. 21. c. 25.* dura, ſolida, & prope lignea. Monet *Idem* ab aliquibus legi, *macerima*, h. e. *macra.* Alii *materiosam* intelligant, ubi materia ſit, & rudus ædificiorum. *Plin. l. 18. c. 17. ad fin.* ſententiam Catonis alius verbis exprimas, In ſolo, inquit, rubricoſo, vel pullo, vel arsnaſo, ſi non ſit aquoſum, lupinum ſeri. *Catonis* verba ſunt: Ager rubricoſus, & terra pulla, materina, rudecta, arrnoſa, item quæ aquoſa non erit, ibi lupinum bonum fiet. *Plin.* itaque *materiosam terram*, vel eandem eſſe cum *rudecta*, & *arenoſa*, aut ſaltem ſimilem putavit: vel ne ipſe quidem intellesit, ideoque diſſimulavit, ut prætsriit.

MATERIO, are, a. t. *Vitruv. ſub fin. l. 5.* Eaque ædificia minime ſunt materianda propter iuuendia. *b. c. ex* materia, ſeu ligno extruenda.

MATERIOLA, æ, f. diminut. a materia. *Tertull. de Baptiſm. c. 17.* Supereſt ed concludendam materiolam, de obſervatione quoque dandi & uscipiesdi baptiſmum commonefacere.

MATERIOR, aris, dep. 1. *fat legna*, ξυλεύω, materiam cædo ad conficiendum vallum. *Cef. l. 7. B. Gall. c. 73.* Erat eo tempore & materiari, & frumentari, & tantas munitiones fieri neceſſe. ¶ Item materiatione conſtruo. *Vitruv. l. 5. ſub fin.* Ea ædificia minime ſunt matsrianda, propter iuscendium.

MATÉRIS, *vel* Mataris, is, *vel* Matara, æ, f. *picca*, μάταρα, Celticum lanceæ genus. Vos aſt Gallica. *Cef. l. 1. B. Gall. c. 26.* Nonnulli inter carros rotaſque mataras, ac tragulas ſubjiciebant, noſtroſque vulnerabant. *Turneb.* legit *matares.* Alii *maçaras. Liv. l. 7. r. 24.* Humero materi trajecta. *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 32.* Materis tranſalpina. *Siſenn.* apud *Non. c. 18. n. 16.* Galli materibus, Suevi lanceis configunt.

MATERNUS, a, um, μητρῷος, μητρώιος, qui matris eſt. *Cic. pro Cluent. c. 5.* Quin enim aſt ipſum nomen amantius, indulgentiuſque maternum, &c. *Terent. Heaut. 4. r. 24.* Maternus animus. *Neneſſius. in Cyneg. v. 19.* Materni menſes. *b. e.* quibus portatur fatus in utero. *Virg. 1. Georg. v. 28.* Cæſar cingens materna tempora myrto. *b. c.* Veneris, quæ Æneæ mater fuit, ns qua Cæſarum genus. *Id. 12. Æn. v. 107.* Æneas maternis ſævus in armis. *b. r.* quæ illi Venus mater ab Vulcano impetraverat. *& lib. 6. v. 193.* maternas agnoſcie aves. *b. e.* columbas, quæ Veneris currum trahunt. *& lib. 4. v. 258.* Materno veniens ab avo Cyllania prules. *b. r.* ab Atlante, qui pater fuit Majæ, quæ Mercurii mater. *& verſ. 144.* Delum maternam inviſit Apollo. *b. s.* ubi aum matee Latona peperit. *Ovid. 4. Faſt. v. 131. de Venere.* Vere mooet curvas materna per æquora puppes ire. *b. e.* ex quibus ipſa nata eſt. *Horat. l. 1. ep. 15. v. 26.* rebus maternis atque peternis fortiter abſumptis. *In dote, e 'l paternonio. Ovid. 3. ex Pont. ep. 2. v. 105.* Quos (*movet*) Voleſus patrii cognoſcat nominis auctor: Et Numa matsrnus non negat ſiſs ſuos. *b. e.* unde genus ducis ex parte matris. Adde *lib. 4. ep. ult. v. 43.* Sic *Virg. 11. Æn. v. 340.* genus Iuir materna ſuperbum Nobilitas dabat. *Valer. Flacc. l. 6. v. 564.* matsrna velatus arundine Peucron. *b. c.* Mæotidis paludis, cujus filius aret. ¶ *Materna Idoe* dicuntur a *Martial. l. 7. epigr. 73.* ubi Mercurium alloquitur, Idus Majæ, quia eius dies natalis erant: unde *lib. 12. epigr. 68.* Majæ Mercurium erealiis Idus. ¶ De beſtiis & avibus, *Plin. l. 10. c. 33. extr.* Perdix pavore libeea, ac matsrna vacans cura. *Colum. l. 7. c. 3. a med.* Ut agnus condiſcat matsrnum trahere alimentum. Adde *cap. 2. ad fin.*

MATERTĒRA, æ, f. *ſorella di mia madre*, ϑεία, πατρὸς μητρομήτωρ, matris meæ ſuror, ſic dicta, inquit *Feſtus*, quaſi mater altera: vel potius a *mater* ſimpliciter, ut *tero* mera ſit vuais productio. *Paul. Dig. lib. 38. tit. 10. leg. 10.* ¶ *Tertio gradu.* Amita: ea eſt patris ſoror. Matartera: ea aſt matris ſoror. *Cic. lib. 1. de Divin. c. 46.* Puellam defatigatam petiſſe a matertera, ut &c. *Ovid. 3. Metam. v. 312.* Futtim illum primis Ino matertera cunis Educat. ¶ *Matertera magna* eſt aviæ meæ ſoror, *ſorella di mia nonna. Paul. ibid.* ¶ *Quarto gradu*, & *Cujus ibid. leg. 1.* Hinc *Feſtus*: Matertera patris & matris, mihi magna matertera eſt. ¶ *Materna magna* aſt ſoror proavia meæ, *ſorella di mia biſnonna*: & dicitur etiam *promatertera*, ut docent *Paul. ibid.* ¶ *Quinto gradu*, & *Cujus loc. eſt.* ¶ *Matertera maxima* eſt aviæ meæ ſoror. *Paul. ibid.* ¶ *Sexto gradu.*

MATHEMATICUS, a, um, *matematico*, μαθηματικὸς, ad matheſim pertinens. *Vitruv. l. 1. c. 1. circa med.* Muſicen ſciat, oportet, uti canonicam rationem & mathematicam notam habeat. *Plin. l. 19. c. 1. ante med.* Ad ſidsrum motus ex ephemeride mathematica cibos dare. *& lib. 30. r. 1.* Mathematicæ artes. *Macrob. l. 2. in Somn. Scip. c. 2.* Corpora mathematicæ cogitationi tantum ſubjicienda, non ſenſui. ¶ *Mathematica diſciplina* ſunt Geometria, Arithmetica, & quæ inde proficiſcuntur, Aſtronomia, Muſica, Geographia, Optica, &c. a μαθὼν *differe*, quia vere & propria ſcientiæ ſunt, &

pet certam demonſtrationem percipiuntur: unde vera diſcere dicuntur, qui illis dant operam. Veteres enim Græci hæc μαθήματα appellabant, ut *Gell. l. 1. c. 9.* docet. *Mathematicus* abſoluta, qui ea diſciplina profitetur. *Cic. 1. de Orat. c. 3.* Quis ignorat, ii qui mathematici vocantur, quanta in obſcuritate rerum, & quam recondita in arte, & multiplici ſubtilique verſentur? *Id. 4. Acad. c. 36. a med.* Illa initia Mathematicorum, quibus non cunctiſis, digitum progredi non poſſunt. *Senec. ep. 88. a med.* Magnum eſſe ſolem, philoſophus probabit: quantus ſit, mathematicus, qui uſu quodam & exercitatione procedit: ſed ut procedat, impetrenda illi quædam principia ſunt. ¶ Valgo, ut ait *Gell. loc. cit.* mathematici dicuntur, quos gentilitio vocabulo Chaldæos dicere oportet, ſcilicet qui ex ratiocinationibus aſtrorum, ut *Vitruv.* loquitur *l. 9. c. 7. a med.* antefacta & futura explicare, & prævidere ſe arbitrantur: & præcipue quæ eventura ſint homini, ex poſitione ſtellarum in natali hora, prædictre profitentur, *aſtrologi gindizarii*. V. *Chaldæus. Tacit. 1. Hiſt. c. 22.* Mathematici, genus hominum potentibus infidum, fœcundis falax, quod in ciuitate noſtra ſit, ſemper, & retinebitur. *Juvenal. ſat. 14. v. 248.* Nota mathematicis genefis tua: ſed grave, tardas Eſpectare colas. *Tertull. in Apolog. c. 43.* Arioli, haruſpices, mathematici. ¶ *Mathematica, æ*, abſolute, *la matematica*, μαθηματική, ſubaudi *ars*, matheſis. *Senec. ep. 88. a med.* Philoſophia nihil ab alio petit, totum opus a ſulo excitat: mathematica, ut ita dicam, ſuperficiaria eſt, in alieno ædificat; aliena accipit principia, quorum beneficio ad ulteriora pervenit. ¶ Item ars prædicendi futura ex aſtris, *aſtrologia prædictiua. Suetan. in Tiber. c. 69.* Circa deos ac religiones negligentior, quippe addictus mathematicæ, perſuaſionique plenus, cuncta fato agi.

MATHESIS, is, f. μάθησις, h. e. diſcendi actus, perceptio, cognitio: a μανθάνω, diſco. Præcipue hoc nomine venit mathematica ſcientia, *la matematica*, ut dictum eſt in voce præced. Speciatim vero ea, quæ ex aſtris future prædicit, *aſtrologia giudiziaria*: quam fruſtra ab errore & vanitate *Jul. Firmic. l. 1.* vindicare conatur. *Spartian. in Adrian. c. 16.* Matheſin ſic ſcire ſibi viſus eſt, ut ferocal. Januariis ſcripſerit, quid ei tuto anno puſſet evenire. *Id. in Æl. Vero, cap. 3. extr.* Fuiſſe Adrianum peritum matheſeos, &c. ¶ Secundam corripuit, non imitandas, *Prudent. l. 2. adverſ. Symmach. v. 893.* Involvit matheſi, magicas impellit in artes.

MATIANUS, a, um. *Matiana mala* apud *Suetan. in Domit. c. 21.* & *Colum. l. 5. c. 10. ad fin. & lib. 12. c. 47.* dicta ſunt a quodam Matio, ut *Plin. l. 15. c. 14.* docet: & laudantur etiam a *Macrob. l. 2. Saturn. c. 15.* ubi al. leg. *Mattiana*, & *Mattiana* dicuntur ab *Athen. l. 3.* Porro iſta vidatur eſſe C. Matius, vir equeſtris ordinis, Auguſti amicus, qatm primum tamſilia nemora invenille, *Plin. l. 12. c. 2.* narret. Imo is idem, qui a *Colum.* inter Scriptores rei culinaria laudatur *l. 12. c. 4.* quique ſcripſiſſe dicitur, *ibid. cap. 44.* tres libros, quos inſcripſit nominibus coci, & cetarii, & falgamarii, cum illi propoſitum fuiſſet urbanas menſas, & lauta convivia inſtruere. ¶ *Matianum mimetal*, in quo *Matiana mala* cum aliis condimentis ſunt, memorat *Apic. l. 4. c. 3.*

MATINUS, i, m. mons Apuliæ, in Lucaniæ confinio, qui buattis abundat. *Lucan. l. 9. v. 185.* & calido lucent buccta Matini.

MATINUS, a, um, adject. ad Matinum montem pertinens. *Horat. lib. 4. od. 2. verſ. 27.* Ego apis Matinæ more, &c. *Id. lib. 1. od. 28. verſ. 3.* Matinum litus. *Id. epod. 16. verſ. 28.* Matina cacumina.

MATRALIA, ium, n. *matralia*, matria Matutæ feſta, tertio Idus Junii a matronis celebrari ſolita. *Feſt. Ovid. 6. Faſt. v. 475.* Ite boaæ matres, veſtrum Matutia feſtum, &c. *Varr. l. 4. de L. L. cap. 21.* Teſtantium, quod in teſta caldo coquebatur: ut etiam nunc Matralibus id faciunt matronæ. (V. *Ovid. 6. Faſt. v. 533.*) Adde *verba Catadon.* apud *Gruter. pag. 133.* ubi ponitur hoc feſtum tert. Id. jun. ut dictum eſt.

MATRESCO, is, r. 3. *madeſcere, ματρόζω*, eſt matri ſimilem fieri. *Pacuv.* apud *Non. c. 2. n. 506.* Utinam nunc matreſcam ingenio, ut meam patrem ulciſci queam.

MATRICALIS, le, adject. ad matricem pertinens, ut Matricalis herba, *Apul. de herb. c. 65.* Matricalia vena, *Veget. lib. 1. cap. 10. rei Veterin.*

MATRICI. V. *Mattiſi*.

MATRICIDA, com. *matricida, ματροκτόνος*, qui matrem occidit. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 2. c. 2.* Quem ſcribis cartiſſimum matricidam. ¶ Per tmeſim *Auſon. in Cafareb. epigr. ult.* Matrique cuda Naro propuli vim pertulit cuſis. Al. tamen legunt *Matricida Nero*, ut ſequandam neceſſitate produxerit, ut in *parricida* fecit *in tetraſt. de Caſſeib. n. 21.* Sic *Sidon. carm. 5. v. 290.* Matricida pius: ſed ne ſpreviſſe dolorem.

MATRICIDIUM, ii, n. *matricidio*, matria occiſio. *Cic. 2. de Invent. c. 23.* Oreſtes ſi accuſetur matricidii.

MATRICULA, æ, f. *matricola, indice, nota, catalogo*, album, ſeu charta, in qua cartorum hominum nomina deſcripta ſunt, ut militum, notariorum, advocatorum, agentium in rebus, &c. Eſt autem diminutivum a *matrix*, quæ idem quandoque ſignificat, quod ea, velut matrica, continentur milites. *Veget. l. 2. de re mil. cap. 26.* Producendi tirones ſunt ſemper ad *Campum*, & ſecundum matriculæ ordinem in aciem dirigendi. Adde *lib. 2. c. 2. & 5. & Imp. Leon. lib. 12. Cod. tit. 20. leg. 3.* & alibi.

MATRIMONIALIS, le, *matrimoniale, γαμήλιος*, ad matrimonium pertinens. *Jul. Firmic. l. 7. c. 27.* Matrimonialæ tabulæ. In lemmate declam. 342. *Quintilian.* (*ſeu quicumque alius auctor eſt*) Miſit ille matrimonii habitu ancillam. *Al. leg.* matronali.

MATRIMONIUM, ii, n. *matrimonio, γάμος*, conjugium, viri & mulieris legitima conjugatio: a *mater*, nam *manium* mere vocia producto eſt, ut a *pater patrimonium*, a *ſanctus ſanctimonia*, &c. A matre autem nominatur, in omeu & ſpem, quia cum prolis cauſa ſuſcipitur, ſummum votum eſt, ut ea quæ ducitur, mater ſiat. *Cic. pro Cluent. c. 62. a med.* Jua illud matrimonii caſtum atque legitimum, damnationa viri ſublatum arbitrabatur. *& cap. 28. extr.* Quæ nuptiæ non diuturnæ fuerunt, eraut enim non matrimonii dignitate, ſed ſteleria ſocietate conjunctæ. *Caſ. l. 1. B. Gall. cap. 3.* Dare cuipiam filiam ſuam in matrimonium. *& cap. 9. & Cic. pro Cluent. cap. 44.* Alicujus filiam in metrimonium ducere. *Suetan. in Caſ. c. 27. & in Aug. c. 63.* Petere ſibi aliquam in matrimonium. *Id. in Domit. c. 22.* Offarre alicui filiam in matrimonium. *Plaut. Trin. 3. 3. 4.* Ire in matrimonium. *Sodet a marito. Cic. 1. de Divin. c. 46.* Collocare aliquam in matrimonium. *Id. 2. Phil. cap. 18.* Locare in matrimonio ſtabili & certo. *Id. 4. Verr. a. 36.* Habere in matrimonio aliquam. *Curt. l. 6. c. 9. a med. & lib. 5. c. 1. & lib. 8. c. 1.* Quampiam matrimonio ſecum conjungere. *& lib. 10. c. 3.* In matrimonio. *Id. l. 8. cap. 4. ad fin.* Jungi alicui jure matrimonii. *& mox.* Matrimonio ſibi aliquam adjungere. *Juſtin. l. 1. c. 10. & lib. 9. c. 5. extr.* Recipere aliquam in matrimonium. *& lib. 2. c. 4. a med.* affamare. *Tacit. 15. Ann. c. 71.* Aliquam matrimonio tenere. *Juſtin. ſub fin. l. 7.* In mateimoaium habere. *Suetan. in Tiber. c. 49.* Dimittere aliquam e matrimonin. *repudiare. Plaut. Merc. 4. 6. 6.* Matrimonio uxorem exigere. *vipadiare, cacciare. Tacit. Ann. 11. c. 12.* aatnebare. *& lib. 13. c. 19.* depellere. *Cic. pro Cal. cap. 14.* Tenere matrimonium alicujus. *b. e.* eſſe alicujus conjugem. Sic *Tacit. 6. Ann. c. 47.* Eſt mihi cum aliquo matrimonium. *b. e.* ſum etas conjux. *Id. Ann. 12. c. 5.* Matrimonium pacifci inter aliquos. *Suetan. in Calig. c. 25.* contrahere, dimittere, tenere. *b. e.* iaire, ſolvere, ſervare. *& cap. 12.* Pollicari alicui matrimoniam ſuum. *b. e.* ſe eanjugem fore. *Gell. l. 1. c. 6.* capeſſere. *Meſſor. Sabin.* apud *eund. l. 10. cap. 15.* diſimere. *Tacit. Ann. 15. c. 53. extr.* Alii matrimonia ſe abſtinxere. *Juſtin. l. 10. c. 1.* Filios juſto matrimonio ſuſcipere. *Cajus Dig. lib. 23. tit. 2. leg. 17.* Matrimonm jungi. *Papinian. ibid. leg. 15.* Convenire alicui in matrimonium. ¶ Per ſynecdochen dicitur de ipſa conjuge. *Juſtin. l. 3. cap. 3. a med.* Severius matrimonia ſua viri coercent. *Liv. l. 10. c. 23.* Convocatis plebejis matrimoniis conqueſta injuiam patriciarum. *Al. leg.* matronis. Sic *conjugium* pro uxore apud *Tacit.* ¶ De ipſo genere, & conditione matrimonii, prout ſplendorem addit, divitias, opes, aliaque commoda, *Juſtin. l. 3. c. 5.* Pollicei ſervis matrimonia interfectorum. *Tacit. 2. Ann. a. 13.* Matrimoma, ac pecunias hoſtium *prædæ* deſtinare. ¶ De bonis a matre relictis, ut *patrimonium* dicitur de relictis a patre, afferuntur loca ex *L. Sanct. l. 1. de bonef. c. 3. ad fin. M. Senec. l. 2. controv. 9. Suetan. in Aug. c. 40. & Valer. Max. l. 7. cap. ult. n. 2.* quæ docti viri partim admittunt, partim reſpuunt, tum ob dubiam lectionem cum alii cod. *patrimonium* habeant, tum ob inſolexiam hujuſmodi notionis. V. *Caſaubon. ad Suetan. loc. cit.*

MATRIMUS, a, um, *chi ha la madre ancor viua*, qui matrem habet ſuperſtitem: ficut *patrimus*, qui patrem. *Feſt. in Patri:* Pater patrimus dicebatur apud antiquos, qui cum jam ipſe pater eſſet, habebat etiam tum patrem. ¶ Habet præcipue locum in factis, in quibus id ſervabatur, ut qui puerl, puellæve adhibebantur, patrimi matrimique eſſent. *Cic. de Haruſp. reſp. c. 11. Liv. l. 37. c. 3. Tert. 4. Hiſt. c. 53. Macrob. l. 1. Saturn. c. 6. Lamprid. in Heliog. c. 8. Vopiſc. in Aurel. c. 19. & Gell. l. 1. c. 12.* ¶ In nuptiis quoque patrimi & matrimi pueri tres adhibebantur: unus qui lacem præferret en ſpina alba, qui nocte nubebant: duo, qui nubentem tenebant. *Pond. ex Feſto.* ¶ Apud *eund.* eſt tetriæ declin. Matrimes, inquit, & pateimes dicantur, quibus *matres*, & patres adhuc vivunt. *Feſt. Id in Flaminio.* Flaminia dicebatur ſacerdotala, qua Flaminicæ Diali præminiſtrebat, eaque patrimes, & matrimes erat, &c. Ubi *patrimus*, & *matrimes* ducti caſus ſingulares ſunt: dubitabisque fortaſſe quiſpiam, an *patrimus*, & *matrimus* ſit legendum. ¶ Lis eſt inter Grammaticos de quantitate pænultimæ, quæ adhuc eſt ſub judice, quia nihil certi afferri adhuc potuit.

MATRIX, icis, f. *beſtia femmina da razza*, femina brutorum, quæ ſetus genitia alitue: quæ & *mater* dicitur. *Varr. l. 2. R. R. c. 5. a med.* Habeo tauros ad matrices ſeptuaginta, duo, unum anniculum, alterum bimum. *Colum. l. 7. cap. 3. circa med. de ovib.* Ut eadem ratione matricas incantus. *Id. l. 8. c. 5. circa med. de gallinis.* Ne incubantes matrices ab aliis avibus inquietentur. ¶ Dicitur & de arbore, quæ ſtolones ex ſe gignit. *Suetan. in Aug. c. 94. a med.* Ex palma enata ſoboles adeo in paucis diebus adolavit, ut non æquipararet modo matricam, verum etiam ubtegerat. ¶ Translate eſt mater, origo, fons primus. *Tertull. de virgin. veland. c. 5.* Hue matria generis feminini. *Id. adverſ. Jud. c. 2.* Primordialis lex data Adæ, quaſi matrix omnium præceptorum Dei. *Id. adverſ. Hæret. c. 22.* Eccleſiæ Apoſtolicæ, matrices & originales fidei. *Id. adverſ. Valentin. c. 7.* Matria & origo cunctorum. ¶ Eſt etiam recepraculum ſetus in feminis, vulva, *matrice, μήτρα*. *Plin. l. 27. c. 10.* Radix glycyſides ſanat matricem & ſtomachum, decocta in vino. *Hardum.* ex MSS. legit *arteriam, & ſtomachum*. *Veget. l. 1. rei Veterin. c. 5. in fin.* Ad matricis dolorem madicamen. ¶ Denique eſt album, ſeu catalogus certorum hominum, *regiſtra, catalogi*: unde *matricula*. *Tertull. de fuga in perſecut. c. penult.* In matricibus Beneficiariorum, & Curioſorum Chriſtiani quoque vectigales contirantur.

MATRONA, æ, f. *moglie, maritata, matrona, γυνὴ ἔλευθερα*, mulier, quæ

quæ in matrimonium cum viro convenit, quoad in matrimonio manet. Olim diſtinguebatur a *materfamilias* ea ratione, quæ in ea vocabulo eſt dictum. Et appellata eſt *matrona* a *mater*, quia cum in ſpem prolis ducereturr, omen ejus rei in ipſo ſtatim nomine eſſe voluerunt, ut *Gell. l.* 18. *c.* 6. docet. Ceterum *matrona* univerſim dicta uxores ingenuæ, pudicæ, honeſtæ, ſive ſtolæ haberent, ſive non: ceque ſtolis utebantur, ſicut famoſæ feminæ togis. Hinc *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 63. quid inter-Eſt, in matrona, ancilla, peccemve togata? *Id. l.* 3. *od.* 2. *v.* 7. illum Matrona bellantis tyranni Proſpiciens, & adulta virgo, &c. & *od.* 4. *v.* 59. Matrona Juno. *Id. l.* 4. *od. ult. verſ.* 27. Cum prole matronifque noſtris Rite deos prius appercati. *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 85. Dignaque ſum, & cupin fieri matrona potentis. *Cic. pro Cael. c.* 13. Petulanter faciunt, ſi reatremfamilias ſecus, quam matronarum fauſtitas poſtulat, nominamus. *Plaut. Caſſ. t. t.* 26. Ubi iſtas videas ſummo genere natas, ſummates matronas. *Cic. Fam. 7. ep.* 6. Matronæ opulentæ, optimates. ¶ *Matrona* pænultima brevi, *la Marne*, fluvius Galliæ, qui in Lingonum finibus oritur, & in Sequanam, paulo ſupra Lutetiam, influit. *Caſ. l. t. B. Gall. c.* 1. *Auſon. in Moſell. v.* 462. & *Sidon. carm.* 5. *v.* 208.

MATRONĀLIS, *le*, *de matrona*, ad matronam pertinens, uxorius. *Liv. l.* 26. *c.* 49. *ſub fin.* Quæ ne in malis quidem oblitæ decoris matronalis eſtis. *Plin. l.* 5. *ep.* 16. Nondum annos quatuordecim implevenat, & jam illi anilis prudentia, matronalis gravitas erat. *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 10. *leg.* 15. *ante med.* Si non matronali habitu femina fuerit, & quis eam appellaverit, injuriarum non tenetur. (*matronalem habitum* pute ſtolam. *Feſtus*: Matronæ appellabant fere eas, quibus ſtolas habendi jus erat. *Tertull.* quoque *de Pall. c.* 4. a *med.* nefas fuiſſe ait, matronam in publico ſine ſtola.) *Calum. in præam. l.* 12. a *med.* Apud Romanos fere domeſticus labor matronalis fuit. & mox. Matronalis ſedulitas. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 828. Sevit, Et matronales erubuere genæ. ¶ *Matronalia*, *orum*, feſta Romæ a matronis celebrata calend. Mart. in honorem Martis, vel quod is fecundam de ſe Iliam fecerat, vel quod tempus illud rebus fecundandis aptum eſt, vel quod eo die Junoni templum dedicatum fuit in Eſquilio; vel denique, quod Sabinæ matronæ a Romanis raptæ pugnam inter eos & parentes interventu diremiſſent. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 229. & *ſequentib.* V. *Calendæ*. *Tertull. de Idol. t.* 14. *Matronales feriæ* appellat.

MATRONALITER, adverb. ut matronam decet. *Vet. Lap. in Muſeo Veronenſ. pag.* 464. *n.* 6. Peſcennia . . . . bonis natalibus nata matronaliter, &c.

MATRONĀTUS, ūs, m. matronalis habitus, & conditio. *Apul. l.* 4. *Metam.* Unicam vieginem ſibi liberali, &, ut matronatus ejus indicabat, ſummatem ejus regionis advehebant.

MATRUELIS, is, m. *fiſtiuolo della ſorella di mia madre, cugino*, filius materteræ meæ, ſicut *patruelis* eſt filius patrui mei. *Aurel. Vict. de orig. gentis Rom. c.* 23. *extr.* Piſo quidem, Turnum matruelem Amatæ fuiſſe tradit. *Marcian. Dig. lib.* 48. *tit.* 9. *leg.* 1. Si quis patrem, mattem, frutrem, ſororem, patruelem, matruelem, &c. occiderit.

MATTA, æ, ſ. *ſtuoia*, ψιαθος, ſtorea, teges, quæ ſit ex cannabe craſſiore, junco, ſcirpo, ſparto, aut palma intextis. Alii exponunt culcitam ſtuppa, vel fœno, vel rudiore lana fartam: repetuntque vjus originem a lingua Hebræa. *Ovid. 6. Faſt. v.* 679. plauſtroqua morantes Suſtulit: in pluſtro ſcirpea matta fuit. ¶ Hinc *mattearius*, qui in matta dormit. *Auguſtin. l.* 5. *contra Fauſt. c.* 5. Quia in mattis dormiunt, mattarii appellantur: a quorum ſtatis longe diſſimiles fuerunt plumæ Fauſti, & caprinæ lodices.

MATTARIUS, V. in voce præced.

MATTĒA. V. *Mattya*.

MATTĒOLA, æ, ſ. parva mattya. *Arnob. l.* 7. *pag.* 231. Fruſtilla hæc parvula pro ſuavibus matteolis ſumunt. Al. ſcribunt *mateola*, & *macteola*.

MATTIĀCUS, a, um, ad Mattiacam, vel Mattium pertinens, quod eſt oppidum Germaniæ in Veteravia, in ditione Moguntina: unde *Mattiacos fontes* calidos laudat *Plin. l.* 31. *c.* 2. *a med.* & *Mattiacas aquas* memorat *Ammian. l.* 29. *c.* 4. (*al. c.* 20.) *Mattiacas pilas* commendat *Martial. l.* 14. *epigr.* 27. tingendis capillis, & canitiei celandæ aptas, *l.* 14. *epigr.* 27. Si mutare paras longævos cana capillos, Accipe Mattiacas, (quo tibi calva?) pilas. *Turnob. l.* 9. *Adverſar. c.* 23. interpretatur ſaponir quoddam genus. Porro ſapo Galliarum invenſtum eſt rutilandis capillis, apud Germanos majore in uſu virit, quam feminis, ut *Plin.* docet *l.* 28. *c.* 12. ¶ *Mattiaci oppidi* meminit *Tacit. t. Ann. c.* 56. ubi al. leg. *Matium*: & *Mattiaci agri*, *l.* 12. *c.* 20. & *Mattiacorum* ejus loci hominum, *l.* 4. *Hiſt. c.* 37. & *de Germ. c.* 29. de quib. V. Geographos.

MATTIĀNUS. V. *Matianus*.

MATTIĀRIUS. V. *Mauretarius*.

MATTĪCI, cognominantur homines malarum magnarum, atque oris lata patentis. *Feſtus*. Eſt autem vox Græcæ originis. nam ματτυα, vel *μαιευα* eſt ſubigo: malia autem cibus ſubigitur: item *ματτυη*, m, malam ſignificat. *Heſychius*: Ματτιας, γναθος. Quare apud *Feſt.* male al. leg. *mattiti*.

MATTĪTUM, V. *Mauretarius*, & *Mattiacus*.

MATTUS, & Matus, a, um, in Gloſſis *Iſidori* exponitur, humectus, emollitus, ſubactus, maceratus, a *μαιευω*, ſeu *ματτω*, ſubigo. *Salmaſ. ad Vopiſc. in Proculo, c.* 13. & alii legunt apud *Cicer. l.* 16. *ad Attic. ep.* 13. Longulum fana iter, & via matta. *b. e.* lutoſa. Sed mire hic lectio variat. Similiter apud *Patron. in fragm. Trogus. c.* 41. *Burm. extr.* Plane matus fum: vinum mihi in cerebrum abiit. *b. e.* madidus, vino ſubactus, & domitus. Al. leg. *mattus*: alii aliter.

MATTYA, & Mattĕa, ſ. *vivanda delicata, manicaretto*, ματτυα, omnis generis cupediæ, & jucunda edulia, coquorum exquiſito artificio facta. *Martial. epigr.* 59. *l.* 10 Dives, & ex omni poſita eſt inſtructa macello Cœna tibi: ſed te mattya ſola juvat. Al. leg. *jucunda*, ut ſit plurale neutrum. *Id. l.* 13. *epigr.* 92. Inter quadrupedes mattya prima lepus. Al. leg. *gloria*. *Senec. l.* 4. *controverſ.* 27. *poſt med.* Ego ad Cæſarem non ſum iturus cum mattea. *Petron. in fragm. Trogur. c.* 65. *Burm.* Hanc humanitatem inſrecatæ ſunt matteæ, quarum ſtiam recordatin me offendit. Singulæ enim gallinæ altiles pro turdis circumlatæ ſunt, & ova anſerina pileata. (Apud *Athen. l.* 14. *c. ult.* parandæ mattyæ ea gallina, aut perdice, aut columba, traditur ratio: quæ aves variis condimentis imbutæ, integræ, & cum ſuis plumis inferri poſſunt.) *Sueton. in Calig. c.* 38. Multis venenatas matteas miſit. Al. leg. *malleas*. Hinc *matteola* apud *Arnob.* Improbant Critici ſi per *ll* ſcribatur, ex origine Græca, & MSS.

MATŪLA, æ, f. *orinale*, *uaſe*, vas, quo excipitur ſaccatus corporis humor: cujus *matella* diminutivum eſt. *Plaut. Moſtell.* 2. 2. 39. Jam hercle ego vos pro matula habebo, niſi mihi matulam datis. ¶ Eſt convicium hominis nihili, meticuloſi, inepti, *da poco, da nulla*. *Plaut. Perſ.* 4. 3. 64. Numquam ego te tam eſſe matulam credidi. quid metois? ¶ *Eſt modus matulæ* proverbialis dictio, quæ inſcripſit *Varro* unam e ſuis Satyris, in qua de ebrietate agebat. Ea nos monitos voluit, non ultra eſſe bibendum, quam vires ferre poſſint. Pauca ex ea fragmenta ſervavit *Non. c.* 1. *n.* 14. & 115. *c.* 2. *n.* 153. 597. & 794. & *cap.* 15. *n.* 12.

MATŪRA, æ, dea præſes frugibus maturandis. *Auguſtin. l.* 24. *de Civit. Dei c.* 8. ubi al. leg. *Matuta*.

MATURĀTE, adverb. *con diligenza*, mature, feſtinanter. *Plaut. Mil.* 4. 2. *in fin.* Jube maturate illam exire huc. *Liv. l.* 32. *c.* 16. Juſſis ceteris, quantum maxime poſſent, maturate ſequi. *Plaut. Pſeud.* 4. 7. 58. Maturate properare.

MATURĀTIO, onis, ſ. actus maturandi, & cum debita maturitate perficiendi. *Auct. ad Herenn. l.* 3. *c.* 2. Dolus maturatione conſumitur.

MATURĀTUS, a, um, *maturato*, maturus factus, ὡρωμενος. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 2. Temporum varietates, quibus omnia, quæ terra gignit, maturata pubeſcunt. *Id. de Senect. c.* 15. Uva peimo eſt peracerba guſtato, deinde maturata dulcaſcit. *Plin. l.* 16. *cap. ult.* a *med. de ſemine viſci*. Hæc eſt matura, ut niſi maturatum in ventre avium, non proveniat. *b. e.* concoctum, confectumque. *Id. l.* 18. *c.* 12. Muſtum album triduo maturatum. *b. e.* purgatum. nam muſtum recens preſſum quodammodo crudum eſt. ¶ Traslate eſt confectus, perfectus. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 80. *Herdwin.* Aves quædam geminos ſinus habent: unum, quo merguntur recentia, ut guttur: alterum, in quem ex eo demittunt concoctione maturata. ¶ Item acceleratus, mature ſuſceptur. *Juſtin. l.* 2. *c.* 13. Occupare tmeſinum maturata fuga, jubet. ¶ *Maturato opus eſt*, opus eſt celeritate, *bisogno ſar preſto*. *Liv. l.* 2. *c.* 58. Ita facto, maturatoque opus eſſe: rem atrocem incidiſſe. Id. *lib.* 8. *cap.* 13. *ad fi.* Sed maturato opus eſt, quidquid ſtatuere placet. Adde *lib.* 24. *c.* 23. *ad fin.*

MATŪRE, *a tempo*, ὡριως, ἐυκαιρως, tempeſtive, in tempore, hoc eſt neque ciim, neque ſero, ſed medio quodam tempore, ut *Nigid.* bene ac propria exponit, apud *Gell. l.* 10. *c.* 11. Ut enim in frugibus, & in pomis *matura* dicuntur, quæ neque cruda & immitia ſunt, neque caduca & decocta, ſed tempore ſuo adulta maturitateque; ita *mature* fieri dicuntur, quæ nec cito nimis, & propere, neque ſerius tardiuſque fiunt, quam par eſt. Hanc vim, ac temperamratum exprimit illud proverbium, quod frequentee *Auguſtus* in ore habebat, *σπεῦδε βραδεως*, *feſtina lente*, ut eſt apud *Sueton. in ejus vita c.* 25. per quod monebet, ut ad rem agendam ſimul adhiberetur & induſtriæ celeritas, & diligentiæ tarditas: ex quibus duobus contrariis fit *maturitas*. Hæc ex *Gell. loc. cit. Cic. Verr.* 6. *t.* 44. Cuſtodes mature ſentiunt: ſignum buccina datur. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 7. Bibulus fatis mature occurrit. *Salluſt. in Catil. c.* 1. *extr.* Prius quam incipias, conſulto; & ubi conſulueris, mature facto opus eſt. ¶ Quis vero quod non ſegniter fit, *maturo* fieri dicitur, ut *ibid.* ſubdit *Gellius*; progreſſa ſignificatio eſt: & non jam, quod non ſegnius, ſed quod feſtinatius fit, id fieri *mature* dicitur, *preſto*, *toſto*, *per tempo*, a *buon'ora*: cui opponitur ſero, tarde, lente. *Cic. de Senect. c.* 10. Nec unquam ſum affenſus veteri illi, laudatoque proverbio, quod monet, mature fieri ſenem, ſi diu velis eſſe ſenex. Ego vero ma minus diu ſenem eſſe mallem, quam eſſe ſenem nutt, quam eſſem. *Id.* 3. *Fam. ep.* 3. Tantus conſenſus fematus fuit, ut maiare proficiſceremur, parendum ut fuerit. *Caſ. l.* 4. *B. Gall. cap.* 6. Maturius, quam conſueverat, ad exercitum proficiſcitur. *Sueton. in Orb. c.* 1. Quo facto ſicut gloriam anait; ita gratiam miamit, quam tamen mature recuperavit. *Cic.* 3. *ad Q. Fr. ep.* 1. *c.* 4. Balbum ais mature Romam bene comitatum eſſe venturum. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 33. *ſub fin.* Quibus rebus quam maturrime occurrendum putabat. *Cic. pro Cæcin. c.* 2. *in fin.* Ut quæque res eſt turpiſſima, ſic maxime, & maturiſſima judicanda eſt. at ea, in qua exiſtimatiuois periculum eſt, tardiſſima judicatur. *Id.* 3. *de Orat. c.* 20. Qui omnium maturrime ad publicas cauſas accederim. *Nep. in Attic. c.* 2. Patar mature deceſſit. *b. e.* cito, & ante tempus. *Salluſt. in Jug. c.* 21. Hique mature oppida habuere. *b. e.* ante alios circa populos, qui diutius ſins illis agitavere. *Cato* apud *Charif. l.* 2. *pag.* 184. *Putſch.* Maximus tumultus maturiſſima diſjeci, atque confedavi. *b. e.* perbrevi tempore. *Sueton. in Aug. c.* 32. Judices a tricefimo ætatis anno allegit, id eſt quinquennio maturiut, quam ſolebant. *cinque anni prima*. ¶ Significat etiam tar-

de, lente, ut poma lente diuque matureſcunt, & poſt diutinum tempus ad maturitatem perveniunt, *a poco a poco, lentamente*. Hanc & ſuperiores ſignificationes conjunxit *Plaut. Curcul. a.* 3. *verſ.* 20. Qui homo maturs quæſivit pecuniam, niſi eam mature parſit, mature efurit. *h. e.* qui vix, & ægre quæſivit pecuniam, (ut & *Chariſ. vind.* exponit *pag.* 183.) niſi in tempore parſit, cito, ſeu brevi ſiurit.

MATUREFACIO, is, eci, actum, a. 1. ad maturitatem perduco. *Theod. Priſcian. de Diæt. cap.* 14. Aqua marina matureſacit dulcitiam.

MATURESCO, is, ruui, n. 3. *maturaſco, τελειόομαι*, maturus fio. *Cæſ. lib.* 6. *B. Gall.* c. 28. Cum matureſcere frumenta inciperent. ¶ Translate *Ovid.* 14. *Metam. verſ.* 335. nubilibus maturuit aenia puella. *Quaeriti. in epiſt. ad Trypho.* Libros opinabar nondum ſatis matuuiſſe. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 27. *ad fin.* Partus matureſcunt plerumque novem lunæ curſibus. *Plin. l.* 5. *ep.* 9. *a med.* In ſore primo tantæ indolis juvenis exſtinctus eſt, ſumma conſequuturus, ſi virtutes ejus maturuiſſent.

MATURITAS, atis, ſ. *maturità, maturezza, τελείωσις*, perfecta coctio ſucci in fructibus. *Cic.* 2. *Tuſcul. cap.* 28. Commutationeſque temporum quadripartitas ad maturitatem frugum, & ad temperationem corporum aptas. ¶ Item tempus maturum, tempeſtivitas. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 46. Graviditates, & partus afferat, maturitateſque gignandi. *Colum. l.* 4. *c.* 23. Auſpicari amputationem, cum ſarmenta juſtam maturitatem ceperint. *Plin. l.* 19. *c.* 3. *extr. med.* Ad maturitatem perducere. *Id. l.* 13. *c.* 4. *ante med.* pervenire. *Id. l.* 29. *c.* 5. Maturitatem adipiſci. *Id. l.* 16. *c.* 26. *a med.* ſentire. *Id. l.* 32. *c.* 1. Maturitas partus. *h. e.* cum ſetus apte eſt diſpoſitus, & perfectus naſcendo. *Colum. l.* 12. *c.* 6. muriæ. *h. e.* cum perfecte ſalſa eſt. *Plin. l.* 12. *c.* 7. Siliquæ maturitate dehiſcentes. ¶ Translate ponitur pro opportunitate, commoda & opportuna occaſione. *Cic. ad Q. Fr. l.* 3. *ep.* 8. Sed ejus rei maturitas neque dum venit, & tamen nunc appropinquat. ¶ Item pro perfectione. *Cic. in Brut. c.* 91. Jam videbatur illud in me, quidquid eſſet, eſſe perfectum, & habere maturitatem quandam ſuam. ¶ Item pro proceſſu, acceſſione, gravitate. *Cic. lib.* 4. *Fam. ep.* 4. *a med.* Tamen hoc ſtudium quotidie ingraveſcit, credo, & ætatis maturitate ad prudentiam, & his temporum vitiis. ¶ Item pro exacta peritia, & prudentia, quæ rebus mature, & diligenter expendendis comparatur. *Tacit. l. Hiſt. c.* 87. Auctoritatem Paulini, vigorem Celſi, maturitatem Galli exterminando. *Velley. l.* 2. *c.* 125. Sed hanc omnia vetteria Imperatoria maturitas brevi ſopiit, ac ſubſtulit. ¶ Item celeritas, *preſtezza, ſpeditezza. Frontin. de aquæduct. urbis.* 105. Maturitatem beneficio Cæſaris præſtare. *h. e.* efficere, ut beneficium Cæſaris mature & cito perficiatur. *Sueton. in Tiberr. c.* 61. Precanti eundem pœnæ maturitatem reſpondit, nondum tecum io gratiam redii. ¶ *Maturitates temporum* apud *Cæſar. l.* 1. *de mar. Deor. c.* 36. ſunt certæ ordinatæque vices, quibus ſuo quæque loco anni tempore invicem ſuccedunt, & poſt hiemem ver tepidum, poſt ardores æſtatis temperatum autumni frigus opportune & ordine conſequitur. Apud *Lucr.* vero *l.* 22. *cap.* 40. *extr. maturitas temporum* (al. leg. *tempora*) eſt ipſa frugum maturitas, quæ ſuo tempore fit. ¶ *Maturitas eruditionis*, gravitas, & ſedata vis, plenaque auctoritatis & prudentiæ. *Auſt. dial. de oratorib. c.* 26. Malim hercule C. Gracchi impetum, aut L. Craſſi maturitatem, quam calamiſtros Mæcenatis, aut tinnitus Galliones. ¶ *Maturitas* pro fructu maturo, *Pallad. in Febr. tit. 9. a med.* Nec parvo conſtabit, ſi legatur maturitas cum acerbitate, diſpendium. V. *Acerbitas*.

MATŪRO, as, avi, atum, a. 1. *maturare, ſtagionare, τελειόω*, maturum facio, ad maturitatem perduco. *Tibull. l.* 1. *el.* 4. *verſ.* 25. Annus in apricis maturat collibus ovas. *Plin. l.* 26. *c.* 25. *ad fin.* Amygdala Martio menſi pomum maturat. *Id. l.* 18. *c.* 7. *ante med.* Frumenta maturantur cum plurimum diebus quadregiota. *Pallad. in Mart. tit.* 10. *a med.* Locis frigidis præcoquas ficus ſeramus, calidis eas, quæ ſero maturaot. ¶ Ponitur & pro emollire, leniorem facere, *ammollire. Plin. l.* 23. *c.* 1. *ante med.* Vitis alba ſuppurationes incipientes diſcutit, veteres maturat & purgat. *Id. l.* 22. *c. ult.* a *med.* Lupini ſtrumas minuunt, aut maturant. ¶ Apud *Pallad. in Novembr. tit.* 21. elicitas olivas muria maturete. *h. e.* macerare, condire, & eſculentas reddere. ¶ Et *pro* perficere, *Plin. l.* 30. *c.* 14. Partus conceptos maturat caninum lac potum. *Id. l.* 9. *c.* 57. Ova in ſicco maturari. *Idem l.* 35. *c.* 15. *extr. med.* Alumen æſtivis ſolibus matutatur. ¶ Translate eſt perficere, ad exitum perducere. *Liv. l.* 24. *cap.* 13. Domum ad cœpta matureoda redire jubet. ¶ Sæpe eſt feſtinare, properare, mature, h. e. cito ac celeriter quippiam facere, *accelerare, effrettarſi, far preſto*. eum modo tamen, ut in *Maturo* dictum eſt. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 18. Succeſſor tuus non poſſit ita maturare, ut tu me in Aſia convenire poſſis. *Liv. l.* 24. *c.* 12. Maturandum Annibal ratus, ne præveniret Romani. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 63. Eo magis illi maturandum iter exiſtimabant. *Virg.* 1. Æn. v. 141. Maturare fugam. *Cic. pro Cluent. c.* 61. *Horat. l.* 3. *od.* 7. *v.* 16. & *Celſ. l. cap. & fcil.* 7. necem alicui. *Suetan. in Cæſ. c.* 80. deſtinata negotia. *Id. in Domit. c.* 15. ſibi exitium. *Juſtin. l.* 2. *c.* 15. opus. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. cap.* 7. Cum id nunciatum eſſet, maturat ab urbe proficiſci. & *lib.* 2. *c.* 5. Flumen exercitum tranſducere maturavit. *Cic.* 4. *ad Attic. ep.* 1. *ſub fin.* Te exſpecto & oro, ut matures venire. *Salluſt. in Jug. c.* 81. Maturavere iter pergere. *Horat. l.* 2. *od.* 11. *v.* 13. eburna dic, age, cum lyra maturet. *ſcil.* venire. ¶ Item ante tempus aliquid facere, præcipere, præverti, *anticipare. Virg.* 1. *Georg. v.* 260. Frigidus agricolam ſi quando continet imber, Multa ſorent quæ mox cælo properanda ſereno, Maturare datur. Ubi *Gell. l.* 10. *c.* 11. & ex eo *Macrob. l.* 6. *Saturnal. c.* 8. Duo iſta verba, maturare & properare, tanquam plane contraria, feritſime ſeparavit. nimque in præparatu rei ruſticæ, per tempeſtates pluvias, quoniam ex neceſſitate otium eſt, matureri poteſt: per ſerenas vero, quoniam tempus inſtat, properari neceſſe eſt. *Plin. l.* 2. *c.* 8. Lucifer, ut ſol altet, diem maturans.

MATŪRUS, a, um, *maturo, ſtagionato, τέλειος*, qui neque crudus, aut immiuis eſt, neque decoctus, aut caducus, ſed tempore ſua adultus, & maturatus, ut *Gell. l.* 10. *c.* 25. loquitur: & fere de arborum, terræque fructibus dicitur, qui legendo edendoque apti ſunt. In notatione variant Etymologi, & incerta omnia afferunt. *Cic. de Senect. c.* 19. *ſub fin.* Poma ex arboribus, ſi cruda ſunt, vi avelluntur; ſi matura & cocta, decidunt. *Virg. Ecl.* 10. *v.* 36. maturæ vinitor uvæ. & *Ecl.* 3. *v.* 80. Maturæ fruges. *Colum. l.* 4. *cap.* 19. *ante med.* Malleolos generoſos, & fecundos, & quam maturiſſimos viti detrahere. *Id. l.* 12. *cap.* 6. Matura muria. *fatta, preparata*. & *cap.* 17. Maturiſſima ficus. ¶ Metonymica eſt maturans. *Virg.* 1. *Georg. v.* 65. glabaſque jacentaa Pulverulenta coquat maturis ſolibus oſtaa. ¶ Transfertur ad alia. *Virg. Æn.* 7. *v.* 53. Filia matura viro. *h. e.* apta nubendo. *nubile. Sirm. l.* 3. *ſilv.* 1. *v.* 176. hic ſponſæ maturus, & illa marito. Et abſolute *Horat. l.* 3. *od.* 6. *v.* 21. Motus doceri gaudet lonicos Matura virgo. *Colum. l.* 7. *c.* 3. *ante med.* Matura ovia. *h. e.* pariendo apta. *Martial. de ſpectac. epigr.* 24. & *Ovid. ex. Met. v.* 321. Maturus venter. *preſſimo a partorire*. Sic *Juſtin. l.* 23. *c.* 2. (& *Ovid. Met.* 9. *v.* 282.) Rosanes exſpectari partum, quæ exacto menſe octavo, matura jam en Alexandro eret. *Nemeſian. Ecl.* 3. *v.* 36. *de fronte Bacchi puera*. Flavaque matum tumuerunt tempora cornu. *preſſione a ſpuntare*. & *Ovid.* 7. *Metam. v.* 117. maturus infans. *vicino a naſcere. Virg.* 12. *Æn. v.* 438. cum matura adoleverit ætas. *h. e.* apta rebus gerendis. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 54. necdum mea proles Imperia, & belli rebus matura, marique. *Lin. l.* 41. *c.* 5a. Progenies matura militiæ. *Sil. l.* 14. *verſ.* 405. nec fat maturus laudum. & *l.* 26. *v.* 657. Maturus ad arma. *Velleï. l.* 2. *c.* 99. L. Cæſar maturus viris. *h. e.* togæ virili ſumendæ proximus. *Virg.* 10. *Æn. v.* 257. revoluta ruebat Matura jam luce dies. *h. e.* plena, clara. *Salluſt. in Jug. c.* 90. Omnia matura ſunt. *h. e.* prona, facilia, captu proxima. ¶ Elegauter refertur ad animum, ad inretinnem, ad ingenium. *Cic. de clar. Orat. c.* 83. *extr.* Ipſe Thucydides ſi poſterius fuiſſet, multo maturior fuiſſet, & mitior. *Virg.* 9. *Æn. v.* 146. annis gravis, atque animi maturus Aletes. *h. e.* peritus rerum, & prudens. ¶ Item ad ætatem pauectam, *maturo, vecchio. Virg.* 5. *Æn. v.* 73. ævi maturus Aceſtes. *Ovid.* 14. *Metam. v.* 617. Romulus maturior annis. & *lib.* 8. *v.* 617. Lelen animo maturus, & ævo. *Horat. l.* 4. *od.* 4. *v.* 55. Matori patres. *Suetan. in Caligc. c.* 44. Maturi centuriones. *h. e.* qui ſtipendia jam compleverunt. *Juſtin. l.* 41. *c.* 5. Matura ſenectus. *Id. l.* 21. *cap.* 5. Perſis longa jam ſatia, & matura imperia contigiſſe. *h. e.* quæ jam tempus ſit depoui. ¶ Eſt etiam *maturus*, qui debito tempore fit, nec ciriius, nec tardius, *opportuno e conveniente, fatto a ſuo tempo*. V. *Mature. Tibull. l.* 1. *el.* 1. *v.* 7. Ipſe ſeram teneras maturo tempore vites. *Civ. Attic. l.* 15. *ep.* 4. Scribendi enſpectandum tempus maturius. & *Fam. 9. ep.* 6. Mihi vero ad nonas bene maturum vidstur fore. *Id. l.* 1. *de Divin. c.* 18. *extr.* Maturam mortem oppetere. *Claudian. de B. Get. v.* 116. Maturum conſilium. *h. e.* quod præcipiti opponitur. ¶ Item qui cito fit, *aut* qui cito eſt futurus, imminens, *preſto, celere, immineute. Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 2. Ego tibi ſpem maturæ deceſſionis aſſerebam. *Auſt. ad Herenn. l.* 4. *c.* 17. *a med.* Adoleſcentes maxima caſtigaot, ut, quibus virtutibus omnam vitam tueri poſſunt, eas in ætate maturiſſima velint compavare. *ne' primi anni. Curt. l.* & *cap.* 7. a *med.* Milites, quibus mature erat miſſio. *Cæſ.* 4. *B. Gall. c.* 2. In his locis, quod omnis Gallia ad ſeptemtrionem vergit, maturæ ſunt hiemes. *il freddo viene a buon'ora. Ovid.* 13. *Met. v.* 300. Si more pro culpa eſt, ego ſum maturior illo. *ſon venuto più preſto. Horat. l.* 2. *od.* 17. *v.* 6. te meæ ſi partem animæ rapit Maturior vis. *Id. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 15. & *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 59. Maturi honores. *accelerati, anticipati. Tibull. l.* 4. *carm.* 2. *v.* 205. Seu mature dies celerem properat mihi martem. *Cic. pro Cæcin. c.* 3. Maturo judicio condemnari. *h. e.* ſtatim ac ſine mora conſtituto. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 65. Amplectr Britannicum, robur ætatis quam maturiſſimum precari. *Colum. l.* 2. *c.* 10. *ante med.* Matura ſaba. *h. e.* quæ opponitur ferotinæ. & *ibid. a med.* Matura ſatu. *h. e.* quæ opponitur ſeriori. *Id. l.* 7. *c.* 3. *a med.* Maturum fœnum. *h. e.* quod chorda opponitur. *Cato* apud *Gell. l.* 3. *cap.* 7. Matuuum cenſeo faciundum, ut milites ad verrucam illam tre jubeas. *h. e.* mature, cito, ſine mora.

MATŪTA, æ, ſ. appellatio eſt Latina Inus filiæ Cadmi, quæ poſtquam dea facta eſt, mutato nomine *Leucothoe* a Græcis, *Matuta* a Latinis eſt appellata, ut *Ov.* docet *in fin. cap.* 11. *l.* 1. *Tuſcul.* & ſæpe etiam *Mater Matuta. Ovid.* 6. *Faſt. v.* 545. Leucothee Grajis, Matuta vocabere noſtris. & *verſ.* 479. Matuta parens. *Paul. in epit. Feſti*: Matrem Matutam antiqui ob bonitatem appellabant. Adde *Lactant. l.* 1. *c.* 21. & V. *Inus*, & *Leucothee*. ¶ Matrie Matutæ templum Romæ, & Satrici memorat *Liv. l.* 5. *c.* 19. & 23. & *lib.* 6. *c.* 33. & *lib.* 7. *c.* 27. & *lib.* 25. *c.* 7. ¶ In hujus honorem *Matralia* celebrabantur. V. ¶ Eadem habetur ac Aurora (quamquam alii aliam Auroræ genealogiam tradunt) unde *matutinus*: ub id etiam Leucothee dicta, Λευκὴ θεὰ, alba dea, *aurora, albo. Lucret. l.* 5. *v.* 655. Tampore item certo roſeam Matuta per oras Ætheris auroram deſert, & lumina pandit. *Priſcian. l.* 2. *pag.* 591. *Priſcb.* Matutinus a Matuta, qua ſignificat auroram, vel, ut quidam, Αὐκὴ θεὰ. ¶ De alia Matuta V. in *Ramnes*.

MATU-

MATUTINALIS, le, matutinus, ut Matutinali tempore, *in carm. de Philomela*, quod perperam *Ovid.* tribuitur *v.* 16.

MATUTINE, & Matutino, adverb. matutino tempore. Ut Latina agnoſcuntur, illud a *Priſcian. l. 4. pag. 635. Putſch.* hoc a *Diomed. l. 1. pag. 402.* Exemplo eſſe poteſt illud *Plin. l. 7. c. 53.* Obiere, dum calcinantur matutino.

MATUTINUS, a, um, *matutino, della mattina, ἑωθινός*, ad ſuroratum, & mane pertinens. Cic. *ep. 1. l. 7. Fam.* Nisque dubito, quin per eos dies matutina tempora lectiunculis conſumpſeris. *Id. ad Brut. ep. 4. ex recent.* Hoc paululum exaravi in ipſa turba matutinæ ſalutationis. *Horat. l. 2. ſat. 6. v. 45.* Matutina parum cautos jam frigora mordent. *Colum. l. 6. c. 2. & lib. 9. c. 15.* Matutinus dies. *b. e.* mane, *il mattino. Ovid. 5. Faſt. v. 160.* Matutini equi. *b. e.* Auroræ. *Martial. l. 14. epigr. 125.* ſomni. *Virg. 8. Æn. v. 456.* cantus volucrum. *Ovid. 1. Met. v. 62.* radiis juga ſubdita matutinis. *b. e.* quæ primos ſolis radios vident. *& lib. 11. v. 26.* matutina cervus periturus arena. *b. e.* in venatione, quæ mane fit in Circo. nam maxc ſæpium vel totes ſe, vel cum hominibus certamina ibi exhibebantur (unde *matutinos* *ives* dixit *Martial. l. 13. epigr. 95.*) meridie gladiatorum, ut ex *Senec. ep. 7.* & *Sueton. in Claud. c. 34.* colligitur. *Ovid. 1. de ar. am. v. 367.* matutinos pectens ancilla capillos. *b. e.* heræ mane ſurgentis. *Martial. l. 12. epigr. 66.* Matutinum lutum. *b. e.* quod colligitur mane per urbem diſcurrendo a ſalutatoribus: unde apud *eund. l. 1. epigr. 56.* Matutinum ave. & *lib. 10. epigr. 69.* Matutinus cliens. *Id. l. 9. epigr. 30.* magiſter, *b. e.* qui mane docet. *& epigr. 8. l. 4.* Jupiter. *b. e.* qui mane ſalutatur. *Virg. 8. Æn. v. 465.* Æneas ſe matutinus agebat. *levato di buon mattino.* ¶ *Matutinus pater* eſt Janus apud *Horat. l. 2. ſat. 6. v. 20.* quia cum ſit temporis deus, cum invocabant diei initio, ut auſpicem operum. ¶ Matoſina frons *Martiali epigr. 2. lib. 13.* eſt ferio & ſevera, quia mane homines triſti eſſe ſoleot. ¶ *Matutinum* abſolutis, noctotinum tempus, *il mattino. Plin. l. 20. c. 9.* Sumpta acetabulis duobus matutino. *Id. l. 27. c. 4. a med.* Pota matutino, vel a cœna. *Id. l. 4. c. 12. ſub fin.* Serere matutinis, meridie metere. *Id. l. 18. c. 31.* Spica exoritur matutino, eteſiæque deſinunt. ¶ *Matutinus occaſus* eſt, cum ſtella mane occidit. *Ruſſ. in Itiner. l. 2. v. 633.* & matutinis Hyades occaſibus odæ.

MAVOLO. V. *Malo*.

MAVORS, ortis, m. *Marte*, Ἄρης, deus belli: unde per ſyncopen *Mors* factum eſt. Vox Poetica. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 26. extr.* & *lib. 3. c. 24.* Mavors dictus, quia magna vertit. *Virg. 6. Æn. v. 873.* magnam Mavortis ad Urbem. *& lib. 8. v. 630.* Mavortia io actio. *Lucan. l. 7. v. 569.* Britonas ad Mavors agitans. *Val. Flacc. l. 6. v. 178.* Mavors pater. *Ovid. 4. Faſt. v. 828.* Genitor Mavors. ¶ Mavortonomice eſt bellum ipſum. *Aoſius. Edyll. 4. v. 64.* Jam legi civili mixtum mavorta duellum.

MAVORTIUS, a, um. *di Marte*, Martius. Vox Poetica. *Virg. 4. Georg. v. 464.* Mavortia tellus. *b. e.* Thracia. *Id. l. 1. Æn. v. 280.* Mavortia mœnia. *b. e.* Roma. *Val. Flacc. l. 2. v. 208.* Mavortia conjux. *b. e.* Venus. *Claudian. de III. Conſul. Honor. v. 135.* eadique leges Mavortia ſorti. *& de nupt. Honor. & Mariæ, v. 187.* Mavortia ſigna. ¶ Item ballicoſus. *Ovid. de Thebaide 3. Metam. v. 531?* Mavortia proles. *ſcil.* nati olim cum armis ex dentibus anguis, ut *Id. ibid. v. 102. & ſequentib.* narrat. *Valer. Flacc. l. 5. v. 90.* Mavortia Amazon. *Sil. l. 1. v. 55.* Juvenem facta ad Mavortia flammat. *Stat. 2. Achill. v. 201.* ſtudiis nimium Mavortia Thrax. ¶ Mavortia vulnera, *Grat. in Cynteg. v. 344.* quæ in prœliis accipiuntur. ¶ Apud *Ovid. Metam. 8. v. 437.* Mavortius eſt Meleager, qui Martis filius eſt habitus. V. *Hygin. fab. 171.* ¶ Duæ ſunt Inſcriptiones optimæ notæ, apud *Gruter. pag. 57. n. 1.* & 2. quarum initium eſt *Mavortis ſacrum*, cum aliæ plures circa illas incipiant *Mavorti*, aut *Marti ſacrum*: ex quo apparet, *Mavortius* ibi ſubſtantivi more uſurpari.

MAURI, orum, m. *Mori*, Μαῦροι, populi Africæ, quorum regio Mauritania. Μαῦρος, fuſcum, nigrum ſignificat, cujuſmodi eſt gentis color. Aliquando tamen latiore uſu pro Numidis, Libybus, Afris ponuntur, *Salluſt. in Jug. c. 22.* Cetera loca uſque ad Mauritanam Numidæ tenent: proxime Hiſpaniam Mauri ſunt. *& cap. 91.* docet, Medos, & Armenios ex Aſia navibus in extremam Africam tranſvectos, accedentibus Libyæ populis, & nomen eorum corrumpentibus, barbara lingua Maurot pro Medis ſuiſſe appellatos. *Plin. l. 13. c. 15.* Confines Atlanti Mauri, quibus plurima arbor citri, &c. *Strabo l. 17.* ex aliorum ſententia tradit, Mauros eſſe Indos, qui cum Hercule in hæc loca tranſmigraveſint. *Juvenal. ſat. 14. v. 196.* Dirue Maurorum attegias, cubilia Brigantum. *Val. Flacc. l. 3. v. 587.* velut refugi quem contigit improba Mauri Lancea, ſanguineus vaſto leo murmure fertur. *Lucan. l. 4. v. 678.* Maurus concolor Indo. *Juvenal. ſat. 5. v. 53.* nigri manus oſſea Mauri. *& ſat. 11. v. 125.* Et Mauri celeres, & Mauro obſcurius Indus. *Nemeſian. ecl. 4. v. 40.* Mauri truces.

MAURICATIM, Maurice. *Labor.* apud *Charif. lib. 2. pag. 284. Putſch.* Noo intelleri, te Mauricatim ſcire.

MAURICE, *adverb.* Maurorum more. *Gell. l. 2. c. 25. ex Varr. de L. L.* Com-dicamus ab Oſco, Tuſco, Græco, Oſce, Tuſce, Græce; a Gallo tamen, & a Mauro Gallice, & Maurice dicimus.

MAURITANIA, æ, f. *Mauritanie*, Μαυρουσία, regio Africæ, ab Ortu in Occaſum extenſa, ubi nunc pars occidentalis Barbariæ: a μαῦρος, obſcurus, niger, propter nigredinem populorum. *Manil. l. 4. v. 727.* & Mauritania nomen Oria habet, titulumque ſuo fert ipſa calore. ¶ Duplex fuit, Cæſarienſis, & Tingitana. *Tacit. l. 2. Hiſt. c. 22.* & *lib. 2. c. 58.* & *59.* & *Plin. l. 5. c. 1.* & alibi. ¶ Scribitur & *Mauretania* etiam in numis Adriani, teſte *Pierio ad Virg. 4. Æn. v. 206.* & *Muſ. Theupol. pag. 460.* & *472.* ¶ Multa de hac regione *Solin. c. 25.* (*al. 38.*)

MAURUS, a, um, Μαῦρος, ad Mauros pertinens: & interdum univerſim Africus. *Horat. l. 3. od. 10. v. 18.* Mauri angues. (*Strabo l. 17.* venenatis ſerpentibus abundare Mauros tradit.) *Ovid. 6. Faſt. v. 243.* Mauræ manus. *b. e.* Pœnorum arma. *Juvenal. ſat. 12. v. 4.* Msura Gorgon. *Id. ſat. 10. v. 148.* Maurus Oceanus. *Horat. l. 2. od. 6. v. 3.* Maura unda. *b. e.* Africum mare. *Martial. l. 14. epigr. 90. de menſa eburna.* Nec ſum criſpa quidem, nec filvæ filia Mauræ. *b. e.* e citro, qua arbore Mauri abundant. *Stat. l. 2. ſilv. 3. v. 35.* poſſes Mauri. *b. e.* citroi.

MAURUSIÁCUS, a, um, Maurufius, Μαυρουσιακός. *Martial. l. 12. epigr. 67.* Et Maurufiaci pondere rara citri.

MAURUSIUS, a, um, Μαυρούσιος, idem quod Maurus: & aliquando pro Libye, Numida, Afro ponitur. *Strabo l. 17.* docet, *Mauruſios* dici a Latinis, qui a Græcis *Mauri*. Sed & hoc uſu Latinorum factum eſt. *Catul.* apud *Serv. ad Virg. 5. Æn. v. 206.* Maurufia, qui juxta Oceanum colunt. *Virg. ibid.* Maurufia gens. *Nemeſian. in Cynteg. v. 259.* tellus. *Sil. l. 11. v. 414.* pubes. *Id. l. 10. v. 402.* arundo. *b. e.* jaculum. *Lucan. l. 9. v. 426.* tantum Mauruſia genti Roboris divitiæ, quarum non noverat uſum. ¶ Legitur & *Mauruſius*, ſed minus recte. nam in antiquis codicibus, teſte *Pier. ad Virg. loc. cit.* per o ſcribitur.

MAUSOLEUM, i, n. *Mauſolo*, Μαυσωλεῖον, ſepulcrum Mauſoli regis Cariæ. Hunc Artemiſia uxor ardo dilexiſſe traditur, ut mortui cremati ac cinares vino dilutas ebiberat: & præterea ſepulcrum marmoreum exſtruxit ſumma magnificentia, & claritate. Arx illabatur in altitudinem viginticuinque cubitis, in circuitu habebat pedes quadrigentos undecim, circumdatur columnis triginta ſex. Calaveres in eo pariter Scopas, & æmuli ejus Bryaxis, Timotheus, Leochares: qui maxime fecere, ut id opus eſſet inter ſeptem miracula. Acceſſit quintus, Pythis, qui in ſummo quadrigam marmoream ſuperpoſit. V. *Plin. l. 36. c. 5.* & *Gell. l. 10. c. 18.* ubi alia multa hac de re. ¶ Etiam ipſius Mauſoli regia domus Halicarnaſſi ſtructuræ celebris loci: ſicubi turque a *Plin. l. 35. c. 14. lib. 36. c. 6.* ¶ Hinc quodlibet ſumptuoſius ſepulcrum, ac regium, *Mauſoleum* dixit. *Martial. l. 5. epigr. 65.* Jam vicina jubent nos vivere Mauſolea, Cum doceant, ipſos poſſe perire deos. *Flor. ſub fin. c. 12. l. 4. de Cleopatra.* Incautiorum nacta cuſtodiam, in Mauſoleum ſe (ſepulcra regum ſic vocant) recipit. Adde *Sueton. in Aug. c. 100.* & alibi. ¶ Adjecti a *Propert. l. 3. el. 2. v. 19.* Nec Mauſoli divos fortuna ſepulcri.

MAXILLA, æ, f. *maſcella, ganaſcia, μυγών*, os, in quo ſenſui ſunt dentes. Quid propria ſit, diſſum eſt in *Mala* ex *Celſo*. Sed ea ſem ſera ratione, qua *mala* accipitur. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 60. Hard.* Maxillas crocodilus tantum ſuperiorss movet. *& ſect. 61.* Camelus in ſuperiore maxilla primores dentes non habet. *Id. l. 32. c. 7. ad fin.* Maxilla dolens. ¶ Teſtonats *Auguſtus* apud *Sueton. in Tiber. c. 21.* Miſerum populum R. qui ſub tam lentis maxillis erit. *b. e.* ſub tam lenta ſevitia. ¶ Io illo *Perſii ſat. 4. v. 37.* Tu cum maxillis balanatum gauſape pectes: *maxillis* quidam interpretantur pectinem, qui radios habet inſtar dentium infixos, *Iberorum uxoris*: & *balanatum gauſape* comam intelligunt unguento delibutam. Sed hoc durum eſt admodum. Aptius, & mollius erit, ſi *gauſape* barbam intelligas: nil quæ enim belle coniungunt. Eſt autem ſermo de delicato & molli, qui barbulam alit, qua minus caſtæ feminæ delectantur, ut ait apud *Cicer. pro Cal. c. 14.*

MAXILLARIS, re, ad maxillam pertinens. *Maxillares dentes, προγόμφιοι, maſcellari*, inter geminos ſunt, & canini. *Cels. l. 6. c. 9. a med.* & *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 63. Hard.* & *lib. 32. c. 7. a med.* & *cap. 10. ad fin.*

MAXIME, & *antiquo more* Maxume, *ſommamente, grandiſſimamente, aſſai, ſommo, aſſai*, adverb. ſuperlat. a *magis*; ſummo, vehementiſſime, plurimum, animo, valde. Jungitur verbis, & adjectivis poſitivis. *Cic. Orat. 2. c. 15. extr.* Ut quiſque maxime apis indigeat, ita ſi meridianum opitulari. *& cap. 19.* Ut quiſque animi magnitudine maxime excellit, ita maxime vult princeps omnium eſſe. *Salluſt. in Catil. c. 56.* Sed vos non timetis eam: immo vero maxime. *Cic. poſt reditum in Sen. c. 2.* Vir maxime fidelis, & maxime timidus. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 3.* Maxime plebi accepti. *& cap. 9.* Loca maxime frumentaria. *& lib. 2. c. 4.* Nervii, qui maxime feri inter ipſos habentur. *Nep. in Milt. c. 1.* & *in Cim. c. 3.* Cum unus omnium maxime floreret. *Id. in Alcib. c. 3.* Hæc maxime convenire in Alcibiadem videbatur. ¶ *Ut cum maxime* ad tempus refertur: *ut quo, & quam qui maxime* ad perſonam. *Cic. e. ad Q. Fr. ep. 6. a med.* Domus celebratur ita, ut cum maxime, *tanto, quanto in altro tempo mai.* V. Cum maxime. *Id. 5. Fam. ep. 2. circa med.* Tam ſum omnibus, reipublicæ, quam qui maxime. *quanto altri mai.* & *Liv. l. 5. c. 25. a med.* Gratia ea res, ut quæ maxime Senatui unquam fuit. ¶ Cum ſuperlativis *Liv. l. 41. c. 23.* Ego maxime gravillimam omnium rem agi arbitror. *Al. leg.* maximam, & graviſſimam. *Cic. Attic. 12. ep. 38.* Aberatio a dolore, quæ maxime liberaliſſima eſt. *Al. leg.* liberalis. *Gell. l. 13. c. 16.* Hi ſunt vel maxime humaniſſimi. *Colum. l. 9. c. 3.* Quanto grandior apis, tanto pejor: ſi vero ſæpior, maxime peſſima eſt. *Eſt qui ſuſpicetur hæc verba habet.* ¶ Præponitur interdum *quam*, aut *vel* augendi gratia. *Cic. 1. de Orat. c. 34.* Verbum ſpropaſita quam maxime gravibus. *& mox.* Verbis, quam maxime poſſem, lectis. *& cap. 33.* Dicere quam maxime ad veritatem accommodate. *più che ſi può.* & *in Pariit. c. 33.* Quæ quidem vel maxime ſuſpicionem movet. *più d' ogni altro caſo*, ¶ Habet poſt ſe, cum gra-

gradatim defenditur, particulas *mox*, *deinde*, *poſt*, *tum*, & hujuſmodi. *Colum. l. 3. c. 12. a med.* Saſarna maxima probat ſolie orcum, mox deinda meridiem, tum occaſum. *Id. de arborib. c. 16.* Vitem maxime opulus alit, deinde ulmus, deinde fraxinus. *Cic. pro Robir. Poſt. c. 12.* Me ſcilicet maxima, ſed proxima illum quoque ſefellitſem. *Id. pro Cæcin. c. 9.* Mxime fuit optandum Cæcinæ, ut controverſiæ nihil haberet: ſecundo loco, ut ea cum tam improbo homine: tertio, ut cum tam multo. ¶ Cum adverbiis comparativorum. *Salluſt. in Catil. c. 37.* Imperium multo maxima miſerabile. ¶ Sæpe eſt præcipue, cum primis, præſertim, *ſpecialmente*, *principalmente*. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 66.* Quæ ratio poetas, maximeque Homerum impulit, ut, &c. *Id. pro Dom. c. 18.* Iatuemint paulifper animis juventutem, & eos maxima, qui, &c. *Id. 7. Attic. ep. 12. a med.* Scribe aliquid, & maxime, ſi Pompejus Italia cedit. *Id. tuſcu l. 5. de Fin.* Conſtituimus, ut ambulationem conficeremus in Academia, maxime quod ie locus a turbe vacuus aſſet. *Nep. in Iphicr. c. 3.* Quod cum in aliis rebus declaravit, tum maxima in Amyntæ libeſie tuendis. *Plin. l. 25. c. 5. circa med.* Melampodion caput aggravans, maxime niſi præfumatur allium. *Colum. l. 12. c. 53. a med.* Hæc ſulfura luna decreſcente, maxime par brumam, ſed atiam menſe Februario commode fier. ¶ In reſponſionibus eſt aſſentientis, concedentie, affirmantis. *Terent. Eun. 2. 2. 109.* Tu Parmeno fac illi adducantur. *Pa.* maxima. *ſi, mai si, voluiſſeri.* & 2. 3. 42. Nonne hoc mooſtri ſimile eſt? quid aie? *Pa.* maxime. *certiſſimamente.* & *Hec. 4. 4. 86.* Puerum, Philippe, mihi cedo: ego alam. *Phi.* maxime. *Plaut. Stich. 4. 2. 32.* Præſenta te, huic apulogum agere unam volo. *Epi.* maxime. *Adds Curcul. 2. 3. 36.* ¶ Pro Ut plurimum, *Gell. l. 17. c. 8.* Puer ad annos maxime natus octo. *al più che aver poteſſe.*

MAXIMITTAS, & Maximitas, atis, f. magnitudo apud vet. *Lucret. l. 2. v. 497.* Ne quædam cogas immani maximitate. *Arnob. l. 6. pag. 204.* Porrigere ſe longius, atque in inaximitatem producem.

MAXIMOPERE. V. *Magnopere.*

MAXIMUS. V. in *Magnus.*

MAZA, æ, f. *zuppa di latte, μᾶζα*, farina hordeacea, vel panis lacte, ſero, aut aqua ſubactus, quem *Varr. l. 2. R. R. c. 9. a med.* & *Colum. l. 7. c. 12. a med.* canibus in cibum dari jubent. *Grat. in Cyneg. v. 307.* Lacte novam pubem, facilique tuebere maza. Sic *Nemeſian. in Cynog. v. 161.* Interdumque cibo Cereiem cum lacte miniſtra.

MAZACES, cum, m. incolæ Cæſareæ Cappadocum, quæ *Plin.* teſte *l. 6. c. 3.* prius Mazaca dicta *28.* Hi equitandi arta olim noti fuere, quia his locis generoſi equi alebantur: unde in comitatu Principum R. ſæpe leguntur. *Sueton. in Ner. c. 30. extr.*

MAZARA. V. *Materia.*

MAZONOMUS, i, m. *piatto cavato, μαζονόμος, μαζοχόος*, lanx: a μᾶζα, maza. Primo enim ſic dicebatur ves, in quo maza apponebatue, nempe quia ſolerent mazas *ſimas*, h. e. diſtribuem. Sed poſtea uſurpari cœpit generatim pro omni lance rotunda. *Horat. l. 2. ſat. ult. v. 86.* Mazonomo pueri magno diſcerpta ſerentes Membra gruis. *Varr. l. 3. R. R. c. 4.* Ut in eodem teſto ornithonie incluſum triclinium haberet, ubi delicate cœnitant: & alios videmt in mazonomo poſitos coctos, alios volitara circum feneſtras captos.

M E

ME pro *mihi* V. in *Ego.*

MEABILIS, e, *che facilmente paſſa*, e *penetra*, *περατός*, qui facile meat, & quoquo peneteat. *Plin. l. 2. c. 5. Aer* vitalis, & per cuncta rerum meabilis, totoque conſectus. ¶ Item qui tranſiri facile poteſt, *che facilmente ſi paſſa. Id. l. 6. c. 1.* Tranſitus vel bubus meabilis.

MEATIM, adverb. poaitur a Grammaticis ut Latinum, a *meus* perſonam tantum ſignificane: & exponunt meo more; ſicut *tuatim* tuo more. *Perſeus. l. 12. pag. 949. Puſſb. Donat. edit. II. pag. 1759. Serg. in Donat. pag. 1850. Cledon. pag. 1919.* & *Auguſtin. de Gramm. pag. 2010.* ſed nulla præterea confirmant exemplo.

MEATUS, us, m. *andamento, corſo, moto, μεῖρος*, vonix, actus meandi, itio, progreſſus, motus. *Lucret. l. 1. v. 118.* ſolis lunæque meatus Qua fiant ratione. *Virg. 6. Æn. v. 850.* Cæli meatus adio deſcribere. *Tacit. 1. Hiſtor. c. 61.* Aquila leni meatu, velut duæ viæ, prævolavit. *Patrun. in Satyr. c. 122.* de cælo Delphicue ales Omina læta dedit, populitque meatibue auras. *Tacit. 6. Ann. c. 28.* Ubi pae oneri, par meatui ſit. *Sil. l. 12. v. 102.* Nubivagoe meatue. *volo. Eumen. in Panag. ad Conſtant. Cæſ. c. 8.* Regionem obliquie meatibus Scaldis interfluit. *Quintil. l. 7. c. 10.* Pulſue venarum, calorie motus, ſpiritus meatum ſentira. *il reſpiro.* Sic *Plin. l. 6. ep. 16. a med.* Meatus animæ gravior, & ſonantior. *Plin. alter l. 2. c. 16.* Flexuoſos draconum meatus. *Id. l. 3. c. 1.* Oceanus avido mearu terræ damergens. *Claudian. l. 1. in Ruſin. v. 5.* Præſcriptoſque mari fines, annoſque meatus. ¶ Ubi ait *Solin. c. 30.* (al. 43.) *a med.* Lupi ro faliendo ita niſus habent ahtis, ut non magis proficiant curſu, quam meato: *Salmaſius*, quid, inquit, hic *meatum* vocet, fama naſcio: illud ſcio, eum augari. Fortaſſe *Solin.* illud *meatum* pro niſu ſaliendi poſuit: quod ſi ita, impropria certe eſt locutus. ¶ Itam ipſe locus, per quem itus, tranſitus, via, *ſtrada, poſſe, moto. Val. Flacc. l. 3. v. 403.* ſpecus, Umbrarumque meatus ſubrer. *Plin. l. 19. c. 5. a med.* Meatum vomitionibus præparum. *& lib. 28. c. 13.* laxare ſpirandi. *Tacit. 14. Ann. c. 51.* impedire. *Plin. l. 20. c. 21.* Malvæ decoctæ ſuccus pori meatue ſuaves facit. Ubi *Hardoin.* Urinæ credo meatum intelligit.

MECASTOR, *per mio ſe, oſſe, ſi τὸν Κάſτορα*, juramentum mulierebre. *Feſtus:* Mecaſtor, & mehercules juejuranaum erat: quaſi diceretur, ita me Caſtor, ita me Hercules, ut ſubaudiatur, juvet. *Gell. l. 11. c. 6.* eſſe ait feminarum proprium, ſicut *mehercules* virorum: quod & in *Ecaſtor* adnotavimus, & fideliter *Terent.* & *Plaut.* ſervare dicuntur. *Terent. Heayr. 1. 2. 8.* Salva mecaſtor Parmeno. *Sy.* & tu adepol, Syra. *Plaut. Aulul. 1. 2. 28.* Nec nunc mecaſtor, quid hero dicam, quo commiaſci. *Id. Stich. 1. 3. 87.* Certo mecaſtor id fuit nomen tibi. ¶ Nihilominus utuntur hoc juramento Paraſitus apud eund. *Aſin. 5. 2. 46.* & Argyrippus *ibid.* & o. V. *Ecaſtor.*

MECHANEMA, atis, n. *macchina*, ingeniioſum manus artificium, artificioſum opus: a *μηχανή*, machina, inventum. *Sidon. l. 1. ep. 9.* Dens bone! quæ ille digitie mechaemata facit!

MECHANICOS, adverb. Græca poſitione, mechanico artificio: ſic Organicòs, organico. Utrumque legitur apud *Vitruv. l. 10. c. 2.* V. *Organum.*

MECHANICUS, a, um, *meccanico, artificioſo, μηχανικός*, ad eas res pertinens, quæ manu ſimul & ingenio fiunt, & fabrili artificio conſtant: a *μηχανή*, artificium, machina. *Gell. l. 10. c. 12.* Simulacrum columbæ e ligno ab Archyta ratione quadam diſciplinaque mechanica factum. *Lamprid. in Alex. Sever. c. 21.* Mechanica opera Romæ plurima inſtituit. *Jul. Firmic. l. 6. c. 31. ante med.* Artis mechanicæ divinus tepertus. *Rhemn. Fann. de ponderib. v. 102.* Quod tibi mechanica promptum eſt depromere muſa. *h. e.* mechanicæ artis inſtrumento, & ingenio. *Apul. in Apol.* Me, cum apud eum multas geometricas formas e buxo vidiſſem affabre factas, invitatum eius artificio, quædam mechanica ut mihi elaborates, petiſſe. ¶ *Mechanicus* abſolute, *ingegnero, prova. Colum. l. 3. c. 10.* Siphu, quem diabetan vocant mechanici. *Suetou. in Veſpaſ. c. 18.* Mechanico grandes columnas exigua impenſa perducturum in Capitolium pollicenti, &c. *Lucil.* apud *Feſt. in Petoritia.* Sicuti mechanici cum alto exſiluere petauro. *h. e.* qui in machinis mira edunt populi oblectandi gratia.

MECŒNAS, vel Mecænas. V. *Mecenas.*

MECONIS, idis, f. *ωπιακός*, genus lactucæ atræ, & amaræ, quæ lacte ſoporifero, inflas papaveris, abundat. *μηκων* enim papaver ſignificat. *Plin. l. 19. c. 8.* & *lib. 20. c. 7. ad fin.*

MECONITES, æ, m. *ωπιακίτης*, gemma papaver exprimens, quod Græce *ωπιακον* eſt. *Plin. l. 37. c. 10.*

MECONIUM, ii, n. *ſugo di papavero, μηκώνιον*, apud *Plin l. 20. c. 18.* & *lib. 25. c. 12.* eſt ſuccus expreſſus ex capitibus & ſolite papaveris decoctis. ¶ Item barba, quæ & *pepin* dicitur. *Plin. l. 27. c. 12.* ¶ Item *prima* excrementa, quæ infantes emittunt. *Id. l. 28. c. 4. ad fin.*

MECUM. V. in *Ego.*

MEDDIX, *vel* Meddis, icis, m. ſummus Magiſtratus Oſcorum. *Enn.* apud *Feſt.* Summus ibi capitur meddix, occiditur altee.

MEDEA, æ, f. *Medea*, inſignis maga fuit, Æetæ Colchorum regis filia, quæ cum Iaſonis amore capta eſſet, faciem illi ad aureum vellus adirum præbuit, domitis tauris, & ſopito pervigili dracone, qui noctes dieſque illud aſſervabat: quo facto, patris iram metuens, Iaſonem in Græciam ſequuta eſt, patremque infequentem, dilaceratie Abſyrti fratrie membris, & per viam diſperſie, retardavit. Repudiata deinde ab Iaſone, filios ſuos, quos ex eo ſuſceperat, occidit, Glaucamque Creontis filiam, cum qua Iaſon ſecundas contraxerat nuptias, incenſa regia, vivam cremavit, ipſumque etiam Iaſonem impatientia doloris manus ſibi inferra coegit. *Senec. in Med. Val. Flacc. l. 6. & deincept. Ovid. 7. Metam. v. 9. & ſequentib. Hygin. fab. 21. 22. 25.* &c. *Horat. in ar. Poet. v. 185.* Ne pueros coram populo Medea trucidet. ¶ Eſt etiam hoc nomine gemma nigra, venis aurei coloris, ſudoum reddene eroci, ſaporem vini, quam a Medea inventam fabulantur. *Plin. l. 37. c. 10.*

MEDEIS, idis, f. patronym. pro poſſeſſivo, a Medea. *Ovid. 2. de ar. am. v. 101.* Medeides herbæ. *h. e.* magicæ, qualibus Medea utebatue.

MEDELA, æ, f. *medicina, rimedio, ἴαμα*, medicina, remedium, curatio. *Juſtin. c. 1. l. 21.* Quie rabue veluti medela quædam interventes Alexandri fuit. *Gell. l. 12. c. 5.* Cum medicoe arceſſiſſet, collocutuſque de facienda medela eſſet. *Apul. l. 8. Metam.* Vulneribus medelas varias adhibere. *Gell. l. 16. c. 12.* Herbarum ſuccie faciant medelarum miracula. *& lib. 15. c. 1.* Qua medela, quaque ſolertia ignem defenderes. *Id. l. 5. c. 14. ad fin.* Mea opera & madela levaree. *Id. c. 1. l. 20.* Legum opportunitates & medelæ.

MEDENS, entis, *medico, ἰατρός*, qui medetur, medicus. *Lucret. l. 1. v. 934.* Sed veluti pueris abſinthia tetra medentes Cum dare conantur, &c. *Ovid. Heroid. ep. 21. v. 84.* Adjuvor & aulla feſſa medeutis ope. *Id. Metam. 15. v. 619.* nihil artes poſſa medentum. *Plin. in Paneg. c. 22.* Ægri quoque, neglectis medentum imperio, ad conſpectum ſui prorepere. *Tacit. 5. Hiſt. c. 6.* Balſami humor in uſu medeatium eſt. *Plin. l. 25. c. 8. ante med.* Democratee a primis medentium.

MEDĔOR, eris, *dep. 2. medicare, rimediare, ἰάομαι*, medelam & remedium affero, medicor, curo: a *μέδω*, ſeu *μήδω*, impero. medicorum enim eſt imperare. V. *Impero. Cic. 2. de Orat. c. 44.* Medico non ſolum morbus ejus, cui mederi volet, ſed atiam natura corporis cognoſcenda eſt. *Id. pro Roſc. Amer. c. 44.* Cum capiti mederi debeam, redeviam curu. (proverbialia locutio de eo, qui de minori malo eſt ſolicitus, majom neglecto.) *Plin. l. 8. c. 27.* Mederi oculie herba chaidonia. *Laurea Tull. in epigr.* apud *Pitu. c. 2. l. 31.* Aquæ medextur oculis. *Plinu. l. 9. c. 31.* Caeori contra ſerpentium ictus medeatur. *Id. l. 20. c. 1.* Radix ſucco medetur doloti) dantium. *Id. c. ult. l. 27. a med.* Mammiæ tragion unice medetur.

Digitized by Google

ditur. *Id. l.* 24. *t.* 6. *extr.* Pinea reſina capitis vulneribus optima medetur. *Id. l.* 27. *t.* 10. *ad fin.* præclare. *Id. l.* 34. *ſub fin.* juxtaque. *& lib.* 29. *c. ult. a med.* eximia. *Veltſ. l.* 2. *t.* 25. Aquæ ſalubritate, medendiſque corporibus nobiles. *Sueton. in Veſpaſ.* 1. ſ. Medendæ valetudini, leniendiſque morbis nullam opem non adhibuit. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 735. *& lib.* 7. *Metam. v.* 526. Medendi ars. *la medrina.* Adde *Sueet. ap.* ſtr. ¶ Translate elegantis habet uſus. *Cic. Agrar.* 1. *t.* 9. Huic malo pro ſe quiſque noſtrum mederi, atque hoc omnes ſanare velle debemus. *Id.* 7. *Fam. ep.* 28. Dies ſtultis quoque mederi ſolet. *Id. Q. Fr. l. & ep.* 1. *t.* 10. *extr.* Mederi incommodis omnium. *Id. pro Sext.* 2. 13. afflictæ & perditæ reipubl. *Id.* 6. *Verr.* 2. 52. a *med.* religiosi. *Salluſt. in Jug. c.* 43. invidiæ. *Ovid.* 7. *Metam. v.* 837. labori. *& lib.* 9. *v.* 774. timori. *Tacit. Ann.* 6. 1. 18. periculis fratris. *Cuſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 24. inopiæ rei frumentariæ. *Nep. in Pelop.* 2. 1. tum ſatietati, tum ignorantiæ lectorum. *Tacit.* 4. *Ann. c.* 16. rei alicui lege, aut decreto Senatus. *Senec. in Herc. Fur. v.* 1261. nemo polluto queat Animo mederi: morte ſanandum eſt ſcelus. ¶ Cum accuſativo, ut *medicor. Terent. Phorm.* 5. 4. 2. Quam ſcitum eſt, ſpafinodi parare in animo ſupiditatem, quas, cum res adverſæ ſunt, paulo mederi poſſis! Ita legit etiam *Priſcian. l.* ſt. *pag.* 795. *Puſch. & lib.* 18. *pag.* 1162. Sunt tamen duo MSS. apud *Voſſerbov.* & quatuor apud *Bentley.* & editio anni 1469. ubi legitur *quibus.* Addit *Voſſ. l.* 7. *de gramm. c.* 21. illud *Vitruv. l.* 8. *c.* 3. *ante med.* Bituminoſi fontes interiora corporis vitia potionibus purgando ſolent mederi. Sed hoc nihil ſunficit, ſi *vitra ad purgande* referas. Legitur etiam apud *Juſtinian. ſub fin. tit.* 7. *lib.* 2. *Inſtitutian.* ſed hoc non eſt ſatis; ut imitari paſſim liceat. ¶ *Medendo* paſſive, *Virg.* 12. *Æn. v.* 46. haudquaquam dictis violentia Turni Flectitur: exſuperat magis, ægraſcitque medendo. *b.* 2. dum ſi medicina adhibetur. ¶ Paſſive imperſonaliter, *Vitruv. l.* 6. *c.* 11. Ut huic vitio medeatur, ſic erit faciendum. ¶ Perſonaliter *Hieron. ep.* 22. *ad Euſtoch.* 2. 4. Vini potio concedatur, ut ex hoc ſtomachi dolor, & frequens medeatur infirmitas. ¶ Præteritum carat, vel a *medeor* ſumit: quod & *Diomed. l.* 1. *pag.* 376. admonuit.

MED ERGA. V. *Erga.*

MEDIA, æ, ſ. *Media*, Μηδία, regio Aſiæ intra Armeniam, Parthiam, Hircaniam, & Aſſyriam: dicta a Medo, ſeu Medo, Ægei Athenienſium regis, & Medeæ filio. Ejus populi *Medi*, caput Ecbatana ſunt. *Plin. l.* 6. *c.* 26. *Solin.* 1. 55. (*al.* 69.) *Virg.* 2. *Georg. v.* 126. Media fert triſtis ſuccos terdumque ſaporem Felicis mali. V. *Aſſyrius.*

MEDIALIS, le, *di mezzo*, μέσος, mediaous, medius. Abſolute *mediale* eſt media para. *Solin.* 2. 20. *a med.* (*al. c.* 33.) Arbor pinei generis, cujus medialis ſuccino lacrymat. *& cap.* 52. (*al.* 65.) *a med.* Lignum omne, atque mediale eadem ferme facie, & nitore. ¶ Alio ſenſu *Feſtus*: Medialem appellabant hoſtiam aſtram; quam meridis immolabant. *b. c.* quia *medio die*. Al. leg. *medidialem* a *medidie* pro *meridie.*

MEDIANS, antis. *Pallad. in Mart. tit.* 10. ad *fin.* Inoculari ſitus locis ſiccis Aprili, humidis Junio madiante poterit. *a mezzo Gregne.*

MEDIANUS, a, um, *di mezzo*, μέσος, qui in medio eſt, mediuſ. *Vitruv. l.* 3. *c.* 1. *ſub fin.* Mediana columnæ. *& cap. ult. ad fin.* Acroteria mediana altiora, quam angularia. *& ſub fin.* Capita leonina mediana. *Veget. l.* 2. *rei Veterin. c.* 40. Medianus digitus. ¶ *Medianum* abſoluta media para. *Ulpian. Dig. lib.* 9. *tit.* 3. *leg.* 5. Oportebit prætorem dare actionem in eum, ex cujus cubiculo, vel exedra dejectum eſt: licet plures in eodem cœnaculo habitent. quod ſi ex mediano cœnaculi quid dejectum ſit, verius eſt, omnes teneri. *Al. leg.* mentanum. V. *Mœnianum.*

MEDIASTINUS, i, m. *ſervo, famiglio di ſervizio baſſo*, δοῦλος, ſervus eſt infimi ordinis, nullo certo miniſterio addictus, ſed viliora quæque munia obire ſolitus, quæ non ſolum domini juſſerint, ſed etiam alii ſervi, qui peculiari officio ſunt deſtinati, ſive rari, ſive in urbe: a *medius*, quod inter ſervos veluti medius ſit ad omnium imperia paratus. *Column. l.* 2. *c.* 13. a *med.* Poſſe agrum ducentorum jugerum ſubigi duobus jugis boum, totidemque bubulcis, & ſea mediaſtinis. *Id. l.* 1. 2. *ult.* Longiſſimum quemque arererem faciemus: mediaſtinus qualiſcumque ſtatus potuit eſſe, dummodo perpetiendo labori ſit idoneus. (His locis *Colum.* intelligit ſervum ruſticum, qui neque villicus ſit, neque arator, neque vinitor, neque bubulcus: horum enim ſunt certa munia: ſed qui ſorriendo, occando, runcando, fodiendo, & ſimilibus operam navet, & latiora vocabulo *opera*, & *operarius* dicitur, *lavoratore.*) *Id. ibid. a med.* Separandi ſunt aratores a vinitoribus, iiqua a mediaſtinis. *Cic.* 2. *Catil. c.* 3. Exercitus collectus en ſenibus deſperatis, ex agreſti luxuria, ex ruſticis mediaſtinis, decoctoribus, &c. *Horat. l.* 1. *ep. & v.* 14. Tu mediaſtinus tacita prece rura petebas: Nunc urbem, & ludos, & balnea villicus optas. *Ulpian. Dig. lib.* 4. *tit.* 9. *leg.* 1. *a med.* Si quis opera mediaſtini fungitur, non continetur (*edictis prætoris de cauponib. & ſtabular.*) ut puta atriarii, & focarii, & his ſimiles. *Cato* apud *Non. c.* 2. *n.* 573. Illi imperator, tu illi ac ceteris mediaſtinus. *Locul. ibid.* Villicum Ariſtocratem, mediaſtinum, atque bubulcum. *Nonius* ibi, non ſolum balneſarum, inquit, ſed ædium quoque miniſtros, & curatores, mediaſtinos legimus. Quod puto, ideo adnotavit, ut falſum eſſe oſtenderet, quod *Feſtus. ſup. XII. verſ. Æa. lib.* 5. *pag.* 1244. *Puſch.* ſcripſerat, *mediaſtinum* dici, quod medias partes balnei tenet, hoc eſt in medio lavantium ſtat: quaſi in ſolis balneis mediaſtino locus eſſet. Apud *Gruter.* trea ſunt inſcripti lapides *pag.* 577. *n.* 3. 4. *&* 5. in quorum priore mediaſtinus balnearis commemoratur: Secundus inſculptum in pavimento habuit ſervum dextera canifrum, ſcopam ſiniſtra tenentem, ſcripturaque *Cervulus ſervus mediaſtin.* Apud *Plin. l.* 29. *c.* 1. Prodicus inſtitutum quam vocant Iatralepticen, reuaſtoribus quoque medicorum, ac mediaſtinis vindicat invenit. *b. c.* infimis medicorum ſervis, qui in balneis, & aliis inſerviunt.

MEDIASTUTICUS, m. ſummus apud Campanos Magiſtratus. *Liv. l.* 26. *c.* 6. *ad fin.* Mediaſtuticus, qui ſummus Magiſtratus apud Campanos eſt, eo anno Seppius Lefius erat. Al. leg. *Medixtuticus*, aut *Middixtuticus*, ut ſit a *Meddix.* Adde *lib.* 24. *t.* 19.

MEDIATOR, oris, m. *mediatore, mezzano*, μεσίτης, qui ſe mediam inter aliquos diſſidentes interponit, ad lites componendas, conciliator, ſequeſter. *Apul. l.* 9. *Metam.* Adſeverat parvi ſe pendere tot mediatorum præſentiam. ¶ A Chriſtianis Scriptoribus ſæpe dicitur de Chriſto Jeſu. *Tertull. de Cœna Chriſti*, 2. 15. ex *Paul. t.* ad *Timoth.* 2. 5. Mediator Dei, & hominum homo Chriſtus Jeſus. *Lactant. l.* 4. *c.* 25. *a med.* Idcirco mediator advenit, ideſt Deus in carne, ut caro eum ſequi poſſit. *Petadius. Cathemer.* 11. *v.* 13. Emerge dolcis puſio, Parens, & expera ſonjugia, Mediator, & duplex genus.

MEDIATRIX, icis, ſ. *mezzana*, quæ mediam ſe interponit. *Alcim. Avit.* de columna ignis, & nubis, qua duce Hebræi itur faciebant, *lib.* 5. *v.* 565. nempe videtis, Ut mediatricis curet tutela columnæ.

MEDIBILIS, apud *Feſt.* eſt medicabilis. Eſt autem a *medeor*, ut illud a *medicor.*

MEDICA, æ, ſ. *erba Medica, μηδική*, herba eſt principatum tenens inter pabula, a Medis advecta in Græciam per bella Perſarum, quæ Darius intulit: tanta dote, ut ea uno ſatu amplius tricenis (denis, apud *Colum. l.* 2. *c.* 10. & *Pallad. in April. tit.* 1.) annis duret. Similis eſt trifolio, caule, foliiſque geniculata: quidquid in caule aſſurgit, folia contrahuntur. Secatur incipiens florere, & quoties *trifolium*: id ſæpius evenit per annos, cum minimum, quatuor. Hæc *Plin. l.* 18. *t.* 16. *Colum.* & *Pallad. loc. cit.* & *Varro l.* 1. *R. R.* 1. 42. ubi etiam ejus ſerendæ, excolendæque rationem tradunt. *Virg.* 1. *Georg. v.* 215. Vere fabis ſatis: tum te quoque, Medica, putres Accipiunt ſulci.

MEDICA, æ, ſ. *medica, levatrice, ſuvgia*, mulier medendi artifex, & præcipue obſtetrix, quæ parientibus adeſt, & partum curat. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 635. *n.* 9. Flaviæ Hedones medicæ ex T. Adde *pag.* 636. *n.* 1. 2. *&* 3. & apud *Fabrett. t.* 7. *n.* 7.

MEDICABILIS, le, *curabile, ſanabile, medicabile, ſanuvole*, qui medendo ſanari potuit. *Ovid.* 1. *Metam. v.* 523. & *Heroid. ep.* 5. *v.* 149. Hei mihi, quod nullis amor eſt medicabilis herbis. *Id. de remed. amor. v.* 135. Ergo ubi viſus eris noſtræ medicabilis arti. *Al. leg.* noſtra arte. *Sil. l.* 10. *v.* 416. & non medicabile vulnus. ¶ Item qui medicari, & ſanare poteſt, *medicinale. Colum. in ſ. cap.* 10. *l.* 7. Ligni ſuccus medicabilis epotus inteſtinum tumorem compeſcit. *Pallad. in Januar. tit.* 15. *ſub fin.* Ipſum mel ita medicabile fieri, ut ea eo facta potio arterias curet. *Voler. Flacc. l.* 4. *v.* 87. Secretum numeris agit, & medicabile carmen. *b. c.* luctum & laborem levans.

MEDICABILITER, *giovevolmente*, medicando, & ſanando. *Pallad. in Februar. tit.* 31. Hoc vinum fuliſt limum dyſentericæ paſſionis medicabiliter aſpeuare.

MEDICABULUM, li, n. locus medicinæ: ut *natabulum* locus ad natandum. *Apul. in Florid. n.* 16. (*al. l.* 3.) Contuli me ad Perſianas aquas, gratiſſima prorſus & ſanis notabula, & ægris medicabula.

MEDICAMEN, inis, n. *medicina, medicamento, φάρμακον*, medicamentum, medicina, remedium. *Cic. in Piſon. t.* 6. Memiaiſti ne, excuſatione te uti valetudinis, quod diceres, violentis te quibuſdam medicaminibus ſolere curari? *Pallad. in Februar. tit.* 28. Theriacæ medicamen addere. *Tacit.* 12. *Annal.* 1. 51. Obligant vulnus, ægreſtia medicamina adhibent. *& lib.* 4. *c.* 57. Ulcoroſa facies, ac plerumque medicamiaibus interſtincta. *Ovid.* 2. *de ar. amam. v.* 401. Illa Machaonios ſuperant medicamina ſuccos. *Id.* 15. *Metam. v.* 533. valido medicamina reddita vita. *Juvenal. in ſ. ſat.* 6. Pontica ter victi medicamina regis. *antidoti, preſervativi.* ¶ Item venenum, *veleno*. V. *Medicamentum. Tacit.* 12. *Ann. c.* 67. Infuſum delectabili cibo boletorum venenum, nec vim medicaminis ſtatim intellectam. *& lib.* 14. *c.* 51. Illitum palatum noxio medicamine. *Flor. in ſ. l.* 2. Medicaminibus impuris Romana arma violare. *b. c.* fontes venenis inficiendo. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 594. tantum medicamina poſſunt. *b. c.* abigendo partui data. ¶ Item veneficium, *malia, ſtregheria. Val. Flacc. l.* 8. *v.* 17. *de Medea.* Condita latiferis prodit medicamina ciſtis. *Ovid.* 7. *Metam. v.* 211. Dua gregis inter oves agnus medicamine fiet. ¶ Item ſuccus colorem inducens, *tintura, colore. Plin. l.* 9. *c.* 38. *de purpura.* Ad quingentenas medicaminis libras æquari. *Petron. in Satyr. c.* 102. a *med.* Infecta medicamine facies. *Lucan. l.* 3. *v.* 238. tingentes croceo medicamine crinem. ¶ Item fucus, *belletta.* Hinc *Ovidii* carmen de *medicamine faciei*, di quo *Id. de ar. am. l.* 3. *v.* 205. Eſt mihi, quo dixi veſtræ medicamina formæ, Parvus, ſed cura grande libellus opus. *Petron. in Sat. c.* 126. Facies medicamine attrita. Adde *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 472. ¶ Univerſim ſic dicitur quidquid adhibitum, naturam ejus, cui adhibitum eſt, mutat, ut *Cajus Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 236. docet. Hinc ds coagulo *Colum. l.* 7. *c.* 8. Optimus cafeus eſt, qui exiguum medicaminis habet. *Id. lib.* 12. 1. 20. Vitioſo medicamine fructus, qui perceptus eſt, vitiatur. *b. c.* conditura: *caterva concio.* Sic *Plin. l.* 14. 1. 20. Vina medicamine inſtaurare. *Id. l.* 7. *c.* 14. ſimum vocat medicamen ſeminum.

MEDICAMENTARIUS, a, um, ad medicamenta pertinens. *Medica-*

mentaria am, quæ ex variis rebus medicamenta compoſuit, præter ea, quæ ſimplicia naturæ inſtituit, *aut degli ſpeciali*. *Plin. l.* 7. c. 56. *aute med.* Medicinam Ægyptii apud ipſos volunt raperiam: herbariam, & medicamentariam *a* Chirone. ¶ *Medicamentarius*, mulier, quæ medicamenta conficit: & ſpeciatim venena coquens, maleſica. *Imp. Conſtantin. lib.* 3. *Cod. Theodoſ. tit.* 16. *leg.* 1. Si mœchiam, vel medicamentariam, vel concubinariam repudiare voluerit. ¶ *Medicamentarius*, artifex, *ſpeziale*, φαρμακοποιός. *Plin. l.* 19. c. 6. *a med.* Porrum herbaceum, quo utuntur medicamentarii. ¶ Item veneni coquens, maleficus. *Conſtantin. Imp. loc. cit.* Si homicidam, vel medicamentarium, vel ſapulcrorum diſſolutorem virum ſuum eſſe probaverit.

MEDICAMENTOSUS, a, um, *medicinale*, *ἰατρικὸς*, medendi vim habens. *Cato R. R.* c. 157. De omnibus breſſicis nulla eſt illiuſmodi medicamentoſior. *Al. leg.* medicamento. *Plautin. l.* 8. c. 3. *ante med.* Omnia aqua calida iden eſt medicamentoſa, quod, &c.

MEDICAMENTUM, ti, n. *medicamento*, *medicina*, *remedio*, φάρμακον, medicina, medicamen, remedium contra morbum. *Cic.* 3. *Offic.* c. 24. Si quis medicamentum cuipiam dederit ad aquam intercutem, ſi eo medicamento ſanus factus fuerit, &c. *Id. de clar. Orat.* c. 60. Devioctus aret faſcue, & multis medicamentis, propter dolorem artuum, dalibatus. *Sueton. in Calig.* c. 23. *extr.* Medicamenta uti. *prender medicamento*. & *cap.* 29. præmuniri metu veneficiorum. *Curt. l.* 4. c. 6. *a med.* ſupprimere ſanguinem. *Plin. l.* 24. c. *ult.* Medicamentum haurire. *Curt. l.* 6. c. 10. *ad fin.* bibere. *& lib.* 3. c. 6. ſumere. *& ibid.* diluere. *Column. l.* 6. c. 5. potandum præbere. *Plin. l.* 32. c. 9. *a med.* componere. *Id. l.* 28. c. 4. *a med.* ſuppuratorium. *Id. l.* 23. c. 7. *circa med.* aculeatorium. *& lib.* 24. c. 13. ſtypticum. *& lib.* 37. c. 10. *ante med.* ſummificum. *Id. l.* 11. c. 42. Medicamenti vim habens. *Id. l.* 28. c. 13. Datur & equi lingua inveterata ex vino, præſentaneo medicamento. *Id. in fin. cap.* 3. *l.* 26. Medicamentorum potus ſtomacho inimici. *Liv. l.* 8. c. 18. Medicamenta ſalubria. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 53. ſalutaria. ¶ Ut Græcis φάρμακον, ſic Latinis *medicamentum* media vox eſt, & quæ in utramque partem ſumi poteſt. Eſt autem (ut *Cornu* docat *Dig. lib. ult. tit. pænit. leg* 236.) univerſim quidquid adhibitum, naturam ejus, ſeu ſtatum mutat, cui adhibetur. Itaque & pro noxio medicamine, ſeu veneno ſumitur, quod vel inferendo morbo, aut morti, vel alienandæ menti datur, *veleno*. *Liv. l.* 8. c. 18. Coquentes quæſdam medicamenta invenarunt. *Cic. pro Cluent.* c. 11. Medicamentis partum abigere. *Sueton. in Calig.* c. 50. Creditur potionatus a Cæſonia uxore, amatorio quidem medicamento, ſed quod in furorem vertit. *Petron. in Satyr.* c. 20. Medicamentum exhibere. *h. e. ἐκπῶσαι*. *Plin. l.* 27. c. 11. Medicamento ſagittas tingere. *Id. l.* 28. c. 8. *circa med.* Medicamento malo laſus. Adde *Varron.* apud *Non.* c. 4. *n.* 297. ¶ Item pro ſucco, quo lanie color inducitur, *tinture*, *colore*. *Cic. in fragm.* apud *Non.* c. 12. *n.* 13. Qui combibi purpuram volunt, ſufficiunt prius laoam quibuſdam medicamentis. *Plin. l.* 35. c. 6. *a med.* Fervente abeno rudibus medicamentis inebriatum. *Senec. l.* 1. *quæſt. nat.* c. 3. *ad fin.* Intereſt quamdiu purpura macarata ſit, etaſſius medicamentum, an aquatius traxerit. ¶ Item pro condimento vini, defruti, & hujuſmodi, *cenere*. *Cete R. R.* c. 38. Medicamentum in dolium hoc modo facito, &c. *Column. l.* 12. c. 20. *circa med.* Plumbeum (*vas*) peragitabie, ut deſtutom & medicamenta coeant. ¶ Item pro foco, *belletto*. V. *Medicamen*. *Senec. l.* 7. *de benef.* c. 9. Ipſa illa, quæ placet, varietas, ſubditia (*el.* ſublitus) medicamentis, in ſimilitudinem veri coloratur. ¶ Trans'ata *Cic. in Orat.* c. 23. *in fin.* Fucati vero medicamenta candoria, & ruboris, omnia repellentur: elegantia modo, & munditia remanebit. ¶ Remedium quodlibet. *Cic. pro Cluent.* c. *ult.* Non huic ærumnoſiſſimo veorum illud fuiſſet, ſed multarum medicamentum laborem. ¶ Denique uſurpatur pro veneficio, *maleficio*, *malie*. *Plaut. Pſeud.* 3. 2. 80. Item ut Medea Peliam concoxit ſenem, quem medicamento, & ſuis venenis dicitur feciſſe rurſus ex ſene adoleſcentulum. ¶ Pro glutine *Vopiſc. in Firm.* c. 3. Vitreis quadraturis, bitumine, aliiſque medicamentis inſertis, domum induxiſſe perhibetur. *h. e.* parietes domus contegiſſe & ornaſſe.

MEDICATIO, onis, f. actus medicandi, medicamentum, *incantatio*. *Colum. l.* 2. c. 10. *a med. de lente*. Poteſt tamen, etiam citra ullam medicationem, eloeri mieta commoda ſervari. *concoa*.

MEDICATOR, oris, m. *medico*, qui medicat, *ἰατρός*. *Tertull. l.* 3. *adverſ. Marcion.* c. 17. *extr.* Prædicatorem annuntiati Chriſtum per Iſaiam, item medicatorem. *Avien. in Arat. v.* 216. *de Æſculapio*. animæ rurſus tepefactæ calore Viſcera mundanaa ravocat medicator in oras.

MEDICATUS, us, m. medicatio, medicina, *incantatio*. *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 165. Quæque ſeme pepuli doctia medicatibus ignea, Non veſtro flammæ affugera ipſa meas.

MEDICATUS, a, um, *medicare*, φαρμακεύειν, medicamento illitus, adhibito medicamina confectus. *Colum. l.* 1. c. 3. *ſub fin.* Si ante ſationem ſemina ſucco herbæ ſedi macerata ſunt. nihil enim ſic medicatæ nocent arucæ. *Virg. G. Æn. v.* 420. Melle ſoporatam, & medicatis frugibus offam. *Id. 4. Georg. v.* 65. *de apibus*. Ipſæ confidant medicatis ſedibus. *h. e.* gratie liquoribus illitis. *Plin. l.* 8. *ep.* 20. *de loco quodam*. Sulphurie odor, ſaporqua medicatus. *aequa ſaporita*. *Colum. l.* 1. c. 6. *a med.* Vina nimia fuſtitiona medicata. *h. e.* cuodita. *Ovid. ep.* 12. *v.* 207. medicatus ſomnus. *h. e.* medicamentis inductus. ¶ Item tinctus, coloratus, *colorite*. *Horat. l.* 3. *od.* 5. *v.* 27. atque nimiſſis colores Lana refert medicata fuco. *Ovid. de remed. amor. v.* 707. Amyclæe medicatum vellus abenit. ¶ Item veneno infectus, *avvelenato*. *Suetton. in Claud.* c. 44. Quæ boletum medicatum avidiſſimo eiborum talium obtulerat. *Sil. l.* 7. *v.* 453. Medicata veneno tela. *Id. l.* 13. *v.* 107. medicatæ cuſpidis ictus. ¶ Item ad medendum aptus, *medicinale*. *Plin. l.* 28. c. 9. Lac caprinum ſtomachis accommodatiſſimum, bubulum medicatius. *Id. ibid. c.* 7. *circa med.* Rutam, & hederæ, res medicatiſſimæ, illico nimi. *Senec. l.* 3. *quæſt. nat.* c. 25. Aquæ medicatæ.

MEDICINA, æ, f. *medicina*, *iatrica*, ars medendi: a *medicus*. Sua natura adjectivum eſt. Nam *a medicus* fit *medicinus*, a, um. Hinc *Varr. lib.* 4. *de L. L.* c. 18. Ab arte medicina ut ſit medicus, &c. *Hygin. fab.* 274. Ne quis ſervus artem medicinam diſceret. *Auguſtin. l.* 4. *Confeſſion.* c. 3. Vic ſagax medicinæ artis pariſſimus. ¶ Sed ut *Grammatica*, & ſimilia, ita & hoc fumitur ſubſtantive. *Cic. de Fin. l.* 5. c. 6. Quoniam ut medicina valetudinis, navigationis gubernatio, ſic viveudi ars eſt prudentia. *Celſ. in proœm. l.* 7. Tertiam eſſe partem medicinæ, quæ manu curet, vulgo notum eſt. *Id. ibid. & in præfat. l.* 1. Medicinam excolere. *Cic. pro Cluent.* c. 63. *extr.* exercere. *Plin. l.* 25. c. 2. *a med.* Herophilus clarus medicina. *Phædr. l.* 1. *fab.* 14. *v.* 2. Sutor medicinam ignoto facere cœpit loco. *Quintil. l.* 7. c. 2. *circa med.* facilitare. *Ovid. de remed. amor. v.* 705. Ecce eibos etiam (medicinæ fungar ut omni Munere) quos fugias, quoſve ſequare, dabo. ¶ Item ipſum remedium, quod medicina præbet, medicamentum, *medicamento*, *medicina*. *Cic. Fam.* 14. *ep.* 7. χρῆσις ἀκαιρος noſtra ejeci: ſtatim ita ſum levatos, ut deus mihi aliquis medicinam ſeciſſe videatur. *Plaut. Caſ.* 1. 2. 76. Si medicus vanat, qui huic morbo facere medicinam poſſit. *Cic. Attic. ep.* 15. *l.* 16. *a med. & lib* 2. *de Orat. c.* 44. Adhibere medicinam deſpetatie. ¶ Translate ad remedium quodlibet. *Cic. Catil.* 2. c. 8. Singulæ medicinam conſilii, atque orationis meæ, ſi quam potero, afferam. *Id.* 2. *de Orat. c.* 83. His quatuor cauſis totidem medicinæ opponuntur, tum objurgatio, ſi eſt auctoritas; tum admonitio, tum promiſſio, &c. *Id. l. Attic. ep.* 15. *ante med.* Quamquam animus eſt præſens, tamen volantes atiam stgna atiam medicinam effugit. *Id. de Amic.* c. 3. Sed non ego medicina: me ipſa conſolor. *Id.* 2. *Attic. ep.* 1. *a med.* Non minus eſſet probanda medicina, quæ ſanatet vitioſæ partes reipubl. quam quæ axſecaret. *Id.* 3. *Tuſcul.* c. 16. *in fin.* Eſt tarda illa quidem medicina, ſed tamen magna, quam affert longinquitas & dies. *Id. Fam.* 5. *ep.* 16. *ſub fin.* Exſpectare medicinam temporis. *Id.* 5. *de Fin.* c. 19. *ſub fin.* Somnus medicinam quandam laboris affert. *Id.* 3. *Tuſcul.* c. 22. *ſub fin.* Medicina calamitatis. *Id. l. Acad.* c. 3. *a med.* doloria a philoſophia petere. *Id. pro Sext.* c. 23. periculorum. *Ovid. l. ex Pont. ep.* 2. *v.* 43. curæ. *Id.* 5. *Triſt. el.* 1. *v.* 33. malorum. ¶ *Plin. l.* 17. c. 22. *poſt med.* vocat *medicinam* putationem vitium. ¶ Ut *medicamentum*, ſic & *medicina* quandoque pro veneno ponitur. Sic intelligit *Non.* c. 1. *n.* 75. illud *Accii*: Sterilem eſſe vilius opem medicinam autumans. ¶ Eſt etiam taberna medici, *botega di barbiere*: qualem emiſſa ſibi, publica impenſa, in compito Acilio, qui primus Romæ medicinam facare inſtituit, circa annum Urbis DXXXV. Archagathum Peloponneſium, *Plin. l.* 29. c. 1. tradit. *Plaut. Amph.* 4. 1. 5. & *Epid.* 2. 2. 13. Per omnem urbem quem ſum deletſus quærere, per medicinas, per tonſtrinas, in gymnaſio, atque in foro, per myropolia, & lanienas, circumque argentarias. *Donat. ad Terent. Adelph.* 4. 2. 45. Veteres abſurata dicebant *piſtrinam*, ut *futrinam*, & *medicinam*, ad tabernam referentes.

MEDICINALIS, le, *de medicina*, *iatrica*, ad artem medicinam, vel ad medicum pertinens. *Celſ. in præfat. poſt med.* Via ulla perpetuo præcepta medicinalis ars recipit. *Plin. l.* 32. c. 10. *ante med.* Cucurbitulæ medicinales. *cupperie*, *ventoſe*. *& lib.* 36. c. 22. Lapides mortariorum medicinalium. *h. e.* in quibus medicinæ tarantur. *Scribon. Larg. compoſ.* 53. Medicinale ſcalprum. *lenticula*. *Id. in epiſt. ad C. Jul. Calliſt. a med.* Medicinalis ſcripta. ¶ *Digitus medicinalis* eſt minimo proximus, in quo gallamus annulos: da quo in libris anatomicorum habetur, nervum quendam de corde natum prorſum pergera uſque ad eum digitum, & illic deſinere implicatum ceteris ejuſdem digiti nervis: & ideo viſum Veteribus, ut ille digitus minulo, tanquam corona, circumdaretur. Hæc *Macrob. l.* 7. *Somn. c.* 13.

MEDICINIUS, a, um, medicinalis. *Auſon. in epiſt. præfixa Geiphe* (quod eſt *Edyll.* 11.) *ad fin.* Totam grammaticam, & muſicam, libenſque medicinioe. *Al. leg.* medicinæ.

MEDICINUS, a, um. V. *Medicinus*.

MEDICO, as, avi, atum, *medicare*, *iatrèuo*, medicinam affero, medeor, curo. *Virg.* 12. *Æn. v.* 418. hoc fuſum labris ſplendentibus amnem Inficit occulte medicans. *Tibull. l.* 3. *el.* 6. *v.* 3. Auſet & ipſe meum, partter medicande, dolorem. *Colum. l.* 9. c. 13. *a med. de apib. agrotantib.* Galbinum etiam, ut ejus odore medicentur, incendi convenit. *Sil. l.* 6. *v.* 98. Marus iaſtat vulneris æſtus Espertis medicare modis. *Nemeſian. ecl.* 2. *v.* 28. rabidos medicare furores. ¶ Item imbuere, illinere, tingere fucis, *conciare*, *nogare*. *Virg.* 1. *Georg. v.* 193. Semina vidi equidem multos medicare ſereotes, Et nitro prius, & nigra perfundere amurca. *Colum. l.* 11. c. 3. *a med.* Thymo pinſito medicare oquam. *Pallad. in Maio*, *tit.* 8. Tonſas oves hoc unguine medicemur. *Plin. l.* 16. c. 27. Ficos maturitate cauſa medicatur. *Id. l.* 14. c. 21. Sic opercula doliorum medicanda, addita maſticbe, ac pica. ¶ Item inficio, coloro, *tingere*, *colorire*. *Ovid.* 1. *Amor.* el 14. *v.* 1. Dicebam, medicare tuos deſiſſe capillos. Tingere quam poſſis, jam tibi nulla coma eſt. *Id. de medic. fer. v.* 9. Vellera ſæpe eadem Tyrio medicantur aheno. ¶ Cum dativo *Seren. Sammon. c.* 48. *extr. v.* 902. Febribus at longie galli nova jura vetuſti Subveniunt, etiam tremulis medicantia membris.

MEDICOR, aris, atus ſum, dep. 2. *medicare*, *ἰατρεύειν*, medico, medeor, curo. *Virg. a. Georg. v.* 134. animas, & olentia Medi Ora ſovene illo, & ſcribus medicantur anhelus. *Id. 7. Æn. v.* 756. Sed non Dardanio medicari cuſpidis ictum Evaluit. *Plin. l.* 11. *c.* 35. Venenum hoc alii medicantur. ¶ Translate *Terent. Andr.* 5. 1. 12. Ejus labore atque dolore gnato ut medicaret tuo. *&* 5. 4. 41. Cum ego poſſim in hac re medicari mihi. *Plaut. Moſtell.* 2. 1. 40. Habe bonum animum: ego iſtum lepide medicabor metum.

MEDICUS, i, m. *medens*, *ἰατρός*, qui medendi artem habet; & profitetur. *Cic. pro Cluent. c.* 21. In morbis corporis, ut quiſque eſt difficillimus, ita medicus nobiliſſimus atque optimus quæritur. *Id. a. de Divin. c.* 3. *a med.* Ad ægros non vates, aut hariolos, ſed medicos ſolemus adducere. *Plaut. Men.* 5. 2. *in f.* arceſſere. *&* 5. 3. 7. ducere. *Catull. carm.* 41. *v.* 6. Convocare medicos. *Suetan. in Ner. c.* 37. admovere ægro. *Ovid. 1. ex Ponto*, *ep.* 3. *v.* 17. Non eſt in medico ſemper relevetur ut æger. *Cic. 2. de Legib. c.* 5. *ad fin.* Medicorum præcepta. *Id. Fam.* 16. *ep.* 4. curationes. *Plin. in Paneg. c.* 22. imperium. V. *Impero*. *Suetan. in Tiberr. c.* 68. *extr.* Valetudinem regere ſuis adjumento conſiliove medicorum. ¶ Romani diu medicis caruere. Nam qui primus Romæ medicinam profeſſus eſt, fuit Archagathus Lyſaniæ filius circa A. U. DXXXV. atque jus Quiritium datum, & taberna publica empta, ut ea *Caſſio Hemina Plin.* tradit *l.* 29. *c.* 1. ubi de medicis multa. Antea contenti fuerant ſimplicibus remediis, quæ natura protulit e terra, & experientia probavit. Primi, qui Romæ medicinam facitarunt, vel ſervi (V. *Suetan. in Calig. c.* 8. *&* in *Ner. c.* 2. *&* *Senec. l.* 3. *de Benef. c.* 24.) vel liberti fuere: aut ſi liberi, parvo in pretio habiti, niſi ſi excellens artis peritia commendaviſſet. Ipſi verum Romani *Plinii*, h. e. Veſpaſiani temporibus nondum eam artem exercere *dignati* erant, a Romana gravitate alienum putantes. Cato Cenſorius, ad filium ſcribens, eos acerrima infectatur, ut apud *Plin. loc. cit.* videre eſt. ¶ *Medici* autem dicti ſunt etiam chirurgi, nondum in aliam claſſem, ut nunc rejecti, *chirurgi*, *cerraſii*. *Plaut. Men.* 5. 3. 9. Medicus ait ſe obligaſſe crus fractum Æſculapio, Apollini autem brachium. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 46. o medici, mediam pertundite venam. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 634. *n.* 2. Cn. Helvius Cn. L. Iolla, medicus ocularius. *&* *pag.* 635. *n.* 3. Siciſius medicus ab oculis. *&* *pag.* 581. *n.* 3. P. Attius Atimetus Aug. Medicus ab ocul. H. S. E. Adde *Cenſ. l.* 7. *c.* 7. *ſoll.* 4. *&* *Inſ.* 8. *c.* 10. *ſoll.* 2. ¶ Qui alicui illuſtri familiæ medici officio inſerviebant, ſæpe in amicorum numerum adſciſcebantur. Hinc *Craſſus* apud *Cicer. 1. de Orat. c.* 14. *a med.* Aſclepiades is, quo nos medico, amicoque uſi ſumus. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 3. Sumitur in conſcientiam Eudemus amicus, ac medicus Liviæ. Sic *Plin. l.* 29. *ep.* 4. medico ſuo peregrinæ conditionis, a peregrina manumiſſo, civitatem Romanam a Tiajano petit. Adde *Senec. l.* 6. *de benef.* 2. 16.

MEDICUS, a, um, *medicinale*, *atto a medicare*, *ἰατρικός*, ad medendum aptus. *Virg. 3. Georg. v.* 455. Dum medicæ adhibere manus ad vulnera paſtor Abnegat. *Ovid. 5. Triſt. el. 6. v.* 12. numquid Podalirius ægro Promiſſam medicæ non tulit artis opem. *Id. 1. ex Pont. ep.* 3. *v.* 6. Lenito medicam vulnere ſenſit opem. *Nemeſian. in Cyneg. v.* 222. Diſce igitur potus medicos, curamque ſalubrem. *Plin. l.* 36. *c.* 27. Eſt & ipſe ignibus medica vis. *Id. l.* 5. *c.* 16. Fons calidus medicæ ſalubritatis. *Id. ſub fin. l.* 22. Frugum quidem hæc ſunt in uſu medico. *Id. l.* 11. *c.* 39. Medica diligentia. *Id. l.* 30. *c.* 12. Muſcæ impari numero infricatæ digito medico. *b. c.* qui minimus eſt proximus. Adde *Auctor. ad Herenn. l.* 3. *c.* 20. *&* V. *Medicinalis*. ¶ Minerva Medica in vet. lap. apud *Gruter. pag.* 1067. *n.* 3. *&* *Reinef. claſſ.* 21. *n.* 81. eſt Ἀθηνᾶ Τγιείας. V. *Marmor*. ¶ De incantantibus. *Sil. l.* 3. *v.* 300. Marmaridæ, medicum vulgus..... Ad quorum cantus ſerpens oblita veneni, Ad quorum tactum mites jacuere coraſtæ.

MEDICUS, a, um, *Μηδικὸς*, ad Mediam Aſiæ regionem pertinens. *Nep. in Pauſan. c.* 3. Utebatur veſte Medica. *b. c.* Perſica. ponuntur enim aliquando Medi pro Perſis. *Lucan. l.* 2. *v.* 49. Achæmeniis decurrant Medica Suſis Agmina. *&* *lib.* 8. *v.* 368. Medica rura. *Plin. l.* 15. *c.* 14. Medica mala. *b. c.* Aſſyria. *Id. l.* 12. *c.* 3. Malus Aſſyria, quam alii vocant Medicam. V. *Aſſyrius*. *Id. l.* 37. *c.* 5. Medici ſmaragdi plurimum viriditatis habent. ¶ De Medica herba, V. *Médica*. ¶ Dea Medica apud *Auſon. ep.* 24. *v.* 54. Grandia verba premens ultrix *dea* Medica belli. *b. c.* dea Nemeſis ſimulacrum e Pario marmore, in pago Atticæ Rhamnuſte (unde *Rhamnuſia* dicta eſt) conſtitutum. ¶ Medi, ſeu Perſæ (eum ſæpe confunduntur) ſub Xerſe bellum Græciæ inferentes, marmor adveherant, ut ve ut ſtatuerent trophæum devictorum Græcorum: ſed res contra cecidit. Et Phidias, vel ut alii volunt, Agoracritus, ex eo Nemeſim fecit, monumentum Græcæ victoriæ: quod hæc dea ſuperbiæ maxime inimica eſſe creditur. *Auſon. epigr.* 2. *&* *Pauſan. in Atticis*. ¶ De Medicis gallinis, V. *Melirus*. ¶ Deviſta Media, *Medici* nomen Varo Imp. datum eſt. *Capitolin. in ejus vita*, *c.* 7. *&* Vet. Lap. apud *Gruter. pag.* 253. *n.* 2. *&* apud *Spon. in Miſcell. ſect.* 2. *erud.* 8. Item M. Aurelius Antoninus. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 457. *n.* 2.

MEDIDIES pro meridies. *Cic. in Orat. c.* 47. Ipſum meridiem eur non mediem? credo, quod erat infuſvius.

MEDIE, adverb. *mezzanamente*, mediocriter. *Apul. l.* 2. *de dogm. Platon.* Nec plane optimi, nec oppido deterrimi ſunt, ſed quaſi medie morati. *Eutrop. l.* 7. *c.* 13. *de Claudio*. Hic medie imperavit, multa gerens tranquille atque moderate; quædam crudelitas atque ſolutio. Adde *Jul. Firmic. l.* 2. *c.* 28.

MEDIETAS, atis, f. *metà*, *mezzo*, *μεσότης*, *ἥμισυ*, media pars; dimidium. *Cic. de Univ. c.* 7. Partes ex toto defecant, intervallis ita locabat, ut in ſingulis eſſent bina media. via enim audeo dicere, mediotates, quæ Græci μεσότητας appellant: ſed quaſi ita dixerim, intelligatur. erit enim planius. *Pallad. in Maje*, *tit.* 3. Sulci uſque ad mediotatem lapidibus minutis replentur. *Id. l.* 1. *tit.* 12. Menſura hæc ſervanda eſt in tricliniis, ut quanta latitudo, & longitudo fuerit, in unum computetur, & ejus mediotas in altitudinem conferatur. *Id. in Mart. tit.* 10. *ante med.* Coquere aliquid uſque ad mediotatem. *&* *poſt med.* In principio germinat cacumina ſumma decumus, vel illud tantum cacumen, quod ex arboris mediotate procedit. *Id. in Jun. tit.* 11. Chamæmeli herbæ florentis aureum mediotatem: projectis albis follis, quibus flos ambitur, in fundis. *Impp. Gratian. Valent. & Theodoſ. lib.* 4. *Cod. Theodoſ. tit.* 19. *leg.* 1. Mediotatem debiti inferre. ¶ Translate *Paul. Dig. lib.* 5. *tit.* 4. *leg.* 3. *ad fin.* Peritiſſimi jurie auctores mediotatem quandam ſecuti ſunt. *una certa via di mezzo*. *&* *Apul. l.* 2. *de doctr. Plat.* Hinc etiam mediotates, eaſdemque virtutes, & ſummitates vocat. *mediocrità*: quia Virtus eſt medium vitiorum, & utrinque reductum, ut *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 9. loquitur. *Arnob. l.* 2. *pag.* 65. Mediotas quædam, & animarum accepe ambiguaque natura locum philoſophia peperit.

MEDILUNIA, dimidia luna. *Martian. Capell. l.* 7. *pag.* 241.

MEDIMNUS, i, m. & *Medimnum*, i, n. *μέδιμνος*, menſura eriborum apud Græcos, & præſertim Atticos: de qua *Nep. in Attic. c.* 2. *in fin.* Univerſos frumento donavit, ita ut ſingulis ſex modii tritici donarentur: qui modus menſuræ medimnus Athenis appellatur. *Rhemn. Fann. de ponderib. &c. v.* 64. Hujus (*amphoræ*) dimidium fert urna, ut & ipſa reciproci Amphoræ, terque capit modium. *Cic. Verr.* 5. *c.* 47. In jugero agri Leontini medimnum fere tritici ſeritur, perpetuo atque æquabili ſatione. *&* *paulo poſt*. Ut quot jugera ſunt ſata, totidem medimnos decumæ debeantur. *&* *mox*. Pluribus millibus medimnum venille decumas agri Leontini. pro *medimnorum*. Sic *cap.* 37. 39. *&* *Varr.* apud *Non. c.* 9. *n.* 1. ¶ Ex citato *Fannii* loco colligitur *medimnum* etiam liquidorum cacumina eſſe. ¶ P. Bemb. lettr. vol. 2. l. 3. ad Rhamnuſ. *Medimno è quaſi ſono due terzi d'un Vinticinque ſtaja: e la ragion tratta dal computo d'Erodoto, che non può eſſer non vera, così porta*.

MEDIO, as, a. 1. *dividere per mezzo*, medium divido. *Apic. l.* 3 *c.* 9. Coliculos elixatos mediabis. ¶ *Mediare*, *antic.* V. ſupra ſuo loco.

MEDIOCRICULUS, diminut. a *mediocris*. *Feſtus*: Mediocriculo uſus eſt in ea, quam dixit Cato in conſulata: Ridibundum magiſtratum gerere pauculos homines, mediocriculum exercitum obviam duci.

MEDIOCRIS, cre, *mediocre*, *mezzano*, *μέτριος*, medium tenens, neque vecedens, neque deficiens, modicus. *Cic. 1. de Orat. c.* 2. Permultos excellentes in quoque genere videbit, non mediocrium artium, ſed etiam recaimarum. *Id. 3. Tuſcul. c.* 10. Omne malum, etiam mediocre, magnum eſt. *Id. 5. Fam. ep.* 8. *ſub fin.* Velim ad me ſcribas de nonnullis minimis, maximis, mediocribus rebus. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 20. Non mediocrem ſibi diligentiam adhibendam intelligebat. *&* *lib.* 5. *c.* 43. Mediocri ſpatio relicto. *Id. l.* 3. *B. Civ. c.* 46. Foſſa mediocri latitudine. *&* *rep.* 38. Cum mediocribus copiis. *Salluſt. in Jug. c.* 97. Mediocre caſtellum. *Plin. l.* 9. *c.* 25. *a med.* Mediocrium ſponſalium cœna. *mezzo ordinario*. *&* *lib.* 13. *c.* 24. Mediocre ſolum. *b. c.* neque valde fertile, neque ſterile omnino. *Juſtin. l.* 1. *c.* 2. Stature mediocris. *Nep. in Attic. c.* 13. Uſus eſt familia, ſi utilitate judicandum eſt, optima; ſi forma, vix mediocri. *Cic. 2. de Orat. c.* 29. *ſub fin.* Mediocris eloquentia. *&* *cap.* 21. Satis acute & dilucide apud mediocres homines ex communi quadam hominum opinione dicere. *b. c.* mediocri doctrina inſtructos. *mezzanamente dotti*. *&* *lib.* 2. *cap.* 27. Mediocre ingenium. *Terent. Adelph.* 5. *v.* 8. Non mediocrie hominis hæc ſunt officia. *da uomo di non ordinario talento*. *Cic. de clar. Orat. c.* 37. Mediocris orator. *Horat. de ar. Poet. v.* 372. mediocribus eſſe poetis Non dii, non homines, non conceſſere columnæ. *Ovid. l.* 1. *ex Pont. ep.* 5. *ſub fin.* Sed neque pervacio ſcriptis mediocribus ifluc. ¶ De mediocri ſtilo V. in voce ſequenti. ¶ *Mediocris animus*, modicus, modeſtus, *moderato*, *virtuoſo*, *temperato*. *Salluſt. in Jug.* 1. 8. Fuere complures, qui Jugurthæ non mediocrem animum pollicitando accendebant. *&* *cap.* 6. *ſub fin.* Opportunitas etiam mediocres viros ſpe prædæ tranſvorſos agit. Adde *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* en. ubi *mediocris animus* eſt, qui neque nimis demiſſus ac timidus, neque nimis imprudens & audax eſt. ¶ *Mediocres vir* aſt etiam mediocrie conditionis, neque illuſtri, neque ignobili genere. *Juſtin. l.* 1. *c.* 4. Filiam Cambyſi mediocri viro in matrimonium tradidit. ¶ *Mediocris ſyllaba*, quæ media eſt inter brevem & longam, h. e. anceps. *Gell. l.* 16. *c.* 18. Species geometriæ, quæ eppellatur μεσότης, per quam ſyllabarum longarum, & brevium, & mediocrium junctura & modus, congruens cum principiis geometriæ, aurium menſura examinatur.

MEDIOCRITAS, atis, f. *mediocrità*, *mezzanità*, *via di mezzo*, *μεσότης*, *μέσον*, medium, modus neque defectum habens, neque exceſſum. *Cic. 1. Offic. c.* 25. *ad fin.* Nunquam enim ꝑ iratue qui accedet ad pœnam, mediocritatem illam tenebit, quæ eſt inter nimium & parum. *Id. ad Brut. ep.* 15. Eſt ſcilicet uttiuſque rei modus, & quædam in utroque genere mediocritas. *Id. 1. Offic. c.* 39. *a med.* Multi villarum magnificentiam imitati ſunt: quorum quidem certe adhibenda eſt modus, ad mediocritatemque revocandus. Eadem mediocritas ad omnem uſum culturnque vitæ transferenda eſt. *Colum. l.* 3. *c.* 3. Mediocritas in electione loci maxime probatur, quoniam in confinio boni malique poſita eſt. *Cic. 2. Phil. cap.* 1. Mediocritas ingenii. *Id. 2. de Orat. c.* 25. in dicendo. *&* *de clar.*

Ovar. c. 66. dicendi. *Auct. ad Herenn. l.* 3. *c.* 15. Mediocritatem vultus ad *sermonis* sententias accommodare. *Gell. l.* 6. *c.* 15. Homo omnium rerum verecunda mediocritate. ¶ Refertur ad filium. Cum enim tria Rhetores dicendi genera faciant, *docile*, uber, *fervens*, gracile, *asperum*, mediocre: & primo dignitas atque amplitudo tribuatur, altero venustas & subtilitas, tertius in confinio est, utriusque modi particeps. Uber *Varro* apud *Gell. l.* 7. *c.* 14. tribuit Pacuvio, gracile Lucilio, mediocritatem Terentio: quod postremum ipse *Gell.* paulo post *mixtum*, *moderatumque* appellat. Quæ autem *a Cicer. laxis cetar.* dicitur *mediocriter dicendi* est media facultas, & vis in uno ex his tribus generibus: & universim ad eloquentiam, non ad filium, pertinet. ¶ Item ad conditionem & genus. *Velleius. l.* 2. *c.* 111. Habuit in hoc quoque bello mediocritas nostra speciosi ministri locum. *& cap.* 130. Si aut natura patitur, aut mediocritas recipit bonarum, apud aures deorum de his queri. Simile est illud *Gell. l.* 14. *c.* 2. *ad fin.* Sed majus ego, altiusque id esse existimavi, quam quod meæ ætati & mediocritati conveniret, ut cognoviſſe, & condemnaſſe de moribus videres. ¶ Et ad rem familiarem. Inſcript. ſub Trajano, apud *Murator. pag.* 229. *n.* 8. Imp. Cæſari D. Nervæ F. . . . . Julianus Vlvir. Aug. de ſua mediocritate teſtamenta fieri, poniq. juſſit. Adde aliam *pag.* 1405. *n.* 5. ¶ In plur. numero *Cic.* 4. *Acad.* c. 44. Mediocritates illi probabant, & in omni permotione naturalem volebant eſſe quendam modum. Adde 3. *Tuſcul. c.* 10.

MEDIOCRITER, *mediocremente*, *mezzanamente*, *mezzo*, *mezzo*, modice, medii modo, neque nimia neque parum. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 10. Corpus etiam ſi mediocriter ægrum eſt, ſanum non eſt. *Id.* 5. *Fam. ep.* 12. a *med.* Ordo annalium mediocriter nos retinet: at ancipites variique caſus habent admirationem, exſpectationem, &c. *Plaut. Pœn.* a. 1. 13. Flagitium & damnum feciſſe haud mediocriter. *Cic. t. de Orat. c.* 20. Ne mediocriter quidem diſertus. *Terent. Heaut.* 2. 3. 45. Mulier mediocriter veſtita eſſe lugubri. *Id. Andr.* 1. 1. 31. Horum ille nihil egregie præter cetera ſtudebat: & tamen hæc omnia mediocriter. *audeas dicere a forte quæſte caſa tori cani. Cic.* 5. *Verr. c.* 41. Quod mehercule, judices, mihi non mediocriter ferendum videtur. *non diverſis paſſare con leggiera eſperimenta. & in fragm. contra temperator.* apud *Aſcon.* Me ne aliorum quidem injurias mediocriter poſſe ferre.

MEDIOLANENSIS, ſe, *Milanſe*, ad Mediolanum pertinens, ut Mediolanenſis ager, apud *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 8. Mediolanenſis præco, apud *Cicer. in Piſon. c.* 26. Eſt autem *Mediolanum*, nunc *Milano*, urbs ampla & præclara Inſubriæ, non procul a Ticino amne: condita a Gallis, ut eſt apud *Liv. l.* 5. *c.* 35. *ante.* ubi in quibuſdam libris *Mediolanium* legitur, & apud *Strab. l.* 4. & 5. *Mediolanum. Auſon. de clar. urbib.* 5. Et Mediolani mira omnia, copia rerum, hominumque cultæque domus, facunda virorum ingenia, & mores lauti, &c. Origo nominis varie ducitur: ab alnis ab oppido cognomine in Gallia in Santonibus ralicto, ut eſt apud *Strabon. l.* 4. ab alnis a *Mede*, & *Lano* conditoris populi ducibus: ab alnis ab invento eo loci ſus lanato ſimul, & ſetoſo: cujus meminere *Claudian. de nupt. Honor. & Mar. v.* 183. & *Sidon. in carm. epiſt.* 17. *lib.* 7. ¶ Patria Mediolanenſis fuiſſe dicitur *Statius Cæcilius* Poeta comicus.

MEDIOXIME, & Mediosume, *mezzanamente*, mediocriter. Vos priſca. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 556. Quid eſt aliud, quod Delphice canat columaa litteris ſuis, *μαθὼν ἀγαν*, quam nos facere ad mortalem modum mediosume, ut quondam patres noſtri ſuquebantur?

MEDIOXIMUS, & Mediosumus, a, um, *mezzano*, *di mezzo*, medius. *Plaut. Caſ.* a. 3. 67. Mediosumam quam duxit uxorem, es ea nata eſt hæc ergo. *b. e.* mediam inter duas alnas uxores, vel inter ſictas, & veras nuptias unius uxoris. *& a.* 1. 35. Ita me dii deæque, ſuperi atque inferi, & mediosumi, itaque me Juno regina, &c. *b. e.* medium tenentes locum inter ſuperos & inferos, eel naturæ mediæ inter mortalem & divinam: quales ſunt, qui ex hominibus dii ſunt facti. Paulo aliter *Apul. l.* 1. *de deiſe. Plat.* Deorum trinas nuncupat ſpecies: quarum prima eſt unus & ſolus ille ſummus, quem paterm Orbis ſuperius oſtendimus. Aliud genus eſt, quale aſtra habent, ceteraque numina, quos cælicolas vocamus. Tertium habent, quos Medioximos Romani veteres appellant, quod & ſui retione, & loco, & poteſtate una ſummis ſunt minores, hominum natura profecto majores. Quidam apud *Servium ad l.* 3. *Æn. v.* 134. marinos deos interpretantur. Apud *Feſt.* mediosumum eſt mediocre. *Scalig.* vult apud *Plaut.* legi *mediorumus*, ut a *quotus quotumus*.

MEDIPONTUS, i, m. *Cato de R. R. c.* 3. & 12. medipontos enumerat inter inſtrumenta torcularis: *cap.* 3. Fibulas duodenas, medipontos privos loreos, trochleas Græcanicas binas, &c. *cap.* 12. Funes loreos quinque, ſubductarios quinque, medipontos quinque, trochleas quinque, &c. Utroque loco funes intelligere videtur, & quidem craſſiores, aut etiam plures ſimul jonctas, ad prelum vehementer deprimendum. *Turneb. l.* 8. *Adverſar. c.* 6. ita dictos putat, quia *Medi*, h. e. Xerſis *ponrem* imitabantur, quo Helleſpontum conjunxerat craſſiſſimis funibus extentis. Al. leg. *melipontos* eodem ſenſu: quia Veteres *l*, & *d* ſæpe commutabant, ut *Feſt.* monet in *Medius*.

MEDITABUNDUS, a, um, *pieno di penſieri*, *penſieroſo*, *e'mus*, valde meditans, cogitabundus. *Juſtin. l.* 38. *c.* 3. *c med. de Mithridate.* Nam omnes has gentes, Romanum meditabundus bellum, variis beneficiorum muneribus jam ante illexerat.

MEDITAMEN, inis, n. idem ac meditamentum, ſeu meditatio. *Sid. l.* 8. *v.* 326. lenti meditamina belli. *Prudent. Pſychom. v.* 234. Deſidiam pigro rerum meditamine palpent.

MEDITAMENTUM, ti, n. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 26. Ibi ſtrurada acie, munienda vallandoque, & ceteris belli meditamentis militem firmabant. *apparecchi*, *preparatori*: apparatibus & exercitationibus militaribus. nam *meditari* eſt non ſolum cogitatione complecti, ſed etiam re, & factis ſe ad aliquid præparare. Sic *Ann. c.* 35. *cap.* 35. Quin eum nobiles habere, quos ab epiſtolis, & libellis, & ratiombus appellet, nomina ſummæ curæ, & meditamenta. In *lemmate cap.* 10. *l.* 8. *Gellii* (quod intercidit) Grammaticem quidam præſtigiatorem, armpora verborum, & meditamenta puerilia ignoſcens. *b. e.* rudimenta, quæ pueri in ſcholis meditantur, & diſcunt.

MEDITATE, adverb. *penſatamente*, *ἐπισκέψως*, cogitato, cum meditatione. *Plaut. Baech.* 3. *c.* 16. Næ tu illarum mores perquam meditate tenes. *ideſt* probe noſti ea longa meditatione, uſu, & experientia. *Senec. de conſtant. Sapient. c.* 21. *in fi.* Probra meditate effundere. *ſtudiatamente*.

MEDITATIO, onis, f. *conſiderazione*, *meditazione*, *penſiero*, *eνίσμος*, *μελέτη*, actus meditandi, cogitatio, commentatio. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 15. Srultam eſſe meditationem futuri mali, aut fortaſſe ne futuri quidem. ¶. Item exercitatio, qua ad aliquid præparamur, apud nos exercentes, & factitantes, quæ in ipſa re poſita facienda erunt, *eſercizio*, *preparazione*. *Id.* 2. *de Orat. cap.* 27. Quos quidem locos multa commentatione atque meditatione paratos atque expeditos habere debetis. *Id. pro Gluent. c.* 30. Anni octo ſunt, cum iſta cauſa in iſta meditatione verſatur: cum omnia & ea hujus, & ea aliorum tabulis agitatis, tractatis, inquiritis. *Id. Phil.* 9. *c.* 2. Servium in ipſa cura & meditatione obeundi ſui muneris exceſſiſſe e vita. *Id.* 2. *de Divin. c.* 46. Multi naturæ vitium meditatione atque exercitatione ſuſtulerunt, ut Demoſthenes. *Id. de clar. Orat. c.* 37. Nulla meditationis ſuſpicem: imparatus ſemper aggredi ad dicendum eidebatur. *Senec. epiſt.* 54. Suſpirium medici meditationem mortis vocant. *Plin. in Panog. c.* 13. Cum in illa meditatione campeſtri militaribus turmis imperatoriam pulverem ſudoremque miſceres. *Plin. alter l.* 17. *c.* 19. Eum eamum omni interim tempore edomari meditatione cavendi. *b. e.* aſſuetudine. nam aſſuetudo frequenti uſu atque exercitatione fit. ¶ *Rhetorica meditationum* apud *Gell. l.* 5. *l.* 20. ſunt commentationes de præceptis dicendi.

MEDITATIVUS, a, um, ad meditandum pertinens. *Meditativa verba* dicuntur a Grammaticis, quæ non actum, ſed apparatum oſtendunt, ut *parturio*, *lecturio*, *amaturio*, *eſurio*. Ita *Diomed. l.* 1. *pag.* 336. *Pariſch.* Adde *Priſcian. l.* 8. *pag.* 825. *Servium in arr. ſecund. Donat.*, *pag.* 1780. *Cledon.* & alios.

MEDITATOR, oris, m. qui meditatur. *Prudent. Periſteph. n. de S. Vincent. v.* 265. Hæc ille verſutus vafra meditatus arte ſtruxerat. Alii leg. *medinatus*.

MEDITATUS, us, m. *penſiero*, meditatio, cogitatum. *Apul. l.* 3. *Metam.* Porro meditatus innoxios eaſm incertus, vel etiam adverſus culpæ non poteſt addicere.

MEDITATUS, a, um, particip. a meditor. *Cic. Verr.* 4. *c.* 6. In Siciliam paretus ad præſam, meditatuſque venire cupiebat. *preparato*, *ben ſtudiato*. & *Verr.* 3. *c.* 40. Qui meditati ad dicendum, paratique venimus. *& Phil.* 3. *c.* 14. *ſub fin.* Conſules multos menſes de populi R. libertate commentati, arque meditati. ¶ Paſſiva ſignificatione *Id. de Haruſp. reſp. c.* 2. Nihil feci non diu conſideratum, ac multa ante *meditatum*. *penſato*, *meditate*, *ſtudiate*. & *cap.* 16. Nocturno vigiliis juſtitium illud conceptum & meditatum eſt. *Id.* 1. *Offic. c.* 8. *in fi.* Leviora ſunt quæ expertino aliquo motu accidunt, quam ea, quæ meditata & præparata inferuntur. *Id.* 2. *Phil. c.* 34. Attuleras domo meditatum & cogitatum ſcelus. *& Phil.* 10. *c.* 2. *extr.* Quod verbum tibi non excidit, ut ſæpe fit, fortuito a ſcriptum, meditatum, cogitatumque attuliſti. *Id. t. de Orat. c.* 60. *ſub fin.* Accuratæ & meditatæ commentationes. *Plin. l.* 26. *c.* 3. Torrenti & meditata nimione blandiri. *Plaut. Pſeud* 4. *t.* 31. Tenen nmma: in pectore condita ſunt: meditati ſunt doli docta. *Terent. Phorm.* 2. 1. 18. Meditata mihi ſunt omnia mea incommoda, bene ſi cedierit. *ſono da me preconſte cui penſieno le mie future diſgrazie*, *&c.* *Ovid. 7. Met. v.* 727. Ut vidi, nbſtupui, meditataque pæne reliqui Tentamenta fide. *Gell. l.* 1. *c.* 7. Homo lectione multa exercitus, cui plereque omnia veterum litterarum quæſita, meditata, evigilataque erant.

MEDITERRANEUS, a, um, *poſto fra terra*, *entro terra*, *mediterraneo*, *μεσόγειος*, qui in medio terrarum poſitus eſt, & a mari procul: cui oppoſitur maritimus. *Cic. 7. Verr. c.* 27. *ad fin.* Ad homines a mediterraneos, rebuſque maritimis remotiſſimos, ad Centuripinos, homines maxime mediterraneos. (Adde *Liv. l.* 35. *c.* 26.) & *Verr.* 5. *c.* 83. Enna mediterranea eſt maxima. *Id. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 21. *ſub fin.* Mediterranei mare eſſe non credant. *Quintil. l.* 5. *c.* 10. *ante med.* Locus montanus, an planus; maritimus, an mediterraneus; conſitus, an inculcus. *Plin. l.* 5. *c.* 10. Mediterraneum commercium. *& cap.* 28. Mediterraneæ jurisdictiones. *Plin. alter l.* 2. *cp.* 17. *ſub fin.* Villa noſtra etiam mediterraneas copias præſtat, lac in primis. ¶ Geographi nunc vocant *mediterraneum mare*, quod ex Oceano per Gaditanum freum ſe inferens, Africæ ſeptentrionalem omn, Europæ *meri*ionalem, occidentalem Aſiæ magno tractu, ingentibuſque ſinibus alluit. Ex Latinis Scriptoribus qui ſic appellaverit, inveni adhuc neminem. ¶ *Mediterraneum* abſolute, locus mediterraneus. *Plin. l.* 3. *c.* 2. *circa med.* Inter Bætim, & Oceani oram in mediterraneo eſt Segeda. *Id. l.* 33. *c. penult. ad fin.* In mediterraneis Hiſpaniæ.

MEDITERREUS, a, um, mediterraneus. *Siſenna* apud *Feſt.* melius *mediterreum*, quam *mediterraneum* dici putat: ſed contra eſt uſus.

MEDITOR, aris, atus ſum, dep. 1. *conſiderare*, *penſare*, *meditare*, *meditare*, *μελετάω*, animo verſo, mente cogito, commentor, conſidero,

ſidero, perpendo: a voce Græca allata, quæ a μέδω, cura eſt. Dicitur autem ſere de iis rebus, quæ a nobis faciendæ ſunt, & antequam fiant, verſantur animo, atque expenduntur, ut recte fiant. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 5. *in fin.* Ea para, meditare, cogita, quæ eſſe in eo viro debent, qui ſit rempublicam in veterem dignitatem vindicaturus. *& lib.* 1. *ep.* 7. *a med.* Vale,' ut hæc multo ante meditere, huc te peres, hæc cogites, ad hæc te exerceas. *Id.* 5. *Attic. ep.* 21. Ego hanc *viciſſim* in unum annum meditatus ſum. *Id.* 2. *Agror. c.* 5. *a med.* Jam deſignatus, alio vultu, alio vocis ſono, alio inceſſu eſſe meditabatur. *Id.* 1. *de Orat. cap.* 8. Age vero, ne ſemper forum, ſubſellia, roſtra, curiamque meditere, &c. *Id. Fam.* 21 *ep.* 3. Quid ſcotiam, aut ſcribam ad te poſtea pluribus, aut, ne ad vetus rem meditere, imparatum te offendam. *Id. Fam.* 1. *ep.* 8. *a med.* Hæc ob eam cauſam ſcribo, ut jam de tua quoque ratione meditere. *Nep. in Ageſil. c.* 4. Cum animo meditaretur proficiſci in Perſas. *Cic.* 2. *Phil. c.* 45. *ad fin.* Multos annos regnare meditatus', magno labore, multis periculis. ¶ Præcipue vero *meditari* dicuntur, dum ſe præparant oratores verba facturi, & comici in ſcena acturi. *Plaut. Perſ.* 4. 2. 4. Satin' eſtis meditati? *Se.* Tragici, atque Comici nunquam æque ſunt meditati. *ſtate voi ben all' ordine? Cic. pro Mur. cap.* 21. Simuletque candidatus accuſationem meditari viſus eſt, honorem deſperaſſe videtur. *accingerſi, metterſi all' ordine, ſtudiare.* & *ſub fin. ep. ult. l.* 5. *ad Attic.* Meditare adventus Brutum cauſam meam. *& lib.* 1. *Offic. c.* 40. Si quis cum cauſam ſit actarus, in itinere, aut in ambulatione ſecum ipſe meditetur, &c *Id. de clar. Orat. c.* 88. Nullum patiebatur eſſe diem, quin aut in foro diceret, aut meditaretur aetra forum. *Id. pro Flacc. c.* 5. Græcus teſtis cum ex voluntate proceſſit, ut lædat, non jurisjurandi, ſed lædendi verba meditatur. *Id. Attic. l.* 9. *ep.* 17. Ea ejus nuntio meditabar, quomodo cum illo loquar. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 1. Ego, te diſputante, quid contra dicerem, mecum ipſe meditabar. *Id. in Piſon. c.* 25. Si ipſe coram congredi poteris, meditare, quibus verbis incenſem illius cupiditatem comprimas, atque reflingues. ¶ Sic Poetæ *meditari* dicuntur, dum carmina pangunt, poſtea recitaturi. *Virg. Ecl.* 6. *v.* 82. Omnia, quæ, Phœbo quondam meditante, beatus Audiit Eurotas, juſſitque edifcere lauros. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 76. verſue tecum meditare canoros. ¶ Hinc meditari pro memorare, *parlare, dire. Plaut. Pœn.* 4. 2. 18. Is quidem illi ut meditatur, verba facit amortuo. *Id. Pſeud.* 4. 7. 107. Sycophanta hic nequam eſt, nugis meditatur male. ¶ Univerſim *meditare aliquid* eſt non ſolum cogitando perſequi, ſed etiam agendo, & præparando: atque adeo ponitur pro aſcruare, *metter all' ordine, premeditare, eſſaſtare, preparare, eſercitare. Virg.* 3. *Georg. v.* 153. Iuachius Juno peſtem meditata juvencæ. *Id. Ecl.* 5. *v.* 60. Nec lupus inſidias pecori, nec retia cervis Ulla dolum meditantur. *Id.* 4. *Æn. v.* 171. Nec jam furtivum Dido meditatur amorem. *& in. Æn. v.* 455. *& Sil. l.* 17. *v.* 439. Stare procul campis meditantem in prœlia tauros. *Sil. l.* 12. *v.* 712. Intenditque arcum, & pugnas meditatur Apollo. *Id. l.* 14. *v.* 677. *de Archimede.* meditantem in pulvere formas. *Plaut. Stich.* 2. 1. 34. Simulque ad curſum meditebor me ad ludos Olympios. *Virg. Ecl.* 6. *v* 8. Silveſtrem tenui meditabor arundine Muſam. *Plin. l.* 8. *c.* 32. Cervi editos partus æquerent curſu, & fugam meditari docent. *Id. l.* 10. *c.* 29. *a med. de Inſcenire.* Meditantur aliæ junnires, verſuſque, quos imitentur, accipiunt. *& cap.* 42. *de picis.* Meditanteſque lutra ſemet, cura atque cogitatione intentionem non occultant. *Id. l.* 11. *c.* 25. *de ſcorpione.* Semper cauda in ictu eſt: nulloque momento mediteri ceſſat, ne quando deſit occaſioni. *Prudent. Cathemer.* 10. *v.* 132. ſemina meditantur aritas. *Suetan. in Ner. c.* 40. Meditari artem citharœdicam. *ſtudiare, apprendere.* & *in Tiber. c.* 65. fugam ad legiones. *& in Claud.* 2. 32. adictum. *concepire.* & *in Ner.* 2. 20. Paulatim & ipſe meditari, exercereique cœpit. ¶ Pro ſimplici conſidero, cogito, *Plaut. Bacch.* 3. 2. 1. Multis modis meditatus egomet mecum ſum, & ita eſſe arbitror: homini amico nihil præſtare. *Id. Trucul. prol. v.* 5. Meditor equidem, vobis me ablaturum ſine mora. *penſo, m' immagino, credo.* ¶ Paſſiva ſignificatione frequentar adhibetur in particip. præteriti. V. *Meditatus.* Sed & in præſenti *Minuc. Fel. in Octav. c.* 25. *ſub fin.* Tractantur lenocinia, adulteria meditantur.

MEDITRINA, dea medendi. V. vocem ſequent.

MEDITRINALIA, ium, feſtus dies ab Latinis celebratus quinto Id. Octobr. ut eſt in veteri Caleadario apud *Gruter. pag.* 203. dictus a medendo, quod ut Flaccus flamen Martialis dicebat, hoc die ſolitum, vinum novum & vetus libari & degustari medicamenti cauſa. Quod facere ſolsnt etiam nunc multi cum dicunt: novum vetus vinum bibo: novo veteri morbo medeor. Hæc *Verr. l.* 5. *de L. L. c.* 3. *a med.* De his etiam *Feſtus:* Meditrinalia dicta hac de cauſa. Mos erat Latinis populis, quo die quis primum guſtaret muſtum, dicere omnino gratia: vetus novum vinum bibo: veteri novo morbo medeor. A quibus verbis Meditrinæ deæ nomen captum, ejuſque ſacra Meditrinalia dicta ſunt. Hæc *Feſt.* Huc pertinet aliquo modo illud *Plin. l.* 28. *c.* 2. *a med.* Cur ad pritantias pomorum hæc vetera eſſe dicimus, alia nova optamus?

MEDITULLIUM, ii, n. *mezzo, vi mieno*, medium, medietas, medium ſpatium: a *medius.* nam *tullium* eſt entaſio vocabuli, nihil ſignificans, ut *Cic. in Top. c.* 8. *ad fin.* docet, non ſecus ac *vimus* in *finimus*, & *legiimus*, & *odiimus. Feſtus* tamen dici putat a *medius*, & *tellus*: ſed potius ab *Ciceronis* auctoritate. *Apul. l.* 10. *Metam.* In ipſo meditullio ſcenæ. *& initio l.* 5. Videt fontem medio luci meditullio. *Id. l.* 2. *de doctr. Plat.* Virtutes in meditullio quodam vitiorum ſunt ſitæ.

MEDIUM, ii, n. *mezzo, mieno*, locus medius, ſpatium inter aliquæ

interjectum. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 17. Terra in medio mundi ſita. *Al. leg.* mundo. *Virg.* 5. *Æn. v.* 401. In medium geminos immani pondera cæſtus Projecit. *Ovid.* 2. *Metam. v.* 236. Altius egreſſa cæleſtia tecta cremabis: Inferius terras: medio tutiſſimus ibis. *Liv. l.* 27. *c.* 48. *in fin.* & *Tacit.* 11. *Ann. c.* 21. Et jam diei medium erat. *Salluſt. in Jug. c.* 49. In agmine in primis modo, modo in poſtremis, ſæpe in medio adeſſe. *Virg.* 3. *Georg. v.* 488. medio ſtane hoſtia ad aras. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 64. Medio montium porrigitur planities. *& lib.* 13. *c.* 38. Auxilia pro cornibus, medio legionem conſtituit. *& cap.* 28. Medio tempurie. *fra tanto*, inter hæc, interea. ¶ Translate eſt locus apertus, & omnium oculis expoſitus, publicuſque, lus publica, cœtus hominum. *Terent. Phorm. prol. v.* 16. In medio omnibus palma eſt poſita, qui artem tractant muſicam. *Cic.* 4. *Verr. c.* 42. *a med.* Tabulæ ſunt in medio. *ſono eſpoſte a tutti.* & *Fam.* 15. *ep.* 2. *a med.* Se tamen eam rem nunquam in medium propter periculi metum protuliſſe. *aver manifeſtato, pubblicato.* & *Verr.* 3. *c.* 11. Cum rem totam in medio propoſuiſſem. *& lib.* 1. *de nat. Deor.* 2. 6. Ponam in medio ſententias philoſophorum. *eſporrò.* & *lib.* 1. *de Orat. c.* 3. *ſub fin.* Ceterarum artium ſtudia fere recondita atque abdita e foribus hauriuntur: dicendi autem omnis ratio in medio poſita, communi quodam in uſu, atque in hominum mora & ſermone verſatur. *Id. pro Dom. c.* 54. Hæc non ſunt quæſita ex occulto aliquo genere litterarum, ſed ſumpta de medio, ex rebus palam actis, &c. ¶ *Verba e medio* ſunt uſitata omnibus. *Ovid.* 3. *de or. am. v.* 479. Munda ſed e medio, cunſuataque verba poellæ Scribite: ſermonis publica forma placet. ¶ *Vocare in medium*, in dubium, in diſceptationem, in judicium: quia quæ palam fiunt, aliter ab aliis judicantur. *Cic. pro Cluent. c.* 28. Incenſi ſuſpicione rem in medium vocare cœperunt, & cauſam illam totam depoſcere. ¶ *In medio relinquere*, non deciſum relinquere. *Cic. pro Cal. c.* 20. Multerem nullam nominabo: tantem in medio relinquam. *Salluſt. in Catil. c.* 19. Sunt, qui dicant, *&c.* alii autem, *&c.* nos eam rem in medio relinquimus. Adde *Velleii. l.* 2. *c.* 48. ¶ *Pellere de*, vel *e medio*, extra conſortium noſtrum abigere. *Enn.* apud *Cicer. pro Mur. c.* 12. Pellitur e medio ſapientia: vi geritur res. *ſi ſpacia via.* & *Cic.* 3. *Offic. c.* 8. *a med.* Hoc quidem deliberantium genus pellatur e medio. eſt enim totum ſceleratum. ¶ *Tollere de*, vel *e medio* eſt ea communi uſu ſumere. *Pompon. Dig. lib.* 17. *tit.* 2. *leg.* 59. Quod in alea perdiderit ſocius ex medio non eſt lucrus. *h. e. e re* ſocietatis. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 45. Cum jacentia verba ſuſtulimus e medio, ad noſtrum arbitrium formamus, & fingimus. ¶ Item auferre, *togliar via. Id. Verr.* 4. *c.* 71. Decumani tolleudas de medio litteras cenſuerunt. ¶ Item e mundo tollere, occidere, *cor dal mundo. Id. pro Roſc. Amer. c.* 7. *extr.* Perfacile hunc hominem incautum, & ruſticum, & Romæ ignotum de medio tolli poſſe. ¶ E *medio excedere*, aut *abire*, mori, *morire. Terrur. Phorm.* 5. 7. 74. Cum e medio exceſſit, unde hæc ſuſcepta eſt tibi. *&* 5. 8. 30. Ea mortem obiit, e medio abiit. ¶ Contra *in medio eſſe* aliquando eſt vivere, ſtare. *Id. Adelph.* 3. 5. 32. (*al.* 3. 4. 31.) Mater virginis in medio eſt, ipſa virgo, res ipſa. *vive, e ſi può vedere da turci.* ¶ *Recedere*, aut *excedere de medio*, abire, ſe ſubducere, faceſſere. *ritirarſi, andar via. Cic. pro Roſc. Amer. c.* 38. *ſub fin.* Cur te mihi offers? recede de medio: per alium tranſigam. *Terent. Heaut.* 4. 3. 23. Odioſa hæc eſt ætas adoleſcentulis: e medio æquum accedere eſt. ¶ *Venire*, & *procedere in medium*, comparere, coram venire. *Cic. Verr.* 4. *c.* 71. *ad fin.* Veuient in medium: dicent, quid ſtatuerint. *compararanno.* & uchane *lib.* 1. *de Fin. c.* 5. Prima veniat in medium Epicuri ratio. *ſi facerà inuanzi.* & *l.* 2. *de Invent. c.* 14. Cum animus hac intentione omnes negotii partes conſiderabit, tum illi ipſi in medium conferveti loci procedent. ¶ Per medium, *per la via di mezzo*, nec nimis, nec parum. *Quinctil. l.* 4. *c.* 2. *ante med.* Tanquam neceſſe ſit, longam aut brevem eſſe expoſitionem, nec liceat ire per medium. ¶ *In medium* ſæpe eſt in commune, in uſum, & utilitatem omnium; *in comune, pel ben comune. Cic. l.* 1. *Offic. c.* 7. Communes utilitates in medium afferre, mutatione officiorum, dando, accipiundo. *Virg.* 11. *Æn. v.* 335. Conſulite in medium, & rebus ſuccurrite feſſis. *Id.* 1. *Georg. v.* 126. Nec ſignare quidem, aut partiri limita campum Fas erat: in medium quærebant. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 64. Bona interfectorum in medium cedant. *Liv. l.* 6. *c.* 6. *in fin.* Laudem conferestes potius in medium, quam ex communi ad ſe trahentes. *Ovid.* 25. *Metam. v.* 66. Dare aliquid in medium. ¶ *In media*, ſub dio, *all' aperto. Pallad. l.* 1. *tit.* 35. *a med.* Scorpios fugaci poſſe, ſi aliqui ex eis urantur in medio. ¶ *Medium* pro dimidium, *la metà. Varr. l.* 2. *R. R. c.* 7. *circa med.* Scillæ medium conterunt cum æque. *Colum. de arborib. c.* 4. *ad fin.* Scrobem ad medium completo.

MEDIUS, a, um, *mezzo, poſto in mezzo, adeos*; qui menſuratus æqualiter diſtat ab extremis: item quicumque inter duo, vel plura eſt poſitus, quamvis non æqualiter diſtet ab omnibus: a voce Græca allata: vel a *medue*: vel per ſyncopen a *maſidios*, quod apud *Heſych.* idem ſignificat. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 50. Verſus æque primus, & media, & extrema pars attenditur. *Id. de provinc. Conſul. c.* 18. Ultimum, proximum, medium tempus. *Id.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 3. *a med.* Divi pro Bellia apad prætorem, in foro medio, maxime conventu. *Virg.* 1. *Æn. v.* 701. aulæis jam ſe regina ſuperbe Aurea compoſuit ſponda, mediamque locavit. *h. e.* in medio loco. V. *Accumbo.* Sic *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 359. in ſolin medios conſedit acerno. *Virg. Ecl.* 10. *v.* 65. Frigoribus mediis. *nel cuor dell' inverno.* & *lib.* 12. *Æn. v.* 221. medios ignes, & numina teſtor. *h. e.* qui in medio poſiti ſunt. *& lib.* 1. *v.* 508. & medium in penetralibus hoſtem.

ſtem. *h. e.* qui eſt in mediis penetralibus. *Id.* 10. *Æn. v.* 346. ſolio ium Jupiter aureo Surgit, cæliculæ medium quem ad limina ducunt. *profulo in mezzo*, *Ovid. 6. Faſt. v.* 247. Alpicit inſtantes, mediis ſex lucibus, Idus Illa dies. *frapposti fei dì. Sannaz. in Caſ. c.* 76. & *Juſtin. l.* 1. *c.* 4. & *lib.* 3. *c.* 2. Medio tempore. *fra tempo*, inter hæc, interea. *Varr.* apud *Gell. c. ult. lib.* 13. Vinum novum, vetus, medium. *h. e.* neque novum, neque vetus. ¶ Cum ablat. *Ovid. 2. Amor. el.* 16. *v.* 13. Non ego, ſi medius Pollucæ & Caſtore ponar, In cæli fine te parte fuiſſe velim. *Vellej. l.* 1. *c.* 2. Peloponneſi Megeram, mediam Corinthi Atheniſque urbem condidere. ¶ Cum præpoſit. *Inter*. *Salluſt. in fragm.* apud *Servium ad Æn.* 1. *v.* 701. Diſcubuit mediis inter Tranquinium & Perpernam. *Cic. Phil.* 8. *c.* 1. Cum iotet bellum & pacem medium nihil ſit. ¶ Cum genitivo Græcorum more, *Caſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 19. Locum eſſe delectum, medium reginarum earum, quas, &c. *Ovid. Metam.* 6 *v.* 409. Qui locus eſt medius jugull, ſummique lacerti. *Id.* 5. *Faſt. v.* 67. Et medius juvenam, non indignantibus ipſis, Ibat, & interior, ſi comee unas erat. *Stat.* 4. *Theb. v.* 683. mediuſque ſilentum incipit. *Ovid.* 5. *Metam. v.* 564. medius fretriſque ſui, mœſtæque ſororis Jupiter. *Sil. l.* 1. *v.* 307. Concidit exerti medias per viſcera telli. *h. e.* telum habens exectum per medie viſcera. *hippellege*. ¶ *Medio* res aliqua dicitur, in cujus medio ſit aliquid. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 24. In colle medio aciem inſtruxit. *a mezzo il colle*. *Terent. Andr.* 4. 4. 37. Provolvere aliquem in medium viam. *in mezzo la ſtrada*. *Cic. pro Cluent. c.* 10. Id media potione exclamavit. *e mezzo il bere*. & *Virg.* 4. *Æn. v.* 76. Incipit effari, medieque in voce reſiſtit. *a mezzo le parole*. & *lib.* 12. *v.* 452. In mare per medium. Ruſus *Terent. Eun.* 4. 7. 4. In medium huc agmen cum veſti, Donax. *Id. Adelph.* 3. 2. 18. Medium ſcripsere aliquem. *a traverſo*. & *Virg.* 10. *Æn. v.* 815. exigit enſem Per medium Æneas juvenem. & *lib.* 2. *v.* 218. angues Laocoonta mrdium amplexi. & *lib.* 10. *v.* 484. clypeum medium conſpis trenſverberat. & *lib.* 11. *v.* 477. medius Jaturna per hoſtes Fertur equis. & *lib.* 11. *v.* 148. & *lib.* 10. *v.* 576. At non Euandrum potis eſt vis ulla tenere, Sed venit in medios. Sic *lib.* 10. *v.* 20. Turnuſque feratur Per medios inſignis equos. *Ovid. Metam.* 12. *v.* 484. medio naſe jugulare aliquem. *h. e.* medis oſſis acie, non mucrone, *col taglio della ſpada*. ¶ Aliquando *medius* eſt dimidius. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 7. *a med.* Hieme demunt cibum medium. *la metà del cibo*. & *Colum. l.* 11. *c.* 2. *ante* mrd. Prid. non. Majas Nepa medius occidit. *tramonta mezzo*. & *Pallad. in Januar. tit.* 18. In eo vino medium cruci ſcrupulum, & folii unum ſcrupulum mittis. *un mezzo ſcrupolo*. *Capitolin. in Antonin.* Pie, *c.* 4 *extr.* Annum cænonarium Italicis intum, medium provincialibus reddidit. ¶ *Medius dies* eſt meridies. *Horat. l.* 1. *ep.* 2. *v.* 30. Cui pulcrum fuit in mediis dormire dies. *Virg.* 3. *Georg. v.* 303. Stabula ed medium converſa diem. ¶ Tranſlate *medius* eſt anceps, ambiguus, & qui in utramque partem facile trahi poteſt, *ambiguo*, *dubbioſo*. *Liv. l.* & *cap.* 39. Medio reſponſo ſpem ad voluntatem interpretantibus feceras, ceſſurum Patrum auctoritati eſſe. *Gell. l.* 12. *c.* 9. Vocabula medie & communia. *h. e.* quæ duas res contrarias ſignificare poſſunt, ut *valevole*, *ſeriouſe*, *venenum*, *medicamentum*. Similiter *medias artes* vocat *Quintil. l.* 2. *c.* 20. quæ neque laudari per ſe, neque vituperari poſſuet, ſed utiles, aut ſecus ſecundum mores atentium ſunt. ¶ Item mediocris, *mezzano*, *mediocre*, *ordinario*. *Liv. l.* 5. *c.* 37. Delectum nihilo accuratiorem, quam ad medis bella haberi ſolitue eret, habebant. *Vellej. l.* 2. *c.* 29. *de Pompeje*. Innocentia animique, ſanctitate præcipuus, eloquentia medius. *Tacit. t. Hiſt. c.* 49. Galbæ medium ingenium, magis extra vitia, quam cum virtutibus. *Vellej. l. c.* 8. 67. Fuiſſe in proſcriptos unarum fidem ſummem, libertorum mediam, ſervorum aliquam, filiorum nullem. *Spartian. in Vero*, *c.* 3. Etſi non ſummi, medii tamen obtinuit ducis famam. *Phædr. l.* & *fab.* 2. *v.* 3. Ætatis mediæ vir. *di mezza età*. nec ſenex, nec juvenis. ¶ Item modicus, temperetue, moderetus, *moderato*. *Liv. l.* 2. *c.* 49. Nihil medium nec ſpem, nec curam, ſed immenſa omnia volventes animo. *Id. l.* 27. *c.* 25. Aliis ſenetue conſulto notantibue, *&c.* aliis præmia decrementibus, *&c.* mediis ad cenſores notionem de eo pertinere dicentibus. *que' che tenevano una via di mezzo*. *Plin. l.* 4. *ep.* 9. Medium quiddam tenere. ¶ Item qui ad duas res contrarias æque aptus eſt. *Horat. l.* 2. *ed.* 19. *v.* 28. Pacis eras, mediuſque belli. *Liv. l.* 1. *c.* 32. Mediam eret in Anco ingenium, & Numæ, & Remuli memor. *Vellej. l.* 2. *c.* 114. Agebat medium plurima diſſimulantis, aliqua inhibentie. ¶ Item qui duarum ſectionum neutri inclinat, *neutrale*. *Liv. l.* 40. *c.* 10. Hos tanquem medios, nec in alterius favorem inclinatos, miſerat ret. *Cæſ.* 10. *ed Attic. ep.* 8. *ante med.* In Italia nos ſedentes quid erimus? nam medios eſſe jam non licebit. *Vellej. l.* 2. *c.* 9. Eumenes io eo bello medius fuit animo. & *lib.* 2. *c.* 21. Se dubium medumque partibus præſtitit. ¶ Item qui ſe interponit ad componendam litem, *mediatore*, *mezzano*. *Virg.* 7. *Æn. v.* 536. Dum paci medium ſe ſe offert. *Sil. l.* 16. *v.* 201. Haud deformis erit vobis ad fœdere verſis Pacator mediuſque Syphax. *Ovid. de remed. amor. v.* 678. Nunc medite ſubeana irrita verba deis. *h. e.* vana juramenta, in quibue dii, tanquem medii, invocantur. ¶ Et qui quocunque modu intervenit. *Virg.* 1. *Æn. v.* 686. Ne qua ſcire dolos, mediuſve occurrere poſſit.

MEDIUS FIDIUS. V. *Fidius*.

MEDIX. V. *Meddix*.

MEDIXTUTICUS V. *Mediaſtuticus*.

MEDOACUS, & Meduacus, i, m. *Brenta*, *Malgnale*, fluvius Venetiæ, ſeu Marchiæ Tarviſianæ, qui oritur ex Alpibus Tridentinis, & in mare Hadriaticum a Veretris 5. M. P. eecipitur. *Liv. l.* 10. *c.* 2. ¶ Duos Medoacos memoret *Plin. l.* 3. *c.* 16. qui Edronem portum conſtituunt, ubi nunc *Chioge*: quibus quid intelligat, V. apud Geographos.

MEDON, onis, m. *Mèdon*, unus e Centaurie, apud *Ovid.* 12. *Metam. v.* 303. ¶ Item filius Codri Athenienſium regis, qui primue in patria Archon fuit: a que poſteri apud Atticos *Medontidæ* dicti, *Vellej. l.* 1. *c.* 2. ¶ Item unus e Procis Penelopue, apud *Sabin. in epiſt. Ulyſſ. ad Penelop. v.* 47. Certe ego, cum Antinoum, Polybumque, Medontaque legi, &c.

MEDONTIDÆ. V. in voce præced.

MEDULLA, æ, f. *midolla*, *μυελος*, ſubſtentia illa, quæ eſt in oſſibus animelium: a *medius*: vel a voce Græca allata, *à* inſerta. *Horat. epod.* 5. *v.* 37. Exeſe uti medulle & aridum jecur Amorie eſſet poculum. *Ovid.* 14. *Metam. v.* 208. Viſceraque & carnes, eamque albe oſſa medullis. *Plin. l.* 21. *c.* 17. *ſect.* 67. *Herd.* Spina adnectitur lumbie, teneti ſtructura, per media foramina a cerebre medulla deſcendente. ¶ De intaiiore plantarum parte, quæ tenero eſt, & ſuogoſa, & albeſcens. *Colum. l.* 3. *c.* 18. *ad fin.* Per apertam vitis medullam nimius humor trahitur. *Plin. l.* 16. *c.* 25. *ſub fin.* Sambuco medulla plurima, nulle enmo. *Id. l.* 16. *c.* 11. *a med.* Medullem e caule eximere. ¶ Item de aliis rebue. *Plin. l.* 18. *c.* 9. Frumenta, quæ falſa aqua ſparſa moluntur, candidiorem medullem reddunt. *h. e.* fariaem. *Id. l.* 37. *c.* 5. in *fin.* Quidam putant, beryllos perforatos grittiores fieri, medulla candoris exempta. *Catull. carm.* 67. *ad Manl. v.* 111. Medullis montis cæſis. *Apul. l.* 1. *de dogm. Plat. ſub fin.* Venes per medulles renum commeare. *h. e.* per medios renes. ¶ Elegantee *medullas* ponimue, cum quid penitas in nobis fieri ſignificamus. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 10. Cum hic fervor animi inotetereverti, & tanquam in venis medullisque inſederit. *Virg.* 4. *Æn. v.* 66. eſt mollis flamma medullas Interea, & tacitum vivit ſub pectore vulnus. *Senec. epiſt.* 114. *ſub fin.* Cum magis ac magis vites morbus exedit, & in medullas nervoſque deſcendere deliciæ. *Horat. l.* 2. *ep.* 10. *v.* 28. Certius accipiet damnum, propiaſque medullis. *Ovid. 2. Triſt. el.* 5. *v.* 9. Hæc mihi ſemper erunt imis infixa medullis. *Id.* 2. *Amor. el. ult. v.* 43. Mordeat iſte tuas aliquando cura medullas. *Propert. l.* 2. *el.* 9. *v.* 21. Pueri totie arcum ſentire medullis. *Catull. carm.* 35. *ad Cæcil. v.* 15. miſellæ ignes interiorem edunt medullam. *Cic. Fam. ep.* 16. Qui mihi hæres in medullis. *tibi mi ſtai ſempre fiſſo nella mente*, *o nel cuore*. & *Attic. ep.* 4. Quæ mihi ſunt in lufa medullis. ¶ Dicitur & de eajuſpiem rei penitiore parte, & cariore. *Plaut. Stich.* 2. 2. 27. Cui miſere medullam ventris percepit famee. *Cic. Phil.* 1. *c. ult.* Aderaat, & in medullie populi R. ac viſceribus hærebant. *Quintil. l.* 2. *c.* 2. *ad fin.* Communes loci, qui in mediis latium medullis verſantur. *Tibull. l.* 3. *eleg.* 1. *v.* 25. Teqae ſuis juret caram magis eſſe medullis. ¶ Item de eo, quod in quaque re eſt præcipuum, & omnem ejue rei vim cootinet, *il midollo*. *Enn.* apud *Gell. l.* 12. *c.* 2. Flos delibatue populi, & ſuade medulla. Apud *Cicer. de clar. Orat.* habetur *cap.* 15. ſuadaque medulla. *Gell. l.* 18. *c.* 4. Neque primem tantum cutem ac ſpeciem ſententiarum, ſed ſangainem quoque ipſum, ac medullem verborum eruere, atque intuſpicere.

MEDULLARIS, re, ad medullas pertineoe. *Apul. l.* 7. *Metam.* Fuſtium ictibus perſæpe dedolabar, at uſque plagarum mihi medullaria infideret dolor.

MEDULLATUS, a, um, medulla, ſeu adipe plenus. *Apul. l.* 2. *de dogm. Plat.* Medullati nimia cure artus. Al. leg. *medicati*. *Venantr. Fortun. l.* 3. *carm.* 6. *extr.* Adde medullata in templis holocaulta ſacerdos. Adde *Paulin. Nolan. carm.* 23. (*al.* 15.) *v.* 317.

MEDULI, orum, populi Galliæ Aquitanicæ infra Burdigalem, inter Garumnam & Oceanum. *Auſon. epiſt.* 4. *v.* 2. Paganum Medulia jubeo ſalvere Theonem.

MEDULICUS. V. in *Medullus*.

MEDULLI, orum, populi Alpini in Sabaudia. *Inſcript. trophæi C. Jul. Cæſ.* apud *Plin. l.* 3. *c.* 20. & *Vitruv. l.* 8. *c.* 3. *ad fin.*

MEDULLINUS, a, um. *Auſon. ep.* 5. *v.* 27. liatea veli Pandet Medullini te ferat aura noti. *h. e.* venti e regione Medullorum flantis.

MEDULLITUS, adverb. *fin nelle midolle*, *intimamente*, *ἐκ μυελοῦ*, in ipſis medullis, uſque ad medullas. *Varr.* apud *Non c.* 2. *n.* 544. Medullitus equilonium intue fereet frigedinem. ¶ Tranſlate eſt penitus, intus. *Enn.* apud *Non. ibid.* & *cap.* 1. *n.* 240. Enni poeta ſelve, qui mortelibus Verſue propinas flammens medullitus. *Plaut. Trucul.* 2. 4. 85. Offendit ſe ſe jam mihi medullitus, ſe mihi infidelem nunquam, ſe viva, fore. *Id. Moſtell.* 1. 3. 86. Amare medullitus aliquem. *Apul. in Florid. n.* 18. *ſub fin.* (*al.* 4.) Summis medullitus viribus contendere. & *lib.* 10. *Metam.* Medullitue dolore cammotus. & *poſt init. l.* 4. Medullitue ingemere. *Prudent. Hamartig. v.* 301. ferit ille medullitus omnes Nequitias, ſpargitque ſuoe per membra miniſtroe.

MEDULLOR, aris, paſſiv. 1. medulla impleor. *Auguſtin. de anim.* & ejus *orig. l.* 4. *c.* 5. Quando oſſa durari, quando incipiuet medullari.

MEDULLOSUS, a, um, *midolloſo*, *μυελώδης*, medullam habene. *Celſ. l.* 8. *c.* 2. *a med.* Hinc humerus iocipit, extremis utrinque capitibus tumidus, mollis, fine medulla: medius teres, durus, medulloſus.

MEDULLULA, æ, f. diminut. parva medulla. *Catull. carm.* 25. *in Thallum*, *v.* 2. Molliur cuniculi capillo, vel anferie medullula.

MEDULLUS, a, um, ad Medulos Galliæ Aquitanicæ populos pertinens. *Plin. l.* 32. *c.* 6. Cyricena oſtree ſuaviora Medulis. Hæc oſtrea laudat *Auſon. epiſt.* 7. *v.* 1. Oſtrea Bajanis certantia, quæ Medulorum

Dul-

Dulcibus in ſtagnis reſtui marie æſtus opinat. Adde *epiſt. 9. v. 18.* Legitur & *Medullina.* ¶ Apud *Sidon. l. 8. ep. 12. ad fin. Medullea ſupellex* hæc ipſe oſtrea ſignificat.

MEDUS, a, um, Μῆδος, ad Mediam Aſiæ regionem pertinens: & ſæpe latiore uſu ponitur pro Perſico, Aſſyrio, Parthico. *Virg. 4. Georg. v. 211.* Mudue Hydaſpes. *Horat. l. 1. od. 27. v. 5.* Vino & lucernis Medus acinaces Immane quantum diſcrepat. *Id. l. 2. od. 9. v. 21.* Medum flumen. *b. 2.* Euphratem. Alii volunt, *Medum* eſſe nomen proprium fluvii in Media. *Propert. l. 3. eleg. 10. v. 21.* Medæ ſagittæ. ¶ *Medi, orum*, Mediæ populi: & pro Perſis ſæpe ponuntur. *Horat. l. 1. od. 2. extr.* Neu ſinas Medos equitare inultos. *Lucan. l. 8. v. 386.* Medos prælia prima Eſarmant, vacuarque jubent temerare pharetræ. *Perſ. ſat. 3. v. 53.* Medi braccati. *Horat. l. 2. od. 16. v. 6.* pharetra decori. ¶ In ſing. nom. *Horat. l. 4. od. 14. v. 42.* Meduſque, & Indus, te profugus Scythes Miratur. *Val. Flacc. l. 5. v. 604.* Medus pervigil.

MEDUSA, æ, f. *Meduſe*, Μέδουσα, ſitu Phorci ex Ceto marina beſtua, quæ una cum duabus ſororibus Euryale, & Stheneyone Gorgadæ inſulas in Oceano Æthiopico tenuiſſe fertur. Unde & Gorgonis appellatur. Hæc cum eſſet inſigni forma, etiam habuit inter alia decoris ſpectabilia crines proxime ad auri colorem accedentes, quorum ſplendore captus Neptunus, in Minervæ templum cum ea concubuit, unde poſtea natus eſt Pegaſus equus. Quam injuriam Miſerva gravi, & iniquo animo ferens, Meduſæ crines, quibus maxime amarari ſuo placuerat, in angues mutavit, duditque, ut omnes eam aſpicientes in lapides verterentur. Quamobrem cum nemo eam immane monſtrum interfici poſſet, Perſeus Jovis, & Danaes filius, Mercurii talaribus, & falcato enſe accepto, Palladis item ſcuto, ut ære repercuſſam effigiem ejus videre impune poſſet, ex improviſo, cum ipſa anguibus ſopiti eſſent, adortus, non validiſſimo ictu peremit. In petram rudente Perſeo, cum Meduſæ caput ſecum deferret, conſtitit, ut guttæ ſanguinis decidentes per ſolitudines Africæ mutarentur in ſerpentes. V. *Lucan. l. 9. v. 624. & ſequentib.* & *Ovid. 4. Metam. in fin. & verſ. 614.* & *Serv. ad l. 2. Æn. v. 616.* & *ad lib. 6. v. 289.* ¶ Ipſum autem Meduſæ caput Minervæ geſtamen eſt. V. in voce ſequenti.

MEDUSÆUS, a, um, Μεδουσαῖος, ad Meduſam pertinens. *Ovid. Metam. 10. v. 22.* ut villoſa colubris Terna Meduſæi vincirem guttura monſtri. *& lib. 5. v. 249.* Meduſæum os. *Id. 5. Faſt. v. 8.* Meduſæus equus. *b. 6.* Pegaſus. *& lib. 5. Metam. v. 321.* ſone. *b. 6.* Pegaſi negula elicitus. *Martial. l. 7. epigr. 2.* Meduſæa coma. Al. *leg. deæ*, & eſt Minerva, quæ in clypeo, vel lorica Meduſæ caput geſtare dicitur, ut eſt apud *Virgil. Æn. 8. v. 435.* *Senec. in Herc. Fur. v. 902.* & *Sil. l. 9. v. 442.* & *lib. 10. v. 435.*

MEFANCILUM, teli miſſilis genus, apud *Feſtum*: ubi Critici corrigunt *meſanceplum*, μεσάγκυλον, h. e. umentatous jaculum (a μέσος, medius, & ἀγκύλη, anſa, amentum) cujus meminit *Gell. l. 10. c. 25.*

MEGABYZUS, i, m. Μεγάβυζος, nomen viri apud Perſas. nam apud *Plin. l. 35. c. 10. & 12.* eſt nomen ſacerdotis Dianæ Epheſiæ: apud *Juſtin. l. 7. c. 3.* ducis exercitus Darii regis. Videtur etiam eſſe nomen ſingnie cujuſpiam eunuchi, diſtorti, & deformis, inter effeminatos Perſicorum regum minoſtros. *Quintil. l. 5. c. 12.* An vero ſtatuarum artifices, pictoreſque clariſſimi, cum corpora quam ſpeciouſiſſima fingendo pingendove efficere cuperent, nunquam in hunc incidenent errorem, ut Bagoam, aut Megabyzum aliquem in exemplum operis ſumerent ſibi, ſed Doryphorum illum aptum vel militiæ, vel palæſtræ, &c.

MEGÆRA, æ, f. *Megæra*, Μαίγαιρα, Furia Infernalis, filia Acheruntis, & Nochis: a μαίγαιρα, odi, ſive invideo. *Virg. 12. Æn. v. 845.* Dicuntur geminæ peſtes, cognomine Diræ, Quas, & Tartaream Nox intempeſta Megæram Uno eodemque tulit partu. V. *Furiæ.*

MEGALENSIS, ſe, ad Megaleſia pertinens: a μεγαλήσιος, inſerta *n*: ut Megalenſee ludi, apud *Gell. l. 2. c. 24.* & *Tacit. 3. Ann. c. 6. extr.* & Megalenſia ſacra, apud *Plin. l. 7. c. 37.* Abſolute *Cic. 2. Fam. ep. 12.* Scripſi hæc ipſis Megalenſibus. *b. c.* ipſis diebus, quibus Megaleſia fiunt. Sic *de Haruſp. reſp. c. 12.* Ludi, quos in Palatio noſtri majores ante templum, in ipſo Matris conſpectu Megalenſibus fieri voluerunt. ¶ Megalenſis purpure *Martiali l. 10. epigr. 42.* eſt qua Prætor amictus ludos Megalenſes edebat.

MEGALESIA, orum, n. Μεγαλήσια, dire dicatus Magnæ Matri deorum, & ludi, qui celebrabantur ante ejus templum. Alio nomine *Ludi Megalenſes* dicebantur Latine terminatione: a μεγάλη, magna. Differunt a ludis magnis, ſeu Romanis, qui per excellentiam *Circenſes* vocantur, & a *Marone E. Æn. v. 636.* enjunctim *magni Circenſes*. Nam ludi magni fiebant Jovi, Junoni, & Minervæ, ut conſtat ex *Cicer. Verr. 7. c. 14.* at Megalenſes fiebant deum Matri, ut patet ex *Cicer. de Haruſp. reſp. c. 21.* & diſerte ſcribit *Feſt.* in voce *Romani*. Deinde ludi magni inſtituti ſunt a Tarquinio Priſco, cujus opus eſſe Circum maximum, qui & antiquiſſimus & nobiliſſimus ioter Circos fuit, ſcribit *Dionyſ. l. 4.* at Megalenſee inſtituti ſunt multo poſt, ſub finem belli Punici ſecundi, M. Cornelio Cethego, P. Sempronio Tuditano Coſſ. A.U. DXLVIII. ut eſt apud *Liv. l. 29. c. 14. extr.* ubi agit de advectione ejus dem. Præterea ludi magni fiebant pridie Non. Sept. ut colligimus ex *Verr. 2. c. 20.* Megaleſia vero celebrabantur pridie Nonas Aprilis, ut teſtatur *Ovid. 4. Faſt. v. 179.* vel prid. Id. April. ut eſt apud *Liv. l. 29. c. 14. extr.* quamquam corrigenduus ex *Ovidio Lentum* quidam putant. Deniqae ludi magni, quamquam & ſcenici fuerint, quod ex *Livii l. 31. c. 4.* & *lib. 7. c. 2.* apparet, proprie tamen Circenſes erant: at Megalenſes proprie erant ſcenici, ut *Ovid. ibid. v. 187.* & *Liv. l. 36. c. 36.* & *lib. 34. c. 54* indicant. Hinc ex *Terentii* ſex Comœdiis quatuor Ludis Megalenſibus actæ dicuntur. *Cic. de Haruſp. reſpon. c. 12.* Nam quid ego de illis ludis loquar, quos in Palatio noſtri majores ante templum in ipſo Matris conſpectu Megalenſibus fieri, celebrarique voluerunt? & *paulo poſt*. Qui ludi ne verbo quidem appellantur Latino, ut vocabulo ipſo & appenita religio externa, & Matris Magnæ nomine ſuſcepte declaretur. *Id. ibid. c. 27.* Ni tu Megaleſia illo die ſpectare voluiſſes, &c. *Ovid. 4. Faſt. v. 357.* Inſuteram, quare primi Megaleſia ludi Urbe forent noſtra; cum dea (h. e. *Ereta.*) (ſenſit enim) Illa (*Cybele*) deos, inquit, peperit. ceſſere parenti: Principiumque dati Mater honoris habet. *b. c.* primi tum dignitate, quia Matri omnium deorum facti: tum ordine temporis, quia ab initio novi anni, quod a Martio menſe ducebatur, ſtatorum Ludorum primi erant: ceterum *Romani* multo antiquiores Romæ fuerunt. ¶ De conviviis, quæ per Megaleſia agitabantur, V. in *Mutica.* ¶ Olim Latine dicebant *Ludi Megaleſia* pro *Ludi Megalenſes*: quod facieus ſolœciſmi habet: ſic *Ludi Floralia*, teſte *Quintil. l. 1. c. 5.* (*al. c. 9.*) *a med.*

MEGALESIACUS, a, um, adject. a Megaleſius ludis. *Juvenal. ſat. 11. v. 191.* Megaleſiacæ ſpectacula mappæ.

MEGALIUM, n. unguentii genus ex oleo balanino, balſamo, calamo, junco, xylobalſamo, caſia, reſina. Hujus præparatus, ut ventiletur in coquendo, donec deſinat olere: rurſus refrigeratum, odorem ſuum capit. Hæc *Plin. l. 13. c. 2.* a *med.* ubi addit propter gloriam ita eſſe appellatum, nempe μεγαλεῖον, a magnis viribus: alii aliunde appellationem arceſſunt. Scribunt & *megalium*.

MEGALOGRAPHIA, æ, f. μεγαλογραφία, a μέγας, magnus, & γράφω, pingo, picturæ genus eſt, qua effornantur grandia & magnifica, ut ſimulacra deorum, fabularum explicationes, & hujuſmodi: ſicut ἐνυπογραφία, quæ res fordidæ & humiles. *Vitruv. c. 4. & 5. l. 7.*

MEGALOPOLITANUS, a, um, ad Megalopolim pertinens, quæ eſt urbs Arcadiæ in Peloponneſo, Polybii patria, Μεγαλόπολις. Hinc *Megalopolitani, orum*, ejus urbis cives. *Liv. l. 32. c. 22.* & *Plin. l. 4. c. 6.* & *lib. 2. c. 106.*

MEGARA, æ, f. & Megara, orum, n. plur. τὰ Μέγαρα, urba Achaiæ in confinio Atticæ, & Peloponneſi, prope intimum receſſum ſinus Saronici, patria Euclidis Geometræ. *Plin. l. 4. c. 7. Gell. l. 6. c. 10.* Qui Megarie civis eſſet. *Senec. de conſtant. Sapient. c. 5.* Megare Demeteius cœperat. *Ovid. de remed. amor. v. 707.* Daunine, an Lybicie bulbus tibi miſſus ab oris, An veniat Megarie, noxius omnis erit. *Plaut. Mœn. 3. 4. 61.* Megara, Eretrisam, Corinthum, Chalcidem. *Cic. 2. de Divin. c. 27.* Cum duo Arcadre iter facerent, & Megaram veniſſent. *Sulpic. ad Cicer. 4. Fam. ep. 5.* Megaram verſus navigare. ¶ *Megaribus* in ablat. plur. pro *Megaris* dixit *Plaut. Perſ. 2. 3. 87.* ¶ Eſt etiam oppidum Siciliæ in ora ejus orientali. *Serv. ad Ecl. 2. v. 55.* & *ad Æn. 3. v. 689.* ¶ Fuit hoc nomine & uxor Herculis, Thebane, Creontis filia, quam maritus furens una cum filiis occidit. *Hygin. fab. 32. & 242.* & *Senec. in Herc. Fur. v. 1024.*

MEGARETUS, a, um, ad Megaream pertinens. *Ovid. Metam. 10. v. 659.* Megareius heros. *b. c.* Hippomenes Megarei Neptuni filii filiue, ut eſt apud *Hygin. fab. 157. & 185.* ¶ Item ad Megaram urbem pertinens. *Stat. 12. Theb. v. 219.* magno Megarxia præcepe Arva repit paſſu.

MEGARENSIS, e, ad Magara urbem pertinens. *Gell. l. 6. c. 10.* Tanto Athenienſes odio flagrabant finitimorum hominum Megarenſium. *Plin. l. 7. c. 57.* Nicias Megarenſis.

MEGAREUS, i, m. triſyllab. Μεγαρεύς, filius Neptuni, vel Oncheſti Neptuni filii, & Oenopes Epopei filius, pater Hippomenis ex Merope. *Hygin. fab. 157. & 185. Ovid. Met. 10. v. 605.* Namque mihi genitor Megareus Onchetius: illi Eſt Neptunus avus: pronepos ego regis aquarum. Al. aliter leg.

MEGARÆUS, a, um, Μεγαρεύς, Megarenſis. *Cic. 4. Acad. c. 42.* Euclides Socretis diſcipulus, Megareus. ¶ *Megarea* in accuſ. plur. dicnotur ab *Ovid.* de Megara Siciliæ, *lib. 4. Faſt. v. 472.* Liquamt Ortygien, Megareaque, Pantagienque. Quod *Virg.* dixit *3. Æn. v. 688.* vivo prætervehor oſſia ſaxo Pantagiæ, Megaroſque ſinus.

MEGARICUS, a, um, Megarenſis. *Plin. l. 19. c. 7.* Megaricus ager. *Id. l. 25. c. 13.* Magarica cicuta. *Id. l. 31. c. 7.* Megaricus ſal. ¶ *Megarica bulbus* laudant *Cato R. R. c. 8. Ovid. de remed. amor. v. 798. Colum. l. 10. v. 106.* & *Plin. l. 19. c. 5.* ad *fin.* & *lib. 20. c. 9. ſub fin.* ¶ *Megarici philoſophi* dicti ſupt ab Euclide Socratie diſcipulo, qui Megareoſis fuit. Hi id bonum ſolum eſſe dicebant, quod eſſet unum, & ſimile, & idem ſemper. *Cic. 4. Acad. c. 42.* & *3. de Orat. c. 17.* ¶ *Megaricus ſinus* eſt pars ſinus Saroniei prope Megara. *Plin. l. 4. c. 12.*

MEGARIS, idis, f. Μεγαρίς, regio Achaiæ circa Megara ad ſinum Saronicum, inter Phocidem, & Articam. *Plin. l. 4. c. 7.* ¶ Iteus inſula marie Tyrrheni inter Pauſilypum, & Neapolim. *Id. l. 3. c. 6.* ¶ Item oppidum Siciliæ, quæ & *Megara. Id. ibid. c. 8.*

MEGARUS, a, um, Megarenſis. De Megare Siciliæ *Virg. 3. Æn. v. 688.* vivo prætervehor oſſia ſaxo Pantagiæ, Megaroſque ſinus.

MEGISTANES, um, m. plur. *grandi dei regno*, οἱ γενναῖοι, proceres, primatee regni, qui cum rege verſari, & æquari ſolent: a μέγιστος, maximus. *Senec. ep. 82.* Omnes illos megiſtanes, & ſetrapas, & regem ipſum oblivio alta ſuppreſſit. *Sueton. in Calig. c. 5.* Regum etiam regem convictu megiſtanum abſtinuiſſe: quod apud Parthos juſtitii inſtar eſt. *Tacit. 15. Ann. c. 17.* Megiſtanas Armenios pellit ſedibus, caſtella eorum exſcindit.

MEHE pro *me*, ἐμοῖ, ὀμοῖ. V. in *Ego.*

MEHERCULE, & Mehercules, & *per ſyncop.* Mehercle, τὸν γὰρ Ἡρακλέα,

ὰεὶ, adverb. jurandi per Herculem. V. *Mecastor*. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 11. Mihi mehercule magnæ curæ est ædilitas tua. *Id.* 5. *Attic. ep.* 16. Mehercule etiam adventu nostro revivisunt justitia, abstinentia, &c. *Terent. Eun.* 3. 2. 26. Pulcre mehercule dictum, & sapienter. ¶ *Mehercules* quamvis minus *Ciceroni* placent, quam *mehercule*, ut est *in Orat.* 1. 47. legitur tamen pro *Plaut. c.* 26. Vere *mehercules* hoc dicam. ¶ Est juramentum virorum proprium. Nusquam enim, inquit *Gell. l.* 11. *c.* 6. scriptum invenire est apud idoneos scriptores, aut *mehercle* feminam dicere, aut *mecastor* virum. Idque ideo, quia Herculaneo sacrificio abstinebant. Apud *Phædr.* tamen sic Minerva loquitur (quæ & virago est, & Herculis sacris, ut dea, adesse non prohibetur) *lib.* 3. *fab.* 17. *v.* 8. At mehercule narrabit, quod quis voluerit, Oliva nobis propter fructum est gratior. ¶ Scribitur & *me hercule* divisim.

MEJO, jis, 3. *pissare*, *urinare*, *ἰδίω*, urinam reddo. *Horat. l.* 2. *sat.* 7. *v.* 52. Ditior, aut formæ melioris mejat eodem. *αἰσχρὸν* hic latet. *Colum. l.* 7. *c.* 5. a *med.* Patiamurque super obrutam mejere totum gregem. *Al. leg.* meare. *Pers. sat.* 2. *v.* 123. Pinge duos anguese: pueri, sacer est locus, extra Mejito. *Martial. l.* 12. *epigr.* 32. Matella curta rupta latere mejebat. *b. e.* urinam effundebat. ¶ Caldum mejere, & frigidum potare, *ber freddo*, *e pissar caldo*, proverb. *apud Petron. in fragm. Tragur. cap.* 67. *Burm.* cum plura sint, quæ erogentur, quem quæ accipientur. ¶ Præterito caret: quo si sit opus, ad *mingo* confugiendum. *Martial. l.* 3. *epigr.* 78. Minxisti currente semel, Pauline, carina: Mejere vie iterum? jam Palinurus erie. *Valer. Prob. in Cathol. pag.* 1483. *Putsch.* tribuit vi præteritum *mejo*: & *Diomed. l.* 1. *pag.* 366. ponit tanquam Latina *mejo*, *as*, *avi*, & *mixi*, *ie*, *it*. Neuter exemplo probat.

MEL, mellis, n. *mele*, *μέλι*, liquor ille dulcis, qui conficitur ab apibus: a Græca voce allata, per Apocopen ultimæ litteræ. *Senec. ep.* 85. Quibusdam placet, non faciendi mellis scientiam apibus esse, sed colligendi. *Cic. de Senect. c.* 16. Villaque tota loculpes est, abundat lacte, caseo, melle. *Virg. Ecl.* 4. *v.* 30. Roscida mella. *Celsi. in præf. cap.* 5. *l.* 6. Quæ omnia contrita, melle quam amarissimo coguntur. ¶ De variis mellis generibus V. *Plin. l.* 11. *c.* 14. Optimum est autem, quod sponte defluit sine ulla expressione, & Græce *ἄκρατον* dicitur. V. *Acetum mel*. Laudatissimum olim fuit, quod in Hymetto Atticæ monte noscebatur, cujus sapor dulce quidem erat, sed ita tamen, ut acritudinem quandam haberet permixtam, gustu apprime jucundam, qualem in optimo quoque melle requiri, ait *Plin. l.* 11. *c.* 15. nimirum *ut ea dulce acre fit*, γλυκὺ καὶ ὀξύ, *dulce spirituosum*. Hinc *Cic. in Horteus.* apud *Non. c.* 4. *n.* 17. Alterius ingenium sic dulce, ut acetum Ægyptium, alterius sic acre, ut mel Hymettium dicimus. V. *Acetum*. Primus, qui mellio colligendi usum invenerit, fuit quidam Gargonis, rex Cunetum in Hispania, ad Tartessum, teste *Justin. l.* 44. *c.* 4. In fabulis autem dicitur ejus inventor Bacchus. *Ovid. l.* 3. *Fast. v.* 736. & 760. ¶ Translate *mel* vox est blandientium. *Catul. ad Cicer.* l. 8. *Fam. ep.* 8. Sempronium, mel ac delicias tuas. Adde *Plaut. Pœn.* 2. 2. 154. 170. & 675. & alibi. ¶ Usurpatus de quolibet re suavissime. *Horat. l.* 1. *ep.* 19. *v.* 44. Fidis enim, manare poetica mella Tu solum. *Id. l.* 2. *sat.* 6. *v.* 32. Hoc juvat, & melli est. *b. e.* placet, dulce est. ¶ De suaviloquentia. *Auct. poeta. ad Pisan. v.* 64. Iaclyte Nestoreï cadit tibi gratia mellis. Sic *Plin. l.* 4. *ep.* 3. Homerici fluere mella tibi profluunt. Adde *Sil. l.* 15. *v.* 459. ¶ *Mel mihi videor lingere*, proverbiali locutione, de eo, qui summam in aliqua re voluptatem capit. *Plaut. Cas.* 2. 8. 21. ¶ *Mella petere in medio flumine*, proverb. apud *Ovid. l.* 2. *de ar. am. v.* 748. de eo, qui frustra quærit, nunquam inventurus: *cercar Maria per Ravenna*. ¶ Mos fuisse apud quosdam nationes, melle condire defunctorum corpora servandi causa, colliges vel ex *Colum. l.* 12. *c.* 45. & *Nep. in Agesil. in fin.* ¶ In ablativo *melli* pro *melle*, ut *igni*, *cloffi*, legitur apud *Plaut. Trucul.* 2. 4. 20. ¶ In plurali num. genitivus, & dativus nullo sunt in usu, nisi apud vetustissimos, inquit *Priscian. l.* 7. *pag.* 744. *Putsch.*

MELA. V. *Mella*.

MELAMPHYLLON, i, n. *μελάμφυλλον*, herba urbana, & topiaria, crepidinee margini vestiene: a *μέλας*, niger, & *φύλλον*, folium, propter foliorum nigredinem. *Plin. l.* 22. *c.* 22.

MELAMPODION, n. *μελαμπόδιον*, veratrum, genus nigri hellebori, sta dictum a Melampode Amythaonie nato, ut eum *Ovid.* vocat *lib.* 15. *Metam. v.* 325. qui eo melancholicum humorem purgabat, Prætique Argivorum regis filias furore liberavit. Vel dicitur sta a nigra radice, a qua & veratrum nigrum vocatur. *Plin. l.* 25. *c.* 5.

MELAMPSYTHUM, ii, n. *μελαμψύθιον*, genus passi colore nigro: a *μέλας*, niger, & *ψύθιον*, passum. *Plin. l.* 14. *c.* 9.

MELAMPUS, odis, m. *Μελάμπους*, Amythaonis Argivi & Doripppes filius, a *μέλας*, niger, & *πούς*, pes, quia meter infantem expoluerat toto corpore tectum, præterquam pedibus, qui a Sole etrum colorem attrexerunt. Augurin claruit, & arta medendi. Bientem juvit in auferendis bobus Iphiclo, quæ ille Neleo restituit, accepte ejusdem filia Pero nomine in uxorem. Filiae quoque Prœti furiis agitatae semitati mentis restituit, quesum unam, Iphianeſſam videlicet, in conjugem accepit. Filium reliquit Theodamentem. *Virg.* 3. *Georg. v.* 550. *Stat.* 3. *Theb. v.* 452. ¶ Melampus item canis nomen est. *Ovid. l.* 3. *Metam. v.* 206.

MELANÆTOS, i, minima ex genere aquilarum, viribue præcipua, colore nigricans: (onde nomen, a *μέλας*, *αος*, niger, & *ἀετὸς*, aquila.) Sola aquilarum fetus foco alit: cererz fugant: sola sine clangore, sine murmurstione. *Plin. l.* 10. *c.* 3.

MELANCHÆTES, æ, m. *μελαγχαίτης*, nomen canit apud *Ovid. Metam* 3. *v.* 211. a *μέλας*, *αος*, niger, & *χαίτη*, coma, juba, nempe a nigro pilo.

MELANCHLÆNI, orum, m. *Μελαγχλαῖνοι*, populi feri incultique in Scythia, qui nigra veste utuntur: unde nomen. *μέλας* enim niger, *χλαῖνα* lana est. *Pompon. Mela, l.* 2. *c.* 1. & *lib.* 1. *c. ult.* & *Plin. l.* 6. *c.* 5.

MELANCHOLIA, æ, f. *melancouie*, *furore*, *μελαγχολία*, atra bilis, nigra cholera, unus ex humoribus corporis animalium, qui sæpe homines in furorem agit. *Cic.* 3. *Tuscul.* 1. 5. Græci volunt illi quidem, sed parum valent verbo: quem nos furorem, *μελαγχολίαν* ipsi vocant: quasi vero atra bila solum mens, ee non sæpe vel iracundia graviore, vel timore, vel dolore moveatur. *Gell. l.* 18. *c.* 7. Scitote, intemperiem illam, quæ *μελαγχολία* dicitur, non pervio, nec abjectie ingenio accidere. ¶ Uterque Græce scripsit, quæ Græca vox est & usu, & origine, a *μέλας*, niger, & *χολή*, bilis.

MELANCHOLICUS, a, um, *melincouico*, *furioso*, *μελαγχολικὸς*, qui nigra bile plurimum abundat. *Cic.* 1. *Tuscul. c.* 33. Aristotelee quidem ait, omnes ingenioſos melancholicos esse, ut ego me tardiorem esse non moleste feram. *Id.* 1. *de Divin.* 1. 37. Aristoteles eos etiam, qui valetudinie vitio furerent, & melancholici dicerentur, censebat habere aliquid in animo præsagiens, atque divinum. *Plin. l.* ea. *c. ult.* Melancholica insania. *Id. l.* 27. *c.* 12. Melancholicæ vertigines.

MELANCORYPHOS. V. *Acrocapillo*.

MELANCRANIS, is, f. *μελανχρανὶς*, genus junci semen nigrum ferentis. *Plin. l.* 22. *c.* 26.

MELANDRYUM, ii, n. *μελάνδρυον*. *Plin. l.* 9. *c.* 15. *de elopuais*. Hi membeatim cæsi, cervice & abdomine commendantur, atque clidia, recruti dumtaxat, & tum quoque gravi ructu: cetera parte plenis pulpamentis sala asservantur: melandrya vocantur, cæsie quercus adhuc semillima. *b. e.* ideo *melandrya* vocantur, quia quernie affinis similie sunt. nam *ἔλυς*, quercus, *μέλας*, *αος*, nigrum significat: & *μελάδρυον* Græci medullam, seu intimam partem quercus vocant. Inter viliores cibos enumerantur a *Marsial. l.* 3. *epigr.* 77. Teque juvant gerres, & pelle melandrye caua.

MELANEUS, i, m. *Μελανεύς*, nomen trifylleb. Centauri apud *Ovid.* 12. *Metam. v.* 306. Item cenis apud *eund. l.* 3. *v.* 223. a colore scilicet, quia *μέλας*, *αος*, niger est.

MELANIA, æ, f. *livedura*, *negrezza*, *μελανία*, nigritudo cutis, livor: species vitiligitis colore aigro, & umbræ simili, ut *Celsi. sub fin. l.* 5. describit, & *μέλας* Græca vocat: a *μέλας*, *αος*, niger. *Plin. l.* 24. *c.* 8. Pilulæ platani & lentiginem, & careinomata, melaniasque veterse emendant. Adde *lib.* 26. *c.* 14. *sub fin.*

MELANSPERMON, i, n. *μελάνσπερμον* a Græcie dicitur gith, a nigritie seminis: a *μέλας*, *αος*, niger, & *σπέρμα*, semen. *Plin. l.* 20. *c.* 17.

MELANTERIA, æ, f. est cera futoria, a colore sic dicta, a *μέλας*, niger. *Scribon. Larg. compositi.* 208. Cerussæ, æruginis, malanteriæ, quæ cera (*al.* creta) sutocia dicitur, quia guiæ calceorum denigrantur. *Melanteriæ* genitivus est Græcæ terminationis pro *melanteriæ*, *μελαντηρίας*.

MELANTHEUS, a, um, ad Melanthum aliquem pertinens. *Ovid. in Ibin*, *v.* 615. Utque Melanthee tenebrie a cæde latentem, &c.

MELANTHIUM, ii, n. *μελάνθιον*, herba eadem, quæ gith: eb *ἄνθος*, floe, & *μέλας*, *αος*, niger. *Plin. l.* 20. *c.* 17. Gith e Græcie alii melanthion, alii melanspermon vocant. *Colum. l.* 10. *v.* 345. gracilitique melanthia grata cumino. *Fest.* quie gith nonnulli cuminii speciem seciunt.

MELANTHIUS, ii, m. *Μελάνθιος*, pastor caprarum Ulyssie, qui cum rem domini absumpsisset, a Telemacho trucidetus est. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 95. ¶ Item pictor quidam præcipuus. *Plin. l.* 35. *c.* 7. & 10. & *Quintil. l.* 12. *c.* 10.

MELANTHO, us, f. *Μελάνθω*, contract. filia Protei, cui consuetudo fuit positis vestibus dorso delphini insidere, atque sic per maria patris vagari. Cum autem formosa esset, Neptunus ejus pulcritudine captus in delphinum se transformavit, atque illi applaudene, decepteam violavit, ex quo posea peperit Amycum. *Ovid. 6. Metam. v.* 120. Sed aliter sensit *Servius*, qui hunc Neptuni & Melies filium facit, *ad lib.* 5. *Æn. v.* 173.

MELANTHUM, i, n. idem quod melanthium, seu gith. *Seren. Sammon. c.* 30. Sumitur ebrotonum, nec non & vile melanthum.

MELANTHUS, i, m. Sarmatiæ fluvius, qui in Borysthenem influit. *Ovid. l.* 4. *ex Ponto*, *ep.* 10. *v.* 54. Et taeite peragens lene Melanthue iter.

MELANORUS, i, m. *μελάνορος*, piscis saxetilis, caudam nigram habens, a *μέλας*, nigra, & *οὐρὰ*, cauda, quod cauda, priusquam in rubescentes pinnas desinat, nigra notetur macula. *Ennius* apud *Apul. in Apolog.* contra rationem pænultimam corripuit, primumque, quæ per a scribitur, licenter produxit. Melanurum, *inquit*, turdum, merulamque, umbeamque mariaam. Rectius *Ovid. in Halieut. v.* 113. Quin laude insignis caudæ melanurus, & ardens Auretis mussena notis. Memmera etiam *Colum. l.* 8. *c.* 16. a *med.* & *Plin. l.* 32. *c.* 2. & *ult.* qui addit, ad nullos eum cibos, quibus infit hamue, accedere.

MELAPIUM, ii, n. *μηλάπιον*, genus meli cognationem cum piro habentis: a *μῆλον*, pomum, & *ἄπιον*, pirum. *Plin. l.* 15. *c.* 14.

MELAS, anis, & æ, m. *Μέλας*, fluvius Bœotiæ, a *μέλας*, niger dictus, quia ejus aqua pota nves nigras facit. *Plin. l.* 2. *c.* 103. & *Senec. l.* 3. *quæst. nat. c.* 25. ¶ Item Thraciæ cum sinu maris cognomine, quie ob profunditatem nigrum colorem habet. *Plin. l.* 4. *c.* 11. Circa quem locum fluvius Melas, a quo sinus appellatur,

Digitized by Google

& mea. A Propontide ad Meleneum ſinum. ¶ Item Siciliæ. *Ovid. 4. Faſt. v. 476.* Sacrorumque Melæ paſcua læta boum. ¶ Item Cappadociæ. *Plin. l. 6. c. 4.* ¶ Itaut Ciliciæ in confinio Pamphiliæ. *Id. l. 5. c. 27.* ¶ Quem ex his *Ovid.* inteliigat *l. c. Metam. v. 247.* Mygdoniſque Melæ, &c. non ſatis conſtat: nec multum ſane refert. Mygdonia & in Thracia eſt, & in Phrygia, & in Meſopotamia. V. Geographos. Ceterum Græce μέλαι videtur eſſe commune fluviorum nomen. *Heſychius*: Μέλαι, μελανίαι, βαθεῖς, ἢ νεκυικαί. ¶ Præterea *Melæ* dicitur aliquando, qui plerumque *Meles*, Smyrnam Ioniæ præterfluens. *Arnob. l. 4. pag. 143. vetr.* Melæ fluminis filius. *b. e.* Homerus. V. *Meles, etis.* ¶ Denique *melas, anos*, ſpecies eſt vitiliginis nigri coloris apud *Celſ. ſub fin. l. 5.* ubi modo Græce, modo Latine ſcribit. V. *Melania.*

MELCŌLUM. V. *Melicoulum.*

MELE. V. *Meles.*

MELEAGER, & Meleagros, gri, m. Μελεαγρίς, Oenei Calydoniæ regis filius ex Althæa conjuge, quo recenter nato, viſa ſibi eſt mater tres Parcas igni effidentes videre, manuque ſtipitem tenentes, æqualem puero cum ſtipite vitam effingere. Recedentibus itaque Parcis, Althæa exſtinctum ſtipitem diligentiſſime aſſervavit. Adulto deinde Meleagro, cum ſpreta eb Oeneo Diana immenſæ magnitudinis aprum immiſiſſet, qui omnem tegionem lata vaſtabat, Meleager collecta robuſtiſſimorum juvenum manu, aprum interfecit, caputque ejus Atalantæ Iaſi Argivorum regis filiæ, quæ prime aprum vulneraverat, velut partem ſpolii dedit. Quod cum avunculi ſui Pleuſippus, & Toxeus vi puellæ iuſurre coœrentur, utrumque occidit. Nuntiate itaque fratrum morte, Althæa doloris impatientia in furorem verſa, fatalem illum ſtipitem in ignem conjecit, quo exuſto, Meleager etiam, vaſtis intus inteſtinis omnibus, conſumptus eſt. Ex Atalanta genuit Parthenopæum. *Ovid. 8. Metam. v. 299. & ſequentib. Hygin. ſub.* 171. 172. 173. 174. & 244. & *Serv. ad Æn. 7. v. 306.* ¶ Prima tecti caſus pontio eſt apud *Hygin. Apul. in fin. l. 7. Metam. & Priſcian. l. 6. pag. 696. Pamſch.* dubiamque habet quantitatem pœnultimæ: fecunda apud *Ovid.* &c.

MELEAGRĒUS, a, um, Μελεάγρειος, ad Meleagrum pertinens. *Lucan. l. 6. v. 365.* Et Meleagreum maculatus ſanguine Neſſi Euenos Calydona ſecat. *Rutil. l. 1. itiner. v. 626.* Terribilique cadit fulmine dentis aper, Quem Meleagrei vereantur adire lacerti.

MELEAGRIDES, um, f. Μελεαγρίδες, in fabulis ſont ſorores Meleagri, quæ cum ejus mortem miſere deflerent, in aves ſui nominis converſæ ſunt, ut eſt apud *Hygin. ſub.* 174. & *Ovid. 8. Metam. v. 536. & ſequentib.* Porro hæ aves ſunt ex gallinaceo genere. De his *Varro l. 3. R. R. c. 9. a med.* Galliuæ Africanæ ſunt grandes, variæ, gibberæ, quas μελεαγρίδας Græci. Hæ noviſſimæ in trichinium ganeorium introierunt a cullua, propter feſtidium hominum. Veneunt propter penuriam magno. *Plin. l. 10. c. 26.* Simili modo pugnant Meleagrides in Bœotia. Africæ hoc eſt gallinarum genus, gibberum, variis ſparſum plumis: quæ noviſſimæ ſunt peregrinarum avium in menſis receptæ, propter iugratum virus. Verum Meleagri tumulus nobiles eas fecit. Ex his *Varron.* & *Plin.* verbis colligimus, Meleagrides, & Africanas gallinas idem eſſe: & *Meleagrides* dictas, quod ad Meleagri tumulum pugnare viſæ ſint. Idem facere eves quaſdam Ilium ex Æthiopia quotannis adrolentes, & ad Memnonis ſepulcrum contigentes, oh id Memnonides dictas narrat *Plin. ibid.* Verum *Colum.* eas ab Africanis diſtinguit *lib. 8. c. 2.* Africana eſt, quam plsrique Numidicam dicunt, Meleagridi ſimilis, niſi quod rutilam galeam, & criſtam capite gerit: quæ utraque ſunt in Meleagride cæruleo. Propterea *Scalig.* ita diſtinguit verba *Varron.* Gallinæ Africanæ ſunt grandes, variæ gibberæ: quas μελεαγρίδας Græci, hæ noviſſimæ in trislinium, &c. Sed quænam tandem ſint *meleagrides* magna eſt inter Eruditos opinionum varietas. Certe negandum videtur, eaſdem eſſe enm gallinis Iodicis, quæ ad nos ex occidentali Iadia, ſeu America primum ullatæ, veteribus prorſus incognitæ fuerunt.

MELEAGRIUS, e, um, Μελεάγρειος, ad Meleagrum pertinens, Meleagreus, cutrita priore vocali diphthongi. *Stet. 4. Theb. v. 103.* Fletaque cognatis urnbus Meleagria Pleuron. *Pleuron, onis*, Ætoliæ oppidum eſt, in qua & Calydon. *Plin. l. 4. c. 2. Stat. l. Theb. v. 484.*

MELES, ētis, m. Μέλης, *nis*, fluvius Ioniæ Smyrnam alluens: ad cujus ripas Homerus natus eſſe fertur. Unde & filium ejus fuiſſe, quidam fabulati ſunt. V. *Meles. Plin. l. 5. c. 29. ad fin.* Smyrna ummne Melete gaudens, non procul orto. *Stet. de Lucano l. c. ſilv. ult. v. 33.* Attollat refluos in uſtra fontes Gaujo nobilior Mſelete Bætis. *& lib. 3. ſilv. 3. v. 60.* Smyrna tibi gentile ſolum, potuſque verendo Fonte Meles.

MELES, & Melis, lis, f. animal quadrupes ex agreſtium ſelium genere. *Varr. l. 3. R. R. c. 16.* Septa e maceriis ita eſſe oportere in leporum, at tectorio tecta ſint, ne ſeles, aut meles, aliave quæ beſtia introire poſſit. *Plin. l. 8. c. 38.* Alia ſolertia in metu melibus: ſuffiatur cutis inflatu ictus hominum, & morſus canum arcent. *Greg. in Cyneg. v. 340.* canaque a mele galeri. & *verſ. 405.* lucifugæ criſtas inducere melis. *Seren. Samman. c. 48. v. 896.* Nec ſperandus adeps, dederit quem beſtia melis. Al. leg. *meles.* Credunt multi, eſſe feram illam, quam uos *taſſo* vocamus, ſomniculoſam, ſub terra degentem, ut vulpes, vineiſque inimicam, dentibus pugnaciſſimam, horrido pilo, & invicto pluviis. Scribitur & *meles*, aut *malis.*

MELESIGĒNES, æ, m. Μελησιγενής, apud Græcos eſt cognomen Homeri a Melete fluvio. V. *Meles, etis.*

MELETÆUS, a, um, Homericus: a Mslete fluvio. V. *Meles, etis. Tibull. l. 4. carm. 1. v. 200.* Poſſe Meletæas nec mullem vincere chartas.

MELĒTE, es, f. Μελέτη, nomen unius ex quatuor Muſis, Jovis ſecundi filius, quas enumerat *Cic. 3. de nat. Deor. 1.* es. Græce cumm, medicationemve ſignificat: a μέλω, curæ eſt.

MELIBŒA, æ, f. Μελίβοια, oppidum Theſſaliæ maritimum, ſeu potius Magneſiæ, quæ eſt Theſſaliæ contermina, ed Oſſæ montis radices, patria Philoctetæ, ubi optimæ purpuræ fiebant. *Plin. l. 4. c. 9. Liv. l. 44. c. 13. Pompon. Mela l. c. c. 3.* ¶ Adjective *Virg. 5. Æn. v. 250.* chlamys, quam plurime circum Purpuru mæandro duplici Melibœa cucurrit. *Lucret. l. 2. v. 499.* barbaricæ veſtes, Meliboæque fulgens Purpura, Theſſalico concharum tincta colore. *Feſtus* docet Meliboeam purpuram dictam eſſe a nomine inſulæ, in qua tingitur. Verum Melibœa non eſt *inſula*, neque unquam Theſſelicæ, aut Meliboœenſis purpuræ quiſquam ullus meminit. Quare *Virgil.* & *Lucret.* videntur ſignificaſſe Tyriam purpuram: & *Theſſalicam* ideo appellaſſe, & *Melibœam*, quia in Phœniciam, ubi Tyrus eſt, aliquando Theſſali & Macedones migrarunt, & multa ibi loca nominibus Theſſalicis aut Macedonicis appellarunt: in his inſulam quandam in uſtris Orontis fluvii (qui in Syria eſt, cujus pars eſt Phœnicia) Meliboeam. Ita *Creech in Lucret.*

MELIBŒENSIS, ſe, ad Meliboeam pertinens. *Serv. ad Æn. 5. v. 251.*

MELICÆ GALLINÆ, grandiores ceteris, ex Media primum ullatæ ſunt: & ſic dictæ utiam, quæ ex iis generatæ ſunt, *l* littera pro *d* ſubſtituta. *Varr. l. 3. R. R. c. 9. ad fin. Colum. l. 8. c. 2. & Feſtus.* Sic *Plin. l. 10. c. 22.* Melicæ galli. Porro exemple non deſunt *l* pro *d* poſitæ. Sic enim *Ulyſſes* ex Ὀλυσσεὺς, *lacryma* a δάκρυα, *delicare* pro *dedicare*, *caſſilum* pro *caſſidem*, *impelimenta* pro *impedimenta*, apud *eund. Feſt.* Tumen *Colum. loc. cit.* imperiti vulgi eſſe ait, *Melicæ* pro *Mediæ* dicere. Itaqus *ibid. paulo poſt.* Medici generis gallinas dixit.

MELICĒRIS, idis, f. μελιαηρὶς, favus, ut *Celſus* interpretatur: a μέλι, mel, & κηρὸς, cere. Sunt *melicerides* ubiceſſus, & tubercula in cuta, in quibus eſt pus craſſum, & ſtevum inflar mellis. *Plin. l. 25. c. 20. in fin.* Mellotos contm meliceridau efficax. Habet & *Celſus l. 5. c. 28. ſect. 28. & lib. 7. c. 6.* ſed Græce. ¶ In ſing. num. *Veget. l. 2. de re Veterin. c. 30.* Meliceris eſt tuber, in quo caro iuſpiſſata, quomodo in verrucis, invenitur.

MELICERTA, & Melicertes, æ, m. Μελικέρτης, Inus, & Athamantis Thebanorum regis filius, cum quo mater, cum virum videret furere, in mare ſe præcipitavit, umboque deorum miſeratione in numina marina ſunt commutati, Ino quidem in Leucotheam, quam & Matutam matrem vocant, Melicerta vem in Palæmonem, quem Latini Portumem dicunt. *Ovid. 4. Metam. v. 542.* Tsque ferens parvum nudis, Melicerte, lacertis. *Perſ. ſat. 5. v. 103.* exclamet Melicerta, periſſe Frontem de rebus. Adde *Virg. 5. Georg. v. 437.* & *Ovid. 6. Faſt. v. 485. & ſequentib.* Eu locis *Perſ.* & *Virg.* cituus upparet, fuiſſe deum præſidem portuum, & navigantium. V. *Portunus.*

MELICHLOROS, i, m. μελίχλωρος, gemma duplicem in ſe colorem habens, perte mellenm, & parte flavum ſeu luteum: a μέλι, mel, & χλωρὸς, flavus. *Plin. l. 37. c. 51. a med.*

MELICHROS, ōtos, m. μελίχρως, ῶτος, gemma eſt mellei coloris: a μέλι, mel, & χρὼς, color. *Plin. l. 37. c. 51. a med.* Colos upellavit chryſolithum aureus, chryſoprotum berbaceus, melleus melichrota.

MELICHRUS, μελίχρους, us, mellis colorem habens: a μέλι, msl, & χρὼς, color. *Lucret. l. 4. v. 1153.* Nigra melichrus eſt: immunda & fœtida acoſmos. Rectius autem Græce ſcribitur.

MELICHRYSOS, i, m. μελίχρυσος, gemma, quæ ex Iodia mittitur, quaſi per aurum fyncero melle translucente. *Plin. l. 37. c. 9.*

MELICRATUM, i, n. μελίκρατον, uqua muſſa recens, & vel cruda, vel decocta: a μέλι, msl, & κεράννυμι, miſceo. *Veget. de re Veterin. l. 3. c. 15. ſub fin.*

MELICUS, a, um, μελικὸς, *μελῳδὸς*, ad cantum, & carmen pertinens: a μέλος, cantus, & carmen. *Lucret. l. 5. v. 335.* modo organici melicos peperere ſonores. *b. e.* citharœdi, tibicines, fidicines, qui ad carmina tibiæ, vel fidium ſonos adhibent. Sic *lib. 2. v. 412.* Ac muſica mele, per chordas organici quæ Mobilibus digitis expergefacta figurant. ¶ Specietim eſt lyricus, *lyricus*: quie lyrici poetæ ad lyræ ſonum carmina ſua canebant. *Cic. de opt. gen. Orat. c. 1.* Poematis Trugici, Comici, Epici, Melici etiam, ac Dithyrambici ſnum eſt genus diverſum a reliquis. *Plin. l. 7. c. 24. & 56.* Simonides melicus. *b. e.* qui ſcripſit egregium melos, ut ait *Phædr. l. 4. fab. 21.* Erat autem netus in Ceo inſula. Videtur *melicus* a lyricis diſtinguere *Auſonius* ubi ait *Edyll. 4. v. 53.* ſoccoe, nulzaqus regum, Et melicos, lyricoſque modos præfando novabis. ¶ Melicum gallinarum genus laudant *Colum. l. 8. c. 2. & Plin. l. 30. c. 11.* ita appellatum ab imperito vulgo, ut ait *ibid. Colum.* quin revera *Medicum* dicendum eſt, ut eſt apud *Varron. l. 3. R. R. c. 9.* ubi *ſub fin.* hæc habet: His (*gallinis*) quas Melicas appellant falſo: quod antiqui ut *Therin, Thelum* dicebant, ſic *Medicas, Melicam.* Hæ primo dicebantur, quia uu Media propter magnitudinem erant allatæ: quæque ex his generatæ poſſea, propter ſimilitudinem. Hæc *Varro. Meleus* autem hac ratione primam producet. ¶ *Varr. in Serpt. Menip. quæ inſcribitur* Eſt modus matulæ, *vegi μελικὸς*, apud *Non. cap. 15. n. 14. 16. &* un. Dolia, utque apothecas tricliuiures, melicas, Calenas, obbas, & Cumanos calices. Al. leg. *melinas Coltnas* ſine commate interpoſito. *Melicæ*, vel *melicæ Calenæ* ſunt genus vaſis vinaria vel poculi, fortaſſis in quo dulces potiones bibuntur, u. gr. muſſum: a μέλι, mel. Al. intelligunt *apotheeæ Calenas*, in quibus Calenum vinum ſervabatur.

MELILOTOS, i, f. *melilotos, ferrula campana*, μελίλωτος, herba crocu ſimilis, quaſi dulcis, & mſilen lotos. Dicitur etiam ſertula Campana, quod corouamentis udhiberi ſolent, & in Campania fre-

quens

quentiſſima ſit. *Plin. l.* 21. *c.* 11. Melilotos ubique naſcitur: laudatiſſima tamen in Attica: ubicumque vero recens, nec caudicans, & croco quam ſimillima: quamquam in Italia odoratior candida. *Id. l.* 21. *c.* 7. Aliqua arida diutius odorem continent, ut melilotos. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 440. Pare thyma, pare caſiam, pas melilotos amant.

MELIMELA, orum, n. *pomi meni*, μηλίμηλα, poma muſtea, ſive dulcia, quaſi mellea mala: a μέλι, mel, & μῆλον, malum. *Varr. R. R. l.* 1. *c.* 59. Quæ antea muſtea vocabant, nunc melimela appellant. *Plin. l.* 15. *c.* 14. Muſtea a celeritate miteſcendi, quæ nunc melimela dicuntur a ſapore mellis. *Martial. l.* 7. *epigr.* 84. Infanti melimela dato, fatuaſque mariſcas. Meminit horum & *Columm. l.* 5. *c.* 10. *ad fin.* & *lib.* 12. *c.* 45. varia malorum genera enumerans. Ludit apte in nomine *Martial. l.* 13. *epigr.* 24. Si tibi Cecropio faturata cydonia melle Ponentur; dicas hæc melimela, licet.

MELINA, æ, f. *ſacchetto*, a *borſa di pelle*, μηλίνη, crumena, ſaccus, mantica ſcortea: a μῆλον, ovis, quia ex ovina pelle præcipue fiebat. *Plaut. Epid.* 2. 1. 20. Niſi ſi in vidulo, aut ſi in melina attuliſti. ¶ Item *miſtura*, potio ex melle: a μέλι. *Plaut. Pſeud.* 2. 4. 52. Murrhinam, paſſum, defrutum, melinam pammere. Eſt qui ſcribit *mellinam*. Porro utraque vox adjectiva eſt.

MELINUM, i, n. μήλινον, oleum ex floribus mali cotonei: a μῆλον, malum. *Plin. l.* 23. *c.* 6. ¶ Item unguentum ex ipſis malis cotoneis, admixto omphacio, cyprino, ſaſemino, balſamo, juncо, uſſia, abrotano. *Id. l.* 13. *c.* 1. ¶ Item ſpecies coloris nativi cydonii, a Melo inſula (Μῆλος) una ex Sporadibus, ubi præſtantiſſimum effoditur. In Samo quoque naſcitur, ſed eo non utuntur floribus propter nimiam pinguedinem. *Id. l.* 35. *c.* 6. & 7. Adde *Vitruv. lib.* 8. *cap.* 7. *Paul. Dig. lib.* 32. *leg.* 76. *s med.* & *Celſ. l.* 5. *c.* 33. niſi malis hunc de unguento, aut oleo loqui. Inter pigmenta mulierum recenſet *Plaut. Moſtell.* 1. 3. 106. Nisi ſtatim ætatem oportet pigmentum ullum attingere, neque ceruſſam, neque ſtibium, neque ullam aliam offuciam. ¶ Eſt etiam colus flavus, vel luteus, qualis eſt in malis cotoneis maturis. *Plaut. Epid.* 2. 2. 49. Cumatila, aut plumatile, cerinum, aut melinum. *h.* e. veſtis eo colore tincta. Porro allata haſtenus adjectiva ſunt omnia. Hinc *melinam vinum* apud *Varron.* ut refert *Gell. c. ult. l.* 13. & *melinum alumen* memorat *Scribon. Larg. compoſ.* 226. *h. e.* ab inſula Melo. V. *Alumen*.

MELINUS, a, um. V. in duabus vocib. præcedentib.

MELIOR, lius, ius, *migliore*, *meglio*, κρείττων, ἀμείνων, præſtantior, aptior, potior, commodius: comparativum anom. a *bonus*. Cic. *Fam. l. ſub fin.* Quidquam bonum eſt, quod non eum, qui poſſidet, meliorem facit? *Id.* 14. *Attic. epiſt.* 17. *extr.* Puto, rem meliore loco eſſe debere. & *epiſt. ult. ſub fin.* Si tu melius quippiam ſoeras. & *epiſt.* 15. Aſſentior tuis litteris, ſperoque meliore. & *epiſt.* 20. Nemo fuit poeta, aut orator, qui quemquam meliorem, quam ſe, arbitraretur. *Plin. in Paueg. c.* 44. Summe votorum erat, melior peſſimo prinſceps. *Horat. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 8ſt. melius nil cælibe vita. *Sat. l.* 2. *v.* 276. Et ſperare juvat belli meliore. *h.* e. commoda, quæ proſperum bellum ſequuntur. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 49. Melius tempus. *Id. l.* 6. *B. Gall. c.* 11. *s med.* Meliore conditione uti. *Salluſt. in Jug. c.* 82. Silere, melius puto, quam parum dicere. *Id. in orat. Macri Lucin. ad pleb.* Melius habent mercede delinquere, quam gratis recte facere. *ſtimano meglio. Plin. l.* 9. *ep.* 39. Ædes Cereris reficere in melius, & in majus. *Phædr. in epil. l.* 2. *ſub fin.* Nec quicquam poſſunt, niſi meliuses carpere. *Plaut. Capt.* 5. 2. 19. Ut mihi illum reddas ſervum, qui mihi melior, quam ſibi ſemper fuit. *Horat. apod.* 16. *v.* 15. communiter, aut melior pars Malis carere quæritie laboribus. *la maggior parte*. Sic *Virg. 9. Æn. v.* 156. melius pars acta diei. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 39. Legionum robore æquata pugna, dein nobis pro meliore fuit. *fuì in auſtro vantaggio, onde meglio.* ¶ Res, qua quis melior eſt, & præſtat alteri, fere in ablativo ponitur. *Salluſt. in Jug. c.* 13. & 53. Plures Atherbalem ſequuntur: ſed illum alterum bello meliores. *Horat. l.* 3. *od.* 1. *v.* 11. hic generoſior Deſcendat in campum petitor, Moribus hic meliorque fama. *Id. l.* 1. *ep.* 10. *v.* 34. Melior pugna. *Id. l.* 3. *od.* 6. *v.* 16. miſſilibus ſagittæ. *Plin. l.* 34. *c.* 8. *s med.* Boethus argento melius. *più riceſe in lavori d' argento*. *Virg. Æn.* 9. *v.* 556. At pedibus longe melior Lycus. *più veloce*. ¶ Et addita præpoſit. *Plin. l.* 34. *c.* 8. *circa med.* Praxiteles Calamidis quadrigæ aurigam ſuum impoſuit, ne melior in equorum effigie, defeciſſe in homine crederetur. ¶ Aliquando in genitivo more Græcorum. *Terent.* 3. *Ann. c.* 74. Ille robore exercitus impar, furandi melior. *Sil. l.* 5. *v.* 333. Nus ſati melius Mamercus. & *lib.* 7. *v.* 619. melior dextræ Torquatus. ¶ Cum infinito *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 414. Oraque Theſſalico meliùs contundere freno. *Perſ. ſat.* 4. *v.* 16. Anticyras melior ſorbere meracas. ¶ *Melior* abſolute pro *fortior*, *Salluſt. in orat. Philippi contra Lepid. ſub fin.* Fortuna meliores ſequitur. *Juſtin. l.* 9. *c.* 2. Neque vinctis Macedonum egere Scythas, quibus melinres forent. *Horat. l.* 1. *od.* 15. *v.* 28. Tydides melior patre. ¶ *Tanto melior*. V. *Tanto*. ¶ *Meliùs eſt*, opportunius, utilius, commodius eſt, præſtat. *Plaut. Moſtell.* 5. 1. 20. Nunc te videre meliùs eſt, quid agas, Tranio. *Cic. ad Brut. ep. ult.* An id tibi conducere putaremus, an commoreri tu melius eſſet. *Id. Attic. l.* 14. *ep. ult.* Millies mori meliùs, huic præſertim ætati. *Ulpian. Dig. l.* 5. *tit.* 1. *leg.* 61. Melius eſt dicere, id venire in judicium, de quo, &c. *Id. lib.* 11. *tit.* 7. *leg.* 14. Melius eſt legatarium non lucrari, quam emptorem damno affici. *Id. lib.* 42. *tit.* 1. *leg.* 15. *s med.* Melius erit, ſi ſe non interponant. ¶ *Erit melius*, formula, qua magiſtratus utitur, cum non parenti ictatis minitatur malum. *Liv. l.* 3. *c.* 41. Non erit melius, niſi de quo conſulimus, vocem miſiſſe. (*non* referri debet ad *miſiſſe*, inquit *Gronovius*, quia ſermo eſt itati, & turbate loquentis.) & *cap.* 48. Proinde quieſſe erit melius. ¶ Uſurpari poteſt & ab aliis, qui ſuperiore aliquo re ſint. *Terent. Adelph.* 2. 1. 26. Ante ædes non feciſſe erit melius hic convicium. Nam ſi moleſtus pergis eſſe, jam intro erumpiere, atque ibi uſque ad necem operiere foris. *Plaut. Men.* 5. 2. 52. Melius fanum eſt, mulier, mentem ſumere. Urbane *Horat. l.* 2. *ſat.* 1. *v.* 41. Qui me commovit (melius non tangere, clamo) Flebit. ¶ *Melior*, & *meliùs ſit*, eſt ad eos pertinent, qui convaleſcunt. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 35. Pompejo, cum graviter ægrotaret Neapoli, meliùs eſt factum. *migliorò. Celſ. l.* 3. *c.* 20. *de lethargico*. Neque enim vigilando melior fit, ſed per ſe, ſi melior eſt, vigilat. *Id. l.* 3. *c.* 6. Scire, quando æger febricitet, quando melior ſit, quando deficiat. V. *Meliuſculus*. Sic contra *peior*, & *peſſimus* ſi apud *eund. l.* 3. *c.* 5. ¶ Item univerſim ad eos, qui meliore ſtatu, aut fortuna utuntur. *Plaut. Moſtell.* 3. 2. 1. Meliùs anno hoc mihi non fuit domi. *Id. Curcul.* 4. 2. 40. Illas minas decem, qui me procurem, dum meliùs ſit mihi, dee. *Terent. Andr.* 2. 5. 15. Vulgo dici ſolet, omnes ibi malle meliùs eſſe, quam alteri. Sic *meliùs habere*, *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 7. Ipſi ſe hoc meliùs habent, quam nos, quod, &c. ¶ *Melius* adverb. *meglio*. Cic. 14. *Ateic. ep.* 15. Iuſipit res melius ire, quam putaram. *Terent. Phorm.* 4. 3. 35. Non potuit melius perveniriet eo, quo nos volumus. *Horat. l.* 4. *od.* 5. *v.* 8. Et ſoles melius niteat. *Petron. in Sat. c.* 118. Quod longe melius Hiſtorici faciunt. *Plin. l.* 17. *c.* 18. Talus melius vivet. *Id. l.* 19. *c.* 8. *circa med.* Aſparagus meliùs prorenie. *Cic.* apud *Sueton. in Aug. c.* 50. Quo melius emptum ſciatis, tertia deducta eſt. *a più buon mercato*.

MELIORATIO, onis, f. *miglioramento*, βελτίωσις, *ἀυξησις*, refectio in melius. *Imp. Juſtin. lib.* 4. *Cod. tit.* 66. *leg.* 2. & 3. & *lib.* 2. *tit.* 19. *leg. ult.*

MELIORATUS, a, um, *migliorato*, melior factus, ut Melioratum prædium, *Impp. Diocl. & Maxim. lib.* 5. *Cod. tit.* 71. *leg. antepenult.*

MELIORESCO, is, n. 3. *divenir migliore*, βελτίονας, melior fio. *Colum. l.* 2. *c.* 10. *ad fin.* Atque glareoſa, fabuloſiſque arvis melimeſcit. Al. rectius leg. *meitor eſto*.

MELIORO, as, a. 1. *migliorare*, βελτιόω, meliorem reddo. *Ulpian. Dig. lib.* 7. *tit.* 1. *leg.* 13. Siquidem permittitur ei meliorare proprietatem.

MELIS. V. *Melee*.

MELIS, haſta, a ligno mali dicta. Ita *Paul.* apud *Feſt.* ſed corrigunt Eruditi ex *Heſychio*: melia, haſta: a μελία, fraxinus: illam autem notationem *a ligno mali* ridiculam eſſe, & cum *Paulo* miſſam faciendam.

MELISPHYLLUM, li, n. *melliſſa*, μελίφυλλον, herba, quam *Virgil.* 4. *Georg. v.* 63. & *Pallad. l.* 1. *tit.* 37. enumerant inter eas, quarum ſapor atque odos apibus eſt gratiſſimus. Hanc *opiaſtrum* vocat *Varro* (*l.* 3. *R. R. c.* 16. *ante med.*) teſte *Serv.* ad illud *Virg. loc. cit.* Trita meliſphylla, & cerinthæ ignobile gramen. A *Plin. l.* 20. *c.* 12. *s med.* dicitur μελισσόφυλλον, a μέλισσα, apis, & φύλλον, folium, quaſi herba apum: unde *melliſphyllum* vidretur per ſyncopen ab eo ductum. Addit autem *l.* 21. *c.* 9. ventre etiam in coronamenta. Vocatus & *ſtercoſa*. Porro quod *Id. l.* 21. *c.* 12. & *Columm. l.* 9. *c.* 8. *ad fin.* feri ajunt propter apes *opiaſtrum*, *coſanu*, &c. *melliſſophyllon*, *cerinthen*, &c. per *opiaſtrum* his locis intelligunt agreſte apium, quæ ab hac, de que agimus, herba longe diverſa eſt, & ipſe tamen apibus grata.

MELISSA, æ, f. Μέλισσα, Nympha, quæ mellificium prima invenit. Hinc data eſt occaſio fabulandi, Meliſſam in apem fuiſſe converſam. Nam μέλισσα Græce apis eſt. *Col. l.* 9. *c.* 2. ex *Hygino*. ¶ Item filia Meliſſi regis Cretæ, quæ aus cum ſorore Amalthea Jovem caprino lacte aluit. V. *Meliſſus*. & *Lactor. l.* 1. *c.* 11. quæ addit, eam a patre primam ſacerdotem Matri magnæ fuiſſe conſtitutam: unde adhuc ejuſdem Matris antiſtites, Meliſſas nuncupari.

MELISSEUS. V. *Meliſſus*.

MELISSOPHYLLON. V. *Melisphyllum*.

MELISSUS, i, & Melisseus, i, m. Μέλισσεύς, & Μελισσεύς, Cretenſium rex antiquiſſimus, qui primus dis ſacrificavit, ut *ritus* eorum, ſacrorumque pompas introduxit. Pater fuit Meliſſæ, & Amaltheæ, quæ Jovem puerum caprino lacte ut melle nutrierunt. *Lactant. l.* 1. *c.* 11. ¶ Item Grammaticus quidam Spoletinus, qui Mecænati moneri detus, per eum ad Auguſti amicitiam pervenit, & ordinandis ejus bibliothecis præpoſitus fuit. Scripſit fabulas Togatas, quas *Trabeatas* inſcripſit, & Ineptiarum, ſeu jocorum libros. *Sueton. de Grammaticis c.* 21. *Ovid. l.* & *epiſt. ult. ex Pont. v.* 30. Et tua cum ſocco Muſa, Meliſſe, levi.

MELITA, æ, *vel* Melite, es, f. *Malta*, Μελίτη, inſ. maris Africi, inter Siciliam, & Africam. *Cic. Verr. 6. c.* 46. & *Plin. l.* 3. *c.* 8. *ſub fin.* ¶ *Melita* item, *Meleda*, inſ. maris Hadetici, Dalmatiæ adjacens, inter eam illius, & Corcyræ Melæenam: a qua Melitæi catuli dicti ſunt. *Plin. in fin. l.* 3. ¶ Pænultima brevis eſt. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 567. Fertilis eſt Melite ſterili vicina Cofyræ Inſula, quam Lybici verberat unda freti. *Sil. l.* 14. *v.* 250. telaque ſuperba Lanigera Melite & litus piſcoſa Meleæte. (Cic. quoque *loc. cit.* texendi artificio celebrem fuiſſe, tunat. V. *Melitenſis*.) Prodenit tamen *Aratus prope fin. l.* 1. *in Act. Apoſt.* Menſibus hibernis tribus in regione Melite Multiplicere dat Paulus npem. & *ſupra*. Sicenio leteri remie vicina Melite.

MELITÆUS, a, um, Μελιτάιος, ad Melitam pertinens, ut Melitæi catu-

catuli, *Plin. lib. 30. cap. 5. extr.* & *in fin. lib. 3.* V. vocem præced.

MELITENSIS, *se*, adject. Melitæus, ea Melita Insula maris Africi, ut *Melitensia* cassis. *Cic. 4. Verr. c. 72.* Nam textrinæ operibus ea insula celebris fuit, eodem teste *Varr. 6. c. 46.* & *Sil. l. 14. v. 250.* Sic *Melitensia rosa*, qua factas erat puleinus Verris, *Verr. 7. c. 11.* in pretio fuit vel ob pulcritudinem, ut Pæstanæ: vel fortasse, quia temporius ceteris proveniebat, ut in calida regione. ¶ *Melitensium murem* habet *Varro* apud *Non. c. 14. n. 16.* & *Melitensia* absolute de Melitrosi veste, *Lucret. l. 4. v. 1123.* & *Cic. 4. Verr. c. 74.*

MELITESIUS, a, um, idem quod Melitensis, et Melitæe coralia, *Grat. in Cynog. v. 404.* Et eicum lapidem, & circa Melitesia nectunt Coralia. Al. leg. *Melitensia*.

MELITIS, idis, f. μελῖτις, gemme colore mali cydonii: a μῆλον, malum. *Plin. l. 37. c. 11. ad fin.*

MELITITES, æ, m. μελιτίτης οἶνος (V. *Abrotonites*) genus potionis dulcis, ex melle, & musto, ideſt, ex congio mellis, & quinque congiis austeri musti, & cyatho salis una fervefactis. *Plin. lib. 14. c. 9.* ¶ Item lapis cinericii coloris, qui attritus, vel eum liquore contusus, liquorem dulcem emittit, *mellitumque*, & ceræ miistus eruptionibus, pituitæ, maculis corporis medetur: μελιτίτης λίθος. *Plin. l. 36. c. 19.*

MELITTURGUS, i, m. μελιτουργός, mellarius, qui mellificium exercet: a μέλιττα, apis, & ἔργον, opus. *Varr. l. 3. de R. R. c. 16.*

MELIUM, ii, millus, b. e. collare canum. Ita legunt plerique apud *Varron. l. 2. de R. R. c. 9.* V. *Mellus*.

MELIUS, V. *Melior*.

MELIUSCULE, *aliquanto meglio*, aliquanto melius. *Cic. Fam. 16. ep. 5.* Volebam ad te Merionem remittere, quem, cum meliuſcule tibi eſſet, *ad me* mitteres. *ib. c.* eam convaleſcere aliquantum cœpiſſes. *Plaut. Moſtell. 4. a. 5t.* Vide ſis, ne meliuſcule, quam fat fuerit, biberis. *un poco più del biſogno*.

MELIUSCULUS, a, um, *alquanto migliore*, aliquanto melior: diminutivum a *melius*. *Varr.* apud *Non. cap. 4. n. 425.* Nunc de te meliuſculam ſpem habeo, qui, &c. *Plaut. Capt. 5. 2. 6.* Si eris veterator, tua ex re facies: ea mala meliuſcula. *Id. Curcul. 4. 2. 3.* Meliuſculam eſt monere. *Colum. l. 9. c. 3.* Apes coloris meliuſculi. *Eſt qui conjicit* melleuſculi. *Senec. l. 1. de Benef. c. 3. a med.* Gratias eſſe ætate minores, quam Horas, ſed meliuſcula facie. ¶ *Meliuſculus* etiam dicitur, qui ex morbo aliquantulum convaleſcit. *Terent. Hec. 3. 2. 19.* Salvan' Philumena eſt? *Pam.* meliuſcula eſt. *Cæſ. l. 3. c. 22. in fin.* Qui meliuſculus eſſe cœpit, *adjicere* debet exercitationes, fricationes, cibos.

MELIZOMUM, i, n. μελίζωμον, condimentum quoddam ex mellis deſpumati mixtura confectum, & reficiendis viatoribus aptum. *Apic. l. 1. c. 2.*

MELLA, æ, f. Eatracta e cetis melle, ipſa cera mixte reſoleitur, & aqua ſontana, vel cæleſti maceratur: expreſſe deinde aqua colatur, & decoquitur, donec ad defruti craſſitudinem perveniat; & bene picatis lagenis conditur. Hæc mella appellatur, & adhibetur pro defruto in condituris olivarum. *Colum. lib. 12. cap. 21.* Adde *cap. 47.*

MELLA, *vel* Mela, æ, m. fluvius Galliæ Ciſalpinæ ex Brenno monte oriens, & paſſus Brixiam decurrens. *Virg. 4. Georg. v. 278.*

MELLACEUM, i, n. *Nonius c. 17. n. 14.* ita vocari nunc ait, quam Veteres ſapam dixere.

MELLARIUM, ii, n. locus, in quo apes nutriuntur, alvearium, μελισσῶν. *Varr. l. 3. c. 16.* Μελιττῶνας ita facere oportet, quos alii μελισσοῶνας appellant, eandem rem quidam mellaria. ¶ Item vas melli continendo. V. in *Bona Dea*.

MELLARIUS, ii, m. ſubſt. μελιτουργός, qui mellis opus exercet. *Varr. lib. 3. de R. R. cap. 16.* Qua mellarii favum exprimere poſſint.

MELLARIUS, a, um, ad mel pertinens. *Plin. l. 21. c. 14.* Vaſa mellaria, aut favos lavari aqua præcipiunt.

MELLATIO, onis, f. μελίτωσις, mellis vindemia, cum mel eximitur. *Colum. l. 11. c. 2. circa med.* Differenda eſt in menſem Octobrem mellatio. *Plin. l. 11. c. 15.* Æſtive mellatio.

MELLEUS, a, um, *di mele*, μελίτινος, qui ex melle eſt, vel mellis dulcedinem refert, ut Melleus ſapor, apud *Plin. l. 15. c. 14.* Melleus color, apud *eund. l. 21. c. 16.* Mellea craſſitudo, *Id. l. 25. c. 9. ſub fin.* Mellea ſardonyches, *Id. l. 37. c. 6. a med.* h. e. mellei coloris. Melleum cruſtum, *Auſon. in Epiſtem. parœch. v. 12.* ¶ Tranſlate eſt dulcis, ſuavis. *Apul. l. 6. Metam.* Aves melleis modulis ſuave miſonantes. *Id. in Florid. n. 4.* (al. *lib. 1.*) Tibicna omnis vocule melleos modulator. *In fragm. Petron. pag. 668. Burm.* Mellea purpureum deprimunt ora roborem. *Auſon. epiſt. 19. ſub fin.* Acceſſit tibi in artem poeticam mellea adulatio. *& initio ep. 17.* Modo intelligo, quam mellea res ſit oratio. *& in gratiar. act. ad Gratian. c. 8.* Melleum eloquium.

MELLICULUM, i, n. diminut. a *mel*, vox blandientis. *Plaut. Caſ. 4. 4. 14.* Meum corculum, melliculum, verculum. *Peiſcion. l. 3. pag. 610. Pauſch.* legit *molculum*. Rurſus *Plaut. Curcul. 1. 1. 10.* Egos' apicalarum opera congeſtum non feram, ex dulci oriundum, melliculo dulci meo? ¶ Adjective *Id. Caſin. 4. 4. 19.* Corpuſculum melliculum! Al. leg. *molliculum*, al. *mellitulum*.

MELLIFER, ra, rum, μελιτοφόρος, ferens mel. *Ovid. Metam. 15. verſ. 383.* Melliferarum apium ſine membrie corpora naſci. *Claudian. lib. 2. de rap. Proſ. verſ. 227.* Mellifer eloſtis exercitus obſtrepit herbis.

MELLIFICIUM, ii, n. *lavoro del mele*, μελιτουργία, mellis opus. *Varr. l. 3. R. R. cap. 16. ante med.* Ad mellificium aptiſſimum eſt thymum. *Colum. l. 9. c. 13. ad fin.* Apes magis mellificiis, quam ſetibus ſtudent.

MELLIFICO, as, a. 1. *far il mele*, μελιτουργῶ, πλουσίαν. mel facio. *In quadem epigr. Virg.* apud *Donat. in ejus vita*. Sic vos nos vobis mellificatis apes. *Plin. l. 21. c. 18.* Apum genera duo: alia tum, quæ in arboribus mellificant: aliarum, quæ ſub terra.

MELLIFICUS, a, um, *ad* mel conficiendum pertinens. *Colum. l. 9. cap. 13. in fin.* Ut apes ab opem mellifico evocatæ, &c. *& cap. 8.* Mellifici ſeſtus.

MELLIFLUENS, entis, qui mel fluit, ſuavis, *melliflua*. *Auſon. epiſt. 16. v. 14.* Melliflucntem Neſtora.

MELLIFLUUS, a, um, *melliflua*, melliflueæ. *Avien. in Perieg. verſ. 468.* Antra melliflua. *Boeth. lib. 5. metr. 2.* Homerus melliflui oris.

MELLIGĔNUS, a, um, μελιτοῦς, qui eſt ejuſdem generis cum melle. *Plin. l. 16. c. 7. de robore.* Fert & aliam inutilem pilulam cum capillo, verno tamen tempore melligeni ſucci.

MELLIGO, inis, f. μέλιτωμα, κήρωτις, quod nondum mel eſt, ſed ad mellis naturam accedit, ſuccus e lacrymis arborum, ſive florum, quem apes devorant, poſtea ad alvos regreſſæ evomuot, operaque componunt. *Plin. l. 11. c. 6.* Ceram ex floribus, melligineam e lacrymis arborum, quæ glutioam pariunt, falicis, olmi, aruedinis ſuccu, gummi, reſina. ¶ Teenslate ponitur pro quocumque ſucco floreſcentis fructus adhuc, atque immaturi. *Plin. l. 12. cap. 27.* In prima lanugine demittitur uva, ejuſque melligo. *Horatius.* hanc paulo aliter explicat.

MELLILLA, æ, f. dimiout. a *mellina*. Adhibetur in blanditiis. *Plaut. Caſin. 2. 1. verſ. 47.* Mea vita, mea mellilla, mea feſtivitas. *mia dolcezza*.

MELLINA, æ, f. potio ex melle: & translate res jocunda, & dulcis. *Plaut. Trucul. 4. 1. 6.* Hoc almio magnæ mellinæ eſt mihi. Al. leg. *mellina*. V. *Melina*.

MELLITŬLUS, a, um, dimiout. a mellitus, dalciculus. *Apul. l. 3. Metam.* Mea mellitula.

MELLITUS, a, um, *melato*, μελιτώδης, melleus, aut melle conditus. *Varr. l. 3. R. R. c. 16. a med.* Melliti ſavi. *Id.* apud *Gell. l. 13. c. 11.* Mellita bellatis. *Horat. l. 2. ep. 12. v. 11.* Pane egeo, jam mellitis potiore placentis. *Apul. l. 10. Metam.* Mellite edulia. *Plin. l. 36. c. 19.* Succus dulcis, & mellitus. ¶ Translate eſt ſuavis, jucundus, dulcis, *ſoave, dolce*. *Cic. Attic. l. 1. ep. 18.* Ut tantum mquietis habeam, quantum cum uxore, & filiola, & mellito Ciceronc cunſumitur. *Cerull. carm. 47. ad Javem.* Melliti oculi. *& carm. 3.* Mellitus paſſer. *Petron. in Satyr. c. 1. in fin.* Melliti cerborum globuli. *Apul. l. 5. Metam.* Mellita cantus dulcedo. *& lib. 2.* Mellitiſſimum ſuavium. *Id. l. 5.* Mi mellite, mi merite.

MELLO, as, mel facio, vel colligo. Legitur a quibuſdam apud *Pallad. in Jun. tit. 7.* ſed incerte admodum ea lectio eſt.

MELLONA, & Mellonite, æ, f. dea apum præſes, & mellis. Primam eſt apud *Auguſt. c. ult. l. 4. de civ. Dei*: alterum epud *Arnob. l. 4. pag. 131.*

MELLOPROXIMI ab *Impp. Honor. & Theod. lib. 12. Cod. tit. 19. leg. 5.* dicuntur, qui inſequenti anno futuri ſunt proximi ſcriniorum. Eſt autem vox hybrida ex Græco μέλλω, futurus ſum, & Latino *proximus*.

MELLOSUS, a, um, melleus. *Col. Aurelian. Acut. l. 2. c. 29.* Melloſa dulcedo.

MĔLO, onis, nomen eſt Nili fluvii, teſtibus *Feſto*, & *Serv. ad 4. Georg. v. 291. ad 1. Æn. v. 745.* & *ad lib. 4. v. 246.* Ait *Serv.* eſſe vocem Latinam, ut *Nilus* Græcam, eaque uſum *Ennium*. Putat *Feſtus* in *Alumenne* ſic dictum eſſe a veteribus Romanis, nec dum aſſuetis Græca linguæ, ut *Alumenio* (al. *Laumenne*) pro *Lacedæmone*, *Catamitus* pro *Ganymede*. V. *Catamitus*. Dicunt Eruditi a μέλας, ατος, niger, quia ob profunditatem nigro colore eſt, & quia viridem Ægyptum nigra fecundat arena, ut ait *Virg. cit. 4. Georg.* V. *Melas. Auſon. epiſt. 4. v. 75.* Melonis album filiam. *h. e.* pepyrum, quæ circa Nilum plurima.

MĔLO, onis, m. genus cucumeris, rotunda, & mali cotonei figura: a μῆλον, malum. *Pallad. in Mart. tit. 9. ante med.* Nunc melones ſerendi rarius: diſſent ioter ſe ſemius pedibus duobus, &c. Semina mulſa & laſſe per triduum maceranda ſunt: hinc ſuaves efficiontur: odorati autem, ſi eorum ſemina multis diebus ioter roſæ folia ſicca mergantur. *Capreolin. in Albino, c. 11.* Nam & quingentas ficus peſſeriae jejunum comediſſe, & centum perſica Campana, & melones Hoſtienſes decem, &c. *Vopiſc. in Carino, c. 17.* Vini plurimum effudit: inter poma & melones eatavit. *Trebell. Poll. in Gallien. c. 16.* Uvas triennio ſervavit: hieme ſumme melones exhibuit. Adde *Arnob. l. 2. pag. 85.* Ex his apparet, *melones* in delicia fuiſſe. An vero ſint, quos Florentini vocant *poponi*, nos Patavini *meloni*, negat *Caſaubon. ad ex. loc. Capitolini*: ignotos enim hos toti antiquitati fuiſſe. Alii contra ſentiunt, inter quos *Salmaſ. ad Solin. pag. 958.* Videntur autem iidem eſſe cum *melopeponibus*, de quibus mox.

MELODES, is, m. μελῳδός, qui dulcia carmina cantat. *Sidon. l. 9. ep. 15. in carm. ad fin.* Proculus melodes infonare palſibus. Al. leg. *melodis*, ut ſit adject.

MELODĬA, æ, f. *melodia*, μελῳδία, concentus, melos. *Martian. Capell. l. 9. pag. 306.*

MELODĬNA, neutr. plur. melodiæ, concentus. *Varr.* apud *Non. c. 2. n. 247.* Si quis melodinis ſit ἄνος λόγος, Præſepibus ſe retineat forenſibus. Al. aliter leg.

MELODUS, a, um, ſuaviter ſonans, vel canens, μελῳδός. *Auſonii* eſt *de Profeſſor. carm. 15. verſ. 8.* & *Prudentii 9. catherner. v. 2.*

MELOFOLIA, orum, mela, quibus folium unum, aliquando & geminum erumpit a latere medio. *Plin. l. 15. c. 14.*

MELOMĔLI, *n.* μελόμελι, liquor mulſai ſaporis ex cydoneis malis melle conditis, & in lagena ſervatis: cujus conficiendi rationem docet *Colum. l. 12. c. 45.* Al. leg. *melimeli* minus recte.

MELOPEPŌNES, um, m. μηλοπέπονες, genus cucumeris: de quo ita *Plin. l. 19. c. 5.* Cucumeres, in fiſtula flore demiſſo, mirm longitudine creſcunt. Ecce cum maxime nova forma eorum in Campania provenit, mali cotonei effigie. Fortc primo natum ita audio unum: mox ſeminc ex illo genus factum: melopeponas vocant. Non pendent hi, ſed humi rotundantur. Mirum in his, praeter figuram, & odorem, quod maturitatem adepti, quamquam non pendentes, ſtatim a pediculo recedunt. Hinc *Plin.* Porro dicti ſunt a μῆλον, malum, propter figuram, & πέπων, ονος, maturus, a ſola excoctus, a πέπτω, coquo, propter maturitatem.

MELOPŒJA, æ, f. μελοποιΐα, eſt habitus modulationis effectæ, ut definit *Martino. Capell. l. 9. pag. 326.* ubi tres ejus ſpecies recenſet. V. Eſt a μέλος, cantus, & ποιέω, facio.

MELOS, i, n. *canto, melodia, verſus,* μέλος, ſuavis ſonus, cantus, carmen. *Attius* apud *Cicer. l. 2. de nat. Deor. c. 35.* Silvani melo Coaſimilem ad nures cantum & auditum refert. *Caro* apud *Non. c. 2. n. 70.* Melos alterum in cantibus eſt bipartitum: unum, quod eſt in aſſa voce: alterum, quod vocant organicon. *Horat. l. 3. od. 4. v. 1.* dic, age, tibia Regina longum Calliope melos. *Perſ. in prol. extr.* Corvos poetas, & poetrias picas Cantare credas Pegaſeium melos. ¶ In plur. num. *mela* poſitione Latina, *Auſon. in paſtoral. num. 27.* Cui brevia mela modifica recino. *melæ* poſitione Græca, τὰ μέλη, *Lucret. l. 2. v. 412.* Ac Muſea mele, per chordas organici quæ Mobilibus digitis expergefactis figuraat. *& verſ. 504.* & cygnea mele. *Inſcripc.* apud *Gruter. pag. 654.* docta ſonata mele. ¶ In allato verſu *Perſii* prima ſyllaba produci videtur imitatione Græcorum, qui vocalem brevem liquidæ praepoſitam producuat. *Homer.* in hymno Mercurii, v. 498. corripuit, Πλῆκτρα ἐνωμήσῃσι μιῇσι. ἡ δὲ ἐπὶ μέλεσι. At verſu ſtatim ſequenti produxit, Γ'μερίη ποιήσατο. Σοὶ δ' ἐπὶ μέλεσι ἄνασσα. Cave imiteris, & V. *Martial. l. 9. epigr. 12.* ¶ Maſculino gen. *Cato* apud *Non. c. 3. n. 136.* Omnes qui loquuntur, habere debent quoſdem melos. *Pacuv. ibid.* Fremitu concidi melum. Adde *Acc. & Varron. ibid.*

MELOTHRON, i, n. μήλοθρον, herba, qua & vitis alba dicitur, cujus folia utebantur in coronamentis. *Plin. l. 21. c. 9. & lib. 23. c. 2. ante med.*

MELPOMĒNE, es, f. Μελπομένη, una ex Muſis, tragœdiarum inventrix, a μέλπομαι, cano. *Horat. l. 1. od. 24.* Praecipe lugubres Cantus Melpomene, cui liquidam pater Vocem cum citharæ dedit. *Auſon. idyll. ult. verſ. 2.* Melpomene tmgico proclamat mœſta boatu.

MELTOM meliorem dicebant. *Feſtus.* ubi al. leg. *meliam.*

MEMBRANA, æ, f. *pelle, membrana, pellicula, pellicino,* ὑμὴν, δέρμα, pellis exterior, qua membm tegit, pellicula, tunica. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 57.* Natura oculos membranis tcouiſſimis veſtivit. *Lucan. l. 9. v. 773.* Diffiluit ſtringeos uterum membrana, ſuumque Viſcem. *Celſ. l. 8. c. 4.* Membrana cerebri. *meninge.* μήνιγξ. *Plin. l. 11. c. 28.* Membranis cicadæ valant. *& cap. 39.* Membranis volant fragilibus infecta. ¶ De axuciis anguium, *ſpoglia, Ovid. 7. Metam. v. 272.* Squamea Cinyphii tenuit membrana chelydri. *Lucan. l. 6. v. 679.* Libyci membrana cemſtæ. ¶ De pelle detracta animalibus, & arte polita in uſum ſcribendi, aut pingendi, & compactos in volumen libros veſtiendi, *pergamena, corrupcteve.* V. *Pergamenus. Quintil. l. 10. c. 3. ad fin.* Scribi optime ceris, in quibus facillima eſt mtiu delandi: niſi forte viſus infirmior membranarum potius uſum exiget: quæ ut juvaat aciem, ita crebra relatione, quoad intinguntur calami, morantur manum, & cogitationis impetum frangunt. *Martial. l. 14. diſt. 7.* cujus lemma *Pugillares membranei.* Eſſe puta ceras, licet hac membmnu vocetur: Delebis, quoties ſcripta novare voles. *Plin. l. 7. c. 22.* In nuce incluſam Iliada, Homeri carmen in membrana ſcriptum, tradidit Cicere. *Horat. l. 2. ſat. 3.* Sic raro ſcribis, ut tuto non quoter anno Membranam poſcas. *Petron. in Satyr. cap. 115.* Membranæ ingentl verſus iagerere. *Catull. carm. 22. ad Varr. v. 6.* chartæ regiæ, novi libri, Novi umbilici, lora rubra membrana Diretta plumbo, & pumice omnia æquata. *Tibull. l. 3. el. 1. v. 9.* Lutes ſed niveum involvat membrana libellum. *Plin. l. 35. c. 10. de Parrhaſio.* Alia multa graphidis veſtigia exſtant in tabulis, ac membranis ajus, eu quibus proficere dicuntur artifices. ¶ De tenuioribus ligni lamellis, frugum, & pomorum tunicis, &c. *Plin. l. 25. c. 23. de nuce ſugiande.* Bifidæ putaminum carinæ, nucleorumque alia quadripartita diſtinctio, lignea intercurſante membrana. *Id. l. 16. c. 14. de tilia.* Inter corticem ac lignum tenues tunicæ multiplici membrana. *Id. l. 15. c. 23. de teſtaceis.* Proxime corpori membrana in his, & in nucibus ſaporem, ni detrahatur, infeſtat. *& cap. 28.* Cruſta tegunt glandes, cum uvæ, corio & membrana Punica. *Id. lib. 29. c. 3.* Membrana putaminis ovi. *Id. l. 28. c. 7.* Milium, & panicum indefenſa membraniu continentur. *Id. l. 19. c. 6. a med.* Tenuiſſimis membranis velntur allium. ¶ De qualibet ſuperficie, membranæ modo contegente, *Lucret. l. 4. v. 93.* tenuis ſummi membrana coloris Cum jacitur, &c.

MEMBRANACĔUS, & cius, a, um, *membranoſe,* ὑμενώδης, membrana conſtans. *Plin. l. 10. c. 62.* Veſpertilio, cui membranaceæ piunæ uni. Vetus lap. apud *Gruter. pag. 174. n. 7.* Iegavit pugillares membranacios operculis eboreis. ¶ Item membranæ ſimilis. *Plin. lib. 16. cap. 31.* Quibuſdam cortex membranaceus, ut viti, arundini.

MEMBRANĔUS, a, um, *di membrana,* membranaceus. *Ulpian. Dig. lib. 32. leg. 52.* Codices membranei, vel chartacei; vel aborei. *In lemmate epigram. 7. l. 14. Martial.* Pugillares membranei.

MEMBRANŬLA, æ, f. *membranuzza,* parva membrana. *Celſ. lib. 8. c. 4. ante med.* Ne quid ex ipſa membranula, quæ ſub cuta calvariam cingit, ſuper os relinquatur. *perioſteo. & lib. 7. c. 7. ſect. 23. extr.* Membranula oculi. *Id. ibid. c. 2. & 14.* membranulas dixit, quas nunc Anatomici *nerves* appellant, ſcil. ductus ſpiritum. ¶ De ſcriptoriis, & librariis *Scævola Dig. lib. 32. leg. penult.* Quæ membranulis mea manu ſcriptis continebuntur. *Cic. 4. ad Attic. ep. 4.* Libmriolis imperes, ut ſumant membranulam, ex qua indices fiant. *h. e.* pergamenam, in qua librorum tituli inſcribantur, & esterios pittacii modo affigantur. ¶ *Membranulum,* i, n. *Apul. lib. 6. Metam.* Hirudinis tenue membranulum circumedidit.

MEMBRATIM, *n membra n membro, parte per parte,* μελιδόν, per membra ſingula, ſingillatim, per partes. *Lucret. l. 3. v. 527.* ſæpe hominem paulatim cernimus ire, Et membratim vitalem deperdere ſenſum. *Plin. interp. l. 12. & lib. 25. c. 11.* Animalium naturæ generatim membratimque ita ſe habeut. *in generale, e in particolare. & l. 26. c. 11.* Nunc peractis malis, quæ membratim ſentiuntur, dicemus de his, quæ totis corporibus graſſantur. *in ciaſcun membro. & lib. 9. c. 15.* Thynni membratim cæſi, cervice & abdomine commendantur. *in pezzi. & lib. 28. c. 7.* Diviſi membratim abortus. *Cic. in Partit. c. 35. n med.* Narratio accuſatoris erit quaſi membratim geſti negotii ſuſpicioſa ſermtio. *Vorr. l. 1. R. R. c. 22.* Membratim exumerare. *h. e.* ſingillatim. *Cic. in Orat. c. 63. & 67.* Inciſe membratimque dicere. *h. e.* per membra periodi. *Quintil. l. 9. cap. 4. poſt med.* Ubicumque neritee erit, & inflanter pugnaciterque dicendum, membratim cæſimque dicemus.

MEMBRATŪRA, æ, f. *corporatura,* membrorum conformatio. *Vitruv. l. 8. c. 5.* Anime advertantur, quæ membratura ſint, qui circa eos fontes habitant, homines.

MEMBROR, aris, dep. 1. ἐκμέλομαι, per membra formor. *Cenſorin. de die nmeli, c. 11.* Quinque & trigiata diebus infans membratur.

MEMBROSUS, a, um, *membruto,* magnis membris inſtructur. *Aull. Prisp. in praem.*

MEMBRUM, i, n. *membro, parte,* μέλος, μῶλος, pare corporis animalis, ut pes, manus, caput, aures, naſur, &c. *Cic. 3. de Fin. c. 5. a med.* Jam membrorum, ideſt partium corporis, alia videntur propter eorum uſum a natura eſſe donata, ut manur, crura, pedes, &c. alia quaſi ad quendam ornatum, ut cauda pavoni, plumæ verſicolores columbis, virls mammæ, atque barbe. *Terenn. Adelph. 4. 4. 3.* Membra metu debilia ſunt: animus timore inhibupit. *Plaut. Amph. 5. 1. 66.* Mihi horror miſero membra pereipit dictis tuis. *Virg. 4. Georg. v. 438.* defeſſa membra componere *corsacrſi, adagiorſi. & lib. 6. Æn. v. 642.* in graminels cuncent membra palæſtris. *Horat. l. 2. ſat. 2. v. 82.* dare membra ſopori. *Suetan. in Veſpaſ. cap. 20.* Statura fuit quadrate, compactis, firmiſque membris. *Horat. l. 2. ſat. ult. v. 86.* Mezonomo purri magno diſcerpta ferentes Membra gruis. *Ovid. 15. Mrtam. v. 383.* Melliferarum apium ſine membris corpora naſci. *fenza diſtinzione de membra.* ¶ Differunt membra ab urtubus, qui proprie commiſſuram nexumque membrorum ſignificent: vel ſunt oſſa cum nervis: membra vero carnes, quibus artus contenguntur. *Plaut. Men. 5. 2. 102.* Ut ego hujus membra, atque oſſa, atque artus commituam illo ſcipione. *Virg. 5. Æn. v. 422.* Et magnos membrorum artus. Promiſcue tamen aliquando uſurpantur. *Ovid. 2. Amor. el. 7. v. 53.* Exanimes artus & membra trementin vidi. V. *Artus.* ¶ Differunt præterea ipſa uſu, quia *membro* transferuntur ad ſignificandas partes duorum, navis, &c. *artus* non item. *Cic. 3. ad Q. Fr. ep. 1. c. 2.* Nec habeta potcmt adjuncta cubicula, & ejuſmodi membra. *Plin. lib. 2. ep 27.* Adhæret dormitorium membrum, tranſitu interjacente, &c. *Ovid. 2. Triſt. el. 2. v. 22.* quaſſatæ ſolvere membra metis. *& lib 4. el. 10. v. 47.* Ponticus Hcioo, Baſſus quoque clerus Iambo, Dulcia convictus membra fucre mei. *Pallad. l. 1. tit. 35. ſub fin.* Tutius vinea membra. *h. e.* vites. *Anonym. l. 25. c. 7. (al. 27. a med.)* Vulgus omne, paulo ante confertum, per varia urbis membra diffuſum cvanuit. *per vary luoghi, e parti della Città. Suetan. in Aug. c. 48.* Reges facios non aliter univerſos, quam membra partesque imperii, curn habuit. *Colum. ſub fin. proem. l. 10.* Multa ſunt ejus quaſi membra, de quibus aliquid poſſumus affari. *le parti di quella trattate. Sic Cic. 1. de nat. Deor. c. 4. extr.* Omnes philoſophiæ partes, atque omnie membra tum facillima noſcuntue, cum &c. ¶ De parte orationis, ſeu periodi longiore. nam brevior *inciſum* dicitur: *Auſt. ad Herenn. l. 4. c. 19.* Membrum orationis appellatur res breviter abſoluta, fiac totius ſententiæ demonſtratiouem: quæ demo alin membro orationis excipitur. *Cic. in Orat. cap. 62. & 66.* Qua Graeci κώλωσιν, & κῶλα nominant, nos recte inciſa, & membra dicimur. *Id. 3. de Orat. c. 49. a med.* Sæpe carpenda membris minutioribus oratio eſt: quæ tamen ipſa membra ſunt numeris eincienda. ¶ *Ai' ἀντιπαρδοσεις membrum* ponitur in re tmpi. *Auſt. Prisp. carm. 69.*

MEMĬNENS, entis, *ricordnoſo,* particip. a *meminī*, exigui uſus. Liv. apud *Priſcian. l. 11. pag. 922. Pauſch.* Meminens *Varro* corde volutat. *Auſon. in Profeſſorib. 2. v. 4.* Vivis adhuc ævi, quod peiit, meminens. *Sidon. l. 1. ep. 10. ad fin.* Siſque oppido meminens, quod, &c. *Id. l. 4. ep. 12.* Naturæ meminens, & profeſſionis oblitus. Adde *epiſt. 3. ad fin. & lib. 6. epiſt. 3. & lib. 7. ep. 6.*

MEMĪNI, iſti, defect. 3. *ricordarſi, ménomai,* recordor, memoria teneo, in memoriam redeo, & ut zit *Sener. ep. 33. a med.* rem commiſſam memoria cuſtodio. Volunt eſſe ab obſoleto *memo*, quod a μιμνήσκω

Digitized by Google

pœna, geminatione primæ ſyllabæ. Pio præſenti, & imperfecto in omnibus modis habet præterita, quæ, at in *movi*, *odi*, *cœpi*, pro præſentibus ponuntur, & explicantur. *Cic. pro Mur. cap.* 20. Cui placet, obliviſcitur: cui dolet, meminit. *Id. pro leg. Manil. c.* 16. Memineris, & commemorare. *Phædr. in fin. l.* 4. Pulcre meminero. *Horat. l.* 2. *ſat.* 9. *v.* 68. Memini bene. ¶ Cum genitivo *Cic.* 5. *de Fin. c.* 1. *extr.* Vivorum meorum, nec tamen Epicuri licet obliviſci. *Id. Fam.* 13. *ep.* 75. Minus videbor meminiſſe conſtantiæ tuæ. ¶ Cum accuſativo *Id.* 4. *Acad. c.* 33. Omnia meminit Scyron Epicuri dogmata. *Id. in Somn. Scip. c.* 1. Cum omnia ejus non ſacta ſolum, ſed etiam dicta meminiſſet. *Id. pro Planc. c.* 33. Qui patriæ beneficia meminerunt. *Plaut. More.* 5. 4. 51. Suam quiſque homo rem meminit. *Virgil. Ecl.* 9. *v.* 45. Numeros memini, ſi verba tenerem. *Cic. Phil.* 5. *c.* 6. Cinnam memini, vidi Sullam. *Id. de Amic. c.* 2. *ad fin.* Memineram Paulum, videram Gabium. *Id.* 3. *de Orat.* 1. 50. Antipatrem ille Sidonius, quem tu probe meminiſti. Adde *Accium*, *Turpil. Varron.* & al. apud *Non. nom.* 8. 1. 9. ¶ Cum ablat. & præpoſit. *de*. *Plaut. Aſin.* 5. 2. 84. De palle memento, amabo. *Cic. Attic. lib.* 15. *ep* 27. *extr.* De Herode & Mettio meminero, & de omnibus, quæ te velle ſuſpicabor modo. *avvò memoria*. ¶ Cum aliis orationis partibus *Id. de Amic. c.* 2. Meminiſſi, quanta hominum eſſet admiratio. *Id.* 7. *Fam. ep.* 38. Memini, cum mihi deſipere videbare. *Phædr. l.* 5. *fab.* 7. *v.* 6. Ludis, non ſatis memini, quibus. *& lib.* 3. *fab.* 2. *in fin.* Memini, qui panem dederint. *Terent. Phorm.* 1. 4. 47. Meminiſtin', olim ut fuerit veſtre oretin? *Horat. epod.* 10. *v.* 3. Ut horridis utrumque verberet latus Auſter, memento, ſluctibus. ¶ In imperetivo *Plaut. Epid.* 5. 1. 52. Memento mihi ſuppetias ferre. *Id. Curcul.* 1. 3. 54. Facito, ut memineris. *Id. Stich.* 1. 2. 46. & *Terent. Heaut.* 3. 2. 39. Fac, memineris. *Plin. l.* 38. *c.* 25. *ante med.* Meminerint legentes. ¶ Cum infinito præſenti, etiamſi de re præterita ſermo ſit, *Cic. Fam.* 9. *ep.* 16. *ad fin.* & *Verr.* 6. *c.* 22. Memini, te mihi Phameæ comam verrere. *mi recorda, ebo tu me exercontavi*. *& pro Deiot.* 1. 14. Memini, iiſdem ſem verbis ad me te ſcribere. *Id. Fam.* 3. *ep.* 8. Noo meminiſſe, ullum tempus laudandi, aut locum dari. *b. c.* datum eſſe. *Terent. Andr.* 2. 5. 17. Ego illam vidi virginem: ſumma bona memini videre. *Virg. Ecl.* 9. *v.* 52. ſæpe ego longos Cantando puerum memini me condere ſoles. Adde *Plaut. Epid.* 4. 2. 13. Cum infinito præteriti, *Cic. Fam.* 13. *epiſt.* 72. Peto, ut memineris, te omnia mihi cumulate recepiſſe. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 42. Meminiſtis, me ita diſtribuiſſe initio cauſam, &c. *Virg* 4. *Georg. v.* 125. memini . . . . Corycium vidiſſe ſenem. ¶ Significat etiam mentionem facere, commemorare, *ſer mencione*. melonymia. *Cic. Phil.* 2. *c.* 36. Meminiſti ipſe de caſulibus: ſcis, de immunitate quid dixerim. *Quintil. l.* 11. *c.* 2. Neque omnino hujus *rei* meminit uſquam poeta ipſe. Adde *Plin. l.* 1. *ep.* 5. *a med.* ¶ *Meminiſſe* ſubſtantivi modo da ipſa memoria. *Lucret. l.* 4. *v.* 766. Præterea meminiſſe jacet, languetque ſopore. ¶ Transfertur ad res inanimas. *Lucret. l.* 4. *v.* 252. Nam neque, uti veſtem, poſſunt trenſire, neque ante Scindi, quam meminit levor præſtare ſalutem.

MEMMIADES, æ, m. patronymicum a Memmio. *Lucret. l.* 2. *v.* 26. h. e. ipſe Memmius, ut *Scipiades* Scipio.

MEMMIANUS, a, um, ad Memmium aliquem pertinens (quod eſt nomen Romani civis.) *Cic. Attic. lib.* 5. *epiſt.* 2. Memmiane prædia.

MEMMIUS. Memmia lex. V. *Remmius*.

MEMNON, onis, m. Μέμνων, Tithoni & Auroræ filius, qui Trojanis ex Oriente ferens auxilia, & fortiter pugnans, ab Achille, vel a Theſſalis per inſidias, ut alii ajunt, occiſus eſt. *Virg.* 1. *Æn. v.* 493. & nigri Memnonis arma. ¶ Cum in rogo cremaretur, prædicbus Auroræ in avem mutatus eſſe dicitur, & ex eque cineribus multæ aliæ aves evolaſſe, quas *Memnonias* vocarunt, ſive *Memnonidas*. Has ferunt ſingulis annis ex Æthiopia Ilium advolare, & conſigere ad Memnonis ſepulcrum, hoc idem quinto quoque anno in Æthiopia circa Memnonis regiam facere. Nimirum creditum vulgo, aves ma primum viſas, poſtquem Memnon interiit, quemadmodum & fingunt, Diomedis aves demum conſpectas poſt ejus mortem, quia tum ſocii Diomedis in eas ſint converſi: item Meleagrides volunt originem habuiſſe poſt Meleagri exceſſum, mulieribus in has aves converſis, quæ Meleagrum lugerent. *Ovid.* 13. *Metam. v.* 600. *Plin. l.* 10. 1. 26. ¶ Memnonis ſtatuæ apud Ægyptios magica arte ita facta fuit, ut lyra, quem tenebat, certis horis ſonum ederet. Hinc *Juvenal. ſat.* 15. *v.* 5. Dimidio magicæ reſonant ubi Memnone chordæ. ¶ Legitur & *Memnon*.

MEMNONIDES, & Memnonides, idum, f. aves Memnonia, de quibus V. in voce præced. *Plin. l.* 10. *cap.* 26. & *Ovid.* 13. *Metam. v.* 619.

MEMNONIUS, & Memnonius, a, um, ad Memnonem pertinens, *Ovid.* 3. *in Pont. ep.* 3. *v.* 96. Memnonio cygnos eſſe colora putem. *b. c.* nigro. Memnon enim niger fuit. ſcil. ex Æthiopia, unda Aurora Græcis Latiniſque Poetis incipere creditur. *Lucan. l.* 3. *v.* 284. Memnoniis deducens agmina regnis Cyrus. *b. c.* Orientalibus, unde Memnon fuit. *Propert. l.* 1. *el.* 6. *v.* 4. Ulteriuſque domos vadere Memnonias. *b. c.* Auroræ, vel Orientis. *Solin.* 1. 40. (*al.* 53.) *a med.* Memnoniæ aves. V. *Memnon*.

MEMOR, ŏris, adject. *ricordevole*, *mariam*, qui meminit, animo retinens, non oblitus. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 13. *extr.* Se eorum facti memorem fore, pollicetur. *Nep. in Annib. c. penult.* Memor priſtinarum virtutum. *Id in Attic. c.* 26. officii. *Cic. in Brutc*, *cap.* 88. Memor & quæ eſſent dicta contra, quæque ipſe dixiſſet. *Id. Fam.* 23. *ep.* 25. & *Terent. Adelph.* 2. 2. 43. Memorem & gratum eſſe. *Id.* 2. *Agrar. c.* 8. Gratum ac memorem eſſa beneficii. *Plaut. ad Cic. Fam.* 10. *epiſt.* 24. Malo præſeos obſervantia, indulgentia, aſſiduitate memorem me tibi probare. *Virg. 6. Æn. v.* 664. Quique ſui memores alios fecere merendo. *Plin. l.* 25. *cap.* 3. *extr.* Memor Lucullum periſſe. *Quintil. l.* 11. *c.* 2. Memor, quo ordine quiſque diſcubuerat. *Valer. Flacc. l.* 4. *v.* 306 Nec, qua valle, memor, nec, quo ſe vertice ſiſtat. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 97. Vive memor, quam ſis ævi brevis. ¶ Trenslare *Liv. l.* 1. *c.* 32. Medium erat in Anco ingenium, & Numæ, & Romuli memor. *b. c.* particeps. meronymia. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 14. *v.* 48. Sit modo, non ſcii, dicere linguæ memor. *Tibull. l.* 3. *el.* 2. *v.* 25. Et noſtri memores lacrymæ fundantur eodem. *Lucret. l.* 2. *v.* 582. memori mandetum mente tenere. *Ovid. Heroid. ep.* 13. *v.* 66. Signarum memori pectore nomen habe. *& ep.* 20. *verſ.* 98. Et vocem memori coodidit aura tuam. *Id.* 4. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 7. Carmina non data ſunt memori remeſtantia curam. *& lib.* 1. *ep.* 4. *in fin.* Turaque dis memori debita ferre manu. *Virg.* 1. *Æn. v.* 8. & *Ovid. Heroid. ep.* 21. *v.* 9. Memor ire. *Liv. l.* 1. 1. 28. *extr.* Suppliciam quaſi parum memoris rerum humanarum. *Ovid. l.* 3. *Triſt. el.* 12. *v.* 43. mamori rumorem voce referre. ¶ De eo, qui memoriæ facultate poller, *che ha buona memoria*. *Cic.* 3. *de Orat.* 1. 50. Tantumque hominis ingenioſi ac memoris valait exercitatio, ut, &c. ¶ Tribuitur & rebus inanimis. *Horat. l.* 3. *od.* 14. *v.* 18. Et cadum Marſi memorem duelli. *b. c.* qui bello Marſico reſtoſtus fuit, atque adeo ejus meminiſſe poreſt. ¶ De iis, quæ in memoriam nos reducunt alicujus rei, ſeu quæ cujuſpiam rei memoriam ſervant, *Horat. l.* 2. *od.* 13. *v.* 22. puer furens Impreſſit memorem dente labris notam. *Id. in ſ. od.* 11. *l.* 3. noſtri memorem ſepulero Scalpa quarillum. *Valer. Flacc. l.* 4. *v.* 314. ſic & memori ſoſcere ſepulcro. *Ovid. 4. Metam. v.* 190. Exigit indicii memorem Cytherea pœnam. *& lib.* 8. *v.* 744. Tabellæ memores. *Id.* 2. *ex Pont. ep.* 7. *v.* 33. perferre aliquid memori verſu. ¶ In multis votivis lapidibus, qui in fine vocis *Minerva* indicantur, *memor* epitheton Minervæ eſt. ¶ *Hic*, *& hæc memoria*, & *hoc memore* ab antiquis proferebatur: in quo teſtis eſt *Caper*, antiquitatis doctiſſimus inquiſitor, inquit *Priſcian. l.* 7. *pag.* 772. *Putſch. Id. Priſcian. l.* 6. *pag.* 699. teſtatur habuiſſe comparativum *memorior*. ¶ In genit. plur. *Virg.* 12. *Æn. verſ.* 533. hunc crebro ſupet ungula pulſu Incita, nec domini memorum prioculcet equorum.

MEMORABILIS, le, *memorabile*, ἀξιομνημόνευτος, λόγιμος, memorati dignus, memorandus, commemorabilis. *Cic. Phil.* 13. *cap.* 19. Cujus memorabilis ac divina virtus lucem affert reipublicæ. *Id. ad Brut. ep.* 7. *ex recentioris.* Res a te geſta memorabilis, & pæne cæleſtis. *Id. de Amic. cap.* 1. Maxima memorabilis Lælii & Scipionis familiaritas. *Salluſt. in Jug. c.* 81. Egregium atque memorabile ſocinus. *Terent. Heaut.* 2. 3. 73. Facinus magnum & memorabile. *Ovid.* 4. *Metam. v.* 416. Tum vero totis Bacchi memorsbila Thebie Nemen erat. *Liv. l.* 38. 1. 53. Vir memorabilis, bellicis tamen magis, quam pacis artibus: memorabilior prima pers vitæ, quam poſtreme fuit. *Colum. l.* 1. *c.* 2. Multos memorabiles auctores compert petfuaſum habere, &c. *Plin. l.* 9. *c.* 60. Multa memorabilius dixerim id, cujus, &c. ¶ Eſt etiam ſimpliciter dici dignus, vel qui dici poteſt, *da dirſi*. *Plaut. Curcul.* 1. 1. 8. Iſtuc quidem nec bellum eſt, nec memorabile. *Terent. Andr.* 4. 1. 1. Hoccine credibile eſt, aut memorabile, tanta vecordia innata cuiquam, ut ſiet, &c?

MEMORACULUM, i, n. memoria, monumentum. *Apul. in Apol.* Divi, me ſanctiſſime tot ſacrorum ſigna, & memoracala cuſtodire.

MEMORALIS, le, memoriæ inſerviens. *Arnob. l.* 6. *pag.* 196. Memorelia ut indicant ſcripta. Et *memoralia* abſolute, *memoriæ*: *Paul. Dig. lib. alt. ex. penule. leg.* 144. Maſſurius ſcribit libro memoralium, pellicem, &c. Utroque loco al. leg. *memorialis*, rectius. Sic *Gell. cap. ult. l.* 4. Refert Sabinus Maſſurius in memoriali ſeptimo. *& lib.* 5. *cap.* 5. Maſſurius in undecimo librorum memorialī. Adde *lib.* 6. 1. 7.

MEMORANDUS, a, um, *da dirſi*, memoreri dignus. *Virg.* 4. *Georg. v.* 283. Prætereo, atque aliis poſt me memorands relinquo. *Ovid.* 13. *Metam. v.* 13. Nec memoranda tamen vobis mea facta, Pelaſgi, Eſſe reor. vidiſtis enim. ¶ Item memorabilis, memoria & laude dignus, celebrandus, *memorande*, *memorabile*. *Plaut. Epid.* 3. 3. 52. Pugnæ memorandæ meæ. *Flor. l.* 2. *c.* 8. Thermopylæ, locus Lacenum cæde memorandus. *Id. lib.* 4. *cap.* 2. *ante med.* Memorandum poſteris exirum dedit. *Virg.* 4. *Georg. verſ.* 283. Arcadii memoranda inventa magiſtri. *& lib.* 10. *Æn. v.* 793. nec te, juvenis memorande, filebo.

MEMORATIO, onis, f. *commemoraxione*. *Corn. Gal.* (ſeu quicumque alius auctor eſt) *elog.* 2. *in fin.* Dure fatis miſaris memoratio priſca bonorum.

MEMORATOR, oris, m. qui memoret. *Propert. lib.* 3. *el.* 2. *v.* 33. Nec non illa tui caſus memorator Hometus.

MEMORATRIX, icis, f. quæ memorat. *Valer. Flacc. lib.* 6. *v.* 142. Foc memoratrix tibie pugnæ.

MEMORATUS, a, um, m. memoratio. *Plaut. Bacch.* 1. 2. 28. Iſtæc lepida ſunt memoratui. *Id. Ciſtell.* 2. 1. 15. Eſt ne hoc miſerum memoretu! *Plin. lib.* 3. *cap.* 10. Flumto memoratu dignum. *Tacit.* 4. *Ann.* 1. 32. Parva, & levie memoretu. *Id.* 2. *Hiſt. c.* 73. Via credibile memorata eſt.

MEMORATUS, a, um, *vicordato*, *raccontato*, narratus, in memoriam narrando revocatus. *Plaut. Mil.* 3. 3. 39. Quid iſtis nunc memoratis opus eſt, quæ commeminere? *Tacit. in Agric. c.* 10. Britanniæ populi multis ſcriptoribus memorati. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 117. vocabula rerum, Quæ priſcis memorata Catonibus, atque Cethegis.

thegis. *uſurpati, adoperati.* ¶ Item *celebre, memorabile*, memoria celebeatus, memorabilis. *Gell. l.* 10. *c.* 18. Artemiſiæ ſepulcrum illud memoratiſſimum. *Id. c. ult. l.* 15. Memoratiſſima illa imago Ialyſi. *Id. l.* 10. *c.* 8. Memoratiſſimus liber.

MEMORE, adverb. memoriter. *Pompon.* apud *Non. c.* 11. *n.* 42. & apud *Priſcian. l.* 15. *pag.* 1014. *Putſch.* Cum illa memore meminiſti.

MEMORIA, æ, ſ. *memoria, recordatio, commembratio, ratio*, facultas meotis, qua res apprehendimus, & retinemus: item ipſa recordatio, quæ vi ejus facultatis fit. *Cic. in Bruto, c.* 2. *rectr.* Quorum memoria & recordatio jucunda ſane fuit. *Quintil. l.* 11, *c.* 2. Tardior, aut ſiemior memoria. *Id. l.* 1. *c.* 1. tenaciſſima. *Senec. epiſt.* 74. ſegnis ac lenta. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 4. bona, *Petron. in fragm. Tragur. c.* 4. *Burm. a med.* mala. *Cic. 1. de Inveut. c.* 7. Memoria eſt firma animi rerum ac verborum ad inventionem perceptio. *Quintil. l.* 1. *c.* 3. (*al.* 4.) Memoriæ duplex virtus, facile percipere, & fideliter continere. *Cic.* 2. *de Inveut. c.* 53. Memoria eſt, per quam animus repetit illa, quæ fuerunt. *Id.* 1. *de Orat. c.* 5. Quid dicam da theſaum rerum omnium, memoria, quæ niſi cuſtos inventis cogitatiſque rebus & verbis adhibeatur, &c. *Struc. ſub init. præfat. l.* 1. *controverſ.* Memoria, res ex omnibus partibus animi delicata & ſingulis. *Cic. in Bruto, c.* 88. Hortenſius memoria tanta fuit, ut quæ ſecum commentatus eſſet, ea fine ſcripto verbis eiſdem redderet, quibus cogitaviſſet. *Id.* 1. *de Orat. c.* 18. Hoc in memoria mea penitus infedit. *Id.* 5. *de Fin. c.* 1. Hæc res affert mihi memoriam Platonis. *mi fa ſouvenire.* & *Quintil. l.* 11. *c.* 2. *ante med.* Reponere excidentes in memoriam. *Cic. de Senect. cap.* 7. Nec ſepulcre legens vereor, quod ajunt, ne memoriam perdam. his enim ipſis legendis redeo in memoriam mortuorum. *torno a ricordarmi, ricchiamo alla memoria.* & *cap.* 12. *ad fin.* Exercendæ memoriæ gratia, quid quoque die egerim, commemorn veſperi. *& lib.* 1. *Fam. ep.* 9. *ante med.* Quid ſibi is da me recepiſſet, in memoriam redegit. *gli riduſſe alla memoria, gli ricordò, gli ſi ſouvenne.* & *lib.* 1. *de Invent. c.* 52. in memoriam reducere. *Juſtin. l.* 12. *c.* 5. revocare. *Cic. l.* 1. *de Divin. c.* 71. Memoria complecti aliquid. *mettorſi a memoria.* & *lib.* 1. *de Orat. c.* 34. comprehendere. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *a med.* continere. *Cic. de Senect. c.* 4. *ſub fin.* tenere. *& lib.* 2. *de Orat. c.* 1. Tenere vivam alicujus memoriam. *Quintil. lib.* 1. *c.* 8. (*al.* 14.) *a med.* Memoriam agitare. *b. a.* exercere. *Cic. in Bruto, c.* 93. *a med.* Retinere memoriam rerum Romanarum. *& pro Dejot. c.* 7. æpetere temporis. *riandare.* & *lib.* 5. *Fam. epiſt.* 16. Memoria repetere eventus aliorum. *Id.* 1. *de Orat. c.* 18. Percipere animo, & memoria euſſodire. *Id. pro Quinct. c.* 6. Memoriæ mandare. *Id.* 4. *Fam. ep.* 13. *extr.* Conſervare memoriam beneficiorum. *Auſt. ad Herenn. l.* 3. *c.* 16. *ſub fin.* habere. *Terent. Andr.* 1. 1. 13. Habera in memoria. *Cic. pro Sull. c.* 13. Hoc eſt mihi in memoria. *& cap.* 6. Deponere aliquid ex memoria. *Id. Phil. l. c. ult.* Abjicere memoriam rei cujuſpiam. *Id. pro Cal. c.* 20. deponere. *Id. Phil.* 1. *c.* 6. delere. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Si memoria feſellerit. *eradiſſe.* & *Plin. l.* 10. *c.* 42. Niſi ſubinde eadem audiant, memoria falluetur. *Colum. l.* 7. *c.* 9. *ad fin.* Defici memoria. *mancar di memoria.* & *Cic.* 13. *Phil. c.* 5. Sunt alii ſortaſſe, ſed mea memoria dilabuntur. *Colum. l.* 12. *c.* 50. *ante med.* Et ſiqua ſunt alia, quæ nunc memoriam meam refugiunt. *Lev. l.* 9. *cap.* 44. Memoria fugit in Annalibus digerendis. *Quintil. l.* 4. *c.* 5. Hoc fugit memoriam meam. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 2. Ubi me fugiet memoria, ibi tu facito ut ſubveuias. *Cic. Attic.* 12. *epiſt.* 1. Vacillare memoria. *& lib.* 13. *epiſt.* 31. *ad fin.* Ut mea memoria eſt. *per quanto mi ricordo.* & *Catil.* 3. *cap.* 6. Et quoniam nondum eſt perſcriptum ſenatuſconſultum, ex memoria vobis, quid ſenatus cenſuerit, exponam. *a memoria, a mente.* ¶ Paſſive *Cic.* 5. *de Fin. c.* 1. Loca, in quibus memoria dignos viros accepimus multum eſſe verſatos. ¶ In plurali num. *Plaut. Trucul.* 2. 2. 10. Nos divitem eum meminimus, atque iſte pauperes nos: verterunt ſa ſe memoriæ. ¶ Singuleris memoriæ exempla habes apud *Senec. ſub init. præfat. l.* 1. *controverſiar. Auguſtin. l.* 4. *de anim. c.* 7. & *Muret. l.* 3. *variar. lection. c.* 1. ¶ Sæpe refertur ad tempus, & ad res præteritas, quarum memoria manet. *Cic. pro Arch. cap.* 1. Puerilis memoriam recordari ultimam. *Id. pro Balb. cap.* 22. Multi ſuperiori memoria ſe in alias civitates contulerunt. *nell' età paſſata.* & 3. *Offic. c.* 2. Cratippus princeps hujus memoriæ philoſophorum. *di queſta età.* & *pro Rabir. perduell. c.* 9. Cauſam ſuſcepiſti antiquiorem mamoria tua. *di quello che tu poſſa ricordarti.* & *pro Font. c.* 7. Quod perſæpe & noſtra, & patrum memoria accidit. *Id. pro leg. Manil. c.* 18. Uſque ad noſtram memoriam. *fino a noſtri dì.* & *in Verr. c.* 14. Quod in omni memoria eſt omnino inauditum. *in ogni tempo.* & *de Harusp. reſp. c.* 27. Quod ſacrificium nemo ante P. Clodium omni memoria violavit. *Id.* 1. *de Orat. c.* 4. *in fin.* Ea omni memoria ætatum, temporum, civitatum. *Id. poſt redit. in Sen. c.* 3. Pompejus omnium gentium, omnium ſæculorum, omnis memoriæ facile princeps. *Id.* 1. *Catil. c.* 7. Hoc poſt hominum memoriam contigit nemini. *a di de' noſtri dopo che il mondo è mondo.* ¶ Pro vetuſtata, vel diuturnitate temporis, *Pacuv.* apud *Non. c.* 2. n. 371. Per noſtram egregiam uſuminiarem, quam memoria dejogat. ¶ Item ad tempus futurum, cum poſteritatis memoriæ conſulitur litteris, hiſtoria, monumentis, & hujuſmodi. *Cic.* 8. *Fam. ep.* 3. Aliquid exſtare, quod noſtræ amicitiæ memoriam poſteris prodat. *Id.* 3. *de Orat. cap.* 4. Memoriæ prodera ſermonem alicujus. *Liv. l.* 5. *cap.* 21. *ſub fin.* Converentem ſe intee hanc veneratioem, teaditue memoriæ, prolapſum cecidiſſe. *ſia ſcritto, ſi legge, ſi racconta. Vellej. l.* 2. *c.* 66. Vivit, vivetque per omnem ſæculorum memoriam. *Cic. in Bruto, c.* 3. *extr.* Liber, quo iſe omnium rerum memoriam breviter complexus eſt. *& cap.* 5. Veterum annalium memoriam comprehendere. *Nep. in Annib. c.* 8. De Magonis interitu duplex memoria eſt. namque alii naufragio, alii a ſarvis interfectum, ſcriptum reliquerunt. *Scævola Dig. lib.* 34. *tit.* 2. *leg.* 19. Dare, præſtare alicui quidpiam in memoriam alterius. ¶ De ipſis litteris, hiſtoriis, monumentis, *Gell. l.* 4. *c.* 6. In veteribus memoriis ſcriptum legimus. *& lib.* 10. *c.* 12. *ad fin.* Faeorinus memoriarum veterum exſequentiſſimus. *Sueton. in Claud. cap.* 1. *ſub fin.* Ejus vitæ memoriam proſa oratione compoſuit. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 827. *n.* 8. Servilius Troilus ſe civo comperavit memoriam ſibi, & ſuis, &c. *b. c.* ſepulcrum. (Adde aliam apud *Donium claſſ.* 10. *n.* 40.) *Auguſtin. de Civit. Dei, l. ult. c.* 8. *n.* 11. Epiſcopos Memoriam Martyris, populo præcedente atque ſequente, portabat. *& n.* 12. Per Memoriam ſupeadicti Martyris, quam Poſſidius illo adveait Epiſcopos. His locis *Auguſtin.* intelligit conditorium, ſeu loculum reliquiarum S. Martyris, *reliquiaria*: alibi Eccleſiam, ſacellum, Oramrium Martyri dicatum, ut *lib.* 20. *cont. Fauſt. Manich. c.* 21. In Memoriis Martyrum conſtituimus altaria. ¶ *Magiſter memoriæ, ufficio meliore*, fuit inter officia domus Auguſtæ. Hic præerat illis, quibus perſcribebantur quæcumque memorsa digna erant in imperil adminiſtratione: & commentarii de his rebus conficiebantue, quos proiode *memoriam* vocabant, & *ſacram memoriam.* Dictabat itaque adnotationes omnes, & emittebat, & referebat reſponſa Principis ad libellos ſupplices, ut eſt in *Notitia Imperii.* Eius mentio fit in *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 18. *n.* 2. Qui vero ei inſerviebant, dicebantue *a memoria. Inſcript.* apud *Reinef. claſſ.* 6. n. 13. Aurelio Symphoro Aug. Lib. Officiali exteri a memoria, & a diplomatibus. *Spartian. in Peſcenn. Nigro, c.* 7. Cum unus ad memoriam, alter ad libellos pacuiſſet, ſtatim præfecti facti ſunt. *Lamprid. in Alex. Sev. c.* 31. Poſt meridianas horas ſubſcriptioni, & lectioni epiſtolarum ſemper dedit operam, ita ut ab apiſtolis, & libellis, & a memoria ſempee aſſiſteret. *Salmaſ.* putat hoc loco de ipſis memoriæ magiſtris ſarmonem eſſe. Huc pertinet alius Lapis apud *Muratur. pag.* 890. *n.* 11. ubi habetur *a memoria & cubicalo Aug.* Et alius *in Append. Tom.* 4 *cinſd. pag.* 3. *n.* 3. ubi: Officialis vetus a memoria, & a diplomatibus.

MEMORIALIS, le, ad memoriam ſirmandam inſerviens. *Sueton. in Caſ. c.* 56. *a med.* Epiſtolæ quoqua ejus ad Seoatum aaſtant, quas primum videtue ad paginas, & formum memorialis libelli conavertiſſe. ¶ *Memoriales libros*, & *libros memorialium* inſcripſit *Maſſur. Sabinus* quos de jure civili coofecit, in quibus paucis verbis plura memoriæ cauſa compleaus eſt. V. *Memorialis.* ¶ *Memoriales* etiam dicti ſunt, quos in dictione præced. *a memoria* vocatos fuiſſe diximus: itemque in aliis ſcriotis inſtrumentes epiſtolarum, libellorum, facraturaque diſpoſitionum, ut *Imp. Conſtantius* dicit *lib.* 12. *Cod. tit.* 19. *leg.* 2.

MEMORIOLA, æ, ſ. *memoriuncula*, diminutivum, *Cic. Attic. lib.* 12. *ep.* 1. *Υπομνημάτιον*, memoriola facillare. ¶ Item parvum ſepulcrum. *Inſcripe.* apud *Fabrett. c.* 2. *n.* 155. Aurel. Filocurius feeit ſibi, & Ulpiæ Eutropiæ conjugi memoriolam cum hortulo, &c. Adde aliam apud *Muratar. pag.* 994. *n.* 7.

MEMORIOSUS, a, um, *virordevole, memore*, qui memoria valet. Agnoſcitur a *Feſto*, tanquam Latinum. Sic enim habet: Memoeioſus memorioſus, & memoriolim, & memoriniſſime pacit. Etiam *Carm. Fronto de differ. voc. pag.* 2194. *Putſch.* memoriolus, & memorioſe, habet.

MEMORITER, *a memoria, a mente, μνημονικῶς, dirò a memoria, dirò a memoria*, ex memoria. *Cic. in Verr. o.* 4. Tum memoritee reſpondeto ad ea, quæ da te ipſo rogaro. *Id.* 1. *de Orat. c.* 19. Memorites pronuncisre multa ex oeationibus Demoſthenis. *Id.* 4. *Acad. c.* 19. Orationem memoritee habere. *Plin. l.* 6. *ep.* 33. *in f.* Memoritee tenere. ¶ *Memoriter meminiſſe*, dicit *Plaut. Capt.* 2. 2. 53. & *Ampb.* 1. 1. 161. ¶ *Memoriter cognoſcere* apud *Terent. Eun.* 5. 3. 6. eſt in memoriam redeundo quippiam agnoſcere. ¶ *Memoriter vocare* apud *Plaut. Aſin.* 3. 2. 38. eſt nullo moneate nomen alicujus meminiſſe, & per illud ipſum vocare. Sic *Sueton. in Ner. c.* 10. Memoriter ſalutare.

MEMORO, as, avi, atum, a. 1. *for menzione, raccontare, dire, ricordare*, commemoro, narro, dico. *Salluſt. in Catil.* 2. 5. Quæ utraque his actibus auaecat, quas ſupra memomvi. *Plaut. Pœn.* 5. 2. 103. Memora dum mihi, ſi ſunt cognati mihi. *Id. Trin.* 4. 2. 41. Nomen tuum memora mihi. *Id. Trucul.* 1. 2. 65. Quem infeſtum ac odioſum ſibi eſſe, memorabat. *Id. Aulul.* 3. 5. 50. Memoeace mores mulieram. *Id. Amph.* 5. 2. 63. Mim memoeas! *lo gran coſe, che tu dici!* *Cic. Verr.* 3. *c.* 47. In plebem vero Romanam uteam ſuperbiam prius memorem, an crudelitatem? *Leo XII. Tab.* apud *Cic.* 2. *de Legio. c.* 24. *ſub fin.* Honoratorum virorum laudes in concione memorentue. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 5. Hereclius, cognomento qui *τενθικὸς* perhibetue, quia de natura nimis ubicure memoravit. *b. c. differuit. Salluſt. in Catil. c.* 7. Sed civitas, incredibile memoratu eſt, quantum brevi creverit. ¶ Significat etiam memoriæ mandare, inquit *Feſt.*

MEMPHIDIUS, a, um, ad Memphim, ſeu Ægyptum pertinens. *In catalect. vet. Poetar. l.* 2. *pag.* 41. 245. *de Novembri.* Devotuſque faſis incola Memphidiis.

MEMPHIS, is, & idos, f. urbs olim clara Ægypti, ad Nilum fluvium, quam *Plin.* arcem eorum regum vocat, *l.* 5. *c.* 9. nunc excifa: cujus loco io altera Nili ripa en adverſa Cairus excitata eſt. Celebris fuit pyramidibus, & ſepulcris regum, quorum adhuc exſtant veſtigia. *Id. l.* 2. *c.* 85. Herodoto ſi credimus, mare fuit ſupra Memphim uſque ad Æthiopum montes. *In catalect. loc. cit. in voce præced.* Memphidos antiquæ ſacre, deamque colit. *b. c.* Iſidem. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 13. *v.* 7. Iſi, Paræconium, genialiaque arva Canopi

nopi Quæ colit, & Memphin, palmiferamque Pharon. *Martial. de Spectac. epigr.* 2. Barbara Pyramidum ſilent ſpectacula Memphis. *Propert. l.* 2. *el.* 9. *v.* 34. Et noſtro totus, Memphi, cruenta malo. ¶ Veneri ſacram dicit *Horat. l.* 3. *od.* 26. *v.* 10. tum propter loci amœnitatem, tum propter incolarum luxum ex affluentia omnium rerum.

MEMPHITES, æ, m. Ægyptiacus, ex Memphi urbe. *Tibull. l.* 1. *el.* 8. *v.* 28. pubes Barbara Memphitem plangere docta bovem. *Plin. l.* 36. *c.* 7. Memphites lapis gemmantis naturæ. *& cap.* 12. Memphites nomos.

MEMPHITICUS, a, um, ad Memphim ſpectans, Ægyptior. *Ovid.* 2. *de art. am. v.* 77. Neu ſuge linigeræ Memphitica ſacra juvencæ. *Lucan. l.* 10. *v.* 5. Memphiticus exſtis.

MEMPHITIS, idis, ſ. Ægyptia, quæ pertinet ad Memphim. *Juvenal. ſat.* 15. *v.* 122. anne aliam terra Memphitide ficca Invidiam faceret nolenti ſurgere Nilo? *Ovid.* 3. *de art. am. v.* 393. Viſite turicremas vaccæ Memphitidos aras. *b. e.* Im. *Petron. in fragm.* apud *Terentian. Maur. pag.* 2438. *Puſch.* Memphitides puellæ. *Lucan. l.* 4. *v.* 136. Conſtritur bibula Memphitis cymba papyro. *Prudent. in Hamartig. v.* 463. Nonus fuit melius ſævum Memphitidis aulæ Imperium toleraſſe patres? *Is ſchiavitù d' Egitto.*

MENA, æ, ſ. Μήνη, filia Jovis, dea, quæ menſtruis huoribus præeſſe putabatur, ſcilicet luna, quæ Græce μήνη dicitur. *Auguſtin. l.* 7. *de Civit. Dei*, 2. 2. & *lib.* 4. *c.* 18.

MENÆCHMI, orum, m. Μαιναίχμοι, comœdia *Plauti*, in qua fratres pemini introducuntur ejuſdem nominis, qui indiſcreta ſimilitudine miras aſpicientium errores excitant. Videtur voa ipſe duci a μήνη, animus, vel animi vis, & αἰχμὴ, haſta, quaſi *Menæchmus* ſit animoſus, belliger. quemquam hæc notatio ad ipſam Fabulam mihi fecit.

MENALIPPE, es, f. Μενάλιππη, Antiopes Amazonum reginæ ſoror. Hæc ab Hercula capta fuit in bella, quod contra Amazones geſſit, quem cum Antiopæ reſtitueret, accepit pretium arma reginæ, & baltheum. Nam hæc ex eo bello ab Eurythio reportare juſſus fuerat. *Juſtin. l.* 2. *c.* 4. & *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 229.

MENANDER, & Menandros, dri, m. Μένανδρος, Poeta Comicus Athenienſis, Theophraſti diſcipulus, ſtrabo, mente acutus, amore in mulieres infanus. Scripſit fabulas pluſimas, & ſpiſſolam onam ad Ptolemæum regem, aliaque nonnulla ſoluta oratione. Tanti fuit in pretio, ut etiam invitatus ſit a regibus Ægypti, oblatis magnis honoribus, & divitiis. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 25. *v.* 17. Dum fallax ſervus, durus pater, improba lena Vivent, dum meretrix blanda, Menendros erit. *Id.* 2. *Triſt. v.* 369. Fabula jucundi nulla eſt ſine amore Menandri. *Propert. l.* 3. *el.* 20. *v.* 28. Librorumque tuos, docte Menandre, ſales. *Phædr. l.* 5. *fab.* 2. *v.* 9. Menander nobilis comœdiis. *Gell. l.* 2. *c.* 33. Poſtquam in manus Menandri venit. Adde *Manil. l.* 5. *v.* 465. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 1. *v.* 114. & *lib.* 3. *ſilv.* 5. *v.* 93. & *Quintil. l.* 10. *c.* 1. *circa med.* ubi eum laudat plurimum. ¶ *Menandrus* etiam, Latine poſitione, legitur apud *Velleſ. l.* 1. *c.* 16. ¶ *Terentius*, quod ſummo ſtudio *Menandrum* imitatus eſt, *dimidiatus Menander* dicitur a C. *Jul. Cæſare in quodam carm.* apud *Sueton. in vita Terent. in f. dimidiatus*, inquam, quia cum duæ præcipua eſſent in Menandro, verborum lenitas, & vis, alterum affecutus fuiſſe dicitur, alterum non item. ¶ Quod legitur in frontibus trium *Terentii* comœdiarum, Eun. Heaut. & Adelph. *Græca eſt Menandri*, aſt illud *Menandru* genitivus Græcæ poſitionis, τῆ Μενάνδρε.

MENANDREUS, a, um, ad Menandrum pertinens, Μενάνδρειος. *Propert. l.* 2. *el.* 5. *v.* 3. Turba Menandreæ ferrat nec Thaidos olim Tanta, in qua populus luſit Erichthonius. *b. e.* quæ a Menandro in ſeis Comœdiis multum celebrata fuit.

MENAPII, orum, m. populi extremæ Galliæ Belgicæ, ad Moſam & Rhenum fluv. Eburonibus, Morinis, & Batavis vicini: de quibus accuratius Geographi. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 4. & alibi. *Plin. l.* 4. *c.* 17. ¶ *Menapes* metri cauſa dicit *Martial. l.* 13. *epigr.* 54. eorumque pernas commemorat.

MENCEPS, mente captus. Agnoſcitur a *Priſciano l.* 5. *pag.* 668. *Puſch.*

MENDA, æ, ſ. *difectus*, *macchia*, *magagna*, idem quod mendum: ſed dicitur ſæpe de vitio & defectu corporis, & præſertim de eo, quod ſine morbo eſt, ut macula in cute, verruca, brachium aut crus alterum brevius, oculi aut oris diſtortio, turpis color, enormis ſtatura, & hujuſmodi alia, quæ *Ovid. l.* 2. *de ar. am. v.* 657. & *ſequentib. & lib.* 3. *v.* 263. enumerat. *Id. l. Amor. el.* 5. *v.* 18. In toto nuſquam corpore menda fuit. *& lib. l. de ſg. ſui. v.* 249. Nocte latent mendæ. *& lib.* 2. *v.* 653. Eximit ipſa dies omnes e corpore mendas. *& lib.* 3. *v.* 261. Raia tamen mendo facies caret: occule mendas, Quamque potes, vitium corporis abde tui. ¶ De mendo in libris, *errore*, *Sueton. in Aug. c.* 87. Ne quis mendam magis, quam conſuetudinem putet. *Gell. l.* 1. *c.* 7. Vidsbatur compluribus, in ſatremo verbo menda eſſe. *& lib.* 20. *c.* 6. *extr.* In plures libros mendæ iſtius indoles manavit.

MENDACILOQUUS, a, um, *bugiarde*, ψευδόλογος, qui loquitur mendacium. *Plaut. Trin.* 2. 2. 163. Nihil eſt profecto ſtultius, neque ſtultidius, neque mendaciloquius, neque ergutum magis. *Tertull. de ſpectac. adverſ. Pſych. c* 2. Mendaciloquorum doctrinæ.

MENDACIOLUM. V. *Mendaciunculum*.

MENDACITAS, atis, ſ. mendacium, vel mentiendi conſuetudo. *Tertullian. de præſcript. c.* 31.

MENDACITER, *bugiardamente*, *falſamente*, cum mendacio, falſo, ψεύδως. *Solin. c.* 1. *poſt med.* (*el. c.* 5.) Nihil de ſe antiquitus mendaciter prædicavit. *Arnob. l.* 5. *pag.* 166. Hiſtoria mendaciter compoſita. *Auguſtin. l.* 2. *de morib. Eccl. Carbol. c.* 17. Mendaciſſime dicere.

MENDACIUM, ii, n. μαζωνεία, *bugia*, ψεῦδος, falſitas dicti, orationis veritas. *Cic. pro Mur. c.* 30. Improbi hominis eſt, mendacio fallere. *Id. pro Cluent. c.* 26. *ſub fin.* Quæ eſſet totus ex fraude & mendacio factus. *Nep. in Attic. c.* 15. Mendacium neque dicebat, neque pati poterat. *Petron. in Satyr. c.* 82. Trepidationis mendacium prodere. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 21. Mendacii religione obſtrictus. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 261. Culpæ addere mendacia. *Plaut. Bacch.* 4. 9. 33. Dicere alicui mendacium de re aliqua. *Id. Mert.* 2. 2. 96. proloqui. *Id. Pſeud* 4. 2. 33. Mera mendacia fundere. *Id. Mil.* 4. 2. 20. Cave mendacium. *guardati da dir bugia. Plin. l.* 8. *c.* 21. Imprudens mendacium. *Quintil. l.* 5. *c.* 4. Alius patientia (*tormentorum*) facile mendacium facit, aliis infirmitas neceſſitatem. *fa dire. Ovid. 6. faſt. v.* 253. valeant mendacia vatum. *finzioni, fole.* ¶ Particula teſtamenti apud *Paul. Dig. lib.* 34. *tit.* 2. *leg.* 36. Titæ mea, cum quæ ſine mendacio vixi, &c. *b. e.* ſincere, ſine ſimulatione, & quæſtu. ¶ De rebus inanimis, *Plin. l.* 37. *c.* 8. *de talliade gemma.* Neque eſt imitabilior alia mendacii vitri. *Id. l.* 35. *c.* 6. *ſub fin.* Vitrea Appianum vocatur, & chryſocollam mentitur: ſeu parum multa ſint mendacia ejus. *b. e.* parum multi ſint colores, qui chryſocollam fallo imitentur. ¶ *Mentiri*, & *mendacium dicere* interdum ita differunt, ut *mentiri* dicatur, qui non ipſe fallitur, ſed alterum fallere conatur: *mendacium dicere*, qui ſe credit verum dicere, atque adeo ipſe fallitur. Hæc *Nigid.* apud *Gell. l.* & *cap.* 11. & *Non. c.* 5. *n.* 80. ubi addit: Vis bonus præſtare debet, ne mentiatur: prudens, ne mendacium dicat.

MENDACIUNCULUM, ii, n. *bugietta*, parvum mendacium. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 59. Quod tamen ſit mendaciunculis aſpergendum. Al. leg. *mendaciolis*.

MENDAX, acis, *mendace*, *bugiarde*, μενοχμηρός, qui mendacium dicit. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 71. Cum mendaci homini, ne verum quidem dicenti, credere ſoleamus. *Virg.* 2. *Æn. v.* 80. Vanus & mendax. *Cic.* 2. *Agrar. c* 35. Carthaginienſes fraudulenti & mendaces. *Horat. l.* 3. *od. ult. v.* 34. Mendacem eſſe in aliquem. *Plaut. Pœn.* 2. 2. 188. adverſum aliquem. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 12. alicui. *Perſ. ſat.* 5. *v.* 77. eſſe in re aliqua. *Horat. Epod.* 17. *v.* 38. Paratus capiare, ſeu poſcoſeris Cretum juvencæ, ſive mendaci lyra Vales foneri. *Id. l.* 2. *ep. c. v.* 112. Inveniet Parthis mendacior. *Plaut. Rud.* 3. 4. 48. Ni offerementas habebis plures in tergo tuo, quam ulla navis longa clavos, tum ego vero mendaciſſimus. ¶ Cum genitivo, *Id. Aſin.* 5. 2. 4. Neque divini, neque mi humani poſſitis quicquam accreduas, ſi hujus rei me eſſe mendacem inveneris. ¶ De rebus inanimis, *Horat. l.* 3. *od.* 2. *v.* 30. Non verberatæ grandine vineæ, Funduſque mendax. *b. e.* qui quos polliceri videbatur, fructus non dedit. (Adde *Petron. in Satyr. c.* 117.) *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 7. *v.* 38. Et ſpeculum mendax eſſe quereris tuum. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 62. Quid falſitius eſt, quam mentes mortalium falſis & mendacibus viſis concitare? *Propert. l.* 2. *el. ep. v.* 67. Mendaces ludunt ſtatuæ in amore ſecundo. *Tibull. l.* 3. *el.* 4. *v.* 12. Mendaci ſomno credere. *Senec. in Agam. v.* 558. Eſt humilis unda, ſcrepeis mendax vadis. ¶ Eſt etiam falſus, vanus, *vano*, *falſo. Horat. l.* 1. *ep.* 16. *v.* 39. Falſus honor juvat, & mendax infamia terret. *Ovid. 1. de ar. am. v.* 431. mendaci damno mœſtiſſima plorat. ¶ Item ſimulatus, fictus, *Tibull. l.* 3. *el.* 6. *v.* 35. Nec bene mendaci riſus componitur ore. *Ovid. Metam. 11. v.* 159. percuſſo mendacibus aere penne. *b. e.* non ſuis, ſed aſſumptis. loquitur enim de Jove in aquilam verſo. ¶ *Mendacem memorem eſſe oportet*, proverb. apud *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *poſt med.* quia ſolent excidere, quæ falſa ſunt.

MENDESIUS, a, um, ad Mendeſium pertinens: quod eſt oppidum Ægypti, ſitum in uno ex oſtiis Nili, quod & ipſum *Mendeſium*, vel *Mendeſicum* dicitur. *Plin. l.* 5. *c.* 9. & 10. Mendeſius nomos. *Ovid. Metam.* 5. *v.* 144. Occidit & Celadon Mendeſius, occidit Aſtreus. *Plin. l.* 13. *c.* 2. Mendeſium unguentum.

MENDICABULUM, ii, *mendicante*, *petocco*, qui mendicat, & oſtiatim victum quæritet. *Plaut. Aulul.* 4. 8. 2. Iſtos reges ceteros memorare nolo, hominum mendicabula. (Peccat hic *Non. c.* 2. *n.* 542. mendicationem interpretando.) *Apul. l.* 9. *Metam.* Cum crotalis & cymbalis circumforaneum mendicabulum procedat ad vitam. *Id. in Apolog. & in Florid. n.* 9. (*al. l.* 2. *ſub fin.*) vocat *mendicabula pallida* veteres Philoſophos Diogenem, Antiſthenem, & hujuſmodi, qui ut divitiarum ſe contemptores oſtenderent, pera & baculo omnem ſuam ſupellectilem definiebant.

MENDICABUNDUS, a, um, mendicaos. *Auguſtin. epiſt.* 140. Mendicabunda prece ſtipem rogare.

MENDICATIO, onis, ſ. *mendicazione*, ἐπαίτησις, actus mendicandi. *Senec. epiſt.* 101. *ad fin.* Fœda vitæ mendicatio.

MENDICATUS, a, um, *mendicato*, mendicando quæſitus. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 8. *v.* 13. Vilia qui quondam miſeris alimenta negarat, Nunc mendicato paſcitur ore cibo. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 277. Mendicatus panis.

MENDICE, adverb. *poveramente*, *mendicamente. Senec. epiſt.* 33. *circa med.* Non tam mendice rerum agam, ſed plena manu. *Tertull. de Pall. c.* 5. *ſub fin.* Ne mendicius patte comaret.

MENDICIMONIUM, ii, n. *mendicità*, πτωχεία, inopia. *Labet.* apud *Non. v.* 2. *n.* 555. & apud *Gell. l.* 16. *c.* 7.

MENDICITAS, etis, ſ. *mendicità*, πτωχεία, inopia. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 31. Hunc in ſumma mendicitate eſſe. *Id.* 5. *Fin. c.* 11. Cum & mendicitatem multi perpetiantur, ut vivant. *Petron. in Satyr. c.* 125. Paupertatem nova mendicitate revocare.

MENDICIUM. V. *Mendicum*.

MEN-

MENDICO, as, avi, atum, a. 1. & Mendicor, aris, atus ſum, dep. 1. *mendicare*, *pitoccare*, *ἀπαιτέω*, *πτωχεύω*, victum oſtiatim quærito. *Plaut. Capt.* 2. 2. 73. Mendicantem vivere. *Id. Cæp. fragm.* 13. Quando hiſtrionem cogie mendicariee. (Adde *in fragm.* apud *Non. c.* 2. *n.* 542.) *Juvenal. ſat.* 4. v. 117. Dignus, Aricinos qui mendicarat ad *aves*. *Id. ſat.* 6. v. 542. Arcanam Judæa tremens mendicat in aurem. ¶ Urbane *Plaut. Amph.* 4. 2. 12. Prodigum re fuiſſe oportet olire in adoleſcentia, quia ſenecta ætate a me mendicae malum. *Apul. in Apolog.* Animus avaritia egenus, ſempei aliquid, ante parm ut augeat, mendicabit. *b. e.* miſere anquiret.

MENDICULA, æ, f. veſtimenti genus, quale illud, quo Meddicus, Magiſtratue apud Oſcos, utebantur. *Plaut. Epid.* 2. 2. 39. Quid erat induta? an regillare induculam, an mendiculam? Dicta videtur a *Μενδίκη*, quaſi *mendicula*. Sed facetus Comicus jocum captavit in bis vocibus. Nem ad Regum, & mendicorum contrariam ſortem alludene, cum *regillam* nominaſſet, ſubjecit *mendiculam*.

MENDICULUS, i, m. diminut. a mendicus. *Cic. Catil.* 2. *c.* 3. Collectum ex ſenibus deſperatis, ex agreſti luxuria, ex ruſticis mendiculis. *Al. aliter leg.*

MENDICUM, i, *n.* al. mendicium, velum, quod in prora ponitur. *Feſt.*

MENDICUS, a, um, *povero*, *mendico*, *pitocco*, *πτωχός*, paupei, egenus, & victum oſtiatim quæritans. *Plaut. Bacch.* 3. 4. 16. Mendicum malim mendicando vincere, quam, &c. *Cic. pro Mur. c.* 29. Solos ſapientes eſſe, ſi diſtortiſſimi ſint, formoſos; ſi mendiciſſimi, divitee. *Apul. l.* 1. *Metam.* Habitu mendico ſemper incedit. *Martial. l.* 14. *epigr.* 81. Mendica prendia. ¶ Aliquando in malam partem ſumitur pro eo, qui fraudulenter ſtipem quæritat, *barbo*, *barbone*. *Terent. Andr.* 4. 5. 20. Clamirent rec ſycophantam, hereditatee perſequi, mendicum. ¶ Translate *Cic.* 3. *de Orat. c.* 24. Inſtrumentum autem hoc foreuſe, litigioſum, acre, tractum en vulgi opinionibus, exiguore ſane, atqus mendicum eſt.

MENDOSE, *ſcorrettamente*, *malamente*, *ἐξαμαρτανόντως*, cum mendie. *Cic. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 5. *extr.* Libri mendoſe & ſcribuntur, & veneunt. *Id. l. de Invent. c.* 7. *ad fin.* Ejus ars, quam edidit, mihi mendoſiſſime ſcripta videtur. ¶ Item male, perperam, *malamente*. *Perſ. ſat.* 5. v. 85. mendoſe colligie, inquit. *Lucret. l.* 4. v. 505. reddere mendoſe cauſas.

MENDOSUS, a, um, *ſcorretto*, *pien di errori*, *πλημμελὴς*, mendie plenus. *Plin. l.* 10. *ep.* 75. *ſub fin.* Exemplar teſtamenti, quamquam mendoſum, miſi tibi. *Gell. l.* 18. *c.* 9. Nihil mendoſum, ſed recte atque integre ſcriptum. ¶ Item qui menda ſcribendo facit. *Cic. 4. Verr. c.* 77. Cur ſervus ſocietatis, qui tabulas confecit, ſemper in Veeruttii nomine mendoſus eſſet. ¶ Item vitioſus, corruptus, depravatus, *diſettoſo*. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 19. *extr.* In quo & deeſſe aliquam partem, & ſuperare reendoſum eſt. *Id. in Brute*, *c.* 16. Hic laudationibue hiſtoria rerum noſtrarum eſt facta mendoſior. *i. e aliquanto guaſtata*. *Vitruv. l.* 4. *c.* 3. Mendoſæ, & inconvenientes ſymmetriæ. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 4. Non ego reendoſos auſim defendere moree. *Id.* 16. *Metam. v.* 399. Mendoſa & deterior facice. ¶ *Mendoſum* pro *mendoſe*, adverbii more, *Perſ. ſat.* 5. v. 106. Ne qua ſubarato mendoſum tinniat æreo. *duo sorrivo ſuono*.

MENDUM, i, *n. errore*, *ſcorrezione*, *πταῖσμα*, error, qui ſcribendo fit. *Cic. 4. Verr. c.* 42. *e med.* Quod mendum iſta litura correxit? *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 23. Librariorum menda tollere. ¶ Item vitium, *difetto*, *macchia*. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 261. Rara tamen mendo facies earet. ¶ Tranelate *Cic. Attic. l.* 14. *ep. ult. ſub fin.* Itaqus me Idue Martiæ non tam conſolantur, quam antea. magnum enim mendum continent.

MENECLIUS, a, um, ad Meneclem pertinens, quod eſt nomen proprium Rhetorie Alabandei. *Cic. de clar. Orat. c.* 95. Menechium illud ſtudium crebrarum ſententiarum.

MENELAEUS, a, um, ad Menelaum pertinens. *Propert. l.* 2. *el.* 12. *v.* 14. Cum Menelaen ſurgeret a thalamo.

MENELAUS, i, m. *Μενέλαος*, filius Atrei & Æropes (ut Homerus tradit) Pliſthenie veeu (ut Heſiodus) & frater Agamemnonie, rex Spartæ, qui Helenam Jovie & Ledæ filiam uxorem habuit. Hanc Paris Tenjanus cum abduxiſſet, bellum ei cum tota Græcia intulit, quo Troja everſa eſt. Eo confecto Helenare recepit, confenſaque navi poſt octavum errorie annum domum redit. *Ovid.* 13. *Metam. v.* 203. Vix tenuere manos (ſcie hoc Menelae) uefandae.

MENENIANUS, &

MENENIUS, a, um, ad Menenium pertinens, quod eſt nomen Civie R. De lege Menenia V. in *Attio*. *Liv. in fin. cap.* 52. *l.* 2. *Menenianum* judicium. ¶ *Menenia Tribus* ab aliquo ex Menenia gente, quæ primie reipublicæ temporibus valde floruit, denominata videtur, & uos eſſe ea antiquiaribus Ruſticis, quæ inirin conſtitutæ fuerunt. In veteribus recognumentie fere per *Men.* deſignatur, ut apud *Cicer. Fam.* 13. *ep.* 9. P. Rupilius P. filius Men. Adde Suſcriptionee plurimae apud *Gruter.* in quarum temen una *Menen.* legitur, *pag.* 409. *n.* 8. C. Firmio C. F. Menen. Ruſtno. ¶ Quod apud *Joſeph. antiquit. Judaicar. l.* 13. *c.* 17. legitur *καὶ τῶν μενίων ἀπὸ τῶν ἀστείων*, quidam *Menenianæ Tribus* pro *Menenia* invexerunt: ſed corruptum locum tute *Pamelius* putat *de trott. Rom. c.* 50. tum allata Inſcriptio ſatie oſtendit. ¶ *Menenia ſtultitia*, ved *ſimplicitas*, proverb. a quodam Menenio ſtulto, aut plebejo viliqus homine, qui ſe jactabat de genere illius Menenii Agrippæ, qui olim plebem R. cum patribus in gretiam reduxit, ut *Liv. l.* 2. *c.* 32. narrat. *Porphyr. ad Horat. l.* 2. *ſat.* 3. v. 287.

MENERVA olire pro *Minerva* dicture eſt, teſte *Quincil. l. t. c.* 4. (*al.* 6.) *a med.* & ita in fragmento *Ennii* apud *Feſt.* in *Dadala* multi legunt.

MENERVARE, monere. priſca vox. V. *Prometervat*.

MENTA COLUMNA. V. *Manie*.

MENIANUM. V. *Menianum*.

MENIPPEUS, a, um. V. vocem ſequent.

MENIPPUS, i, m. conditione ſervue, uatione Phœnia, Philoſophus Cynicus, ſcripſit quaſdam epiſtolae, nazias, teſtamenta, & id genus nugas, crebrie ſalibus & Cynica mordacitate reſperſas, ad quarum imitationem M. Varro ſatyras conſcripſit, quae *Menippeas* appellavit. *Macrob. Saturnal. l. c.* 11. *a med.* Hinc ipſum Varronem *Menippeum* vocat *Arnob. l.* 6. *ad fin.* Varro ut dicit Menippeus. Al. tamen leg. *in Menippeis*.

MENIS, idis, f. lunula, diminut. a *μὴν*, luna. Videatue antiqui initio operie lunulam appoſuiſſe, ut coronam fini, inquit *Turneb. l.* 28. *Adverſ. c.* 20. Hinc *Auſon. in profeſſorib. n.* 25. Quos legie a prima deductos menide libri. Duobree patriæ ſcito fuiſſe meæ. *b. e.* a principio libri.

MENNON, & Mennonius. V. *Memnon*.

MENŒCEUS, a, um, ad Menœceum pertinens, qui filius Creontis regie Thebani ſe pro patrie occidit, & de muro præcipitem dedit, ut *Stat. l.* 10. *Theb. e verſ.* 756. narrat. *Id. ibid. v.* 846. Ire, Menœceo qua lubrica ſanguine turris.

MENŒTIADES, æ, m. patronym. *Μενοιτιάδης*, Patroclus, filius Menœtii (Actoris filii) & Philomelæ, ut *Hygin. fab.* 97. & *Serv. ad lib.* 1. *Æn. v.* 104. docent. Fuit Achillie umiciſſimus. *Propert. l.* 2. *el.* 1. *v.* 37. Theſeus inferuie, ſuperie teſtatur Achillee, Hic Ixioniden, ille Menœtiaden. Adde *Ovid. l.* 5. *Triſt. el.* 4. *v.* 25. & *Stat. l.* 5. *ſilv.* 2. *v.* 157.

MENOITES, *μηνοειδὴς*, dicitur Luna primie diebue, cum quibuſdam velut cornibus circolata apparet, ut *Martian. Capell. l.* 8. *pag.* 291. loquitur. *Jul. Firmic. in præfat. l.* 4. *ſub fin.* ¶ Eſt a *μὴν* luna, & *εἶδος* ſpecies, forma, quia forma eſt lunæ inchoata.

MENOTYRANNUS, i, m. *Μηνοτύραννος*, h. e. arbiter, & gubernator menſium: a *μὴν*, *menſe*, menſie, & *τύραννος*; ſea. Sta appellatue eſt Attis, ſen Atye, qui colebetur a Phrygibus una cum Cybele, quia ſicuti per hanc Terram, ita per illum ſignificabant Solem, ut in *Atys* dictum eſt. Eſt autem *ſol* menſium, dierum, & totiue temporie arbiter, ac moderator. *Inſcript.* apud *Reinef. ſlaſſ. t. n.* 39. Matri deum Magnæ Ideæ, & Attidi Menotyranno invictn, &c. & *n.* 40. M. D. M. I. & Attidi Sanctn Menotyrunno, &c. In Inſcript. alia apud *Cruter. pag.* 28. *n.* 6. legitur *Mineturannus* uno in loco: in alio vero *Menotaurus*: ſed hoc eſt corruptum.

MENS, mentie, f. *mente*, *νῦς*, principeo animi facultas, pars animi potior, & ſublimior, ratio, intelligentia, qua ies etium ab oreni materia abſtractas contemplamur, & percipimus: a *μένος*, quod apud *Heſych.* eſt etiam *νοῦς*, *ψυχή*. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 5. Mens, cui regnum totius animi a natura tributum eſt. *Id. 5. de Fin. c.* 12. Animus ita eſt conſtitutue, ut ſe ſenſibus inſtructus ſit, & habeat præſtantiare recepta, in qui eſt mirebilie quædam vis mtionis, & cognitionis, & ſcientiæ, virtutumque omnium. ¶ Hæc aliquando *mens animus* dicitur, *ψυχὴ ἐνοῦς*. *Cenail. carm.* 64. *ad Herculem*, *v.* 3. Nec potis eſt dulces Muſarum expromere fetus Mente animi. *Lucret. l.* 4. *v.* 758. cum ſomnus membra profudit, Mene animi vigilat. (Adde *lib.* 3. *v.* 616. & *lib.* 5. *v.* 150.) *Plaut. Capteli.* 2. 1. 6. Differor, diſtrahor, deripior: ita nubilam meotem animi habeo. *Id. Epid.* 4. 1. 4. Paupertas, pavor terſitat mentem animi. ¶ Aliquando *mens*, & *animus*, & *ratio* conjunguntur. *Plaut. Trin.* 2. 4. 53. Satin' tu ſanus mentie, aut animi tui, qui conditionem hanc repudius? *Horat. l.* 1. *ep.* 14. *v.* 8. tamen iſtuc mens animuſque fert. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 1. *v.* 183. & te jam fecerat illi Mens animuſque patrem. *Virg. 6. Æn. v.* 11. magnam cui mentem animumque Delius inſpirat vates. *Cic. t. de nat. Deor. c.* 2. Deorum mente atque mtione omuem mundum adminiſtrari, & regi. *Id. de Senect. c.* 21. *ante med.* Nec corpori ſolum ſubveniendum eſt, ſed menti atque animo multo magie. ¶ In hie interdum ad diſcrimen reſpiciunt Auctures: interdum utrumque pro eodem accipiunt, atque *in hoc hoc* exprimunt. V. *Enchadys*. ¶ Non raro *mens* de ipſo animo dicitur. *Cic. 4. Tuſcul. v.* 24. *ſub fin.* Eſt igitur aliquid, quod pertubeta mens melius poſſit facere, quam conſtans? *Id. pro Mil. c.* 31. Quaſi noſtram ipſam mentem, qus ſupimus, qus providemus, qua hæc ipſa agimus, & dicimue, videre, aut plane, qualie, aut ubi ſit, ſentire poſſimus. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 19. *in f.* Ut ad bella ſuſcipienda Gallorum alacer & promptus eſt animus, ſic renllis, ac minime reſiſtens ad calamitates perferendae mens eorum eſt. ¶ Item de ipſa mentie cogitatioue, *penſiero*. *Cic. t. Tuſcul. c.* 16. Mente complecti aliquid. *Id. pro Mil. c.* 31. Cui primum mentem injecit, ut vi irritare fortiſſimum virum auderet. *gli miſe in capo il penſiere di*, &c. ¶ Eſt etiam conſilium, ſeutentia, propoſitum. *diſegno*, *penſiero*, *intenzione*, *volontà*, *propoſito*. *Virg. 1. Æn. v.* 680. Qua facere id poſſie, noſtram nunc accipe meatem. *Nep. in Pelop. c. t. ad fin.* Hac meute amicis ſuis ſummus poteſtates dederant. *Id. in Anath. c.* 2. *ſub fin.* Id jusjurandum uſque ad hanc diem ſervavi, ut nemini dubium eſſe debeat, quin reliquo tempore eadere mente ſim futuens. *Cic. 1. de Orat. c.* 39. *ſub fin.* Hac eum tum mense faiſſe, qui teſtamentum feciſſet, ut ſi filius non eſſet, Curius eſſet heres. *Quintil. l.* 5. *c.* 10. *ante med.* Bona vel mala menta facere aliquid. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 14. Dolabella claſſem ea mense comparavit, ut, &c. *Plenc. ad Cicer. Fam.* 10. 19. 2. *e med.* Quæ mens eum, aut quorum conſilia a tanta gloria avocarint. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 713. Quid tibi mentis emt, cum ſic male ſana lateres! *Id. Metam.* 15. *n.* 136. mensus deorum ſcrutari in fibris. *Sil. l.* 12. *v.* 316. At tu ſecurie concede penatibus, & me Linqus mea menti. *laſciamo foguer il mio*

pen-

penſiero. *Petron. in Satyr. c.* 22. *extr.* In mente eſt mihi dormire. *ho intenzione, ho in animo*. Sic *Terrull. de habitu mulier. c.* 1. Et adornari tibi in mente eſt? *Stat. 4. Theb. v.* 753. nos ferro meritas exſcindere Thebas Mens tulit. ¶ Item memoria, *memoria*. *Cic. in Bruto, c.* 61. Huic minime mirum eſt ex tempore dicenti ſolitam effluere mentem. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 36. Si quid in mentem veniet, quæ mada asm effugere poſſimus, utemur. *& epiſt.* 37. Nunquam ea res tibi tam bene in mentem venire potuiſſet. *Id. pro Quinct. c.* 2. Non minus ſæpe ei venit in mentem poteſtatis, quam æquitatis tuæ. *Id.* 7. *Fam. ep.* 3. Solet mihi in mentem venire illius temperia. *Quint. Cic. de petit. Conſul. c. ult.* Hæc mihi veniebant in mentem de duobus illis, &c. *Cic.* 4. *Fam. ep.* 10. Venit mihi in mentem ſubvereri, ni, &c. ¶ Item prudentia, conſilium, ſolertia. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 9. *a med.* Quis eſt tam vecore, qui us, quæ tanta mente fiunt, caſu putet poſſe fieri? ¶ Item ea pars animi, in qua ira ſedet: quæ & ipſa quandoque animas dicitur. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 59. qui non moderabitur iræ, Infectum volet eſſe, dolor quod ſuaſerit, & mens. ¶ Item ea, in qua eſt vis, fortitudo, & præſentia, *animo, coraggio, ſpirito, ardire*. *Liv. l.* 6. *c.* 28. Vobis dent mentem oportet, ut prohibeatis, ſicut mihi dederunt, ut vos a barbaris hoſtibus defenderim. *Horat. l.* 2. *ep. c. v.* 36. hortari cœpit eundem Verbis, quæ timido quoque poſſent addere mentem. *Virg.* 12. *Æn. v.* 609. Demittunt mentes. Ubi *Serv.* deſperant: ſicut a contra, ſperantes aliquid erigunt mentes. ¶ Refertus & ad rectum rationis uſum: unde *amentes*, & *dementes*, qui mimus eo valent. *Cic. in Piſon. c.* 21. Hic ſi mentis eſſet ſuæ, auſus eſſet educere exercitum? *ſe eveſſe il ſuo buon giudizio*. quod *Id. ibid.* dixit *cap. en. extr.* Si tuæ mentis compos fuiſſes. *Plaut. Trin.* 2. 4. 53. Sanum mentis eſſa. *ſano di mente*. & *Cic.* 4. *Acad. c.* 17. Captus mente. *mentecatto*. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 8. *v.* 10. mente carere bona. *Id. Heroid. ep.* 15. *v.* 139. & *lib.* 2. *de ar. am. v.* 465. Mustis inops. *privo di ſenno*. & *c. Triſt. v.* 305. & egentem mentis Oreſtem. *Sueton. in Aug. c.* 99. Alisnatæ mentis ſignum nullenders. *& ibid.* Mentis diminutio. *Plin. l.* 14. *c.* 22. Vinum homines muste metat, ac furorem gigait. *Id. l. eſt. c.* 8. Mente alienari. *Sueton. in Aug. c.* 48. Mente lapſus. *Ovid.* 9. *Metam. v.* 409. Attonituſque malis, exſul mentiſque domuſque. ¶ *Bona mens* eſt ſana, recta, & juſta, perfectus rationis uſus, *buon giudizio*. *Senec. ep.* 10. Vtorum tuorum veterum licet diis gratiam facias? alia de integro ſuſcipe: roga bonam mentem, bonam valetudinem animi, deinde corporis. *Perſ. ſat.* 2. *v.* 8. Mens bona, fama, fides, hæc clare (*putantur*) & ut audiat hoſpes. ¶ Contra *mens mala* infania, dementia. *Tibull. l.* 2. *el.* 5. *v.* 103. Nam ſerus illi ſua plorabit ſubrina idem: Et ſe jurabit mente fuiſſe mala. *Senec.* 3. *de benef. c.* 27. Cum, malam mentem habuiſſe ſa pridie, juraſſet. Hinc collige, *malam mentem habuiſſe*, fuiſſe formulam, qua utebantur veniam petentes illatæ injuriæ. ¶ Eſt etiam *mens* ingenium, natura. *Terent. Andr.* 1. 1. 137. Mala mens, malus animus. *ſ. e.* qui pravæ naturæ eſt, non poteſt non ſſe ſimilia male animatus, & paratus ad nocendum. ¶ Item propenſa voluntas. *Virg.* 1. Æn. *v.* 307. regina quietum Accipit in Teucros animum, mentemque benignam. *Ovid.* 2. *Metam. v.* 368. Qui tibi materno quamvis a ſanguine junctus, Musta tamus, Phaethon, propior fuit. *coll' affetto*. ¶ Mens Romanis dea fuit, & templo culta. *Ovid.* 6. *Faſt. v.* 241. Mens quoque numen habet: Menti delubra videmus Vota metu balli, perfide Pœne, tui. *& mox*. Spem metus abſtulerat: eum Menti vota Senatus Suſcipit: & melior protinus illa venit. *Liv. l.* 22. *c.* 10. *extr.* Menti ædem T. Otacilius prætor vovit. Adde *Lactant. l.* 1. *c.* 20. & *Liv. l.* 23. *c.* 31. ¶ Olim *mentes* dixere in recto caſu ſingulari. *Enn.* apud *Priſcian. l.* 7. *pag.* 764. Terra corpus eſt, at mentis ignis eſt. Adde *eund.* apud *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 10. ¶ *Menti* in ablat. *Cic. pro Planc. c.* 33. Meritam diis immortalibus gratiam memori menti perſolvunt. Ita leg. *Priſcian. l.* 7. *pag.* 764. *Pareſch.* Alii *mente*.

MENSA, æ, ſ. *tavola*, *menſa*, τράπεζα, ad quam diſcumbimus cibum capturi. De vocis origine alii alia, & fere nimis ſubtilia omnes. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 21. Ad menſam eximia forma pueros juſſit conſiſtere. *& ibid.* Menum ad menſam porrigere. *& ibid.* Menſæ conquiſitiſſimis cibis extruebantur. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 304. Largæ multiplici conſtructæ ſunt dape menſæ. *Virg.* 1. *Æn. v.* 710. Menſas onerare dapibus. *& lib.* 3. *v.* 230. inſtruere. *Plaut. Perſ.* 3. 1. 26. apponere alicui. *Virg. Æn.* 4. *v.* 603. dapes apponere menſis. *Ovid.* 11. *Metam. v.* 119. Menſem ponere alicui extructam dapibus. *Id.* 4. *Faſt. v.* 367. momtum ponere in menſis alicujus. *& l.* 2. *v.* 473. Piſces imponere menſis. *Plaut. Men. c.* 3. 29. cibos in menſam alicui apponere. *Virg.* 7. *Æn. v.* 134. vina reponere menſis. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 2. *v.* 33. diſcumbere menſæ. *Virg.* 7. *Æn. v.* 176. conſidere menſis. *Plaut. Pſeud.* 1. 3. 60. Surgunt a menſe ſaturi, poti. *Id. Trucul.* 2. 4. 14. auferre menſam. *ſparecchiare*. & *Cic. in Piſon. c.* 27. *extr.* tollere. *& Virg.* 1. *Æn. v.* 230. removere. *Plin. l.* 33. *c.* 11. Hoc argenti tota Carthago habuit, quot menſarum poſtea apparata vicit! *ſervizio da tavola*. ¶ De ratione diſcumbendi V. *Accumbo*. ¶ De luxu, & pretiis citrearum menſarum multa *Plin. l.* 13. *c.* 15. ¶ *Apud & ſuper menſam* eſt in ipſa menſa, vel ad menſam, *a menſa, a tavola*. *Flor. l.* 4. *c.* 2. *a med. Gell. l.* 2. *c.* 22. *l.* 12. *c.* 8. & *lib.* 19. *c.* 7. & *Curt. l.* 7. *c.* 4. Hinc pmverb. apud *Plaut. Trin.* 2. 4. 77. Verecundari neminem apud menſam decet. *ad a tavola, ad a letto non biſogna aver riſpetto*. ¶ Quod ait *Petron. in Satyr. c.* 34. Itaque juſſit ſuos ſuam cuique menſam affignari: videtur *menſa* ſignificare parvam cliquem tabulam, vel lancem, vel quid ſimile, ſingulis convivis appoſitum in menſa communi, ad reponendas dapes, quæ diviſæ iis diſtribuebantur. Hinc *ibid. c.* 68. Cum ſecundas menſas Trimalchio juſſiſſet afferri, ſuſtulerunt ſervi omnes menſas, & alias attulerunt. Hinc apud *Virgil. l.* 3. *Æn. v.* 257. *&* 394. *& lib.* 7. *v.* 116. *&* 125. *menſæ* ſunt quadræ patulæ e pane in cruſtam decoctæ, quas ſuper muſta poſitas cibis onerabant: ipſas autem finita cœna, in ſimilem aliam uſum ſervabant. Majores enim, inquit *Servius*, has menſas habebant in honamm deorum. ¶ Per ſynecdochen menſa ſunt ipſi cibi. *Plaut. Mil.* 2. 2. 51. Communicabo te ſemper menſa mea. *ti ammetterò alla mia tavola*. *Colum. l.* 12. *c.* 2. *a med.* Menſæ ſuæ adhibere aliquem. *Tacit.* 13. *Ann. c.* 16. Parciore menſe uti. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 35. Vita illa beata, plena Italicarum Syracuſiarumque menſarum. ¶ *De menſa mittere alicui*, h. e. de ipſa cœna, *dare τραπέζωμα*. *Cic.* 5. *Attic. ep.* 2. Cui tamen Quintus de menſa miſit: illa rejecit. ¶ *Prior, proximo menſæ*, prior, proximus honor, & æſtimatio in cibis, & convivüis. *Plin. l.* 14. *c.* 2. *a med.* Rhæticis uvis prim menſa erat. *Id. l.* 9. *c.* 17. Proxima eſt muſca jecinori duntaxat muſtelarum. ¶ *Secunda menſa*, ſercula, quæ ultimo loco inferuntur, *i ſpoſpasi*: pomis præcipue conſtans, & nucibus, & hujuſmodi bellariis. *Cæſ. l.* 1. *c.* 6. *ad fin.* Secunda menſa bono ſtomacho nihil nocet, in imbecillo coacefcit. *Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 6. & 22. Hæc ad te ſcripſi, appoſita ſecunda menſe. *Virg.* 8. *Æn. v.* 283. menſæ grata ſecundæ Dona ferunt. *Nep. in Ageſil. c. ult.* Qui cum regis verbis, quæ attulerant, dediſſent, ille præter vitulina, & hujuſmodi genera oblomi, nihil accepit: unguenta, coronas, ſecundamquas menſam ſervis diſpertiit. Vide *Martial. l.* 5. *epigr.* 79. ¶ *Menſa vinaria*, in qua vinum reponebatur in uſum cœnæ. Hæc erat rotunda, & cilybathum dicebatur. Alm fuit, quæ vocabatur cartibulum, lapidea, quadrata, oblonga, una columille. Hæc, inquit *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 26. in ædibus ad compluvium apud multos me puero ponebatur, & in ea, & eum us ænea vaſa. Fuit & tertia, urnarium dicta, quod urnas cum aqua poſitas ibi habebant in culina. *Id. ibid. c.* 27. ¶ Habet *menſa* locum in ſacris, ſive pro ara ſumatur, ſive pro repoſitorio vaſorum ſacrorum. *Feſtus*: Menſæ in ædibus ſacris erarum vicem obtinebant. *Virg. c. Æn. v.* 764. menſæque deorum, Crateræque auro ſolidi, &c. *Petron. in Satyr. c.* 135. Menſam veterem poſuit in medio altari, quam vivis implevit carbonibus. *Plin. l.* 25. *c.* 9. Verbenaca Jovis menſa verritur. *Feſt.* in *Convivales*: Curiales *menſæ*, in quibus immolebatur Junoni, quæ Curis eſt eppellata. *Anclabris* proprio nomine ha ſacræ menſæ appellabantur, taſſe *end.* in *Anclabris*, & in *Eſtorea*. Fuerunt aureæ, argenteæ, marmoreæ. *Vol. Max. l.* 2. 1. 1. *n.* 3. & *lib.* 4. *c.* 1. *n.* 7. *Petron.* & Cn. 3. *de nat. Deor. c.* 34. & *Verr. 6. c.* 59. ¶ *Menſa lanionia*, in qua lanii carnes concidunt. *Sueton. in Claud. c.* 15. Proclamanta quodam protendendas falſarin manos, carnificem ſtatim acciri cum machæra, menſaqoe lanionia ſagitavit. ¶ Item ergentatiorum, & rationum, in qua numerantur pecuniæ, rationes conſiunt, *banco*. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 146. menſam poni jubet, atque Effundi ſaccos nummorum, accedere plures Ad numerandum. *Cic. pro Flacc. c.* 19. Si prætor dedit, a quæſtore numeravit: quæſtor a menſa publica: menſe aoi ex vectigali, aut ex tributo. *Id. in Piſon. c.* 36. Stipendium militibus per omnes annos a civitatibus, menſis palam propoſitis, numeratum. ¶ In catapultis & balliſtis eſt pars plana, & oblonga: de qua *Vitruv. l.* 10. *c.* 26. & *Bald. in Lex.* ¶ Deniqua ſimitur pro catafa, vel lapide, in quo proſtabant ſervi venales. *Apul. l. fl. Metam.* Servus collatitia ſtipe de menſa peratus. *Id. in Apolog.* Juſſiſſe duos pueros in foro de menſa emi. *Pollux l.* 7. *c.* 2. *ſect.* 11. Ἐ'ᾳ' ὃ ἐδ *πωλέιοντο οἱ παῖδες πιπρασκόμενοι τὸν τράπεζαν Ἀγοραῖοι καλοῦ*. Hinc pertinet quod *Cic.* dicit *in Piſon. c.* 25. de lapide emptus. V. *Lapis*.

MENSALIS, le, *da tavola*, ad menſam pertinens. *Vopiſc. in Tacit. c.* 10. Argentum menſale. *Valerian. Aug. in quadam epiſt.* apud *Vopiſc. in Aurelian. c.* 9. Vinum menſale.

MENSARIUS, a, um, ad menſam pertinens, qua ad pecuniam refertur. *Viri menſarii* magiſtratus fuit cuſtodiæ deputatus pecuniæ publicæ ſub Quæſtoribus. *Cic. pro Flacc. c.* 19. Civitas, in qua nummus commoveri nullus poteſt ſine quinque prætoribus, tribus quæſtoribus, quatuor menſeriis, qui apud illos a populo creantur. *Liv. l.* 7. *c.* 22. Quinqua viris creatis, quos menſarios ab diſpenſatione pecuniæ appellarunt. *Id. l.* 23. *c.* 21. Romæ propter penuriam urgenti triumviri menſarii rogatione Minucii Tribuni plebis facti. *& lib.* 26. *c.* 36. Omne aurum, argentum, æs ſignatum ad triumviros menſarios deferamus. *i pubblici teſorieri*. Differunt ab argentariis, qui magiſtratus non erant, & pecuniam ſolem privatam tractabant. V. *Triumviri*. ¶ *Menſarium* abſolute *Priſcian. l.* 2. *pag.* 590. *Pareſch.* Collarium, quod in collo eſt: plantarium, quod in planta: menſarium, quod in menſa eſt.

MENSATIM, adverb. per menſas. *Juvenc. l.* 3. *v.* 214. Et cunctæ curat menſatim tradere plebi.

MENSIO, onis, ſ. *miſura*, μέτρησις, menſura, actus metiendi. *Cic. in Orat. c.* 53. Naturalem quandam in ſe continet vocum omnium menſionem animus eurium nostin.

MENSIS, is, m. *meſe*, μὴν, ſpatium temporis ex multis diebus conſtans, ex gr. ex triginta: a nomine Græco alletu, quod a μὴν, Luna, quia eſt plus minus ſpatium illud, quo Luna Zodiacum percurrit. Ita *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 2. At *Cic. c. de nat. Deor. c.* 17. dedunit a *metior*, his verbis: Qui quia menſa ſpatia conficiunt, menſes nominantur. *Id. de Univ. c.* 9. Menſis autem, quando Luna loſtrato ſuo curſu Solem confecuta eſt. ¶ Romulus annum in decem menſes diviſit. Numa Pompilius, cum Romuli annum nec Solia, nec Lunæ curſui congruere cerneret, duos menſes addidit, Januarium, & Februarium. *Ovid. 1. & 3. Faſt. & Macrob. l.* 1. Sa-

turn.

num. c. 12. & 13. C. Julius Cæſar, qui ad Solis curſum annum direxit, atque idcirco ex CCCLXV. diebus, & ſex horis conſtituit, dierum numerum quibuſdam menſibus auxit, ut v. gr. September, & November, qui antea habebant 29. coæquarent ex tinctura, & ſic de reliquis. V. *Sueton. in ejus vita*, c. 40. & *Macrob. l.* 1. *Saturn.* c. 14. ¶ In illo *Virg.* 1. *Georg.* v. 335. Hoc metuens, exili menſes, & ſidere ſerva: *Seratur* adſcribit, menſes eſſe duodecim Signa Zodiaci, quæ omnia uno menſe luna pertingit, & quodam modo deſignat. ¶ *Ovid. l.* 8. *Metam.* v. 500. *menſum* dixit pro *menſura* illo carmine: Et quos ſuſtinui bis menſum quinque labores. Adde 5. *Faſt.* v. 187. & 424. *Senec. in Phœniſſ.* v. 535. & *Auſon. in Eclogar. Quo menſe quota*, &c. *Conferin.* c. 22. & *Priſcian. l.* 7. *pag.* 772. *Puniſh.* Al. volunt, ubique *menſum* ſcribi, & ſynæreſim fieri. ¶ *Menſee* in plur. num. accipiuntur etiam pro mulierum menſtruis, *μῆνες*. *Plin. l.* 21. c. 21. Prodeſt mulierum menſibus retardatie. ¶ Interdum & in num. ſingulari, ſed rarius. *Id. l.* 17. c. *ult. ſub fin.* Privatim autem contra erucas ambiri arbores ſinguIas a muliere incitati menſis, nudis pedibus, recincta. Adde *lib.* 28. c. 7.

MENSOR, oris, m. *miſuratore*, *μετρητὴς*, qui aliquid metitur: ſpecialim vero menſores appellantur agrorum finitores. *Colum. l.* 6. *c.* 1. Ego aon agricola, ſed menſoris officium eſſe dicebam. *agrimenſore*. Adde *Ovid.* 1. *Metam. v.* 136. ¶ Item qui in caſtris dimetiuntur loca, in quibus tentoria milites figant. *Veget. l.* 2. *de Re Mil. c.* 7. *ad fin.* ¶ *Cœli menſor* eſt Aſtrologus, *terræ menſor* geometra. *Horat. l.* 1. *od.* 28. Te maris, & terræ, numeroque carentis arenæ Menſorem cohibent, Archita, &c. Adde *Mortial. l.* 10. *epigr.* 17. ¶ Architectus, *architetto*. *Plin. l.* 10. *ep.* 18. Diſpice, domiae, an acceſſarium putes mittere huc menſorem. & *Trajan. ad Plin. ep.* 29. Menſores vix etiam iis operibus, quæ aut Romæ, aut in proximo ſiunt, ſufficientes habeo. *Inſcript. apud Gruter. pag.* 623. *n.* 7. & 8. A. Sempronius Lætus, menſor ædificiorum. ¶ Denique *menſores* fuerunt, qui annonam navibus adverſa Tiberi in Urbem advectam metiebantur, & in horrea publica inferebant, *miſuratores*: quos *Paul. Diaſtol. lib.* 27. *cit.* 1. *leg.* 26. menſores frumentarios appellat. V. *Portumenſes*.

MENSTRA, orum. V. *Menſtrua*.

MENSTRUALIS, le, *d' ogni meſe*, *μηνιαῖος*, qui ſingulis menſibus fit, menſtruus. *Plaut. Capt.* 3. 1. 22. Dico unum ridiculum dictum de dictis melioribus, quibus ſolebam menſtruales epulas ante adipiſcier: nemo ridet. ¶ Item ad feminarum menſtrua pertinens. *Plin. l.* 7. *c.* 15. Solum autem animal menſtruale mulier eſt. *Id. l.* 19. *c.* 2n. Horteaſia omnia acceſſu mulieris menſtrualis flaveſcunt. *Marcell. Empir.* c. 35. *ad fin.* Pannus menſtrualis.

MENSTRUANS, antis, mulier, quæ in menſtruis eſt. *Pallad. l.* 3. *tit.* 35. Mulierem menſtruantem contra erucas faciunt circumire.

MENSTRUUM, i. V. vocem ſequent.

MENSTRUUS, a, um, *menſuale*, *d' ogni meſe*, *ἑκαστομήνιος*, qui ſingulis menſibus fit. *Plin. l.* 2. *c.* 47. *a med.* Menſtrua ventorum ratio. & *cap.* 22. Menſtrui non ſunt lunæ defectus. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. *v.* 34. Reddereque antiquo menſtrua cursu Lari. *Cic. 6. Attic. ep.* 1. Ufura menſtrua. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 3. Ferias menſtruas edicere. *Sallaſt. in fragm.* apud *Non. c.* 8. *n.* 76. Duæ mulieres ad menſtrua ſolvenda montem aſcendunt. *b. e.* menſtrua ſacra. *Martial. l.* 3. *epigr.* 22. Conſtituit, Philomuſe, patre tibi millia bina Menſtrua. *lo meſeto*. *Plin. l.* 10. *ep* 24. Nam menſtruum meum Calend. Septembr. finitur. *b. e.* officium menſtrui ſpatii, quod cum collega partitus ſum. Mos enim erat, ut ubi plures eſſent in uno magiſtratu per menſem ſinguli reſpubl. iavicem curarent. *Plin. alter l.* 32. *c.* 10. *a med.* Cancri menſtruas purgationes expediunt. *b. e.* profluvium ſanguinis, quo laborant ſingulis fere menſibus ſanian, quæ ad concipiendum ſunt habiles, *e meſtrui*, *i fiori*. Sic *Id. l.* 22. *c.* 39. Cum menſtrui curſus ſteterec. Sæpe *menſtrua*, *orum*, dicuntur abſolute. *Celſ. l.* & *cap.* 6. *fell.* 38. Quod in feminam, bene reſpondentibus menſtruis, non cadit. *Id. l.* 2. *c.* 7. Quibus feminis menſtrua non proveniunt. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *ſub fin.* Mulier quæ in menſtruis eſt. *Plin. l.* 21. *c.* 21. *ſub fin.* Menſtrua ciere. & *ibid. ante med.* pellere. & *lib.* 20. *c.* 14. ſedare. & *cap.* 22. & *Lucret. l.* 6. *v.* 796. ſolvere. *Plin. ibid. in fin.* fiſtere. & *lib.* 30. *c.* 14. adjuvare. ¶ In ſing. num. *Id. l.* 28. *c.* 7. *circa med.* Quocumque alio menſtruo ſi ſegetem ambiant, &c. & *ibid. ad fin.* Tactæ menſtruo poſtibus. Adde *Senec. l.* 4. *de benef. c.* 31. ¶ *Menſtrua femina*, quæ in menſtruis eſt, *Plin. l.* 29. *c.* 5. Menſtrua canis. ¶ Eſt etiam *menſtruum*, qui menſem durat, *d' un meſe*. *Cic.* 4. *de Fin. c.* 12. Ut ei, qui jucunde viaerit annos decem, ſi æque vita jucunda menſtrua addatur, &c. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 31. Solis luſtrationem menſtruo ſpatio luna complet. *Lucan. l.* 5. *v.* 309. Menſtruus conſul. *Liv. l.* 44. *c.* 2. Conſul, menſtruum juſſo milite ſecum ferre, profectus, &c. *vivori per un meſe*. *Cic. Verr.* 5. *r.* 30. Menſtrua cibaria dare alicui. *Id.* 2. *de Legib. c.* 18. Textila ut operoſius, quam laulieris opus menſtruum. *quouva può ſoe in un meſe una donna*. & *pro Roſc. Com.* c. 3. Menſtruas tationes transferre in tabulas. *i conti d' un meſe*.

MENSULA, æ, f. *tavolina*, *τραπέζιον*, parva menſa. *Plaut. Moſtell.* 1. 3. 150. Appone hic menſulam: vide tali ubi ſint. *Petron. in Satyr. c.* 136. Menſula pedem extorſi.

MENSULARIUS, ii, m. *banchiere*, *τραπεζίτης*, nummularius, menſarius, trapezita. *Senec. l.* 4. *controverſ.* 24. *a med. Suevola Dig. lib.* 2. *tit.* 14. *leg.* 47. ubi al. aliter leg. & *Ulpian. lib.* 42. *tit.* 6. *leg.* 8.

MENSURA, æ, f. *miſura*, *μέτρον*, inſtrumentum, quo quippiam metimur, ſeu quantitatem rei cujuſpiam deprehendimus: item ipſa quantitas, modus, magnitudo cujuſque rei. *Plin. l.* 7. *c.* 56. *ante med.* Menſuræ, & pondera invenit Phidon Argivus, aut Palamedes, ut maluit Gellius. *Nep. in Attic. c.* 2. *extr.* Ut ſingulis ſex modii tritici darentur: qui modus menſuræ medimnus Athenis appellatur. *Cic.* 1. *Offic. c.* 15. Ea, quæ utenda acceperit, majore menſura, ſi modo poſſit, jubet reddere Heſiodus. *Petron. in Satyr. c.* 97. Lectulum veſtimentis implevi, uniuſque hominis veſtigium ad corporis mei menſuram figuravi. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 13. Certie ea aqua menſuris, breviore eſſe noctes, quam in continente, videbamus. & *lib.* 6. *c.* 24. Noſſe menſures itinerum. *Suetom. in Caſ. cap.* 26. Frumentum ſine modo menſuraque prabere. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 100. *de* menſura jus dicere. *h. e. de* hemiais & hujuſmodi (V. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 130.) *Plin. l.* 11. *c.* 41. Cameli lac ſuaviſſimum exiſtimatur, ad unam menſuram tribus aquæ additis. *Id. l.* 35. *c.* 17. Saxum pondere emitur, creta menſura. *a peſo*, *a miſura*. & *cap.* 12. *circa med.* Tabulæ pretium accepit aureos meoſura, non numero. *Id. l.* 12. *c.* 19. *ad fin.* Frutex menſure pedali. *Id. l.* 2. *c.* 1. *extr.* & *Plin. alter l.* 10. *ep.* 28. Menſuram agere alicujus ral. *prendere*, *pigliare*. & *lib.* 36. *c.* 12. *a med.* deprehendere. *Colum. l.* 5. *c.* 3. inire. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 265. facere alicujus. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 316. Menſura cenſus, quæ ſufficiat, ſi quis me conſulat, edam. *quoma cuuota baſti per mantenerſi*. *Ovid.* 8. *Metam. v.* 748. trunci Circuiere modum, menſuraque roboris ulnas Quinque tee implebat. *la groſſezza*. & *lib.* 15. *v.* 378. *de tenuimo cruſtas*. Poſterior partes ſuperat menſura priores. *la lunghezza*. & *lib.* 1. *de ar. am. v.* 589. dare alicui menſuram bibeadi. *preſcrivere quanto debbo bere*. *Tacit. in Agric. c.* 12. Dicuum ſpatia ultra noſtri urbie meoſuram. *più lunghi*. *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 74. Sed deerat piſci patina menſura. *piatto di capacità ſufficiente*. ¶ In pictura eſt convenientia, & prnportio partium, *ſimmetria*, *proporzione*, *diſtribuzione*, *l' unione e indentro*. *Plin. l.* 35. *c.* 10. *ante med.* Apelles cedebat Amphioni de diſpoſitione, Aſclepiodora de menſuris, hoc eſt quanto quid a quo diſtare deberet. ¶ Teaoiate Cic. *in Orat. c.* 20. Quidquid ſub auctum meoſuram aliquam cadit, numerus vocatur. *Plin. l.* 10. *ep.* 12. Beneficii menſuram intelligere. *Claudian. in* II. *Conſul. Stilich. v.* 43. Eſt aliquod meriti ſpatium, quod oulla furentis Invidiæ menſura capit. *Tacit. l.* 14. *Ann. cap.* 54. Uterque menſuram implevimus, & tu, quantum principe tribuers amico poſſet, & ego, quantum amicus a principe accipere. *Ovid. t. ex Pont. ep.* 2. Maxime, qui tanti menſuram nominis imples. *h. e.* vim & ſignificationem. *Id.* 12. *Metam. v.* 57. *de Fama*. Hi narrata ferunt alio: menſuraque ficti Creſcit. *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 34. buccæ Noſcenda eſt menſura tuæ. *Senec. in Herc. Oet. v.* 400. auribus Argolicie fui Menſura voti. *h. e.* tantum illæ optabant, quantum ego habebam. *Tacit. l. Hiſt. c.* 52. Nec conſularie legati meoſura, ſed in majus omnia accipiebantue. *h. e.* pro modo conditionis & auctoritatis legati coofulatie. *Lucan. l.* 1. *v.* 175. menſuraque juris Vii erat.

MENSURABILIS, le, *miſurabile*, qui menſure deprehendi poteſt. *Prudent. in Apotheoſ. v.* 881. Spatium non menſurabile.

MENSURALIS, le, ad menſuram pertinens, ut Menſuralis linea, apud *Sicul. Flacc. editton. Goeſii pag.* 19. & 23.

MENSURALITER, adverb. per menſuram. *Hygin. de Limit. pag.* 167. *Goeſ.*

MENSURATIO, onis, f. actus menſurandi, apud *Var. Auct. de Limitib. itinien. Goeſ. pag.* 264.

MENSURNUS, a, um, *di un meſe*, menſtruus. *Cic. l.* 1. *de Invent. c.* 26. Annuum, menſurnum, diurnum, nocturnumve ſpatium. Ita legit *Priſcian. ſub fin. l.* 2. Alii *menſtruum*. Legitur etiam apud *Novation. de Trinit. c.* 1.

MENSURO, as, a. 1. metior, *miſurare*. *Veget. l.* 1. *c.* 25. *de re milit.*

MENSUS, a, um, partic. a *metior*, paſſivæ ſignific. *miſurato*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 27. Menſa ſpatia cooficere. *Curt. l.* 5. *c.* 1. *extr.* Ducenis ſtipendium pedeſtrium menſum eſt.

MENSUS, us, m. *miſura*, menſura. *In quodam fragm. quod tribuitur Varroni de Geometr.* Longitudines, & altitudines menſu certo diſtinguera. *Apul. de Mundo*. Cujus menſu appenſuque diſtincta eſt naturæ regio. ¶ Extra ablativum caſum non uſurpaverim, antequam exempla reperiam.

MENTA, æ, f. *menta*, *ἡδύοσμος*, *μίνθη*, herba hortenſis odorifera, ita dicta a *Menthe*, ſeu *Minthe* nympha, Cocythi filia, Plutonis pellice, quam Proſerpina in hanc herbam mutaſſe dicitur: unde & *membra* eum adſpicientia a nonnullis ſcribitur. *Ovid.* 10. *Metam. v.* 728. an tibi quondam Femineos artus in alentes vertere mentas, Periſephone, licuit? ¶ Poſtea ab odoris ſuavitate *ἡδύοσμος* appellata: ab *ἡδὺς*, ſuavis, & *ὀσμὴ*, odor: ut *Plin. l.* 19. *c.* 8. a *med.* docet. *Id. ibid.* Grato menta menſis odore percurrit in ruſticis dapibus. *Colum. l.* 10. *v.* 119. ſerpentis gramina meatæ. *Marſiol. l.* 10. *epigr.* 48. Meata ruſticitie.

MENTAGRA, æ, f. *ἕρπης λειχὴν*, morbus, al. licheu, qui meatum, deinde faciem, collum, pectus, maoufque ſordo quodam furfure occupat: a *mentum*, & *ἄγρα*, captura, quaſi menti captare, quia a mento incipit. *Plin. l.* 26. *c.* 1. Lichenas appellavere Græco nomius: Latine, quoniam a mento fere oriebatue, joculari primum lafcivia (ut eſt procax natura multorum ia alienis miſeriis) mox & uſurpatu vocabulo, mentagram.

MENTASTRUM, i, n. *ἡδύοσμος ἄγριος*, menta ſilveſtris. *Plin. l.* 9. *c.* 8. *a med.* Silveſtre mentaſtrum dicit *Colum. l.* 11. *c.* 3. *circa med.*

MENTHA. V. *Menta*.

MENTIGO, iginis, f. morbus agnorum, de quo ita *Colum. l.* 7. *c.* 5. *ad fin.* Eſt etiam mentigo, quam paſtores oſſiginem vocant, mortifera lactentibus. Ea plerumque fit, ſi per imprudentiam paſtoris emiſſi agni, vel etiam hædi, roſcidas herbas depaverint: quod minime

nime committi oportet. Sed cum id factum eſt, velut ignis facer os atque labra ſordis ulceribus obſidet. Hæc *Cælum.* 12 quibus inſtilligimus, eſſe hunc morbum mentagræ ſpecium, e *memo* itidem dictum.

MENTIENS, entis, qui mentitur. *Mentiensem* vertit *Cic. l.* 2. *de Divin. c.* 4. genus argumentationis captioſæ, quam Græci ψευδόμενον appellant: inde ducto nomine, quod ea ſæpe in exemplum formulæ aſſerri ſolet ea *Gell. l.* 18. 2. 2. Cum mentior, & mentiri me dico, *mentior*, an verum dico.

MENTINA TRIBUS. V. *Menenius.*

MENTIO, onis, f. *menzione, mostra, parola, parlare*, commemoratio. *Cic.* 7. *Verr. c.* 64. *extr.* Ne morum quidem mortia mentionis atque uſurpatione civitatis aſſequi potuit. *Id. in Divin. Verr.* 2. 25. *extr.* Non conſulto, ſed caſu in eorum mentionem incidi. *Id. pro Clutor.* 2. 27. Manarat ſermo, pecuniæ quandam meatinonem intes judices eſſe verſatam. *Id. l.* 5. *Attic. ep.* 9. *extr.* Te amat, nec tui mentionem intermitti ſinit. *Plaut. Caſ.* 2. 2. 25. Sæpe mecum mentionem fecit, puerum, aut puellam alicunde ut reperirem ſibi. *trovarò meco, affinchè*, &c. *Id. Moſtell.* 3. 2. 126. Noli facere mentionem, te has emiſſe. *non far mostra di*, &c. *Cic.* 4. *Verr. c.* 39. In Senatu conſules faciunt mentionem, placere ſtatui, ne abſentes homines rei fierent. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 2. & *in Piſon.* 2. 20. Mentionem facere alicujus rei. *Cajus Dig. lib.* 34. *tit.* 5. *leg.* 6. habere teſtamento. *Cic.* 3. *de Legib.* 2. 6. *ad fin.* de aliquo. *Id.* 3. *Agrar. c.* 2. de aliqua re. *Liv. l.* 28. *c.* 11. movem alicujus rei. *Id. l.* 38. *c.* 56. Ne Gracchi quidem nomin aut accuſetorum, aut diei dictæ ullam mentionem habet. *Id. l.* 39. *c.* 11. Mentionem intulit, quid eo die faciendum eſſet. *Id. l.* 4. *c.* 2. Mentio ſenſim illata a tribunis, ut alterum ex plebe conſulem liceret fieri, ea proceſſit, ut, &c. *Velleï. l.* 2. 2. 65. Conditionum jacta mentio. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 94. mentio ſi qua De Capitolini ſortis injecta Petilli Te curam fuerit. *Plin. l.* 23. *c.* 14. Inſularum arbores io meotione earum dictæ ſunt. *quando ſi trattò dell' iſole*. Sic *lib.* 35. *c.* 4. *ad fin.* Tabulæ, quas dicemus ſub meatione artificum. *Id. in fin. l.* 22. Ad vini tranſitu meotionem. *paſſare a parlar del vino*. & *lib.* 33. 2. 2. Sios meotione amulorum. *fenza far parola delle anuella*. & *lib.* 28. *c.* 2. *a med.* Cui ed mentionem defunctorum teſtamur, memoriam eorum a nobis non ſollicitari? *al nominarſi e morti*. ¶ In plur. num. *Liv. l.* 3. *c.* 43. L. Siccium feceſſionis mentiones ad vulgus militum ſermonibus occultis ſerentem, ad locum cædis capiendum mittunt. ¶ *Mentionem facere* eſt etiam formula ſponſaliorum, qua utitur, qui puellam in matrimonium ſibi poſcit: qui vero deſpondet, *promittere*, vel *repromittere* dicitur. *Plaut. Amphi.* 2. 2. 27. Credo edepol, ubi mentionem ego fecero de filia, mihi ut deſpondeat, ſe ſe a me daridari mbitur. Adde *ibid.* 4. 7. 3. Hinc *Florentin. Dig. lib.* 23. *tit.* & *leg.* 2. Sponſalia ſunt mentio, & repromiſſio futurarum nuptiarum.

MENTIOR, iris, itus ſum, dep. 4. *dir bugia, mentire*, ψεύδεσθαι, contra id, quod in mente eſt, loquor, mendacium dico. *Nep. in Epamin. c.* 3. Adeo veritatis diligens, ut ne joco quidem mentiretur. *Cic.* 4. *Acad.* 2. 6. *a med.* Aperte mentiri. *Ovid. in Ibin, v.* 65. Hæc tibi natali facitu, Janique calendis Non mentituro quilibet ore legat. *Plaut. Trucul.* 2. 2. 89. Mentiri palam. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 21. *a med.* in ea aliqua. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 6. de ea aliqua. *Plaut. Amphi.* 4. 7. 9. adverſus aliquem. *Id. Amph.* 2. 2. 6. alicui. *Id. Pan.* 2. 1. 24. apud aliquem. *Gell. l.* 15. *c.* 22. Sattoaius mentiebatur ad unites, ſi mendacium prodeſſet. *Propert. l.* 2. *el.* 20. *v.* 3. Et quæcumque in me ſubras mentita, fatari. ¶ Cum infinitiv. *Ovid.* 2. *Triſt. el.* 3. *v.* 53. certam me ſum mentitus habere Homm, propoſitæ quæ ſuiset epta fugæ. *Plin. l.* 22. *c.* 25. Fuere, qui e turis arbore utrumqus naſci mentirentur. *falſamente anno offerito. Lucan. l.* 7. *v.* 446. cum cæco rapiantur facule caſu, Mentirmæ regnam Jovem. ¶ Et cum accuſetivo, *Lucan. l.* 3. *v.* 298. populum Pinloe mentita biformem. *h. e.* fabulata Centaures. ¶ *Mentior, niſi*, & *ſi mentior* formulæ ſunt quippiam ſerio conſtanterque affirmantis. *Senec. epiſt.* 106. Mentior, niſi & quæ alunt illud, corpora ſunt. *ſono un mendace, ſe*, &c. (Adde *epiſt.* 118.) *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 227. ſi mentiar, inquit, Ultima, quam fallam, ſit Venus illa mihi. ¶ *Mentiri* & *mendacium dicere* interdum differunt. V. *Mendacium.* ¶ Urbane *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 6. Frons, oculi, vultus perſæpe mentiuntur, oratio vero ſæpiſſime. ¶ Frequentes eum accuſativo ponitur pro fingere, ſimulare mendacii cauſa, *fingere, contraffare. Sallaſt. in Catil. c.* 49. Niſi ds eo indicamt, cujus conſilio tantam rem eſſet mentitus. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 19. *v.* 11. ſani capitis mentita doloris. *Id.* 21. *Metam. v.* 281. Mentitus canſam ſuæ. *Celum. in præfat. l.* 1. *ante med.* Sexum viris denegatum muliebri mota mentiri. *Juſtin. l.* 35. *in fi.* Mentizi originem alicujus. *Martial. l.* 6. *epigr.* 57. Mentiria fictos unguento, Phœbe, capillos. *Id. l.* 11. *epigr.* 53. Meotiar, ut venias, piſces, conchylia, fumen, Et cortis faturas, atque paludis uvas. *fingerò, o dirò d' avere. Propert. l.* 4. *el.* 7. *v.* 58. Craſſæ mentitæ lignea monſtra bovis. *h. e.* Paſiphaes, quæ in lignea vacca latuit, & vacca eſſe viſa eſt. ¶ De eo, qui alterum plane refurt, *aſſomigliarſi. Sil. l.* 2. *v.* 636. Vos etiam primo, gemini, cecidiſtis in ævo, Eurymedon fratrem, & fratrem mentite, Lycormæ: Cuncta pares. *Martial. l.* 3. *epigr.* 43. Mentiris juvenem tinctis, Lentine, capillis. *Arnob. l.* 7. *pag.* 250. *di Æſculapio.* In eaguem convertiſſe ſe deum, quo mentiri ſe poſſet, quiſnam effet. ¶ De eo, qui non ſtat promiſſis, *mantor da parola. Cic.* 3. *Offic. c.* 24. *extr.* Sed quoniam promiſit, ſi faltare in forn turpe ducat, honeſtius mentietur, ſi, &c. *Catull. carm.* 108. *ra Auſilon.* Tu, quod promiſti mihi quod mentita, inimica es. *Propert. l.* 2. *el.* 13. v. 57. Mantini noctum, promiſſis ducere amantem. *Claudian. de Conſul. Preb. & Olybr. v.* 108. geminiſque fidam mentita tyrannis. ¶ Tribuitur & rebus inanimis, & ſignificat ſimilitudinem alicujus rei habere, imitari, ſimulam, cum re vera ſit aliud. *Virg. Ecl.* 4. *v.* 42. Nec varios diſcet mentiri lana colores. *Plin. l.* 35. *c.* 6. *ſub fin.* Color, qui chryſocollam mentitur. *Lucan. l.* 9. *v.* 820. vitpas mentita Sabæas tunica. *Claudian. l.* 2. *de laudib. Stilich. v.* 248. Oceanique æſtum mentitur amictus. *Id. de* III. *Conſul. Honor. v.* 140. *di draperie pitte*. vivitque receptis Flatibus, & varia meatitur ſibila tractu. *Martial. l.* 5. *epigr.* 40. ſemsi ſac illud, Mentitur tua quod ſubinde tuſſis. *h. e.* morere, quod tuſſis tua, cito fore, publicetus, ſed nos fallit. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor. v.* 527. ſelia arcus, cartiqus patitos Vulneris, & juſtum mentiti neſcius ictum. *h. e.* fallere. Sic *Horat. l.* 1. *ep.* 7. *v.* 87. Spem mentita fuges. ¶ *Mentibor* pro *mentiar* (quod in verbis quarta non eſt infrequens) *Plaut. Mil. c.* 1. 35. Et aſſentandum eſt, quidquid hic meatibitur. & 2. 2. 99. Vera ut iſſis credat, quæ mentibitur. ¶ Olim *mentio, is*, activa poſitione dictum fuit, tuſte *Priſcian. l.* 8. *pag.* 799. *Putſch.* Hinc paſſive *Modeſtin. Dig. lib.* 48. *tit.* 10. *leg.* 28. Si a debitore, prælato die, pignoris obligatin mentiatur, &c.

MENTITIO, onis, f. mendacium. *Auſt. ad Herenn. l.* 3. 2. 2. *a med.* Dolus conſumitur in pecunia, pollicitatione, diſſimulatione, maturatione, mentitione. Al. leg. *mentione*.

MENTITUS, a, um, particip. V. in *Mentior*. Paſſiva ſignificatione eſt fictus, ſimulatus, falſus, *finto, falſa, contraffatto*. *Virg.* 2. *Æn. v.* 422. pruni clypeos mentiraqus tela Agnoſcunt. *In carm.* apud *Suetan. in Orb. c.* 3. Cui Otho mentito ſit, quæritis, exſul honore. *Ovid.* 5. *Metam. v.* 326. Et ſe mentitis Superos celaſſe figuris. *Plin. l.* 6. *ep.* 20. *a med.* Fictis mentitiſque terroribus vera pericula augure. *Valer. Flacc. l.* 7. *v.* 155. Non jam mentitæ vultum vocemque reſumit Chalcirope.

MENTO, onis, *ebo ho il mento grande*, mentum habens ſolito majus. *Arnob. l.* 3. *pag.* 108. Eſſe dicendum eſt quoſdam capitunos, ſiluncules, frontones: in his alios mentones, nævios, atque naſicas.

MENTOR, oris, m. nomen celeberrimi artificis in vaſis argentais cælandis. *Plin. l.* 33. *c.* 12. & *lib.* 7. *c.* 38. ſcribat, quatuor omnino paria ab eo facta ſuiſſe, atqus in templo Dianæ Epheſiæ in Aſia, & in Capitolio Romæ conſecrata, tutius ut aſſervarentur, utriuſque templi incendio periſſe. *Id. l.* 33. 2. 12. L. Craſſus Oratus duos ſcyphos Mentoris artificis manu cælatos feſtertiis C. emptos habuit: *h. e.* cantum mil. ¶ Metonymice *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 104. ιαπε ſius Mantore mnaſæ. *Martial. l.* 11. *epigr.* 22. Te potare decet gemma, qui Mentora frangis.

MENTORĔUS, a, um, ad Mantorum pertinens. *Propert. l.* 1. *el.* 14. *v.* 2. Lesbia Mantoreo vina bibas opere. *Martial. l.* 4. *epigr.* 30. Solus Mantoreos habes labores. *Id. l.* 9. *epigr.* 60. Pocula Mantorea nobilitata manu.

MENTŬLA, æ, f. ψολὸς, *ucello*, virile membrum. *Catull. Martial.* & *Auſt. Priap.* ¶ Apud *Catull.* eſt etiam non femel convicium in hominem impurum.

MENTULĀTUS, a, um, mutoniatus, *uccellato*. *Auſt. Priapeor.* 2. 36. *extr.* Deus Priapo mentulatior non eſt.

MENTUM, i, n. *mento, γένυς, γενειὰς*, pars capitis ori ſubjecta, & prominens, ſeu malæ inferioris media & ima pars, ot *Celſ.* loquitur *l.* 8. *c.* 1. *ante med.* unde berba naſcitur. *Cic. 6. Verr. c.* 43. Rictum Herculis ac mentum paulo attritius, quod in precibus id oſculari ſolent. *Id.* 2. *de Orat.* 2. 66. Mentum in dicendo intorquere. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 6. *v.* 14. Mento manum ſupponere. *Plin. l.* 32. 2. 3. *a med.* Ea edito ſpeculantur proni, terram mento ettingente. *Id. l.* 21. *c.* 45. Antiquis Græciæ in ſupplicando mantum attingere mos erat. *Virg. 6. Æn. v.* 809. noſco crines incanaque menta Regia Romani. *h. e.* berbam canam. Adde *Martial. l.* 11. *ep.* 85. ¶ Urbane *Petron. in fragm. Trogur. c.* 43. *Burm.* Et, quod ei mantum ſuſtulit, hereditatem accepit. *tenchè gli ho fatta alzar la teſta*. Sed phraſis eſt plebeja. ¶ Proprie uni homini eſt, ut ait *Plin. l.* 21. 2. 37. *ſcil.* 60. *Hard.* Nihilominus & de brutis dicitur per ſimilitudinem. *Id. l.* 8. 2. 50. *ad fin.* Dependet caprarum mento villus. *Virg.* 3. *Georg. v.* 53. *de bove*. Et crurum tenus e mento palearia pendent. & *verſ.* 311. barbas, incanaque menta Cinyphii tondant hirci. ¶ Transfertur in architectura ad eam partem coronæ propendentem, per quam aqua daſuit, *lo ſporto del gocciolatoio, ſottogrondale. Vitruv. l.* 4. 2. 3. *a med.* Ad ipſum mentum coronæ incidatur linea, quæ ſcotia dicitur. ¶ Priſci *mentum* dixere pro *commentum*, inquit *Paul. ex Feſto*: nempe a *mentiſcor*, unde *commentiſcor* factum eſt.

MEO, as, avi, atum, n. 1. *paſſare, andare*, βαίνειν, πορεύεσθαι, vado, tranſeo: & dicitur ſæpe de iis, quæ eunt redeuntque. *Plin. l.* 6. *c.* 24. Interruptis anguſto tmnſitu jugis, ita ut via ſingula meant plauſtra. *Lucret. l.* 2. *v.* 150. Vapor per inane meat vacuum. *Ovid.* 15. *Metam. v.* 71. qua ſidera lege meatent. *Id.* 1. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 82. ubi frigore conſtitit Iſter, Dura meant caſeri terga pet amnis equo. *Senec. in Med. v.* 836. meet in pectus venaſqus calor. *Tacit.* 4. *Ann.* 2. 5. *extr.* Triremes huc illuc meant. *Claudian. l.* 1. *in Ruſin. v.* 185. Nexus par ſemper, ſimiliſque meat. *h. e.* mare, quamvis plura inſtunt flumina, non creſcit. *Curt. l.* 3. *c.* 5. & *lib.* 8. *c.* 4. Liberius meare ſpiritus cœperat. *Lucan. l.* 3. *v.* 690. Diſcurſuſque animæ diverſa in membra meantis. ¶ Univerſim pro ire, proficiſci, *Horat. l.* 2. *od.* 4. *v.* 17. Manes, & domus Plutonia, quo ſimul mearis, &c. *Senec. in Herc. Fur. v.* 211. aliud juſſus ad bellum meat. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 34. Quoties divum Auguſtum in Occidentem, etqus Orientem meaviſſe comite Livie? *Claudian.*

dem. in I. Conſul. Scribon. v. 20. Ordine vota meant . *h. e.* procedunt , & ſuccedunt .

MECMTE . V. *Suopte*.

MEPHITICUS , a , um , fœtidus . *Sidon. l. 3. epiſt. 13.* Mephiticus odor .

MEPHITIS , itis, f. *παχύτης* , Suidæ *ἀτμὶς* , terræ putor ex aquis maxime ſulphuratis atque corruptis provenians, & in nemoribus gravior ex denſitate ſilvarum . *Serv. in 7. Æn. v. 84.* Alqui , *Servio* teſte loco citato , Mephitim dexm ſſa volunt , Leucothææ conneaum , ſicut eſt Veneri Adonis , Dianæ Virbius . Alii Junonem intelligunt , quam aerem eſſe conſtat . Omnis autem putor ex corruptione aeris naſcitur , ſicut bonus odor ex aere incorrupto . Igitur Mephitis arit dea averteus moleſtiam odoris graviſſimi , id eſt graveolentiæ . *Virg. ibid.* ſævamque exhalat opaca mephitim . *Perſ. ſat. 3. v. 99.* Gutture ſulphureas lente exhalante mephites . *Plin. l. 2. c. 93.* decet , Mephitis ædem fuiſſe Amſanƈti in Hirpiois , ubi ſpecus erat mortiferum ſpiritum exhalans . Etiam prope mœnia Cumanorum templum Mephitis fuit , teſte *Tacito 3. Hiſt. c. 34.* Adde Inſcription. apud *Gruter. pag. 96. n. 10.*

MERACIUS, adverb. comparat. ab adject. *meracus* , *pro puramente* . *Scribon. Larg. compoſ.* 170. Vini miſti meracius cyathi quatuor . *Sid. lib. 4. ep. 1.* Purius , fortius , meracius amat . *Solin. cap. 33.* (*al. 46.*) a *merd.* Superficies ſardonychis probatur , ſi meracius rubeat .

MERACULUS , a , um , diminut. a *meracus* . *Plin. l. 20. c. 19. in ſ. & Celſ. l. 3. c. 19.* Opium ex vino meraculo ſi protinus detur . Et per ſyncopen . *Plaut. Caſ. 3. 5. 25.* Meraclo ſe percuſſit flore Libyco . Al. leg. *merum*.

MERACUS , a , um , *pura* , *ἄκρατος* , merus , purus , ſolus , & fere de vino dicitur, cui nihil aquæ admiatum ſit. Sunt qui putaut dici de vino , cui parum admodum aquæ inſit , *merum* autem de eo , cui nihil . *Cic. 3. de nat. Deor. c. 31. ad fin.* Si medicus ſciat, eam ægrotum , qui juſſus ſit viaum fomere , meraclus ſumpturum . *Celſ. l. 2. c. 3. ante med.* Cibum modicum , potmnes meracas aſſumere . *& poſt med.* Vinum auſterum meracum . *& infra* . Vinum dulcius pueris , ſenibus meraeius . *Propert. l. 2. el. 24. v. 27.* Ah pereat , quicumque meracas repperit uvas . ¶ Dicitur *& de* aliis rebus , quæ puræ ſunt . *Horat. l. 2. ep. 2. v. 237.* Expulit helleboro motbum bilemque meraco . *Perſ. ſat. 4. v. 16.* Auticyras melior ſorbere meracas. *Sidon. l. 3. ep. 10.* Meraciſſimus ſcientiæ fons.

MERCABILIS , le , qui emi poteſt . *Ovid. 2. Amor. el. 10. v. 22.* Stat mæretria certo cuivis mercabilis ære .

MERCALIS , le , mercabilis . *Impp. Diocletian. & Maximian. lib. 4. Cod. tit. 7. leg. 6.* Mercalem te habuiſſe uxorem proponis .

MERCATIO , onis, f. *mercatuaxia* , emptio & veaditio , *ἀωνὴ καὶ πρᾶσις* . *Gell. l. 3. c. 3. ſub fin.* Pecunia omni ex mercationibus perdita . *Jul. Firmic. l. 3. c. 8. ad fin.* Sua vendere aſſidua mercatione .

MERCATOR , oris , m. *mercator* , *ἀγοραστὴς* , *ἐμπορος* , qui mercatur . *Cic. in Orat. c. 70.* Neque me divitiæ movent , quibus omnes Africanos & Lælios multi venaliti mercatoresque ſuperarunt . *Id. 1. Offic. c. 42.* Sordidi eriam putandi , qui mercaotur a mercatoribus , quod ſtatim vendaot . *Cæſ. l. 4. B. Gall. c. 3.* Multi ad eos mercatores ventitant . *Cic. poſt redit. in Sen. c. 4. a med.* Nou conſules , ſed mercatores provinciarum , ac venditores veſtræ dignitatis .

MERCATORIUS , a , um , adject. *mercantile* . *Plaut. Bacch. 2. 3. 2.* Eoquæ in portum ea Epheſo navis mercatoria adveaerit .

MERCATURA , æ , f. *mercatuxia* , *ἐμπορία* , negotiatio, ars, ſeu actus mercandi . *Cic. 1. Offic. c. 42. ad fin.* Mercatura autem , ſi tenuis eſt , ſordida putanda eſt , ſin magna , & copioſa , multa undique apportans , multiſque ſine vanitate impertiens , non eſt admodum vituperanda . *Cic. 7. Verr. c. 28.* Qui a prædonibus erant capti , com mercaturas facerent . ¶ Item ipſæ merces , quibus mercatura fit . *Plaut. Trin. 2. 2. 51.* Mercaturam ne , au venales habuit , ubi rem perdidit ? ¶ Translata *Cic. l. 3. Offic. c. 2.* Suſcepiſti onus grave & Athenarum & Cratippi , ad quos cum tanquam ad mercaturam bonarum artium ſis profectus , &c. Ita lapi etiam *Nom. c. 3. n. 134. & c. 5. n. 35.* Alii tamen *ad mercaturas* .

MERCATUS , us , m. *mercatuxia* , *ἐμπορία* , mercandi actus . *Cic. Phil. 2. c. 3.* Cum domi tuo turpiſſimo mercatu omnia eſſent venalia . ¶ Pro emporio, ſeu loco, ad quem mercatores emendi vendendique gratia conveniant . *mercata* . *Liv. l. 1. c. 30.* Frequens mercatus . ¶ Item pro eundem , quibus mercatores congregantur ad emendum & vendendum , *fera* . *Cic. in Verr. 4. c. 53.* Tanto mercatu Prætoris indicto , concurritur undiqus ad iſtum Syracuſas . Sic *Id. Tuſcul. 5. c. 3.* Habere mercatum , *ſub fera* . ¶ Item pro quocumque conventu . *Juſtin. l. 13. c. 5.* Litteræ recitatæ præſente oaiverſa Græcia , in mercatu Olympiaco .

MERCATUS , a , um , *ἠγορασμένος* , particip. a mercor . *Cic. pro Raſir. Amer. c. 46.* Quam tanto pretio nuper mercatus ſit . ¶ Reperitur etiam paſſiva . *Plin. l. 37. c. 2. a med.* Seſtertiis ceorum quinquapiata millibus trullam unam oon ante multos annos mercatam a reatrefamilias , nec divite . *Propert. l. 2. el. 2. v. 5.* Naturæque deſus mercato perdera cultu . *Salluſt. in fragm.* apud *Non. c. 2. n. 535.* Pars ſua negotia ſequebantur commeatibus mercatis .

MERCEDICIUS , mercenarius , quod mercede ſe tueatur . *Paul. ex Feſto. Dacerius* mallet *mercedonius* propter illa *mercede roeatur* .

MERCEDONIAS (*dixit*) dixerunt a mercede fulvenda . *Paul. ex Feſto.*

MERCEDULA , æ , f. diminut. a *merces* . *Cic. 1. de Orat. c. 45.* Itaque ut apud Græcos infimi homines mercedula adducti miaiſtros ſe præbeut in judiciis Oratoribus . *Id. Ariſt. l. 13. ep. 11.* Conſtituere mercedulas prædiorum . *h. e. ſtabilire et pretzo delle affittanze* , conſtituere , quantum ſolvere debeant , qui prædia locata conduxerunt . *Senec. l. 6. de benef. c. 15.* Medico mercedulam debera .

MERCENARIUS , a , um , *mercenarius* , *pagana* , *μισθοφόρος* , mercede conductus , pretio comparatus : cui *gratuitus* apponitur . *Cic. 1. de Legib. c. 18.* Liberalitas gratuita ne aſt , au mercenaria ? ſi ſine promiu beaigna eſt , gratuita : ſi cum mercede , conducta . *Id. in Piſon. c. 21.* Tribuit ſe mercenarium comitem cegi Alexandrino . *Liv. 10 ſ. l. 24.* Mercenarium militem in caſtris neminem ants , quam tum Cultiberos , Romani habuerunt . *Cic. 3. Fam. ep. 11. a med.* Mercenarii teſtes. *Id. 7. Verr. c. 21.* Audite decretum mercenarii prætoris . *Nep. in Eumen. c. 2.* Apud nos re vera , ſicut ſunt , mercenarii , ſcribæ eaſtimaotur . *Plin. l. 20. c. 63.* Ancilla mercenariæ ſtipis . *Horat. l. 1. ep. 7. v. 67.* Illa Philippo Eacufare laborem , & mercenaria viacla . *h. e.* officium & munus præconis, quod mercedia & lucri gratia exercebat, eoque detiocbatur . ¶ Abſolute eſt opere mercede conducta, h. a. bamo liber conductitius , ut *Verr. l. 2. R. R. c. 17.* loquitur. *Plaut. Pœn. 2. 2. extr.* Io hunc diem jam tuus ſum mercenarius . *Cic. 1. Offic. c. 13. ad fin.* Non male præcipiuat , qui ita jubent uti ſervis , ut mercenariis : operem exigendam , & juſta præbenda . *Id. pro Cluent. c. 59.* Ennius egeus quidam, mercenarius Oppianci . *Petron. in Satyr. c. 103.* Mercenarius meus , ut ex nonacula comperiſti , tonſor eſt . *Senec. l. 3. de benef. c. 22.* Servus , ut placet Chryſippo , perpetuus mercenarius eſt .

MERCES , ēdis, f. *mercede* , *paga* , *μισθός* , pretium, quod pro opera & labore alicui perſolvitur . *Salluſt. in Catil. c. 38.* Juventus , quæ manuum mercede inopiam tolerabat . *Cic. 4. Acad. c. 30. ad fin.* Minam Diogenes rcdiet. ab eo enim Stoico dialecticam didicerat : hæc autem merces erat dialecticorum . *Id. 1. de Divin. c. 41. ad fin.* Ne ars tenta abluceretur *ad* mercedem atque quoſtum . *Id. Verr. 7. c. 20.* Pretio atque mercede miouere majeſtatem reſipubl. *Id. 2. de Fin. c. 31.* Probatas præmiorum mercedibus evocata . *Id. 2. Phil. c. 4.* Magiſtee , qui te, tanta mercede, nihil ſapere docuit . *Liv. l. 25. c. 33.* Magna mercede pacifci cum aliquo , ut , &c. *Juvenal. ſat. 7. v. 157.* Mercedem ſolvere . *Nep. in præfat.* Mercede conductus ad aliquid . *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 31.* Milites mercede arceſſare . *Cic. 7. Verr. c. 51.* Mercedem alicujus rei conſtituere. *Id. pro Roſc. Amer. c. 40.* accipere ab aliquo . *Id. Q. Fr. l. 3. ep. 3. in fi.* alicui proponere . *Id. de Amic. c. 21.* exigere ab aliquo . *Id. Verr. 5. c. 32.* Dare alicui mercedem operæ , pretiumque impudentiæ . *Gell. l. 5. c. 3.* Protagoras victus quærendi gratia iu mercedem miſus. *h. e.* ut mercenarium operam locaret . ¶ Translate *Horat. l. 1. od. 17. v. 23.* Cæſtat voluntas ? non alia bibam Mercede . *Cic. pro Roſc. Amer. c. 29.* Una merceds duas res alíequi vella . V. *Fidelia* . *Horat. l. 3. od. 2. v. 25.* Eſt & fidili tuta ſilentio Merces . *Sil. l. 13. v. 663.* Ipſa quidem virtus ſibimet pulcherrima merces . ¶ De pœna , ſupplicio . *Liv. l. 39. c. 55.* Debuiſſe gravem temeritatis mercedem ſtatui . ¶ Sæpe dicitur de pretio , quod acquirimus aa locatione agrorum , & domoum , *affictus* , *penſionis* . *Cic. Attic. l. 12. ep. 32.* Ut ſumptus huius peregrinationis accommodet ad mercedes Argileti & Aventini . *& lib. 25. ep. 20. a med.* Mercedes dotalium prædiorum . *le rendite* , *l'entrate* . *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 21.* Mercedes habitatiouum annuas conductoribus donavit . *Sueton. in Cæſ. c. 20.* Publicenos remiſſionem petentes tertia mercedum parte relsaavit. *h. e* penſionum , quus peo vectigalibus redemptis ſolvebant reipublicæ . ¶ Item de uſuris pecuniæ fenori datæ . *Horat. l. 1. ſat. 2. v. 14.* Quinas hic capiti mercedes ſaſecat . Adde *ſat. 3. v. 88.* ¶ Univerſim eſt fructus, lucrum, *fructo* , *guadagno* . *Grat. in Cynog. v. 176.* O quaata eſt merces , & quantum impendia ſupra! ¶ Interdum merces data atque adeo impenſa , detrimeotum , damnum , *coſta* . *Cic. 1. Fam. ep. 9.* Tamen in moleſtia gaudeo , ta eam fidem cognoſcere hominum non ita magna mercede , quam ego maximo dolore cognoram . *Id. 3. Tuſcul. c. 6.* Nam rſtue oihil dolere non ſioe magna mercede ſontingit , immanitatis in animo , ſuporis in corpore . *Sil. l. 7. v. 545.* magna mercede piabuat Etroris rabiem , & noſtrum violaſſe parentem . *h. e.* magno ſuo malo . *e gran coſto* . *Senec. de Tranquill. c. 11.* Magna quidem *ces* tuas mercede colui . *h. e.* magna mea impenſa & cura . Adde *Plin. in præfat. l. 7.* ¶ *Mercer* rectus caſus pro *mere* uſurpatum eſt a *Salluſt. in fragm.* apud *Chariſ. l. 1. pag. 27. Priſcian.*

MERCIMONIUM , nii, n. *mercatuxia* , *merces* , idem fere quod mere . *Plaut. Aulul. prol. v. 1.* Ut vos in voſtris voltis mercimoniis emundis vendundiſque me lætum lucris afficere . *Tacit. Ann. 15. c. 38.* Ubi *pee* tabernas, quibus id mercimoaium inerat, qua flamma alitur, ſimul creptus ignis, &c.

MERCOR , aris , atus ſuo , *dep. 1. mercanteggiare* , *negozjare* , *fare il mercante* , lucri cauſa merces commuto, mercaturam facio . *Plaut. Merc. prol. v. 82.* Dico iturum eſſe ma mercatum , ſi velit . ¶ Speciatim ſapiſſime eſt auiere , ſeu vendeadi cauſa , ſeu habendi , *comperare* , *ἀγόρασαι* . *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 24.* Hortos egregiaſque domos mercarier unus Cum lucro norem . *Cic. 2. Offic. c. 42.* Qui mercantur a mercatoribus , quod ſtarim vendaut . *Id. pro Flacc. c. 20.* Fundum mercatus eſt de pupillo Meuloaio . *Id. pro Roſc. Amer. c. 46.* Authpſa illa , quam tanto pretio ouper mercatus eſt . *Terem. Eun. 3. 5. 22.* Quidam Eunuchus , quem mercatus fuerat frater Thaidi . *Plin. l. 9. c. 18.* Quanti mercatura mullum luxuria , fuburbaoia litoribus ioventum ? *Cic. 4. Verr. c. 49. ſub fin.* Ab iſto ordinem Senatorium pretio auſcatus eſt . *Plaut. Capt. 2. 2. 8.* Serei quos tam grandi ſum mercatus præſenti pecunia . ¶ *Merreſſitur* , antique , mercatus fueris . *Vet. cod.* apud *Gruter. pag. 512. lin. 20.* Qui eo nomine ab populo mercaſſitur .

MERCURIALIS , le , *Ἑρμαῖος* , ad Mercurium pertinens . *Cic. Q. Fr. l. 2. ep. 5.* M. Furium Flaccum , equitem R. hominem aequum , Capi-

Capitolini & Mercuriales da collegio ejecerunt. *h. e.* facerdotes Mercurii. *Apul. l.* 11. *Metam.* Mercurialis caduceus. ¶ Dicitur de mercatoribus, & iis, qui quæſtui faciendo incumbunt: quia Mercurius lucri, & mercaturæ deus habetur. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 14. Hortos, egregiaſque domos mercatur unus Cam lucro noram: unde frequentia Mercurialis Impoſuere mihi cognomen compita. V. *Plaut. captiv. Amph. Liv. l.* 2. *c.* 27. & *Ovid.* 5. *Faſt. verſ.* 671. Differunt tamen Mercuriales, & mercatores. Vatus lapis *in marquet. Beneven. cloſſ. 6. n. 6.* & apud *Gruter. pag.* 645. *n.* 7. Cn. Ruſtius Cn. L. Feſtivos Mercurialis, & mercator ſibi, &c. Forteſſe *Mercuriales* peculiari collegio adſcripti erant: *mercatorum* reliqua turba nulli. ¶ Item de viris eruditis, & Lyricis poetis, qui in ejus dei tutela eſſe dicuntur. *Horat. l.* 2. *od.* 17. *v.* 27. Me truncæ illapſæ cerebro Suſtulerat, niſi Faunus ictum Dextra levaſſet, Mercurialium Cuſtos virorum. V. *lib.* 1. *od.* 10. ubi ſurvæ lyræ parena Mercurius dicitur: & *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 667. ¶ *Mercuriolis*, quam nos *mercorella*, herba eſt a Mercurio invente, quæ & linozoſtis, & partheuium dicitur, & Græce a multis Hermupoa, Ἑρμοῦ κόμη. Duo ejus genera, maſculus, & fœmina, quæ acrior, caula rubitali, interdum ramoſo in ſacumina, ocima anguſtioribus foliis, geniculis denſis, alaenm cavis multis, ſemine in geniculis dependente: feminæ copioſa, meri jucta geaicula ſtante, carinri, ue brevi, contortoque: feminæ ſoluto, & candido: folia macibus nigriora, ſimiais candidiora: radix ſupervacua, *pretenuis*. Verios bebet in medicina uſus, præcipue ſolvendæ alvi, & conceptionibus juvandis. *Serem. Sammon. c.* 33. Mercurialis item capitur communiter herba. V. *Plin. l.* 25. *c.* 5.

MERCURIOLUS, li, m. parvus Mercurius. *Apul. in Apolog.* bis.

MERCURIUS, ii, m. Hermes, *Mercurie*, Ἑρμεῖα, filius Jovis tertii & Maiæ Atlantis filiæ: dictus a mercibus, quia præeſt lucro, rabue emendit, ue vendendis. ¶ Mercurii plures a priſcis Theologis numerantur. Primus fuit filius Jovis primi, & Cylenes Nymphæ Arcadicæ. Secundus natus eſt ex Libero, & ex Proſerpina. Tertius ex Cæln & Dia. Quartus ex Nilo. Hic Triſmegiſtus appelletus eſt, hoc eſt tec maximus, quod ſummus ſacerdos effet, ſapientiſſimus philoſophus, tex potentiſſimus. Quintus ex Mercurio filio Nili. Sextus ex Jove tertio & ex Maia filie Atlantis. Peulo aliter *Cor. l.* 3. *de nat. Deor. c* 22. ¶ Quæ a variis Mercuriis geſte fuerent, uni filio Maiæ fere cribuuntur. Præterea credebatur ejuſdem. Unde liaguem ei ſacravit antiquitas, teſte *Athenæo l.* 1. Δωτο-ος. Apud *Arnob. l.* 3. *pag.* 118. quaſi *mercicurrius* dictus eſt, & quod inter loquentes duos media *cucret*, & raciprocetur oratin, nominis hujus coueiamste eſt quelites. Deorum aantius dictus eſt. Nam per fermonem omnia cogitete snuntiantur. Alas in sapite, & pedibus Mercurii ponebant, ut ſignificerent, ſermonem velocem ferri pas nerem. Habitus aſt ſtiam deus mercetorum, poſſeſſionis, lueri. Hinc pingi iatardum ſolet ſiniſtra virgulam, deetera facculum nummacium senena. Deue etiam furum creditus eſt. Nam in laqueando furtive ſeducit. Palæſtram, & lyram iavenit, Argum interemit, Prometheum in Caucaſo ligavit, Martem a duris carceribus liberevit. Hermaphroditum ex ſorore Venere genait. Fuactorum animes ad Infaros compellit, & ſi opus ſit, Orcu evocat. *Horat. l.* 1. *od.* 10. *Virg.* 4. *Æn. v* 238. *& ſequeros. Ovid.* 5. *Faſt. v.* 663. *& frequent. Hygin. Poet. aſtron. l.* 2. *c.* 7. &c. ¶ Idem eſſe dicitur, qui ſol, ut eſt apud *Macrob.* V. dicta in *Aegiphonices*. ¶ Eſt etiam *Mercurius* unus ex ſeptem planetis, cujus corpus cunctorum ſiderum minimum ſera ſampec ſubeſt radiis ſolaribus. *Cic. de nat. Deor. l.* 2. *n.* 20. *ad fin.* Infra hanc autem ſtella Marcurii eſt, ea *orbiſtar* appellatur a Græcis, quæ anno fere vertenta ſigniferum luſtret orbem, neque a Sola longius unquam unius ſigni intervallo diſcedit, tum antevertens, tum ſubſequens. ¶ Mercucii etiam disuntur ſtatuæ quædam, da quibus V. ſupra in voce *Herma*.

MERDA, æ, ſ. *anus*, ſtercus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 8. *v.* 37. Mentior at ſi quid, merdis caput inquiner albis Corvorum. *Martial. l.* 3. *epigr.* 27. Sed osmo potuit tangere: merda fuit. *Phædr. l.* 4. *fab.* 17. *v.* 25. odorem mietum cum merdis cacant.

MERE, adverb. *puramente*, pure. *Plaut. Trucul.* 2. 1. 22. Si ſemel amocia poculum accepit mere, eaque intra pectus ſa penetcavit potio, entempło & ipſue pscit, & res, & fides. *Plin. l.* 33. *c.* 1. Mere ferreum id arat, ut bellicæ virtutis infigne. *di puro ferro*.

MERENDA, æ, ſ. *merenda, ri ἐπάνριον. Paul.* ex *Feſto* docet antiquis dictam pro prandio, quod medio die capieretur. *Non. c.* 2. *n.* 118. expunit cibum, qui poſt maridiem datur. A *meridie* ducit etiam *Iſidor. l.* 20. *Orig. c.* 2. ſed *cap.* 3. derivari poſſe ait etiam a *merus*, quod pueris operariis merus panis daretur. *Scalig. ad Varron. de R. R.* dici putat a *merendo*, quod ſit proprie cibus, qui datur æra merentibus, h. e. mercenariis. Merendæ tempus vel circa meridiem fuit, loca prandii, vel poſt meridiem, & poſt ipſum prandium. Unde *Calpurn. ad Nemeſian. Ecl.* 5. *v.* 60. ubi declivi jam nona tempeſcars ſole loetipset, ſeræque videbitur hora merendæ. ¶ Dicitac & de cibu, quod detur brutis animalibus. Unda *Cyprio bovi merendam* dicit *Cato* apud *Feſtum*. *V. Cyprian.* ¶ Fait cognomen Romenuſi in gente Cornelia, ut P. Cornelius Merenda. *Liv. l.* 22. *c.* 35.

MERENDARIUS, ii, m. qui merendas colligit. *Senat. l.* 5. *controv.* 33. *in f.* Oſtende nubia merendarios tuos. *h. e.* mendicos a in debilitatos, qui uſtiatim quæritando ſtipem, velut merendam tibi conficiunt. Al. leg. *mercenarios*.

MERENS, entis, *meritevole*, qui meratur, dignus, in utramque partem. *Salluſt. in Jug. c.* 105. Conſul apud omnes adeſſe, laudera, increpare merentes. *Virg.* 2. *Æn. v.* 229. ſcelus expendiſſe merentem Laocoonta ferunt. *& verſ.* 585. Extinciſſe nefas tamen, & ſumpſiſſa merantis Laudabor pœnas. *h. e.* de merente. *Ovid. 8. Metam. v.* 116. cives odera merentem. *Id.* 2. *ex Ponr. ep.* 2. *v.* 91. laurea decrata merenti. ¶ De en, qui beneficie contulit, *bene merenti. Cic. in fragment.* apud *Non. c.* 4. *n.* 206. Quem patriſſa, ita de republica meraniem, doleo. *Inſcripti.* apud *Gruter. pag.* 760. *n.* 3. Licinia Fauſtina merito ſibi merentiſſimo ſub aſc. poſuit. *& pag.* 931. *n.* 7. Regius Hermes neori merantiſſimæ F. ¶ Cum adverb. *bene* ſequentiſſimum eſt in vet. lapidib. *Hirc. de B. Afric. c.* 86. Præmia fortiſſimo aurqua, as bene merenti, *pro* ſuggeſtu tribuit. *Plaut. Capt.* 2. 2. 65. Bene merenti bene profuerit, mala merenti par arit. *Gruter. pag.* 933. *n.* 4. L. Attio Succeſſo fecit L. Attius Anicacus patrono bene de ſe merenti. *& n.* 5. L. Attio Succeſſo fecit Obulnie bene merenti de ſe. *& pag.* 955. *n.* 9. Trabellia Tycha patrono optimo de ſe bene merenti. *& pag.* 932. *n.* 7. *& pag.* 1229. *n.* 3. Regius Ariſtius Ariſtæ patroræ bene merentiſſimæ. Alia apud *Reinef. cloſſ.* 16. *n.* 8. Homini benemerentiſſimo. ¶ Cum dotion *Plaut. Men.* 4. 3. 19. Quando tu ma bene merentem tibi habes deſpicatui. ¶ Legitur & *benemerens* conjunctim.

MERĔO, es, ui, itum, a. 2. & Mereor, eris, itus ſum, dep. 2. *mereſcere*, ἀξιῶ ὦν, *meSoppido*, quippiam facio, propter quod præmium, vel pœna dignus ſum, promereor, commereo, lucruc. In præteritis promiſcua eſt active poſitio, & paſſiva: in aliis temporibus paſſiva videtur aſſa frequentior. *Plaut. Trin.* 3. 2. 33. Tibi, proinda ac merars, ſummæ hebeo gratias. *Id. Epid.* 5. 2. 46. Cum tu es liber, gauden. *Epid.* merui, ut fierem. *Cic.* 1. *de Orat.* 2. 54. Reſpondic, ſeſe meruiſſe, ut amplitſimis honoribus decoraratuc. *Plin. l.* 35. *c.* 2. Mereri, ne quis, &c. *Liv. l.* 2. *c.* 38. Violaturi ſumus ludos, piaculumque muriturl. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 34. Mereri præmie. *& lib.* 1. *c.* 4. laudem. *Quintil. in præam. l.* 6. *circa med.* amoram. *Id. lib.* 9. *c.* 2. *ad fin.* fidem. *Id. l.* 4. *c.* 2. *e med.* fevonem aut udium. *Ovid.* 5. *Metam. v.* 666. ſupplicium. *Plin. in Paneg. c.* 26. immortalitatem. *Valer. Flacc. l.* 5. *v.* 224. Soligena falli meritus, marituſqua relinqui. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 11. *v.* 26. Quæ marui vitio perdera ſuncta men. *Id.* 3. *ex Ponto, ep.* 2. *v.* 20. Sin appellari non maruere meli. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 519. Quid Minyæ meruara queri? *h. e.* potuere. ¶ *Pro* lucrari, comparare, *quadagnare, orquiſtare, Varr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 206. Iſte, qui meret ſeſtactios vicenos. *Cic. pro Roſc. Com.* 1. 10. Illa membra marara pec ſa non amplius potcrant duodecim æris: diſciplina locabat ſe non minus H-S. CCCIↃↃ. *Sueton. in Colig. c.* 40. Ex geruloram diurnis quæſtibus quantum quiſque neo dia mereret. *Horat. in ar. Poet. v.* 345. Hic meret ære liber Soſiie: his & mira tranſit, Et longum noto ſcriptori prorogat ævum. ¶ Translate *Plaut. Moſtell.* 2. 3. 124. Quibue anus domi uxores ſuat, quæ vos dote meinerant. *v' anno indietro a ſpoſarli per ragion della dote.* Hue pertinent illa *Cic. 6. Verr. c.* 60. Quid arbitremini Rhegiños mirara valle, ut ab ais marmorea Venue illa aufcatuc? *che credere voi, che verrebbono?* & *Plauto Menæch.* 2. 3. 34. Ego hercla vero ta & ſcivabo, & ſequac: nequa hodie ut ta perdam, mercam daum divitias mihi. *non torrer tutte i teſori degli dei per ſfmerriti.* & *Bacch.* 5. 2. 65. Quèm quidem ago ut non excruciem, altarum tantum aurl non meream. *Id. Stich.* 1. 2. 24. Neque illa ſibi mereat Perſarum montes, qui eſſe aurei perhibeatur, ut iſtuc faciet, quod tu metuis. Adde *Cic. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 24. & *lib.* 2. *de Fin. c.* 22. *e med.* ¶ *Si mereor* formula eſt aliquid perentis, & ſa commendantis. *Cic. Fam.* 10. *ep.* 17. *in fin.* Fuc valeas, dignitatemque meam, ſi mereoc, tuearis. *Sueton. in Aug. c.* 56. Nunquam filioa ſuos populo commendavit, ut non adjicaret, ſi merebuntur. ¶ *Mereo* atiam dicuntur, qui turpem corpoce quæſtum feciunt: aade *meretrix. Gell. l.* 2. *c.* 28. A lanona domino ad merendum coactus. ¶ *Mereo*, & *mereri ſtipendio*, & *mereo* abſoluta ad militentes pertinet, *militare, eſſer ſoldato*: & in has ſignificatione activa poſitione fere utimur. *Cic. pro Cal. c.* 5. Eademque arat, ſi ſtatim mereti ſtipendia ſœperamus, caſtrenſis ratio, ue militaris. *Id. pro Mur. c.* 5. Meruit ſtipendia in eo bello, quod, &c. *& ibid.* Adolaſcens patre ſuo imperatura merait. *Liv. in f. rep.* 4. *l.* 22. Cum hec indole victutum ac vitiorum triennio ſub Aſdrubale Imperatore meruit. *Id. l.* 24. *c.* 18. Ut ii omnes, quos ſenſores notaſſent, pedibus merecent. *Id. l.* 5. *c.* 7. & *Cic. Phil.* 2. 1. 8. Quicumque equo meruiſſet. *Varr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 206. Qui ære publico merarent. *Lucan. l.* 10. *v.* 409. Æra marent parvo. *militano per poco pago. Stat. l.* 4. *Theb. v.* 236. non hi tibi ſolum, Amphiarae, merent, auget raſupina maniplos Elis. ¶ *Mereri ex militare*, de iis, qui militant, diuit *Varr.* apud *Non. lor. cit.* ¶ *Mereri de aliqua* aſt. auuferre in quempiam aliquid boni, aut mali. *Terent. Heayr.* 5. 2. 34. Nam meritus de me aſt, quod queam, illi ut commodem. *Id. Heaut.* 2. 2. 30. Quid iſtuc mali quæſo? quid de te tantum meruiſti? *Plaut. Aſin.* 2. 2. 22. Te ego, ut digna es, perdam, atque ut da me meren. *Id. Amph.* 5. 1. 49. Jam iſtuc gaudeo, ut ut erga me aſt merita. ¶ Cum adverb. *bene, male, optime*, & ſimilibus. *Cic. Fam.* 10. *ep.* 5. Nec quidquam ex omnibus rebus humanis eſt præſtantius, quam de republ. bene mereri. *Id. in Bruto, c.* 73. Diuit te bene maritum de populi R. nomius. *Id. de Amic. c.* 24. *ed fin.* Melius da quibuſdam acerbos inimicos mereri, quam eos amicos, qui dulces videantur: illos verum ſæpe dicere, hos nunquam. *Id.* 10. *Attic. ep.* 4. Cum cogito ma da republica meruiſſe optima. *Id.* 3. *de Legib. c.* 14. Pernisioſtue de republica merentac vitioſi principes. *Id. pro Mil. c.* 34. Stet hæc urbs præclara, quoquo modo merita de me erit. ¶ Interdum per Metonymiam eſt conſequi, *conſeguire. Plin. l.* 8. *epiſt.* 23. *a med.* Sequi gloria, non appeti, debet: nec ſi caſu aliquo non ſequatur, idcirco quod glorium non meruit, minus pulcrum eſt. *Pomp. Dig. lib.* 35. *tit.* 2.

leg. 21. Si pupillus legatum a creditore meruerit ſub hac conditione, &c. ¶ Item committere, admittere. *Petron. in Satyr. c.* 139. Cœpit dicere, te noxam meruiſſe, daturumque ſtrviles pœnas. Sic *Terent. Phorm.* 5. 8. 25. Ego, aſſe in hac re culpam meritam, non nego. Al. leg. *meritum*, quod aſſ charius. *& Plaut. Trin.* 1. 1. 1. Amicum caſtigare ob meritam noxiam. Sic *Merc.* 4. 6. 12. Quæ in ſe culpam commerent. V. *Commereo*.

MERETRICIE, adverb. in modum meretricis. *Plaut. Mil.* 3. 2. *in fi.* Quam digne ornata incedit, haud meretricis.

MERETRICIUS, a, um, *de meretrice, puttanesco, meretricio, ἑταιρικὸς*, ad meretricem pertinens. *Cic. pro Cal.* 7. 20. Meretricii amores. *Id. 1. Phil. c.* 18. Meretricius quæſtus. *Id.* 5. *Verr. c.* 3. Meretricia diſciplina. *Terent. Eun.* 5. 5. 18. domus. *Id. Heaut.* 2. 1. 14. ars. *Plaut. Trucul.* 2. 2. 63. ornamenta. ¶ *Meretricium, ii*, abſolute eſt ars meretricia, *puttaneria. Sueton. in Calig. c.* 40. *coll.* Et quæ meretricium, & qui lenocinium feciſſent.

MERETRICOR, arie, dep. 1. *puttaneggiare, ἑταιρίζομαι*, meretricibus amoribus deditus ſum, ſcortor. *Column. l.* 11. 1. 1. *circa med.* Si operarius meretricandi poteſtas ſiat. Al. leg. *tricandi*.

MERETRICULA, æ, *f. puttanella, πορνίδιον, ἑταιρίδιον*, vilis meretria, ſcortillum. Cic. 1. *de nat. Deor.* 33. Meretricula autem Leontium contra Theophraſtum ſcribere auſa eſt. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 46. Tu conjux aliena rapit, meretricula Davum.

MERETRIX, icis, *f. meretrice, puttana, cortigiana, ἑταίρα, πόρνη*, femina, quæ corpore quæſtum facit, ſcortum: a *merendo*, quia proſtando æru meret. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 10. *v.* 22. Stat meretrix carta cuivis mercabilis ære. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 3. Ut matrona meretrici diſpar erit, atque Diſcolor, infido ſcurræ diſtabit amicus. *Fur. Bibac.* apud *Scholiaſt. Juvenal. ſat.* 8. *v.* 16. Oſce ſemea, Catinæque puer, Cumana meretria. ¶ In genitivo plur. eſt *meretricum. Plaut. Epid.* 2. 2. 29. *Bacch.* 3. 6. 34. & alibi. *Ovid.* 1. *de m. am. v.* 435. ſacrilegas meretricum ut profequar artes. ¶ Aliquando *matrimonium*. *Plaut. Caſ.* 3. 3. 22. Non matronarum officium eſt, ſed meretricium. ¶ *Nonius cap.* 14. *n.* 27. tradit, meretrices apud Veteres fuccinctiore veſte uſas eſſe: additque in eam rem teſtimonium *Afranii*. Poſſea togas adhibuerunt. V. *Togatus*.

MERGÆ, arum, *f. forconi*, furculæ, quibus acervi frugum fiunt: diſtæ a volucribus mergis, quia ut illis ſe in aquam mergunt, dum piſces perſequuntur; ſic meſſores eas in fruges demergunt, ut elevare poſſint manipulos. Ita *Paul.* ex *Feſto*. Alii ab Hebræo uſque vocis originem ducendam putant. Illud certe melius, quod exponunt ferramenti genus, quo meſſores in legendis ſpicis utuntur, *falce da mietere, falcetto, Scovrigioni. Plin. mergites* vocat. *Column. l.* 2. *c.* 21. Sunt metandi genera complura: multi falcibus vericulatis, atque iis vel roſtratis, vel denticulatis, medium culmum ſecant: multi mergis, alii pectinibus ſpicam ipſam legunt. (V. *Varron. l.* 1. R. R. *c.* 50.) *Plaut. Pœn.* 5. 2. 58. Palæ vendundas ſibi ait, & mergas datas, ut hortum fodiat, atque ut frumentum metat. *Id. Rud.* 3. 4. 57. Si attigeris oſtium, jam hercle tibi meſſis in ore ſiet mergis pugneis. V. vocem ſequent.

MERGES, itis, *f. faſcio di ſpiche, manipolo*, manipulus, ſeu faſciculus ſpicarum. *Virg.* 2. *Georg. v.* 516. pomis exuberet annus, Aut ſetu pecorum, aut Cereale mergite culmi. ¶ Item ferramentum meſſorium, de quo dictum eſt in voce præced. *Plin. l.* 18. *c.* 30. Stipulæ alibi mediæ falca præciduntur, atque inter duas mergites ſpica diſtringitur. Ex his, & 2a *Colum.* verbis allatis in voca præced. ſatis apparet, non ſecandæ, ſed carpendæ ac legendæ meſſi *mergites*, & *mergas* factas fuiſſe: item 2a *Plinio*, duas fuiſſe adhibitas: ideoque in plurali uſurpantur.

MERGO, is, ſi, ſum, 3. 3. *mergere, attuffare, ſommergere, affondare, βάπτω*, in liquorem immitto, immergo, obruo. Volunt eſſe a *mari*, ut *jungo* a *jugo*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 3. Pullos mergi in aquam juſſit. *& cap.* 49. Aves, quæ ſe in mari mergunt. *Tibull.* I. 2. *el.* 5. *v.* 80. ſed tu, jam mitis Apollo, Prodigia indomitis merge ſub æquoribus. *Virg. 6. Æn. v.* 348. nec me deus æquore merſit. *Senec. in Thyeſt. v.* 1007. non ad infernam Styga T2, noſque mergie? *Vellej. l.* 2. *c.* 42. Partem claſſis fugavit, partem merſit. *Plin. l.* 2. *c.* 103. Nihil in Aſphaltite lacu mergi poteſt. *ondar a fondo. & lib.* 6. *c.* 27. Fluvius in Euphratem mergitur. *b. c.* inſuit. *Id. l.* 17. *c.* 22. *anic med.* Palmitem par jugum mergere, & alligare. *b. c.* ita par jugum flectere, ut ne exſtet. *Pallad. l.* 1. *tit. ult.* Acus, per quas in paſſinis farmenta merguntur. *Ovid. Metam.* 3. *v.* 249. Canes morguot roſtra in curpore Actæonis. *Lucret.* I. 6. *v.* 1076. Purpureuſque colos conchilj mergitur una Corpore cum lanæ, dirimi qui non queat unquam. *s' infinua, penetra. Catull. carm.* 65. *de coma Bereu. v.* 68. Bootes, Qui via ſero mergitur Oceano. *s' attuffa*, e *tramonta. Martial. l.* 3. *epigr.* 19. Mergere manum in ore urſæ. *Senec. in Agam. v.* 972. & *in Herc. Oet. v.* 992. Mergere ferrum jugulo. *immergere, ficcare*. Sic *Claudian. l.* 1. *in Eutrop. v.* 447. viſceribus ferrum mergere. ¶ Ipſa etiam aqua, quæ obruit, *mergere* dicitur. *Ovid. in Ibin, v.* 343. Utque feroa periit & fulmina, & æquore raptor, Sic te merſuras adjuvet ignis aquas. *Lucan. l.* 5. *v.* 75. fluctu terras mergenta. ¶ *Mergere*, abſolute pro mergere in aquam. *Senec. in Troadib. v.* 648. prorutus tumulo cinis Mergetur? oſſa ſuctibus ſpargi ſinam? ¶ *Mergere diem*, & *lucem* dicitur ſol, cum occidit, & diem condit. *Senec. in Thyeſt. v.* 777. & *in Hippol. v.* 679. item noc advenions. *Id. in Med. v.* 677. Mergat diem timendum dux noctis Hiſperugo. Sic Terra cælum mergens, apud *Lucan. l.* 4. *v.* 54. eſt occidentalis, quia ab ea parte videtur cælum in mare mergi. ¶ *Mergere terram, montes* dicuntur, qui mari navigant. Dum enim ferunter in altum, terrarum conſpectum, veluti ſe undis mergentium, amittunt. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 6. Jamque fretis ſummas æquatum Pelion arnos, Templaque Tiſææ mergunt obliqua Dianæ: Jam Sciathos ſubſedit aquis. ¶ Pro condere, *coprire, naſcondere. Ovid. 10. Metam. v.* 498. merſitque ſuos in cortice vultus. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1348. ore quid flectis retro, Vultumque mergis? Al. aliter leg. *Quintil. declam.* 19. *c.* 4. Merſis, dejectiſque lumini bus, omnes ictus excepit in faciem. *chiuſi. Sext. l.* 5. *Theb. v.* 502. Ille graves oculos, languentiaque ora comanti Mergit humo. *b. c.* deprimit, & abſcondit in herbis. *Lucan. l.* 7. *v.* 163. majori pondere preſſum Signiferi merſere caput. *b. c.* inclinavere: quia quo gravius 2ª pondus, eo magis ſe inclinat, qui vult mllere. V. *Merſus*. ¶ Tranſlate eſt obruere, deprimere. *Virg. 6. Æn. v.* 511. ma fata mea his merſere mellæ. *& lib.* 12. *v.* 27. Abſtulit atre dies, & funere merſit acerbo. *Plin. l.* 7. *c.* 40. Quam multos bona perdidere, & ultimis merſere ſupplicijs! *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 56. Quoſdam præcipitat ſubjecta potentia magnæ Invidiæ, mergit longe, atque infigni honorum Pagina. *Curt. l.* 10. *c.* 3. Mergi in voluptates. ¶ Elegenter dicitur de iis, qui ære alieno cenſum obruunt, & patrimonium evertunt, *indebitare ſino agli occhi. Plin. l.* 9. *c.* 17. *de cocovum pretiis*. Nollus prope jam mortalic æſtimatur pluris, quam qui peritiſſime cenſum domini mergit. *Ulpian. Dig. lib.* 27. *tit.* 4. *leg.* 3. Neque enim in hoc adminiſtrantur tutelæ, ut mergantur pupilli. *Juvenal. ſat.* 13. *v.* 7. ſed nec Tam tenuis cenſus tibi contigit, ut mediocris Jacturæ tz mergat onus. *te ſpianti. Plaut. Epid.* 1. 1. 16. Merſus foro. *fallito*. Hoc pertinet & illud *Livii l.* 6. *c.* 14. Multiplici iam ſorte axſoluta, mergentibus ſemper ſortem uſurie, obrutum fenore eſſa. *ſormontando gli affitti il capitale*. ¶ Mergere lumina ſomno, *Valer. Flacc. l.* 8. *v.* 65. *immergere nel ſonno*. Mergere aliquem in carcerem, *Quintil. declam.* 6. *c.* 2. *ſeppellire*. Mergere alvo, *Phædr. l.* 4. *fab.* 5. *v.* 9. *ingoiare*. Sic *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 39. ære paterno, Ac rebus merſis in ventrem. *conſumato in crapule il patrimonio*. ¶ De potatione immodica. *Senec. ep.* 12. *circa med.* Deditos vino potatio extrema delectat, illa quæ mergit, quæ ebrietati ſummam manum imponit.

MERGUS, i, m. *ſmergo, olaia*, avis quædam, ita dicta, quod ut cibum captit, in aquam ſe mergit, ut *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 13. docet. In fabulis aſt Æſacus filius Priami, & Alexirhoes Granici filiæ, qui cum Heſperien Nymphaın perſequeretur, illaque in fuga morſu calcaſi anguis periiſſet, 12 deſiderio ſe in *mare* projecit, & Tethyos miſeratione in hanc avem verſus aſt. *Ovid. in fin. l.* 11. *Metam.* Fecit amor maciem: longa internodia crurum, Longa manet cervia, caput aſt a corpore longe: Æquor amat, numeuque tenet, quia mergitur, illi. *& paulo ſup.* ſparinſue guttura mergus. *Id. Metam.* 8. *v.* 615. Haud procol hinc ſtagnum: tellus habitabilis olim, Nunc calebres mergie fulicifque paluſtribus undæ. *Id.* 1. *in Pont. ep.* 6. *ſub fin.* Nam prius incipiant turres vitare columbæ, Antra foræ, pecudes gramina, mergus aquas, Quam, &c. *Virg.* 5. *Æn. v.* 127. immota attollitur unda Campus, & apricis ſtatin tutiſſima mergis. *Plin. ſub fin. l.* 18. Præſagiunt pluviam mergi marie, aut ſtagna fugientes. *Id. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 79. *Hard.* Inſatiabilia animalium, quibus a ventre protinus recto inteſtino tranſeunt cibi, ut lupis cervariis, & inter aves mergie. *Horat. in ſi. epod.* 10. Opima quod ſi præda, curvo litore Projecta, mergos juverie, &c. ¶ *Mergus* in vitibus aſt farmentum a duro excitatum, quod deorſum curvatur, & *in* terram mergitur, ut cacumina exeat (Etruſci *capogatto*, Noſtri dicunt *refaſſo*) pare vero, quæ inter vitis truncum eſt, ac terram, io arcus morum inclinatur. *Colum. l.* 4. *c.* 25. Mergi genus eſt, ubi ſupra terram juxta adminiculum vitis curvatur, atqua ea alto ſcrobe ſubmerſa perducitur ad vacantem palum: tum ex arcu vehementer citat *motoriam*, &c. Adde *Pallad. l.* 3. *tit.* 16. Differt a dracone, quia mergue ab inferiore trunco ducitur, draco a ſummo, ubi brachia vitis ſunt. Itaqua differt, ut ſpecies a genere.

MERIBIBULUS, a, um, qui meri bibax eſt. *Auguſtin. Confeſſ. l.* 9. *c.* 8. *ad fin.* Puella meribibula.

MERIDIALIS, le, meridianus. *Gell. l.* 2. *c.* 22. Meridialis ventus. Ita legit *Salmaſ.* alii *meridionalis*. *Tertull. de anim. c.* 25. *a med.* Apud orientalem & meridialem (*aerie*) temperaturam. *Ammianus. l.* 22. *c.* 15. (*al. c.* 34.) A meridiali latere.

MERIDIANUS, a, um, *meridiano, di mezzodì, μεσημβρινὸς*, ad meridiam pertinens. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 5. Meridianum tempus. *Macrob. l.* 3. *epigr.* 67. Exarſitque dies, & hora leſſos Interjungit equos meridiana. *Plin. l.* 12. *c.* 19. Meridianus ſol. ¶ *Meridianus* item dicitur, qui meridi ſit. *Plin. l.* 9. *epiſt.* 40. Meridianus ſomnus. *Sueton. in Calig. c.* 39. Beſtiariis, meridianiſque adeo delectabatur, ut, &c. *b. c.* gladiatoribus, qui meridie dabantur, inter ſe depugnantes, cum mane beſtiarii dari ſolerent. V. *Matutinus*. *Tertull. in Apolog. c.* 15. Inter ludicras meridianorum crudalitates. Obſervat *Lipſ. l.* 2. *Saturn. c.* 15. 22 *Senec. epiſt.* 7. & 95. *circa med.* non fuiſſe hos gladiatores legitimos, & pugnandi peritos, armiſve munitos ad ictus arcendos; ſed nudos, inermeſque, ſolisque gladiis inſtructos, quo facilius invicem jugularentur. ¶ *Meridiano* abſolute, aſt meridiano tempore. *Plin. l.* 2. *c.* 26. & *lib.* 9. *cap.* 8. Fan, Germanico Cæſare gladiatorum ſpectaculum edente, præter ora populi meridiani tranſcurrit. ¶ Item ad partem cæli pertinens, in qua ſol eſt meridie, *meridionale. Senec. l.* 5. *quæſt. nat. c.* 17. Maridianue circulus. *& equatore*. Sic *Colum. l.* 6. *c.* 1. Meridianue æquinoctialis. *& Vellej. l.* 2. *c.* 126. Quidquid meridiano, aut ſeptentrione finitur. *Plin. l.* 2. *c.* 22. Meridiana plaga. *& lib.* 5. *c.* 22. Babylonia magis meridiana. *Id. l.* 13. *c.* 4. *a med.* Meridianus orbis. *Id. l.* 7. *c.* 2. *a med.* In meridianis Iodiæ. *nelle parti meridionali*.

ME-

MERIDIATIO, onis, f. quies & ſomnus meridianus. *Cic.* 2. *de Divin.* 1. 68. *ad fin.* Nunc quidem, propter intermiſſionem forenſis operæ, & lucubrationes detrani, & meridiationes addidi, quibus antea uti non ſoleham.

MERIDIES, ei, m. μεσημβρία, *meriggio*, μεσαμβρία, media diei pars, cum ſol altiſſimus eſt, & matutinum a veſpertino tempora dividit: a *medius*, & *dies*; quaſi *medidies*: quod quia erat inluſtrius, primum *d* in *r* mutarunt, ut *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 2. & *Cic. in Orat. c.* 47. docent. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 3. *in fin.* Cum ante meridiem dictioni operam dediſſemus, poſt meridiem in Academiam deſcendimus. *Id. Attic. l.* 4. *ep.* 3. Milo media nocte in campum venit: permanſit ad meridiem. *Plaut. Moſtell.* 3. 1. 52. Redito huc circiter meridiem. & *verſ.* 118. Jam appetit meridies. *Horat. l.* 3. *od.* 28. *v.* 5. Inclinare meridiem Sentis, ac veluti ſtet volucris dies, &c. *Terent. Adelph.* 5. 3. 61. Meridie ipſo faciam ut ſtipulam colligat. *ſol ſicco meriggio.* ¶ Item pars cæli, qua meridies notatur. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 19. Inflectens ſol curſum tum ad ſeptemtriones, tum ad meridiem. *Id. in fragm.* apud *Macrob. l.* 6. *Somn. c.* 4. Sol paulum a meridie deverſus. *Colum. l.* 1. *c.* 6. Æſtiva ſubicula ſpectent meridiem æquinoctialem. *Tacit.* 5. *Hiſtor. c.* 6. A Meridie Ægyptus objacet, ab Occaſu Phœnices. *Id. in Agric. c.* 10. Britannia in Occidentem Hiſpaniæ obtenditur, Gallis in Meridiem inſpicitur. ¶ *Meridie* neutra genem. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 2. Æſtivo die ſi non diſſinderem mea infititia ſomno meridie, vivere non poſſem. Al. leg. *meridie diem*. Poſſis etiam ita interpretari, or *diem* ſubintelligatur (nam *diſſindere diem* vulgo dicebatur in re forenſi) & *meridie* ſit ablativus temporis. ¶ Per catachreſim de medio noctis tempore, *Varr.* apud *Non. c.* 6. *n.* 16. Repente noctis circiter meridiem, Cum pictus aer fervidis late ignibus, Cæli choreas aſtricas oſtenderet. ¶ *Nonius ibid.* ætatis meridiem dixit.

MERIDIO, as, n. & Meridior, aris, otus ſum, dep. *c. prender riposo, a ſonno ſul mezzogiorno*, ὑπνώσω τὸ μεσημβρίζειν, quietem, aut ſomnum meridie capio. *Catull. carm.* 32. *ad Hyppothil. v.* 3. Jube, ad te veniam meridiatum. *Cæſ. l.* 2. *c.* 2. *ante med.* Longis diebus meridiari potius ante ſibum: ſin minus poſt eum. *Sueton. in Calig. c.* 38. Gloriatuſque eſt expergefactæ Caſoniæ, quantum egiſſet, dum ea meridiaret. *Id. in Ner. c.* 6. Miſſos, qui eum meridiaotem ſtrangularent.

MERIDIONALIS, le, *meridionale*, μεσημβρινὸς, ad meridiem ſitus. *Lactant. l.* 2. *c.* 9. Maeſdionalis plaga. *Firmic. l.* 2. *c.* 12. *circa med.* Meridionale ſignum. V. *Meridialis*.

MERIGNES, æ, m. *Meriones*, auriga Idomenei, & dux navium, quæ e Creta Trojam venerunt. *Ovid.* 13. *Metam. v.* 359. & *Horat. l.* 2. *od.* 6. & 15.

MERITISSIMO. V. *Meritum*, & *Merito*.

MERITO, adverb. *meritamente*, *ragionevolmente*, *con ragione*, *giuſtamente*, digne, jure. *Cic.* 5. *Verr. c.* 68. Quanquam merito ſum iratus Metello, tamen hæc quæ vera fuet, dicam. *Id.* 1. *de Orat. cap.* 55. Quem omnes amare meritiſſimo pro ejus eximia ſuavitate debemus. (Adde *Turpil.* & *Cæcil.* apud *Non. c.* 2. *n.* 545.) *Id.* 7. *Verr. c.* 67. Raſtis ac merito commovebamur. *Id. Cæcil.* 3. *c.* 6. Prætores merito ac jure laudantur. *Id. pro Dom. c.* 1. Conſilium majorum jure ac merito laudare poſſumus. *Flor. l.* 2. *c.* 19. *Senec. l.* 1. *de Clement. c.* 18. & *Cæcr. l.* 10. *c.* 9. Jure, meritoque fatetur. *Gell. l.* 2. *c.* 15. *circa med.* Neque non merito Homerus unum ex omnibus Theſiten ἀπρεπιόδωρον appellat. ¶ Pleonaſmus eſt in illo *Plauti Moſtell.* 3. 2. 23. Nihil erit, quod deorum ullum accuſites: Te ipſa jure optimo, merito incuſes, licet. ¶ *Merito* in formula ſolvendi vota, V. in *Libens*. ¶ *Merito*, exclamatio approbantis, ſi quid mali cuipiam digno evenit. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 14. *ſub fin.* Et clamant, merito, qui modo cumque vident. *ben gli ſta.* & *lib.* 6. *Metam. v.* 687. Et merito, dixit: quid enim mea tela reliqui? &c. ¶ *Meritiſſimo* pro *meritiſſima*, *Solin. cap.* 7. (*al.* 12.) Hymetto meritiſſime, ac jure attributur principatus. *in verſus S. C.* apud *Plin. l.* 8. *ep.* 6. Ut Pallas ſingularis induſtriæ fructum meritiſſime ferat. Al. leg. *meritiſſimo*.

MERITO, as, avi, atum, a. r. *guadagnare*, κερδαίνειν, quæſtum, ſeu lucrum labore atque induſtria capio. *Plin. l.* 7. *c.* 39. Roſcius hiſtrio H-S. D. annua meritaſſe perditur. ¶ Pro mercare ſtipendia, *militare*. *Caſo* apud *Feſt.* Meritavere ſtipendia. Abſolute *Sil. ſub fin. l.* 10. tum terga dediſſe Damnatis Siculas longe meritare per orem Impoſitum. ¶ *Merto*, as, per ſyncopen, V. ſuo loco.

MERITORIUS, a, um, *da guadagno*, *da nolo*, μισθίος, ad merendam, ſeu lucrandum pertinens. *Senec. ep.* 88. Meritoria artificia. *Plin. l.* 2. *ep.* 17. *ad fin.* Meritoria balinea. *Suetan. in Vitell. c.* 7. Tanta egeſtate rei familiaria, ut uxore & liberis meritorio cœnaculo abditis, domum ablocaret. *in verſo ad effecto.* & *in Calig. c.* 39. Comprehenſis ad deportandum meritoriis quoque vehiculis. *Cic.* 2. *Phil. c.* 41. Ingenui pueri cum meritoriis, ſcorta inter matresfamilias verſabantur. *Senec. de brevit. vitæ, c.* 14. Cum per diverſas domos meritoriam ſalutationem circumtulerint. *b. c.* non gratuitam, ſed quæ exſpectat & ſperat aliquid. ¶ *Meritoria* abſolata, ædes, vel cœnacula, vel cellæ, vel tabernæ, quæ pretio locantur. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 234. nam quæ meritoria ſummum Admittunt? magnis opibus dormitur in urbe. Adde *Paul. Dig. lib.* 32. *leg.* 89. *n med.* Hinc meritoria facere, *cenar offerta*, *e locanda*: & differt *e locandæ*, quia locantur ædes in longum tempus, certiſque perſonis: qui meritoria faciunt, fere *in* diem, & incertis perſonis locum conceduut. *Ulpian. lib.* 7. *tit.* 1. *leg.* 13. *ad fin.* Si domus uſus fructus legatus ſit, meritoria illic facere fructuarius non debet, nec per cœnacula dividere domum. Atquin locare poteſt, &c. & *mox*. Quod autem dicitur, meritaria non facturum, accipe quæ diverſoria, vel fullonica vulgo appellantur. ¶ Speciatim *meritorium* eſt cella meretriſis. *Vopiſc. in Tacit. c.* 10. Meritoria intra urbem ſtare vetuit. (*Salmaſ.* non de loco, ſed de perſona accipiendum putat, quia *ſtare* dicit, quod mantricam aſt.) *Severr. Imp. in quadam epiſt.* apud *Spartian. in Peſcenn. Nigr. c.* 3. Milites pro tricliniis popinas habent, pro cubiculis meritoria. *Prudent. in Hamartig. v.* 763. Balnea, propolas, meritoria, templa, theatra. *Firmic. l.* 6. *c.* 31. *poſt init.* Illuſtribus viris de meritoria detracta mulier conjugali gratia copulatur.

MERITUM, ti, n. *merito*, *Δαγάτημα*, quodvis noſtrum factum vel factum, vel pravum, quo alicujus animum, & voluntatem demeremur, vel offendimus. Eſt enim vocabulum medium, quod tam in bonam, quam in malam partem accipitur. In bonam *Cic.* 3. *Phil. c.* 6. Miſeribus ſuqairandi ſunt honores novi, propter eorum divinum erga immortale maritum. *Id. Cæſ.* 3. *c.* 6. Supplicatio diis immortalibus pro ſingulari eorum merito decreta eſt. *Suetan. in Aug. c.* 45. Pro merito certantium quemque honoravit. *Cic. Pan.* 14. *ep.* 2. Piſonem noſtrum merito ejus amo plurimum. *Id. l.* 5. *ad Attic. ep.* 11. Apud Patronum ea in maxima gratia poſui: & herſule merito tuo feci. (*meritiſſimo* ſubſtantivi more dixit *Plaut. Aſin.* 3. 3. 147. Meritiſſimo ejus, quæ vultet faciemus. Sic *poſſum*, *publico* diuere *Varr.* & *Liv.* V. *Poſſimus*.) *Cæſ. lib.* 1. *ep.* 1. Magnitudo tuorum erga me meritorum. *Plin. l.* 3. *ep.* 11. Meritum meum, ut vera, ita ſupra meritum prædicatione circumfert. ¶ Per metonymiam eſt ipſum beneficium. *Cic. de Amic. c.* 8. Ut in dandis recipiendiſque meritis, quod quiſque minus per ſe ipſe poſſet, id acciperet ab alio, viciſſimque redderet. *Liv. l.* 39. *c.* 40. Itaque ille veſtrum maritum habet, non vos illius. *Cic. l.* 12. *Fam. ep.* 17. Magna ejus ſunt in me non dico officia, ſed marita. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 3. *v.* 10. Sunt tibi cum domina ſigna ferenda tua. Hanc impls meritis: hujus tibi gratia proſit. ¶ Item ipſa merces, aut præmium, quod pro merito datur. *Terent. Phorm.* 2. 1. 75. Nihil ſuave meritum eſt. ¶ In malam partem, *demerito*, *colpo*. *Cic. pro Sext. c.* 17. *n med.* Cæſar, qui a me nullo meo merito alienus eſſe debebat. *Varro. ad Cicer.* 5. *Fam. ep.* 9. Mes fortuna, neſcio quomodo, obtrectatores invenit, non meo quidem mehercules merito. *Liv. l.* 40. *c.* 15. *n med.* Hodie me primum aperta frater accuſat, nullo meo *in* ſe merito. *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 7. Lenter, ex merito quidquid patiare, ferendum eſt. & *l.* 3. *ex Pont. epiſt.* 3. *v.* 76. Non gravior merito vindicta ira fuit. Adde *epiſt. 6. n.* 10. & *l.* 3. *Amor. el.* 3. *v.* 16. ¶ Pro pœna *Apul. l.* 8. *Metam.* Speſta denique, quale cæleſti providentia meritum reportaverit. *Tertull. in Apolog. c.* 21. Na intelligarent, meritum foit delictorum. ¶ Sumitur etiam pro dote, dignitate, virtute innata, qua quælibet res cenſetur, & in pretio eſt, *pregio*, *valore*, *dignità*. *Pallad. l.* 1. *tit.* 37. Primi ſaporis mella thymi ſuccus effundit, ſecundi meriti thymbra, tertii meriti roſmarinus. *Id. in Mart. tit.* 13. In admiſſario quatuor ſpectanda ſunt, forma, colus, meritum, pulcritudo. *ſpezza*, *generoſità*, *bravura*. & *in Februar. tit.* 9. *ante med.* Induſtrius vir vitium genera probata deligat, & terra talibus mandet, quæ imitari eas poſſint, unde ſumuntur: ſic merita ſua quæque ſervabit. *Gron. in Cynag. v.* 371. nec viribus ullis, Aut merito venia eſt, aut ſpes, extra precanti. *Martial. l.* 8. *epigr.* 65. Grande loci meritum teſtantur & altera dona. *Ovid. 1. Faſt. v.* 7. Invenies illic & feſta domeſtice vobis, Et quo ſit merito quæque notata dies. *Paul. l.* 5. *ſentenc. tit.* 35. Maritum appellationis cauſa capitalis non niſi per noſmetipſos proſequi poſſumus. *b. t.* ipſam cauſam, vim, & rationem. *Id. Dig. lib.* 49. *tit.* 1. *leg.* 27. Poſt redditas rationes neque tutor, neque curator appellationis merita prabare cogetur. *Impp. Arcad. & Honor. lib.* 8. *Cod. tit.* 5. *leg.* 2. Marita negotiorum. *l'importanze*. *Impp. Valentinian. Theodoſ. & Arcad. lib.* 15. *Cod. Theodoſ. tit.* 1. *leg.* 30. Ædificia majoris meriti. *di maggior prezzo*.

MERITUS, a, um, *chi ha meritato*, particip. a *mereor*. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 40. Non minorem laudem exercitus, quam imperator meritus videbatur. *Plin. l.* 7. *c.* 30. *ſub fin.* Salve, primus in toga triumphum, linguæque lauream merite. *Virg.* 4. *Æn. v.* 547. Quin morara, ut merita es. ¶ Cum infinito *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 224. *falli* meritus, merituſque relinqui. *Stat. l.* 2. *ſilv. 6. v.* 97. meritus doleri. *b. c.* dignus, quem omnes doleant. ¶ De re, qui beneficium contulit, qui profuit, qui operam, fidemque præſtitit, *benemerito*, *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 11. Ita ſe omni tempore de populo R. meritos eſſe, ut, &c. & *lib.* 3. *B. Gall. c.* 99. Optime eum de ſe meritum judicabat. & *lib. c. B. Civ. c.* 13. Cæſarem imperatorem bene de republ. meritum. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 11. Milites mirifice de republ. meriti. & *poſt redit. in Sen. c.* 12. Homines de me divinitus meriti. *Virg.* 2. *Georg. v.* 525. armenta boum, meritoſque juvencos. ¶ Item de re, qui nocuit. V. *Merco*. ¶ Paſſive, *meritato*, *guadagnato*. *Plin. l.* 7. *c.* 28. *ſub fin.* Quæ Cannis corona merita? *Id. l.* 10. *c.* 51. Quæſtus opimi, & voce meriti. *Virg.* 5. *Æn. v.* 70. meritæque exſpectent præmia palmæ. *Liv. l.* 8. *c.* 7. Ignarus, laus, an pœna merita eſſet. ¶ Sæpe in nomen tranſit, & eſt *dignus*, *conveniens*, *congruus*, *juſtus*, *debitus*, *giuſto*, *dovuto*, *conveniente*, *degno*. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 32. Illam irſundiam non injuſtam, ſed meritam ac debitam fuiſſe. *Virg.* 5. *Æn. v.* 696. merita morte perira. & *lib.* 3. *v.* 188. meritos aris mactavit honores. *Plin. l.* 5. *ep.* 15. Fama optima, & meritiſſima frui. *Inſcript.* apud *Reinef. claſſ.* 5. *n.* 35. Falvius Inquilinus victimarius ſibi, & Fulviæ filiæ meritiſſimæ, &c. *b. c.* optime meritæ. ¶ *Merito jure*, q. d. congruo, juſto jure. *Triphonin. Dig. lib.* 37. *tit.* 4. *leg.* 20. *ſub fin.* Sed nec adverſus eum conſtituenda actionis lega-

legitimum ratio eſt, quia rocrito jure inſectato heres exſtitit. *Al. leg.* mœro. ¶ *Mortis de cauſis*, juſtis de cauſis. *Paul. lib.* 48. *ex.* 20. *leg. ult.* Liberi, ut judicio quidem parentis, niſi meritis de cauſis, ſubmoveri ab ſucceſſione poſſunt.

MERMESSIUS, a, um, ad Mermeſſum pertinens: quod eſt oppidum ſeu vicus Phrygiæ in Ida monte, Μερμησός. *Tibull. l.* 2. *el.* 5. v. 67. Quidquid Amalthea, quidquid Mermeſſia dixit. *h. e.* Sibylla Helleſpontica, in agro Trojano nata, vico Mermeſſo, circa oppidum Gergithum, quam ſcribit Heraclides Ponticus, Solonis, & Cyri fuiſſe temporibus, ut eſt apud *Lactant. l.* 1. *c.* 6. ubi al. leg *Mermeſſo*, alii *Merpeſſe*: unde & apud *Tibull.* alii *Merpeſſia*.

MERO. V. Æreo. ¶ *Mero*, per jocum dictus eſt Tiberius Cæſar pro *Nero*, quod impendio vinoſior eſſet. *Sueton. in ejus vita*, *c.* 42. In cadrie tiro etiam tum, propter nimiam vini aviditatem, pro Tiberio Biberius, pro Claudio Caldius, pro Neronc Mero vocabatur.

MEROBIBA, æ, ſ. *ebrioſa di vin buono*, quæ mero delectatur, meribibula. *Plaut. Curcul.* 1. 1. 77. Anus multibiba, atque merobiba.

MEROCTES, æ, m. lapillus pornicei colorie, qui lacte ſudat. *Plin. l.* 37. *c.* 10. ubi *Hardouin.* ex MSS. legit *Mevacbates*.

MEROE, es, ſ. per tree ſyllabas, *Gueguoro*, al. *Neube*, Μερόη, inſula magna Æthiopiæ cum urbe cognomine, a Nilo, Aſtapo, & Aſtabora fluminibus effecte, clypei figura, metallis omnibus abundane. *Plin. l.* 2. *c.* 73. & *lib.* 5. *c.* 9. *Lucan. l.* 10. v. 303. Arobitus nigris Meroe fecunda colonis, Luta comis ebeni: quæ quamvis arbore multa Frondeat, æſtatem nulla ſibi mitigat umbra: Linea tam rectum Mœdi ferit ilia Leonem. Ludit *Auſon.* in hoc nomine *epigr.* 20. de uno ebrioſa. V.

MERÖIS, idis, ſ. μηρίς, herba in Meroe naſcens, folio lactucæ, hydropicis utiliſſima, a mulſo pota. *Plin. l.* 24. *c.* 17.

MEROPE, es, ſ. Μερόπη, Atlantis & Plejones filia, una Plejadum. Inter Plejadee ſtellae obſcuriſſima fingitur. Cauſa eſt, quod Siſypho regi Corinthiorum hominī mortali nupſerit, ex quo Creontere Glaucum, & Laertem peperit. *Ovid.* 4. *Faſt.* v. 175. Septima mortali Merope tibi, Siſyphe, nupſit. Pœnitet, & facti ſola pudore latet.

MEROPS, opis, ſ. μέροψ, avis pallido intus colore pannarum, ſuperne cyaneo, primore ſubrutilo. Nidificat in ſpecu, ſex pedum deſoſſa altitudine. Inſeſte in primis eſt alvearius, apeſque abſumit. Unde *apiaſter* a quibuſdam appellatur, teſte *Serv. ad* 4. *Georg.* v. 13. Pietate in parentes volucribus cæteris præſtat. Nato ubi primum pot ætatem volare potuit, parentes in altiſſimis ſpeculue reconditos alit. *Plin. l.* 10. *c.* 33. *Virg. loc. cit.* Abſint & picti ſqualentis terga lacerti. Pinguibus a ſtabulis, meropeſque, aliaque volucres.

MERSITO, as, a, t. *immergere ſpeſſo*, frequentativum a *merſo*. *Solin. c.* 45. (*al.* 57.) *in fin.* Equus quo acrior fuerit, ſpeſque majoris, eo profundius nares merſitat in bibendo.

MERSO, as, avi, atum, a. 1. *immergere ſpeſſe*, βάπτω, ſæpe mergo, frequentativum ab ejus ſupino *merſum*. ſed & pro ipſo mergo uſurpatur. *Virg.* 1. *Georg.* v. 272. Balantumque gregem fluvio merſare ſalubri. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. v. 19. vivam gallinam muſto merſare Falerno. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 69. Vivens edbuc baiueo infertur, calida aqua marſatur. ¶ Translata *Lucret. l.* 5. v. 1005. Tum penuria deinde cibi languentia leto Membra dabat: contra nunc rerum copia merſat. *Horat. l. & ep.* 2. v. 16. Nunc agilis fio, & merſus civilibus undis. *Catull. carm.* 67. *ad Manl.* v. 13. merſus fortunæ fluctibus.

MERSUS, a, um, *immerſe*, *ſommerſe*, *affondato*, βεβυθισμένος, liquore aliquo perfuſus, aquis opertus, obrutus. *Ovid.* 4. *Faſt.* v. 48. in Tuſcæ gurgite merſus aquæ. *& lib.* 2. v. 78. medii quoque terga Leonis In liquidas ſubito merſa ocabit aquas. *Prudent.* 5. *Cathem.* v. 3. Merſus ſol. *tramontato. Phædr. l.* 1. *fab.* 2. v. 16. Tigillum merſum limo. *Juvenal. ſat.* 14. v. 301. merſa rate naufragus aſſem Dum rogat. *Prudent. periſtiph.* 2. *de S. Vincent.* v. 243. merſus fornix. *h. e.* depreſſus. ¶ Translate *Virg.* 6. *Æn.* v. 267. Pandera res alta terre & caligine merſas. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 1. v. 201. menſumque in corde dolorem. *Senec. in Oedip.* v. 798. Effare, merſus quis premet mentem timor. *Liv. l.* 42. *c.* 3. *extr.* Vioo ſomnoque merſi jacent. *Stat.* 6. *Theb.* v. 803. Sponte ruens, merſuſque humeris. *h. e.* ita contracto collo, & adducta capite, ut merſum inter humeros, & abſconditum videetur. (Sic *verſ.* 850. collaque demerſere humeris.) *Sil. l.* 10. v. 77. Ut canis occultos agitat eum Belgicus apros, Erroreſque ferx ſolers per devia, merſe Nere legit. *h. e.* humi preſſa. Sic *Lucan. l.* 4. v. 443. canis preſſo veſtigia roſtro colligit. *Id. ibid.* v. 745. merſos aciem dejecit in agroe. *h. e.* humilae, depreſſos. *Al. leg.* medios. *Plaut. Epid.* 1. 2. 16. Merſus foro. *fallere*. V. Mergo. *Liv. l.* 9. *c.* 18. Alexander merſus ſecundis rebus. *nuotare nella proſperità*.

MERTO, as, n. 1. pro *merſe*, es, dixere Veteres, i in locum *ſ* ſuccedente, ut in *pultare* pro *pulſare*, uti docent *Quintil. l.* 1. *c.* 4. (*el.* 6.) & *Feſtus*: atque ita uſurpavit *Acc.* apud *Non.* 1. 2. *n.* 542. Quod vero *Id. ibid. n.* 533. exponit *mertare* merantem facere, h. e. merere, ſeu mereri: adducitque illa ejuſdem *Accii*: Quod ſi, ut decuit, ſtares mecum, haud me meus mœrereet dolor: jamdiu inflammeri, & ardere naves videſſet ſuas: nugari Nemur videtur. nam & hic pro merſate, obruere, opprimere poſitum eſt.

MERULA, æ, ſ. *merlo*, *merlo*, κίτταρος, avis genus, tum mas, tum femina (neque anim *merulus* Latine dicitur, ut *Varr.* monet *l.* 8. *de L. L. c.* 38. & *Chariſ. l.* 1. *pag.* 42. *Putſch.*) a *merus* ſolus, uti *Feſt. in Merum*, & *Varr. l.* 3. *de L. L. c.* 11. docent, quia ſoliva ea eſt, & ſolitaria paſcitur. *Plin. l.* 10. *c.* 29. Merula ea nigra ruſeſcit; canit æſtate, hieme balbutit; circa ſolſtitium muta. *& cap.* 53. Merulæ bis anno pariunt. *& cap.* 30. Merulæ circa Cyllenen Arcadiæ, nec uſquam alibi, candidæ naſcuntur. (rarus eſſe albas merulas etiam *Varro* ſignificat *l.* 3. *R. R. c.* 9. *a med.*) *Cic.* 5. *de Fin. c.* 15. Serpens anguiculos, nata anaticulas; evolans merulas, cornibus uti boves videmus. ¶ Eſt etiam genus piſcis, inter ſaxatilia laudati, ut ait *Plin. c. ult. l.* 32. Adde *lib.* 9. *c.* 15. *a med.* Item *Varr. l.* 8. *de L. L. c.* 22. & *Colum. l.* 8. *c.* 16. & 17. De hac autem *Ovid. in Halieut. v.* 114. Auratis muræna notis, merulæque virentes. ¶ Item genus machinulæ hydraulicæ, quæ aquæ preſſione vocem merulo reddit: ejuſmodi in onuſtris ſacrarum Ædium Organis dicimus *aſcagnuali*. *Verrius. l.* 12. *c.* 12. *a med.*

MERULENTUS, vinolentus, meri bibax. V. in fine vocia *Abſtemius* locum *Rubris* poetæ, ubi eſt qui legit *temulentus*.

MERULUS, li, m. *merle*. Negat *Varr.* Latine dici, ut io *Merula* adnotavimus. Nec multum euſtoritatis habet *Auct. carm. de philom.* ubi ait v. 13. Et merulus modulens tam pulcris concinit odse.

MERUM, i, n. *vino puro*, ἄκρατον, vinum purum, & nulla aqua mixtum. *Plaut. Curcul.* 1. 2. 35. Hic vide, ut ingurgitat impura ſe in merum avariter. *Horat. l.* 1. *ep.* 19. v. 11. non ceſſavere poetæ Nocturno certam mero, potere diomo. *Id. l.* 1. *od.* 36. v. 13. multi Damalis meti. *h. e.* merobiba, ebrioſa. *Ovid.* 2. *Faſt.* v. 539. Inque maro mollita Ceres. *Valer. Flacc. l.* 5. v. 595. profundo mero incumbene. *h.* r. ulto ſomno, quod meri multum biberat. *Senec. in Herc. Oet.* v. 572. Victue mem. *ſopraffatre dal vino*. *Plin. l.* 14. *c. ult.* Ad merum pronior. *Id. l.* 23. *c.* 1. *a med.* Merum remedium eſt conim cicutas, aconitum, argentum vivum, veſpas, &c. *Colum. l.* 10. v. 302 croceoſque corymbos Sparge mero Bacchi. nam Bacchus condit odores.

MERUS, a, um, *ſolo*, ἄκρατος, ſolus, ab aliis diviſus ac ſegregatos. Sunt qui putent eſſe a μείρω, divido. *Feſtus*: Merum antiqui dicebant ſolum: unde & avie merula, quod ſolivega eſt, & ſolitaria paſcitur. at nunc merum, purum appellamus. *Terent. Phorm.* 1. 2. 95. Non multum habet, quod det, fortaſſe. *Ge.* immo nihil, niſi ſpem meram. *Varr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 295. Diogenem poſtea pallium ſolum habuiſſe, & habere Ulyſſem merem tunicam, pileum ideo non habere. *Apul. in Apolog.* Aliquantam pecuniam nullis tabulis, ſed ut æquum erat, mera fide accepiam, filius debebat. ¶ Sæpiſſime eſt purus, liquidus, ſincerus, cui nihil eſt admixtum, *puro*, *ſincero*. Sed hæc notio cum priore facile confunditur. *Ovid.* 15. *Metam. v.* 323. Vina fugit, gaudetque meris abſtemius undis. *Id.* 4. *Faſt. v.* 369. Lacta mero veteres uſi memorentur, & herbis. *Plaut. Aſin.* 1. 3. 3. Aurum, atque argentum merum. *Id. Trucul.* 2. 2. 14. Rus merum hoc quidem eſt. *Colum. ſub fin. l.* 3. Guſtue cujuſque generis (*vinorum*) non mixtus, ſed vere merus. *Ulpian. Dig. lib.* 2. *tit.* 1. *leg.* 3. Imperium aut metum, aut mixtum eſt. merum imperium eſt habere gladii poteſtatem ad animadvertendum *in* facinoroſos homines: quod etiam poteſtae appellatur. mixtum eſt imperium, cui etiam jurisdictio ineſt. *Plaut. Moſtell.* 3. 1. 111. Emit ædes ſpeculo claras, clarorem merum. *ſi ſpecchia chiarezze*. *Petron. in fragm. Trogur. c.* 37. *Burm.* Mero meridie ſi dixeris illi, tenebras eſſe, credet. *di bel mezzodì*. *Varr. l.* 2. *c.* 2. *R. R.* Ovet neque vetulæ, neque meræ agnæ. *h. e* quæ nondum agni etatem auccfiere. *Plin. l.* 8. *ep.* 24. Cogita, ta miſſum *in* provinciam Achajam, illam veram & meram Græciam, in qua primum humanitas, litteræ inventæ, &c. *Cic.* 4. *Attic. ep.* 7. Chærippus mere monſtra nuntiarat. *& lib.* 9. *ep.* 21. Mero proſcriptiones, meri Sullæ. *& ep.* 12. *extr.* Mera ſcelera loquuntur. *& ep.* 13. *extr.* Dolabella ſuis litteris merum bellum loquitur. *non parle d' altro*, *che di guerra*. & *lib.* 6. *ep.* 3. *circa med.* Meræ nugæ. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. v. 8. mera libertas. *Mero liberter* apud *Liv. l.* 39. *c.* 26. in malam partem accipitur pro immoderata & effreni, & quæ nihil civilie modeſtiæ admixtum habeat. ¶ *Mero pede* eſt pede nudo, in illo *Juvenal. ſat.* 6. v. 158. Obſervant ubi feſta mero pede ſabbata reges. Sic *Prudent. περὶ στεφ.* 10. v/91. *de SS. Fruct. Or.* Strabat calce mera. ¶ Frequenter refertur ad vinum nulla aque dilutum. *Varr.* apud *Non. loc. cit.* Vino corpus corrumpie mero. *Ovid.* 15. *Metam.* v. 331. Haud aliter titubat, quam ſi mera vina bibiſſet. Adde *Plaut. Amph.* 1. 1. 276. Hinc *meratus* abſoluta. V. vocem præced.

MERUS, mons Indiæ prope Nyſam. V. *Nyſa*.

MERX, mercis, ſ. *merce*, *mercanzia*, *derrata*, τὰ ὠνὴ ἀγόμενα, res ipſa, quæ emitur, venditurve: *a mercor*. *Cic. in fragm.* apud *Non. c.* 5. *n.* 35. Phœnices primi mercaturis, & mercibus ſue avaritiam, & magnificentiam, & inexplebiles cupiditates omnium rerum ſupportaverunt in Græciam. *Id. pro Rabir. Poſt. c.* 14. Marces fallaces & facoſæ, charris, & linteis, & vitro delato. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 128. Invendibili merce oportet ultro emptorem adducere: Proba merx facile emptorem reperit; esmeſſi in abſtruſo ſita eſt. *ai buon vino non bisogna frasca*. *Plin. l.* 4. *ep.* 14. Ea aliqua peregrina & delicata merce. *Ovid.* 13. *Metam. v.* 165. Feminæ merces. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Cucurbitam ſeculento meæ præparara. *querbe mangiative da vendere*. *Virg. Ecl.* 4. v. 38. nec nautica pinus Mutabit merces. *Plin. l.* 9. *c.* 55. Permutara aliquid pretio, vel merum alia. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. v. 105. Offendere mercem. *Ovid. t. de ar. am.* v. 421. Expedit inſitor merces ſuas. *Plin. l.* 12. *c.* 25. Sarmenta quoque in merce ſuot. *h. e.* venalia ſant. *Id. l.* 29. *c.* 2. *ad fin.* Invehere marces peregrinas. *& inmic cap.* Arebiæ, & Indiæ merces importare. *Id. l.* 14. *c.* 4. Merces petitæ in Rubrum litus. *Id. l.* 5. *c.* 9. *ad fin.* Indicarum mercium emporium. ¶ *Mera mala* translate de malo dicitur, *infortunio*, *incommodo*. *Plaut. Men.* 5. 2. 6. Ut ætes mala mala mera eſt tergo! ¶ Item de malo homine, aſſuto, cellido. *Id. Caſtell.* 4. 2. 61. Mala merx hæc, & callida eſt. Adde *Pſeud.* 4. 2. 44. & *Perſ.* 2. 2. 56.

MESA CANNABIS, μέση, h. e. media. *Plin. l. 19. c. 9. de cannabi.* Tria ejus genera: improbatur cortici proximum, aut medulla: laudatiſſime ſit e medio, quæ meſa vocatur.

MESANCYLON, i, n. μεσάγκυλον, genus teli, in medio amentum habens. *Gell. l.* 10. *c.* 25. ubi notant Interpretes, corrupte legi *meſſanula*, pro *meſanula*. Dictum eſt a μέσος, medius, & ἀγκύλη, amentum. Apud *Feſt.* enarrate legitur *meſanculum*.

MESAPIA, & Meſſapia, æ, *terra d' Otranto*, regio Italiæ, alias Apulia, a Meſapo rege ſic dicta. *Feſtus.*

MESAPIUS, & Meſſapius, a, um, adject. ad Meſapiam pertinens. *Ovid. 14. Metam. v.* 513. Meſapiacæ arva relinquit.

MESAPUS, *ſeu* Meſſapus, i, m. filius Neptuni, qui in equis domandis excelluiſſe, & igni & ferro inſuperabilis fuiſſe fingitur. *Servius* idcirco Neptuni filium appellatum putat, quod per mare in Italiam fuerit vectus in auxilium Turni adverſus Æneam. *Virg. l. 7. Æn. v.* 691.

MESAULÆ, arum, f. μεσαῦλαι, a μέσος, medius, & αὐλὴ, atrium, aula. *Vitruv. l. 6. c.* 10. *a med. de Græcorum ædificiis.* Inter hæc periſtylia, & hoſpitalia, itinera ſunt, quæ meſaulæ dicuntur, quod inter duas aulas media ſunt interpoſita. Noſtri eas andronas appellant. V. *Andron.*

MESE, μέση, ideſt media, chordæ nomen, quæ nunc a Muſicis vocatur *A la mi re. Vitruv. l.* 5. *c.* 4. & 5.

MESEMBRIA, æ, f. *Meſembre*, urbs Thraciæ, in ora Ponti Euxini, Megarenſium colonia. *Plin. l.* 4. *c.* 11.

MESEMBRIÁCUS, a, um, ut Meſembriacus portus, apud *Ovid. 2. Triſt. el.* 10. *v.* 37.

MESES, æ, m. *Greco*, Μέσης, ventus flans inter Boreæ, & Cæcian. *Plin. l.* 2. *c.* 47.

MESOBRÁCHYS, μεσοβραχὺς, pes quinque ſyllabarum, brevi inter duas utrinque longas interjecta, ut *pulcherrimarum*: a μέσος, medius, & βραχὺς, brevis. *Diomed. l.* 3. *pag.* 479. *Puſch.*

MESOCHÓRUS, i, m. μεσόχορος, qui in medio turbæ ſtans reliquis canendi, vel aliud agendi ſignum propoſuit: a μέσος, medius, & χορὸς, chorus. *Sidon. l.* 1. *ep.* 2. *ſub fin.* Nullus tibi lyriſtes, choraules, meſochorus. *Plin. l.* 2. *ep.* 14. græce ſcripſit: Hoc infiniti clamores commovebatur, cum μεσίχορον dedit ſignum.

MESOLABUM, i, n. μεσόλαβον, inſtrumentum ad alicujus rei medium foveniendum aptum: a μέσος, medius, & λαμβάνω, capio. *Vitruv. l. 9. c.* 3. Meſolabi ratione idem explicaveruot.

MESOLEUCOS, i, m. μεσόλευκος, gemma nigra; quam medium linea alba diſtinguit: a μέσος, medius, & λευκὸς, albus. *Plin. l.* 37. *c.* 29. ¶ Eſt præterea hoc nomine herba quædam habens candidam lineam per ſolium diſcurrentem. *Plin. l.* 27. *c.* 11. *ad fin.*

MESOMÀCROS, μεσόμακρος, pes quinque ſyllabarum, longum habens ſyllabam duabus utrinque brevibus interpoſitam, et *auxiſſimus*: a μέσος, medius, & μακρὸς, longus. *Diomed. l.* 3. *pag.* 478. *Puſch.*

MESOMÉLAS, anos, f. μεσομέλαινα, gemma alba, quam linea nigra diſtinguit. *Plin. l.* 37. *c.* 10. Meſomelas, nigra vena quamlibet colorem ſecante per mediam. Nam μέλας niger dicitur, λευκὸς, albus.

MESON, onis, m. μέσον πρόσωπον, perſona comica aut coqui, aut nautæ, aut ejus generis. *Feſt.* Videtur eſſe a μέσος, medius, quia coquorum, nautarum, cordonum, atque hujuſmodi opificum perſonæ mediæ ſunt, et quæ neque ſeriles videantur, cum liberæ fiat operæ, neque omnino liberæ, cum mercenariæ. Sed *Ariſtophanem* Grammaticus ait, dictam eſſe ab inventore Μάſone comœdo. Monent autem Critici, hunc *Maſon*, *Maſcon*, eſſe ſcribendum. ¶ *Miſon* gemit. plur. Græcus τῶν μίσων, mediorum, aut mediarum. *Vitruv. l.* 5. *c.* 4. & 5.

MESONAUTA, æ, m. μεσονάυτης, vox Græca, a μέσος, medius, & ναύτης, nauta, legitur apud *Pompon.* teſte *Ulpian. Dig. lib.* 4. *tit.* 9. *leg.* 2. Videtur autem eſſe medius inter ſummos nautas, ut gubernatores & proretas, & iinos, et remiges, & omnium juſſa exſequens: ita rationi, qua mediaſtinus in domo. *Turnob. l.* 28. *Adverſarior. c.* 31.

MESONYCTIUM, ii, n. μεσονύκτιον, *mezzo notte*, mediæ noctis tempus. Græca vox, quæ legitur in Taurobolii Lugdun. ſea *Inſcripc.* apud *Murator. pag.* 333. Cujus meſonyctium factum eſt V. Eid. Dec. *h. e.* viſum, apparitio medio noctis tempore facta, ut cenſet *Philipp. a Turre* apud *Sallengr. to.* 3. *novi Theſ. Antiquit. R. pag.* 863.

MESOPOTAMIA, æ, f. Μεσοποταμία, regio Aſiæ inter Euphratem & Tigrim amnes ſita: unde & nomen habet: a μέσος, medius, & ποταμὸς, amnis. *Plin. l.* 5. *c.* 12. & *lib.* 6. *c.* 26. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 52. & *Solin. c.* 37. (*al.* 50.) Latine diceres *Internamam*.

MESOPOTAMIUS, a, am, adject. a Meſopotamia, ut Meſopotamii milites, *Valerian. Imp. to epiſt.* apud *Vopiſc. to Aurel. c.* 11.

MESOSPHÆRUM. V. *Hadroſphærum*.

MESPILUM, i, n. μέσπιλα, μέσπιλον, fructus meſpili arboris. *Plin. l.* 15. *c.* 20. Malorum, pirorumque genori adoumerentur jure meſpila atque ſorba. *Pallad. in Mart. tit. to. a med.* Meſpila ad ſervandum leguntur necdum mitia. ¶ Videtur & ipſa arbor meſpilum dici. *Pallad. de inſit. v.* 69. Meſpilaque exarmar pugnacibus horrida membris.

MESPILUS, li, f. μέσπιλα, μεσπίλη, arbor meſpila ferens, cujus folia, antequam decidant, rubeſcunt: radices multæ, atque altæ, ideo inexſtirpabiles. Non ſnit hæc arbor in Italia Catonis ævo, teſte *Plin. l.* 15. *c.* 20. ubi & tria ejus genera enumerat. *Pallad. in Februar. tit.* 25. *ſub fin.* Et meſpilus inſeretur, & oſſa ponentur prunorum. *Id. de inſit. v.* 106. Meſpilus admiſſo germine tuta ſubit. ¶ Item ipſe fructus, *meſpila*, ut videtur. *Id. ibid. v.* 91. Meſpilaſ huic (*malo*) paret, lapidoſaque viſcera mutans, Tenditur, & nuveo plena liquore rubet.

MESSALLA, *ſeu* Meſſala, æ, m. nomeo civis R. *Senec. de brevit. vitæ, c.* 13. Corvinus primus Meſſalam vicit, & primus ex familia Valeriorum, urbis captæ in ſe translato nomine, Meſſana appellatus eſt: paulatimque vulgo permutate litteras, Meſſalla dictus. Eadem habet *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 6. *ad fin.* niſi quod *Maximum*, non *Corvinum* cognominatum fuiſſe dicit. Idem confirmant Faſti Capitolini, in quib. legitur (apud *Grater. pag.* 292. *lin.* 5.) M. Valerius M. F. M. N. Maximus, qui in hoc honore Meſſall. appel. e. Sed hæc ita conciliantur, ut *Maximus* cognomeo fuerit familiæ antiquum: cui poſt ſingulare M. Valerij certamen cum Gallo hoſte (de quo V. in *Corvinus*) alterum *Corvini* agnomen adhæſerit. ¶ Ea hac familia celebris fuit orator, cujus meminit *Horat. de ar. Poet. v.* 371. & *Plin. l.* 10. *c.* 22. &c.

MESSÀNA, æ, f. *Meſſina*, *Mercoin*, urbs clara Siciliæ ad fratum Mamertinum, contra Calabriam. *Sil. l.* 14. *v.* 194. Incumbens Meſſanæ freto, miorimumque revulſa Diſcrata Italia, atque Oſca memorabilis ortu. ¶ *Meſſana* etiam pro *Meſſene* Peloponneſi legitur. *Stat. l. Achill. v.* 422. Murorum tormenta Pylos, Meſſanaque tenduot. V. *Meſſenius*.

MESSEIS, idis, f. Μεσσηΐς, fons Theſſaliæ, teſte *Plin. l.* 4. *cap.* 8. *Valer. Flacc. lib.* 4. *verſ.* 374. Flevit Amymone, Bruntt Meſſeides undæ.

MESSAPIA, &c. V. *Meſapia*.

MESSENE, es, & Meſſena, æ, f. Μεσσήνη, urbs Peloponneſi, meridionalis, olim clara, & regionis ab ea dictæ caput, ad ſinum Meſſeniacam. *Ovid. 6. Metam. v.* 417. *Plin. l.* 4. *c.* 5. & *Nep. in Epamen. c.* 8. & *in Polyp. c.* 4. ¶ Legitur & *Meſſona*. V. *Meſſona*, & vocem ſequent.

MESSENIUS, a, um, Μεσσήνιος, ad Meſſenam pertinens. *Ovid. 2. Metam. v.* 679. Meſſeni arva. & *lib.* 12. *v.* 549. Meſſenia mœnia. Utrobique al. leg. *Meſſania*. nam & *Meſſane* pro *Meſſene* legitur in multis opt. codicib. *Stat. 4. Theb. v.* 179. Planaqus Meſſanc, montanaqae nutrit Ithume. Al. leg. *Meſſeno*. Nec minum, ſi nomina confunduntur, cum Meſſana Siciliæ ab incolis Meſſenes Peloponnſii condita dicatur, quibus tamen acceſſera etiam Mrmertioi ex Campania, quam Oſci quondam incoluerunt. V. *Mamers.* ¶ *Meſſenii*, orum, Meſſenes incolæ. *Liv. l.* 36. *c.* 31. ¶ *Meſſenia*, æ, regio circa Meſſenem. *Plin. l.* 4. *c.* 5.

MESSIO, onis, f. *ſi mietere*, actus meteudi. *Varr. lib.* 1. *R. R. cap.* 50. Frumenti tria genera ſunt meſſionis: unum, ubi falce ſuccidunt, &c.

MESSIS, is, f. *meſſe*, raccolta, Θερισμὸς, collectio frumeoti, & aliarum ſegetum: a *meto*. *Cic.* 1. *de Orat. n.* 88. *a med.* Quid ſit fementis, ac meſſis, quid arborum putatio, ac vitium. *Plin. l.* 18. *c.* 18. Meſſem peragere. & *cap.* 30. facere. ¶ De ipſis frumentis jam collectis. *Juſtin. l.* 14. *c.* 7. Probiſti agreſtes oracula ferantur, meſſes vinaqae villis efferra. *Virg.* 1. *Georg. v.* 49. Illius immenſæ ruperunt horrea meſſes. Adde *Propert. l.* 3. *el.* 11. *v.* 16. ¶ Item de tempora metsodi. *Virg.* 5. *Ecl. v.* 70. Ante focum, ſi frigus erit; ſi meſſis, in umbra. *Plin. l.* 24. *c.* 14. Flos mori per meſſes colligitur. ¶ Item de collectiona mellis, quæ & *vindemia* dicitur. *Virg.* 4. *Georg. v.* 231. Bis gravidos coguot fetus, duo tempora meſſis. ¶ Meſſis Calicum, & Arabum eſt crocus, & tus. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 3. *v.* 34. ¶ Translate *Cic. Pored. 6. c.* 2. Qui illam Sullani temporis meſſem recordetur. *Plaut. Epid.* 5. 2. 53. Pro beneſactis mali meſſem metere. ¶ *Meſſi* cum propeio mox ballatura colono *Claudiano l.* 1. *de laudib. Stilich. v.* 321. eſt ſepes hominum ex dentibus ſerpentis a Cadmo fatis. ¶ *Meſſe* meteoymica anni. *Martial. l.* 4. *ep.* 79. ſenagefime meſſis. & *l.* 1. *ep.* 102. Quarta tribus luſtris addita meſſis erat. Adde *l.* 6. *ep.* 7. & *l.* 12. *ep.* 34. & *Petron. in fac.* 1. 89. ¶ *Meſſes ſuas urere*, proverb. idem quod vineta ſua cædere, πτερὰ ἑαυτοῦ κολούειν. Eſt *Tibulli l.* 1. *eleg.* 5. *extr.* ¶ In quarto caſu etiam *meſſim* dicimus. *Plaut. Muſtell.* 1. 3. 5. Nihilo magis attinet, quam lavatin tua ad meſſim. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 2. Nec videt vindemiam in cella, neque in granario meſſim. ¶ *magnum meſſem* maſc. geo. dixit *Lucil. l.* 27. teſte *Non. c.* 3. *n.* 139.

MESSOR, oris, m. μισθωτὸς, Θεριστὴς, qui metit. *Cic.* 3. *de Orat. cap.* 12. Non mihi oratores antiquos, ſed meſſores videria imitari. *Ovid. Metam.* 14. *v.* 643. O quoties habita duri meſſoris aſillas Corbe tulit! *Virg.* 1. *Georg. v.* 316. meſſorem inducera flavis arvis. *Colum. l.* 2. *c.* 18. Meſſos fœniſeca. ¶ Translate *Plaut. Capt.* 3. 5. 3. Sator ſcelerum, & meſſor maxume. ¶ De meſſora deo V. in *Imporcitor*.

MESSORIUS, a, um, Θερισμικὸς, ad meſſorem pertinens. *Cic. pro Sext. c.* 38. Meſſoria ſe corbe cunteuit. *Pallad. lib.* 1. *tit. ult.* Falces meſſoriæ, vel fœnariæ. *Colum. l.* 2. *c.* 13. Hordei modii quinque bubulci operas tres exigunt, occatoriam unam, meſſoriam unam.

MESSÓRA, æ, f. meſſio. *Diomed. Grammatic. l.* 1. *pag.* 374. *Puſch.* Meſſoram dicimus, non metitionem.

MESSUS, a, um, *mietuto*, *tagliato*, mstendo reciſus. *Virg.* 4. *Æn. v.* 513. Herbæ meſſæ ad lunam falcibus. *Varr. l.* 1. *R. R. cap.* 50. *extr.* Meſſas ſpicas corbibus in aream deferre.

MET, ſyllabica adjectio, quæ coojungitur cum pronom. *ego*, *tu*, *ipſe*, *ille*, & ſimilibus, ut *egomet*, *ipſemet*, &c. Sed io pronomine *te* nominativo ſingulari addi one ſolet, niſi ſi dictio ſyllabica ei interponatur, at *tutemet*. Significat diſcretionem, ut *ipſemet*, ideſt per ſe, & non per alios. *Terent. Adelph.* 3. 2. 31. Hiſce oculis egomet vidi. *Lucret. l.* 4. *v.* 913. Totamst in culpa cum ſis. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 20. Non de memet ipſo, ſed de oratora dico. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 18. *extr.* Quæ cogitatione nobiſmetipſis ſingere poſſumus.

fumus. *Plaut. Trucul.* t. 1. 38. Cum rem, fidemque, noſque noſmet perdimus. ¶ Cum tanquam. *Plaut. Curcul.* 5. 2. 29. Tanquamnnet genium meum. ¶ Præpoſita prænomini. *Terphonia. Dig. lib.* 7. tit. 1. *leg.* 62. Si quas feras incluſerit operis ſuis, vel ſi metipſe inciderint.

META, æ, ſ. *meta, terminus, ὅρος, μεταὶ, τέλος*, lapis erectus, & in acumen faſtigiatus, figum pyramidis, aut coni, cujoſmodi in Circo ſignabant locum flectendi quadrigas: eratqua in eo auriga ars & virtus, ut neque proprius accedens currum frangeret, graviſſimo cum vitæ periculo: neque longius obeundo diſcederet, & inſequentibus præcedendi locum daret. cujus rei exemplum habes in navali certamine apud *Virg.* 5. *Æn.* v. 159. *& frequent.* Eſt a *metiendo*, vel *metando*, ut nonnullis placet. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 2. v. 21. Et modo lora dabo, modo verbere terga notabo: Nunc ſtringam metas interiore rota. *Id.* 3. *de ar. am.* v. 396. Metaque feventi circumeunda rota. *Id.* 4. *Triſt. el.* 8. *verſ.* 35. Nec procul a metis, quas pæne tenere videbar, Curriculo gravis eſt facta ruina meo. *Horat. l. & od.* 1. v. 5. Metaqus ſervidis evitata rotis. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 2. *verſ.* 69. Me miſerum! metam ſpatioſo circuit orbe. Quid facis? admoto proximus axe fubi. *Propert. l.* 2. *el.* 19 v. 65. An prius infecto depoſcit præmia curſu, Septima quam metam traverit ante rota? *Virg. loc. cit.* Janique propinquabant ſcopulo, metaque tenebant. ¶ Translate *Cic. pro Cal. cap.* 31. In hoc ſtecu quaſi ætatis ſuæ adoleſcentis paulum hæſit ad metas noſtri nova mulieris, & infelici vicinitate, & inſulentia voluptatum. ¶ Ponitur & pro quocumque termino. *Virg.* 1. *Æn.* v. 281. His ego nec metas rerum, nec tempora pono. *& lib.* 3. v. 714. Hic labor extremus, longarum hæc meta viarum. *& lib.* 12. v. 546. Hic tibi mortis erant metæ. *& lib.* 10. v. 472. metaſque dati pervenit ad ævi. *Ovid.* 1. *Triſt. el.* 9. v. 1. vitæ metam tangere. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. v. 255. Pylius ævi tranſcendere metas. *b. e.* Neſtoris annos. *Ovid.* 2. *de ar. am.* v. 727. Properare ad metam. *Id.* 3. *Amor. el.* 15. v. 2. Radituc hic elegis ultima meta meis. *Horat. in ar. Poet.* v. 412. optatam curſu contingere metam. ¶ De termino agrorum. *Frontin. de colon. pag.* 141. *Goeſ.* ¶ Et pro quacumque extremitate, & fine, *eſtremità, fine. Virg. Æn.* 3. v. 419. Præflat Trinacrii mittas luſtrare Pachyni. *Ovid.* 3. *Metam.* v. 144. Et ſol æquo meta diſtabat utraque. *b. e.* meridies erat. *Lucret. l.* 5. v. 616. *de ſolr.* Cancrin ut vertat metas ad ſolſtitiales. *Perſ. ſat.* 1. v. 131. *metat* vocat limes, quibus Mathematici ſuas figuras deſcribunt. ¶ Figura metæ aliis rebus tribuitur, quarum congeries conum refert, ut meta lignorum, foeni, lactis, ſacchari, &c. *Ovid.* 10. *Metam.* v. 106. metas imitata cupreſſus. *b. e.* meta in faſtigium convoluta, ut ait *Plin. l.* 16. *cap.* 33. de eadem re loquens. *Plin. ibid. c.* 16. Bina in metas emittitur. *Id. l.* 36. c. 5. *a med.* Pyramis in metæ cacumen ſe contrahens. *Liv. l.* 37. *c.* 27. *a med.* Ipſe collis eſt in modum metæ, in acutum cacumen a fundo ſatis lato faſtigatus. *Cic.* 2. *de Divin.* c. 6. *ad fin.* Umbra terræ eſt meta noctis. *b. e.* ut *Plin.* aut *l.* 2. *c.* 10. Nil aliud eſt nox quam terræ umbra: figura autem umbræ ſimilis metæ, aut turbini inverſo. *Col.* in R. R. *c.* 55. Ligna domino in tabulato condita, coduſcilios, radices in acervo ſub dio metas facito. *Colum. l.* 2. c. 19. *de fumo.* Quidquid ſiccatum erit, in metas caſtrui conveniet, caſque ipſas in unguſtiſſimos vertices exacui. *Martial. l.* 1. *epigr.* 44. Ruſtica lactantes nec miſit ficina metas. *vicatio in ſacchetto.* Sic *l.* 3. *epigr.* 58. *v.* 35. Metamque lactis Saſſinate de ſilva. *Colum. l.* 9. c. 15. *ad fin.* Siliceus quilus, vel vimine contextus ſaccus; inverſæ metæ ſimilis. ¶ De *meta molendaria*. V. in *Mola*.

METABASIS, is, ſ. *paſſaggio, μετάβασις*, tranſitio, interſatio: a μεταβαίνω, tranſgredior, tranſeo: figura Rhetorum, qua ubi iis, quæ hactenus diximus, ad ea, quæ dicturi ſumus, brevi interſatione tranſitum facimus, ut illud *Cic. pro leg. Manil. c.* 8. Quoniam de genere belli dixi, nunc de magnitudine pauca dicam. ¶ Eſt etiam metabaſis, cum a loquentie perſona ad aliam perſonam tranſitum facimus, eatione ullqua, vel affectu, ut illud *Virg.* 11. *Æn.* v. 51. Nos juvenem exanimum, &c. vano mœſti comitamur honore. Infelix! nati funus crudele videbis. *Quintil. l.* 9. *cap.* 3. *ante med.* hyperbati figuræ ſententiarum ſpeciem eſſe ait, & Græce ſcribit.

METACISMUS, i, m. *metaciſmo, μετακισμός*, eſt cum veeborum conjunctio M litteræ aſſiduitata colliditur, ut *Manumans ipſam ama, quaſi mtam animam*. Ita *Martiao. Capell. l.* 5. *pag.* 167. ¶ Alia ratione definit *Diomed. l.* 2. *pag.* 448. *Putſch.* nempe ut ſit, cum in fine partis orationis invenitur m littera, & ſequens a vocali incipit, ut *Quouſque tandem abutere. Voſſ. l.* 4. *Inſtit. oratoriar. c.* 2. volt legi *metacriſmus*, μετακρισμός, a Græca appellatione litteræ *m*, quæ eſt α'.

METABOLE, es, ſ. μεταβολὴ, Tmiectio, figura eſt, quæ fit contrariis ita diſpoſitis, ut a priori poſterius proficiſcatur, ut *Terent. Andr.* 2. 1. 5. Quoniam id fieri, quod vis, non poteſt, id velis, quod poſſit. Eſt a μεταβάλλω, muto. Itaque dicitur etiam eum a periodo ad periodum, & a genere rhythmi ad genus aliud mutatio, & tranſitus fit, ut ait *Quintil. l.* 9. *cap.* 4. *ante med.* Illam autem priorem *Id. ibid. c.* 3. *ante med.* inter varios Repetitionis modos recenſet. Semper autem Græce ſcribit.

METAGON, ontis, μεταγὼν, nomen canis, ex fera & cana geniti, & paulatim in diverſum quoddam genus tranſeuntis: a μεταγω, qua transferre ſignificat: vel qua ſequi, perſequi, & inveſtigare. nam *Heſych.* μεταγὼν interpretatur μεταδιώκων. *Grat. in Cynog. v.* 209. 221. & 264.

METALEPSIS, is, ſ. Μετάληψις, Tranſumptio, Tropus eſt, cum aliqua dictio aliud a propria ſua ſignificatione eu ris, quæ præceſſerunt, denotat: ſeu cum aliquid ponitur, ex quo gradatim in alterius rei conſequentis cognitionem veniatur: a μετὰ, trans, & λῆψις, acceptio. *Virg.* 1. *Ecl.* v. 70. Poſt aliquot mea regna videns mirabor ariſtas. *ideſt* poſt aliquot annos. Nam gradatim ab ariſtis ad ſpicas, a ſpicis ad meſſes, ab his ad æſtates, ab æſtatibus ad annos accedtur. *Quintil. l.* 8. *c.* 6. *circa med.* Eſt hæc in metalepſi natura, ut inter id, quod tranſfertur, ſit medius quidam gradus, nihil ipſe ſignificans ſed prædene tranſitum. *Paulo ſup.* tropum eſſe dicit eariſſimum, & maxime impropriam, Græcis tamen frequentiorem, qui centaurum Chirona, & ὀϊστὸν Σκύθικὸν ἰθεῖαν dicunt. Nos quis ferat, inquit, ſi Verrem ſuem, aut Lælium doctum nominemus?

METALIS, le, *conico*, μετωνὶς, in modum metæ, ſeu coni factus. *Feſt.* in Tutulum. Pileus lanatus forma metali figuratus.

METALITER, *in formo di meta, a cono*, μετωνὶς, in metæ, ſeu coni modum. *Macrian. Capell. lil.* 8. *pag.* 294. Luna in eadem linea ſolis umbra teretæ metalitet infuſcatur.

METALLARIA, æ, ſ. V. vocem ſequent.

METALLARIUS, ii, m. *minerajo*, μεταλλεὺς, μεταλλουργὸς, qui in effodiendis metallis laborat. Eſt *in titulo 6. lib.* 11. *Cod.* qui eſt *de metallariis, & metallis*, &c. ubi *Imp. Theodoſ. leg. ult.* Metallarii, ſive metallariæ, qui, quæve ea regione deſerta, ex qua videntur oriundi, vel oriundæ, ad externam migreverint, &c.

METALLICUS, a, um, *minerale, metallico*, μεταλλικὸς, ad metallum pertinens. *Plin. l.* 34. c. 18. Molybdænum mettallicam vocant. *Id. l.* 27. c. 4. Aloes natura metallica. ¶ *Metallicus* abſolute, metallarius, *minerajo. Id. l.* 34. *c.* 16. Lavant eas arenas metallici, & quod ſubſidit, coquunt in fornacibus. ¶ *Marcell. Dig. lib.* 48. *tit.* 19. *leg.* 10. *metallicos* vocat in metalla damnatos.

METALLIFER, a, um, *minerale*, metallum gignens, metalli ferax. *Sil. l.* 15. v. 500. Augebant animos argenti pondera & auri, Parta metalliferis longo diſcrimine terris.

METALLUM, i, n. *metallo, μέταλλον*, materia illa dure, quæ ex terræ viſceribus effoditur, ut aurum, argentum, ferrum, æs, plumbum, &c. Rationem nominis hanc habes ex *Plin. l.* 33. c. 6. Ubicumque una (*argentum*) inventa vena eſt, non procul invenitur alia. Hoc quidem & in omni fere materia: unde metalla Græci videntur dixiſſe, ſcil. a μετὰ, ſimul vel poſt, & ἄλλος, alius, quia ſimul cum uno, vel poſt unum rovenitur aliud. *Virg.* 2. *Georg. verſ.* 165. Hæc eadem argenti rivos, æriſque metalla Oſtendit venis, atque auro plumbea fluxit. *Id.* 8. *Æn.* v. 445. fluit æs rivis, aurique metallum. *& lib.* 10. *verſ.* 174. Inſula inexhauſta Chalybum generoſa metallis. *Ovid.* 10. *Metam.* v. 210. Amathus fecunda metalli. *Horat. l.* 2. *ep.* 10. v. 39. potiore metallis libertate caret. *b. e.* auro, argento, divitiis. ¶ Dicitur & de marmore. *Stat. ſil.* 4. *ſilv.* 3. v. 98. Arcus belligeri ducis trophæis, Et tutis Ligurum nitent metallis. Adde *lib.* 1. *ſilv.* 5. v. 36. *& lib.* 3. *ſilv.* 1. v. 5. *& Sil. l.* 8. v. 482. ¶ Et de gemmis. *Paros. in Pauſ. c.* 4. Adde auriferorum opes fluminum, adde radiantium metalla gemmarum. ¶ Et de ſulphure. *Apul. l.* 7. *Metam.* Acerrimo odore ſulphuris juveais ineſcatus, atque ohoubilatus, intercuſo ſpiritu diffluebat: utque eſt ingenium vivacis metalli, crebras ei ſternutationes commovebat. ¶ *metallum fragile* dixit *Prudent.* inaſſam ſuis, *in Hamartig. verſ.* 744. ¶ Translate *Claudian. de* III. *Conſul. Honor.* v. 184. Sæcula qui ruefus forment meliore metallo. *b. e.* auream ætatem reducant. *& de Conſul. Mall. Theod. verſ.* 137. Et ductos video mores meliore metallo. *Martial. l.* 4. *epigr.* 55. ferum metallum. *b. e.* ferrum. ¶ Eſt etiam ipſa fodina, unde metallum aliquod effoditur, *cava, miniera. Scaev. l.* 5. *quæſt. nat. c.* 15. Deuntios quamplurimos a Philippo in metallum antiquum, olim deſtitutum, ut explorarent, quæ ubertas ejus eſſet, an aliquid futuris reliquiſſet vetus avaritia. *Plin. l.* 33. *c.* 7. *circa med.* Miniarium metallum. *Id. l.* 18. *c.* 11. *a med.* Metallum cretæ. *Varro. l.* 7. *cap.* 7. *ſub fin.* ſandaracæ. *Lucan. l.* 3. v. 209. Metalla auritera. *Id. l.* 4. v. 304. Metalla ſilicum. *b. e.* lapicidinæ. (Adde *l.* 6. *v.* 34.) *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 2. *a med.* Metalla facere in agro. *Liv. l.* 40. *c.* 44. Metalla vetera intermiſſa recoluit, & nova multis locis inſtituit. *Plin. l.* 21. *c.* 7. *ad fin.* Herba tantæ ſuavitatis, ut metallum eſſe coeperit. *b. e.* ut ea ex veſtigal publice exigatur, velut ſi fodina auri argentive ſit. ¶ *Damnare in metallum* eſt ad metalla effodienda. *Plin. l.* 2. *ep.* 11. *& lib.* 10. *ep.* 66. Crimine falſi damnatus in metallum. *Sueton in Calig. c.* 27. Condemnare aliquem ad metalla. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 19. *leg.* 8. *& Modeſtin. leg.* 23. *& Callieſtrat. leg.* 28. Dare aliquem in metallum. *Ulpian. lib.* 47. *tit.* 11. *leg.* 7. Metallo plecti. *Id. lib.* 48. *tit.* 13. *leg.* 6. punir.

METAMELOS, i, m. *pentimento*, μετάμελος, mutatio conſilii, pœnitentia. Vox Græca. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 83. Metamelos inconſtantiæ filius me reprehendit. Al. aliter leg.

METAMORPHOSIS, is, ſ. *trasformazione, μετασχηματισμὸς, μεταμόρφωσις*, tranſfiguratio, tranſformatio: a μετὰ, trans, & μορφόω, formo. Hoc nomine *Ovid.* opus ſuum inſcripſit, de mutatis deorum, hominum, aliarumque rerum formis, & *Apulei.* (ut multi putant) ſuos libros, in quibus ſe in aſinum conceſſum fingit. *Quintil. l.* 4. c. 2. *ſub fin.* Ut Ovidius laſcivius in Metamorphoſi ſolet.

METANŒA, æ, ſ. *penitenza, μετάνοια*, pœnitentia. Græca vox a μετὰ, poſt, & νοῦς, mens, ſententia, quia quem pœnitet, mentem poſt precatum mutat. Semel uſurpat *Auſon. epiſt.* 12. Sum dea, quæ facti, non factique ergo pœnas, Nempe ut pœnitear. ſic Metanœa vocor.

METAPHORA, æ, ſ. *traslazione, μεταφορὰ*, tropus, per quem vocabula a ſuis rebus, quarum propria ſunt, ad alias res diverſi generis cum ſimilitudine tranſferuntur: a μετὰ, trans, & φέρω, fero. *Tranſlationem* vocant *Auct. ad Herenn. l.* 4. c. 34. & *Cic.* 3. *de*

Digitized by Google

3 *de Oeat. c.* 38. & alibi. *Quintil. l.* 8. *c.* 6. etiam *metaphoram*, modo Græca, modo Latine. Adde & *Fest.* & *Charis. l.* 4. *pag.* 243. *Prisc.* & *Diomed. l.* 2. *pag.* 451.

METAPLASMUS, i, m. μεταπλασμός, transformatio: a μετά, & πλάσσω, fingo, formo. Est apud Grammaticos dictio, aliter quam debuit, figurata, metri, aut decoris causa, inquit *Charis. l.* 4. *pag.* 248. *Prisc.* ubi quatuordecim ejus species enumerat. Eadem fere habent *Valer. Prob. l.* 1. *pag.* 1437. & *Diomed. l.* 2. *pag.* 435. Locum habet in Poetarum scriptis, in quibus quemadmodum qui fulcrisui sunt, *schemata*, & *schematissimi*, ita qui barbarissimi *metaplasmi* appellantur, ut *Id. ibid. pag.* 446. & 449. docet. *Serv.* tamen *ad l.* 5. *Æn. v.* 120. scribit metaplasmum non esse proprie barbarismum, sed medium quid inter eum, & Latinam perfectamque locutionem. Porro species illæ sunt, quæ figuræ Grammaticæ appellantur, prosthesis, paragoge, aphæresis, syncope, apocope, ecthasis, systole, diæresis, synalœphe, episynalœphe, ecthlipsis, antithesis, metathesis: de quibus V. *suis loc. Quintil. lib.* 1. *cap.* 8. (*al. c.* 14.) *a med.* In prælegendo Grammetico deprehendat quæ barbara, quæ impropria, quæ contra legem loquendi sunt posita: non ut ex his utique improbeatur poetæ (quibus, quis plecumque metro fervire coguntur, adeo ignoscirur, ut vitia ipsa aliis in carmine appellationibus nominentur: metaplasmos enim, & schematismos, & schemata vocamus, & laudem virtutis necessitati damus) sed ut commoneat artificialium, & memoriam agitet.

METAPLASTICOS, adverb. μεταπλαστικῶς: dicitur apud Poetas usurpari id, quod propter necessitatem metri mutare consueverunt: quod idem barbarismus dicitur in soluta oratione. *Festus.*

METAPONTINUS, a, um, ad Metapontum pertinens (Græce Μεταπόντιον) quæ est urbs Italiæ in sinu Tarentino. *Liv. l.* 24. *c.* 20. *a med.* Metapontinus ager. ¶ *Metapontini, orum*, ejus urbis incolæ. *Id. in fin. l.* 22. & *lib.* 25. *c.* 15.

METARIUS, a, um, ad metam pertinens. *Asmod. l.* 2. *pag.* 70. Animæ corpori tactus, & metaciæ circumscriptionis expertes. *b. c.* nulla corporis meta circumscriptæ.

METASTASIS, is, f. μετάστασις, figura Rhetorum, qua crimen, quod defendere non possumus, in alium transferimus. *Quintil. l.* 7. *c.* 4. *ante med.* sed Græce. ¶ Item qua imaginamur, quæ futura fuere, nisi aliquid evenisset, quod impediret: ut cum *Cic. pro Mil. c.* 22. enarrat quæ facturus fuit Cladius, si præturam invasisset. *Id. l.* 9. *c.* 2. *ante med.* itidem Græce. ¶ Item transitio: sed & hoc apud Græcos. Est autem a μεθίστημι, aliud pro alio statuo, muto.

METATHESIS, is, f. μετάθεσις, transpositio litterarum: a μετά, trans, & τίθημι, pono: ut *Thymbræ* apud *Virg.* 20. *Æn. v.* 304. pro *Thymbræ*. *Charis. l.* 2. *pag.* 249 *Prisc. Diomed. l.* 2. *pag.* 437. *Vol. Prob. in fin. l.* 2. sed Græce.

METATIO, onis, f. *misurazione*, *dispesizione*, *disegno*, μετασήμανσις, actus metandi, dispositio, descriptio. *Colum. lib.* 3. *cap.* 15. Hæc in quincuncem vinearum metatio expeditissima ratione conficitur.

METATOR, oris, m. *misuratore*, *dispesitore*, *disegnatore*, μετρητής, qui metatur, & in certas partes locum aliquem distribuit, ac per mensuras describit: ut *metator castrorum*, qui agmen prægressus locum castris ponedis metitur: *agri*, qui agri mensuras agit, mensor, decempedator: *vineæ*, *alveoli*, &c. qui loca disponit seraudis vitibus, oleis, &c. *Cic. Phil.* 12. *c.* 5. Saxa nescio quis, castrorum anten metatur, nunc, ut sperat urbis. *& Phil.* 14. *c.* 4. Urba, quam jam peritus metator, & callidus decempeda sua Saxa divisecat. *Lucan. l.* 1. *v.* 381. Castra super Tusci si (*subest*) ponere Tibridis undas, Audax Hesperios veniam metator in agros. *Plin. l.* 18. *c.* 33. Hunc (*ventum*) uliveti metator cavear. *Lactant. l.* 4. *cap.* 12. Volens Deus metatorem templi sui mittere in terram. *Tertull. lib.* 1. *adversf. Marcion. cap.* 8. *extr.* Tempus arbiter & metator initii & finis.

METATORIUS, a, um. *Metatoriam paginam* dicit *Sidon. l.* 8. *ep.* 11. epistolam, quem parandi hospitii causa, quasi metandis castris, ad amicum, cum ad eum properaret, præmiserat.

METATURA, æ, f. metatio. *Lactant. l.* 4. *c.* 11. *a med.* (ex *Hieron. l.* 8.) Incassum facta est metatura.

METATUS, a, um, *misurato*, *disegnato*, dimensus, descriptus, dispositus. *Horat. l.* 2. *sat.* 2. *v.* 124. videas metata in agello Cum pecora & gnatis fortem mercede colonum. *Id. l.* 2. *od.* 15. *v.* 24. nulla decempedis Metata privatis porticus.

METAURUS, i, m. *Metro*, Μέταυρος, fluvius Italiæ in Brutiis, qui in mare Tyrrhenum influit. *Plin. l.* 3. *c.* 5. *ad fin.* ¶ Item in Umbria, *Metauro*, Mrnee, in Adriaticum mare incurrens. *Id. l.* 3. *c.* 14. & *Pomp. Mela l.* 2. *c.* 4.

METAXA, æ, f. videtur esse fericum ende, ac nondum tinctum, neque in fila deductum, apud *Marcian. Dig. lib.* 39. *tit.* 4. *leg. ult. a med.* & *Impp. Arcad. Honor. & Theodos. lib.* 11. *Cod. tit.* 7. *leg.* 10. ¶ Item funiculus, vel filum: quo sensu accipiunt illud *Lucilii* apud *Fest.* in *Rodus*, & *Isidor. in fin. cap.* 4. *leg.* 19. *Orig.* Plumbi pauxillum rodus, linique metaxam. *& Vitruv. l.* 7. *cap.* 3. Sin arundinis Græcæ copia non erit, de paludibus tenues culligantur: & metaxæ, & tomicæ ad justam longitudinem una crassitudine alligationibus temperentur. Al. legunt, *metaxata tomica*, h. e. in metaxæ morem convolutæ. Al. aliter. ¶ Alii his locis intelligunt filum glomeratum, & convolutum, quod nos *matasse* dicimus: quo sensu *Isid. loc. cit. c.* 29. metaxam ducit a circuitu filorum: nam meta, inquit, circuitus dicitur: vel quod transferatur: scil. ἀπὸ τῆ μετάγειν. Alii a Syra lingua ejus originem trahunt. ¶ Legitur & *mataxa*. Unde in *Gloss.* legitur: Mataxa, κάλως. *b. e.* lorum. Et alibi: Mataxa, *capel. b. e.* funis, restis.

METAXARII, orum, m. sterici distractores. *Imp. Justinian. lib.* 8. *Cod. tit.* 14. *leg. ult.*

METAXATUS. V. in *Mataxa*.

METELLA, æ, f. *Veget. l.* 4. *de re milit. c.* 6. Inventum quoque remedium est, ut de ligno crates facerent, quas metellas vocaverunt, lapidibusque complerent: ut arte inter bina propugnacula constitutas, ut si pre scalas ascendisset hostis, & partem aliquam ipsius contigisset, supra caput suum vergerant saxa. Ubi *Stewech.* mirum esset, inquit, ni variarent libri in vocabulo incogaito: itaque alibi *metulet*, alibi *medullas* legitur. *Martinius in Lex.* conjicit *metulas*. ¶ De lege Metella V. in *Metelinæ*.

METELLI, orum, m. familia Romana in gente Cæcilia, plebeja quidem, sed illustribus viris quampluribus clarissima. Dicti sunt quasi mercenarii. hoc enim significat ipsa vox. Unde *Attius* apud *Fest.* Calones, famulique, metellique, caculæque. *Vet. Gloss.* Metellus, μίσθιος. ¶ Celeberrimus fuit in his L. Metellus L. F. cujus elogium habes apud *Plin. l.* 7. *c.* 43. item Q. Metellus, de quo *Id. ibid. c.* 44. & *Cic.* 5. *de Fin. c.* 27. *Vellej. l.* 1. *c.* 11. *Valer. Max. l.* 7. *c.* 1. *n.* 1.

METELLINUS, a, um, ad Metellum aliquem pertinens. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 13. *ad fin.* In illam orationem Metellinam addidi quædam. *b. c.* quam ipse habuit contra Q. Metelli concionem, cujus meminit *Gell. l.* 18. *c.* 7. ¶ *Ædes Metellina* apud *Fest.* in *Torpeia* exstructa fuit a Q. Metello Macedonico, qui, ut ait *Vellej. l.* 1. *c.* 11. *a med.* primus omnium Romæ ædem ex marmore molitus, vel magnificentia, vel luxuriæ princeps fuit. *Plin. lib.* 36. *cap.* 5. *ad fin.* Pasitales Jovem fecit aboreum in Metelli æde, qua Campus petitur.

METEMPSYCHOSIS, is, f. μετεμψύχωσις, transmigratio animarum ex uno corpore in aliud: quod fuisse ajunt Pythagoræ somnium: a μετά, trans, & ἐμψυχόω, animo. *Tertull. de anim. c.* 31. sed Græce. *Quintil. declam.* 12. *cap.* 17. hæc de re verba facit, sed voce ipsa abstinet.

METENSOMATOSIS, is, f. μετενσωμάτωσις, transmutatio unius corporis in aliud: a μετά, trans, & ἐνσωμάτωσις, corpus esse facio. *Tertull. de Anim. c.* 31. & 32.

METHODICE, es, f. μεθοδική: a μέθοδος, via, ratio docendi, ac discendi. *Quintil. l.* 2. *c.* 9. (*al. c.* 15.) Grammaticæ partes duæ, id est ratio loquendi, & anarratio auctorum: quarum illam methodicen, hanc historicen vocant.

METHODICUS, a, um, *metodica*, μεθοδικός, ad methodum pertinens. *Methodici* sunt medici, quorum sententia est, medicinam esse viam quandam, quam μέθοδον Græci nominant, eorumque quæ in morbis communia sunt, contemplatricem. Hi nequa rationalibus sa, neque experimenta tantum spectantibus annumerari volunt: cum ab illis eo nomine dissentiant, quod in conjectura rarum latentium nolunt esse medicinam: ab his eo, quod parum artis assa in observatione experimentorum credunt. *Celf. in præfat. a med.* V. *Methodus*.

METHODIUM, ii, n. μεθόδιον, ludificatio. *Petron. in fragm. Teagen. c.* 36. *Burm.* Damus omnes plausum a familia cœptum, & res elegantissimas ridentes aggredimur. Nec minus & Trimalchio ejusmodi methodia lætus. Cetpe, inquit, &c. *Al. leg.* metodium, μετόδιον, h. e. canticum interjectum.

METHODUS, & Methodos, i, f. *metodo*, μέθοδος, via & ratio docendi, & discendi. *Auson. Edyll. 11. v.* 67. triplex quoque forma medendi, Cui logos, & methodos, cuique experientia nomen. *Marcell. in carm. de medic. v.* 6. Quod logos, aut methodos, simplexque empirica pangit, Hoc liber ille tenet.

METHYMNÆUS, a, um, Μηθυμναῖος, ad Methymnam pertinens, quæ est urbe Lesbi insulæ, vino celebris, & patria Arionis citharœdi. *Ovid. 12. Metam. vers.* 55. Et Methymnæa potiuntur litore Lesbi. *Id. 1. de ar. am. v.* 57. Gargara quot segetes, quot habet Methymna racemos. *Virg. 2. Georg. v.* 90. Methymnæus palmes. *Propert. l.* 4. *el.* 8. *v.* 38. Et Methymnæi Graja saliva meri. *Stat. l.* 2. *silv.* 2. *vers.* 60. Jam Methymnæi vatis manus, & chelis una Thebais. *Cir.* 2. *Tusc. l. ult. & Martial. l.* 8. *epigr.* 52. *vers.* 15. Sic Methymnæo gavisus Arione delphin.

METHYMNIAS, adis, f. quæ ad Methymnam pertinet: de qua in voca præced. *Ovid. Heroid. ep.* 15. *v.* 15. Pyrrhiades, Methymniadesve puellæ.

METIA PORTA erat Romæ eadem ac Esquilina, extra quam comburabantur cadavera, noxii in crucem agebantur, & carnificum domus erat. *Plaut. Cas.* 2. 6. 2. & *Pseud. 1.* 3. 96.

METICULOSUS, a, um, *pauroso*, *timido*, *meticuloso*, ψοφοδεὴς, timidus. *Plaut. Amph. 1. 1.* 137. Nullus est hoc meticulosus æque. ¶ Item metum incutiens, *spaventoso*. *Id. Mostell.* 5. *1.* 52. Nescis tu, quam meticulosa res sit, ire ad judicem.

METILIUS, a, um, adject. *Metilia lex* lata fuit a M. Metilio Trib. pleb. circa A. U. DXXXV. Spectabat autem ad sullones. *Plin. lib.* 35. *cap.* 17. ubi al. leg. *Metella*, h. e. a quodam Metello late.

METIOR, iris, ensus (*caro* metitus) sum, dep. 4. *misurare*, μετρέω, explorare rei alicujus magnitudinem, definira modum, dimetiri. *Cic.* 4. *Acad. c.* 41. *ad fin.* Nec magis affirmabant, signum illud, si eruum mensi, sex pedum esse, quam solem, quem metiri non possunt, plus quam duodeviginti partibus majorem esse, quam terram. *Id. Fam. 9. ep.* 17. Metiri agrum. *Id.* 5. *Verr. c.* 83. 84. & 85. frumentum. *Horat. l.* 1. *sat.* 1. *v.* 95. Unmidius tam dives, ut metiatur nummos. *b. e.* non numerarat pecuniam, sed modio metiretur, ut est apud *Petron. in Satyr. c.* 37. ¶ Est etiam metiendo distributa. *Cas. l.* 1. *B. Gall. c.* 16. Diem instara, quo die frumentum militibus metiri oporteret. Adde *cap.* 33. & *lib.* 7. *c.* 71.

Sic *Horat. epod.* 9. *v.* 34. Aut Chia vina, aut Lesbia Vel, quod fluentem nauſeam coercear, Metire nobis Cæcubum. ¶ Tranſlate *Cic. in Orat.* r. 68. Sonantia omnia, quæ metiri auribus poſſumus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 103. Metiri oculo latus alicujus. *ſquadere*. *Ovid. Heroid. ep.* 20. *v.* 28. Æquom proſpectu metior alta meo. *Id.* 2. *Metam. v.* 388. matri animo aliquid. *vel penſare. Ulpian. Dig. lib.* 32. *leg.* 50. Quæ quis ingenio ſuo metitus eſt. *Horat. in ſa. ep.* 7. *l.* 1. Metiri ſe quemque ſuo modulo ac pede verum eſt. *Juvenal. ſat. 6. v.* 357. nulla pudorem Paupertatis habet: nec ſe metitur ad illum, Quem dedit hæc poſcitque modum. *Sil. l.* 4. *v.* 294. Atque altum tota metitur cuſpide pectus. *traſigere, trapaſſa*. ¶ Eleganter *metiri* dicuntur, qui locum aliquem eundo percurrunt. *Horat. epod.* 4. *v.* 7. ſacram metrente te viam Cum bis ter almarum toga. *Virg.* 4. *Georg. v.* 388. Cæruleus Proteus, magnum qui piſcibus æquor, Et junctо bipedum curru metitur equorum. *traſcurre. Ovid. Metam.* 9. *v.* 447. celsaque carina Ægæas metiris aquas. *Lucan. l.* 5. *v.* 556. Inſtabili greſſu metitur litora cornu. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 476. tot caſus, horrenda tot avia menſi. *Plaut. Pſeud.* 4. 4. 11. Quin hinc metimur gradibus militaribus. *b. e.* viam ingredimur, imus, abimus. *Cornif. rhet.* 34. *in Dean. v.* 17. Tu curſu, dea, menſruo Metiens iter annuum. *b. e.* conficiens, complens. *Ovid.* 8. *Metam. v.* 564. duas partes lucis Hyperione menſo. *mentia ol ſole traſcurſa due parti del giorno*. ¶ Tranſlate eſt æſtimare, definire, ponderare, *ſtimare, peſare. Cic.* 2. *Phil. cap.* 43. Niſi forte vis fateri, te omnia quæſtu tuo, non illius dignitate metiri. *Id. de apt. gen. Orat. c.* 4. Vim eloquentiæ ſuæ facultate, non rei natura metiuntur. *Id.* 1, *Tuſcul. c.* 27. *extr.* Tanta caritas patriæ eſt, ut eam non ſenſu noſtro, ſed ſalute ipſius metiamur. *Id.* 1. *de Orat.* 2. 2. Clarorum hominum ſcientiam, rerum geſtarum vel utilitate, vel magnitudine metiri. *Id. Fam. 7. epiſt.* 12. *& in Piſon. c.* 28. Omnia voluptate ſua metiri. *Terent.* 1. *Heaut.* 1. 8. Pari dolore commoda aliena, ac ſua injurias metiebantur. *Liv. l.* 3. *c.* 54. Odium in ſe aliorum ſuo in eos metiens odio. *Salluſt. in Catil. cap.* 32. Suo quiſque metu pericula metiri. *Plaut. ad Cicer.* 10. *Fam. ep.* 4. Fidelitas, quam ego ex mea conſcientia metior. *Martial. l.* 12. *epigr.* 100. Qui ſua metitur pondera, ferre poteſt. *γνώμων. Quintil. l.* 6. *c.* 1. *n med.* Metiri ac diligenter æſtimare vires ſuas. ¶ Paſſive *Lactant. de mortib. perſecut. c.* 23. Agri glebatim metiebantur, vites & arbores numerobantur. *Arnob. l.* 2. *pag.* 86. An ſol pedis boius latitudine metiatur. ¶ Particip. *metiendus. Cic. in Orat. c.* 57. *n med.* Syllabis metiendos pedes, non intervallis, ſatiſſimat. *Id. Parad.* 3. Peccata non rerum eventu, ſed vitiis hominum metienda ſunt.

METITOR, oris, m. menſor. *Frontin. de aquæduct. artic.* 79. A metitoribus raliquæ quinariæ intra Urbem dividebantur.

METITUS. V. in *Metior*.

METO, as, 1. r. idem quod metor, metior. *Virg. in Cul. v.* 172. *de augm.* Metabat ſe ſe circum loca. *b. e.* modo conemicto, modo porrecto corpore, ſpatia illa quodammodo metiebatur. ¶ Paſſive *Cæſ. l.* 3. *B. Civ.* r. 13. Cum prope Dyrrhachium Pompejus conſtitiſſet, caſtraque metari juſſiſſet. (Sed *metari* etiam active hic occipi poteſt, ſi eos, *ad quos pertinebat*, ſubintelligas.) *Senec. in Thyeſt. v.* 462. nullus mihi Ultra Getas metatur, & Parthos ager. *Hirt. de B. Gall.* r. 25. Caſtris eo loco metatis, muniri jubet caſtra.

METO, is, meſſui, meſſum, a. 3. *metere, dare*, meſſem facio, h. e. maturas fegetes ſecu. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 50. *in fo.* Cum eſt maxime feges, metendum. *Colum. l.* 2. *c.* 21. Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus medium culmum ſecant, multi mergis, &c. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 519. Metere farra. *Id. Heroid. ep.* 6. *v.* 84. pabula falce. *Propert. l.* 4. *el.* 10. *v.* 30. arva. & Tranſlate *Virg.* 4. *Georg. v.* 54. *de apib.* Purpureoſque metunt flores, & flumina libant Summa leves. *Sener. in Phœniſſ. v.* 340. facibus petite penetralia deos, Frugemque flamma metitis natalis ſoli. ¶ Poetice per metonymiam *metere* dicuntur *regimen*, qui eam incolunt. Colunt enim, ac ſerunt, & fruges colligunt. *Sil. l.* 8. *verſ.* 566. Qui Batulum, Nucraſque metunt. Sic *Virg.* 3. *Æn. v.* 14. Thraces arant. & *Stat.* 4. *Theb. v.* 50. oliviferæ Sicyonis culta ſenect. & *Virg.* 7. *Æn. verſ.* 715. Qui Tiberim, Fabarimque bibunt. *b. e.* ea flumina accolunt. ¶ pro vindemiare. *Virg.* 2. *Georg. verſ.* 408. Primus humum fodito, primus dovecta cremato Sarmenta, & vallos primus ſub tecta refrato, Poſtremus metito. *Plin. l.* 14. *c.* 3. Uva conſeminia poſt quindecim dies, quam ulla alia, metitur. *Id. l.* 17. *c.* 22. *n med.* metere vindemiam. *Colum. l.* 10. *v.* 426. Ac metimus lati tua munera, dulcis Iacche. ¶ *Ut ſementem feceris, ita & meres*, proverb. apud *Cicer.* 2. *de Orat. c.* 65. h. e. talem habebis fenctum, qualis fuerit opera, & labor. ¶ *Mihi iſtic nec ſeritur, nec metitur*, aliud apud *Plaut. Epid.* 2. 2. 80. h. e. ad me iſta ras nihil pertinet, nullo men neqos pericula, neque emolumento ſit. Quo pertinet illud *ejuſd. Merc. prol. v.* 72. Tibi aras, tibi occas, tibi ſeris, tibi eidem metis. *vn per ic.* ¶ Univerſim ponitur pro ſecare, cædere, deruere, *tagliare, troncare, far vedere. Ovid.* 2. *Faſt. v.* 706. virga Ilia ſumma metit. *Martial. l.* 7. *epigr.* 94. & *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 186. Metere barbam forcipe. *Martial. lib.* 10. *epigr.* 83. capillos. & *epigr.* 93. enſam pollice. *Calpurn. ad Nemeſian. Ecl.* 2. *v.* 74. olus. *Grat. in Cynag. verſ.* 314. Gangem nauſiferum. *b. e.* nardum Indicum. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 10. *v.* 40. Et ſacus in ſilva farra metebat aper. *Pallad. in Jun. tit.* 7. Cum murmuris ſonus magnus & rauçus eſt, agnoſcimus, non eſſe idoneas ad metendum crates favorem. *Demetere, ſuccidere, taſtrare, deſecare*, ferramentis adhibitis. Idem *Colum. l.* 9. *c.* 25. hæc ipſa de re verba facient. ¶ Præcipue vero locum habet in cæde militari, pro obtruncare. *Virg.* 10. *Æn. v.* 523. Proxima quæque metit gladio, *Stat.* 9. *Theb. v.* 223. nocopinaque ferro Colla metens. *Sil. l.* 4. *v.* 464. metit agmina tectus Cæciti clypeo. *Horat. l.* 4. *od.* 14. *v.* 31. Primoſque & extremos metendo Stravit humum. Sic *l.* 2. *ep.* 2. *verſ.* 178. metit Orcus Grandia cum parvis, non exorabilis auro. V. *Demeto*. ¶ Præteritum *meſſui* uſurpant Cato apud *Priſcian. l.* 10. *pag.* 903. *Pauſch. & Feſt.* in *Sacrima*: & confirmatur ea compoſito *demeſſus*: & agnoſcitur a *Diomed. l.* 1. *pag.* 374. & *Priſcian. lib.* 8. *pag.* 817. & 1254. Videtur tamen iſta mitioris uſus, quia *Chariſ. l.* 3. *pag.* 212. integram hoius verbi conjugationem exſequens, *meſſuo feci* præteritum ponit. *Priſcian. l.* 8. *pag.* 817. tradit, quoſdam *meſſivi* uſurpaſſe: ſed improbat.

METOCHE, ræ, ſ. μετοχή, a μετέχω participes ſum, apud Grammaticos participium ſignificat. *Auſon. ep.* 6. Vale, beatis nomen a divis, Theon: Metoche ſed iſta ſæpe curreutem indicat. Ludit in voce. nam *Deus*, deus eſt, & *Sim* particip. currens. *Scalig.* vult legi *methodus*. ¶ Alio ſenſu, ſed ſatis obſcuro, legitur apud *Vitruv. l.* 3. 2. 3. *n med.* & Grace: de qua V. *Baid. in Lex.*

METODIUM. V. *Methodium*.

METŒCUS, i, colonus, advena, qui de una in aliam civitatem migravit habitandi gratia, *forefliere, colono, μέτοικος*. Vox Græca, qua utitur *Eumen. in Paneg. Flaviofum nomine dicto c.* 4. *to ſm.*

METONYMIA, æ, ſ. *μετωνυμία*, b. e. poſitio nominis pro nomine, ut ait *Quintil. l.* 8. *c.* 6. *ante med.* (a μετά trans, & ὄνομα, nomen) tropus eſt, da quo in *Demoninatio* fatis duximus. ſic enim Latine appellatur. Græce uſurpant *Quintil. loc. cit.* & alibi, *Chariſ. l.* 1. *pag.* 244. *Priſcian. Diomed. l.* 2. *pag.* 452. & *Donat. de Tropis, pag.* 1776. Latine *Feſtus*.

METOPA, æ, ſ. μετώπη, vox Græca a μετά, iotæ, & ὤπη, foramen: ſpatium eſt inter duo foramina, vel cavaturas. *Vitruv. l.* 4. *c.* 2. *n med.* Inter denticulos, & iotæ triglyphos quæ ſunt intervalla, metopæ imminantur. ὤπαι enim Græci lignorum cubilia, uti noſtri ea cava, columbaria.

METOPION, n. μετώπιον, arbor in Africa Æthinpiæ ſuhjecta, ex qua lacryma in arenas decidit, quam nonnulli metopium, alii ammoniacum vocant. *Plin. l.* 12. *c.* 23. ¶ Eſt & olei genus ex amaris amygdalis confectum. *Plin. l.* 15. *cap.* 7. ¶ Item genus unguenti, cui galbanum eſt admixtum. *Id. l.* 13. *c.* 1.

METOPOSCOPOS, i, m. μετωποσκόπος, frontis inſpector, qui ſolicet ex frontis, & faciei lineamentis, quid cuique *avaoturum* ſit, divinat: a μέτωπον, frons, & σκοπέω, contemplor. *Sueton. in Tito*, r. 2. Quo quidem tempore ajunt metopoſcopon a Narciſſo Claudii liberto adhibitum, ut Britannicum inſpiceret, &c. Adde *Plin. l.* 35. 2. 10. *ante med.*

METOR, aris, atus ſum, dep. 1. *miſurare*, μετρέω, δέζω, idem quod metior. *Ovid* 1. *Faſt. v.* 309. Nos quoque ſub ducibus cælum metabimur illis. *Plin. l.* 6. *c.* 17. *circa med.* Indiam Poſidonius ab æſtivo ſolis orta ad hibernum exortum metatus eſt. *Gell. l.* 1. 2. 1. Stadium Herculea pedibus ſuis metatus eſt, idque fecit longum pedes ſeſcentos. ¶ De eo, qui locum aliquem pereurrit, ut metior: poetice. *Senec. in Hippol. v.* 505. Nunc ille ripam celeris Alphei lepit: Nunc memoris alti denſa metatur loca. *Sil. l.* 6. *v.* 58. ſolos Per noctem metantur agros. ¶ Sæpe ſignificat metiri locum aliquem eo fine, ut quippiam ordine in eo ponatur, ſtatuendo fines certos, & in partes diſtribuendo, ut omnia ſuis locis apte diſpoſita appareant: ut metari urbem, agrum, caſtra, *diſegnare. Virg.* 2. *Georg. v.* 274. ſi pinguis agros metabere campi, Denſa ſere. *Plin. l.* 5. 2. 10. & *lib.* 7. *c.* 37. *de Alexandria*. Metatus eſt eam Dinochares architectus pluribus modis, memorabili ingenio. *Liv. l.* 1. *c.* 10. Jupiter Feretrii, hæc tibi victor Romulus rex regia arma fero, templumque iis regionibus, quas modo animo metatus ſum, dedico. *Plin. l.* 6. *c.* 28. Scenitæ (*populi Arabiæ*) vagi, a tabernaculis cognominati, quæ ciliciis metantur, ubi libuit. *b. e.* ciliciis eutentis tabernacula ſtatuunt, ac diſponunt. ¶ *Metari caſtra*, frequens dictio in re militari, *di* locum ponendis caſtris deſignare, antequam exercitus ro perveniat: unde *metatores*: quod V. *Cæl.* apud *Non.* 2. 2. *n.* 528. Caſtra metati ſigna ſtatuunt. ¶ Item univerſim caſtra ponere. *Tacit. a. Ann. c.* 8. Metanti caſtra Cæſari Angrivariorum defectio nuotiatur. *Salluſt. in Jug.* 2. 114. Sulla pariter cum ortu ſolis aſtra metabatur. *Curt. l.* 3. 2. 8. *n med.* Itaque eo ipſo loco metari ſuos caſtra juſſerat. V. *Cæſaremetor*.

METRETA, æ, ſ. μετρητής, genus vaſis olearii, & vinarii, ut cadus, amphora: a μετρέω, metior. *Cato R. R. c.* 100. Oleum ſi in metretam novam indicrus eris, amurca colluito, agrtatoque diu, ut bene combibat. Id ſi feceris, metreta oleum non bibet, & firmior erit. *Colum. l.* 12. *c.* 47. *extr.* Huic condituræ vaſa nova fictilia præparantur: quæ ne poſſint oleum forbere, tanquam olivariæ metretæ, imbuuntur liquamine. & *cap.* 51. illud *vas oleatum quem maximum*, quod *ſub extr. cap.* poſuit mox *metretam* vocat. *Martial. l.* 5. *epigr.* 16. Plurimus Hiſpanas mittet mihi mauta metretas. *Cajus Dig. lib.* 18. *tit.* 1. *leg.* 35. *ſub fin.* Si eu doliarin pars vini veuieni, veluti metretæ centum. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 245. ferit hic cubito, ferit aſſero duro Alter: at hic tignum capiti incutit, ille metretam. ¶ Eſt etiam genus menſuræ, quam decem congiorum eſſe quidam tradunt ea *Druſcor. l.* 5. *c.* 82. atque adeo pendere libras centum. Verum & *Druſcoridis* locus incertæ lectionis eſt: cum alii octo *legant*, alii duodecim: & varia menſurarum ratio varias apud matiaeam. Quare mihi certi ſtatui poteſt. *Plaut. Merc. prol. v.* 74. Ea pecunia navim, metretas quæ trecentas tolleret, paraſſe. *Colum. l.* 12. *c.* 22. Picis liquidæ metretam adde in labeam, aut in alveum, & in eodem infundito cineris lixiviæ congios duos.

METRICE, es, ſ. μετρική, ſpecies geometriæ, per quam ſyllabarum longarum, & brevium, & mediocrium junctura, & modus congru-

ens

ens cum principiis geometriæ aurium menſura exaiainatur. *Gell. l. 16. c. 18.* ſed *Græce*.

METRICUS, a, um, *metrico*, μετρικὸς, ad roetrum pertinens, metre conſtans. *Quinct. l. 9. c. 4. ante med.* Metrici pedes. *Plin. l. 22. c. 37. ſect. 88. Hard.* ¶ *Menses*, Arteriarum pulſus in modulos certos, legeſque metricas deſcriptus. ¶ *Metrici*, *orum*, qui de metris, & verſibus tractant. *Gell. c. ult. l. 18.* In longis verſibus, qui hexametri vocantur, item in ſenariis, animadverterunt metrici, duos primos pedes, item extremos duos, habere poſſe ſingulos integras partes orationis, medios haud unquam poſſe.

METROCOMIA, æ, f. μητροκωμία, metrix villa, vicus, vel pagus, unde in alios vicos ductæ ſuat coloniæ: a μήτηρ, mater, & κώμη, pagus. *Juſtinian. in Cod. lib. 11. tit. 55. & Impp. Honor. & Theodoſ. lib. 11. Cod. Theodoſ. tit. 24. leg. ult.*

METROPOLIS, is, f. *metropoli*, *eastà matrice*, μητρόπολις, civitas matrix, urbs, ex qua coloniæ deductæ ſnot: a μήτηρ, mater, & πόλις, urbs, quaſi mater urbium aliarum, quia ſic ſe habet metropolis ad coloniam, ut mater ad filiam. *Imp. Zeno lib. 1. Cod. tit. 40. & Impp. Valens, Gratian. & Valentinian. lib. 13. Cod. Theodoſ. tit. 3. leg. 11.* Habet etiam *Ulpian.* ſed *Græce lib. 1. Digeſt. tit. 16 leg. 4.* ¶ Translate *Hieron. l. 2. adverſ. Jovinian. fol. 6.* Non poteſt ante metropolis & arx mentis capi, niſi, &c. ¶ Eſt qui tribuit etiam *Floro l. 2. c. 7.* V. *Opinatus*, a, um. ¶ Metropolis eſt etiam nomen oppidi in Theſſalia, in Phrygia, in Ionia, &c. apud *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 80. extr. & Plin. l. 5. c. 29.* quorum cives *Metropolitæ* dicnntur. *Iidem ibid.*

METROPOLITÆ, arum, μητροπολῖται. V. in ſi. vocis præced. ¶ De eo, qui metropoli præeſt. *Venant. Fortun. l. 3. carm. 6. v. 20.* Euphronius fulget metropolita ſacer.

METROPOLITANUS, a, um, *metropolitano*, ad metropolim pertineos. *Impp. Theodoſ. & Valentinian. lib. 11. Cod. tit. 21.* Impter multas juſtaſque cauſas, metropolitano nomine, ne dignitata civitatum Berytum decernimus exornandam.

METRUM, i, n. *metro*, μέτρον, menſura, & ſpeciatire recenſata verſuum. *Quinct. l. 9. c. 4. ante med.* Omnis ſtructura, ac dimenſio, & copulatio vocum conſtat aut numeris (numeros ῥυθμοὺς accipi volo) aut μέτρῳ, id eſt dimenſione quadam. Quod etiam ſi conſtat utrumque pedibus, habet tamen non ſimplicem differentiam. nam rhythmi, ideſt numeri, ſpatio temporum conſtant: metra etiam ordine: ideoque alterum eſſe quantitatis videtur, alterum qualitatis. V. ibi eelliqua. (V. etiom *Diomed. ſub init. l. 3.*) *Id. l. 1. c. 6.* (*al. c.* 20.) Poetas metri neceſſitas excuſat. *Gell. l. 4. c. 17. a med. In* præpoſitionem metri cauſa protendere. *Martial. l. 4. epigr. 6.* Cum ſis improbior, Maliſiane, Quam qui compoſitos metm Tibulli In Stellæ recitat domo libellos. *h. e.* elegiaco carmine. ¶ Uſurpatus & de ipſo verſu. *Colum. l. 3. c. 10. ad fin.* Quamvis nullo alin ſit ſcripto proditum, acceptis, quæ retulimus, reetris Virgilii.

METUENDUS, a, um, particip. a metuo, *da temereſ. Civ. de Haruſp. reſpon. ſub fin.* Cum quibuſdam multis, metuendiſque rebus.

METUENS, entis, particip. a metuo, *timido*. Sæpe nomen ſit, & cum gen. conſtruitur. *Cic. poſt redit. in Sen. c. 2. & pro Dom. c. 26.* Nam Conſules, modeſti, legumque metuentes, impediebantur lege. *Ovid. 6. Faſt. v. 259.* Regis opus placidi, quo non metuentino ullum Numinis ingenium terra Sabina dedit. *Tacit. Ann. 13. v. 25.* Nem metuentior in poſterum, militas ſibi circumdedit. *Horat. l. 2. ep. 16. v. 60.* Labra movet metuens audiri. *Id. l. 2. ſat. 2. v. 110.* contentus parvo, metuenſque futuri. *Juvenal. ſat. 7. v. 210.* metuens virgæ jam grandis Achillea.

METULA, æ, f. parva meta, diminutivum. *Plin. l. 5. ep. 6. a med.* Alternis metulæ ſurgunt.

METUO, is, ui, a. 3. *temore*, *over paura*, φοβέομαι, roetum habeo, in metu ſum, tireo, formido, horreo. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 3.* Supplicia quæ a vobis pro maleficiis ſuis metuere atque horrare debent. *Terent. Hecyr. 5. a. 6.* Nec pol illæ metuunt deos. *Nep. in Dion. c. 9.* Miſeranda vita, qui ſe metui, quam amari malnot. *Plaut. Merc. 3. 2. 22.* De lanificii neminem metuo, una ætate quæ ſit. *Cic. Aſcic. l. 10. ep. 4. ante med.* Jacet in mœrore metus frater, neque tam de ſua vita, quam de me metuit. *Id. Fam. l. 5. ep. 6.* Partim non credunt, & a me inſidias metuunt. *Liv. l. 1. c. 9.* Tamiam in medio creſcentem reniem ſibi, ac poſteris ſuis metuebant. *Salluſt. in Catil. 1. 55. extr.* Periculum metuere en aliquo. *Perron. in Satyr. c. 123.* Metuere pro aliquo. *Plaut. Pœn. 3. 1. 6.* Sciebam ſenes ætate tardiores: metui amori meo mutam. ¶ *Metuo*, *ne*, in iis, quæ fieri vellemus: contra *metuo*, *ne*, in iis, quæ nollemus. *Plaut. Curcul. 4. 1. 3.* Ornamenta, quæ locavi, metuo, ut poſſim recipere. *Id. Pſeud. 4. 1. 8.* Nirais metuebam mele, ne abiiſſet. *Terent. Eun. 3. 1. 50.* Metuit ſemper, ne quando iratus tu alio conferas. *& 3. 5. 62.* Metuo fratrem, no intus ſit. ¶ *Metuo*, *ne non pro metuo*, *ut. Plaut. Perſ. 4. 6. 4.* Ne non ſat eſſes leno, id metuebat miſar. ¶ Cum infinito. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 146.* Nil metuunt jurare, nihil promittere parcnot. *Ovid. Heroid. ep. 19. v. 185.* Quod cupis, hoc nontæ metuunt, Leandre, notare. *& ep. 16. v. 283.* metuis Venerem temerare maritam. ¶ Cum aliis particulis, *Plaut. Trucul. 4. 3. 35.* Matres duas habet, & avias duas: jam metno, patres quot fuerint. *censo, che abbia più d' un padre. & Terent. Heaut. 3. 3. 8.* Metui, quid futurum deniqne eſſet. ¶ *Non metuo*, *quin eſt non dubito*, *quin. Plaut. Amph. 4. 1. 54.* Non metuo, quin meæ uxori latæ ſuppetiæ ſint. ¶ Pro *dubito* eſt etiam in illo *Terentii Heaut. 4. 3. 42.* Metno, quid agam. ¶ *Metuere alicui* eſt ſollicitum eſſe, ne quid inſcommodi enipiam accidat. *Plaut. Aſin. 1. 1. 98.* Nemo eſt, quem jam dehino metuam mihi, ne quid nocere poſſit. *Id. Amph. 5. 1. 60.* Ego cunas receſſim ſurſum vorſum ttahere, metuens pueris, mihi formidans. *Virg. 1. Georg. v. 185.* populatque ingentem farris acervum Curculio, atque inopi roetuens formica ſenectæ. ¶ Tribuitur & rebus inanimis. *Horat. l. 2. od. 2. v. 7.* Illum aget peona metuente ſolvi Fama ſuperſtes. *h. e.* queſi cavente, & ſolvi unquam nolente. Nam qui metuit aliquid, id certe non vult. *Id. l. 4. od. 5. v. 10.* Culpari metuit fides. *Senec. in Oedip. v. 790.* Puræ, nec ulla ſcelera metuentes manue. *Varr. l. 1. R. R. c. 22. extr.* Quæ res quotidia videatur, ruinus roetuunt furem. ¶ Inter *roetuere*, & *vereri* intereſt, quod illud ſeevorum eſt, hoc liberorum: illud percellit, ac premit animum, hoc movet ſolummodo. *Cic. de Senect. c. 11.* Metuebant eum ſervi, verebantur liberi. *Id. pro Quinct. c. 1.* Summa gratia, & eloquentia: quarum alteram (*eloquentiam*) vereor, alteram metuo. ¶ *Metuere* pro *vereri*, *Terent. Phorm. 1. 2. 69.* Metuebat abſentem patrem. Ubi *Donat.* diſcrimea affignat inter *metuo*, & *timeo*. Metuimus, inquit, eos, qui nos amant: timemus etiam inimicos. Sed hæc pramiſcua ſæpiſſime. *Sener. in Agam. v. 73. de tyrannis.* Metui cupiunt, metuique timent. *& in Oedip. v. 705.* Qui ſceptra duro ſævus imperio regit, timet timentes. *Plaut. Mil. 4. 8. 38.* Metuo, & timeo, ne hoc tandem peopalam fiat nimis. ¶ *Metuiri* pro *metuendum ire* quidam leg. apud *Modeſtin. Dig. lib. 20. tit. 1. leg. 26.* ¶ *Metuitus* particip. V. iafra ſuo loco.

METUS, us, m. *temore*, *paura*, *tema*, φόβος, timor, formido, pavor. Volnot eſſa a φόβος, quod apud *Heſych.* aſt etiam φόβος. *Cic. 4. Tuſcul. c. 37.* definit, diffidentiam eſſpectati & impendentis mali: item mali exſpectationem: *& lib. 5. c. 18.* futuræ ægritudinis ſollicitam exſpectationem. Accipitur tum active, tum paſſive. *h. e.* quo timemus alios, & quo timemur. *Gell. l. 9. c. 12. a med. Metus hoſtium* recte dicitur, & cum timent hoſtes, & cum timentur. Itaque Salluſt. in hiſtoria prima *metum Pompeji* dixit, non quod Pompejus metueret (quod eſt uſitatius) ſed quod metueretur. Verba hæc Salluſtii ſnot. (*l. 2. hiſtor.*) *Id bellum excitabat metus Pompeji voltatus*, *Hiempſalem in regnum reſtituentis*. Item alio in loco. (*ibid.*) *Poſtquam*, *remota metu Punico*, *ſimultates coercere vacuum ſuis*. Hæc *Gell.* Sic *Quinctil. l. 6. c. 2. circa med.* Metum duplicem intrlligi volo, quem patimur, & quem facimus. Hinc *eſſe in metu* dicitur & qui timet, & res, quæ roetum affert. *Cic. Cæcil. c. 7. ad fin.* Me totam eſſe in metu propter ta unum. *Id. Attic. l. 3. ep. 9.* Mihi etiam unum de malis in metu eſt, fratris miſeri negotium. *& lib. 14. ep. penult.* Quid autem abſurdius, hoc metuere, alterum ia metu non ponere? *h. e.* inter res metuendas. Hnc pertinet illud *Stat. 12. Theb. v. 606.* Ipſa reatus Libycos, ſervatricemque Meduſam Pectoris, incuſſa movit Tritonia parma. *h. e.* Meduſæ vultum, & angues quos gerit in pectore, quibus metum aliis incutit. *Senec. in Hippol. v. 28.* Hic verſatur roetus agricolis, vulnera multo jam notus aper. *Valer. Flacc. l. 1. v. 22.* Hæmoniare primit Pelias frenabat ab annis, Jam gravis & longus populis metus. ¶ De formidine venatoria uſurpant *Grat. in Cynig. v. 85. & 88. Nemeſian. ibid. v. 321. & Manil. l. 4. v. 182. V. Linea*, & *Formido*. ¶ Frequentius de ægritudine uſurpatur, qua timemus aliquid. Nam ot ait *Serv. ad 11. Æn. v. 357.* terror eſt proprie, qui alia infertur, metus, quam habent timentes. *Cic. Fam. 11. ep. 21.* Omni te, vis optime, de ma metu libero. *& lib. 9. ep. 16. ſub fin.* Volo abſtergere animi tui metum. *Liv. l. & cap. 2. a med.* Exonera aivitatem vano forſitan metu. *Terent. Hraut. 2. 3. 100.* Ademptum tibi jam ſuxo omnem metum. *Id. Andr. 1. 2. 10.* Areoto metu. *Liv. lor. 111.* Removere metum. *Cic. 2. Tuſcul. c. 24. ſub fin.* levare alicui. *Id. pro Cluent. c. penult.* A metu reſpirare. *Liv. l. 2. c. 22.* Volſcis levatis metu ſuum redtit ingenium. *Cic. Verr. 7. c. 49. ſub fin.* Meture alicui deſicere. *Id. poſt. redit. in Sen. c. 8.* drpellere. *Salluſt. in oter. Philip. contra Lepid.* detrahere. *Ovid, Heroid. ep. 14. v. 43. & 3. Metam. v. 690.* excutere corde. *Virg. 1. Æn. v. 467.* ſolvere. *Cæſ. l. 6. B. Gall. c. 28.* tollere. *Hirt. de B. Alex. c. 65.* deponere. *Sil. l. 3. v. 131.* lenira. *Cic. 8. Fam. ep. 10.* Habere metum. *Lucret. l. 3. v. 313.* metu tentari. *Cic. pro Mil. c. 24.* examinari. *Virg. 6. Æn. v. 491.* ingenti trepidare. *Ovid. 15. Metam. v. 517.* tuebari. *& lib. 13. v. 74.* pallere. *Salluſt. in Catil. c. 6.* Metu perculſue. *Ovid. 1. Faſt. v. 485.* Metum concipere. *Liv. l. 33. c. 27. ſub fin.* capere. *Terent. Heaut. 2. 3. 96.* accipere. *h. e.* ſubire. *Plin. l. 8. ep. 21.* Redire in metum. *Cic. 1. de Orat. c. 26. ſub fin.* Meta frangi ac debilitari. *Salluſt. in Jug. c. 39. & 43.* Metus me invadit. *Plin. l. 6. ep. 20.* Metue perferre. *Quinctil. l. 6. c. 2. circa med.* Metum pati. *Id. ibid. & Ovid. 5. Trift. el. 10. v. 28. & Tacit. 6. Ann. c. 36.* facere alicui. *Cæſ. l. 4. B. Gall. c. 19.* injicere. *Cæl. ad Cicer. Fam. 8. ep. 4.* incutere. *Liv. l. 26. c. 20.* inferre. *Cic. 4. Verr. c. 54.* afferre. *Id. Fam. 15. ep. 1. ad fin.* offerre. *Id. 2. Tuſcul. c. 4.* objicere. *Senec. in Hippol. v. 717.* mortis intentare. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 6.* Metu territare. *Salluſt. orat. 1. ad Cæſ. ante med.* Semper in periculo, aut metu agitare. *& ante. 2. ante med.* Itaque metu ne ſolus rerum potiretur, conſilia diſturbsveruat. *Terent. Phorm. 3. c. 18.* Quantus metus eſt mihi, venire huc ſalvum nunc patruum. *h. e.* quam metuo adveotum patrui. *Plin. l. 7. c. 40.* Ut alia non ſiat, certe, ne laſſeſcat fortuna, metus eſt. *Id. l. 31. c. 6. ſub fin.* Eſt & in metu peregrinantium, ut tentent valetudinem aquæ ignotæ. *h. e.* inter ea, quæ peregrinantes roetuunt, eſt etiam illud, &c. ¶ *Infidelis retti magiſter eſt metus*, γνώμη apud *Plin. in Paneg. c. 45. ſub fin.* Simile eſt illud *Cicer. 2. Offic. c. 7.* Malus cuſtos diuturnitatis roetus. ¶ De timore deorum, quæ eſt religin: quod & *Non. c. 4. n. 307.* adnotavit. *Virg. 7. Æn. v. 59.* Laurus erat teſti medin in penetralibus altis, Sacra comam, multoſque roetu ſervata per annos. V. *Formido*. ¶ Item de furore poetico. *Horat. l. 2. od. 19. v. 5.* Eunoi recenti mens trepidat roetu.

¶ Olim feminino genere uſurparunt. *Enn.* apud *Feſt.* Vivam, an moriar, nulla in me eſt metus. *h. e.* cura. *Id.* apud *Non. c. 3. n.* 141. Ni metus ulla tenet. Adde *Feſt.* in *Maſculino*, & in *Reſto*.

METUTUS, a, um, *temuto*, particip. antiquum ab obſoleto ſup. *metuo* verbi *metuo*. *Lucret. l. 5. v.* 1139. Nam cupide conculcatur nimie ante metutum.

MEVANAS, atis, omn. gen. qui eſt e Mevania. *Sil. l. 4. v.* 546. Mevanas Varenus. *Plin. l. 14. c. 3.* Ireiola Mevanati & Picano agro peculiaris. ¶ *Mevanenſes*, Mevaniæ incolæ. *Plin. l. 3. c. 14.*

MEVANIA, æ, f. oppidum Umbriæ ed Clitumnum amoenum, nunc *Bevagno*. Creditur a multis patria fuiſſe *Propertii*. In ejus agro nobiles aluntur boves, albi, & opimi: unde victimæ a Romanis petebantur. *Colum. l. 3. c. 8.* Armentis ſublimibus inſignis Mevania eſt. *Lucan. l. 1. v.* 473. tauriferis ubi ſe Mevania campie exphicat. *Sil. l. 6. v.* 647. ingenrem paſcuæ Mevaniæ taurum, Dona Jovi. *Propert. l. 4. el. 1. v.* 123. Qua nebuloſa cavo rorat Mevania campo. *Sil. l. 8. v.* 458. & latis Mevania pratia. V. *Clitumnus*.

MEUM, i, n. οὖον, herba duorum generum, quorum nobilius Athamanticum, vel ab Athamante inventum, vel quod laudatiſſimum in Athamante Pithiotidis monte inſenitur: foliis aniſo (el. anetho) ſimile, & caula aliquando bicubitali, radicibus multis, & nigris, quibuſdam altiſſimis. Minus rufum, quam illud, aſt alterum. Varios habet uſus in medicina. V. *Plin. l. 20. c. 23.*

MEUS, a, um, *mio*, *ſuus*, qui ad me pertinet, a me poſſidetur, a me agitur: item qui me poſſidet, vel in me agit. *Terent. Eun. 1. 2.* 116. Meus ſac ſis animus, quando ego ſum tuus. *Cic. de Senect. c.* 17. Ego omnia iſta ſum dimenſus: mei ſunt ordines, mea deſcriptio: multæ etiam iſtarum arborum mea manu ſunt ſatæ. *Virg. 9. Æn. v.* 446. ſi quid mea carmina poſſunt. *Plaut. Amph. 1. 1.* 304 Hæc hero dicam meo. *Terent. Andr. 4. 1.* 27. meus carnifex. ¶ Refertur ad familiaritatem, amicitiam, benevolentiam. *Cic. 13. Fam. ep.* 64. Neen meus muſicae apud me tibi gratiea agit. *& epiſt.* 65. Ita & Hiſponem meum per me ornavia. ¶ *Meum*, res mea. *Terent. Adelph. 5. 2.* 37. Obſonat, potat, olet unguenta de meo. *del mio*, *a mio coſto*. *Cic. de Haruſ. reſp. c.* 19. Haruſpicum verba ſunt hæc omnia, nihil addo de meo. ¶ *Meus ſum*, ſum apud me, cui oppoſitur, attonitus ſum, extra me ſum. *Ovid. 3. Metam. v.* 688. Reſtabam ſolus: pavidum gelidumque trementi Corpore, virque meum firmat deus, excute, dicens, Corde metum. ¶ Item mei juris ſum, liber ſum. *Perſ. ſat. 5. v.* 88. Vindicta poſtquam meos a prætore receſſi. ¶ Translate *Cic. 2. de Legib. c. 7.* Sententias interpretari perſacile eſt: quod quidem ego facerem, niſi plane eſſe vellem meus. *à e.* plane liber in ſcribendo, & non ſolum verba, ſed etiam res, & ſententias *de* meo ponere. ¶ *Meus* etiam dicitur, qui mihi favet. *Terent. Phorm. 4. 1. 21.* Nam ego meorum ſolus ſum meus. ¶ *Mei*, *orum*, civea, familiares, propinqui mei. *Virg. 2. Æn. v.* 431. Iliaci cineres, & flamma extrema meorum. ¶ *Meum eſt*, mea natura eſt, aut conſuetudo, aut officium. *Terent. Heaut. 3. 2.* 38. Non eſt mentiri meum. *& 4. 5.* 34. Non mea eſt ſimulatio. *Cic. Fam. 6. ep. 5.* Puto eſſe meum, quid ſentiam, exponere. *Id. Attic. l. 5. ep. 13.* Si intelligis, quam meum ſit, ſcire & curare, quid in republica fiat, perſcribe ad me omnia. *Id. in Piſon. c.* 30. a *med.* Omitto, non fuiſſe meum, quem multis ſæpe orationibus decoraſſem, hunc unu violare verſa. *che non era coſa da me*. ¶ *Meus eſt*, captus eſt, habeo hominem. *Plaut. Curcul. a. 3. v.* 61. Meus hic eſt: hamum vorat. *Ovid. 4. Metam. v.* 356. Vicimus: en meus eſt, exclamat Nais. ¶ *Meus homo*, is, de quo ago loquor: habet autem commixtam irriſionem, & fictam ſtultitiæ commiſcentionem, in illo *Phædri l. 5. fab. 7. v.* 31. Homo meus ſe in pulpito totum proſternit, *ſi mia ſeiseo*. *Perſon. in fragm. Tragor. c.* 62. *Burm.* Homo meus cœpit ad ſtellae facere. *Quinctil. declam.* 14. *c.* 18. *extr.* At legatus meus ad emendum modo proficiſcitur. *Catull. carm.* 17. *ad Colon. v.* 21. Talis iſta meus ſtupor nil videt, nihil audit. *h. e.* iſta meus homo ſtupidiſſimus. ¶ *Mea*, & *mea tu* in colloquiis ſeminarum ſunt, inſicem blandientium, aut trepidantium. *Terent. Enn. 4. 3. 14.* An obſecro, mea Pythias, quid iſtuc nam monſtri fuit? *Id. Adelph. 3. 1. 2.* Modo dolores, mea tu, occipunt primulum. *Ovid. 14. Metam. v.* 761. quorum memor, o mea, lentos Pœna, precor, ſiſtus. *mia cara*. ¶ In vocativo maſculino eſt *mi*, quod ſæpe blandiendi vim habet. *Terent. Adelph. 2. 4. 4.* O mi Æſchine, o mi germane! *& 5. 7. 3.* Hem mi pater, tu hic ades? ¶ Reperitur etiam cum femininis. *Plaut. Trucul. a. 5. v.* 25. Heus amica mi, quid agis? *Al. omittunt* mi. *Apul. l. 4. Metam.* Parce, inquit, mi parens. *h. e.* mea mater. *& lib. 5.* mi ſoror. *& lib. 9.* De iſto, mi heeliis, tecum ipſa videris. *Hieronym. ep. 22. ad Euſtoch. c. 1.* Domina mi. *& cap. 13.* Mi catella. *& cap. 17.* Mi virgo. Tribuunt & *Tibullo l. 1. el. 7. v. 69.* Vive diu, mi dulcis anne: ſed *Brankuſio* plane iuvito, qui *mihi* reponit ex multis MSS. ¶ Et cum neutris. *Apul. in Apolog.* ſertens *epigr. Plauto.* Aſtra videſ: utinam ſiem, mi ſidus, olympus. ¶ Item in plur. numeen *Petron. in Satyr. c.* 116. O mi hoſpites, ſi negotiatorea aſtis, mutata propoſitum. *Plaut. Ciſt. 4. c. 2.* mi homines, mi ſpectatores. *Diomed. l. 1. pag.* 319. *Purſch.* docet, dixiſſa Veteres *mius* pro *meus*: unde vocatius *mi*, & *mii* in utroque numero. ¶ *Meus* pro *mi*. *Virg. 6. Æn. v.* 836. Projice tela mana, ſanguie meua. *Sidon. l. 1. ep. 9. a med.* Eja, Solli meus. *& lib. 4. ep.* 10. Erumpo in ſalutationem, licet ſerum, domine meus. ¶ *Meum* pro meorum. *Plaut. Caſ. 2. 6.* 66. Pietate factum eſt mea, & majorum meum. Adde *Perſ. 3. t. 6e.* ¶ *Meapte*, *meopte* ſunt *Terent. Heaut. 4. 3. 8.* & *Plauti Moſtell. 1. 2. in fi. & meamet*, *Pan. 1. 3. 37.*

MI. V. *Ego*, & *Mihi*.

MIA CHARITON. V. *Charitea*.

MICA, æ, f. *briciole*, *minuzzolo*, *pezzetto*, *granellino*, ψίξ, ψιχὶς, fruſtulum alicujus rei, v. gr. panis, item minutum granum ſalis, turis: item minutiſſimum auri rauſentum, ut quæ in arena refulgent. *Plin. l. 12. c. 14. extr.* Tus in micas friatur. *Id. l. 33. c. 4.* Aurum marmoris glaræ inhærens, non illo modo, quo in gemmis ſcintillat, ſed micas ampleſum marmoris. *Id. l. 22. c. 14. & 17.* Herba lamium medetur cum mica ſalis contuſis, incuſſique. (*mica* vulgo vocant etiam glebas ſalis magni ponderis, qui in Cappadocia e terre effoditur, teſte *eod. l. 31. c. 7.*) *Id. l. 12. c. 18. ſub fin.* Mica amomi. *Tibull. l. 4. carm. 1. v.* 14. Parsaque calpſtea placavit micas: nec illis Semper inaurato taurus cadit hoſtia cornu. *h. e.* mica turis. *Horat. 1 ſ. od. 23. lib. 3.* Mollivit averſos Penates Farre pio, & ſaliente mica. *h. e.* mica ſalia. Sic *Tibull. l. 3. el. 4. v.* 10. Farra pio placant, & ſaliente ſale. *Petron. in frag. Tragur. c. 42. Burm.* Quinque dies aquam in ne ſuum non conjecit, non micam panis. *Lucret. l. 1. v.* 838. Ex auripue putat micia conſiſtere poſſe Aurum, & de terrie terram coocrefcere parvie. *Senec. l. 4. de benef. c. 19. de Epicuro.* Sed te atomi, & iſtæ micæ tuæ forte ac temere congloba-verunt. ¶ Translate *Catull. carm.* 85. *de Quintio.* nulla venuſtae, Nulla in tam magno eſt corpore mica ſalis. *h. e.* particula leporis, argutiæ, gratiæ. (*Quintil. poſt init. c. 3. l. 6.* ubi docet, falſum in confuetudine pro ridiculo tantum accipi, negat tamen a *Cæſulia* hoc ſenſu hic uſurpari.) *Martial. l. 7. epigr.* 24. Dulcis cum tantum ſcribas epigrammata ſemper, Et ceruſſata candidior cuta: Nullaque mica ſalis, nec amari ſellia in illis Gutta ſit; e demeoe, vis tamen illa legi. ¶ *Mica* nomen fuit cujuſdam cœnationis Neronis in Cœlimontio, & ut quidam putant, in palatio Domitiani: ita dicta, quie pares mat, & paucis ad cœnandum locum dabat: de qua *Martial. l. 2. epigr.* 59. Mica vocor. quid ſim, cernis? cœnatio parva. P. *Victor.* & *Sext. Rufus*, vocant *micam cœnaculum*.

MICANS, antis, *tremolante*, *palpitante*, qui micat, & ſalit. *Ovid. Metam. 9. v.* 37. Et modo cervicem, modo crura micantia capeat. *Id. 6. Faſt. v.* 338. Et ſert ſuſpenſos, corde micante, pedes. *Calpurn. ecl. 2. v.* 26. ter quiſque manus jactate micantes. V. *Mico*. ¶ Item ſplendens, fulgens, radians, ardens, *fulgorreggiante*, *ſfavillante*, *ſfolgorante*. *Ovid. Metam. 11. v.* 522. prænbentque micantie fulmina lumen. *& l. 2. v.* 40. micantes radii. *& lib. 7. v.* 200. micantes ſtellæ. *& lib. 2. v.* 1. Regia ſolis elare micante auro. *Virg. 2. Æn. v.* 734. Ardentæ clypeos, atque æra micantia cerno. *Ovid. 15. Metam. v.* 674. oculos circumtulit igne micantes. *Prudent. Cathemer. 5. v.* 44. radius ſole micantior. *Luc. l. 6. c.* 23. vultum hoſtis ardore animi micantem ferre non potuit.

MICARIUS, ii, m. qui micas panis colligit, & victum ſibi parce comparat. *Petron. in fragm. Tragur. c. 73. Burm.* Homo præſicarii, frugi, & micariue. Al. aliter leg.

MICATUS, us, m. actus micandi. *Marcian. Capell. l. 4. pag.* 95. Anguis allambere feminam crebria linguarum micatibus attentat.

MICO, as, cui, n. t. *tremolare*, *ſolfollare*, *palpitare*, tremulum eſſe, coruſcare, crebro, celerique motu agitari, ſubtilire, vibrari, conſuti. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 9.* Venæ & arteriæ micare non deſinunt, quaſi quodam igneo motu. *Ovid. 3. Faſt. v.* 36. Terreor admonitu: corda timore micant. *& Heroid. ep. 5. v.* 45. Uſque metu micuere ſinus. *Luc. l. 6. c. 12. ad fin.* Cum hoſtes effuſi ſtantibus vobis ſe intulerint, tum micant gladii. *Virg. 3. Georg. v.* 439. *de angue*. & lingua micat ore triſulcis. *& vers. 84. de equo.* Stat loco veſcit: micat auribus, & tremit artus. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 50. Hard.* Equie feſſia nures mareidæ, micantes pevidis, ſubredtæ furentibus. *Id. l. 29. c. 6. ante med.* Noctiuum genus, quibus pluma aurium modo micat. *Stace. in Oedip. v.* 376. Tremula rigore debiles artue micant. *Virg. 10. Æn. v.* 306. *de manu reciſa*. Semianimeſque micant digiti, ferrumque retractant. *Enn.* apud *Serv. ſhid. de tapete abſciſſa*. Semianimeſque micant oculi, lucemque requirunt. *Lucan. l. 4. v.* 300. Aut micuere novi, percuſſo pumice, fontes. *ſcaturrirono*. & *Lucil.* apud *Non. c. 4. n.* 303. Omnia tum endo mari videas ferrente micare. *h. e.* moveri, agitari. ¶ Specialim *micare* eſt digitis fortiri, *giuocare*, a *foro alle mora*, ἀμυχνᾶσθαι: cum porrectis invicem crebro digitis, certantium uterque numerum eorum divinat: item cum extenſis ſubito digitis, an eorum numero decernitur, uter ex duobus, aut quis ex pluribus ia re quapiam habenda, aut facienda ſit prior: quod nos Longobardi dicimus *fare*, *a giuocare*, *e burrare al tocco*. Græce ἀναμιμνήσκειν dicitur. *Varr.* apud *Non. c. 4. n.* 303. Micandum mit cum Græco, utrum ego illius numerum, an ille meum ſequatur. *Cic. 2. de nat. Deor. c.* 41. Quid enim fors eſt? idem propemodum, quod micare, quod talos jacere, quod teſſeras. *Sueton. in Aug. c.* 13. Patrem & filium pro vita rogantes, ſortiri, vel micare juſſit, ut alterutri concederentur. *Calpurn. ecl. 2. v.* 25. Et nunc, alternos magis ut diſtinguerem cantus Poſſitis, ter quiſque manus jactate micantes. Nec mucs, decernunt digitis. ¶ Cum alicujus fidem honitatemque laudant ruſtici homines, proverbio dicunt, *digitum eſſe*, *quicum in tenebris micet*. Nam ut ait *Auguſtin. l. 8. de Trinit. a. 5. ſub fin.* cum quo micta in tenebrie, ar liberum eſt ſi vulis fallere. Habent hoc proverbio. *Cic. 3. Offic. c. 29. a med.* & *Petron. in fragm. Tragur. c. 44. Burm.* ¶ Secunda ex his ludendi modie utebantur in contrectibus facierdis, ut ſi de pretio non conveniret, micando controverſiam tollerent: quod in carnibus de lanio emendis faſtitatum oſtendit edictum Turci Aproniani V. C. Præfecti Urbis (qui floruit ſæculo Chriſti IV. ſub Juliano Imp.) apud *Grutor. pag.* 647. *n. 6.* qui vetuit pecora in poſterum micando diſtrahe, & ſub exapio vendi juſſit. Verba ſunt: Ratio docuit, utilitate ſuadente, conſuetudine micandi ſummota, ſub exagio potius pecora vendere, quam digitis conjunctos

tibus

ſibus tradere, &c. Ad eund. itidem micandi modum manifeſto pertinet locus *Calpurn.* allatus, & probabilius etiam isliqui, V. *Caſaubon. ad lor. Sueton. cit.* ¶ *Micare tribus digitis* apud *Auguſtin. loc. cit.* eſt more micantium tres digitos, reliquis complicatis, protendere. ¶ Quia vero ignis pix ceteris crebro agitatur, & corruſcat, & ideo lucem, ſplendoremque emittit, hinc ſæpe *micare* ponitur pro fulgere, ſplendere, *reſplendere, brillare, fulgurare, ſcintillare, ſtrălgw. Horat. l.* 1. *od.* 12. *v.* 46. micat inter omnes Julium ſidus, velut inter ignes Luna minores. *Virg. l. Æn. v.* 94. crebris micat ignibus æther. *& lib.* 12. *v.* 102. oculis micat acribus ignis. *Ovid. l. Triſt. el.* 2. *v.* 45. celeri micuerunt nubila flamma. *Virg. 7. Æn. v.* 743. Æratæque micant peltæ, micat æreus enſis. *Luc. l. 6. c.* 63. Vultum hoſtis ardore animi micantem ferre non potuit. *Lucret. l.* 3. *v.* 290. *de mente*, ea oculis micat acrius ardor. ¶ Docet *Perſicus. l.* 9. *pag.* 862. *Pauſab.* ſupinum *miſtum* ideo non eſſe in uſu, quia cum *mingo* commune eſt.

MICROSPHÆRUM. V. *Hadroſpharum.*

MICROPSYCHUS, a, um, *mixpòψυχος*, puſillanimis, timidus: a *μικρὸς*, parvus, & *ψυχὴ*, animus. *Plin. l.* 22. *c.* 24. Item animi humilis, ac præparati, quos illi dixere micropſychos.

MICTILIS, le, adject. dignus qui mingatur, vilis, ut *merx miſtilis* apud *Lucil.* teſte *Non. cap.* 2. *n.* 532. ut quidem emendat *Scalig. in Catull.*

MICTIO. V. *Miſtio*,

MICTORIUS, a, um, *diuretica*, adject. ad mingendum pertinens, ut Miſtoria medicamenta, apud *Cal. Aurelian. Acut. l.* 3. *c.* 8.

MICTUALIS, le, mictorius. *Apul. de herbis, cap.* 117. Herba virtutis miſtualis.

MICTURIO, is, n. 4. *deſiderare di orinare*, *envida*, verb. deſider. mejere cupio, vri interdum mejo, ſimplicites. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 308. Noctibus hic ponunt lectticas, miſturiunt hic.

MICTUS, us, m. actus mingendi. *Cal. Aurel. Tard. l.* 5. *c.* 3. Sanguinis miſtus. *& lib.* 2. *c.* 6. Difficultas miſtus.

MICULA, læ, f. *menuzzagline*, diminut. parva mica. *Colſ. l.* 2. *c.* 5. *extr.* Si urina quaſdam quaſi miculas repræſentat. *Arnob. l.* 7. *pag.* 230. Arvina in exiguas miculas infecta. *& lib.* 2. *pag.* 77. Exiguæ miculæ, quibus colliquefactis naſcitur aurum.

MIDAS, æ, & Midas, æ, m. *Mida*, Gordii filius, rex Phrygum, qui cunctos pene reges pecuniæ abundantia anteceſſit. Huic (ut eſt in fabulis) propter Bacchum hoſpitio ſuſceptum, conceſſum eſt, ut quicquid vellet, optaret, futurus voti compos. Optavit, ut quicquid corpore contigiſſet, in aurum verteretur. Quod annuente Baccho factum eſt. Sed cum cibus, & potus contacti etiam in aurum verterentur, ſenſit tandem ſtultus, ſe ſtulte petiiſſe, & ſacti pœnitens gravi Bacchum, ut hoc munus auferret. Tum Baccbus præcepit, ut in Paſtolo flumine ſe lavaret, & ſic liberaretur. Quod cum feciſſet, cœpit deinceps Pactolus aureas arenas trahere. Poſtea cum Phœbus, & Pan, ſeu Marſya citharus certarent, Midas judex electus eſt cum Tmolo monte. Tmolus Phœbum victorem pronunciavit, ſed Midas ſecundum Pana judicium tulit. Iratus Apollo aſininas ei auriculas indidit, quas tam ſcite occultavit, ut nemo ſciret, præter ſolum tonſorem: qui cum rem ineuditam tacere non poſſet, foſſam ingreſſus proclamavit, *Aures aſininas habet rex Midas*; deinde foſſam terra adoperuit. Succeſſa temporis creverunt illic arundines, quæ commotæ vocem, quam tonſor infoderat, reddiderunt. Alii narrant; cum præterret aliquando Liberi Patris aſinus, atque eos affecciſſet injuria, tratum Bacchum Midæ auriculas aſininas addidiſſe. Sunt qui dicant, huic aures natura prælongas fuiſſe, & aſininarum inſtar prominentes, atque hinc fabulæ jocum ortum eſſe. *Ovid. 11. Metam. v.* 85, *& ſeq Hygin. fab.* 191. *& Serv. ad l.* 10. *Æn. v.* 142. *Anſon. epiſt.* 23. *a verſ.* 18. Item vetus epigrammation *inter fragm. Petron. pag.* 679. *Burm. Martial. l.* 6. *epigr.* 86. Qui mavult heres divitis eſſe Midæ. *Claudian. in* II. *Conſul. Stilich. v.* 230. Ditabat rutilo, quidquid Mida tangeret auro. *Valer. Max. l.* 1. *c.* 6. *n.* 2. *extern.* Midas cunctorum pæne regum opes abundantia pecuniæ anteceſſit.

MIGDILYBS, ybis, miatus genere ex Libyco, & Tyrio, quales erant Carthaginienſes: a *μίγδην*, miatim, & *Λίψ*, Lybs, Afer. *Plaut. Pœn.* 5. 2. 73. Huc, advenifti nos captatum, migdilybs, biſulciſlingue.

MIGRATIO, onis, f. *partenza per abitar altrove*, *μετοίκησις*, actus migrandi. *Liv. l.* 5. 1. 53. Hæc migratio nobis miſem ac turpis, Gallis glorioſa eſt. *Cic. 1. Tuſcul.* 1. 41. Migrationem eſſe mortem in eas oras, quas, qui vita exceſſerunt, incolunt. ¶ Translate *Id. Fam. 16. ep.* 17. Cui verbo (*fidelater*) domicilium eſt pruprium in officio, migrationes in alienum multæ. *b. c.* translationes, metaphoræ.

MIGRO, as, avi, atum, n. c. *paſſare ad abitar altrove*, *μετοικέω*, alio me transfero habitandi cauſa, domicilium muto. *Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 9. Tabernæ mihi duæ corruerunt, reliquæ ruinas agunt: itaque non ſolum inquilini, ſed etiam mures migraverunt. *Id. Verr.* 4. *c.* 36. Ad generum Agathini migrare maluit. *Terrat. Heaut.* 4. 2. 13. Ea urbe rua habitatum migrare. *Liv. l.* 5. *c.* 53. Vaſtam incendiis ruinisque relinquere urbem, & ad integra omnia Veios migrare. *Hover. de art. Poetic. v.* 229. Migrare in tabernas obſcuras. *Ovid.* 15. *Metam. a.* 571. animum ſic ſæpe eundem fallo, ſed in varias docto migrare figuras. *Plaut. Curcul* 2. 1. 1. Migrare a fano foras. *Plin. l.* 6. *c.* 17. *a med.* Indi, prope gentium finis, nunquam migravere finibus ſuis. Adde *Dig. lib.* 43. *tit.* 32. qui inſcribitur *de migrando.* ¶ Paſſive imperſonaliter, *Cic. c. Tuſcul. c.* 1. Neceſſe eſt, ut aut ſenſus omnes mors auferat, aut in alium quendam locum ex his locis morte migretur. *Liv. l. c. c. tc.* Romam inde migratum eſt a propinquis raptarum. *Id. l.* 5. *c.* 49. *ſub fin.* Cum prohibuit migrari Veios. ¶ Translate *Cic. in Jovin. Sexp. c.* 1. Migrare ex hac vita. *Id. t. de Divin. c.* 19. de vita. *Plaut. Pœn.* 1. 5. 54. Fac, ſis, vacives, Pleudole, ædes aurum, mea ut migrare dicta poſſint, quo volo. *Id. Trin.* 3. 2. 13. Scio ego, & ſcitio ipſe, quid agam, neque a me officium migrat. *b.* 1. diſcedit. Al. leg. *neque unquam ſe abſcondit migrat.* h. e. mutat, active: de quo mox. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *n.* 187. Verum equiti quoque jam migravit ab aure voluptas Omnis ad incertos, & gaudia vana. *Plin. l.* 25. *c.* 2. *a med.* Hæc erat antiqua medicina, quæ tota migrabat in Græciæ linguas. *Lucret. l.* 5. *v.* 828. Nec manet ulla ſui ſimilis res: omnia migrant: Omnia commutat natura, & vertere cogit. *b. c.* mutantur, & in alium ſtatum tranſeunt. *Al. loc.* migrat, Omnia commutat natura, &c. ut ſit activum, ut mox dicam. *Id. l.* 2. *v.* 774. cætula quæ ſint, Nonnunquam in marmoreum poſſunt migrare colorem. *b. c.* tranſire & mutari. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 45. *Hard.* Corona omnia in mucronem migrantia. *b. c.* delinentia. *Julian. Dig. lib.* 24. *tit.* 2. *leg.* 6. Migrare ad aliud matrimonium. *& ibid.* ad alias nuptias. ¶ Sumitur & active pro transferri, *trasportare. Gell. l.* 2. *c.* 29. *ad fin.* Atque ita taſſita nidum migravit. ¶ Et paſſive *Liv. l.* 10. *c.* 34. *ſub fin.* Puellos graves ætate, aut invalidos inveniunt, relictaque, quæ migratu difficilia eſſent. *Sil. l.* 7. *v.* 432. num migraturi Rhœteia regna In Libyam Superis? *b. c.* num Romanum imperium a Superis ad Carthaginienſes trasfertur? ¶ Translate eſt tranſilire, transgredi, *oltrepaſſare, trasgredire, violare, παραβαίνω*. Cic. 3. *de Fin. c.* 20. Qui jus civile conſervaret, aum juſtum: qui migraret, injuſtum fore. *Id. 1. de Divin. c.* 5. Ne communia jura migrare videatur. *Eſt qui lugat* communi jure. *Id. t. Offic. c.* 10. Ut reddere depoſitum, promiſſum facere, quæque pertinent ad veritatem, & ad fidem, ea migrare interdum, & non ſervare, ſic juſtum. *Id. 3. de Legib. c.* 4. *in fin.* Quod quis earum rerum migraſſit, noxiæ pœna par eſto.

MIHI. V. in *Ego.*

MIHIPTE, pro mihi ipſi Cato poſuit. *Feſtus.*

MILANION, onis, m. *Melanione*, *one*, vir Atalantæ Arcadicæ Iaſii filius. *Propert. lib.* 1. *el.* 1. *v.* 9. & *Ovid. 2. de or. am. v.* 188. V. *Atalanta.*

MILES, itis, *m.* & *f. ſoldato*, *στρατιώτης*, *ἰππεὺς*, quicumque militiam exercet. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 16. Milites, quod trium millium primo legin fiebat, ac ſingulæ Tribus, Tatienium, Ramnium, Luc.rum, millia ſingula militum mittebant. *Feſtus*: Militem Ælius a mollitia *ἀπὸ τοῦ ἁπαλοῦ* dictum putat, eo quod nihil molle, ſed potius aſperum quid gerat. *Ulpian. Dig. lib.* 29. *tit.* 1. *leg.* 1. Miles appellatur vel a malitia, ideſt duritia, quam pro nobis ſuſtinet: aut a multitudine: aut a malo, quod arcere milites ſolent: aut a Græco verbo *γίλιοι*. *Cic. pro leg. Manil* 1. 20. Qui extrema pueritia miles fuit ſummi imperatoris. *Id. pro Cluent. c.* 46. Miles, qui locum non tenuit, qui hoſtium impetum vimque pertimuit, poteſt ideo poſtea miles eſſe melior. *Id. Philip.* 7. *c. ult.* Cohortatus eſt vicinos ſuos, ut milites fierent. *Pompeſt. ad Cæſ. poſt ep.* 12. *l.* 8. *ad Attic.* Legere milites. *raccogliere, far leva. & Sallust. in Jug. c.* 47. ſcribere. *Liv. l.* 29 1. *c.* deligere. *& ibid.* ordinare. *b. c. in* ordines deſcribere. *& cap.* 5. mercede conducere. *Cic.* 3. *Fam. ep.* 3. dimittere. ¶ Translate *Ovid. Heroid. ep.* 11. *v.* 48. Et tudis ad partus, & nova mules eram. Adde *lib.* 2. *Metam. v.* 415. ¶ Spectatim *miles* junctus cum *eques*, aſt qui pedibus militat, pedes, *ſoldato a piedi, fanti, πεζὸς. Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 10. Tripartito milites, equiteſque in expeditionem miſit. *Id. l.* 2. *B. Civ. c.* 41. Nec militibus quidem, neque equitibus ſtudium ad pugnandum deerat. *Liv. l.* 22. *c.* 37. Milites æque equite, miſi Romano Latinique nominis, non ut populum R. Adde *lib.* 30. *c.* 9. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 60. & *Vellei. l.* 2. *c.* 15. ¶ Per ſynecdochen in ſingulari num. pro collectione militum adhibetur, *ſoldateſca, Liv. l.* 22. *c.* 57. *extr.* Hic miles magis placuit: cum pretio minore redimendi capitivos copia fieret. *Virg.* 2. *Æn. v.* 495. late loca milite complent. ¶ Milites ſtram dicti ſunt, qui in ſacro Paſtio in aliquo officio domus Auguſtæ inſervichant: quia cum in Principe ipſum nomen ſupremæ dignitatis militare eſſet, nempe *Imperator*; etiam officiorum ipſi ſubjectorum nomina a militia ſumebantur. *Impp. Theodoſ. & Valentinian. lib.* 11. *Cod. Theodoſ. tit.* 1. *leg.* 34. Tunc militi debiti poſſulati delegandam eſſe rationem. *b. c.* exactori annonæ. *Ulpian. Dig. lib.* 4. *tit.* 6. *leg.* 20. Qui a militibus, ſtatoribuſque, vel a municipalibus miniſteriis aſſervantur. *b. c.* ab aſparitoribus magiſtratuum. ¶ De Nympha comite Dianæ, *Ovid. 2. Metam.* 2. 415. Milea erat Pleiades, nec Mænalon attigit ulla Gratior hac Triviæ.

MILESIUS, a, um, *Milesio*, ad Miletum urbem pertinens. *Cic. pro Cluent. c.* 21. Mileſia mulier. ¶ Mileſia vellera laudat *Virg.* 3. *Georg. v.* 306. & *lib.* 4. *v.* 334. & Miletum lanam *Plin. l.* 29. *c.* 2. Miletias oves *Tertull. de Pall.* 1. 3. *Colum. l.* 7. 1. 2. & *Plin. l.* 8. *c.* 48. qui lanæ Apuliæ primum locum, Tarentinæ alterum, tertium Miletiæ tribuit. *Id. l.* 11. *c.* 4. etiam Miletiam roſam laudat, ſero quidem provenientem nec duodena folia excedentem, ſed ardentiſſimi coloris. ¶ *Mileſii, orum*, populi ejus urbis, & regionis, luxu & deliciis mobiles, *Mileſiis carminibus* dedere nomen, nempe lubrico, amatorio, ac laſcivo. *Ovid. 2. Triſt. v.* 413. Junxit Ariſtides Mileſia carmina ſecum: Pulſus Ariſtides nec tamen urbe fuit. Al. leg. *carmina.* Hinc *fabula Mileſiæ* apud *Apul. inuris Metam.* & *Mileſia* abſolute, poemata, & narratiunculæ hujuſmodi. *Sever. in epiſt. ad Symm.* apud *Capitolin. in Albin. c.* 12. Cum illæ nænia quibuſdam amitibus occupatus, inter Mileſias Punicas Apuleji fui, & ludicra litteraria conſeneſceret. *Id. Capitolin. de Albin. ibid. c.* 11. *extr.*

esse. Milesiæ nonnulli ejusdem esse dicunt: quarum fama non ignobilis habetur, quamvis mediocriter scriptæ sint. ¶ *Milesius deus* apud *Apul. ad flu. l.* 4. *Metam.* est Apollo, qui Mileti templum & oraculum habuit: de quo & *Lactant. in Epit. c.* 10. ¶ *Milesia Ceres* memini *Id. l.* 2. *c.* 7. & *Val. Max. l.* 1. *c.* 1. *n.* 5. *extern.* cujus templum cum militee Alexandri expilaturi intrassent, subito oculis capti fuisse dicuntur, flamme objecta.

MILETIS, idis, *f.* Byblis, filia Mileti. *Ovid. 9. Metam. v.* 634. mœstam tote Miletide mente. ¶ Est etiam adject. femin. *Ovid. 1. Trist. el. 9. v.* 41. A quibus advenit Miletida suspes ad urbem. *h. e.* Tomos, quæ Milesiorum colonia fuit.

MILETUS, i, m. Μίλητος, filius Apollinis ex Argea Cleochi filia, vel secundum *Ovidium*, ex Dejone. Nonnulli non Apollinis, sed Eusenni Micenis filii, alii Sarpedonie, qui fuit filius Jovis, filium faciunt. Hic cum Minoa Cretensium regem jam senem regno privare vellet, a Jove territus in Samum, deinde in Carlam Asiæ regionem fugit, ibique oppidum condidit, quod de suo nomine Miletum appellavit. Ex Cyanee Maandri filia genuit Caunum, & Byblida. *Ovid. Metam. 9. v.* 442. *& sequentib.* ¶ Porro *Miletus*, i, *f.* nunc *Melasse*, totius est Ioniæ caput, antea Lelegeie, & Pityusæ, & Anactorie nominata, super octoginta (al. septuaginta) urbium per eundem maria ganetriv, ut est apud *Plin. l.* 5. *c.* 29. (*Senec. de consol. ad Helv. c.* 6. habet septuaginta quinque) nec frustande sive Cadmo, qui primus prosam orationem condere instituit (*Id. l.* 7. *c.* 57. Prosæ orationis Pherecyden Syrium, historiæ Cadmum hunc primum auctorem facit.) nobilis fuit etiam lanis pmtiosis. V. *Milesius. Martial. l.* 8. *epigr.* 28. Nec Miletus erat vellere digna tuo. ¶ Patrie fuit etiam Thaletie, qui inter septem Sapientes unus est: Anaximandri, & Anaximenie philosophorum, & Æschinie oratorie, &c.

MILIACEUS, a, um, *di miglio*, κεγχρώδης, ut Miliacea pule. *Fest. in Forma*.

MILIARIUS, a, um, ad milium pertinens. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 11. Ficedulæ, & miliariæ dictæ a cibo, quod ederæ fico, eliceæ milio fiant pingues. *aristoph.* & *lib.* 3. *R. R. c.* 5. Adjiciunt eves aliæ quoque, quæ pingues venenum care, ut miliariæ, ac coturnices. *Plin. sub fin. l.* ea. Miliaria eppellatur herba, quæ milium necet. ¶ De miliarin vese, V. *Milliarius*.

MILITARE, militeritor. *Trebell. Poll. in XXX. Tyrann. c.* 22. *de Æmil.* Servus militatin cæsus, quod, &c. Al. aliter leg.

MILITARIS, re, *militare*, *de milegis*, *da soldate*, στρατιωτικὸς, ad militiam, vel militee pertinens. *Cæs. l.* 3. *B. Civ. c.* 75. Ut militare institutum servarnus. *& cap.* 103. Erie magno pondere ad militarem usum in navee impositio. *& cap.* 53. *extr.* Militaribus donee donare aliquem. *Id. lib.* 1. *B. Gall. cap.* 21. Rei militaris peritissimus. *Liv. l.* 8. *c.* 34. Militarie disciplina. *Cic. pro Mur. c.* 5. labor. *Id. 6. Verr. c.* 52. licentia. *Id. pro Cluent. c.* 36. Tribuni militares. *& Catil.* 2. *c.* 6. militaria signa. *Plin. l.* 18. *c.* 7. Militaris panis. *de munitione*. *Cato* apud *Gell. l.* 7. *c.* 11. Æs militare. *pugn. Cic.* 1. *Offic. c.* 18. *extr.* Statuæ ornatu fere militari. *Id. pro Flacc. c.* 32. Legee militares. *Tacit. Ann.* 1. *c.* 31. Militaria nda. *& ibid.* Militares animi. *Id.* 2. *Hist. c.* 75. Militarie vie. *h. e.* militiæ essuetus. *Plaut. Truculent. a.* 5. *v.* 16. Militares pueri. *h. e.* filii militum. *Horat. l.* 1. *od.* 8. *v.* 5. Cur neque militarie inter æquales æquitat? *h. e.* habito & animo militari. *& od.* 12. *v.* 13. Quale portentum neque militarie Daunia in latis alit æsculetis. *h. e.* bellicosa. Sic *Tertull. in Apologet. c.* 21. *sub fin.* Quis justine & militarior Scipione? ¶ *Militaris ætas*, est post annum decimumseptimum usque ad quadragesimum sretum: extra quod tempus, non nisi necessitate cogente, milites scribebantur: quod colligitur ex *Liv. l.* 25. *c.* 5. *Nep. in Catone. c.* 1. *& Gell. l.* 10. *c.* 28. V. etiam *Lips. de mil. Rom. l.* 1. *dial.* 2. *& Sigon. de ant. jure Civium R. l.* 1. *c.* 15. ubi plura. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 60. Referebat, habitasse quondam septingenta millia ætate militari. *ætas all' armi*. ¶ *Via militaris*, est amplior & directior ceteris, & quæ ab oppido ad oppidum recta fert, atque eden frequentior, *strada maestra*, a *regia*: ita dicta, quia per eam exercitus commeant: cujusmodi fuere Salaria, Flaminia, Appia, Æmilia, &c. *Liv. l.* 36. *c.* 15. *sub fin.* In valle iter est non latius, quam sexaginta pedum: hanc une militarie vie est, qua traduci exercitus possint. *Cic. de provinc. consul. c.* 2. Via illa nostra, quæ est usque ad Hellespontum militaris. *Colum. l.* 1. *c.* 5. Nec esse oportet ædificis junctam militarem viem, quod præterentium viatorum populationibus, & effidus divertentium hospitiis infestat rem familiarem. ¶ *Militaris herba*, est millefolium. V. ¶ *Militaris* denique unus est ex multis Jovie epithetis apud Haruspices, & Romanos veteres, teste *Apul. de Mundo sub fin.*

MILITARITER, adverb. *da soldato*, στρατιωτικῶς, more militum, more militiæ. *Liv. l.* 4. *c.* 41. Adversus hæc Tempanii oratio incomposita fuisse dicitur, ceterum militeriter gravis, non sine vana laudibue, &c. *Id. l.* 27. *c.* 3. Milites in portis, murisque sibimet ipsoe tecta militariter coegerat ædificare. *Arrian. Menand. Dig. lib.* 49. *tit.* 16. *leg.* 4. Militariter punire.

MILITARIUS, a, um, idem ac militarie. *Plaut. Pseud.* 4. 4. 11. Quin hinc metimur gradibus militariis? *h. e.* incitatis, quales fere incedentium militum sunt.

MILITIA, æ, *f. militzia*, στρατεία, militare munus, militarie vita, seu disciplina, militaris res. *Cic. pro leg. Manil. c.* 10. Ad patris exercitum, etque in militiæ disciplinam profectus est. *Id.* 1. *Offic. c.* 11. *a med.* Militiæ sacramento obligare aliquem. *& lib.* 3. *c.* 26. Simuletione infensæ militiam subterfugere. *Ovid.* 13. *Metam. v.* 37. detrectavitque furore Militiam ficto. *Id.* 2. *Fast. v.* 508. Et patrias artes, militiamque colant. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 55. Sævam Militiem puer, & Cantabrica bella tulibi. *Virg.* 8. Æn. *v.* 516. Illiceat sub te tolerare magistro Militium, & gravæ Martis opus. *Tacit. Ann.* 1. *c.* eo. Antiquem duramque militiam revocare. *Cæs. l.* 6. *B. Gall. c.* 17. Munus militiæ sustinere. *Plin. l.* 6. *c.* 19. Militiam expessere. *Colum. in præfat. l.* 1. *circa med.* Vera illa Romuli proles militiam belli facile sustinuit, durata pacis laboribus. *Vellej. l.* 2. *c.* 117. Otio magis ceslerorum, quam bellicæ affuetus militiæ. *Cæs. l.* 6. *B. Gall. c.* 13. Militiæ vecationem habere. *Hirt. de B. Alex. c.* 56. Transmarine militia perterriti. *h. e.* quod jeans mare militandum esset. *Sallust. in Jug. c.* 67. Ætas militiæ petiens, *atta all' armi*. & *ibid.* Marin ad confolatum capiundum omnia abunde erant, industria, probitas, militiæ magne scientia, &c. *& cap.* 86. Fortissimum quemque, plerosque militia cogoitos accire. *Id. in Catil. c.* 7. Per laborem usu militiam discere. *Justin. l.* 11. *c.* 6. Veterani ameritæ militiæ. *Id. l.* 7. *c.* 3. Ne ubique deformie militiæ damnis haberetur. *per le disserre della guerra*. ¶ Pro bello sumitur & in illo *Vellej. l.* 2. *c.* 120. Germani hostes Cimbricum, Teutonicamque militiam Italiæ minebantur. ¶ Et pro virtute militari *ibid. c.* 3. Præclara in Hispenie A. Bruti militie fuit, qui ingenti vi hominom, ubiumque potitus numero, Gallæci cognomen meruit. *Flor. l.* 4. *c.* 5. Fulvia gladin cincta, virilie militiæ usoe. ¶ In plur. num. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. *v.* 8e. Optavit lentas & mihi militias. *h. e.* longas & tardae expeditionee, *molte e lunghe campagne*. (Hoc sensu *Justin. l. eo. c.* 1. Prima militia adversus Græcos fuit. *la prima spedizione*.) *Suetou. in Claud. c.* 25. Equestree militias ita ordinavit, ut, &c. *h. e.* militiæ ordines, & grados. ¶ De gradibue & emolumentis militiæ *Scævola Dig. lib.* 32. *leg. pænult. in fi. & Call. lib.* 31. *leg.* 25. Sejo liberto meo militiam do, lego: illam militiam, quam & testator habuit. ¶ Tria sunt genera militiæ, inquit *Serv. ad Æn.* 7. *v.* 614. & *ad Æn. c. v.* 157. Primum est *sacramentum*, in quo jurat unusquisque miles, se non receslurum injussu consulis, nisi expleta militiæ tempora: quod fere erat vigintiquinque annorum. Alterum est *conjuratio*, quæ fit in tumultu, ideft Italico bello & Gallico, quando vicinum Urbi periculum singulos jurare non patitur, ut inter Fabios fuit. Hi milites ad unum tantum bellum militare tenentur. Tertium est *evocatio*, cum ad fabitum bello evocebantur: unde etiam consul solebat dicere: *qui compubl. salvum esse vult, me sequatur*. Hi non sunt proprie milites, sed *pro milite*: unde Sallust. *Non qui miles, sed pro milite*. Hinc militas *sacramento rogati*, *tumultuarii*, *evocati*: quos tengit *Virg. l.* 2. Æn. *v.* 157. & *lib.* 8. *v.* 5. & 9. ¶ Genitivus *militiæ*, ut *belli*, cum verbis & nominibus statue in loco, significat in militie: & cum *domi*, cui ex adverso respondet, fere jungitur. *Cic.* 5. *Tusc. c.* 19. Quorum virtus fuerat domi militiæque cognita. *in pace*, e *in guerra*. *Liv. in fi. cap.* 32. *l.* 7. Semper ego plebem Romanam militiæ domique colui. *Terent. Adelph.* 3. 5. 49. Una semper militiæ & domi luimus. Adie *Cicer.* 3. *de Orat. c.* 33. & *Sallust. in Cat. c.* 5. 6. & 9. ¶ Interdum *militia* sunt ipsi milites, ut *servitium* ipsi servi. *Justin. l.* 32. *c.* 2. Concursu iasularium, cum omni militia interficitur. ¶ *Successorum militia* apud *Plin. l.* 4. *c.* 13. est glessum. V. *Glessum*. ¶ Translate est quodcumque laborinsum munus, provincia. *Cic. pro Mur. c.* 9. Servius hic nobiscum hanc urbanam militiam respondendi, scribendi, cavendi, plenam sollicitudinis ac stomachi, secutus est. *Propert. l.* 1. *el.* 6. *v.* 3. Non ego sum laudi, non natus idoneus armis: Hanc me militiam fata subire volunt. *Ovid. Fast.* 2. *v.* 9. Hæc mea militia est: ferimus, quæ possumus arase. *Plin.* de hirundinum labore in aidis faciendis, *lib.* 10. *c.* 33. Eaque militia illie cum anno redit semper. ¶ *Militat* παρασιτεῖ pro *militem* dixit more suo *Lucret. l.* 1. *v.* 19. Effice, ut interea fere mœnere militiai, &c. ¶ *Militia* est munus, seu officium aliquod in aule Imperatorum. *Prudent. in proem. Cathemer. v.* 19. Tandem militiæ gradu Evectum pietas Principie extulit, Assumptum pmpius flare jubens ordine proxima. *h. e.* præfectura prætorii, vel dignitate petericatus, vel aliis bujusmodi. Adde *lib.* 3. *Cod. tit.* 25. *leg.* 1. & V. *Melo*.

MILITIOLA, æ, *f.* diminut. *Auctor vitæ Juvenalis*, *qui* a *nonnullis Suetonius* creditur. In pantomimum femeflrias militiolie tumentem. *h. e.* gradibus, & honoribus militaribus.

MILITO, as, avi, atum, n. 1. *militare*, στρατεύω, militiam exerceo, stipendia facio, mereo. *Cic.* 1. *Offic. c.* 11. In cujus exercitu Catonis filius tiro militabat. *Liv. l.* 23. *c.* 41. *ad fin.* Nostra juventus omnie sub signis militat tuis. *Sallust. in Jug. c.* 68. Ie eo tempore contuberoio patris ibidem militabat. *Justin. l.* 8. *c.* 3. Civitates, quæ sub eusspicius eque militeverant. *Velley. l.* 2. *c.* 120. L. Aspreuae sub Varo militane. *Suetou. in Cæs. c.* 68. Militare adversos aliquem. *Curt. l.* 6. *c.* 5. Graci mercede apud Persas militantes. *Terent. Heaut.* 1. 1. 65. In Asiam ad regem militatum abiit. *Senec. in Phœniss. v.* 611. Frater erma comitatus tui, tibi militabit. *Curt. l.* 6. *c.* 5. *sub fin. & lib.* 8. *cap.* 8. Militare cum aliquo. ¶ Passive *Horat. epod.* 1. *v.* 13. Libenter hoc, & omne militabitur Bellum in tuæ spem gratiæ. ¶ Translate *Plaut. Pers.* 2. 2. 50. At cunfidentie illa militia militatur multo magis, quam pondera. *Ovid. Heroid. ep.* 7. *v.* 31. duramque emplectere fratrem Fretee Amor: castris militet ille tuis. *Horat. l.* 1. *ep.* 2. *v.* 66. veneticus ex quo Tempore cervinam pellem latravit in eole, Militat in silvie cetulus. *Apul. l.* 2. *de doctr. Plat. ad fin.* Militare pro utilitate cunctorum. ¶ *Militare* dicuntue, qui in sacro Paletio fungantue munere aliquo, & Imperatori in republice nperem navant, ut in *Melo* dictum est. *Augustin. l.* 8. *Confession. c.* 6. sforpat de Agentibus in rebus. Adde *lib.* 12. *Cod. tit.* 69. *leg.* 1. & *lib.* 3. *tit.* 25. *leg.* 1. & *lib.* 11. *tit.* 19. *leg.* 2. 3. 7. &c. ¶ *Militare* pro

conari, cum infinito, *Terrall. de Pall. t. 1. ad fin.* Aries machina eſt, quæ muroe frangare militat.

MILITO, onis, m. railes. Quidam legunt in *Apul. l. 9. Metam. ſub fin.* Militonee illi, oec ufpiam illum delitefcere adjutantes. *Sed plerique al.* commilitones.

MILIUM, lii, n. *μελινη, κέγχρος*, genus frugie, pleriſque nvium jucundiſſimæ, rotundi minutique grani, & frumentorum omnium maxime durans: quippe quam ad centum uſque annos feeveri, tradit *Plin. l. 18. c. 30. ſub fin.* ex *Varron. l. 1. R. R. c. 57.* ſi ab humore cuſtodiatur. Dictum eſt a maxima nummorum ſumma, quæ eſt *mille* (quod *mole*, & *molia* etiam ſcribitur) ut ait *Feſtus*. Ee eo candida pule, & panie conficitur in Campania præcipue, ut *Plin. ibid. c. 10. ſub fin.* & *Colum. l. 2. c. 9. extr.* docent. *Virg. t. Georg. v. 216.* & milro venit aeeua cura. *Colum. loc. cit.* inter legumina numerare mallet, ſimul cum penico. nam multæ regionibus cibariæ enrum colonos ſuſtineri. ¶ De milio Indico V. *Indicus*.

MILLE, *mille, mile, χίλιοι*, nomen numerale centum deciee continens: a voce Græca allata: vel a *μίλιον*, quod tamen diverſam habet ſignificationem. Et ſubſtantivi, & adjectivi more uſurpatur. Subſtantive in num. ſingulari eſt indeclinabile (nec pro en ponitur, quod Græce *χίλιοι* dicitur, ſed quod *χιλιάς*: & ſicuti una *χιλιάς*, & duæ *χιλιάδες*; ita *unum mille*, & *duo mille*, certa, atque directa ratione dicitur: quæ fuet verba *Gellii l. c. c. 16.* & *Macrob. l. 1. Saturn. c. 5.*) in plurali declinatur *milia, milium, milibus*: ſempei autem genitivum eqni. *Cland. Quadrigar.* apud *Gell. ibid.* Ibi occiditur mille homicum. *Cic. pro Mil. c. 20.* Quo in fundo, propter infanas illae ſubſtructiones, ſecile mille homicum verſabatur valentium. *Varr.* apud *Gell. ibid.* & *Macrob. l. 1. Saturn. c. 5.* Plus mille & centum annorum eſt. *Cic. 6. Phil. c. 5. extr.* Quis L. Antonio mille nummum ferrat expenſum? *Id. pro Rabir. Poſt. c. 11. a med.* Mille talentum acceſſionem eſſe factam. *Cato* apud *Gell. loc. cit.* Inde eſt ferma mille paſſuum. *Plaut. Mil. 4. c. 87.* Mille annorum perpetuo vivunt. ¶ In ſexto caſu olim dixere *milli*, quaſi *mille, ie*, declinaretur: vel metri cauſa. *Lucil. l. 15.* apud *Gell. ibid.* & *Macrob. loc. cit.* Hunc milli paſſum qui vicerit, etque duobus, &c. & *lib. 9.* Tu milli nummum potes uno quærere centum. *b. c.* potes mille nummie acquirere centum millia. Ubi nota Unum mille, *un migliaje*. ¶ In plurali *Cic. Phil. 14. c. 5.* Si quie Hiſpanorum, aut Thracum mille, aut duo millia occidiſſet. *uno, a duo mila. Id. pro Rabir. c. 8.* Decem millia talentum Gabinio eſſe promiſſa. *Liv. l. 10. c. 20.* Cæſa ad ſex millia hominum: duo millia & quingenti capti. *Juſtin. l. 11. c. 9.* Cæſa ſunt peditum unum & ſexaginta millia, equitum decem millia. *Cic. pro Cluent. c. 31.* Quadraginta iſtorum acceſſio millium quid valet? *Id. 1. de nat. Deor. c. 34. ad fin.* Sexcenta millia mundorum. *Id. pro Dom. c. 22.* Illa tot virorum fortiſſimorum millia. *Liv. l. 34. c. 52. a med.* Philippei nummi aurei quatuordecim millia, quingenti quatuordecim. (Eodem modo locutus eſt *l. 39. c. 5.* Adde *Colum. l. 5. c. 1.*) *Id. l. 44. c. 14.* Binum millium æris ſingulie miſſum munue. *Virg. 5. Æn. v. 75.* Ille e concilio multis cum millibus ibat Ad tumulum. *Cic. Verr. 4. c. 22.* Huic hereditae H-S quingentorum millium veeeret a muliere quadam. ¶ *Mille paſſuum* ſpatium militiarii ſignificat, *un miglio, un migliajo. Cic. Attic. l. 4. ep. 16. ad fin.* Septa cingemus excelſa porticu, ut mille paſſuum conficiatur. *Id. pro Sext. c. 12. in fin.* Edixit ut ab urbe abeſſet millia paſſuum docenta. ¶ Ieterdum vox *paſſuum* omittitur. *Cic. Attic. l. 3. ep. 4.* Ut mihi ultra quadringenta millia licerat eſſe. *Salluſt. in Jug. c. 114.* Circites duum millium ietervallo. *Liv. l. 9. c. 44.* Hoſtes ſecutos, duo millia inda, locis mueitie & ipſos confediſſe. ¶ Cum adjective adhibetur, ſemper eſt indeclinabile, & plnralie tantum numeri. *Plaut. ad Cicer. Fam. 10. ep. 9.* Equites mille via brevioce præmiſſi. *Auct. ad Herenn. l. 3. c. penult.* Mille verborum imaginea comparare. *Caſ. l. c. B. Gall. c. 22.* Mille & quingentie paſſibus abeſſe. *Horat. epod. 9. v. 17.* bie mille equos. *Id. l. 2. ſat. 3. v. 61.* Catieaie mille ducetie clamantibue. ¶ Sæpe pro numero indefinito, ſed magno ponitur. *Virg. 4. Æn. v. 701. de Iside.* Mille trahens varios adverſo ſole coloree. *Horat. l. 3. od. 7. v. 12.* Teetat mille valee modo. *Ovid. Heroid. ep. 17. v. 104.* Cum mea virginitas mille petita procie. Si te vidiſſem, primus de mille fuiſſes. ¶ Negat *Gronov. l. 1. de pecun. vet. c. 12. mille* unquam ſubſtantivum eſſe, aut genitivum per ſe regere: multiſque ea de re diſputat. Semper itaque eſſe adjectivum, & plurale, & indeclinabile: ſed neutrum duplex habere, *hoc mille*, & *hoc milles*: priori nos uti, cum hic numerus non exceditur: poſteriori, cum plure ſunt millia. *Catull. carm. 5. v. 7.* De mi baſia mille, deinde centum: Dein mille altera, dein ſecunda centum: Dein eum millia multa fecerimue, &c. Cum vero decimus *mille hominum, mille nummum*, ellipſin eſſe, & intelligi nominativum *multitudo, numerus, nummus*, aut quid ſimile: & cum ait *Liv. l. 23. c. 44. ſub fin.* Mille fere paſſuum inter urbem erant, caſtraque: ſubaudiri poſſe, *mille fere paſſuum compi erant*. Et ie illo *Plaut. Mil. 4. 2. 87.* Mille annorum peeper io vivunt: ſubaudiendum *tempus*. Et in illo *Lucil.* apud *Gell. l. 1. c. 16.* Ad portam mille eſt: ſupplendum *paſſuum ſpatium*, vel *intervallum*. Porro integre locetum eſſe *Virgil.* cum ait *Æn. 10. v. 167.* Sub quo mille meeus juvenum. & *Plaut. Mil. 4. 2. 72.* Plus mihi euri mille eſt modiorum Philippei. & *Valer. Max. l. 8. c. ult. n. 2. extern.* Senatus, qui mille hominum numeea conſabat. Similiter cum legimus, *ſex millia hominum*, intelligi ſine dubio *corpora*: cum *decem millia talentum*, intelligi *pondo*: eum *mille nummum*, intelligi *auri pondere* vel *eum*: cum *trie millie ſuperiani*, intelligi *ſpatie*, &c. Hæc ſine abſurda non ſunt, ſed alicubi durluſcula. ¶ *Mile*, & *milia* ſimplici *l* ſæpiſſime ſcriptum reperitur in vetec. codicib. & monum. telle *Pter. ad Virg. 4. Georg. v. 473.* & *Broukuſ. ad Propert. l. 1. el. 5. v. 20.* & confirmante *Cellar. in Orthograph. ex* Inſcript. apud *Gruter. pag. 835. n. 8.* X. milia numum. & *pag. 868. n. 11.* XC. milia numorum. Sed & *millio* habet ſua præſidia in lapide Ancyrano, & in uſu frequenti.

MILLEFOLIA, æ, f. *millefoglie*, herba eſt cubitali ſcapo, ramoſa, minutioribus, quem fœniculi, ſolie ab imo veſtita. Utiliſſima habetur ſanandis vulneribus: unde & *herba militaris* appellatur. *Plin. l. 25. c. 5. & lib. 24. c. 18.* ¶ *Milleſolium, ii*, n. apud *eund. l. 24. c. 15.* eſt caulis tenee, ſimilis fœniculo, plurimis ſoliis: unde & nomen accepit. Naſcitur in paluſtribus, magnifici uſus ad vulnere: Græce *μυριόφυλλον*, myriophyllon. Etiuria hoc omnine appellat herbam in pratis tenuem, a lateribus capillamenti modo foliofam, eximii uſus ad vulnera. Hæc *Plin.*

MILLEFORMIS. V. *Milliformis*.

MILLENARIUS, a, um, *di mille*, mille coetinene. *Auguſtin. l. 20. de civ. Dei, c. 7.* Millenarius numerue denarii numeri quadratum ſolidum reddit.

MILLENI, æ, a, *mille, χίλιοι*, nomen numerale diſtributivum, quo & extra diſtributionem Poetæ utuntur. *Plaut. Bacch. 4. 9. 4.* Atridæ Priami patriam millenum numeea navium decumo anno poſt ſubegerunt.

MILLEPĒDA, æ, f. animal e vermibus terræ, ob eliie *centipeda*, & *multipede* dictum, pilofum, multie pedibus enuetim repens, tactuque contrahens ſe: miſcoe (*ὀνίσκος*) Græci vocant, alii tylon (*τύλος*.) Illam autem, quæ non arcuatur, ſepa (*σῆπα*, a *σήπω*, *ἀνάδε*, quod a *σῆπω*, putrefacio.) Græci vocant, alii ſcolopendrem, minorem, pernicioſemque. Hæc ee *Plin. c. ult. l. 29. Id. l. 20. c. 2.* Foha pepotum ſanant morſus millepedæ: ſepa Græci vocant, oblongam, pilofis pedibus, pacori præcipue eocivem: motſum tumor inſequitur, & putreſcit locue.

MILLESIMUS, a, um, *milleſime*, *χιλιοστός*, nomen numerale ordinie: a *mille*. *Cic. Attic. l. 2. ep. 4.* Ex libro Serapieme milleſimum partem vin intellign. *Id. de Fato, c. 7.* Quinquam id milleſimo eo anno Apollinie oraculo uditum eſſet. *Perſ. ſat. 3. v. 17.* an decet pulmonem rumpere ventis, Stemmate quod Tuſco ramum milleſime ducis? *b. c.* tu milleſimue, nempe DCCCCXCVIIII. ante te majores habeme. *Ovid. Heroid. ep. 13. v. 97.* Ieter mille ratee tus ſit milleſima puppie. *b. c.* ultima. (Eodem modo locutus eſt *Seneo. in Agam. v. 455.*) *Gell. l. 14. c. 1. ad fin.* Pra ceteriæ, quæ mentiuntur, pare ea non eſt milleſima. *Senec. l. 3. de Ira, c. 33.* Uſura milleſime. *b. c.* qua pra mille nummie unes quot menſibus penditur: quæ peeſio mille menſibus ſortem æquat, & mieimus fenoeie modus eſt. *Petron. in fragm. Trogur. c. 67. Burm.* Habeo decem pondo armillam, ex milleſimie Mercurii factam. *b. c. ex* uſuris milleſimie, vel ex milleſima cujuſcumque lucri parte, Mercurio vota.

MILLIĀRE, is, n. idem ac milliarium: a *mille*. *Cic. Attic. l. 6. ep. 1.* Accepi tuas litteras ad quintum milliare Laodiceæ, quas legi libentiſſime. Ita ie aliquibue MSS. legit *Victorius*: Critici reliqui *a. d. quintum Terminales*.

MILLIARENSIS, e, adject. millieriue, ut Millierenſis porticue, *Vopiſc. in Aurelian. c. 49.* Sic dicta vel a mille columnie, quas haberet, vel quod mille paſſue, vel pedes longa eſſet. Sic eeim vatie exponunt Interpretes, qui eodem modo accipiunt & *milliarias porticus*, quæ legnntur *in Sueton. Neron. c. 31.*

MILLIARIUS, & Miliarius, a, um, *di mille, χιλιοστός*, mille continens, millenarius. *Varr. l. 8. de L. L. c. 49. ſub fin.* Decuriæ milliariæ. *Id. l. 2. R. R. c. 10. ſub fin.* Gregee nvium milliacios facere. & *lib. 3. c. 1. a med.* Milliarius clivus. *b. c.* mille paſſuum. *Senec. ep. 110. a med.* Apri milliarii. *b. c.* mille libraeum pondere. *Plin. l. 17. c. 12. ad fin.* In Africa (fides penes auctores erit) milliarias vocari multas oleas, aserant, a pondere olei, quod ferant anmuo proventu. *Plin. olter l. 7. ep. 31.* Præerat alæ milliariæ. *b. c.* mille militum. Adde *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 481. n. 4.* Sic Milliaria cohors, *Veget. de re milit. l. 2. c. 6.* quam *Id. ibid.* habuiſſe dicit pedites mille centum quinque, equites locicatos centum triginta duos. *Suetou. in Ner. c. 31.* Milliariæ porticus. *b. c.* mille pedum. V. *Milliarenſis*. ¶ *Milliarium eunorum* apud *Auguſtin. l. 20. de civ. Dei, c. 7.* eſt mille annorum ſpatium. Sic *milliarium annum* apud *Tertullian. de Anim. c. 31.* ¶ *Milliarii, orum*, dicti ſunt a *Hieronymo*, & *Auguſtino* Hæreticis, qui ieter alia docebant, mille annos poſt reſurrectionem in terrenm regno Chriſti, ſecundum cornales ventrie & libidinia voluptates, futuros, ut ait *Auguſtin. de Hæreſib. n. 8.* Adde *lib. 20. de civ. Dei, c. 7.* & *Hieronym. in profeſſione in lib. 18. in Eſai. a med.* ¶ Græco vocabulo *Chiliaſtæ*, *χιλιασταί*, ſunt appellati. *Auguſtin. loc. cit.* ¶ *Milliarium* abſolute eſt coluraella, ſeu lapis erectus in viis, præſertim militaribus, inſcriptee habens notas, quibus millia quæque paſſuum ſignificantur, ut & in *Lapis* dictum eſt. *Cic. in Bruto, c. 14.* Cum plebes prope ripam Antemis ad tertium milliarium confediſſet. *Id. Attic. l. 8. ep. 5.* Poſtea andivi, a tertio milliario multa male eum dixiſſe capiti ſuo. *Suetou. in Ner. cap. 48.* Offerente Phaonte ſuburbanum ſuum circa quartum milliarium. *Frontin. de aquæduct. art. 6.* Concipitur Anio vetue ſupra Tibur, vigeſimo milliario extra Portam. & *artic. 5.* Concipitur Appia via Prænoſtina inter milliarium ſeptimum & octavum. & *artic. 71.* Ad ſeptimum ab Urbe milliarium. & *artic. 22.* Citra quartum milliarium. & *ibid.* Intra ſecundum milliarium. *Vet. Lap. in Muſ. Veron. pag. 241.* Imp. Cæſ. L. Sept. Severus ..... & Imp. Cæſ. Mar. Aur. Antoninus Pius ..... miliaria vetuſtate conlapſa reſtitui juſſerunt. ¶ *Milliarium* dicta fuit columna ab Auguſto in cepite Romani Fori ſtatuta, in quam deſi-

desinebant omnes viæ Romam ferentes. *Plin. l.* 3. *c.* 5. Adde *Suet. in Oth. c.* 6. & *Tacit. c. Hist. cap.* 27. qui *miliarium aureum* appellant, quia columna illa auro lita erat. ¶ Videtur & ipsum spatium *milliarium* dici posse, *an negem. Suet. in Ner. cap.* 31. Fossam inchoabat longitudinie per centum sexaginta milliaria. ¶ Denique milliarium (sæpius *miliarium*, γραμμάριον) vas fuit altum & angustum (ut calligitur ex *Pallad. in sept. l.* 5.) sed ingentis capacitatis (unde & nomen) calefaciendæ aquæ in balneo positum, *caldaria*: de quo ita *Pallad. l.* 1. *tit.* 40. Miliarium vero plumbeum, cui area patina fabefit, inter solarum spatia forinsecus Ratuamus, fornace subjecta: ad quod fistula frigidaria dirigatur, & ub hoc ad solium similis magnitudinis fistula procedat, quæ tantum calidæ ducat internus, quantum fistula illi frigidi liquoris intulerit. *Senec. l.* 3. *quæst. nat. c.* 24. Facere solemus diaconos, & miliaria, & complures luminas, in quibus ære tenui fistulas struimus, per declive circumdatas, ut sæpe eundem ignem ambiens aqua, per tantum fluat spatii, quantum efficiendo calori sat est. Frigida itaque intrat, effluit calida. *Id. ibid. l.* 4. *c.* 9. minora miliaria memorat: unde patet, variæ magnitudinis fuisse: *Ulpian. vera Dig. lib.* 34. *tit.* 1. *leg.* 20. *a med.* etiam argentea, & inter coquinaria vasa recensetur. ¶ In trapetu *miliarium* est vas, in quod expressus liquor excipitur: in cujus medio stat ferrea columella, quæ molam sustinet. *Cato R. R. c.* 20. & 22. ¶ De ratione scribendi V. *Mille* in fine.

MILLIES, *mille vices*, χιλιάκις, milla vicibus: & ponitur etiam pro sæpissime. *Cic. pro Rabir. perduell. c.* 5. Moreretur prius acerbissima morte milliea Gracchus, quam, &c. *Terent. Eun.* 3. *c.* 32. Plus millies audivi. *Plin. l.* 2. *c.* 13. Quinquies millies. *Valer. Max. l.* 3. *c.* 7. *n.* 1. Bis millies. *Vitruv. l.* 2. *c.* 6. Semel & tricies millies mille. *trecenta un millionia*, & *mox*: Ter millies mille. *tre unilioni*.

MILLIFORMIS, e, mille formarum, multiformis. *Prudent. Cathemer. 9. v.* 55. Pulsa pestia lubricorum millifórmia dæmonum. Al. leg. *multiformium*.

MILLUS, i, m. *collare de cane*, collare canum venaticorum, factum ex corio, confixumque clavis ferreis eminentibus, adversus impetum luporum. Scipio Æmilianus ad populum: Vobis, inquit, reique publicæ præsidio eritis, quasi millus cani. Hæc *Festus*. ¶ *Millus, i*, n. quidam leg. in illo *Varron. l.* 2. R. R. *c. 9. ad fin.* Ne vulnerentur a bestia, imponuntur his collaria, quæ vocantur millum ideft cingulum, circa collum ex corio firmo, cum clavulis capitatis, quæ intra capita infuntur pellis mollis, ne noceat collo duritia ferri. Sed plerique al. leg. *melium*, seu *malium*.

MILO, & Milon, onis, m. Μίλων, athleta Crotoniensis. Tantæ fortitudinis fuit, ut taurum in Olympico certamine ictu nudæ dextræ occiderit, & sine fatigatione per stadii spatium supra humeros portaverit, totumque eo die comederit. Huic malum tenenti digitis nemo poterat extorquere. Dum constitisset, nemo eum valebat vestigio educere. In senectute, cum nimia nervorum fiducia uberem in parte media hiantem diducere vellet, brachus hinc inde constrictis, & deficiente conatu retentus, lupis fuit præda. *Gell. l.* 15. *c.* 16. *Valer. Max. l.* 9. *c.* 12. *sub fin. Plin. l.* 7. *c.* 20. *Ovid. in Ibin, v.* 611. Utque Milon, robur diducere fissile tentes, Nec possis captis inde relcere manus.

MILONIANUS, a, um, ad Milonem pertinens. *Balb. ad Cicer. post epist.* 7. *l.* 9. *ad Attic.* Miloniana tempora. *i. e.* quibus T. Annius Milo accusatus est. Unde & oratio a Cicerone pro eo habita, Miloniana dicitur.

MILTITES LAPIS, μελίτης λίθος, genus lapidis hæmatitæ, colore rubricæ, vel mini. nam *minium* minium est. *Plin. l.* 36. *c.* 20. *sub fin.*

MILTOS, i, f. μίλτος, Græca appellatio coloris ejus, qui Latine *rubrica* dicitur. *Plin. l.* 33. *c.* 7. Tropæis temporibus rubrica in honore erat. Milton vocant Græci: minium quidam, cionabari. Ita enim *Harduin.* distinguit. ¶ Alii minium interpretantur apud *Vitruv. l.* 9. *c.* 3. Signans cera ex milto, quæ effet expertus. *i. e.* miniata cerula, ut ait *Cic. Attic. l.* 15. *ep.* 14. *extr.*

MILVA, æ, f. a *milvus*, convicium est in feminam nimis avidam & rapacem. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 75. *Burm.* Suadeo, bonum tuum concoques, milva.

MILVAGO, ginis, f. genus piscis, qui & milvus: *pesce vandino*, at quidam putant. *Plin. l.* 32. *c.* 2. Milvago quoties cernuntur eatra aquam volitans, tempestates mutari.

MILVINUS, a, um, ad milvum pertinens. *Plin. l.* 37. *c.* 10. *a med.* Milvinæ plumæ. ¶ Refertur ad rapacitatem. *Cic. ad Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *r.* 2. Licinium plagiarium cum suo pallo milvino tributa exigere. *Plaut. Pseud.* 3. 2. 62. An invenire possulas queuquam coquum, nisi milvinis, aut aquilinis unguibus? *Petron. in fragm. Tragur. c.* 41. *Burm. sub fin.* Mulier, quæ mulier, milvinam genus. ¶ *Milvina fames* est vehemens orexis & rabida. *Plaut. Mon.* 1. 3. 19. Madida quæ mihi appolita in mensam, milvinam suggerant. ¶ *Milvinus per* apud *Colum. l.* 12. *c.* 7. nomen ut herbæ milvi pedem referentis. Fortasse est catanance, quam *Plin. l.* 27. *c.* 8. tundit, arescentem contrahere se ad speciem unguium milvi examinati. ¶ *Milvina ulcera* dicuntur, quæ sunt acutissimi soni. *Festus*, & *Solin. c.* 5. (*al. t.* 11.) *a med.* ¶ Scribi potest & *malvinus* quadrisyllabum.

MILVIUS PONS. V. *Mulvius*.

MILVUS, & Milvus, & Milius, i, m. *nibbio*, *ἰκτῖνος*, avis ex genere accipitrum, sed major, rapacissima, & semper famelica. Tenditur ut solstitiis affici podagra. Hibernis mensibus latet. Videtur ariem gubernandi docuisse caudæ flexibus. *Plin. l.* & *cap.* 10. *Cic. de nat. Deor. cap.* 49. Milvo est quoddam bellum quasi naturale cum corvo, ergo alter alterius, ubicunque nactus est, ova frangit. *Horat. epod. ep.* 16. *v.* 31. juvet ut tigres subsidere cervis, Adulteretur & columba milvin. (de re impossibili.) *Phædr. fab. ult. l.* 1. Columbæ sæpe cum fugitent milvium, Et celeritate pennæ vitassent necem, &c. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 6. *v.* 34. Vivit edax vultur, ducensque per aera gyros Milvius. *Id.* 2. *Metam. v.* 716. Ut volucria visis rapidissima milvius extia, Flectitur in gyrum, &c. *Plaut. Pœn.* 5. 5. 13. male ego metuo miluos: mala illa bestia est: ne forte mu auferat pullum tuum. *Milvus* legunt Critici etiam in locis *Phædri*, & *Ovidii* allatis. hanc enim usu veterem, probam, frequentioremque scripturam. ¶ Translate dicitur de homine rapaci atque avido. *Plaut. loc. cit.* ¶ De eo, qui ingentes possessiones habet, proverbiali locutione dicimus, tantum habere, quantum milvi volant. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 37. *Burm.* Trimalchio fundos habet, quam (*i. e.* quantum) milvi volant. *Pers. sat.* 4. *v.* 26. Dives arat Curibus, quantum non milvus oberret. *Juvenal. sat.* 9. *v.* 55. tot prædia servas Appula, tot milvos intra tua pascua lassos. ¶ Est etiam piscis hoc nomine, saltu se supra mare attollens, summisque undis discurrens, volanti similia, prædæ causa: quem nonnulli putant esse *pesce vandino*. *Ovid. in Halieut. v.* 95. Hippuri celeres, & nigro tergore milvi. *Horat. l.* 1. *ep.* 16. *v.* 50. Cautus enim metuit foveam lupus, accipiterque Suspectos laqueos, & apertum miluus hamum. ¶ Item signum cælestc, quod vergit ad Ursam majorem, in parte inferiore. Cum terra monstrum mirabile edidisset, quod superiora parte taurus erat, inferiore serpens, Parearum monitu inclusum statim fuit apud Stygiam paludem, in nigra silva, triplici muronum ferm. Indu oraculum fuit, qui flammis viscera ejus monstri adolenda dedisset, eum posse æternos deos vincere. Igitur quando Saturnus a Jove filio en regno expulsus fuit, Titanas, fratrem scilicet, ac nepotes, in arma adversus Jovem concitavit. In his Briareus facta ex edamante securi taurum interfecit. Flammis exta jam jam daturus erat, cum Jupiter avibus imperavit, ut illu exta raperent. Rapta u milvio fuere. Ita Jupiter Titanas vicit, & milvium immortalitate inter sidera donavit. *Ovid.* 3. *Fast. v.* 793. & *sequentib.* Nonnulli dicunt, milvium ideæ inter stellas fuisse collocatum, quod Jovi elapsum unulum retulerit.

MIMA, æ, f. *commediante*, mulier gesticulatrix. *Cic.* 2. *Phil. c.* 24. Inter quos aperta lectica mima portabatur. Adde *Horat. l.* 1. *sat.* 2. *v.* 56.

MIMALLÔNES, um, f. Μιμάλλονες, mulieres sacerdotes Bacchi, al. Bacchæ, Thyades: u Mimante Ioniæ monte, vel a μιμεῖσθαι, imitor, quod Liberum Patrem imitarentur, & ad ejus imitationem cornua ferrent. *Strab. 4. Theb. v.* 660. Post exsultantes spolia ornamentalia portant, Semineesque lupos, scissasque Mimalloos ursas.

MIMALLONÆUS, a, um, ad Mimallones pertinens. *Pers. sat.* 1. *v.* 99. Torva Mimalloneis implerunt cornua bombis.

MIMALLÔNIS, idis, f. Baccha, sacerdos Bacchi, patron. fem. a *Mimallones*. *Ovid. l.* 2. *de art. am. v.* 541. Ecce Mimallonides sparsis in terga capillis.

MIMARIUS, a, um, ad mimum pertinens, mimicus, ut *Mimarii scurræ* apud *Capitolin. in Vero*, *c.* 8.

MIMAS, antis, m. *Capo Scillaro*, Μίμας, mons, & prom. Ioniæ prope Colophonem urb. quod contra Chium insulam porrigitur, intus Lebediæam urb. attingit. *Plin. l.* 5. *c.* 29. *a med.* & *Ovid. Metam.* 2. *v.* 221. ¶ Item Gigantis nomen, quem Jupiter fulmine percussit. *Horat. l.* 3. *od.* 4. *v.* 53. Sed quid Typhoeus, & validus Mimas, &c.

MIMESIS, is, f. μίμησις, imitatio morum alienorum, Figam cognata Ironiæ, quando non verba modo, verum etiam vocem, gestumque alicujus imitamur, quod fere deridentes improbantesque facimus. *Quintil. l.* 9. *c.* 2. *circa med.* sed Græce. Exemplum hujus Figuræ habes apud *Terent. Eun.* 1. 2. 75. & *Virgil. Æn* 4. *v.* 376.

MIMICE, adverb. *da commediante*, *da buffone*, μιμικῶς. *Catull. carm.* 43. *v.* 8. Turpe incedere mimice, ac molestc. *Tertull. in Apolog. c.* 46. Mimice philosophi affectant veritatem.

MIMICUS, a, um, *comico*, *buffonesco*, μιμικός, ad mimum pertinens. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 59. Ne aut scurrilis jocus sit, aut mimicus. *Petron. in Satyr. c.* 94. *extr.* Nec Eumolpus interpellaverat mortem mimicam. *i. e.* fictam, simulatam, ut sit in mimis & comœdiis. *Plin. l.* 7. *ep.* 29. Res mimicæ & ineptæ.

MIMIJAMBI, & Mimiambi, orum, m. sunt mimicæ fabulæ, versibus plerumque jambicis conscriptæ. Cn. Mattii, seu Matii Mimiambos laudant *Gell. l.* 10. *c.* 24. *l.* 15. *c.* 25. & *lib.* 20. *c.* 9. &c. & *Terentian. Maur. de metr. pag.* 2437. *Putsch.* ¶ Item versus senarii jambici ad similitudinem eorum, quibus mimi utuntur. *Plin. l.* 6. *ep.* 21. Scripsit mimiambos tenuiter, argute, venuste, atque in hoc genere eloquentissime.

MIMITIA VETUS, & Mimitia frumentaria, duo loca, seu ædificia sunt, quæ u *Sex. Rufe*, & *P. Vitt* ponuntur in Regione nona Urbis Romæ, ad Circum Flaminium. Al. leg. *Minutia*, seu *Menucia*, & portam intelligunt a quodam Minucio sive deo, sive cive R. dictam. V. *Minucia*. *Lamprid. in Commodo*, *c.* 16. Hercules signum æneum fudavit in Mioutia per plures dies. Ubi *Casaubon.* Veteri, inquit, ut puto, nam ulterius *Frumentaria* cognomios distinguebant. *Apul. de Mundo*, *ad fin.* Decuriones ad confessum publicum commeahuut: & alius ad Minuciam frumentatum venit, &c. Hæc est *Frumentaria*, quia ibi tesseræ frumentariæ populo distribui solebant u procuratoribus annonæ, ut fusticatur *Lipsi. l.* 1. *c. Elect. c.* 8. Quo pertinere videtur *Inscript.* apud *Gruter. pag.* 302. *n.* 4. L. Dulio Marino Proc. Minuciæ, Proc. alimentorum, &c. Aliter hæc *Guther. de offic. dom. Aug. l.* 3. *c. ult.* ¶ Pro *Mimitia*, aut *Mimetia* legitur & *Mi-*

Minicio io trib. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 54. *n.* 6. & *pag.* 381. *n.* 1. & 3. in quibus habetur *Curator aquarum*, & *Miniciæ*. Non tamen affirmaverim, eandem ram eſſe.

MIMNERMUS, i, Poeta Græcus ſeptem Sapientibus antiquior, aut æqualis, elegiaco carmine valde concinnus ac ſuavis, & pentametri verſus inventor habitus. *Propert. l.* 1. *el.* 9. *v.* 11. Plus in amore valet Mimnerni verſus Homero.

MIMOGRAPHUS, i, m. μιμογράφος, laſcivi, ſeu ridiculi poematis ſcriptor, ut fuere Cn. Mattius, Publius, Laberius. *Suetom. de Grammatic. illuſtr. c.* 18. Circa ſcenam verſatus eſt, dum mimographos adiuvat.

MIMOLOGUS, i, m. μιμολόγος, mimographus, mimus. *Jul. Firmic. l.* 8. *c.* 8. Pantomimos facit, aut mimologos.

MIMULA, æ, f. dimin. a mima. *Cic.* 2. *Phil. c.* 25. Veniſti Bruduſium in ſinum quidem & compleanum tuæ mimulæ.

MIMULUS, i, m. diminut. parvus mimus. *Arnob. l.* 2. *pag.* 69. *edit.* Quid pantomimos, quid mimulos, &c.

MIMUS, i, m. *buffone*, *commediante*, μῖμος, geſticolatus, imitator laſcivus ac petulans factorum, dictorumque, ac morum alienorum, colligendi riſus cauſa, in ſcena, vel aatea. *Diomed. l.* 3. *pag.* 488. *Prifcian.* Mimus dictus παρὰ τὸ μιμεῖσθαι, quaſi ſolus imitetur, cum & alia poemata idem faciant: ſed ſolus quaſi privilegio quodam, quod ſuit commune poſſedit. ¶ Differt ab hiſtrione, qui certæ alicujus perſonæ, & in ſcena tantum, & perſonatus & ſoccatus (ſi palliata ſit Fabula) imitationem peragit: mimus autem etiam extra ſcenam, & ſine larva & ſoccis (unde & *planipes* dicitur) & quarumlibet perſonarum acta, & dicta riſus cauſa perſequitur. Præterea mimi eſt propria obſcenitas, ut eſt apud *Cicer.* 2. *de Orat. c.* 59. *fub fin.* non item hiſtrionum. *Diomed. l.* 3. *pag.* 487. *Priſcian.* Quarta ſpecies Fabularum eſt Planipedis, qui Græca dicitur Mimus, quia actores planis pedibus, ideſt nudis proſcenium intrarent, non, ut Tragici actores, cum cothurnis, neque, ut Comici, cum ſoccis: ſive quod olim non in ſuggeſtu ſcena, ſed in plana orcheſtræ poſitis inſtrumentis mimicis actitabant. *Ovid. l.* 1. *de art. amand. v.* 501. Et plaudas, aliquam mimo ſaltante puellam. ¶ Item ipſum poema, & fabula, qua Mimus aliorum morem imitatur. Differt a comœdia, quia in hac ſunt certæ partes ſeu actus, quibus connexio, & ſolutio alicujus negotii continetur: in mimo nulla eſt conſtitutio fabulæ, nec certus exitus. *Cic. pro Cæl. c.* 27. Mimi ergo eſt jam auctus, non fabulæ, in quo cum clauſula non invenitur, fugit aliquis e manibus, deinde ſcabilla concrepant, aulæum tollitur. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 497. Quid, ſi ſcripſiſſem mimos obſceus jocantes? & *verſ.* 515. Scribera ſi fas eſt imitantes turpia mimos. & *verſ.* 518. Quodque libet, mimis ſcena licere dedit. *Cic. Phil.* 11. *c.* 6. Commentari mimos. *Suetom. in Calig. c.* 57. Et cum in Laureolo mimo, in quo actor prompiscus ſe ruina ſanguinem vomuit, cruenta ſcena abundavit. *Id. in Cæſ. c.* 39. Ludis D. Labacius eques R. mimum ſuum egit. ¶ Sunt quidem in Veterum Mimis, qui hodieque exſtant, pulcherrimæ multæ, graviſſimæque ſententiæ, quas eorum finis erat docere, caſtigare, mores corrigere. Sed quia illud item ſtudebant, ut delectarent, ejuſque rei cauſa nec verbis, nec geſtibus obſcenis abſtinebant, immo hæc data opera captabant, habiti ſunt apud bene moratas urbes nullo in pretio, & ſiſcubi etiam nunquam admiſſi: quod de Maſſilienſibus narrat *Valer. Max. l.* 2. *c.* 6. *n.* 7. ¶ Celebres Romæ fuere Mimi P. Laberius, P. Syrus, Philiſtion Nicænus, Cn. Mattius, Lentulus, M. Marullus, &c. de quibus *Voſſ. l.* 2. *inſtitut. Poetican. c.* 33. ¶ Translate *mimus* eſt quodvis ridiculum factum, & quaſi fabula riſu digna, præſertim quæ ficta tota eſt, & fimulata, *favola*, *coſa ridicola*. Sic *Suetom. in Calig. c.* 45. *de fella Caligulæ triumpho*. In hoc quoque mimo prætor modum intemperans. *Id. in Oth. c.* 3. *de feſtis & ridiculis temporis*. Ne pœna uacior mimum omnem divulgarat. *Plin. l.* 7. *c.* 12. Antiocho regi Artemon in tantum ſimilis fuit, ut Laodice conjux regia, necato jam Antiocho, mimum pet eum commendationis, regnique ſucceſſionis peregerit. *Senec. ep.* 80. *a med.* Nec enim ullo exemplo efficacius exprimitur hic humanæ vitæ mimus, qui nobis partes has, quas male agamus, affigunt. & *epiſt.* 26. Non timide componor ad illum diem (*mortis*) quo de me judicaturus ſum, numquid ſimulatio fuerit, & mimus, quidquid contra fortunam jactavi verborum contumacium.

MIN, legitur apud *Auſon.* in *monoſyllab.* pro minio uſurpatum. V. *Al.*

MIN'? hoc eſt, mihi us? *Pœrſ. ſat.* 1. *v.* 2. Min' tu iſtud uis?

MINA, æ, f. μνᾶ, libra, nummus, apud Græcos. Mina Attica continebat ſtateres vigintiquinque, ſive, quod idem eſt, centum Atticas drachmas: eraſque major Romana libra drachmis quatuor. Nam hæc nonaginta ſex tantum pendebat drachmas. Sed hoc de mina nova intelligi debet, quæ & Solonis mina a quibuſdam appellatur. Conflat enim, minam Atticam antiquitus fuiſſe drachmarum tantum ſeptuaginta quinque, quæ, auctis poſtea a Solone ponderibus, mina vetus appellata eſt. *Plin. l.* 21. *c. ult. Rhemnius Fannius de ponderibus*, & *menſur.* ſentire videtur, minam Atticam eam eſſe, quæ conflat ſeptuaginta quinque drachmis, quam nos minam veterem vocavimus, alteram vero, quæ centum conflat drachmis, minam Græcam vocari. Scripſit enim *v.* 32. Accipe præterea, parvn quam nominus Graji Mnam vocitant, noſtrique minam diaere priores. Centum hæ ſunt drachmæ. quod ſi modo dempſeris illis Quatuor, efficies hanc noſtram denique libram: Attica quæ fiet, quartam ſi dempſeris hinc, mna. *ideſt* ſi dempſeris vigintiquioque drachmas, quæ eſt quarta pars numeri centenarii. Demptis igitur 25. ex 100. remanent 75. ¶ Quoties autem apud Scriptores minæ mentio occurrit, de mina nova intelligendum eſt, quæ epitriti proportionem habet ad minorem, ſeu veterem minam: quemadmodum & talentum majus ad talentum minus, ideſt quarta parte major eſt. ¶ *Mina* etiam menſuræ genus eſt, qua agros metimur, qui & modius dicitur, & actus quadratus. Habet ea omni parte pedes centum vigiuti. *Varr. de R. R. l.* 1. *c.* 10. ut quidam leg. cum pleriqus al. aliter. ¶ *Mina ovis* dicitur, quæ ventre eſt glabro, ita dicta fortaſſe, quia minus habet lanæ. *Varr. l.* 2. *de R. R. c.* 2. Pecus ovillum recte ſanum eſt aatra luſcum, ſordam, minam, ideſt ventm glabro. ¶ Item mamma, quæ lacte deficit. *Feſtus*: Minam Ælius vocitatam ait mammam alteram lacte deficientem, quaſi minorem factam. ¶ Denique *mina* ſingulari num. *minaccia*, pro eo quod pluralitur dicimus *minæ*, *arum*, uſurpata ſuit a *Cæcilio*, teſte *Feſto*.

MINACIÆ, arum, f. *minaccie*, minæ, apud Vet. *Plaut. Rud.* 3. 5. 26. Minacias ego iſtas Bocci non facio tuas. Adde *Milit.* 2. 4. 21. & *Trucul. a.* 5. *v.* 56.

MINACITER, adverb. *minaccievolmente*, ἀπειλητικῶς, cum minis. *Cic. c. de Orat. c.* 20. Et adverſarios minaciter terrere poſſemus. *Id. Phil.* 5. *c.* 8. Num putatis, diaiſſe eum minacius, quam facturum fuiſſe? *Plin. l.* 8. *c.* 50. Torreos capidus pontem minacites ſubterBuens.

MINÆ, arum, f. *minaccie*, ἀπειλαὶ, metus inſonſin pee verba & ſigna territantia. *Cic.* 5. *de Orat. c.* 58. Virtutem hominibus inſtituendo & perſuadendo, non minis, & vi, ac motu tradi. *Id. pro Font. c.* 11. *a med.* Eorum minis & terore commoti eſſa videramini. *Id. pro Mur. c.* 28. Accuſandi terrores & minæ, quibus tu quotidie utê ſolebas. *Id. pro Cluent. c.* 8. Aliquem clamora ac minis inſequi. *Id. pro Quinct. c.* 14. *a med.* Minas jactare, pericula intendera, formidines oppunere. *Salluſt. in Jug. c.* 27. *in fin.* Minas graven nuntiare alicui Senatus verbis. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 36. Probra & minas alicui intendere. *Ovid. 6. Metam. v.* 361. minas & convicia adjicere. *Phædr. in fin. fab. 6. l.* 3. Vanas minas exercere. *Paul. Dig. lib.* 35. *tit.* 3. *leg.* 4. Luſorias minas alicui facera. *Hirt. de B. Afric. c.* 91. Nec minis, nec precibus moveri. *Stat. l. Theb. v.* 188. Quas gerit ore minas! quanto premit omnia ſaltu! *Ovid. l. Amor. el.* 7. *v.* 46. cigidas minas iutonare. ¶ Translata *Flor. l.* 2. *c.* 8. Ad hæc cæleſtes minæ territabant, cum humore continuo Cumanus Apollo ſudaret. *Propert. l. c. el.* 27. *n.* 6. Aſpice, quam ſævas increpat ſura minas. & *lib.* 3. *el.* 8. *v.* 6. ſient aere venti, Ponas & in ſicco molliter unda minas. *Tibull. l.* 2. *el.* 6. *v.* 58. Huberens minas negligere. *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 208. Adverſumque minas frigoris arma perat. *b. e.* veſtes frigori depellendo. *Id.* 2. *Metam. v.* 857. *de tauro.* Nullæ in fronte minæ, nec formidabile lumen. *Virg.* 3. *Georg. v.* 421. *de equo.* Tollentemque minus, & ſibila colla tumentem. ¶ De verbis, quibus atuntur bubulci bubus agendis, *Ovid. e. ex Pont. ep.* 8. *v.* 55. Et diſcam Getici quæ norunt verba juvenci: Adſuetas illis adjiciamque minas. ¶ In ſingulari num. V. *Mina* in fins. ¶ Sunt etiam *minæ* eminentiæ murorum, pinnæ, *merli delle mura*: a *minando*, h. e. eminendo. *Virg.* 4. *Æn. v.* 88. Pendent opera interrupta, minæque Murorum ingentes.

MINANTER, adverb. idem ac minaciter. *Ovid.* 3. *de art. am. v.* 582. Multaque ſubmiſſe, multa minanter agant.

MINARRIO. V. *Minurio*.

MINATIO, onis, f. *minaccia*, ἀπειλὴ, minæ vel actus minandi. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 72. Colliguntur a Græcis alia nonnulla, exſecrationes, admiationes, minationes. *Tiro Tullius* apud *Gell. l.* 7. *c.* 3. Injuriis ſique imperioſis minationibus confutare.

MINATOR, oris, qui minat, ſeu agit, ut pecora, armenta, &c. *Tertull. l.* 2. *ad Nation. c.* 3. *ad fin.* Animalia per ſe moventur, nullo apparente minatore. ¶ Pro eo qui minatur, caret exemplis.

MINATORIUS, a, um, *minacciaſo*, *terribile*. *Ammian. l.* 17. *c.* 7. *extr.* (*al. c.* 16.) Terræ motus ſonitu auditurue minatorio. Al. leg. *minaci*.

MINAX, acis, *minacciaſo*, *minaccievole*, ἀπειλητικὸς, qui frequenter, aut valde minatur. *Cic. pro Font. c.* 12. Indutiomarus iſte minax, atque arrogans. *Id. Fam. 16. ep.* 11. Minaces & acerbæ litteræ. *Horat. l.* 1. *od.* 20. *v.* 10. Minaci voce terrere. *Suetom. in Calig. c.* 51. Adverſus Barbaros minaciſſimus. *Liv. l.* 4. *c.* 52. Peſtilentia coorta minacior, quam pernicioſior. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 320. vultu gravis ille minaci Jamdudum fremit. *Id. l.* 1. *v.* 752. furiis iraqus minaci terribilis. & *lib.* 5. *v.* 260. augueiis monſtriſque minacibus urbem territat. *Senec. in Med. v.* 751. Luna fronte minax. *Tacit. c. Ann. c.* 28. Noctem minoscem, & in ſcelus erupturam ſora lenivit. *b. e.* homines noctu ſeditionem minitantes. *Ovid. c. Metam. v.* 90. minacia verba. *Id. in Heliene. v.* 44. *de marena.* animos ponit captiva minaces. *Id. Heroid. ep.* 19. *v.* 85. æquor ſævum & minax. *Id. c. Triſt. el.* 2. *v.* 24. aer nubibus minax. *Id. Metam. ss. v.* 37. boves corno minaci. *Id.* 3. *Amor. el.* 13. *v.* 15. Et vitull nondum metuenda fronte minaces. *Virg.* 3. *Georg. v.* 77. fluvios tentare minaces. *genſi c periculoſi*. Sic *Æn.* 8. *v.* 668. minax ſcopulus. *altra e precipitoſa*.

MINCIADES, æ, m. Virgilius, a Mincio agri Mantuani fluvio. *Juvenc. Præfa. l. c. v.* 20. Illos Mincioda calebras dulcedo Maronis.

MINCIUS, ii, m. *Mincio*, fluvius Cenomanorum ex lusu Benaco oriens, Mantuam alluens, & in Padum influens. *Virg.* 3. *Georg. v.* 15. *Plin. l.* 2. *c.* 103.

MINCTIO, onis, f. actus mingendi. *Veget. de re Veterin. l.* 1. *c.* 50. & *lib.* 3. *c.* 15.

MINCTURA, æ, f. minctio. *Veget. l.* 1. *de re Veterin. c.* 33. ubi al. leg. *miſturo*.

MINEO, es, ui, n. 2. promineo, immineo. *Lucret. l.* 6. *v.* 562. Ad

cælumque magis quamtu sunt edita quæque, ſuclineta minant in eandem pendita partem.

MINERRIMUS pro minimus, apud Veteres. *Feſt.*

MINERVA, æ, ſ. *Minerva*, Ἀθηνᾶ, Ἀθηνᾰ, dea ingeniorum & diſciplinarum præſes, alia nomine Pallas. *Arnob. l. 3. pag.* 118. ſcripſit, alina diciſſe, Minervam eſſe ſummum æthereum, eoo-nullos Memoriæ, inde nomen Minerva ſoinstum eſſe, quaſi quædam Meminerva. Etymon hoc firmat, quod alii matrem ejus Memoriam faſiunt. *Paulus* duo etyma eddacit ex *Feſto*, hic verbis: Minerva dicta, quod bene moneat. Hanc enim Pagani pro Sapientia ponebant. *Cornificius* vero, quod ſingatur pingaturque minitans armis, eandem dictam putet. Apud *Cicer. l. 3. de nat. Deor. c.* 24. aliud quoque etymon legae. Sic enim inquit: Minerva, quia minuit, aut quia minuetur. ¶ Poetæ fabulantur, natam eſſe ex cerebro Jovis primi. Jovi febricitanti Vulcanum ſecuri cerebrum percuſſiſſe, inde Minervam exiiſſe. Quo commento ſignificare volunt, Interiarum diſciplinas humani ingenii non eſſe inventum, ſed ea Jovis cerebro, h. e. ex incebauſto divinæ ſapientiæ fonte ad hominum uſum eſſe depromptas. ¶ Hæc prima olsi, & lanificii inventrix creditur ceſtiſſe: ob quæ ergo humanum genus benſicia divinos honores meruit. Hinc & pro ipſo lanificio ponitur. Sapientiæ, ut diximus, & bonarum omnium artium dea habita eſt. Principem etiam & inventricem belli fuiſſe ſiunt. *Cic. 3. de nat. Deor. c.* 21. ubi *cap.* 23. Minervæ quinque numerantur: prima, quam Apollinis matrem dicunt: ſecunda orta Nilo, quam Ægyptii Saitæ colunt: tertia illa, quam Jove generatam ſupra diximus: quarta Jove (ſecundo) nata, & Coryphe Oceani filia, quam Arcades Coriem nominant, & quadrigarum inventricem ferunt: quinta Pallantis (al. Pallenis) quæ patrem dicitur interemiſſe virginitatem ſuam violare conantem, cui pinnarum toleria affigunt. Hactenus *Cicero*. Secundum quoſdam filia fuit Neptuni, & Tritonidos Africæ paludie. *Sil. l. 9. v.* 297. V. *Alumna*. ¶ Tibicrum etiam invenicie fuit: ſed cum buccas deformites inflari in fonte conſpiceret, abjecit, & ſatyrie reliquit, ut eſt apud *Ovid. 6. Feſt. v.* 697. *& ſequent.* ¶ *Famgui*, ſeu *craſſa Minerva aliquid facere* eſt ſimplicius, rudius, vel indoctius, *vorgamente*. *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. *v.* 3. Ruſticus craſſa Minerva. *Cuiam. in præfat. l.* c. *ad fin.* Poteſt enim nec ſubtiliſſime, nec ruſtum (quod aiunt) pingui Minerva res egregias admonitrari. ¶ *Invita Minerva aliquid facere*, *contra la natura*. *Horat. de art. Poet. v.* 385. Tu nihil invita dices, faciesve Minerva. *Cic. c. Offic. c.* 31. Ex quo magis exiergit, quale ſit decoeum illud, idea, quia nihil decet invita, ut aiunt, Miaerve, ideſt adverſante, & reluctante natura. ¶ *Sus Minervæ*, ſubaudi *decet*, vel *monet*, tritiſſimum proverbium. V. *Sus*. ¶ *Oman Minerva homo*, h. e. valde ineptioſus. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 43. *Barm.* ¶ Metonymice eſt lanificium, quod ab ea inventum eſſe dicitur. *Virg. 8. Æn. v.* 409. tolerare colu vitam, tsuorque Minerva. *Ovid. 4. Metam. v.* 32. ſolæ Minyeides intus, Intempeſtiva turbantes feſta Minerva, Aut ducunt lanas, aut ſtamine pollice verſant. ¶ Minervæ Mediczæ, *h. e.* medicinæ, & bonæ valetudinis præſidis, Ἀθηνᾶς Τγιείας, ædes fuit Romæ in regione quinta. *Veter. Inſcr.* apud *Reinef. claſſ. cl.* 11. *n.* 81. Cn. Veegilius Epephroditus magiſtee odoraeiue a Miaeva Medica, *& n.* 98. P. Lucretius Primigenius ſtatuerius e M. M. fecit ſibi, &c. Adde apud *Gruter. pag.* 1067. *n.* 3. ¶ Illa duo M. M. poſſunt etiam legi *Minervæ memori*, ut eapreſie hebentur apud *eund. pag.* 81. *n.* 9. & *pag.* 1067. *n.* 4. & apud *Murator. pag.* 53. *n.* 14. & 15. & *pag.* 54. *n.* 1. & 2. & *pag.* 1981. *n.* 12. Sunt eutem hi Lapidee nmnee votivi, & fere ciece Placentiem inuenti.

MINERVAL, alis, n. διδακτρον, merces, quæ a diſcipulis magiſtris perſolvebatur, vel ut *Feſto* placet, gratuitum munuſculum, quo aliquis ſe in diſcipulum tradens novo commendabat magiſtro: a *Minerva* præſide ingeniorum & diſciplinarum, cujus imago in ſchola poni ſolebat. *Varr. l.* 3. *de* R. R. c. 2. Quin ſimul ac promiſerie Minervel, incipiam, inquie. Adde *Tertull. de Idol. c.* 20. ubi quidam leg. *Minervale* in ſecto caſu.

MINERVALIS, e, ad Minervam pereinens. *Tertull. de Spectac. c.* 12. *in fin.* Minerueles artes. ¶ *Minervalia*, um, feſta Minervæ. *Sergius in Donati edit. 2. pag.* 1836. *Putſch.*

MINERVIUS, a, um, adject. ad Minervam pertinens. Hinc Athenienſes *Minervii* dicuntur, quod Athenis Minervæ templum ſuit, cujuſque cetes mire colebantur, *Arnob. l.* 5. *pag.* 175. Et *Minervium* dictum fuit ipſum templum, *Id. l. 6. pag.* 193. Fiſl. quoque in' *Anaucato* docet, verſus in honorem Minervæ compoſitos *Minervios* appellari. Denique *Minervium nomen* apud *eund. Arnob. l. 4. pag.* 137. eſt ipſum Minervæ nomen.

MINGO, is, inxi, ictum, n. 3. *piſſiare*, urinam facia, mejo, *ουρω*. *Horat. l. ſat.* 8. *v.* 38. *in* me veniant mictum otque cacatum. *Id. de art. Poet. v.* 471. Minxerit in patrios cineres. *Martial. l.* 3. *epigr.* 78. Minuiſti currente femsl, Peuline, cenine, Miaere vis iterum. jam Pelinurus eris. *C. Titius* apud *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 12. Judee teſtes puſcit: ipſue ie mictum. Al. leg. *minxam*. ¶ Hactenus in præteritis tantum: in aliis anim modis barbarum quidam eſſe voluerunt, & *mejo* pro eo uſurpari. quod præcipue probat locus Martial. allatus: itsm compoſita, *excommingo*, *commingo*, *pervmingo*, quæ in præterito ſolum ab *Horat. Catull.* & *Petron.* adhibentur. Habent tamen poſterioris ævi Scriptores *Ispiſs. in Banoſo*, *c.* 64. *exn.* Ut quantum bibiſſet, tantum mingeret. *Ammian. l.* 23. *l. 6. poſt med.* (*al. c.* 30.) Nec ſtando miagens. Adde *Veget. de re Veterin. l.* 3. *c.* 62. & 65. Quin & *Celſum* ipſum, cujus verba ſunt *l.* 4. *c.* 20. *ad fin.* At cum urina ſuper potionum modum miagitue, & jam ſine dolore profluens maciem & periculum facit. Verum in

Edit. Floreat. 1478 quæ principe habetur, & in Pantaiana apud Oporinum 1552. & R. Conſtantini apud Rnvill. 1566. quas conſului, ita legitur: At cum urina ſuper potionum modum, etiam ſine dolore profluens, &c.

MINIACEUS, a, um, adject. μιλτώδης, qui eſt ex minio. *Vitruv. l.* 7. *c.* 9. Expolitionem miaiaceam ſuum colorem retinere. *Id. ibid. c.* 4. *e med.* Miniaces cunei. Legitur & *miniaticus*.

MINIANUS JUPITER dictus eſt, cujus ſtatua minio illita erat. *Cic. Fam. 9. ep.* 26. *ad fin.* V. *Minio*, & *Minium*.

MINIARIUS, a, um, ad minium pertinens, ut Miniarium metallum, apud *Plin. l.* 33. *c.* 7. Abſolute *Id. ibid. ad fin.* Siſaponenſibus autem miniariis luz venæ aiene ſine argento eecoquitue euri moda.

MINIATULUS, a, um, dimin. a miniatus. *Cic. Attic. l. c6. ep.* 21. Cæſulas enim tuas miniatulas illas pertimeſcebam. V. *Miniatus*.

MINIATUS, a, um, *miniatus*, minio tinctus, rubeo. *Plin. l.* 60. *c.* 40. *de piſcato*. Iadia hanc avem mittit, viridem totu cnipore, torque tantum miniato in vertice diſtinctam. ¶ Hinc cere miniata, vel miniatula, erat cera rubra, qua notabant, quæ minus probarent, & corrigi vellent. *Cic. Attic. l.* 15. *ep.* 24. *extr.* Quæ quidem, vetent, ne miniata cerula tua pluribus locis notandæ ſint.

MINICIA. V. *Mamurra*.

MINICULARIUS. V. *Mamſcalarius*.

MINICULATOR, oris, m. qui minium inducit. legitue ab *Accurſ.* apud *Ulpian. Dig. lib.* 38. *tit.* 1. *leg.* 7. ubi alii fere omnes *mancculator*.

MINIME, *nemo di* iatti, ἥκιστα, minimum, minus quam cetesi: & non tam ad negandum, quam ed maaime minusudum pertinet. continet enim comparationem. *Virg. 6. Æn. v.* 96. via prima ſalutis, Quod minime reris, Grepa pandstur ab urbe. *Cic. de clar. Orat. c.* 57. Mihi placebet Pompoaiue meaime, uel dicem, minime diſplicebit. *Id. 14. Fam. ep.* 13. Quod in miſeriimis cebus minime miſerum putabis, id facies. *Id. 3. de Orat. s. 79.* Eſt id quidem in totem nretionem confundendum, nec minime in eatremam. *Salluſt. in Catil. s.* 50. *e med.* In maxima fortuni minuma licentia eſt: neque ſtudere, neque odiſſe, ſed minime ineſci decet. *ma nemo di iatte*, &c. *Terent. Eun. 2. 3. 39.* ſilum, liquet mihi deperire, his menſibus ſex ſeptem prorſum non vidiſſe pmamnie, niſi nunc, cum minime vellem, minimeque apus. *nemo che mai. Senec. l. c. de benef. s. 2.* Nullius rei, minime beneficiarum, honeſta largitio eſt. *Cic. c. de nat. Deor. s. 3.* Cum minime videbamue, tum maxime philoſophebamur. *Id. in Orat. 1. 66.* Nihil tam debee eſſe numsoſum, quam hoc, quod minime appaiet, & valet pluzimum. ¶ Cum genitivo *omnium*. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 34. Ad te minime omnium pertinebat. ¶ Pro minimum, ſaltem, *almeno*, *Colum. l. c. c. 6.* Lata bubilia eſſe oportebit pedes decem, vel minime novem. *a almmo almeno*. & *lib. 5. c. 9. e med.* Sed id minime bis anno arari debet. *Id. de arborib. s. c6. e med.* Petiere minime duobus menſibus eum tempeſtetibue verberari. ¶ Sæpe ad negendum pertinet, & majorem habet vim, quam non, nequaquam, *non punto*. *Cic. c. de nat. Deac. s.* 60. Aer, qui nature eſt maaime frigidus, minime eſt eapete caloie. *Id. c3. Fam. ep. c. ad fin.* Humo minime ambitioſus, minime in rogando moleſtus. *Terent. Heaut.* 3. 2. 14. Minime miror, Clima hanc h deperit. *Plaut. Moſtell. c.* 3. 105. Etiam ne unguentis ingendam cenſes? *Sca.* minime feceric. *Caſ. l. c. B. Gall. c.* 1. Minime ad eos mercatores ſæpe commeani. *Cic. 7. Verr. s.* 34. In hac quadriremi, propter honorem & gratiam Cleomeoie, minime multi remiges & milites deerant. ¶ Additur interdum genitivus *gentium*, quod vim addit negationi. *Paul.* apud *Feſt.* dici putat pro eo, quod eſt, omnium gentium judicio minime eſſe faciendum. *Terent. Eun. 4. c.* 10. Heue, inquit, puer, Pamphilum erceſſe: illa exclamat, minime gentium. Adde *Adelph. 3. 2.* 44. ¶ In reſponſionibus, *nisi ne*, *non già*, *ebbi*. *Salluſt. in Catil. c.* 52. Placet igitur eos dimitti, & augeri exercitum Catilinæ? minume. *Terent. Phorm. 5. ſ.* 44. Merito hoc meo videtur fiſtum? *De.* minime gentium. *Id. Hec. 5. 3. c6.* Sed ceſſas? *Par.* minime equidem. *Cic. c. Tuſcul. s. 6.* An tu hæc quadriremi, propter honorem & gratiam Cleomeoie, minime multi remiges & milites deerant. ¶ Additur interdum genitivus *gentium*, quod vim addit negationi. *Paul.* apud *Feſt.* dici putat pro eo, quod eſt, omnium gentium judicio minime eſſe faciendum. *Terent. Eun. 4. c.* 10. Heue, inquit, puer, Pamphilum erceſſe: illa exclamat, minime gentium. Adde *Adelph. 3. 2.* 44. ¶ In reſponſionibus, *nisi ne*, *non già*, *ebbi*. *Salluſt. in Catil. c.* 52. Placet igitur eos dimitti, & augeri exercitum Catilinæ? minume. *Terent. Phorm. 5. ſ.* 44. Merito hoc meo videtur fiſtum? *De.* minime gentium. *Id. Hec. 5. 3. c6.* Sed ceſſas? *Par.* minime equidem. *Cic. c. Tuſcul. s. 6.* An tu hæc non credis? *A.* minime vero. *na certamente*. *Id. Attic. l. ſ. ep. 9.* Num igitur peccamus? minime vos quidem. *Plaut. Trinum. 3. 3. 2c.* Ut epo adoleſcenti thefaurum indicem indoaito, pleno animie ac laſcevize? minime minime hercle vero. *sibò ebbi*.

MINIMOPERE, adverb. ut maximopere. *Licin.* apud *Priſcian.* Non minimopere milites quistes volebant eſſe. Ita Leaicographi: ſed legendum *non minimus opere*, ut *Priſcian.* refert *l. 6. pag.* 704. *Putſch. h. e.* megnopere volebant.

MINIMUS, a, um, *minor di* iatti, *meaomo*, *minimus*, ἐλάχιστος, is, quo minoe oemo eſt alius: ſuperlat. anom. poſitivi *parvus*: a *minor*. *Cic. c. Acad. c.* 7. Cum ſit nihil omnino in rerum natuea minimum, quod dividi aequsat. *Id. t. de Orat. c.* 37. Miaimæ teaudimæque res. *Caſ. l. c. B. Gall. c.* 8. Vadie Rhodani, qua minima altitudo fluminis eret. *Id. l. 1. B. Civ. c.* 70. Miosma pars temporis. *Horat. l. 1. ſat.* 3. *v.* 68. uitus aemo ſine iaſcitur: optimus ille eſt, Qui minime urgetur. *Plaut. Rud.* 3. 4. 65. & *Plin. l.* 12. *c.* 45. Minimue diuitus. *magnolo*. *Cic. 2. de Orat. s.* 14. Minimus natu borum omnium Timæus. *h. e.* poſt hos numse netus, recentior. *Id. pro Cluent. c.* 38. Ex hie omnibus natu miaimus P. Satuiius. *più giovane*. *Senec. in Hippol. v.* 20c. *de Cupidine*. Regnumque tantum minimus e Superis habet. *Eſt qui leg.* in ſuperie. *Juſtin. l.* 40. *c. ult.* Obſidem Cæſari miaimum filium Phrahatis ferens. *Plaute. Aulul.* 2. 8 63. Quam miomo ſumptu filiam ut nuptum darem. *con lo minore ſposo*, *che ſia poſſibile*. & *Epid.* 2. 2. 60. Quanti emi poteſt minimo? (*h. e.* pretio) *Epid.* ad quadraginta forſaſſe eam poſſe emi minimo minas. *Id. Pſeud. c.* 3. 35. Aliquem minimi facere. *Id. Men.* 3. 2. 23. Homo peſſime, & nequiſſime, flagitium hominis

Digitized by Google

nis, ſubdole, ut minimi pretii. *Plin. l.* 21. *c.* 2. Rerum natura nuſquam magis, quam in minutis, tota eſt. ¶ Cum ablativo *Column. l.* 8. *c.* 3. Tres exſtruuntur cellæ, &c. detur unus omnino aditus cellæ mediæ, quæ ipſa tribus minima eſſe debet. ¶ *Minimus de malis*, proverb. e duobus malis minus eligendum: e multis malis minimum. *Cic.* 3. *Offic. c.* 29. ¶ Abſolute *Id. de Amic. c.* 13. Ut quiſque minimum firmitatis habeat, minimumque virium, ita amicitias appetere meminæ. *quanto minus di*, &c. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Stercus aſini minimum herbarum creat. *pochiſſimo erbe. Cic. l.* 1. *Fam. ep.* 9. *ante med.* Præmia apud me minimum valent. *pochiſſimo. Plin. l.* 3. *ep.* 5. Poſt ſolem frigida lavabatur: deinde geſtabat, dormiebatque minimum. *un pochettino. Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 72. Minimum diſtare. *& in fin. od.* 8. *l.* 1. Quam minimum credulus. *meno che ſia poſſibile. Nep. in Dion. c.* 1. Habuit magnam corporis dignitatem, quæ non minarum commendat. *non pesa. Plin. l.* 18. *c.* 16. *a med.* Medica ſecatur ſexies per annos: cum minimum, quater. *il meno che ſia.* ¶ *Minimum* pro ſaltem, *per lo meno. Vare. l.* 2. *R. R. c.* 1. *circa med.* Ita fiunt omnes partes minimum octoginta & una. *& lib.* 3. *c.* 3. Harum ſingula genera minimum in binas ſpecies dividi poſſunt. *Celſ. l.* 2. *c.* 8. *ad fin.* Morbus eris longiſſimus, minimumque annuus. ¶ Superlativum *minimiſſimus* habet *Arnob. l.* 5. *pag.* 160. *&* 166. digitorum minimiſſimus. Sic Græci a ſuperlat. ἐλάχιστος & formant comparat. ἐλαχίστερος. ¶ *Minimum* antiquiores diacra.

MINIO, onis, m. *Magnone*, fluvius Etruriæ parvus. *Virg.* 10. *Æn. v.* 183. Qui Cæretis domo, qui ſunt Minionis in arvis.

MINIO, as, a. 1. *minare*, μιλτόω, minio tingo. *Plin. l.* 33. *c.* 7. A Cenſoribus in primis Jovem miniandum locari. *Id. l.* 35. *c.* 12. Fictilem Jovem fuiſſe, ideoque miniari ſolitum.

MINISCITUR pro reminiſcitur, antiquitus dicebatur. *Feſtus.*

MINISTER, tri, m. *miniſtro, ſervente*, ὑπηρέτης, homo liber, aut ſervus, qui alteri inſervit, famulus, adminiſter. Quidam volunt eſſe a *manus*, *a in i verſo*, ut in *comanus*, *emianus. Celſ. l.* 7. *c.* 16. Miniſter ortus vulturis leniter diducere debet: mediaque inteſtina condere. *Perron. in Satyr. c.* 133. non arma miniſtris, Non regimen prodeſt. *h. e.* nautis. *Virg.* 1. *Æn. v.* 707. Quinquaginta intus famulæ, totidemque pares ætate miniſtri. *Valer. Flacc. in fin. l.* 5. & *Martial. l.* 12. *epigr.* 15. Miniſtet Phrygius. *h. e.* Ganymedes pincerna Jovis. *Catull. carm.* 27. *ad puer.* Miniſter veteris puer Falerni, loger mi calices amariores. *h. e.* ſervus a cyatho, *coppiere*. V. *Miniſtrator.* ¶ Sæpe dicitur de eo, qui in ſacris inſervit. *Virg.* 3. *Georg. v.* 486. medio ſtans hoſtia ad aras, Inter conſtantes cecidit moribunda miniſtros. *Cic. pro Cluent. c.* 15. Martialem quidam Larini appellabantur, miniſtri publici Martis. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 319. Nominis eſſe potes ſuccinctus cauſa miniſter, Hoſtia cælitibus quo ſerventz cadit. *Suet. l.* 3. *ſilv.* 1. *v.* 86. *miniſtrum* dixit in genit. multitud. ¶ De iis, qui ſummo magiſtratui inſerviunt in adminiſtranda republica, *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 3. Eſt circumſpiciendum diligenter, ut in hac cuſtodia provinciæ non te unum, ſed omnes miniſtros imperii tui, ſocios & civibus & reipubl. præſtare videare. *h. e.* legatos, quæſtores, accenſus, lictores, &c. *Juſtin. l.* 16. *c.* 1. Miniſter regni. *Salluſt. in Jug. c.* 29. Idem illi miniſtri regis interpellando, interdum jurgiis trahendo tempus, atrocitatem facti leniebant. *h. e.* cives R. pecunia regis corrupti. ¶ Translate *Cic.* 1. *de Orat. c.* 45. Apud Græcos infimi homines, mercenda adducti, mioiſtros ſa præbent in judiciis oratoribus, ii, qui apud illos ὑποκριταὶ vocantur. *Id. pro Cluent. c.* 53. Legum miniſtri, magiſtratus: legum interpretes, judices. *Id.* 1. *Fam. ep.* 9. *ante med.* Neque reſpublica conſules haberet, ſed mercatores provinciarum, & ſeditionum ſervos ac miniſtros. *fomentatori. & Verr.* 5. *c.* 8. *in fin.* Miniſtri ac ſatellites cupiditatum. *Lucan. l.* 3. *v.* 61. Incios ſceleruta, atque miniſtros. *Cic. de Amic. c.* 10. Miniſtri libidinis, aut adjutores ad injuriam. *Id. pro Cluent. c.* 22. Miniſtrum eſſe in maleficio. *Plin. l.* 6. *ep.* 9. Ego precum tuarum miniſter, adjutor, particeps ero. *riportatore. Virg. Æn.* 2. *v.* 100. Nec reticivit enim, donec Calchantis miniſtro, &c. *h. e.* opera Calchantis. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 99. Miniſter ſermonum. *mezzano. Vellet. l.* 2. *c.* 129. Conſiliorum ſuorum miniſtro & adjutore uſus Druſo filio ſuo. *Horat. l.* 4. *od.* 4. *v.* 1. Ales miniſter fulminis. *h. e.* aquila. ¶ De rebus inanimis: & uſurpatur etiam adjective. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 1. *c.* 4. Sit annulus tuus non miniſter alienæ voluntatis, ſed teſtis tuæ. *Ovid. in Ibin, v.* 261. trepidoſuque miniſtro Prætentes baculo, luminis orbus, iter. *Lucret. l.* 5. *v.* 298. tædæ, ardora miniſtra, ſuppeditant novum lumen. *Ovid. Heroid. ep. ult. v.* 134. Lumina propoſiti facta miniſtra tui.

MINISTERIUM, ii, n. *miniſterio, ſervigio, opera, impiego, uffizio*, ὑπηρεσία, opera & munus miniſtri, & famuli. *Senec.* 3. *de benef. c.* 18. Sunt qui ita diſtinguant: quædam beneficia eſſe, quædam officia, quædam miniſteria: beneficium eſſe, quod alienus det: officium eſſe filii, uxoris, &c. miniſterium eſſe ſervi, quem conditio ſua eo loco poſuit, ut nihil eorum, quæ præſtat, imputet ſuperiori. *Id. epiſt.* 47. *a med.* Servos non miniſteriis æſtimalo, ſed moribus. *Juſtin. l.* 2. *c.* 13. Carere omni ſervorum miniſterio. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 6. Verna miniſteriis ad nutus aptus heriles. *Juſtin. l.* 32. *c.* 3. *extr.* Miniſterium facere alicui. *ſar ſervitù*. Sic *Paul. Dig. lib.* 13. *tit.* 5. *leg.* 15. præſtare cuipiam. *& Ulpian. lib.* 47. *tit.* 2. *leg.* 51. *a med.* atque adjutorium ad furripiendas res præbere. *& Papinian. lib.* 50. *tit.* 1. *leg.* 17. exhibere. *Plin. l.* 8. *c.* 18. Cameli jumentorum miniſterile dorſo funguntur. *Id. l.* 10. *c.* 71. Miniſterium pedum. ¶ Univerſum eſt opera, munus, officium quodcumque. *Juſtin. l.* 31. *n.* 5. Miniſterium conſilii ſui offerre. *Sueton. in Calig. c.* 2. Obiit fraude Tiberii, miniſterio & opera Piſonis. *Plin. l.* 16. *c.* 43. Sunt vero & parvi uſus fabrilium miniſteriorum inſignes. *lavori. Ovid.* 11. *Metam. v.* 614. Soraus, quies rerum, qui corda diurnis Feſſa miniſteriis mulcra. *Perron. in Satyr. c.* 108. Gubernatora, tolliſtcum ſe navis miniſterium, denuntianta. *il governo. Salluſt. in fragm.* apud *Priſcian. l.* 9. *pag.* 863. *Pauſch.* Implicaræ rates miniſteriis prohibebant. *Celſ. l.* 8. *c.* 4. In eo miniſterio, quod utilitatis cauſa poſterie traditur. *h. e.* arte medendi. *Perron. in Satyr. c.* 118. Miniſteriis forenſibus exercitati. *Virg.* 6. *Æn. v.* 222. pars ingenti ſubiera fatetro Triſte miniſterium. ¶ De publicis muneribus, & officiis, *Virg. Æn.* 7. *v.* 618. Abſtinuit tacta pater (*Lavinia vra*) averſufque refugit Fœda miniſteria. *h. e.* aperiendi Jani, bellique indicendi. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 48. Quirinius inpiger militiæ, & acribus miniſteriis conſulatum adeptus. *& lib.* 2. *c.* 78. Haud ignavus ad miniſteria belli juvenis. *Id.* 1. *Hiſt. c.* 58. Miniſteria principatus per libertos agi ſolita, in equitee R. diſponit. *Vellet. l.* 2. *c.* 38. Cyprus miniſterio Catonis facta provincia eſt. *Velleii. l.* 2. *c.* 116. In Germania, Illyrico, Africa ſplendidiſſimis defunctus miniſteriis. *onorevoliſſimi impieghi.* ¶ Interdum ſumitur pro miniſtris, ſicut *ſervitium* pro ſervis. *Plin. l.* 12. *c.* 1. *a med.* Quindecim conjuratorum, ac miniſterii capax triclinium. *Plin. alter l.* 10. *ep.* 36. Ex his (*militibus*) ficat iovenerem, in miniſterio ejus relinquendos uxiſſimavi. *volia ſua corte. Marcell. Dig. lib.* 32. *leg.* 67. *P.* Mævin omnes juvenes, quos in miniſterio habeo, deri volo. *Tacit. 13. Ann. c.* 27. Miniſteria magiſtratibus & facerdotibus conſcribere. *h. e.* lictores, viatores, præcouse, calatores, &c. *& lib.* 2. *Hiſt. c.* 59. Circumdare Principi miniſteria. *forgli la corte. Lamprid. in Alex. Sev. c.* 41. Aulicum miniſterium in id contrauit, ut eſſent tot homines in ſingulis officiis, quot neceſſitas poſtularet. ¶ Interdum pro vaſis eſcariis, & potoriis, quibus in menſa miziſtratur, *ſervizio. Lamprid. in Alex. Sev. c.* 34. Ducentarum libearum argenti pondus miniſterium ejus nonquam tranſiit. *Paul. famem. l.* 3. *tit.* 7. *ad fin.* Vaſis argenteis legatis continentur tam potoria, quam eſcaria: item miniſteria debebuntur, veluti urceoli, patinæ, lances, calices, ſcyphi, trullæ, &c.

MINISTRA, æ, f. *ancella, ſerva, miniſtra*, ὑπηρέτρια, ὑπουργός, famula, adminiſtra. *Ovid.* 3. *de art. am. v.* 370. Accipiat miſſas apta miniſtra notas. ¶ De inſervientibus in ſacris, *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 47. Aſa deæ certe tremuit, pariente miniſtra. *h. e.* Silvia Veſtali. Adde *lib.* 6. *v.* 283. *&* 441. Et de antiquis Chriſtianorum Diaconiſſis, *Plin. l.* 10. *ep.* 98. *a med.* Quo magis neceſſarium credidi, ex duobus ancillis, quæ miniſtræ dicebantur, quid eſſet vesi, & per tormenta quærere. V. ſi lubet *Cod. Juſtin. lib.* 1. *tit.* 3. *leg.* 20. ¶ De adminiſtris in publicis muneribus, *Virg.* 11. *Æn. v.* 655. At circum lectæ comites Lariæque virgo, Tullaque, & ætatam quatiens Tarpeja ſecurem, Italides: quas ipſa decus ſibi dia Camilla Delegit, pacifque bonas, belliques miniſtras. ¶ Translate *Cic.* 2. *de Fin. c.* 12. Virtutes voluptatum fatellitra, & miniſtras eſſe voluiſti. *Id.* 1. *de Orat. c.* 17. Artes comites & miniſtræ oratoris. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 31. Res familiaris miniſtra & famula corporis. *Id.* 2. *de nat. Deor. cap.* 60. Quara aptas, quamque multarum artium miniſtras manus natura homini dedit! *Id. pro Cal. c.* 21. Hæc facinoris tanta tua mens liberalis, conſcia; tua domus popularis, miniſtra; tua denique boſpitelis illa Venus adjutrix eſſe non debuit. *Ovid.* 3. *Triſt. ſil.* 7. *v.* 2. Littera, ſermonis fida miniſtra mei. *Id.* 2. *Amor. el.* 7. *v.* 27. *manus* cædis ſceleruinque miniſtræ. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 23. Cohors exterior, erabro aperta ſtramentis, ac palea, occultata pedibus pecudum, ſit miniſtra fundo, ex ea quod evehatur. *h. e.* ſimum ſtercorando ſuppeditat. *Juſtin. c.* 1. *l.* 17. Filium ſuum perofus, miniſtra Arſinoe noverca, veneno interfacit. *col mezzo, per opera.*

MINISTRATIO, onis, f. actus miniſtrandi. *Vitruv. l.* 6. *c.* 9. Torcular proximum ſit cellinæ. Ita enim ad olearios fructus commoda erit miniſtratio.

MINISTRATOR, atrix, *miniſtro, ſervente*, idem quod miniſter. *Senec. ep.* 95. *ante med.* Tranſeo piſtorum turbam, tranſeo miniſtratorum, per quos, ſigno dato, ad inferendam cænam diſcurritur. *Sueton. in Vitell. c. ult.* Alterum femur ſubdebile, impulſu olim quadrigæ, cum auriganti Cajo miniſtratorem exhiberet. *Petron. in Satyr. c.* 31. Vinum dominicum miniſtratoris gratia eſt. *del bottigliere*, vel *coppiere*. Hoc ſenſu *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 601. *n.* 5. Paris Imp. Domitiani ſer. miniſtrator. *Miniſter* dicitur ab *Horat. l.* 1. *od. ult. Catull. Val. Flacc.* & *Martial.* V. Miniſter. *Inſcripta.* apud *Fabretti. c.* 16. *n.* 114. Cælo æterno, Teriæ matri, Mercurio miniſtratori ſacrum, &c. ¶ Speciatim dicitur de eo, qui oratori adeſt in cauſis, & ſubſervit, ut patronus, advocatus, juriſperitus: de quibus *Cic. l.* 1. *de Orat. c.* 45. *&* 59. *ad fin.* verba facit. *Id. ibid. l.* 2. *c.* 75. *a med.* Cum te ipſum, Sulpici, objurgabam, quod miniſtratorem peteres, non adverſarium. *Id. pro Flacc. c.* 22. Cum quidem hic mihi Mæandrius quaſi miniſtrator aderat, ſubjiciens, quid in ſuos cives cieitatemque, ſi vellem, dicerem.

MINISTRATORIUS, a, um, ὑπηρετικός, ad miniſtrationem pertinens, ut Miniſtratorii urceoli, *in lemmate epigrammatis* 105. *l.* 14. apud *Martial.* V. locum *Pauli JCti* in fine vocis *Miniſterium*.

MINISTRATRIX, icis, f. idem quod miniſtra. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 17. Sed ut omnes comites ac miniſtratrices oratoris eſſe diceres. Ita legit *Non. c.* 2. *n.* 567. Alii *miniſtræ*.

MINISTRATUS, a, um, *dora, ſomminiſtrato, porto*, miniſtrando præbitus. *Senec. de tranquill. c.* 1. Placet cibus non ante multos impetatus dies, nec multorum manibus miniſtratus.

MINISTRO, as, avi, atum, a. 1. *ſervire, porgere*, ὑπηρετέω, miniſterium exhibeo, inſervio, ſervlendo præbeo, porrigo: & ſæpe de iis dicitur, qui convivis inſerviunt. *Cic. ep.* 14. *l.* 16. *Fam.* Acaſtum

ſtum retine, quo commodius tibi miniſtretur. *Plaut. Stich.* 5. 4. 7. Noſmet inter nos miniſtremus. *Tacit.* 2. *Ann.* c. 33. Vaſa auro ſolida minoſtrandis cibis facere. *Cic. in Piſon.* 27. *ad fin.* Exſtructa menſa multa carne ſubrancida: ſervi ſordidati miniſtrant, &c. Graeci ſtipati, quini in lectulis: ipſe ſolus, bibiturus quæ eodem de ſolio miniſtraretur. *Id.* 1. *de nat. Deor.* c. 40. Ganymedes pocula miniſtrans. *Id.* 5. *Verr.* 1. 44. Cum in eis conviviis ſymphonia caneret, maximiſque poculis miniſtraretur. *Tacit.* 1. *Hiſt.* c. 48. Miniſtrare alicui fictilibus. *ſervire a tavola con ſtoviglie. Horat. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 116. Coena miniſtratur pueris tribus. *Ovid. Heroid. epiſt.* 20. *v.* 133. miniſtrare juſſa medicorum. *h. e.* capeſſere, exſequi, *eſeguire.* ¶ Paſſive, ſervii, *eſſer ſervato. Calum. in fin. c.* 1. *l.* 12. Si quis ex familia coepetit adverſa valetudine affici, videndum erit, ut is quam commodiſſime miniſtretur. *Plaut. in fragm.* apud *Non. c.* 2. *n.* 541. Boni miniſtrantur, illum nunc irrident mali. Al. hic aliter leg. *Senec.* dixit *de tranquill. c.* 9. Pauciſſimis ſervis ſereiri. ¶ Sæpiſſime ponitur pro præbere, dare, ſuppeditare, *ſomminiſtrare, dare, fornire. Varr. l.* 3. *R. R. c.* 17. Miniſtrare victum alicui. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 76. nova ſemina belli. *& lib.* 4. *c.* 12. viros & arma alicui. *Virg.* 9. *Æn. v.* 764. Juan vires acuminque miniſtrat. *Cic. in Piſon. c.* 11. *extr.* Ardentes faces furiis Clodianis pene ipſe conſul miniſtrabas. *Virg.* 1. *Æn. v.* 154. furor arma miniſtrat. *& verſ.* 207. Litore ahena locaot alii, flammaſque miniſtraut. *h. v.* ſubjiciunt. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 216. Equus captiva terga miniſtrat. *h. e.* præbet iofidenda hoſti, a quo ſuus dominus occiſus eſt. *Tibull. l.* 2. *el.* 2. *v.* 21. Miniſtrare prolem. *h. e.* donare, concedere. ¶ *Miniſtrare velis* de gubernatore navis. *Virg.* 6. *Æn. v.* 302. Ipſe ratem conto ſubigit, velifque miniſtrat. Ubi *Servius*: aut per vela; & eſt ſeptimus: aut velis obſequitur; & eſt dativus. Sic *lib.* 10. *v.* 218. Ipſe ſedens clavumque regit, velifque miniſtrat. *Miniſtrare navem volet* eſt agere, regere, *farla andare a velu. Tacit. de mor. Germon. c.* 44. Naves nec velis miniſtrantur, nec remos in ordinem lateribus adjungunt. (*Lipſ.* mallet *miniſtrant*, ut eſſet Virgiliano ſimile.) *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 38. ipſe ratem vento, ſtellifque miniſtrat. Ea hoc loco prior *Servii* interpretatio ſtimatur. Eodem modo de auriga *Stat. l.* 7. *Theb. v.* 752. *Ipſe* ſedens telas, pariterque miniſtrat habenas. ¶ De rebus inanimis *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 31. Sarmentum colibus ſuccum miniſtret. *& lib.* 3. *c.* 17. Lympha aquam piſcinis miniſtrat. *Virg.* 2. *Georg. v.* 431. tædas ſilva alta miniſtrat. *& lib.* 4. *v.* 146. miniſtrantem plataoum potantibus umbras. *Horat. l.* 1. *ep.* 15. *v.* 20. vinum verba miniſtrat. *Propert. l.* 2. *el.* 18. *v.* 35. Aſpica, uti cæln modo ſol, modo luna miniſtrat. *h. v.* lumen afferat. *& lib.* 3. *el.* 14. *v.* 15. Luna miniſtrat equis: demonſtrant aſtra ſalebras. *h. e.* infereit equis euatibus, præluceodo. Al. pro *equos* leg. *iter.* ¶ Pro adminiſtrare, perere, *Horat. de ar. Poet. v.* 171. *de ſono.* res omnes timide, gelideque miniſtrat.

MINITABILITER, adverb. idem ac minaciter, apud Vet. *Pacuv.* apud *Non. cap.* 2. *n.* 546. Minitabiliterque increpare dictis ſævis incipit. Adde *Accium ibid.*

MINITABUNDUS, a, um, valde minans, plenus minarum. *Liv. lib.* 39. *c.* 41. Tum quoque minitabundus petebat. Adde *lib.* 2. *c.* 13. *n. ord.*

MINITIA. V. *Menatia.*

MINITO, as, a. t. idem ac minitor. *Plaut. Capt.* 3. 5. 85. Quæ minitas mihi. *Id. in fragm.* apud *Non. cap.* 7. *num.* 52. Quid minitabas te facturum, ſi iſtas pepulſiſſem fores? *Nævi. ibid.* Etiam minitas?

MINITOR, aris, atus ſum, dep. t. *minacciare*, ἀπειλέω, ſæpe, aut valde minor. *Cic.* 6. *Phil. c.* 4. Dicitur murtem fratri eſſe minitatus. *Id. Phil.* 12. *v. penult.* & *Phil.* 13. *cap. ult.* Huic urbi ferro ignique minitantur. *Al. utrique loco* (ut & *Catil.* 2. *cap.* 5.) *leg.* ignem ferrumque. *Salluſt. in Catil. c.* 49. *a med.* Ut egredienti ex Senatu Cæſari gladio minitarentur. *Plaut. Curcul.* 4. 4. 15. Mihin' malum minitare? *Cap.* atque edepol non minitabor, ſed dabo. *Id. Bacch.* 4. 6. 16. Etiam ne, carnifex, minitare? *Ovid.* 2. *Metam. v.* 509. *de ſcorpio.* Vulnera cuevata minitantem enſpide vidit. *Plaut. Amph.* 3. 4. 3. Minitari alicui, ni, &c. ¶ Cum infinito præſentis *Terent. Hecyr.* 3. 4. 53. Quod nunc minitare facere. *h. e.* affirmaa te facturum: & de promiſſione rei malæ dicitur. ¶ Et cum futuri *Plaut. Aſin.* 3. 3. 21. Cur ergo minitaris tibi te vitam eſſe amiſſurum? ¶ *Minitatore* paragoge pro *minitato* eſt apud *Plaut. Amph.* 3. 4. 3. *Bacch.* 2. 2. 44. &c.

MINIUM, ii, n. *minio*, μίλτος, genus coloris nativi laudatiſſimi, qui in argenti fodinis invenitur. Arena eſt, quæ cocci colorem habet: ea teritur, dein lavatur farina: & quod ſubſidit, iterum lavatur. Differeotia artis eſt, quod alii minium factuot prima lotura: apud alios id eſt dilutius, ſequentis autem lotutæ optimum. Celeberrimum eſt, quod in Hiſpania invenitur, præſertim Siſaponenſi regione in Bætica. *Propert. l.* 2. *el.* 2. *v.* 22. Ut Mæotica nix minio ſi carter Ibero. *Juſtin. lib.* 44. *cap.* 3. ſcribit, Minium amnem (qui nunc *Minho*, & Callaicos a Braccarenſibus dividit) ab hujus coloris copia dictum eſſa. Ex quo apparet, vocem eſſe Hiſpanicam. Unde *Virgil. in fin. cap.* 9. *l.* 7. Minium, inquit, & Indicum nominibus ipſis indicant, quibus in locis procreantur. ¶ Eſt alterum genus minii in omnibus fere argentariis, item plumbariis metallis, quod fit exuſto lapide venis permixto. Hoc eſt ſecundarium minium, multum iaſra naturales illas arenas: quo prius illud minium adulteratur. Eſt & tertium, quod dicunt Syricum. Sincero cocci nitor eſſe debet: ſecundarii ſplendor in parietibus ſentit uligioem. Qui minium in officiais poluunt, faciem laxis veſicis illigaot, ne in reſpirando pernicialem pulverem (eſt enim venenum) trahant, & tamen ut per illas ſpectent. Hæc, & alia plura *Plin. l.* 33. *c.* 7. V. ſi lubet etiam *Vitruv. l.* 7. *cap.* 8. & 9. ubi rationem docet temperaturæ ejus, & quomodo tectoriis parietum inducatur. ¶ Plarimus minii uſus eſt in picturis: præterea in voluminibus clariores litteras illitum reddit, itemque in auro, & in marmore. Ad hæc deorum ſtatuas eo ſoliciebant, quia æthoris colorem refert: item triumphantes corpora, vel manus pingebant, quia Jovis inſigoia ipſis habita cultuque præferebant: & ruſtici minio ſuffuſi Bacchi laudes canebant: quarum rerum omnium teſtes habes *Plin. loco cit. Serv. ad Virg. Ecl.* 6. *v.* 22. ipſum *Virg. Ecl.* 10. *v.* 27. *Ovid. Triſt. l.* 6 *el.* 1. *v.* 7. *Amob. l.* 6. *pag.* 196. & *Tibull. l.* 2. *el.* 1. *verſ.* 55. ¶ Si quando uſum minii legas in medicina, ut apud *Celſ. l.* 4. *c.* 15. *ſub fin. l.* 5. *c.* 19. *n.* 25. & *lib.* 6. *c.* 6. *num.* 22. terram Lemniam, vel ſynopicam rubricam interpretantur.

MINIUS COLOR apud *Apul. l.* 4. *Metam.* eſt color minii, qualis eſt in roſa. Al. alitee leg.

MINO, as, a. t. *minacciare*, idem quod *minor* apud Veteres, teſte *Priſcian. lib.* 8. *pag.* 799. *Priſcb.* ſed nullum hujus ſignificationis exemplum afferente. ¶ Poſteriori ævo uſurpatum eſt pro agere: unde noſtrum *menare*, nam *minor* dicimus etiam voces, quibus bubulci increpant boves, & ad progrediendum hortsatur. *Apul. l.* 3. *Metam.* Aſinos, & equum ſarcinis onerant, & domo jam vacua, minantes baculis, exigunt. *& ſub fin. lib.* 8. Me refertum ſarcinis, planis gladiis minaates, &c. *Auſon. epigr.* 67. Ageret juvencas eum domum paſtor ſuas, Suam relinquens, me minabat, ut ſuam. *Paul. ex Feſt.* in *Agaſones*: Araſones equos agentes, ideſt minantes. *& mox.* Agere modo ſignificat ante ſe pellera, id eſt minare.

MINOIS, idis, ſ. Minois Atiadoa, filia Minoit. *Ovid. 8. Metam. v.* 174. Protinus Ægides rapta Minoide Diam Vela dedit. Adde *Heroid. ep.* 16. *v.* 347. & in vocativo *Minos* apud *Tibull. l.* 3. *el.* 6. *v.* 46. ¶ Item quæcumque femina e familia Minois. *Senec. in Hippol. verſ.* 137. Nulla Minois levi defuncta amore eſt. (V. *Phædra*, *Ariadna*, *Paſiphae*.) *Auſon. in Technopægn. ſeu Edyll.* 12. *per interrogat. & reſponſ. v.* 7. Grex magia, an egnum Minoida follicitat? *h. e.* Paſiphaen Minois uxorem.

MINOIUS, a, um, Μινώιος, Cretenſis: a Minos. *Virg.* 6. *Æn. v.* 14. Dædalus, ut fama eſt, fugiens Minoia regna. *Lucan. l.* 3. *verſ.* 563. Minoia Creta. *Val. Flacc. l.* 7 *v.* 279. & *Ovid. Heroid. ep.* 17. *v.* 193. Minoia virgo. *h. e.* Ariadna, filia Minois. *Ovid. in Ibim, v.* 291. Minoia fata. *h. e.* Minois mors. V. *Cocalides. Sil. l.* 2. *v.* 107. Minoia tela. *h. e.* ſagittæ Cretenſes. *Id. l.* 14. *v.* 43. Minoia turba. *h. e.* Cretenſia exercitus. Sic *Val. Flacc. l.* 1. *verſ.* 706. Minoia mauus. *Propert. l.* 4. *el.* 11. *v.* 21. Minoia ſella. *h. e.* qua utitur Minos judex apud Inferos. *Claudian. l.* 2. *de rapt. Proſerp. v.* 332. Minoia arna. *h. e.* qua Minos ſuam cuique ſedem apud Inferos fortitur. *Virg.* 6. *Æn. v.* 431. Nec vero hæ ſine ſorte datæ, ſine judice ſedes: Quæſitor Minos urnam movet. *Lucan. lib.* 5. *v.* 406. curvique tenens Minoia tecta Brundiſii. *h. e.* Cretenſibus condita.

MINOR, us, otiſ, *minore*, *inferiore*, più *piccolo*, ἐλάττων, μείων, comparativum anom. poſitivi *parvus*. *Cic. in Top. cap.* 4. *a med.* Quod in re majore valet, valeat in minore. *Id.* 2. *de Legib. c.* 20. Si ea pecuaia non minor eſſet facta. *Hirt. de B. Alex. cap.* 30. Id minori numero militum confequi. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 13. Hibernia dimidio minor, quam Britannia. *Horat. l.* 1. *ep.* 10. *verſ.* 43. calceus olim Si pede major erit, ſubvertet; ſi minor, uret. *& ep.* 1. *ſub fin.* ſapiens uno minor eſt Jove. *& lib.* 2. *epiſt.* 2. *v.* 183. numero plures, virtute & honore minores. *Liv. l.* 4. *c.* 51. Minus prædæ, quam ſperaverant, fuit. *Id. l.* 41. *c.* 13. *extr.* Sociis dimidio minus, quam civibus datum. *Horat. l.* 1. *ep.* 12. *in fin.* jus, imperiumque Phraates Cæſaris accepit, genibus minor. *h. e.* ad genua Cæſaris procombens, & infra ea ſe ſubmittens. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 214. Et ſuot notitia multa minora tua. *h. l.* leviora, atque aden indigna, quæ a te ſciantur. *Horat. de ar. Poet. v.* 189. Neve minor, neu ſit quinto productior actu Fabula. *h. e.* neque plures habeat actus, quam quinque, neque pauciores. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 10. *v.* 37. Sæpe dies ſermone minor fuit. *h. e.* brevior, quia in noctem etiam ſermo productus fuit. ¶ Refertur ad pretium. *Cic.* 3. *Offic. c.* 15. Vendo meum non pluris, quam æteri, forſaſſe etiam minoris. *per meno. Veron. in Satyr. c.* 14. Minoris pallium addicere placuit. *Sulpic. ad Cicer.* 4. *Fam. ep.* 5. Omnia minoris æſtimare. *Salluſt. in Jug. c.* 37. Fidem ſuam non minoris, quam publicam ducebat. *Senec. ep.* 18. Quam durus ſit ſeverator Cacilius, a quo minoris centeſimis propinqua nummum movere noa poſſunt. Alludit ad illud *Cicer. ad Attic. l.* 1. *ep.* 12. Nam a Cæcilio propinqui minore centeſimis nummum movere non poſſunt. *h. e.* minore uſura, quam centeſima. ¶ ad ætatem. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c. ult.* Filia minor Ptolemæi regis. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 40. minor uno menſe, vel anno. *Ovid. 7. Metam. v.* 499. ætate minor. *Cic. de Amic. c.* 9. *extr.* Pro hoc qui minor eſt natu, meo jure reſpondeo. *Id.* 4. *Acad. c.* 19. Te aliquot annis minorem natu noo dubitabo monere. *Ulpian. Dig. lib.* 32. *leg.* 99. Minor viginti annis. *h. e.* qui nondum vigeſimum ætatis annum attigit. *Papinian. lib.* 30. *tit.* 2. *leg.* 6. Minores viginti quinque annorum decutiones facti. *Julian. lib.* 38. *tit.* 5. *leg.* 8. & *Pertor* apud *Ulpian. lib.* & *tit.* 4. *leg.* 1. Si minori, quam viginti quinque annorum, natu filiofamilias crediderit. *Labeo lib.* 36. *tit.* 2. *leg.* 30. Si pupilla minor, quam viripotens, nupſerit. ¶ Abſolute *Horat. in ar. Poet. v.* 174. ſenen caſtigator, cenſorque meum nos *di più giovani. & lib.* 2. *ep.* 1. *v.* 206. Majores audire, minori dicere. *Ovid.* 4. *Triſt. el. ult. v.* 55. Utque ego majores, ſic me colnere minores. ¶ *Minores* aliquando fuat pueri. *Sil. l.* 2. *v.* 490. Te matres, vincente fame, te mœſta virorum Ora vocant, primaque fenant te voce minores. *Senec. in Herc.*

Hor. Od. v. 17. 17. Si quis minur Buſiris, aut ſi quis minor Antæus, &c. *b. e.* filius Buſiridis, aut Antæi. ¶ Apud JCtos ſunt minores viginti quinque annis. *Ulpian. l.* 41. *tit.* 1. *leg.* 57. Si minor prætor, vel conſul jus dixerit, valebit. Adde *tantum* 4. *lib.* 4. qui *eſt de Minoribus*. ¶ Interdum ſunt poſteri. *Virg. Æn.* 1. *verſ.* 537. nunc ſuma, minores Italiam diviſſe. *& verſ.* 736. Hunc lætum Tyriſque diem, Trojaque profectis Eſſe velis, noſtroſque hujus meminiſſe minores. ¶ *Minus* etiam dicitur, qui virtute, & viribus inferior eſt. *Horat. l.* 1. *ep.* 20. *v.* 35. minor in certamine longo Implorare opes hominis. ¶ Cum infinitu. *Id. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 311 An, quodcumque facit Mæcenas, te quoque verum eſt Tantum diſſimilem, & tanto certare minorem? *b. e.* imparem ad certandum. *Sil. lib.* 5. *verſ.* 76. heu Fatis Superi certare minores! ¶ Cum accuſativo, more Græcorum, *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 581. Nec ſcopulos, aut antre minor innata vitrea tellus Cernitur. *Sil. l.* 3. *v.* 41. frontemque minor truncam amnis Acarnan. *b. e.* Achalous frontam habens truncam, mutilam, ſpoliatam cornu. Quo ſenſu *Juvenalem ſat.* 8. *v.* 4. Et Curios jam dimidios, humeroque minorem Corvinum. Al. leg. *humeroſque*: alii *naſumque minorem Corvini*. *Lucan. l.* 2. *v.* 717. Argo rapta puppe minor. ¶ *Minor capitis* eſt capita diminutus. V. in *Caput*. ¶ Minores magiſtratus qui ſint, V. *Magnus* in fin. ¶ *Minorum gentium* cives V. in *Gens*.

MINOR, ari, atus ſum, dep. 1. *minoriare*, ἀπειλέω, minas jacto, minis terreo, minitor. *Cic. Verr.* 4. *c.* 29. *extr.* Iſte intus & graviùs minari cœpit. *& Verr.* 6. *c.* 66. *ad fin.* Vehementius minari alicui. *Id.* 2. *de Divin.* 2. 17. Quæ ioconſtantia deorum eſt, ut primis minentur extis, bene promittant ſecundis? *Id.* 1. *Tuſcul. t.* 43. Crucem minari alicui. *Claudian. de conſul. Moll. Theod. verſ.* 137. Torrentes immane fremant, laſſiſque micentur Poatibus. *Plaut. Aſin.* 3. 3. 14. Ab hac minatur ſe ſe abire. *Terent. Heaut.* 3. 1. 80. Abiturum ſe abs te eſſe ilnico minabitur. *Cic. pro Planc. cap.* 40. Cum domus mea ardore ſuo deflagrationem urbi atque Italiæ toti minaretur. *Virg.* 12. *Æn. de ſtatua Centauri in prora novis, v.* 196. Inflat aquæ, ſaxumque undis immane minatur Arduus. *ſta in atto di ſcagliare*. Adde ſimilem *Propert. loc. l.* 4. *el.* 6. *v.* 49. ut legit *Broukuſ.* ¶ Urbane eſt polliceri, parate; præ ſe ferens, profiteri. *Horat. l.* 1. *ep.* 8. *v.* 3. & *lib.* 2. *ſat.* 3. *verſ.* 9. Atqui vultus erat multa & præclara minantis. *Phædr. fab.* 22. *l.* 4. Qui magna cum minaris, extricas nihil. *Plaut. Aſin.* 3. 3. 14. Ab hac minatur ſe abire. ¶ Translate *minari* dicuntur, quæ eminent, alta ſunt, & cælo quodammodo vicina. *Virg.* 1. *Æn. verſ.* 166. Hinc atque hinc vaſtæ rupes, geminique minantur In cælum ſcopuli. *Sil. lib.* 4. *verſ.* 2. Nubiferos montes, & ſaxa minantia cælo. ¶ Item quæ ſupra caput ſunt, inſtant, imminent. *Sil. l.* 15. *verſ.* 502. quo nam ſe fine minanti Servitio aripiat. ¶ Item quæ excelſo eacumine in hanc & illam partem inclinantur, & veluti minantur ruinam. *Virg.* 2. *Æn. v.* 626. Ac veluti ſummis antiquam in montibus ornum Cum ferro acciſam, crebriſque hipennibus inſtant Eruem ugaicolæ certatim: illa uſque minatur, Et tremefacta comam concuſſo vertice nutat. *& verſ.* 237. Scandit fatalis machina muros Feta armis, *&c.* Illa ſubit, mediæque minans illabitur urbi.

MINORATUS, a, um, *facta minore, diminuito. Scævol. Dig. lib.* 18. *tit.* 7. *leg.* 6. Quos minorato pretio vendidit. Adde *Tertull. adverſ. Jud. c.* 14.

MINORO, as, a. 1. ἐλαττόω, minorem facio. *Tertull. de Anim. c.* 43. Perit anima, ſi minoretur.

MINOS, ois, m. *Minos, ois*, filius Jovis & Europæ, rex Cretæ, qui primus Cretenſibus leges dedit. Propter inſignem juſtitiam, & clementiam fabulati ſunt, poſt mortem apud Inferos judicem conſtitutum fuiſſe una cum Rhadamantho fratre, & Æaco, ubi Plotonia iram & crudelitatem molliant, & ea juſtitiæ lega irrogent pœnas, ut aſt apud *Stat. Theb. v.* 27. Porro Minos dicitur urna ſortiri, quam quiſque ſedem, aut pœnam habeat ex merito vitæ prioris. *Stat. Theb. v.* 101. Crimine non ullo ſubeo nova fata, nec alma Sic merui de luce rapi: ſcit judicis urna Dictæ, verumque poteſt deprendere Minos. *Propert. l.* 2. *el.* 23. *v.* 113. Uxorem quondam magni Minois, ut ajunt, &c. *Cic. Tuſcul.* 1. *t.* 41. Ad eos venire, qui vere judices appellentur Minoem, Rhadamanthum, &c. *Ovid. Metam.* 9. *v.* 439. nec ſuſtinet ullus (Cum videant ſaſſos Rhadamanthon, & Æacon annis, Et Minoa) queri. ¶ Alter ſuit Minos item rex Cretæ, nepos hujus, nempe filius Lycaſtæ Minois filii & Idæ Corybantis filiæ. Hic eſt, qui Megamm expugnavit, & Niſum vicit, ejuſque filiam Scyllam proditionis paternæ eam punivit. Sed a Poetis cum priore interdum confunditur, ut apud *Propert. l.* 3. *el.* 17. *ſub fin.* ¶ *Minoïs* in genitivo. *Solinſt. in fragm.* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 710. *Putſch.* Dædalum ex Sicilia profectum, quo Minoïs iram atque opes fugeret.

MINOTAURUS, i, m. *Minotaurus*, monſtrum parte ſuperiore hominem, inferiore taurum referens, ex portentoſo Paſiphaes cum tauro concubitu progenatum, quod juſſu Minois labyrintho incluſum humanis carnibus alebatur. Huic quotannis Athenienſes ex præcepto ſedenis ſentem ex ſuis libe is mittebant devorandos. Sed tertio anno Theſeus filius Ægei, ſorte miſſus, Minotaurum occidit, & ab Ariadne accepto filo glomere fuga evaſit. *Servius ad* 6. *Æn. v.* 14. interpretatur, Taurum, ſcribam fuiſſe Minois, qui abſente rege, cum Paſiphae concubuit in domo Dædali, & quia regina uno partu geminos peperit, quorum alter Minol, alter Tauro eſſet ſimilis, factum eſſe locum fabulæ, ut Minotaurum biforme monſtrum peperiſſe diceretur. *Virg. ibid. v.* 14. Hic crudelis amor tauri, ſuppoſitaque furto Paſiphae, mixtumque genus, proleſque biformis Minotaurus ineſt, Veneris monumenta nefandæ. ¶ Veteres Minotauri ſignum in legionibus habuerunt, ut quemadmodum illa in intimo & ſecretiſſimo labyrintho ubditus periubet ir, ita ducis conſilium ſemper occultum eſſet: quæ ſunt verba *b get. de re milit. cap.* 6. *l.* 3. Adde *Plin. lib.* 10. *cap.* 4. & *Feſtum*. ¶ De Attide Minotauro, quod corrupte legitur in quadam Inſcript. apud *Gruter.* V. *Monotyrannus*.

MINOTURNUS. V. *Monotyrannus*.

MINOUS, a, um, ad Minoam pertinens: item Cretenſis, quia Minos rex Cretæ fuit. *Propert. l.* 3. *el.* 17. *v.* 21. Minoa venundata Scylla figure. *Auſon. epigr.* 66. Paſiphae Minoa. *b. e.* Minois uxor. *Claudian. de B. Get. v.* 443. Minous puer. *b. e.* Glaucus Minois filius. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 2. *v.* 228. hic enthea lauro Tempora, Minoa crinem premit ille corono. *b. e.* Ariadnes Minois filiæ. *Ovid. Heroid. ep.* 6. *v.* 114. En ego Minoo neta Thoante trior. *b. e.* filii Ariadnes. *Id. in Ibin, v.* 512. Si tua contigerit Minoas puppis arenas. *b. e.* litus Cretæ.

MINTHA, æ, & Minthe, es, f. *nivθη*, Græcum nomen nymphæ, & herbæ. V. *Meuta*. *Plin. l.* 19. *t.* 8. *a med.* Mentæ nomen ſuavitas odoria apud Græcos mutavit, cum alioquin minthu vocaretur, unde Veteres noſtri nomen declinaverunt.

MINTRIO, is, *vel* Mintro, as, n. 4. vel 1. verbum exprimens vocem murium. *Auct. carm. de Philom.* quod u nonnullis *Ovidio* tribuitur *v.* 61. Mus avidus miatrit. Al. lrg. *miuurat*.

MINTURNÆ, arum, f. urbs, & Col. Latii Novi, in Campaniæ confinio, ad oſtia Liris fl. & ad ejus dexteram in plaoitie inter Formias, & Sinueſſam. In paludibus propinquis C. Marius delituit, fugiens perfrictiorum Sullæ, & in ejus oppidi carcerem conjectus, uc inde dimiſſus, in Africam profugit. *Plin. l.* 3. *t.* 5. *Vellej. l.* 2. *c.* 14. *Val. Max. l.* 2. *c.* 10. *n.* 6. & *lib.* 8. *t.* 2. *n.* 2.

MINTURNENSIS, ſe, ad Minturnas pertinens. *Liv. l.* 27. *cap.* 38. Minturnenſis populus. *Ulpian. Dig. lib.* 19. *tit.* 2. *leg.* 13. Miaturnenſe flumen. *b. e.* Liris. *Vellej. l.* 2. *t.* 19. In carcerem Minturnenſium perductus. *Vib. Sequeſt. de fluminib.* In ripa Liris Nymphæ Maricæ Minturnenſis templum eſt.

MINUTIA PORTA appellata eſt Romæ, eo quod proxima eſſet facello Minuzii. *Feſtus*. ubi udduot Critici, ignotum eſſe, ubi fuerit, & quia iſta Minucius. V. *Minutia*. ¶ *Minucia lex* memoratur u *Feſto* in voce *Oſi funt*: ſed illa quid caveretur, non addit. ¶ *Minucia* gens Romæ fuit non ignobilis, in qua Fundanorum, Philorum, Ruforum, Thermorum, &c. familiæ fuerunt. *Sil. l.* 7. *verſ.* 386. Si factia nondum, Minuci, te cauta probare Erudiit fortuna meia. ¶ *Minucia via*, cujus meminit *Cic. 9. Attic. ep.* 6. videtur u Minucia porta initium duxiſſe. Vel denominata eſt u L. vel P. Minucin Augurino, qui præfectus annonæ fuit tempore Sp. Mælii (V. *Liv. l.* 4. *c.* 16.) & ſtatuam meruit u populo eatre portam Trigeminam, teſte *Plin. l.* 18. *t.* 3. & *l.* 34. *t.* 5. Ea Brundiſium par Sabinos ducebat. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 20. Brundiſium Minuci melius viu ducat, an Appi. Alii dictam putant a Tib. Minucio, qui conſul fuit multis poſt annis cum L. Poſtumio, ut eſt apud *Liv. l.* 9. *c.* 43. Sunt etiam qui *Numicia* legunt, & *Numici* apud *Horat.* ¶ *Minucio portitus* apud *Cic. Phil.* 2. *t.* 34. (ubi tamen iocerta aſt lectio) putatur eſſe eadem cum *Minucia frumentaria*, de qua in *Mmucio* dictum aſt. Sed hæc fuit in regioor nona, Minucia autem portices in octava, ut eſt apud *Panvin. in deſcript. Urbis R.* Extructa fuit a M. Minucio Ruſo, qui de Thracibus Scordiſcis triumphavit. *Flor. l.* 3. *c.* 4. *Vellej. l.* 2. *t.* 8. ¶ Scribitur & *Minutio*, ſed *t*, quam *i*, in antiquis monum. multo eſt frequentior.

MINUISCO, is, n. 3. minor fio. *Auſon. in Ephemer. ſub fin.* profugi minuiſcunt crimine ſomni. Al. alites lrg.

MINUO, is, ui, utum, a. 3. *diminuire, ſcemare*, ἐλαττόω, μειόω, minorem reddo, extenuo, detreho, diminuo. *Feſto* videtus eſſe a *minio. Cic. Fam.* 3. *epiſt.* 8. Minuere ſumptus civitatum. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 177. rem familiarem. *Id. lib.* 2. *od.* 16. *v.* 3. Longa Tithonam minuit ſenectus. *conſumit. Colum. l.* 7. *c.* 5. Urinam ſubjectis ignibus quinta parte minuunt. *b. e.* decoquunt. *Ovid.* 7. *Metam. v.* 317. minuuntur corporis artus. *e' empiccolitſcono. Plin. l.* 11. *t.* 54. Minuuntur corpora ſiccis, & aridis, frigidiſque cibis. *ſi ſmagriſcono. Quintil. l.* 2. *c.* 3. *a med.* Minuere gradum. *rallentare il paſſo. Caſ. l.* 3. *B. Gall. t.* 12. Minuere æſtu. *b. e.* minuente ſe. *nel calare della marea*. Sic *Pallad. l.* 3. *tit.* 14. Minuere luna. *Cic. pro Flacc. c.* 12. gloriam alicujus. *Id.* 1. *de Fin. c.* 16. moleſtias vitæ. *& ibid.* cupiditates. *Id.* 1. *Agrar. c.* 5. invidiam. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 33. ſpem. *& lib.* 3. *B. Civ. c.* 43. auctoritatem. *Terent. in prol. Heaut. v.* 42. laborem. *Id. Phorm.* 2. 3. 88. iram. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 101. curas. *Ovid.* 15. *Metam. v.* 630. luctus. (V. *Lucluc.*) *b. c.* tollere. *Hirt. de B. Alex. c.* 8. timorem militum conſolatione & ratione. *& cap.* 48. *extr.* militarem diſciplinam, & ſeveritatem. *callentare. Caſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 22. defidiam militum. *& lib.* 7. *t.* 53. oſtentationem hoſtium. *Liv. l.* 4. *t.* 24. magiſtratum, cenſuram. *b. e.* modum ponere poteſtati. *reſtringere la giuriſdizione*. ¶ Pro diminem, tollere. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. t.* 26. *extr.* & *lib.* 6. *t.* 21. Habere ſe ſa, quæ de re communi dicets vellent, quibus contraverſias minus poſſe ſpreraent. Adde *Cicer.* 4. *Acad. t.* 26. ¶ Pro evellere, convellere. *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 16. Ut minuerem ſuſpicionem profractionis, profectus ſum in Pompejanum. *Id.* 1. *Offic. c.* 22. Cum plerique arbitrentur, res bellicas majores eſſe, quam urbanas, minuenda eſt hæc opinio. ¶ Pro remittere, omittere. *Terent. Phorm.* 2. 3. 88. Minue vero iram. ¶ Pro evnlare. *Cic. Phil. t. c.* 9. Majeſtatem populi R. pei vim minuere. (V. *Majeſtas*.) *Plaut. Aſin.* 3. *t.* 6. Matris imperium minue-

re.

re. *Nep. in Agesil. 1. 4. extr.* Minuere religionem. ¶ Pro tereto, conterere. *Stat. lib. 10. Theb.* de lupis ovile circumeuntibus, *vers. 47.* Quod superest, siccos minuunt in limine dentes. *Ovid. in Ibin, v. 573.* Aut, ut Anaxarchus, pila minuaris in alta. *si posta a sinistra.* Possis etiam interpretari, frangere, pessringere, comminuere, *σφεγγειν*, ut apud *Ovid. Metam. 8. v. 645.* ramaliaque arida tecto Detulit, & minuit, parvoque admovit aceno. *& Stat. 10. Theb. v. 526.* Portarum obiectus minuunt, & ferrea sudant Claustra remolitei. Adde *Ovid. 2. Fast. v. 647.* ¶ Pro relinquere, desinere, mutare. *Terent. Andr. 2. 3. 19.* Nec tu ea causa minuetis hæc quæ facis, ne ia mutet suem sententiam. *Id. Hecyr. 4. 3. 10.* Sed non minuam meum consilium: ee uso quod est id persequar. ¶ Cum infinito pro desinere, cessare, *laborare a poco a poco. Lucret. lib. 2. v. 1066.* Nil adeo magnum, nec tam mirabile quicquam Principiis, quod non minuant mirarier omnes Paulatim. Est qui leg. *quod non minue fiat mirabile cunctis.* Sed hoc pactu elidenda est *e* io *minue*, & *fiat* per synæresin contrahenda, ut versus constet. ¶ Apud *Veget. de re Veterin. l. 1. c. 23. minuere* est sanguinem mittere: Et plenius *cap. 26.* minuere sanguinem.

MINURIO, *vel* Minurrio, is, 4. *contrellare*, *μικρίζειν*, dicitur de cantu quarulo avicularum. Nam *minurientes* interpretetur *Festus* avium minorum cantus. *Sidon. l. 2. ep. 2. a med.* Philomelam inter fruices sibilantem, prognem ioter afferes minurientem. ¶ De cantu submisso palumbium *Spartian. in Geta, cap. 5.* Agni balant, porcelli grunniunt, palumbes minurriunt. *Salmas.* hic vult legi *minorrinant* cod. sensu.

MINURITIO. V. in voce præced.

MINUS, *menu*, *mon-us*, adverb. comparet. *ἧττον*. *Terent. Phorm. 3. 3. 21.* Ne quid plus minusve faeit, quod nos poß pigeat. *Cic. pro Sest. c. 50.* Ne mea oratio, si minus de aliquo disero, ingrata; si satia de omnibus, infinite esse videatur. *Id. l. 2. de Divin. cap. ult.* Metus ipsi pee se minus valerent, & magis contemnerentur, oisi, &c. *Plin. l. 14. c. 22.* Minus diu vivunt. *Varr. l. 1. R. R. c. 7.* Ex arvo æque magno, sed male consito, minus multum, & minus bonum faciebant vinum. *in minor quantità, e di minor bontà.* ¶ Cum ablativo *Nep. in Attic. c. 13.* Nemo illo minus fuit ematr. *Varr. R. R. a.* ee. Sarcula octo facere, dimidio minus palas. ¶ Sequente *quam*, *ac*, *atque*. *Cic. pro Planc. c. 30.* Respondebo tibi minus fortasse vehementer, quam abs te sum provocatus: sed profecto nec considerate minus, nec minus amice. *Virg. 3. Æn. v. 561.* Haud minus ue jussi faciunt. *Horat. l. 2. sat. 7. v. 96.* Qui peccas minus atque ego? ¶ Interdum *quam* omittitur. *Cic. 1. de Divin. c. 32.* & *Nepot. in Themist. cap. 5.* Madefactum iri minue triginta diebue Graeiam sanguine. *Plin. l. 25. c. 12.* Minue quinqueeoiium est, quod prodiere. ¶ Præcedente negatione. *Liv. l. 42. c. 6.* Cecidere duo millia haud minue peditum. *& cap.* 68. Cum centum & quinquaginta non minus adessent. *Varr. in fin. cap. 2. l. 2. R. R.* Ne minus habeamus in centenas oves hirtas singulos homines; in pellitas binos. *Colum. l. 12. c. 38. a med.* Ut antequam baccæ legantur, ne minus triduum serenum fuerit. *Cic. pro Sext. cap. 12.* Non minus peeturbato animo, quem si io creditorum conventum incidisset. *Nep. in Alcib. c. 5.* Multas urbes Græcas eepugnaverant: neque minus multas ad amicitiam adjunxerent. *Id. in Epamin. c. 5.* Fuit & difertus, ut nemo Thebanus ei par esset eloquentia: neque minus coneinnua in brevitate respondendi. *Id. in Attic. c. 13.* Neque vero minus bonus paterfamilias habitue est, quam civis. ¶ *Nihil minus* in responsionibus vehementius negat, significat enim, nullam rem minus nos facere, quam id, de quo loquimur. *Terent. Eun. 3. 1. 44.* Porgon' ego me de istac Thaidi? *Gna.* nihil minus: imo auge magis fuspicionem. *& 3. 3. 28.* At tu apud nos hic mane. *Cbre.* nihil minus. ¶ *Plus minus* interdum est circiter, *poco più poco meno. Hirt. l. 8. B. Gall. cap. ult.* Castea non longius abesse plus minus octo millibus passuum dicebantur. ¶ Cum repetitur, significat rem usque decrescentem. *Terene. Heaut. 3. 3. 33.* Nam mihi jam minus minusque obtemperet: *sempre meno. Ovid. 2. ex Pont. ep. 8. v. 73.* Nam minus & minus est fsciea in imagine tristis. *Plin. l. 11. c. 10. sub fin.* Apes cum adversperascit, in alveo strepunt minus ac minus, donec, &c. ¶ Cum adverbiis comparativorum *Clandius Quadriger.* apud *Gell. l. 9. c. 1.* Quare milites Metelli sauciabantur multo minus. *Sueton. in Tiber. c. 26.* Civilem admodum inter ioitia, ac paulo minus, quam privatum egit. *b. e.* pæne privatum egit. (Et omisso *quam*, eodem sensu, *Id. ibid. c. 30.* Quod paulo minus utrumque evenit. *b. e.* ex parte quidem eveoit, non omne.) *ἐλάττω τῶν* Graci dicunt. *Quintil. declam. 12. c. 18. ad fin.* Quantulo minus quam congesti frumenti pulverem vidimus? *b. e.* quam parum abfuit, quin videremus. ¶ Cum comparativo. *Cels. l. 6. c. 6. fest. 29.* Quanto minor generi huic impetus, tanto finis minus eepeditine est. Al. plerique leg. *expeditus.* ¶ Interdum vim habet accipiendi, atque excludendi. *Ovid. 10. Metam. v. 554.* Bis sex Herculeis ceciderunt, me minus unus, Viribus. *Manil. l. 1. v. 776.* Tarquiniooque minus reges. *b. e.* reges omnes Romani, Tarquinio superbo excepto. *Ovid. 1. de et. am. v. 643.* Ludite, si fapitis, solas impune puellas: Hac minus est una fraude tuenda fides. *b. e.* excepta hac una fraude. Al. alitter leg. *Stat. 1. Theb. v. 533.* com protinus uteaqua virgo Arcano egressa thalamo (mirabile visu!) Pallados armisonæ, pharetretæque ore Dianæ Æqua ferunt, terrore minus. *b. e.* similem Palladis, & Dianæ faciem habent, & ostentant, excepto quod terrorem nullum præferunt. V. etiam *Cæsar. 3. Vet. c. 57.* & ibi *Asean.* & *Grenov.* ¶ Frequenter accipitur pro non, *non*, *à*, *aù*. *Cic. l. 1. de Divin. cap. 14.* Nonnunquam ea, quæ prædicta sunt, minus eveniunt. *Terent. Eun. 4. 5. 10.* At nescibam, id dicere illam: nisi quod correxit miles, quod intellexi minus. *Cic. 7. Verr. c. 27.* Syracusis, si minus supplicio affici, at custodiri oportebat. *Id. Fam. 7. ep. 2. in fi.* Quod si affectus sum, gsudeo: sin minus, hoc me tamen consolor, quod, &c. *se poi no. & lib. 1. de Orat. cap. 22. sub fin.* Non intelligo, quamobrem non, si minue illa subtili definitione, at hac vulgari opinione ars esse videatur. ¶ *Quo minus* (rectius, quam *quominus*: tametsi & hoc non raro legitur) est *ne non*, seu *ne*; *ficchè non*, *affinchè non*: & sæpe cum verbis jungitur impedimentum aliquod significantibus. *Cic. Fam. 7. ep. 1.* Si te infirmitas valetudinis tenuit, quo minus ad ludos venirea. *& sub fin.* Me fabinvinaraa, ut aliquid ad te hujusmodi scriberem, quo minus te præterniisse ludos pœniteret. *Cæs. l. 2. B. Civ. c. 13. extr.* Stetisse pee Trebooium, quo minue oppido potirentur, videbatur. *Nep. in Cim. cap. ult.* Ne quis impediretur, quo minus ejus rebus frueretue. *Id. in Epamin. cap. 8.* Neque recusevit, quo minos legis pœnam subiret. *Cic. Fam. 12. ep. 5.* Hiemem credo prohibuisse, quo minue de te certum haberemus, quid ageres. *Id. Attic. l. 2. ep. 4. ad fin.* Præter quercum Dodonæam nihil defideramus, quo minus Epirum ipsam possidere videamur. *Id. 1. Tuscul. c. 38.* Deterrere aliquem, quo minus, &c. *Terent. Andr. 1. 2. 25.* Si seosero, quidquam in hia te nuptiis fallaciæ conari, quo fiant minus. ¶ Inversis ordine *Id. Hecyr. 4. 4. 8.* Ne vereatur, minus jam quo redeat domum.

MINUSCULARIUS, a, um, *minuto*, *piccolo*, minuscalus, minor. *Impp. Valentinian. & Valens lib. 1. Cod. tit. 55. leg. 1.* De tenuioribus & minuscolariis rebus interpellare. *Imp. Zeno lib. 11. tit. 42. leg. 10.* Ne quid contra minuscularios aquæductus pertentetue. *b. e.* tenuiores & diminutos. ¶ *Minuscolarii* apud *Impp. Arcad. & Honor. lib. 11. Cod. Theodos. tit. 28. leg. 3.* putantur esse minorum vectigalium conductores, nempe ii, qui pro rei familiaris angustia, cum non possint integra reipubl. vectigalia conducere, minuscolum eorum partem conducunt, atque exigunt. *Augustin.* plene dicit *l. 7. de Civ. Dei, c. 4.* Minuscularios vectigalium conductores. Ubi al. *leg. minutulorios.* Forteste hæ similes sunt, qui apud nos dicuntur *ejectores de' redi*. Male quidam leg. in Cod. *minusculare*, quasi sint, qui minium inducunt.

MINUSCULUS, a, um, *alquanto minore*, *μικρότερος*, aliquanto minor: diminutiv. a *minus*, *oris*. *Varr. R. R. l. 3. c. 5.* Minuscolum aviarium. *Cato R. R. c. 12.* Minuscolæ cupæ. *Gell. l. 4. c. 11.* Porculis minuscolis, & hædis tenerioribus victitare. *Vitruv. l. 7. c. 5. a med.* Minuscolum theatrum. *Plaut. Trin. 4. 2. 46.* Minuscolum nomen. *b. e.* breviue. *Id. Pœn. 5. 2. v. 50.* Minuscola meretrix. *Cic. Attic. l. 14. epist. 13. a med.* Minuscula villa. *Id. Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 4.* Rescripsi epistolæ maximæ: audi nunc de minuscula. ¶ De minuscula Quiquatribus V. *Quinquatrus*.

MINŪTAL, alia, n. *cibrea*, *manicaretto*, *ματτυὰς*, *τερίωμμα*, genus edulii ex oleribus, aliisve cibis minutatim concisis, varieque conditis. Ejus specimina multa habes apud *Apic. l. 4. c. 3. Juvenal. sat. 14. v. 129.* Hesternum salitus medio servare minutal Septembri. *Martial. l. 11. epigr. 32.* Hinc exit varium coco minutal. ¶ Dicitue & de aliis quibuscumque minutis rebus, *minuzaglia*, *minuzzame*. *Tertull. de habitu mulier.* Lapillos istos, qui cum auro superbiam jungunt, quid aliud interpretee, quam lepillos, & calculos, ejusdem terræ minutalia? *Id. de anim. c. 32.* Culices, formicæ, tineæ, & hoc genue minutalia.

MINŪTALIS, le, adject. minutus, exiguus, ut Minutalia regna, *Tertull. l. 1. adverf. Marcion. c. 4.* Sic *Hieronym. in proœm. epist. ad Ephes.* Taceo de ceteris minutalibus, qui mecum in libris suis garriunt. *b. e.* minutis Scripturibus.

MINŪTATIM, *minutatamente*, *κατ' ὀλίγον*, *de λεπτότητα*, io minutas partes, minute, minutim. *Varr. l. 3. R. R. c. 10. a med.* Nasturtium viride confectum minutatim. *Colum. l. 12. c. 57.* Caseum minutatim conciidere. *Plin. l. 17. c. 11.* Teream minutarim cribmre. *Cic. 4. Acad. c. 29.* Minutatim interrogare. *b. e.* minutis interrogatiunculis, ut ipse ait *in proœm. Parad.* ¶ Item paulatim, sensim, *a poco a poco. Cic. 4. Acad. c. 16.* Cum aliquid minutetim, aut gradatim additur, aut demitur. *Virg. 3. Georg. vers. 485.* Ossa minutatim morbo collapsa trahebat. *Lucret. l. 2. v. 1129.* Inde minutatim virea & robur adultum Frangit. *& lib. 5. v. 1383.* Minutatim didicere. *Varr. l. 1. R. R. cap. 20.* Minutatim affuefaciant. *Quinct. Cic. de petit. consul. c. 9.* Minutatim ex communibus proprii, ee fucosis firmi suffragatores evadunt. *Hirt. de B. Afric. c. 31.* Minutatim se recipere intre munitionea. *& cap. 78.* Minutatim cedere. ¶ Item singillatim, *ad une ad une. Ulpian. Dig. lib. 2. tit. 15. leg. 8. ante med.* Minutatim singulos convenire, difficile ei est.

MINŪTE, *minutamente*, *λεπτῶς*, in miautas partes, minutim. *Colum. l. 6. c. 17. a med.* Sal minute tritus. *& cap. 31.* Lens miaute molita. *& lib. 12. c. 22.* Minute concidere aliquid. *& cap. 28.* Minutissime commolere. *Cato cap. 107.* Quam minutissime contundere. ¶ Translate est tenuiter, exiliter, jejune. *Cic. 4. de Fin. c. 3. extr.* Rea enim fortasse veræ, certe graves, non ita tractantur, ut debent, sed aliquanto minutius. *Id. in Orat. c. 36.* Nec tatore jejune dicere, nec grandia minute. *Quintil. c. ult. l. 5. a med.* Minutius & scrupulosius scrutari omnia. *per minuta. Gell. l. 2. c. 9.* Nimis minute, & probe subfrigide Plutarchue in Epicuro accusando *λεῖον τοῦτο*.

MINŪTIA, æ, f. *minuzia*, minutissima pars. *Senec. ep. 90. circa med.* Utriusque lapidis attritu grana franguntur, & sæpius regerantur, donec ad minutism frequenter trita redigantur. *en forma, in polvere. Lactant. de Ira Dei, cap. 10.* Pulveris minutias videmus in sole, cum per fenestram radios immiserit.

MINUTIA porta, via, & gens. V. *Minucia*.

MINU-

MINUTIES, ei, f. minutia. *Apul. l. 9. Metam.* Extremos digitos obliquata atque infesta ungula compressos, usque ad summam minutiem cooteri. *& lib.* 11. Deotes faset redeunt ad humanam minutiem.

MINUTILOQUIUM, ii, n. *Tertull. de Anim. c. 6. a med.* Micas de minutiloquio Ariſtotelis inſerit. *b. e.* preſſo ac lubrili dicendi genere. opponitur enim *eloquio*, ac fluminí *Platonico*.

MINUTIM, *minutenente*, minute, minutatim. *Cato R. R. cap.* 223. Materiam concidito minutim. *Colum. l.* 4. *c.* 14. Foſſor crebris bidentibus æqualiter & minutim ſoli terga convertat. *Gell. l.* 17. *c.* 8. Cucurbitæ minutim cæſæ. *Plin. l.* 34. *cap.* 18. Scoria plumbi lavatur in mortariis minutim fractis. *Lucil.* apud *Non. c.* 11. *num.* 46. dic, quæ te cogat vie ne minutim Per commiſſuras rimarum noctu nigrore.

MINUTIO, onis, f. *diminutione, uiuoris*, detractio. *Quintil. l.* 8. *c.* 4. *ſub fin.* Hoc ſi ad intellectum referas, minutio eſt; ſi ad obſcuritatem, incrementum. *Gell. l.* 16. *c.* 5. Ve particula tum intenſionem ſignificat, tum minutionem. *Id. l.* 2. *c.* 12. Minutio capitis. *b. e.* diminutio. V. *Caput*. ¶ Apud *Veget. de re Veterin. l.* 2. *c.* 37. *a med. & cap.* 28. minutio ſanguinis eſt *cavata de ſangue*, venæ ſectio. V. *Manus*.

MINUTULARIUS. V. *Minuſculariui*.

MINUTULUS, e, um, *piccolino*, dimiaut. a minutus. *Plaut. Pan. prol. v.* 28. Nutrices pueros infantes minutulos domi ut procurent. *Topiſc. in Tacit. c.* 11. *ad fin.* Legit ſane ſenex minutulas litteras ad ſuperem. *Pand. Dig. lib. ult. tit. pauuis. leg.* 192. Minutula pecuniæ ſumma. *Macrob. l.* 7. *Saturn. c.* 3. *circa med.* Minutulæ quæſtiones. *b. e.* de rebus minutis, ac levioribus.

MINUTUS, a, um, *ſminuito, ſcemato, diminuito*, particip. a *minuo*, cui eliquid eſt detractum, minor factus, dimiontus. *Tacit. in Agric. c.* 17. Ubi Veſpaſianus Britannicam recipeverit, minuta hoſtium ſpes. *& Ann.* 15. *c.* 39. Pretium frumenti minutum uſque ad ternos nummos. *Liv. l.* 21. *c.* 52. Conſul alter equeſtri prœlio uno, & vulnere ſuo minutus. *b. e.* debilitatus, infirmior factus. *Ulpian. Dig. lib.* 4. *tit.* 5. *leg.* 2. Ait prætor: qui capite minuti, minutæve eſſe dicentur. V. *Caput*. ¶ Sæpiſſime eſt nomen, & ponitur pro parvo, exiguo, tenui, ſubtili, *minuto, picciolo, ſottile*. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 559. Pueros minutos vides libenter. *Lucret. l.* 1. *v.* 834. Pauxilla atque minuta oſſa. *& lib.* 4. *v.* 893. in minutas partes diſpergi. *Plin. l.* 23. *cap.* 7. *a med.* Rementa minutiſſima ad ſcobis modum. *Cic.* 4. *Acad. c.* 38. Myrmecides minutorum opuſculorum fabricator. *Plaut. Caſtell.* 2. 1. 45. & *Caſ.* 2. 5. 24. Di ornate magni minutique. *Id. Bacch.* 4. 9. 68. Minutæ litteræ. *Plin. l.* 12. *c.* 24. Folia brevia ac minuta. *& lib.* 16. *c.* 31. capillameota. *Propert. l.* 2. *el.* 22. *v.* 3. Obvia neſcia quot pueri mihi turba minuta Venerat. *Sueton. in Aug. c.* 82. Itinere lenta & minuta facere. *Hirt. de B. Afric. l.* 19. *& 51. extr.* Quotidie minutis prœliis pugnare. *cou lengere ſcaramuccie. Catull. carm.* 25. *in Thall. in fin.* velut minuta magno Deprenſe navis in mari, veſaniente vento. *picciola e frale barchetta*. & *Propert. l.* 1. *eleg.* 11. *v.* 9. minuti remi. *remetti*, remuli, *uoiti*. *Lucret. l.* 4. *v.* 343. eer mobiliter atque minutior. *Sueton. in Vitell. c.* 17. *extr.* Minutiſſimis ictibus excarnificatus. ¶ *Minuta frugum*, quæ ſint, in *Venæ* dictum eſt. ¶ *Res minutæ* ſunt ſcruta, *cianpe. Cic. pro Cluent. c.* 64. In auctione quadam vidiſſe io rebus minutis aduncam & tortuoſam venire ferrulam. ¶ Tenuiate eſt levis, parvi momenti, *ſtivolus*, ſupervacuus. *Sueton. de Grammatic. in fin.* Nimis pauca & exigua de quibuſdam minutis quæſtiunculis ſcripſit. *Quintil. l.* 8. *c.* 6. *ante med.* Quæ ſingula perlequi, minutiorum eſt curæ. *Cic. in Pauin. c.* 17. Nec quidquam in amplificatione nimis enucleandum eſt. minuta eſt enim omnis diligentia. hic autem locus grandia requirit. *Quintil. l.* 10. *cap.* 1. *ſub fin. de Senece*. Si rerum pondera minutiſſimis ſcatentius non ſregiſſet. ¶ Item brevis, & ſubtilis. *Cic. in proœm. Parad.* Minutis interrogatiunculis, & quaſi punctis, quod propoſuit, efficit. ¶ *Verius Porta* apud *Plin. l* 4. *ep.* 27. Canto carmina verſibus minutis. *b. e.* brevioribus, & ſimplici ſubtilique filo factis, ut ſunt hendecaſyllabi. ¶ Item iofimus, vilis, *infimo, baſſo. Phædr. l.* 4. *fab.* 5. Periclitatne magnitudo principum: Minuta plebes facili præſidio latet. *Petron. in fragm. Tragur. cap.* 44. *Burm.* Itaque populus miontus lebomt. nam iſti majores maxillæ ſemper Saturnalia egunt. ¶ Item vulgaris, *doggreuole. Cic. l.* 1. *de Divin. c.* 30. Socrates, & Plato, ut rationem non redderent, auctoritate tamen minutos philoſophos vincerent. *Idem in Brut. cap.* 73. Multo magis oratur præſtat minutis imperatoribus. ¶ Transfertur etiam ad animum. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 43. *& in Orat. c.* 27. Abutimur læpe verbo, ut cum grandem orationem pro magna, minutum animum pro parvo dicimus. *Id.* 1. *de Fin. c.* 18. *a med.* Ecce autem alii minuti & angufti, aut omnia deſperantes, &c. ¶ Et ad orationem. *Id.* 2. *de Orat. c.* 38. Genus fermonie affert non liquidum, nec fuſum, ac profluens, ſed exile, aridum, concifum ac minutum. *Id. in Brute, c.* 83. At quid eſt tam fractum, tam minutum, tam in ipſa concinnitate puerile?

MINYÆ, arum, m. *Argonauti. Mi ſoi*, comites Iaſonie in expeditione Argonautica: ita dicti vel quia eorum magna pare ex filiabus Minyæ Iolchorum in Theſſalia regis orti erant: vel quia ipſius Iaſonis mater Clymeni & Minyæ filia erat. Ita *Hygin. fab.* 14. *a med. & Serv. ad Virg. Ecl.* 4. *v.* 34. ubi addit & agrum Iolchorum, Minyæ nomine dictum, appellationem eam tribuere potuiſſe. Porro rex Minyas fuit Orchomeni filius, Neptuni nepos. *Ovid. 7. Metam. v.* 2. Jamque freturn Minyæ Pagaſæa puppe fecabant. *Lucan. l.* 6. *v.* 385. Minyæ gens cognita remis. Adde *Propert. Stat. Senec. Trag. & Valer. Flacc.* ſæpiſſime.

MINYANTHES, eos, n. *μινυανθὲς*, genus trifolii majore folio. *Plin. l.* 21. *c.* 9. *ſub fin. & cap.* 21.

MINYEIAS, adis, f. *Μινυάς*, patronym. Minyæ filia. *Ovid. 4. Metam. verſ.* 1. At non Alcithoe Minyeias Orgia cenſet Accipienda dei.

MINYEIDES *vocitur quevis* Minei des, dum, f. *Μινυάδες*, Minyæ filiæ in veſpertiliones transformatæ, quod Bacchi ſacra ſprevillent. *Ovid. 4. Metam. v.* 32. Iolæ Minyeides intus Intempeſtiva turbentes feſta Minerva. Adde *ibid. v.* 425.

MINYEIUS *vocitus quem* Mineius, a, um, adject. *Minuius*, ad Minyam pertinens, *Ovid. l.* 4. *Metam. v.* 389. & edbuc Miayeia proles Urget opus.

MIRA pro mœm. V. *Mare*.

MIRABILIARIUS, ii, m. qui mirabilia facit. *Auguſtin. tract* 13. *in Joann. ad fi.* Contre iſtos, ut ſic loquar, mirabiliarios cautum me feeit Deus.

MIRABILIS, *le, maraviglioſo, mirabile*, Σεμνὸς, admiratione dignus, admirandus. *Cic. Parad.* 5. *c.* 1. *ad fin.* Nec hoc eſt tam re, quam dictu inopinatum atque mirabile. *Id.* 2. *de Orat. c.* 46. Ne forte hoc magnum ac mirabile eſſe videatur. *Horat. l.* 1. *ep.* 6. *v.* 23. Hic tibi ſit potius, quam tu mirabilis illi. *Nep. in Milt. c.* 5. Mirabili pugnandi cupiditate flagrare. *Terent. Heaut.* 2. 4. 7. Vos eſſe illuſmodi, haud mirabile eſt. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 51. Mirabile eſt, cam plurimum in facteodo interſit inter doctum & rudem, quam non multum differat in judicando. *Id.* 2. *de Divin. c.* 19. Nam eſſet mirabile, quomodo id Jupiter toties jaceret. *Ovid Heroid. ep.* 20. *v* 63. Hac ego compulſus, non eſt mirabile, forma, Si pagnus volui vincte habere tuæ. *Id.* 1. *ex Pont. ep.* 5. *v.* 77. Fuge leve, quodque eſt mirabile, fuge placere. *Cic. Attic.* 5. *ep.* 13. Incredibilis multitudo mirabilem in modum mihi Epheſi prælio fiut. *Id.* 2. *de Orat. cap.* 18. Quo iſta majora ac mirabiliora fecifti, eo me major exſpectatio tenet. *Colum. l.* 6. *c.* 36. Mirabiliſſima ſoboles. ¶ *Mirabile dictu!* aut *vijn!* elegantes a Poetis io re mira narranda interfritur, *gran coſa! Virg.* 2. *Georg. v.* 30. Quia & caudicibus ſectis (mirabile dictu!) Truditur e ſicco radix oleagina ligno. *Liv. l.* 7. *c.* 26. Dictu mirabile? tenuit nec fulum ales captam femel ſedem, ſed &c. Adde *Virg.* 3. *Georg. v.* 275. *& lib.* 2. *Æn. v.* 443. *& lib.* 12. *v.* 252. *& alibi, & Ovid.* 3. *Faſt. verſ.* 31. ¶ *Mirabile quantum*, ionum quantum. *Sil. lib.* 6. *verſ.* 620. Fabius mirabile quantum gaudebat.

MIRABILITAS, etis, f. *ammirabilità*, Σεμνότης, admirabilitas. *Lactant. l.* 7. *c.* 4. Ut apparet ex mirabilitate operum ſuorum. *Novatus* quoque *c.* 8. *n.* 53. agnoſcit, ſed comprobat verbis *Cicer. de Offic. l.* 2. *c.* 11. ubi *admirabilitas* habetur.

MIRABILITER, *mirabilmente, maravigliaſamente*, a *maraviglia*, Σεμνῶς, mirandum in modum, vehementer, magopere. *Nep. in Dion. c. ult.* Mirabiliter vulgi mutata eſt voluntas. *Cic. de Divin. c.* 54. Quæ mirabiliter a Socrate divinata ſunt. *Id.* 4. *Fam. ep.* 13. *a med.* Omnes mirabiliter de te & loquuntur, & ſentiunt. *& lib.* 13. *ep.* 16. Mirabiliter cupere. *& lib.* 11. *ep.* 14. lætari. *& in. Attic. ep.* 4. excruciare. *Plin. l.* 29. *c.* 6. *a med.* mederi. *Gell. l.* 2. *c.* 23. *ad fin.* Motus animi mirabiliter acres, & illuſtres. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 21. Mirabilius & magnificentius augere atque ornare.

MIRABUNDUS, a, um, *pieno di maraviglia*, vehementer admirans. *Liv. l.* 3. *c.* 38. Nova res mirabundam plebem convertit, quidnam lacidiſſet, cur, &c. *Id. l.* 25. *c.* 37. Poni mirebuodi, unde tot hoſtes tam ſubito exorti forent.

MIRACULA, æ, f. meretrix deformi facie, & tanquam portentum aliquod, aut monſtrum, pavorem videntibus incutiens. *Plaut. in fragm.* apud *Varr. l.* 6. *L. L. c.* 3. *ad fin.* Diobolares, ſcenicuiæ, miraculæ. *Varr. ibid.* Miraculæ a miris, ideſt monſtris. Porro verba *Plauti* ſunt de meretricibus, quæ iden *miraculæ* dicuntur, quia turpes & obſcenæ. nam miracula, ioquit *Feſtus*, quæ apud nos ſunt res admiratione dignæ, apud antiquos de rebus turpibus dicebantur.

MIRACULUM, i, n. *miracolo, maraviglia, prodigio*, Θῶμα, quidquid admirationem afferre poteſt, ſive ſupra naturam ſit, ſive non, portentum, prodigium. *Cic. lib.* 1. *de nat. Deor. cap.* 8. Portenta & miracula Philoſophorum fomniantium. *Liv. l.* 2. *c.* 7. Adjiciunt miracula huic pugnæ: ſilentio proximæ noctis ex ſilva Arſia ingentem editam vocem, &c. *Phædr. lib.* 2. *fab.* 11. hic auritum Clamorem ſubito totis tollit viribus, Novoque turbat beſtres miraculo. *Liv. l.* 25. *c.* 9. *a med.* Miraculum magnitudinis. *grandezza maraviglioſa. de* grauda apro loquitur. *Id. l.* 25. *c.* 8. Minuſque, iteram ac ſæpius id eos audere, miraculo fuit. *cestand mereviglia*. Sic *Plin. l.* 7. *c.* 1. Quid non miraculo eſt, cum primum in notitiam venit? *Id. l.* 9. *c.* 8. *circa med.* Eſſe in miraculo. *b. e.* haberi pro re mira. *Id. l.* 32. *c.* 4. *extr.* Hoc eſt majoris miraculi. *b. e.* hoc magis homines admirantur. *Id. l.* 12. *c.* 1. *a med.* Arbor digna miraculo. *b. e.* quam admirarentur. *Id. l.* 27. *c.* 11. Nec quidquam inter herbas majore miraculo aſpexi. *b. e.* mirabilius. *Id. lib.* 9. *cap.* 30. Reliquæ effervatæ miraculo. *per meraviglia*. ¶ De miraculis inſcriptum eſt *cap.* 8 *lib.* 1. *Valerii Max.* ¶ Septem recenſentur miracula, h. e. opera excellentis artificii, & inſignis magnificentiæ toto orbe celebratiſſima. Primo loco ſunt muri Babylonis, de quibus *Plin. lib.* 6. *cap.* 26. & *Curt. l.* 5. *c.* 1. fecundo templum Dianæ Epheſiæ, de quo *Plin. l.* 36. *c.* 14. tertia Jovis Olympii ſimulacrum, opus Phidiæ ex ebore & auro, quo nullum (inquit *Val. Max. l.* 3. *c.* 7. *n.* 4 *extern.*) præſtantius, aut admirabilius humanæ fabricatæ ſant manus. quarto Pyramides Ægyptiæ, de quibus *Plin. l.* 36. *c.* 12. quinto ſepulcrum Mauſolli, de quo *Id. ibid. c.* 5. ſexto æneus Coloſſus ſolis in Rhodo inſula, de quo *Id. l.* 34. *c.* 7. ſeptimo regia Cyri domus, in qua lapides non ferro, ſed auro illigatos fuiſſe tradunt: de qua *Caſſiod. l.* 7. *Variar. n.* 15. Alii alia hic

accen-

accenſent, labyrinthum Cretæ, hortos penſiles Babylonis, muros turrim Pheri, &c. (V. *Caſſod. loc. cit.*) Inter hæc templum quoque Salomonis Hieroſolimis enumerat *Sidon. in carm. ep.* 18. *l.* 4. ſed omnia longe ſuperaruut Urbis Romæ miracula, quæ *Plin.* deſcribit *cit. l.* 36. *c.* 15. *& ſequentib. Senec. de conſol. ad Polyb. in princ.* Septam illa miracula, & ſi qua his multa morbillima ſequentium anorum ſxſtrusit ambitio, aliquando ſolo æqueta viſentur. ¶ Mirecula, inquit *Feſtus*, quæ ſunt digne admiratione, dicimus: antiqui in rebus turpibus utebantur. *Ovid. Metam.* 3. v. 673. in quæ miracula, dicit, Verteris? *Horat. lib. & epiſt.* 2. v. 208. Somnia, terrores magicos, miracula, ſagas, Nocturnos lemures, portentaque Theſſala rides? *Arnob. l.* 5. *pag.* 174. Vertit Baubo artes, & quam ferin non quibat allicere, ludibriorum ſtatuit exhilarare miraculis. ¶ *Mira*, & *miracula*, inquit *Non. c.* 12. *n.* 15. Veteres pro monſtris, vel horrandis ponebant. *Lucil. ibid.* Miracule ciere. *Virg.* 4. *Georg. verſ.* 441. *de Proteo*. Omnia transformat ſeſe in miracula rerum, Igneimque, horribilemque feram, &c.

MIRANDUS, a, um, *ammirando*, *mirabile*, Θωμάσιος, admiratione dignus, mirabilis. *Cic. Virr.* 7. *t.* 27. Opus totum ex ſaxo in miranda altitudinem depreſſo. *Id. Attic. l.* 9. *ep.* 7. Mirandum in modum concupiſcere. *Ovid.* 7. *Metam. v.* 758. miranda novitate movebere ſacti. *Gell. l.* 2. *c.* 3. Liber mirandæ vetuſtatis. *Plin. l.* 30. *c.* 13. Vermium ipſorum genera mirondos uſus habeot. *Sen. l.* 1. *ſilv.* 3. *v.* 20. miranda fides! *gran coſa!*

MIRATIO, onis, ſ. *maravigha*, *ammirazione*, Θωμασμός, actus mirandi. *Cic.* 2. *de Div. c.* 22. Cauſarum ignoratio in re nova miratione facit.

MIRATOR, oris, m. *ammiratore*, *apprezzatore*, Θωμαστής, qui miratur. *Senec. de vita beata*, *c.* 8. Miretor tantum ſui. *Plin. l.* 14. *c.* 4. Miraime miretor inanium. *Propert. l.* 2. *el.* 10. *v.* 9. formæ miſtator honeſtæ. *Ovid.* 4. *Metam. v.* 640. Miretor rerum. *Lucan. l.* 9. *v.* 961. famæ. *Martial. l.* 10. *epigr.* 87. veterum ſanes avotium. *Lucan. l.* 9. *v.* 807. Magnanimo juveni miratorique Catonis. *b. c.* imiretori. V. *Mirror* ſub fin.

MIRATRIX, icis, ſ. quæ miratur. *Senec. in Hippol. v.* 742. Fama miratrix ſenioris ævi. *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 62. Miratrix turba.

MIRE, adverb. *maravigliosamente*, *a maraviglia*, θαυμαστῶς, Θωμασιῶς, mirabiliter, mirifice, mirum in modum. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 11. Puero municipia mira ſovent. *Terent. Heaut.* 5. 1. 25. Tuus Syrus mire ſineit filium. *Plin. l.* 35. *c.* 10. *a med.* Eſt in ea pictura cenis mire factus. *Id. l.* 25. *c.* 12. Chelidonia mire medetur. *Id. l.* 36. *c.* 13. Id opus inviſum mira infeſtavera. *Salluſt. in orat. Lep. ad pop. R. ad fin.* Secundæ res mire ſunt vitiis obtentui. *Plin. l.* 14. *c.* 4. Vanitas nota mire in illo fuit. *inſignemente*. & *lib.* 29. *c.* 1. *circa med.* Mire gratus. *& cap.* 3. *a med.* Mire laodatur. *Id. l.* 19 *c.* 5. Mire tenuis. *& lib.* 31. *c.* 7. Mire ſimilis. *Perſ. ſat.* 6. *v.* 3. Mire opifex. *b. c.* mire & valde peritus. ¶ *More quam*, mirum quantum. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 11. *ad fin.* Mire quam illius loci cogitatio delectat. *Al. leg.* quantum.

MIRIFICE, adverb. idem ac mira. *Cic.* 4. *Acad. c.* 2. Delectabantur autem mirifice lectione librorum. *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 3. *ad fin.* Mirifica conturbatum vidi puerum. *Hirt. de B. Afric. c.* 71. Mirifice hoſtium levis armatura anxium exercitum noſtrum atque ſollicitum habebat. *Cic. Attic. lib.* 1. *ep.* 19. Mitifice dolere. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 22. Mirifice diligere. *& Attic. lib.* 5. *ep.* 17. θαυμαλλοῦς gloriæ alicujus. *Id.* 3. *Fam. ep.* 11. laudare. *& lib.* 12. *ep.* 12. Mirifice de republ. meriti milites. *Plin. l.* 31. *c.* 8. Mirifics prodeſſe. *& lib.* 24. *c.* 18. Sanguinem mirifice ſiſtare.

MIRIFICO, es, a. t. *far maravigliose*, θαυμαστοῦν, mirabilem facio, miris laudibus extollo. *Plaut. Amph.* 2. 2. 46. Quanquam eden Thebani cives modo mire mirificant. Ita quidam Leexographi: verum plerique MSS. & impreſſi habent *rumificam*. *Nonius cap.* 2. *n.* 748. *rumiferam*.

MIRIFICUS, a, um, *maravigliosa*, *mirabile*, Θωμάσιος, admirationem faciens, mirus, mirabilis, mirandus. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ.* 1. 112. Turris magne altitudine, mirificis operibus eeſtructa. *Petron. in Satyr. c.* 22. Guſtations mirifica initiati. *Hirt. de B. Afric.* c. 40. Gallorum corpora mirifica ſpecie, amplitudinequs. *Terent. Phorm.* 5. 6. 32. Mirificiſſimum facinus. *Augoſtin. l.* 18. *de Civ. Dei*, 2. 42. Alexandri mirificeatiſſima potentia. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 16. Mirificæ pugnæ. *& ep.* 14. *a med.* Convicium mirificum alicoi facere. *Id.* 3. *Fam. ep.* 11. *a med.* Mirificem voluptatem capere. *Id. de Senect. c.* 4. *ſub fin.* Mirificos fructus afferre. *Id. Attic. lib.* 14. *ep.* 13. *a med.* Mirificas gratias agere alicui. *Id.* 14. *Fam. ep.* 3. Mirificus ſtudio & officio eſſe in aliquem. *& lib.* 2. *ep.* 9. *ante med.* Mirificus conſenſus Senatus. *& lib.* 15. *ep.* 10. Aetmus mirificus erga quempiam. *& l.* 4. *ad Attic. ep.* 11. Dionyſius, humo mirificus. *b. a* vir optimus & doctiſſimus, ut eum *Attieus l. & ep.* 7. appellat. *Id. ad Brut. ep.* 3. Pueri mirifica indoles virtutis. *Ovid.* 4. *ex Pont. epiſt.* 13. *v.* 5. Non quia mirifica eſt (*ſtruthus cornmixi*) ſed quod nec publica certe. *Gell. l.* 6. *c.* 15. Hamo in doctrinis mirificus.

MIRIO, onis, m. *Accius* apud *Varron. lib.* 6. *de L. L. c.* 3. *ad fin.* perſonas diſtortas, oribus deformes, mirliones dici ait: a *mirio*, id eſt monſtris. ¶ A *mirando* ducit etiam *Tertull.* ubi ait, *de proſcript. adverſ. Hæret. c.* 3. Solvet quidem iſti miriones etiam de quibuſdam perſonis ab hæreſi captis, ædificeti in ruinam. *b. c.* iſti, qui mirantur, eſſe hæreſes, & ſtupent, adeo valere adverſus Catholicam veritatem.

MIRMILLO, onis, m. genos gladietorum, qui cum Threce, & Retiario committebantur. Prodibat autem Gallica armatura inſtructus, totuſque ferreis contectus: atque in ſumma galea habent effigiem piſcis, qui *mormyrus*, vel *mormyr*, *μορμύρος*; dicitur: unde *mirmille* factum videtur. Alii a Myrmidonibus ducont, Achillis militibus (quos ridet *Lopf. l.* 2. *Saturn. c.* 10.) & *myrmilla* ſcribunt. *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 200. nec mirmillonis in armis, Nec clypeo Grecchum pugnantem, aut falce ſupina, &c. *Ammian. l.* 23. *c.* 6. *ad fin.* (*al. c.* 31.) *de Perſis*. Pedites in ſpeciem mirmillonum contecti, juſſa faciunt, ut colones. *Id. lib.* 16. *c. ult. ad fin.* (*al. c.* 31.) Valearibus declinandis intentus, ſeque in modum mormillonis operiens. *b. c.* ſubtidens, & clypeo tegens, ut facere mos fuit mirmillonl pugnanti. ¶ Dicebatur etiam *Gallus* ab armorum genere. Unde retiarius adverſus illum centare ſolebat: *non te peto, piſcem peto: quid me ſugis Galle?* ut refert *Feſtus* in *Retiario*.

MIRMILLONICA SCUTA dicebant, cum quibus de muro pugnabant: erant ſiquidem ad hoc ipſum apta. *Feſtus*.

MIRO, as, a. 1. idem quod miror. *Verr.* apud *Non. c.* 7. *n.* 205. Hoſpes, quid mims nummo curere Serepim? *Id. ibid.* Aut ambos mira, aut uelli mirere de eodem. *Pompon. ibid. n.* 56. Si ſtudium mirabis diu.

MIROR, aris, atus ſum, dep. 1. *ammirare*, *maravigliarſi*, *ſtupirſi*, Θωμάζω, rem aliquam intuens, audinſve ſuſpicio, admiror, demitor, admirationi afficior, obſtupeſco. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 32. Ejus rei quæ cauſa eſſet, miratus, eis ipſis quæſivit. *Virg.* 4. *Georg. v.* 362. domum mirens genitricis, & humide regno. *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 5. Mirari ſatis hominis negligentiem non queo. *Id.* 2. *de Orat. c.* 14. Illud jam mirari deſino, quod ante mirabar, hunc, cum hæc neſciret, in dicendo poſſe tantum. *Id. initio divinat. Verr.* Si quis forte miratur, me ad accuſandum deſcendere, &c. *Horat. l.* 2. *ad.* 13. *v.* 30. Utrumque ſacra digna ſilentio Mirantur umbræ dicere. *b. c.* mirentur dicvotum. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 22. Hunc ego non miror. quid enim feciat aliud? illos homines ſapientiſſimos miror, primum quod clarum hominem violari patiuntur, deinde quod exiſtimant, &c. *Id.* 2. *de Divin. c.* 24. Mirari ſe ajebat, quod non rideret haruſpex, haruſpicem cum vidiſſet. *& lib.* 1. *c.* 7. Mirari liest, quæ ſint animadverſa e medieis berbarum gsoere, quæ tadicum ad morbos beſtiarum ad vulnera. *Id. de Amor. c.* 15. Miror, in illa ſuperbia, & importunitate, ſi quamquam amicum habere potuit. *Plaut. Pſeud.* 1. 5. 27. Id ne tu miraris, ſi patriſſat filius? ¶ Habet ſæpe vim ſimilem verbi *ignoro*, quia ipſum mirari ex quadam ignorantia naſcitur. *Cor. l.* 1. *ad Attic. ep.* 14. Ne mirarstue, cur idem iterum facerem. *Plaut. Amph. prol. v.* 86. Mirari molim vos, quapropter Jupiter nunc hiſtriones curet. *Id. in prol. Aulul. v.* 1. Ne quis miretur, qui ſim, paucis eloquar. *Terent. Eun.* 2. 2. 59. Videa, herilem filium huc advenire: mirne, quid ex Piræeo abierit. nam ibi cuſtos publica eſt nunc. *Cic. initio orat. pro Roſc. Amer.* Credo, vos mirari, quid cauſæ ſit, quod, &c. *Id. in Orat. c.* 3. Mirabuntur, quid hæc pertineent ad ea, quæ quærimus. *Id.* 2. *Offic. c.* 16. Miror, quid in mentem venerit Theophraſto. *Id. Verr.* 4. *c.* 54. Ne miramini, qua ratione hic tantum poſuerit. *& lib.* 1. *de nat. Deor. c.* 34. Satis mireri non poſſum, unde ad illas optimines illis venerit. ¶ Eſt etiem cupids intueri, magni æſtimare, amare, delectari. *Salluſt. in Catil. c.* 11. Signa, tabulas pictas, vaſa cælata mirari: ea privatim & publice tapere. *Horat. l.* 1. *ep.* 6. *v.* 18. cum gemmis Tyrios mirere colores. *& ep.* 1. *v.* 47. Stulte mirari, & optare aliquid. *Virg.* 3. *Georg. v.* 49. Olympiacæ mireturæ præmia palmæ, Paſcit equos. *Cic.* 6. *Verr. c.* 56. Nimium forſitan hæc illi mirantur atque affarunt. ¶ Item probere, & imitori ſtudere. *Virg.* 8. *Æn. v.* 316. tue eamere ſecta Aſſuefcat, primis & te miretur ab annis. *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 268. te pervus lituos & bella loquentem Miretur. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 77. Quod ſolum ſcuſat, ſolum miſeris in illo. *Stat. l.* 5. *Silv.* 2. *v.* 75. æquævus eadere fratri, Mireriqus patrem. ¶ *Res digna miratu*, h. e. contempletione. *Senec. ep.* 94. *poſt med.* Dafectus ſolis & lunæ: alia deinceps digna mirato. ¶ *Mirari ſe*, eſt ſibi placere. *Catull. carm.* 22. *de Suffeno, v.* 17. Tam gaudet in ſe, tamque ſe ipſe miratur. *Martial. l.* 13. *epigr.* 2. qui ſe miraotur, in illos Virus habe: nos hæc novimus eſſe nihil. ¶ Cum genitivo per ellipſin. *Virg.* 11. Æn. *v.* 126. Juſtitiæ ne prius mirer, belliue laborum? *b. c.* cauſa juſtitiæ, &c. V. in *Leva*, *as*. ¶ Pro cupiditatibus duci, *Horat. l.* 1. *ep.* 6. *v.* 9. Qui timet his adverſa, fere miratur eodem Quo cupiens pacto. ¶ Pro intueri ſimpliciter. *Terbell. Poll. in Gallien.* 1. 9. Uniuſcujuſque vultum mira inhiatione mirantes. *mirando fixo*. ¶ Poetice tribuitur & brutis, & rebus inanimis. *Virg.* 2. *Georg. v.* 81. Exiit in cælum remis ſalicibus orbos, Miraturque noves frondes, & non ſua poma.

MIRUS, a, um, *mirabile*, *maravigliosa*, *ammirando*, Θωμαστός, *Θωμάσιος*, admirstione dignus. Docet *Feſt.* & *Nonius cap.* 12. *n.* 15. mira, & miracula Vstsres dieiſſe prodigia, monſtra, portenta, ita deforates & horribiles eſpectu. V. *Miraculum*. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 34. Sibi mirum videri, quid in ſus Gallia populo R. negotii ſſſet. *Plaut. Pſeud.* 2. 5. 97. Mirum & magnum facimus. *Id. Amph.* 5. 1. 53. Nimie mira memoras! *le gran coſe che tu dici!* & *verſ.* 5. Tenta mira in ædibus ſuot facte. *ci gran prodigi*. *Id. Men.* 2. 3. 11. Aotmule mi, mihi mire videntur, hic ts ſtare foris, fores cui pateant. *mi marsvigliu*, *che*, &c. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 503. Nec, quod nos uris, mirum facis: ortus in igne Diceris. *fos uno gran coſa*. *Cic.* 2. *Fam. ep.* 11. Mirum me dehidersum tenet urbis. *& ibid.* De pantheris agitur mandotu meo diligenter. ſed mim paucitas eſt. *Velley. l.* 2. *c.* 115. Mire pugnandi ſcientia. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 41. Hac oratione habita, mirum in modum converſæ ſunt hominum mentes. *Terent. Heaut.* 1. 2. 104. Miris modis odiſſe aliquem. ¶ *Mira fidei!* V. in *Fides*. ¶ *Mirum quam*, aut *quantum*,

Sim-

Θωμαστὸν ἰδεῖν, mirabile eſt quantum, mirum in modum, *ὁ ἀνὴρ θαυμαστὸς, quanto*, vel *come*, &c. *non ſi può dire, quanto*: ut immane quantum, minium quantum. *Cic. Attic. l. 15. ep. 40.* Mirum quam inimicus ibat, ut ego objurgarem. *Tacit. Ann. 15. c. 54.* Sed mirum, quam inter diverſi generis, ordinis, ætatis, ſexus, &c. *Liv. l. 2. s. 5. extr.* Id, mirum quantum profuit ad concordiam civitatis. ¶ *Mirum ni*, eſt affirmationis, & ſignificat ſine dubio: q. d. mira res eſt, niſi hoc, quod dico, ſit. *Terent. Andr. 3. 4. 19.* Ubi nunc eſt ipſus? Do. mirum, ni domi eſt. *è un miracolo, ſe non è in caſa.* Sic *Plaut. Capt. 4. 2. 43.* Eugepe! edictiones ædilitias hic habet quidem: mirumque ædeo eſt, ni hunc fecere ſibi Ætoli egoranomum. Sic *Amph. 1. 2. 127.* Mim ſunt, niſi invitavit ſe ſe in cœna plaſculum. *& verſ. 263.* Mirum, niſi hic me quaſi muræenam aconſtare cogitat. *& Pœn. 4. 2. 17.* Omnia edepol mim ſunt, niſi herus hunc heredem facit. ¶ *Id. Men. 5. 7. 56.* Socer, & medicus me inſanire ajebant. quid ſit, *mirè* ſunt. *h. e.* miror, quod hoc ſit. ¶ *Mirum ne*, aut *quin* aliquando ironiam continet, & eſt ſtomachantis, ſeu indignantis. *Nev.* apud *Cic. 2. de Orat. c. 69.* Quid plores pater? mirum, ni caotem. condemnatus ſum. *ſo aſſai, ſe non canto: è un miracolo, ch' io non canti.* & *Plaut. Trin. 4. 2. 125.* Mirum, quin ab evo ejus, aut proavo acciperem, qui ſuet mortui. Adde *2. 4 94.* & *Moſtell. 2. 2. 62.* ¶ *Quid mirum?* quid eſt quod miremur? *che maraviglia? Ovid. 3. de or. am. v. 110.* Si fuit Andromache tunices induto valentes, Quid mirum? duri militis uxor erat. ¶ Compoſitivum *mirror* eſt vetuſtiorum. *Turinn.* apud *Feſt.* Mirior inquam tibi videor. *Varr.* apud *Non. c. 2. n. 525.* Nemquid enim boc mirius?

MIS, antiquus genitivus Poëticus pro *mei*. Refertur a *Quintil. l. 8. c. 3. ante med.* inter illa, quæ parce uſurpata aſpergunt veteratis ſuiuntabilem *ceti* auctoritatem. V. *Ollius. Enn.* apud *Priſcian. lib. 13. pag. 955. Putſch.* legens *cura mis* cum concordibus æquiparate. *Cura mis*, dactylus eſt extrito *i*. Al. leg. *mis eſt concordibus*. Addi ſolent *duo* loca *Plaut. Capt. 3. 5. 207.* & *Trin. 4. 1. 3.* ſed dubia utrobique lectione. *Quintil. loc. cit.* ita loquitur, quaſi etiam *Virgil.* hac voce uſus ſit.

MISCELLANEUS, a, um, *meſcolato*, ποικίλος, ex varia diſſimilibuſque rebus conſtatus. *Apul. ſub init. l. 3. Metam.* Magiſtratibus, eorumque miniſtris, & turbæ miſcellaneæ cunctis completa. *h. e.* omnis ordinis, ætatis, ſexus. ¶ *Miſcellanea, orum*, ludi, in quibus nullum certum genus ſpectaculi ſahibetur, ſed varia promiſcue, & ſine ordine: quos *meſcellos Sueton. in Calig. c. 20.* appellat. *Juvenal. ſat. 21. v. 29.* Et quadringentis cummis coodire guloſum Fidilis: ſic veniunt ad miſcellanea ludi. *h. e.* ludii facti veniunt in arenam *in ludis* miſcellis. *Vet. Scol. aſt.* interpretatur *miſcellanea* cibum gladiatorum, quia hi omnia, inquit, quæ opponuntur eis, miſcent, & ſic manducant. Hac retione tota *Juvenalis* ſententia congruentior videtur. Dicit enim, parari cibos ieſtioito ſumptu, quo patrimonia una pæne menſa conſumuntur: deinde ſupervenisſtem inopiam cogere, vilioribus cibis nutriri, cujuſmodi in ludo gladiatoribus præbebantur. ¶ *Miſcellanea Ptolemæi*, quam memorat *Terrull. adverſ. Valentinian. c. 12.* videtur fuiſſe opus alicujus Scriptoris ex variis aliorum ſcriptis compoſitum.

MISCELLIONES appellantur, qui non certæ ſunt ſententiæ, ſed vario rumque mixtorumque judiciorum. *Feſt.*

MISCELLUS, a, um, *meſcolato, vario*, mixtus, varius, promiſcuus. *Cato R. R. c. 23.* Uvas miſcellas ad vinum præſtantem, quod operarii bibant, ubi tempus erit, legito. *Id. ibid. c. 6. extr.* & *Plin. l. 14. c. 4.* Ceteræ vites, miſcellæ maxime, in quamvis agrum conveniunt. *Varr. l. 2. R. R. c. 5.* Uva præcox, & miſcella, quam vocant nigram, multo ante coquitur: quo prior legenda. *Uva miſcella* his locis videtur eſſe, quæ legendi tempore non tota nigra eſt, ſed albedinis retinet aliquid, & craditatis. *Id. l. 3. c. 7. de columbis.* Ex his duobus ſtirpibus fit miſcellum tertium genus fructus cauſa. *h. e.* ex agreſti genere, & domeſtico. *Sueton. in Calig. c. 20.* Edidit in Sicilia hoſtilcos ludos, & in Gallia miſcellos. V. vocem præced. *Gell. in præfat.* Varium, & miſcellum, & quaſi confuſanſem doctrinam conſuiverant. ¶ Lex Julia miſcella, quam memoret *Juſtinian. in Authent. de nupt. cap. 43.* dicta eſt, non a *Julio Miſcello*, qui eam tulerit (neque enim *Miſcellus* cognomen Romanum eſt.) ſed a varietate plurium rerum ac perſonarum, quæ complectebatur. ¶ Æs miſcellum apud *Siculum Flacc. de condition. agror. pag. 23. Goeſii*, eſt tabula ænea, in qua deſcripta erant nomina militum emeritorum, quibus agri ab Imperatore aſſignabantur, & mixtim ſtiam eorum, qui poſtea in locum defunctorum ſucceſſerant.

MISCEO, es, miſcui, miſtum, & mixtum, 2. 2. *meſcolare, meſchiare, meſtere*, μίγνυμι, confundo, tempero, permiſceo, admiſceo. *Plaut. Pſeud. 2. 2. 61.* Dulce amarumque una nunc miſces mihi. *Phædr. l. 2. fab. 24.* Miſcere toxicum antidoto. *Horat. l. 2. ſat. 4. v. 24.* forti meſſa Falerno. *& ſat. 2. v. 73.* eliza aſſis. *& ſat. 4. v. 55.* Vina Surrentina face Falerna. *Colum. l. 6. c. 4.* Largo ſale pabula. *Ovid. Heroid. ep. 26. v. 198.* aquas nectare. *Id. 4. Metam. v. 140.* fletum cruori. *Colum. l. 7. c. 5. ante med.* ad faxem & amurcam portiuus æqua detritum album elleborum. *Lucret. l. 2. v. 804.* Inter cæruleum virides miſcere ſmaragdos. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 9. v. 20.* Cumque meis lacrymis miſcuit uſque ſuas. *Id. 13. Metam. v. 549.* poſtquam cum luctu miſcuit iram. *Virg. 12. Æn. v. 714.* ſors & virtus miſcentur in unum. *Liv. l. 30. c. 34.* Pavidos fuga & vulneribus milites in integram aciem miſcere. *Ovid. Metam. 4. v. 307.* Et tus cum duris venatibus alia miſce. *Id. 2. Triſt. el. 3. v. 80.* Miſcuit hæc lacrymis triſtia dicta ſuis. *Id. 6. Faſt. v. 463.* interdum miſceatur triſtia lætis. ¶ Pertinet aliquando ad *amplexus*, & *osculo*. *Cic. 1. de Divin. c. 30.* Cum matre corpus miſcere. *Ovid. Metam. 13. v. 867.* Sic ſe tibi miſceat. ¶ Et ad connubia. *Liv. l. 1. c. 9.* Miſcere ſanguinem, & genus. ¶ Interdum *miſceri*, eſt conſumiee, congergari, *radunarſi, aſſollarſi. Virg. de apib. 4. Georg. v. 75.* Et circa regem, utqus ad prætoria denſæ Miſcentur. Adde *verſ. 311.* ¶ Poſt invectum morem miſcendi equam vino, quia merum capiti inimicum ſtuferant, qui primi ejus uſum invenerunt; *miſcere* pro bibendum præbere uſurpari cœpium, *dar a bere, meſtere*, licet maxime dilutum vinum detur. *Cic. 2. de Fin. c. 5. extr.* Qui altari miſceat multum, ipſe non ſitiens. *Ovid. 1. Amor. el. 4. v. 29.* Quod tibi miſcuerit, ſaptas, bibat ipſe, jubeto. *Martial. l. 3. epigr. 49.* Veientana mihi miſces, tu Maſſica potas. *Ovid. 1. Metam. v. 147.* Lurida terribiles miſcent aconita novercæ. *& lib. 10. v. 160.* Miſcere pocula alicui. *Martial. l. 6. epigr. 78.* Miſceri ſibi protinus deuces, Sed crebros, jubet. ¶ *Miſcere manus, prælio*, ſit conſerere, *accenſoſi, venire a battaglia. Propert. l. 2. el. 20. v. 66.* Cum Mavors dubias miſcet utriuque manus. *Id. l. 4. el. 2. v. 28.* Miſcebant uita prœlia dura fude. Adde *Virg. 2. Georg. v. 282.* & *lib. 3. v. 220.* &c. Sic *vulnera miſcere* apud *eund. 12. Æn. v. 720.* de his, qui pugnando ſe mutuis vulneribus conficiunt. ¶ Sæpe ſignificat perturbare, confundere, permiſcere, *ſconvogliare, turbare, confundere, mettor ſoſſopra. Virg. 1. Æn. v. 137.* Jam cælum terramque meo ſine numine, venti, Miſcere, & tantas audetis tollere moles. *& verſ. 128.* magno miſceri murmure pontus. *Id. 9. Æn. v. 714.* Miſcent ſe maria, & nigræ attollantur arenæ. *& lib. 1. v. 194.* tum vulgus, & omnem Miſcet agens telis nemum inter frondea turbam. *h. e.* agmen cervorum diſpicit. ¶ Translate *Cic. 3. de Legib. c. 9.* Omnia infima ſummis paria fecit, turbavit, miſcuit. *Id. l. 1. de Orat. c. 51. ante med.* Animorum motus judicibus aut populo dicendo miſcere atque agitare. *Id. Agror. 2. c. 33.* Malis concionibus, turbulentis ſenatuſconſultis, iniquis imperiis miſcere rempublicam. *Vellej. l. 2. c. 74.* Omnia armis, tumultuque miſcebat. *Phædr. l. 1. fab. 2. v. 2.* Procul libertas civitatem miſcuit. *Virg. 2. Æn. v. 486.* At domus interior gemita, miſeroque tumultu Miſcetur. *& lib. 12. v. 805.* luctu miſcere hymenæos. *& verſ. 217.* varia miſceri pectora motu. ¶ Pro molliri, ciere, agitare, commovere. *Virg. 4. Æn. v. 209.* cæcique in nubibus ignes Terrificant animos, & inania murmura miſcent. *Id. 2. Æn. v. 329.* Victoriæque Sinon inceodia miſcet. *Tacit. 2. Ann. c. 16.* Miſeres cœtus. ¶ Translate *Cic. de Haruſp. reſp. c. 22.* Eas habat conciones, ea miſcet ec turbat, ut, &c. *Nep. in Paufan. c. 1.* Qua victoria elatus plurima miſcere cœpit, & majora cuncupiſcare. *Terent. Heaut. 4. 5. 35.* Ita tu illæc tua miſcſtu, ne me admiſceas. *Cic. Catil. 4. c. 3.* Ego magnum in republica verſari furorem, & nova quædam miſceri & concitari mala, jampridem videbam. *Tacit. 4. Hiſt. c. 68. extr.* Miſcere ſeditiones. ¶ *More calo miſcere*, proverbiali locutione dicitur de iis, qui nihil non conantur, ac turbant, fremunt, indignantur, exclamant, ut quippiam obtineant: τὸ ἄνω κάτω ποιεῖν. *Liv. l. 4. c. 3.* Quid tandem eſt, cur cælum ac tſeras miſceant? *Juvenal. ſat. 2. v. 25.* Quis cælum terris non miſceat, & mare cælo, Si fur diſpliceat Verri, homicida Miloni? *h. e.* non vehementer ſtomachetur, & exclamet? *Id. ſat. 6. v. 282.* clames licet, & mare cælo Confundas, homo ſum. ¶ *Miſcere ſe*, ſe immittere. *Virg. 1. Æn. v. 443.* Iofert ſe ſaptus nebula (mirabile dictu!) Per medios, miſceique viris, neque cernitur ulli. *ſi taccia tra la genti.* Translate *Vellej. lib. 2. c. 86.* Miſcere ſe partibus alicujus. *Liv. l. 39. c. 37.* Cum Conciliis noſtri eam civitatem feceriinus, nobiſque miſcuerimus. *E' avremo incorporata. Calliſtrat. Dig. lib. 27. tit. 2. leg. 17. ad fin.* Miſcere ſe adminiſtrationi. *Papinian. lib. 26. tit. 7. leg. 38. a med.* negotiis. *Ulpian. lib. 29. tit. 2. leg. 42. ad fin.* paternæ hereditati. *ingerirſi.* ¶ *Miſcere curam cum aliqua*, parturi, communicare. *Senec. ep. 3.* Cum amico omnes curas, omnes cogitationes tuas miſce.

MISELLUS, a, um, *meſchinetto, meſchinella*, diminut. a *miſer. Cic. Attic. l. 3. ep. 23. ſub fin.* Meum Ciceronem, cui nihil miſello relinquo præter invidiem & ignominiam nominis mei, tuere quoad poteris. *Id. 14. Fam. ep. 4.* Illius miſellæ & matrimonia & famæ ſerviendum ſit. *Catull. carm. 3. v. 16.* O factum male! o miſella paſſer! *Plaut. Rud. 2. 6. 65.* Redactus ſum uſque ad hanc unam tunicalam, & ad hoc miſellum pallium. *Lucret. l. 4. v. 1089.* Miſelle ſpes. ¶ *Miſellos* appellabant defunctos. *Terrull. de teſtimon. anim. c. 4.* Cum alicujus defuncti recordaris, miſellum vocas ſum. *Petron. in fragm. Tragur. c. 65. Burm.* Sacrum novendiale ſervo ſuo miſello factebat. Sic *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 725. n. 4. D. M.* & memoriæ miſerrimorum, &c.

MISENATES, ium, m. Miſeni incolæ. *Veget. l. 4. de re milit. c. 31.* & *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 521. n. 5.* Miſenatium claſſis.

MISENENSIS, e, adject. ad Miſenum pertinens, ut Miſenenſis villa, *Phædr. fab. 5. l. 2. v. 8.* Miſenenſis claſſis, *Tacit. 3. Hiſt. c. 57.*

MISENUS, i, m. *Miſeno, Miſenio*, mons & promont. Campaniæ, ubi Miſenum urba a Miſeno filio Æoli, Æneæ tubicine, ibi ſepulto. *Virg. 6. Æn. v. 232.* & *ſequent.* & *Sil. l. 12. v. 155.* ¶ Neutr. gen. *Feſtus*: Miſenum promontorium a Miſeno tubicine Æneæ ibi ſepulto ſit appellatum.

MISER, a, um, *miſero, infelice, miſchino*, δύσμορος, δύσκλης, grumoſus, infelix, afflictus, calamitoſus. *Vett. l. 4. de L. L. c. 17.* ducit a *minus*, cui cum opus eſt, minus nullo eſt. Alii a Græco derivant. *Cic. in Partit. c. 17.* Nihil ſit tam miſerabile, quam ea beato miſer. *Id. 24. Fam. ep. 7.* & *Plaut. Ceſtell. 2. 2. 2.* Miſerri-

mum habere aliquem. *b. 1. affligere, vexare, miserrimum reddere. Id. pro Plaut. 2. 34.* Miseris & laborantibus nihil negare possumus. *Id. pro Quinct. c. 30.* Miser, atque infelix. *Id. Parad. 2. c. 1. Ærumnosus, infelix, miser. Id. 4. Tusc. 1. alc.* M ser, afflictus,ærumnosus, calamitosus. *Terent. Eun. 3. 2. 33.* Servus domini pauperis miserique. *Plaut. Bacch. 5. 1. 20.* Homo miser, & infortunatus. *Cic. pro Cluent. c. 3.* Fortunæ miseræ atque jactatæ alicujus portum ac perfugium esse. *Id. 11. Phil. c. 4.* O multo miserior Dolabella, quam ille, quem tu miserrimum esse volebas. *Plaut. Mil. 4. 2. 76.* Quid illam miseram animi excruciat? *Id. Trucul. 2. 7. 36.* Animo hercle homo suo est miser. *Id. Epid. 4. 1. 1. & Lucret. l 3. v. 120.* Miserum esse eo animo. ¶ Eleganter sermoni interseritur. *Terent. Andr. 5. 2. 20.* Anne eâ intus Pamphilus? crucior, miser. *Lucret. l. 4. v. 1172.* foribus, miser, miscula figit. *Plaut. Capt. 1. 2. 32.* Ossa atque pellis sum, misera, macritudine. ¶ Dolentis, & querentis exclamationes sunt apud *Terent. Adelph. 3. 2. 4.* Miseram me! neminem habeo; solæ sumus. *& 3. 2. 3. Væ misero mihi! & 3. 2. 12.* Me miserum! vis sum compos animi. *& Phorm. 1. 4. 10.* Eheu me miserum! *povero me! infelice me!* *Virg. 6. Æn. v. 20.* tum pendere pœnas Cecropidæ justi (miserum!) septena quotannis Corpora. ¶ Speciatim pro ægroto sumitur, *animalato. Petron. in Satyr. c. 129.* Homini misero non invideo medicinam. *Plaut. Pœn. 5. 2. 43.* Miserum esse prædicat buccam sibi: fortasse medicos nos esse arbitratur. *Id. Trucul. 2. 6. 39.* Quo nunc artam morbo misero sum. *son travagliato. Virgil. de re Veterin. l. 3. c. 18.* Interdum jumentis misero fit coxa. *Terent. Eun. 5. 2. 7.* Miserrimus fui fugitando, ne quis me cognosceret. *b. e.* fatigatus, languidus, lassus, ut & *Donat.* expnoit. ¶ *Misera res*, quæ miseros facit. *Cic. 5. de Fin. c. 28. cattiva sorte.* Bonum liberi, misera orbitas: bonum patria, miserum exilium. *Id. pro Rosc. Amer. c. 28.* O dii immortales! rem miseram & calamitosam! *Id. Catil. 4. c. 6.* Mihi videntur hæc misera atque miseranda. *Id. in fragm. pro Corn. majest. reo* apud *Ascon.* Spectaculum miserum ac funestum. *Id. ad Pompei. 2. post ep. 11. l. 8. ad Attic.* Supplicia miserrima, & crudelissima perferre. *Horat. lib. 1. ser. 4 v. 26.* Misera ambitione laborare. *Val. Flacc. l. 6. v. 418.* misera pestis. *Lucret. l. 3. v. 1065.* Miseræ curæ. *Cic. Attic. l. 8. ep. 11. a med.* Nihil potest fieri miserius, nihil perditius, nihil fœdius. *Hirt. de B. Gall. l. 8. c. 7. a med.* Ne miseriore ac duriore conditione cum toto exercitu decertare cogerentur. *Cic. Attic. l. 3. ep. 7. sub fin.* id est maximum, & miserrimum nearum omnium miseriarum. ¶ Interdum *miser* de innocente dicitur, & qui sine sua culpa infelix est, ut admonuerit *Ascon.* ad illud *Cicer. Verr. 3. 1. 15. in fin.* Ille miser cum esset, tum proditione ipsius nefaria, tum improbo ejusdem testimonio, tum ipsius flagitiorum invidia conflagravit. *Id. Catil. 2. c. 7.* Et erunt, qui illum, si hoc fecerit, non improbum, sed miserum, me non diligentissimum consulem, sed crudelissimum tyrannum existimari velint. *Id. Phil. 11. 1. 4.* Dolores Trebonius pertulit magnos: multi ex morbi gravitate majores: quos tamen non miseros, sed laborantes dicere solemus. ¶ Cum genitivo *Plin. in Paneg. 1. 58. a med.* Miseros ambitionis, qui ita cousules semper, ut semper principes eraot! *febbravi infelici dell' ambizione. Stat. 4. Theb. v. 403.* Ah miseri morum! ¶ Tribuitur & rebus inanimis. *Pallad. in Aug. tit. 2.* Si terra exilis in vinea est, & vinea ipsa inferior. *Id. in Januar. tit. 13.* Locus, qui misere virgulta produxerit. *b. 1.* male provenientia, retunda, infelicia. Sic *Virg. Ecl. 3. v. 27.* Strident si miserum stipula disperdere carmen. *b. e.* incomptum, male natum. *Cels. l. 5. 1. 26. fect. 34. extr.* Miserum, sed unicum remedium est, membrum, quod paulatim emoritur, abscindere.

MISERABILIS, is, *compassionevole, miserabile, ἐλεεινὸς*, miserationem movens, miseratione dignus, miserandus. *Ovid. in Ibin, v. 117.* Sisque miser semper, nec sis miserabilis ulli. *Liv. l. 1. c. 29. ad fin.* Voces etiam miserabiles exaudiebantur, mulierum præcipue. *Martial. l. 6. epigr. 77.* Cum sis tam pauper, quam nec miserabile lrus. *Cic. in Pison. 1. 17.* Nihil est tam miserabile, quam ex beato miser. *Id. Verr. 7. c. 63.* Acerba imploratio, & voe miserabilis. *Id. pro Dom. 1. 23.* Cum ejus mœror, squalor incredibilis & inauditus, omnibus mortalibus miserabilis videretur. *Id. 2. Phil. c. 29.* Auctionis miserabilis aspectus. *Horat. l. 1. od. 33. v. 2.* Miserabiles elegos decantare. *b. e.* flebiles, miserationis plenos. *Liv. l. 1 c. penult.* Miserabilis cædes. *& mox.* Causa mortis indignior, & miserabilior. *Sallust. in Jug. c. 57.* Pœne imprudentia almum facinus miserabile. *Ovid. Heroid. ep. ult. v. 214.* Miserabile corpus. *b. e.* macie & morbo confectum. *Id. Metam. 13. v. 422. & Virg. 1. Æn. v. 114.* tres Eurus ab alto In brevia & Syrtes urget (miserabile visu!) Illiditque vadis. ¶ *Miserabile* adverbii ritu, *Virg. Æn. 12. v. 338.* miserabile cæsis Hostibus insultans. Adde *Stat. 12. Theb. v. 55.*

MISERABILITER, *miserabilmente, compassionevolmente, ἐλεεινῶς*, miserabilem in modum, miserationem movendo. *Cic. 1. Tusc. c. 40.* Quam me delectat Theramenes! quam etiam animo est! etsi enim flemus, cum legimus, tamen non miserabiliter vir clarus emoritur. *Id. l. 10. ad Attic. ep. 9. & Liv. l. 26. c. 3. extr.* Epistola scripta miserabiliter. *Cic. lib. 14. Attic. ep. 10.* Cæsar in foro combustus, laudatusque miserabiliter. *Liv. l. 45. c. 42.* Orbitatem suam miserabiliter deflere. *Plin. l. 34. 1. 8. post med.* Infans matri interfectæ miserabiliter blandiens. *Suet. in præfat. l. 4. excerpt. controv. a med.* Miserabilius dicere. *Valer. Max. l. 2. 1. 6. n. 11.* Turpiter & miserabiliter perire. *& lib. 4. c. 1. n. 4. extrem.* Dispersum, & vagam vitam miserabiliter exigere. *Curt. in fin. l. 4.* Miserabiliter cadere.

MISERAMEN, inis, n. miseratio. Legitur a quibusdam apud *Juvenc. l. 4. in cap. 25. Matth. v. 285.* parvi miseramina paois. *Sed alii* mihi fragmina panis.

MISERANDUS, a, um, *degno di compassione, ἐλεεινὸς*, miseratione dignus, miserabilis. *Cic. 1. de Orat. c. 37.* Hanc in mimnie rebus ita labi, ut allie miserandus, alius irridendus esse videatur. *Id. Catil. 4. 1. 6.* Hæc mihi videntur misera atque miseranda. *Sallust. in Jug. c. 85.* Miseranda fortuna. *Ovid. 6. Metam. v. 276. & Virg. 12. Æneid. v. 259.* Vel Priamo miseranda manus. *& lib. 3. Æn. v. 591.* Ignoti nova forma viri, miseranda que cultu. *Cic. de Provinc. consul. 1. 3.* Miserandum in modum milites capti, necati, deserti. ¶ Sermoni interseritur, ut miser. *Virg. 5. Æn. v. 503.* Ast ipsam miserandus avem contingere ferro Non valuit.

MISERANTER, adverb. *miserabilmente, ἐλεεινῶς*, cum miseratione. *Gell. l. 10. c. 3.* Quod aut amplius, iosignanterque, aut lacrymose, aut miseranter, &c.

MISERATIO, onis, f. *misericordia, compassione, ἐλεημοσύνη*, significatio, seu ostensio misericordiæ, qua ex alicujus infelicitate movemur. *Cic. l. 5. Fam. ep. 12.* Quem enim nostrum ille mortem apud Mantioeam Epamioondas non cum quadam miseratione delectat! *Quintil. l. 10. c. 1. ante med.* Miserationem commovere. *Cic. in Orat. c. 38.* Miseratione mene judicem permovenda. *Plin. l. 9. 1. 8. in fin.* Miserationem petere. *b. e.* misericordiam & veniam. *Justin. l. 7. c. 2.* Miseratio eos infantis tenerat. ¶ Oratio miserationem movens *Cic. de slor. Orat. 1. 21.* Miserationibus, & commotis locis uti. *Id. Phil. 2. c. 36.* Tua illa pulcra laudatio, tua miseratio, tua cohortatio.

MISERATOR, oris, m. is, quem alicujus misereat. *Juvenc. l. 2. v. 274. in Joann. 1. 4.* peccantum largus miseratur Iesus. Adde *Tertull. l. 5. cont. Marcion. c. 11.*

MISERE, *miseramente, meschinamente, κἀκῶς*, infeliciter, miserum in modum. *Cic. 3. de Fin. 1. 15. a med.* Beate, misereve vivere. *Justin. l. 11. c. 10.* misere vitam exhibens. *Plaut. Asin. 1. 1. 118.* Morisi fe se misere mavolet, quam non perfectum reddat, quod promiserit. *Id. Aulul. 4. to. 1.* Ego sum miser, & misera perditus. *Id. Cistell. 4. 2. 21.* Hominee misere miseri. *Senec. l. 5. controv. 34. ante med.* Nemo ex Olynthus miserius servit, quam, &c. *Cæs. ad Cicer. Fam. 12. ep. 12. a med.* Bassus misere nollet mea legionem tradere. *b. e.* nulla consilio, & sua malo. ¶ Pro miserabiliter *Plaut. Pseud. 1. 1. 72.* Est misere scriptum, Pseudole! *Pseud. o* miserrime. ¶ Pro cupide, & vehementer, & simul cum animi quodam cruciatu. *Terent. Adelph. 4. 5. 64.* Quia tam misere hoc esse cupio verum, eo vereor magis. *Id. ibid. 4. 5. 33. & Plaut. Mil. 4. 6. 32.* Misere amare. *Plaut. Cist. 1. 1. 12.* deperire. *Terent. Eun. 3. 1. 22.* invidere. *& Heaut. 2. 3. 124.* orare aliquid. *& Adelph. 4. 1. 6.* nimis cupere. *Horat. l. 1. ser. 9. v. 8.* discedere quærens.

MISEREO, es, ui, itum, n. 2. *aver compassione*, idem quod misereor. *Enn.* apud *Non. c. 7. n. 58.* Misereto amus, date ferrum, qui me anima privem. *Id.* apud *Priscian. l. 8. pag. 824. Pulsch.* Cogebant hostes lacrymantes, ut misererent. *Lucret. l. 3. v. 895.* Ipse sui miseret. ¶ Ubitatrissimum est impersonaliter: & eadem forma dicitur qua *piget, pœnitet, tædet. Cic. pro Mil. c. 34.* Eorum nos magis miseret, qui nostram misericordiam non requirunt, quam qui illam efflagitant. *Plaut. Pseud. 5. 2. 25.* Neque te mei tetigit miseretet, si, &c. *Id. Trin. 2. 2. 62.* Ita te aliorum misereat, ne tui alios misereat. *Terent. Heaut. 4. 5. 2.* Menedemi vicem misereat me. *& 3. 1. 54.* Me tuarum miseritum est fortunarum. *Apul. l. 8. Metam. a med.* Sic deprecantie totos quidcot miseruit.

MISEREOR, eris, ertus, & eritus sum, dep. 2. *aver misericordia, ἐλεάω*, ob alicujus miseriam dolorem animo concipio, misericordia commoveor. *Ovid. Heroid. ep. 12. v. 81.* O virgo miserere mei, miserere meorum. *Cic. 4. Attic. ep. 5.* Cum misereri mei debem, non desinunt invidere. *Id. Verr. 3. c. 28. extr.* Aulite, quæsin, judices, & aliquando miseremmi foctorum. *Justin. l. 15. c. 3.* Misertus tanti viri, venenum ei in remedium dedit. *Virg. Ecl. 2. v. 7.* Nil nostri miserere? *Id. 2. Æn. v. 143.* miserere laborum tuorum. *Ascon.* apud *Gell. l. 20. c. 6.* Nescin qui nostri miseritus tandem deus. Apud *Livium* quoque *l. 27. c. 33. in fr. & 34.* habetur *misertus alumnæ*: ubi al. leg. *miseratus*. Sic *Pacuv. l. 3. fab. v. 4.* Alii contra miserit mitere panem. ¶ Impersonaliter *L. Crassus* apud *Priscian. l. 8. pag. 814.* Neque me minus vestri, quam mei miseretur. *Turpil.* apud *Non. c. 7. n. 80.* Nunc patris me miseretur magis. *Pacuv. ibid.* Miseretur tui. *Quadrigar.* apud *Gell. c. 6. l. 20.* Quando te nostrum & reipubl. miseretitur? *Cic. pro Leger. c. 5.* Cave, ignoscas: cave te fratrum pro fratris salute deprecantium misereatur. Ita legit etiam *Priscian. l. 8. pag. 797.* Alii *misereat*. P. *Scipio Africanus* apud *Macrob. l. 2. Saturn c. 10.* Quod me reipublicæ maxime miseritum est. *Plaut. Trin. 2. 4. 9.* Eum vidi miserum, & me ejus miseritum est. ¶ Passive *Cic. l. 1. de Invent. c. 30. circa med.* Ut maioribus nato affuigatur, ut supplicum misereatur. *Ζήνυμαι.* V. similem locum in *Affingo*. ¶ Cum dativo *Senec. l. 1. controv. 2.* Et ego misereor tibi, puella. *Plenique omnes leg.* tui. *Quintil. declam. 272.* Cui misereri fatis non possumus. *Hygin. fab. 58.* Cui Venus postea miserta est. *Coripp. l. 2. v. 402.* dominum fervis miseratus egenis. *Dionys.* quoque *l. 1. pag. 204. Pursch, misereor tibi* ut Latinum agnoscit. ¶ Cum accusat. *Prop. in Cynth. v. 440.* Tot miserere animas. Al. leg. *misere*. ¶ *Misereiier* paragoge est apud *Lucret. l. 5. v. 1022.* pro *misereri*.

MISERESCO, is, n. 3. *aver misericordia, muoversi a compassione, ἐλεέω*, misericordia moveor, misereor. *Virg. 2. Æn. v. 145.* His ille tenuis vitam damus, & miserescimus ultro. *& l. 8. v. 573.* Arcadii

Digitized by Google

dii quæſo miſereſcite regis. *Sen. Thyeſt. l. t. v.* 280. & genitis miſereſce tui. ¶ Impersonaliter *Terent. Heaut.* 5. 4. 3. Inopis nunc te miſereſcat mei. *Liv. l.* 2. *c.* 5. Miſereſcebat non pœnæ magis homines, quam ſceleris. *Plerique al. leg.* miſerebat. ¶ *Plaut. Epid.* 4. 1. *t.* Si quid eſt homini reiſeriasum, quod miſereſcat, miſer ex animo eſt. *b.* 2. propter quod angatur, & fiat miſer.

MISÉRET. V. *Miſereo.*

MISERIA, æ, f. *miſeria, calamitas, diſgrazia, συμφορία*, ærumna, malum, calamitas, qua homo angitur, & fit miſer. *Cic.* 5. *de Fin. c. ult.* Ubi virtus eſt, ibi eſſe miſeria, & ærumna non poteſt, tamen labor poteſt, & molestia. *Id. Fam.* 7. *ep.* 3. Miſeriæ, in quibus tot annos verſamur. *Id. Phil.* 2. *c.* 20. In miſerias incidere. *Id.* 3. *de Fin. c.* 24. *extr.* In miſeria eſſe. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 5. Naſci in miſeriam. *Id.* 3. *Fam. ep.* 8. Levare aliquem miſeriis. *& lib.* 9. *ep.* 13. A tuiſaria ſa eripere. *Id. in Bruta, l.* 96. A reiſeriis ſe vindicare. *Plaut. Pœn.* 5. 4. 93. Miſerias voluptate ſedare. *Sallaſt. in Catil. c.* 20. Iis otium, divitiæ optandæ aliis, oneri miſeriæque fuere. ¶ Speciatim dici videtur de malo paupertatis. *Liv. l.* 6. *c.* 34. In urbe vis Patrum in dies, miſeriæque plebis creſcebant, cum eo ipſo, quod neceſſe erat ſolvi, facultas ſolvendi impediretur. *Plin. l.* 7. *c.* 32. Comitem æris alisoi atque litis eſſe miſeriam. ¶ Eſt etiam dolor, angor, moleſtia, quæ ex malo & ærumna oritur, *afflizione, travaglio, affanno. Terent. Adelph.* 5. 4. 22. Miſeriam omnem ego capio: hic potitur gaudia. *Id. Eun.* 3. 1. 16. Exſpuere omnem ex animo miſeriam. *Cic.* 2. *de Divin.* 67. 41. *a med.* Stoici omnia ſuperſtitioſa ſolicitudine & miſeria ciebant. ¶ Pro labore, *Quintil. l.* 1. *c.* 8. (*al.* 14.) *ad fin.* Perſequi quod quiſque unquam vel contemptiſſimorum hominum dixerit, aut mireiæ miſeriæ, aut inania jactantiæ eſt. *troppo meſchina fatica.* ¶ In fabulis Miſeria eſt Erebi & Noctis filia. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 17. *in fi.* & *Hygin. in præfat.*

MISERICORDIA, æ, f. *compaſſione, miſericordia*, ἔλεος, miſeratio. *Cic.* 4. *Tuſcul.* 2. fi. Miſericordia eſt ægritudo ex miſeria alterius, injuria laborantis. Nemo enim patricidæ, aut proditoris ſupplicio miſericordia commovetur. *Id.* 2. *de Orat. c.* 47. Non prius ſum conatus miſericordiam aliis commovere, quam miſericordia ſum ipſe captus. *Id.* 1. *de Orat. c.* 12. Mentes horeinum ad lenitatem miſericordiamque revocare. *Id. poſt redit. in Senat. c.* 7. Vis clamantia ue miſericordia ſingulari. *Id. pro Planc. c.* 1. *ſub fin.* Petam a vobis, judices, ut cujus miſericordia ſalue reea cuſtodita ſit, ei vos veſtram miſericordiam, rec deprecanti tribuatis. *Id. pro Rabir. perduell. c.* 2. Oro atque obſecro, adhibeatis in hominis fortunis miſericordiam. *Id. ad Brut. ep.* 12. Miſericordiam impartiri alicui. *Id. pro Mil. c.* 34. implorere & expoſcere. *Id.* 2. *Phil.* 1. 34. captare. *Id.* 1. *de Orat. c.* 53. populi concitare. *Ulpian. Dig. lib.* 26. *tit.* 3. *leg.* 7. escrcere. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 50. Prædia mea tu poſſides, ego aliena miſericordia vivo. *Id. Attic. l.* 7. *ep.* 12. *circa med.* Frangor ſæpe miſericordia puerorum. *& lib.* 10. *ep.* 12. Filii mei reiſericordia languidiora adhuc conſilia capi. *Id. Catil.* 1. *c.* 7. Miſericordia permotus. *Ulpian. Dig. lib.* 26. *tit.* 3. *leg.* 7. ductus. *Sueton. in Calig. c.* 12. *in f.* correptus. *Cic. de clar. Orat. cap.* 50. Ad miſericordiam inducere. *Id. pro Quint. c.* 2. *a med.* In fidem & miſericordiam alicujus confugere. *Id. pro Mur. c.* 40. Miſericordiam ſpoliatio conſulatus reagnam habere debet. ¶ In plur. numero *Plaut. Moſtell.* 2. 3. 115. Miſericordiæ jare habere haud hominere nportet. ¶ Dea habita eſt, & celeberem Athenis aram habuit (V. *Clemenia* in fi.) ds qua *Claudian. de B. Gild. v.* 404. ſi ſtentibus aram, Et propitium miſeris numen ſtatuiſtis, Atheuæ. Fundata dicitur a nepotibus Herculis, irem veritis Athenienſium, quos avus afflixerat, ut docet *Serv. ad Æn.* 8. *v.* 342. vel, ut alii, quia ab Eurytheo pulſi, ab Athenienſibus benigne excepti ſunt. *Apul. l.* 11. *Metam.* Magnis exantlatis laboribus, & maximis actus procellis, ad portum quietis, & aram Miſericordiæ tandem veniſti.

MISERICORDITER, *miſericordioſamente*, ἐλεημόνως, clemenier. *Claud. Quadrigar.* apud *Non. c. & n.* 22. Crudeliter illi, nos miſericorditer: avariter illi, nos largiter. *Lactant. l.* 6. *c.* 18. Juſtus nunquem prætermittet, quo minus aliquid miſericorditer faciat. *Auguſtin. de Doctr. Chriſt. c.* 16. *l.* 1. Quid liberalius & miſericordius facere potuit?

MISERICORS, ordis, *miſericordioſo, pietoſo*, ἐλεήμων, ad miſerendum facilis, clemens. *Cic. pro Cæcin.* 1. 10. Teſtis in re miſericordem ſe præbuit, & in teſtimonio religioſum. *Id. t. de Invent. c.* 55. Animum auditoris mitem & miſericordem conficere. *Auct. ad Herenn. l.* 2. *c.* 17. Manſuetus & miſericore. *Cic. pro Ligar. cap.* 5. *a med.* Miſericordem eſſe in aliquem. *Sallaſt. in Catil. c.* 54. Sint miſericordes in ſuribus ærarii. *Plaut. Rud.* 1. 5. 23. Miſericordior nulla me eſt feminarum. *Auguſtin. ſub init. ep.* 48. *& l.* 2. *Confeſſ. c.* 4. Quando utiliſſimus & miſericordiſſimus exiſtiſſet.

MISERIMONIUM, ii, n. miſeria. *Laber.* apud *Non. c.* 3. *n.* 144. Tibi relictum eſt miſerimonium.

MISERITER, adverb. idem ac reiſerabiliter, ſeu reiſericorditer. *Laber.* apud *Non. c.* 12. *n.* 62. Meue incorrupta miſeritar corrumpitur. *Catull. carm.* 62. *de Aty, v.* 49. Patriam allocuta eſt ita voce mœſta miſeriter. Adde *Enn.* apud *Priſcian. l.* 15. *pag.* 1020. *Priſcb.*

MISERITÚDO, ĭnis, f. idem ac reiſeria, & miſericordia. *Accius* apud *Non. c.* 2. *n.* 522. bis pro miſeratione uſurpat.

MISERITTUS, & Miſertus. V. *Miſereor*, & *Miſeus.*

MISÉRO, as, 2. t. idem ac miſereor. *Accius* apud *Non.* 2. 9. *n.* 28. Ut jure hæc nunquam miſerarent mala. Hinc particip. Miſeraus, antie. *Virg.* 5. *Æn. v.* 452. miſerans attollit amicum. *Id.* 2. *Georg. v.* 499. miſerans inopem.

MISÉROR, aris, atus ſum, dep. 2. *commiſerare, aver compaſſione, ἐλεεῖν*, alienam miſeriam doleo, commiſeror, conqueror, verbis, aut lacryreis, aut ic oſtendo, mihi alterius mala acerba eſſe. Inter *miſeror*, & *miſereor* ite diſtinguit *Feſtus*, ut *miſeretur* is, qui conqueritur alienu incommoda: *miſereatur* is, qui miſerum ſublevat. Idem fere tradit *Non.* 2. 5. *n.* 96. & *Incertus Auctor de differens. vocum* apud *Putſch. pag.* 2206. Sed hoc diſcrimen non ſervatur. *Plaut. Epid.* 4. 2. 6. Quis illæc eſt mulier, quæ ipſa ſe miſeratur? *Cic. pro Mur. c.* 27. Non queo ſatis communem omnium noſtrum conditionem, & hujus eveotum fortunaimque miſereri. *Virg. Æn.* 1. *v.* 601. O ſola infandos Trojæ miſerata labores. *& lib.* 6. *v.* 332. ſortemque animo miſeratus iniquam. ¶ Cum infinito *Hirt. de B. Afric. c.* 8. Ipſe miſerari, tanta homines eſſe dementia, ut, &c. ¶ Cum genitivo *Act.* apud *Non. loc. cit.* Te commiſerabar magis, quam miſerabar mei. *Sid. l.* 12. *v.* 382. pœnæ juvenem indignæ miſeretus ab alto Jupiter. *Prudent. in Pſychom. v.* 580. miſerando inopum, quos larga benigne Foverat. *Minuc. Felix in Octav. c.* 28. Nonnunquam etiam miſerantes eorum. *Juſtin. l.* 43. *c.* 4. *a med.* Moher miſereta formæ ejus, inſidias aperuit. Al. leg. *formam.* ¶ *Miſerere animi* pro *animo. Virg. Æn.* 10. *v.* 686. juvenemque animi miſereta repreſſit. Ita *Servius, Arnſius. Meſſus*, & *Codex Medicens*, teſte *Pierio*: alique longe alegantius, quam quod quidam leg. *animo.* ¶ Verbia, ac dicendo reiſeram cujuſpiam perſequi. *Salluſt. in Jug. c.* 25. *extr.* Eos multa pollicendo, ac miſerando caſum ſuum confirreat. *Tacit.* 3. *Annal. c.* 27. Etiam ipſius, quoquo modo meriti, caſum miſeratus. *Gell. l.* 10. *c.* 3. *a med.* Hæc M. Tullius atroeiter, graviter, copioſe, apteque miſeratne eſt.

MISERULUS, a, um, miſellus. *Catull.* apud *Non. c.* 11. *n. ult.* Animula reiſerula properiter abit. *Liv.* apud *Perſeium. l.* 9. *pag.* 869. *Putſch.* Cupidius miſerulo obito.

MISSIBILIA *pro miſſilia* dixit *Sidon. l.* 4. *ep.* 20.

MISSICIUS. V. *Miſſitius.*

MISSICULO, as, 2. t. *mandare ſpeſſa*, νευρίζω, idem quod miſſito, ſæpe reitto. *Plaut. Epid.* 2. 2. 29. Quod tuta ad ma litteras miſſiculabae.

MISSILIS, le, *da lanciare*, βλητὸς, ad mittendum, ſeu jaciendum aptus. *Propert. l.* 3. *el.* 12. *v.* 10. Miſſile ounc diſci pondos in orbe rotat. *Liv. l.* 1. *c.* 43. Fundas, lapideſque miſſiles hi ſecum gerebant. *Virg.* 10. *Æn. v.* 422. *&* 773. Da nunc, Thybri pater, ferro, quod miſſile libro, Fortunam atque viam duri per pectus Heleſi. *Stat. ſi. Theb. v.* 524. librans uni ſibi miſſile ferrum. *b. c.* haſtam adeo gravem, ut a ſe uno jaci poſſet. *Plin. l.* 8. 2. 35. Hiſtrici longiores acolei, & cum intendit cutem, miſſiles. ¶ *Res miſſiles*, & *miſſilia* dicebantur, dona variarum rerum, quæ a principe ſpargebantur in populum ad diripiendum. *Sueton. in Ner. c.* 12. Sparſa & populo miſſilia omnium rerure per omnes dies, ſingula quotidie millia. Avium cujuſque generis multiplex penus, teſſeræ frumentariæ, veſtis, aurum, argentum, gemmæ, margaritæ, tabulæ pictæ, mancipia, jumenta, atque etiam manſuetæ feræ: novissime naves, inſulæ, agri. *Id. in Aug. c.* 98. Permiſſa licentia diripiendi pomorum, & obſoniorum, rerumque miſſilium. ¶ Translate *Senec. ep.* 74. Qui aliquid virture melius putat, ad hæc, quæ a fortena ſparguntur, ſuom expandit, & ſollicitus miſſilia ejus exſpectat. ¶ Item miſſilia ſunt arma, quæ jacluntur, ut haſtæ, ſagittæ, ſaxa, ἰόβολα, τὰ. *Liv.* 34. 2. 39. Miſſilibus Lacedæmonii pugnabant, a quibus ſe magnitudine ſcuti perfacile Romanus tuebatur miles. *Virg.* 10. *Æn. v.* 725. Non ulli eſt animus ſtricto concurrere ferro: Miſſilibus longe, & vaſto clamore laceſſunt. *Lucan. l.* 7. *v.* 485. Spargitur innumerum diverſis miſſilis votis: Vulnere pare optat, pare terræ figere tela.

MISSIO, onis, f. *miſſione, ſpedizione*, πομπὴ, ἀναπομπὴ, actus mittendi. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 5. Miſſio litterarum. *Id. Phil.* 7. *c.* 2. legatorum. ¶ Item jactus, *lanciamento, getto. Vitruv. l.* 2. *c.* 9. *ad fin.* Juſſit extre telorum miſſioore eos circumvallari. ¶ Item dimiſſio, *licenziamento, licenza. Cic. Fam.* 5. *ep.* 12. *ſub fin.* Cum ipſi ante ludorum miſſionem corona donentur. *Sueton. in Cæſ. c.* 7. Cum mandotu prætoris jure dicundo conventus circumiret, miſſionem continuo efflagitavit. *Petron. in fragm. Trogur. t.* 52. *Burm.* Tandem exoratus a nobis miſſionem puero dedit. Illis dimiſſus circa menſam percucurait, &c. ¶ In re gladiatoria *miſſio* dicta, cum alteri gladiatori faucio, ſubmitteati arma, ac ſopplici coucedebatur a populo, aut a Principe vita, & abeundi pro illa vice licentia: & gladiator *ſine miſſione* eſt, qui ad certam mortem pugnat, ſine ſpe, ſi gravius ictus fuerit, evadendi. *Martial. l.* 12. *epigr.* 29. Nuper cum Myrino peteretur miſſio læſo. *Liv. l.* 41. *c.* 20. *ſub fin.* Gladiatorium munus ſæpius dando, & modo vulneribus temus, modo ſine miſſione etiam. *Senec. de benef. l.* 2. *c.* 20. *extr.* Non enim ſervavit is, qui non interfecit: nec beneficium dedit, ſed miſſionem. ¶ Translate *Elor. l.* 3. *c.* 10. *extr.* Tandem eruptione facta, dignam viris obiere mortem: &, quod ſub gladiatore duce uparuit, ſine miſſione pugnatum eſt. *Senec. ep.* 37. Quid prodeſt, paucos dies, aut annos lucrifacere? ſine miſſione naſcireur. ¶ In re militari *miſſio* eſt liberatio a reilitia: eſt autem triplex, ut *Macer* docet *Dig. lib.* 49. *tit.* 16. *leg.* 13. & *Ulpian. lib.* 3. *tit.* 2. *leg.* 2. alia honeſta, quæ emeritis ſtipendiis datur: alia cauſarie, quæ cauſa valetudinis: alia ignominioſa (cujus exemplum habes apud *Hirt. de B. Afric. c.* 54. *Sueton. in Cæſ. c.* 69. & *in Aug. c.* 24.) cum quis propter deliſtum a militia ejicitur. *Liv. l.* 26. *c.* 2. Ne quem militem legeret ex eo numero, quibus Senatus miſſionem

redirumque in patriam negaſſet ante belli finem. *Id l. 7. c. 39.* Exercitum purgare miſſionibus turbulentorum hominum.

MISSITÁTUS, a, um, ſæpe miſſus. *Plin. l. 31. c. 1.* Codicillos miſſitatos, epiſtolarum genia indicat.

MISSITTUS, *vel* Miſſicius, a, um, qui mittitur, vel mitti poteſt. Hinc miſſicius miles dicitur veteranus, qui miſſionem honeſtam impetravit, vel confectis ſtipendiis miſſionem donandus eſt. *Sueton. in Ner. c. 48.* Agnitus *a* quodam miſſitio prætoriano. *Inſcript. vetus* apud *Gruter. pag. 1109. n. 5.* Miſſicius leg. VI. Aug. Alia apud *Murator. pag. 786. n. 4.* C. Atinius C. F. Quirina Adjutor annon. leg XXX. Ulp. & miſſicius leg. ejuſdem. Adde *pag. 809. n. 6. & pag. 812. n. 2.* quarum item apud *Spon. in Miſcell. v. 243.* ¶ In loco *Suetonii* quidam putant nomen viri proprium.

MISSITO, as, avi, atum, 2. 1. *mandare ſpeſſo*, πολυπραγμονῶ, ſæpe mitto. *Liv. l. 9. c. 45.* Samniti auxilia miſſitaverant.

MISSOR, oris, m. qui mittit. *Cicer. in Arat. v. 84.* Hic miſſore vacans fulgens jacet una ſagitta. Al. leg. *Hic miſſa revocant, &c.*

MISSUS, a, um, *mandato, ſpedito*, πομπικὸς. *Brut. ad Cicer. ep. 16.* Particulam litterarum tuarum, quas miſiſti Octavio, legi miſſam ab Attico mihi. *Martial. l. 10. epigr. 14.* Selibra argenti miſſa. *mandata in dono.* & *Plin. l. 37. c. 5. a med.* Miſſus munere ſmaragdus. *Virg. Æn. v. 595.* patriis ad Trojam miſſus in armis. & *lib. 12. v. 516.* fratres Lycia miſſos, & Apollinis arvis. & *lib. 9. v. 483.* ſub tanta pericula miſſus. *Ovid. 2. Faſt. v. 236. de Fabiis.* Ad bellum miſſos perdidit una dies. & *lib. 5. v. 451.* Bos Olenius mihi miſſus ab urvis. *Id. 2. Triſt. v. 189.* Solus ad egreſſus miſſus ſeptemplicis Istri. & *lib. 4. el. 9. v. 9.* earremum miſſus in orbem. *Horat. l. 1. ſat. 5. v. 18.* Mula miſſa paſſum. *Virg. 2. Georg. v. 385.* Auſonii, Troja gens miſſa, coloni. *Plin. l. 15. c. 30.* Laurus miſſa e cælo. *Ovid. l. 9. Metam. v. 19.* gener externis hoſpes tibi miſſus ab oris. *Val. Flacc. l. 1. v. 360.* Hinc quoque miſſus adeſt, quamvis arcentibus Idmon Aliisibus. ¶ Item Immiſſus, injectus. *Virg. 2. Georg. v. 451.* torrentem undam levis immerat ulmus Miſſa Pado. & *lib. 3. v. 447.* aries miſſus ſecundo deſilit amni. *Pallad. in Novembr. tit. 7. a med.* Aliqui in vaſculis ſervant, arena pariter miſſa. *meſſavi.* ¶ Item poſitus, appoſitus, oblatus. *Ovid. 6. Faſt. v. 310.* Fere miſſos Veſtæ pura patella cibos. ¶ Item ſparſus. *Id. 5. Faſt. v. 360.* Accidere in menſas ut roſa miſſa ſolet. ¶ Item emiſſus, *mandato ſuorum, laſciate audare. Horat. de ar. Poet. v. 390.* neſcit vox miſſa reverti. *Lucret. l. 2. v. 194.* e noſtro cum miſſus corpore ſanguis Emicat. *Ovid. 5. Triſt. el. 12. v. 26.* Carceribus miſſi equi. & *lib. 3. Amor. el. 2. v. 9.* equi de carcere miſſi. ¶ Item jactus, *lanciare, ſcagliato. Plin. l. 10. c. 8.* Miſſus in ſublime. *Virg. 10. Æn. v. 799.* miſſa manu ſonitum dedit haſta per auras. *Ovid. 2. de ar. am. v. 105.* Pectora nec miſſis jubeo præbere ſagittis. *Id. Heroid. ep. 3. v. 64.* miſſi fulminis igne cremer. ¶ Item dimiſſus, omiſſus. *Cic. 9. Attic. ep. 1.* Remotis, ſive omnino miſſis lictoribus. *Iterungiati. Virg. 5. Æn. v. 486.* & 545. miſſo certamine. *Inſcript. apud Donium claſſ. 6. n. 69.* L. Cornelio Firmiano veterano, miſſo honeſta miſſione, &c. ¶ Hinc *miſſum facere* eſt omittere, deſerere, curam alicujus rei deponere, *zealoſciare, abbandonare, laſciar da parte. Cic. pro Sext. c. 66.* Si qui voluptatibus ducuntur, miſſos faciant honores, ne attingant rempubl. *Terent. Hecyr. 5. 2. 14.* Miſſam iram facere. & 3. 3. 48. Conſilia miſſum facere amorem. ¶ Item repudiare, abire jubere, *ripudiare, ſcacciare. Sueton. in Calig. c. 25.* Lolliam Paulinam perductam a marito conjunxit ſibi, brevique miſſam fecit. *Hirt. de B. Afric. c. 54. ſub fin.* Inſignos vos eſſe arbitror, qui in meo exercitu ordines ducatis, miſſuſque facio, & quantum putaſt, abeſſe ex Africa jubeo. ¶ Item prætermittere, *omettere, paſſar ſotto ſilenzio. Cic. 5. Verr. c. 44.* Horum agrorum ego miſſos faciam quæſtus triennii: unum annum eligam, quo, &c. *Id. pro Roſc. Amer. c. 45. ſub fin.* Verum, ut hæc miſſa faciam, quæ jam facta ſunt, &c. ¶ Denique eſt dimittere, abire ſinere, *laſciar andare. Caſſe ad Oppium, poſt ep 8. l. 9. ad Attic.* Cn. Magium Pompeji præfectum deprehendi. ſcilicet meo inſtituto uſus ſum, & eum ſatim amiſſum feci. *Terent. Andr. 5. 1. 14.* Illam hinc civem eſſe ajunt: puer eſt natus: nos miſſos face. *Nep. in Eumen. c. 11.* Ut ſic detereretur victo, quin aut interfici, aut miſſum fieri juberet. ¶ Singulariſ eſt conſtructio in illo *Pompeji ad Domit. 2. poſt ep. 2. l. 8. ad Attic. in fi.* Æquum eſt, me a te impetrare, ut cohortes, quæ ex Piceno venerunt, quæ fortunas ſuas reliquerunt, ad me miſſum facias. ¶ *Cela miſſur.* V. *Celamo.*

MISSUS, us, m. miſſio. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 27.* Qui jam ante miſſu Cæſaris ad Ambiorigem ventitare conſueverat. *Virg. Æn. 7. v. 750.* Marrubia venit de gente ſacerdos, Archippi regis miſſu. *Liv. l. 9. c. 19.* Pilum, haud paulo, quam haſta, vehementius ictu miſſuque telum. *Lucret. l. 4. v. 429.* Via abſunt nobis miſſus bis mille ſagittæ. ¶ In Circenſibus, & aliis ludis *miſſus* dicebantur ſingulæ procurſiones equorum, poſtquam ſeptem ſpatia confecerant, ſingulæ ferarum immiſſiones, aut gladiatorum, &c. quos ſere 25. fuiſſe (ſi de equorum, aut quadrigarum curſibus ſermo ſit) notat ex *Varr. Serv. 3. Georg. v. 18.* ubi addit, ultimum miſſum dictum fuiſſe *ἀναστροφὴν*. V. *Æ-arius*. Ceterum & plures fuere, pro luxu & opibus eorum, qui ludos dabant. Hinc *Sueton. in Domit. c. 4.* ſcribit, Domitianum ſingulos miſſus ad quina ſpatia redegiſſe, quo ſuccilius centum miſſus peragerentur, cum antea ſepteni abſolvi ſolerent: non enim dabatur corona victori, nisi quaquam ſeptem ſpatia currendo peregiſſet. V. *Ovans* ſub fin. *Id. in Ner. c. 22.* Spectaculum multiplicatis miſſibus in ſerum prorrexit. ¶ Denique *miſſus* in cœnis ſunt ſingulæ ferculorum illationes in menſam, *portate. Capitolin. in Pertin. c. 12.* Novem libras carnis per tres miſſus ponebat. Adde *Lamprid. in Heliogab. c. 30.*

MISTARIUS, *ſeu* Mixtarius, m. κύαθος, vas, quo vinum aqua miſcetur. *Lucil. apud Non. c. 15. n. 30.* Urceus, aut gemina longus miſtarius anſa.

MISTIM, *ſeu* Mixtim, adverb. *meſcolatamente*, μίγδην. *Lucret. l. 3. v. 567.* per venas, & viſcera mixtim.

MISTIO, *ſeu* Mixtio, onis, f. actus miſcendi, *meſcolamento. Vitruv. l. 1. c. 4.* Aliam mixtionem habet genus avium, aliam piſcium. Adde *Pallad. l. 1. tit. 34.*

MISTURA, *ſeu* Mixtura, æ, f. *miſtura, meſcolanza*, πόσις, confuſio rerum mixtarum, temperatura. *Lucret. l. 2. v. 976.* Multaque de rerum miſtura dicere callent. *Varr. apud Non. c. 8. n. 58.* Propter talem miſturam immoderatam ex aquis cunctis. *Plin. l. 13. c. 1.* Mixtura & compoſitio unguentorum. *Petron. in Satyr. c. 94.* Raram facit miſturam cum ſapientia forma. & *cap. 132.* Miſturam animarum facere. *Suetonius in Domit. c. 3.* Miſtura æquabilis vitiorum atque virtutum. ¶ Item ipſæ res miſtæ. *Colum. l. 7. c. 5. ſub fin.* Ea miſtura palarum atque lingua, totumque os perfricatur. *Id l. 11. c. 10.* Simili miſtum vas ſuppleatur. & *cap. 57.* Hanc miſturam cum in catillo compoſueris, oleum ſuperfundito. ¶ De connubio *Plin. l. 8. c. 53.* In nullo genere æque facilis mixtura cum fero, qualiter natos antiqui hybridas vocabant. *Lucan. l. 9. v. 899. de Pſylhis.* in terram parvus cum decidit infans, Ne qua ſit externæ Veneria miſtura, timentes, Lenifica dubios captorant aſpide partus.

MISTUS, *ſeu* Miatus, a, um, *meſcolato, miſto*, μικτὸς, confuſus, temperatus. *Cic. 2. Offic. c. 14.* Si ineſt in oratione miſta modeſta gravitas, nihil admirabilius fieri poteſt. *Hirt. de B. Alex. c. 56.* Miſtam dolori voluptatem capiebat. *Senec. ep. 30. extr med.* Alia genera mortis ſpei miſta ſunt. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 27.* Ille fuſus, & candore miſtus rubor. *Id. 5. Tuſcul. c. 15. a med.* Ea bona miſta ea diſſimilibus ſi erunt. *Ovid. Heroid. ep. 10. v. 38.* Verbera cum verbus miſta fuere meis. *Val. Flacc. l. 6. v. 188.* Hinc gemitus, mixtæque virum cum pulvere vitæ. *l. c.* corpora ſaucia, ſed adhuc viventia, ſtrata humi, & pulvere fœdata. *Plin. l. 31. c. 9.* Miſtus in vino ſal. *Sallust. in Jug. c. 61.* Tæda miſta pice & ſulphure. *Horat. l. 1. od. 28. v. 19.* Miſta ſenum ac juvenum denſentur funera. *Virg. 7. Æn. v. 661.* & *Val. Flacc. l. 4. v. 119.* Nymphæ miſta Tonanti. *l. c.* quæ concubuit. *Val. Flacc. l. 6. v. 200.* Miſta perit virtus. *l. c.* in medio pugna virtus cujuſque non diſtinguitur, atque adeo latet ſine laude. & *lib. 5. v. 100.* miſtoque ſonantem Percutit ore lyram. *l. c.* adhibito cantu ad lyræ ſonum. *Velleſ. l. 1. c. 98.* Eſſe mores ejus vigore ſemitimos. *l. c.* maxime temperatos. ¶ De miſto imperio V. in *Merum*. ¶ De ſcriptione ſic habeto, a Grammaticis ſere probari β: in antiquis autem codicib. *Virgil.* teſte *Pier. ad Æn. 1. v. 492.* magno conſenſu ſe legi, ut & in ſoſcript. apud *Manut. in Orthogr.* quicum *Dauſquius* facit. *Cellar.* & *Uff. l. 5. de Gramm. c. 22.* nentram damnant, aut præferunt.

MISTUS, *ſeu* Miatus, us, m. miſtura, miſtio. In ablat. ſing. *Colum. l. 6. c. 37. extra med.* Ut avitus color primordii ſeminis miſtu reddatur nepotibus.

MISY, yos, n. *misolo*, tuberis genus ſuavitate odoris & ſaporis præcipuum, quod in Cyrenaica provincia naſcitur noſtrate carnoſius. *Plin. l. 19. c. 3.* ¶ Item genus metalli, quod fit exuſto lapide chalcitide, concretum natura diſcretumque: cujus notæ ſunt friabi nuræ ſcinrillæ, & cum teratur, arenoſa natura, ut *Plin. l. 34. c. 12.* docet. *Cilf. l. 5. c. 19. ſeft. 8.* Miſyos cocti, æruginis raſæ, &c. *& ſeft. 27.* Miſyos cocti, æris combuſti, &c. Apud *Scribon. Larg. compoſ. 34 & 240.* legitur & *miſys* in genitivo poſitione Latina: & fortaſſe etiam apud *Celſ.* alicubi. Quin & *miſy* in genitivo legitur, apud *eund. lib. 6. c. 7. ſect. 2.* ut ſit indeclinabile.

MITE, *mitemente, placidamente, pacevolmente, opinc*, placide, manſuete. *Apul. l. 10. Metam.* Nunc mite conniventibus, nunc acre comminantibus geſtire pupillis. *Ovid. 3. ex Pont. ep. 7. v. 29.* Mitius ille perit, ſuſtus qui mergitur unda. *Id. Met. 15. v. 494.* ſimiles aliorum reſpice caſus: Mitius iſta feres. *l. c.* æquiore animo. *Cæſ. l. 7. B. Gall. cap. 43.* Quam mitiſſime poteſt, legatos appellat.

MITELLA, æ, f. *mitrula*, parva mitra, dim. a *mitra. Virg. in Copa.* Copa Syriſca caput Graja redimita mitella. *Cic. pro Rabir. Poſt. c. 10.* Adoleſcentes eum mitella videmus. V. *Mitra*. ¶ Item faſcia. *Cilf. l. 8. c. 10. n. 3. ſub fin.* Brachium involutum mitella commodiſſime excipitur, quæ latitudine ipſa brachia, perunguſtis capitibus collo injicitur: atque ita commode brachium ea cervice ſuſpenſum eſt.

MITELLITA, *vel* Mitellica, æ, f. erogatio & diſtributio coronarum, in modum mitellæ compactarum, quæ ex nardi foliis, aut roſis, & ſerico factæ, pretioſiſque unguentis imbutæ gellabantur a convivis in lautioribus cœnis. *Sueton. in Ner. c. 27.* Indicabat & familiaribus cœnas, quorum uni mitellita quadragies H-S conſtitit, ſitas aliquanto pluris abſorptio roſaria. ¶ *Mitellita* videtur eſſe adjectiv. ut a *galerus, galerita*, a *vetis vetitus*; ſic a *mitella mitellitus*. Ceterum aliis torus hic locus corruptus videtur.

MITESCO, is, n. 3. *mansuefio*, ἡμερόω, mitis, ſeu teneſcit, ac maturus ſio, ac eſui aptus. *Cic. in Oeconom. apud Gell. l. 15. c. 5. extr. & Colum. l. 3. c. 1.* Uvæ a ſole miteſcunt. *Plin. l. 15. c. 14.* Mala muſcea a celeritate miteſcendi. Parvo. apud *Non. c. 2. n. 358. & cap. 4. n. 293.* Nec grandiri poſſe frugum fetum, nec miteſcere. *Colum. l. 7. c. 9. extra med.* Cornus, arbutus, prunus, pyri diverſis temporibus miteſcunt. V. *Mitigo*, & *Mitis*. ¶ Item univerſum teoereſcere, *intenerirſi, ammolirſi. Plin. l. 22. c. ult.*

c. ult. a med. Ervum madefactum pluribus diebus, mitescit. *& mox.* Lupini mitescunt cinere, aut aqua calida. *Ovid. 15. Metam. v. 78.* Sunt herbæ dulces, sunt quæ mitescere flamma, Mollirique queant. ¶ Transitive est manſuefacere, *ſæpe manſuetos, addomeſticaſſe, πραΰνειν. Liv. l. 33. c. 45.* Ut feræ quædam nunquam mitescunt, ſic immitis, implacabilis ejus viri animus eſt. *Plin. l. 10. c. 45.* In mari vituli, totque piſcium genera mitescunt. *Pallad. in Mart. 11. 14. de aſino admiſſario.* Si morſu furens lædit objectas, aliquatenus labore mitescet. ¶ Transfertur & ad animum. *Horat. l. 1. ep. e. v. 39.* Nemo adeo ferus eſt, ut non mitescere poſſit, Si modo culturæ patientem accommodet aurem. *Ovid. 14. Metam. v. 606.* tota referam noſtiſſima Cypro Facta, quibus lecti facile, & mitescam poſſis. *Id. 2. ex Pont. ep. 7. v. 79.* Spes quoque, poſſe mora mitescere Principis iram. *Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 382.* Mitescere precibus. *Tacit. 2. Hiſt. cap. 67.* Pace & otio mitescere. *& cap. 78.* Seditio mitescit. *Liv. l. 5. c. 17. extr.* Mitescere diſcordiæ inteſtinæ metu communi cœpiſſe. ¶ Item ad inanima: præcipue ad vim frigoris. *Verus Poeta* apud *Cicer. c. Tuſcul. c. 28.* Calum mitescere, arbores frondeſcere. *reddolcirſi Varia. Liv. l. 23. c. 19.* Mitescente jam hieme. *Sil. l. 15. v. 503.* hieme affecta, mitescere cœperat annus. *Horat. l. 4. od. 7. v. 9.* Frigora mitescunt Zephyris. *Ovid. Heroid. ep. 7. v. 179.* Freta mitescunt. *ſi calmano. Lucan. l. 10. v. 257.* Æquoreoſque ſales longo mitescere tractu. *b. e.* falſum ſeporem amittere. *reddolcirſi. Plin. l. 3. c. 25.* Mitescentis Alpium juga molli in dextra ac læva devexitate conſident. *diuturnoque pia protectabili. Claudian. de B. Get. v. 273.* nec vanis mitescunt flumina votis. *ſi placano, depongono la furia. & lib. 2. de rap. Proſ. v. 145.* Iſofolitiſque docet galeam mitescere ſertis. *b. e.* horrorem deponere.

MITHRAS, vel Mithra, æ, m. *Μίθρας*, nomen Solis apud Perſas, qui ejus ſimulacrum in ſpeluncæ effingebant, humana quidem figura, ſed rictu leonino, & manu bovis reluctantis cornua tenens, ut eſt apud *Ver. Scholiaſt. ad illud Stat. in fin. l. 1. Theb.* ſeu te roſeum Titana vocari Gentis Achæmeniæ ritu, ſeu præſtat Oſirim Frugiferum, ſeu Perſei ſub rupibus antri Intignata ſequi torquentem cornua Mithram. *Claudian. l. 1. in I. conſul. Stilich. v. 63.* Et vaga taſtatur volventem ſidera Mithram. Apud *Greter. pag. 33. & 34.* non una ſunt Inſcriptiones, in quibus habetur D. S. I. M. vel expreſſe *Deo Soli Invicto Mithræ:* quibus adde aliæ, quas affert *Reinef. claſſ. 1. n. 45. & ſeq. & Philipp. a Turre de Mammm. Antii, par. 2.* ubi Mithræ figuras quatuor exhibet, facra ejus dei enarrat, myſtica ſigna explicat, ac totam eam rationem accurate perſequitur. In his tamen figuris nullus leonis rictus eſt. ¶ Apud *Curt. l. 4. c. 13.* legitur *Mithres, æ, em*, tanquam a *Mithre*. ¶ *Apul. l. 11. Metam. Mithram* appellat primarium ſacerdotem Iſidis. ¶ Docet *Iſid. l. 19. Orig. c. 24. mithram* eſſe etiam funem nauticum, quo navis media vincitur, *Auct. carm. de Jona, & Ninive* (quod *Terentianus* eſſe creditur) *v. 42.* Nauticus interea geminus clamor omnia tentat Pro rate, proque anima, ſpiras mandare morantes, Obſequeare mithram, elaborum ſtringere nexus. Al. ſios aſpiratione ſcribunt.

MITHRAX, vel Mitrax, acis, m. *μίθραξ*, gemma a Perſis accepta, & rubri maris montibus, multicolor, contra ſolem varie refulgens. *Plin. l. 37. c. 10.* ¶ Apud *Solin. c. 37.* (*al. c. 50.*) & *Iſid. l. 16. Orig. c. 62.* legitur *mithridax*, fortaſſe corrupte.

MITHRIACUS, a, um, ad Mithram pertinens. *Lamprid. in Commodo, c. 9.* Sac a Mithriaca homicidio vero polluit.

MITHRIDATÆUS, a, um, Mithridaticus. *Manil. l. 5. v. 560.* Et Mithridateos vultus induta trophæa.

MITHRIDATICUS, a, um, ad Mithridatem pertinens, qui fuit rex Ponti, acerrimus Romanorum hoſtis, quos contra bellum geſſit per quadraginta annos, tandemque a Pompejo M. devictus eſt. *V. Vellej. l. 2. c. 18. & ſequent. Flor. l. 3. c. 5. Juſtin. l. 37. & 38. & Cic. pro leg. Manil.* Dicitur a *Plin. l. 7. c. 24. & Gell. l. 17. c. 17.* duatum & viginti gentium rex, totidem linguis jura dixiſſe, pro concione ſingulas ſine interprete effatus. Ab *eod. Plin. c. 2. l. 25.* maximus ſua ætate regum appellatur, & qui primus excogitaverit quotidie venenum bibere, præſumptis remediis, ut conſuetudine ipſa innoxium fieret. Unde unum antidoti genus ab eo nomen accepit. Itaque conſecutus eſt, ut in ultimo diſcrimine, ne volenti quidem veneno mori potuerit, & ferrum admovere coactus ſit: quam rem præter *Juſtin. l. 37. c. 2. & Flor. loc. cit.* tentatur etiam *Martial. l. 5. epigr. 77.* Profecit poto Mithridates ſæpe veneno, Toxica ne poſſent læva nocere ſibi. *Cic. pro lege Manil. cap. 3.* Mithridaticum bellum. *Flor. l. 4. c. 2. a med.* renovat. *Plin. l. 29. c. 7. ad fin.* antidotum. (quod a *Celſo* deſcribitur *l. 5. c. 23. feſt. 3. & Scribon. Larg. compoſ. 170.* V. etiam, ſi lubet, *Seren. Sammon. cap. 61. Æmil. Macr. cap. de Ruta, & Plin. l. 23. c. 8.*) *Id. l. 25. c. 25.* Victoria Mithridatica. *b. e.* de Mithridate. Sic *l. 22. c. 4.* Mithridaticus triumphus. ¶ Mitheida item crimen apud *Cicer. pro Flacc. c. 17.* eſt cujuſdam Mithridatis, cui Flaccus inſidias fruere dicebatur.

MITHRIDATIOS antidotus (de qua in voce præced.) *Gell. l. 17. c. 16. extr.*

MITIFICATUS, a, um, mitis factus. *Cic. 2. de Divin. c. 26.* In omne corpus diviſo & mitificato cibo. *b. e.* concocto, *digerito*. Al. leg. *modificato*.

MITIFICO, as, avi, atum, a. t. mitem facio, emollio, lenio. *Plin. l. 9. c. 32. de marinis lacuſtris.* Autumno & vere pinguiſcunt, & plenilunio magis, quia nocte ſidus tepido fulgore mitificat. *Id. l. 8. c. 7. extr. de elephantis.* Capti celerrime mitificantur hoedi ſucco. *b. e.* manſuefcunt, mitiſcunt. *Gell. l. 2. c. 29. a med.* Majoris auctoritatis viri ſuos, apud quos ſunt, regunt atque mitificant, & adverſeſcios ſanatos magis cupiunt, quam perditos. *b. e.* placant, flectunt.

MITIFICUS, a, um, mitis, lenis, levis, mollis. *Sil. l. 12. v. 474.* Mitifica mens. Al. alitæ leg. *Prudent. in ſ. Hamartig.* Mitificos incendia lenta vapores Exhalent, aſtuque calor languente tepeſcat. *Apul. in ſ. lib. de Mundo.* Eundem ultrix Neceſſitas ſæpe & ubique comitatur: quam ille faciet mitificum, qui, &c.

MITIGABILITER, &

MITIGANTER, adverb. mitigando, cum *mitigatione*. *Cael. Aurelian. Acut. l. 3. c. 4.* Partes mitigabiliter relaxandæ. *Id. Tard. l. 5. c. 1.* Partes mitiganter emollire.

MITIGATIO, onis, f. *mitigazione, mitigamenta, διάψυξις, ἀφέσις*, actus mitigandi, delinitio. *Cic. 3. de Orat. c. 30.* Omniſque ad omnem animi motum & impulſin, & ſi ita res feret, mitigatio. *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 37.* Ejuſmodi licentia, ſi nimium videbitur acrimoniæ habere, multis mitigationibus lenietur.

MITIGATIVUS, a, um, &

MITIGATORIUS, a, um, *mitigativo, προσταικὸς*, qui habet vim mitigandi. *Plin. l. 28. c. 6.* Contra renum, & lumborum, veſicæque cruciatus in balnearum foliis prouos urinam reddere, mitigatorium habetur. *Cael. Aurel. Acut. l. 2. c. 5.* Laxativa & mitigativa curatio.

MITIGATUS, a, um, *addomeſticata, mitigata, raddolcita, ammollita*, mitior factus, mollitus, lenitus, placatus. *Plin. l. 16. c. 12. extr.* Arbor feritatis paulum mitigatæ ſatu. *Id. l. 25. c. 23. ad fin. de proſicit.* Felſum eſt, venenum in Perſis gigni, & teansleta in Ægyptum, terre mitigata. *Id. l. 8. c. 16.* Leonum impetus alloquio mitigatus. *Curt. l. 8. c. ult.* Aures (*elephantorum*) olim ad notum ſonum (*symphoniæ*) mitigatæ. *Id. l. 9. c. 10.* Mitigata hiems. *Cic. Fam. 6. ep. 1.* Magna ſigna dedit animi erga te mitigati. *Juſtin. l. 28. c. 4.* Diſſimulato odio mitigatoque in ſerim vultu. *reſſervenuto. Tacit. c. Hiſt. c. 63.* Mitigatus precibus.

MITTIGO, as, avi, atum, a. t. *ammollire, intenerire, μαλακύνω*, mitem, h. e. mollem ac tenerum reddo, mollio: & propriæ dicitur de frugibus, & de fetibus arborum, qui in maturitate teneſcunt, & edules fiunt. *Cic. in fragm. apud Non. c. 4. n. 293.* Cum ſegetes ætate ac maturitate ædias mitigaverit, alias torruerit. *Id. 2. de nat. Deor. c. 60.* Arborum conſectione, igni adhibito, ad mitigandum eibum utimur. *a emorire. Martial l. 9. epigr. 44.* Hic, qui dura ſedens porrecto ſava leonis Mittigat, &c. *b. e.* feſſi mollitos reddit, leonis pelle ſternendo. ¶ Significat etiam plus aliquid, quam *maturare*, nempe qualitatem illam inducere, quam habent poma & fruges inter maturitatem & putredinem. *Auſon. Edyll. 8. v. 17.* Diſcolor arbuteos varie Pomona ſapores: Mittiget autumnus, quod maturaverit æſtas. Huc pertinet illud *Varron. l. c. R. R. c. 68.* Sorbum prius domi maturitatem aſſequi vult, quam neqnt in arbore, quam miteſcat. ¶ Facete *Turpil.* apud *Non. loc. cit.* Mifero mihi mitigabat fandalin cſput. *b. e.* fenigebat, atque adeo tenerum reddebat. Hoc modo & *Terent.* locutus eſt *Eun. 5. 8. 4.* Hinc *mitis* dicitur ab *eod. Adelph. 2. 4. 12.* & *Plauto Mil. a. 5. v. 31.* qui verberibus & colaphis contuſus eſt, quam inde duritiam exſuerit, & teuer ac manſuetus factus fiet. Sic *mollire ſubſtantiam* apud *eund. Aulul. 3. 2. 8.* ¶ Univerſim eſt vim, acrimoniam, aſperitatem, feritatem rebus demere, lenire, ſedare, levare, temperare, *mitigare, raddolcire, diſacerbare. Cic. 3. Attic. ep. 15.* Cetera dolorem mitigantur vetuſtate. *Id. 3. de Orat. c. 4.* Summi labores noſtri, magna compenſati gloria, mitigantur. *Tacit. Ann. 14. c. 54.* Penuria aquæ, fervida æſtas, longinqua itinera, ſola duritia patientia mitigabantur. *Quintil. l. 2. c. 17.* Febrem quiete, & abſtinentia mitigare. *Plin. l. 1. ep. 12. a med.* morbum temperantia. *Plin. alter l. 20. c. 23.* Mitigare tormina. *& cap. 15.* ſugillata & oculorum epiphores. *& cap. 22. ad fin.* cereicum duritias. *& in prooem. l. 23. a med.* omnia hi vim maſce. *& ſub fin. l. 24.* vina diluendo. *Id. l. 28. c. 26.* amaritudinem frugum. *Id. l. 20. c. 63. ſub fin.* rabiem ſuum. *Id. l. 35. c. 6. ante med.* pilos. *b. e.* extenuare, *rarefacere. & lib. 17. c. 20. circa med.* ſilveſtres arbores. *domeſticare. Horat. l. 2. ep. 2. v. 186.* ſilveſtrem agrum ſerendo & ſtammis. *ridurre a coltura.* Sic *Cic. 2. de nat. Deor. c. 52. ad fin.* Indus (*fluvius*) non aqua ſolum ſegetes lætificat & mitigat, ſed eos etiam conſerit. *b. e.* ferities reddit. ¶ Transfertur ſæpe ad affectus, mores, animum, pro minuere, lenire, placare, flectere. *Senec. l. 1. de benef. c. 3.* Nullum tam immanem animal eſt, quod non cura mitiget. *Plin. l. 24. c. 17. ſub fin.* Mitigare feritatem animalium. *Id. l. 8. c. 40.* impetus & lævitiam canum. *Tacit. 14. Ann. 2. 22.* ſpicitus alicujus. *Quintil. l. 12. c. 2.* metus. *& cap. 1.* aures. *b. e.* averſas ab audiendo lenire. *Cic. Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 7.* accedam ſeveritatem conſimentis humanitate. *Id. 2. de Orat. c. 75.* invidiam extenuando. *Cic. pro Balb. c. 26.* animum alicujus. *Calum. in præfat.* querimonias. *Ovid. 4. Trift. el. 6. v. 65.* tempus paulatim mitigat iras. *Cic. 2. de Orat. c. 58. a med.* Riſus trilitiam, ac ſeveritatem mitigat & relaxat. *Id. pro Mur. cap. 30.* Te ipſum animi quodam impetu concitatum, & vi naturæ atque ingenii elatum & recentibus præceptorum ſtudiis flagrantem, uſus flectet, dies leniet, ætas mitigabit. *Id. in ſ. ep. 9. l. 2. Fam.* Ut quibus rebus poſſis, eum tibi ordinem aut reconciles, aut mitiges. *Id. 2. de Legib. c. 24.* Ex agreſti immanique vita excult' ad humanitatem & mitigati ſumus. *Liv. l. 38. c. 48. a med.* Gallorum animos, ſi poſſent mitigari a feritate habita, removi. *Tacit. Ann. 6. c. 38.* Non enim Tiberium, quæ ceteros mollire ſolent, tempus, preces, ſatias mitigabant, quin pejoret, &c. *Id. 2. Hiſt. c. 66.* Mitigare aliquem pecunia. *piegare a forza d' oro. Plin. l. 3. ep. 9. a med.* Senatui licet

cet & mitigare leges, & intendare. *moderari, spiegare benignamente. & lib.* 8. *ep.* 4. Nihil eſt, quod non arte emaqua, ſi non poteſt vinci, mitigetur. *Tonge.*

MITTLO, as, n. t. verbum asperiores vocem acredulæ. *Auſt. carm. de Philomela*, v. 16. ubi in quodam codice eſt *trutulo.*

MITIS, te, *tenero, maturo, mansuefacto, suavis*, tener, mollis, maturus: & dicitur de frugibus, & pomis, & hujuſmodi. *Virg. Ecl.* 1. v. 81. ſunt nobis mitia pomo, Caſtaneæ molles, &c. *Id.* 2. *Georg.* v. 448. mala tum mites defendit pampinus uvas. *& l.* 2. v. 522. Mitis in apricis coquitur vindemia ſaxis. *Petron. in ſatyr. c.* 135. Mitia ſorba. ¶ Item lenis. *Virg.* 1. *Georg.* v. 344. Cui ta lecta ſuos, & miti dilus Baccho. *Ovid.* 14. *Metam.* v. 690. hortas alit cum ſuccis mitibus herbas. ¶ Item feſtilis, *Horat. l.* 1. *od.* 18. v. 2. Cirea mite ſolum Tiburis vitem ſerera. *l. c.* ubi boni fructus maturique, & lenes proveniunt. Adde *Stat. l.* 1. *ſilv.* 1. v. 102. & *lib.* 3. *ſilv. ult. v.* 79. ¶ Item tranquillus, placidus. *Senec. in Thyeſt.* 2. 589. Mitius ſtagno palagus recumbit. *Virg.* 8. *Æn.* v. 88. Mitis ſuvius in morem ſtagni. *l. c.* leni curſu ſuens. Adde *Lucan. l.* 1. v. 403. & *Sil. l.* 4. v. 85. & *l.* 17. v. 640. ¶ Item innocuus, innoxius. *Sil. l.* 16. v. 110. corufcum Vertice ſuſſit apes, criſpamque involvere viſa eſt Mitis flamma comam. (*Virg.* 2. *Æn.* v. 683. tactuque innocua molles Lambere flamma comas.) ¶ Translate relertur ad animum, *mite, trattabile, clemente, piacevole, manſuete, umano*, πρᾶος. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 1. Nihil tam vidi mite, nihil tam placatum, quam tum meus frater erat in ſororem tuam. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 1. v. 48. Cum videam mites hoſtibus eſſa deos. *Vellej. l.* 2. *c.* 117. Vir ingenio mitis, moribus quietus. *Plaut. Trucul.* 4. 3. 2. Mitis tranquilluſque homo. *Cic. Cæcil.* 4. *c.* 5. *ad fin.* Homo mitiſſimus atque humaniſſimus. *Id. de Invent. l.* 1. *c.* 2. Mites animi & manſuetiores. *& cap.* 55. Animus mitis & miſericors. *Tacit. in Agric. c.* 16. Turpilianus delictis hoſtium novus, eoque pœnitentiæ mitior. *l.* 1. arga pœnitentiam, ſeu facilior erga pœnitentes. *Valer. Flacc. l.* 2. v. 647. cultu mitia corda. *Quintil. l.* 9. *c.* 2. & *lib.* 10. *c.* 1. Affectus vel concitati, vel mitiores. *Herr. de B. Alex. c.* 70. Mitibus verbis monara ſliquem. *Tibull. l.* 1. *el.* 9. v. 2. miti lenia verba ſono. *Propert. l.* 2. *el.* 16. v. 20. mita ſervitium. *Ovid.* 1. *Triſt. el.* 5. v. 5. Qui mihi conſilium vivendi mite dediſti. *Cic. pro Mur. c.* 29. Doctrina non moderata, nec mitis, ſed paulo aſperior & durior. ¶ Cum accuſ. Græco more, *Horat. l.* 3. *od.* 10. v. 17. nec ligida mollior æſculo, Nec Mauris animum mitior anguibus. *Al. leg.* animo. ¶ *Mitior* urbana dicitur, qui verberibus contuſus eſt. V. in *Mitigo.* ¶ Eſt ſtiam levis, lenis, *mite, leggiero. Cic.* 2. *Tuſcul. cap.* 22. *extr.* Hæc cogitatio dolorem mitiorem facit. *Luctl.* apud *Non. cap.* 4. *n.* 203. mita matura, blandum atque dolnſum. *Ovid.* 2. *Triſt.* v. 185. Mitius exſilium. *Propert. l.* 2. *el.* 16. v. 20. Mita ſarcitium. *Quintil. l.* 6. *c.* 4. Mitiorem pœnam irrogare. ¶ Mites opes *Silio l.* 14. ſunt paca longa partæ, *verſ.* 653. Hic mites Hiemais opes. Al. leg. *mires.* ¶ Raſertus & ad orationem, quæ veluti matura eſt, lenis, ſuavis. *Cic. de clar. Orat. c.* 83. *extr.* Thucydides ſi poſseius fuiſſet, multo maturior fuiſſet & mitior. *Id. de Senect. c.* 9. Facit perſæpe ipſa ſibi audientiam diſerti ſenis compta & mitis oratio. *b. c.* quieta, remiſſa, lenis, & ſine vi & clamore. ¶ Is genit. plus. habet *ium. Plin. l.* 1. *ep.* 4. Mitium dominorum apud ſervos ipſa conſuetudine metus emoliſcit. Tacit.

MITISSIME, &

MITIUS, adverbis V. in *Mite.*

MITIUSCULUS, a, um, diminut. *alquanto mite. Cael. Aurel. in præfat. Acut.* Febres parvæ & mitiuſculæ.

MITRA, æ, ſ. *foreſ di bereccia, marbante, mitra, berettone, mitra*, tegumentum capitis Lydorum, Phrygiorum, Syrorum, Arabum, Perſarumque, & Ægyptiorum, Græcorum etiam, faſcia longa conſtans involuta (nam μίτρα Græce faſciam ſignificat.) Alii eſt pilaolus in anguſtum deſinens, & in anteriorem partem incurvus, faſcia circumdatus, & redimiculis inſtructus, quibus a mento religaretur. Commune fuit apud hos populos viris, feminiſque. *Claudian. l.* 1. in I. *Conſul. Stilich. v.* 156. Hic mitra velatus Arabs. ¶ Apud Romanos barbararum mulierum geſtamen erat, præſertim meretricum: item vimrum affeminatorum, atque externum cultum affectantium. Cic. *de Haruſp. reſp. c.* 21. P. Clodius a crocota, a mitra, a muliebribus ſoleis, purpureiſque faſcinlis, a ſtrophio eſt ſactus repanta popularis. *Claudian.* de Bellona Targibili uxorem mentita, *l.* 2. *in Eutrop. v.* 185. Inque orbem tereti mitra crinem redimente capillum Struxerat. *Sanct, in Herc. Oet. v.* 374. *de Hercule.* Nempe illa cervix ſpolia depoſuit ſæva, Crinemque mitra preſſit, & ſumulus ſtetit Hirtam Sabæa mareidus myrrha comam. *Virg.* 4. *Æn.* v. 215. Et nunc ille Paris cum ſemiviro comitatu Mæonia mantum mitra, crineinque madentem Subnexus, &c. Ubi *Servius*: hoc eſt pileo incurvo, de quo pendebat etiam buccarum tegimen. *Id. Æn.* 9. v. 616. juvat indulgere choreis: Et tunicæ manicas, & habeat redimicula mitræ. O vare Phrygiæ. neque enim Phryges. *Sanct.* 9. *Theb.* v. 795. haud unquam deformis vertice mitras Induimus. *Martial. l.* 2. *epigr.* 36. Nec tibi mitrarum, nec ſit tibi barba reorum: Nolo virum nimium, Pannice, nolo parum. *Lucret. l.* 4. v. 1122. Et bena parra patrum fiunt anademata mitræ. *b.* 1. avita patrimonio profunduntur in ſumptus delicarum. ¶ De faminis, & præſertim meretricibus, *Plin. l.* 35. 1. 9. Polygnotus primus mulieres lucida veſta pineit, capita earum mitris verſicolotibus operuit. *Juvenal. ſat.* 3. v. 66. Ite, quibus grata ſub picta lupa barbara mitre. *Serv. ad eis. 4. Æneid.* Quibus affeminatis crimini dabatur, etiam mitra eis adſcribebatur. multa enim lectio mitras proprie meretricum eſſe docet. ¶ *Scalig. in Captum Virg.* obſervat, fuiſſe propriam vetularum: unde colligit anum fuiſſe copam illam, quæ dicitur *capat Grata redimita mitella*. Sic *Ovid. Faſt.* 4. v 317. ſimulorat anum, mitraque capillos Preſſerat. *& lib.* 3. v. 669. Illa levi mitra canos redimita capillue, Frogebat tremula ruſtica lira manu. *Id. Metam.* 14. v. 654. Ille ſtiom picta redimitus tempora mitra, Iaoiteus baculo, poſtis ad tempora canis, Adſimulavit anum. *Propert.* quoque in ſupelleſtili anus lenæ *l.* 4. *el.* 5. v. 70. & immundo pallida mitra ſitu. ¶ Eſt atiom geſtamen propium Bacchi, deorum delicatiſſimi. *Propert. l.* 4. *el.* 2. v. 31. Cinge caput mitra; ſpaſiem ſurabar Iacchi: Furabor Phœbi, ſi modo plectra debis. Adde *Senec. in Hippol.* v. 756. & *in Oedip.* v. 413. *Val. Flacc. l.* 2. v. 271. & *Stat. l.* 1. *Achill.* v. 617. & *lib.* 2. v. 41.

MITRATUS, a, um, mitra tectus, ornatus. *Plin. l.* 6. *c.* 28. *ſub fin.* Arabes mitrati degunt, aut intonſa crina.

MITRULA, æ, f. parva mitra, diminut. *Solin. c.* 27. (*al.* 40.) *a mitra.* Alba mitrula lineatus ſerpens.

MITTO, is, miſi, miſſum, n. 3. *mandare, inviare, inviare, ordire*, allegare quempiam ad aliquem, item rem ad alium perſirendam curare, ira jubere. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 40. His pontibus pabulatum mittebat. *Terent. Heaut.* 4. 4. 14. Quo mittis iſtanc, quæſo? jube maneat. *Id. Phorm.* 5. 6. 42. Miſſus ſum, te ut requirerem, atque adducerem. *Id. Andr.* 3. 2. 33. Miſſa eſt ancilla obſtetricem arceſſitum. *Ovid. Metam.* 6. v. 41. vel ma vifendæ mitte ſorori, Vel ſoror huc veniat. *Terent. Hecyr.* 3. 2. 7. Non vifas, ne mittas quidem vifendi cauſa quemquam. *Id. Heaut.* 1. 2. 17. Nunc ſervulum ad eam in urbem miſit. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 27. Legatos de deditione ad eum miſerunt. *Cic. Verr.* 3. *c.* 06. Filium ſuum ſatis ad propinquum ſuum quendam mittit ad cœnam. *Stat. l.* 2. *Theb.* v. 115. Ipſe deum genitor tibi ma miſeratus ab alto Mittit. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 18. *extr.* Equitatum auxilii Cæſari Edui miſerunt. *& lib.* 2. *c.* 6. *extr.* Subſidium alicui mittere. *& l.* 4. 1. 16. Ad quue cum Cæſar auotios miſiſſet, qui poſtularent, &c. *Cic. Phil.* 1. *c.* 5. Cum de via languerem, miſi, pm amicitia, qui hoc diceret. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 3. Miſimus, qui pro vectura ſolvaret. *Id. Fam.* 15. *ep.* 4. Dejotarus legatos ad ms miſit, ſa cum omnibus copiis eſſe venturum. (*ſubaudi* qui dicerent.) *Nep. in Attic. c.* 20. Nunquam ad ſuorum quemquam litteras miſit, quin Atuico mitturet, quid ageret. *ebe non ſcriſſeſſe per ſuper del ſuo ſtato. Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 5. Valim obvias mihi litteras de mnnibus rebus crebro mittas. *& lib.* 7. *ep.* 22. *in fin.* Cæſaris litterarum exemplum tibi miſi. *& lib.* 8. *ep.* 12. *extr.* Librum; quem ad te mitit de concordia, velim mihi mittas. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 10. Milites in aspeditionem mittere. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 40. Luna aem lucem, quam a ſole accepit, mittit in terras. *Val. Flacc. l.* 5. v. 262. reddi jubet ocitala ſacerdos Vatius, & Hæmoniis iuſtuſum mittara tarris. *Ovid. 8. Metam.* v. 545. Mittare aliquem per aera. *& lib.* 11. v. 670. ſub Tartara. *mandar all' altro mondo.* Sic *lib.* 5. *Faſt.* v. 385. aliquem latu. *& Plaut. Capt.* 3. 5. 34. morti. *& Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 41. ad mortem. *Stat. 6. Theb.* v. 821. corpus ſepulcro. *Cic. pro Quint. c.* 26 *extr.* in poſſeſſionem. *mandar al poſſeſſo.* & *lib.* 3. *Offic. c.* 3. ſub jugum. V. *Jugum. Virg.* 4. *Æn.* v. 231. totum ſub leges mitteret orbem. ¶ Elegantur *mittere* dicuntur *aliquid* populi, regiones, &c. unde commercia petuntur ea, quibus nos indigemus, ipſi abundant. *Virg.* 1. *Georg.* v. 57. Indio mittis abur, molles ſua tura Sabæi. At Chalybes nudi ferrum, viroſaque Pontus Caſtorea, Eliadum palmas Epirus equarum. *Ovid. de medic. fac.* v. 53. Hordea, quæ Libyci ratibus miſera coloni. *Id.* 1. *Amor. el.* 12. v. 10. cera, quam Corſica miſit apis. *Id.* 2. *Metam.* v. 366. Padus electra mittit nuribus geſtanda Latinis. Adde *Plin. l.* 37. *c.* 10. *rurea med. & lib.* 10. *c.* 47. *& alibi.* ¶ *Mittere in conſilium* eſt dimittere judices ad ſententiam dicendam, ubi, allegatis omnibus argumentis, orator diserit, Dei, ut *Aſcon.* docet ad *Cicer. Verr.* 3. *c.* 9. *extr.* Pertinet autem ad aum, qui quæſtiooi præeſt. *Cic. ibid.* Accuſabo: reſpondebis. teſtibus editis, ita mittam in conſilium, ut, &c. *b. c.* ita perorabo. metonymia. Adde *pro Cluent.* 1. 30. Urbana *Plin. in Paneg. c.* 67. *a med.* Omnibus aneis in conſilium da ta deos mittis, exiguſque, ut ſententiam ſuam mutent, ſi talis aſſe deſieris, qualis aiectus es. *Senec. l.* 4. *de benef. c.* 11. *extr.* Ubi mors interclusit omnia, & ad ferendam ſententiam incorruptum judicem miſit, &c. ¶ *Mittere in ſuffragium* pertinet ad Comitia. V. *Suffragium.* ¶ Cum infinitu *Terent. Eun.* 3. 3. 16. Miſit porro orara, ut venirem ſeria. *mandò a pregarmi. Plaut. Caſ.* 3. 5. 48. Ego huc miſſa ſum ludere. *Id. Curcul.* 1. 3. 50. Paraſitum miſi Cariam petere argentum. *Propert. l.* 2. *el.* 13. v. 17. Semper in Oceanum mittit ms quærera gemmas. Adde *Ovid. Heroid. ep.* 1. v. 37. *Sent.* 1. *Achill.* v. 210. (ubi alii aliter lez.) & *Cael. Antipatr.* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 183. *Putſch.* ¶ Eſt etiam mandare, jubere, ſive per litteras, ſive per nuntium, *mandar a dire, commettere. Cic. Fam.* 16. *ep.* 9. 2 *med.* Curio miſi, ut medico honos haberatur. *& lib.* 13. *ad Attic. ep.* 10. Hodie Spinthetum exſpecto, miſit enim Brutus ad me. ¶ Item renuntiare, ſignificare. *Cic. Fam. l.* 1. *ſ. ep.* 8. Tu ma hoc tibi mandaſſe exiſtimes, ut milii gladiatorum compoſitiones, ut vadimonia dilata, ut Chreſti compilationem mitteres? *an mandaſſi ta voluiſſe, mi ſcriveſſi, &c. Ovid.* 5. *Triſt. el.* 13. v. 1. Mittera ſalutem alicui. *mandar un ſalato. Propert. l.* 4. *el.* 3. v. 1. mandata alicui. ¶ Item donare, *mandar in dono. Nep. in Pauſan. c.* 2. (& *Catull. carm.* 12. v. 15.) Quos Bizantii cepsrat, tibi muneri miſit. *Plin. l.* 37. *c.* 5. *a med.* Mittere munere ſmaragdum. Abſolute *Terent. Eun.* 3. 2. 27. Atque hæc qui miſit, non ſibi ſoli poſſulat ta vivera. *Virg. Ecl.* 9. v. 6. Hos illi (quod nec bens vertat) mittimus hædos. *Martial. l.* 10. *epigr.*

14. Quando brevis gelidæ miſſa eſt topa tempore bonæ? ¶ Interdum eſt deponere, abjicere, *mantæ vis, deponere. Virg.* 1. *Æn.* v. 206. revocete animos, mœſtumque timorem Mittite. *& lib.* 6. v. 85. mitte hanc de pectore curam. *Liv. l.* 40. c. 46. *od fin.* Mittere vere, ac finire odium. *Hor. l.* 1. *ep.* 5. v. 9. Mitte leves ſpes, & certamina divitiarum. ¶ Item mittere, prætermittere, deſinere, *omittere, laſſcar da parte, tralaſciare. Liv. l.* 34. c. 39. Quin mittimus ambages? *Cic. pro Mur.* c. 15. *ſub fin.* Mitto prœlia, præterea oppugnationes oppidorum, &c. *Terent. Adelph.* 5. 3. 9. Mitto maledicta omnia. *& vers.* 52. Mitte jam iſtæc: da te hodie mihi. *Id. Andr.* 5. 3. 2. Mitte male loqui. *Horat. od. ult. l.* 1. Mitte ſectari, ioſe quo locorum Sera moretur. *Ovid. Met.* 3. v. 614. pro nobis mitte precari. *Cic. Fam.* 15. *ep.* 4. *o med.* Mitto, quod invidiam, quod pericula, quod omnes meas tempeſtates ſubora patetiſſimæ fueris. *Id. Verr.* 4. c. 74. *ad fin.* Mitto de melle: ſed tantum ne Melitenſium? *ſubaudi* quærem. *Id.* in *Piſon.* c. 20. a *med.* Mitto de amiſſa maxime parte exercitus. *ſubaudi* dicere. ¶ Item dimittere, miſſum facere, *laſciar andare. Varr. l.* 4. *de L. L.* c. 31. *o med.* Unde mittuntur equi, nunc dicuntur carceres. Carceres dicti, quod coercentur equi, ne inde eaeant ante, quam magiſtratus miſit. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 2. v. 66. Quadrijuges æquo carcera miſit equos. *Terent. Adelph.* 5. 2. 5. Mitte me. *Plaut. Pœn. prol.* v. 100. Neque duait unquam, neque ille volut mittere. *Id. Truculi.* 4. 2. 43. Mittin' me intro? *mi laſci tu entrare? Horat. in fin. art. Poet.* Non miſſura cutem, niſi plena cruoris, hirudo. ¶ Hinc *mittere ſanguinem*, viam aperire, ut exeat, *cavar ſangue*, φλεβοτομῶ. *Cæl. l.* 2. c. 10. Sanguinem inciſa vena mitti, novum non eſt. *& ibid.* Mittere ſanguinem alicui. *Petron. in Satyr.* c. 91. cuipiam a capite. ¶ Translete *Cic. 6. ad Attic. ep.* 1. Appius cum *de ſignificesse* provinciem cuearit, ſanguinem miſerit, quidquid potuit detexerit, mihi tradiderit erectum, &c. *& lib.* 1. *ep.* 16. *o med.* Miſſus eſt ſanguis invidiæ ſine dolore. ¶ Item emittere, fundere, *mandar fuori, produrre. Colum. l.* 3. c. 18. *ſub fin.* Sarmentum radices e capite, quæ recifum eſt, æque mittit. *Plin. l.* 18. c. 7. *ante med.* Folium quædam ab radice mittunt, quædam e cacumine. *Id. l.* 24. c. 9. Vites album florem mittit cum purpureo. *Id. l.* 25. c. 6. in *fin.* Centeuris ſuccum ſanguineum mittit. *Id. l.* 11. c. 37. *ſeft.* 65. *Horat.* Ranæ vocem mittunt. *Ovid.* 3. *Metam.* v. 38. ſarpens horrenda ſibila miſit. *Enn.* apud *Non.* l. 2. n. 615. prudens animam de corpore mitto. ¶ Hinc vocem mittere, loqui, *parlare. Lucret. l.* 3. v. 944. ſi vocem rerum natura repenta Mittat. *Cic. pro Sext.* c. 19. Vocem pro me ac pro republica nemo mittit. *non dice una parola. & pro Placc.* c. 3. Vox de quæſtura nulla miſſa eſt. *non s' è ſorta mossa. Liv. l.* 35. c. 3e. Qui vocem libenam mittere edvenſus regis legatum audereat. *parlare con ſvantaggio. & lib.* 30. c. 11. Si vocem ſupplicem mittere licet. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ.* c. 2. Hæc Scipionis oratio ea ipſius ore Pompeji mitti videbatur. ¶ Item jaculari, jacere, *gettare, lanciare, ſcagliare*: unde *miſſilia. Ovid.* 12. *Metam.* v. 8. haſtam Vatis Apollinei vocalis miſit in ore. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ.* c. 93. Renovatu curſu, pila miſerunt, celeriterque gladios ſtrinxerunt. *Petron. in Satyr.* c. 90. Mittere lapides in aliquem. *Horat. in ſin. od.* 12. *l.* 1. Mittere fulmina parum eaſis incis. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 8. v. 2. Miſit in ignotam qui rude ſemen humum. *Valer. Flacc. l.* 3. v. 313. Mittere aliquid igni. *gettar nel fuoco. Petron. in Satyr.* c. 115. *extr.* Mittrere oculos longius. *h. e.* longius aſpicere. *Auct. B. Hiſpan.* c. 15. Hoſpites de muro præcipites mittere cœperunt. *Catull. carm.* 17. *ad Calon.* v. 23. cum volo de tuo ponte mittere pronum. *Ovid.* 3. *Faſt.* v. 583. nec longius abfuit inde, Quam quantum novies mittere funda poteſt. *Id.* 5. *Faſt.* v. 621. Mittere roboreo ponte ſimulacra ſcirpea. *& lib.* 8. *Metam.* v. 450. præcipitem aliquem ex arce mittere. *& lib.* 11. v. 340. Cum ſe Daedalion ſuo miſiſſet ab alto. *Id.* 4. *Metam.* v. 528. Seque ſuper puotum, nullo tardata timore, Mittit. *Id.* 3. *Amor. el.* 6. v. 80. Atque ita ſa in repidas perditamiſit aquas. *Quintil. l.* 11. c. 1. *o med.* Mittere ſe in medium. *mettersi, cacciarſi. ¶ Mittere ſe in aliquem*, immittere, aggredi, *ſcagliarſi contro. Cic. pro Mil.* c. 28. Vote enim faceretis, ut in eos ſe potius mitteret, quam in veſtras poſſeſſiones. ¶ Hac jaciendi notione pertinet *ad talorum jactum, tirare il punto. Auguſtus* apud *Sueton. in ejus vita*, c. 71. Talis enim jactatis, ut quiſque canem, aut ſenionem miſerat, in ſingulos talos ſingulos denarios in medium conferebat. *Senec. in Apocolocynt. ſub fin.* Nam quoties miſſurus erat reſonante fritillo, &c. *Horat. l.* 2. *ſer.* 7. v. 17. Mittere talos in pyrgum. ¶ Aliquando eſt injicere. *Val. Flacc. l.* 7. v. 587. Incitat Æſonides dextram, ioque ardentia mittit Cornua. *offerra li corna.* ¶ Item immittere, agere. *Horat. l.* 4. *od.* 14. v. 24. frementem mittere equum medios per igues. *Varr. l.* 4. *de L. L.* c. 32. Ibi cum jaceret pater occiſus, ſupre eum ut mitteret carpentum mulin, juſſit. ¶ Translete eſt conjicere, immiſcere, immittere. *Propert. l.* 3. *el.* 7. v. 3. Quid ma ſcribendi tam vaſtum mittis in æquor? *Cic. pro Rabir. Poſt.* c. 2. Nec interea locopletare amicos ſuos deſtitit, mittere in negotium, dese partes. *Quintil. declam.* 14. c. 8. & *declam.* 18. c. 5. Nos in fabulas, ſermoneſque miſiſti. *hai fatto dire di noi. Ovid. de nuce*, v. 110. mittere aliquem in arma. *Vopiſc. in Tacit.* c. 11. *ad fin.* & *Lamprid. in Alex. Sev.* c. 48. *ad fin.* Mittere aliquid in litteras. *h. e.* mandare litteris. *Virg.* 12. *Æn.* v. 190. paribus ſe legibus ambæ laviniæ gentes æterna in fœdera mittant. ¶ *Ædis mittere ſub titulum* apud *Ovid. de remed. amor.* v. 306. aſt proſcribere, *mettere l' oppigionaſi.* ¶ Valat id, quod nos dicimus, *mettere, porre*, ponere, in his: *Senec* 2. *de Ira*, c. 2. *extr.* Alexandrum ejunt, Xenophanto canente, manum ad arma miſiſſe. *Pallad. in Februar. tit.* 25. *ante med.* Pira ſilveſtria mittuntur in vaſculo. *& cit.* 31. Myrti baccas tuſas mittis in linteo. *& in Mart. tit.* 10. *ante med.* Grena matura purgata in palmea ſiſcelle mittis. *& in Octobr. tit.* 14. a *med.* Cinis mittatur in dolio. Adde *in Jul. tit.* 14. quæ omnia ad notionem injictendi, & immittendi jam poſitam, reducuntur. ¶ *Miſſi* hoc *miſſili*, ſyncope, eſt apud *Catull. carm.* 14. *ad Calv. Lucu.* v. 14.

MITULUS, & Mytulus, i, m. μύτιλος, piſcis e genere concharum, molli teſta inſtructus, ſponte oeturæ in orenoſis naſcens, cujus uſi cinis cauſticam vim habet. *Plin. l.* 9. c. 51. & *lib.* 32. c. 9. ¶ *Mutulus* (verſa Græca u in Latinam u) legitur apud *Caton. R. R.* c. 158. ¶ Vim habet molliendæ alvi, teſte *Catone ibid.* Hinc *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. v. 47. Si dure morebitur alvus, Mitulus, & viles pelleut obſtantia conchæ. ¶ In cibis eſt viliotis pretii. *Martial. l.* 3. *epigr.* 60. Oſtrea tu famis ſtagno ſaturata Lucrino: Sugitur inciſo mytulus ova mihi. ¶ Scribitur & *mytilus*.

MITYLENE, & Mytilena, es, f. & Mitylenæ, arum, *Metelin*, Μυτιλήνη, urbs primario Lesbi inſ. a qua etiam inſula Mitylene, & vulgo *Metelin* nominatur, incta Methymnam: dicta e Mitylene filia Machaerei Jovis filii, ut *Diodorus l.* 6. c. 16. ſcribit. Clara eſt Pittaco ex ſeptem Sapientibus uno, Alczo Poeta, Antimenide fratre ejus, Diophane Oratore, & Theophane Pompejanarum rerum ſcriptora. *Horat. l.* 1. *od.* 7. Laudabunt alii claram Rhodon, aut Mitylenen. *Cic. Fam.* 4. *ep.* 31. An Mitylenis, aut Rhodi malles vivere. ¶ In nummis antiquis, teſte *Hard. ad Plin. l.* 5. c. 31. *ſeft.* 39. eſt *Mytilene*, & Μυτιλήνων.

MITYLENÆUS, & Mytilenæus, a, um, Μυτιληναῖος, & Μυτιλήνιος, ad Mitylenem pertinens. *Martial. l.* 7. *epigr.* 79. Mitylenæus mango. *Claudian. de nupt. Honor.* v. 235. Mitylenæo modulatur pectine Sappho. *Lucan. l.* 8. v. 109. Mitylenæum vulgus. ¶ *Mitylenæi, orum*, incolæ. *Velleſ. l.* 2. c. 18. Mitylenæorum perfidia. Adde *Nepot. in Thraſyb.* c. 4.

MITYLENENSIS, ſe, Mitylenæus. *Tacit.* 14. *Ann.* c. 53. Mitylenenſe ſecretum Agrippæ permiſit. *il vivere in Metelino.*

MIORUS VERSUS apud Grammaticos eſt heroicus, in quo extremo jambus eſt pro ſpondeo: *ἀνὴρ δὲ πολύτροπος ἧτο πλάγχθη*, quod veluti canda minor, & mutilus ſit, μείων dictus, ut: *Ite domum ſaturæ, venit Veſperus, ite ſaturæ. Terentian. Maur. pag.* 2425. *Putſch.*

MIXTARIUS, } V. *Miſtarius*, &c.
MIXTIO, &c. }

M N

MNA, f. μνᾶ, ᾶς, eadem apud Græcos, quæ *mina* Latinia. *Plin. in fin. l.* 21. Mna, quam noſtri minam vocant pendat drachmas Atticas centum. *& l.* 35. c. 10. a *med.* Pro duodecim diis dedit in ſingulos mnas tricenas. Addunt & *Plauti* loca aliquot, in quibus tamen omnibus alii leg. *mina*.

MNEMONICA, orum, n. μνημονικά, præcepta, quæ memoriam adjuvaet. *Auct. ad Herenn. l.* 3. c. 17. Ita qui mnemonice didicerunt, poſſunt, quæ audierunt, in locis collocare, & ex his memoreiter pronuntiare. Adde *cap. ult.* Sed utrobique optimi libri Græca ſcribunt, Græca enim vox eſt, ἡ μνήμη, memoria.

MNEMONIDES, dum, & darum, f. Muſæ filiæ Mnemoſynes. V. in fin. vocis ſequent.

MNEMOSYNE, es, f. Μνημοσύνη, filia Jovis, & Clymenes, ex qua ipſe Jupiter, paſtoris ſumpta figura (ut eſt apud *Ovid. Metam. 6.* v. 114.) novem Muſas ſuſcepiſſe dicitur. *Sidon. carm.* 15. v. 175. ſerpentis ſpecie illuſiſſe ai, canit. Dicitur autem meter Muſarum, quia μνημονικὴν memoria eſt, cujus beneficio ſcientiæ & litteræ acquiruntur, & conſervantur. *Phædr. in prol. l.* 3. Pierium jugum, In quo tonanti ſancte Mnemoſyne Jovi Fecunda novies, artium peperit chorum. *Auſon. ep.* 4. v. 63. An ta carminibus juvat moeſtere canoica Mnemoſynes aetas, aut tres, aut octo ſoroses? ¶ *Mnemoſyne, ærum*, ipſæ Muſæ. *Auſon. Edyll.* 11. qui eſt Griphus, v. 30. Et Lyrici vates aumero ſunt Mnemoſynarum. *h. e.* novem ſunt Poetæ Lyrici, ut Muſæ, nampe Pindarus, Simonides, Steſichorus, Ibycus, Alcæus, Bacchilides, Anacreon, Alcæus, Sappho. Al. leg. *Mnemoſynidarum*. (eo modo, quo *Tyndaridarum* ab *Horat. l.* 1. *ſer.* 1. v. 100. dictum eſt.) Sic *Ovid.* 5. *Metam.* v. 267. Felicesque vocat pariter ſtudiique locique Mnemonidas. Al. aliter leg.

MNEMOSYNON, i, n. μνημόσυνον, monumentum, memoria, pignus memoriæ cauſa. *Catull. carm.* 12. *ad Aſin.* v. 13. Verum eſt mnemoſynon mei ſodalis. In multis *codicib.* Græcis litteris ſcriptum legitur. nam Græca vox eſt.

MNESTER, ēris, m. μνηστήρ, procus. Vox Græce. *Hygin. fab.* 126. Quem cum Eumæus ad mneſteras perduciſſet, &c. *h. e.* procos Penelopes. *& mox.* Melanthius unus ex mneſteribus.

M O

MOBILIS, le, *mobile, leggiero*, ἄγιλος, qui facile movetur, qui huc illuc facile vertitur, levis. *Horat. l.* 2. *ſer.* 7. v. 82. Ducetis, ut nervis alienis mobile lignum. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 57. Oculi lubrici, & mobiles. *Plin. l.* 11. c. 37. *ſeft.* 51. Superciliis homini & pariter, & alterne mobilia. *Id. l.* 21. c. 31. Remedium ad dentium mobiles firmandos. *Plaut. Mil.* 3. 1. 36. Pennix ſuo manibus, pedibus mobilis. *ſnella, agile. Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 11. *ſub fin.* Acerrimus & mobiliſſimus ardor. *h. e.* incitatiſſimus. *Lucret. l.* 4. v. 343. Mobilior aer. *Ovid. Heroid. ep.* 2. v. 118. Æquor mobile. *& ep.* 5. v. 110. Mobiles venti. *Id. l. de nr. am.* v. 62. Mobilis penne. *Id.* 3. *Amor. el.* 5. v. 35. Folia mobilia. ¶ Apud ſactos rei *mobiles*, & *bona mobilia* ſunt, quæ ſolo non continentur, & mote-

moveri, transferrique poſſunt, *mobili*. Sunt autem duplicis generis, animalia, quæ & *ſe movencia* appellantur, ut ſervi, jumenta, altilia: & quæ anima carent, ut pecunia, veſtis, vaſa, &c. *Ulpian. Dig. lib. 6. tit. & leg. 1. Labeo* apud *eund. lib. 21. tit. & leg. 1. & Paul. lib. 41. tit. 2. leg. 3. o med.* ¶ Eſt etiam *mobilis* celer, *velox, preſto*. *Senec. in Hippol. v. 446.* Ætate fruera: mobili curſu fugit. *& verſ. 1141.* Volat ambiguis mobilis alis hora. ¶ Tranſlate eſt varius, volubilis, inconſtans, *volubile, inconſtante*. Cic. *Fam. 5. ep. 2. ad fin.* Nec in ea, ut ſcribis, animo ſni mobili, ſed ita ſtabili, ut, &c. *Cæſ. l. 4. B. Gall. c. 5.* Galli ſunt in conſiliis capiendis mobiles, & novis plerumque rabus ſtudent. *Salluſt. in Jug. c. 50. & 70.* Mobili ingenio eſſe. *& cap. 120.* Regiæ voluntates mobiles. *& cap. 96. in fin.* & *Liv. l. 29. c. 3. ad fin.* Gens ad nouuem auram ſpei mobilis atque infida. *Senec. de vera beata c. 1 extr.* Mobilis favor. *Liv. l. 6. c. 6.* Populus mobilior ad cupiditatem agri. *h. e.* inclinatior. ¶ Item flexibilis, mutabilis, in utramque partem. *flexibile, mutabile, variabile. Virg. Georg. 3. v. 165.* Dum faciles animi juvenum, dum mobilis ætas. *Cic. pro Dom. c. ultim.* Bona fortunæ caduca ſemper, & mobilia eſſe duxi. *Salluſt. in Jug. c. 96.* Res humanæ fluxæ & mobiles. *Senec. in Oedip. v. 992.* It cuique ratus, prece non ulla mobilis nrdo. *Gell. l. 2. c. 22.* Exortus, & occaſus mobilia & varia ſunt; meridies, ſeptentrioneſque ſtatu perpetuo ſtant, & manent. ¶ *Ingenium mobile* apud *Varron.* eſt celeriter arripiens, docile, minime tardum, aut ſtupidum *l. 5. c. 7. ad fin.* Si architectus eris uſu peritus, prætereaque ingenio mobili, ſolertiaque non fuerit viduatus.

MOBILITAS, atis, ſ. *mobilità, prontezza di muoversi, d'correre*, facilitas ſe movendi, agilitas. *Cic. a. de nat. Deor. c. 25. ſub fin.* Animal ſenſu acerrimo, & mobilitate celerrima. *Plin. l. 10. c. 21.* Sanare mobilitates dentium. *Id. l. 9. c. 31.* Sævitiam maris coercuit lapillis oppericntur, mobilitatem pondere ſtabilientes. *Cic. 1. de Orat. c. 28.* Mobilitas linguæ, celeritas verborum. *ſpedutezza*. ¶ Translate eſt inconſtantia, levitas, *volubilità, inconſtanza, leggerezza. Nep. in Dion. c. 6.* Fortuna ſua mobilitate, quem paulo ante extulerat, demergere eſt adorta. *Cic. Phil. 7. c. 3.* Quid eſt inconſtantia, mobilitate, levitate, cum ſingulis hominibus, tum vero univerſo ſenatui, turpius? *Salluſt. in Jug. c. 61.* Tanta mobilitate ſe ſe Numidæ gerunt. *& cap. 93. extr.* Mobilitas ingenii. *& in Catil. c. 49. o med.* animi. *Tacit. 5. Hiſt. c. 8.* vulgi.

MOBILITER, *mobilmente, agilmente*, cum facili motu, agiliter. Cic. *a. de nat. Deor. c. 9.* Cor animantis alicujus evulſum ita mobiliter palpitare, ut imitetur igneam celeritatem.

MOBILITO, as, a. 1. *far mobile, d'ivere ratè*, mobile facio, apud Vet. *Lucret. l. 3. v. 249.* Inde omnia mobilitantur. *Cæcil.* apud *Non. c. 4. n. 300.* Lætitia me mobilitat. *me ſa ſaltà.*

MOCOSUS, a, um, *buffonesco*, mimicus; & dicitur de iis, qui ore diſtorto, valgis labiis & ſanna deridenr: a μῶκος, ſanna: item ſubſannator, derriſor. Reſtitutam volunt magni nominis Critici *Cæſarem l. 1. ad Attic. ep. 13.* Conſul ipſe parvo animo, & pravo: tantum cavillator genera illo mocoſo, quod etiam ſine dicacitate ridetur. *Ubi al. leg.* morofo. *Quintil. l. 11. c. 3. ſub fin.* Quare non immerito reprehenditur pronuntiatio voluroſa, & gefticulationibus moleſta, *&c.* Nec inutiliter ex Græcis veteres trauſtulerunos, hanc eſſe mocoſam actionem. *Al. leg.* motioſam, *al.* jocoſam, *al.* iniocoſam, *&c.* Hæc pluribus diſputat *Salmaſ. ad Trebell. Pollion. in Gallien. c. 8.*

MODERABILIS, le, moderatus, vel quem moderari poſſumus. *Ovid. 1. Amor. el. 6. v. 59.* Nox, & amor, vinumque nihil moderabile ſuadent.

MODERAMEN, inis, n. *governo*, id quo quippiam moderamur, ut gubernaculum navis, habenæ curras, & hujuſmodi. *Ovid. 15. Met. v. 726.* imixus moderamine navis, ro alta Puppe caput poſuit. *appoggiato al timone*. & *lib. 3. v. 644.* Obſtupui, capiatque alme moderamina, dixi: Mequa miniſterio ſceleriſque artiſque removi. *& lib. 2. v. 47.* curuve rogas ille paternos, Inque diem alipedum jus & moderamen equorum. ¶ Translate *Id. 6. Metam. v. 677.* Sceptra loci, rerumque capit moderamen Erechtheas. *Id. Metam. 23. n. 362.* ingenium eſt, quod eget moderamine noſtro. ¶ Item moderatio, temperamentum. *Impp. Honor. & Theodoſ. lib. 12. Cod. Theodoſ. 121. 30. leg. 64.* Verum ſerenitas noſtra certum moderamen invenit.

MODERAMENTUM, ti, n. moderamen. *Gell. l. 13. c. 6.* Accentus moderamenta vocum.

MODERANTER, adverb. idem ac moderate. *Lucret. l. 2. v. 2093.* quis habere prafundi Endo manu validas poſſit moderanter habenas? *Ovid. 1. Metam. v. 512.* moderantius, oro, Curra, fugamque inhibe, moderantius inſequar ipſe. Pleriqua tamen leg. *moderatius*.

MODERATE, adverb. *moderatamente*, cum *moderazione*, μετρίως, *ragionevolmente*, cum moderatione. *Cic. pro Font. c. 10.* Ab his quicquam fancte, aut moderate dictum putabitis? *Id. 2. Fin. c. 1.* Qui ſi maxime hoc placeat, moderatius tamen id volunt fieri. *Id. 3. de Legib. c. 5.* Quæ res cum ſapientiſſime moderatiſſimeque conſtituta eſſet, &c. *Id. 2. Offic. c. 5. a med.* Uti iis, quibuſcum congregamur, moderate, & ſcienter. *Id. Fam. 6. ep. 1. extra med.* Omnia humana placate & moderate feramos. *Id. in Orat. c. 52. a med.* Gorgias his feſtivitatibus inſolentiæ abuitur, quas Iſocrates moderatius temperavit. *Liv. l. 30. c. 42. o med.* Rebus ſecundis uti modeſte ac moderate. *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 22.* Clementer & moderate jus dicere. *Hirt. de B. Gall. l. 8. c. 23. extr.* Modeſtius cedentem inſequi hoſtem. *Strat. 10. Theb. v. 423.* moderatius, oro, ducite. *strascinatelo con un po' più di pietà.*

MODERATIM, adverb. idem ac moderate. *Lucret. l. 1. v. 323.* Moderatim erefcere cogens.

MODERATIO, onis, ſ. *moderazione, temperamento*, ὑποχὴ, μετρίότης, *mitezza*, actus moderandi, temperatio, modus, modeſtia, mediocritas. *Cic. 2. da Orat. c. 9.* Languentis populi incitatio, & effrenati moderatio. *Id. 2. de nat. Deor. c. 35. extr.* Conflagrare terras neceſſe eſt a tantis ardoribus, moderatione & temperatione ſublata. *Id. pro Cal. c. 18.* Vincat aliquando cupiditas, voluptaſque rationem, dummodo illa in hoc genere præſcriptio moderatioque teneatur. *Id. Attic. l. 2. ep. 6.* Lætari te noſtra moderatione & continentia video. *Id. pro Sext. c. 33. ad fin.* Quæ gravitas Leotuli conſulis fuerit, quæ collegæ ejus moderatio de ma. *Id. 2. Agror. c. 1.* Adhibere certam rationem moderationemque dicendi. *Cæſ. l. 3. c 18. a med.* Moderatiouem in cibo adhibere. *Cic. de Senect. c. 1.* Novi moderationem animi tui, & æquitatem. *Id. 3. Tuſcul. c. 8.* Græci eam virtutem σωφροσύνην appellant: quam ſoleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnunquam etiam modeſtiam. *& Offic. l. 3. c. 25. extr.* Conformatio & moderatio continentiæ & temperantiæ. *Sueton. in Cæſ. c. 75.* Moderatiouem clementiamque exhibere. *Cic. 2. Phil. c. 5.* Si mecum cum in omni vita, tum in dicendo moderationem modeſtiamque cognoſtis. *Id. pro Dom. c. ult.* Etenim ad noſtrum uſum propemodum jam eſt defiuita moderatio rei familiaris. *h. e.* modus & quantitas facultatum. *Petron. in Satyr. c. 93. extr.* Multa moderationis verecundiæque verba. ¶ De modeſtione animi exempla Veterum habemus a *Valer. Max. l. 4. c. 1.* ¶ Gubernatio, regimen, *governo*. *Cic. l. 3. de nat. Deor. c. 35. ad fin.* Mundi divina in homines moderatio profecto oulla eſt, ſi in ea diſcrimen oullum eſt bonorum & malorum.

MODERATOR, oris, m. *moderatore, governatore, regolatore*, ἡνίοχος, κυβερνήτης, qui moderatur, gubernator, rector. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 35. in fin.* Ineſſe aliquem non ſolum habitatorem in hac cæleſti ac divina domo, ſed etiam rectorem & moderatorem, & tanquam architectum tanti operis, tantique muneris. *Id. 1. Tuſcul. cap. 28.* Sol moderator dierum, noctium, temporum. *Salluſt. in orat Lepidi contra Sull. ante med.* Populus R. pauin ante gentium moderator, evutus imperin, &c. *Martial. l. 2. epigr. 90.* Quintiliane uagæ moderator fumme juventæ. *Flor. l. 4. c. 2.* Pocis, bellique moderator. *arbitro. Ovid. 3. Faſt. v. 503.* Vincitur ars vento, nec jam moderator habenis Utitur, *at* votis. *il piloto*. & *Metam. 4. v. 245.* moderator equorum. *cocchiere*. Sic *Tibull. l. 4. carm. 1. v. 114.* velox celerem ſuper edere corpus Gaudet equum, validuſque ſedet moderator habenis. *Ovid. Metam. 8. v. 156.* moderator arundinis. *pescatore da canna. Lucret. l. 6. v. 1252.* robuſtus curvi moderator aratri. *agricoltore. Stat. l. 1. ſilv. 2. v. 252.* Tyrii moderator abeni. *tintore di porpora. Claudian. lib. 2. in Eutrop. v. 381.* doctiſſimæ artis Quondam leoniceæ, moderator pectinis uncti. *pettinatore. Pisa. in Panig. c. 13.* Cum ſpectator moderatorque ineuntium certamina virorum, arma componeres, tela textares. *preſiedeva. Eumen. in gratiar. act. c. 13. extr.* Terra mater frugum, Jupiter moderator auratum. *Nazar. in Panig. ad Conſtantin. c. 15.* Illi veteres laudati vitæ moderatores.

MODERATRIX, icis, ſ. *moderatrice, governatrice, ἡνιόχη*, quæ moderatur, rectrix, gubernatrix. *Cic. 3. da nat. Deor. c. penult.* Materiæ univerſæ fictricem & moderatricem divinam eſſe providentiam. *Id. Phil. 5. c. 18.* Cæſar tempubl. ſibi judicem conſtituit, & moderatricem omnium factarum. *Id. 5. Tuſcul. c. 14. ad fin.* Temperantia eſt moderatrix omnium commotiouum. *Id. pro Flacc. c. 24.* Speculatur, atque obſidet noſtra vindex rameritatis, & moderatrix officii curia. *Stat. lib. 10. Theb. v. 365.* arcanæ moderatrix Cynthia noctis. *Plaut. Caſtell. 2. 2. 3.* Ut illæc anus hodie quot modis ſibi moderatrix fuit! *come, a in quanto maniere ha saputa contenerſi!*

MODERATUS, a, um, particip. V. in *Moderor*. ¶ Sæpiſſime in nomen tranſit, & eſt qui ſibi moderatur, qui modum ſervat, temperatus, modeſtus, *moderato, temperato, regolato, moderato*, μέτριος, σώφρων, *casto*, *Cic. de Senect. c. 4.* Moderati, & nec difficiles, nec inhumane ſenes tolerabilem agunt ſenectutem. *Id. pro Mur. c. 30.* Noſtri illi a Platone & Ariſtotele moderati homines, & temperati. *Id. Fam. 12. ep. 17.* Eſt ita temperatus moderatuſque moribus, ut ſumma ſeveritas ſumma cum humanitate jungatur. *Id. pro Font. c. 14.* Frugi homo, & in omnibus vitæ partibus moderatus ac temperans. *Id. pro Balbo, c. 4.* Quem ceteræ gentes caſtiorem, moderatiorem, ſanctiorem viderunt! *Id. Phil. 3. c. 12.* Nihil apparet in eo ingenuum, nihil moderatum, nihil pudens. *& Phil. 2. cap. 26.* Moderatum eſſe in re aliqua. *Plaue. ad Cicer. Fam. 10. ep. 24. a med.* Cæſar moderatiſſimi atque humaniſſimi fuit ſenſus. *Salluſt. de Catil. c. 12.* Sua parvipendere, aliena cupere: pudorem, pudicitiam, divina atque humana promiſcua, nihil penſi, neque moderati habere. *h. e.* nihil ducare, neque quicquam in iis ſe moderari. ¶ Item res, in qua ratio, modus, mediocritas ſervetur. *Cic. pro Mur. c. 29.* Doctrina non moderata, non mitis, ſed paulo aſperior & durior. *Id. 1. de Divin. c. 29. a med.* Qui ſalubri & moderato cultu atque victu quieti ſe tradiderit. *Id. de clar. Orat. c. 2.* Otium moderatum atque honeſtum. *Id. pro Mur. c. 6.* Convivium moderatum atque honeſtum. *Id. 3. de Orat. c. 25.* Unguentis minus diu delectamur, ſumma & acerrima ſuavitate condita, quam his moderatis. *& lib. 2. c. 8. a med.* Qui cantus moderatæ orationis pronuntiatione dulcior inveniri poteſt? *Ovid. . Trift. el. 4. verſ. 57.* jactantur moderatis æquora ventis. *Velles. l. 2. c. 126.* Quando annona moderatior? quando per latior? *meglio regolata.*

MODERO, as, a. 1. idem quod moderor. *Pacuv.* apud *Non. c. 7. n. 23. & 36. & cap. 4. n. 279.* Neque tuum te ingenium moderat. *Accius ibid.* Viden', ut te impietas ſtimulat, nec moderat metus? *Plaut.*

Plaut. Mil. 2. 2. *in fin.* Ego voci moderabo meæ. ¶ Paſſive *Paul. Dig. lib.* 3. *tit.* 5. *leg.* 14. *extr.* Pro qualitate perſonarum & actio formatur, & condemnatio moderatur. *Ulpian. lib.* 23. *tit.* 3. *leg.* 39. Ita res moderatur, ut, &c.

MODEROR, ari, atus ſum, dep. 1. *regulare*, *reggere*, *governare*, *moderare*, *temperare*, *ἐπιτρέπω*, *εὐθύνω*, *ἐνεστεῖν*. modum adhibeo, rego, guberno, tempero. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 7. Te hortor, ut omnia gubernes & moderere prudentia tua. *Id.* 4. *Acad. cap.* 27. *ſub fin.* Mens, quæ omnia moderatur, movet, regit. *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 36. Tibicines, iiſque, qui fidibus utuntur, ſuo, non multitudinis arbitrio, cantus numeroſque moderantur. *Id.* 2. *de Invent. c.* 51. Moderari navim. *Caſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 33. Equos moderari ut flectere. *Lucret. l.* 5. *v.* 1297. equum frenis moderarier. *Ovid. Metam.* 6. *v.* 223. habenas. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c. paulo.* Mens divina cælum verſans, terram tuens, maria moderans. *Id.* 1. *de Orat. c.* 52. *extr.* Dare alicui poteſtatem moderandi & regendi ſui. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 79. Ob moderandas exundationes Tiberis. *& l.* 2. *cap.* 70. Nec moratus ultra, naves ſolvit, moderabaturque curſui, quo propius regrederetur. *Cic. in fragm.* apud *Non. c.* 9. *n.* 7. Sit cenſor, qui viros doceat moderari uxoribus. *& Tuſcul. c.* 25. Cauſis ab æterno tempore fluentibus ratio menſque moderatur. *Id. ed Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 13. *a med.* Moderari animo & orationi, cum ſic iratus. *Liv. l.* 4. *c.* 7. *& Horat. l.* 1. *ep.* 2. *v.* 59. Ut poſtmodum gaudeant, ſi iræ moderatos. *Id. l.* 37. *c.* 35. Moderari fortunæ ſuæ. *Plaut. Curcul.* 4. 1. *in fin.* Linguæ moderandum eſt mihi. *b. e.* tacendum eſt. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 20. *a med.* Moderari alicui. *temulo in dovere. Plaut. Trucul.* 4. 3. 57. Non vinum hominibus moderari, ſed vino homines ſolent, qui quidem probi ſunt. *Id. Curcul.* 1. 3. 44. Hoccine fieri, ut immoderatis te hic moderere moribus? *b. e.* immodeſte te geras? *Cic.* 5. *Verr. c. ult.* Res ruſticæ ejuſmodi ſunt, ut eas non certa, neque labor, ſed res incertiſſimæ, venti, tempeſtateſque moderentur. *Id.* 3. *de Orat. c.* 48. Oratio ſic eſt vere ſoluta, non ut fugiat tamen, aut erret, ſed ut ſinus vinculis ſibi ipſa moderetur. *Id.* 2. *de Fin. c.* 25. *ed fin.* Non voluptate, ſed officiis conſilia moderari. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 75. Neque ipſe gaudiorum moderans. *Sueton. in Claud. c.* 14. Moderari duritiam legum. *Id. in Domit. c.* 7. pretia. ¶ In illo *Sueton. l.* 10. *Theb. v.* 13. videæ moderantibus alni: *moderanter* ſunt gubernatores.

MODESTE, *moderatamente*, *con moderazione*, *μετρίως*, *σωφρόνως*, moderate, temperata, modice. *Cic. Agrar.* 1. *c.* 6. Et, credo, quis in urbe homiuse copiam rerum moderata ferra non potuerunt, in ea iſti veſtri ſatellites modeſte infolentiam ſuam continebunt. *Liv. l.* 30. *c.* 42. *a med.* Rebus ſecundis modeſta us moderata uti. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 50. Modeſte munificum eſſa. *Ovid.* 2. *Faſt. verſ.* 607. Lingua non modeſte uti. *Gell. l.* 9. *c.* 11. Hoſti intrepide reodeſteque obviam ire. *b. e.* moderato gradu, non effuſo curſu. *Salluſt. in Jug. c.* 45. Ante Carthaginem delectam populus, & Senatus R. placide modeſteque inter ſe rempubl. tractabant. *Plaut. Perſ.* 3. 1. 18. Modice & modeſte vitam vivere. *Id. Men.* 5. 6. 5. Tergum, quam gulare, crura, quam ventrem nportet potiora eſſe, cui cor modeſte ſitum eſt. *b. e.* qui animum habet moderate affectum: qui modum novit, quem in re qualibet ſervare oportet. *Vare.* apud *Non. c.* 1. *n.* 274. Non eos optima viriſſe, qui diutiſſime vixerint, ſed qui modeſtiſſime. *Terent. Phorm.* 1. 3. 18. Palam beatus, ni unum hoc deſit, animus, qui modeſte iſtuc ſarat. *che uſi moderazione in tanta proſperità.* ¶ Pudenter, verecunde, *modeſtamente*, *umilmente*, *con rivalità*. C. *Gracch.* apud *Gell. l.* 15. *c.* 12. In convivio liberi veſtri modeſtius eſſent, quam apud priuſipia. *Cic.* 3. *de Legib. c.* 2. Qui modeſte paret, videtur, qui aliquando imperet, dignus eſſe. *Terent. Eun.* 3. 5. 31. Terram intuene modeſte. *Ovid. Heroid. ep.* 20. *v.* 53. Aut eſſes formoſa minus: peterere modeſte: Audaces facie cogimur eſſe tua. *& ep.* 15. *v.* 99. Si tam certus eras huic ire, modeſtius iſſes: Et modo diciſſes, Lesbi puella, vale. *b. e.* pudentius, *non in pe'più di creanza*. *& lib.* 2. us *Pont. ep.* 2. *v.* 67. tentare modeſte pro aliquo. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *ante med.* Pareus & modeſtius pratentare miſericordiam judicie.

MODESTIA, æ, f. *moderazione*, *temperamento*, *μετρίοτης*, modus, temperatio. *Tacit.* 12. *Ann. cap.* 43. Magna deum benignitate, & modeſtia hiemis rebus extremis ſubventum. *Clementiam hiemis* ſimili ratione dixit *Columa. l.* 2. *c.* 9. ¶ Itam mediocritas conditionis, fortunarum, animi ad magna minime apti, aut minime tendentia. *Id. Ann.* 2. *c.* 22. Verſa inde ad Tiberium preces: & ille varie differebat, de magnitudine imperii, ſua modeſtia. *& lib.* 3. *c.* 56. Simul modeſtiæ Neronis, & ſuæ magnitudini fidebat. ¶ Sæpiſſime refertur ad animum, vitam, mores: & interdum ponitur pro temperantia, *temperanza*. *Cic.* 3. *Tuſcul. cap.* 8. Eam virtutem Græci *σωφροσύνη* vocant: quam ſoleo equidem tum temperantiam, ture moderationem appellare, nonnunquam etiam modeſtiam. *Aull. ad Herenn. l.* 3. *c.* 2. Rectum dividitur in prudentiam, juſtitiam, fortitudinem, modeſtiam. *& paulo poſt.* Modeſtia eſt in animo continens moderatio cupiditatum. ¶ Sapiua pro virtute ſubjecta temperantiæ. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 54. Temperantiæ partes ſunt continuntia, clementia, modeſtia. *& mox.* Modeſtia eſt, per quam pudor honeſtus claram & ſtabilem comparat auctoritatem. ¶ Itaque *modeſtia* eſt in re, qui modum & pudorem ſervat in dictis factisque, cavetque, ut intra fines eorum, quæ licent, ſe contineat, neve in jactantiam incidat, & ſuperbiam, *moderazione*, *modeſtia*, *non-μετρότης*. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 52. *extr.* Non minus ſe in milite modeſtiam & continentiam, quam virtutem & animi magnitudinem deſiderare. *Cic. Phil.* 2. *c.* 5. Si meam eam in omni vita, tum in dicendo moderationem modeſtiamque cognoſti. *Id. in Pyſon. c.* 4. *ſub fin.* Severitas cenſoria, magiſtra pudoris & modeſtiæ. *Id. Attic. l.* 7. *ep.* 5. Tironem propter humanitatem & modeſtiam mihi ſalvum, quam propter uſum meum. *Liv. l.* 8. *c.* 7. *ed fin.* Examinati tam atroci impetu, metu reagis, quam modeſtia quievere. *Sueton. lib.* 2. *ſilv.* 1. *v.* 39. Modeſtia, pudor, probitas. *Salluſt. in Catil. cap.* 11. Neque modum, neque modeſtiam victores habent. *& cap.* 39. Neque illic modeſtia, neque modus contentionis erat. *Id. in Jug. cap.* 80. Cum me voſqua maledictis lacerent, non placuit reticere, ne quis modeſtiam in conſcientiam duceret. *Nep. in Ageſil. c.* 4. Tanta modeſtia dicto audiens fuit juſſis abſentium magiſtratuum, ut ſi privatus in comitio eſſet Spartæ. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *a med.* Frequentiſſime procemium decebit & ſententiarum, & compoſitionis, & vocis, & vultus modeſtia. *Meſſala ad Cicer. Fam.* 21. *ep.* 20. *ad fin.* Vitæ modeſtia valet contra falſos rumores. *Pacuv.* apud *Cicer. l.* 1. *de Divin. c.* 31. Virginalis modeſtia. ¶ Item in eo, qui demiſſe de ſe ſentit, & laudem, honorem, præmia, licet dignus ſit, verecunde recuſat, *umiltà*, *modeſtia*. *Plin. in Paneg. c.* 5. Obſtinatum tibi non ſuſcipere imperium, niſi ſervandure fuiſſet. Quare illum motum caſtrenſem reor exiſtiſſe, quia magne vi modeſtia tua vincenda erat. ¶ De Modeſtia, ut dea, loquitur *Tacit.* ubi ait *l.* 4. *Ann. cap.* 7. Precandam poſt hæc Modeſtiæ, ut contentus eſſet. ¶ Eſt etiam honeſtas, dignitas, fama, pudor, exiſtimatio, *onore*, *decoro*. *Salluſt. in Catil. c.* 14. Neque ſumptui, neque modeſtiæ ſuæ parcere, dum illos obnoxios, fidoſque faceret. ¶ *vacuis modeſtia lecti* apud *Stat. l.* 1. *ſilv.* 2. *v.* 162. eſt vita cælebs, vel viduitas ſancte cuſtodita. ¶ Pro pudore, *coſtore*. *Stat.* 2. *Theb. v.* 232. primæque modeſtia culpæ Confundit vultus. ¶ Præterea *modeſtia* dicitur, quæ Græce *ἀνωμαλία*, hoc eſt ſcientia earum rerum, quæ agentur, aut dicentur, loco ſuo collocandarure, ut a Stoicis apud *Cicer. lib.* 1. *Offic. cap.* 40. deſcribitur. *Id. ibid. paulo poſt.* Modeſtia eſt ſcientia opportunitatis idoneorum ad agendum temporum.

MODESTINUS. Herennius Modeſtinus Juriſconſultus, cujus in Pandectis multæ in locis reſponſa referuntur, fuit unus ex iis, quorum conſilio Alexander Severus uti ſolebat, ut eſt apud *Lamprid. in ejus vita, c. ult.* Multa fuut reſponſa ejus in Digeſtis: ſed libros Exſatinonum Græce ſcripſit, ut ipſa docet *lib.* 27. *tit.* 1. *leg.* 1.

MODESTUS, a, um, *moderate*, *modeſte*, *ἀτακτος*, *εὐθύμων*, qui animi elationi, ceteriſque cupiditatibus moderatus, & in rebus nonnibus modum ſervat: qui minimum ſibi in quaqua re licere putat: qui ſe intra fines recti honeſtique continet, moderatus, modicus, temperatus. *Cic. de Amic. c.* 13. *a med.* Itaque videre, rebus injuſtis juſte maxime dolere, imbecillibus fortes, flagitioſis modeſtus. *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 29. Vir modeſtus & frugi. *Id. Fam.* 13. *epiſt.* 70. Homo frugi & modeſtus. *& ep.* 10. *a med.* Modeſtum hominem cognoſces, & prudentem. *& Attic. l.* 12. *ep.* 7. Modeſtior rex, & probior, & integrior. *Id. pro Planc. c.* 22. Adoleſcentuli modeſtiſſimi pudor. *Terent. Adelph.* 5. 8. 7. Mulier proba & modeſta. *Cic. pro Arch. c.* 5. Homo ſanctiſſimus modeſtiſſimuſque omnium. *Cic. Agrar.* 2. *cap.* 31. Plebs optima & modeſtiſſima. *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 1. *circa med.* Quid quæris? hominum petulantem modeſtum reddo gravitate orationis. *Id. pro Planc. cap.* 1. *a med.* Integerrima vita, modeſtiſſimi reores. *Id. Fam.* 3. *ep.* 13. *extr.* Eo brevius eſt hæc apiſtola, & ut adverſus magiſtrum morum, modeſtior. *Salluſt. in fragm.* apud *Donat. ad Terenz. Phorm.* 1. 3. 18. Modeſtus ad omnia alia, niſi ad dominationem. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 4. *v.* 11. oculos in ſe dejecta modeſtos. *& lib.* 1. *el.* 4. *v.* 15. vultu modeſto ire. *& Heroid. ep.* 19. *v.* 63. Multaque præterea linguæ reticenda modeſtæ. *Id. l.* 3. *Amor. el.* 14. *v.* 16. verba modeſta loqui. *Id.* 3. *Triſt. el.* 8. *v.* 18. *& Lucan. l.* 5. *v.* 532. vuta modeſta. *Plin. in Paneg.* 2. 20. Ites inde placidum ac modeſtum, ut plane a paca redeuntie. *b. e.* in quo abſtinentia ſervatur, & coercatur licentia. (eadem ratione *modeſtus* a *Liv. lib.* 3. *c.* 54. adhibetur.) *Stat. l.* 2. *ſilv.* 2. *v.* 27. Hic præceps minor audet hiema, nulloqus tumultu Stagna modeſta jacent, dominique imitantia mores. *b. e.* trenquilla. *Perſ. ſat.* 5. *verſ.* 149. nummi, quos hic quincunce modeſto Nutrierau. *b. e.* moderatis ac licitis uſuris. ¶ *Modeſtum eſſe alicui* apud *Plaut. Trin.* 4. 2. 12. eſt modeſte ſe erga aliquem gerere parcendo, non nocendo, abſtinendo ab injuria. ¶ Paucus, modicus. *Tacit. 4. Ann. c.* 7. Rari per Italiam Cæſaris agri, modeſta ſervitia, intra paucos libertos domus. *poce ſervitù*.

MODIALIS, le, modum continens. *Plaus. Capt.* 4. 4. 8. Aulas, calicesque omnes confregit, niſi quæ modiales erant.

MODIATIO, onis, f. menſura per modios neacta. *Impp. Theodoſ. Arcad. & Honor. lib.* 11. *Cod. tit.* 24. *leg.* 2. *& Impp. Honor. & Theodoſ. ibid. tit.* 5. *leg. ult.*

MODICE, *moderatamente*, *modeſtamente*, *μετρίως*, moderate, modeſte, temperate, mediocriter. *Cic. Fam.* 4. *ep.* 4. *a med.* Quoniam effugi ejus offenſionem, qui fortaſſe arbitraretur, me hanc, rempubl. non putare, ſi perpetuo tacerem, modice hoc faciam, aut etiam intra modum. *Salluſt. in Jug. c.* 119. Ad ea Sulla pro ſe breviter, & modica; de pace rebus multis differuit. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 29. Modice & ſcienter uti re aliqua, & ut ne dedeceat. *Id. pro Sull. cap.* 29. Quamquam a me timide modiceque dicetur. *Plaut. Perſ.* 3. 1. 18. Modice & modeſte vitam vivere. *Enn.* apud *Non. c.* 4. *num.* 292. Verecunda & modice. *Turpil. ibid.* Modice atque parce. *Cic. Phil.* 11. *c.* 3. *a med.* Eſt ſapientia, quidquid homini accidere poſſit, id præmeditaſi, ferendum modice eſſa, ſi evenerit. *Plaut. Mil.* 4. 5. *in fin.* Modice decet moderari animo: ne ſis cupidus. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 7. Minæ Clodii modice me tangunt. *così così*, *poco*. *Sueton. in Aug. c.* 73. Ne toro quidem cubuſſe ajunt, niſi humili, & modice inſtrato. *apparere alla buona*. *Liv. l.* 28. *c.* 15. Ab tergo eſſe colles, tutumque receptum, ſi modica ſe reciperent. *b. e.* modico gradu, ut *Plaut. Pœn.* 3. 2. 19. loquitur, non curſu præcipiti.

MODICELLUS, a, um, diminut. a *modicus*. *Sueton. in Ner.* c. 48, *fub fin.* Decubuit ſuper lectum, modicella culcita, vetera pallio ſtrato inſtructum. *παντρικὸν ποτὸ βιοῦν.*

MODICUS, a, um, *moderate, modeſte, μέτριος, ἀδύνατος*, qui modum ſervat, moderatus, temperatus, modeſtus: a *modus*. *Cic. Fam.* 5. ep. 12. A principiis conjurationis uſque ad reditum noſtrum, videtur mihi modicum quoddam corpus (*hiſtoria*) confici poſſe. *Salluſt. in Jug. cap.* 87. Primo induſtrios, ſupplices, modicos eſſe: dein per ignaviam, & ſuperbiam ætatem agere. *& cap. 67. de Mario.* Animus belli ingens, domi modicus, lubidinis & divitiarum victor. *Cic. Attic. l.* 4. ep. 5. Sed tamen modici fuimus *ἀναίσχυντοι*: erimus uberiores, ſi ille libentèr accipiet. *Id. t. de Divin. cap.* 51. Eſcæ temperatæ, modicæque potiones. *Id. de Senect. c.* 13. Modicis conviviis delectari. *& cap.* 18. *fub fin.* Severitatem probo, ſed modicam: acerbitatem nullo modo. *Tacit. Ann. 6.* c. 30. Vir effuſæ clementiæ, modicus ſeveritate. *Plin. in Paneg. cap.* 83. *ad fin.* Usui modica cultu, parca comitatu. *Tacit. 2. Ann. c.* 73. Falanius, & Rubrius modici equites Romani. *di mediocri fortuna. Plaut. Pœn.* 3. 1. 19. Per urbem modico gradu ire. *Cæ opponit ibid.* feſtinantem currere. *Tacit. 4. Hiſt. t.* 40. Pauca, & modica diſſerunt. *ſi paucis & modeſte parcit. Ovid. 1. de ar. am. v.* 645. Omnibus Andromache viſa eſt ſpatioſior æquo: Unus, qui modicam diceret, Hectoe erat. *di ſtatura moderata*. ¶ Medius, mediocris. *Cic. in Orat. c.* 23. Genus dicendi ſubtile in probando, modicum in delectando, vehemens in flectendo. *& cap.* 28. Medius ille, quem modicum & temperatum voco, non extimeſcit ancipites dicendi iacertoſque caſus. *Celum. l.* 6. c. 2. *in fin.* Habilis & rudica corporſtura pecoris operarii debet eſſe. *mezzano ſtatura. Plin. l.* 11. c. 37. *fell.* 53. Oculi in homine numeroſiſſima varietatis: grandiores, modici, parvi, prominentes, conditi. *Id. l.* 14. *t.* 1. Modici hominis altitudo. ¶ Paucus, exiguus, *poco. Cic.* 2. *de Orat. c.* 38. Ea, ſi ex reis numeres, & innumerabilia ſunt, & obſcura: ſi ex rebus, valde & modica, & illuſtria. *Id. Parad. 6. t.* 1. Mea pecunia eſt ad vulgi opinionem mediocris, ad tuam nulla, ad meam modica. *Petron. in fragm. Sat. pag. 668. Ruem.* Planta decens modicos ueſcit calcare lapillos. ¶ *Modicum* abſolute, *poco. Juvenal. ſat. & verſ.* 9. certe modico contentus apebas. ¶ Item exiguus, parvus, *picciolo. Horat. l.* 1. *ep.* 1. *verſ.* 100. ex modico, quantum res poſcet, acerva Tullam. *Ovid.* 8. *Metam. v.* 620. quercus modico circumdata muro. *Juſtin. l.* 7. c. 1. Macedoniæ ſicut incrementa modica, ita termini peranguſti fuere. ¶ Item brevis, *breve. Quintil. l.* 2. c. 2. (*al.* 3.) *tereo rud.* Ergo modicum tempus eſt, quo in totum diem velut opus ordinetur. ¶ Cum genitivo *Tacit. 6. Ann. c.* 39. Sabinus modicus originis, principum amicitia conſulatum adeptus. *di mediocri natali. & lib.* 4. c. 52. Domitius recens prætura, modicus dignationis, & quoquo facimore properus clareſcere. *poco avanti nella pratura del principe. Perſ. ſat.* 5. *v.* 109. *& Sil. l.* 5. *v.* 14. Modicorum voti. *b. e.* moderata vota diis facient, modico contentus. *Virgil. l.* 1. c. 28. Modicus virium. *di non molta forza*. & *Tacit.* 3. *Ann. c.* 72. pecuniæ. *non molto danaroſa*. & *lib.* 2. *t.* 73. voluptatum. *moderate ne' piaceri.*

MODIFICATIO, onis, ſ. modus, menſura, ratio faciendi aliquid. *Senec. fab sun. ep.* 88. Verſuum lex ac modificatio. *Gell. l.* 10, *t.* 3. *poſt med.* Quem lux iſta, & amœnitas orationis, verborumque modificatio parum delectat. *b. e.* ſtructura, compoſitio, numerus.

MODIFICATOR, oris, m. qui modificat, moderator. *Apul. in Florid. n.* 4. (*al. l.* 1.) Tibicen omnis vocalæ melleus modulator, & omnia modi peritus modificator.

MODIFICATUS, a, um, *modificato, riformato*, a propria natura ad alium certum modum redactus, & immutatus. *Cic.* 1. *de Divin. t.* 26. In omne corpus diviſo, & modificato cibo. *Al. leg.* mitificato. *Id. in Pariſ. t.* 5. *ad fin.* Verba ab oratore modificata, & inflexa quodammodo. *b. e.* per tropos immutata. *Id.* 3. *de Orat. c.* 48. *fub fin.* Membra (*periods*) modificata eſſe debent. *b. e.* certis, & variis intervallis diſtincta, ut numerum efficiant. *Apul. de deo Socrat.* Corpora neque tam bruta, quam terrea, neque tam levia, quam ætheria, ſed modificata utriuſque rei participatione. *Sidon. l.* 8. *ep.* 12. Tuas laudes modificato celeumate intæ tranſira remiges canent. *Id. l.* 9. *ep.* 1. Modificatæ luſciniarum querelæ.

MODIFICO, as. V. in voce ſequenti.

MODIFICOR, aris, atus ſum, dep. *t. miſurare*, modum & menſuram inco alicujus rei. *Gell.* 1. *t. l.* 1. Compreheuſa menſura Herculanei pedis, quanta longiaquitas corporis ei menſuræ conveniret, ſecundum uetualem membrorum omnium inter ſe competentiam, modificatus eſt. ¶ Item *modificare, moderare, riformare*, moderari, modum imponere. Cum dativo *Apul. in Florid. n.* 15. (*al. l.* 2.) *fab fin.* Gravioribus viris brevi ſpatio ſatis videbatur taciturnitas modificata. *Id. l.* 11. *Metam.* Solent parentes immaturis liberorum deſideriis modificari. *Id. in Florid. n.* 23. (*al. l.* 4.) Orationi modificabor. ¶ Paſſive, ut videtur, *id. l.* 1. *de dogm. Plat.* Qui tenuis eſt, ſi modificetur in ſumptibus, nullam omnino ex eo ſentiet. Nam & *modifico, as*, inveniatur uſurpatum ab *Auguſtin. l.* 6. *de Muſica, c. ult. & de Doctrin. Chriſt. l.* 2. c. 9.

MODIFICUS, a, um, certo modo, certuque mroſura factus. *Aſon. in Parental. n.* 27. Cui brevia mela modifica reciou.

MODIMPERATOR, oris, m. *capo del convito, συμποσιάρχης*, magiſter convivii, qui potandi modum præſcribit. *Varr.* apud *Non. cap.* 2. *num.* 565. In convivis qui ſont inſtituti, potandi modimperatores, magiſtri.

MODIOLUS, li, m. parvus modius. Quidam putant, eſſe quartam modii partem. *Plaut. Caſtell.* 2. *t.* 7. Quia ei promiſi modiolum vini dare. *Al. leg.* dolium. ¶ Item genus vaſis potorii. *Scævola Dig. lib.* 34. *tit.* 2. *leg.* 37. Quæro, cum in hereditate non ſint niſi trullæ, ſcyphi, modioli, phialæ; an Seja de his ſpecielus eligere poſſit. Reſpondi, cum omnia potui parata, poculo dicantur, poſſe eam ex his eligere. ¶ Item modioli vaſa ſunt figura modii, quo frumenta metimur, quæ rotæ aquariæ infixa, cum ea in flumen deprimitur, aqua impleatur, & verſatione tollunt, ac defundunt in ligueum labrum, ex quo ad varios uſus diducitur. *maggiuoli, caſſette*: de quibus *Vitruv. l.* 10. c. 9. ¶ Sunt alii hujus generis modioli arei in ſimilibus machinis, quos deſcribit *Id. ibid. c.* 12. 13. 18. &c. item *Cato R. R. c.* 21. in deſcriptione trapeti. ¶ In tera *modiolus* eſt lignum illud, cui radii infiguntur, *γόμφος, πλίνθος*: quod habet foramen in medio, qua axis immittitur. *Plin. cap.* 4. *l.* 9. ¶ Denique eſt inſtrumentum chirurgicum, *χειρίσκος*: ideſt, deſcribente *Celſo l.* 8. *c.* 3. ferramentum concavum, teres, imus otis ferratum, per quod medium clavus, ipſe quoque interiore orbe cinctus, demittitur. Eo utuntur excidendis oſſibus. Dictus videtur ſimilitudine modioli rotarum, quia ſicut in eo eſt foramen, per quod tranſit axis; ita per medium illud ferramentum clavus.

MODIUM, ii, n. *& ſæpius* Modius, ii, m. genus menſuræ aridorum, & liquidorum, continens ſextarios ſexdecim, ſeu ſextam partem modii Attici, & Romanæ amphoræ tertiam, uti docent *Rhem. Fann. de ponderib. &c. v.* 65. & *Nep. in Attic. c.* 2. *extr.* habetque ponderis libras ſexdecim, ut eſt in veteri plebiſcito apud *Feſt. in Publica pend.* Unde patet multo minorem eſſe, quam quæ ab Heruſcis nunc *moggio* dicitur. *Jamblichus in hiſtor. Europæ, lib.* 7. *pag.* 160. *Il modio Latino è di cenato di ſedici ſeſtari, troſcano de' quali mancano a peſo libre una e mezzo: di maniera che tutto il Modio loro è nel corſo d'uno mino delle noſtre, cioè libre ventiquattro, e mezzo più. Leonde manifeſtamente appariſce, che il Modio Romano è la quarantoſeſtima parte del moggio Fiorentino, e più toſto due libre manco, per dividerſi il moggio noſtro in ſtoje ventiquattro, e le ſtoje in due mine di libre ventiſcinque l'una.* Concordat, aut minimum abeſt ab hac ſententia *Camillus Silveſtrius ad Juvenal. ſat.* 10. *verſ.* 165. *pag.* 549. ubi hac de re accurate multa. Non ſolum aridorum, ſed etiam humidorum menſuram eſſe indicat *Faumus lat. tit.* Fere tamen de frugum menſura dicitur. *Horat. l.* 1. *ep.* 16. *v.* 55. Nam de mille fabæ modiis cum ſubripis unum, &c. *Cic. divinat. Verr.* 1. 20. Cum eſſet tritici modius HS II, pro frumento, in modios ſingulos, duodenos ſeſtertios exegiſſe. *Id.* 2. *Offic. c.* 17. M. Sejus in caritate aſſe modium populo dedit. *Id. de Amic. t.* 19. Verum illud eſt, quod dicitur, multos modios ſalis ſimul edendos eſſe, ut amicitiæ munus expletum ſit. *Senec. ep.* 80. *a med.* Servus eſt: quinque modios accipit, & quinque denarios. *feliciter* dimenſum, & cibarium in menſem. *Plin. l.* 18. *t.* 9. *in fin.* Siliginez farinæ modius Galliæ XXII. libras pauis reddit, Italicæ duabus tribuſve amplius. *Liv. l.* 23. *c.* 21. Effundi in veſtibulo curiæ juſſit anculos aureos: qui tantos acervus fuit, ut metientibus dimidium ſuper tres modios eapleſſe, ſint quidam auctores. Fama tenuit, qua propior vero eſt, haud plus fuiſſe modio. ¶ In gen. plur. ſæpe habet *modiorum*, tarius *modiorum. Plaut. Mil.* 4. 2. 72. Plus mihi auri mille eſt modiorum Philippi. *Cic. Verr.* 3. *c.* 46. Agri Leontini decumæ venierunt tritici tricſimorum XXXVI. hoc eſt tritici modium CCXVI. *& mox.* In hac una emptione lucri fieri tritici modium centum. *& paulo poſt.* Qui CCCC millia modium lucri faciunt. Adde *cap.* 36. ¶ In neutro gen. *Cato R. R. cap.* 58. Salis unicuique in anno modium ſatis eſt. *Plin. l.* 18. *c.* 16. *de Medico.* Opus eſt denſitate feminis omnia occupari: id præſtat in jugera modia vicena. ¶ *Plenus modio* eſt larga, abundanter, *a buona miſura. Cic. l.* 6. *ad Attic. ep.* 1. *a med.* Illa jam habent pleon modio, verborum honorem, invitationem crebram. ¶ *Modus nummor metere* dicitur de valde pecuniſo. *Petron. in Satyr. c.* 37. ¶ Apud *Varr. Auſt. de Limit. lib. pag.* 364. *Gaſ. & pag.* 312. modius eſt tertia pars jugeri. ¶ Apud *Iſid. l.* 19. *Orig.* c. 2. dicitur modius cavum illud in navi, cui arbor infiſtit, a ſimilitudine ipſius menſuræ. ¶ Quæ *Varronis* Satyra *modius* inſcribebatur, cujus fragmenta aliquot ſervavit *Nonius*, videtur ſic dicta, quis menſuram & moderationem, & mediocritatem in omni vita ſervandam docebat, & pnuium cultum ac delicias, ſordidamque avaritiam reprehendebat.

MODO, *τῆδε, pur ora, poco fa, ἄρτι*, ſignificat paulo ante: & differt a *nuper*, quo antiquius tempus ſignificatur. *Cic. Verr. 6. c.* 3. Nuper homines nobiles ejuſmodi: & quid dico nuper? imum vero modo, ne plane paulo ante vidimus, qui forum ac baſilicas ornarent. *Plaut. Aſin.* 5. 2. 76. Nunc unorem me eſſe meminiſti tuam: modo, cum dicta in me ingerebas, odium, non uxor eram. *Terent. Andr.* 2. 2. 2. Davum modo timere ſenſi, ubi auptias futuras eſſe audivit. *Cic. Fam. 4. ep.* 13. *ante med.* In qua urbe modo gratia, auctoritate floruimus, in ea nunc iis omnibus caremus. *Id. Phil.* 2. *c.* 27. Exſultabat gaudio, perſona *de* mimo, modo ægeos, repente dives. ¶ Interdum pro *nunc* ponitur, *ora, adeſſe, al preſente. Aſcon. in Verr.* 3. *t.* 3. De ſigais, & ſurtis tacet modo, quaſi minus idoneis ad furorem avaritiæ. *Terent. Adelph.* 3. *t.* 2. Modo dolores occipiunt primulum. Ubi *Donat.* Evidenter hic *modo* temporis præſentis adverbium eſt. *Id. Hecyr.* 3. 5. 8. Advenis modo? *Pom.* admodum. Ubi *Donat.* Difficile iaveniatur præſentis temporis *modo*. Affinia ſunt, quæ ſubjicim, in quibus & *τὸ ſuperens* vis eſt. *Phædr. l.* 2. *fab.* 8. *v.* 8. Vos modo, inquit, parcite: Occaſione rurſus erumpam data. *per ora. & Ovid. 1. de ar. am. v.* 269. Prima tue menti venit fiducia, cunctas poſſe capi: capies: tu modo tende plagas. *tendi tu pur ſra tanto le tue reti. & Plaut. Men.* 5. 5. 23. Mana modo: etiam percontabor. *Id. Aſin.* 5. 2. 16. Sequere hac me modo: jam faxo, ipſum hominem manifeſto opprimas. ¶ *Vide modo* eſt admonentis cum commiuatione, *guarda ben quel che fai, e che dici. Cic. in Pi-*

ſonem,

viner. *Verr.* c. 14. Vide modo: atque etiam etiam conſidera: mihi animi videtur periculum fore, ut, &c. Adde *Cæl. ad Cicer. l.* 8. *Fam. ep.* 2. & *Petron. in fragm. Tragur. c.* 51. *Burm.* Sic *eave modo* apud *Plaut. Aſin. prol. v.* 5. ¶ Refertur etiam ad tempus ſtatim futurum. *Terent. Andr.* 3. 4. 15. Domum modo ibo: ut appareatur, dicam. *eadrò ioſto*. ¶ *Modo* repetitum ponitur pro aliis, interdum, nunc. *Terent. Eun.* 4. 4. 46. Modo ait, modo negat. *ora dicre do ai, ora do no.* & *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 25. *ſub fin.* O Academiam volaticam, & ſui ſimilem, modo hinc, modo illinc! *Id. pro Font. c.* 1. Populi modo ab noſtris imperatoribus ſubacti, modo bello domiti, modo triumphis ac monumentis notati, modo ab Senatu agris multati. *Id.* 2. *de Divin. c.* 44. Calum modo hoc, modo illo modo temperatur. ¶ Et ſequente alia particula. *Ovid.* 13. *Met. v.* 922. Nam modo ducebam ducentia retia piſces: Nunc in molc ſedens moderabar arundine linum. *Salluſt. in fug. c.* 77. Modo adverſum hoſtes interdum in ſolitudines pergere. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 12. *caer. & 13. ſub fin.* Modo menti divinum tribuit principatum, modo cælo, tum autem ignis cæleſtibus. *Id. l.* 2. *cap.* 40. Sol modo accedens, tum autem recedens, binas reverſiones facit. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 74. Veſpaſianus modo in ſpem erectus, aliquando adverſa reputabat. *Sueton. in Tiber. c.* 66. Libellis diverſiſſime afficiebatur, modo ut pœnæ celata cuncta cuperet, nonnunquam eadem contemneret. *Tacit. Ann. c.* 16. *l.* 11. Modo temperantiam, ſæpius vinolentiam uſurpans. *Id.* 4. *Hiſt. c.* 46. Modo Mucianum, modo abſentem principem, poſtremum cælum, ac deos obteſtari. *Horat. l.* 1. *ſat.* 7. *v.* 8. ſæpe notatus Cum tribus anuellis, modo læva Priſcus inani. ¶ Abſolute *Salluſt. in Jug. c.* 108. Multi vulneribus acceptis, neque fugere poſſe, neque quietem pati: alii modo, ac ſtatim concidere. *alii volue.* ¶ Frequenter ponitur pro dumtaxat, tantum, ſolum, *ſolummodo. Salluſt. in Jug. cap.* 93. Quæ poſtquam glorioſa modo, neque belli patrandi cognovit, ſtatuit, &c. *Cic. l.* 6. *Fam. ep.* 12. *ſub fin.* Unum eſt perfugium doctrina & litteræ, quæ ſecundis rebus delectationem modo habere videbantur, nunc vero etiam ſalutem. *& ep.* 13. *in fin.* Ut non modo ſecunda ſperare debeas, ſed etiam adverſa fortiſſimo animo ferre. *Id.* 3. *Offic. c.* 19. *a med.* Vir bonus, quem Fimbria etiam, non modo Socrates anteat. *& mox.* Non modo facere, ſed ne cogitare quidem audebit, quod non audeat prædicare (*pro non modo non*, vel *nedum*. Sic locutus eſt *l.* 10. *ad Attic. ep.* 8. & *lib.* 11. *ep.* 24. & *lib.* 1. *Fam. ep.* 9. *ante med.* aliiſque in locis, quæ jam congeſſere *Manut. ad l.* 1. *Fam. ep.* 9. & *Muret. l.* 10. *Var. lection. cap.* 7.) *Id. Fam.* 10. *ep.* 10. Cujus rei non modo non præterit tempus, ſed ne maturum quidem etiam nunc fuit. *Tacit.* 4. *Ann. cap.* 35. Græci, quorum non modo libertas, mixta libido impunita eſt. ¶ Item pro dummodo, *purchè. Brut. ad Attic. ep.* 17. *a med.* Servitutem, honorificam modo, non aſpernatur. *Cic.* 1. *de Divin. cap.* 30. *ad fin.* Nemo aliter philoſophus fraſit, in qua modo aſſet auctoritas. *Id. Fam. ep.* 10. Sit modo aliqua reſpublica, omnibus honoribus abundabis. *Id. pro Flacc. c.* 27. Quis ignorat, qui modo unquam mediocriter res iſtas ſcire curaverit, quin tria ſint, &c. *& lib.* 26. *ep.* 12. *a med.* Viderat, ſi infamet, poſſe opprimi, modo ut Urbe ſalva. *& de Amic. c.* 17. Declinandum eſt de via, modo ne ſumma turpitudo ſequatur. ¶ *Si modo*, ſi tamen. *Id.* 2. *de Orat. c.* 38. In hac arte, ſi modo eſt hæc ars, nullum eſt præceptum, quo, &c. *ſe pure.* & *lib.* 12. *ad Attic. ep.* 44. Contudi enimum, & fortaſſe vici, ſi modo permanſero. ¶ *Modo ſi* pro *dummodo* uſurpatum legimus ab *Ulpian. Dig. lib.* 19. *tit.* 2. *leg.* 69. *caer. Papinian. lib.* 26. *tit.* 2. *leg.* 28. *lib.* 31. *leg.* 78. *extr.* & *lib.* 39. *tit.* 1. *leg.* 18. ¶ *Modo non*, tantum non, ferme, propemodum, *quaſi, poco meno che. Terent. Phorm.* 1. 2. 17. Is ſenem per epiſtolas pellexit, modo non montes auri politeos. ¶ *Modo non*, non modo, non ſolum. *Tibull. l. & eleg.* 1. *v.* 47. Jam modo non poſſum contentus vivere parvo, Nec ſemper longæ deditus eſſe viæ, Sed, &c. ¶ Quod ultimum produxit *Cic. in Arat. l.* 2. *de not. Deor. c.* 42. Huic non una modo caput ornans ſtella relucet: Cæſuræ beneficio factæ videtur.

MODULABILIS, le, adject. qui cani poteſt. *Calpur. Ecl.* 4. *verſ.* 63. Hybla modulabila carmen avena.

MODULAMEN, inis, n. moduletio. *Gell. l.* 13. *c.* 20. Ciceroni mollius, teretiuſque viſum, in quinta in Verrem (*Verr.* 7. *cap.* 66.) *fretu* ſcribere, quam *freto*. Itidem in ſecunda (*Verr.* 4. *c.* alt.) ſimili uſus modulamine, *manifeſto peccato* inquit, non *peccato*. *ſonum grato alſ' orecchio, numere. Macrob. l.* 2. *in ſomn. Scip. c.* 21. Cæli ac ſiderum naturam, motum, ac modulamen agnoſcere. *armonia. Sidon. carm.* 2. *v.* 9. Caſtalidumque chorus varie modulamine plauſit, Carminibus, cannis, pollice, voce, pede. *canto, e ſuono.*

MODULAMENTUM, ti, n. modulamen. *Gell. l.* 1. *c.* 7. *ad fin.* Sonus & poſitura ipſa verborum ſatis declarant, id potius *ἐυμελὲς τῶν λέξεων* modulamentis orationis M. Tullii conveniſſe. *al numero.*

MODULANDUS, a, um, participium paſſivæ ſignificationis. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 143. Verba modulanda fidibus Latinis. *b. e.* Latino metro canenda. *Gell. l.* 1. *c.* 2. *t.* In reperienda modulandaque ſtatus, longitudinifque ejus præſtantia. *b. e. dimetienda.*

MODULATE, adverb. *con miſura*, concinne, & cum menſura. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 8. Si ex oliva modulate cauentes tibiæ ueſcerentur. *Ammian. l.* 16. *c.* 5. (*al. c.* 7.) Ars modulatius incedendi concinentibus fiſtulis. *più ordinatamente, e come a battuta*, in numerum. *Gell. l.* 1. *c.* 11. *in fin.* hoc idem *modulationem incedendi* vocat: qua utebantur Lacedæmonii, quibus mos fuit ingrediendi præſtum ad tibicinum modulos. *Id. l.* 11. *c.* 13. In ejus orationis (*C. Gracchi*) principio collocata verba ſunt accuratius modulatiuſque, quam veterum oratorum conſuetudo fert. *con più numero e armonia.*

MODULATIO, nis, f. *miſura, μέτρον, ῥυθμὸς*, actus modulandi, conformatio per modos, ſeu menſuras, menſuratio, harmonia. *Vitruv. l.* 5. *c.* 9. Ceteri operis modulationes ita perficiantur, uti de ædibus ſacris ſcriptum eſt. ¶ Sæpe dicitur de menſura vocum, & ſonorum, *modulazione. Quintil. l.* 1. *c.* 6. (*al. c.* 10.) Partes metri neceſſitas excuſat, niſi ſi quando, nihil impediante in utroque modulatione pedum, alterum malunt: qualia ſunt (*Virg.* 12. *Æn. v.* 208.) *imo de ſtirpe reciſum*: & (*Ecl.* 1. *v.* 25.) *ſilice in nuda. Id. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Quodcumque aa his vitium magis tulerim, quam cantandi. Quid enim minus oratori convenit, quam modulatio ſcenica? *& mox.* Vocis modulationem fidibus ac tibiis adjuvare. *Auſon. ep. ult. v.* 13. Eſt & arundineis modulatio muſica ſipis: Cumque ſuis loquitur tremulum coma pinea ventis. *concrato*, ¶ De *modulatione incedendi* apud *Gell.* V. in voce præced.

MODULATOR, oris, m. *miſuratore*, qui per modulos metitur, præſertim voces & ſoños, moderator, phonaſcus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 129. quamvis tacet Hermogenes, cantor tamen, atque Optimus eſt modulator. *Colum. in præfat. l.* 1. Vocis & cantus modulatorem ſcrupuloſiſſime requirunt muſicæ rationis ſtudioſi.

MODULATRIX, icis, f. *Terrull. de Baptiſ. c.* 3. Quid quod animæ diſpoſitio mundi modulatricibus quodammodo aquis, Deo conſtitit? *b. e.* modulum, & rationem quodammodo præbentibus.

MODULATUS, us, m. modulatio. *Sen. in Here. Fur. v.* 263. *de Amphione.* Canoro fata modulatu trabens.

MODULATUS, a, um, *miſurato, regolato, ornato*ſe, modulo, ſeu menſura, certaque ratione conformatus. *Gell. l.* 1. *c.* 15. Liaguæ in promendo aſſe gratiam plurimam, ſi modeſta & parca; & modulata ſit. *moderata, ſtrettenuta.* ¶ Sæpe dicitur de ſono & cantu ad muſicam rationem dimenſo. *Quintil. l.* 9. *c.* 2. *ante med.* Incipit eſſe quodammodo *μουϐὴ*: quod nomen ductum a canticis ad aliorum ſimilitudinem modulatis. *Flor. in fin. c.* 7. *l.* 2. Nec aliter illa conſulari ſenteretia, quam modulatiſſimo aliquo tibiarum aut fidium cantu, fruebantur. *Ovid. Metam.* 14. *v.* 428. Illic cum lacrymis, ipſa modulata dolore Verba, ſono ſemi mœreus fundebat. *Suetan. in Aug. c.* 97. *& in Ner. c.* 41. Modulata carmioe. *verſi meſſi in muſica, a ſuſle note.* Sic *Plin. de canru luſcinia l.* 10. *c.* 29. Modulatum ſonum edere. *Gell. l.* 20. *c.* 13. *ſub fi.* Uti caveretis, ne vos facile peſtringeret modulatus aliquis curreutis facundiæ ſonitus. *b. e.* numerus verborum apte compoſitorum. Sic *lib.* 13. *c.* 24. *ante med.* Orationem modulatiorem aptioremque reddit. *Id. l.* 1. *c.* 11. Lacedæmonios tibiarum modulis in prælia uſos eſſe, non ut acciterentur animi, quod coreoa & lietui moliuntur; ſed coetus ut molleationes modulatioreſque fierent, quod tibicinis numeris temperatur. ¶ *Barbiton modulatur*, pulſatus, *ſonoro. Horat. l.* 1. *od.* 32. *v.* 3. age, die Latiaum, Barbite, carmen, Lesbio primum modulate civi.

MODULOR, aris, atus ſum, dep. 1. *miſurare, regolare, ωτρίω*, modulis dimetior, cum menſura, & numerorum ratione compono, moderor. *Gell. l.* 1. *c.* 1. In reperienda, modulandaque ſtatus longitudiniſque ejus (*Herculis*) præſtantia. ¶ Fere dicitur de ſono, voce, cantu certis modis, & muſica ratione inflexo ac temperato. *Cic. in Orat. c.* reſt. Ipſa natura, quaſi modularetur hominum orationem, in omni verbo poſuit acutam vocem. *Id.* 3. *de Orat. c.* 48. Hominum aures vocem natura modulantur ipſe. *piegano, torcano. Plin. l.* 2. *c.* 54. Ictum, & ſonitum conguere, ita modulanta natura: ſed ſonitum profecti alſo ſulminis, non illati. *& cap.* 96. Inſulæ ſaltuares dictæ, quoniam in ſymphoniæ cantu ad ictus modulantium pedum moventur. *alla battuta regolata de' piedi.* Sic *Lucr. l.* 2. *c.* 37. *ſub fin.* Virgines ſomno vocis pulſu pedum modulantes incedere. *miſurando e regolando. Virg. Ecl.* 5. *v.* 14. Cæmina deſcripſi, & modulans alterna notavi. *e mettendoli a muſica*: vel ac*compagnandoli alternamente col ſuono*: quod ſera eodem recidit. Sic *Ecl.* 10. *v.* 50. Chalcidico quæ ſunt mihi condita verſu Carmina, paſtoris Siculi modulabor avena. *li canterò ſull' aria del Siciliano paſtore. Tibull. l.* 3. *el.* 4. *v.* 39. Modulari lyram plectro eburno, *ſonare in muſica*. & *Senec. in Agam. v.* 672. triſtis aedon Ityn in varios modulata ſonos. *cantando.* ¶ Etiam dativum regere potuit, ut *medicor, moderor*, ſi *Servio* credemus *ad Æn.* 7. *v.* 756.

MODULUS, li, m. *quantità, grandezza, miſura, ῥυθμὸς, μέτρον*, quantitas, magnitudo, menſura cujuſque rei. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 309. ab imo ad ſummum moduli bipedalis. *Suetan. in Ner. c.* 49. Scrobem coram fieri imperavit, dimenſus ad corporis ſui modulum. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 62. *in fin.* Relinquitur de numero, quem faciunt elii majorem, alii minorem. nulli eaim hujus modoli naturales. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 78. Ponderibus modulique ſuus ratio utitur. *Id. in fin. ep.* 7. *l.* 1. Metiri ſo quemque ſuo modulo ac pede, verum eſt. ¶ In aquæductibus eſt menſura & capacitas fiſtulæ, unda erogatur aque: qui & calix dicitur. *Frontin. de aquæduct. urbis.* 36. Eſt autem calix modulus metus, qui civo, vel caſtello inditur: huic fiſtulæ applicantur. Longitudo ejus habere debet digitos non minus duodecim: lumen, id eſt capacitatem, quaeta imperata fuerit. Adde *Ulpian. Dig. lib.* 39. *tit.* 2. *leg.* 30. ¶ Horum modulorum alii erant erogatorii, alii acceptorii: hi ad accipiendam impetratam aquam, illi ad dandam. *Frontin. artic.* 34. ¶ Apud Architectos eſt parva menſura, ad cujus rationem totius operis conformatio perficitur, *modulo, modello, aomus. Vitruv. l.* 5. *c.* 9. Si Dorici generis erunt columnæ, dimetiantur] earum altitudines cum capitulis in partes quindecim, & ex eis partibus una conſtituatur, & fiat modulus: ad cujus moduli rationem omnis operis erit coplicatio, & in imo columnæ craſſitudo ſiat duorum modulorum, &c. ¶ In vocibus, & ſonis eſt certa menſura & diſtributio varietatum & diſcriminum, unde muſica ratio, & orationis numerus exſtitit, *bottuta, aria. Plin. l.* 7. *c.* 56. *a med.* Lydios modulos invenit Amphion,

phion, Dorios Thamyras Thrax, Phrygios Marſyas Phryx. *Id. l.* 11. *c.* 37. *fell.* 88. Arteriacum pulſus in modulos certoſque lepoſque metrico deſcriptus ab Herophilo, &c. *Gell. l.* 1. *c.* 4. Criſpum ſane agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipſo numerorum venuſtum. *Id. l.* 5. *c.* 2. Vocum feſtivitates, & moduli verborum. ¶ Treniſte *Verr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 387. Ganeonea, quibus modulus eſt vitæ culina.

MODUS, i, re. *modo, maniera, ſuggetto, qualità, τρόπος*, retin, via, forma, qua ſit aliquid. *Cic.* 1. *de Invent. cap.* 27. Modus eſt, in quo, quemadmodum, & quo animo factum ſit, quæritur. Ejus partes ſunt prudentia, & imprudentia. *Id. pro Quint. cap.* 7. Modo & ratione aliquid facere. *nella diverſa maniera. & in Orat. c.* 35. Has partes quemadmodum erectet, difficile dictu eſt. nec enim ſemper tractantur uno modo. *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 6. *a med.* Omni modo ego cum rege, & ago quotidie. *Id. Verr.* 4. *cap.* 3. *ad fin.* Si humano modo, ſi uſitato more peccaſſet. *Horat. l.* 3. *od.* 7. *v.* 12. Tentes mille vafer modis. *Terent. Heaut.* 4. 4. 79. Omnibus modis miſer ſum. *Horat. l.* 4. *od.* 2. *v.* 27. apis Matinæ More modoque. *Nep. in Attic. c.* 21. Tali modo cum ſeptem & ſeptuaginta annos compleſſet, &c. *Id. in Datam. cap.* 10. Pari modo complura caſtella ei tradit. *Cic.* 4. *Verr. c.* 76. Nullo modo. *Terent. Andr.* 2. 1. 126. Sine, meo me vivere modo. *e certo modo. Salluſt. in orat. Macri Licin. ad pleb. a med.* Gerant, habeantque ſuo modo imperia. *come loro piace. Liv. l.* 39. *c.* 26. Servorum modo, præter ſpem manumiſſorum, licentiam linguæ experiri. *Tacit.* 4. *Ann. c.* 25. Pecorum modo trahi, occidi, capi. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 24. Ad hunc modum diſtributis legionibus. *& lib.* 2. *c.* 31. Ad hunc modum locuti ſunt. *& lib.* 3. *c.* 13. Naves ad hunc modum factæ. *Liv. l.* 37. *c.* 46. *ad fin.* Intra vallum compulſi, & ad modum ſugientium in agrum pacatum reducti. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 41. Mirum in modum. *Colum. de arborib. c.* 22. In modum tamorum altas radices emittit. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 25. Signa armaque in noſtrum modum, deſideram, licentiamque Græcorum retinebant. *Cic.* 2. *Verr. c.* 5. Servilem in modum cruciari & necari. *Id.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 14. *fub fin.* Commenda tibi meorem in modum hominem domi ſplendidam, &c. *meglio che poſſa. Terent. Heaut.* 2. 3. 7. Filium multis modis jam exſpecto, ut redeat domum. *& c.* vehementer, ut exponit *Donat.* Al. leg. *multimodis*. ¶ Poetica cura infinito pro gerundio genitivi. *Virg. Georg.* 2. *v.* 73. Nec modus miſerere, atque oculos impoſuere ſimplex. ¶ Eſt etiam menſura, quantitas, *misura, quantità. Cæſ. l.* 3. *c.* 27. Sevum miſcere cure hyſopyami & urticæ contritis ſaminibus, ſic ut omnium par modus ſit. *com. Cic. pro Marcell. c.* 8. Modum extæ ſuæ æquitate animi definire. *lo ſpazio, la dirittura, il tempo. & lib. Attic. ep.* 33. Nihil ſcripſi, aiſt de modo egri. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 10. Modos, quibus metuerntur curæ, alius alios conſtituit. nam in Hiſpania metuntur jugis, in Campania verſibus, apud nos jugeris. *Colum. l.* 11. *c.* 3. Modum altitudinis & latitudinis (*fulcorum*) abunde eſt eſſe bipedaneum. *Id. de arborib. cap.* 1. Collis modum jugeri continens. *Id. l.* 12. *c.* 23. *ſub fin.* Salis contriti ſemunciam in eundem modum muſti adjicere. *Velleſ. l.* 2. *c.* 73. Servitia fugitivoſque recipiens, magnum modum legionum effecerat. *Frontin. de aquæduct. ærat.* 10. Ingentem aquæ modum invenerunt. *gran copia d'acqua*. Eſt titulus ſextus libri undecimi Pandectarum, *Si menſor falſum modum dixerit*. ¶ Sæpe dicitur de menſuca ſonorum & vocum, unde muſica ratio, & carminum metra conſtant, *tuono, tempo, verſo, ſuono. Cic.* 2. *de Divin. cap.* 3. Non poteſt furdus eorietates vocare, aut modos noſcere. *Ovid.* 10. *Metam. v.* 145. tentaeat pollice chordas, Et ſenſit varios, quamvis diverſe ſonarent, Concordare modos. *Quinctil. l.* 1. *c.* 10. (*al. c.* 27.) Muſicis modis excitus accendere. *Ovid. Heroid. ep.* 15. *v.* 6. Lyriet modi. *Stat. l. & ſilv.* 5. *v.* 26. diſcordes. *Horat. l.* 1. *ep.* 3. *v.* 12. Ridibus Latinis Thebanos aptare modos. *Id. de ar. Poet. v.* 404. gratia regum Pieriis tentata modis. *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 44. Preſſis, & flebilibus modis canerere aliquid. *& lib.* 3. *cap.* 19. Præclarum carmen. eſt enim & rebus, & verbis, & modie lugubre. *e per la materia, e per le parole, e per la forza de metri. Id.* 1. *de Orat. cap.* 42. Quæ ſunt concluſa nunc artibus, diſperſa quondam fuerunt, ut in multis numeri, & voces, & modi. *l'armonia, le voci, e tuoni. Liv. l.* 7. *c.* 2. Saltare ad tibicinis modos. *ballare a ſuon di flauto*. ¶ Initio Comœdiarum *Terentii*: Modos fecit Flaccus Claudii F. tibiis peribus dextris, & ſiniſtris. *fece le ſonate, e la muſica. Donat. in fragm. de Com. & Trag.* docet, diverbia eb hiſtrionibus fuiſſe pronuntiata; cantica vero temperata fuiſſe modis, non e Poeta, ſed e perito artis Muſicæ factis. Ubi vero aulla fuere cantica, probabile eſt, in fine cujuſque actus modos a tibicina fuiſſe factos: quod ſignificare videtur *Plaut. cum ait in fin. a.* 1. *Pſeudol.* Concedere aliquantiſper me intro libet, Dum concenturin in corde ſycophantias: Tibicen vos ſaltetas hic delectaverit. ¶ Eſt item finis, terminus, intra quem ſi conſiſtas, mediocritas ſervatur, *termine, fine, regola, mediocrità, moderazione. Cic. in Orat. c.* ee. In omnibus rebus videndum eſt, quatenus. etſi animi ſuus cuique modus eſt, tamen magis offendit nimium, quare parum. *Id.* 1. *Offic. cap.* 5. Omnium, quæ fiunt, quaque dicuntur, ordo & modus: in quo iuſta modeſtia & temperantia. *Id.* 3. *de Orat. c.* 11. Vox quaſi cetra modum abſona. *& lib.* 2. *de Divin. c.* 44. Cum lacus præter modum creviſſet. *Id. pro Mur. cap.* 34. *ad fin.* More & modo ſocere eliquid. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 19. *a med.* Terminare magnitudinis & diuturnitatis modum. *Id.* 2. *de Legib. c. penult. fimire. Id.* 4. *Verr. c.* 48. Modum aliquem & finem orationi, & criminibus facere. *& c. Offic. c.* 29. Finem & modum tranſire. *& ibid. ſub fin.* Modum retinere. *Lucan. l.* 2. *v.* 38. fervere. *Liv. l.* 4. *c.* 24. imponere elicui. *Virg.* 7. *Æn. v.* 129. ponere aſtitii. *Cic.* 1. *de Fin. c.* 1. alicui rei ſtatuere. *& ibid. & Verr.* 4. *c.* 59. conſtituere. *& pro Marcell. c.* 8. definire. *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 18. adhibere. *Id. Verr.* 4. *c.* 59. alicujus rei habere. *& lib.* 1. *de Legib. c.* 20. aliquem controverſiarum facere. *Id. Fam. ſ.* *ep.* 16. *ad fin.* Ingendi aliquando facere. *Terent. Heaut.* 4. 3. 7. facere ſumptibus. *Liv. l.* 25. *c.* 40. *ſub fin.* Facere modum elicui. *preſervare, come contener ſi debba*. Adde *lib.* 9. *cap.* 14. ¶ Jungitur cum *malefizio. Salluſt. in Jug. c.* 45. Ita cum potentia avaritia ſine modo modeſtiaque invadere, pollucre, vaſtare omnia. *& c.* ſine fine & pudore. V. *Modeſtus*. ¶ Cum infinito *Stat. l.* 22. *Theb. v.* 573. Nam quis erit lzcere modus? ¶ *Bono modo* aliquid facere eſt mediocritate & moderatione ſervata, temperate, modica, modeſte. *Cato R. R. c.* 5. Villicus, ſi quis quid deliquerit, pro noxe bono modo vindicat. *Cic.* 4. *Acad. c.* 44. *vet.* Hæc tibi tam ſunt defendenda, quam mœnia: mihi autem bono modo, tantum quantum videbitur. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 6. Bono modo deſiderare aliquid. *Plaut. Amph.* 3. 4. 12. Animo obſequitur ſuo: quod omnem hominem facere oportet, dum id modo fiat bona. Adde *Merc.* 4. 5. 61. ¶ Apud Grammeticos *modi verborum* ſunt diverſæ eorum inclinationes, per quas varios animi affectus ſignificamus, ut indicetivus, imperativus, optativus, &c. *Quinctil. l.* 1. *c.* 5. (*al. c.* 9.) *a med.* In verbo fiunt loloeciſmi per genera, tempora, perſonas, modos, ſive cui ſtatus eos dici, ſeu qualitates placet, vel ſex, vel ut alii volunt, octo. Adde *Gell. l.* 15. *c.* 13. *Priſcian. l.* 8. *pag.* 819. *Pariſeb. Charif. l.* 2. *peg.* 142. & *Diomed. l.* 1. *pag.* 328.

MŒCHA, æ, f. *concubina, adultera, μοιχὶ*, concubina, & ſpeciatim adultera. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 113. Ne ſequerer mœchas, conceſſa cum Venere uti poſſem. *Martial. l.* 10. *epigr.* 13. Ad nocturna jacet faſtoſæ limina mœchæ.

MŒCHIA, æ, f. *fornicazione, adulterio, μοιχὶα*. *Tertull. de Pudic. c.* 5. & alibi.

MŒCHILE, is, n. adulterium, eel locus, in quo adulteria committi ſolent. *Petron. in Satyr. c.* 123. *Burm.* Redierat in animum mœchile. Al. aliter leg.

MŒCHIMONIUM, ii, n. adulterium. *Labrr.* apud *Gell. l.* 16. *c.* 7. Cave uſurpes.

MŒCHISSO, as, n. 1. idem ac mœchor. *Plaut. Caſ.* 5. 4. 7. In adulterio dum mœchiſſat, Caſinam, credo, perdidit. Aliqui opinantur actieum eſſe, & explicant pec adultecum pollucre. Dubium fane eſt, utrum accuſ. *Caſinam* pertineat ad verbum *mœchiſſet*, an ad *perdidit*.

MŒCHOCINÆDUS, i, *μοιχοκίναιδος*, qui adulter ſimul, & mollis eſt. *Lucil.* epud *Non. c.* 8. *n.* 84. Imberbi androgyni, barbati mœchocinædi.

MŒCHOR, aris, atus ſum, dep. 1. *fornicare, adulterare, μοιχάω*, cuia ſcortn, vel cum eunjuge alterius concumbo. *Catull. carm.* 92. (*al.* 95.) *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 40. & *Martial. l.* 6. *epigr.* 91. &c.

MŒCHUS, i, m. *fornicatore, adultero, μοιχὸς*, qui cum ſcorto cubat, & qui alienam uxorem contecctet: a voce Græca allata. *Plaut. Mil.* 3. 1. 177. *Terent. Andr. c.* 1. 16. & *Eun.* 5. 5. 15. *Horat. Juvenal. Martial.*

MŒDÆ. V. *Herniolus*.

MŒNÆ. V. *Manes*.

MŒNÆRA, o. plur. pro *munera*, antiqua ſcribendi ratione. *Lucret. l.* 1. *v.* 29. fera mœnera militiai. *Afran.* apud *Non. c.* 9. *n.* 5. Tandem ut poſſimus noſtre fungi mœnera.

MŒNIA, ium, ibus, n. *muro, muraglie, τεῖχη*, muri, qui urbem cingunt: ab antiqun *mœnio* pro *munio* ut docent *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 32. & *Serv.* ad illud *Æn.* 11. *v.* 567. Non illum tectra ullæ, non mœnibus urbes Accepere. *Cic. pro Sext. c.* 42. Domicilia conjuncta, quas orbes dicimus, mœnibus ſepſerunt. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 80. Oppidum altiſſimis mœnibus oppugnare. *Nep. in Themiſt. c.* 6. Pitæeus mœnibus circumdatus. *& cap.* 4. Mœnibus ſe defendere. *Plin. l.* 7. *c.* 29. Obſidere mœnie. *Auct. de B. Hiſpan. cap.* 36. delare. *Hirt. l. B. Gall. c.* 43. occupare. *Senec. in Phœniſſ.* v. 343. dejicere. *Salluſt. in Catil. cap.* 56. Intra mœnia deprehenſi hoſtes. ¶ Item quicumque munitiones, propugnacula, angeres, muniendi cauſe exſtructi, *fortificazione, parapetti, argini, trinciere*. Unde *Feſtus*: Mœnia & muri, & alia reuniendæ urbis gratia facta. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 16. Ut ipſis conſiſtendi in ſuis munitionibus locus non eſſet: cum pæus inædificate in murie eb eserciru noſtro mœnia ederentuc, ac tela maou conjcereatur. ¶ In illo *Virg.* 2. *Æn. v.* 234. Dividimus muros, & mœnia pandimus urbis: *Servius* putat, *mœnia* eſſe urbis tecta, ædes, &c. *corpa della Città*. Sic *verſ.* 252. ſubi pet mœnie Teucri Conticuere: *mœnia* interpretator domos. *mœnia* enim & publica & priseta dici. Sed non videtur hæc interpretatin eſſe neceſſaria. Tamesti in *Cod. Theodoſ. lib.* 14. *tit.* 27. *leg.* 11. *Iuipp. Theodoſ. Arcad. & Honor.* ita *mœnium* vocn utuntur, *ut* omne corpus ædificiorum urbis tum publicorum, tum pcivatorum complectantur. Qua retioae & *Flor. l.* 1. *c.* 4. *de Anco*. Hic mœnia muro ampleeus eſt. *& Vitruv. l.* 8. *c.* 4. Zama eſt civitas Afrorum, cujus mœnie rex Jubæ duplici muro ſepſit. *& Virg. 6. Æn. v.* 549. Mœnie leta videt tripbici circumdata muro. Eſt etiam locus *Plauti l.* 6. *c.* 26. *a med.* ubi de Babylone loquitur, qui aptius de toto urbis corpore intelligitur, quam de murorum ſepto. Situm vero, *inquit*, mœnium aquilæ pandentis alas. ¶ Tranſlate *mœnia mundi* apud *Lucret. l.* 1. *v.* 73. & alibi, & *mœnia cœli* apud *Ovid.* 2. *Metam. v.* 401. eſt ipſe ambitus, & qoeſi ſeptum extremure. Eadem retiane *mœnia nevre* diait *Id. tt. Metam. v.* 532. quibus navis ecclidit undas, & ab inſultibus fluctuum vectores defen-

ferebit : & *mœnia sheatra* dixit *Lucret. l.* 4. *v.* 80. ipſos parietes, quibus inclusi ſpectatores ſedent. ¶ *Arce mœnitorum* dixere Veteres, tella *Clodiano in Arte pag.* 1858. *Paſſer.* ut *auxiliarium* pro *auxiliaris* dixit *Horat. l.* 3. *od.* 5. *v.* 10. ¶ *Mœnia* pro *mœnibus* haberur *in Inſcript.* ſub Antonino Pio apud *Graser. pag.* 408. *n.* 1. *a med.* Univerſum R. P. N. (h. e. rempubl. noſtram) mœnia ampliavit. ¶ In ſingulari num. eſt *mœne*, *is*, paſſarum tamen. *Ennius* apud *Feſt.* Apud emporium in campo hoſtium per mœne. ¶ *Munia*, munia, officia, *impurbi*, *ἄβεις*, *incumbenze* : quemadmodum *mœni* pro *murus*, & *mœnia* pro *munia* olim ſcriptum fuit. *Plaut. in fragm.* apud *Feſt.* Prohibent, quin mœnia aliunde ego fingar mea. *Lambinus* aliu trahit, ſed huc pertinere poteſt, illud *ejuſd. Sitch.* 5. 4. 13. Nos tamen efficimus pro opibus noſtri mœnia. Sic *Trin.* 3. 2. 61. Sua mœnia tolerare. *h. e.* onera, & ſumptum quotidianum familiæ.

MŒNIANUM. V. *Maenianum*.

MŒNIO, is, ivi, itum, idem quod munio, mœnibus ſingo : unde *circummunitus* apud *Plaut. Capt.* 2. 2. 4. & *munitus* apud *eund. Bacch.* 4. 9. 2. Pergamum divina mœnitum manu. *Enn.* apud *Feſt.* in *Quaſa*. Oſſia mœnita ait. *h. e.* foſſa circumdata. Al. leg. *munita*.

MŒNITUS V. vocem præced.

MŒRA, æ, ſ. pars, *μοῖρα*, Græca vox a *μείρω*, divido. *Cenſorin. de die nat. c.* 8. docet, ſic appellari a Græcis partem, ſeu gradum Signi in Zodiaco, in quo eſt Sol, quo tempore partus nonciparur : & eſſe veluti fatum naſcituri pueri. Unde *μοῖρα* etiam fatum ſignificat. *Sidon. carm.* 15. *v.* 66. Tot denas tropico propa currere climata mœras. Adde *in epiſt. proſim carminis* 14. Utroque autem loco etiam *more* legitur. ¶ Eſt etiam omnem Partem. *Gell. l.* 3. *c.* 16. ¶ Alio ſenſu V. *Mora* in fin.

MŒRENS, & Mœrens, entis, *μεῖζων*, *melancholico*, mœſtus. *Cic. pro Sull. c.* 26. *a med.* Quis Sullam, niſi mœrentem, demiſſum, afflictumque vidit? *Horat. l.* 3. *od.* 5. *v.* 47. Interque mœrentes amicos Egregius properaret aſylo. *Virg.* 1. *Æn. v.* 201. dictis mœrentis pectora mulcet. *Ovid. Heroid. ep.* 11. *v.* 93. Mœrens vultus. *Cic. Tuſcul.* 1. *c.* 13. *ſub fin.* Lugubris lamentatio, fletuſque mœreus. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1063. Mœrentum feriens chalyn. *Inſcript.* apud *Murator. pag.* 1229. *n.* 7. matri mœrentiſſima.

MŒREO, & Mœreo, es, n. 2. *ταπεινόομαι*, *eſſer mœſte*, *afflitgerſi*, λυπέομαι, triſtis ſum, ægriſco, in mœſtitia ſum ; ajuſque ægritudinis ſigna do quærendo, lamentando, lugendo : nec audiendus *Servius*, qui *ad Æn.* 11. *v.* 211. *mœrere* ait eſſe, cum ſilentio doleas ; ſi *cum ſilentio* intelligit occulte, & in corde intos. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 13. *ſub fin.* Nemo mœret ſuo incommodo : dolent fortaſſe, & ingemunt : ſed illa lugubris lamentatio, fletuſque mœrens en eo eſt, quod eum, quem dileximus, vitæ commodis privatum arbitramur, idque ſentira. *Sulpic. ad Cicer. Fam.* 4. *ep.* 5. *ad fin.* Da hoc illi mortuæ : da ceteris amicis, qui tuo dolore mœrent. *Cic. pro Balb. c.* 25. Homines alienis bonis mœrentes. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 3. *ſub fin.* Quin illud mœreo, quod tibi non minorem dolorem illorum orbites affert, quam mihi. *Id. pro Sext. c.* 11. Qui, patriam omnium tecte concidere, mœrerent. *Ovid. Faſt.* 1. *v.* 487. Nec tamen ut primus mœre mala talia paſſus. ¶ Cum accuſ. *Cic.* 14. *Fam. ep.* 2. Mœrio caſum ejuſmodi. *Id. pro Sext. c.* 17. Perditorum civium mortem mœrere. & *cap.* 14. calamitatem reipubl. *Ovid. Metam.* 1. *v.* 664. Talia mœrena. *h. e.* has edens querelas. Adde *Valer. Flacc. l.* 8. *v.* 209. ¶ *Mœrem*, *ere*, *dep.* 2. *Manſae* apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 5. Corpora Grajorum mœrebar mandisſe igni. *Cic. pro Sext. c.* 39. Nos pulſi animus : vos taciti mœrebamini. Al. leg. *mœrebatis*, alii *mœrebamini*. ¶ Paſſive impersonaliter *Apul. l.* 4. *Metam.* Mœretur, fletur, lamentatur diebus plosculis. ¶ De præterito ita *Priſcian. l.* 8. *pag.* 817. *Putſch.* A *mœreo* unde *mœror*, *murus* debuit facere : ſed in uſu non eſt. ¶ Diphthongum æ in *mœrere*, *mœror*, & *mœſtus* retinent *Dauſqu. Scalig.* & alii, itemque octo lapides apud *Grater.* quos affert *Norſ. in Cenotaph. Piſ. differt. 4. c. ult.* quibus adde alium apud *Grater. pag.* 658. *n.* 5. quem indicat *Cellar. in Orthograph.* Ipſa tamen *Noriſius* antiquiorem putat *e*, quæ conſtanter habetur *in Cal. Virg. Mediceo*, & in aliis lapidib. quinque apud *Manut. in Orthogr.* Ex Etymologiis alii, quibus *æ* placet, cum *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 6. *ſub fin.* a *mœrore* deducunt, quia corpus mœrendo marcaſcere videatur : Alii, ut *æ* defendant a Græco *αἴρω* (unde *mœra*) ut *Dauſq.* quas ego notationes nihil moror. Porro neutram ſcriptionem vel improbarim, vel prætulerim.

MŒRO, as, a. 1. *attriſtare*, λυπέω, mœrentem facio, apud Vet. *Petron.* apud *Non.* Nam me multis mœravit modis. Ita *Saporius.* & Lexicographi : quos penes ſit fides.

MŒROR, & Mœror, oris, m. *luctus*, *dualo*, *triſtezza*, *meſtizia*, λύπη, *mœu*, actus mœrendi, luctus : cui *lætitia* apud *Sallaſt. in f. Catil.* opponitur. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 8. Mœror eſt ægritudo flebilis. *h. e.* quæ in fletum, gemitum, aliaque ſigna doloris facile erumpit. *Id.* 1. *de Fin. c.* 18. Ægritudines, moleſtiæ, mœrores, qui animos exedunt, conſciuntque iuris. *Salluſt. in Jug. c.* 16. Clauſi in tenebris cum mœrore & luctu, morte graviorem vitam exigunt. *Cic.* 12. *Attic. ep.* 28. Quod ma ipſe per litteras conſolatus ſum, non pœnitet me, quantum profecerim : mœrorem minui : dolorem nec potui, nec, ſi paſſem, vellem. *Id. Tuſcul.* 3. *c.* 12. *a med.* Eſt impudens luctus mœrore ſe conficientis. *Id.* 3. *Attic. ep.* 8. Meus me mœror lacerat & conficit. *Terent. Andr.* 4. 2. 10. Eſſe in mœrore. *Id.* 3. *Attic. ep.* 8. *ad fin.* Animum mœrori dare. & *lib.* 11. *ep.* 2. Mœrore urgeri. *Plaut. Capt.* 1. 2. 30. macereri. *Id. Stich.* 1. 3. 63. atque ægritudine confeneſcere. *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 4. Jacare in mœrore. *Id. Cenſ.* 2. *c.* 1. Mœrori efflictus & proſtigatus. *Id. l.* 11. *Attic. ep.* 14. & mœrore recrean. *Id. Phil.* 14. *c.* 13. Depoſcere mœrorem atque luctum. *Juſtin. l.* 38. *c.* 8. *ſub fin.* Mœrorem inferre alicui. *Gell. l.* 3. *c.* 15. Luctu atque mœrore affectus. *Plaut. Sucb.* 2. 1. 31. Ex mœrore animere. *Id. Caſ.* 3. 5. 50. Mœrorem offerre alicui. *Id. Ciſtell.* 4. 2. 60. afferre. *Plin. l.* 8. *c.* 12. Mœroris tabe confecti.

MŒRUS, i, m. *muro*, idem quod murus, veteri ſcribendi more. *Enn.* apud *Feſt.* in *Oſcum*. de mœris res gerit Opicus. *Id.* apud *Gell. l.* 16. *c.* 10. mœros, urbemque, ſolumque Enaubiis curant. *Virg. Æn.* 10. *v.* 24. atque ipſis prælia miſcent Aggeribus mœrorum. Ubi *Servius* : antique pro *murorum*. nam Veteres plerasque earum, quæ nos per u dicimus, per *o* diphthongum pronuntiabant. *Lucret. l.* 4. *v.* 279. aſſis ab undis Æquoris, exeſus mœrorum litora circum. ¶ In omnibus allatis locis etiam *murus* legitur in optim. quoque libris.

MŒSICUS, a, um, ad Mœſium pertinens, quæ proviacia eſt, inquit *Plin. l.* 3. *c. ult.* Pannoniæ jungta, & uſque ad Pontum Euxinum cum Danubio decurrens : ubi nunc Bulgaria, & Servia. *Id. l.* 4. *c.* 1. Mœſicæ gentes. *Inſcript. duæ* apud *Grater. pag* 575. *n.* 1. & *Murator. pag.* 1184. *n.* 2. Claſſis Mœſica. *h. e.* quam Romani Imperatores in Danubio habuere ad coercendos Barbaros.

MŒSTE, & Mœſtè, *con dolore*, *con triſtezza*, *in aria di meſtizia*, cum mœrore, λυπηρῶς. *Auſt. ad Herenn. l.* 3. *c.* 14. Acriter, clementer; mœſtè, hilariter.

MŒSTIFICATUS, & Mœſtificatus, a, um, mœſtus, triſtis. *Sidon. l.* 3. *ep.* 13. *circa med.* Facies umbris mœſtificata larualibus. *Martian. Capell. initio l.* 9. laſuetis lædor mœſtificate modis.

MŒSTIFICO, & Mœſtifico, as, a. 1. *attriſtare*, mœſtum facio. *Auguſtin. ep.* 121. Si pauperias angit, ſi luctus mœſtificat.

MŒSTITER, & Mœſtiter, mœſtè. *Plaut. Rud.* 1. 5. 6. Unde vos ire cum uvida vella dicam, tam mœſtiter vellitas?

MŒSTITIA, & Mœſtitia, æ, ſ. *meſtizia*, *dolore*, *triſtezza*, idem quod mœror : cui oppontur hilaritas, & lætitia. *Cic. l.* 1. *de Fin. c.* 13. Sapientia eſt una, quæ mœſtitiam pellat ex animis. *Id. Phil.* 2. *cap.* 15. Eſſe in mœſtitia. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 16. Os in mœſtitiam fecerat. ¶ Tmeſaſata *Cic. in Orat. c.* 16. *ſub fin.* Aliqui duritatem & ſeveritatem quandam verbis, & orationis quaſi mœſtitiam ſequuntur. *Column. lib.* 7. *cap.* 3. *ante med.* Ut totius autumni pabulo ſatiatus agnus, ante mœſtitiam frigorum, atque hirmis jejunium confirmetur. ¶ De orthographia V. in fine *in Mœreo*.

MŒSTITUDO, & Mœſtitudo, inis, ſ. mœſtitia. *Acc.* apud *Non. l.* 2. *n.* 522. Ni veſtitus teter, mœſtitudo, vaſtitudo prædicarent hominem aſſa. *Plaut. Aulul.* 4. 10. 1. Ego ſum miſer, cui tanta mœſtitudo obrigit. *Pallad. l.* 1. *tit.* 26. *de tendet*. Claudantur cum aliis ante nutritis, quorum ſocietate captivitatis mœſtitudinem conſolentur.

MŒSTO, & Mœſto, as, a. 1. mœſtum facio. *Labor.* apud *Non.* 2. 2. *n.* 531. Concitatam mobilitate mœſtas.

MŒSTUS, & Mœſtus, a, um, *addolorato*, *meſto*, *affitto*, *gramo*, λυπηρός, ἀχθόμενος, mœrens, dolens, triſtis, lugens. *Cic.* 2. *de Orat.* 2. 47. Cum excitavi mœſtum ac ſordidatum reum. *Id. poſt red. in Sen. c.* 6. Iacultus, horridus, mœſtus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 3. mœſtus ac ſollicitus morte alicujus. *Cæſ. in Com. c.* 22. *a med.* Cum triſtis Calchas eſſet, mœſtior Ulyſſes. *Virg.* 2. *Æn. v.* 270. mœſtiſſimus Hector. *Auſt. ad Herenn. l.* 3. *c.* 15. *a med.* Mœſtus & conturbatus vultus. *Juſtin. c. ult. l.* 18. Mœſta ac lugentia caſtra. *Virg.* 4. *Georg. v.* 515. mœſtis late loca queſtibus implet. *Id.* 5. *Æn. v.* 47. oſſa parentis Condidimus terre, mœſtaſque ſacravimus aras. *h. e.* funebres, & diis Manibus ſactas. *Ovid. 6. Feſt. v.* 660. mœſta funera. *Id.* 4. *Faſt. v.* 454. Et ferunt mœſtæ pectora nuda manus. & *verſ.* 854. mœſtas Acca ſalata comas. *Id.* 2. *Amor. el.* 6. *v.* 5. mœſtos laniare capillos. *Id.* 3. *Triſt. el.* 5. *v.* 15. Brachiaque accepi mœſto pendentia collo. *Id.* 3. *Feſt. v.* 641. ne dubita, mœſtum fuge, dicere, taſtum. *h. e.* funeſtum, dirum, in quo inſidiæ parantur. *Id. in Ibin, v.* 118. a læva mœſta volavit avis. *h. e.* mali ominis. *Virg.* 1. *Georg. v.* 480. Et mœſtum illacrymat templis ebur. *Id.* 1. *Æn. v.* 206. mœſtus timor. *Propert. l.* 3. *el.* 4. *v.* 13. mœſta veſtis. *h. e.* atrata, ſignum luctus. Sic *lib.* 4. *el.* 11. *v.* 9. mœſtæ tubæ. *Senec. in Oedip. v.* 2. Et nubs mœſtum ſqualida aſcoritur jubar. ¶ Cum infinito *Stat.* 10. *Theb. v.* 774. infigunemque animam mucrone corulco Dedignantem artus pridem, mœſtamque teneri, Aripit, &c. ¶ Aliquando eſt valde turbatus, & vultu ad triſtitiam ac ſeveritatem compoſitus. *Valer. Flacc. l.* 5. *v.* 568. tacita mœſtiſſimus ira. Sic in illo *Virg.* 12. *Æn. v.* 514. Illi æci mœſtum mittit Onytem : *Servius*, ſeverum, inquit, naturaliter triſtem, quem Græci σκυθρωπὸν dicunt, *ἀγέλαστον* : Ant imaginatus eſt enſipantem. ¶ Ventrem mœſtum fovere ea molito hordeo, apud *Lucil. ſcript. l.* 29. apponit *Non. c.* 4 *n.* 314. enectum fami. ¶ De tatione ſcribendi V. in fin verbi *Mœreo*.

MOLA, æ, ſ. *macino*, *mola*, μύλη, inſtrumentum, quo frumenti, legumina, aliaque res conterantur, & in farinam rediguntur : a voce Græca allata. Conſtat autem fere duobus *farta*, quorum ſuperius verſatur in pirum, tabrius immobile ſat : tutur quæ cum grana incidera, facile comminuntur. Superius dicitur *meve*, quia *meve* eſt, atque baſi plana, & ſuperiori parti in acutum aliquo modo deſineas, mutæ figuram refert. Inferius ſaxum appellatum *catillus*, quia contrita grana ad modum catini ara cavata, & enſtanta, continet. *Paul. Dig. lib.* 33. *tit.* 7. *leg* 18. enatra definit : ſcil. ut meta inferior ſit, catillus ſuperior : ſed ejus verba invarſa eſſe ſtatuunt *Scalig. ad Manil.* & *Salmaſ. in exerc. Plin.* ¶ Ma-

rum aliæ ſunt *ſtatuariæ*, ſeu *jumentariæ*, quæ ab aſinis, aut equis ope rotarum verſantur: Aliæ *manuariæ*, & *truſatiles*, χειροκμῆτες, quæ manu hominum truduntur: Aliæ *aquariæ*, memoratæ a *Palladio*. *l.* 1. *tit.* 42. & deſcriptæ a *Vitruv.* *l.* 6. *cap.* 10. quæ ſine animalium vel hominum labore, impetu incurrentis aquæ circumaguntur. *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 66. *dequis ignobilibus*, tritoqua trahunt epirhedia collo Segnipedes, dignique molem verſare Nepotis. *Ovid.* 6. *faſt.* *v.* 318. Et quæ pumicem verſat aſella molas. *Varr.* *l.* 1. *R.* R. *c.* 55. Molæ oleariæ duro & aſpero lapide. *Petron. in fragm. Tragur.* *c.* 74. *Burm.* Mola buxea piper terere. *Column.* *l.* 12. *c.* 50. *ante med.* Molæ quam facillimam patiuntur adminiſtrationem, quoniam pro magnitudine baccarum vel ſubmitti, vel etiam elevari poſſunt, ne nucleus, qui ſaporem olei vitiat, conrumpatur. *&* *c.* 52. Suſpenſa mola oliuam frangitur. *Id.* *l.* 2. *cap.* 22. *ſub fin.* Cicera ſulpenſa mola diuiſa. *Plin.* *l.* 18. *c.* 7. *a med.* Hordeum molis frangere. *Ovid.* *de medic. faciei*, *v.* 72. comminuere. *Gell.* *l.* 3. *c.* 3. *ſub fin. de Plauto*. Cum ob quærendum victum, ad circumagendas molas, quæ truſatiles appellantur, operam piſtori locaſſet. ¶ Quas memorat *Plin.* *l.* 36. *c.* 18. molas verſatiles Volſinios inventas, *Hardvin.* intelligit cotes acuendis ferramentis aptas. ¶ Eſt etiam mole far toſtum, molitum, & ſale ſparſum (unde & *mola ſalſa* dicitur) *μυῖδε*, τὸ ὀψώνιον, qua in ſacris uſitantur, & vel ſolam officerebant, vel victimas ea ſpargebant, ut *Feſt.* & *Valer. Max.* *l.* 2. *c.* 5. *n.* 5. docent: unde *immolare*. *Virg.* *Ecl.* 8. *v.* 82. Sparge molam, & fragiles incende bitumine lauros. *Serv. ad hunc loc.* tradit retinemen ejus conficiendæ; quæ Romæ in more fuit. Virgines, inquit, Veſtalea ex Non. Majis ad *prid.* Id. Majas alternis diebus ſpicas adoreas in corhibus menſuariis pomno: eaſque ipſa turrent, pinſunt, molunt, atque ita molitas condunt. Inde rer in anno molam faciunt, Lupercalibus, Veſtalibus, Idib. Septembr. adjecto ſale cocto, & ſale duro. *Cic.* 2. *de Divin.* *c.* 16. Caput eſt in jecore, cor in extis: jam abſcedet, ſimul ac molam & vinum inſperſeris. *Martial.* *l.* 7. *epigr.* 53. Conſumpſi ſelſaſque molas, & tunis æternos. *Tibull.* *l.* 1. *el.* 5. *v.* 14. Ipſe procuravi, ne poſſent ſæva nocere Somnia, ter ſancta devoueranda *mola*. *Sen. in Thyeſt.* *v.* 688. Tangenſque ſalſa victimam cultor *mola*, &c. *Plin.* *l.* 18. *c.* 2. Mola ſalſa ſupplicare. *Id. in præfat. ante med.* Ruſtici mola tantum ſalſa litant. *Plaut. Amph.* *a.* 2. 108. Prodigiali, aut mola ſalſa hodie, aut ture comprocatam oportuit. *Virg.* ſalſas fruges, *Ovid.* ſalſa farra vocat. V. *Salſus*. ¶ Denique *molæ* dicitur in uteris mulierum maſſa carnes ſine oſſibus ac viſceribus, ex imperfecta conceptione loco fetus emicreſcens, *μῦλαι*. *Plin* *l.* 7. *c.* 15. Unum mulieris utero, quas appellarunt molas. Ea eſt caro informis, inanima, ferri idtum & eciem reſpuens: &, ut partus, alias letalis, alias una feneſcens, aliquando alvo citatiore excidens. Simile quiddam & in viris in ventre gignitur, quod vocant ſciirron. Adde *lib.* 10. *c.* 64.

MOLÆ, arum, ſ. In libro ſacerdotum populi R. (apud *Gell.* *l.* 13. *c.* 22.) ita quo perſcriptæ ſunt Comprecationes deum immortalium, inter varia deorum nomina habetur *Hortum Junonis*, *Molas Martis*, *Nerienem Martis*. Putant quidam, *Molas* eſſe filias Martis, ſic dictas a molimine & conatu in bellorum apparatu: alii a molie, quod ut molis fruges, ſic bellis Mars homines frangat.

MOLARIS, re, *da mola*, *μυλικός*, ad molam pertinens, ut *molares lapis*, ex quo molæ fiunt, *μυλίτης λίθος*. *Plin.* *l.* 36. *c.* 19. *&* 23. ¶ *Molares* ſæpe dicuntur lepides præcipue & aſperrimi, quos vel manu, vel balliſtis jacisbeant in hoſtes: vel a magnitudine, quaſi apti ſint molis ſacrendis: vel a duritie, aut ſcabeitie, *ſaſſo grandi*, *exortatione*. *Virg.* *ſ.* *Æn.* *v.* 249. infuſeta rudentem (*Cænum*) Deſuper Alcides talis premit, omniaque arma Advocat, & ſamis, vaſtiſque molaribus inſtat. *Ovid.* 3. *Metam.* *v.* 59. deſtraque molarem Sufſulit, & magnum magno commune miſit. Illius impulſu cum turribus ardua celſis Mœnia mote forent. *Stat.* *l.* 5. *Theb.* *v.* 560. quo turbine bellica quondam Librati ſaliunt portarum in claſtra molares. *& lib.* 2. *Achill.* *v.* 426. Excipere immiſſos curvato ombone molares. ¶ *Molares* denes ſunt in interiori mexilla utrinque poſt caninos ſiti, latiores ceteris, craſſioreſque: ita dicti, quod inciſum ab aliis cibum ipſi comminuunt & veluti molunt, *maſcellari*, *μύλαι*, *μυλίτης ὀδόντες*. *Juvenal.* *ſat.* 13. *v.* 212. interque molares Difficili creſcente cibo. *& ſat.* 5. *v.* 60. ut per lacrymas effundere bilem Cogaris, preſſaque diu ſtridere molari.

MOLARIUS, a, um, *da machina*, ad molam pertinens, molaris, *μυλικός*. *Cato R. R.* 5. 11. & *Varr.* *l.* 1. *R. R.* *c.* 19. Aſinus molarius. *b.* *c.* qui molam circumagit.

MOLENDARIUS, a, um, *da molino*, *μυλωθρικός*, ad molam, ſeu molendinum pertinens, ut *molendaria aſina*, h. e. molaria: & *molendaria meta*, h. e. pars molæ ſuperior apud *Paul. Dig. lib.* 33. *tit.* 7. *leg.* 18. quæ tutior *lecto* eſt, quam *molendinarium*: quod habetur quidem in quedam *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 1114. *n.* 6. & *Fabrett. cap.* 7. *n.* 382. ſed quæ deteriorem ætatem ſapit. Scripta enim videtur ſæculo Chriſti IV. magos ea parte tranſacto. Sic *molendinarias metas* leges apud *Ammian.* *l.* 17. *c.* 4. (*al.* 8.) *ad fin.* ſed & ipſum ſequioris ævi ſcriptorem: ubi tamen al. leg. *molendarias*. ¶ Ipſa vox *molendinum* idoneo adhuc Latino Scriptore caret.

MOLENDINARIUS, &

MOLENDINUM V. in voce præced.

MOLES, lis, ſ. *mole*, *grandeza*, ὄγκος, τύμος, μέγεθος, corpus ingens, res magna, & multi ponderis. *Ovid.* 1. *Metam.* *v.* 7. Chaos, rudis indigeſtaque moles. *Virg.* 3. *Æn.* *v.* 656. vaſta ſe mole moventem paſtorem Polyphemum. *Column.* *l.* 3. *c.* 8. India perhibetur molibus ferarum mirabilis. *Propert.* *l.* 4. *el.* 6. *v.* 19. fletir æquore moles pinee. *b.* *r.* claſſis magnarum navium. *Lucan.* *l.* 4 *v.* 462. Opiterginis moles onerata colonis. *b.* *c.* navis. *Propert.* *l.* 4. *el.* 11. *v.* 23. Siſyphe, mole voces. *b.* *c.* ingenti ſaxo. V. *Siſyphus*. *Claudian.* *l.* 1. *in Ruſin.* *v.* 350. Hinc Stilicho turmas, illinc Gradivus agebat, Et clypeis, & aiole pares. *corpora rura*. ¶ Sæpe dicitur de magnis ædificiis, ſubſtructionibus, aggeribus, præſertim qui ex ſaxo, terra, aut materia in mare jaciuntur vel muniendis portubus, vel piſcinis faciendis, vel ædificiis in ipſo mari excitandis. *Horat.* *l.* 3. *od.* 1. *v.* 33. Contracta piſces æquore ſentiunt, jactis in altum molibus. *Tibull.* *l.* 2. *el.* 6. *v.* 27. Claudi & indomitum moles mare. *si mole*. *Cæſ.* *l.* 1. *B. Civ.* *c.* 25. Molem, atque aggerem ab utraque parte litoris jaciebat. *Cic. Verr.* 6. *c.* 53. Fons ſuctu totus operireiur, niſi munitione ac mole lapidum a mari diſjunctum eſſet. *Id.* 2. *Offic.* *c.* 4. Moles oppoſitæ ſuctibus. *Id. Attic.* *l.* 4. *ep.* 16. *a med.* Aditus inſulæ munitis mirificis molibus. *Liv.* *l.* 23. *c.* 5. *a med.* Pontibus ac molibus ex humanorum corporum ſtrue faciendis. *Cic. pro Mil.* *c.* 31. Inſanæ ſubſtructionum moles. *Horat.* *l.* 3. *od.* 29. *v.* 12. Molem propinquam nubibus arduis. *Cic.* 14. *Phil.* *c.* 12. *ad fin.* Exſtructa moles opere magnifico, incifæque litteræ, virtutis teſtes ſempiternæ. *depoſita*, *memoria*. ¶ *Molæ aquarum*, immanis vis & copia. *Sil. l.* 3. *v.* 46. ſurgentis mole profundi Jaſectum terris lubitum mare. Adde *lib.* 14. *v.* 123. & *Solin.* *c.* 23. (*al.* 36.) *a med.* ¶ Translate eſt magnitudo, aut multitudo cuiuſvibet rei. *Cic.* 1. *Catil.* *c.* 9. Vix molem iſtius invidiæ, ſi in exſilium ieris, ſuſtinebo. *& Catil.* 3. *c.* 7. Non facile hanc tantam molem malt a cervicibm veſtris depuliſſem. *Horat.* *l.* 3. *od.* 4. *v.* 65. Vis conſili expers mole ruit ſua. *Tacit.* 12. *Annal.* *c.* 66. In tanta curarum mole. *Id.* 1. *Hiſt.* *c.* 61. Virellius ſuas copias ſupplevit, tota mole belli ſecuturus. *con tutta il groſſo delle forze*. *& lib.* 2. *c.* 46. Noa alias majore mole concurſum. *con maggiore sforzo*, *e numero de ſoldatesca*. *& Liv.* *l.* 26. *c.* 6. *a med.* Apud alios nequaquam tantam molem pugnæ invenio. *si gran battaglia*. *Sil.* *l.* 12. *v.* 143. Herculea proſtrati mole gigantes. *b.* *c.* magnis viribus Hercculis. *Virg.* 12. *Æn.* *v.* 574. animis certantibus omnes Dant cuneum, denſaque ad muros mole feruntur. *b.* *r.* denſa acmine, & impetu urgente. Sic *Val. Flacc.* *l.* 1. *v.* 757. leo cunctatus in aſtra mole virum. *b.* *c.* denſe venantum turba. ¶ Item molimen, conatus, niſus, labor. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 35. Corbuloni plus molis adverſus iguaviam militum, quam contra perfidiam hoſtium erat. *avea più da fare*. *& Liv.* *l.* 25. *c.* 11. *a med.* Plauſtris tranſvectum naves haud magna mole. *b.* *r.* haud magno molimine: *con non molta difficoltà*. *& Virg.* 1. *Æn.* *v.* 37. Tantæ molis erat Romanem condere gentem. *tanta es volea*. ¶ Item majeſtas, vis, pompa, potentia. *Val. Flacc.* *l.* 6. *v.* 673. non illa levi turbata metallo, Sed facibus, ſed mole dei. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 52. Cæſar hainee & epulas imbat omiſis excubiis, & fortunæ ſuæ molc. *la pompa del ſuo ſtrepito*. ¶ Ultima in *mole* a veteriſſima producebatur, ut in *fame*, ſi *Priſcianus* credimus *l.* 7. *pag.* 766. Putſch.

MOLESTE, *moiaſontente*, *ſpiacevolmente*, δυσχερῶς, cum moleſtia, moleſtiam exhibendo. *Catull. carm.* 42. *ad hendecaſyll. verſ.* 7. illa, quam videtis Turpe incedere, mimice, ac moleſte. *con odioſa affettazione*. *Cic. in fin. ep.* 17. *l.* 1. *ad Attic.* Jam illud moleſte rogo, quod maxime cupio, ut quamprimum venias. *Pierique al. lrg.* moleſte. *Augustus in quadam ep.* apud *Sueton. in ejus vita*, *c.* 86. *in fin.* Opus eſt, dare ta operam, ne moleſte ſcribas, aut loquaris. *b.* *c.* affectando obſcuritatem, aut obſoleta verba ſectando. hoc enim moleſtiam exhibet legentibus, aut audientibus. *Gell.* *l.* 3. *c.* ult. Superſtitioſe, & nimis moleſte atque odioſe conſabricatus eſt originem vocabuli. *Quintil. ſub fin.* *l.* 11. Nec in loquenda diſtinctionibus, temporibus, affectionibus moleſte utemur. *Curt.* *l.* 3. *c.* 6. Animum ſolicitudine intempeſtiva amici ſane fideles, ſed moleſte ſedulí turbant. ¶ *Moleſte ferre*, egre, graviter, iniquo animo ferre, *de mala voglia*. *Cic.* 13. *ad Attic. ep.* 22. Te de prædio a viz exercri, moleſte fero. *mi ſpiace*, *mi dole*. *& Cæſ.* *l.* 2. *B. Gall. cap.* 1. Populi R. exercitum hiemare in Gallia, moleſte ferebant. *Petron. in Satyr.* *c.* 100. Inquietatus ille moleſte tulit. *Cic.* *l.* *& epiſt. & cap.* 1. *ad Q. Fr.* Quoniam ea moleſtiſſime ferre homines debent, quæ ipſorum culpa contracta ſunt; eſt quiddam in hac re mihi moleſtius ferendum. *Id.* 3. *Fam.* 6. *a med.* Moleſtiſſime fero, quod, te ubi viſurus ſim, neſcio. *Auſt. de B. Hiſpan.* *c.* 30. Moleſte, & acerbe accipiebant, ſe impediri, quominus, &c. ¶ *Moleſte ferre*, formula eſt doloris alterius calamitatem. *Senec. ſub fin. ep.* 67.

MOLESTIA, æ, ſ. *moleſtia*, *noia*, *faſtidio*, *travaglio*, *ſpiacere*, ἐνοχλησις, ἄχθος, ægritudo, ſolicitudo, cura, angor, negotium. *Cicer. Fam.* 12. *ep.* 30. Nolo mihi moleſtiam exhibere, & a me litteras crebriores, cum tu mihi ratas mittas, flagitare. *& lib.* 13. *ep.* 23. Pergretum mihi feceris, ſi eum, quod fiee moleſtia tua fiat, ſi qua in re opus ei fuerit, joveris. *fatica tua incomoda*. *& lib.* 16. *ep.* 12. *a med.* Habeo etiam illam moleſtiam, quod Dolabella noſter apud Cæſarem eſt. *Id.* *l.* 8. *Attic. ep.* 3. *a med.* Sed in hoc ipſo habent tamen iidem faſces moleſtiam. *portano peſo*. *& pra Sull.* *c.* 1. Ex hujus incommodis magnam animo moleſtiam capio. *Id. Fam.* 4. *ep.* 3. Ea peroicie reip. moleſtiam trahere. *& ep.* 13. Eſſe in moleſtiis. *& lib.* 14 *ep.* 7. Omnes moleſtias & ſollicitudines deponere & eiicere. *& lib.* 2. *ep.* 16. depellere. *Id.* 3. *ad Q. Fr. ep.* 8. delere. *Id.* *l.* 1. *de Fin.* *c.* 16. minuere, aut augere. *Id.* 4. *Fam. ep.* 3. levare. *Id.* *l.* 3. *Tuſcul.* *c.* 16. extenuare & diluere. *Terent. Heaut.* 3. 2. 9. afferre alicui. *& Adelph.* 5. 3. 33. demere. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 14. *ad fin.* moleſtiis ſe laxare. *& lib.* 4. *ep.* 13. Abducere a moleſtiis, *Id.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 10. Moleſtiam alicui aſpergere. *Id.* *l.* 3.

Digitized by Google

l. 3. *de Orat. c.* 2. Acerba recordatio veterem animi curam moleſtiamque renovavit. *Id. pro Roſc. Com. c.* 12. Liberaru quempium moleſtia & cura. *Gell. l.* 1. *c.* 6. Moleſtia & incommodum rei uxoriæ. *Plin. l.* 30. *c.* 3. *ad fin.* Ut dentes ſine moleſtiu cadant. *Plaut. Ampb.* 1. 1. 1. Amovi a foribus maximam moleſtiam. *ne grandiſſimo diſturbo. & Pan. prol. v.* 35. Eſſe moleſtiæ. *vocar diſturbo, e noſa. Cic. Fam.* 16. *ep.* 12. Suſcipere moleſtiam nauſeæ. *Suetou. in Caligu. c.* 53. *ad fin.* Vitare moleſtiam navigandi. ¶ Eſt & in ſcribendo *moleſtus*, cum exquiſitius obſcura, aut obſoleta, aut nimis elaborata ſectamur, *affectatione*: quod moleſtiam affert auditoribus. *Cic. de clar. Orat. c.* 38. *ſub fin.* Latine loquendi accuratu, & fine moleſtia diligens elegantiu. ¶ Eſt etiam vitium corporis in cute, quod moleſtiam magis, quam malum, affert. *Plin. l.* 28. *c.* 8. *a med.* Crocodilea illita os olus cyprino moleſtias in facie enaſcentes tollit.

MOLESTO, us, a. 1. *moleſtare, travagliare, Αυπέω, τάφω*, moleſtis afficio, vexo, infeſto. *Petron. in fragm.* apud *Pulgent. de proſm ſerm.* in *Alucinari*, n. 54. Nam eautum vernales ms alucitæ moluſtabant. *Id. en fragm. Tragur. c.* 58. *Burm.* Aut tace, aut meliorem noli moleſtare. *Scribon. Larg. compoſ.* 72. Ueu laro valde moleſtat. *Apul. de herb. c.* 72. Neque beſtiæ, neque occurſus mali moleſtabunt hunc. ¶ Deponentis forma, & cum dativo, *Moleſtor. Dig. lib.* 34. *tit.* 3. *leg.* 20. Aurelius Sempronius frutri meo nemiuem moleſtari volo nomine debiti, nec exigere aliquid ab eo.

MOLESTUS, a, um, *moleſto, grevoſo, ſpiacevole, noioſo, increſcevole, travagliaſo, δύσεργος, ἀνιαρὸς*, gravis, laborioſus, odioſus, injucundus, negotioſus. Volunt eſſe u *moleſto*, licet quantitas primæ ſyllabæ ſit diſſimilis. *Cic. pro Mur. c.* 8. *ſub fin.* Provincia negotioſa & moleſta. *Id.* 2. *de nat. Deor. cap.* 23. Operoſus ac moleſtus labor. *Id.* 3. *de Legib. c.* 8. Nihil erit his urbe, nihil domo ſua dulcius: nec laborioſius, moleſtiuſque provincia. *Id.* 1. *Offic. c.* 21. Minus altis gravis, aut moleſta vita eſt otioſorum. *Id. de Senect. c.* 14. Cupidis rerum raltum odioſum & moleſtum eſt fortaſſe careru. *Id. de Amic. c.* 6. *ad fin.* Amicitia nunquam intempeſtive, nunquam moleſta eſt. *Id. in Divin. Verr. c.* 11. *ad fin.* Cum omnis arrogantiu odioſa eſt, tum illu ingenii atquu eloquentiæ multo moleſtiſſima. *Phædr. l.* 4. *fab.* 6. *v.* 03. Noli moleſtus eſſe omnino litteris, Majorem exhibeant ro tibi moleſtiam. *Id. l.* 1. *fab.* 11. *v.* 3. Moleſtis muribus muſtela purgat domum. *Terent. Adelph.* 5. 3. 20. Auſculta paucis, niſi moleſtum eſt, Demea. *ſe non ſ' increſce: ſe non ſ' è d' incomodo*. Sic Cic. *pro Cluent. c.* 60. *ſub fin.* Tu autem, niſi moleſtum eſt, paulliper exſurge. (*officioſe dictum.*) *Id.* 2. *de Orat. cap.* 3. *extr.* Nos quidem, niſi forte moleſti intervenimus, veniſſe delectat. ¶ *Moleſte tunica*, fuit indumenti genus e cannabe, aut ſtuppa, aut ſparto, aut hujuſmodi materiu conteutum, & pice, bitumiuu, reſina, aut cera illitum, quo induebantur ad ignem damneti, ut diutius ardentes lento calore urerentur. *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 235. Auſi, quod licear tunicu punire moleſta. *Martial. l.* 10. *epigr.* 25. Nam cum dicatur tonica præſente moleſta, Ure manum; plus eſt dicere, oon facio. *Senec. ep.* 14. *unde med.* Cogita illam tunicam, olimentis ignium & illitam, & intextam. ¶ Erant qui ſponte ſe offerrent, in ludis, ut certo temporis ſpatio ea induti perſtarent. *Tertull. ad Martyr. c.* 5. Jam & ud ignes quidam ſe auctoraverunt, ut certum ſpatium in tunica ardente conficerent. ¶ Elegauter *moleſtum* dicitur, quod exquiſitiore, quam par eſt, ſtudio, & cura fit: moleſtum coim exhibes, ut arrogantiæ plenum, utque adeo ingratum, *affectato, odioſo. Cic. de clar. Orat. c.* 30. *extr.* Volo, ut in ſcena, ſic stiam in foco, non eus modo laudari, qui celeri motu & difficili utantur, ſed eos etiam, quos ſtatarios appellant, quorum ſit illa ſimplex in agendo veritas, non moleſta. *Ovid.* 1. *de ar. um. v.* 459. Diſce bonas artes, moneo, Romana juventus, *&c.* Sed lateaot vires, nec ſis in fronte diſtertus: Effugiant ceto verba moleſta tum. *h. e.* nimis credite, & u commoui uſu remota. *Quinctil. l.* 11. *c.* 3. *ſub fin.* Pronuntiatio vultuoſa, & geſticulationibus moleſta. *Suetou. in Tiber. c.* 56. Zenonem quendam euquiſitius furmocinantem cum interrogaſſet, quanam illu tam moleſta dialectos eſſet, &c. ¶ Laborioſus, difficilis, *difficile, faticoſo. Ulpian. Dig. lib.* 9. *tit.* 2. *leg.* 27. *circa med.* Alia ſpecies damni eſt, ipſum quid corrumpere, & mutore: alia, nullo ipſius mutatione, applicare aliud, cujus moleſta ſeparatio ſit. ¶ Damnum afferens, peruiciofus. *Cotull. carm.* 51. *de Lesb. v.* 13. Otium, Catulle, tibi moleſtum eſt. ¶ *Moleſtiora loco* apud *Pallad. l.* 1. *tit.* 6. *circa med.* upponuntur *placidioribus*, & ſuet, quæ venti liberius ac vehementius perſtant.

MOLETRINA, æ, f. *molino, μυλών*, locus ubi molitur, piſtrinum: u *molitus*, ut *fatrina* u *futus*, & *furatrina* a *furatus*. Cato apud *Non. c.* 1. *n.* 320. Nervo, carcere, moletrina.

MOLILE, is, n. apud *Cæſon. R. R.* 1. 10. & 11. videtur eſſe vel manubrium, quo mola verſatur, vel helcium, quod ſervo, aut jumento molam verſanti aptatur.

MOLIMEN, inis, n. *ſforzo, ἐνεχείρημα*, molimentum, molitio, conatus. *Ovid.* 11. *Metam. v.* 356. ſubſidoque revellere dumo Annoſam pioum magno molimine tentat. *& lib.* 6. *v.* 693. Idem ugo cum ſentret calo ſum nactus opoſito (Nam mihi campus is eſt) tanto molimine luctor, Ut mediue noſtris concurſibus intonet æther. *Lucret. lib.* 4. *verſ.* 899. Quippe etenim ventus ſubtili corpore tenuis, Trudit agens magnam magno molimine nevim. ¶ Item apparatus, machinatio, ubi multæ vires, & magnum ſtudium, contentio, impenſæ ſunt opus. *Ovid. Metam.* 15. *v.* Boſt. ioures licet ipſa Sororum Tecta trium: cernes illic molimine vaſto Ex ære, & ſolido rerum tabularia ferro. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 34. Muſa move, quanto Scythiam molimine Perſes Concterit. *Ovid. 6. Metam. v.* 473. ipſo ſceleris molimine Tereus Creditur eſſu piur. *Liv. l.* 1. *c.* 56. Res tamen, ſuo ipſo molimine gravis, certaminibus in annum extruſitur. ¶ Item adminiſtratio, gubernatio, cura multarum magnarumque rerum. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 75. Magnu tenent illud rerum molimina numen: (h. e. *Cæſarem Aug.*) Hæc eſt cæleſti pectore cura minor. *Id. Metam.* 15. *v.* 578. Magna quidem rerum molimina vidit in illis. (*certe.*)

MOLIMENTUM, ti, n. idem quod molimen. *Liv. l.* 5. *c.* 20. *de figno lapideo Junonis*. Motam certe ſede ſua parvi molimenti adminiculis, ſequentis modo, accepimus levem ac facilem translatu fuiſſe. *de pricipio apparato, e cforzo. & lib.* 37. *c.* 14. *ad fin.* Eo minoris molimenti ea clauſtra eſſe, quod in fluminis modum, longum, & angultum, & vadoſum oſtium portus ſit. *de minor fatres, e lavoro. & cap.* 15. Minore molimento apertuti ſinet hoſtes portum, quam obſtruatur. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 34. Neque ſu exercitum ſine magne commeatu atque molimento in unum locum contrahere poſſe. Adde *Senec. de conſol. ad Marciam, c.* 11. *a med.* & *Siſenn.* upud *Non. c.* 2. *n.* 364.

MOLINA, æ, f. *moliuo*, moletrina, piſtrinum. *Ammian. l.* 28. *c.* 2. *ad fin.* (*al. c.* 20. *extr.*)

MOLINUM SAXUM, *macina*, mola, qua fruments terantur. *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 35. ou *Luce* 17. 2. Si molino ſoro ad collum deligato præcipitatus eſſet in profundum. *Vulgeru* habet *molaris lapis*.

MOLIO, is, a. 4. idem quod moliot. *In vet. S. C.* apud *Fromin. de aquæduct. artic.* 129. Neque quis in eo loco quid opponit; molit, obſepit, figit, ſtatuit. *h. e.* ſtruit, ædificat.

MOLIOR, iris, itus ſum, dep. 4. *fare, a muovere coo apparato*, u *cforzo*, s *difficoltà, ἐνεχείρω*, eſt conatu & viribus quippiam agere: *molem*, ſeu rem aliquam ingentem loco movere: u *molen*. *Cic. Verr.* 6. *c.* 43. u *med.* Hoca amplius jam in demolitodo ſigno permulti homines *moliebantur*. *Virg.* 4. *Georg. v.* 331. Ure ſuta, & validam lo vitis molire bipenneu. *h. e.* impioge, illide magna vi in vites. *Id.* 1. *Georg. v.* 329. Fulmina molitur dextrs. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 648. faxumque prehenſum Concuſſa molitus bumo. *Virg.* 10. *Æn. v.* 131. Moliri ignem. *h. e.* vel jaculari, vel accendere conari. *Liv. l.* 9. *c.* 3. Num montes moliri ſua fede paramus? *Id. l.* 28. *c.* 17. *ſub fin.* ancoras. *cavare, ſolpare. & lib.* 25. *c.* 36. *a med.* onera objecta. *removere, diſmuovere. Calpurn. ecl.* 4. *v.* 83. pondus. *h. e.* ſubire, portare. *Liv. l.* 36. *c.* 24. moliri ex ſomno corpora affecta labore ac vigiliis. *muovere a ſtento*, u *forza ziegere su piè. Cic. Verr.* 7. *c.* 34. Evolarat o conſpectu quadriremis, cum etiam tunc cuteræ neves ſuo in loco moliebantur. *e affaccendavano* u *portare*. Sic *Liv. l.* 37. *c.* 11. *ad fin.* Naves quædam u Nicandro, dum moliuntur u terra, captæ. *Colum. l.* 6. *c.* 17. Cacilio morſus tumorem, ſuppurationemque molitur. *h. e.* promovet. *Cæſ. l.* 1. *c.* 3. *de his, quæ exteruum*. Offenſus nerum conſuetudine, qui quotidie efficiendo, vorandi facultatem moliuntur. *h. e.* pei vim provocant. Sic *l.* 3. *c.* 18. *circa med.* Quidam ſomnum molluntur potui dando aquam, io que papaver, &c. *Colum. l.* 2. *c.* 17. *Liv. l.* 40. *c.* 29. & *Virg.* 1. *Georg. v.* 494. Moliri terrsm. *ſmuovere, arare, luvorare, ſcavare*. Sic *Lucret. l.* 5. *v.* 932. ferro molirier arva. *paragger*. ¶ Pro labefactare, demoliri, *abbattere, atterrare. Liv. l.* 25. *c.* 36. *a med.* Tureis igni circumdata, utque ita exuſtis foribus, qua nulla moliri potuerunt vi, capta. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 39. Concurſu ad ianuam facto moliuntur fores: eutraſtum cubili Cæſarem tradere vexillum ſubigunt. Adde *lib.* 2. *c.* 82. & translate *Liv. lib.* 6. *c.* 11. *u med.* Non contentus agrariis legibus, fidem moliri cœpit. *Eſt qui minor legis.* ¶ Pro cuſtruere, *fabbricare*: præſertim ubi multis operis, impenſiſque opus eſt. *Virg.* 7. *Æn. v.* 157. *&* 190. Moliri aggere tecta. *& lib.* 3. *v.* 132. muros urbis. *& ibid. v.* 6. & *lib.* 4. *v.* 309. claſſem. *Flor. l.* 2. *c.* 7. ædem. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 94. navem. *Solin. c.* 15. (*al.* 05.) *circa med.* pocula de capitibus hominum. ¶ Tranſlate eſt machioari, ſtruere, parare, cogitare, *macchinare, apparecchiare, intraprendere. Cic. pro Cluent. c.* 64. Struere & moliri uliquid calamitatis alicui. *& cap.* 63. & *Virg.* 1. *Georg. v.* 271. *a*licui inſidias. *Id. pro Sest. c.* 1. periculum optimis civibus. *Flor. l.* 4. *c.* 4. palam arma ad opprimendum uliquem. *Valer. Flacc. l.* 5. *v.* 149. dolos opertos. *& verſ.* 616. exitiu in aliquem. *& lib.* 6. *v.* 431. opem extremam ulicui. *Ovid.* 14. *Metam. v.* 719. triumphue. *h. e.* parare, vel agere. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 12. crimioa & accuſatorem. *Vellej. l.* 2. *c.* 46. bellum in animo. *Virg. e. Æn. v.* 109. fugam. *& Æn.* 1. *v.* 418. reoram. *frapporre*. ¶ Sæpe eſt aggredi, tentare, *accingerſi, tentare. Cic. de Univ. c.* 4. *ad fin.* Mundum efficere molieus Deus. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 491. Pallada fallere prima Molitur, caroque dolis avertere fratri. *& lib.* 6. *v.* 625. ſi duræ netum fubducere forti Moliar. *& lib.* 3. *v.* 153. Glaucumque ruentem Occupat, & jugulo vulnus molitur aperto: Ille manu contra telum tenet. *Cic. Fam. 6. ep.* 10. Agam per me ipſe, & moliur. *Liv. l.* 23. *c.* 39. Movere ac moliri aliquid. ¶ Pro facere, ſed magna cum vi, manu & conatu. *Cic. l. de nat. Deor. c.* 23. Dii nec oeſſantes, nec eu, quæ agunt, molientes cum laborn operoſo & moleſto. *Virg. Æn.* 4. *v.* 367. Res dura & regni novitau me talia cogunt Moliri. ¶ De ſtudio, apparatu, operu, impenſis multerum in ornando, *Terent. Heaut.* 2. 2. 11. Noſti mores mulierum: dum moliuntur, dum comuntur, annus eſt. ¶ *Moliri iter, viam*, vi ſibi viam facere, *farſi ſtrada per forza. Virg.* 10. *Æn. v.* 477. *de haſta*. viam clypei molita per oras, Tandem etiam magno ſtrinxit de corpore Tumi. ¶ *iter*, peragere, ſtudioſu, intentoque gradu pergere. *Virg.* 6. *Æn. v.* 477. Inde datum molitur iter. ¶ *gradus*, ire, pergere, ſed cum labore & conatu. *Senec. in Hippol. v.* 431. Quid hæc feniles feſſa moliris gradus?

Claus-

Claudian. l. 3. de capt. Pros. v. 438. prima greſſus moliitur ab Ætna. ¶ *habenas*, fortiter tenere, ac regere. *Virg. 12. Æn. v. 327.* Emicat in aurrum, & manibus moliitur habenas. ¶ *locum*, parare, præparare. *Id. 7. Æn. v. 157.* humili deſignat mœnia foſſa, Moliturque locum. ¶ *ſibi imperium*, parare variis artibus, magnoque ſtudio, & conatu. *Tacit. 1. Hiſt. cap. 5. & Lucan. lib. 1. cap. 47.* ¶ *nuptias*, conari, & aggredi ot fiant. *Tacit. 12. Ann. c. 3.* ¶ *gratiam*, captare, quærere. *Perſian. in Sat. c. 207.* ¶ *laborem*, ſuſcipere, exercere. *Virg. Æn. 4. v. 233. & 273.* Nec ſopor ipſe ſus moliitur laude laborem. ¶ *animum*, in certum ſtatum ſtudiuſe componere. *Ovid. 2. de arte am. v. 219.* Jam moliere animum qui duret, & adſtrue formæ: Solus ad extremos permanet ille rogos. ¶ *compita lucis ſeriis* apud *Grat. in Cyneg. v. 483.* eſt ſolemni apparatu vel Compitalia, vel alia ſimilia feſta celebrare. ¶ Paſſiva ſignificatione *Apul. l. 11. Metam.* Sofpitatricis deæ peculiaria pompa moliebatur. *Lucil.* quoque videri poteſt paſſive uſurpaſſe in illa apud *Non. c. 4. n. 300. & cap. 2. n. 543.* Muginamur, moliimur, ſubduc imor. Ubi *Non.* interpretatur, retinere, morari, ac repigrare, addito illo *Cæcilii*: Ita quod lætitia me mobilitat, mœror moliitur metu. ¶ *Moliret* pro *moliretur*, quidam leg. apud *Valer. Max. l. 5. c. 10. n. 2. in fin.*

MOLITIO, onis, ſ. *ſtudium*, actus moliendi, conatus, machinatio, inſtructio alicujus rei. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 8.* Quæ moliitio, quæ ferramenta, qui vectes, quæ machinæ, qui miniſtri tanti muneris fuerunt? *Columm. in præfat. in fin.* Moliitio agrorum. *b. e.* cultura, fubactio. Sic *lib. 11. c. 2. ſub fin.* Moliitionem terrenam facere. differre aſiqus in pmaimas idas. *b. r.* agei caltionem. *Perſian. in Sat. cap. 95.* Quid ſibi vult tam furtiva moliitio? *Liv. l. 33. c. 5.* Facilis moliitio eorum valli erat. *b. r.* evulſio, demoliitio.

MOLITOR, oris, m. *fabricatore*, *architecto*, *machinatore*, *audacter*, *πραγματικὸς*, fabricator, architectus, machinator: a moliendo. *Cic. de Univ. c. 5. extr.* Effector mundi, moliitorque Deus. *Ovid. 8. Metam. v. 302.* primæque retis moliitor laſone. *Tacit. Ann. 11. c. 29.* Appianæ cædis moliitor Narciſſus. *Sueton. in Domit. c. 10.* Moliitores rerum novarum. *Senec. de tranquill. cap. 7. ad fin.* ſcelerum. *Moliitor*, a moliendo: *machinatore*, *μηχανοῦχος*, *δολίτης*. In re turpi adhibet *Auſon. epigr. 90.* Eſt qui tribuit etiam *Plauto Mil. 2. 2. 38.* ſed plerique omnes ibi *olitor* legunt.

MOLITRIX, icis, ſ. machinatrix: a moliendo. *Sueton. in Ner. c. 35.* Antoniam, quaſi moliitricem rerum novarum, interemit.

MOLITURA, æ, ſ. *machinatus*, ἐλιτὸς, actus molendi: & illud ipſum, quod molitum eſt. Tribui ſolet *Plinio l. 15. c. 23.* Moliitora etiam *præſtant*, &c. ſed more leſtio variat.

MOLITUS, a, um, *macinato*, ἀλιτὸς, mola comminutus: a *molo*, is. *Caſ. lib. 1. B. Gall. cap. 5.* Triam menſum molita cibaria ſibi quemque domo afferre jubent. *Vitruv. lib. 7. cap. 6.* Micæ marmoris contuſæ & moliitæ. *Colum. l. 11. c. 3.* Ervi moliti farina. *Plin. l. 18. c. 7. ad fin.* Molitum hordeum. ¶ *Moliti*, æ, um, particip. a *molior*, *iris*. *Ovid. 3. Amor. el. 6. v. 69.* Ter molita fugam, ter reſtitit. *Virg. 1. Georg. v. 494.* Agricola incurvo terram moliitus aratro. *Id. 10. Æn. verſ. 477.* haſta viam clypei moliita per oras.

MOLLESCO, is, n. 3. *emmollirſi*, μαλακύνομαι, mollis fio. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 38.* Rura colit nemo: molleſcunt colla juvencis. *Ovid. 10. Metam. v. 283.* Tentatem molleſcit ebur. *Plin. l. 12. c. 17.* Ipſum viſum eorum, tactu ſtatim molleſcere. ¶ Translate eſt mollem, & effeminatum fieri. *Ovid. Metam. 4. v. 385.* Quiſquis in hos fontes vir venerit, exeat inde Semivir, & tactis ſubito molleſcat in undis. *Vib. Sequeſt. de fontib.* Salmacis Cariæ, ex quo qui bibit, molleſcit. ¶ Item manſuetum fieri, mitem, humanum. *Ovid. 1. ex Pont. ep. 6. v. 7.* Actibus ingenuis, quarum tibi maxime cura eſt, Pectora molleſcunt, aſperitaſque fugit. *Lucret. l. 5. v. 1013.* Tum genus humanum primum molleſcere cœpit.

MOLLESTRAS dicebant pelles ovilles, quibus galeas extergebant. *Feſtus*. Videtur autem facta vox ex *ἀσκὸς*, melota, inde *meloera*, *molerta*, & inverſo *e*, *molegtra*: niſi malis ducere a *mollis*.

MOLLICELLUS, a, um, dimin. a molliculus. *Catull. carm. 25.* Cinæde Thalla mollior cuniculi capillo, Vel anſeria medullula, vel inula mollicella. Al. leg. *vel inula oricilla*, multo rectius.

MOLLICINA, æ, ſ. *μαλακὸν λαίνιον*, veſtis a mollitie dicta. *Non. c. 14. n. 33.* apud quem Nevius. Mollicinam, crocotam, chirodotam, ticam.

MOLLICOMUS, a, um, qui molles comas habet. *Avien. in Periegeſ. v. 1091.* Mollicomis tellus infremitur herbia.

MOLLICULUS, a, um, *delicato*, *tenerello*, *ἁβρὸς*, tenellus, delicatus: dimin. a *mollis*. *Plaut. Caſ. 2. 8. 58.* Sed lepida volo mollicolas aſcaa, ut ipſa mollicula eſt. *Catull. ad Aurel. carm. 16.* Qui me ex verſiculis meis putaſtis, Quod ſint molliculi, parum pudicum. ¶ Cognomen fuit R. in genre Minucia, ut Ti. Minucius Molliculus. *Liv. l. 40. c. 35.*

MOLLIMENTUM, ti, n. lenimentum. *Senec. de Tranquill. c. 10.* Calamitatum mollimentum confuetudinem iovenit.

MOLLIO, is, ivi, & ii, itum, a. 4. *emmollire*, *mollificare*, μαλακίζω, mollem reddo, teuerum facio. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 10.* Frigoribus durefcit humor, & idem viciſſim mollitior tepefactua. *Horat. l. 1. ſat. 4. v. 20.* dum ferrum molliat ignis. *Ovid. 8. Metam. v. 198.* Bavam modo pollice ceram Mollibat. (pro *mollichat*: non infrequens in quarta conjugat. Sic *molibbit* pro *mollitet* apud *Horat. l. 3. od. 22. v. 18.*) *Id. ibid. l. 8. v. 123.* Semina mollit humus. *& lib. 6. v. 220.* turba rotarum, Duraque molliverant ſubjectas ungula glebas. *& lib. 4. v. 741.* Mollit humum ſolite. *h. e.* fiernit, ne data humus jacentem lædet. *Id. Heſiod. ep. 3. v. 70. & lib. 2. Metam. v. 412.* Mollire lanam. *h. e.* tractando, pectendo, nendo tenuiorem & molliorem redere. Sic *Claudian. de IV. Conſul. Honor. v. 592.* Quæ tantum digitis potuit mollire rigorem Ambitioſa colus? *Plin. l. 20. c. 5. ſub fin & lib. 22. c. 21.* Mollire alvum. *b. e.* adſtrictam ac duram leniter ſolvere. *Id. l. 22. c. 25. circa med.* Panis ex oleo mollit collectiones. *& lib. 28. c. 17.* duritias. ¶ Treoslate *Id. l. 2. c. 47.* Mollit ventos folia vapor. *h. e.* tepidiores facit. Sic *ibid.* Fevonii hiberaem mollinat cælum. *Id. l. 30. c. 8.* Gallinaceorum jus acrie mollit. *vaddeleſce*, *mitiga*. *& lib. 23. c. 4.* Oleum amygdalinum mollit corpora. *rammos ibidiſce*. *& lib. 34. c. 12.* Mollire vim alicujus rei. *temperare*, *moderare*. *& lib. 7. c. 16.* Dentes ferie ſtructuræ, etqus magnitudine mutilant, molliunt, aut hebetant verba. *h. e.* molli lenique ſono fundunt. Alii ſenſu *mollire verba* dicit *Cic. 1. de nat. Deor. c. 34.* Illa, ſive beetitas, ſive beatitudo dicenda eſt. uteumque durum: ſed aſo mollianda nobis verba ſunt. *Id. 3. de Orat. c. 41.* Translationem paulo duriorem mollire. ¶ *Mollire oleum* apud *Caſ. l. 7. B. Gall.* eſt ejus arduitatem mimuere, obliqua eſcendendo: *cap. 46.* Quidquid hunc circuitus ad mollicudum civum acceſſerat, id ſpatium itineris augebat. Sic *Virg. Ecl. 9. v. 8.* qua ſe ſubducere colles Incipiunt, mollique jugum demittere clivo. ¶ Aliquando eſt ſedare, mitigare, placare. *Acc.* apud *Non. c. 4. n. 301.* Subter ſaxa ad lævam, qua mona mollibat mare. *h. e.* maris impetum frangebat. *Gell. l. 19. c. 1.* Cum molliti eſſent venti maris. *Vellej. l. 2. c. 121.* Accenſos plebis diſſenſiones coercitione magia, quam pœna mollivit. *Juſtin. l. 2. c. 1.* Locorum vitia quæſitis arte remediis moliite. *Virg. 1. Æn. v. 61.* moliitque animos, & temperat iras. *Liv. l. 1. c. 9.* Mollire iram. *Cic. de Senect. c. 4.* Annibalem juveniliter exſultantem patientia ſua mollichat. *Liv. l. 3. c. 35.* Propalam obviam ire cupidinati parum auſi, obſecundando mollire impetum aggrediontur. *Claudian. de magnete, v. 44.* Sic Venus horriſicum belli compeſcere regem, Et vultu mollire ſolet. ¶ Item a feritate abducere, manſuefacere, cicurare, *manſuefore*, *ammanſore*, *coercivitare*. *Flor. l. 2. c. 11.* Illa genuina feritas eorem Aſiatica amœnitate mollita eſt. *Plin. l. 3. c. 5.* Italia nomine deom elacta, quæ ſparſa congregaret imperia, rituſque molliret. *Virg. 2. Georg. v. 36.* ſeoctuſque feros mollite coleado. ¶ Item lenire, levare. *Ovid. 4. Trift. el. 1. v. 5.* Hoc eſt, cur cantet vinctus quoque compede fuſſor, Indocili numero cum grave mollit opus. *& lib. 3. el. 5. v. 53.* ot mollias ipſe Mutati pœnam conditionе Inci. ¶ Item effeminare. *Cic. Phil. 12. c. 3.* Ipſa legio Martia hoc euntin langueſcet & mollietur. *Id. Toſcul. 2. c. 11.* Vides ne, poetæ quid malt afferant? lamentantes inducuot fortiſſimos viros, molliont animos noſtros, &c. *Claudian. de Conſul. Prob. & Olybr. v. 86.* Colla nec ornatu paritur mollire retorto. *h. e.* laſciviore torquis ornatu circumdari. *Quintil. l. 11. c. 3.* Mollire vocem deliciis.

MOLLYPES, odia, adjectt. molles pedes habens, μαλακόπους. *Cic. in Priognoſt. l. 1. de Divin. c. 9.* Mollipedeſque boves ſpectantes lumina cæli.

MOLLIS, le, adjectt. *tenero*, *molle*, *faſtice*, *pathico*, *morbido*, *delicato*, μαλακὸς, tactui cedens, tractabilis, tener: cui oppoſitur *durus*, *rigidus*. *Caſ. l. 5. B. Gall. c. 9.* Mulle litus. *h. e.* ea molli arena, ut eſt apud *Ovid. 2. Metam. v. 577.* *Idem l. 1. de ar. am. v. 476.* Quid magis eſt ſaxo durum? quid mollius unda? Dura tamen molli ſaxa cavantur aqua. *Id. Metam. 13. v. 816.* Mollia fraga. *Virg. Ecl. 1. v. 82.* Caſtaneæ molles. *Celſ. l. 3. c. 12. extr.* Mollis alvus. *h. e.* modice ſoluta. *Id. l. 4. c. 4. ſect. 4. extr.* Mollia cibus. *h. e.* non acer. *& ſub fin. cap.* Ovum molle potui dare. *ovum de ſubore*, *Plin. l. 13. c. 12. ad fin.* Mollia panis. *maſſa*, *medulla*. *Cicer. 3. de Orat. cap. 45.* Molliſſima cera. *Virg. 11. Æn. verſ. 69.* Mollis viola. *Id. 2. Georg. v. 384.* Mollia prata. *Ovid. 6. Faſt. v. 328.* molli gramine membra levat. *Id. 3. de ar. am. v. 688.* viridi cæſpite mollis humus. *Id. 2. Faſt. v. 742.* Mollia lana. *Id. 2. Amor. el. 4. v. 14.* Mollis iorus. *Id. Heroid. ep. 4. v. 92.* Mollie arcus. *Id. 3. ex Pont. ep. 3. v. 17.* Molles capilli. *Id. 4. Faſt. v. 185.* Mollis cervix. *& lib. 1. Amor. el. 4. v. 24.* manus. *Id. 14. Metam. v. 709.* poſcitque in limine dum Molle latus. *Id. Heroid. ep. 10. v. 44.* Molles genæ. ¶ Item lenis, placidus, temperatus. *Ovid. 3. de ar. am. v. 718.* Molles Zephyri. *Stat. l. 3. ſilv. uit. v. 83.* Mollis hyems. *Virg. 1. Georg. v. 312.* Mollior æſtas. *Flor. l. 16. c. 4.* Molle cælum. *Virg. Æn. 8. v. 727.* Euphrates ibat jam mollior undis. *Interp. l. 4. v. 588.* Molle qaies. ¶ Item Bexibilis. *Virg. Ecl. 2. in fin.* Mollis juncus. *Id. 4. Georg. v. 137.* Mollis acanthus. *& Æn. 10. v. 818.* tunicam molli circumdata auro. *h. e.* in tenuia fila tracto. *Ovid. Metam. 12. v. 92.* Tiliæ molles. *Virg. 3. Georg. v. 76. de pullo equino.* Altius ingreditur, & mollia crota reponit. *h. e.* Beaubelia, agilie, & molliter ferram pulſantia. *ὑγρὰ κινήσει* quod & de gratibus dixiſſe *Eoniam*, teſtatur *Servius ibidem*. Sic *Id. Æn. 11. v. 612.* Clamorem tollunt, & mollie colla rebellant. *ſcil.* equorem facila frenis parentium. *Ovid. 1. de ar. am. v. 505.* Si vox eſt, canta: ſi molha brachia, ſalta. ¶ Item penſilis, in illa *Virg. 8. Æn. v. 666.* caſæ ducebant ſacra per urbem Pilentis matres in mollibus. Sic *aſcilla mollia* (2. *Georg. v. 389.*) & *molle ferrorum* (11. *Æn. v. 64.*) inquit *Servius*. Sed pilentum ac ferretrum molle intelligi atiam poteſt molli materia ſtratous. ¶ Item aſcenſu facilis, clementer acclivis, non erectus, non arduus. *Virg. 9. Ecl. v. 8.* mollique jugum demittere clivo. *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 12.* Has trabes inter ſe capreolis molli faſtigio conjungunt. Adde *Stat. 6. Theb. v. 260.* & *Ovid. 3. Faſt. v. 13.* Hinc *molle* adverbii rita pro molliter. *Stat. Theb. 1. v. 330.* qui molle ſedeue in plana Cithæron Porrigitur. ¶ Item levia *Ovid. 2. ex Pont. ep. 7. v. 13.*

Mem-

Membra reformidant mollem quoquo faucia tactum. *Plin. l.* 12. *c.* 19. *ad fin.* Caſia odoris mollißimi. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 1. Molli brachio objergare aliquem. ¶ Item lævis, & tactu jucundus. *Colum. in fin. cap.* 1. *l.* 6. Boves novalis corpora denſo, colore rubeo, tactu carporis molliſſimo. ¶ *Mollis via* eſt minime ſalebroſa aut aſpera, ſed læta, ſuavis. *Virg.* 1. *Georg. v.* 341. *Horat. l.* 1. *od.* 7. *v.* 17. & *Juvenal. ſat.* 1. *v.* 69. ¶ In ſtatuaria *mollia* dicuntur, quæ exquiſita arte facta ſunt, ita ut mollia eſſe, & flexibilia videantur. *Quintil. l.* 12. *c.* 10. Durimm Calon, atque Egeſias: jam mimus eigida Calamis, molliora adhuc ſupradictis Myron fecit. *Horat. in ar. Poet. v.* 33. molles imitabitur æra capillos. ¶ Sæpe transfertur ad animum, & ſignificat facilem, flexibilem, obſequentem. *Ovid. a. Amor. el.* 3. *v.* 5. Mollis in obſequium, feſtiſque rogantibus eſſes. *Propert. l.* 3. *el.* 13. *v.* 29. Et durum Zethum, & lacrimis Amphiona mollem. ¶ Item lenem, remiſſum. *Cic. 2. Q. Fr. ep.* 15. *circa med.* Tu quemadmodum me ceoſes oportere eſſe in republica, & in noſtris inimicitiis, ita & eſto, & fore auricula infima ſcito molliorem. *Ovid. l.* 1. *Triſt. el.* 5. *in fin. & lib.* 2. *v.* 28. Mollior ira. *Cic. 1. Catil. c.* 12. Qui ſpem Catilinæ mollibus ſententiis alserunt. *Tacit. Ann.* 14. *c.* 39. Cuncta tamen ad Imperatorem in mollius relata. *b. c.* minuendo aut diſſimulando. ¶ Item imbecillum, imbellem, non reſiſtentem, minima fortem, inconſtantem. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 19. Ut ad bella ſuſcipienda Gallorum alacer & promptus eſt animus; ſic mollia ac minima reſiſtens ad calamitates perferendas mens eorum eſt. *Virg. 9. Æn. v.* 340. Pulſo manditque, trahitque Molli pecus. *Propert. l.* 2. *el.* 15. *v.* 23. leporis molles ſuccipere. ¶ Item delicata viventem, voluptuoſum, effeminatum. *Cic. 1. de Orat. c.* 52. *ſub fin.* Philoſophus tam mollis, tam languidus, tam enervatus, tam omnia ad voluptatem corporis referens, &c. *Id. 1. de Fin.* 2. 11. Voluptaria, delicata, mollis diſciplina. *cui opponitur ibid.* gravis, ſontinens, ſevera. *& lib.* 5. *c.* 5. Hæc mihi videtur delicatior, ut ita dicam, molliorque ratio, quam virtutis vis gravitaſque poſtulat. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 3. *v.* 9. Mollis vita, & vacua laboribus. *Virg.* 1. *Georg. v.* 57. Molles Sabæi. *Cic.* 1. *Offic. c.* 35. *a med.* Na quid effeminatum, aut molle, & ne quid durum, aut ruſticum ſit. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. Mollis ſtoeraque vox. *Id. l.* 1. *c.* 2. (*al.* 3.) Mollis illa educatio, quam indulgentiam vocamus, nervos omnes & mentis, & corporis ſtingit. *Id. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Longiſſima fugianda mollis actio, qualem in Titio Cicero dicit fuiſſe: unda attam ſaltationis quoddam genus Titius ſit appellatus. V. *Cicer. de clar. Orat. c.* 62. *ſub fin.* ¶ Speciebus *molles* dicuntur pathici. *Phædr. l.* 4. *fab.* 14. *Catull. carm.* 25. *in Thall. Petron. c.* 23. & *Martial. l.* 3. *epigr.* 73. ¶ *Mollis vita* eſt etiam proſpera, felix, tranquilla. *Ovid. 6. Faſt. v.* 416. valeas, anse optima, dixi: Quod ſupereſt ævi, molla ſit omne tui. ¶ *Molles anni* ſuot pueritiæ, *anni teneri. Ovid. Heroid. ep.* 1. *v.* 111. Eſt tibi, ſitque, precor, natos, qui mollibus annis In patrias artas eruditus erat. ¶ Refertur & ad orationem, quæ flexibilis eſt, & facta, & ſuavis, nihil duri aſperique habens. *Cic. de clar. Orat. c.* 9. *ad fin.* His primus inflexit orationem, & eam mollem taneramque reddidit. *Id. in Orat. c.* 16. Oratio mollis & tenera, & ita flexibilis, ut ſequatur, quocumque torqueas. ¶ *Preces*, aut *verba mollia*, ſubmiſſa, blanda. *Tibull. l.* 3. *el.* 4. *v.* 76. Vincuntur molli pectora dura prece. *Horat. epod.* 5. *v.* 83. Verbis mollibus lenire aliquem. *piscevuli, amicis.* Hinc frequenter *mollis* eſt amatorius, quoniam blanditiis amor alitur. *Horat. l.* 2. *od.* 9. *v.* 17. Deſine mollium tandem querelarum. *Ovid. 2. Triſt. v.* 307. Non tamen aſt facinus molles evolvere verſus. ¶ *Mollis multus, molle at*, facile ad ſuborem: cui opponitur durum, impudens. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 3. *v.* 70. Purpureus molli ſiat io ore pudor. (Eadem ratione *molliſſimus aures* dixit *Plin. in Panegy. cap.* 68. *ſub fin*, quæ verecunda ſunt, & ſuas laudes averſantur.) *Id. Met.* 10. *v.* 609. Molli vultu aſpicere aliquem. *b. c.* ad ſavendum, & adſentiandum compoſito. ¶ *Molle cor, molle pectus*, tenerum, ac facila ad affectus quoslibet. *Ovid. Heroid. ep.* 25. *v.* 79. & *lib.* 4. *Triſt. el.* 10. *v.* 66. & *lib.* 1. *ex Pont. ep.* 3. *v.* 32. & *Heroid. ep.* 17. *v.* 111. Sic *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 17. Mollis animus & ad accipiendam, & ad deponendam offenſionem. ¶ *Mollis juſſa*, lavia, & quibus parera facila eſt. *Virg.* 3. *Georg. v.* 41. & 9. *Æn. v.* 804. & *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 196. ¶ *Moller aditus, mollia tempora*, quibus quis facile vacat, & aditur tuto, & cum ſpe impetrandi. *Virg.* 4. *Æn. v.* 423. Sola viri molles aditus, & tempora noras. & *verſ.* 293. & quæ molliſſima ſandi tempora. Sic *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 3. *v.* 84. Et veniat votis mollior hora tuis. ¶ *Mollis adnoi*, extra metaphoram, eſt qua facila aditur. *Sil. l.* 4. *v.* 491. Dumque vada, & molles aditus per devia flexo Circuitu petit, &c. ¶ *Mollis*, gratus, jucundus. *Virg.* 3. *Georg. v.* 464. molli ſuccedere ſæpius umbræ. *& verſ.* 295. Mollia ſabula. *b. c.* elementia, & aeris temperati, atque adeo grata pecori. *Id. ibid. l.* 2. *v.* 470. molles ſub arbore ſomni. ¶ *Ridere mollia* eſt blande ridere. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 513. Spectantem ſpecta: rideoti mollis ride. ¶ *In molli carne vermes naſcuntur*, proverb. apud *Petron. in fragm. Tragur. c.* 57. *Burm.* in otioſa & delicata vita oboriuntur vitia: vel in vita voluptuoſa morbi. ¶ *Molle* adverbii ritu, molliter. *Prudent. περὶ στεφ. cap.* 14. *de S. Romano*, *v.* 281. quod Dienam molla feocinctam vident.

MOLLITER adverb. *mollemente, teneramente*, μαλακῶς, leniter, non dure. *Plin. l.* 15. *c.* 10. Mira naturæ ſura molliter ſemina collocandi. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 17. Recubans molliter & delicata. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 52. Aves nidos molliſſime ſubſternunt. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 3. *v.* 76. Molliter oſſa cubent. (Quæ ſunt mortuis bene precandi formula.) *Plaut. Pſeud.* 5. *a.* 7. Molliter ſiſta hanc me; cave, ne eadam: non vidra me, ut madidis madeam? *Colum. l.* 1. *cap.* 2. Colles ad orientem molliter deveni. *b. c.* paululum declives. *Virg. 6. Æn. v.* 847. Excudeot alii ſpiraotia mollius æra. *b. c.* artificioſius, & delicatius. ¶ Translate eſt delicate, effeminate. *Cic.* 1. *Offic. c.* 30. Delicate ac molliter vivere. *Terent. Adelph.* 5. 1. 2. Ælepol te curaſti mollitet. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 96. Amici adulantes mollius interpretabantur. *troovavano delle dolci interpretazioni.* ¶ Imbecilliter, timida. *Liv. l.* 30. *c.* 7. Adſidebat Carthaginem contendit, ne quid per metum ex recenti clade mollius conſulerat ve. ¶ *Molliter ferre aliquid* eſt ægre, imbecilliter, infirma. *Salluſt. in Jug. c.* 84. Vir egregius in aliis artibus, nimis molliter ægritudinem pati. ¶ Item laviter, facile, æquo animo. *Cic. de Senect. c.* 2. Quod ferendum eſt molliter ſapienti. ¶ Leviter eſt & in illo *Fam. 1. ep. 9. ad fin.* Ladere aliquem parce & molliter. ¶ *Molliter abnuere*, mollibus verbis recuſam. *Liv. l.* 30. *c.* 3. *a med.*

MOLLITIA, æ, & Mollities, ei, f. *tenerezza, morbidezza*, μαλακότης, teneritas, mollitudo. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 21. In primo ortu ineſt tenerritas & mollities quædam. *Id. in Orat. c.* 18. Mollitia cervicum. *Plin. l.* 36. *c.* 22. lapidis. *Id. l.* 19. *c.* 3. *ſub fin.* lanæ. *Id. l.* 9. *c.* 17. carnis. *Id. l.* 11. *c.* 37. *fœt.* ßß. Auriculæ ac nares ſtealli mollitia, osturæ providentia, ne frangerentur. ¶ *Mollities maris* eſt tranquillitas omni venta caſſaote, *calma*, γαλήνη: apud *Aurel. Vict. de vir. illuſtr. c.* 22. ubi tamen al. leg. *malacia*, ml. *favonia*. ¶ Sæpe transfertur ad animum, & ſignificat languorem, imbecillitatem, laborum & dolorum fugam, *tenerezza d' animo, mollezza, debolezza. Cic. Ascic. l.* 12. *ep.* 26. Noſti Niciæ noſtri imbecillitatem, mollitiam, conſuetudinem victus. *Id. pro Sull. c.* 6. Qua mollitia ſum animi ac lenitate nunquam mobercule illiue lacrimis ac precibus reſtitiſſem. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 77. Animi eſt iſta mollities, non virtue, ioopiam pauliſper ferre non poſſe. *Salluſt. in Catil. c.* 56. Inertia & mollitia animi. *Id. in Jug. c.* 73. Mollities & ſocordia. *Plin. l.* 6. *ep.* 29. Ifocrates molliria frontis, ne in publico diceret, impedisbatur. *b. c.* pudora & timiditate, ut ait *Cic. 2. de Orat. c.* 3. ¶ Item effaminationem, delicias, *effeminatezza. Cic. 2. de Legib. c.* 15. Civitatum mores lapſi ad mollitiam. *Vellej. l.* 1. *c.* 88. Mæcenas nein ac mollitiis pæne ultra feminam fluens. *Plaut. Pſeud.* 1. 2. 40. Vos, quæ in munditiis, mollitiis, delicitiſque ætatulam agitis. *Juſtin. l.* 1. *c.* 7. Gens quondam potens, & manu ſtrenua, effeminata mollitie luxuriaque virtutem priſtinam perdidit. *Claudian. l.* 1. *in Eutrop. v.* 441 Mollities vocis. *voce da donna.* ¶ Item turpem libidinem, ut in *Mollii* dictum eſt. *Plin. l.* 28. *c.* 8. *a med. Senec. de conſtant. Sapient. c.* 18. & *Tacit.* 11. *Ann. c.* 2. ¶ Item ſenſum horroris, quo quis cædes & ſanguinem ne cernem quidem, nedum facere audeat. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 8. *v.* 17. Qua periit aliquis, potes hanc contingere dextram? Heu ubi mollities pectoria illa tui? ¶ Item remiſſionem, lenitatem. *Salluſt. in orat. Philippi cons. Lepid.* Neque intelligitis, mollitia decretorum vobis dignitatem, illis metum detrahi. ¶ *Mollities* plur. num. uſu caret. ¶ Scribitur & *mollicies*.

MOLLITUDO, inis, idem ac mollities. *Cic. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 55. In pulmonibus autem ineſt raritas quædam, & aſſimilis ſpongiæ mollitudo. *Id.* 3. *de Orat. c.* 25. In ipſo tactu ineſt modus & mollitudinis, & lavitatis. *Pacuv.* apud *Gell. l.* 2. *c.* 26. Mollitudo manuum. *morbidezza. & Vitruv. l.* 10. *c.* 6. Campeſtris viarum mollitudo. *strade che sfondano. & Lactant. l.* 5. *c.* 4. Infans liquore lactis & mollitudine alitur. ¶ Accipitur etiam pro facilitate, flexibilitate. *Auct. ad Herenn. l.* 3. *c.* 11. Mollitudo vocis eſt, cum eam torquere pro commodo noſtro poſſumus. V. etiam *cap.* 13. ubi de hac re plura differit. ¶ *Mollitudo humanitatis* metaphora eſt ducta a ſenſu tactus. neque improbatur a *Cicer. l.* 3. *de Orat. c.* 4. ¶ *Mollitudo vitiorum* eſt corruptela, & mollities, quæ animæ vitiis mollitur & enervatur. *Arnob. l.* 2. *pag.* 64. Ne animæ delicis marceat, & corrumpatur mollitudine vitiorum.

MOLLITUSCULUS, a, um, *mollicello, intenerito, mollificato*, μαλακώδης, mollis, ſeu tener factus. *Cic. 2. de nat. Deor. c.* 52. Nihil recedit, mollitoſque & obſtipatos agros ad ſemendum relinquit. *Plin. l.* 30. *c.* 13. *a med.* Mollita roſacea cera. *Claudian. de B. Get. v.* 542. Chalybs mollitus flammis. ¶ Translate *Sil. l.* 13. *v.* 118. Mollitæ amore. *Lucan. l.* 10. *v.* 133. Infelix ferro mollita juventus, Atque axfecta virum. *Flor. l.* 2. *c.* 11. Feritas amœnitate mollita. *Claudian. in nupt. Honor. & Mar. v.* 150. *de Tritone.* vivo ſqualentia murice terga Purpureis mollies roſis. *b. c.* ſtrata & temperata. *Gell. l.* 19. *c.* 1. Molliti veneris macis. *Quintil. l.* 10. *c.* 1. *ante med.* Lectio non cruda, ſed multa iteratione mollita, & velut concocta, memoriæ tradatur.

MOLLIUSCULUS, a, um, molliculus. V. locum *Plinii iunioris* in *Lavrentinis.*

MOLLŪGO, inis, f. ſpecies eſt lappaginis, ſimilis anagallidi, niſi quod ramoſior eſt, ac pluribus ſolitis. *Plin. l.* 26. *c.* 10.

MOLLUSCA NUX, & Mollusca abſoluta, genus eſt nucis juglandis, cortice adeo tenui, ut nullo negotio frangatur. *Plin. l.* 15. *c.* 22. *ad fin.* Præterea molluſcæ putamen rumpentes. *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 14. Nucem molluſcam, licet hiemis nobis tempus invideat; tamen quia da nucibus loquimur, indiſtam non eliinquemus. Plautus in Calceolo ſic ejus meminit: *Molluſcum nucem ſuper ejus dorso imprudens regulas.* Eſt autem perſicum quod vulgo vocatur: & molluſca nux dicitur, quod omnibus nucibus mollior ſit. Hæc *Macrob.* qui ſubdit carmina Latina *Suetii*, viri longe doctiſſimi, quibus ſi-

gnificatur, hanc nucem a Græcia quibuſdam, qui cum Alexandro in Perſis militaverant, poſt expeditionem fuiſſe inde in Græciam delatam.

MOLLUSCUM. V. *Bruſcum*.

MOLO, is, lui, litum, a. 3. *molimor*, ελδω, ολθω; mola terere: a mola. *Plin. l.* 7. *c.* 56. Ceres frumenta invenit, cum antea glande veſcerentur: eadem molere, &c. *Terent. Phorm.* a. 1. 29. Molendum uſque in piſtrino, vapulandum, habendæ compedes. *Plin. l.* 18. *c.* 7. *a med.* Hordeum in ſubtilem farinam molere. ¶ Præteritum *molui* habet *Pompon.* apud *Diomed. l.* 2. *pag.* 370. *Pariſch.* & *Priſcian. l.* 10. *pag.* 901. item *Parron. in Satyr.* a. 23. & quidem obſceno ſenſu: cui adde *Auſon. epigr.* 71. & 123. Sic *permolere* apud *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 35.

MOLOCHE, V. *Malache*.

MOLOCHI[NARIUS, ii, m. molochini coloris infector. *Plaut. Aulul.* 3. 5. 40. Aſtant molochinarii, petunt fullones. Adde *Inſcription.* a. apud *Murator. pag.* 939. *n.* 6.

MOLOCHINUS, a, um, ad colorem malvæ inclinans: a μολόχη, malva, quod malvæ florum ſimilitudinem habeat. *Cæcil.* apud *Non. c.* 16. *n.* 6. Carbaſina, molochina, ampelina.

MOLOCHITTES, æ, m. μολοχίτης, gemma non tranſlucens, ſpiſſius virens & araſſius, quam ſmaragdus, a colore malvæ nomine accepto (nam μολόχη *malva* eſt) reddendis laudata ſignis, & infantium cuſtodia quadam, innato contra pericula ipſorum medicamine. Naſcitur in Arabia. *Plin. l.* 37. *n.* 8. *a med.*

MOLORCHÆUS, a, um, ad Molorchum pertinens. *Tibull. l.* 4. *eleg.* 1. *v.* 13. Alcides deus aſcenſurus Olympum Læta Molorchæis poſuit veſtigia tectis.

MOLORCHUS, i, m. pauper quidam vicitor Arcadiæ, in agro Cleonæo, prope Nemeen, cujus filium Leo Nemæus interfecerat. Hic advenientem Herculem ejus occidendi cauſa hoſpitio exceperit, docuitque, quamadmodum adverſus feram venatio eſſet inſtituenda. Caſo leone Hercules omnem circa agrum Molorcho donavit, unde ille poſtea magnam vini copiam ſua induſtria comparavit. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 6. *v.* 51. qualem parci domus admirata Molorchi. *Id. l.* 3. *ſilv.* 1. *v.* 29. pauperis arva Molorchi. *Id. l.* 4. *Theb. v.* 16. Cleonæi victa Molorchi. *Virg. l.* 3. *Georg. v.* 19. lucuſque Molorchi. *l. c.* Nemæam ſilvam. Al. leg. *Iudoſque*, h. e. Nemæos. *Martial. l.* 4. *epigr.* 64. *v.* 29. Credas Alcinoi pios Penates, Aut faſti modo divitis Molorchi.

MOLORTHUS, i, m. perpendiculum, ideſt plumbum rectum ſilo & gnomona dependens: a μόλυβδος, plumbum, & ὀρθός, rectus. Afferunt etiam illud *Statii l.* 3. *ſilv.* 1. *v.* 30. Sint quibus exploret rupes gravis ante Molorthus. Ubi alii leg. *Molybdus*. Alii aliter.

MOLOSSI, orum, Μολοσσοί, populi Epiri, quorum urbs Dodona, ubi templum fuit Jovis Dodonæi oraculo celebre. *Plin. in proœm. l.* 4. *& cap.* 1. ¶ Dicti ſunt a Moloſſo Pyrrhi regis Epiri, & Andromaches filio. *Serv. ad Æn.* 3. *v.* 297. *Strab. l.* 2. *ſilv.* 6. *v.* 29.

MOLOSSIA, æ. f. Μολοσσία, regio Epiri, in qua Moloſſus regnavit. *Serv. ad Æn.* 3. *v.* 297. V. vocem præced.

MOLOSSIAMBUS, i, m. pes metricus moloſſo & jambo conſtans, h. e. tribus longis, brevi, & longa, ut *admirabiler*. *Diomed. l.* 3. *p.* 478. *Pariſch.*

MOLOSSICUS, a, um, ad Moloſſos pertinens. *Plaut. Capt.* 2. 1. 18. Paraſiti Moloſſici. *h.* a. educes tamquam canes Moloſſi. ¶ Moloſſicum carmen apud Grammaticos eſt, quod Moloſſis pedibus accidit. Duriſſimum genus carminis: cujus exemplum dat *Cæſius Baſſus* ita: Romani victores Germanis daviſtis. *Diomed. l.* 3. *pag.* 513. *Pariſch.*

MOLOSSOPYRRICHIUS, ii, m. pes metricus moloſſo, & pyrrichio conſtans, h. e. tribus longis & duabus brevibus, ut *admirabilis*. *Diomed. l.* 3. *pag.* 478. *Pariſch.*

MOLOSSOSPONDEUS, i, m. pes metricus, moloſſo ac ſpondeo conſtans, ſeu quinque ſyllabis longis, ut *conturbatores*. *Diomed. l.* 3. *pag.* 479. *Pariſch.*

MOLOSSUS, a, um, Μολοσσός, ad Moloſſos populos, vel Moloſſum regem, vel Moloſſiam regionem pertinens. V. *Moloſſ. Ovid.* 2. *Metam. v.* 226. miſſi de gente Moloſſa. *& lib.* 13. *v.* 717. nati rege Moloſſo. ¶ Celebres fuere Moloſſi canes, & venationibus aptiſſimi. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 114. dumus alta Moloſſis Perſonuit canibus. *Martial. l.* 12. *epigr.* 1. Retia dum ceſſant, latratoreſque Moloſſi. *Stat. l.* 2. *Achill. v.* 72. velut illa cubilia prædæ Indubitata tenens multo legit arva Moloſſo Venator. *Virg. Georg.* 3. *v.* 405. & *Senec. in Hippol. v.* 32. Moloſſus acer. *Virg. in Cul. v.* 332. Scylla rapax canibus ſuccincta Moloſſis. *Lucan. l.* 4. *v.* 440. Venator tenet ora levis clamoſa Moloſſi. *Propert. l.* 4. *el.* 8. *v.* 24. Atque armillatos colla Moloſſa canes. *Grat. in Cynteg. v.* 107. rure Moloſſo neta canis. *Lucret. l.* 5. *v.* 1062. canum rictu Moloſſum. *pro* Moloſſorum. ¶ Moloſſus pes metricus trifyllabus conſtat tribus longis, ut *Arpinas*, *evortunt*. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. Ideo Moloſſos dictum eſt, inquit *Diomed. l.* 3. *pag.* 475. *Pariſch.* quia Moloſſi, h. e. Theſſali ad bellum procedentes hujus modulata compoſitione utebantur. Confirmat *Iſidor. l.* 1. *Orig. c.* 16. & *Mar. Victorin. l.* 1. *de Gramm. pag.* 2487. Alii inde dictum putant, quia inventus ſit a Moloſſo Cretenſi viro. *Mar. Plotius de Metr. pag.* 2615.

MOLUCRUM, non ſolum, quo molæ vertuntur, dicitur, id quod Græci μύλαυρον (al. μύλαυλον) appellant; ſed etiam tumor ventris, qui etiam virginibus ſolet evenire: cujus memini Afranius in Virgine: Femo virgini, tanquam gravidæ mulieri, erexit uterus: molucrum vocatur: tranſit ſine doloribus. Cicatrices etiam in libris ſacrorum: Molucrum ajunt eſſe lignum quoddam quadratum, ubi immolatur. Idem Ælius in ſaplanatione carminum Saliarium eodem nomine appellari ait, quod ſub mola ſupponatur. Aurelius Opilius appellat, ubi molatur. Hæc *Feſtus*. Porro μύλαυρον, ſeu μύλαυλον a μύλη, mola, tum quæ grana terit, tum quæ in uteris feminarum naſcitur. Sunt qui in priſcis *Feſti* verbis legunt, *qua molæ vertuntur*; & μύλαυρον dictum ajunt a μύλη, & αὐρέω, verro, quaſi μυλαύρυτον. At μύλαυρον, tumor, ducunt a ἀύρας, caro, quaſi μυλάυρας, h. e. maſſa cornis.

MOLY, yos, n. μῶλυ, herba radice rotunda, & nigra, magnitudine cæpæ, folio ſcillæ, flore luteo, vel caodido, ut Homerus ſcripſit *Odyſſ.* 10. *v.* 304. vim ſummam habens adverſus omnia veneficia. *Plin. l.* 25. *c.* 4. & *Auct. Priap. carm. 69.*

MOLYBDÆNA, æ, f. μολύβδαινα, idem quod communis plumbi, & argenti. *Plin. l.* 34. *c.* 18. ¶ Item plumbago, genus herbæ folio lapathi, radice craſſa, hiſpidæ: ſic dictæ, quod plumbum, ideſt oculorum vitium, commaculeta tollat. *Plin. l.* 25. *c.* 13.

MOLYBDITIS, is, μολυβδίτις, plumbi ſpuma, ſicut argiritis, ſpuma argenti. *Plin. l.* 33. *c.* 6.

MOLYBDUS, i, m. μόλυβδος, plumbum, vox Græca. Pro plumbo illo, quo aquæ altitudinem nautæ explorant, uſurpari putant nonnulli a *Sroc. l.* 3. *ſilv.* 2. *v.* 30. Locum V. in *Molorthus*.

MOMAR, ſultus, apud Siculos. *Feſt.*

MOMEN, inis, n. *movimentum*, idem ac momentum, a ſupin. *motum* verbi *moveo*, ut *nomen* a *notum*. *Lucret. l.* 3. *v.* 189. Omnia uti pauvo poſſint impulſa moveri. *Id. l.* 6. *v.* 473. Poſſe quoque a falſa confungere momine ponti. *Arnob. l.* 2. *pag.* 77. Non parvi ſed iſſa nullius exiſtimandum eſſe momini, quod per omnia diffuſum perit. *de unum momenta. Manil. ſub fin. l.* 3. Momina in adverſum flectar rurſumque refolvat. *h.* a. tempora.

MOMENTANEUS, a, um, *momentaneus*, ἀκαιρογενέσιος, qui momento temporis, vel brevi facile mutatus ac deficit. *Tertull. l.* 3. *adverſ. Marcion. c.* 17. Momentaneus ardor. Sunt qui & *Livio* tribuunt *lib.* 1. *c.* 7. *ad fin.* ſed plarique alii aliter legunt.

MOMENTARIUS, a, um, *momentaneus*, *brevis*, ἐπιγενέσιος, qui momentum temporis, vel brevi admodum durat. *Apul. l.* 2. *Metam.* Momentaria vita. *& lib.* 5. Momentaaima maritus. *& initio l.* 9. Momentaria ſalus. *& lib.* 10. Momentarium venenum. *h.* a. quod momento temporis conficit. *Papinian. Dig. lib.* 34. *tit.* 1. *leg.* 8. Ea res præſentem ac momentariam curam injungit.

MOMENTOSUS, a, um, momentarius, momentaneus. *Quintil. declam.* 13. *c.* 11. *de apib.* Nunc vero differendum mihi eſt, quam momentoſa ſit hujus animalis rapina. Naſcimus, qua pernicitate plerumque vix contactis floribus, revolat, diſcurratque per ſuaſulos vaſtos expetimento: quam etiam ubi immorantur, libratis pendeant alis, &c. *h. c.* quam brevi tempore fiat. Alii iatarpretantur, quam parvi momenti, & damni ſit. Alii inclionem folliciant, & mallent *quam non damnoſa*, vel *quant non onerofa*.

MOMENTUM, ti, n. *mouimento*, *moto*, *peſo*, *momento*, *ſpovi*, dictum per ſyncop. pro *movimentum* a *movea*, ſignificat motum, quo aliqua res impellitur. *Cic. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 46. Altra ſe & oixu ſuo conglobata continent, & forma ipſa figuraqua ſua momenta ſuſtentant. *Senec. epiſt.* 90. *circa med.* Piſces cauda reguntur, & levi ejus in utrumque momento velocitatem ſuam flectunt. ¶ Hinc tranſlate ad mutatio, perturbatio. *Vellej. l.* 2. *c.* 78. Provincias magnis momentis Labienus concuſſarat. *Lucan. l.* 7. *v.* 118. Si ſuus momento rerum, partiſque ruina Cæſarum eſt, &c. ¶ Item metonymice cauſam ipſius motus, ſcil. pondus, quo pæmente res movetur. Quare præcipue locum habet in ſtatera, quæ dum æqualiter pendet, ponderis alicujus vel leviſſimi acceſſione facile inclinatur. *Plin. l.* 32. *c.* 10. Œſypum cum myrrhæ momento, & vini ſyathis duobus dilutum. *h.* a. perenigua quantitate. Sic *cap.* 22. Sordes aurium denarii pondere cum myrrhæ momento. *Id. l.* 31. *a.* 3. Nullo pæne momento ponderis aquæ inter ſe diſtant. ¶ Translate *Cic.* 5. *Phil. c.* 10. Minimis momentis maximæ inclinationes temporum fiunt, cum ea unus caſus reipubl. tum in bello, & maxime civili. *Id.* 3. *Offic. c.* 3. Omnia ex altera parte collocata, vix minimi momenti inſtar habent. *Id. pro Font. c.* 6. Unamquamque rem æſtimare, momentoque ſuo ponderare. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 39. *ante.* Levi momento æſtimare aliquid. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 31. Inventa non ſolum ordine, ſed etiam momento quodam atque judicio diſpenſare atque componere. *Terent. Andr.* 1. 5. 31. Dum in dubio eſt animus, paulo momento huc illuc impellitur. Ubi *Donat.* Translatio eſt hæc a mole alicujus ponderis, quæ ante quam in locu ſederit, cum incerta pendet, facillime commovetur. *Liv. l.* 39. a. 5. Non pendeas ex alterius vultu, ac nutu, nec alieni momento animi circumagi. *da i movimenti, inclinazioni, e effetti dell' animo altrui.* ¶ Pro additamento, acceſſione. *Juſtin. l.* 7. *c.* 3. Mittit ad ſubigendam Thraciam, cataraque ejus tractus regna: quibus pro igaubili momento erat acceſſura Macedonia. ¶ Dicitur etiam de quacumque parva re. *Plin. l.* 7. *c.* 1. Naturæ rerum vis atque majeſtas in omnibus momentis ſibi caret. *Id. l.* 36. *a* 4. *de Phidia.* In ſcuto Minervæ Amazonum prælium cælavit intumeſcents ambita paanæ: ejuſdem aonuva parte deorum & gigantum dimicationem: in ſoleis vero Lapitharum & Centaurorum: adeo momenta omnia capacia artis illi fuere. *Id. l.* 18. *c.* 34. Sol quotidie an alio cæli momento, quam pridie, oritur. *Quintil. l.* 3. *c. ult. ad fin.* Corpus orationis in parva momenta diducere. ¶ Translate *Cic. pro Mur.* 2. 2. Cato diligentiſſima perpendens momenta officiorum omnium. ¶ Sæpiſſime de exigua parte temporis. *Cic.*

Cic. *Fam. l. 6. ep. 10. ad fin.* (*sl. ep 11.*) Quæ quoniam in temporum inclinationibus ſæpe parvis poſita ſunt, omnia momenta obſervabimus, neque ullum prætermittemus tui juvandi & levandi locum. *Id. l. 1. de Divin. s. 52.* Parvis momentis multa uetura aut affingit, aut murat, aut detrahit. *Plin. l. 4. ep. 30.* Ipſus certis dimentiſque momentis vel ſubtrahitur, vel aſſurgit. *b. c.* certis temporibus, ſtatis horis. *Id. in Paneg. c. 56.* Quod momentum, quod ſummo temporis punctum aut beneficio ſterile, aut vacuum laude? *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 6.* Sed tantum, ne proviſa, Brutus celeritate navis eniſus eſt, ut parvo momento antecederet. *Petron. in Satyr. c. 28. Liv. l. 21. c. 33. & Tacit. l. 2. Hiſt. c. 86.* Momento temporis. *in breviſſimo tempo. Horat. l. 6 ſat. 2. v. 7.* horæ Momento aut cita mors venit, aut victoria læta. *Plin. l. 7. c. 51.* Mæcenati triennio ſupremo nullo horæ momento contigit ſomnus. *Suetou. in Aug. c. 50.* Ad epiſtolas omnes horarum quoque momenta, quibus datæ ſignificarentur, addebat. *Juſtin. l. 2. c. 14.* Tam brevi horarum momento. *in ſi poche ore. Ovid. l. 3. ex Pont. ep. 5. v. 47.* to momentis video omnibus abſens. *ogni momento. Plin. l. 22. c. 22. a verd.* Sion illitum lentigini momento cutem emendat. *in breviſſimo tempo.* Sic *Senec. l. 3. quæſt. nat. c. 27.* Momento fit cinis, diu ſilva. *Senec. altrr in Hippol. v. 770.* Fulgor, ceneris qui radiat genis, momento rapitur. *Petron. in Satyr. c. 92.* Ut ſolum hoſpitem vidi, momenta recepi. *toſtiſſimo. Plin. l. 23. c. 7. a verd.* Pruna ſtomacho non utiliſſima, ſed brevi momento. *b. c.* ſtomacho nocent, ſed ad breve tempus. ¶ Apud *Horat. l. 1. ep. 10. v. 16. monetura Leonis* ſunt ipſum tempus, quo ſol in ſigno Leonis eſt, ſimulque pondus & vis caloris, quo terras urget. ¶ Frequenter admodum ſignificat vim impellentem ad aliquid faciendum, pondus, robur, quo accedente quippiam facilios fit: ducta trewslatione a ſtatera, ut dictum eſt. *Cic. pro Mur. c. 30.* Petunt aliquid publicani? cave quidquem habeat momenti gratia. *Juſtin. l. 12. c. 4. corr.* Qui ad Darium profecti, non mediocre momentum Perſarum viribus acceſſere. *Cæſ. l. 3. de Bell. c. 13.* In iis eſſe ad bene vivendum momenta maxima. *Id. pro Mur. in fi.* Si quid habet aut momenti commendatin, aut auctoritati confirmatio mea. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 70.* Ita parvæ res magnum in utramque partem momentum habuerunt. *Cic. 2. de Invent. c. 26.* Qui locus bene tractatus magno ad perſuadendum momento futurus eſt. *Id. l. 1. de Fin. c. 27.* Maximam animi aut voluptatem, aut moleſtiam plus aut ad bentam, aut ad miſerem vitam afferre momenti, quam, &c. *Liv. l. 29. c. 35.* Quorum adventus hoc tamen momenti fecit, ut Scipio abſcederet inde irrito incepto. *Id. l. 1. c. 47.* Nullum momentum in dando adiwendoque regno facere. *& lib. 4. c. 12. ad fin.* Nullum momentum annonæ facere. *b. c.* nihil conferre *ad* annouem levandam. *non dar elmn moto u i viverè. Sil. l. 8. v. 252.* Tantum in quaſſata bellis capat extulit urbe, Momantum ut rerum, & fati lorst arbiter unus. *b. c.* ut ab eo rerum incluſetio mutatioque penderet. Sic *Liv. l. 3. c. 12.* Juvenis egregius, maximum momentum rerum ejus civitatis, in quamcumque venifſet. (Adde *Lucan. l. 4. v. 818.*) *Juſtin. l. 5. c. 4.* Tantum in uno viro fuiſſe momenti, ut maximi imperii ſubverſi, & rurſum recepti auctor eſſet. ¶ *Momenta rationum*, quibus ad credendum impellimur, *forza, peſo delle prove. Cic. 2. Acad. c. ult.* Cum in eadem re paria contrariis in partibus momenta rationum invenirentur. Abſoluta *Ovid. 11. Metam. v. 285.* Adjicis huic animam momenta potentia, clarum Nomen, avumque Jovem. *forte nepoti.* ¶ Apud *Ovid. in fi. ep. 13. l. 4. ex Pont.* præbere momenta ſalati. *b. c.* adiumenta, quibus a Cæſare detur Ovidio ſalus. ¶ *Magni, parvi, nullius momenti eſſe*, h. e. auctoritatis, ponderis, pretii, *monevole, peſo, ſomponanza. Cic. in Verrin. c. 2.* Cujus teſtimonium propter turpitudinem vitæ nullius momenti putaretur. *& cap. 4.* Id eſt maximi momenti & ponderis. *Id. Verr. 7. c. 69.* In republica permagni momenti eſt ætio, atque inclinatio temporum. *Nep. in Alcib. c. 8.* Sentiebat, ſe, Alcibiade recepto, nullius momenti apud ceercitum futurum. *di mono autorità e credito.*

MOMUS, i, m. Μῶμος, deus quidam eſſe dicitur, Nocte ac Somno genitus, ut eſt apud *Heſiod.* in Θεογον. v. 214. cui mos eſt ipſum quidem nihil agere, ſed aliorum deorum opera curioſis oculis contemplari, & per ſummam libertatem notare & carpere. Ipſe vox probrum, dedecus, reprehenſionem ſignificat. Dicitur & de quovis invido, irriſore & reprehenſore. Græce *Cic. Attic. l. 5. ep. 20.* Ut etiam Liguino μώμῳ ſatisfaciam.

MONACHA, æ, f. *monaca*, ſolitariæ vitæ femina. *Hieronym. ep. 25. ad Paulam de obitu Blæſillæ poſt med.*

MONACHICUS, a, um, *di monaco*, ad monachum pertinens. *Juſtinian. novell. conſtitut. 233. c. 5.* Monachicom certamen.

MONACHIUM, ii, n. μοναχεῖον, locus, vel ſodalitas monachorum. *Impp. Valentinian. & Marcian. lib. 1. Cod. tit. 2. leg. 13.*

MONACHUS, i, m. *monaco*, μοναχὸς, ſolitarius, qui vitam vivit ſolitariam: a μόνος, ſolus. *Rutil. Numatian. l. 1. v. 441.* Ipſi ſe monachos Grajo cognomine dicunt, Quod ſolimullo vivere teſte volunt.

MONALITER. V. *Monaliter.*

MONARCHIA, æ, f. *monarchia*, μοναρχία, unius principatus: a μόνος, ſolus, & ἄρχω, imperium. *Tertull. adverſ. Prax. c. 3. & Caprolan. in Maxim. & Balb. c. 14.*

MONAS, adis, f. *unità*, *monàs*, unitas, ſingularitas. *Macrob. l. 1. in ſomn. Scip. c. 6. Tertull. adverſ. Valentin. c. 37. & de præſcriptionib. adverſ. Hæret. c. 49. extr. & Auguſtin. l. 4. Confeſſion. c. 15.*

MONASTERIUM, ii, n. *monaſtero*, μοναστήριον, locus, in quo Monachi degunt. *Auguſtin. ep. 86. ad Ceſarium.*

MONASTRIÆ, arum, f. *monache*, μοναστριαι, mulieres Deo dicatæ, & ſolitariam vitam agentes: quarum fit mentio in *Novell. Conſtitut. Juſtin. 123. c. 27.*

MONAULITER, cum ſimplici tibia, quæ monaulos dicitur. *Martian. Capell. lib. 9. pag. 307.* Puer monaulites ſonabat. Ita *Grotius* legi oportere affirmat ex MS. cum *monaſtes* in editis legatur. *b. c.* ſolitarie: ſolus puer ſonabat.

MONAULOS, & Monaulus, i, m. μόναυλος, tibia ſimplex, ſeu ſingularis: a μόνος, ſolus, & αὐλὸς, tibia. *Plin. l. 7. c. 56. a med.* Fiſtulam, & monaulum inveuit Pan Mercurii, obliquam tibiam Midas, geminas tibias Marſyas. *Martial. l. 14. epigr. 64.* cujus lemma *Tibia*. Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis: Sæpe duas pariter, ſæpe monaulon habet.

MONAZONTES, μοναζοντες, apud *Impp. Valentinian. & Valent. lib. 10. Cod. Juſtinian. tit. 31. leg. 66. & lib. 12. Cod. Theodoſ. tit. 2. leg. 63.* ſunt monachi ſolitatiam vitam agentes. Græca vox.

MONEDULA, æ, f. *mulacchia, putta, pola, gazza, μολοιὸς*, avis ex genere graculorum. *Plin. l. 17. c. 14.* Monedula condens ſemiue in thefauros cavernarum. *Id. l. 10. c. 29.* Immanſa ſimtimo Inſubrium tractu examina graculorum, monedularumque, cui ſoli avi furacitas auri argentique præcipua mira eſt. *Cic. pro Flacc. c. 31.* Re vera non plus aurum tibi, quam monedulæ committebant. *davano le pezze su guardia all' oſſa.* proverbium. ¶ Fabulantur, in hanc avem verſam eſſe Arnem nympham, quod patriam, auro capta & corrupta vendidiſſet. *Ovid. Metam. 7. v. 465.* quaque impio prodidit arcem Sithonis accepta, quod avara popoſcerat auro, Mutata eſt in avem, quæ nunc quoque diligit aurum: Nigra pedem, nigris velata monedula pennis. ¶ Eſt vox blandientium, quia deliciarum eſt avis, ſermonem hominum facile perdiſcens. *Plaut. Capt. 5. 4. 5.* Patriciis pueris aut monedulæ, aut acutes, aut coturnices dantur, quicum lufitent. *Id. Aſin. 3. 3. 103.* Dic me anaticulam, columlum, vel catellum, hirundinem, monedulam, &c.

MONELA, læ, f. *ammonizione, avviſo*, monitio. *Tertull. de patient. c. 8. & l. 4. adverſ. Marcion. c. 34.*

MONĔO, es, ui, nitum, n. a. *ammonire, ricordare, avviſare, avvertire*, παραγγέλλω, νουθετῶ, admoneo, commoneo, prædico, ſuadeo. Volunt eſſe vel ab obſoleto *meno*, a quo *meminì* (unde a memoria deducit *Varr. l. 5. de L. L. c. 6.*) vel a μανθάνω, ſignifico, indico. *Cic. 10. Fam. ep. 2.* Illud erat amoris mei, monere te atque hortari, ut *in* rempubl. incumberes. *Id. Verr. 2. c. 12.* Moneo, prædico, ante denuntio, abſtineant manus. *Id. 4. Fam. ep. 3.* Monere & denuntiare. *Salluſt. in Jug. c. 10.* Per hanc dexteram moneo obteſtorque, ut &c. *Id. in epiſt. Pompeje ad Senat.* Quod ego vos moneo quæſoque, ut &c. *Cic. Attic. l. 12. ep. 16. ſub fin.* Oro, ut Terentium moneatis de teſtimento. *Id. Q. Fr. l. 2. ep. 3. ſub fin.* Quod me de retinenda Seſtii gratia litteris monuiſti. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 34.* Monet ratiouem frumenti eſſe habendam. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 20.* Monet, ut ſuſpiciones vitet. *Terent. Eun. prol. v. 16.* Is ne erret, moneo. *Juſtin. l. 11. c. 13.* Macedonas monabat, ne multitudine hoſtium moverentur. *Auct. ad Herenn. l. 1. c. 2.* Si te unum illud monuerimus, artem ſine aſſiduitate diſcendo non multum juvare. *Virg. 12. Æn. v. 439.* Interea ſuror alma monet fucuarere Lauſo Turnum. *Cic. Catil. 2. c. 9. extr.* Sed eos hoc moneo, deſinant ſorere. *Terent. Adelph. 3. 4. 65.* Moneo, quid facto opus ſit. *Cic. Fam. 3. ep. 3.* Fabius ea ma ex tuis mandatis monuit, quæ univerſo Senatui venerant in mentem. *Id. 14. Attic. ep. 19.* Id ipſum quod me mooes, quatridno ante ad eum ſcripſeram. *Nep. in Phoc. c. 2.* Cum Phocion moueretur, Nicanorem Pææo inſidiari. *Cic. de Amic. c. 24.* Obſurdeſcimus, nec es, quæ a natura monemur, audimus. *Propert. in fin. el. 25. l. 1.* Queis ego nunc pereo, ſimiles moniturus amantes. ¶ *Monere aliquid alicui*, dictum eſſe a *Plaure* quidam putant, *Trucul. 4. 2. 12.* Unum animus monuit mihi. *b. c.* ſubjecit, ſuſit. *Al. leg.* Unum animos movit mihi. *Alii alter.* ¶ Cum genitivo, *Tacit. 1. Ann. c. 67.* Tunc contractos in principia, juſſoſque dicta cum ſilentio accipere, temporis ac neceſſitatis monuit. ¶ Eleganter tribuitur rebus inanimis. *Horat. l. 2. ſat. 2. v. 73.* At quanto meliora monet, pugnantiaque iſtis Dives opis nature ſuæ! *Id. lib. 4. od. 7. v. 7.* Immortalia ne ſperes, monet annus. *Plin. l. 18. c. 25. ad fin.* Natura monet ſeminare. *Virg. 1. Georg. v. 464.* ſol cæcos ioſtare tumultus, Sæpe monet. *Cic. Attic. l. 10. ep. 8.* Et res ipſa monebat, & tu nſlenderas, & ego videbam, finem iater nos ſcribendi fieri tempus eſſe. *Plaut. Mil. 1. 1. 49.* Edepol memoria eſt optima. *Attr.* offic mu monemi. *b. c.* memorem faciunt. *Phædr. l. 1. prol. v. 3.* Duplex libelli dos eſt, quod riſum movet, Et quod prudeni vitam conſilio monet. *b. c.* dirigit. ¶ Pro docere, *l'aler. Flacc. l. 1. verſ. 5.* Phœbe mone. (Adde *lib. 6. v. 33.*) *Virg. 7. Æn. v. 42.* Tu vatem tu, diva, mone. *Plin. in Paneg. c. 26.* Labor erat parentibus parvulos adulantia verba edocere: reddebant illi, quæ monebantur. ¶ Pro narrare, *Horat. l. 3. od. 7. v. 19.* Et peccare docentes Fallax hiſtorias, monet. Al. leg. *movet.* ¶ Pro caſtigare, punire. *Tacit. Annal. 5. c. 9.* Puerili verbere monere aliquem. V. *Admonere.* ¶ Pro prædicere; & refertur ad auguria, prodigia, & oracula. *Virg. Ecl. 9. v. 14.* niſi ma quacumque novas incidere lites, Ante ſiniſtra cava monuiſſet ab ilice cornix, &c. *Stat. l. 8. Theb. v. 33.* & vera monentibus aris. *Sil. l. 4. v. 120. & l. 5. v. 117.* Quippe monent Superi. *Suetou. in Calig. c. 57.* Monuerunt & ſortes Antiatinæ, ut a Caſſio caveret. *Cic. de Horuſp. reſp. c. 25.* Cum dii immortales monent da optimatium diſcordiis. *Virg. 3. Æn. v. 712.* vatee Helenus cum multa horrenda moneret. ¶ Pro hortari, excitare, *Propert. l. 2. el. 25. v. 19.* Incipiam captare feras, & reddere pinu Cornua, & audaces ipſe monere canes. *Senec. in Agam. v. 428.* Et clara lustum remigem monuit tuba. ¶ *Monemo* pro

monuerim antiquum eſt. *Pacuv.* apud *Non.* r. 10. *n.* 22. Dic, quid faciam: quod *me* moneris, effectum dabo. *Id. ibid.* Dii monerint meliora. ¶ *Plaut. Curcul. a.* 3. *in fin.* Qui monet, quaſi adjuvat. *Cyprian.* ¶ Apud *eund. Pſeud.* 4. 1. 11. Monendus ne me monent. proverb. quo ſignificamus contemptum ejus, cujus monita aſpernamur. Huic ſimila eſt *fur Minervam.* Proverbii ſpeciem habet & illud *Cæſ.* 2. 3. 36. Quæ memini, mora mea eſt monerier.

MONERIS, is, f. *ſolnea*, *galeotta*, μονήρης, genus navigii, quod ſimplici remorum ordine agitur: Græca vox a μόνος, ſolus. *Liv. l. & cap.* 38. Neve plures quam decem naves actuarias habeto, neve monerem ex belli cauſa.

MONETA, æ, f. *moneta*, νόμισμα, pecunia ſignata forma publica, numus: a Junone Moneta, in cujus æde Romæ cudebatur, ut ſupra dictum. *Ovid. r. Faſt. v.* 221. Æra dabant olim: melius nunc omen in auro eſt: Victaque concedit priſca moneta novæ. *Martial. l.* 1. *epigr.* 100. convivia ſumptuoſiora Nigræ foribus expleas moneta. *l.* 1. *area*. *Id. l.* 14. *epigr.* 12. cui titulus *Locule tibucnes*. Hoc niſi de fulva loculos implere moneta Non decet: argentum vilia ligna ferant. *l. c. aurea*. *Lucan. l.* 6. *v.* 404. aurumque moneta fregit. *l. c.* in monetas concidit. *Trebell. Poll. in Gallien. c.* 12. & *in* XXX. *Tyrann. c.* 26. Monetam cudere. *Pomp. Feſtus in verb.* lib. 5. *ret.* 25. figuare vultu principis. *Lamprid. in Anton. Diadum. cap.* 2. percutere. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 13. *leg.* 6. adulteranam asarcere. *fac il manetario*. *Plin. l.* 33. *c.* 9. Falſæ monetæ ærin miſcere. ¶ Videtur etiam ipſam notam pecuniæ ſignificare. *Martial. l.* 12. *epigr.* 55. Aut libram petit illa Coſmiani, Aut binos quater a nova moneta. *de nuovo impronto*. ¶ Translate *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 55. Communi feriat carmen triviale moneta. *Apul. in Apolog.* Ea tamen nonina labore meo & ſtudio ita de Græcis provenire, ut tamen Latina monata percuſſa ſint. *l. c.* forma & poſitione. ¶ Eſt etiam locus, in quo moneta cuditur, *zecca*. *Ammian. l.* 21. *c.* 12. (*al.* 28.) Dracontius Monetæ præpoſitus, aram in Moneta, quam repebat, recens locatam evertit. *Sedon. carm.* 23. *v.* 41. Delubris, capitoliis, monitis. *Suetan. in Cæſ. c.* 76. Monetæ, publicique vectigalibus pecoſiares ſervos præpoſuit. *l. c.* tum loco, tum univerſæ procurationi pecuniæ cudendæ: cui præeſſe antea conſueverant Triumviri auro, argento, ære flando, ferundo: qui & *Monetales* dicti ſunt. Pertinent huc illa *Cicer. iuntio Philipp.* 7. Parvis de rebus, ſed ſortaſſe neceſſariis, conſulimus, P. C. de Appia via, & de Moneta, &c. & *lib.* 8. *ad Attic. ep.* 7. *imc.* Ad Philotimum ſcripſi de viatico, ſive a Moneta, ſive ab Oppiis. *l. c.* ſeu argentum infectum permutando cum pecunia ſignata, a Moneta ſumpta, ſeu ab Oppiis feneratoribus accipiendo pecuniam in viaticum. ¶ Translate *Macrob. l.* 1. *in ſomn. Scip. a.* 6. *n. med.* Semine ſemel intra formandi hominis monitam locato. *l. c.* uterum. *Senec. l.* 3. *de benef. c.* 35. Jam tempus eſt quædam ex noſtro, ut ita dicam, moneta proferri. *l. c.* de noſtra Stoica doctrina. ¶ Præterea *Monera* apud *Hygin. in præfat.* eſt mater Muſarum: a *monendo*: quæ & *Mnemoſyne* dicitur a memorio. *Gloſſ.* Μνημοσύνη, Moneta. *Liv. in Odyſſ. apud Priſcian. l.* 6. *pag.* 679 *Putſch.* Nam diva Moactas filiam docuit. *Moneter* genitivos eſt antiquus, ut *Latones*, *facrones*, *famibas*, &c. ¶ Fuit etiam cognomen Junonis, quia Romanos monuiſſe creditur eſſ, ut propter *terræmotum ſua* piena rem divinam facerent, ut eſt apud *Cicer. l. de Divin. c.* 45. & *lib.* 2. *r.* 32. Huic ædem vovit L. Furius Camillus Aurunco bello: cui Senatus locum deſtinavit in arce Capitolii, ubi fuerat area ædium M. Manlii Capitolini, ut *Liv. l.* 7. *c.* 28. & *Ovid. 6. Faſt. v.* 183. narrant. De eu *Ovid. l. Faſt. v.* 638. Qua fert ſublimes alta Moneta gradus. & *Lucan. l.* 2. *v.* 380. Numina miſcebat caſtrenſis flamma Monetæ. Poem *Suidas* aliam hujus appellationis cauſam affert ia Μονήτα, ſcilicet, quod cum Romani pecunia indigerent bello contra Pyrrhum & Tarentinos, Junonem oraverunt: quæ reſpondit, ſi juſtitia in bellis uterentur, pecuniam eis non defuturam: quod cum illis ſuccriſſet, Junonem Monetam, hoc eſt conſultricem, colere cœperunt: ſimulque decreverunt, monetam in ejus templo feriri. *Liv.* quoque *l. 6. r.* 20. Ædem & officinam Monetæ junctæ fuiſſe indicat. Ex quibus patet, nomen pecuniæ a Junonis cognomine ductum eſſe, ut initio diximus. ¶ In ſtilum ſumis Comœdi apud *Methobarb.* & *Vallant. Apollini Moneta* in averſa parte legitur, ſic dicta, quod tempore peſtilentiæ ſalutaria monuerit. Hinc apparet, hanc vocem etiam maſcul. gen. eſſe, a Græco μονήτης.

MONETALIS, le, *de moneta*, νομισματικός, ad monetam ſeu pecuniam pertinens. *Apul. lib.* 7. *Metam.* Auro monetali zonæ refertæ. ¶ *Triumviri monetales*, auri, argenti, æris flatores, cudendæ monetæ provinciam curabant. *Pompon. Dig. lib.* 1. *tit.* 2. *leg.* 2. *circa med.* & *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 11. *extr.*

MONETARIUS, ii, m. *cuchiere*, *monetiere*, νομισματοκόπος, qui monetam cudit: qui in Moneta publica operatur. Hujuſmodi artificum corpus quoddam Romæ fuit, tantaque aliquando copia, ut ſeditionem movere, & rebellare potuerint. *Aurel. Vict. in Epitom. c.* 35. *Eutrop. l.* 9. *c.* 14. & *Iſpoſc. in Aurel. cap.* 38. Fuit ſub Aureliano etiam monetariorum bellum, Feliciſſimo tatranate auctore. *Inſcript.* apud *Mucator. pag.* 968. *n.* 5. L. Paccio Hermetia lib. monetario. Adde *Firmic. l.* 8. *c.* 17. *a med.* & *Impp. Gratian. Valentr. & Theodoſ. lib.* 11. *Cod. tit.* 7. *leg.* 7. &c.

MONILE, lis, n. *collana*, *monila*, ψέλιον, ὅρμος, ornamentum colli ex auro, aut margaritis, aut gemmis: pmprium feminarum: cum *facquen* ſit hominum: tametſi & pueris, præſertim delicatius ornatis, aliquando tribuitur. *Cic. Ver. 6. c.* 18. *in fin.* Epiphylam accepimus in fabulis ea cupiditate, ut cum vidiſſet monile, ut opinor, ea auro & gemmis, pulcritudine ejus incenſa ſalutem viri proderet. (V. *Scar.* 2. *Tibull. v.* 265.) *Quintil. l.* 11. *cap.* 1. Monilibus, & margaritis, ac veſte longa, quæ ſunt ornamenta feminarum, deformantur viri. *Prop. Æn.* 1. *v.* 658. colloque monile Baccatum. *Ovid.* 5. *Metam. v.* 52. *de Atlantide puero.* ornabant aurata monilia collum. *Id. Heroid. ep.* 9. *v.* 57. Vidit in Herculeo ſuſpenſa monilia collo. *Valer. Flacc. lib.* 6. *v.* 668. derepta monilia divæ contrectat. *Plin. l.* 37. *c.* 3. Feminæ monilium vice fuccina geſtantes. ¶ In colla equorum, alioremve animalium. *Virg.* 7. *Æn. v.* 277. Inſtratos oſtro alipedes, pictiſque tapetis: Aurea pectoribus demiſſa monilia pendent. *Ovidius de cerva*, *l.* 10. *Metam. v.* 112. Comua fulgebant auro, demiſſaque in armos Pendebant tereti gemmata monilia collo. ¶ Producitur prima in illo *Petronii in fragment.* apud *Burmann. pag.* 668. Guttura nunc aliæ magnia monilibus ornant. Sed hoc carmen videtur eſſe alius *Petronii*, qui poſterior *Arbitre* fit.

MONIMENTUM. V. *Monumentum*.

MONITIO, onis, f. *ammonizione*, *avviſo*, νουθέτησις, actus monendi, monitus. *Feſtus*: Objurgatio, poſt turpa factum caſtigatio: monitio vero eſt ante commiſſum. *Cic. de Amic. c.* 24. Monitis acerbitate, objurgatio contumelia careat. *Suetan. in Tiber. c.* 18. Addita monitione, ut ſe interprete uteretur. *Id. in Ner. c.* 56. Iunculam puellarem pro ſumino numine coluit: voluitque credi, monitione ejus futura præniſcere. *Colum. l.* 11. *c.* 1. Adoleſcentulos corporis robuſti peritiſſimis agricolis commendemus, quorum monitionibus vel unus e multis reſticationis conſequitur ſcientiam. *inſegnamenti*.

MONITO, as, o. 1. frequentativ. a *monco*. *Venant. Fortun. l.* 2. *de vita Martini*, *v.* 387. Martinus monitat, cunctis talem eſſe ſequendum. Adde *lib.* 5. *carm.* 5. *v.* 23.

MONITOR, oris, m. *ammonitore*, *conſigliere*, *ſuggeritore*, νουθετητής, qui monat. *Terent. Heaut.* 1. 1. 119. Nil opus fuit monitore. & 5. 1. 2. Adjutor meus, & moaitor, & præmonſtrator Chremes. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 67. monitoris egna. *Id. in ar. Poet. v.* 163. juvenis monitoribus aſper. *Sallaſt. in Jug. cap.* 85. *extr.* Suoiat aliquem ea populo monitorem officii ſui. *Senec. ep.* 94. *ante med.* Monitorem non deſiderabit ad fingula, qui dicat, ſic incede, ſic cœna. ¶ Specialim eſt qui in foro oratori aſtat, & dicenda agendaque monet, *ſollecitatore*, παραινέτης. *Cic. in Divin. Verr. c.* 16. Video mihi, non te, ſed hunc librum eſſe reſponſuram, quem monitor tuus hic tenet. Adde *lib.* 2. *de Orat. c.* 14. & *Quintil. l.* 6. *c. ult.* ¶ Item nomenclator. *Cic. pro Mur. c.* 36. Per monitorem appellandi ſunt. *Plin. in Panag. c.* 23. Gratum erat, quod aquoſtris ordinis decora honore nominis ſine monitore ſignares. ¶ Item qui pueritram alicujus regit, pædagogus, *ajo*. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. *v.* 147. Hinc tibi vota patrum credi, generoſaque pubes Te monitore rigi. *Id. l.* 12. *Theb. v* 205. Olim hic virginei cuſtos monitorque pudoris. ¶ Item qui in ſcena monet hiſtrionem, ὑποβολεύς. *Feſtus*. ¶ Item libri commentarii *monitores* dicuntur, quia in memoriam redire nos faciunt. *Idem*. ¶ Denique ſervi in agro operis præfecti, qui officii ſui quemque admonent, & ſegniores caſtigant, *gaſtalde*. *Colum. ſub fin. l.* 1. Is numerus in opere commodiſſime cuſtoditur, nec præpotatis monitoris diligentiam multitudo conſundit. *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 7. *leg.* 8. Homines qui agrum colunt, præpoſitive ſunt his: quamvis in numero ſunt villici, monitores.

MONITORIUS, a, um, aptus ad monendum, et Moniterium fulmen, quod ſcil. de futuris moneat, & quid cavendum ſit, apud *Senec. l.* 2. *quæſt. natur. c.* 39. & 49.

MONITUM, ti, n. *ammonizione*, *documento*, *ricordo*, νουθέτημα, quod quis eos monit. *Cic.* 5. *Fam. ep.* 8. Mihi conſiliis, monitis, ſtudiis, actionibuſque nituntur. & *epiſt.* 13. Tuis monitis præceptiſque omnis eſt abjiciendus dolor. *Id. Phil.* 14. *c.* 7. Meæ aurea omnium præceptis monitiſque patuerunt. ¶ Refertur ad vaticinationes, oracula, oſtenta. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 25. Ad quem metum ſi deorum monitis non duceremur, tamen, &c. *Virg.* 8. *Æn. v.* 336. matriſque egere tremenda Carmentis Nymphæ monita.

MONITUS, us, m. *avviſo*, *ricordo*, monitio, monitum. In dativis, & ablat. plur. non eſt in uſu propter aſperitatem, ut & *Serv. ad* 10. *Æn. v.* 689. docet. *Ovid. Heroid. ep.* 18. *v.* 115. monitu meretricis amaro Frigida deſerta litora turre peto. *Id.* 2. *Metam. v.* 103. Flaverat monitus: dictis tamen ille repugnat. *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 475. monitus acres tradere. ¶ Sæpiſſime refertur ad vaticinia, oracula, auguria. *Cic. l.* 2. *de Divin. c.* 41. Sortes, quæ hodie Fortunæ monitu tolluntur. *Plin. in Panag. c.* 76. Conſultam aves, reverenque numinum monitos. *Plin. l.* 2. *c.* 7. Fulgurum monitus, oraculorum præſcita, haruſpicum prædicta. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 29. peodumque per aras Terrifici monitus.

MONITUS, a, um, *avviſato*, *ammonito*, *conſigliato*, admonitus. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. cap.* 28. Monti a Brundiſinis, ne vallum cæcum caverent. *Plaut. Pſeud.* 4. 7. 2. Nihili eſt, ſuum qui officium facere immemos eſt, niſi adeo monitus. *Id. Capt. prol. v.* 53. Paucis vos monitos volo. & 2. 2. 59. Hoc te monitum volueram. *Tacit. Ann.* 1. *c.* 63. Armoiius ſuos propinquare ſilvis monitos vertit repente. ¶ Refertur ad auguria, ſomnia, & oracula. *Sueton. in Aug. c.* 91. Egreditur ramen, amici ſomnio monitus. *Virg.* 3. *Æn. v.* 188. Cedamus Phœbo, & moniti meliora petamus.

MONOBĒLI, *monobelos* (a μόνος, ſolus, & βέλος, telum) dicebantur ab Heliogabalo homines maximis conditionibus inſtructi: quaſi toti telum eſſent, vel ea parte potiſſimum conſerentur. *Lamprid. in ejus vita*, *cap.* 8. *extr.* ubi *Lipſ.* malebat *enobeli*, ab ἐνός, afinus.

MONOCĒROS, ōtis, m. *monocerote*, unicornis: a μόνος, ſolus, & κέρας, cornu. *Plin. l.* 8. *c.* 21. Aſperrimam autem feram monocerotem, reliquo corpore equo ſimilem, capite cervo, pedibus elephan-

to,

to, esuda apro, mugitu gravi, uno cornu nigro media fronte cubitorum duum eminente. Hanc feram vivam negant capi.

MONOCHROMATA, n. *obsoletiores*, *μονοχρώματα*, picturæ unius tantum coloris: a *μόνος*, solus, & *χρῶμα*, color. *Plin. lib.* 33. *cap.* 7. Cinnabari veteres, quæ etiam nunc vocant monochromata, pingebant. *Id. de Zenone*, *l.* 35. *cap.* 9. *extr.* Pinxit & monochromata en albo.

MONOCHROMATEUS, a, um, uno colore constans, *μονογρωματικός*. *Plin. l.* 35. *c.* 5. Qui monochromatea genera picturæ vocaverint, dicemus in mentione artificum.

MONOCHROMATOS PICTURA, k. e. unius coloris, *μονογράμματος γραφή*. *Plin. l.* 35. *c.* 3. Picturam secundam singulis coloribus, & monochromaton dictam, &c.

MONOCHRONOS, *μονόχρονος*, unius temporis: a *μόνος*, solus, & *χρόνος*, tempus. *Martian. Capell. lib.* 9. *pag.* 331. Monochronon dicitur tempus, etiam cum longa syllaba ponitur, &c.

MONOCLONOS, *μονόκλωνος*, unicum ramum aut caulem habens: a *μόνος*, solus, & *κλάδος*, *κλών*, ramulus. *Apul. de herb. cap.* 10. Herba Artemisia monoclonos. *h. e.* simplici caule, ut est apud *Plin. l.* 25. *c.* 7.

MONOCOLUS, *μονόκωλος*, uno membro constans: o *μόνος*, solus, & *κῶλον*, membrum. *Plin. l.* 7. *c.* 2. *a med.* Hominum genus, qui monocoli vocarentur, singulis cruribus, miræ pernicitatis ad saltum: eosdemque sciapodas vocari (a *σκιά*, umbra, & *πούς*, pes,) quod in majore æstu humi jacentes resupini, umbra se pedum protegant: non longe eos a Troglodytis abesse. Adde *Gell. l.* 9. *c.* 4. *a med.* & *Solin. c.* 52. (*al.* 65.) *ante med.*

MONOCREPIS, *μονοκρηπίς*, unam tantum crepidam habens, a *μόνος*, solus, & *κρηπίς*, crepida. *Hygin. fab.* 12. Si quis monocrepis, ideo unu pede calceatus superveniret, mortem appropinquare, respondisse est. ¶ Græce est epitheton Mercurii, qui alterum calceum Perseo commodavit ad Gorgonas devolanti.

MONOCULUS, li, m. *d'un occhio solo*, *monocolo*, *μονόφθαλμος*, unoculus: vox hybrida, ex Græco *μόνος*, solus, & Latino *oculus*. *Jul. Firmic l.* 8. *c.* 19. Erunt fordi, monoculi, &c. Adde *cap.* 19. 22. & 27. *ad fin.*

MONODIARIA, æ, f. *prefica*. *Morologia* Græce est *θρῆνος*, lamentum, naenia: *μονῳδῶ*, *θρηνῶ*, lamentari: ex eo ductum, quod in Tragœdiis lamenta ab uno tantum canebantur: a *μόνος*, solus, & *ᾠδή*, canto. Hinc *assamdiarea* Latina positione mulieri lessum faciens. Habetur io veteri lapide apud *Gruter. pag.* 1035. *n.* 11.

MONŌDOS, (a *μόνος*, solus, & *ὁδός*, dens) appellatus est Pyrrhus (*Ἠπειρωτῶν regis*) filius, qui unum os (*in superna parte oris*) habuit dentium loco. Similiter habuit & Pyrrhus rex Epirotarum. Hæc *Festus*: quæ confirmantur a *Plin. l.* 7. *c.* 16. & *Valer. Max. l.* 1. *c.* 8. *n.* 12. *extern.*

MONŒCUS, i, m. *Monaco*, *Μόνοικος*, portus oræ Ligusticæ cum oppido, inter Nicæam, & Albintemelium. Conditus dicitur ab Hercule: de quo *Ammian. l.* 15. *c.* 10. (*al.* 16.) Monœci arcem & portum ad perennem sui memoriam consecravit. Adde *Virg. Æn.* 6. *v.* 831. & *Lucan. l.* 1. *v.* 408. ¶ *Monœcus* revera est ipse Hercules ita cognominatus, vel quod pulsis omnibus illic solus habitavit, vel quod in ejus templo aunquam aliquis deorum simul colitur, sicut in Jovis Minerva, & Juno, in Veneris Cupido: ut ait *Servius ad Virg. loc. cit.* Est autem a *μόνος*, solus, & *οἶκος*, domus. *Plin. l.* 3. *cap.* 5. & *Tacit.* 3. *Histor. cap.* 42. Portus Herculis Monœci.

MONOGAMIA, æ, f. *monogamia*, matrimonium cum una tantum uxore. *Tertull. de Monogamia*.

MONOGAMUS, i, m. *monogamus*, qui unam tantum uxorem habuit. *Hieronym. l.* 1. *contr. Jovin. cap.* 8. *in fin. & epist.* 69. (*al.* 83.) *ad Oceon. fab.* 3.

MONOGRAMMA, atis, n. *monogramma*, simplex littera plures continens, ex quibus aliquod nomen significatur: v. gr. ☧ Christus.

Paulin. Nolan. in Nat. XI. *S. Fel. edit. Muratori.* *n.* 618. Nunc eadem Crux dissimili compacta parata Eloquitur dominum, tanquam monogrammate, Christum.

MONOGRAMMUS, *μονόγραμμος*, solis lineis constans: a *μόνος*, solus, & *γράμμα*, linea. Dicitur proprie de pictura solis lineis informata, & sine colore, qualem initio ejus artis fuisse, tradit *Plin. lib.* 35. *cap.* 3. Translate *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 23. Epicurus monogrammos deos, & nihil agentes commentus est. *h. e.* tenues sine corpore vitas, ut ait *Virg. 6. Æn. v.* 293. gracillimis membris, & nihil concreti habentibus. Nam ut est apud *Cic.* 2. *de Divin. c.* 17. deos induxit Epicurus perlucidos & perflabiles: *& lib.* 1. *de nat. Deor. c.* 25. *extr.* negavit esse corpus deorum, sed tanquam corpus; nec sanguinem, sed tanquam sanguinem. ¶ Item monogrammi dicti sunt homines macla pertenues ac decolores. *Lucil.* apud *Non. c.* 1. *num.* 168. Vis vivo homini, ac monogrammo. *Id. ibid.* Monogrammi quinque adducti pietatem invocant.

MONOLINUM, i, n. *una filza di perle*, *μονόλινον*, linea ex margaritis, uno filo constans. *Capitolin. in Maximin. jun. c.* 1. ubi al. leg. *monolium*: sed *Salmas.* retinet *monolinum*, defenditque pluribus.

MONOLITHUS, a, um, *μονόλιθος*, uno saxo constans: a *μόνος*, solus, & *λίθος*, lapis. *Labor.* apud *Non. c.* 15. *n.* 23. Columnæ monolithæ. *d'un pezzo*.

MONOLIUM. V. *Monolinum*.

MONOLORIS. V. *Diloris*.

MONOPODIUM, ii, n. *tavolino d'un solo piede*, *μονοπόδιον*, mensa uno tantum pede subnixa: a *μόνος*, solus, & *πούς*, pes. *Liv. l.* 39. *c.* 6. *ad fin.* Ii primum lectos aureos, vestem stragulam pretiosam, plagulas, & alia textilia, & quæ tum magnificæ supellectilis habebantur, monopodia & abacos Romam advexerunt.

MONOPODIUS, a, um, *che ha un sol piede*, qui unum tantum pedem habet: o *μόνος*, *πούς*, & *πόδιον*, solus. *Lamprid. in Commodo*, *cap.* 10. Monopodios eos, quibus singulos pedes fregisset, appellabat. ¶ Legitur & *Monopedius*: qua ratione vox hybrida est.

MONOPOLIUM, ii, n. *appalto*, *monopolio*, *μονοπόλιον*, dicitur, cum penes unum aliquem speciei alicujus vendendæ potestas est, quod fit, cum onus solus aliquod genus mercis universum emit, ut solus vendat, pretium suo modo statuens: a *μόνος*, solus, & *πωλέω*, vendo. *Sueton. in Tiber. c.* 71. Monopolium nominarunm primus veniam postulavit, quod sibi verbo peregrino utendum esset. Adde *cap.* 30. & *Plin. l.* 8. *c.* 37. *extr.*

MONOPTEROS, i, unam tantum alam habens: o *μόνος*, solus, & *πτερόν*, ala. A *Vitruv. l.* 4. *c.* 7. Ædes monopteræ dicuntur, quæ unum tantum porticum habent, vel ordinem columnarum. Adde *in præfat. l.* 7. *a med.*

MONOPTOTA. V. *Diptota*.

MONOSTICHEUM, ii, n. idem ac monostichum. *Auson. in eclog. n.* 7. Non placuum divis tolle monostichium.

MONOSTICHUM, i, n. *μονόστιχον*, carmen unius tantum versus: a *μόνος*, solus, & *στίχος*, versus. *Auson. de Cæsarib. n.* 1. Accipe bis senos: sua quemque monosticha signant.

MONOSTROPHE. V. *Monostrophus*.

MONOSYLLABUS, a, um, *monosillabo*, *μονοσύλλαβος*, unius syllabæ: a *μόνος*, solus, & *συλλαβή*, syllaba. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. Etiam monosyllaba, si plura sunt, male continuabuntur. *Auson. in Technopægn. edyll.* 11. *de litterar. monosyll. v.* 13. Dividuum Beæ monosyllabon Italicus B.

MONOTRIGLŸPHUS, a, um, *monotriglifo*, unius tantum triglyphi. *Monotriglyphum opus* apud *Vitruv. l.* 4. *c.* 3. *a med.* est, cum propter columnarum crebritatem intercolumnia ita sunt angusta, ut unum tantum triglyphum capiant. V. *Bald. in Lex.*

MONOTROPHUS, i, *μονότροφος*, qui solus vescitur, minibrum non habens, a quo sibi cœna paretur. *Plaut. Stich.* 5. 4. 7. Nosmet inter nos ministremus, monotrophe. hoc convivium est. Alii *monotrapèe* ita accipiunt, ut sit adverb. *h. e.* more eorum, qui soli cœnant. Est autem a *μόνος*, solus, & *τρέφω*, nutrio. *Al. lec.* monotrophe hoc convivium est: ut sit *monotrophe*, *ex*, quo significetur unus poculorum ordo, non multiplex, ut fit cum plures convivantur, & pocula sibi invicem ministrant. Hoc ducitur a *στροφή*, conversio.

MONOXŸLUS, i, *monoxylus*, ex uno ligno constans. *Plin. l.* 6. *c.* 23. *ad fin.* Regio, ex qua pipet monoxylis liatribus convehunt. *barchette d'un pezzo*. Adde *Solin.* eadem repeteotem *cap.* 54. (*al.* 67.)

MONS, montis, m. *monte*, *monogno*, *ὄρος*, terræ tumor altissimus. Fortasse est a *βουνός*, collis, tumulus. *Cic.* 2. *de nat. Deor. cap.* 39. Impendentium montium altitudines. *& cap.* 53. Montes vellti atque silvestres. *Cæs. l.* 3. *B. Gall. c.* 1. Vicus positus in valle, altissimis montibus undique cinctusque. *Sallust. in frag. c.* 97. Moos saxeos, immensum editus. *Nep. in Milt. c.* 5. Sub montis radicibus acie instructa. *Claudian. l.* 3. *de cap. Profecp. v.* 383. ascendit saltigia montis anheli. *Stat.* 11. *Theb. v.* 319. ad infani scandebat culmina montis. *Ovid.* 10. *Metam. v.* 172. per juga montis iniqui. *Plin. l.* 3. *c.* 16. Padus premio Vesuli montis profluens. *Id. l.* 33. *c.* 4. *ante med.* In supercilils montium. *Ovid.* 1. *Metam. v.* 656. montis sublime cacumen. *& vers.* 316. Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus. *Phædr. l.* 2. *fab.* 5. *v.* 9. Villa monte summo posita. *Virg. Ecl.* 8. *v.* 59. Præceps aerii specula de montis in undas Defertæ. *Horat. l.* 2. *od.* 23. *v.* 2. Avii montes. *Senec. in Troadib. v.* 1084. mons præruptus. *Id. in Herc. Oet. v.* 1167. abruptus. *Colum. l.* 2. *c.* 2. non sublimis & asper, sed nemorosus & herbidus. *Plin. l.* 6. *c.* 28. inaccessus. *Ovid.* 1. *Metam. v.* 44. lapidosos surgere montes. *Sil. l.* 4. *v.* 2. nubiferi. *& lib.* 13. *v.* 219. umbriferi. *Ovid. 6. Metam. v.* 88. gelidi. *Plin. l.* 6. *c.* 17. Montes assurgunt. ¶ Celebriore montium nomina sunt Athos, Taurus, Ossa, Olympus, Pelion, Othrys, Erya, Rhodope, Mimas, Hæmus, Caucasus, Alpes, Apenninus, Pindus, Pyrene, &c. quæ congerit *Ovid. Metam. l.* 2. *a vers.* 217. & V. sois locis. ¶ Translate dicitur de magna mole, aut quantitate cujusque rei. *Virg.* 1. *Æn. v.* 109. insequitur cumulo præruptus aquæ mons. *& lib.* 2. *v.* 15. instar montis equum ædificant. *Sil. l.* 10. *v.* 549. mons armorum ingenti constructus acervo. *Plaut. Merc.* 3. 4. 32. Montes mali in me ardentes jamdudum jacis. *Id. Pscud.* 1. 2. 55. Quibus montes maximi acervi frumenti sunt domi. *Id. Mil.* 4. 2. 73. Argenti montes, non massas habet. *Terent. Phorm.* 1. 2. 18. Seorem per epistolas pellexit, modo non montes auri pollicens. *promittendo Roma e Tarpeia*: vel *mari e monte*: proverbium. Sic *Pers. sat.* 3. *v.* 65. Et quid opus Cratere magnos promittere montes! ¶ Synecdoche est in illo *Virg.* 12. *Æn. v.* 687. Fertur in abruptum magno mons improbus æctu. *h. e.* saxum ingens, pars montis. (Adde *Juvenal. sat.* 3. *v.* 258.) *Stat.* 1. *Theb. v.* 145. Montibus aut altæ Grajis effulta nitebant Atria. *h. e.* Grajis marmoribus. *Claudian. in Consul. Mall. Theod. v.* 320. consumant lotos spectacula montes. *h. e.* ostreas montanas feras. ¶ Parturiunt montes: nascetur ridiculus mus. proverb. apud *Horat. de ar. Poet. v.* 139. de iis, qui magna promittunt, jactant, præ se ferunt, minantur, ut ait *Phædr. l.* 4. *fab.* 22. extricant nihil. ¶ In ablat. habet *monte*: sed & *monti* dici potest, auctore *Varron. l.* 8. *L. L. c. penult.*

MONSTRABILIS, le, *cospicuo*, qui monstrari potest, conspicuus, illu-

luſtris. *Plin. l. 6. ep 11.* Eſt *enim* probitate morum, ingenii elegantia, operum varietate monſtrabilis.

MONSTRATIO, onis, ſ. *monſtramentum, monſtratione*, δεῖξις, actus monſtrandi, oſtenſio. *Vitruv. ſub fin. c. 1. l. 6.* Cum habeamus ab ipſa rerum natura ſolertem & expeditam monſtrationem. *Terent.* de eo, qui ſuo monſtravit, *Adelph. 4. 6. 1.* Defeſſus ſum ambulando: ut, Sure, te cum tua monſtratione magnus perdat Jupiter.

MONSTRATOR, oris, m. *monſtratore, inventore*, δεῖκτης, qui monſtrat, oſtenſor. *Virg. 1. Georg. v. 19.* oleæque Minerva inventrix, uncique puer monſtrator aretri. *b. 1.* Triptolemus, vel Oſiris, qui ferendarum frugum retinnem docuit. Sic *Ovid. in Ibin, v. 309.* ſacri monſtrator iniqui. *b. c.* humanæ victimæ immolandæ. *Lucan. l. 9. v. 979.* Hercæas, monſtrator ait, noa ſcipſis aras? *Tacit. de Germ. c. 21.* Qui modo hoſpes furrat, monſtrator hoſpitii, & comes.

MONSTRATUS, us, m. monſtratio. In ſexto ſingul. *Apul. l. 1. Metam.* Aſſidebat pedes uxor: cujus monſtratu, en, inquit, hoſpitium. *Anſon. in periech. 3. Iliad.* Priamas ſpectat e muris, & monſtratu Helenæ de viris inſignibus edocetur.

MONSTRATUS, a, um, *monſtrata*, προφανὴς, oſtenſus, indicatus. *Virg. 4. Æn. v. 636.* Et pecudes fecum, & monſtrata pracula ducat. *Id. 4. Georg. v. 549.* monſtratas excitat aras. *Ovid. 3. Trift. el. 11. v. 53. de Periſth.* manſtratis crudeliter ignibus uſus. *Plin. l. 22. c. 17.* Herba monſtrata Pericli ſomnin a Minerva. *Lucan.* de ſepulcro Pompeji, *l. 8. v. 822.* Quod niſi monſtratum Romanus eranſeat hoſpes. *Tacit. de Germ. c. 31.* Hoſtibus ſimul ſuiſque monſtrati, *monſtrati a duce*, conſpicui, notabiles.

MONSTRIFER, ra, rum, *ferace de monſtri*, πολυτερὰς, monſtra ferens. *Valer. Flacc. l. 5. v. 222.* Impia arvaſtriferis ſurgunt jam prælia campis. *& verſ. 43.* ubi monſtrifera par ille noverca. *b. c.* Hercules Junoni monſtra alia ſuper alia ei domanda objicienti. *& lib. 2. v. 498.* Monſtrifieri mugire ſinus. *b. 5.* mire bellnum ferens. *Lucan. l. 2. v. 2.* legeſque & fœdera rerum Præſcia monſtrifero vertit natura tumultu. *Claudian. l. 2. in Entrop. v. 4.* monſtrifieri præſagia diſcirie anni. *& lib. 2. in I. Conſul. Stilich. v. 110.* monſtrifieris quæ Tartarus edidit antris. ¶ Item monſtruoſus, *monſtroſe. Plin. l. 6. c. 30. & lib. 36. c. 13.* Animalium hominumque effigies monſtrifieras pingi.

MONSTRIFICABILIS, le, monſtrificus, monſtruoſus. *Lucil.* apud *Non. cap. 2. n. 540.* Nunc ignobilitas his mirum, ac monſtrificabile.

MONSTRIFICE, *monſtruoſamente*, monſtruoſe. *Plin. l. 18. 1. 21. ſub fin.* Equarum virus in lychnis accenſum, Anaxilaus prodidit, equinorum capitum viſus repræſentare monſtrifice.

MONSTRIFICUS, a, um, *monſtruoſo*, πολυτερὴς, monſtra faciens, monſtruoſus. *Val. Flacc. l. 6. v. 158.* omnibus urnes monſtrificæ. *b. 5.* magicæ. *Plin. l. 28. c. 8.* Monſtrifica natura hyænæ. *Id. l. 37. c. 11. extr.* Monſtrificæ gemmæ. *b. c.* monſtruoſos effectus reddantes. *Id. l. 21. c. 5.* Monſtrifica hominum ingenia. *b. c.* res miras, & monſtruoſas excogitantia. *Id. l. 1. c. 3.* Monſtrificæ gignentui effigies.

MONSTRIGENA, æ, m. monſtro genitus, monſtroſus. *Avien. in Perſegeſ. v. 799.* Monſtrigenis hoſtem licet inferat æſtus Fluctibus.

MONSTRO, as, avi, atum, a. 1. *monſtrare, addicare, inſignare*, δεικνύειν, oſtendo, doceo, commonſtro. De notatione V. in *Monſtrum. Terent. Adelph. 4. 2. 31.* Scio, ubi ſit, verum hodie nunquam monſtrabo. *Plaut. Mſta. 5. 1. 42.* Quæſo hercle, mulier, ſi ſcio, monſtra quod bibam. *Virg. 1. Æn. v. 325.* heus, inquit, juvenes, monſtrate, meatum Vidiſtis ſi quam hic errantem forte fororum. *Ena.* apud *Cicer. l. 2. de Divin. c. ult.* Qui ſibi feminam non ſapiunt, alteri monſtrant viam. *Horat. l. 2. ſat. 8. v. 25.* & *Nep. in Datam. in fin.* qui, ſi quid forte lateret, Indice monſtraret digito. *Virg. 1. Æn. v. 422.* Corripuere viam interea, qua ſemita monſtrat. *Cic. 16. Fam. ep. 22.* Tu iſtic, ſi quid librarii mea mana non intelligent, monſtrabis. *Horat. de ar. Poet. v. 73.* Res geſtæ regumque, ducumque, & triſtia bella Quo ſcribi poſſent numero, monſtravit Homerus. *Id. l. 2. ſat. 8. v. 52.* inulas ego primus amares Monſtravi incoquere. *Ovid. 1. Amor. el. 6. v. 7.* Ille per excubiæ cuſtodum leniter ire Monſtrat. *Ulpian. Dig. l. 11. tit. 1. leg. 1. a med.* Eſi multum hortatus eſt, vel malo ſervo monſtravit, quemadmodum fugeret. *Plin. l. 27. c. 3.* Monſtrare quale ſit aconitum. ¶ Pro monere *Plaut. Bacch. 1. 2. 24.* Perdidiſti te, atque me, atque operam meam, qui tibi nequicquam ſæpe monſtravi bene. *it bo tuſegnato bene.* Sic *Curcul. 1. 3. 43.* Bene monſtrantem pugnis cædis. ¶ Pro ſtimulare, inſtigare. *Virg. 9. Æn. v. 44.* etſi conſerre manum pudor, iraque monſtrat, Objiciunt portas tamen. ¶ Pro deferre, accuſare, *Tacit. 4. Hiſtor. cap. 1.* Peſſimi ſervorum prodere ultro dites dominos: alii ab amicie monſtrabantur. *& cap. 41.* Tanquam Neroni Scribonios fratres ad exitium monſtraviſſet. *& lib. 1. c. 88.* Nullum ob crimen, ſed vetuſto nomine, & propinquitate Galbæ monſtratus. ¶ Probare, demonſtrare, iodicire, & retinoibus oſtendere, *Ulpian. Dig. lib. 3. tit. 1. leg. 1. a med.* Qui adverſus ea feciſſe monſtretur, poſtulatione repellitur. *Plin. l. 22. c. 22. a med.* Fraſitratus calcalos pei animam pelli no monſtræt.

MONSTROSUS. V. *Monſtruoſus.*

MONSTRUM, i, n. *raſa ſtraordinaria, prodigio, moſtra, vitio*, res naturæ modum egredieus, ſive ſit deformis, ſive non: a monendo, quaſi monſtrum, ut *Ælius Stilo* ait apud *Feſt.* mooet *enim*, quæ ſit circa futura deorum voluntas: idque ex Gentilium ſuperſtitione, quibus futuri aliquid portendere videbatur, quidquid inuſitatum, & præter naturæ ordinem fierɜt. Ab eo eſt *miaſtro*, *as. Cicero* tamen a *monſtro monſtrum* deducit, *l. 2. de Divin. c. 42.* Quorum quidem vim verba ipſa, prudenter a majoribus poſite, declarant. quia enim oſtendunt, portendunt, manifeſtant, prædicunt (al. *prædicunt*) oſtenta, portenta, monſtra, prodigia dicuntur. Hæc *Cicero*, quibus ſimilia habet *l. 2. de nat. Deor. c. 3.* Inter hæc autem diſcrimen ſtatuit *Cerv. Fronto pag. 2192. Putſch.* ut *oſtentum* ſit, quod præter conſuetudinem offertur, ut ſi videatur terra ardere, vel cælum: *portentum*, quod porro & diutius manet, futuruuque poſtmodum aliquid ſignificat: *monſtrum*, quod eſt contra naturam, ut Minotaurus: *prodigium*, quod mores faciunt, per quod detrimentum exſpectatur. In *oſtento* raritas admirationem facit: in *monſtro* rectus naturæ ordo vincitur: in *portento* diſſentur eventus: in *prodigio* detrimentum ſignificatur. Hæc *Festus*: quibus diverſa tradit *Non. c. 5. n. 31. & 54.* V. etiam *Portentum.* Hæc tamen paſſim Scriptores non ſervant. *Virg. 2. Æn. v. 172.* Nec dubiis ea ſigna dedit Tritonia monſtris. Vix poſtium caſtris ſimulacrum, arſere coruſcæ Luminibus flammæ arrectis, ſalſuſque per artus Sudor it, terque ipſa ſolo (mirabile dictu) Emicuit. *Id. Ecl. 6. v. 75. de Scylla.* Candida ſuccinctam latrantibus inguina monſtris. *Id. 3. Æn. v. 658. de Polyphemo.* Monſtrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum. *Id. 1. Georg. v. 184.* Iventuſque cavis buſo, & quæ plurima terræ Monſtra ferunt. ¶ *Monſtrum hominis* cnovicium in hominem deformem, turpem, aut *deterrimum. Terent. Eun. 4. 4. 29.* Taces? monſtrum hominis, non dicturus? *& 5. 2. 21.* Monſtrum! etiam altro derſum advenit. *Plaut. Pæn. 1. 2. 61.* En monſtrum mulieris. ¶ De homine peſtifero, & pernicioſiſſimo, *Cic. 2. Catil. c. 1.* Nulla tum pernicies a monſtro illo atque prodigio comparabitur. *Val. Flacc. l. 6. v. 45. de Medea.* Neſcius, heu, quanti thalamos aſcendere monſtri Arſerit. *Horat. l. 1. od. 37. v. 21.* daret ut catenis Fatale monſtrum. *b. 2.* Cleopatrem hoſtem infeſtiſſimam R. popali. *Cic. in Piſon. c. 14.* Tu ne etiam, immaniſſimum ac ſordidiſſimum monſtrum, auſus es, &c. Adde *Ovid. de Scylla Niſi, l. 8. Metam. v. 100.* ¶ De re quacumque pernicioſa, *Virg. 3. Georg. v. 152. de uſtra.* Hoc quondam monſtro horribiles exercuit iras Inachiæ Juno peſtem meditata juvencæ. *Id. 2. Æn. v. 245. de equo durato.* Er monſtrum infelix ſacrata fiſtimus arce. *Id. de morte, Æn. 5. v. 849.* me ne huic confidere monſtro? *Val. Flacc. l. 6. v. 470.* dedit acre decus, fecundaque monſtris Cingula. *Id. l. 3. v. 29.* nova monſtra viri, nova funere volvit. *b. c.* calamitates inuſitatas, mala ingenia. ¶ De quocumque viſu inuſitato, & mali aliquid monſtrante, *Val. Flacc. l. 3. v. 355.* ſed quic non prima refellat Monſtra deum, looqoſque ſibi non auguret annos? *Virg. 3. Æn. v. 58.* delectos populi ad proceres, primumque parentem Monſtra deum refero. Ubi *Servius* adnotat, vocabulum medium eſſe, & interdum etiam bonum monſtrum dici. Hinc *Flor. l. 1. 1. 7. ad fin.* In fundamentis humanum repertum eſt caput. nec dubitavere cuncti, monſtrum pulcherrimum imperii fadem, capatque terrarum promittere. *& rap. 10.* Tot tantiſque virtutum exterritus monſtris. *ſtrane magiſtre, e ſorge de vretè.* Sic apud *Virg.* de viſo inuſitato quidem, ſed minime turpi aut terribili accipitur *Æn. 9. v. 120.* Hinc virginez (mirabile monſtrum!) Reddumi ſe tutidem facies, pontoque ferunter. *Id. 4. Georg. v. 554.* Hic vero ſubitum, ac dicta mirabile monſtrum Aſpicium, liquefacta boum per viſcera toto Stridere apes utero, &c. Adde 2. *Æn. v. 680. & lib. 3. v. 307. & lib. 8. v. 81. & Sil. l. 16. v. 132.* ¶ Univerſim de quacumque re mira, inuſitata, incredibili, *Cic. Verr. 5. cap. 73.* Non mihi jam furtum, ſed monſtrum ac prodigium videbatur. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 25.* Æquoreæ monſtrum Nereides admirantes. *b. c.* primam navem Argo. *Ovid. 10. Metam. v. 553.* veteris monſtrum mirabere culpæ. *Terent. Eun. 2. 3. 42.* Eho, nonne hoc monſtri ſimile eſt? *Plaut. Aſin. 2. 2. 23.* Pro monſtro extemplo eſt, quando qui ſudat, tremit. *Stat. l. 1. Theb. v. 234.* immeritæ gremium inceſtare parentis Appetit, proprios monſtro revolutus in ortus. *b. c.* monſtruoſe, numen pro adverbio. ¶ *Monſtra dicere, loqui*, incredibilia narare, jactare miracula. *Lucret. l. 4. v. 591.* Cetera de genere hoc monſtra ac portenta loquuntur. *Cic. 4. Tuſcul. c. 24.* Remove perturbationes, maximeque iracundiam: jam videbuntur monſtra dicere. *Id. 4. Attic. ep. 7.* Venerat horis duabus ante Charippus: mera monſtra narrabat.

MONSTRUOSE, & Monſtroſe, *monſtruoſamente*, περατῶδες, præter naturam, monſtrifice. *Cic. 2. de Divin. c. 71.* Nihil tam præpoſtere, tam incondite, tam monſtruoſe cogitari poteſt, quod non poſſimus fomnare.

MONSTRUOSUS, & Monſtroſus, a, um, *monſtruoſa, ſtupenda*, περατώδης, *πρατώδης*, monſtrum referens, portentoſus. Prius magis placet, quia frequentius eſt in opt. MSS. ut teſtantur *Scheffer. Hemſ. Gaſc.* & *Burmann.* ad *Petron. ſragm. Trogus. c. 69.* item *Donſqu. in Orthograph.* Hinc *Prudent. περὶ στεφ. 3. de S. Laurent. v. 7.* Nunc monſtruoſis idolis Imponis imperi jugum. Poſterius tamen alii defendunt, tum quod & ipſum in probatis Codicibus legitur, tum quod cauda illa *noſur* fere a nomioibus quaræ declinationis oritur, ut a *unius, alius, ſolus ſolitudus, altoſus, voluptuſus.* Quare uſurpari tuto poteſt: præſertim a Poetis in heroico carmine, niſi velint ad ſynæreſim confugere. Idem dicendum eſt de *monſtroſus*, & *monſtroſe. Cic. 2. de Divin. c. 32.* Illam monſtruoſiſſimam beſtiam urnam evertiſſe. *Lucan. l. 1. v. 562.* Monſtruſique hominum partus numeroque, modoque. *Arnob. ſub fin. l. 6.* Perſonarum monſtruoſiſſima torvitas. *Sueton. de Grammat. cap. 15.* Vita, ſcriptiſque monſtruoſus. *Id. in Calig. c. 16.* Monſtruoſæ libidines. *Petron. Iuc. etc.* Ferculum lange monſtruoſius.

MONTANIANUS, a, um, ad Montanum Vitienum pertinens, quod eſt nomen propr. oratoris R. de quo multa *Senec. in Controv.* Sic *ibid.*

ibid. controverſ. 28. *ſub fin.* Non multa referam ; quæ Montanæana Scaurus vocabat.

MONTANUS, a, um, *di monte, montano, montuoſus, montuoſe, ὀρεινός, ὀρεινῶς*, ad montem pertinens. *Virg.* 2. *Æn.* v. 305. repidus montano flumine ſidentes. *Ovid.* 1. *Metam.* v. 310. montana cacumina. *& lib.* 12. v. 147. antra. *& l.* 1. v. 104. fraga. *& lib.* 2. v. 841. Montanum gramen. *Colum. l.* 6. *c.* 17. Montanus ſal. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 6. ager. *Virg.* 5. *Æn.* v. 440. *&* *Plin. l.* 5. *c.* 27. *a med.* Montana oppida. ¶ *Montana* abſolute, *ſcil.* loca. *Liv. l.* 21. *c.* 34. Perventum inde ad frequentem cultoribus alium, ut inter montana, populum. *Plin. l.* 6. *c.* 19. *extr.* Praſiorum gens, quorum in montanis Pygmæi traduntur. ¶ Item qui in montibus habitat, monticola. *Cic. Agrar.* 2. *c.* 35. Ligures montani, duri, atque agreſtes. *Id. pro Dom. c.* 28. Nulli pagani, aut montani. *Ovid. Heroid. ep.* 11. v. 90. Montani lupi. *& ep.* 4. v. 171. montanaque numina Panes. *Id. l.* 1. *de ar. am.* v. 305. Montana armenta. ¶ Item montibus abundans, montuoſus, *montuoſa*. *Id.* 2. *ex Pont. ep.* 2. v. 78. Dalmatia montana.

MONTENSIS, ſe, montanus, ut Dii montenſes, *in Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 21. *n.* 3.

MONTICOLA, læ, m. & f. *ὀρεσίοικος*, montes incolens, montanus. *Ovid.* 1. *Metam.* v. 193. Faunique, Satyrique, & monticolæ Silvani.

MONTIFER, a, um, montem ferens. *Monſiferum Titana* dixit *Sener. in Herc. Oet.* v. 1212. quia fingitur montibus ſuperinjectis a Jove oppreſſus, & ſepultus. Quidam tamen antiqui Cod. hab. *monſtriferum*.

MONTINUS, i, m. deus, qui montibus præeſt. *Arnob. l.* 4. *pag.* 132.

MONTIVAGUS, a, um, *qui vago per monti, ὀρεσσῶος*, qui per montes vagatur. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 27. *ſub fin.* Non frigus, non famem, non montivagos atque ſilveſtres curſus, luſtrationeſque patiuntur? *Stat.* 1. *Achill.* v. 450. Diane montivagæ. *Sener. in Herc. Oet.* v. 137. Montivagum pecus. *Id. in Hippol.* v. 784. Montivagi Panes.

MONTUOSUS, & Montoſus, a, um, *montuoſa, ὀρεινός*, montibus abundans. V. dicta in *Monſtruoſus*. *Cic. pro Planc. c.* 9. Regio aſpere & montuoſa. *Id. in Pariſionib. c.* 10. Loci plani, an montuoſi. *Virg.* 7. *Æn.* v. 744. Et te montoſæ miſere in prœlia Nurſæ. *Plin. l.* 11. *c.* 53. Montuoſæ Ciliciæ.

MONUBILIS, le, adject. *Sidon. l.* 2. *ep.* 2. *ante med.* Porticus magis rotundatis fulta columnis, quam columnis iaviduſis monubilibus. *h. e.* inſignibus, qualre in monumentis adhiberi ſolent. *Sirmond.* Al. leg. *munebilibus*. h. e. munientibus.

MONUMENTARIUS, a, um, ad monumentum, ſeu ſepulcrum pertinens. *Apul. in Florid. n.* 4. (*al. l.* 1.) Choraula monumentarius. *h. e.* qui ad defunctorum ſepulcre canit, fiticen.

MONUMENTUM, & Monimentum, ti, n. *memoria, μνῆμα, μνημεῖον*, quicquid nos monet, ſive monere poteſt rei alicujus præteritæ, ut libri, hiſtoriæ, ſtatuæ, ſepulcra, tituli, ſana, porticus, ceteraque ejuſmodi: a *moneo*. Pro *monimentum* dixere etiam *monimentum*, *n* in *i* converſo, quomodo ex *optumus*, & *maximus* facta *optimus*, & *maximus*. Utraque autem ſcribendi retin proba eſt, ſuoſque habet & auctores, & Lapides, teſte *Cellar. in Orthogr.* Priorem probat *Manut.* cui favet analogia in *documentum, necumentum*, &c. Poſteriorem præfert *Douſa*. ut leniorem, & uſitatiorem. *Cic. in fragm.* apud *Non. l.* 2. *n.* 136. Sed ego, quæ monumenti ratio ſit, nomine ipſo admoneor, ad memoriam magis ſpectare debet poſteritatis, quam ad præſentis temporis gratiam. *Id.* 1. *de Orat. c.* 46. Monumenta rerum geſtarum, & vetuſtatis exempla Oratori nota eſſe debent. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 21. Pecunias monumentaque, quæ ea ſano Herculis collata erant in privatam domum, referri in templum jubet. *h. e.* ornamenta publica, ſcil. ſimulacra, donaria, &c. *in-Sinuare*. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 12. Commendare aliquid monumentis. *Id. pro Rabir. Poſt. c.* 16. Celebrare monumentis annalium. *Terrut. Eun.* 4. 6. 16. Abi tu, cyſtellam, Pythias, domo effer cum monumentis. *h. e.* ſignis, quibuſcum puella expoſita erat ut ea iis uliquando cognoſci poſſet. *Id. Terent. ibid. v.* 29. hæc monumenta vocat *ſigna*. ¶ Translate *Cic. Catil.* 3. *c.* 12. Inſigne honoris & monumentum laudis. *Id. pro Dejot. c.* 14. Multa funt tum clementiæ monumenta. *Id.* 4. *Verr. c.* 72. Indicia ac monumenta furtorum. *Virg.* 5. *Æn.* v. 538. cratera impreſſum ſignis .... Ferre ſui dederat monumentum & pignus amoris. *Cic. in ſ. l.* 3. *Offic.* Tibi perſuade, te multo fore cariorem, ſi talibus monumentis præceptiſque lætabere. *h. e.* monitis. ¶ Speciatim dicitur de ſepulcris, & ceuctaphiis, quibus memoria defunctorum conſervatur, *monumento, ſepulcro, depoſito*. *Florentin. Dig. lib.* 11. *tit.* 7. *leg.* 42. Monumentum generaliter res eſt memoriæ cauſa in poſterum prodita: in qua ſi corpus, vel reliquiæ inferantur, fiet ſepulcrum: ſi vero nihil eorum, erit monumentum memoriæ cauſa factum, quod Græci *κενοτάφιον* appellant. *Feſtus:* Monimentum quamvis mortui cauſa ſit factum, non tamen ſignificat ibi ſepultum. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 6. Monimenta, quæ in ſepulcris: & ideo ſecundum viam quæ præterentes admoneant, & ſe fuiſſe, & illos eſſe mortales. *Suſpic. ad Cicer. Fam.* 4. *ep.* 11. *in ſ.* Ibi eum combuſſimus: poſteaque curavimus, ut Athenienſes in eodem loco monumentum ei marmoreum faciendum locarent. *Ovid.* 13. *Metam.* v. 514. Conderturque tuum monumentis corpus avitis. *Plin. l.* 29. *c.* 1. Cum monumento ſuo, quod eſt Appia via, Iatronicen ſe inſcripſerit. *Nep. in Attic. in ſ.* Sepultus eſt in monumento avunculi ſui. *Horat. l.* 1. *ſat.* 8. v. 13. Mille pedes in fronte, trecentos cippus in agrum Hic dabat, heredes monumentum ut ſequeretur. *Nep.* in *Dion. in fin.* Sepulcri monumento donatus eſt. *Cic. Phil.* 14. *c.* 12. Placet mihi, militibus, qui pugnantes occiderunt, monumentum fieri quem amplitſimum.

MONYCHUS, i, m. *Μώνυχος*, nomen datus ex Centauris: per ſyncopen a *μονώνυχος*, h. e. unam & ſolidam habens ungulam, qualis eſt in equis: a *μόνος*, ſolus, & *ὄνυξ*, ungula. *Lucan. l.* 6. *v.* 388. Aſpera te Pholoes frangentem, Monyche, faxa. *Val. Flacc. l.* 1. *n.* 146. Fert gravis invito victorem Neſtora tergo Monychus. Adde *Juvenal. ſat.* 1. *v.* 11.

MOPSOPIUS, a, um, *Μοψόπιος*, ad Mopſopiam pertinens, Athenienſis, Atticus. *Mopſopia* enim Attica regio dicta eſt. *Serabo ſub fin. l.* 9. *Ἄπας δ' ὁ τόπος Μόψος, ἀφ' οὗ ἡ Ἀττικὴ Μοψοπία*. *Ovid.* 5. *Metam.* v. 661. Mopſopius juvenis. *h. e.* Triptolemus. *& lib.* 6. *n.* 423. Mopſopii muri. *h. e.* Athenarum. *& Heroid. ep.* 8. *v.* 72. Mopſopia urbs. *Senec. in Hippol.* v. 121. Si ille remeet arte Mopſopia potens. *h.* 1. Dædalus. Abſolute *Id. ibid. ſub fin.* Mopſopis claris tota lamentis ſonet. *h. e.* tota Athenæ, vel etiam tota Attica regio.

MORA, æ, f. *indugio, lungheza, ritardo, dilazione, βραδυτής, ὀκνηρία*, cunctatio, tarditas, dilatio, tergiverſatio. *Cic. Fam.* 10. *ep.* 32. Propter tarditatem ſententiarum, moramque rerum. *Liv. l.* 31. *c.* 48. *ad fin.* Belli tempora mores & dilationes imperatorum non exſpectant. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 49. Utrum ſtatim fieri neceſſe ſit, utrum habeat aliquam moram & ſuſtentationem. *Id. Phil.* 5. *c.* 9. *ſub fin.* Iſta legatio moram & tarditatem affert bello. *Id. pro Mil.* 1. 20. *extr.* Mora & tergiverſatio. *Id.* 1. *de Invent. c.* 9. Moram atque impedimentum rei cuipiam inferre. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 75. Neque vero Pompejus moram ullam ad inſequendum intulit. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 356. Deus ipſe moras ſpatiumque indulget amori. *Tibull. l.* 1. *el.* 4. *v.* 32. Formæ non ullam feta dedere moram. *Cic. Verr.* 7. *c.* 64. Moram ſupplicio quærere. *& ibid.* Crudeliſſimi ſupplicii aliquam parvam moram afferre. *Senec. in Med. v.* 1015. donare ſupplitiis. *Liv. l.* 6. *c.* 31. facere delectui. *Id. l.* 21. *c.* 32. facere dimicandi. *Cic. pro Sull. c.* 20. facere creditoribus. *h. e.* ſolutionem differendo. *Id. Attic. l.* 16. *ep.* 2. Moram facere. *indugiare. Senec. l.* 3. *de Ira, c.* 39. *& Valer. Flacc. l.* 3. *v.* 375. Moras nectere. *Plaut. Pſeud.* 1. 3. 16. offerre. *Id. Pan.* 1. 3. 37. objicere. *Senec. in Med. v.* 281. ferre. *Virg.* 10. *Æn. v.* 888. trahere. *& Æn.* 2. *v.* 418. moliri. *Terent. Andr.* 3. 5. 9. producere malo alicui. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *ante med.* ducere. *& cap.* 4. tollere. *Virg. Æn.* 4. *v.* 569. *& Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 306. rumpere. *Virg.* 8. *Æn. v.* 443. *& lib.* 12. *v.* 699. præcipitare. *Ovid. Met.* 10. *v.* 650. pellere. *& lib.* 9. *v.* 282. corripere. *Plaut. Sticb.* 2. 2. 37. removere. *Pompon. Dig. lib.* 18. *tit.* 6. *leg.* 17. adhibere. *h.* 1. differre. *Cic. Phil.* 10. *c.* 2. Ne minimam quidem moram interpoſuiſti, quin quam primum gaudio maximo frueremur. *Id. Cæſil.* 2. *c.* 4. Dixiſti, paululum tibi eſſe etiam tum moræ, quod ego viverem. *Caſſius ad Cicer. Fam.* 12. *ep.* 12. Habeo paululum moræ, dum promiſſa militibus perſolvo. *Vellej. l.* 2. *c.* 51. Cæſar nihil in mora habuit, quominus perveniret. *h. e.* nulla re impeditus, retardatuſque eſt. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 31. Non puto tam expeditum negotium futurum, ut non habeat aliquid moræ. *Terent. Andr.* 5. 6. 7. Nec mora ulla eſt, quin eam uxorem ducam. ¶ *Eſſe in mora* dicitur, qui moræ cauſa eſt. *Aſin. Poll. ad Cic. Fam.* 10. *ep.* 32. Saltus Caſtulonenſis nequaquam tanta in mora eſt, &c. *h. e.* tam retardat tabellarios. *Terent. Andr.* 3. 1. 9. Sequere me intro, ne in mora illi ſis. ¶ *Per me nulla eſt mora*, nullam ego moram interpono, promptus ſum. *Terent. Andr.* 3. 4. 14. *& Senec. in Thyeſt. v.* 1122. ¶ *Nulla in me eſt mora*, idem. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 52. ¶ *Nihil in me eſt mora*, idem. *Terent. Andr.* 5. 5. 9. Neque illic, neque alibi tibi uſquam erit in me mora. ¶ *Eſſe mora*, eſſe in mora. *Plaut. Amph.* 3. 3. 17. Faxo, haud quicquam ſit moræ. *Terent. Adelph.* 4. 5. *in fin.* Ne moræ meis nuptiis egomet ſiem. Al. leg. *mora*. ¶ *Eſt mora* longum eſt. *Plaut. Cap.* 4. 3. 6. Nam ſi alia memorem, mora eſt. ¶ *Inter moras*, interim, interea. *Plin. l.* 9. *ep.* 13. *a med.* Inter moras conſul, peracta diſceſſione, mittit Senatum. *Flor. l.* 3. *c.* 10. Cum inter moras Cæſar, ponte reſciſſo, abſtuliſſet fugam. Adde *lib.* 4. *c.* 20. ¶ *Sine mora*, ſtatim, *ſenz' indugio, toſto. Cic. ad Brut. ep.* 18. Quod ego, ut debui, ſine mora feci. Sic *Propert. lib.* 1. *el.* 14. *v.* 2. Tibure me nulla juſſit adeſſe mora. ¶ *Nec mora*, nulla mora fit. *Propert. l. & el.* 4. *v.* 82. Nec mora, vocalre occupat enſe cenes. *Sil. l.* 9. *v.* 602. Nec juſſo more: vellectis ſumantia lucent Terga elephantorum flammis. *Propert. l.* 4. *el.* 10. *v.* 36. Nec more ſit: plano ſiſtit uterque grada. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 60. *& Virg.* 4. *Georg. v.* 548. Haud more relliquias ſocii, deſertaque miſcent Nomina. *Virg. Æn.* 5. *v.* 140. ubi clara dedit ſonitum tuba, finibus omnes (Haud mora) profiluere ſuis. ¶ Apud *Petron. in Satyr. c.* 134. Ætatiſque longæ moram tremulis vocibus coepit accuſare. *h. e.* quod tamdiu vitam finire tardaret. Sic *Senec. in Troad. v.* 939. Abrumpere enſe lucis inviſæ moras. *& verſ.* 1169. Ubi hanc anilis exſpuam læti moram? *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 733. Sæve quidem lucis miſeris mora. ¶ *Mora* in oratione, *pauſa*. *Cic. in Orat. c.* 16. Flumen aliis verborum, volubilitaſque cordi eſt, qui ponunt in orationis celeritate eloquentiam: diſtincta alios, & interpuncta intervalla, moræ, reſpirationeſque delectant. ¶ Pro intervallo, & ſpatio temporis, *Ovid. Metam.* 9. *v.* 734. Longa fuit medii mora temporis, actaque magni Herculis implerent terras. *Plin. l.* 36. *c.* 15. Opus maximum omnium, quæ unquam fuere, non temporaria mora, verum etiam æternitatis deſtinatione. ¶ Metonymice eſt res ipſa, quæ aliquid retinet, ſuſtinet, aut retardat, obeat, vinculum. *Celſ. l.* 8. *c.* 10. *fed.* 5. Grus ſanctum in canalem conjiciendum eſt. Is canalis ab inferiori parte foramina habere debet, per quæ, *&c.* & a planta moram, quæ ſimul & ſuſtineat eam, & dela-

delabi non patiuntur: & a lateribus cava, per quæ loris dutis, mi-
næ quædam crue detinent. *& cap.* 20. *a med.* Pubium imus partes
oppositæ moræ obiicere. *Virg.* 10. *Æn. v.* 485. Loricæque mores,
& pectus perforat ingens. *Sil. l.* 5. *v.* 378. per tegmine velox Tunc,
ærisque moras lævo fecit hasta lacerto. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 97. quos
credi mora corticis armat. *Sil. l.* 9. *v.* 227. propulso munimine
vallis, Fossarum rapuere moras. *Stat. Theb.* 11. *v.* 244. Porterem-
que moras frenis adfultat, & luctis. *Grat. in Cynteg. v.* 108. Ille
etiam valido primus venabula dente Induit, & proni moderatus vul-
neris iram, Omne morie excepit onus. *h. e.* duabus quasi alis ex-
stantibus prope summitatem venabuli, quibus exceptæ feræ onus,
atque impetus sisteretur. ¶ Hac ratione eleganter transfertur ad
hominem. *Virg.* 10. *Æn. v.* 427. primus Abantem Oppositum inter-
imit, pugnæ nodumque, moramque. *Liv. l.* 23. *c.* 9. *sub fin.* Resi-
tuendæ Romanis Capuæ mora utique impedimentum es. *Abscessu Silo*
apud *Senec. suasor.* 2. belli mora concidit Hector. *Sil. l.* 8. *v.* 33.
de Fabio Max. sola illa Latinos Sub juga mittendi mora. Adde *Lu-
can. l.* 1. *v.* 100. ¶ Quod scriptit *Nep. in Iphicr. c.* 2. Hoc ex-
ercitu moram Lacedæmoniorum interlecit: *moram* significat certam
partem ac numerum militum, a Lacedæmonits ita dictum, ut *phalan-
ges* apud Macedones, constantem militibus vel trecentis, vel quin-
gentis, vel septingentis. Est autem a *μείρω*, divido, unde *μοῖρα*
pars, & quo *μόρα*. Quidam apud *Nepos.* scribi volunt *murum*, Græ-
cam diphthongum ei ut fervent.

MORACIAS NUCES Titinius duras esse ait. unde fit diminutivum
moracillum. *Festus.* Porro *moracius* videtur esse a *mora*, quia quæ
dura sunt, moram frengenti afferunt.

MORALIS, le, *ethe appartenant à coûtumes, morale*, ἠθικός, ad mores
pertinens. *Cic. de Fato*, c. 1. Quia pertinet ad mores, quos τὰ ἤθη
Græci vocant; nos eam partem Philosophiæ de moribus appellare
solemus. Sed decet, augentem Linguam Latinam, nominare mora-
lem. *Senec. ep.* 89. Philosophiæ tres partes esse dixerunt, moralem,
naturalem, & rationalem. Prima componit animum, &c. Adde
Quintil. l. 6. *c.* 2. Sic *Epistolæ morales* dicuntur, quibus mores Phi-
losophiæ institutis formantur. *Gell. l.* 12. *c.* 2.

MORALITAS, atis, morum conditio. *Macrob. l.* 5. *Saturn. c.* 1. Suet
stylı dicendi duo, dispari moralitate diversi.

MORALITER, adverb. Est *Donati ad Terent. Adelph.* 5. 8. *in fin.*

MORAMENTUM, ti, n. *retardo*, moretio, mota. *Apul. in Florid.*
n. 21. (*al. l.* 4.) Hisce igitur moramentis omnibus qui volunt,
&c.

MORANS, antis, *tardo*, *pigro*, *longo*, qui moratur, tardus, cun-
ctans, cessans. *Plin. l.* 26. *c.* 15. Secundas morantes radices panaci
appositæ extrahunt. *Virg. 4. Georg. vers.* 70. namque morantes
Martius ille æris rauci canor increpat. *& in fine l.* 3. nec longo
deinde morantı tempore. *h. e.* neque ita multo post. *Id. 7. Æn. v.*
620. regina deum cælo delapsa morantes Impulit ipsa manu portas.
Horat. l. 2. *od.* 7. *v.* 6. Cum quo morantem sæpe diem mero fregi.
h. e. longum. *Virg. Ecl.* 9. *v.* 52. sæpe ego longos Cantando pue-
rum memini me condere soles.

MORATIM, adverb. cum mora, tarde. *Solin. c.* 3. (*al.* 9.) Ut mo-
ratim insularum omnium oras legamus. V. *Oratim. Senec. l.* 6. *quæst.
natur. c.* 14. a *nav.* Neque enim ita nobis febris alias pertes mora-
tius impellit, sed per omnes pari æqualitate discurrit.

MORATIO, onis, f. idem ac mora. *Vitruv l.* 9. *c.* 4 *circ. med.* Cum fa-
ciunt ea stellæ regressus, & morationes. *& ibid.* Morationibus impediri.

MORATOR, oris, m. *retardatore*, *impeditore*, qui moram affert. Liv.
l. 2. *c.* 4. Quatuor tribunorum adversus unum moratorem publici
commodi, auxilio delectum consules habent. ¶ *Mamurres* in lu-
dis Circensibus fuisse videntur, qui frontes aurigarum jam jam di-
mittendorum in carcere æquabat, detinebantque, ne ante datum si-
gnum treposilirent limen. Leguntur in duabus Inscriptionib. apud
Grater. pag. 339. *n.* 3. & 5. ¶ In foro erant obturbatores qui-
dam, fordidique cauidici, qui adhibebantur ad moram faciendam,
dum meliores advocati recrearentur, & se denuo compararent ad di-
cendum: quæ sunt verba *Asconii* ad illud *Cicer. in Divin. Verr. cap.*
15. *ad fin.* Quartuo quem sit habiturus, nos video, nisi quem for-
te ex illo grege moratorum, qui subscriptionem sibi postularunt, cui-
cumque vos delictionem dedisseris.

MORATORIUS, a, um, ad morandum pertinens, moram faciens.
Ulpian. Dig. lib. 26. *tit.* 7. *leg.* 6. Partibus suis fungi, non quidem
præcipiti festinatione, sed moratoria cunctatione. *Paul. l.* 5. *sententi.
tit.* 35. Moratorias appellationes recipi nos placuit. *h. e.* quæ mo-
ram inferendæ causa fiant. *Justinian. lib.* 4. *Cod. tit.* 32. *leg. ult.* Mo-
ratoriis ambagibus spem condemnationis excludi.

MORATUS, a, um, particip. a *Moror. Cic.* 5. *Attic. ep.* 16. Mora-
tus triduum Laodiceæ, totidem dies Synnade. *frustrumsumi, fermosu-
mi. Liv. l.* 21. *c.* 47. Ad sexcentos moratorum io citeriore ripa,
segniter ratem solventes, cepit. *& cap.* 48. Paucos moratorum oc-
cidernnt, cum flumen interceptos. *Virg.* 3. *Æn. vers.* 610. deatram
Aechiles, haud multa moretus, Dat juveni. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 243.
nec plura moretus. *Ovid.* 1. *Fast. v.* 167. non multis ille moratus,
Contulit in versus fic fua verba duos. *Id.* 13. *Metam. v.* 125. ocu-
los paulum tellure moratos Sustulit ad proceres. *Id.* 1. *Amor. el.* 8.
v. 82. Sæpe simulretus ire morata facit. *h. e.* quæ diu sedit io a-
nimo.

MORATUS, a, um, *coûtumeté*, ἠθισμένος, moribus præditus, sive bo-
nis, sive malis. *Terent. Hecyr.* 4. 4. 22. Quid mulieris onorem ha-
bes? aut quibus moratam moribus? *Cic. in Pontinian.* c. 23. Quem-
admodum quisque educatus, quemadmodum institutus, moratusque
fuerit. *Id.* 1. *de Fin. c.* 19. Morati melius erimus, cum didicerı-
mus, quæ natura desideret. *Plaut. Mostell.* 1. 3. 132. Nequicquam
mulier exornata est bene, si morata est male. *Id. Asin.* 3. 1. 3. Ubi
piem Pietatem, si ibi more moratam tibi postulem placere? *Cic. de
clar. Orat.* c. 2. Bene morata, & bene constituta civitas. *Id.* 2. *de
Orat. c.* 43. *extr.* Ut probi, ut bene morati, ut boni viri ella vi-
drantur. *Id. Agror.* 2. c. 31. Genus hominum optime moratum.
Colum. in fin. c. 8. *l.* 1. Bene moratam disciplinam obtinere. ¶ *Mo-
rata oratio*, εὐηθικὸς λόγος, est quæ mores aptos, convenientesque
affectus personis tribuit. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *circa med.* Cicere nar-
rationem vult esse evidentem, moratam, cum dignitate. Sed io o-
ratione morata debent esse omnia; cum dignitate, quæ poterent.
Locus *Cicer.* quem hic defignat *Quintil. est in Top. c. ult.* ubi pro
morata, al. leg. *moderata. Horat. de ar. Poet. v.* 319. morataque re-
ste Fabula. Cic. 1. *de Divin. c.* 31. O poema tenerum, moratum,
atque molle! ¶ Transfertur ad alia. *Ovid.* 15. *Metam. v.* 94.
placare voracis, Et male moreti poterit jejunia ventris. *Plaut. A-
sin.* 2. 3. 10. Ita hæc morata est janua exemplo janitorem elamat,
procul si quem videt ire ad se se calcitronem.

MORBIDUS, a, um, *infirme*, *malsain*, *infirme*, *vereux*, morbosis hu-
moribus plenus, morbo infectus, vel morbo proximus. *Varr. lib.* 3.
R. R. c. 16. *a med.* Cum fuot apes morbidæ propter primores ver-
nos pastus. *Plin. lib.* 8. *cap.* 26. Profluvio sanguinis morbidum alias
corpus exonerat. ¶ Item morbum inferens. *Lucret. lib.* 6. *vers.*
1221. Extorquebat enim vitam vie morbida membris. *& vers.* 1095.
fit morbidus aer.

MORBIFER, *vel* Morbiferus, a, um, *verolos*, morbum afferens.
Paulin. Nolan. carm. 25. *Not.* 10. *S. Fel. v.* 242. morbifera de la-
be cadaveris.

MORBONIA, æ, f. vox ficta a *morbus*, & vulgari sermone trita, qua
utebantur, qui alicui male precari vellent, eum enim abire morbo-
niam jubebant, h. e. in locum morbis plenum, in malam crucem.
Sueton. in Vitipsf. cap. 14. Trepidum eum quidam abire morbonium
jusserat. Dionis compendium hunc locum vertit ἐς νόσους, quod
idem apud Græcos valet.

MORBOSUS, a, um, *infirme*, *malade*, obnoxius morbo, valetudina-
rius. Caro *de R. R. c.* 2. Fetramenta vetera, fervum senem, fer-
vum morbosum, & si quid aliud superfit, vendat. *Cic.* 4. *Tusculi.*
c. 24. *extr.* Bene igitur nostes, cum omnia essent io morbis vitia,
quod nullum erat iracundia foetios, iracundos solos morbosus omni-
navetunt. *Gell. l.* 4. *c.* 2. ex *Labeone*. Equus mordax, aut calcitro
vitiosus, non morbosus est. *Mosur. Sabin. ibid.* Furiosus, mutavse
morbosi sunt. ¶ *Morbosus* apud *Corull. carm.* 57. *v.* 6. ex tur-
pitet mollis, μαθακὸς. *Auct. Priap. carm.* 46. Morbosior omnibus ci-
nædis.

MORBUS, i, m. *malattia*, *infermità*, *sirot*, adversa valetudo, ægro-
titio, vitium, malum. Debuitur a *Labeone* apud *Gell. l.* 4. *c.* 2.
habitus cujusque corporis contra naturam, qui usum ejus facit de-
terimem. Dicitur differre a vitio, quod hoc perpetuum sit, ille
temporalis, ot est apud *Modestin. Dig. lib. ult. tit. penult. leg.* 101.
Præterea qui morbum habet, vitiosus, eo manente, appellatur: qui vitium, non continuo morbosus est. *Cic.* 4. *Tusculi. c.* 13. Mor-
bum appellant totius corporis corruptionem: ægrotationem morbum
cum imbecillitate: vitium cum partes corporis inter se dissident: ex
qua pravitas membrorum, distortio, deformitas. itaque illa duo,
morbus, & ægrotatio, ex totius corporis conquassatione & pertur-
batione gignuntur: vitium autem integra valetudine ipsum ex se
exsistit. *Id. ibid. c.* 10. Cum sanguis corruptus est, aut pituita
redundat, aut bilis, in corpore morbi ægrotationesque nascuntur.
Id. Catil. 1. *c.* 13. Homines ægri morbo gravi. *Id. Tusculi.* 3. *c.* 4.
ad fin. In morbo esse; *Id. pro Cluent. c.* 62. In morbum incidere.
Id. Attic. l. 7. *ep.* 5. delabi. *Id.* 1. *Tusculi. c.* 32. *extr.* cadere. *Id.*
1. *de Divin. c.* 30. Morbo gravi & mortifero affectum esse. *& lib.*
2. *de Fin. c.* 28. laborare. *Sueton. in Cæs. c.* 45. corripi. *& in Ca-
lig. c.* 50. vexari. *Plin. l.* 17. *c.* 24. infestari. *Id. l.* 30. *c.* 8. Mor-
bum contrahere. *& de Fine*, *c.* 9. Morbo urgeri. *& in Pison. c.* 35.
affligi. *Id. l.* 3. *de nat. Deor. c.* 35. misero diuturnoque tabefce-
re. *Id. Tusculi.* 4. *c.* 14. tentari. *Lucret. l.* 6. *v.* 1219. languere.
Paul. Dig. lib. & tit. 3. *leg.* 54. teneri. *Horat. l.* 2. *sat.* 3. *v.* 121.
jactari. *Flor. l.* 4. *c.* 12. *a med.* solvi. *Nep. in Dion. c.* 2. conflic-
tari. *Id. in Reguli. c.* 2. confumi. *& cap.* 3. perire. *Id. in Themist. c. ult.* mori. *Sallust. in Jug. c.* 5. abfumi. *& cap.* 9. confici.
Justin. l. 10. *c.* 2. ex dolore contracto decedere. *Cæs. l.* 3. *B. Civ.*
c. 18. Graviore morbo ex frigore & labore implicitus. *Cic. Verr.* 5.
c. 25. impeditus. *Id. pro Cluent. c.* 7. opprimi. *Id.* 1. *Catil. c.* 13.
Morbus ingravescit. *Id. Fam.* 7. *ep.* 26. Senescentis morbi remitti-
sio. *& lib.* 13. *ep.* 29. Es morbo convalescere. *Id. post reditt. ad
Quir. c.* 1. *extr.* recreari. *Plaut. Epid.* 1. 2. 26. A morbo vetere.
Cic. 12. *Fam. ep.* 30. Morbo levari. *Plin. l.* 28. *c.* 13. *sub fin.* li-
berari. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 5. Evadere e morbo. *Id.* 1. *Offic. c.* 24.
Curationem morbo adhibere. *& l.* 2. *de Orat. c.* 44. mederi. *Plaut.
Cistell.* 1. 1. 76. Medicinam facere. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 26. Morbum de-
pellere. *Petron. in Satyr. c.* 17. Morbi impetum leatre. *Plaut. Capt.*
3. 3. 3. Morbum alicui afferre. *Id. Trinum.* 1. 2. 38. incutere.
Id. Mil. 4. 6. 57. levare. *Cels. l.* 3. *c.* 22. *circa med.* Morbus in-
veteravit. *Terent. Hecyr.* 3. 1. 50. amplior fit. *& 3.* 2. 2. aggra-
vescit. *Suetan. in Cæs. c.* 1. Morbo quartana aggravante. *Plin. l.*
23. *c.* 1. *a med.* declinante. *& paulo post.* minuente se. *& lib.* 34.
c. 15. prævalente. ¶ *Morbus major*, est comitialis, *mal caduc.*
Cels. l. 3. *c.* 23. Inter notissimos morbos est etiam is, qui comitia-
lis, vel major nominatur. Adda *Festi.* in *Prohibere*. Idem dicitur &
sacer, sive quia (ut ait *Col. Aurel. l.* 1. *Chronic. c.* 4.) divinitus
putatur immissus; sive quod sacram contaminet animam; sive quod
io capite fiat, quod multorum philosophorum judicio sacrum tem-
plum

Digitized by Google

plum eſt partis animæ in corpore uetæ ; ſive ob magnitudinem paſſionis. majora enim vulgus ſacra vocaeit. Hæc *Cælius*. Græci *ἱερὰν νόσον* dicunt, & *Apul. in Apolog.* diernum morbum. ¶ *Morbus regius*, arquatus, *uterojia*. *Celſ. l. 3. c. 24.* ¶ *Id mihi morbo eſt*, morbum affert, *è la mia ocaſione*. *Plaut. Trucul. a. 5. s. 12.* Quod mulier facere incepit, niſi ad efficere perpetrat, id illi morbo, id illi ſenio eſt. ¶ Treuslare morbi ſunt vitia animi, *vizj, paſſioni*. *Senec. ep. 75.* item *85. ante oted.* Morbi ſunt inveterata vitia, & dura, et avaritia, ut umbitim omnia, *&c. Cic. 1. de Fin. cap. 18.* Animi morbi ſunt cupiditates immenſæ, & ineeas, divitiarum, gloriæ, dominationis, *&c. Senec. l. 1. de benef. c. 14.* Numqaid me dignum judicavit? minime : morbo ſuo morem geſſit. *Cic. contra Verr. 6.* Venio nunc ad illius, quemadmodum ipſe appellat, ſludtem, et amici ejus, morbum & iefaniam ; ut Siculi, Infrocinium. *Id. Verr. 3. c. 36.* Nam ille quoqus fodalis illius ſret in hoc morbo & cupiditate. *Catull. carm. 75. in fin.* Ipſin valere opto, & tetrum hunc deponere morbum. *b. e.* amorem. *Petron. in Satyr. c. 90.* Quid tibi eis cum iſto morbo? *b. e.* cacoethe faciendi carmina. ¶ Videtur *Cic.* hanc translatinnem (tametſi cum locis cit. tum alibi ſæpiſſime eſt uſus) non omnino probare, ut minus Latine uſitatam. Hæc enim habet *Tuſcul. 3. c. 4.* Perturbationes animi, quæ Græci *πάθη* appellant : ego poteram morbos, & id verbum eſſet e verbo : ſed ie conſuetudinem noſtram non caderet. nam miſereri, inetdere, gefiire, lætari, hæc omnia morbos Græci appellant : nos *recte*, ut opinor, perturbationes dixerimus› morbos autem eno ſatis efituis. Hæc *Cic.* qui eidetur ita ſentire, philoſophum ageus ; coatro oratorie loquens. ¶ Ie fabulis *Morbus* deus *18*, Erebi, & Noctis filius, ut & apud *Cicer. l. 3. de nat. Deor. c. 17. exer.* & *Hygin. in præfat. Virgil.* autem *Æn. 6. v. 275.* ſedem ejus ponit eſſibulum ante ipſum, primiſque in fancibus Orci, una cum Luſtu, Curis, Senectute, Mate, Fame, &c. . ¶ *In morbo conſumar*, videtur eſſe imprecatio in eum, qui pecuniam alienam injuria poſſidet. *Senec. l. 4. de benef. c. 39.* Quingenti denarii ſunt. illud quod dici ſolet, ie morbo conſumai. Poteſt etiam, inquit *Manut.* ab amico dici, qui nolit deeſſe amico quod impendat, ſi morbus inciderit.

MORDACITAS, atis, ſ. *mordacità*, eis mordendi, pungendive. *Plin. l. 21. c. 15. a med.* Urticaram foliis ineſt aculeata mordacitas. *& cap. 18. ad fin.* Jancus rotundus, vinoſa mordacitatis ad linguam. *b. e.* ſapere vini acri, & linguam gaſtantis vtilicante. *Pallad. in Januar. tit. 15. ante med.* Amygdala aetequam ponamus, pridie mulſa aqua, ita ut ue nimis, maceremus, ue germen exſtinguat ex multo melle mordacitas.

MORDACITER, adverb. *mordentemente*. *Ovid. 1. ex Pont. ep. 5. v. 19.* Scilicet incipiam lima mordacius uti. *Macrob. Saturn. lib. 7. c. 3.* Ait mimus ille mordaciter, &c. *Lactant. l. 5. c. 2. a med.* Alius eandem materiam mordacius ſcripſit.

MORDAX, acis, *mordace*, *ἰσχνὸς*, *δηκτικὸς*, promptus, facilis ad mordendum. *Plaut. Bacch. 5. 2. 27.* Mordax canis. *Labeo* apud *Gell. l. 4. c. 2.* Equus mordax, ent calcitro. ¶ Item aculeatus, pungens, *pungente*. *Ovid. de medic. fac. v. 4.* Mordaces rubi. *Id. 2. de ar. am. v. 417.* Urtica mordax. *Plin. l. 27. c. 8.* Mordaciſſima matga. *Id. l. 28. c. 7. ante med.* Arifta mordacius hordeo. ¶ Item cædens, acutus, *tagliente*. *Horat. l. 4. od. 6. v. 9.* Mordaci ferro ifta pinus. ¶ Item qui abradendi vim habet, *corroſivo*. *Ovid. l. 2. de ar. am. v. 506.* Nec tu mordaci pumica crura teras. *Plin. l. 15. c. 29. a med.* Folia myrti ſiccantur ie farinam, ad ulcerum remedia in corpore humano, leniter mordaci pulvere. ¶ Item qui acri & aſpero guſtu eſt, & linguam lædens, *piccante*, *frizzante*, *acre*, *amaro*. *Plin. l. 23. c. 8. circa med.* Succus croci mordax. *Perſ. ſat. 5. v. 86.* Acetum mordex. *Ovid. 3. ex Pont. ep. 3. v. 106.* Mordax fel. ¶ De fibula. *Sidon. carm. 5. v. 18.* pepli textus, quæ fibula torto Mordax dente noret. V. *Mordeo*. ¶ Translate eſt maledicus, *maledico*, *ſatirico*. *Ovid. 2. Triſt. v. 563.* Non ego mordaci deſtrinxi carmius quemquam. *Horat. l. 2. ep. 17. v. 18.* Mordaceus Cynicum ſic eludebat. *Id. l. 2. ſat. 4. v. 93.* Lividus & mordax. *Phædr. l. 5. prol. v. 9.* Invidia mordax. *Id. l. 4. fab. 7.* Mordaciorem qui improbo dente appetit. *Perſ. ſat. 1. vers. 107.* Aurus teneras mordaci radere vero. ¶ Item erodens, ſolicitum habens, *affannoſo*. *Horat. l. 1. od. 18. v. 4.* nequs Mordaces aliter diſſugiuet ſolicitudines.

MORDÉO, es, momordi (*olim* memordi) morſum, 2. 2. *mordere*, *addentare*, *ſtringere co' denti*, *δάκνω*, dente lædo, vulnero, arripin, mordicus apprehendo. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 20.* Canes latrare, & mordere poſſunt. *Marſial. l. 14. epigr. 63.* mordente molſio pulice. *Lucan. l. 9. v. 737.* Aulum Torta caput retro dipſas calcata momordit. *Ovid. 3. Metam. v. 68. de angue vulnerato.* Illi dolore ferox caput ie ſua terga retorſit, Vulneraque aſperit, fixumqun haſtile momordit. *Enn.* apud *Gell. l. 7. c. 9.* & *Non. c. 2. n. 553.* Si me canis memorderit. *Ovid. 13. Met. v. 943.* manuqus Fabula decerpſi, decerptaque dente momordi. *addentai*, *abbocconai*. *Marſial. l. 9. epigr. 75. de futore*. Dentibus antiquas ſolitus producere pelles, Et mordere luto putre vetuſque ſolum. *Id. l. 2. epigr. 105.* Mordent aurea lapata carvi, quod *Virg.* dixit *4. Æn. v. 135.* frena mandere. ¶ *Mordere frenum*, proverbialis dictio. V. *Frenum*. ¶ *Mordere terram* dicuntur, qui graciter icti, ie faciem procumbunt mortituri. *Virg. 11. Æn. v. 418.* Procubuit moriens, & humum ſemel ore momordit. Adde *Ovid. Metam. 9. v. 61.* & *Claudian. de B. Get. v. 588.* Sic *Sil. l. 5. v. 526.* Labitur infelix, atque appetit ore cruento Tellurem exſpirans. & *lib. 9. v. 383.* Volvitur ille ruens, atque arva hoſtilia morſu Appetit, & mortis premit in tellure dolores. *Virg. 12. Æn. v. 668.* Sanguinis ille vomens rivos cadit, atque cruentam Mandit humum. ¶ Pro arripere, & detinere ; *Celſus l. 7. c. 4. fect. 4.* Id quod e lino mordatur, incidilor. & *cap. 5. fect. 4.* Ie *olle* uſque eo movendum eſt, donec laxster is locus, qui mucronem (*veli*) momordit. Sic apud *Sen. Thyeſt. 9. v. 490.* arbor dicitur radice mordere humum. ¶ Pro mandere, comedere, *Perſ. ſat. 4. v. 30.* tunicatum cum ſale mordens Cæpe, & torretam, puerie plaudentibus, oliam. *Juvenal. ſat. 6. v. 321.* Grandia quæ media jam noſtribus oſtrea mordet. & *ſat. 5. v. 11.* & ſordes farcie mordete canini. ¶ Quod eit *Idem ſat. 7. v. 18.* uecſit quicumque canorie Eloquium vocale modis, laurumque momordit : elludit ad *ἀφορμὴν γέλωτος*, h. e. laurum comedentes, quæ credebatur eim vaticinandi, atque oſtrum aſpicare veſcentibus, ut & in *Laurus* dictum eſt. ¶ Pro conſumere, abſumere, *Labet.* apud *Gell. & Non. locis ſup. cit.* De ietegro patrimonio meo cantum millia nummum memordi. *Petron. in fragm. Tragur. c. 44. Burm.* Ieterim nemo curat, quid aanontem mordet. Al. alitet leg. ¶ Prætarea *mordere* Poetice dicuntur fibulæ, quarum altera ab altera recipitur, & quaſi ore retineret, veſtemque adſtringit. *Virg. Æn. 12. v. 274.* laterum junduras fibula mordet. *Ovid. 8. Metam. v. 318.* Rafilis huic ſummam mordebat fibula veſtem. *Claudian. de conſul. Prob. & Olybr. v. 88.* laxamque coerceus Mordet gemma ſinam. *Sidon. carm. 2. v. 325.* perque lacertos Pendula gemmiferæ mordebant ſuppera bullæ. Adde *Ovid. 14. Metam. v. 304. Stat. 7. Theb. v. 650.* & *Sil. l. 7. v. 624.* ¶ *Mordere* etiam, quæ acri ſapore ſunt, & linguam lædente. *Plin. l. 27. c. 13.* Radix ſmyrnii guſtu acri mordet. *Id. l. 29. c. 2.* Linguam *adſtringit* ieniter, nec mordet. *Id. l. 28. c. 9. a med.* Fellia vis encalfecere, mordere, ſcindere, &c. ¶ Item quæ tactu aſpera ſunt, & punguet. *Id. l. 22. c. 24.* Urtica foliis non mordentibus. *Id. l. 21. c. 6.* Croci probatio, ſi, manu prolata ad ora, leniter facism oculoſque mordeat. *Id. l. 29. c. 2.* Lanæ ſuccidæ plurima præſtant remedia ex oleo, vinoque, aut aceto, prout quæque mulceri, morderive opus ſit, & adſtringi, laxarive. *conforme ſono d' uopo ; lenitivi, o à corroſivi*. ¶ Translate eſt perſtringere, vellicare, urere, lædere. *Horat. l. 2. ſat. 6. v. 43.* Matutina parcre cautos jam frigora mordent. *Id. lib. 2. epiſt. 2. v. 3.* quia grando Contuderit vites, elesmque momorderit æſtus. *Martial. l. 8. epigr. 29.* Mordeat & tuerum fortior aura nemus. ¶ Item abradere. *Horat. l. 2. od. 31. v. 7.* Nuo rura, quæ Liris quieta Mordet aqua tacitumus amais. *Plin. l. 18. c. 18. ad fin.* Cuires futuris ſulcis velligia præſcribens inciſuris, quas reſapinus in arando mordeat vomer. *Martial. l. 5. epigr. 81.* libellus ſecurus erit, quem cenſoria docti lima momorderit Secundi. ¶ Sæpe pertinet ad carpendum, detrectandum, maledicendum, *dir male*, *attaccare con maldicenza*. *Terent. Eun. 3. 1. 20.* Invidere omnes mihi, mordere clanculum. *Ovid. 4. Triſt. el. 10. v. 123.* Nec, qoi detrectat præſeatia, livor iaique Uilum de noſtris dente momordit opus. & *lib. 1. el. 1. v. 25.* cave, defendas, quamvis mordebere dictis. *Horat. l. 1. ep. 16. v. 38.* Mordear opprobriis falſis. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 14. v. 46.* Non mordenda mihi turba fidelis erat. *Juvenal. ſat. 9. v. 10.* convivea joco mordente facetus. *ſcherzo*, *motto piccante*. ¶ Sæpe etiam referitur ad animum, & pointur pro pungere, ferire, irritare, affligere, angere, cruciare, lædere. *Terent. Eun. 3. 1. 55.* Par pari referto, quod eam mordeat. *Cic. Attic. l. 6. ep. 2. a med.* Scribis, morderi ni iaterdum, quod non ſimul ſis. & *lib. 13. ep. 12.* Valde me momorderunt epiſtolæ tuæ de Attica noſtra : eædem tamen ſanaverunt. *Quintil. l. 2. c. 3. (al. 4.)* Hunc mordebit objurgatin, hunc honor excitabit. *Ovid. 2. Amor. el. ult. v. 43.* mordet cura medullas. & *Heroid. ep. 13. v. 30.* Pectora legitimus caſta momordit amor. *Senec. in Troad. v. 1021.* Lentrus iuctus, lacrymæque mordent. *Ovid. Metam. 2. v. 805.* occulto dolora morderi. *Cic. 4. Tuſcul. c. 20.* Morderi conſciustia. *aver del rimorſo*. & *l. 3. c. ult.* Si paupertas momordit, ſi ignominia pupugit. ¶ Pro ruminare, cogitare, *Senec. in fin. ep. 78.* Interire hoc tene, hoc mords, adverſis non ſuccumbere, lætis non credere. ¶ Præterito *momordi* præter *Enn.* & *Laber.* uſi ſunt etiam *Nigidius*, *Plaut.* & *Arno*, itrm *Cic.* & *Cæſar*, teſte *Gell. cit. l. 7. c. 9.* que ratione & *popoſci*, & *pepugi*, & *cecurri*, & *ſpopondi* dixere. Nunc omnes doctiores, inquit *Gell. ibid. popoſci*, *momordi*, *pupugi*, &c. dicunt.

MORDICANS, antis, mordens, morficans, pungens, cellicans, lædens. *Cal. Aurelian. Acut. l. 2. c. 8.* Eſt acerrimæ, atque mordicantis qualitatis.

MORDICATIO, onis, ſ. levis arroſio. *Cal. Aurelian. Acut. l. 3. c. 20.* Ventris mordicatio.

MORDICES. V. in ſeq. voce.

MORDICITUS, adverb. Idem quod mordicus. *Plaut. Aulul. 2. 2. 57.* Aſini me mordicitus ſcindant, boves incurſent cornibus. Ita leg. *Gruter.* plures alii *mordicibus*, h. e. morſibus, ut ſit a nominativo *mordices*, *cum*. Eadem lectioniz dierſitas eſt in illo *Apul. l. 3. Metam.* Mordicitus appetens. Sunt etiam, qui *mordicem* apud *Plaut.* reponunt.

MORDICUS, adverb. *co' denti*, *ὀδοῦ*, mordendo. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 4.* Auriculam fortaſſe mordicus abſtulliſet. *Plaut. Curcul. 5. 1. 7.* Mordicus arripere. *Sueton. in Cæſ. c. 64.* Paludamentum mordicus trahens. ¶ Translate eſt arcte, pertinaciter. *Cic. Acad. 4. c. 16. a med.* Perſpicuitatem, quam mordicus tenere debemus. Adde *4. de Fin. c. ult.* ¶ Proverb. eſt illud *Lucil.* apud *Non. c. 2. n. 539.* Mordicus petere aurum e flamma expedist, e cœno cibum.

MORE, adverb. *ωρὶς*, ſtulte. *Plaut. Stich. 5. 2. 1.* More hoc ſit, atque ſtulte, mea ſuatentia. Al. ita interpretantur : ſit hoc qaidem ex conſuetudine, et ut opinor, ſtulte tamen.

MORES. V. *Mos*.

MORETARTUS, a, um, ad moretum pertinens, et Moretaria condimenta, *Apic. l. 6. c. 4.* ¶ *Moretarium* abſolute, ipſum moretum. *Donat. ad Terent. Phorm. 2. 2. 4.* & *Apic. l. 1. c. ult.*

MORETUM, ti, n. τύρωμα, genus cibi, idem ac intritum, & olliatum, quod ex his octo conficiebatur, allio, apio, ruta, coriandro, bulbo, caseo, oleo, acato. *Ovid. 4. Fast. v. 367.* Non pudet herbosum, dixi, potuisse moretum In domina mensis? ¶ Exstat incerti Auctoris poemation, inter *Virgilii* Catalecta, ubi fusi describitur.

MORIBUNDUS, a, um, *moribundo, ἀνοθνήσκων*, moriens. *Cic. pro Sext. c. 39.* Jacentem moribundumque vidistis. *Liv. l. 26. c. 15. extr.* Ante pedes Imperatoris moribundus procubuit. *Virg. 10. Æn. v 590.* Excussus curru moribundus volvitur arvis. *& vers. 341.* Dexteroque ex humero nervia moribunda pependit. *& lib. 6. v. 732.* quantum non noxia corpora tardant, Terrenique hebetant artus, moribundaque membra. Ubi *Serv.* morienti similia, semper morientia. numquam enim in eodem statu sunt, sed aut crescunt, aut decrescunt. *Ovid. 4. Trist. el. 5. v. 3.* Cujus ab alloquiis anima haec moribunda revixit. *Stat. l. 8. Theb. v. 643.* Moribunda vox. *Catull. carm. 80. v. 3. ad Juvent.* Moribunda a sede Pisauri. *h. e.* mortifera propter artem pestilentem, ex quo incolae ita pallidi sunt, ut moribundi esse videantur.

MORIGERATIO, nis, f. actus morigerandi. *Arnob.* apud *Nov. e. t. o. 1. Ætos*, & corpus tenerum, & morigeratio. Haec sunt venena formosarum mulierum.

MORIGERO, as, n. t. idem ac morigeror, apud Vet. *Plaut. Amph. 3. 3. 16.* Dum cum hac usuestris uxore nunc mihi morigero.

MORIGEROR, aris, atus sum, dep. t. *for a modo alicui, complacere, addor a verso, χαρίζομαι*, morem gero, obsequor, servio, satisfacio. *Terent. Adelph. 2. 2. 9.* Si nunc de tuo jure concessisti paululum, atque adolescenti ejus morigeratus. *Plaut. Capt. 2. 1. 4.* Nunc si servitus evenit, ei sos morigerari eos bonos 18. *Cic. in Oecr. c. 48.* Voluptati autem morigerari debet oratio. ¶ Turpem sensum habet apud *Suetou. in Tiber. c. 44.* eademque cestione accipienda loca *Afranii*, & *Plauti* in *Morigerato*, & *Morigero* allata.

MORIGERUS, a, um, *obbidiente, compiacente, condiscendente, &ruvole*, mortem gerens, obediens, obsequens. *Plaut. Amph. 3. 4. 11.* Men me aequum est morigerum patri, ejus filio servire addecet. *Id. Cistell. 1. 3. 17.* Usorem duxit: ea diem suum obiit: ficta morigera est vita. *ha femo oppure qual ch' ei volves. & Epid. 5. 1. 1.* Male morigerus reibi est damita, qui de me argentum non petit. ¶ De obsequiosis in rebus obscenis, *Id. Cas. 5. 2. 19. & alibi, Lucret. l. 4. v. 1274.* &c. V. *Morigeror*.

MORIMARÛSA, more mortuum, Cimbrorum lingua. *Plin. l. 4. c. 13.*

MORINI, orum, ultimi Galliae populi ad Oceanum. *Virg. 8. Æn. v. 727.* Extremique hominum Morini, Rhenusque bicornis. Adde *Melam l. 3. c. 2. ad fin.* Horum pavalae fuit Gesloriacum, nunc *Bologne*. *Plin. l. 4. c. 16.* V. Geographos.

MORIO, onis, *m. scioccо, sconsumato, buffone, μωρός*, homo qui naturali stoliditate & stultitia ipsum excitat: a *moria*, stultus, fatuus. *Augustus. ep. 86. a med.* Quidam tantae sunt fatuitatis, ut non multum a pecoribus differant: quos moriones vulgo vocant. *Martial. l. 8. epigr. 13.* Morio dictus erat: vigiati millibus emi: Riddle mihi nummos, Gargiliane: sapit. *Id. l. 14. epigr. 210.* cui lemma *Morio*: Non mendax fuerat, si, nec fingitus aste dolosa. Quisquis plus justo non sapit, ille sapit. *Id. l. 12. epigr. 95.* Parvum bafiat usque morionem. Adde *Plin. l. 9. ep. 17.*

MORIOLA. V. *Lorioli*.

MORIOR, eris, mortuus sum, dep. 3. *morire, θνήσκω*, extremum spiritum effundo, vita decedo. Videtur esse a *μόρος*, fatum, mors. *Cic. de Senect. c. 20.* Morriendum certe est: & id incertum, an eo ipso die. *Id. pro Quinct. c. 4.* Moritur in Gallia Quotius, & moritur repentino. *Id. Attic. l. 8. ep. 3.* Avitam tuam scitu desiderio tui mortuam esse. *Pollio ad Cicer. Fam. 10. ep. 33.* Mori ex vulnere. *Lucan. l. 2. v. 264.* quis nolit in isto Esse mori? *Al. leg.* ab isto. *Valer. Flacc. l. 7. v. 484.* An me mon merita morituram patris ab ira Dissimulas? *& lib. 4. v. 143.* Tu no Amyci moriere manu? *Ovid. in Ibim, v. 307.* jaculis moriatis adactis. *Id. 2. Amor. el. 7. v. 10.* ulterius dicor amore mori. *Tibull. l. 2. el. 7. v. 33.* Mori cupis. *Petron. in Satyr. c. 10.* fame. *Plin. l. 24. c. 13.* inedia. *Stat. 9. Theb. v. 787.* leto moriere virorum. *Sallust. in fragm.* apud *Serv. ad 3. Georg. v. 480.* Ne simplici quidem morte moriebantur. *Cas. l. 3. B. Civ. c. 64.* Hanc vivus defendi, moriens Caesari substitui. *Cic. de Senect. c. 20.* Sensus moriendi aliquis esse potest. *Virg. 2. Æn. v. 550.* Nunc mostra. *Horat. l. 3. od. 19. v. 2.* Codrus pro patria non timidus mori. *Cic. pro Cal. c. 24.* Significabat interreptis atque morientibus vocibus. ¶ *Moriar* formula jurantis, ut Disperear, *posi' io morire: ch' io muoja. Cic. l. 8. ad Attic. ep. 6. ad fin.* Moriar, si magis gaudesem, si id mihi accidisset. ¶ De plantis, *Claudian. de consul. Prob. & Olybr. v. 128. de arundine.* Quam neque fas Zephyris frangi, nec solo perussam Aestivo candore mori. *Plin. l. 18. c. 7. a med.* Rutam & hederas illico mori. *Stat. l. 5. Theb. v. 558.* moriturque ad fibila campus. ¶ De igne, & lumine, *Claudian. de B. Get. v. 548. de comete.* Donec in eniguam morieus vanescerit igne. ¶ De rebus aliis vita, aut fraus carentibus, *Cels. l. 7. c. 14. a med.* Id quod supra viscalium est, moritur. *Plin. l. 13. c. 3.* Unguenta illico exspirant, ac suis morientur horis. ¶ Jocularier *Plaut. Capt. 3. 4. 117.* Vae illis virgis miseris, quae frodis in tergo morientur meo. *h. e.* frangentur. *Manil. l. 4. v. 623.* Donec in Aegyptum redeant curvata per undas Litora, Niliacas iterum morientia ripis. *h. e.* desinentia. *adendo a fiume*, vel a *monte*. Sic *Petron. in Satyr. c. 122.* nec vaga paslim Flumina per notas ibant morientia ripas. *h. e.* passim vaga non contenebant se inter ripas. Al. aliter interpretantur, aut legunt. ¶ Urbanitora, ac decentius translata sunt illa *Cic. post reditt. in Sen. c. 2.* quod tempus erit unquam, quo vestrorum in nos beneficiorum memoria ac fama moriatur? *i' estinguno. & pro Cal. c. 31.* Ut iste interpretis fermo deliciarum dissidiarque moreretur. *Ovid. 3. ex Pont. ep. 3. v. 27.* Tunc ipitur meriti moriatur gratia vestri, Cum cinis absumpto corpore factus ero. ¶ *Mori* dicuntur, qui cujuspiam rei studio ita tenentur, ut paene in eo vitam animumque ponere videantur. *Cic. de Senect. c. 14.* Mori videbamus in studio dimetiendi paene cali atque terrae C. Gallum. *andava perdute dietro*, &c. ¶ Si non aliqua nocuisses, mortuus esses. *saresti morto di rabbia. Virg. Ecl. 3. v. 15.* ¶ *Dies mori* dicitur, cum in occasu sol est. *Plaut. Men. 5. 2. 45.* Dies quidem jam ad umbilicum est dimidiatus mortuus. *Sent. l. 4. fab. 6. v. 3.* Jam moriente die capuit me coena benigni Vindicis. ¶ Olim in quibusdam temporibus quaestae fuit conjugationis. *Enn.* apud *Prosperum. l. 10. pag. 880. Putsch.* Nunc est ille dies, cum gloria maxima si se Offendat nobis, si vivimus, sive morimur. *Plaut. Asin. 1. 1. 108.* Moveri se si misere movolet, quam, &c. *Ovid. 14. Metam. v. 235.* mortemque timens, cupidusque mortis. *Adde Plaut. Rud. 3. 3. 21.*

MORITURIO, in, n. 4. mori cupio. Usurpasse *Ciceronem* testis est *Augustus. de Grammat. pag. 2006. Putsch.* ubi de verbis desiderativis agit.

MORMYR, yris, f. *μορμύρ*, species piscis in Ponto. *Ovid. in Halieut. v. 110.* & pictae mormyres, & auri Chrysophrys imitata decus. Adde *Plin. l. 32. c. ult.*

MORO, as, a. t. idem quod moror. *Pacuv.* apud *Donnel. l. 1. v. 305.* Paucis absolvit, ne moreret diutius. *Nevius ibid.* Quid moras? Adde *Enn. ibid.*

MOROLOGUS, i, *chi parla da sciocco, μωρολόγος*, stulte loquens: a *μωρός*, stultus, & *λόγος*, sermo. *Plaut. Pers. 1. 1. 50.* Amoris vitio tibi morologus fio. *Id. Pseud. 5. 2. 20.* Sermonibus morologis uti.

MOROR, aris, atus sum, dep. t. *indugiare, tardare, fare a bada, διατρίβω, διάγω*, cunctor, tardo, moram interpono, cesso: a *mora*. *Terent. Eun. 3. 2. 6.* Eamus ergo ad conam: quid fit? *Thr.* ubi vis: non moror. *Cic. Attic. l. 16. ep. 5. a med.* Lucceius narravit, Bantum valde morari, non turgiversantem, sed exspectantem, si qui forte casus. *Id. Phil. 5. c. 15.* Hem cui bellum moremur inferre. *Ovid. Herod. ep. 12. v. 186.* Nec moror ante tuos procubuisse pedes. *Luc. l. 3. v. 54.* Nihil ne ego quidem moror, quo minus decemviratu abeam. *Val. Flacc. l. 7. v. 6.* haud ipse morabor quae petitis. *h. e.* cunctabor dare. *Horat. l. 2. od. 17. v. 5.* Ah, te meae si partem animae rapit Maturior vis, quid moror altera? *h. l.* quid vitam traho? *vel*, quid mori cesso? *Ovid. 6. Fast. v. 679.* At domus, discedite, ait, plaustroque navales Sustulit. *V. Morosus.* ¶ Est etiam manere, coremorari, *dimorare, trattenersi, fare*. *Cic. Fam. 15. ep. 17. ad fin.* Tu quod adhuc Brundisii moratus es, valde probo. *Id. Attic. l. 7. ep. 1. a med.* Quam vellem etiam nunc in provincia morari! *Virg. 4. Æn. v. 533.* qua spe inimica in gente morer. *h. e.* inter hostes. *Cic. in Pison. c. 22.* Non si passive, in republ. diutius vestrorum scelerum pestem morari. *Horat. l. 1. od. 38. v. 3.* Mitte sectari, rosa quo locorum Sera moretur. ¶ *Morari cum aliquo*, versari, vivere, esse. *Senec. ep. 5.* Primum argumentum compositae moratis animi, posse consistere, & secum morari. *& ep. 31.* Ab omnibus scisciter, quid agas, ubi, & cum quibus moreris. ¶ Saepissime cum accusativo vim habet activam, pro detinere, retardare, morari & impedimentum afferre, sistere, *ritardare, trattenere, fermare, impedire. Cic. Fam. 6. ep. 20.* Si aliqui eos eum vel impedire, vel morabitur. *& lib. 15. ep. 11. extr.* Si me navigatio non morabitur, propediem te videbo. *Id. Phil. 5. c. 9. extr.* Legatorum nomen belli celeritatem morabitur. *Plaut. ad Cass. l. 10. Fam. ep. 8. ad fin.* Si modo meo casu aut confirmare patriae salutem, aut periculum possim morari. *Cas. l. 2. B. Civ. c. 26.* Imperum hostium sustinere ac morari. *& ep. 39.* Moreri victorium. *& lib. 7. 1. 40.* ire, atque impedire. *Plaut. Aulul. 4. 2. 5.* ne affinem morer, quin extemplo filiam ducat domum. *Cic. 1. Fam. ep. 26. sub fin.* Curtius noster ditaphum cogitat, sed eum infector moratur. *in terra in lungo. Horat. l. 3. od. 27. v. 50.* Impudens Orcum moror. *la fo aspettare differendo il morire. Plin. l. 9. c. 25.* Echeneis naves moretur. *h. e.* tardius im facit, ut ipsemet *ibid. ant. M. Anton. in epist.* apud *Cicer. Phil. 13. 1. 17.* Nihil moror, eos salvos esse, & ita quo jubetis. *non mi oppongo, non impedisco.* ¶ *Nihil et moror* formula est rem dimittentis, & abire jubentis. *Liv. l. 4. c. 42. sub fin.* C. Sempronium nihil moror, quando hoc est in imperia consecutus, ut tam carus esset militibus. *Id. l. 8. c. 35. a med.* Cum se nihil moraturum magistrum equitum pronuntiasset. *Id. l. 43. c. 16. extr.* Absoluto Claudio, tribunus plebis negavit, se Graccbum morari. Hinc *nihil vos moramur*; P. C. vos erat Consulis Senatum dimittentis, apud *Capitolin. in Anton. Philos. c. 10.* Sic *Cic. l. 2. ad Q. Fr. ep. 1.* Tum ille se negavit Senatum tenere. ¶ *Nihil moror*, non curo, nihil aestimo, *non me fa conto, non curo, non ci penso. Horat. l. 1. ep. 15. v. 16.* nam vina nihil moror illius orae. *& lib. 2. ep. 2. v. 204.* Nihil moror officium, quod me gravat. *Plaut. Capt. prol. v. 16.* Alieno uti nihil moror. *Id. Aulul. 2. 1. 44.* Ego dives suam fatis: istas magnas factiones, superia, eburata vehicula, pallas, purpuram nihil moror. ¶ Iteio nolo, recuso, abnuo. *Accius* apud *Non. c. 5. n. 40.* Tu pertinaciam esse, Antiochi, hanc praedicas: Ego perviciciam ejo, & hac me ori volo. Nam pervicacem dici me esse, & vincere, Perfecte patior: pertinacem, nihil moror. *Terent. Eun. 1. 2. 104.* Profecto non plus biduum, aut. *Ph.* aut? nihil moror. *non voglio altro.* ¶ *Ne multis moror*, ne plura dicam, vel ne pluribus verbis audientem detinoam, *per non annojare, per finirla. Cic. Verr. 6. c. 46. extr.* Haec ille omnia, ne multis moror, uno

imperu

impetu aſportanda curavit. *Terent. Andr.* 2. 1. 87. Quid multis moror? egomet quoque eius cauſa in ſumus prodeo. *Plin. l.* 7. *c.* 49. *a med.* Ne pluribus moremur in re confeſſa. Sic *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 3. in publica commoda peccem, Si longo ſermone morer tua tempora, Cæſar. ¶ *Morari* pro detinere delectando, *Horat. l.* 1. *ep.* 13. *v.* 17. Carminaa, quæ poſſint oculos, aureſque morari. *Id. de or. Poet. v.* 320. Valdius oblectat populum, meliuſque moratur. ¶ Paſſive impersonaliter *Cal. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 5. Sic multum ac diu ludetur, atque ita diu, ut plus biennium in his tricis moretur. ¶ In illo *Virg.* 5. *Æn. v.* 207. Conſurgunt nautæ, & magno clamore morantur: *Servius* explicat, intro agunt, ſcil. navem, quæ in ſcopulum impegeret, & facis in procurrentibus hæſerat. Sed aptius dicas *moreantur*, curſum ſiſtunt & clamore ac viribus hærentem navem divellere conantes moram faciunt. ¶ Ludus eſt in ambiguo apud *Suetan. in Ner. c.* 33. Omnibus contumeliis mortuum (*Claudium*) infectatus eſt, modo ſtultitiæ, modo ſævitiæ arguens. nam & morari eum inter homines definiſſe, producta prima ſyllaba, jocabatur. *h. e.* ſtulta agere, deſipere, fatuum eſſe: a *μωρὸς*, ſtultus. Eadem ratione uſurpaſſe videri poteſt *Plaut. Trucul.* 3. 1. 23. Ibitur, ne me morari ceuſeas. & *Mil.* 2. 4. 17. Ego ſtulta morâ multum, quæ cum hoc infano fabulem. Al. leg. *ſtultra atque mora multum*.

MOROSE, *faſtidioſamente, inſoſcevolmente*, δυσκόλως, difficulter, faſtidioſe. *Cic. in Bruto*, 1. 67. Hominum ineptias & ſtultitias non ferebat, iracundiaſque reſpurbat, ſive moroſe, ut putabatur, ſive ingenuo liberoque faſtidio. *Suetan. in Aug. c.* 66. 2 *med.* Amicorum ſuprema judicia moroſiſſime penſitavit. *Tertull. de Pall.* 1. 4. *ſub fin.* Pallium morioſe ordinatum. *h. e.* curioſius, affectatius. *Plin. l.* 18. *c.* 13. Terram non moroſe eligit, pæne abi nihil aliud ſeri poſſit. *ſcrupoloſamente*.

MOROSITAS, atis, f. *faſtidioſaggine, inconvenevolezza*, δυσκολία, illa morum difficultas, cum nulla pæne res, quantumvis exacta, animo alicujus ſatisfacit. *Cic.* 1. *Offic. c.* 25. *a med.* Ne in moroſitatem inutilem & odioſam incidamus. *Suetan. in Tiber. c.* 70. Affectatione & moroſitate nimia obſcurabat ſtylum.

MOROSUS, a, um, *difficile da contentare, faſtidioſo, inſoferevole*, *ſcrupoloſo*, δυσκολος, δυσμενὴς, qui nimis exacte omnia fieri poſtulat: cui non placet id, quod placem debet: cui nulla re ſatisfacimus, difficilis, faſtidioſus, curioſus. *Cic. in Orat.* 1. 19. *in fin.* Uſque eo difficiles ac moroſi ſumus, ut nobis non ſatisfaciat ipſe Demoſthenes. *Id. de Senect.* 1. 18. *a med.* Moroſi, & anxii, & iracundi, & difficiles ſenes. *Horat. l.* 1. *ad.* 9. *v.* 17. Moroſa canities. *Martial. l.* 14. *epigr.* 105. Moroſa ſitis. *b. v.* quæ vulgares potiones reſpuit. *Plaut. Trin.* 3. 2. 43. Amus mores hominum mocos & moroſos facit. *Senec. de Ira, l.* 1. *c.* 4. Iuter hos moroſum ponas licet, delicatum iracundiæ genus. *Suetan. in Cæſ. c.* 45. Circa corporis curam moroſior, ut non ſolum tonderetur diligenter, ac raderetur, ſed vellieretur etiam. ¶ *Moroſus* etiam dicitur, qui tadium ac fabidium affert. *Martial. l.* 14. *epigr.* 23. Si tibi momſa pruriginе verminat aaris. *Tertull. de cor. Mil. c.* 1. Speculatorium moroſiſſimum paſibus abſolvit. ¶ Transfertur ad alia. *Plin. l.* 16. 1. 33. Cupreſſus natu moroſa. *h. e.* difficillimo naſcens. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 323. Moroſus morbus. *h. e.* qui difficile curatur. *Plin. l.* 14. *c.* 2. *a med.* Vitis in eligendo ſolo moroſa. *Id. initio l.* 35. Moroſa cælandi, fingendique, ac tingendi ſubtilitas. ¶ Eſt a *mos*, *moris*: quare primam produxit apud *Martial. Horat. Ovid. Perſ.* Corripuiſſe videtur *Martian. Capell. in carm. ean. l.* 2. Quæ tam moroſis implicata ductibus: quaſi a *moro* duceretur.

MORPHEUS, i, m. *Morfeo*, diſſyllab. Μορφεὺς, Somni filius, vel miniſter: a μορφὴ, forma, quia variæ formas in dormientium phantaſia gignit, &, ut eſt in fabulis, juſſu domini quoſcumque vultus hominum fingit, verba ipſa, mores item, & geſtus imitatur. *Ovid.* 11. *Metam. v.* 634. At pater a populo natorum mille ſuorum Excitat artificem ſimulatoremque figuræ Morphea. ¶ Duos illi fratres adjungit *Ovid. ibid.* quorum primus eſt nomine apud Superos *Icelos*, apud homines *Phobetor* (Φοβήτωρ, ſimilie: *φοβίστης* a φόβος, metus, terror.) qui eſt fera, ſit volucris, ſit longo corpore ſerpens: quæ ſunt terriculamenta dormientium. Alter eſt *Phantaſor*, qui in hamum, ſaxamque, undamque, trabemque, Quæque vacant animæ, feliciter omnia tranſit. a φαντασία, viſum, imago mentis obverſans.

MORPHNOS, i, m. μορφνὸς, aquilæ genus, circa paludes & lacus viſum præcipue agens. *Plin. l.* 10. 1. 3.

MORS, mortis, f. *morte*, μόρος, θάνατος, animæ ſeparatio a corpore, interitus, letum, obitus, caſus: a μόρος, fatum, mors. In Fabulis eſt dea, Erebi & Noctis filia, ut Cic. 3. *de nat. Deor.* 1. 17. & *Hygin. in præfat. docet. Cic. Fam.* 6. *ep.* 21. Omnium rerum mors eſt extremum. *Id. Verr.* 5. *c.* 36. Mortem ſibi conſciſcere. & *ibid.* appetere. & *Phil.* 5. *c.* 17. obim. *Senec. in Here. Oet. v.* 1773. adim. & *in Fur. v.* 486. pati. & *in Troadib.* perpeti. *Cic.* 1. *Tuſcul.* 1. 44. *extr.* occumbere. *Al. leg.* morte. *Virg.* 2. *Æn. v.* 62. eaetæ occumbere morti. *Juſtin. ſub fin. l.* 14. ſuccumbere morti. *Sulpic. ad Cicer. Fam.* 4. *ep.* 5. Mortem commutam cum vita. *Plaut. Amph.* 2. 2. 177. aliquem ad mortem dare. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 297. morti dare. *Cic. in Vatin. c.* 9. *ſub fin.* objicam. *Virg.* 12. *Æn. v.* 464. morti ſternere. & *lib.* 3. *v.* 692. demittere. & *lib.* 11. *v.* 796. fabita morte ſternere aliquem. *Cic. pro Mil. c.* 7. Mortem cuipiam inferre per ſcelus. *Sulpic. ad Cicer.* 4. *Fam. ep.* 12. afferre. *Columm. lib.* & *rap.* 2. Peſtilens ager mortem facit. *Cic. pro Sem.* 1. 21. *extr.* offerre. *Terent. Adelph.* 1. 2. 9. mulcam aliquem uſque ad mortem. *Horat. l.* 4. *od.* 2. *v.* 25. morte eadem. *Sulpic. ad Cicer. Fam.* 4. *ep.* 12. acerbiſſima affici. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. *v.* 55. conſumi. *Ovid.* 12. *Metam. v.* 583. fungi. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 20. macture. *Id.* 1. *de Orat. c.* 43. *ſub fin.* multam. *Senec. in Herc. Oet. v.* 888. damnari. *Cic. Tuſcul.* 1. 1. 42. Ad mortem duci. *Id. 9. Phil. c.* 1. *ſub fin.* Cui legatio ipſa morti fuit. *ſin to ſua morte*. *Propert. l.* 1. *el.* 19. *v.* 20. Mors amara. *Virg.* 3. *Georg. v.* 512. ægra. *Horat. l.* 2. *od.* 16. *v.* 29. cita. *Senec. in Herc. Fur. v.* 56. dira. *Virg.* 10. *Æn. v.* 791. dura. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 9. *v.* 41. ſlida. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 26. frigida. *Cic.* 4. *Catil. c.* 2. turpis, inhumata, miſera. *Senec. in Troad. v.* 143. miſeranda. & *in Herc. Fur. v.* 555. avidie pallida dentibus. & *in Oet. v.* 1048. horrida. *Sil. l.* 13. *v.* 561. nigrum pandens lurida rictum. *Tibull. l.* 2. *el.* 3. *v.* 65. rapax. *Lucret. l.* 6. *v.* 1204 rigida. *Nemeſian. cil. v.* 47. invida. *Virg.* 12. *Æn. v.* 849. triſtis. *Plin. l.* 2. *ep. ult.* bona. *Εὐθανασία*, placidus & facilis exitus. *Stat.* 11. *Theb. v.* 582. imperfecta. *h. l.* cæcitas. ¶ Mortis cauſa ſtipulatio exiſtimatur fieri, ut ait Antiſtius Labeo, quæ ita fit ut morte permiſſorie confirmetur, aut, ut quidam dixerunt, cujus ſtipulationis mors ſuit cauſa. *Feſtus*. ¶ *Morte ſua mori*, naturali ex morbo, aut ſenecta, non illata vi externa, *de ſua buona morte*. *Senec. ep.* 69. *extr.* Bello res eſt, mori ſua morte. *Suetan. in Cæſ. c.* ult. Percuſſorum nemo ſua morte defunctus eſt. ¶ In plurali numero *Cic.* 2. *de Fin. c.* 30. Præclaræ mortes ſunt imperatorum. *Virg.* 10. *Æn. v.* 854. Omnes per mortes animam ſontem ipſe dediſſem. *Senec. de clem. l.* 1. *c.* 18. O hominum mille mortibus dignum! *Colum. l.* 9. *c.* 11. pœnis ac mortibus affici. *Plin. l.* 8. *ep.* 16. Mortes meorum. *Stat. 9. Theb. v.* 58. perdere mortes. *h. l.* cædes. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 28. *extr.* Omni imagine mortium. Adde *Ovid.* 11. *Met. v.* 538. *Lucan. l.* 7. *v.* 848. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 332. *Quintil. declam.* 22. *c.* 9. *ad fin. Stat.* 11. *Theb. v.* 174. &c. ¶ Interdum *mortes* Poetæ ſunt tela ipſa, vel ictus, unde mors eſt. *Stat. 6. Theb. v.* 792. mota Spartanus acuto Mille cavet lapſus circum cava tempora mortes. *Sil. l.* 9. *v.* 368. dum vulnera tergo Bellator timet Auſonius, per pectora ſævas Exceptat mortes. ¶ Transfertur ad inanima. *Plin. l.* 14. *c.* 21. Murs memoriæ. ¶ *Plaut. Bacch.* 5. 2. 33. *mortem* appellat ſedem ſqualidum, macerrimum, ſemimortuum. *una morte in pedi*. ¶ Pro cadavere. *Cic. pro Mil. c.* 32. Non fuiſſe credo ſas, ullo in loco potius mortem ejus (*Clodii*) lacerari, quam in quo vita eſſet damnata. *Propert. l.* 2. *el.* 20. *v.* 22. Nec ſit in Actaico mors mea nixa toro. *Plin. l.* 14. *c.* 19. Vitis, quam juſta hominis mors laqueo pependerit. *Acciur* apud *Non. c.* 2. *n.* 328. Morte cadpos contigi.

MORSICÄTIM, adverb. δάξ, mordendo. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 547. Labellis morſicatim luſitant.

MORSICO, as, Irequentat. a mordeo. *Apul. l.* 7. *Metam.* Ore improbo compulſat, & morſicat. & *lib.* 2. Limis, & morſicantibus oculis. *h. e.* intentis, avideque intuentibus, & quaſi morſa arripientibus.

MORSIUNCULA, æ, f. *morſicchiatura*, δηγμάτιον, parvus morſus. *Plaut. Pſend.* 2. 1. 65. Teneris labellis molles morſiunculæ.

MORSUM, i, n. res mordendo avulſa, particula cujuſpiam rei morſu abſtracta. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 316. *de nente*. Laneaque aridalie hærebant morſa labellis.

MORSUS, a, um, *morſo, morſicato*, τρῳθὶς, participio a mordeor. *Plin. l.* 29. 1. 3. Datur morſis a cane rabioſo, ne rabidi fiant. *Propert. l.* 3. *el. ult. v.* 24. Ungue meam morſo ſæpe querere fidem.

MORSUS, us, *morſicatura, morſo*, δῆγμα, δῆξις, dentium, vel roſtri ictus. *Cic. de Senect.* 1. 15. Contra evium minorum morſus munitur vallo ariſtarum. *Id. de Fato, c.* 16. Ulceratus ſerpentis morſu. *Id. Tuſcul.* 5. *c.* 27. Adoleſcentes incredibili contentione certantes pugnis, calcibus, unguibus, morſu denique. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 459. Taurus ſeiangentem morſu ſuper alta leonem Terga ferens. *Propert. l.* 4. *el.* 8. *v.* 65. Imponitque notam collo, morſuque cruentat. *Lucret. l.* 5. *v.* 132. Iex Morſibus affixæ validis, atque anguibus uncis. *Ovid.* 7. *Metam. v.* 785. *de cane venente*. ſimiliſque tenenti Non tenet, & vacuos exercet in aere morſus. (*Stat.* 2. *Theb. v.* 680. cacuit ſerit aera malis.) *Virg.* 12. *Æn. v.* 754. vividus Umber Hæret biane, jam jamque tenet, ſimiliſque tenenti Increpuit molis, morſuque elapſus inani eſt. *Plin. l.* 11. *c.* 24. Morſu apprehendere. & *lib.* 10. *c.* 40. corripere. *Lucret. l.* 3. *v.* 664. premum. *Ovid. Metam.* 13. *v.* 568. morſibus inſequi. & *lib.* 8. *v.* 877. artus divellere morſu. & *lib.* 12. *v.* 58. inferre morſus. *Tacit. 4. Hiſt. c.* 42. Morſa appetere. *Virg.* 2. *Æn. v.* 215. ſerpens miſeros morſu depaſcitur artus. *Id.* 7. *Æn. v.* 755. morſus arte levare. *ſanar le morſicature*. Nemeſian. in *Cynog. v.* 221. infigem. ¶ Dicitur & de comedentibus. *Virg.* 3. *Æn. v.* 394. Nec tu menſarum morſus horreſce futuros. & *lib.* 7. *v.* 112. vertere morſus Exiguam in Cererem penuria adegit edendi. *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 141. an Lucrinum ad ſaxum, Rutupinove edita fundo Oſtrea, callebat primo deprendere morſu. *Ovid.* 13. *Metam. v.* 926. herbæ, Quas neque cornigeræ morſa lædere juvencæ. ¶ Translate eſt quidquid tenaciter arripit, ſtringit, ac detinet. *Virg.* 1. *Æn. v.* 173. ſaxo non alligat ancora morſu. & *lib.* 12. *v.* 782. Viribus haud ullis valuit diſcludere morſus Roberis Æneas. *Sil. l.* 7. *v.* 624. qua fibule morſus Loricæ crebro laxata reſolverat ictu. V. *Mordeo*. ¶ Dicitur & de guſtu acri, & vellicanta. *Plin. l.* 36. *c.* 26. Aquæ marino creduntur adſtringi morſu. *Martial. l.* 7. *epigr.* 24. Nec cibus ipſe juvat morſu fraudatus aceti. ¶ De rubigine, qua ferrum exeditur, *Lucan. l.* 1. *v.* 243. Et ſcabroe nigræ morſu ſubiginis enſes. ¶ Sæpe refertur ad animum, & tribuitur curis, & dolori. *Cic.* 4. *Tuſcul.* 1. 7. Ægritudo quaſi morſum aliquem doloris efficit. *Id.* 2. *Offic. c.* 7. Acriores morſus ſunt interiores

missæ libertatis, quam retentæ. *Senec. de tranquil. ad Mare. c. 7.* Ea discessu, non solum amissione carissimorum, necessarius mœrus est. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 1. v. 73.* Sic mea perpetuos curarum pectora morsus, Fine quibus nullo conficiantur, habent. ¶ Item invidiæ, ac maledicentiæ. *Horat. l. 1. ep. 14. v. 37.* Non illic obliquo oculo mea carmina quisquam Limat, non odio obscuro, morsuque venenat.

MORTA, æ, f. *μοῖρα*, Fatum, sive una ex Parcie, a *μείρω*, quod apud *Hesych.* est idem ac *μοῖρα*, quasi pars partem notat. *Liv.* apud *Gell. l. 3. c. 16.* Quando dies adveniet, quem profata Morta est? *Cassius ibid.* Tria sunt nomina Parcarum, Nona, Decima, Morta. *Gell. ibid.* Homo miserae malus, Cæsellius, Mortam quasi mortem accepit, cum accipere quasi meeram deberet. V. *Mæra*.

MORTALIS, le, *mortale, casuus, θνητός*, morti & fini subjectus. *Cic. l. 1. de Legib. c. 23.* Quid in iis mortalis & caducum, quid divinum æternumque sit. *Id. 3. de nat. Deor. c. 13.* Omne animal confiteadum est esse mortale. *Id. 14. Phil. c. 12. extr.* Ita pro mortali conditione vitæ immortalitatem estis consecuti. *Id. de Senect. c. 22.* Mortalia corpora. *Id. 1. de nat. Deor. c. 8. asser.* Mundus mortalis. *Lucret. l. 3. v. 881.* Mortalis vita. *Vellej. l. 2. c. 104.* Mortalis conditio. *& cap. 97.* Mortalis natura. *Liv. l. 7. c. 2.* Secundum inde prœlium Latinis, Æneæ etiam alimum operam mortalium fuit. *Ovid. 1. Trist. el. 2. v. 97.* acta deos nanquam mortalia fallunt. *Virg. 12. Æn. v. 740.* Mortalis mucro. *b. e.* ensis mortali manu factus. Sic *vers. 797.* Mortale vulnus. *Quintil. l. 5. c. 12.* In clarissimum solem mortale lumen inferre. *b. e.* quod facile & brevi exstinguitur. *Val. Flacc. l. 1. v. 838.* Mortales curæ. *Tacit. in Agric. sub fin.* Ut vultus hominum, ita simulacra vultus imbecilla ac mortalia sunt. *Cic. pro Rab. Post. c. 12.* Mortales inimicitias, sempiternas amicitias habere. *b. e.* breves. *Liv. l. 34. c. 6.* Si quas tempora aliqua defuerunt leges, mortales, ut ita dicam, & temporibus ipsis mutabiles esse video. *Virg. 6. Æn. v. 50.* majorque videri, Nec mortale sonans. *Plin. l. 35. c. 15. ante med.* Ut aliquid ipso homine mortalius intelligant. ¶ *Mortales* absolute sunt homines, *i mortali, οἱ θνητοί*. *Cic. in Pison. c. 40.* Omnes mortales omnium generum, ætatum, ordinum. *Id. in Divin. Verr. c. 2.* Defendo multos mortales, multas civitates, Siciliam totam. *Horat. l. 1. od. 3. v. 37.* Nil mortalibus arduum est. *Lucret. l. 4. v. 1177.* tribuitis quod illi Pius videat, quam mortali concedere par sit. *Ovid. Met. 9. v. 16.* turpe, deum mortali cedere. *Plaut. Trucul. a. 5. v. 57.* Lepidus ecastor mortalis. *Id. Pœn. 5. 2. 147.* hercle mortalem catum & subdolum. *Gell. l. 13. c. 28.* ex *M. Frontone* docst, *mortes mortales ingenio variato* esse, & morem hominum magisque promiscam multitudinem significare, quam *multos homines*. ¶ *Mortalia*, res, & facta hominum. *Virg. Æn. 1. v. 466.* mentem mortalia tangunt. *Tacit. Ann. 14. c. 54.* Invidia quidem, ut omnia mortalia, infra tuam magnitudinem jacet. ¶ *Mortalia crimen* apud *Cyprian. de bono Patient. a med.* est mortem affectus. peccata *mortalia*.

MORTALITAS, atis, f. *mortalité, vi Sueris*, rei mortalis & caducæ conditio, fragilitas: item ipsa mors. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 10. auct.* Omne, quod ortum sit, mortalitas consequitur. *Justin. l. 12. c. ult. de morte Alexandri*. Profecto majus humana mortalitate opus utero tulit. *Tacit. 6. Ann. c. 50.* Mortalitatem explere. *b. a.* mori. *Papinian. Dig. lib. 5. tit. 2. leg. 13.* Turbato mortalitatis ordine, *scil.* cum filius ante patrem moritur. ¶ Transfertur ad inanima. *Plin. l. 36. c. 25. a med.* Tofus additicius inutilis est mortalitata mollitiæ. *b. e.* quia propter mollitiam minime durat. ¶ Pro morte ipsa, *Ulpian. Dig. lib. 48. tit. 4. leg. ult.* Is, qui in reatu decedit, integri status decedit. extinguitur enim crimen mortalitate. *& lib. 23. tit. 4. leg. 2.* Cum mariti mortalitas intervenit. *Plin. l. 10. ep. 52. ad fin.* Rex mortalitate interceptus. ¶ Pro ipsis hominibus, *Plin. alter l. 2. c. 7. circa med.* Invenit tamen medium sibi ipsa mortalitas numen. *Curt. l. 8. c. 4. a med.* Contra fortunam non satis cauta mortalitas est. *Quintil. declam. 8. c. 16.* Publico mortalitatis contendo nomina, non debere, &c. Adde *Arnob. sub fin. l. 4. pag. 152.*

MORTALITER, conditione mortali. *Augustin. in Enchir. cap. 64.* Quamdiu mortaliter vivunt, cum morte confligunt. Adde *Tertull. 110. in Joann.*

MORTARIUM, ii, n. *μορτάριον, ἄμμη*, vas, in quo res, quæ resolvendæ sunt, pistillo, vecte, aut manibus teruntur, subiguntoeve. Placet Etymologis sic per syncopem a *Mortarium*, quod sit vel ipsum moretum, vel vas, in quo herbæ moreto cunficiendo aptæ contunduntur. Porro mortarii forma modo lata est, & fundo plano, modo anguste, & cavo: materia marmor, lignum, testa, æs, &c. *Orbem cavum lapides Asti. Moreti* inter *Catalect. Virg. v. 96.* appellat. *Colum. l. 12. c. 55.* Semen sinapis duabus horis in aqua fundre, postea tollito, & manibus expressum in mortarium novum conjicito, & pistillis conterito: cum contritum fuerit, totam intritam ad medium mortarium contrahito, & comprimito manu plana, &c. *Cato R. R. c. 74.* Panem depsiticium sic facito. Manus, mortariumque bene lavato: farinem in mortarium indito, aquæ paulatim addito, subigitoque pulcre. *In medio. Plin. l. 31. c. 18.* Plumbum se ipso teritur in mortariis plumbeis. *& mox.* Quidam in mortario lapideo, & maxime Thebaico, plumbeo pistillo terere malunt. *& lib. 33. c. 8.* Æreis mortariis pistillisque tritum minium ex aceto. *Scribon. Larg. compos. 111.* Tarentini hæc fictili mortario. ¶ A similitudine ejus, quod planum latumque habet fundum, sic dicitur cava area, seu lacus, in quo sale, arena, & hujusmodi maceratur, & subigitur. *Plin. l. 36. c. 23.* In Græcia tectoriis etiam arenatum, quod inducturi sunt, prius in mortario ligneis vectibus subigunt. *Vitruv. l. 7. c. 3. ad fin.* Mortario collocato, calce & arena tibi confusa. Adde *lib. 5. 2. ult. & sub fin. l. 8.* ¶ A similitudine etiam est illud *Pallad. in Mart. tit. 8.* Arbori mortarium statim faciunt. *b. e.* terram circa arborem excavant ad formam mortarii, ad excipiendum humorem. ¶ Per synecdochen videtur esse ipsa materia macerata, & subacta in illis verbis *Vitruv. sub fin. l. 8.* Mortario cæmentum adjatoc. Sic *lib. 7. c. 1. a med.* Calcis duæ partes ad quinque mortarii, &c. *b. e.* ruderis, seu cæmenti in mortario triti. ¶ *Mortarium 2 pilo* ita distingui videtur, ut in eo res terantur, & subigantur, ut dictum est: in hac contundantur. Tamenti promiscue hæc accipi solent. *Scribon. Larg. compos. 74.* Pila, & pilo mundo contundere, & cætera trita mortario curiose admiscere. *& compos. 75.* Glycyrrhizam contusam & cribratam, mortarioque nihilominus tritam, &c. ¶ Mortariorum lapides habuere & in medicina usum. V. *Plin. l. 36. c. 22.*

MORTICINUS, a, um, *mortuus de se, morticino, θνησιμαῖος*, non mactatus aut occisus, sed ab se mortuus. *Varr. R. R. l. 2. c. 9. a med.* Morticinæ ovis carne vesci. *& lib. 3. c. 2. in fin.* Morticinas volucres, aut pisces edere. *Id. l. 6. de L. L. c. 5.* In factis ne morticinum quid adsit. Adde *Senec. epist. 122.* ¶ *Servius ad Æn. 4. v. 518.* Flaminicæ non licebat neque calceos, neque fuleas morticinas habere. morticinæ autem dicuntur, quæ de pecudibus sua sponte mortuis fiebant. *Fest. in Mortuæ.* Mortuæ pecudis carnocalceos, aut soleas fieri Flaminicis aefas habetur, sed aut occisæ alioqui, aut immolatæ: quoniam sua morte exstincta omnia funesta sunt. ¶ *Morticini clavi* vulgo dicuntur, vel quia morticinam carnem refixunt, vel ut putat *Hardouin.* quia mortiferi sunt. *Plin. l. 21. c. 23. a med.* Lafer imputatur clavis, qui vulgo morticini appellantur, nitro misto. ¶ *Morticinus* convicium est in hominem pallidum, exsanguem, cadaverosum. *Plaut. Pers. 2. 4. 12.* Non hercle, si os percideriem tibi, metuam, morticine. ¶ *Morticina urna* apud *Prudent.* est sepulcrum, quo condantur cadavera: *in Romana, v. 384.* Homines fuisse cum scias, quos conferas: Urnas reorum morticinas lambere? *Al. leg.* urnas, reorum morticinas. *b. e.* sepulcia & cadaver mortuorum.

MORTIFER, & Mortiferus, a, um, *mortifere, mortale, θανατηφόρος*, qui mortem affert. *Cic. in Acad. l. 4. c. 38.* Cur deus mortifera tam multa terra marique dispererit. *Id. 1. Tusc. c. 29. in fin.* Cum pœne in manu jam mortiferum illud teneret poculum. *Cels. l. 5. c. 26. sect. 22.* Musculus percussus mucinirus est, præcisus fanitatem recipit. *Claudian. l. 3. de cons. Prob. v. 237.* seu mortifer æstus, Seu mors ipsa fuit. *Colum. l. 6. c. 17.* Est etiam mortifer iis serpentis ictus. *& cap. 31.* Scabies mortifera. *Pallad. in Aug. tit. 9.* Locus, quem spiritus mortifer occupabit. *Cic. 1. de Divin. c. 30.* Morbo gravi & mortifero tactoque. *Id. pro Sull. c. 26.* Vulnus vehemens & mortiferum. *Id. 2. de Legib. c. 5. a med.* Medicorum præcepta pro salutaribus mortifera. *Virg. 6. Æn. v. 279.* Bellum mortiferum.

MORTIFÈRE, adverb. *mortalement. Plin. l. 3. ep. 16.* Mortifere aegrotare. *Marcell. Dig. lib. 9. tit. 2. leg. 36.* Mortifere vulneratus.

MORTIFÉRUS. V. *Mortifer*.

MORTIFICATIO, onis, mors. *Tertull. l. 5. adversus Marcion. c. 9.* In eadem substantia mortificationis in Adam vivificatio concurrit in Christo. V. *Mundo* in fine.

MORTIFICATUS, a, um, *mortificare, mortuo. Prudent. Cathemer. 10. v. 101.* Sic corpora mortificata Redeunt melioribus annis.

MORTIFICO, as, ad mortem do, mortem affero. *Tertull. de resurr. carn. c. 37.* Caro nihil prodest, mortificatur enim.

MORTIFICUS, a, um, idem ac mortifer. *Tertull. poem. 4. adversus Marcion. c. 5.* Mortifico cibus. *Valer. Max. l. 5. c. 6. n. 1.* Mortifico vulnere. Al. leg. *mortifera*.

MORTUALIA, um, n. quæ ad mortuos pertinent. Speciatim sic dicuntur vestimenta, quæ in luctu sumuntur. *Novius* apud *Non. c. 16. n. 4.* Pallis patagiis, crocotis, malacis, mortualibus. ¶ Item nenia, seu carmina præficarum, quæ augis, ineptisque sententiis plena erant. *Plaut. Asin. 4. 1. in fin.* Hæc sunt non nugæ; non enim mortualia.

MORTUARIUS, a, um, ad mortuos pertinens. *Cato* apud *Gell. l. 18. a. 7.* mortuaria glossaria vocat Philosophos, quod res tetricas, inanes, ac frivolas, & similia præficarum carminibus, quæ nudæ voces essent, differerent. Al. leg. *mortualia*.

MORTUOSUS, a, um, mortuo similis, squalidus, exsanguis, ut Vultus mortuosus. *Cal. Aurel. l. 1. Acut. c. 3.*

MORTUUS, a, um, *mortis, defunctus, τεθνεώς, νεκρός*, vita functus. *Cic. de clar. Orat. c. 11.* Sanguine tauri poto mortuus concidit. *Id. l. 1. ad Q. Fr. ep. 3.* Non enim vidisses fratrem tuum: ne vestigium quidem ejus, sed quandam effigiem spiritumque mortui. *Id. in Pison. c. 36.* Cum tu, quod tibi succederetur, exsanguis & mortuus concidisti: *Id. pro Mil. c. 27. sub fin.* Ausus est dicere, mortuum se in domum ejus illaturum. *Id. 1. de Orat. c. 57.* Arripuisti defensionem testamentorum, ac voluntatis mortuorum. *& ibi.* Partem ejus dicendo a mortuis excitasses. *Id. pro Quint. c. 15.* Amandare aliquem infra mortuos. *Id. de Senect. c. 9.* Lacerti mortui. *bracchia spoliare. Plin. l. 11. c. 8.* Apes mortuas ne floribus quidem, non modo corporibus inficiant. ¶ *Mortuo verbo facere*, furdo narrare fabulam, *πρὸς κωφὸν λέγειν, parlar a un morto, a e che fa il sordo*, cum quis frustra vel fandet, vel eant. *Terent. Phorm. 5. 8. 26. & Plaut. Pœn. 4. 2. 18.* ¶ *Cum mortuis non nisi larvæ luctantur* aliud proverb. apud *Plin. sub fin. præfat. hist. nat. b. e.* nobis cum iis, qui obierunt, nullam rem esse. ¶ Translate *mortuus* dicitur impius ad Venerem, inhabilis Veneri. *Marsial. l. 8. epigr. 75.* Cui mentio dici, mortue Galle, potest. ¶ Illa etiam trans-

translata ſunt *Cic. 7. Verr. c.* 18. Leges antiquæ & mortuæ. *Id. Attic. l. 2. ep. 19. circa med.* Cæſar cure veniſſet mortuo plauſu, Curio filius eſt inſecutus: huic ita plauſum eſt, ut ſalva reſpubl. Pompejo plaudi ſolebat. *freddo, fiacco, languida. Martial. l. 12. epigr.* 43. Vivida cum poſcas epigrammata, mortua ponis Lemmata: quid fieri, Caciliane, poteſt? ¶ *Mare mortuum*, vel congelatum, vel pigrum, ſine reciprocatione fluctuum. Quod *mortuumvivans* Cimbri vocant Oceanum ſeptentrionalem Europæ adjacentem, *mare mortuum* interpretatur *Plin. l. 4. c.* 13. ¶ Ita dicitur etiam lacus Aſphaltites in Judæa, in quo nihil vivum gigni, peſtilentibus aquis omnia enecantibus, tradunt. *Juſtin. l. 36. c.* 3.

MORULA, æ, ſ. *breve indugio, piccola ritardo*, parva mora. *Auguſtin. l.* 12. *Confeſſ. c.* 15. *ad fin.* Tempus nulla morula extenditur. *& cap.* 23. Morula ſolis ſuper terram.

MORULUS, a, um, diminut. a *morus* vel a *morus* pro maurus, h. e. niger, *moreto*. *Plaut. Pœn.* 5. 5. 10. Jam pol ego illum pugnis totam faciam ut ſit morula, itaque teplebo azritate, atrior multo ut ſiet, quam Ægyptii.

MORUM, i, n. *mora, goſſa mora, μόρον*, & *μῶρα*, fructus mori arboris: a *μωρὸς*, maurus, niger. *Plin. l.* 15. *c.* 24. Moria ſuccus in carne vinoſus: teni colores, candidus primo, mox rubens, maturis niger: in noviſſimis florent, inter prima maturaſcunt: tinguntque manus ſucco matura, eluuot acerba. *& cap.* 28. *circa med.* Carne & ſucco mora conſtant, cute, & ſucco cereſa. *& ſub fin.* Carne palmæ placent, ſucco uvæ, callo piræ, more cartilaginis. *Cæſſ. l. 2. c.* 24. Stomacho apta ſunt ex pomis ceraſum, morum, ſorbum, &c. *Horat. l. 2. ſat.* 4. *v.* 21. ille ſalubres Ætates peraget, nigris qui prandia moris Finiet, ante gravem quæ ingerit arbora ſolem. *Virg. Ecl. 6. v.* 22. Sanguineis frontem moris, & tempora pingit. *Martial. l. 1. epigr.* 73. *& lib.* 8. *epigr.* 69. cademe moro nigrior. ¶ In fabulis eſt, hæc poma olim candida fuiſſe: ſed poſtquam ſub ea arbore ſe Pyramus, Thisben putans a fera interemtam, gladio tranſfixit, nigrum colorem induiſſe. *Ovid. Metam.* 4. *v.* 126. madefactaque ſanguine radix Puniceo tingit pendentia mora colore. Adde *Serv. ad Virg. Ecl. 6. v.* 22. ¶ Etiam ruborum quodam genus mora fert, *more, prugnole, moie, βάτος*. *Plin. l.* 24. *c.* 13. Nec rubos ad maleficia tantum genuit natura: ideoque & mora his, hoc eſt vel hominibus cibos dedit. *& paulo poſt.* Mora, quæ in his naſcuntur, vel efficaciorem ſtomaticen præbuerint, quam ſativa morus. *Id. l.* 25. *c.* 24. Naſcuntur mora & in rubis, multum differente callo. *Ovid. 2. Metam. v.* 105. & in duris hærentia mora rubetis. Adde 4. *Faſt. v.* 500.

MORUS, i, ſ. *mora, gelſo, μόρον, συκάμινος*, arbor mora ferens. De nntatione V. vocem præced. *Plin. l.* 16. *c.* 25. *ad fin.* Serotino quædare permiratu ſorent, maturantque celeriter, ſicuti morus, quæ noviſſima urbanarum germinat, nec niſi exacto frigore: ob id dicta ſapientiſſima arborum. Sed cum cœpit, in tantum univerſa germinatio erumpit, ut una nocte peragat, etiam cum ſtrepitu. *Id. l.* 18. *c.* 27. Cum germinare videris morum, injuriam poſtea frigoris timere nolito. *Id. l.* 16. *c.* 38. *in fin.* Tota oſſea eſt ilex, cornus, robur, morus, ebenus. *& cap.* 28. Morus tardiſſime ſeneſcit, fructo minime laborans. *& cap.* 40. *ſub fin.* Morus vetuſtate etiam nigreſcit. *Ovid. Metam. 4. verſ.* 89. arbor ibi, niveis uberrima pomis, Ardua morus erat, gelido contermina fonti. V. vocem præced.

MORUS, a, um, *ſtolto, folle, μωρὸς*, ſtultus, fatuus. Vox Græca. *Plaut. Mil.* 2. 4. 17. Ego ſtulta atque mora multam, quæ cum hoc inſano fabulem. *& 3. 2.* 78. Morus es. *Id. Mon. 4. 2. 1.* Hoc utimur maxime mora moro, moleſtoque multom. *Id. Trin. 3. 2. 43.* Amor mores hominum moros, & moroſos facit.

MOS, moris, m. *coſtume, uſanza, ſtile, foggia, maniera, ἦθος*, inſtitutum conſuetudine uſuque firmatum, ſive bonum, ſive malum ſit. Eſt vel a *modus*, extritis mediis litteris, vel a *vlus*, les, &c. V. Etymolog. *Feſtus* tredit, eſſe inſtitutum patrium, pertinens maxime ad religiones cærimoniaſque deorum: & cum *ritu* confundit. Sed latius accipitur pro inſtituto quolibet. A conſuetudine quid differat, V. in *Conſuetudo*. *Ovid. 2. Metam. v.* 245. Illæ more ſuo (usm morem fecerat uſus) Plangorem dederent. *Cic. de clar. Orat. c.* 21. *ad fin.* Mos eſt hominum, ut nolint eundem pluribus rebus excellere. *Virg. Æn. 1. v.* 340. Virginibus Tyriis mos eſt geſtare pharetram. *Cic. Fam. 13. ep. 17.* Quia mos eſt ita rogandi. *& 7. Verr. c.* 11. Nam ut mos eſt Bithiniæ regibus, lectica octophoro ferebatur. *Horat. viro ſat. 9. l.* 1. Ibam forte via ſacra, ſicut meos eſt mos. *Cic. 1. Offic. c.* 41. *a med.* Contra morem conſuetudinemque civilem aliquid facere. *& ibid.* Quæ more aguntur inſtitutiſque civilibus. *Id. initio Agr.* 2. Eſt hoc in more poſitum inſtitutoque majorum, ut, &c. *Id. de Univ. c.* 21. Legi morique parendum eſt. *Plaut. Trin. 4. 3. 36.* Leges mori parent. *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 7. Pompejus Sullano more exemploque vincet. *Id. 3. Verr. c.* 26. Negavit, moris eſſe Græcorum, ut in convivio nirorum accumberent mulieres. *Id. de Univ. c.* 1. Multa ſunt a nobis Carneadeu more, & modo diſputata. *Id. Verr. 4. c.* 3. Si humano modo, ſi uſitato more peccaſſet. *Id. pro Flacc. cap.* 6. Quæ accuſatorio jure, & more ſunt facta. *Id. pro Flacc. cap.* 7. O præclarum morem diſciplinamque, quam a majoribus accepimus. *Id. l.* 3. *de Orat. c.* 24. Prudentiam Græcorum ad noſtrum uſum moremque transferre. *Virg.* 12. *Æn. v.* 836. morem ritusque ſacrorum adjiciam. *Terent. Andr.* 5. 3. 9. Pariter civium morem, atque legem, & voluntatem patris. *contra il coſtume. Cic.* 1. *de Orat. cap.* 23. Non gravabor breviter meo more quid ſentiam, dicere. *Id.* 3. *Verr. c.* 26. Gemon mora bibere. *Id.* 2. *de Orat. c.* 28. Qui hoc primus in noſtros mores indvxit. *Id.* 2. *de Invent. cap.* 54. Peſducere aliquid in morem. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 15. Ut moris eſt. *come s'uſa*. *& in Agric. c.* 39. Ut moris erat Domitiano. *Plin. lib.* 1. *ep.* 12. Habebat hoc moris. *Liv. l.* 42. *c.* 21. *ſub fin.* Quod jam in morem venerat. *era paſſato in coſtume*. ¶ *More, de more, ex more, in morem*, ſecundum morem, *ſecondo il coſtume, conforme l'uſanza*. *Cic. l.* 11. *Fam. ep. ult. in fin.* Etſi more magis hoc ſcribo, quam quo te admonendum putem. *Virg. 11. Æn. v.* 142. de more vetuſto Funereas repuere faces. *& lib.* 10. *v.* 832. compoſa de more capillos. *Horat. l. 2. ſat. 3. v.* 280. Ex more imponens cogneta vocabula rebus. *Virg. 5. Æn. v.* 556. Omatous in morem tonſa coma preſſa corona. *Plaut. Trin. 4. 3. 27.* Petere honorem pro flagitio, more fit. *ſi uſa*. Sic *Terent. Andr. 5. 6. 3.* More hominum evenit, ut, &c. *è coſa uſata*, vel *ordinaria fra gli uomini*. ¶ *More, ad morem, in morem*, in modum, a *guiſa, a foggia. Virg. Æn. 10. verſ.* 604. torrentis aquæ, vel turbinis atri More furens. *Horat. lib. 4. od. 2. v.* 27. apis Matinæ more modoque. *Quintil. l. 6. cap. 3. ante med.* Neque illa obſcura, quæ Atellanæ more captent. *Id. lib 4. c. 2. circa med.* Materias ipſi ſibi fingunt, & ad morem ſtudiorum profequuntur. *Virg. 1. Georg. v.* 245. in morem flumінis. *& lib. 2. v.* 256. picis in morem. *Id. 8. Æn. v.* 88. in morem ſtagni, placidæque paludis. *Horat. l. 2. ſat. 2. v.* 62. cure eſt Lucilius auſus Primus in hunc operis componere carmina morem. *Virg. 7. Æn. v.* 616. Hoc tunc Æneadis indicere bella Latinus More jubebatur. *in queſta forma, o gu ſa. & 3. Georg. v.* 461. Buſaltæ quo more ſolent. *come ſogliono*. ¶ *Sine more*, ſine exemplo, ſine ullo bono more, præter, aut contra morem ac leges. *Virg. 8. Æn. v.* 635. raptas ſine more Sabinas. *& lib. 7. verſ.* 377. Immenſam ſine more furit lyrephata per urbem. *Stat. 2. Theb. v.* 238. facinus ſine more. *& lib. 11. v.* 524. coeunt ſine more, ſine arte, Tantum animis ireque. ¶ *Nullo more* idem eſt. *Flor. l. 4. c. 6.* Nullo bono more Triumviretos invaditur. *Al. omato.* bono. *Stat. 7. Theb. v.* 135. Arma, arma infani, ſua quiſque, ignotaque nullo More rapit. ¶ *Supra morem*, præter conſuetudinem, *fuor dell'uſata. Virg. 2. Georg. v.* 227. Terra ſupra morem deoſa. ¶ *Suo, alieno more vivere*, conformare vitam ad ſuum, aut aliorum morem, *vivere a modo ſua, a d'altrui. Terent. Heaut. 1. 2. 24.* Hunccine erat æquum ex illius more, *an* illum ex hujus vivere? *Id. Andr. 1. c.* 125. Prope adeſt, cum alieno more vivendum eſt mihi: ſine nunc meo me vivere interea modo. ¶ *Morem alicui gerere*, ſuum morem ad alienum accommodare, obſequi, aſſentiri. V. *Gero*. ¶ *Mos tuguais* eſt conſuetudo, & natura cujuſque. *Juſtin. l. 8. c. 3. in fin.* Philippos more ingenii ſui regno utrumque, non judicis more, ſed fraude latronis, ſpoliavit. *& iuste l. 6.* Lacedæmonii, more ingenii humani, quo plura habent, eo ampliora cupientes. ¶ *Mos veſtis*, modus, & forma, *foggia di veſtire, modo. Juſtin. l. 1. c. 2.* Eodem ornatu populum veſtiri jubet: quem morere veſtis eximie gens univerſa tenet. *Id. l. 41. c. 2.* Parthis veſtis olim fui moris: poſteaquam acceſſere opes, ut Medis, perlucida ac fluida. ¶ Pro natura ſeu affectione cujuſque rei, *Virg. 1. Georg. v.* 51. vatium ezli prædiſcere morem. *Manil. l. 4. v.* 122. Nunc tibi Signorum mores en ordine reddam. *Stat. l. 3. ſilv. 2. v.* 87. Quos tibi currenti præceps fert Adria mores. *Plin. lib.* 18. *cap* 24. *ſub fin.* Moras ſiderum. ¶ Pro lege *Virg. 1. Æn. v.* 268. moreſque viris, & præmia ponet. *& lib. 6. v.* 853. regere populos, paciſque impooere morem. *Nep. in Amilc. c.* 3. Quod moribus eorum interdici non poterat. ¶ Et pro jure inveterato, populi conſenſu introducto, quod *jus non ſcriptum* appellant. *Cic. in Top. c.* 5. *a med.* Jus civile eſt, quod in legibus, Senatus conſultis, rebus judicatis, juriſperiturum auctoritate, edictis magiſtratuum, more, æquitate conſiſtit. *Tacit. 3. Ann. c.* 28. Etsi continua per viginti annos diſcordia: non mos, non jus. ¶ *Arcopere*, aut *pati morem*, legi ſubjici. Translate *Plin. l. 36. c. 16.* Quid ferri duritia pugnacius? ſed cedit, & patitur mores. *Stat. 2. Achill. v.* 183. Ut leo, materno cure rapius ab ubere, mores Accepit, pectique jubas, hominemque vereri Edidicit. ¶ Sæpe *mores* ſunt ratio vitæ cujuſque, ſive bona, ſive mala, *i coſtumi, οἱ ἦθη. Cic. Fam. 12. ep.* 27. Eſt ita temperatis moderatiſque moribus, ut ſumma ſeveritas ſumma cum humanitate jungatur. *Id. ad Plant. 1. ad fin. poſt epiſt. 16. lib. 16. ad Attic.* Tua ſingularis humanitas, ſuaviſſimique mores. *Id. in fragm.* apud *Non. c. 4. n.* 57. Boni mores, & modeſtiores, & ad capienda præcepta mollioras. *Id. 2. de Orat. c.* 43. Reorure eapnimere oretione mores juſtos, integros, religioſos, timidos, perferentes injuriarum. *Plin. l.* 28. *c.* 8. *circa med.* Severi & pudici mores. *Plin. alter lib. 10. ep. 20. circ. fanctiſſimi. & lib. 6. epiſt.* 10. Morem probitas. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 13. *ſub fin.* Mores feri, immanique natura. *Id. ibid. c.* 38. Totam vitam, naturare, moreſque alicujus cognoſcere. *Id. Fam. 2. ep. 5. extr.* Rempubl. afflictam, miſeris temporibus, ac perditis moribus, in veterem dignitatem vindicare. *Id. pro Dejot. c.* 20. Imitari mores, diſciplinamque alicujus. ¶ Abſolute pro bonis moribus, *Manil. l. 4. v.* 18. artesque datæ, moreſque creati, & vitia. *Propert. in fin. lib. 4.* Moribus & cælum patuit. *Senec. in Agam. v.* 122. Periere mores, jus, decus, pietas, fides. ¶ Et pro pravis. *Tacit. 3. Hiſt. c.* 72. Propitiis, ſi per mores noſtros liceret, diis. ¶ In ſingulari numero, ut videtur, *Cic. 1. Offic. c.* 32. *ſub fin.* Plerumque parentum præceptis imbuti, ad eorum conſuetudinem, mureneque deducimur. *Id. 2. Acad. c.* 20. Virtutes natura, aut mora perfectæ. ¶ In illo *Plaut. Meſtell. 1. 3.* 128. Amator meretricis mores ſibi emit auro & purpura: *mores* ſunt morigeretio, facilitas obſequendi, & qui a *Lucretio* dicuntur *morigeri modi*, *ſub fin. l. 4.*

MOSCHICUS, a, um, ad Moſchos pertinens. *Plin. l. 5. cap. 27. a med.* Moſchicus mons. ¶ Sunt autem *Moſchi* populi Aſiæ, ubi Colchydis, Iberiæ, & Armeniæ pars, ounc *la Georgia*. Horum meminit *Id. l. 6. c. 4.*

MOS-

MOSCULIS Cato pro parvis moribus dixit. *Feſtus*. Al. leg. *moſillis*, vel *moſillis*.

MOSEIUS, a, um, ad Moſen pertinens, Moſeus. *Paulin. Nolan. carm.* 23. *Nat.* 8. S. *Fel.* v. 354. Devorat ut magicos Moſeia virga draconeos.

MOSELLA, æ, m. & f. *le Moſelle*, fluvius Galliæ Belgicæ, qui ex Vogeſo monte ortus, per Mediomatrices, & Auguſtam Trevirorum in Rhenum influit: de cujus laudibus eſt bene longum Edyllium decimum *Auſonii*. De eo *Symmach. l.* 1. *ep.* 8. (*al.* 14.) *ad Auſon.* Vnlitat tuus Moſella per manne ſinuſque multorum, diviſie a te verſibus confecratus. *Auſon. de clar. urbib. n.* 4. Largus tranquillis prælabitur umus Moſella. *Id. in Moſell.* v. 374. quod ſi tibi, dia Moſella, Smyrna ſuum vatem, vel Mantua clara dediſſet. *& verſ.* 73. placida ſubter vada læta Moſellæ.

MOSELLEUS, a, um, ad Moſellam pertinens. *Symmach. ad Auſon. l.* 1. *ep.* 8. (*al.* 14.) Nequaquam tibi crederem, de Moſelleo ortu, & meatu magna narranti.

MOSES, & Moyſes, i, m. *Μωσῆς*, & *Μωυσῆς*, *εῶς*, & *Μωσεύς*, & *Μωσεύς*, *έως*, heteroclit. nomen inclyti Hebræorum ducis, qui Iſraelitas ex Ægypto & Pharaonis tyrannide eduxit. *Juvenal. ſat.* 14. v. 102. Tradidit arcano quodcumque volumine Moſes. *Tertull. l.* 5. *c.* 3. Moſen unum monuiſſe, ut, &c. *Tertull. adverſ. Hermog. c.* 19. Ad originale inſtrumentum Moyſi provocabo. (Adde *adverſ. Marcion. l.* 5. *c.* 20.) *Lactant. l.* 4. *c.* 14. Qui ſucceſſor fuit Moſi. *Sedul. l.* 5. v. 274. lex velamine Moſi Tectus diu. *Juvenc. lib.* 2. *in cap.* 5. *Joann.* v. 698. Moſi quæ ſcripta frequentant. *Auguſtin. ep.* 203. *circa med.* Filium Moyſi Angelus præfocaſſet. *Hieron. ep.* 53. *ad Ripar.* Ergo Moyſi corpuſculum immundum erit? *Prudent. Cathemer* 12. v. 153. Chriſti figuram præferens Moyſes receptor civium. *Mayſes* hic eſt diſſyllab. ¶ Pro *Moyſi* in genitivo *Pomponel.* legit *Moyſes* apud *Tertull. l.* 5. *adverſ. Marcion. c.* 22. in MS. Vatic. ut *Achilles*. Porro *Moſi*, & *Moyſi* ſunt a *Μωσῆς*, & *Μωσεύς*, quæ habentur apud LXX. Interp. in *Exodo*, pro *Moſe*, & *Moyſe*. nam s ſæpe quidem in *e*, aliquando tamen & in *i* Latine mutatur. Poſſunt etiam eſſe contractu u *Moſei*, ut *Achilli* ab *Achilles*. Ideo autem plura congeſti hujus genitivi exempla, quia alterum *Moyſi*, & *Maſi*, qui u multis ignoſcitur, invenire adhuc, qui uſurpuret, nemineſ. ¶ Primam ſyllabam corripiunt (nimiu, ut videtur, licentia) ſecundum extendunt *Prudent. in Hamartig. verſ.* 340. Vidit enim Deus, eſſe bonum, velut ipſe Mayſes (adde *præfiſepb.* 10. *verſ.* 86.) Et *Sedul. l.* 3. v. 285. Quid quod & Heliam, & clarum videre Moyſen?

MOSEUS, a, um, adject. ad Moſen pertineoe. *Juvenc. l.* 2. v. 219. *in cap.* 3. *Joann.* Moſeie manibus ſummo ſublatus honore.

MOSTELLARIA, æ, f. Comœdia *Plauti*, alio nomine *Phaſma*, dicta eſt a *moſtellum*, h. e. parvum monſtrum, quod in ea, ut ipſe *Plaut.* ait, vel quiſquie eſt ie, qui argumentum ſcripſit, Senem, ut revenit, ludificatus Tranio: Terrifica monſtru uit videri in ædibue. V. *a. e. ſc.* 2. Porro etium *phaſma*, *ἐκ τοῦ*, viſum, ſpectrum, monſtrum ſignificat. *Gloſſ.* *φάσμα*, moſtellum. & *φάσματα*, ſpectra.

MOSTELLUM. V. vocem præced.

MOTACILLA, æ, f. *ſqueffocada*, *cadatremola*, *ουρῖα*, avis, quæ ſemper candam ngitat. *Varr. lib.* 4. *de L. L. cap.* 22. Motacilla, quod ſemper movet caudam. Adde *Plin. l.* 37. *c.* 10. *ante med.* & *Arnob. l.* 7. *pag.* 223.

MOTACISMUS eſt, quoties in m litteram vocalis ſequitur, ut *bonum ſarrum*, *juſtum amicum*. Sed hoc vitium aut ſuſpenſione m litteræ, aut detractione vitamue. Hæc *Iſidor. l.* 1. *Orig. c.* 31.

MOTATIO, onis, f. frequens motio. *Tertull. de anim. c.* 45. & *adverſ. Hermog. c.* 42.

MOTATOR, orie, m. qui frequenter movet, motor. *Tertull. de uxor. c.* 12. Univerſitatis motatoe animus. *Arnob. lib.* 3. *pag.* 118. Neptunus motator ſali.

MOTATUS, a, um, ſæpe motus, commotus. *Prudent. in Hamartig.* v. 596. ſemine adulto, Incipiunt calidis corpuſcula parva latebrie Serpere, motatumque nterum vibrata ferire.

MOTIO, onis, f. *movimento*, *mozione*, *moto*, *nivore*, actus movendi, motus. *Cic. de Fato*, *c.* 19. Qui protruſit cylindrum, dedit ei principium motionie, volubilitarem uutem non dedit. *Id. z. de nat. Deor. c.* 58. In corporum motione atque geſtu cernunt oculi multa ſubtilius. ¶ De motu venarum ex febri, *Celſ. l.* 3. *c.* 5. *a med.* Si poſt altemm ſubrem motin manet, poſt altemm integram corpus eſt. ¶ Translate *motiones animæ* apud *Cicer. z. Acad. c.* 8. ſunt affectue. ¶ Pro remotione, *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 20. *leg.* 3. *ſub fin.* Ad tempus relegatio, vel ab ordine motio.

MOTITO, ue, a. 1. idem quod *moto*, *as*, ſæpe moveo. Agnoſcitur ut Latinum a *Gell. l.* 9. *c.* 6. Quidam etiam *leg.* apud *Plaut. Trucul.* 1. 2. 89. *motitamur ea*: ſed al. uliter.

MOTIUNCULA, æ, f. *piccola movimento*, levis motin. De motu levi febris *Senec. ep.* 53. *& de Tranquill. c.* 2. Levis uliquem motiuncula decipit: ſed cum creverit, & vera febris exarſerit, &c. *Sueton. in Veſpaſ. cap.* 24. Tuntatus in Campania motiunculie levibus. Addn *Tertull. adverſ. Valentin. c.* 23.

MOTO, as, avi, utum, a. 1. *muovere ſpeſſo*, *mnia*, frequentat. a *moveo*. *Virg.* 5. *Ecl.* v. 5. ſub incurtas, Zephyris motantibus, umbras. *& Ecl.* 6. v. 28. rigidas motare cacumina quercus.

MOTOR, oris, m. *muovitore*, *motore*, *ανατὸς*, qui movet. *Martial. l.* 8. *epigr.* 40. Cunarum fuenne motor Claudeme mearum.

MOTORIUS, a, um, *movevole*, motum habens. *Tertull. de anima*, *c.* 14. Non enim membra ſunt ſubſtantiæ animalis, ſed ingenia, ut motorium, ut uctorium, ut cogitatorium. *h. e.* vis movendi, agendi, cogitandi. ¶ *Motoria comedia* apud *Culphurn. Scholiaſt. Terent. ad Hecut. prol.* v. 36. eſt quæ moribus, *h. e.* affectibus abundat, & tumultuoſe agitur, clamore ſummo cum labore maximo, ut ait *Terent. ibid.* v. 40. cui opponitur *ſtatoria*. Agnoſcit hanc vocem etium *Priſcian. l.* 2. *pag.* 590. *Putſch.* item *Donat. ad Terent. Adelph. prol.* v. 24. & *in argum. Andr.*

MOTUS, us, m. *moto*, *movimento*, *κίνημα*, *κίνησις*, motio, agitatio. *Cic.* 3. *de nat. Deor.* 1. 15. Natura omnio ciens & agitans motibus & mutationibus ſuie. *& lib.* 2. *c.* 9. Cieri & ugi motu ſuo. *Id. de ſomn. Scip. c.* 4. Orbes, qui verſantur contrario motu. *Id. de Univ. c.* 6. Deus motum dedit cælo eum, qui figuræ ejus ſit aptiſſimus. *Curt. l.* 4. *c.* 4. *ſub fin.* Crebris motibus terræ fatigati. *evenuati*. *Propert. l.* 3. *el.* 13. *verſ.* 31. magnos cum ponunt æquora motus. ¶ De geſtu corporis, & ſaltatione. *Cic.* 1. *Offic. c.* 36. Palæſtrici motus ſæpe ſunt odioſiores, & hiſtrionum noanulli geſtus inepti non vacani offenſione. *atteggiamenti*, *e portamenta di uno*. *Liv. l.* 7. *c.* 2. Ludionee ad tibicinie modos ſaltantes, haud indecoros motus more Tuſco dabant. *Virg. z. Georg.* v. 350. Cereri, torta redimitus tempora quercu, Det motus incompoſitos, & carmina dicat. *Horat. l.* 3. *ed.* 6. v. 21. Motus doceri gaudet Ionicos Matuna virgo. *Bolti*. ¶ De germinatione atque incremento pluntarum. *Colum. l.* 4. 2. 28. Tree eſſe motus in vite, ſeu potius io omni furculi, naturales: unum, quo perminet; ulterum, quo floreat: tertium, quo metareſcat. ¶ Translate eſt commotin, & perturbatio rerum, turba, tumultus, *commozione*, *inquietu*, *follevamento*, *ſedizione*. *Cic. pro Flacc. c.* 37. *extr.* Videtie, in quo motu temporum, quanta in converſinne rerum ac perturbatione verſemur. *Id.* 2. *Catil. c.* 12. Mihi, ut urbi ſine veſtro motu, ne ſine ullo tumultu ſatis eſſet præſidii, proviſum eſt. *& paulo poſt*. Omnes Catilinæ motus conatuſque prohibere. *& cap.* 2. *ſub fin.* Motum uſſerre reipublicæ. *Id.* 2. *de Orat. c.* 48. Si quis motus populi factus eſt. *Liv. l.* 39. *cap.* 19. Mingnus motus ſervilie eo anno in Apuliu fuit. ¶ In bonam partem. *Cic. pro Dom. cap.* 36. Italiæ magnificentiſſimus ille motus, municipiorumque concenſus. ¶ Pro mutatione *Cic. Attic. lib.* 3. *ep.* 8. Motum in republ. non tantum ego impendere video, quantum tu ud me conſolandum uſſers. ¶ Sæpiſſime pro affectu animi, *paſſione*, *affetto*. *Cic.* 1. *Offic. c.* 36. *ſub fin.* Motus animorum duplices ſunt, ulteri cogitationie, altei uppetitus. *& cap.* 38. Rectiſſime præcipitur, ut perturbationes fugiamus, id eſt motus animi nimios mtioni non obtemperantes. *Id.* 1. *de Orat. c.* 52. Animorum motus dicendo miſcere atque agitare. *Id.* 3. *ad Attic. ep.* 8. Ex epiſtolarum mearum inconſtantia putn te mez mrotie motum videre. *l'agitazione*. & 2. *Offic. c.* 5. *ad fin.* Cohibere motus animi turbatos, quos Græci *πάθη* nominent. *Virg.* 12. *Æn.* v. 227. varin miſceri pectora motu. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 3. *in fin.* Cum veſcimur iin rebus, quæ dulcem motum uſſerunt ſenſibus. ¶ Pro inſtinctu numinis, æſtro, *ἐνθουσιασμῷ*, qui vatibus immitti creditur, *Tibull. l.* 1. *el.* 7. v. 51. Hæc ubi Bellonæ motu eſt agitata, nec acrem Flammem, non amens verbera torta timet. *Ovid. 6. Met.* v. 158. Manto, Pee medias fuemt, divino concita motu, Vaticinota vius. *& lib.* 3. v. 711. infano conoita motu. Al. leg. *emſu*. ¶ De tropis, *Quintil. initio l.* 9. Plerique figuras tropoe eſſe exiſtimarunt, quia ſive eu hoc duxerint nomen, quod fiat formati quodam modo; ſive ex an, quod vertant nantionem, unde & motus dicuntur; ſatendum eſt, eſſe utrumque eorum etiam in figuris. *Id. ſub fin. cap.* 5. *lib.* 8. Tropi, quos mutie clariſſimi noſtrorum auctores vocant. ¶ Pro cauſa, *impulſo*, *motivo*. *Plin. ſub fin. epiſt.* 4. *lib.* 3. Audiſti conſilii mei motus: fupereſt uitcutra ex parte judicium tuum.

MOTUS, a, um, *moſſo*, *commoſſo*, *κινηθὲς*, commotus, agitatus, impulſus. *Propert. l.* 4. *el.* 1. v. 102. ſi quis motas corniche leuerit alas. *Ovid.* 12. *Met.* v. 600. moti flamine rami. *Virg.* 1. *Æn.* v. 239. motos præſtat componere fluctue. *procelloſi*. *Cic. pro Cæcin. c.* 23. Ne tuorum quidem quiſquam loco motus. *tactato*. *Liv. l.* 39. *c.* 42. Ut Cenſores motie Senatu adſcriberent notae. *Al. leg.* e Senatu. *Tacit. e. Ann. c.* 43. Non poſſe motum Oriœurem niſi Germanici ſapientia componi. *ſollevato*, *tumultuoſamente*. *Liv. l.* 34. 1 54. Nihil motum ex antiquo probabilr eſt. *mutato*. *Fabian. Senec. ep.* 94. *circa med. & l.* 6. *quæſt. nat. c.* 1. & *Ovid.* 5. *Triſt. eleg.* 6. v. 24. & 25. Mens mota. *turbata*, *confuſa*, *fuor di ſe*, *mente*. Sic *Hieronym. adverſ. Vigilant. c.* 1. Homn moti capitis, atque Hippocratie vinculie ulligandus. *matto*. Alio ſenſu *Senec. de tranquill. ſub fin.* Non poteſt grande uliquid & ſupra cetetus loqui, niſi mota mene. *h. e.* œlin percita, numine uſſlata, eothea. Sic *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 1. v. 43. Sic ubi mota calent vinidi mea pectora thyſſu, &c. *Propert. l.* 1. *el.* 15. v. 9. At non ſic Iduci digreſſu mota Calypſo. *h. e.* turbata, dolom uffecta. *Ovid. Heroid. ep. ult.* v. 77. Mota loci fama properabam viſere Delon. *moſſa*, *inventata*, *indotta*. *& lib.* 4. *Triſt. el.* 10. v. 23. Motus dictie. *perſuaſo*. *Curt. l.* 6. *c.* 5. u *med.* precibus. *vinto*. *Petron. in Satyr. c.* 18. Ex lacrymis in riſum motus.

MOVENS, entie, *muovente*, *κινῶν*, particip. V. *Moveo*. Interdum abſolute adhibetur pro *ſe movens*, vel *mobile*. Hinc *res moventes* ſunt bona mobilia, *mobili*. V. *Mobilis*. *Liv. l.* 5. *c.* 25. Eu ea præda, quæ rerum moventium ſit. *Gell. l. ult. l.* 12. Non hominum tantum, neque rerum moventium, quæ efferri occulta & furtipi poſſunt, ſed ſundi quoque & adium fieri furtum. *Marcell. Dig. l.* 46. *cit.* 3. *leg.* 48. Reditus exegu, & moventia diſtcuunt. Sic *voluptas movens* apud *Cicer.* 2. *de Fin. c.* 10. eſt, quæ in motu conſiſtit, & *ſtatus* opponitur.

MOVEO, es, ovi, otum, a. 2. *muovere*, *κινῶ*, de loco abduco, locum mutare facio, cien, impello, agito. *Cic.* 2. *de Divin.* 1. 35. Cum ſignifer ſignum non poſſet movere loco. *Celſ. l.* 8. 1. 2. Os aut frangitur,

Digitized by Google

gitur, aut de loco movetur. *Ovid. 5. Met. v. 634.* Quisque pedem movi, monat lacus. *Lucan. l. 7. v. 861.* nec teneram quisquam movisset amatur. *Senec. in Hippoſ. v. 420.* Movere gradum. *h. e.* ire, *removere ſi paſſa.* ¶ *Movere ſe* eſt ire, ambulare, abire. *Terent. Andr. 4. 3. 16.* Move ocius te, ut, quod agam, porro intelligas. *Liv. l. 34. c. 20.* Præcepit eis, ne ſe ex eo loco moverent. *Caſ. l. 3. B. Gall. c. 25.* Tantæ ſubito malaciæ exſtitit, ut ſe loco movere non poſſent. *Cic. 10 fin. l. 5. Fam.* Fac, ut iſtinc te moveas tam infirma valetudine. *Catull. carm. 3. v. 8.* Nec ſe ex ſe gremio illius movebat. *Nep. in Attic. c. 7.* Uſus eſt ætatis vacatione, neque ſe quoquam movit ex urbe. ¶ *Movere ſe* dicitur etiam de plantis, cum germinant, aut creſcunt. *Colum. l. 11. c. 2. ante med.* A cal. Martii eximia eſt vitium putatio, ſi tamen ſe gemmæ nondum moveant. *Ovid. 3. Triſt. el. 12. v. 13.* de primite gemma movetur. ¶ Aliquando eſt ſaltare, *ballare. Tibull. l. 1. el. 8. v. 38.* Movit & ad certos neſcia membra modos. *Horat. de ar. Poet. v. 232.* Ut feſtis matrona moveri juſſa diebus. *Id. l. 2. ep. 2. v. 125.* Nunc Satyrum, nunc agreſtem Cyclopa movetur. *Perſ. ſat. 5. v. 123.* Tres tantum ad numeros Satyri moveare Bathylli. ¶ *Movere* pro *movere*, pentrorum ritu. *Liv. l. 35. c. 40. ad fin.* Terra dies duodequadragiotx movit. *ſi ſcaſſe, ſo nermuto.* Eodem modo *Sortos. in Claud. cap. 22.* & *Gell. l. 4. c. 6.* locute ſunt. *Senec. in fin. Troad.* Claſſis movet. In veteri S. C. apud *Gell. ibid.* Quod C. Julius L. F. pontifex nuntiavit, in ſacrario in regia haſtas Martias moviſſe. V. aliud hujuſmodi in *Movere*. ¶ Pertinet etiam ad ſacra. De ancilibus movendis V. *Ancile*. *Senec. in Med. v. 86.* qui tripodas movet Fmter virginis xſperæ. *h. e.* reſponſa ex tripode reddit. *Val. Flacc. l. 3. v. 540.* Bacchum thyrſus & ſacra moventem. & *lib. 5. v. 309.* Sacraque ſerrificæ ſuppliex movet irtica Nocti. *h. e.* facit. *Cato R. R. c. 134.* Feſtum Jovi moveto, & macxato ſic: Jupiter te hoc feſtu obnovendo bonas preces precor, uti ſies volens propitius mihi, &c. *h. e.* admoveto, offerto. Simili extione *commovere* uſurpatur *ibid.* ¶ Frequenter eſt removere, pellere, *removere, excovere. Cic. 3. Offic. c. 19.* Ut veros heredes moveat, in eorum locum ipſe ſuccedat. *Id. 2. de Orat. c. 67.* Cenſor tribu movit centurionem. *Id. pro Cluent. c. 43.* Movere aliquem Senatu. *Liv. l. 39. c. 42.* ſenatorio loco. *Id. l. 24. c. 18.* tribu. *Id. l. 30. c. 28.* Haſtem turbare, ac ſtatu movere. *Cic. 3. Verr. c. 45.* & *Agrar. 2. c. 21.* Poſſeſſione movere. *Id. Fam. 13. ep. 5.* ex agro. *Id. 3. de Fin. cap. ult.* Quid non ſic aliud ex alio nectitur, ut non, ſi ullam litteram moveris, labaat omnia? *Plaut. Capt. 4. 2. 11.* Move abs te moram. *cagis egui indugio.* ¶ Item provocare, promovere, excitare. *Cæſ. l. 2. c. 17.* Sole & exercitatione fudor movetur. *Id. l. 3. c. 21. aura med.* Potio, quæ urinam movet. *& lib. 8. c. 16.* Cubitus luxatus interdum febrem, vomitumque hilis movet. *Id. l. 7. c. 4. ad fin.* Movere dolorem. *& lib. 8. c. 9.* tuſſim, ſternutamentum. *Cato R. R. c. 115.* alvum. ¶ Item xficere, labefactare, *alcovere. Liv. l. 25. c. 26.* Intoleranda vis æſtus per utraque caſtra omnium ferme corpora movit. ¶ *Movere caſtra*, & *movere* abſolute, *levare ſi campo*, alio transferre exercitum. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 15.* Poſtero die caſtra ex eo loco movent. *Liv. l. 24. c. 44.* Conſules, legionibus ſcriptis, priuſquam ab urbe moverent, prodigia procuraruat. *Cic. Attic. l. 9. ep. 1.* Poſtquam ille Canuſio movexat. ¶ Dicitur & de pulſante fides, *ſonare, tactar ix cotra. Ovid. 10. Met. v. 89.* & fila ſonantia movit. *& lib. 5. v. 111.* citharam cum voxa movere. *Auſ. Pompg. ad Piſon. v. 161.* Ipſe fidem moviſſe ferox narratur Achilles. *Ovid. Heroid. ep. 4. v. 48.* Quæque ſub Idæo tympana colle movent. ¶ Translate *movere quippiam* dicitur, qui aliquid xggreditur, ſuſcipit, incipit. *Liv. l. 23. c. 39.* Movere ea moliri aliquid. *Terent. Andr. 5. 4. 18.* Ego illæc moveo, aut curo? *Ovid. 6. Faſt. v. 622.* ſolemni voce movere preces. *Virg. 10. Æn. v. 163.* Pandite nunc Helicona, deæ, cantuſque movete. *Ovid. 14. Met. v. 21.* carmeo Ore move ſacro. *Cic. 1. Offic. cap. 22. ad fin.* & *Salluſt. in Catil. cap. 31.* Movere bellum. *Virg. 12. Æn. v. 6.* Tum demum movet arma leo. *Lan. l. 28. c. 22.* Movere mentionem cujuſpiam rei. *fore. Quintil. l. 3. c. 6. ante med.* conjecturare. *propoxre. Julian. Dig. lib. 37. tit. 10. leg. 4.* controverſiam. *Ulpian. l. 4. tit. 3. leg. 33.* litem. *Id. lib. 19. tit. 1. leg. 10.* actionem. ¶ Eſt etiam excitare. *Cic. an Orat. c. ult.* Eloquens non approbationes ſolum, ſed admirationes, clamores, plauſus movere debet. *Id. 2. de Orat. cap. 61.* & *lib. 6. ad Attic. ep. 3.* ad *fin.* riſum. *& lib. 2. ep. 14.* alicui exſpectationem de re quapiam. *Liv. l. 4. c. 5.* indignationem. *Cic. 2. de Orat. c. 69.* miſericordiam. *Id. in Partit. cap. 33.* ſuſpicionem. *Quintil. l. 6. c. 2. o med.* lacrymas. *Cic. 2. de Orat. c. 53.* fletum populo. *Salluſt. in Catil. c. 26.* jocum. ¶ Item turbare, *perturbare. Senec. ep. 36.* Res eſt inquieta, felicitas: ipſa ſe exagitat, movet cerebrum, &c. *Salluſt. in Catil. cap. 22.* Quietæ movere, magna merces videbatur. *Liv. l. 35. c. 13.* Filio miſſo ad cuſtodiam ultimarum partium regni, an quid, abſente ſe, a tergo moveretur. ¶ Item removere, abducere. *Liv. l. 3. c. 21.* Nec ante moverunt de ſententia Conſulem, quam, &c. *Id. l. & cap. 39. ad fin.* Ne tum quidem de ſententia motus. ¶ Item *irritare*, laceſſere. *Horat. epod. 17. v. 3.* Per & Dianæ non movenda numina. ¶ Item incitare, hortari, impellere. *Liv. l. 35. c. 11.* Legatos cenſuit circa reges mittendos, qui non ſolum tentarent animos eorum, ſed ſuis quamque ſtimulis moverent ad Romanum bellum. *Cic. 11. Attic. ep. 5.* Quæ me cauſæ moverint, quam acerbæ, quam graves, non poſſum, &c. ¶ Item afficere, allicere, delectare. *Cic. 2. Offic. c. 18.* Ut pulcritudo corporis movet oculos, & delectat; ſic decorum, quod elucet in vita, movet approbationem eorum, quibuſcum vivitur. ¶ Item mutare, aut labefactare. *Cic. Attic. l. 7. ep. 3.* Tantum abeſt, ut meam ille ſententiam moveat, ut valde ego ipſi, quod de ſua ſententia deceſſerit, pœnitendum putem. ¶ *Movere animum*, & *movere* abſolute eſt aliquo affectu percellere, flectere, agere, *commovere, pigere. Virg. 3. Georg. v. 521.* non mollia poſſunt Prata movere animum. *Quintil. l. 6. c. 2.* Movere animos judicum, utque in eum quem volumus habitum formare. *Liv. l. 30. c. 30.* Quaniam Flaccum auctoritas patrum nihil moviſſet. *& lib. 3. c. 20.* Moverat plebem oratio conſulis. *Caſ. ad Cicer. poſt ep. 19. l. 9. ad Attic.* Neque illud ma movet, quod ii, qui, &c. *Tibull. l. 2. el. 7. v. 36.* Moverit o votis pues quotuamque deos. *Quintil. l. 6. c. 2.* Athenis affectus movere, etiam per præconem prohibebatur oratus. ¶ *Moveri*, affici, aliquo affectu commoveri, flecti. *Virg. 6. Æn. v. 399.* Nullæ hic ioſidiæ tales: ibſiſe moveri. *h. e.* turbari, timere. *Cic. pro Dejot. cap. 2.* Moveor etiam ipſius loci inſolentia. *& cap. 11.* Movebatur animo, & de ſalute populi R. extimeſcebat. *Propert. l. 3. el. ole. v. 25.* Nil moveor lacrymis. *Liv. l. 39. c. 47.* Cum ſenatus & tirocinio, & perturbatione juvenis moveretur. *movendoſi o tompoſſione. Caſ. l. 1. B. Civ. c. 44.* Fere ſit, quibus quiſque in locis miles invetarevit, uti multum earum regionum conſuetudine moveatur. *ſi ſemee termo dulle oſonee. Cicer. 4. Acad. c. 42.* In his rebus neutram in partem moveri: quæ ἀπροπτωσία dicitur. ¶ Eſt etiam mente agitare, verſare animo, cogitare. *Virg. 3. Æn. v. 34.* Multa movenx animo Nymphas venerabar agreſtes. *Sim. 2. Tuch. v. 145.* xt Inachia tenuis ſub pectore regi Tracta quies, dum mente deos, inceptaque verſat Hoſpitia, & quæ ſint generis adfcita repertis Fata, movet. ¶ Item numine affiare, oſtro concitare, inſpirare. *Lucan. l. 5. v. 565.* tum, quos ſectis Bellona lacertis Sæva movet, cecinere deos. (V. *Monet, ne.*) Al. leg. *movet.* ¶ *Moſſe* pro *moviſſe* ſyncope apud *Martial. l. 3. epigr. 67.* Ceſſatis pueri, nihilque moſſis. Al. leg. *noſſis*, xl. *poſſis* pro *poreſſis*. Et *morune* pro *moverunt* apud *Sil. l. 14. v. 141.* ubi alii *movere*.

MOX, *toſſe, preſſe, de qux x poco, ἐ-βέε, ſtatim*, ſtatim, celeritet i & ſere dicitur de tempore ſtatim futuro. *Terent. Andr. 3. 2. 4.* Quod juſſi ei dare bibere, dete: mox ego hus izvertor. *Cic. Attic. l. 10. ep. 4.* Juſſit mihi omniari, mox ſe venturum. *Id. 1. de Divin. c. 23. ad fin.* Diſcedo parumper: a ſomnio, ad quæ mox revertar. *Id. 10 Orat. c. 49.* De numero mox: nunc de ſono quærimus. *Plin. l. 18. c. 35.* Pauxis mox horis. *poche ore dopo. Cic. 2. de Invent. c. 28.* Noa oeceſſe eſt, quin mox judicium fiat, exſpectare. ¶ *Quam mox*, quanto poſt, quam cito. *Exſtat*: Quam mox ſignificat quam cito: ſed ſi per ſe ponax mox, ſignificabit paulo poſt, vel poſtea. *Cic. pro Reſc. Com. c. 2.* Exſpecto, quam mox Chæreæ hoa cationa utatur. *quoxro ſirx o poclar cori. Terent. Eun. 4. 7. 18.* Quam mox ireuimus? *quoxto ſtamo ad aſſoltre? Plaut. Rud. 2. 3. 12.* Quam mox coctum eſt prandium? Adde *Ens.* xpud *Cicer. l. 1. de Divin. c. 48.* ¶ *Mox ubi*, ſtatim ac, *toſto ebe, dopo che. Liv. l. 3. c. 52. Colum. l. 5. c. 5. Horat. l. 2. od. 1. v. 20.* &c. ¶ *Mox* or, idem. *Flor. l. 2. c. 4.* Mox ut caluere pugnæ, ſtatim in fudorem xuot. Ubi *νε ſtatim* redundat. ¶ *Mox paulo*, paulo poſt. *Plin. l. 4. c. 16.* De quibus mox paulo dicemus. *Id. l. 21. c. 8.* Paulo mox ſubiere, quæ vocantur Ægyptiæ. ¶ *Mox quoque*, ſimul atque, *toſto che. Pand. Dig. lib. 7. tit. 4. leg. 13.* Mox quam a ſolo ſeparati ſunt fructus. ¶ Juxgitur & cum *deinde. Colum. l. 1. in præfat. circa med.* Mox deinde, ut apti veniamus xd ganeas, quotidianam eruditatem Laconicis excoquimus. (Adde *lib. 9. c. 14.*) *Tibull. l. 1. el. 7. v. 35.* Et ſimulat tranſire domum, mox deinde recurrit. ¶ Refertur etiam ad ordinem temporis. *Vellej. l. 2. c. 14.* Domus, quæ quondam Ciceronis, mox Cenſorini fuit, nunc Statilii Sifennæ eſt. *Tacit. 1. Hiſt. cap. 72.* Qua præmia virtutum velocius erat vitiis adeptus, eruditatem mox, deinde xvxritiam exercuit. *Liv. l. 40. c. 48. ad fin.* Nam extemplo fuſi, fugati: mox intra vallum compulſi: poſtremo exuuntur caſtris. ¶ Item ſitus, & loci. *Plin. l. 6. c. 29.* Ab Albaniæ confinio gentes Silvorum feræ, & infra Lubieanrum, mox Diduri. *& cap. 30. ante med.* Ultra eos Dochi, deinde Gymnoſtes, mox Anderæ. ¶ Item dignitatis, aut pretii. *Plin. l. 18. c. 7. ad fin.* Poſt xmylum Chium maxima laudatur Creticum, mox Ægyptium. ¶ De longo poſt tempore, *Sueton. in Nor. c. 6.* C. Cæſar intuens Claudium patruum ſuum, a qua mox principe Nero adoptatus eſt. *h. e.* poſt uxdecim annos. Hua pertinara poteſt illud *Virg. 1. Georg. v. 24.* Tuque adeo, quem mox quæ ſint habituxx deorum Concilia, incertum eſt, &c. *Gonſo* apud *Chorif. l. 2. pag. 284. Panſch.* xit, pro *iito* poſitum eſſe: *Servius* autem: poteſt, inquit, ad vita humanæ brevitatem referri. ¶ De tempore proxime præterito, pro ſtatim ante, modo, *pux ora, toſto, poco fo. Colum. l. 3. c. 20.* De xltero, quod mox propoſueram, nihil dubito, quio, &c. *Sim. in ſ. Thebaid.* Mox tibi, ſi quis adhuc præxndit nubila livur, Occidit. Al. rectius leg. *occidet.*

MOYSES. V. *Moſes.*

M U

MU, *mῦ*, vox propria canum, unde & mutire dicuotur, inquit *Charif. l. 2. pag. 223. Panſch.* item *Scalig. in conjectan. ad Varron.* in ea verba l. 6. *de L. L. c. 5.* x *med.* Muſſare dictum, quod muti non amplius quam mo (*al. mῦ*) dicunt: a qua *Ennius*, Quod minimum eſt, neque, ut xinet, mu (*al. mῦ*) facere xudent. *Lucil.* xpud *Charif. loc. cit.* Non laudare hominem quemquam, neque mu facere audet. *xitire.* Cum dixit *Plaut. Stich. 1. 3. 102.* Negato eſſe quod dem, nec mu, nec mutuum: *mu*, rem minimam intellexit, ſimulque primam, *τῦ mutuum* ſyllabam reſpexit. ¶ Videtur

tur etiam eſſa vox dolentis, deſperantis, exclamantis. *Id. in fragm.* apud *Charif. loc. cit.* Qui tu es, qui ducis me? mu I perii hercle: Aſer eſt.

MUCCEDO, *vel* Mucedo, inis, f. mucus. *Apul. in Apolog.* Si pernicioſa illa muccedo intus cohibita & bili atra ſociata, &c. Al. leg. *dulcedo*, al. *albedo*.

MUCCINIUM, *vel* Mucinium, il, n. linteum, quo cetergetur naſi mucus. *Arnob. l.* 2. *pag.* 59. Mitra, ſtrophium, faſcia, muccinium.

MUCCUS. V. *Mucus*.

MUCEO, es, mucui, n. a. *eſſer muſſo, contrarr la muſſa, ἐμοιδέω*, mucidus ſum. *Cato R. R. c.* 148. Vini ſingulæ urnæ dabuntur, quod neque aceat, neque muceat.

MUCESCO, is, n. 3. mucidus fio. *Plin. l.* 14. *c.* 20. *ſub fin.* Proprium eſt vino muceſcere, aut in acetum verti. *Id. l.* 18. *c.* 10. *ad fin.* Seſama macerata lurido colore mucſcit.

MUCIANUS, a, um, ad Mucium aliquem pertinens, v. gr. Publium, aut Quintum, qui celebres JCti fuere, ut Muciane cautio, aut ſatisdatio, apud *Papinian. Dig. lib.* 35. *tit.* 1. *leg.* 99. *a med.* & *Julian. ibid. leg.* 104. ¶ *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 12. Torqueor infelia, ut jam illum Mucianum esitum esoptem. *b. e.* crudelem, qualem habuit Q. Mucius Scævola Pont. Max. qui juſſu C. Marii Conſulis C. filii a Damaſippo Prætora in veſtibulo ædis Veſtæ, ut eſt *in Epitom. Liv. l.* 86. vel in Curia Hoſtilia, ut ſcribit *Vellej. l.* 2. *c.* 26. trucidatus eſt. Narrat hoc etiam *Cic.* 3. *de Orat. cap.* 3. & *Flor. l.* 3. *c.* 21. ¶ Scribitur & *Muitanus*. V. *Mutius*.

MUCIDUS, a, um, *muſſo, muſſoſo, ἐμοιδὴς, σαπρὸς*, qui mucorem ex vetuſtate contraxit: o *mucco*. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 128. Mucida cærulei panis conſumem fruſta. *Martial. l.* 8. *epigr.* 6. Mucida vina. ¶ *Mucidus*, & *Mucceduſ* eſt etiam mucoſus, *muccoſus*, mucoſluens, *μυξῶδης*. *Plaut. Epid.* 3. 4. 58. homo es, qui me emunxiſti mucidum. *Id. Mil.* 3. 1. 52. Senex mucidus.

MUCIUS, a, um, ad Mucium pertinens, quod eſt nomen proprium R. hominis. *Feſtus*: Mucia prata trans Tiberim *dicta* a Mucio, *cui* o populo data fuerant, quod Porſenam Etruſcorum ragem ſine conſtantia ab Urbe dimovit. Adde *Liv. l.* 2. *c.* 12. *&* 13. ¶ De lege Mucia V. in *Licinius*, a, um. ¶ *Mucia feſta* apud *Cæcr. Verr.* 4. *c.* 21. fuerunt inſtituta ab Aſianis in honorem Q. Mucii P. F. Scævolæ celebris Juris conſulti, qui fuit conſul A. U. DCLVIII. cum L. Licinio Craſſo oratore: quod provinciam Aſiam prætur poſt conſulatum mira abſtinentia adminiſtraverat. ¶ Scribitur & *Mutius*: rectius tamen per *t*, teſtibus *Manut.* & *Cellar. in Orthogr.*

MUCOR, oris, m. *muſſa, ἰῶρις, ἀμυδρὸς*, lanugo diutino ſitu contracta, ut in pane, carne, vino, &c. unde & ſapor contractus. *Colum. l.* 12. *c.* 4. a *med.* Locum eſſe debere quem ſicciſſimum, ne ſitu penora mucorem cuotrahant. *& cap.* 17. Situm, aut mucorem contrahere. *Ulpian. Dig. lib.* 18. *tit.* 6. *leg.* 4. Periculum acoeris, & mucoris (*vini*) præſtare. ¶ De humore & lacryma cnacta in vite. *Plin. l.* 17. *c.* 15. Ut inde potius diſtillaret mucor, qui maxime vires infeſtat.

MUCOSUS, & Muccoſus, a, um, *mucoſa, μυξῶδης*, muco abundans. *Colum. l.* 6. *c.* 7. Sequitur tuemimum vitium, quorum ſignum eſt cruenta, & mucoſa ventris proluvies. *Cels. l.* 5. *c.* 28. *ſect.* 15. Exulcemtio mucoſa.

MUCRO, onis, m. *punta, αἰχμὴ, ἀκὶς, κόρυφα*, ſummitas cujuſcumque rei in acutum deſinentis, cuſpis, apex, acumen. *Colum. l.* 4. *c.* 25. Mucro falcis. *Plin. l.* 8. *c.* 3. dentis. *& cap.* 15. *extr.* unguium. *Martial. l.* 4. *epigr.* 18. Mucro ſtillicidii glacie concreti. *Plin. l.* 16. *c.* 10. Folium mucrone aculeatum. *Id. l.* 2. *c.* 25. Cometæ in mucronem faſtigiatæ. *Id. l.* 9. *c.* 33. Conchæ margo in mucronem emiſſus. *Id. l. & cap.* 18. *ad fin.* Cuſpis vomeris acutior, in mucronem faſtigiata. *Id. l.* 17. *c.* 20. Amygdalas mucrona *defigi*, aciem lateris aquilonem ſpectare: ternas ſimul ferendas, &c. *& lib.* 37. *c.* 4. Adamas laterum ſexangulo levore turbinatus in mucronem. *& cap.* 2. *circa med.* Mucrones cryſtalli. *Nemeſian. in fragm. de Aucup.* Mucro noſtri. ¶ Sæpiſſime dicitur de cuſpide gladii, haſtæ, teli: & per ſynecdochen ſumitur pro enſe. *Ovid. Met.* 12. *v.* 484. medio jugulaberis enſe, Quoduquidem mucro eſt hebes, inquit. *Lucan. l.* 7. *v.* 139. Nec gladius habuere fidem, niſi cautibus aſper Exarſit mucro. *Virg.* 2. *Æn. v.* 333. ſtat ferri acies mucrone coruſco. *& lib.* 10. *v.* 651. ſtrictoque coruſcat mucronem. *Cic. Phil.* 14. *c.* 2. Niſi mucrones etiam noſtrorum militum tremera vultis, & dubitara, otrum io cive, an in hoſte ſigantur. *& Catil.* 3. *c.* 1. Gladios in rempubl. deſtrectos retudimus, mucroneſque eorum a jugulis veſtris rejecimus. *Virg.* 12. *Æn. v.* 740. Mortalis mucro, glacies ceu futilis, ictu Diſſiluit. *& lib.* 7. *v.* 665. tereti pugnant mucrone, veruque Sabello. *& lib.* 10. *v.* 681. mucrone ſe induere. ¶ Videtur & pro acie ferri uſurpari, *cagdo*, in illo *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 216. cum pectora barbam Cœperit, & longi mucronem admittere cultri. ¶ Metaphorice eſt auctoritas, vis, potentia. *Cic. pro Cluent. c.* 44. Ne ceeſtorium Bilium, cujus mucronem multis remediis majores noſtri retuderunt, æque poſthac, atque illum dictatorium gladium pertimeſcamus. *Id. l.* 3. *de Legib. c.* 9. Mucronem tribunitium eſcuere in aliquem. *Id. pro Cæcin. c.* 29. Periculum hoc tibi videtur: hic eſt mucro deſuſionis tuæ: in eum ipſum cauſa tua incurrat, neceſſe eſt. *Senec. in proœm. l.* 2. *controverſ.* Deerat illi oratorium robur, & ille pugnatorius mucro. *Quintil. l.* 12. *c.* 5. a *med.* Ipſe illa mucro ingenii quotidiana pugna mtundirur. ¶ Pro fine, extremitate, quo mucro eſtramum eſt haſtæ, aut enſis, *Lucret. l.* 2. *v.* 518. Ergo finita diſtant ratione creata, Ancipiti quoniam mucrone utrinque notantur. ¶ Mucro faucium, *el luogo più anguſto della ſtrozza*, locus de arctis faucibus, quibus olim credebatur Oceanus Scythicus irrumpere in mara Caſpium. *Plin. l.* 6. *c.* 13. *circa med.*

MUCRONATUS, a, um, *che finiſce in punta, αἰχμὴν*, in mucronem deſinens. *Plin. l.* 35. *c.* 2. Piſcis mucronato roſtro. *Id. l.* 25. *c. ult. a med.* Mucronata folia.

MUCULENTUS, & Mucculentus, a, um, mucoſus. *Prudent. peripſtph.* 3. *de S. Laurent. v.* 184. Muculeſtæ nares. *Arnob. l.* 3. *pag.* 107. Mundiciones muculentæ.

MUCUS, & Muccus, i, (utroque enim modo legitur in libris) m. *moccio, μύξα, μόρυξ*, narium humiditas, & craſſior pituita. *Catull. carm.* 23. *v.* 17. Mucuſque, & mala pituita naſi. *Celſ. l.* 4. *c.* 18. Deſcendunt pituitæ, mucuſque ſimilia.

MUGER, *dici* ſolet a caſtrenſium hominibus, quaſi mucnſus, is, qui talis male ludit. *Feſtus*. Dictum volunt a *mugo* pro *mungo*.

MUGIL, & Mugilis, is, m. *mugginé, μύξων, μόρμυλος*, piſcis merinus. *Plin. l.* 9. *c.* 17. Mugilum natura ridetur, lo meto capite abſcnodito, totos ſe occultari credeſtium. Iiſdem tamen tanta falacitas, ut, &c. *& cap.* 8. *&* 43. Mugil velociſſimus omnium. *Id. l.* 10. *c.* 70. Produntur clariſſime audim mugil, lupus, ſalpa, &c. *& lib.* 9. *c. ult.* Mugil, & lupus mutuo odio flagrant. *Id. l.* 32. 2. a. Scit & mugil eſſe io eſca hamum, inſidiaſque non ignorat: avidites tamen tanta eſt, ut cauda verberando excutiat eibum. ¶ Deprehenſis olim mœchis pœna fuit Immiſſus podici. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 317. quoſdam mœchos & mugilis intrar. Adde *Catull. carm.* 15. *extr.* V. *Raphanus*. Fortaſſe huc pertinet illud *Lucilii* apud *Non. c.* 1. *n.* 334. Natibu' nstricem impreſſit craſſam & capitatam. Sed V. *Natrix*.

MUGINOR, oris, dep. 2. *bucinare, bramolare*, nugas agere, cauſari, mams neſtera, tergiverſari, orioſe, ac tarde cousti, quaſique recuſando agere, & contra voluntatem. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 12. De Oſella, dum tu muginaris, nec mihi quidquam raſcribis, cepi conſilium domeſticum. *fas a bada. Plin. in præfat. hiſt. nat. circa med.* Vel hoc ſalu præmio contenti, quod dum ifta, ut ait M. Varro, muginamur, pluribus horis vivimus. *b. e.* otioſe, & quaſi noleutes commentamur. *es perdiamo intorno a quelle iaſe*. Io quodam MS. leg. *muſinamur*, teſte *Hardouino*: quod alii a *Muſis* deducunt. *Non. c.* 2. *n.* 543. *muginari* interpretatur murmuram: aſſertque verba hæc *Lucilii*: Mugioamur, molimur, ſubducimur. & *Attæ*: Atque ea muginanntuc bodie: atque ego occluſero fontem. Sed hæc commodius priora interpratatione explicantur.

MUGIO, is, ivi, & ii, itum, n. 4. *muggire, mandi*, mugitum edo: verbum exprimens vocem vitulorum (ut *Varr.* docet *l.* 6. *de L. L. c.* 5. a *med.*) & boum, quæ eſt *ωὴ. Lin. l.* 1. *c.* 7. Iade cum aſtæ boves ad deſiderium, ut ſit, raliſtarum mugiſſent, &c. *Propert. l.* 2. *el.* 21. *v.* 19. Io verſa capot primos mugiverat annos. *Horat. epod.* 2. *v.* 21. Aut in reduſta valle mugientium Proſpectat errantes greges. ¶ Transfertur ad tonitrum, ad terræ motum, tubam, & alia mugitus ſimilem edentia ſonum. *Virg.* 8. *Æn. v.* 526. Tyrrhenuſque tubæ mugire per æthera clangor. *Lucret. l.* 4. *v.* 544. Cum tuba depreſſo gravitcr ſub murmure mugit. *Virg. Æn.* 6. *v.* 256. *& lib.* 4. *v.* 490. ſub pedibus mugira ſolum. *Lucan. l.* 3. *v.* 418. Sæpe cavas motu terræ mugira caverna. *Horat. l.* 3. *od.* 29. *v.* 57. ſi mugiat Africis malus procellis. *Id. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 202. Garganum mugire putes nemus, aut mara Tuſcum. *Virg. Æn.* 3. *v.* 92. & mugire adytis cortina recluſis. *Sil. l.* 12. *v.* 521. pulſue mugit Olympus. *Manil. Feſtus in Odav. c.* 5. & *Lactant. l.* 7. *c.* 6. Nimbis collidentibus mugira tnoitrua, rutilara fulgnra. *Sil. l.* 8. *v.* 631. fundoque imo mugivit anhelans Auſidus. *Quintil. l.* 12. *c.* 10. *ante med.* Pleraque nos illa quaſi mugieute littera cludimus M, qua zulum Græce verbum cadit. *Martial. l.* 3. *epigr.* 46. At tibi tergeminum mugiet ille ſiphos. *b.* 2. euge, clamabit, belle, *ωρὶε*.

MUGIONIA porta Romæ dicta eſt a Mugio quodam, qui eidem tunedæ præfuit. Ita *Feſtus*. Sed *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 34. docet, dictam eſſe a mugitu, quod per eam boves io paſcue exigebantur.

MUGITOR, oris, m. qui mugit. *Valer. Flacc. l.* 3. *v.* 208. Ut magis Inatinc, magis ut mugitor anhelat Veſvius, &c.

MUGITUS, us, m. *muggita, μύκημα*, vox boum. *Virg.* 2. *Georg. v.* 470. Mugituſque boum. *Id.* 12. *Æn. v.* 103. Mugitue veluti cum prima io prœlia tsurus Terrificos ciet. *Ovid.* 3. *Met. v.* 21. bos mugitibus impulit auras. *& lib.* 7. *v.* 507. mugitue victima diros Edidit. *Id. l. Faſt. v.* 560. Dare mugitus. *Virg.* 2. *Æn. v.* 223. tollera. ¶ Translate *Plin. l.* 18. *c. ult.* a *med.* Montium ſouitus, nemorumque mugitus. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 18. terræ. *Stat.* 10. *Theb. v.* 263. Ne gravis exclamet portæ mugitus ahenæ.

MULA, æ, f. *mula, ἡμίονος*, quadrupes notum. Dicitur de utroque ſexu, ubi *diſcriminue opus non eſt*: quod & in *Cervæ* adnotavimus. *Plin. l.* 8. *c.* 44. Ex aſino & equa mula gignitur meoſe tertio *decimo*, animal viribus in labores eximium. *& mox.* Equo & aſina geoitos meres hinnos (al. *binnulos*) aotiqui vocabant: coetraque mulos, quos aſini & equæ genemrant. *& paulo poſt.* Gignitur etiam mula ex equo & aſina, ſed effrenis, & tarditatis Indimitæ. *& paulo poſt.* Generatur ex equa & unagris maaſuefactis mulæ veloces in curſu, durstia eximia pedum, verum ſtrigoſo corpore, indomito animo. (Eadem habet *Colum. l.* 6. *c. penult.*) *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 181. hic munde aitet ungula mulæ. *ſcilic.* currum trahentis. Frequens eſt autem mentio mularum vehentium, vel currum trahentium. V. *Martial. l.* 9. *epigr.* 23. *& lib.* 8. *epigr.* 61. *& lib.* 11. *epigr.* 80. *& lib.* 14. *epigr.* 197. & *Sortan. in Ner. c.* 30. ¶ Femina non patit, quia a duobus diverſis generibus nata, tertii generis ſit, & neutri parentum eſt ſimilis, ut ait *Plin. loc. cit.* Hinc lo portentis eſt mulæ partus. V. *Varron. l.* 2. *R. R. c.* 1. *ſub fin. Suetan. in Galb. cap.* 4. & *Juvenal. ſat.* 23. *v.* 66.

¶ Cum

¶ Cum *mala pepererit* proverbiale dictum de re, quæ nunquam fuit. *Suetun. Iul. cæ.* ¶ In dativo plur. habet *mulis*, ubi a maſculino diſtinguere non eſt neceſſe: item *mulabus*. V. quæ in *Aſina* dicta ſunt. *Capitolin. in Vero, c.* 5. Data & vehicula cum mulabus, ne mulionibus. Adde *Tertull. l.* 2. *ad Uxor. c. paenult. Proſeſſan. l.* 7. *pag.* 733. & *Rhemn. Palaem. ſub vers. Aetas*, &c.

MULĀRIS, e, *mulinus*, *caninus*, mulinus. *Colum. l.* 6. *c.* 27. Eſt generoſa materies, quæ circo ſacriſque certaminibus equos præbet: eſt mularis, quæ pretio ſui ſexus comparetur generoſo.

MULCĀTUS, a, um, *percuſſe*, *batume*, τυφθεὶς, verberatus, percuſſus, verberibus læſus. *Liv. l.* 3. *c.* 11. Qui obvius fuerat, mulcatus mulatuſque abibat. *Cic. 6. Verr. c.* 43. Mele mulcati clavis & fuſtibus repelluntur. *Id. pro Mil. c.* 14. Qua in turba C. Vibienus ita eſt mulcatus, ut vitam amiſerit. *Plaut. Trucul.* 4. 4. 3. Mihi dividia eſt, tonſtricem meam ſic mulcatam male. *Liv. l.* 29. *c.* 9. Lictores indignum in modum mulcati. *Tacit. t. Ann. c.* 70. Parnoctaveer ſine utenſilibus, ſine igni, reagna pars nudo aut mulcato corpore. *eſſe. Liv. l.* 8. *c.* 24. *a med.* Sperare, corpore regio utcumque mulcato ſe ſuos redempturum. *tagliare in pezzi*, *mettrattare*. ¶ Urbane, & translate *Cic. de clar. Orat. c.* 22. *ad fin.* Addebat etiam, ſcriptores illos male mulcatos eſſiſſe cum Galba. *molto ſtracciari*, *e quaſi malvoltati*. ¶ Sunt qui ſcribunt *multatus*, & *multatus*, ſed adverſantibus Criticis ſere omnibus, qui *mulcatus* volunt, & *multo*, m, quotien de verberibus ſermo eſt: *multa* vero, & *multatus*, cum de pœna exilii, pecuniæ, & humſmodi irroganda loquimur. Eſt enim, inquit *Voſſ. in Etymol.* diverſa his origo. nare *multo*, & *multare* ſunt a Sabinis, vel Oſcis, ut *Varr.* & *Feſt.* docent: *multare* vero eſt Latinum, a mulcendo, h. e. mitigando: unde *rammiſtigare fanaſalm capus* dixit *Terent. Eun.* 5. 8. 4. V. *Mitigo*.

MULCĒDO, inis, f. *raddolcimento*, *attrattiva*, δελεαστρον, blandimentum, illecebra. *Gell. l.* 19. *c.* 9. Ejus Linguæ exercitationem docerent, quæ nullam mulcedinem Veneris atque Muſæ haberet. Adde *Sidon. l.* 5. *ep.* 17.

MULCĒO, es, ſi, ſum, a. 2. *raddolcire*, *mitigare*, *placare*, διαγω, lenio, mollio, permulceo, mitigo, placo, delecto. Verbum eſt plerumque poeticum. *Feſtus in Mulciber*. Mulceret eſt mollire, ſive lenire. ¶ Sæpiſſime refertur ad animum. *Pacuv. ibid.* Quid me obtutu terren, mulces laudibus? *Horat. l.* 3. *od.* 11. *v.* 22. ſtetit onda paulum ſicca, dum grato Danai puellas Carmine mulcen. *Id. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 210. Ille per extentum funere mihi poſſe videtur Ire poeta, meum qui pectus inaniter angit, Irritat, mulcet, falſis terroribus implet. *Quintil. l.* 1. *c.* 10. (*al.* 17.) Rudes atque agreſtes animos admiratione mulceat. *Vellej. l.* 2. *c.* 117. Qui gladiis domari non poterant, poſſe juce mulceri. *Gell. l.* 20. *c.* 9. Delectari, mulcerique aures figmentis verborum novis. *Virg. de Orpheo*, *l. Georg.* 4. *v.* 510. Mulcentem tigres, & agentem carmine quercus. *Id.* 5. *Æn. v.* 464. Mulcet aliquam dictis. *& lib.* 1. *v.* 70. Mulcere fluctus. *tranquillare*. *& lib.* 7. *v.* 755. iras. *& verſ.* 34. & *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 155. Æthere mulcebant cantu volucres. *Sil. l.* 12. *v.* 220. plectro mulcere labores. *Id. lib.* 17. *v.* 46. cunctis ſpes pectore mulcet, Finem armis tandem, finemque venire periclis. *infundo*. *Claudian. in* II. *Conſul. Stilich. v.* 221. Mulcere ultricujus ſuſpitia. *Propert. l.* 4. *el.* 7. *v.* 60. Mulcet ubi Elyſias aura beata reſas. *Ovid.* 1. *Metam. v.* 108. placidique tepentibus auris Mulcebant Zephyri natos ſua femine Boers. ¶ Proprie dulcem facere, *Sil. l.* 7. *v.* 169. Pocula nec norant ſuccis mulcere Lyæi. Al. leg. *miſcere*. ¶ Et leni manu tractare, palpare, demulcere, *palpare*, *palpeggiare*. *Ovid. Metam.* 7. *n.* 117. Penduliſque audaci mulcet palearia dexter. *Id.* 1. *Faſt. v.* 259. & *Plin. l.* 28. *c.* 13. Ille manu mulcens propexam ad pectora barbam. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *paſt med.* Sunt quædam non indecentes moræ, caput mulcere, manum intueri, infringere articulos. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 341. Quem taurum metuis, vitulum mulcere ſolebas. *Id. Metam.* 10. *v.* 118. *de vervo*. mulcendaque colla Quamlibet ignotis manibus præbere ſolebat. ¶ Univerſim pro leviter tangere, *Id. Metam.* 14. *v.* 295. conantem (*Circen*) vicga mulcere cepillos Reppulit. *b. c.* leviter tangere. ſupra dixerat *verſ.* 278. Et tetigit ſummos virga dea dira capillos. Sic *Faſt.* 5. *v.* 161. Frigidus Argeſtes ſummas mulcebit ariſtas. *b. c.* leviter agitabit, motabit. Al. leg. *miſcebit*. Pertinet huc illud *Cicer. in Arat. v.* 88. Igniferum mulcens tremebundis æthera pennis, *b. c.* concutiens, agitans. & *Lucret. l.* 4. *v.* 138. nubes concreſcere in alto Cernimus, & roundi ſpeciere violare ſereenum, Aera mulcentes motu. *b. a.* impellentes, agitanteſque motu ſuo. *& Enn.* apud *Priſcian. l.* 9. *pag.* 870. *Putſch.* Mulſerat huc navem compulſare fluctibu' pontus. *b. c.* impuleret. Sunt qui hoc a *mulgeo* trahunt, ut ſit abſorbeer, ad ſe trahere: & apud *Cicer.* & *Lucret.* leg. *mulgens*. ¶ Pertinet etiam ad recreationem, & ad leniendos dolores. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 401. lectas Pagaſæis collibus herbas Temperat, & varia vulnera mulcet ope. *Plin. l.* 22. *c.* 24. Mulcere dolores nervorum. *& ibid.* os, ſtomachumque. *Id. l.* 18. *c.* 11. *a med.* oris graveolentiam. *& lib.* 21. *c.* 20. ebrietatem. *Id. l.* 37. *c.* 5. laſſitudinem. ¶ Præteritum *mulſi* commune cum *mulgeo* agnoſcitur etiam a *Priſcian. ſub fin. l.* 9. & *Diomed. l.* 1. *pag.* 363. *Putſch.*

MULCIBER, ris, & ri, m. *Vulcano*, Vulcanus. *Feſtus*: Muleiber, Vulcanus, a molliendo ſcilicet ferro dictus. mulcere enim mollier, ſive lenire eſt. *Macrob. l.* 6. *Saturn. c.* 5. Mulciber eſt Vulcanus, quod ignis ſit, & omnia mulceat ac domet. *Actius ibid.* heu Mulciber, arma ignavo invicta ex fabricatus manu. *Ovid.* 1. *Triſt. el.* 2. *v.* 5. Mulciber in Trojam, pro Troja ſtabat Apollo. *Id.* 2. *de ar. am. v.* 562. Mulciberis capti Marſque Venuſque dolis. Al. leg. *Mul-*

ciberi: unde per ſyncopen *Mulcibri* apud *Cicer.* vertentem carmina *Æſchyli*, *l.* 2. *Tuſcul. c.* 10. Joviſque numen Mulcibri aſtavit manus. *Priſcian. l.* 6. *pag.* 696. *Putſch.* videtur præferre *Mulciberi*, ſi eſt, inquit, a mulcendo, & imbri compoſitum, ut pleriſque videtur: quam enarrationem, ut certam, jam propoſuerat *lib.* 5. *pag.* 646. Eſt enim ignis temperator humoris. Videtur tamen inepta eſſe. ¶ Pro igne *Ovid.* 14. *Metam. v.* 533. Jamque picem, & ceras, alimentaque cetera flammæ Mulciber urebat. (*Adde lib.* 9. *v.* 263.) *Martian. Capell. ſub init. l.* 6. devorante Mulcibero. ¶ Adjective *Inſcript. vet.* apud *Reinef. claſſ.* 1. *n.* 265. Volcano Mulcibero ſacr. L. Vettius L. F. Stellat. Proſper, &c. Adde aliam apud *Gruter. pag.* 1069. *n.* 5.

MULCO, as, avi, atum, a. 1. *battere*, *percuotere*, *baſtonare*, τύπτω, percutio, verbero, cædo, pulſo. De notatione V. in *Mulcatus*. *Plaut. Moſtell.* 4. 2. 23. Cauto eſt opus, ne huc eccat, qui me male mulcet. *Terent. Adelph.* 1. 2. 9. Ipſum dominum, atque omnem familiam mulcavit uſque ad mortem. *Petron. in Satyr. c.* 134. Arundinem ab oſtio rapuit, iterumque nihil erſpondentem mulcavit. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 32. Proſtratos verberibus mulcant, ſexageni ſingulos. ¶ Item oniverſim male tractare, nocere, lædere. *Liv. l.* 28. *c.* 30. *extr.* Quinqueremis Romana prælota impetu, lateri alterne remos deterſit: ceteraſque, quas iadepta eſſet, male reulcaſſet, niſi, &c. ¶ *Mulcaſſitas* antique, mulcaveritis. *Plaut. Mil.* 2. 2. 8. ¶ Aliud eſt *multo*, ſeu *multto*. quod tamen legitur in Inſcript. Domitiani apud *Gruter. pag.* 155. *n.* 1. Ea gente male mulctata. V. dicta in *Mulcorne*.

MULCTA. V. *Multa*.

MULCTO, as. V. *Multo*.

MULCTRA, æ, f. *ſecchia*, *in cui ſi mugne*, ἀμολγεύς, vas, in quo lac mulgetur. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 30. *de vitula*. Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fetus. ¶ Metonymice eſt ipſum l. c. *Calum. l.* 7. *c.* 8. Cæſet faciendi non erit omittenda cura, utique longinquis regionibus, ubi mulctram devehere non expedit. ¶ *Mulctrum*, *i*, n. idem. *Horat. epod.* 16. *v.* 49. Illic injuſſæ veniunt ad mulctra capellæ. *Nemeſian. Ecl.* 2. *v.* 35. ſcis, mille juvencas Eſſe mihi: noſti, nunquam mea mulctra vacare. *Calpurn. Ecl.* 4. *v.* 25. Duc ad mulctra greges.

MULCTRALE, is, n. idem quod mulctra, quodcumque vas lacti continendo aptum. *Virg.* 3. *Georg. v.* 177. nivea implebunt mulctralia vaccæ. Al. leg. *multivaria*, ſive *multivaria*: alii *mulgaria* eodem ſenſu: qua voce uſus eſt & *Vulgius* apud *Serv.* & *Philargyr. ad hunc loc.* Sed nos ante caſam tepidi mulgaria lactis, Et ſinum vini ceſſamus fundere Baccho.

MULCTRUM. V. *Mulctra*.

MULCTUS, us, m. actus mulgendi. In ſexto caſu ſingulari *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 11. Lactis ſunt diſcrimina quædam & a paſtionibus, & a pecudum natura, & a mulctu.

MULGARIA. V. *Mulctrale*.

MULGĒO, es, mulſi, & mulxi, lſum, & lctum, a. 2. *mungere*, *διαδιδυω*, lac e mammis manu exprimere: a voce Græca ollata. *Virg. Ecl.* 3. *n.* 5. Hic alienus oves cuſtos bis mulget in hora. *Id.* 3. *Georg. v.* 400. Quod ſurgente die mulſere, horiſque diurnis, Nocte premunt. *Plin. l.* 10. *c.* 40. Caprifque cæcitas, quas ita mulſeet, oboritur. ¶ *Mulgere hircos* proverbialiter de re abſurda & impoſſibili. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 91. Atque idem jungat vulpes, & mulgeat hircos. ¶ *Mulgere aera matu*, h. e. abſtergere, ad ſe trahere, apud *Lucret.* &c. V. *Mulceo*. Emd. ſenſu videtur dixiſſe *Enn.* apud *Priſcian. l.* 9. *pag.* 870. *Putſch.* Mulſerat huc navem compulſare fluctibu' pontus. ¶ Quod præterea *mulſi* commune huic verbo eſt cum *mulceo*, quidam diſcriminis gratia *mulcs*, *ſum* dixere, ut *Priſcian. ibid.* docet. Hinc *mulſtus* apud *Varron.* V. paulo ſupra.

MULIĒBRIS, e, *donneſco*, *femminile*, γυναικεῖος, ad mulieres pertinens, femineus. *Cic. pro Mil. c.* 10. Muliebris & delicatus ancillarum puerorumque comitatus. *Id.* 3. *de Orat. c.* 11. Muliebris vox. *Id.* 1. *Offic. c.* 36. venuſtas. *Nep. in Alcib. c.* 10. veſtis. *Cic. pro Cal. c.* 28. Muliebre bellum. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 3. Loci muliebres, ubi naſcendi initia conſiſtunt. *Liv. l.* 1. *c.* 3. Tantiſper tutela muliebri (tanta indoles in Lavinia erat) res Latina ſtetit. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 71. Muliebris fraus. *& lib.* 1. *c.* 4. impotentia. *Plaut. Trucul.* 4. 3. 35. Vide ſis facinus muliebre. ¶ *Muliebria* abſolute, loci muliebres. *Tacit. 34. Ann. c.* 60. ¶ *Muliebria pati*, γυναικοπαθῶ, *deſideroſorum*. *Id. Ann.* 11. *c.* 36. ¶ Translate eſt mollis, effeminatus. *Enn.* apud *Cicer.* 1. *Offic. cap.* 18. Vos etenim, juvenes, animum geritis muliebrem, Illaque virgo viri. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 3. Sive pium vis hoc, ſive hoc muliebre vocari; Confiteor miſero molle cor eſſe mihi. *Plin. l.* 37. *n.* 2. Cajus Princeps, qui ſuper omnia muliebria foccalos induebat e margaritis. *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 6. Enervata muliebriſque ſanreotia. ¶ *Fortuna muliebris*, dea eadem quæ Juno, quare colebant matronæ (ſicut Fortunam virginalem puellæ innuptæ) memoratur a *Feſto* in *Pudicitia*: ejuſque ſimulacrum vis Latina poſitum ad quartum miliarium nefas, inquit, erat attingi, niſi ab ea, quæ ſemel nupſiſſet. *Val. Max. l.* 1. *c.* 8. *n.* 4. Fortunæ muliebris ſimulacrum, quod eſt via Latina ad quartum miliarium, ne tempore cum æde ſua conſecratum, quo Coriolanum ab excidio Urbis maternæ preces repulerunt, non ſemel, ſed bis locutum conſtitit his pæne verbis: Rita me, matronæ, vidiſtis, riteque dedicaſtis.

MULIEBRITAS, atis, f. ſtatus & conditio muliebris. *Tertull. de virg. velaud. c.* 14. uſurpat de virgine corrupta, quæ in reoiterum tranſiit: & *virginitate* opponit. Porro *ibid. c.* 12. *muliertias* bis habetur eodem ſenſu, niſi ſit ſcripturæ mendum.

MULIEBRITER, *femineè, molliter, effeminatè, γυναικείως*, more muliebri: & translate molliter, effeminate. *Plin. l. 35. c. 11. s med.* Jupiter Liberum parturiens, & muliebriter ingemiscens inter obstetrices deorum. *Horat. l. 1. od. penult. v. 21. de Cleopatra*, quæ generosius perire quærens, nec muliebriter Evpavit ausem, &c. *Cic. 2. Tusc. c. 21.* Si se lamentis muliebriter, lacrimisque dedet, *& cap. 23.* Hoc in dolore est maxime providendum, ne quid abjecte, ne quid timide, ne quid ignave, ne quid parviliter muliebriterve faciamus.

MULIEBROSUS, a, um, idem ac mulierosus. *Plaut. Pœn. 5. 5. 24.* Sane genus hoc muliebrosum est tunicis demissitiis, Al. leg. *mulierosum*.

MULIER, ĕris, f. *domo, femmina, γυνὴ*, femina. *Cic. pro Mur. c. 12.* Mulieres omnes propter infirmitatem consilii, majores in tutorum potestate esse voluerunt. *Plaut. Pœn. 1. 2. 36.* Muliares sunt insulsæ admodum, atque invenustæ sine munditia, & sumptu. ¶ Significat universim feminam omnis ætatis, & conditionis. *Cic. Fam. 14. ep. 18.* Video omnes bonos abesse Roma, & eos muliares suas secum habere. *Modestin. Dig. lib. 38. leg. 70.* Mulieribus legatis, etiam virgines debentur. *Ulpian. lib. 34. tit. 2. leg. 26.* Mulieres, omnes dicuntur, quæcumque sexus femininæ sunt. ¶ Interdum virgini opponitur. *Lactant. l. 1. c. 17. de Junone.* Si adolevit, si virgo fuit primo, postea mulier. *Cicero* reprehensus quod Publiliam virginem sexagenarius duxisset, respondit apud *Quintil. l. 6. c. 3. s med.* Cras mulier erit. Adde *Verr. 3. c. 24. in fin.* & *Ulpian. Dig. lib. 18. tit. 1. leg. 11.* ¶ De nuore videtur intelligendum illud *Scævolæ Dig. lib. 32. leg. 91.* Semprouiæ mulieri meæ reddi jubeo ab heredibus meis centum aureos, quos mutuo acceperam. *& Modestin. lib. 33. tit. ult. leg. penult.* Nunquam ex eo, quod supellectilem legavit maritus testamento, habitationem, in qua supellex fuit, legasse videtur. Quare contra defuncti voluntatem habitationem sibi mulierem vindicare, procul dubio est. *& Horat. epod. 2. v. 39.* Quod si pudica mulier in partem juvet Domum atque dulces liberos, Sabina qualis, aut perusta solibus Pernicis uxor Appuli, &c. *Suetan. in Vitell. c. 2.* Cujus filiæ sectionibus & cognituris uberius compendium nactus, ex muliere vulgari equitem Romanum genuerit. ¶ Translate dicitur de ignavo, & molle per convicium. *Plaut. Bacch. 4. 8. 4.* Non me arbitratur militem, sed mulierem, Qui me meosque non queam defendere.

MULIERARIUS, a, um, *domestico, femminile, donnajuolo*, idem quod muliebris: item mulierosus. Utrumque notionem amplectitur *Cic. pro Cæl. c. 28.* ubi *mulierarium manum* appellat hominum multitudinem Clodiæ amoribus deditam, & ab ea in insidiis collocatam. *Capitolin. in Albin. c. 11. ad fin.* Fuit mulierarius inter primos amstores. *Jul. Attician.* apud *Trebell. Pollion.* in XXX. *Tyrann. cap. 6.* Sed omnia hæc libido & cupiditas mulierariæ voluptatis perdidit.

MULIERCULA, æ, f. *femminella, donniccinola, γυναικάριον*, diminut. a mulier. *Cic. 5. Tusc. l. c. 36.* Qui illo susurro delectari se dicebat aquam ferentis mulierculæ. *Lucret. lib. 4. vers. 1174.* Deteriora fit ut forma mulierculæ ametur. *Horat. epod. 11. v. 23.* Nunc gloriantis quamlibet mulierculam Vincere mollitie amar Lycifci me tenet.

MULIERCULARIUS, ii, m. a Constantino Imperatore dictus est, qui uxores alienas, & mulieres impudicas amat, *Cod. Theodos. lib. 3. tit. 16. leg. 1.*

MULIERITAS. V. *Muliebritas*.

MULIERO, as, a. 1. *effemminare, γυναικίζω*, effemino. *Varr.* apud *Non. 1. 2. n. 558.* Hic ephebum mulieravit.

MULIEROSITAS, atis, f. *vechnezzone alle donne, φιλογυνία*, amor mulierum, propensio ergà mulieres. *Cic. Tusc. 4. c. 11.* Ut gloriæ cupiditas, ut mulierositas: ut ita appellem eam, quæ Græce φιλογυνία.

MULIEROSUS, a, um, *troppo desideroso di donne, donnajuolo, φιλογύνιος*, qui nimium appetit mulieres. *Cic. de Fato, cap. 5.* Hunc scribunt ipsius familiares & abiosum, & mulierosum fuisse. Adde *Afros.* apud *Non. c. 1. n. 116.*

MULINUS, a, um, ad mulum pertinens, *di mule, muleſco*, ut Mulina ungula, apud *Vitruv. l. 8. c. 3. s med.* Mulinæ nares, *Plin. l. 30. c. 4.*

MULIO, onis, m. *muleteer, carrier, ὀρεοκόμος, ὀχεμπολάτης*, qui mulas cumt, & agit: item auriga, quia mulas currui jungere frequentissimus fuit usus: immo id genus quadrupedum primum putatur cœptum currui jungi, ut *Fest.* in *Mulæ* tradit. *Varr. l. 4. de L. L. c. 32. extr.* Ibi cum jacent pater occisus, fugm eum ut mitteret carpentum mulio, jussit. *Juvenal. sub fin. sat. 3.* Nam mihi commota amdudum mulio virga Innuit. *Suetan. in Ner. c. 30.* Nunquam carrucis minus mille fecisse iter traditur, soleis mularum argenteis, canusitatis mulionibus. ¶ Apud *eund. in Vespas. c. 4.* dicitur Vespasianus per convicium aliquando vocatus *mulio*, quia ob egestatem coactus fuerat ad mangonicos quæstus descendere. Mulionum autem professio servilis, aut institoria fuit. Unde muliones proprie institores appellari possunt, inquit *Ulpian. Dig. lib. 14. tit. 3. leg 5.* ¶ *Infantior, quam mene est mulio*, proverb. de homine infantissimo. *Varr.* apud *Non. c. 1. n. 275.* ¶ Fuisse muliones inter Officia domus Augustæ, apparet ex Inscript. veteri apud *Murator. pag. 984. n. 14.* in qua Livius Gratus Augusti mulio. Adde *pag. 925. n. 4. & 5.* ¶ *Mulones* dicuntur etiam certi generis culices, *zaffare*: fortasse quia mulos æstate infestant. Hi sunt apibus inimici, ut est apud *Plin. c. 18. l. 11.* Creduntur autem non amplius, quam uno die vivere, teste *eod. lib. 30. c. 16.*

MULIONICUS, & Mulionius, a, um, *da mulattiere*, ad mulionem pertinens. *Lamprid. in Heliogab. c. 31. sub fin.* Tectus cucullione mulionico, ea aguosceretur. *Cic. pro Sest. 1. 38.* Mulioniam pœnulam arripuit. Al. leg. *mulionicam*.

MULLEOLUS, a, um, dimin. a mulleus. *Tertull. de Pall. c. 4. ad fin.* Impuro cruri purum, aut mulleolum induçit calceum.

MULLEUS CALCEUS, & Mulleus, absolute, *borzacchino, calzaretto*, genus calcei, coloris purpurei, seu punicei, quem *Festus* primum a regibus Albanis gestatum tradit, deinde a patriciis Romanis: additque putari esse ab obsoleto *mullare*, hoc est fuem. Alii censent, mulleos, quia purpurei essent, nomen accepisse a rubro colore mulli piscis. Unde puniceos mullos dixit *Auson. in Mosell. seu Edyll. 10. v. 127.* & *Ovid. in Halieut. v. 123.* & tenui suffusum sanguine mullum. Sed contra *Festeſtello* apud *Plin. l. 9. c. 17.* mullis nomen a colore mulleorum calceamentorum datum putat. Fuit gestamen patriciorum, non tamen omnium, sed eorum, qui curulem magistratum cepissent, ut discrete tradit *Cuno* apud *Fest.* nam ceteri calcei erant ex nigra aluta. At sub Imperatoribus, qui sibi solis mulleos vindicavere, magistratibus aurati soli attributi. *Tertull.* apud *Fest.* Jam cum mulleolo ea ostendisti, quos tibiatim calceas. Ita *Scalig.* cum apud *Fest.* legatus *quæ tibiatis in calceos*. Est autem *tibiatim*, ad mediam usque tibiam, quia erant omnia ea genera calceamentorum, qualia Turcarum hodie, medin crure tenus. Unde *Tertull. de Pall. c. 4. ad fin.* Impuro cruri purum, aut mulleolum inducit calceum. Sic *Horat. l. 1. sat. 6. v. 27.* nigris medium impedit crus Pellibus. Plura de his *Salmas.* ad illud *Vopisci in Aureliano, c. 49.* Calceos mulleos, & cereos, & albos, & hederaceos virin omnibus tulit, mulieribus reliquit.

MULLO, as, a. 1. *suo*, confuo. V. in voce præced.

MULLULUS, i, m. diminut. a mullus. *Cic. Parad. 5. c. 2.* Et videat aliquem summis populi beneficiis usum barbatulos mullulos excepiantem de piscina. Al. leg. *mullos*.

MULLUS, li, m. *origlio, τρίγλη*, pisci masculus, & fluviatilis: sed marinus præcipue in honore: dictus *barbatus* a *Cicer. l. 2. ad Attic. ep. 1. s med.* & *Varr. l. 3. R. R. c. 17.* quoniam, ut ait *Plin. l. 9. c. 17.* barba gemina insignitur inferiore labro: coloris punicei, quia tenui sanguine suffusus est, ut est apud *Ovid. in Halieut. v. 123.* modicæ magnitudinis, ut scribit *Plin. loc. cit.* ut qui binas libras ponderis raro admodum excedit, nec in vivariis, piscinisque crescit. *Macrob.* tamen *l. 2. Saturn. c. 12.* majoris ponderis pessim suo tempore visum esse tradit. *Horat.* quoque *l. 2. sat. 2. v. 33.* trilibrem memorat: quadrilibrem *Martial. l. 10. epigr. 31.* quatuor vero librarum & selibræ, tanquam rari ponderis, donatum Tiberio Cæsari, *Senec. ep. 95. s med.* ab eo in macellum missum, & quinque millibus HS emptum a P. Octavio. Ad sex libras pervenit ille, de quo *Juvenal. sat. 4. v. 15.* Mullum seu millibus emit, Æquantem sane paribus sestertia libris, Ut perhibent, qui de magnis majora loquuntur. Asinius Celer, Cajo principe, hoc pantium excessit, unum mercatus octo millibus nummum, testa *Plin. ibid. c. 18.* qui paulo post ex Licinio Muciano narrat, captum unum in mari Rubro octoginta librarum. Sed tam magni ponderis ignoti multi Romanis fuere. Decrevere etiam paulatim pretia, ut *Macrob.* ait *loc. cit.* Interim ex hic fit polam, quanta olim gula fuerit, quantumque luxuria sibi licentiæ sumpserit, quæ majoris piscem modicum unium cœnæ causa, quam hominem amerit. *Martial.* reprehendens Calliodorum, qui servum vendidasset nummis mille ducentis, eaque pecunia quadrilibrem mullum emerit, *loc. cit.* Exclamare libet, non est hoc, improbe, non est Piscis: homo est: hominem, Calliodore, vomis. ¶ Mullum aspirantem versicolori quadam, & numerosa varietate spectari, procares gulæ narrant, inquit *Plin. cit. cap. 17.* rubentium squamarum multiplici mutatione pallescentem, utique si vitro spectetur inclusus. (V. *Senec. l. 3. quæst. natur. c. 18.*) *Id. ibid.* mullorum plura genera facit, pro varia orbi genere, quo vescuntur, & varia sapore inda contracto. nam & alga vescuntur, & ostreis, & limo, & aliorum piscium carne. Lutarium ex iis vilissimi generis appellant: nec litoralibus gustu: laudatissimi conchylium sapiunt. ¶ Delicatiores divites in vivariis & piscinis eos alabant, si beatos prædicantes, si ita eorum aliquis manseviſſet, ut ad manum heri cibum capturus accederet. *Cic. l. 2. ad Attic. ep. 1. s med. & Parad. 5. c. 1. ad fin.*

MULOMEDICINA, æ, f. *ἱππιατρεία*, ars medendi mulis, ceterisque jumentis. *Veget. in præfat. l. 1. & 2.*

MULOMEDICUS, i, m. *mennescalco, ἱππιατρὸς, κτηνίατρος*, medicus mulorum, ceterorumque jumentorum. *Veget. in præfat. l. 1. & Firmic. l. 8. c. 13.*

MULSEUS, a, um, *dolce, μελιτώδης*, mulsi saporem referens, dulcis. *Colum. l. 12. c. 45.* Sed etiam liquorem mulsei saporis præbet. *Id. l. 8. c. 7. s med.* Mulsos aqua. *b. c.* mella mixta. Adde *Plin. l. 21. c. 19.*

MULSORA, æ, f. actus mulgendi: itemque ipsum lac, quod exprimitur. *Calpurn. ecl. 5. v. 34.* rursusque premetur Mæon, quod occiderit mulsura redegerit horæ.

MULSUS, a, um, *melato*, mel habens admixtum, vel mellis saporem: a *mulceo*. *Colum. l. & cap. 12.* & *Plin. l. 22. c. 24.* Mulsa aqua. *Ulpianus*. *Plin. l. 20. c. 22.* Lac mulsum. *Colum. l. 7. c. 10. ad fin.* Mulsa pira. ¶ *Mulsum* absolute est vinum melle admixtum, *ὑδρόμελι, μελίκρατον*: quæ potio fuit antiquis locupletibus, & delicatioribus usitata, & ia delicris. Ejus conficiendi rationem *Colum. l. 12. c. 41.* utilitates in medicina *Plin. l. 22. c. 23. & 24. circa med.* tradit. *Plaut. Pers. 5. 3. 7.* Commisce mulsum, struthea, coluibeaque oppam, *& 5. 2. 40.* Age, circumler mulsum, bibam da usque plania cantharis. *Cic. 2. de Orat. c. 70.* Cum vocem in dicendo obtudisset, fundebat Granius, ut mulsum frigidum biberet. *Id. 3. Tusc. l. c. 19.*

Mulc

Huic calia mulſi impingendæ eſt, ut plocare deſinat. *Varr. l.* 3. *R. R. cap.* 16. Muſſum pæne quotidie in convivio omnibus dare. *Horat. lib.* 2. *ſat.* 4. *verſ.* 26. leui præcordia mulſo Prolueris melius. *Martial. lib.* 13. *epigr.* 6. Nos alicam, muſſum poterit tibi mittere dives. ¶ Proverbium eſt guloſorum, inquit *Macrob. l.* 7. *Saturn. c.* 12. Muſſum, quod probe temperes, miſcendum eſſe novo Hymettio, & vetulo Falerno. ¶ *Muſſum aceri* apud *Senec. Sanmon. c.* 49. (*v.* 914.) eſt acetum muſſum. ¶ Translate *muſſus* eſt ſuavis, jucundus, dulcis. *Plaut. Rud.* 2. 3. 34. Mea Amphitrica, ut dulcis es! ut muſſa dicta dicis! *Id. Pœn.* 1. a. 112. Ut muſſa loquitur! ¶ *Mea muſſa*, uppellatio eſt amatoria blandientis. *Plaut. Stich.* 5. 5. 14. Age, muſſa mea, ſuavitudo, ſalta. Adde *Caſ.* 2. 6. 20. ¶ *Muſſo* abſolute in plu. num. barbariſmus eſt, docente *Quintil. l.* 1. *c.* 5. (*al.* 9.)

MULTA, & Mulcta, æ, f. *pœna, condamno*, ζημία, pœna pecuniaria, vel in pecore, quæ pro delictis irrogatur. ¶ Inter multam, & pœnam, inquit *Ulpian. Dig. lib. uls. tit. pœnali. leg.* 131. multum intereſt: cum pœna generale nomen ſit, omnium delictorum coercitio: multa ſpecialis peccati, cujus animadverſio bodis pecuniaria eſt: pœna autem non tantum pecuniaria, verum capitis, & exiſtimationis irrogari ſolet. Et multa quidem ex arbitrio ejus venit qui multam dicit: pœna non irrogatur, niſi quæ qua lege, vel quo jure ſpecialiter huic delicto impoſita eſt. Hactenus *Ulpian.* Hæc tamen diſcrimina non ſunt perpetua, niſi forte apud JCtos. *Cic. pro Rabir. c.* 18. Hujus accuſatorem multa & pœna multavit. *Id. lib.* 3. *de Legib. c.* 3. Per populum multæ, pœnæ certatio eſto. *& pro Cæcin. c.* 33. *contr.* In colonias Latinos ſæpe cives noſtri, aut ſua voluntate, aut legis multa profecti ſunt: quam multam ſi fuiſſerent voluiſſent, tum manere in civitate potuiſſent. ¶ Vox eſt Sabinorum teſte *Varrone* apud *Gell. l.* 11. *c.* 2. vel Oſcorum, ut eſt apud *Feſt.* Sed turba *Grammaticorum* novitia, inquit *Gell.* Latinam putat, & *vere dicit.* dixi, quaſi minima multa ſit, aut eſſe debeat. Quod eſt plane frigidum. ¶ *Multa ſuprema* appellabatur primis reipublicæ temporibus (quibus non niſi ovium, boumque impendio multatio conſtabat, ut ait *Plin. l.* 18. *c.* 3. quia hæ ſolæ tum divitiæ fuere) quæ erat duarum ovium, boum triginta: pro copia ſcilicet boum, proque ovium penuria: *minimus* erat ovis unius, ut *Gell. loc. cit.* docet. Poſtea lege Ateria conſtituti ſunt in oves ſingulis æris deni, in boves æris centeni. In ea dicenda cautum fuit, ne hoc primus, quam ovis nominaretur, ut ait *Plin. loc. cit.* & ut ovis maſculino genere efferretur: adeo ut in feminino negarent juſtam multam videri, ut *Gell. loc. cit.* tradit. De multæ quantitate, & taxatione eadem cum *Gellio* habet *Feſtus*. Procedenta nempore, & creſcentibus divitiis, multæ quoque taxatio crevit. *Varr.* apud *Gell. loc. cit.* M. Terentius quando citatus neque reſpondit, neque excuſatus eſt, ego ei unum ovem multam dico. *Cato ibid.* & ipſe *Gell. l.* 7. *c.* 14. & *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 5. Imperator noſter, ſi quis extra ordinem depugnatum ivit, ei multam facit. *damno vovit. Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 19. Cum multa pecore diceretur. *Liv. l.* 10. *c.* 37. Multa præſens quingentum millium æris in ſingulas civitates impoſita. *Plin. l.* 18. *c.* 3. Multam judicere. *Ovid. Faſt.* 5. *v.* 289. ſolvere. *Cic. pro Cluent. c.* 37. committere. *meritoriis, ſtrato addoſſo.* & *Fam.* 5. *ep.* 20. depellere alicui. *Id. Phil.* 11. *c.* 8. remittere. *Varr. l.* 4. *de L. L. c. pœnali.* exigere. ¶ *Dicere*, & *irrogare multam* eſt tribuni plebis, vel alterius indicentis multam alicui, & ad populum diſceptandam ſirentis: *certare multam* ſibi de ea apud populum utrinque verba facere: cujus ſuffragiis vel confirmabatur, vel tollebatur. V. *Cornutus. Liv. lib.* 25. *cap.* 3. *a med.* Duo Tribuni plebis ducentum millium æris multam M. Poſtumio diſſuunt. Cui certandæ cum dies adveniſſet, &c. *Cic. pro Mil. c.* 14. *de Cladio*. Diem mihi, credo, dixerat, multam irrogarat, actionem perduellionis intenderat. *Id. Phil.* 11. *cap.* 8. Conſuli conſul & pontifex mas. Flacco collegæ Flamini Martiali multam diait, ſi a ſacris diſceſſiſſet: quam multam populus remiſit. ¶ *Multam petere* dicebatur, qui multam irrogabat, poſtulans a populo, ut ea rata haberetur. *Cic. pro Cluent. c.* 37. ¶ De quacumque poſtea pœna. *Plaut. Aſin.* 4. 1. 55. Nec ulli verbo maledicat: ſi dixerit, hanc ei multa eſto: vino viginti dies ut careat. ¶ Ad ſcriptionem quod attinet, *multa* magis placet *Manut.* & *Cellar.* quod in libris veteribus ſic habeatur, & in *Inſcripr.* apud *Gruter. pag.* 52. *n.* 12. Accedit auctoritas *Feſti*, apud quam eo loci eſt in ſeria litterarum, ut ſine *c* ſcribi debeat. Accedit & *Stalig. ad Varron.* & *Voſſi*, qui *in Etymol.* deducit a *multo*, *as*, quod ullus pro numerare uſurpatum fuit. item *Pierii ad Æn.* 11. *v.* 839. qui in pluribus Codicib. *multare*, quam *multtare* repetit. Et *multta* tamen ſuos habet antiquos libros, & *Inſcripr.* apud *Gruter. pag.* 155. *n.* 1. quam in fine verbi *Multo* attulimus.

MULTANGULUS, a, um, *de multis angoli*, πολυγώνιος, multos habens angulos. *Lucret. l.* 4. *v.* 655. Multa rotunda, modis aliis multangula quædam.

MULTATICUS, & Mulctaticus, *& antiquo more* Moltaticus, moltatitius. *Inſcripr.* apud *Gruter. pag.* 52. *n.* 12. Quæſtores ære moltatico dederont. Al. aliter leg.

MULTATIO, & Mulctatio, onis, f. actus multandi, multa, ζημίωσις. *Cic. pro Rabir. perduell. c.* 5. Miſera eſt ignominia judiciorum publicorum, miſera multatio honorum, miſerum exſilium. *confiſcatione. Plin. l.* 18. *c.* 3. Multatio non niſi ovium, boumque impendio dicebatur. V. *Multo*.

MULTATITIUS, & Mulctatitius, *vel* Mulctaticius, a, um, τιμαλφικός, ad multam pertinens, ut *multaticia pecunia*, quæ multis irrogatis exigitur, *danaro da condanne*. *Liv. l.* 10. *c.* 23. *contr.* Ex multatitia pecunia, quam exegerunt pecuariis damnatis, ludi facti. *Id. l.* 30. *c.* 39. *in fin.* Cum ſigna tria ex multatitio argento facta in Capitolio poſuiſſent.

MULTATUS, & Mulctatus, a, um, *condamnato, caſtigato*, multa affectus, damnatus pecore, pecunia, exſilio, &c. *Cic. pro Cæcin. c.* 34. *a med.* Maleficium exſilio multatum. *Vellej. l.* 2. *c.* 37. Servatus magi honos imperii, ſed multato ingenti pecunia. *Suetan. in Caſ. c.* 1. Sacerdotio, & uxoris dote, & gentilitiis hereditatibus multatus. *ſpoliatus, privato*. Sic *Vellej. in fin. cap.* 38. *lib.* 2. Creta Metelli ducta longiſſima libertatis fine multata. *Liv. l.* 10. *c.* 23. *a med.* Feneratoribus diem dixerunt: quorum bonis multatis, ea ea, quod in publicum redactum eſt, æneis in Capitolio limina poſuerunt: *confixerunt. Virg. Æn.* 11. *v.* 839. multatam mortis Camillam. Al. leg. *mulctatam*. V. dicta in *Mulctatus*: De *multatus* vero V. *Multo* in fine. ¶ Translate *Cic. pro Rab. Poſt. c.* 1. Cum ab ipſa fortuna crudeliſſime videat hujus conſilia eſſe multata.

MULTESIMUS, a, um, πολυστιμίος, ex multis unus, parvus: ut *milleſimus* unus e mille. *Lucret. l.* 6. *v.* 650. Et videas cælum ſummai totius unum Quam ſit parvula pars, & quam multeſima conſtet, Et quota pars lumno ſit tamen totius unus.

MULTIBARBUS, a, um, *di molto barbe*, πολυπώγων, multam barbam habens. *Apul. in Florid. n.* 3. (*al. l.* 1.) Marſyas hiſpidus, multibarbus, ſpimis & pilis obſitus. Al. leg. *illustribarbus*.

MULTIBIBUS, a, um, *che molto bee*, πολυπότης, qui multum bibit. *Plaut. Curcul.* 1. 1. 77. Lena multibiba, atque merobiba. *Id. Ciſtell.* 1. 3. 1. Et multiloqua, & multibiba eſt anus.

MULTICAVATUS, a, um, multis locis cavatus. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 16. *a med.* Favus eſt, quem fiogunt multicavatum ex cera.

MULTICAULIS, is, multos caules emittens. *Plin. l.* 21. *c.* 16. Quædam in iis multicaulia ramoſiſque ſunt, ut cardune.

MULTICAVUS, a, um, multicavatus. *Ovid.* 8. *Metam. v.* 561. Pumice multicavo, nec lævibus atria tophis Struëta ſubit.

MULTICOLOR, oris, *di molti colori*, πολύχρους, habens multos colores. *Plin. l.* 37. *c.* 10. Hexecoutalithos in parva magnitudine multicolos, hoc ſibi nomen adoptavit. *Apul. de Mundo*. Iris multicolor eſt.

MULTICOLORUS, a, um, multicolor. *Gell. l.* 11. *c.* 16. Sicuti multijuga dicimus, & multicolora, & multiformia. *Prudent. cathemer.* 3. *v.* 104. Prataque multicolom latea Quadrifluo cxler amne cigat.

MULTICOMUS, a, um, bene comatus, *vel* multas comas habens, πολύκομος. *Paulin. Nol. in Nor.* XI. 5. *Fel. edit. Murator. v.* 418. Denſiquæ multicomis imitantur ſidera ſammis.

MULTICUPIDUS, a, um, qui multa cupit. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 418. & *cap.* 5. *n.* 42. Quam dereliquit multicupida juvenilitas.

MULTIFACIO, is, n. 3. *ſtimar molto*, magnificio. *Paul.* ex *Feſto*. Multifacere dicitur, ſicut magnificarere, parvificare. Cato: Neque fidem, neque juſjurandum, neque pudictiam multifacit.

MULTIFARIAM, *in molte luoghi*, πολλαχῆ, multis in locis. *Paul.* apud *Feſt.* Multifariam dixerunt antiqui, quod videlicet io multis locis fari poterat, ideſt dici. *Cato* apud *Gell. l.* 3. *c.* 7. Cum ſaucios multifariam ibi factus eſſet, tum vulnus capiti nullum avemit. *Cic. a. de Orat. c.* 41. Si aurum cui, quod eſſet multifariam defoſſum, commonſtrare vellem, &c. *Id. c. de Legib. c.* 14. Judicia quondam nuſquam erant, hodie multifariam nulla ſunt. *Liv. l.* 3. *c.* 50. Togæ multifariam in caſtris viſæ, majoris aliquanto, quam erat, ſpeciem urbanæ multitudinis fecerant. *Id. l.* 37. *c.* 5. Cum viri propugnarent, famiuæ tela omnis generis, ſaxaque in muros gererent, multifariam ſcalis appoſitis. *Id. l.* 33. *c.* 28. Omnibus ax præſidiis, quæ multifariam diviſa erant, devocatis. *Plin. l.* 9. *c.* 57. Multifariam in Ponto unum genus eſſe, quod, &c. *Id. l.* 30. *c.* 6. Cochleæ multifariam naſcentes. *Id. l.* 25. *c.* 8. *a med.* Utramque naſci multifariam, ſed deteriores in agris pinguibus. *Suetan. in Galb. c.* 19. Legionarii, qui multifariam, diverſeque tendebant. Adde *in Calig. c.* 18. *Gell. l.* 18. *c.* 2. *Liv. l.* 3. *c.* 5. & *Sipon.* apud *Non. c.* 2. *n.* 562. ¶ Ne facile credas alia, *varie*, & *multis modis* interpretantibus.

MULTIFARIE, *in molti luoghi*, idem quod multifariam. *Plin. l.* 18. *c.* 7. *ante med.* Paris multifarie & a milio fit, a piaico earus. *Solin. c.* 11. *a med.* (*al. c.* 18.) *de Delo*. Eadem eſt Ortygia, quæ clariſſima in Cycladum numero multifaria traditur: nunc Aſteria a cultura Apollinis: nunc a venatibus Lagia, vel Cynetho: Pyrpile atiam, &c. *b. a.* multis in locis multa habet nomina.

MULTIFARIUS, a, um, *multiplex, varis*, πολυτρόπος, multiplex, varius. *Gell. l.* 5. *c.* 6. Militares coronæ multifariæ ſunt.

MULTIFER, ra, rum, *fertile*, πολυφόρος, fertilis. *Plin. lib.* 16. *cap.* 8. Tam multifera ſunt, tot res, præter glandem, pariunt robora.

MULTIFIDUS, a, um, *feſſo in molte parti*, qui in multas partes finditur. *Ovid.* 8. *Metam. v.* 644. Multifidaſque faces, ramaliaque arida, &c. *Senec. in Med. v.* 111. Multifidam jam tempus erat fuecandere pinum. Sic *Stat. to. Theb. v.* 843. Multifidam quercum flagranti lumine vibrat. *b. e.* facem a quercu. V. *Infpico*. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 45. Cornua ovium nullo, nec cervarum, nec quibus multifidi pedes, nec ſolidipedum ulli. *Martial. l.* 14. *epigr.* 25. Multifido buxus quæ tibi dente datur. *b. e.* peſten e buxo. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 6. Draco multifidas linguas vibrans. *b. e.* trifulcas. *Id. l.* 4. *v.* 93. multifidum jubar. *b. e.* ſolis radii. ¶ De crinibus in multos cirros diviſis, *Claudian. l. c. de capt. Prof. v.* 25. *de Venere*. Illi multifidos crinis fimantur in orbes, Idalia dicitur acu. *Idem de nupt. Honor. & Mar. v.* 102. hæc morſu numeroſi dentis eburno Multifidum diſcrimen erat. ¶ *Multifida* dicuntur flumina, quæ in multos diviſa rivos in mare influunt. Unda multifidus Timavus,

Martial. l. 8. epigr. 28. Multifidus ſiſſer, *Lucan. l. 3. v. 101.* Multifidæ undæ, *Id. l. 10. v. 311.* De Nilo creſcente, & extra ripas paſſim vagante. Sic *Claudian. de Apono*, v. 59. Multifidas diſpergit opes, artemque ſequutus, Quo juſſere manus, mobile torquet ſter. ¶ Translate *Val. Flacc. l. 4. v. 661.* Sic ubi multifidus ruptis e nubibus horror effugit, &c. *b. e.* fulmen, vel fulgur in multas partes ſe ſpargens, & horroremincutiens. *Claudian. in conſul. Prob. & Olybr. v. 55.* Non mihi centenis reſonent ſi vocibus ora, Multifidufque ruat centum per pectora Phœbus, Acta Probi narrare queam. *b. e.* multiplex.

MULTIFLUUS, a, um, multum fluens. *Juvenc. l. 1. Hiſt. Evang. in Matth. v. 6. v. 586.* Multifluiſque diem verbis ducendo fatigant. *Avienus l. 1. in Arat. Apoll. v. 1065.* cunctoſque rigari Multifluo fermone jubet.

MULTIFORABILIS, &

MULTIFORATILIS, le, multa habens foramina, multiforus. *Apul. l. 10. Metam.* Jam tibiæ multiforabilis cantus Lydios dulciter enſonent. *Id. in Florid. frid. 3.* (*al. l. 1.*) & *Sidon. l. 8. ep. 9.* Nec tam pluriformi modo, nec tam multiforatili tibia.

MULTIFORIS, re, multos habens fores, ſeu aditus, exituſve. *Plin. l. 8. c. 55.* Specus, qui ſunt multifores in terra.

MULTIFORMIS, me, *vario*, *multiformis*, πολυμορφος, varius, quaſi multiplicis formæ, ac variæ. *Colum. l. 7. c. 9. a med.* Ut per anni diverſa tempora multiformes nuces, ac ficum præbeat. *Cic. 1. Acad. c. 7.* Qualitates principes ſunt noiuſmodi, & ſimplices: ex his autem ortæ variæ ſunt, & quaſi multiformes. *Gell. l. 19. c. ult.* Artes multiformes & variæ. *Senec. ſub fin. epiſt. 120.* Præter ſapientem nemo unum agit: ceteri multiformes ſumus.

MULTIFORMITER, adverb. *in multas mutatus*, πολυτρόπως, variis modis. *Gell. l. 9. c. 5.* Plato ante hos omnes ita varia & multiformiter differuit de voluptate. *Plin. l. 36. c. ult.* Peſſilentiæ ignis ſuffitu multiformiter auxiliari.

MULTIFORUS, a, um, multa habens foramina, πολύτρητος. *Ovid. 12. Metam. v. 157.* Non illos citharæ, non illos carmina vocum, Longave multifori delectat tibia buxi. *Senec. in Agam. v. 348.* Tibi multifora tibia buxo Solemne canit.

MULTIGENERIS, re, *de multo forte*, πολυγενὴς, multorum generum. *Plaut. Capt. v. 1. 56.* Multis, & multigeneribus opus eſt tibi militibus. ¶ *Multigenerum* abſolute pro multorum generum. *Plaut. Trinob. 1. 2. 59.* Poſt hæc unguenta multigenerum multa.

MULTIGĔNUS, a, um, *de multi generis*, πολυγενὴς, qui eſt multorum generum. *Lucret. l. 1. v. 335.* Percipe, multigenis quam ſint variata figuris. *Plin. l. 11. c. 6.* Multa hæc & multigena terreſtrium volucrumque vita. *Horatius*, ex MSS. legit *multigenera*, quod eſt a recto *multigenerunt*.

MULTIGRŎMUS, a, um, multos habens grumos, ſeu cumulos, aut acervos. Voa eſt puſca dicta a *Lenio in Aleſia*, de tumidis magniſque fluctibus: & recenſetur a *Gell. l. 19. c. 7.* inter ea, quæ nimium poetica ſunt, & a proſæ orationis uſu alieniora.

MULTIJŬGI, orum, & Multijuges, um, a *multus*, & *jugum*, ut *bijugi*, *quadrijugi*. Equi multijugi ſunt plures equi multis jugis ad currum junctι. *Liv. l. 28. c. 9. a med.* Itaque iret alter conſul ſublimis curru, multijugis, ſi vellet, equis: uno equo per urbem verum triumphum vehi. *Gell. l. 19. c. 8. a med.* Quadrigæ ſemper, etſi multijugæ non ſuos, multitudinis tamen numero tenentur. ¶ Translate eſt multiplex, varius, *varia*, *multiplices*. *Cic. 14. ad Attic. ep. 9.* De republica multa cognovi ex tuis litteris, quas quidem multijuges accepi uno tempore a Veſtorii liberto. *Gell. l. 1. c. 11.* Spoliis habuit multijuga: in his provocatorium pteraqua. *Id. l. 10. c. 1.* Multijugo hominum partio. *Id. l. 14. c. 1.* Multijuga & ſinuoſa quæſtio. *Apul. in Apolog.* Ariſtotelis multijuga voluminu.

MULTILAUDUS, a, um, qui eſt multæ laudis, πολύαινετος. *Ammian. lib. 21. c. 10.* (*al. c. 18.*) Vir ſobrietatis gnitia multilaudus. Al. leg *annulaudus*.

MULTILĬCIUS, a, um, πολύστιπτος, multis liciis conſtans. *Valerian. Auguſt. in quadam ep.* apud *Vopiſc. in Aurelianο*, c. 11. Tunicas multilicias virides decem, lineas Ægyptias viginti. *Salmaſ.* legit *multiſtrat.* V. *Multitius*.

MULTILOQUAX, acis, multiloquus. *Plaut. Aulul. 1. 1. 5.* Multiloquaces mulieres. Al. leg. *multum loquaces*.

MULTILOQUIUM, ii, n. multus ſerma. *Plaut. Mert. prol. verſ. 31.* Amori accedunt etiam hæc multiloquium, panciloquium, &c.

MULTILOQUUS, a, um, *cbi parlo molto*, *ciancistore*, πολύλαλος, πολλὰ λέγων. qui multa loquitur. *Plaut. Pſeud. 3. 1. 3.* Coquum ducere multiloquum, gloriſum, infulſum. *Id. Ciſtell. 1. 3. 1.* Multiloque & multibiba anus.

MULTIMAMMIA, æ, πολύμαζος, multas habens mammas, mammoſa. Epitheton eſt Dianæ Epheſiæ, quæ mammis multis (ut loquitur *Momus. Fel. in Oct. 1. 11. ad fin.*) & uberibus exſtructa colebatur. *Hieronym. in proœm. epiſt. ad Epheſ. circa med.* Epheſii Dianam colentes, non hanc venatricem, quæ arcum tenet, atque ſuccincta eſt, ſed illam multimammiam, quam Græci, &c. *Apul.* hanc eandem deſignat, cum ait *lib. 11. Metam. ſub init.* Phœbi ſoror, quæ pastu fetarum medelæ lenientibus recreatu, populos tantos educaſti, præclariſque nunc veterum delubris Ephesi.

MULTIMĔTER, tri, abundans metris. *Sidon. lib. 8. epiſt. 11. circa med.* Si poemata illius metiaris, multimeter, argutus, artifex erat.

MULTIMODE. V. in voce ſequenti.

MULTIMŎDIS, *in multi modi*, adverb. ut *omnimodis*, πολυτρόπως, multis modis, multiplicitet. *Enn.* apud *Cicer. 3. de Orat. cap. 58.* Multimodis ſum circumventus, morbo, exſilio, atque inopia. *Lucret. l. 1. v. 893.* Verum ſemina multimodis immiata ſtere Multarum rerum in rebus communiu debeat. (Adde alibi ſæpe.) *Cic. 2. de Fin. c. 26.* Hoc etſi multimodis reprehendi poteſt, tameo accipio. *Terent. Heaut. 1. 3. 79.* Multimodis iojurius, Clitipho, es. *Nep. in Themiſt. ſub fin.* De cujus morte multimodis apud pleroſque ſcriptum eſt. *Plaut. Mil. 4. 4. 53.* Multimodis ſapis. ¶ In loco *Ennii* allato al. leg. *multi modis*: quod & de Incio *Lucret.* ſuſpicari poſſumus (in qua ſæpiſſime lectio variat) & *Nepotis*, *Plauti*, ac *Terentii*. Apud *Cicer.* al. leg. *multis modis*: & in quodam MS. etium *multimode*.

MULTIMŎDUS, a, um, *di molti modi*, πολύτροπος (ut *omnimodus*) multorum modorum, multiplex, varius. *Liv. l. 21. 1. 8.* Oppidani multimoda arte diſtinneri cœpti ſunt.

MULTINŎDUS, a, um, & Multinodis, de, multos nodos habens. *Apul. l. 5. Metam.* Multinodis voluminibus ſerpens coluber. *Prudent. Cathemer. 7. in hymn. ſerum. v. 139.* Tectus flagellis multinodi germinis. ¶ Translate *Apul. l. 10. Metam.* Diſcurſus reciproci multinodes ambages. Al. leg. *multumodas* malo rectius.

MULTINOMINIS, ne, qui multa habet nomina. *Apul. Metam. 11.* Multinominis dea divina imperiu.

MULTINUBENTIA, æ, *f. id marinarii cum multi*, πολυγαμία. *Tertullian.* vox eſt *contra Pſych. c. 1. & de Pudic. c. 1.*

MULTINŎMUS, a, um, qui multorum numorum pretio emitur. *Varr. l. 3. R. R. c. ult. circa med.* Ego enim uno ſervulo, hordeo non multo, aqua domeſtica meos multinumos ulu annos. (De ingenatib. aſinaeum pretium V. *eund. l. 1. c. 1. & lib. 3. c. 2.*) *Id.* apud *Non. c. 3. n. 156.* Multinumus piſcia, helops.

MULTIPARTĬTUS, a, um, diviſis in multas partes, ſive res. *Plin. l. 6. c. 19.* Namque vita mortalibus populis ludorum multipartita degitur. Alii tellurem exercent, militiam alii capeſſunt, merces alii ſuas evehuet, &c.

MULTIPATENS. V. *Multipotens*.

MULTIPĔDA, æ, ſ. *inſectι*, genus inſecti, de quo V. in *Millepeda*.

MULTIPES, edis, *di molti piedi*, πολύπους, multos habens pedes. *Plin. lib. 11. cap. 45.* Sunt autem crura his obliqua: ſic & multipedibus.

MULTIPLEX, plicis, *multiplice*, *numeroſa*, *copioſa*, πολυπλάσιος, multus, copioſus, varius: cui *ſimplex* opponitur. *Plin. l. 16. c. 31.* Cortex multiplex tunicis vitibus, tiliæ, abietis quibuſdam ſimplex, ut ſico, arundini. *Id. l. 18. c. 22.* Fabæ multiplea aſue omnium quadrupedum generi, præcipue homini. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 51. ad fin.* Quæ multiplices fetus procreant, ut ſues, canes, his mammarum data eſt multitudo. *& cap. 54. ad fin.* Alvus eſt multiplex & tortuoſa, arcetque & continet, quod recipit. *Id. de Senect. cap. 15.* Vitis ſerpens multiplici lapſu & erratico. *Ovid. 8. Metam. v. 158.* Multiplici domo, & cæcis includere tectis. *b. e.* labyrintho. *Cic. in Orat. c. 3. a med.* Multiplices variique ſermones. *Plin. lib. 18. c. 7. a med.* Multiplicia folia fabæ, piſo. *b. e.* multa. *Plaut. Epid. 4. 1. 3.* Multiplex arumna me exercitam habet. *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 54.* Verborum ancipites, aut multiplices poteſtates. *Virg. 5. Æn. v. 264.* Lorica multiplea. *verſ. 259.* conſertam hamis auroque trilicem, dixerut. ¶ *Multiplex locus* apud *Lucret.* eſt amplus, latus, ſpatioſus, magnus, *lib. 1. v. 161. & lib. 4. v. 107.* Multiplicique loci ſpatium tranſcurrere eodem Tempore. Al. leg. *multoplenque loce ſpatium*, producta ſecunda ſyllaba. ¶ *Multiplex domus* apud *Senec. in Hippol. v. 513.* eſt ampla, & pluribus conſtans membris: quam *multiplicatam* dicit *Cic.* ¶ Translate *Cic. pro Flacc. c. 3.* Præturæ juriſdictio res varia, & multiplea ad ſuſpiciones, & ſimultates. *Id. 1. de Orat. cap. 3.* Ii, qui mathematici vocantur, quanta in obſcuritate rerum, & quam recondita in arte, & multiplici ſubtilique verſantur! *& cap. 51. a med.* Quarum rerum fateor magnam multiplicemque eſſe diſciplinam, & multae, copioſas, variaſque rationes. *Id. in Bruto, c. 31.* Adhibere genus orationis vagum & fuſum, & multiplex. *de multo forte. Id. de Amic. c. 18.* Neque enim fidum poteſt eſſe multiplex & tortuoſum ingenium. *b. e.* varium, duplea, incnaſtans. Sic *ibid. cap. 15.* Animus noa unus & idem, ſed varius, commutabilis, multiplex. *& pra Cal. 1. 6. de Cœlimo.* Hac ille tam varia multiplicique natura, &c. *Velles. l. 2. c. 105.* Vir multiplea in virtutibus, navas, agilis, providus, militariumque officiorum putiens, ac peritus. *ebo nel valente, e virtù volto per molti. Sil. lib. 5. verſ. 544.* Vir multiplex proavis. *b. e.* qui multos proavos honoratos habuit, genere elatus.

MULTIPLICABĬLIS, le, *multiplicabile*, *multiplice*, qui multiplicari poteſt: item multiplex. *Cic.* vertens *Sophoclis* carmina, *l. 1. Tuſcul. c. 9. ſub fin.* Hæc interemit tortu multiplicabili Draconem, auriferum obtotu obſervantem arborem.

MULTIPLICATIO, onis, ſ. *multiplicazione*, πολυπλασιασμὸς, actus multiplicandi. *Colum. lib. 3. cap. 1.* Ut multiplicatione frugum reditus augeatur. *Frontin. de aquæduct. urbis. 34.* Multiplicatio quinariarum. *Senec. ep. 12.* Temporum multiplicatione vita componitur. ¶ In rationibus ducendis *Colum. l. 5. c. 2.* Multiplicantur in ſe duo latera, & quæ ſumma ex multiplicatione efficitur, &c. Adde *Vitruv. l. 9. c. 1. & l. 10. c. 16.*

MULTIPLICĂTOR, oris, qui multiplicat. *Paulin. Nolan. epiſt. 44.* (*al. 31.*) *a med.* Herilium talentorum multiplicator.

MULTIPLICĂTUS, u, um, *multiplicato*, multiplex factus, auctus. *Plaut. ad Coſſ. &c. l. 12. Fam. ep. 8.* Auctu exercitu, auxiliiſque multiplicatis. *Cic. Q. Fr. l. 1. ep. 2. ſub fin.* Tota Italia concurret, ut multiplicata gloria diſcedamus. *Ovid. 4. Triſt. el. 6. v. 38.* Et mala ſunt longo multiplicata die. *Cic. 1. Offic. c. 39.* Domus mul-

multiplicata. *ampliata, accreſcium.* & *Liv. l.* 42. *c.* 61. Hæc per ſe ampla: pleraque multiplicata verbie regis. ¶ De rationibus *Colum. l.* 5. *c.* 1. Utraque fummæ *inter* ſe multiplicatæ faciont, &c. *& mox.* Stadium habet paſſus CXXV. quæ (*ſumma*) oftiex multiplicata efficit mille paſſus.

MULTIPLICITER, *in multa maniera*, πολυπλαχῶς, multimodis. *Salluſt. orat.* 2. *ad Cæſ. 2 med.* Multipliciter animus cuita atqoc laboribus fatigatur. *Flor. lib.* 3. *cap.* 2. Molto atrocime, & multipliciter magia a Septentrione ſævitum. *Quintil. lib.* 7. *cap.* 4. *ante med.* Locum multipliciter intueri. *Gell. l.* 14. *c.* 1. *circa med.* Tam ſæpe ac tam multipliciter.

MULTIPLICO, as, avi, atum, a. 1. *multiplicare, accreſcere*, πολυπλασιάζω, multum ſeu multiplicem facio, augeo. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 32. Æs alienum provinciæ eo biennio multiplicatum eſt. *Nep. in Attic. c.* 2. Æs alienum multiplicandis uſuris creſcit. *Plin. l.* 36. *c.* 15. Turres ſeptem acceptas voces numeroſiore ſupercuſſu multiplicant. *Ovid. de remed. amor. v.* 98. Flumine collectis multiplicantur aquis. *Id.* 4. *ex Pont. ep.* 9. *v.* 67. Multiplicat tamen hunc gravitas auctoris honorem. *Stat. 6. Theb. v.* 790. geminatque rotatas, Multiplicatque manus. *h. e.* adeo celeriter vibrat, ut plures quam duas habere videatur. *Lan. l.* 37. *v.* 54. *circa med.* Lycaonia, & Phrygia, & Pifidia in veſtra ſunt poteſtate: quarum una quælibet regi adjecta multiplicare regnum Eumenis poteſt. ¶ In ſupputandis rationibus, *Colum. l.* 5. *c.* 2. Multiplicantur in ſe duo latera. *& paulo poſt.* Latitudinis pedes cum longitudinis pedibus ſic multiplicabis.

MULTIPOTENS, tis, *che può molto*, πολυδύνατος, qui multum poteſt. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 9. Niſi habet peſtus multipotens. Al. leg. *multipatens.* h. e. amplum, & omnis doli capax. *Id. Trinum.* 4. 2. 1. Salſipotenti, & multipotenti Jovis fratri Laudes ago. *Id. Caſ.* 4. 4. 17. Venus multipotens.

MULTIRADIX, icis, *di molte radici*, πολυρίζος, multas habens radices. *Apul. de herb. c.* 35. Centaurea minor multimdix.

MULTIRAMIS, e, *di molti rami*, πολύζως, multos habens ramos. *Apul. de herb. c.* 4. Hyoſcyamus thyrſo fruticoſo, multirami.

MULTISCIUS, a, um, *che ſa molto*, πολυμαθὴς, qui multa ſcit. *Apul. lib.* 9. *Miram.* Etſi minus prudentem, multiſcium certe reddidit. *Id. in Florid. num.* 9. (*al. l.* 2.) Homo tam numeroſa artis multiſcius.

MULTISONORUS, a, um, idem ac multiſonus. *Claudian. epigr.* 1. *v.* 18. Effeda concordes multiſonora trahunt.

MULTISONUS, a, um, qui eſt multi ſoni. *Marcial. l.* 2. *epigr.* 54. Sic ubi multiſona ſervet ſacer Atthide lucus. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 2. *v.* 103. Multiſonum ſiſtrum.

MULTITIUS, & Multicius, a, um. *Multitia veſtes*, & *Multicia, orum*, ſunt veſtes molliores & delicatiores feminarum propriæ, ut videtur colligi ex *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 188. ſed quæ e vicis etiam luxui deditis geſtabantur. Quare reprehendit Craticum *Id. ſat.* 2. *v.* 66. ſed quid Non faciant alii, cum tu multitia fumas? *& verſ.* 76. quæro, an deceant multitia teſtem. ¶ Dicta fust per ſyncop. a *tunicitus*, ut quidam volunt: val a *multum*, & *tero*, quod genus panni ſit pectine probe ictum, ſeu pulſatum, & *lanificii* contrarium. Sed cum ex *Juvenal.* conſtet pellicidam veſtem fuiſſe, & perſpicuam, atque, ut ait *Varr.* apud *Non. c. 6. n.* 4. *vitream togam, ut oſtendat tunicæ flores*: inquit anim *verſ.* 77. Acer, & indomitus, libertatiſque magiſter, Cretico, palluces; neque a *multis licere*, neque a *multum tero* apte deducitur. Adjective *Tertull. de Pall. c.* 4. *circa med.* Ita & codjomidis ſolocem uliqua multitia ſynthesi exſtruxit. V. *Salmaſ. ad Vopiſc. in Aurelian. c.* 22.

MULTITUDO, dinis, f. *moltitudine, gran quantità, gran numero*, πλῆθος, ingens numerus, magna via, copia, frequentia. *Cic. 1. de Orat. rap.* 4. Magnitudo & varietas, multitudoque in omni genere ceuſarum. *Id. de Provinc. conſul. c.* 12. *ad fin.* Nationes, quæ numero hominum ac multitudine ipſe poterant in provincias noſtras redundare. *Id. Verr.* 4. *c.* 66. Quanta illuc multitudo, quanta vis homiaum conveniſſe dicebatur, &c. *Id. poſt. redit. ad Quirit. cap.* 2. Veſtrorum magnitudinem multitudinemque beneficiorum; *Varr. lib.* 1. *R. R. c.* 2. *ante med.* In agro Faventino trecenariæ appellantur vites, quod jugerum trecenas amphoras reddat, &c. in fundo ſuo Faventiæ hanc multitudinem ſuas dicebat reddere vitea. *Id.* apud *Non. c. 6. n.* 100. Multitudo argenti facti. *Nep. in Annib. c.* 10. Multitudo navium. *& ibid.* ſeipentum. *& cap.* 5. jumentomm. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 19. *ſub fin.* ſacrorum. *Sueton. in Cæſ. c.* 68. hoſtium fagittarum. *Id. in Tito, c.* 4. ſtatuarum & imaginum. *Gell. l.* 19. *c.* 8. *a med.* Multitudo & copia minimarum partium. ¶ Sæpiſſime dicitur de magno hominum numero, populo, plebe, vulgo, *turba, vulga, popolo. Cic. act.* 2. *in Verr. c.* 7. Hortenſius conſul deſignatus, domum reducebatur cum maxima frequentia a multitudine. *Al. leg.* ac multitudiae. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. cap.* 6. Tanta multitudo lapides ac tela conjiciebat, ut in muro conſiſtendi poteſtas eſſet nulli. *Nep. in Annib. c.* 22. Multitudine domum ejus circumdederunt. *Juſtin. l.* 2. *cap.* 8. *ſub fin.* Invidioſa otatione multitudo credula accenditur. *Cic.* 2. *Offic. c.* 19. *ſub fin.* Qui ex errore imperitæ multitudinis pendet, hic in magnis vitiis non eſt habendus. *Id. Tuſcul.* 2. *c.* 26. Fama, & multitudinis judicio movari. ¶ *Numerus multitudinis*, pluralis apud Grammaticos: qui aliquando & *multitudo* abſolute dicitur. *Gell. l.* 19. *c.* 8. *ad fin.* Cur mel & vinum, atque id genus cetera numerum multitudinis capiunt, lac non capit? *Varr. l.* 7. *de L. L. c.* 18. Omnia fere noſtra liberalia & muliebria multitudinis. *& lib.* 8. *c.* 39. *extr.* Injuria poſtulant, ſi qua ſint ſingularia, oportere habere multitudines.

MULTIVAGUS, a, um, *che vago molto, vagabondo*, πολυπλανὴς, qui multum vagatur. *Senec. in Herc. Fur. v.* 533. Intravit Scythiæ multivagas domos. *Stat. l.* 6. *Theb. v.* 1. Nuncia multivago Danaas perſurtur ad urbes Fama gradu. *Plin. l.* 10. *c.* 37. Ferunt non mutare ſedem columbas, multivaga alioqui ave. *Id. l.* 2. *c.* 10. Multivagus Lunæ flexus.

MULTIVIDUS, a, um, multum vividus. *Martian. Capell. lib.* 2. *pag.* 27. Connubium ſibi lætabunda alm mentse fluctu multivida concitavit.

MULTIVIRA, æ, f. quæ multis viris nupſit. *Minuc. Fel. in Octav. cap.* 24. *a med.* Alia ſacra coronat univira, ulta multivim; & magna religione conquiritur, quæ plora poſſit adulteria numerara.

MULTIVIUS, a, um, *di molte ſtrade. Apul. lib.* 9. *Metam.* Multivii circuitus.

MULTIVOLUS, a, um, *che vuole molto*, πολυβούλος, multa cupiens, qui multarum rerum deſiderim tenetur. *Catull. ad Manlium, carm.* 67. *v.* 128. Multivola eſt mulier.

MULTIVORANTIA, æ, edacitas, ingluvies. *Tertull. cens. Pſych. cap.* 1.

MULTO, & Mulcto, as, avi, atum, a. 1. *impor pena, condannare, punire*, ζημιόω, multam impono, pœna afficio, punio: & ſæpe dicitur de pœna, quæ judicio infligitur. *Cic. pro Balb. c.* 18. Populus Gaditanus accuſatorem ſuum multa & pœna multavit. *Id.* 1. *de Orat. c.* 43. *ad fin.* Vita hominum atque ſeudes damnis, ignominiis, vinculis, verberibus, exſiliis, morte multantur. *Id. de Provinc. conſul. c.* 15. *ſub fin.* Multari imperatorem demionumne provincia, contemationioſum eſt. *Id. pro Balb. c.* 18. Multare populos ſtipendio. *condannarli a pagare. Plin. in Panog. c.* 40. *in fin.* Tarditatem ſulvendi, duplo vel etiam quadruplo irrogatione multare. ¶ *Multare aliqua re* eſt pœnæ cauſa privare, ſpoliare in pœnam cujuſpiam delicti, *ſpogliare, privare. Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 37. Multare exſules bonis. *Nep. in Pelop. c.* 1. Multare aliquem pecunia. *Hirt. de B. Afric. ſub fin.* certo numero frumenti. *Cic. Agrar. 2. c.* 13. *ad fin.* ageis. *Id. pro Sext. c.* 27. Antiochum majores noſtri Aſia multarunt. *Suetan. in Cæſ. c.* 1. Sacerdotio, & uxoris dote, & gentilitiis hereditatibus multari. ¶ Deponentis forma *Suetan. in Aug. cap.* 21. Neque rebellantes graviore unquam multatus eſt pœna, quam ut, &c. Al. leg. *ultus eſt.* ¶ Adhibetur & extra judicium. *Plaut. Amph. a.* 2. *ſc.* 22. Numquid cauſam dicis, quin te hoc multam matrimonio? *h. e.* divortium faciam, ac te expellam? *Id. Sench.* 5. 4. 43. Uter demutaſſit, poculo multabitur. *Id. Trucul.* 4. 3. 70. Hoc ego ta multabo bolo: ſex talanta a dote demam. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 191. facta virum multantes vindice pœna Eumenides. *Cæcin. ad Cicer. l.* 6. *Fam. ep.* 7. Stultitia fama multatur, *h. e.* punitur divulgando. *Colum. l.* 2. *c.* 4. *circa med.* Quo evenit, ut boves iniquitate operis maxime multentur. *patiſcano, ſi vicerano.* Al. leg. *mulcentur*: quod fortaſſe verius eſt propter ea, quæ in *Mulctæ* dicta ſunt. Idem dic de illo *Catan.* apud *Calnat. l.* 1. *c.* 2. Agrum peſſime multari, cujus dominus, quid in eo faciendum ſit, non docet, ſed audit villicum. ¶ *Multare aliquem voto* dixit *Nævius* apud *Non. c.* 6. *n.* 83. h. e. votorum compotem facere: ea cazione, qua dicimus *damnare voto.* ¶ Scribitur & *Multo*: ſed V. dicta in fine vocis *Multa, a.* ¶ Olim *multare* ſignificabat numemre. *Plaut. Stich.* 3. 1. 19. Scio, ſcira te, quam multaa tecum miſerias multaverim. ἐξηριθμησάμην. Ita *Voſſ. in Etymol.* & *Scalig. in Conjectan. ad Varron.* cujus hæc ſuat verba *l.* 4. *de L. L. c. ult.* Itaque cum in dolium aut culeum unum addunt ruſtici, prima urna addita, dicunt etiam nunc, multa. *h. e.* numera, ut iidem exponunt. Addunt etiam, propria eſſe, polliceri in auctionibus, & plura liceri, quam ceteri. Sed hujus ſignificationis nullum exemplum afferunt.

MULTO, adverb. *molto, di molto, eſſo*, πολὺ, πολλῷ, multum, valde, longe, multis partibus: & jungitur nominibus, & adverbiis comparativis, & ſuperlativis. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 3. *a med.* Multo pauciores oratores, quam poetæ boni reperiantur. *Id. ad Pomp. poſt ep.* 22. *l.* 8. *ad Attic.* Ea cognovi commodiora eſſe multo, quam ut erat nobis nuntiatum. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 6. Iter multo facilius atque expeditius. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 76. *& Rud.* 2. 6. 37. Næ illa hercle mihi ſit multo tanto carior, ſi, &c. *& Bacch.* 4. 4. 20. Fortaſſis tu auri dempſiſti parum. *Moſtil.* qui, multum, parum? imo vero nimio minus multo parum. *troppo poco: di gran lunga troppo poco. Nep. in Themiſt. cap.* 9. Multo plura bona feci. *Id. in Alcib. c.* 2. Omnium ætatis ſuæ multo formoſiſſimus. *Id. in Ageſil. c.* 3. Regio multo locupletiſſima. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *ante med.* Verbo ſenſum cludere, multo optimum eſt. *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 413. multo optimus hoſtis. *Cic. pro Sig. Manil. c.* 18. Magna, ac multo maxima pars. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 44. *ſub fin. & Salluſt. in Catil. c.* 37. Multo maxime. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 9. *a med.* Lepido nunquam placuit ex Italia axire, Tullo multo minus. *Id. de Amic. c.* 19. *in fin.* Quod eſt multo profecto magis in veris patribus faciendum. ¶ Item cum adverbiis diverſitatis, & diſſimilitudinis. *Plin. l.* 19. *c.* 3. Lafer in Armenia naſcitur large, ſed multo inſm Cyrenaicum. *Cic. Fam.* 4. *ep* 9. *ante med.* Quod non multo ſecus fieret, ſi, &c. *Terent. Andr. prol. v.* 4. Verum aliter avenire multo intelligit. *Nep. in Amilc. c.* 2. Multo aliter ac ſperabet. ¶ Item cum *ante, & poſt. Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 49. Non multo poſt, quam tu a me diſceſſiſti. *Id. Catil. l.* 1. *c.* 6. Neque enim ſunt obſcura, aut non multo poſtea cummiſſa. *Nep. in Paſan. cap.* 3. At ille poſt non multo ad exercitum rediit. *Id. in Cim. c.* 3. Poſt neque ita multo in Cyprum miſſus. *Id. in Eumen. c.* 3. Copiæ non multo ante contuſæ. *Cic. Fam.* 4. *epiſt.* 2. Mala multo ante providens. ¶ Item cum verbis præſtantiam ſignificantibus. *Nep. in Regib. cap.* 2. Duo multo ceteros gloria antecedere ferunt.

ferunt. *Cic.* 4. *de Fin. c.* 18. Virtutem omnibus rebus multo anteponentes. *Tacit.* 4. *Hist. c.* 13. Multa ceteros anteibant. *Sallust. in Catil. c.* 36. *in fin.* Multo præstat beneficii, quam maleficii immemorem esse. ¶ Et cum verbo *malo*. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 21. *ad fin.* Men judicium multa stare malo, quam, &c. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 88. Bono ingenio me esse ornatum, quam auro, multo mavolo. ¶ Cum positivo nomine earum est. *Terent. Heaut.* 1. 2. 83. Postquam hunc alienum ab se se videt, Maligna multo, & magis prona facta illico est. Nisi velis *ni magis* aliam petiore loco subintelligere.

MULTOPERE, adverb. *summopere*, multum, valde. *Plaut. Merc. prol.* v. 65. Multopere in mundo nullum se exercitum. Al. rectius leg. *Multa opere immunda ruditer*, &c.

MULTOR, aris. V. *Multa*, *ar.*

MULTOTIES, & Multotiens, *multo voter*, πολλάκις, sæpe, sæpenumero, multis vicibus. Habetur *in Epitome Livii* (quæ Hadriani ævo scripta creditur) *lib.* 57. Multotiens adversus eruptiones hostium feliciter pugnavit. Plerique al. leg. *Sæpe adversus*, &c. *Justinian. in præfat. Novellæ* 29. Quæ multotiès cum ipsis etiam regiis certamen susceperit.

MULTUM, adverb. *multo*, *ssoi*, πολύ, valde. *Cic.* 3. *de Legib.* 1. 15. Res difficilis, ac multum & sæpe quæsita. *Id.* 7. *Verr. c.* 44. Longe omnes, multumque superabit. *Id. initio lib.* 2. *de Divin.* Multum, & diu cogitans. *Id.* 1. *de Orat. c.* 33. *a med.* Diu, multumque scripturæ. *Id. de clar. Orat.* 1. 34. Non multum ille quidem, nec sæpe dicebat, sed, &c. *Plin. l.* 9. *c.* 8. Nisi multum intra rostrum se illi foret. *Plaut. Trin.* 5. 2. 56. & *Terent. Hecyr.* 1. 2. 7. Sales multum, gnate mi. *Plaut. Stich.* 3. 2. 40. Multum vale. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 23. *a med.* Opinor, Cassium uti non ita multum forore. *Id. Attic. ep.* 13. Multum mecum municipales homines loquuntur. *Cæs. l.* 3. *B. Gall. c.* 25. Auxiliares, quibus ad pugnam non multum Crassus confidebat. *& lib.* 4. *c.* 1. Neque multum frumento, sed maximam partem lacte atque pecore vivunt: multumque sunt in venationibus. *Cic. Fam.* 4. *epist.* 13. Familiarissimi Cæsaris ma admodum diligunt, multumque mecum sunt. *Nep. in Lysandro, c.* 3. Multum eum antistitis Jovis fefellerunt. *Id. in Con. cap.* 2. Apud aliquem multum gratia valere. *Liv. l.* 42. *c.* 44. Haud multum abfuit, quin interficeretur. *Horat. in ar. Poet. v.* 114. Interest multum, Davusne loquatur, an heros. *Cic.* 6. *Verr.* 1. 43. Tametsi non tam multum in illis rebus intelligo, quam multa vidi. *Id. in Bruto, cap.* 90. Commentabar declamitans: idque faciebam multum etiam Latine, sed Græce sæpius. *Sperse volte.* ¶ Cum adjectivis positivis, *Plaut. Aulul.* 2. 1. 5. Multum loquaces merito omnes habemur. *Virg.* 1. *Æn. v.* 7. multum ille terris jactatus, & alto. *Plin. l.* 1. *ep.* 9. *extr.* Multum inepti labores. *Horat. l.* 2. *sat.* 3. *v.* 147. medicus multum celer, atque fidelis. *Id. l.* 3. *od.* 27. *v.* 47. & *epod.* 17. *v.* 20. Multum amatus. *Id. l.* 1. *ep.* 10. *v.* 3. Multum dissimilis. *Plaut. Stich.* 1. 3. 53. Multum miseri. *Horat. lib.* 2. *sat.* 3. *v.* 67. tabulas multum Nasica negatus Accipiat tandem. *b. c.* diu. ¶ Cum comparativis, apud Poetas. *Plaut. Mostell.* 3. 2. 139. Multum imprabiores sunt quam a primo arediti. *Sext. Theb.* 9. *v.* 559. multumque aliis jactantior umbris. *Juvenal. sat.* 10. *vers.* 197. multum hic robustior illo. *Sil. lib.* 13. *v.* 708. cujus spectavi Martia facta Multum uno majora viro. ¶ Ut multum, *ai più ai più*, ad summum, *Manual. l.* 10. *epigr.* 11. Et lotam, ut multum, terque, quaterve togam. *Capitol. in Aurelian. c.* 46. Concessit, ut bicipites matronæ tantum haberent, cum antea coloreas habuissent, &, ut multum, nuxpælerotines.

MULTUS, (*olim* Moltus) a, um, *molta*, πολύς, multiplex, ingens numero, frequens, creber. In plurali refertus ad numerum, copiam, multitudinem. *Terent. Andr.* 5. 4. 28. Eadem hæc multi alii in Andro tum audiere. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 17. Multis fortissimis viris tales casus incidisse. *Id.* 1. *in Orat.* 1. 51. *ad fin.* Multæ, copiosæ, variæque cationes. *Plin. l.* 16. 1. 25. *ante med.* Multi hominum. *& cap.* 31. Multæ silvestriores arborum. *Cic. Fam.* 3. *epist.* 8. Cum tu tam multis verbis ad me scripsisses. *Id. Verr.* 4. *c.* 63. Non minus multas Batnas illum posuisse Syracusis, quam abstulisse. *Id. Fam.* 4. *ep.* 14. *a med.* Sed de nostris rebus satis, etiam nimium multa. *Id.* 2. *de Fin. c.* 18. *ad fin.* Nimis multa. *Plin. l.* 5. 1. 7. Insulæ non ita multæ. *Auct. ad Herenn.* 1. 1. *c.* 1. Ne parum multa scisse uiderentur. *Pallio ad Cicer.* 10. *Fam. ep.* 33. *a med.* Inermes bene multi. *Liv. l.* 31. *c.* 8. Jussus ea in exercitu, quum consul haberetur, ut quisque minime multe stipendia haberet, legere. *b.* 1. quam pauciissima. Sic *Nepos in Timol. c.* 3. Ut quam minime multa vestigia servitutis manerent. *Cic. Verr.* 7. *c.* 34. In hac tiremi minime multi remiges deerant. *pochissimi.* ¶ *Multi* aliquando sunt mali, quia boni sunt pauci. *Accius* apud *Non. cap.* 12. *n.* 4. Video ego te, mulier, more multarum ulter. *Id. ibid.* Probis profectus potius, quam multis forem. *Afran. ibid.* Noli ea stultitia multarum credere esse animum meum. ¶ *Unus e multis* dicitur, qui nihil excellit, nulla re singularis est, *dozzinale, ordinario. Cic. n. de Fin. c.* 20. *sub fin.* Tenuis L. Virginius, unusque e multis. *Id.* 1. *Offic. c.* 30. *ad fin.* Quamvis præpotens sit, efficit, ut unus de multis esse videatur. *Id. in Brut.* 1. 79. M. Calidius non fuit oratori unus e multis: potius inter multos prope singularis fuit. Sic *ibid. in fin.* Si mihi accidisset, ut numerarer in multis. *Ovid. de remed. amor. vers.* 682. Jam facito, e multis una sit illa tibi. ¶ Apud Poetas etiam in singulari ponitur. *Horat. ipod.* 2. *v.* 31. Aut trudit acres hinc & hinc multa cane Apros in obstantes plagas. *Id. lib.* 4. *od.* 5. *v.* 33. Multa prece prosequi. *Virg. Ecl.* 1. *v.* 34. Quamvis multa meis exiret victima septis. *Ovid.* 4. *Fast. v.* 772. in fabulo multa sit agno meo. *Id.* 3. *Amor. el.* 5. *v.* 4. in ramis multa latebat avis. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. *v.* 28. Picta docet templis multa tabella tuis. *Lucan. l.* 3. *v.* 707. multus sua vulnera puppi Affixit moriens. *b. c.* multa affixerunt. *Sil. l.* 2. *v.* 547. multus serpens circum colla micat. ¶ *Multa* in plurali aliquando est multa carba. *Horat. l.* 1. *sat.* 5. *v.* 65. Multa Cicerrus ad hæc. Hinc *ne multis, ne multis*, ne multis verbis rem persequar, *per dirlo in poche parole. Cic. pro Cluent. c.* 64. Ne multis; Diogenes emitus. *Terent. Andr.* 1. 1. 87. Quid multis moror? egomet quoquo ejus causa in funus prodeo. ¶ Aliquando *multa* adverbii vicem præstat pro *multum*. *Virg.* 4. *Georg. v.* 301. multa laudari. *Id. Æn.* 3. *v.* 610. haud multa moratus. *& lib.* 5. *sub fin.* Multa gemens. ¶ His similia sunt illa. *Cæcin.* apud *Gell. l.* 13. *c.* 23. Vitia vertunt, quia multa egeo. *Cæcin. ad Cicer. 6. Fam. ep.* 7. Qui multa deos venerati sunt contra ejus salutem. *Nepos in Epamin. c.* 6. Cum in oratione sua multa invectus esset in Thebanos. ¶ Præterea *multus* est magnus, cubemens, iogens, *grande, molte. Cic. pro Sull. cap.* 26. Multo labore quærere aliquid. *Sallust. in Jug. c.* 7. Multa cura. *Plin. l.* 31. *cap.* 7. *circa med.* Multo sole. *Virg.* 3. *Æn. v.* 151. Penates multo manifesti lumine. *Brut. ad Cicer. Fam.* 11. *ep.* 20. Sermonem multum de te habitum esse. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 60. *sub fin.* Stilus tuus multi suoris est. *Horat. l.* 2. *sat.* 4. *v.* 5. multa cum libertate notabant. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 104. multum salutem dicere alicui. *Sallust. in Jug.* 1. 13. Cum auro argentoque multo legatos Romam mittit. *Virg. Æn.* 1. *v.* 414. Et multo nebulæ circum dea fudit amictu. *b. c.* densa. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 10. Nomen nostrum multum est in his locis. *si parle con molta lode, siamo commemorati e spesso lodati.* ¶ Dicitur *multus esse in re quapiam*, qui prolixus est, intentus, assiduus, diligens, quasi multorum solus vicem præstet: tum in bonam, tum in malam partem. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 87. *ad fin.* Ne in re nota & pervulgata multus & insolens sim. *per non esser lunga: per non disgustarmi troppo. Sallust. in Jug. c.* tnt. In operibus, in agmine, atque ad vigilias multus adesse. *essidus. Flor. l.* 4. *cap.* 2. *circa med.* Multus in eo prælio Cæsar fuit, mediusque inter imperatorem, & militem. *Sallust. in Jug.* 1. 86. Marius antea jam infimus nobilitati, tum vero multus atque ferox instare. *b. c.* acer, & infestus. Sic *Plaut. Men.* 2. 2. 41. Heu hercle hominem multum, & odiosum mihi. ¶ Refertur etiam ad tempus. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 9. Multa nocte venit ad Pompejum. *essendo de molta mattina to la notte.* Sic *lib.* 5. *ad Attic. ep.* 4. Litteras multa mane mihi dedit. *& Cæs. l.* 1. *B. Gall. c.* 22. Multo denique die per exploratores cognovit, &c. *Sallust. in Jug.* 1. 55. Jam multum diei processerat. (Adde *Liv. l.* 27. *c.* 1. *a med.*) *Cic. l.* 13. *ad Attic. ep.* 9 Multus sermo ad multum diem. *Tacit.* 2. *Hist.* 1. 44. Multo adhuc die vallum ingressus. *b. c.* cum superesset adhuc pars multa diei. ¶ *Multa opinio*, multorum, pervulgata, recepta. *Gell. l.* 3. *cap.* 16. Et multa opinio est, eaque jam pro vero recepta. ¶ *Multa pace*, cum pax habetur passim. *Tacit.* 4. *Hist. c.* 35. Missos Novesium frumentatores, datasque in præsidium cohortes, velut multa pace ingredi. ¶ *Multum est*, multum valet, multum interest, *è assai, vuol dir assai. Virg. Georg.* 2. *v.* 272. adeo in teneris consuescere, multum est. ¶ *In multum*, valde, multum, *di molto. Plin. lib.* 10. *cap.* 36. Alioquin soluto volatu in multum velociores.

MULVIANUS, a, um, ad Mulvium pertinens, quod est nomen propr. Romanum, ut M. Mulvius apud *Veler. Max. lib.* 8. *cap.* 1. *ad fi.* Hinc Mulviana cognoscitis, *Cic.* 2. *Attic. ep.* 15. Mulviana cognea, *Plin. l.* 15. *cap.* 11. *b. c.* a quodam Mulvio insitore sic dicta.

MULVIUS PONS, *ponte Molle*, cujus meminit *Cic. Attic. lib.* 3. *epist.* 33. ad mittum fuit viæ Flaminiæ, Tiberi impositus antea portam Flumentanam, ad secundum lapidem. Factus est a M. Æmilio Scauro in censura, ut 18 apud *Ascon. Vit. & var. illustr.* 1. 72. ¶ Scribitur & *Milvius. Strab. l.* 2. *fin.* 1. *v.* 176. Agmina, Flaminio quæ limite Milvius agger Tumescebit. V. *Agger.*

MULUS, li, m. *mula, Italice*, animal quod ex asino & equa gignitur, vel ex equo & asina. V. *Mula. Cic. in Top.* 1. 8. Mulus clitellarius. *Horat. l.* 1. *sat.* 6. *v.* 104. nunc mihi curto Ire licet mulo, eat, si libet, usque Terentum. ¶ Translate est convicium hominis stolidi, stupidi. *Catull. carm.* 82. Mule nihil sentis. *Plaut. Cistell.* 4. 2. 12. Mulo infanior. Al. aliter leg. ¶ *Muli Mariani* dicti sunt milites C. Marii, quos ille recidendorum impedimentorum gratia, furcinas illis suas furcis aptatas, & humeris impositas, mulorum vice portare coegerat. *Festus* hic, & in *Ærumnulæ*. & *Frontin. l.* 4. *Strategem. c.* 1. ¶ Mulia celebrabantur ludi in Circo maximo, Consualibus: quia id genus quadrupedum putatur coepisse currui exhiculoque adjungi. *Festus.* ¶ Mulus vehiculo Lunæ adhibetur, quod tam sterilis ea sit, quam mulus: vel quod, ut mulus non suo genere, sed equi creatur, sic ea soles, non suo fulgore luceat. *Idem.* ¶ *Murmum multi scabunt*, proverb. de iis, qui si mutua laudant, mirantur, & prædicant, sibi invicem favent. Fuit titulus unius ex Satyris Menippeis *Varronis*, & adhibetur ab *Ausan. Edyll.* 12. *in præfat. ad monosyllab. in suos pastcas.* Huc pertinet epigrammation *Pomponii* apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 3. Ridiculum nil, cum ta Cascam tua dicit amica, Casca Philotouis ipsa senex puerum. Dic tu illam pusam: fic fiet, mutua muli. Nam vere pusa tu, tua amica senex. ¶ *Mulum de asino progenere*, ponyrbio utimur, cum exemplar & res effecta non multum inter se distant: cui quando ineptiæ ineptiis repræsentantur, aut mendacia mendaciis adstruuntur. *Terentil. adverf. Velentianum. c.* 19. *carr.*

MUMMIANUS, a, um, ad Mummium pertinens, ut Mummiana ædificia, apud *Vitr.*

MUM-

MUMMIUS, (Lucius) Achaicor dictus, novus homo, ad Conſulatum evectus omnem armis Achajam ſubegit, Corintho excifa: qui cum militari ſcientiæ valerent plurimum, adeo tamen in aliis rebus rudis fuit, ut cum Corinthiaca ſigna, & tabulas eximiorum artificum Romam portandas locaret, juberet conductoribus prædici, nova ea reddituros, ſi apud eos periiſſent, ut eſt apud *Vellej. l. 1. c. 13.*

MUNCTIO, onis, actus mungendi, ut Munctiones muculentæ, apud *Armb. l. 3. pag. 107.*

MUNDANUS, a, um, *mundano, κοσμικός*, ad mundum pertinens. *Cic. Tuſcul. c. 37.* Socrates quidem, cum interrogaretur, cujatem ſe eſſe diceret; Mundanum, inquit: totius enim mundi ſe incolam, & civem arbitrabatur. ¶ *Avien. in Arat. v. 47.* Mundanum pro cæleſti dicit, quia mundus pro cælo aliquando ponitur. *Idem verſ. 246. mundanos ores* dicit terræ plagas ratione Inferorum. ¶ *Mundanus annus* apud *Macrob. l. 2. in ſomn. Scipion. c. 11.* eſt qui converſione plenæ univerſitatis efficitur, eam ſcilicet ſtellæ omnes, omniaque ſidera a certo loco ad eundem locum remeaverint: quod quindecim millium annorum ſpatio fieri, Phyſici volunt. V. plura *ibid.* ¶ *Animo mundano* apud *eund. ibid. c. 16. ſub fin.* eſt anima mundi, quam falſo putabant Veteres cauſam eſſe motus ſiderum, ſphærarum cæleſtium, omnium uno verbo, quæ in mundo moventur.

MUNDATIO, onis, ſ. actus mundandi, purgatio, *καθαρσις*. *Auguſtin. l. 2. Confeſſ. c. 12.* Dilata eſt mundatio mea.

MUNDATOR, oris, qui mundat. *Jul. Firmic. l. 8. c. 19. ſub fin.* Cloacarum mundator.

MUNDATUS, a, um, *mundato, κεκαθαρμένος*, purgatus. *Colum. l. 12. c. 50. ante med.* Baccam diligenter mundatam in torcular deferre. *Auguſtin. l. 10. Confeſſion. c. 37.* Quam ſim ab illa peſte mundatior.

MUNDE, *mundanamente, κεκαθαρμένως*, pure, nitide. *Plaut. Pœn. 5. 4. 5.* Tanta ibi copia venoſtatum aderat, in ſuo quæque loco ſita munde. *Terent.* apud *Chariſ. l. 2. pag. 183. Priſcian.* Verrite ædes, ſpargite munde, *Pompon.* apud *Non. c. 4. n. 3.* Heus, uptate, pueri, munde atque ampliter convivium. *Senec. ep. 70. a med.* Parum munde, & parum decenter. *Cato R. R. c. 66.* Quam mundiſſime puriſſimeque fiat. *Colum. l. 12. c. 51.* Aromata in pile quam mundiſſime contundito. *Gell. l. 20. c. 17.* Verſus ſatis munde atque graphice facti.

MUNDENSIS, ſe, ad Mundam pertinens, urbem Hiſpaniæ Bæticæ, quæ une cum Cn. Pompejo Magni F. a C. Cæſare capta eſt. V. *Flor. l. 4. c. 2. Auctor. de B. Hiſpan. c. 27. & ſequentib. Vellej. l. 2. c. 55. & ie epit. Livii l. 115.* Hinc Mundenſis campus, *Auct. de B. Hiſpan. ibid.* Mundenſes duces, c. 36. Mundenſe prælium, *Suetan. in Cæſ. c. 56.*

MUNDIALIS, le, *mondano, κοσμικός*, mundanus. *Tertull. de ſpectac. c. 9. extr.* Mundialia elementa. *Id. de anim. c. 54.* Mundiales ſordes. *Prudent. cathemer. 1. v. 90.* Mundialis gloria. *Hieronym. ep. 18. ad Marcellam.* Mundialibus negotiis occupari.

MUNDIALITER, adverb. more mundanorum. *Tertull. de reſurr. car. c. 46. extr.* Vivere mundialiter.

MUNDICINA, æ, ſ. inſtrumentum, val medicina ad mundandum. *Apul. in Apolog. de dentifricio.* Miſi, ut periſti mundicinas dentium, Nitelas oris ex Arabicis frugibus, Tenuem, candidicum nobilem polviſculum, &c.

MUNDICORS, ordis, omn. gen. qui mundum habet cor. Quod eſt apud *Meſſal. c. 5. v. 8.* Beati mundo corde, *Auguſtin. ſerm. 53. de verb. Evang.* (*in edition. recent.*) habet: beati mundicordes.

MUNDIPOTENS, entis, qui in mundo poteſt. *Tertull. de anim. c. 23.* Virtus deſpectrix mundipotentium poteſtatum.

MUNDITENENS, entis, mundum teneus, mundi dominus. *Tertull. adverſ. Valentinian. c. 22.* Diabolum munditenentem appellant.

MUNDITER, adverb. *mondanamente, κοσμικῶς*, cum munditie. *Plaut. Pœn. 1. 2. 26.* Nam cum ſedulo munditer nos habeamus, &c.

MUNDITIA, & Mundicia, æ, & Mundities, ei, ſ. *mondezza, netezza, puliteza, delicatezza, laſſo, pompa, attillatura, καθαρότης, ἁβρότης*, lautitia, nitor, elegantia in remotione ſordium, & ornatu, cultuque delicato corporis. *Plaut. Men. 2. 3. 4.* Sternite lectos, incendite odores: munditia lilecebra nuluo eſt amantium. *Gell. l. 1. c. 5.* Hortenſiue multa munditia, & circumſpecte compoſiteque indutus. *Catull. carm. 23. ad Fur. v. 18.* Hanc ad munditiem adde mundiorem Quod cuius tibi purior ſalillo eſt, Nec toto decies cacas in anno. *Plaut. Caſ. 2. 3. 9.* Poſtquam emo Caſinam, magis initio munditiis munditiam antideo. Al. leg. *munditiem*, alii *munditiis munditiosus deo*: h. e. Amori, qui munditiis delectatur. *Cic. 1. Offic. c. 36.* Adhibenda eſt præterea munditia non odioſa, neque exquiſita nimis. *Salluſt. in Jug. c. 67. de C. Mario* Ubi primum ætas militiæ patiens fuit, ſtipendiis faciundis, non Græca facundia, neque urbanis munditiis ſe ſe exercuit. *Ovid. 3. de ar. am. v. 133.* Munditiis capimur: non ſint hoc lege capilli, &c. & *lib. 2. v. 677.* Illæ munditiis annorum damna rependunt: Et faciunt cura, ne videar ne anus. *Plaut. Pſeud. 1. 2. 40.* Vos quæ in munditiis, mollitiæ, deliciiſque ætatulam agitis. ¶ *Munditias facere dicebant*, cum vaſa mundabant, verrebant pavimenta, veſtes, armaria, menſas detergebant, & omne genus ſordium in ædibus tollebant. *Cato R. R. c. 39.* Per imbrem in villam quærito, quid fieri poſſit: ne ceſſetur, munditias facito. *Plaut. Stich. 2. 2. 22.* Munditias volo fieri: effertæ huc ſcopas, ſimulque arundinem, ut opera aranearum perdam. ¶ *Transfertur ad orationem poram, elegantem. Cic. in Orat. c. 23. extr. de ſtilo ſubtili, & ſubmiſſe.* Fucati vem medicamenta candoris & cuboris omnia repellentur: elegantia modo, & munditia remanebit, *Quinctil. l. 8. c. 3. ſub fin.* Sunt quædam velut e tenui diligentia circa proprietatem ſignificationemque munditiæ. *Gell. l. 1. c. 23.* Venuſtas, lue, munditia verborum. *Id. l. 10. c. 3.* Venuſtas & mundities orationis.

MUNDITIANS. V. in voca præced.

MUNDO, as, a. 1. *mondare, nettare, καθαίρειν, καθαίζω*, detergeo, purifico. *Plin. l. 33. c. 6.* Mundatur nitro. *Momertin. in gratiar. act. ad Julian. c. 9. ſub fin.* Perlui, & mundari.

MUNDULE, dimin. a *munde*, pure, nitide. *Apul. l. 2. Metam.* Linea tunica mundule amicta.

MUNDULUS, a, um, *mondetto, pulito, attillato*, dimin. a *mundus, a, um*, nimis munditia utens, delicatulus, mollusculus. *Plaut. Trucul. 3. 1. 13.* Nunc ego illus mundulos urbanos amaſios hoc ictu exponam. Adde *Acc.* apud *Non. c. 2. n. 583.*

MUNDUM, i, n. idem quod mundus, quæ muliebre inſtrumentum ſignificat. *Lucil.* apud *Gell. l. 4. c. 1. & Non. c. 3. n. 143.* Legavit quidem uenri mundum omus, penumque.

MUNDUS, i, m. *ὁ κόσμος*. Duo ſignificat, univerſitatem rerum, & inſtrumentum ornatus muliebris. Utrumque a *mundities*, ut *Varr. l. 4. de L. L. c. 29.* tradit: munditia autem ad ornatum elegantiamque refertur. Sic *Plin. l. 2. c. 4.* Quem *κόσμον* Græci nomine ornamenti appellavere, eum nos a perfecta abſolutaque elegantia mundum. Sunt qui a *moveo* ducunt, quaſi *movendus*, quia non alius eſt, quam quod moveri poteſt, ut ait *Feſtus*. ¶ Priori ſignificatione eſt ingens illud corpus cælo terraque conſtans, perfectum undique, itaque omnia in ſe complexus, ut ait *Cic. 2. de nat. Deor. c. 14.* ut nihil ſit, quod non ſalit in eo, *mundo*. *Feſtus*: Mundus appellatur cælum, terra, mare, & aer. *Ovid. 5. Faſt. v. 11.* Poſt chaos ut primum data ſunt tria corpore mundo. *h. e.* cælum, terra, aqua. *Vitruv. l. 9. c. 4.* Mundus eſt omnium naturæ rerum conceptio ſumma, cælumque ſideribus conformatum. *Cic. l. 2. de nat. Deor. c. 62.* Ipſe mundus deorum hominumque cauſa factus eſt, *Orr.* Eſt enim mundus quaſi communis deorum atque hominum domus, aut urbs utrorumque. *Id. l. 2. de Divin. c. 43. ſub fin.* Cælum ipſum, quod cetremum atque ultimum mundi eſt. *Id. 4. Acad. c. 17. ad fin.* Democritus dicit, innumerabiles eſſe mundos. *Id. 3. de Legib. c. 1. ad fin.* Imperium ſine que nec hominum univerſum genus ſtare, nec rerum natura omnis, nec ipſe mundus poteſt. ¶ Aliquando dicitur de ſolo cælo, *cielo, ciuvic. Senec. l. 7. quæſt. nat. c. 2.* Cometæ manent menſibus ſenis, nec illos converſio mundi ſolvit, & velocitas. *& mox.* Utrum mundus, terra ſtante, circumeat, an mundo ſtante terra vertatur. *Lucret. l. 5. v. 1435.* mundi magnum & verſatile templum. *Catull. carm. 63. de augr. Pel. & Thet. v. 205.* & tellus, atque horrida contremuerunt Æquora, concuſſitque micantia ſidera mundus. *Virg. 1. Georg. v. 140.* Mundus ut ad Scythiam, Riphæaſque arduos arces, &c. Adde *Ceſarem*, ut videtur, *l. 6. B. Gall. c. 13. in ſ. Sext. l. 3. Theb. v. 498. Senec. in Herc. Oet. v. 1343. Plin. l. 2. c. 3.* & alibi, *Manil. l. 1. v. 3.* & alibi ſæpe. Etiam *Cic.* adhibuit, ſed cum addito, *de Univ. c. 20.* Ut hunc hac varietate diſtinctum bene Græci *κόσμον*, nos lucentem mundum nominaremus. Sic *Tibull. l. 3. el. 4. v. 17.* Jam nos ætherium nigris emenſa quadrigis Mundum, &c. ¶ *Mundus cæli* dictus eſt ab *Ennio* apud *Macrob. l. 6. Sat. c. 2. a med.* Mundus cæli veſtus conſtitit ſilentio. ¶ Quia vero olim non defuere, qui mundum animatum, ſapientem, immo deum, æternumque crederent; interdum de eo ita fuut locuti, ut de deo, providentia, fato, numine. *Senec. l. 2. quæſt. nat. c. 45.* Vis illum (*Jovem*) vocare mundum? non falleris. Ipſe enim eſt totum, quod vides, totus ſuis partibus inditus, & ſe ſuſtineus vi ſua. *& l. 3. c. 28.* Quandocumque placuere res novæ mundo, &c. *Paulo ante dixerat*, Cum deo viſum ordiri meliora. ¶ Non raro dicitur de terrarum orbe, & mortalibus. *Lucan. l. 1. v. 260.* ut opes nimias, mundo fortuna ſubacto, Intulit, &c. *Id. l. 5. v. 469.* miſeriique ſuit ſpes irrita mundi. *Stat. l. & ſilv. 3. v. 87.* partæque per omnes Divitiæ populos, magnique impendia mundi. *Senec. in Herc. Oet. v. 541.* quem mundus, & ſuperi timent. ¶ De *inferis*, & regno Plutonis intelligitur apud *Feſt.* & *Macrob. l. 1. Saturn. c. 16.* qui docent, putaſſe Veterus, mundum patem ter in anno, ſcilicet poſtridie Vulcanalia, tertio Non. Octobr. & ſecto *Id.* Novembr. quibus diebus non cum hoſte manus conſerebatur, non exercitus ſcribebatur, non comitia habebantur, nec aliud quidquam in republica, niſi quod ultima neceſſitas admoneret, adminiſtrabatur. Uxorem quoque ducere, religioſum erat. Dicebatur autem *mundus* ab eo mundo, qui ſupra nos eſt, ut *Cato* apud *Feſt.* docet, ſimilis nempe creditus ia inferis, ac eſt in ſuperis. Hinc itaque, veluti conſecratum diis Manibus, clauſum eſſe omni tempore putabant, exceptis modo dictis diebus, quos religioſos habebant, quia eo tempore ea, quæ occulta & abdita religionis deorum Manium erant, velut in lucem quandam adducebantur, & patefiebant: eratque illud ſacrum Diti patri, & Proſerpinæ. Hæc illi. Fortaſſe iis diebus celebrabatur Proſerpinæ raptus, cum Plutoni terra petuit, & Manes cælum vidiſſe fingantur. Alii ad ſacra Eleuſinia referant. *Varr.* apud *Macrob.* Mundus cum patat, deorum triſtium atque inferum quaſi janua patet. ¶ Altera ſignificatio *mundi* inſtrumentum eſt, quo mulieres muadiores & cultiores fiunt, *abbigliamenti donneſchi, provviſione da ornarſi delle donne*: & fere uſurpatur cum addito *muliebris, γυναικεῖος κόσμος*. Differunt autem *ornatus*, & *mundus*, quia ut ait *Ulpian. Dig. lib. 34. tit. 2. leg. 26.* Ornamenta muliebcie ſuet, quibus mulier ornatur, veloti inaures, armillæ, viriolæ, anuli (præter ſignatorios) & omnia, quæ ad aliam rem nullam parantur, niſi corporis ornandi cauſa: quo ex numero etiam hæc ſuet, aurum, gemmæ, lapilli, qui aliam nullam in ſe utilitatem habent. His adde vittas, mitras, ſemimitras, calanticas, acus cum mar-

tit. 1. leg. 1. Municipem aut nativitas facit, aut manumiſſio, aut adoptio. *Hermogenianus. ibid. leg.* 23. Manumiſi a municipe ejus municipii efficiuntur municipes, unde originem trahit. Adda *Ulpian. lex.* 27.

MUNICIPALIS, le, πολιτικὸς, ad municipem, vel municipium pertinens. Cic. *pro Sulla*, c. 8. Eſt enim ipſe, a materno genere, municipalis houſtiſſimi ac nobiliſſimi generis. *Id.* 8. *ad Attic. ep.* 13. Multum mecum municipales hommes loquuntur, multum ruſticant. *Id.* 3. *de Legib. c.* 16. *a med.* Utinam illo animo in ſumma republica nobiſcum verſari, quam in municipali malueſſes. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 34. Municipalis arena. *h. e.* theatrum in municipio. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 3. Seque, ac majores, & poſteros municipali adultero fœdabat. *Sueton. in Aug. c.* 2. Municipalia magiſteria. *Cic. 7. ad Attic. ep.* 11. *a med.* Ex dolore municipali, ſermonibuſque eorum, quos convenio, videtur, &c. *h. e.* ex dolore municipum. ¶ *Sacra municipalia* vocabentur, quæ ab initio habuerunt municipes ante civitatem Romanam acceptam: quæ obſervata eos voluerunt Pontifices, & eo more facere, quo adſueſſent antiquitus. *Feſtus.* ¶ *Municipalis prodigus* dixit *Flor. l.* 3. *c.* 18. homines ſceleratos atque impios ex municipiis, qui erena contra Urbem ferebant. ¶ Aliquando *municipalis* in contemptu ponitur, quia municipia præ Urbe Roma ignobilia & obſcura erant. *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 238. Hic novus Aſpinas ignobilis, & modo Romæ Municipalis eques. *Auſon. in gratiar. act. ad Gratian. c.* 13. Sed glorioſus illa municipalem ſcholam, variando, vitiare conſecuit. *Sidon. l.* 4. *ep.* 3. *ſub fin.* Municipales, & cathedrarii oratores. *Id. carm.* 9. *v.* 310. Municipales portæ.

MUNICIPALITER, adverb. municipis more, vel conditione. *Sedon. l.* 1. *ep.* 11. Non eminentius, quam municipaliter natus.

MUNICIPATIM, adverb. per municipia, ut *oppidatim* per oppida. *Suetan. in Cæſ. c.* 14. Municipatim dividendos cenſuit.

MUNICIPATUS, us, m. jus municipii. *Tertull. de cor. milit. c.* 13. & *lib.* 3. *adverſ. Marcion. v. alt.* ita vertit πολιτεύμα. Adde *Hieron. ep.* 58. *in fin.*

MUNICIPIOLUM, i, parvum municipium. *Sidon. l.* 3. *ep.* 1.

MUNICIPIUM, ii, n. oppidum (in Italia præſertim) jure ſuo nitens, & legibus, cujus incolæ jure civium Romanorum gaudebant. V. *Municeps*. Quomodo differat a colonia, V. *Colonia*. *Cw. pro Roſc. Amer. c.* 6. Genere & nobilitata ſui municipii primus. ¶ Item genus ipſum hominum, qui municipes dicuntur, ut *municipium, ſervitium* ipſi ſervi. *Paul.* ex *Feſto*. V. *Municeps*. ¶ Aliquando dicitur de colonia. *Cw. Fam. l. & ep.* 13. L. Caſtronius princeps municipii Lucenſis. (ex *Velleio lib.* 1. *c.* 15. conſtat, multo ante Lucam coloniam deductam fuiſſe.) Adde *Gell. l.* 16. *c.* 13. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 1. *leg.* 1. & *Vet. Inſcription. in Antiquitatib. Benevent. claſſ.* 1. *n.* 31.

MUNICO, as, pro communico, dicebant Veteres. *Feſt.*

MUNIFEX, icis, Λειτουργὸς, qui munus facit. *Feſtus*: Beneficiarii dicebentur exilites, qui vacabant muneris officio, a contrario munifices vocabantur, qui non vacabant, ſed munus Reipubl. faciebant. *Veget. l.* 2. *de re milit. c.* 7. *in fin. Munifices*, milites, qui munera facere coguntur. Adde *Paul. Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 18. ¶ Metaphorice *munifex manuum* pro lacſanti dicitur. *Plin. l.* 11. *c.* 40. Uno vero ex omni turbe telicto ſola munifex manuum, quæ genito fuerat attributa, defendit.

MUNIFICE, adverb. *liberaliter*, *abbondevolmente*, ἐυεργετικῶς, liberaliter, large, abundanter. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 27. Sic haud ſcio, an melius fuerit humano generi motum iſtum calorem cogitationis non dari omnino, quam tam munifica, & tam large dari. *Lev. l.* 22. *c.* 37. *a med.* Munifice adjuvare rem alicujus.

MUNIFICENTIA, æ, f. *ſplendidezza*, *munificenza*, *liberalità*, μεγαλοδωρία, φιλανθρωπία, liberalitas ejus, qui in muniis faciendis, h. a. muneribus ludorum edendis large pecuniam impendit. *Salluſt. in Catil. c.* 54. Cæſar beneficiis ac munificentia magnus habebatur. *Suet. in Cæſ. c.* 10. Ita ſuam, Cæſariſque munificentiam, unius Cæſaris dici. (Adde *in Veſpaſ. c.* 7.) *Plin. l.* 8. *c.* 7. Tanto populi dolore, ut oblitus Imperatoris, ac munificentiæ honori ſuo exquiſitæ, ſtons univerſus conſurgeret, &c. ¶ Item liberalitas in aliis rebus quibuſcumque. *Salluſt. in Jug. c.* 101. Barbari & famam Romanorum avaritiæ falſam, & Sullam, ob munificentiam in ſe ſa, unicum raiti. *& cap.* 7. *extr.* Hoc accedebat munificentia animi, & ingenii ſolertia. *Juſtin. l.* 25. *c.* 1. Quos Antigonus pro regali munificentia iogenti apparatu epularum ad cœnam invitavit. *Veller. l.* 2. *c.* 130. Pia munificentia templum patri molitur. *Suetan. in Tiber. c.* 48. Publice munificentiam bis omnino exhibuit, propoſito millies HS. gratuito in triennii tempus: & rurſus quibuſdam domnis inſularum, quæ deflagrerant, preno reſtituto. *Plin. l.* 29. *c.* 1. Naturæ ipſius munificentia. *Julian. lib.* 39. *tit.* 5. *leg.* 2. Liberalitatem & munificentiam accrcmie.

MUNIFICIUM, ii, n. res non immunis, non libera a vectigalibus & portoriis. *Paul. Dig. lib.* 39. *tit.* 4. *leg.* 4. Ut ſi quid amplius, quam, mandatum eſt transferat, id munificium ſit.

MUNIFICO, as, avi, atum, n. 1. *donare*, *regalare*, munero, dono. *Lucret. l.* 2. *v.* 625. Munificat tacits mortales muta ſalute.

MUNIFICUS, a, um, *ſplendido*, *munifico*, *liberale*, μεγαλόδωρος, ἐυεργετικὸς, largus in ſumptibus tum publicis, tum privatis, liberalis in dando. *Cic. Offic.* 2. *c.* 18. Conveniet autem cum in dando munificum eſſe, tum in exigendo non acerbum. *Id.* 1. *de Orat. c.* 8. Quid porro tam regium, tam liberale, tam munificum, quam opem ferre ſupplicibus, &c? *Plaut. Amph.* 2. 2. 212. Ut munifica ſim bonis, profim probis. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 12. *v.* 5. *de Cerere*. Ta, dea, munificam gentes ubicumque loquuntur. *Id.* 4. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 24. Nec mihi munificis arca negavit opes. *Martial. l.* 8. *epigr.* 38. *Vir* de munifica pmfuſus arca. *Claudian. de IV. Conſul. Honor. v.* 499. Munificus largi, ſed non & prodigus auri. ¶ Gradus ſunt *munificentior*, *munificentiſſimus*, ab inuſitato *munificus*. *Cic. pro Roſc. Com. c.* 8. Semper liberaliſſimus, munificentiſſimuſque fuit. ¶ *Munificus* eſt *Catonis* apud *Feſtum*. ¶ Eſt etiam *munificus*, qui munus facit, munifex. Munificos milites memorat *Paul. Dig. lib. xii. tit. pandit. leg.* 18. ubi al. leg. *munifices*. & *Iſidor. lib.* 10. *Orig.* Munificus dictus, vel quia alicui munera multa dat, vel quia munus ſumne, ideſt officium, quod debet, adimplet.

MUNIMEN, inis, n. *difeſa*, *riparo*, munimentum, munitin. *Virg.* 2. *Georg. v.* 351. jamque reperti, Qui ſaxa ſuper, atque ingentia pondere teſtæ Urgerent: hoc effuſos munimen ad imbres. *Ovid.* 4. *Metam. v.* 772. locus ſolidæ tutus munimina molis. *& lib.* 13. *v.* 212. munimine cingere foſſas. *Pallad. in Februar. tit.* 24. Muntmen horti. *ſiepe*.

MUNIMENTUM, ti, n. *fortificazione*, *riparo*, *difeſa*, *guarnimento*, *difenſione*, περιτείχισμα, quidquid ad muniendum & defendendum pertinet: & præcipue dicitur de caſtris, foſſis, vallis, ceteriſque, quibus ſe milites contra hoſtem muniunt. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 17. Ut, inſtar muri hæ ſepes munimenta præberent, quo non modo non intreri, ſed ne perſpici quidem poſſet. *Liv. l.* 21. *c.* 33. *a med.* Quritimus foſſa, haud parvum munimentum a planioribus aditu locis, Anci regis opus eſt. *Plin. l.* 19. *c.* 5. Munimenta ſpecularium hibernis diebus. *Macer Dig. lib.* 11. *tit.* 7. *leg.* 37. Munimentum ſepulcri id eſſe, divus Hadrianus reſcripſit, quod cauſa muniendi ejus loci factum ſit, in quo corpus impoſitum ſit. *Salluſt. in Jug. c.* 102. Rati, noctem ſibi munimento fore. *Juſtin. l.* 2. *c.* 15. Munimenta exſtruxit. *Tacit. l.* 13. *Ann. c.* 36. Tenera ſe munimentis. *Id.* 5. *Hiſt. c.* 20. Muniminuris ſe defendere. *& lib.* 2. *c.* 18. Coercere intra munimenta militum. *Id.* 12. *Ann. c.* 17. Munimenta percumpere. *& lib.* 15. *c.* 12. imponere alicui loco. *& cap.* 13. propugnare. *& cap.* 15. ingredi. *& cap.* 38. Neque enim domus munimentis ſeptæ, vel templa muris emicta, aut quid aliud morz interjacebat. *vacuus. Plin. l.* 17. *c.* 14. Cæſam cingere munimento ſepis. ¶ De iis, quæ tegunt corpus. *Juſtin. l.* 41. *c.* 2. *extr.* Munimentum ipſis equiſque loricæ plumatæ ſunt, quæ utrumque toto corpora tegunt. *Juvenal. ſat.* 9. *v.* 28. pingues aliquando lacernas, Munimenta togæ. *Juſt. l.* 2. *c.* 2. Sine tecti munimento. ¶ Præſidium, ſubſidium. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 52. Non legiones, non claſſes perinde firma imperii munimenta, quam numerum liberorum. *Val. Max. l.* 6. *c.* 3. Munimenta legum. *Id. l.* 2. *c.* 2. *n.* 5. Matronala decus verecundiæ munimento tutius eſt.

MUNIO, is, ivi, & ii, itum, a. 4. *armare*, *fortificare*, *guarnire*, *munire*, ἀσφαλίζω, τειχίζω, firmo, fulcin, ſuleiu, tueor, obvallo, inſtruo. Volunt eſſe ab *moenia*, defendo, abjecto *e*, ut ab *moeno*, rera, *moenia*, mulgeo. *Cic. de Provinc. Conſul. c.* 14. Alpibus Italiam munierat aate natura. *Id. de Senect. c.* 15. Spica cootra avium morſus munitur vallo ariſtarum. *Id.* 4. *ad Attic. ep.* 16. *a med.* Aditus inſulæ munim miſificis molibus. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 29. Quem locum duplici altiſſimo rauro muniesaut. *Cic. Catil. c. v.* 4. Domum ioeam ooſioribus præſidiis munivi, atque firmavi. *Solinus. l.* 11. *c.* 3. Non magna opera hortum ab incurſu hominum pecudumque munimus. *Sueton. in Aug. c.* 82. Hieme quaternis cum pingui toga tunicis, & feminalibus, & tibialibus muniebatur. ¶ *Munire* dicnotur etiam, qui aliquid munitum exſtruunt, *fabricare*. *Plaut. Mil.* 2. 2. 73. Magna munii mœnia. *Nepos in Timoth. c.* 3. Arcem Syracuſis, quam muniesat Dionyſius ad urbem obſidendam, a fundamentis diſjecit. *Id. in Themiſt. c.* 6. Undique quod idoneum ad muniendum putarent, congererent. ¶ *Munire viam*, & *munire* abſolute eſt aggerem exſtruere, vallum jacere, foſſas cavare, aliaque ſepimenta facere contra vim hoſtium, *alzar terreno*, *fortificar il campo*. *Cæſar l.* 2. *B. Gall. c.* 5. *extr.* Caſtra in altitudinem pedum duodecim vallo foſſaque duodeviginti pedum muaire jubet. *Hirt. de B. Afric. c.* 32. Milites, qui muniendi gratia vallum petierant. ¶ Munire navalm pice, *Plin. l.* 16. *c.* 11. *impegolare*, *teſtaſmare*. Sic Munire craplalbrum luto & vinculo, *Id. l.* 17. *c.* 16. *impraſtrare* & *impaſtoare*. Munire foramina ſpiritus, *Id. l.* 34. *c.* 18. *coprire*, *chiudere*, *otturare*. ¶ Translate *Cic. 9. Fam. ep.* 18. Munin me ad hæc tempora. *mi preparajco*. *Tacit. in Agric. c. penult.* Sævus ille vultus, & rubor, in quo ſa contra pudoram muaiebat. *Cæſar ad Oppium poſt ep.* 8. *l.* 9. *ad Attic.* Hæc nova ſit ratio vincendi, ut miſericordia & liberalitate nos muniamus. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 26. *ad fin.* Multorum ſa benevolentia tueri & munire. *Id. Fam.* 4. *ep.* 14. *a med.* Novarum me neceſſitudinum fidelitata contra veterum perfidiam muoiendum putavi. *Plin. l.* 37. *c. ult.* Muniri adverſus fraudes. *Lucret. l.* 4. *v.* 1249. Natis munira ſenectam. *Nep. in Regib. c.* 2. *de Dionyſio*. Dum imperium ſtudute munira, nullius pepercit vitæ. *h. e.* firmare, ſibique perpetuam reddere. ¶ *Munire viam* eſt facere, rehcere, ſternere lapidibus, *fare*, *aprire*, *laſtricare*, *accomodare la ſtrada*. *Nep. in Annib. c.* 3. Loca patefecit, itinera muniit, effectique, ut ea elephantus ornatus ire poſſet, quæ antea unus homo inermis vix poterat repere. *Liv. l.* 21. *c.* 37. Inde ad rupem muniendam, per quam via una eſſe poterat, milites ducti: cum cædendum eſſet ſaxum, &c. Al. leg. *monumendum*. Sed *paulo poſt*. Quies muniendo feſſis hominibus data triduo. *Cic. pro Mil. c.* 7. & *Liv. l.* 9. *c.* 29. Periode quali Appius ille Cæcus viam munierit, non qua populus uteretur, ſed ubi impune fui poſteri latrocinaretntur. ¶ Translate eſt viam parare, aditum patefacere. *Cic. pro Mur. c.* 23. *a med.* Hæc omnia tibi accuſandi viam muniebant, adipiſcendi obſepiebant. *ti aprivano la ſtrada*. *& lib.* 2. *Tuſcul. c.* 14. *extr.* Hercules nunquam ad deos admiſſer,

biſſet, niſi, cum inter homines eſſet, eam ſibi viam muniviſſet. *Id. Verr.* 3. *c.* 25. Alia ſibi ratione munire viam ad ſtuprum cœpit. ¶ In ſilio *Plauti Trucul.* 2. 2. 54. Suam non enim ille meretriculis muniendis rem coegit, verum parſimonia diuturnaque. *h. e.* victu veſtituque inſtruendis, ornandis, alendis, quæſique muniendis ſuo ſumptu contra egeſtatem. Al. interpret. munstrandis: quaſi *munere* a *munus* ſit. Al. aliter leg. ¶ *Munibis* pro *munies* eſt apud *Virgil. de re veterin. l.* 1. *cap.* 10. ¶ *Mourre*, mandere. V. *Munerin fin.* ¶ Olim *munio* ſcripſere. V. ſub loco.

MUNIS, ne, adject. *officioſo, gratus, curioſe*, qui munus, ſive officium facit: ut qui pro accepto beneficio gratiam, cum poteſt, refert. *Paul.* ne *Feſto*. Munem ſignificare certum eſt officioſum: unde e contrario immanis dicitus, qui nullo fungitur officio. *Non. cap.* 1. *n.* 88. Munes apud Veteres dicebantur non a largitione, quæ iguota erat, ſed conſentientes ad ea, quæ amici velint. *Locel. ibid.* Munifici, muneſque viri videamur amicis. *Plaut. Merc. prol.* v. 104. Dicn, ajus pro meritis gratum me, & munum fore.

MUNITE, *cum diſcrimine, ſecuramente*, tuto. *Varr. l.* 4. *de L. L. n.* 32. Opere munibant mœnia, qua munitius eſſecat.

MUNITIO, onis, f. *fortificazione, munizione, riparo, περιτειχισμὸς*, actus muniendi. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 49. Milites munitione prohibere. *h. e.* caſtris muniendis. *Sueton. in Galb. c.* 10. In munitione oppidi. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 56. Munitiones flaminum. *h. e.* riparum, ne inundatio fiet. *Cic. pro Font. c.* 4. Ee viaram munitious quæſtum facere. *laſtricamento. Nep. in Themiſt. c.* 7. Cum aadiſſet, non multum ſupereſſe munitionis. *h. e.* fabricationis mœnium. *Sueton. in Caſ. c.* 68. Dyrrachina munitio. *aſſedio*, vel *blocco*. ¶ Item ipſum munimentum, vallum, agger, foſſa, &c. *Cic. 6. Verr. c.* 53. Fons aquæ dulcis, qui fluctu totus operiretur, niſi munitione ac mole lapidum a mari disjunctus eſſet. *Id. Phil.* 13. *cap.* 9. Urbem operibus munitionibuſque ſepire. *con linee di circonvallazione*. Sic *Juſtin. l.* 4. *c.* 4. Munitionibus circumdatis, hoſtes in urbe clauſi. *Nep. in Eumen.* 1. 5. *ad fin.* In hac conclaſione apparatum & munitionem Antigoni aliis incendit, alias disjecit. *Salluſt. in Jug. c.* 42. Per munitionem, quam uti defenderet, acceperat, locum hoſtibus introeundi dedit. *Id. in fragm.* apud *Non. c.* 2. *n.* 204. Pluteos reſcindere, munitiones demoliri. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 74. Caſtella & munitiones idoneis locis imponere. *Quintil. l.* 3. *c.* 7. Loci poſitio ac munitio. *Pallad. l.* 1. *tit.* 34. Munitionis multa ſunt genera. *h. e.* ſepimenti hortorum. ¶ Munitio eſt mortificatio ciborum, inquit *Feſt.* ubi *Scalig.* mallet legere *mortificatio*: Alii *molitio*. Alii nihil mutant, quia ceaſente *munire* dictum a Priſcis pro mandere cibum.

MUNITO, as, *v.* 1. frequent. a munio. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 48. *a med.* Quam viam munitet, quod iter affectet, videtie.

MUNITOR, oris, m. qui munit. *Liv. l.* 7. *c.* 23. *ad fin.* Qui pro munitoribus intenti, armatique ſteterant. *Al. leg.* munitionibus. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 64. Barbari perfingere ſtationes, ſequs inſere munitoribus niſi. *Ovid. Herod. ep.* 5. *v.* 139. Me fide conſpicuus Troja munitor amavit. *h. e.* Apollo, qui mœnia Trojæ eſtruxiſſe dicitur. *Liv. l.* 5. *c.* 19. *in fin.* In partes ſos munitorum numerum divifi. *h. e.* eorum qui terram effodiendo cuniculum in arcem hoſtium agebant. *de' minatori.*

MUNITORA, æ, f. munimentum, munitio. *Veter Lap.* apud *Gruter. pag.* 589. *n.* 7. Structuram cum munitura ſarcophagi fale impenſis fecit. ¶ Alio ſenſu *Auguſtin. l.* 2. *cont. Julian. Pelag. c.* 6. Succinctoriis, vel præciactoriis, quæ Græce περιζώματα nuncupantur, lumbos hominum contegi, vel præcingi, quas vulgus etiam munitaras vocat. *h. e.* campeſtre, ſubligar, *brachette, grembiule*. In *Gloſſ. Iſid. munitoria* appellantur.

MUNITUS, a, um, *munito, fortificato, guarnito, difeſo, guardato, περιτειχισμένος*, ſeptus, vallatus, firmatus, armatus, communitus. *Cic. 2. de nat. Deor. cap.* 57. Munita ſunt palpebræ tanquam vallo pilorum. *Id. Verr.* 7. *c.* 15. Nullius res tuta, nullus domus clauſa, nullius vita ſepta, nullius pudicitia munita contra tuam cupiditatem & audaciam poſſet eſſe. *Id. 2. ad Q. Fr. ep.* 3. *ante med.* Dicitque ſe munitiorem ad tuendam vitam fuam fore, quam Aſicanus fuiſſet. *Propert. l.* 4. *el.* 3. *v.* 8. munito Scricus hoſtis equo. *h. e.* thoracum munita tegminibus, & limbis ferreis cinctus, ut *Ammian. l.* 16. *c.* 12. (*al.* 16.) loquitur, cataphracto. *Plin. l.* 17. *c.* 10. *a med.* Solum elapidatam, munitumque ad incurſum etiam gallinacei generis. *tbuſo, diſeſo.* & *lib.* 19. *c.* 8. *a med.* Ruta tuncatur non ſine difficultate, pruritivis ulceribus, ni munitis manibus id fiat, oleove defenſis. *h. e.* velatis, *inguantate*, ut Celſus loquitur *l.* 21. *c.* 3. *circa med.* hac eadem de re verba faciens. *Suetou. in Aug. c.* 35. Lorica ſub veſte munitus. *Plin. l.* 15. *c.* 22. Nucum juglandium fetus tot modis munitus. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 23. Oppidum & uetara loci, & manu munitum. *forte per natura, e per arte*. & *lib.* 4. *c.* 55. Et loci nature & manu munitiſſima caſtra. *Salluſt. in Jug. c.* 79. Oppidam & opsibus, & loco munitum. *Ovid. 25. Met. v.* 690. incurvu munitos aggere portus. *Salluſt. in Jug. c.* 50. Munito ugmine incedere, late explorare nmuia. *& cap.* 94. Muniti adverſum hoſtes non mœnibus modo, & armis, atque viris, ſed multo magis locorum uſperitate. *Liv. l.* 27. *c.* 30. Per munita pleraque tranſitu fratris, quæ antea inviu fuerant, ducebat. *ſtrade aperte, oppianate, acconciate. Sil. l.* 15. *v.* 516. qua munitum declivis ab ulto Agger monſtrat iter. ¶ *Collum munitum* apud *Ammian.* eſt veſtitum, ligatum, & quaſi collari clauſum addiſcimus: *lib.* 16. *c.* 12. (*al.* 16.) Et velut collo muſtin rectam aciem luminum tendens, nec dextra valtum, nec læva flectebat, tanquam figmentum hominis. ¶ Translate *Cic. pro Mur. c.* 27. Cujus ingenio paterni omnes neceſſarii munitiores eſſe debebant. *Id. l.* 2. *ad Attic. ſub fin.* Fiemiſſima benevolentia hominum munitus. *Salluſt. in Jug. c.* 38. Cujus impudentia contra jus & injurias omnes munitus foret. *Q. Cic. de petit. Conſul. c.* 7. Partis & fundatis amicitiis freta ac munitum eſſe. *Acame* apud *Cicer. l.* 1. *de Divin. c.* 22. Sapientia munitum pectus. *Cic. pro Flacc. c.* 41. Omnium bonorum præſidio non modo munitas, ſed etiam ornatus. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 7. *ſub fin.* Domus humano & divino jure munita. *Id. pro Mur. c.* 10. *ſub fin.* Munita ad conſulatum vin. *Propert. l.* 3. *el.* 10. *v.* 17. Quid facies nullo munita puella timore?

MUNUS, ĕris, n. *dono, regalo, preſente*, δῶρον, *bienne*, tria ſignificat, uti docet *Paul. Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 18. primo donum a inde munera dari, mittier dicuntur: Secundo onus, quod cum remittatur, vacationem militiæ muneriſque præſtat: inde immunitas appellata: Tertio officium: inde munera militaria, & quidam militire munifices vocantur: & municipes dicuntur, quod munera civilia capiant. Hæc *Paulus*. Quomodo a *dono* differat V. *Donum*. *Cic. de Univ. in fin.* Philoſophiam adepti ſumus, quo bona nullum optabilius datum eſt mortalium generi deorum conceſſa atque munere. *Id. 2. de Divin. c.* 2. Quod enim munus reipublicæ afferra magis mulluſve poſſumus, quam ſi, &c? *Id. de Haruſp. reſp. c.* 4. Vir quaſi divino munere donatus reipublicæ. *Id. 6. Verr. c.* 27. Mittit homini munere ſatis large. *Catull. carm.* 12. *v.* 14. Num ſudaria Saxabe tu Ibera Miſerunt mihi muuſsi Fabullus, Et Veranius. *in dano*. (Adde *Nepot. in Pauſon. c.* 2.) *Plin. l.* 37. *c.* 5. Mittere aliquid alicui munere. *Ovid. 2. Amor. el.* 2. *v.* 65. Hunc feſtiva tuo libertas munere detur. *Tacit. 14. Ann. c.* 31. Quaſi ostam regionem muuſsi accipiſſent. *Virg. 5. Æn. v.* 282. Sergeſtum Æneas promiſſo munere donat. *Nep. in Thraſyb. c. ult.* Cum ei Mitylenzi multa millia jugerem agri muneri darent. *Hort. de B. Alex. c.* 36. Muuasa ferre alicui. *Horat. l.* 1. *ſat. 9. v.* 57. Muneribus ſervos corrumpere. *Virg. 4. Æn. v.* 217. munera templis ferre. *& lib.* 5. *v.* 532. magnis muneribus cumulare aliquem. *Salluſt. in orat. Licinii ad pleb.* Hac ire licet etqus illinc munere dirum dominorum. *Ovid. 1. Triſt. el. 6. v. 6.* Si quid adhuc ego ſum, munere omne tui eſt. *Horat. l.* 4. *od.* 3. *v.* 21. Tuum muneris eſt tui, Quod monſtror digita prætereuntium. *Ovid. Met.* 14. *v.* 124. Namiuis inſtar eris ſemper mihi, meque fatebor Muneris eſſe tui. ¶ Munera Liberi, *Horat. l.* 4. *od. ult. v.* 26. h. e. vinum. Munere terræ veſci, *Id. l.* 2. *od.* 14. h. e. frugibus. Munus Cereris, *Ovid. 10. Metam. v.* 74. h. e. cibus, panis. ¶ Altera notione eſt onus, officium, partes, *obbligo, dovere, carica, carica, officio, impiego, poſt, poſta*: & dicitur tum de privatis, tum de publicis, v. gr. magiſtratibus & adminiſtratione reipubl. *Cic. 1. de Orat. c.* 25. Magnum quoddam eſt onus atque munus, ſuſcipere atque profiteri, ſe eſſe, omnibus ſilentibus, unum maxime audiendum. *& lib.* 3. *c.* 30. Meque ad meam munus penſumque revocabo. *Id. 2. de Legib. c.* 3. Tanquam id habuerit aſperu ac muneris, ut, &c. *Id. pro Font. c.* 7. *ſub fin.* Non ſurdus judex huic muneri atque officio præeſt. *Id. 4. de Fin. c.* 14. O nus officium munuſque ſapientiæ. *Id. 1. de Orat. c.* 45. Honoribus & reipubl. muneribus perfunctus ſenex. *Id. Q. Fr. l. & ep.* 1. *ſub fin.* Extrema para & concluſio muneris ac negatii. *Id. Fam. 6. ep.* 14. Nullam prætermittere officii ſtudiique munus. *nemun parte del ſuo debito. Id. de Senect. c.* 11. Ita multi ſunt imbecilli ſenec, ut nullum officii, aut omnino vitæ munus exſequi poſſint. *Id. in Partit. c* 38. Eo expoſito munus promiſſi omne confecero. *Id. in ſomn. Scip. c.* 3. *a med.* Ne munus humanum aſſignatum a deo defugiſſe videamini. *Liv. l.* 24. *c.* 35. Iuter ſe munera belli partiti ſunt. *Cic. de clar. Orat. c.* 32. Magnum munus da jure reſpondendi ſuſtinere. *Id. l.* 1. *de Legib. c.* 3. *ſub fin.* Seneſtutis non tuertis grata atque honeſto munere fungi, conſulentibus reſpondendo. *Id. de Provinc. conſul. c.* 14. *ſub fin.* Explera ſuſceptum reſpubl. munus. *Liv. l.* 3. *c.* 6. *in f.* Munus vigiliarum obire. *Plaut. Teucul.* 1. 4. 76. curara. *Cic. 1. de Legib. c.* 5. Cujus muneris colendi efficiendique cauſa nati ſumus. *Terent. Adelph.* 5. 1. 2. Laute manus adminiſtrafti tuum. *Cal. ad Cicer. Fam. 8. ep.* 8. Deferre munus alicui. *Cic. de Senect. c.* 9. Adoleſcentuloe ad omus officii munus inſtruere. *h. e.* ad funcitonem, & neſcutionem officii. ¶ *Meum, tuum nunus eſt*, meæ, tuæ ſunt partes, officium meum, tuum eſt, a *me*, a *te* tocca, *d mio obbligo, o tuo. Cic. Fam. 16. ep.* 5. *a med.* Tuum eſt hoc munus, tuæ partes: a te hoc civitas exſpectat. *Id. 3. de Fin. c.* 2. *a med.* Hoc preprium tuum munus eſt, ut eruditatue, &c. *Id. pro Mil. c. 8. ſub fin.* Principum munus eſt reſiſtere levitati multitudinis. ¶ *Aliquid munus ſuum facere*, ad ſe, & in ſuum erbitriam trahere. *Tacit. 15. Ann. c.* 52. Veſtibi quoque conſulis acre ingenium vitaviſſe Piſonem credideruut, ne, delecta imperatora alia, ſui muneris rempublicam faceret. *traſſe a ſe tutto il governo.* ¶ Per metonymiam *munus* eſt opus ipſum, quod in aliquo munera fit, *opera. Cic. in proœm. Verrad. ſub fin.* Accipias igitur hoc parvum opuſculum, lucubratum hi jam contractioribus noctibus: quoniam illud majorum vigiliarum munus in tum nomine apparuit. *Id. l.* 3. *Offic. c.* 1. *ad fin.* Nulla ejus ingenii monumenta mandata litteris, nullum opus otii, nullum ſolitudinis munus exſtat. ¶ Pro funere & exſequiis, quod ſupremum uſt officium & munus defuncti debitum, *eſequie, funerale: Nep. in Eumen. c.* 4. *extr.* Pro homine dignitate, proqus perſtina amicitia ampio munere extulit. *Valer. Max. l.* 8. *c. ult. n.* 2. Quotieſcumqus munus aliquod Cornelia genti celebrandum eſt. Plerique alii utroque loco leg. *funus*. Sed non deſunt loca alia, in quibus *munus* de exſequiis dicitur. *Virg. 11. Æn. v.* 25. egregias animas decorate ſupremis muneribus. *Catull. carm. 99. ad Frat.* Ut te ſupremo donarem munere mortis. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 13. inter lacrimas, interqus extrema virorum Muneia. *& l.* 3. *v.* 312. date debita cæſis mu-

munere. *Ovid.* 13. *Metam.* *v.* 545. tibi munere matris Contingent fletus, peregrinæque hauſtus arenæ. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 1. *v.* 165. deſunt in reuneta flammæ. *Virg. Æn.* 6. *v.* 885. animamque nepotis His ſaltem accumulem donis, & fungar inani Munere. ¶ Tertia *munera* ſignificantia eſt ludorum, & ſpectaculorum, ut ſunt venationes, naumachiæ, gladiatorum pugnæ, epulum publicum, & ſimilia his, quæ a magiſtratibus, præcipus ab Ædilibus, populi oblectandi cauſa, edebantur, *feſte, gymnici*. Ratio appellationis, quia tanquam donum dabantur populo in remunerationem accepti ab eo honoris: vel quia (loquendo de munere funebri) ut ait *Tertull. de Spectac.* *c.* 12. munus dictum eſt ab officio, quoniam officium etiam manenis nomen eſt. Officium autem mortuis hoc ſpectaculo faciebant, Veteres arbitrabantur. *Cor. in Varin.* *c.* 12. *extr.* Ita illud epulum eſt funebre, ut munus ſit funeris, epulæ quidem ipſæ dignitatis. *Id. pro Sext.* *c.* 58. Maximum populi judicium univerſo conſeſſu gladiatorio declaratum eſt. erat enim munus Scipionis, dignum & eo ipſo, & illo Q. Metello, cui dabatur. *Id. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 8. *fin. fin.* Munus reagnificam dare. *Id. pro Sull.* *c.* 19. præbere. *Id.* 2. *Offic.* *c.* 16. *ad fin.* Functus eſt Ædilitio maximo munere. *& mox.* Magnificentiſſima noſtri Pompeji munera ſecundo conſulatu. *Id.* 2. *Philip.* *v.* 45. *ſub fin.* Muneribus, monumentis, congiariis, epulis multitudinem lenire. *Sueton. in Tito*, *c.* 7. Munus edidit apparatiſſimum largiſſimamque. *Martial.* de naumachia, *de ſpectac. epigr.* 24. Cui luy prima ſacri muneris ipſa fuit. *ſacri* quia in honorem Nepotum: vel quia a Domitiano exhibita. *Lactan. l.* 6. *c.* 20. *ſub fin.* Venationes, quæ vocantur munera. *Plin. l.* 33. *c.* 3. *a med.* Cæſar primus in Ædilitate, munere patris funebri, omni apparatu arenæ augentso uſus eſt. ¶ *Munera* etiam vocantur publica ædificia ab aliquo extructa in commodum populi. *Veller. l.* 2. *c.* 130. Pompeji munera abſtrepta igni. *b. e.* theatram. *& cap.* 48. Pompejus perfectis maceribus theatri & aliorum operum, quæ ei circumdedit, &c. *Aldrovo. ad Liv. ol.* 1. *v.* 287. Nec ſus conſpiciet (miſerum me!) munera Druſi. *b. e.* eidem Concordiæ, quam, eo mortuo, Tiberius dedicavit, ut *Sueton. c.* 20. narrat. *Ovid.* 1. *de ar. am. v.* 69. Aut ubi muneribus noti ſuo munere matet Addidit, externo marmore dives opus. *b. r.* theatro Marcelli porticum Octaviam: da quibus V. *Sueton. in Aug. c.* 29. Fuit autem Octavia Marcelli materi, Auguſti ſoror. ¶ Olim *munus* ſcripſere, ut *munus* pro *munere*. V. *Munera*.

MUNUSCULUM, li, *picciol dono, preſentuccio, regaluccio, δωρακιον*, parvum munus. *Cic. 9. Fam. ep.* 12. Hoſpiti veteri & amico reunuſculum mittere volui levidenſa, cuiſſo filii. *Id.* 3. *Offic.* *c.* 18. Alieni facinoris munuſculum non repudiarunt. *Horat. l.* 2. *ep.* 7. *v.* 17. Non inviſa feres pueris munuſcula parvis.

MUNYCHIA, æ, f. *Munichia, Mocno, Μουνιχια*, portus Atticæ Piræeo proximus, inter illum ad Occ. & Sunium prom. ad Or. apud Iſtri ſt. oſtium, a Munycho Principe filio Panteuci, qui ibi templum Dianæ, al. Palladi exſtruxit, quæ proptsrea Munychia cognominata eſt. *Pauſan. in Att. ſub init.*

MUNYCHIUS, a, um, Athenienſis. *Ovid.* 2. *Met. v.* 709. Munychioſque volans agros, gratamque Minervæ Deſpiciebat humum. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. *v.* 187. Munychia arces. *Id.* 12. *Theb. v.* 616. qui rura laceſſunt Munychia, & trepidis ſtabilem Pyræa montia. *& lib.* 2. *v.* 252. Munychia juga.

MURÆNA, æ, f. *marena, μαινα*, piſcis longitudine non diſſimilis anguillæ: a Græco nomine allato. Feminini tantum ſexus eſt. Nare maſculus teſte *Plinio l.* 9. *c.* 23. myrus vocatur, robuſtior quam muræna, & nonnulli. *Plaut. Aulul.* 2. 9. 2. Congrum, murænæ ſardoniæ, quantum potes. ¶ Optimæ inter murænas habebantur, quæ capiebantur in freto Siculo, quas *Mocrob. Saturn. l.* 2. *c.* 12. ex *Varrone* ſatas vocari ait, quod in ſumma aqua per pinguedine ſtutentur. *Martial. l.* 13. *epigr.* 80. Quæ natat in Sicula grandis murena profundo, Non velet exoſtam mergere Sole cutam. ¶ Fuit hoc piſcis genus apud veteres in maximis deliciis, partim ob præſtantiam ſaporis, partim ob inſignem vivacitatem, partim etiam quia dominum agnoſcere diſcebant, & ad manum accedere. *Martial. l.* 10. *epigr.* 30. Natat ad magiſtrum delicata muræna: Nomenclator magiſtem citat notum. *Plin. l.* 9. *c.* 55. Hortenſius orator muræuam adeo dilexit, ut examinatam ſeſti credatur. Antonii Druſi, muræuæ, quam diligebat, inaures addidit. ¶ Inter varia menſarum citrearum vitia enumerat *Plin. l.* 13. *c.* 15. *a med. muræuam nigri limite trofcarremem*. h. e. nigram longamque venem in muræuæ modum. ¶ Fuit cognomen Romanum in gente Licinia, inde ductum, quia prireus ejus familiæ muræuis valde delectabatur. *Colum. l.* 8. *c.* 16. & *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 10. *extr.* In quetuor nomis ejuſd. gentis, apud *Patin. de famil. Rom. pag.* 149. & in *Faſtis Capitolin.* apud *Grater. pag.* 295. legitur *Murena* ſine diphthongo.

MURÆNIANUS, a, um, ad Muræuam pertinens, quod eſt nomen R. *Muræniana oratio* apud *Martian. Capell. l.* 5. *pag.* 172. eſt, quam Cicero pro L. Licinio Muræna habuit.

MURÆNULA, æ, f. parvo muræna. *Hieronym.* in *præfat. in Job.* Ut ſi velis anguillam, aut muræuulam ſtrictis manibus tenere; quanto fortius preſſeris, tanto citius elabitur. ¶ In Sacris Litteris *Com.* *c.* 10. & alibi eſt catenula, torquis, colli ornamentum, ad reuræuæ figuram. *Id. Hieronym. epiſt.* 24. (*al.* 25.) *ad Marcell. de laudib. Afella, ante med.* Aurum colli ſui, quod quidem muræuulam vulgus vocat, quod metallo in virgulas lenteſcentis, quadam ordinis ſtructura catena contexitur, vendidit.

MURALIS, le, *de muro*, *τειχικὸς*, ad murum pertinens. *Cæſ. l.* 2. *c.* 33. & *Plin. l.* 22. *c.* 30. Muralis herba. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 39. & *lib.* 7. *c.* 72. Muralia pila. *b. e.* quibus pugnatur e muris. *Virg.* 12. *Æn. v.* 921. Muralis tormentum. *b. r.* mutis quatiendis. Sic *Plin. l.* 7. *c.* 56. *a med.* Muralis machina. Sic *Sil. l.* 6. *v.* 269. Donec muralis balliſta coercuit ictu. *Id. l.* 8. *v.* 555. muralis foſſa. *b. r.* quæ ſub reuris eſt. ¶ *Murales falces* arant inſtrumenta diruendis mutis idonea: quarum formam ita deſcribit *Veget. l.* 4. *de re milit. c.* 14. De materia, ac tabulatis teſtudo contexitur, *&c.* Hæc intrinſecus accipit trabem, quæ aut adunco præfigitur ferro, & falx vocatur, ab eo quod incurva eſt, aut de muro extrahat lapides: aut certe ipſius caput veſtitur ferro, & appellatur aries, &c. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 14. Falces præacutæ, inſertæ aſſixaque longuriis, non abſimili forma murelium falcium. ¶ Apud *Liv. l.* 23. *c.* 18. & *Plin. l.* 7. *c.* 28. Muralis corona. *b. e.* qua donabatur is, qui primus obſeſſæ urbis reurum aſcendiſſet, ut *Gell. l.* 5. *c.* 6. docet. Apud *Lucret.* vero dicitur muralis corona *l.* 2. *v.* 606. quæ eſt in capite Magnæ deum Matris, quæ turrita pingitur, qua Tellus, quam des ipſa ſignificat, eximiis munita locis ſuſtinet urbes. ¶ Murelis honos *Claudiano de laudib. Serenæ*, *v.* 182. eſt muralis coronæ decus virtute partum.

MURATUS, a, um, *muratus, muros habens, τειχιζομενος*. *Veget. l.* 1. *de re milit. c.* 22. *de caſtrorum munitione*. Muretum civitatem videntur ſecum ubique portare. Adde *lib.* 3. *c.* 8. *ſub fin.*

MURCIA, æ, dea amoris, ſeu Venus, a myrto dicta: unde & *Murtea* legitur, & *Myrtea*, teſte *Plin. l.* 15. *c.* 29. & *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 32. *a med.* Cauſa hujus appellationis eſt, quia ut *Serv.* tradit *ad Eclog. Virg.* 7. *v.* 62. cum recens nata Venus aſſiſtet e mari, in myrto latuit, ne nuda conſpiceretur. Paulo aliter *Ovid. Faſt.* 4. *v.* 141. Litore ſiccabat rorantes nuda capillos: Viderunt Satyri, turba proterva deam. Senſit, & appoſim texit ſua corpora myrto: Tuta fuit facto, *&c. Idem Serv. ad l.* 2. *Georg. v.* 64. alias duas addit cauſas, quia myrtus amat litora, quæ ſub Venere ſant de mari nata, & quia, ut Medicorum indicant libri, hæc arbor apta eſt mulierum neceſſitatibus plurimis. ¶ Eadem eſt dea feminum, quæ-que homines murcidos facit, ut ait *Auguſtin. l.* 4. *de Civ. Dei*, *c.* 16. Adde *Arnob. l.* 4. *pag.* 132. ubi al. leg. *Murcido*. ¶ Hajus deæ templum ſuit ſub Aventino, qui antea Murcus vocabatur. *Feſtus*, & *Liv. l.* 1. *c.* 33. V. alia huc pertinentia in *Murcus*.

MURCIDUS, a, um, defidinſus, inactuoſus, ignavus, ſtultus. *Auguſtin. l.* 4. *de Civ. Dei*, *c.* 16. Dea Marcia, quæ præter modum non reoveret, ne facetet hominem, ut ait Pomponius, murcidum, ideſt nimis deſidioſum, & inactuoſum. V. *Murcidus*.

MURCIDLUS, & Murceolus. V. *Myrteolus*.

MURCIUS, & Martius, a, um. Murcius, ſeu Murtius metus, Veneri ſacrus, areduntur fuiſſe Romæ in Circo. *Apul. l.* 6. *Metam.* Murtiare enim, ut ait *Tertull. de Spectac. c.* 8. diam amoris volunt: unda has matas idolum fecerunt. A *myrto* autem, quæ Veneri eſt ſacra, retin nominis ducta eſt, ut in *Murcia* diximus. Huc faciunt verba *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 32. *a med.* Intimus Circus ad Murtium vocatus, ut Procilius ajebat, ab urceis, quod ea locus aſſet inter Galos. Alii eſſa dicunt a murteto declinatam, quod ibi id fuerit: cujus veſtigium manet, quod ibi ſacellum etiam nunc Murtiæ Veneris. Hæc *Varro*. Hunc eundem locum deſignet *Claudian. l.* 2. *in I. conſul. Stilich. v.* 404. Ad cælum quoties vallis tibi Murtia ducat Nomen, Aventino, Pallanteoque recuſa.

MURCUS per contemptum appellabatur a Gallis, qui ne reilitia onus ſubiret, pollicem ſibi præcidebat: quaſi *marcidus*. *Ammian. l.* 15. *c.* 12. (*al.* 29.) Nec quiſquam munus Martium pertimeſcens, pollicem ſibi præcidit: quos localiter (al. *localiter*) murcos appellant. *Localiter* eſt ab incolis loci dictum. Sunt autem leges *Valentia. & Valent. in Cod. Theodoſ. lib.* 7. *tit.* 13. *leg.* 4. & 5. item *Dig. lib.* 49. *tit.* 16. *leg.* 4. quibus graviter puniantur, qui ſe, ne milites ſint, hac retione debilitaverint. ¶ Origo vocis Latina eſt. V. *Murcus*, & *Murcedus*.

MUREX, ricis, m. *πορφυρα*, piſcis ex genere concharum, qui & *buccinum* dicitur: qua in voce de notatione nominis dictum eſt. Erat purpura in cibis: & præterea ex ejus contriti ſanguine, ſea ſanie color purpureus olim fiebat: unde & pro purpura, & pro ipſo colore accipitur. *Colum. l.* 8. *c.* 16. *a med.* Limoſa regio maxime idonea eſt conchyliis, muricibus, & oſtreis. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 32. Murice Bajano malim Lucrino peloria. *Martial. l.* 13. *epigr.* 87. cujus lemma *Murices*. Sanguine de noſtro tinctas, ingrate, lacernas Induis: & non eſt hoc ſatis: eſca ſumus. *Virg.* 4. *Æn. v.* 262. Tyrioque ardebat murice læna. *Id. Ecl.* 4. *v.* 43. Ipſe ſed in pratis aries jam ſuave rubenti Murice, jam croceo mutabit vellera luto. *Id.* 9. *Æn. v.* 614. picta croco, & fulgenti murice veſtis. *Sil. l.* 4. *v.* 326. auram præfulgens murice ductor Sidoniæ. *Martial. l.* 8. *epigr.* 72. murice cultus libellus. Diſtinguit *Colum. l.* 8. *c.* 16. *a med.* a conchyliis muricem. Sic *Serv. ad Virg. Ecl.* 4. *v.* 44. Murex eſt cochles ſimilis conchyliis. Eſt enim uterque ex genere teſtaceorum: ſed ſpecie differunt tamen, item guſtu, & colore ſaniei. Ceterure Scriptores conchylium, muricem, purpuram paſſim confundunt. Muricem enim *Martial.* pro conchylio poſuit *l.* 1. *epigr.* 50. *v.* 31. Lunata nuſquam pellis, & nuſquam toga, Olidæque veſtes murice. *olidum* dixit, quia, ut *Plin.* docet *l.* 9. *c.* 39. in conchyliata veſte tingenda jus temperetur aqua, &, pro indiviſo, humani potus excremento. De hoc odore rurſus *Martial. l.* 4. *epigr.* 4. & *lib.* 9. *epigr.* 63. ¶ Epitheta *murecis* a locis ducta ſunt, Gætulus, *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 181. quia, ut ait *Plin. l.* 5. *c.* 1. *a med.* omnes Gætuliæ ſcopuli ea abundant: Afer, *Id. l.* 2. *ad.* 16. *v.* 36. Sidonius, *Tibull. l.* 3. *el.* 3. *v.* 18. Tyrius, *Id. l.* 2. *el.* 4. *v.* 28. Phocaicus, *Ovid. 6. Metam. v.* 9. Serranus, *Sil. l.* 15. *v.* 205. ¶ Translate a teſta hujus piſcis *murex* dicitur concha, qua oleum, unguentum, aut hujuſmodi quippiam ſervatur. *Martial. l.* 3. *epigr.* 82. *v.* 26. Et Coſmianis ipſe

ſuſos ampullis Non audiſcit murica nureo nobis Dividere mœchæ pauperis capillare. ¶ Item tuba, qua utuntur Tritones: quæ & concha appellatur. Hujus quoque appellationis ratio in *Bustaum* dicta eſt. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 716. Dat procul interea toto patet æquore ſignum Phorcyn, & immanes intorto murica phocas Contrahit antra petens. Quod *intorto* dicit, ſatis ſignificat muricum teſtam intortam convolutumque fuiſſe, qualie eſt cochleæ in cauda. Hinc *Plin. l.* 9. *c.* 33. inter varia concharum & muricum genera ponit ea, quæ ſunt *verſæ muricatim intorto*. ¶ Præterea ponitur pro teſta aſpera, & acuminibus obſita, qualis in muricibus, aliiſque marinis conchis cernitur. *Ovid.* 8. *Met. v.* 563. Summa lacunabant alterno murice conchæ. *& lib.* 1. *v.* 331. humeros innato murice tectum, Cæruleum Tritona vocat. *Claudian. in nupt. Honor. & Mar. v.* 150. *de Venere Troianem inſidente*. vivo ſqualentia murice terga Purpureis mollita roſis. ¶ Et pro aſperitate, & acuminibus ſaxi. *Virg.* 5. *Æn. v.* 205. & acuto in murice remi Obnixi crepuere, illiſaque prora pependit. *Sil. l.* 17. *v.* 277. tum murice acuto Diſſiliens ſonuit, illiſaque prora pependit. *Plin. l.* 19. *c.* 1. *ſub fin.* Cato ſternendum forum muricibus cenſuerat. *l.* 1. ſaxis minutie acutiſque, ut litigantes ranua, ne minus libenter in eo verſareotur. *Prudent. περὶ στεφ.* 2. *de S. Vincent. v.* 446. Scabri petrarum muricis. ¶ Et pro freno aſperiore, & acuminibus inſtructo, vel etiam ex teſta muricis confecto. *Stat. l.* 1. *Achill. v.* 281. *de Thetide*. Elicit inde frenis, & acuto murice frenat Delphinas bijuges. ¶ Denique *muricis*, τριβόλου, ſunt inſtrumenta, ſeu machinulæ ferreis inſtructæ cuſpidibus, tetragona forma, quæ in quamcumque partem inciderint, aculeos uliquos protendunt: unde in terram dolose conjici ſolent, ut iis hoſtium equitatus ingruens induatur. *Val. Max. l.* 3. *c.* 7. *n.* 2. Ut circa mœnia ferreos muricis ſpargeret, &c. *Curt. l.* 4. *c.* 13. *ſub fin.* Muricis ferreos in terram defoſſos Durium, qua haſtem equites emiſſurum eſſe credebat. ¶ In illo *Gell. l.* 6. *c.* 4. Captivos in armario muricibus præfixo deſtitatos, & inſomnia cruciatos, &c. vel militares illi muricis, vel aculeati quicumque ſtimuli ad pungendum & lacerandam intelliguntur.

MURGENTINUS, a, um, ad Murgentum pertinens, quod eſt Siciliæ oppidum. Hinc *Murgentini*, *orum*, ajus cives, apud *Plin. l.* 3. *c.* 8. *a med.* Murgentinus ager, *Cic. Verr.* 5. *c.* 18. Murgentina vitis, aut nea, quæ & Pompejana, *Plin. l.* 14. *c.* 2. *ſub fin.* & *Colum. l.* 3. *c.* 2. *a med.* & Murgentinum vinum, *Cato R. R. c.* 6. & *Plin. l.* 14. *c.* 4.

MURGISO, callidus morator (*al.* murmuratos) ut *Gloſſ. Iſid.* explicant. Eſt a mora, & detiſione, ut *Feſtus* docet, quaſi *moreiſe*.

MURIA, æ, ſ. *ſalamuria*, ἅλμη, *τάριχος*, falſugo, aqua ſalſa, liquor ex ſale reſolutus, quo aliquid macteatur, & ſervatur. Videtur eſſe per aphæreſim ab ἁλμυρὶς, falſus. Duplex eſt, dura, & ſoluta. Fit autem ſoluta, quæ ad vini condituram paratur, ex aqua marina, eel etiam dulci, decocta ad tertias, & ſale ac melle condita, ut pluribus *Colum. l.* 12. *c.* 25. & *Cato R. R. c.* 105. docent. Duræ faciendæ mtioneam *Colum. ibid. cap.* 6. tradit, ea aqua cælefti, vel fontana iofolata diu, & candido ſale tanoiiu condita, donec ipſum ſal liqueſcere deſinat, & integer permaneat. tunc enim matura eſt, alioquin cruda. Ea conſiuntur ac ſervantur multa, quæ in uſum ciborum reponuntur, ut cymæ, capparis, caulis, oleæ, &c. Hæc utebantur atiam pro ægrotie. *Celſ. l.* 4. *c.* 9. *de lenuoſis*. Edenda ſunt ſalſamenta, eel oleæ ex muria dura. *Id. ibid. de tormentibus, cap.* 15. Portulacam vel coſtam, vel ea dura muria ediſſa. *Colum. ctr. cap.* 25. Quoniam quidam, imo etiam fera omnes Græci, aqua ſalſa, vel muria inuſum conduut. *Cato R. R. c.* 7. Oleæ condantur vel virides in muria. *Celſ. l.* 4. *c.* 15. Muria dura quam aſperrima uti. *Colum. l.* 6. *c.* 30. *ſub fin. de iumentis bile laborantibus*. Alii marina aqua lavant alvum, alii recenti moria. ¶ Eſt item *muria* liquamen thynnorum, ut gerum ſcombrorum: illud emt pauperum, hoc divitum. V. *Garum*. Fit etiam ea mœnis, ut ex *Plin. l.* 26. *c.* 4. *ſub fin.* colligitur: item ex alia piſcibus. *Perſ. ſat.* 6. *v.* 20. Tingit olus ſiccum muria vafer in calice empta. *Plin l.* 31. *c.* 7. *circa med.* E muria ſalſamentorum ſal recoquere. ¶ De muria thynnorum eſt illud *Mantl. l.* 5. *v.* 668. Altem ſit cædis cædes: ſcinduntur to ertus Corpora, & ex uno varius defæbitur uſus. Illa datis meltor ſaccie pars: illa retentis. Hinc ſaoles pretioſa fluit, floremque cruoris Evomit, & mixto guſtum ſala temperat ori. ¶ *Quintil. l.* 8. *c.* 2. reprehendit oratorem quendam, eo lis, qui omnia, quæ ſunt in uſu reformidant. nam ut *ſalſamenta* vitaret, *durare muria piſces* dixerat. ¶ Narat *Aurel. Vict. de Vir. illuſtr. c.* 66. cum M. Livius Druſus Philippo conſuli, legibus Agrariis reſiſtenti, ita collum in Comitio obtorſiſſet, ut ſanguis ai e naribus effluereet, dixiſſe, hauriam exprobrando, illum ſanguinem muriam de turdis eſſe, quia Philippus turdos ſæpiſſime eſitabat.

MURIATICUS, a, um, *rendito in ſalamuria*, in muria conditus, ἁλικὸς. *Plaut. Pœn.* 2. 2. 31. Soror, cogita, amabo, item noe perlibeſi, quaſi ſalſa muriatica eſſe autumantus, ſine omni iepore, & ſine ſuavitate: niſi multa aqua uſque & diu macerantur, olent, ſalſa ſunt, tangere ut non velis. *& verſ.* 38. Coqua aſt hæc, ut opmoe: ſcit, muriatica ut maceret.

MURICATIM, adverb. convolutim, muricum inſtar. *Plin. l.* 9. *c.* 33 Vertice muricatim intorto. V. in *Murex*.

MURICATUS, a, um, muricis modo factus. *Plin. l.* 20. *c.* 23. *de cardaus*. Utrique folia pauca, ſpinoſa, muricatis cacuminibus. ¶ Tranſlata *muricata greſſus* pro formidoloſis, ſeu timendis dicuntur, quaſi per murices ferreos fiant. *Fulgent. l.* 2. *Myth. poſt init.* Muricatos, quod ajunt, ſigillaverunt greſſus.

MURICEUS, a, um, ad murices pertinens, vel aſper, aculeatus, ſcmpoſus. *Auſon. ep.* 9. *v.* 4. Oſtrea muriceis ſcopulorum merſa lacunis.

MURICTDUS, a, um, ignavus, imbellis, ſluſtus: quaſi mures cædia valene, *μυσσύνιος*. *Plaut. Epid.* 3. 1. 11. Væ tibi, muricide homo. Eſt qui legat *muricide*. V. *Muricidus*, & *Murcus*. ¶ Apud *Feſt.* ſcribitur *murricidus*: quod nollent Critici.

MURIES, ei, ſ. idem ac muria. *Cat. R. R. c.* 88. Si natabit, ea minues erit, qua vel carnem, vel caſeos, eel ſalſamenta condias. ¶ Muriem *Feſtus* ex Veranii ſententia interpretatur ſalem in pila tuſum, & in ollam fictilem conjectum, ibique opertum, gypſatumque, & in furno pereoctum, quo Veſtales ferra ferrea ſecta, & in feſtam conjecto, quæ erat intus in ade Veſtæ, in penu exteriore, aquam jugem ſdilentes, vel quamlibet, præterquam quæ per ſſluas venit, to ſacrificens utebantur. V. *Exſis*.

MURILEGULUS, li, m. *μυρωθηκοπώλης*, qui murices piſcatur in oſum purpuræ. Eſt titulus ſeptimus *lib.* 11. *Cod. Juſtin.* & eigeſimus *lib.* 10. *Cod. Theodoſ.* inſcriptus *de murrilegulis, & gynæciariis*, &c. ubi multa de hia.

MURINUS, a, um, *de ſuccio*, ὑπνον, *μυρτὰς*, ad mures pertinens. *Plin. l.* 30. *c.* 9. *ſub fin.* Murinus ſanguis. *Id. l.* 29. *c.* 6. *ante med.* Murina pellis. *Id. lib.* 30. *c.* 13. Murinus ſimus. *Serem. Sammon. c.* 49. *v.* 910. Aut facilem jecoris murini ducere fibram. ¶ *Murinus color* qualis fere eſt in aſinis. *Colum. l.* 6. *c.* 37. *circa med.* Murinus color cum ſit in aſino vulgaria, tum etiam non optime reſpondet *in* mula. Adde *Varron.* apud *Non. c.* 2. *n.* 87. ¶ *Murinum hordeum* herba eſt, quæ Græco nomina herba Phœnicea dicitur. Hæc trita, & in vino pota mexſibus prodeſt. *Plin. l.* 22. *c.* 25. *ante med.* ¶ Quod *Juſtin. l.* 2. *c.* 2. *murinis pellibus, aut ſcrotis* uti Scythas tradit, intelligit pelles a majuſculis animalibus, illius regionis propriis, ut ſunt feles agreſtes, vulpeculæ, & quos hermelinos, & martes vocant, & hujuſmodi: & lortaſſe bi habent & mures eiuſdem ſpeciei cum noſtris, ſed majores tamen, quorum pelles veſtibus cooficiendis aptæ ſint. *Ferinas* vero *pelles* intelligit majorum ferarum, ut luporum, tigrium, leonum, pantherarum, &c. V. *Mus*. ¶ *Auricula murina* apud *Scribon. Larg. compoſ.* 153. herba eſt, de qua V. in *Myoſota*. ¶ De Murinis campis V. *Campe*.

MURMUR, uris, n. *murmurio, ſtrepito, bisbiglio, ſuſurro*, ψόφος, decurrentis equæ, vel maris & fluctuum ſtrepitus, ſuſurrus. Vox eſt a ſono ficta, teſte *Quintil. l.* 8. *c.* 6. *ante med.* ut *mugitus, ſibilus*: a ſono, inquam, non Latinæ litteræ *u*, ſed Græcæ *o*, & *v*. Eſt enim a μυμύω, quod indubem fictum eſt. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 40. Nam & oder urbanitatis, & mollitudo humanitatis, & murmur maris, & dulcedo otiatioois ſunt ducta a ceteris ſenſibus. *Horat. l.* 1. *ep.* 10. *v.* 21. Aqua per pronum trepidat cum murmure rivum. *Virg. Georg.* 1. *v.* 109. unda cadens raucum per leuia murmur Saxa ciet. *Ovid. de remed. amor. v.* 177. jucundo labentes murmure rivos. *Lucret. l.* 6. *v.* 141. Sunt etiam fluctus pei nubila, qui quaſi murmur Dant inſingendo graviter, quod item ſit in altis Flumiuibus, magnoque mari, cum franguntur æſtu. *Propert. l.* 4. *el.* 7. *v.* 4. Murmur ad extremæ ſuper humata viæ. *h.e.* ad ripam Amenis fluvii, cum murmure labentis. Al. leg. *ululatus* minus recte. ¶ Tranſlate dicitur de quocumque ſtrepitu. *Virg.* 4. *Æn. v.* 160. magno miſceri murmure cælum. *Id. Ecl.* 9. *v.* 58. ventoſi ceciderunt murmuris auræ. *Sust. in Calig. c.* 51. Ætnzi vertices ſumo ac murmure pavefactus. *Plin. l.* 2. *c.* 80. *de terræ motu*. Præcedit murmur ſimilius mugeutibus, aut elamori humano, armorumve pulſantium ſragori. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 338. clauſæ murmura flammæ. *Plin. l.* 28. *c.* 7. *circa med.* Lacta mulierie murmura aurium excem. *Intercurſura. Martial. l.* 8. *epigr.* 55. Auditur quantum Mattyia per avia murmur, Innumero quoties lilea leone furit. *Sil. l.* 3. *v.* 658. alta ſonoro, Colliſis trabibus voleuntur murmura luco. *Stat.* 12. *Theb. v.* 170. Tigridis Hircanæ jejonum murmur. *Propert. l.* 4. *el.* 4. *v.* 50. tubicen ſera murmura conda. *Lucan. l.* 9. *v.* 349. *de Tritone*. ventoſa perſtantem murmura concha. *Horat. l.* 2. *od.* 1. *v.* 17. minaci murmure cornuum Perſtrinxis aures. *Ovid.* 14. *Met. v.* 537. Aera complere ſoliti murmura busi. *Virg. 6. Æn. v.* 709. *de apib.* ſtrepit omnis murmure campus. *Martial. l.* 9. *epigr.* 70. *de laude mapſiro*. Murmure jam ſavo, verberibuſque tonas. ¶ De ſubmiſſa voce, aut inarticulata, *Plaut. Rud.* 5. 3. 48. Palam age: nolo murmur ullum, neque ſuſurrum fieri. *Liv. l.* 45. *c.* 1. Murmur repente populi tota ſpectacula pervaſit, *deviſum* regem eſſe. *Stat.* 10. *Theb. v.* 440. *de moribundo*. ſupremaque murmura volvene. *barbotamento. Propert. in fi. el.* 4. *l.* 2. commemere murmum ſamæ. *Virg.* 11. *Æn. v.* 239. ſerpitque per agmina murmur. ¶ Et præcipue de precibus ſubmiſſa voce conceptis. Mos enim erat, ut qui cupide ardenterque aliquid a diis peterent, præſertim ſi turpe eſſet votum, ut de forma, divitiis, ultimo, & hujuſmodi, ſubmiſſius peterent; ne ab aliis exaudirentur. Unde *Senec. ep.* 10. *ſub fin.* Tunc ſcito te eſſe omnibus cupiditatibus ſolutum, cum ea perveneris, ut nihil Deum roges, niſi quod rogare poſſis palem. Nunc enim quanta demenria eſt hominum! tuptiſſima vota diis iuſuſurrant: ſi quis edmovesit aurem, conticeſcent: & quod ſcire homines nolunt, Deo narrant. *Perſ. ſat.* 2. *v.* 6. Haud euivis promptum eſt murmurque, humileſque ſuſurros Tollere de templis, & aperto vivere voto. *Petron. in Satyr. c.* 85. Timuiſſimo murmum votum feci. *Ovid. 7. Met. v.* 251. Placara deos precibus & murmure longo. V. *Endoudyo, Juvenal. ſat.* 10. *v.* 289. Formam optat modico pueris, majore puellis Murmure, cum Veneris fanum aadet anxia mater. ¶ Idem fereabatur in ſacris arcanis, & nocturnis. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 463. Carmina nunc totos volvit, ſigitque per artus Æſonidæ, & totum ſepte-

ſepteno murmure ſertur Per clypeum . *Sidon. carm.* 2. v. 85. Chaldæus in extis Pontificum de more ſenex arcana peregit Murmura . ¶ Maſculino genere eſtulit *Varro* apud *Non. c.* 3. *n.* 142. Acciti ſumus, ut deponeremur : murmur ſit verue .

MURMURABUNDUS, a, um, valde murmurans . *Apul. l.* 2. *Metam.* Qui cunctorum obſtrepitione confuſus, indigna murmurabundus, cum vellet exſurgere, &c.

MURMURATIO, nis, *f.* μορμυρισμός, actus murmurandi . *Plin. l.* 10. *c.* 3. Murmuratio querula aquilarum . ¶ Item fremitus renuentis, & contradicentis . *Senec. ep.* 107. *c med.* Optimum eſt, Deum ſine murmuratione comitari . *Senec. de brevitate vitæ* . & *lib.* 5. *de benef. c.* 15. Nec eſt, quod hæc tantum noſtram murmuratiouem putes , pro peſſimo prævoque numerantium , quidquid citra rectæ formulam cecidit .

MURMURATOR, orie, m. *murmuratore*, obtrectator . *Auguſtin. l.* 2. *Retract. c.* 20. Illi adverſus Deum murmuratores, qui profecto alias uſicæ non defidurrent, ſi hoc eis ſaperet manna, quod vellent. Adde *Faſt. in Summiſſ.*, ubi eſt ſubmiſſe loquens.

MURMURATUS, a, um. *Apul. in Apolog.* Magia occulta non minus, quam tetra, plerumque noctibus vigilata, & carminibus murmurata.

MURMURILLO, as, n. *ſubmurmuro* . *Plaut. in fragm.* apud *Non. c.* 2. *n.* 572. Quid murmurillas tecum, & te diſcrucias ?

MURMURILLUM, li, *n.* ſubmurmuratio. *Plaut. Rud.* 5. 3. 48. Nolo, murmurillum, neque fuſurrum fieri. Ita *Non.* legit *cap.* 2. *n.* 572. Alii *murmur illum* .

MURMURO, as, avi, atum, a. 1. *murmorreggiare, mormorare, romboreggiare, far grande ſtrepito, mormorio*, ſonum confuſum edo, ſtrepo : & proprie dicitur de aquis. Factum eſt enim imitatione illius ſonitus, ut in *Murmur* dictum ſit, *& Auſt. ad Hebræum. l.* 4. *c.* 31. *c med.* & *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 7. *c med.* docent . *Cic.* 5. *Tuſcul. c. penult.* Fremitus murmurantis maris . *Varr. loc. cit.* Murmuratia litora . *Virg. in Æn. v.* 212. Spumea ſenifero ſub pectore murmurat unda . *Stat. l.* 2. *ſilv.* 7. *v.* 98. ripæ murmurantis Hebri . *Nemeſian. Ecl.* 4. *v.* 47. Hic tibi lene fluens ſoue murmurat. ¶ Teneſſertur ad alios ſtrepitoe . *Plin. l.* 18. *c. ult. c med.* Ignes pallidi murmurantesque tempeſtatum auntii ſentiuntur . *Plaut. Caſ.* 4. 3. 6. Mihi inanitate jamdudum inteſtina murmurant . *Plin. l.* 10. *c.* 29. *de luſcinio canoro* . Interdum & ſecum ipſe murmurat. ¶ Eſt etium ſubmiſſa voce loqui, *brontolare, bisbigliare, Varr. loc. cit.* Qui murmurat, ita leviter loquitur, quod magis id ſuno facere , quam ut intelligatur, videatur. *Ovid. 11. Met. v.* 52. ſtabile lingua Murmurat uxanimis . ¶ Aliquando eſt quippiam recuſantie, & ſubinſis vocibus indignationem ſignificantis. *Plaut. Aulul. c.* 1. 13. At ut ſceleſta ſola ſecum murmurat ! Oculos harcle ego iſtos, ſcelus, effodiam tibi. *Id. Mil.* 3. 1. 149. Tamatſi dominus non invitus patitur ſervi murmurant.

MURMUROR, aris, utus ſum, dep. *c.* idem quod murmuro. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 7. *c med.* Murmuratur, dictum u ſimilitudine ſonitus. *Id.* apud *Non. c.* 7. *n.* 85. Romæ in balueis plodera cœpimus, & murmurari . *Id. ibid.* Cum ventrem meum coerceam, nec murmurari patiar . Adde *Claud. Quadrigar. ibid.* ¶ Pro obtrectare, carpere . *Apul. in Florid. n.* 16. (*al. l.* 3.) Quidam tarditatem poetæ murmurari, plures defendere .

MURRHA, & Myrrha, æ, *f.* μύρρα, lapis quidam , ex quo pocula fiebant magni pretii : de quibus V. in *Murrhinus* . Hinc per ſynecdochen de ipſis poculis dicitur . *Martial. l.* 4. *epigr.* 86. & *Lucan. l.* 4. *v.* 380. Nos bibimus vitro, tu myrrha, Pontice . quare ? Prodat perſpicuus ne duo vina calix . *Id. l.* 20. *epigr.* 80. maculoſæ poculo myrrhæ . Adde *l.* 14. *epigr.* 113. ¶ Aliud eſt Myrrhu, lacryma : de que V. ſuo loco . ¶ Sunt quibus placet *Murra* ſcribi ſine aſpiratione . Itaqm in vetcri mermore apud *Gruter. pag.* 341. *Murre* nomen eſt equi Circenſis: fortaſſe quia maculoſus.

MURRHATUS. V. *Myrrhatus* .

MURRHEUS, & Myrrheus, a, um, ad murrham pertinens . *Propert. l.* 4. *el.* 5. *v.* 26. Murrheaqm in Parthia poculo cocta focis . *Senec. ep.* 119. *ante med.* Utrum ſit aureum poculum, an cryſtallinum, an murrheum , an Tiburtinos calix , an manus concava , nihil refert . V. vocem ſequent. ¶ De myrrheo crine V. *Myrrheus* .

MURRHINUS, & Myrrhinus, a, um, ad murrham pertinens . *Murrhinus* abſolute ſunt pocula, abaci, trullæ ex murrha : de quibus hæc habe ex *Plin. l.* 37. *c.* 2. *ante med.* Oriens murrhina mittit . Inveniuntur enim ibi in pluribus locis, nec inſignibus, maxime Parthici regni : præcipuus tamen in Carmenia . Humorem putant ſub terra calore deaſari. Amplitudine nuſquam parvos excedunt ubacos : craſſitudine vero, quanta dictum ſit vaſi potorio . Splendor his ſine vitibus , nitorque verius', quam ſplendor . Sed in pretio varietas colorum , ſubinde circumcingentibus ſe maculis in purpuram , candoremque , & tertium ex utroque ignefcentem , veluti per tranſitum coloris , in purpura, aut rubeſcente laſtea . Sunt qui maxime in his luudent extremitates, & quoſdam colorum repercuſſus, quales in cæleſti arcu ſpectantur. His maculæ pingues placent : translucere, aut pallere quidqmm , vitium eſt . Item falſa , verrucæque uon eminentes, ſed, ut in corpore, etiam plerumque feſſilec . Aliqua & in nodore commendatio eſt . *Id. ſub fin. proœm. l.* 33. Murrhine & cryſtalline ex eadem terra effodimue , quibus pretium faceret ipſa fragilitas . *Hardoin.* ad hæc verba adſcribit , putaſſe aliquos , murrhina eſſe *porcellane* : alios teſtam e concharum genere quopiam : alios induratam myrrham , & coloribus pictam : alios ipſum onychen . Sed nihil horum eſſe , verum lapidem ſui generis , terra effoſſum , ut cryſtallum, ut ex *Plinio* apparet . *Martial. l.* 3. *epigr.* 82. *v.* 24. Opimianum reorionibus unctar Cryſtallinaſque , murrhinaſque propinat . *Lamprid. in Heliogab. cap.* 31. Onue ventris auro excepit : in myrrhinis & onychinie minxit . *Paul. Dig. lib.* 33. *tit.* 10. *leg.* 3. *c med.* De murrhinis , & cryſtallinie dubitael poteſt , an debeant annumerari ſupellectili , propter eximium uſum & pretium . *Plin. lib.* 37. *c.* 2. *ante med.* T. Petronine conſularie morſturus , invidia Neronie principis , ut meuſam ejus exhetederet , trullam murrhinam trecentie talentie emptam fregit . *& paulo ſup.* Murrhinue calix ſeptuaginre talentie emptus . ¶ Murrhinum vitrum eſt , quod picturæ genere murrhina pocula imitatur . *Plin. l.* 36. *c.* 26. *ad fin.* ¶ De murrhinu potione V. *Myrrhinus* .

MURRHOBATHRARIUS, ii, m. *profumiere* , qui calceumueta muliebria variis odoramentie, & unguentie imbut : a μύρον, *myrrha*, ſeu *murrha*, & βάθρον, ſolum , ſulea . Legitor apud *Plaut. Aulul.* 3. 5. 37. ubi alii *myrobathrarius* , a μύρον, unguentum : alii *malobathrarius*, h. e. qui malobathrum vendit : alii *myrobrecharius*, a μύρον, & βρέχω, tingo, madefacio.

MURRICIDUS . V. *Muricidus*.

MURSENSIS, & Murſienſis, ſe, ad Murſam, ſeu Murſiam pertinens, quod eſt oppidum Pannoniæ ad Dravum fluvium, circa ea loca, ubi nunc *Eſſek* . *Ammian. l.* 15. *c.* 5. (*al.* 14.) Murſenſu prælium . *Hieronym. adverſ. Luciferi. ſect.* 18. (*al. c.* 7.) Valens Murſenſis Epiſcopue . Al. leg. *Murſienſis* . Apud *Eutrop. l.* 9. *c.* 8. & *lib.* 10. *c.* 12. & apud *Aurel. Vict.* in *Epitom. c.* 41. habetur *Murſia* : ſed Græce eſt Μόρσα, Murſa.

MURSIA, dea. V. *Nortia*.

MURTA.)
MURTATUS.) V. *Myrtus*, &c.
MURTEUS.)

MURTIUS. V. *Murcius*.

MURUS, ri, m. μυαγλία, *mure*, τεῖχος, lapideus ambitus circa urbem , monimenti cauſa : a *munire* (quod V.) qui ab Ἕρξ duci videtur, quod ἐρύκει τοὺς πολεμίους *Heſychio* eſt. Differt u *pariete*, qui eſt privatarum ædium . *Cic.* 3. *de nat. Deor. ſub fin.* Muri urbis, quos vos, pontifices , ſanctos eſſe dicitis. *Id. Catil. c. c.* 5. Magno me metu liberabis, dummodo inter me atque te murus intarſit . *Id.* 1. *Offic. c. ult.* Quamvie murum ariete percuſſerit . *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 12. Oppidum, propter latitudinem foſſæ, muripue altitudinem , expugnare non potuit. *& lib.* 7. *c.* 65. Helvii incta oppida muroſque compellunter . *Nep. in Themiſt. c.* 6. Muros inſtruere . *Virg.* 1. *Æn. v.* 427. ducere . *Ovid. Metam.* 11. *v.* 204. ædificare . *Nep. in Cim. c.* 4. *extr.* ditutos reficere . *Id. in Amilc. c.* 2. Hoſtee a mutie removere . *Id. in Themiſt. c.* 7. Urbem muris ſepire . *Juſtin. l.* 14. *c.* 5. præſidio murorum urbem includere . *Virg. Ecl.* 4. *v.* 32. cingere muris oppida . ¶ Dicitur etiam de privatis ſepimentis . *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 4. *ſub fin.* De muro , imperavi Philotimo , ne impediret, quo miaue id fieret, quod tibi videretur. *Tacit. 15. Ann. c.* 43. Nec communione parietum, ſed propriis quæque muris ambirentur. *Calpurn. ecl.* 7. *v.* 48. ubi fiore arenæ , Proxima marmoren peragit ſpectacula muro . *In vet. S. C.* apud *Frontin. de equad. certic.* 127. *& 129.* muri dicuntur ipſæ aquæductuum ſubſtructiones. ¶ *Muros* etiam vocabant quidam aggeree ſive foſſa. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 14. Aggeree qui faciunt ſine foſſa, eos quidam vocant muros, ut in ugro Reatino . ¶ Ita etiam dici poteſt quodvis ſeptum. *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 232. teſta alta paretur , Quæ tenui muro ſpatioſum colligat orbem. *b. e.* umbitu , margine. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 69. *Hard.* Cor muuitum coſtarum & pectoris muro . ¶ *Muros* etiam dixit *Silius* turres ligneas in tergie elephantorum *lib.* 9. *v.* 601. ¶ Translare eſt præſidium , munimentum , tutela . *Cic.* in *Piſon. c.* 4. Lex Ælia, & Fufia everſa eſt , propugnacula murique tranquillitatie atque otii . *Id.* 4. *Catil. c. ult.* Conſulatus mei memoria dum erit veſtrie mentibus infixa , firmiſſimo me muro ſeptum eſſe arbitrabor . *Juſtin. l.* 14. *c.* 5. Murus urbi civium virtus . *Salluſt.* in *Catil. c.* 61. *c med.* Audaciu pro muro habetur . *Ovid. 13. Metam. v.* 280. Grajum murus Achilles . *Claudian. de IV. conſul. Honor. v.* 109. Non dabitis murum ſceleri . *b. e.* perfugium & defenſionem . Adde *Sil. l.* 16. *v.* 68. ¶ *Criſalensis murorum* vocat *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 284. ornamentum capitis Cybeles matrie deum, quia turrita fingitur .

MUS, muris, m. & *f. ſorcio, ſorce, topo*, μῦς, exiguum animal , incola domuum , penori , & veſtibus, & chartis infeſtiſſimum , ſed idem felium , & muſtelarum inſidiis ad eccem ſemper quæſitum . *Cic.* 14. *ad Attic. ep.* 9. Taberuæ mihi duæ corruerunt, reliquæ rimas agunt . itaque non ſolum inquilini , ſed etiam mures migraverunt . *Id.* 2. *de Divin. c.* 27. *c med.* Mures diem noctem aliquid rodentes . *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 63. Neque enim homines murium, aue formicarum cauſa frumentum conduut . *Chariſ. l.* 1. *pag.* 110. *Putſch.* hic legit *murum*, confirmatque auctoritate *Plinii l.* 8. *de hiſt. ferm.* Sed idem tamen *Plin. in Hiſt. nat.* pluribus in locis habet *murium* : quod fana eſt uſitatius . *Virg. 1. Georg. v.* 181. Exſe exiguus mus Sub terris poſuitque domos , utque horrea fecit. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 80. Ruſticue urbanum murem mus paupere fertur Accepiſſe cavo. *Plin. l.* 10. *c.* 65. Eu una mure geniros CXX. tradiderunt . *Plaut. Perſ. c.* 2. *&* 6. *& Capt.* 2. 2. 9. de *paraſitie* . Quaſi murex ſemper edimm alienum cibum . ¶ Creditur differre e foetice, quod forex major ſit, chariuſque ſtrepat, & plus afferat detrimenti . *Plin. l.* 11. *c.* 50. ſorici tribuit caudam in ima parte ſetoſam, ut bubus, & leoni : *& lib.* 8. *c.* 57. ex *Nigidio* tradit, ſorices hieme condi : quæ in noſtros mures non conveniunt . Præterea *ibid.* docet, mures eſſe haud ſpernendum in oſtentie ætium publicie nareal : foricum oſtentu dirimi auſpicia . *Colum. l.* 12. *c.* 31. Si quod animal in muſtum ceciderit, & interierit, uti ſerpens . aut

mus,

mus, ſorexve. ¶ Muſta ſunt murium genera: domeſtici, agreſtes, araneï, Pontici, Libyci, marini, &c. V. *Plin. l.* 8. *c.* 57. *l.* 9. *r.* 19. *l.* 20. *c.* 65. & alibi. ¶ *Mures* interdum vocantur ſilveſtres quædam, ferazque beſtiæ minores, exteratum regionum, ut ſeles ferï, vulpes, martes, hermelini, de quibus & in *Murmur* dictum eſt: quorum pellibus ad veſtes eſt uſus. *Ammian. l.* 31. *r.* 2. (*al.* 3.) *de Hunnis*. Indumentis operiuntur hiatei, vel ex pellibus ſilveſtrium murium conſercinatis. *Senec. ep.* 90. Hodieque magnæ Scytharum partes tergis vulpium indutur, ac murium, quæ tactu mollia, & impenetrabilia ventis ſunt. ¶ Mus marinus, piſcis eſt ex his, qui in mari quidem vivunt, ſed in terram quoque aliquando exeunt. Is in terra effoſſo ſcrobe parit ova, & rurſus terra obruit: tricelimo die refoſſa aperit, ſeptimoque in aquam dimittit. *Plin. l.* 9. *c.* 29. & 51. *extr.* ¶ *Mures Africani* Romanis olim dicebantur (ut opinatur *Lipſ. l.* 2. *Elect. c.* 4.) pantheræ, cum primum ibi viſæ, ſicut elephanti Lucæ boves. *Plaut. Pœn.* 5. 2. 51. Mures Africanos prædicat ſe pompam ludis dare ſe velle Ædilibus. *Plin.* tamen *l.* 30. *c.* 6. mures Africanos intelligit ſimpliciter mures in Africa natos, quos decoctos, & in cibo ſumptos pulmonum vitiis mederi, docet. ¶ Sunt & mures odorati, quorum pelliculas geſtabant delicatiores, & bene olere cupientes. *Hieronym. ep.* 26. *epitaph. Marcellæ*. Rubri maris pretioſiſſimis grane ſuſpendere, fregrare mure. *Id. l.* 2. *contra Jovinian. ſect.* 6. Odoris ſuavitas, & diverſa thymiſmata, & amomum, & muſcus, & peregrini mmis pelliculæ, diſſolutis & amatoribus convenit. *Gibert., muſchio, μόσχος.* ¶ Proverb. eſt illud *Senecæ in Apocolocynt. ante med.* Veniſti huc, ubi mures ferrum rodunt. Ea utimur, cum ſignificam volumus, magnam loci ac rerum mutationem factam eſſe, & novas ſubito exortas eſſe difficultates, ut aliis omnino artibus ac moribus vivendum ſit. (Mures aliquando ferrum eniſſe, leges apud *Plin. l.* 8. *c.* 57. Et *Antigonus Carſtius*, ut refert *Petr. ad Æn.* 3. *v.* 76. tradit, in Gyara inſula mures eſſe, qui ferrum abrodant,) *Id. ibid. paulo poſt*. Romæ mures molem lingunt: hic nobis curva corrigit. Aliud proverb. quo videtur ſignificari, Romæ omnia humano, & tranſlatitio more fieri, nihilque agi, quod non & alibi uſuvenist. Nam ubique mures molas lingunt, cum poſſunt: vel omnia Romæ abundare, & delitiarum eſſe affluentiam: vel denique magnam ibi eſſe vivendi licentiam. ¶ Aliquando mus eſt convicium hominis vilioris ac ſordidi. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 58. *Burm.* Videbo te in publicum, mus, imo terræ tuber. ¶ Cur *murinus* (*al.* murum) *pernices* ab *Arnob. l.* 3. dictus ſit Apollo, V. in *Smintheus*. ¶ Fuit *Mus* cognomen Romanæ familiæ in gente Decia, ut P. Decius Mus. *Fromm. de aquæd. urbis.* 5. *Liv. l.* 10. *c.* 14. & *Plin. l.* 22. *c.* 5. Item cujuſdam Apollonii medici, teſte *Celſo in præfat. l.* 5.

MUSA, æ, ſ. *Muſa*, Μοῦσα, dea, quæ Poeticæ, & Muſicæ, & cæteris liberalium artium diſciplinis præeſt. Varius eſt in Fabulis Muſarum numerus: ſed plerumque novem feruntur. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 21. Jam Muſæ primæ quatuor, natæ Jove altero, Thelxiope, Aœde, Arche, Melete: ſecundæ Jove tertio & Mnemoſyne procreatæ novem: tertiæ Jove tertio Pieria natæ, & Antiopa, quos Pieridas, & Pierias ſolent Poetæ appellare, iiſdem nominibus eodem numero, quo proxime ſuperiores. Apud *Auſon.* & tres, & octo, & novem memorantur, *ep.* 4. *v.* 63. An te carminibus juvat incaſtare canoras Mnemoſynes natas aut tres, aut octo ſorores? (*Serv. ad Æn.* 1. *v.* 12. Muſas multi novem, multi octo, multi ſeptem dixerunt. Hæc eadem habet *Arnob. l.* 3. *pag.* 121.) *Id. in Gryphe*, ſeu *Edyll.* 12. *v.* 30. Et Lyrici vates numero ſunt Mnemoſynarum, Tres ſolos quondam tenuit quas deatera Phœbi: Sed Citheron toties ternas ex ære ſacravit Relligione patrum, qui ſex ſpreviſſe timebant. Illuſtrat hunc *Auſonii* locum præclare *Auguſtin.* docens *l.* 2. de *Doctr. Chriſtiana*, *c.* 17. *ex Varrone*, cum cujuſdam oppidi cives locaſſent apud tres artifices terna ſimulacra Muſarum, quod in templo Apollinis donum ponerent, ut quiſquis artificum pulcriora formaſſet, ab illo potiſſimum electa emerent; factum eſſe, ut opera ſua illi artifices æque pulcra explicarent: & placuiſſe civitati omnes novem, & omnes eſſa ſumptas, ut in Apollinis templo dedicarentur: iis poſtea Heſiodum impoſuiſſe vocabula. Ceterum tres tantum eſſe Muſas, ex triplici ſonorum genere. Aut enim aſſa voce ſonum edi, ut in cantu; aut flatu, ut in tuba, & tibiis; aut pulſu, ut in citharis, & tympanis. ¶ Nihilominus novem calebrantur vulgo a Poetis: quarum nomina, & officia complexus eſt *Auſon. Edyll. ult.*

Clio geſta canens, tranſactis tempora reddit.
Melpomene tragico proclamat mœſta boatu.
Comica laſcivo gaudet ſermone *Thalia*.
Dulciloquos calamos *Euterpe* flatibus urget.
Terpſichore affectus citharis movet, imperat, auget.
Plectra gerens *Erato*, ſaltat prde, carmine, vultu.
Carmina *Calliope* libeis heroica mandat.
Uranie cæli motus ſcrutatur, & aſtra.
Signat cuncta manu, loquitur *Polyhymnia* geſtu.
Mentis Apollineæ vis has movet undique Muſas.
In medio reſidens complectitur omnia Phœbus.

¶ Hæc tamen officia interdum a Poetis confunduntur. *Virg.* 7. *Æn.* v. 37. Nunc age, qui reges, Erato, quæ tempora rerum, &c. *Ovid.* 2. *Triſt.* v. 568. Quem mea Calliope laſerit, unus ego. ¶ A variis locis, in quibus habitare finguntur, dictæ ſunt Parnaſſides, Heliconides, Olympiades, Pierides, Theſpiades, Hippocrenides, Pegaſides, Caſtalides, Aonides, Pimpleæ, Libethrides, &c. de quibus V. ſuis locis. ¶ Suum cuique locum in Cælo aſſignat *Martian. Capella l.* 1. *pag.* 11. Uraniæ ſphæram ſtellatam, Polyhymniæ ſphæram Saturei, Euterpæ Jovis, Eratu Martis, Melpomenæ Solis, Terpſichoræ Veneris, Calliopæ Mercurii, Cliu Lunæ. Thaliam facit in Terre remanere, ſed in campis virentibus, & multo flore conſpicuis. ¶ A pleriſque virgines dicuntur. Hinc *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 36. terratæ puellæ Pieridas: proſit mihi vos diciſſe puellas. Sunt tamen qui matres faciunt, natoſque iis tribuunt, Orpheum, Linum, Sirenas. *Serv.* 2. *Æn.* 1. *v.* 12. ¶ Finguntur in Parnaſſo præcipue habitare, ibique ſimul choreis & cantu inter lauros exercerï, remotæ a ſtrepitu armorum & negotiorum, æternam Phœbo præſide pacam tuente, & poeticum ſpiritum afflante. Habuere Romæ templum una cum Hercule, quod primum Evandrum excitaſſe ferunt, edoctum ab Hercule litteras: deinde M. Fulvium Nobiliorem in Circo Flaminio. V. *Muſagetes*. ¶ Metonymice *Muſa* pro cantu & carmine ponitur. *Virg. Ecl.* 8. *v.* 5. Damonis Muſam dicemus, & Alphiſibœi. *Horat. l.* 2. *od.* 1. *v.* 37. Muſa procax. ¶ Item pro quavis diſciplina liberali. *Cic. Tuſcul.* 5. *c.* 23. Quis eſt omnium, qui modo cum Muſis, id eſt cum humanitate & cum doctrina habeat aliquod commercium, qui ſe non hunc mathematicum malit, quam illum tyrannum? *Id. in Orat. c.* 3. Forenſes cauſas agreſtioribus Muſis reliquerunt. *Id. Fam.* 1. *ep.* 9. *ad fin.* Ab oratoribus diſuadeo me ſere, referoque ad mauſuetiores Muſas. *Id. c. ad ſtudia philoſophica.* ¶ *Craſſore Muſa*, craſſa Minerva, & ſermone, qui ab omnibus intelligatur, nihil ſubtile habens, aut abſtruſum, *alla groſſidema. Quintil. l.* 1. *r.* 10. (*al.* 17.) Libet, propter quoſdam imperitiores, etiam creſſiore, ut vocant, Muſa dubitationem hujus utilitatis eximere. Sic *Muſa pedeſtris* apud *Horat.* eſt genus carminis tenui ſtilo, ac veluti domeſtico & tranſlatitim, quale eſt Satyrarum: *l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 17. Quem prius illuſtrem Satyris, Muſaque pedeſtri? ¶ *Nulla Muſa*, invita Muſa, ſine gratia fine ingenio, ſine doctrina. *Varr.* apud *Non. c.* 6. *n.* 1. Cum tot comedias ſine ulla ſrcerit Muſa, ego unum libellum non edolem?

MUSÆUM. V. *Muſæum*.

MUSÆUS, I, poeta antiquiſſimus Orphei tempore, quem alii Lini filium, alii Orphei faciunt, cujus certe fuit diſcipulus, teſte *Servio* ad illud *Æn.* 6. *v.* 667. Muſæum ante omnes, &c.

MUSAGETES, æ, m. Μουσηγέτης, & Μουσηγετής, a Μοῦσα, Muſa, & ἄγω, duco, *due* & comes Muſarum. Eſt epitheton Græcum non ſolum Apollinis, ſed etiam Herculis, qui ideo ſic dictus eſt, quod & Muſarum quies defenſione Herculis, & virtus Herculis voce Muſarum indiget, qua prædicatur. Fuit Romæ ædes Martis in Circo Flaminio, in quam 2 M. Fulvio Nobiliore Muſarum ſigna, quæ Ambracia capta apportaverat, illata fuere: indeque *ædes Herculis Muſarum* dicta eſt: quam poſtea Marcius Philippus Auguſti vitricus inſtauravit, refecitque. Vocem *Muſegetes* habes apud *Eumen. pro reſtaur. ſchol. c.* 7. rem ipſam *ibid.* & apud *Sueton. in Aug. c.* 29. *Ovid. l. Faſt.* 6. *v.* 799. *Plin. l.* 35. *c.* 10. &c.

MUSCA, æ, ſ. *muſca*, æſis, parvum animal volatile: a Græca voce allata, e inferto, more antiquo. *Varr. l.* 3. *de R. R. c.* 16. Non ut muſcæ ligurient. ¶ Pace abige muſcas, apud *Cicer.* 2. *de Orat. c.* 60. dictum de homine importuno, & moleſto. Simile eſt illud *Catulli carm. ult.* ubi canarese Telis infeſto mi icere, muſca, caput. ¶ Ne *muſca quidem*, reſpondit Vibius Criſpus cuidam interrogati, ſolus ne eſſet in cubiculo Domitianus, quod ille Imperator ſoleret arcu per otium muſcas venari: quod in proverbium tranſiit. *Sueton. in ejus vita, c.* 3. ¶ Muſcam *Plaut. Merc.* 2. 3. 26. vocat curioſum hominem, & hac illac diſcurrentem. *& Pœn.* 3. 3. 76. muſcas pro paraſitis poſint, qui ad alienum cœnas non vocati advolant. ¶ Fuit cognomen Romanum in gente Sempronia, ut T. Sempronius Muſca. *Liv. l.* 45. *c.* 13.

MUSCARIUM, ii, n. *venatoria de moſche, pavonoſche, cœſa*, flabellum, quo muſcæ abigentur. *Martial. l.* 14. *epigr.* 67. cui lemma *Muſcaris pavonina*. Lambere quæ turpes prohibet tua prandia muſcas, Alitis eximiæ cauda ſuperba fuit. ¶ Item penicillus ad detergendum pulverem, *ſcopa, ſcopetta. Id. ibid. epigr.* 71. cui titulus *Muſcarium babulum*. Sordida ſi flavo fuerit tibi pulvere veſtis, Colligat hunc tenui verbere cauda levis. *Muſcarium babulum* eſt cauda bovis, quæ in extremo villoſa & hirta eſt, ideo muſcis abigendis, & detergendo pulveri idonea. *Veget. l.* 4. *res veterin. c.* 2. 3. & 4. ſic vocat caudam ipſam equinam. ¶ Ab horum ſimilitudine ſic etiam appellatur coma quarundam herbarum, ut fœniculi, ferulæ, florum ſimbuci, &c. *ramilor. Plin. l.* 12. *c.* 26. Semine in muſcarios dependente.

MUSCARIUS, a, um, ad muſcas pertinens. *Plin. l.* 29. *c.* 6. *a med.* Aranei muſcarii telæ. *b. c.* muſcamm venatoris. ¶ *Muſcarii rivi* dicuntur a *Varrone*, *l.* 7. *c.* 3. *ſub fin.* qui ſunt capite latiore, & in modum umbellæ, cujuſmodi ſunt camæ quarundam herbarum, quæ ideo *muſcaria* appellantur.

MUSCERDA, æ, ſ. *ſtirco de topi*, μυσκέδα, murium ſtercus. *Plin. l.* 29. *r.* 6. Præterea ut *Varro* noſter tradit, murinum ſimum, quod item muſcerdas appellat.

MUSCIDUS, a, um, muſco obſitus, muſcoſus. *Sidon. l.* 8. *ep. ult.* Muſcidi pumices.

MUSCIPULA, æ, ſ. & Muſcipulum, I, n. *trappola*, μυϊσσοῦν, inſtrumentum ad capiendos mures. *Lucil.* apud *Non. c.* 2. *n.* 868. & *cap.* 4. *n.* 404. Muſcipula contenta. *teſa, corcata. & Varr. l.* 1. *R. R. c.* 8. *a med.* Si perit humos mures, mince fit vindemia, niſi totam vineas appleris muſcipulis: quod in inſula Pandataria faciunt. *Phædr. l.* 4. *fab.* 1. *v.* 17. Qui ſæpe laqueos, & muſcipula effugerat. *Senec. ep.* 48. Verendum eſt, ne quando in muſcipula ſyllabas capiam, aut ne caſeum liber comedat. *Gloſſ. Vet.* Muſcipulum, μυϊσσοῦν. Et in plur. Muſcipula, μυϊσσοῦς.

MUSCO, as. V. *Emuſco*.

MUS-

MUSCOSUS, a, um, *muſcoſus*, μυώδης, βρυώδης, muſco abundans, muſco obſitus. *Cic. Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 2. ad fin.* Ἀνόητοι γὰρ οὐδὲν οὐδὲν, nihil ulſus, nihil muſcoſus. *Virg. Ecl. 7. v. 45.* Muſcoſi fontes, & ſomno mollior herba. *Varr. l. 1. R. R. c. 9. a med.* Prata retorrida, & muſcoſa. *Plin. l. 22. c. 2.* Saxeæ crepidinis corona muſcoſos complexa pumices. *Id. l. 16. c. 8.* E glandiferis ſola ægilops fert panos arentes, muſcoſæ villo canos.

MUSCULA, æ, ſ. *muſcherda*, parva muſca. *Auguſtin. l. 7. de Trin. c. 3.* Scyniphes muſculæ ſunt breviſſimæ, quas tertia plaga ſuperbus populus Ægyptiorum cædebatur. *Aruob. l. 2. pag. 74.* Ut ferarum paſcerentur aliæ lanutus, muſcularum alias ut interirent venemo.

MUSCULOSUS, a, um, *muſculoſo*, μυώδης, muſculis inſtructus. *Celſ. l. 4. c. 1.* Cor natura muſculoſum. *& lib. 5. c. 20.* Si nervoſus, aut muſculoſus in locus eſt. ¶ Item toroſus, *pulpoſo*. *Colum. l. 8. c. 2. a med. de gallis gallinaceis.* Lata & muſculoſa pectora, lacertoſæque ſimiles brachiis alæ. *Id. l. 6. c. 37. ante med. de aſino admiſſario.* Sit amplitudini corporis pectore muſculoſo & cubo, femoribus lacertoſis.

MUSCULUS, li, m. *topolino*, μῦς, parvus mus. *Cic. 2. de Divin. 1. 24.* Muſculorum pecuſculi bruma dicuntur ſugere. *Plin. l. 27. c. 7. ad fin.* Abſinthium litteras a muſculis tuetur. ¶ Eſt & nomen piſcis (a ſimilitudine figuræ) balænæ amicitiæ nobilis, quando præſagiri ſupercilliorum pondere obrutis ejus oculis, infeſtantia magnitudinem vada præmotans demonſtrat, oculorumque vice fungitur: quæ ſunt ſaxa *Plinii ſe fin. l. 9.* Huc idem, tacito nomine, vaſtibus paſſaquitur *Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 415.* ¶ Etiam concharum cuidam generi nomen muſculo eſt. *Celſ. l. 3. c. 6. ad fin.* Uti cibo exiguo, maximeque olcribus, vel jure etiam concharum, muſculorumve, aut locuſtarum. *Id. l. 2. c. 19.* Inter ea, quæ alvum movent, recenſet oſtrea, pelorides, echinos, muſculos, & omnes fere conchylia. Adde *Plaut. Rud. 2. 2. 9.* ubi ut leg. *mytilus*. ¶ In corpore animalis vocatur *muſculus* inſtrumentum motus, *muſculi*, ſcil. membrum cauſſans fibris nervoſis intertextis, vena, arteria, & membrana ſepiante. In illud immittitur nervus, qui ſpiritum deferat, quo muſculus lutumeſcit, & alterutram e duabus partibus movet, quibus inſixus eſt. Iobſigitur autem fere in ipſa oſſa. Ea una parte caput habere dicitur, en altam caudam, ſeu tendinem, ut vocant: itaque conformatus ulicubi eſt, ut parvum marem quodammodo referat. Sunt autem muſculi in corpore animalis ubicumque moveri membra debent, ac pæne totidem, quot ſunt ejus motus. *Celſ. l. 5. c. 26. ſect. 3. cate. & 22.* Inflammatio tumeri poteſt, ubi inſum eſt vel os, vel nervus, vel cartilago, vel muſculus. *& lib. 8. c. 2.* Maxillæ alter proceſſus ſub oſſe jugali ſubit, & ſuper id temporum muſculis illigatur. ¶ Aliquando latiom ſignificatione accipitur pro toro, & carne. *Lucan. l. 9. v. 772. de tabeſcente ex vetuſto.* ſine ullo Tegmine poples erat: ſamorum quoque muſculus omnis Liquitur. ¶ Translate *Plin. l. 5. ep. 8. a med.* Hanc (*hiſtoriam*) ſapiæ oſſa, muſculi, nervi illam (*orationem*) tori quidam, & quaſi jubæ decent. ¶ Eſt etiam hoc nomine machina militaris, obſidendis urbibus adhibita, qua tecti militum, aut materiu opportatu foſſas complebant, aut vectibus muri fundamenta convellebant, *gallerie*. Tradit *Veget. l. 4. de re milit. c. 16.* ejus uſum fuiſſe etiam, ut ſub ea militet terram ſolidarent, muiremque viam turribus umbulatoriis, dum muros accederent: unde nomen ei factum a marinis muſculis, qui balænis præſtant, & vada demonſtrant. Majoris muſculi formam ita deſcribit *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 10.* Dum primum trabes in ſolo, æque longæ, diſtantes inter ſe pedes IV. collocantur, inque eis entimuellæ pedum in altitudinem V. defigantur. Has inter ſe capreolis molli faſtigio conjungunt, ubi tigna, quæ muſculi tegendi cauſa ponant, collocentur. Eo ſuper tigna bipedalia injiciunt, eaque laminis claviſque raligant. Ad extremum muſculi tectum, trabeſque extremas, quadratas regulas IV. patentes digitos defigunt, quæ lateres, qui ſuper muſculo ſtruuntur, contineant. Ite faſtigiato, atque ordinatim ſtructo, ut trabes erant in capreolis collocatæ, lateribus lutoque muſculos, ut ab igne, qui ex muro jaceretur, tutus eſſet, contegitur. Supra lateres coria inducuntur, ne canalibus aqua immiſſa lateres diluere poſſet. Coria autem, ne rurſus igni, ac lapidibus corrumpantur, centonibus contaguntur. Examinat hæc omnia, ueque illuſtrat *Lipſ. lib. 1. Poliorc. diol. ult.*

MUSCUS, i, m. *muſco*, *muſchus*, βύσσος, villoſa illa lanugo, quæ in arboribus ac ſaxis provenit, qualem videmus circa fontes & loca humida, qualis etium eſt illa, quæ in mari petris innaſcitur, ac mari innatat, unde & in litus evoleitus, ac projicitur, quæ uliter *alga* dicitur, *muſcolo*, *muſchio*. *Ovid. 8. Met. v. 563.* molli tellus erat humida muſco. *Sil. l. 15. v. 778.* antra virentia muſco. *Horat. l. 1. ep. 10. v. 7.* muſco circumlita ſaxa. *Virg. Ecl. 6. v. 62.* Phaethontiadas muſco circumdat amaræ Corticis. *b. e.* cortice muſcoſo, & amaro. ¶ Muſcum, qui a *D. Hieronymo l. 2. in Jovinian. fere.* 8. inter odoramenta recenſetur, quidam putant uſſa illum, quem ex cujuſdam animalis Indici vomica erui, *Ariſtot* tradit, *muſchio*, *zibetto*, *gai* χατ.

MUSEJARIUS, ii, m. idem qui muſivarius: *μωσαϊκὸς*. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 586. T. Julius Aug. lib. Nicephor. muſejar. fecit ſibi, &c.

MUSEUM, i, n. (rectius quam Muſæum, eſt enim' Græce *μουσεῖον*) *muſeo*, *luogo conſacrato alle muſe*, ſacrarium Muſarum, locus ubi Muſæ celebantur, & reſponſa reddebant: cujuſmodi fuiſſe in Macedonia ad Olympum montem ſcribit *Philoſtrat. in vita Apollon.* Accipitur pro loco, ſeu ædificio, quo litterarum & ſtudiorum cauſa homines conveniunt, quale fuit celeberrimum Alexandriæ, in quo publico ſumptu viri docti quamplures alebantur, ut litteris vacarent. *Sueton. in Claud. c. 42. & Spartian. in Adrian c. 20.* ¶ Muſea item in ædificiis appellantur opera eu pumicibus, & ſaxis erofis conſtructa, ad ſpecus imaginem urte reddendam, *grotteſco*. *Plin. l. 36. c. 21. a med.* ¶ In quibuſdam libris legitur *Muſium* pro *Muſeum*. Et quia *Muſiou* inventor etiam pro *Muſæo*, hinc fit, ut *Muſeum* æquivaleat utrique, & in unam ſæpe ſignificationem coaleſcant. V. *Muſivum*.

MUSEUS, a, um, *Μουσῖος*, ad Muſas pertinens. *Lucret. l. 2. v. 412.* Ac Muſea mela, per chordas organici quæ Mobilibus digitis eæpergefacta figurant. *ſonare muſicels. & lib. 1. v. 932.* muſeo contingere cuncta lepore. *collo grazia de' verſi*. Etiam *Apul. l. 2. Metam.* Orpheum *Muſeum vatem* diuiſſe videtur.

MUSIA, Myſia, vetere uſitatoque Latinis moto, Græcum υ in u vertendi, ut *Suriu* pro *Syria*, *Suilo* pro *Sylla*, & ſexcenta alia. *Donat. ad Terent. Heaut. 1. 2. 8.*

MUSICA, æ, & Muſice, es, ſ. *Muſica*, *Μουσικὴ*, ſcientia, quæ modum canendi demonſtrat: a *Muſis*. Antiquis ſignabat univerſe humanitatis ſtudia, idque ex vi nominis. V. *Muſicus*. Sed poſteriores modulationi numerorum ſpeciatim id nomen tribuerunt. *Cic. 3. de Orat. c. 33.* Nam Geometriam Euclide, aut Archimede, nam Muſicam Damone, aut Ariſtoxeno tractante, &c.' *Auſon. epiſt. 20. verſ. 43.* Socci, & cothumi muſica. *b. e.* poeſis comica, & tragica. ¶ Apud Græcos antiquos tantæ veneratiouis fuit, ut ſidere Muſici & Vates, & Sapientes judicarentur. Cujus ſcientiæ cum ſe imperitum Themiſtocles confeſſus eſſet, ut ait *Cicero 1. Tuſcul. cap. 2.* habitus eſt indoctior. *Quintil. l. 1. c. 10. (al. 2. 27.)* Muſica antiquis temporibus tantum venerationis habuit, ut, &c. ¶ *Occulta Muſica mollis eſt reſpectus*, Græcum proverb. uſurpatum a Nerone, cauſas prodeundi in ſcenam quærente, ut eſt apud *Sueton. 1. 20.* Τὴν λαθρίαν μουσικὴν ἄδειν λόγος: vel Ὁ δὲ λόγος ἀνεῖρεν καὶ ἀφανῆ τὴν μουσικὴν. Significat autem, animi dotes ſi non profetas, perinde eſſe, quaſi non habeas. *Eccli. 20. 32.* Sapientia abſconſa, & theſaurus inviſus, quæ utilitas in utriſque? *Gell. l. 13. c. ult.* Noſti verbum illud in Græcia estus, muſicam, quæ ſit abſcondita, eam eſſe nulli rei. Adde *Ouid. 3. de ar. am. v. 307.* ¶ Muſicæ inventor fuit Amphion. *Plin. l. 7. c. 56. a med.*

MUSICARIUS, ii, m. muſicorum inſtrumentorum artifex. *Ver. Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 654. n. 1. Colocaſio vernæ dulciſſ. & muſicario ingeniuſiſſimo, &c.

MUSICATUS, a, um, ad muſicæ artis regulas factus. *Apul. in Aſclep.* Ut dii muſicatis hominum cantilenis concalebrarentur laudibus.

MUSICE, es. V. *Muſice*.

MUSICE, adverb. *μουσικῶς*. Muſice ætatem agere, h. e. ſplandide, delicate, laute, & alienis ſumptibus. *Plaut. Moſtell. 3. 2. 40.* Muſice hercle ætatem agitis, ita ut vos decet; eion, & victu, piſcatu probo, electili citam colitis. Huc pertinet Græcum proverb. ἁπλῶς ἀκόλουθος. Nos cantores ſacrificamus ſine fumo. Et uliud Ἀπερισπάστως ζῆν, tibicinis eſtam vivere. Num muſici, cum alios oblectent ante ſua, opipare haberi ab iis ſolent: & tibicines, cum in ſacrificiis canant, de pontificum menſa laute elvunt, atque adeo ſine fumo, ſeu impenſa cœnam coquunt.

MUSICUS, a, um, *muſicale*, *μουσικὸς*, ad muſicam pertinens. *Cic. 2. de Legib. 2. 15. a med.* Plato negat mutari poſſe leges muſicas ſine mutatione legum publicarum. *Phædr. l. 4. fab. 19. v. 20.* Qui triſtis audis muſicum citharæ ſonum. *Quintil. l. 1. c. ult. a med.* Muſicia modis cantica excipere. *Gell. l. 19. c. 9.* Ingenium facile ad libens ad rem muſicam. *contendens*, *a dilettanto di muſica*. *Plin. l. 29. c. 2.* Herophilus in muſicos pedes venarum pulſus deſcripſit. *a battute*. ¶ *Muſica*, *ornm*, muſica ars, *la muſica*. *Cic. 1. de Orat. c. 42.* In muſicis numeri, & voces, & modi: in geometria linea menta, formæ, intervalla: in aſtrologia cæli convarſio, &c. *& cap. 30.* Dedere ſe muſicis. *Id. 5. Tuſcul. c. 22.* Muſicorum perſtudioſus. ¶ *Muſicus*, *ci*, muſicæ artis peritus, *muſico*. *Cic. 2. Offic. c. 41.* In fidibus muſicorum aures minima ſentiunt. *Id. 2. Tuſcul. cap. 4. ſub fin.* Si abſurde canat is, qui ſe haberi velit muſicum. ¶ Eſt etiam *muſicus*, ad litteras, humanitatem, & præſertim ad poeticam pertinens, *letterario*, *poetico*. Muſa enim his omnibus præeſſe dicuntur. *Cic. 3. de Orat. c. 44.* Namque hæc duo, muſici, qui erant quondam idem poetæ, machinati ad voluptatem ſunt verſum, atque cantum. (*Muſicum* de poeta uſurpat *Auſon. epiſt. 21. & in fin. epiſt. ar.*) *Terent. Heaut. prol. v. 23.* Applicare ſe ad ſtudium muſicum. *b. e.* Comicam poeſim. Sic *Phorm. prol. v. 18.* Artem muſicam tractare. *Gell. in præfat. ad fin.* Ut hæc commentaria nu utrugat, neve adeat profeſtum & profanum vulgus, a ludo muſico diverſum. *b. e.* ſtudio litterarum, uverſum a Muſa. ¶ *Muſicus per a Diomed. l. 3. pag. 478. Puſch.* enumerator inter pentaſyllabos, conſtans longa, brevi, longa, & duabus brevibus, ut *temperantia*.

MUSIGENA, æ, Muſa genitus, Muſæ filius. *Ruſin. de compoſ. & metr. num. inter Rhetor antiq. Pithœi, pag.* 313. Muſigenæ numeros vates, & metia ſequuntur.

MUSIMO, & Muſmo, onis, m. *baſtardo*, *μόσχος*, animal ex duobus animalibus diverſæ ſpeciei procreatum. *Non. c. 2. n. 530.* Muſimones, uſini, muli, aut equi breves. *Coro ibid.* Afinum, aut muſimoncm, aut arietem, *Lucil. ibid.* Pretium emit, qui vendit equum muſimonem. *Plin. 8. c. 49.* Eſt & in Hiſpania non ubſimile pecori genus muſimonum, caprino villo, quam pecoris velleri propius. *Eugen. Toletan. carm. 22.* dicit, muſimonem eſſe ex capra & arieto: quod verbis *Plinii* valde congruit. ¶ Ad illud *Virg. 3. Georg. v. 446.* udiſque aries in gurgite villis, &c. adſcribit *Servius*: muſimonem dicit ducem gregis, quam ita & Varro commemorat. Sed puto, *Servium* falli.

MUSINOR. V. *Muginor*.

MUSIVARIUS, ii, m. artifex musivi operis. *Cassiodor. Imp. lib.* 10. *Cod. Justin. tit.* 64. *leg.* 1. & *lib.* 53. *Cod. Theodos. tit.* 4. *leg.* 1. Intestinatii, statuarii, musivarii. *Adde Cassiodor. l.* 7. *Variar.* 5. *a med.*

MUSIUM, ii, V. *Museum*.

MUSIVUM, vi, n. opus concinne tessellatum, varieque picturatum, *lavorato, o dipinto a musaico*, cujusmodi videre est in Æde Divi Marci Venetiis. *Spartian. in Pescenn. Nigro, c.* 6. Hunc *in* Commodiani hortis, in porticu curva, pictum de Musivo videmus, sacra Isidis ferentem. *Augustin. l.* 18. *de Civ. Dei, c.* 8. Hominum genera, quæ in maritima platea Carthaginis musivo picta sunt. *Trebell. Poll. in* XXX. *Tyrann. c.* 24. Accipiens ab hic coronam civicam picturatam *de* musivo. Ubi alii leg. *musivi*. Musivum enim idem est ac musivum, sive museum, quæ omnia sunt varie inflexa ab una voce Græca μουσεῖον. V. *Museum*. ¶ Adjective *Inscript.* apud *Spon. in miscell. erud. ant. sect.* 1. *artic.* 8. *pag.* 39. Cameram superpolitur, & opere musivo enornavit. Exhibet *ibid. Spon.* figuram musivi antiqui Lugdunensis: simulque hujus appellationis causam ex eo ducit, quod esset musiva quasi Musarem manibus elaborata: vel quod hic sæpe enornarentur Musæ, seu ædes Musis sacræ, in quas viri litterati convenirent.

MUSMO. V. *Musmo*.

MUSSATIO, onis, f. mussitatio, actus mussandi. *Ammian. l.* 20. *c.* 8. (*al. c.* 20.) Sabinum mussatione quæritabant, & latebris. Al. leg. *simulatione*.

MUSSITATIO, onis, actus mussitandi. *Apul. l.* 8. *Metam. post in v. de canibus venaticis*. Taciturque prius fovvata mussitatione, signo sibi repentino reddito, lætantibus miscent omnia.

MUSSITO, as, n. 1. *parler fort bas voce, μύζω*, frequent. a musso, hoc est, multum & frequentee musso. *Plaut. Mil.* 3. 2. 119. Illi inter se certant donis, ego hæc mecum mussito: bona mea inhiant, &c. *Id. Pseud.* 5. 5. 85. Non ne ecibus pistrinum in mundo sibi, cum ee mussitabat? *Apul. in Apolog.* Hunc illa timorem mussitabat, adversari populum non audeat. *Liv. l.* 1. *c.* 50. Jam enim ita clam quidam mussitantes, vulgo tamen eum appellabant. ¶ Significat etiam tacere, cum silentio pati. *Plaut. Mil.* 2. 5. 65. Quid propius fuit, quam ut perirem, si locutus fuissem hero? P. Ergo, si sapis, mussitabis. *Terent. Adelph.* 2. 1. 53. Accipienda & mussitanda injuria adolescentium est. Ubi *Donatus* notat, proprie *mussare* esse dissimulandi causa tacere. *Plaut. Cas.* 3. 5. 33. *Infectatus* omnes domi pee ædes, nec quemquam prope ad se fuat adire: ita omnes sub atcis, sub lectis latentes mem mussitant. Adde *Tranquil. c.* 2. 57.

MUSSO, as, avi, atum, n. 1. *parler fort bas voce, n'ose dire, murmurare, bourdonner, μύζω*, fabinilla voce loquor, clam murmuro: a mutto. *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 5. *ad fin.* dicit ex eo, quod muti non amplius quam mū dicunt. nū autem Latine ma vertitur. *Liv. l.* 33. *c.* 31. Soli Ætoli id decretum clam mussantes carpebant. *Id. l.* 7. *c.* 25. Mussantes inter se cogitabant, num, &c. *Plaut. Mers. prol. v.* 49. Summo hæc clamore, interdum mussans. *Virg.* 11. Æn. *v.* 454. Fient mœsti, mussitque patres. *Stat.* 3. *Theb. v.* 92. Excelsa procerum silentes, turbatique mussant Concilia. ¶ Dicitur interdum de hærentibus, & dubitantibus. Qui enim dubitat, secum ipse tacitus loquitur, nec *sem* clare apeere. Item de iis, qui timent, neque se explicare audent, sed dissimulant. Unde fit, ut & pro tacere accipiatur. *Virg.* 12. Æn. *v.* 657. mussat rex ipse Latinus, Quos generos vocet, aut quæ se ad fœdera flectat. *Lucret. l.* 6. *v.* 1177. mussabat tacito medicina timore. *h. e.* hærebat dubia, quodnam inusitato anuebo remedium afferret. *Plin. l.* 7. *ep.* 5. Cum mussantes medicos repente vidissem. *Virg.* Æn. 11. *v.* 344. cunctis se scire fatentur, Quid fortuna ferat populi, sed dicere mussant. *Sallust. in orat. Lucii. ad pleb.* L. Sulpitius, primus de potestate trib. loqui ausus, mussantibus vobis circumventus erat. *Cæcil. apud Fest.* in *Summussi*. Quod potes, file, cela, occulta, tege, tace, mussa, mane. *Virgil.* commode tenuit ut ad boves, 12. Æn. *vers.* 718. Stat pecus omne metu mutum, mussantque juvencæ, Quis nemori imperitet, quem tota armenta sequantur. ¶ Passive *Plaut. Aulul.* 2. 5. 10. Æquum non est occultum id balneri, neque per metum mussari, quin participem pariter ego te, & tu me ut facias. ¶ Pro tacere est etiam illud *Ennii apud Fest.* Non decet mussare bonos. Corrigunt *Cortius*: Non decet hic mussare bonos. *vel*, Namque decet, &c. *Servius*, & *Philargyr.* aliam *Ennii* locum referunt *ad* 4. *Georg. v.* 188. Non possunt mussare boves, qui facta (*al.* tanta) labore Nivi militiæ penerere. ¶ Quod addit *Servius ad* 12. Æn. *v.* 657. ex *Clodio Tusco*: Mussare est ee Græci, comprimere oculos: Græci autem dicunt: Corrigendum est *comprimere labia*. id enim valet Græcum verbum. ¶ Pro murmurare, bombum edere, *ronzare*. *Virg.* 4. *Georg. vers.* 188. *de apib.* Fit sonitus, mussantque oras & limina circum. ¶ In illa *Varron.* apud *Non. cap.* 4. *n.* 165. & 306. Discumbimus mussati, dominus motum nva ad cenam committit. *mussati* videtur esse participium a *mussor, ari*, depon.

MUSTACE, es, f. laser genus maximo folio, ita dictum, quod mustaceis subjiceretur. *Plin. l.* 15. *c.* 30.

MUSTACEUM, & Mustaceus, i, m. & n. *mustaccinolo, calcione, ὀπτάνιον*, libi genus est, quod in nuptiis adhiberi solebat, cujus confidendi rationem docet his verbis *Cato de re rust. c.* 121. Mustaceos sic facito: farinæ siliginea modium unum madn conspergito: anisum, cyminum, adipis pondo duo, casei libram, & de virga lauri deradito, eadem addito: & ubi defluxerit, laurs folio subtus addito, *dum* concoquet. *Juvenal. sat.* 6. *v.* 201. Si tibi legitimis pactam, junctamque tabellis Non ea amaturus, ducendi nulla videtur Causa, nec est, quare cornua, & mustacea perdas. *Cic. Attic. lib.* 5. *epist.* 20. *ante med.* Laureolam in mustaceo quærere. *proverb.* quod significat, ex re frivola & exigua laudem quærere.

MUSTARIUS, a, um, ad mustum pertinens. *Cato R. R. c.* 81. Urceos mustarios decem.

MUSTELA, læ, f. *donnola, γαλῆ*, animal quadrupes parvum, sed oblongum, flavi coloris, mutibus, columbis, gallinis infestum. Duo autem, inquit *Plin. l.* 29. *c.* 4. sunt genera: alterum domesticum, quod in domibus nostris oberrat, & catulos suos, ut auctor est Cicero, quotidie transferre, mutateque sedem, serpentem persequitur: alterum silvestre, *distans magnitudine*, Græci *ictidas* vocant. *Plaut. Stich.* 3. *c.* 43. Cerrum est mustelæ posthac nunquam credere. nam incertiorem nullam novi bestiam, quame & ipsa decies in die mutat locum. V. *Galanthis*. Lapidas de ea fabellas habet *Phædr. l.* 1. *fab.* 22. *l.* 4. *fab.* 5. & 5. ¶ Est etiam genus piscis marini, & fluviatilis, cujus memiait *Plin. l.* 9. *c.* 17. & *lib.* 30. *c.* 9. *extr.* item *Enn.* apud *Apul. in Apolog.* & *Colum. l.* 8. *c. ult.* Fluviatilem quidem esse putant nostram *comparem*. ¶ Legitur & *mustilla*.

MUSTELATUS, a, um, adject. a mustela, ut Mustelatum peplum, h. e. colore mustelino tinctum, apud *Apul. l.* 1. *Metam.* ut quidem nonnulli legunt. Sed alii omnino aliter.

MUSTELINUS, a, um, γαλεῖος, ad mustelas pertinens. *Plin. l.* 30. *c.* 14. Utriculus mustelinus. *Terent. Eun.* 4. 4. 21. Vietus, vetus, veteminus fence, colore mustelino. *h. e.* fulvinido, V. hic *Donat.* ¶ Legitur & *mustellinus*.

MUSTELLARIUS vicus Romæ, qui memoratur a *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 8. *ad fin.* positus ab *Oenophr. Pavvin.* in regione Urbis sexta, & antiquus extra ordinem fuisse dicitur.

MUSTEUS, a, um, *mustosa, recente, fresco, γλεῦκος*, succo abundans, & sapore musti: Item recens, quia recentia teneriora, & succosiora esse solent. V. *Mustus*. *Cato R. R. c.* 7. & *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 59. Mala, quæ antea omitta vocabant, nunc melimela appellant. *Plin. l.* 15. *c.* 14. Mala mustea, a celeritate miteiscendi: quæ nunc melimela dicuntur, a sapore melleo. *Colum. l.* 9. *c.* 15. *sub fin.* Ubi liquatum mel in subjectum alveum defluxit, transfertur in vasa lictilia, quæ paucis diebus apesta fiat, dum musteus fructus defervescat. *Martial. l.* 13. *epigr.* 55. Mustæus petasо. *Plin. l.* 31. *c.* 42. Musteus caseus. *Id. l.* 10. *c.* 7. Musteum piper. *h. e.* recens decorticatum. *Id. l.* 13. *c.* 4. *extr.* Musteæ palmæ. *Id. l.* 37. *c.* 3. Succinum liquidum prima destillare, argumento sunt quædam intus translucentia, ut formicæ, aut culices, lacertæque, quas adhæsile mustea, non est dubium, & inclusas indurescenti. ¶ Quod *Varro* dicit apud *Non. t.* 4. *n.* 438. Pueri in ædibus sæpius pedibus offendant, dum recentes mustens in cumario fluitare suspicunt: *mustea* recentes videtur intelligere petasones, vel farcimina, vel laeida recentia, aut hujusmodi: & fortasse *vi recentia* plosema est. *Plin. l.* 18. *ep.* 21. *ad fin.* Non dubito cupere te pro cetera mei caritate, quam maturissime legere hunc adhuc musteum librum. *h. e.* novum, recentem. ¶ *Nov.* apud *Non. c.* 2. *n.* 518. Utrum est melius, virginemne, an viduam uxorem ducere? virginem, si mustea est. *h. e.* adolescens, & succi plena. *Al. leg.* musta.

MUSTICUS. V. *Mysticus*.

MUSTRICOLA, *forma da calcolajo*, est machinula ex regulis, in qua calceus novus fuitur. Afranius, Mustricolam in dentes impingam tibi. Hæc *Fest.* ¶ Legitur & *mustriculo*, quæ in *Gloss. Isid.* dicitur esse machina ad stringendos mures.

MUSTULENTUS, a, um, *mustoso*, musto abundans, musteus. *Plaut. in fragm.* apud *Non. c.* 5. *n.* 312. & *cap.* 4. *n.* 476. Nam ita mustulentus æstus nares attigit. *Non.* altero loco *vinum* habet pro *æstus*, & *obtigit* pro *attigit*. *Apul. lib.* 6. *Metam.* Mustulentus autumnus. & *l.* 9. Mustulentæ autumni deliciæ.

MUSTUM. V. in voce sequenti.

MUSTUS, a, um, *recente, fresco, giovine, vino, novus, recens, novellus*: forsitte à *μύστις*, tener. *Nov.* apud *Non. c.* 2. *n.* 518. Utrum est melius, virginem ne, an viduam uxorem ducere? virginem, si musta est. *al. leg.* mustea. Cato apud *Prisc. l.* 6. *pag.* 715. *Parsib.* De agna musta pascenda. *Id. de R. R. c.* 115. In vinum mustum veratri manipulum conjicito. *Martial. l.* 13. *epigr.* 120. & *Prudent. l.* 1. *adverf. Symmach. v.* 127. Mustum Falernum. ¶ *Mustum* absolute est vinum novum, nondum purgatum, *musta, vino nuovo, γλεῦκος*. *Cato R. R. c.* 120. Mustum si voles ratum annum habere, in amphoram mustum indito, & corticem oppicato, demittito in fuscinem, post XXX. diem enimito: tmum annum mustum erit. *Virg.* 2. *Georg. v.* 105. Dulcis musti humor. *Plin. l.* 9. *ep.* 16. Mustum novum. *Plin. alter l.* 23. *c.* 1. *ante med.* Musta differentiæ habent naturales has, &c. *Martial. l.* 5. *epigr.* 19. In Vaticanis condita musta cadis. *Tibull. l.* 2. *el.* 5. *v.* 6. pleno pinguia musta lacu. *Ovid.* 1. *Amor. el. ult. v.* 51. mustea uva tumebit. *Id.* 14. *Metam. v.* 146. Tercentum messes, tercentum musta videre. *h. e.* tercentum ætates, totidem autumnos, non verbo tercentum annos. metaleptis. ¶ *Musta olei*, est oleum recens. *Plin. l.* 15. *c.* 1. Consequente oleatum vindemia est, atque vel major olei musta temperandi. Ita *Harduin.* ex MSS. Al. leg. *olei, quam musta*.

MUTA, æ, dea, quæ & Lara, & Larunda, Larium mater, una ex Naiadibus, quam ob intemperantiam linguæ Jupiter sibi loquendi privavit. *Ovid.* 2. *Fast. v.* 583. *Lactant. lib.* 1. *Institut. cap.* 20. *a med.*

MUTABILIS, le, *mutabile, instabile, ματαβλητός, ἀστατοῦντος*, qui facile mutatur. *Virg.* 4. Æn. *v.* 569. Varium & mutabile semper femina. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 189. Vultu mutabilis. *Cic. de nat. Deor. l.* 3. *c.* 10. Omne corpus mutabile est. *Lucr. l.* 2. *c.* 7. Mutabilis vulgi animus. *Victor. Max. l.* 6. *c. ult. n.* 14. Quid hujus conditione inconstantius, aut mutabilius? *Porcius Latro declam. in Catil. c.* 16. Mutabilissimæ sunt deorum voluntates.

MU-

MUTABILITAS, etis, f. *mutabilité, inconſtance, légèreté, inconſtance*, mobilitas. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 35. Hæc incoſtantia mutabilitaſque mentis quem non ipſa pravitate deterreat?

MUTABILITER, adverb. *mutablement. Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 548. Inſtabile animus ordens mutabiliter avet habere, & non habere.

MUTATIO, onis, f. *mutation, changement*, μεταβολή, actus metaudi, converſim, motus. *Cic.* te. *Phil. c.* 2. *extr.* Conſilii mutatio optimus eſt portus pœnitenti. *Id. in Acad. l.* 4. *c.* 38. Ut nulla res tantos queat motus morationeſque moliri. *Id. c. Offic. c.* 33. Mutationem facere. *Terent. Eun.* 4. 4. 4. Mutatio veſtis. *Plin. l.* 23. *c.* 4. Mutatio ſedie. *Id. l.* 18. *c.* 8. *a med. de chamæleone.* Nullum animal pavidius æſtimatur, & ideo verſicoloris eſſe mutatione. *b. c.* in varios colores mutari. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 3. *circa med.* Multi mutationis rerum cupidi. *di coſe nuove, de novazioni di governo.* Sic *Tacit.* 3. *Ann. c.* 44. Cupido mutationis. (Adde *Juſtin. lib.* 40. *c. ult.* & *Sueton. in Galb. c.* 8.) *Cic. c. Offic. c.* 7. Communes utilitates in medium afferre, mutatione officiorum, dando, accipiendo. *b. c.* permutatione, vicifſim officia tribuendo, ut in mercatura & mercibus fieri ſolet. *Lambin. leg. mutatione.* ¶ In curſu publico *mutatio* eſt locus, ubi equi evectionis mutantur, *una poſta. Impp. Arcad. & Honor. l.* 8. *Cod. Theodoſ. tit.* 5. *leg.* 53. & *lib. cc. Cod. Juſtin. tit.* 51. *leg.* 25. Videtur etiam eſſe ipſe veredus, qui mutatur, *cavallo da poſta. Ammian. l.* 21. *c.* 9. (*al. c.* 16.) Præfectus Prætorio vectus mutationa celeri curſus publici, tranſitis Alpibus, &c.

MUTATOR, oris, qui mutat, *mercatore. Valer. Flacc. l.* 6. *v.* 161. comitumque celer mutator equorum Mœſus. *b. c.* defultor. *Lucan. l.* 10. *v.* 206. Mutator circulue anni. *b. c.* Zodiacus, qua per eum ſol decurrens mutationes temporum facit. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 1. *v.* 135. mutatoreſque domorum Sauromatæ. *Lucan. l.* 8. *v.* 854. Mercie mutator Eoæ. *b. c.* mercator. *Ammob. l.* 3. *pag.* 119. Mercium commercio rumque mutetor.

MUTATORIUS, a, um, ad mutandum pertinens. *Tertull. de reſurr. carn. c.* 56. Mutatorium indumentum. ¶ *Mutatorium Cæſaris*, locus fuit Romæ in regione prima, apud *Sext. Ruf. Publ. Victor.* Quidam putant fuiſſe privatas ædes ad feceſſum, & delicias, quas pro anni tempore mutaret Cæſar. Alii locum, ubi Cæſar iturus ad bellum, togam ſago mutaret. *Vet. lap.* apud *Gud. pag.* 199. *n.* 7. C. Julio Plebio C. L. procur. mutatorii Cæſaris.

MUTATUS, ue, m. idem ac mutatio. *Tertull. de Pall. c.* 4. *circa med.* Incredibili mutetu.

MUTATUS, a, um, *mutato*, ἠλλαγμένος, converſus, immutatus. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 36. Videte nunc, quam verſe & mutata in peiorem partem ſint omnia. *Id.* 5. *Fam. ep.* 21. Cum alii intrierint, alii abſint, alii muteti voluntate ſint. *Id. ſuntio divum. Verr.* Mutata voluntate ad accuſandum deſcendere. *Stat. l.* 2. *Theb. v.* 655. dele nihil vultum mutatæ. *Virg. e. Æn. v.* 274. Hei mihi, quelis erat! quantum mutatus ab illo Hectore, qui redit exſuviis indutus Achillis! *Ovid.* 15. *Metam. v.* 46. a nigro color eſt mutatus in album. *Horat. l.* 2. *ſat. e. v.* 58. Ac, niſi mutatum, parcit defundere vinum. *guaſtata. interpretum vino. Plin. l.* 12. *c.* 25. *a med.* Balſamum mella mutatum. *adulterata.* ¶ Translatue, *traſportato. Virg. e. Georg. v.* 49. tamen hæc quoque ſi quis inſtrat & ſcrobibus mandet muteta ſubeſſe, Exuerint ſilveſtrem animum. ¶ Muteta verbe, inquit *Cic. in Orat. c.* 27. ea dico, in quibus pro verbo proprio ſubjicitur aliud, quod idem ſignificet, ſumptum ex re aliqua conſequenti. *b. c.* per metonymiem immutata, ut cum Africam pro Afric *Ennius* poſuit, ut *ibid.* ſubjicitur. Diſtinguuntur autem a *translatis*, quæ *Cic. ibid.* ita vocat, cum per metaphoram effcruntur. Apud *eund. in Partit. c.* 5. & 7. genus dicendi *verſum*, ſeu *converſum atque mutatum* oppouitur *ſuo ſpecie ſuſo*: explicaturque *ibid.* accurate. ¶ Trensformatus. *Virg.* 1. *Æn. v.* 66e. ut faciem mutatus, & ora Cupido Pro dulce Aſcanin veniet. *Id. Ecl.* 6. *v.* 78. Aut ut mutatos Terei narravnit artus. *Ovid. in prine. Metam.* In nova fert animus mutetes dicere formes Corpora. & *lib.* 6. *v.* 165. & *lib.* 9. *v.* 81. Te quoque mutatum torvo, Neptune, juvenco Virgine in Æolia poſuit. ¶ Motus, *moſſo. Lucret. l.* 2. *v.* 909. Atque eadem paulo inter ſe mutata ereere Ignoe a lignis. *Petron. in Satyr. c.* 124. Sentit terra deos, mutataque ſidera pondue Quaſivere ſuum. Hæc *Gronov. Obſerver. l.* 3. *c.* 1.

MUTESCO, ie, n. *divenir muto, tacere*, κωφόομαι, mutus fio, obmutesco. *Impp. Arcad. & Honor. lib.* 9. *Cod. Theodoſ. tit.* 40. *leg.* 17. Omnia mutaſcant tempora. *Paulin. Nolan. carm.* 24. *Nat.* 9. 5. *Fel. v.* 407. vaniloques docuit ventefcere linguas. ¶ Addunt quidem Lexicographi *Feſtum. l.* 7. Cum in exitu lingua mutaſcat. *Apulej.* Mutaſcere taciturnitate. *Martian. Capell. l.* 8. Cuncta velut mutaſcentia. Quæ tria loca mihi adhuc incomperta ſunt.

MUTICUS, a, um, mutilus. Spica mutica, inquit *Varr. l.* 1. *R. R. cap.* 48. dicitur, quæ non habet ariſtam: ea enim queſi coroua ſuat ſpicarum.

MUTILATIO, onis, f. *troncamento*, κόλοβωσις, κόλοβωμα, actus mutilandi. *Celſ. l.* 7. *c.* 9. Quod etſi in levi mutilatione fallere oculum poteſt, in magna non poteſt.

MUTILATUS, a, um, *troncato, mozzato, tagliato*, κολοβωθείς, truncatus, abſciſſus. *Ovid. de nuce, v.* 37. At mihi ſæva nocent mutilatis vulnera ramis. *Id. Met.* 6. *v.* 559. mutilatæ cauda colubræ Palpitat. *Plin. l.* 8. *c.* 5. Elephas altero deota mutileto. *Liv. l.* 29. *c.* 9. Ipſum hoſtilitas lacereat, naſo auribuſque mutilatie. *Cicer. Phil.* 3. *c.* 12. *a med.* In Gallium mutilatum duxit exercitum. *b. c.* diminutum, *ſcemato*. Sic Imp. *Gordian. lib.* 11. *Cod. tit.* 33. *leg.* 1. Mutilatum patrimonium.

MUTILO, as, nvi, atum, a. 1. *troncare, mozzare, togliar via*, κολοβόω, κόλοβον ποιῶ, trunco, abſcindo, partem detralm, abrumpo, deminuo. *Curt. l.* 9. *c.* 2. *circa med.* Corpora ſecuribus ſelcibuſque mutilare. & *lib.* 7. *cap.* 5. *ad fin.* Mutilare alicui aures & nares. ¶ Translate *Terent. Hecyr.* 1. 2. 7. Te moneo & hortor, ne cujuſquam miſereat, quin ſpolies, mutiles, laceres, quemque nacta ſis. V. *Admutilo.* ¶ *Mutilare verba*, trunca efferre, *tronchar le parole. Plin. l.* 7. *c.* 26. Dentes ſarie ſtructuræ atque magnitudine mutilantes mollienteſve, aut hebetantes verba. ¶ Pro deminuere, *Impp. Valentinian. Theodoſ. & Arcad. lib.* 11. *Cod. tit.* 40. *leg.* 6. Si quis florentiſſimæ urbis commoda voluerit mutilare, aqueue ad ſuum fundum ex aquæductu publico derivendo. *Impp. Conſtantin. & Licin. lib.* 7. *tit.* 62. *leg.* 6. Sola temporis longinquitate libertatis jura minuee mutilari oportet.

MUTILUS, a, um, *tronco, mozzo, cionco*, κολοβός, κῦλος, truncatus, mancue, curtus, alique ſui parte carens, ſine qua recte eſſe non poteſt: a μύτιλος, quod ideæ ſignificat, & proprie dicitur de quadrupedibus cornuti generis, ſed cornu carentibus, ut caprie, &c. *Colum. l.* 7. *c.* 3. Mutilus acies. & *cap.* 6. Capella mutila. *Varr. l.* 8. *de L. L. c.* 26. Bos mutilus. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 26. Alces mutilæ ſunt cornibus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. *v.* 6. n, tua cornu Ni foret exſecto frons, inquit, quid facures, cum Sic mutilus miniteris? ¶ De aliis rebue. *Liv. l.* 37. *c.* 24. Claudæ mutilæque neves. *Al leg.* mutilatæque. *Gell. l.* 17. *c.* 9. Truncæ atqua mutilæ litteræ. *Apul. l.* 1. *Metam.* Grebatulue uno pede mutilue. ¶ Mutilum capue Sileni, apud *Nemeſian. Ecl.* 3. *v.* 33. eſt calvum, depiletum, glabrum. Hinc *admutilare* tondere ad cutem, & trenslete emungere, ſpoliare, V. ¶ *Impp. Gratian. Valentinian. & Theodoſ. lib.* 7. *Cod. Theodoſ. tit.* 13. *leg.* 10. mutilos appellant, qui ſibi digitos amputarunt ad declinandum onus militiæ. V. *Murcus.* ¶ Translete *Cic. in Orat. c.* 53. Animue eurium numin naturelem quandam in ſe continet vocum omnium meaſonem. Itaque & longiora, & brevinre judicat, & perfecta & moderata ſemper exſpectat: mutila ſimtit quædam, & quaſi decurtata, &c. *Ibid. cap.* 9. *ad fin.* Mutila quædam & hientia loqui. ¶ *Mutilus* ſubſtant. V. *Myrtilus.*

MUTINENSIS, ſe, *Modeneſe*, ad Mutinam pertinens, quæ eſt urbs Galliæ togatæ in Æmilia via, quondam Tuſcorum coloaia. In ea M. Antonius D. Brutum obſedit: quem Octavianus liberavit. *Juvenal. ſat.* 16. *v.* 23. Declametnrie Mutinenſis corde Vagelli. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 627. tamen hac Mutinenſia Cæſar Grandine militia contudit arma ſue.

MUTINUS, *ſeu* Mutunus, i, deue idem qui Priapus, cujus conditionibus inſidere nova nupta jubebetur, ſuam illi pudicitiam veluti delibandam præbens. *Lactant. l.* 1. *c.* 20. *ad fin. Arnob. l.* 4. *pag.* 132. *Auguſtin. l.* 4. *de civit. Dei, c.* 11. & *lib.* 6. *c.* 9. & *Tertull. in Apolog. c.* 25. ¶ Ejus ſacellum Romæ fuiſſe ultra in Veliis, docet *Feſtus*: inde poſtea translatum ad viceſimum ſextum lapidem: ubi mulieres ei ſaciebant, tegie prætextis valatæ. Ipſe autem *Feſtus* Mutinum Titinum vocat, quia etiam *Titinus*, ſeu *Tutunus*, aut *Tutunus* ejus dei nomen. ¶ Item ipſum faſcinum. *Auſil. Priap. carm.* 73. rubro, Priape, ſuribus minare mutino. ¶ Ad illud *Lucil.* apud *Non. c.* 1. *n.* 34. Nam quid Mutino (*al.* Mœtino, *al.* Mutuno) ſubnectoque huic opu' ſigno, Ut furcaretur lardum, & carnaria furtim? &c. *Scalig. in Priapeg.* adſcribit, Mutinum *Lucilio* eſſe τραγέλαφον, vel φαλλοφόρον. nam pudenda pro amuletis ſuſpendi a collo pueris, auctorem Varronem eſſe. Ex *Lucilio* vero nos cognoſcere, etiem ſignie notam veretri apponi, velut τραγελαφικὸν quoddam. Hæc *Scalig.* ¶ Alia ad hanc vocem pertinentia habet *Voſſ. in Etymol. in Muto.*

MUTIO, & Muttio, is, ivi, n. 4. verbum exprimens ſonum ſyllabæ *mu*, vel *mut*. Unde videtur proprium infantium, mutorum, canum, &c. ſyllabas non explanantium, & pro iis aum ſonum edentium. *Auct. carm. de philom. v.* 58. At mutire caprie, hirce petulce, ſoles. ¶ Fere ponitur pro ſubmiſſa voce loqui, timide dicere, muſſare, vel minimam vocem amittere, vel unum verbum proferre, *parlar forte voce, a fra denti, ſtarore, grugire, bromolare. Plaut. Amph.* 1. 1. 265. Etiam muttis? *So.* jam tacebo. *Id. Bacch.* 4. 7. 2. Impinge pugnum, ſi muttiverit. *Id. Men.* 5. 1. 12. Mutire unum verbum audee, aut mecum loqui? *Terent. Andr.* 3. 2. 25. Nihil jam mutire audeo. *Eun.* apud *Feſt.* & apud *Phædr. in fin. l.* 4. Palam mutire, plebeja piaculum (al. *periculum*) eſt. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 119. Men' mutim nefee oec clom, nec cum ſcrobe? *Petron. in freg. Tragur. c.* 61. *Burm.* Solebas ſuavius aſſe in convictu: nunc taces, nec mutis. Adde *Lucil.* apud *Non. c.* 1. *n.* 176. & *cap.* 4. *n.* 46.

MUTITIO, & Muttitio, onie, actue mutiendi. *Plaut. Amph.* 1. 3. 22. Quid tibi hanc curatio aſt rem, verbero, aut mutitio? *b. c.* quid curas, aut mutie.

MUTITO, as, a. 1. *bomberezare a vicenda*, vetus verbum, quod ſignificat, mutua agitare convivia: videturque factum per ſyncopen a *mutitare. Gell. l.* 2. *c.* 24. Principes civitatie, qui ludis Megalenſibue antiquo ritu mutitarent, id eſt, mutua inter ſe convivia (al. *domina*) agitarent. *Id. l.* 18. *c.* 2. *ad fin.* Quam ob cauſam patricii Megalenſibus mutitare ſoliti ſunt, plebes Cerealibus? *Ovid.* quæſtionem ſolvit aliquatenus 4. *Faſt. v.* 353. Cur vicibus factis ineant convivia, quæro, Tum magie, indictoe concelebrentque depes. Quod bene mutarit ſedam Berecynthia, dixit, Captant mutatie ſedibue omen idem. Ex his *mutatus, mutatie* quidam colligunt *mutitare* non a *mutuito*, ſed a *muto*, ut frequentativum ducendum eſſe: queſi ſit epulas vicariim commutare. V. ſe lubet *Turneb. l.* 14. *adverſar. c.* 18. & *lib.* 17. *c.* 1.

MUTITUS, a, um, particip. a *mutio, is. Terent. Hecyr.* 5. 4. 25.

Neque opus eſt ſi leo mutito. *h. e.* vel tenui dicto, ut exponit *Donat.* Alii leg. neque opus eſt: adeo mutito. *h. e.* taceto.

MUTTUS. V. *Mattus*.

MUTO, as, avi, atum, a. 1. *mutare, rangiare, cambiare, ſcambiare, ἀλλάττειν, μεταναλάσσειν*, commuto, immuto, verto, permuto. *Cic. in Orat. c.* 18. Ergo ille princeps mutabit, vacuabit, omnes ſonorum perſequetur gradus. *Id. 3. de Orat. c.* 45. Oratio ad omnem rationem mutatur & vertitur. *Id. poſt red. in Sen. cap.* 5. *ad fin.* Cum veſteos mutandam cenſuiſſetis, cunctique mutaſſetis. (V. *Veſtis.*) *Id. pro Balb. c.* 12. Neque mutam civitatem quiſquam invitus poteſt. *& cap.* 13. Ne quis invitus civitate mutetur. *fia era/portato d'una in altra cittadinanza. Plin. in Paneg. c.* 24. Nihil in ipſo te fortuna mutavit. *Tacit. Ann. 14. c.* 23. Facilis mutatu gens. *Phædr. l. 4. fab.* 16. *v.* 5. Faciem ad ferendam ſubito mutatur dies. *in ſereno. Quinct. l.* 1. *c.* 1. Bona facile mentantur in pejus. *Plin. l.* 7. *c.* 4. Ea feminis mutari in mares. *Quintil. l.* 1. *c.* 5. (*al.* 9.) Neget, quidquam ea Latina ratione mutandum. *Terent. Andr. 5. 4.* 46. De uxore, ita ut poſſedi, nihil mutat Chremes. *Plaut. Capt. prol. v.* 27. Cœpit captivos commercari hic Alios, ſi quem reperire poſſet, cum quo mutet ſuum illum captivum. *Cic. pro Mur. cap.* 29. *&* 30. Mutare ſententiam. *Id. 4. Fam. ep.* 4. conſilium. *Id. in Brut, c.* 91. conſuetudinem dicendi. *Id. de Provinc. conſul. c.* 10. *extr.* mentem & voluntatem. *Id. pro Cluent. c.* 11. teſtamentum. *Petron. in Satyr. c.* 116. *&* *Phædr. in prol. l.* 3. propoſitum. *Plin. l. 5. ep.* 16. gaudium mœrore. *Horat. l. & ep. t. v.* 100. quadrata rotundis. *Id. l. t. od.* 16. *v.* 26. triſtia mitibus. *& od.* 34. *v.* 12. ima ſummis. *Terent. Eun.* 3. 5. 14. veſtem cum aliquo. *Luc. l.* 1. *c.* 36. *ſub fin.* quicquam de re aliqua. *Salluſt. in Jug. c.* 85. incerta pro certis. *Terent. Phorm.* 3. 2. 17. *&* *Plaut. Mil.* 4. 1. 36. fidem cum aliquo. *mancar di fede, voltar caſacca. Senec. de tranquill. c.* 2. *a med.* latus. *voltar il fianco, voltarſi dall' altro fianco. Quintil. ſub fin. c.* 5. *l.* 12. Mutari colore, *mutarſi di colore, impallidire*, vel *arroſſire*, quod fit in metu. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 12. jumenta ad celeritatem. *correr le poſte. V. Mutatio. Virgil. Ecl.* 4. *v.* 43. aries jam ſuave rubenti Murice, jam croceo mutabit vellere luto. *tingerà. Senec. ep.* 58. *ante med.* Una ſyllaba eſt quam mutare non poſſim. quæ hæc ſit quæris? *π ὸ. tcadurre. Terent. Adelph.* 4. 7. 19. Placet tibi factum, Micio? *Mi.* non, ſi queam mutare. *correggerlo.* ¶ Mutare aliquid aliquo, h. e. transferre in aliquem locum, dixit *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 315. Sic, mutari, transferri in alium locum, *Ovid. 2. ex Pont. epiſt.* 2. *in fin.* Inque locum Scythico vacuum mutabor ab arcu. *& lib.* 5. *Triſt. el.* 2. *verſ.* 73. Hinc ego dum muter, vel me Zanclæa Charybdis Devoret. *Liv. l.* 5. *c.* 46. *extr.* Mutari ſitibus. ¶ *Mutare ſe*, ſe movere de loco ad locum. *Plaut. Amphytr. t.* 1. 117. Neque ſe ſeptemtriones quoquam in cælo commovent, neque ſe Luna quoquam mutat. *Horat. 1 a. ſat.* 7. *v.* 64. illa tamen ſe Non habitu mutative loco. ¶ Mutam ſolum, *mutar paeſe*: & ſæpe de iis dicitur, qui alio migrant ceſſitii cauſe, *andar in bando. Cic. Pacad. 4. a med.* Omnes impii, quos exſilio affici volunt, exſules ſunt, etiam ſi ſolum non mutarunt. ¶ Mutam locum loco, *paſſare da un luogo all' altro. Horat. l.* 1. *ad.* 17. Veloe amœnum ſæpe Lucretilem Mutat Lycæo Faunus. Sic *Plin. l.* 2. *c.* 48. Typhoe locum ea loco mutans capida vertigine. *& cap.* 37. Volucres ſedem ex ſede mutantes. ¶ Mutare orationem apud *Cicer. in Orat. c.* 31. eſt ita dicere, ut modo ſimplici dicendi genere, modo temperato, modo gravi, pro re, utamur. Alio ſenſu V. in *Mararar.* ¶ Mutam urbem, lares, terram, *paſſare in altra città, caſa, paeſe*: ſive ponatur in accuſativo locus ipſe, quo migremus, ſive unde diſcedimus. *Horat. l.* 2. *od.* 16. *v.* 18. quid terras alio calentes Sole mutamus? *Id. in carm. ſec. v.* 39. Juſſe pars mutam lares, & urbem Soſpite cuſtu. *Ovid. 6. Faſt. v.* 665. Exſilio mutent urbem, Tiburque recedunt. *Curt. l.* 3. *c.* 7. *a med.* Sitnes exſilium patria ſede mutaveeet. ¶ *Non mutare* dicuntur, qui aliquid ab alio dictum, factumve laudant, probant. *Varr. ſub fin. l.* 2. *R. R.* Illi hoc: neque ab hoc, quod mutaint, Coſſinius. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 52. Tum audivit de Memurra, non mutavit. *al. leg.* vultum non mutavit. *Id. Phil.* 3. *cap.* 10. *ad fin.* O felicem utramque! (*ſortem*) nihil enim mutaverunt. *Al. leg.* meluerunt, *al.* metuerunt. ¶ Mutam, deminuere, *abbandonare, Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 315. Mihi quidem non perſuadetur, publice ut mutem meos. Al. pro *publice* legunt *pulices*. ¶ Interdum ad merceturam pertinet, quæ ante invectam pecuniam, merium commutatione conſtabat, *permutare, cambiare, negoziare. Veg. Eri.* 4. *v.* 38. nec nautica pinus Mutabit merces: omnis ferret omnie tellus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 29. Hic mutat merces ſurgente a ſole ad eum, quo Veſpertina tepet regio. *& lib.* 2. *ſat.* 7. *v.* 109. puer uvam furtiva mutat ſtrigili. *Salluſt. in Jug. c.* 48. Pecoris & mancipiorum prædas agere, eaque mutare cum mercatoribus vino advectitio. *& cap.* 21. Mutam ms inter ſe inſtituerunt. *Column. l.* 7. *c.* 9. Laſtens poecus eam mutandus eſt. *ſi dee vendere o dannare. & Pallad. in Jul. ott. 4. ſub fin.* Debiles quæque oves preſio mutentur. ¶ Translere *Ln il.* apud *Non. c.* 4. *num.* 315. Publicanus vero ut Aſiæ fiam ſcripturarius pro Lucilio, id ego nolo: & uno hoc non muto omnie. *non cambia. & Ovid. in fin. el. ſt. l.* 3. *Amor.* O ſi neglecti quiſquam deus ultor amaotis Tem mele quarlitas pulvere mutet opee. *cambi, erdare in polvere.* ¶ Nonnunquam abſolute ponitur, ite tamen ut accuſativus aliquis ſubintelligatur. *Liv. l.* 39. *c.* 51. Mores populi R. quantum mutaverint, vel hic dies argumento erit. *Id. l.* 5. *c.* 13. Annona ea ante convecta copia nihil mutavit. *non ſe muoſſa, non alterò il prezzo de' vettovare. & lib.* 9. *c.* 12. Adeo animi mutaverant, ut, &c. *& lib.* 3. *c.* 10. Sparſum ita paciſſe per aliquot dies, ut nihil odor mutaret. *Lucret. l. t. v.* 786. Nec ceſſant hæc inter ſe mutare, mtare De cælo ad terram, de terra ad ſidera mundi. *Varr. l.* 1. *R. R. cap. e.* Puſtiones hiberno ac verno tempom hoc mutant, quod, &c. *h. e.* hoc differunt. *Gell. l.* 2. *c.* 23. Quantum mutare a Menandro Cæcilius viſus eſt? *h e.* differre, degenerare, deficere. *Id. l.* 13. *c.* 3. Plerique Grammatticorum eſſeverant, *neceſſitudinem*, & *neceſſitudinem* motam longe, longeque differem. *h. e.* habere diverſem ſignificationem. *Id. l.* 18. *cap.* 12. hujuſmodi alia excitat ex *Catone. Varr.* & aliis. ¶ *Non mutat*, non obeſt, non movet, *non eefert*, edrem non facit. *Papinian. Dig. lib.* 46. *tit.* 1. *leg.* 52. Nec mutat, conſeſtim, an interjecto tempore fidem ſuam adſtrinxerint. *Id. lib.* 50. *tit.* 8. *leg.* 3. Nec mutat, quod in eum pater partem bonorum donationis cauſa contulit. *Ulpian. lib.* 25. *tit.* 1. *leg.* 3. *extr.* Nec quidquem mutare arbitror, an voluntate potris decurio ſactus ſit. *non muta* ſcil. ſpeciem facti, vel ceſſponſum, ſeu deciſionem.

MUTO, onis, m. *uèoc*, penis. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *verſ.* 68. Huic ſi, mutonis verbis, mala tanta videnti, &c. Adde *Lucil.* apud *Feſt.* in Tagos.

MUTONIATUS, a, um, *λιτραιος*, gemli peculio, magnis conditionibus inſtructus. *Marcell. l.* 3. *epigr.* 73. *&* *lib.* 11. *epigr.* 64.

MUTUARIUS, a, um, idem quod mutuus. *Apul. in Apoleg.* Mutuarias opores cumbire cum vicioſs.

MUTUATICUS. V. *Mutaaitius*.

MUTUATIO, onis, ſ. *il prender ad imprestito*, acceptio mutui. *Cic. 1. Tuſcul. c.* 42. Qui me ea pœne mulctaverit, quam ſine mutuatione, & ſine verſura poſſem diſſolvem. *Id. 3. de Orat. c.* 38. *ad fin.* Translationes quaſi mutuationes ſunt, cum quod non habeas, eliunde ſumes. *Id. pro Flacc. c.* 20. Cum moltos minutis mutuationibus defraudaſſet.

MUTUATITIUS, & Mutuaticius, a, um, *barattic*, qui mutuo datur. *Gell. lib.* 20. *cap.* 1. *a med.* Masimeque in pecuniæ mutuatitiæ uſu, atque commercio. Al. leg. *mutuaticæ*.

MUTUATUS, a, um, particip. a mutuor, *chi ha pigliato ad imprestito. Valer. Max. l.* 6. *c.* 2. *n.* 1. *extern.* Mulier præſidium ab innocentia mutuata. ¶ Paſſive ſignificatione, *tolto ad imprestito. Plin. l.* 2. *c.* 9. Luna in totum mutueta a lole luce fulget. *Apul. l.* 6. *Metam.* De ſolis flagrantia mutuato calore.

MUTUE, adverb. idem ac mutuo. *Cic. l.* 5. *Fam. ep.* 7. Quibus ſiquando non mutue ceſpuaidetur. *Al. leg.* mutuo. Adde *ep.* 2. ubi eadem eſt lectionis verietas.

MUTUITER, adverb. mutuo, *ſcambievolmente. Varr.* apud *Non. c.* 11. *n.* 30. Vive, meque ama mutuiter.

MUTUITO, as, mutuari cupio, mutuum rogito. *Plaut. Merc. prol. v.* 51. Mutuitanti credere.

MUTULUS, li, m. *mensola, beccatello, peduccio, modiglione*, lignum, vel lapis extra parietem prominens, ed ſuſciendes coronas, aut tignorum capite, vel ad quippiam aliquid ſuſtinendum. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 5. *a med.* Mutuli crebri omnibus columnis impoſiti, fedilia avium. *Colum. l. ſt. c.* 9. Receptacula turdarum non, tanquam columbis, loculamenta, vel cellulæ cavatæ efficiuntur, ſed ad lineam mutuli per parietem deſiai, tegeticules caniabinas accipiunt, &c. *Vitruv. l.* 4. *c.* 2. Uti e tignorum diſpoſitionibus triglyphi; ita e canterierum projecturis mutulorum ſub coronis ratio eſt inventa. ¶ De *marala* piſce V. *Mytilus*.

MUTONUS. V. *Matonas*.

MUTUO, ae, avi, atum, a. 1. *pigliare in preſtanza, ἀναζῆσαι*, mutuum ſumo, mutuor. *Cæcil.* apud *Non. c.* 7. *n.* 48. Ad amicum curret mutuatum, mutuet men cauſa. Adde *Senec. ep.* 81. *circa med.* ſed dubia lectione. ¶ Timulare ab alio ſumere. *Valer. Max. l.* 3. *c.* 4. *n.* 2. Effecit, ne hæc civitas pœnitentiam ageret, quod regem a finitimis potius mutuaſſet, quam de ſuis elegiſſet.

MUTUO, *ſcambievolmente, vicendevolmente, πρὸς ἀλλήλους, διαμοιβαίως*, invicem, vicißim. *Lepid. ad Cæſar. l.* 10. *Fam. ep.* 34. Etſi omni tempore ſumma ſtudia officii mutuo inter nos certatim conſtiteruot. *Sueton. in Aug. c.* 53. Officia cum multis mutuo exercuit. *Plane. ad Cicer.* 10. *Fam. ep.* 15. *extr.* Fac valeas, meque mutuo diligas. *Id. ibid. ep.* 9. *extr.* Te, ut diligas me, ſi mutuo me facturum ſcis, ropo. *Al. leg.* te facturum. *h. e.* te ematurum amantem te. ¶ In malam partem, *Hirt. de B. Alex. c.* 48. Quod vel ex coaſciestia ſua, cum de ſe mutuo ſentiim provinciam credemt, vel multis ſignis eorum, qui difficulter odia diſſimulant, animadvertere poterat. *Sueton. in Tiber. c.* 44. Mutuo ſtagitia exprobrabant. Adde ipſius *Cæſ.* duo loca, ſed dubiæ lectionis, quæ in *Marte* allata ſunt. ¶ *Mutuo prave* V. in *Mutuor* in fine.

MUTUOR, aris, atus ſum, *pigliar in preſtanza, imprestito, ἀναζῆσαι*, mutuum accipio, utendum ſumo, ſive gratis, ſive cum uſuris: & dicitur ſem de pecunia, frumento, & hujuſmodi, quæ non redduntur eadem. *Cic. Attic. l.* 15. *ep.* 15. Profectionem meam Erotis diſpenſatio impedit. nam cum ea aliquis vel abundare debeam, cogoe mutuari. *Id. Attic. l.* 7. *ep.* 3. *ad fin.* Solvamus, inquis. age, *a* Cælio mutuabimur. *Cæſ. lib.* 3. *B. Civ. c.* 60. Quam maximas poterunt pecunias mutuari. *Cic. l. ſt. Attic. ep.* 6. *ſub fin.* Motuari ab aliquo ita ſumptum. *Tacit. 6. Ann. c.* 17. Facta mutuandi copia ſine uſuris per triennium. *Sueton. in Aug. c.* 30. Notavit aliquos, quod pecunias levioribus uſuris mutuati, gimoim ſenore collocaſſent. *Apul. l.* 1. *Metam.* Sub qua ſpecie mutuari cupis? an tu ſolus ignoras, præter aurum argentumque nullum nos pignus admittere? ¶ Significat etiem commodatum ſumem. *Anti. dial. de Orat. c.* 9. *de parte veritatis.* Rogaee cogitur, ut ſimi, qui dignetur audire: & ne id quidem gratis. eam & domum mutuatur, & auditorium exſtruit, & ſubſellia conducit, &c. *& cap.* 32. Aliter utimur proprüs, aliter commodatis: longeque intereſſe manifeſtum eſt, poſſi-

Digitized by Google

ſi leat quis quæ profert, an mutuator. ¶ Translata aſt univerſim quippiam ab *alio* ſumere utendi gntia. *Cic. de Fato*, c. 3. Oratur ſubtilitatem ab Academia mutuatus, & ei viciſſim reddit uberiatem orationis. *Id. in Orat.* c. 62. *extr.* Neceſſitas cogit aut novum verbum facere, aut a ſimili mutuari. *Quintil. l. 6. c. 3. circa med.* Subtiliter illa translatio, cum quod in alia re fieri ſolet, in aliam mutuamur. *Hirt. l. B. B. Gall.* c. 21. A Germanis ad id bellum anxilia mutuatus erat. *Liv. l. 30. c. 12. ad fin.* Ab amora temerarium atque impudens conſilium mutuatur. *Tacit. Ann.* 2. c. 38. Mutuari præſidium ab audacia. *Juſtin. l. 9. c. 2.* Pecuniæ commercium de piratica mutuari. *Cic.* 2. *Tuſcul.* c. 18. *extr.* A viris virtus nomen eſt mutuata. *ha proſo.*

MUTUS, a, um, *muto, mutelo, μυῖος, ἄμυος*, qui linguæ uſo in loquendo caret, alinguis, tacitus: a *μῦ*, ſeu *mu* ſono, quem muti edunt. *Non. c. 2. n. 29.* Mutus onomatopœia aſt incertæ vocis. Nam mutus ſonus eſt propria, qui intellectum non habet. *Cic. Phil. 3. c. 9.* Nonne fatius eſt mutum eſſe, quam, quod nemo intelligat, dicere? *Id. 3. de Legib. c. 2. a med.* Vem dici poteſt, magiſtratum legem eſſe loquentem, legem autem mutum magiſtratum. *Terent. Eun. 3. c. 27.* Papæ! jugulares hominem. quid ille? *Thr.* mutos illico. *non ſeppe div parola. Id. Hean. 4. 4. in fin.* Tu unſcis id, quod ſcis, Dromo, ſi ſapies. *Dro.* mutum dices. *Plaut. Merc. 2. 4. 26.* Quin taces? *Eu.* muto imperas. *b. e.* tacen hercla. ¶ Translate *Ovid. 2. ex Pont. ep. 7. v. 52.* Omnis pro nobis gratia muta fuit. *b. c.* amicorum favor vocem non habuit, qua pro me deprecaretur. *Id. Heroid. ep. 15. v. 298.* Plectra dolore tacant, muta dolore lyra aſt. *Quintil. l. 6. c. 2. circa med.* Miſerorum atiam mutus aſpectus lacrymas movet. *Ovid.* de fede Somni, *Metam. 11. v. 602.* Muta quies habitat. *Id. 5. Triſt. el. 11. v. 17.* nunquam vox eſt de ta mea muta. *b. e.* nunquam tacen laudes tuas. ¶ Eſt epitheton brutorum animaliom. *Cic. Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 8.* Præeſſe mutis pecudibus. *Id. 1. de Fin. c. 21.* Mutæ beſtiæ. *Nev. apud Non. loc. cit.* Mutæ quadrupedes. *Stat. l. 5. Theb. v 334.* Muta armenta. *Horat. l. 2. ſer. 3. v. 219.* Muta agna. ¶ *Mutæ res* ſunt irrationabilia, & inanima. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 14.* Res inanimæ atque mutæ. *Id. Verr. 7. c. 67.* Omnia muta atque inanima. *Quintil. l. 6. c. 2. circa med.* Mutæ tamen res movent, aut cum ipſis loquimur, aut cum ipſas loqui fingimus. ¶ Commode etiam *muta* dicuntur, quæ nullum ſonum adunt. *Plaut. Trin. 4. 2. 163.* Mutum tintinnabolum. *Prudent. l. 2. in Symmach. v. 949.* mola muta. *mutus che non va. Quintil. l. 6. c. 2. a med.* Muta effigies. *de tabula picta.* & *Cic. 3. Catil. c. 5.* Imago avi tui ta a tanto ſcelem etiam muta revocata debuit. & *cap. 12.* Nihil ma mutum poteſt delectare, nihil tacitum. *b. c.* nulla ſtatua, vel imago. *Sil. l. 8. v. 227.* Oſcula his terque mutæ infixit arenæ. *Horat. l. 4. od. 3. verſ. 19.* Muti piſces. *Virg. 9. Æn. v. 341.* Ien manditque, trahitque Molle pecus, mutumque maru. *Plaut. Mil. 3. 1. 69.* & *Senec. in Herc. Fur. v. 536.* Mutum mam. *b. c.* tranquillum. *Quintil. l. 2. c. 4. (al. 5.)* Conſonantes in ſemivocalium numerum, mutarumque partiri. *b. c.* quæ ſine auxilio vocalium enuntiari non poſſunt, ut ait *Diomed. l. 2. pag. 417. Pauſch.* Sunt autem nõto *b, c, d, g, K, P, q, t.* Hæ a ſemivocalibus quomodo differane, V. in *Semivocalis*. ¶ Mutum fundi inſtrumentum *Varr. l. 1. R. R. c. 17.* vocat plauſtra, ſemivocale boves, vocala ſervos. ¶ *Muta* item dicuntur loca, in quibus ſiletur. *Cic. poſt redit. in Sen. c. 3.* Mutum forum, elinguem curiam, tacitam & fractam civitatem videbatis. *Id. pro Mil. c. 19.* Muta ſolitudo. *Stat. l. 2. Achill. v. 239.* ſpeluncaque docti muta ſenis. *Id. l. 4. ſilv. 5. v. 20.* nunque canenti Mutus agen domino reclamat. ¶ Et tempora. *Cic. Attic. l. 8. ep. 14.* Nullum fuit tempus, quod magis debuerit mutum eſſe a litteris. *Stat. Theb. 4. v. 183.* mutos Thamyris damuntus in annos. *b. c.* ſpoliatus facultate poetica. *Ovid. 7. Metam. v. 184.* mediæ per muta ſilentia noctis. ¶ Et ea, de quibus tacetur, quæ prædicari non ſolent, ingloria, ignobilia, obſcura. *Stat. Theb. 11. v. 284.* mutus, & a grega ſanguis. *Sil. l. 3. v. 579.* mutum volvens inglorius ævum. ¶ *Muta cetu* apud *Feſt.* ſunt, ax quibus nihil divinationis, aut reſponſi alicitur. ¶ *Muta artes* apud *Virg.* ſunt omnes præter muſicam, poeticam, divinandi artem, & augurium, quæ ſunt artes Apollineæ, & cantu ac verſibus perficiuntur: poetæ autem jactant, ſibi ſolis vemm æternumque gloriam licere carminibus comparam: *Æn. 12. v. 396.* Scita poteſtates herbarum, uſumque medendi Maluit, & mutas agitate inglorius artes. Alia ratione *mutas artes* dixit *Cicero*, quæ ſine aloqueatia exercentur, *lib. 3. de Orat. c. 7.* Si hoc in his quaſi mutis artibus aſt mimodum, quantu admirabilius in omtiona, atque in lingua? *Quintil. l. 5. c. 12. ad fin.* Mutam quandam ſcientiam confequi. *b. c.* cognitionem locorum, ex quibus ducuntur argumenta, ſius vi, & facultate dicendi. Hoc ſenſu intelligi poſſunt etiam *mutæ artes* apud *Virgil.* quia morbi non aloquentia, ſed remediis curantur, ut ait *Celſ. in præfat. circa med.* ¶ *Muti magiſtri* ſunt libri. *Gell. l. 14. c. 2.* ¶ *Muti lapides*, quibus nihil eſt inſcriptum. *Hygin. de limitib. pag. 156. Goeſ.* ¶ *Mutæ perſonæ* in Comœdiis, & Tragœdiis ſunt, quæ prodeunt quidem, ſed nunquam loquuntur, licet cum iis loquantur alii. V. *Terent. Andr. 3. 2.* & *Adelph. 1. 1. Stat. in Thyeſt. 2. 3.* &c.

MUTUSCÆUS, a, um, ad Mutuſcas pertinens, oppidum oliviferum Sabinorum, ut *Virg. 7. Æn. v. 711.* appellat. Hinc Mutuſcæi, orum, ejus cives. *Plin. l. 3. c. 12.*

MUTUUS, a, um, *vicendevole, ſcambievole*, ἀμοιβαῖος, ἀλλαλοτύπος, viciſſim habitus, reciprocus, pariter inſpondens. *Cic. ad Planc. poſt ep. 16. l. 16. ad Attic.* Ad paternas neceſſitudines magnum attulit acceſſionem tua voluntas erga me, meaque erga te par atque mutua. *Id. Fam. 5. ep. 2.* Mutuum in amicitia hoc arbitror, cum par voluntas accipitur & redditur. *& lib. 13. ep. 65.* Multa & magna inter nos officia paria & mutua intercedunt. *Id. de Amicit. cap. 6.* In amici mutua benevolentia conquieſcem. *Nep. in Datam. cap. 10.* Mutua beneficia. *Catull. carm. 45. de Acme, & Septim. v. 20.* Mutuis animis amant, amantur. *Virg. 1. Georg. v. 301.* Mutuaqus inter ſe læti convivia curant. *ſi banchettano a vicenda. Senec. in Agam. v. 168.* Mutuam veniam pacifci. *accordare perdono ſcambievole. Juſtin. l. 22. c. 4. extr.* Ratus, exæquata utriuſque ordinis conditione, mutuam inter eos virtutis æmulationem futuram. *Id. l. 18. c. 5.* Mutuarum rerum commercio gaudentes. *Liv. l. 4. c. 41.* Nua omnia arroris mutui implevit. *b. c.* tam ea parte Romanorum, quam hoſtium. *Ovid. 2. Metam. v. 655.* mtices, nec mutua noſtris Dicta refers. *non riſpondi alle mie parole. Plin. l. 10. c. 23. a med.* Olores mutun carun veſcuntur inter ſa. *ſi mangiano l' un l'altro. Virg. 10. Æn. v. 755.* Jam gravis æquabat luctus, & mutua Mavors Fanera. *Senec. in Med. v. 470.* Tarrigena miles mutua æde occidit. *Juſtin. l. 13. c. ult.* Cum Eumene coogreſſus, dein, mutuis vulneribus acceptis, colluctatus eſt. *Tacit. de Germ. cap. 6.* Germania a Sarmatis Dacifque mutuo metu, aut montibus ſeparatur. *Tacit. 14. Ann. c. 3.* Anicetus mutuis odiis Agrippinæ invifus. *& lib. 6. cap. 4.* Mutuam accuſationem intendem. *& 3. Hiſt. c. 33.* Præda ipſos direptores in mutuam pecuniem agebat. ¶ *Mutuum facere*, reſpondere ex æquo, par pari referia. *Plaut. Curcul. 1. 1. 47.* Ea me deperit: ego autem cum illa facere nolo mutuum. *non voglio far alcuntanto.* & *Trin. 2. 4. 37.* Bene tibi vult. *Lub.* edepol mutuum mecum facit. *Id. Mil. 4. 6. 38.* Ut amore perdita eſt hæc miſera! *Pyr.* mutuum ſit. *Nonius c. 2. n. 538.* adverbii ritu *mutuum* accipit in illo *Lucil.* Et ſi masime, quod ſpero, mutuum hoc mecum facis. Sed potreſt referri ad modo dicta. ¶ *Mutuo* pro mutuo adverb. viciſſim. *Venus Poeta* apud *Varron. l. 6. de L. L. c. 3.* Dic tu iliam pufam: ſic fiet mutua muli. *ſupple* ſcabunt. V. *Mutui. Lucret. l. 2. v. 75.* inter ſa mortales mutua vivunt. *& lib. 4. v. 321.* hic idem Nunc ſit lævus, & e lævo ſit mutua dester. *& lib. 5. v. 1099.* Mutua dum inter ſa muni ſtipeſque tenentur. ¶ *Per mutuo*, mutuo, viciſſim. *Virg. 7. Æn. v. 66.* pedibus per mutua unsis Examen ſubito ſomo ſrondente pepeadit. ¶ *Dare, accipere mutuum* eſt ita utendum dare, aut accipere, ut tantundem, non tamen idem, reddatur: & dicitur de pecunia, frumento, & hujuſmodi, quæ numero, pondere, menſura conſtant, quæ non reddantur eadem; ſed idem genus. nam ſi eadem reddantur, *commodare*, & *commodatum accipere* dicimus, *dare, e prendere imprestito*, δανίζω, χρῆσις, *in buona* λαμβάνω. *Varr. l. 4. de L. L. c. 36. a med.* ducit a Siculo μίστον, quod eſt χάρις, gratia. *Paul. Dig. lib. 12. tit. 1. leg. 2.* & *Cajus Inſtitution. tit. 17.* ex eo, quod da *meo tuum* fit: Alii a *muto, as*, quia in his, quæ mutuo ſiunt, mutatio, & alternatio eſt. Atque hæ duæ poſteriores notationes omnem hujus vocis vim & oſum complectuntur. *Plaut. Aſin. 2. 3. 95.* Si viginti minas mutuas non potero, certum aſt, ſummam ſemere. (*Non. c. 5. num. 70.* legit *mutuo*) *Id. Perſ. 2. 3. 37.* Ut nummos ſexcentos mihi dares utendos mutuos. *& 2. 2. 5.* Miſer fio quærendo argento mutuo. *Id. Trin. 4. 3. 48.* Nam ego talentum motuum quod dederam, talento inimicum mihi emi, amicum vendidi. *Id. Pſeud. 2. 3. 60.* Nullus aſt tibi, quam ruges mutuum argentum. *& Perſ. 2. 2. 44.* Argentum mutuum alicunde exoram. *Cic. ſub fin. Philip. 20.* Pecunias a quibus videatur, ad mm militarem mutuas ſumat. *Id. Agrar. 2. c. 30. ſub fin.* Siciliæ civitatibus M'. Aquillius etiam mutuum frumentum dedit. ¶ Translate *Plaut. Amph. 2. 2. 187.* Saltem tuta, ſi pudoris ageas, ſumas mutuum. ¶ *Mutuum* abſolum, pecunia, aut alia ms mutua, item ipſa contractus, *empreſtito. Paul. Dig. lib. 12. tit. 1. leg. 2.* Mutuum damus, recepturi non eandem ſpeciem, &c. *& paulo poſt.* Mutui datio. *& mox.* Credtum a mutuo differt, quo genus a ſpecie. *& mox.* Mutuum non poteſt eſſe, niſi proficiſcatur pecunia. ¶ Dicimus etiam *mutuo dare, accipere. Juſtin. lib. 17. cap. 2. a med.* Ab Aotigono naves, ad exercitum in Italiam deportandum, mutuo petit; ab Antiocho pecuniam; a Ptolemæo militum auxilia.

M Y

MYA, ſ. *μύα*, genus conchæ, ſive margaritæ in freto circa Boſphorum Thracium, uniones rufos, ac parvos gignens. *Plin. lib. 9. cap. 35.*

MYACES, um, m. *μύακες*, piſces ex concharum genere, qui muricum modo coecervantur, viventque in lacis algoſis, & ubi dulcis aqua cupiuſa mari miſcatur. *Plin. l. 32. c. 9.*

MYAGROS, i, m. *μύαγρος, μυάγρωτον*, herba ferulacea, foliis ſimilibus rubiæ, tripedanea, famine oleoſa. Fit enim ex eo oleum, quod aris ulceribus eo peruntis medetur. *Plin. l. 27. c. 22.*

MYCALÆUS, a, um, Mycalenſis. *Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 264.* Icarium pelagus, Mycalæaque litora.

MYCALENSIS, ſe, adject. ad Mycalem pertinens. *Valer. Max. l. 6. cap. 9. num. 5. extern.* Excelſiſſimus Mycalenſis montis vertex. Eſt autem *Mycale* mons & oppidum Cariæ, inter Mæandrum & Cayſtrum fluvios, non procul ab Epheſo, a regione Sami inſulæ.

MYCALESIUS, a, um, Mycalenſis. *Stat. 9. Theb. v. 281.* Induit a tergo Mycaleſia cuſpis Agyrten.

MYCALESSOS, i, m. *Μυκαλησσός*, mons & oppidum Bœotiæ. *Plin. l. 4. c. 7. Stat. l. 7. Theb. v. 272.* quos pinigeris Mycaleſſos in agris nutrit. ¶ Scribitur & *Mycaleſos*.

MYCEMATTIAS, æ, m. *μυκηματίας*, genus terræmotus cum ſonitu minaci, cum diſſolutis elementa compagibus ultro adſiliunt, vel relabuntur, conſidentibus terris. Tunc anim neceſſe eſt velut tauriais

rebuere mugitibus fragores ſimilisque terrenos. Ita deſcribit *Ammian. l.* 27. *c.* 7. (*al. c.* 16.) *in fine*. Eſt autem *ἀπὸ τῆ μυκήσασθαι*, mugitus, a *μυάω*, mugio.

MYCENÆ, arum, & Mycenæ, es, & Mycena, æ, f. *Μυκῆναι*, oppidum Peloponneſi, in Argia regione, conditum a Lacedæmone Semeles filio, teſte *Iſidor. lib.* 15. *Orig. c.* 2. (al. a Perſeo Danaes filio) manibus & arte Cyclopum, ut colligitur ex *Senec. in Herc. fur. verſ.* 997. & denominatum a Mycena Nympha: in quo Agamemnon regnavit. *Virg. 6. Æn. v.* 838. Agamemnoniæque Mycenæ. *Ovid. 3. Faſt. verſ.* 83. Junonem Sparte, Pelopeiadeſque Mycenæ; quoniam *ſert.* ibi Pelops habitavit: a cujus filio Thyeſte Thyeſteas etiam vocat *Lucan. l.* 1. *v.* 544. malae vocat *Martial. l.* 14. *epigr.* 2. propter ſcelera Atrei, & Thyeſtis. ¶ In ſingulari num. *Sil. l.* 2. *v.* 27. Ante Agamemnoniam gratiſſima tecta Mycenen. *Virg.* 5. *Æn. v.* 52. Argolicove mari deprenſus, & urbe Mycenæ. *Al. leg.* Mycenie. *Auſt. Priap. carm.* 76. Dodona eſt tibi Jupiter ſacrata, Junoni Samos, & Mycena Diti. *Sil. loc. cit.* confirmat, hanc urbem Junoni ſacram fuiſſe.

MYCENÆUS, a, um, adject. ad Mycenae pertinens. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 400. Tequa, Mycenæo, Phœbas, amata duci. *b. e.* Caſſandra amata ab Agamemnone Mycenarum rege. *Lucan. l.* 7. *v.* 74. Mycenæa Diana. *b. e.* quæ Mycenis colebatur. *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 2. Mycenæa littera facta manu. *b. e.* Agamemnonis. *Propert. l.* 2. *el.* 18. *v.* 32. Mycenææ rates. *b. e.* claſſis Græcorum ducis Agamemnonis. Sic *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 381. Mycenæa vela. Sic. *lib.* 3. *ſilv.* 3. *v.* 189. Mycenæa flamma. *b. e.* ignis Græcorum, quo Troja arſit. *& l.* 5. *ſilv.* 1. *v.* 59. Mycenæum aurum. *b. e.* quo Thyeſtes uxorem Atrei ſtatrie Mycenarum regis corrupit.

MYCENENSIS, e, adject. Mycenæae. Cic. 2. Fin. *c.* 6. *ex poeta.* Omnes Danai, aut Mycenenſes, Attica pubes.

MYCENIS, idis, f. Iphigenia Agamemnonis Mycenarum regis filia. *Ovid.* 12. *Metam. verſ.* 34. Suppoſita fertur mutaſſe Mycenida cerva.

MYCETIAS, æ, m. *μυκητίας*, ſpecies terræmotus, eadem, quæ Mycematiae, & ab eadem origine. *Apulej. de mundo.*

MYCONIUS, a, um, *Μυκώνιος*, & *Μυκόνιος*, ad Myconum, ſeu Myconen pertinens, quæ eſt inſula mariæ Ægæi, una Cycladum, inter Tenon & Icariam. *Plin. lib.* 14. *c.* 7. Myconium vinum. ¶ *Myconii, orum*, ejus incolæ, quos omnes calvos naſci fatidit *Plin. lib.* 11. *cap.* 37. *ſub fin.* Unde *Lucil.* apud *Donat. ad Terent. Heaut.* 3. 4. 26. Mycone omnis calva juventus. Hinc proverb. *Μυκόνιος φαλακρότερος*.

MYDRIASIS, is, f. *Μύδρωσις*, oculorum morbus, quo pupilla affunditur, & dilatatur, aciesque ejus hebeſcit, ut deſcribit *Celſus l.* 6. *cap.* 6. *ſect.* 37. ubi ſemel Græcis litteris, & ſemel Latinis hanc vocem ſcribit.

MYGDONES, um, *Μύγδονες*, populi Mygdoniæ in Macedonia. *Plin. l.* 4. *c.* 10. item in Phrygia. *Id. l.* 5. *c.* 32. *ad fin.*

MYGDONIA, æ, f. *Μυγδονία*, regio lit. Macedoniæ, in qua Niobe in ſaxum verſa eſt, inter Aſium & Strymonem ſ. ac juxta ſinum Toronaicum. *Plin. l.* 4. *c.* 10. ¶ Mygdonia item Aſiæ regio, in ea Phrygiæ parte, quæ Troadi ſuperjacet. *Solin. c.* 40. (*al.* 53.) *Plin. l.* 5. *c.* 31. V. *Mygdonn.* ¶ Mygdonia item regio Meſopotamiæ, apud Mygdonium ſ. dicta a Mygdone rege, vel a Mygdonibus pop. Macedoniæ, teſte *Plinio l.* 6. *c.* 13. *ad fin.* ¶ Etiam Bithyoia olim Mygdonia dicta eſt, teſte *Solin. c.* 41. (*al. c.* 54.)

MYGDONIDES, æ, m. patronym. filius Mygdonis. *Virg.* 2. *Æn. v.* 341. juvenisque Choraebus Mygdonides. Ubi *Servius*: hic filius Mygdonis, & Anaximenæ fuit.

MYGDONIS, idis, f. quæ eſt ex Mygdonia. *Ovid. 6. Metam. v.* 45. Mygdoniſdeſque nurus. *b. e.* Lydiæ. Porro Lydia eſt Phrygiæ magnæ contermina. Adde quod Mygdonum, Phrygum, Troumque fines inter ſe diſtinguere, haud facile eſſe, *Strabo* monet *l.* 12. & Poetis hæc miſcere jamdiu licet. Adde *Valer. Flacc. l.* 3. *v.* 320. & vetus epitaph. in collect. *Pithoei, pag.* 117. ubi *Mygdonii* in recto ſingulari.

MYGDONIUS, a, um, ad Mygdoniam pertinens, *Μυγδόνιος*. Sæpe pro Phrygia ponitur. *Horat. lib.* 2. *od.* 12. *v.* 21. Aut pinguis Phrygiæ Mygdoniae opes. *& l.* 3. *od.* 16. *v.* 41. ſi Mygdonius regnum Alyattei Campis continuem. *Ovid. de Niobe Heroid. epiſt.* 20. *verſ.* 106. Nunc quoque Mygdonia ſtebilis exſtat humo. *& Herſid. ep.* 15. *v.* 142. Mygdonium marmor. *b. e.* Phrygium, quod in pratio. *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 1. Mygdonii cineres. *b. e.* Phrygiae vaſtatæ, & Trojæ incenſæ. *& verſ.* 408. Mygdoniæ volucres. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 239. Mygdonii planctus. *b. e.* Phrygum ſacerdotum Cybelee, quae *Stat.* dicit *l.* 5. *ſilv.* 3. *v.* 245. Mygdonios dolores. *Valer. Flacc. l.* 3. *v.* 47. Mygdonia mater. *b. e.* ipſe Cybele mater deum. *Propert. l.* 4. *el.* 6. *v.* 7. carmenque recentibus arte Tibia Mygdoniis libet eburna Cadis. *b. e.* modis Phrygiis. *Cados* volunt eſſe urbem Phrygiæ. V. *Stratagemm. Stat. lib.* 2. *ſilv.* 2. *verſ.* 108. Mygdonius ſenex. *b. e.* Tithonus Auroræ maritus, filius Laomedontis regis Phrygiæ. *Id. l.* 2. *Theb. v.* 134. Et jam Mygdonius elata ſubtilibus alto Impulerat cæli gelidae Aurora tenebras. *b. e.* Orientalibus. Nam Aſia & Phrygia Græciæ eſt ad Orientem. *Sidon. carm.* 22. *v.* 174. Quantum Mygdonio communitur Gargara ſulco. *ſcil.* quia Gargara in Troade ſunt, quæ ad Phrygiam pertinet.

MYIAGRUS, i, *μυῖαγρος*, & *μυάγριος*, muſcarum venator: a *μυῖα*, muſca, & *ἄγρα*, captura. Cognomen eſt ridiculi numinis, cui datum muſcas interimere. *Plin. l.* 10. *c.* 28. Invocant & Ægyptii ibes hae contra ſerpentium adventum: & Eleï Myiagrae deum, muſcarum multitudina peſtilentiam afferente: quæ protinus intersunt, quam litatum eſt ei deo. *Solin. c.* 1. *poſt init.* (*al. c.* 2.) naerat, in ſacello Herculis, in foro Boario, muſcas non intrare, quia Herculis cum viſcerationem ſacricolis daret, Myiagrum deum dicitur imprecatus. ¶ Idem etiam *Myodes*, ſeu *Myiodes* dicitur, *μυῶδης*. *Plin. l.* 29. *c.* 6.

MYISCÆ, arum, f. *μύϊσκαι*, ſpecies myacum, rotunditate differentes, minores aliquanto, atque hirtæ, tenuioribus teſtis, & carne duriores. *Plin. l.* 32. *c.* 9.

MYISCUS, i, m. idem quod myiſca. *Plin. c. ult. lib.* 32. V. vocem praeced.

MYLÆUS, &

MYLASÆNUS, a, um, ad Mylas pertinens. Sunt autem Mylæ oppidum Siciliæ, nunc *Melazzo*, in ora Occidentali, non procul a Peloro: de quo *Plin. l.* 3. *c.* 8. & *lib.* 2. *c.* 98. & *lib.* 31. *c.* 4. & *Senec. l.* 3. *quaeſt. nat. c.* 26. Apud hoc oppidum Cæſar Auguſtus navali praelio Sex. Pompejum Cn. filium, ductu M. Agrippae ſuperavit, ut *Suetan. in ejus vita, c.* 16. *Velleï. l.* 2. *c.* 79. & *Flor. l.* 4. *c.* 8. narrant. Hinc *Aufon. in Moſell. v.* 215. Aut Pompejani Mylaſena pericula belli. Al. leg. *Mylae.*

MYLŒCOS, i, m. *μύλοικος*, genus vermiculi ex blattie: a *μύλη*, mola, quod circa molas ferè ſoleat naſci. *Plin. l.* 29. *c.* ult.

MYOBARBUM Liberi Patris, titulus eſt epigrammatie 30. *Auſonii*, quod canthamus interpretatur *Scalig. lectiones. Auſon. l.* 2. *c.* 27. ita ſero dici putat a Graeca voce *μῦς*, & Latina *barba*. Sed nihil certi affert, nec dum ab ullo eruditu allatum eſt.

MYOCTONOS, m. *μυοκτόνος*, aconitum herba, ſeu medio aconiti, ita dicta, quod a longinquo mures interficiat: a *μῦς*, mus, & *κτείνω*, occido. *Plin. l.* 27. *c.* 3.

MYODES. V. io *Myogmr.*

MYOPARO, ônis, m. *fuſto*, *freguta*, genus navigii forma anguſta & oblonga: cujuſmodi pirataе uti ſolent. *Feſtus*: Myoparo genus navigii ex duobus diſſimilibus formatum. nam mudion (corrige *myon*) & paron per ſe ſunt. *Scalig.* putat dictum eſſe a Pero inſula, & *μύων*, addrictus, quod a *μύω*, claudo. *Non. c.* 13. *n.* 6. Myoparo eſt navicula piratarum. *Cic. Verr.* 5. *c.* 80. Te praetore, paucorum adventu myoparorum claſſis pulcherrima piratarum manibus incenſa eſt. *Id. in fragm.* apud *Non. ibid.* Cum quaereretur ex eo, quae ſcelere impulſus mare haberet infeſtum uno myoparone; eodem, inquit, quo tu orbem terrae. *Solinſ. ibid.* Mari placido a duobus praedonum myoparonibus circumventa. ¶ Non ſoli piratae eo utuntur. *Cic. Verr.* 3. *c.* 34. Mileſius navem popoſcit, quae eum piaſidii cauſa Myndum proſequeretur. Illi ſtatim myoparonem de ſua claſſe, nmetum atque armatum dederunt. Ubi *Aſcon.* Habent Mileſii praeſidiorum cauſam, ea fidere praebendam populo R. maritimis neceſſitatibus.

MYOPHONON, i, n. *μυόφονον*, herba muribus exitialis, forte eadem, quae myoctonos, & aconiton: a *μῦς*, mus, & *φονεύω*, caedes. *Plin. l.* 21. *c.* 9.

MYOPS, ôpis, *certo di viſu*, *loſca*, *μύωψ*, *ωπος*, qui adeo infirma eſt oculorum acie, ut niſi proxime admotae oculis res cernat: cernat autem, etiamſi minima ſint: longe autem poſita non cernat, quamvis grandiora: quaſi *μύειν ὄψει*, claudens oculos, quia hujuſmodi prope connivere ſolent, ut videant. *Ulpian. Dig. lib.* 21. *tit.* 1. *leg.* 10. De hydropico quaeritum eſt, an ſanus eſſet: & putu redhiberi poſſe. ſed quid de myope? morboſum *alii* conſtat. ¶ Vox Graeca eſt, cui Latina *luſcitoſus* aeque reſpondet, ut docet *Gell. lib.* 4. *c.* 2.

MYOSÔTA, ſive Myoſotis, lavie herba, caeſibus pluribus ab uca radice, aliquatenus rubentibus, concavis, ab imo ſolitis angulis, oblongis, dorſo acuto, nigris per intervalla, adſidue geminatis, tenuibus cauliculie ea aliis pendeotibus, flora caeruleo, radice digitali craſſitudine, multis capillamentis fimbriata. Ita *Plin. l.* 27. *c.* 12. Eſt *aliam μυὸς ὠτα*, vel *ὠτις*, muris auris, vel auricula: & muriua auricula dicitur a *Scribon. Larg. compoſ.* 153. ¶ *Myoſotos* etiam dicitur herba alſine, quia cum procepit, muſculorum aures imitatur foliis. *Id. ibid. c.* 4. *tertio med.*

MYRAPIA pira, ita dicta ſunt ab odore. nam *μύρον* unguentum eſt. *Celſ. l.* 4. *c.* 19. *ad fin.* & *Plin. l.* 15. *c.* 15. Al. ſcribunt *myrobapia*, quaſi myrrhae odorem habeant. Apud *Colum. l.* 12. *c.* 20. legitur etiam *myroppia*.

MYRICE, es, & Myrica, æ, f. *tamariſco*, *tamarigia*, *μυρίκη*, genus humilis virgulti: de quo *Plin. l.* 13. *c.* 21. Myricen fert & Italia, quam alii tamaricen vocant: Achaja autem bryam ſilveſtrem. Inſigne in ea, quod ſativa tantum ferat gallae ſimilem fructum. *Id. l.* 14. *c.* 9. *a med.* Myricen Lenaeus ſimilem ſcopis Amenaie dicit. *& paulo poſt.* Vulgus tabificeia arborem eam appellat, quoniam nihil ſerat, nec ſeraatur unquam. *Virg. Ecl.* 4. *v.* 2. Non omnes arbuſta juvant, humileſque myricae. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 691. fragiles. *& to. Metam. v.* 97. tenuee. ¶ De ea impoſſibili *Virg. Ecl.* 8. *v.* 54. Pinguia corticibus ſudent electra myricae. *Ovid. t. de ar. am. v.* 747. Si quis idem ſperet, ſacturas poma myricas Speret, & in medio flumine mella petat.

MYRINUS. De campis Myrinis apud *Martial.* V. in *Campo.*

MYRIONYMA, *μυριώνυμος*, innumeri habens nomine: a *μυρίος*, innumerus, & *ὄνομα*, nomen. Eſt epitheton Iſidis in vet. lapide apud *Gruter. pag.* 83. *n.* 11. & in altaro apud *Fabrett. c.* 6. *n.* 108. *pag.* 469. & in alio apud *Murator. pag.* 73. *n.* 5. Dicta eſt enim Ceres, Venus, Juno, Eleuſina, Lucina, Proſerpina, Diana, Luna, &c. ut eſt apud *Apul. initio l.* 11. *Metam.*

MYRIOPHYLLON, i, idem ac milleſolium: a *μυρίος*, innumerus, & *φύλλον*, folium. *Plin. l.* 24. *c.* 16.

MYRMECIAS, æ, m. *μυρμηκίας λίθος*, genus lapidis: a myrmecio, verruca. *Plin. l.* 37. *c.* 10. Myrmeciae zagrae habet eminentias ſimiles verrucis.

MYR-

MYRMECITIS gemma dicta eſt a μύρμηξ, formica, quia innatam repentis formicæ effigiem habet, ut *Plin.* docet *l.* 37. *c.* 11.

MYRMECIUM, ii, n. *porro dicitur manus*, e *pedi*, μυρμήκιον, verruca lupini amplitudine, fere in palmis manuum, & plantis pedum naſcens: a μύρμηξ, formica, quod formicæ in morem pungat. Contrarium eſt acrochordon, quæ verruca penſilis dicitur, myrmecium verruca ſeſſilis. *Celſ. l.* 5. *c. ult. fcft.* 14. Myrmecia radices aliius exigunt, majoremque dolorem movent. *& paulo poſt.* Myrmecia, & clavi ſine curatione via unquam deſinunt. *& infra.* Myrmecia latiſſimis radicibus inhærent: ideoque ne excidi quidem ſine magna exulceratione poſſunt. ¶ Eſt etiam genus aranei capita formicæ ſimili, alvo nigra, guttis albis diſtinguentibus, deſcribente *Plinio l.* 29. *c.* 4. *a med.*

MYRMICE, adverb. *tanquam le formiche*, more formicarum: a μύρμηξ, formica. Itaque *myrmice incedere* eſt, ut ait *Plaut. Men.* 5. 3. 12. formicino gradu, h. e. paulatim, ſenſim. *Catull. carm.* 41. *v.* 8. Turpe incedere, myrmice, ac moleſte. Al. leg. *mimice*, rectius.

MYRMIDONES, um, m. Μυρμιδόνες, Theſſaliæ populi, quorum majores ex Ægina inſula nitum trahebant, ſed Peleum patria profugum ſecuti, in Theſſalia ſedes fecerant: a μυρμηδών, formicarum domicilium, quod a μύρμηξ, formica. Nominis rationem ad hujuſmodi fabulam Portæ referunt. Cum peſtilentia in Ægina crudeliſſime eſſet graſſata, eamque inſulam viris propemodum exhauſiſſet, Æacus cum ad radicem quercus infinitum pæne formicarum numerum conſpexiſſet, Jovem tradite precibuſque ajus via abſolutis, formicæ in viros commutatæ fuerunt. *Ovid. 7. Metam. v.* 523. *& ſequentib.* Sed alii deducunt a Myrmidone rege. ¶ Achillem ad bellum Trojanum ſecuti ſunt. *Virg.* 2. *Æn. v.* 7. & ibi *Servius*: qui ad *Æn.* 4. *v.* 402. aliam huic fabulam adſcait, de Myrmica virgine Attica in formicam a Minerva converſa. ¶ *In ſingulari num. & femin. gen. Stat. Theb.* 5. *v.* 223. Gyan vidi lapſare cruentæ vulnere Myrmidonis.

MYRMILLO. V. *Mirmillo*.

MYROBALANUM, i, μυροβάλανον, glens unguentaria, glans Ægyptia, hoc eſt fructus cujuſdam arboris heliotropii ſimilis, magnitudine nucis avellanæ. *Plin. l.* 12. *c.* 21. Ea ea ſirbet unguentum quoddam odoratum, quo capilli ungebantur. Eodem id nomina vocatur, & legitur *in titulo epigrammatis* 57. *l.* 14. *Martialis*. Quoniam vero heroicum carmen ingredi non poteſt, ſic explicat *Martial. ibid.* Quod nec Virgilius, nec carmine dixit Homerus Hoc ea unguento conſtat, & ea belane. *Celſ. l.* 4. *c.* 9. Græcis litteris ſcribit.

MYROBRECHARIUS. V. *Murrhobathrarius*.

MYRON, ōnis, m. Μύρων, ſtatuarius inſignis, Eleutheris Bœotiæ oppido natus, Agelladæ diſcipulus, bucula ærea maxime laudatus eſt, celebrata multis Græcorum Latinorumque verſibus. Fecit & alia multa eximiu artificin, quæ *Plin.* enumerat *l.* 34. *c.* 8. De bucula exſtant epigrammata multa *in Anthologia*, & apud *Auſon. Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 2. in *fin.* Ut ſimilis veræ vaccæ, Myronis opus. ¶ *Myron*, vel *Myrum*, *i*, n. *unguente*, μύρον, unguentum. Græca voa. *Barrovius in præfat. in libr.* Rog. *ſub fin.* Quæ Domini diſcumbentis pretioſiſſimo Fidei myro ungitis caput.

MYROPOLA, æ, m. *venditor di unguenti*, *profumiere*, μυροπώλης, unguentarium venditor, unguenterius: a μύρον, unguentum, & πωλέω, vendo. *Plaut. Caſ.* 2. 3. 20. Myropolas ſollicito omnes: ubicumque eſt lepidum unguentum, ungor. Adde *Tria.* 2. 4. 7. & *Nervium* apud *Fulgent. Plaut. in capoſti. ferm. antiq.*

MYROPOLIUM, ii, n. *bottega de unguenti*, *profumerio*, μυροπώλιον, μυροπώλειον, officina unguentaria. *Plaut. Epid.* 2. 2. 25. Per medicinas, per tonſtrines, per myropolia, & lanienas. Adde *Amph.* 4. 1. 3.

MYROTHECIUM, ii, n. *cipolliglio*, *e ſcatolino*, *e vaſe da unguenti*, *profumiere*, μυροθήκιον, vas, aut arcula, in qua unguenta aſſervantur: a μύρον, unguentum, & θήκη, theca, repoſitorium. Græce ſcribit *Cic. ad Attic. l.* 2. *ep.* 1. Meus liber totum Iſocratis μυροθήκιον, atque omnes ajus diſcipulorum arculas, ac nonnihil etiam Ariſtotelia pigmenta conſumpſit, *h. e.* oratoria ornamenta.

MYRRHA, & Murrha, æ, f. *mirre*, μύρρα, σμύρνα, arbor altitudinem habens ad quinque cubita, nec ſine ſpina, caudice duro & intorto, craſſiore, quam turis, & ab radice atiam, quam reliqua ſui parte: cortice lævi, & unedonis ſimili: folio olivæ, vatum criſpiore, & aculeato. Gignitur in multis Arabiæ locis, & in Inſulis adjacentibus, aut non longe diſtitis. Incidtur a radice uſque ad ramos, qui valent: manatque ea vulnere humor albicans & tabeſcens, qui in minutas glebas, nec rotundas concrefcit (quæ optima myrrha eſt) fractaque candidos veluti ungues habet, guſtu leniter amara. Adhibetur in unguentis, odoris gratia, & pinguedinis. Antequam incidatur, ſponte ſudat humorem, qui & ſtacte dicitur, cui nulla myrrha præfertur. Hæc ex *Plin. l.* 12. *c.* 15. *& 16.* ubi etiam varia ajus genera, & varias adulterandi rationes perſequitur. *Catull. carm.* 65. *de coma Beren. v.* 78. murrhæ millia multa bibi. *Tertt. 6. Aun. c.* 28. Subleto murrhæ pondere. *Ovid.* 10. *Met. v.* 499. ſtillataque cortice myrrha. *& lib.* 5. *v.* 53. Crines myrrha madido. *Martial. l.* 11. *epigr.* 55. Ungurota, & caſias, & nlentem funcra myrrham. *h. t.* raptem e rogo, in quem injecte fuerat. *Plin. l.* 13. *c.* 2. *ſub fin.* Myrrha & per ſe unguentum facit ſine oleo, ſtacte dumtaxat: alioqui nimiam amaritudinem affert. *Id. l.* 14. *c.* 13. Lautiſſima apud Priſcos vina erant, myrrhæ odore condita. *& cap.* 22. Dolia myrrha fuffire. ¶ In pineali num. *Ovid. de medic. fec. v.* 88. Et modicum a myrrhis pinguibus adde cubum. Al. aliter leg. ¶ Scribitur etiam *murrha*, & *murra* ex conſuetudine Latinorum vertendi in u Græcam v. ¶ In fabulis Myrrha fuit Cinyræ Cypriorum regis filia, quæ ſpreti Solis (al. Veneris) ira, inceſto patris amore capta, atque imprudentis ampleau potita, & gravida facta, agnita demum, & ad necem ab eo quæſita, profugit in Arabiam, ibique in arborem cognominem verſa eſt. Sed completis partendi menſibus, agente rimas arbore, & findente ſe cortice, Adonim peperit. *Ovid.* 10. *Metam. v.* 298. *& ſequentib. Serv. ad Virg. Ecl.* 10. *v.* 18. *& ad Æn. l.* 5. *v.* 72. *& Hygin. fab.* 58. *&* 164. Eadem dicitur etiam Smyrna, vel Smyrne, Σμύρνη. *Hygin. ibid. & fab.* 242. ¶ Aliud eſt *myrrha* lapis & pocnlum: de quo V. *Murrhinus*. ¶ Eſt etiam *myrrha*, ſea *myrrhis*, μυῤῥίς, herba ſimillima cicutæ caule, foliique, & flore, minor tantam & aaribor, cibo non inſuavis. *Plin. l.* 24. *c.* 16. *ſub fin.* Eadem & *ſmyrrhiza* dicitur. *Idem ibid.*

MYRRHAPIA. V. *Myrapia*.

MYRRHATUS, & Murrhatus, *ſeu* Murratus, a, um, myrrha conditus. *Feſtus*: Murrata potione uſos antiquos, indicio eſt, quod etiam nunc Ædiles per ſupplicationes diis addunt ad pulvinaria, & quod duodecim tabulis cavetur, ne mortuo indatur, ut ait Varro in antiquitatum libro primo. Hæc *Feſtus*, qui videtne intelligere vinum myrrha conditum: de quo V. *Myrrhinus*. Alii intelligunt potionem unguenta quolibet temperetam, μύρῳ πεπυκάσθαι. *Sidon. l.* 8. *ep.* 3. *ad fin.* Sattrepæ myrrhati. *h. e.* unguentis delibuti.

MYRRHEUS, & Murrheus, *ſeu* Murreus, a, um, ad myrrham pertinens. *Horat. l.* 3. *od.* 14. *v.* 21. Murreum nodo cohibere crinem. *h. t.* myrrha delibutum. ¶ Murrheum onychen, apud *Propert. l.* 3. *el.* 8. *v.* 22. interpretantur coloris flavi, qui in en lapide probatiſſimus eſt, ut *Plin.* docet *lib.* 36. *c.* 8. Porro myrrha maxime laudatur, ſi aum colorem habeet: unda *fulvum* dixit *Ovid. l.* 15. *Met. v.* 399. *& Plin. l.* 12. *c.* 16. albicantem commendat. *Brouknſius*.

MYRRHINUS, & Murrhinus, *ſeu* Murrinus, a, um, ad myrrham pertinens, myrrheus. *Myrrhina*, ſeu *murrhina poria* eſt vinum myrrhæ odore conditum: de qua hæc habet *Plin. l.* 14. *c.* 13. Lautiſſima apud priſcos vina erant, myrrhæ odore condita, ut apparet in Plauti fabula, quæ Perſa inſcribitur: quamquam in ea & calamum addi jubet. Ideo quidam etomatite delectatos maxime credunt. Sed Fabius Doſſennus his verſibus decernit: Mittebam vinum pulcrum, myrrhinam. Et in Acharittiona: Panem, & polantam, vinum, rourhinam. Scævolam quoque, & Lælium, & Atteium Capitonem in eadem ſententia fuiſſe video, quoniam in Pſeudolo ſit (a. 4. 50.) Quid, ſi opus ſier, ut dulce promat indidem, ecquid habet? *Chær.* rogas? murrhinam, paſſum, defrutum, *&c.* Quibus apparet, non inter vina modo murrhinam, ſed inter dulcia quoque nominitam. Hæc *Plin.* qui quod ex *Perſa*, Plautina fabula, affert, in ea quæ hodie exſtat, non reperitur. *Gell. l.* 10. *c.* 23. Mulieres Romæ bibere ſolitas ferunt loream peſſam (*al.* paſſum) murrinam, & quæ id genus ſapiant, potu dulcia. Ex his *Gellii* verbis dubitare quis poſſit, an ea vino murrhine conſtaret, quia ut *Gell. ibid.* tradit, vino ſemper frmioæ olim Romæ, & in Latin abſtinueruet. Sed dicendum, ita temperatem fuiſſe, ut inebriare non poſſet. *Porro* apud *Nen. c.* 18. *n.* 23. quorundam opinionem affert, qui putarunt, murrhinum apud *Plautum* idem fuiſſe, quod paſſum. Sed *Plaut. in Pſead. loc. cit.* aperte a paſſo diſtinguit. Sic. *Varr.* apud *Non. ibid. n.* 20. Non modo vinum dare, ſed etiam, ut Plautus ait, murrhinam, paſſum, defrutum. *Paul. ex Feſt.* hæc habet: Murrina genus potionis, quæ Græce dicitur nectar. Hanc mulieres vocabent murriolam: quidam murratum vinum: quidam id dici putant ex uvæ genere murrinæ nomine. Hæc *Paul.* V. omnino *Veſſ. in Etymol.* in voce *Murrina*. ¶ Aliud ſunt *murrhina*, ſeu *myrrhina*, pocula: de quib. V. *Murrhinus*.

MYRRHIS, herbe, de qua V. *Myrrha* in fine.

MYRRHITES, æ, m. μυρρίτης. *Plin. l.* 37. *c.* 10. Myrrhites myrrhæ colorem habet, facie minima gemma: odorem attrita atiam nardi.

MYRSINITES, æ, m. μυρσινίτης, ſpecies tithymali, foliis myrti acutis, & pungentibus, ſed molliotibus. *Plin. l.* 26. *c.* 8. *circa med.* ¶ Item gemma mellis nigricantis colore, myrti odore. *Plin. l.* 37. *c.* 10. ¶ Μύρσινος idem eſt quod μύρτος.

MYRTA, & Mneta, æ, f. V. in *Myrtus*.

MYRTACEUS, a, um, adject. a myrto. *Celſ. l.* 7. *c.* 27. Ad ſimilitudinem myrtacei folii.

MYRTATUS, & Murtatus, a, um, myrto conditus. *Murtatum* abſolute eſt genus quoddam farciminie myrto conditum: unde apud nos *murtadello* nominata eſt, quamvis aliud eſſe videatur. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 22. *a med.* Murtatum a myrto, quod eo large fartum inteſtinum craſſum. *Plin. l.* 15. *c.* 29. Alius aſus baccæ myrti fuit apud antiquos, antequam piper reperiretne, illius obtinens vicem, quodam etiam genemſi obſonii nomina inde tracto, quod etiam nunc myrtatum vocamus.

MYRTEOLUS, & Murteolus, a, um, diminut. a *myrteus*. *Colum. l.* 10. *v.* 237. *de cinara*. Hæc modo purpureo fugit glomerata corymbo, Myrteoln modo crine viret. *h. e.* colore floris myrti. Al. leg. *myrtulo*, eodem ſenſu: alii *murceolo*, vel *murceole*, h. e. languidulo, & inflexo, a *murcus*. V. *Murceo*.

MYRTĒTA. V. vocem ſequeot.

MYRTĒTUM, & Murtetum, i, n. *luogo piantato di mirti*, *mirteto*, μυρσινών, locus myrtis conſitus. *Salluſt.* in *Jug.* c. 51. Collis veſtitus ilexſtro ac murteris. *Virg.* 2. *Georg. v.* 112. Litora myrtetis lætiſſima. *Martial. l.* 3. *epigr.* 58. Villa nen otioſis ordineta myrtetis, ſed rure vero. *Plaut. Rud.* 3. 4. 27. Quaſi murtete juncis, item ago vos virgis circumvineram. ¶ Dicitur & *myreta*, æ, f. *Plaut. in Vidular.* apud *Priſcian. l.* 4. *pag.* 615. *Pauſch.* Neſcio qui ſervus a myreta profiluit. ¶ Apud Bajas locus fuit, *in myreteis* dictus, ubi ſudatoria erant medicinæ cauſa, calido terræ vapore in ædificiis inclu-

incluſo. *Celſ. l. 2. c. 17. & lib. 3. c. 21. Horat. l. 1. ep. 15. v. 5.*

MYRTEUS, & Murteus, a, um, *di mirto, μύρτινος*, ad myrtum pertinens. *Virg. 6. Æn. n. 443.* Myrtea ſilva. *Ovid. 3. Amor. el. 1. v. 34. & Martial. l. 3. epigr. 82. v. 22.* Myrtea virga. *Tibull. l. 1. el. 3. n. 66.* Myrtea ſerta. *Feſtus & Valer. Max. l. 3. n. 6. n. 5.* Myrtea corona Papirius uſus eſt, quod Sardos in campis myrtetis ſuperaſſet. *b. e.* myrto conſitis. ¶ *Myrtea conca*, myreto coronata. *Tibull. l. 3. el. 4. v. 28.* ¶ *Myrteum* abſolute, apud *Celſ. l. 2. c. 33. a med.* eſt oleum e myrto: cujus confiendi rationem *Plin. l. 15. c. 7.* tradit. Myrteum oleum plene vocat *Id. l. 28. c. 14. & Scribon. Larg. compoſ. 219.* ¶ Myrteum vinum apud *Plin. l. 26. c. 11. ſub fin.* eſt myrto conditum. Ejus confectionem docent *Cato R. R. c. 125. Colum. l. 12. c. 38. & Pallad. in Januar. tit. 18.* Negat *Plin. l. 23. c. 9.* eo vian quemquam inebriari. ¶ *Myrteus* refertur etiam ad colorem. *Perſ. in Satyr. c. 21.* Myrtea ſubornatus gauſapila. *ſaffrano ſcuro. Pallad. l. 4. tit. 13. de equite.* Colores hi præcipui, badius, aureus, albineus, ruſſeus, murteus, cervinus, &c. *Iſid. l. 12. c. 1.* murteum colorem dicit eſſe qui eſt preſſus in purpura. *b. e.* ſubniger, aut fuſcus ſine ſplendore. *baie ſcuro.* ¶ De Venere myrtea V. *Murcia.* ¶ Inter varia oleatum genera *murteum* cenſet *Calum. l. 5. c. 8.* Quænam ea ſit, ignoretur.

MYRTIDANUM, i, n. vinum e ſilveſtris myrti baccis factum, quod manus tingit. *Plin. l. 14. c. 16. qui ſub fin. l. 23.* monſtrat varios ejus uſus in medicina.

MYRTINUS, & Murtinus, a, um, *μύρτινος*, idem quod myrteus. *Apul. de herb. c. 121. & Cal. Aurelian. Tard. l. 4. c. 3.* Myrtinum oleum.

MYRTIOLUS. V. *Myrteolus.*

MYRTITES, æ, m. *μυρτίτης οἶνος*, vinum myrto conditum. *Colum. l. 12. c. 38.* Vinum myrtiten ad tormina, & ad alvi proluvieos ſiſtendum, &c. *Pallad. in Januar. tit. 18. & in Februar. tit. 27. & 31.* Vinum myrtite ſic facies, &c. Colum. Græca ratione locutus eſt, de qua V. *Abrotonites*: Latina, & adjectivi more *Pallad.*

MYRTOUS, a, um. Myrtoum pelagus, *Mare di Mandre*, Μυρτῶον πέλαγος, pars maris Ægæi, quæ eſt inter Ægæum, & Ionium, inter Peloponneſum, & Atticam, ac Euboeam. Incipit a Megarico ſinu, Cieremque alluit, & Atticam, Occidumque Carææ oram, habetque inſules plurimas, Cytheram, Calauriam, & quæ Æginem cingunt, & Salaminem, & ex Cycladibus pleraſque. Dictum eſt a Myrtilo Mercurii filio, qui in id projectus fertur a Pelope, quia Hippodamen ejus uxorem turpius interpellaverat. V. *Servium ad Virg. 3. Georg. v. 7.* ubi rem pluribus narrat. Adde *Senec. in Thyeſt. v. 140.* Hinc *Ovid. in Ibin, v. 371.* Proditor ut ſævi periit auriga tyranni, Qui nova Myrtoæ nomine fecit aquæ. *Plin.* temen vertus *l. 4. c. 11. ſub fin.* Ægæi pars Myrtoo dator: appellatur ab inſula parva, quæ cernitur Macedoniam a Geræſto petentibus, haud procul Euboeæ Caryſto. *Id. ibid. c. 5. in fin.* Myrtoum eſſe dicat, quod a Megarico incipiens ſinu, totam Atticam alluit. *Horat. l. & od. 1. n. 13.* ut trabe Cypria Myrtoum pavidus nauta ſecet mare.

MYRTUOSUS, a, um, myrti ſimilis. *Plin. l. 12. c. 13.* Amomi uva frutice myrtuoſo, palmi altitudine.

MYRTUM, ti, n. *μύρτον*, fructus, h. e. bacca myrti. *Virg. 1. Georg. v. 306.* Et leuei baccas, oleamque, cruentaque myrta. *b. e.* matura, quia tunc cruoris imitantur colorem. *Celſ. l. 2. c. 30.* Oleæ, myrta, palmulæ, &c. *Plin. l. 15. c. 29.* Apeurum ſapoe commendatur, ad intinctus additis myrtis.

MYRTUS, i, & us, ſ. *myrtus, myrtella, μύρτος, μυρσίνη*, arbor baccas ferens ſaporis præcipui, & gratiſſimi odoris, ex quibus & vinum, & oleum fit: veteres etiam condiendis cibis uſi ſunt, ante inventum piper. Cato, inquit *Plin. l. 15. c. 29.* tria myrti genera produxit, nigram, candidam, conjugulam. (V. *Conjugulus*) Nunc alia diſtinctio, ſativæ, aut ſilveſtris, & in utraque latifoliæ. In ſilveſtri propria oxymyrſine. Sativarum genera topiarii faciunt: Tarentinam folio minuto, noſtratem patulo, hexaſtichum denſiſſimo, ſenis foliorum verſibus. hæc non eſt in uſu: eamuſa utraque alia. Odoratiſſima eſt in Ægypto: Cato docuit vinum fieri e nigra, ſiccata uſque in ariditatem in umbra, atque ita muſto iodite: ſi non ſucceſſerit baccæ, oleum gigni. Poſtea compertum, & ea alba vinum fieri album, duobus ſextariis myrti tuſæ in vini tribus heminis maceratæ expreſſæque. Quinimo oleo quoque ineſt quidam viui ſapor, ſimulque pinguis liquor, præcipue vi ad coreigenda vina, ſacris ante perfuſis. cetinet quippe facem, nec præter purum liquorem tranſire patitur, datque ſe comitem præcipua commendatione liquato. Bellicis quoque rebus ſe inſeruit, coronantibus ſe ex quibuſdam in ovationibus. Maſurius auctor eſt, curru quoque triumphantes myrtea corona uſos. Veneri ſacre habetur: (V. *Murcia*) unde ara vetus Romæ fuit Veneri myrteæ. Hæc ex *Plauio*, qui *lib. 23. c. ult.* perſequitur myrti vires in medicina: idemque tradit *l. 35. c. 12. c med.* multos ſe defunctos condi vaſuiſſe fictilibus fuſtis, in myeti, atque oleæ, & populi nigræ foliis, ut M. Varronem, Pythagorico modo. In ſacris etiam locum habuiſſe *Id.* tradit *l. 15. c. 29.* adhibitam ſuffimentis, & luſtrationibus. Myrto coronabantur in conviviis, in nuptiis: Poetæ etiam, præſertim ematoeii, myetees coronas amebant. Ovantes quoque coronam e myrto geſtarunt, ut *Id. l. 15. c. 29. ad fin.* tradit. *Horat. l. 1. od. 4. v. 9.* viridi caput impedire myrto. *Virg. Ecl. 7. v. 61.* Populus Alcidæ gratiſſima, vitis Lacchо, Formoſæ myrtus Veneri, ſua laurea Phœbo. *Horat. l. 2. ed. ult.* Simplici myrto nihil adlabores Sedulæ, cura: neque te miniſtrum Dedecet myrtus, neque me ſub arcta Vite bibentem. *Ovid. a. de ar. am. n. 733.* Finis adeſt operi, palmam date, grata juventus, Sertaque odoratæ myrtea ſerte comæ. *Claudian. de Magnete, v. 27.* Connubium celebrat: feſta frondentia myreto Limina eioguntur. ¶ *Virg. 2. Georg. v. 447.* myrtum bonam eſſe ait validis haſtilibus. Unde pee ſynecdochen pro haſta ponitur apud *eund. in ſ. l. 7. Æn.* Et paſtorelem præfixa cuſpide myrtum. Apud *Val. Flacc. l. 3. v. 529.* ſtricta myrtus habena videtur eſſe ſentica, ſeu virga myrtea loro pendente. ¶ Maſculino genere extulit *Cato R. R. c. 8. & 133.* Myrtum conjugulum, & elbum, & nigrum. ¶ Declinatur etiam *myrtus, ne. Virg. 2. Georg. v. 63.* Sed truncie oleæ melius, propagine vites Reſpondeot, ſolido Paphiæ de cubore myrtus. *Cornll. carm. 63. de magn. Pel. & Thet. v. 89.* Quales Eurotæ progignuot flumina myrtus. ¶ Olim diſere etiam *myrta*, ſeu potius *murta, æ*, ea conſuetudine vertendi to *u* Græcum *v. Cato R. R. c. 125.* Murtam nigram erfacito in umbre.

MYRUS, i, m. dicitur mas mucænæ. *Plin. l. 9. c. 23.*

MYS, os, m. *μῦς*, piſcis marinus, quem & murem marinum appellent. *Plin. l. 32. c. 11.* ¶ Fuit etiam nomen cælatoris, qui claruit argento exlando. *Martial. l. 8. epigr. 51.* Quis labor in phiala, docti Myos, anoe Myronis? Adde *epigr. 34. & Propert. l. 3. el. 7. v. 14.*

MYSIA, æ, ſ. *Muſia*, regio Aſiæ min. ad Occ. extenſa. Duplex eſt major, & minoe. Minor eſt verſus Helleſpoatum, inter Propontidem ad Bor. & Troadem ad Auſtr. Major eſt orientalior, inter Myſiam min. ad Occ. Phrygiam magnam ad Or. Bithyniam ad Bor. mere Ægæum ad Mec. *Plin. l. 5. c. 32. &c. Cic. in Orat. cap. 8. Lucan. l. 3. v. 203.* Myſiique, & gelido tellus perfuſa Caycо. *Val. Flacc. l. 3. v. 484.* quoſque dabat deoſos trabe Myſia montes.

MYSIACUS, a, om, Myſius, ut Myſiacus exercitus, in vet. Lap. apud *Muratar. in prolegom. Te. 1. Inſcript. pag. 146. b. e.* bellum gerens in Myſia.

MYSIUS, a, um, Mœnes, ad Myſiam pertioens, Myſus. *Cic. l. 1. ad Q. Fr. ep. 1. c. 6. extr.* Homtais ne Græci quidem, at Myſii, aut Phrygis potiue. *Plin. l. 26. c. 8. ante med.* Myſium ſcammonium.

MYSTA, *vel* Myſtes, æ, m. *ſacerdos, μύστης*, ſacrorum, ſeu myſteiorum peritus, ſacris initiatus, ſacerdos: Græca vos a *μύω*, ſacra docuo, ſaceis imbuo, initio. *Senec. in Herc. Fur. v. 845.* Turba ſecretam Cererem frequentaot, Et citi teſtis properant relictis Attici noctem celebrare myſtæ. *Id. in Oedip. v. 431.* Condita laſcivi deducunt orgia myſtæ. Adde *Auſon. Edyll. 1. v. 2.*

MYSTAGOGUS, gi, m. *μυσταγωγός*, rerum ſacrarum cuſtodiæ præfectus, quique hoſpitibus facra ſolet oſtendere. *Cic. Verr. 6. cap. 59.* Qui hoſpites ad ea, quæ viſeuda ſunt, ducere ſolent, & unumquidque oſtendere, quos illi myſtagogos vocant. Adde *Varron.* apud *Non. c. 4. n. 487.*

MYSTERIARCHES, æ, m. *μυστηριάρχης*, ſacrorum cuſos, vel prioceps. *Prudent. peριστεφ. 3. de S. Laurent. v. 349.* Bene eſt, quod ipſe ex omnibus Myſteriarches incidit.

MYSTERIUM, ii, n. *myſterie, μυστήριον*, res arcaua, præſertim ſacra, a *μύω*, claudo, quia decet, res ſacres non temere evolgari, ne a vulgo contemnantur: vel a *myſta*. Hoc nomine natioues appellaeunt Orgia Samothracia, & Cabirorum (de quibus *Pauſanias in Bœotiis*, & *Apollonii Interpres*) aut Liberi Patrii, & in primis initia Eleuſuia (de quibus *Clemens Alexandrinus*, & *Euſeb. de Præp. Euang.*) quæ duplicia dicuntur fuiſſe, magna, quæ Cereri facea eraut, & parva, quæ Proſerpinæ. *Cic. a. de nat. Deor. c. 24.* Hunc dicu Liberum Semele natum, non eum, quem noſtri majores auguſte ſaufleque Liberum com Cerere, & Libera conſecreverunt, quod quale ſit, ex myſteriis iatelligi poteſt. *Id. 2. de Leg. cap. 14.* Quid ergo aget Iacchus, Eumolpidæque veſtri, & auguſta illa myſteria, ſi quidem ſecm noſturne tullimue? & *mox.* Nam mihi cum multa eximia, diviuaque videntue Athenæ tuæ peperiſſe, atque in vitam hominum attuliſſe, tum nihil melius illis myſteriis, quibus ex aſpreſti immanique vita exculti ad humanitatem, & mitigati ſumus. ¶ Sumitur etiam pro ipſis feſtis, quæ e. g. in honorem Cereris celebrabantur & ab Athenienſibus, & a Romanis. *Cic. Attic. l. 6. ep. 1. in f.* In quem diem Romana incidant myſteria. Adde *lib. 5. ep. ult. eam.* Sunt autem, qui putaat, his a *Cicer.* intelligi ſecrum Bonæ deæ. ¶ Tranſfertur & ad alia. *Cic. 4. Tuſcul. c. 25.* Ne Rhetorum aperiemus myſteria. *Id. Attic. l. 4. ep. 18.* Epiſtulæ noſtræ tantum habent myſteriorum, ut eas ne libraciis quidem fera committemus. *Auſon. ep. 4. v. 67.* Accipe congeſtas, myſteria frivola, nugas. ¶ *Myſteria facere*, facre Cereris facere. *Nep. in Alcib. c. 3. in fin.* Aſpergebatue etiam iuſemia, quod in domo ſua facere myſteria dicebatur: quod neſas eret more Athenienſium. *Juſtin.* hoc idem narrans, *l. 5. c. 1.* Alcibiades iniſimulatur myſteria Cereric initioeum facm, nullo magie quam ſilentio ſolemnia, enuntiaviſſe.

MYSTICE, adverb. *miſticamente, rau miſtero*, arcane, cum myſterio, *μυστικῶς*. Solin. *de Ægypte c. 32.* (*al. 45.*) *ante med.* Delubra myſtice thalamos nominant.

MYSTICUS, a, um, *μυστικὸς, miſtico*, qoi in arcanis deorum ſacris fiebat, ut Myſtica ſacra, ideſt arcaaa ſacra. *Martial. l. 8. epigr. 81.* Non pee myſtica ſacea Dindymenes. *Virg. 1. Georg. v. 166.* & myſtica vaunus Iacchi. *b. e.* quæ in Bacchi ſaceis adhibetur, & arcanum aliquid ſignificat. *Tibull. l. 3. eleg. 6. v. 1.* Candide Liber, ades: ſic ſit tibi myſtica vitis, &c. *Lamprid. in Alex. Sever. c. 26.* Iſium, & Serapiom decenter ornavit, additis ſignis, & deliacis, & omnibus myſticis. *b. e.* omoi ſacrorum inſtrumento. ¶ Speciatim dicitue de myſteriis Cereris. *Feſt. in Religioſus:* Adverſus myſtica legem ad populum ferre. ¶ *Pierius ad loc. Virg. cit.* in Romano codice invenit *muſticae:* cujuſmodi ſunt *Cereuve, Sullo*, Par-

Parrus, *Pherecis*, & ſeacenta alia, in quibus Græca υ in u Latinum vertitur.

MYSTRUM, i, n. μύστρον, cyathi quarta pars. *Rhemn. Fann. de ponderib. & menſ. v.* 77.

MYSUS, a, um, Μύσιος, ad Myſiam pertinens, Myſius. *Propert. l.* 2. *el.* 1. *v.* 65. Myſus, & Hæmonia juvenis qua cuſpide vulnus ſenſerat. *l.* 1. *el.* 9. Telephus, qui in Myſia regnavit, & Myſus dux dicitur ab *Ovid.* 2. *ex Pont. epiſt.* 2. *v.* 26. ¶ *Myſi*, orum, Myſiæ populi. *Horat. epod.* 17. *v.* 9. In quem ſuperbus ordinarat agminа Myſorum. ¶ Apud Romanos abjectiſſimi omnium gentium habebantur. Hinc *Florus l.* 4. *c.* 12. Myſos vocat Barbaros Barbarorum. *& Cic.* Myſium, aut Phrygium hominem pro contemptiſſimo quoque poſuit, *l.* 1. *ep.* 1. *ad Q. Fr. c.* 6. *in fi.* Niſi forte me Paconii uſeio cujus, hominis ne Græci quidem, at Myſii, aut Phrygis potius querelis moveri putas. *Id. pro Flacc. cap.* 27. Quid porro in Græco ſermone tam tritum atque celebratum eſt, quam, ſi quis deſpicatui ducitur, ut Myſorum ultimus eſſe dicatur?

MYTACISMUS. V. *Metaciſmus.*

MYTHICUS, a, um, adject. μυθικός, fabuloſus, fabulas continens: a μῦθος, fabula: ut Paotomimus mythicus, apud *Plin. l.* 7. *c.* 53. *ad fin.* V. *Pantomimus*. ¶ *Mythicus*, i, qui fabulas ſcribit. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 8. Saturnum mythici fictionibus diſtrahunt, phyſici ad quandam ſimilitudinem revocant.

MYTHISTORÍA, æ, narratio fabuloſa, & fivola, μυθιστορία: a μῦθος, fabula, & ἱστορία, hiſtoria. *Capitolin. in Macrino*, c. 1. Libros mythiſtoriis replevit.

MYTHISTORICUS, a, um, μυθιστορικός, fabuloſus, miatus ex hiſtoria, & fabulis, ut Mythiſtorica volumina apud *Vopiſc. in Firmo*, *c.* 1.

MYTILUS. } V. *Mitulus.*
MYTULUS. }

MYXA, æ, μύξα, Græcis eſt mucus, ſeu pituita e naribus affluens. ¶ Apud *Plin.* genus eſt pruni, exiguos ferens fructus, & guſtu ſuaves, ex quibus in Ægypto & vina fiant, ita dictum ob mucoſum lentorem, *lib.* 13. *c.* 5. *lib.* 15. *c.* 13. & *lib.* 17. *c.* 10. *in fi.*

MYXO, *vel* Myzon, onis, μύξων (h. a. mucoſus) piſcis eſt ex genere mugilum, alio nomine bacchus, ita dictus, quia ſuo ſibi muco peſcitur. *Plin. l.* 32. *c.* 7. & *lib.* 35. *c.* 12. *ad fin.*

MYXOS, *vel* Myxus, i, m. *luminella*, μύξος, pumineus pars lucernæ, ex quo profertur ellychnium, quemadmodum ex naribus mucus: a μύξα, mucus. *Martial. l.* 14. *epigr.* 41. cujus lemma eſt *Lucerna polymyxos*. Illuſtrem cum tota meis convivia flammis, Totque geram myxos, una lucerna vocor.

MYXUM, i, n. fructus myxæ arboris. *Pallad. in Februar. tit.* 25. *ad fin.* Nunc feruntur myxa ex nucleis in aliquo vaſe poſitis, donec plantæ induant firmitatem.

DE LITTERA N.

NLittero, una ſemivocalium, ab antiquis inter liquidas connumerata. Si primum in dictione locum teneat, aliquando ſumit anta ſe *g*, ut *Natus*, *gnatus*, unde *ignarus*, *Navus*, *gnavus*, unde *ignavus*. In notis addita L. ſignificat *nonilliques*, quo ſigno utebantur in tabellis judicialibus. V. *Liquet*. Eſt etiam *nepos*, ut M. Toll. M. F. M. N. Quandoque mutatur *in l*, ut *Meſſana Meſſala*, ut eſt apud *Suet. de brevii. vita*, *c.* 13. in *m* ſequente *p*, ut ab *in*, & *pono empono*: in *l* & *r*, ſi ex ipſis ſequantur, ut ab *in* & *lacio*, & *rego*, *illicio*, *irrego*. Quod tamen non eſt neceſſarium, cum & *impono*, & *inlicio*, & *irrego* rectè ſcribatur. N' eum apoſtrophi nota eſt *ne* interrogativum, ut *mun'*, *tun'*, *vin'*, *nemon'* pro *mine*, ſeu *mehine*, *tune*, *visne*, *nemone*, &c. ¶ N in Faſtis ſignificat nefaſtum diem.

N A

NABATHÆUS, a, um, Ναβαθαῖος, ad Nabathæam pertinens, quæ eſt regio Arabiæ defertæ, ſeu petræa, in confinio Felicis: cujus oppidum eſt Petra, in convalle poſitum, & circumdatum montibus inacceſſis, amna interfluente, ut *Plin. l.* 6. *c.* 28. tradit. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 116. Et quos depoſuit Nabathæo bellua ſalto. ¶ Ponitur & pro Arabico, & pro Orientali. *Ovid. Met.* 1. *v.* 61. Eurus ad Aaroram, Nabathæaque regna receſſit. *Senec. in Agam. v.* 485. Eurus Orientem movet, Nabathæa quatiens regna, & Eoos ſinus. *Lucan. l.* 4. *v.* 63. Nabathæi ſtatue Euri. ¶ Secundam ſyllabam prodavit *Sidon. carm.* 5. *v.* 284. Testa Nabathæum pro Rheno ſulcat Hydaſpem. ¶ *Nabathæi*, orum, populi. *Plin. loc. cit.* Horum pars aliquando in Africam migravit, & Nabathæi Troglodytæ vocantur. *Id. l.* 12. *c.* 20. ¶ Scribitur & *Nabatæi*, Ναβαταῖοι.

NABATHES, æ, m. Ναβαθης, Nabathæus. *Senec. in Herc. Oet. v.* 160. Victus Nabathæ vulnera dirigit Parthus.

NABIS, *vel* Nabun, lingua Æthiopum eſt camalopardalis, quod V. *Plin. l.* 8. *c.* 18. ubi *nabun* habetur. Sic apud *Solin. cap.* 30. (*al.* 43.) *s med.*

NABLIA, orum, n. νάβλια, νάβλαι, & νάβλα, inſtrumentum muſicum, de quo *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 317. Diſce etiam duplici gemalia nablia palma Verrere: conveniunt dulcibus illa jocis. Al. leg. *naulia*, & *verrere*. Quid porro hoc inſtrumentum ſit, utrum pſalterii, aut cymbali genus, qua figura, qua ratione pulſetur, ignoratur adhuc. *Politian. in Miſcellan. c.* 14. putat eſſe pſalterium.

NACCA, *vel* Naſſa, *vel* Natta, æ, m. homo ſordidam artem exercens, ut fullo. *Feſtus*: Naccæ appellantur vulgo fullones, ut ait Curiatius, quod nauci non ſint, ideſt nullius pretii. Idem ſcribit & Cincius. Quidam ajunt, quod omnia ſem opera ex tana nacæ dicantur a Græcis. Hæc *Feſt.* Νάκκα Græce eſt pellis cum ſuo villo. *Apul. l.* 9. *Metam.* Mantua apud aſſeam proximum coëmiſſat. ¶ Translate de quovis ſordidiſſimo & viliſſimo homine dicitur. Itaque huc pertinere quidam putant illud *Perſ. ſat.* 3. *v.* 31. Non pudet ad momm diſcinctî vivere Naſſæ? & illud *Horatii l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 124. uagor olivo, Non quo fraudatis immundus Naſſa lucernis. Melius tamen his locis tanquam nomen proprium accipiuntur. Fuit enim Pinariorum cognomen.

NACTUS, a, um, particip. verbi *Nanciſcor*. V. ibi. ¶ Paſſiva ſignificatione *Hygin. fab.* 2. Ea occaſione nacta, fugæ ſe mandavit. Adde *fab.* 1. & 122.

NÆ, *certiſſime*, *verumtamen*, *aſſe*, *ſi*, *per certo*, *vah*, *ei*, vero, certe, profecto, ſane, hercle, adverbium gaviter & ſerio affirmantis. A *Cicerone* fere jungitur pronomini, ut *Catil.* 1. *cap.* 3. *extr.* Næ illi vehementer errant, ſi illam meam priſtinam lenitatem perpetuam ſperant furoram. *Id. de clar. Orat. c.* 72. Næ ego, ſi ita eſt, velim tibi eum placem quam maxime. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 4. Næ iſta glorioſa ſapientia non magno æſtimanda eſt, ſiquidem non multum differt ab inſania. *Id.* 2. *Phil. cap.* 2. Næ tu, ſi id feciſſes, melius famæ tuæ conſuluiſſes. *Plaut. Trin.* 3. 2. 7. *Lexb.* Qui mihi mala facis, male conſulis. *Lyſ.* egone? *Lexb.* tu ax. Adde *eund.* alibi, & *Terent.* ſæpe, & *Salluſt.* ¶ Ab aliis id non ſervatur. *Liv. l.* 34. *c.* 4. *a med.* Næ, ſimul pudem, quod non oportet, coperis; quod oportet, non pudebit. (Adde *lib.* 30. *l.* 14. *a med.* & *lib.* 26. *c.* 31. *ſub fin.*) *Plaut. Aſin.* 2. 2. 106. Næ hodie malo cum auſpicio nomen commutaveris. *Id. Rud.* 4. 3. 38. Næ impudentes impudens! *Senec. l.* 1. *de benef. l.* 14. *in fin.* Næ perpetam moniones noſtras exaudit. *Terent. Andr. prol. v.* 17. Facinnt næ intelligendo, ut nihil intelligant. Ubi *Donat. Ne* quidam corripiunt, & cum interrogatione pronuntiant: quorum alii *ne* pro *nec* accipiunt, ideſt aon. Alii *ne* pro valde, nimis, multum, plurimum, ut (*Adelph.* 4. 2. 1.) Ne ego homo ſum infelix. Et hoc melius. ¶ Jungitur & aliis particulis affirmantibus. *Terent. Heaut.* 5. 3. 1. Edepol næ meam herus eſſe operam deputat parvi prcti. *Cic. Attic. l. & ep.* 4. Medius Fidius næ ea emiſti locum præclarum. *Plaut. Amph.* 2. 2. 213. Næ iſta edepol examuſſim eſt optima. *Aſin.* 2. 4. 6. Næ tu hercle eum magno malo mihi obviam occeſſiſti. *Men.* 4. 2. 40. Næ illam mecaſtor fenemto abſtuliſti. ¶ Ex allatis verbis *Donati* diſces, etiam *ne* ſine diphthongo ſcribi poſſe, ex Græco νή particula item affirmante: quod ea libris optimis, & vetterimis *Cicer.* & *Terentii* confirmant Critici non uni, ut videre eſt apud *Burmon. ad Quintil. declam.* 7. *l.* 9. V. etiam *Bentley. ad Terent. Andr. prol. v.* 17.

NÆNIA. V. *Nenia.*

NÆVIA PORTA, Romæ dicta eſt a *nemore* Nævio. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 34. Sequitur porta Nævia, quod in nemoribus Næviis. Nævius enim locus, ubi ea ſic dicta, coluit. *Feſt.* quoque a nemore Nævio dictam tradit. *Liv. l.* 2. *c.* 11. Lucretius porta Nævia cum aliquot manipulis militum egreſſus. ¶ Quidam putant eſſe eam, quæ nunc Porta major dicitur: alii aegant.

NÆVIANUS, a, um, adject. ad Nævium poetam pertinens, ut Nævianus Hector, apud *Cicer. Fam.* 5. *ep.* 12. *a med.* h. a. qui a Nævio inducitur. Nævianæ ſcripta apud *eund. de clar. Orat. c.* 15. Nævianî modi, *Id.* 2. *de Legib. c.* 15. ¶ Nævianæ pro laudat *Columell. l.* 5. *c.* 10. *a med.* & *lib.* 12. *c.* 10. item *Celſ. l.* 2. *c.* 24. dicta opinor a quodam Nævio, qui ea primus intulerit.

NÆVIUS, prænomine Cnæus, natione Campanus, Poeta Latinus, Ennio aliquanto antiquior, ſtipendis fecit bella Punico primo, ipſumque bellum carmine deſcripſit: aliquot præterea fabulas apud populum dedit (quorum omnium pauca tantum fragmenta, exſtant) circa A. U. DXIX. Cum ob aſſiduam maledicentiam, & probra in principes civitatis, in vincula Romæ a Triumviris conjectus eſſet, eo loci duas fabulas, Hariolum, & Leontem ſcripſit: quibus ipſis fabulis cum dicta ſua, & petulantias dictorum diluiſſet, a tribunis pleb. exemptus eſt. Hujus dicacitatis exemplum habes apud *Gell. l.* 6. *c.* 8. Mortuus dicitur bello Punico altero, M. Cornelio Cethego, P. Sempronio Tuditano Coſſ. h. a. cima A. U. DXLVIII. quamquam Varro vitam ejus producit longius. Dicitur ipſe ſibi vivens feciſſe epigramma, iocidendum ſepulcro, plenum Campanæ ſuperbiæ, his verſibus: Mortales *Immortales* flere ſi fores fas, Flereut divæ Camenæ Nævium poetam. Itaque poſtquam eſt Orcino traditus theſauro, Obliti ſunt Romæ loquier Latina lingua. Hæc ex *Cicer. in Brutu c.* 15. *Gell. l.* 1. *c.* 24. *l.* 3. *c.* 3. & *lib.* 17. *c.* ult. Tertiam ei palmam in comica facultate tribuit *Volcatius Sedigitus* apud *Gell. l.* 15. *c.* 24. felicet poſt Cæcil. Statium, & Plautum. Ejus tragœdiam Heſionæ memorat *Id. l.* 10. *c.* 25.

NÆVIUS, a, um, ad Nævium vel Poetam, vel alium quemvis pertinens. *Nævis ſilva* denominata a quodam Nævio, cujus domus ibi fuerat, memoratur a Feſto, a qua Nævia porta dicta eſt. V. *Nævia*. In ea ſilva morari ſolebant perditi homines, teſte *Catone* apud *Feſt.* Unde opprobrii loco objici ſolebat alicui, eum a domo Nævia eſſe. ¶ Nævium oleum commemorat *Colum. l.* 12. *c.* 48. & *lib.* 5. *c.* 8. ¶ *Nævus* præterea dicitur, qui nævos in cute habet. *Arnob. l.* 3. *pag.* toſt. Ergo eſſe dicendum eſt quoſdam (*deſe*) capitones, ſiluncules, frontones, labeones: in his alios mentones, nævos, atque naſicas, &c.

NÆVULUS, li, m. diminut. a *nævus*. *Gell. l.* 12. *c.* 1. An tu quoque putas, naturam feminis naramarum abera, quaſi quoſdam næ-

vulos

vulos venuſtiores, non liberum alendorum, ſed ornandi pectoris cauſa dediſſe? *Apul. de Mundo.* Minores aliæ inſulæ, ut navulo quidam, per ſpatium Ponti ſunt ſparſæ regiones.

NÆVUS, i, m. *nea, tacce, à nabis cuncta nata*, corporis inſigne, verruca, genitiva macula: olim guevus, & gnævus. *Feſtus*: Gnævus corporis inſigne, & præno men, a generando dicta eſſe, & ea ipſa ex Græco γίγνεσθαι, apparet. *Cic. 1. de nat. Deor. c.* 28. Nævus in reticulo pueri delectat Alcæum. At eſt corporis macula nævus. Illi tamen hoc lumen videbatur. *Plin. l.* 22. *c.* 25. *ante med.* Farina decocta in acetu tollit nævos. *Id. l.* 28. *c.* 4. Nævus in facie tondere, ledigiolum habent multi. *Horat. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 67. Egregio inſperſos reprendas corpore nævos.

NAIAS. V. *Neis*.

NAICUS, a, um, ad Naiadea pertineus. *Propert. l.* 2. *el.* 23. *v.* 95. Suppoſita excipiens Naica dona manu. *Al. rectius leg.* Suppoſita exciniens, Nai, caduca manu.

NAIS, idis, & Niias, iadis, *& in plur.* Naides, & Najades, dum, ſ. Neis, & Nemas, Nympha fontis, vel fluminis: a *naio*, habito, vel a *nio*, fluo, mano. *Ovid* 14. *Met. v.* 326. Ille ſuos Dryadas Latiis in montibus ortas Verterat in vultus: illum fontana petebant Numina, Naiades. *Virg. Ecl.* 6. *v.* 21. Ægla Naiadum pulcherrima. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 115. Nais, Amalthea, Crotaza nobilis Ida. *Tibull. l.* 3. *el.* 6. *v.* 57. Naida Bacchus amat. *Stat. t. Achill. v.* 204. humeris quantum Diana relinquit Naides. Al. leg. *Najades* triſyllab. Sic apud *eund. l.* 2. *ſilv.* 6. *v.* 101. Forſan Avernales alludunt undique mintæ Naides. *Senec. in Hippol. v.* 780. te nemore abdito Cinget turba liceus, Naides improbæ, Formoſos ſolitæ claudere fontibus. *Naiader* recte ſcribitur, cum eſt quadriſyllab. *Naides* rectius, ac tutius, cum triſyllab. ut adnotarunt *Pier. Gramov. Heinſ.* & alii. ¶ Adjective *Virg.* in. *Ecl. v.* 10. Poëtæ Naides. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 606. Naida Juturnam vir tuus, inquit, amat. ¶ *Nas* in vocativo V. in voce præced. ¶ Aliquando cum Hamadryadibus confunduntur, & Nereidibus. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 231. Naida vulneribus ſuccidit in arbore factis. Illa perit. fatum Naidos arbor erat. *Id. 1. Met. v.* 690. Inter Hamadryadas celeberrima Nomentanas Naius una fuit. *& lib.* 14. *v.* 556. Illas virgineis exercent ludibus undas Naides æquoreæ.

NAM, *percontabi, imperconthi* ‹ γὰρ, enim, etenim, conjunctio cauſalis. In oratione primum tantum locum fortitur. *Cic. Caſſ.* 3. *r.* 12. Quamobrem, Quirites, celebretote illos dies cum conjugibus ac liberis veſtris. Nam multi ſæpe homines dies immortalibus juſti habiti ſunt, ſed profecta juſtiores nunquam. ¶ Accipitur etiam pro *vero, autem*, vel ſimili diſcretiva particula, & habet vim tranſfeundi ob una re ad aliam, ſimulque ſubjiciendi, quod quis requirere poſſet. *Cic. ad Attic. l.* 9. *ep.* 2. *Nam* quod negas ta dubitare, quin in magna offenſa ſim apud Pompejum, non video, &c. *Id. in Top. r.* 11. Nam alia quoque ſunt contrariorum genera: velut ea, quæ cum aliquo conferuntur, &c. V. integrum loc. ¶ In compoſitione poſtponitur, ut *quisnam, nudenam, quandonam*, &c. interdum etiam uno aut pluribus verbis interjectis, ut apud *Plaut. Perſ.* 2. 5. 13. Quando iſtæc iomata eſt nam tibi? *Id. Bacch.* 5. 1. 26. Quid tibi en filio nam ægre eſt? ¶ Aliquando præponitur. *Terent. Phorm.* 5. 1. 5. Nam quæ hæc nnus eſt examinata, a fratre qua egreſſa eſt meo? *h. r.* quænam. *Virg.* 4. *Georg. v.* 445. Nam qua te, juvenum confidentiſſime, noſtras Juſſit adire domos? ¶ Adhibetur in interrogationibus, & commotum loquentis animum fere ſignificat. *Plaut. Epid.* 1. 2. 29. Perdidiſti omnem operam? *Ep.* Nam qui perdidi? *h. r.* quare? *Virg. Æn.* 12. *v.* 637. Nam quid ago? aut quæ jam ſponſæ Fortuna ſalutem? *h. e.* quidnam? *Terent. Eun.* 5. 2. 57. Quam tu rem actum, obſecro, es? *Th.* unm quid ita? *h.* 2. cur ita interrogas? ¶ Extra interrogationem interdum poſt aliam vocem collocatur, ut *enim*: non tamen in proſa oratione, quod ſciam. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 20. olim nam quærere amabam, quo, &c. *& verſ.* 41. Premium nam inquiram, &c. *& verſ.* 302. ego nam videor mihi ſanus. Adde *lib.* 2. *ep.* 1. *v.* 186.

NANCIO, is, a. 4. idem ac nanciſcor, apud Vet. *Grachum* apud *Priſcian. l.* 10. *pag.* 888. *Paulch.* Si nanciam populi deſiderium, comprobabo reipubl. commoda. ¶ Dicerunt etiam *nancitor, crit.* Hinc in Fœdere Latino apud *Feſt.* Pecuniam quis nancitor, habeto: & ſi quid pignoris nancitor, ſibi habeto. *nancitur* eſt pro *nanciſcitur*. *Feſtus* interpretatur, nactus erit, prædatus erit.

NANCISCOR, eris, nactus, & nanctus ſum, dep. 3. *trouver a ſoi, imbarterſi in qualche coſa*, τυγχάνω, forte invenio, caſu incido in aliquid: a *nancio*. Fere uſurpatur in præterito. *Cic. in Orat. c.* 9. *ſub fin.* Nactus ſum etiam, qui Xenophontis ſimilem eſſe ſa ſaperet. *Salluſt. in fragm* apud *Non. r.* 18. *n.* 7. Unam epiſtolam forte cum ſervo nacti prædatores, ſcorpinae in cruta miſere. *Terent. Heaut.* 5. 3. 27. Unde annulum iſtum nactus? ¶ Sæpe dicitur de eo, qui fortuito quidem aliquid invenit, ac præter opinionem, ſed optatum tamen, quique adipiſcitur, quod vulebat, in rem gratam incidit, *trovare per buona ſorte, imbarterſi in caſa de ſua grata, acquiſtare, conſeguire. Donat. ad Terent. Heaut.* 4. 4. 59. Nanciſci proprie dicitur, qui paratus ad tenendum, antequam poſſit reperire quod teneat, ſtatim, quod occurrerit, prehendit. *Cic.* 3. *Fam. ep.* 7. Pluribus verbis ad te ſcribam, cum plus otii nactus ero. *Id.* 3. *de nat. Deor. r.* 36. Si aliud quippiam nactæ ſumus fortuiti boni. *& lib.* 2. *c.* 64. Immanes beluas nanciſcimur venando. *Id. Fam.* 13. *ep.* 7. Majorem ſpem impetrandi nactus ſum, poſteaquam, &c. *Nep. in* Cen. *c.* 2. Sorte provinciam nactus Hiſpaniam citeriorem. *Hirt. de B. Afric. r.* 34. Naves ventum ſecundum nactæ, quarta die in portum pervenerunt. *Cæſ l.* 5. *B. Gall. c.* 9. Repulſi ab equitatu, ſe in ſilvas abdiderunt, locum nacti egregie & natura, & opere munitum. *& lib.* 6. *c.* 34. *extr.* Germani, quam nacti erant prædam in occulto reliquunt. *Horat. in ar. Poet. v.* 299. Nanciſcetur enim pretium nomenque poetæ. ¶ De rebus inanimis *Plaut. Rud.* 4. 3. 46. Meum quod ſeta atque hami nactæ ſunt, meum potiſſimum eſt. *Cic. de Somnil. c.* 15. Vitis, ut ſe erigat, clavicula ſuis, quaſi manibus, quidquid eſt nacta, complectitur. *Ovid. 1. Faſt. v.* 475. Dixerat hæc natæ motus inflare, ſibiqus, Multaque præterea tempore nacta fidem. *b. e.* quæ tempus, & eventus vera fuiſſe monſtrevit. ¶ Aliquando dicitur de eo, qui in malum incidit. *Terent. Phorm.* 3. 3. 20. Si ex nuptiis tuis nihil nanciſcor mali. *ſi non inventro qualche diſgrazia. Nep. in Ageſil. c. ult.* Ut naturam fautricem habuerat in tribuendis animi virtutibus, ſic malefícam nactus eſt in corpore. *Id. in Attic. c.* 21. Nactus eſt morbum. *cadde in malattia. & Suetan. in Tito*, r. 10. Febrim nactus. ¶ *Ut nactus es, habe*, eſt formula malum cuiquam contigiſſe gaudentis, *ci ſia bena, tuo danno. Plaut. Rud.* 3. 6. 33. & *Term.* 1. 2. 25. ¶ *Nanctus* pro *noctus* agnoſcunt plures eruditi ex npt. MSS. apud *Liv. l.* 23. *r.* 2. *l.* 24. *c.* 36. *l.* 25. *r.* 30. & *l.* 28. *c.* 31. *Plaut. Pœn.* 5. 5. 8. *Valer. Max. l.* 6. *cap.* 4. *n.* 6. & *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 22. *leg.* 7. *e med.* &c.

NANCITOR. V. *Nancio*.

NANCTUS. V. *in* fine verbi *Nanciſcor*.

NANQUE, & Namque, *percontabi, γὰρ*, idem quod nam, enim, ſiquidem. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 38. Id ne accideret, magnopere præcavendum ſibi Cæſar exiſtimabat, namque omnium rerum, quæ ad bellum uſui erant, ſumma erat in eo oppido facultas. *Nep. in Milt. c.* 5. Namque arbores multis locis erant raræ, &c. Cic. 1. *de Orat. r.* 22. Namque quod tu non poteris, quis noſtrum tam impudens eſt, qui ſe ſcire, aut poſſe poſtulet? *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. *v.* 49. Namque pila lippis inimicum & ludere crudis. *& ſat.* 6. *v.* 41. Namque eſt ille, pater quod erat meus. ¶ Interdum uni verbo poſponitur, ut *anim Verr.* apud *Gell. l.* 3. *c.* 11. Is nanque numerus, &c. *Plin. l.* 36. *r.* 15. *e med.* Vera namque confitentibus, &c. *& lib.* 25. *r.* 2. Pinaere namque effigies herbarum, &c. *Flor. l.* 1. *r.* 5. Duodecim namque populos, &c.

NANA. V. *in Nanus*.

NANS, nantis. V. *in Na*.

NANUS, i, m. *nano, νᾶνος*, & *νάννος*, vox Græcæ originis, qua ſignificatur homo brevi atque humili corpore paulum ſupra terram eaſtans, ut *Gell. l.* 10. *r.* 13. definit: qui & *pumilio* Latine dicitur. *Propert. l.* 4. *el.* 8. *v.* 41. Nanus & ipſe ſuos breviter concectus in arcus Jactabat truncos ad cava buca manus. *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 32. nanum cujuſdam Atlanta vocamus, Æthiopem cygnum, parvam extortamque puellam Europen. Etiam *Laber. in Mimet* hanc vocem uſurpavit: qua in re a *Gellio l.* 16. *c.* 7. repreheuditur, ut voce uſus obſoleta & ſordidiore. Sed enim idem poſtea *loc. ſup. cit.* admittit, & probat: cujus judicium *Propertii*, & *Juvenalis*, & aliorum auctoritas confirmat. ¶ *Nano* de femella. *Lamprid. in Alex. Severo. r.* 39. Nanos, & nanas, & morionea populo donavit. ¶ Hujuſmodi homulos in deliciis habere mos fuit, ut colligitur ex *Suet. in Tiber. cap.* 61. ¶ Transfertur etiam ad animalia brevioris corporaturæ. *Helv. Cinna* apud *Gell. cit. l.* 10. At nunc me gentiana per ſalicta Bimis cheda cepit citata nanis. *b. e.* mulis, aut equis. ¶ Item teſte *Feſto*, ad genus vaſis aquarii humilis & concavi, quod vulgo vocant ſtrulum barbaturn. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 25. Vas aquarium vocant ſutum, quo in triclinio allatam aquam infundebant: quo poſtea acceſſit nanus rum Græco nomine, & eum Latino nomine Græca figura barbatus. *Gloſſæ*: Νάννος, *vas aquæ*, barbatus. Ita hæc legit *Scalig.* in *Varronem*, & *Gloſſis*. Quod vero *Feſtus* videtur appellationem hujus vaſis tranſferre ad homulum, non homuli ad vas, nequs ipſe, neque alris probatur: putantque verba *Feſti* eſſe a *Penia* aut confuſa, aut mutilata.

NAPÆÆ, arum, ſ. Ναπαῖαι, Nymphæ ſaltuum, & nemorum, Dryades: a νάπος, ſaltuoſus, quod a *νᾶπυς*, & *νάπη*, ſaltus, ſilva. *Virg. 4. Georg. v.* 535. faciles venerare Napæas. Adde *Stat. 4. Theb. v.* 255. ¶ Diſtinguit a Dryadibus *Colum.* nam hæ proprie in quercubus natæ: Napææ in ſilvis agentes, *l.* 10. *v.* 264. Manalidumque choros Dryadum, nymphaſque Napæas. Sic *Nemeſian. Ecl.* 2. *v.* 10. Quæ cultus ſilvas, Dryades, quæque antre, Napææ, Et quæ marmoreo pede, Naides, oda fecatis.

NAPHTHA, ſ. ναφθα, genus bituminis, circa Babylonem copioſiſſime provenieus, cui tanta eſt cum igne cognatio, ut flamma trenſilrat in eam undecumque viſam. Ita ferunt a Medea pellicem crematam, poſtquam ſacrificatura ad aras acceſſerat, corona igne capta. *Plin. l.* 2. *c.* 105. & *Ammian. l.* 23. *c.* 6. (*al.* 19.)

NAPINA, æ, ſ. locus ubi ſeruntur napi. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *a med.* Napinæ, itemque rapinæ ficcaneis locis per hos dies fiunt.

NAPURAS NECTITO, cum dixit Pontifex, funiculi ex ſtramentis fiunt. *Feſtus*, qui in *Nectere* aliquanto plenius da hac re ſic habet: Nectere ligare ſignificat, & eſt apud plurimos auctores frequens. Quin etiam in commentario ſacrorum uſurpatur hoc modo: Pontifex minor ea ſtramentis napuras nectito, ideſt funiculos facito, quibus ſuea adnectantur.

NAPUS, i, m. *nauvon, ναῦπυ*, genus reporum oblungius, & cailius. *Colum. l.* 2. *c.* 10. *ad fin.* Rapa campis, & locis humidis lætantur: napus devexam amat & ſiccam, tenuique propiorem terram. Itaque glareoſis, fabuloſiſque arvis melior exit: locique proprietas utriuſque ſemen commutat. namque in alin ſolo bapat biennio fata conveutuntur in napum: in alin napue raporum accipit ſpeciem. Adde *Pallad. in Jul. tit.* 2. Amiternines commendant *Plin. l.* 18. *c.* 13. *ad fin.* & *lib.* 19. *c.* 5. & *Marcial. l.* 13. *epigr.* an. Eorum condiendorum rationem docet *Colum. l.* 12. *c.* 54.

NAR,

NAR, aris, m. *Is Nera, Νῆρις*, fluv. Italiæ, qui naitur ex Apennino monte in ipſo conf. Picemi & Umbriæ, per quam deinde Suenus excipit Corvum, uti & Velinum fluv. hinc Interamnam rigans, & Narniam, paulo infra juxta Hortam Tiberi miſcetur. *Tacit. Ann.* 3. c. 9. Nare, mox Tiberi devectus. *Virg. 7. Æn. v. 517.* audiit amnis Sulphurea Nar albus aqua. *Cic. 4. ad Attic. ep.* 15. Lacus Velinus in Narem deſluit. Al. leg. *in Nar*, ut ſit neutr. gen. ¶ *Nar, Naris*, ea loca accolens. *Inſcript. apud Gruter. pag.* 407. *n.* 1. Curator R. P. Nicomedenſium, Interamnatium, Narnium, item Graviſcanorum.

NARBO, onis, m. *Narbona*, Col. & Urbs Galliæ Narbonenſis, ampla, & munita, olim Emporium celeberrimum in ora maris Mediterranei, apud Atacis fluv. oſtia. Cognominata eſt *Narbo Martius* a Marcio Col. ſub quo colonia deducta eſt: nal *Martius*, quod ea Cæſar ex Martia legione colonos deduxerit. *Cic. pro Fontej. c.* 1. *Velleſ. l.* 1. *c.* 15. & *lib.* 2. *c.* 8. *Plin. l.* 3. *c.* 4. *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 5. ¶ In quibuſdam libris apud *Suetan. in Tiber. c.* 4. legitur *Narbona*, *a*. ¶ *Narbonem pulcherrimam* dixit *Mertial. l.* 8. *epigr.* 72. ſed *urbem* ſobrintelligo.

NARBONENSIS, ſe, ad Narbonem pertinens. *Cic. pro Font. c.* 2. Narbonenſes coloni. ¶ *Narbonenſis Gallia*, una ex quatuor Galliæ partibus, a Narbone Martio dicta, a Pyrenæis montibus ad Alpes extenditur, & interno mari alluitur. *Plin. l.* 4. *c.* 17. *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 5.

NARBONICUS, a, um, ad Narbonem, vel Narbonenſem Galliam pertinens, ut Narbonica vitis, *Plin. l.* 14. *c.* 3. *extr.*

NARCE, es, f. *nicus*, torpor. Vox Græca. *Plin. l.* 21. *c.* 19. A narca narciſſus dictus, non a fabuloſo puero.

NARCISSINUS, a, um, *ναρκίσσινος*, qui ex narciſſo fit, ut Oleum narciſſinum, Unguentum narciſſinum. *Plin. l.* 21. *c.* 19. Ex hoc ſuco fit narciſſinum oleum ad emolliendas duritias. *Id. l.* 13. *c.* 1. Narciſſinum unguentum ex flore narciſſo deſiit componi.

NARCISSITES, æ, m. *ναρκισσίτης*, gemma narciſſi venis, & odore diſtincta. *Plin. l.* 37. *c.* 11.

NARCISSUS, i, m. *narciſſe, νάρκισσος*, Lilii genus, radice carnoſa, atque odora, flore purpureo, folia in radice habens ad ſimilitudinem ſolborum arundinis, ſed aliquanto craſſiora: a *νάρκη*, torpor, quia gravis eius odor torporem affert. *Plin. l.* 21. *c.* 5. & 19. ¶ In fabulis eſt puer, Cephiſi amnis & Lyriopes Nymphæ filius, tanta formæ præſtantia, ut cum aliquando ad fontem bibiturus acceſſiſſet, conſpectæ ſuæ imaginis amore captus ſit, cumque nulla potiundi amoris ſpes eſſet, nimio deſiderio contabeſcens, in florem ſui nominis commutatus fuerit. *Ovid. 3. Metam. v.* 407. & *ſequentib.*

NARDIFER, a, um, nardum ferens. *Grat. in Cyneg. v.* 314. Nardiferumque metuot Gangem.

NARDINUS, a, um, adject. qui eſt ex nardo, ut Nardinum unguentum, alio nomine foliatum, cujus conficiendi rationem docet *Plin. l.* 13. *c.* 1. *ſub fin.* ¶ Nardina pira dicuntur, quæ nardi odorem habent. *Id. l.* 15. *c.* 15. ¶ Nardinum vinum apud *Plaut. Mil.* 3. a. 11. aſt vel nardo, vel unguento nardino conditum.

NARDOSTACHYON, ii, n. *νάρδου στάχυς*, nardi ſpica, *Apic. l.* 7. *c.* 6.

NARDUS, i, f. & Nardum, i, n. *nardo, ſpico, νάρδος*, frutex aſi gravi & craſſa radice, ſed brevi ac nigra, fragiliqua, quamvis pinqui, ſitum redolente, ut cyperi, aſpero ſapore, ſolio parvo denſoque, cacuminibus in ariſtas ſe in ſpargentibus: unde gemina data nardi ſpicas, & folia concelebrant. *Plin. l.* 12. *c.* 12. ¶ Eſt præterea herba huic non diſſimilis, quam ob id pſeudonardum vocant, folio craſſiore, carnoſo, anguſto, colore languido in candidum vergenta, frequentibus ſpicis in ariſtas ſparſis, floſculis purpureis, gaudens petroſis locis, & apricis, tanta ſuavitatis fragrantia, ut omnes flores odoris ſuavitate provocet, quæ data in naribus inferitur. *Id. ibid.* ¶ Nardus Gallica, ſive Celtica, herba eſt, a pſeudonardi ſpeciebus diverſa, folia habens longiuſcula, & flaveſcentia, floremque lutenm. *Id. ibid.* Bacchatis vocatur nardum ruſticum, de quo, &c. *Id. ibid. Horat. l.* 2. *od.* 11. *v.* 16. Affyriaque nardo potamus unCti. Ubi *nardus* pro unguento nardino ponitur. Sic *Tibull. l.* 3. *el.* 6. *v.* 63. Syrio madefactus tempora nardo. ¶ Nautro genere præter *Plin.* allatum, uſurpat etiam *Celſ. l.* 3. *c.* 21. *ante med.* Itis, nardum, crocum, caſſia, myrrha. Adde *lib.* 5. *c.* 3. & *Columm. l.* 12. *c.* 20.

NARES, ium, ibus, *f. naricis, nari, naſa, ſinus*, naſi foramina, per quæ & odor, & ſpiritus ducitur: a voca Græca allata, per metathaſin. *Lactant. de Opif. Dei*, *c.* 11. vult ita dici, quia per eas ſpiritus nare non deſinit: *Feſtus*, quia per eas nari ſumus odorum. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 56. Itemque nares, eo quod omnis odor ad ſuperi fertur, recte ſurſum ſunt. *& cap.* 57. *ad fin.* Nares, quæ ſemper propter neceſſarias utilitates patent, contractiores habent introitus, ne quid in eas, quod nocent, poſſit pervadere: humoremque ſemper habent, ad pulverem multaque alia depellenda non inutilem. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *circa med.* Corrugare nares, & inflare, & movere, & digito inquietare, & impulſu fubito ſpiritum excutere, & diducere ſæpius, & plana manu refupinare, indecorum eſt. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 18. *ſub fin.* Faſciculum ad nares admovere. *Horat. l.* 1. *ep.* 5. *v.* 22. ne turpe toral, ne ſordida mappa Corruget nares. *Id. l.* 4. *od.* 1. *v.* 21. Illic plurima naribus Duces tura. *& lib.* 2. *ad.* 15. *v.* 6. omnis copia narium. *b. e.* Borum odoratorum. metonymia. *Virg.* 1. *Georg. v.* 375. aut bucula cælum Suſpiciens, patulis captavit naribus auras. *Colum. l.* 6. *c.* 1. Boves naribus reſimis, patuliſque. *Virg.* 12. *Æn. v.* 114. alto ſe gurgita tollunt Solia equi, lucemque elatis naribus effiant. *Ovid.* 7. *Metam. v.* 806. naribus acres Ira canes. ¶ In ſingulari num. *Mater* apud *Cha-*

riſ. l. 1. *pag.* 82. *Puſch.* Sancta naris. *Ovid.* 12. *Metam. v.* 253. dejectis oſſibus oris, Aſta retro naris, medioque infiſa palato eſt. *& lib.* 3. *v.* 674. panda loquenti naris erat. *Grat. in Cyneg. v.* 172. fides & ſolertia naris. *b. e.* ſagacitas in cane venatorio. *Ovid.* 1. *de ar. am. v.* 510. Inque cava nullus ſtet tibi nare pilus. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 3. balba de nare loqui. *parlor uel naſa. Tertull. l.* 1. *adverſ. Marcion. c.* 13. Narem contrahens. *b. e.* corrugata irridendi cauſa. ¶ Translate referitur ad judicium, cenſuram, ſagacitatem intelligendi, irridendi acrimoniam: qua ratione & *naſutum hominem* dicimus, & *naſa ſuſpendere*, &c. *Horat. l.* 1. *ep.* 19. *v.* 45. ad hæc ego naribus uti formido. *Id. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 8. Emuncta naris. V. *Emunctus*. & *apud.* 12. *v.* 3. nbeſa. V. *Obeſus. Perſ. ſat.* 1. *v.* 41. tides, & nimis uncis Naribus indulges. ¶ Huc pertinet illa *Lucilii* apud *Non. c.* 5. *n.* 24. Calpurni ſævam legem Piſoni reprendi, Eduxique animam in primoribu naribus. *b. e.* vehementer & irate infectatus ſum. *& Afranii ibid.* Apage ſis clieotum animum: in naribus primoribus via pertuli edepol. ¶ A ſimilitudine dicuntur *nares* extremæ canalium partes, per quas humor egeritur. *Vitruv. l.* 7. *c.* 4. Inter duos parietes canalis ducatur, habens nares ad locum patentem. *Id. l.* 7. *c.* 10. Fit formacula habens in lacunaicum nares. *ſpiragli*, furamine fumum emittentia. *Vopiſc. in Probo, c.* 21. Ingentem patans foſſam, quæ, dejectis in ſalum naribus, loca ficcaret. Ita legit *Salmaſ.* alii aliter. *Pallad. in Aug. c.* 9. Puteos fodiemus, & ab his foramina hinc inde patefacta, velut nares, intus agemus, qua noceas ſpiritus evaporet.

NARINOSUS, a, um, adject. qui latis naribus eſt. *Lactant. l.* 5. *c.* 12. in *f.* Cum diis ſuis narinoſis relinquantur. Ita quidam Codices MSS. Alii leg. *vorticoſis*, alii *curioſis*, & *curioſis*.

NARIS. V. *Nares*.

NARITA aſi genus piſcis miauti. *Plautus*: Muriaticam autem video in vaſis Sagneis, bonam naritam, &c. Hæc *Feſtus*: *Νηρίτης* autem genus eſt marinæ conchæ.

NARNIENSIS, ſe, ad Narniam pertinens, quæ eſt urbs Umbriæ, colonia Romanorum, ad Narem fluvium (qui & ipſa Narnia dicitur. *Liv. l.* 10. *c.* 10.) a quo nomen habet. *Plin. l.* 31. *c.* 4. Narnienſis agee. ¶ *Narnienſes*, ium, ejus cives. *Id. l.* 3. *c.* 14. ¶ De Narnienſi Tribu V. *Arnienſis*.

NARRABILIS, le, *vaccunabile*, qui narrari poteſt. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 61. Lingua ſila: non eſt ultra narrabila quidquam.

NARRATIO, onis, f. *vaccuna, narragione, διήγησις*, actus narrandi, rei geſtæ expoſitio: item res ipſa narrata. *Cic. in Orat. c.* 36. Narrationes credibiles, nec hiſtorico, ſed penpe quotidiano ſermone applicatæ dilucide. *Id.* 2. *de Orat. c.* 19. Rem narrare, ita ut verſimilis narratio ſit, ut aperta, ut brevis. *Id. in Orat. c.* 62. Si exponenda eſt narratio, quæ plus dignitatis deſiderat, quam doloris. *Phædr. l. & fab.* 4. Plus eſſe in uno ſæpe, quam in turba, boni, Narratione poſſeris tradam brevi. *Suetan. in clar. Rhetor. c.* 1. *a med.* Narrationes tum breviter & preſſe, tum latius & uberius explicare. ¶ De narrationis oratoria V. *Auct. ad Herenn. l.* 1. *c.* 8. *Cic.* 1. *de Invent. c.* 19. *l.* 2. *de Orat. c.* 19. & 80. & *in Partit. c.* 9. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *Martian. Capell. l.* 5. *pag.* 180. & *Priſcian. de præexercitam. rhet. pag.* 1331. *Puſch.*

NARRATIVE, adverb. narrando. *Donat. in argum. Andr.* Ut a noviſſimis rebus incipiens, initium Fabulæ narrative reddat ſpectatoribus.

NARRATIUNCULA, æ, f. *breve raccuna, διηγημάτιον*, brevis narratio. *Quintil. l.* 1. *c.* 10. (*al.* 15.) Narratiunculas a poetis celebratas tractare. Adde *Plin. l.* 6. *ep.* 33. *a med.*

NARRATOR, oris, m. *raccunatore, narratore, ἀφηγητής*, qui narrat. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 54. Natura fingit homines, & creat imitatores, & narratores facetos. *& cap.* 12. *extr.* Non exornatores rerum, ſed tantummodo narratores.

NARRATUS, us, m. *raccuna*, narratio. *Ovid.* 5. *Metam. v.* 498. Mota loco cur ſim, tantique per æquoris undas Advehar Ortygiam, veniet narratibus hora Tempeſtiva meis.

NARRATUS, a, um, *raccunato, narrato, detto, διηγημένος*, expoſitus, explicatus, dictus. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. *v.* 1. Hos quoque, Tireſia, præter narrata, patenti Reſponde. *Plin. l.* 6. *c.* 23. *ante med.* Circumvectus in mediterranea Perſidis, narrata proditio a Juba.' *Id. l.* 8. *c.* 15. Belua nuoquam viſa in hoc orbe, multis tamen narrata. *b. e.* a multis. *& l.* 11. *c.* 52. Frivola hæc, ut reor, & vulgo tamen narrata. *& cap.* 37. *fell. pag.* 79. *Hard.* In ventre hirundinum pullis lapilli, qui chelidonii vocantur, magicis narrati artibus, reperiuntur. *Id. l.* 5. *c.* 1. Nec præter oleaſtros, aliud exſtat ex narrato illo aurifero nemore.

NARRO, as, avi, atum, a. 1. *dire, raccontare, narrare, διηγέομαι*, dico, nuncupo, recito, rem geſtam ſermone explico. Videtur eſſe a *gnarus*, gnarus. Ab eo enim factum fuit *gnarro*, quod in Vet. Gloſſ. legitur: & inde *narre*. V. alia huc pertinentia apud *Voſſ. in Etymol. in voce Gnari. Cic. Fam. 9. ep. 6. extr.* Ego tibi ea narro, quæ tu malius ſcis, quam ipſe, qui narro. *& lib.* 3. *ep.* 1. Si reſpubl. tibi narrare poſſet, quomodo ſe ſe haberet. *& ibid.* Jucunda mihi ejus oratio fuit, cum de animo tuo, de ſermonibus, quos de me haberes quotidie, mihi narraret. *& lib.* 6. *ep.* 1. *ad fin.* Mihi Philargyrus tuus fidaliſſimo animo narravit, te interdum ſollicitum eſſe nahementrus. *Terent. Heaut.* 1. a. 70. Narrateque, ut virgo integra etiam tum ſiet. *Id. Adelph.* 2. *d.* 3. Ut res geſta eſt, narrabo ordine. *& 4.* 1. 20. Narrare virtutes alicujus. *Plin. l.* 6. *c.* 22. Perconantati narravit Romanos & Cæſarem. *diede contezza de' Romani*, &c. *Id. imt. l.* 20. Narrabimus homini cibos ſuos. *b. e.* oſtendemus, explicabimus. *Plaut. Perſ.* 4. 3. 29. Quid iſtæc tabellæ narrant? *Martial. l.* 3. *epigr.* 87. Rumor narrat. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 10.

a med.

a med. Quo loco Clitarchus tibi narravit, Darium ab Alexandro eſſe ſuperatum. *b. c.* Clitarchus in hiſtoria ſua a te lecta. ¶ *Narrari*, in ſermona omnium eſſe, fabulam fieri. *Quintil. declam.* 14. *ſub fin.* Rideor ubique, narror, oſtendor. *Martial. l.* 12. *epigr.* 56. Dulcia in Elyſio narrare fabula campo. ¶ *Male, bene narrare*, triſtem, bonum nuntium afferre, *dar triſte, buena nueva*. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 14. Male narras de Nepotis filio. *& lib.* 13. *ep.* 33. Othonem quod ſperas poſſe vinci, ſane bene narras. ¶ Pro dicere, loqui, *dire, parlare*. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 4. libertate Decembri (Quando ita majores voluerunt) utere, narro. *Terent. Andr.* 2. *c.* 30. Non opinor, Dave. *Da.* opinor, narras? non recte accipis: certa res eſt. *Plaut. Pœn.* 5. *c.* 67. Narra, quid eſt? quid ait? *Terent. Andr.* 3. 1. 19. Ego quid narrem, miſcio. *Id. Phorm.* 2. 3. 54. Filium narrat mihi? cujus da ſuſpitia, &c. Adde *Phædr. l.* 3. *fab.* 17. *v.* 8. ¶ *Narro tibi*, vere loquor, verum tibi dico, *ti dire il vero, ti parlo ſinceramente*. *Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 11. Narro tibi: plana relegaruſe mihi videor, poſtea quem in Formiano fum. (Adde *lib.* 15. *ep.* 16. *&* 21.) *&* *ep.* 7. Narra mihi: reges Armenia patricios ſalutere non ſolent? *dimmi il vero. Petron. in Satyr. c.* 129. Narrabo tibi adoleſcens: pamphyſia cave. *ti parlerò da ſenno.* ¶ *Narratur*, fertur, dicitur, *ſi racconta, ſi dice*. *Horat. l.* 1. *ep.* 2. *v.* 6. propter Paridis narratur amorem Græcia Barbariæ lento colliſa duello. *Martial. l.* 3. *epigr.* 9. Verſiculos in me narratur ſcribere Cinna. *Ovid. Heroid. ep.* 6. *v.* 19. Barbara narratur veniſſe veneficia tecum. ¶ *Narrant*, dicunt, ferunt. *Plin. l.* 2. *c.* 47. *a med.* Narrant, & in Ponto Cæſan in ſe trahere nubes. Adde *caput* 106. *& lib.* 32. *c.* 7. *ante med.* ¶ Pro diſputare, differere, *diſcorrere*. *Propert. l.* 2. *el.* 1. *v.* 43. Navita de ventis, de tauris narrat arator.

NARTHECIA, æ, f. ναρθηκία, ſpecies ferulæ humilioris, quæ ad juſtam altitudinem narthecii non aſſurgit, ſulia habens maxima, ut quæque terræ proxima. Dicta videtur per diminutionem, a fruticis humilitate. Quare etiam a quibuſdam ferula minor, & ab aliis ferulago appellatur. *Plin. l.* 13. *c.* 22. *de ferula*. Duo ejus ſunt genera; narthecia Græci vocant aſſurgentem in altitudinem, narthecium vero ſemper humilem.

NARTHECIUM, ii, n. ναρθήκιον, repoſitorium medicamentorum, vaſculum, in quo reponebant medicamenta: a νάρθηξ, ferula. Primo enim narthecia appellata ſunt vaſa medicamentaria, quæ ex narthece conficiebantur, quia narthecia lignum ad medicamenta aſſervanda accommodatiſſimum eſt, quippe cum ejus oculis medulla evempta ſit vacuus, poſtea vero quævis vaſa in hunc uſum comparata, quamvis ex ferula confecta non eſſent, hoc nomine dici cœperunt. *Cic. e. Fam. c.* 7. *extr.* Jam doloris medicamenta illa Epicurea tanquam de narthecio promunt. *Martial. l.* 14. *epigr.* 78. cujus lemma *Narthecium*. Artis ebur medicæ narthecia cernis habere Manera, quæ cuperet Pactius eſſe ſua.

NARTHEX, ecis, f. νάρθηξ, arbuſcula, al. ferula, lignum ſorte corticis loco habens, intus ligni loco fungoſam medullam. *Plin. l.* 13. *c.* 22.

NARYCIUS, a, um, ad Naryciam, ſeu Nerycium pertinens, quæ vel urbs Græciæ, in Bœotia, ad Locros populos pertinens, qui cum in Italiam tranſmigraſſent, & Locros in Magna Græcia condidiſſent, Narycii dicti ſunt. *Cicer.* hoc laudatiſſima pro ſe fiebat. *Virg.* 3. *Æn. v.* 399. Hic & Narycii poſuerunt mœnia Locri. *Id. e. Georg. v.* 438. Naryciaque picte lucos. ¶ *Neæra, æ*, ipſa urbs Locri. *Ovid. Metam.* 15. *v.* 705. Romechiumque legit, Caulonaque, Naryciamque. *Al. leg.* Neryciumque. ¶ *Narycius bovis* apud *eund. l.* 14. *v.* 468. eſt Ajax Oilei filius, quo duce Locri in Italiam venere. ¶ *Narycius* etiam *ab eod. l.* 8. *v.* 312. dicitur Lelex Locrenſium rex. V. *Lelegri*.

NASAMONES, um, m. Νασαμῶνες, pop. Libyæ in Africa ad Syrtim magnam. Item alii in Marmarica, Garamantibus finitimi, quorum regio Naſamanitis. *Plin. lib.* 5. *c.* 5. *& lib.* 7. *c.* 2. *& lib.* 13. *c.* 17. ¶ De Naſamonibus Libyæ populis *Lucan. l.* 9. *v.* 443. toto commercia mundi Naufragia Naſamones habent: quia *ſcil.* miſeros ſpoliant, quotcunque in Syrtibus naufragium patiuntur. ¶ In ſing. nomero *Id. ibid. v.* 439. Quas (*herbas*) Naſamon, gens dura, legit, qui proxima Ponto Nudus rura tenet, quem mundi barbara damnis Syrtis alit. *Sil. l.* 6. *v.* 44. Exanimum Naſamona Tyren ſuper ipſe jacebat.

NASAMONIACUS, a, um, adject. Naſamanius. *Sil. l.* 16. *v.* 630. tum tende remotos In Garamantas iter, Naſamoniacoſque triumphos Molire. Adde *Ovid. Met.* 5. *v.* 129. ¶ Item univerſim Africanus. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 6. *v.* 75. Mox Naſamoniaco decus admirabile regi Poſſeſſum. *b. e.* Annibali.

NASAMONIAS, adis, f. Naſamonia. *Sil. l.* 1. *v.* 117. Oppoſita procul naſidis Naſamonias Harpe Corpore, præripuit lethum. Al. aliter leg.

NASAMONITES, æ, m. νασαμωνίτης, gemma ſanguinea, nigricantibus venis. *Plin. l.* 37. *c.* 10.

NASAMONIUS, a, um, adject. ad Naſamones pertinens, Afer, Libycus. *Stat. l.* 2. *ſilv. nitr. v.* 93. Sic natum Naſamonii Tonantis Auguſto Babylon premit ſepulcro. *b. e.* Alexandrum, qui ſe filium Jovis Ammonis credi volebat. *Naſamoniacum* dicit, quia Jovis Ammonis templum in Africa eſt. *Sidon. carm.* 9. *v.* 257. Et vinctum Naſamonium Jugurtham.

NASCENDUS, a, um, particip. a *naſcor*, naſciturus. *Gell. l.* 3. *c.* 10. Ad homines quoque naſcendos vim numeri hujus pertinere ait. *agit nonnus, cur bonus do naſcetur.*

NASCENS, entis, *naſcentes*, qui naſcitur. *Virg. Ecl.* 4. *v.* 8. Naſcenti puero fave, Lucina. *& Ecl.* 3. *v.* 90. humi naſcentia fraga. *Id.* 3. *Georg. v.* 389. ne maculis infuſcet vellera pullis Naſcentum. *b. v.* fetus. *de naſcentes. & lib.* 2. *v.* 441. Sol ubi naſcentem maculis variaverit orbem. *b. e.* cum oriens faciem habuerit maculoſam. *Horat. l.* 3. *od.* 23. *v.* 6. Naſcens Luna. *il ſorger della Luna*. ¶ Translate dicitur de rebus quibuſcumque recens ortis. *Cic.* 1. *Catil. c. penult.* Conjuratio naſcens. *Id. in Brut. c.* 7. Non naſcentibus Athenis, ſed jam adultis. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Naſcens annus. *b. e.* vernum tempus. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 30. naſcentes implent conchylia lunæ. *b. e.* novæ, & creſcentes. *Plin. l.* 2. *c.* 6. *ad fin.* In ipſas naſcentis Italiæ fauces. *b. v.* Alpes, ubi Italia incipit.

NASCENTIA, æ, f. γένεσις, nativitas, *naſcimento*. *Varro. l.* 9. *c.* 7. *a med.* Non e naſcentia, ſed ex conceptione Genethliologiæ rationes explicatas reliqui.

NASCIBILIS, le, adject. qui naſci poteſt. *Tertull. l.* 3. *adverſ. Marcion. c.* 19. *ad fin.* Moreallem negat, quem naſcibilem profitetur. Adde *eap.* 21.

NASCOR, ſceris, natus ſum, dep. 3. *naſcere, venir alla luce, ſpuntare*, γενναι, γίγνομαι, orior, in vitam venio, in lucem edor. Volunt eſſe a γεννάω, unde γεννάται. Eſt etiam qui placet a *nanciſcor* ducere per ſyncopen, quaſi vitam adipiſcor. *Cic. in Orat.* 1. 3. Ideas Plato gigni negat, & ait ſemper eſſe: cetera naſci, occidere, fluere. *Terent. Andr.* 3. 2. 6. Scitus puer eſt natus Pamphilo. *Cic. e. Tuſcul.* 1. 5. Quoniam mortui miſeri ſunt, in miſeriam naſcimur ſempiternam. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 16. Si tibi fortuna non dedit, ut patre certo naſceretur. *Virg.* 3. *Æn. v.* 98. Et noti naturam, & qui naſcentur ab illis. *& l.* 1. *v.* 290. Naſcetur pulcra Troianus origine Cæſar. *Terent. Heaut.* 5. 4. 7. Ita mihi atque huic fis ſuperſtes, ut ex me atque hoc natus es. *Ovid. Metam.* 11. *v.* 312. Alipedis de Sirpe dei verſuta propago Naſcitur Autolycus. *Plin. l.* 10. *c.* 53. *a med.* Aves omnes in pedes naſcuntur, contra quam reliqua animalia. *Virg. e. Georg. v.* 120. Fluminibus falices, craſſiſque paludibus alni Naſcuntur. *Horat. l.* 2. *od. ep. v.* 11. naſcunturque leves Per digitos, humeroſque plumæ. ¶ Translate dicitur de mineralibus, lapillis, ſuminibus, da Bellie orientibus, de ventis ſurgentibus, &c. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 12. Naſcitur ibi plumbum album in mediterraneis regionibus. *Plin. l.* 36. *c.* 8. Onyx naſcitur circa Thebas Ægyptias. *Id. l.* 6. *c.* 18. Ganges in Scythicis montibus naſcitur. *& l.* 36. *c.* 26. Es palude naſcitur amnis. *Horat. l.* 3. *od.* 13. Cela ſupinas ſi tuleris manæ naſcente luna. *Virg.* 8. *Ecl. v.* 17. Naſcere, præque diem veniens age, Lucifer, almum. *& r. Georg. v.* 434. Totus & illa dies, & qui naſcentur ab illo, *verran dopo. & lib.* 3. *v.* 278. nate piperrime Auſor naſcitur. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 18. Ab eo flumina collia naſcebatur. *cuniculus, ſorgeva. Petron. in fragm. Tragur. c.* 38. *Buem.* Parunt illi bona lana naſcentur: arietes a Tarento emit. Mel Atticum ut domi naſceretur, apes ab Atheona juſſit afferri. ¶ Translata eſt etiam initium ducere, proficiſci, provenire. *Cic. ad Fam. ep.* 22. Scribes ad me, ut mihi naſcatur epiſtolæ argumentum. *Virg.* 3. *Æn. v.* 44. major rerum mihi naſcitur ordo. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 48. Publilatin ab juſto timore naſcitur. *Cic. e. Offic. c.* 5. Nulla tam deteſtabilis peſtis eſt, quæ non homini ab homine naſcatur. *Cornif. carm.* 63. *de anap. Pel. & Ther. v.* 188. Querelæ veræ naſcuntur pectore ab imo. ¶ Pro reſurgere, exſiſtere, erumpere, *ſi. l.* 3. *v.* 530. *de frumentib. Alpes*, ardua ſupre Se ſe operit feſſis, & naſcitur altere moles. ¶ Naſcentia templa *Martial. l.* 6. *epigr.* 4. ſunt receſſus exſtructa, nova. ¶ Particip. *naſciturus. Poliad. in Jun. c.* 7. *ad fin.* Ubi ſignum naſcituri regis (apum) inveneris. ¶ *Naſcens*, & *Natus* V. ſuis locis. ¶ *Natu* ſupinum. *Plin. l.* 6. *c.* 33. Cupreſſus natu moroſa. *difficile do naſcere*. ¶ Natu major, &c. V. *Natus*. ¶ *Naſcere* in infinito pro *naſci*, a *naſco*, *is*, quidam confirmant verbis *Catonis* R. R. *c.* 151. *extr.* Ubi germen naſcere cœpit. Sed ea lectio certa non eſt.

NASĬCA, æ, m. & f. qui naſu eſt acuto, ſubtili, & contracta. *Arnob. l.* 6. *pag.* 196. Poteſt fieri, ut barbatus in cœlo ſit, qui eſſe a vobis effingitur lavis: diſploſas ut gerlitet nares, quum vos eſſe facitis, figuratiſque naſicam. Adde *lib.* 3. *pag.* 108. ¶ Ita cognominatus fuit P. ille Cornelius Scipio, qui adoleſcens nondum Quæſtorius, in tota civitate vii honorum optimus judicatus eſt, juſſuſque obviam ire ſigna Matris Idææ vacipiendo, & Romam deducendo. V. *Liv. l.* 24. *c.* 14. Quante fuerit fiducia ſui, quantaque apud omnes cives auctoritate, ſetis argumento eſt quod narrat *Valer. Max. l.* 3. *c.* 7. *n.* 3. V.

NASIDIANUS, a, um, ad Naſidium pertinens, quod eſt nomen propr. R. hominis. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 7. Naſidianæ naves. *b. e.* quæ ducem L. Naſidium habebant.

NASITERNA, æ, f. *ferebra, brocca, urna, ammaſſarejo*, ὄρια, eſt genus vaſis aquarii anſati & patentis, quale eſt, quo equi potari ſolent. Plautus in Bacchid. Ecquis vocat cum naſiterna, & cum aqua iſtum impuriſſimum? Et in Nervolaria. Ecquis effert naſiternam cum aqua ſuo ſuffragio? Et Cato in Q. Salpicium. Quotiens vidi trelleos, naſiternas, pertuſos aquales, matellas ſine anſis. Hæc *Feſtus*, qui *naſiternæ* ſcribit duplici SS. Alii unico, quia a ternis naſis, ſeu anſis, vel potius tubulis exſtantibus, per quos liquor effunditur, dictam putant. *Cato R. R. c.* 11. in inſtrumento vineæ enumeret amphoram, naſiternam, pelvim, matellionem, trulleum, &c. Adde *Varron.* apud *Non. t.* 15. *n.* 65. Quod autem affert *Feſt.* ex Nervolaria *Plautr*, habetur *Stich.* 2. 2. 28. hoc modo: Ecquis hac effert naſiternam cum aqua? *Go.* ſuo ſuffragio populi tamen adilitatem hic quidem gerit. ¶ In allato *Catonis* loco eſt qui legit *amphoram naſiternam*, ſine nota diſtinctionis, ut *naſiternam* ſit adjectivum: quod ſane abſurdum non videtur.

NASI-

NASITERNUTUS, a, um, naſterna inſtructus. *Calpurn.* apud *Fulgent. in expoſit. ſermn. antiq.* Ubi tu naſiternatus aquam petes.

NASO, onis, m. cognomina P. Ovidii, a naſi magnitudine, ut *Frons* e *fronte*, *Capito* e *capite*, &c.

NASSA, æ, f. *naſſa*, ναῦτος, vel κάρτος, piſcatorii vaſis genus, quo cum introvit piſcis, exire non poteſt. Ita *Feſtus*. *Sid. l.* 5. v. 47. vitreas ſolers piſcator ad undas, Ore levem patulo texens de vimine naſſam, Cautius interiora ligat, mediamque per alvum, Senſim faſtigans, compreſſa cacumina nectit: Ac fraude meſtati remeare foreminis arcet Introitu facilem, quem traxit ab æquore piſcem. *Plin. l.* 9. c. 37. Capiuntur purpuræ parvulis, reſiſque textu veluti naſſis in alto jactis. *& ſæp.* 32. Polypus mire expetens odorem ſalſamentorum: qua de cauſa & naſſis illuuntur. *Id. l.* 32. c. 18. Junci uſus ad naſſas marinas. *Id. l.* 32. c. 2. Scarus incluſus naſſis non fronte erumpit, nec infeſtis viminibus caput inſerit, ſed uverſus, &c. ¶ Translata *Plaut. Muſ.* 2. 6. 98. Numquam hercle ex iſta naſſa ego hodie eſcam petam. (Unde proverb. a naſſa eſcam petere. *h. e.* utilitatem inde quærere, ubi majus periculum eſt.) *Cic. Attic. l.* 15. *ep.* 2. Ex hac nulla (ſc. *naſſa*) exire conſtitui, non ad fugam, ſed ad ſpem mortis melioris.

NASSITERNA. V. *Naſiterna*.

NASTURTIUM, ii, n. *naſturzio*, καρδάμωμον, herba hortenſis, ita dicta, quod naſum torqueat, ut ait *Varr.* apud *Non.* 2. c. *n.* 41. eſt enim acreimi odoris, & cauſtica vi prædutum: Venerem inhibet, torporem excitat, animam exacuit. Habet etiam vim contra ſerpentes, maxime ſi uſtum ſit. *Plin. l.* 19. 8. 8. *a med.* Naſturtium nomen accepit a nartus or tormento: & inde vigoris ſignificatio proverbio id vocabulum uſurpavit, veluti torporem excitantis. (Adde *Iuv.* 20. *c.* 13.) *Anſt. Moretti*, v. 84. Quæque trahunt acri vultus naſturtia morſu. *Colum. l.* 10. v. 230. parvo diſcrimine ſulci Spargantur cæcis naſturtia dira colubris. *Cri.* 5. *Tuſcul. c.* 34. Perſius negat Xenophon ad panem adhibere quidquam, præter naſturtium. ¶ Proverb. quod innuit *Plin. loc. cit.* Græce εἰς κάρδαμον ἔρχεσθαι, naſturtium comedo, dictum in ſocordem, ignavum, hebetem. ¶ Scribitur & *naſturcium*.

NASUS, i, m. & Naſum, ſi, n. *naſa*, ῥὶς, ἀνατολή, prominens membrum in facie hominis, inter utrumque oculum, gemina foramina, unde ſpiritus, ore ſtaufo, duritur & emittitus, & odorum vis ſentitur. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 57. Naſus ita locatus eſt, ut quaſi murus oculis interjectus eſſe videatur. *Plin. l.* 11. c. 37. *ſect.* 59. *Hord.* Altior homini tantum, quam novi mores ſubdolæ irriſioni dicavere, naſus. Non alii animalium nares eminent. Avibus, ſerpentibus, piſcibus foramina tantum ad olfactus, ſine naribus: Et hinc cognomina Simorum, Silonum. *Martial. l.* 7. *epigr.* 36. exprimere rorantem frigore naſum. *h. e.* ſtiria fluentem emungere. *& ibid.* Turpis ab inviſo pendebat ſtiria naſo. *& lib.* 11. *epigr.* 99. congelati gutta naſi. *Juvenal. ſat.* 10. v. 189. madidique infantia naſi. *h. e.* mucus & pituita defluxus e naſo ſuum, non ſecus atque infantium. Contra *Id. ſat.* 6. v. 247. ficco venit ultera naſu. *Senec. l.* 3. *de Ira*, 1. 20. *a med.* Colliſus naſus. *ſchœnicetas*. *Terent. Heaut. ſub fin.* aduncus. *aquilino*. *Plaut. Capt.* 3. 4. 115. acutus. *Martial. l.* 2. *epigr.* 41. indecens. *Horat. in ar. Poet.* v. 36. pravus. *torto*. *Catull. carm.* 68. *ad Ruf.* naſorum peſtem vocat tetram odorem alarum, qui caper & hircus vocatur. *Perſ. ſat.* 3. v. 87. Ingeminat tremulos naſo criſpante cachinnos. *Juvenal. ſat.* 2. v. 57. ad calicem vigilanti ſtertere naſo. *h. e.* ſtertere quidem, ſed ſonum ſimulando. *Plaut. Mil.* 3. 2. 9. Naſu clamare magnum. *h. e.* vehementer ſtertere. *Id. Men.* 1. 3. 18. Abripere alicui naſum mordicus. *Id. Capt.* 4. 2. 37. naſo exhibere moleſtiam. *ſcil.* teteros odores admovendo. *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. v. 89. Rancidum aprum antiqui laudabant, non quia naſus Illis nullus erat, &c. *adorato*. ¶ Translata dicitur ſedes iræ, & bilis, quia irritio cum contractione vultus rugat & naſus. *Plaut. in ſuppoſ. Amph. ſcena*, Dii voſtram ſid. *verſ.* 42. Fames & mora bilem in naſum concinat. *ſan venter la mueſſa al naſa*. *Perſ. ſat.* 5. v. 91. Dice, ſed ira cadat naſo, rugoſaque ſanna. *Martial. l.* 6. *epigr.* 64. *ſub fin.* rabido non perditus ore Fumantem naſum vivi tentaveris urſi. ¶ Refertur etiam ad fagacitatem, acrimoniam in deprehendendis aliorum vitiis, & acri irriſione, falſique dicacitate inſectandis: ducta metaphora a fagacitate canum, abſtruſa quæque olfactu inquirentium. *Horat. l.* 1. *ſat.* 6. v. 5. naſo ſuſpendis adunco ignotos, ut me libertino patre natum. *μυκτηρίζει*, *pungit*, ποντῶζιν. quæ ratione & *Perſ. ſat.* 1. v. 118. locutus eſt. *Plin. in præfat. Hiſt. nat. ante med.* Lucilius, qui primus condidit ſtili naſum. *h. l.* ſatyrem. *Martial. l.* 1. *epigr.* 42. *ſub fin.* Non cuicumque datum eſt habere naſum. *& epigr.* 4. Et pueri naſum rhinocerotis habent. *& lib.* 5. *epigr.* 20. tacito rides, Germanice, naſo. *Senec. ſuaſor.* 1. *ante med.* Et bene illis ceſſerat, ſi naſus Atticus ibi ſubſtitiſſet. *h. e.* adulatoria irriſio, μυκτηρισμός. Idem adulandi ſenſus eſt etiam in illo *Horat. l.* 2. *ſat.* 8. v. 64. Balatro ſuſpendens omnia naſo, &c. ut ſequentia indicant. *Tertull. de Pudic. c.* 2. Deus naſo non deridetur adulantium ſcilicet bonitati ejus. ¶ A ſimilitudine dicitur de anſa vaſis, vel de roſtro, unde liquor e veſe effunditur. V. *Naſiterna*. *Juvenal. ſat.* 3. v. 46. Tu Beneventani ſutoris nomen habentem Siccabis calicem naſorum quatuor, ac jam Quaſſatum, & rapto poſcentem ſalphura vitro. *Beneventanus ſutor* eſt ille Vatinius, e quo Vatinii calices dicti ſunt, qui hujuſmodi naſis inſtructi erant: de quibus *Martial. l.* 14. *epigr.* 96. Vilis ſutoris calicem monumenta Vatini Accipe: ſed naſus longus illis fuit. *h. e.* habet quidem caliz hic naſus ſuos: ſed longior fuit naſus Vatinii artifici, ſive quod ſint naſutiſſimus, ſive quod velde inviſor fuit, & maledicus. Dicitus enim e *Tacit. 15. Annal. c.* 34. facetiis ſcurrilibus abundaſſe. ¶ Neutro genere *Lucil.* apud *Non. l.* 3. *n.* 146. Queis oculi non ſunt, usque naſum. *Id. ibid.* Naſum rectum nunc homini eſt. *Plaut.* 4. 6. 40. Nam odore naſum ſentiat, ſi intus ſint. *& Ampb.* 1. 1. 288. Oculi, naſum, dens, labra. Adde *Curcul.* 1. 2. 18. & *Men.* 1. 2. 57.

NASUTE, adverb. *Senec. l.* 5. *de benef. c.* 6. *ad fin.* Malunt illi naſute negare, quam cunctanter ac ſuperbe. *h. e.* aſute. Eſt qui legat *veſtre*, invitus *Lipſio*. V. vocem ſequent.

NASUTUS, a, um, *naſuto*, ῥωγὸς, ἐπιρρὶς, magnum habens naſum. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. v. 93. Deppygis, naſuta, brevi latere, ac pede longo eſt. ¶ Translate eſt ſagax, acutus *in* deprehendendis aliorum vitiis, irriſor, dicax. *Martial. l.* 12. *epigr.* 37. *in ſcurram inſolentem*. Naſutus nimium cupis videri: Naſutum volo, nolo polypoſum. *& lib.* 13. *epigr.* 2. *in derractorem*. Naſutus ſis uſque licet, ſis denique naſus. *Id. l.* 2. *epigr.* 54. Nil naſutius hac, malignuſque eſt. *Senec. ſuaſor. ubi. a med.* Ceſtius homo naſutiſſimus, diſſimulavit exaudiviſſe, &c. ¶ In illo *Phædri l.* 4. *fab.* 6. Tu qui naſute ſcripta doſtringis mea: *naſute* poteſt eſſe adverbium, *acremente*, *mordacemente*, *acerbamente*.

NATA, æ. V. *Natus*.

NATABILIS, le, idem quod natatilis. *Coripp. l.* 4. v. 43. Cedrus olens, ſolidum, nunquamque natabile robur.

NATABULUM. V. *Medicabulum*.

NATALIS, le, adject. *natale*, *natalizio*, *natio*, γενέθλιος, ad nativitatem pertinens. *Cic.* 9. *Attic. ep.* 4. Natali die tuo ſcripſiſti epiſtolam ad me plenam conſilii. *Id. pro Flacc. c.* 40. *extr.* Quem ego diem vere natalem hujus urbis appellare poſſum. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. v. 187. Scit Genius, natalis comes qui temperat. 28rum. *Ovid. in Ibin*, v. 219. Natalis lux. *Id. 6. Faſt.* v. 797. Natale tempus. *Horat. l.* 2. *od.* 17. v. 18. hora. *Ovid.* 2. in *Pont. ep.* 9. v. 78. humus. *in patria*. Sic *Id. ibid. l.* 1. *ep.* 3. v. 35. Natale ſolum. *& 4. Faſt.* v. 685. Pelignos, natalia rura, petebam. *Virg. Æneid. l.* 3. v. 321. Natalis domus. *Horat. l.* 1. *od.* 21. v. 10. Delos natalis Apollinis. *Manil. lib.* 3. v. 613. Natalis morbus. *h. e.* naſcendo contractus. *Tibull. l.* 4. *el.* 6. v. 1. Natalis Juno. *h. e.* quæ præeſt ſoetibus naſcentibus, qua & Lucina. Sic *Id. eleg. præced. extr.* Natalem vocat Genium, qui nativitatis virorum præeſſe eſt. ¶ Natalem diem reditus ſui *Cic. l.* 3. *ad Attic. ep.* 20. vocat eum diem, quo die ab exſilio in patriam fuit revocatus. eſt enim civilis mors exſiliam: & exſilii finis nova quædam nativitas. ¶ Item nativus, congenitus, inſitus, ipſa nativitate contractus, *nativo*, *naturali*, *innata*. *Colum. l.* 3. c. 7. Vites natali & ingenita ſterilitate laborantes. *Vel. Flacc. l.* 6. v. 61. sui candidus olim Crinis ineſt Natale decus. ¶ *Natales*, abſolute, dies, quo die quis naſcitur, *giorno natalizio*, τὰ γενέσια. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 5. Ad usbem (ut vos) tertio Non. natali meo. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. v. 210. Natales grate numeras. *Juvenal. ſat.* 5. v. 36. Quale coronati Thraſes Helvidiuſque bibebant, Brutorum & Caſij natalibus. *Virg. Ecl.* 3. v. 76. Phyllida mitte mihi, meus eſt natalis, iola. *Ovid. Heroid. ep.* 15. v. 61. Sex mihi natales iraunt. *Marcell. Dig. lib.* 23. tit. 2. *leg.* 22. & *Ulpian. lib.* 4. *tit.* 4. *leg.* 3. Die natalis ſui. ¶ Hunc diem celebrabant ſacrificiis, vini quidem Genio, feminæ Junoni: item convivia, & munera ab amicis accipiebant. Teſtimonia paſſim occurunt. De muneribus lepidum eſt *epigr.* 64. *Martial. lib.* 8. V. etiam *Ovid. lib.* 3. *Triſt. eleg.* 13. & 1. 5. *eleg.* 5. ubi ritus celebrandi Natalis commemorat. ¶ Natalem alicui eripere, h. e. facultatem naſcendi. *Lucan. l.* 7. v. 390. gentes Mars iſta futuras Obruet, & populos ævi venientis in urbem, Erepto natale, feret. ¶ *Natales* ſunt ipſa nativitas, item conditio generis, origo familiæ, nobilitas, vel ignobilitas, *conditione*, *ſanguine*, *parentado*, *natali*, γένος. *Tacit. 2. Hiſt.* 1. 86. Comelius Fuſcus, vigens ætate, claris natalibus. *Juvenal. ſat.* 8. v. 131. Quis, Catilina, tuis natalibus, utque Cethegi Inveniet quicquam ſublimius? *Plin. l.* 10. *ep.* 3. & 7. Natalium ſplendor. *Tacit. c. Hiſt.* 1. 49. claritas. *& lib.* 11. *Ann. c.* 21. dedecus. ¶ *Natalibus ſuis reſtituti* dicebantur libertini homines, ſive ſervi nati eſſent, ſive non, qui Principis beneficio ad ingenuitatis ſtatum reſtituebantur, perinde ac ſi nunquam ſervi fuiſſent. Dicebatur autem *natalibus ſuis*, ut ait *Marcell. Dig. lib.* 40. *tit.* 11. *qui ex ſi* de natalibus reſtituendis; *leg.* 2. hoc eſt in illo originis ſtatu, in quo omnes homines initio fuerunt: οἷς τὸ καθ' γενεὰν ἐλεύθερον ἦν. *Plin. l.* 10. *ep.* 77. Poſtulantibus quibuſdam, ut de agnoſcendis liberis, reſtituendiſque natalibus ipſe cognoſceremus. *Ulpian. lib.* 38. *tit.* 2. *leg.* 3. Libertus natalibus redditus. ¶ Translate *natalis* dicitur de rebus inanimis. *Plin. l.* 37. c. 4. Adamanti pallor argenti, & in auro non niſi exceſſentiſſimo natales. *h. e.* in auro, ſeu auratilis metallis gignitur. *Tertull. de Patient. c.* 5. Natales impatientiæ in ipſo diabolo deprehendo. *h. e.* originem, initium. *Id. l.* 1. *adverſ. Marcion. c.* 10. A Pentateucho natales agnitionis ſuppotabuntur. ¶ *Natalem arborum* dicit *Plin. l.* 17. *c.* 10. *ad fin.* ipſam ſemen, ex quo arbor gignitur. ¶ *Natalium peritus* apud *Senecam l.* 2. *quæſt. nat. c.* 32. a *med.* ſunt genethliaci, *aſtrologi giudiziarii*.

NATALITIUS, & Natalicius, a, um, *natalizio*, γενεθλιακὸς, ad natalem diem pertinens, natalis. *Cic.* 2. *de Divin.* 1. 41. Qui hanc Chaldæorum natalitiæ prædictæ *defendunt*. *& cap.* 43. Natalitium fidem. *Martial. l.* 7. *epigr.* 85. Natalitiæ dapes. *Juvenal. ſat.* 11. v. 84. Et natalitium cognatis ponere lardum. *h. l.* natalitio convivio ſervatum, quando delicatioribus ſibis menſa inſtruebatur: Vel antiquum & rancidum, quaſi ex anno conditum ſale, quo dominus natus eſt. Sic *Perſius. in Satyr. c.* 136. Dum conquela natalium ſuorum ſinciput in carnarium furca reponit. *Perſ. ſat.* 1. v. 16. Et natalitia tandem cum ſardonyche albus. *h. l.* dono dets natali die: vel natali die geſtata. ¶ *Natalitia*, *orum*, celebritas, conviviam

munera pro die natali. Cic. 2. *Phil.* c. 6. Hodie non defcendit Antonius: cur? dat natalitia in horte. cui? nemirem nominabo: putetota eum Phormioni alicui, tum Gnathoni, tum Ballioni. ¶ In fingul. num. *Cenforin. de die nat.* in *præfat. feu cap.* 1. Quodcumqua hoc libri eft, meis opibus comparatum, Natalitii tutulo tibi miffi. *ib.* 2. natalitii muneris.

NATANS, antis. V. *Nato.*

NATATILIS, le, *che nuota*, νηκτικὸς, qui natat, vel natare poteft. *Tertull. adverf. Hermog.* c. 33. Ex aquis natatiles & volatiles animæ. *Prudent. in Rom. feu tasbemer. mil.* v. 332. Feræ, volucres, reptiles, natatiles. ¶ *Natatilia*, locum ad natandum, apud *Varron. l.* 3. *R. R.* 1. 5. *a med.* jam Critici mutaverunt in *natalia* ex MSS.

NATATIO, onis, f. *il nuotare, nuoto*, νῆξις, actus natandi; natatus: e nato, as. Cic. *de Senect.* c. 16. *fub fin.* Sibi habeant arma, fibi equos, pilam, natationes, & curfus. Al. leg. *notiones*, quod effet a *no*, *nas*. Celf. *l.* 3. c. 24. *fub fin.* Utendum eft, fi hieme eft, balneo; fi æftas, frigidis natationibus. ¶ Item locus ipfe natationi aptus, *bagno, piscina*. *Id. ibid.* c. *ult. fub.* 1. Si quo loco vel naturales, vel etiam manufactæ natationes funt, iis potiffimum utendum.

NATATOR, atoris, m. *nuotatore, nuotis*, qui natat. *Ovid. de remed. amor.* v. 222. Pugnat in adverfas ire natator aquas. *Id. Heroid. ep.* 19. v. 70. Cur toties a me, lente natator abes? Adde *Varron. l.* 4. *de L. L.* c. 18. & *Stat.* 10. *Theb.* v. 407.

NATATORIUS, a, um, *da nuotare*, ad natandum pertinens, ut Natatorius cortex, *Feftus*. V. Suberin. ¶ *Natatoria* abfolute, *luogo da nuotare, piscina*, νηκτωδρόμος, locus ad natandum, piscina, lavacrum. *Sedon. l.* 2. *ep.* 2. *ante med.* In hanc piscinam fluentum de fupercilio montis elicitum, canalibufque circamactis *per exteriora* natatoriæ *litora* curvatum, *fee* fiftula effundunt.

NATATUS, us, m. *il nuotare, nuoto*, νῆξις, natatio. *Stat. l.* 2. *filv.* 5. v. 25. Nymphæ, Quas præceps Anien, etque receptura natatus Virgo juvat. *Pallad. l.* 1. *tit.* 17. Aaguillas pifcefque fluviales mittit in hic (*cifternas*) convenit, ut horum natata equa ftans agilitatim currentis imitetur. *Claudian. de* IV. *Conful. Honor.* v. 347. fluvios natatu fundere. *& lib.* 3. *de rap. Pros.* v. 333. fontem natatu fecare.

NATATUS, a, am, *forfa nuotando*, νηχθείς, natando decurfus. *Stat.* 4. *Theb.* v. 703. deceptum margina ripæ Stat pecus, atque amnem quærunt armenta natatus. *Lucan. l.* 9. v. 954. Threiciafqua legit fauces, & amore natatum Æquor. *h. e.* a Leandro ob Heronem. Al. leg. *natantem*.

NATES, ium, f. *nocche, chiappe*, γλουτοί, clunes, carnofa prominentia in imo dorfo, quibus homo fedens infidet. *Martial. l.* 14. *epigr.* 18. Alea parva nuces, & non damnofa videtur: Sæpe tamen pueris abftulit illa natis. *Juvenal. fat.* 6. v. 622. fales pulfare nates. ¶ De brutis animalibus, *Martial. l.* 3. *epigr.* 82. v. 21. Nates turturum donare alicui. ¶ In fingulari num. *Horat. l.* 1. *fat.* 8. v. 46. Nam, diffoffa ftnat quantum vefica, pepedit Diffifa nate ficas. *Feft.* in *Pallas*. Quod ejus natis fulmina icte erat. ¶ *Nates*, & *clunes* idem funt. *Mortalis* utramque vocem componxit non difcriminis caufa, fed contemptus & irrifionis, *l.* 3. *epigr.* 53. Et vultu poteram tuo carere, Et collo, manibufqua, cruribufqua, Et mammis, natibufque, clunibufque.

NATINATIO dicebatur negotiatio: &

NATINATORES, an eo fenfu? *Feftus*.

NATINOR, aris, dep. 1. negotiari, &, at ait *Scalig.* quafi in negotiis natare, fluctuare. *Cato* apud *Feft.* Lucanos inter fe natinari, eique factiones effe.

NATIO, onis, f. actus nandi, V. *Natatio*.

NATIO, onis, f. *nascimento, γένεσις*, actus nafcendi, nativitas. Hinc Natio dea eft habita: de qua *Cic.* 3. *de nat. Deor.* c. 18. Quod fi tales dii funt, at rebus humanis intersint, Natio quoque dea putanda eft, cui cum fana circumius in agro Ardeati, rem divinam facere folemus: quæ quia partus matronarum tueatur, a nafcentibus nerin nominata eft. ¶ Item genus, origo, procreatio, *origine, ftirpe, nazione, razza*. *Hor. de B. Alex.* c. 7. Cum & natio eorum, & natura cognofcatur, aptiffimum effe hoc genus ad proditionem, nemo dubitare poteft. *Varr. R. R. l.* 2. c. 6. *de Afinis*. Prægnantes opere leeant. venter enim labore nationem reddit deteriorem. *Id. l.* 8. *de L. L.* c. 52. Sic equos eadem facie nonnullos negamus effe fimiles; in nationes ex procreante diffimiles. *Feftus*: In pecoribus quoque bonus proventus fetuæ, bona natio dicitur. ¶ De rebus inanimis *Plin. l.* 22. c. 24. Mellis caufas, atque differentias, nationefque in apium natura diximus. *Id. ibid. a med.* & *lib.* 21. c. 24. *a med.* Cera nationa Punica. *Id. l.* 22. c. 25. *ad fin.* Styracis color in quacumqua natione præfertur rufus. ¶ Sæpiffime fumitur pro hominum genere, ut ait *Cornutus* apud *Feft.* qui non aliunde venerunt, fed ibi nati funt, ubi incolunt, *nazione, razza*, ἔθνος. *Cic. de Provinc. Conful.* c. 5. Publicanos tradidit in fervitatem judæi, & Syrii, nationibus natis fervitati. *Id. ad Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. 1. 9. Si te fors Afris, aut Hifpanis, aut Gallis præfecifiet, immanibus ac barbaris nationibus. *Nep. in Datam.* c. 1. Patre natione Care, matre Scythiffa natus. ¶ A gente aliquando ita differt, ut genus a fpecie. *gens* enim latius patet, & plures nationes complectitur, ut gens Græca habet Atticos, Bœotos, Thebanos, qui eafdem gentis nationes funt. *Cic. pro Font.* c. 11. *extr.* Non modo veftris civibus, verum etiam exteris nationibus ac gentibus ufuendare, &c. *Tacit. de Germ.* c. 38. Nunc de Suecia dicendum eft, quorum non una, ut Cattorum, Tenfterorumque gens, majorem enim Germaniæ partem obtinent, propriis adhuc nationibus, nominibufque difcreti. V. in *Gens* alia huc pertinentia. ¶ *Ad nationes* eppellata eft Roma particæ ab Auguflo exftructæ, ut *Servius* docet *ad Æn.* 8. v. 721. quia in ea omnium gentium fimulacra collocaverat. *Plin. l.* 36. c. 5. *ad fin.* Herculem humi ftare, non editus porticus Ad Nationes. ¶ Translate dicitur de certo ordine, focietate, fecta, *ordine, fecta*. *Cic. pro Sext.* c. 44. Natio optimatium. *Id. in Pifon.* c. 23. offenfiffima candidatorum. *Phædr. l.* 2. *fab.* 5. v. 2. ardeliorum. ¶ In malam partem, h. e. in contemptum. *In Catalpl. Virg. pag.* 2297. *Mafvic.* Scimlafticorum natio madem pingui. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 29. Ita falem illum, quo caret veftra natio (*Epicureorum*) in irridendis nobis nolitote confumere. *Id. de Haruf. refp.* c. 26. *ad fin.* Deteriores caveta, quorum quidem magna eft natio. ¶ Apud *Tertull.* paffim *nationes* fumuntur pro Ethnicis, qui fcil. Chriftianam religionem non profitentur, ut *de Idololatr.* c. 21. Benedici per deos Nationum, Chriflo initiatus non fuftinabit.

NATIVITAS, atis, f. *natività, nascimento, γενεά, γένεσις*, ortus, natio. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 1. *leg.* 2. Municipem aut nativitas, aut adoptio facit. *Infcript.* apud *Gruter. pag.* 322. *n.* 11. Variæ Jucundæ defunctæ anno nativitatis XVIII. *Tertull. de Anim.* c. 39. Ab ipfe etiam janua nativitatis. Adde *Arnob. l.* 1. *pag.* 22. ¶ In plur. numero *Tertull. de Spectac.* c. *ult.*

NATIVITUS, adverb. a nativitate. *Tertull. de anim.* c. 39. Quæ omnia nativitus animæ collata funt. Adde *cap.* 22.

NATIVUS, a, um, *che nasce*, qui nafcitur, qui ortum habet. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 20. Anaximandri opinio eft, nativos effe deos, longis intervallis orientes occidentefque. Sed nos deum, nifi femiternam, intellipere qui poffumus? *Lucret. l.* 5. v. 66. mortali confiftere corpore mundum, Nativamque effe. *Id. l.* 3. v. 418. nativos animantibus, & mortales Effe animos. ¶ Item nullo artificio conftans, fed talis, qualis eft natus, germanus, fincerus, fimplex, *nativo, naturale, nativo, φύσικος*. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 39. *a med.* Beluæ partim ftuttanter, partim ad facta nativus tallis inhærentes. *Plin. l.* 8. c. 48. Nativæ ovem. *h. l.* quarum lanis utimur in veffe, nulla colore infectæ, fed eo, quo natæ funt. *Id. l.* 32. c. 7. Nativi coloris pannus. *Id. l.* 33. c. 5. Nativa chryfocolla. *& lib.* 31. c. 7. Montes nativi falis. *Ovid. in f. el.* 14. *l.* 1. *Amor.* natiea coma. *Id. Heroid. ep.* 5. v. 61. nativa moles. *Id.* 3. *Met.* v. 158. *de amore.* fimulavmat artem Ingenio Nature fuo nam pumice ævo, Et levibus tophis nativum duxerat arcum. Sic *Tacit. Ann.* 4. c. 59. Nativus fpecus. ¶ *Nativa verba* funt, quæ primæ pofitionis dicuntur a Grammaticis, at a *Prifcian. l.* 8. *pag.* 814. *Pauffch. Varro* autem *l.* 5. *de L. L.* c. 5. primigenia appellat: quibus opponuntur *reperta*, id eft derivata. *Cic. in Pocition.* c. 5. Simplicia verna partim nativa funt, partim reperta. nativa ea, quæ fignificata funt fenfu (*h. e.* primitiea, & ipfis fenfu olim primum monftrata loquentibus. *Quintil. l.* 8. c. 3. *ante med.* habet *quæ fignificata funt prima fenfu*.) reperta, quæ ex his facta funt, & noveta aut fimilitudine, aut imitatione, aut inflexione, aut adjunctiona verborum. *Cafcon.* apud *Varron. loc. cit.* fcripfit ea effe ad mille in Latina lingua. *Quintil. ibid.* nobis jam ponere aliis, quem quæ illi rudes homines primique fecerunt, fas non eft: at decrescere, flectere, conjungere, quod natis pofita conceffum eft, nunquam licere defiffe. ¶ Innatus, infitus, nabifcum natus. *Cic. pro Dom.* c. 5. Major fuit adhibenda medicina, quæ & illud nativum, & hoc delatum malum fanare poffet. *Id. de Haruf. refp.* c. 9. *extr.* Nec denique hoc ipfo hujus gentis ac terræ domeftico nativoque fenfu, Italos ipfos ac Latinos fuperavimus. *Gell. l.* 4. c. 1. *a med.* Multus fi natiea fterilitate fit. *Nep. in Attic.* c. 4. Tanta erat fuevitæ feremonie Latini, ut appareret, in eo natieum quendam leporem effe, non adfcitum.

NATO, as, avi, atum, a. 1. *nuotare, νήχομαι*, in aqua volei, & excorrere: frequentativum e *no, nas*: & pro ipfo fæpe ponitur. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 10. Qui neque in Oceano natare voluerit, ftudiofiffimus homo natandi. *Virg.* 3. *Georg.* v. 259. Natare freta turbata procellis. *Martial. l.* 14. *epigr.* 206. Natare aquas. *& lib.* 1. *epigr.* 50. v. 9. tepidum eadem. *Ovid.* 2. *in Pont. ep.* 7. v. 28. natant æquore pifces. *Virg.* 4. *Æn.* v. 508. natat nafcta cerina. *Lucret. l.* 6. v. 558. Disjectare folet magnum mare tranftre, guberna, Antemnæ, proram, malos, tonfafque natantes. *h. e.* remos fluctuantes. ¶ Dicitur *de* naufragantibus. *Propert. l.* 4. *el.* 2. v. 225. Nauplius ultoren fub noctem porrigit ignes: Et natat exfuvias Graia preda tuis. *& lib.* 2. *el.* 20. v. 6. Cum fæpe in porta fracta carina natet. ¶ Et de ire, qui tempeftate agitantur. *Propert. lib.* 3. *el.* 10. v. 32. *de Ulyffe*. Totqua hiemis noctes, totqua nateffe dies. ¶ *Natantes* funt pifces. *Virg.* 3. *Georg.* v. 541. Jam mavis immenfi proles, & genus omne natantum. ¶ Paffive *Ovid.* 5. *Taft. el.* 2. v. 25. & *lib.* 1. *de an. am.* v. 48. Silva feras quas habet, quot pifcibus unda natatur. ¶ Pro fluere, diffluere, vagari, *andeggiare, fluttare*. *Ovid.* 4. *Faft.* v. 291. qua fe Tiberinus in altum Dividit, & campo liberiore natat. *Propert. l.* 4. *el.* 21. v. 51. Ac veluti folus arentes liquera corollas, Quæ paffim celathis ftrata natare vides. *Stat. l.* 2. *Theb.* v. 42. ingens medio natat umbra profundo. ¶ Translate *Id. Achill.* 1. v. 161. ærveo natat ignis in ore. ¶ Pro madere, manare, redundare, inundari. *Virg.* 2. *Georg.* v. 372. omnia plenis Rura natant foffis. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 16. v. 34. amaribus arva natant. *Cic.* 2. *Phil.* c. 41. Natabant pevimenta vino, madebant. parietes. *Virg.* 3. *Æn.* v. 623. famiegus afperfa natarent limina e *Stat.* 2. *Theb.* v. 337. ftetibus ora natant. ¶ Campi natantes. apud *Lucret. l.* 6. v. 1140. & *lib.* 5. v. 489. funt maria, & lacus, *Virgilio* autem 3. *Georg.* v. 198. translate funt arva maturis meflibus quæ inftar aquarum, vento agitanta, fluctuant. ¶ Elegantes *natare* dicuntur oculi ebriorum. *Ovid. 6. Faft.* v. 673. Non erat e & vinis oculique, animique natabant. ¶ Item dormitantium.

Virg.

Virg. 5. Æn. v. 856. conſtantiquæ natantia lumina ſolvit. (Adde *lib.* 5. v. 856.) *Stat. l.* 5. *ſilv. ult. ſub fin.* natantes genæ. ¶ Item moſentium. *Stat.* 2. *Theb.* v. 638. Oculos etiam num in luce natantes. *Sil. l.* 2. v. 128. labentia virgo Membra levat, parvaque oculos jam luce natantes. *Ovid. Met.* 5. v. 72. Jam moriens, oculis ſub nocte natantibus atra. Adde *Virg.* 4. *Georg.* v. 496. ¶ Natare etiam quæ laxa ſunt. *Ovid.* 2. *de ar. am.* v. 516. Nec vagus in laxa pes tibi pelle natet. *Calpurn. ad Nemeſian. Ecl.* 6. v. 43. rutiloque monilia colle Extrema cervice natant. *Nemeſian. in Cynog.* v. 270. Infirmoſque pedes, & crura natantia ponunt. *b. e.* titubantia, vacillantia, quaſi laxata, remiſſa, lenta. ¶ Item quæ ſerpunt. *Colum. de arborib. c.* 6. ſumma parte terræ natantibus radicibus. ¶ Eſt etiam natare, vacillare, huc illuc ferri. *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. v. 41. Juſta pari premitur veluti cum pondera libra, Prona nec hæc plus parte ſedet, nec ſurgit ab illa: Qualis, inæquatum ſi quando onus urget utrinque, Inſtabilis natat alterno depreſſus orbe. ¶ Et translate fluctuare animo, inſtabilem, inconſtantem eſſe. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. v. 6. Pars hominum vitiis gaudet conſtanter, & urget Propoſitum: pars multa natat, modo recta capeſſens, Interdum prænis obnoxia. *Manil. l.* 4. v. 156. Hinc eſt mobilitas rerum, mutataque ſæpe Mens natat. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 43. Democritus natare videtur in natura deorum. Plerique alii leg. *notare. Sil. l.* 7. v. 725. Torpebant dextræ, & ſe ſe meruiſſe negabant Servari, ſubitiſque bonis mens ægra natabat. *b. e.* fluctuabat, ambigebat, turbabatur. *Senec. ep.* 35. *ſub fin.* Mutatio voluntatis indicat animum natare, alibi atque alibi apparere, prout tulit ventus.

NATRIX, icis, *f. natrice*, Ὑδρος, genus anguis venenoſi, in aqua viventis: a nando. *Cic.* 4. *Acad. c.* 38. *Cui deus* omnia noſtra cauſa eum faceret, tantam vim natricum viperarumque fecerit. *Lucan. l.* 9. v. 720. Et natrix violator aquæ. ¶ Translate *natricem* vocabat Tiberius Caligulam, h. e. peſtiferum hominem. *Sueton. in Calig. c.* 21. Ut aliquoties prædicaret exitio ſuo omnium quos Cajum aiacre, & ſe natricem populo R. Phaethontem orbi terrarum educare. ¶ Apud *Lucil. l.* 2. natrix, ſeu ſcuticam ſignificat, quæ ſerpentis inſtar curvatur, & mordet. Sic enim ille apud *Nem. c.* 1. *n.* 334. Si natibus natricem impreſſit craſſam & capitatam. *Iſidor. l.* 5. *Orig. c.* 27. Anguilla eſt, qua coercentur in ſcholis pueri, quæ vulgo ſcutica dicitur. ¶ Quod *Lucan.* dixit *l.* 9. v. 720. Et natrix violator aquæ, *Priſcian. l.* 5. *pag.* 656. *Putſch.* & *Phocas pag.* 1700. maſculini generis eſſe putant. Verum ſi eſt a *nando*, maſculinum eſſe non poteſt: hujuſmodi enim verbalia in *ix* ſemper feminina ſunt: & *natrix violator* erit dictum figurate, vel reſpiciendo ad *ſerpens*, vel potius ut Juno loquitur apud *Virgil.* 12. Æn. v. 259. Auctor ego audendi. V. *Auctor* ſub fin. ubi ſimilia congeſſimus. ¶ Eſt etiam hoc nomine herba, cujus radix evulſa virus hirci redolet. *Plin. lib.* 27. *cap.* 12.

NATTA. V. *Natta*.

NATU, ablat. ſing. nominis defectivi *natus*, *us*, quod idem eſt ac nativitas. Hic ſolus caſus in uſu eſt: & conjungitur fere cum adjectivis *magnus*, *parvus*, &c. & cum eorum comparativis. *Liv. l.* 3. *c.* 71. Conſurgit P. Scaptius de plebe, magno natu. *b. e.* valde provectus ætate. *Nep. in Datam. c.* 7. Ab hac tamen vire Scipinas, maximo natu filius, deſciit. *Cic. de Senect. c.* 4. Quamquam eum colere cœpi non admodum grandem natu. *Id.* 1. *Tuſcul. c.* 2. *extr.* Qui fuit major natu, quam Plautus & Nævius. *Id. pro Cluent. c.* 38. *ſub fin.* Ex his omnibus nato minimus Q. Saturius eſt. *Liv. l.* 21. *c.* 29. *a med.* Ita enim maximus natu ex iis in concilio reſpondit. *Cic.* 1. *Offic. c.* 30. *ſub fin.* Audivi ex majoribus natu, hoc idem fuiſſe in P. Scipione Naſica. *Plaut. Aulul.* 2. t. 37. Sed eſt grandior natu. *Id. Baceh.* 2. a. 26. Qui tantus natu deorum naſcit nomina. *Terent. Heaut.* 4. 1. 32. Quanto tuus eſt animus natu gravior.

NATURA, æ, *f. nature*, φύσις, eſt principium & cauſa efficiens omnium rerum naturalium, quo ſenſu a Veteribus Philoſophis cum Deo confundebatur. V. *Cic. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 8. & *ſequentib. & lib.* 2. *c.* 22. & 32. ubi varia eorum placita refert. ¶ Sumitur etiam pro mundo, ſeu pro rerum univerſitate. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 14. Cleanthes autem tum ipſum mundum deum dicit eſſe, tum totius naturæ menti eique animo hoc nomen tribuit. ¶ Speciatim accipitur pro ea, ex quo aliqua res intrinſecus, & eſſentialiter conſtat, ideſt pro eſſentia, ut Philoſophi loquuntur. *Lucret. l.* 2. v. 132. Natura tenuis nerie. ¶ Item pro re, ſeu ſubſtantia, ut Philoſophi loquantus. *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 10. Ariſtoteles cum quatuor genera illa principiorum eſſet complexus, e quibus omnia orirentur, quintam quandam naturam cenſet eſſe, e qua ſit mens. ¶ Item pro propietate, ſeu pro ai & ingenita rei alicui virtute & potentia. *Cic. in ſomn. Scip. c. ult.* Quod autem animal eſt, id motu ciet interiore, & ſuo. Nam hæc eſt natura propria animæ, & vis. *Virg.* 4. *Georg.* v. 149. Nunc age, naturas apibus quas Jupiter ipſe Addidit, expediam. ¶ Item pro conſtitutione, ſitu. *Cic.* 2. *ad Q. Fr. ep. ult. a med.* Quos tu ſitus, quas naturas rerum & locorum, quos mores, &c. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 21. Qualie eſſet natura montis, qui cognoſcerent, miſit. ¶ Item pro indole, habitudine, ingenio, moribus, inſita inclinatione. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 45. Uno & eodem temporis puncto nati diſſimiles & naturæ, & vitas, & caſus habent. *Cic.* 13. *Fam. ep. penult.* Cognitum per te ipſum, quæ tua natura eſt, dignum tua amicitia judicabis. *Liv. l.* 22. *c.* 59. *ad fin.* Si ipſe in nos mitis Annibal contra naturam ſuam eſſe velit. *Horat. l.* 1. *ep.* 20. v. 24. Naturam expellas furca, tamen uſque recurret. *Cic. Fam.* 3. *epiſt.* 8. *ad fin.* De tua prolixa beneficaque natura limaxit aliquid poſterior annus. *Nepos in Attic. c.* 5. Homo divina, difficillima natura. *Propert. l.* 2. *eleg.* 16. v. 27. to me una petiſti. Poſſum ego naturæ non immiſiſſe tuæ? ¶ Item pro naturali ſubſtantia, & compinao cujuſque corporis. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 57. *a med.* Aures duros & quaſi cornoolos habent introitus, multiſqus cum ſinuibus, quod his naturis relatus amplificatur ſonus. *Terent. Eun.* 2. 3. 24. Tametſi bona eſt natura, reddunt curatura janceas. ¶ Item pro genitalibus, quæ a Græcis item φύσεις dicuntur. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 70. Parere quædam matrona cupiens, dubitans, eſſet ne prægnane, viſa eſt in quiete obſignatam habere naturam. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 22. Cujus obſcenius excitata natura traditur, quod aſpectu Proſerpinæ commotus ſit. ¶ Item pro lege divina, & humana. *Cic.* 3. *Offic. c.* 5. Atque hoc multo magis eaigit ipſa naturæ ratio, quæ eſt lex divina, & humana, cui parare qui velit, nunquam committet, ut alienum appetat, &c. ¶ *Naturæ ſatisfacere*, & *naturæ cedere*, vel *concedere*, eſt mori. *Cic. pro Cluent. c.* 10. De eo, qui & naturæ, & legibus ſatisfecit. *Salluſt. in Jug. c.* 16. Pater, uti neceſſe erat, naturæ conceſſit. ¶ Ut fert natura, *come porta la natura*, *ſampleicemente*. *Terent. Andr.* 4. 4. v. *ult.* Paulum intereſſe conſes, ex animo omnia, ut fert natura, facius, an de induſtria? ¶ Natura inſitum eſt, *è coſa naturale*. *Cic. pro Sull. c.* 30. Hoc natura inſitum eſt, ut quam timueris, ſemper oderis. ¶ Ita nateris comparatum eſt. V. *Compare*. ¶ Præter naturem. *Terent. Adelph.* 5. 5. 4. Jam nunc hæc tria primum addidi præter naturam: O noſter, quid ſit? quid agitur? *contra il mio naturale*. ¶] Secundum naturam aive re, *ſecondo i dettami delle natura*. *Cic.* 5. *Fin. c.* 9. ¶ Verti in naturem. *Salluſt. in Jug. c.* 87. Mihi beneſacere jam ex conſuetudine in naturam vertit. ¶ Rerum natura, *tutte le coſe*. *Cic.* 4. *Acad. c.* 17. *a med.* Quod rerum natura non patitur. *Celſus l.* 7. *c.* 2. *a med.* Eſt etiam in rerum natura, ut curtæ lœvius excidenda ſit. *b. e.* evenit aliquando. Sic *Quinctil. l.* 2. *c.* 17. *a med.* in rerum naturam cadere. *b. e.* evenire, accidere. *Cic. Fam. ep.* 20. *ad fin.* Ipſe, qui plurimum poteſt, quotidie mihi delabi ad æquitatem, & ad rerum naturam videtus. *b. e.* ad humanitatem, & ad id quod inter homines rerum natura ſert. *umanità*, *diſcrezione*, *ragionevolezze*. ¶ Facera ſibi naturem alicujus rei, *Quinctil. l.* 2. *c.* 4. *mate med. renderſi qualche coſa come naturale*. ¶ *Natura*, ablat. abſolute poſitus, *naturalmente*. *Plin. l.* 7. *c.* 19. Quibus natum concreta ſunt oſſa. ¶ Natura ſua, *di ſua natura*. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 14. Delectum ſuapte natura grevem onerabant miniſtri avaritiæ ac luxu.

NATURABILIS, le, adject. naturalis. *Apul. in Florid. n.* 15. (*al. ſub fin. l.* 2.) & *de degmat. Plat. l.* 2.

NATURALIS, le, *naturale*, φυσικὸς, qui ſecundum naturem eſt, a natura profectus, naturæ conveniens, conjunctus, innatus, inſitus. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 6. Ille motus naturalis omnium ponderum e regione inferiorem locum petentium. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 47. Anates cum primum aquam, quaſi naturalem domum, videre, &c. *Id.* 1. *Offic. c.* 16. naturalis ſocietas. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 14. lex. *Id. l.* 1. *de Fin. c.* 9. *ad fin.* Ajunt, hanc quaſi naturalem atque inſitam in animis noſtris ineſſe notionem. *Id. de clar. Orat. c.* 9. Naturalis, non fucatus nitor. *Id. pro Cæl. c.* 5. Qui ſe ipſe cum domeſtica diſciplina, tum etiam naturali quodam bono defenderat. *con certe ſua natural bontà*. Sic *Nep. in Attic. c.* 9. Si damnatio appellanda eſt perpetua natorelis bonitas, quæ nullis caſibus augetur, neque diminuitur. *Ovid. Met.* 10. v. 217. *de cervo*. Ipſe metu vacuus, naturaliqua pavore Depoſito. *Cic. in Pariic. c.* 18. *in fin.* Naturales quæſtiones. *b. e.* de natura trectantes. *Colum. l.* 6. *c.* 24. & 27. *de jumentis*. In id fere tempus naturalia congruunt deſideria. *ſcil.* coeundi. *& cap.* 30. *a med.* Naturales exitus. *ſcil.* excrementorum. Sic *lib.* 8. *c.* 7. & *Cels. l.* 7. *c.* 26. Loca naturalia. Hinc *naturalia* abſoluta, pudenda, tum in hominibus, tum in beſtiis. *Colum. l.* 6. *c.* 27. *a med. Juſtin. l.* 4. *c.* 2. & *Cels. l.* 2. *c.* 7. & *lib.* 2. *c.* 9. & in ſing. numero *id. Cels. l.* 7. *c.* 26. *ſect.* 2. Inter imas oras ſuper naturale. ¶ Naturalis dies. V. *Civilis*. ¶ *Naturalis pater*, aut *filius* opponitur adoptiva. *Cic.* 3. *Phil. c.* 6. *Liv. lib.* 41. *c.* 52. & *lib.* 44. *c.* 44. & *Sueton. in Tiber. c.* 52. Sic *naturales nurus* apud *Ulpian. Dig. l.* 37. *tit.* 8. *leg.* 2. *circa med.* ¶ Interdum *naturalis pater*, aut *filius* opponitur juſto, ſeu legitimo, *b. e.* qui filium ex non juſta uxore, vel ſerva procreat, & qui ita procreatus eſt. *Ulpian. l.* 40. *tit.* 5. *leg.* 40. & alibi, & *Auguſtin. l.* 6. *Confeſſion. c.* 15. item *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 945. *n.* 3. ¶ Interdum *naturalis* eſt veres, & fabuloſo opponitus. *Lactant. l.* 1. *c.* 22. *circa med.* Philoſophi duos Joves fecerunt, unum naturalem, alterum fabuloſum. ¶ Item violento, ut naturalis mors, *Plin. l.* 7. *c.* 53. ¶ Item artefacto. *Colum. l.* 7. *c.* 6. *a med.* Caprile vel naturali ſaxo, vel manu conſtrutum eligi debet. *Juſtin. l.* 12. *cap.* 7. Mons naturalibus bonis, vite, hederique non eliter veſtitus, quam ſi manu cultus, colentiumque induſtria exornatus eſſet. ¶ Item extraordinario, & præter conſuetum naturæ curſum facto. *Plin. l.* 22. *cap.* 14. Prior, atque naturalis aiodemie turis ante Canis ortum. ¶ *Naturale eſt*, eſt ex natura. *Plin. l.* 17. *c.* 2. Arbores ſatu eximanitas, naturale eſt avide eſurire. *Id. l.* 21. *c.* 37. *ſect.* 54. *Haid.* Pleriſque naturale, ut nictare non ceſſent.

NATURALITAS, atis, *f. naturalezza*, natura. *Tertull. de anim. cap.* 16. & 43.

NATURALITER, adverb. *naturalmente*, κατὰ φύσιν, e natura, vel ſecundum naturam. *Cic. de Senect. c.* 9. Quod enim homini naturaliter inſitum eſt, eo uti decet. *Plerique ſaniores Crotet leg.* Quod eſt, ea decet uti. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 92. Eſt quædam animi incitatio atque alacritas naturaliter innata omnibus. *Hirt. de B. Alex. c.* 8. Omnia litera naturaliter aquæ dulcis venas habent. *Veller. lib.* 2. *c.* 60. *extr.* Inter naturaliter diſſimillimos, ac diverſa volentes

ereſcebat odium. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 47. *Hard.* Quædam animalium naturalites calvent.

NATURALITUS, adverb. idem quod naturaliter. *Sidon. l.* 9. *ep.* 11. Mortalium mentibus eis hæc naturabtus *ined.*

NATURIFICATUS, a, um, adject. q. *d.* in rerum naturam inductus, vel natum factus. Vox eſt *Tertull. adverſ. Valent.* 2. 29.

NATUS, a, um, *nato*, γεγονὼς, in lucem editus, ortus. *Cic. de clar. Orat. c.* 72. Longe poſt natos homines improbiſſimus Glaucia. *dopo che il mondo è mondo: e' dì de' notte. C. Gracch.* apud *Gell. l.* 15. *c.* 12. Si ulla meretrix domum meam introvit, omnium natorum poſtremiſſimum nequiſſimumque exiſtimatote. *il peggiore di quanti mai ſon nati al mondo. Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 37. Ampliſſima familia nati adoleſcentes. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 12. Ille Tantalo progenatus, Pelope natus. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 18. Orpheus, & Rheſus, matre Muſa natus. *& cap.* 19. Circe, & Paſiphaë a Perſeide natæ, patre Sole. *Id. de Amic. c.* 8. Bellia ea ſe natos amant ad quoddam tempus, & ab eis amantur. *Ovid. Metam.* 4. v. 422. de pellice natus. *Cic. poſt redit. ad Quirit. c.* 2. A parentibus parvus ſum procreatus: a vobis natus ſum conſularis. *Id.* 3. *de Orat. c.* 32. *ad fin.* Tu in alia lingua ac moribus natus, occupatiſſima in civitate, &c. *& mox.* Græci nati in litteris. *Juſtin. l.* 6. *c.* 8. Homo inter litteras natus. *Cic. in Brut. c.* 63. Undevigintí annos natus erat na tempore. *cura diciannov' anni. Id. Verr.* 5. *c.* 25. Prope annos nonaginta natus. *Id. pro Cluent. c.* 40. Cum annos ad quinquaginta natus eſſes. ¶ *Natus*, profectus, ortus, cauſam ſeu originem habens. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 43. *in fin.* Ne profectio nata a timore defectionis, ſimilis fugæ videretur. ¶ *Natus alicui rei*, est *ad aliquam rem* dicitur, qui aptus & idoneus eſt, quaſi in hoc ſit ia lucem editus, *nato per*, &c. *atto, abile, buono, nuto a qualche coſa. Cic. de Provinc. conſul. c.* 5. Judæi & Syri nationes natæ ſervituti. *Id. in Piſon. c.* 17. *ad fin.* Illi gurges natus abdomini ſuo, non laudi atque gloriæ. *Terent. Adelph.* 4. 2. 6. Mi credo hunc eſſe natum rei, ferundis miſeriis. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 14. Noa ſibi ſe ſoli natum meminerit, ſed patriæ, ſed ſuis. *Id. pro Cal. c.* 24. Illis vir, qui ſe natum huic imperio putavit. *Id. in Orat. c.* 28. Si ad hoc unum natus eſt, aut in hoc ſolo ſe exercuit, aut huic generi ſtudet uni. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 4. Ut P. Ille Scipio natus mihi videtur *ad* interitum exitiumque Carthaginis, *&c.* ſic T. Annios ad illam peſtem comprimendam, exſtinguendam, funditus delendam natus eſſe eidatur. *Id. de clar. Orat. c.* 68. Vir ad omnia ſummæ natus. *Id.* 12. *Phil.* 2. 4. C. Cæſar deorum beneficio natus ad hæc tempora. *Id.* 1. *de Orat. c.* 22. Cum te unum ex omnibus *ad* dicendum maxima natum aptumque cognoſſem. *Id. l.* 5. *de Fin. c.* 22. Ad laudem, & ad decus nati, ſuſcepti, inſtituti ſumus. *& lib.* 2. *c.* 13. Ut ad curſum equus, ad *arandum* bos, *ad* indagandum canis, ſic homo ad intelligendum, & agendum natus eſt. *Juſtin. l.* 27. *c.* 2. Quaſi ad ludibrium tantum fortunæ natus eſſet. ¶ Cum ineptire *Ovid. de nuce*, v. 113. At cubus & ſentes tantummodo lædere poſſe. ¶ Iterum mihi natus videor, *me par & eſſer ernato*, ſit impenſe lætantis, & bonum aliquod inſperato conſecuti. *Plaut. Pan.* 5. 2. 117. *& Cæſp.* 4. 2. 111. ¶ *Nemo natus*, nemo mortalium, nullus. *Plaut. Moſtell.* 2. 2. 21. Nemo natus in ædibus ſervat. *non vi è nemo vivo*. vel *anima nata*. Sic 2. 1. 55. Tanquam ſi intus natus nemo in ædibus habitet. ¶ De rebus inanimis, *ortus*, profectus. *Cic. pro Quinct. c.* 28. Ex qua uno hæc omnia nata & profecta eſſe concedit. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 43. *extr.* Profectio nata a timore defectionis. *Hort. de B. Alex. c.* 58. Ne diſſenſionis initium natum ſeditioſis militum, ſuaque eideretur natura. *Plin. l.* 16. *c.* 4. Inde natum, ut etiam triumphaturis, &c. *Id. l.* 17. *c.* 14. Hinc nata inoculatio. *Petron. in Satyr. c.* 25. Hinc puto proverbium natum, &c. ¶ *Male natus*, de re malæ naturæ. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 6. Alius ager bene natus, alius mala. *de cattivo naturo, ſterile, malnato. & Colum. l.* 4. *c.* 24. *ante med.* Sarmenta vetera, male nata, contorta, deorſum ſpectantia recidito. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 233. Inculti verſus, & male nati. ¶ *Natus*, natura conformatus, factus, conſtitutus. *Liv. l.* 9. *c.* 2. Ita natus locus eſt: ſaltus *duo* alti, anguſti ſilvoſique ſunt, &c. ¶ *E re natus* eſt ſubito, vel ex ipſa re natus. *Quinctil. l.* 4. *c.* 1. *a med.* Multum gratiæ attribuit eſt, quod ab actione diverſæ partis materiam trahit, hoc ipſa, quod non compoſitum domi, ſed ibi, atque a re natum, &c. *ſul farro, a dal fatto.* ¶ *E re nata*, ex re, quod caſu, aut præter noſtram voluntatem accidit. *Terent. Adelph.* 3. 1. 8. E re nata melius fiari haud potuit, quam factum eſt. *Apul. l.* 4. *Metam. E re* nata ſubtilis conſilium tale comminiſcimus. *b. c.* ex occaſione. ¶ *Pro re nata*, pro præſenti rerum ſtatu. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 14. *ad fin.* Velim eas cohortere, ut exeant: præſertim cum ea prædia in ora maritima habeamus, cui ego præſum, ut in his pro re nata non incommode poſſint eſſe. *per quel che me corre. & lib.* 14. *ep.* 6. Antonii colloquium cum heroibus noſtris pro re nata non incommodum. Adde *lib.* 7. *ep.* 8. ¶ Natus, i, *figliuolo*, & Nata, æ, *figliuola*, & ſæpius in plur. num. Nati, orum, ſunt filii, libæri. Fere tamen tunc adhibetur, cum parentum ſimul mentio fit: & perraro a proſe Scriptoribus. *Cic. de Amic.* 2. 8. Caritas, quæ eſt inter natos & parentes. *Quintil. in proœm. l.* 1. *ante med.* Erudiendo nato tuo non inutiles fore libri eidebantur. *Colum. l.* 6. *c.* 27. *ſub fin.* Id genus pecudis (*ſquine*) amore natorum, niſi fiat poteſtas, noxam trahit. *Phædr. in fin. fab.* 28. *l.* 1. Aquila, ut periculo mortis eriperet ſuos, lacolumes natos ſupplex culpæ tradidit. *Virg.* 7. *Æn.* v. 518. Et trepidæ matres preſſere ad pectora natos. *Horat. l.* 2. *ſm.* 3. v. 199. Tu cum pro vitula ſtatuis dulcem Aulide natam Ante aras, &c. *Virg.* 1. *Æn.* v. 658. Ilione, maxima natarum Priami. ¶ *Nata* in dat. plurali habet *nabus*, non *nato-bus*, ubi diſtinctione opus non eſt. *Ovid.* 13. *Met.* v. 660. Eubœa duabus, Et totidem natis Andros fraterna petita eſt. Adde *Proſerpin. l.* 7. *pag.* 733. *Puteſch.* Ad eitandam autem ſexus ambiguitatem *natabus* dici poterit, ut a eiria pariſis, inquit *Phocas in Arte, pag.* 1707. uſurpatum eſt. V. dicta in *Afinus*. ¶ Sæpius dicitur *Gnatus* et *gnato*.

NATUS, i. V. vocem præced.

NATUS, us. V. *Nato*.

NAVALE, lis, & Navalia, ium, n. *arſenale, navedudie, neòs, νεώριον*, locus in quo naves fiunt, reficiuntur, ſervantur. Quidam apud *Servium ad Æn.* 11. *v.* 326. volebant, dici tantummodo ds locu, ubi aſſervantur ſubductæ naves, quod Græce *νεώριον*, non ubi fiunt, quod *ναυπήγιον* dicitur. *Cic.* 2. *Offic. c.* 17. *a med.* Atque illæ impenſæ meliores, muri, navalia, portus, aquarum ductus. *Id.* 1. *de Orat. c.* 14. *a med.* Si M. Antonin pro Hermodom ſuiſſet de navalium opere dicendum. *Vitruv. ſub fin. lib.* 5. Navalium ea mii ratio, at, &c. *Virg.* 4. *Æn.* v. 593. Diripientque rates alii navalibus. *da i conſeri. Ovid. Heroid. ep.* 18. v. 207. Illic eſt aptum noſtræ navalis carinæ. *Id. Metam.* 3. v. 660. ſtetit æquum puppis Haud aliter, quam ſi ficeum navalis taneret. ¶ *Navalia*, locus Romæ fuit trans Tiberim, cujus mentio apud *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 35. *Liv. l.* 3. *c.* 26. *& lib.* 40. *c.* 51. Ibi & novæ naves fiebant, & veteres ſubducebantur, etiam ab hoſtibus capiæ, ac ſreebantur, *arſenale. Liv. l.* 8. *c.* 14. *& lib.* 42. *c.* 27. &c. Hinc navalis porta ab horum navalium eicinia dicta, *Feſtus*.

NAVALIS, is, *navale, navnàle*, ad naves pertinens. *Cic. de Senect. c.* 5. Pedeſtres, navalefve pugnæ. *Id.* 10. *Attic. ep.* 8. Navalis apparatus. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 22. Caſtra navalia. *b. c.* quibus naves ſubductæ defenduntur. *Plin. l.* 7. *c.* 45. Navalis fuga. *b. c.* quæ fit navibus. *Omel. Foſſ.* 1. v. 229. Navalis forma. *b. c.* figura navis. *Plin. l.* 13. *c.* 9. Navalis arbor. *b. c.* apta navibus faciendis. *Ammian. l.* 21. *c.* 7. *extr.* Navalis pona. *faces ſulle barche. Valer. Flacc. l.* 8. *v.* 298. Navalis uncus. *b. c.* quo hoſtilem navem in pugna arripiunt. *Liv. l.* 26. *c.* 47. *in fin.* Navalis materia ad claſſem ædificandam. *Tacit. Ann. l.* 4. *c.* 15. Navalis Stagnum. *b. c.* ad naumachiam edendam. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 624. *n.* 1. P. Longidienus faber navalis. *b. c.* qui naess facit. *Cic. pro leg. Manil. c.* 10. Navale bellum. *& cap.* 18. Diſciplina & gloria navalis. *Plin. l.* 5. *c.* 12. Navales artes. *l' arte manimarſca, la nautica. Virg. Æn.* 5. *v.* 493. navali certamina victor. *& lib.* 8. *v.* 684. navalis corona. *b. c.* ab victoriam navalem, quæ & *claſſica*, & *roſtrata dicta* eſt. Sic *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 391. navali ciactus honem caput. Eſt etiam, ut *Gell.* docet *l.* 5. *c.* 6. & *Feſt.* navalis corona, quæ datur ei, qui primus navali prœlio in hoſtium navem armatus vi tranſiliit. *Virg.* 3. *Georg. v.* 29. navali ſurgentes ære columnæ. *b. c.* conflato ex roſtris captarum bello navium. ¶ *Navalis Phœbus* apud *Propert. l.* 4. *el.* 1. v. 3. eſt Actiacus Apollo, cui Auguſtus templum Romæ dicavit ob devictum M. Antonium navali pugna. V. *Actiacus*, & *Actius*. ¶ *Navales ſtirpes* ſunt claſſiarii, & remiges, *le ciurme*: non timea, ut ante, catenati & coacti, ſed volentes & liberi: ſiqua non ſolum remos, *ſed* & arma tractabant interdum. Eligebantue autem ſæpe vel ex libertinis colonorum, *aut* ſocionum, vel ex ſociis ipſis civibus R. qui aliquando ſervitutem ſervifſent, ut eſt apud *Liv. l.* 36. *c.* 2. *extr. & lib.* 40. *c.* 18. Habebant etiam longius præfinitum tempus ſtipendiis finiendis, quam ceteri militæ, ut eſt apud *Lipſ. l.* 5. *de mil. R. dial.* 19. His de cauſis fiebat, ut hæc navalis militia *vilior* eſſet multo, quam legionaria, ut admonuit *Id. ibid. l.* 1. *dial.* 2. *a med.* & *de magnitud. R. I. l.* 1. *c.* 5. Idem dicuntur etiam *cleſtes*, ut ex *Liv. l.* 26. *c.* 48. apparet: ubi etiam aperte colligitur, pugnas ab iis ſactas, & victum etiam aliquando hoſtem. His qui præerant, *magiſtri* dicebantur, ut ex *eod. l.* 43. *c.* 8. *ad fin.* conſtat. *Id. l.* 21. *c.* 50. Ut ſocius navalibus inſtructam claſſem, ita inopem milite habebat. *& lib.* 26. *c.* 48. Poſſem dis militibus, navalibuſque ſocius convocatis, &c. *& cap.* 17. Cum expoſitis ibi copiis, ſocios quoque navales, multitudinis augendæ cauſa, armaſſet. *Id. l.* 32. *c.* 23. Navales ſocii, relictis nupe claſſibus, ad ſpem honoratioris militiæ tranſgreſſi. ¶ Quamvis autem navales ſocii ſint idem cum remigibus, & nautis, quod vel ex toto *cap.* 35. *l.* 26. *& lib.* 24. *c.* 11 *extr. Livii* clare cognoſcitur; tamen interdum a remigibus diſtinguuntur. *Id. l.* 37. *c.* 10. *a med.* Non remiges, nec ſocios navales ad claſſem frequentes habiturum. Loquitur de Polixenida præfecto claſſis Antiochi. ¶ *Navalis ſcriba*, qui in naes apparebat, inter aliud genus ſcribarum minimæ dignitatis habebatur, quod periculis quoque eius miniſterium eſſet obnoxium. Plautus: non ego te novi, navalis ſcriba? &c. *Feſtus*. ¶ *Navales pedes* per contemptum ſunt ipſi remiges, quia in navi loca pedum ſunt: qua ratione & portitores, qui Venetiis mercem exhunt quoſlibet, dici ſolent per convitium, *cavalli da acqua. Plaut. Mon.* 2. 2. *in fin.* Affervatote hoc ſultis, navales pedes. Sunt qui *pedes* intelligant pueros ſeu mimiſtros, a Græco *παῖδες*. Nemo *cap.* 4. *n.* 393. ipſos remos navales pedus appellat. ¶ *Duumviri navales*, claſſis ornandæ & reficiendæ cauſa, item ducendæ, aliquando Romæ creati leguntur apud *Liv. l.* 9. *c.* 30. & *lib.* 40. *c.* 18. & 26. ¶ De *navali porta*, V. in fina dictionis præced. ¶ *Navalis* abſolute, navigia, & navigiorum inſtrumenta. *Plin. l.* 16. *c.* 11. Pia e tada coquitur navalibus munisndis. Ita *Hardouin.* ex MSS.

NAVARCHUS, i, m. *capetano di nave, νάυαρχος*, qui in una navi imperat: voc Græca a *ναῦς*, navis, & *ἄρχω*, princeps. *Cic.* uſurpat, de rebus Siculorum agens, *Verr.* 7. *c.* 24. Sumptum omnem in claſſem frumentum, ſtipendia, cæteriſque rebus navarcho ſuo quæque civitas ſemper dare ſolebat. *& cap.* 32. Harum cleitatum militibus, navibus, navarchis *Syracuſanus* Cleomenes juſſus eſt imperare.

NA-

NAVATUS, ā, um, particip. a Neva, as. *Liv. l. 24. c. 14. extr.* Quibus merces navatæ in unum diem operæ libertas futura erat. *Id. l. 2. c. 43. ad fin.* Exſecrantes nunc imperatorem, nunc navatam ab equite operam, redeunt in caſtra. *Gell. l. 7. c. 20.* Eſt adeo invenire apud nobiles poetas hujuſcemodi ſuavitatis multa, quæ apparet navata eſſe, non fortuita. *h. e.* ſtudioſe & de induſtria facta, arte conquiſita.

NAUBOLIDES, æ, m. Nauβολίδης, Nauboli filius. *Valer. Flacc. lib. 1. v. 362.* Hic & Naubolides tortas conſurgit in undas Iphitus. *Stat. l. 7. Theb. v. 354.* Iphitus acer agit, genitor cui nuper ademptus Naubolus Hippaſides.

NAUCI. V. *Nucum.*

NAUCLERICUS, a, um, adject. &

NAUCLERIUS, a, um, ad nauclerum pertinens. *Plaut. Aſin. 2. c. 54.* Quo cauſa mea nauclerio ipſa ornatu per fallaciam abduxit ab lenone mulierem. *Id. Mil. 4. 4. 41.* Fuiſſe, ut veniam hoc ornatus ornatu unam nauclerico.

NAUCLERUS, i, m. *padron di nave*, ναυκλῆρος, navicularius, navis dominus, a ναῦς, navis, & κλῆρος, ſors, quod navis in ſorte ejus ſit. Alius eſt a gubernatore. Gubernator enim eſt, qui ad clavum ſedet: at nauclerus eſt navis dominus. *Iſid. l. 19. c. 1.* Differt etiam a navarcho. Navarchus enim eſt præfectus navis. *Plaut. Mil. 4. 3. 26.* Cubare in navi lippam, atque oculis turgidis nauclerus dixit. ¶ Eſt hoc nomina & Cæcilii comœdia. *Non. in Sappiſare, c. 1. n. 42.* & alibi.

NAUCULA, le, per ſyncop. pro *navicula. Paulin. epiſt. 22. ad Cibor. n. 247.* Sallina in illam decidiſſet nauculam.

NAUCULOR. V. *Navicular.*

NAUCUM, *vel* Naucus. Naucum, Attejus Philologus ait, poni pro nugis: Cincius pro nucleo nucis, aut olex: Ælius Stilo pro omnium rerum putamine: Gloſſematorum autem Scriptores pro hilo, quod eſt in fabæ grano: Alii pro medio diſſepimento nucis juglandis: quidam denique factum putant ex Græco καῦκον, & ἐκ, & levem hominem, & nihili ſignificare. Hæc omnia refert *Feſtus*. Videtur autem proprie eſſe putamen, aut nucleus, aut hilum (unde quidam dicunt a *nucus*, quod idem ſignificet, a quo fiat *nucleus*, *naucleus*, & per ſyncop. *nucleus*.) translare autem dici de nugis, & de re nullius pretii aut momenti. *Nevius* apud *Feſt.* Ejus noctem naucum ducem. *h. e.* nihili ducere. ¶ Uſurpatur fere in ſecundo caſu, & cum verbis æſtimandi. *Cherif. l. 2. pag. 185. Putſch.* recenſet inter adverbia: & *Priſcian. l. 6. pag. 682.* inter aptota. Utcunque ſit, *homines non nonci* dixerunt hominem nihili, non flocci, h. e. qui ne naucum quidem valeat. *Enn.* apud *Feſt.* Ille augator eſt nihili, non nauci homo. *Id.* apud *Cicer. 2. de Divin. c. 58.* Non nauci facio Marſum augurem. *non lo ſtimo un fraſtle, due mau di nocciuli. Plaut. in fragm.* apud *Feſt.* Ambo magna laude lauti: poſtremo ambo fumus non nauci. *Id. Moſtell. 5. 2. 1.* Qui homo timidus erit in rebus dubiis, nauci noe erit. *Id. Trucul. 2. 7. 50.* Tympanotribam amas, hominem non nauci? *Id. Bacch. 5. 2. 26.* Hoc ſervum meum non nanci facere eſſe aufum?

NAVE, idem quod naviter. *Plaut.* apud *Feſt.* in *Nouve*. Nave agere oportet quod agas, non ductarin. V. *Ductarin.* Agnoſcitur etiam a *Cherif. l. 2. pag. 88. Putſch.* & *Diomed. l. 2. pag. 402.*

NAUFRAGELIS, le, adject. naufragioſus, ut Caſpraria naufragalis, apud *Macrob. Capell. l. 6. pag. 206.* quam inſidioſam naufragiis dicit *Plin. l. 3. c. 5. ſub fin.*

NAUFRAGIOSUS, a, um, *naufragoſo*, naufragiis frequens, procelloſus. *Sidon. l. 4. ep. 12.* Naufragioſo pelago conformis eſt motus animorum.

NAUFRAGIUM, ii, n. *naufragio, ναυαγία*, fractio, vel ſubmerſio navis. *Cic. Fam. 16. ep. 9.* Qui cupide profecti ſunt, multi naufragia fecerunt. *Id. pro Dejot. c. 9.* Cum eſſet ei nuntiatum, Domitium naufragio periiſſe. *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 27.* Tempeſtas naves affligit, ita ut adj unam omnes elideremur, & naufragio interiremus. *Senec. in Herc. Oet. v. 118.* naufragium pati. *Salluſt. in epiſt. Mithrid. circa med.* Naufragiis militum aptimos cum claſſibus amiſi. *Suetan. in Ner. c. 34.* Solutilem navem, cujus vel naufragio, vel camuræ ruina periret, commentus eſt. *Petron. in Satyr. c. 115.* Cibis naufragio corruptis utcumque curatis. *Tacit. 14. Ann. c. 3.* Naufragio interceptus. *Flor. l. 3. c. 10. a med.* Improbam claſſem naufragiis caſtigavit Oceanus. *Plin. l. 3. c. 5. ſub fin.* Capraria inſidioſa naufragiis. ¶ Item ipſa tempeſtas, unde naufragium fit. *Lucret. l. 2. v. 552.* naufragiis magnis multiſque coortis, Diajectare ſolet magnum mare tranſtra, guberna, Antemnæ, proram, &c. *παναγημὸν*. ¶ Metaphorice eſt ruina, calamitas, clades, exitium, damnum, jactura, averſio fortunarum. *Cic. pro Roſcio, perduell. c. 9.* Nec tuas unquam rationes ad eos ſcopulos appulliſſe, ad quos Sex. Titii aſſlictam navem, & in quibus C. Deciani naufragium fortunarum videres. *Plin. in Paneg. c. 66.* Erant ſub oculis naufragia multorum, quos, inſidioſa tranquillitate prævectos, improviſus turbo perculeret. *Valer. Max. l. 8. c. 1. n. 12.* Inter maximos & graviſſimos infamiæ fluctus emerſit, tanquam fragmentum naufragii, leve admodum genus defenſionis amplexus. *Cic. Phil. 12. cap. 8.* Qui ex naufragio inauſenti patrimonii ad hæc Antoniana ſeva projectus eſt. *Id. lib. 1. Fam. ep. 9. poſt init.* Naufragia rei familiaris. *Flor. l. 2. c. 13. ad fin.* Cum Gallica gens per Italiam naufragia ſua latius traheret. *h. e.* clades & ruinas, a Camillo ſuſa & fugata. *Id. l. 4. c. 12.* Immenſa claſſia, naufragio belli facto, cum mari ſerebatur. *Firmic. l. 6. c. 12.* Pudoris exiſtimationiſque naufragium. ¶ De ipſo homine naufrago, & de ipſis rebus naufragio dijectis. *Cicer. Phil. 13. c. 2.* Addite illa naufragia Cæſaris amicorum, Barbas, Caſſios, Barbatios, Polliones: addite Antonii colluſores, & ſodales, &c. *Id. pro Sex. c. 6. in fin.* Colligere naufragium reipublicæ: *Ovid. 1. ex Pont. ep. 2. v. 62.* Cum ſubit, Auguſti quæ ſit clementia, credo, Mollia naufragiis littora poſſe dari. & *lib. 2. ep. 9. v. 9.* Excipe naufragium non duro littore noſtrum. *Sil. l. 10. v. 323.* Sic ratis, illiſit ſcopulis ubi nubifer Eurus, Naufragium ſpargens operit freta. ¶ *Naufragii tabula*, metaphorice eſt perfugium, ſolatium in calamitate. *Cic. 4. Attic. ep. ult.* Perſpice æquitatem animi mei, & cum Cæſare ſuaviſſimam conjunctionem. hæc enim me una ex hoc naufragio tabula delectat. ¶ *Alterum naufragia ex terra ſpectare*, proverbii ſpeciem habet apud *eund. l. 2. ad Attic. ep. 7. ad fin.* h. e. in tuto poſitum videre aliorum pericula. *Lucret. initio l. 2.* Suave, mari magno turbantibus æquora ventis, E terra magnum alterius ſpectare laborem. ¶ Illud quoque proverbium eſt, *Naufragium in portu facere*, apud *Quintil. declam. 12. c. 23.*

NAUFRAGO, as, n. t. *naufragare*, *ναυαγεῖν*, naufragium facio. *Petron. in fragm. Tragur. c. 76. Burm.* Omnes naves naufragarunt. *Sidon. ep. 21. l. 4.* Quo plus induſtrius quiſque æquor frequentat, hoc minus naufragat.

NAUFRAGUS, a, um, *naufrago*, *naufragante*, *rotto in mare*, *ναυαγὸς*, qui navem fregit, ut *Terent.* loquitur *Andr. 1. 3. 17.* & naufragium paſſus eſt. Eſt per ſyncopen a *navifragus*, quo utuntur Poetæ. *Cic. in Piſon. c. 19.* Marium Africa devicta expulſum & naufragum vidit. *Virg. 3. Georg. v. 541.* genus omne natantum Litore in extremo, ceu naufraga corpora, fluctus Proluit. *Ovid. Heroid. ep. 20. v. 16.* Merſa foret cana naufraga puppis aqua. *Senec. in Troadib. v. 1031.* tabulaque litus Naufraga ſpargi. *Tacit. Ann. 24. cap. 21.* Mulier naufraga. ¶ Abſolute *Cic. 2. de Inveut. c. 51.* Naufragum quendam natantem, & manus ad ſe tendentem animadverterunt. *Senec. l. 3. de benef. c. 9.* Dare naufrago tabulam. *Juvenal. ſat. 14. v. 301.* merſa rate naufragus aſſem Dum rogat, & picta ſe tempeſtate tuetur. ¶ Translate eſt qui honorum jacturam fecit, qui decoxit, calamitoſus, perditus. *Cic. Catil. 2. c. 11.* Contra illam naufragorum ejectam ac debilitatam manum, florem totius Italiæ, ac robur edmuite. *quel brenco, e maſnada di ſpoentati, e falliti. & pro Sull. c. 14.* Ut aliquis patrimonio naufragus. ¶ Active eſt navem frangens, *naufragoſo. Horat. l. 1. od. 26. v. 10.* Mare naufragum. *Ovid. 4. Faſt. v. 500.* Et vos Neſæi, naufraga monſtra, canes. *Valer. Flacc. l. 2. v. 584.* naufraga tempeſtas. *Tibull. lib. 2. el. 4. verſ. 22.* unda. *Sil. l. 17. v. 635.* Syrtis.

NAVIA, æ, f. alveus ex uno ligno exſculpto in modum navis, quo utuntur in vindemia. *Feſtus.* ¶ Item ſcapha, lyater. V. in hac voce *Caput*. ¶ Adjective *Navia ficus* Romæ fuit in Comitio eo loci, ubi Atrius Navius augur, cum cotem novacula ſecuiſſet, defoſſis cote & novacula, ficum ſevit, quæ complures alias germinando, diu duravit, promiſſumque eſt ab haruſpicibus, tandiu libertatem populi R. manſuram, quamdiu illa viruiſſet. *Feſtus.* V. & *Plin. l. 15. c. 18. ad fin.*

NAVICELLA, æ, f. *barchetta*, diminut. a navicula. *Martian. Dig. lib. 33. tit. 7. leg. 27.* Inſtrumento piſcatorio continari Ariſto ait navicellas, quæ piſcium capiendorum cauſa pararæ ſunt. In editione *Torrentini* eſt *nauſellas*.

NAVICULA, æ, f. *navicella*, ναυάριον, parva navis, qua vel in mari, vel in flumine circumvehimur. *Cic. 4. Acad. in fin.* Nos ad niculas noſtras deſcendimus. *Id. ad Quint. poſt redit. c. 8.* Parva navicula trajectus in Africam.

NAVICULARIA, æ, f. *navalia*, ars negotiandi, & quæſtum faciendi ex navigatione, vel navem locando. *Cic. 7. Verr. c. 28.* Naviculariam te, cum Romam veniſſes, eſſe facturum.

NAVICULARIS, re, ad navicularium pertinens. *Hermogenian. Dig. lib. 50. tit. 4. leg. 2.* Munerum civilium quædam ſunt patrimonii, alia perſonarum. Patrimonii ſunt munera rei vehicularis, item naviculariæ, &c.

NAVICULARIUS, ii, m. *padron di nave*, *vaſcello*, idem qui nauclerus. *Cic. Fam. 16. ep. 9. ad fin.* Si poteris, cum Meſſenio: ſi minus, cum honeſto aliquo homine, cujus auctoritate navicularius moveatur. *Id. 9. Attic. ep. 3. ſub fin.* Audita naviculariis hominis liberalitas eſt. *Id. 4. Verr. c. 55.* Aratores, mercatores, naviculerii. *h. e.* qui navi mercaturam exercent, vel navim ad transferendas merces locant, item qui publicas ſpecies, & annonam mercede convehunt.

NAVICULARIUS, a, um, ad naviculatium pertinens. *Impp. Valentinian. & Valens lib. 13. Cod. Theodoſ. tit. 5. leg. 12.* Naviculario oneris munus. *Impp. Arcad. & Honor. lib. 11. Cod. Juſtin. tit. 2. leg. 3.* Naviculario functio.

NAVICULATOR, oris, m. idem ac navicularius. *Cic. pro leg. Manil. c. 5.* Majores veſtri ſæpe mercatoribus, ac naviculatoribus injurioſius tractatit bella geſſerunt.

NAVICULOR, aris, dep. 1. *barcheggiare*, *navigare*, πλέω, navicula vehor. Per ſyncop. eſt *navior*, quo uſus *Martial. l. 3. epigr. 20.* Piger Lucrino naviclatur in ſtagno. Al. leg. *nauentatur*.

NAVIFRAGUS, a, um, *naufragoſo*, *ναυαγὸς*; navem frangens, naufragium inferens. Voa poetica. *Virg. Æn. 3. v. 553.* navifragum Scylacæum. *Ovid. 14. Metam. v. 6.* navifragum ſtrettum. *Stat. 5. Theb. v. 415.* dextraſque obtorquet in undas Proram, navifragis avidam concurrere fauſi.

NAVIGABILIS, le, *navigabile*, πλωτὸς, *πλωτὸς*, qui navigari poteſt. *Liv. l. 38. c. 3. in fin.* Navigabilem æſtatem opportunam ad comportanda, quæ uſui ſint. *Id. l. 35. c. 44.* Simul primum anni tempus navigabile præbuiſſet mare. *Tacit. 15. Ann. c. 42.* Foſſa navigabilis. & *lib. 13. c. 53.* Sublatiſque itinerum difficultatibus, navigabilia inter ſe occidentis, ſeptentrionaſque litora fierent.

NA-

NAVIGANS, antis, *navigans*, navigoter, πλέων. *Cic. Offic.* 3. c. 23. Quod pervenium ſit eo, quo ſumpta navis eſt, non domini eſt navis, ſed navigantium. *Petron. in Satyr. cap.* 107. Nec omen, nec legem navigantium noverunt. *Plin. lib.* 6. *cap.* 29. Fons expetitus navigantibus. *Martial. lib.* 3. *epigr.* 64. Sirenas, hilarem navigantium pœnam.

NAVIGATIO, onis, ſ. *navigazione*, πλόος, πλοῦς, actus navigandi, curſus maritimus, navis vectio. *Cic.* 13. *Fam. ep.* 68. Ex tuis litteris cognovi curſus navigationum tuarum. *Id. de Senect. cap.* 19. *extr.* Aliquando in portum ab longa navigatione venire. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 6. Primam navigationem, dummodo idones tempeſtas ſit, ne omiſeris. *Ibid. in fi.* Aſybant, te prima navigatione tranſmiſſurum. *Id. Fam.* 16. *ep.* 4. Ta neqna navigationi, neque viæ committas, quoad plane valeas. *Hirt. de B. Alex. c.* 69. Difficultas Itinerum ac navigationum. *& cap.* 28. Celeriore flumine navigatione uſus eſt. *Tacit. l. Hiſt. c.* 81. Celeri navigatione properare. *Id.* 2. *Ann. c.* 8. Secunda navigatio. *a ſecunda dei flume. & lib.* 4. *Hiſt. c.* 49. Proſpera navigatione præveoire aliquem. *Id. l. Ann. c.* 53. Adverſam maris navigationem peepeſſus. *Juſtin. l.* 36. *c.* 3. Lacus navigationis patiens. *navigabile. Plin. l.* 37. *c.* 8. Inſulam a continente diei navigatione abeſſe. *Id. l.* 24. *c.* 6. *circa med.* Navigatio Ægyptia. *h. e.* qua Ægyptus petitur. *Id. l.* 2. *c.* 67. Circumvectus a Gadibus ad finem Arabiæ, navigationem eam prodidit ſcripto.

NAVIGATOR, oris, m. *marinajo*, vel *nocchiero*, nauta, vel gubernator. *Quintil. l.* 5. *c.* 10. *ante med.* Ruſticus, forenſis, negotiator, miles, navigator, medicus aliud atque aliud efficiuot. *Id. declam.* 12. *cap.* 23. Infelio navigator es, & cujus votis ſuræ non reſpondent.

NAVIGATUS, a, um, *navigato*, πεπλευσμένος, navi decurſus. *Tacit. de Germ. c.* 34. Lacus immenſi Romanis claſſibus navigati. *Plin. l.* 5. *c.* 67. Oceanus major ex parte navigatus. *Id. l.* 36. *c.* 15. *ante med.* Urbs penſilis, ſubtsrqua navigata.

NAVIGER, a, um, πλωτοφόρος, navei gerens, navigabilis. *Lucret. l.* 1. *v.* 3. Quæ mare navigerum, quæ tsrras frugiferentee Concelebras. *Martial. l.* 12. *epigr.* 100. *de Bæt.* cui ſectos æquanum Albula navigerum per freta paudit ites. ¶ *Navigera ſimilitudo*, ſpecies picte osvium modo vehentis aliquid. *Plin. l.* 9. *c.* 30. *a med.* Navigerum ſimilitudinem & alium (*prætor eum, quem deſcripſi* in fin. cap. præced. *de nauſolo verba faciens.*) io Propontide viſum ſibi prodidit Muciaous: concham eſſe acutii modo carinatam, inſixa puppe, prors roſtrata: io hac condi nauplium, animal ſepiæ ſimile, &c.

NAVIGIOLUM, li, n. *piccolo naviglio*, *legnetto*, πλοιάριον, parvum navigium, navicula. *Lentulus ad Caſſ. Prætc. &c. l.* 12. *Fam. ep.* 15. *ante med.* Nos vix ipſi ſingulis cum navigiolis recipieremus. *Hirt. de B. Afric. c.* 63. Ipſis navigiolum parvum conſcendit.

NAVIGIUM, ii, n. *naviglio*, *nave*, *vaſcello*, *legno*, *baſtimento*, πλοῖον, omne genus navis, quo aqua iter facimus. Cic. 2. *de usu. Deor. c.* 60. *a med.* Magnoe uſus affert arborum conſectio ad navigia facienda. *Id.* 3. *de Orat. c.* 46. Quid tam in navigio neceſſarium, quam latera, carinæ, prora, puppis, antennæ, vela, muli? *Id.* 15. *Attic. ep.* 11. *ed fin.* Navigium diſſolutum, vel potius diſſipatum. *Id.* 4. *Acad.* 1. 31. *a med.* Proficiſci probo navigio, bono gubernatore, ac tranquillitate. *& Attic. l.* 16. *ep.* 4. *ad fin.* Navigium luculentum. *& ep.* 1. Navigia minuta. *Virg.* 1. *Georg. v.* 107. Aut ubi navigiis violentior incidit Eurus. ¶ Proverb. eſt illud *Livii l.* 44. *c.* 22. *a med.* Qui in eodem velut navigio participes ſunt periculi. ¶ *Navigii* appellatione etiam rates continentur, teſte *Ulpiano Dig. l.* 43. *tit.* 12. *leg.* 1. *a med.* ¶ Significat etiam ipſam navigationem, *navigazione*. aſt enim a navigo, h. e. navim ago. *Scævola Dig. lib.* 45. *tit.* 1. *leg.* 116. In omnes navigii dies. *& paulo poſt.* Quaſi perfecto navigio. *Ulpian. loc. cit.* Aut præter utsque navigia. hoc pro navigatione poſitum eſt. *Ratil. to Inter. l.* 1. *v.* 541. Tempus navigii clarum repatraverat Eurus. *Al. leg.* navigii. *Lucret. l.* 5. *v.* 1004. Improba navigii ratio tum exta jacebat. *L'arte del navigare.*

NAVIGO, as, avi, atum, a. t. *guidare*, *far andar la nave*, proprie ſignificat *navim agere. Ulpian. Dig. lib.* 4. *tit.* 9. *leg.* 1. Nautæ appellantur omnes, qui navis navigandæ cauſa io navi ſunt. ¶ Hanc vim univerſim habet, quandocumque refertur ad nautas, nauclaros, navarchos, gubernatores. Hi enim dicuntur navem agere, vel agi jubere. Sæpiſſime ioneo eſſertur ad eos omnes, qui navi vehuntur, *navigare*, πλεῖν. *Cic. pro Dom. c.* 30. Cum ipſe pleniſſimis velis navigares. *Id. Fam.* 16. *ep.* 7. Cum per anni tempus navigare poteris, ad eos veni. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 23. Nactus idoneam ad navigandum tempeſtatem. *Virg.* 1. *Æn. v.* 71. Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat æquor. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 34. Cum Xarſas maris ambuleiſſet, terramque navigaſſet. *Sueton. in Claud. c.* 1. Oceanum ſeptentrionalem primus Romanorum ducum navigavit. *Lucan. l.* 4. *v.* 134. Sic Venetus flagrante Pado, fuſoque Britannus Navigat oceano. *Cic. pro Flacc. c.* 14. Hac claſſe Craſſus ab Æno io Aſiam, his navibus Flaccus ex Aſia in Macedoniam navigavit. *Sulpic. ad Cicer. Fam.* 4. *ep.* 5. Cum ab Ægina Megaram verſus navigarem. *Horat. lib.* 2. *ſat.* 3. *v.* 166. Naviget Aoticyram. *Cic.* 3. *de nat. Deor. cap.* 34. Dionyſius navigabat Syracuſas. *Plin. l.* 16. *c.* 8. Navigare ad Phaſim. *Quintil. lib.* 4. *c.* 2. *ante med.* e portu. *h. e.* ſolvere. *Cic. l.* 2. *de Invent. c.* 51. in alto. *Quintil. l.* 10. *c.* 2. retibus. *Salluſt. to orat. Cotta ad pop.* claſſe minore, quam nocea. ¶ Paſſive *Plin. l.* 2. *c.* 67. Totus hodie navigatur occidsos: Septentrionalis vero oceanus magna ex parte navigatur eſt. ¶ Impersonaliter *Cic. Fam.* 16. *ep.* 7. Sic enim ventis iſtinc navigatur. (Adde *epiſt.* 23. *fub fin.*) *Plin. l.* 6. *c.* 26. *ſub fin.* Si Tigri navigetur. ¶ In illo *Salluſtii in Catil. c.* 2. Quæ homines arant, navigant, ædificant, virtuti omnia parent: τὸ *navigare* eſt navigando, & merces mari convehendo comparare. ¶ *Navigare*, navim conſcendere, & io mari degere. *Cic. Verr.* 7. *c.* 31. Quo tempore ceteri prætores obire provinciam conſueverunt, aut atiam io tanto prædonum metu & periculo ipſi navigare. *meterſi in mare.* ¶ *Navigare in porto*, abeſſe a periculo, io tuto eſſe. *Terent. Andr.* 3. 3. *in fin.* Nunc hujus periclo ſit: ego io portu navigo. ¶ Non rero ipſa navis *navigare* dicitur. *Cic. pro Flacc. c.* 14. Utrum iſta claſſis curſu & remis, an ſumptu tantum & litterie navigarit. *&* esp. 13. Pompejo auctore decrevimus, ut claſſie io Italia navigaret. *che vi foſſe una flotta, o ſcorreſſe i mari d'Italia. & Ovid. a. de ar. am. v.* 9. mediie ina pisus in undis Naviget. *Id. in fi.* 2. *Faſt.* Naviget hinc ſlta jam mihi lynter aqua. *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 5. *leg.* 1. Qui adhibentur, ut navis naviget, hoc eſt nautæ. ¶ Item ipſæ merces, quæ navi feruntur. *Ulpian. Dig. lib.* 22. *tit.* 2. *leg.* 2. Intereſt, utrum etiaoi ipſæ merces periculo creditoris navigent. ¶ Commode *navigare bellum* dicitue, cum claſſis navigat bellum illatura. *Cic. pro leg. Manil. c.* 12. Quam celeriter, Cn. Pompejo duce, belli impetus navigarit. *Flor. l.* 2. *c.* 2. *ante med.* Regulo duce, jam io Africam navigabat bellum. Sic *esp.* 8. Ut cum terrarum orbie ſitu ipſe victoriarum ordo navigaret. ¶ Pro natare, *nuotare. Ovid. Herosd. ep.* 19. *v.* 47. jam certe navigat, inquam: Lentaque dimotis brachia jactat aquis. ¶ De ipſis mari. *Manil. l.* 5. *verſ.* 583. *de belua marina.* circumſonat æquor Denibus, inqua ipſis rapidam mare navigat ors. *h. e.* esundat, fluctuat: tosis aquarum vis latom illum ictum intrat, & exit.

NAVIS, is, ſ. *nave*, *barca*, *vaſcello*, *navilio*, *legno*, *naue*, machina a ligno, qua per mare, flumen, lacuove ites facimus: a voce Græca allata. Dicitur fere de navigio majori, interdum etiam de cymba, lymre, ſcapha, & hujuſmodi. *Cic.* 4. *ad Attic. ep.* 20. E Pompejano navi advectus ſum io Luculli naſtri hoſpitium. ¶ Multæ navium appellationes collegerunt *Gell. l.* 10. *c.* 25. & *Non. c.* 13. ¶ Earum aliæ ſunt apertæ, aliæ tectæ, ſeu conſtratæ, ſunt longæ, onerariæ, bellicæ, roſtratæ, maritimæ, fluviatiles, tabellariæ, ſpeculatoriæ, prædatoriæ, actuariæ, piſcatoriæ, vectoriæ, &c. de quib. V. ſuis locis. ¶ Nave primus io Græciam ex Ægypto Danaus advenit: actea ratibus navigebatur, iovenius in mari Rubro. Rſperiuntur, qui, Myſos & Thracios priores excogitaſſe io Hellespoato, putent. *Plin. l.* 7. *c.* 56. *ad fin.* ¶ Scylla, Centaurus, Piſtrix, Chimæra, Tigris, Triton, apud *Virgil.* Minerva, Caſtis, apud *Ovid.* ſunt nomina navium ab imaginibus inſculptis aut pictis ornatus gratia. Qua pertinent illa apud *Marotor.* in vet. Inſcriptionib. *pag.* 803. *n.* 1. en Triremis Triumpho: *pag.* 876. *n.* 3. *extr.* Trireme Spe: *pag.* 873. *num.* 5. Trireme Victoria: *pag.* 843. *num.* 3. Trireme Sole: *pag.* 857. *num.* 5. & *pag.* 860. *num.* 3. Trireme Salute: *pag.* 870. *num.* 7. Quadriremis Pado: *pag.* 841. *num.* 4. Trireme Athenis: apud *Gruter. pag.* 1030. *num.* 2. Trierie Capricornus. ¶ Locutiones huc pertinentes ſunt hæ præcipue. *Cic. Verr.* 7. *c.* 17. Novem maximam, triremis ædificatam ſumptu publico, &c. *Tacit. l.* 14. *Ann. c.* 59. Noves fabricatur plano aleso, adverſus breve litus & incertum. *Cic. de Senect. c.* 20. Navem conſtruere. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 56. adornare. *Id. l.* 5. *B. Gall. c.* 1. armare. *& lib.* 4. *c.* 31. reficere. *Colum. l.* 4. *c.* 3. inſtruere armamentis. *Virg.* 4. *Æn. v.* 398. deducere litus. *trarre all'asciutto.* & abſolute eod. ſenſu *lib.* 3. *v.* 71. & *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. cap.* 23. deducere. *Liv. l.* 28. *c. paulo. extr.* deducere io aquam. *Id. ibid. c.* 7. moliri ab terra. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 57. ex portu educere. *Virg. Æn.* 1. *v.* 555. & 577. & *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 11. ſubducere. *trar in ſecco. Petron. in Satyr. cap.* 101. deducere in portum. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 29. ſubducere in aridum. *Horat. lib.* 2. *ep.* 1. *v.* 214. Navem agere ignarus navis timet. *Ovid. de remed. amor. v.* 185. & *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 6. Navem ſolvere. *ſcioglier dal lido.* Apud *eund. Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 28. ipſa etiam navis ſolvere dicitur, cum diſcedit a litore. *Nep. in Annib. c.* 7. Navem conſcendere. *imbarcarſi. Phædr. l.* 4. *fab.* 22. *v.* 9. aſcendere. *Terent. Heaut.* 1. 2. 9. & *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. cap.* 26. & 27. e navi egredi. *Cæſ. ibid. c.* 25. detilire. *& ibid.* ſe projicere. *Cic.* 13. *Attic. epiſt.* 21. Navem appellere ad aliquem locum. *Curt. l.* 4. *c.* 2. appellere litori. *Liv. l.* 28. *c.* 17. applicare terræ. *Terent. Andr.* 1. 3. 17. frangere. *patir naufragio. Quintil. l.* 4. *cap.* 2. *a med.* impingere. *dare in ſcoglio. Tacit. 4. Hiſt. c.* 79. deprimere. *gettar a fondo.* & *Cæs. l. de Orat. c.* 38. in portu evertere. *Id. ibid. & in Piſon. c.* 9. gubernare, & ſalvam io portu collocare. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. cap.* 25. remis incitare. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 57. flatuere. *h. e.* ſiſtere. *Horac. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 200. nave ferri. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 37. In navi vehi. *Salpic. ad Cic. Fam.* 4. *ep.* 12. Navi Piræum advectus ſum. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 25. tranſportare aliquid. *& cap.* 37. Ex navibus milites expoocre. *Horat. l.* 1. *ed.* 6. *v.* 3. Novibus rem gerena. *h. e.* maritimis expeditionibus. *Cic. pro Planc. c.* 39. Navie ſecundis ventis curſum ſuum tenens. *Phædr. l.* 4. *fab.* 21. navem tempeſtas horrida medio diſſolvit mari. ¶ Interdum navis eſt in ubſtrom. *Plaut. Men.* 2. 3. 51. *Mil.* 3. 3. 46. & *Rud.* 2. 3. 64. & *Mercat. l.* 2. *Scen.* 2. *c.* 5. *ſub fin. ἀσκοῖται.* V. *Lipſ. epiſtolic. quæſt.* 5. 3. ¶ Io quarto & ſexto caſu duplicem habet poſitionem, io *a*, & io *i*: & quidem io *i* frequentius, præſertim io ablativo. Exempla paſſim occurrunt. ¶ Allegorice *Cic.* 21. *Fam. ep.* 24. Quamobrem, mi Quinte, conſcende nobiſcum, & quidem ad poppim. Una navis eſt jam bonorum omnium: quam quidem nos damus operam, ut tectam teneamus: utinam proſpero curſu. Sed quicumque vsati erunt, ara noſtra cete non aberit. ¶ *Io eadem navi eſſe*, proverb. ia sodem cum aliis periculo verſari, *eſſor nella medeſima barca. Cic. Fam.* 12. *ep.* 5. Tibi, etſi ubicumque es, in ea-

Digitized by Google

eadem ex navi, tamen, &c. Adde *Liv. l.* 44. *c.* 22. *a med.* ¶ *Navem perforare*, *qua ipſe navigat*, proverbia item dicitur in, qui ut aliis malum arcet, ſe ipſe ladit. V. loc. *Cic.* in *Perfora*. ¶ *Navem mortuo applicare*, aliud proverb. de ſaxo auxilio, apud *Quintil. declam.* 12. *c.* 23. Etruſci dicunt *ſi faccorſa di Piſa*. Simile eſt illud *ibid.* Medicina mortuorum ſera eſt. ¶ *Navibus & quadrigis petere aliquid*, aliud proverb. omni conatu & ſtudio, vaſis remiſque, manibus pedibuſque. *Horat. l.* 1. *ep.* 20. *ſub fin.* navibus atque Quadrigis petimus bene vivere. ¶ Apud *Apic. lib.* 6. *cap.* 9. *navis* eſt venter pullorum gallinaceorum, navis, aut carinæ figura ſimilis.

NAVISALVIA, æ, f. nomen deæ cujuſdam, a ſalvandis navibus: cui aſtant inſcripti votivi lapides tres apud *Murator. pag.* 98. *n.* 3. & *pag.* 1085. *n.* 5. & 6.

NAVITA, æ, m. *barcaiuolo*, *marinajo*, *nauta*, idem quod *nauta*: & eſt fere Poeticum. *Feſtus* docet, dici ſecundum incorruptam conſuetudinem: & ex eo factam *navis* per ſyncopen, quo nunc utimur. Alii dicant, *navis* eſſe primitivum, a Græco ναῦς: ea an per Epenthefim factum aſſis *navita*, quo fere Poetæ utuntur. *Plaut. Men.* 2. *t.* 1. Nulla eſt voluptas navitis major, quam quando ea altu procul tereare conſpiciunt. *Petron. in Satyr.* 1. 122. via navita Porthmeus Sufficiet ſimulacra virum traducere cymba. *Propert. l.* 2. *el.* 2. *v.* 43. Navita de ventis, de tauris narrat arenta. Adde *Virg. Horat. Catull. Ovid. Tibull.* &c. Adde etiam *Gell.* qui proſa oratione non ſemel uſurpat *l.* 16. *c.* ult. & *Apul. l.* 6. *Metam.* item *Catull.* apud *Feſt.* Navitæ quod ſecum portavarent vinum atque oleum, uſus tantum eo ſum. Quidam afferunt etiam *Cæſar.* locum *ſub fin. ep.* 8. *l.* 10. *ad Attic.* Navitam ipſe audire videor jam evocantem. Sed in meliorib. libris alia omnia legere eſt.

NAVITAS, atis, f. *opera*, *diligenza in accorrere all' altrui uopo*, ἐπικουρία, auxilium, diligentia in adjuvando. *Cic. Fam.* 10. *ep.* 25. Iſtam operam tuam, navitatem, animum in rempubl. celeritati præturæ anteponendam ceſeo. Eſt qui legit *operam tuam novatam*.

NAVITER, *diligentemente*, *attentamente*, ἐπιμελῶς, *cordialmente*, diligenter, ſtrenue, nava, gnaviter: a *navus*. *Cic.* 5. *Fam. ep.* 12. Qui ſemel verecundiæ fines tranſierit, eum bene & naviter oportet eſſe impudentem. *Gell. l.* 15. *c.* 4. In provincia navitre vrefari. *Sefenas.* apud *Charif. lib.* 2. *pag.* 185. *Putſch.* Quid nunc tu tuum ſcalpis? quid tergiverſaris, nec bene naviter is? ¶ Pro omnino, perfecte. *Lamprid. l.* 1. *v.* 524. Alterius igitur nimirum corpus inani Diſtractum eſt, quoniam nec plenum naviter eadem, Nec porro vacuum.

NAULA. V. *Nabla*.

NAULUM, li, n. *nolo*, *porto*, ναῦλον, merces, quæ a vectore ſolvitur ſi, qui navem exercet. *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 97. Furor eſt, poſſe omnia perdere malum. *Paul. Dig. lib.* 30. *leg.* 39. Idem in operis fervorem, vel vecturia jumentorum, vel naulis navium dicendum. *Ulpian. lib.* 20. *tit.* 4. *leg.* 6. Ut merces ſalvæ ſient, val ut naulum exſolvatur.

NAUMACHIA, æ, f. *combattimento navale*, ναυμαχία, pugna navalis: a ναῦς, navis, & μάχη, pugna. Dicitur fere de ludicris pugnis, quæ aut arte collecta aqua, aut in ſtagno lacuve aliquo, ſpectaculi loco edebantur. *Suetan. in Claud.* *c.* 21. *a med.* Emiſſurus Fucinum lacum, naumachiam ante commiſit. *Id. in Ner. cap.* 12. Exhibuit & naumachiam, matina aqua inmantibus beluis. *Id. in Cæſ. c.* 44. Naumachiæ ſpectaculum edere. *Martial. de Spectac. epigr.* 28. *extrem.* Hanc norint unam ſæcula naumachiam. ¶ Metonymice eſt ipſe locus, in quo navalis pugna editur. *Suetan. in Tito*, *c.* 7. Edidit & navale prælium in veteri Naumachia. Adde *in Tiber. c.* 72. & *in Domit. c.* 5. & *Frontin. de aquæduct. urbis.* 22. Hujuſmodi naumachiæ quinque vel ſex Romæ fuere in regione XIV. Trantiberina, ut eſt apud *Publ. Victor.* ¶ *Serv. ad Æn.* 5. *verſ.* 114. docet; Romanos Punico bello primo naumachiam ad exercitium inſtituiſſe, poſtquam cognoverant, externas gentes etiam navali certamine plurimum poſſe.

NAUMACHIARIUS, a, um, ad naumachiam pertinens. *Plin. l.* 16. *c.* 39. & 40. Naumachiarius pomi. *Herdonio* videtur ille, qua plurre ſimul jungebantur naves, naumachiam edituræ. ¶ *Naumachiarius*, *ii*, qui in naumachia pugnat. *Suetan. in Claud. cap.* 21. *ad fin.* Proclamantibus naumachiariis, ave Imperator: moriturі te ſalutant.

NAVO, as, avi, atum, a. 1. *fare con diligenza*, *ſervire*, *aſſiſtere*, εὐδοξῶ, πρυθυμέομαι, ſtrenue & diligenter ago: a *navus*. Alii ducunt a *navis*, & propria dici ajunt de nautis, qui aliis auxilium præbent in navi val a navali deducenda, val *in* mari gubernanda. qui in miniſterio multorum manibus, & magno labore opus eſt. *Cic. Fam.* 6. *ep.* 2. *in fin.* Nemo eſt tam affictus, qui ſi nihil aliud ſtudeat, niſi id quod agit, non poſſit navare aliquid, & efficere. ¶ *Navare operam alicui* (*perſonæ*, non *rei*) eſt præſtare, exhibere, auxilium dare, adjuvare, operam conferre. *Cic. Fam.* 25. *ep.* 22. Utinam potuiſſem, pro tuis ampliſſimis erga me ſtudiis, tibi operam meam ſtudiumque navare. *& lib.* 12. *epiſt.* 25. Navare operam reipubl. *Id. in Brut.* *c.* 82. *ad fin.* Qui quia navaret miles operem imperatori; imperatorem ſe ſtatim eſſe cupiebat. *Liv. l.* 7. *c.* 26. Fortitre in acie navare operam. *Id. l.* 28. *l.* 35. Cupere ſe, illi, populoque R. operam navare, ita ut nemo meus externus magis eniae adjuverit rem Romanam. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 7. Jam mihi videor navaſſe operam, quod huc venerim. *d'aver fatto qualche coſa. Tacit. Ann.* 3. *c.* 42. Navanda operæ avidior. *Liv. l.* 9. *c.* 16. Ut ad reconciliandam pacem conſuli opera navaretur. *Cic. pro Cal. c.* 28. *ſub fin.* Si me audiant, navent aliam operam, aliam incant

gratiam, in aliis ſe rebus oſtentent. *s'ingegnino*, *s'adoprino in altro*. ¶ *Navare opus* idem eſt. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 144. ſcevo potius mihi dextera, ferro Navet opus. *Cic. l.* 9. *ep.* 11. *ad Attic.* Utinam aliquod in hac miſeria reipubl. πολιτικὸν opus efficere, & navare mihi liceat. ¶ *Navare ſtudium*, exhibere, præſtare, adhibere. *Q. Cic. de petit. conſul. c.* 5. Inſtituendi ſunt cujuſque generis amici, qui etiam ſi ſuffragandi ſtudia non navant, tamen, &c. *Cic. Attic. l.* 15. *ep.* 4. *ad fin.* Quam vellem, Bruto ſtudium tuum navare potuiſſes! Sic *navare benevolentiam*. *Id.* 3. *Fam. epiſt.* 10. *ante med.* Ut eam hic tibi ſatisfecerimus, illic quoque noſtrem in te benevolentiam navare poſſimus. ¶ *Navare rem publicam*, opera ſua adjuvare. *Cic.* 9. *Fam. ep.* 2. *ſub fin.* Si minus in curia atque in foro, at in litteris & libris, at doctiſſimi veterea fecerunt, navare rem publicam, & de moribus ac legibus quærere. AL leg. *gnavare*: alii *juvare*: alii *vexabitrae*. ¶ *Navare bellum*, ſtrenue bellum gerere. *Tacit.* 3. *Hiſt.* a. 25. Si Vaſpeſiano bellum navaverint, Vaſpaſianum rerum potiri. Sic *navare fugitivos*, ſtrenue perſequi. *Id.* 4. *Hiſt. c.* 59. Ceteros, ut quiſque flagitium navaverat, præmiis attollit.

NAUPACTOUS, a, um, (ut *Myrtous*, *Lesbous*, *Arcadous*) ad Naupactum pertinens, quæ eſt nabs Ætoliæ in ora ſinus Coriathiaci, nunc *Lepanto*. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 43. Arephiaraides Naupactoo Achelooo. Al. leg. *Naupactoo*, aut *Naupactoo*. Porro Achelous non ideo *Naupactius* denominatur, quia prope Naupactum ſit, ſed latiore quadam ſignificatione, & a Poetis ſæpe uſurpeta licentia. Eſt enim in Acarnaniæ fine, qua Ætoliam tangit, in qua Naupactum ſitum eſt.

NAUPEGIARIUS, ii, idem ac naupegus. *Inſcript.* apud *Spon. Miſcell. pag.* 67. Colleg. Naupegiar. Adde *Reinef. Inſcript. claſſ.* 10. *n.* 7. & *claſſ.* 1. *n.* 261.

NAUPEGUS, i, m. ναυπηγός, qui naves fabricatur. Vox Græca a ναῦς, navis, & πήγνυμι, compingo. *Vermic. l.* 4. 1. 17. *a med.* & *Arcad. Aurel. Dig. lib.* 50. *tit.* 6. *leg.* 6. 1.

NAUPLIADES, æ, m. Palamedes Nauplii filius. *Ovid. Met.* 13. *verſ.* 310. Sed neque Nauplíades facinus defendare tuatum, Tamque patens valuit. *Id. in Ibin*, *v.* 621. Nauplíadæve modo, ſicto pro crimine pœnas Morte luas.

NAUPLIUS, ii, m. filius Neptuni, & Amymones filiæ Danai, Palamedis pater, rex Eubœæ inſulæ. Ut mortem filii falſa Ulyſſis accuſatione oppreſſi ulciſceretur, decem illis annis, quibus Græci in Troade immoreti ſunt, Græciam accivreſum peragrans, omnes fere uxores Græcorum principum adulterii polluit. Ita vaim & familiis labem turpiſſimam morebat, & ſaturum ſperabat, ut princi, ea illi in ſua regna revarſi cum adulteris decartarent, illoromque armis oppriment ent. Hinc adultreinm Clytæmnaſtræ cum Ægiſtho, unde primo more Agamemnonis, deinde ipſorum adulteroram: hinc quoque adulteria Ægiales uxoris Diomedis, &c. Multi igitur Græciæ principes, qui eo dedecore affecti fuerant, relicta patria, alii in alias regiones exſulatum abierunt. Cum vero Græci everſa Troja in patriam redirent, illis tempeſtate laborantibus, ex Capharco monte ignem oſtendit, magnamque claſſis partem *ad* ignem, tanquam ad vicinum portum, adnavigantem in aſperrimos ſcopulos pellexit, miſerandoque perdidit naufragio. Sed cum intellexiſſet, Ulyſſem, & Diomedem, quibus eas inſidias potiſſimum Bizarat, incolumes evaſiſſe, doloris impatientia ſe ipſum in mare præcipitem dedit. *Propert. l.* 4. *el.* 1. *v.* 115. Nauplius ultorea ſub noctem puerigit ignes, Et natat exſuviis Græcia preſſa ſuis. *Serv. ad Æn.* 11. *verſ.* 260. *Hygin. fab.* 116. ¶ Eſt etiam hoc nomine piſcis ſapiæ ſimilis, qui in concham, ludendi ſocietate, ſe condit, & in ea veluti navigat. *Plin. l.* 9. *c.* 30. *ad fin.*

NAUSCIT (quaſi *nauſeit*) de grano fabæ dicitur, cum non diſſimile navis formæ ſe ſe aperit. *Feſtus*.

NAUSEA, æ, f. *eccitamento di vomito*, *nauſea*, *nauria*, lonice *nauſia*, *nauſiæ*, ſtomachi ad vomitum ex gravi odore perturbatio & concitatio, quæ navigantibus præcipue evenire ſolet. V. *Nauſeo. Cic. l.* 16. *Fam. ep.* 12. Feſtinare te nolo, ne nauſeæ moleſtiam ſuſcipias æger. *Id. Attic. l.* 5. *ep.* 13. Navigavimus ſine timore & nauſea. *Senec. ep.* 53. Nauſea ea, ſegnis hæc, & ſine axitu, torquebat, quæ bilem movet, nec effundit. *Cæſ. l.* 2. *c.* 3. Qui navigavit, & nauſea preſſus eſt. *Petron. in Satyr. c.* 103. Acclinatus lanei navis exonerebat ſtomachum nauſea gravem. *Ovid. de remed. amor. v.* 355. Illa tuas redolent, Phineu, medicamina menſas: Non ſemel hinc ſtomacho nauſea facta meo. *Plin. l.* 16. *cap.* 12. Cruditates, quæ nauſeam faciunt. *Id. l.* 20. *c.* 22. Liberare a nauſeis. *& cap.* 23. Nauſeam ſedare. *Id. l.* 27. *c.* 7. *a med.* arcere. *Id. l.* 8. *c.* 27. reſtingnere. *Horat. epod.* 9. *v.* 35. Buentem coercere. *Colum. l.* 6. *c.* 34. diſcutere. *Plin. l.* 20. *c.* 14. *a med.* Nauſeas inhibere. *& cap.* 25. ſiſtere. *Id. l.* 23. *c.* 4. *ad fin.* Elæomeli, ſapore mallæ, non ſine nauſea, alvum ſolvit. *Cato R. R. c.* 154. Ubi libido venit nauſeæ, cumque apprehendet, decumbat, purgetque ſe ſa. ¶ Trunſlatæ *Martial. l.* 4. *epigr.* 37. Numeres oportet aliquid, ut pati poſſim. Quotidianam refica nauſeam nummis. Audire gratis, Afra, iſta non poſſum.

NAUSEABILIS, le, adject. nauſeam afferens. *Cæl. Aurel. Tard. l.* 3. *c.* 2. Oris humectatio nauſeabilis.

NAUSEABUNDUS, a, um, adject. nauſea plenus. *Senec. epiſt.* 108. *ſub fin.* Gubernator in tempeſtate nauſeabundus. Adde *epiſt.* 47. *ante med.*

NAUSEATOR, oris, m. qui nauſeat. *Senec. ep.* 53. Ulyſſes nauſeator erat.

NAUSEO, as, n. 2. *aver nauſea*, *vomitare*, *nauseia*, nauſeam habeo, vomo. Propria is *nauſeare* dicitur, qui navigando ſtomachum ſibi

turbari ſentit, & ad vomitum provocaſſ, an agitatione navigii, ex ſentina graveolentia, &c. *Horat. lib. & epiſt.* 1. *verſ.* 93. conducto navigio æque Nauſeat, ac locuples, quem ducit priva triremis. *Celſ. lib.* 1. *cap.* 3. Si ſine vomitu nauſeavit, &c. *Cic.* 12. *Fam. epiſt.* 25. Antonium autem & nauſeantem conjeci, &c. *Id. Phil.* 2. *c.* 34. Sudat, pallet: quidlibet, modo ne nauſeet, faciat. ¶ Translata adhibetur in illo *Cicer.* 1. *de nat. Deor. c.* 30. Quam bellum erat, Velleï, confiteri potius neſcire, quod neſcires, quam iſta affluentem nauſeare, atque ipſum ſibi diſplicere! (*Manar.* mallet *ſibi*.) *h. e.* affundere, eructare, evomere, ea nimirum dicendo, quæ & audientibus & dicenti ipſi diſplicant. Simile eſt illud *Philip.* 5. *cap.* 7. In me abſentem orationem ore impuriſſimo evomuit. ¶ Pro faſtidire, *Phædr. l.* 4. *fab.* 6. *extr.* Hoc illis dictum eſt, ſi qui ſtulti nauſeant, Et, ut pontentur ſapere, cælum vituperant. *Al. leg.* qui ſtultitiam nauſeant.

NAUSEOLA, æ, f. *ναυσία παρὰ*, dimin. a nauſea. *Cic. Attic. lib.* 14. *epiſt.* 8. Nauſeolam tibi tum cauſam otii dediſſe, facile patiebar.

NAUSEOSUS, a, um, *ναυτιῶδης*, qui nauſeam inducit. *Plin. l.* 26. 2. 8. *ante med.* Radice craſſa, madida, nauſeoſa.

NAUSICAA, æ, & Nauſicaa, es, f. *Ναυσικάα*, filia Alcinoi Phæacum regis & Aretes, quæ cum urbe egreſſet cum pediſſequis ſuis, inviſitque ad flumen lotura veſtes, vidit Ulyſſem naufragum in litore ſedentem nudum, arborum remis circumtectum, cui oranti veſtes dedit, & in regiam patris ſui venire juſſit, ut *Auſon. in perioch. 6. Odyſſ.* narrat. *Gell. l.* 9. *c.* 9. a *med.* Virgo Nauſicaa ludibunda inter familiares puellas in locis ſolis, &c. *Martial. l.* 12. *epigr.* 31. Si mihi Nauſicaæ patrios concederet hortos.

NAUSTIBULUM vocabant antiqui vas alvei ſimile: videlicet a navis ſimilitudine. *Feſtus.* Putat autem *Scalig.* potius eo *νάυσταθμον*, h. e. navale, quaſi navium ſtabulum, ſignificari.

NAUTA, æ, m. *marinaio, barcaiuolo*, idiota, quicumque in navi adhibetur, ut eam agat. V. *Navita. Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 9. Navee ædificari in flumine Ligeri, remiges ex Provincia inſtitui, nautas, gubernatoreſque comparari jubet. *Id. l.* 3. *B. Civ. c.* 8. Eodem igni nautas, dominoſque navium interfecit. *Cic. Fam.* 16. *ep.* 9. *ad fin.* Solent nautæ feſtinare quaſtus ſui cauſa. *Horat. l.* 1. *ſat.* 1. *v.* 30. nautæque, per omne Audaces mare qui currunt. *Ovid.* 1. *de nr. am. v.* 723. Candidus in nauta turpis color, æquoreæ unda Debet, & a radiis ſiderie eſſe niger.

NAUTALIS, le, adject. ad nautam pertinens. *Auſon. in Moſell. verſ.* 113. Reddit nautalee vitreæ ſub gurgite flammas.

NAUTEA, æ, f. *Optime Aureliæ* apud *Feſt.* dicit eſſe herbam granis nigris, qua cortarii utuntur. Ejus videri a nauſea ductum nomen, quia nauſeam facit. *Labeo in commentar. jur. Pontif.* apud *eund.* ait eſſe rubidam quiddam, quo pontificum veſtimenta quædam colorent. *Nav. c.* 1. *n.* 25. nautea, inquit, eſt aqua de corio, vel, quod eſt verius, aqua de ſentina. *Plaut. Aſin.* 5. 2. 44. Nauteam biberi malim, ſi neceſſum eſt, quem illanc nſculatier. *Id. Curcul.* 1. 2. 5. Omnium unguentum odor præ tuo nautea eſt. *Id. in f. Caſ.* Hircus unctus nautea. *de re valde fœtida.* ¶ Videtur etiam idem eſſe quod nauſea, quæ Græce *ναυτία*. *Paulus* in *Arietinum* apud *Feſt.* Unguentum, quod naribus mulionum nauteam feciſſet.

NAUTIORUM familia a Trojanis dicitur oriunda, inquit *Feſtus*: nempe a Nauta Trojano, cujus meminit *Virg.* 5. *Æn. v.* 704. & 728. ubi *Servius* addit (& *Feſt.* confirmat) hunc fuiſſe, qui Romam Palladium detulit: unde Nautiorum familia Minervæ ſacra retinebat: quod & Varro docuit in lib. de Fam. Rom. Quare & ipſa Minerva *dea Nautia* vocabatur.

NAUTICUS, a, um, *marinaresco, navale, nautico*, ad nautas pertinens, & ad naves agendas, & ad rem navalem adminiſtrandam. *Cic.* 13. *ad Attic. ep.* 21. Inbibere eſt verbum totum nauticum. *Virg. Æn.* 3. *v.* 128. Nauticus exoritur varii certamine clamor. & *Ecl.* 4. *v.* 38. nec nautica pinus Mutabit merces. *Hort. de B. Alex. cap.* 12. Nautici homines. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. cap.* 8. & *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 60. Scientia & uſus nauticarum rerum. *Id. pro leg. Manil. c.* 18. *extr.* Locus exuviis nauticis, & claſſium ſpoliis ornatus. *Modeſtin. Dig. l.* 22. *tit.* 2. *leg.* 3. & *Scævola lib.* 45. *tit.* 1. *leg.* 122. Nautica pecunia. *h. e.* quæ maritimo fenore occupatur. *Plin. l.* 22. *c.* 25. *circa med.* Panis nauticus. *biſcotto. Nep. in Alcib. c.* 8. Caſtra nautica juxta hoſtes habere. *h. e.* claſſem. ¶ *Nauclerus, ornm*, omnes qui in navi inſerviunt, nautæ, remiges, gubernatores, navales ſocii, &c. *Liv. l.* 37. *c.* 28. Macrin nautici vocant. *Id. l.* 18. *c.* 7. Philippus ſupervenit, tumultumque etiam ex terra nauticis præbuit. *Id. l.* 41. *c.* 3. Nautici tabernacula detendunt, commeatumque in litore expoſitum in navee repiunt. *Plin. l.* 16. *cap.* 37. a *med.* Velificant in Pado nautici.

NAUTILUS, li, m. *ναυτίλος*, piſcis genus, qui navie ritu velie ætæ, pei ſumma æquora fertur: quod graphice deſcribit *Plin. l.* 9. *c.* 29. *ſub fin.*

NAVUS, a, um, *diligente, follecito, avveduto, pronto, ευπόνος, ἐυεργὸς*, celer ac ſtrenuus, induſtrius, diligens, attentus, actuoſus. A navium velocitate dictum *Feſt.* putat. Pro eo & *gnavus* dicitur: cui *ignavus* opponitur. *Cic. Verr.* 5. *c.* 21. Homo navus & induſtrius. & *cap.* 31. Magni & navi aratorea. & *cap.* 69. Navus, & prudens, & probus filius. *Velleï. l.* 2. *c.* 105. Vir navus, agilis, providus. *Calum. lib.* 11. *c.* 1. *circa med.* In agreſti negotio dici vix poteſt, quid navus operariue ignavo & ceſſatore præſtet. *Id. l.* 7. *c.* 9. Sit autem (*caſtor porcorum*) vigilans, impiger, induſtrius, navus: omnium, quas paſcit, & matricum & juniorum meminiſſe debet, ut, &c. Al. legebant: *navus omnium, quas paſcit: & matricum*, &c. & ni *navus* in *gnarus* mutari vulebant. *Sil. l.* 2. *v.* 549. Nava rudimenta, & primos in Marte laboree, *Velleï. l.* 2. *c.* 110. Nava virilisque opera. *Sil. l.* 7. *v.* 349. ſtimulatque ruentes Navus abire timor. *h. e.* qui nevos & celeres facit, quia pedibus timor addidit alas, ut ait *Virg.* 8. *Æn. v.* 224.

NAXIUM, ii, n. Apud *Plin. l.* 36. *c.* 7. nexia vocantur cotes in inſula Cypro genitæ, ad marmora polienda, & ſcalpendas atque limandas gemmas accommodatæ. Adde *l.* 37. *c.* 8.

NAXIUS, a, um, adject. ad Naxum inſulam ſpectans. *Propert. l.* 3. *el.* 15. *v.* 28. Unde tuum potant Naxia turba merum. ¶ *Naxius ardor* a *Calum. l.* 10. *v.* 52. dicitur ſidus coronæ Ariadnes. Eſt enim in fabulis, Ariadnem in Naxo inſula Baccho nupſiſſe, coronamque ejus, quam a Venere dono accepiſſet, inter ſidera ab eodem Baccho relatam. Al. leg. *noxius*: ſed rectius *Gaſſine*. ¶ *Naxine juvenci*, qui in ea inſula naſcitur. *Plin. l.* 21. *c.* 18. ¶ *Naxia caſtra* apud *eund. l.* 36. *c.* 21. V. vocem præcedent.

NAXOS, *ſive* Naxus, i, f. *Νάξος*, inſula maria Ægæi, una Cycladum, cum urbe cognom. vino, & marmore ſerpentino, & fontibus celebre. *Plin. l.* 4. *c.* 12.

NAZARÆUS, & Nazarius, &

NAZARENUS, a, um, *Ναζαρηνὸς*, ad Nazareth pertinens, quæ eſt urbs Galilææ, in qua conceptus eſt JESUS CHRISTUS, & poſt reditum ex Ægypto, diu habitavit. Unde *Nazarenus* dictus eſt, & Nazareni Chriſtiani. *Prudent. Cathemer.* 7. *v.* 1. O Nazarene, lux Bethleem, verbum Patria. *Id. Perriſteph.* 14. *de S. Rom. v.* 45. Ni diſciplinam Nazarenam reſpuat. *Id. l.* 1. *adverſ. Symmach. v.* 551. Ad ſincera virum penetralia Nazareorum.

NE

NE, *non, che non, ne*, adverbium eſt, ut *Quinctil. l.* 1. *c.* 5. (*el.* 9.) *a med.* vocat, frequentiſſimi uſus, inſerviens ad vetandum, vel dehortandum: & ſubjunctivum fere poſtulat. *Terent. Eun.* 2. 3. 96. Si caſtum eſt facere, facias: verum ne poſt conferas culpam in me. *ma non me ne dar poi la colpa. Cic. Attic. l.* 6. *epiſt.* 1. *ante med.* Ut quot vellet, præfecturas ſumeret, dum ne negotiarentur. *purchè non. Liv. l.* 28. *cap.* 39. *ſub fin.* Munerie argo in ſingulos dari ne minus dene millia æris. *non meno de. & lib.* 38. *c.* 24. Quo duo, ne plus, neceſſarii captivæ venirent. *due, e non più*. Al. leg. *nec. Terent. Phorm.* 1. 3. 5. Quod utinam ne Phormioni id fuadere in mentem incidiſſet. *Dio voleſſe, che non*, &c. ¶ Ne vivam, *che io non viva: poſſ' io morire*, formula jurandi. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 16. *circa med.* Quid poteris, inquies, pro us dicera? ne vivam, ¶ ſcio. Sic *lib.* 16. *epiſt.* 13. Na ſim ſalvus, ſi aliter ſcribo, ac ſentio. ¶ Habet poſt ſe & imperativum, præſertim apud Poetas, item in formulis præceptorum, aut legum. *Cic.* 2. *de leg. c.* 9. *a med.* Impius ne audeto placare donis iram deum. & *cap.* 22. Hominem mortuum in urbe ne ſepelito, neve urito. *Plin. l.* 18. *c.* 35. Frumentum medio die ne carpito. & *cap.* 34. Semen ne jacito. *Virg. 6. Æn. v.* 833. Ne, pueri, ne tanta animis aſſueſcite bella. *Stat. 4. Theb. v.* 512. Ne tenues annos, nubemque hanc frontis opacæ Spernite, ne, moneo. *Plaut. Perſ.* 4. 3. 20. Abi, ne jura: ſatis credo. *Terent. Eun.* 1. 2. 15. Ne crucia te, obſecro. *Id. Andr.* 5. 2. 27. Ah ne ſævi tentopere. ¶ Inſervie etiam deprecando, aut detestando. *Lev. l.* 4. *c.* 2. & *lib.* 28. 1. 28. Ne id Jupiter opt. max. ſineret, regiæ majeſtatis imperium eo recidere. *Curt. l.* 4. *cap.* 10. *extr.* Precor, ne quæ rea Aliæ ſit, quam iſta, &c. ¶ Sæpe eſt conjunctio finalis, & valet ut non, quominus, *affinchè non, per non, ſin più*. *Cic. Fam.* 4. *ep.* 7. Nequs tu multum intacſuiſſe rebus gerendis, & ego id ſemper egi, na intereſſem. *procuri ſempre di non trovarmici. Id.* 3. *Offic. c.* 27. Sententiam ne diceret, recuſavit. *ricuſò di dire il ſuo parere. & 6. Verr. c.* 66. Ne tamen iſtum omnino ſine amicie, plane nudum eſſe ac deſertum putatie, retinere cœpit tabulas Theomnaſtus quidam. *Idem pro Flacc. c.* 9. Ne corrumpi tabulæ facile poſſint, adcirco lex obſignatas in publico poni voluit. *Id. Fam.* 15. *ep.* 14. Conſidera, ne in alieniſſimum tempus cadat adventus tuus. *guarda bene, che non cada*, &c. *Liv. l.* 1. *c.* 2. a *med.* Æneas, adverſus tanti belli terrorem ut animos Aborigenum ſibi conciliaret, ne ſub eodem jure ſolum, ſed etiam nomina omnia confunderet, Latinos utrumque gentem appellavit. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 28. Coccajus, vide, ne fruſtretur. *Cæſ. lib.* 1. *B. Gall. cap.* 20. Cæſarem compleaus obſecrare cœpit, ne quid gravius in fratrem ſtatueret. ¶ *Sic ne* eſt ita ut non, *così che non. Calum. lib.* 4. *c.* 19. *a med.* Terebram longe habiliorem comperimus. nam ſic excavat truncum, ne foramen inarat. ¶ *Ne noſſ*, ut non niſi. *Celſ. l.* 4. *c.* 4. *ſect.* 2. Cum acceſſit id quoque, ne, niſi recta cervice, ſpiritus trahatur, *ὀρθόπνοια* appellatur. *che non ſi reſpiri, ſe non*, &c. ¶ Interdum *ne* ponitur pro *ut*, ſequente particula negativa. *Cic. Fam.* 9. *ep. ult. ſub fin.* Quotidie aliquid legitur, aut ſcribitur: dein ne amicis otbil tribuamus, opulamur una. *h. e.* ut aliquid amicis tribuamus. ¶ *Ne dicam*, ut non dicam, correctio nolentis gravius dicere, dicnotie tamru, *per non dire. Cic. pro Deiot. c.* 1. Crudelem Caſſorem, ne dicam ſceleratum, & impium. *Al. leg.* Crudelis Caſtor, aut, &c. *Id.* 12. *Fam. ep. ult.* Non eſſe me tam imbecillo animo, ne dicam inhumano, ut, &c. *Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 185. Ah minime ſimplex, Helene, ne, ruſtica, dicam. ¶ *Ne malus, ne plurimus, ne longum ſit, ne te deorum tuncam* formulæ ſunt, quibus brevitatem ſermonis pollicemur. V. ſuis locis. ¶ Poſt verba timendi, cum conjunctivo, locum habet in iis, quæ fiari nollemus. nam in iis, quæ vellemus, *ut* ponitur. *Terent. Andr.* 2. 2. 46. Vereor, ne quid Andria apportet mali. *Cic. pro Mil. c.* 21. *ad fin.* Cur igitur eos maomiſit? metuebat ſcilicet, ne indicarent. *Id. pro Mur. c.* 41. Mater cruciatur, & ſollicita eſt, ne filium ſpoliatum

tum omni dignitata conſpiciat. *Id. Attic. l. 5. epiſt.* 21. Hic, ne quid mihi prorogetur, horreo. *Balb. ad Cicer. poſt ep.* 13. *l. 9. ad Attic.* Quomodo me nunc putas torqueri, os qua res eorum compoſitionem impediat? *Liv. l.* 24. *c.* 42. Pavor ſeperet milites, ne mortiferum oſſet vulnus. *Nep. in Alcib. c.* 8. *ad fin.* Periculum eſt, ne occaſio detur Lyſandro noſtri opprimendi exercitus. ¶ In iis quæ vellemus, ut pro *ne* ponitur. *Terent. Andr.* 2. 2. 12. Id paves, ne ducas tu illam, tu autem ut ducas. *Id. Phorm.* 5. 7. 72. Verear, ut placari poſſit. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 19. Non dubitabam, quin meas litteras libenter lecturus eſſes: verebar, ut redderentur. Eſt qui legit *ne*, ſed invitis Criticis, & lib. meliorib. *Id. pro Marcell. c.* 4. Vereor, ut hoc, quod dicam, periude intelligi auditu poſſit, &c. Al. leg. *non perinde*: al. *vereor ne*: ſed prius lectio firmatur etiam auctoritate *Aſcon. in divin. Verr. c.* 5. ¶ Reperiri tamen videtur poſitum *ne* etiam in iis, quæ vellemus. *Cic. Fam. 6. ep.* 2. *ante med.* Tamen vereor, ne conſolatio ulla poſſit vera reperiri. Ita libri omnes, quos *Manut.* vidit, & *Grav.* Ille tamen, & & *Camerar.* mallent *nulla*: vel *vereor ut ulla*: quod *Lambin.* in quibuſdam lib. ſe reperiſſe ait. *Stewechius* affert & illud *Attic. l. 6. ep.* 4. Vereor, ne fatis diligenter actum in Senatu ſit de litteris meis. Sed probatæ quæque editiones habent *ne fecerit*. ¶ *Ne non* eſt *ne non*, cum iiſdem verbis timendi, in iis, quæ vellemus. *Cic. Attic. l. 9. ep. 6. a med.* Timeo, ne non impetrem. *temo ne non impetrare.* & *lib. 7. ep.* 12. Vereor, ne exercitum firmum habere non poſſit. & *lib. 5. ep.* 18. Unum vereor, ne Senatus Pompejum nolit dimittere. *Id. Tuſcul. 1. c.* 31. Tantum abeſt, ut malum mors ſit, ut verear, ne homini nihil ſit non malum aliud carte, ſed nihil bonum aliud potius. ¶ Et cum verbis aliis generis. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 18. Tibi ad me venire, vide, ne non ſit facile: eſt enim longum iter. ¶ Si negans particula ipſi verbo præponatur, omnem timorem aut dubitationem excludit. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 7. Non vereor, ne quid temere, ne quid ſtulte facias. *non temo, che tu faccia: ſon certo, che tu non farai.* & *Verr. 7. c.* 67. Timere non debeo, ne non iſte illa cruce dignus judicatur. ¶ Interdum pro *nec* dicimus *ut ne*: & *ut* ne redundat: vel *ne* valet *non*. *Cic.* 1. *Offic. c.* 7. Primum juſtitiæ munus eſt, ut ne cui quis noceat. *Id. de Amic. c.* 21. Omnium horum incommodorum una cautio eſt, ut ne nimis cito diligere incipiamus, neve indignos. *Id. poſt redit. in Sen. c.* 5. Legem tribunus pleb. tuli, ut lex Ælia & Fuſia ne valerent. ¶ *Ne* pro *non* eſt etiam in illa *Ennii* apud *Aull. ad Herenn. l.* 2. *c.* 22. Utinam ne in nemore Pelio ſecuribus Cæſa cecidiſſet abiegna ad terram trabes. *& Catull. carm. 63. de nupt. Pel.* & *Thet. verſ.* 82. potius quam talia Cretam Funera Cecropiæ ne ſuperæ portarentur. (Symili ſententia *Manil. lib. 5. verſ.* 548. Virginis & vivæ repitur ſine funere ſumus.) *& Plaut. Trin.* 2. 2. 85. Eo ne malta, quæ nevolt, eveniuot, niſi fictor malus eſt. *Id. Rud.* 3. 4. 25. Ita hinc ego ta ornatum amittam, tu ipſius ts nt non noveris: vos adeo, ubi ego innuero vobis, ſi ne ei ſaput exoculoſſitis, vos virgis circumvinciam. Etiam *ne* has ratione uſurpatur. ¶ Sæpe vim habet *vi neque*, ſequente *quidem*, cum negando aliquid nugemus: ita tamen, ut ſemper verbum aliquod interponatur, *ne pure, ne mens. Cic. Tuſcul.* 5. *c.* 6. *a med.* Maris tranquillitas intelligitur, nulla ne minima quidem aure fluctus commovente. *Id. pro Mil. c.* 29. Non poteſt dici latis, ne cogitari quidem, quantum, &c. *Id. Verr.* 3. *c.* 60. Non enim prætereundum eſt ne id quidem. *Liv. l.* 29. *c.* 2. Neque enim ne ipſius quidem regis abhorrebat animus. *Cic. Verr. 6. c.* 1. Nihil in ædibus cujuſquam, ne in oppidis quidem: nihil in locis communibus, ne in fanis quidem reliquiſſe. *Cæſ. l. 7. B. Gall. c.* 47. Matresfamilias obtſtabantur Romanos, ut ſibi parcerent, neu, ſicut Averici feciſſent, ne muliebribus quidem, utque infantibus abſtinerent. *Cic. pro Cæcin. c.* 25. *ſub fin.* Qui naſus eſt dicere, feciſſe videri eum, de qua ne cujus rei argueretur quidem, ſcire potuiſſet. *Colum. l. 7. c.* 12. *de cane villatico.* Ut ne viſus quidem, horribili fremitu ſuo ſuget inſidiantem. *cori che anche non vedeva.* ¶ Sequuntur *ne quidem* eleganter aliæ particulæ. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 55. Nunquam ne mediocri quidem cuiquam, non modo prudenti, penhata ſunt. *Id. Phil.* 2. *c.* 7. Chirographis ne prolatis quidem, ſed tantummodo dictis. *Liv. l.* 3. *c.* 10. *a med.* Jam ne virtute quidem premi libertatem populi, ſed arte aludi. *Cic. Fam. 9. ep.* 8. Munus flagitare ne populus quidem ſolet, niſi concitatus. *Id. pro Mil. c.* 1. Ne non timere quidem ſine aliquo timore poſſimus. *b. a.* ne eſſe quidem poſſimus ſine timore aliquo. ¶ Qui docet, ne *quidem* etiam nullo interjecto verbo uſurpari, afferunt loca *Cicer. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 24. *Phil.* 5. *c.* 9. *ad Attic. l.* 2. *ep.* 16. *ſub fin. pro Cæcin. c.* 23. & *Tuſcul.* 3. *c.* 33. item *Livii l.* 38. *c.* 25. *ad fin.* Verum omnium horum locorum ne unus quidem eſt, qui certo rem confiſtat, ſi probates libros conſulas. ¶ Interdum *quidem* ſubticetur. *Cic. Catil.* 2. *c.* 4. *ſub fin.* Non modo Romæ, ſed ne ullo in angulo totius Italiæ. *Al. leg.* nec. *Pompej. ad Domit.* 3. *extr. poſt ep.* 12. *l.* 8. *ad Attic.* Quod inter ſe ne noti ſant. *Al. leg.* ne noti quidem: *alii* nec noti. *Perron. in Satyr. c.* 9. Cujus ne ſpiritus purus eſt. *Liv. l.* 44. *c.* 36. Neque coim ne his conclhationem aperuerat ſuam. *Suet. in Aug. c.* 35. Ne admiſſum tam quemquam Senatorem, niſi, &c. *Al. leg.* ne admiſſum quidem. *Perron. in fragm. Trogur. c.* 47. *Burm.* Hoc ſolum vetare ne Jovis poteſt. *Al. leg.* nec. *Colum. inscio cap.* 21. *l.* 8. Sed ne hæc tamen aliena eſt agricolæ. *Juſtin. l.* 38. *c.* 7. *ſub fin.* Juſtitiæ atque liberalitatis ſuæ ne ipſos milites teſtes refugere. *Al. leg.* nec. ¶ In conceſſionibus. *Cic. in Orat. c.* 29. Nemo is, inquies, unquam fuit. Ne fuerit. ego enim, &c. *non ſia mai ſtato.* (Adde *lib.* 4. *Acad. c.* 26. & 32.) *Liv. l.* 31. *c.* 7. Ne æquaveritis Annibali Philippum, ne Carthaginienſibus Macedonas: Pyrrho certe æqualitis. ¶ Pro *nedum*. *Liv. lib.* 3. *c.* 52. *ad fin.* Novam, ineapertamque eam poteſtatem eripuere patribus neſcis: ne nuac, duleedine ſemel capti, ferant deſiderium. *Sallujt. in Catil. c.* 11. *extr.* Secundæ res ſapicotiam animos fatigant: ne illi corruptis moribus victoria temperarent. *non che. Cic. 9. Fam. ep. ult.* Me vero nihil iſtorum *ne* juvenem quidem movit unquam: ne nunc ſenem. *non che.* ¶ Pro *etiam ſi non, Id. 4. Tuſcul. c.* 17. Nec pterro malum, quo aut oppreſſus jaceas, aut ne opprimare, mentis via conſtes. *ancorchè non.* ¶ Pro *dummodo non, Sallujt. in Catil. c.* 55. Sint ſane liberales ex fociorum fortunis, ſint miſericordes in ſuribus ærarii; ne illis ſanguinem noſtrum largiantur, & dum paucis ſcelestis parcunt, bonos omnes perditum eant. *purchè non. Liv. l.* 36. *c.* 1. Permiſſum, ut, ſi res poſtulaſſet, auxilia ab ſociis, ne ſupra quinque millium numerum acciperet. *Cicero a. de legib. c.* 26. *extr.* Super terræ tumulum neluit quid ſtatui, niſi columellam, tribus cubitis ne altiorem, aut menſam, aut labellum. ¶ Pro *nec*, profectu, ſane, *ceramente*, *ſi*. V. *Nec* in fine.

Nĕ, particula enclitica, interrogationi ſerviens, & vim habens *ſi* an, utrum, num. Semper autem alicui verbo poſtponitur. *Cic. in Piſon. in princip.* Jamne audes, bellua, jamne ſenis, quæ ſit hominum querela frontis tuæ? *vedi ſe ancora?* t' *ascongi ru?* vel *non vedi in ermai?* &c. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 3. Tunc id veritus es, ne ego, &c? *è vero, che in hai dubitato, che*, &c? *Id. Fam. 2. ep.* 11. Putares ne, nequam accidera poſſe, ut, &c? *crederesti?* *Terent. Andr.* 2. 1. 1. Datur ne illa hodie Pamphilo nuptum? *ſi dà viua in iſpoſa? Plaut. Bacch.* 2. 3. 22. *Cbry.* Sceleſtiorem nullum illuxere alterum. *Ni.* quamne Archidemidem? *Chry.* quam, inquam, Archidemidem. *Virg. 4. Æn. v.* 538. quians auxilia juvat ante levatos, Et bene apud memores veteris ſtat gratia facti? *perchè mi giovo ob?* & eſt ironia. ¶ Item dubitationi. *Cato R. R. c.* 1. Ad villam cum veniſſa, videto vaſa, torcula, & dolia multane ſient. Ubi non erunt, ſcito, pro rettona fructuum eſſe. *Cic. Attic. 12. ep.* 24. Publilius iturufne ſit in Africam, & quando, ea Aledin ſcire poteris. *ſe ſia per andare.* & *Acad. 1. c.* 22. Ut videamus, ſatiſne iſta ſit juſta defectio. *Id. de nat. Deor. c.* 22. Quæritur, ſintne dii, nec ne. *ſe ci ſiano, e no.* & *pro Roſc. Amer. c.* 25. Quid, ſi conſtat, hunc non modo ſolendis prædiis præfuiſſe, ſed certis fundis, patre vivo, fuit ſolitum eſſe? tamenne hæc attenta vita & ruſticana, amindatio appellabitur? *pur tuttavia ſi chiamerà ella villeggiatura?* & *lib. 1. de nat. Deor. c.* 29. Quid ſi etiam falſum illud nmmno ſit? tamenne iſta jam abſorda defendes? ¶ Cum pluta ſunt interrogationis, aut dubitationis membra, poſt *ne* ſequitur *an*. *Cic. Attic. l. 16. ep.* 8. *extr.* Romam ne venin, an hic maneo, an Arpinum fugiam? *debbo io venir a Roma, o, &c? Id. 1. Offic. c.* 3. Honeſtum *ne* factu ſit, an turpe, dubitant. *Id. pro Cluent. c.* 34. *a med.* Quid? confitear Sullamna eum Junin? an hanc tribunum plebis cum Quintio? an vero tempus cum tempore? ¶ Interdum *ne* ipſum repetitur, apud Phatas. *Tibull. l.* 4. *el.* 5. *v.* 20. quid refert, clamne, palamne roget? *Virg. 11. Æn. v.* 226. Juſtitiæne prius mirar, belline laborem? *Ovid. Met. 13. v.* 912. monſtrumne, deuſne Ille ſit, ignorans. ¶ Aliquando vocalis *e* per apoſtrophum abjicitur. *Virg. 3. Æn. v.* 319. Hectoris, Andromacha, Pyrrhin' conubia ſervas? *Terent. Eun. 5. 6.* 22. pro Eunuchne? & 2. 3. 88. pergin'? *b. a.* pergiſne? ¶ Reperitur etiam in principio poſitum. *Lin. l.* 40. *cap.* 49. Quæſivit ab eo, ne ſibi licaret as ſuis vivere? cum prætor victorum reſpondiſſet, quæſivit iterum, ſi cum Romanis militare liceret? *Sigon. & Gronov.* mutant ax conjectura. Hoc affine videtur eſſe illud *Cicer. 5. Tuſcul. c.* 15. *a med.* Videamus, ne, ut acervus ea ſui generis grauis, ſic beata vita ex ſui ſimilibus partibus effici debeat. Quod ſi ita eſt, ea bonis, quæ ſola honeſta ſunt, efficiendum eſt beatum. *b. e.* an effici debeat: quod poſtea *Cic.* concedit. Sunt qui hoc pertinere putant etiam hæc: *l'orv. l.* 2. *R. R. c. 9. extr.* Cum circumſpiceret Atticus, ne quid præteriſſet. *mentre conſideravo, ſe aveſſe ometſo qualche coſa.* & *Colum. l.* 8. *c.* 5. *a med.* Singuli pulli tentandi, ne quid hæſerat habent in gutture. *& Pallad. l.* 2. *c.* 39. Speculemur, ne omne januas ſuas egrediatur examen. hoc enim ſigno fugam meditantur aſſumere. *& Calpurn. ecl.* 5. *v.* 72. Sed tibi cum vacuas poſita velamine coſtas Denudabit ovis, circumſpice, ne ſit acuta Forfice læſa cutis, tacitum ne puſtula virus Texerit occulto ſub vulnere. His locis *ne* & in principio collocatum eſt, & pro *an* poni videtur. neque corrumperetur ſententia, ſi hoc pro illa ſubſtitueretur. Nihilominus non eſt dubitativum, ſed negativum, tum quia ellipſis eſt in his, & ſimilibus loquendi formis, quia ſcilicet cum integrum ſit *an*, *necne*, ſecundum exprimitur, prius reticetur: tum quia quod poſt *ne* ſubjicitur, ſemper eſt aliquid, quod reſpuitur. Recta itaque *Calpurn. loc. cit.* produxit, cum, ſi dubitativum eſſet, corripere debuiſſet. ¶ Aliquando omittitur. *Cic.* 2. *Offic. c.* 9. *in fin.* Votant, quidquam agere, quod dubites, æquum ſit, an iniquum. *Plin. l.* 7. *ep.* 27. Volim ſcire, eſſa aliquid phantaſmata putes, an inania & vana ex metu noſtro imaginem accipere. ¶ Interdum ſubjicitur pro *an*. *Liv. l.* 5. *c.* 28. Ut in incerto fuerit, vieiſſent, victi ne offerot. *Nep. in Attic. c.* 9. Experiri voluit, verum, falſumne eſſet relatum. *Id. in Iphicr. in fin.* Cum interrogaretur, utrum pluris patrem, matremne faceret. *Horat. l.* 1. *ep.* 11. *v.* 3. Smyrna quid, & Colophon? majora, minorane fama? ¶ Nonnunquam in interrogatione redundat. *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. *v.* 107. uterne Ad caſus dubios ſidet fibi certius? *& ſat.* 3. *v.* 295. Quone malo mentem concuſſo? timore deorum. Adde *verſ.* 317. quantane? *Anne* quoque hujus generis eſt: de qua V. in *An*. ¶ *Proſcian. l.* 16. *pag.* 1032. *Puſch.* docet, aliquando *ne* nec interrogativam, nec dubitativam eſſe, ſed confirmativam pro Utique. Affert autem illud *Horat. l.* 2. *ſat.* 20. *v.* 21. n ſeri ſtudiorum, quine

putetis Difficile & mirum, Rhodio quod Pitholeonti Contigit! (*Al. leg.* o ferî ſtudiorum! quinę putatis Difficila & mirum, Rhodio quod Pitholeonti Contigit? *h. e.* voſne aſtis, qui putetis, &c? *vel*, ergone vos putatis, &c? & ſimila eſt illi Catulliano, *carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 180. An patris auxilium ſperem? quemne ipſa reliqui, Reſperſum juvenem fraterna cæde ſecuta? Conjugis an fido conſolor memet amore? Quine fugit lentos incurvans gurgite remos?) Item illud *lib.* 2. *ſat.* 3. *v.* 97. Clarus erit, fortis, juſtus, ſapienſque etiam, & rex (*Al. leg.* ſapienſne? atiam & rex: *al. omittunt* ne.) Item illud *Terent. Andr.* 5. 3. 14. Nuncne demum iſtud verbum in te incidit. (*Libro omnes nunc hab.* Eodem die iſtuc verbum vere in te accidit.) & *Virg.* in. *Æn. v.* 847. Tantane me tenuit vivendi, nate, voluptas, Ut pro me hoſtili paterer ſuccumbere dextræ Quem genui. Al. omnes interrogationis notam appingunt: & vero ſententia poſtulat.

NEÆRA, æ, f. comœa Nymphæ, aut puellæ cujuslibet. Ita appellarunt amicem *Tibull. l.* 3. *el.* 1. *v.* 6. & alibi, *Horat. l.* 3. *od.* 14. *v.* 21. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 3. & *Prudent. in Rom. periſteph.* 14. *v.* 440.

NEAPOLIS, is, f. Νεάπολις, h. e. nova urbs: a νέος, novus, & πόλις, urbs. Nomen eſt aliquot oppidorum in Campania, Galatia, Thracia, Africa, Samaria, & alibi: de quib. V. Geograph. Celeberrima nunc eſt, quæ in Campania, alio nomine Parthenope, *Napoli*, maritima, ampla, frequens, amœna, regni caput. *Plin. l.* 3. *c.* 5. &c. *Martial. l.* 5. *epigr.* 79. Et quas docta Neapolis creavit, Leata caſtaneæ vapore toſtæ. *Doctam* dicit, quia olim ſtudia litterarum in ea maxime floruerunt; unde *Silio l.* 12. *v.* 31. dicitur hoſpita Muſis.

NEAPOLITANUS, a, um, ad Neapolim pertinens, ut Neapolitanus ager, *Plin. l.* 17. *c.* 17. Neapolitanæ malæ cotoneæ, *Id. l.* 15. *c.* 11. Neapolitanæ piſcinæ, *Varr.* apud *Non. c.* 15. *n.* 5. ¶ *Neapolitani*, *mum*, Neapolis incolæ. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 30.

NEAPOLITIS, idis, f. Neapolitana. *Afran.* apud *Non. c.* 4. *n.* 226. Meretrix Neapolitis.

NEBRIS, idis, f. *pelle di cervo*, a δι δάμαλις, νεβρὶς, pellis hianuli, h. e. pulli cervini, item damæ: quam geſtare ſolebat Bacchus, & qui Bacchi Orgia celebrabant: a νεβρὸς, pullus cervi: item dama, ut in *Gloſſ.* habetur. Ratio cur in Orgiis hujuſmodi pelles geſtarentur, eſſa poteſt, quia per ſilvas monteſque diſcurrere mos erat, atque in iis etiam aliquando pernoctare. Cervinas itaque pelles adhibebant, quia ut *Plin.* docet *l.* 28. *c.* 9. *ad fin.* ſubſtrata ſecuros præſtant ſomnos a morſu ſerpentum. *Stat.* 2. *Theb. v.* 664. Nebridas, & fragiles thyrſos portare putaſtis Imbellem ad fontium. *Id. Achill.* 1. *v.* 609. a tereti demiſit nebrida collo, Erraoteſque ſinus hedræ collegit. *Claudian. de IV. Conſul. Honor. v.* 605. Talis Erythræis intextus nebrida gemmis Liber agit curſus. ¶ Etiam venantes nebride uti conſueviſſe, docet *Serv.* ad illud *Virg.* 4. *Georg. v.* 341. Ambæ auro, pictis incinctæ pellibus ambæ. Et fortaſſe huc pertinet illud *eruſd.* 1. *Æn. v.* 327. Succinctam pharetra, & maculoſæ tegmine lyncis. ut nebris non de ſola cervina, ſed de quacumque ferarum pelle, quæ umbilicum præbeat, dicatur.

NEBRITES, æ, m. νεβρίτης, gemmæ ſpecies, Libero Patri ſacra: a nebridum pellium ſimilitudine, quibus in Liberi ſacris utabantur. *Plin. l.* 37. *c.* 10.

NEBROPHONUS, i, νεβροφόνος, cervos occidens; numen eſt canis venatici apud *Ovid. Metam.* 3. *v.* 211. a νεβρὸς, pullus cervinus, & φόνος, occido.

NEBRUNDINES Lanuvini appellant teſticulos. Præneſtini nefrones, inquit *Feſt.* in *Nefrendes*. Et in *Rem* docet, renes quoque ab antiquis dictos eſſe nefrundines: ſcilicet quia magna eſt renes inter & teſticulos ſimilitudo. Hæc autem omnia ſunt a νεφρὸς, qua voce tum teſticulus, tum ren ſignificatur.

NEBULA, æ, f. *nebbia*, *caligine*, *vapore*, νεφέλη, vapor e terra atque aquis ſurgens, qui vel ſtatim evaneſcit, vel in altum fabtatus convertitur in nubem: a Græca voca allata. Differt a nube, quia ex ea nubes formatur: deinde nubes fere ſemper alta petit, nebula terram plerumque obſidet: hæc rarior eſſe videtur, nubes denſior: item nubes quocumque tempore fit, nebula nec æſtate, inquit *Plin. l.* 2. *c.* 60. nec maximo frigore exſiſtit. *Lucret. l.* 6. *v.* 475. fluviis ex omnibus, & ſimul ipſa Surgere de terra nebulas, aſtumque videmus, Quæ velut halitus, hinc ita ſurſum expreſſa feruntur, Suffundantque ſua cælum caligine, & altas Sufficiunt nubes paulatim conveniundo. *Virg.* 2. *Georg. v.* 217. Quæ tenuem exhalat nebulam, fumoſque volucres. *Id.* 8. *Æn. v.* 258. nebulaque ingens ſpecus (*Caci*) æſtuat atra. *Auct. de B. Hiſp. c.* 6. Ineidit ut matutino tempore nebula eſſet craſſiſſima. ¶ Interdum pro nube ponitur. Quam enim *Virg. Æn.* 1. *v.* 436. & 439. nebulam dixerat, qua Venus Æneam circumdederat, ne conſpiceretur; eandem *verſ.* 584. & 591. nubem vocat. *Horat. l.* 3. *od.* 3. *v.* 54. vifere geſtiens Qua parte debacchentur ignes, Qua nebulæ, pluviique rores. ¶ De fumo ex igne *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 5. *v.* 31. Senſus ineſt igitur nebulis, quas exegit ignis. ¶ Translata *Lucret. l.* 5. *v.* 253. terra multa pulſata pedum vi Pulveris exhalat nebulam. *Perſ. ſat.* 5. *v.* 181. pinguem nebulam vomere lucernæ. *Sil. l.* 6. *v.* 282. *de augne nonnemo te*. tandem exhalavit in auras Liventem nebulam fugientia ab ore venena. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 469. Vina quoque in magna operoſe condita callis Florent, & nebulæ dolia ſumma tegunt. ¶ De tenui veſte & pellucida, quæ male corpus tegit. *Lubet.* apud *Perron. in Sat. c.* 55. *extr.* Æquum eſt, induere nuptam ventum textilem, Palam proſtare nudam in nebula linea. Sic *Ovid. Met.* 6. *v.* 20. repetitaque longo Vallera mollibat nebulas æquantia tractu. ¶ *Martial. l.* 8. *epigr.* 33. nebulam appellat tenuiſſimam bracteam. ¶ Refertur ad animum. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 2. pauci dignoſcere poſſunt Vera boos, atque illis multum diverſa, remota Erroris nebula. ¶ *Per nebulam* audire, aut ſcire aliquid, *in confuſa*, *obſcuramente*. *Plaut. Pſend.* 1. 5. 47. Sunt quæ re voluimus percontari quæ quaſi per nebulam noſmet ſomnus, atque audivimus. Adde *Capt.* 5. 4. 26. Sic *Cic. Phil.* 11. *c.* 2. Quod eidebam equidem, ſed quaſi per caliginem. ¶ *Nebula* de re ſpacio magna, reapſa levi, *Perſ. ſat.* 5. *v.* 7. Grande locuturi nebulas Helicona legunto. ¶ *Nebulæ cirnbus* proverbiali locutione dicitur de re vilifſima, ac nullius omnino pretii. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 62. Simili ratione Itali dicunt *cuoberto nebbia*, dare operam rei nullius pretii, atque adeo ipſam nleumque perdere. ¶ De re molliſſima, & lævifſima, *Plaut. Caſ* 4. 4. 21. Nebula haud eſt mollis, atque cutis hujus eſt. ¶ Stellis nebulam ſpargere candidis, apud *Horat. l.* 3. *od.* 15. *v.* 6. allegoria eſt, qua ſignificatur, vetulam deformem verſari inter puellas unidas ac formoſas, & cum illis ludere. ¶ Nebulæ quæſtionum apud *Gell. in lemmate cap.* 10. *l.* 8. ſunt ambages, præſtigiæ, affucia, tricæ quæſtionibus propoſitæ ad fallendum.

NEBULO, onis, m. *da nulla*, *goccivolone*, *birba*, *impoſtore*, ἄλαζ, ἀπάτης, φλήναφος, homo vanus, & nihili, ut nebula: item fallax, fraudulentus, & qui dolis & fallaciis quaſi nebulam ac tenebras offundere conatur, ea tamen calliditate & verſutia, ut facile deprehendas. *Feſtus*: Nebulo dictus eſt, ut ait Ælius Stilo, qui non plauis eſt, quam nebula, aut qui non facile perſpici poteſt, qualis ſit, nequam, nugator. *Donat.* ad illud *Terent. Eun.* 2. 2. 38. Nebulonem hunc certum eſt ludere: Vel furem, inquit, quia nebulas objiciat: vel mollem, ut nebulam: vel inanem & vanum, ut nebula eſt. *Non.* 1. 1. *n.* 67. Nebulones & tenebriones dicti ſunt, quia mendaciis & aſtutiis ſuis nebulam quandam & tenebras objiciant. *Gloſſæ*: Nebulo, μάλθων, ὁ τὰ ἴδια ἡδέα προσφέρων, ἀπάτων, λάθρα ἁρπάζων. *h. e.* mollis, qui bona ſua clam comedit, futilis, occulte intemperans. *Charif.* 1. *pag.* 25. *Pauſiſ.* Nebulo, σφαλὸς. *h. e.* tenebroſus, teſtus. Hæ ſunt fere antiquorum de hujus vocis ſignificatione ſententiæ. *Lucil.* apud *Non. loc.* 11. Lucifugus nebulo. *Id. ibid.* Nugamr quidam, ac nebulo ſit maximu' multo. *Horat. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 27. Nos numerus ſumus, & fruges conſumere neti, Sponſi Penelopes, nebulones, Alcinoique In cute curanda plus æque operata juventus. *ſcioperoni*, *da nulla*. Sic *Terent. Eun.* 4. 7. 15. Sane quod tibi nunc vir videatur eſſe hic, nebulo magnus eſt. *Cic. pro Roſc. Amer.* 1. 44. Nos ab iſto nebulone facetios eludimur, quam putamus. *impoſtore*, *birba*, *furbo*. *Horat. l.* 1. *ſat.* 1. *v.* 104. non ego, avarus Cum veto te fieri, vappam jubeo, ac nebulonem. Adde *ſat.* 2. *v.* 12. *godereccio*, *diſſipatore*. ¶ Adjective *Gell. l.* 1. *c.* 2. Vulgus nebulonum hominum, qui ſe Stoicos auncupant, atraque vreborum & argutiarum fulgine ab oculos audientium jacta, ſanctiſſima diſciplinæ nomea amentiuntur. *impoſtori*, *ipocriſeani*, *infingitori*. & *lib.* 16. *c.* 6. Facetias nebulonis hominis riſi, & reliqui. ¶ *Acron vet. Scholiaſt. Horatii ad lib.* 1. *ſat.* 2. *v.* 12. docet, *nebulones* dici etiam obſcuro loco natos: unde a Comicis ſervos nebulones vocari.

NEBULO, as, fuliginem offundo. *Tertull. in Apolog. c.* 35. *o med.* Clariſſimis lucernis oeſtibula nebulabant. *Al. leg.* coubilabant.

NEBULOSITAS, atis, caligo, fuligo. *Arnob. l.* 7. *pag.* 234. Cælum vaporum nebuloſitate clauditur.

NEBULOSUS, a, um, *nebbioſo*, ὀμιχλώδης, nebulis abundans, nebulis obductus. *Cic.* 1. *Tuſcul.* 1. 25. Nebuloſum & caliginoſum cælum. *Cato R. R. c.* 6. Agre ſi nebuloſus eſt. *& ſub fin.* Qui locus craſſus erit, aut nebuloſus. *Caſſ. l.* 2. *c.* 1. Meliores dies pluvii, quam tantum nebuloſi nubilive. *Plin. l.* 30. *c.* 3. *o med.* Nebuloſa exhalatio. *Id. l.* 22. *c.* 7. Nebuloſus & roſcidus aer. *Serv. in Med. v.* 583. Nebulnſus auſter. ¶ Translate obſcurus, intellectu difficilis. *Gell. l.* 20. *c.* 3. L. Accius poeta in Pragmaticis appellari ſcitnmſtas ait nebuloſo nomioe: eredo propterea, nebuloſo, quod ſcionium cai dicaretur, ei obſcurum eſſet.

NEC, *nè*, e *non*, ἄν, *ſiè*, *nulè*, adverbium negandi, vel potius conjunctio disjunctiva, quæ ſignificat & non, neque: & ab hac voce per apocopen facta videtur, ſicut *neu a neve*. *Cic.* 2. *de legib. c.* 10. *ad fin.* Patium delubra eſſe in urbibus cenſeo: nec ſequor magos Perſarum. *Nep. in Attic. c.* 13. *ad fin.* Nec hoc præteribo, quamquam nonnullis leve viſum iri potem. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 20. Scire ſa, illa eſſe vera, nec quemquem ea eo plus, quam ſe, doloria capere. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 38. Cum mors nec ad vivos pertineat, nec ad mortuos. *Id.* 3. *Offic.* 1. 27. Neque eum caritas patriæ retinuit, nec ſuorum. *Horat. epod.* 12. *v.* 2. Munera quid mihi, quidve tabellas Mittis nec ſtimo juveni, neque naris obeſæ? *Terent. Adelph.* 1. 2. 61. Nec nihil, neque omnia hæc ſunt, quæ dicit. *Cic. pro Quinct. c.* 4. Quo mortuo, nec ita multo poſt in Galliam proficiſcitur Quintius. *Colum. l.* 3. *c.* 3. *ante med.* Cum ea res, ſi omiſſa ſit, plurimas operas, nec minus arcam patriſamiliæ ſemper exhauriat. ¶ Habet poſt ſe particulas *vero*, *enim*, *tamen*, in tranſitionibus. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 12. Nec vero Protagoras quidquam videtur de natura deorum ſuſpicari. *Id. de Amic. c.* 2. Nec enim melior vir fuit Africano quiſquam, nec clarior. *Id.* 3. *Offic. c.* 10. Nec tameo noſtræ nobis utilitates omitteodæ ſunt. ¶ *Nec autem* rarum eſſe videtur. *Quinct. l.* 4. 1. 1. *o med.* Nec argumentis autem, nec locis, nec narrationi ſimilis eſſe in procemio debet oratio. ¶ Rarum eſt & illud *Martial. l.* 11. *epigr.* 33. nulla eſt ancilla, nec infans, Nec fera, nec clavis, nec cana, atque calva. ¶ Quando poſt particulam negativam geminatur, primum *nec* minime negat. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 12 Non medius fidius præ lacrymis poſſum reliqua nec cogitare, nec ſcribere. *Id. pro Cluent. c.* 1. Ut omnes intelligant, nihil ma nec ſubterfugere voluiſſe reticendo, nec obſcurare dicendo. Adde *Liv. l.* 7. *c.* 26. ¶ Pro geminata *nec*, *nec Tibull.* poſunt

nec, *non*, *l.* 2. *el.* 7. *v.* 51. Hæc ubi Bellonæ motu eſt agiteta, nec acerem Flammam, non amens verbera tanta timet. ¶ Interdum ſequitur & cum membro affirmante. *Cic. Fam.* 4. *ep.* 6. *ſub fin.* Homo nec a me alienus, & tibi amiciſſimus. *Id. l.* 2. *Offic. c.* 12. *extr.* Eſſe filii nec vivi probabantur boni, & mortui numerum obtinent pene cæſorum. *Id.* 10. *Fam. ep.* 1. *ſub fin.* Nec miror, & gaudeo. ¶ *Nec quidem*, nec ſane, *ad certamen ea*. *Cic. Fam.* 6. *ep.* 6. His litteris animum tuum confirmandum puto: nec iis quidem verbis, quibus te conſoler, ſed, &c. *a nimo certamente tem parole da conſolarſi*, &c. ¶ *Nec quidem* pro *ne quidem* interjecto verbo, *ad pare*, *ad memo*. *Senec. ep.* 3. Admones me, ne omnia cum eo communicem, quia nec ſoleas ipſa quidem hoc facere. *Al. leg.* non ſoleas ne ipſi quidem. *Plin. in Paneg. c.* 87. Pauperiorem eſſe factum Principem tantum: quamquam nec hunc quidem. *Petron. in Satyr. c.* 110. Quem aſſoquin digoum nec Lycas quidem ſredseret. *& cap.* 132. Nam nec nominare quidem to inter res ſeriss fas eſt. *Flin. l.* 8. *c.* 36. Nec ſomno quidem fagioatis. ¶ Apud probatiſſimos aureæ ætatis Scriptores non facile invenica. Quotquot enim afferri ſolent *Cicer.* loca, & præſertim *Parad.* 4. 2. 2. *Fam.* 3. *ep.* 8. *In fragm. l.* 6. *de republ.* (h. e. *in Somn. Scip. c.* 8.) &c. dubiæ cuncta lectionis ſunt, reponentibus *ne* optimis libris. Videri poſſit certum eſſe illud *Cæſar. l.* 1. *B. Gall.* 2, 30. Hoc eſſe miſeriorem ſortunam Sequanorum, quam reliquorum, quod ſoli nec in occulto quidem queri, nec auxilium implorare auderent. Sed quia alterum *nec* ſequitur, cui primum reſpondet, rem plane non conficit. Inceſta ſuet etram quæ afferentur ex *Virg.* 2. *Georg.* v. 126. & 390. ut videre eſt apud *Pier.* item quæ ex *Salluſt. in Jug. c.* 53. &c. ¶ Nec abſolutè pro *nec quidem* nonnunquam adhibetur, *ad pare*, *ad memo*. *Cic.* 1. *Acad. c.* 2. Quod bonum quale ſit, negat Epicurus, ſine voluptatibus ſenſum motentibus nec ſuſpicari. *dies*, *che nè memo ſa commeginerſolo*. Al. leg. *vel*. & *Tuſcul.* 1. *c.* 26. Quid eſt enim memoria rerum & verborum? profecto id, quo nec in deo quidquam major intelligi poteſt. *Quintil. l.* 2. *c.* 6. *ad fin.* (*al.* 1. 11. *extr.*) Quæ nec ipſi jam dicereus. *Juſtin. l.* 18. *ſub fin.* Tantam fiduciam ſui militibus feci, ut, illo præſente, nullius hoſtis arma, nec inermes timuerint. *Id. l.* 11. *c.* 8. Ut non ſpes modo remedii, ſed nec dilatio periculi inveniretur. Adde *Flor. l.* 2. *c.* 8. a *med. Martial. l.* 5. *epigr.* 70. & *Pallad. ſub tuit. l.* 1. ¶ Item pro ſimplici *non*. *Cic. l.* 3. *de Legib. c.* 3. Magiſtratus nec obedientem, & noxium civem multa coerceto. *& cap.* 4. Senatori, qui nec aderit, aut cauſa, aut culpa eſto. (Adde quæ ex XII. Tab. affert *Feſt.* in *Nec*.) *Catull. carm.* 30. *in Alphon. v.* 4. Nec facta impia cælicolis placent. *Liv. l.* 1. *c.* 25. *a med.* Prius quam alter, qui nec procul aderat, conſequi poſſet. *Plaut. Bacch.* 2. 2. 11. Tu diis nec rectis dicis: non æquum facis. *l. c.* maledicis. Eodem modo locutus eſt *Aſin.* 2. 4. 65. & *Moſtell.* 1. 3. 83. item *Turpil.* apud *Feſt.* Huc pertinere videntur *nec opinatus*, *nec opinans*, *nec dum*, quæ V. infra ſuo loco. Suo item loco V. *nec no*, *nec non*. ¶ Cum imperativo *Virg.* 2. *Georg. v.* 95. & quo ts carmine dicam, Rhætica? nec cellis ideo contende Falernia. *l. c.* ne tamen ideo contendas. ¶ *Nec* pro *&* eſt in illo *Terent. Eun.* 5. 9. 47. Ad omnia hæc magis opportunus, nec magis ex uſu tuo nemo eſt. *Niſi velis ita verbo ordinare*: Ad omnia hæc nemo eſt magis opportunus, nec magis ex uſu tuo.

NECATOR, oris, *mortifero*, *uccijore*, *omicida*, qui necat. *Lamprid. in Comm. c.* 18. Necator civium. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 12. *ante med.* Marti dicatus, den plerunque hominum necatori.

NECATRIX, icis, f. *uccidatrice*, interfectrix, *ἀναιρετρια*. *Auguſtin. de conſenſ. Evang.* 5. 13. *ante med.* Necatrix Domini lingua Judæorum.

NECATUS, a, um, *ucciſo*, *ammazzato*, *ucciſo*, occiſus, neci datus. *Salluſt. in Jug.* 2. 50. Uti Jugurtham maxume vivum, ſin id parum procedat, necatum ſibi traderant. *Sueton. in Ner.* 2. 36. *extr.* Quoſdam ſum pædagogis & capſariis uno prandio pariter necatos. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 363. apes cum ſtirpe necatæ. *& verſ.* 38. fervent examina putri De bove: mille animas une necata dedit. V. *Occiſus*.

NECDUM, *&* Nec dum, *&* Neque dum, a *non per anche*, *non ancora*, *ὀυ πω*, *ὀὐδεπω*, nondum; neque dum. *Virg. Ecl.* 9. *v.* 26. Immo hæc quæ Varro, nec dum perfecta, canebat. *Id.* 2. *Georg. ſub fin.* Necdum etiam audierant inflari claſſica, necdum Impoſitos duris crepitare incudibus enſes. *Id.* 11. *Æn. v.* 70. Cui neque ſulgor adhuc, nec dum ſua forma receſſit. *Cic. Attic. l. ep. ep.* 10. *extr.* Ille quid agat, ſi ſcis, neque dum Roma eſt præfectus, ſcribas ad me velim. *& l.* 6. *ep.* 3. *ante med.* Necdum ego tamen Quintum conveneram.

NECERIM, nec eum. *Feſtus*. Eſt autem pro *nec im*, h. e. nec eum, inquit *Scalig.*

NECES. V. *Nex*.

NECESSARIE, *&*

NECESSARIO, adverb. *neceſſariamente*, *di* aut *per neceſſità*, *ἐξ ἀνάγκης*, *ἀναγκαίως*, ex neceſſitate. Hoc illo eſt multo uſitatius. *Cic.* 1. *de Invent. c.* 29. Neceſſario demonſtrantur ea, quæ aſſitet ac dicuntur, nec ſieri, nec probari poſſunt. *Id.* 6. *Fam. ep.* 20. *ad fin.* Ut jam ſimul cum republica neceſſario reviviſcat. *& l.* 5. *ep.* 21. Plerique eorum, quibuſcum vivo neceſſario. *Nep. in Alcib. c.* 8. Neceſſario claſſi conſtituere. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 17. Quod neceſſario rem Cæſari enuntiarit. *Salluſt. in Jug. c.* 24. Neceſſario copiis parat. *Valer. Max. l.* 7. *c.* 6. *n.* 3. Care quidem, verum neceſſaria comparato cibo. *Hirt. de B. Alex. c.* 5. Plebes ac multitudo ea (*aqua*) contenta eſt neceſſario, quod ſine urbe tota nullus eſt.

NECESSARIUS, a, um, *neceſſario*, *ἀναγκαῖος*, ia, ſine quo aliquid fieri non poteſt, neceſſiretem ſonjunctum habens. Neceſſarium, inquit *Opilius Aurel.* apud *Feſt.* io quo non ſit ceſſandum: aut ſine quo vivi non poſſit: aut ſine quo non bene vivatur: aut quod non poſſit prohiberi, quin fiat. V. *Neceſſe* in fine. *Cic. Phil.* 10. *c.* 9. *ad fin.* Cum illum neceſſarium & fatalem pæne caſum non tulerimus, hunc fortaſſis unluntarium? *Id. de Univ. c.* 12. Commonſtravit leges fatales & neceſſarias. *Id. de Invent. l.* 2. *c.* 49. *Id* quod impetratur, neceſſarium; illud quod permittitur, voluntarium eſt. *Id. in Top. c.* 16. Cum ſcit talis cauſa, ut in ea non ſit efficiendi neceſſitas, neceſſaria concluſio non ſequitur. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 40. Neceſſaria re coactus locum capit ſuperiorem. *& lib.* 3. *c.* 96. Cui ſemper omnia ad neceſſarium uſum defuiſſent. *& cap.* 23. Neceſſarius noſtris erat ageſſus. *Cic.* 2. *Fam. ep.* 6. Res maxime neceſſarias. *Id.* 2. *de Invent. c.* 49. Res utiliores, honeſtiores, magis neceſſarias. *Id.* 1. *Offic. c.* 4. Omnia, quæcunque ſunt ad vitam neceſſaria, anquirere. *Id.* 3. *de Legib. c.* 18. Senatori neceſſarium eſt, noſſe rempublicam. *Quintil. l. & cap. ult.* Philoſophorum quoque opiniones veliosus legere, neceſſarium eſt. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 16. Quod rem neceſſario tempore, tam propinquis hoſtibus, ab iis non ſublevetur. *in tempo cui urgeva*, quo tempore tam neceſſarium eſt habere frumentum. *Salluſt. in Jug. cap.* 76. Piſtæ ſis accenſa, uti opifices agreſteſque, relictis operibus, frequentarent Marium, & ſua neceſſaria poſt illius honorem ducerent. ¶ Caret gradibus, & pro iis dicimus *magus*, *minus*, *maxime neceſſarius*. *Tertull.* tamen dixit *de teſtim. anim. c.* 4. neceſſariorem ſententiam: *de paſſion. c.* 1. c. neceſſarior medula: *de habit. mulier. c.* 5. neceſſariores operas: *de carne Chriſti*, *c.* 7. a *med.* quaſi neceſſarius aliquid afferent: *de reſurr. carn. c.* 31. neceſſarioris reſtitutionis. ¶ *Neceſſarius* abſolute, & *Neceſſaria* eſt *parenta*, *congiunto*, *amica*, *confidente*, *ἀναγκαῖος*. Neceſſarii ſunt, ut Gallus Ælius ait apud *Feſt.* qui aut cognati, aut affines ſunt, in quos neceſſaria officia conferuntur præter ceteros. Adde *Non. c.* 4. *n.* 322. Nequa tamen ſolum de cognatis, & affioibus, ſed de amicis quoque, & familiaribus dicitur. *Gell. l.* 13. *c.* 3. Qui ob hoc ipſum jus affinitatis, familiaritatiſve conjuncti ſunt, neceſſarii dicuntur. *Cic. pro Mur. c.* 35. Virgo Veſtalis, hujus propinqua & neceſſaria. *Id. pro Sull. c.* 2. L. Torquatus meus familiaris ac neceſſarius. *Id. Fam.* 13. *ep.* 29. In iis neceſſariis, qui tibi a patre relicti ſunt, me tibi eſſe vel conjunctiſſimum. *& epiſt.* 72. Cerelliæ, neceſſariæ meæ rem, nomine, poſſeſſiones commendavi tibi. *Brut. ad Cicer. ep.* 6. *extr.* Nuli pati, a neceſſariis tuis neceſſario meo injurium fieri. *Balb. & Opp. ad Cicer. poſt ep.* 8. *l.* 9. *ad Attic.* Ut cootre alterutrum, cum utrique ſis maxima neceſſarius, æma feras. ¶ Adjective *Nep. in Datam. c.* 6. Ab homine tam neceſſario ſe relictum. *h.* e. a facero. *Maximo ad Cicer. Fam.* 11. *ep.* 28. Mortem hominis neceſſarii graviter ſero. *h. e.* amici. *Ulpian. Dig. lib.* 24. *tit.* 3. *leg.* 21. Si ideo maritus ex dote expendit, ut a latronibus redimeret neceſſarias muheri perſonas.

NECESSE, adject. n. indeclin. *neceſſario*, *di neceſſità*, *ἀναγκαῖον*, quod vi aliqua cogenta fieri opus eſt, neceſſarium. *Cic. de Fato c.* 9. Nihil ſit, quod neceſſe non fuerit. *Cave* apud *Senec. ep.* 94. *ante med.* Emas, non quod opus eſt, ſed quo neceſſe eſt. *non ciò*, *che torna a bene*, *ma che è puramente neceſſario*. *Id. in Partic. c.* 13. *extr.* Non habebimus neceſſe ſempri concludere. *Id. Attic. l.* 10. *ep.* 2. *extr.* Eo minus habeo neceſſe ſcribere, aut etiam cogitare, quid ſim facturus. *Id. pro Sull. c.* 7. At hic etiam, quod tibi neceſſe minime fuit, facetus eſſe voluiſti. *Id. de Fato*, *c.* 9. Homini neceſſe eſt mori. *Id. Fam.* 7. *ep.* 32. Acilio non fuiſſe neceſſe meas dari litteras, facile patior. *Id.* 1. *de Orat. c.* 18. Hæc oratio aut nulla ſit neceſſe eſt, aut omnium irriſione ludatur. *Nep. in Epamin. cap.* 10. Leuctrica pugna non modo mihi ſuperſtes, ſed etiam immortalis ſit, neceſſe eſt. ¶ Cum particula *ne* perrarum eſt. *Gell. l.* 2. *c.* 29. Neque neceſſe eſt, hodie uti vos auſeram. ¶ Olim, teſte *Donato ad Terent. Eun.* 5. 6. 17. declinabatur *neceſſis*, *neceſſe*, & *neceſſus*, *a*, *um*. Unde *neceſſum* non raro reperitur. *Afran.* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 186. *Fatſch.* Quod ſit neceſſum ſcire. *Plaut. Stich.* 1. 3. 46. Forus neceſſum eſt, quidquid habeo, vendvie. *Id. Mil.* 4. 3. 25. Dicas, uaorem tibi neceſſum eſſe ducere. (Adde *Caſin.* 2. 5. 36. & *Aſin.* 5. 2. 45.) *Lucret. l.* 2. *v.* 467. nec tamen hæc retineri hamate, neceſſum. (Adde *lib.* 4. *v.* 119. *&* 1000. *& lib.* 5. *v.* 377.) *Liv. l.* 34. *c.* 5. Neceſſum eſt panem reſpondere. *Al. leg.* neceſſe. *Martial. l.* 6. *epigr.* 57. Tonſoreæ capiti non eſt adhibere neceſſum. ¶ Desivant ulii a *me*, & *eſſe*, quia ubi eſt neceſſe, minime eſt ceſſandum: alii a *nec eſſe*: alii per apharæſim ab *ἀνάγκη*.

NECESSITAS, atis, f. *neceſſità*, *biſogno eſtremo*, *ſtretta*, *premura urgente*, *ἀνάγκη*, vis, quæ cogimur aliquid facere, aut omittere, fatum, neceſſitudo. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 20. Hinc exſiſtit illa fatalis neceſſitas, quam *ἀνάγκην* dicitis, ut quidquid accidat, id ex æterna veritate, cauſarumque contienctione fluiſſe dicatis. *Id. Fam.* 4. *ep.* 9. Ut etiamſi natura tales non ſint, neceſſitate eſſe cogantur. *Id. ibid.* Tempori cedere, id eſt neceſſitati parere, ſemper ſapientis eſt habitum. *Id.* 2. *Offic. c.* 26. Venirem neceſſitati dare. *Id.* 2. *de Orat. c.* 69. Neceſſitati ſervire. *Id. pro Quint. c.* 26. Vi ac neceſſitate coactus. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 7. *extr.* Nulla neceſſitate adſtrictus. *Cæſ. l. & B. Gall. c.* 11. adductus. *Cic.* 10. *Phil. c.* 1. Neceſſitatem alicui afferre. *Id.* 4. *Attic. ep.* 5. & *Liv. l.* 22. *c.* 43. imponere. *Hirt. de B. Alex. c.* 44. injungere. *Cic pro Roſc. Amer. c.* 34. *ſub fin.* Quæ neceſſitas eum tante premebat, ut, &c? *Id. pro Mil. cap.* 17. Miloni occidi non cauſe ſolum, ſed etiam neceſſitas fuit. *Id.* 2. *Offic. c.* 10. Neceſſitas mihi obvenit cujuſpiam rei. *Tacit. 6. Ann. c.* 10. Neceſſitas ingruit. *Hirt. de B. Afric. c.* 79. Ad neceſſitatem adductus dimicandi. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 62. Ex neceſſitate aliquid facere. *Liv. l.* 21. *c.* 43. Ac neſcio an majora vincula, majoreſque neceſſita-

ſtates vobis, quam captivis veſtris, fortuna circumdederit. Dextra lævaque duo rararia claudunt, &c. ¶ *Extremus*, & *ultimus*, & *ſupremus uſurpatur* eſt mures. *Salluſt. in orat. Lepidi contra Sull. circa med.* & *Taciti.* 85. *Ann. l.* 61. *extr.* & *Hiſtor. l.* 2. *c.* 72. ¶ De ſumma vi, qua in tormentis quis fateri cogitur, *Tacit.* 25. *Ann. c.* 57. Clariore exemplo libertina mulier, in tanta neceſſitate alienos ac prope ignotos protegendo, cum ingenui & viri, & equites R. ſenatoreſque intacti tormentis, clariſſima ſuorum quiſque pignorum proderent. ¶ Facere de neceſſitate virtutem, *ſæpe di neceſſitá virtù* eſt apud *Hieronym. l.* 3. *adverſ. Ruffin. c.* 2. & *epiſt.* 10. *ad Furiam.* ¶ *Neceſſitates* ſunt res neceſſariæ, neceſſaria negotia, *intereſſe, premere. Cic. Offic. l.* 1. 2. 5. *a med.* Reliquis autem tribus neceſſitates propoſitæ ſunt ad eas res parandas, quibus actio vitæ continetur. *Cæſ. l.* 7. *B. Coll. c.* 89. Id ſe bellum ſuſcepiſſe, non ſuarum neceſſitatum, ſed communis libertatis cauſa, demonſtrat. ¶ Item onera, & impenſæ neceſſariæ & inevitabiles, *ſpeſe neceſſarie*: quibus opponuntur largitiones, apud *Tacit.* 1. *Ann. c.* 11. ¶ Item inopia, & indigentia rerum ad vitam neceſſariarum, *biſogni. Suetan. in Cæſ. c.* 68. Famem & cetetas neceſſitates tantopere tolerabant, ut, &c. *Id. in Tiber. c.* 47. Paucorum Senatorum inopia ſuſtentata, negavit ſe aliis ſubventurum, niſi Senatui juſtas neceſſitatum cauſas probaſſent. *Plin. l.* 5. *ep.* 19. *ſub fin.* Eſt enim tam parcus & continens, ut non ſolum delicias, verum etiam neceſſitates valetudinis frugalitate reſtringat. ¶ Eſt etiam *neceſſarius* vinculum affinitatis, cognationis, amicitiæ, neceſſitudo, *vincolo di parentela, o amicizia. Cic. pro Roſc. Amer. c.* 24. Magnam vim, magnam neceſſitatem, magnam poſſidet religionem paternus maternuſque ſanguis. *Id. pro Sull.* 2. 1. Si noſtram accuſatione ſua neceſſitatem familiaritatemque violaſſet. *C. Cæſar* apud *Gell. l.* 13. *c.* 3. & *Non.* 2, 4. *a.* 323. Equidem mihi videor, pro noſtra neceſſitate, non labore, non opera, non ſtudio defuiſſe.

NECESSITÚDO, inis, *f. neceſſità, ἀνάγκη*, idem quod neceſſitas. *Cic. de Inuent. l.* 2. 1. 57. Puto hanc eſſe neceſſitudinem, cui nulla vi reſiſti poteſt: quæ neque mutari, neque leniri poteſt. *Salluſt. in Catil. c.* 61. Neceſſitudo etiam timidos fortes facit. *Id. in Jug. c.* 52. Coactus rerum neceſſitudine, ſtatuit armis certare. *Id. in Catil. c.* 17. In unum omnes convocat, quibus maxima neceſſitudo, & plurimum audaciæ. *Id.* 2. vis aliqua calamitatis, quæ conjeçare cogebat. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 64. Juliæ valetudo atrox neceſſitudinem Principi fecit feſtinandi in Urbem reditus. *Velleii. l.* 2. *c.* 50. Miſerrima neceſſitudo. Adde *Siſenn.* apud *Non. c.* 4. *n.* 302. & *Sempron. Aſellionem* apud *Gell. in fin. c.* 3. *l.* 13. ¶ Frequentius ſumitur pro vinculo cognationis, affinitatis, araicitiæ, & familiaritatis, *vincolo di parentele, o amicizia. Salluſt. in Jug. c.* 82. Etiam antea Jugurthæ filia Bocchi nupſerat: verum ea neceſſitudo apud Numidas levis dicitur. *Cic.* 13. *Fam. ep.* 10. Mos majorum hanc quæſturæ liberorum neceſſitudini proximam voluit eſſe. *Id. pro Cluent. c.* 70. Atque etiam nomina neceſſitudinum, non ſolum naturæ nomen & jura, mutavit, uxor generi, noverca filii, filiæ pellex. *Brut. ad Cæſar. ep.* 6. Ex noſtra neceſſitudine, quæ ad ſummam benevolentiam pervenit. *Cic. de Amic.* 2. 20. Qui ſunt in amicitia conjunctionisque neceſſitudine ſuperiores, eaxqusra ſe eam infeximibus debent. *& pro Quinc. c.* 4. Neceſſitudo & affinitas. *Id. pro Mur.* 2. 3. Fotaiiiaritatis, neceſſitudinisque oblitus. *Id. Fam.* 13. *ep.* 27. Summa neceſſitudine & ſumma conjunctione adductus. *Quint. Cic. de petit. conſul. c.* 7. Aliqua neceſſitudine adjunctus alicui. *Cic. in Orat. c.* 56. Habere eum quopiam aliquam neceſſitudinem, aut cognationem. *Id. Fam.* 13. *ep.* 21. Bonos viros ad neceſſitudinem ſuam adjungere. *& ep.* 19. Recipere aliquem in ſuam neceſſitudinem. *& ibid.* neceſſitudinem ſanctæ colere. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 1. *ſub fin.* Summa neceſſitudine aliquem attingere. *Id. 6. Verr. c.* 65. Neceſſitudinem cum aliquo conjungere. *Suetan. in Aug. c.* 62. Jungi neceſſitudine alicui. *Hirt. l.* 8. *B. Call. c.* 53. Neceſſitudines parare. *Cic. pro Sext. cap.* 17. Sunt mihi cum illo omnes amicitiæ neceſſitudines. *Id. Fam.* 13. *ep.* 39. Cum familia Titurnia neceſſitudo mihi intercedit vetus. *Plin. l.* 7. *ep.* 16. Caleſtrium Tironem familiariſſime diligo, & privatis raihi & publicis neceſſitudinibus implicitum. ¶ *Neceſſitudinis vigui* dicit *Cæſar* vinçula tutelæ, atque hoſpitii, quæ erant Pompejo cum Ægypti rege, *l.* 3. *B. Civ. c.* 106. ¶ *Neceſſitudines* ſunt etiam ipſi affines, aut amici, *parenti, e amici. Suetan. in Tiber.* 1. 11. *ad fin.* Petiit, ut ſibi permitteretur revifere neceſſitudines, quarum deſiderio teneretur. *Id. in Aug. c.* 17. Remiſit tamen hoſti judicato neceſſitudines, amicoſque omnes. *Tacit. 3. Hiſt.* 1. 59. *extr.* Vitellius, reſpectu ſuarum neceſſitudinum, nihil in Domitianum atrox parabat. *Curt. l.* 4. *c.* 10. *a med.* Crederes Alexandrum Inter ſuas neceſſitudines flere. *Feſtus in Rapi.* Rapi ſimulatur virgo ea gremio matris, aut ſi ea non eſt, ea proxima neceſſitudine, cum ad virum trahitur.

NECESSO, as, 2. 1. *neceſſitare*, oeceſſitatem affero, cogo. *Vtinam. Fortun. l.* 2. *de vita Martin. v.* 412. Nam cibus & ſomnus, niſi quod natura neceſſat, &c. Cave uſurpes.

NECESSUM. V. in *Neceſſe*.

NECNE, & Nec ne, s *ne*, an ne, particula interrogativa, dubitativa, quæ ſecundo loco ponitur. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 50. Utrum prælium conraitti, ex uſu eſſet, nec ne. *Cic. pro Roſc. Com. c.* 17. Quæro, potuerit ne Roſcius ex ſocietate partera ſuam petere, nec ne? *Nep. in Eumen. c.* 11. Nondum enim ſtatuerat, cum conſervaret, necne. *Terent. Heaut.* 2. 1. 43. Nunc, habeam, nec ne, incertum eſt. *ſi & abbia, e no.* Cic. 1. *de nat. Deor. cap.* 14. Ariſto dubitat omnino, deus animans, necne ſit. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 12. *ſub fin.* Hoc doce, doleam, necne doleam, nihil intereſſe. ¶ Pro *an, Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 45. Idcirco quidam, Comœdia necne poema Eſſet, quæſivere. *b. e.* an Comœdia eſſet poema. Subintelligitur tamen: *an Comœdia eſſet poema, necne.*

NECNON, & Nec non, & Neque non, *e, e anche, parimente, così pure*, &, etiam. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 1. Quibus propitiis, neque ſubigo frumenta atque arbores corrumpit, neque non tempeſtive floreat. *& lib.* 3. 1. 2. *a med.* Ibi vidi greges magnos anſerum, gallinarum, gruum, pavonum, necnon gliriam, piſcium, apiarium. *Colum. l.* 3. *c.* 1. Vitis habilis arbori, nec non jugo. *Ovid. Heroid. ep.* 4. *v.* 69. Tunc mihi præcipue (nec non tamen unte) placebas. ¶ Interpoſito verbo, *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 4. Nec hæc non diminuitur ſcientia. *Cic. pro Mil. cap.* 32. Nec vero non eadem ira deorum hanc ejus fatallitibus injecit amentiam. *Id.* 4. *Catil. cap.* 2. Neque meum mentem non domum ſæpe revocat examinata uxor. *Id.* 2. *de Orat. c.* 85. Neque tamen illa non ornant, habiti honores, decreta virtutis præmia, &c. ¶ Habet poſt ſe, *& etiam. Varr. l.* 1. *R. R.* 1. 63. *ad fin.* Orcæ in Hiſpania ſervore muſti roptæ, neque non & doſia ic Italis. *Colum. l.* 8. 1. 15. *a med.* Gratiſſima eſt & eſca panicum, & milium, nec non hordeum. *Plin. l.* 13. *c.* 22. Totus glanum ſpiſſum, letale animalibus: nec non & in ſolin eadem via. *Virg.* 5. *Æn. v.* 707. Necnon & Tyrii per limina læta frequentes Convenere. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 1. 2 *med.* Laborant propter æſtus, aut propter frigora, nec non etiam propter nimium laborem. *Suetan. de Grammat. c.* 23. Nec non etiam poemata faciebat ea ſerupnee. ¶ Servit continendæ, jungendæque orationi. *Virg.* 2. *Georg. v.* 449. Nec tilia levem, aut torno raſile buxum Non formam accipiunt, ferroque cavantur acuto: Nec non & torrentem undam levis imatat alnus Miſſa Pado. *ſuvilmente, pavimento. Varr. l.* 1. 1. 5. *R. R.* Nec non etiam præcox Lympham, & Bonum Evantum. *& ſub fin. l.* 2. Neque non quædam Nationes capitarum pellibus ſunt veſtitæ. *Plin. l.* 29. *c.* 1. Necnon & hodie multifariam ab oraculis medicina petitur. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 5. Neque non præterea.

NECO, as, avi, atum, *frequentius quam* cui, ctum, *far morire, ammazzare, cavare, uccidere*, necem affero, occido, interimo: a *nex*, mortuus: unde & *nex*. Volunt proprie uſurpari, cum de morte illata ſine vulnere, & ictu ferro eſt, ut veneno, fame, igne, pezfocando, &c. *Feſtus*: Neci datus proprie dicitur, qui ſine vulnere interfectus eſt, ut veneno, aut fame. *Id.* in *Occiſum*. Occiſum a occato diſtingui quidam volunt, quod illegum a cædendo, atque ictu fieri dicunt, altarum ſine ictu. *Priſcian. l.* 9. *pag.* 861. hoc diſcrimen agnoſcit in præteritis. Proprie, inquit, *necatur* ferro, *mactus* vero, alia vi peremptus dicitur. Eadem habet *Diomed. l.* 1. *pag.* 362. Hoc tamen diſcrimen non eſt perpetuum. *Juſtin.* enim *occiſum* dicit eum (*lib.* 17. *c.* 1.) qui veneno ſublatus fuerat. *Eumenes* apud *Priſcian.* Hos peſtis necuit, pora occidit illa duellis. *Cic. pro leg. Manil. cap.* 5. Legatum populi R. vinculis ac verberibus, atque omni ſupplicio exanciatum necavit. *Phædr. l.* 4. *fab.* 18. *v.* 4. Colubes ut refecta eſt, necuit hominem protinus. *Sust. in Cæſ. c.* 88. Conſanguineorum ranus necari. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 3. Plebem fame necare. *Salluſt. in Jug. c.* 46. Pirrho. *in Satyr. c.* 117. & *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 58. Ferro necare aliquem. *Lucret. l.* 6. *v.* 787. odore tetro. *Ovid. de remed. amor. v.* 421. morſu. *Cæſ. l.* 1. *B. Coll. c.* 52. *in fin. & lib.* 7. *c.* 4. *ſub fin.* igni, atque omnibus tormentis. *Plin. l.* 8. *c.* 37. ſuſpendio. *Suetan. in Ner. cap.* 43. veneno. *Gell. l.* 17. *c.* 21. ſecuri. *Virg.* 8. *Æn. v.* 488. fame taboqus fluentes Complexu in miſero longa ſic morte necabat. *Paul. Dig. lib.* 25. *tit.* 3. *leg.* 4. Necare videtur non tantum is, qui partum præfocat, ſed & is, qui abjicit, & alimentum denegat, & qui exponit. *Plin. l.* 20. *c.* 7. Venena, quæ ſtrangulando necant. *Id. l.* 27. *c.* 11. Thlaſpi menſes ciet, ſed partus necat. *Ovid. t. Triſt. el.* 2. *v.* 36. Ore necaturas accipiemus aquas. *Plaut. Curcul.* 2. 1. 21. Lien necat, renes dolent, pulmones diſtrahuntur, creciatur jecur. ¶ Reſerta ad plantas. *Colum. l.* 2. *c.* 4. Radices herbarum vomere decruptæ necantur. *Plin. l.* 31. *c.* 4. Salſi imbres necant frumenta. *Id. l.* 16. *c. ult. & Labeo.* apud *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 7. Edere ſerpens vires arboreas necat. *Plin. l.* 17. *c.* 12. Necat gramina pinus. ¶ Et ad alia. *Plin. l.* 31. *c.* 1. Aquæ flammas necant. ¶ Tmoſſate *Senec. in Hippol. v.* 454. Quid ta cuerces, & necas reſtam indulem? *faſſaghi, e ſpezzi*. ¶ A *Plauto Bacch.* 5. 2. 44. adhibetur in ſenſu, quo *Id.* dixit *Merc.* 2. 2. 45. Laſſitudinem verba tua raihi adducit: enicas. *& Horat. epod.* 14. *v.* 5. occidis ſæpe rogando. ¶ Participia *Necatus*, & *Nectus* V. ſuis locis.

NECOPINANS, *reſtius quam* Nec opinans, & Neque opinans, non opinans, nihil tale cogitans. *nec & neque* pro non. *Phædr. l.* 5. *fab.* 7. *v.* 7. Dum pe.ma rapitur, concidit gravi caſu Necopinans, & ſiniſtram fregit tibiam. *Cic.* 15. *Fam. ep.* 4. *ante med.* Ariobarzanem præſentibus inſidiis necopinatem libervi. *quando meu lo credei: meuera non ſei penſovo. Inſt. de B. Alex. c.* 63. Anxilia regis in id caſtellum, neque opinantibus omnibus, impetum fecerunt. *& de B. Afric. c.* 66. Atque equitibus præmiſſis, neque opinantes inſidiatores levi armatura concidit. *coſa all'improvviſo. Lucret. l.* 3. *v.* 972. Imperfecta tibi elapſa eſt, ingrataque vita, Et necopinanti mors ad caput accidit. *Terent. Heaut.* 1. 2. 12. Ut hanc lætitiam necopinanti primus objicerem domi. *Hirt. de B. Alex. c.* 75. Cæſar neque opinans, impariuſque oppreſſus.

NECOPINATO, *reſtius quam* Nec opinato, *inopinatamente, all'improvviſo*, præter exſpectationem, de improviſo, *all'improvviſo*. Cic. 3. *Tuſcul.* 1. 22. Tum ægritudinera exiſtimet, ſi necopinato quid evenerit. *Id.* 2. *Phil. c.* 31. Ut te cotamitum, necopinato cum offendiſſes, præter ſpem mulier aſpiceret. *Liv. l.* 3. *c.* 15. Propiuſque novum malum necopinato exortum. Al. leg. *nec oprustum*.

NECOPINATUS, & Nec opinatus, a, um, *inſperato, inopinato*, non præ-

prævisus, non exſpectatus, *dicimus*. *Cic.* 3. *Offic.* *c.* 12. Admirantur ſi perſpiciunt necopinata quædam bona. *Liv.* *ſub fin.* *l.* 26. Nec opinato adventu, ac prope furto nonus diei urbem interceptam. *Id.* *l.* 27. *c.* 33. *ſub fin.* In necopinatam fraudem labi. *Id.* *lib.* 39. *c.* 49. Via ſibimet ipſis præ necopinato gaudio credentes. *& lib.* 4. *c.* 27. *a med.* Locum ſecretum ab tumultu petit, unde ex necopinato averſum hoſtem invadat. *Flor.* *l.* 3. *c.* 5. *a med.* Italiam necopinatus invaſerat cogitavit.

NECOPINUS, *ceſtus quam* Nec opinus, a, um, necopinatus, inopinus. *Ovid.* 1. *Met.* *v.* 224. Noctæ gravem ſomno necopina perdere mortis Me paret. *Phædr.* *l.* 1. *fab.* 10. *v.* 6. ipſum accipiret necopinum rapit. *Stat.* *6. Theb.* *v.* 778. necopinum intorſerit ictum Callidus. *Sil.* *l.* 14. *v.* 789. Et ſtruit arcane necopina pericula, cura. *Aut a. in gratior. act. ad Gratian. cap.* 12. Tu, indulgentiſſime Gratiane, ut ad benefaciendum ſubito ex necopinato ingenio, adhuc aliquid inveneris. *l.* *c.* ea excogitans, quæ nemo opinatur.

NEC RECTE. V. *Nec* in fine.

NECROMANTIA, æ, *f.* *negromanejo*, νεκρομαντία, divinatio per cadavera, & umbras mortuorum evocatas ad ſua cadavera. *Cic.* *Tuſcul.* 1. *c.* 16. Græcis litteris ſcripſit. Græca enim ab a νεκρὸς, mortuus, & μαντία, vaticinatio. At Latinis *Lactans.* *l.* 2. *c.* 16. & *Plin.* *l.* 35. *c.* 11. ubi ait, de Nicia pictore loquens: Opera ejus Nemea, Hyacinthus, Liber patet, Necromantia Homeri. Ubi intelligit eam Odyſſeæ partem, in qua inducitur Ulyſſes ad inferos deſcendens, & cum mortuorum umbris verba faciens. Sunt qui hic legi *necyomantia*, quod idem eſt. nam νέκυς idem ſonat ac νεκρὸς. *Necyomantia* inſcriptus fuit unus ex Mimis *Laberii*, ut conſtat ex *Gell.* *l.* 16. *c.* 7. *& l.* 20. *c.* 6.

NECROTHYTUS, a, um, νεκροθύτος, umbris inferorum dicatus, oblatus per ſacrificium: a νεκρὸς, mortuus, & θύω, ſacrificio. *Tertull.* *de Spectac.* *c.* 13. Ab idolothytis, & necrothytis voluptatibus abſtinere.

NECTAR, aris, n. *nectare*, νέκταρ, potus deorum, ut ambroſia cibus eſt. Græci peramœnus & ambroſiam pro nectare, & nectar pro ambroſia ponunt, ut Anaxandridis, Sapphus, & Alcmanis locis *Athen.* *l.* 1. *c.* 2. comprobet. *Cic.* 1. *Tuſcul.* *cap.* 26. Non enim ambroſia deos, aut nectare, aut Joventute pocula mimiſtrantia lætari arbitrur. *Prudent.* *l.* 1. *in Symmach.* *v.* 276. Nectaris ambroſii facetum potare lyæum. ¶ 1 Per translationem uſurpatur pro quovis vino dulciore, & pro ipſo etiam meile, aut lacte. *Virg.* 4. *Georg.* *v.* 164. Et duki diſtandunt nectare cellas. *Stat.* *l.* 2. *ſilv.* 2. *v.* 99. Bicchæum nectar. *Ovid.* 15. *Met.* *v.* 116. Quid mervillis uves, *&c.* pleno quæ fertis in ubere nectar? Sic *Martial.* *l.* 13. *epigr.* 47. Picentina Ceres nivea ſic nectare creſcit. *b. c.* penis ex alica agni Picentini, qui lacte multo madefactus commendabatur in cibo, ut *Plin.* docet *ep.* 11. *l.* 18. ¶ *Lucret.* de grato odore *l.* 2. *v.* 847. nectar qui naribus halant.

NECTAREUS, a, um, νεκτάρεος, nectaris ſaporem, vel odorem habens. *Ovid.* *Met.* 7. *v.* 707. Nectareæ quod alentur aquis. *Martial.* *l.* 13. *epigr.* 108. Falernum nectareum. *Claudian.* *de nupt.* *Honor.* *& Mar.* *v.* 209. pars nectareis aſperſite tecta Faetibus. *Eſt qui legit* Floribus. ¶ Translate eſt ſuaviſſimus. *Apul.* *l.* 2. *Metam.* Oſculantis linguæ illius nectareo. *& lib.* 5. Nectareum vinum. ¶ Legitur & *nectareus*. ¶ *Nectareus* a herba, aliis nominibus helenion, mulrica, ſymphyton, &c. ex qua conditur vinum, quod *nectaites* appellatur, tenuis ponderis XL. in ſeetarios ſex muſti addito in linteo. *Plin.* *l.* 14. *c.* 16. *a med.*

NECTARITES. V. in voce præced.

NECTO, is, xui, & ni, xum, a. 3. *legere inſieme*, *annodare*, *intrecciare*, *arrocciare*, *congiungere*, κλώθω, ſimul ligo, jungo, plecto, innecto, circumdo, cingo. *Virg.* *Ecl.* 8. *v.* 77. Nectæ tribus nodis ternos, Amarylli, colores. *In commentar.* *ſacror.* apud *Feſt.* Pontifex minor ex Bramentis napuras nectito. *b. c.* funiculos facito. *Horat.* *l.* 2. *od.* 29. *v.* 4. horribilique Medo Nectis catenas. *& od.* 26. *v.* 7. apricos nectæ flores, Nectæ meo Lamiæ coronam. *Ovid.* 6. *Faſt.* *v.* 319. Hi ludunt, hæc ſomnus habet, pars brachia nectit, Et vicidem celeri ter pede pulſat humum. *b. c.* ut ait *Stat.* *l.* 1. *Achill.* *v.* 319. ſimulare choros, & brachia ludo nectere. *Horat.* *l.* 1. *ep.* 19. *v.* 31. nectere cupiam laqueum. *Virg.* *l.* 4. *Æn.* *v.* 239. talaria pedibus. *Plin.* *l.* 9. *ep.* 28. *a med.* alicui compedes. *Martial.* *l.* 14. *epigr.* 206. vinculum collo. *Id.* *l.* 7. *epigr.* 88. comas ſertis. *Ovid.* 1. *Amor.* *el.* 2. *v.* 23. comam myrto. *Val. Flacc.* *l.* 5. *v.* 79. cornua vitta. *& lib.* 6. *v.* 297. tempore ramo. *Salluſt.* *in fragm.* apud *Non.* *c.* 28. *n.* 14. ex viminibus vaſa agreſtia. *Propert.* *l.* 4. *el.* 3. *v.* 48. Africus in glaciem frigore nectit aquas. *Senec.* *in Herc.* *Oet.* *v.* 1098. nectere ſtamina colo. *Propert.* *l.* 3 *el.* 6. *v.* 37. noſtro neuſi retia lecto. (Ita legit etiam *Diomed.* *l.* 1. *pag.* 366. *Priſcian.* item *Priſcian.* *l.* 10. *pag.* 903. *Lucil.* *ibid.* Et cum id mihi viſus eſt facere, tum retia nexit.) *Æl. leg.* tandiſti. *Salluſt.* *in fragm.* *ibid.* Nexant catenæ modo. *Virg.* 5. *Æn.* *v.* 309. flavaque canut nectentur olivæ. *ſeramne coronet.* ¶ Pro ſimplici *ligo*, as, *Liv.* *l.* 8. *c.* 28. *extr.* Ita nexi ſoluti: cautumque in poſterum, ne *necterentur*. ¶ Tranſlate *Cic.* 1. *de Legib.* *c.* 19. *extr.* Vinctæ ne, quanta ſerica rerum ſententiarumque ſint, atque ut ex alio alia nectantur? *Id.* *in Top.* *c.* 13. Ea hoc genere cauſarum ex æternitate pendentium fatum a Stoicis nectitur. *Ovid.* 4. *ex Pont.* *ep.* 2. *v.* 30. Numeris verba nectere. *ſæ verſ.* Sic *Stat.* *l.* 2. *ſilv.* 2. *v.* 115. nectere carmina. *Senec.* *in Oedip.* *v.* 92. Sphyne nectens verba cæcis modis. *accingenda*, *intricanda*. *& Ovid.* *l.* 2. *Amor* *el.* 2. *v.* 35. jurgia cum aliquo. *amentar contexe*. *& Liv.* *l.* 27. *c.* 28. dolum. *tramare*. Sic *Senec.* *in Troad.* *v.* 523. paſtore aſtus callidus. *& verſ.* 928. ſcelera. *Veler.* *Max.* *l.* 3. *c.* *ult.* *n.* 5. *extern.* inſidias. *Sil.* *l.* 6. *v.* 326. ſimulatum. *Virg.* 9. *Æn.* *v.* 219. cauſas inanes. *inſingere pretexti frivoli*. *& Val. Flacc.* *l.* 3. *v.* 374. *Senec.* *l.* 3. *de Ira*, *c.* 39. *Tacit.* *Ann.* 12. *c.* 14. *& Senec.* *alter in Herc.* *Oet.* *v.* 10. moras. *attexere indagi*. *& verſ.* 367. choros. *intexuntur dumis*, brachia invicem nectendo ſaltare. *Val. Flacc.* *l.* 3. *v.* 593. fœdere. *ſtringere alicujus*. Et abſolute *Stat.* *Theb.* 8. *v.* 637. Talia nectebant. *b. c.* colloquebantur.

NECTUS, a, um, particip. a *neco*, *as*, pro *necatus* agnoſcitur a *Diomed.* *l.* 1. *pag.* 362. *Pariſch.* *& Priſcian.* *l.* 9. *pag.* 861. cum eo diſcrimine, de quo in Neco dictum eſt. Quidam legunt etiam apud *Cicer.* *l.* 3. *de Legib.* *c.* 10. Quin per ipſum Ti. Gracchum non ſolum nectus, ſed etiam ſublatus intercaſſor fuerat. Sed alii aliter. Locus eſt enim varia vexatus. Idem dic de loco altero *Servii Sanmoro*. apud quem nonnulli leg. *cap.* 33. *v.* 627. Pulegio admixto venit embryo nectus aceto. *Alii repon.* Pulegii quoque purgati tunc convenit imber. *Margagnus* peiorem verſum retinere videtur.

NECUBI, *accioccchè non in qualche luogo*, ne in aliqua loco. Eſt a *ne*, & *alicubi*, non a *nec*, & *ubi*. Quare producit penultam. *Varr.* *l.* 3. *R. R.* *c.* 2. *ad fin.* Itaque faciunt lapide ſtrata, ut urina necubi in ſtabulo conſiſtat. *Cæſ.* *l.* 7. *B. Gall.* *c.* 35. Diſpoſitis exploratoribus, necubi Romani copias tranſducerent. *Liv.* *l.* 22. *c.* 2. Hiſpanos & Afros necubi conſiſtere coactis neceſſaria ad uſus deeſſent, primos ire juſſit. *Colum.* *l.* 2. *c.* 18. Grumos diſſipabimus, ita ut necubi farramentum ſæniſecæ poſſit offendere. *Lucan.* *l.* 9. *v.* 1058. Scilicet hoc animo terras, atque æquora luſtras, Necubi ſuppreſſus pereat gener?

NECUNDE, *acciocchè non da qualche luogo*, ne alicunde. *Liv.* *l.* 22. *c.* 23. *extr.* Circumſpectans, necunde impetus in frumentatores fieret. *Id.* *l.* 28. *c.* 1. *extr.* Signa quam maxime ad lævam jubebat ferri, necunde ab ſtationibus Punicis conſpiceretur.

NECUNQUEM, nec unquam quenquem. *Feſt.*

NECYDALUS, i, m. νεκύδαλος, genus vermiculi, de quo *Plin.* *l.* 11. *c.* 22. E grandiore vermiculo, gemina protendente ſui generis cornua, primum aruca ſit, deinde quod vocatur bombylius, ex eo necydalus, ea hoc in ſea menſibus bombyx.

NECYOMANTIA. V. *Necromantia*.

NEDUM, *non che*, *molto meno*, οὐχ' ὅτι, οὐχ' ὅπως, non ſolum, non modo, multo minus. Fere autem ſubjicitur, & ſæpe parti deterriori, præcedente negatione vel expreſſa, vel tacita. Expreſſa, ut *Cic.* *pro Cluent.* *c.* 35. Optimis temporibus nec P. Popillius, nec Q. Metellus vim tribuniciam ſuſtinere potuerunt, nedum his temporibus, hic moribus, *ſine* veſtra ſapientia ſalvi eſſe poſſimus. *Terent.* *Heaut.* 3. 1. 43. Satrapes ſi ſiet ametor, nunquam ſufferre ejus ſumptus queat; nedum tu ponte. *Liv.* *l.* 3. *c.* 14. *ſub fin.* Nec voce quidem incommoda, nedum ut olle vis fieret. ¶ Tacita, ut *Cic.* *Fam.* 16. *ep.* 8. Via in ipſis tactis frigus vitatur; nedum in mari, & in via ſit facilis abeſſe ab injuria temporis. *Liv.* *l.* 24. *c.* 4. Pute via dum libertatem, *nedum* dominationem modice laturus. *Id.* *l.* 6. *c.* 7. Ægre inermem tantam multitudinem, nedum armatam, ſuſtineri poſſe. ¶ Tacitam negationem continent illa quoque *Cicer.* *Fam.* 7. *ep.* 28. Erat enim multo domicilium hujus urbe aptius humanitati tuæ, quam tota Peloponneſus, nedum Patræ. *Liv.* *l.* 9. *c.* 18. Adulationes etiam victæ Macedonibus graves, nedum victoribus. *Id.* *l.* 7. *c.* 40. Quintine, quem armorum etiam pro patria ſatietas teneret, nedum adverſus patriam. *Sueton.* *in Claud.* *c.* 40. *in f.* Multaque talia, etiam privatis deformia, nedum principi. *Propert.* *l.* 1. *el.* 9. *v.* 31. Illic & ſilices, & poſſunt cedere quercus; Nedum tu poſſis, ſpiritus iſte levis. *Horat.* *in ar. Poet.* *v.* 68. mortalia facta peribunt, Nedum ſermonum ſtet honos, & gratia vivax. ¶ Interdum tacita illa negatio, non quidem in verbis eſt, ſed in rebus, cum ſcilicet prius membrum poſteriori aliquo modo contrarium eſt. Hac retione habet interdum eam vim, quam *multo magis*. *Liv.* *l.* 45. *c.* 29. Infuſeta omnia oculis auribuſque, quæ vel ſocium, nedum hoſtem victos terrere poſſent. *Id.* *l.* 26. *c.* 26. *extr.* Conſules bellicoſi, qui vel in pace tranquilla bellum zacitare poſſent, nedum in bello reſpirare civitatem ſorent paſſuri. *Val. Max.* *l.* 3. *c.* 8. *v.* 26. *extr.* Ornamenta etiam legioni, nedum militi, ſatis multa. *Senec.* *ep.* 99. Mehercules ſatis mihi jam videbaris animi habere etiam adverſus ſolida mala, nedum ad iſtas umbras malorum, quibus ingemiſcunt homines moris cauſa. *Quintil.* *l.* 12. *c.* 1. Concedant mihi omnes oportet, facturum aliquando bonum virum, ut mendaciuncula dicat, & quidem nonnunquam levioribus cauſis, uti puerile ægrotantibus, utilitatis eorum gratia, multa non facturi promittimus; nedum ſi ab homine occidendo graſſator avertendus ſit, aut hoſtis pro ſalute patriæ fallendus. ¶ Raro ponitur prioris loco, ut *non ſolum*. *Balb.* *& Opp.* *ad Cicer.* *poſt epiſt.* 8. *l.* 9. *ad Attic.* Nedum hominum humilium, ut nos ſumus, ſed etiam ampliſſimorum virorum conſilia ex eventu, non ex voluntate, a plerique probari ſolent.

NEFANDE, nefarie, *diſſime*. *Salluſt.* *in fragm.* apud *Priſcian.* *l.* 14. *pag.* 993. *Pariſch.* Ubi multa nefande auſi atque paſſi.

NEFANDUS, a, um, *nefando*, *da non dire*, *diſſimo*, qui non eſt laudandus, nefarius, infandus. *Cic.* *de Haruſp.* *reſp.* *c.* 20. Per nefandum ſcelus. *Virgil.* *Æn.* 1. *v.* 547. At ſperate deos memores fandi atque nefandi. *Juſtin.* *l.* 16. *c.* 4. Nefandiſſimum quæque tyrannice crudelitatis exercuit. *Quintil.* *l.* 1. *c.* 3. (*al.* 4.) *ſub fin.* Nefandi homines. *Cic.* *ad Brut.* *ep.* 6. *a med.* Nefanda arma. *Plin.* *l.* 28. *c.* 1. *ſub fin.* Etiam cum obſcenus vixerit, aut nefandus. *Quintil.* *declam.* 18. *c.* 11. Nefandiſſime ſenex. *Juſtin.* *l.* 18. *c.* *ult.* Nefandiſſimum caput.

NEFANS, antis, idem ac nefandus, apud Vet. *Lucil.* apud *Non.* *c.* 8. *n.* 47. Tantalu', qui pœnas ob facta nefantia luvit. *Adde Varron.* *ibid.*

NE-

NEFARIE, *ſcelerateque*, *impiè*, *nefandè*, *ſcelerate*, *impie*. Cic. *Verr.* 2. *cap.* 13. Quæ in rebus judicandis nefariè flagitioſeque facta ſunt. & *Verr.* 3. *c.* 2. *extrem.* Impie nefarieque committere aliquid. & *in divin. Verr. c.* 12. Quæ ille libidinoſe, quæ nefariè, quæ crudeliter fecerit. *Id.* 2. *Catil. c.* 1. Peſtem patriæ nefariè molici. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 11. Pater occiſus nefariè. *Hirt. de B. Afric. c.* 44. Civee & optimum quemque nefariè confectari.

NEFARIUS, a, um, *nefando*, *ſcelerato*, *vbaldo*, *ἀίδιος*, *ἀνόσιος*, *ἀθέμιτος*, nefandus, ſceleratus, impius, peſſimus: a ne, & *fari*, quod de eo ne fari quidem decet. *Varr.* apud *Non. c.* 1. *n.* 290. ducit a *fur*, quo ſcelerati viri uti non debent: unde ſignificatur, nequi indigni ſint qui vivant, nefarii vocantur. *Afran.* quoque ro *Verr.* 3. *c.* 2. iodidem tralat, & ſacrilegum proprie eſſe docet, quaſi ſacra polluentem, in quibus far adhibetur. *Cic.* 2. *Offic. c.* 14. Homo nefarius & impius. *Id. pro Sull. cap.* 9. *ſub fin.* Voluntates conſceleratæ ac nefariæ. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 13. Sceleſtum ac nefarium facinus. *Id.* 2. *Offic.* 2. 8. Multa commemorare nefaria in ſocios. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 32. Nefario ſcelere ſe obſtringere. *Id. l.* 7. *B. Gall.* 2. 77. Singularie & nefaria crudelitas. *Horat. in ar. Poet. v.* 186. Aet humana palam coquat exta nefarius Atreus. *Quintil. l.* 8. *c.* 3. *o med.* Nec parricidam, nequeni diceris hominem, nec deditum forte ecceretrici, nefarium: quod alterum parum, alterum nimium eſt.

NEFAS, n. indeclinab. *eſt che non lier*, *coſa illecita*, *ἀθέμιτον*, quod non eſt fas. *Cic. in ſ. ep. ult. l.* 15. *Fam.* Officia tua, quæ cum tibi liceat, mihi nefas eſt oblivifci. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 22. Mercuriue, quem Ægyptii nefas habent nominare. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 40. *extr.* Quibus nefas more Gallorum eſt, etiam in extrema fortuna deſerere patronos. *Nep. in Epamin. c.* 7. Patriæ ianſci nefas eſſe ducebat. *Virg. 6. Æn. v.* 391. Corpora viea oelae Stygia vectare carina. *Cic. pro Mil. c.* 27. Eum, cui nihil unquam nefas fuit nec in facinore, nec in libidine. *Id. de Senect. c.* 5. Nefas eſt dictu, miſeram fuiſſe talem ſenectutem. ¶ Scelus, orſandum farinue, *nefanditè*, *ſcelleraggine*, *miſfatto*. *Juvenal. ſat.* 13. *v.* 54. Credebant hoc grande nefas, & morte piandum, Si, &c. *Virg.* 2. *Æn. v.* 184. nefas triſte piare. *& lib.* 4. *v.* 563. Illa dolos, dirumque nefas in pectore verſat, Certa mori. *& lib. 6. v.* 624. Auſi nunnes immane nefas, auſoque potiti. *Horat. l.* 4. *od.* 5. *v.* 21. Lex monſtroſum edomuit nefas. *b. c.* adulteria compeſcuit. *Juſtin. l.* 24. *c.* 3. Magnum neſas contrahere. *Ovid. Met. 6. v.* 613. in omne nefas ego me, germana, paravi. ¶ Aliquando interferitur ſermoni, more interjectionis, ut *malum*, *indignum*. *Virg. Æn.* 10. *v.* 673. Quoſne (nefas!) omnes infanda in morte reliqui? *& lib.* 8. *v.* 688. ſequiturque (nefas!) Ægyptia conjux. *ab coſa indegna!* Sic *Horat. l.* 3. *od.* 24. *v.* 30. quiteaus (heu nefas!) Virtutem incolumem odimus, &c. *& lib.* 4. *od.* 6. *v.* 17. heu nefas, heu! ¶ *Fas & nefas*, æquum & iniquum, jus & injuria. *Virg.* 1. *Georg. v.* 505. ubi fas ceſſum, atque nefas. V. *Fas*. ¶ *Per fas*, *& nefas*, quacumque ratione live æqua, ſive iniqua, *in tutti i modi*, *a ragione*, *o a torto*. *Liv. l.* 6. *c.* 14. *o med.* Id vero ita accendit animos, ut per omne fas ac nefas feciuturi vindicem libertatis videretur. ¶ *Nefas eſt*, pro Fieri non poteſt, *è impoſſibile*. *Horat. l. c. od.* 24 ro *fin.* levius fit patientia Quidquid corrigere eſt nefas. ¶ *Nefas* pro homine nefario. *Virg.* 2. *Æn. v.* 585. Exſtinxiſſe nefas tamen, & ſumpſiſſe merentis Laudabor pœnas. *b. c.* Helenam, exitium Trojæ. ¶ Et pro monſtrum, prodigium, re ſceſuita inauditaque. *Virg.* 7. *Æn. v.* 73. Lavinia virgo Viſa (nefas!) longie comprendere crinibus ignem. *gran coſa! coſa orrenda! & Stat. in ſ. l.* 6. *Theb.* penitus latet exitus tngens, Monſtrumque nefas. Adde *verſ.* 498.

NEFASTUS, a, um, cum voce *dies* junctum dicitur de iis diebus, qui dies *faſti* non ſunt, h. e. in quibus non licebat Prætori jus publice dicere, tria illa ſolemnia verba uſurpando, *do*, *dico*, *addico*. V. *Faſtus*, a, um. Ne magiſtratus quidem licebat his diebus rum populo agere. *Liv. in fin. cap.* 19. *l.* 1. *de Numa*. Ille nefaſtos dies, faſtoſque fecit, quia aliquando nihil cum populo agi, utile futurum erat. ¶ Eſt item nefarius, nefandus, iniquus, impius, ſceleratus, *ſcellerato*, *nefanda*. *Horat. l.* 2. *od.* 35. *v.* 36. quid inaſtem nefaſti Liquimus?, unde manum juventus Metu deorum continuit? *Plin. l.* 4. *c.* 11. *o med.* Arx regum Tiraciæ, a Terei nefaſto crimine inetſa hirundinibus. *Cic. l.* 2. *de Legib. c.* 8. *extr.* Quæ augur injuſta, oefaſta, vitioſa, dim deſinerit, irrita, infectaque ſanto. *Plin. l.* 14. *c.* 19. Prolibare diie nefaſtum habetur vina vitis fulmine tactæ. *b. c.* nefas haberut. *Id. l.* 20. *c.* 11. Apium inter nefaſtoe fructices damnare. *b. c.* infelices, noxios. *Liv. l.* 6. *c.* 28. *ſub fin.* Ne qua terra ſit nefaſta victoriæ ſuæ. *b. c.* inauſpiceta, triſtie, mali ominis. *Stat. l.* 1. *Theb. v.* 273. Aecades hic tua (nec pudor eſt?) delubra nefaſtis Impoſuere locis. *b. c.* conſceleratie, inauſpicatis. Sic *lib.* 4. *v.* 456. Acheron nefaſtus. *& verſ.* 630. Sacra nefaſta. *Sanec. in Oedip. v.* 1027. Morere, & nefaſtum ſpiritum ferro exige. *E anima infame*. ¶ *Nefaſtus dies* interdum eſt religione contractus, ominoſue, funeſtus, ater, *infauſto*, *funeſto*: ea ratione, qua *nefaſta loca*, & *nefaſtum terrum* dixere *Stat.* & *Liv.* Et quidem *Gell. l.* 4. *c.* 9. & *lib.* 5. *c.* 17. multitudinem ait imperitorum prave, & peeperam religioſoe dire appellare *nefaſtum*: fortaſſe quia credidit ad Prætorem ſpicere qui dicentem. *Horat. l.* 2. *od.* 13. Ille & nefaſto te poſuit die, &c. *Suetan. in Tiber. c.* 53. Cum diem quoque natalem ejus inter nefaſtos referendum ſuaſiſſet.

NEFRENDES, dicebantur, ut *Atreus Capito* ſcripſit, ioloetes noodum fendentes, ideſt frangentes, vel, ut *Q. Mucius Scævola*, arietes, vel (ut *Varro l.* 2. *R. R. c.* 4.) porci, primo illo tempore, poſtquam a lacte amoti ſunt: *a ne*, & *frendens*, ideſt fonum edens dentibus colliſis, & metonymice fruagens dentibus, quia nondum ſolidum cibum, ot fabam, frendere, ſeu frangere poſſunt. Alii dicunt, *nefrendes* renes eſſe, alii teſticulos, quos Lanuvini appellant nebrundines, Græci νεφούς, Prænestini nefrones. Hæc *Feſtus*. ¶ Io ſing. nnmero *Liv.* apud *Feſt.* Quem ego nefrendem alui, lacteem immulgens opem.

NEFRONES. } V. *Nebrundines*.
NEFRUNDINES. }

NEGABUNDUS. V. *Negabundus*.

NEGANS, antis, particip. a *nego*, ſeu nomen ex participio. *Cic. in Top. c.* 11. Sunt etiam valde contraria alia, quæ appellantur negantia. ea *ἀντιφατικὰ* Græci, contraria ajeatibus, ot Si hoc eſt, illud non eſt. *Cujus Dig. lib. olt. tit. penult. leg.* 237. Duobus negantibus verbis quaſi permittit lex magis, quam prohibet. *Torrentin.* habet *negativis*.

NEGANTIA, æ, ſ. idem ac negatio. *Cic. in Top. c.* 14. Deinde adiunt conjunctionem negantiam, ſic: Non & hoc, & illud: hoc autem: non igitur illud.

NEGATIO, nis, ſ. *negazione*, *ἄρνησις*, *ἀνάιρεσις*, loficiatio, & eſt magis facti, vel dicti, quam petitionis, vel poſtulationis. *Cic. in Pertition. c.* 19. Negatio, inficiatioque facti. *Id. pro Sull. cap.* 13. *ſub fin.* Eandem vim eſſe negationis hujus. ¶ Metonymice accipitur pro particula negativa, *non*, *nec*, *nemo*, &c. *Apul. de doctr. Plat. l.* 3. Propoſitio ſi aſſumat in principio negaticam particulam, &c. ſi ei negatio præponatur, &c.

NEGATTVUS, a, um, *negativo*, *ἀρνητικὸς*, negans. *Apul. l.* 3. *de doctr. Platon.* Negativa particula. V. *Negans*, & *Negativus*. ¶ Duæ negativæ particulæ ſimul poſitæ affirmant. *Cic. pro Plane. c.* 9. Nemo Arpinas non Plancio ſtuduit. ¶ Interdum magis negaot. *Varr.* apud *Non. c.* 12. *n.* 54. Quomm a rege muuem nemon noluerit nemo accipere. *Id. ibid. n.* 46. Me omnino omnes heroas negat neſciſſe.

NEGATOR, oris, qei negat. *Tertull. adverſ. hæret. cap.* 11. Fidem meam daſerene, negator iuvenine. *Prudent. cathemer.* 1. *v.* 57. Fievit negator deoique. *Sedon.* ra *carm. l. ult. ep. ult. ad fin.* Negatoe Jovis ac Minervæ.

NEGATORIUS, a, um, ad negandum faſerviene, negativus, ut Negatoria actio, qua libertatem prædiorum defendimus, negantee, aliquem ab his ſervitutem deberi. *Ulpian. Dig. lib.* 7. *tit. 6. leg.* 5. Quamquam actio negatoria domino competit adverſus fructuarium. *Torrentin.* habet *negativo*. & *ibid. ſub fin.* Si negatoria actione utatur. Adde *lib.* 8. *tit.* 5. *leg.* 2. & 4. Hujus actionis formulae habes *ibid. leg.* 8. 13. & 14.

NEGATRIX, icis, quæ negat. *Prudent. in Apotheoſ. v.* 617. Chriſtum confeſſa triumphat Geoe infida prius, Chriſti ſed victa negatrix Subditur imperio. *Tertull. de idolol. c.* 23. *extr.* Litteræ negatrices.

NEGATUS, a, um, *negato*, *ἀνοφαθὲις*, particip. a *negor*. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 4. *v.* 17. Nitimur in vetitum ſemper, cupimuſque negata. *Perſ. in prol. v.* 10. Mapiter artis, ingeniique largitor Venter, negatae artifex ſequi vocee. *b. c.* quae natura negacit.

NEGIBUNDUM (pro *negabundum*) negantem dixit *Cato* apud *Feſt.*

NEGITO, as, a. t. frequent. a nego. *Plaut. Merc. prol. v.* 52. Negitare adeo me natum ſuum. *Lucret. l.* 4. *v.* 911. Ne fieri negites, quæ dicam, poſſe. *Salluſt. in Jug. c.* 119. Rex primum negitare.

NEGLECTE, *trascuratamente*, negligenter. *Hieronym. ep.* 25. *ad Paulam de obitu Blaſill. ſub init.* Neglectius incedebat. *b. c.* cultu ornatuque contempto.

NEGLECTIM, neglecte. *In vet. epigr.* apud *Joſ. Scalig. l.* 2. *Catoleft. pag.* 208. quod *C. Petronio* tribuitur. Non amo, neglectim quæ ſe mihi comit amica.

NEGLECTIO, onis, ſ. *trascuranza*, idem ac neglectus. *Cic. pro Mur.* 2. 4. Neglectio amicorum improbitatem coarguit.

NEGLECTOR, oris, m. *trascuratore*, qui negligit. *Auguſtin. ſerm.* 45. *de diverſ. tirca med. cap.* 9. Non neglector, ſed effector præceptorum Dei.

NEGLECTUS, us, m. neglectio, negligentia. *Plin. l.* 7. *c.* 52. Signa letalia, fimbriarum curam, & ſtraguiæ veſtie plicaturas, a ſomoo movention neglectum, præſandi humoris e corpore effluvium. *Tertull. Hyom.* 2. 3. 116. Hæc eus neutiquam neglectui eſt mihi. Al. leg. *negletto*.

NEGLECTUS, a, um, *non curato*, *trascurato*, *negletto*, *poſto in non cale*, *ἀκηρμόλητος*, *ἀνεπιμέλητος*, non curatus, defertus, contemptus. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 20. Miroime autem convenit, cum ipſi intor nos abjecti neglectiqae ſimus, poſtulare, ut diis immortalibus cari ſimus. *Liv l.* 28. *c. c. od fin.* Caſtra ſoluta neglectaque, ut barbarorum, & tironum, & minue timnotium, quod in ſua terra eſſent. *Caſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 16. Neglecta religio. *Phædr. l.* 4. *fab.* 4. *v.* 20. Neglectum jus. *Horat. l.* 3. *od.* 6. *v.* 7. Dii multa neglecti dederunt Heſperiæ mala luctuoſæ. *Id. l.* 1. *ſer.* 3. *v.* 37. Neglectie orenda filix innaſcitur agris. *Senec. in Agam. v.* 424. Neglecta ſummas ſcuta pee puppes jacent. *b. c.* a militibus depoſita & abjecta. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 153. Et neglecta decet ſimultae coma. *incolta*. Sic *lib. c. v.* 509. Forma viros neglecta decet. *& lib.* 3. *v.* 105. Cura dabit faciem: faries neglecta peribit. *Stat.* 7. *Theb. v.* 164. Scilicet e cuoctie ego neglectiſſima natis Progenies. *Lucan. l.* 10. *v.* 176. O facrie devote ſenex, quodque arguit ætas, Non neglecte deis. ¶ Pro negligenti, *negligente*, *trascurato*. *Cic. poſt redit. in Sen. cap.* 6. Cum hoc homine, an cum ſtipite Æthiope, ſi in foro conſtituiſſes, nihil crederes intereſſe. ſine ſenſo, ſine ſapore, elinguem, tardum, inhumanum, neglectum. Al. leg. *negotium*.

NE-

NEGLIGENS, & Negiegens, entis, *non curans*, *trascurate*, *difattente*, *negligente*, *ſtratta*, *ἀκηδὴς*, *ἀνέγκλητος*, non curans, incuriosus, socors, indormiens, indiligens. *Festus*: Negligens dictus est non legens, neque dilectum habens, quid facere decet, omissa ratione officii sui. *Cic. de clar. Orat. c.* 68. Socorc negligensque natura. *Id.* 7. *Attic. ep.* 20. Irapiovidi & negligentes duces. *Id. 5. Verr. c. 69. ad fin.* Negligens ac dissolutus. *& cap.* 62. Legum, officii, reipubl. sociorum, atque amicorum negligentior. *Id. de Amic. c.* 17. In amicie eligendis negligentes esse. *Id. Fam.* 13. *ep.* 2. *sub fin.* Non te in me liberalem, sed me in te negligentem putabit. *Justin. l.* 36. *c.* 3. Non negligentior tantum in patrem, verum etiam contumacior erat. *Sueton. in Aug. c.* 79. Forma fuit eximia, quamquam & omnis lenocinii negligens, & in capite comendo tam incuriosus, ut, &c. *Plaut. Mostell.* 1. 2. 60. Postilla med obtegere negligene sai. *Suet. in Tiber. cap.* 69. Circa deos ac religiones negligentior. *Pacat. in Paneg. Theodos. c.* 31. Illi quondam domus tuæ negligentissimæ vernula. ¶ De eo, qui in re sua servanda minima diligens est, *Catull. carm.* 12. *v.* 3. *de fure*. Tollis lintea negligentiorum. *& carm.* 29. *v.* 20. Vicinus prope dives est, negligensque Priapus: inde sumite. *Plin. l.* 14. *cp.* 13. *a med.* Nara qui forttsse da alieno negligentes, carte da suo diligentes erunt. ¶ Profusus, prodigus. *Cic. Fam.* 3. *ep.* 8. *circa med.* Non potui in illo sumptu non necessario negligens esse. *Suveon. in Galb. c.* 14. Modo acerbior parciorque, modo remissior ac negligentior. ¶ Officiant, & incautus in loquendo. *Catull. in fin. carm.* 10. Sed tu insulsa male, & molesta vreis, Per quam non licet esse negligentem. ¶ Passive *Perron. in Satyr. cap.* 128. Quid est? numquid te offendit meum offendit? numquid spiritus jejunii macer? numquid alarum negligens sudor? *h. e.* ex neglecto corporis cultu proveniens. Similia est illud *Quintil. lib.* 11. *c.* 3. *post med.* Cum vero magna pars aut exhausta orationis, pæne omnis decent, sudor ipse & fatigatio, & negligentior amictus, & soluta ac valuti labens undique toga.

NEGLIGENTER, *senza cura*, *trascuratamente*, *negligentemente*, *ἀκηδῶς*, non curando, indiligenter, incuriosè. *Phædr. l.* 4. *fab.* 1. *v.* 22. Mustela involvit se farina, & obscuro loco Abjecit negligenter. *si sbrajò*. sic Temere *Horat. l.* 2. *od.* 12. *v.* 14. diait. *Tacit. de Germ. c.* 17. Gerunt & sæpe pellec, proximi ripæ negligentiæ, ulteriores exquisitius. *Cic. pro Rosc. Com. c.* 2. Negligenter scribere adversaria, & diligenter conficere tabulas. *Id. pro Cæcin. c.* 26. Negligentius adservare aliquid. *Hirt. de B. Afric. c.* 28. Languide negligenterque tela mittere. *Senec. ep.* 63. *circa med.* Negligentissime amicos habere. *Sueton. de Grammat. c.* 9. Librum etiam edidit continentem quercelas de injuriis, quæ professores negligenter ab ambitione parentum acciperent. *per loro trascuraggine*, *e dabbenaggine*. Al. leg. *negligentia*, & *ambitione*, h. e. ex contemptu. ¶ Legitur & *negligenter*.

NEGLIGENTIA, & Neglegentia, æ, f. *noncuranza*, *trascuraggine*, *trascuratezza*, *negligenza*, *ἀμέλεια*, incuria, socordia, indiligentia, pigritia. *Cic.* 1. *Offic. c.* 9. Aut negligentia, pigritia, inertia, aut suis studiis occupationibusve sic impediuntur, ut, &c. *Id. pro Rosc. Amer. c.* 21. Operæ pretium erat negligentiam ejus in accusando considerare. *Id.* 1. *Offic. c.* 36. Adhibenda est præterea munditia non odiosa, neque exquisita nimis: tantum quæ fugiat agrestem & inhumanam negligentiam. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 6. Accusare quempiam de litterarum negligentia. *h. e.* quod raro scribat. *Id. Attic. l.* 8. *ep.* 11. *ad fin.* Epistolarum duerum, quæ ad me missi, negligentiam, misereque io referibendo diligentiam volui tibi notam esse. *h. e.* brevitatem, languorem, & quasi frigus. *Id. in Orat. c.* 23. *ad fin.* Quædam etiam negligentia est diligene. nam ut mulieres assa dicuntur nonnulla inornatæ, quas id ipsum deceat; sic hæc subtilie otatio etiam incompta delectat. *Terent. Phorm.* 5. 8. 27. Nam nequa negligentia tua, neque odio id fecit tuo. *h.* e. quod te negligeret, parvi faceret, posthaberet.

NEGLIGO, & Neglego, is, exi, ectum, a. 3. *non si curare*, *trascurare*, *trasandare*, *mettere in non cale*, *smettere*, *non far conto*, *ἀκηδῶ*, *ἀλιγωρῶ*, non curo, prætermitto, contemno: *o non* non, & *lego* eligo. *Cic. Fam.* 14. *ep.* 4. Qui periculum fortunarum, & capitis sui pro mea salute neglexit. *Id. Verr.* 5. *c.* 62. Dissimulare & negligere aliquid. *Id. pro Cluent. c.* 47. Quippiam prætermittere & negligere. *Senec. de vita beata*, *c.* 27. a med. Negligere pecuniam. *Nep. in Themist. c.* 1. rem familiarem. *Propert. l.* 2. *el.* 13. *v.* 48. preces aure surda. *Cæs. l.* 5. *B. Gall. c.* 7. imperium alicujus. *Cic. pro Rosc. Amer.* 2. 38. mandatum. *Id. in Verr. c.* 2. legem. *Id. pro Quint. c.* 30. rainas. *Cæs. l.* 1. *B. Gall. c.* 36. injurias. *Tacit. 12. Ann. c.* 45. vim. *h.* e. contemnere, non timere. *Terent. Adelph.* 4. 3. 16. Propter suam impotentiam se semper credunt negligi. *h. e.* contemni. ¶ Cum infinito *Cic.* 3. *Phil. c.* 8. Diem edicti ubica oeglesit. *Id. in Orat. c.* 23. Verba verbis quasi coagmentare negligat. *Tibull. l.* 2. *el.* 6. *v.* 27. Claudit & indomitum moles mare, leotus ut intra Negligat hibernas piscis adesse minas. *nulla si curi*, *punto non temo*. (Sic *Pallad. l.* 1. *c.* 34. Altius tribus pedibus fodies hortulum, qui sic cultus negligat siccitates.) *Horat. l.* 1. *od.* 28. *v.* 30. Negligis immeritis nociturem Postmodo te natie fraudem committere? *h. e.* parvi pendis, nihil vereris? *non istimi punto? non hai riguardo?* Eodem modo loquitur *Catull. carm.* 30. *in Alphen. v.* 5. Rursus *Horat. l.* 3. *od.* 8. *v.* 25. Negligens, ne quæ populus laboret, Parce privatus nimium cavere. *h. e.* cum minime sis sollicitus, cum sis securus, nihilque timeas, ne, &c. *Antonin. in epist. ad Hort.* apud *Cicer. Phil.* 13. *c.* 16. Theopompum confugere Alexandriam neglexisse. *h. e.* parvi fecisse, non laborasse, & quasi permisisse. ¶ *Neglegi* pro *neglegi*. *Æmil. Macer* apud *Diomed. l.* 1. *pag.* 366. *Prisc.* & *Priscian. l.* 10. *pag.* 895. Omnium nostrum neglegerit auctoritatem.

NEGO, as, avi, atum, a. 1. *dir di no*, *negare*, *vicusare*, *ἀρνέομαι*, renuo, abnuo, inficior, recuso: a *ne*, & *ago*. *Cic. de clar. Orat. c.* 19. Qui a Nævio vel sumpsisti multa, si fateris; vel si negas, surripuisti. *Terenc. Eun.* 2. 2. 20. Quidquid dicunt laudo: id rursum si negaot, laudo id quoque: negat quis, nego: ait, ajo. *Id. Phorm.* 3. 2. 39. Num ego istuc nego? *Id. Adelph* 5. 3. 12. Factum est: non nego. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 4. a med. Nunquam reo cuiquam tam præcise negavi, quem hic raihi. *Id.* 5. *Attic. ep. ult. ante med.* Pro certo negare. *Cæs. l.* 5. *B. Gall. c.* 6. Postquam id obstinate sibi negari vidit. *Ovid.* 13. *Metam. v.* 741. Irapune negare alicui. *Id. Heroid. ep.* 3. *v.* 96. negere opem patriæ. *Id.* 5. *Trist. el.* 8. *v.* 13. alimenta misceis. *Suet. in Aug. c.* 40. civitatem alicui. *Id. in Tito*, *c.* 8. quidquare peroati. ¶ *Non negare si alcun ves*, non se subtrahere, non recusare. *Tibull. l.* 2. *el.* 3. *in fi.* Non ego ma vinclie vecberibusque nego. ¶ *Negare alicui ves*, rem aliquam recusare. *Martial. l.* 13. *epigr.* 7. Si spuraet conchis rubra tibi pallida testa, Lautorum cœnis sæpe negare potes. ¶ Tribuitur & rebus inanimis. *Stat. l.* 3. *silv.* 1. *v.* 124. exscindere dextra Oppositas cautes, & saxa negantia ferro, *che resistono*. *& id.* 3. *Theb.* de agilitate currendi, *l.* 6. *Theb. v.* 552. nec inutile bellis Subsidium, si dextra neget. *Claudian. l.* 2. *de rapt. Pros. v.* 179. cum Thessaliara scopulis locusa teneret, Peneo stagnante, pulsu, & mensa negarent Arva coli. *Ovid.* 3. *Trist. el.* 10. *v.* 73. Roma negat regio. *& lib.* 2. *v.* 321. Nec mihi rauteriam bellatrix Roma negabat. ¶ Cum infinito, *Cic.* 3. *de Orat. c.* 14. Qui ita dicerent, eos negavit adhuc se vidisse Antonium. *disse di non averli fin ora veduti*. *& de Harusp. resp. c.* 8. Negio ullu de opere publico tot Senatus exstare consulta, quot de mes domo. *& Verr.* 6. *c.* 1. Nego, in Sicilia tota ullum argenteum vas, nego, ullam picturam fuisse, quin abstulerit. *dice*, *non offervi stato*, &c. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 1. Causa fero perorata, sententias se rogaturum negavit, ne quod onus simultatis nobis imponeret. *disse di non voler*, &c. vel *ricusò di*, &c. *Cæs. l.* 6. *B. Gall. c.* 31. Si ita feciffent, fines eorum se vinlaturum negavit. *Tibull. l.* 1. *el.* 2. *v.* 38. Perqua deos omnes sa memisisse neget. *h. e.* jurando per deos omnes. *Sil. l.* 9. *v.* 532. Non Teucros delere aderara, sed lumen alumnæ Anaibalem Libyæ pelli florentibus annis Vita, atque exstingui primordia tanta negabam. *h. e.* nolebam. ¶ Ellipsis est in his *Terenc. Hecyr.* 1. 2. 41. Pater, uxorem ut ducat, orare occipit, *&c.* Ille primo se negare: sed postquem acrius patæ instat, &c. *scil.* uxorem ducare. *& Phorm.* 1. 2. 63. Obsecrat, ut sibi ejus faciat copiam. illa enim se negat: neque eum æquum sit facere. *scil.* factucam copiam. & 2. 3. 35. Expiscare, quasi non nosses. *De.* Ego me nego. *scil.* nosse. *Lucan. l.* 8. *v.* 3. Coruipedem axhaustum cursu, simulisque negantem Magnus agit. *scil.* ubedire, obsequi. Sic *Stat.* 2. *Theb. v.* 668. sit tamen illi Membra negant. ¶ Passive *Colum. l.* 8. *c.* 14. *circa med.* Negatur anfer aliena excludere ovs. *si dice*, *che l'oca non cova*, &c. *Ovid.* 4. *Fast. v.* 321. Casta negor. *vien detto*, *ch' io non sia casta*. *& Martial. l.* 2. *epigr.* 5. Sæpe domi non es: cum sis quoque, sæpe negaris. *& Plin. l.* 29. *c.* 6. *a med.* Ciconiæ pullum qui edsrit, negstue annie continuis lippiturus. *Id. l.* 20. *c.* 5. Habentes nem (*vedicum*) negantur feriri a serpentibus. *Sueton. in Aug. c.* 94. Ex eo negantur ibi ranæ coasare. ¶ Interdum duobus membris post *nego* positis, & ab eo pendentibus, in prioci quidem negar, in altero non negat. *Cic.* 7. *Attic. ep.* 15. *a med.* Pieciqua negant, Cæsarem in conditione manfurum: postulataque hæc ab eo ioterposita esse, quo rainus quod opus esset ad bellum, a nobis pararetur. *Sallust. in Jug. c.* 114. Negat, si toties fusum Numidam pertimescere: virtuti suorura satis credere. ¶ Interdum negationem infert, etiem si *nec* sequatur. *Terent. Phorm.* 2. 3. 6. Hanc Demipho negat essa cognatara? nequ ejus patrem se scire qui fuerit? nec Stilponem ipsum scire qui fuscit? Idem anim erat seosus, si dixisset *neque ejus patrem*, &c. & *Stilponem*, &c. *Cic. Acad.* 1. *c.* 2. Quod bonum quale sit, negat Epicurus sine voluptatibue sensum moventibus nec susspicari. Eandem sententiam haberet *vel suspicaci*: quod non desunt qui substituant. ¶ Affirmat in illo *Varron.* apud *Non. c.* 12. *n.* 46. Quæ non modo ignoraste rem clamat, sed omnes omnino Heroas negat nescisse. ¶ *Negatum* pro *negoziato* est *Plauti Asin.* 2. 4. *in fi.*

NEGOTIALIS, le, ad negotia, actiones, causas forenses, & civiles pertinens, *πραγματικὸς*. *Cic.* 1. *de Invent. c.* 11. Hæc constitutio, quam generalem nominaruse, partes nobie videtur duas habere, judicielem, & negotialera. Judicialis est, in qua æqui & iniqne natura, aut præmii, aut pœnæ ratio quæritur. Negotialis asi, in qne quid juris ex civili more & æquitate sit considerature: cui diligentiæ præsse apud nos jurisconsulti existimantur. Adde *lib.* 2. *c.* 21. ubi & exemplum subjicit. *Quintil. l.* 3. *c.* 6. *a med.* tradit, negotialem partem esse, in qua de rebus ipsis quæritor, remoto personarum complexu. V. *ibid.*

NEGOTIANS, antis, *negoziante*, negotiator. *Cic.* 5. *Attic. ep. ult. a med.* Præfecturara petivit: negavi me cuiquam negotianti dare. *Inscripc.* apud *Gruter. pag.* 645. *n.* 8. & 12. Q. Ovilio Venusiano negotianti, &c. Alia *ibid. pag.* 640. *n.* 4. Ti. Claudius Ti. filius, negotians ferrarius. *Apul. l.* 5. *Metam.* Magnis pecuniis negotians. *Inscripc.* apud *Reinesi. class.* 3. *n.* 88. *circa A. Christi* CCL. Negotiantes vini superuates & Arimineoses.

NEGOTIATIO, onis, f. *negoziazione*, *ἐμπορία*, actus negotiandi, mercature. *Cic. l.* 6. *Fam. ep.* 8. Ut ad reliquias Asiaticæ negotiationis proficiscare. *Sueton. in Vespas. c.* 16. Negotiationes quoque vel privato pudendas palam exercuit. *Ulpian. Dig. lib.* 14. *tit.* 4. *leg.*

leg. 5. n *med.* Negotiatio fagaria, & lintearia. *Colum. l.* 8. *r.* 1. pecuaria. *Plin. l.* 6. *c.* 28. e *med.* Oppidum, in quo omnie negotiatio convenit.

NEGOTIATOR, oris, m. *negotiator, mercatore, ἐμπορος, ἐπιτροπος*, qui negotiatur, mercator. *Cic. l.* 1. *ad Q. Fr. ep.* 2. *c.* 2. Improbus negotiator, paulo cupidior publicanus. *Quintil. l.* 2. *c. ult.* e *med.* Mercie ſordidæ negotiator. *Scævola Dig. lib.* 38. *tit.* 1. *leg.* 45. Negotiator veſtiarius. *Paul. l.* 50. *tit.* 5. *leg.* 9. frumentarius. *Apul. l.* 2. *Metam.* Cerdo negotiator. ¶ Cognomen fuit Mercurii, qui mercaturis præeſt. *Inſcripc.* apud *Gruter. pag.* 55. *n.* 1. Mercurio negotiatori ſacrum Nomiſius Albanus ex voto. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 671. Te, quicunque ſuas profiteur vendere merces, Ture dato, tribues ut ſibi lucre, rogat. ¶ Item qui aliorum negotia exercet, præfectus negotiatmoi. *Labeo* apud *Marcian. Dig. lib.* 31. *leg.* 63. Negotiatores ſervi videntur, qui præpoſiti ſunt negotii exercendi cauſa, veluti qui ed emendum, aut locandum, & conducendum præpoſiti ſuet. ¶ Diſtinguit *Cicero* negotiatorem a mercatore: *Verr.* 4. *c.* 77. Poſſulo mihi reſpondeat, qui ſit iſte Verrutius: mercator, an negotiator, an arator, an pecuarius. *Id. pro Plane. c.* 26. *e med.* Negotiatoribus comis, mercatoribus juſtus, municipibus liberalis, ſortis abſtinens. *In Verr. c.* 5. Cum homines negotia gerantes judiciis iniquiſſimis irretires, mercatores e navi egredientes terreres, conſcendentes morarere, &c. *Negotiatores* videntur eſſe, qui eodem loco hærentes comparant & coemunt merces, quas pluris diſtrahant. *mercatores*, qui nullo certo loco conſiſtunt, & merces coemptas hinc inde exportant, atque hac illuc important.

NEGOTIATORIUS, a, um, ad negotiatorem, vel ad negotium pertinens. *Vopiſc. in Firmo, c.* 3. Naves quoque ad Indos negotiatorias miſit. *navi mercatorii. Lamprid. in Alex. Sever. c.* 32. *extr.* Aucum negotiatorium & comparium Romæ remiſit. *b. e.* quod a negotiatoribus pendebatur.

NEGOTIATRIX, icis, quæ negotiatur. *Tertull. l.* 2. *adverſ. Marcion. c.* 3. Bonitas appelituri boni negotiatria. *Paulus jCtus Dig. lib.* 34. *tit.* 2. *leg.* 33. Cum teſtatrix negotiatcia fuerit.

NEGOTINUMMIUS, a, um, nummos acquirens, lucrum afferens. *Apul. l.* 10. *Metam.* Adventorum negotinummia baſiola. Sunt qui alitor leg.

NEGOTIOLUM, li, n. *facetendarum*, exiguum negotium. *Cic. ad Q. Fr. l.* 3. *ep* 4. *ad fin.* Erit neſcio quid negotioli. Adde *Plaut. in fragm.* apud *Feſtum. l.* 3. *pag.* 616. *Putſch.*

NEGOTIOR, aris, atus ſum, dep. 1. *negotiare, traffican*, πραγματευομαι, ἐμπορεύομαι, negotia exerceo, mercaturæ operam do. *Cic. l.* 3. *Offic. c.* 14. Cum ſe Syracuſas otiandi cauſa, non negotiandi contulifſet. *Id. Fam.* 13. *ep.* 17. Cuelus, qui Patris negotiatur. *Colum. l.* 12. *in præfat.* Negotiari aliquo genere mercaturæ. ¶ Negotieri animæ. *Plin. c. t. l.* 29. *de medicin.* Nec dubium eſt, omnes illos ſanam cruditate aliqua aucupaetes animas ſtatim noſtras negotiari. *b. e.* enima & vita noſtra ad quæſtum & negotiationem ſuam abuti. *Hardoin.* ex MSS. legit *enimas noſtra.*

NEGOTIOSITAS, atis, ſ. negotiorum, ſeu rerum agendarum multitudo. Ita vertit *Gell. l.* 11. *c.* 16. Græcam vocem πολυπραγμοσύνη.

NEGOTIOSUS, a, um, *pleno de faccende*, πραγματικός, negotii plenus. *Cic. pro Mur. c.* 8. Provinciam Oſtienſem non tam gratioſam & illuſtrem, quam negotioſam & moleſtam. *Salluſt. in Catil. c.* 6. Prudentiſſimus quiſque negotioſue maxime erat. *b. e.* in gerenda republica occupatus. *Plaut. Merc.* 1. 2. 79. Quia negotioſi eramus noc noſtria negotiis, armamentis complitandis, & componendis ſudoribus. *Senec. l.* 2. *de Ira, c.* 13. *ed fin.* Quid clementia remiſſius, quid crudelitate negotioſius? *Auguſtin. ep.* 54. Vir negotioſiſſimus. ¶ *Negotioſi dies*, profeſti, diebus ſacris oppoſiti. *Tuur. l.* 13. *Ann. c.* 41. *extr.* Eoque oportere divida ſacros, & negotioſos dies. *giorni da lavoro.* ¶ Negotioſum tergum, a *Plauto* dicitur *Mil.* 2. 5. 37. quod plagis exercetur.

NEGOTIUM, ii, n. *negozio, faccende, affare, briga, intereſſe, occupazione*, πονος, res, cura, proviacia, occupatio: e *nec*, & *otium*, ut *Feſt.* docet. *Cic. t. ad Q. Fratr. ep.* 2. *ſub fin.* Tu nio, & hortor, ut in extrema parte muneria, ac negotii tui diligantiſſimus ſis. *Id.* 1. *de Orat. r.* 6. Quando ages negotium publicum? quando amicorum? quando tuum? quando denique nihil ages? *Id.* 2. *Phil. r.* 9. Quidnam homines putarent, ſi tum occiſus eſſes, cum tu illum in foro gladio Dritta infecutus es? negotiumque tranſegiſſes, aiſi ille ſe in ſcalas tabeenæ librariæ conjeciſſet. *Id.* 13. *Fam. ep.* 11. Negotiom quam commodiſſime adminiſtrare, & quam primum conficere. *& ep.* 26. explicare, & expedire. *Suetan. de Rhetorib. c.* 6. *a med.* affligere. *rovinare, perdere le late. Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 19. alienum curare. *Id. l.* 1. *ep.* 7. *v.* 59. decidere. *Id. l.* 1. *ep.* 2. *v.* 2. ſuſtinere. *Cic. Verr.* 5. *c.* 64. ſuum procurare. *Id. pro Roſc. Com. c.* 12. gerere. *Id.* 3. *Catil. c.* 2. ſuſcipere. *Quintil. l.* 4. *c. c.* ſubire. In vet. S. C. epud *Frontin. de aquæd. antiq.* 104. imperare alicui, ut inſpiciat, &c. *Cic. pro Dom. c.* 20. dare alicui de ce aliqua. *Id. Fam.* 13. *ep.* 26. mandare. *Id. de Haruſp. reſp. r.* 8. dare magiſtratibus, ut, &c. *commiſſione, ordine, incombenza*. &*lib.* 1. *Fam. ep.* 6. Intereſſe & præeſſe negotiis. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 19. moleſtiis & operoſis implicati. *Id.* 5. *Attic. ep.* 10. In negotio verſari. *& ibid.* Ex negotio emergere. *Id. Q. Fr. l. c. ep.* 1. *c.* 1. Obrui magnitudine negotii. *Auct. ad Herenn. in ſ. l.* 3. Negotio detineri. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. r.* 45. deſiſtere. *b. e.* ſortis defendendis. *Suetan. in Caſ. c.* 23. In magno negotio habere aliquid. *b. e.* exiſtimare rem magni momenti. ¶ Eſt mihi negotium cure aliquo. *ho da fare. Nep. in Datam. c.* 7. Artaxerſes commotus eſt, quod intelligebat, ſibi cum viro forti ac ſtrenuo negotium eſſe. *Terent. Adelph.* 4. 5. 8. Mirebar, quid hic negotii eſſet tibi. ¶ Aliquando refertur ad difficultatem, laborem, moleſtiam. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 17. *ad fin.* Satis habeo negotii in ſanandis vulneribus, quæ ſint impoſita provinciæ. *ho aſſai tra fare. & epiſt.* 12. Magnum negotium eſt navigare, atque id menſe Quintili. *Id. Fam.* 3. *ep.* 10. Aliqui negotium faceſſere. *b. e.* moleſtiam creare. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 30. *extr. & lib.* 3. *Offic. c.* 31. Negotium cuipiam exhibere. *Quintil. l.* 5. *c. r.* 12. facere innocenti. *Nep. in Epam. c.* 12. Ut quoad ille viveret, ipſi ſecuri eſſe non poſſent: interfecto nihil habituri negotii eſſent. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 2. Nihil eſt negotii libertatem recuperare. *Nep. in Ageſil. c.* 5. *extr.* Sine negotio, cum voluerint, nos opprimunt. *ſenza fatire.* & *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 16. Cato Siciliam tenere nullo negotio potuit. *Plin. l.* 21. *c.* 10. *ſub fin.* Abnitonum ſeritur ſemine non ſine negotio. *non ſenza difficoltà e fatica. Colſ. l.* 7. *r.* 5. Tela, quæ illata corporibus intus hæſerunt, magno negotio ſæpe ejiciuntur. *con molte difficoltà.* & *Cic.* 2. *Fam. ep.* 10. *ad fin.* Oppugnabam oppidum munitiſſimum tantis operibus, tanto negotio, ut, &c. *Id. c. Tuſcul. c.* 6. Quid negotii eſt, hæc poetarum & pictorum portenta convincere? *che difficoltà è?* ¶ In re forenſi & rhetorica *negotium*, deſinicate *Apollodoro* apud *Quintil. in ſ. cap.* 5. *l.* 3. eſt congregatio perſonarum, locorum, temporum, cauſarum, modorum, caſuum, factorum, ſermonum, ſcriptorum, & non ſcriptorum. Subdit *Quintil.* Cauſam nunc intelligimus *ἀοίδιον*, negotium *ωρίσμενον* (h. e. *certam ſtantiam*) Sed ipſam cauſam quidam ſimiliter finierunt, ut Apollodorus, negotium. ¶ *Negotium faceſſere, exhibere*, & *facere* apud *Cicer.* & *Quintil. locis cit.* de eo, qui accuſat, dicuntur. ¶ Pro certamine, diſſidio, inimicitia, *Cæl. ad Cicer. Fam. 8. ep.* 8. *ad fin.* His verbis, ut exiſtimaret homines, Pompeio cum Cæſare eſſe negotium, effecit. ¶ Sæpe ſignificat mercaturam, mercimonium, *negozio, mercanzia*: unde negotiari, negotiator, &c. *Horat. l.* 1. *ep.* 6. *v.* 33. Ne Cibyratica, ne Bithyna negotia perdas. *Cic. pro Cluent. c.* 69. *extr.* Qui in egro Lacinati prædia, qui negotia, qui tee pecuarias habent. ¶ Item rem, factum. *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 35. Pompejo cum graviter ægrotaret Neapoli, melius eſt factum. Coronati Neapolitani fuerunt: nimirum etiam Puteolani vulgo ex oppidis publice gratulabantur. Iorptum ſuæ negotium, & Græculum: ſed tamen fortunatum. *Id. l.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 13. *ad fin.* Ad Calliſthenem, & Philiſtum redeo, in quibus te video volutatum. Calliſthenee quidem vulgare & notum negotium, quemadmodum Græci aliquot locuti ſunt: Siculus ille capitalis, creber, acutus, &c. Loquetur de horum nuſtorum ſcriptis. *Id. poſt redit. in Sen. c.* 6. Cum hoc homine, ao cum Hipita Æthiope ſi in foro conſtitiſſes, nihil crederes intereſſe. ſine ſenſu, ſine ſapore, elinguem, tardum, inhumanum negotium. *una roſa, che non ha delſi umano.* Eſt qui *neglectum* ſubſtituit. *Plaut. Moſtell.* 3. 2. 53. Quid eſt negotii? *Tre.* Herus peregre venit. *che cu' è?* ¶ Negotia humana, apud *Arnob. l.* 1. *pag.* 3. & 7. ſunt res humanæ. Sic *lib.* 6. *pag.* 198. negotia Theſpiaca, res Theſpiacæ. ¶ Pro cauſa. *Plaut. Capt.* 3. 3. 10. Neque de hac re negotium eſt, quin male occidam. & 3. 5. 11. Quid negotii eſt, quamobrem ſuccanſes mihi?

NEGRITUS, in auguriis ſignificat *agritudo. Feſtus.*

NEGUMATE, in carmine Cn. Marcii vatis ſignificat negate, cum dicit: Quamvis moveotium duonum negumate. *Feſtus*: ubi elii malent *negumne*, vel *negunate*. Verba *Marcii* ita legit *Scalig.* Quamvis indultum duoum, negunate. *b. e.* quamvis initium bonum ſit, tamen negate ſemper futurum.

NELEIUS, &

NELEUS, a, um, Νηλεῖος, ad Neleum pertinens. *Ovid.* 12. *Metam. v.* 577. *Hæc* poſtquam dicti Neleus edidit ore. *b. e.* Neſtor Nelei filius. *Id. Heroid. ep.* 1. *v.* 63. Nos Pylon, antiqui Neleie Neſtoris arva. *Sil. l.* 15. *v.* 459. Æquabat Pyliæ Neleia mœnia ſenectæ. *b. e.* Neſtoris ſuaviloquentiam. *Ovid. 6. Met. v.* 418. Et Nelea Pylos. & *lib.* 12. *v.* 558. Neptunus dederet, Nelei ſanguine auctoe.

NELEUS, i, m. diſſyllab. Νηλεύς, Neptuni filius ex Tyro Nympha Salmonei filia, qui a Pelia fretre pulſus ex Theſſalia in Laconiam venit, ubi Pylon ædificavit, cujus *eon* fuit. Huic natæ ſunt Chloris, Amphionis Orchomeni regis filie, ea qua duodecim filios ſuſcepit, quos poſtea omnes una cum patre, præter unicum Neſtoreem tum forte ablegatum, Hercules, everſa Pyla, interfecit. *Ovid.* 12. *Metam. v.* 553. & *lib.* 2. *v.* 689.

NELIDES, æ, m. Νηλείδης, filius, vel nepos Nelei, qui fuit patar Neſtoris. *Ovid.* 12. *Met. v.* 553. Bis ſen Nelidæ fuimus, conſpecta juventus. *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 388. Nelidaſque Periclymenus.

NEMA, atis, n. *filo, filata*, νῆμα, filum, ſtamen: a *νέω*, neo. *Martian. Dig. lib.* 39. *tit.* 4. *leg.* ult. e *med.* Vela tincta, carbaſea, nema fericum.

NEMEUS, & Nemæus, a, um, Νεμαῖος, & Νέμεος, ad Nemeam pertinens, Nemeæus. *Hieronym. cont. Vigilem. antico.* Aprum Erimanthium, & Leonem Nemæum. *Feſt. in Perihodus*, & *Hygin. fab.* 273. Pithia, Iſthmia, Nemea, Olympia vicit. ¶ *Nemeæus* uſurpare tutius eſt.

NEMAUSIENSIS, & Nemauſenſis, ſe, ad Nemauſum pertinens, quod eſt oppidum Galliæ Narbonenſis trans Rhodanum, ouno *Nimes. Plin. l.* 9. *c.* 8. Nemauſienſis ager. *Id. l.* 3. *c.* 4. *ſub fin.* Oppida Nemauſienſibus attributa. *Id. l.* 1*c. c.* 42. Nemauſenſis cafeus. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 423. *n.* 6. & *pag.* 496. *n.* 5. IIIII. Viri corporeti Nemauſenſes Patrono.

NEMEA, æ, & Nemee, es, ſ. *Treſtena*, Νεμέα, oppid. Peloponneſi, in Argia, Cleonis proximum, inter Cleonas & Phliuntem, medium inter Sicyonem in Cir. & ſinum Argolicum in Eur. quo nomine etiam tota regio appellata eſt. Eodem nomine eſt juata oppidum ſilva, & tupes, ubi Hercules leonem immanis magnitudinis interfecit.

cit. In cujus rei memoriam ludi poſtea in honorem Herculis inſtituti ſunt, *Nemæi* dicti. *Plin. l.* 19. *c.* 8. Hinc *Virg. Æn.* 8. *v.* 295. Et veſtum Nemeæ ſub rupe leonem. *Martial. de Spectac. epigr.* 27. Non Marathon taurum, Nemes frondoſa leonem, &c. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 3. *v.* 5. Illum nna calido latravit Stirus aſtro, Nec gravie aſpexit Nemees frondentie alumnus. *b. e.* ſignum Leonis. *Id.* 4. *Theb. v.* 664. palveren Nemeam effervert nube. ¶ Eum leonem *Anonym. de laudib. Herc.* inter opera *Claudiani*, *v.* 76. dicit ſuiſſa filium Chimæræ: *Servius ad Æn.* 8. *v.* 295. Lunæ filium, & invulnerabilem: *Hygin. fab.* 30. Lunæ alumnum, h. e. ab ea nutritum.

NEMEÆUS, a, um, Νεμεαῖος, ad Nemeam pertinens. *Ovid. 9. Metam. v.* 235. *de Hercule.* Congeriem ſilvæ Nemeam vellere ſummam Sternit. *b. e.* pelle Leonis Nemeæ interfecti. *& vers.* 197. Hic alifa jacet moles Nemeæa lacertis. *& Herald. ep. 9. v.* 61. Nempe ſub hic animam peſtis Nemeæa lacertis Edidit. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 1. *v.* 48. Nemeæa arma. *Id. Theb.* 3. *v.* 421. rura. ¶ De fidere Leonis, *Martial. l.* 4. *epigr.* 57. Horrida ſed ſervent Nemeæi pectora monſtri. Adde *Luran. l.* 1. *v.* 655. ¶ Nemeæa certamina inſtituta ſunt in honorem Archemori (de quo V. in *Langio*) & ab Argivis ad Thebas oppugnandas proficiſcentibus celebrata. Horum memorat *Feſt.* in *Peribœa*, & *Hygin. fab.* 273. deſcripſit *Stat. initio l.* 6. *Theb.*

NEMESIACI, orum, qui in *Cod. Theodoſ. lib.* 14. *tit.* 7. *leg.* 2. cum ſignificatu, & cantabrariis conjunguntur, ſuperſtitioſi homines fuiſſe dicuntur, vanique futurorum divinatores, qui ſimulacra deorum circumfereotes, falſam divinationem venditabant. Ita *Gothofred.*

NEMESIANUS. M. Aurelius Olympius Nemeſianus, Carthaginienſis, poeta elegantiſſimus ſcripſit halieutica, cynegetica, nautica, & bucolice, verſibus plane nitidis, ſtiloque puro ac Latino, quæ ſe præ ceteris Afris Scriptoribus commendavit: floruitque temporibus Cari, Numeriani, & Carini, & omnibus coronis illuſtratus emicuit, ut ait *Vopiſc.* initio vitæ Numeriani. Exſtant ejus Cynegeticon carmen, quod Cari filiis inſcripſit, & Eclogæ quatuor, quas quidem non deſunt, qui illi abjudicent, & *Calpurnii* eſſe contendant, ut eſt in præfatione *Burmanni* in ſuos Poetas Latinos minores.

NEMESIS, is, & ios, ſ. Νέμεσις, dea Græcorum. Ipſa vox indignationem ſignificat: unde νεμεσῶ, indignor. Quare habetur dea ultrix male factorum, & præcipue ſuperbiæ, & pervicaciæ eorum, qui ex proſpera fortuna inſolefcant, & humanæ imbecillitatis immemores deſpiesre alios ſolent, & aſpernari. *Catull. carm.* 50. *ad Licin. Calv. in fi.* Nunc audax cave ſis, precaſque noſtras, Oramus, cave deſpuas, ocella, Ne pœnæ Nemeſin reposcat a re. Eſt vehemens dea: ladere hanc caveto. *Plin. l.* 28. *c.* 2. *a med.* Cur & faſcinationibus adoratione peculiari occurrimus alii, Græcare Nemeſin invocantes? cujus ob id Romæ ſimulacrum in Capitolio eſt, quamvis Latinem nomen non ſit. *Id. l.* 11. *c.* 45. Eſt in aure ima memoriæ locus, quem tangentes anteſtamur: eſt poſt uerem aqua dextram Nemeſios (quæ dea Latinum uemen ne in Capitolio quidem invenit) quo referimne tactum nre prenimum a minimo digitum, veniam ſermonis a diis ibi recondentes. *b. e.* veniam taciti anpoſcentes, digito poſt aurem condito, ſi quis imprudentibus nobis ſermo excideiit. ¶ Dicitur etiam *Adraſtea*, & *Rhamnuſia*. V. fuit locis, & dicta in *Mediocri*, *e*, *uno*. ¶ Habita eſt eadem cum Fortuna, quia bona & mala diſtribuit. Unde putant quidam eſſa a νέμω. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 80. *n.* 1. Deæ Nemeſi, ſive Fortunæ, &c. ¶ Aliis apitbet. appellatur *ibid. n.* 3. Sanctiſſimæ Nemeſi L. Avinius L. F. &c. *n.* 5. Virgini Victrici Sanctæ Deæ Nemeſi M. Aurelius, &c. ¶ Scribit *Laſtanc. l.* 1. *c.* 21. hanc fuiſſe Ledam, & poſt mortem in deas relatam, mutato nomine Nemeſin dictam. V. *Hygin. Poet. Aſtron. l.* 2. *c.* 8. ubi Nemeſim diverſam ab Leda facit. ¶ *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 22. Nemeſis, quæ contra ſuperbiam colitur, quid aliud eſt, quam ſolie poteſtas? cujus ifta natura eſt, ut fulgentia obſcuret, & conſpectui auferet, quæque ſunt in obſcuro, illuminet, offeratque conſpectui. ¶ Fuit hoc nomina amica *Tibulli*, de qua *Id. l.* 2. *el.* 4. *v.* 59. & alibi, & *Martial. l.* 8. *epigr.* 73. &c.

NEMESTRINUS, deus nemorum. *Arnob. l.* 4. *p.* 131.

NEMETURICUS, a, um. Nemeturicam picem laudat *Calum. l.* 12. *c.* 20. 22. & 24. & in Liguria confici tradit: unde videtur dicta a Nementuricis, ſeu Nementuiæ, qui inter Alpinos populus recenſentur in Inſcriptione trophæi Alpium, apud *Plin. l.* 3. *c.* 20. Sed hæc valde incerta ſunt.

NEMÆUS, a, um. V. *Nemeus*.

NEMO, nemiais, m. & f. *neſſuno*, *veruno*, *niuno*, ουδείς, nullus. *Feſtus*: Nemo compoſitum videtur ex *ne*, & *homo*: quod confirmatur magis, quia in perſona ſemper ponitur (*b. e.* da homine dicitur) nec pluraliter formari ſolet, quia intelligitur pro nullo. Hinc differt a *nullus*, quod de re, & da homina dicitur. *Cic. pro Dom. c.* 42. Civis eſt nemo in tanto populo, qui non, &c. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 18. Illo licente, contra liceri audet nemo. *Plaut. Caſ.* 2, 2. 12. Vicinam nominam amo magis, quam te. *Terent. Andr.* 3. 2. 26. Hoc ſcio unum, neminem peperiſſe hic. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 28. Cum ita dicat, ſe adhuc reperire diſcipulum, quem quidem probaret, poteſſe neminem. *Id. ad Caſ. poſt epiſt.* 21. *l.* 9. *ad Attic.* Magis idoneum, quam ego ſum, ad eam cauſam, profecto reperies neminem. *Id. Attic. l.* 8. *ep.* 2. *a med.* Pro Pompejo lubentes emori poſſum: facio plus omnium hominum neminem. *Id. Fam. 6. ep. 6. in fi.* Me amiciſſime quotidie magis Cæſar ampleſtitur: familiares quidem ejus, ficuti uominam. *& lib.* 1. *ep.* 5. *ſub fin.* Amicum ex conſularibus neminem tibi eſſa video, prater, &c. *Id.* 3. *de Legib. c.* 10. Quod eſt tam deſperatum collegium, in quo nemo e decem ſana mente ſit? *Id. pro Font. c.* 2. *extr.* Nemo ex tanto numero eſt, quin, &c. *Id.* 2. *de Orat. c.* 43. Ut ai nemo de iis, qui peritiſſimi ſunt, anteponatur. *Id.* 4. *Verr. c.* 43. *ſub fin.* Omnium mortalium Sthenii nemo iaimicior, quam, &c. ¶ Aliquando additur *homo*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 38. Ut per biduum nemo hominem homo agnoſceret. *Id. Fam.* 13. *ep.* 55. Ut hominam neminem plurie faciam. *Terent. Adelph.* 2. 3. 6. Fratrem humoi neminem, &c. Ubi *Donat.* Nova auribus noſtris, ſed Veterum conſuetudine locutus eſt. nam cum *nemine* hominem ſignificet, quid opus fuit dicere *homines nemini*? Sed, ut diximus, figura eſt ὀξυμωρικὸς. *Plaut. Perſ.* 2. 2. 29. Nemo homo unquam ita arbitratus eſt. ¶ Item *alius*, *alter*, *quiſquam*, *unus*. *Cic. Attic. l.* 11. *ep.* 9. *ad fin.* Alium enim, cui illam commendem, habeo neminam. *Id. pro Mil. c.* 17. Ut neminem alium, niſi T. Patinam rogaſſet. *Plin. l.* 2. *c.* 25. Nemini compertum alteri, quod ſciam. *Terent. Adelph.* 3. 2. 55. Nam hercle alius nemo reſpicit nos. *Id. Eun.* 5. 9. 2. Ecquis me vivit hodie fortunatior? nemo hercle quiſquam. *Gell. l.* 2. *c.* 6. circa *med.* Nemo quiſquam tam afflictæ eſt moribus, quin faciat, &c. *Cic. S.* *Tuſcul. c.* 36. *a med.* Nemo de nobis unus excellat. *Liv. l.* 28. *c.* 35. *a med.* Ita ea nemo unus æternus magis eniae adjuverit rem Romanam. *Aug. ad Hereun. l.* 4. *c.* 5. *ſub fin.* Quod uous omnes artis partes conſequi nemo potuerit. ¶ *Nemo non*, omnes: *nos nemo*, aliquis. *Cic. de Amic. c.* 26. *e med.* Aperta adulantem nemo non videt, niſi qui admodum eſt excors. *non vi è che nol conoſca. & pro Planc. c.* 9. Nemo Arpinas non Plancio ſtuduit, nemo Soranus, nemo Caſinas, nemo Aquinas. *Id. in Piſon. c.* 5. Quas leges auſus eſt non nemo improbus, potuit quidem uemo convellere. *Id.* 4. *Catil. c.* 5. Viden, de ifiie abeſſe non neminem. ¶ Etiam ſi alia negatio ſequatur, adhuc negat. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 43. *ſub fin.* Neminem deo nec deum, nec hominam earum eſſe vultis. *Terent. Eun.* 1. 2. 67. Habeo hic naminam neque amicam, neque cognatum. *Liv. l.* 3. *c.* 11. Ut nemo, non linguæ, non manus promptior in civitata haberetur. Simiha ſunt illa, in quibus *nemo* pro *aliquis* ponitur. *Tibull. l.* 4. *carm.* 7. *v. fi.* Ne legat id nemo, quam meus, ante, velim. *Eun.* apud *Feſt.* Quos non miſeret neminie. *Plaut. Mil. a.* 5. *v.* 18. Jura te non nociturum eſſe homini nuna hac de re namini. *Al. omitt.* non. ¶ *Nemon'?* nemo ne? *Terent. Phorm.* 1. 2. *in fi.* Nemon' huc prodit? ¶ *Nemo* loco ullus. *Cic. de itat. Orat.* 2. 33. Eloquantia quidem neſcio an habuiſſat parem neminam. *Id.* 3. *Offic. c.* 2. Quod cum omoibus eſt faciendum, tum haud ſcio an nemini potius, quam tibi. ¶ De homina nullius momenti, aut pretii, *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 3. *a med.* Sed ma moverat nemo magis, quam is, quem tu neminem putas. ¶ Genitivue *nemiais* infrequantis eſt uſus. *Plaut. Capt.* 3. 5. 107. Neminis miſereri certum eſt, quia mei miſeret neminem. Adde *Caton. & Enn.* apud *Feſt. & Lucil.* apud *Non. c.* 2. *n.* 575. ¶ Infrequantius eſt adjunctum rebus. *Prudent. in Romano*, ſeu περὶ στεφ. *poſt. v.* 744. Mandavit annos, neminem excapit dimm.

NEMORALIS, le, *boſcherecco*, σκιώδης, ad nemus pertinens, nemorenſis. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 1. *v.* 5. Hic ego dum ſpatiar tectus nemoralibus umbris. *Id. l.* 1. *de ar. am. v.* 259. ſuburbanæ templum nemoralis Dianæ. *b. e.* quæ in loco prope Ariciam colebatur. Sic *Stat. l.* 1. *ſilv.* 3. *v.* 76. Ægeriæ nemoralem abjungere Phœben. (V. Nemorenſis.) *Ovid.* 3. *Met. v.* 157. nemorale antrum. *Id.* 6. *Faſt. v.* 59. & *Martial. l.* 13. *epigr.* 19. Aricia nemoralis. *b. e.* nemori appoſita.

NEMORENSIS, ſe, *boſcherecciо*, *ſelvaticо*, nemoralia, ſilveſtris. *Colum. ſub fin. l.* 4. *l.* 9. Sed ex omnibus deterrimæ notæ mel habetur nemorenſe, quod ex ſparto atqna arbuto provanit. ¶ Sæpe refertur ad nemus juxta Ariciam, cum lacu ſacro, ubi Diana colebatur, quæ ideo Nemoralis, & Nemorenſis eſt appellata: & ipſe locus veluti per antonomaſiam, *nemus Dianæ* dictus eſt apud *Plin. l.* 35. *c.* 7. *extr. Ovid.* 3. *Faſt. v.* 261. & *Vitruv. l.* 4. *c.* 7. *ad fin.* Sic *Strabo l.* 5. *a med.* Τὰ δ' Ἀρτεμίσιον, ἡ ἀλσὼδης Νέμη. *Servius ad Æn.* 7. *v.* 516. hunc lacum *ſpeculum Dianæ* dictum ait. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 41. *n.* 7. Dianæ Nemorenſi Veſtæ ſacr. &c. *& n. fi.* Dianæ Opifer. Nemorenſi L. Apulej. &c. *Propert. l.* 3. *el.* 22. *v.* 25. Albanuſque lacus ſocii Nemorenſis ab unda. ¶ *Rex Nemorenſis*, rex ſacrorum Dianæ Nemorenſis. *Sueton. in Calig. c.* 35. Nemorenſi regi, quod multos jam annos petiretur ſacerdotio, validiorem adverſarium ſubornavit. ¶ *Nemorenſe*, villa Cæſaris ad illud Ariciæ nemus. *Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 1. *ad fin.* Cæſarem in Nemorenſi ædificando diligentiorem fore. (Al. aliter leg.) *Id. l.* 15. *ep.* 4. *ſub fin.* L. Cæſar, ut veniam ad ſe, cupit, in Nemus. *Sueton. in Caſ. c.* 46. Villam in Nemorenſi a fundamentis inahoatam, magnoque ſumptu abſolutam, quia non tota ad unimum ei reſpondeiat, totam diruiſſe, quamquam tenuem adhuc & uberatum.

NEMORICULTRIX, icis, f. quæ nemora incnlit. *Phædr. l.* 2. *fab.* 4. *v.* 3. Sus nemoricultria. *b. e.* aper.

NEMORIVAGUS, a, um, vegans in nemoribus. *Catull. carm.* 62. *de Aty*, *v.* 72. Ubi cerva ſilvicultrix, ubi aper nemorivagus.

NEMOROSUS, a, um, *ſelvoſo*, *boſcoſo*, δασὺς, nemoribus abundans. *Virg.* 3. *Æn. v.* 270. Jam medio apparet fluctu nemoroſa Zacynthos. *Plin. l.* 35. *c.* 11. Nemoroſum hoſpitium. *Id. l.* 4. *c.* 8. Nemoroſa convallis. *Id. l.* 5. *c.* 2. *& Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 417. Atlas opacus, nemoroſus. *Plin. alter l.* 8. *ep.* 8. Callis antiquus cupreſſu opacus, nemoroſus. *Colum. l.* 2. *c.* 2. *ante med.* Nemoroſus arboribus locus. *Plin. ſenior l.* 12. *c.* 1. Cupreſſus nemoroſa vertica, & ſe vaſtis protegens ramis. *frondoſa*, *ramoſa*. *Sil. l.* 13. *v.* 595. vaſta comæ, nemoroſaque brachia ſundit Taxus.

NEMPE, *che vuol dire*, *vale a dire*, *appunto*, *cioè*, δηλαδὴ, videlicet, ſcilicet, nimirum, quippe: vim habet concedentie, ſeu probantis ſimul, & explicantis. *Plaut. Merc.* 4. 4. 36. *Co.* Scio jam, quid velis:

velis : nempe hinc me abire vis. *Ly.* volo, inquam. *Ca.* abibitur. *Cic. pro Mil. c. 6.* Quid ergo nobis ? nempe ut quæreretur. *Terent. Andr. 1. 1. 2.* Adesdum : paucis te volo. *Si.* dictum puta : nempe ne curentur recte hæc. *Cic. 5. Tuscul. c. 5.* Nempe negas, ad beate vivendum satis posse virtutem. *A.* prorsus nego. *Plaut. Trin. 2. 2. 47. Ly.* Bene volo ego illi facere, si tu non nevis. *Phil.* uempe de tuo. *Ly.* de meo. *Id. Asin. 2, 2. 72.* Ita enimvero : sed tamen tu nempe eos asinos prædicus vetulos, claudos, &c. *Terent. Andr. 5. 4. 47. Cic.* Causa optima est : nisi quid pater ait aliud. *Pom.* nempe. *Si.* id scilicet. *opponit. & c. 2. 24.* Nempe ergo aperte vis, quæ restant, me loqui. ¶ Est quædam accebitas sermonis in hic. *Pers. inscio sat. 3.* Nempe hæc assidue ? *semper eodem ?* Et *Valer. Flacc. l. 3. v. 512.* Phrygiis concerrere monstra Nempe virum, & pulcro referantem Pergama pontu Vidimus.

NEMUS, oris, n. *bosco, selva, pascolo, viaggio,* ἄλσ, silva, lucus, locus pascuus. *Festus* ait significare silvam amœnam : item locum, qui campos & pascua habeat : a νέμω, pasco. Hoc sensu *Ovid. Met. 8. v. 568.* Est usmus Hemmaræ, prærupta quod undique claudit Silve : vocant Tempe. *Virg. Eclog. 6. v. 56.* nemorum jam claudite saltus. *Sanaz. in Here. Oet. v. 137.* gratum pecori mosrivago nemus. ¶ Discrimina inter *nemus, lucus,* & *silvam* attulimus *in Lucus*. Latini sæpe promiscue utuntur. *Cic. de Haruspic. resp. c. 11. vers.* Matrem magnam accepimus agros & nemora cum quodam strepitu fremituque peragecee. *Id. c. de Divin. c. 50.* Multos nemora silvæque, multos amnes aut maria commovent. *Horat. l. 1. od. c. v. 30.* Nemus gelidum. *Ovid. Heroid. ep. 12. v. 67.* & piceis, & frondibus ilicis atrum. *Id. 6. Fast. v. 9.* densum arboribus. *Id. Met. 2. v. 418.* quod nulla cecidera æten. *& lib. c. v. 479.* nemorum avia lustrat. ¶ De nemore Arricino Dianæ sacro, V. *Nemorensis*. ¶ Regina nemorum est ipsa Diana. *Senec. in Hippol. v. 406.* ¶ Pes synecdochea, ligus usmoris. *Id. in Herc. Fur. v. 1216.* structum accervane nemore congesto aggerem. ¶ De uno platano *Martial. l. 9. epigr. 62.* Auctorem dominumque nemus sentire videtur. Al. leg. *dominumque suum*.

NEMUT, nisi etiam, vel nempe. *Caro* apud *Festum*.

NENIA, & Nænia, æ, f. *canto lugubre, ἐλεηπολις, ἐπικήδειον, ωιμη,* lessus, carmen funebre, præcipue ultimum illud, quod in funere laudandi gratia cantebatur ad tibiam extra cadaver sepultum, ut *Festus* docet. Cujus moris rationem affert *Macrob. l. 2. in somn. Scip. c. 3.* quia animæ post corpus ad originem dulcedinie musicæ, id est ad cælum redire credantur. *Scalig. in conjectan. Varron.* docet ex *Pollucc*, esse vocem Phrygum, quorum etiam inventum esse canendi ed tibiam laudes mortuorum, & ab iis præfica cœpisse. *Cic. c. de Legib. c. 24.* Honoratorum virorum laudes in concione memorentur, eaque etiam cantu ad tibicinem prosequantur, cui nomen nenia : quo vocabulo etiam Græci cantus lugubres nominant. *Horat. l. 2. od. ult. sub fin.* Absit inani funere neniæ. *Sueton. in Aug. c. 100.* Funus triumphali porta ducendum, canentibus neniam principum liberis. ¶ Dicitur de aliis carminibus mœstis, ut apud *Horat. l. 2. od. 1. v. 37.* Cæ retractes munera neniæ. *& in fin. od. 28. l. 3.* Dicetur merita Nox quoque nænia. ¶ *Seritque nenia*, est fastior, & quæstus, & quasi nania foricis deprehensi *in* muscipula, ubi constrictus, & *vero*, stimulo, stilove confossus moritur. *Plaut. Bacch. 4. 8. 46.* Si tibi est machæra, & nobis verubus est domi : qua quidem ta faciam, si tu me irritaveris, confossiorem foricina usuia. Eodem fere modo *Donat.* interpretatur ad *Terent. Eun. 5. 7. in fin.* ¶ Joculariter *Plaut. Pseud. 5. 1. 32.* Id fuit nenia ludo. *i. e.* ludum in luctum mutavit. *Id. Trucul. 2. 1. 3.* Huic homini amanti mea hera dixit nearum de bonis. nam fundi, & ædes obligatæ sunt ob amoris pendium. ¶ Dicitur item de incantamentis, quia in his mortuorum, maniumque mentio fit. *Horat. epod. 17. v. 28.* Sabella pectus increpare carmina, Caputque Marsæ dissilire nenia. ¶ Et quia funebres illi versus a præficis conductis cantari cœpti sunt, quæ multæ incondita, atque inepta, bonarum litterarum rudes admiscere consueverunt, ut *Non. c. 2. n. 594.* tradit ; *nænia* interdum dicitur quodlibet carmen vulgare, translatitium, augatorium, ineptum, *cantilena, cantafera. Phædr. in prol. l. 3. v. 10.* Legesne potius vilet neniæ ? *Horat. l. 2. ep. 1. v. 62.* Roscia, dic, sodes, melior lex, an puerorum Nenia, quæ regnum recte facientibus offert ? *Arnob. l. 7. pag. 237.* Somni quietes diu solvuntur, occupariique ut hoc possint, lenes audienda sunt neniæ. *i. e.* augatorii cantus, quibue nutrices sopiunt infantes. *Id. l. 6. pag. 197.* Cum plectro & fidibus Delius citharista, gestus servans canteturi, & neniæ histrionis. ¶ Res quoque ipsæ augatoriæ *neniæ* appellari videntur. *Arnob.* enim *lib. 7.* postquam irrisit camem strebulam, rumam, hiras, & hujusmodi, quæ diis offerentur in sacris, inquit *pag. 231.* Neque prius isas dii, atque animos ponunt, nisi sibi adhiberi paratas conspexerint nanias, offasque redemptas. Adde *pag. 229. extr.* Sed rectius alii utroque loco leg. *tesaras*, h. e. exta tæniarum more profecta. ¶ Denique *Nenia* nomen est deæ funerum præsidis. *Arnob. l. 4. pag. 131.* In tutela sunt Orbanæ orbati liberie parentes : in Neniæ, quibus extrema sunt tempora. Adde *Augustin. l. 6. de civ. Dei, c. 9. ad fin.* ex *Varrone*. Ejus facellum fuit Romæ ultra portam Viminalem, teste *Festo*. ¶ Scribitur & *Nænia* : & ita ex ordine litterarum habetne apud *Fest.* Diphthongum abjicinet *Voss. Donatus. Cellar.*

NENU, non, apud Veteres. *Lucil.* apud *Non. c. 2. n. 580.* Nenu molestum est. *Serv. sérd.* Si hodie nenu venis. *Lucret. l. 4. v. 713.* Nena queunt rapidi contra constare leones. Adde *lib. 3. vers. 200.* ¶ Etiam *nene* dixisse videntur. *Terent. Eun. 2. 1. 7.* Atque ubi peti non poterit, cum nene capetat. *Plerique omnes leg.* nemo.

NEO, es, evi, etum, ere, n. 2. *filare, νέω, νήθω, πλήθω,* filum torqueo, vel duco. *Plin. l. 33. c. 3. ad fin.* Superque omnia netur ac rexitur lanæ modo, & sine lana. *Ovid. de medicam. faciei, v. 14.* Assiduo durum pollice nebat opus. *Id. 2. Fast. v. 776.* Sic sedet, sic culta fuit, sic flamina nevit. *Id. 1. ex Pont. ep. 8. v. 64.* Neruet fatales fortia fila deæ. *Juvin. l. 1. sat. 3.* Inventi cum purpuram colo nnotem. *Martial. l. 6. epigr. 3.* Et tocum Phryxi Jalta nabit ovem. *Plaut. Merc. 3. 1. 20.* Subtemen tenue nece. *Claudian. l. 1. in Eutrop. v. 274.* flamine nesse. *Plin. l. 17. c. 20.* Inter si radices serpunt, mutuoque discursu nentur. *i. intersecuntur*. ¶ Nentis femine descriptionem habes apud *Cornell. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. a v. 321.* ¶ In illo *Tibullo l. & eleg. 3. v. 36.* Stamina qui ducunt, quæque futura nount : *Scalig. vi nemet ducit a nneo : alii a neo, ere.* Sed multo rectius alii leg. *canunt*. V. si placet, *Broukusium*. ¶ Particip. *netus*, V. suo loco.

NEOCLIDES, æ, Νεοκλέης, filius Neoclis, vel nepos. *Ovid. 1. ex Pont. epist. 3. v. 69.* Arma Neoclides qui Perfica contudit armis. *i. e.* Themistocles.

NEOCORUS, i, m. *custode, o ferovente del tempio, νεωκόρος*, ædituus, qui verrendi, purgandi, ornandique templi curam habet : a νεὸς pro ναὸς, templum, & κορέω, verro, purgo. *Jul. Firmic. l. 3. c. 7. & lib. 4. c. 7. & Inscript.* apud *Cenner. pag. 1102. n. 2.* ¶ Aliquando ipsi populi, & civitates *neocoros* se dicebant, in quorum regione templum esset totius provinciæ communi, & publica omnium cura tuendum. Ita Ephesii se appellare dicuntur in nummo M. Antonii, propter templum Dianæ. Sic D. *Lucas Act. cap. 35. Τίς γὰρ ἀνθρωπος, ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον τῆς τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος, καὶ τὰ Διοπετοῦς ;*

NEOMENIA, æ, f. *νεομηνία*, novilunium, vel prima dies Lunæ, aut mensis. Græci enim suos menses ad Lunæ cursum dirigebant, & a primo novilunio dies menses suos auspicabantur : a νέος, novus, & μὴν, luna. *Tertull. de Idololat. c. 14.* ea *Isai. 1. 13. & lib. 1. adverf. Marcion. c. 20.* ea *Osee 2. ee.*

NEOPHYTUS, i, m. *νεόφυτος*, h. e. nuper plantatus : a νέος, novus, & φύτὸς, planta. Ita dicitur metaphorica, qui recens ad Christianam religionem accessit. *Tertull. adverf. Hæret. c. 41.*

NEOPTOLEMUS, i, m. *Νεοπτόλεμος*, cognomen Pyrrhi filii Achillis : a νέος, novus, & πόλεμος, bello, quod admodum puer ad bellum Trojanum ductus fuerit. *Cic. de Orat. l. 2. c. 63. & 2. Tuscul. c. 1. & Serv. in 2. Æn. v. 263.* ¶ Item rex Molossorum, pater Olympiadis, quæ Alexandrum M. genuit. *Justin. l. 7. c. 6.*

NEOSSOTROPHIUM. V. *Nessotrophium*.

NEOTERICE, adverb. nove, recens, *modernamente. Ascon. Pedian. in divin. Verr. c. 4. ad fin.* Hoc leviter a Ciceronе dictum, & neoterice putant.

NEOTERICUS, a, um, *moderno, νεωτερικὸς*, juvenile, recens : a νεώτερος, junior, ut Scriptores neotevici, quibus antiqui opponuntur. *Auvel. Vell. de orig. Gentis R. in princip.* Ut quisque neotericorum asseverevit.

NEPA, & Nepas, æ, m. *scorpione, σκορπίος*, Afrorum lingua est animal venenatum, cauda frriens, alio omnine *scorpio*, cujus natura est, ut in persectum letibulis delitescat, & cum aliquid fecerit, retrocedat. *Festus* dubitat, eum cancer sit, an scorpius, nempe quia utroque modo veteres usi, pro cancro *Plautus*, ut videtur, pro scorpio *Tullius in Aratcit. Plaut. Cas. 2. 8. 7.* Recessim cedam ad parietem, imitabor napam. *Cic. de Fin. l. 5. c. 15.* Coroibus uti videas boves, nepae aculeis. ¶ Verius est esse scorpionem, ut & *Non.* docet *cap. 2. n. 592.* unde pro figno illo cæleti *Cic. in Arat. l. 2. de nat. c. 42. de Ophiucho*. Atque oculos urget pedibus, pectusque Nepai. ubi *Aratus* habet καιρετὸς δρυπαλὶς π, &c. *Colum. l. 12. c. 2. ante med.* Pridie Non. Maji Nepas medius occidit. *Id. l. 10. v. 56.* trepidus profugit chelas, & spicula Phœbus Dira Nepæ. Adde *Cicer. in Aratea v. 418. & 438. & Manil. l. 2. v. 32. & l. 4. v. 356.* Porro *Nepas* supra allato *Cicer.* loco genitivus est antiquus, ut *terrai frugiferai*. ¶ Pro cancro est etiam iæ illo *Serenus Sammon. c. 13.* de oculorum dolore mitigando : seu *vers. 199.* Viventisque nepæ lumna gestetur amicum. *Plin. l. 32. c. 7. ante med.* Cancri oculos adelligetos collo mederi lippitudini dicunt.

NEPARCUS, a, um, adject. non parcus. *Plaut. Pseud. 2. 2. 77.* Id quidem tibi neparcus dabo. Ita leg. *Acidalius*. Alii, *ne parce*, h. e. ne pepercerie.

NEPENTHES, n. indeclin. *νηπενθὲς*, h. e. tristitiam & dolorem fugans : a νὴ, particula privativa, & πένθος, luctus. Hoc nomine vocatur herba, quam quidam eandem us bugloslon esse putant, quod vino injecta hilaritatem inducat. *Plin. l. 21. c. 22. & lib. 25. c. 8. & 8.* ¶ Vox est ab *Homero* primum usurpata *Odyss. 4. v. 221.* ubi consule ejus Interpretes. *Macrob. 7. Saturn. cap. 1.* Si Homeri latentem prudentiam scrutevis altius, delenimentum illud, quod Helena vino miscuit (*Odyss. loco cit.*) Νηπενθὲς τ', ἀχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων, non herba fuit, non ex India saccus, sed narrandi opportunitas, quæ hospitem mœroris oblitum flexit ad gaudium.

NEPESINUS, a, um, ad Nepet pertinens, quod est oppidum Etruriæ, unne *Nepe*, non longe a Somcta monte : ut Nepesinus ager, *Liv. l. 5. c. 19.* ¶ *Nepesini, orum*, ejus oppidi cives. *Liv. lib. 6. cap. 9. & 20.*

NEPET, n. indeclin. *Νέπετα*, oppidum Etruriæ, de quo V. in voce præced. *Plin. l. 3. c. 5.* ¶ Dicitur & *Nepete*, penult. br. *Nepete*, & *Nepe*, n. *Liv. l. 6. c. 22. & lib. 27. c. 9. & Vellej. l. 1. c. 14.*

NEPETA, æ, f. barba horrensis, quam inter eas, quæ multi succi sunt, *Celsi. l. 2. c. 32.* recenset. Ex ea vinum fieri *Plin.* tradit *l. 14. c. 16.*

NEPHELE, es, f. *Νεφέλη*, vox Græca, nubem significans. *Sen. in Here.*

Herc. Oet. v. 491. Naſſus, quem gravida Nephele Theſſalo genuit duci. *h. e.* Inachi. V. *Ino*. ¶ Eſt hoc nomine uxor Athamantis, mater Phryxi, & Helles. Hinc

NEPHELÆUS, a, um, adjectiv. ad Nephelen pertinens, ut Nephelæum pecus, ideſt aries aurei vellaris, qui Phryxum, & Hellen Nephales filios per mare vexit. *Valer. Flacc. l.* 1. v. 56. I decus, & pecoris Nephelæi vellera Grajo Redda tholo.

NEPHELEIAS, adis, ſ. patronym. filia Nepheles. *Lucan. l.* 9. v. 956. Qua pelago nomen Nepheleias ebſtulit Helle.

NEPHELEIS, idos, ſ. Nepheleias. *Ovid. tr. Met.* v. 195. Anguſtum citra pontum Nephaleidos Helles.

NEPOS, otis, m. *πεπαν ſ. ſigito di mio figliuolo, o di mia figliuola*, Ἔγγονος, υἱωνός, filius filii, vel filiæ meæ: & refertur ad avum, & aviam. *Feſtus* ab eo compoſitum dicit, quod natus poſt ſit patri, quam filius. Alii ducunt a *νέος*, quia non ſit *πούς*, h. e. pes, ſeu fundamentum generis: alii aliunde. *Cic. pro Deiot. c.* 1. Qui nepos avum in diſcrimen capitis adduxerit. *Id. 1. Tuſcul. c.* 25. Metellum multi filii, filiæ, nepotes, neptes in ragum impoſuerunt. *Paul. Dig. lib.* 38. *tit.* 10. *leg.* 10. §. *fremada*. Nepos quoque dupliciter intelligitur, ex filio, vel filia natus. idem eſt & in nepte. *Cajus ibid. leg.* 1. Secundo gradu ſunt ſupre aous, avia: infra nepos, neptis. ¶ *Nepos ex filio*, vel *filia* idem eſt ac *nepos* abſolute: ſed tunc ita loquimur, cum ſignificare volumus, ex qua parte ſit nepos. *Cic. in Bruto, c.* 76. C. Sicinius Q. Pompeji ex filia nepos. *Celſ. lib.* 2. *tit.* 14. *leg.* 33. Avus neptis nomine, quam ex filio habebat, dotem promiſit. *Scævola lib.* 44. *tit.* 4. *leg. ult.* Avus nepotibus ex filia legavit ſingulis centena. *Gell. l.* 13. *c.* 19. M. Cato M. Catonis Cenſorii ex filio nepos. Adde *Modeſtin. lib.* 37. *tit.* 9. *leg.* 4. & *Cajus lib.* 06. *tit.* 4. *leg.* 7. ¶ *Nepos fratris*, aut *ſororis*, vel *ex fratre*, aut *ſorore* non eſt mei fratris, aut ſororis filius, ſed filius filii fratris mei, aut ſororis. *Sueton. in Cæſ. c.* 27. Octaviam ſororis ſuæ neptem, conditmoe ai detulit. *h. e.* filiam Atiæ, cujus mater erat Julia Cæſaris ſoror. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 44. Hunc admodum adoleſcentulum ſororis nepotem ſapoſuit Auguſtus in civitatem Maſſilienſem. *h. e.* filium Marcellæ, quæ matrem habuerat Octaviam ſororem Auguſti. *Quintil. in proœm. l.* 4. Cum mihi Domitianus Auguſtus formris ſuæ nepotum delegaverit curare. *h. e.* filiorum Flaviæ Domitillæ, quæ erat filia Domitillæ ſororis Domitiani. ¶ Aliquando per *nepotem fratris*, aut *ſororis*, vel *ex fratre* aut *ſorore* intelligimus filium fratris, vel ſororis, qui Italice vulgo dicitur *nepote*, Græce ἀδελφιδοῦς, & ἀδελφιδῆ: & refertur ad avunculum, patruum, & amitam. cum anim fratris, vel ſororis meæ filius propria appellatione careat, facila ad proximam *nepotis* tecurrimus, qui filius filii filiæve meæ nominatur. *In Suppoſitæ Plautinæ Amphitr. ſcena, quæ inſcripta*, Quia tam valde, v. 49. Ego idem illa ſum Amphitruo, Gorgophones nepos. *h. e.* quæ fuit ſoror patris mei, atque adeo amita mea. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 30. Criſpum aqueſtri loco natum C. Salluſtius, rerum R. floreatiſſimus auctor, ſororis nepotem in noreca adſcivit. *h. e.* filium ſororis. *Spartian. in Hadrian. c.* 2. *ſub fin.* Nepta per ſororem Trajani uaore accepta. *h. e.* Sabinæ filia Marcianæ ſororis Trajani. (Alii faciunt filiam Matidiæ, quæ fuit ejuſdem Marcianæ filia: & ſic fuiſſet Trajani *proneptis*, ideſt neptis ſororis Trejani: qua ratione *Eutrop. in brevior. l.* 7. *c.* 1. Octavianum, ſeu Octavium vocat nepotem C. Cæſaris, quia filius erat Atiæ, cujus mater Julia C. Cæſaris ſoror.) *Vet. Inſcript. ſub Gallieno circa A. C.* CCLXIII. apud *Reinef. claſſ.* 8. *n.* 37. Asuneulus nepoti b. ma. *Venant. Fortun. l.* 6. *carm.* 4. *v.* 16. Non cecidit patruus, dum ſtat in urbe nepos. *Hieronym. in Epiſt.* 60. (*al.* 3.) *ad Heliodor. & in Chron. Euſeb. prope fin. & Oroſ. l.* 7. *c.* 28. Licinius adoleſcens Licinii Auguſti filius, Conſtantini autem ex ſorore nepos. *h. e.* filius Conſtantiæ ſororis Conſtantini. Adde hic *Suetou.* cujus hæc ſuot verba *in Cæſ. c.* 83. Tres inſtituit heredes ſororum nepotes, C. Octavium, L. Pinsulum, Q. Pedium. Sed *Suetou.* per figuram ζεύγμα incuteus videtur, & Pedium Pinariumque, qui Juliæ ſororis Cæſaris filii eruut, conjunaiſſe cum Octavio, qui natus erat ex Atia filia Juliæ minoris, quæ itidem Cæſaris ſoror fuit. Itaque Octavius vere nepos erat ſororis Cæſaris; (& ita appellatur a *Velley. l.* 2. *c.* 59. & *in Epit. Livii lib.* 116. tametſi hoc poſteriors loco el. leg. *ex ſorore nepos*) Pedius autem, & Pinarius ſororis filii, ſed tamen a *Suet.* eadem cognationis appellatione comprehenſi. Antiquiores his Latinos Scriptores, qui fregris ſororiſve filium *nepotem* dixerint, non facile iuvenies. ¶ Quandoqus *nepotes* dicuntur poſteri, propria quidem qui recta linea per patrem & matrem deſcendunt; impropria qui etiam obliqua per fratres, & ſorores, *poſteri, deſcendenti*, ἀπόγονοι. *Virg. 6. Æn.* v. 865. Filius anne aliquis magne de ſtirpe nepotum? *& verſ.* 885. *de Marcello*. animamque nepotis His ſaltem accumulem donis. *Horat. l.* 1. *od.* 12. v. 3. in nepotum Pernicium, oppreſſumque pagi. *Ovid.* Cupidinem alloquens 3. *ex Ponto, ep.* 3. v. 61. Cæſar, ab Æneæ qui tibi fratre nepos. *Sidon. carm.* 11. v. 51. Ommatius reajorum major avorum, Patritiæque nepos gentis. *Catull. carm.* 58. *ad Cal.* Glabit magnanimos Remi nepotes. ¶ De beſtiis, *Colum. l.* 6. *c* 37. *de rustic.* Ejuſmodi admiſſarius nepotibus, quam filiis, utilior eſt. Adde *l.* 7. *c.* 2. *ad fin.* ¶ De arboribus, *Virg. 2. Georg.* v. 58. 81. bos Tarda venit, ſeris factura nepotibus umbram. *h. e.* arbuſculis, quæ ex ea neiuntur. Ita *Servius*: ſed rectius totalliges de nepotibus & poſteris hominum. ¶ In vitibus *nepos* eſt palmes natus e palmite egredieus in alis foliorum, quia flagellum gignit pampinum, hic alium pampinum, qui flagelli veluti nepos eſt. *Colum. l.* 4. *c.* 20. Semina, ut materiam efficaveriat, abradenda, & nepotibus, quos pampinator in ſaperiore parte omiſerat, liberanda cenſemus. *& cap.* 6. *a med.* Omnes intra id ſpatium nepotes enatos ſæpius decerpemus. ¶ Præterea *nepos* translate dicitur, qui prodigus eſt, & rem familiarem abſumit, *ſcialacquatore, godnone, diſſipatore*. *Feſtus* inde ducit, quod prodigia non magis res ſua familiaria curæ eſt, quam iis, quibus pater, eruſque vivunt. Alii, quod pueri parentibus orbati, ſi in avorum poteſtate ſint, qui ſolent eſſe indulgentiores, fere patrimonium diſſipent, metu parentum ſublato. Alii, quod frugalitas propria antiquorum virtus fuerit: eorum, qui poſt eos venera, h. e. nepotum, luxus & prodigentia vitium ſit fere commune. *Cic. 2. Catil.* 1, 4. Quis ganeo, quis nepos, quis adulter? *Id. 1. Agrar. c.* 2. Ut non ſit minus in populi R. patrimonio nepos, quam in ſuo. *Id. pro Quinct. c.* 12. Quis tam perditus ac profuſus nepos, non adeſa jam, ſed abundanti etiam pecunie ſic diſſalutus fuiſſet, ut fuit Sex. Nævius? *Horat. in fin. epiſt.* 1. haud paravero, Quod aut avarus, ut Chremes, terra premam, Diſcinctus aut perdam ut nepos. ¶ Feminino genere pro *neptis*. Enn. apud *Non. cap.* 3. *num.* 147. & apud *Feſt.* in *Rellæ*, & *Chorif. l.* 1. *pag.* 70. *Purſib.* Ilia dia nepos, quas zrumuss tetulisti? *Inſcripe.* apud *Gruter. pag.* 477. *n.* 5. Flavia Valeriene nepos. & *pag.* 678. *n.* 11. Etereja Fortunata nepoti ſuæ.

NEPOS, cognomen familiæ Romenæ in gente Cornelia, Licinia, Pompeja, Metellorum, &c. Aliquando ita effertur, ut nomen eſſe videatur, ut *Nepos Licinius, Nepos Cornelius*. Unde cognomine huic origo ſit, incompertum eſt. ¶ *Cornelius Nepos*, ſcriptor Latinus aureæ ætatis vere aureus, patria fuit Veronenſis, ex vico Hoſtilia ad Padi ripas: floruit temporibus Ciceronis, Cæſaris, Catulli, &c. Latinaeque linguam plurimis ſcriptis illuſtravit: ex quibus unus tantum liber, & ne hic quidem integer ætetem tulit, de vitis excellentium Imperatorum, item de vita T. Pomponii Attici: qui ſub nomine Æmilii Probi, per ſummam ſui Auctoris injuriare, aliquandiu prodiit. Ejus nitorem, elegantiam, & puritatem qui laudare velit, actum egerit, cure vel unius pagellæ lectio Romani ſermonis ematorem fatis ſuperque elliciat, & in ſui admirationem trahat. V. *Cicer. in Bruto, c.* 75. *ad fin.*

NEPOTALIS, le, *di laſſe*, luxu abundans, profuſus. *Ammian. l.* 31. *c.* 5. (*al.* 13.) In nepotali menſa diu diſcumbens, vino marcebat, & ſomno. *Apul. ſub initio l.* 2. Nepotalis luxus. Al. alitar laz.

NEPOTATUS, us, m. *ſcialacquo, laſſa*, luxus, prodigentia. *Plin. l.* 9. *c.* 35. *circa med.* Subeunt luxuriæ ajus nomina, & tædia, eaqsiſita perdito nepotatu. *Id. l.* 14. *c.* 4. *ſub fin.* Nec niſi in nepotatu, ſingulis teſtis millia numuum.

NEPOTINUS, a, um, *ſmoderato, prodigo, profuſo*, luxuriosus, immoderatus. *Suetou. in Calig. c.* 37. Nepotinis ſumptibus omnium prodigorum ingenie ſuperavit. Al. leg. *nepotatus*.

NEPOTOR, aris, etus ſum, dep. t. *vivere prodigamente, ſcialacquare*, ἀσωτεύειν, luxuriose & prodige vivo. *Senec. de benef. l.* 2. *c.* 15. Veta liberalitatem nepotari. *ideſt* in prodigalitatem verti. Alii explicant, Beneficium non daadum eſſe ei, qui nequiter profuſurus ſit. *Tertull. in Apolog. c.* 46. *ad fin.* Ariſtippus in purpura nepotator.

NEPOTULUS, li, m. *nipotino, nipotuccio*, parvus nepos. *Plaut. Mil. a.* 5. *v.* 12. Sic te ſalvum hinc mittimus ire Venereum nepotulum. ¶ Nepotula, *nipotina*, nepticula. Vet. lap. apud *Muretor. pag.* 1445. *n.* 9.

NEPTICULA, læ, ſ. *nipotina*, parva neptia. *Symmach. l.* 6. *ep.* 33. (*al.* 31.) Nepticulæ meæ infirmites.

NEPTIS, is, ſ. *πεπαν, nipote, figlia, Θυγατριδῆ*, quæ ex filio, filiæve nata eſt. *Cic. de clar. Orat. c.* 58. Et filias ejus Mucias ambas, & neptes Licinias. *Suetou. in Aug. c.* 73. Veſtis ab uxore, & filia, neptibuſque confecta. *& cap.* 32. Si cujuſquam neptium ſuarum competeret ætas. V. *Nepos*.

NEPTUNALIS, le, Ποσειδώνιος, ad Neptunum pertinens, ut Neptunales ludi apud *Tertull. de Spectac. c.* 6. qui abſolute Neptunalia, vel Πανδαισία dicuntur *e Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 3. *Chariſ. Diomed. Priſcian. & Auſon. in Eclogar. de Fer. Rom. v.* 19. Celebrabantur autem frondeis caſis in ripa Tiberis excitatis, & tanco immolato, menſe Sextili. *Feſt. in Umbra*. Umbræ vocabantur Neptunalibus caſæ frondeæ pro tabernaculis. *Inſcript.* apud *Muretor. pag.* 42. *n. e.* die Neptunaliorum. V. *Saturnalia*.

NEPTUNICOLA, læ, Neptunum colens. *Silius l.* 14. *v.* 443. Et Neptunicolæ tranſverberat ara Telonis.

NEPTUNINE, es, ſ. patronymic. Neptuni filia, vel neptis. Hanc patronimicorum poſitionem in feminins agnoſcit *Priſcian. l. e. pag.* 585. *Purſch.* ſic *Nerine, Adraſtine* ab Adraſtus & Nasus. *Catull. de Nupt. Pel. & Thet. carm.* 63. v. 18. Te ua Thetis renuit pulcherrima Neptunius? *h. e.* filia Nerei Neptuni filii.

NEPTUNIUS, a, um, ad Neptunum pertinens, Ποσειδώνιος. *Virg. Æn.* 8. *v.* 695. Neptunia arva. *h. e.* mare. (prata dixit cod. ſenſu *Cic. in Arat. v.* 159. & Neptunias lacunas *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 10. *ſub fin.* in preſa non imitandus.) *Id. e. Æn. v.* 615. Neptunia Troja. *h. e.* a Neptuno una cum Apolline muris cincta. *Id. l.* 7. *v.* 691. Meſſapus, Neptunia prolea. *h. e.* Neptuni filius. Sic *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 363. Euphemus Neptunius. *& lib. e. v.* 618. & *Lucan. l.* 7. *v.* 147. Neptunia cuſpis. *h. e.* tridene, Neptuni geſtamen. *Senec. in Troad. v.* 183. Neptunius juvenis. *h. e.* Cycnus Neptuni filius. *Ovid. Heroid. ep.* 4. *v.* 109. & *epiſt.* 17. *v.* 21. & *ſaltio l.* 9. *Metam.* & *Stat. l.* 1. *Theb. v.* 588. Neptunius heros. *h. e.* Theſeus Neptuni filius. *Tibull. l.* 1. *carm. t. v.* 56. Ætneæ Neptunius incola rupis. *h. e.* Cyclops Neptuni filius, ut *Serv. ad Virg. Ecl.* 8. *v.* 24. & *Hygin. fab.* 157. tradunt. *Cic. in Arat. verſ.* 440. Neptunia Piſteria. *h. e.* marina. *Plaut. Mil. a.* 2. *s.* 3. Neptunia loca. *h. e.* mare. *Horat. epod.* 9. *v.* 7. dux Neptunius. *h. e.* Sex. Pompej. Magni filius, qui ſe a Neptuno adoptatum jactabat. V. *Plin. l.* 9. *c.* 16.

NE-

NEPTONUS, i, m. *Neptune*, Horatio, filius Saturni, & Opis, Jovis & Plutonis frater, deus maris & aquarum ceterarum; ut *Serv. ad Georgic.* 1. v. 12. docet. Cic. 2. *de nat. Deor.* c. 26. Ut Portunus a portu, ſic Neptunus a nando, paulum primis litteris immutatis. *& lib.* 3. c. 25. Quoniam Neptonum a nendo appellatum putas. Al. leg. utroqua loco *nubendo*, propterea quia *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 20. & *Arnob. l.* 3. *pag.* 118. dictum docent, quod aquis terram obnubat. In diviſione univerſi aquarum regnum ei obtigit: dicituque in imo mari regiam habere: undis totu Oceanu, & fluminibus, fontibus & lacubus præeſt, tridentem pro ſceptro gerens. Habitus eſt etiam aquoreus ſator, cum præcuſſa trideuti tellure, equus exſilitit, ut eſt apud *Virg. Georg.* 1. v. 12. Unde a Theſſalis, in quorum finibus hoc factum eſſe dicitur, Neptuno equeſtres certamen eſt inſtitutum: & is Ἵππιος ἠδὲ δαΐτης, Neptunus equeſter appellatus, ut *Serv. ad hunc loc.* docet. V. *Cauſus*, & *Hippium*. Sacra ei tauro fiebant. V. *Neptunalia*. Troiæ mœnia una cum Phœbo aaſtrueiſſe dicitur, eademque, mercede fraudatus, diruiſſe, ſuper alias pœnas, quas a Laomedonte perjuro expetiit. Uxorem habuit Amphitritem, & ea ea prolem plurimam marinarum Nymphurum: alios præterea filios ex aliis matribus, quos *Hygin. fab.* 157. recenſet, itemque *Ovid. l.* 6. *Met.* a *verſ.* 115. ubi etiam varias ejus metamorphoſes enumerat. *Plaut. Tru.* 4. 1. 2. Neptunus Lalipotens & multiputens. *Virg.* 3. *Æn. v.* 74. Nereidum matri, & Neptuno Ægæo. *Lucan. l.* 4. *v.* 110. Sic, n ſumme pater mundi, ſic ſorte ſecunda Æquorei rector lacias Neptune tridentis. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 30. Cæruleos oculos eſſe Neptuni. ¶ Frequenter a Poetis pro mari, & pro quavis aqua per metonymiam ponitur. *Lucret. l.* 2. *n.* 470. miata putes magis aſpera levibus eſſa Principiis, unde eſt Neptuni corpus acerbum. *Virg.* 4. *Georg. v.* 28. ſi forte morantes (*apes*) Sparſerit, aut præceps Neptuni immiſerit Eurus. *Plaut. Rud.* 2. 6. 2. Credere ſe Neptuno. ¶ *Uterque Neptunus* apud *Catull. carm.* 31. *Sirmien. v.* 3. eſt qui falſis & dulcibus aquis præeſt. ¶ Pro piſcibus *Nav.* apud *Feſt.* in *Cognum*. Coquus edit Neptunum, Venerem, Cererem. ¶ *Neptunuſpoter* olim conjuncte dictum eſt, ut *Marſpiter*, *Januſpater*, &c. *Gell. l.* 5. *c.* 12. ¶ In vet. Inſ. apud *Gruter. pag.* 460. *n.* 3. & alibi *Neptunnus*, & *Neptunnalea* inſculptum eſt. Sic *Portunnus*, & *Portnnnus*.

NEPUS, non purus. *Feſt.* ubi *Scalig.* vult legi *nepurus*.

NE QUÆ, adject. f. V. in *Nequis*. ¶ Adverb. ne per aliquem locum, μήπως: pro quo *Terent.* dicit *ne aliqua*, in *Adelph.* a. 4. 28. ne, ſi magis irritatus ſiet, aliqua ad patrem huc permanet. ¶ Item ne aliqua ratione. *Virg.* 1. Æn. n. 686. Ne qua ſcire dolos, mediuſve occurrere poſſit. *Plaut. Caſ.* 3. a. 4. Ni qua igneviſumis liberi loci poteſtas ſit vetuſtis vervecibus.

NEQUALIA, detrimenta. *Paul.* ex *Feſto*.

NEQUAM, adject. indecln. com. gen. *inutile*, *diſmile*, *de nulla*, *diſſoluto*, inutilis, nihili, nebulo: item luxu diſſluens, diſſolutus, voluptatibus bone ſua diſſipans, atque adeo aliis perniciosus: quas qui nulli rei eſt, in hæc vitia fere dilabitur: unde & *frugi* opponitur, & frugalitati nequitia. Eſt ea *ne* & *quidquam*. *Varr. l.* 9. *de L. L. ſub fin.* Ut ex non & volo, nolo; ſic ex ne & quidquam, media extrita ſyllabe, coactum eſt nequam. Itaque ut eum, quem putamus eſſe non hili, dicimus nihili; ſic in quo putamus eſſe nequidquam, dicimus nequam. Hæc *Varro*. *Fl. Caper de Orthogeaph. pag.* 2246. *Putſch.* Nequam non malum ſignificat, ſed inutilem. *Feſtus*: Nequam, qui ne tanti quidem eſt, quam quod habetur minimi. *Gell. c.* 11. *l.* 7. Qui proprie atque intagre locuti ſunt, dixerunt nequam hominem, nulli rei, neque frugi bonæ: quod genus Græci fere ἄχρηστον, ἄ ἀνίδωτον, ἄ ἀχάριτον, ἄ ἀχρεῖον, ἄ ἀμεταχείριστον, ἄ μοχθηρόν. *& mox*. Cum Cicero in eandem Antonium probra quædam ludibioſa, & turpia ingeſſiſſet, ad extremum hoc addidit (*Phil.* 2. *c.* 31.) O hominem nequam! quid enim aliud dicam? magis proprie nihil poſſum dicere. (Adde *Phil.* 7. *c.* 1. *ad fin.*) *Quintil. l.* 8. 1. 3. *a med.* Nec parricidam, nequam dixeris hominem; nec deditum forte meretrici, nefarium: quod alterum parum, alterum nimium eſt. *Civ. Attic. l.* 1. *ep.* 12. quem *nequam* hominem dixerat, mox *nebulonem* appellat. Itaque huc facient non parum, quæ ad eam vocem illuſtrandam ſuo loco dicta ſunt. *Id. pro Roſc. Amer.* c. 45. Liberti nequam, & improbi. *Lucil.* apud *Feſt.* in *Quartarios*. Porro homines nequam, malos ut quartarios, cippos Collifere omnes. *Smet. de tenuſtat. ſapient. c.* 13. Nequam mancipia emere, & vendere. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 39. Malus & nequam es. *Id. Moſtell.* 1. 2. 23. Nequam homo, & indiligens, cum pigra familia, immundus, indrenuus. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *n.* 10. nequam, & ceſſator Davus. *Plaut. Ciſtell.* 4. 2. 62. Imitatur nequam beſtiam, & damnificam. *Cic. in Piſon. c.* 67. Nihil ſcitote eſſe luxuriioſius, nihil libidinoſius, nihil poſterius, nihil nequius. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 17. Quid eſt nequius, aut turpius effeminato vino? *Id.* 4. *Verr. c.* 78. Hominem flagitioſiſſimum, libidinoſiſſimum, nequiſſimumque defendere. *Plin. l.* 18. *c.* 6. *a med.* Nequam eſſe agricolam, quiſquis emaret, quod præſtare ei fundus poſſet. *& l.* 19. *c.* 4. *a med.* Nequam eſſe in domo matremfamilias, ubi indiligens eſſet hortus. ¶ Opponitur homini frugi. *Plaut. Pſeud.* 1. 5. 53. Cupis, me eſſe nequam, tamen ero frugi bonæ. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 16. *ante med.* Cum accuſator, tanquam cenſor bonus, homines nequiſſimos rejiceret; tum eaequam clemens laniſta, frugaliſſimum quemque ſecerneret. *Id. pro Font. c.* 13. L. Piſo tanta vietute atque integritate fuit, ut etiam illis optimis temporibus, cum hominem inveuire nequam neminem poſſes, ſolus tamen Frugi nominaretur. ¶ Specialim dicitur de eo, qui in turpibus eſt laſcivior. *Martial. l.* 3. *epigr.* 69. Hæc igitur juvenes nequam, faciſleſque puellæ, Hæc ſenior, ſed quem torquet amica, legat. Adde *lib.* 11. *ep.* 16. & V. *Nequnus*. ¶ Dicitur & de rebus alus. *Varr. l.* 6. *de L. L. r.* 3. *a med.* Carminari dicitur lana, cum caret eo, quod in ea eſt nequam. *Calum. ſub fin. cap.* 10. *l.* 3. Niſi tamen crediderunt flagellum deſtitutum materno alimento, fruſtierunt, quod in ipſa matre nequam fuiſſet. *Cato R. R. cap.* 6. Nequam hoſtus. V. *Hoſtus*. *Plaut. Aſin.* 1. 3. 26. Piſcis nequam eſt, mihi recens. *Id. Trin.* 2. 4. 38. Nequam illud vocabum eſt, *bene vult*, niſi qui bene facit. *& 4.* 3. 28. *Sta*. Petere hominem pro flagitio, more fit. *Cæſ.* morem imprebum. *Sen.* Strenuos præterire, more ſit. *Cæſ.* nequam quidem. *b. c.* in more inutili, & pernicioſo. *Gell. l.* 7. *c.* 3. *circa med.* Enthymema nequam, aſt vitioſum. *Lucil.* apud *Feſt.* Nequam aurum eſt, aures quodvis vehementius ambit. Hoc verſu, inquit *Feſt.* ſignificare videtur, nequam eſſe aurum, quod aures lædat vel pondere inaurium, cum mollioma pars auris inciditur: vel etiam auptiditatem pecuniæ volunt ſignificare. *Scalig.* ſuſpicatur Lucilianum verſum ita corrigendum: Nequam eſt aurum aures quajus vehementius ambit. *b. c.* nequam eſt is homo, cujus aures aurum ambit. Male enim audiebant apud Romanos Barbari, qui aures perforatas habebant, & inauribus inſtructas. ¶ Subſtantive *Plaut. Pœn.* 1. 1. 31. Vin' tu illi nequam dare? me dato. *b. c.* malum dare. *& mox*. Utrumque fano habebit, & nequam, & malum. *e 'l malanno, e la mala paſqua*. *& ibid. v.* 44. Item 3. 3. 44. Locum ſibi velle liberum præbenter, ubi nequam faciat, ne quis ſit arbiter. *b. c.* nequi ter faciat.

NEQUANDO, adverb. *ποτοτοῦ ἐν οὐδενὶ τρόπῳ*, μήποτε, ne ullo tempora, ſicut *ſiquando*, ſi aliquo tempore. *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 12. Tu tamen uas epiſtolas, quibus aſperius de eu ſcripſi, aliquando concerpito, nequando quid amanet. *Id. de Amic. c.* 16. *extr.* Ut nequando amare inciperemus eum, quem aliquando odiſſe poſſemus!

NEQUAQUAM, *e uno modo*, *non certamente*, *non già*, *niente*, nentiquam, non, minime: particula vehementer negans. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 23. Hunc ad egrediendum nequaquam idoneum arbitratus locum. *Cic. pro Cluent. c.* 64. *a med.* Strato in vincula conjectus eſt: atque etiam in taberna ejus numeni nequaquam nmnes, reſperinatur. *Id. de Amic. c.* 19. Q. Maximum, egregium virum, omnimo ſibi nequaquam parem, tanquam ſuperiorem colebat. *Id. a. Verr. c.* 16. Illud mihi nequaquam dignum induſtria mea videbatur. *Virtus Poeta* apud *Cicer.* 3. *de Fin. c.* 25. *extr.* Nequaquam iſtuc illac ibit. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 20. Cetera nequaquam ſimili ratione modoque Æſtimat.

NEQUE, *nè*, *non*, *μήτε*, *ἀλλ*, *ἔτι*, idem quod nec, h. a. & non, particula disjunctiva, *n ne* & *que*, &. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 12. Nam certe neque ium peccavi, cum, &c. neque cum poſt conditionas &c. *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. *v.* 41. animæ, quam neque candidiores Terra tulit, neque queis me ſit devinctior alter. *Cic.* 1. *de Fin. c.* 3. Id neque feci adhuc, nec mihi tamen, ne faciam, interdictum puto. *Id.* 1. *de Orat. c.* 53. Neque vero hoc ſolum dixit, ſed ipſa & ſenſit, & fecit. *Id. de Amic. c.* 13. Neque enim ed conſentaneum, ullam hanſtam rem, ne ſolicitus ſis, non ſuſcipere. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 29. Neque ſolum facia, ſed etiam ornatu. ¶ Interdum in altem membra & ſequitur. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 20. Id neque amoris mediocris, & ingenii ſummi, & ſapientiæ gulico. *Lov. l.* 27. *c.* 10. Ad id ſibi neque opes deeſſe, animum etiam ſuperesſe. *Tac. ann. Enn.* 3. 5. 63. Vide, Parmeno, quid agas, ne neque illi proſis, & tu pereas. ¶ *Neque autem*, neque vero. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 12. *a med.* Neque autem ego ſum ita demens, ut, &c. *Celſ. l.* 2. *c.* 17. Neque iserere autem ea res debet. *Id. l.* 7. 1. 9. Neque ſenile autem corpus huic medicinæ idoneum eſt. ¶ Si alia negans particula præponatur, tunc *neque* non negat. *Cic.* 1. *Offic. c.* 2. Nulla vitæ pare neque publicis, neque privatis, neque forenſibus, neque domeſticis, neque ſi tecum agas quid, neque ſi cum altero contrahas, vacare officio poteſt. ¶ Etiam quando ſequitur *ne quidem*, videtur negandi vim amittere. *Liv. l.* 29. *c.* 2. Neque enim ne ipſius quidem regis abhorrebat animus. Idem erat ſenſus ſi dixiſſet: *Etenim ne ipſius quidem*, &c. Sic *lib.* 30. *c.* 30. Neque neim ne nobis quidem Sicilia, & Sardinia, &c. ¶ Ceterum jusctum cum alia negativa affirmat. *Plaut. Curcul.* 4. 4. 23. Tua magnifica verba, neque iſtas tuas magnas minas non pluris facio, quam ancillam meam, quæ lotrinam lavat. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 20. Neque tamen non te cautum eſſe volo. ¶ *Neque non*, V. *Nec non*. ¶ Interdum, Graecorum more, negat adhuc. *Plaut. Epid.* 4. 1. 6. Neque ea nunc ubi ſit, ſcitu. *Id. Bacch.* 4. 9. 114. Neque ego haud committam, ut ſi quid peccatum ſiet, feciſſe dicas de mea ſnotentia. *Id. Epid.* 5. 1. *in fin.* Neque illa haud objiciet mihi, pedibus ſe ſe, provocatum. *Terent. Andr.* 1. 1. *extr.* Neque tu haud dicas tibi non prædictum. Ita legit etiam *Donat.* Alii *neque tu hoc dicas*. ¶ *Neque dum* V. *Nec dum*. ¶ Pro ſimplici *non*. *Cato R. R. c.* 141. Si quid tibi illiſce ſuovstaurilibus neque ſatisfactum eſt. *Velleſ. l.* 2. *c.* 57. Et libelli conjurationem nuntiantes dari, ab eo neque protinus lecti erant. ¶ Pro *ne quidem*, *Cic. Agrar.* 3. *c.* 2. Caput eſt legis, de quo ego conſulto, Quirites, neque apud vos ante lecti mentionem, ne viderer, &c. ¶ Interdum ita ponitur, ut abeſſe etiam poſſit. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 30. *in fin.* Non enim ſolum acuenda nobis, neque procudenda lingua eſt, ſed onerandum pectus maximarum rerum copia. *atque* ſi diviſſet, eadem erat ſententia. ¶ Pro *& ne*. *Salluſt. in Jug. c.* 14. Tamen erat majeſtatis Romani populi prohibere injurias, neque cujuſquam regnum per ſcelus creſceret. Al. aliter leg. ſed *Cortius* ſuſe & acriter eam lectionem tuetur *excurſu* 2. *in Jugurth.*

NEQUÉDUM, necdum, & nondum. *Celſ. l.* 5. *c.* 26. *fell.* 33. Si nigrities eſt, quæ nequadum ſerpit, imponenda ſunt quæ carnem exedunt. Si magis pure eſt, jamque procedit ne ſerpit, opus eſt, &c.

NEQUĔO, is, ivi, & ii, itum, n. anom. *non potere*; *non valere*, *non ſa-*

per,

s'e, non queo, non poſſum. *Cic. in Orat. c.* 45. Libenter etiam copulando verba jungebant, ut fodes *pro* ſi audes, nequire *pro* non quire, malla *pro* magis vella. *Salluſt. in orat. Matri Lucm. ad plcb.* Quod ego nequeo fatis mirari, Quirites. *Horat. in Art. Poet. v.* 87. Cur ego, ſi nequeo, ignoroque, poeta ſalutor? *Terent. Hecyr.* 3. 3. 25. Nequeo quin lacrymem. *b. e.* non poſſum facere quin, &c. *Plaut. Merc.* 3. 4. 51. Ubi habitares, invenire ſaltem, ſi nomen nequis. *Cic. in ſomn. Scip. c.* 5. *ſub fin.* Soleue adverſum intuere nequeris. *Id. in Orat. c.* 65. *ad fin.* ut aa, cum velimus, laxare nequeamus. *Lucret. l.* 3. *v.* 673. aſtam ætatem memoriſſe nequimus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 84. commiſſa tacere Qui nequit, hic niger eſt. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 75. Ea, quæ ſanare nequeunt, exulcerant. *Virg. 6. Æn. v.* 507. te, amice, nequivi Conſpicere, & patria decedens ponere terra. *Turnus.* apud *Non. c.* 1. *n.* 3. Inter decem annos nequiſti unam horam detexere. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. *v.* 78. Quam nequiere proci recto depellere curſu. *Lucret. l.* 4. *v.* 1148. fecundæ ſæpe nequiſſeat Uxores parere. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 46. Cum Demoſthenes *ibi* diceret nequiret. *Lucret. l.* 1. *v.* 380. Quo poteruat undæ, eam piſces ire nequibuat? *Salluſt. in Catil. c.* 6e. Quod prælio adeſſe nequibat. *Id. in Jug. c.* 18. Quod injuriam facere nequiſſet. *Colum. inv. præf.* Exiſtimant, effetum ſolum nequire præbere mortalibus alimenta. ¶ Paſſive, ſeu deponentis forma. *Salluſt. in Jug. c.* 34. Quidquid ſine ſanguine civium ulciſci nequitur, jure factum ſit. *Plaut. Rud.* 4. 4. 20. Ut nequitur comprimi! *Id. in fragm.* apud *Feſt.* Retrahi nequitur, quoquo progreſſa eſt famal. *Pacuv. ibid.* Cum contendi nequitur. *Cato ibid.* Fana in eo loco complura fuere. ea exauguravit, præterquam quod Termino fanum fuit: id nequitum auxuguari. Omaib. his loc. activa poſitio eandem haberet ſenteotiam, cum paſſivo infinito jungatur. nam & *ulcifci* apud *Salluſt.* paſſive accipieadum eſt. ¶ Particip. *nequiens, entis. Salluſt. in fragm.* apud *Andr. Schot.* (habeatur in fine fragmentor. *Salluſt.*) Spartacus nequiene prohibere. *Apul. l.* 8. *Metam.* Nequiens idoneum exitium præſeati cladi reddere. *Anſon. in Profeſſorib.* 2. *ſub fin.* digna nequiens promere. *Ammian. l.* 15. *c.* 10. (*al.* 26.) *a med.* Anabalem aſſequi nequiens. *Salluſt. in fragm. l.* 3. *Hiſtor.* apud *Arnſan. Mſſ.* Sultinere corpora plerique aequeuntes. *Arnob. l.* 1. *pag.* 13. Nequeuntes videre. *& lib.* 7. *pag.* 239. Nequeuntes ſcire. ¶ Nequeous pro *nequeuns* antiquum eſt. Uſurpavit *Lav. in Odyſſ.* apud *Feſt.* ¶ Nequeunt *Id. Feſt.* interpretatur aon eunt: ubi *Scalig.* mallet legi *nescunt*, ubi nec ſit pro *non* ut ia *necopinus*.

NEQUEUNT, non eunt. *Feſtus.*

NEQUEOPINANS. V. *Necopinans.*

NEQUICQUAM, & Nequidquam, *in vano, in darno, fenco fructu, μάτην*, fruſtra. *Brut. ad Cicer. ep.* 16. *ante med.* Nequicquam periecit ille. *Cic. pro Quinct. c.* 25. *ad fin.* Et ſero, & nequicquam pudet. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 1. *extr.* Nequidquam alicujus auxilium implorare. *Virg. 9. Æn. v.* 219. cauſas nequidquam nectre inanes. *Hirt. de B. Gall. l.* 8. *c.* 19. Hoſtes itineribus diverſis fugam quæruor. nequidquam: nem, &c. ¶ Aliquando alia negans perticula præcedit. *Virg.* 1. *Georg. v.* 95. neque illum Flava Ceres alto nequidquam ſpectat Olympo. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 27. Ut non nequidquam reuræ virtutis homines judicari daberet aulos eſſe tranſire latiſſimum ſumen, ſubire iaſquiſſimum locum, &c. *b. e.* non ramere. ¶ Pro nihil, vel non. *Virg.* 1. *Georg. v.* 403. Nequidquam feroa exercet noctua ceatue. *Id.* 2. *Æn. v.* 544. telumqua imbelle ſine ictu Conjecit, rauco quod protinus ære repalſum, Et ſumma clypei nequidquam umbone pependit. Ita *Servius*, qui retulit huc illud *Perſii ſat.* 2. *v.* 50. donec deceptus & cuſpes Nequicquam fundo ſuſpiret nummus ab imo. Sed hæc rectius aliter ab aliis explicantur. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 31. Secernere a corpore animum, acquidquam aliud eſt, quam emori diſcere. Al. leg. *nec quidquam* aodem ſenſu, poſito *nec* pro *non*: alii *nihil quidquam*. ¶ Apud *Feſt.* habetur *nequiquam*, atque ita in multis MSS. *Virgilii, Propert. Valerii Flacci*, & aliis repertum eſt, teſte *Voſſ. in Etymol.* in *Quis*; *Pier. ad* 2. *Æn. v.* 102. *Brouknſ. ad Propert.* 2. 3. 5. & *Douſqu. in Orthogr.* Volunt enim eſſe a ſexto caſu *quisquam* maſculino, ut *nequaquam* a feminino. ¶ Pleonaſmus eſt in illo *Apul. l.* 8. *Metam.* Sed nequidquam fruſtre timorem illum fatie inanem perfunĉti, longe pejores inhærimus laqueos.

NEQUINATES, um, Narnienſes, quorum oppidum Narnia olim *Nequinum* dictum fuit. *Cato* apud *Feſt. Plin. l.* 3. *c.* 14. *Liv. l.* 10. *c.* 9. & *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 296. *col.* 2.

NEQUINONT. V. in *Nequeo* ſub fin.

NEQUIQUAM. V. *Nequiquam.*

NEQUIS, & Ne quis, a, od, & id, *acciacchè non alcuno, μήτις*, ne aliquis. *Cic. de opt. gen. Orat. c.* 7. Cum eſſet lex Athenis, nequis populi ſcitum faceret. *Id. in Divin. Verr. c.* 10. *a med.* Nequa deductio fieret, tua poteſtae erat. *Nep. in Attic. c.* 10. Nequod periculum incideret. *Terent. Phorm.* 4. 5. 1. Curabo, ne quid verborum duint *Virg. Æn. 1. v.* 417. Cernere ne quis eos, neu quis contingere poſſet. *Cic. pro Cluent. c.* 60. *extr.* Uti necui innocenti mœror tuus calamitatem afferret. *Id. 2. Offic. c.* 19. *ad fin.* Animadvertant, cum alios juvare velint, nequos offendant. *Plin. l.* 28. *c.* 2. Ne qui hoſtium ſimili modo aperent. ¶ Ne *quid nimis, μηδὲν ἄγαν*, dictum ſeptem Sapientum, quo modus in rebus omnibue commendatur. *Terent. Andr. t.* 1. 34. ¶ In recto maſculino eſt etiam *ne qui* pro *ne quis*, & *ne quæ* pro *ne quæ*. *Cic. pro Sull. c.* 12. Nequi forte incipiat improbus ſubito te amare, Torquete. *& ep.* 15. Nequi poſſet tantum de reipublicæ periculo memoriſſe, quantum vellet. *& Attic. 7. ep.* 10. Nequi conſpectus fieret, aut ſermo. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 4. Na qui porcellus a matre apprimatur. *Id. l.* 3. *c.* 9. *a med.* Circum caveae incendendum cornu cervinum, ne quæ ſerpeos accedat. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 9. Metuo, ne quæ *ἀφορμὴ* ma abſente.

NEQUISSIMUS. V. in *Nequam.*

NEQUITER, adverb. *inutilmente, diſſolutamente, ἀνοήτως*, inutiliter, diſſolute, profuſe: cui opponitur frugalitas. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 17. Aderit temperantia, quæ eſt eadem moderatia, a are quidem paulo ante appellata frugalitas, quæ te turpiter & nequiter facere aihil patietur. *Id.* 2. *Fin. c.* 8 *extr.* Ille porro male, preve, nequiter, turpiter cænabat. ¶ Ponitur & pro male, prave, *malamente, viziosamente, κακῶς*. *Liv. l.* 41. *c.* 7. Uteum bellum ſuſceptum ſit nequius, an iaconſultius geſtum, dici non poteſt. ¶ Item remiſſe, languide. *Plaut. Aſin.* 3. 3. 88. Nunquam hercle facerem, genua mi tam nequiter fricares. ¶ Item inliciter, miſere. *Plaut. Amph.* 1. 3. 23. Nequiter pæna expedivit prima parafitatem. ¶ Item male, perperem, injuſte, *malamente, inordinatamente. Martial.* l. 10. *epigr.* 77. Nequitur a Caro nihil unquam, Maxime, factum eſt, Quam quod febre perit. ¶ Item *malizziosamente, furbiſcamente. Plin. l.* 11. *c.* 25. *e med. de balſamo.* Vitiatur oleo roſæ, reſina, galbano, &c. nequiſſime autem gummi, quoniam ipſum quoque inhærecit manu inverſa, & in aqua ſiſtit: quæ probatio gemina eſt. ¶ Item *laſcivamente*, leſcive, incontinenter. Care apud *Gell. c.* 1. *l.* 16. Si qua per voluptatem nequiter ſeceritie, voluptae cita abibie, nequiter factum illud apud vos ſemper manebit. *Martial. l.* 2. *epigr.* 27. Effete, gravitee, cito, aequitar, auge, beate. *b. e.* ingenioſe in nequitiis explicandis. Voces ſunt, quibus applaudebant recitantibus, aut cauſae agentibus.

NEQUITIA, æ, & Nequities, ei, f. *l'eſſer buono da nulla, dappocaggine, ἀχρεῖότης*, ignavia, inertia. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 8. *ad fin.* Frugalitae, ut opinor a fruge: nequitia ab eo (etſi hoc arte fortaſſe duriue) quod aec quicquam eſt in tali homine: ex quo idem nihili dicitur. *Id. Catil.* 1. *c.* 2. Cupin, me eſſe clementem: cupin in tantie reipubl. periculie aou diſſolutam videri: ſed jam me ipſum inertiæ nequitiæque eamdemno. *& ep.* 11. ed *fin.* Si quis eſt invidiæ metus, uum eſt vehementius ſeveritatis ac fortitudinie invidia, quam inertiæ ac nequitiæ pertimeſcenda? *Id.* 5. *de Fin. c.* 20. Inertiſſimi homines, neſcin qua ſingulari nequitia præditi. *Anſon. Edyll.* 11. *in præfat. memoſyllab. in fin. poſtor.* Similium nugarum ſubtexo nequitiam. *inanitiâ ds ſimili ſcioſcheria.* ¶ Item profuſio, prodigentia: vitium ejus, qui frugalitate caret, & in luxu vivit, *prodigalità, profuſione.* V. *Frugalitas. Cic. pro Cluent. c.* 51. Brutum autem, hominem ſapientem, quod filii nequitiam videret, quæ prædia ai relinqueret, teſtificari voluiſſe. *Paul. lib.* 3. *Sententior. tit.* 4. Moribus per Prætorem boute interdicitur hoc modo: Quando tibi bona paterna avitaque nequitia tua diſperdis, liberoſque tuos ad egeſtatem perducis, &c. *Horat. l.* 2. *ſat. a. v.* 132. Illum aut nequities, aut vafri raſcitia jurie, Poſtremum expellet certe vivacior heres. *Cleud. Quadrigar.* apud *Gell. l.* 7. *c.* 11. Luxuria & nequitia pecuniam magnam conſumpſerat. ¶ Et quia profuſio præcipue verſatur in quæritandie turpibue corporie voluptaribus, quarum gratia ſæpiſſime homines bona ſua conſeluut; *nequitia* accipitur pro turpi incontinentia, Bagitinſa cupiditate, probroſa libidine, *leſcivia, malizzia libidinoſa. Donat. ad Terent. Adelph.* 3. 3. 4. Nequitia proprie libidinoſa *inertia* dicta eſt. *Horat. l.* 3. *od.* 12. Uxor pauperis Ibyci, Tandem nequitiæ pone modum tuæ, Famoſiſque laboribue. *& od.* 4. *ſub fin.* Incontinentis nec Tityi jecur Relinquit ales, nequitiæ additus Cuſtos. *ſcil.* quia in Latonam petulane fuit. *Martial. l.* 4. *epigr.* 42. Nequitiae tallus ſcit dare nulla magis. Adde *lib.* 9. *epigr.* 62. *Petron. in Satyr. c.* 87. & *Ovid.* 2. *Faſt v.* 414. & *Phædr. l.* 3. *fab.* 8. *v.* 15. ¶ Diſcrimen inter malitiam, & nequitiam cognoſcimus ex illie P. *Afranii* verbis apud *Gell. loc. cit.* Omnia male, probra, flagitia, quæ homines facinor, in duabus rebue ſunt, malitia, atque aequitia. Si nequitiam defendere vie, licet. Sed tu ia uno ſcorto majorem pecuniam abſumpſiſti, quam quanti omae inſtrumentum fundi Sabini in cenſum dedicaviſti. Non vie nequitiam: age, malitiam ſaltem defende. Sed tu verbie conceptis conjuraviſti ſciens ſciente animo tuo, &c. *Auct. ad Herenn. l.* 3. *c.* 6. Utile putamus, ab omnibus unicam malitiam, atqua nequitiam cognoſci. ¶ Eſt etiam univerſim malitie, improbitas, vitioſitae, *malvagità, malizzia. Cic. pro Roſc. Amer. c.* 46. Si domus hæc habenda eſt potius, quam officina nequitiæ, & diverſorium flagitiorum omnium. *Id. Verr.* 7. *c.* 33. *extr.* Qui alterum ſe Vcrem cum luxuria atque nequitia, tum etiam imperio putaret. *Senec. l.* 2. *de Ira, c.* 8. Certatur ingenti quidem nequitiæ certamine: major quotidia peccandi cupiditas, minor verecundia eſt. *Phædr. l.* 2. *fab.* 6. *v.* 3. Vis, & nequitia quidquid oppugnant, ruit. *Ulpian. Dig. lib.* 21. *tit.* 1. *leg.* 23. Dolo malo, & per nequitiam. ¶ Item flagitium, ſcelue. *Propert. l.* 1. *el.* 15. *v.* 38. Nec tremie admiſſe conſcia nequitiæ? ¶ Nequitia aceti eſt vitium vini in acetum verſi. Eſt enim acetum vinum corruptum. *Plin. l.* 14. *c.* 20. Aceti nequitiæ ineſt virtue magnae ad uſus, & ſine quem vita mitior degi non poſſit.

NEQUO, & Ne quo, adverb. ua in aliquem locum, *μήπου*. *Cato R. R. c.* 143. Villica ad cœnam nequo eat, neque ambuletria ſiet.

NERATIUS Priſcus Juriſconſultus, vir fuit tantæ nou ſolum peritiæ in jure, ſed morum probitatie, ut Trajanus Imperator aliquando habuerit in animo eum pro Adriano ſoccaſſorem ſibi relinquere: ipſe vero Adrianus, cum judicaret, eum cum paucis aliis JCtis, in conſilio habuerit. *Spartian. in Adrian. c.* 4. & 18.

NEREIS, & Nerine, idie, f. patronym. *Νηρὶς*, & *Νηρίνη*, filia Nerei. Nereides ſuot Nymphæ maris, filiæ Nerei & Doridie, numero quinquaginta, quarum omnium nomina habes apud *Hygin. in præfat.* aliquarum apud *Virg. 4. Georg.* a *verſ.* 336. & *Æn.* 5. *v.* 825. Sed

Pro-

Propert. l. 3. el. 5. v. 33. centum facit. Solent autem interdum a Poetis omnes Nymphæ maris hoc nomine appellari. *Tibull. l. 1. el. 6. v. 9.* Talis ad Hæmoniam Nereis Pelea quondam Vecta est frenato cærula pisce Thetis. *Stat. l. 1. Achill. v. 24.* Fluctibus invisis jam Nereis imperat Helle. *& vers. 526.* Quo rapis ingentem magni Chironis alumnum Femineis, Nerei, dolis? *Ovid. 13. Metam. v. 858.* Nerei, te vereor: tua fulmine fervior ira. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 15.* Æquoreæ monstrum Nereides admirantes. *Ovid. Heroid. ep. 5. v. 57.* Utque celer venias, virides Nereidas oro. *Id. 21. Metam. v. 380.* Sed memor admissi Nereida colligit orbam. *Senec. in Hippol. v. 336.* Cærulus undis grex Nereidum. ¶ De Nereidibus, marinis monstris, pube tenus humana effigie, hispido corpore squamarum more, cetera piscibus, verba facit *Plin. l. 9. cap. 5.*

NEREIUS, a, um, adject. ad Nereum pertinens. *Ovid. 13. Metam. v. 162.* Præscia veotmi genitrix Nereia Ichi. *h. e.* Thetis Nympha marina. *Id. l. 7. v. 685.* Nereius juvenis. *h. e.* Phocus Nerei nepos. *Virg. 9. Æn. v. 102.* Nereia Doto. *h. e.* Nerei filia. *Sil. l. 7. v. 416.* Nereia turba. *h. e.* Nereides. *Seren. Sammon. cap. 36. v. 687.* Nereia lympha. *h. e.* aqua matica. *Claudian. de 3V. Consul. Honor. v. 591.* Nereia bacca. *h. e.* margarita.

NEREUS, i, & eos, m. dissyllab. Νηρεύς, Oceani & Tethyos filius, deus maris: quasi ὑφὸς, humidus, a νῖν, vel νάω, fluo. Hunc Orpheus in Argon. deorum antiquissimum appellat. Unde & grandævus a *Virgilio* dicitur 4. *Georg. v. 392.* Ea Doride unore, eademque sorore maximam Nympharum turbam fuscepit, quæ a nomine patris Nereides appellantur. V. *Nereus. Propert. l. 3. el. 5. v. 33.* O centum æquoreæ Nereo genitore puellæ. *Enn. in Andromeda*, apud *Priscian. l. 7. pag. 733. Porsch.* Filius propter te objecta sum innocens Nerei. *h. e.* matrimis monstris. ¶ Pro Neptuno est in illo *Virg. 2. Æn. v. 418.* sævitque tridenti Spumeus, atque imo Nereus ciet æquora fundo. *& Ovid. 2. Amor. el. 11. v. 39.* Tum mare in hæc magnis proclinet litora Nereus. *& Petron. in Satyr. c. 139.* Me quoque per terras, per cæci Nereos æquor, &c. ¶ Metonymice est ipsum mare. *Tibull. l. 4. carm. 1. v. 58. de Ulysse.* Vexit & Æolius placidum per Nerea ventos. *Val. Flacc. l. 1. v. 450.* Insurgit transfixis, & remo Nerea versat. *Ovid. 1. Metam. v. 287.* qua totum Nereus circumsonat Orbem. *Lucan. l. 2. v. 713.* Hic primum rubuit cæsis sanguine Nereus.

NERIA. } V. *Nerio.*
NERIENE. }

NERINE, es, f. Νηρίνη, patronym. eadem quæ Nereis. *Virg. Ecl. 7. v. 37.* Nerine Galatea, thymo mihi dulcior Hyblæ.

NERINUS, a, um, ad Nereum pertinens. *Nemesian. ecl. 4. v. 52.* Nerinas potabit aquas. *h. e.* marinas. *Auson. ep. 4. v. 55.* Nodosas vrstes (*al.* pestes) animantum Nerinorum. *h. e.* pisc um.

NERIO, enis, (et Anio, enis) & Nerienes, is, & Neriene, es, & Neria, æ, f. Sabinum verbum, quo significatur virtus & fortitudo. Unde ex Claudiis, quos a Sabinis ortundos accepimus, qui erat egregia atque præstanti fortitudine, *Nero* appellatus est. Id autem Sabini accepisse videntur a Græcis, qui vincula & firmamenta membrorum νέρια dicunt: unde nos quoque Latine *nervos* appellamus. In libris sacerdotum populi R. Nerienes Martis est ens, & potentia, & majestas Martis: vel ut fabulantur Plautus in Trucul. conjux Martis. Sic enim ioh persona Militis (*2. 6. 34.*) Mars peregre adveniens salutat Nerienem uxorem suam. Similiter in Cn. Gellii Annali tertio legimus: Neria Martis, te obsecro pacem dare, uti liceat nuptiis propriis & prosperis uti, quod de tui conjugis consilio contigit, uti nos itidem interpres tapereot, &c. Sic Licinius Imbrex: Nolo ego, Nexram te vocent, sed Nerienem: Cum quidem Marti es in connubium data. Hoc autem versu penultima syllaba corripitur, quod & fecisse illo eidetur Ennius: Nerienem Mavortia, & Herclem. Ceteri qui pmbe locuti sunt, produxerunt. Primam autem aconulli intenderunt, ut in Νηρίδες: alii rectius correptam protulerunt. *Nerienes* io recto dixit Varro: Nerio io aliis libris Veterum scriptum est. Hæc omnia ex *Gellio l. 13. c. 22.*

NERION, ii, n. νήριον, planta, quæ & rhododendron, & rhododaphne dicitur, caretque appellatione Latina, fronde sempiterna, rosæ similitudine, caulibus fruticosa. Jumentis, caprisque, & ovibus venenum est: eadem homini contra serpentium venena remedio. *Plin. l. 16. c. 20. & lib. 24. c. 11.*

NERITTUS, a, um, Νηρίττος, ad Neriton pertinens. Et dicitur de rebus ad Ulyssem pertinentibus. *Ovid. 4. Fast. v. 69.* Neritius dux. *h. e.* ipse Ulysses. *& 14. Metam. v. 563. & de remed. amor. v. 264.* Neritio ratus. *h. e.* qua rectus Ulyssis. *& lib. 13. v. 712.* Neritiaque domos, regnum fallacis Ulyssei. *& lib. 14. v. 159.* Neritius Macareus, comes experientis Ulyssei. ¶ Neritiam pmlem *Sil. l. 2. v. 317.* vocat Saguntinus, qui partim ea insulis, in quibus Ulysses regnavit (quarum una est Neritos) in Hispaniam transmigrasse dicuntur: partim a Zacyntho insula, quæ non procul sita est, ut est apud *Liv. l. 21. c. 7.* ¶ Scribitur & *Neritus* a Dorico Νήριτος pro Νήριτος: item *Nericius*, & *Naricius*, sed minus recte. Aliud vero est *Norycius*, quod V. suo loco.

NERITOS, & Neritus, i, Νήριτος, mons Ithacæ insulæ, in qua Ulysses regnavit, ut *Plin. l. 4. c. 12.* & *Serv. ad Virg. 3. Æn. v. 271.* docent. Item insula parva non longe ab Ithaca, quæ & ipsa ad Ulyssis regnum pertinuit. *Virg. loc. cit.* Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos, Dulichiumque, Sameque, & Neritos ardua saxis. Effugimus scopulos Ithacæ, Laertia regna, &c. *Senec. in Troad. v. 856.* Neritos parva brevior Zacyntho, Et nocens faxis Ithace dolosis. *Mela l. 2. c. 7.* Io Ionio Cephalenia, Neritos, Same, & Ulyssis nomine Ithaca illustris.

NERO, onis, cognomen familiæ Romanæ præcipue nobilis in gente Claudia, voce a Sabinis ducta, *de* qua in *Nerio* dictum est. Illustres ea ex cives extitere in primis C. Claudius Nero, qui consul Asdrubalem, fratri Annibali suppetias ferentem, juncta mire celeritate cum M. Livio Salinatore collega copiis, superavit, ipsumque Annibalem post eam cladem in extrema Italiæ se recipere coegit. *Lege Liv. l. 27. a cap. 43.* ¶ Nero Claudius, ex gente Domitia in Claudium ab Imp. Claudio adoptatus, sextus Romanorum Imperator, monstrum fuit teterrimum crudelitatis, & omnis turpitudinis. Is eo, ut & in aliis quibusdam, *Nero* ex cognomine in prænomen transiit. Vitam ejus enarrat *Sueton.* qui initio vitæ Claudii docet, patrem quoque Claudii prænomine Neronem fuisse, *Nero Claudius Drusus.*

NERONEUS, a, um, &

NERONIANUS, a, um, ad Neronem aliquem pertinens. *Sueton. in Ner. c. 55.* Mensem quoque Aprilem Neroneum appellavit. *Stat. l. 1. silv. 5. sub fin.* fas sit componere magnis Parva, Neronea nec qui modo lotus in onda, &c. *h. e.* Thermis Neronianis. *Sueton. in Vitell. c. 4.* Prætidros certamini Neroneo. *h. e.* quod more Græco tripleæ instituit Nero, musicum, gymnicum, equestre, & *Neronia* appellavit, ut *Id. in Ner. c. 12. narrat. Id. ibid. c. 21.* Neronem agona ante præstitutam diem revocavit. *Martial. l. 7. epigr. 33.* Quid thermis meliue Neronianis? *Cic. 2. de Orat. c. 61.* Neronianum dictum. *Sueton. in Vitell. c. 12. in fin.* Neronianæ cantica.

NERSIA. V. *Nerio.*

NERVA, cognomen fuit Liciniorum, Coccejorum, & Sylliorum, famil. Romanarum: dictum a *nervo*, hoc est mbore. Coccejus Nerva Imperator Rom. XIII. Flac. Domitiani successor diffimillimus, de quo *Eutrop. & Aurel. Vict. in Cæsarib.*

NERVALIS, le, adject. *Scribon. Larg. compos. 12.* Herbam, quam Græci νευάδεσσον, nos nervalem appellamus. ¶ In vet. lapide apud *Murator. pag. 1113. n. 4.* Flamen Nervalis est faciendos Nervæ Imp. R. io deos relati.

NERVIÆ, arum, f. & Nervia, orum, n. *corde dello cetra, mlunge, τὰ νεῦρα*, fidiculæ ex nervis concinnatæ, chordæ citharæ, vel alius musici instrumenti. *Varr.* apud *Non. c. 3. n. 149.* In psalterio tendamus nervias. *Id. ibid.* Quæ ejus nervia tractare solebat. ¶ Pro nervis, *Petron. in fragm. Tragur. c. 45. Burm.* Gladiatos, qui habuit nervia præcisa. *Gell. l. 9. c. 7.* Nervias io fidibus brumali die alias digitis pelli, alias fomere. In secundo *Varronis* loco aptius *nervios* de nervis, quam de fidibus intelliges.

NERVICUS, a, um, adject. nervorum vitio laborans, νευρικός. *Vitruv. l. 8. c. 3. extr med.* Ita aut nervicos, aut podagricos efficiunt homines. Al. leg. *nervicos* a Græco, & fortasse rectius. ¶ Item ad Nervios pertinens, ut Nervicum prælium, *Cæs. l. 3. B. Gall. c. 5.*

NERVII, orum, m. pop. Galliæ Belg. ubi nunc Com. Hannoniæ, quorum urbs primaria Bagacum. Terminabantur ab Oc. Aduaticis, ab Occ. Atrebatibus, & Pleumosiis. *Cæs. l. 2. B. Gall. c. 15. & sequent. Lucan. l. 1. v. 428.* nimiumque rebellis Nervius.

NERVINUS, a, um, de *nervo*, e nervo factus, ut Nervini funes, *Veget. de re milit. l. 4. c. 9.*

NERVIUS, a, um. Nerviue miles apud *Claudian. de B. Gild. v. 421.* est miles legionis a Nerva Imp. institutæ.

NERVOLARIA, æ, f. omen Comœdiæ Plautinæ, ex qua pauca admodum fragmenta servarunt nobis *Varr. Gell. l. 3. c. 3. Non. & Fest.* Neque tamen certum est eam *Plauti* fuisse.

NERVOSE, *con forza, con energia, con vigore, ἐρρωμένως*, enise, fortiter, valide. Metaphotice *Plaut. ad Cicer. l. 10. Fam. ep. 23. n med.* Tu, mi Cicero, quod adhuc fecisti, *idem* prasta, ut cigilantes nervoseque nos, qui stamus io acie, subornes. *Cic. in Orat. c. 36. ad fin.* Dicetur autem *eoo* Peripateticorum more (est enim illorum exercitatio elegans jam inde ab Aristotele confirmata) sed aliquanto nervosius. *Id. 3. Offic. c. 29.* Itaque nervosius qui ista differunt, solum aodeot malum dicere id, quod turpe sit; qui autem remissius, &c.

NERVOSITAS, atis, f. *nervosità*, robur, firmitas. *Plin. l. 29. c. 1.* Nervositas filo æqualis pæne, quam araneis.

NERVOSUS, a, um, *nervoso, nervuto, vigoroso, νευρώδης*, multos, vel validos habens nervos. *Cels. l. 5. c. 28. fect. 12. & lib. 7. c. 5.* Nervosius locus. *Lucret. l. 4. v. 1153.* Nigra, Melichrus est; immonda, & fœtida, acosmus; Cæsia, Palladion; nervosa & lignea, dorcas. *Ovid. Metam. 6. v. 255.* quæ cros esse incipit, & quæ Mollia nervosis facit intermodia poples. *Plin. l. 22. c. 37. fect. 77. de diaphragmate.* Nulla est ei caro, sed nervosa exilitas. *& fect. 86.* Medulla nervosa, & in spina tantum dorsi, ossa non habentibus. *Id. l. 23. c. 3.* Decoctum olearum profluvium sanguinis e nervosis partibus cohibet. ¶ *Tὰ νευρώδη τῶν ἰχθύων, Catull. carm. 66. ad Jovem, v. 27.* ¶ Per similitudinem dicitur de partibus plantarum exilioribus ac firmioribus. *Plin. l. 21. c. 9. sub fin.* Nervosa cauliculi quibusdam, ut marathro. *Id. l. 27. c. 12. n med.* Posterion radices habet nervosas, candidas, firmas. ¶ Pro forti. *Prudent. l. 2. in Symmach. v. 320.* Sanguine præcalido fervet nervosa juventus. *Valer. Max. l. 8. c. 13. n. 4. extern.* nervosa vivacitas. ¶ Eleganter tmesfertur ad eim, & efficaciam dicendi. *Cic. de clar. Orat. c. 31. ad fin.* Quis obstior io dicendo Platooe? quis Aristotele nervosior?

NERVULUS, li, m. *nervetto, νευράριον*, parvus nervus. Translate *Cic. ad Capitom. 1. in fin. post ep. 16. l. 16. ad Attic.* Quod certe facies, si tu nervulus tuos, mihi sæpe cognitos, suavitatemque, que nemo tibi par est, adlubueris. *h. e.* vim tuam in dicendo.

NERVUS, i, m. *nervo, muscolo, tendine, legamento, νεῦρον. Plin. l. 11. c. 37. fect. 88. Hard.* Nervi orti a corde, bubuloque etiam circum-

cumvoluti, in omnibus lubricis applicati oſſibus, nodoſque corporum, qui vocantur articuli, aliubi interventu, aliubi ambitu, aliubi tranſitu ligentes: hic teretes, illic lati, ut in unoquoque poſcit figuretim. Neque ii ſolidantur inciſi: mirumque, vulneratis ſummus dolor, præſectis nullus. Sine nervis ſunt quædam animalia, ut piſces: arteriis enim conſtant. Ubi ſunt nervi, interiores conducunt membra, ſuperiores revocant. Inter hos latent arteriæ, ideò ſpiritus ſemitæ. Hæc *Plin. Cels. l.* 2. *c.* 10. *a med.* Junctæ eſt vena arteriis, hic nervi. Ita ſi neevum ſcalpellus attigit, ſequetur nervorum diſtentio. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 55. *extr.* His adde nervos, a quibus artus continentur; eorumque implicationem toto corpore pertinentem: qui, ſicut venæ & arteriæ a corde rectæ & profectæ, in corpus omne ducuntur. *Celſ. l.* 8. *c.* 1. *circa med.* Cervix ne ſuſtinere quidem caput poſſet, niſi utrinque recti valentesque nervi collum continerent, quos νωτιαίους Græci appellant. ſiquidem horum inter omnes flexus alter ſemper irtentus, ultra prolabi ſuperiore non patitur, & *mox*. Vertebræ multis nervis, & multa cartilagine continentur. & *poſt*. Oſſa validis muſculis nerviſque conſtricta. *Plin. l.* 26. *c.* 8. *ſub fin.* Nervos, qui platyæ appellatur. *Id. l.* 34. *c.* 8. *ante med. de Pythagoræ ſtatuis*. Hic primus nervos, & venas expreſſit, capillumque diligentius. *Celſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 20. Hoc ali ſtaturam, ali vires, nervoſque confirmari putant. *Celſ. l.* 2. *c.* 10. *a med.* Nervorum diſſolutio, & rigor, & diſtentio. *Senec. ep.* 66. contractio. *Celſ. l.* 2. *c.* 8. & *lib.* 3. *c.* 27. reſolutio. *ibid. ſect.* 3. *tremor. Plin. l.* 20. *c.* 22. *a med.* Lini ſemen muſculorum, nervorum, articulorum, cervicum duritiæ mitigat. ¶ Ea hic patet, *nervo* ſignificari a Latinis ea omnia, quorum Italicam appellationem poſui, quæque ab Anatomicis diligentius diſtinguuntur. Præcipue vero ſignificantur muſculi, quibus membrorum motus, vires corporis, firmitas, robur conſtat. Unde illa translata *Cic.* 2. *Verr. c.* 12. Magnum fortaſſe onus, & mihi periculoſum: verumtamen dignum, in quo omnes nervos ætatis induſtriæque meæ contenderem. *aſſi agui ſforzo, mi adopereſſi teo agui vigore*. Sic *Terent. Eun.* 2. 3. 20. Digna res eſt, ubi tu nervos intendas tuos. *Cic. Ver.* 5. *c.* 56. Omnibus nervis mihi contendendum eſt, atque in hoc elaborandum, ut, &c. ¶ Sæpe enim *nervos* translate ſunt id, quo maxime quæque *res* ſuſtinetur, & valet, vires, robur, vigor, firmitas, *forze, vigore, nervo, coſtanze. Q. Cic. de petit. conſul. c.* 10. Nervos atque artus eſſe ſapientiæ, non temere credere. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 20. Opibus ac nervis ad pecuniam ſuam uti. *Cic. Phil.* 5. *c.* 12. Experietur conſentientiæ Senatus nervos atque vires. *Id. Fam.* 6. *ep.* 1. Vereor, ne conſolatio nulla poſſit vera reperiri præter illam, quæ tanta eſt, quantum in cujuſque animo roborie eſt, atque nervorum. *Id.* 5. *Phil. c.* 2. Nervi belli pecunia. *Id. pro leg. Manil. c.* 7. Vectigalia nervos eſſe reipubl. ſemper duximus. *Quintil. in proœm. l.* 8. *c. med.* Qui nimiſa rerum (qui nervi ſunt in cauſis) diligentia, quodam inani cieca voces ſtudio ſenefcuat. *Liv. l.* 7. *c.* 39. Nervi conjurationis. *Cic. Phil. 12. c.* 3. Leginum noſtrarum nervos nonne hic conſiliis incidimus? *non ſſnervioamo noi?* & *Tuſcul.* 2. *c.* 1*c*. Poetæ molliunt animos, nervos omnis virtutis elidunt. *Id. Fam.* 3. *ep.* 10. Plane video ſore nervis opus, ſapientiaque tua, ut, &c. ¶ De vi, vehementiaque oratione, *Cic. in Orat. c.* 19. Quamquam enim & philoſophi quidam venuſte locuti ſunt, tamen horum oratio neque nervos, neque aculeos oratorios ac ſorenſes habet. *Horat. de ar. Poet. v.* 26. ſectantem lenia nervi Deficiunt, neimique. ¶ Dicuntur etiam *nervi* de fidibus, *corde, minange. Cic.* 3. *de Orat. c.* 57. Omnes voces, ut nervi in fidibus, ita ſonant, ut a motu animi quoque ſunt pulſæ. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 46. Quotidianus cantu vocum, & nervorum, & tibiarum tota vicinitas perſonat. *Virg. 9. Æn. v.* 776. cui carmina ſemper, Et citharæ cordi, numeroſque intendere nervis. *Horat. l.* 3. *od.* 11. *v.* 3. teſtudo reſonare ſeptem Callida nervis. ¶ *Nervus vi addetim*, faſcinum. *Id. epod. 12. v. 19. Petron. in Satyr. c.* 131. *Ovid.* & alii. ¶ Item chorda arcus, *corda dell' arco*: quia ſæpe e nervo eſt. *Acc.* apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 5. Reciproca tendens nervo equino concita tela. *Virg. 9. Æn. v.* 622. nervoque obverſus equino Intendit telum. *& lib. 10. v.* 132. nervo aptare ſagittas. *intendere*. & *Georg.* 4. *v.* 313. erumpit nervo pulſante ſagitta. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 376. lexè ducere cornua nervo. *& lib. c. v.* 437. certus Æthalides ſubitas nervo redeunte ſagittas Cogere. ¶ Per ſynecdochen eſt ipſe arcus. *Id. l.* 3. *v.* 682. At diverſa Sagen turbantem fallere nervo Tum primum puer auſus Hylas. ¶ Item genus vinculi, quo ſervorum, & obtratorum cervices, aut potius pedes conſtringuntur, *ceppi*. In *Gloſſis* enim Græce dicitur ξυλοπέδη. *& Tertull. ad Martyr. c.* 2. *ſub fin.* Nihil crus ſentit in nervo, cum animus in cælo eſt. *& de cultu Fœmin. c. ult.* Neſcio, an crue de periſcelin in nervum ſe patiatur artari. Hinc facit etiam, quod nexos ob æs alienum *Heſych.* docet ἐγγυοδεσμίους vocari. Quod etiam e ferro eſſet, eoque cervices colligarentur, docet *Feſtus* his verbis: Nervum appellamus etiam ferreum vinculum, quo pedes impediuntur: quamquam Plautus eo etiam cervices vinciri ait (*in fragm.*) Perfidioſe captos, eo edepol nervo cervices probat. Hæc *Feſt.* Cetterum ipſa vox vinculum e nervo ſignificat: & veri ſimile eſt, olim tale fuiſſe, deinde mutatum in ligneum, aut ferreum, ſervato nomine. A compedibus, & pedicis diſtinguit *Plaut.* ſervorum pœnas enumerans *Aſin.* 3. 2. 5. Advorſum ſtimulos, laminas, cruceſque, compedeſque, nervos, catenas, carceres, numellas, pedicas, boias. & in Leg. XII. *Tab.* apud *Gell. l.* 20. *c.* 1. *a med.* Secum ducito, vincito aut nervo, aut compedibus quindecim pondo ne miaoribus. *& Cato* apud *Gell. ſub fin. l.* 1*c*. Fures privetorum furtorum in nervo atque in compedibus ætatem agunt: furex publici in nero atque in cuepura. ¶ Vinculum e nervo aperte eſſe videtur in illo *Plauti Curc.* 5. 3. 11. Ea te hodie faciam pilum catapultarium: atque ita te nervo torquebo, itidem uti catapultæ ſolent. *Veget. de re milit. l.* 4. 2. 9. Nervorum quoque copiam ſummo ſtudio expedit colligi, quia onagri, vel baliſtæ, ceteraqua tormenta, niſi fuaibus nervinis intenta, nihil profunt. *Vitruv.* quoque funes e nervo torcos memorat *l.* 1. *c.* 1. *l.* 10. *c.* 15. & 16. ¶ Cetterum univerſim ſumitur pro carcere & vinculis. *Plaut. Capt.* 5. 3. 45. Ego te in nervum, haud ad Prætorem, hunc rapiam. *Id. Curc.* 5. 3. 40. In nervo jacebis, niſi mihi argentum redditur. *Id. Capt.* 3. 5. 7*c*. Noctu nervo vinctus cuſtodibitur. *Liv. l.* 6. *c.* 15. Eximere de nervo aliquem. ¶ Urbane *Terent. Phorm.* 2. 2. 10. O vir fortis, atque amicus! verum hoc ſæpe, Phormio, vereor, ne iſtæc fortitudo in nervum erumpat denique. *vada a finire en prigione*. Alludit ad nervos pro vinibus & robore. Feſtive *Plaut. Pœn.* 5. 4. 99. Condamus alter alterum in nervum brachialem. *h. e.* invicem amplectamur. ¶ *Nervus* pro corio. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 14. Ne ſcura quidem ferro, nervove firmata, ſed viminum textus, &c. *Sil. l.* 4. *v.* 293. ſubtexta tegmina nervis.

NESÆA, æ, & Neſæe, es, f. Νησαία, Nympha, una Nereidum: a νῆσος, inſula, vel a *nin*, nato. *Virg.* 4. *Georg. v.* 338. & 5. *Æn. v.* 826.

NESAPIUS, & Neſapus, a, um, adject. non ſapiens, inſipiens. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 50. *Burm.* Ne me putetis neſapiam eſſe. *Q. Terent. Scauri de Orthogr. pag.* 2252. *Putſch.* Ne pro non poſitum apud antiquos: ſic nefrendes porci, qui ſine dentibus ſunt. ideſt qui fabam frendere non poſſunt: Sic neſapius, qui non ſapit.

NESCIENS, entis, nom. ex particip. neſcius, ignarus. *Terent. Heaut.* 3. 1. 59. Ut neſcientem ſentiat te id ſibi dare. *Apul. in Apolog.* Confixere, puerum quempiam carniſice cantatum corruiſſe, poſtea neſcientem ſui excitatum.

NESCIENTER, adverb. inſcienter. *Auguſtin. l.* 2. *de Doctr. Chriſt. c.* 40. Ipſis Ægyptiis neſcienter commodantibus ea, quibus non bene utebantur. *Prudent. in præfat.* 2. *Apotheoſ. v.* 4. Et neſcienter labimur. *Al. leg.* neſcientes.

NESCIO, is, ivi, & ii, itum, a. 3. *non ſapere, ignorare, non conoſcere*, ἀγνοέω, non ſcio, ignoro. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 25. Nec me pudet, ut iſtos, fateri neſcire quod neſciam. *Id. in Bruto, c.* 37. Non tam perelaeum eſt ſcire Latine, quam turpe neſcire. *Id. Attic.* 12. *ep.* 23. De Oropo opinor, ſed certum neſcio. *Senec. l.* 2. *de Clem. c.* 1. & *Suetan. in Ner. c.* 20. Neſcire litteras. *Terent. Adelph.* 4. 2. 32. nomen alicujus. *Lucan. l.* 1. *v.* 453. deos. *Virg. c. Georg. v.* 390. Nec nocturna quidem carpentes penſa puellæ Neſcivere hiemem. *Stat. 7. Thab. v.* 674. ſua vulnera neſcit. *non ſente. Plaut. Aulul. prol. v.* 30. Illa illum neſcit. *non ſo chi ſia. Terent. Heaut.* 2. 4. 26. Neſcio aliae: me quidem ſempee ſcio feciſſe ſedulo, ut, &c. *non ſo dell' altre*. Sic *ibid.* 5. 4. 15. *So.* Dii iſthæc prohibeant. *Chr.* deos neſcio: ego quod potero, enitar ſedulo. *Plaut. Merc.* 2. 3. 48. Hunc neſcire fat ſcio de illa amica. *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 97. virum toto neſcire Decembri. *h. e.* vivo abſtinere. *Arnob. l.* 2. *pag.* 59. Ipſum ſe ſe eſt nete omnia neſciturus. ¶ Sæpiſſime habet poſt ſe particulae relativas, & dubitativas. *Terent. Eun.* 4. 7. 29. Neſcie, cui maledicas nunc viro. *Cic.* 4. *Acad. c.* 25. Ille neſcio quis, qui in ſcholis nominari ſolet, milla & octingenta ſtadia quod abeſſet, videbat. *non ſo chi*. & *Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 6. Niſi forte me Paconii neſcio cujus querelis moveri putas. *h. e.* vilis hominis, per contemptum. Sin *pro Flacc. c.* 17. O paſtores neſcio quos, cupidos litteearum! *Salluſt. in orat. Macri Licin. ad pleb. ſub fin.* Occupavit vos neſcio quæ torpedo. *non ſo quale. Terent. Heaut.* 3. 1. 39. Neſcio quod magnum malum profecto me celant. *Petron. in Satyr. c.* 137. Neſcis, quam magnum flagitium admiſerie. *Terent. Andr.* 2. *a.* 3. Lætus eſt neſcio quid. *non ſo di che. Varr.* apud *Gell. l.* 2. *c.* 22. Neſcis, quid veſper ſerus vehat. *Cic.* 5. *Fam. ep.* 15. Alii neſcio quo pacto obdurnerunt. *non ſo come*. Eodem ſenſu *Plaut. Merc.* 2. 3. 54. Neſcio qui neimus mihi dolet. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 15. Neſcio quomodo ipſæ illæ litteræ excludere me a portu & perfugio videntur. *& ibid.* Caſu neſcio quo in ea tempore ætas noſtra incidit. *Nep. in Milt. c.* 7. Lucus neſcio quo caſu nocturno tempore incenſus eſt. *per non ſa quale accidente. Id. in Dione, c.* 8. Cum, quamadmodum ſedaret, neſciret. *non ſapendo in qual modo. Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 12. Sin diſcedet, quo, aut qua, aut quid nobis agendum ſit, neſcio. *Id. in Orat. cap.* 24. Senteatiæ neſcio unde ex abdito erutæ. *Plaut. Caſ.* 4. 2. 59. Aufugit quædam neſcio quo mihi. *Id. Epid.* 4. 1. 11. Neſcio ubi. *Nep. in Timol. in proœm.* Huic uni contigit, quod neſcio an ulli, ut, &c. *non ſo ſe*. (V. *Heud* ſub fin.) Et omiſſa particula *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 25. Anima ſit animus, ignisve, neſcio. (Adde *Plaut. Curc.* 4. 1. 2.) *Pallad. de inſiti. in proœm.* Neſcio, ſi tuum ad has minutias inclinetur ingenium. ¶ Paſſive *Id. in Offabr. c.* 4. Talibus locis pruinarum vis & natura neſcitur. ¶ Impersonaliter *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 12. Utrum conſiſtere uſpiam velit, an mare tranſire, neſcitur. *non ſi ſa, ſe*, &c. ¶ Cum infinito *Cic. l.* 3. *de Orat. c.* 18. Stoici omnino iraſci neſciunt. *Terent. Eun.* 4. 5. 20. Neſciabam, id dicere illam. *Virg.* 3. *Georg. v.* 84. *de equo*. Stare loco neſcit. *non ſo, non può contenerſi*. Sic *Stat. 9. Theb. v.* 743. Libet amat campos, & neſcit in antra reverti. *h. e.* non vult. *Horat. de ar. Poet. v.* 390. neſcit vox miſſa reverti. *non può*. ¶ *Si neſcis* formula, qua utimur, cum quippiam vehementius locuicamus. *Ovid. Heroid. ep.* 17. *v.* 197. nobis omnia de te Quærere, ſi neſcia, maxima cura fuit. & *ep.* 20. *v.* 150. Si neſcie, dominum res habet iſta ſuum. *Id.* 3. *ex Pont. ep.* 3. *v.* 28. Quæ ſunt, ſi neſcie, Invidioſa tibi. ¶ *Quod ſcit, neſcis*, formula, qua ſilentium alicui, & fidem in arcano cuſtodiendo commendamus: quaſi id, quod ſcit, perinde continere debeat, ac ſi

ne ſi prorſus neſciret. *Terent. Eun.* 4. 4. 54. Tu pol, ſi ſapie, quod ſcis, neſcis neque de eunucho, neque de vitio virginis. *Id. Heaut.* 4. 4. 26. Tu neſcis id, quod ſcis, Drome, ſi ſapies. *Plaut. Malo.* 2. 6. 89. Na tu hercle linguam comprimes poſthac: etiam illud quod ſcies, neſciveris: ne videris, quod videris.

NESCITUS, a, um, *non ſapito, non conſciuto*, ignoratus. *Sidon. l. 8, ep. 6. anic med.* Litem intra Gallias ante neſcitam primus ex dixit.

NESCIUS, a, um, *ignorante, che non ſa*, ἀϊστωτικὸς, neſciens, ignorans. *Plin. l. 8. ep. 23. ſub fin.* Impendentis mali neſcius. *Virg. 10. Æn. v. 501.* Neſcia mens hominum fati ſortiſque futuræ. *Quintil. l. 1. c. 3. (al. 4.) a med.* Ætas ſimulandi neſcia. *Horat. l. 4. od. 6. v. 18. Pueri fari neſcii. Val. Flacc. l. 4. v. 708.* Imperio ſignos Jovis, æternumque revinctus, Naſcique. *Tibull. l. 1. el. 9. v. 76.* Neſcire, ultorem poſt caput eſſe deum. *non ſapendo ebe, &c. Ovid. Heroid. ep. 16. v. 140.* Nullaque de facie neſcia terra tue eſt. *h. v.* nulla regio pulcritudinem tuam ignorat. *Id. 14. Metam. v. 2.* Arvaque Cyclopum, quid raſtra, quid uſus aratri, Naſcia. *Val. Flacc. l. 6. v. 45.* Neſcius, heu! quanti thalamos aſcendere monſtri Arſerit. *Ovid. Heroid. ep. 11. v. 47.* Neſcia, quæ faceret ſubitoe mihi cauſa doloree. ¶ Interdum *neſcius* dicitur qui non poteſt aliquid facere, aut non vult, aut non ſolet. *Virg. 2. Georg. v. 465.* At ſecura quies, & neſcia fallere vita. *& lib. 4. v. 470.* Neſciaque humanis precibus mansuescere corda. *Horat. l. 1. od. 6. v. 6.* Pelides cedere neſcius. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 9. v. 45.* vinci neſcius armis. *Id. Heroid. ep. 12. v. 49.* Lumina cuſtodis ſuccumbere neſcia ſomno. ¶ Eleganter uſurpatur præcedente negatione. *Cic. Fam. 5. ep. 12.* Neque tamen, cum hæc ſcribebam, eram neſcius, quantis oneribus premerere ſuſceptarum rerum. *Id. 1. de Orat. cap. 21.* Non ſum neſcius, Scævola, illa inter Græcos dici. *ſa breviſſimo. Id. initio l. 2. de Fin.* Non eram neſcius, ſore, &c. *Id. 25. Attic. ep. 21. a med.* Heus tu, ne ſorte ſis neſcius, Dolabella ma ſibi legavit. *Virg. 9. Æn. v. 552.* Cherubi tela furit, ſe ſeque haud neſcia morti Injicit. *a occhi veggenti.* ¶ O neſcii, *e ignoranti. Arnob. l. 1. pag. 32.* Deſiſtite, o neſcii, in maledicta convertere res tantas. *& lib. 2. pag. 44.* Quid dicitis, o neſcii, etiam fletu & miſerationa dignißimi? ¶ Inter *inſcium*, & *neſcium* ita diſtinguit *Corn. Fronta de differ. voc. pag. 2398. Putſch.* ut *inſcium* aliquid neſciat: *neſcius* nil noverit: Illa in parte erret, hic in toto. ¶ Uſurpatur etiam paſſive (ut *ignarus*) pro ignorato, incognito, *non ſaputo, non conſciuto, incognito. Plaut. Rud. 1. 5. 17.* Quæ in locis neſciis neſcia ſpe ſumus. *Id. Capt. 2. 2. 15.* Si quid neſcivi, id neſcium tradam tibi. *Tacit. Ann. 2. cap. 59.* Alias gentibus inexperta eſſe ſupplicia, neſcia tributa. *& lib, 16. cap. 14.* Neque neſcium habebat, Anteium invifum Neroni.

NESI pro *ſine* poſitum eſt in lege dedicationis aræ Dianæ Aventinenſis. *Feſtus.*

NESIS, idis, f. *Niſida*, Nereis, Inſula parva Campaniæ, proxime continenti, inter Neapolim, & Puteolos, ante Pauſilippum prom. aſparago herba celebrie, ut *Plin. l. 19. c. 8. circa med.* tradit. *Senec. ep. 53.* Protinus per altum ad Neſida diteri. *Stat. l. 3. ſilv. 1. v. 150.* Silvaque, quæ fixam Pelago Neſida coronat. *Lucan. l. 6. v. 90.* tali ſpiramine Neſis Emittit Stygium nebuloſis aera faxis.

NESSÆUS, a, um, Νεσσαῖος, ad Neſſum ſpectans. *Ovid. in epiſt. Dejon. 9. v. 163.* Illita Neſſæ miſi tibi tecta veneno. *Senec. in Herc. Oet. v. 716.* Palla tabe Neſſea illita.

NESSOTROPHIUM, & Neſſotropheum, i, n. *ſerraglio da anitre*, σταστροφεῖον, locus, in quo ingluſtæ anates aluntur: a ἴστημι, anas, & τρέφω, nutrio. *Varr. l. 3. R. R. c. 11.* Qui voluut greges anatum habere, ac conſtituere neſſotrophium. *Colum. l. 8. c. 15.* Neſſotrophii cura ſimilis, ſed major impenſa eſt. Al. leg. *neuſſotrophium*, quod aſt aviarium: a νεοσσὸς, pullus avium. Sed *Varr. & Colum.* non de avibus in univerſum, ſed de anatibus diſputant.

NESSUS, ſi, m. Νέσσος, Centaurus, filius Ixionis & Nubis, qui cum Dejaniram rapere vellet, ab Hercule ſagitta confixus eſt. *Ovid. l. 9. Metam. a verſ. 101.* ¶ Eſt etiam hoc nomine Thraciæ fluvius, in Hemo monte naſcens. *Plin. l. 4. c. 11.* ubi *Hard.* legit *Neſtus*.

NESTOR, oris, m. Νέστωρ, filius Nelei, & Chloridis, rex Pyli in Elide, qui adhuc adoleſcens bellum geſſit, vivo patre, adverſum Epeos Peloponneſi populos in Achaja, deinde, cum Pirithoi nuptiis intereſſet, adverſus Centauros, qui Hippodamiam rapere conabantur, Bremue pugnevit. Poſtremo jam ſenior, quinquaginta navibus cum reliquis Græcis Principibus ad Trojam venit, cum natus ducentos annos jam tertiam hominis ætatem viveret. *Ovid. 12. Metam. v. 188.* vixi Annos bis centum: nunc tertia vivitur ætas. *Propert. l. 2. el. 20. v. 46.* Neſtoris eſt viſus poſt tria ſæcla cinis. Adda *Tibull. l. 4. carm. 1. v. 50.* Etiam *Cic. de Senect. c. 10.* tertiam ætatem vixiſſe affirmat, & *Horat. l. 2. od. 9. v. 13.* tar ævo functum fuiſſe: verum ætatem hanc, & ſæculum alii non centum, ſed triginta annorum ſpatio definiendum putant, ut Neſtoris vitæ ſumma nonaginta annorum fuerit: quod & *Serv.* tangit ad illud *Æn. 8. v. 508.* Sed mihi tarda gelu, ſanſique effeta ſenectus. Plures doctos virus, qui de hac re verba fecerunt, congeſſit *Broukuſ. ad Tibull. l. 4. carm. 1. v. 50.* Conſilii deceritate tantum Græcorum rebus profuit, ut Agememnon non dubitaret, brevi ſe Ilium fuiſſe expugnaturum, ſi decem ſibi contigiſſent Neſtores. Nam præter ſummam prudentiam ætatis diuturnitate collaſtam, tanta præterea eloquentia excelluit, ut ea ejus ora melle dulcior fluere dicaretur oratio, ut *Cic. de Senect. c. 10.* loquitur. *Ovid. 13. Metam. v. 63.* licet aloquin fidum quoque Neſtora vincat. *Cic. 9. Fam. ep. 14.* Non alienum a dignitate tua, quod ipſi Agamemnoni regi regum fuit honeſtum, habere aliquem in conſiliis capiendis Neſtorem. ¶ *Neſtoris annoi* proverbio dicuntur de longiſſimo vitæ ſpatio. *Martial. l. 1. epigr. 64. lib. 5. epigr. 59. lib. 6. epigr. 70.* &c. Sic *lib. 7. epigr. 95.* Sic ad Lethæas, niſi Neſtore ſenior, undas Non eat, optabis quem ſupereſſe tibi. *& Juvenal. in fin. ſat. 12.* Vivat Facuvius quæſo vel Neſtora totum.

NESTORÆUS, a, um, ad Neſtorem pertinens, ut Neſtorea ſenecta, *Martial. l. 9. epigr. 30.* & *Stat. in fin. ſilv. 3. l. 1.*

NESTORIANUS, a, um. Neſtorianum genus colorie memorari putant a *Plin. l. 33. c. 23.* ſed *Voſſianum* contendit legendum *Herdianum*. ¶ *Neſtoriani* hæretici a Neſtorio duce, qui negabat, B. Mariam Virginem fuiſſe Dei matrem, damnatus in Concilio Epheſino Oecum. III. A. C. CCCCXXXI.

NESTORIDES, æ, m. patronym. Νεστορίδης, Neſtoris filius. Afferebant olim Lexicographi locum *Ovid. l. 2. ex Pont. ep. 4. v. 22.* ubi aliter eſt nunc legendum.

NETE, ſ. νήτη, h. e. ultima: nomen eſt chordæ muſicæ, de qua V. *Bald. in Lex. Vitruviano. Vitruv. l. 5. c. 4.*

NETUS, a, um, *filato*, particip. a *neo*, is. *Ulpian. Dig. lib. 32. leg. 68.* Quæſtum eſt, utrum lana appellatione ea ſola contineatur, quæ neta non eſt; an & ea, quæ neta eſt, ut puta ſtamea, & ſubtemen. *Alcim. Avit. l. 6. v. 36.* veſtis neta quæ fulgurat auro. *Paulin. Nolan. carm. 22. (al. 24.) v. 106.* netum vellus. Adde *Hieronym. epiſt. 8. (al. 130.) ad Demetriad. poſt med. fect. 15.*

NEVE, *& per Apocopen* Neu, *e accioccbè non, ovvero che non, nè*, & ne, neque, vel ne: a *ne*, & *vel*. Præceditur ab *ne*, vel *ne*. *Cic. Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 1.* Hoc te rogo, ne contrabas, aut demittas animum, neve in obrui magnitudine negotii ſinas. *Terent. Eun. 3. 2. 47.* Na ſurſum deorſum curſites, neve uſquc ad lucem vigiles. *Caſ. l. 2. B. Coll. c. 21.* Cohortatus eſt, uti ſuæ priſtinæ virtutis memoriam retinerent, neu perturbarentur animo. *& lib. 4. c. 17. extr.* Ut earum rerum vie minueretur, neu ponti nocerent. *Terent. Phorm. 2. 3. 6.* Quod utinam na Phormioni id ſuadere in meatem incidiſſet, neu me capidum eo impuliſſet. *Brut. ad Cicer. ep. 16. ad fin.* Te rogo atque hortor, ne defatigere, neu diffidas. *Cic. 2. de Legib. c. ult.* Ut eam ne quis nobis minuat, neve vivus, neve mortuue. *Cato R. R. c. 37.* Caveto, ne quam materiam doles, neu cædas, neu tangas, niſi ſuccam; neu gelidam, neu rorulentam. ¶ Pro ſimplici *ne*, *neu*, aut *negue*, nulla alia præcedeota particula, *Virg. 2. Georg. v. 298.* Neve tibi ad ſolem vergant vineta cadentem, Neve inter vites corylum ſere, neve Sagella Summa pete. *& lib. 4. v. 47.* Nau propius tectie taeum ſine, neva rubentes Ure foco cancros, alia nea crede paludi. *Horat. in fin. od. 2. l. 1.* Hic ames dici pater atque princeps, Neu ſinas Medos equitare inultus.

NEVERITA, æ, ſ. reverantiæ dea, ut *in Gloſſ.* exponitur. *Martian. Capell. l. 1. pag. 16.* ubi alii aliter leg.

NEVIANUS. V. *Nevianus*.

NEVIUS, a, um. V. *Nævius*.

NEUNQUAM, antique pro nunquam. Vetus lapie apud *Douſquium* in *Nunquam*. Ita neunqnem de nomine familiæ noſtræ.

NEVŌLO, nevis, nevult, n. anom. *non volere*, idem ac *nolo*, apud Vat. a *ne*, & *volo*. *Plaut. Trin. 5. 2. 32.* Filiam meam tibi daſponſatam eſſe audio, niſi tu nevis. *Id. ibid. 2. 2. 80.* Multa eveniunt homini, quæ vult, quæ nevolt. Adde *Titin.* apud *Non. c. 2. n. 581.* ¶ Præter has duae perſonas non eſt, quod ſciam, in uſu.

NEURICUS. V. *Nervicus*.

NEUROBATA, æ, m. νευροβάτης, ſuper nervum, ſeu funem ambulans. Differt a funambulo, qui ſuper craſſum funem incedit: hic vero ſuper tenue filum e nervo, ſeu fidiculam, ita ut procul ſpectantibus in aere conſiſtere videatur. *Firmic. l. 8. c. 17.* Erunt funambuli, aribetæ, neurobetæ. *Vopiſc. in Carino, cap. 19.* Nam & neurobatea, qui velut in ventis catharnatus ferretur, exhibuit.

NEUROIDES, n. νευοειδὲς, genus betæ ſilveſtrie, multum minoribus, tamnoribuſque, ac denſioribus foliis, undecim ſæpe, caule lilii. *Plin. l. 20. c. 8.*

NEUROSPASTON, i, n. νευροσπαστὸν, imaguncula quædam tali artificio intus compacta, ut ſi occultum nervum, ſeu fidiculam trahas, ad ſpeciam hominis vivi movere membra, & totum corpus videatur: quæ ab Italis *bambocci*, *burattini*, *fantoccie* dicitur: a νεῦρον, nervus, & σπάω, traho. *Gell. l. 14. c. 1. a med.* Ut plane homines noo, quod dicitur, λογικὰ ζῶα, ſed ludicra & ridenda quædam neuroſpaſta eſſe videantur, ſi nihil ſua ſponte, nihil arbitratu ſuo faciunt, ſed ducentibus ſtellis, & aurigantibus. *Apul. de Mundo.* Qui in ligneolis hominum figuris geſtus movent, quando ſilum membri, quod agitari ſolet, traxerint, torquebitur cervix, natabit caput, oculi vibmbunt, manus ad omna miniſterium præſto aruut, nec invenuſte totus videbitur vivere. *Petron. in fragm. Tragur. c. 34. Burm.* Larvam argenteam attulit farvus ſic aptatam, ut articuli ejus, vertebræque laxatæ in omnem partem verterentur. *Horat. l. 2. ſat. 7. v. 82.* Ducetis, ut nervis alienis mobile lignum. Apud *Gell.* multi ſcribunt Græcie litteris.

NEUROSPASTOS, πολύνευρος, herba ſolium habens veſtigio hominin ſimile, & nvam nigram ferens, in cujus acino nervus conſpicitur; nede & nomen habet. *Plin. l. 24. c. 14.* V. vocem præced.

NEUTER, tra, trum, *nè l'uno nè l'altro*, οὐδέτερος, οὐδέτερα, neque hic, neque ille: a *ne*, & *uter*. In genitivo habet *neutrius*, in dativo *neutri*: ſed & *neutra* & *neutræ* in genitivo legitur. *Cic. Attic. l. 7. ep. 1.* Feci igitur, ut neutri illorum quiſquam eſſet me cariot. *Id. 1. Offic. c. 21.* Alteri ſe adipiſci id poſſe arbitrantur, ſi opes magnas habeant; alteri ſi contenti ſint & ſuo, & parvo: in quo neutrorum contemnenda eſt ſententia. *Celſ. l. 1. c. 2. a med.*

Ex his vero uterum ſemper fieri oportet ; ſed ſæpiùt alterutrum , pro corporis natura . *Quinct. l.* 1. *c.* 1. *ante med.* Ita fiet, ut quam æquali cura linguam utramque tueri cœperimus , neutra alteri officiat. *Cic. Acad.* 4. *c.* 42. Huic ſummum bonum eſt ; in his rebus in neutram partem moveri : quæ ἀδιαφορία (*indifferentia*) ab ipſis dicitur. *Id.* 2. *Offic. c.* 6. Hæc ſiue hominum ingenijs & ſtudijs neutram in partem effici poſſunt . *Id.* 2. *de Divin. cap* 4. Quid bonum ſit , quid malum , quid neutrum . *Ovid.* 4. *Metam. v.* 378. *de Hermaphrod.* nec fœmina dici , Nec puer ut poſſint, neutrumque , & utrumque videntur . *Suet. in Cæſ.* c. 75. Medios & neutrius partis , ſuorum ſibi numero futuros pronuntiavit . *neutrals* . & *in Ner. c.* 2. Medij , & neutram partem ſequentes . *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 274. in neutrum conſpicuendæ eques. *b. c.* neque paupertate , neque diuitiis inſignis . ¶ Cum verbis pluralis numeri, *Plaut. Men.* 5. 2. 34. Quoties edixi tibi , ut caueres , neutri ad me iretis cum querimonia ? ¶ In plurali num. *Tacit.* c. *Hiſt. cap.* c. Ita neutris cura poſteritatis. *Senec.* 2. *de Ira* , *cap.* 23. In neutria partibus eſſe . *eſſe neutrale* . *Juſtin. l.* 6. *c.* 7. Neutris quicquare hoſtile facientibus . ¶ *Neutra nomina* dicuntur a Grammaticis , quæ neque maſculine ſunt , neque feminina: *neutra verba* , quæ neque activa , neque paſſiua . *Varr. l.* 8. *de L. L. c.* 38. *Cic. in Orat.* c. 46. *Gell. l.* 1. *c.* 7. *Charif. Diomed. Priſcian.* ¶ *Neutri* pro *neutrius* , *Varr. loc. cit. ſub fin.* In declinationibus maris, & feminæ , & neutri . Adde *Auſon. epigr.* 50. Etiam *neutro* in genit. & dat. feminine dictum fuit , teſte *Priſcian. ſub initio l.* 6. *pag.* 678. *Putſch.*

NEUTIQUAM, adverb. *non , per niente* , *a neun modo* , μηδαμῶς , nequaquam , nullo modo . *Cic. de Univ. c.* 12. Indiſſolubiles vos quidem eſſe non poteſtis, neutiquam tamen diſſoluemini . *Auſonius* apud *eund. l.* 9. *Attic. ep.* 10. Cui te ſocium uentiquam puto eſſe oportere . *Plaut. Capt.* 3. 4. 54. Id uentiquam mihi placet . *Terent. Heaut.* 3. 3. 45. Id vero neutiquem houeſtum eſſe arbitror .

NEUTRALIS, le, *neutro* , neuter , ἀδιάφορος , eo ſenſu , quo dicitur a Grammaticis . *Quinctil. l.* 1. *c.* 4. *a med.* (*al.* 5.) Quæ feminine poſitione mares , neutrali ſemines ſignificant , ut Muræna, Glycerium . *& cap.* 5. (*al.* 9.) *a med.* Neutralia nomine .

NEUTRALITER , adverb. ἀδιαφόρως , vox eſt Grammaticorum , cum *neutra genere* ſignificare volunt . *Charif. l.* 2. *pag.* 55. *Putſch.* Gellius ſora uevium neutraliter diuit .

NEUTRO , adverb. *né all' una né all' altra parte* , neutrem in partem, ἀδιαφόρως . *Liv. l.* 5. *c.* 26. *ad fin.* Teri tempus , neutro inclinata ſpe. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 23. Neutro inclinaverat fortuna . *Quinctil. l.* 7. *c.* 2. *a med.* Si neutro litis conditio præponderet .

NEUTRUBI , *né in queſto né in quel luogo* , neutro in loco . *Plaut. Aulul.* 2. 2. 56. Neutrubi habeam ſtabile ſtabulum , ſi quid divortii fuat. ¶ Item neutro . *Ammian. l.* 19. *c.* 2. (*al.* 5.) A diſi principiũ ad uſque lucem obſcuram neutrubi prœlia inclinato .

NEX , necis , ſ. *morte* , *ammazzamento* , φόνος , mors quæ aliqua externa vi alteri infertur . *Feſtus :* Necem a Græco dici , certum eſt . νέκυν enim mortuum dicunt . *Idem* docet , proprie de ea dici , quæ ſine vulnere infertur . ſed hoc uſu non ſeruatur . V. *Neco* . *Cic. pro Mil. c.* 4. Inſidiatori & latroni quæ poteſt afferri injuſta nex ? *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 3. Necem ſibi conſciſcere . *Suet. in Cæſ. c.* 14. cumminari alicui . *Tacit. Ann. l.* 13. *cap.* 1. cuipiam moliri . *Ovid. t. de ar. am. v.* 73. parere . *Tacit.* 2. *Ann. c. ult.* Necem patrare . *Ovid.* 10. *Metam. v.* 627. indignam pati . *& lib.* 15. *v.* 499. neci occumbere . *Id. Heroid. ep.* 14. *v.* 12. nece cadere . *Virg.* 4. *Georg. v.* 90. neci dedere . *Id.* 2. *Æn. v.* 85. demittere . *& lib.* 12. *v.* 513. mittere . *& vers.* 346. dare . *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 16. *& lib. 6. c.* 28. Vitæ, neciſque poteſtatem habere in aliquem . *Suet.* 3. *Theb. v.* 69. Eripere urcem alicui . *b. c.* a nece liberare . *Senec. in Herc. Oet. v.* 2833. gravi nece urgere aliquem . *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 381. miſcere neces . *b. c.* cædem facere . *Ovid. l.* 2. *de ar. am. v.* 714. Mauus nece Phrygia imbuta . *b. c.* ſanguine cæſorum Phrygum . *Senec. in Thyeſt. v.* 693. devotus neci . *b.* a. morti deſtinatus . ¶ De morte naturali *Juſtin. initio l.* 42. Poſt necem Mithridatis. *b. c.* qui adverſa valetudine deceſſerat , ut *Id.* ait *in fin. l.* 41. Sic *Suet. in Cæſ.* c. 5. Poſt uecem conſulis . *b.* 2. Lepidi , qui morbo & pœnitentia interierat , ut *Flor. in fin. l.* 3. narrat . *Senec. de conſol. ad Marc. c.* 20. *ſub fin.* Fata nobis ſenſum noſtræ necis auferunt . ¶ *In necem alicujus* aliquando ſignificat in pernitiem, fraudem , damnum , *in danno , in pregiudizio* : ea opinor ratione, qua *conſa capitis* dicitur , cum de gravi jactura bonorum agitur . *Ulpian. Dig. lib.* 38. *tit.* 5. *leg. c. a med.* Si libertus rem ſuam pro aliu pignori dedit in necem patroni . *Id. lib.* 36. *tit.* 4. *leg.* 5. *ante med.* Dolus , qui in necem legatariorum , & fideiſommiſſariorum factus eſt . *& lib.* 15. *tit.* 2. *leg.* 21. Sed etſi eum intricare poſſemus in necem creditorum paſſus eſt , &c. ¶ Olim *necis* , aut *necer* in recto dictum fuiſſe creditur . *Aurel. Vict. de Cæſaeb.* c. 35. *ad fin.* Ut ejus neces auctoribus exitio eſſet . Al. leg. *necis* : al. aliter . *Quinctil. declam.* 8. *c.* 13. Quando quæſita neces eſt alteri eu geminis . Plerique alii aliter leg.

NEXIBILIS , le, adject. neuilis . *Ammian. l.* 29. *c.* 2. (*al. c.* 23.) Nexibili adſiverentique . *b. c.* callide mendaciis connexis . *Lactant. l.* 7. *c.* 5. nexibilia membra .

NEXILIS , le, *che ſi aggroppa* , *o attortiglia* , πλεκτός , qui nectitur . *Lucret. l.* 5. *v.* 1349. Nexilis ante fuit veſtis , quam textile tegmen. *Ovid. 6. Metam. v.* 128. Nexilibus ſores hederis habet interuentos . *& lib.* 2. *v.* 499. Nexilibuſque plagis ſilvas Erymantidas ambit .

NEXIO , onis , ſ. actus nectendi , connexin , σύνδεσις . *Arnob. l.* 5. *pag.* 156. Vinculorum nexiones . Adde *Martian. Capell. l.* 2. *pag.* 22. *& 23.*

NEXO , as , a. t. *aggroppare* , συμπλέκειν , frequent. a necto. *Lucr. l.* 2. *v.* 98. Pars etiare brevibus ſpatiis nexantur ab ictu . *Al. leg.* vexantur . *Virg.* 5. *Æn. v.* 279. Nexautem nodia , ſeque in ſua membra plicantem . *Liv.* apud *Priſcian. l.* cit. *pag.* 904. *Putſch.* Nexabant multa inter ſe flexu nodorum dubio . Adde *Diomed. l.* 1. *pag.* 366.

NEXO , is, a. 3. idem quod *nexo* , *as* . *Acciue* apud *Priſcian. l.* cit. *pag.* 904. Nos continuo ferrum eripimus , omnibus manicas nexiteus . ¶ Præteritum eſt *nexui* , vel *nexi* eodem teſte *ibid.* & *lib.* 9. *pag.* 860. & *Diomed. l.* 1. *pag.* 366. ſed hæc etiam ad Nexo pertinet.

NEXUM, i , n. idem ac uexus. *Cic. pro Cæcin. c.* 35. Ut non ſuſtulerit horum nexa , atque hereditates . Adde *de Haruſp. reſp. c.* 7. & 3. *de Orat. c.* 40. V. *Nexus* , *us* .

NEXUS , a, um , *legato* , *conneſſo* , *annodato* , *intrecciato* , *aggroppato* , πεπλεγμένος , πλεκτός , ligatus, connexus , aptus, conjunctus: a *necto* . *Horat. l.* 1. *od.* 38. *v.* 2. Nexæ philyra coronæ . *Virg.* 1. *Æn. v.* 452. ære nexæ trabes . *& lib.* 7. *v.* 66. apes pedibus per mutua nexis . *Ovid.* 4. *Metam. v.* 490. Neueque vipereis diſtendens brachia nodis . *Id. Heroid. ep.* 5. *v.* 48. brachia nexa collo . *Id.* 1. *Faſt. v.* 412. pinu tempora nexa . *b. c.* corouata . *Suet. in Ner. c.* 30. Funes nexæ purpura & coccn . *Plin. l.* 19. *c.* 8. *circa med.* Nexus iuxta ſe radicibus . ¶ *Nexi* dicuntur , quos ob æs alienum ſibi ſervire creditor cogebat , ſiue vinctos , ſiue ſolutos, donec ſolviſſent , *obbligati a ſervire per debiti* . *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 5. *ſub fin.* Liber , qui ſuas operas in ſervitute pro pecunia , quam debet , dat , nexus vocatur . Hoc , C. Popilio rogante , Sylla dictatore ſublatum , ne fieret , & omnes, qui bonam copiam jurarent , ue eſſent uexi , diſſoluti . *Liv. l.* 2. *c.* 27. Et qui ante nexi fuerant, creditoribus tradebantur , & nectebantur alii . *& cap.* 23. Nexi vincti, ſolutique ſe nudique in publicum proripiunt . Al. leg. *nexu vinti* . V. *Liv.* his locis , *& lib.* 8. *c.* 28. ¶ Item univerſim qui in carcere , aut vinculis ſunt, *prigionieri* , *ſchiavi in catena* . *Juſtin. l.* 21. *c.* 1. Nexorum tria millia e carcere dimittit . *& cap.* 2. Nec carcerem nexis , ſed cædibus civitatem repler. ¶ Translate *Id. l.* 20. *c.* 4. Cum ſodalitii jure, ſacremento quodam nexi ſeparatam a ceteris civibus vitam exercerent . *obbligati con giuramento* . *Martian. Dig. lib.* 48. *tit.* 21. *leg.* 3. Crimine aliqua nexus . *b. c.* nbbrictus . *Id. lib.* 49. *tit.* 14. *leg.* 22. Res pignori nexas diſtrebere . *impegnate* . *Cic. in Orat. c.* 41. Sed hæc , niſi collocata , & quaſi ſtructa & nexa verbis , ad eam laudere, quam voluimus , adſpirare non poſſunt . *Id.* 5. *Tuſcul.* 2. 25. Rerum cauſæ aliæ eu aliis aptæ , & uecellitate nexæ . *& lib.* 3. *cap.* 8. Omnes virtutes inter ſe uexæ & jugatæ ſunt . ¶ *Nexum æs* , pecunia , quæ per neuum obligatur . *Feſtus* . V. vocem ſequent.

NEXUS , us, m. *legame* , *connetſione* , *intrecciamento* , *avvolgimento* , *congiunzione* , *vincolo* , πλοκή , σύμπλεξις , nexio, connexio, conjunctio, ligamen . *Tacit.* 4. *Ann. c.* 62. Neque firmis nexibus ligneam compagem ſuperſtruxit . *Plin. l.* 16. *c.* 37. Salix ſolido ligat uexu . *Ovid. Metam.* 15. *v.* 659. ſerpens , baculum qui nexibus ambit . *Plin. l.* 8. *c.* 22. Dracones nexu nodi præſtringunt elephantos . *Ovid. Metam. 6. v.* 242. *de Iuſtantib.* Et jam conſulerant arctis iuſtantia uexa Pectora pectoribus . *Suetou. in Ner. c.* 53. Brachiorum nexibus aliquem elidere . *Martial. de Spectac. epigr.* 26. Fuſcius dente minuto , curvo fuit ancora uexu . *b. c.* unco , quo infixa arenæ uectit ac ſiſtit naves . ¶ Translate *Tacit.* 3. *Ann. c.* 28. Exoluti legis nexus . ¶ *Nexus* , & *nexum* in jure eſt obligatio civilis , qua quippiam , ſiue traditione , aut ſiue ceſſione, alterius dominio ſubjicitur , ejuſque temporariæ poteſtati quodammodo nectitur, *Fipotecare* , *l'impegnare* . *Feſtus :* Nexum eſt , ait Ælius Gallus , quodcumque per æs & libram geritur : idque necti dicitur . quo in genere ſunt hæc , teſtamenti factio, nexi datio, uexi liberetio . Nexum æs apud antiquos dicebatur pecunia , quæ per nexum obligatur . Hæc *Feſtus* . Magis ad rem *Varro l.* 6. *de L. L. c.* 5. *ad fin.* Nexum , Manilius ſcribit , omne , quod per libram & æs geritur , in quo ſint mantipi : Mucius Scævola , quæ per æs & libram fiant , ut obligentur , præterquam quæ mancipio dantur . Hoc verius eſſe, ipſum verbum oſtendit , de qua quæritur . nam idem , quod obligatur per libram , neque ſuum ſit , inde uexum dicitur. Libet , qui ſuas operas in ſervitute pro pecunia , quam debeat , dat , dum ſolveret , uexus vocatur . Hæc *Varr. Cic.* in *Top. c.* 5. *in fin.* Abalienatio eſt ejus rei , quæ mancipi eſt , aut traditio alteri uexu , aut in jure ceſſio . *Id. de Haruſp. reſp. c.* 7. *ad fin.* Multæ ſunt domus in hac urbe jure privato , jure hereditario , jure auctoritatis , jure mancipi , jure nexi . *Id. pro Mur. c.* 2. In iis rebus repetendis , quæ mancipi ſunt , is periculum judicii præſtare debet, qui ſe nexu obligavit . *Lex* XII. *Tab.* apud *Feſt.* in *Nuncupato* . Cum nexum faciet , mancipiumque , uti lingua nuncupaſſit , ita jus eſto . *Cic. pro Cæcin. c.* 35. Sulla ita tulit de civitate , ut non ſuſtinerit horum nexa atque hereditates . Adnotant hic Interpretes , ſolos cives R. jure nexi uſos fuiſſe , cum quibus Romanam civitatem ademiſſe Sulla dicitur, his nexa tamen, atque hereditates reliquerit . ¶ Solemnitates in nexu celebrando eædem fuere , quæ in *Mancipium* eu *Coto Inſtitut. tit.* 6. deſcriptæ ſunt . ¶ Speciatim obligatio nexi locum habet in debitoribus , qui cum ſolvendo non eſſent , addicebant ſe creditoribus , ut in voce præced. dictum eſt . *Liv. l.* 7. *c.* 19. Etſi unciarin ſuuire facin , levata uſura eret , ſorte ipſa obruebantur inopes , uexumque iubant . *foggiacerunno al darſi in pegno* . *& lib.* 8. *c.* 28. L. Papirius is fuit , qui cum ſe C. Publilius, ob æs alienum paternum, in nexum dediſſet , &c. Al. omitt. *in* rectiue . ¶ Translate *Cic. ad Curion. Fam. 7. ep.* 30. *a med.* Atticus noſter , cujus cum proprium te ſtis ſcribia mancipio & nexu ; meum autem uſu & fructu ; contentus

ipſo ſum. Scripſerat *Cavis epiſt. præced.* Sum enim χάδεν μὸ tuus, *uxèn δὲ* Attice noſtri. Hinc diſcimus, tam nexu, quam mancipio juſtam rei poſſeſſionem acquiri. Eſt tamen diſcrimen, quod mancipio perpetua, nexu temporaria acquireatur: quod idem uſuvenit in venditione, & in pignore. ¶ *Nexus* de cujuſque obligationis vinculo. *Macſtim. Dig. lib. 46. in. 4. leg. 1.* Acceptilatio eſt liberatio per mutuam interrogationem, qua utriuſque contingit ab eodem nexu abſolutio. *Papinian. lib. 10. in. 2. leg. 33.* Partem hereditatis a nexu pignoris liberam conſequi.

N I

NI, *ſe non, ſi nè*, ſi non: a *niſi* per apocopen, *Terent. Andr.* 3. 4. 19. Mirum, ni domi eſt. *Horat. in fin. ſat. 7. l.* 2. acius hinc te Ni rapis, accedes opera agro nona Sabino. *Cic. Fam. 7. ep.* 13. Moriar, ni puto, te malle a Cæſare conſuli, quam inaniari. *Plaut. Rud.* 3. 4. 48. Ni officiumcntas habebis plures in tergo tuo, quam ulla navis longa clavos, rum ero mendaciſſimus. *Cic. 5. Verr. c. 96.* Rempubl. ſiſtere negat poſſe, ei ad equeſtrem ordinem judicia referantur. Nevius apud *Cicer. l.* 2. *de Orat. c.* 69. Quid plenas pater? Mirum, ni cantem: condemnatus ſum. *Id. 3. de Fin. c.* 20. Quod ni ita ſe haberet, nec juſtitiæ ullus eſſet, nec bonitati locus. ¶ Habet locum precipue in ſponſionibus, & in judiciis. *Cic. 3. Offic. c.* 29. Cum is ſponſionem feciſſet, ni vir bonus eſſet. *avendo fatta ſcommeſſa, che non era uomo da bene. Liv. l.* 3. *c.* 57. Sic ſe judicem illi ferre, ni vindicias ab libertate in ſervitutem dederit. *Plaut. Rud.* 5. 3. 24. Cedo qui cum habeam judicem, ni dolo malo inſtipulatus ſis, nive etiam dum ſiem quinque & viginti natus annos. *nive* eſt *& ne*, & *ſive, & ſi*, ut *neve* eſt *& ne*: habeique locum, quando in judicio aut ſponſione de plumbus rebus agitur. *Cic. pro Cæcin. cap.* 23. Tum illud, quod dicitur, ſive, nive, reſident. *Plaut. Rud.* 3. 4. 8. Ergo dato quamvis arbitrum, ſi tuas eſſe oportet, nive eas eſſe oportet liberas, nive te in carcerem compingi eſt æquum. ¶ *Ni quis ſervus* apud *Feſt.* nomen eſt centuriæ, quæ dicitur a *Ser.* Tullo rege conſtituta, in qua liceret ei ſuffragium ferre, qui non tuliſſet in ſua. *Idqua* factum ab eo eſt, ne quis civis ſuffragio privaretur. Sed in ea centuria neque cenſetur quiſquam, neque centurio præficitur, neque centurialis poteſt eſſe, quia nemo certus eſt cjus centuriæ. Hæc *Feſtus*. ¶ Eſt etiam *ni* pro *ne* prohibente, aut dehortante, *che non, acciocchè non*. Docet hoc *Servius* ad illud *Æn.* 3. *v.* 686. Contra juſſa monent Heleni, *&c.* ni teneant curſum. Ubi nit: Antiqui *ni* pro *ne* ponebant, qua particula plenus eſt Plautus: *Ni muin, ni ſalita ſis*. Hæc *Servius*: quibus familia habet *Donat. ad Terent. Eun.* 2. 3. 36. & 3. 3. 2. (Sed in verbis *Plauti*, quæ ſumpta ſunt ex *Mil.* 1. 2. 1. commode poteſt *ni* etiam pro *niſi* accipi.) Confirmat *Priſcian. initio l.* 15. affcrens rundem *Virgilii* verſum. *Caſſ. Hemina* apud *Plin. l.* 32. *c.* 2. *a med.* Numa conſtituit, ut piſces, qui ſquamoſi non eſſent, ni pollucrent. *Varr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 125. Domiuum conviviri, vinum, aliudve quid ni laudato. *In ver. Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 207. *col.* 3. Dum ni minus viginti adſint. *In vii. decreto* apud *eund. pag.* 619. Dum ni quem in eo viatoribus, *&c.* legant. *In vet. epitaph. ibid. pag.* 996. *n.* 12. Rogo per deos, oi velitis oſſa mea violare. *In Cenotaph. Piſ. C. Cæſaris*. Caverique, ne quod ſacrificium, neve quo ſupplicationes, neve ſponſalia, neve convivia in eum diem fiant. Adde *Propert. l.* 2. *el.* 6. *v.* 3. ut quidem in omnibus libris ſcriptis, & editionibus vetuſtis legi teſtatur *Broukuſ.* nam alii *ne* edidera: quæ mutatio & in *Silio l.* 2. *v.* 374. facta eſt, teſte *Drakenborchio*. item in *Lucret. l.* 2. *v.* 734. *&* ſeqq. ¶ Scribebant etiam *nei*, & *neive*. V. ſi placet, *Noriſ. diſſertat.* 4. *in Cenotaph. Piſ. cap.* 5. ¶ Ni pro *niſi quod*. *Ammian. l.* 22. *c.* 11. (*al.* 21.) *ſub fin.* Poterant miſerandi hominca Chriſtianorum auxilio defendi, ni Georgii odio omnes indiſcrete flagitabant.

NICÆENSIS, ſe, ad Nicæam pertinens, quæ eſt urbs Bithyniæ ad Aſcanium lacum. *Plin. l.* 5. *c.* 32. & *lib.* 7, *c.* 2. & *Cic. Fam.* 13. *ep.* 61.

NICEROS, otis, m. nomen eſt myropolæ cujuſdam, ſeu unguentarii. *Martial, l.* 12, *epigr.* 66. Utrumne Coſmi, Nicerotie an libram. Hinc

NICEROTIANUS, a, um, adject. a Nicerote proſtanti unguentorum, & odoramentorum confectore. *Martial. l.* 6. *epigr.* 55. Flagitas plumbea Niceretiana. *Id. l.* 10. *epigr.* 38. Nimbis ebria Nicerotianis. Adde *Sidon. carm. 9. v.* 324.

NICETERIA, orum, n. *νικητήρια*, præmia victoriæ, ut torques, aut hujuſmodi: a *νίκη*, victoria. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 67. Ruſticus ille tuus ſumit trechedipna, Quirine, Et ceromatico fert niceteria collo. *l. c.* inſignia victoriæ in gymnicis certaminibus, e collo pendentia.

NICETIANUS, a, um, ad Nicetium pertinens, quod eſt nomen viri proprium. *Sidon. l.* 3. *ep. 1. a med.* Nicetiana hereditas.

NICO, as, *ci*, a. 3. ſignum facio, moveo, ut Nicere manu, *ſur ſegno, e motto colla mano*. *Plaut. Trinul.* 2. 7. 63. Emoriere ocius, ſi manu niceris. G. Quid, manu niceriin? Ita legit *Turneb. l.* 14. *c.* 17. qui hinc deduci putat verbum *nicto*, *as*. Alii aliter legunt.

NICOMEDENSIS, ſe, ad Nicomediam, Nicomedeas, pertinens, quæ eſt urbs Bithyniæ maxima, condita a Nicomede rege, io intimo ſinu Aſtaceno, ut eſt apud *Plin. l.* 5. *c.* 32. *Plin. alter l.* 10. *epiſt.* 46. *In* aquæductum Nicomedenſes impenderunt, *&c. Inſcript. apud Gruter. pag.* 389. *n.* 2. Legiſtæ civitatis ſplendidiſſimo Nicomedenſium. Alia *pag.* 407. Cur. R. P. Nicomedenſium. Adde *Calliſtrat. Dig. lib.* 50. *tit. 9. leg.* 5.

NICOPOLITANUS, a, um, ad Nicopolim pertinens. Duæ ſunt hoc nomine urbes, altera in Bithynia, de qua *Plin. ſub fin. l.* 5. altera in Armenia minore, de qua *Id. l.* 6. *c.* 9. verba facit. *Id. l.* 4. *c.* 1. Nicopolitana civitas. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 472. *n.* 4. Princ. civitatis Nicopolitanorum.

NICOSTRATEGUS. V. *Nychoſtrategus*.

NICTATIO, onis, f. *il battere delle palpebre, ἀνάπαυσις*, actus nictandi. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fcft.* 57. Nec gene quidem omnibus: ideo nequa nictationes iis, quæ animal generant. Columbæ, & ſimilia utraque gena coonivent. At quadrupedes, quo ova parunt, ut teſtudines, crocodili, inferiore tantum, ſine ulla nictatione, propter prædures oculos.

NICTO, as, *ui*, atum, n. t & Nicti, aris, atus ſum, dep. 1. *batter gli occhi*, n *le palpebre, ἀναπαύειν*, oculos ſubinde claudo genas movendo: quod ſemper facimus vigilantes, etiam ſine ſenſu. Volunt eſſe a *νεύειν* inuſitato: unde *annuere*. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fcft.* 54. Pleriſque naturale, ut oictari non ceſſent: quos pavidiores accepimus. *Al. leg.* nictare. *& fcft.* 57. Graviores alitum inferiore gena coniivent: eodem nictantur, ab angulis membrana obeunte. ¶ Item oculis ſignum dare, vel utrumque, vel alteretum claudendo, *accennar cogli occhi, far d' occhio, ammiccare*. *Plaut. Aſin.* 4. *v.* 39. Neque illa alli homini nutet, nictet, adnuat. *Non. cap.* 5. *n.* 72. hunc ipſum *Plauti* locum nfferens *nutare*, inquit, capitio; *adnuere* naſium vel labiorum; *nictare* oculorum ſignificantiam eſſe Veteres decreverunt;. *Plaut. Men.* 4 2. 49. Non hercle ego quidem unquam quicquam nuto, nequa nictu tibi. Adde *Mere.* 2. 3. 72. ¶ Eſt etiam ſæpe aliquid coonri, *fare ſforzo*, quaſi ſit a *nictum* pro *nexum* a verbo *nitor*. Atque hæc fortaſſe prima, & propria eſt ejus ſignificatio. *Feſtus*: Nictare, & oculorum, & aliorum membrorum nifu ſepe aliquid conati, dictum eſt ab antiquis, ut Lucretius 10 libm quarto: Hic ubi nictari nequeunt, inſiteraqun alii. Cæcilius in Hymnide: Garruli medentes jactent, ſine nictentur pertuſis. Novius in Macchoco: Pone actutum ſcibis, cum in nervo nictabere. Unde quidam nictationem, quidam nictum, ut Cæcilius in Pugile: Tum inter laudandum huoc tumidum tremulis palpebris percutere nictu: hic gaudere, & miratier. Hactenus *Feſtus*. Verba *Lucretii* habes *l.* 6. *v.* 836. ubi *al. leg. nisari*, a *nixum* vel *nitor*, *eris*. Illa *Cæcilii* priora ſic legit *Scalig.* Garruli ſine dentes jactent, ſine oictentur perticis: Alii: Grallis fedeatus jactent, ſine nictentur perticis. Locum *Novii* ita emendat *Idem*: Novius in Macchu copone: Actutum ſcibis, cum, &c. ¶ Eſt etiam

NICTO, is, o. 3. *Feſtus* poſt verba allata in voce præced. ſtatim ſubdit: Nictit canis in odorandis feiarum veſtigiis leviter gannieus, ot Ennius in libro X. Veloti ſiquando vinculis venatica venenon apta ſolet, ſi forte ex nare ſagaci ſenſit, voce ſua nictit, ululatque ibi acuta eſt. Hoc *Feſt.* Verba *Ennii* ita legunt Critici: Veluti ſi quando vinclis venatica velox Apta ſilet ſani; ſorte feram ſi ea nare ſagaci Senſit, voce ſua oictit, ululatque ibi acute. Al. hic quoque leg. *nictat*.

NICTUS, us, m. oictatio, niſus. *Cæcil.* apud *Feſt.* V. *Niſus, us*. *Ovid.* 3. *Met. v.* 460. lacrimas quoque ſæpe notavi, Me lacrimante, tuas: nictu quoque ſigna remittis. Al. leg. *nuto*. Adde *lib.* 5. *de ar. am. v.* 138. & *lib.* 2. *Faſt. v.* 411. & *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v.* 312. ſed ubique al. *nutus* reponunt.

NIDAMENTUM, ti, n. nidus. *Arnob. l.* 6. *pag.* ana. Non videtis ſub iſtorem ſimulacrorum cavis ſorices, mures, blattas oidamenta ponere? *Plaut. Rud.* 3. 6. 51. Io nervum ille hodie nidamenta congerer. *b. r.* muſcum, paleas, tomentum, & id genus alia, ex quibus avte nidos conſtruunt ſuos. Eſt autem ibi allegoria, qua ſignificatur, lenonem (de qun eſt ſermo) oidum parare, ex quo naſcatur nervus, h. e. ea facere, propter quæ brevi nervo plectendus ſit, vel compedibus vinciendus, Ita *Turneb. l.* 26. *Adverſar. c.* 2. V. integrum *Plauti* locum.

NIDICUS, a, um, adject. ad oidum pertinens. *Varronis fragmem.* apud *Non. c.* 4. *n.* 178. Ad quos tum volucres venit puſillos Uſque ad limina nidica eſca vilis. Alii *anida* legunt, alii aliter. Eſt enim locus varie vexatus, nec quidquam certi inde colligi poteſt.

NIDIFICIUM, ii, o. nidi conſtructio. *Apul. l.* 8. *Metam.* In carioſo ſtipite inhabitantium formicarum nidificia hurtiebant.

NIDIFICO, as, n. *r. fare nido, νοττεύειν*, nidum facio. *Colum. l.* 8. *c.* 15. Pedalia in quadrantum cubilia, quibus nidificent aves. *Plin. l.* 9. *c.* 16. Nidificare ex alga. *Id. l.* 10. *c.* 53. Nidificare luto.

NIDIFICUS, a, um, adject. nidum faciens. *Sedul. in Medea, v.* 714. Quodcumque tellus vere nidifico creat.

NIDOR, oris, m. *vapore, e nitmento, n fio odore de' cibi, o d' altra coſa abbruciata, leppo, uſtione*, vapor & odor coſti cibi, aut alterius rei ambuſtæ, vel quocumque alio modo olmetis. Differt ab odore: quia *odor* in malam partem ſumi non ſolet, niſi cum addito, ut *malus odor, ſuter, gravis*: at *nidor* abſolute poſitus ſortnem ſæpe ſignificat, ac: odorem gravem, vel vapore miatum. *Plin. in princ. l.* 23. Celsi tantum, & citri in ſacris fumo convolutum nidorem verius, quam odorem noverunt. *Hardouin.* illa verba *verius quam odorem* omittit ut MSS. *Lucret. l.* 6. *v.* 791. Nocturnumque recens eſſiſ ſum lumen, obi acri Nidore offendit nares, *&c. Cic. in Piſon. c.* 6. Pauliſper ſtetimus io illo ganearum tuarem nidore atque fumo. *Juvenal. ſat.* 5. *v.* 161. & *Martial. l.* 5. *epigr.* 93. Captum te nidore ſuo putat ille culinæ. *Id. l.* 7. *epigr.* 26. *de apro cocto*. Pinguiſcant madidi lato nidore Penates. *Virg.* 3. *Georg. v.* 415. Galbaneoque agitara graves nidore chelydros. *Id. Æn.* 12. *v.* 300. Occupat os flammis: illi ingens barba reluait, Nidoremque ambuſta dedit. *Liv. l.* 38. *c.* 7. *extr.* Fœdus quidam nidor ex adufta pluma. *Plin. l.* 28. *c.* 17. Lethargicos excitat caprini cornua nidor, aut pilorum. *Id. l.* 35. *c.* 15. Nidor ſulphuris igni impoſiti. *Apul. l.* 4. *Met.*

Metam. Putore nidoris fœtidi abigere aliquem. *b. e.* egeſti ſtercoris. *& lib.* 8. Formicæ dulcem ac mellitum corporis nidorem perſentiſcunt. ¶ Apud *Ovid. Met.* 12. v. 253. & *Tertull.* in *Apolog.* a. 22. & *de Idolol. c.* 6. nidor id odor carnium crematarum in ſacrificiis. ¶ Tum vapore *Lucret. l.* 6. v. 986. Nam penetrare alia ſentim, ahoque ſapores Ceramus a ſuccis, alio nidoris odores. *Plin. l.* 24. *c.* 15. Chamæleuces radix imponitur carbonibus cupreſſi, atque is nidor per infumibulum imbibitur in vetere tuſſi. *Apul. l.* 1. *Metam.* In cujus hoſpitio nec fumi, nec nidoris nebulam vererer. *Minuc. Fel. in Octav. c.* 34. a *med.* Corpus omne ſive arefcit in pulverem, ſive in humorem ſolvitur, vel in cinerem comprimitur, vel in nidorem tenuatur. ¶ *Nidor e culina* convicium in ſervum, qui in culina eſt aſſiduus, ejuſque maxime nidore capitur: poſſetque & in parafitum aptari. *Plaut. Maſtell.* 2. 1. 5. Exi, inquam, nidor e culina, quid lates?

NIDOROSUS, a, um, nidorem multum exhalans. *Tertull. l.* 5. *adverſ. Marcion.* 1. 5. *ad fin.* Holocauſtomata nidoroſa.

NIDULOR, aris, dep. 1. *ſer nido*, *νοσσεύω*, nidifica. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 589. & *Gell. l.* 3. *c.* 10. Halcyones hieme in aqua nidulantur. *Gell. l.* 2. *c.* 29. Caſſita nidulatam in ſagetibus. ¶ *Plin. l.* 11. *c.* 28. Aliud (*inſectorum*) genus, qui e limo ingentes pilas averſis pedibus volutant, parvoſque in iis contra rigorem hiſmis vermiculos ſetus ſui nidulantes. *b. e.* in nido fovent, vel excubando excludunt.

NIDULUS, li, m. *nidiuzzo*, *νοσσίον*, parva aidus. *Gell. l.* 2. *c.* 29. De aviculæ nidulo lepide atque jucunde præmonet. *Cic. l.* 1. *de Orat. c.* 44. Ithacam illam, in aſperrimis ſaxulis, tanquam nidulum, affixam. *Plin. l.* 6. *ep.* 10. Hunc incolers feceſſum, atque etiam ſenectutis ſuæ nidulum vocare conſueverat.

NIDUS, di, m. *nido*, *καλιά*, animi domicilium. *Quinctil. l.* 2. *c.* 16. a *med.* Texere nidum. *Cic. l.* 2. *de Orat. c.* 6. Quemadmodum volucres videmus procreationis, atque utilitatis ſuæ cauſa fingere & conſtruere nidos. *Virg.* 4. *Georg.* v. 307. nidum tignis ſuſpendit hirundo. *Ovid.* 8. *Metam.* v. 257. Nec facit in ramis, altoque cacumine nidos. *Plin. l.* 10. *c.* 33. Nidum intexere. *& ibid.* confingere. *Tacit. 6. Ann. c.* 28. ſtruere. *Horat. l.* 4. *od.* 12. v. 5. ponere. *Ovid. 11. Met.* v. 746. Incubat halcyona pandentibus æquoris nidis. ¶ Per Metonymiam accipitur pro feta avium, quaſi continens pro contento. *Virg.* 4. *Georg.* v. 17. *& 12. Æn.* v. 475. Pabula parva legens, nidiſque loquacibus eſcas. *Senec. in Herc. Fur.* v. 148. Nidi querulî. *Colum. l.* 7. *c.* 9. *ad fin.* Et in cubili ſuam quiſque matrem nidus aaſpectat. Ubi de ſcrofæ fetu loquitur. ¶ Translate *nidi* dicuntur, in quibus merces in tabernis faparatim ſervantur, *cimeteaes*. *Martial. l.* 1. *epigr.* 118. De primo dabit alterove aidu Raſum pumice, purpureque cultum. ¶ Item dicitur de pluteo, *ſcanzio. Id. l.* 7. *epigr.* 16. Hos nido licet inferas vel imo Septem, quos tibi miſimus, libellos. ¶ Et de quovis cujuſque domicilio. Hinc Rufus Vargiqius villam ſuam, nidulum ſenectutis ſuæ vocabat, *teſerenta Plinio l.* 6. *epiſt.* 10. *Horatius* etiam *l.* 1. *epiſt.* 10. *v.* 6. Tu aidum ſervas, ego laudo ruris amœni Rivos. *Id. l.* 3. *od.* 4. v. 14. celſæ nidum Acherontiæ. *b. e.* Acherontiam oppidum in edito monte ſitum, tanquam nidum altis ſaxis affixum, ut de Ithaca dixit *Cic. l.* 1. *de Orat. c.* 44. ¶ Pro poculo aidi figura, *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 22. *&* 588. Cape hanc caducam Liberi mollem dapem De fronds Bromiæ autumnitatis uvidam, Quam, lympha melius e lacuna fontium Allata, nido potili permiſceat. ¶ *Maroveſ penuas nido extendiſſe*, proverb. apud *Horat. ep. ult. l.* 1. v. 25. de iis dictum, qui ſupra fortunam, & genus ſuum ſe extuleruot: quod ſi bonis artibus fiat, laudabila eſt. Simili ſententia nos dicimus *deſtendere più, che 'l lenzuol non è lungo*.

NIGELLUS, a, um, *negretto*, *neriecio*, dim. a *niger. Varr.* apud *Non. c.* 16. *n.* ult. Propinquæ adolaſcentulæ etiam anthracinis, pnarimæ amicala nigello, capillo demiſſo ſequerentur. *Id. ibid. c.* 6. *n.* 43. Oculi ſuppætuli nigellis pupalis. *Pallad. in Februar. cap.* 25. *circa med.* Nigella vina. *Auſon. ep.* 4. v. 74. Cadmi nigellas filias. *b. e.* litteras.

NIGER, gra, grum, *nero*, *negro*, *bruno*, *foſco*, *ſcuro*, *μέλας*, *μέλαινα*, *μέλαν*, qui coloris eſt albo contrarii, pullus, ater, fuſcus, obſcurus. *Jul. Scalig.* ducit a *vanis*, mortuus, quia mortui nigri ſunt, & niger color proprius eſt mortuorum, & Manium. *Ovid.* 4. *Met.* v. 438. nigri fere regia Ditis. *Virg.* 4. *Georg.* v. 547. Et nigram nocte habis ovem. *ſcil.* inferiis mittandis. *Horat. l.* 4. *od.* 12. *v.* 26. Nigrorumque memor, dum licet, iguium. *b. e.* rogi, & mortis. *Tibull. l.* 3. *el.* 5. v. 5. At mihi Perſephone nigram denuntiat horam. *Propert. l.* 2. *el.* 29. v. 19. At ma non ætas mutabit tota Sibylla, Non labor Alcidæ, non niger ille dies. *Id. l.* 4. *el.* 11. v. 2. Panditur ad aullas janua nigra preces. *Senec. in Herc. Oet.* v. 1705. Jupiter niger. *b. e.* Pluto. ¶ De colore in univerſum hæc habeto. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 3. Neſcio, qui ille divinus, ſi oculis captus ſit, poſſit, quæ alba ſint, quæ nigra dicere. *Virg. Ecl.* 2. v. 26. Quamvis illa niger, quamvis tu candidus eſſes. *nero*. & *Eclog.* 10. v. 38. quid tum, ſi fuſcus Amyntas? Et nigræ oiolæ ſunt, & vaccinia nigra. *& lib.* 4. *Georg.* v. 468. Et caligantem nigra caligine lucum. *Horat. l.* 1. *od.* 21. *v.* 7. nigræ ſilvæ. *Id. l.* 4. *od.* 12. v. 11. Nigræ colles Arcadiæ. *b. e.* ſilvis frequentes. *Virg. Eclog.* 6. v. 54. Ilics ſub nigra. *&* 2. *Georg.* v. 258. nigræ hederæ. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 690. nigra myrtus. *Id. Metam.* 15. v. 187. nigra nox. *Id. Heroid. ep.* 18. v. 7. cælum pice nigrius, & freta ventis Tabidæ. *Id.* 10. *Metam.* v. 449. nigræ nubes. *Lucret. l.* 4. v. 341. nigræ umbræ. *Senec. l.* 4. *ſilu.* 4. v. 62. nigræ litora Thules. *b. e.* caligantis, obſcuræ. *Virg.* 3. *Georg.* v. 278. nigerrimus Auſter Naſcitur, & pluvio contriſtat frigore cælum. *& lib.* 4. v. 126. niger ſuaius. *b. e.* profundus, quia talis nigri apparent. *Horat. l.* 3. *od.* 27. v. 23. Æquoris nigri fremitus. *Martial. l.* 8. *epigr.* 56. nigra Falarna. *Juvenal. ſat.* 1. v. 71. Per famam & populum nigros aſferre maritos. *b. e.* colore luridos, quia veneno ſublisti. Sic *Propert. l.* 2. *el.* 20. v. 28. Pocula nigra. *b. e.* venenata. Tetra venena dixit *Id. ibid. el.* 13. v. 70. luridæ aconita *Ovid. Metam.* 1. v. 147. ¶ Nigrum abſoluta, nigra nota. *Ovid.* 1. *de ar. am.* v. 291. *de tempore*. Signatus tenui media inter carmina nigro. ¶ Translate ait malus, improbus, doloſus, dupiex, vafer. *Cic. pro Cæcin. c.* 10. Argentarius Sex. Cladius, cui nomen eſt Phormio, nec minus niger, nec minus confidens, quam ille Terentianus. (V. *Terent. Phorm. a.* 2. *ſc.* 2. *&* 3.) *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. v. 81. abſentem qui rodit amicum; Qui non defendit, alio culpante; ſolutos Qui captat riſus hominum, famamque dicacis; Fingere qui non viſa poteſt; commiſſa tacere Qui nequit, hic niger eſt: hunc tu, Romane, caveto. ¶ *Nigra in candido vertere* proverbio dicitur, qui recta prava facit, at *Terent.* loquitur *Phorm.* 5. a. 6. & vitia ipſa obtegit ſimulatione virtutis. *Juvenal. ſat.* 3. v. 29. Cedamus patria: vivant Artorius iſtic, Et Catulus: maneant, qui nigra in candida vertunt. *Ovid.* 11. *Metam.* v. 312. Alipedis de Stirpe dai verſuta propago Naſcitur Autolycus, furtum ingeniolus ad omne, Qui facere adſuerat, patriæ non degener artis, Caodida de nigris, & de candentibus atra. ¶ *Senec. in Hippol.* v. 493. niger livor. *Invidia*. ¶ Niger pro infauſto, nominoſa. *Horat. l.* 1. *ſat.* 9. v. 72. hunccine fatem Tam nigrum fuerſe mihi? *Propert. l.* 2. *el.* 21. v. 38. Nigreque funeſtum concinit omne avis. Hinc niger lapis apud *Feſt.* locus in Comitio, ubi Romulus occiſus, & Faſtulus nutritius ejus ſepultus, vel Quintilius quidam, qui a Romulo fleterat. ¶ Pro mœſto, triſti, in luctu jacenti, *Stat. l.* 5. *ſilv.* 1. v. 18. Sed cum plaga recens, & adhuc in vulnere primo Nigra domus queſtu, &c. *Val. Flacc. l.* 3. v. 404. arvaque nigm Vaſta metu. ¶ *Nigræ* pro *nigra* mors ſuo dixit *Lucret. l.* 4. v. 538. nigræ noctis ad umbram.

NIGIDIANUS, a, um, ad Nigidium pertinens, ut Nigidiani libri, *Gell. l.* 18. *c.* 4. *ſub fin.* Nigidianæ commentationes, *Id. l.* 19. *c. ult.*

NIGIDIUS, ii, Figulus, Philoſophus Pythagoricus, floruit Romæ, Cæſaris, & Ciceronis tempore. Multa ſcripſit præſertim de re grammatica, ut teſtatur *Gellius*, qui proinde ſæpe da eo mentionem facit. Verbi gratia *lib.* 19. *c.* 14. Ætas M. Ciceronis & C. Cæſaris præſtanti facundia viros paucos habuit: doctrinarum autem multiformium, variarumque artium, quibus humanitas erudita eſt, columina habuit M. Varronem, & P. Nigidium. *& lib.* 4. *c.* 9. Nigidium Figulus, homo, ut ego arbitror, juſta M. Varronem doctiſſimus. *& lib.* 6. *c.* 6. Nigidius Figulus in libro primo augurii privati dicit, &c.

NIGINA, æ, herba tribus foliis longis intubaceis, quæ illita cicatrices ad colorem reducit. *Plin. l.* 27. *c.* 12.

NIGRANS, antis, *neregiante*, *nero*, idem quod fuſcus, niger. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 5. & *Colum. l.* 6. *c.* 2. Nigrantia boum cornua. *Colum. l.* 8. *c.* 2. a *med. de gallinaceis maribus*. Ravidi, vel nigrantes oculi. *Virg.* 5. Æn. v. 97. nigrantea targa juvenci. *Lucret. l.* 2. v. 702. Nigrans color. *Sil. l.* 9. v. 225. Corpora ab immodico fervans nigrantia Phœbo. *Ovid. Metam.* 2. v. 535. Corvus nigrantas verſus in alas. *Stat.* 12. *Theb.* v. 254. nigrantes laabant aſtra tenebras. *Propert. l.* 3. *el.* 18. v. 33. Nigrantaſque domos animarum intraſſa ſilentum. *Sil. l.* 17. v. 258. nigrants profundo. *b. e.* mari. *Val. Flacc. l.* 1. v. 13. Solymo nigrantem pulvere fratrem. *b. e.* pulvere conſperſum & ſordidatum. (Sic *Horat. l.* 2. *od.* 6. v. 14. pulvere Tmaica nigrum Merionem.) *Val. Flacc. l.* 4. v. 697. nigrantia litora. *b. e.* quæ ſunt ad promontorium, quod *nigrum* vocatur, ſilva & arboribus umbroſum. *Virg.* 8. Æn. v. 353. Credunt ſe vidiſſe Jovem, cum ſæpe nigrantem Ægida concuteret dextra, nimboſque cieret. *b. e.* nubes, & tempeſtates commoventem.

NIGRATUS, a, um, niger factus. Translate *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion.* 1. 8. Nigrati ignorantiæ tenebris.

NIGREDO, inis, f. *negrezza*, *μελανία*, color niger, nigrities. *Apul. l.* 2. *Metam.* Corvina nigredine cærulos columbarum colli flofculos æmulantur. *Martian. Capell. l.* 2. *pag.* 35. Libri nigredine colorati.

NIGREO, es, grui, n. 2. *eſſer nero*, *e foſco*, nigra ſum, vel fio, *neriſcuno*. *Pacuv.* apud *Non. c.* 2. *n.* 582. Solis exortu capeſſit ſplendorem, occaſu nigret. *Accius ibid.* Nimbis interdum nigret. *Colum. l.* 12. *c.* 48. Baccæ cum jam nigruerint, nec adhuc tamen permaturæ fuerint.

NIGRESCO, is, n. 3. *forſi nero*, *ſcurarſi*, *μελαίνομαι*, niger, vel obſcurus fio. *Virg.* 4. Æn. v. 454. latices nigreſcere ſacros, Fuſique in obſcenum ſe vertere vinu cruorem. *& lib.* 11. v. 824. tenebris nigreſcunt omnia circum. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 503. Ora tument iræ: nigreſcunt ſanguine venæ. *Plin. l.* 15. *c.* 2. *ſub fin.* Bacca incipiens nigreſcere. *Id. l.* 26. *c.* 2. a *med.* Nigreſcens cutis. *Id. l.* 31. *c. ult. ante med.* Nigreſcentes dentes.

NIGRIANUS, a, um, adject. a Peſcennio Nigro Imp. R. apud *Tertull. ad Scapul. c.* 2.

NIGRICANS, antis, *neregiante*, *nericcio*, *μελανίζων*, ad nigrum colorem accedens, nigreſcens, migrans. *Plin. l.* 9. *c.* 38. *extr.* Tyrius color nigricans ſpectu, idemque ſuſpectu refulgens. *Id. l.* 36. *c.* 26. Maſſæ colore pingui nigricantes.

NIGRICOLOR, ris, nigrum colorem habens. *Solin. c.* 2. (*al. c.* 8.) *ad fin.* Nigricolor facies.

NIGRIFICO, as, a. 1. *annerire*, *far nero*, ut Nigrificare dentes apud *Marcell. Empir. c.* 35. *a med.*

NIGRITTA, æ, f. &

NIGRITTES, ei, f. &

Ni-

NIGRITODO, inis, f. *nerezza*, *color niger*, μελανία, nigror, nigredo. *Plin. l. 9. c. 36. de purpura.* Buccinum pelagio admodum alligatur, nimiaque ejus nigritiæ dat auferitatem illam nitoremque; qui quæritur, cocci. *Id. l. 29. c. 6.* Corvi ovum nigritiam capilli affert. *Celſ. l. 8. c. 2. a med.* Sin autem nigritius eſt, aut ſi caries ad eſtenum partam oſſia tranſit, &c. *Plin. l. 20. c. 36.* Nulla apparet nigritudo in roſtro.

NIGRO, as, avi, atum, n. t. *eſſer nero*, nigreſco, niger ſum. *Lucret. l. 2. v. 732.* ne forte hæc albus ex elba rearia Principiis eſſe, aut oculos quæ candida cernis; Aut ea, quæ nigrant, nigro ds femina nata. V. *Nigrans.* ¶ Activs pro nigrum facere, ſeu lividum. *Stat. l. 2. ſilv. 6. v. 83.* non lævius atros Nigraſſet planctu guſtia ſibi ſæva lacertos.

NIGROR, oris, m. idem ac nigredo. *Cic. l. 2. de Divin. c. 14. & 3. de Orat. c. 39. ex Fetuv.* Noctiſque, & nimbum occæcat nigror. *Celſ. l. 2. c. 1. circa med.* Nigrorem in ulceribus excitat. *Lucret. l. 3. v. 39.* Omnia ſuffundens mœſtia nigrore. *Gell. l. 2. c. 26. a med.* Rubidus eſt rufus, atrore & nigrore multo mixtus. *Lucil. apud Non. c. 12. n. 46.* nigror noctis.

NIHIL, n. indeclin. *niente*, *nulla*, *non punto*, *ciò*, idem quod *nihilum*, a quo per Apocopen factum 28. *Cic. de Senect. c. 6.* Nihil ergo agebat Q. Maximus? nihil L. Paulus? ceteri ſenes nihil agebant? *Id. 1. Offic. cap. 41.* Omnium rerum, ex quibus aliquid acquiritur, nihil eſt agricultura melius, nihil uberius, nihil dulcius, nihil homine, nihil libere dignius. *ire tutte le coſe non v'è la megliore*, &c. *& Q. Fr. l. 3. ep. 9.* De Gabinio nihil fuit ſuaviandum iſtorum, qui cogitata ſunt. *nulla de quanto s'è penſato. & epiſt. 8.* Aliud hoc tempore de republ. nihil loquebantur. *& poſt verſus. ad Quirit. c. 5.* Eſt. Jan. conſul nihil humanarum rerum ſibi prius, quam de me agendum judicavit. *Nepos in Alcib. c. 1.* Nihil illo ſuiſſe excellentius vel in vitiis, vel in virtutibus. *h. e.* neminem. Sic *in Miltiad. c. 5.* Qua pugna nihil adhuc eſt nobilius. *h. e.* nulla pugna. *Cic. 1. de Fin. c. 17.* Si nihil tale metuamus. *h. e.* nullam rem talem. *Liv. l. 41. c. 20.* Rhodiis ut nihil unum infigne, ita omnia generis dona dedit. *h. e.* nullum donum. *Cic. 1. de Orat. c. 30.* Sine ſtudio nihil quicquam egregium nemo unquam aſſequutus. ¶ Abſolute, & quaſi adverbialiter, *Cic. 1. de Legib. c. 2.* In hoc genere Græcin nihil cedimus. *h. e.* nulla in re. *Terent. Andr. 4. 1. 24.* Illic ubi nihil opus eſt ibi verentur. *Cic. 2. Agrar. c. 23.* Beneficio iſto legis nihil utitur. *h. e.* nulla in re: *non ſo ne ſerve punto. Stat. l. 9. Theb. v. 610.* More nihil Grajo. ¶ Quamvis poſt *nobil* ſequatur *ner*, non affirmat tamen. *Cic. pro Cluent. c. 1.* Nihil me nec ſubterfugere voluiſſe raticendo, nec obſcurare diſſendo. Pro *nec* poſſet ſubjici *aut*, eadsunque eſſet ſretsentia: ut *Juſtin. l. 8. c. 2. ad fin.* Nihil ſine majeſtate numinis ejus aut privatæ unquam, aut publicæ rei geſſerant. ¶ *Nihil non*, omnia, *tutto. Cic. de clar. Orat. c. 37. ad fin.* Nihil non ad rationem dirigebat. *& Nep. in Attic. c. 19.* Tanta præſperitas Cæſarem aſſ conſecuta, ut nihil ei non tribuaret fortuna. ¶ *Non nihil*, aliquid. *Cic. Fam. 12. ep. 2.* Non nihil, ut in tantis molis, aſt profectum. *& lib. 4. ep. 14.* Quo in periculo non nihil me conſolatur, cum recordor, &c. Scribunt & conjunctim *nonnihil*. ¶ Cum genitivo *Nepos in Annib. cap. ult.* Non nihil temporis tribuit litteris. *Cic. Attic. l. 8. ep. 4. ad fin.* Nihil cognovi ingratius: in quo vitio nihil mali non ineſt. ¶ *Nihil niſi*, *nihil altro niſi*, aut *quam*, *præter*, *præterquam*: *Non altro che*, *e fuorchè. Terent. Adelph. 3. 4. 30.* Tu, quantus quantus, nihil niſi ſapientia re. *Cic. de Amic. c. 27.* Amata nihil aliud eſt, niſi eum ipſum diligere, quem *amas*. *non è altro ther.* & pro *Roſc. Amer. c. 37. a med.* Si nihil aliud fecerunt, niſi rem detulerunt. *ſe non fecero altro*, *che riferire.* & 2. *ad Q. Fr. ep. 10.* Nihil eliud dicam, niſi verebor, nequando, &c. *non dirò altro*, *ſe non che avrò paura*, &c. *& pro Leg. Manil. c. 22.* Ut nihil aliud, quam de hoſte cogitet. *Id. Fam. 4. epiſt. 7.* Nihil tibi deeſt præter voluntatem. *Id. de Haruſp. reſpon. c. 19.* Nihil ut a patris virtuta, præterquam quod a Senam deficivsrat, deſſeniſſet. *Hirt. de B. Alex. c. 8.* Qui nihil, præterquam de vita, cogitarent. Sic *Suetou. in Galb. c. 19.* Nihil amplius, quam continere ſe, ſtatuit. *Apul. l. 6. Metam.* Nihil ergo ſupereſt, quam adicere. ¶ In hia eliquando ellipſis eſt commoda. *Liv. l. 3. c. 26. auct.* Illa quidem nocte nihil præterquam vigilatum 28 in urbe. *non ſi ſi altro che vegliare.* & *Suetou. in Aug. c. 83.* Mox nihil eliud quam vectabatur, & deambulabat. ¶ Poſt *nihil* ſequitur etiam *quam*, *quotuimar. Cic. 2. Phil. c. 12.* Nihil præterquiſi, quantum facere eniiiquas potui, quin Pompejum e Cæſaria conjunctione avocarem. *non aveſſe coſ' alcuno e fino di diſtagliare*, &c. *Liv. l. 3. c. 54.* Nihil motor, quo minus decamviratu ebeam. *Celſ. l. 3. ſub fin.* Nihil facere oportat, quo minus, quidquid eſt potis, exeat. ¶ *Nihil eſt quod*, *cur*, *quamobrem*, nulla eſt cauſa, cur, &c. *Cic. Q. Fr. l. 3. ep. 8.* Superiori epiſtolæ quod reſpondeam, nihil eſt. *non ho che riſpondere: non occorre ch'io riſponda. & Fam. 9. ep. ult. extr.* Nihil eſt, quod adventum noſtrum extimeſcas. *& lib. 6. ep. 20.* Nihil eſt cur advenientibus te offerre geſtias. *Id. pro Cluent. c. 26.* Nihil excogitem, quamobrem Oppianico damnari neceſſe ſit? *ch'io non penſi e trovi qualche coſa, per cui*, &c? *Id. pro Dom. c. 32.* Nihil poterat dicere, quare rota non eſſant. ¶ *Nihil ad me*, ſubaudi *pertinet*, aut *facit. Cic. in Piſon. c. 28.* Recte, an ſecus, nihil ad nos: aut ſi ad nos, nihil ad hoc tempus. *Terent. Andr. 1. 2. 16.* Quod antehac fecit, nihil ad me attinet. ¶ *Nihil minus*, negat vehementius, *nulla mene. Cic. 3. Offic. c. 20. ad fin.* Cadit ergo in virum bonum, mentiri, fallere? nihil minus. ¶ *Nihil dum*, & *nihildum*, nihil adhuc, nondum quidquam, *nulla ſin ora. Cic. 12. Fam. epiſt. 7.* Quamquam nihil dum audieramus, nec ubi eſſes, nec, &c. Adde *lib. 9. ad Attic. ep. 2.* & *Catil. 3. c. 3.* ¶ *Nihil* pro non omnino. *Liv. l. 6. c. 38.* Sic C. Licinius, & L. Semina interceſſioni adlegarum cedunt, nihil patriciam magiſtratum inferam concilia plebia. *Id. l. 3. c. 65.* Nihil magnopere ad Patrum, aut plebis cauſam inclinati. *Cic. Phil. 1. cap. 6.* Ut decernarentur ſupplicationes mortuo? nihil dico, aui. *Stat. 9. Theb. v. 609.* Militiamque trucem, ſexum indignata, frequento More nihil Grajo. ¶ *Nihil* pro fruſtra, in *damno. Plaut. Mil. 4. 2. 26.* Hercle hanc quidem nihil tu amaſſis: mihi hæc deſponſata eſt. ¶ Pro nulla de cauſa, *Cic. 1. de Legib. c. 1. a med.* Quorſum tandem, aut cur iſta quæris? M. nihil ſane, niſi ne nimis diligenter anquiras, &c. ¶ Nihil mihi cum illo eſt, *non ho che fare con lui. Ovid. 2. Faſt. v. 308.* Nil mihi vobiſcum eſt. *Terent. Phorm. 2. 3. 74.* Tecum nihil rei nobis, Demipho, eſt. ¶ *Nihil es*, nihil potre, nihil valre, *non vogli punto. Cic. Fam. 7. ep. 27.* Hæc tibi ſcripſi, ut iſto ipſo in genere, in quo aliquid poſſe via, te nihil aſſi cognoſceres. *& epiſt. ult.* Nos plane eut nihil ſumus, aut nobis quidem ipſis diſplicemus. *Id. in Divin. Verr. c. 14. extr.* Sin mecum in hac peculiose nihil fueris, quem te in ipſe pogna cum acerrimo adverſario fore putemus? *& cap. 15.* Eſto: nihil eſt, nihil poteſt: at venit paratus, &c. ¶ *Nihil* pro *aliquid. Ulpian. Dig. lib. 39. tit. 2. leg. 24.* Cum, nemine nihil facienta, locus ipſi damnum inferat ſui natura. ¶ Primum produciſſa videtur *Lucret. l. 1. v. 647.* Nihil prodeſſet calidum denſmter ignem. Niſi dicas, jambum pro ſpondeo poſuiſſe: aut lege: cum aliis, *Nil prodeſſet enim calidum*, &c.

NIHIL DUM. V. *Nihil.*

NIHILI. } V. *Mihilum.*

NIHILOMINUS. }

NIHILUM, li, n. *nulla*, *niente*, *niuno coſo*, *ciò*, nulla re, nihil, nil: quaſi *ne hilum*. V. *Hilum. Lucret. l. 1. v. 265.* docui, nil poſſe creari De nihilo, neque item genita ad nihilum revocari. *Cic. 2. de Divin. c. 16.* Erit aliquid, quod eut ex nihilo oriatur, aut in nihilum ſubito occidat. *Id. de Fato, c. 9.* Ut de nihilo quippiam fiat. *In quadam lege Sulla* apud *Cic. pro Cæcin. c. 33.* Si quid jus non aſſet rogari, ejus ea lege nihilum rogatum. *Cic. 1. Acad. c. 7.* Intarsra in nihilum. *Lucret. l. 2. v. 790.* redigi ad nihilum. *Cic. Fam. 11. ep. 12.* Ad nihilum venire. *Id. in fin. Phil. 7.* Ad nihilum recidere. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 53.* nihilum metuenda timere. *Cic. pro Marcell. c. 9.* Pro nihilo eſſa. *Id. 14. ad Attic. ep. 9.* Dii immortales, quam mihi iſta pro nihilo! (*h. e.* videntur, ut *Id. 2. de Fin. c. 13. a med.* loquitur.) *& in divin. Verr. c. 7. extr.* Contemnere aliquid, ac pro nihilo putara. *Id. Verr. 4. c. 16.* Pro nihilo ducare. *Liv. lib. 33. cap. 46.* habere. *Cic. Phil. 2. cap. 23.* Quoniam condemnatum eſſe, pro nihilo eſt. *ſi ho per nulla.* ¶ *Nihilo* abſolutes, *da nulla*, nullius pretii, cum verbis æſtimandi. *Varr. ſub Iſa. lib. 9. de* L. L. Quem putamus eſſa non hili, dicimus nihili. *& l. 8. c. 36. ad fin.* Dicimus ſoion, hic homn nihili, &, hujus hominis nihili, &, hunc homiotem nihili. *Plaut. Caſ. 2. 3. 29.* Unde is nihili? ubi fuiſti? *Id. Pſeud. 4. 7. 2.* Nequanis eſt homo, qui nihili imperium heri ſui ſervos facit: nihili eſt autem, ſnum qui officium facera immemor eſt. *Terent. Andr. 3. 5. 6.* Pater nihili pendit. ¶ Homo nihili factus dicitur e *Plauto Mil. 2. 5. v. 16.* qui caſtratus eſt. ¶ *Nihilo æſtimare* pro *nihili. Cic. 4. de Fin. c. 23.* Non quie ſit bonum valare, ſed quia ſit non nihilo æſtimandum. *Lambin.* leg. *nihili.* ¶ *De nihilo*, ſine cauſa, *per niente. Plaut. Cuscul. 4. 1. 17.* Qui oiseri de nihilo audaſter dicunt contumeliam. *Liv. l. 34. c. 61. a med.* Mali iam aaampli eſſe, de nihilo hoſpitea corripi. ¶ *Non de nihilo*, non ſine cauſa. *Liv. l. 39. c. 29.* Maaime hoſtia fiducia, quæ non da nihilo profecto concepta eſt, perculſua. *non ſenza fondamento. & Terent. Hecyr. 5. 1. 1.* Non hoc de nihilo eſt, quod Laches me nunc conventam eſſe æxpetit. *non è per fronde di porri. Propert. l. 3. el. 16. v. 52.* Nec tic de nihilo ſulmnis ira cadit. *nè così per nulla.* ¶ *Nihilo* cum aomparativia. *Cic. 3. Fam. ep. 12. ſub fin.* Benevoleutioe tibi, quam fui, nihilo ſum factus. *niente meno amorevole. & lib. 6. ep. 3.* Nihilo ta nunc majora in diſcrimine eſſe. *& ibid.* nihilo magis. *Terent. Eun. 1. 1. 17.* nihilo plus. *Id. Andr. 3. 2. 27.* ſecius. *Caſ. l. 5. B. Gall. c. 4. & 7.* tamen ſecius. *Liv. l. 6. c. 38. a med.* ſegnius. *Plaut. Bacch. 3. 4. 21.* pluris, quam ſi, &c. *Terent. Phorm. 3. 3. 2.* Unde ego argentum inveniam miſer, cui minus nihilo aſt? *ho manco de niente. Plaut. Men. 5. 5. 49.* Quot homines ſunt ſatis? *Med.* quatuor: nihilo minus. *meute manco.* ¶ *Nihilo minus*, & copulata vocibus *nihilominus*, æqus, non minus, tamen, *meuto di meno*, *nondimeno*, *mentemeno*, ἀλλ' ὅμως. *Cic. 2. Offic. c. 21. a med.* Capeſſentibus rempubl. nihilo minus quam philoſophia, haud ſcin an magis etiam & magnificentia, & deſpicientia adhibenda ſit rerum humanarum. *Plin. l. 7. ep. 27. circa med.* Percuntatus, omnia docetur: ac nihilo minus, immo tanto magis conducit. *Cic. ad Pompei. 2. circa med. poſt epiſt. 21. l. 8. ad Attic.* Neque enim eos ſolos arbitrehamur capi, qui, &c. ſed eos nihilo minus, qui, &c. *Id. pro Mil. cap. 7. ad fin.* Minus dolendum fuit, re non perfecta, ſed puniendum certe nihilominus. *Terent. Phorm. 4. 2. 7.* Ubi Phædria ſe offenderet nihilo minus amicam eſſe, quam Antiphoni. *Lucret. l. 3. v. 96.* Permum animum dico, mentem quam ſæpe vocamus, Eſſa hominis partem nihilo minus, ac manus & pes. *Cic. Fam. 13. ep. 15.* Ait poſſe eundam ἀπὸ τρόπου καὶ ἀνίκητον videre, & tamen nihilominus Aſiæ ἀστρατείαν, &c. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 17.* Nihilominus tamen agi poſſe de compoſitione, ut hæc non remitteretur. Sic *Cic. Fam. 10. ep. 2.* In iis rebus, quæ nihilo minus, ut ago abſim, confici poſſunt. *Id. 2. de Invent. c. 4.* Nihilo minus eloquentiæ ſtudendum eſt, etſi ut quidam perverſe abutuntur. ¶ Omiſſo *minus*, *Plaut. Moſtell. 2. 3. 43.* Nihilo ago, quam nunc tu, amara ſum.

¶ Ni-

¶ *Nihilo aliter*, nihil diſſimiliter. *Terent. Phorm.* 3. 2. 45. Ego iſti nihilo ſum aliter, ac ſui. ¶ *Nihilum*, & *nihil* a *Lucret.* ſæpe contrahuntur (ut *vehemens* ab *ved. l.* 3. v. 153. & a *Catull. carm.* 50. *ad Licin. Calv. in fin.*) ut *lib.* 1. v. 205. Nihil igitur fieri de nihilo poſſe, fatendum eſt. Adde *verſ.* 160. 237. 265. 544. & alibi. Sic *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. v. 67. Nihilo deterius dominæ jus eſſe rogabet. Quibus locis alii *nil* pro *nihil* (quod uſitatum eſt) & *nilum* pro *nihilum* (quod minus placet) repoſuerunt. V. *Voſſ. l.* 2. *de Gramm. c.* 18. *ſub fin.*

NIL, *aiunt*, *nulla*, *illic*, idem quod *nihil*, & ab eo factum per ſyncopen. *Nep. in Thraſyb. c.* 2. *ſub fin.* Nil attigit niſi arma, quibus indigebat. *Al. leg.* nihil. *Hirt. de B. Africo. c.* 57. Nil attinere, cum cum adverſariis colloqui. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 29. Si nil ſit durius. *Al. leg.* nihil. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. v. 31. Nil intra eſt oleam, nil extra eſt in nucem duri. *Id. l.* 1. *ſat.* 14. v. 14. Nil pictis timidus navita puppibus Fidit. *Id. lib.* 4. *od.* 4. *verſ.* 73. Nil Claudiæ non perficient manus. *Petron. in Satyr. c.* 34. Heu hen nos miſeros! quam totus homuncio nil eſt! *Lucret. l.* 5. v. 264. Nil opus eſt verbis. Al. leg. *nihil*. V. dicta in fine τῷ *Nihilum*. ¶ Tanz *nil*, *tanto poco*. *Perſ. ſat.* 1. *verſ.* 122. Hoc ridere meum, tam nil, nulla tibi vendo Iliade.

NILIACUS, a, um, ad Nilum pertinens. *Lucan. l.* 10. v. 192. ſpes ſit *mihi* certa videndi Niliacos fontes. & *lib.* 9. v. 1013. Niliacus gurges. *Martial. l.* 3. *epigr.* 93. Niliacus crocodilus, quem *Id. l.* 5. *epigr.* 66. Niliacam ſevam vocat. *Id. lib.* 13. *epigr.* 57. Niliacum olus, *h. e.* colocaſia, quem e Nilo metunt, caule, cum cocta eſt, eraneoſo in maſticando, ut eſt apud *Plin. l.* 21. *c.* 15. ¶ Item Ægyptius. *Ovid. 3. de tr. am. v.* 318. Niliacis carmina luſa modis. *Lucan. l.* 8. v. 281. Niliacus tyrannus. *Juvenal. ſat.* 6. v. 86. Niliſca plebs. *Martial. l.* 14. *epigr.* 150. victa eſt Pectine Niliaca jam Babylonis acus. *Lucan. l.* 10. v. 80. Tempora Niliaco turpis dependit amuri. *h. e.* Cleopatræ reginæ Ægypti. *Stat.* 3. *Thеb.* v. 478. Niliacum pecus. *h. e.* bos Apis, Ægyptiorum deus. *Martial. lib.* 8. *epigr. penult.* Non per Niliacæ bovem juvencæ. *h. e.* Ius, ſeu Iſidis Ægyptiorum dea. ¶ Niliaca ſerpens *Lucano lib.* 9. v. 816. eſt aſpis: de qua *Ammian. l.* 22. *c.* 15. (*al.* 38.) Magnitudine & decore aſpide facile ſupereminens, nunquam ſponte ſua fluenta egreditur Nili. Verius tamen *Lucan. ibid.* v. 704. Ipſa caloris egens gelidum non tranſit in urbem Spumis ſua, Niloquæ tenus mittitur arenas. *h. e.* intra Ægyti, & Africæ fines ſe continet. ¶ Niliacam lentem laudat *Martial. l.* 13. *epigr.* 9. quam Peluſiacam dicit *Virg.* 1. *Georg.* v. 228. Muniuit & *Gell. l.* 17. *c.* 8. Duo ejus genera in Ægypto naſcentis memorat *Plin. l.* 18. *c.* 12. ¶ Similiter Niliacum acetum *Id. Martial.* commendat *ibid. epigr.* 122. Pharium cognominatum a *Juvenal. ſat.* 13. v. 85. V. *Acetum*.

NILICOLA, æ, ad Nilum incolens, Ægyptius. *Prudent. l.* 2. *adverſ. Symmach.* v. 493. Iſis Niliculas, Rhodios Cytherea reliquit.

NILIGENA, æ, com. gen. Nilo genitus, Ægyptius. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 16. *poſt med.* Argutus Niligena, & gentis accola numerorum potentis. *Ovid. l.* 1. *de ar. am. v.* 77. Niligenæ Memphitica ſacra juvencæ. *h. e.* Iſidis. Al. rectius leg. *linigere*.

NILIOS, ii, ſ. νίλιος, gemma colorem habens fumidæ topazii, aut aliquando mellæ. *Plin. l.* 37. *c.* 8. India & has generat, & nilium fulgore bebeti & brevi, & cum intueare, fallaci.

NILOTICUS, a, um, Νειλωτικός, Niliacus, ut Nilotica tellus, *Martial. l.* 6. *epigr.* 80. Nilotica rura, *Lucan. l.* 9. *verſ.* 130. Nilotica aqua, *Senec. l. quæſt. nat.* 3. *c.* 25. *a med.*

NILOTIS, idis, adject. femin. Ægyptia. *Martial. l.* 12. *epigr.* 6. picti tunica Nilotide Mauri. *Lucan. l.* 10. v. 142. Quod Nilotis acus percuſſum pectine, &c. *Sidon. l.* 8. *ep.* 12. Nilotidis aquæ ſtagna.

NILUM, idem ac nihilum. *Lucret. l.* 1. v. 237. Haud igitur poſſunt ad nilum quæque reverti. V. *Nihilum* in fine.

NILUS, li, m. *Nilo*, Νεῖλος, fluvius maximus Africæ, in Æthiopia & Ægypto. *Servius ad* 4. *Georg.* v. 291. Nilum dici exiſtimat, quaſi νέον ἰλύν, hoc eſt, novum trahentem limum, quia ſua inundatione in Ægypti agros novum infert lutum, & oblimando feraces reddit. A Poetis fingitur filius Oceani & Terræ, multoſque filios genuiſſe, Minervam, Vulcanum, Dionyſium, Mercurium quartum, Herculem. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 16. 22. & 23. ¶ Quotannis certis diebus, præcipue circa ſolſtitium eſtivum, auctu magno per intam ſpatiatus Ægyptum, terram pluviis omnibus deſtitutam aquis ſuis irrigat, limo tegit, & fecundiſſimam efficit. Unde unica ſpes Ægyptiis in Nilo poſita eſt, quia fertilis, aut ſterilis annus eſt, prout illis magnus, aut parcior influxit. V. *Cicer.* 1. *de nat. Deor. c.* 52. *Vitruv. l.* 8. *c.* 2. *Lucret. l.* 6. v. 722. *Lucan. l.* 10. a *verſ.* 199. *Senec. l.* 4. *quæſt. nat. c.* 2. & *Plin. l.* 5. *c.* 9. & *lib.* 18. *c.* 18. ubi de Nilo multa. ¶ Unde revera ortum habeat, quæque cauſæ incrementi ejus Veteribus ignotum ſuit: quæ de re V. *Senec. lib.* 6. *quæſt. nat. c.* 8. & *Lucan. cit. l.* 10. ¶ In Ægyptium mare ſeptem oſtiis ſe exonerat. unde *Juvenal. ſat.* 13. v. 26. Rari quippe boni, vix ſunt numero totidem, quot Thebarum portæ, vel divitis oſtia Nili. *Ovid.* 5. *Metam.* v. 187. genitus ſeptemplice Nilo. & *lib.* 1. v. 422. Nilus ſeptemBuus. *Phadr. l.* 1. *fab.* 25. v. 3. Canes currentes bibere in Nilo flumine. ¶ *Nili* quoque apud Veteres accipiuntur pro foſſis, ſeu canalibus, quibus aqua in locum aliquem deducitur; cujus generis erant ii, qui aquam in privatas domos derivabant, & qui ſpectaculis circumdari ſolebant, *aquæductus*, *canali*. *Cic. Q. Fr. l.* 3. *epiſt. ult.* Imagines iſtæ, & palæſtra, & piſcina, & nilus, multorum Philotimorum eſt, &c. *Id. 2. de Legib. cap.* 1. Duclus vero aquarum, quos iſti nilos & Euripus vocant, quis non, cum hæc videat, irriſerit?

NIMBATUS, a, um, nimbo, ideſt faſciola in fronte ligatus. *Plaut. Pœn. t.* 2. 135. Tom magis eſt nimbata, & nugæ meræ. Al. aliter interpretantur.

NIMBIFER, ra, rum, ὀμβροφόρος, ferens nimbos. *Avien. in Phænom. Arat.* v. 858. Inter nimbiferas nubes ſpectabilis exſter. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 8. v. 60. Ad Bygа oimbifero vindicis igne detos. Ita legit *Scalig.* & *Heinſ.* ea MSS. Alii *nubifero*.

NIMBOSUS, a, um, νεφελώδης, ὑετώδης, pluvioſus, gravis nimbis, afferens nimbos. *Virg.* 1. Æn. v. 539. Flectu nimboſus Orion. *Plin. l.* 18. *c.* 11. Campus eſt montibus ſubjacens nimboſis. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 3. v. 17. nimboſa tumuarunt æquora vento. *Sват. lib.* 1. *ſilv.* 3. *verſ.* 89. nimboſa bruma. *Lucan. lib.* 5. v. 631. nimboſus aer.

NIMBUS, i, m. πτῶσις ἐξαπίνης ἐπιφερομένη, ὄμβος, ὑσμίνη, pluvia repentina, præceps, & brevior: in quo differt a *pluvia*, quæ jugis eſt, & lentior. Ita *Servius ad Æn.* 1. v. 55. & *Apul. de Mundo*, *ante med.* dicunt. *Virg.* 4. Æn. v. 120. nigrane commixta grandine nimbus. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 5. Terrere animos fulminibus, tempeſtatibus, nimbis, ventis, grandinibus. *Liv. l.* 1. *c.* 16. Subito coorta tempeſtas cum magno fragore tonitruſque, tam denſo regem operuit nimbo, ut conſpectum ejus concioni abſtulerit. *Lucret. l.* 3. v. 19. Quas neque concutiunt venti, nec nubila nimbis Aſpergunt. *Plin. l.* 31. *c.* 4. Detracta collibus ſilea, continere nimbos, ac digerere conſueta. *Ovid. 1. Met. v.* 269. denſi funduntur ab æthere nimbi. ¶ Translate dicitur de ſubita, & denſa ſparſione cujuſque rei, quæ in modum nimbi ingruit. *Flor. l.* 3. *c.* 8. Ingenti lapidum fatorumque nimbo claſſem operuerunt. *Sil. l.* 5. v. 115. plorum in Pœnos nimbus fundetur. & *lib.* 9. v. 311. & 580. & *Lucan. l.* 4. v. 776. telorum. *Colum. l.* 10. v. 364. Non aliter quam decuſſa pluit arbore nimbus Vel teretis auli, vel tectæ vertice glandis. *Claudian. in nupt. Honor. & Mar. v.* 198. purpureoque ducem perfundere nimbo. *h. e.* florum copia. *Martial. de Spectac. epigr.* 3. Et Cilices nimbo hic maduere ſuis. *h. e.* ſparſione croci, quam *l.* 5. *epigr.* 26. rubrum, & *lib.* 9. *epigr.* 39. Corycium nimbum vocat. *Stat.* 10. *Thеb. v.* 535. eaundaoi ſævo fallitia nimbo. *h. e.* miſſilium multitudine. *Claudian. l.* 1. *in I. Conſ. Stilic. verſ.* 353. & *Prudent. l.* 2. *adverſ. Symmach. v.* 702. nimbos equitum. *h. e.* ingentem equitum numerum. *Virg. Æn.* 7. v. 793. Inſequitur nimbus peditum. *Martial. l.* 10. *epigr.* 38. lucerna Nimbis abria Nicerotianis. *h. e.* plena unguentis odoratis. ¶ Item de ſubitis calamitatibus. *Cic. Attic.* 15. *ep.* 9. Quid autem iſte in domo tua caſus armorum? Sed hunc quidem nimbum cito tranſiſſe lætor. ¶ Præterea *nimbus* dicitur ipſa aqua nimbo cadens. Unde *nimbos ligatos* dixit *Petron. in Satyr. c.* 123. aquam pluviam humi concretam glacie. ¶ Item nubes præſertim glomeratæ, & nbſcuræ, unde fere nimbi exſiſtunt. *Virg. Æn.* 3. v. 198. Involvere diem nimbi. & *verſ.* 587. Et lunam in nimbo nox intempeſta tenebat. *Sil. l. Thеb. v.* 97. piceo nox obvia nimbo Lucentes turbavit equos. *Pacuv.* apud *Cicer. l. de Divin. c.* 14. & 3. *de Orat. c.* 39. nocliſque & nimbum occæcat nigror. *pro* nimborum. ¶ De nube lucida, & ſplendore, qui circa caput, & corpus deorum eſſe fingitur, *Virg.* 10. Æn. v. 634. cælo ſe protinus alto Miſit, agens hiemem nimbo ſuccincta per auras. & *lib.* 8. v. 615. Ism ſummas arces Tritonia (reſpice) Pallas Inſedit, nimbu effulgens. *Serv. ad hunc loc.* Nube divina. eſt enim fulgidum lumen, quo deorum capita cinguntur: ſic etiam pingi ſolet. *Id. ad* 3. Æn. v. 585. Proprie nimbus eſt, qui deorum, vel imperantium capita, quaſi clara nebula, ambire fingitur. *Mamertin. in Paneg. Maxim. c.* 3. Trabeæ veſtræ triumphales, & faſces conſulares, & ſellæ curules, & fulgor, & illa lux divinum verticem claro orbe complectens, veſtrorum ſunt ornamenta meritorum pulcherrima. ¶ De fumo ex incendio. *Virg.* 5. Æn. *verſ.* 666. Reſpiciunt atram in nimbo volitare favillam. ¶ De globo pulveris, *Claudian. l.* 2. *in Ruſin. v.* 176. Pulveris eatolli nimbos, latequs videres, &c. Sic *Virg. l.* 3. *Georg.* v. 110. fulvo nimbus arenæ tollitur. ¶ Ufurpatur item de vento, quia nimbos adducit, impellitque. *Id.* 1. Æn. v. 55. Nimborum in patriam, loca feta furentibus auſtris, Æoliam venit. ¶ Et de tempore nimboſo & pluvio, *Vall. Flacc. l.* 1. v. 371. nimboſque educere luru. *h. e.* traducere. V. *Educo*. ¶ *Nimbus vitreus* apud *Martial.* in lemmate *diſt.* 112. *l.* 14. eſt poculi vitrei genus. Diſtichon autem tale eſt: Ab Jove qui venier, miſcenda ad pocula largas Funder nimbus aquas: hic tibi vina dabit. ¶ Denique ita dicitur faſciola transverſa ex auro affuta in lintea, quod eſt in fronte feminarum. Ita definit *Iſidor. l.* 19. *Orig. cap.* 31. Alii intelligunt ipſum linteum frontі prætentum. Ideo autem illud geſtabant mulieres, ut frontis ſpatium imminuerent, quia frons parva, ut eſt apud *Petron. in Satyr. c.* 126. inter formæ decora reputabatur. *Arnob. l.* 2. *pag.* 72. Laminas pertunderent aurium, conficiendis quærerent corporibus fucos, imminuerent frontem nimbis, ſuligine oculos obumbrarent. Al. leg. *limbis*. V. *Nimbatus*.

NIMIE, *troppo*, *aſſai*, *voglio*, nimis, aut valde. *Pallad. in Mart. tit.* 10. *poſt med.* In locis nimie frigidis præcoquas ficus ſeramus. *Macrob. l.* 6. *Saturn. c.* 6. *ante* non nimie, ſed pulcre dictum. *Capitolin. in Gordian. cap.* 6. Cupide, aut immodeſte, aut nimie aliquid facere.

NIMIETAS, atis, ſ. *troppo*, *ſoverchio*, ὑπερβολή, ſuperfluitas, redundantia, nimia copia. *Colum. l.* 6. *c.* 24. Nimietate verni pabuli pecudes exhilarata laſciviunt. *Pallad. l.* 6. *c.* 7. Sanguinis nimietatem prohibet. *Id. l.* 2. *tit.* 13. *a med.* Inter omnes nimietates temperamentum tenere. *Apul. l.* 9. *Metam.* Rei nimietate commotus. *h. e.* nimia frequantia. *Arnob. l.* 4. *pag.* 133. Quæ vel curſim perſtrinximus, vel nimietatis non attigimus tædio.

NIMIO. V. in *Nimius*.

NI-

NIMIOPERE, adverb. Idem ac nimis, vel admodum nimis. *Cic. in Parad.* 5. c. 2. Quos ædificia magnifica nimiopere delectant. Sed alii legunt disjunctim *nimio opere*, multo rectius. Idem dic de alio loco *Verr. 6. cap.* 59.

NIMIRUM, adverb. *vole* a *dire*, *per appunto*, *per certo*, *senza dubbio*, ἐίνε, δήπε8ε, scilicet, videlicet, nempe, certe, sine dubio. Est a *me* pro non, & *mirum*, ut docet *Donat.* ad illud *Terent. Eun.* 3. 3. c. Profectu quanto magis magisque cogito, nimirum dubit hæc Thais mihi magnum malom. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 4. *extr.* Sed nimirum majus est hoc quiddam, quam homines opinantur. *Id. l.* 9. *ad Attic. ep.* 9. *a med.* Itaque nimirum hoc illud est, quod Cæsar scribit in ea epistola. & *lib.* 13. *ep.* 10. *extr.* Nimirum id fuit. solvendo enim non erat. *Liv. l.* 40. *c.* 9. Aperiendæ nimirum nocte januæ fuit, & armati comissatores accipiendi. *ironia.* ¶ In respondendo, *Quintil. l.* 12. *c.* 1. *ante med.* Uter melior dicetur orator? nimirum qui homo quoque melior.

NIMIS, adverb. *troppo*, *eccessivamente*, *più del dovere*, πάθυ, ἄγαν, plus satis, ultra modum, plus æquo. *Terent. Andr.* 1. 1. 34. Id arbitror apprime in vita esse utile, ut ne quid nimis. Μηδὲν ἄγαν, dictum Pittaci, unius ex septem Sapientibus, quo monemur excelsum vitare in omnibus: *ennis gli eßremi son vizioſi.* Cic. 3. *de Legib. c.* 1. Tu eum nec nimis valde unquam, nec nimis sæpe laudaveris. *Terent. Heaut.* 5. 5. 1. Chremes nimis graviter cruciat adolescentulum, nimisque inhumana. *Nep. in Iphicr. c. ult.* In labore exercitus nimis, parumque patiens. *Cic. pro Arch. cap.* 11. De meo quodam amore gloriæ, nimis acri fortasse, veruntamen honesto, vobis confitebor. *Plin. in Paneg. c.* 45. Nimis diai. *Terent. Eun.* 2. 3. *16.* Nimis me indulgeo. *Cic. de clar. Orat. c.* 92. Nimis multa de me. *Nævius* apud *Non. c.* 5. *n.* 2. Ælepol, Cupido, cum tam pusillus sis, nimis multum vales. *Auct. ad Herenn. l.* 4. c. 19. *ad fin.* Magnam nimis dominationem habere. *Celsf. l.* 1. *c.* 3. *ante med.* Somnus plenus, & non multum nimis longus. *non troppo lunge.* ¶ Cum genitivo, Cic. *in Orat. c.* 51. Nimis infidiarum ad capiendas aures adhiberi videtur. *Ovid. 6. Fast. v.* 115. Hæc loca lucis habent nimis, & cum luce pudoris. ¶ Nonnunquam ponitur pro valde, magnopere, maxime, *assai*, *molto*, *grandemente*, Λίαν & ὑπερβολὴν quandam continet. *Terent. Eun.* 4. 7. 16. Fundam tibi nunc nimis vellem dari, ut tu illos procul cæderes. *Plaut. Mostell.* 1. 3. 119. Nimis velim lapidem, qui ego illi speculo diminuam caput. *Id. Rud.* 4. 2. 15. Nimis id genus ego odi male. *Id. Amph.* 2. 1. 63. Legiones nimis pulcris armis præditæ. ¶ Prædicate negotione, *Cæs. l.* 7. *B. Gall. c.* 36. Is locus præsidio ab iis non nimis firmo tenebatur. *non molto*, *non troppo.* & *Cic. Attic.* 7. *ep.* 14. Philotimi litteræ me quidem non nimis, sed eos admodum delectarunt. & *Liv. l.* 8. *c.* 4. Est quidem nobis hoc per se haud nimis amplum. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 29. *extr.* Quæ a natura expetenda sunt, ea dicis non nimis dereſſe nobis. ¶ *Nimis quam* augendi causa dicitur. *Plaut. Mostell.* 2. 1. 79. Nimis quam formido, ne manifesto hic me opprimat. *b. c.* mirum quam.

NIMIUM, adverb. *troppo*, idem omnino, quod nimis. *Cic.* 1. *Catil. c.* 5. Nimium diu te imperetorem illa tua Manliana castra desiderant. *Terent. Andr.* 2. 6. 19. Nimium parce facem sumptum. *Ovid.* 3. *Trist. el.* 1. *v.* 8. nimium sero. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 21. Verba effervescentia, & peulo nimium mundantia. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 18. Tempus nimium longum. *Id. pro Cluent.* 1. 46. Ne nimium multi pœnam capitis subimus. *Tibull. l.* 3. *el.* 6. *v.* 21. iratus nimium nimiumque severis. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 41. o nimium nimiumque oblita tuorum. *Virg. Ecl.* 2. *v.* 17. nimium ne crede colori. *Cic. pro Cluent. c.* 58. *ad fin.* Pro Cluentii voluntate nimium, pro reipubl. dignitate parum disiisa videor. *Horat. lib.* 1. *ep.* 7. *v.* 48. foro nimium distare carinas. ¶ Pro valde, maxime, *assai*, *molto*, *grandemente*, per hyperbolen. *Terent. Eun.* 3. 5. 49. Tum equidem istuc ut tuum impudens videre nimium vellem. *Virg.* 2. *Georg. v* 458. O fortunatos nimium, sua si bona norint, Agricolas! *Plaut. Mil.* 4. 2. 8. Homo nimium lepidus. *Id. Aulul.* 3. 6. 2. nimium lubenter. *Id. Trin.* 4. 2. 86. Loci nimium miris modis mirebiles. *Claudian. de* III. *Consul. Honor. vers.* 96. O nimium dilecte Deo. ¶ *Nimium quantum*, maximopere, plurimum, nimis quam, mirum quantum. *Cic.* 4. *de Fin. c.* 25. *a med.* Differt inter honestum & turpe, nimium quantum. *Id. in Orat. c.* 26. Sales in dicendo nimium quantum velcnt. *Gell. l.* 16. *c.* 6. Illo nihil cunctatus, sed nimium quantum audacter, oves, inquit, &c. Adde *lib.* 15. *c.* 1. & *lib.* 18. *c.* 3. ubi al. leg. *nimium quanto præstabilis.* ¶ *Nimium quam* idem est. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 13. Nimium quam, o Lyde, es barbarus. *Quintil. lib.* 4. *cap.* 2. *a med.* Pecunia nimium quam in animis hominum potest. ¶ *Nimium multum* idem valet. *Id. Merc.* 2. 4. 11. Nimium multum scis. ¶ *Non nimium*, non multum, *non molto*, *non troppo. Cic. sub fin. l.* 22. *Fam.* Illud non nimium probo, quod scribis, &c.

NIMIUS, a, um, *troppo*, *smoderato*, *eccessivo*, *soverchio*, ὑ ἄγαν, *vecchio*, qui modum excedit, nimis magnus, nimis multus. *Cic.* 1. *Offic. c.* 25. *ad fin.* Nunquam enim, iratus qui accedit ad pœnam, mediocritatem illam tenebit, quæ est inter nimium & parum. & *cap.* 36. *a med.* Ne in festinationibus fuscipiamus nimias celeritates. *Cæs. l.* 1. *B. Civ. c.* 85. Nimia pertinacia, atque arrogantia. *Cic. de Senect. c.* 15. Vitem ferro amputans coercet ere agricolarum, ne silvescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur. *Ovid.* 5. *Metam. v.* 484. Et modo sol nimius, nimius modo corripit imber. *Martial. de Spectac. epigr.* 7. in Scythica religatus rupe Prometheus Assiduam nimio pectore pavit avem. *b. c.* nimis feraci. Fingitur enim viscere rursus producere, postquam ea vultur abstumpserit. ¶ *Nimius homo*, qui modum non servat. *Cic. ad Brut. epist.* 15. Quod in honoribus decernendis essem nimius, & tanquam prodigus. *Sallust. in fragm.* apud *Arusian. Mess.* Post, ubi fiducia nimius, &c. *Tacit.* 4. *Hist. cap.* 23. Præferoces initio, & rebus secundis nimii. *Vellej. l.* 2. *c.* 32. Esse quidem præclarum virum Cn. Pompeium, sed nimium jam liberæ reipubl. *b. c.* onerosum, gravem, impotentem. *Flor. l.* 3. *c.* 15. Jam nimius & potens alterum tribunetu. *Tacit. in Agric. c.* 7. Legio legatis quoque consularibus nimia ac formidolosa erat. *Horat. l.* 2. *od.* 12. *v.* 5. Nec sævos Lapithas, & nimium mero Hylæum. ¶ De re molesta, & gravi, *Valer. Flacc. l.* 7. *v.* 21. Tum jactata toro, nimiumque experta cubile. *Claudian. l.* 1. *de laudib. Stilich. v.* 250. Et quos interior nimia plaga Solis milegat. ¶ Cum genitivo *Liv. l.* 6. *c.* 11. & *Sallust. in fragm. ex lup.* Impotens, & nimius animi est. *Liv. l.* 3. *c.* 26. *extr.* Nimius imperii. *Tacit.* 3. *Hist. c.* 75. firmonis. *Sil. l.* 6. *v.* 81. vitæ. & *lib.* 5. *v.* 232. nimius pugnæ, nimiusque cruoris. ¶ *Nimium*, absolute, quod nimium est. *Cic. in Orat. c.* 22. Magis offendit nimium, quam parum. *Enn.* apud *annal.* 2. *de Fin. cap.* 13. Nimium boni est, cui nihil est mali. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 17. *v.* 11. nimium regni. *Al. leg. regnum. Plin. in præfat. l.* 33. *sub fin.* Auri argentique nimium fuit. *Sil. l.* 14. *v.* 670. nimium juris. Al. aliter leg. ¶ Sæpe *nimius* per hyperbolem est multus, plurimus, maximus. *Plaut. Mil.* 4. 2. 8. Homo nimia pulchritudine. *Id. Amph.* 2. *c.* 69. & 5. 1. 52. Nimia memoras mira. *Martial. lib.* 5. *epigr.* 65. Pinguiscat nimio madidus mihi crinis amomo. ¶ Ablativus *nimio* adverbii ritu, valde, magnopere, maxime. *Plaut. Trucul.* 4. 1. 6. Tum hoc nimio magnæ mellitiæ mihi est. ¶ Cum comparativis. *Id. Pœn.* 1. 2. 90. Bonam ego, quam beatam me esse nimio dici mavolo. *Id. Perf.* 1. 3. 31. Nimio melius. *b. c.* longe, aut multo melius. *Plin. l.* 24. *cap.* 12. Semen colligitur autumno: ante collectum nimio validius. *di troppo più forte.* & *Auson. ad Citer. post epist. 8. l.* 10. *ad Attic.* Quia te nimio plus diligo. *quanto mas ſi può dire.* & *Ovid.* 2. *Trist. v.* 209. Nam non sum tanti, ut renovem tua vulnera, Cæsar: Quem nimio plus est indoluisse semel. *è per troppo.* & *Horat. l.* 1. *ad.* 33. *v.* 1. Albi, ne doleas plus nimio. *più del dovere*, *smoderatamente.*

NINGIT, & Ninguit, ebat, nxit, n. 3. *nevicare*, *ſiocare*, nive pluit. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *ante med.* X. Cal. April. pluvius dies: interdum ningit. *Acc.* apud *Priscian. l.* 10. *pag.* 882. *Postlib.* Cum ninxerit cælestium molem mihi. *Virg.* 3. *Georg. v.* 367. Interea toto non secius aere ningit. *Pers.* in antiquioribus libris omnibus *ninxerit* reperisse testatur: unde *ninguor*, *ninguis*, *ninguitur*. quod probat *Priscian. lor. cit.* Contra *Caper de verb. dub. pag.* 2249. mavult *ningit.* ¶ Passive impersonaliter *Apul. in Florid. n.* 2. (*al. l.* 2.) Totum illud spatium, quæ pluitur, & ningitur. ¶ Translate *Lucret. l.* 2. *v.* 627. ninguntque rosaruin floribus. Est qui *pregunt* leg.

NINGOR, oris, m. aivis copia decidens. *Apul. de Mundo.* Eam tempestatem nos oiogorem vocamus.

NINGUIDUS, a, um, *nevoſo*, *ſiocinoſo*, nivosus, nivelis, nivibus abundans. *Ausen. ep.* 24. *ad Paulin. v.* 68. bimaris ipse ninguida Pyrenæi. & *penia post v.* 124. jam ninguida linquit Oppida Iberorum. *Prudent. in Apotheos, v.* 749. Ninguidus Boreas. ¶ Cibus ninguidus dicitur ab *eod. Cathemer.* 5. *v.* 97. manna Hebræorum, quæ nivis instar cadebat.

NINGUIS, is, f. idem quod nix apud Veteres. *Lucret. l.* 6. *v.* 736. Albas decedere ningues. & *vers.* 964. sol exstructas ningues radiis tabescere cogit. *Apul.* apud *Priscian. l.* 6. *pag.* 724. *Postlib.* Aspera hiems erat omnia ningue canebant. Adde *Lucil.* apud *Charis. l.* 1. *pag.* 71.

NINGUIT. V. *Ningit.*

NINGULUS, a, um, nullus, nemo. *Enn.* apud *Fest.* Qui ferro ministere, atque in te ningulus mederi queat. *Al. ita leg.* Qui ferro ministaris, ut in te ningulus modo Ire queat.

NINIVITÆ, arum, cives Ninives, quæ fuit urbs maxima Assyriæ ad Tigrim fluvium: quæ a *Plin. l.* 6. *c.* 13. *sub fin.* Ninus dicitur: fallicet a conditore, vel instauratore. *Prudent. Cathemer.* 7. *v.* 131. In Ninivitas se coactus parcito Gressu retexit.

NINNIUS, ii, m. parvus equus, qui & hinnus dicebatur, ex Græco γίννος, ut docet *Scalig. ad lib.* 5. *Manilii. Mecenas ad Horatium in hujus vita.* tu tuum sodalem Ninnum videas frigoriorem. Al. aliter leg.

NIOBÆUS, a, um, ad Niobeu spectans. *Horat. lib.* 4. *od.* 6. Quem proles Niobæa magnæ Vindicem linguæ, Tityosque raptor Senſit.

NIOBE, es, & Niobe, es, f. Νιόβη, filia Tantali regis Argi, & Lydiæ, qui Jupitre dictus fuit, ex Taygete, al. ex Pleuelope, al. ex Dione, uxorque Amphionis regis Thebarum, cui septem filios, totidemque filias peperit. Cum Thebanæ mulieres (ut est apud *Ovid. Met.* 6. a *v.* 155.) jussu Mantus filiæ Timfiæ rem divinam Latonæ facerent, eas reprehendit multis verbis, se fe deæ anteferens, illisque persuasit, ut illis sacris abstinerent. Latona irata filios Apollinem & Dianam in vertice Cynthi montis admonuit, ut injuriam ulciscerentur, qui Ismenum & Sipylum fegittis confixere, cum sa esercerent in equestri certamine in campo ustra urbem: reliquos pueros in palæstra, feceruntque, ut septem virgines, cum fratres exanimatos una cum matre flerent, repentina morte concidrent. Niobe ex dolore in lapidem versa est, qui in Sipylum Lydiæ montem in Phrygiæ Magnæ confinio, ubi illa nata fuerat, turbine venti raptos est, & fluus in cacumine montis liquitur, & lacrymis etiam nunc manat. Hinc a Poetis Sipylria mater Niobe dicitur. *Cic.* 3. *Tuscul. c.* 26. Niobe fingitur lapidea propter æternum, credo, in luctu silentium. *Ovid. loc. cit.* & felicissima matrum Dicta foret Niobe, si non sibi visa fuisset. *Propert. l.* 3. *el.* 8. *v.* 8. Et Niobæ lacrymas supprimat ipse lapis. *Id. l.* 2. *el.* 16. *v.* 7. Nec tantum

Nio-

Niobe his ſce ad buſta funerbus, &c. Ex *Homero ſententiis Iliad. ult. v. 603.* Duodecim filios Niobæ tribuit, cum alii quatuordecim, alii duodeviginti, alii viginti: quidam etiam ſolos tres, ut refert *Gell. l. 20. c. 7.* Eſt tamen qui legit apud *Propert. bis ſeptenis ed buſta*. ¶ Alia fuit Ninba filia Phoronei regis Argivorum, & Cinnæ ſoror Apidas, ex qua Jupiter patrem mortalium Argum ſuſcepit. *Hyg. fab. 145.*

NIPHATES, æ, m. Niphates, pars Tauri M. inter Armeniam majorem, & Meſopotamiam: item fluvius, qui profluit ex Niphate M. & Armenios, Medos, ac Meſopotamios attingit, ac in Tigrim influit. *Virg. 3. Georg. v. 30. Serv. ibid. Plin. l. 5. c. 27. a med. & Lucan. l. 3. v. 245.*

NITIRA, neutr. n. *νίπτω*, lavacra: a *νίπτω*, lavo. Hoc nomine dicta eſt coroedis Pacuvii. *Cic. 2. Tuſcul. c. 22.*

NI QUIS SCIVIT. V. in *Ni.*

NIREUS, i, m. *Νιρεύς*, diſyllab. filius Charopi & Aglaiæ, Græcorum pulcherrimus, qui ad Trojam navigaverunt, formoſiſſimus. *Ovid. l. 4. ex Pont. ep. 13. v. 15.* Tam mala Thetidem prohibebat forma latere, Quam pulcra Nireus conſpiciendus erat. *Propert. l. 3. el. 16. v. 27.* Nirea non facies, non vis exemit Achillem. *Horat. epod. 15. v. 21.* Formaque vincas Nirea.

NIS, dat. plur. pro *nobis* apud Vet. *Feſt.* in *Calmo.*

NISÆUS, a, um, ad Niſum pertinens. *Ovid. 4. Faſt. v. 500.* & te Zanclæa Charybdis, Et vos, Niſæi, naufraga monſtra, canes. *h. e.* Scylla filia Niſi, in monſtrum marinum navibus infeſtum verſa, cujus inferior pars canum figuram referebat. Revera in Fabulis filia Niſi in ærem converſa eſt: alia Phorci filia in marinum monſtrum. V. *Scylla*, & *Ovid. l. 1. de ar. am. v. 331.* Sed Poetis hæc licet confundere. Sic *Sabin. el. 1. v. 33.* Illum non ſvidis canibus Niſeia virgo Fregit, non tamidis torta Charybdis aquis. Et Ipſe *Ovid. de remed. amor. v. 737.* Præterita cautus Niſeide navita gaudet. V. & *Virg. in Ciri, v. 44.* ¶ De Baccho Niſæo V. *Nyſæus.*

NISEIS, idis, f. patronymicum, filia Niſi, vel neptis. V. vocem præced. ¶ De Nymphis Niſæidibus V. *Nyſeis.*

NISEIUS, a, um, ad Niſum Scyllæ patrem pertinens. *Virg. in Ciri, v. 390.* Per mare cæruleum trahitur Niſeia virgo. Adde *Ovid. 8. Met. v. 35.*

NISI, *ſe non, ἐὰν μὴ*, ſi non. *Cic. 7. Attic. ep. 10.* Niſi ego inſanio, ſtulte omnia & incaute. *Cæſ. l. 1. B. Gall. cap. 32. extr.* Ne quis enuntiaret, niſi quibus mandatum eſſet. *& cap. 31. ad fin.* Non poſſe ejus imperia diutius ſuſtinere, niſi quid in Cæſare ſit auxilii. *Horat. l. 1. ſat. 5. v. 79.* Nunquam erepſemus, niſi nos vicina Trivici Villa recepiſſet. *Plaut. Aulul. 3. 2. 15.* Quid tu, malum, curas, utrum crudum, an coctum edim? niſi tu mihi es tutor. *ſe pur tu non mi fai ſtare. Nep. in Ageſil. c. 6.* Ut omnibus apparuerit, niſi ille fuiſſet, Spartam ſuturam non fuiſſe. *Cic. pro Cluent. c. 66 ad fin.* Quod niſi eſſet, certe podea non diſceſſiſſet. ¶ *Niſi ſi*, idem fere quod niſi, *ſe non ſe. Varr. l. 2. R. R. c. 9.* Niſi ſi etiam illuc pervenerint, ut, &c. *Ovid. Heroid. ep. 4. v. 111.* niſi ſi manifeſtis nagemus. *Cic. 14. Fam. ep. 2.* Noli putare, me ad quemquam longiores epiſtolas ſcribere, niſi ſi qui ad me plura ſcripſit, cui potu refcribi oportere. *Id. Catil. 2. c. 4.* Niſi vero ſi qui eſt, qui, &c. *Colum. l. 4. c. 16. extr.* Binæ materiæ ſubmittendæ erunt: niſi ſi tamen graciliras vitis alicujus anguſtiorem putationem deſiderabit. *Id. l. 3. c. 13. a med.* Præſtat non conferere, quam in ſummo terra ſuſpendere: niſi tamen ſi ſaturigo paluſtris prohibeat infodere. ¶ *Niſi ut*, idem. *Sueton. in Claud. cap. 35.* Neque convivia inire auſus eſt, niſi ut ſpiculatores cum lanceis circumſtarent. ¶ Niſi quod, *ſe non che. Cic. Fam. 13. ep. 1.* Cum Patrono Epicureo mihi omnia ſunt communia: niſi quod ie philoſophia vehementer ab eo diſſentio. ¶ *Niſi quia*, niſi quod. *Terent. Eun. 4. 5. 10.* At neſciebam, id dicere illam, niſi quia correxit miles, quod intellexi mimus. ¶ *Niſi vero, niſi forte* ſerviunt tranſitionibus. *Cic. de Fato, c. 16.* Niſi forte volumus Epicureorum opinionem ſequi, qui, &c. *Id. pro Mil. c. 3.* Niſi vero exiſtimatis, dementem *V.* Aſiaticum fuiſſe, qui, &c. ¶ *Niſi* in aſſeverationibus. *Cic. Acad. l. 16. ep. 11.* Moriar, niſi facete. *Ovid. 2. Metam. v. 514.* mentiar, obſcurum niſi nox cum fecerit orbem, Videritis, &c. *Auguſtus in quadam epiſt.* apud *Sueton. in Claud. c. 4. ad fin.* Peream, niſi admiror. *Plaut. Moſtell. 1. 3. 36.* Dii me intereſciant, niſi illam unum interfecero. ¶ Pro præterquam, *excepto. Cic. pro Roſc. Amer. c. 12.* Homo longe audaciſſimus, C. Fimbria, & quod inter omnes conſtat, niſi inter eos, qui ipſi quoque inſaniunt, inſaniſſimus. *Senec. Suaſor. 2. ante med.* Taygeti montis difficilis, niſi Lacœnibus, juga. *Colum. l. 3. c. 1.* Vitis omni pene regione, niſi tamen glaciali vel præfervida, curæ mortalium reſpondet. *Ovid. 4. Triſt. el. 10. v. 85.* Si tamen exſtinctus aliquid, niſi nomina, reſtat. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c. 1.* Pacata exterarum gentium ferocia, niſi Germaniæ. ¶ Pro ſed, *ma, ſe non che*: ita tamen ut & adverſativam, & exceptivam ſimul vim habeat. *Cato R. R. c. 77.* Spiram ſic facito. Quantum voles pro ratione, ita uti placenta ſit, eadem omnia facito, niſi alio modo fingitu. *ſe non che. Cic. 13. Fam. epiſt. 76.* De re nihil poſſum judicare: niſi illud mihi certe perſuadeo, te talem virum nihil temere feciſſe. *Terent. Heaut. 1. 2. 127.* Quid egerint inter ſe, nondum etiam ſcio: niſi ſane curæ eſt, quorſum eventurum hoc ſiet. *Id. Adelph. 1. 2. in fin.* Ecce autem de integro. Niſi, quidquid eſt, volo ſcire. Adde *Enn. 3. 4. 10. & 5. 1. 10.* His autem locis poteſt reddi etiam per *quamquam*, aut *miſi quia*. ¶ Infulens loquendi matin eſt in illo *Plauti Men. prol. v. 59.* Ei liberorum, niſi divitiæ, nihil erat. *Niſi* enim ſimilia, & ejuſdem generis ſolet excipere: hic diſſimilis. Vult autem dicere, liberos caruiſſe, divitiis abundaſſe. ¶ Pro *non miſi. Liv. l. 34. c. 16.* Chriſtianiſſimo exercitu, procul dubio ſuis tutiſſimus, ubi ſine ullo periculo in victoria, habereut, inter medios hoſtes præſidium commiſit. *Colum. l. 7. c. 3. extro med.* Quo magis etiam propter hos caſus, niſi validiſſima (*ovis ſubmittenda eſt*) quæ non comprehendatur hieme, &c. *Cic. 1. de Legib. c. 20. ſub fin.* Zeno niſi quod honeſtum eſſet, putavit bonum. *Al. leg.* nihil putavit bonum. *Al.* nihil niſi quod, &c. *Solin. c. 37.* (*al. 32.*) Carinis ita tenaciter adcorporatur, ut niſi abraſa parte ligni ſeparetur. *Al. leg.* ægre ſeparetur. ¶ Pro etiamſi non. *Cic. pro Mil. c. 19.* Quod eſſi ſciret Milo, illum Ariciæ fuiſſe, ſuſpicari tamen debuit, &c. Al. aliter leg. ¶ Utraque in *niſi* ſyllaba paſſim a Poetis corripitur. Produxiſſe alterum putant *Sidonium carm. 15. v. 104.* cum denique ſaxa Sint tactum, penituſque niſi nihil eſſe probentur. Sed leg. alii: *nihil niſi eſſe probentur*, im ut ſynalœphe non fiat.

NISIADES, um, plur. patronym. f. *Ovid. Heroid. ep. 15. verſ. 54.* Niſiades matres, Niſiadeſque nurus. *h. e.* Siculæ Megarenſes. Eſt enim *Megara* in Sicilia oppidum, teſte *Plin. l. 3. c. 8.* & *Pompon. Mela l. 2. c. 7.* conditum a Megarenſibus Græciæ, quorum rex Niſus fuit.

NISIBENUS, a, um, ad Niſibem pertinens. Eſt autem Niſibis urbs Meſopotamiæ, ut *Servius l. 11. & 16.* & *Stephan.* docent. *Ammian. l. 18. c. 8.* (*al. 26.*) Niſibenos acerbo dolore perculit.

NISUS, i, m. *Νίσος*, rex Megarenſium, pater Scyllæ, contra quem pugnaret Minos, devictis Athenienſibus, propter filii Androgei interitum, quem Athenienſes, & Megarenſis dolo necaverant, amatus eſt a Scylla, quæ ut hoſti placeret, comam purpuream parenti abſciſſam ei ubtulit, quam Niſus ita habuerat conſecratam, ut tandiu regnu potiretur, quandiu illam habuiſſet intactam. Sed Scylla a Minoe contempta fuit. Niſus eſtinctus deorum miſeratione in halyzeti avis mutatus eſt formam: Scylla etiam, dum Minoem in Cretam cenavigantem ſequitur, in avem cirim converſa eſt: quæ aves hodie magna inter ſe flagrant diſcordia. *Ovid. 8. Met. a v. 6. Virg. in Ciri*, & *Serv. in Ecl. 6. v. 74.* ¶ Niſus itaque eſt avis genus, ex hac fabula nomen ducens, ut *Ovid.* narrat *loc. cit.* Sunt qui putant halyzetum eſſe, ut dictum eſt: alii accipitrem minorem vocant: *ſparviere, o ſmeriglio*: alii cirim. V. *Ciris. Virg. 1. Georg. v. 404.* Apparet liquidn ſublimis in aere niſus, Et pru purpureo pœnas dat Scylla capillo.

NISUS, a, um. V. *Ninus.*

NISUS, us, m. *ſforzo*, conamen, conatus: a *niter, trit. Pacuv.* apud *Cicer. 2. Tuſcul. c. 22.* Pedetentim, & ſedato niſu, ne ſuccuſſu arripiat major dolor. *Virg. 11. Æn. v. 856.* Hic dea ſe primum rapido pulcherrima niſu Siſtit. *h. e.* volata: quo ſenſu & *Horat. l. 4. od. 4. v. 8.* Ieſolitos docuere niſus. & *Lucret. l. 6. v. 634.* pinnarum niſus inanis. *Virg. Æn. 5. v. 437.* Stat gravis Entellus, niſuque immotus eodem Corpore tela modo, atque oculis vigilantibus exit. *forma poſturo, poſamento. Ovid. 5. Faſt. verſ. 371.* Hunc ſtirps Oceani maturia niſibus Æthra Edidit. *h. e.* partu. V. *Nixus, ur.*

NITEDULA, æ, f. *ſorte di topo*, muris ſeligni genus: diminut. a *mitela*: quod Vide. *Cic. pro Sext. cap. 33.* Id etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vepreculis extracta nitedula rempubl. conaretur arrodere. Adde *Arnob. l. 2. pag. 75.* item *Horat. l. 1. ep. 7. v. 29.* ut quidem *Bentejo* placet, quam legiſſe non pœnitebit.

NITEFACTO, is, n. 3. nitentem facio, & ſplendidum. *Gell. lib. 18. c. 12.* Ventus mare cæruleum criſpicans nitefacit.

NITEFACTUS, a, um, nitens factus, nitidus. *Juvenal. lib. 1. in Matth. c. 6. v. 607.* grato crinem nitefactus olivo.

NITELA, æ, f. verbale a *nitco*, ut *fudela* a *fundeo*, & *monela* a *moneo*. Primo ſignificat nitorem, ſplendorem, *nitidezza, ſplendore. Solin. cap. 22.* (*al. 35.*) Præcipua vitis gloria eſt in armorum nitela. ¶ Item *id*, quo quippiam nitefacimus. *Apul. in Apolog.* Miſi, ut petiſti, mundicinas dentium, Nitelas oris eo Arabicis frugibus. *h. e.* dentifricium. ¶ Deinde apud *Solin. c. 23.* (*al. 36.*) *mitela pulveris* ſunt micæ pulveris nitentes. Depurgant, inquit, in minium nitelas pulveris. ¶ Denique nitela genus eſt muris agreſtis, frumenta corrodentis, colore rubeo, ut *Servius* loquitur, putans deſcribi a *Virgil. 1. Georg. v. 181.* ſæpe exiguus mus Sub terris poſitique domos, atque horrea facit. *Plin. l. 8. c. 57. extreme. de gliribus.* Conditi & hi cubant: rurſus æſtate juveneſcunt: ſimili & nitelis quiete. *Martial. l. 5. epigr. 38.* Quæ crine vincit Rætici gregis vellus, Rhenique nodos, aureamque nitelam. Quidam hic intelligunt micas aurei pulveris. ¶ Scribitur & *nitella.*

NITELINUS, a, um, ad nitelam, h. a. murem pertinens, ut Nitelinus color, rufus, aut flavus. *Plin. l. 16. c. 37.* Viminearn ſalicem vocant eandemque purpuream: alteram nitelinam a colore, quæ ſit tenuior: tertiam Gallicam, quæ tepuiſſima.

NITENS, entis, *mirido, riſplendente, ellucente, bello, polito, limbato, ſplagno, cupido*, ſplendens, lucens, nitidus, mundus, comptus, pulcher: a *nitco. Tibull. in ſ. eleg. 3. l. 1.* Lucifer nitens. *Liv. l. 9. c. 40.* Arma nitentia ante rem, deformia inter ſanguinem & vulnera. *Ovid. 4. Metam. v. 636.* Arboreæ frondes auro radiante nitentes. *Virg. 1. Æn. v. 216.* lacrymis oculos ſuffuſa nitentes. *Horat. l. 2. od. 7. v. 7.* coronatus nitentes Malobathro Syrio capillos. *Ovid. 14. Metam. v. 262.* pallamque induta nitentem. *Id. 5. Faſt. v. 543.* uſtra nitentia. *Lucan. l. 9. verſ. 669.* clipeus ære nitens. *Horat. l. 2. ſat. 2. v. 4.* inter lances menſaque nitentes. *h. e.* aureo, argenteove inſtrumento oneratas. *Ovid. 10. Met. v. 211.* Tyrioque nitentior oſtro Flos oritur. *Val. Flacc. l. 5. v. 413.* nitentes Solis equi. *Virg. 3. Æn. v. 20.* nitens taurus. *h. e.* opimus. nitent enim quæ pinguia ſunt. V. *Niteo*, & *Nitidus. Ovid. in Halieut. v. 101.* nitentes ſpumæ. *bianchegginanti.* Sic *Plin. l. 33. c. 6. ante med.*

ſpuma candida & nitans. *& Homer. in ſ. od.* 14. *lib.* 1. Cyclades nitentes. *Catull. carm.* 60. *in Epithal. Manl. v.* 193. Uxor ora Botidulo niteus. *h. e.* forma ſplendens. *Id. carm.* 2. *verſ.* 5. deſiderio meo nitenti. *h. e.* puellæ meæ formoſæ. *Ovid.* tr. *Met. verſ.* 405. Hylonome, quæ nulla nitentior inter Semiferos altis habitavit femina ſilvis. *& lib.* 15. *v.* 202. herba nitens. *Al. leg.* virens, *al.* recana. *Gell. l.* 12. *c.* 1. *circa med.* Arbor læta & nitens. *Virg.* 1. *Georg. v.* 153. nitentia culta. ¶ Transfertur & ad orationem. *Cic. in Bruto, c.* 67. Non valde nitens, non plane horrida oratio. ¶ Et ad animum. *Sener. in ſn. præf.* 5. *l.* 1. macte, oro, nitenti ingenio, cunque puer.

NITENS, entis, particip. a *niteo, ere. Gell. l.* 5. *c.* 9. Diduxit adoleſcens os, clamare nitens. *ſforzandoſi. Ovid. in Halieut. v.* 60. Et ruit oppoſiti nitens in vulnera ferri. *premendo. Virg.* 3. *Georg. v.* 172. valido nitens ſub pondere fagiaus axis Inſtrepat. *h. e.* obnitens, ſuſtentans. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 10. Statura fuit quadrata, vultu veluti nitentis. *h. e.* cacare conantis: (*a gurſo d'uomo, che ponga*, inquit *Petrarca* in capitulo, cujus initium *Nol ſon pieta d'amoriſſimo*, &c. ſic *Martial. l.* 3. *epigr.* 89. faciem durum, Phœbe, cacantis habes.) *Gell. l.* 20. *c.* 1. Quadrigis ut diverſa nitentibus. *h. e.* cum conatu tendentibus. *Id. l.* 14. *c.* 1. *ad fin.* Lubrica conjectatione nitentes. *oppugnandoſi. Tacit. l.* 1. *Hiſt. c.* 55. Nullo tribunorum pro Galba nitente. *adoperandoſi in favore*, &c. *Id. l. Ann. c.* 11. Nitens, ut ſenſus ſuos penitus abderet. *ſtudiandoſi di naſcondere.*

NITĔO, es, tui, n. 2. *etiamere, reſplendere, στίλβω, ἀγλαΐζομαι, λάμπω*, luceo, fulgeo, ſplendeo, politus ſum. *Cic.* 2. *Cotil. c.* 3. Qui nitent unguentis, fulgent purpura. *Auct. dial. de Orator. c.* 20. *extr.* Templa marmore nitent, & auro radiantur. *Lucret. l.* 1. *v.* 9. Placatumque nitet diffuſo lumine cælum. *& lib.* 5. *v.* 703. Luna poteſt ſolis radiis percuſſa nitere. *Tibull. l.* 1. *el.* 4. *v.* 58. Ex humero Pelopis non nituiſſet ebur. *Ovid.* 6. *Met. v.* 65. in cœlo nitent mille calores. *Martial. l.* 9. *epigr.* 58. Nec qui litoribus nitent lapilli. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 126. Vere nitent terræ. *Horat. l.* 1. *ep.* 10. *v.* 19. Deterior Libycis olet, aut nitet herba lapillis? *ſa men vaga maſtro!* ¶ De lapidibus, & matallis, quæ uſu atteruntur, & ſplendidiora fiunt, *Ovid. t. Amor. el.* 8. *v.* 51. Æra nitent uſu. *Tibull. l.* 1. *el.* 11. *v.* 49. Paca bidens, vomerque nitent. *Martial. l.* 8. *epigr.* 6. Pallice de Pyliq trita columba nitet. ¶ De formoſis, & ornatis, *Horat. l.* 1. *od.* 5. *v.* 12. miſeri, quibus Intentata nites! *Martial. l.* 10. *epigr.* 89. Ore nitat tanto, quanto ſuperuſſet in Ida Judica convictas non dubitante deos. *Stat.* 2. *Achill. v.* 148. nitet ante alias regina, comeſque Pelides. *Martial. l.* 5. *epigr.* 24. Non niſi vel cocco madida, vel murice tincta Veſte nites, *& lib.* 6. *epigr. paulb.* Pfilutro nitet. ¶ De agris bene cultis, & pinguibus, *Petron. in Satyr. c.* 99. Iecultis aſperſique regionibus diutius nives hærent: aſt ubi ea aratro domefactia tellus nitet, dum loqueris, levis pruina dilabitur. *Virg.* 6. *Æn. v.* 677. campoſque nitentes Deſuper oſtentet. Sic *Cic.* 5. *Verr. c.* 18. *a med.* Campi colleſqua nitidiſſimi viridiſſimiqua. ¶ Ipſæ etiam plantæ, & ſata *nitere* dicuntur. V. *Nitidus. Ovid.* 15. *Met. v.* 202. tunc herba nitens, & roboris expers Turget. *Plin. l.* 17. *c.* 4. Non utique lætum ſolum eſt, in quo proceræ arbores nitent. ¶ De bene habitis, bene paſtis, & pinguibus, *Plin. l.* 18. *c.* 5. Cato in contemnia hoc amplius nihmari jubet, qun paſto niteant: In bona enim, inquit (*de R. R. c.* 1.) regione bene nitent. *ſeno di bel fongue; ouno buono ciera: ſono ben nutriti. Phædr. l.* 3. *fab.* 7. *v.* 4. Unde fic, quæſo, nites? Aut quo cibo feciſti tantum corporis? *Virg. Æn.* 3. *v.* 20. niteno taurus. Adde *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. *v.* 128. ¶ Refertur etiam ad copiam, & opes, quia divitiæ ſplendidæ ſent. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. *v.* 12. devolet illuc, Res ubi magna nitet domi-nn ſent. *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 183. cum magnis opibus domus alta niteret. *Cic. Agrar. t. c.* 7. Vectigal in pace nitet, in bello non obſolefcat. *h. e.* vigeat, abundet. ¶ Translata eſt cultum, & politum aſſe, illuſtrem, ſplendidum, conſpicuum. *Cic.* 4. *de Fin. c.* 3. Sed vos ſqualidius: illorum vides quam niteat oratio. *Plin. l.* 3. *c.* 5. *ante med.* Ab altaro ejus latere ad Padum amnem Italiæ ditiſſimum, omnia nobilibus oppidis nitent. ¶ Item ſtrere, celebrem eſſe, *Vellej. l.* 2. *c.* 9. Eodem tractu temporum nituerunt oratores Scipin, Lælinſque. *& lib. t. c.* 17. Dulces Latini leporis facatie per Cæcilium, Terentium, Afranium ſub pari ætate oiterrant.

NITESCO, is, n. 3. *ſarſi ciſplendere, ἀγλαΐζομαι*, nitere incipio, ſplendidus, nitens fio: & adhiberur etiam pro *niteo. Cic. in Arat. v.* 174. Eaiquo qui ſtellarum candore nitefcit. *Virg.* 5. *Æn. v.* 134. juventus Nudatos humeros oleo perfuſa nitefcit. *Plin. l.* 37. *c.* 12. Omnes gemmæ mellis decoctu nitefcant. *Id. c.* 1. *l.* 8. Nitefcenta nova luna. *Id. l.* 17. *c.* 5. Terra poſt vomerem nitefcens. *h. e.* poſt vomerio proficiſcentem ſplendeſcens ne pinguitudine. *Manil. l.* 5. *v.* 687. tum pontus per ſolem humore nitefcit. *h. e.* candaſcit. ¶ De bene paſtis, & pinguibus, *Plin. l.* 2. *ep.* 17. *ſub init.* Equorum, boumque armenta, quæ herbis & tempore verno nitefcunt. *e' ingroſſano.* V. *Niteo.* ¶ De plantio, quæ læte proveniunt, *Plin. alter l.* 12. *c.* 25. *de balſami arbore.* Tondetur ſimiliter frutiçans, ac raſtris nitefcit, properatque naſci, &c. V. *Nitidus* ſub fin. ¶ Translate eſt ſpleodeſcere, cultiorem fieri. *Auct. ad Herenn. l.* 3. *c.* 16. Ingenin, doctrina, præceptione natura nitefcit. ¶ Item illuſtrem, clarum fieri. *Tacit.* 12. *Ann. c.* 58. Studiis honeſtis, & eloquantiæ gloria nitaſcere.

NITIBUNDUS, a, um: a verbo *Nitor, eris. Gell. l.* 1. *c.* 22. Achæos Homerus pugnam indipiſci ait non tibiarum concenta, ſed mentium conſpiratu tacito nitibundos. *h. e.* nitentes, contendentes. *Salvin. c.* 25. (*al.* 38.) *a med.* Elephanti arboribus ſe, vel ſaxis applicant, ut pondere nitibundo attritos necent angues. *col peſo premente.*

NITIDE, *chiaramente, ſplendidamente, στιλβόντως, λαμπρῶς, καθαρῶς, ἀστραπηδόν*, lucide, ſplendide, loculeater. *Plaut. Trucul.* 2. 4. 3. Ut tota floret! ut nitet! ut nitida mitet! ¶ Item ſplendide, copioſe. *Id. Caſ.* 3. 6. 19. Cœnare lepide, nitideque volo. Adde *Caſ.* 1. 1. 12.

NITIDITAS, atis, f. nitor, ſplendor, pulcritudo. *Acc.* apud *Non. c.* 2. *n.* 578. Formæ, figuræ nitiditate hoſpes regis.

NITIDIUSCŬLE, adverb. *Dalle*, aliquantum nitide, dimin. adverbii *nitide*, a comparat. *nitidior. Plaut. Pſeud.* 3. 1. 8. Neque ego amatorem mihi invenire ollum queo, Qui amet me, ut curet tandem nitidiuſcule. *h. e.* læta aliquantum unctum, & compta, ut nitidue, & pinguis fiem.

NITIDIUSCŬLUS, a, um, diminut. a comparativo *nitidior. Plaut. Pſeud.* 1. 1. 82. En encetre tu; quæ tibi tot amicos habes, tam probe oleo onuſtos: Num cupiam eſſ hodia tua tuorum opera conſervorum nitidiuſculum caput! *h. e.* aliquantum unctum, & nitens.

NITIDO, as, avi, atum, a. 1. *luſtrare, ἀγλαΐζω*, nitidum & lucidum reddo. *Colum. l.* 12. *c.* 3. *ad fin.* Ferramenta deterſa nitidentur, atque rubigine liberentur. ¶ Item levigore, polire, *liſciare. Pallad. in Februar. tit.* 17. Arborem ſerra recidemus: poſt ſerraturam, plagam ferramentis acutis nitidamus. Al. aliter leg. ¶ Item lavare. *Enn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 583. Sotum advocant, eunt ad fnatum, nitidant corpora. Adde *Accium ibid.*

NITIDŬLUS, a, um, diminut. a *nitidus* nitidiuſculus. *Sulpic. Severr. dial.* 2. *c.* 8. Quandam viduam vagam, nitidulam, ſumptuoſam objurgare.

NITIDUS, a, um, *lucente, ciſplendente, nitido, terſo, luſtro, ἀγλαΐς, λαμπρός*, nitens, ſplendens, lucens, clarus: a *niteo. Virg.* 1. *Georg. v.* 467. Sol caput obſcura nitidum ferrugine texit. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 867. aries nitidiſſimus auro. *Id.* 2. *Metam. v.* 3. Ebur nitidum. *Plaut. Sereb.* 1. 2. 8. Facite, ſultis, nitido ut ædes meæ ſint, cum redeam domum. *Virg.* 3. *Georg. v.* 437. *de augue.* Cum poſitis novus exſuvia, nitidusque juventa, &c. *Id.* 4. *Georg. v.* 337. Nitida cæſaries. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 467. Nitidus æther. *puro, ſereno.* & *verſ.* 553. fons. *chiaro, limpido. Quintil. l.* 11. *cap.* 3. *ante med.* Nitida & curata vox. *Cic. in Orat. c.* 11. In picturis alios horrida, inculta, abdita, & opaca: contra alios nitida, læta, colluſtrata delectant. ¶ *Nitida* dicuntur unguentis delibuti. unguenta enim oitent. *Ovid.* 3. *de a. am. v.* 443. Coma nitidiſſima nardo. Hinc nitidus annus apud *Ovid.* qui oleo abundat: *l.* 5. *Faſt. v.* 263. Si bene ſoruerint ſegetes, erit area dives: Si bene floruerit vinea, Bacchus erit: Si bene ſoruerint oleæ, nitidiſſimus annus. *Martial. l.* 4. *epigr.* 8. Nitide palæſtre. ¶ Itidem univerſim qui forma ſtudent, quique exquiſito ornatu, cultuque corporis utuntur. *Cic. Cæcil.* 2. *c.* 10. Quos penn capillo nitidos videtis. *Plaut. Mil.* 4. 2. 12. Illa eſt nimium lepida, nimiſque nitida femina. *Id. Aulul.* 3. 6. 4. Aliquanto facias rectius, ſi nitidior ſis filio nuptiis. *no po' più ſplendido.* ¶ Item qui ſann ſolidoque corpore ſunt, bene habiti, bena paſti, pingues. *Horat. l.* 1. *ep.* 4. *in fin.* Me pinguem & nitidum bene curata cute viſes. *ben nutrito e groſſo. Liv. l.* 28. *c.* 35. Ætao in medio virlum robore, quod plenius nitidiuſque ee morbo, velut renovatus flos juventæ faciebat. *Nep. in Eumen. c.* 5. Ut jumenta æque nitida ee caſtello educeret, ac ſi campeſtribus ea locis haberiſſet. V. *Niteo.* ¶ Dicitur & de locis bene cultis, uberibus, fertilibus. *Cic. Verr.* 5. *c.* 18. Quos ego campos antea, colleſque nitidiſſimos, viridiſſimoſque vidiſſem, hos ita vaſtatos ac deſertos videbam, ut, &c. *Horat. in ſn. ep.* 15. *l.* 1. nitidis fundata pecania villis. *h. e.* fumptuoſis, amplis, maemore ceteroque ornata ditiore ædificatio. ¶ Transfertur ad cultum animi, & vitæ uebanitetem, atque elegantiam: itam ad liberalitatem, & lautitiam. *Horat. l.* 1. *ep.* 7. *v.* 83. ex nitido ſit ruſticus, atque Sulcos & vineta crepat mera. *Plin. l.* 13. *c.* 15. *in fin.* Inter pauca nitidioris vitæ inſtrumenta. *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 175. hæc eadem illi Cum faciant, hilares nitidique vocantur. *Martial. l.* 4. *epigr.* 54. Lautior & nitido ſis Meliore licet. ¶ Item ad ornatum cultumque orationis. *Cic. t. de Orat. c.* 18. Nitidum quoddam genus verborum, & lotum. *Id. in Partition. c.* 5. Verba conſonantiora, gravinra, leviora, & quodammodo nitidiora. *Quintil. l.* 11. *c.* 1. *a med.* Iſocrates nitidus & comptus, & palæſtro, quam pugnæ, magis accommodatus. ¶ Apud *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v.* 193. nitidio ſenibus hauriet aliquid, eſt, iutegris, puris, nulloque prævo affactu corruptis. ¶ Quam *Plautus*, de inſtitione verba faciens, *l.* 17. *c.* 14. & 16. vocat nitidiſſimam arboris partem, intelligit eam, qua viridior eſt arbor, formoſior, ac lætior, & ut ita dicam habitior, ſine aſperitate nodorum, & corticis. Nam & plantas *nitere* dicuntur, ut in *Nitro* adpotavimus. Sic *Colum. l.* 5. *c.* 6. *ante med.* Ulmus decacuminanda eſt juxta ramulum, qui videbitur eſſe nitidiſſimus. *& Plin. l.* 5. *c.* 1. *ad fin.* Arborum proceritas ſpectabilis eundi nitore. *Lucret. l.* 2. *v.* 594. nitidæ fruges, arbuſtaque læta. *h. e.* opimæ, uberes. ¶ *Nitidum opus* apud *eund. l.* 6. *v.* 795. eſt delicatum ac tenue, qualia ſunt mulierum lanam trahentium, texentium, aeu pingentium.

NITOR, oris, m. *luſtro, ſplendore, luoentezza, nitidezza, στίλβη, ἀγλαΐα*, ſplendor, fulgor, claritas ne mundities, lævitate, aut pinguedine, cujuſcumque coloris ſit: a *niteo. Catull. carm.* 65. *de coma Beren. v* 3. Flammeus ut rapidi ſolis nitor obfcuretur. *Lucret. l.* 4. *v.* 339. Nitor euoriens aurore. *Ovid. Heroid. ep.* 18. *v.* 78. Nitor diurnus. *h. e.* lux diei. *Id. l.* 3. *ex Pont. ep.* 4. *v.* 43. argenti & auri. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 50. gemmæ. *Vitruv. l.* 10. *c.* 1. *a med.* Plin. *l.* 7. *c.* 15. eboris. *Id. l.* 12. *c.* 1. marmorum. *Id. l.* 16. *c.* 40. *ad fin.* materiæ. *h. e.* ligni, v. gr. cupreſſi. *& lib.* 37. *c.* 9.

ante med. roſeus. *& cap.* 10. *ſub fin.* nigerrimus gemmæ. *Lucret. l.* 5. *v.* 781. herbarum viridis. ¶ In arboribus eſt ſoliditas ligni, & robur; & lævitas ſine aſperitate corticis, aut nodorum. V. *Nitidus* ſub fin. ¶ Aliquando ſumitur pro candore, *bianchezza, candore. Plin. l.* 24. *c.* 8. Cui nitorem inducere. *Id. l.* 31. *c.* 7. *extrà med.* Nitorem cutis facit ſal. ¶ Interdum pro colore. *Lucret. l.* 2. *v.* 817. omnia principiorum Formamenta queunt in quovis eſſe nitore. *Propert. l.* 2. *el.* 14. *v.* 26. Ludis & cæreno tinctæ réſore caput. *b. e.* colore adſcriptis, ſuco. ¶ *Nitor corporis*, interdum eſt ſolidítas carnis, & ſanus pinguedo. V. *Nitere*, & *Nitidus. Terent. Eun.* 2. 2. 10. Viden' me ex eodem ortum loco? qui color, nitor, veſtitus, quæ habitudo eſt corporis? *Plin. l.* 11. *c.* 18. *extr.* Apum ſanitas hilaritate & nitore æſtimatur. ¶ Interdum ipſa corporis pulcritudo. *Horat. l.* 1. *od.* 19. *v.* 5. Uret me Glycere nitor, ſplendentis Pario marmore purius. *& lib.* 3. *od.* 12. *v.* 6. Liparæi nitor Hebri. ¶ Interdum cultus, & ornatus corporis elegans, *attillatura. Cic. pro Cæl. c.* 31. *in fin.* Si quem offendit purpura genus, ſi amicorum caterva, ſi ſplendor, ſi nitor. Adde *Plin. l.* 6. *ep.* 32. ¶ Translate *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 9. *v.* 17. Nitor generis. *nobiltà, ſplendore del caſato.* & *epiſt.* 5. *v.* 29. Obruit audentem rerum gravitaſque, nitorque. *lo ſplendore e nobiltà dell' impreſe.* ¶ Eſt etiam elegans, nitidiuſque vitæ cultus, & morum elegantia, atque urbanitas. *Plin. l.* 4. *c.* 12. *poſt med.* Megarica, nupidum præcipui nitoris in tam eo tractu, cultioditis Græciæ moribus. *Juſtin. l.* 43. *c.* 4. Adeo magnus & hominibus, & rebus impoſitus eſt nitor, ut Gallia in Græciam translata videretur. ¶ Item liberalitas, ſplendor rei familiaris. *Sen. l.* 3. *Suaſ.* 3. *v.* 149. Teſtis adhuc largi nitor inde affuetus Hetrufci. ¶ Sæpe refertur ad ſplendorem, & puritatem verborum, & orationis. *Cic. in Orat. c.* 32. *extr.* Sed quia ſua ſpoom ſqualidiora ſunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 51. Nunc tibi & eloquii nitor ille dameſticus adſit, Quo poteras trepidis utilis eſſe reis. *Auct. dial. de Oratorib. c.* 20. Nitor & cultus deſcriptionum. *& cap.* 23. Summus nitor & amœnus verborum. *Quintil. l.* 10. *c.* 1. *ante med.* In digreſſionibus hiſtorico nonnunquam nitore uti. *& lib.* 12. *c.* 10. *circa med.* Orationem translationum nitore illuminare. ¶ Differunt propriè *nitor*, & *ſplendor. Plin. l.* 73. *c.* 2. *ante med. de nouribus.* Splandor his ſine viribus, nitorque verius, quam ſplendor. *b. e.* lævitas quidem, & munditia, ſed non tranſmittens, aut remittens lucem.

NITTOR, eris, ſus, & xus ſum, dep. 3. *sforzarſi, far di tutto, adoperarſi, fare ogni ſforzo, affaticandarſi, ingegnarſi*, conor, contendo, labore, operam do, ſive corpore, ſive animo. Eſt qui putat eſſe per metatheſin a νίσσομαι, intendor. *Verus poeta* apud *Cicer. t. Tuſcul. c.* 5. Siſyphu' verſat ſaxum Sudam nitendo, nequa proficit hilum. *Cic. de Senect. c.* 12. Moderatio modo virium adſit, & tantum, quantum poteſt, quiſque nitatur. *Salluſt. in Catil. c.* 13. *extr.* Singulos ex Senatu ambiundo retebantur, ne gravius in eum conſulmetur. *& in Catil. c.* 39. Contra eos ſummâ ope nitebatur pleraque nobilitas. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 37. Nihil contra ſa regem niſurum exiſtimabat. *Nep. in Milt. c.* 4. Unus Miltiades maxime nitebatur, ut primo quoque tempore caſtra fierent. *Id. in Attic. c.* 15. Idem in mittendo quod ſemel admiſiſſet, tanta erat cura, ut non mandatam, ſed ſuam rem videretur agere. ¶ Cum infinitiv. *Nep. in Pelop. c.* 2. Ut patriam recuperare niterentur. *Salluſt. in Jug. c.* 27. Summa vi Cirtam irrumpere nititur. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 5. *v.* 34. Ingenio nitor non perſiſta meo. ¶ Niti pro aliquo, *adoperarſi in favore. Liv. l.* 35. *c.* 10. *a med.* Ne in plebejo quidem conſule, cum pro C. Lælio niteretur, Africanus valuit. *Salluſt. in Jug. c.* 35. Pro libertate nonne ſumma ope réteminl? ¶ *Niti*, eſt parturientium *ponere*: unde *enitor. Plin. l.* 9. *c.* 35. Conchas impleri roſcido conceptu tradunt: gravidas poſtea niti. ¶ Item cacaturientium. V. *Nixus.* ¶ Eſt etiam cum conatu ire, ferri, tendere, *portarſi, andare. Cic. de nat. Deor. l.* 2. *c.* 48. Quædam ſerpentes ortæ ex ære aquam, ſimul ac primum niti poſſunt, aquam perſequuntur. *Plin. l.* 2. *c.* 43. Si in nube luctetur vapor, tonitrua edi; ſi erumpat ardens, fulmina; ſi longiore tractu rétatur, fulgetra. *& cap.* 65. *ad fin.* Aquæ in interiora nituntur. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 7. *v.* 27. aves motis nituntur in æra pennis. *Id.* 2. *Metam. v.* 72. Nitor in adverſum. *Virg.* 2. *Georg. v.* 417. ad ſidera reptire Vi propria nituntur. *Quintil. in proœm. l.* 2. *poſt med.* Niti ad ſummum. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 4. *v.* 17. Nitimur in vetitum ſemper. *Cic. de Senect. c. ult.* Optimi cujuſque animus maxime ad immortalem gloriam nititur. *Virg.* 2. *Æn. v.* 643. poſtemſque ſub ipſos Nituntur gradibus. *b.* 1. aſcendunt. *Lucan. l.* 4. *v.* 37. miles rupes oneratus in altas Nititur. *Pacuv.* apud *Non. c.* 4. *n.* 320. Ardua per loca agreſti ac trepidante gradu nititur. *Lucret. l.* 1. *v.* 1056. omnia pondera ſurſum nitier. *perangere.* ¶ Sæpe eſt incumbere, inniti, fulciri, *appoggiarſi, poſarſi, ſoſtenerſi. Virg.* 6. *Æn. v.* 760. Ille, vides, pura juvenis qui nititur haſta. *Id.* 4. *Æn. v.* 252. paribus nitens Cyllenius alis. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 23. Quod ita ortum eſt a terra, ut ſtirpibus ſuis nitatur. *Virg.* 2. *Æn. v.* 380. Improviſam aſpris veluti qui ſentibus anguem Preſſit, humi nitens. ¶ Translate *Cic.* 2. *de Divin.* 1. 26. Conjecture omnis, in quæ nititur divinatio. *Id. pro Cæl. c.* 10. *extr.* Ea, in quibus cauſa nititur. *Id. pro Mil.* 1. 7. Cujus in vita nitebatur ſalus civitatis. *Id.* 1. *Fam. ep.* 5. Cum maxime conſilio, ſtudio, labore, gratia, de cauſa regia niteremur. *Id.* 3. *Attic. ep.* 9. *a med.* Suſtinebiremus nos, & ſpe, qua jubes, nitemur. *Id. de Offic. l.* 2. *c.* 34. Eſt adoleſcentis majores uſu veteri, æque his deligere optimos, & probatiſſimos, quorum conſilio atque auctoritate nitatur. *Nep. in Phoc.* 1. 3. Niti patrociniis nitiorjos. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 43. auctoritate apud exteras nationes. *Cic.*

initio pro Cluent. Niti, & magnopere confidere invidiæ judicit. *& cap.* 40. Si quis hoc non rétitur, quod ſit ignobilis. *Id. Verr.* 4. *c.* 64. Quid te ſinurum eſt? quo confugies? ubi nitera? *Id. Acad.* 4. *c.* 21. *extr.* Nitamur igitur, nihil poſſe percipi. *fermiamoci, ſtiamo ſu queſto, ſte, &c.* ¶ De Particip. *niſus, nixus*, & *nitens* V. ſuis locis.

NITRARIA, æ, ſ. locus, ubi nitrum invenitur. *Plin. l.* 31. *c.* 10. Salinis mare infundunt, Nilum autem rétrariis. *Ibid.* Nitrariæ calcamenta pretiosa conſumunt. *Ibid.* In nitrariis una lippiunt.

NITRATUS, a, um, cui nitrum admiſtum eſt. *Colum. l.* 12. *c.* 55. Nitratam aquam ſuffundito. *Martial. l.* 13. *epigr.* 17. Nitrata viridis braſſica fiat aqua.

NITROSUS, a, um, *nitroſo, ſcrpoſo*, qui nitrum habet, vel nitri ſaporem. *Vitruv. l.* 8. *c.* 3. Aquæ frigidæ genus nitroſum. *Plin. l.* 31. *c.* 10. Lacus eſt nitroſus, exiliente a medio dulci fonticulo. *& paulo ante.* Aquæ vero nitroſæ pluribus locis reperiuntur, ſed ſine viribus denſandi.

NITRUM, tri, n. *nitro, ſalnitro, νίτρον*, ſuccus quidam concretus, ſalis genus, de quo multa *Plin. l.* 31. *c.* 10. ubi docet, colligi apud Medos, caneſcentibus ſiccitate convallibus: in Thracia quoque, ſed terra ſordidum: fieri' etiam ex quercu cremata: imm in quodam lacu Macedoniæ gigré certis temporibus, h. e. circa Canis ortum: in Ægypto etiam fieri pæne eodem modo, quo ſal, infuſo Nilo in nitrarias, &c. Perſequitur inde varios ejus uſus in medicina. Habet enim vim calfaciendi, evenuandi, reordendi, ſpiſſandi, ſiccandi, exulcerandi. Nitrum eſt etiam, quod nos a parietibus, & pavimentis colligimus, *ſal petræ* quibuſdam dictum. Ipſa vox Græca eſt, quaſi a νίζω, lavo, ducunt: fortaſſe illud reſpicientes, quod aqua immiſſa fit. ¶ Dicitur & *ſal nitrum. Plin. loc. cit.* Sal nitrum ſulphuri concoctum in lapidem vertitur.

NIVALIS, le, *nevoſo, ingombrato, ingombro*, ad nivem pertinens, nivoſus. *Liv. l.* 21. *c.* 54. *a med.* Erat forte brumæ tempus, & nivalis dies. *Senec. l.* 4. *quæſt. nat. c.* 4. *extr.* Dicimus revalem diem, cum nitum frigus, & triſte cælum eſt. *giorno da neve.* (Sic *Flor.* diem pugnæ ad Traſimenum *nivalem* dicit *l.* 2. *c.* 6. *ante med.* quem *Liv. l.* 22. *c.* 4. orta ex lacu nebula obſcurum fuiſſe tradit.) *Plin. l.* 26. *c.* 8. Nivalia loca. *Id. l.* 2. *c.* 47. *a med.* Nivalus venti. *Virg.* 3. *Æn. v.* 538. equi caadore nivali. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 215. Nivalis axis. *b. e.* Septemtrionalis plaga. *Horat. l.* 2. *ep.* 3. *v.* 3. Hebruſque nivali compede vinctus. *b. e.* glacie. *Martial. l.* 14. *epigr.* 178. Nivales undæ. *b. e.* aqua nive refrigereta. *Gell. l.* 19. *c.* 5. Aqua révolis. *b. e.* ex nive dilnta. *Martial. l.* 7. *epigr.* 94. Nivale ſilcolum. *b. e.* frigidum, nivalí tempore datum. ¶ Translata *Prudent. l.* 2. *in Symmach. v.* 249. Templum numtis amn, non marmoris: aurea in illo Fundamenta manent Fidei: ſtructura nivali Conſurgit Pietate niteus.

NIVARIUS, a, um, ad nivem pertinens. *Nivarium calum*, ſaccus vinarius, nive repletus, qua tranſmittitur vinum, ut mitius ſit. *Martial. l.* 14. *epigr.* 103. *quod* Colum nivarium *inſcribitur.* Setinos, monco, noſtra nive frange trivotes: Pauperiore mero tingere lina potes. *Senſus eſt*: vinum nobile, quale eſt Setinum, enlo nivario per révem tranſmitte: ignobile, & quod pauperes bibere ſolant, ſimplici ſacco vinario lineo, & ſine nive percolato. ¶ *Nivarius ſaccus*, quo niv injecta colatur, & bibitur deliciarum cauſa. *Id. ibid. epigr.* 104. *cui titulus* Saccus nivarius: Attenuare mives norunt & linteа noſtra. Frigidior colo non ſalit unda tuo. ¶ *Nivaria* dicta eſt una ex Fortunatis inſulis, a perpetua nive, teſte *Plin. l.* 6. *c.* 32.

NIVATUS, a, um, *nevoſo*, réve refrigeratus. *Sueton. in Ner. c.* 27. Refotus ſæpe calidis piſcinis, ac tempore æſtivo refrigeratis. *Senec. l.* 4. *quæſt. nat. ſub fin.* Nivatæ potiones. *Petron. in Satyr. c.* 31. Nivata aqua.

NIVE. V. *Ni.*

NIVESCO, is, n. 3. nivis inſtar albeſco. *Tertull. de Pall. c.* 3. *a med.* Lini herbida poſt virorem lavacro niveſcunt. *Vet. Poeta* apud *Pithœum p.* 10. 133. Ut merſa indigenis unda réveſcat aqræa.

NIVEUS, a, um, *di neve, νιφόεις*, qui eſt ex nive. *Virg.* 3. *Georg. v.* 354. Sed jacet aggeribus niveis informis, & alto Terre gelu lata. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v.* 240. Niveus mons. *b. e.* nive tectus. ¶ Item qui cnlore eſt nivis, candidus, *bianco di neve. Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 33. Niveus candor. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 219. Nivel artus. *Ovid. Heroid. ep.* 20. *v.* 120. ſubeſt niveo lætus in ore rubor. *Virg.* 8. *Æn. v.* 387. Nivei lacerti. *Horat. l.* 2. *od.* 4. *v.* 3. Serva Briſeis niveo colore Movit Achillam. *Virg. Ecl.* 6. *v.* 53. *de Tauro.* Ille latus niveum molli fultus hyacintho. *& Ecl.* 2. *v.* 20. dives pecoris nivei. *Ovid. in Met. v.* 431. nivea velatæ corpora veſte. *& lib.* 13. *v.* 789. Candidior nive filio, Galatea, liguſtri. *Calpurn. ecl.* 7. *v.* 29. nivei loca denſavere tribuni. *b.* 1. albis togis induti. Sic *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 45. niveoſque ad frena Quirites. *Ovid. Heroid. ep.* 18. *v.* 18. Niveus dens. *Senec. in Oedip. v.* 495. Niveum lac. *Id. in Hippol. v.* 504. *& in Oedip. v.* 427. Niveum ſumen. *b. e.* aquis perſpicuis ſuens, & ſpumis inter ſaxa candicans. *Niveus undas*, dixit etiare *Martial. l.* 7. *epigr.* 31. claras, puras, perſpicuas. ¶ *Idem l.* 12. *epigr.* 67. *niveam aquam* dixit nive refrigeratam: que utebantur frangendis vini viribus, & in frigidis potionibus. Qua de re *Id. lib.* 14. *epigr.* 117. cujus lemma *Niver*: Nun potare nivem, ſed aquam potare rigentem De réve, commenta eſt ingenioſa ſitis. V. *Decoſta*. Ad frangenda viua pertinet epigrammata *ejuſd. ibid.* 103. 104. *& 116.*

NIVO, is, v. 3. *nevicare*, idem quod ningo. Translate Pacuv. apud *Non. cap.* 10. *num.* 23. Sagittis, plumbo, & faxis grandinat, nivit.

NIVOSUS, a, um, *nivosa, χιονώδης, niger-ὅσης*; nive abundans, nivalis. *Liv. l. 5. c. 13.* Insignis annus hiemi gelida ac nivosa fuit. *Colum. l. 2. c. 9.* Loca frigidiora, ac nivosa. *Liv. l. 22. c. 53.* Nivosa grando. *Ovid. Heroid. ep. 12. v. 29.* Scythia nivosa. *Stat. l. 1. silv. 3. v. 95.* Pliadumque nivosum sidus. *Ovid. 5. Trist. el. 3. v. 21.* Strymon nivosus.

NIX, nivis, f. *νιφ, νιφὸς, niger-ὅσης*; aquarum cælestium spuma, ut *Plin. l. 17. c. 1.* definit. *Id. l. 2. c. 60.* docet, grandinem conglaciato imbre gigni, nivem eodem humore mollius coacto, pruinam ex rore gelido. Secundum *Priscian. l. 12. pag. 882. Pansch.* est a *ninguo, ninxi*, extrito *n*, ut a *duxi dux*, a *rexi rex*. De nive in deliciis cœnarum, V. dicta in *Novem* in fine. *Cic. 4. Acad. c. 23.* Anaxagoras nivem nigram dixit esse: ferres me, si ego idem dicerem? *Id. 2. de nat. Deor. c. 20.* Pars terrarum obriguit nive pruinaque. *Liv. l. 5. c. 2.* Multa nivibus pruinisque obrutus. *Plin. l. 17. c. 2.* Vota arborum frugumque commonia sunt; nives diutius sedere. *Val. Flacc. l. 5. v. 175.* Litora discussa æterni nive. *Plin. l. 2. c. 103. sub fin.* Nives in alto mari non cadere. *& cap. 49.* Nive jacente. *effendo la neve in terra. & lib. 8. cap. 55.* nive liquescente. *Petron. in Satyr. c. 137. in carm. & Ovid. 3. Fast. v. 236.* Pereunt nives. *si desuerint. Virg. 1. Georg. v. 310.* Niv alte. *Val. Flacc. l. 6. v. 306.* horrifera. *Lucret. l. 3. v. 20.* cana, acri concreta pruina. *& lib. 6. v. 206.* nives gelidæ. *Horat. l. 3. od. 24. v. 39.* duratæ gelu. *Ovid. 3. Amor. el. 6. v. 93.* solutæ. *Id. Heroid. ep. 16. v. 249.* puræ. *Horat. l. 4. od. 12. v. 4.* Fluvii hiberna nive turgidi. ¶ Metaphorice *Horat. l. 4. od. 13. v. 22.* te quia rugæ Turpant, & capitis nives. *Quintilian.* hanc metaphoram reprehendit, *l. 8. c. 6. ante med.* ut duram, id est a longinqua similitudina ductam. Vitiosam quidem in prosa oratione, sed in versu probam defendit *Voss. l. 4. institut. Orat. c. 6. §. 7. Horatium* imitatus est *Pendent. in præfat. Catherner. v. 25.* Sub quo prima dies mihi Quam multas hiemes volverit, & refas Pratis post glaciem reddiderit, nec capitis probat. *Apulej. de Mundo.* Tecta fulgebant eboris nive, argenti luce, flammea aurî claritate. *b. e.* candore. ¶ Olim in obliquis *ninguat, ninguet*; diaare. *Apul.* apud *Perficium. l. 6. pag. 714. Pansch.* Aspera hiems erat, omnia ningue canebant. *Lucret. l. 6. v. 736.* in campos albas decidere ningues. Adde *vers. 964. & Lucil.* apud *Charisc. l. 2. pag. 72. Pansch. & Serv. ad Æn. 4. v. 250. V. Chione.*

NIXI DI appellantur tres signa in Capitolio, ante cellam Minervæ, genibus nixa, velut præsidentes parturitum nixibus: quæ signa sunt qui memoriæ prodidarunt, Antiocho rege Syriæ superato, M. Acilium subtracta populo R. adportasse, utque ubi sunt posuisse. Sunt etiam, qui dicant, capta Corintho advecta huc: quæ sibi subjecta fuerint mensæ. *Festus.* Al. leg. *Nixii. Ovid. 9. Metam. v. 294.* Lucinam, Nixosque pares clamore vocabam. Al. aliter leg.

NIXOR, aris, dep. 1. *fore sforzo, sforzarsi*, idem quod *nitor. Lucret. l. 3. v. 1014.* adverso nixantem trudere monte Sisyphum. *Id. l. 6. v. 836.* Hic ubi nixari nequeunt, indifereque alis, &c. Al. aliter leg. V. *Nitto, or.* Rursus *Lucret. l. 4. v. 508.* Fundamenta, quibus nixarer vita, salusque. *b. e.* fulcirer, sustinetur, stat.

NIXURIO, is, n. 4. *σκωπτω*, niti volo, seu cupio, conor facere. *Nigid.* apud *Non. c. 2. n. 584.* Nixurit, qui niti vult, & in conatu saltus aliqua re perpallitur.

NIXUS, & Nisus, a, um, *appoggiato, sostenuto, sforzato*, innixus, incumbens, fultus. *Cic. Verr. 7. c. 33.* Statit soleatus Prator populi R. cum pallii purpureo, tunicaque talari, muliercula niaus, in lictore. *Id. pro Rabir. perduell. c. 7.* Scævola membris omnibus captus, hastili nixus. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 8. v. 52.* baculo. *Id. 8. Metam. v. 727.* cubito. *& lib. 4. v. 732.* scopulo. *posatosi, posato.* & 3. *Fast. v. 752.* Constitit ipse supra tamulo stipite nixus. *Virg. 12. Æn. v. 308.* Stabat acerba fremens, Ingentem oixus in hastam. *Cic. de Senect. c. 15.* Harbescens vitiditas, qua nixa fibris stirpium sensim adolescit. *Senec. in Thyest. v. 600.* Quem genu nixæ tremuere gentes. *ingiuocchiate. Liv. l. 26. c. 9. & Plaut. Rud. 3. 3. 33.* Ambæ te obsecramus genibus nixæ. *Virg. Æn. 10. v. 736.* super abjectum positis pede nixus, & hasta. *premendo. Ovid. Heroid. ep. 21. v. 200.* Et de qua pastens arbore nixa dea est. *b. e.* Latona, quam ferunt in Delo insula, palma & oleæ innixam, Apollinem & Dianam peperisse, ut est apud *eund. 6. Metam. v. 335.* ¶ Translate *Cic. 2. de Orat. c. 7. extr.* Res, quæ mendacio nixa est. *Id. pro Balb. c. 15.* Cum pæne potens Carthago, nixa duabus Hispaniis, huic imperio immineret. *Id. pro Cluent. c. 57.* Si obtinuerit causam Cluentius, fatebitur vestra æquitate nixi confidimus. *Al. leg.* nisi. *Lucret. l. 5. v. 907.* Nixus in hoc non novitatis nomine inani. *Ovid. 3. ex Pont. ep. 4. v. 15.* Cumctaque cum nixa (*scripta seu carmina*) sint proprio nixa favore, &c. ¶ *Nixus, i*, nomen est fidei, de quo V. in *Eupeosis.* ¶ De *dicit Nixie*, V. *Nixi.* ¶ In MSS. sæpe *nisus* legitur, & in compositis omnibus, *adnisus, connisus, emnisus, innisus, obnisus, subnisus. Diomed. l. 2. pag. 371. Pansch. & Priscian. l. 10. pag. 903.* docent melius per *i*, quam per *n* scribi. Sane in ipso verbo *nitor* nulla est littera, ex qua duplex illa *n* nasci possit. *Servius ad Æn. 6. v. 148. Adnixus* antiquum est, ut *connexus*: sed & multa alia usus contra antiquitatem vindicavit. In MSS. *Livii* sæpius *visus* scribi, quam *nixus*, jam adnotarunt viri docti. Sunt qui hæc ita distinguunt, ut *nixus* ad onostum corporis referatur, *visus* ad animi. Sed hoc discrimen nulla probabili ratione fulcitur.

NIXUS, us, m. *appoggio, sostenuto*, actus nitendi & incumbendi. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 46.* In æthere astra volvuntur, quæ se & nixu suo conglobata continent, & forma ipsa figuraque sua momenta sustentant. ¶ Item conatus, nisus, *sforzo. Quintil. l. 8. c. 4. ante med.* Hic in sublime etiam currit, & ad summum pervenit, non altu, sed impetu. *b. e.* non paulatim gradatimque nitendo, & ascendendo, sed uno impete, & quasi saltu. *Id. l. 2. c. 12.* Luctatur, qui totius corporis nisu in id, quod semel invasit, incumbit. Al. leg. *nisu*: quod idem est. neque enim audiendi, qui *nisum* ad animum, *nixum* ad corpus referunt. ¶ De conatu parturientium, *pongamorato, Ovid. Heroid. ep. 4. v. 125.* O utinam nocitura tibi, pulcherrime rerum, In medio nixu viscera rupta forent! *Al. leg.* nisu. *Virg. 4. Georg. v. 199.* aut fetus nisibus eduot. *Gell. l. 12. c. 1.* Quam diutinum puerperium, & quam laboriosi niaus fuissent.

NO, nas, navi, n. 2. *nuotare, nare, νήχεσθαι*, per aquam excurrere: proprium piscium, quos etiam lumines, & alia animalia imitantur: tribuitur & alus, quæ levinre cum fiat, super aquam fuitant, ut ligna. *Festus*: Nare a nove ductum Cornificius ait, quod aqua fecatur natans, ut navis. Ennius libro septimo: Alter nare capit, alter pugnare parastu' ft. Plautus in Aulularia (4. 1. 9.) Quasi pueris, qui nare discunt, scirpea indnitur ratis. Hæc *Fest.* Alii anatius ducunt vel ab ollato *sin, in*, vel a *sin, in*, suo. *Ovid. 1. Met. v. 304.* Nat lupus inter oves. *& lib. 11. v. 358.* Nant alii, celsosque exstant super æquora colli. *Catull. immo carm. 63. de nupt. Pel. & Thet.* Pelisco quondam progenies vertice pinus Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas. *Tibull. l. 1. el. 7. v. 38.* in liquida nat tibi linter aqua. *Ovid. Metam. 6. v. 334. de Dolo.* tunc cum levis insula nabat. *& lib. 15. v. 336.* tempestas fuit, quo navit in undis, Nunc sedet Ortygia. *Id. Heroid. ep. 20. v. 199.* nantem delphina per undas. *Lucan. l. 8. v. 374.* nando violenti vorticis amnem frangere. *Ovid. Heroid. ep. 18. v. 210.* piger ad nandum. *Id. 2. Trist. v. 486.* ars nandi. ¶ Pro navigare *Catull. carm. 65. de coma Beren. v. 45.* Cum Medi peperere novum mare, cumque juventus Per medium classi barbam novit Athon. ¶ Pro fluctuare, æstuari, *ondeggiare, fluttuare. Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 274. de undis maris.* Post, venti crescente magis magis increbrescunt, Purpureaque procul nantes in luce refulgent. *Sil. l. 14. v. 550.* & pelago cespitantur nantia tela. ¶ Pro catachresim tefertne ad volatum. *Virg. 4. Georg. v. 59. de apib.* Nare per aëra tum liquidam suspexeris agmen. ¶ *Gregee nuotare* apud *Celsum. l. 8. c. 14.* sunt anatum, aoferam, & hujusmodi in aqua degentium. ¶ *Nare sine cortice.* V. *Cortex.* ¶ *Nare oculi* ebrioruum, apud *Lucret. l. 3. v. 481. V. Nitor.*

NOBILIS, le, *conosciuto, noto, γνωτὸς*, cognitus, notus, sive in bonam, sive in malam partem: a *nosco*, quasi *noscibilis*, ut a *mouco mobilis*, a *labor labilis. Festus*: Nobilem antiqui pro noto ponebant. *Accius* apud *Non. c. 4. v. 318.* Me Argos referam, nam hic suam nobilis: ut cui cognosci nota. *Plaut. Pœnul. 4. 7. 9.* Cum his mihi nec locus, nec sermo convenit, neque his unquam nobilis fui. *Turic. 3. Hist. c. 39.* Addidit facinori fidam nobili gaudin, Blæsum vifendo. *b. e.* palam gaudens. V. *Gaudilie.* ¶ Item insignis, famosus, excellens, eximius, celebris, conspicuus, in quacumque re, sive bona, sive mala, *nobile, insigne, famoso, illustre, sospetto, celebre, λόγιμος, ἐνίσημος, cognitus. Cic. 2. de Invent. c. 2. sub fin.* Fuit tempore eodem, qua Aristoteles, magnus & nobilis rhetor Isocrates. *Id. 6. Verr. c. 33. ad fin.* Illa nobilis taurus, quem crudelissima omnium tyrannorum Phalaris habuisse dicitur. *Id. Verr. 7. c. 26.* Illustre & nobile municipium. *& Verr. 3. c. 24.* Oppidum in primis clarum, & nobile. *Id. pro Rabir. Post. c. 9.* Demetrius au doctrina nobilis & clarus. *Ovid. 6. Met. v. 416.* & nobilis ara Corinthus. *Cic. de opt. gen. Orat. c. 6.* Gladiatorum par nobilissimum. *Aurel. Vict. in Epitom. c. 28.* Nobilissimus latronum duo. *Liv. l. 39. c. 9.* Scortum nobile libertina Hispala Fecenia. *Plaut. Rud. 3. 2. 5.* Qui se scelere nolunt fieri nobiles. *Ovid. 2. Trist. v. 384.* Nobilis est Caunce fratris amore sui, *& lib. 3. Amor. el. 18. v. 37.* Et Paris est illic, & adultera, nobile crimen. *Cic. 2. de Orat. c. 22.* Multi in philosophia præclari & nobiles. *Horat. l. 2. od. 12. v. 25.* pueriique Lædæ, Hanc equis, illum superare pugnis Nobilem. *Propert. l. 4. el. 10. v. 42.* Nobilis e tectis fundere gesa rotis. *Sil. l. 12. v. 73.* Torquatus avum fronte æquavisse severo Nobilis. *Cic. de clar. Orat. c. 32.* Nobilis oratio. *Martial. l. 7. epigr. 96.* Nobiles libelli. *Horat. l. 2. od. 2. v. 5.* Palma nobilis. *& od. 14. v. 22.* Poetica pinus silvæ filia nobilis. *& od. 12. v. 26.* Catonis nobile lirum. *Quintil. l. 1. c. 5. (al. 9.) ante med.* epigramma Catulli. *Cic. 4. Verr. c. 34.* facinus, & maltis locis sæpe commemoratum. *Id. pro Rosc. Amer. c. 35.* Tres nobilissimi fundi. *Varro. l. 2. c. 25.* Aquæ salubritate, & medendis corporibus nobilis. *Plaut. Pœn. 3. 5. 13.* Die festo celebri nobiliqua, Aphrodisiis. *Celsus. l. 5. c. 19. n. 22.* Sunt quædam emplastra nobilia ad extrahendum. Sic *Plin. l. 22. c. 37. sect. 75.* Vetulis marinis ad multe nobilis fel. *Cic. in fragm. apud Macrob. l. 2. Saturn. c. 22.* Acipenser, piscis in primis nobilis. *Liv. l. 22. c. 5. sub fin.* Ut arcendis sceleribus exemplum nobile effet. ¶ Sæpe est claro genere ortus, *nobile, gentile, de sangue illustre, ἐυγενὴς, ἐυγένειος*: quia illustri sanguine geniti notiores sunt quam plebeji, tum ob divitias, tum quia potior illis pars commisti solet reipublicæ. *Cic. pro Flacc. c. 22.* Homines apud nos noti, inter suos nobiles. *Id. pro Cæl. c. 23.* Clodia, mulier non solum nobilis, sed etiam nota. *Id. Verr. 7. c. 70.* Qui nobili genere nati sunt. *Ovid. 2. Fast. v. 472.* Esander, qui quamquam clarus utroque, Nobilior sacra sanguine matris erat. ¶ *Nobilior*, abinfinite, homo nobilis, *gentilissimo, Plin. l. 5. ep. 17. sub fin.* Cupio, ne nobiles nostri nihil in domibus suis pulcrum, nisi imagines, habeant. *Liv. l. 22. c. 58.* Missus cum his Carthalo, nobi-

nobilis Carthaginienſis. ¶ Romæ *nobiles* præcipuæ habebantur, qui avorum imagines oſtendere poterant, quorum eſſent res præclarè geſtæ in republ. ſive patricio, ſive plebejo ſanguine nati eſſent. Contra *ignobiles*, & *novi* dicebantur, qui nullas majorum imagines habebant. *Cic. Verr. 7. c. 71.* Quanta ſit in invidia apud quoſdam homines nobilis novorum hominum virtus & induſtria. *Senec. ep. 44. a med.* Non facit nobilem arrêum pleoum ſumoſis imagioibus. nemo ad noſtram gloriam vixit. Adde *l. 3. de benef. c. 38.* & *Juvenal. ſat. 8. tertio*, & V. *Ignobilis*. Patriciorum tamen nomo fere *ignobilis* dicebatur, quia ſaltem ejus imaginem oſtendere poterant, qui primus inter patricios lectus fuerat. Quia totus eorum ordo *nobilitatis* omnino ſignificari ſolet. V. in voca ſequenti. ¶ *Nobiliorum* familia Rumæ fuit in gente Fulvia: ex qua M. Fulvius Nobilior, qui fuit conſul, triumphavit de Ætolis, & caſtraram geſſit, teſte *Liv. l. 37. c. 47. l. 39. c. 5.* & *lib. 40. c. 45.* Ædem Herculi Muſarum ex pecunia Cenſoria fecit in Circo Flaminio, & in eo omnium ſigna earum ex Ambraciaſi oppido tranſlata poſuit, ut eſt apud *Eumen. de reſtaur. ſchol. c. 7.* Alium M. Fulvium Nobiliorem, ex equeſtri ordine, inter conjuratos Catilinæ enumerat *Salluſt. c. 17.* ¶ *Nobilis*, & *nobiliſſimus*, temporibus Imperatorum titulus fuit Cæſarum, filiorum, fratrum, ſororum Imperatoris, &c. qui *nobiliſſimorum* dignitate gaudere dicti ſunt. V. da his *Briſſon. de verbor. ſign. ſignific.* ubi plura ex Codice loca profert. ¶ *Nobilis* cum de jumentis dicitur, generoſum ſignificat. *Ovid. 2. Met. v. 600.* Nobiliumque greges cuſtos ſervabat agorum. ¶ In ebitivo ſæpe in i mutatur: reperitur & in *e*. *Cic. in fragm.* apud *Charif. l. 1. pag. 111. Priſcian.* Aliquo excellente ac nobile viro. *Charif. ibid. pauln ſup.* docet *nobili* de re dici, *nobile* de homine: ſed cave credideris.

NOBILISSIMATUS, us, m. ut *egregiatus*, dignitas *nobiliſſimi*. V. vocem præced.

NOBILITAS, atis, f. *fama*, *reputazione*, *nome*, γνώριμα, notitia, fama, qua res aliqua nota eſt pluribus. *Cic. pro Arch. c. 11.* Io eo ipſo, in quo prædicationem nobilitatemque ſugiunt, prædicari de ſe, ac nominari volunt. ¶ Item excellentia, dignitas, pretium, *eccellenza*, *pregio*, *ſtima*, *nobiltà*, μεγέθος. *Cic. 3. de Orat. c. 31.* Cum florere Iſocratem nobilitate diſcipulorum videret. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 5. v. 36.* Eloquio tantum nobilitatis tuæ. *Plin. l. 14. c. 15.* Poſtea alia omnia (*vina*) in nobilitatem dederunt. *Id. l. 21. c. 3.* Lilium roſæ nobilitata proximum eſt. *& cap 6.* Nobilitas prima croco Cilicio. *Id. l. 3. c. 5.* Nobilitas locorum. *Id. l. 10. c. 47.* In cetaris (*alitibus*) nihil, præter nobilitatem looginquitate factam, memorandum occurrit. ¶ Item generoſitas, fecunditas. *Id. l. 10. c. 39. de colombis.* Nobilitatem ſingulacum, & origines narrans. ¶ Item claritas generis, *ſangue illuſtre*, *nobiltà*, *ſplendore*. *Cic. de clar. Orat. c. 16.* Ad memoriam laudum domeſticarum, & ad illuſtrandam nobilitatem ſuam. *Id. pro Roſc. Amer. c. 6.* Genere & nobilitata fui momcipii facita primus. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 16. v. 43.* Maternos Cottas cui, Meſſallaſque paterose Maxima nobilitas ingeminata dedit. ¶ Item matonymica ultitudo & firmitas animi, fiducia, confidvotie, ſuperbia, quæ ex nobilitate oriri ſolet, *confidenza*, *ardiregge*, *ſupervivià*. nobiles enim viri, ſi cum minoribus & plebejis agant, confidentiores ſuperbioraſque eſſe conſueverunt. *Tacit. Ann. 1. cap. 29.* Druſus vocata concione, quamquam rudis dicendi, nobilitata ingenita incuſat priore, probat *præſentia*. *Plaut. Mil. 4. 8. 64.* Et quia tecum arma, propterea animo eram ferocior: eam nobilitatem omittendam video. ¶ Pro ipſis nobilibus, *la nobiltà*: & præſertim pro Patricio ordine, qui plebi oppoſitur. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 6.* Cum omni tempore nobilitatis fautor fuiſſet. *Ovid. 2. Faſt. v. 225. ad Fabios.* Quo ruitis generoſa domus? male creditur hoſti: Simplex nobilitas perfida tela cave. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 38.* Omnis noſtræ equitatus, nobilitas omnis interiit. *Liv. l. 26. c. 12.* Nobilitas rempubl. deſeruerat, neque in Senatum cogi poterat. *Id. ſub fin. l. 6.* Conceſſumque ab nobilitate plebi de conſule plebejo. Adde *lib. 7. c. 1.* & *lib. 39. c. 40.* & *Aurel. Victor. de Cæſarib. c. 23. 27. & 29.* ubi *nobilitas* eſt Senatus R. ¶ *Plin. l. 28. c. 6. a med.* Obſtetricum nobilitas non alio ſucco efficacius curari prooontiovit corporum pruritus. *b. c.* nobiliſſimæ & peritiſſimæ obſtetrices. ¶ In plurali numero *Tacit. Ann. 12. cap 20.* Claudius nobilitatibus externis mitis. *Vitruv. l. 9. c. 3.* Athletarum nobilitates brevi ſpatio cum ſuis corporibus ſeneſcunt.

NOBILITATUS, a, um, *reſe famoſa*, *nobilitato*, λαμπρυθείς, nobilis & inſignis factus, in utramque partem. *Cic. pro Flacc. c. 26.* Cujus civitatis ſpectata ac nobilitata virtus, &c. *Id. de Scaurk. c. 9.* Neque enim ex te unquam es nobilitatus, ſed ex latoribus & lacertis tuis. *Nep. de Iphicr. c. 1.* Non tam magnitudine rerum geſtarum, quam diſciplina militari nobilitatus eſt. *Plin. l. 7. c. 38.* Praxiteles marmore nobilitatus eſt. *Id. l. 16. c. 13.* Fraxinus multum Homeri præconio, & Achillis haſta nobilitata. *Cic. 2. Offic. c. 7. ad fin.* Phalaris, cujus eſt præter cæteros nobilitata crudelitas. *Plin. l. 29. c. 1. ante med.* Veſtius Valens adulterio Meſſalinæ nobilitatus.

NOBILITER, *inſignemente*, *famoſamente*, *nobilmente*, *eccellentemente*, ἐνδόξως, inſignite, celebriter, præclare. *Vitruv. in præfat. l. 7. a med.* Columnarum collocationem Coſſutius nobiliter ad architecturas. *Plin. l. 34. c. 8. ad fin.* Poſidonius argeotum cælavit nobiliter. *Id. ſub init. l. 33.* Pomona delicias, & odores, atque ungueota nobiliter inſtruxit. *In oper. Liv. l. 54.* Ab exercitu nobiliſſima tumulatus. *Sidon. l. & ep. 9. a med.* Nobilius philoſophari.

NOBILITO, as, avi, atum, a. c. *far ono a celebre*, *render famoſo*, *nobilitare*, γνωρίζω, κομψεύω, notum facio, celeberem & famoſum reddo, illuſtro: in utramque partem. *Cic. 1. Tuſcul. c. 25.* Poetæ poſt mortem nobilitari volunt. *Liv. l. 1. c. 17.* Manavit hæc quoque, ſed perobſcura fama: illam alteram admiratio viri, & præſens paver nobilitavit. *Terent. Eun. 5. 7. 20.* Stultum adoleſcentulum nobilitas flagitiis, & eundem indicas. *Tertian.* apud *Non. c. 4. n. 378.* Ne eam maleficiis nobilitarent. *Plin. l. 36. c. 5. ante med.* Illo ſigno Praxitelis nobilitavit Gnidum. *Pallad. l. 1. tit. 6. aere med.* Aquilo vites ſibi objectas fecundat, Auſter nobilitat. *b. c.* famam addit, & pretium. *Liv. l. 23. c. 47.* Cum jam anta ferocibus dictis rem nobilitaſſent, inſultis haſtis concitarunt equos. *b. 2.* palam feciſſent, prædicaſſentque, quanta invicam æmulatione, inſidiaque exardeſcerent.

NOBISCUM. V. in *Ego*.

NOCENS, entis, *nocevole*, *dannoſo*, βλαπτικός, noxius, noxius, perniciosus, nocivus, inutilis. *Horat. epod. 3. v. 3.* Edat cicutis allium nocentius. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 47.* Vites a caulibus, ut a peſtiferis & nocentibus, refugere dicuntur. *Claudian. de III. conſul. Honor. v. 166.* flamma noceos Gradivi. *b. a.* ſidus noxium Martis. ¶ Item *cattivo*, *ribaldo*, *colpevole*, *reo*, κακοεργός, qui injuriam, aut maleficium committit, vel commiſit. *Cic. 2. Offic. c. 14. a med.* Ita eſſe habeodum religioni, nocentem aliquando, & ſcelerioum, impiumque defendere. (Eo his verbis *Nonius* recta colligit, *cap. 5. n. 64. nocens* levius eſſe quam *noſcrius*, *turpius*.) *Id. Verr. c. c. 3.* In hac libidine hominum nocentiſſimorum. *Id. a. Verr. c. 14.* Se avaritiæ hominis cupiditati ſatisfacere poſſe, nocentiſſimæ victoriæ non poſſe. *Quintil. l. 2. c. 15. ad fin.* Nocentiſſimi mores. *Ovid. 1. ex Pont. ep. 8. v. 19.* Nec prius abſceſſit, merita quam cæde nocentum Se oimis ulciſcens aſſiſtit ipſa nocens. *Juvenal. ſat. 13. v. 3.* ſa judice nemo nocens abſolvitur. *Senec. in Phæniſſ. v. 538.* Parens ſcalere oullo nocens. *b. c.* oullius ſceleris reus. *& in Oedip. v. 235.* Regis cæde nocens. *Ovid. 1. de ac. am. v. 260.* Partaque per gladios regna nocteote mano.

NOCENTER, adverb. *con nocumento*, *con danno*, βλαβερῶς, nonie, damnoſe. *Colum. l. 8. c. 2. a med.* Sed infuſis velut fudibus oocentae aemata. *Celſ. l. 5. c. 28. fol. 21.* Abſceſſus nocentæ adoleſcit, & ſitim vigiliamque exprimit. *Tertull. in Apolog. c. 14.* Æſculapium avaritiæ merito, qui medicinam nocenter exercebat, fulmine vindicatum. Qui *nolenter* lag. mala leg.

NOCENTIA, æ, f. *nocumento*, *reità*, contrarium innocentiæ. *Tertull. in Apolog. 2. 40.* Deus innocentiæ magiſter, nocentiæ judex. Adde *lib. 2. adverſ. Marcion. c. 13.*

NOCEO, es, cui, citum, n. 2. *nuocere*, *far danno*, *pregiudicare*, βλάπτω, officio, damnum infero, fraudi ſum. *Cic. 1. Offic. cap. 4.* Ut deciioet ea, quæ nocitum videantur. *& pro Cæcin. c. 21.* Arma alia ad tegendum, alia ad nocendum. *Id. Attic. l. 12. epiſt. 47.* De quo oihil nocuerit, ſi aliquid cum Balbo ceris locutus. *Id. 3. Offic. c. 5.* Non licet ſui commodi cauſa nocere alteri. *Caſ. l. 3. B. Civ. 2. 28.* Jurejurando accepto, nihil iis nociturae hoſtes. ¶ Cum accuſativo *Plaut. Mil. a. 5. v. 28.* Jam te nociturum eſſa hominem hac de re neminem. Al. leg. *homine omnino*, præſertim cum *verſ. 21.* repetat, *ſuro me nociturum nemini*. *Salmaſ. in Spartian. in Adrian. c. 20.* addit illud *Phædri l. 4. fab. 18. v. 4.* Namque ut refecta eſt (*colubra*) nocuit hominem protinus. *b. c.* momordit. Sed plerique al. leg. *nocuit*. Item illud *Sammonici*, *cap. 46.* Quem nocuit ſerpens. Sed al. leg. *quem*. Item illud *Adriani in epiſtol. Bonifacii equi*: Pannonios nec ullus Aprus eum infequentem Dente aper albicanti Auſus fuit nocere. Sed hic quoque ſuſpecta lectio. Utcumque ſit, eleganter cegere poteſt aliquem ea accuſativis communibus. *Cic. 3. de orat. Deor. c. 35.* ſit uredo, aut grando quippiam nocuit. ¶ Dicimus etiam *nocere nocuam*, in *currere curſum*, &c. *Liv. l. 9. c. 10. in formula dedition. Feciał.* Quandoque hica homines injuſſu populi R. Quiritium fœdus ictum iri ſpoodenderunt; atque ob eam rem noxam nocuerunt. Eſt qui lag. *nova*. ¶ Paſſive impersonaliter, *Caſ. l. 5. B. Gall. c. 29.* Relinquebatur, ot tantum io agris vaſtandis, incendiiſque faciendis hoſtibus noceretur. *& cap. 36.* Ipſi vero oihil nocitum iri. *Cic. 1. Offic. c. 10.* Ut ne cui noceatur, *Id. Catil. 3. c. ult.* Mihi oihil ab iſtis noceri, poteſt. *Ulpian. Dig. lib. 9. tit. 3. leg. 1. in Edicto Prat.* Si vivet nocitumque ei eſſe dicetur. *Plaut. Curcul. 2. 3. 73.* Neque diem decet me morari, neque noctu nocerier. *nocetur noctu*, cum non tempori redituc domum cœnandi cauſa. ¶ Perſonaliter *Vitruv. l. 2. c. 9. a med.* Larix ab carie, aut e tinea non nocetur. *Solin. c. 40.* (*al. 53.*) *in f. de cicuuis*. Noceri eas, omnibus quidem locis nefas ducunt, ſed io Theſſalia vel maxima, ubi ſerpentum immania copia eſt. ¶ *Noxim*, *it*, *ire*, pro *nocuerim*, vel *nocuiſſe*, ot *ſenum. Lucil.* apud *Feſt. in Tamo*. Inguen calfiat, papula, tama, ea hoa noxit.

NOCIVUS, a, vum, adject. *nocivo*, *dannoſo*, βλαβερός, qui nocet. *Plin. l. 20. c. 2. fub fin.* Pecori præcipue oocivam. *Phædr. l. 1. fab. 29. v. 3.* Et ſibi nocivum concitant periculum.

NOCTESCIT, ebat, imp. 3. *ſorſi notte*, *ſvanotizza*, tenebræ incipiunt, aer obtenebratur. *Fauſtus* apud *Non. c. 2. n. 501.* & apud *Gell. l. 18. c. 11.* Omnia noctelcunt tanebris caliginis atræ. *Caſell. Vindex* hoc verbum improbat; *Gell.* probat; *Non.* Furium poetam eſſe ait auctoritatis incertæ.

NOCTICOLA, æ, qui noctem colit, ut Noctícola Iodus apud *Prudent. Hamartig. v. 636.* quia ſcilicet ob diurnos nimios calores noctem amat, qoa refrigeratur.

NOCTICOLOR, oris, adject. noctis colorem habens, h. e. atrum, ut Noctícolos Styx, apud *Auſon. in monoſyllab. de diis*, v. 21. Sic, Memnonem noctícolorem, dixit *Lucanus* apud *Gell. l. 19. c. 7.* quia Æthiops fuit.

NOCTICULUS, li, m. *Varr. l. 4. de L. L. c. 19. extr.* Catulus e fugaci ſen-

ci ſenſu & acuto: hinc caois: niſi quod, tuba & cornu ſignum cum dant, caneri dicuntur: quod hic item, & nocticulus in cuſtodia, & venando ſignum voce dat, cauis dictus. *noctiſculus* hic dici videtur nocte vigilans: ſed totus hic locus corruptus videtur *Voſſius in Etymol. in Comis.*

NOCTIFER, ra, rum, *νυκτοφόρος*, noctem afferens: epithetum Heſperi ſtellæ: a *nocte*, & *fero*, ut forma, quæ mane *Lucifer* vocatur. *Catull. in carm. nupt.* 61. v. 7. Jam dudum Œtæos oſtendit Noctifer ignes. Adde *Calpurn. Ecl.* 5. *in fi.*

NOCTILUCA, æ, f. noctu lucens, *νυκτιλαμπὴς*, epitheton Lunæ. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 10. Luna, quod ſola lucet noctu. iteque ea dicta noctiluca in Palatio. uam ibi noctu lucei templum. *Horat. l.* 4. *od.* 6. v. 38. canentes Rite creſcentem face noctilucam. ¶ Item lucerna, *lucerna*, ob eandem cauſam. *Varro in Marcopol.* apud Non. c. 4. n. 2. Noctilucam tollo, ed focum fero, indo, ruinna muviſcit, Alii leg. *noctilugano*, alii *noctiſcalone*, alii *noctu lucano*, ideſt bovem. ¶ *Feſtus*: Noctilucam Lucilius cum dixit, obſcenum ſignificat. Al. leg. *noctilucum*, vel *noctilugum*, & dici putent de re mali ominis, ut ſunt bubones & hujuſmodi noctu lugentes. Alii *noctipugano*, h. e. *τὸ νύκτερον αἰθυῖα*.

NOCTIPUGA. V. in voce præced.

NOCTISURGIUM, noctu ſurgere. *Paulus ex Feſto* in *Egretus*: Nyctegreſia, quaſi noctiſurgium.

NOCTIVAGUS, a, um, *nocturnus*, *νυκτιφοίτης*, qui nocte vagatur. *Virg.* 10. Æn. v. 216. almaque curru Noctivago Phœbe medium pulſabat Olympum. *Luer. l.* 5. v. 1190. Noctivagæ faces cæli. *Val. Flacc. l.* 2. v. 44. Noctivagum iter. *Stat.* 10. *Theb.* v. 158. noctivagus deus. *h. e.* Somnus.

NOCTIVIDUS, a, um, qui noctu videt, ut *noctivida ales*, h. e. noctua, apud *Martian. Capell. initio l.* 6. *in carm.*

NOCTIVIGILUS, a, um, qui noctu vigilet. Noctivigilum Venerem dixit *Plaut. Curcul.* t. 3. 40. quia non amatoribus emica eſt; & ipſi noctes infomnes ducere ſolent. In quibuſdam codicib. legitur *noctivagila*.

NOCTU, f. *di noctu*, *di nocturno tempore*, *νύκτωρ*, *διὰ νυκτός*, nocte, noctis tempore: nomen ablativi caſus, ut *dium*, *noctu*, *ſpontu*, &c. *Caſ. l.* t. *B. Gall. c.* 8. Nonnunquam interdiu, ſæpius noctu. *Salluſt. in Jug. c.* 42. Diu noctuque exercitum tentabat. *Id. in fragm.* apud *Charif. l.* 1. *pag.* 185. *Puniſch.* Noctu diuque ſtationes & vigilias tentare. *Cic. Fam.* 14. *ep.* 7. Χολὴν ἐμεῖτο noctu ejeci. *Nep. in Eumen. c.* 2. *extr.* Niſi ille clem noctu ex præſidiis ejus effugiſſet. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. v. 67. laſſus dum noctu ſtertit. *Plaut. Mil.* t. 4. 18. Noctu hæc ſomniavi. *Id. Amph.* 1. t. 116. Hæc noctu Noctumum obdormiviſſe ebrium. *Enn.* apud *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 4. Qua Galli ſurtim noctu ſumma arcis adorti Mœnia cuneubia. Ubi *Macrob.* Animadvertendum eſt, non ſolum quod *noctu concubia*, ſed quod etiam *quo noctu* dixerit: & hoc poſuit in annelium ſeptimo: in quorum tertio clarius idem dixit: Hac noctu ſilo pendebit Etruria tota. *Claud. Quadrigar. ibid.* Senatus de noctu convenire, noctu multa domum dimitti. *Macrob.* ipſe 10 *fin. cap. præced.* Ergo noctu futura, cum media eſſe cœperit, auſpicium Saturnalitium erit.

NOCTUA, æ, f. *ululæ*, γλαὺξ, avis carnivoræ genus, inde nomen habentis, quod noctu canit, & vigilet, ut eit *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 11. Differre ajunt a bubone, quod careat pennis in capite auriculas referentibus. V. *Bubo*. *Plin. l.* 10. *c.* 17. Noctuarum cootra aves ſolare dimicatio. Majore circumdatæ multitudine, refupinat pedibus rapugnant, collectaque in arctum, roſtro & unguibus totæ teguntur. *Id. ſub fin. l.* 18. Noctua in imbre garrula. *Id. l.* 10. *c.* 29. Noctuarum genus in Creta inſula non eſt. *Virg.* 1. *Georg.* v. 404. ſeros exercet noctua cantus. *Plaut. Men.* 4. t. 90. Egon' dedi? *Pe.* ai, tu, inquam. vin' efferri noctuam, quæ, tu, tu, uſque dicat tibi? nam nos jam defeſſi ſumus. ¶ *Noctuas Athenas mittere*, γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας, proverbium de iis, qui en quippiam afferunt, cujus ibi maxima eſt copia, *portas aquam ad mare*. Cum enim noctua ſacra ſit Palladi Athenarum præſidi ob vigilantiam in litterarum ſtudiis; noctuarum in ea urbe mira copia erat, tum vivarum, tum pictarum, fictarumque, & in nummis inſculptarum. Utitur eo Græce *Cic. l.* 6. *Fam. ep.* 3. & *lib.* 9. *ep.* 3. & *ſub fin. l.* 1. *ad Q. Fr.* atque poſtremo hoc loco Latine etiam legitur iu quibuſdam libris. V. *Ligamen*. ¶ Fabulem de Noctua habes in *Nyctimene*. ¶ Eſt cognomen Romanum, ut Q. Cædicius Noctua qui Conſul fuit cum M. Valerio Corvino A. U. C. CCCCLXIV. *Freinſhem. lib.* 11. *Liv. c.* 11. *Panvin. Cuſpinian. in Faſt. conſul. Glandorp.*

NOCTUABUNDUS, a, um, noctu vagans, vel iter faciens. *Cic. Attic. l.* 12. *epiſt.* 1. Cum complicarem hanc epiſtolam, noctuabundus ad me venit cum epiſtola tua tabellarius.

NOCTUINUS, a, um, ut Noctuini oculi, h. e. glauci, quales noctuæ ſunt. *Plaut. Curcul.* 1. 3. 35. Tun' etiam cum noctuinis oculis odium me vocas?

NOCTURNALIS, le, idem quod nocturnus. *Sidon. l.* 7. *ep.* 16. Per quos uocturnalem cucullum iranſmiſi. *Alcim. Avit. epiſt.* 33. Nocturnalis habitatio.

NOCTURNINUS. V. in voce ſequenti.

NOCTURNUS, a, um, *nocturno*, *νυκτινός*, *νυκτιφοίτης*, ad noctem pertinens. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 7. Decem horis noctumis ſex & quinquaginta millia paſſuum ciſiis pereolavit. *Id. de Senect. c.* 13. Labores diurnos nocturnoſque ſuſcipere. *Id. pro Mil. c.* 3. *ad fin.* Noctumum furem quoquo modo, diurnum, ſi ſe telo defenderit, impune interficere. *Id.* 1. *Catil. c.* 1. Noctumum præſidium Paletii. *Id.* 2. *de Legib. c.* 15. Noctuma ſacra. *Horat. l.* 4. *od.* 1. v. 37. Noctuma ſomnia. *Id. l.* 1. *ep.* 19. v. 11. non ceſſavere poetæ Nocturno certare mero, putere diurno. *Id. l.* 1. *ſat.* 5. v. 85. Nocturna veſtis. *Senec. in Hippol.* v. 420. Luna regens frena nocturna ætheris. ¶ *Nocturno ore* apud *Plaut. Pan.* 1. 2. 107. habem dicuntur feminæ deformes. ¶ *Nocturnus* dicitur, qui noctu quippiam facit. *Virg.* 3. *Georg.* v. 538. lupus gregibus nocturnus obambulat. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. v. 117. Et qui nocturnus ſacra divum legerit. & *lib.* 2. *ſat.* 6. v. 100. urbis eventes Mœnia nocturni ſubrepent. *Calpurn. Ecl.* 3. v. 73. Ut mala nocturni reſigavit brachia Mopſi Tityrus, & medio ſurem ſuſpendit ovili. *h. e.* noctu vagantis ſuraodi cauſa. *Petron. in Satyr. c.* 15. Advocati jam pæne nocturni, qui volebant pallium lucrifacere. Adde *Martial. l.* 10. *epigr.* 70. ¶ *Nocturnus*, i, deus noctis. *Plaut. Amph.* t. 2. 116. Credo ego, hac noctu Nocturnum obdormiviſſe ebrium. Eſt qui legit *Nocturnumnum*. Porro hic deus videtur eſſe Lucifer, qui veſperu oriens noctem fert (ſicut mane diem) unde *noctifer* dicitur a *Catull.* & *Calpurn.* Quo pertinet illud *Statii l.* 6. *Theb.* v. 138. Roſcida jam novies cælo dimiſerat aſtra Lucifer, & totidem Lunæ prævenerat ignes, Mutato nocturnus equo.

NOCTUVIGILUS. V. *Noctivigilus*.

NOCUUS, a, um, *nocivolus*, *nocivo*, *βλαπτικὸς*, nocens, noxius. *Ovid. in Halieut.* v. 118. Lubricus, & ſpina nocuus non gobius ulla. *Scribon. Larg. compoſ.* 114. A quibuſdem ignorantibus ejus uſus accuſatur, quaſi nocuus.

NODAMEN, inis, n. ligamen, nodus. *Paulin. Nol. in Not.* XI. *S. Fel. edit. Muratorii*, v. 593. proprii ciptus uodamine lori.

NODATIO, onis, f. *nodoſità*, nodorum in ligno frequentia, nodoſitas. *Vitruv. l.* 2. *c.* 9. *ante med.* Quæ pars eſt pmalma terræ, enodis efficitur: quæ vem eſt ſuperioe propter nodatinnis ducitiem dicitue eſſe fuſterna.

NODATUS, a, um, *annodatus*, nodo vinctus. *Ovid. de remed. amor.* v. 17. collum laqueo nodatus ab ertio. *Lactant. de epiſt. Dei*, c. 7. Solidementa corpoeis, quæ oſſa dicuntur, nodata & adjuncta inviicem uervis elligavit. ¶ Item nodos habens, nodoſus, *groppoſo*, *nodoſo*, *ἐξόζος*. *Plin. l.* 13. *c.* 11. Ferula geuiculatis nodata ſcapis. *Id. l.* 16. *c.* 38. *extr.* Cornus iucifuris nodata. ¶ Translate *Stat. l.* 9. *Theb.* v. 176. Surgentem dextra Chalerum, vulnuſque minantem Sorbebat rapidus nodato gurgite vortex. *h. e.* in morem undi contorti.

NODIA, æ, f. herba alin nomiue mularis, quæ nomsa curat, & efficaciſſima eſt adverſus ſuorpiones pota in vino, aut poſca. *Plin. l.* 24. *c.* ult.

NODO, as, n. t. *annodare*, *ligare*, *aggroppare*, *πλέκω*, nodos facio, ligo in nodos. *Cato R. R. c.* 31. Vites bene nodentur per omnes ramos. *Virg. l.* 4. *Æn.* v. 138. Crines nodantur in aurum. *Plin. l.* 37. *c.* 3. Ut eſtia accendis ſeris podium protegestie fuccinis nodarentue. *Claudian. l.* 1. *in Rufin.* v. 128. cæruleu veſtes cnuneuit engue, Nodevitque adamanes comis. *Stat.* 2. *Achill.* v. 440. Œbalios in nubila candem diſcos, Et liquidam nodam palen. *h. e.* luctando implicaes cruea & brachia. Al. leg. *undare*. Eadem lectionis variatea eſt in illo *epiſt. l.* 3. *fin.* v. 157. *ad Hercul.* Seu tibi dulce manu Libycas nodam palæſtras.

NODOSITAS, atis, f. *nodoſità*, nodorum multitudo, durities. Translate *Auguſtin. l.* 2. *Confeſſion. c. ult.* Quis exaperit iſtum toetuoſiſſimam & implicatiſſimam nodoſitatem?

NODOSUS, a, um, *nodoſa*, *groppoſa*, *noderoſa*, *nocchiuto*, *ἐζόζος*, multos habens nodos. *Ovid. Heroid ep.* 10. v. 101. Nodoſo ſtipite mactere aliquem. *Val. Flacc. l.* 8. v. 198. nodoſi roboris nueus. *Perſ. ſat.* 3. v. 11. uodoſa arundo. *Valer. Max. l.* 2. *c.* 7. u. 8. Nodoſi ictus. *h. e.* nodoſa virga, ſeu bacillo ioſticti. *Ovid.* 3. *Met.* v. 153. Nodoſa lina. *h. e.* retia. Sic *Paſſ.* 6. v. 110. nodoſas plagas tendere. *Lucan. l.* 8. v. 671. Nodoſa oſſa frangere. ¶ *Nodoſa* in plantis ſunt nimis dura, aſpera, inutilia fructui. *Senec. ep.* 18. Nodoſi & retoeridi remi. *Plin. l.* 17. *c.* 21. *ante med.* Fructus retoeridus & nodoſus. *Calum. l.* 4. *c.* 24. *ante med.* Nodoſam & ſcabram plagam (*in vite*) relinquem. ¶ *Nodoſa* dicitur podagra, quia uodos & erticalos infeſtat: & quia ipſi nodi tument & indurefcunt. *Horat. l.* 1. *ep.* 1. v. 31. & *Ovid. lib.* 1. *ex Pont. ep.* 3. v. 53. ¶ Translate eſt ſolutu difficilis, implicatus, *intricato*, *involuppato*, *difficile*. *Senec. in Oedip.* v. 101. Nodoſa fortis verba, & implexos dolos ſolvem. *Macrob. l.* 7. *Saturn. c.* 1. *a med.* Nec nodoſas & anxias, ſed utiles quidem, faciles tamen quæſtiones movere. *Auguſtin. l.* 4. *Confeſſion. ſub fin.* Nodoſiſſimi libri euodati. ¶ Translata ſunt & illa *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. v. 69. Scribe decem a Nerio: non eſt ſatis: adde Cicutæ Nodoſi tabulas centum, millé adde catenas: Effugiet tamen, &c. *tamiſſimo*. Dicitur *Cicuta* ſcribe callidiſſimus fuiſſe, qui juris formulas omnes, & quaſi nodos in tabulis adhibebat, quibus alligarentue debitores, ne quando poſſent acceptæ pecuniæ reddendæ obligationem effugere. *Val. Max. l.* 8. *c.* 9. *n.* 1. Nodoſam eſſolvite ſtipem. *h. e.* quam perſolvere multis obligationibus, & quaſi nodis tenemini. Supra dixerat: Parentes, vos alendo, nepotum nutriendorum debito alligaveruut.

NODOTUS, ti, m. a *nodus*. Hoc nomine deum agnoverunt, quem præficerent geniculis nodiſque culmorum in frumentis. *Auguſtin. l.* 4. *de Civ. Dei*, c. 8. V. *Nodutus*.

NODULUS, li, m. *puccol nodo*, *gruppetto*, parvus nodus. *Plin. l.* 21. *c.* 5. *de ferendis liliis*. Lilia ſuſpenduntue in fumo: dein nudantibus ſe nodulis, in faxa vini macerantur. *Apul. l.* 3. *Metam.* Per iſtum capilli tui nodulum, quo meum vinxiſti ſpiritum.

NODUS, di, m. *nodo*, *laccio*, *zoppia*, *groppo*, *ἅμαξα*, ligatura, nexus, vinculum, quod non facile diſſolvitur. *Cic. de Univ.* t. 4. *ad fin.* Omnia autem duo, ad cohærendum, tertium aliquid requirunt, & quaſi nodum vinculumque deſiderant. *Virg. Ecl.* 8. v. 77. Necte tribus nodis ternos, Amarylli, colores. *Id.* 1. *Æn.* v. 300. crotum vinctus æneis ſoſt tergum nodis. *& lib.* 12. v. 775. tum croceam chla-

Digitized by Google

chlamydemque ſinuſque crepantes Carbaſeos fulvo in nodum collegeret auro. *& lib.* 12. *v.* 603. Et nodum informis leti trabe nectit ab alta. *Perron. in Satyr. c.* 94. Cervices nodo condere. *appiccarſi per la gola. Ovid. Met.* 2. *v.* 560. nodos manu diducere. *ſproppare. Virg. Æn.* 8. *v.* 260. Cæcum corripit in nodum complexus. *h. e.* brachiis circumdatis, veluti nodo conſtringens. ¶ *Nodus Herculeus* genus eſt vinculi arctiſſimi, & ſalutu difficillimi, quod inventum ferunt ab Hercule: ob id in religionе habitum, occultamque vim ad multa habere creditum. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 19. *ad fin.* docet, dracones, qui in caduceo Mercurii finguntur, media parte voluminis ſui invicem hoc Herculis nodo obligari. *Plin. l.* 28. *c.* 6. *circa med.* Vulnera nodo Herculis præligare, mirum quantam ocyus medicina eſt. Atque etiam quotidiani cinctus tali nodo, vim quandam habere utilem dicuntur: quippe cum Hercules eum prodiderit. *Feſtus in Cingule*; Cingulum Herculaneo nodo vinctum novæ nuptæ vir ſolvit omnis gratia, ut ſic ipſe ſetia ſit in ſuſcipiendis liberis, ut fuit Hercules, qui ſeptuaginta liberos reliquit. ¶ De nodo Gordii, quem Alexander cum alia retione non poſſet, enſe expedivit, V. *Curt. l.* 3. *c.* 1. ¶ In cælo *Nodus* eſt ſtella inter utrumque Piſcem, in ipſo Æquatore poſita, quaſi vinculum, quo caudis invicem colligantur. *Cic. in Arat. v.* 14. Atque horum e caudis duplices velut eſſe catenæ dicuntur, ſuo diverſæ per lumina ſerpunt, Atque una tandem in ſtella communiter hæreat, Quam veteres ſoliti cæleſtem dicere Nodum. *Cæſ. Germon. in Arat. v.* 243. Non illis liber curſus, ſed vincula caudæ Singula utrumque tenent, uno connexa nodo: Nodum ſtella premit. ¶ Per ſynecdochen *nodus* eſt cingulum, *vinc. Virg.* 1. *Æn. v.* 324. nodoque ſinus collecta fluentes. *Martial. l.* 6. *epigr.* 13. Ludit Acidalio, ſed non manus aſpera, nodo, Quem repuit collo, parve Cupido, tuo. *Lucret.* hac ratione *nodum* pro circulo Æquatoris poſuit *lib.* 5. *v.* 687. ¶ Synecdoche eſt & in illo *Martial. l.* 5. *epigr.* 38. Quæ crine vitiit Batici gregis vellus, Rhemique nodos. *h. e.* crines Germanorum in nodum collectos. *Tacit. de Germ. c.* 38. *& Suetan.* Inſigne gehtis obliquare crinem, nodoque ſubſtringere. Item io illo *Manil. l.* 5. *v.* 664. *de thynnis capiis*. Inctantur corpore nodis. *h. e.* retibus. ¶ Metaphorice eſt quodvis vinculum, & conjunctio, quo quippiam continetur. *Cic. in Orat. c.* 66. His igitur ſingulis verſibus queſi nodi apparent continuationis. *Id. de Amic. c.* 14. Amabiliſſimum nodum amicitiæ tollare. *Lucret. l.* 4. *v.* 7. Exſolvere animos nodis religionum. *Ovid. Heroid. ep.* 20. *v.* 39. Dii faciant, poſſim plures imponere nodus, Ut tua ſit nulla libere parte fides. ¶ Item ſæpe quæſtus res difficultatem habens, quæ removatur, & retiaet: & præſertim ænigma, obſcura quæſtio, interrogatio, cui difficile eſt ſatisfacere, & hujuſmodi, *difficultà, intoppo, queſtione difficile, imbroglio. Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 21. Dum hic nodus expediatur, non putet Senatus, nos oportere decedere. *Gal. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 11. Acriter nos tuæ ſupplicationes torſerunt. Iusideramus enim in difficilem nodum. *Cic. ad Brut. ep.* 18. *a med.* Maximus in republica nodus eſt, inopia rei pecuniariæ. *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 50. Qui juris nodos, & legum ænigmata ſolvet. *Senec. ep.* 87. *ad fin.* Bonum animum habe: nous tibi nodus, ſed Herculaneus, reſtat. *h. e.* unum argumentum ſolvendum, ſed ceterorum difficillimum. *Gell. l.* 5. *c.* 9. Nodus linguæ. *impedimento di lingua. Flor. l.* 4. *c.* 9. Nondum ad pacis ſtabilitatem profecerat Cæſar, cum ſcopulus, & nodus, & mora publicæ ſecuritatis ſupereſſet Antonius. *Virg. Æn.* 10. *v.* 428. primus Abantem Oppoſitum interimit, pugnæ nodumque, & moramque. *Servius* hic aliam hujus vocis ſignificationem aperit. *Nodus*, inquit, proprie eſt deoſa peditum multitudo, ſicut *turma* equitum, ut lectum eſt in Diſciplina militari. Eadem habet *Iſid. l.* 9. *Orig. c.* 3. *ad fin.* additque, ita dici a difficultate, quia vix reſolvi, & fundi poteſt. ¶ Eſt etiam *nodus* in corpore animalis junctura & vinculum, quo artus, & oſſa inter ſe connectuntur, *nodi, giuncture, nocca. Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 88. Nervi orſi a corde, nodos corporis, qui vocantur articuli, aliubi interventu, aliubi ambitu, aliubi tranſitu ligantes. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 26. Alces crura ſine nodis, *articuliſque* habeat. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 67. Cervix vertebratis orbiculatim oſſibus flexilis, articulorum nodis jungitur. *Manil. l.* 2. *v.* 333. *de ſerpente*. corpus Explicat, & nodos, ſinuataque terga per orbem. ¶ Ab eodem *Manil.* dicuntur *nodi* quatuor cæli partes, ſeu loca, quibus quatuor anni tempora incipiunt, nec deſinunt: quia ſunt quaſi juncturæ, & articuli, per quos una temperies anni deſinens cum alia incipiente jungitur: *l.* 3. *v.* 618. Quæ Tropica appellant, quod in illis quatuor anni Tempore vertuntur Signis, nodoſque reſolvunt. *Articoles* alibi vocat, ut *lib.* 2. *v.* 430. ¶ In arboribus ceteriſque plantis eſt eminens & durior ille callus, unde rami exeunt: quia junctaram in corpore imitatur, vel quia lignum eo loco in morem nodi contortum eſt, *nocchio, nodo*, ὄζος. *Colum. de arborib. c.* 3. Virgæ malleolaris imam partem ſusta nodum, ſic ne gemmam ladas, amputato. *Liv. l.* 1. *c.* 18. Baculum ſine nodo aduncum tenens. *Virg. Æn. v.* 507. Stipes gravidus nodis. *nocchierato, nocchiuto. & lib.* 11. *v.* 553. telum ſolidum nodis, & robore cocto. *Id. Ecl.* 5. *in fin.* Pedum formoſum paribus nodis. *Seneca l.* 7. *de benef. c.* 9. Lignum eo pretioſius, quo illud in plures nodos arboris infelicitas turſit. *Plin. l.* 16. *c.* 36. Gracilitas arundinis diſtincta nodis. *Id. l.* 13. *c.* 5. Cedrus remoſa, & nodis infeſta. ¶ Hinc per ſynecdochen *nodus* dicitur clava Herculis, quia tota nodoſa eſt. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1661. Hic nodus, inquit, cuilla quem capiet manus, mecum per ignem ſagret. ¶ *Nodum in ſcirpo quærere*. V. *Scirpus*. ¶ In metallis nodus eſt materia durior. *Plin. l.* 34. *c.* 13. *ad fin.* Ipſum vero non percoqui, niſi translatum in alias fornaces, & eſſe nodum quendam materiæ. ¶ In gemmis quoque durior pars, & minus pellucida. *Id. l.* 37. *c.* 10. Baroptenus nigra, ſanguinis & albis nodis. *Eſt qui malit* notis. ¶ *Nodus arteriæ*, aut *nervi* eſt contractio, tumor, & durities en ictu aut alia cauſa, quo articulus moveri nequit, γάγγλιον. *Plin. l.* 24. *c.* 5. *a med.* Galbanum imponitur iſchiadicis, ſtrumis, articulorum nodis. *Id. l.* 30. *c.* 12. *a med.* Nervorum nodis capitis viperini cinis ex oleo cyprino.

NODUTERENSIS dea, quæ præerat frugibus terendis. *Arnob. l.* 4. *pag.* 131. ubi al. aliter leg.

NODŌTUS deus, qui ad nodos perducebat res fatas. *Arnob. l.* 4. *pag.* 131. In vulgatis apud *Arnob.* eſt *Nodutis*, quæ terminatio magis deæ convenit. Sed *Nodutus*, ſive *Nodotus* legendum eſt. *Auguſtin. l.* 4. *de Civ. Dei, c.* 8. Præfecerant Proſerpinam frumentis germinantibus, geniculiſ nodiſque culmorum deum Nodotum.

NŒGEUM, i, n. quidam dicunt amiculi genus prætextum purpura, quidam candidum, ac perlucidum: quaſi a nauco, quod putamen quorundam pomorum eſt tenuiſſimum, non ſine candore, ut *Livius* ait in *Odyſſe*: Simul us lacrymas de ore nœgeo deterſit. ideſt candido. Hæc *Feſtus. Decorius* monet, male *Feſtum* inteepretari *nugeo, id eſt candido*: dicendum fuiſſe *ideſt* amiculo. Verti nam a *Livio* illud *Homeri Odyſſ.* Θ. *v.* 88. Δάκρυ' ἐμορξάμενος παρειὰς ἀπὸ ῥῖγος ἐέργει: quod & *Scaliger* vidirat.

NOĒMA, tis, n. νόημα, figura eſt ſententiarum, cum quibuſdam prolatis, aliud quidpiam intelligi volumus. Eam deſcribit *Quintil. l.* 8. *c.* 5. Græcis tamen litteris ſcribit νόημα, non Latinis.

NOLA, æ, f. *Quintil. l.* 9. *c.* 3. In triclinio choa, in cubiculo nola. Eſt autem vox nove conficta ad ænigma conficiendum, quod expedivit adhuc usmo. V. *Choa*. A receatioribus adhibetur ad ſignificandum tiatinnabulum, vulgo *Campana*, quod hæc primum uſurpata fuerit Nola a S. Paulino Epiſcopo. Eſt autem Nola urbs Campaniæ, Romanorum colonia, a Chalcidenſibus condita. *Plin. l.* 3. *c.* 5. *Sil. l.* 12. *v.* 161. Hinc ad Chalcidicam transfer citus agmine Nolam. Campo Nola ſedet crebris circumdata in orbem Turribus, &c. *Vellej. l.* 1. *c.* 7. a Tuſcis una cum Capua conditam fuiſſe tradit. ¶ De *nola* tintinnabulo *Avien.* (qui *Paulini Nolani* fere æqualis fuit) *ſub.* 7. Hunc (*cavum*) dominus, ne quem probitas ſimulata lateret, Jufferat in rabido gutture ferre nolam. Al. rectius leg. *notam*.

NOLANUS, a, um, ad Nolam urbem pertinens. *Sil. l.* 12. *v.* 293. Nolana mœnia. *Liv. l.* 23. *c.* 14. Nolanus ager. *& lib.* 24. *c.* 13. Nolana plebs. ¶ *Nolani, orum*, Nolæ cives. *Liv. l.* 8. *c.* 25. *& 26. &c.* ¶ Primam male corripit *Prudent. periſteph.* 4. *de S. Hippol. v.* 208. Campanus Capuæ, jamque Nolanus adeſt.

NOLENSIS, ſe, Nolanus. Eſt *Auguſtinus l.* 2. *de civ. Dei, c.* 20. Paulinus noſter, Nolenſis Epiſcopus.

NOLENTER. V. *Nocenter*.

NOLENTIA, æ, f. noluntas. *Tertull. l.* 1. *adverſ. Marcion. c.* 25. *ad fin.* Indignatio, bilis, nolentia, offenſa.

NOLO, non vis, non vult, &c. nolui, nolle, anom. *non volere, ἀβούλω, ἀ βέλομαι, ἀ θέλω*, non volo: a *non*, & *volo*, eo ratione, qua ex *ne*, & *quidquam* factum eſt *nequam*, ut *Varr. ſub fin. l.* 9. *de L. L.* docet. Non omnes tamen verbi *volo* perſonæ ſic componuntur, quia *non vis, non vult, non vultis* divitia adhuc uſurpantur. Obſoletam eſt enim illud *Lucilii* apud *Diomed. l.* 1. *pag.* 381. *Puteſch.* Vultis, empta eſt: noltis, non empta eſt. *Cic. in Orat. c.* 45. Libenter etiam copulando verba jungebant, ut ſodes, pro, ſi audes; ſis, pro, ſi vis; nolle, pro non velle. *Nep. in Thraſyb. c. ult.* Ex iſtis nolo amplius, quam centum jugere. *Terent. Heaut.* 4. 3. 23. Nolo mentiam. *Id. Eun.* 5. 2. 67. Nolo, me in via cum hac veſte videat. *Id. Hec.* 5. 1. 32. Nolo, falſa fama eſſe guotum ſuſpectum tuum. *Plaut. Sticb.* 1. 2. 85. Nam quo dediſti nuptum, abire nolumus. *Terent. Eun.* 4. 7. 43. Novi ingenium mulierum: nolunt, ubi velis: ubi nolis, cupiunt ultro. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 18. Pluribus præſentibus eas res jactari, nolebat. *Horat. l. c. ſat.* 6. *v.* 72. Noluit in Flavi ludum me mittere. *Plaut. Epid.* 4. 2. 25. Ubi voles pater eſſe, ibi eſto: ubi noles, ne fueris. *Lex* XII. *Tab.* apud *Gell. l.* 20. *c.* 1. Si nolet, arceram no ſteroito. *Cic. in Bruto, c.* 33. Noli putare, quemquam uberiorem ad dicendum fuiſſe. *Lucil.* apud *Non. c.* 10. *n.* 6. *& Horat. de or. Poet. v.* 417. Nolito, tibi me male dicere poſſe, putare. *Petron. in Satyr.* 1. 88. *in fin.* Nolito mirari, ſi, &c. *Cic. pro Flacc. c. ult.* Nolite, judices, existimare, eos, qui, &c. *Id. Agror.* 2. *cap.* 6. *in fin. & Sifin.* apud *Non. c.* 7. *v.* 106. Nolitote dubitare. *Plaut. Amph.* 2. 2. 74. Certa res eſt hanc objurgare, quæ me nolueriſt falutare. *Terent. Eun.* 2. 2. 42. Numquidnam hic, quod nolis, vides? *obe to ſpiaccio. Nep. in Epamin. c.* 4. Quod delatum accipere noluiſſem. *Liv. l.* 2. *c.* 45. Miles nolle inultos hoſtes, nolle ſuccenſum, non petribus, non conſulibus. ¶ *Nollem factum*, cum diſplicet quippiam factum eſſe. *Terent. Phorm.* 5. 3. 13. *Cbie.* Jam illi datum eſt argentum? *Dem.* curavi illico. *Chre.* nollem datum. *Id. Adelph.* 2. 1. 11. Nollem factum. *Cic.* 1. *Offic. cap.* 11. Carthaginem, & Numantiam funditus fuſtulerunt. nollem Corinthum: ſed credo aliquid ſecutos, &c. *Plaut. Amph.* 3. *n.* 8. Adjuret inſuper, nolle eſſe dicta, quæ in me inſontem protulit. ¶ *Quod nolim* interforitur, ut *quod abominor*, ad omen avertendum. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 18. Videbis, ſi erit, quod nolim, arceſſendus, ne, &c. *Ovid. Heroid. ep.* 20. *v.* 100. Cum ſua, quod nolim, numina læſa videt. ¶ *Nolle alicui*, non favere, averſari. *Cic. Fam. l. & ep.* 1. *a med.* Cui qui nolunt, iidem tibi, quod eum ornaſti, non ſunt amici. ¶ *Non nolle*, non recuſare, non invitum eſſe. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 28. Cum invitatus eſſet, ut eum, ſi vellet, audiret; cumque ſe non nolle diviſſet, &c. *Id. pro Sull. c.* 26. Quos ego nominarem: neque ipſi nolunt: ſed, &c. ¶ Non negat in illo *Varron.* apud *Non. c.* 12.

n. 54. Quod a rege munera nocum noluerit nemo accipere. ¶ Participp. *nolens*, *entis*, invitus. *Flor. l.* 2. *c.* 6. Aquilæ prodire nolentes. *Senec. in Phœniſſ. v.* 90. Qui cogit mori nolentem, in æquo eſt, quique properantem impedit. *Lucan. l.* 1. *v.* 174. quamvis nolente Senatu, Traximus imperium. *& lib.* 2. *v.* 175. ſurſan nolentibus umbris. *Martial. l.* 8. *epigr.* 30. nolenti rapere aliquid. *Senec. in Thyeſt. v.* 420. Moveo nolentem gradum.

NOLUNTAS, atis, ſ. *il non volere*. *Enn.* apud *Calpurn. Piſon.* Vim tua voluntas facit imperioſa, vetando, Quem conſul meruit, cum res bene geſta, triumphum. *Paul. Merula*, qui hæc affert, & *Calpurnii* librum ſe vidiſſe teſtatur, addit, reperiri aliquoties in Gloſſariis Gallorum, & uſurpari etiam ab *Auguſtino l.* 14. *de Civ. Dei, c.* 6. ſed ibi in apt. lib. *voluntor* legitur. Suſpectus præterea eſt Eruditis *Ennii* verſus, ut *Voſſio de vitiis ſerm. l.* 3. *c.* 19. & liber *Calpurnii* adhuc MS. in biblioth. latet.

NOMADES, dum, m. *Νομάδες*, populi Africæ, iidem Græce, qui Latinis *Numidæ*, o in u mutato, qui ſtabiles ſedes non habuere: a *νέμω*, paſco, quia ſæpe loca alia, atque alia petentes permutant pabulum, quod Græce *νομὴ*. *Salluſt. in Jug. c.* 21. & *Plin. l.* 5. *c.* 3. *Feſtus* ſic ſcripſit, Numidas dicimus, quos' Graeci *Nomades*, ſive quod id genus hominum pecoribus negotiatur, ſive quod habit, ut pecora, aluntur. *Virg. Æn.* 4. *v.* 320. Libycæ gentes, Nomadumque tyranni. ¶ Nomades etiam dicti ſunt pop. *in* Scythia Europæ, qui nunc Tartari, quorum cita omnis in paſcendis gregibus habebatur. *Plin. l.* 4. *c.* 12. ¶ In ſingulari *Silvæ l.* 5. *v.* 194. Erumpunt multuſque Maces, Garamaſqua, Nomaſqua.

NOMÆ, arum, ſ. *ulcere corroſive*, *νομαὶ*, ulcera ſerpentia, & carnem depaſcentia: a *νέμω*, paſco. *Plin. l.* an. *c.* 9. *cerea med.* Compeſcen mala corporis, quæ ſerpunt: nomas cocuet. *Id. l.* 26. *c.* 8. *anter med.* Folia contra ulcerum nomas, cum melle. *& ibid. cerea med.* Ad nomas uris folium cum melle eſſue. *& cap.* 14. Cohibere nomas. *Id. l.* 24. *c.* 19. *cerea med.* curare. *Id. l.* 23. *c.* 4. repurgare. *Id. l.* 31. *c.* 13. ſanare. *Id. l.* 24. *c.* 16. ſiſtere. ¶ In ſingul. num. eſt *nome*, *es*, *νομὴ*. *Plin. l.* 31. *c.* 8. *extr.* Dyſentericis utilis eſt, etiam ſi nome inteſtina corripit.

NOMAS, ſdis, m. & ſ. *Νομὰς*, Numida. V. *Nomades*. *Nomas verſuta* apud *Propert. l.* 4. *el.* 7. *v.* 45. eſt ſaga ex Numidia. ¶ Item Numidia. *Martial. l.* 8. *epigr.* 55. marmore picta Nomas. *& lib.* 9. *epigr.* 77. De marmore omni, quod Caryſtos invenit, quod Phrygia Syenas, Afra quod Nomas mittit.

NOME. V. *Nomæ*.

NOMEN, inis, n. *nomen*, ὄνομα, vocabulum, quo ſingulæ res appellantur, & noſcuntur: a *νόστος*, *novi*, ut *Feſt.* docet. Sicut enim a *movere*, *movi* eſt *movimen* inuſit. unde *momen* per ſyncopen, ita a *noſco*, *novi* eſt *novimen*, & per ſyncop. *nomen*. *Cic. l.* 1. *de Invent. c.* 24. Nomen eſt, quod unicuique perſonæ datur, quo ſuo quæque proprio & certo vocabulo appellatur. *Id.* 3. *de Fin. c.* 1. Imponere nova novis rebus nomina. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 5. Qui hæc rebus nomina poſtruot. (Adde *Virg.* 7. *Æn. v.* 63.) *Liv. l.* 1. *c.* 3. *Virg.* 1. *Æn. v.* 252. & *Quintil. l.* 2. *c.* 1. Nomen alicui dare. *Plaut. Stich.* 1. 2. 20. indere. *Ovid.* 5. *Met. v.* 525. & *lib.* 9. *v.* 357. addere. *Gell. l.* 3. *c.* 16. facere alicui. *b. c.* imponere. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 56. Appellare aliquem nomine. *per nomen*. Sic *Colum. l.* 12. *c.* 1. 2 *med.* Mancipia vincta per nomina quotidie citato debebit. *& Virg.* 11. *Æn. v.* 731. nomina quemque vocans. *& lib.* 4. *v.* 674. morientem nomine clamat. *&* 4. *Georg. v.* 355. Stat lacrymans, & te crudelem nomine dicit. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 21. Ciere nomina ſingulorum. *Cic.* in *Orat. c.* 19. Theophraſtus diceinitate loquendi nomen invenit. *Id.* 1. *de Divin. c.* 17. Lituus ab ejus litui, qui canitur, ſimilitudina nomen invenit. *& cap.* 32. *l.* 2. Ajus ille Loquens ajebat, & loquebatur, & ex eo nomen invenit. *& lib.* 1. *c.* 10. Ariſtolochia nomen ea inventore repetit. *Id. Phil.* 4. *c.* 2. Legio Martia ab eo deo nomen traxit. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 13. Ut in locus ex calamitate populi R. nomen caperet. *Cic. in Bruto*, *c.* 61. Cui ſaltationi Titius nomen eſt. *Id.* 4. *Tuſcul. c.* 21. Eique morbo nomen eſt avaritia. *Id.* 2. *de Leg. c.* 24. *extr.* Canus, cui nomen nemæ. *Ovid. 6. Faſt. v.* 230. Eſt illis Stygibus nomen. *Liv. l.* 1. *c.* 34. Puero ab inopia Egerio inditum nomen. *Id. l.* 1. *c.* 1. *in fin.* Cui parentes Aſcanium dixere nomen. *Plaut. Men.* 1. 2. 1. Juventus nomen fecit Penſculo mihi. *Id. Caſ.* 1. 3. 6. Nam mihi eſt Anſilio nomen. *Id. Rud. prol. v.* 5. Nomen Arcturo eſt mihi. (*Gell. l.* 15. *c.* 19. duos eſſe ait loquendi modos ſatis uſitatos, *mihi nomen eſt Julio* (al. *Julius*) *& mihi nomen eſt Julii*. Tertium addit ineuſitatiorem ex *Piſone*; L. Tarquinium collegam ſuum, quia Tarquiarum nomen eſſet, metuere. Hoc, inquit *Gell.* proinde eſt, ac ſi dicas, *mihi nomen eſt Julianus*. Sed *Julium*, & *Tarquinium* adjectiva fuet: & præterea apud *Gell.* in quibuſdam MSS. habetur *Tarquinio*.) *Ovid. 1. Met. v.* 168. Eſt via ſublimis, &c. Lactea nomen habet. *Horat. l.* 2. *ſat.* 9. *v.* 3. quidam notus mihi nomine tantum. *ſolo di nomine*. *& lib.* 1. *ep.* 7. *v.* 55. Vultejum nomina Menam. *per nomen*. *& Virg. Æn. l.* 3. *v.* 166. minores Italiam diuiſſe, ducis de nomina, gentem. *& verſ.* 210. Strophades Graio ſtant nomine dictæ. *Id. l.* 15. *Met. v.* 96. At vetus illa ætas, cui ſecimus aurea nomen. *Liv. l.* 1. *c.* 34. *c med.* Urbem ingreſſi ſunt, domicilioque ibi comparato, L. Tarquinium edidere nomen. *Auſon. Edyll.* 2. *v.* 1. Nomen ego Auſonius, non ultimus arte medendi. *Eſt qui leg.* nomine. *Quintil. in proœm. l.* 1. *ante med.* Duo jam ſub nomine meo libri ferebantur artis rhetoricæ. ¶ Aliquando refertur ad familiam, quia in ea nomen commune eſt multis. *Suet. in Cæſ. c.* 83. C. Octavium in familiam nomenque adoptavit. *Plin. l.* 8. *ep.* 18. Domitius Afer, qui illos in nomen aſſumpſit, *adorò*. *& Tacit. Ann.* 3. *c.* 30. Creſpum C. Salluſtius in nomen adſcivit. ¶ Aliquando ad militiam. nam *dare*, *edere*, *profiteri nomen* eſt militiæ onus ſubire, cum magiſtratur delectum habenti nomen ſuum edit citata juventus, *arrolari*. *Liv. l.* 1. *c.* 24. Alius alium confirmare, ne nomina darent: patres militarent, patres arma caperent. *& infra*. Ne quis civem R. vinctum teneret, quo minus el nomimio ædendi apud Conſules poteſtas fieret. *& mox*. Et qui aderant ucai, profiteri extemplo nomina. *Id. l.* 7. *c.* 4. Virgis cæſi, qui ad nomina non reſpondiſſent. *b. c.* qui citati nomine, ut militiam capeſſerent, non apparuiſſent. *Quintil. declam.* 3. *c.* 5. Feſtinarunt parentes ad nomen liberos mittere. *b. c.* ad militiam. *Tacit. l.* 15. *Ann. c.* 48. Dare nomen in conjectationem. ¶ Translate *Terent. inutio prol. Eun.* Si quiſquam eſt, qui placere ſe ſtudeat bonis, in his Poeta nomen profiteur ſuum. *Cic. pro Dom. c.* 44. *extr.* Quem ie numerum ex multis Clodiis nemo nomen dedit, miſi aut egeſtate, aut ſcelere perditus. *Liv. l.* 1. *c.* 11. Plures inventi, qui propter ubertatem terræ, in Cruſtuminum nomina darent. *b. c.* colonos Cruſtuminî ſe fieri velleat. ¶ Pertinet etiam ad forum, & accuſationes. Nam *deferre nomen alicujus* dicitur, qui ad magiſtratum accedit, & ei cujuſpiam nomen accuſandi geatia defert, *querelam*: ipſe vero magiſtratus *recipere*, cum accuſationem admittit, *reverſa querela*. *Cic. Verr.* 4. *c.* 38. Pacilius quidam accedit: ait, ſi liceret, nomen abſentis deferre ſe velle. Ille caro, & licres, & fieri ſolere, & te recepturum: itaque defertur. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 10. Nomen alicujus de patricidio deferre: ad eam rem aliquem accuſatorem veterem comparare. ¶ Sæpe dicitur de capite cationum, ſive debita, pecunia ſit, ſive credita, *portio*, *debita*, e *credite*. quia in tabulis rationum perſcribitur nomen ejus, qui pecuniam accepit. Ita nomen dicitur etiam ipſa pecunia credita. *Aſcon. in Verr.* 3. *c.* 10. Tituli debitorum nomina dicuntur, præſertim ea ris debitis, in quibus nominum nomina ſcripta ſunt, quibus pecuniæ commodatæ ſunt. *Cic. pro Roſc. Com. c.* 1. *a med.* Non conficit tabulas nec nomina exigendo. Non refert parva nomina in codicem, ſine nomen ſummas. Leve & tenue hoc nomen? H-S CCCIↃↃↃ ſunt. *Id. pro Quinct. c.* 11. Qui tibi, ut ego, certis nominibus grandem pecuniam debuit. *portio*, *e debita liquida*. *& Verr.* 3. *c.* 39. Hinc illæ extraordinariæ pecuniæ redundarunt: hinc ratio cum Poſtumis, multis nominibus: quorum in tabulis jus habet nullum. *& in fin. cap.* Si neque ea tuas tabulas ullum nomen refrures, cum tot ibi nominibus acceptum Curtii referrent. *Id. lib.* 6. *ad Attic. ep.* 2. *a med.* Nomen ſolvere. *pagare il debito*. *& lib.* 16. *ep.* 6. *ad fin.* expedire, exſolvere. *Id. pro Planc. c.* 18. Hoc nomen, quod urget, nunc, cum petitur, diſſolvere. *Id.* 3. *Verr. c.* 10. Nomina ſua exigere. *riſcuotor i ſuoi crediti*. *Liv. l.* 35. *c.* 7. Nomen tenaſcribere in alium. *trasportare*, *e addoſſare altrui lo portio di debito*. *Plaut. Ciſtell.* 1. 3. 40. Valè perſolvere, ut expungatur nomen, ne quid debeam. *Cic.* 7. *Verr. c.* 7. *ſub fin.* Pecuniam ſibi eſſe in nominibus: numeratam in præſentia non habere. *in crediti*. *Petron. in Satyr. c.* 117. Habere in Africa trecenties ſeſtertium, ſundis, nominibuſque depoſitum. *porre in fondi*, *porto in crediti*. ¶ *Nomina facere* eſt creditoris, qui pecuniam aut mercem alteri dat in diem ſoluturo, & debiturem ſibi facit, *far credito*. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 23. Accepi Aciauii litteras, in quibus hoc inerat libenſiſſimum, nomina ſe facturum, qua ego velim die. *Senec. l.* 1. *de benef. c.* 1. Nomina factuci diligenter in patrimonium & vaſa debitoris inquiſimus. *Id. de vita beata*, *c.* 24. Nunquam magis nomina facin, quam cum dono. ¶ Aliquando eſt debitoris, *far debiti*. *Cic.* 3. *Offic. c.* 14. Emit homo cupidus tanti, quanti Pythias voluit, & unit inſtructus: nomina facit, negotium conficit. Suot qui putant vocem *Pythias* excidiſſe, legendumque *Pythias nomina fecit*: qua ratione ad creditorem pertineret. ¶ Ceterum *nomina facere* per ſe ſignificat nomina in codice perſcribere, *pianter una portio*, ſive debiti ſint, ſive crediti. *Pompon. Dig. lib.* 15. *tit.* 1. *leg.* 4. Ut attam ſi nuda voluntate remiſerit dominus, quod debuit, deſinat ſervus debitor eſſe: ſi vero nomina ita fecerit dominus, ut quaſi debitorem ſe ſervo faceret, cum debitor non eſſet, contra puto. ¶ *Nomen locare* eſt pecuniam accipientis, & ad ſolvendum ſe obligantis. *Phædr. l.* 1. *fab.* 16. Fraudatot nomen cum locat ſponſu improbo, Nno rem expedire, ſed mala videre capotit. Sed hic locus ab interpretib. mire vexatur. ¶ *Nomen* interdum ipſum debitorem ſignificat. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 6. *ſub fin.* Meis rebus geſtis hoc ſunt affecutus, ut bonum nomen exiſtimer. *b. c.* debitos fidelis, *buono pagatore*. *& Senec. l.* 5. *de benef. c.* 21. Lenta nomina, non mala. *b. c.* qui tarde ſolvunt, ſolvunt tamen. *Colum. l.* 1. *c.* 7. Optima nomina non appellando firei mala, fœneratoe Alphius dixiſſe veriſſime fertur. *b. c.* etiam ſi optimi ſint debitores, ii tamen diutius debitum exigere diſtulera, negligentia peſſimos fieri. *Senec. l.* 7. *de benef. c.* 29. Quædam nomina boos lentus ac ſapieos creditur ſecit, qui ſuſtinuit ac mote ſavit. ¶ *Tria nomina habere* proprium eſt Rumani hominis ingenui, & liberi: ut M. Terentius Verro, P. Claudius Pulcher, L. Napidius L. L. Philumenus, &c. nam ſirei unum tantum habebant, ut Tiro, Sofia, Stichus. *Juvenal. ſat.* 5. *v.* 126. ſi quid tentaveris unquam Hiſcere, tamquam (al. *quamquam*) habeas tria nomina. Horum primum *prænomen*, alterum *nomen*, tertium *cognomen* dicebatur. Sed *nomen* cum dicimus, cognomen quoque intelligatur, oportet, inquit *Cic.* 1. *de Invent. c.* 9. Prænomine diſtinguebar unum ab altero in eadem familia, ut *M. Tullius Cicero*, *Q. Tullius Cicero* fratres: nomen diſcereobat gentem a gente: cognomen familiam a familia. Nam *Tr. Claudius Nero* cum dicitur, ſignificatur Tiberium hunc fuiſſe e gente Claudia, & e familia Nreonum. V. ſingula ſuis locis. Si qui conveniant in iiſdem nominibus, adhibentur ante cognomen ad diſcernen, prænomen patris, & ſi opus eſſet etiam avi, & proavi, ut *C. Julius C. F. Cæſar*. *L. Munatius L. F.*, *L. N.*, *L. Pron. Plan-*

Digitized by Google

ens (apud *Gruter. pag.* 439. *n.* 8.) quæ leguntur *Cajus Julius Cæſi filius Cæſar*: *Lucius Manatius Lucii filius*, *Lucii nepos*, *Lucii pronepos Plancus*. Addebatur aliquando agnomen ex rebus geſtis, ut apud *Reinef. claſſ. 6. n.* 33. P. *Cornelius P. F. Scipio Africanus*. Aliquando ex adoptione, ut *P. Cornelius Scipio Africanus Æmilianus*, apud *Vellei. l.* 2. *c.* 4. & *Sex. Aurel. Vict. de Vir. Illuſtr. c.* 58. h. e. filius *L.* Æmilii Pauli, in adoptionem gentis Corneliæ Scipionum datus, & ab Africani majoris filio adoptatus, quod & *Flor.* docet *l.* 2. *c.* 15. item *Q. Fabius Maximus Æmilianus*, qui cum item filius eſſet ejuſdem Pauli, in gentem Fabiam adoptione tranſiret, quod *Liv.* tradit *l.* 45. *c.* 41. *extr.* & *lib.* 44. *r.* 35. ¶ In appellando, & ſcribendo raodo ſolum prænomen uſurpabatur, ut *O Tite, ſi quid ego adjuro*, alloquitur *Ennius* T. Quintium Flamininum, apud *Cicer. inviio de Senect.* modo ſolum cognomen, ut *Cic. pro Ligar. c.* 6. Scelue tu illud vocas, Tubere? aliquando utrumque, ut *Cic. ibid. inviio*, Noeum crimen, C. Cæſar, &c. prout magis minuſque notus erat is, quo de agebatur. Tria ſimul vel quatuor incum habent præcipue in inſcriptionibus, & hiſtorie, ubi ad notitiam diſtinctius deſignari homines opus eſt. Nonnunquam eorum ordo invertitur, & cognomen ante nomen ponitur, ut *C. Criſpus Salluſtius*, *Agrippa Menenius*, *Craſſus Licinius*, *Nepos Cornelius*, *Cato Porcius*, & alia, quæ congeſſit *Cortius ad inſt. Catil. Salluſt.* ¶ Nomen interdum dicitur de prænomine. *Cic. pro Mur. c.* 12. Quia in alicujus libris id nomen invenerant, potarunt, omnes mulieres, quæ coemptionem fecerent, Cajas vocari. ¶ Item de cognomine, *Id. pro Cæcin. c.* 20. Sex. Clodius, cui nomen eſt Phormio. ¶ Metonymice ponitur pro perſone. *Vel. Flacc. l.* 5. *v.* 218. nova dux acedere gaudet nomine. *Sil. l.* 17. *v.* 492. Jamque ardore truci luſtrans fortiſſime quæque Nomina obit ferro. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 441. Nec minus Hortenſi, nec ſunt minus improba Servi Carmine; quis dubitet nomina tanta ſequi? ¶ Apud *Sil. l.* 13. *v.* 44. *nomen Ledæ* eſt Helene Ledæ filia. ¶ Pro familie, ſtirpe, gente, *Virg. 6. Æn. v.* 758. Illuſtres animas, noſtrumque in nomen ituras. *Nomen Latinum*, *Romanum*, &c. eſt ipſa gens Latine, Romane. *Cic. Lev. Nep. Salluſt. Juſtin.* &c. ¶ Sæpe ponitur pro exiſtimatione, fama, *rinamanza*, *fama*, *nome*. *Cic. de ſter. Orat. c.* 67. Hujus magnum nomen in petronis fuit. *& cap.* 69. *extr.* Memoria quidem dignos perpaucos; verum qui omnino nomen hebuerint, non ita multos fuiſſe. *Virg.* 2. *Æn. v.* 89. & nos aliquod nomenque decuſque Geſſimus. *Sil. l.* 13. *v.* 722. Mereri nomen immortale. *Ovid.* 3. *Met. v.* 512. nomenque erat Auguris ingens. *Horat. l.* 3. *od.* 9. *v.* 7. Multi Lydia nominis Romane vigui clarior Ilie. *Quintil. l.* 6. *c.* 2. *extr.* Pervenire ad aliquod nomen ingenii. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 350. Nomen alicujus ſtringere. *b. c.* famam lædere. *Liv. in præfam. l.* 1. Officers nomini alicujus. *Vellei. l.* 2. *c.* 94. *extr.* Tanti nominis fama territus. *Plin. l.* 7. *ep.* 20. Homines non nullius in litteris nominis. *Flor. l.* 3. *c.* 16. C. Gracchus homo ſine tribu, ſine nomine. *b. c.* ignobilis, ignotus, obſcurus. *Virg.* 9. *Æn. v.* 343. multam ſine nomine plebem. ¶ Hac retione transfertur ad inanime. *Virg.* 2. *Georg. v.* 239. Nec Bacchi genos, nec pomis fua noraina ſervat. *b. c.* ſuum ſaporem, & pretium. Sic *Cato R. R. c.* 25. Ne vinum nomen perdat. ¶ Sæpe etiam pro cauſa, titulo, prætextu, *preteſto*, *titolo*, *cagione*. *Cic.* 7. *Verr. c.* 5. Nomine ſceleris conjurationiſque damnati, ad ſupplicium traditi. *Id. Fam.* 2. *ep.* 1. Nomine negligentiæ alicui eſſe ſuſpectum. *In Epitom. Livii l.* 47. *extr.* Prætores avaritiæ nomina accuſati. *Cic. pro Roſc. Com. c.* 24. An alia nomine, & alia de cauſa ubſoluiſſe? *Id. Agr.* 2. *c.* 6. Orbis terrarum domini conſtituerentur legis agrariæ ſimulatione atque nomine. *Tacit. Ann.* 14. *c.* 59. Decretæ no nomine ſupplicationes. *Vellej. l.* 2. *c.* 5. Quo nomina non eſt rairandum, quod ſæpe illud uſurpat, &c. *Celſ. l.* 7. *c.* 26. *fect.* 2. *a med.* Idque no nomine opus eſt, *ne* cum adduci uncus coperit, calculus effugiat. *Coſſ. ad Cicer.* 12. *Fam. ep.* 12. *a med.* Hæc a te petu amicitiæ noſtræ nomine. *Cic. pro Flacc. c.* 22. Claſſis nomine pecuniam imperatam queruntur. *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 2. *ante med.* Is multis nominibus Græcos in no reprehendit, quod mare tam ſecuti ſunt. ¶ *Meo, tuo nomine*, vice, verbis, propter, *a mio nome*, *da mio parte*. *Cic. pro Mur. c.* 33. Præſertim talis viri nomine rogatos. *& cap.* 26. Cum epulum Q. Maximus patrui ſui nomine populo daret. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. r.* 28. *a med.* Odiſſe ſuo nomine Cæſarem, & Romanos, quod eorum adventu potentia ujus diminuta ſit. *per ſue particolare rignoſde*, *a intereſſe*: vel *lui come lui*. Sic *Brut. ad Cicer. ep.* 4. Cicero, vir optime, mihique merito & meo nomine, & reipublicæ cariſſime. *Cic. Phil. r. c.* 12. *a med.* Mihi etiam, quo auctore te in iis rebus uti arbitrabantur, & gratias boni viri agebant, & tuo nomine gratulebantur. *Id.* 2. *Catil. c.* 6. *extr.* Manlius iſte, credo, bellum populo R. ſuo nomine indixit. *Nepos in Attic. c.* 6. Neminem neque ſuo nomine, neque ſubſcribens accuſavit. *Cic. pro Mur. c.* 38. Neque iſti me meo nomine interfici, ſed vigilantem conſulem de reipubl. præſidio demovere volunt. *mi come ſur*. ¶ Nonnunquam nomen opponitur rei. *Liv. l.* 7. *r.* 29. *a med.* Campani magis nomen ad præſidium ſociorum, quam vires, cum attuliſſent, &c. *Nep. in Ageſil. c.* 1. Ut duos haberent ſemper reges, nomine magis, quam imperio. *Cic. Attic.* 5. *ep.* 15. Tantum me nomen habere duarum legionum exiſtimas. *Ovid.* 2. *de or. am. v.* 740. Nomen amicitia eſt, nomen inane fides. ¶ Contra *nomen* pro re, *Tibull. l.* 3. *el.* 4. *v.* 61. nec fidum femina nomen. *non è coſa da fidarſi*. *Val. Cato in Dirc*, *v.* 90. Dulcia ture, valete, & Lydia dulcior illis, Et caſti fontes, & felix nomen agelli. ¶ Apud Grammaticos *nomen* eſt pars orationis, quæ declinatur in caſue. *Quintil. l.* 1. *c.* 4. & 5. *Charif. Priſcian.* &c.

NOMENCLATIO, onis, ſ. *il chiamar per nome*, *ὀνόμασια*, appellatio nominatim facta, recitatio nomiuis. *Q. Cic. de petit. conſul. c.* 12. Illa altera pars petitionis, quæ in populari ratione verſatur, deſiderat nomenclationem, blanditiam, aſſiduitatem, &c. *Colum. l.* 3. *c.* 2. *ſub fin.* Prudentis magiſtri eſt, ejuſmodi nomenclationus aucupio, quo potiri nequeant, ſtudioſos non demorari. *b. c.* recitatione nominum, quibus vires appellantur.

NOMENCLATOR, oris, *m. ὀνοματολόγος*, qui memoriter unumquemque nominatim vocare didicit: a *nomino calendo*, id eſt vocando. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 2. *circa med.* Ut nemo ullius ordinis homin nomenclatori notus fuerit, qui mihi obviam non veaerit. *Senec. l.* 2. *de benef. c.* 3. *ad fin.* Nomenclatori memoriæ loco audacia eſt. *Id. ep.* 27. Nama vetulus nomenclator, qui nomina non reddit, ſed imponit, tam perperam Tribus, quam illo Trojanos & Achivos perſalutabat. *& ep.* 19. *ad fin.* Habebis convivas, quos ex turba ſalutantium nomenclator digeſſerit. *Id. 6. de benef. c.* 33. *ad fin.* Quid? tu illos libros, quos via nomenclatorum complectitur aut memoria, aut manus, amicorum euiſtimas eſſe? ¶ Ex his petet duo præcipua fuiſſe nomenclatorum miniſteria. Nam extra doraum inſerviebant preſatioubus, ut Candidati, iis ſuggerentibus, nomine civium ſcirent, quos nominetim in prenſando compellare vellent: domi in compellandis nominetim iis, qui mane ſalutatum adeuirent. ¶ Legitur & *nomenculator*, quod integrum eſt. *Martial. l.* 10. *epigr.* 30. Nomenculator magiſtem citat notum. *Sueton. in Aug. c.* 69. Tſlephi ſervi nomuculatoris. Adde *Lapid. inſcript.* apud *Gruter. pag.* 599. *n.* 2.

NOMENCLATURA, æ, ſ. nomenclatio, appellatio. *Plin. ſub init. l.* 3. Sit quædam in his nomenclatura quidem, ſed mundi rerumque neturæ. *b. c.* recitatio nominum locorum, nppidorum, fluminum, &c. quæ in terra ſunt. *Id. l.* 21. *c.* 9. Sunt & alia genere, nominibus Græcis indicanda, quia noſtris hujus nomenclaturæ defuit cura.

NOMENTANUS, a, um, ad Nomentum pertinens, quod eſt oppidum in Sabinis ſupra Alliam fluvium, non longe ab Eretu: cujus meminera *Virg. 6. Æn. v.* 773. *Liv. l.* 1. *c.* 38. &c. Hinc *Nomentani*, *orum*, ejus cives, *Plin. l.* 3. *c.* 5. & *Liv. l.* 8. *c.* 14. Nomentanus ager, *Plin. l.* 14. *c.* 4. celebris ubertate vini, ut eſt apud *Colum. l.* 3. *c.* 3. Nomentana vina, *Martial. l.* 13. *epig.* 119. Eo loco villam habuere Atticus, Seneca, Martial. ut eſt apud *Colum. loc. cit. Nep. in Attic. c.* 14. & *Martial. l.* 6. *epigr.* 43. & alibi. ¶ *Nomentano porto* Romæ fuit, qua Nomentum, & Sabinos verſus ibatur: & *Nomentana via*, quæ indidem ad eadem loce ſerebat. *Liv. l.* 3. *c.* 52. Via Nomentana, cui tunc Ficulenſi nomen fuit, profecti, caſtra in monte Sacro locavere. ¶ *Nomentanus pons*, ſuper Anienem fluvium, via Nomentana, *ponte Lamentano*. Videantur *Nardinus*, *Marlian. Donat.* &c. ¶ Legitur & *Numentanus*, & *Numentum*.

NOMINALIS, le, adject. ad nomen pertinens, ut Nominalis gentilitas. *Varr. l.* 7. *de L. L. c.* 2. Ut enim ab Æmilio homines orti Æmilii, ac gentiles; ſic ab Æmilii nomine declinetæ voces in gentilitate nominali. ¶ *Nominalia*, *inm*, dies ſolemuis, quo puero iraponebatur nomen. *Tertull. de Idolol. c.* 16. Officia privatarum, & communium ſolemnitatum, ut togæ puræ, ut ſponſalium, ut nuptialium, ut nominelium.

NOMINALITER, adverb. *nominatamente*, nominendo. *Arnob. l.* 2. *pag.* 80. Nominaliter anouere.

NOMINATIM, *nominatamente*, *eſpreſſamente*, *ὀνομαστὶ*, nomen enuntiando, nominando. *Cic. Attic. l.* 11. *ep.* 7. Illa edixit ita, ut me exciperet, & Lalium nominetim: quod ſane nollam. Poterat enim ſine nomine, re ipſa excipi. *& l.* 7. *ep.* 15. De quo Senatus nominatim decrevit, ut ſtatim mitteretur in Siciliera. *& lib.* 11. *ep.* 6. Ut non nominatim, ſed generatim proſcriptio eſſet informata. *Id. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 40. Obſcenas voluptates non erubeſcens, perſequitur omnes nominetim. *Id.* 3. *Offic. r.* 16. Quidquid eſſet in prædin vitii, id ſtatuerunt, ſi venditor ſciret, niſi nominatim dictum eſſet, præſtari oportere. *Nep. in Milt. c.* 1. His conſulentibus nominatim Pythia præcepit, ut Miltiadem ſibi imperatorem ſumerent.

NOMINATIO, onis, ſ. *nomina*, *ὀνομασία*, actus nominandi, appellatio. *Vitruv. ſub fin. l.* 6. Nec mnen ego, ut mutetur conſuetudo nominetionum aut ſermonis, ideo hæc propoſui, ſed ut ea non ſint ignota, philologis eponenda judicavi. ¶ Sæpe dicitur de ea, qne quis ad ſacerdotium, aut auguratum nominatur. *Cic. Phil.* 13. *c.* 5. *ad fin.* Paternum auguratus locum, in quem ego eum mea nominetione cooptabo. *Liv. l.* 26. *r.* 23. *extr.* Pontifex quia exacto anno mortuus erat, ideo nominetio in locum ejus non eſt facta. *Plin. l.* 8. *ep.* 3. Succeſſi Julio Froatino principi viro, qui ma nominetionis die, per hue continuos annos, inter ſacerdotes nominabat, tanquam in locum ſuum cooptaret. *Tacit. 6. Ann. c.* 45. Æſtimando cujuſque detiraenta quatuor progeneri Cæſaris delecti, addituſque nominetione Conſulum P. Petronius. ¶ Apud *Varron. l.* 8. *de L. L. r.* 52. *extr.* nominetiones ſunt vocabula, ſeu nomine quibus res ſingulæ nominantur. ¶ Apud Rhetoras *nominatio* eſt figura verborum, quæ nos admonet, ut cui rei nomen aut non ſit, aut ſatis idoneum non ſit, eam noſmet idoneo verbo nominemus, aut imitationis, aut ſignificationis cauſa: Imitationis hoc modo, ut mejores rudere, & vagire, & mugire, & murmurere, & ſibilare appellavarunt: Significandæ rei cauſa, ſic: poſquam iſte in reinpubl. fecit impetum, fragor civitatis in primis uſt auditus. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 32.

NOMINATIVUS, a, um, adject. ut Nominetieus caſus apud Grammaticos, qui & *rectus* dicitur. Uſus eſt hac voce, præter ceteros Grammeticos *Varr. l.* 7. 8. *& 9. de L. L. & Perron. in fragm. pag. ult. Burm.* ¶ Idem *Varr.* nominatiem pro nomine poſuiſſe eidetur,

detur, cum inquit *l. 7. c. 33.* Dicunt, debuiſſe omnes nominativos, & articulos habere totidem caſus. Adde *cap. 29.*

NOMINATOR, oris, m. qui nomiuat. *Ulpian. Dig. lib. 27. tit. 8. leg. 4.* Nec nominatores magiſtratuum ea hac cauſa tenebuntur, ſed ſali magiſtratus. Adde *lemma tit. 7. ejuſdem lib.* quod eſt *de fideiuſſoribus, & nominatoribus, & hered. b. tutor. & curat.* h. e. qui nomina dederint, ea quibus tutores eligerentur.

NOMINATUS, us, m. idem ac nomen, ſeu res nomiosta. *Varr. l. 9. de L. L. c. 1. poſt med.* Ad nominatuum ſimilitudines animadvertendas. *& paulo ante.* Quod inter ſe diſſimiles habeant analogias nominatus. Ut ſimilis ſit nominatus, &c.

NOMINATUS, a, um, *nominata, ὀνομαζόμενος*, appellatus. *Cic. 3. Offic. c. 33.* Atqoi ab Ariſtippo Cyrenaici, atque Annicerit Philoſophi nomiueti omne bonum in voluptate poſuerunt. ¶ Sumitur etiam pro celebrato. *Cic. 6. Verr. c. 12.* Quid? illa Attalica, tota Sicilia nominata, ab eodem Hejo peripetaſmata emere oblitus es? *Plin. lib. 12. cap. 9.* Vicina eſt Bactriena, in qua bdellium nominatiſſimum. *Tertull. de anim. cap. 13.* Nominatiora pericula.

NOMINITATUS, a, um, nominatus. *Vet. lap.* apud *Muratori. pag. 152a. n. 2.* Viva Philematium ſum Aurelia nominitata, Caſta, pudens, volgi uefcia, fida viro.

NOMINITO, as, a. 1. frequentat. a nomino. *Lucret. lib. 3. verſ. 353.* Suſcipere hunc motum, quem ſenſum nominitamus. *Id. lib. 4. verſ. 48.* Quæ quaſi membrana eſt, vel cortex nominitanda.

NOMINO, as, a. 1. *nominare, ὀνομάζω*, nemen imponn, ſuo nomine appello, voco, nuncupo. *Cic. de Amic. c. 8.* Amor enim, ex quo amicitia eſt nominata. *Plaut. Moſtell. 3. 2. 97.* Quis nominat me? *Terent. Phorm. 5. 1. 12.* Meum nomen nominat. *Cic. pro Cal. c. 18.* Quorum partim nimia libertas in adoleſcentia, partim profuſa luxuries, magnitudo æris alieni, ſumptus, libidines nominarentur. *ſi direbbono, ſi vaccouterebbono. & pro Cæcin. c. 18.* Res ut omnes ſuis certis, ac propriis vocabulis nominentur. *Apul. in Apolog.* Nominiate, quis ille fuerit, quem, &c. *dite.* ¶ Interdum eſt, aliquem ad aliquem honorem deligem, ſeu præſentem ſiſtere, nominate deſignandum. *Plin. l. 2. ep. 1.* Illo die, quo ſacerdotes ſolent nominare, quos digniſſimos facerdotio judicaot, me ſemper nominabat. *Sueton. in Claud. cap. 22.* In cooptandis per collegia ſacerdotibus, neminem niſi jumtus nominavit. V. *Nominatio.* ¶ Item pro deferre ad magiſtratum, accuſem. *Liv. l. 39. c. 17.* Si quiſquam ad ſe deduxiſſet, nomenve abſentis detuliſſet, qui nominatus profugiſſet, diem certum definituros, ad quem niſi citatos reſpondiſſet, abſens demnaretur: Si quis eorum, qui tum extm terram Italiam eſſet, nominaretur, ei laxiomm diem laturos. *Sueton. in Cæſ. c. 17.* Inter ſocios Catilinæ nomiuatus. ¶ Item pro celebrum, prædicare. *Cic. pro Arch. c. 12.* Prædicari de ſe, & nominari vuluot omnes. ¶ *Nominare honoris cauſa*, formula eſt, qua utimur, cum honeſtos viros nominamus. *Cic. pro Raſc. Amer. cap. 2.* Sylla, quem honoris cauſa nomino. Eam autem uſurpabant, ot docet *Manut.* cum nefciebant, nominari, nec ne, aliquis vellet, ne nominando offenderetur. *Id. ibid. cap. 6.* Quæ, ut æquum eſt, familiæ honeſtis amplitudinifque gratia nomino. ¶ *Nominandi caſus* idem eſt ac nominativus, apud *Quincil. Varron. Gell.* &c.

NOMISMA. V. *Nomiſma*.

NOMIUS, & Nomios, ii, & Nomion, onis, m. *Νόμιος*, & *Νομίων*, dictus eſt Apollo, a *νέμω*, paſco, juxta Phyſicos, quia Sol, quæcunque rerris nafcuntur, paſcit, ſeu vegetat: juxta Poetas, quia cælo exſulans pevit pecus regis Admeti ad Amphryſum amoem, unde *Maroni 3. Georg. v. 2. paſtor ab Amphryſo* dicitur. Sed *Cicero l. 3. de nat. Deor. c. 23.* ſcripſit, hunc Apollinem quartum fuiſſe, dictumque Nomionem a *νόμος*, lea. V. *Apollo. Juſtin. l. 23. c. 7.* narrat, Nomium filium fuiſſe Apollinis ea Cyrene filia Hypſei regis Theſſaliæ: Cyrenen ab Apolline raptam, perlatamque in Africam, in Cyram monem, ibi quatuor filios peperiſſe, Nomium, Ariſtæum, Autachum, Argæum.

NOMOS, & Nomus, i, m. *νομός*, Præfectura: a *νέμω*, rego, præſum. *Plin. l. 5. c. 9. de Ægypto.* Summa pars contermina Æthiopiæ Thebais vocatur, dividitur in Præfecturas oppidorum, quas Nomos vocant, duodecim. *Trajanus ad Plin. l. 10. ep. 13.* Tu, ea qua nomo ſit, notum mihi facem debes. Al. leg. *ex qua.* Hic quoque de Ægypto loquitur. *Plin. l. 5. c. 9.* Subſtituunt alios nomos, ut Heliopolitren. ¶ In Muſicis nomus eſt idem ac cantilena, ſeu modus certa lege compoſitus. *νόμος* enim Græce etiam legem Latios ſignificat. *Sueton. in Ner. c. 20.* Nec ante cantare deſiitit, quam inchoatum abſolveret nomon. Pleræque editiones habent *νόμον* Græcis litteris.

NON, *non, no, nă, nă*, adverb. negandi, haud, minime, neqsquam. Omnibus verborum modis jungi ſolet, excepte imperativo, cui *ne* apponitur. *Terent. Andr. 4. 4. 4.* Non mihi reſpondes? *& 1. 2. 25.* Hoccine agis, an non? *Cic. in Bruto, c. 67.* Non emt abundans; non inops tamen: non valde nitens, non plane horrida oratio. *Quinctil. l. 9. c. 1.* In dicendo irafci, dolere, miſereri, timere, non ſuot figuræ, non magis, quam ſuadere, miuari, rogare. *Cic. pro Flacc. cap. 22.* Nno eſt ita, judices, non eſt profectu. *Catull. carm. 14. ad Calv. v. 16.* Non nom hoc tibi, falſe, ſic abibit. *Terent. Phorm. 2. 1. 73.* Non non ſic futurum eſt: non poteſt. *Cic. de Haruſp. reſp. c. 18.* Non ignovit, mihi crede, non. niſi forte tibi ignotum putas, quod, &c. *Id. Attic. l. 8. epiſt. 3. circa med.* Eum ſi nunc ſequor, quonam? cum illo non. *Senec. epiſt. 101. circa med.* Fama utique vocem deſiderat: claritas non. *Id. l. 7. de benef. cap. 25.* Non eſt iſta admonitio, non: convicium eſt. *Virg. in Ciri, v. 18.* Non ego te talem veuerarer munere tali: Non equidem. *Cic. 1. Offic. c. 21.* Confervandi ii, qui non crudeles in bello, non immana fuerunt. Al. leg. *nec immanes.* ¶ Si negationi præponatur, affirmat, ſed leviter, ut *nonnihil*, aliquid, *nonnullus, non nemo*, aliquis. Sic *Cic. 2. Fam. ep. 16.* Moveo nonnullis ſuſpicionem, velle me navigare: quod tamen fortaſſe non nollem, ſi poſſem ad otiom. ¶ Si poſtponetur, plane, & omnino affirmat, ut *nihil non*, omnia. *Ovid. 3. Faſt. v. 613.* Multa tibi memorea, nil non debemus Eliſæ. V. *Nihil.* ¶ Sequente negatione una & altera, adhuc negat. *Cic. Attic. l. 9. epiſt. 12.* Non medius fidius præ lacrymis poſſum reliqua nec cogitare, nec ſcribere. Simile eſt illud *ejuſd. Fam. 5. epiſt. 17. extr.* Nullo loco deero neque ad conſolandum, neque ad levandum fortunem tuam. ¶ *Unus non*, ne unus quidem. *Flor. l. 2. cap. 18. extr.* Unus enim vir Nomantinus non fuit, qui in catenis duceretur. *ad par uno.* ¶ Cum ſuperlativis negantibus, aut vituperium, laudemve ſignificantibus, interdum, per quandam urbanitatem, contmriam vim habem videtur. *Cic. 6. Verr. cap. 66.* Vidi enim voa in hoc non minime, cum teſtes dicerent, commoveri. *b. e.* valde. *Id. Parad. 5. cap. 3.* Cethegus homo non probatiſſimus. *b. e.* valde improbatus. *Id. 2. de nat. Deor. cap. 17.* Hic quam volet, jocetur Epicurus, homo non aptiſſimus ad jocandum. *b. e.* parum aptus. *Nep. in Ageſil. c. ult.* Veſtite humili atque obſoleto, ut hominis non beatiſſimi ſuſpicionem præberet. *b. e.* pauperis. *Sulpic. ad Cicer. 4. Fam. ep. 12.* Etſi ſcio, non jucundiſſimum nooclum me vobis allaturum. *b. e.* triſtiſſimum. ¶ Hac ratione infervit modeſtiæ, & verecundiæ. *Cic. Fam. 1. epiſt. 9. ſub init.* Et ego ta auctum amiciſſimo & ſapientiſſimo, & in me conſiliario forteſſe non imperitiſſimo, fideli quidem, & benivolo ſatis, uſus eſſes. *Id. in Divin. Verr. c. 22.* Sociorum querimoniæ delotæ ad hominem non iostiſſimum. ¶ Conjungitur eleganter cum quibuſdam dictionibus *quod, quo, ut, ubi, vero, ſolum, modo, ite, fere, ſi. Cic. in Orat. c. 39.* Noa quod ſola ornent, ſed quod excellant. *Id. Attic. l. 7. ep. 21. & l. 16. ep. 15. a med.* Me nno ſane movet mſpubl. non quo ſit mihi quidquam carius: ſed deſperatis etiam Hippocrates vetat adhibere medicnam. *Id. pro Cæcin. c. 20. ad fin.* Non quo ſit ſervulus unus idem quod familia, verum quia, &c. *Id. 2. de Orat. c. 87.* Non ut aliquid pariat, verum ut ea, quæ ſunt nata & procreata, educet. *Celſ. l. 6. c. 1.* Ad ea veniam, quæ non niſi in ſingulis partibus incidem confueverunt. *Ovid. 3. Triſt. el. 12. v. 36.* Non niſi viciues tutus ararit aquas. *Cic. de Senect. c. 9.* Non vero tam illi, quam tu ipſe nugator. *Id. de Amic. c. 25.* Nno enim ſolum ipſa fortuna cæca eſt, ſed eos etiam plerumque efficit cæcos, quos complexa eſt. *Id. Attit. 16. epiſt. 7.* Tu id non modo non prohibebaa, verum etiam approbabas. V. *Moda. Id. Verr. 6. c. 49. ad fin.* Simulacra pemmpla, ſed non ita antiqua. *& Verr. 7. c. 71.* Homiuom nobilium non fere quiſquam noſtræ induſtriæ favet. *Id. 2. de Orat. c. 40.* Non ſi Opimium defendiſti, idcirca te iſti bonum civem putabunt. ¶ *Non ſi* adhibetur etiam, cum de obſtinato cujuſpiam aoimo ſermo eſt, qui nulla conditione flecti poſſit: & valet *non, etiam ſi. Liv. l. 7. cap. 30.* Jajuſſu tuo, imperator, extra ordinem nunquam pugnaverim, non ſi certam victoriam videam. *Senec. ep. 59. ante med.* Sapiens ad omnem incurſum mumitus & intentus, non ſi paupertas, non ſi luctus, non ſi ignominia, nno ſi dolor impetum faciat, pedem mſeret. *Horat. l. 2. od. 14. v. 5.* Non ſi tricenis, quotquot eunt dies, Amice, plages illacrymabilem Plotona tauris. ¶ Nan in illo *Varron. l. 3. R. R. c. 9. poſt med.* Gallinæ rubicæ ſimiles facie non his villaticis noſtris, ſed Africanis, &c. *Scalig.* vult eſſe pro *non ſolum*, quia *Colum. l. 8. c. 2.* ruſticam gallinam ait eſſe villaticæ noa diſſimilem. Sic *Ulpian. Dig. lib. 8. tit. 2. leg. 4.* Iaviturn in ſervitutibus accipem debemus non eum, qui enntradicit, ſed eum, qui non conſentit. Ita *Terentin.* apud quem eſt ira 5. ſed *Haloandet* habet *non ſolum qui contradicit, ſed & qui*, &c. ¶ In illo *Cic.* pro *nedum* eſſe videtur *Agrot. 2. c. 9.* Via mehercula ſervis hoc cum ſuis, non vobis omnium gentium dominis, probaturum arbitmmur. ¶ Non poſſum non, non poſſum quin, *non poſſo fac di mem. Cic. 2. de Orat. c. 10.* Nno poſſum, quin exclamem. *Id. Attic. l. 8. epiſt. 2.* Non potui non dare. ¶ Aliquando *non* interrogando adhibemum pro *nonne? Cic. pro Quinct. c. 26.* Quid hæc amentia ſignificat? non vim? non ſcelus? non latrocioium? non denique omnia potius, quam jus, quam officium, quam pudorem? *Id. pro Rofc. Com. 2. 2.* Suarum perſcriptionum adverſaria proferre non amentia eſt? Adde *Verr. 6. c. 23.* ¶ Raro pro *me* in vetando utimur. *Plaut. Aſin. 4. 1. 29.* Suſpiciones omnes abs ſe ſegreget: neque illæc ulli ſuo pede pedem premat: eum ſurgat, non in lectum inſcendat proatmum, neque, &c. *Quinctil. l. 1. c. 5. (al. 9.) a med.* hunc loquendi modum inter ſolœciſmos enumemt. ¶ Redundat in illo *Leges l. 2. c. 45.* Nulle imultos hoſtes, nolle ſucceſſum non Pattibus, non Conſulibus. ¶ Qualivis *inhoneſtus, indignus, infrequens, indebitus*, &c. optime dicantur, interdum tamen optimi Scriptores pro his *non honeſtus, non dignus, non frequens* maluerunt. *Cic. 3. Offic. c. 25.* Sic multa, quæ honeſta antera videntur eſſe, temporibus fiunt noa honeſta. *Virg. 2. Æn. v. 144.* mſemere animi non digna ſerentis. *Pollio ad Cicer. 10. Fam. ep. 33. ad fin.* Duas non frequentes legiones Brutum habem audio. *Cic. in Top. ad f.* Sic tibi nos ad id, quod quafi mancipio dare debuimus, ornamenta quædam voluimus non debita accedere. ¶ Non adjectivis ſolum, ſed & ſubſtantivis aliquando apponitur. *Cic. 1. Acad. c. 12.* Nec veru aut quod efficeret aliquid, aut quod efficemtur, poſſe eſſe non corpus. *Modeſtin. Dig. lib. 34. tit. 2. leg. 14. ad fin.* Quaſi ſervitute prædii non poſſeſſori relicta. *Paul. lib. 43. tit. 25. leg. 7.* Fulcinius

cinius dicebat, vi poſſideri, quoties vel non dominus vi dejectus eſt.

NONA, æ, ſ. *Nona*, una ex Parcis. Latini *Nonam*, *Decimam*, & *Morem* Parcas dixere, quod tempeſtivum tempus partus ſit nono, & decimo menſe, qui vero ante hoc tempus in lucem prodeunt, aut mortui naſcantur, aut paullo poſt moriantur. *Gell. l. 3. c. 16.* ex *Varrone*, & *Caſellio*.

NONACRINUS, a, um, Arcadicus, a Nonacre monte. *Ovid. 2. Metam. v. 409.* In virgine Nonacrina hæſit. *ideſt* Atalanta.

NONACRIS, is, m. *Nonacris*, mons Arcadiæ, in Peloponneſo, cum oppido olim cognomine, ex quo Styx aqua frigidiſſime, teſte *Virg. l. 8. c. 3.* emanat, quam Inferorum paludem fabulantur, ubi etiam Nonacrinum nemus. Adde *Plin. l. 2. c. 103. & lib. 4. c. 6. & Senec. l. 3. quæſt. nat. c. 25.*

NONACRIUS, a, um, ex Nonacre monte, vel ex Arcadia. *Ovid. 5. Faſt. verſ. 97.* Et metri, & vati paret Nonacrius Heros. *ideſt* Euander.

NONÆ, arum, ſ. *i cinque, o i ſette del Meſe, le none, ἑβδόμη, ἑβδόμαι*, dies quintus, vel ſeptimus menſis. Erant dies ſeptimus in Martio, Majo, Julio, Octobri, quintus in reliquis. Priores nonæ ſeptimanæ dicuntur a *Varrone l. 5. de L. L. c. 4.* poſteriores quintanæ. ¶ Dictæ ſunt a *novus*, quia a die V, vel VII inclusive, uſque ad *Idus*, ideſt diem XIII, vel XV inclusive novem dies numerantur. Quidam putarunt, dictas eſſe a *novus*, quaſi nova initium obſervationis, quia poſt novam Lunam Nonarum die populares, qui in agris erant, conſuebant in Urbem, accepturi cauſas feſtarum a rege Sacrorum, ſcripturique, quid eſſet eo menſe faciendum. Utrunque etymon adducit *Varro loc. cit. Feſt.* in *Nonæ*, & *Macrob. l. 1. Saturn. c. 15. Cic. pro Flacc. c. 40.* O Nonæ illæ Decembres, qua me Conſule fuiſtis! *Id. pro Quinct. c. 18.* Nonis Februar. ſi Roma fuit. *Id. l. 5. Fam. ep. 2.* A. d. tertium *Non.* Januar. cum agere cœpiſſet, &c. ¶ Nonis conventus univerſæ multitudinis vitandus exiſtimabatur, quoniam populus R. exactis etiam regibus, diem hunc maxime celebrabant, quem natalem Servii Tullii exiſtimabant: quia cum incertum eſſet, quo menſe natus fuiſſet, omnes nonas celebrabant. Veriti ergo, ne quid nundiis collecta univerſitas, ob regis deſiderium, moveret, cavecunt, ut a nonis nundinæ ſegregarentur. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 13.* ¶ Nonarum, ſicut calendarum, & iduum, dies copulandis nuptiis religioſi habebantur, ideſt devitandi; quia cum poſtridie eorum dierum dies ater eſſet, novam autem nuptam poſtridie, quam in domum viri veniſſet, rem divinam facere mos eſſet; cavendum erat, ne atro die id faceret. *Macrob. tit. l. 1. in fin. cap. 16.*

NONAGENARIUS, a, um, *di nonanta*, qui nonaginta continet. *Plin. lib. 2. c. 25.* Motus ſtellæ nonagenarius. *h. e.* cum ſtella movetur nonaginta partibus, ſeu gradibus a Sole diſtans. *Frontin. de aquæduct. n. 60.* Nonagenaria fiſtula. *h. e.* quæ facta eſt ex lamina habente nonaginta digitos latitudinis, antequam in rotundationem fleteretur. Sic dicimus *nonagenarium ſenem*, qui nonaginta vitæ annos implevit, *ἐνενηκοντούτην*, *nonagenario*. Vet. lap. apud *Murator. pag. 806. n. 1.*

NONAGENI, æ, a, *nonanta*, *ἐνενηκονθοί*, adject. numerale diſtributivum, quod tamen & pro cardinali *nonaginta* adhiberi poteſt. *Plin. l. 38. c. 13.* Porticus aſcenduntur nonagenis gradibus omnes. *e nonanta gradibus per uno. Frontin. de aquæduct. artic. 62.* Fiſtula nonagenum quinum digitorum.

NONAGESIMUS, a, um, *nonageſimo*, *ἐνενηκοστός*, primus poſt octoginta & novem. *Cic. de Senect. c. 5.* Iſocretes quartu & nonageſimo anno ſcripſiſſe dicitur.

NONAGIES, adverb. *novanta volte*, *ἐνενηκοντάκις*, nonaginta vices. *Cic. 5. Verr. c. 70.* In alteræ decumas ferme ad nonagies, &c.

NONAGINTA, *nonanta*, *novanta*, *ἐνενήκοντα*, nomen numerale cardinale, indeclinabile. *Cic. de Senect. c. 10.* Hiſpes tuus Maſiniſſa nonaginta annos natus. *Auſon. ep. 5. v. 5.* Nonagiata dies fine te, cariſſime, traxi. Adde *in Eclogar. de ratione decr. anni v. 1. & 16. & epiſt. 7. v. 18.*

NONALIA SACRA, quæ nonis fiebant in arce; quibus feriæ primos menſtruas, quæ futuræ eſſent no menſe, rex ſacrorum prædicebat populo. *Varr. l. 5. de L. L. c. 4.*

NONANUS, a, um. *Nonani milites*, qui in nona legione erant, ut *viceſimani*, qui in viceſima. *Tacit. Ann. 14. c. 38.* Quorum adventu nonani legionario milite ſuppleti ſunt. *& l. 1. c. 23. extr.* Ni miles nonanus minas interjeciſſet.

NONARIUS, a, um, qui fit nona hora, vel die, vel menſe, &c. a *nonus*. Hinc *nonaria meretrix*, quæ circa nonam horam cellam aperit, & proſtat. Hoc enim Romæ obſervatum teſtatur Vetus Interpres ad illud *Perſii ſat. 1. in fin.* Si Cynico barbam petulane nonaria vellat. Id autem ideo factitatum ſcribit, ne, ſi ante illud tempus ad eas accedi poſſet, matutino officia ab adoleſcentibus omitterentur.

NONDUM, *non per anche*, *non ancora*, *οὔπω*, adhuc non. *Plaut. Perſ. t. 3. 57.* Hic leno nondum ſex menſes Megaribus huc eſt cum commigravit. *Cic. Offic. l. 2. c. 22. ad fin.* Nondum centum & decem anni ſunt, cum de pecuniis repetundis a L. Piſone lata eſt lex. *Id. Fam. 12. ep. 28.* Nondum ſatie conſtitui, moleſtiæ ne plus, an voluptatis attulerit. *Id. 2. de Divin. cap. 6.* Nondum dico, quam hæc ſigna nulla ſint. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 22.* Ad eam partem pervenit, quæ nondum ſtumen tranſierat. ¶ *In* Cenotaph. Piſano C. Cæſaris legitur *non dum* disjunctim: quod etiam *Manutio* placet.

NONGENTESIMUS. V. *Noningenteſimus*.

NONGENTI, æ, æ, *novecento*, *ἐννεακόσιοι*, novies centum. *Cic. pro Flacc. 4. 37.* Flacidius emeret ſeſtertiis nongentis millibus. *Colum. l. 5. c. 2.* Quatuor millia & nongenti pedes. *Al. leg.* noningenti. *Varr. l. 8. R. R. c. 49.* Actus primus eſt uno ad nongenta: ſecundus a mille ad nongenta millia. ¶ *Nongentum* pro *nongentorum*. *Plin. l. 33. c. 2.* Decuriæ quoque ipſæ (*judicum*) pluribus diſcretæ nominibus fuere, Tribunorum æris, & Selectorum, & Judicum. Præter hos etiamnum Nongenti vocabantur (*a numero opinor*) ex tribus ſelecti ad cuſtodiendas ciſtas ſuffragiorum in comitiis. Et divifus hic quoque ordo erat ſuperba uſurpatione nominum: cum alius ſe Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret.

NONGESIMUS. V. *Nongeſimus*.

NONIES, *nove volte*, novem vicibus: a *novus*, ut *noviet* a *novem*. Legitur in veteri Lapide apud *Donium claſſ. 2. num. 82.* & apud *Murator. pag. 451. num. 1.* (ſi modo ſana eſt ſcriptura.) Quod provinciis remiſit deciez nonies centena millia n. ſibi debita, &c. Inſcriptus eſt Lapis ſub Hadriano Imp. R.

NONIGESIMUS, & Nongeſimus, ſyncope pro nongenteſimus (ut *octigeſimus* pro *octingenteſimus*) agnoſcuntur a *Priſcian. in lib. de ponderib. pag. 1353. Puſch.*

NONINGENTESIMUS, & Nongenteſimus, a, um, *novecentoſimo*, novies centum continens. Agnoſcuntur a *Priſcian. loc. cit. in voce præced.*

NONINGENTI. V. *Nongenti*.

NONINGENTIES, & Nongenties, *novecento volte*, novies centies. *Vitruv. lib. 1. cap. 6. a med.* Hujus octava pars eſt ter millies mille, & noningenties trigeſies ſepties mille, & paſſus quingenti. 3037500.

NONIUS Marcellus Grammeticus ſcripſit opus de varia ſignificatione verborum, diſtinctum in capita. Poſterius *Apuleje* eſt. ipſum enim non ſemel affert inter cæteros Latinos ſcriptores. Cæterum plerumque antiqua ſectatur, delectaturque plurimum *Accio*, *Pacuvio*, *Nævio*, *Plauto*, & his ſimilibus. Sæpe tamen delirat in vocum interpretationibus: quod jam viri docti obſervarunt. ¶ Alius & multo antiquior eſt *Nonius*, poeta comicus, qui ab ſimilitudine litterarum eum *Novio* commutatur.

NONNA. V. *Nonnus*.

NONNE, *forſe non*, ἦ, ἆρα, an, an non, adverb. dubitandi, vel interrogandi: ex *non*, & *ne*. *Cic. 5. Tuſcul. c. 12.* Cum eſſet ea quæſitum, Archelaum Perdiccæ filium nonne beatum putaret. *Id. de nat. Deor. l. 3. c. 37.* Nonne animadvertis, quam multi ſalvi pervenerint? *Id. pro Cæcin. c. 13.* Te dejectum deben intelligere, etiam ſi tactus non fueris. nonne? *non è vero? non è vero?* & *pro Cæl. c. 14. a med.* Nonne te, ſi noſtræ imagines viriles non commovebant, ne progenies quidem mea, Q. illa Claudia, æmulam domeſticæ laudis in gloria muliebri eſſe admonebat? *nonne* hic eſt pro *non* interrogantis. Sic *Propert. l. 2. el. 25. v. 9.* Lyncei, tunc meam potuiſti tangere curam? Perfide, nonne tuæ tunc cecidere manus? *Gell. l. 17. c. 8.* Verbero, nonne is currieulo, atque oleum petis? *h. e.* quare non, quin: *perchè non vai correndo?*

NONNIHIL. V. in *Nihil*.

NONNULLUS, a, um, *qualche*, *alcuno*, aliquis, quidam. *Terent. Adelph. 1. 2. 61.* Æſchinus nonnullam in hac re nobis facit injuriam. *Cic. pro Mur. c. 20.* Toom conſilium nonnulla in re emendare poſſum. *Id. 4. Acad. c. 24.* Sunt inter illos nonnulla communia. *Cæſ. l. 7. B. Gall. cap. 37.* Eſſe nonnullo ſe Cæſaris beneficio affectum. *Plaut. Capt. 1. 1. 23.* Quod mihi ne eveniat, nonnullum periculum eſt. *Plin. l. 7. ep. 20.* Homines nonnullius in litterir nominis. *Nep. in Ageſil. c. 8.* Quæ res nonnullam afferebat deſperatatem. *Id. in Cim. c. 2.* Nonnulla inſula defecerant. *Cæſ. l. 1. B. Civ. c. 23.* Nonnulla pars militum domum diſcedit, reliqui ad Cæſarem perveniunt. *& cap. 24.* Nonnullæ cohortes in agmen Cæſarie, alia in equites incidont. *Hirt. de B. Alex. cap. 62.* Nonnullæ civitates rebus Caſſii ſtudebant, plures Marcello favebant. ¶ *Nonnulli*, quidam, *alcuni*, *ἔνιοι*. *Nep. in Pauſan. in fin.* Cum eodem nonnulli dicerent inferri oportere, quo, &c. *Cæſ. l. 1. B. Gall. cap. 26.* Nonnulli inter carros tragulas ſubjiciebant. *Salluſt. in Catil. c. 23.* Nonnulli ficta hæc eſtimabant. ¶ Scribitur & *non nullus* diviſim.

NONNUNQUAM, *alle volte*, *qualche volta*, *talora*, *ἐνίοτε*, *πολλάκις*, interdum, aliquando. *Cic. in Verr. cap. 2.* Cum in hac civitate oppugnatio ſoleat nonnunquam, defenſio nunquam vituperari. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 8. extr.* Nonnunquam interdiu, ſæpius noctu, ſi perrumpere poſſent, conati. *Cic. 5. Fam. ep. 8.* Quædam peſtes hominum & te nonnunquam a me alienarunt, & me aliquando immutarunt tibi.

NONNUS, i, & Nonna, æ, nomen eſt reverentiæ, & gravitatis, quo Monachos, & Monachas appellabant. *Hieronym. ep. 22. ad Euſtoch. c. 6.* Caſtæ vocantur, & Nonnæ, & poſt cœnam dubiam, Apoſtolos ſomniant.

NONNUSQUAM, adverb. *in qualche luogo*, in aliquo loco. *Plin. lib. 14. cap. 19.* Nonnuſquam vini fœce, acetove condiunt. *Id. lib. 36. c. 22. a med.* Silices quibuſdam in locis rubentes, nonnuſquam vero & albi.

NONŒBLÆ vocantur papillæ, quæ ex faucibus caprarum dependent. *Feſtus*.

NON PRIDEM, *non ha molto*, æque & recte, & frequenter dicitur, ut jam pridem, quam pridem. *Feſtus*.

NONUNCIUM, novem uncia, ut *tenuncium* tres. *Feſtus*.

NONUS, a, um, *nono*, *ἔνατος*, primus ordine ab octavo. *Cic. in ſomn. Scipion. c. 5.* Summus cæli ſtellifer curſus acuto & excitato movetur ſono: graviſſimo autem hic lunaris atque infimus. nam terra, nona, immobilis manens, &c. *Horat. in fin. ſat. 7. l. 2.* ac-

cedes opera agro nona Sabino. ¶ *Hora nona*, h. e. tertia ante occaſum ſolis, erat fere ſumma actionum forenſium, & laborum nebanorum, tempus balnei, vel cœnæ, aut cœnæ proximum. *Martial. l. 4. epigr.* 8. Imperat aſſectus frangere nona toros. *Horat. lib. 1. ep. 7. v. 70.* ignoviſſe putato Me tibi, ſi cœnas hodie mecum. Ut libet. Ergo Poſt nonam venies.

NONUSDECIMUS, a, um, *decimononus*, decimoſnonus. *Tacit. Ann. 13. c. 6.* Nonodecimo ætatis. Adde *Auctor. dial. de Orator. cap. 34. exer.* & *Inſcript.* apud *Grater. pag. 449. n. 7.*

NONUSSIS, novem aſſes, ut *treſſis* tres. *Varr. lib. 4. de L. L. cap. 36.*

NORBANUS, a, um, ad Norbani pertinens, quod fuit oppidum Latii, colonia Romanorum, in Volſcis, inter Sigoiam, Setiam, & Coram, ad radices montium: cujus populi Norbani *Plinii l. 3. c. 5. a med.* & *Liv. l. 8. c. 2. & lib. 27. c. 10.* & Norbanus agr. *Liv. l. 8. c. 19.* Ipſius oppidi mentio fit ab *eod. l. 2. c. 34.* & *in ſ. l. 7.* & *lib. 32. c. 2.* ¶ Fuit etiam cognomen Romanæ familiæ, ut C. Norbanus apud *Cæſ. 2. de Bell. c. 21.* &c.

NORICUM, ci, n. Noricorum regio. *Tacit. 1. Hiſt. cap. 70.* Paulum cuncctatus, num Rhæticis jugis in Noricum flecteret. V. vocem ſequent.

NORICUS, a, um, ad Noricum pertinens. *Tacit. 2. Ann. cap. 63.* Tranſgreſſus Danubium, qua Noricam provinciam alluit. *Cæſ. l. 1. B. Gall. 5.* Noricus ager. ¶ *Noricum ferrum* laudatur a *Plin. l. 34. c. 14. a med.* Hinc *Horat. epod. 17. v. 70.* enſe pectus Norico recludere. *Ruſil. in Itiner. v. 351.* Occurrit chalybum memorabilis ſilva metallis, Qua nihil uberius Norica teera tulit. *Ovid. 14. Met. v. 712.* Durior & ferro, quod Noricus excoquit ignis. *Martial. lib. 4. epigr. 55.* Szvo Bilbilis optimam metallis, Quæ vincit Chalybaſque, Noricoſque. ¶ *Norici, orum*, populi, quorum regionem quidam ſic definiunt, ut Bavariæ partem contortam ab Æno amne, Auſtriamque oriverſam (præter Carnuntum in confinio Auſtriæ Hungariæque poſitum) & Carinthiam, & Stiriam. Alii ſic ut ampleſtatur partem Bavariæ cum Archiepiſcopatu Salisburgenſi, partem Auſtriæ, Stiriam, Carinthiam, Carniolam, partem comitatus *Celkæ*, & epiſcopatus *Brixin*. Alii ſic, ut incipiat ab Æno fluvio, & uſque in Pannoniam protendatur: a meridie monte Cetvanca terminetur, & Alpibus: a ſeptemtrione Danubio. Plura dabunt Geographi, ſi conſulantur. De ea ſic *Plin. l. 3. c. 24.* A tergo Carnorum, & lapydum, qua ſe fert magnus Iſter Rhætis junguntur Norici. Oppida eorum Virunum, Celeja, Teutenia, Aguntum, Vianiomina, Claudia, Flavium Solvenſe. Noricis junguntur lacus Peiſo, deſerta Bojorum: jam tamen colonia D. Claudii Sabaeia, & oppido Scaebantia Juha habitatur.

NORMA, æ, f. *ſquadra*, *norma*, *κανὼν*, *γνώμων*, *τέχνη*, inſtrumentum fabrorum duabus regulis coaptans, inter ſe ab una capita coagmentatis, Latinæ *litteræ* L figuram, vel Græcæ Γ, & rectum angulum referentibus. Ea ceiguntur anguli, an recti ſint. Fuit inventum Theodori Samii, ut *Plin. l. 7. c. 56.* docet. *Vitruv. l. 7. c. 3. a med.* Uti longitudines ad rectam & lineam, altitudines ad perpendiculum, anguli ad normam reſpondentes exigantur. *Plin. l. 36. c. 22. extr.* Structuram ad normam & libellam fieri, & ad perpendiculum reſpondere oportet. V. *Libella*. Rationem normæ deſcribendæ, a Pythagora Inventam, tradit *Vitruv. cap. 2. l. 9.* Si ſumantur, inquit, regulæ tres, e quibus una ſit pedes tres, altera pedes quatuor, tertia pedes quinque; hæque intet ſe compoſitæ tangant alia aliam ſuis cacuminibus extremis, ſchema habeotes trigoni, deſummabunt normam emendatam. ¶ Metaphorice eſt regula, *præſcriptio*, ratio, lex, *regula*, *forma*, *definitio*, *norma*. *Cic. 3. de Orat. 2. 49.* Nec ſunt hæc rhythmicorum, aut muſicorum ocerrima norma dirigenda. *Id. pro Mur. c. 2.* Cato vitam ad certam rationis normam dirigens, & diligentiſſime perpendens momenta officiorum omnium. *Id. de Amic. c. 5.* Nunquam ego dicam, Fabricium, Curium, Coruncanium ad iſtorum (*Staſiorum*) normam fuiſſe ſapientes. *Id. 2. de Legib. 1. 24.* Natura norma legis eſt. *Id. 4. Acad. cap. 46.* Fontem omnium bonorum in corpore eſſe: hanc normam, hanc regulam, hanc præſcriptionem eſſe naturæ. *Id. 2. de Orat. 2. 42.* Norma juris. *Horat. in ar. Poet. v. 72.* loquendi. *Gell. l. 3. c. 3.* judicii. *Vel. Max. l. 4. c. 3. num. 5.* M. Curius exactiſſima norma Romanæ frugalitatis. *Plin. l. 9. ep. 26. circa med.* Demoſthenes ipſe, illa norma oratoris & regula, num ſe cohibet?

NORMĀLIS, le, *rectus*, *ad ſtatum & normam directus*, *κανονικὸς*, ad normam directus. *Quintil. l. 11. c. 3. paſſ med.* Siniſtrum brachium eo uſque alleyandum eſt, ut quaſi normalem angulum faciat. *Manil. l. 2. v. 889.* Normalis virgula. *b. e.* norma ipſa. *Aggen. in commem. in Frontin. pag. 53. Goeſ.* Normales rigores.

NORMALITER, *ad ſquadra*, *κανονικῶς*, ad normam. *Hygin. de limitib. pag. 168. & 176. Goeſ.* ¶ *Ammian. l. 20. cap. 3. ad fin.* (*al. 1. 4.*) *ds lunæ*. E regione vero cum normaliter fleterit contra, lumine pleno fulgebit. *a directum*, ad regulam, ad libellam.

NORMATIO, onis, f. ad normam directio. *In ſiegm. de limitib. pag. 217. Goeſii.*

NORMATŪRA, æ, f. normatio. *Innocent. de caſib litter. pag. 221. Goeſii.*

NORMĀTUS, a, um, *directus a ſquadra*, ad normam directus. *Column. l. 3. c. 13. ad fin.* Mediæ parti, qua regulæ committuntur, illam ciconiam inſigimus, ut tanquam ſuppoſitæ baſi, ad perpendiculum normata inſiſteret.

NORTIA, æ, dea Volſiniorum apud *Liv. lib. 7. cap. 3. Juvenal. ſat. 10. verſ. 74.* & *Tertull. in Apolog. cap. 24.* quam quidam Fortunam intelligunt. Al. leg. *Nurtia*, vel *Nurſeta*, quidam & *Murſia*, & *Nerſia*. ¶ Apud *Tertull. loc. cit.* Volſinienſium eſt *Nerſia*, Sutrinorum *Nortia*. Apud *Juvenal. ibid.* de Sejano ferino eſt, cui patria Vulſinii.

NOS, noſtrum, &c. V. in *Ego*.

NOSCENTIA, æ, f. cognitio, notitia. Quidam tribuunt *Symmacho l. 4. epiſt. 9.* & *lib. 6. epiſt. 11.* Sed utroque loco alii leg. *notitia*.

NOSCIBILIS, le, *cognoſcibile*, *γνωϛὸς*, qui noſci poteſt. *Tertull. ad Scapul. 1. 2. init.* & *Auguſtin. l. 9. de Trin. 1. 5. & 12.*

NOSCITABUNDUS, a, um, noſcitans, agnoſcens. *Gell. lib. 5. cap. 14.* Deinde ſenſim atque placide, tanquam noſcitabundus, ad hominem accedit.

NOSCITO, as, avi, atum, a. t. *conoſcere*, *πυνθάνεσθαι*, frequentativum a *noſco*, & idem ferme valens. *Liv. l. 3. 1. 38. a med.* Circumſpectare omnibus fori partibus Senatorem, ſaroque uſquam noſcitare. *Id. l. 22. c. 6.* Facie quoque noſcitaue. *Plin. l. 6. ep. 20. a med.* Alii parentes, alii liberos, alii conjuges vocibus requirebant, vocibue noſcitabant. *conoſcebamus alle voci.* & *Catull. in carm. nupt. 60. v. 221.* Sit ſuo ſimilis patri Manlio, & facile inſcia Noſcitetur ab omnibus. ¶ In illa *Plauti Trin. 4. 2. 21.* Loca contemplat, circumſpectat ſe ſe, atque ædes noſcitat: *noſcitare* eſt explorare, noſcere cooaci. Simile eſt illud *Virg. 7. Æn. verſ. 283.* Suppoſita de matre nothos furata creavit. *h. e.* creari fecit, ut & *Macrob.* interpretatur *l. & cap. 6. Saturn.* Geminum vero illud *ejuſd. Cyll. 4. a. 14.* Nunc veſtigia, ſi qua ſunt, noſcitabo.

NOSCO, is, novi, notum, a. 3. *conoſcere*, *ſapere*, *γινώσκω*, cognoſco, cognitum habeo, notitiam alicujus rei habeo, ſcio: a verbo Græco allato. Præteritum *novi* ſæpe pro præſenti uſurpatur, ut *odi*, *memini*. Sæpe etiam ſyncopen patitur, ut *noſti*, *noram*, *noſſe*, *norim*, &c. Quin & *nomus* pro *novimus* dixiſſe *Ennium*, teſtatur *Diomed. l. 1. pag. 381. Priſcian.* quod & *Veſſ. l. 5. de Grammat. c. 39. extr.* obſervat. Pertinet autem tum ad mentem, tum ad omnes ſenſus corporis. *Cic. 1. Tuſcul. c. 22.* Hanc habet vim præceptum Apollinis, quo monet, ut ſe quiſque noſcat. Cum igitur, noſce te, dicit, hoc dicit, noſce animum tuum. *Terent. Adelph. 5. 4. 8.* Id eſſe verum, ex me, atque ex fratre cuivis facile eſt noſcere. *Id. Andr. 4. 4. 50.* Novi rem omnem. *Id. Hec. 3. 4. 25.* At non novi hominis faciem. *Pom.* factum ut noverim. *Id. Heaut. 2. 3. 7.* Veſperaſcit, & non noverunt viam. *Id. Andr. 5. 4. 31.* Phania illic ſeatet meus fuit. Si. noram, & ſcio. *Cic. in Piſon. c. 13. ad fin.* Quiſquam vne conſules putet, qui non leges, non inſtituta, non jura noritis? *Plin. l. 23. c. 6. extr. med.* Vulgus novit perficta coria. *Id. l. 13. 1. 4. a med.* Potnum ſapore ferino, quem ferme in aprie novimus. *b. e.* ſentimus. *Cic. Fam. 7. ep. 28.* Ut ibi eſſes, *nos* nos *Philopatoum*, noſti cetera. (Formula qua utimur cum quippiam reticemus, quod notum eſt. Adde 2. *de Fin. cap. 22.* & *Plin. l. 3. ep. 9. ante ſal.*) *Id. pro Roſc. Amer. c. 20. ad fin.* & *Balb. ad Cæſar. poſt epiſt. 8. l. 9. ad Attic.* Si ego hos bene novi. *Virg. 2. Georg. v. 128.* Noſſe quot Ionii veniant ad litora fluctus. *Tacit. in Agric. c. 5.* Noſcere provinciam, noſci exercitui. *b. e.* ab exercitu. Sic *Ovid. 1. Triſt. el. 5. v. 29.* nec noſcitur ulli, Agminibus comitum qui modo cinctus erat. *Id. 14. Met. v. 153.* nullique videndi, Voce tamen noſcar. *Tacit. de Germ. cap. 3.* Audire præpoſitos, noſſe arcanes. *Plaut. Ampb. prol. v. 104.* Vos noviſſe credo, ut ſit patet meus. *Terent. Phorm. 2. 1. 35.* Unum cognorie, omnes noris. ¶ Noſſe de facie, *conoſcere di viſta*. *Cic. in Piſon. c. 82. extr.* Virtutem tu ne de facie quidem noſti. ¶ Noſſe animum alicujus, *conoſcere la ſua natura*. *Terent. Heaut. 3. 3. 9.* Novi ego amantium animum: adverruot graviter quæ non cenſeas. ¶ *Noſſe ſenſum*, *recognoſcendum*, eſt interdum probare, & admittere, agnoſcere, *ammettere la ſcuſa*. *Plaut. Trucul. a. 1. 18.* Nunquam amatoris meretricem oportet cauſam noſcere, quin, ubi nil det, pro infrequente eum mittat militia domum. *Cic. Attic. l. 11. ep. 7. a med.* Quod te excuſae, ego vero & tuae cauſas noſco, &c. *Id. Fam. 4. ep. 4.* Illam partem excuſationis nec noſco, nec probo. Adde *lib. 1. de Legib. c. 4.* ¶ *Noſtin'?* oviſti ne? *Terent. Eun. 3. 5. 15.* Noſtin' hanc, quam fratet amat? *Ant.* novi. ¶ Interdum valet *intendi? ſus? audin'? Terent. Andr. 2. 6. 9.* Bidui eſt, aut tridui hæc ſollicitudo: noſti? deinde deſinet. *Id. Eun. 3. 1. 15.* Requieſcere ubi volebat, quaſi: noſtin'? *Gn. ſcio. Sil. l. 6. v. 519.* Ultima vox dumas hæc tunc penetravit ad aures: Cetera percuſſi veteruint noſcere temi. *ſentire e intendere.* ¶ Olim dictum fuit *noſco*, *gnovi*, *gnotus*, ut *Priſcian. l. 2. pag. 569. Puſch.* docet.

NOSOCOMIUM, ii, n. *ſpedale*, *infermeria*, *νοσοκομεῖον*, locus, in quo recipiuntur, curanturque pauperes ægroti, valetudinarium: a *νόσος*, morbus, & *κομέω*, curo. *Imp. Juſtinian. lib. 1. Cod. tit. 2. leg. 19. & 22.* item *Hieronym. ep. 30. ad Oceau. c. 2.* ſed Græce.

NOSOCOMUS, i, *ſpedaliere*, *infermiere*, *νοσοκόμος*, qui in noſocomio ægros curat. *Imp. Juſtinian. lib. 1. Cod. tit. 3. leg. 42.*

NOSTER, ſtra, ſtrum, *noſtro*, *ἡμέτερος*, ad nos pertinens, a nobis poſſeſſus. *Cæſ. l. 1. B. Gall. cap. 2.* Rhodanus, qui provinciam noſtram ab Helvetiis dividit. *Salluſt. initio B. Catil.* Noſtra omnia vis in animo & corpore ſita eſt. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 22.* Patrum noſtrorum memoria. *Plaut. Caſ. 2. 8. 75.* Noſtra omnia iis eſt. *h. e.* vicimus. *Plaut. Mil. 2. 5. 20.* Peſſeruzari hic volo, noe noſtri, an alieni ſimus: ne dum quiſpiam nos vicinorum imprudentes immutaveit. Sc. certe equidem noſter ſum. *ſi ſiam nos, e altri. Io per certo ſe ſon io.* Sic *Ampb. 1. 1. 243.* Certe tu ms alienabis manuum e quin noſter ſiem. *che non ſio io.* ¶ Cum adjectione ſyllabica *Terent. Phorm. 5. 2. 1.* Noſtrapte culpa facimus, ut, &c. ¶ *Noſtri* dicuntur conſanguinei, affines, domeſtici, conterranei, amici, fautores: quibus apponuntur externi, & alieni. *Terent. Adelph. 5. 8. 28.* Pro patre hunc eſt, bonus eſt, noſter eſt: recte datur. *Val. Flacc.*

Flacc. l. 2. o. 561. Noſter ædes, junctuſque veni. *del noſtro ſanguine. Livius in fragm.* apud *Serv. ad Æn.* 2. o. 148. Quiſquis es, noſter eris. (Formula iraperatoris transfugam recipientis in fidem.) *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *coop.* 3. Haliaeus autem noſter eſt cum animo & benevolentia, tum vero etiam imitatione vivendi. *& ep.* 3. *ſub fin.* Cicaronem noſtrum quid tibi commendem? *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 26. Diu cum eſſet pugnatum, trapedimentis caſtriſque noſtri potiti ſunt. *Liv. l.* 8. *c.* 9. *eo formulæ devoranit.* Divi, quorum eſt potellas noſtrorum, hoſtiumque. *Plin. l.* 12. *c.* 25. Baſſaras in totum alia natura, quara noſtri exteroique prodiderent. *Terent.* Enn. 2. 3. 21. Haud ſimilis virgo eſt virginum noſtrarum. *Cic. in Piſon. c.* 8. O noſter miſeriarum, quid facis? quod nullo in barbaria quiſquam tyrannus. ¶ Addubitat an blanditiis *Terent. Adelph.* 5. 5. 2. *Dr.* Quis homo? O Syre noſter, ſalve: quid fit? quid agitur? *Sy.* recte. *De.* Optime eſt. Jam nunc hæc tela primure addidi præter naturam: n noſter, quid fit, quid agitur. ¶ *Noſter eſto* eſt laudantes, probantis, arreplectentis ob dictum factumve, quod placeat. *Plaut. Rud.* 3. 3. 54. Hem tibi adſunt, quos me puſiſti adducere, & quo ornatu. *Pa.* noſtar eſtu. *Id. Bacch.* 3. 3. 39. Noſter eſto, duos te poteris defenſare injuria. ¶ Genitivus pluralis *noſtrum* pertinet ad *Nos*: de quo V. in *Ego*. Differunt etiam uſu, quia *noſtrum* refertur ſolummodo ad nos ipſos, *noſtrorum* ad alios etiam, qui noſtræ ſunt familiæ, patriæ, &c. *Plaut. Pun.* 4. 2. 39. *Sy.* Di omnes, deæque ament. *Mi.* quemnam hominem? *Sy.* nec te, nec ree, neque herum meum adeo. *Mi.* Quem ament igitur? *Sy.* alium quemlibet; nam noſtrorum nemo dignus eſt. Si *herum meum* non a libidiſſet, *noſtrum nemo* dicendum erat. ¶ Reperitur tamen *noſtrum* pro *noſtrorum*, ut *meum* pro *meorum*. *Plaut. Men.* t. 2. 25. Averti prædam ab hoſtibus, noſtrum ſalute ſocium. Quod & *Priſcian.* adnotavit *l.* 7. *pag.* 743. *Putſch.* ¶ Et *noſtrarum* pro *noſtrum Plaut. in fragm.* apud *Non.* r. 4. n. 133. Qui nequeas, noſtrorum uter ſit Amphitruo, decernere. ¶ *Noſtras* pro *noſtræ* in genit. ſingul. ut *terrai, pictas*, antiquum eſt *Vel. Long. de Orthogr. pag.* 2222. *Putſch.*

NOSTRAS, etis, omn. gen. *di noſtra patria*, e *paſſe*, *a gente*, *noſtrate*, qui eſt a noſtra patria, vel regione, vel gente, *finibuſque*. *Cic.* 2. Fam. *ep.* 11. Verba non ſolum veſtre oratoria, ſed etiare levia noſtratia. *& lib.* 9. *epiſt.* 15. Mirifice capior facetiis, maxime noſtratibus. *Id. Tuſcul.* 5. *c.* 32. Noſtrates philoſophi. *Plin. l. & c.* 16. Tertium genus noſtrates vocant ſilveſtre. *Colum. l.* 9. *c.* 4. *ad fin.* Naſtras cunila, quam ſaturejam ruſtici vocant. *Id. l.* 8. *c.* 2. *ad fi.* Noſtrates gallinæ. *Plin. l.* 15. *c.* 11. Cotonea candidiora, noſtratia appellata. *Cato* apud *Priſcian. l.* 12. *pag.* 943. *Putſch.* Ree Seleucus arma noſtratia facit. ¶ *Noſtratis* in rectu ſingulari. *Caſſius Hemina* apud *Priſcian. ibid.* Hos libros ſi quis noſtratis ſapiens.

NOSTRATIM, noſtro more, ut *inotrem*, inn more. *Cherſ. l.* 2. *pag.* 196. Tuatim. Plaut. in Amphit. (5. 2. 4.) Jam tuatim facis. ubi Siſenna, ut noſtratire. Significat autem, tuo more. *Hæc Cherſ.* Adde *Non. rap.* 2. *n.* 853.

NOSTRATIS. V. in *Noſtras*.

NOTA, æ, ſ. *ſigno*, *contraſſigno*, *bullo*, *martbio*, *marco*, *ſegnale*, *χαρακτὴρ*, *σύμβολον*, *σημεῖον*, *ſirma*, ſignum, quod elicut rei apponitur, vel per ſe ineſt, dignoſcendi cauſa, inſigne, veſtigium, indicium. Eſt a *noſco*, quod in ſupinie compoſitorum *agnitum*, & *cognitum* pænultimam corripit, quamvis in *ignotum* producat. *Liv. l.* 37. *c.* 31. *ſub fin.* Inde in altum lingua mille paſſuum excurrens, medium ferme ſinure velut nota diſtinguit. *Cic.* 2. *de Orat. cap.* 41. Si aurum cui, quod eſſet multiforiore deſoſſum; commonſtrare vellem, ſatis eſſe deberet, ſi ſigna & notas oſtenderem locoram. *Horat. l.* 1. *od.* 13. *v.* 11. ſive puer furens Impreſſit memorem dente labris notam. *Id. l.* 1. *epiſt.* 1. *v.* 235. trectata nutare labemque remittunt Atramenta. *Colum. l.* 7. *c.* 9. *ad fin.* Pice liquida notam porcis impone. *Virg. Æn.* 5. *v.* 87. *de unque*. Cæruleæ cui terga notæ, maculoſus & auro Squamam incendebat fulgor. *Cic. Fam.* 13. *epiſt.* 6. Reliquis epiſtolis tantum faciam, ut notam apponam eam, quæ mihi tecum convenit. *Liv. l.* 34. *c.* 61. Inſtruit etiam ſecretis notis, per quas haud dubie agnoſcerent, ſua mandata eſſe. *Suetan. in Ner. c.* 25. Poſuit ſtatuas ſuas citharœdico habitu: qua nota etiam nummum percuſſit. *con la quel impromo bastè anca une moneta. Quintil. l.* 1. *cap.* 4. (*al.* 5.) Nota aſpirationis. *& cap. ult.* a *med.* Nec moduletur, aut muſicis notis cantica excipiat. *Plerique al. leg.* reodis expediat. *Senec. in Troadib. v.* 1112. Signa clari corporis, Et ora, & illas nobiles patris notas Confudit imam pondus ad terram dotum. *Innocentes e famigliuuze*. ¶ Sæpe dicitur de ſignis, quibus formantur litteræ, *caractere*. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 25. Qui primus ſonos vocis, qui infiniti videbantur, paucis litterarum notis terminavit. *Id.* 2. *de Divin. c.* 41. Sortes in robore inſculptæ priſcarum litterarum notia. ¶ Et Poetice per ſynecdochen de ſcripto, epiſtola. *Horat. l.* 4. *od.* 8. *v.* 23. inciſa notis marmora publicis. *Ovid. Heroid. ep.* 4. *o.* 6. Inſpicit acceptas hoſtis ab hoſte notas. *lectera. & epiſt.* 20. *v.* 209. Poſtmodo neſcio qua vnolſſe volubile malum, Verba ferens doctis inſidinſa notis. ¶ Item de notibus, *cenni. Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 514. Innuet: acceptas tu quoque redde notas. *Id. Metam.* 12. *v.* 565. ſtantemque in puppe recurva Concuſſaque manu dantem ſibi ſigne manitum Prima videt, redditque notas. ¶ Item de ſignis, quibus utuntur, qui ſcribendi compendia celeritatis cauſa ſectantur, *brevigrafura*, *tiſre*: unde *notarii* dicti. Ea ſunt triplicis generis. Vel enim littera una integram vocem ſignificat, ut D. *digeſſe*, T. *Titius*, F. C. *faciendum curavit*: vel una littere pro alia ponitur ut *d* pro *a*: vel ſignum eſt conficitum ad litteram & vocem ſignificandam, ut ff pro *Digeſtis*. *Suetan. in Cæſ. c.* 56. Exſtant epiſtolæ ad familiares domeſticis de rebus t in quibus ſiqua occultius perferenda eſſent, per notas ſcripſit, id eſt lre ſtructo litterarum ordine, ut nullum verbum effici poſſet: quæ ſi quis inveſtigare, & perſequi vellet, quartam elementorum litteram, id eſt d pro a, & perinde reliquas commutet. (*per notas* dixit *Cic. Græco* ἀπὸ *σκοπου*, *lib.* 23. *ad Attic. ep.* 32. Sed & *vi per notas* uſurpavit *lib.* 2. *de Divin. c.* 21.) *Id. in Aug. c.* 88. Quoties per notas ſcribit, b pro a, c pro b, ac deinceps eadem ratione ſequentes litteras ponit: pra z autem duplex n *a*. *Id. in Tito, c.* 3. Notis excipera velociſſime ſolitus, cum amanuenſibus ſuis per ludum certans. *Manil. l.* 4. *v.* 197. Hic & ſcriptor erit velox, cui littera verbum eſt, Quique notis linguam ſuperet, curſimque loquentis Excipiat longas nova per compendia voces. *Prudent. Peristeph.* 22. *de S. Caſſiano*, *v.* 53. Verba notis brevibus comprendera cuncta peritus. Raptireque punctis dicta præpetibus ſequi. V. *Notarius*, & *Gell. l.* 17. *c.* 9. & *Iſid. l.* 2. *Orig. c.* 24. Exſtat ſignarure hujuſmodi conflictarum prælongæ ſeries apud *Grater.* in calce Inſcriptionum, *torrenio* te. 4. ¶ Huc pertinet illud *Cic. pro Mur. cap.* 21. *extr. de JCtor.* Itaque irati, quod ſunt veriti, ne, diarum ratione pervulgata & cognita, ſine ſua opera lege poſſet agi, notas quaſdam compoſuerunt, ut omnibus in rebus ipſi interciſſent. *b. a.* certa ſigna conficta ad libitum ad ſignificandas litteras & voces, quæ ſigna n ſolis JCtis, non a populo intelligerentur. Poſſunt etiam intelligi litteræ inverſo ordine poſitæ, quibus uſi *Cæſar*, & *Auguſtus*, & ideo *per notas* ſcribere dicti ſunt, ut paulo ante ea *Suetan.* diximus. Aliud eſt tamen per notas, aliud per litteras ſcribere: quia notæ non ſunt litteræ, nec ſcripture. *Paul. Dig. lib.* 37. *tit.* 1. *leg.* 6. *extr.* Notis ſcriptæ tabulæ non continentur edicto, quia, notas litteras non eſſe, Pedius ſcripſit. *Ulpian. lib.* 50. *tit.* 13. *leg.* 1. *circa med.* Ceterarum artium opificibus ſive artificibus, quæ ſunt extre litteras, vel notas poſitæ. *Paul. lib.* 29. *tit.* 1. *leg.* 40. L. Titius miles notario teſtamentum ſcribeadum notis dictavit, & antequam litteris perſcriberetur vita defunctus eſt. Reſpondi, militibus, quo modo volunt, & quo modo poſſunt, teſtamentum facere conceſſum eſſe. Adde *Senec. ep.* 90. *circa med.* & V. *Notarius*. Cum dixit *Cic.* 2. *de Divin. cap.* 21. Quam ſcita per notas nos certiores facie Jupiter! *per notas* intelleait per ſigna cælo miſſa, ut per fulmina, quæ quiddam ſignificareat, ac portenderent. ¶ Sunt etiam *notæ* ligna, quæ appingebantur libris, dum in laxando probaretur quid, aut improbaretur: qua de re aliquid dictum eſt in *Cera*: eratque hoc præcipue Grammaticorum munus. *Cic. in Piſon. c.* 30. Quoniam te non Ariſtarchum, ſed Philarire Grammeticum habemus, qui non notam apponas ad malum verſum, ſed poetam armis perſequare, &c. *Senec. ep.* 6. Mittara ipſos tibi libros, & ut multum operæ impendas, dure paſſire profutura ſectatis, imponam notas, ut ad ea ipſa protinus, quæ probo & rairor, accedas. *Iſidor.* viginti ſes preter notarum figuras, *lib.* 1. *Orig. c.* 20. quas ſententiarum notas appellat, quæ apponerentur ad dereonſtrandum unamquamque verbi ſenteatiaramque, ac verſuum rationem. In his ſuot virgulæ, obeli, aſteriſci, &c. ſua quodque vi, ac ſignificatione præditum: de quorum ætate, & auctoritate alii viderint. V. *Fabric. in Biblioth. Lat. l.* 2. *c.* 9. *ſect.* 8. ¶ Neque ſolum ſigna, ſed quæ ſcribuntur in Auctorem aliquem, aut confirmandi, aut reprobandi, aut illuſtrandi cauſa, *nota* dici poſſunt, *annotazioni*, *note*. *Impp. Theodoſ. & Valent. lib.* 1. *Cod. Theodoſ. tit.* 4. *leg.* 1. Notas etiam Pauli, atque Ulpiani in Papinitani corpus factas, ſicut dudum ſtatutum eſt, præcipimus infirmari. *Pompon. Dig. lib.* 49. *tit.* 17. *leg.* 20. Ex nota Marcelli cnoſcat, nec patribus aliquid ex cſitrenſibus bonis filiorum deberi. ¶ Item de ſignis, quæ iraponebantur cadis & amphoris, ad ſignificandum vini tempus, & præſtantiam. *Horat. l.* 1. *od.* 3. *o.* 6. Seu te in remoto gramine per dies Feſtos reclinatum beatis Interiore nota Falerni. *& lib. t. ſat.* 10. *v.* 24. ut Chio nota ſi commiata Fſalerni eſt. ¶ Item de ſtigmatibus, quæ inurebantur fronti, aut humero improborara ſervorum, & fugacium. *Suetan. in Calig. c.* 27. Multos honeſti ordinis, deformatos prius ſtigmatum notis, ad metalla condemnavit. *Cic.* Thracum morem fuiſſe indicat, ut ſe notis compungerent, 2. *Offic. c.* 7. Barbarum compunctum notis Threiciis deſtricto gladio jubebat anteire. ¶ Item de nævis, tuberculis, & maculis, quæ corpori innaſcuntur. *Plin. l.* 11. *c.* 39. *ad fin.* Mammas homo ſolus e reatibus habet: cetere emineilia reammarum notas tantum. *Suetan. in Aug. c.* 80. Corpore traditur maculoſo diſperſis per pectus atque alvum genitivis notis. *Horat.* de vitulo *in fin. od.* 2. *lib.* 4. Qua notara dusit, niveus videri, Cetera fulvus. ¶ Translate eſt indicium, ſignum. *Cic. Verr.* 4. *c.* 47. Ut multis in locis notas ac veſtigia ſcelerum ſuorum relinqui velint. *Celſ. l.* 2. *c.* 6. *poſt med.* In vicino ſæpe quædam notæ poſitæ imperitos medicos decipiunt. *& in fin.* In acutis morbis fallaces magis notas eſſe ſe ſciuris, & mortis. *Stat. l. & ſilv.* 2. *o.* 25. juvat ore (*Dominiani*) tueri Mixta notis belli, placidamque gerentia pacem. *Plin. l.* 3. *ep.* 11. Mihi quoque impendere idem exitium, certis quibuſdam notis augurebar. ¶ Translate n nore cadorum eſt genus, *forte*, *qualità*. *Colum. l.* 9. *cap.* 15. *extr.* Secundæ notæ mel. *Id. l.* 12. *c.* 17. Primæ notæ acerrimum acetum. *& cap.* 57. Caſeus Gallicus, vel cujuſcumque notæ. *& cap.* 37. Vini nota parum firma. *& cap.* 38. Hic liquor utilior eſt ad valetudinem, quam alterius myrteæ notæ compoſitio. *Senec. l.* 2. *quæſt. nat. c.* 2. *extr.* Ex hac nota corporum eſt aer. ¶ Huc pertinet illa *Curii ad Cicer.* Fam. 7. ep. 29. Perſevera nos conſervare, & Sulpicii ſucceſſori nos de meliore nota commenda. *Senec. in Med. o.* 906. Levia ſcelera & vulgaris notæ. *Senec. alter* 3. *de benef. c.* 9. Quædam beneficia non ſinot ex hac vulgari nota, ſed majore. *Petron. in Satyr. c.* 83. Eum ee hac nota litteratorum eſſe, quos odiſſe divites ſolent. ¶ Item quidquid inſervit ad rem aliquam diſcreandam: ducta metaphora a

notis,

potis, quæ imponuntur pecoribus & jumentis. *Cic. in Orat. c.* 23. Sequitur, ut cujuſque generis (*dicendi*) nota quæratur & formula. *id caraxterò. Phædr. l. 4. fab.* 23. *extr.* Tabella talis hominum diſcernit notas Eorum, qui ſe falſis ornant laudibus, & quorum virtus eahibet ſolidum decus. ¶ Translate u nota ſarvorum, vel a macula eſt nota Cenſoria, h. e. judicium ignominioſam, quo Cenſores officiabent aliquem ob delictum, Senatu, aut Tribu movendo, equo publico ſpoliando, in æmtos referendo, &c. quarum rerum exempla habes apud *Liv. l.* 4. *c.* 24. & *lib.* 39. *c.* 42. & 44. *Gell. l.* 4. *c. ult.* & *Val. Max. l.* 9. *c.* 9. &c. *Cic. pro Cluent. c.* 46. Qui pœnis addutus ſtipuerit patriam civi innocenti, it cenſoriæ ſeveritatis nota non inurstur? ¶ Hinc ſæpiſſime ignominiam ſignificat, infamiam, probrum, dedecus, *infamia, diſſonus, marco d'infamia, tacita. Lucil.* apud *Non. t.* 4. *u.* 315. Quem ſcis ſcim tuas omnes maculaſque notaſque. *Cic. Cæſil.* 2. *c.* 6. Quæ nota domeſticæ turpitudinis non inuſta vitæ tuæ eſt? quod privatarum rerum dedecus non hæmt infamiæ? *Id. de provin. conſul. c.* 10. Gabinii litteras inſigni quadam nota, atque ignominia nova condemnaſtis. *Id. pro Rabir. perduell. c.* 9. Homo omnibus notis turpitudinis inſignis. *Id.* 3. *Offic. c.* 18. O turpem notam temporum illorum! *Id. in Piſon. c.* 18. Sempiternas ſordidiſſimæ turpitudinis notas ſubim. *Senec. in Herc. Fur. v.* 634. Hanc ferat virtus notam? *Gell. l.* 4. *c. ult.* Notæ aliquem eximem. *Ulpian. Dig. lib.* 3. *tit.* 2. *leg.* 2. Nota labomm. *Plin. l.* 2. *ep.* 6. Eadem omnibus pono. *ad* conam enim, non ad notam invito. *Tert. de Pœnit.* in *fin.* Peccator omnium notaeum. *h. e.* qui omnia ſcelem admiſit, quæ notam merentur. ¶ Translate a nævis corporis eſt inſigna, monumentum. *Ovid. t. Faſt. v.* 595. Hunc Numidæ faciunt, illum Meſſana ſuperbum, Ille Numantina trauit ab urbe notam. *h. e.* cognomen Numantini.

NOTABILIS, is, *notabile, ſignalem, ſaſigne, ἐπίσημος*, qui notari poteſt, obſervani dignus, inſignia, conſpiciendus, conſpicuus in utramque partem. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 12. *circa med.* Viri excellantia ancipitra variique caſus habeut admiratiouem, eaſpectationem, &c. ſi vero exitu notabili concluduntur, capletur animus jucundiſſima lætionis voluptate. *Ovid. Metam. t. u. v.* 169. Lactes nomen habet; caudore notabilis ipſo. *Senec. l.* 1. *de Ira, c.* 2. Aſpice nobiliſſimarum civitatum fundamenta vin notabilia; has ira dnjecit. *che appeno ſi veggono. Plin. l.* 36. *c.* 5. Hipponacti notabilis fœditas vultus erat. *Plin. alter l.* 9. *ep.* 13. *circa med.* Adjecit etiam: notabilem te futuris principibus feci8i. Eſto, inquam, dum malis. *Id. lib.* 7. *ep.* 6. Rara & notabilia res contigit Vareno. *Tacit.* 3. *Hiſt. cap.* 25. Eo notabilior cædes fuit, quia filius patrem interfecit. *Ulpian. Dig. lib.* 3. *tit.* 1. *leg.* 1. Perſonæ turpitudine notabiles. *Quintil. lib.* 1. *c.* 3. (*al.* 4.) Et ſi quid in pejus notabila eſt. *Id. l.* 9. *c.* 4. *ante med.* Quæ imperitis quoque ad reprehenſionem notabilia videntur. *Impp. Arcad. & Honor. lib.* 9. *Cod. tit.* 8. *leg.* 5. Jubemus, eos notabiles eſſe ſine venia. *h. e.* infamia notatos.

NOTABILITER, *notabilmente, ſignalatamente, inſignemente, ἐπισήμως*, notabilem in modum, inſigniter. *Quintil. declam.* 17. *cap.* 6. *extr.* Pater, qui me tam notabiliter odit. *Plin. l.* 1. *ep.* 5. *a med.* Expalluit notabiliter, quamvis paliat ſumpet. *Tacit. Hiſt.* 1. *cap.* 55. Quibuſdam, ut in tumultu, notabilius turbantibus. *Suetou. in Aug. cap.* 87. Quotidiano ſermone quædam frequentius & notabiliter uſorpavit.

NOTACULUM, i, n. nota, ſignum. *Minuc. Felic c.* 31. *ad fin.* Non noracula corporis, ſed innocentiæ ſigno facile dignoſcimus.

NOTARTA, æ, f. ſcriptura, qua aliquid notum fit: præſertim defendi & accuſandi cauſa: quæ & notoria dicitur. *Auguſtin. epiſt.* 169. & *collat.* 3. *cum Donatiſt. c.* 2. *relazione, ἀναφορά*.

NOTARIUS, a, um, ad notas pertinens, quibus in ſcribendo utimur. *Fulgent. l.* 3. *Mythol. c.* 10. In puerilibus litteris prima abecedaria, ſecunda notaria. Al. aliter leg.

NOTARIUS, ii, m. *che ſcrive in roſeo, o in abbreviatura, ſcrivano, copiſta, ταχυγράφος, σημειογράφος*, qui notis quibuſdam brevibus (de quibus in *Nota eſt dictum*) citiſſime excipit, & exſcribit quæ quis dictaverit. Erant ſervi, aut liberti, qui ſtudiſe heri aderant, excipientes, quæ ille meditatus exſcribi vellet: item qui actiones orationum in foro, dum agerent, excipiebant: item qui cauſidicis inſervibant, perſcribendis actis forenſibus. Horum am nuoc omnino perit: quod dolet etiam *Lipſ. cenſur.* 1. *ad Bilg. epiſt.* 27. ubi tota hac de m multa. *Martial. l.* 14. *epigr.* 208. cujus lemma *Notarius*. Currant verbe licet, manus 18 velocior illis: Nondum linqua ſuum, dextra peregit opus. *Auſon. epitaph. ult.* Puer notarum præpetum Solers miniſter, advola: Bipatens pugillar expedi, Cui multa fandi copia, Punctis pemcta ſingulis, Ut una vox abſolvitur. *Plin. l.* 9. *ep.* 36. Notarium voce, & din admiſſo, quæ formaveram dicto. *Quintil. l.* 7. *c.* 2. Ceteræ actiones, quæ ſub nomine meo ſarumtur, negligentia excipientium in quæſtum notariorum corruptæ. *Martial. l.* 5. *epigr.* 52. *de confidente*. Hic qui libellis prægravem gerit lævam, Notariorum quem premit chorus lævia, &c. *Senec. in apocolor. circa med.* Is multa diſcere diait, quæ notarius perſequi non potuit. *Lamprid.* in *Alex. Sev. c.* 28. Eum notarium, qui falſum cauſæ brevem in conſilio imperatarin retuliſſet, inciſis digitorum nervis, ita ut nunquam poſſet ſcribere, deportavit. ¶ Differt a tabellione, ſcriba, libnario, quod hi non per notas, & ſigna, ſed per litteras, & integras voces ſcribebant. *Paul. Dig. lib.* 29. *tit.* 1. *leg.* 40. L. Titius milen notario teſtamentum ſcribendum notis dictavit, & antequam litterit perſcriberetur, vita defunctus eſt. ¶ Faulatim tamen *notarius* aliquem eu his ſignificam coepit. Porro notarii fuerem etiam ſervi publici, qui Magiſtratibus inſervisbant: quorum mentio fit in *epiſt. Valerioni* apud *Trebell. Poll.* in *Claud. c.* 14. & alibi. Tria Notariorum genera notantur in officiis domus Auguſtæ: Tribuni, & Notarii Principis, qui & Tribuni Notariorum dicti ſunt (*Ammian. l.* 17. *c.* 5. *ſub fin.*) Tribuni & Notarii Prætoriani (*Caſſiod. l.* 6. *ep.* 3. & *lib.* 11. *ep.* 18. & 20.) Domeſtici & Notarii. V. *lib.* 6. *Cod. Theodoſ. tit.* 10. *qui eſt* de Primicerio & Notariis, &c. & *Guther. de officiis domus Aug. l.* 3. *c.* 9.

NOTATIO, onis, f. *oſſervazione, ἐπισκοπή*, actus notandi, animadverſio, obſervatio. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 42. Chaldæis in prædictione, & in notatione cujuſque vitæ ex natali die, minime iſſe credendum. *Id. in Bruto, c.* 17. Licet ex his eligant us, quæ notatione & laude digna ſint, &c. & *cap.* 19. Ego vero delector 18a quaſi notatione temporum. *Id. in Orat. c.* 55. Notatio naturæ, & animadverſio peperit artem. ¶ Item caſtigatio & animadverſio Cenſoria. V. *Notio*. ¶ Item examen, ac judicium, quod ſit de aliquo, *inquiſizione, eſame. Cic.* 5. *Phil. c.* 5. Delectus autem & notatio judicum etiam in noſtris civibus haberi ſolet. ¶ Item exornatio rhetorica, cum alicujus natum certis deſcribitur ſignis, quæ ſicuti notæ quædam, naturæ ſunt attributa. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 50. ¶ Item propria cujuſque verbi vis, & ſignificatio, quæ habetur notando atque obſervando, unde verbum illud ortum habeat, *etimologia. Cic. in Top. c.* 2. *extr.* Tum notantin, cum ex vi verbi argumentum aliquod elicitur. & *cap.* 8. Multa etiam ex notatione ſumuntur. Ea eſt autem, cum ex vi nominis argumentum elicitur: quam Græci *ἐτυμολογίαν* vocant, id eſt, verbum e verbo, veriloquium. Nos autem novitatem verbi non ſatis apti fugientes, genus hoc notationem appellamus, quæ ſunt verba rerum notæ. Itaque hoc idem Ariſtoteles *ἐτυμολογον* appellat, quod Latine eſt nota. Sed cum intelligitur, quid ſignificetur, minus laborandum eſt de nomine. Hactenus *Cic.* cui adde *Quintil. l.* 1. *c.* 6. (*al.* 10.) *o med.*

NOTATUS, a, um, *ſegnate, notem, σεσημασμένος*, ſignatus. *Cic. poſt reditu in Sen. c.* 7. Frons calamiſtri notata veſtigiis. *Id. de provinc. conſul. c.* 2. Via illa caſtris Thmiciis diſtincta ac notata. *Martial. l.* 10. *epigr.* 38. O noa omnis & hora, quæ notata eſt Caris litoris Indici lapillis. *Lucret. l.* 5. *v.* 611. ignis nullo ſulgore notatus. *h. e.* ignis ſine ſplendore. *Ovid. 3. Amor. el.* 6. *v.* 48. Ungus notata comas, ungue notata genas. *Martial. l.* 3. *epigr.* 21. famulus ſeonts notatus. *bollato, marcato*. ¶ Item notis litterarum iaſcriptus, *ſcritto, γεγραμμένος. Ovid. 1. Amor. el.* 4. *v.* 20. Verba notata mero. *Id.* 4. *ex Pont. ep.* 3. *v.* 26. verbis charta notata tribus. *Id. Heroid. ep.* 3. *v.* 1. a rapta Beiſaide littera venit Viu bene barbarica Græca notata manu. & *epiſt.* 5. *v.* 21. Inciſæ ſervant a te mea nomina fagi, Et legor Oenone falce notata tua. *Martial. l.* 7. *epigr.* 16. libellus auctoris calamo ſui notatos. ¶ Item per *notas* non per litteras ſignatus, *ſcritto in roſeo, o abbreviatura. Suetou. in Galba, c.* 5. HS. quinquentiet, quia notata non perſcripta erat ſumma, Tiberio ad quingenta revocaaie, na hæc quidem accepit. ¶ Item animadverſus, obſervatus, *oſſervato, notato. Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 8. ſæpe notatus Cum tribus annellis, modo læva Priſcus inani. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 18. Ratione aut conjectum obſervata ac notata ſigna. *Id. in Top. c.* 2. Demonſtratus & notatus locus. *Id.* 1. *de Divin. c.* 7. Animadverſus & notatus. *Auct. ad Herenn. l.* 3. *c.* 22. Si aliqua in exornabimus, quo notatior ſit ſimilitudo. Al. leg. *notabilior*: al. *notior*. ¶ Item deſcriptus, explicatus, illuſtratus. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 5. Molto meiius hæc notata ſunt verbis Latinis, quam Græcit. *Id.* 7. *Fam. ep.* 31. Equidem ſperabam, ita notata me reliquiſſe genera dictorum meorum, ut cognuſci ſua ſponm poſſent. *Nep. in Attic. c.* 18. Nulla res illuſtris eſt populo R. quæ non in eo volumine ſuo tempom ſit notata. ¶ Item caſtigatus, ignominia affectus, infamiæ nota inuſtus, turpit, infamis, *notato d'infamia, infamato, diſonorato, ἄδοξος. Plin. l.* 33. *c.* 12. Propter quinqus pondo notatum a Cenſoribue triumphalem ſenem. *Cic. in fragm. contra C. Anton.* apud *Aſcon.* Graviſſimis veſtrit decretis abſem notatus eſt. *Id. pro Cluent. c.* 22. Judicia ſcootoria inſigni turpitudine notata, atque operta dedecore & infamia. *Id. 6. Fam. ep. 6. a med.* Bout cives nulla ignominia notati. *Id. pro Dom. t.* 9. Homo teterrimus, omuium ſcelerum libidinumque maculis notatiſſimus. *Id. pro Font. c.* 1. Galli modo bellu domiti, modo triumphia ac monumentis notati, modo agtie multati. *Plin. l.* 7. *c.* 3. Nafica in toga caadida bis mpulſa noratua a populo. *Cic. pro Dom. c.* 16. Hominis ſcelem ac furom notato, ſimilia a republ. labes in poſterum demovebatur.

NOTESCO, is, tui, n. 3. *farſi noto, γνωζομαι*, notus fio. *Propert. l.* 2. *el.* 10. *v.* 37. Nec minus hæc noſtri notefcet fama ſepuleri. *Lucan. l.* 10. *v.* 197. cælicolis gratum reor, im per omnea Hoc opus, & ſacras populis notefcure leges. *Tacit. t. Ann. c.* 73. Quæ ubi Tiberio notusre, ſcripſit conſulibus. & *lib.* 12. *c.* 8. At Agrippina, na malis tantum facinoribus notefceret, veniam exſilii pro Seneca impetmr.

NOTHUS, a, um, *baſtarde, illegitimo, naturale, traligname, νόθος*, non legitimus, non ejuſdem generis, aut originis, ſpurius: a voce Græca allata. In hominibus *notbi* ſunt, qui en illegitimis nuptiis naſcuntur. *Feſtus:* Nothum Græci natum ex unom non legitima vocant: qoi apud nos ſpurio patre natus dicitur. *Quintil. l.* 3. *c.* 6. *ad fin. Nόθοι*, qui uoo ſit legitimus, Græci vocant: Latinum rei nomen, ut Cetu quoqus in oratione quadam teſtatus eſt, non habemus: ideoque utimur pemgrino. *Virg. 9. Æn. v.* 697. Antiphaten Thebana de matre nothum Sarpedonis alti. ¶ De beſtiis etiam dicitur, quæ su diverſi generis, aut regionis parentibus procreantur. *Colum. l.* 8. *c.* 2. *al fin.* Omniam horum generum nothi ſunt optimi pulli, quos conceptos ex peregrinis maribus noſtmtes ediderunt. *Virg. Æn.* 7. *v.* 281. *de equis*. Samiue ab æthesio, ſpirantes nasibus ignem, Illorum de gente, patri quos dædala Circe Suppoſita de matre nothos furata creavit. *h. e.* filios equorum Solis immor-

mortalium, & equæ mortalis. *Plin. exer. c. 1. l. 8.* nothos dici ait elephantorum genus, qui ceteris minores ſunt. ¶ Translate *Catull. carm. 62. de Att, v. 27.* Simul hæc comitibus Atys cecinit notha mulier. *b. a.* non vera mulier, ſed vir exſectus. *Al. leg.* nova. *Id. carm. 34. ad Dian. v. 15. & Lucret. l. 5. v. 575.* Luna notho fertur loca lumine luſtrare. *b. e.* non ſuo, ſed alieno. *Arnob. l. 5. pag.* 182. nothæ atque adulteræ lectiones. ¶ Aliter nothum definit *Iſidor.* hic verbis *l. 9. Orig. c. 5.* Nothus dicitur, qui de patre nobili, & matre ignobili gignitur, ſicut ex concubina. Huic contrarioe eſt ſpurius, qui de matre nobili, & patre ignobili naſcitur. Hæc *Iſidor.* quæ nullo veterum Scriptorum teſtimonio firmat.

NOTIA, æ, f. *νότια*, gemma, quæ cum imbribus cadere dicitur: nempe a Noto, qui ventus eſt humidiſſimus, & maxime imbrifer. Eadem dicitur & *ombria*, ab ὄμβρος, imber. *Plin. l. 37. c. 10.*

NOTIALIS, le, adject. ad Notum pertinens, auſtralis. *Avien. in Phænom. v. 550.* jecet in Notiale nubila prenus.

NOTIFICO, as, avi, atum, a. 1. *fare notæ, notificare, γνωρίζω*, notum facio, indico, monſtro. *Pompon.* apud *Non. c. 2. n. 585.* Nunc te obſecro, ſtirpem ut evolvas, monumqus genus notifices mihi. *Gell. l. 9. c. 3.* Philippi vim toti Græciæ cavendam, Demoſthenis orationes notificant. *Al. leg.* vocificent. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 2. v. 12.* Atque imulum culpæ (al. *pœnæ*) notificare meæ. Sed hic verſus merito a Criticie ſuſpectus habetur, & *Ovidio* indignus.

NOTIO, onis, f. *idea, tenacitas, cognitio, νόησις, νοημα*, cognitio, notitia, intelligentia, ſpecies, quam in animo habemus ex concipiendis percipiendiſque rebus. *Cic. in Top. c. 7.* Genus & formem definiunt hoc modo: Genus eſt notio ad plures differentias pertinens: Forma eſt notio, cujus differentia ad caput generis, & quaſi fontem referri poteſt. Notionem appello, quod Græci tum *ἔννοιαν*, tum *πρόληψιν* dicunt. Ea eſt inſita, & ante percepta cujuſque formæ cognitio, quodatione indigene. *Id. Tuſcul. 1. c. 24.* Nec fieri poſſe, ut a pueris tot rerum atque tantarum inſitas, & quaſi conſignatas in animis notiones, quas *ἐννοίας* vocant, haberemus, niſi animos, antequam in corpus intreviſſet, in rerum cognitionem viguiſſet. *Id. de Fin. l. 3. c. 6.* Simul ac homo cepit intelligentiam, vel notionem potius, viditque, &c. *Id. 1. de nat. Deor. c. 16.* In omnium animie deorum notionem impreſſit natura. *& lib. 2. c. 5.* In animis hominum informatas deorum eſſe notiones. *Id. 3. Offic. c. 20.* Exeute intelligentiam tuam, ut videae, quæ ſit in ea ſpecies, formæ, & notio viri boni. ¶ Item vis & facultas cognoſcendi. *Id. 1. de nat. Deor. c. 23.* Aperta, ſimplexque mens, nulla re adjuncta, fugere intelligentiæ noſtræ vim & notionem videtur. ¶ Cum accuſ. quia verbale eſt a *noſco*. *Plaut. Truculi. 2. 7. 62.* Quid tibi hanc aditio eſt? quid tibi hanc notio eſt, inquam, amicam meam? ¶ Item vis & ſignificatio. *Cic. 5. Tuſcul. c. 20.* Nique alis huic verbo, cum beatum dicimue, ſubjecta notio eſt, niſi, ſecretis malis omnibus, cumulata bonorum complexio. ¶ Item cognitio cauſæ, quæ ſit a magiſtratu cum jurisdictione, & ipſa jurisdictio. *Tacit. 3. Ann. c. 59.* Tiberiue dilata notione de jure Flaminie, decretas cæremonias temperavit. *Ulpian. Dig. lib. ult. tit. quando. leg. 99.* Nationem accipere debemus, & cogaitionem, & jurisdictionem. *Id. lib. 42. tit. 1. leg. 5.* Prætor ait: cujus de ee re jurisdictio eſt. malius ſcripſiſſet: cujus de ea re notio eſt. itraim notionis nomen etiam ad eos pertinet, qui jurisdictionem non habent, ſed habent de quavis alia cauſa notionem. *Cic. pro Dom. c. 13.* Quæ omnie notio, cum adoptarete, pontificum iſſe debuit. *Ulpian. lib. 49. tit. 2. leg. 10.* Si quis pluribus ſummus ſit condemnatus, quotum ſingulæ notionem principis non faciunt, omnes autem conjunctæ faciunt; puterit ad principem appellare. ¶ Speciatim dicitur de judicio, & puntione Cenſoria. *Cic. pro Sext. c. 25.* Ut Cenſoria notio, & graviſſimum judicium ſanctiſſimi magiſtretus tollaretur. *Id. 3. Offic. c. 31.* Notionee, animadverſioneſque Cenſoriæ. *Id. de provinc. conſul. c. 19. & in Piſon. c. 5.* Cenſorium judicium ac notio. *Liv. l. 27. c. 25.* Ad Cenſores, non ad Senatum notionem de eo pertinere dicentes. Adde *Gell. l. 17. c. 21.* Suot qui hie locie *notationem* ſubſtituant.

NOTITIA, æ, f. *notitia, cognitione, ἔννοια, γνῶσις*, cognitio, notio. *Cic. 2. de Legib. cap. 8.* Itaque ex tot generibue nullum eſt animal præter hominem, quod habeat notitiam aliquam dei. *Id. Offic. 2. c. 24. a med.* Valetudo conſervatur notitia ſui corporie. *Id. 4. Acad. c. 10.* Notitiæ rerum, quæ Græci tum *ἐνάρειας*, tum *προλήψεις* vocant. *Id. de Fin. l. 5. c. 21.* Neture ingenuit ſius doctrina notitiae parvae rerum maximarum. *Ovid. 4. Met. v. 59.* Notitiam, primoſque gradus vicuia fecit. *Lucret. l. 5. v. 225.* Notitiam præbere. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 10. v. 5.* eripere. *Quintil. l. 6. c. 4.* habere alicujue rei. *Celſ. l. 6. c. 6. fell. 14. extr.* Quippiam notitiæ ſubtraheze. *Quintil. l. 4. c. 2. ante med.* ſuſtruere judicem notitia rerum. *Ovid. de nuce, v. 29. & Plin. l. 7. cap. 2.* Hoc venit mihi in notitiam. *Plin. l. 3. c. 5. circa med.* Tradere aliquid notitiæ hominum. *Plin. alter l. 10. ep. 15. & 18.* Perferre in notitiam alicujus. *ſur ſapere. Vellej. l. 2. c. 7.* Res parum ad notitiam pertinene. *che poco importa il ſapere.* ¶ Paſſive *Ovid. 4. ex Pont. ep. 8. v. 48.* virtus Notitiam ferax poſteritatis habet. *b. e.* noſcitur a poſteritate. *Id. ibid. l. 3. ep. 2. v. 49.* Expoſuit mea me populo fortuna videndum, Et plus notitiæ, quam fuit ante, dedit. *ma ſi più conoſcere. & Nepos in Dione, c. 9.* Hi præter notitiam ſunt intromiſſi. *b. e.* quia noti, & familiares. *Senec. epiſt. 19.* Tanta notitia ta invaſit. *tanto ſai ta conoſcuta.* ¶ Notitiam feminæ habere, eſt cum ea concumbere. *Caſ. l. 6. B. Gall. c. 20.* Iatra annum vigeſimum feminæ notitiam habuiſſe in turpiſſimis hebent rebus. *γνῶσιν γυναικὸς.* ¶ *Notitiæ* antiquum pro notitiæ. *Lucret. l. 2. v. 103.* Exemplare dare, & veſtigia notitiai. ¶ In variis locis *Codicis Juſtin.* ut *lib. 1. tit. 27. §. 4. & lib. 12. tit. 60. leg. ult. &c.* notitia eſt libellus, in quo deſcripti ſunt Officiales, qui publice inſerviont, & retio omnis adminiſtretionis eorum, & annonæ, quæ unicuique ab Imperatore præſtatur, &c. Exemplum habes priore *loco citat. Cod.*

NOTITIES, ei, f. idem ac notitia. *Vitruv. in proœm. l. 6. a med.* Ideo notities parum eſt affecute. *Lucret. l. 5. v. 1046.* unde inſita notities eſt Utilitatis? Adde *vers. 183.*

NOTIUS, a, um, adject. *Νότιος*, auſtrelie, a Noto vento. *Manil. l. 1. v. 436.* Quæ Notii antiqui diserunt ſidera vates. *& vers. 407.* Tum Notius piſcie, venti de nomine dictus, Exſurgit de parte Noti. ¶ Græcorum aliqui, teſte *Plin. l. 3. c. 5. ad fin.* Notium mare vocant, quod alii Tyrchenum, & Latini Inferum. Sic Notius polue eſt Auſtralie, apud *Hygin. Poet. Aſtron. l. 2. c. 5. & 6. & lib. 4. c. 11.*

NOTO, as, avi, atum, a. 1. *ſignare, notare, mortare, bollare, σημαίνω*, notam, ſignum appono, diſtinguo: a *nota. Ovid. 2. Amor. el. 7. v. 52.* ungue notare genas. *& lib. 3. el. 2. v. 21.* equorum terga notare verbere. *Id. de nuce, v. 155.* fuſco fucco notare digitos. *Id. Met. 4. v. 329.* pueri rubor ora notavit. *Cic. 4. Verr. c. 32. extr.* Notare tabellam cere, aut ſanguine. *Petron. in Satyr. c. 89.* Reducta auſpide uterum (*equi lignei*) notavit. *b. e.* feziendo ſignavit. *Colum. l. 8. c. 11. a med.* nva atramento. *Pallad. in Februar. 12. 9. a med.* lineam candidis ſignie. *Martial. l. 7. epigr. 27.* corpus nulla litura notat. *b. e.* nolla ruga, aut macula deformat. Sic *Ovid. 3. de ar. am. v. 785.* cui rugis uterum Lucina notavit. ¶ De ſcribeate *Id. Met. 9. v. 562.* Incipit, & dubitat: ſcribit, damnetque tabellas: Et notat, & delet. ¶ Et de iis qui compendioſe, ac per notas ſcribunt, *ſervuere in abbreviatura, e in cifra, Quintil. in proœm. l. 1. ante med.* Alterum quantum notaodo conſequi potnerant, editionie honore vulgaverene. ¶ Eſt etiam videndo obſervare, animadvertere, videre, *oſſervare, notare, videre*: idque non videndi cauſa ſolure, ſed memoriæ, & doctrinæ, & operie gratia. *Cic. 3. de Orat. c. 48. a med.* Numerum in cadentibus guttis notare poſſumus, in annis præcipiteate non poſſumoe. *Id. 1. de Divin. c. 42. ad fin.* Arabes & Phryges, campoe & montes peragrantes faciliue caatus avium, & volatue notaverunt. *& lib. 2. c. 43.* Animadvertere, & notare ſidera. *Ovid. 3. Faſt. v. 108.* Helicen Graja carina notat.. *Petron. in Satyr. c. 6.* Dum hæc diligentius audio, non notavi mihi Aſcylti fugam. *Virg. Ecl. 3. v. 68.* Parta meæ Veneri ſunt munere. namqus notavi Ipſe lacum, aeriæ qno congeſſera palumbes. *Cic. Fam. 7. ep. 22.* Id caput, ubi hæc controverſia eſt, notavi, & deſcriptum tibi miſi. *& Verr. 7. c. 20. ſub fin.* Verie initium iſte non a Favonin notabat, ſed, cum inſem videnat, &c. *Plin. l. 2. c. 8.* Apuil nos quoque id liquore olei notamus accidere. *Ovid. Faſt. 5. v. 20.* ſilent aliæ, dictaque mente notant. *Quintil. l. 3. c. 2.* Notare aliquid ad imitandum, vitandumque. *Val. Flacc. l. 2. v. 311.* Ecce procul velidis Lemnon tendentia remis Aruna notant. *ſcargono, ſcuoprono. Martial. l. 5. epigr. 50.* Nudum eſt ire medio caput, nec ullus in lunga pilus area notatur. *ſi vede.* ¶ Item docere, monſtrare, deſignare, ſignificare, *moſtrare, ſpiegare, ſignificare. Cic. in Partition. c. 22.* Infunt etiam in temporibue illa, quæ temporie quaſi notaram, notant, ut hieme, ver, æſtas, autumnus. *Id. 3. de Fin. c. 2.* Agricultura eas res, in quibus verſatur, nominibue notavit novis. *Id. 2. de Orat. c. 58.* Hæc ridentur vel maxime, quæ notant & deſignant turpitudiem aliquam non turpiter. *Plin. l. 17. c. 22. a med.* Quæ genere vitium, & in queli ſolo cæloque *aſſint* conferenda, cum enumeremus naturas earem, notavimus. *Id. l. 8. c. 36. ſub fin.* Annalibus notatum eſt, Domitrum nrſos Namidicos centum in Circo dediſſe. *Sueton. in Ner. c. 30.* Hiſtrio in noviſſima clauſula Senatum geſtu notavit. *accennò.* Sic *Quintil. l. 11. c. 1.* L. Craſſus, cum apud ſummos oratores dicat, ſatie habet partem hanc velut notare inter agnoſcentes. *accennare, toccar di paſſaggio.* ¶ *Notare* etiam dicuntur, qui libris aliorum adſcribunt aliquid vel aeguendi, vel confirmandi, vel caplicandi cauſa. *ſar note. Ulpian. Dig. lib. 3. tit. 5. leg. 9.* Idque & Labeo prebat: ſed Proculus apud eum notat, non ſemper debere dari. *Id. lib. 35. tit. 1. leg. 19. extr.* Marcellue apud Julianum libro vicaſimoſeptimo Digeſtorum notat: Nno dubitamus, quin, &c. *Accad. lib. 50. tit. 4. leg. ult. a med.* Mixta munera ſunt *ἀναμφίλογα, ἀναντιρρητα*, ut Herennius Modeſtinus, & notando, & diſputando, bene & optima retiona decrevit. ¶ Sæpe dicitur de judice, qui cauſa cognita, reum ſententia, & punitione ignominioſa afficit, aut factum improbat, & damnat: & ignominia, infamiaque dignum eſſe declarat: & præcipua de Cenſoribus, ut in *Nota* dictum eſt. *Cic. pro Cluent. c. 42. extr.* Quos cenſores ſurti, & captarum pecuniarum nomine notaverunt. *Id. pro Mil. c. 12. extr.* Ita Senatue rem, non hominem notavit. *Id. pro Cluent. c. 47.* Homines, quos ceterie vitiie, atque omni dedecore infames videbant, noc hac quoque ſubſcriptione notare enluerunt. *Id. Phil. 7. c. 9.* Ignominia notendos cenſuerunt eue, ſi qui militiam ſubterfugiſſent. *Martial. l. 6. epigr. 22.* Ne lea te Julia notare poſſit. *Arnob. l. 4. pag. 142.* notare aliquem probri. ¶ Hinc accipitur univerſim pro reprehendere, arguere, improbare, damnare, tanquam ignominioſum & infamem obſervare, infamare, *tacciare, diſonorare, infamare, cenſurare. Cic. pro Balb. c. 25.* Luxurie Cornelii non crimine aliquo libidinie, ſed communi maledicto notabatur. *Id. pro Quinct. in f.* Ne is dedecore, macula, turpiſſimaque ignominia notetur. *Id. in Brut. c. 62. ad fin.* Cujus improbitatem veteres Atticorum comœdiæ notaverunt. *Id. a. de Orat. c. 85. ad fin.* Nec bonum virum propitio & copioſe laudari ſine virtatum, nec improbum

nota-

notari ac vituperari ſine vitiorum cognitione poſſe. *Horat. l. 1. ſat. 3. v. 24.* Stultus & improbus hic amor eſt, dignuſque notari. *Senec. in Nat. c. 5.* Notare aliquem joco. *Id. in Domit. c. 8.* ſcriptis famoſis.

NOTOR, oris, m. *γνωρίζ*, qui notitiam dat alterius: idem qui *cognitor*: quod Vide. *Perron. in Satyr. c. 92.* Ne mea quidem vaſtimenta ab officioſis recepiſſem, niſi notorem dediſſem. *Sidon. in Apollinar. ante med.* Si quis a me notorem petiſſet, te fui nominaturus, qui me optime noſti. *& epiſt. 39.* Qui notorem det, ignotus eſt.

NOTORIUS, a, um, notus, vel notum faciens. *Notoria epiſtola*, & *notoria* abſolute, eſt, qua notitiam rei cujuſpiam alteri damus. *Gallien. in quadam epiſt.* apud *Trebell. Poll. in Claud. c. 17.* Nihil me gravius accepit, quam quod notoria tua iatimaſti, Claudium graviter iraſci. ¶ Speciatim *notoria & notorium* eſt delatio, & denuntiatio, qua crimen ad judicem defertur, *denunzia, querela, accuſa. Paul. Dig. lib. 48. tit. 16. leg. 6.* Nuntiatores, qui per notoria, indicia produnt, notoriis ſuis adſiſtere jubentur. *Imp. Gordian. l. 9. Cod. eit. a. leg. 7.* Si falſis, nec ne, notoriis infimulatus ſit, perpenſo judicio inſpici debet. *Apul. l. 7. Metam.* Ille, qui falſum de me notoriam pertulerat.

NOTRIX pro *nutrix* olim dictum fuit, teſte *Quintil. l. 1. c. 4. (al. 6.)*

NOTULA, æ, f. parva nota. *Martian. Capella l. 1. pag. 17. extr.* Multicoloribus notulis variate pictura.

NOTUS, a, um, *noto, renoſciuto, ſapnie, γνωτὸς, γνώριμος*, cognitus, manifeſtus, patens. *Cic. a. Verr. c. 26.* Ejuſmodi res, ita notas, ita teſtatas, ite manifeſtas poſſeram, ut, &c. *& Verr. 4. c. 34.* Cupiditas nota, atque apud omnes peervulgata. *& Verr. 5. c. 58.* Res nota & manifeſta omnibus. *& Verr. 7. c. 13. a med.* Unum illud, quod ita fuit illuſtre notumque omnibus, ut, &c. *Id. pro Mil. c. 28.* Fingi hæc putetis, quæ patent, quæ nota ſunt omnibus, quæ tenentur? *Id. Phil. 11. c. 5.* Noti atque inſignes latrones. *Id. in Orat. c. 33. ad fin.* Habere omnes philoſophiæ notos & tractatos locos. *Horat. l. 1. ſat. 9. v. 3.* notus mihi nomine tantum. *Virg. 1. Æn. v. 383.* fama ſuper æthera notus. *Tibull. l. 2. el. 6. v. 42.* Nota loquor. *Cic. Fam. 5. ep. 12. & de provinc. conſul. c. 13.* Facere aliquid alicui notum. *Id. pro Mur. c. 7.* Tua nobilitas hominibus litteratis eſt notior, populo obſcurius. *Id. pro Sull. c. 26.* Vita P. Sullæ vobis populoque R. notiſſima. *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 19.* Nullus fuit civis R. paulo notior, quin ad diem conveniret. ¶ Cum genit. *Horat. l. 2. od. 2. v. 6.* Notus in fratres animi paterni. *Stat. l. 1. Theb. v. 274.* laborum Cyclopes, notique operum Telchines amica Certatim jovare manu. *Sil. l. 17. v. 148.* notuſque fugarum Vertit terga. ¶ Sequente infinito *Sil. l. 12. v. 330.* Delius averſet propiora pericula vates, Trojanos notus ſemper minuiſſe labores. ¶ *Noti, orum*, ſunt amici, domeſtici, vicini, familiares, qui nobis noti ſunt, noſque noverunt. *Cic. pro Cal. c. 2.* De dignitate Cœlius notis ac majoribus natu facile reſpondet: quibus autem non æque eſt cognitus, hi ſic habeant, &c. *Horat. l. 1. ſat. 1. v. 84.* Non uxor ſalvum te vult, non filius: omnes Vicini oderunt, noti, puſci, atque puellæ. *Virg. in Cirri, v. 260.* Nec mihi notorum deflectunt lumina voltus. ¶ Interdum enim *notus* in melam partem ſumitur pro infami. *Cic. pro Cal. c. 13.* Clodia, mulier non ſolum nobilis, ſed etiam nota. *Id. Verr. 2. a. 6.* Qui non tam me impediunt, quod nobiles ſunt, quam adjuvant, quod noti ſunt. ¶ Activa ſumitur pro *no*, qui novit, ut *ignotus*, qui non cognoſcit. *Plaut. Pſeud. 4. 2. 39.* Herus meus eſt impetioſus. *Ba.* novi, notis prædicas. V. *Ignotus*.

NOTUS, & Notus, i, m. *auſtro, oſtro*, Νότος, Græco nomine eſt ventus idem, qui auſter Latino: a *nore*, humor, humiditas, ut *Gell.* docet *l. 2. c. 22.* Eſt enim fere nebulinſus atque humectus. *Virg. 6. Æn. v. 355.* Tres notus hibernas immenſa per æquora nocles Vexit me violentus aqua. *Horat. epod. in. v. 19.* Jonius udo cum remugiens ſinus Noto carinam ſuperit. *Ovid. 1. Metam. v. 264.* madidis notus evolat alis. *Id. Heroid. ep. 3. v. 58.* & *Val. Flacc. l. 2. v. 506.* nubifer. *Senec. in Agamemn. v. 481.* nimbis gravis. *Ovid. Heroid. ep. 2. v. 12.* procelloſus. *Id. 1. Amor. el. 4. v. 12.* tepidus. ¶ Græca poſitione *Lucan. l. 7. v. 363.* Quidquid ſigniferi compreſſum limite cæli Sub noton, & boream hominum ſumus. Adde *Iſid. 10. v. 243.* ¶ Per ſynecdochen eſt ventus quilibet. *Virg. 3. Æn. v. 268.* Tendunt vela noti.

NOVACULA, æ, f. *coltello tagliente, raſoio*, ξυρὸς, enitet acuta acie, & ad radendum apta, qualis eſt tonſorius. Dictum putant, quia membra, quæ raduntur, quodammodo novantur. *Perron. in Satyr. c. 103.* Mercenarius meus, ot ex novacula comperiſtis, tonſor eſt. *Martial. l. 2. epigr. 66.* Novacula nudara caput. *& lib. 11. epigr. 59.* Quid ſi me tonſor, cum ſtricta novacule ſupra eſt, &c? *Plin. l. 29. c. 6.* Alopecias præparari oportet novacula, & ſinapi. *b. c.* caput radendo, & ſinapi confricando. *Tertull. de Spectac. c. 23.* Vultus ſuos novacula mutant. *Senten. in Calig. c. 23.* Novacula ſecare fauces. *Colum. l. 12. c. 54.* Raporum ſummam cutem novacula decerpito. *Plin. l. 22. c. 23.* Fungos præparare ſuccineis novaculis. *b. c.* manubriam e ſuccino habentibus. *Martial. l. 7. epigr. 60.* Stringitur in denſa nec cæca novacula turba. *b. c.* occulta ſica, pugio, gladius ad confodiendos homines. ¶ De cote diſciſſa novacula verba facit *Cic. 1. de Divin. c. 27. Liv. l. 1. c. 36. & Valer. Maxim. l. 1. c. 4. fett. 1.* ¶ Eſt & piſcis hoc nomine, quo tecta quæ ſunt, ferrum nlent. *Plin. l. 32. c. 1.*

NOVALIS, le, adject. *novris. Novalis ager*, & *novalis*, aut *novale* abſolute eſt ager aratre poſt ceſſationem renovatus. Et primo ac proprie dicitur de agro nova, cui nunc primum immiſſum eſt aratrum, cum notea aut ſilva eſſet, aut terra nunquam proſciſſa & culta in ſegetem, *campo di freſco ridotto a coltura. Quintil. declam. 3. c. 4.* Humum ſcindem, ſegnem futuris novalibus eruere ſilvam. *Plin. l. 17. c. 5. a mid.* Talis fere eſt in novalibus, cæſa vetere ſilva. Adde *Calliſtrat. Dig. lib. 47. tit. 21. leg. 3. ſub fin.* ¶ Deinde de agro, qui alternis ceſſat, & renovatur, *maggeſe, maggeſato, riuova. Varr. l. 4. de L. L. c. 4. ſub fin.* Ager reſtibilis, qui reſtituitur, ac miſeritur quotquot annis: contra qui intermittitur, a novando novalis ager. *Plin. l. 18. c. 19.* Quod vere ſemel aretum eſt, a temporis argumento vervactum vocatur. Hoc in novali æque neceſſarium eſt. Novale eſt, quod alternis annis feritur. *Colum. l. c. c. 2. ante med.* Expediendi cudis agri rationem ſequitur cultorum novalium cura. ¶ Femin. genere, *Virg. 1. Georg. v. 71.* Alternis idem tonſas ceſſare novales, Et ſegnem patiere ſitu durescere campum. *Subendi terras. Pallad. in Januar. tit. 10.* Terra tota debet effodi, ubi ager immundus eſt: ubi autem mundæ ſunt novales, ſcrobibus paſtinemus, aut ſulcis. *& lib. 1. tit. 6. a med.* Si tibi agee eſt ſilvis inutilibus tectus, ita eum divide, ut loca pinguia puras reddas novales, loca ſteriliu ſilvis tecta eſſe patiaris. ¶ Interdum univerſim accipitur pro agro culto, *campo, campagna. Virg. Ecl. 1. v. 71.* Impius hæc tam culta novalia miles habebit? Barbarus has ſegetes? *Stat. 3. Theb. v. 644.* miſeri quid pulcrum ſanguine victo Aoniam, & diri ſaturare novalia Cadmi? ¶ Item pro ſolo nunquam arato, & herboſo. *Colum. in præfat. l. 6.* Agricola quam maxime ſubacto & puro ſolo gaudet, paſtor novali graminoſoque.

NOVAMEN, inis, n. res nova, novatio. *Tertull. l. 1. adverſ. Marcion. 1. 20. a med.* Hoc novamen, illas vetuſtates.

NOVARIENSIS, ſe, *Novarieſe*, ad Novariam pertinens, quæ eſt urba Inſubriæ, *Novara*: ut Novarienſis agricola, *Plin. l. 17. c. 23. ad fin.*

NOVATIANUS, i, Romanæ urbis presbyter, viait medio fere ſæculo Chriſti tertio, primus Catholicus, deinde Novati Carthaginienſis hæreſim amplexus. Scripſit varia, ea quibus exſtant libri de Trinitate, & epiſtola de cibis Judaicis (quæ cum Operibus *Tertulliani* edi ſolent) filio non illiterato, neque infavi.

NOVATIO, onis, f. *rinnoverzione, rinovo*, actus novandi, renovatio, innovatio. *Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. 1. circa med.* Cum manifeſtius novetur prædicetur a creatore. *Paulin. Nolan. carm. 25. Nat. in S. Fil. v. 185.* bis eam (*cellam*) gemiaata novatre comit. *Arnob. l. 5. pag. 182.* Novatio, & revelatio pudendorum. V. *ibid. pag. 174.* ¶ Apud JCtos eſt prioris debiti in aliam obligationem, vel civilem, vel naturalem transfuſio atque translatio: hoc eſt, cum ea præcedenti cauſa ita nova conſtituitur, ut prior periraatur. Ite *Ulpian. Dig. lib. 46. tit. 2. qui eſt* de novationib. & delegationib. *leg. 1.* Adde *Scævol. in fi. tit. 3. lib. 34. & lib. 33. tit. 1. leg. 21. circa med.*

NOVATOR, oris, m. *rinnovatore, riſtoratore*, νεωτὴς, qui novat, in uſum revocat quæ obſoleverant. *Gell. l. 1. c. 15. ſub fin.* Quod *Iocutio* novatori verborum Salluſtio maxime conpraerat. *Anſon. epiſt. 16. v. 32.* Stirpis novatni Annii. Dicitur *Salluſt.* novator verborum, quia maxime delectatus eſt priſcis atque obſoletis verbis *Catonis*: unde vetus Poeta apud *Quintil. l. 8. c. 3.* Et verba noviqui multum furate Catonis, Criſpe Jugurthinæ conditor hiſtoriæ.

NOVATRIX, icis, f. quæ novat. *Ovid. 15. Met. v. 252.* rerumque novatrix Ex aliis alius reparat natura figuras.

NOVATUS, us, m. novatio, mutatio. *Anſon. Edyll. 14. v. 39.* Tot ſpecies, tantoſque ortus, varioſque novatus Una dies aperit, conficit una dies.

NOVATUS, a, um, *fatto di nuovo, inventato*, νεοδὴς, factus, nove inventus. *Cic. 3. de Orat. c. 38.* Verbum aut inuſitatum, aut novatum, aut tranſlatum. ¶ Item in novum mutatus, *mutato totalmente. Ovid. 2. Met. v. 674.* utque vagi crines per colla jacebant, In dextras abiere jubes: pariterque novata eſt Et vox, & facies, *b. e.* in novam mutata. *& lib. 4. v. 279.* Nec loquor, ut quondam, naturæ jure novato, Ambiguus fuerit, modo vir, modo femina, Scython. ¶ Item inſtauratus, renovatus, *rinnovato. Tacit. l. 2. Hiſt. c. 51.* In funere ejus novata luctu ac dolore militum furate Catonis, Criſpe Jugurthinæ conditor hiſtoriæ. *Cic. pro Cal. c. 13.* Clodia, mulier non ſolum nobilis, ſed etiam nota. *Id. Verr. 2. a. 6.* Qui non tam me impediunt, quod nobiles ſunt, quam adjuvant, quod noti ſunt. ¶ Activa ſumitur pro *no*, qui novit, ut *ignotus*, qui non cognoſcit. *Plaut. Pſeud. 4. 2. 39.* Herus meus eſt impetioſus. *Ba.* novi, notis prædicas. V. *Ignotus*.

NOTUS, & Notus, i, m. *auſtro, oſtro*, Νότος, Græco nomine eſt ventus idem, qui auſter Latino: a *nore*, humor, humiditas, ut *Gell.* docet *l. 2. c. 22.* Eſt enim fere nebulinſus atque humectus. *Virg. 6. Æn. v. 355.* Tres notus hibernas immenſa per æquora nocles Vexit me violentus aqua. *Horat. epod. in. v. 19.* Jonius udo cum remugiens ſinus Noto carinam ſuperit. *Ovid. 1. Metam. v. 264.* madidis notus evolat alis. *Id. Heroid. ep. 3. v. 58.* & *Val. Flacc. l. 2. v. 506.* nubifer. *Senec. in Agamemn. v. 481.* nimbis gravis. *Ovid. Heroid. ep. 2. v. 12.* procelloſus. *Id. 1. Amor. el. 4. v. 12.* tepidus. ¶ Græca poſitione *Lucan. l. 7. v. 363.* Quidquid ſigniferi compreſſum limite cæli Sub noton, & boream hominum ſumus. Adde *Iſid. 10. v. 243.* ¶ Per ſynecdochen eſt ventus quilibet. *Virg. 3. Æn. v. 268.* Tendunt vela noti.

NOVACULA, æ, f. *coltello tagliente, raſoio*, ξυρὸς, enitet acuta acie, & ad radendum apta, qualis eſt tonſorius. Dictum putant, quia membra, quæ radantur, quodammodo novantur. *Perron. in Satyr. c. 103.* Mercenarius meus, ot ex novacula comperiſtis, tonſor eſt. *Martial. l. 2. epigr. 66.* Novacula nudara caput. *& lib. 11. epigr. 59.* Quid ſi me tonſor, cum ſtricta novacule ſupra eſt, &c? *Plin. l. 29. c. 6.* Alopecias præparari oportet novacula, & ſinapi. *b. c.* caput radendo, & ſinapi confricando. *Tertull. de Spectac. c. 23.* Vultus ſuos novacula mutant. *Senten. in Calig. c. 23.* Novacula ſecare fauces. *Colum. l. 12. c. 54.* Raporum ſummam cutem novacula decerpito. *Plin. l. 22. c. 23.* Fungos præparare ſuccineis novaculis. *b. c.* manubriam e ſuccino habentibus. *Martial. l. 7. epigr. 60.* Stringitur in denſa nec cæca novacula turba. *b. c.* occulta ſica, pugio, gladius ad confodiendos homines. ¶ De cote diſciſſa novacula verba facit *Cic. 1. de Divin. c. 27. Liv. l. 1. c. 36. & Valer. Maxim. l. 1. c. 4. fett. 1.* ¶ Eſt & piſcis hoc nomine, quo tecta quæ ſunt, ferrum nlent. *Plin. l. 32. c. 1.*

NOVALIS, le, adject. *novris. Novalis ager*, & *novalis*, aut *novale* abſolute eſt ager aratre poſt ceſſationem renovatus. Et primo ac proprie dicitur de agro nova, cui nunc primum immiſſum eſt aratrum, cum notea aut ſilva eſſet, aut terra nunquam proſciſſa & culta in ſegetem, *campo di freſco ridotto a coltura. Quintil. declam. 3. c. 4.* Humum ſcindem, ſegnem futuris novalibus eruere ſilvam. *Plin. l. 17. c. 5. a mid.* Talis fere eſt in novalibus, cæſa vetere ſilva. Adde *Calliſtrat. Dig. lib. 47. tit. 21. leg. 3. ſub fin.* ¶ Deinde de agro, qui alternis ceſſat, & renovatur, *maggeſe, maggeſato, riuova. Varr. l. 4. de L. L. c. 4. ſub fin.* Ager reſtibilis, qui reſtituitur, ac miſeritur quotquot annis: contra qui intermittitur, a novando novalis ager. *Plin. l. 18. c. 19.* Quod vere ſemel aretum eſt, a temporis argumento vervactum vocatur. Hoc in novali æque neceſſarium eſt. Novale eſt, quod alternis annis feritur. *Colum. l. c. c. 2. ante med.* Expediendi cudis agri rationem ſequitur cultorum novalium cura. ¶ Femin. genere, *Virg. 1. Georg. v. 71.* Alternis idem tonſas ceſſare novales, Et ſegnem patiere ſitu durescere campum. *Subendi terras. Pallad. in Januar. tit. 10.* Terra tota debet effodi, ubi ager immundus eſt: ubi autem mundæ ſunt novales, ſcrobibus paſtinemus, aut ſulcis. *& lib. 1. tit. 6. a med.* Si tibi agee eſt ſilvis inutilibus tectus, ita eum divide, ut loca pinguia puras reddas novales, loca ſteriliu ſilvis tecta eſſe patiaris. ¶ Interdum univerſim accipitur pro agro culto, *campo, campagna. Virg. Ecl. 1. v. 71.* Impius hæc tam culta novalia miles habebit? Barbarus has ſegetes? *Stat. 3. Theb. v. 644.* miſeri quid pulcrum ſanguine victo Aoniam, & diri ſaturare novalia Cadmi? ¶ Item pro ſolo nunquam arato, & herboſo. *Colum. in præfat. l. 6.* Agricola quam maxime ſubacto & puro ſolo gaudet, paſtor novali graminoſoque.

NOVAMEN, inis, n. res nova, novatio. *Tertull. l. 1. adverſ. Marcion. 1. 20. a med.* Hoc novamen, illas vetuſtates.

NOVARIENSIS, ſe, *Novarieſe*, ad Novariam pertinens, quæ eſt urba Inſubriæ, *Novara*: ut Novarienſis agricola, *Plin. l. 17. c. 23. ad fin.*

NOVATIANUS, i, Romanæ urbis presbyter, viait medio fere ſæculo Chriſti tertio, primus Catholicus, deinde Novati Carthaginienſis hæreſim amplexus. Scripſit varia, ea quibus exſtant libri de Trinitate, & epiſtola de cibis Judaicis (quæ cum Operibus *Tertulliani* edi ſolent) filio non illiterato, neque infavi.

NOVATIO, onis, f. *rinnoverzione, rinovo*, actus novandi, renovatio, innovatio. *Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. 1. circa med.* Cum manifeſtius novetur prædicetur a creatore. *Paulin. Nolan. carm. 25. Nat. in S. Fil. v. 185.* bis eam (*cellam*) gemiaata novatre comit. *Arnob. l. 5. pag. 182.* Novatio, & revelatio pudendorum. V. *ibid. pag. 174.* ¶ Apud JCtos eſt prioris debiti in aliam obligationem, vel civilem, vel naturalem transfuſio atque translatio: hoc eſt, cum ea præcedenti cauſa ita nova conſtituitur, ut prior periraatur. Ite *Ulpian. Dig. lib. 46. tit. 2. qui eſt* de novationib. & delegationib. *leg. 1.* Adde *Scævol. in fi. tit. 3. lib. 34. & lib. 33. tit. 1. leg. 21. circa med.*

NOVATOR, oris, m. *rinnovatore, riſtoratore*, νεωτὴς, qui novat, in uſum revocat quæ obſoleverant. *Gell. l. 1. c. 15. ſub fin.* Quod *Iocutio* novatori verborum Salluſtio maxime conpraerat. *Anſon. epiſt. 16. v. 32.* Stirpis novatni Annii. Dicitur *Salluſt.* novator verborum, quia maxime delectatus eſt priſcis atque obſoletis verbis *Catonis*: unde vetus Poeta apud *Quintil. l. 8. c. 3.* Et verba noviqui multum furate Catonis, Criſpe Jugurthinæ conditor hiſtoriæ.

NOVATRIX, icis, f. quæ novat. *Ovid. 15. Met. v. 252.* rerumque novatrix Ex aliis alius reparat natura figuras.

NOVATUS, us, m. novatio, mutatio. *Anſon. Edyll. 14. v. 39.* Tot ſpecies, tantoſque ortus, varioſque novatus Una dies aperit, conficit una dies.

NOVATUS, a, um, *fatto di nuovo, inventato*, νεοδὴς, factus, nove inventus. *Cic. 3. de Orat. c. 38.* Verbum aut inuſitatum, aut novatum, aut tranſlatum. ¶ Item in novum mutatus, *mutato totalmente. Ovid. 2. Met. v. 674.* utque vagi crines per colla jacebant, In dextras abiere jubes: pariterque novata eſt Et vox, & facies, *b. e.* in novam mutata. *& lib. 4. v. 279.* Nec loquor, ut quondam, naturæ jure novato, Ambiguus fuerit, modo vir, modo femina, Scython. ¶ Item inſtauratus, renovatus, *rinnovato. Tacit. l. 2. Hiſt. c. 51.* In funere ejus novata luctu ac dolore militum furate Catonis, Criſpe Jugurthinæ conditor hiſtoriæ. *Cic. pro Cal. c. 13.* Clodia, mulier non ſolum nobilis, ſed etiam nota. *Id. Verr. 2. a. 6.* Qui non tam me impediunt, quod nobiles ſunt, quam adjuvant, quod noti ſunt. ¶ Activa ſumitur pro *no*, qui novit, ut *ignotus*, qui non cognoſcit. *Plaut. Pſeud. 4. 2. 39.* Herus meus eſt impetioſus. *Ba.* novi, notis prædicas. V. *Ignotus*.

NOVACULA, æ, f. *coltello tagliente, raſoio*, ξυρὸς, enitet acuta acie, & ad radendum apta, qualis eſt tonſorius. Dictum putant, quia membra, quæ radantur, quodammodo novantur. *Perron. in Satyr. c. 103.* Mercenarius meus, ot ex novacula comperiſtis, tonſor eſt. *Martial. l. 2. epigr. 66.* Novacula nudara caput. *& lib. 11. epigr. 59.* Quid ſi me tonſor, cum ſtricta novacule ſupra eſt, &c? *Plin. l. 29. c. 6.* Alopecias præparari oportet novacula, & ſinapi. *b. c.* caput radendo, & ſinapi confricando. *Tertull. de Spectac. c. 23.* Vultus ſuos novacula mutant. *Senten. in Calig. c. 23.* Novacula ſecare fauces. *Colum. l. 12. c. 54.* Raporum ſummam cutem novacula decerpito. *Plin. l. 22. c. 23.* Fungos præparare ſuccineis novaculis. *b. c.* manubriam e ſuccino habentibus. *Martial. l. 7. epigr. 60.* Stringitur in denſa nec cæca novacula turba. *b. c.* occulta ſica, pugio, gladius ad confodiendos homines. ¶ De cote diſciſſa novacula verba facit *Cic. 1. de Divin. c. 27. Liv. l. 1. c. 36. & Valer. Maxim. l. 1. c. 4. fett. 1.* ¶ Eſt & piſcis hoc nomine, quo tecta quæ ſunt, ferrum nlent. *Plin. l. 32. c. 1.*

NOVALIS, le, adject. *novris. Novalis ager*, & *novalis*, aut *novale* abſolute eſt ager aratre poſt ceſſationem renovatus. Et primo ac proprie dicitur de agro nova, cui nunc primum immiſſum eſt aratrum, cum notea aut ſilva eſſet, aut terra nunquam proſciſſa & culta in ſegetem, *campo di freſco ridotto a coltura. Quintil. declam. 3. c. 4.* Humum ſcindem, ſegnem futuris novalibus eruere ſilvam. *Plin. l. 17. c. 5. a mid.* Talis fere eſt in novalibus, cæſa vetere ſilva. Adde *Calliſtrat. Dig. lib. 47. tit. 21. leg. 3. ſub fin.* ¶ Deinde de agro, qui alternis ceſſat, & renovatur, *maggeſe, maggeſato, riuova. Varr. l. 4. de L. L. c. 4. ſub fin.* Ager reſtibilis, qui reſtituitur, ac miſeritur quotquot annis: contra qui intermittitur, a novando novalis ager. *Plin. l. 18. c. 19.* Quod vere ſemel aretum eſt, a temporis argumento vervactum vocatur. Hoc in novali æque neceſſarium eſt. Novale eſt, quod alternis annis feritur. *Colum. l. c. c. 2. ante med.* Expediendi cudis agri rationem ſequitur cultorum novalium cura. ¶ Femin. genere, *Virg. 1. Georg. v. 71.* Alternis idem tonſas ceſſare novales, Et ſegnem patiere ſitu durescere campum. *Subendi terras. Pallad. in Januar. tit. 10.* Terra tota debet effodi, ubi ager immundus eſt: ubi autem mundæ ſunt novales, ſcrobibus paſtinemus, aut ſulcis. *& lib. 1. tit. 6. a med.* Si tibi agee eſt ſilvis inutilibus tectus, ita eum divide, ut loca pinguia puras reddas novales, loca ſteriliu ſilvis tecta eſſe patiaris. ¶ Interdum univerſim accipitur pro agro culto, *campo, campagna. Virg. Ecl. 1. v. 71.* Impius hæc tam culta novalia miles habebit? Barbarus has ſegetes? *Stat. 3. Theb. v. 644.* miſeri quid pulcrum ſanguine victo Aoniam, & diri ſaturare novalia Cadmi? ¶ Item pro ſolo nunquam arato, & herboſo. *Colum. in præfat. l. 6.* Agricola quam maxime ſubacto & puro ſolo gaudet, paſtor novali graminoſoque.

NOVAMEN, inis, n. res nova, novatio. *Tertull. l. 1. adverſ. Marcion. 1. 20. a med.* Hoc novamen, illas vetuſtates.

NOVARIENSIS, ſe, *Novarieſe*, ad Novariam pertinens, quæ eſt urba Inſubriæ, *Novara*: ut Novarienſis agricola, *Plin. l. 17. c. 23. ad fin.*

NOVATIANUS, i, Romanæ urbis presbyter, viait medio fere ſæculo Chriſti tertio, primus Catholicus, deinde Novati Carthaginienſis hæreſim amplexus. Scripſit varia, ea quibus exſtant libri de Trinitate, & epiſtola de cibis Judaicis (quæ cum Operibus *Tertulliani* edi ſolent) filio non illiterato, neque infavi.

NOVATIO, onis, f. *rinnoverzione, rinovo*, actus novandi, renovatio, innovatio. *Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. 1. circa med.* Cum manifeſtius novetur prædicetur a creatore. *Paulin. Nolan. carm. 25. Nat. in S. Fil. v. 185.* bis eam (*cellam*) gemiaata novatre comit. *Arnob. l. 5. pag. 182.* Novatio, & revelatio pudendorum. V. *ibid. pag. 174.* ¶ Apud JCtos eſt prioris debiti in aliam obligationem, vel civilem, vel naturalem transfuſio atque translatio: hoc eſt, cum ea præcedenti cauſa ita nova conſtituitur, ut prior periraatur. Ite *Ulpian. Dig. lib. 46. tit. 2. qui eſt* de novationib. & delegationib. *leg. 1.* Adde *Scævol. in fi. tit. 3. lib. 34. & lib. 33. tit. 1. leg. 21. circa med.*

NOVATOR, oris, m. *rinnovatore, riſtoratore*, νεωτὴς, qui novat, in uſum revocat quæ obſoleverant. *Gell. l. 1. c. 15. ſub fin.* Quod *Iocutio* novatori verborum Salluſtio maxime conpraerat. *Anſon. epiſt. 16. v. 32.* Stirpis novatni Annii. Dicitur *Salluſt.* novator verborum, quia maxime delectatus eſt priſcis atque obſoletis verbis *Catonis*: unde vetus Poeta apud *Quintil. l. 8. c. 3.* Et verba noviqui multum furate Catonis, Criſpe Jugurthinæ conditor hiſtoriæ.

NOVATRIX, icis, f. quæ novat. *Ovid. 15. Met. v. 252.* rerumque novatrix Ex aliis alius reparat natura figuras.

NOVATUS, us, m. novatio, mutatio. *Anſon. Edyll. 14. v. 39.* Tot ſpecies, tantoſque ortus, varioſque novatus Una dies aperit, conficit una dies.

NOVATUS, a, um, *fatto di nuovo, inventato*, νεοδὴς, factus, nove inventus. *Cic. 3. de Orat. c. 38.* Verbum aut inuſitatum, aut novatum, aut tranſlatum. ¶ Item in novum mutatus, *mutato totalmente. Ovid. 2. Met. v. 674.* utque vagi crines per colla jacebant, In dextras abiere jubes: pariterque novata eſt Et vox, & facies, *b. e.* in novam mutata. *& lib. 4. v. 279.* Nec loquor, ut quondam, naturæ jure novato, Ambiguus fuerit, modo vir, modo femina, Scython. ¶ Item inſtauratus, renovatus, *rinnovato. Tacit. l. 2. Hiſt. c. 51.* In funere ejus novata luctu ac dolore militum furate Catonis, Criſpe Jugurthinæ conditor hiſtoriæ. *Cic. pro Cal. c. 13.* Clodia, mulier non ſolum nobilis, ſed etiam nota. *Id. Verr. 2. a. 6.* Qui non tam me impediunt, quod nobiles ſunt, quam adjuvant, quod noti ſunt. ¶ Activa ſumitur pro *no*, qui novit, ut *ignotus*, qui non cognoſcit. *Plaut. Pſeud. 4. 2. 39.* Herus meus eſt impetioſus. *Ba.* novi, notis prædicas. V. *Ignotus*.

NOVACULA, æ, f. *coltello tagliente, raſoio*, ξυρὸς, enitet acuta acie, & ad radendum apta, qualis eſt tonſorius. Dictum putant, quia membra, quæ radantur, quodammodo novantur. *Perron. in Satyr. c. 103.* Mercenarius meus, ot ex novacula comperiſtis, tonſor eſt. *Martial. l. 2. epigr. 66.* Novacula nudara caput. *& lib. 11. epigr. 59.* Quid ſi me tonſor, cum ſtricta novacule ſupra eſt, &c? *Plin. l. 29. c. 6.* Alopecias præparari oportet novacula, & ſinapi. *b. c.* caput radendo, & ſinapi confricando. *Tertull. de Spectac. c. 23.* Vultus ſuos novacula mutant. *Senten. in Calig. c. 23.* Novacula ſecare fauces. *Colum. l. 12. c. 54.* Raporum ſummam cutem novacula decerpito. *Plin. l. 22. c. 23.* Fungos præparare ſuccineis novaculis. *b. c.* manubriam e ſuccino habentibus. *Martial. l. 7. epigr. 60.* Stringitur in denſa nec cæca novacula turba. *b. c.* occulta ſica, pugio, gladius ad confodiendos homines. ¶ De cote diſciſſa novacula verba facit *Cic. 1. de Divin. c. 27. Liv. l. 1. c. 36. & Valer. Maxim. l. 1. c. 4. fett. 1.* ¶ Eſt & piſcis hoc nomine, quo tecta quæ ſunt, ferrum nlent. *Plin. l. 32. c. 1.*

NOVALIS, le, adject. *novris. Novalis ager*, & *novalis*, aut *novale* abſolute eſt ager aratre poſt ceſſationem renovatus. Et primo ac proprie dicitur de agro nova, cui nunc primum immiſſum eſt aratrum, cum notea aut ſilva eſſet, aut terra nunquam proſciſſa & culta in ſegetem, *campo di freſco ridotto a coltura. Quintil. declam. 3. c. 4.* Humum ſcindem, ſegnem futuris novalibus eruere ſilvam. *Plin. l. 17. c. 5. a mid.* Talis fere eſt in novalibus, cæſa vetere ſilva. Adde *Calliſtrat. Dig. lib. 47. tit. 21. leg. 3. ſub fin.* ¶ Deinde de agro, qui alternis ceſſat, & renovatur, *maggeſe, maggeſato, riuova. Varr. l. 4. de L. L. c. 4. ſub fin.* Ager reſtibilis, qui reſtituitur, ac miſeritur quotquot annis: contra qui intermittitur, a novando novalis ager. *Plin. l. 18. c. 19.* Quod vere ſemel aretum eſt, a temporis argumento vervactum vocatur. Hoc in novali æque neceſſarium eſt. Novale eſt, quod alternis annis feritur. *Colum. l. c. c. 2. ante med.* Expediendi cudis agri rationem ſequitur cultorum novalium cura. ¶ Femin. genere, *Virg. 1. Georg. v. 71.* Alternis idem tonſas ceſſare novales, Et ſegnem patiere ſitu durescere campum. *Subendi terras. Pallad. in Januar. tit. 10.* Terra tota debet effodi, ubi ager immundus eſt: ubi autem mundæ ſunt novales, ſcrobibus paſtinemus, aut ſulcis. *& lib. 1. tit. 6. a med.* Si tibi agee eſt ſilvis inutilibus tectus, ita eum divide, ut loca pinguia puras reddas novales, loca ſteriliu ſilvis tecta eſſe patiaris. ¶ Interdum univerſim accipitur pro agro culto, *campo, campagna. Virg. Ecl. 1. v. 71.* Impius hæc tam culta novalia miles habebit? Barbarus has ſegetes? *Stat. 3. Theb. v. 644.* miſeri quid pulcrum ſanguine victo Aoniam, & diri ſaturare novalia Cadmi? ¶ Item pro ſolo nunquam arato, & herboſo. *Colum. in præfat. l. 6.* Agricola quam maxime ſubacto & puro ſolo gaudet, paſtor novali graminoſoque.

NOVAMEN, inis, n. res nova, novatio. *Tertull. l. 1. adverſ. Marcion. 1. 20. a med.* Hoc novamen, illas vetuſtates.

NOVARIENSIS, ſe, *Novarieſe*, ad Novariam pertinens, quæ eſt urba Inſubriæ, *Novara*: ut Novarienſis agricola, *Plin. l. 17. c. 23. ad fin.*

NOVATIANUS, i, Romanæ urbis presbyter, viait medio fere ſæculo Chriſti tertio, primus Catholicus, deinde Novati Carthaginienſis hæreſim amplexus. Scripſit varia, ea quibus exſtant libri de Trinitate, & epiſtola de cibis Judaicis (quæ cum Operibus *Tertulliani* edi ſolent) filio non illiterato, neque infavi.

NOVATIO, onis, f. *rinnoverzione, rinovo*, actus novandi, renovatio, innovatio. *Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. 1. circa med.* Cum manifeſtius novetur prædicetur a creatore. *Paulin. Nolan. carm. 25. Nat. in S. Fil. v. 185.* bis eam (*cellam*) gemiaata novatre comit. *Arnob. l. 5. pag. 182.* Novatio, & revelatio pudendorum. V. *ibid. pag. 174.* ¶ Apud JCtos eſt prioris debiti in aliam obligationem, vel civilem, vel naturalem transfuſio atque translatio: hoc eſt, cum ea præcedenti cauſa ita nova conſtituitur, ut prior periraatur. Ite *Ulpian. Dig. lib. 46. tit. 2. qui eſt* de novationib. & delegationib. *leg. 1.* Adde *Scævol. in fi. tit. 3. lib. 34. & lib. 33. tit. 1. leg. 21. circa med.*

NOVATOR, oris, m. *rinnovatore, riſtoratore*, νεωτὴς, qui novat, in uſum revocat quæ obſoleverant. *Gell. l. 1. c. 15. ſub fin.* Quod *Iocutio* novatori verborum Salluſtio maxime conpraerat. *Anſon. epiſt. 16. v. 32.* Stirpis novatni Annii. Dicitur *Salluſt.* novator verborum, quia maxime delectatus eſt priſcis atque obſoletis verbis *Catonis*: unde vetus Poeta apud *Quintil. l. 8. c. 3.* Et verba noviqui multum furate Catonis, Criſpe Jugurthinæ conditor hiſtoriæ.

NOVATRIX, icis, f. quæ novat. *Ovid. 15. Met. v. 252.* rerumque novatrix Ex aliis alius reparat natura figuras.

NOVATUS, us, m. novatio, mutatio. *Anſon. Edyll. 14. v. 39.* Tot ſpecies, tantoſque ortus, varioſque novatus Una dies aperit, conficit una dies.

NOVATUS, a, um, *fatto di nuovo, inventato*, νεοδὴς, factus, nove inventus

volui a Senatu, primum quod ita meritos judicabam: deinde quod conjunctiores reipubl. aſſa volabam: noviſſime ut tales vobis præſtare poſſim, quales, &c. *Senec. l. 3. de Ira, c. 5.* Dicam primum, quemadmodum in iram non incidamus: deinde quemadmodum nos ab illa liberemus: noviſſime quemadmodum iraſcentem placemus. *Pallad. in Novembr. tit 22. ad fin.* Lectas baccas condies: rutam & petroſelinum ſternes: ſubinde ſalis aſperſione cumulabis: poſtremum mel ſuperfundes: noviſſime optimi olei quantumcumque miſcebis.

NOVELLASTER, a, um, adject. novellus, novus. *Marcell. Empir. c. 8.* Vinum optimum, ſed novellaſtrum.

NOVELLE, nove. *In ſuppoſit. Plaut. Pœn. v. 8.* Utrum is eſt novelle novellicus, &c.

NOVELLETUM, ti, n. locus novallis arboribus, v. gr. vitibus conſitus, ubi nulla antea plantatio fuit. *Paul. Dig. lib. 25. tit. 2. leg. 6.* Veluti ſi novelletum in fundo factum ſit. *Gloſſ. vet.* Novelletum, νεόφυτος, νεοφυτεία.

NOVELLICUS, a, um, novallus. V. in *Novelle*.

NOVELLITAS, atis, f. novitas, res nova. Vox eſt *Tertull. adverſ. Prax. c. 2.* & *de anim. c. 28.*

NOVELLO, as, avi, atum, a. 1. *νεάζω, νεάζω*, novum agrum colo, ſeu novas vites pango. *Sueton. in Domitian. c. 7.* Exiſtimans nimio vinearum ſtudio negligi arva, ediixit, ne quis in Italia novellaret. *Paulin. Nolan. carm. 21.* (*al.* 23.) *v. 696.* In caſtitate liberos enutriens Vitam novellantes Deo.

NOVELLUS, a, um, *novello, novvo, giovine, νεάζων, νέος*, diminut. a novus. *Cic. 5. Fin. c. 14.* Itaque & viveces vitem, & mori dicimus, arboremque & novellam, & vetulam, & vigetes, & faoefcere. *Varr. l. 2. R. R. c. 3. de caperarum ætate.* Novella, quam vetus, utilior. *& lib. 1. c. 20.* & *Colum. l. 6. c. 1.* Novelli juvenci. *Id. Colum. l. 8. c. 5.* Novellæ gallinæ. *l. c.* quæ ſemel tantum excubarunt. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 84.* Novellæ ſues. *Tibull. l. 2. el. 2. v. 28.* Novella tumba. *l. c.* nova proles, infantuli. *Varr. l. 1. R. R. c. 31.* Vineas novellas fodere. *Virg. Ecl. 3. v. 11.* Novella vites. *Plin. l. 18. c. 9.* Novella prata. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 12. v. 24.* Cum ſegetem tenera frena novella manu. *& lib. 3. ep. 7. v. 16.* Ductus ab armento taurus deteſtat aratrum, Subtrahit & duro colla novella jugo. *Liv. l. 41. c. 5.* Cn. & L. Gavilii, novelli Aquilejenſes. *l. c.* novi coloni Aquilejam deducti (nempe triennio ante, ut eſt apud *eund. l. 40. c. 34.*) *Vopiſc. in Tacit. c. 1.* Poſt excaſſum Romuli, novello adhuc Romanæ urbis imperio.

NOVEM, *novo, ἐννέα*, numerus decimum intar, & octavum. *Cic. Q. Fr. l. 3. ep. 5.* Sermo in novem & dies, & libros diſtributus. *Virg. 2. Æn. v. 249.* Unde per ora novem magno cum murmure montis It mœs proruptum.

NOVEMBER, & Novembris, bris, *novembre*, nonus menſis a Martio. Sumitur & abſolute, & adjective. *Colum. l. 11. c. 2. poſt med.* Calan. Novembribus, & poſtridie caput Tauri occidit: pluviam ſignificat. Tert. Non. Novembris Fidiena mane exoritur: hiemat, & pluit. Cate apud *Priſcian. l. 6. pag. 696.* Menſe Octobri ſecimus: Novembris ſequens erat. *Auſon. in Eclogar. de dieb. ſing. menſ.* Implent tricenas per ſingula menſtrua luces Junius, Aprilisque, & cura Septembre November. *Martial. l. 3. epigr. 58. v. 8.* Hic poſt Novembres, imminente jam bruma, Seras putator horridus refert uvas. *Calpurn. Ecl. 2. v. 82.* cum ſole Novembri Maturis nucibus virides rumpentur echini.

NOVENARIUS, a, um, *di nove, ἐννεάδικὸς*, novem continens. *Varr. l. 2. de L. L. c. 49. a med.* Novenaria regula, novenarius numerus, novenaria natura. *Plin. l. 17. c. 22.* Novenarius ſulcus. *l. c.* ſcrobs altitudine pedum trium, latitudina pari, ut ipſemet exponit. ¶ De novenario, & ternario numero multa ſubtiliter *Auſon. Edyll. 22.* V. & *Macrob. l. 2. in Somn. Scip. c. 2.*

NOVENDECIM, & Novemdecim, *diciannove, ἐννέα καὶ δέκα*, undeviginti. *In Epitom. Liv. l. 119.* Cum annos novendecim haberet. Al. leg. *decem & novem*: alii aliter. *Priſcian. in lib. de ponderib. pag. 1351. Pauſeb. decem & novem* agnoſcit. *Idem* tamen *lib. 18. pag. 2170.* docet a *Livio* uſurpatum *ſeptemdecim*, quod ejuſdem eſt formæ.

NOVENDIALIS, la, qui novem diebus fit, *ἐννεάδιος. Novendiale ſacrificium*, & *Novendiales feriæ* dicebantur, quæ novem diebus continuis fieri ſolebant ad expiationem prodigiorum. *Liv. l. 1. c. 31.* Nuntiatum exgi, patribuſque eâ, in monte Albano lapidibus pluiſſe. Romanis quoque ab eodem prodigio novendiala ſacrum publice ſuſceptum eſt, ſeu voca cæleſti aa Albano monte miſſa (nam id quoque traditur) ſeu haruſpicum monitu. Manſit certe ſolemne, ut quandocumque idem prodigium nuntiaretur, feriæ per novem dies agerentur. Hæc *Liv.* apud quem rurſus *lib. 22. c. 62.* & *lib. 25. c. 7.* & *lib. 26. c. 23.* & *lib. 27. c. 37.* & *lib. 29. a 14.* & alibi ſæpe legimus novendiala ſacrum factum eſſe, quod de cælo effet lapidatum. *Cic. Q. Fr. l. 3. ep. 5.* Novendiales feriæ. ¶ Aliud fuit ſacrum novendiale, quod privatim fiebat nono die, poſtquam defuncti cineres in ſepulcrum illatæ fuerant: eo enim claudebantur, & complebantur juſta ſolemnia defuncti: quæ ideo & *novendialia* dicta ſunt. *Gloſſæ*: Novendialia, *ἐννατὰ ἀγάλματα*. Apud *Auguſtin.* legitur *Novendial*, *l. 2. quæſt. in Hepteteuch. quæſt. 172.* Neſcio, utrum inveniatur, alicui Sanctorum in Scripturis celebratum eſſe luctum novem dies, quod apud Latinos novendial appellant. *Servius* ad illud *Virg. Æn. 5. v. 64.* Præterea ſi nona diem mortalibus almum Aurora extulerit, &c. ſciendum, quia apud majores, ubicumque quis faiſſet exſtinctus, ad domum ſuam referebatur: unde eſt illud (*Æn. 6. v. 152.*) Sedibus hunc refer ante ſuis, & conde ſepulcro: & illic erat ſeptem diebus: octavo incendebatur: nono ſepelichatur: unde *Horat.* (*epod. 17. v. 47.*) in ſepulcris pauperum prudens anua Novendiales diſſipaes pulveres. Unde etiam ludi, qui in honoem mortuorum celebrabantur, novend ales dicuntur. Hæc *Servius*, qui tamen minus recta interpretatus illi *I Sedibus hunc refer ante ſuis*. ¶ *Novendialis cana* eſt feralis, funebris. *Tacit. 6. Ann. c. 5.* ¶ Exſtincto populo, etiam novendielis tarde venit, prnverb. apud *Quintil. declam. 12. c. 23.* de eo, qui nimis ſero, & fruſtra opem fert. Quamvis enim poſt nonum mortis diem adhuc novendiale ſacrum, val cœna fiat in tempore, tamen ſi populus omnis exſtinctus ſit, ſera eſt, quia nullo ſuperſtite, fieri nequit. ¶ Plura V. apud *Kirchman. de funerib. l. 4. c. 2.* ¶ Scribitur & *novemdialis*. ¶ De novendiali coquo V. *Nundinalis*.

NOVENSILES DII, ſeu ut alii malunt, Novenſides, ium, m. iidem fortaſſe ſunt, ac Indigetes, qui hoc præterea apitheto gaudeant, quod noviſſime in deorum ſedes receptî ſint. Nihil tamen certi aſſeri poteſt. Quidam enim ita putant appellatas novem Muſas, a numero. *Varro* dicit, eſſe numerum novenarium: quaſi in eo divina quædam ſit vis, & præſens numen. *Cornificius* credit, eos fuiſſe deos novitatum præſides: quaſi eorum cura & patrocinio res novarentur, & inſtaurarentur. *Cincius* ait, ſic appellata numina omnia peregrina in Urbem recepta, ex ipſa cultus novitate. Denique alii alia, ut in eo omninn dubia. V. *Arnob. l. 3. pag. 122.* unde hæc ſumpta ſunt. *Varr. l. 4. de L. L. c. 10.* a Sabinis venire ait: quod & *Piſa* affirmat apud *Arnob. loc. cit.* Memnit & *Liv. l. 8. c. 9.* recitane formulam devotionis Decii, in qua Novenſiles ab Indigetibus diſtinguuntur: item *Martian. Capell. l. 1. pag. 16.* ¶ Genitivus *Novenſilium* uſurpatur ab *Arnob. ibid.* Urbium victarum deos poteſtate affixit Novenſilium numinum.

NOVENUS, a, um, *ἔννεος*, nomen numerale diſtributivum, a *novem*. Fees uſurpatur num. plor. ut cetera diſtributiva: & etiam extra diſtributionem. *Liv. l. 27. c. 37.* Ut virgines ter novenæ per urbem euotes carmen canerent. *Ovid. 12. Met. v. 97.* Tenga novena boum. *Plin. l. 3. c. 7.* Novenorum conceptu dierum. ¶ In ſing. numero *Stat. l. 1. ſilv. 2. v. 4.* Demigrant Helicone deæ, quatiuntque novena Lampade ſulemnem thalamis coeuntibus ignem.

NOVERCA, æ, f. *matrigna, μητρυιὴ*, nova uxor ducta poſt mortem prioris, quæ liberoe reliquit ſuperſtites: cui reſpondet *privignus*. Dicta aſt a *novus*, & *arceo*, quia ducitur arceodæ familiæ gratia, id eſt coercendæ, ut ait *Feſt.* Forro novercæ iofeſtæ effa ſolent prioris uxorie ſiliæ: præſertim ſi ſuos ſibi ipſæ pepererint. *Cic. pro Cluent. c. 70.* Nomina neceſſitudinum, non ſolum naturæ nomen, & jura mutavit: uxor generi, novercæ filii, filiæ pellex. *Horat. epod. 5. v. 9.* Quid ut noverca me intueris? *Virg. Ecl. 3. v. 33.* injuſta noverca. *Id. 2. Georg. v. 128.* ſæva. *& lib. 3. v. 282.* mala. *Ovid. 3. Faſt. v. 853.* ſcelerataæ fraude novercæ. *Id. Heroid. ep. 12. v. 188.* Sævit in partus dira noverca meos. *Id. 1. Met. verſ. 147.* Lurida terribiles miſcent aconita novercæ. *Val. Flacc. l. 3. v. 506.* inſidias aſtuſque novercæ ſenties. *Plin. lib. 6. ep. panule.* Novarcam filiæ, amore captus, induxerat. *Capitolin. in M. Antonin. Philoſ. in fin.* Ne tot liberis ſuperduceret novarcam. ¶ Translata *Veller. l. 2. c. 4.* Hoſtium armatorum totiene clamore non territus, qui poſſum veſtro moveri, quorum noverca eſt Italia? *b. c.* non mater, cujus ſitie indigenæ, & vees Itali, ſed advenæ, & convenæ. Dictum eſt P. Scipionis Africani minoris in concionem plebis R. tumultuantem. Simila eſt illud Cæſaris apud *Petron. in Satyr. c. 82.* mercedibus empiæ, Ac vilee animæ, quorum eſt mea Roma noverca. ¶ *Apud novercam queri*, proverb. *Plauti in Pſeud. a. 3. 80. h. 2.* lamentari apud eum, qui vel nullam opem ferat, vel etiam calamitam noſtra gaudebit. Itali dicont, *dire le ſue ragioni a' birri*. ¶ In es agraria *novercæ* videntur aſſa canales aquam ex agris transmittentes, ſed non quantum ſatie eſt ad eoe exhauriendos & exſiccandos, at eaigue, & ea ita dicam, maligne: vel quod exiles ſint, vel quod facila obſtruantur. Apud *Gaſſ. pag. 129. 142. 143.* &c. ſemper cum canabulis junguntur.

NOVERCALIS, le, *di matrigna, μητρυιὴ*, ad novercam pertinens a item inimicus, infeſtus, quia ferme oderunt novercæ privignos. *Stat. l. 5. ſilv. 2. v. 118.* Getulo ſic pulcher equo, Troianaque quaſſans Tela, novercales ibat venator in agros Aſcanius. *l. 1.* Didonis. *Juvenal. ſat. 12. v. 72.* Atque novircali ſedes præſata Lavino. *l. 1.* Lavioin, quod fuit oppidum ab Ænea conditum, & a Lavinia fali noverca appellatum. Sic Bacchus apud *Stat. 7. Theb. v. 177.* novercales appellat Mycenas, inimicas Thebis, quia ſub tutela Junonis erant (*Ovid. 6. Faſt. v. 47.*) ejus noveesa. *Tacit. 12. Ann. c. 2.* Novercalia odia. *& lib. 1. c. 33.* Novercales Livlæ in Agrippinam ſtimuli. *Senec. l. 4. excerpt. controv. n. 6.* Quid alterum novercalibus oculis intueris? *Trebell. Poll. in XXX. Tyranu. c. 26.* Erat circa illum Zenobia novercali animo.

NOVERCOR, aris, dep. 1. noveesam agn, ſævin ut noverca. *Sidon. l. 7. epiſt. 14. ante med.* Quorum imbecillitati quodammodo novercaretur.

NOVI. V. *Noſco*.

NOVIANUS, a, um, ad Novium, poetam Comicum pertinens, qui inter alia Comœdiam ſcripſit, cui nomen *Fullones*. Unde *Tertull. de Pall. c. 4. ante med.* Imet fullones Novianos coronandus.

NOVIES, *nove vohe, ἐννάκις*, novem vicib. *Varr. l. 2. de R. R. c. 2. ſub fin.* Hoc ter novies cantaes jubet. *Virg. 4. Georg. v. 480.* Novies ſyx interfuſa. *Senec. epiſt. 58. ad fin.* Perfectiſſimus numerus, quem novem novies multiplicata componunt. *ſcil.* LXXXI.

NOVISSIME. V. *Nove*.

NOVISSIMUS. V. *Novus*.

NOVITAS, atis, f. *novità, καινότης*. *Cic. 2. de Divin. c. 28.* Quem tibi rei novitas attulerit. *Id. de Amic. c. 19.* Novitates ſi ſpem afferunt, non ſunt repudiandæ. *Ovid. 1. Faſt. v. 160.* Anni novitas:

b. c. ver. ¶ Ponitur & pro generis ignobilitate. *Velleï. l.* 2. *c.* 127. Quibus noviras familiæ haud obſtitit, quo minus ad conſulatus emererentur. *Cic. l.* 1. *Fam. ep.* 7. *a med.* Putabam novitati eſſe inviſum mæ. Adde *Salluſt. in Jug. c.* 85. ¶ In illo *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 13. *v.* 23. laudes de Cæſare dici: Adjuta eſt novitas numine noſtra dei: *novitæ* eſt novus *Ovidii* conatus. Sic in vet. Inſcript. apud *Gruter. pag.* 337. *c med.* His novitatibus duplici ornatus eſt gloria, &c. Sermo eſt de Agitatore Circenſi, qui & ſeptem equis ſimul junctis, & ſine flagello (quod novum erat) vicerat.

NOVITER, adverb. nova. *Plaut. in ſuppoſitis Aulul. ſc.* Quid hic, *v.* 5. Niſi fodiam noviter. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 171. *num.* 7. (quam ſæculi Chriſti quarti, h. e. anno CCCLXXVI. judicat *Reinefius*) Baſilicæ noviter reparatæ. *Fulgent. l.* 3. *Mythol. c.* 1. *a med.* Amne novitet venit.

NOVITIŌLUS, a, um, adject. diminut. a novitius. *Tertull. in Apolog. c.* 47. & *de Panit. c.* 6.

NOVITIUS, & Novicius, a, um, *nouvo, recente, novello, νεοτὶς, νεαρὸς*, novus, novellus, recens. *Alſen.* apud *Gell. l.* 6. *c.* 5. Novum novitium dicimus, & propium propitium, augere atque intendere volentes novi & proprii ſignificationem. *Gell.* hoc imprimbat: quam mirito, alii viderint. *Plaut. Moſt.* 3. *a.* 9*a.* Novitium mihi quæſtum inſtitui nam malum. *Gell. l.* 18. *c.* 1. Novitis turbi Grammaticorum. *moderno.* & *lib.* 1. *c.* 9. *ſub fin.* Novitios philoſophorum ſectatores cum veteribus Pythagoricis comparans. *Plin. l.* 23. *c.* 1. *a med.* Vinum jejunos bibere, novitio invento, inutiliſſimum eſt. & *paulo poſt.* Vinum novitium refinatum nulli conducit. *Id. l.* 34. *c.* 5. Statuæ Lupercorum habitu factæ tam novitiæ ſunt, quam quæ nupet prodiere pænulis indutæ. *Id. l.* 35. *c.* 6. *ſub fin.* Novitii colores. ¶ Sæpe dicitur de ſervis, qui nuper in ſervitotem inciderunt, novique ſunt in miniſteriis, & imperiti. *Mortion. Dig. l.* 30. *tit.* 4. *leg. ult.* Veterana mancipia fuet, quæ anno continuo in urba ſervicrunt: novitia autem intelliguotur, quæ anna nondum ſervierint. *Varr. l.* 7. *de L. L. c.* 2. Etiam novitii ſervi empti in magna familia, cito conſervorum nomina, recta caſu accepto, in obliquoi declinant. *Plaut. Capt.* 3. 5. 60. Recens captus homo, nuperus, & novitius. *Terent. Eun.* 3. 5. 34. Paucæ, quæ circum illare ſſent, manent novitia puellæ. *Cic. in Piſon. cap.* 1. Syrum neſcio quem, de grege novitiorum, factum eſſe conſulem. Adde *Quintil. l.* 8. *c.* 2. ¶ Tranſlate *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 165. Jam ſedet in ripa, tetrumque novitius horret Portbmea. ¶ Scribitur & *novicius*: quod *Dauſq.* minus placet.

Q. NOVIUS, poeta Latinus, Arellanarum ſcriptor, videtur æqualis Lucretii. De eo *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.*10. Novius probatiſſimus Atellanarum ſcriptor *ait*: Olim exſpectata veoiunt ſeptem Saturnalia. Eius meminit etiam *Gell. l.* 15. *c.* 13. & *lib.* 17. *c.* 2. item *Nonius ſæpe*. Facile autem a librariis ejus nomen cum *Nævio*, & *Nonio* commutatum eſt.

NOVO, as, avi, atum, a. 1. *for di nuovo, inventare, creare, νέω, καινόω*, novum facio, invenio, excogito. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 37. Verba, quæ novamus & ſicimus ipſi. & *cap.* 38. Novantur autem verba, quæ ab eo, qui dicit, ipſo ſignuotur & fiuot. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 346. Ignotum hoc aliis ipſe novavit opus. ¶ Item muto, innovo, *mutare. Cic.* 3. *de Legib. c.* 5. Nihil habui, ſane non multum, quod putarem novandum in legibus. *Ovid.* 4. *Metam. v.* 540. nomenque ſimul, facicmque novavit. ¶ *Novare res*, eſt mutare ſtatum civitatis, rebus novis ſtudere, novi aliquid moliri, *macchinare, a fer novità, mutar governo, νεωτερίζειν. Salluſt. in Catil. c.*40. Ubi primum dubiis rebus novandis ſpes oblata eſt. *Liv. l.* 24. *c.* 23. Tanquam novandi res aliquam occaſionem quærentes. *Id. l.* 35. *c.*34. Multitudinem, & quorum res non ex ſententia ipſorum eſſet, omnia novari velle. *Salluſt. in Catil. c.* 58. Optimum factu ratus, noctem, quæ inſtabat, aotecapere; ne quid eu ſpatio novaretur. ¶ Eſt atiam novare, inſtaurare, reficere, *rinnovare. Virg.* 5. *Æn. v.* 752. Ipſi tranſtre novant, flammiſque ambeſa, reponant Robora navigiis. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 12. *in fin.* cum longa dies fedavit vulnera mensis, Intempeſtive qui fovet illa, novat. *Id.* 2. *Faſt. v.* 621. matronaque deſinat omnis Ingratos nulli prole novare viros. *h. e.* nullam prolem parere, per quam patres quodammodo renovantur. Sic *Stat. Theb.* 10. *v.* 229. Cui fetura gregem pecoroſo vere novavit. *Ovid. Heroid. ep.* 4. *v.* 90. Hæc reparat vires, feſſaque membra novat. *h. e.* reficit, recreat. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 422. Hic ſale purpureo, vivaque nitentia lympha Membra novat. *h. e.* exterget, mundat, quaſigus renovat.

NOVOCOMENSIS, ſe, ad Novum Comum pertinens, de quo V. In *Comenſis. Auctor vitæ* Plinii, *qui a nonnullis* Suetonius *creditur*. Plinius Secundus Novocomenſis.

NOVUS, a, um, *nuovo, novello, recente, νέος, καινὸς*, qui nuper factus eſt, qui nunc primum accidit, recens, ioauditus, inuſitatus. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 18. *extr.* Nihil te ad me poſtea ſcripſiſſe demiror, præſertim tam novis rebus. *Id. l.* 1. *de Orat. c.* 31. Nihil dicam reconditum, nihil aut inauditum vobis, aut cuiquam novum. *Id. pro Arch. c.* 2. Uti prope novo quodam, & inoſitato genere dicendi. *Id.* 4. *Verr. c.* 8. Nova tibi hæc ſunt, & inopinata? *Id.* 6. *Attic. ep.* 1. *ante med.* Quod video tibi eſtam novum accidiſſe. *Id. ad Brut. ep.* 2. De Dolabella ſi quid habes novi, facies me certiorem. *Id.* 2. *de Orat. c.* 3. Quid vos tandem? num quidnam, inquit, novi? *Plaut. Caſ. prol. v.* 70. Novum attulerunt, quod ſit nuſquam gentium. *une coſa non più udita, una novità.* & *Pſeud.* 2. 4. 9. Illic Pſeudolus novus mihi eſt. *mi è nuovo, mi è ignoto.* ¶ Aliquando dicitur de rebus admirandis, & quæ gravius percellunt animum. *Virgil. Ecl.* 3. *v.* 86. Pollio & ipſe facit nova carmina. Ubi *Serv.* magna, miranda. *Terent. Adelph.* 4. 7. 3. Flagitia ingentia, nova, capitalia. *Virg.* 3. *Æn. v.* 591. Ignoti nova forma viri, miſerandaque cultu. *Horat. l.* 1. *od.* 2. *v.* 6. nova monſtra. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 237. Tum novus implevit vultus honor. *Nep. in Eumen. c.*8. Struit aliquid ſibi novi conſilii eſſe capiendum. ¶ Ad illud *Cicer. Fam.* 12. *ep.* 22. Segulium negligamus, qui res novas quærit: non quo veterem comederit: nullam enim habuit: ſed hanc ipſam recentem novam devoravit; *Momm.* diſcrimen affert inter *novum*, & *recens*: nempe idem, inquit, eſt, quod inter *vetus* & *antiquum*. Poteſt enim recens aliquid eſſe, quod novum non ſit, ut recens hereditas, quæ alicui nuper obtigit; non tamen nova, cum aliæ poſſint hereditates eidem antea contigiſſe. *novum* eſt enim, non quod nuper, ſed quod nunc primum habemus: *recens* vero, non quod nunc primum, ſed quod nuper: & *novum* ad rem, *recens* ad tempus refertur. Propterea ut ſimul utrumque ſignificetur, conjunguntur, ut pro Flacco (*c.* 6.) Memineritis, quarum rerum invidia, lege hac receeti ac nova, certus eſt inquiſitioni comitum numerus conſtitutus. Et hic de Segulio, *Hanc ipſam recentem novam devorarit*, ideo dictum, quia nec illam habuiſſet eo tampore, cum illam accepit, nec unquam antea. nam *recentem* ſpectat illud, *non quo veterem comederit*. nullam enim habuit. *novum* autem perpetuam vitæ ſuperioris egeſtatem deſignat. Hæc *Manut.* Interdum tamen promiſcue uſurpantur. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 102. Res memoranda novis Annalibus, atque recenti Hiſtoria. ¶ *Novus* dicitur, qui rei cuipiam non eſt aſſuetus, atque adeo imperitus & rudis. *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 48. Et rudis ad partus, & nova miles eram. *Tacit. in Agric. c.* 16. Petroonius tanquem exorabilior, & delicti hoſtium novus, eoque pœnitentiæ mitior. *Cic.* eodem ſenſu dixit *de Amic. c.* 19. Nemo eſt, qui non equo eo, quo conſuevit, libentius utatur, quam intrsctato & novo. *Sil. l.* 6. *v.* 254. Terrigena impatiens, dare terga, novuſque dolori, Et chalybem longo tum primum paſſus in ævo. Eſt qui mallet *dolenti*. nam & *vetus* cum genitivo jungitur. ¶ Cure infoito *Id. l.* 16. *v.* 332. equi cervix nova ferre jugum. ¶ Novus homo eſt, qui nullos habet majores rebus geſtis & honoribus claros, ſed ipſe per ſe clarus eſſe incipit. *Cicer. Fam.* 5. *ep.* 18. Adeptus es, quod nos multi homines novi, amiſiſti, quæ plurimi homines nobiliſſimi. Adde *pro Mur. c.* 8. ¶ *Res nova*, fere in malam partem accipiuntur de mutatione ſtatus civitatis, cum quis, ut ait *Velleï. l.* 2. *c.* 124. novum duxem, novum ſtatum, novam rempublicam quærit, *mutazion di governo, ſedizioni, ribellione. Cic. l. Catil. c.* 1. Q. Servilius Ahala Sp. Melium novis rebus ſtudentem manu ſua occidit. *Id. Agrar. c.* 33. Rerum novarum cauſam quærere. *Salluſt. in Catil. c.*29. Manlius in Etruria plebem ſollicitare egeſtate ſimul, ac dolore iojuriæ novarum rerum cupidam. *Suetou. in Caſ. c.* 9. Poſtumque, ut limul foris ille, ipſe Romæ, ad res novas conſurgerent. Sic *Velleï. l.* 2. *c.* 129. Quam celeriter Libonem ingratum, & nova molientem oppreſſit! ¶ *Novæ tabulæ, χρεῶν ἀνακοπαὶ*, pertinent ad oppreſſos ære alieno: quorum erat unicum votum, ut abolitis prioribus debitis, novæ tabulæ creditiorum conficerentur, & ipſi a perſolvendis uſuris & capite liberarentur. Itaque quoties a ſeditioſis civibus rerum novarum molitio facta eſt, legem de novis tabulis conficiendis plebi polliceri mos fuit, quo eam ad ſe traherent facilius. *Salluſt. in Catil. cap.* 21. Tum Catilina polliceri tabulas novas, proſcriptionem locupletium, &c. *Cic. l. Offic. c.* 23. *extr.* Tabulæ vero novæ quid habent argumenti, niſi ut emas meu pecnoia fundum, eum tu habeas, ego nom habeam pecuniam? Adde *lib.* 5. *ad Attic. ep. ult. Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 1. *Liv. l.* 42. *c.* 13. & *Suetou. in Caſ. c.* 42. ¶ Urbane, & translate *Senec. in fin. rep.* 4. *l.* 1. *de benef.* Prohiberi poſſe rem pernicioſiſſimam, beoficiorum novas tabulas. *h. e.* obliviosm, aut ut pro beneficio accepto nihil debeatur. ¶ Comparat. *novior* non eſt in uſu, quamquam agnoſcitur a *Varr. l.* 5. *de L. L. cap.* 7. Superlat. *noviſſimus* ſignificat extremum, ultimum, *ultimo, ſfermo*: quia quæ ultima evenere, nova maxime ſunt. *Varr. loc. cit.* ſcribit memoria ſus hoc ſuperlativum, ut nimium novum, ab aliquibus vitatum fuiſſe: & *Gell. l.* 10. *c.* 21. ait Ciceronem eo ſemper abſtinuiſſe: ſed falſus eſt. Nam *pro Roſc. Com. c.* 11. Qui ne in noviſſimis quidem erat hiſtrioeibus, ad primos pervenit comœdos. (Adde *Gell. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 30. *ad fin.* & *Caſſ. ad cund. l.* 12. *ep.* 13.) *Salluſt. in Jugurth. c.* 74. Omnium conſiliorum, niſi noviſſimi, particeps. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 54. Quo omnes armati convenire cogantur: & qui ex iis noviſſimus venit, necatur. & *lib.* 1. *c.* 15. Eo noviſſimo agmine prælio noſtros lacefſere cœperunt. & *lib.* 2. *c.* 11. Hi noviſſimos adorti, magnam multitudinem conciderunt. *Virg.* 4. *Æn. v.* 650. dixitque noviſſima verba. *Nepos in Eumen. c.* 1. *extr.* Noviſſimo tempore præfuit alteri equitum alæ. *ultimamente. Ovid.* 2. *Triſt. v.* 199. Hæc eſt Auſonio ſub jure noviſſims, vinqus Hæret in Imperii margine terra tui. *Id.* 3. *Metam. v.* 681. falcata noviſſima cauda eſt. *h. e.* extrema cauda pars. Sic *Metam.* 13. *v.* 963. Cruraque pinoigero curvata noviſſims piſce. ¶ *Noviſſima exempla, noviſſima pœna*, ultimum ſupplicium. *Tacit.* 12. *Ann. c.* 20. Meritum quidem noviſſims exempla Mithridatem. & *l.* 15. *c.* 44. *extr.* Quamquam adverſus fontes, & noviſſims exempla meritos. & *lib.* 6. *c.* 30. A ſumma ſpe noviſſima exſpectabat. & *lib.* 12. *c.* 33. Noviſſimum caſum experitur. *h. e.* ultimum prælii diſcrimen. ¶ *Sub novi*, locus Romæ, de quo V. in *Vetus*.

NOX, noctis, f. *notte, νύξ, νυκτὸς*, tempus inter occaſum ortumque Solis, quo tenebrit terre obtegitur: a Græca voce allata. Ejus partes V. in *Concubium. Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 19. Ipſa umbra terræ ſoli officiens noctem efficit. *Id.* 4. *Attic. ep.* 3. Milo media nocte in campum venit. & *mane*. In Comitium Milo de nocte venit. *di notte*. (& videtur ſignificare illud tempus, quod eſt a media nocte ad gallicinium. quod dicitur etiam *de mezza notte*, ut *Conſorin.*

ferin. cap. ult. docet, *dapo mezzo notte*. Sic *Cic. pro Mur. cap.* 33. Infimorum hominum filios prope de nocte ea ultima fæpe urbe deductum venire ſolemus. *& cap. 9. ad fin.* Vigilare de nocte. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 21. Maturius ſemper, & de nocte evigilabat.) *Cicer. Attic. l. 7. ep. 4.* Multa de nocte profectus eſt. *offende di molto la notte avanzata*. *Sue. l. 2. ad Q. Fratr. ep. 9.* Multa nocte veni ad Pompejum. *Tacit. 3. Hiſt. c.* 23. Adulta nocte. *& Ann. 13. c. 20.* Provecta nox erat, & Nemoi per cinolentiam trahebatur. *Caſ. l. 1. B. Gall. c.* 26. Ad multam noctem pugnatum eſt. *Id. l. 1. B. Civ. c.* 18. Sub noctem naves ſolvit. *& lib. 1. B. Gall. c.* 40. Proxima nocte de quarta vigilia caſtra moturum. *& cap.* 26. Tota nocte conſenſerunt. *Salluſt. in Catil. c.* 28. Intempeſta nocte conjurationis principes convocat. *Nep. in Eum. c. 9.* Prima nocte ignes faciunt: hos ſecunda vigilia minuant, tertia perexiguos reddant. *ſul principio della notte*. *Cic. Attic. l. 13. ep. 16.* Credibile non eſt, quantum ſcribam dies, quin etiam noctibus. *Terent. Andr. 4. 1. 53. & Eun. 5. 9. 49.* Stertit noctesque & dies. *Cic. 1. de Fin. c.* 16. Sollicitudines, quibus eorum animi noctes atque dies caeduntur. *giorno e notte*, aſſidue. *& pro Roſc. Amer. c. 2. ſub fin.* Scrupulus, qui dies noctesque ſtimulat. *Id. 1. de Orat. c.* 61. Noctes & dies urgeri. ¶ Epitheta noctis Poetica ſunt, *nigra, alta, humida, denſa, nova, taca, opaca, pruinoſa, ſilens, tacita, frigida, languida, imbrioſa, ſopora, ſidorea, nova* propter aſtra, *arcana, horrenda, ſerena, alma*, quia ſomnus alit vires, &c. *Virg. Ovid. Lucan. Sen. Trag. Valer. Flacc.* &c. ¶ *Nocte*, noctis tempore, noctu, *di notte. Cic. 4. Attic. ep. 3. a med.* Nihil eſſe, quod in campum nocte veniretur. *Liv. l. 8. c. 34. ſub fin.* Nec diſcernatur, interdiu, noctis: æquo, iniquo loco: juſſu, injuſſu imperatoris pugnent. ¶ Antiquum eſt hoc ſenſu *nox* pro *nocte*. *Lex* XII. *Tab.* apud *Macrob. l. 1. Saturn. c. 4. a med.* & apud *Cell. in lemmate cap. 1. l. 8.* Si nox furtum factum eſſit, ſi im occiſit, jure cæſus eſto. *Enn. a*pud *Feſtum. l. 6. pag.* 724. *Pareb.* Si luci, ſi noa, ſi mox, ſi jam data ſit frua. *Plaut. Rud. 2. 4. 4.* Accipiam hoſpitio, ſi nox advenis. ¶ Et *nocte* pro *nocte*. *Lucret. l. 5. v.* 1218. nec noctis fæcla ferentes Eribant ſilvia. Al. leg. *noctibu'*, al. *noxia*. ¶ Poetice *Nox* dea eſt, filia Terræ, patre incerto, vel ex patre Chao, vel Erebo, matre Caligine, ut eſt apud *Hygin. in proam. Fabular.* Dicitur & ſoror Terræ, ut *Serv.* habet *ad Æn. 6. v.* 250. mater Furiarum & ſiderum, nutrix Somni & Mortis. Alas ei tribuunt fuſcas, pullum ornatum, nigros equos currum trahentes (qui quadriga eſt *Tibullo l. 3. el. 4. v. 17.* biga aliis.) cujus auriga eſt Sopor. Agnam ei ſacrificabant fuſci velleris, item pallum gallinaceum. V. ſi vacat, *Virg. loc. cit.* & *lib. 5. Æn. v. 721.* & *lib. 8. v. 369. Valer. Flacc. l. 3. v. 211. Stat. l. 2. Theb. v. 50. Tibull. l. 2. el. 1. v. 87. Ovid. 1. Faſt. v.* 455. &c. ¶ Metonymice dicitur de iis, quæ nocte fiunt. *Stat. 10. Theb. v.* 219. Talia vociferans noctem exturbabat. *h. e.* ſomnum, quietem, ſilentium. *Propert. l. 4. el. 8. v. 60.* Omnis & infana ſemita nocte ſonat. *h. e.* nocturnis infanis clamoribus. *Martial. l. 10. epigr.* 47. Nox non ebria ſed ſoluta curis. Hinc *noctes Atticas* inſcripſit *Gellius* commentarios ſuos variæ eruditionis, quia in agro terræ Atticæ per hiemem noctibus eos compoſuit, ut ipſe *in præfat.* teſtatur. ¶ Speciatim de ſomno, & ſomniis. *Virg. 4. Æn. v.* 530. neque unquam Solvitur in ſomnos, oculiſve, aut pectore noctem Accipit. *Stat. l. 9. Theb. v.* 599. Dum gemit & planctu circumdat pectus inani, Abrupere oculi noctem. *Sil. l. 3. v.* 216. Promiſſa evolvit ſomni, noctemque retractat. ¶ Item de *crocoia* meretricum, &c. *Cic. Attic. l. 1. ep. 16. ante med. Horat. epod. 15. v.* 13. *Juſtin. l. 12. c. 3. Stat. 1. Theb. v. 69. Ovid. Plaut. Terent.* &c. ¶ Metaphorice eſt mors: tum quia perpetuo ſomno videntur alligari corpora: tum quia privantur luce oculi: tum quia itur ad Inferos, quæ tenebrarum ſedes eſt. *Horat. l. 1. od.* 28. *v.* 15. omnes una manet nox. *& od. 4. v. 16.* Jam te premet nox, fabulæque Manes, Et domus exilis Plutonia. *Virg.* 10. *Æn. v.* 746. in æternam clauduntur lumina noctem. Adde *Catull. Ovid. Martial.* &c. ¶ Item obſcuritas, *ofcurità*. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 3.* Quæ lucem eripuerat, & quaſi noctem quandam rebus offunderet. *Ovid. in Ibin, v. 63.* mel verſus aliquantum noctis habebunt. ¶ Item tempeſtas, & procella, quæ ferme tenebras affert, & noctu gravior eſſe ſolet. *Cic.* vertens *Æſchyli* carmina *Tuſcul. 2. cap.* 10. novem ut horriſono freto Noctem peventes timidi adnectunt navitæ. *Virg. Æn. 3. v.* 194. Tum mihi cæruleus ſupre caput aſtitit imber, Noctem, hiememque ferens. *Propert. l. 3. el. 9. v. 5.* Venturam melius præſagit navita noctem. *Lucret. l. 4. v.* 172. tetra nimborum nocte coorta. ¶ Item calamitas, perturbatio, confuſio. *Cic. pro Roſc. Amer. cap.* 32. Qui, tanquam ſi offuſa reipublicæ ſempiterna nox eſſet, ita ruebant in tenebris, omniaque miſcebant. ¶ Item cæcitas, ignorantia. *Ovid. 6. Metam. v.* 472. quantum mortalia pectora cæcæ Noctis habent! *& verſ.* 652. Tantaque nox animi eſt. ¶ De cæcitate oculorum, *Ovid. Metam. 7. v. 2.* Perpetuaque trahens inopem ſub nocte ſenectam Phineus viſus erat. *Senec. in Phœniſſ. v.* 144. nam ſcaleri hanc meo Parum alta nox eſt. *Quintil. declam. 2. c. 6.* Vultus perpetua nocte coopertus. ¶ De umbra, & tenebris, *Valer. Flacc. l. 1. v.* 774. veteris ſub nocte cupreſſi Sordidus, & multa pallens ferrugine taurus Stabat adhuc. *Virg. in Cul. v.* 173. Tartara nocte cruenta obſita. *Sen. epiſt. 82. a med.* Carcer infernus, & perpetua nocte oppreſſa regio. *Valer. Flacc. l. 7. v.* 598. Jamque propinquanti noctem impliuat. *h. e.* offundit fumum ac tenebras. ¶ Hinc ſæpe de locis Inferorum. *Senec. in Herc. Fur. v.* 610. noctis æternæ chaos, Et nocte quiddam gravius, & triſtes deos, &c. *Sil. l. 13. v.* 708. deſcendere noctis, Atque habitanda ſemel ſubigit quis vifere regna? *Claudian. lib. 1. de rapt. Proſ. v.* 55. o maxime noctis Arbiter, umbrarumque potens. *h. e.* Pluto. ¶ Noctis pro *nocte*, V. ſuo loco.

NOXA, æ, f. *nocumento, danno, pregiudizio*, βλάβη, nocumentum, fraus: a *noceo*. *Liv. l. 34. c. 19.* Si domos abire velint, nihil eam rem noxæ futurem, quod hoſtibus ſe Romanorum junviſſent. *Sueton. in Cæſare, c. 81.* Spurinnam, ut falſum, arguens, quod ſine ulla noxa Idus Martiæ adeſſent. *Liv. l. 9. c. 10. ſub fin. in formula deditionis Feciales*. Quandoquidem hice homines injuſſu populi R. fœdus fecerunt, atque ob eam rem noxam nocuerunt. *Ulpian. Dig. lib. 9. tit. 4. leg. 2. ad fin.* Si ſervus furtum fecit, noxamque nocuit. *Manil. l. 1. v.* 480. noxas bellumque movere. *Colum. l. 11. c. 3. a med.* Præſtat opere fatigatum requieſcere unum aut alterum diem, quam preſſum nimio opere veram noxam concipere. *h. e.* morbum. *Id. l. 6. c. 1.* Ne juvenci pevidi aut arboribus, aut objacenti cuilibet rei ſe implicent, noxamque capiant. *ſi fracciano male*. *Plin. l. 2. c. 63. ad fin.* Terra ad noxam genuit aliquos. *Ovid. 6. Faſt. v.* 129. triſtes noxas a foribus pellere. *Colum. l. 1. c. 6. circa med.* Eæres ab noxas curculionum conditas fruges defendit. *Caſ. l. 7. c. 26. ſect.* 4. Calculus unco ſius ulla noxa educitur. *Plin. l. 2. c. 82.* Latere terreno fulti perietes minore noxa quatiuntur. *Salluſt. in orat. Philippi contra Lepid.* Prava incepta conſultoribus noxæ eſſe. ¶ Item metonymice delictum, culpa, *colpa, delitto*. *Cajus Dig. lib. 50. tit. 16. leg.* 238. Noxæ appellatione omne delictum continetur. *Terent. Phorm. 2. 1. 36.* Hic in noxa eſt. *Liv. l. 32. c. 26. ad fin.* De hominibus, qui in ea noxa erant, ſupplicium ſumpſit. *Id. l. 7. c. 4.* Filium domo, luce, congreſſu æquolium prohibitum: quam ob noxam? quia infacundior ſit. *Id. l. 3. c. 55.* Neve in cædes capitalis noxæ haberetur. *Ovid. 1. ex Pont. ep. 9. v. 71.* gravionem noxam fateri. *Liv. l. 8. c. 35.* Noxæ damnatus. *Caſ. l. 6. B. Gall. c.* 15. In furto, aut latrocinio, aut aliqua noxa comprehenſos. *Quintil. l. 5. c. 12. a med.* Noxam admittere. *Callifter. Dig. lib. 9. tit. 4. leg.* 31. committere. *Pacuv. in Sat. c.* 139. mereri. V. *Merco* in fin. ¶ Item pœna, quæ ob culpam debetur, *pena, caſtigo, maſſa*. Hinc *noxæ dedere aliquem*, eſt puniendum exhibere, ad pœnam dare. Dicitur autem ferme de ſervo, qui noxam admiſit, & ſupplicio afficiendus traditur ei, in quem injuries fuit. Apud JCtos ſæpe hoc legitur: quorum loca plurima ea Pandectis congeſſit *Briſſon.* de V. S. *Sic Liv. lib. 26. cap. 29.* Mergi freto, fatius Siciliæ eſſe, quam velut dedi noxæ inimico. *Ulpian. Dig. lib. 4. tit. 3. leg. 9.* Si ſervum pignoretum noxæ mihi dederis, de dolo teneris. *Paul. lib. 9. tit. 4. leg. 19. ad fin.* Ut de peculio ſervi tui ad noxam dedere vicarium damneris. ¶ Sereus noxa ſolutus *in ver. edictæ Ædil.* apud *Gell. l. 4. cap.* 2. intelligitur, non qui nullam unquam noxam commiſerit, ſed qui noxali judicio ſubjectus non ſit. Ergo ſi noxam commiſit, nec permanet, noxa ſolutus videtur. Ita *Ulpian. Dig. lib. 21. tit. 1. leg. 17. ad fin.* ¶ Eximere aliquem noxæ, *Liv. l. 8. c. 35. h. e.* a pœna ob noxam debita. ¶ Etiam animalia noxæ deduntur ei, cui nocuerint: actio autem datur in dominum. *Ulpian. lib. 9. tit. 1. leg. 1.* Hinc *Ovid. Faſt. 1. v.* 350. noxæ tibi deditus hoſtis (*caper*) Spargitur affuſo corneus, Bacche, mero. ¶ *Noxæ accipere*, eſt ejus, cui ſervus noxæ deditur. *Ulpian. lib. 7. tit. 1. leg. 17.* ¶ Interdum *noxa* dicitur ipſe ſervus, qui noxæ reus eſt: vel animal, quod noxam nocuit. *Juſtinian. lib. 4. Inſtitut. tit. 8.* Noxa eſt ipſum corpus, quod nocuit, ideſt ſervus: noxa ipſum maleficium, veluti furtum, damnum. *Ulpian. lib. 9. tit. 1. leg. 1. a med.* Aut noxiam ſarcire, aut noxam dedere oportet. *& paulo poſt*. Quod noxæ dedendæ facultatem dominos amiſerit. *Paul. ibid. tit. 4. leg. 4.* Noxæ deditio. ¶ De noxa pro rixa V. *Noxa*. ¶ *Hʼpiov ναῖδες κάκιον*, Heroum filii noxæ, Græcum proverb. quo docemur, ſæpe ex bonis malos naſci filios, ex doctioribus rudes, ex ſapientibus ſtultos. Illuſtretur luculentæ a *Spartiano in Severo, c. 20. & 21.* cui adde *Valer. Max. l. 3. c. 5.*

NOXALIS, le, ad noxam pertinens. *Noxalis actio*, quæ inſtituitur in eum, cujus ſervus, aut animal noxam nocuit. *Cajus Dig. lib. 9. tit. 4. qui eſt* de noxalibus actionib. *leg.* 1. Sic Noxalis cauſa, *Paul. ibid. leg. 4. ad fin.* & Noxalis judicium, *Ulpian. ibid. leg. 2. & 8. & Cajus leg.* 27. ¶ Abſolute *noxali agere* eſt noxali judicio, ſeu actione experiri. *Africanus ibid. leg.* 28. Sic *Ulpian. lib. 47. tit. 7. leg. 7.* Sabinus ait competere noxalem. Al. leg. *noxale*. *& lib. 41. tit. 1. leg. 4. extr.* noxali condemnatus. *& lib. 9. tit. 4. leg. 11. ad fin.* noxali experiri.

NOXIA, æ, f. *culpa, delitto*, idem quod noxa, culpa, offenſa, maleficium. *Terent. Phorm. 1. 4. 48.* In re incipiunda ad defendendam noxiam. Ubi *Donat.* Noxiam, nunc culpam: alias pœnam. Et eſt *ἰδιώτισμος* ab eo quod eſt *noxa*: & hoc factum eſt propter ſambum. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 22. Quod in minimis noxiis, & in his levioribus peccatis primum quæritur, quæ cauſa maleficii fuerit. *Liv. l. 10. cap.* 19. Si qua clades incidiſſet, deſertori magis, quam deſerto, noxiæ fore. *Al. leg.* noxæ. *Terent. Heaut. 3. 1. 30.* Pueri inter ſe ſe quam pro levibus noxiis iras gerunt! *& 2. 3. 3.* Quod me accuſat nunc vir, fum extra noxiam. *Id. Eun. 5. 2. 13.* Unam hanc noxiam dimitte: ſi aliam admiſero unquam, occidito. *Plaut. Moſtell. 5. 2. 47.* Tranioni remitte, quæſo, hanc noxiam cauſa mea. *Id. Bacch. 4. 9. 81.* Noxia carere. *Id. Merc. 5. 4. 23.* Noxiis vacuum eſſe. *& 4. 3. 30.* In noxiis eſſe. ¶ Item damnum, *danno, pregiudizio*. *Feſtus*: Noxia, ut Ser. Sulpicius Rufus ait, damnum ſignificat. Apud Poetas autem, & Oratores ponitur pro culpa. *Lex* XII. *Tab.* apud *Plin. l. 18. c. 3. & Cell. l. 11. c. 18.* Impuberes præcocis arbitratu verberari voluerunt, noxiamque ab his factam furciri. *Ulpian. Dig. lib. 9. tit. 1. leg. 1.* Aut dari quod nocuit, ideſt id animal, quod noxiam commiſit, aut æſtimationem no-

aiæ afferre. *Cels. l. 17. cit. 1. leg. 48.* Non oportet esse noxiæ fidejussori, si ipse peperit pudori suo. ¶ Item maleficium, vis nocendi, veneficium, *malignitas, vitium animi. Plin. l. 21. c. 17. a med.* Remedia est contra veneficiorum noxiam. *Id. l. 20. c. 13.* Succus rutæ copiosior datus veneni noxiam obtinet. *Id. l. 14. c. 16. Æ-* gris vini noxiam timeot. *Id. l. 28. c. 29.* Ictiam contra illatas noxias valet. *le Bregeorse.* ¶ Est qui putat aliquando esse diffidium, jurgium, rixam, *concisio*, esse, *visata. Auson. Edyll. 13. de monosyll. incomm.* Sæpe in conjugiis fit noxia, si nimia est dos. *Petron. in Sat. c. 96.* A duobus lecticariis in medium noxiam perfertur. Alii id negant, nam apud *Petron.* legunt *rixam*: apud *Ausom.* ita distinguunt: *Sæpe in conjugiis fit noxia, si nimia est, dos.*

NOXIALIS, le, adject. noxius. *Prudent. Cathemer. 9. v. 18.* Lex noxialis. & *Cathemer. 14. v. 1107.* carere.

NOXIOSUS, a, um, idem ac noxius. *Senec. l. 1. de clem. c. 26.* Si noxiosissimo cuique animalis in nos daretur potestas. Al. leg. *noxissimus*, vel *noxiissimus*, ut sit a *noxiat. Id. l. 7. de benef. c. 20.* Noxiosæ res, ac malo gentium in medium prodituræ. ¶ Item qui in noxia est, reus, nocens, culpæ obnoxius, vitiosus. *Petron. in Sat. c. 130.* Curavi diligentius noxiosissimum corpus. *Senec. sub fin. ep. 70.* Animi perditi, noxiosique.

NOXITŪDO, inis, f. idem ac noxia. *Accius* apud *Non. c. 2. n. 576.* Nos situdo obliteretur Pelopidarum.

NOXIUS, a, um, *nocevole, damnosus, perniciosus*, βλαβερὸς, qui nocet, damnosus, perniciosus. *Cic. 3. de Legib. c. 3.* Magistratus nec obedientem, & noxium civem coercito. *Plin. l. 9. c. 48.* Araneus aculeo noxius. *Id. l. 17. c. 4.* Quibusdam locis afflatus maris noxii, in plurimis iidem utiles. *Ovid. 5. Trist. el. 10. v. 22.* noxia tela. *Virg. 7. Æn. v. 326.* noxia crimina. *Martial. l. 2. epigr. 61.* noxia linguæ. *maledica*. & *lib. 10. epigr. 5.* Noviæ aves. *h. e.* cadaverum aviditate, & mali ominis. ¶ Item nosæ res, culpæ obnoxius, malus, *corrivo, reo, culpevole. Liv. l. 39. c. 41. extr.* Multos, qui citati non adfuerant, noxios judicavit. *Ovid. Met. 10. v. 349.* Nec metues atro crimine angues forores, Quas, facibus sævis oculos atque ora petentes, Noxia corda vident? *Calum. l. 1. c. 9.* Nec malim per noxios, quam per innocentes rura colere. *Sarten. in Virgil. c. 17.* Reducto coma capita, ceu noxii solent. ¶ Cum genit. *Tacit. 5. Ann. in fin.* Ut noxium conjurationis ad disquisitionem trahebat. *Ulpian. Digest. lib. 29. tit. 5. leg. 3.* Nuntia facinoris. *ceu.* ¶ Comparat. *noxior* quidam leg. apud *Senec. de clement. l. 2. c. 13. ul. obnoxior.* De superlat. *noxissimus* V. in *Noxiosus.*

N U

NUBECULA, læ, f. *nuvoletta, νεφέλιον*, parva nubes. *Plin. l. 28. c. nic. a med.* Nubecula quamvis parva ventum procellosum dabit. ¶ Per similitudinem dicitur de aliis rebus. *Id. l. 28. c. 6. Jub fin.* Mala urina, in qua veluti furfures, atque nubeculæ apparent. *Id. l. 37. c. 5.* Smaragdi variæ nubeculæ improbati. Aliud est hoc, quam umbra. Nubecula enim albicantis aër vitium, cum viridis non pertranſit aſpectus, ſed aut intus occurrit, aut excipit in ſua viſum candor. *Id. l. 34. c. 18.* Plumbum derasum lavatur dulci aqua, donec nubeculæ omnes eluantur. *Id. l. 29. c. ult. circa med.* Nubeculæ, & caligationes, ſcintillioneſque oculorum. *Id. l. 28. c. 8.* Ramentis eboris nubeculæ in facia tolluntur. *Id. l. 20. c. 7.* Nubeculas oculorum ſanare. *Id. l. 22. c. 22.* diſcutiera. ¶ Translate eſt torvitas, triſtitia ſupercilii, ſeveritas vultus. *Cic. in Pison. c. 9.* Neque tam fui timidus, ut qui in maximis turbinibus reipubl. navem gubernaſſem, frontis tuæ nubeculam, tum collegæ tui contaminatum ſpiritum perhorreſcerem.

NUBES, is, f. *nuvola, nube*, νεφέλη, vapor denſatus in aere, & obumbrans. *Senec. l. 2. quæſt. nat. c. 30. extr.* Eſt autem nubes ſpiſſitudo aeris craſſi. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 39. Jub fin.* Aer concretus in nubes cogitur, hamoremque colligens terrem auget imbribus. *Id. 4. Acad. c. 32.* Qui ſub nube ſolem non ferunt. *Virg. 1. Æn. v. 91.* Eripiunt ſubito nubes cælumque diemque. *Horat. l. 2. od. 16. v. 2.* atra nubes coodidit lunam. *Petron. in Satyr. c. 124.* Nubes undique adductæ obruunt tenebris diem. *Virg. 1. Georg. v. 323.* ſedem glomerant tempeſtatem imbribus atris Collectæ ex alto nubes. *& lib. 4. v. 312.* effuſus nitivis nubibus imber. *Ovid. l. 8. Metam. v. 339.* excuſſis aliis nubibus ignes. *Id. 2. Trist. v. 142.* Nube ſolet pulſa candidus ire dies. *Virg. 1. Æn. v. 147.* Collectaſque fugat nubes, ſolemque reducit. *Plin. l. 18. c. 35.* Nubes globantur. *Id. l. 2. c. 47. a med.* Venti nubes abigunt. *& cap. 43.* Fulgetris nubes fiditur, fulminibus perrumpitur. ¶ *Sabææ nubes* apud *Stat. l. 4. ſilv. 8. v. 2.* ſunt fumi ex ture incenſo. ¶ Nubes epitheta ſunt ferme, nigra, atra, umbroſa, picea, fuſca, rubens, opaca, aquoſa, gravida, bibula, cæca, cava, tenuis, deoſa, ſpiſſa, fulva, obſcura, ætheria, ficca, glauca, accenſa, volucris, gelida, &c. *Virg. Ovid. Horat. Val. Flacc. Senec. Tyag. Plin. Lucan.* &c. ¶ Nube deprendere volucrem jaculis, *Sil. l. 16. v. 566.* h. e. in nube, ſub nube, alte volantem. Sic *Maxil. l. 5. v. 291.* Pendentemque ſuo volucrem deprendere cælo. *& Virg. 5. Æn. v. 516.* Pianſentem nipra figit ſub nube columbam. Ponitur enim *nubes* ad ſignificandam altitudinem. *Sil. l. 6. v. 272. de augue ingenti.* & ſolitum in nubes tolli caput. *Horat. l. 3. od. 29. v. 10.* molem propinquam nubibus arduis. ¶ Nubes & inania captare, *Horat. de ar. Poet. v. 230.* proverbialis locutio de eo, qui inutilia dicit, vana, & nimis alata, laſſata, futilia. Nihil enim tenat, qui nubem captat. ¶ Translate dicitur de macula, umbra, & ſuſcitate *in* rebus ſplendidis. *Plin. l. 33. c. 8. extr.* Eſt aliud experimentum politi argenti in habitu hominis, ſi ſudet protinus, nubemque diſcutiat. *Id. l. 37. c. 2. circa med.* Cryſtalla infectatur plurimis vitiis, ſcabra ferramine, maculoſa nube, &c. *Petron. in Satyr. c. 108.* Liquefactum per totum ut atramentum omnia lineamenta fuligine nube conturbarat. ¶ Transfretur etiam ad ſignificandam vim, & multitudinem inſtar nubis denſam, & obumbrantem, ut *nimbus. Liv. l. 42. c. 12.* Nubes locuſtarum. *Plin. l. 29. c. 6.* muſcarum. *Virg. 12. Æn. v. 254.* volucrum. *Liv. l. 38. c. 26. ad fin.* Velut nubes levium telorum conjecta obruit aciem Gallorum. *Val. Flacc. l. 2. v. 521.* Occupat Alcides arcum, tntaque pharetræ Nube premit. *Sil. l. 6. v. 336.* nubes denſa Laconum. *h. e.* cohors. *Liv. l. 35. c. 49.* Rex peditum, equitumque nubes jactat. *Virg. 9. Æn. v. 33.* nigro glomeratur pulvere nubes. *Val. Flacc. l. 4. v. 495.* Cocytia nubes. *h. e.* harpyiarum cœtus menſis involitans. *Stat. l. 2. Theb. v. 321.* talem ſub pectore nubem Conſilio volvens. *h. e.* cogitationum, & curarum multitudinem. *Serm. Samnonic. c. 3. v. 34.* farrea nubes. *h. e.* porrigo capitis, furfures. ¶ *Nubes belli* eſt belli moles, & vis ingruens. *Juſtin. l. 29. c. 3.* Videre ſe ait conſurgentem in Italia nubem illam trucis & cruenti belli. *Virg. 10. Æn. v. 808.* ſic obruta undique telis Æneas nubem belli, dum detonet, omnem Suſtinet. ¶ Elegantor dicitur de ebrietata, & ſopore, quibus mens quaſi nube obruitur. *Val. Flacc. l. 3. v. 65.* Rhœtus iniqui Nube meri geminam Pholoen, majoraque cerneus Aſtra. *Stat. l. Achill. v. 646.* Bacchi cumites, diſcuſſa nube ſoporis, &c. *Id. 12. Theb. v. 280.* ut quamqua ligatum Infelix tellure ſopor, ſupereamaqua nubes Obruerat. *Id. l. 4. ſilv. 6. v. 72.* jam mortis opacæ Nube gravis. ¶ De ætate. *Stat. 4. Theb. v. 512.* Ne tenues annos, nubemque hanc frontis opacæ Spernuta. ¶ De triſtitia, & cura, calamitate, infortunio. *Stat. l. 1. ſilv. 3. extr.* omni detectus pectora nube. *& lib. 3. ſilv. 3. v. 146.* Dextra bis naſtnois fluxerunt fæcula luſtria, Atqua ævi ſine nube tenor. *Ovid. 5. Triſt. el. 5. v. 22.* Para vitæ triſti cetera nube vacet. *Cic. pro Dom. c. 12.* Illis reipubl. tenebris, cæciſque nubibus, & procellis, cum Senatum a gubernaculis dejecitis, &c. ¶ De triſti ſeveritate *Horat. l. 1. ep. 18. v. 94.* Deme ſupercilii nubem. *Sil. l. 8. v. 612.* non ille egoris Ingratis laudes, nec nubem frontie amabat. ¶ De umbra *Stat. 6. Theb. v. 586.* Deſerpitque genis, nec ſe lanugo fatetur Intonſæ ſub nube comæ. ¶ De obſcuritate, tenebris, ſilentio, arcano. *Horat. l. 1. ep. 16. v. 60.* Labra movet metuens audiri, pulcra Lavema, Da mihi fallere, da juſto ſanctoque videri: Noctem peccatis, & fraudibus obice nubem. *h. e.* effice, ut peccata mea, & fraudes lateant, ut impune ſic mihi fraudibus utenti. ¶ In illo *Quintil. declam. 1. c. 17.* Quæ obſoletam protinus nubem, & tempori accommodata lugubria ſammeo revertente mutabis: *nubem* intellige tenuiſſimam veſtem, aut velum pellucidum. Quo facit illud *P. Syri* apud *Petron. c. 55. Barm.* Æquum eſt induere naptam ventum teſtilem, Palam proſtara nudam in nebula linea. Alii veſtem pullam interpretantur. ¶ *Nubes* in recto ſingulari, & maſcul. gen. *Plaut. in eſt Merc. 5. 2. 38.* Nubis ater, imberque inſtat. Locus tamen ſuſpicione mendi non caret. Eſt etiam qui leg. *nubs ater.* Nam & *Ausom. Edyll. 12. de monoſyll. hiſtor. v. 4.* Perjurum Lapitham Junonia judificat nubs. Adde *Liv. Andron.* apud *Serv. ad Æn. 10. v. 636.* ſed improbat ipſe *Servius* tum hic, tum *ad Æn. 1. v. 591.*

NUBIFER, a, um, *annuvolato, nuvoloſo*, νεφεληγερέτης, *nubilus*, nubes ſuſtinens, aut afferens. *Ovid. 2. Met. v. 226.* Arcinque Alpes, & nubifer Apenninus. *h. e.* adeo excelſus, ut verticem inſerens nubibus eas portare videatur. Sic *Val. Flacc. l. 4. v. 599.* nubifera ſurgentem rupe Carambia. *Ovid. Heroid. ep. 3. v. 58.* dare nubiferis linea vela notis. *Sil. l. 12. v. 383.* nubifer Eurus. *Lucan. l. 5. v. 415.* Perfida nubiferi vetat inconſtantia veris.

NUBIFUGUS, a, um, qui nubes fugat. *Colum. l. 10. v. 288.* Nec tam nubifugo Borea Latonia Phœbe Purpureo exdiat vultu.

NUBIGENA, æ, com. *νεφεληγενὴς*, genitus ex nube. *Colum. l. 10. v. 115.* Mox ubi nubigenæ Phryxi, nec portitor Helles, &c. *h. e.* filius Nephales, quæ *Nebula* dicitur ab *Hygin. fab. 1. 2. & 3.* Nam *νεφέλη* nubem, nebulamve ſignificat. *Stat. 1. Theb. v. 365.* Amnes nubigenæ. *torrentes.* & *Prudent. in Hamartig. v. 486.* nimbi. ¶ Speciatim *nubigena* dicuntur Centauri, quod ea nube nati ſint. Cum enim Ixion Junonem deperiret, oblata eſt illi nubes, quæ faciem Junonis repræſentaret, cum qua congreſſus genuit Centauros. *Stat. 5. Theb. v. 263.* ſi quando profundo Nubigenæ clypeos, *lorentes*, *Stat.* vocat ancilia, *lib. 5. ſilv. 2. v. 131.* quia cæla lapſi ſunt, ut ait *Virg. 8. Æn. v. 664.* Al. leg. *nubigeras.*

NUBIGER. V. in voce præced.

NUBILAR, is, n. V. in voce ſequenti.

NUBILARIUM, ii, n. *portico, porticale*, locus in villa, in quo meſſis trituranda reponitur, cum nubilum ſit cælum, & pluvia timetur. *Varr. l. 1. R. R. c. 13.* Ædificium facere oportet, ſub quod tectum totam ſundi ſubjicera poſſis meſſem: quod vocant quidam nubilarium. Id ſecundum aream faciundum, ubi trituus ſit frumentum, magnitudius pro modo ſundi, ex una parta apertum, & id ab area, quo & in trituram prorture facile poſſis, & ſi nubilare cœpreit, inde ut rurſus celeriter rejicere. *Colum. ſub fin. cap. 6. l. 1.* Areæ nubilarium applicari debet, propter inconſtantiam cæli, quo collata femitrita fiumenta protagantur, ſi ſubitaneus imber inceſeerit. *Id. l. 2. c. 21.* Si ſeges cum parte culmi demeſſa ſit, in nubilarium congeritur, & ſubinde opportunis ſolibus torrefacta proteritue. Quidam *nubilar* hic leg.

NUBILIS, le, *da marito, nubile, ἀνδρὸς ἐπαίων, ἐυήνωρ*, quæ eſt apta, ut viro in matrimonium jungatur. *Cic. pro Cluent. c. 5.* Reliquit grandem, & nubilem filiam. *Virg. 7. Æn. v. 53.* Jam matura

viro,

viro, jam plenis nubilis annis. *Ovid.* 14. *Met. v.* 335. Hæc ubi nubilibus primum maturuit annis, &c.

NUBILO, as, a. t. *annuvolare, τεφόω*, nubilum facio, nubes induco. Absolute ut *hiemat, pluit*, & hujusmodi, *l'arr. l. 1. R. R. c.* 13. Si nubilare cœperit. ¶ Passive *Cato R. R. c.* 88. Usque adeo *in* sole habeto, donec concrevcrit: ubi nubilabitur, noctu sub tecto ponito. ¶ Translate *Plin. l.* 37. *c.* 7. Fulgorem cæruleum debere candidum esse positi, extremo visu nubilantem: si attollatur, coærdescentem. *Poulm. Nolan. carm.* 10. *v.* 37. Quam (*lucem Dei*) vis sophorum callida, arque rhetorum, & Figmenta vatum nubilant.

NUBILOSUS, a, um, *nuvoloſe*, nubilus. *Apul. l.* 11. *Metam.* Cælum, nubilosa caligine directa, splendore candebet.

NUBILUS, a, um, *nuvoloſe, annuvolato, effuſcato, νεφώδης*, nubibus obductus. *Plin. l.* 16. *c.* 26. Nubilum cælum. *Id. l.* 2. *c.* 35. Nubilus dies. *Tibull. l.* 2. *el.* 5. *v.* 76. Nubilus annus. *Plin. l.* 18. *c.* 25. Nubilus occasus sideris. ¶ *Nubilum, i*, est cælum, tempus nubiluro, vel nubes in aere collectæ. *Plin. l.* 2. *ep.* 17. Ibi omnes silent venti, exceptis qui nubilum inducunt. *Senec. in Ner. c.* 13. Cum Armeniæ regem destinato per edictum die offensurus populo, propter nubilum distulisset. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Vitare soles atque ventos, & nubila etiam ac siccitates. *a tempe nuvoloſi.* Hinc ablativus *nubilo*, nubilo die, tempore, aere. *Plin. l.* 7. *in fin.* Etiam tum tameo nubilo incertæ fuere horæ. *Id. l.* 11. *c.* 14. *ad fin.* Aranei serene texunt, nubilo retunt. ¶ *Nubila, orum*, sunt ipsæ *nubes, nuvole*: idque fere apud Poetas. *Plin. l.* 2. *c.* 62. Rhodi nunquam tanta nubila obduci, ut non aliqua hora sol cernatur. *Horat. l.* 1. *od.* 7. *v.* 15. Albus ut obscuro deterget nubila cælo Sæpe Notus. *& od.* 34. *v.* 5. Dispiter igni corusca nubila dividens. *Ving.* 4. *Æn. v.* 177. Ingrediturque solo, & caput inter nubila condit. *Ovid. t. Met. v.* 328. Disjicere nubila. *& vers.* 572. conducere. *& lib.* 7. *v.* 201. ioducere & pellere. *& lib.* 11. *v.* 435. venti vexant. *Id.* 1. *Amor. el.* 8. *v.* 9. toto cælo glomerantur. ¶ Est etiam *nubilus, nubifer*. Ovid. 2. *ex Pont. ep.* 1. *v.* 16. & *Propert. l.* 2. *el.* 13. *v.* 56. Nubilus Auster. *Plin. l.* 2. *c.* 47. *a med.* Auster Africæ serenus, Aquilo nubilus. *Claudian. l.* 1. *de laudib. Stilich. v.* 287. Nubilus Orion. ¶ Item tenebrosus, umbrosus, *tenebroſo, embroſo. Ovid.* 3. *Fast. v.* 302. Nubila Styx. *Id.* 4. *Met. v.* 432. Est via declivis, sunctis nubila taxis. *& lib.* 14. *v.* 447. lucosque petunt, ubi nubilus umbra Ia mare cum flava perrumpit Tibris arena. *& vers.* 514. antræ nubila multa silva. *Stat.* 4. *Theb. v.* 483. Nubilus Arcas. *b. c.* in Inferis degens luce carentibus. ¶ Item obscurus, fuscus, *fosco. Plin. l.* 9. *c.* 35. Nubilus color margaritæ. *Martial. l.* 8. *epigr.* 51. *de phiale.* nec odit Eeplacatores nubila massa focos. ¶ Item turbatus, *rouſuſo, turbato. Plaut. Cas.* 2. 1. 5. Ita nubilam mentem animi habeo: ubi sum, ibi non sum. *Stat.* 3. *Theb. v.* 230. Mars nubilus ira. ¶ Item tristis, *mestizia cunico. Ovid. de Cerere, l.* 5. *Met. v.* 512. toto nubila vultu Ante Jovem passis stetit invidinsa capillis. *Stat. l.* 5. *silv.* 3. *v.* 12. Frigida damnatæ produxit nubila menti. *Plin. l.* 2. *c.* 6. Sol cæli tristitiam discutit, atque etiam humani nubila animi serenat. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Oculi hilaritate mitescunt, & tristitia quoddam nubilum ducunt. ¶ Item calamitosus, *sclamitoſo. Ovid.* 1. *Trist. el.* 1. *v.* 39. Carmina proveniunt animo deducta sereno: Nubila sunt tristis tempora nostra malis. Adde *el.* 9. *v.* 6. ¶ Item infaustus, adversus, *contrario, infauſto. Ovid.* 5. *Trist. el.* 3. *v.* 14. Nubila nascenti seu mihi Parca fuit.

NUBIVAGUS, a, um, inter nubes vagans. *Sil. l.* 12. *v.* 102. *de Dædalo.* Hic pro nubivago gratus pia templa meata Instituit Phœbo.

NUBO, is, psi, & nuptus sum, ptum, a. 3. *coprire, velare, κρύπτω*, tego, operio, velo: unde *obnubo. Colum. l.* 10. *v.* 158. tellus depositis cupiet se nubere plantis. *Arnob. l.* 3. *pag.* 118. Quod aqua nubat terræ, appellatus est, inquiunt, cognominatusque Neptunus. *Auctor Pervigil. Veu. v.* 22. Ipsa (*Venus*) jubet, mane ut udæ virgines nubant rosæ. ¶ Quoniam vero sponsa apud Veteres, cum viro tradebantur, flammeo nubere, ideo velare capita solebant: factum est, ut per metonymiam ufurpetur pro in matrimonium collocari, *maritarſi, ſpoſarſi, γαμίζομαι, γαμέομαι*: & de sponsa solum dicatur. *Plaut. Aulul.* 3. 5. 15. Quo illæ nubent divites dotatæ, si illud jus peeuperibus ponitur? Quo lubeat, nubant, dum dos ne fiet comes. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 32. Si qua voles apte nubere, nube pari. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 46. Virgo nupsit ei, cui Cæcilia nupta fuerat. *Id.* 15. *Fam. ep.* 3. Regis Parthorum filius, qun cum esset nupta regis Armeniorum soror. *Id. pro Cal. c.* 14. Cum ex amplissimo genere in familiemsclarissimam nupsisset. *Id. pro Cluent. c.* 66. Tum denique in familiæ luctum, atque in privignorum funus nupsit. *Tacit. 4. Ann. c.* 40. Posse ipsam Liviam statuere, nubendum post Drusum, aut in penatibus isidem tolerandum haberet. *Gell. l.* 1. *c.* 23. Unus ne et duas uxores haberet, an ut una apud duos nupta esset. *Terent. Oig. lib.* 35. *ar.* 1. *leg.* 60. *ed fin.* Cum vir uxori, si a liberis non nupserit, in annos singulos aliquid legavit. *b. e.* nubendo non discederet. ¶ Supinum *nuptum* cum aliis verbis elegantes conjungitur. *Nep. in Pausan. c.* 2. Des ei filiam tuam nuptum. *Plaut. Stich.* 1. 2. 83. Hostis est uxor, invita quæ ad virum nuptum datur. *& vers.* 85. Nam quo dedisti nuptum, abire nolumus. *Terent. Phorm.* 5. 1. 25. Nuptum virginem locavi huic adolescenti. *Cæs. l.* 1. *B. Gall. c.* 18. Propinquas suas nuptum in alias civitates collocasse. *Sallust. in fragm.* apud *Arusian. Mess.* Neque virgines nuptum a parentibus mittebantur. *Plaut. Cas. prol. v.* 86. Ultro ibit nuptum. ¶ Aliquando de viro dicitur: sed Vel cum præpositeras nuptias significamus. *Juvenal. sat.* 2. *v.* 135. nubit amicus, Nec multos adhibet. Licest modo vivere: fient, Fient illa palam, cupient & in acta referri. Adde *Martial. l.* ee. *epigr.* 42. *Lamprid. in Heliogab. c.* 10. & *Impp. Constantin. & Constant. lib.* 9. *Cod. tit.* 9. *leg.* 31. Hæc sententia *Suetou. in Ner. c.* 29. & *Tacit. Ann.* 15. *c.* 37. verbo *duabus* usi sunt. ¶ Vel cum vir uxori subjicitur, servitque aut propter dotem, aut propter nobilitatem. *Pompon.* apud *Non. c.* 2. *n.* 577. Meus frater nupsit posterius dotatæ vetulæ, varicosæ, vafræ. *Martial. l.* 8. *epigr.* 12. Uxorem quare locupletem ducere nolim, Quæritis? uxori nubere nolo meæ. ¶ Reperitur etiam simpliciter de viro dictum. *Tertull. l.* 1. *ad Uxor. c.* 7. *sub fin.* Pontificem max. rufus nubere nefas est. *& l.* e. *c. ult.* Nec filii sine consensu patrum rite & jure nubent. Hinc *veri nuptæ*, matrimonio junctæ. *Varr.* apud *Non. c.* 7. *n.* 98. Viris nuptis, sacrificabantur in cubiculo viduæ. Sic *nupta populus*, h. e. juncta viti, *Plin. l.* 18. *c.* 28. ¶ Jocularitor apud *Plaut.* eß concumbere, *Cistell.* 1. 1. 45. Hæc quidem ecastor cotidie viro nubit, nupsitque hodie, nubet mox noctu: nunquam ego hanc viduam cubare sivi. Nem si hæc non nubat, lugubre fame familie perent. ¶ Passive impersonaliter, *Plaut. Pers.* 3. 1. 58. Cujusmodi hic cum fama facile nubitur. *Tertull. l.* 4. *contra Marcion. c.* 38. *ante med.* Præstruxit, hic quidem nubi, ubi sit & mori. ¶ Transfertur ad plantas, ut *maritæ*, ee. *Plin. l.* 14. *c.* 1. Vites in Campano agro populis nubunt, maritasque complexæ, atque per ramos earum scandentes, &c. *Horat. epod.* 2. *v.* 9. adulta vitium propagine Altas maritat populos. *Menal. l.* 5. *v.* 238. Et te, Bacche, tuas nubentem jungat ad ulmos. *Colum.* de terra veris tempore parturiente, *l.* 10. *v.* 157. Alma sinum tellus pandet, adultaque poscens Semina, depositis cupiet se nubere plantis. ¶ *Perfectum. l.* 8. *pag.* 789. *Prisc.* docet, antiquissimos etiam *nubo te* dixisse activa ratione pro *nubo tibi*. Unde est Nuptus, a, um, *maritato*. ¶ *Valer. Prob. in Cathol. pag.* 1485. ponit etiam præterium *nubsi* pro *nupsi*: sed hoc est obsoletum.

NUBS, f. nubes. Negat quidem *Servius ad Æn.* 1. *v.* 501. Latine dici. *Ausou.* tamen *in Technopæg.* usurpavit. V. *Nubes* in fine.

NUCALIS, le, adject. *di noce. Cal. Aurelian. Acut. l.* 2. *c.* 37. *ante med.* Palmulæ nucales, quas caryotas appellant.

NUCAMENTA, orum, n. *κάρυωμα*, paniculæ squamatim compactæ, quæ pendent ex ramis piceæ, & aliarum arborum nuces ferentium; *Plin. l.* 16. *c.* 10. E eamie generum borum panicularum modo nucamenta squamatim compacta dependent, præterquam larici. *& mox.* Nucamenta compressiora.

NUCELLA, æ, f. parva nux, ut Nucella cocta, *Apicius* apud *Bart. l.* 34. *c.* 18. (qui tamen *Apicii* locum non indicat) & præterea Auctor admodum exiguæ est, & fortasse nullius auctoritatis.

NUCERINUS, a, um, ad Nuceriam pertinens, ut Nucerinus ager, *Plin. l.* 3. *c.* 5. *a med.* & *Liv. l.* 9. *c.* 38. & Nucerini, orum, Nuceriæ cives, *Liv. l.* 27. *c.* 3. Est autem duplex eo nomine oppidum: in Campania alterum ad Sarnum fluvium: alterum in Umbria ad radices Apennini in via Flaminia. *Plin. l.* 3. *c.* 14. & *loc. cit.* V. Geographos. Græce est Νουκερία. *Sil. l.* 8. *v.* 534. Illic Nuceria, & Gaurus navalibus æda.

NUCETUM, ti, n. locus nucibus consitus, ea ratione, qua *olivetum*, & *lauretum* dicitur. *Stat. l.* 1. *silv.* 6. *v.* 12. Quicquid nobile Pontica nucetis, Fecundia cadit aut jugis Idumes.

NUCEUS, a, um, de *nuce*, *κρυώδης*, qui est ex nuce. *Cato R. R. c.* 31. & *Plin. l.* 16. *c.* 39. Ulmeam, pineam, nuceam, hanc, atque aliam materiam omnem cum effodies. *Hieronym. ed Paulin. post med. ubi de Jerem.* Virga nucea.

NUCIFRANGIBULUM, i, n. dens, quia dentibus nuces solent confriagi. *Plaut. Bacch.* 4. 2. 16. Mihi cautio est, ne nucifrangibula excussit ex malis meis.

NUCINUS, a, um, qui est ex nuce, ut Nucinæ mensæ, quæ fuera in pretio prius, quam citreæ essent cognitæ. *Varro Interpres* in illud *Juvenal. sat.* 11. *v.* 117. nostraque ex acbore mensas.

NUCIPERSICUM, i, n. fortasse est Persicum nuci insitum, ut *nucipruuum* prunum insitum nuci. Habetur *in lemmate epigr.* 46. *l.* 13. *Martial.*

NUCIPRUNUM, i, n. *κρυοκοκκυμηλέα*, prunum insitum nuci. *Plin. l.* 15. *c.* 13. Appellata ab utroque nucipruna.

NUCLEATUS, a, um, id cui nucleus ademptus est. *Seribon. Larg. compos.* 233. Uva passa nucleata, contusa, ac mista. *Rhodius* mallet *enucleata.*

NUCLEUS, i, m. *nocciole, κρόκη*, quod durum, & osseum in quibusdam pomis includitur, ut in oles. *Plin. l.* 37. *c.* 11. & *Ulpian. Dig. lib.* 32. *leg.* 53. Virgæ, carbones, nuclei olivarum. *Plin. l.* 23. *c.* 7. *a med.* Nuclei persicorum. *& ibid. sub fin.* ceraforum. *& lib.* 23. *c.* 17. Nucleus osseus loti. *& cap.* 19. Malum Punicum, cui liquosus nucleus abest. *Pallad. in Septembr. c.* 14. Tuberes feremus fobole, vel nucleis. ¶ Nucleus acini, *vinacciuolo*, vinaceum. *Plin. l.* 23. *c.* 1. *& lib.* 31. *c.* 10. *ante med.* ¶ Quod Cato R. R. *c.* 37. & ex eo *Plin. l.* 17. *c.* 19. *ad fin.* præcipit, nucleos in fegetem ita indamus, figaficat, non esse spargendos in agro quoscumque nucleos duro cortice, quales sunt oleæ, persici, ceraſi, &c. ¶ Per similitudinem dicitur nucleus in pavimentis media & interior eorum pars rotiseus ac durior: quam vulgus Italorum *anmue* vocat. *Plin. l.* 36. *c.* 25. Ruderi novo tertiam partem testæ tusæ addi, deinde rudus, in quo duæ quintæ calcis misceantur, pedali crassitudine sistucari: tum nucleo crasso seu digitos induci, &c. *Vitruv. l.* 7. *c.* 1. Insuper ex testa nucleus inducatur, &c. ¶ Nucleus corporis concha apud *Plin. lib.* 9. *cap.* 35. est ipse unio, seu margaritum, *perla*: ¶ Nucleus ferri, *acciaio*, pars ferri durior, qua utimur ad indurandam aciem, ut ait *Plin. l.* 34. *c.* 14. ¶ Est etiam *nucleus* tenerum illud edule, quod invenitur in nucibus, ut in juglande, avellana, amygdala, nuce pinea, &c. Est autem hæc prima hujus vocis notio,

a *nuce*

a nuce dictæ, quaſi *nuculeus*. Hinc provarb. apud *Plaut. Curcul.* 1. 2. 55. quod refertur atiam a *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 14. *extr.* Qui e nuce nucleum eſſe vult, frengit nucem. *h. e.* qui commodum appetit, laborem ſubit: *è non ſi può pigliar peſce franco immollarſi*: & *è non ſi può aver il mele ſenza le pecchie*. Aliud proverb. apud *enad. Capt.* 3. 4. 122. Nucleum amiſi: reliquit pigouri putamina. Verba ſunt Hegionis quarentis, amiſiſſe ſi eum captivum, qui cum heres eſſet, magno ſibi lucro eſſe poterat, ſi redimeretur: relictum autem ſibi eſſe pignori ſervum viliorem, ea quo parum ſibi emolumenti obventurum ſit. His *Plauti* locis quidam MSS. *nuculeus* habent. *Plin. l.* 15. *c.* 13. Nucleus amygdalæ. *mandorlo*. & *lib.* 37. *c.* 4. avellanæ. *nocciuola*, *nocella*. & *lib.* 15. *c.* 20. acilis pinearum nucum. *pinocchio*, apud nos vulgo *pignole*: quem ita deſcribit *Id. ibid.* Grandiſſimus fructus pineis nucibus, altiſſimoque ſuſpenſus, intus ceriles nucleos lacunatis includit toris, veſtitos alia ferruginis tunica: mira Naturæ cura mollitur ſeminæ collocandi. *Celſ.* vocat *l.* 2. *c.* 22. nucleum pineum. *Plin. l.* 15. *c.* 28. *ſub fin.* Carne palmæ placent, cruſta Thebaicæ, ſucco uvæ, callo pire, corpore melimela, more cartilaginee, nuclei grano. ¶ Gallæ nucleus eſt, quod intus eſt in galla. *Plin. l.* 24. *c.* 4. Nucleus gallæ commanducatus dentium dolorem ſedat. ¶ Nucleus myrrhæ, eſt myrrhæ granum excuſſum. *Id. l.* 12. *c.* 16. ¶ Nucleus terræ eſt creſſior & lentior glutinoſiorque terræ pars veluti in nucleum coalaſcens. *Plin. l.* 17. *c.* 6. Eſt quidam terræ adepe, ac velut glandia in corporibus, ibi denſante ſe pinguitudinis nucleo. ¶ Nucleus alii, *ſpicchio*, *Id. l.* 19. *c.* 6. *a med.* Allium tenuiſſimis in univerſum veſtatur membranis, mox pluribus coagmentatur nucleis, & his ſeparatim veſtitis. ¶ Quoties apud *Apic.* legimus *nucleos* in condimentis, pineos intelligere debemus, ut *lib.* 7. *c.* 11. & *lib.* 2. *c.* 2. &c.

NUCULA, æ, f. *nocelle*, κραυΐτης, minuta nux. *Plin. l.* 15. *c.* 22. *de nuce juglande*. Tinguntur cortice earum lanæ, & rufatur capillus primum prodeuntibus nuculis. *Feſtus*: Nuculas Præneſtinos appellabant, quod incluſi a Pœnie Caſilini famem nucibus ſuſtentarunt: vel quod in eorum regione plurima nux minuta naſcitur. V. *Præneſtinæ*.

NUDATIO, onis, f. veſtium detractio, *nudezà*. *Plin. l.* 28. *c.* 6. *in fin.* Ne deum aliquem nudatio offendat.

NUDATUS, a, um, *nudato*, *ſpogliato*, *nude*, *ſcoperto*, γυμνωθὲις, veſtibus ſpoliatus, detactus, nudus. *Virg.* 5. *Æn.* v. 134. populeo velatur fronda juvenis, Nudatoſque humeros oleo perfuſa niteſcit. *Id.* 2. *Georg.* v. 7. crura derepta nudata colburnis. *Id.* 12. *Æn.* v. 313. Ænea dextrem tendebat inermem Nudato capite. *ſcoperto*. *Val. Flacc. l.* 5. v. 136. Quæ pelta latue, atque humeros nudata pharetræ Fugerit. *Horat. l.* 1. *ep.* 3. v. 19. moveat cornicula riſum Furtivis nudata coloribus. *Nep. in Datem. in fi.* Telum nudatum vaginæ, veſte texit. *ſguainate*. ¶ Translate aſt detectus, privatus, cerens. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 86. Libenter enim is cognitum jam artificem, aliquendoque evolutum illis integumentis diſſimulationis tuæ, nudatumque perſpicio. *Ovid.* 1. *Met.* v. 345. creſcunt loca decreſcentibus undis, Poſtque diem longam nudata cacumine ſilvæ Oſtendunt. *h. e.* libera ab aquis. *Val. Flacc. l.* 3. v. 332. nudati montes. *ſpogliati d' alberi*. *Liv. l.* 27. *c.* 4. *a med.* Jovis ædis culmen prope omni tecto nudatum. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 7. Nudata omnibus rebus tribunitia poteſtas. *Hirt. de B. Alex. c.* 11. Naves omnes epibatis nudatæ. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 6. Murus nudatus defenſoribus. *Salluſt. in Jug. c.* 93. Jugurtha præſidiis nudatus. *Plaut. ad Cicer.* 10. *Fam. ep.* 17. Acerbiſſimo interitu conſulum nudata reſpublica. *Cic. t. de Orat. c.* 38. Vir ingenii ſcientia joris nudata.

NUDE, adverb. *Laſtant. l.* 3. *c.* 1. *a med.* Quæ quidem tradita ſunt breviter ne nude. *h. e.* aperte, & ſimpliciter, *ſchiettamente*.

NUDIPEDALIA, um, n. γυμνοπέδια, ſacra, quæ nudis pedibus peragebantur. Porro multa fuera apud Veteres tum Romanos, tum Græcos, ac Barbaros, in quibus hic ritus ſervabetur, ad oſtendendam majorem animi demiſſionem, atqua arga deos reverentiam. *Tertullian.* tamen peculiari ſacro eum tribuere videtur, videlicet cum plovia in ſiccitate petanda erat, *de Jejun. c.* 16. *a med.* Cum ſtupat cælum, & aret annus, nudipedalia denuntiantur, magiſtretus purpuras ponunt, faſces retro avertunt, precem indigitant, hoſtiam inſtaurent. Eadem ferme habet *in Apolog. c.* 40. *ſub fin. Hieronym. l.* 2. *commen. in epiſt. ad Galat. cap.* 4. Paulus nt Judæos lucrifaceret, & in Cenchris ex voto comam totondit, & nudipedalia, atque calvitium Hieroſolymis in templo exuncuit.

NUDIPES, adis, pedee nudos habens. *Tertull. de Pall. c.* 5. Non expedit in algore, & ardore rigere nudipedem.

NUDITAS, atie, f. *nudità* \ γυμνότης. Translate ponitur pro inopia. *Quintil. l.* 10. *c.* 2. *ed fin.* Si tenuitas, aut nuditas in aſperis gravibuſque cauſis ponderi rerum parum reſpondeant.

NUDIUS, vox ex *nunc*, & *dies* conſecta, ut *Feſt. docet*, jungitur cum nominibus numerelibus, tertius, quartus, quintus, &c. Itaque nudius tertius ſignificat *altertero*, *l'altro ieri*, ante duos dies, q. d. nunc dies tertius eſt: ſic nudius quartus, *ero giorno ſa*, nunc dies quartus aſt, &c. *Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 11. Nudius tertius dedi ad te epiſtolam longinrem. *Id. Phil.* 5. *c.* 2. Recordemini, qui dies nudius tertiuſdecimus fuerit. *Plaut. Trucul.* 2. 6. 28. Heri nudius quintus natus ille eſt. *Id. Moſtell.* 4. 2. 40. Heri, & nudius tertius, quartus, quintus, ſeatuſque; poſquam hinc peregre abivit, nunquam deſitum aſt, &c.

NUDO, as, avi, atum, a. *r. nudare*, *ſpogliare*, *ſcoprire*, γυμνόω, veſtibus ſpolio, detracta veſte detego, aperin. *Enn.* apud *Cicer. Tuſcul.* 4. *c.* 33. Flagitii principium aſt, nudare inter cives corpore. *Cic. Verr.* 7. *c.* 62. Hominem proripi, atque in forn medio nudari, ac deligari, & virgas expediri jubet. ¶ Item univerſim detegere, aperire. *Virg.* 1. *Æn.* v. 215. Targora deripiunt coſtis, & viſcera nudant. *& lib.* 5. v. 585. pugnaque cient ſimulacra ſub armis: Et nunc terga fuga nudant, nunc ſpicula vertunt Infenſi. *Ovid.* 2. *Faſt.* v. 693. & *Liv. l.* 28. *c.* 33. Nudare gladius. *ſguainare*. ¶ Et privare, ſpoliare. *Petron. in Satyr. c.* 117. Nudare crine caput. *Ovid.* 3. *Faſt.* v. 557. nudare meſſes. *h. e.* terere, excutere, folliculis ſpoliare. *Sil. l.* 8. v. 503. ſilvis mourem. *Plin. l.* 16. *c.* 22. Nudantur urbores foliis. *Senec. in Hippol.* v. 966. canæ frigore brumæ nudant ſilvas. *Stat. l.* 4. v. 87. humeroſque manu nudare niteutes. *ſeil.* comam tonſorio opere rondando. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. cap.* 15. Nequs ſibi nudanda litora, & relinquendos portus exiſtimabant. *h. e.* præſidiis ſpolianda. *& lib.* 7. *B. Gall. cap.* 70. Jubet portas claudi, ne cabre nudentur. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. v. 21. quem præceps alea nudat. *ſpoglia*, *impoverifce*. & *Ovid. l.* 1. *Triſt. el.* 6. v. 7. Tu facis, ut ſpolium ne ſim, neu nudor ab illis, Naufragii tabulas qui petiere mei. *neu ſe rubare*. & *Cic. Verr.* 2. *c.* 5. Quæ victorres ervitatibus Siculis aut dederunt, aut reddiderunt, ſpoliavit nudavitque omnia. *Id. pro Dom. c.* 1. Utrum amentes ne perditos magiſtretus improborum ac ſcalsratorum civium præſidio nudare, an etiam deorum immortalium religione armare malitin. ¶ *Nudari* dicuntur loca, unde aqua diſcedit. *Tacit. 6. Ann. c.* 33. Brevia litorum nudantur. *Liv. l.* 36. *c.* 45. *ad fin.* Ventus nudaveret vada. *Plin. l.* 36. *c.* 6. *ſub fin.* Æſtus nudans arenas. ¶ Arcana, & latensia detegere, paſefacere. *manifeſtare*, *paleſare*. *Virg. t.* Æn. v. 359. Crudeles aræ, trajecteque pectora ferro Nudavit, cæaumque domne ſcalus omne protexit. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. v. 47. ne manifeſtum Cælibis obſequium nudet te. *h. e.* te prodat. *& ſat.* 8. v. 74. ingenium res Adverſo nudare ſolant, celare ſecundæ. *Liv. l.* 35. *c.* 32. Jam enim, & id magis in dies, Ætoli defactionem nudabant. *Id. l.* 24. *c.* 27. Nec illi primo ſtatim creati nudare, quid vellent. *laſciarſi intendere*. *Id. l.* 42. *c.* 63. Fama equeſtria pugnæ nudavit voluntates hominum.

NUDULUS, a, um, diminut. a *nudus*. *Adrian. Imp. in carm.* apud *Spartian. in ejus vita*, *c.* 25. Animula vagula, blandula, Quæ nunc ebibis in loca Pallidula, rigida, nudula.

NUDUS, a, um, *ignude*, *nudo*, *ſpogliato*, γυμνὸς, ἀσκεὼν, qui ſine veſta aſt, aut tegmine quocumque. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 66. Tanquam nudue nucee legeret, in ventrem abſtulit. *Horat. l.* 1. *ſat.* 8. v. 24. nudis pedibus, peſloque capillo. *Virg.* 8. *Æn.* v. 425. nudus membre Pyracmon. *Ovid. Met.* 7. v. 183. Nuda pedem. *ſcalzo*. *Virg. Æn.* 11. v. 642. nudo cui vertice ſulva cæſaries. *capo ſcoperto*. *Sil. l.* 5. v. 449. Coſtæ nudæ tegmine. ¶ *Nudi* atiam dicuntur, qui togas tantum depoſuere, & in ſolis tunicis ſunt. Toga enim propria veſtis dicirer, & togati veſtiti. Hoc multis conetur oſtendere *Burman.* ad illud *Petron. in Satyr. c.* 92. Ex altera parte juvenis nudus, qui veſtimenta perdideret, &c. ¶ *Nude veſtimenta detroheer*, proverb. h. e. commodum ſpreara ab ea, qui nihil habet: *trarre dalle cape ſangue*: aquam a pumice poſulare. *Plaut. Aſin. t.* 1. 79. Nudo detrehere veſtimenta me jubes. ¶ Tranſertur ad alia. *Catull. carm.* 61. v. 49. Ut vidua in nudo vitie quæ naſcitur arvo, Nunquam ſe exrollit. *h. t.* ſina pedamentia. *Virg. Ecl. t.* v. 15. ſilice in nuda. *h. e.* nullo gramine veſtita. Sic *Ovid.* 4. *Met.* v. 261. Sedit humo nuda. *ſulle nude terre*. (Et cum genit. *Salluſt. in Jug. c.* 81. Per loca inæqualia, & nuda gignentium. *& Ovid.* 12. *Met.* v. 512. parvoque in tempore nudus Arborie Othrys erat.) *Senec. in Herc. Oet.* v. 381. nudum nemus. *h. t.* ſine foliis & frondibus. *Id. in Oedip.* v. 43. nuda vada. *h. e.* ſicca, ſina aqua. *Ovid. de medic. fac.* v. 56. nuda hordea. *h. e.* ſina folliculis, & freſe. Contre *Petron. in Satyr. c.* 135. grana putaminibus veſtita. *Val. Flacc. l.* 2. v. 170. nudiſque ſub aëris Condenſæ ſetus acuum. *allo ſcoperto*, *ſotto il ciel ſereno*, ſub dio. *Virg.* 12. *Æn.* v. 306. Nudus anſis. *ſpada ſguainata*. ¶ Et ſæpe univerſim ſpoliatus, privatus, carens, *privo*, *nudo*. *Horat. l.* 2. *ſer.* 3. v. 184. Nudus agris, nudus nummie. *Id. l.* 1. *ed.* 14. v. 4. Navis latus nudum remigin. *Cic.* 7. *Attic. ep.* 13. Urbs nuda præſidiis. *Sil. l.* 16. v. 46. Cantaber ingenio membrorum, & mole rimeri Val nudus telis poterat. *anche ſenz' armi*. Cum genit. *Id. l.* 4. v. 607. Namque inhonoratam Fibrenos perdere mortam, Et famæ nudam impatiens, &c. Et cum ablat. & præpoſit. e, vel *ab*, *Cic. Verr. 6. t.* 2. Meſſana ab hic rebus, quibus ille delectatur ſane eucua, atque nuda eſt. *& Verr.* 4. *c.* 34. Domum ejus exornatam, atque inſtructam, fere jam iſte reddiderit nudam atque inanem. *Id. ad Quir. poſt redit. c.* 6. Nudus a propinquis, nulla cognations munitus. *Id. pro Dom. c.* 22. *a med.* Reſpublica nuda a magiſtretibus. ¶ In his ſatis egeſtatem, inopiem, paupertatam ſignificat. *Id. pro Flacc. c.* 21. Quem tu ſemper nudum eſſe voluiſti. *Ovid. Heroid. ep.* 9. v. 154. Æneas defertum nuda ſenecta premit. *Juvenal. ſat.* 7. v. 35. facunda, & nuda ſenectus. ¶ Sæpe aſt ſolus, *ſole*. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 11. v. 17. Ut mala nulla feram, niſi nudam Cæſaris iram, Nuda parem nobis Cæſarie ire mali eſt? *Martial. l.* 1. *epigr.* 44. Nudus aper, ſed & hic minimus. *ſeil.* menſæ illatus aë. *Plin. ſub init. l.* 3. Locorum nuda nomina, & quanra debitur brevitete, ponentur. *Cic. Parad.* 3. *c.* 2. Nuda iſta ſi ponas, judicari, qualia ſint, non facile poſſunt. *Petron. in Satyr. c.* 88. Priſcis temporibus, cum adhuc nuda virtus placeret. *h. e.* ſine aliis bonie, puta divitiis, honoribus. *Senec. l.* 3. *de benef. c.* 18. Virtus non aligit domum, nec cenſom: nudo hominc contenta aë. *Senec. alter in Hippol.* v. 519. Quam juvat nuda manu captaſſe fontem! *h. e.* nullo poculo inſtructa. *Veller. l.* 2. *c.* 61. *in fi.* Antonius turpi & nuda fuga coactus deſerere Italiam. *h. e.* ſolus, & ſine exercitu comitante. Adde *Sil. l.* 1. v. 219. & *lib.* 13. v. 198. & *Ovid.* 2. *Triſt.* v. 408. ¶ Apud Juriſconſultos ſæpe hoc ſenſu adhibetur. *Paul. ſentent. l.* 5. *tit.* 2. Poſſeſſionem

ſionem acquirimus & animo, & corpore. Sed nudo animo adipiſci quidem poſſeſſionem non poſſumus: retinere tamen nudo animo poſſumus. *Modeſtin. Dig. lib. 44. tit. 7. leg. 52. verr.* Etiam nudus conſenſus fuffcit obligationi: quamvis verbis hoc exprimi poſſit. *Cajus lib. 7. tit. 8. leg. 1.* Conſtituitur enim & nudus uſus, ideſt ſine fructu: Sic *paſtum nudum, nuda proprietas, traditio, voluntas*, &c. ¶ Aliquando eſt ſimplex, ſine fuco. *Scheretio, ſemplice. Cic. in Brut. cap. 75.* Commentarios quoſdam ſcripſit rerum ſuarum, valde quidem probandos. nudi enim ſunt, recti, & venuſti, omni ornatu orationis, tanquam veſte, detracto. ¶ *Nuda verba*, aperta, & intellectu facilia, qualia ſunt fere obſcena. *Plin. l. 4. ep. 14.* Summos illos & graviſſimos viros, qui talia ſcripſerunt, non modo laſcivia rerum, ſed & verbis quidem nudis abſtinuiſſe. ¶ *Nudi capilli*, nullo nexu, aut ornatu compoſiti. *Ovid. 4. Met. v. 261.* Sedit humo nuda, nudis incompta capillis. *& lib. 7. v. 283.* nudos humeris infuſa capillos. ¶ *Nudus ſudor* apud *Quintil. l. 11. c. 3. ante med.* eſt, qui a nudis elicitur, ut fit in gymnaſiis, & palæſtra. ¶ Comparat. *nudior. Cic. t. de Legib. c. 2.* Annales pontificum, quibus nihil poteſt eſſe nudius. Al. leg. *jucundius*, al. *jejunius*, al. *juncidius*, aut *ejuncidius*.

NUGACITAS, atis, f. nugarum ſtudium. *Auguſtin. ep. 67. in fin.* Omnes ab eo deleta eſt nugacitas. Adde *lib. 6. de Muſica ſub init.*

NUGÆ, arum, f. *ciancie, beze, bagatelle, frottole, ſciocchezze, coſe da nulla, freſcherie*, φλύαρος, λῆρος, proprie ſunt nænia, ſive carmina a præficis cani ſolita in laudem mortuorum. Hinc *Plaut. Aſin. 4. 2. 63.* Hæc ſunt non nugæ; non enim mortualia. ¶ Per ſynecdochen dicuntur ſermones levium rerum, ſcurriles, nullius pretii. Hinc *Catullus carm. 1. & Martial. l. 9. epigr. 2. & lib. 12. epigr. 2.* &c. poemata ſua nugas vocant. *Cic. l. 2. de Divin. c. 23.* Hunccine hominem tantis delectatum eſſe nugis? *Horat. l. 2. ſat. 9. v. 2.* Neſcio quid meditans nugarum. *Terent. Heaut. 4. 2. 8.* Næ iſta hercle magno jam conatu magnas nugas dixerit. ¶ Univerſim tricæ, gerræ, ineptiæ, res nihili. *Plaut. Trucul. 4. 4. 7.* Quid agitur, voluptas mea? *Di.* non voluptas. aufer nugas. *& a. 2. 20.* Nec nequam quiſquam probus erit amator, niſi qui rei inimicus eſt ſuæ. Nugæ ſunt, niſi quod modo cum dederit, dare jam labeat denuo. *Id. Trin. 2. 4. 40.* Hic poſtulet frugi eſſe; nugas poſtulet. *Id. Mer. 2. 4. 2.* Pentheum diripuiſſe ajunt Bacchas. nugas maximas fuiſſe credo, præut quo pacto ego divorſus diſtrahor. ¶ *Nugas agere*, eſt nugari, ineptire. *Plaut. Men. prol. v. 54.* Niſi qui argentum dederit, nugas egerit; qui dederit, magis majores egerit. *Id. Aſin. 2. 1. 78.* Maximas nugas agis. ¶ Et omiſſo verbo per ellipſim. *Id. Perſ. 4. 7. 7.* Quo illum ſequar? in Perſas? nugas. *Id. Moſtell. 5. 1. 38. Ter.* Quid ait. *Therm.* ſarvoe pollicitus eſt dare ſuos mihi omnes quæſtioni. *Ter.* nugas. nunquam edepol dabit. ¶ *Nugæ* etiam dicuntur levis hominis, & nugatoris. *Cic. Attic. l. 6. ep. 3.* Amicos habet meas nugas, Matinium, Scaptium. *Id. Q. Fr. l. 2. ep. 2. c. 2.* Ego Apamenſem Hephæſtum, ego leviſſimum hominem Megaſthum Antandrium, ego Niciam Smyrnæum, ego nugas maximas omni mea comitate ſum complexus. *Id. pro Mil. cap. 21.* Semper ille antea cum uxore; tum ſine ea: nunquam non in rheda; tum in æquo: comites Græculi, etiam cum in caſtra Etruſca properabat; tum nugarum in comitatu nihil. ¶ Item mendacia, & doloſa verba ad fallendum, fmudandumque. *Plaut. Trin. 4. 2. 13.* Nunc adeo ſi quid addidero amplius, eo conductor melius de me nugas conciliaverit. ¶ *Nenius a. n. 587.* tradit, omnia, quibus matronæ utuntur, nugas *Plautum* voluiſſe appellari. Hinc *nugivendos* dici omnes eos, qui aliquid mulieribus vendunt: *Aulod. 3. 5. 51.* Ubi nugivendis res ſoluta eſt omnibus. Al. leg. *nugigerulis*. Hujuſmodi homines nos hodie diceremus *mercanti di galanterie*.

NUGALIS, le, *pieno di ciancie, e bejè, e inezzie, frivola, da nulla*, φλυαρώδης, nugatorius, futilis, vanus. *Gell. l. 12. c. 2.* Sc in theorematibus tantum nugalibus, & puerilium ſſagogarum commentationibus oblectantes. *Id. l. 4. c. 1.* Oſtentabat quiſpiam grammaticæ rei doctor ſcholica quædam nugalia, de generibus & caſibus vocabulorum differens. *Id. l. 7. c. 17.* Quin potius hæc mittis nugalia, & affers ea, quæ digna quæri tractarique ſint?

NUGAMENTA, orum, n. idem ac nugæ. *Apul. l. 2. Metam. ſub fin.* A quo iſtorum nugamenta hæc comparaſti. De piſciculis quibuſdam viribus loquitur.

NUGARIUS, a, um. *Varr. l. 6. de L. L. c. 3. ad fin.* Nugarium unguentum. Ubi *Scalig. in conjectan.* interpretatur eo ſenſu dictum, quo Veteres omnia, quæ ad mulierum ornatum pertinebant, *nuges* vocabant, ut in *Nuga* dictum eſt. Monet etiam a *Petro Victorio* legi *nugatorium*, h. e. futile, & vilis pretii.

NUGAS, adject. V. in *Nugax*.

NUGATOR, orie, m. *ciancistatore, ſciolo, faccente*, φλύαρος, qui nugas, & inania dicit, nugax, ſtultiloquus, vaniloquus. *Cic. de Senect. c. 9.* Milo adſpexiſſe lacertos ſuos dicitur, illacrymanſque dixiſſe: at hi quidem jam mortui ſunt. Non vero tam iſti, quam tu ipſe, nugator. *b. c.* non tam iſti lacerti mortui ſunt, quam tu, ſtulte. *ſcioccone. & pro Flacc. c. 26.* Neque in iſtum nugatorem, tanquam in aliquem teſtem, invehar. *Gell. l. 11. c. 8.* Eam orationem cum legiſſet M. Cato, ne tu, inquit, Aule, nimium nugator es, cum mauluiſſe culpam deprecari, quem culpa vacare. *Auſon.* nugatorem libellum vocat Edyllium ſuum undecimum, qui eſt *Griphus*, ubi multa ludit de ternario numero. *Gell. l. 12. c. 2.* Senecam *nugatorem* appellat, quod Ciceronis errores deprecatur. *Id. l. 15. c. 1.* Homo nihili & nugator, atque in Græcæ facundiæ gloria jactabundus. *Perſ. ſat. 5. v. 127.* ceſſas, nugator? *frafca, merzzina*. dictum eſt heri ſervum increpantis. Apud *Auſon.* quoque *in Ephem. v. 27.* eſt convictum in fomniculoſum, & tarde mane ſurgentem. ¶ Eſt etiam *nugator*, qui mendacia congerit ad fallendum, *birbo, furbo, aggiratore*, ſycophanta. *Plaut. Trin. 4. 2. 91.* Nimium graphicum hunc nugatorem. *Id. Mil. 4. 2. 86.* Et pueri annos octingentos vivunt. *Milph.* væ tibi, nugator. *& Curcul. 4. 1. 1.* Edepol nugatorem lepidum hunc nactus eſt. halophantam, an ſycophantam hunc magis eſſe dicam, neſcio. ¶ De ſcortatore etiam dici videtur, in illo *Prudent. Cathemer. 2. v. 29.* Quis mœos ſumptis nequiter Non erubeſcit poculis? Cum ſit libido temperans, Caſumque nugator ſapit?

NUGATORIE, per nugas, leviter, inaniter. *Auſt. ad Heronn. 4. 36. l. 4.* Non apertiſſimæ res erant crimini datæ? non omnes teſtibus comprobatæ? non contra tenuiter & nugatorie reſponſum?

NUGATORIUS, a, um, *frivola, vano, da nulla*, φλυαρώδης, nugis plenus, levis, inanis, futilis, vanus. *Cic. pro Cæcin. c. 23.* Omnino ad probandum utramque rem video infirmam nugatoriamque eſſe. *Id. Fam. 21. ep. 2. ad fin.* Illud valde leve eſt, ac nugatorium. *Id. pro Roſc. Amer. c. 25.* Quod Erucio accidebat in mala nugatoriaque accuſatione, idem mihi nſuvenit in cauſa optima. *Auſt. ad Herenn. l. 2. c. 20.* Genus argumentationis nugatorium. *b. c.* quod nihil pertinet ad cauſam. *Plaut. Trin. 4. 2. 2.* Nugatoriæ artes. *b. c.* mendacia & doli, quibus aliquem quis capere ſtudet, *furberie, birbonerie*. ¶ Nugatorios eſſe boves Lanuſinos, dicit *Varr. l. 2. R. R. c. 5.* h. e. infirmiores, & parvi pretii: opponitque Gallicis, quos ait eſſe boni generis ad opus. Etiam *Colum. l. 7. c. 2.* in Liguria parvos boves naſci, ſcribit.

NUGATRIX, icis, f. *Prudent. in Pſychomach. v. 433.* nugatricem faciem dixit de luxuriæ copiis, & apparatu.

NUGAX, ácis, φλύαρος, nugator, putidus, ineptus, moleſtus. *Col. ad Cæcr. Fam. 8. ep. 15.* Ecquando tu hominem ineptiorem, quam tuum Cn. Pompejum vidiſti, qui tentas turbas, qui tam nugax eſſet, commorit? *tanta da poco. Petron. in fragm. Tragur. cap. 52. Burm.* Hæc dum refert, puer calicem projecit. ad quem reſpiciens Trimalchio, cito, inquit, te ipſum cæde, quia nugax es. *ſei infolente. &* mox. Snadeo, a te impetrem, ne ſis nugax. ¶ Veteres dixere *hic, hæc, hoc nuger* indeclinab. ut *ſes, requies, frugi*, &c. ut teſtantur *Chariſ. l. 1. pag. 15. 22. & 120. Donat. l. 1. pag. 186. Priſcian. l. 5. pag. 649. & lib. 6. pag. 701. & Valer. Prob. in Cathol. pag. 1464. & 1478. Pauſch.* & alii. *Varr.* apud *Non. c. 4. n. 328.* Quod ſi Actæon occupaſſet, & ipſe prius ſuos canes comediſſet, non nugax ſaltatoribus in theatro fieret. Al. leg. *nugas*: alii aliter. Major eſt etiam lectionis incertitudo in loco *Plauti Trin. 3. 3. in fin.* de quo V. *Taubman.* ſi lubet. In Vet. quoque Gloſſ. legimus: Nugax, *cunpic. b. c.* putidus.

NUGIGERULUS. V. *Nuga* in fine.

NUGIPOLYLOQUIDES, vnx hybrida, ex *nuga*, πολὺ, & *loquor* joculariter conflata a *Plaut. Perſ. 4. 6. 21. h. e.* multas nugas loquens. Alii leg. *nugidoliloquides*, h. e. nugas, & dolos loquens.

NUGIVENDUS. V. *Nugo* in fine.

NUGO, onis, m. nugator, nugax. *Apul. l. 3. Metam. circa fin.* Sed utique præſumis nugo, & corruptor. *& paulo poſt.* Caſtigare aſperrime nugonem iſtum. Intelligit autem adoleſcentulum amoribus deditum.

NUGOR, aris, atus ſum, dep. 2. *fraſcheggiare, ſcherzare, chiacchierare*, φλυαρεῖν, nugas ago, vana loquor, ludo. *Cic. t. de Divin. c. 13.* Democritus non inſcite nugatur, ut phyſicus. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 93.* Ut primum poſitis nugari Græcia bellis Cœpit, & in vitium fortuna labiet æque, Nunc athletarum ſtudiis, nunc arſit equorum. *Id. l. 2. ſat. 1. v. 73.* Nugari cum illo, & diſcincti ludere, donec Decoqueretur olus, ſoliti. ¶ Item mentiri, imponere, fallere. *Plaut. Caſ. 5. 4. 11.* Nugatur ſciens. nam ecaſtor nunc Bacchæ nullæ ludunt. *Id. Trin. 4. 2. 55.* Mihi quoque edepol, quoniam hic nugatur, contra nugari lubet. *Id. Epid. 3. 4. 42.* Non mihi nugari potes. *non me la puoi ſcrare.*

NUGULÆ, arum, f. parvæ ac leves nugæ. *Martian. Capell. initio l. 2.* Nugulas ineptas aggarrire.

NULLATENUS, in *niuna maniera, nullamente*, nullo modo, minime. *Martian. Capell. l. 2. pag. 35.* Immortalitatis ſedem nullatenus obtinebit. *Imp. Zeno lib. 8. Cod. tit. 10. leg. 12. §. 3.* Nullatenus competens ædificantibus.

NULLIBI, *in niun luogo*, nullo in loco. *Vitruv. l. 7. c. 1. tires med.* Si teſſeris ſtructum erit, ut ea omnes angulos habeant æquales, nullibique a fricatura eaſtantts. Sed primæ quæque editiones. & opt. Cod. MSS. teſte *Jac. Paleno*, non habent illa verba *nullibique*, &c.

NULLIFICAMEN, inis, n. &

NULLIFICATIO, onis, f. *ſprezzo*, contemptus. *Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. 14. ad fin.* Quæ ignominia? quæ nullificatio? *& lib. 3. c. 7. & 17. ex Pſalm. 21. v. 7.* Ignominia hominis, & nullificamen populi.

NULLIFICO. V. *Anuibilare*.

NULLUS, a, um, *niuno, neſſuno, chiſi*, non aliquis, ne unus quidem: ex *ne*, & *ullus*, ut *nemo* ex *ne*, & *homo*. Dicitur autem fere de rebus, ut *nemo* de perſonis. V. *Nemo. Cic. Fam. 13. ep. 1. id*, quod mea intelliges, tua nullam in partem multum intereſſe. *Id. ad Brut. ep. 15. a med.* Nullum bellum civile fuit, in quo non, &c. *Id. 1. Offic. c. 37.* Contentionis præcepta rhetorum ſunt; nulla ſermonis. *Id. 2. de Orat. cap. 26.* Nullæ lites, neque controverſiæ ſunt, quæ, &c. *Id. l. 1. de nat. Deor. c. 35.* Elephantu belluarum nulla prudentior. *Plin. l. 29. c. 1.* Olera nulli animalium obnoxia. *Id. l. 8. c. 22. ſub fin.* Nullum omnium præſtantius. *Cic. 5. de Fin. c. 13.* Ei de virtutibus nulla deſit. *Id. pro Marcell. c. 7.* Nulli ſuper-

perſunt de inimicis. *& pro Muc. 1, 13.* Nullo pacto. *Caſ. l. 2. B. Gall. 9, 11.* Nullo certo ordine, neque imperio. *Hirt. de B. Alex. c. 22.* Nullos milites in navibus habebat. *Liv. in præfat. ad fin.* Nolla unquam reſpublica nec major, nec ſanctior, nec bonis exemplis ditior fuit. *Cic. Fam. 3. ep. 12.* Nullam, *ne* in tabellæ quidem latebra, fuiſſe obſconditam malivolentiam. *Plaut. Mil. 4. 8. 59.* Nulla fide eſſe. *fenga fide. Plin. l. 6. ep. 29.* Homo nullis litteris. *fenga litteris. & Cic. 3. Phil. c. 6. ad fin.* Homo nullo numero. *di nium conta, di ninno ſtima.* ¶ *Nullus dum*, nullus adhuc, *fin ora ninna. Liv. l. 5. c. 34.* Alpes ineſſuperabiles, nulla dum via ſuperatas. Adde *lib. 29. c. 22.* ¶ *Nullo rei eſſe*, nihili, nequam, inutilem eſſe, *da nulla, inutilo, inabile ad ogni coſa. Gell. l. 7. c. 11.* Nequam hominem dicerunt, nulli rei, neque frugi bonæ. *Id. l. 9. c. 2.* Cum erraticum hominem eſſe dicerent, & nulli rei. *Id. l. 13. c. 30.* Muſicam, quæ ſit abſcondita, eam eſſe nulli rei. Adde *lib. 15. c. 9. extr.* Contrarium eſt alicui rei eſſe, *eſſer da qualche coſa*, apud *Terent. Adelph. 3. 3. 4.* ¶ Abſolute de peſtoris pro *nemo*, *Salluſt. in Jug. c. 101.* Beneficia properantius reddere: ipſe ab nullo reppetere. *& cap. 117.* Nullo, aut quam pauciſſimis præſentibus. *Cic. 1. Offic. c. 37.* Diſcentium ſtudiis inveniuntur magiſtri: hoic autem qui ſtudeant, ſunt nulli. *Nep. in Cim. cap. 4.* Nulli fides ejus, nulli opera, nulli res familiaris defuit. *Id. in Themiſt. c. 4.* Idque, nullis defendentibus, incendio delevit. *Tacit. de Germ. c. 43. a med.* Nullo hoſtium ſuſtinente novum, ac velut infernum ſpectum. *Plin. l. 18. c. 18. in fi.* A nullo ente nos prodita. *Plaut. Bacch. 2. 2. 11. Chryſ.* Illuc volchem ego ex te percunctarier. *Peſtol. qui ſcira poſſum? Chryſ.* nullus plus. Adde *Aulul. 3. 5. 24. Terent. Heaut. 5. 3. 20. Propert. l. 2. eleg. 3. v. 1. & l. 3. eleg. 24. v. 41. Ovid. de remid. amor. v. 747. & Juſtin. l. 18. c. 4.* quibus locis in feminino uſurpatur. ¶ *Nullus duo*, ex multis duo non ſunt. *Plin. l. 7. c. 2.* Nullas duas in tot millibus hominum indiſcretas effigies exſtitere. *Id. l. 3. c. 1. in fi.* Ita fit, ut nulli duo concinant. ¶ *Nullus alter*, *nullus ullus*, *nullus nous* ad magis negandum pertinent, *ninn alero mai*, *ninno ſaſſero*, ut *nemo alter*, *nemo unus*, &c. *Plaut. Bacch. 2. 3. 22.* Scelleſtiorum nullum illuxere elterum. *Gell. l. 1. c. 2.* Affeverabat, nulli eſſe ulli magis eo omnia exploiata. *Al. omitt. vi* ulli. *Cic. in Brut. c. 59. extr.* Nulla re una magis oratorem commendari, quam verborum ſplendore & copia. *Id. de provinc. conſul. cap. 4.* Niſi C. Viegiolus interveniſſet, unum ſignum Byzantii ea maximo numero nullum haberent. ¶ *Nullum* abſolute, nulla res. *Horat. in ar. Poet. v. 324.* Gnifi, præter laudem, nullius avari. *Senec. l. 2. de benef. cap. 25.* Nullo magis Cæſaris amicitiam demeruit Furnius, quam quod, &c. *Juſtin. l. 5. c. 2.* Sacra Cereris Initiorum nullo magis, quam ſilentio, ſolemnia. *Quintil. l. 2. c. 4.* Nullo magis ſtudia, quam ſpe gaudent. *Lucan. l. 3. v. 364.* perit magnus, nullis obſtantibus, ignis. *Flor. l. 1. c. 26.* Nullius acrior cultos, quam libertatis fuit. Sic *nullus* uſurpatur a *Liv. l. 2. c. 59. a med.* Nemo nullius, niſi fugæ memor. ¶ Item *alius*. *Quintil. l. 1. c. 5. Scala & ſcopa*, contraque *hordea & maſſa*, non alio vitiuſa ſunt, quam quod pluralia ſingulariter, & ſingularia pluraliter efferuntur. ¶ *Nullo* pro Nullo loco. *Liv. l. 22. c. 53. a med.* Nullo verius, quam ubi ea cogitentur, hoſtium caſtra eſſe. ¶ *Nullus non*, omnis. *Liv. l. 8. c. 26.* Nulla rerum ſuarum non ralicte ieter hoſtes. *Senec. ep. 22. ad fin.* Nullo non ſe die extulit. *Sueton. in Caſ. c. 76.* Nullos non bonores cepit. ¶ *Non nullus*, aliquis. V. *Nonnullus*. ¶ Poſt ſe habet interdum *niſi*, *præter*, *quam*. *Cic. Fam. 5. ep. 5.* Statuerem nullas ad te litteras mittere, niſi commendatitias. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 77.* Si nullam, præter quam vitæ noſtræ, jacturam fieri viderem. *& lib. 3. B. Civ. c. 87.* Nulla Theſſaliæ fuit civitas, præter Lariſſæos, quin Cæſari peteret. ¶ Sæpe eſt irritus, nullius momenti, inanis, levis, *da nulla, di ninna forza, di ninn volero. Terem. Hec. 5. 3. 1.* Edepol næ meum herus eſſe operam depu-at parvi preti, Qui ob eam nullam miſit, fruſtra ubi totum deſedi diem. *Cic. Q. Fr. l. 3. ep. 4.* Sed vides nullam eſſe rempubl. nullum Senatum, nulla judicia, nullam in ullo noſtrum dignitatem. *Id. 2. de Legib. c. 6.* Igitur tu Titias, & Apuleias leges nullas putas? Id. 2. *Tuſcul. c. 5.* Nullum vero id quidem argumentum eſt. *Id. Fam. 7. ep. 3. ante med.* Ee un tempore vir ille ſummus, nullus imperator fuit. *Quint. Cic. de petit. conſul. c. 7.* In petitione niſi id agas, nullus petitor eſſe videare. ¶ Frequenter ponitur loco negativæ *non*. *Terent. Eun. 2. 1. 10.* Momini, tametſi nullus moneas. *Cic. Attic. l. 11. ep. paulo.* Philotimus non modo nullus venit, ſed, &c. *& lib. 15. ep. 22.* Sextus ab ermis nullus diſcedit. *& epiſt. 29.* Ad M. Ælium nullus tu quidem domum, ſed ſicubi incideris. *Terent. Hec. 1. 2. 3.* Si quæreet me, uti tum dices: ſi non quæret, nullus dieeris. *Plaut. Rud. 4. 4. 91.* Tu mihi nullus offenderis. *Id. Trin. 3. 1. 5.* At in edepol nullus creduas. *Virg. in Ciri, v. 177.* Nulle colum novit, earum nec reſpicit aurum. *Propert. l. 1. el. 17. v. 11.* An poteris ſiccis mea fata rapoure ocellis, Oſſaque nulla tuo noſtra tenere ſinu? *b. e.* non tenere oſſa noſtra ſinu tuo. Al. aliter interpret. ¶ *Nullum eſſe*, non eſſe, nihil eſſe. *Cic. de Senect. cap. 22.* Nolite arbitrari, me eum a vobis diſceſſero, nuſquam, aut nullum fore. *Plin. ſub fin. l. 36.* Adeo in rabus damnatis quoque, ac jam nullis ſuni aliqua remedia, ut in carbone, ecce, & cinere. ¶ Hinc *nullum eſſe*, mortuum eſſa: ex opinione eorum, qui animam ſimul cum corpore interira putabunt. *Plaut. Bacch. 2. 2. 16.* Anima eſt umica amanti: ſi obeſt, nullus eſt. *In Cauſtell. Virg. in fu.* Sed tu nullus eris. *Plin. l. 2. c. 63.* Cujus (*terra*) numen ultimum jam nullis precamue irati grave. ¶ Hinc etiam formula illa deſperationis Comicæ, *nullus ſum*, periti, actum eſt de me, *ſon morto*, *ſon frotta*, *per me ella è ſpedita. Terent. Hec. 4. 1. 6.* Credo, Ipſum ad me exire: nulla ſum. *Id. Andr. 3. 4. 20.* Nullus ſum. quid cauſæ eſt, quin hinc in pulmone recta proficiſcar via? *Id. Phorm. 1. 4. 1.* Nullus es, Gete, niſi jam aliquod tibi conſilium celere raperis: ite tanta te impendent mala. Adde *Plaut. Moſtell. 2. 1. 41. & Merc. 1. 2. 52. & 104.* Sic *Id. Caſ. 2. 4. 26.* Si id factum eſt, ecce me nullum ſenem. ¶ *Tam nullus*, tam exiguus, & quaſi nihil. *Plin. l. 11. c. 2. de inſectis.* In his tam parvis, atque tam nullis quæ retio! quanta vis! quam inextricabilis perfectio! ¶ *Nulli*, & *nulle* pro *nullius*, & *nulli*, ortiqua ſunt. *Terent. Andr. 3. 5. 2.* Quandoquidem tam ineris, tam nulli conſilii ſum. *Plaut. Mil. 3. 1. 207.* Qui, niſi adulterin, ſtudioſus rei nullæ aliæ eſt. *Lucret. l. 6. v. 391.* nulla ſibi turpis conficiu'rai. Adde *Caton.* apud *Priſcian. l. 6. pag. 694. Pompeb. Cæſ. ibid. pag. 678. & Propert. l. 1. el. 20. v. 35.*

NUM, *forſe*, *mòn*, *ònn*, ao, numquid, adverb. interrogandi. *Cic. 1. de Divin. c. 14.* Num igitur tot ducum naufragium ſuſtulit ortem gubernandi? aut num imperatorum ſcientiæ nihil eſt, quia, &c? *Terent. Andr. 5. 3. 6.* Num cogitat, quid dicat? num facti piget? num ejus color pudoris ſignum uſquam indicat? *Cic. Verr. 5. c. 53.* Num exſpectatis, dum L. Metellus teſtimonium dicat? *Horat. l. 2. ſat. 5. v. 58.* Num furis, an prudens ludis me? *Virg. Æn. 4. v. 370.* Num lacrymas victus dedit, aut miſeretus amantem eſt? ¶ Jungitur cum *nam*, & *at*. *Terent. Eun. 2. 2. 55.* Eho numnam hic ralictus cuſtos? *Plaut. Trucul. 2. 6. 65.* Numne vis, me ire ad cœnam? *Cic. 1. de nat. Deor. c. 31. ad fin.* Deum ipſum numne vidiſti? ¶ Sequente *quis*, *qua*, *quod*, V. *Nunquis*. ¶ Eſt etiam dubitativum, *ſe*, utrum: cum ſcilicet poſt aliud verbum, membrumve ſubjicitur. *Cic. de Fato, c. 3. extr.* Quæro, num nihil, ac nunc eveniunt, evenirent. *Id. 1. Catil. c. 5. extr.* Interrogas me, num in exſilium? non jubeo, ſed ſi me conſulis, ſuadeo. *Id. pro leg. Manil. c. 7. in fi.* Videte, num dubitandum vobis ſit, omni ſtudio ad id bellum incumbere. *Nep. in Annib. c. 12.* Ut ſibi renuntiarat, num eadem modo undique obſideretur. *Liv. l. 42. c. 19. extr.* Juſſerunt ſpeculari, num ſollicitati enimi ſociorum eſſent. *Ulpian. Dig. lib. & tit. 4. leg. 16.* Nom forte aliquis actio poſſit competera. *ſe per avventura.* ¶ *Num quando*. V. *Nunquando*.

NUMA POMPILIUS, m. Νουμᾶ Πομπίλιος, Pomponis filius, ſecundus rex Romenorum, ex Curibue Sabinorum urbe ortus, XL. annos regnavit, juſtitia & pietate inſignis, qui pacatis finitimorum odiis, truces efferatoſque longa militia pop. R. animos ad pacis artes teducere conatus eſt. *Liv. l. 1. c. 18. & ſequentib.* ¶ De libris Numæ V. *Liv. l. 40. c. 29. Plin. l. 13. c. 13. & Valer. Max. l. 1. c. 1. n. 12.* ¶ Scribit *Servius ad Virg. Æn. 6. v. 809.* fuiſſe canum a prima ætate: propterea diviſſe *Virgil.* crines, incanaque menta ragis Romani. Et dictum eſſe ἀνὰ τὸν νοῦν, quia leges Romanis dedit.

NUMANTIA, æ, f. Νουμαντία, urbs Hiſpaniæ Tarraconenſis, ecc. in Caſtella veteri, inter Celtiberos, & Arevacos, ad Durium fl. haud longe nolentem, ad radices montium. Exciſa eſt a Scipione Africano minora poſt diutinam obſidionem XX. annorum, cum ſe, filios, & uxores occidiſſent cives. *Flor. l. 2. c. 18. & Epit. Livii lib. 47. 54. 55. 57. & 59.*

NUMANTINUS, a, um, ed Numantiam ſpectans. Numantinus ſpeciatim cognomen fuit P. Scipionis Africani Æmiliani, ſeu minoris, qui Numantiam urbem evertit. *Ovid. 1. Faſt. v. 596.* Ille Numentine trazit ab urbe notam. *Juvenal. ſat. 8. v. 10.* ſi luditur alea pernoe Ante Numantinos.

NUMELLA, æ, f. genus machinæ ligneæ ad diſcruciandos eusios, in quam collum & pedes immittuntur, ut deſcribit *Non. c. 2. n. 586.* Hinc inter ſervorum tormenta enumerat *Plaut. Aſin. 3. 2. 5.* Stimulos, lamioas, cruces, compedes, nervos, catenas, numellas, pedicas, boias. ¶ *Feſtus* interpretatur genus vioculi, quo deliguntur quadrupedes, ex nervo, aut corio crudo bovis ut plurimum factum. Atque hoc ſenſu uſurpat & *Colum.* ſed maſcul. genere, *l. 6. c. 19.* ubi ait: Ubi poſſunt etiam nomelli (al. leg. *numella*) fabricari, ut inferto capite, deſcendentibus per foramina regulæ cervix teneatur. *Id. l. 7. c. 8. ad fin.* Numellis pecus inducere. Al. leg. *induere*. Intelligit autem *Colum.* vinculum ex ligneis regulis factum.

NUMELLUS, i, m. V. *Numella*.

NUMEN, inis, n. *ceano*, nutus, νεῦμα: a nuo, ut *flumen* a *fluo*. *Lucret. l. 2. v. 631. de Curretione*. In numerum exſultant, ſanguine fleti, Terrificas capitum quotientes numine criſtas. *col dimenamento del capo.* ¶ Item inclinatio, quia in nutu caput inclinatur. *Id. l. 4. v. 179.* In quem quæque locum diverſa numine tendunt. ¶ Translate eſt voluntas, quia nutu ſignificamus, quod volumus. *Id. l. 3. v. 144.* Cetera pars animæ per totum diffita corpus Paret, & ad numen mentis, momenque movetur. *Virg. 6. Æn. v. 137.* Jam cælum terramque meo ſine numine, venti, Miſcere, & tantas audetis tollere moles? ¶ Fera dicitur de voluntate, vi, & potentia deorum, quia ſolo nutu efficere putantur quæcumque libuerit, *volendi*, *forza*, *e potenza degli dei*, θεῖον, *Suidas. Varr. l. 6. de L. L. c. 5.* Numen dicunt eſſa imperium, dictum ab nutu. Omnia ſuot ejus, cujus imperium maximum eſſe videatur. Itaque in Jove hoc & Homerus, & aliquotiene Livius. *Cic. 1. de Divin. n. 53.* Quæto id den eſt facilius, cujus numini parent omnia. *Nep. in Epeſil. c. 2. in fi.* Cum animadverteret, deorum numen facera ſecum. *& in Timol. c. 4. extr.* Nihil rerum humanarum ſius deorum numine egi. *Cic. 6. Verr. c. 40.* Multe ſæpe prodigia vim ejus (*Cereris*) numenque declarant. *Id. 2. Catil. fub fin.* Dii immortales hic præſentes ſuo numine atque auxilio urbis tecta defendunt. *Id. in Pi-*

ſon.

ſon. rep. 21. Numen interdictumque deorum immortalium, reſponſa ſacerdotum, auctoritatem Senatus regi Ægyptio vendidit. *Horat. l.* 4. *ed.* 5. *v.* 53. Nox, & Diana nunc nunc adeſte, nunc in hoſtilia domos Iram atque numen vertite. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 3. *v.* 45. flectere tenta Cæſareum numen numina, Bacche, ſuo. *Id.* 1. *de ar. am. v.* 203. Marſque pater, Cæſarque parens, date numen avoti. *Id.* 4. *es Ponto, ep.* 13. *v.* 24. Adjuta eſt novitas numine noſtri dei. *Caſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 25. Numen deorum placare. ¶ Speciatim *numen Jovis* ſit ajus vis & potentia in aere, in illo *Horat. l.* 3. *od.* 20. *v.* 7. Sentis &c, poſitas ut glaciet nives Puro numine Jupiter? *Bentley.* mallet *duro numine*. Sic de mari *Virg.* 5. *Æn. v.* 767. quibus aſpera quondam Viſa maris facies, & non tolerabile numen. ¶ In illo *Virg.* 2. *Æn. v.* 396. Vadimus immiti Danaûm haud numine noſtro: *mollitge* diis non propitiis ac faventibus, ſed adverſis. ¶ Tribuitur aliquando & hominibus, qui potentia, dignitate, dominatu, deorum quodammodo vim in terris habent. *Cic. Phil.* 3. *c.* 13. Magnæ vir eſt, magnum numen unum & idem ſententiæ Senatus. *Al. leg.* nomen. *Id. poſt redit. ad Quirit. c.* 8. Numenque veſtrum æque mihi gravi & ſanctum, ac deorum immortalium in omni vita fuiſſe. *Liv. l.* 7. *c.* 30. *ad fin.* Annuite, P. C. nutum numenque veſtrum inviſum Campanis, & jubete ſperare, incolumes Capuam futuram. *Ovid. Iæpiſſime* Auguſto *numen* tribuit; qua appellatione poſteriuribus temporibus Imperatores R. honorare mos fuit. Hinc illa in veteribb. Inſcriptionib. D. N. M. Q. E. *h. e.* deuntue nomini majeſtatique ejus: quæ expreſſa habentur apud *Gruter. pag.* 270. *n.* 1. 2. 5. 6. 7. & alibi. Ita *Synmach. l.* 10. *ep.* 21. (*al.* 26.) Præcipua beneficia numinis veſtri populus R. exſpectat. ¶ In plur. numera de uno tantum deo, per ſynecdochen: apud *Virg.* Venus Cupidinem alloquens, *l.* 1. *Æn. v.* 670. ſupplex tua numina poſco. *& lib.* 3. *v.* 543. uomina ſancta precanur Palladis armiſonæ. *Sil. l.* 1. *v.* 93. Ennæa aumine divæ. *Ovid.* 6. *Met. v.* 44. Palladeque axhibuit: venerantur numina nymphæ, Mygdonideſque nurus. *Horat. epod.* 17. *v.* 3. Pee & Dianæ non movenda numine. ¶ Sæpe ſtiam dicitur de ipſis diis, *deinde, nomen*, præſertim a Poetis. *Virg.* 4. *Georg. v.* 7. ſi quem Numina læva ſinunt, auditque vocatus Apollo. *Ovid.* 1. *Met. v.* 320. Corycidas nymphas, & numina montis adorant. *Virg.* 3. *Æn. v.* 634. nos magno precati Numine. *Suet.* 1. *Achill. v.* 504. Belligerum numen. *Ovid.* 10. *Met. v.* 430. promiſſaque numine firmat. *h. e.* deo per juramentum teſte vocato.

NUMERABILIS, le, *ibe ſi pub numerari, numerabile*, ἀριθμητός, qui numerari poteſt. *Ovid.* 5. *Met. v.* 587. Invenit ſine vortice aquas, ſine murmure euntes, Perſpicuas imo: per quas numerabilis alte Calculus omnis erat. ¶ *Populus numerabilis* apud *Horat. in ar. Poet. v.* 206. eſt parvo numero: quia quæ pauca ſunt, facile numerantur.

NUMERALIS, le, ἀριθμητικός, ad numerum pertinens, ut Numerales nomen, quod numerum ſignificat, apud *Priſcian. l.* 2. *pag.* 579. *& 581. Putſch.*

NUMERARIUS, ii, m. *computiſte, arithmetico, ἀριθμητής*, qui numeros conſulis, & computat. *Auguſtin. in Pſalm.* 146. *ſect.* 12. & *l.* 2. *de lib. arbitr. c.* 12. ¶ Fuere numerarii in officio Præfectorum Prætorii, Conſularium, Præſidum, ducum, magiſtri officiorum, qui rationes conficiebant, quos nunc dicimus *rationarii publici*. *Ammian. l.* 19. *c.* 9. (*al.* 18.) Jacobus & Cæſius numerarii Apparitionis Magiſtri equitum. Adde *Sidon. l.* 1. *ep. ult. & lib.* 2. *ep.* 1. & *lib.* 5. *ep.* 7. & V. titulum primum *lib.* 8. *Cod. Theodoſ. & tit.* 5. *lib.* 12. *Cod. Juſtin.* qui *de numerariis, exhauſtis*, &c. *inſcribitur*. Apud *Iſidor.* ita definiuntur *l.* 9. *Orig. c.* 4. Numerarii vocati ſunt, qui publicum nummum æratiis inferunt. Sed legendum *publicum numerum*.

NUMERATIO, onis, f. *numero, computatio, ἀριθμησις. Senec. epiſt.* 18. Ab iſto fiat numeratio. *h. e.* numeratio pecuniæ, *thorſo, pagamento*. Quo ſenſu *Id. epiſt.* 26. *ad fin.* Exſpecta puſillum, & de domo fiet numeratio. *Column.* uetem expreſſe *l.* 1. *c.* 2. *e med.* Ubi meis numeratim exigitur, rem pro nummis oſtendit.

NUMERATOR, oris, m. *numeratore, computatore, ἀριθμητής*, qui numerat. *Auguſtin. b.* 5. *Confeſſion. c.* 4. Menſur cæli, & numerator ſiderum.

NUMERATUS, a, um, *contare, numerato, ἀριθμηθείς*, is de quo numerus iuitus eſt, recenſitus. *Lucan. l.* 3. *v.* 285. & *Sil. l.* 7. *v.* 730. Numeratus miles. *Plin. l.* 29. *c.* 1. Numeratæ domus. ¶ Sæpe refertur ad pecuniam. *Plaut. Perſ.* 4. 3. 57. Probum & numeratum argentum ut accipiat, faca. ¶ Hinc *numerata pecunia*, h. e. in nummis, *danaro in contanti. Plaut. Pſeud.* 4. 7. 50. Hic ſunt quinque argenti lectæ uomeretæ minæ. *Id. Aſin.* 1. 3. 41. Si mihi dentur duo talenta argenti numerata in manum. *Cic. pro Cæcin. c.* 4. Cum uteretur dote uxoris numerata. ¶ Abſoluta *Cic.* 5. *Fam. ep.* 20. *ſub fin.* Quæ tua eſt fuevitas, nolles a me hoc tempore æſtimationem accipere, nam numeratum, ſi cuperem, non haberem. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 25. Mihi res & conditio placet: ſed ita, ut numerato malim, quam æſtimatione. V. *Æſtimatio. Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 166. Quid refert, vivas numerato nupta, an olim? *de danaro ſborſato, e ſpeſo*. Adde *Lex. in fin. cap.* 22. *l.* 36. ¶ *In numerato*, in nummis, in pecunie, *in contanti, in ſoldo effettivo. Plin. l.* 33. *c.* 10. Teſtamento ediait, relinquere in numerato HS. DC. *& cap.* 3. *ad fin.* Ex æraein protulit laterum aureorum XXV. M. argenteorum XXXV. & in numerato HS. CCCC. ¶ Hinc translate *in numerato habere*, in promptu habera, præſens paratumque habere, *aver in pronto, alla mano. Quintil. l.* 6. *c.* 3. *ſub fin.* Dictum eſt de actore facile dicente ex tempore, ingenium eum in numerato habere. *Senec. ſub fin. controv.* 23. *l.* 2. hoc dictum fuiſſe tradit ab Auguſto de L. Vinicio, quo nemo civis R. in agendis cauſis præſentior habuit ingenium. Quidquid longa cogitatio illi præſtitura erat, prima intentio animi dabat: ex tempore cauſas agebat, &c. ¶ *Numerosus*, poſitus, collocatus, habitus. *Cic. in Orat. c.* 9. Thucydides nunquam ſit numeratus orator. *Id. in Brute, c.* 45. M. Herennius in mediocribus oratoribus numeratus eſt.

NUMERE. V. *Numero*, adverb.

NUMERIA, æ, f. dea penſes numeris addiſcendis. *Auguſtin. l.* 4. *de Civ. Dei, c.* 11. *Strenua* dea ſit, ſtrenuum faciendo: Numeria, quæ numerare docet: Camene, quæ cenere. ¶ Docent quidam, fuiſſe deam, quæ partus celeritati præeſſet, aſſeruntque *Verrium* locum apud *Non. cap.* 4. *n.* 319. his verbis: Ut qui contra celeriter erant nati, fere Numerios prænominabant: quod qui cito facturum quid ſit, offendere volebet, dicebet numero id fore: quod etiam in partu precabantur Numeriam: quam deam ſolent indigitare etiam Pontifices. (Suet tamen in his verbis multe incerta.)

NUMERIUS, ii, m. prænomen eſt Latinum, ut Numerius Fabius Buteo, apud *Liv. c. ult. l.* 41. Sola, vel primo gens Fabia patricia uſa ea dicitur, quia Fabius ille, qui unus poſt ſex & trecentos ab Etruſcis interfectus ſuperfuit, inductus magnitudine diſcitiarum, uxorem duxit Otacilii Maleventani, ut tum dicebantur, filiam, ea conditione, ut qui primus natus eſſet, prænomine avi matera: Numerius appelleretur. Ita *Feſtus*: quæ habentur etiam in lib. *de nominib. & prænom.* R. qui poſt *Val. Max.* edi ſolet. Porro qui primus ita dictus eſt, ita appellatus creditur a celeritate naſcendi. V. verba *Varronis* in voca præced.

NUMERO, as, avi, atum, a. 1. *contare, noverare, numerare, ἀριθμέω*, per numeros recenſeo, metior, dinumero. *Cic. a. de Orat. c.* 32. Ea, ſi ea ceis numeras, innumerabilia ſunt; ſi ex rebue, modica. *Suetan. in Claud. c.* 21. Aureos voce digitiſque numerare. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 123. numerare per digitos. *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 130. Tum licet a Pico numeres genus. *h. v.* deducas, numerando Picum primum inter majores tuos. *Tibull. l.* 4. *el.* 4. *v.* 18. Vntaqus pra domiue vix numeranda facit. *h. e.* pans innumerabilia. ¶ Cum de pecunia ſermo eſt; non ſolum ſignificat nummorum inire numerum, ſed etiam pecuniam præſentem elteri tradere. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 3. Magnam pecuniam ſocietates earum provinciarum, quas ipſe obtinebat, ſibi numerare cogerat. *Cic. ed Plaur.* 1. *poſt rp. 16. l.* 16. *ad Attic.* Atticus pecuniam numeravit de ſuo. *thorſo del ſuo.* & *pro Flacc. c.* 19. Si præmi dedit, a quæſtore numeravit. *delle caſſa del camerlingo.* & *in Piſon. c.* 36. Stipendium numerare militibus. *Velleſ. l.* 2. *c.* 66. alicui mercedem. *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 199. dotem. ¶ *Numero Senatum* ait quivis Senator Conſuli, cum impedimento vuls eſſa, quo minus faciat ſenatuſconſultum: poſtulatque, ut aut res, quæ referuntur, dividantur, aut ſinguli conſulantur; aut numerentur Senatores, ſi tut ſint numera, quot eſſe oportet, ut liceat ſenatuſconſultum perſcribi. Ita *Feſt.* Hinc *Cal. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 12. Sed cum de hoſtiis ageretur, & poſſet rem impedire, ſi ut numeraretur, poſtularat, tacuit. *Plin. in Paneg. c.* 76. Conſulti omnes, atque etiam dinumerati ſumue: vicitque ſententia non prime, ſed melior. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 4. Hactenus ne quid ad Senatum, conſule, aut numera. Ita legit *Turneb. l.* 18. *adverſ. c.* 27. alii aliter. ¶ Per metonymiam ſit habere, peſſidere. *Ovid.* 1. *Triſt. el.* 9. *v.* 5. Donec eris felix, multos numerabis amicos: Tempora ſi fuerint nubila, ſolus eris. *Tacit.* 1. *Ann. cap.* 35. Veteresi tenemus, aut ſupra ſtipendia numerantes. ¶ Item cenſere, æſtimare, *tenere per, ſtimare. Cic. pro Mur. c.* 24. *extr.* Sulpicium accuſatorem ſuum numerabat, non competitorem. *Id. Phil.* 13. *c.* 4. Maximum ejus beneficium numera, quod hoc animo in rampubl. eſt. *Id. Fam.* 1. *ep.* 9. *circe med.* Sapientes cives, qualem me & eſſe, & numeri volu. *Id. Verr.* 4. *c.* 70. Is prope alter Timarchidea numeratue. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 13. Tem ſingulare maleficium, quod ita raro auſuſit, ut ſi quendo auditum ſit, perisnsi ac prodigii ſimile numeretur. *Id. Fam.* 2. *ep.* 6. Ne id, quod petit, ſatgerit magis, quam rogare, & in mercedis potius, quam beneficii loco numerare videatue. *Id.* 11. *Phil. cap.* 1. *extr.* Mors in beneficii parte numeretur. *Al. leg.* paetem. *Id.* 2. *de Fin. c.* 18. Voluptatem nullo loco numerat. *eieu per nulle.* & a. *de Leg. c.* 5. Id eſt ne numerandum in bonis? *Salluſt. in orat. Lep. cont. Sall. e med.* Quorum adeo Sullam non pœnitet, ut & facta in gloria numeret. *Cic.* 1. *Phil. c.* 8. Niſi forte, ſi quid memoriæ cauſa retulit in libellum, id numerabitue *in actis. Id. pro Roſc. Amer. c.* 6. Ipſe honeſtiſſimus inter ſuos numerabatur. *Tacit. de Germ. c.* 30. Fortunam inter dubia, virtutem inter certa numerare. *hd.* 2. *Hiſt. c.* 77. Nihil nobis ultra arrogabo, quam ne puſ Valentem ne Cæcinam numeremur. *h. e.* Valenti ac Cæcinæ poſtpoumue. *Sil. l.* 15. *v.* 750. uote omnes bellu numerandua Amilcar. Al. aliter leg. ¶ Numerare pectine chordas, epud *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 381. eſt percuerere, & quaſi aliam poſt aliam pulſando numerare, vel in numerum pulſare.

NUMERO, & Numare, adverb. *troppo preſto*, nimis cim. Antiqua loquendi eatin ducta ex eo, ut quidam putant, quod unum, quod eſt principium numeri, punctum putatus, ut loquitne *Macrob. l.* 2. *in Somn. Scip. c.* 2. Itaque *numero* dicimus, quaſi puncta temporis. *Feſtus* docere videtur, *numero* dici de præſenti & futuro tempora, *numere* de prateritu. Verum ajus verba maximam partem incerta fuet: neque id diſcrimen a Scriptoribus ſervatur: niſi quod *numero* minus eſt in uſu. *Navius* apud *Feſt.* Neminem vidi, qui numero ſeirat, quod ſcito eſt opus. *Plaut. Men.* 2. 2. 13. Numero huc advenis ad prandium. nunc obſonatu redeo. *& Mil. a.* 5. *v.* 7. Perii, *Ce.* haud etiam numera hoc dicie. *Id. Pan.* 5. 4. 106. O Apella, a Zeuxis pictor, cur numera aſſis mortui? Adde *Merc.* 4. 3. 37. ¶ Significat etiam cito, celeriter, *toſto, ſubito. Varr.* apud *Non.*

4. *n.* 329. Qui, cùm facturum quid ſe, oſtendere volebat, dicebat, numero *id* fore. ¶ Unde eum *nimis* eliquando jungitur. *Turpil.* apud *Non. ibid.* Nunquam nimis numerum quemquam vidi facere, cum facto eſt opus. Adde *Acc.* & *Afran. ibid.*

NUMEROSE, *in capite*, *numeroſamente*, magno numero. *Colum. l.* 4. *c.* 21. Nec tamen licebit numeroſius meſſare, quam ut una vitis octo ſerviat palmitibus. *Plin. l.* 33. *c.* 3. *ed fin. de aura.* Nec aliud laxius dilatatur, aut numeroſius dividitur. *Apul. de deo Socrat. prope fin.* Villas opipare exſtruunt, & domos ditiſſime exornant, & familias numeroſiſſime comparant. ¶ Apud *Tertull. adverſ. Prax. cap.* 18. numeroſe loqui, eſt loqui in plurali numero. ¶ Item per numeros, id eſt menſuras muſicas, *armonioſamente*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 8. *ſub fin.* Quid, ſi platani fidiculas ferrent numeroſe ſonantes? ¶ Item per numeros orationis, concinne, apte, ſuaviter. *Cic. de clar. Orat. c.* 8. Sententiæ aptis conſtrictæ verbis, cadit etiam plerumque numeroſe. *Id. in Orat. c.* 66. Rarò in veris ceuſis circumſcripte numeroſeque dicendum eſt. *& cap.* 62. In amplificanda re ſunditur numeroſe & volubiliter oratio. *& cap.* 65. Apte numeroſeque dicere. *Gell. l.* 7. *c.* 3. *ad fin.* Ea omnia diſſimilitudo, numeroſiſque ac comptius fortaſſe dici potuerunt: fortius atque vividius potuiſſe dici non videntur. *Quinct. l.* 10. *c.* 5. *ante med.* Ut ex induſtria ſumamus ſententias quaſdam, eaſque verſemus quam numeroſiſſime.

NUMEROSITAS, atis, *f. numero grande*, *copia*, *numeroſitè*, magnus numerus, multitudo, copia. *Macrob. l.* 5. *c.* 20. *a med.* Ad ſignificationem numeroſitatis innumeræ. *Tertull. de Monog. c.* 4. Filiarum numeroſitas. *Impp. Arcad. & Honor. lib.* 12. *Cod. Theodoſ. tit.* 5. *leg.* 3. Numeroſitas curialium. *Sidon. carm.* 23. *v.* 150. Et te multimoda ſatis verendum Scriptorum numeroſitate, Varro.

NUMEROSUS, a, um, *numeroſa*, *copioſa*, *multiplex*, *multo*, πολυάριθμος, qui magno conſtat numero, multiplex, multus, varius. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 40. magna comitum, numeroſaque pubes. *Tacit. in Agric. c.* 17. Brigantum civitas, quæ numeroſiſſima provinciæ tutius perhibetur. *Plin. l.* 11. *c.* 4. Animalia numeroſo fecunda partu. *Id. l.* 7. *c.* 18. Numeroſiſſima ſuffragia habere. *& lib.* 21. *c.* 24. Herba radice magna, *numeroſa*. *Id. l.* 35. *c.* 11. Numeroſiſſimis florum varietas. *Plin. alter l.* 4. *ep.* 15. Copioſæ & numeroſæ domus. *b. e.* familiæ. *Nemeſian. in Cynog. v.* 25. Nioben numeroſo funere mœſtam. *Martial. l.* 4. *epigr.* 31. Et fareit dominæ numeroſus debitor arcæ. *& epigr.* 1. *lib.* 4. Cæſaris alma dies, *&c.* Longa, precor, Pylioque veni numeroſior ævo. *Colum. l.* 59. *v.* 6. Principiis ſedem numeroſo præbeas horto Pinguis ager. *b. e.* in quo ſeruntur multorum generum olera, ſtores, poma. Alii exponunt amplo, laſo, & multa capiente, *ampla*, *large*, *capace*. *Plin. l.* 2. *ep.* 14. *circa med.* Hoc pretio quamirbat numeroſæ ſubſellia implentus. *b. e.* numero plurima ſubſellia. *& lib.* 10. *ep.* 48. Gymnaſium incendio amiſſum reſtituere cœperunt, longe numeroſius lautiuſque, quam fuerat. *b. e.* pluribus membris inſtructum. *Colum. l.* 6. *c.* 29. Pullus equinus lacte & muſculorum toris numeroſo pectore. *b. e.* multos habente muſculorum toros. Sic *pauca poſt*. Feminibus toruſis ac numeroſis. (*Virg.* 3. *Georg. v.* 81. Luxuriatque toris animoſum pectus.) *Plin. l.* 35. *c.* 11. *ante med.* Pictus diligentiùs, quam numeroſior. *b. e.* qui plurimas tabulas pinxerit: vel qui varietati magis ſtuduerit. Sic *l.* 34. *c.* 8. Myron numeroſior in arte, quam Polycletus. *Id. l.* 35. *c.* 11. *circa med.* Numeroſa tabula. *b. e.* in qua multi depicti ſunt. *Quinctil. l.* 5. *cap.* 10. Numeroſum opus. *b. e.* multiplex, varium. V. *Argumentoſus*. *& Plin. lib.* 3. *epiſt. 9. a med.* Hic numeroſiſſimæ cauſæ terminus, quibuſdam abſolutis, pluribus demnatis, atque etiam relegatis, *&c.* ¶ Numeroſe etiam dicuntur, quæ ad numerum fiunt, ut ſaltatio, geſtus, ſonus, verſus. *Ovid. e. Amor. el.* 4. *v.* 29. Illa placet geſtu, numeroſaque brachia ducit. *Id. l.* 4. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 33. in tenebris numeroſos ponere greſſus (*al.* geſtus) Quodque legas nullo, ſcribere carmen, idem eſt. *Id.* 4. *Triſt. el.* 10. *v.* 49. Et tenuit noſtras numeroſus Horatius aures. *ſcil.* propter tot carminum genere, quibus uſus eſt. ¶ *Numeroſa oratio*, quæ numeri verſuum quid ſimile habet, & apte, concinne, atque æquabiliter fluit. *Cic. in Orat. c.* 48. Si numeroſum eſt id in omnibus ſonis atque vocibus, quod habet quaſdam impreſſiones, & quod metiri poſſumus intervallis æqualibus; eeſte hoc genus numerorum, dummodo ne continuum ſit, in orationis laude ponetur. *Id. in Orat. c.* 50. *&* 51. Apte & numeroſa oratio.

NUMERUS, i, *m. numero*, *novero*, ἀριθμὸς, diſcretæ quantitatis menſura, ratio, quæ multitudinis cujuſpiam ſummam concipitur. Minervæ inventum eſſe, creditum eſt, ut *Liv. l.* 7. *c.* 3. ſcribit. *Cic.* 7. *Verr. c.* 18. Cum maximus numerus piratarum deeſſet. *Senec. ep.* 58. *poſt med.* Conſummare perfectiſſimum numerum, quem novem novies multiplicata componunt. *Nep. in Iphicr. c.* 2. Exercitus conductus, cujus numerus duodecim millium fuit. *Plin. l.* 3. *c.* 3. *ſub fin.* Numerus omnis multitudinis ed ducenta quadraginta millia liberorum capitum. *Liv. l.* 3. *c.* 5. *ad fin.* Cæſorum numerum ſubtiliter exſequi. *Cic. Verr.* 7. *c.* 28. Habere rationem & numerum piratarum. *b. e.* ſcire, quot fuerint piratæ. *Stat. 6. Theb. v.* 263. Metiri numerum, vultuſque, habituſque ſuorum. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 76. irire. *Plaut. Amph.* 4. 10. 68. capere. *Catull. carm.* 60. *epiſtol. Maal. v.* 108. ſubducere. *In SC. apud Cael. ad Cicer. &* 8. *Fam. ep.* 8. efficere. *Plin. l.* 14. *c.* 2. *&* *Virg.* 2. *Georg. v.* 104. numero aliquid comprehendere. *Cic. 6. Verr. c.* 9. Hæc tibi laudatio procedat in numerum. *b. e.* jungatus numeris aliarum laudationum, & te juvet. ¶ Ablativus *numero* additur, etiam cum abeſſe poſſes, ſertius ſignificandi cauſa. *Cic.* 2. *de Orat. cap.* 28. Hæc enim ſunt tria numero. *Salluſt. in Jug. c.* 57. Reliqui omnes, numero quadraginta, interfecti, *& ſep.* 98. Ex copia tubicinum numero quinque quam velociſſimos delegit. *Cic. Verr.* 3. *c.* 18. Cum Perſæ mille numero navium claſſem ad Delum appuliſſent. *Id. in fragm.* apud *Aquilam de figur. ſententiar. pag.* 20. Equites numero plusimi e Gallia. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 5. Oppida ſua omnia, numero ad duodecim, vicos ad quadringentos incendunt. *Id. l.* 3. *B. Civ. c.* 53. Ad duorum millium numero cecidiſſe reperiebantur. *Siſenn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 88. Ad binum millium numero ſauciis utrinque factis. *Plin. l.* 9. *c.* 10. Pariunt ova ad centena numero. *Juvenal. ſat.* 13. *v.* 26. Rari quippe boni: numero vix ſunt totidem, quot Thebarum portæ. *Auct. ad Herenn. l.* 1. *c.* 10. *ad fin.* Enumeratione utemur, cum dicemus numero, quot de rebus dicturi ſumus. *preciſamente*. ¶ *Numerus ſingularis*, & *ſingulus* apud Grammat. in verbis, & nominibus unam rem: *pluralis*, *pluralivus*, & *multorum* plures ſignificat. *Verr. Quinctil. Gell. &c.* ¶ *Ad numerum*, ipſo numero. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 37. *ſub fin.* Speciem dei percipi cogitatione, non ſenſu: nec eſſe in ea ullam ſolidiratem, neque eandem ed numerum permanere, eamque eſſe ejus viſionem, ut ſimilitudine & tranſitione cernatur. *b. e.* prorſus eandem, & citra ullam mutationem. Adde *cap.* 18. ¶ *Ad numerum*, æquali numero. *Cic. Verr.* 7. *c.* 18. *in fin.* In piratarum locum, & ed eorum numerum civis Romani hoſtiliter necati. *o tanti*, *quanti eram olim.* *& in SC.* apud *Cael. l.* 8. *Fam. ep.* 8. Si ex eo numero, quos ex S. C. in provincias ire oporteret, *ad* numerum non eſſent, qui in eas provincias profeiſcerentur, *&c. non fuiſſe tanti*, *che baſtaſſero*. ¶ Aliquando *numerus* abſolute pro multitudine & copia ponitur. *Cic. pro Font. cap.* 1. Eſt in eadem provincia numerus civium R. atque hominum honeſtiſſimorum. *un buon numero*. *Nep. in Milt. c.* 5. Numero copiarum fretus. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 46. ſed illos Defendit numerus. *Sil. lib.* 1. *v.* 312. Clam nec in numero virtus latet. *Tacit. Ann.* 14. *c.* 49. Plures numero tuti. ¶ Item pro turba, vulgo, nullius pretii hominibus. *Horat. lib.* 2. *ep.* 2. *v.* 27. Nos numerus ſumus, & fruges conſumere nati. Sic *Ariſtoph. in Nubib. v.* 1204. ἄνω λέγειν, ἐφεξῆς, πρόβατον, *&c.* ¶ *Eſſe in numero*, eſſe inter homines, vivere, numerari cum aliis. *Lucret. l.* 5. *v.* 180. Qui nunquam vere vitæ guſtavit amorem, Nec fuit in numero, *quod* nbeſt non eſſe creatum? ¶ Interdum de iis etiam dicitur, quæ non numero, ſed menſura conſtant, reſpiciendo ad numerum menſurarum. *Cic. Verr.* 4. *cap.* 72. *&* *pro Plenc. c.* 26. Magnum numerum frumenti, vim mellis maximam. *b. e.* modiorum frumenti, *anno gran quantità*. *& Phil.* 2. *c.* 27. Maximus vini numerus fuit. *b. e.* amphorarum, aut culleorum. ¶ Sæpe de ordinibus militaribus. nam exercitus in partes certo numero conſtantes diviſitus, manipulos, cohortes, turmas, legiones, *&c. ἀνίαι*, *τάγματα*. *Velleij. l.* 2. *cap.* 73. Servitia fugitivoſque in numerum exercitus ſui recipiens. *Plin. lib.* 10. *ep.* 38. Sacramento militari nondum diſtributi in numeros erant. *incorporati nelle ordinanze*. *& lib.* 3. *ep.* 8. *ſub fin.* Neque enim adhuc nomen in numeros relatum eſt. *Tacit. l. Hiſt. c.* 87. Reliquos in numeros legionis compoſuerat. *Id. in Agric. cap.* 18. Sparſi per provinciam numeri. *b. e.* cohortes. *Id. l. Hiſt. cap.* 6. Plene urbe exercitu raſulito: multi ad hoc numeri e Germania ac Britannia. *Ulpian. Dig. lib. & tit.* 3. *leg.* 8. Mites, qui communem cauſam omnis ſui numeri ſuſcipit. *di tutto lo ſuo compagno*. *Claudian. in epithal. Pallad. & Celer. v.* 86 Regnorum tractat numeros, conſtringit in unum Sparſas imperii vires, cuneoſque recenſet. Adde *Suetan. in Veſpaſ. c.* 6. Hinc illa, In numeris eſſe, *eſſer arrolato*, apud *Ulpian. Dig. lib.* 29. *tit.* 1. *leg.* 43. & In numeris manere, *Id. ibid. leg.* 4. & Deſinere in numeris eſſe, *Paul. ibid. leg.* 38. Huc pertinet illud *Suetan. in Claud. cap.* 25. Inſtituit imaginariæ militiæ genus, quod vocatur Supes numerum, quo abſentes, & titulo tenus tungerentur. Porro illud *Topiſes in Probo*, *c.* 14. Accepit ſedecim millia tironum, quos omnes per diverſas provincias ſparſit, ita ut numeris, vel limitaneis militibus quinquagenos, & ſexagenos interſereret: *Salmaſ.* docet *numeros* proprie eſſe legionum, & diſtingui a limitaneis, qui non erant legionarii. ¶ Interdum de quovis ordine dicitur. *Virg. Æn.* 3. *v.* 445. Quæcunque in foliis deſcripſit carmina virgo, Digerit in numerum, atque antro ſeciſa reliquit. ¶ Tranſfertur ed quemcunque ordinem, claſſem, feriem, ſodalitatem, gregem, genus, *numero*, *catalogo*, *ſerie*, *ordine*, *rango*, *corpo*. *Nep. in Attic. c.* 18. In proſcriptorum numerum relatus. *Quinctil. l.* 10. *c.* 2. *ante med.* Redigree aliquem in numerum poetarum. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 9. *v.* 66. Auxiſti numeros, cultæ Tibulle, pios. *Nep. in Lyſand. c.* 1. Horum in numerum nemo admittebatur. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 384. Quædam de numero Lamiarum. *Cic. in Brute*, *c.* 31. Q. Ælius Tubero fuit illo tempore, nullo in oratorum numero. *Salluſt. in Catil. c.* 34. Mallius ex ſuo numero legatos ad Marcium miſit. *Cic. Q. Fr. l. & ep.* 1. *c.* 5. Quo ex genere ſi quem tui cognoſti amantiorem, hunc vero ad tuum numerum libenter edſcribito. *Id. Phil.* 2. *c.* 13. *extr.* Tu vero adſcribe me talem in numerum. *Id.* 3. *de nat. Deor. cap.* 19. Erechtheus, filiæque ejus in numero deorum ſunt. *Id. pro Arch. ſub fin.* Quique eſt ex numero, qui ſempee apud omnes ſancti ſunt habiti. *è del numero di coloro*, *che*, *&c. Id. Verr.* 5. *c.* 90. Tanta cuſtoritate ſuot, ut in illo antiquorum hominum numero reponantur. *Horat. l.* 1. *ad.* 2. *v.* 18. numero beatorum eximere aliquem. *Quinctil. l.* 1. *c.* 4. (*al.* 5.) Scriptores elios redigere in ordinem, elios omnino eximere numero. *b. e.* nullo modo inter Scriptores habendos eſſe, cenſere. ¶ Hoc ſenſu eandem vim habet, atque elegantiam, quam *locus*: & æſtimationem ſignificat. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 50. *a med.* Si, quo in numero illud, quod per ſimilitudinem affertur, & quo in loco illud, cujus cauſa affertur, haberi conveniat, oſtendetur. *Id. Verr.* 4. *c.* 54. Ut illius nequitiam, qui illum ſecum habuerit, eo præſertim numere ac loco, cognoſcatis. *Id. in Divin. Verr. c.* 19. Cum is tibi parentis

rentis numero fuiſſet. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 18. Reductos in hoſtium numero habuit. *Cic. in Bruto, c.* 47. Dicebat etiam L. Scipio non imperite: Cuiuſque Pompeius Sex. F. aliquem numerum obtinebat. *Id. Phil.* 3. *c.* 6. a *med.* Tuæ conjugi Bambalio quidam pater, homo nullo numero. nihil illo contemptius. ¶ Sæpe pro parte ponitur, *parte. Cic. l.* 3. *Offic. cap.* 3. a *med.* Illud autem officium, quod rectum Stoici appellant, perfectum, atque abſolutum eſt, & ut iidem dicunt, omnes numeros habet. *Id.* 3. *de Fin. c.* 7. Omnee numeros virtutis continet. *Id.* 1. *Acad. c.* 3. Varium & elegans omni fere numero poema. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 13. *extr.* Mundus undique eptus atque perfectus, expletuſque omnibus ſuis numeris & partibus. *Quintil. l.* 10. *c.* 1. Quid ipſe ejus operibus ſublimius, doctius, omnibus denique numeris præſtantius? *Plin. l.* 9. *epiſt.* 38. Liber numerie omnibus abſolutus. *Id. in Panegy. c.* 71. Omnes comitatis numeros nbim. *adimpiere tenue le parti.* & *Albinov. ad Liv. el.* 1. *v.* 285. principis implere. *Val. Max. l.* 8. *cap.* 3. *n.* 1. partes nmnes ac numeros defenſionis diligenter exſequi. *Aul. diel. de Orateeth. c.* 32. Ita per omnes numeros eloquentiæ. *Plin. l.* 4. *ep.* 11. Omnibus numeris paduris πολλὸν πρέπειν ἄχος ὑποχίσιος ποτῶν. ¶ *Omnium numerorum eſſe* eſt omnes habere numeros, *aver tutte le buone qualità. Petron. in fragm. Tragur. c.* 68. *Burm.* Duo tamen vitia habet, quæ ſi non haberet, eſſet omnium numerorum. *Id. ibid. c.* 63. Puer omnium numerum. *pro* numerorum. ¶ Contra imperfecta quæ ſunt, his deeſſe numeros dicimus. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 7. *v.* 17. Quæ mihi venture eſt (ſiquidem ventura) ſeuectus? Cum deſit numeris ipſa juventa ſuis? Sic *lib.* 1. *Metam. v.* 427. animalia quædam imperfecta, ſuiſque Trunca vident numeris. ¶ Hæc loquendi ratio eſt a Græcis, immo a Stoicis, ut *Cic.* ſupra cit. docet. Inde autem ducta videtur, quod res unaquæque ſuis certo numero partibus conſtat, quarum una ſi deſit, mancam illam & curtam eſſe neceſſe eſt: ſi adſint omnes, perfecta eſſe dicitur. Forteſſe etiam ducta eſt ab eorum Philoſophorum opinione, qui omnia ex numeris conſtare docuerunt, aut omnium rerum perfectiones ex numerorum proportione pendere: quæ de re *Macrob. lib.* 2. *in ſomn. Scip. c.* 1. & 2. &c. *Ovid.* 7. *Met. v.* 205. hominie ſpeciem materaa ſumit in alvo, Perque ſuos iutue numeroe componitur infans. *h. e.* per certum membrorum numerum: qui ſi vel deficiat, vel ſuperet, moſtrum fit: unde *Lucan. l.* 1. *v.* 562. Monſtroſique hominum partus numeroque, modoque. ¶ Simili quadam ratione *numeros* dies dixit *Plin.* quibus perfectus Lunæ curſus concluditur: *in fin. cap.* 32. *l.* 18. Altemie menſibus triginta implebit numeros, alternis detmhet ſingulos. ¶ *Numeroſe* tranelate, Græce ῥυθμικῶς, eſt proportio quædam inter duos, plureſve motus, quorum eam alii ſint longiores, breviores alii, & ſimilie habeant intervalla, efficiunt concentum quendam, qui vel gratus eſt, ſi proportio illa conveniens ſit, apteque reſpondent; vel ingratus, ſi minue apte conveniat. Dicitur *numeroſus*, quia illa diſtinctio brevium & longorum, illaque varia intervalla aamerari poſſunt, continuatio indiſtincta non poteſt: quemadmodum in cadentibus guttis, ut ait *Cic.* 3. *de Orat.* 48. quod intervallis diſtinguuntur, numerum notare poſſumus, io amni præcipitante non puſſumue. Apperat autem primo in muſicis ſonis, & cantu: dicitureue Italice *aria, tempo, battuta, andamento. Quintil. l.* 9. *c.* 4. *poſt init.* Quod ſi numeria & modis iuaß quædam tacita vis, in oratione eſt vehementiſſime. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 40. Omnia, quæ ſunt concluſa nunc artibue, diſperſa & diſſipata quondam fuerunt, ut in muſicis numeri, & voces, & modi; in geometria lineamenta, formæ, &c. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 109. Flebilibus veluti numeris canenuia dura Trajectus penna tempora cantat nlor. ¶ Deinde in ſaltatioue, & geſtu, quod Itali dicunt *moverſi in cadenza, ballare* a *battuta*: ſive id fiat ad ſonum tibiæ aut lyræ, ſive certa quadam lege ac menſura motuum fine ſona. *Lucret. l.* 2. *v.* 632. *de Curetibus*. inter ſe ſorte catenas Luduut, in numerumque eſſultant. *Senec. de tranquill. c. ult.* Scipin triumphale illud, & militare corpue mouit ad numeros. *Virg.* de Cyclopibue ferrum æercentibue, *l.* 4. *Georg. verſ.* 174. Illi ieter ſe ſe magna vi brachia tollust In numerum, *a battuta*. ¶ Item in exercitationibus palæſtricis, in quibus multi mutuo certa lege & artificio, & in numerum edendi diſtabantur a magiſtris. *Quintil. l.* 12. *c.* 2. *ante med.* Ut palæſtrici illos, quos nameros vocant, non idcirco diſcentibus tradunt, ut his omnibus in ipſo luctandi certamine utantur. *Senec. l.* 7. *de benef. c.* 1. Quemadmodum magnue luctator eſt, non qui omnes numeros, nexuſque perdidicit, ſed qui in uno ſe, aut altero bene & diligenter exercuit. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 246. quie nou vidit vulnera pali? Quem cavat affiduie ſudibus, ſcutoque laceſſit, Atque omnes implet numeros. *h. e.* peragit dicteta magiſtri nunia, ut *Id.* loquitur *ſat.* 5. *v.* 122. de eadem ferme re verba faciena. *Cic. Pared.* 3. *ſub fin.* Hiſtrio ſi paulum ſe movit extra numerum, aut ſi verſus pronuntiatus eſt ſyllaba una brevior, aut longior, exſibilatur & explauditur. Et translate *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 59. Quamvie nil extra numerum feciſſe, modumque Curas. *h. e.* nihil abſurdum, abſonum, inconveniens. ¶ In carmine *numeri* ſunt pedes, & tota mtin dimetiendi carminis, unde pueticus concentus exſiſtit, *numero, metro. Cic. de Orat. c.* 47. Nam cum ſint nomeri plures, jambum & trochæum frequenter ſegregat ab oratora Ariſtoteles. *& cap.* 48. Eu illis modis, quibus hic uſitatus verſus efficitur, poſt anapæſtus, procerior quidam numerus, effloruit. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 3. nectere verba numeris. *ſor verſi. Perſ. ſat.* 1. *v.* 64. carmina molli numero ſiunt. ¶ Non ſunt tamen pedes proprie *numeri*, ſed ex quibus efficitur numerus. nam ex plurium pedum collocatione & nexu exſibit verſus numeroſus. *Cic. in Orat. cap.* 64. *ad fin.* Jam patet, quod plures habeat ſyllabas, quem tres, numerus a quibuſdam, non pes habetur. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. Quamquam Cicero peone, dochſmoque, quorum prior in quetuor, ſecundus in quinque excurrit, utitur: nec tamen *ipſe* diſſimulat, quibuſdam numeros videri, non pedes. *Virg. Ecl.* 9. *verſ.* 45. numeros memini, ſi verba tenerem. *mi ricordo ſ' avia, e ſ' andare*, dimenſionem, metrum, rhythmum: ut intelligit etiam *Quintil. l.* 9. *c.* 4. Huc ſpectat, quod de Pindaro canit *Horat. l.* 4. *od.* 2. *v.* 11. numeriſque ſertur lege ſolutis. *h. e.* genere metri utitur liberiora, neque adſtricto legibus carminis ſeverioris. Græci enim Lyrici ita conſiciebant verſue ſuos, ut pedem pro pede aliquando ponerent, & ſolutæ orationi ſimile carmen effeeraut. *Cic. in Orat. cap.* 55. Maximeque id in optimn quoque eorum poetarum, qui λυρικοὶ a Græcie nominantur, quos cum cautu ſpoliaveris, nude pæne remanet oratin. Quorum ſimilia ſunt etiam apud noſtros: velut illa in Thyeſte: *Quenuam o eſſe dicam? qui tarda in ſcelluste*: & quæ ſequuntur: quæ, niſi eum tibicen acceſſit, orationi ſuet ſolutæ ſimillima. Hæc Cic. ¶ Interdum *numeri* dicuntur ipſi verſue. *Virg. 6. Æn. v.* 645. Threicius longa cum veſte ſacerdos Obloquitur numeris ſeptem diſcrimina vocum. *accompagna i verſi col ſuono*. Al. aliter explic. *Ovid. initio Amor.* Arma gravi numero, violentaque bella parabam Edera. *h. e.* heroico carmine. *Plaut. in epiſtph. ſua*. Et numeri innumeri ſimul omnes collacruamarunt. V. *Innumerus*. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 1. *v.* 37. Impares numeri. *h. e.* elegiaci verſus. ¶ Eſt autem duplex in verſu *numerus*: altar metro conſtans, alter rhythmo. Prior habet rationem pedum certo numero, atque ordine poſitorum, ut in verſu heroico, elegiaco, &c. alter ſolum habet ratiouem numeri ſyllabarum, quibus conſtat verſus, nihil ſollicitue de earum quantitate, aut de pedum diſpoſitiona. Alia ſuet etiam diſcrimius: de quibus V. in *Rhythmus*. Exemplum ſit apud *Vopiſc. in Aurel. cap.* 6. Mille, mille, mille decollavimus: Unus homo mille decnllavimus. Mille vivat, qui mille occidit. Tantum viot habet nemo, quantum fudit ſanguinis. V. *Salmaſ. in hunc loc.* ubi hoc totum nccurare perſequitur. Sed hoc genus numerorum a gravitate Latini carminis alienum eſt, ueque eſt a Veteribus uſurpatum. ¶ Denique in ſoluta nratione *numerus* maaime locum habet, in qua variæ pedes, modo brevibus vocibus, modo longis, & periodi in clauſula circumſcripte & apte cadentes numeroſam orationem, ſuavemque redduet. Qua de re legendus *Cic.* 3. *de Orat. c.* 48. & *ſeq. in Orat. c.* 49. & *ſeqq.* & *Quintil. l.* 9. *c.* 4. Legi poteſt etiam *Verchint in Herculana, queſt.* 9. ubi univerſam numerorum rem ſubtiliter & luculenter tractat. *Cic. in Orat. c.* 56. *extr.* Sit igitur hoc cognitum, in ſolutis etiam verbis ineſſe numeros, eoſdemque eſſe oratorios, qui ſiat poetici. *& cap.* 52. Iſocrates verbis ſolutis numeros primus adjunait. *Id. in Bruto, c.* 8. Ante Iſocratem verborum quaſi ſtructura, & quædam ad numerum concluſio nulla erat. *Id. in Orat. c.* 61. Redigere omues fere in quadrum numerumque ſententias. *& cap.* 65. *extr.* Multum intereſt, utrum numeroſa ſit, ideſt ſimilis numerorum, an plene e numerie conſter oratio. alterum ſi ſit, intolerabile vitium eſt: alterum niſi ſit, diſſipata, & inculta, & fluens eſt oratio.

NUMICTA VIA. V. *Mimucio*.

NUMICIUS, & Nomicus, *Rivo di Nemi*, fluuius parvus Latii in Laurenti agro, prope Lavinium labens, & in mare iuferum confluens. In eo Æneas ſubmerſue traditur. Hic, ut aliqui ſcribunt, poſtea dectevit, & in fontem redactus fuit, qui & ipſe poſtea exſiccatus eſt, ſacriz etiam Veſtæ (cui non niſi ex hoc fluvio libari fas erat) una interceptia, ut docet *Servius* ad illud *Virg. Æn.* 7. *v.* 150. hæc fontis ſtagna Numici. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 647. Corniger hsus tumidie rapuiſſe Numicius undis Creditur. *Tibull. l.* 2. *el.* 5. *v.* 45. *de Æneæ*. Illic ſanctus eris, quam te veneranda Numici Unda dcum exlo miſerit Indigetem. *Sil. l.* 8. *v.* 180. Haud procul hinc parvo deſcendeue fonte Numicus.

NUMIDÆ, arum, m. Numidiæ locolæ, quaſi *nomades*. V. *Nomades*. Eorum in equitatu maxima leus fuit. *Virg.* 4. *Æn. v.* 41. Infreni Numidæ. ¶ Antiqui Numidas vocarunt non incolas modo Numidiæ, ſed alios quoque, qui pecuariam exercentes vagi huc illuc mearant. Hinc Numidarum in Arabia meutin fit apud *Vitruv. l.* 8. *c.* 3. ſi ſalva eſt lectio. ¶ In ſing. numero *Salluſt. in Jug. cap.* 12. Numida mandata brevi conficit. ¶ *Numidum* pro *Numidarum*, *Martial. l.* 12. *epigr.* 26. Aut Numidum gentes, Cappadocumque petas. ¶ De Numidarum moribus quædam *Salluſt. in Jug.* 21. & *Plin. l.* 5. *c.* 3. ¶ Adiective *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 9. *v.* 28. Et totum Numidæ ſculptile deutie opue. *h. e.* eborie. multi enim elephanti in Numidia. *Id.* 2. *de ar. am. v.* 183. Obſequium tigreſque domat, Numidaſque leones.

NUMIDIA, æ, ſ. *Μαυρουσία*, regio Africæ mediterranea in Libyæ interioris, & Mauritaniæ confinio, leonibus ferociſſimis, atque elephantis abundans. *Plin. l.* 5. *c.* 3. *Pompon. Mela l.* 1. *c.* 6.

NUMIDIANUS, a, um. Numidiana pira, quæ *Plin. lib. & cap.* 25. recenſet inter ea, quæ patriæ nomina habent, ex Numidia advecta ſunt.

NUMIDICUS, a, um, *Νουμιδικός*, ad Numidiam, & Numidas pertinens. *Liv. l.* 30. *c.* 6. Equi Numidici. *Plin. l.* 16. *c.* 40. *ad fin.* Numidicarum cedrorum trabes. *Salluſt. in Jug. c.* 99. Numidica ſcuta. *Colum. l.* 8. *c.* 2. Africana gallina, quam plerique Numidicam dicunt, Meleagridi ſimilis, niſi quod rutilam galeam, & criſtam capita gerit: quæ utraque ſuet in Meleagride cærulea. *Martial.* has appellat, *l.* 3. *epigr.* 58. *v.* 15. Numidicas guttatas. (V. *Guttatus.*) *Plin.* nomine generis, *l.* 10. *c.* 48. Numidicæ aves. V. *Africanus*. ¶ Numidicum marmor eburnei coloris *Plin.* laudat *l.* 5. *c.* 3. & *lib.* 36. *c.* 6. Sic *Senec. ep.* 86. Alexandrina marmora Numidicis cruſtis diſincta. *Sidon. carm.* 22. *verſ.* 138. Nomadum qui portat eburnea ſaxa collia. ¶ *Numidicus* a deviſtis Numidis, & Jugurtha eorum rege bis acie ſuſo, cognomiuatus eſt Q. Cæcilius

Metellus. *Vellej. l. 2. c. 11. & Aurel. Vict. de vir. illustr. cap. 61.* ¶ De uctis Numidicis V. in *Urfus*.

NUMISIANUS, a, um. *Numisiana vitis*, & *uva* apud *Colum. lib. 3. c. 2. & l. 12, c. 43. & Plin. l. 14. cap. 2. sub fin.* aptiſſima ullis fuit. *h. e.* in ullis cnndita facile feevabatur in menſas. A quodam Numiſio nomen habere videtur.

NUMISMA, & Nomiſma, atis, *n. moneta, medaglia, danaro*, pecunia ſignata, nummus. Græca vox a *νομίζω*, lege ſancita, moribus inſtituta: quia nummi tum pretio ſuo, tum inſtitutis legum, & recepto hominum more valent. Primam ſyllabam alii ſcribunt per *o*, per *u* alii: quod *Donſquio* videtur receptius. Neutram neutri ſcribendi rationem prætulerim. *Horat. l. 2. epiſt. 1. verſ. 233.* inſultis qui verſibus, & male natis Rettulit acceptos, regale numiſma, Philippos. *Martial. l. 2. epigr. 12.* Cum data ſint equiti bis quina numiſmata, quare Bis decies ſolus, Seatiliane, bibis? *Severi. Sammon. c. 28. v. 525.* fruſtraque immenſa nomiſmata fundes. *multiſſima denari. & Pompon. Dig. lib. 7. tit. 1. leg. 28.* Nomiſmata aurea, vel argentea veterа, quibus pro gemmis uti ſolent. ¶ Specialiter ſæpe aliquem nummum ſignificare videtur, in illa *Ulpiani lib. 34. tit. 2. leg. 28. ad fin.* Si aurum, vel argentum ſignatum legatum eſt, id paterfamilias videtur teſtamento legaſſe, quod ejus aliqua forma eſt expreſſum, veluti quæ Philippi ſunt, itemque nomiſmata, & ſimilia. Forſaſſe *ſolidum* deſignat, quæ monata aurea fuit. *In Gloſſ. ſiderea*, ſolidum. ¶ Interdum ſumitur pro imagine in nummo impreſſa. *Prudent. περὶ στεφ. 3. de S. Laurent. v. 95.* In Cæſar agnoſcit ſuum Nomiſma nummis inditum.

NUMMARIUS, a, um, *χρυσωνικός*, ad nummos & pecuniam pertinens. *Cic. 4. Verr. c. 28. ſub fin.* In ſumma difficultate eſſe nummaria. *eſſer aſſai ſcarſo di ſoldo.* & *Verr. 6. c. 6.* Tanta difficultas eum rei nummariæ, tanta egeſtas oppreſſit. *Id. l. 3. Offic. cap. 20.* Ut res nummaria de communi ſenſentia conſtitueretur. *ſi foceſſe un regolamento delle monete.* & *lib. 4. ad Attic. ep. 7.* Nummaria theca. & *Nevius* apud *Non. c. 9. n. 1.* Arca nummaria. *ſcrigna. Ulpian. Dig. lib. 4. tit. 8. leg. 11.* Nummaria pœna. *pecuniaria.* Ruſus *Cic. 3. Verr. c. 42.* Lex Cornelia nummaria. *h. e.* quæ ſanxit, ne quis privatus pecuniam faceret, ut aut *Afran. Calliſtratus Dig. lib. 40. tit. penult. leg. ult.* Quæſtio nummaria. ¶ *Nummarios* dicitur, qui pecunia accepta corrumpi ſe patitur, mercenarius. *Cic. Attic. l. 1. ep. 16. ante med.* Inſectari, & exanimare nummarios judices. *Id. Verr. 5. c. 57.* Ecquod judicium Romæ tam diſſolutum, tam perditum, tam nummarium fore putaſti, &c? *Id. pro Cluent. c. 36. a med.* Nummarius interpres pacis & concordiæ non probabatur. *Senec. l. 1. de benef. c. 9. extr.* Provincias ſpoliare, & nummarium tribunal, audita utrinque licitatione, alteri addici.

NUMMATIO, onis, f. *πολυχρηματία*, nummorum abundantia, affluentia. *Cic. 2. Phil. cap. 45.* Confer eum cum nummationis tua, tuoemque. Al. leg. *nundinatione*.

NUMMATUS, a, um, *danaroſo, πολυχρήματος*, nummis abundans. *Cic. 1. Agrar. c. 22.* Veritat enim ante oculos iſtorum Jubæ Regis filius adoleſcens, non minus bene nummatus, quam bene capillatus. *Apul. l. 1. Metam. poſt init.* Nummatior reviſtur.

NUMMOSUS, a, um, *danaroſo*, bene nummatus. *Nigid.* apud *Gell. l. 4. c. 9.* Hoc inclinamentum bujuſcemodi verborum, ut vinoſus, mulieroſus, religioſus, nummoſus, ſignat copiam quandam immodicam rei, ſuper qua dicitur.

NUMMULARIOLUS, i, m. diminut. parvus, vel vilis nummularius. *Senec. in Apocolocynth. c med.* Deſignatus Conſul nummulariolus.

NUMMULARIUS, ii, m. *banchiere, ſombiſta, κολλυβιστὴς, τραπεζίτης*, menſarius, argentarius. *Sueton. in Galb. c. 9.* Nummulario, non ex his verſanti pecunias, manus amputavit, meniæque ejus affixit. *Ulpian. Dig. lib. 16. tit. 3. leg. 7.* Quotiès foro cedunt nummularii, ſolet primo loco ratio haberi depoſitariorum, hoc eſt eorum, qui depoſitas pecunias habuerint, non quas fenore apud nummularios, vel cum nummularius, vel per ipſos exercebant. ¶ Differunt tamen aliquid argentarius, & nummularius. *Paul. Dig. lib. 2. tit. 13. leg. 9. a med.* Nummularios quoque non eſt iniquum rationes edere, *quia* & hi, ſicut argentarii, retiones conficiunt: & quia recipiunt pecuniam, & erogant per partes: quarum probatio ſcripturæ codicibuſque eorum maxime continetur: ideo frequentiſſime ad fidem eorum decurritur. ¶ Diſcrimen eſſe videtur, quod *nummularii* proprie ſunt, qui pecuniam tractant, verſant, probant, appendunt, numerant, quales ſunt apud nos *roſſieri*, aut *cambiadori*: at *argentarii* latius patet munus, & nobilius officium eſt. *Martial. lib. 12. epigr. 57.* Hinc otioſus fordidam quatit menſam Neronianæ nummularius maſſæ. *Petron. in fragm. Trogur. c. 56. Turnb.* Quod putamus difficillimum eſſe artificium? Ego puto medicum, & nummularium: medicus, qui ſcit, quid hominiones intra præcordia ſua habeant, & quando ſubris veniat: nummulariue, qui per argentum æs videt.

NUMMULUS, i, m. *quattrinetto*, parvus nummus. *Cic. Attic. lib. 1. ep. 16. circa med.* Si judicium eſt, triginta homines populi R. liviſſimos ac nequiſſimos, nummulis acceptis, jus ac fas omne delete. *ciceruno poco danaro.* & *ep. 19. ad fin.* Si tuis blanditiis a Sicyoniis nummulorum aliquid expreſſeris.

NUMMUS, & Numus, i, m. *moneta, danaro, ſoldo, pecunia, ſdenaro*, pecunia ſignata, monata, numiſma. *Verr. l. 4. de L. L. c. 36.* videtur ſignificare eſſe Siculam vocem. In argenta, inquit, nummi: id a Siculis. *Feſtus* ducit a *νέμεσθαι*. Plura V. apud *Voſſ.* De ſcriptione ſic habeto, in antiquis monumentis & ſimplici, & duplici *m* exaratum legi: *Mummium* tamen, *Donſq. Voſſ.* duplicem præferre. Ex allatis *Varronis* verbis colligi videtur, *nummum* primo & proprie dici de pecunia argentea. Paſſim tamen de quacumque dicitur. *Cic. 3. Offic. c. 21.* Jactabatur enim temporibus illis nummus, ſic ut nemo poſſet ſcire, quid haberet. *h. e.* mutabatur in dies monetarum pretium. *& cap. 23.* Si ſapiens adulterinos nummos accepiſſet imprudens pro bonis. *Id. l. 5. ad Attic. ep. ult. a med.* Affident, ſubducunt: ad nummum convenit. *ſin all'ultimo ſoldo.* & *lib. 2. de Invent. c. 4.* Ad mercatum proficiſcens, & ſecum aliquantum nummorum ferens. *Id. 12. Phil. c. 8.* Cum aquilæ primi pili nummos aureos daret. *Id. 8. Attic. epiſt. 10.* Habere in nummis. *h. e.* in pecunia numerata, *in contanti.* Al. leg. *in nominibus.* Sic *Valerius. in epiſt.* apud *Trebell. Poll. in Claud. cap. 14. ſub fin.* in nummo exigere. ¶ Speciatim dicitur de pecunia ærea, uſitatiſſima Romanis, quæ alia nomina *feſtertius*, vel conjunctim *nummus feſtertius* appellatur. *Cic. Verr. 5. c. 58. extr.* Fuſta eſt ſponſio H S. quinque millium. *& cap. 60. ſub fin.* Cogit Scandilium quinque illa millia nummum dare, atque adnumerare Apronio. ¶ Item de nummo aureo Græcorum. *Plaut. Pſeud. 3. 2. 19.* Illi drachmis iiſſent miſeri: me nemo poteſt minorie quiſquam nummo, ut furgam, ſubigere. *Id. Men. 2. 2. 16.* Quibus hic pretiis porci veneunt facres finceri? *Cpl.* nummo. ¶ Item de denario apud Græcos. *Id. Epid. 1. 1. 30.* Eam emit quadraginta menis. Id adeo argentum ab damiſta ſumpſit ſenors, in dies, minaſque argenti ſingulas, nummis. ¶ *Eſſe*, aut *verſari in nummis*, pecuniam habere. *Cic. 6. Verr. c. 6.* Hominem eideo non modo in ære alieno nullo, ſed in ſuis nummis multis eſſe, ac ſemper fuiſſe. *Id. pro Roſc. Com. c. 8.* Debebat? immo in ſuis nummis verſabatur. ¶ *Nummo*, & *nummo feſtertio addiverc, eſtimare, vendere*, &c. Latine eſt nullo, aut viliſſimo pretio, *a viliſſimo prezzo, per un pezzo di pane. Cic. pro Rab. Poſt. c. 17.* Ecquis eſt ex tanto populo, qui bona C. Rabirii nummo feſtertio ſibi addici velit? *Vitruv. in fin. c. 4. l. 1.* Mercatus eſt poſſeſſionem loco ſalubri, conſtituit mœnia, & ædes diviſit, nummoque feſtertio ſingulis municipibus mancipio dedit. *In Epitom. Livii, l. 55.* damnatus ſub furca diu virgis cæſus eſt, & feſtertio nummo venit. *Senec. ep. 95. a med.* Quæ maxima inter vos habentur, divitiæ, gratia, potentia, feſtertio nummo æſtimanda ſunt. *Suetan. in Cæſ. cap. 50.* Ampliſſima prædia ex auctionibus haſtæ ei nummo addixit. *Id. leg. minimo. Plaut. Moſt. 1. 2. 34.* Si quid nummo farciri poteſt, uſque mantant, neque id faciunt donicum parietes ruont. *con pochiſſimo ſpeſa.* ¶ Nummo, aut nummis conducere, locare, colere, *a contanti*, nonna pecuniæ penſione, cui opponitur *partibus*, h. e. fructus, aut lucrum dividendo. *Plin. l. 9. epiſt. 37.* Medendi una ratio, ſi non nummo, ſed partibus locem. *Paul. Dig. lib. 47. tit. 2. leg. 26.* Colonus qui nummis colit. *Cenſus* conducere ad pecuniam numeratam, *lib. 19. tit. 2. leg. 25. a med.* dixit. ¶ In genitivo plur. ſi cum *feſtertium* jungatur, *nummum* dicimus, ita uſu poſtulante: ſi cum adjectivis numerelibus *nummorum* ſcripſus, quam *nummorum. Cic. in Orat. c. 46. extr.* Aliæ loquor, ut neceſſe eſt, cum *trecentorum*, non *trecentum*; cum *feſtertium nummorum*, non *nummorum*, quod in his confuetudo varia non eſt. *Nevius* apud *eund. l. 2. de Orat. c. 63.* & *Terent. Heaut. 3. 3. 45.* Quanti addictus? mille nummum. *Hirt. de B. Gall. l. 8. c. 4.* Duo millia nummum pollicetur. *Plin. l. 17. c. 1. a med.* Multarum arborum fructus ndditus binis millibus nummum. *Plaut. Trin. 1. 2. 115.* Nummorum Philippeum ad trin millia. *Id. Men. 3. 3. 18.* Inauree da mihi faciundæ ponda duum nummum. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 5.* Fiet, critique tuus nummorum millibus octo. *Sueton. in Aug. c. 46. extr.* Singula nummorum millia pro ſingulis dividebat. *Id. in Domit. c. 4. ad fin.* Conjiarium populo nummorum trecentorum ter dedit. *Plin. l. 8. c. 43. ad fin.* Quadringentena millia nummorum. In his *nummus feſtertius* intelligitur, ut ſupra dictum eſt.

NUMNAM. V. *Num*.

NUNC, *ora, adeſſo, preſentemente, ὄτι*, adverb. quod præſens hoc tempus ſignificat, hoc tempore, in præſentia. *Cic. Phil. 7. c. 5.* Erat tunc eacuſatum oppreſſi, nunc nulla eſt. *Terent. Andr. 3. 3. 13.* Arum eſſe eenſes nunc me, atque olim, eum debam? *& 5. 4. 33.* Puſilla nunc primum audin, quid illo ſit factum. *Id. Adelph. 2. 1. 2.* Nunc jam illico hic conſite. *adeſſo adeſſo.* (quod *Virg.* dixit *Æn. 5. v. 180.* Nunc nunc inſurgite remis.) *& verſ. 14.* I intro nunc jam. *& 2. 2. 25.* Nunc demum venis? *Ovid. Heroid. epiſt. 10. v. 135.* Nunc quoque non oculis, ſed, qua potes, aſpice mente. *Suetan. in Claud. c. 2.* Foſſas immenſi operis effecit, quæ nunc adhuc Druſinæ vocantur. *Cic. 1. de Invent. c. 33. extr.* De inductione ſatis in præſentia dictum: nunc deinceps ratiocinationis naturam conſideremus. *Id. de prætur. conſul. c. 14. in fin.* Nunc denique eſt perfectum, ut, &c. ¶ *Nunc ipſum*, ſubſtantivi more, hoc ipſo tempore. *Cic. Attic. l. 7. ep. 3.* Quin nunc ipſum non dubitabo rem tantam objicere. *& lib. 12. ep. 40.* Nunc ipſum ea lega, ea ſcribo, ut ii, qui mecum ſint, difficilius otium ferant, quam ego laborem. Adde *lib. 8. ep. 9.* ¶ Interrogando, pro *nunc ne* dictimus *nuncine* inſerta *ce* euphoniæ cauſa, ut in *hiccine, ſiccine. Terent. Andr. 4. 1. in fin.* Hem, nuncine demum? ¶ Jungitur interdum cum verbis præteriti, & futuri temporis, & deſignat tempus, quod circa nos eſt, *in queſto tempo, en queſti dì. Cic. Attic. l. 2. ep. 24. a med.* Nunc reus erat apud Craſſum Divitem Vettius de vi. *Petron. in Satyr. c. 126.* Nunc erat in tenera ſubmittem cornua fronte. *h. e.* nunc erat tempus. *ὥλλαξε. Horat. plene l. 1. od. 37. v. 2.* nunc Salinibus Ornare pulvinar deorum Tempus erat dapibus, ſodales. *Cic. pro Planc. cap. 23.* Illud crimen da nunmic caiut re recenti, nunc in cauſa refricuit. *Plaut. Moſt. 2. 2. 46.* Id adeo nos nunc factum inventimus. *Terent. Eun. prol. v. 9.* Idem Menandri Phaſmo nunc nuper dedit. *in Andr. Catull. carm. 8. verſ. 16.* Quic nunc ta adibit? cui videberis bella? Quem nunc amabis? ¶ Poſt verbum præ-

præteriti temporis aliquandó Italice vertitur ut *nunc*. *Nepos in Timol. ſub fin.* Dixit, nunc demum ſe vnti eſſe damnatum. *che allora*, &c. Hue ſpectant illa, in quibus *nunc* pro *tunc* ponitur, tempus præteritum, ut præſens, fingendo. *Ovid. de remed. amor. verſ.* 773. Quid, Meuelae, doles? ibas ſine conjuge Creten: Et poteres nupta ſenſus abeſſe tua. Ut Paris hanc rapuit, nunc demum uxore carere Non potes. *Id. 1. Met. v.* 311. Fatidicamque Themin, quæ nunc *oracula* tenebat. Adde alia, quæ congeſſit *Burmann. ad Heroid. ep.* 18. *v.* 95. in quibus libentius accuſat, quod male *eum* repoſuerint. ¶ Geminatur interdum pro *modo*. *Virg. Æn.* 5. *verſ.* 441. Nunc hos, nunc illos aditus, omnemque pereſcat Arte locum. *et quæſit*, *et quæſiti*. & *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 19. Nunc huc, nunc illuc, & utroque ſine ordine curro. *et quæ*, *et ibi*. & *Liv. l.* 4. *c.* 12. Tribuni pleb. nunc fiaudem, nonc negligentiam conſulum accuſabant. *Juſtin. l.* 4. *c.* 1. Frequenter, & compluribus locis nunc flammas, nunc vaporem, nunc fumum eructat. ¶ Interdum alterum *nunc* omittitur. *Virg. Æn.* 5. *v.* 830. pariterque ſimillros, nunc dextros ſolvere ſinus. ¶ Pro *modo* eſt etiam in illo *Velleji l.* 2. *cap.* 63. Plancus nunc adjutor Bruti: moa ejuſdem proditor. ¶ Noonunquam vim habet particulæ adverſativæ, *at*, *ſed*, *verum*, neſcitque orationem. *Cic.* 1. *de Divin. cap.* 30. Quæ quidem multo plura evenirent, ſi ad quietem integri iremus: nunc onuſti cibo & vino perturbata & confuſa cernimus. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 8. Abſque te eſſet, ego illum haberem rectum ad ingenium bonum: nunc propter te pravus factus eſt. *Cic. Verr.* 7. *c.* 67. Si hæc non ad cives R ſi non ad homines, verum ad beſtias conqueri vellem; tamen tanta rerum atrocitate commoverentur. Nuec vero eum loquar apud Senatores populi R. &c. *Quintil. l.* 2. *c.* 1. Nam bons facile mutatur in pejus: nunc quando in bonum verteris vitia? ¶ Pro ergo, igitur. *Propert. in fin. el.* 9. *lib.* 4. Nunc quoniam manibus porgatum ſanxerat orbem, &c. *& lib.* 5. *el.* 7. *v.* 75. Nunc quoniam iſta tibi placuit ſententia, eedam. *Bronkuſ.* ¶ *Nunc homines* per ὑπὸν, qui nunc ſuat homines: ut *ante malorum* apud *Virg.* 1. *Æn. v.* 201. malorum præteritorum. *Plaut. Perſ.* 3. 1. 57. Tace, ſtulte: non tu nunc hominum mores vides? τὸν νῦν ἄνθρωπον. Plene autem *Plin. l.* 22. *c.* 25. *a med.* Noſtri, qui nunc ſunt, herbarii Latine ſalviam vocant. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 15. Non eſt tibi hic ſolis utendum auſtimſtionibus, aut judiciis, qui nunc ſunt, hominum, ſed iis cuiſm, qui futuri ſint. ¶ *Ut nunc eſt*, pro præſenti rerum ſtatu. *Aſin. Poll. ad Cicer. l.* 12. *Fam. ep.* 31. *in f.* Conſtitui, ut nunc eſt, cum cæreita proficiſci. *Cic. Attic. lib.* 15. *ep.* 19. Quæ cauſæ ſi inuchunt, quæreuda erit excuſatio: &, ut nunc eſt, manſuræ videntur. *per quæ ſhe corre preſentemente*.

NUNCCINE. V. *Nunc*.

NUNCIO, &c. V. *Numero*.

NUNCUBI, *forſe*, *o ſu in qualche luogo*, num in alique loco: ex *nunc*, & *alicubi*. *Varr. R. R. l.* 3. *c.* 2. Nuncubi hic vides citrum, aut autem? num minium, aut armenium? numquod emblema, aut liuboſrotum? quæ illic omoia cootra. *& lib.* 2. *cap.* 5. Ut ſi quis quid ignoiet, dicat: ſi quis ſcit, nuecubi labar, obſervet. *Alii leg.* nunc, ubi labar, obſervet. ¶ Significat etiam oumquo tempore, numqua in *ce*. *Terem. Eun.* 1. 2. 83. Nuncubi mesm benignitatem ſenſiſti in te claudier?

NUNCUPATIM, *nominatamente*, nominatim. *Sidon. in fin. carm. epiſt. ult.* Singulos, quos nunc pia nuncupatim Non valent verſu cohibere verba. Adde *Claud. Mamert. de ſtatu anim. lib.* 2. *cap.* 9. *ſub fin.*

NUNCUPATIO, onis, f. *nomina*, ἐπώνυμον, actus nominandi, appellatio. *Apul. lib.* 2. *de doctr. Plat.* Hanc ille juſtitiam modo nominat, modo univerſæ Virtutis nuncupatione complectitur, & item Fidelitatis vocabulo nuncupat. *Id. de Mundo*. Nomen dei regum nuocupatione prædicari. *h. e.* appellando eum regem. ¶ De en, qua quis aliquem in teſtameato nominat heredem faciens. *Sueton. in Caligᵃ.* 38. Quo metu injecto, cum jam & ab ignotis inter familiares; & a parentibus inter liberos palam heres nuncuparetur, deciſores vocabat, quod poſt nuncupatiouem vivere perſeverarent. *Ulpian. tit.* 20. *Regular.* Nuncupatur teſtamentum in hunc modum: Tabulas teſtamenti teſtator tenens ita dicit: hæc, ut in his tabulis cerciſve ſcripta ſunt, ita do, ita lego, ita teſtor: itaque vos, Quirites, teſtimonium præbitote. quæ nuecupatio, & teſtatio vocatur. *Id. Dig. l.* 28. *tit.* 6. *leg.* 18. Si pater ſibi per ſcripturam, filio per nuncupationem, vel contra, fecerit teſtamentum, valebit. ¶ Item de ea, qua quis alteri quid nocupat, h. e. inſcribit. nomine enim ſuo appellat, ipſumque nomen operi præfigit. *Plin. in præfat. Hiſt. nat.* Sed hæc ego mihi nunc patrocinia adnmi nuncupatione. ¶ *Nuncupatis votorum* eſt eorum conceptio & ſuſceptio. oominoetur enim ea, quæ in vntie petimus. *Sueton. in Ner. c.* 46. Votorum nuncupatione, magna jam ordinum frequentia, vix repertæ Capitolii claves. *Tacit. Ann. 16. c.* 22. Votorum nuncupatiouibus non adeſſe. *Val. Max. l.* 5. *c.* 2n. Cum ædem pontifex dedicaret, interque nuncupationem ſolemnium verborum poſtem tenens, &c. *nel pronunziare le ſolenni parole*.

NUNCUPATOR, oris, m. nominator. *Apul. in Florid. num.* 15. (*al. lib.* 2. *ſub fin.*) Pythagoras primus Philoſophiæ nuncupator & conditor.

NUNCUPATUS, a, um, *nominato*, *eſpreſſo*, nominatus. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 7. Nuncupare, nominare valere, apparet in legibus, ubi nuncupatæ pecuniæ ſunt ſcriptæ. *Feſtus:* Nuncupata pecunia eſt, ut ait Cincius, nomina certa, nominibus propriis pronuntiata. *Liv. l.* 8. *c.* 11. Hæc hsud ab re duci, verbis quoque ipſis, ut tradita nuncupataque ſunt, ceſſere. *eſpreſſe a ſproposito*. Loquitur de vetere formula, & lege ſe devoventis. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 25. Res utiles & ſalutares deorum vocabulis nuncupare. *chiamare*. ¶ *Nuncupatæ heres*, qui voce, non ſcripta a teſtatore eſt deſignatus coram idoneis teſtibus. *Juſtin. Dig. lib.* 37. *tit.* 11. *leg.* 8. *extr.* Quamdo nodum ſcripto herede filio ſeparatim ab heredibus patris, ita nuncupato potaſt videri ſeparatim a ſcriptis patris heredibus bonorum poſſeſſio dari. *Juſtin. in fin. cap.* 15. *l.* 25. Nam niſi non voce nuncupatus heres, judicio tamen aleſtur eſſe videbatur. *Plin. l.* 8. *ep.* 18. Reliquit teſtamentum note octo & decem nonus nuncupatum. *h. e.* pronuntiatum, verbis expreſſum coram teſtibus, noo ſcriptum tantummodo. V. *Nuncupo*. ¶ *Vota nuncupata*, dicuntur, quæ Conſules, Prætores cum in provincias proficiſcuntur, faciuat: ea in tabulas, præſentibus multis, referuntur. Ita *Feſtus*. Dicuntur autem *nuncupata*, quia certis ſolemnibuſque verbis palam concipiuntur, & voce exprimuntur. *Val. Max. in fin. c.* 2. *l.* 2. Solvere vota nuncupata pro incolumitate exercitus.

NUNCUPO, as, avi, atum, a. 1. *nominare*, *chiamare*, *eſprimere*, ὀνομάζω, *nuncupo*, nomino, appello, nomine voco, verbis exprimo. *Voſſius* putat eſſe factum ea *nomen & capio*. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 7. Nuncupare, nominare valere, apparet in legibus, ubi nuncupatæ pecuniæ ſuet ſcriptæ. Item in choro, in quo eſt: Æneas quis eſt qui meum nomen nuncupat? (*Diomed. l.* 3. *pag.* 447. *Putſch.* hæc verba *Ennio* tribuit.) Item in Medea: Quis tu es mulier, qua me infueto nuncupaſti nomine? Hæc *Varro*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. cap.* 23. Quod erat a deo natum, nomine ipſius dei nuncupabant. *Suet. in Aug. c.* 31. Sextilem menſem e ſuo cognomine nuncupavit. *Ovid. 14. Met. v.* 607. quem turba Quirini Nuncupat Indigetem. *Enn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 165. Extemplo Ægiſthi filem nuncupantes, conciebant populum. *h. e.* invelamantes, invocantes. *Cic.* 3. *Offic. c.* 16. Cum ex XII. Tabulis ſatis eſſet ea præſtari, quæ eſſent lingua nuncupata. *Leᵃ* XII. *Tab.* apud *Feſt.* Cum ocnum facies, manciplumque, uti lingua nuncupaſſit (ita uti nominarit, locutuſve erit) ita jus eſto. Verba illa *ita uti nominaſſit*, *locutuſve erit* ſuet *Feſti* illud *nuncupaſſit* (quod antiquum eſt pro *nuncupaverit*) explicantis. *Juſtin. l.* 24. *c.* 2. Nuncupare aliquam reginam. *chiamare e dichiarare*. *Liv. l.* 1. *c.* 10. *ſub fin.* Nec irritam conditoris templi vocem eſſe, qua luturos eo ſpolia poſteros, nuncupavit. *pronunziò*, *diſſe*. *Plin. l.* 4. *c.* 12. *in fin.* Reliqua hujus ſinus dicantur: & maria quidem ajus nuncupavimus. *h. e.* nomine ſuo indicavimus, receſuimus, enumeravimus. *Id. l.* 7. *c.* 26. Ad decus impenii R. pertinet, Pompeji M. titulos omoes, triumphoſque hoc in loco nuncupari. *Id. l.* 7. *c.* 45. Divus Auguſtus, quem univerſa mortalitas in hac ceoſura nuncupat. *h. e.* ponit io hoc albo & numero homioum ſelicium. ¶ *Nuncupare vota*, eſt conceptis ſolemnibuſque verbis palam, clariaque voce pronuntiare, quæ a diis ia poſteoum optamus. Id fiebat maxime a Prætoribus & Conſulibus in Capitolio, initio Januarii, aut cum in provioclas eairent, ut in *Nuncupatus* dictum eſt: item a Magiſtratibus in previncliis pro ſalute imperii, & incolumitata Imperatorum. *Cic. Verr.* 7. *c.* 13. *ſub fin.* Cum paludatus exiſſet, votaqus pre imperio ſuo, communique populi R. nuncupaſſet. *Id.* 3. *Phil. c.* 4. *ſub fin.* Negleciſque facrificiis ſolemnibus, vota ea, quæ auequam ſolveret, nuncupavit. ¶ *Nuncupare heredem*, eſt heredem in taſtamento nominare. *h. e.* voce palam, coram teſtibus, adere nomen ajus, quem heredem nobis eſſe volumus poſt mortum. Sic *nuncupare teſtamentum*, voce cocaus teſtibus facere. His npponitur *heredem*, aut *teſtamentum ſcribere*, eum non voce, ſed ſcripto conficitur: de quibus ſubtiliue JCti. V. *Nuncupare*. *Ulpian. Digeſt. lib.* 28. *tit.* 1. *leg.* 21. Heredes palam, ita ut exaudiri poſſint, nuncupandi ſont. Licebit ergo teſtanti vel nuncupsie, vel ſcribere: ſed ſi nuncupat, palam debet. Quid eſt palam? non utique in publicum, ſed ut auaudiri poſſit a teſtibus, &c. ¶ Univerſim eſt heredem inſtituere. *Sueton. in Claud. c.* 4. *extr.* Ac ne heredem quidem, niſi ioter tertios, ac pæne extraneos, a parte ſexta nuncupavit. *Id. in Calig.* 1. 38. Cum a parentibus inter liberos palam heres nuncuparetur. *Plin. l.* 14. *c. ult. de ebrie*. Alii teſtamenta ſua nuncupant: alii mortifera loquuntur. *h. e.* proouet, manifeſtant. Abſolute *Plin. alter in Paneg. c.* 43. Nec quia offendit alius, nuncuparis, ſed quia ipſe meruiſti. ¶ De hoc verbo ita loquuatur *Cic.* 3. *de Orat. c.* 38. & *Quintil. l.* 8. *c.* 3. *ante med.* ut inter priſca ponant, & minoris uſus, atque ab oratoribus, aut neceſſitate, aut præparce uſurpanda.

NUNCUSQUE, *vel* Nunc uſque, *fino a quello tempo*, uſque ad hoc tempus. *Ammian. l.* 14. *c.* 2. (*al. c.* 7.) Ubi conduntur nuncuſque commeatus, diſtribui militibus aſſueti.

NUNDINA, æ, f. Romanorum dea, præſes ejus luſtrationis, qua infantes die nono luſtrabantur. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 16. *ad fin.*

NUNDINÆ, arum, f. *fera*, *mercato*, πανήγυρις, πανηγύριον, ἀγορά, mercatus, ſeu feriæ ruſticorum, quibus Romam proficiſcebantur, negotiis domeſticis proviſuri: quaſi *novendinæ*, quia nono quoque die fiebant. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 16. *a med.* Rutilius ſcribit, Romanos inſtituiſſe nundinas, ut octo quidem diebus in agtia ruſtici opus facerent, nono autem die intermiſſo rure, ad marcatum legeſque accipiendas Romam venirent, & ut ſcita atque conſulta frequentiore populo refurrentur, quæ trinundino die propoſita a ſingulis, atque univerſis facile noſcebantur. V. *ibid.* hac de re plura. *Feſtus*: Nundinas feriarum diem eſſe voloerunt antiqui, ut ruſtici convenirent mercaodi vendendique cauſa: eumque neſaſtum, ne, ſi liceret eum populo agi, interpellarentur nundiatores. *Plin. l.* 18. *c.* 3. Nundinis urbeus reviſitabant: & ideo omitia nundinis haberi non licebat, ne plebs ruſtica avocaretur. *Varr. inter l.* 2. *R. R.* Annum ita diviſerunt, ut nonis modo diebus urbaoss res uſurparent, reliquis VII. ut rura colerent. Al. leg. *reliquis* VIII. alii notam numeraleus omittunt, propter ea, quæ ex *Rutilio* modo recitatus locus *Macrobii* habet. Hac de re *Drakenborc. ad Liv. l.* 3. *c.* 35. faſe differit. *Cic. Attic.*

Attic. l. 2. ep. 14. Res agebatur in circo Flaminio : & erat in an ipſo loco illo die nundinarum *πανήγυρις*. *Plin. l. 28. cap. 2. ſub fin.* Ungues refecari nundinis Romanis tacenti, atque a digito indice, multorum pecuniæ religioſum eſt. *Id. l. 18. c. 3.* Minucius Auguri nus farris pretium in trinis nundinis ad aſſem redegit. ¶ Tranſfertur etiam ad celebres mercatorum conventus immunes liberoſque. *Cic. in Rull. n. c. 33.* Illi Cepuum nundinae tuſticorum, horreum Campani agri eſſe voluerunt. Adde *Colum. in præfat. l. 1.* ¶ Imo dicitur de quacumque negotiatione. *Cic. in Phil. 5. c. 4.* In laterio re medium parte tutina reipubl. nundinæ erant. Adde *Phil. 2. c. 14.* ¶ Nundinas inſtituere, *plantar una feria. Plin. l. 5. ep. 4.* Vix prætorius a Senatu petiit, ut ſibi inſtituere in agris ſuis nundinas permitteretur. ¶ In ſingulari num. *Sidon. l. 7. ep. 5.* In nundinam & auctionem mitti, ſi emptor inveniatur. ¶ Legitur & *nundinum*, *i*, n. cum numerale adjectivum adjungitur. *Cic. pro Dom. c. 16.* Si, quod in ceteris legibus trinum nundinum eſſe oportet, id in adoptione ſatis eſt, trium horarum, non reprehendo. *Liv. l. 3. c. 35.* Comitia decemviris creandis in trinum nundinum indicta ſunt. *b. e.* poſt trium nundinarum tempus, *ἐκ τρίτου ἀγορᾶς*. *Al. leg.* in trinundinum. *Quintil. l. 2. c. 4 ad fin.* Rogatio ſive una trino forte nundino promulgata, ſive non idoneo die. *Lamprid. in Alex. Sev. c. 28.* Primo nundino ſibi alios ſemper ſuffecit. ¶ Et abſolute. *Varr. apud Non. c. 2. n. 490.* Pueri exſpectant nundinum, ut magiſtri dimittat luſum. *Id. Non. c. 2. n. 490.* hæc eadem verba referens, *nundinum*, vel *nundinas* habet. ¶ *Inter nundinum*, tempore, quod inter duas nundinas intercedit. *Varr.* apud *Non. c. 3. n. 145.* Ruſticus Romanus inter nundinum barbam radebat. *Lucil. ibid.* Si nihil guſtat inter nundinum. ¶ Scribunt & junctis vocibus *internundinum*.

NUNDINALIS, le, *ἀγοραῖος*, nundialis. *Plaut. Aulul. 2. 2. ſc. 4. v. 45.* Cocus ille nundinalis *eſt* : in nonum diem ſolet ira coctum. Ubi ſignificatur coquus buſtuarii ordinis, quique magis noſſet coquere cœnam feralem, quæ nono die fiebat, quam iis, quorum ingenioſa eſſet gula. Alii interpretantur coquum vulgarem & vilem, qui non niſi nundinis conducitur, cum plebs ex agris convenit. Firmat priorem interpretationem illud *ejusd. in Pſeud. 3. 2. 6.* Quin ob tam rem Orcus recipere ad ſe unlunt, Ut eſſet hic, qui mortuis cœnam coquat. Nam hic ſolum illis coquere, quod placet, poteſt.

NUNDINARIUS, a, um, *de mercato*, *πανηγυρικός*, ad nundinas pertinens, vel nundinis aſſignatus. *Plin. l. 8. c. 51.* Nundinarium forum. *Suetonius. Id. l. 12. c. 17. ad fin.* His commerciis Carthoe oppidum aperuere, quod eſt illis nundinarium. ¶ *Nundinaria epula*, cibi, qui dantur ad nundinas itantibus. *Ulpian. Dig. lib. 17. tit. 1. leg. 60.* Cum ſocietas ad emendum coiretur, & conveniret, ut unus reliquis nundinarias epulas præſtaret.

NUNDINATIO, onis, f. *traffica*, *negotio*, *ἀγόρασμα*, nundinandi actus, mercatus. Fere in malam partem uſurpatur da corruptiona legum pecunia pecte. *Cic. Verr. 7. c. 5.* Tum potuit a Lenoida nummorum aliquid auferre, cum denuntiavit, ut adeſſet. fuit nundinatio aliqua, & iſti non nove, ne cauſam diceret. *& Verr. 3. c. 46. a med.* Redite in memoriam, judices, quæ libido iſtius in jure dicundo fuerit, quæ verſetas decretorum, quæ nundinatio. *Id. Agrar. c. 3. extr.* Nundinatio juris & fortunarum. ¶ In bonam *Imp. Honor. & Theodoſ. lib. 7. Cod. Theodoſ. tit. 4. leg. 32.* Etiam pretium his depoſuerus juxte nundinationem, quæ fora rerum venalium continetur. *b. e.* æſtimationem, *il prezzo della piazza*.

NUNDINATITIUS, a, um, adject. *Tertull. de virg. veland. c. 3.* Capita nundinatitia vocat virginum non velatarum, q. d. expoſita procorum & amatorum oculis, & veluti venalia.

NUNDINATOR, oris, m. *ἀγοραστής*, *πανηγυριστής*, qui nundinas frequentat. *Feſt.* in voca *Nundinas* : Ne interpellarentur nundinatores. ¶ Tiensleus *Quintil. declam. 12. c. 3.* Dum tu ſalutio publicæ nundinator proximum quemque emptorem dimittis. ¶ In veteri lap. apud *Reinef. cleſſ. 1. n. 80.* eſt epitheton Mercurii.

NUNDINATUS, a, um, venditus, addictus, ut Nundinatus pudor, *Jul. Firmic. l. 6. c. 31. ante med.* h. e. quæſtus cauſa proſtitutus. *Prudent. περὶ στεφ. 14. in Rem. v. 969.* nundinatum arguit. *b. e.* pecunia corruptum.

NUNDINO, as, a. r. idem ac nundinor. *Firmic. l. 6. Math. c. 31. ſub fin.* Quæſtus & libidinis cauſa pudorem duobus fratribus nundinabit. *vendet*. Et paſſive *Miſcellanea Gordiani III. fotur ea quadam epiſt.* apud *Capitolin. in Gordian. c. 24. extr.* Delectat ſane, boni eſſe principis foceum, & qui populerit hominet, per quos antea, velut in auctione poſitus, nundinatus eſt. *& ſtare vendere*. Adde *Tertull. de virg. veland. c. 13.*

NUNDINOR, aris, atus ſum, dep. t. *comperare*, a *vendere ai mercare*, *negotiare*, *πανηγυρίζω*, palam emo, aut vendo, ſicut in nundinis fit. Fere adhibetur in malam partem de iis, qui pecunia accepta venduot, quæ vendere eſt nefas, vel data emunta. *Cic. 4. Verr. c. 49. ſub fin.* Pueri annorum ſenum, ſuptenumque denum ſenatorium nomen nundinati ſunt. *& 3. c. 46.* Qui ab iſto jus ad utilitatem ſuam nundinarentur. *Id. Phil. 3. c. 4.* Una in domo omnes, quorum intererat, totum imperium Populi R. nundinabantur. *Suet. in Tito, c. 7.* Conſtabat, in cognitionibus patriis nundinari, præmiaticos ſolitum. *negoziare e guadagnare. Apul. l. 10. Metam.* Judices ſententias ſuas pretio nundinantur. ¶ Jocus eſt, & fortaſſe ſubfrigidus in illa *Cicer. a. de Divin. c. 32.* Ut in cunio fuerit anguis, non tam eſt mirum, in Solonio præſertim, ubi ad focum angues nundinari ſolent. *b. e.* adeo in eo agro abundant angues, ut vel in foco plerumque conveniant, velut homines in nundinis. Simili ratione *nundinas* de formicis dixit *Plin. l. 11. c. 30.*

NUNDINUM. V. *Nundina* in fine.

NUNQUA. V. in voce ſequenti.

NUNQUAM, & Numquam, *non mai*, *ἀδύνατον*, nullo tempore : ex *ne* & *unquam*. *Terent. Andr. 1. 3. 9. Da.* dic te ductarum. *Pam.* egone dicam? *Da.* cur non? *Pam.* nunquam faciam. *Id. Adelph. 4. 2. 25.* Nihil ne in mentem? *Cic.* nunquam quidquam. *Cic. Attic. l. 14. ep. 13. extr.* Quæ Cæſer nunquam neque feciſſet, neque paſſus eſſet. *& lib. 7. ep. 1.* Videra mihi videor tantam dimicationem, quantam nunquam fuit. *Liv. l. 38. c. 33.* Nunquam alias; axſules Achæi ſecum adduxerant. *Id. l. 41. c. 49.* Perfei nunquam, ex quo regnum accepiſſet, deſitum celebrari nomen. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 44.* Nunquam ante hoc tempus. *Salluſt. in Jug. c. 15.* Nunquam ne ergo familia noſtra quieta erit? *Cic. pro Sext. c. 63. ad fin.* Illum nunquam, dum hæc natio viveret, ſine cura futurum. *Liv. l. 34. c. 23.* Nunquam, donec Demetrius, Chalciſque tenerentur, libertam Græciam fore. *Terent. Eun. ſub fin.* Nunquam fui uſquam, quin me omnes *amarent* plurimum. *Cic. Fam. 6. ep. 6. a med.* Numquam, niſi honorificentiſſime, Pompejum *appellat*. ¶ *Nunquam non*, ſemper, *ſempre*. *Cic. 2. de Orat. c. 24. extr.* Cum idipſum dicere, nunquam non ſit inaptum, niſi cum eſt neceſſarium. Adde *Cæſ. l. 2. c. 2. ad fin.* ¶ Pro non, *Plaut. Aſin. 3. 3. 40.* Qui odie nunquam ad veſperum vivam. ¶ Pro num aliquando, *Id. Mon. 1. 2. 34.* Dic mihi nunquam tu vidiſti tabulam pictam in pariete, ubi, &c.? *hai tu mai veduto in alcun luogo*, &c? ¶ *Manuz. in Orthogr.* monet a *numquamne*, *numquit*, *numquid*, & ſimilia in veteribus monum. ſcribi per *m* note *q*, quemadmodum *quamquam*, *tamquam*, *uterque*, *quemquem*, *nemque*, &c. Fatetur tamen, & *unaquam*, & *tanquam* etiam per *n* legi : quod & uſus retinere videtur, cum *m* non facile eo loco pronuntiari poſſe vidratur : præſertim cum hoc tempore ratio Latine pronuntiandi fere omnie periitir. *Dauſquius* præfert *n* : neutrum *Cellarius* improbat.

NUNQUANDO, & Numquando, *ſe qualche volte*, num aliquando. *Cic. de Amic. c. 19.* Exſiſtit hoc loco quæſtio, numquando amici novi veteribus ſint anteponendi. *Id. Phil. 5. c. 11.* Si Romam redierit, numquando perditis civibus veretlum, quo concurrant, defuturum putatis? Adde *in Verr. a. 6.* ¶ Scribitur & diviſim *num quando*.

NUNQUID, & Numquid, *ſe*, *forſe*, *ἆρα μή*, num, an, utrum : & ſervit interrogationi. *Cic. Attic. l. 12. ep. 8.* Scire velim, nunquid neceſſe ſit comitiis eſſe Romæ. *ſe ſia neceſſario. & lib. 2. de Legib. c. 2.* Nunquid duæ habetis patrias? *avete voi ſorſe?* & *Terent. Eun. 3. 1. 31.* Quid illud, Gnato, numquid dixi tibi? *nol' ho io detto mai?* & *Andr. 5. 4. 40.* Numquid memineli? *te le ricordi tu?* & *Eun. 5. 9. 13.* Numquid, Gnatho, tu dubitas, quin ego perierim? *Quintil. l. 7. c. 1. a med.* Nunquid non? hoc cogitet, neceſſe eſt, niſi qui ſe plane hebes? *b. e.* cur non? quid ni? *Arnob. addit ad. l. 2. pag. 88.* An nunquid oeandus es, ut beneficium a Deo digneiis accipere? Adde *lib. 3. pag. 108.* ¶ Item dubitationi. *Plaut. in ſuppoſ. Mcet. ſcena, quæ incipit* Syra non redit, *verſ. 19.* Rure eſſe antumant : atque, numquid redeat, incertum hodie. *Ulpian. Dig. lib. 38. tit. 15. leg. 2.* Si dubitare cœperit, nuoquid teſtatus deceſſerit, vel nunquid vivat. ¶ *Numquid*, & diviſim *num quid*, h. e. num aliquid, pertinet ad *Nunquis*. ¶ De ſcriptione V. in *Nunquam*.

NUNQUIS, & Numquis, & *diviſim* Num quis, quæ, quod, & quid, *ſe alcuno*, *forſe alcuna*, *ad no*, utrum aliquis, ao num aliquis : & interrogationi, ac dubitationi ſervit. *Cicer. 3. Agrar. ſub fin.* Nunquis veſtrum ud vim, *ad* facinus accommodatus eſt? *Id. pro Deiot. cap. 7.* Num quæ trepidatio? num qui tumultus? num quid, niſi moderate, niſi quiete? *Terent. Eun. 2. 2. 52.* Nunquem evocari hinc vis foras? *Plaut. Bacch. 4. 4. 17.* Nunqui nummi eccidernnt, here, tibi, quod ſic terram obtuere? *Cic. 13. Attic. ep. 8.* Velim, des alicui negotium, qui quærat fundus nunc quis io Pompejano venalis ſit. *Id. pro Cluent. c. 38.* Si interrogarentur, num quo crimine *in* eſſet accuſatus, negarent. *Id. 1. Offic. c. 3.* Quæſtio eſt, num quod officium aliud alio majus ſit. *Horat. l. 1. ſat. 3. v. 34.* denique teipſum Concute, numqua tibi vitiorum inſeverit olim Natura. ¶ *Numquid vis?* formula, qua diſcedentes ſe abire ſignificant, & officioſe faciunt cum iis, a quibus diſcedunt. Habatur apud *Plaut.* ſæpe, ut *Ampb. 1. 3. 44. & 46. & 3. 3. 15. Aulul. 2. 2. 85. Cæpt. 1. 2. 88. Curcul. 4. 2. 30. & 36. & 39. &c.* Sic *Id. Caſtell. 1. 1. 119.* Nunquid me vis, matter, intro quin eam? *Id. Mil. 2. 6. 92.* Nunquid nunc aliud me vis? *& Prof. 4. 6. 10. & 26.* Nunquid ceterum voltis? *Terent. Eun. 2. 3. 49.* Dum hæc dicit, abiit hora. rogo, nunquid velit : recte, inquit. *eben.* Ubi *Donatus* : Hoc eſt, ſignifico, me abire. nam abuturi, ne id dure faceremt, *nunquid vis?* dicebant, quibuſcum conſtitiſſent. *Cic. 6. ad Attic. ep. 3. a med.* Nec, cum poſtea in caſtra veniſſet, atque inde diſcederet, numquid vellem, rogavit : & fuit aperte mihi, neſcio quare, non amicus. Adde *lib. 5. ep. 1. & Liv. l. 6. c. 34.* ¶ Omiſſo verbo, *Plaut. Pœn. 3. 6. 6.* Nunquid me? ¶ Si addetur *nam*, vim addit interrogationi. *Cic. 2. de Orat. c. 3.* Quid vos tandem? Craſſus, numquidnam, inquit, novi? *Id. pro Roſc. Amer. c. 37.* Qui ſnat in iſtis bonis? deo Roſcii. numquiſnam præterea? nemo. *Al. leg.* nonquiſquam. *Terent. Eun. 2. 2. 41.* Nunquidnam hic, quod nolis, vides? *Par.* te. ¶ De ſcriptione V. in *Nonquam*.

NUNQUO, & Num quo, num in aliquem locum. *Plaut. Capt. 2. 2. 69.* nunquo foras vocatus ad cœnam?

NUNTIA, & Nuncia, æ, f. *annunziatrice*, *apportatrice*, *meſſaggiera*, *ἀγγελίστρια*, quæ nuntiat. *Prius Puna* apud *Cic. l. 1. de Legib. c. 1.*

Nun-

Nuntia fulva Jovis, miranda viſa figure. *h. r.* aquila. *Virg.* de Fama, 4. Æn. v. 188. Tam ficti pravique tenax, quam nuncia veri. *Cic.* 2. *de Orat.* c. 9. Hiſtoria nuntia vetuſtatis. *Ovid. l.* 1. *de ar. am.* v. 437. Cera vadum tentet, raſis inſuſa tabellis, Cum tuæ primum nuntia mentis erit. *Martial. l.* 8. *epigr.* 32. Fratre reverſuro, nuntia venit avis. V. *Nuntium*.

NUNTIATIO, & Nunciatio, onis, ſ. *annunciamento, relazione*, ἀγγελία, actus nuntiandi: & ſumitur in re augurali, pro manifeſtatione eorum, quæ augur viderit. *Cic.* 2. *Phil. cap.* 32. Nos nuntiationem ſolum habemus: conſules etiam inſpectionem. *& Phil.* 5. *c.* 3. *exer.* Cum eo collega, quem ipſe fecit ſua nuntiatione viſum. V. *Spectio*. ¶ *Novi operis nuntiatio* apud *Ulpian. Dig. lib.* 39. *tit.* 2. qui ſic inſcribitur *leg.* 1. 3. 5. 8. &c. eſt denuntiatio de novo opere, quod quis facere molitur vel in noſtro ſolo, vel cum damno rerum noſtrarum, aut publicarum, inhibendi cauſa. ¶ Item delatio bonorum vacantium, caducorum, vel ex aliis cauſis in fiſcum cadentium. *Colliguv. lib.* 49. *tit.* 14. *leg.* 1.

NUNTIATOR, & Nunciator, oris, m. *annunziatore, dimunziatore*, ἄγγελος, qui nuntiat, delator. *Ulpian. Dig. lib.* 39. *tit.* 1. *leg.* 20. *in fin.* Si aliquando ſtetit per nuntiatorem, quo minus ſatisfaceret. *h. c.* qui novi operis nuntiationem fecit. *Paul. lib.* 48. *tit.* 16. *leg.* 6. Nuntiatores, qui per notoria indicia produnt. *Arnob. ſub fin. l.* 1. Apparuit Chriſtus rei maximæ nuntiator. Adde *Tertull. de corona Chriſti*, c. 7.

NUNTIATRIX, icis, f. nuntia. *Caſſiod. l.* 2. *ep.* 14. Ciconia redeuntis anni nuntiatrix.

NUNTIATUS, & Nunciatus, a, um, *annunziato, riferito*, delatus. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 29. Hac pugna nuntiata, & *cap.* 32. Rs nuntiata ad ſuos. *Tacit. Ann.* 1. *c.* 52. Nuntiata ea Tiberium lætitia affecere. *Sueton. in Claud.* c. 37. Irrumpere Appius nuntiatus, arceſſi ſtatim, ac mori juſſus eſt. *Plin. l.* 12. *c.* 19. Alexandri claſſibus Arabia odore primum nuntiata in altum.

NUNTIO, & Nuncio, as, avi, atum, a. r. *annunziare, apportare, riferire, dar nuova, far ſapere*, ἀγγέλλω, renuntio, per nuntium ſignifico, nuntium fero, apporto, moneo. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. cap.* 10. Equites ad Cæſarem venerunt, qui nuntiarent, prope omnes navis aflictas eſſe. *& lib.* 4. *c.* 11. *exer.* Ad præfectos mittit, qui nunciarent, ne hoſtes præſidio laceſſerent. *Nep. in Themiſt. cap.* 4. Miſit ad regem, ut ei nuntiaret ſuis verbis, adverſarios in fuga eſſe. *Terent. Heaut.* 4. *c.* 5. Abi intro, atque illa ſi jam laverit, mihi nuntia. *Id. Phorm.* 5. 7. 13. Id ad vos venio nuntiatum, paratum eſſe me. *Cic. Attic.* 1. *ep.* 15. Non dubito quin celerius tibi hoc rumor, quam illius noſtrum litteræ nuntiarint. *Terent. Hecyr.* 4. 4. 20. Bene nuntias. *mi dei una buona nuova*. & *Heaut.* 1. 2. 10. Voluptatem magnam nuntias. *Plaut. Stich.* 2. 2. 67. Nuntiare nuntium exoptabilem. *Cic.* 4. *Acad.* c. 25. Quid eſt quod percipi poſſit, ſi ne ſenſus quidem vera nuntiant? *Dicamo ſi vero? Tacit.* 16. *Ann.* c. 11. Ergo nuntiat patri, objicere ſpem, & ati neceſſitate. ¶ Paſſive, & imperſonaliter *Caſ. l.* 3. *B. Gall.* c. 36. Hoc adeo celeriter fecit, ut ſimul adeſſe, & venire nuntiaretur. *& lib.* 1. *c.* 14. Jam jam adeſſe ejus equites nuntiabantur. *ſi dicea, che*, &c. *Plaut. Moſtell.* c. 3. 76. Utinam meus nunc mortuus pater ad me nuntietur. *Plin. l.* 3. *ep.* 7. Modo nuntiatus eſt Silius Italicus inedia vitam finiſſe. *Cic. init.* 1. *Acad.* Nuntiatum eſt nobis a M. Varrone, veniſſe eum Roma. *da parte di M. Varrone*. & *Fam.* 11. *ep.* 12. Ita Romam erat nuntiatum, fugiſſe Antonium. *Id.* 7. *Verr. cap.* 16. Cum paulo eſſet de hoc incommodo nuntiatum. *Tacit. Ann.* 1. *c.* 64. Simul nunciatu, regem Artaxiam Armeniis a Germanico datum, decrevere patres, ut, &c. *h. c.* cum nuntiatum eſſet. ¶ Nuntiare ſalutem, *portar un ſaluto*. *Plaut. Curcul.* 4. 2. 38. Salutem multam dicito patrono. *Cure.* nuntiabo. *Cr.* 4. *Attic. ep.* 10. Miſit ad me ſtatim, qui ſalutem nuntiaret. ¶ *Nuntiare horas*, quota hora ſit, docere. *Martial. l.* 8. *epigr.* 67. Horas quinque puer nondum tibi nuntiat. *Id. l.* 10. *epigr.* 48. Nuntiat octavam Phariæ ſua turba juvencæ. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 30. Initia vigiliarum per centurionem nuntiari. ¶ Eſt etiam denuntiare, indicere, jubere, *intimare*. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 65. Deligit centurionem, qui nuntiaret regibus, ne armis diſceptarent. *& cap.* 79. item *lib.* 11. *c.* 37. Jubet nuntiari miſeræ, dicendam, ad cauſam poſtero die adeſſet. ¶ Item deferre, manifeſtare, *denunziare*. *Paul. Dig. lib.* 49. *tit.* 14. *leg.* 44. Delator non eſt, qui protegendæ cauſæ ſuæ gratia, aliquid ad fiſcum nuntiat. Ita *Terentius.* at *Heloond.* habet *denuntiat*. & *Papinian. ibid. leg.* 39. Cauſam pecuniæ fiſco nuntiare. *Paul. lib.* 29. *tit.* 5. *leg.* 22. Cum heres deceſſiſſet, exſtitit qui bona nuntiaret. ¶ *Nuntiare novum opus*, eſt denuntiare, ut quid novi operis fiat. V. *Nuntiatio*. *Ulpian. lib.* 4. *tit.* 7. *leg.* 3. Opus novum ſi tibi nuntiaverim, tuque eum locum alienaveris, & emptor opus fecerit. *Pompeu. l.* 11. *tit. ult. leg* 3. Si propius ædes tuas quis ædificet ſepulcrum, opus novum nuntiare poteris. *intimare, che deſiſta*. Ruſtus *Ulpian. lib.* 43. *tit.* 20. *leg.* 3. *ad fin.* Si quis rivum teſcienti opus novum nuntiet. ¶ De ratione ſcribendi V. in *Nuntius, ii*.

NUNTIUM, & Nuncium, il, n. *nuovo, ambaſciata, novità*, idem quod nuntius, res, quæ nuntiatur. *Servius ad Æn.* 6. *v.* 456. Qui nuntiat, genere tantum dicitur maſculino: quod autem nuntiatur, licet neutro dicatur apud Catullum, tamen juvenitur etiam maſculino. *Id. ad* 11. *Æn.* v. 896. Nuntius eſt, qui nuntiat: nuntium, quod nuntiatur. *Varr. l.* 5. *de L. L.* c. 9. Ubi noctu in templum cenſura aſpicatur, atque de cælo nuntium erit. *Al. leg.* nuntiatum. *Cenſl. carm.* 62. *de Aſy*, v. 75. Geminas deorum ad aures nova nuntia referens. *Plaut. Mercat.* 5. 2. 66. Opta ergo ob iſtunc nuncium quidvis tibi. *Al. leg.* iſtunc. *Sedul. l.* 2. *v.* 474. Sævumque tyrannum Grandia follicitis perturbant nuntia dictis. Adde *Lucret. Liv. Tibull. Apulej.* quorum loca affetunt Critici magni nominis, neutrum genus conſtanter defendentes. Contra alii non minoris ſubſilii negant niſi maſculine aſurpari: locaque allata vel ea MSS. vel ea conjectura mutant, aut aliter interpretantur. ¶ Adjective adhiberi videtur (alii volunt ſubſtantive poni) apud *Tibull. l.* 3. *el.* 4. *v.* 5. Divi vera moment. venturæ nuntia ſortis Vera moment Thuſcis exta probata viris. *Al. ita diſtinguunt*. Divi vera moment venturæ nuntia ſortis: Vera moment Thuſcis exta probata viris. *Lucret. l.* 6. *v.* 75. ſimulacra feruntur In meates hominum divinæ nuntia formæ. (Adde *lib.* 4. *v.* 705. & 1027.) *Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 10. habes animi nuntia verba mei. ¶ Item in feminino. *Tibull. l.* 2. *el.* 1. *v.* 25. viden', ut felicibus extis Significer placidos nuntia fibra deos? *Ovid. Heroid. ep.* 6. *v.* 9. Cur mihi fama prior, quam nuntia littera venit?

NUNTIUS, a, um. V. in voce præced.

NUNTIUS, & Nuncius, ii, m. *novella, nuova, avviſo, ambaſciata*, ἄγγελμα, res quæ nuntiatur. *Cic. pro Balb. c. ult.* Nolite, hunc illi acerbum nuncium velle perferri, ut, &c. *Id. Attic. l.* 3. *ep.* 17. De Q. Fratre nuntii nobis teiſſes, nec varii veocerunt. *Virg.* 1. *Æn.* v. 896. Interea Turnum in ſilvis ſæviſſimus implet Nuntius, & juveni ingeotem fert Acca tumultum. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 7. Exoptatum nuntium alicui afferre. *Id.* 2. *Fam. ep.* 10. Optatiſſimum nuncium accipere. *Terent. Heaut.* 3. 1. 18. apportare alicui. *Plaut. Stich.* 2. 2. 67. exaptabilem nuntiare. *Cic. pro Legat.* c. 3. perferre. *Liv. l.* 4. *c.* 41. ferre ad aliquem. *Id. l.* 3. *c.* 6. Pro triſti nuntio triſtiorem domum referentes. *Apul. initio l.* 7. *Metam.* Talem collegii ſuo nuntium fecit. ¶ Item mandatum, juſſum, *intimazione, comando. Nep. in Chabr. c.* 3. Athenienſes certam olim Chabriæ præſtituerunt, quam ante, &c. Hoc ille nuntio, &c. *Cic. Fam.* 12, *ep.* 24. Quos Senatus ad denuntiandum bellum miſerat, niſi legatorum nuntio paruiſſet. ¶ Eſt etiam qui nuntiat, *meſſo, meſſaggiere, nunzio*, ἄγγελος. *Plaut. Stich.* 2. 1. 1. Mercurius, Jovis qui nuntius perhibetur, nunquam æquus patri ſuo nuntium lepidum attulit, quam ego nunc meæ heræ nuntiabo. *Cic. pro Quinct. c.* 25. *exer.* O hominem fortunatum, qui ejuſmodi nuncios, ſeu potius Pegaſos habet! *Id.* 12. *Fam. ep.* 10. Nos de Dolabella quæridie quæ volumus, audimus, ſed adhuc ſine capite, ſine auctore, rumore nuntio. *Virg.* 2. *Æn. v.* 547. referes ergo hæc, & nuntius ibis Pelidæ genitori. *Cic.* 14. *Phil.* 2. 7. *ad fin.* Litteris, nuntiis, cohortationibus omnes ad patriæ præſidium excitare. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 16. Litteras & nuntios mittere ad aliquem. *& lib.* 4. *c.* 19. dimittere in omnes partes. *Cic. Attic. l.* 11. *ep.* 24. Facere aliquem certiorem per nuntium, quid actum ſit. *Paul. Dig. lib.* 18. *tit.* 2. *leg.* 1. *text.* Emptio & inter abſentes contrahi poteſt, & per nuntium, & per litteras. *per via de terza perſona*, per internuntium. ¶ *Nuntium uxori remittere* apud *Cicer. l.* 1. *de Orat. c.* 40. & 56. & 1. *ad Attic. ep.* 13. eſt uxorem dimittere, & cum ea divortium facere, *far divorzio*. Porro *remittere* pro ſimplici *mittere* hic ponitur: & ipſum *mittere* uſurpatur ab *Ulpiano Dig. lib.* 24. *tit.* 2. *leg.* 4. & *tit.* 3. *leg.* 22. *circa med.* Dicitur etiam de uxore a viro per divortium diſcedente, ut eſt apud *Cicer. in Top. c.* 4. Præterea *nuntium* intelligimus ipſum divortii libellum, in quo perſcribebatur, *res tuas tibi habeto*, ut in *Divortium* adnotavimus. Unde *Papinian. lib.* 24. *tit.* 2. *leg.* 7. Si pernituit eum, qui libellum divortii tradendum dedit. ¶ Etiam in ſponſalibus locum habet, cum diſſolvuntur, perſcripta formula, *conditione tua non stor*, quam *Cajus lib.* 24. *tit.* 2. *leg.* 2. recitat. *Ulpian. lib.* 23. *tit.* 2. *leg.* 45. Si invito patrono nuntium ſponſa libertа remiſerit. ¶ Denique etiam pareates, ec tutores dicuntur nuntium remittere, cum nuptialem contractum dirimunt. *Plaut. Trucul.* 4. 3. 74. Ego adeo jam illi remittam nuntium affini meo: dicam, ut aliam conditionem filio inveniat ſuo. *Ulpian. lib.* 23. *tit.* 2. *leg.* 6. Si puellæ tutorem ad infringenda ſponſalia nuntium miſerint. *Id. lib.* 24. *tit.* 1. *leg.* 32. *a med.* Si fuces mutui nuotium miſerit. ¶ *Nuntius* de femina, ut *dux, auſtor*. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 141. Huic dea cum lacrymis, & nota veſte Neæræ, Ictra genas: utinam non hic tibi nuntius eſſem, O foror. ¶ Ad ſcriptionem quod attinet, *Manut.* & *Danſqu.* per e ſcribi volunt, ita præferentibus lapidibus aliquot: ſed non deſunt qui per i, & *Virgilius Carpenſis* & antiquiſſimum horum *Ceutaph. Piſanum C. Cæſaris*, quod orthographiam aureæ ætatis demonſtrat. Quare e retinent *Noriſius*, & *Cellar.*

NUPER, *non è molto, poco innanzi, poco fa, ultimamente, ecordi*, νεάτο, ἄρτι, non longo ante tempore, paucis ante diebus: quaſi *novi per*, inquit *Feſtus*: vel quaſi *novo spere*, ut *sopper*, toto opere, ut *Scalig.* placet. *Cic. Verr.* 6. 2. 3. Nuper: & quid dico, nuper? immo vero modo, ac plane paulo ante vidimus. *Id. Attic. l.* 14. *ep.* 7. De quo ſum nuper tecum locutus. *Id. c. de Orat. c.* 19. Is, qui nuper Romæ fuit, Menedemus hoſpes meus. *Id. pro Legar.* 2. *ult.* Fac quod feciſti nuper in curia, nunc idem in foro. *Id. in Divin. Verr.* c. 20. Nuper, cum in Gabinium Piſo delationem nominis poſtularet. *Id. c. de Invent. c.* 17. 2. *med.* Ab adverſarii dicto exordiri, & ab eo potiſſimum, quod ille nuperrime dixerit. *Horat. l.* 1. *od.* 14. *v.* 17. Nuper ſollicitum quæ mihi tædium, Nunc deſiderium, curaque non levis. *Gell. l.* 2. *c.* 23. Nuper adeo uſus hujus rei nobis venit. *Plaut. Trucul.* 2. 4. 43. Nunc huc remiſit nuper ad me epiſtolam. *Apulej. l.* 9. *Metam.* illud, quod nunc nuper commentus eſt. *Symmach. l.* 1. *ep.* 6. (*al.* 3.) Nunc nuper ad vos prædium lege venit. *nuoc nuper* idem fere eſt quod *nuper*. ¶ De longiori ante tempore, *Cic. l. de Divin. c.* 39. *ad fin.* Neque ante philoſophiam patefactam, quæ nuper inventa eſt. *Id.* 2. *de nat. Deor.* c. 50. Ea, quæ nuper, id eſt paucis ante ſæculis reperta ſunt. ¶ Antea, & uſque ad hoc tempus. *Horat. l.* 1. *od.* 26. *v.* 2. Vitæ puellis

nuper

super idoneus, Et militavi non ſine gloria: Nunc, &c. *ſimo à poro ſo, ſim qui*.

NUPORUS, a, um, *novus, recens, freſcus*, qui nuper fuit, recens, νέος. *Plaut. Capt.* 3. 5. 60. Recens captum hominem nuperum & novitium te perdocere. *Terent. Heaut.* 2. 2. 1. Quamquam hæc inter nos nupera nuptia admodum eſt. Al. leg. *nuper*. & *Flor. l.* 4. 2. 2. *a med.* Elephanti bellorum rudes, & nuperi a ſilva. Al. leg. *nuper*. ¶ De ſuperlativo hæc *Priſcian. l.* 3. *pag.* 606. *Putſch.* Nuperrimus etiam proferebant antiquiſſimi: unde adverbium poſuit Cicero, nuperrime. qui ſuperlativus magis ab adverbio in er deſinente videtur naſci.

NUPTA, æ, f. *ſponſa, maritata*, γάμος, quæ nupſit. *Terent. Adelph.* 4. 7. 33. Et nova nupta eadem hæc diſcet. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 794. Et venit in thalamus, nupta pudica, tuos. *Id.* 3. *de ar. am. v.* 613. Nupta virum timeat: rata ſit cuſtodia nuptæ. *Id. de remed. amor. v.* 773. Quid, Mearlæ, dolee? ibas ſine conjuge Creten, Et poteras nupta leotue abeſſe tua.

NUPTALITIUS. V. *Nupciarius*.

NUPTIÆ, arum, f. γάμος, *maritagio, ſponſalitio, matrimonio*, γάμος, uſtus matrimonii dies, ritus & hilaritas in uxore ducenda: a *nubo*. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 3. *ad fin.* Eo die apud Pomponium in ejus nuptiis eram ornatuſus. *Plaut. Aulul.* 4. 10. 54. Renuntiare rapudium, rabus paratis, atque ceornatis nuptiis. & 2. 1. 35. Nuptias adornare. & 2. 2. 83. & 2. 4. 9. facere. *Terent. Phorm.* 4. 4. 20. apparare. *Plaut. Aulul.* 3. 2. 15. Coquere conam ad nuptiae. *Cic. pro Cluent.* 1. 22. *extr.* Quæ nuptiæ non diuturnæ fuerunt. erant enim non matrimonii dignitata, ſed ſceterie ſocietate conjunctæ. *Id.* 13. *Attic. ep.* 29. Corafiſcia vetula ſane, & multarum nuptiarum. *Horat. l.* 3. *od.* 12. *v.* 11. Nuptiarum expers. *non mortiſera. Nep. in Attic. c.* 5. Conciliare nuptias. *Valer. Max. l.* 9. *c.* 2. *n.* 9. Nuptiæ inter ſe jungi. *Terent. Andr.* 3. 4. 23. In nuptias aliquem conjicere. & *ibid. v.* 16. Nuptiae alicui efficere. *b. e.* conciliare. *Id. Phorm.* 2. 2. 28. confiſcia. ¶ De concubitu *Juſtin. l.* 31. *c.* 6. *Petron.* in *Satyr. c.* 26. & *Auſt. ad Heronn. l.* 4. *c.* 34.

NUPTIALIS, le, *nuptiale*, γαμικός, ad nuptias pertinens. *Cic.* pro *Cluent. c.* 9. Nuptialia dona. & *ep.* 6. & *Herot. l.* 3. *od.* 12. *v.* 33. Nuptialas faces. *Auſt. ad Heronn. l.* 4. *c.* 33. tibiæ. *b. l.* quibus in nuptiis canitur. *Plaut. Caſ.* 5. 2. 2. ludi. *Id. Curcul.* 5. 2. 61. & *Suetan. in Calig.* 2. 25. Nuptialis coma. *Stuec. in Med. v.* 986. dies. *Catull. in carm. nupt.* 60. *v.* 22. Nuptialia carmina. *Quintil. l.* 1. *c.* 7. (*al.* 13.) *a med.* facea. *Plin. l.* 21. 1. 8. Summea.

NUPTIALITER, adverb. γαμικῶς, more nuptiarum. *Mortion. Capell. l.* 6. *pag.* 227. Venus nuptialiter læta.

NUPTIARIUS, a, um, nuptialis. *Paul. Dig. lib. ult. tit. pauult. leg.* 194. Donum noſtalitium, nuptiarium. *Torrentini* editio hab. *nuptialarium*.

NUPTIATOR, orie, m. nuptiarum auxator. *Hieronym. l.* 2. *adverſ. Jovinian. c.* 23.

NUPTO, as, frequsatat. a nubo. *Tertull. in Sodoma, v.* 45. Quo nullæ nuptant animæ.

NUPTULA, æ, f. parva nupta. *Varr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 330. Pueri obſcenia verbia novæ noptulæ aures raturant. Al. leg. *nuptæ*, & ipſe *Non.* ita refert 2. 2. *n.* 749.

NUPTURIO, ie, n. 4. nubera cupio, γαμετεύω. *Martial. l.* 3. *epigr.* 93. Gaudet ducentas nupturire poſt mortes. *Apul. in Apolog.* Sponte nam diceres jam olim nupturiſſe.

NUPTUS, a, um, *marritato*, marrimonio junctus: & dicitur de femina. *Cic. pro Sext. c.* 3. Ex qua hic eſt puer, & nupta jam filia. *Id. Verr. 6. c.* 61. Viri quibuſcum illæ nuptæ erant. & *Verr. 7. c.* 13. *extr.* Mulier nupta uni, propoſita omnibus. *Sulpit. ad Cicer. Fam. 4. ep.* 5. *a med.* Filiam tuam adoleſcentibus primariis nuptam fuiſſe. ¶ De arboribus, *Plin. l.* 18. *c.* 28. *circa med.* Populus alba vitibus nupta. ¶ Subſtantive V. Nupta. ¶ *Novus nuptus* apud *Plaut. Caſ.* 5. 1. 6. eſt vir ſub ſpecie feminæ ductus in ludicris nuptiis. Affertur hic locus etiam a *Feſtiano l.* 8. *pag.* 789. *Putſch.* ¶ *Verbo nupta*, inquit *Feſtus*, dicebantur ab Antiquis, quæ virginum dicera non licebat, ut Plautus in Dyſcolo: Virgo ſum, nondum didici nupta verba dicere.

NUPTUS, us, m. *maritagio, matrimonio*, nuptiæ, matrimonium. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 1. *v.* 45. Illa quidem nuptumque prior, tædaſque marito Paſſa alio. *Aurel. Vict. de vir. illuſtr.* 2. 59. Eo die Numantini ſorte ſolemni nuptu filias locabant. ¶ *Nuptus collocari*, in matrimonium dare. *Colum. ſub fin. c.* 3. *l.* 4. Minorem filiam nuptui collocaſſe in dimidia parte agri. ¶ *Nuptum dare, mittere, collocare*, idem. *Terent. Hecyr.* 4. 2. 15. *Salluſt. in fragm. l.* 2. *Hiſtor.* apud *Aruſian. Meſſ.* & *Caſ. l.* 1. *B. Gall.* 2. 18. Sed hac forma ſupinum dicitur a Grammaticis. V. *Nubo*. *Nuptus collocare* dixit *Colum. in fin. c.* 3. *l.* 4. *Nuptui dare* legitur a quibuſdam apud *Valer. Max. l.* 4. 2. 4. *n.* 10. & *l.* 7. 1. 2. *n.* 1. ab aliis *nuptum*.

NURSINUS, a, um, ad Nurſiam pertinens, quod eſt Sabinorum oppidum, cujus agri raporum, & naporum optimorum ferax. Fripide Nurſia dicitur a *Virgil.* 7. *Æn. v.* 715. Nurſina rapa laudant *Plin. l.* 18. *c.* 23. *a med.* & *Colum. l.* 10. *v.* 421. item aspa *Id. Plin. l.* 20. *c.* 5. poſt Amiterna. Hius *Martial. l.* 13. *epigr.* 20. cojus lemma *Naps*. Hos Amiternus ager felicibue educat hortis. Nurſinas poteris parcius eſſe pilæ. ¶ *Nurſini, orum*, populi. *Plin. l.* 3. *cap.* 12.

NURTYA. V. *Nortia*.

NURUS, us, f. *nuora*, νύη, *ſnuſa*, uenr filii: cui reſpondet ſuſer, & ſocrus. *Terent. Hecyr.* 2. 1. 4. Una animo omnes ſocrus oderunt nurus. *Cic.* 2. *Phil.* 2. 24. Rejecta mater amicam impuri filii, tamquam nurum, ſequebatur. *Ovid. in Ibin, v.* 351. Qua poterat Tydeus erubuiſſe nuru. *Id. lib.* 6. *Faſt. v.* 789. Jam tua, Laomedon, noſtur nurus. *b. l.* Aurora uxor Tithoni Laomedontie filii, ni eſt apud *Hygin. fab.* 270. *Id. Metam.* 12. *v.* 216. Cinctaque adeſt virgo matrum, nurumque caterva. ¶ Impropriſe ſic dicitur etiam ſponſa filii, nondum uxor, ut docet *Ulpian. Dig. lib.* 23. *tit.* 2. *leg.* 12. & *lib.* 38. *tit.* 10. *leg.* 6. ¶ Latiore ſignificatione non tantum uxor filii, ſed & uspotis, & pronepotie hac appellatione continetur: licet alii has *pronurus* appellent. *Paul. lib.* 23. *tit.* 2. *leg.* 14. *ad fin.* & *lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 50. & *Ulpian. lib.* 2. *tit.* 8. *leg.* 2. *lib.* 3. *tit.* 2. *leg.* 3. *de Pomponio*, & *lib.* 37. *tit.* 5. *leg.* 8. *ad fin.* ¶ Poetis univerſim quaſcumque nuptas ſignificat, & quaſcumque feminæ, ut & *Serv. ad Æn.* 2. *v.* 501. docet. *Ovid.* 2. *Met. v.* 365. De ramis electra novie, quæ lucidue amnis Excipit, & nuribue mittit geſtanda Latinis. *Id.* 3. *de ar. am. v.* 248. Inque nuum Parthas dedecus illud eat. *Martial. l.* 4. *epigr.* 75. O felie animo, felix Nigrina marito, Atque inter Latiæ gluoia prima nurus. *Lucan. l.* 2. *v.* 264. cuius geſtare decoros Via nuribus rapuere mares. *Stat.* 5. *Theb. v.* 200. vigilant nuptaque, nuraſque in ſcelus. *b. e.* virgines aliquando ourus futuræ.

NUS, us, h. e. meus, unus ex zonibus Valentiniani. *Terentl. adverſ. Valentin. t.* 7. & 9.

NUSCICIO, onis, f. V. in voce ſeqoenti.

NUSCICIOSUM Atejus Philologus ait appellari ſolitum, qui propter oculorum vitium parum videret. At P. Opilius Aurelius, nuſcicioues aſſs cæcitudinez nocturnas: Ælius Stilo, qui plus videret veſperi, quam meridie, nec cognoſceret, niſi quod uſque ad oculos admoviſſet. *Feſtus*. V. *Luſcioſus*, & *Nyctalops*.

NUSPIAM, adverb. nullo in loco: a *no*, & *uſpiam*. *Gell. l.* 5. 2. 4. Librariue in quodvis pignus vocabat, ni in una nuſpiam littera delictum eſſet. Alii leg. *ſi in una uſpiam*, aut *uſquam*.

NUSQUAM, adverb. *in nium luogo*, οὐδαμοῦ, nullo in loco: a *no*, & *uſquam*. *Cic.* 1. *de Legib.* c. 15. Sive eſt illa ſcripta uſpiam, ſive nuſquam. *Id. de Senect. t.* 22. Nolite arbitrari, me, cum a vobis diſceſſero, nuſquam, aut nullum ſora. *Id.* 4. *Acad. c.* 32. Illud ſit diſputatum non ineſſe in hic proprium, quæ nuſquam alibi aſſet, veri & certi notam. *Terent. Adelph.* 4. 2. 2. Fratrem nuſquam invenio geatium. ¶ *Nuſquam nos* eſt ubiqus. *Plin. l.* 24. *c.* 2. Parente rerum omnium nuſquam non remedia diſponente homini. ¶ Cum verbis motus. *Terent. Eun.* 2. 2. 50. Profecturne alio facras, P. Nuſquam. *Id. Adelph.* 2. 2. 38. Nuſquam abeo. *Afric. Poll. ad Cicer. l.* 10. *Fam. ep.* 32. *ad fin.* Fenibus meæ proviuziæ nuſquam eeceſſi. *Auſt. ad Heronn. l.* 2. 1. 2. Nuſquam ventum, aut abitum ſuis cauſa putetur. ¶ *Nuſquam eſſe*, nullum eſſe, non eſſe. *Paul. Dig. lib.* 47. *tit.* 2. *leg.* 38. Liberarum perſonarum nomine licet furti actio ſit, condictio tamen nuſquam eſt. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. *v.* 102. ergo nunc Dama ſodalis nuſquam eſt. *b. e.* mortuus eſt. ¶ Pro nulla in re, Cic. 3. *ad Q. Fr. ep.* 2. *c.* 2. Præſtabo, ſumptum nuſquam melius poſſe poni. ¶ Pro nullam ad ram, *Id.* 2. *de Fin. c.* 9. Ut ad id omnia referri oporteat, ipſum autem nuſquam. *Liv. l.* 7. *c.* 18. Plebem nuſquam alio natam, quam ad ſerviendum.

NUTABILIS, le, adject. nutane, vacillans. *Apul. de Deo Socrat.* Regni nutabilis ſuggeſtus.

NUTABUNDUS, a, um, adject. nutans. *Solin. c.* 27. (*al.* 40.) *ante med.* Capite utrinque ſecus nutabundo ſerpit. *Al. reſtas leg.* nitibundo. *Apul. l.* 9. *Metam.* Miles nutabundus, & tot plagarum dolora fauciue. Adde *Lactant. l.* 6. 2. 3.

NUTAMEN, inis, n. nutatio. *Sal. l.* 2. *v.* 399. Albentes niveæ tremulo nutsmine peanæ.

NUTANS, antis, *cioudolante, vacillante, crollante*, νέων, vacillans, huc illuc vergens, titubans. *Stuec. in Oedip. v.* 403. Effuſam redimite comam nutante corymbo. *Martial. l.* 5. *epigr.* 22. Quod nutantia fronte pertiosci Geſtat pondera Maſcliou ſuperbus. *Ovid.* de Somno, *l.* 11. *Metam. v.* 619. Via oculos tolleos, iterumque iterumque relabeus Summaque percutieus nutanti pectora mento. *Lucan. l.* 8. *v.* 48. nutantia vela carinæ. & *lib.* 1. *v.* 495. quatiente ruina Nutantue pendare domos. & *lib.* 4. *v.* 393. Felix qui potuit, mundi nutante ruina, Quo jaceat, jam ſcire, loco. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 30. Suſpenſum & nutem machinamentum. *Cornell. de coma Berou. carm.* 65. *v.* 53. impellens nutantibus aera penaie. *dibonenſiſ.* ¶ Translate *Tacit.* 3. *Hiſt.* 2. 40. Nutantem hoſtem præveuire. & *cap.* 28. Nutantem aoiem victor equitatus incurſat. & *lib.* 2. *c.* 2. Turbatum Illyricum, Galliæ nutantes. *b. l.* dubiæ fidei. *Valer. Flacc. l.* 7. *v.* 153. nutantem Colchida curis. *Juvenal. ſat.* 15. *v.* 256. protegere armia Lapſum, aut ingenti nutantem vuloste civem. *Suetan. in Veſpaſ. c.* 8. Nutantem rumpubl. ſtabilire.

NUTATIO, onis, f. *vacillamento*, actus nutandi, νέυσις. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fiſt.* 49. A cerebro proficiſcitur ſomnue: hius capitis nutatio. ¶ Translate *Plin. alter in Panag. t.* 5. Cogi porre non poterae, niſi periculo petriæ, & nutatione reipublicæ.

NUTO, as, avi, atum, n. 2. *accennare, far cenno*, κλονέζω, capitis inclinatious aliquid ſignifico: frequentativum a *nuo* inuſitatu: quod a νέω. *Plaut. Aſin.* 4. 1. 39. Neque illa ulli homini nutet, nictet, annuat. *Id. Milit.* 2. 2. 52. Eccere autem capita nutat: non placet, quod raperit. *Suetan. in Calig.* 1. 38. Crebro capitis motu nutane. *Plaut. Men.* 4. 2. 49. Nutat, ne loquar. ¶ Et etiam huc illuc iuclinari, agitari, vacillare, caſum minari, *vacillare, crollarſi. Virg.* 2. *Æn. v.* 629. *de orno*. Et tremefacta comam conſuſſo vertice nutat. *Lucan. l.* 6. *v.* 136. Tum quaſſæ nutant turres, lapſumque minantur. *Lio. l.* 4. *c.* 37. *ad fin.* Nutant circumſpectantibus galeæ, & incerti trepidant. *Lucan. l.* 7. *v.* 244. Caſuram fatis ſenſit nutare ruinam. ¶ Translate eſt titubare, incertum eſſe, dubitare, *vacillare*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 43. Etiam Democritus nutare videtur

tur in cetura deorum. *Stat.* ſi. *Theb. v.* 614. Nutat utroque timor, quemnam hoc certamine victum, Quem victiſſe velint. *Tacit.* 2. *Hiſt.* c. 98. Ac primo Feſtus legatus ſtudia provincialium cum fide juvit. moa nutabat, palam Vitellium, occultis nuntiis Veſpaſianum fovens, & hanc, illave defenſurus, prout invaluiſſent. *&* *lib.* 4. c. 52. Tanto diſcrimine urbe nutabat, ut decem, haud amplius, dierum frumentum in horreis fuerit, cum a Veſpaſiano commeatus ſubvenere. ¶ Pro inclinari, propendere, *pendere*, *pieguſſi*, *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 163. dum remi pondere nutant. *Plin.* de vite per ſe ſtante *lib.* 17. *c.* 22. Huic vineæ trium pedum altitudo excelſior nutat. *h. e.* ſi ultra tres pedes protendatur, non ſtat recta amplius, ſed flectitur, & curvatur. ¶ Tranſlate *Stat. Theb.* 4. *v.* 196. eam regum animos, & pondere belli Hac nutare videt, pariter ut providus heros Militet. *Flor. l.* 3. c. 20. Nutante in fugam exercitu. V. alia in *Nuto*.

NUTRIBILIS, le, adject. qui nutrire poteſt, ut Cibi nutribiles, apud *Cal. Aurelian. Tard. l.* 4. *c.* 3. *ſub fin.* & Nutribiliores ſucci, *lib.* 5. c. 20. *ad fin.*

NUTRICATIO, onis, ſ. actus nutricandi. *Gell. l.* 12. *c.* 1. Na ad doloree, quos in enitendo tuliſſet, mumus quoque nutricatiuuis grave ac difficile accederet. *Apul. l.* 2. *de dogm. Plat. ſub fin.* Puerorum nutricationes,

NUTRICATUS, us, m. idem ac nutricatio. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 47. Non modo non evellenda in nutricatu, ſed etiam non calcanda. *Plaur. Mil.* 3. *v.* 55. Plane eduſtue in nutricatu Venereo.

NUTRICIUS, & Nutritius, a, um, ad nutriendum, ſeu nutricandum, vel ad officium nutricis pertinens. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 1. *ante med.* Quis Fauſtulum neſcit paſtorem fuiſſe nutricium, qui Romulum & Remum educavit? *Colum. l.* 3. *c.* 13. *circa med.* Humus radices tenero velut nutricio ſinu recipit. *Arnob. l.* 2. *pag.* 58. Nutriciæ curæ. ¶ *Nutricatur*, *tu*, qui nutricatur, educator, *ejo*, *balio*. *Caſ. l.* 3. *B. Cro. c.* 107. *auct.* Erat in procuratione regni, propter ætatem pueri, nutritiue ejus eueuchue, nomine Pothinus. ¶ De en, qui plantas nutrit, *Plin. l.* 18. c. 24. *ad fin.* Favonius afflatu nutritium exercebit. ¶ *Nutrix*, *e*, quæ nutrit, educatrix, *balia*. *Hieronym. ep.* 27. *ad Euſtoch. epitaph. Paulæ*, *ad fin.* ¶ *Nutricium*, *ii*, nutricatus, nutricatio. *Senec. de conſol. ad Helv. c.* 17. Illius pia matrenoque nutricio per longum tempus æger convalui. *Manil. l.* 3. *v.* 133. Omniaque infantum mixta nutritia turba. *Arnob. l.* 5. *pag.* 163. Nutricia ducere ab aliquo. *Falimento*. ¶ *Nutricia*, *orum*, mercee nutricii, *baliatico*, τὰ βρεφοτρόφια. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 13. *leg.* 1. *ſub fin.* Nutricia munſque prodiuemus, quoad infantes nberibue aluntur.

NUTRICO, as, avi, xtum, a. 1. &

NUTRICOR, uris, atus ſum, dep. 1. *alimentare*, *nutrire*, *educare*, *allevare*, τρέφω, τιθήνω, nutrio, educo. *Plaut. Merc.* 3. 1. 22. Nec pecua rari paſcere, nec pueros nutricare. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 4. *a med.* Scrofæ nutricare octonos porcos parvulos primo poſſunt. *& cap.* 2. *a med.* Et ſic nutricantur agni, quoad facti ſunt quadrimeſtres. *& lib.* 1. *c.* 23. Et apicie locis, ut ibi feras vinlam, & hortos faciae: quod ea ſole nutricantur. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 34. Omniam rerum parens, ut ita dicam, atque educatur eſt mundus: omniaque, ſic ut membra, & partes ſuas, nutricatur & cauſtuet. *Apul. in Apolog.* Eum pauperias nutricata eſt.

NUTRICULA, æ, ſ. *balitrix*, *nutrix*, τιθὶ, diminut. parva nutria. *Horat. l.* 1. *ep.* 4. *v.* 8. Quid voveat dulci nutricula mapus alumno? *Sueton. in Aug. c.* 94. Repoſitue in cunas a nutricula. ¶ Trenſlate *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 148. Gallia, vel potius nutricula cauſidicorum Africa. *Domit. Marſus* apud *Sueton. de Grammat. c.* 26. Epirota tenellorum nutricula vatum. *Cic.* 12. *Phil. c.* 5. Ut haberent aliquorum nutriculas prædiorum. *Id. in Verin. c.* 2. Gelline nutricula ſeditioſorum. *Quintil. declam.* 23. *c.* 4. Vulvi relinquere avitue lares, & conſcios natalium parietes, & ipſam nutriculam caſam.

NUTRIMEN, inis, n. idem ac nutrimentum. *Ovid.* 15. *Met. v.* 354. Naturæque ſuum nutrimen decrit adaci.

NUTRIMENTUM, i, p. *nutrimento*, *allevamento*, τροφὴ, alimentum, educatio nutriendæ parvulæ & creſcentibus. *Sueton. in Aug. c.* 6. Nutrimentorum ejus locus oſtenditur in avito ſubulbano juxta Vulturas permodicus. *Id. in Calig. c.* 9. Inter milites educabatur: per hanc nutrimentorum conſuetudinem, &c. *Plin. l.* 17. *c.* 23. *ad fin. de vitib.* Pro nutrimrorn omni eſt raritas vulnerie. ¶ Trenſlate *Cic. in Orat. c.* 23. *ſub fin.* Educata hujus nutrimentis eloquentia, ipſa ſu poſtea colorat, & roburet. *Virg. l.* 1. *Æn. v.* 179. Suſcepitquu ignem folits, atque arida circum Nutrimenta dedit. *Apulei. l.* 9. *Metam.* Ille ſermo truculentia homioie nutrimento fuit. *Valer. Max. ſub fin. c.* 1. *lib.* 2. Ingredientes actuoſam vitam favorie nutrimentis profequi.

NUTRIO, ie, ivi, & ii, itum, a. 4. *nutrire*, *alimentare*, *allevare*, τρέφω, ἀλο, educo: & proprie eſt earum, quæ parva fout, & creſcunt. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 415. pueros lupa nutrit. *Plin. l.* 11. *c.* 40. *extr.* Balænæ, vitulique mammis nutriunt fetus. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 75. ſerpente ciconia pullos Nutrit. *Senec. in Troadib. v.* 225. & quæ paſcuo Fecundæ pingui Thracios nutrit greges Syros. *Ovid. de remed. amor. v.* 45. Terra ſalubres herbas, eademque nocentes Nutrit. *Id. ſt. Met. v.* 643. iguee Suſcitat heſternos, ſoliſque & corticu ficco Nutrit. ¶ Refertur ad curam medendi. *Liv. l.* 4. *c.* 52. Peſtilentia cogitationes hominum ad curam corporum nutriendorum avertit. *Celſ. l.* 3. *c.* 23. Ægrum nutrire per eos cibos, quos, &c. *& mox.* Nutrire vires. *Id. l.* 5. *c.* 26. *ſect.* 33. Repurgatum ulcus nutrire. *h. e.* implere, ut carnem, & cicatricem dueat. *Id. l.* 5. *c.* 5. *ſect.* 16. Oculorum morbi, qui lenibue medicamentis nutriuntur. *h. e.* foventur, & ſanantur. *Plin. l.* 22. *c.* 22. *a med.* Nutrire capillum. *ſat creſcere. & lib.* 21. *c.* 21. *a med.* Cutem in ſa-

ciu reliquoque corpore nutrit incarruptam. *mantiene*. ¶ De plantis *Catull. carm.* 60. *epithal. ad Manl. v.* 25. Myrtum roſcido humore nutrire. *Plin. l.* 19. *c.* 8. *a med.* Nutriri cinere vult ruta. *& cap.* 6. *a med.* Nutrire porrum in capita. *h. e.* ut capitatum ſit. ¶ Tranlate *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 704. Pax Cererem nutrit: pacie alumna Ceres. *Id.* 3. *de ar. am. v.* 579. Nutrire amurem. *Sil. l.* 7. *v.* 497. paſcere ac nutrire furorem. *Senec. in Hippol. v.* 234. Qui blandiendo dulce nutitivit malum. *Val. Max. l.* 6. *c.* 5. *n.* 2. *extern.* Nutrire opes. *ſoe creſcere in potentia*. *& ſub fin. c.* 2. *l.* 5. Beneficentiam exemplie nutrire atque augere. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 4. *v.* 25. Sed locx, ſed gentes formatæ mille figuris Nutreſſrot carmen, præliaque ipſa meum. *& lib.* 4. *ep.* 2. *v.* 25. Impetue ille facer, qui vatum pectore nutrit. *Perſ. ſat.* 5. *v.* 144. Quid puiis? ut nummi, quos bic quincunce modeſto Nutrieras, pergant eviduc fiulare drunce? *h. e.* moderato lucro auxeras. ¶ Significat interdum a corruptione ſervare. *Plin.* de menſis citreis, *l.* 13. *c.* 15. *extr.* Nutriuntur optime, ſplendeſcuntque, mumu ficcx fricatæ, a balineis matime. ¶ Item fovere, defendere. *Catull. carm.* 19. *de Priapo.* Hunc ego, juvenes, locum, villulemque paluſtrem Tectam vimine junceo, caricisque maniplis, Quercue aride, rudica conformate ſcuri, Nutrio, magie & magice ut beata quotannis. ¶ *Nutrisea ornum* eſt curare, & condire medicamentie inditis, ut ſervetur. *Colum. l.* 12. *c.* 29. *& ſequentib.* eam rationem docet. *Id. ibid. c.* 30. Quanto major æſtus erit, eo ſæpius convenit vinum nutriri, refrigeratique, & ventilari. Hoc xliii verbis *Plin.* ita enarrat *l.* 14. *c.* 21. Dolia nunquam implenda, & quod ſuperſit, paſſo aut defruto perungendum, admixto croco, pice veteri cum ſipa: ſic opercula dolinrom medicanda, addita maſticbe ac pice. ¶ *Nutribam* pro *nutriebam* (quæ poſitio frequens in quarta conjugatione eſt) *Virg. Æn.* 7. *v.* 484. canvus, Tyrrhidæ pueri quem matris ab ubere raptum Nutribant. Adde *lib.* 11. *v.* 572. Etiam *nutribo* pro *nutriam* dictum eſt, teſte *Rhemn. Palæm. pag.* 1383. & *Cledon. pag.* 1914. *Purſch.* ¶ *Nutrismus* ſyncope pro *nutriremus*. *Nemeſian. ecl.* 3. *v.* 26. Nos etiam Nyſæ viridi nutrimus in antro. Al. aliter leg. ¶ *Nutritor* deponentit forma pro *nutrire* in imperativo, *Virg. l.* 2. *Georg. v.* 425. Hoc pinguem, & placitum Paci nutritor olivam. *Priſcian. l.* 8. *pag.* 798. docet, Veteres, ut *bellor* pro *bello*, & *comperior* pro *comperio*, &c. ſic etiam *nutritor* pro *nutrio* dixiſſe.

NUTRITOR, oris, m. *nutritore*, *nutricatore*, τροφεὺς, qui nutrit. *Stat. in. Theb. v.* 228. Valucrom nutritor equorum. *Sueton. de clar. Grammat. c.* 7. M. Antonius Gnypho, ingenuus in Gallia uetus, ſed expoſitus, a nutritore ſuo mamumiſſus. *Lamprid. in Alex. Severr. c.* 13. Nutritni Alexandri Severi. *ejo*, *balio*.

NUTRITORIUS, a, um, *nutritorio*, qui nutrit. *Theod. Priſcian. de Diæta, c.* 3. Lac omne nutritorium eſt. *Auguſtin. l.* 12. *Confeſſion. c.* 27. *ſub fin.* Nutritoriæ cunæ.

NUTRITUS, us, m. idem ac nutrimentum. *Plin. l.* 22. *c.* 24. Multi ſeneſtam longam mulſi tantum nutritu tolerayere.

NUTRITUS, a, um, *nutrito*, *alimentato*, *educato*, θρεπτὸς, altus, educatus. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 40. iligna nutritus glande. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 11. *v.* 3. lactu ferinn. *Juvenal. ſat. & verſ.* 12. taurus ſuitima nutritus in herba. *Plin. l.* 17. *c.* 22. *ante med.* Radix vitis nutrita. *h. e.* culta. *Ovid.* 5. *Met. v.* 590. nutritaque populus unda. *Petron. in Satyr. c.* 120. *extr.* Ex quo Syllaous bibit enſie, horrida tellus Eatulit in lucem nutritas ſanguine fruges. *Horat. l.* 4. *od.* 4. *v.* 25. Senſere, quid mens rite, quid indoles Nutrita faufte ſub peuetralibus Poſſit. *Colum. l.* 12. *c.* 21. Nutritum vinum. *h. e.* curatum, conditum. V. Nutrio. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 340. Edonis nutritum miſſix ventis. *h. e.* haſta cujue lignum ventoſie locis crevit, & duratum eſt. *αἰωρητοῖς ἄγχεσι*, dixit *Homer. Iliad.* 11. *v.* 256. Sunt autem ligna en validiore, quo frigidioribus & ventoſioribus locis crevere.

NUTRIX, icis, ſ. *nutrice*, *balia*, τιθήνη, quæ lac præbet, nutrit, educat. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 30. Omnia minima menſa, ut nutrices infantibus puerie, in ne infrant. *Id.* 3. *Tuſc. l. c.* 1. Ut pæne cum lactu nutricis errorem fuxiſſe videamur. *Colum. l.* 8. *c.* 11. *ad fin.* Gellina nutrix, *chioccia*. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 127. capra nutria Jovis. *Propert. l.* 4. *eleg.* 1. *v.* 55. Optima nutricum lupa Martia. *Horat. l.* 1. *od.* 22. *v.* 15. Jubæ tellue leonum urida nutrix. *Arnob. l.* 4. *pag.* 152. Virgines perpetui nutrices & conſervatrices ignis. ¶ Trenſlate *Cic. in Orat. c.* 11. *extr.* Eſt enim quaſi nutria ujus rretoric, quem informare volumus. *Ovid.* 8. *Met. v.* 81. curarum maximx nutrix noa. *Claudian. l.* 1. *in Ruſin. v.* 30. nutria Diſcordia belli. ¶ *Nutrices*, mammæ, quibus pueri nutriuntur. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 18. Nympbæ Nutricum troue exſtantes e gemita vaſto. ¶ *Plin. l.* 17. *c.* 20. loquens de arborum ſatione, *nutricem* vocat eam terram, in quam tenella germina deponuntur, alio deinde trenſferenda, cum adoleverint. *Plaut.* quoque *Trin.* 2. 4. 111. *nutricem* appellat agrum, unde familiæ alimenta ſuppetunt. ¶ Proverbii genue eſt in illo *ejuſd. Bacch.* 3. 3. 29. *Si* unam peccaviſſes ſyllabam, fieret corium tam maculoſum, quam eſt nutricis pallium. *ſcilicet* nutrices dum aſſidue geſtant puellos, & lavant, ab iis virie conſpurcantur, & commaculantur.

NUTUS, us, m. *cenno*, *cenno*, motus capitis, qua quippiam ſignificamus. *Virg. 9. Æn. v.* 106. *& lib.* 10. *v.* 115. Annuit, & torum nutu tremefecit Olympum. *Plin. l.* 6. *c.* 30. Quibuſdam pro ſermone nutus motuſque membrorum uſt. *Lucan. l.* 4. *v.* 173. tantum nutu, motoque ſalutant Enſe ſuos. *Ovid.* 2. *Amor. c.* 5. *v.* 16. Multa ſupercilio vidi vibrante loquentes: Nutibus in veſtrie pare bone vocis erat. *Id.* 2. *Triſt. v.* 453. digitie ſæpe eſt, nutuque locutus. *& lib.* 2. *de ar. am. v.* 238. Nec tibi per nutus occipienda nota eſt. *Tibull. l.* 2. *el.* 2. *v.* 21. Illa viro coram nutus conſerre loquacen.

Liv. in fin. l. 34. Unus Scipio vel notitia rei, vel auctoritate, ſi nice nutu diſceptationem potuiſſet. *Cic. 12. Fam. ep.* 22. Nutus tuus poteſt hominem in civitate retinere. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 8. Adoleſcentulum fragrantem unguento nutu eſpernitur, voce etiam graviſſimum increpuit. *Tertull. adverſ. Hermogen. c.* 27. Nutus digiti. *h. e.* quo ſuppotamus. ¶ Metonymice eſt voluntas, quæ nutu declaratur, ſive negando, ſive affirmando. *Cic. pro Quinct. c.* 30. Si fas eſt reſpicere Quintium contra nutum ditimemque Navii. *Id. in Orat. c.* 8. Ad arbitrium & nutum alicujus totum ſe fingere & accommodare. *Id. Verr. 7. c.* 13. *ad fin.* Jura omnia prætorie nutu atque arbitrio meretricum gubernari. *Id. Fam. 3. ep.* 10. *ad fin.* Totum ſe ad alicujus voluntatem nutumque convertere. *Id. Catil. 3. c.* 9. Hæc omnia deorum nutu atque poteſtate adminiſtrari. *Id. 1. de Orat. c.* 43. *extr.* Auctoritate nutuque legum domitas habere libidines. *Id. 4. Verr. c.* 27. & *Agrar. 2. c.* 36. Ad nutum cujuſpiam aliquid facere. *Id. Phil. 7. c.* 6. Paratum eſſe ad nutum. *Id. 3. Verr. c.* 31. Ad nutum præſto eſſe. *Lucret. l. 4. v.* 815. alterius ſub nutu degitur ætas. *Virg. 7. Æn. v.* 590. ſuus nutu Junonis eunt ree. *n voglio. Sil. l. 4. v.* 704. ac ſub nutu caſtus fuera. *h. e.* ſub poteſtate. ¶ Eſt etiam inclinatio, motuſque rei pondere vergentis deorſum, *inclinazione, piegamento. Cic. 1. Tuſcul. c.* 17. Terrene & humida ſuopte nutu & ſua pondere ad pares angulos in terram, & in mare ferri. *Id. 3. de Orat. c.* 45. n *med.* Tetra media eſt, eaque ſua vi nutuque tenetur. *Val. Flacc. l. 6. v.* 381. ille diu conjectis ſufficit haſtis: Quois gravie, nutuque cadens exterruit Idam. ¶ *Nutu* pro *nutui* V. in *Juſſus, us.*

NUX, nucis, f. *noce, κρύον, κάρυον*, nomen generale eſt omnium pomorum, quæ operimentum, ſeu corticem durum habent, ut ſunt juglandes, avellanæ, caſtaneæ, amygdala, nuces pineæ, &c. item arbores, quæ tales fructus ferunt. *Macrob. l. 2. Saturn. c.* 14. varia earum genera enumerat. Quomodo a *male* differat, & a *pomo* V. in *Malum. Virg. Ecl. 2. v.* 52. Caſtaneaſque nuces, mea quas Amaryllis amabat. *Plin. l.* 13. *c.* 5. In nucum genere piſtacia nota. *Id. l.* 16. *c.* 25. Inter priora germinant populus, ulmus, ſalix, nuces. ¶ Interdum a caſtanea diſtinguuntur. *Plin. l.* 15. *c.* 28. Putamine cluduntur nuces, corin caſtaneæ. ¶ A ſimilitudine *nux* dicitur fructus tithymali cognomine caryita. *Plin. l.* 26. *c.* 8. *fcct.* 40. ¶ *Nux amara* eſt nmygdala nmara, *mandorla amara. Celſ. l.* 3. *c.* 10. *Ce'um. l.* 7. *c. ult.* & *Plin. l.* 15. *c.* 7. ¶ Sæpe dicitur de juglande. De hac enim intelligendus eſt hoc ſpargendi pec pavimentum nuces in Veterum nuptiis: de quo *Virg. Ecl.* 8. *v.* 30. Sparge marita nuces, &c. Cujus rationem hanc reddit *Varr.* apud *Serv. ibid.* ut Jovis omnia matrimonium celebretur, & nupta matrone ſit, ſicut Juno. Nem nucee in tuteln Jovis ſunt, ideo juglandee dictæ, quaſi Jovis glandes. Alii tradunt, ideo ſpargi nuces, ut eo ſtrepitu puellæ vox non eaudiatnr, virginitatem deponcntis. Alii (*ex quibus eſt etiam* Feſtus) quod projectæ in terrem tripudium ſolliſtimum faciant, quod nptimum ad mm ordiendam nuſpicium eſt. Alii quod earum eſca Venerem incitet. Hæc *Servius ibid.* ubi nddit fabulam de Cerya Dionis regis Laconiæ filia, quam Liber cum adamaret, & cuſtoditam a ſororibus habere nenpiret, ipſas quidem in faxa convertit, Caryam vero in arborem ſur pomine. Aliam ejus morie cauſam affert *Plin. l.* 15. *c.* 22. his verbis: Honor hic (*juglandibus*) patura peculiaris, gemina protectis operimento, pulvinati primum calycie, mox lignei putamioie. Quæ cauſa eas nuptiis fecit religioſas, tot modis ſetu nunito: quod eſt veriſimilius, quam quia cadendo tripudium ſonivium faciant. ¶ Quod olim Cerealibus nuces mittere mos fuerit, *Simmus Cepite* apud *Feſt. in fin. lit.* N. omnia miſſilium genera nucum nomine in eo teſto ſignificeri ait, parte totum ſignificante; nuces nutem illas uſus, ſeu toſtas mitti confueviſſe, quod ſupra alia miſſilia a populo diligerentur. Hæc *Feſt.* Fortaſſe *Simmus* caſtaneas nuces intelligit. ¶ *Nuces relinquere* eſt omittere ſtudia nugeſque pueriles, & ad graviora, virosque digna convecti. Pueri enim nucum luſibus delectantur. *Perſ. ſat. 1. v.* 10. nocibue facimus quæcumque relicte. *Suetan. de Aug. c.* 83. Modo talis, aut ocellatis, nucibuſque ludebat cum pueris minutis. ¶ *Nux eſſe*, quæ ue res minima, & nullius pretii. *Horat. l. 2. ſat. 5. v.* 35. Eripiet quivis oculos citius mihi, quam te Contemptum caſſa nuce pauperet. ¶ *Nux vitioſa non emunt*, proverb. de quo V. in *Cucum.* ¶ *Nil extra eſt in nuce duri*, aliud proverb. de quo V. in *Olea.* ¶ *Nucernus* in genitiva plur. pro *nucum* dixit *Cælius* apud *Charif. l.* 2. *pag.* 40. *Putſch.*

N Y

NYCTĂLOPS, ōpis, adject. *νυκτάλωψ, ωπος*, qui veſpere, & noctu prorum, aut nihil videt: *ὁ τὰς νυκτὸς ἀλαὸς*, at nit *Galenus*. Eſt autem vox Græca, a *νὺξ, νυκτὸς*, nox, & *ὤψ, ὠπὸς*, oculus. Latine *luſcioſus* dicitur. *Plin. l.* 8. *c.* 50. *de caprir*. Trahunt & noctu non minus cernere, quam interdin: ideo ſi caprinum jecur veſcantur, reſtitui veſpertinam aciem his, quos nyctalopas vocant. *& lib.* 28. *c.* 11. *de viſu*. Et quoniam capræ noctu æque quoque cernant, ſanguine hircino ſeneri luſciioſos putant, nyctalopas a Græcie dictoe: caprn vero jocinore in vino auſtero decocto. *Ulpian. Dig. lib.* 32. *tit.* 1. *leg.* 20. n *med.* Ubi homn neque mututino tempore videt, neque veſpertinn: quod genus Græci *νυκτάλωπας* vocant. ¶ Eſt etiam contrarie ſignificntione, qui interdiu parum, noctu megie cernit. Utramque notionem agnoſcit *Galen. in Ilagog. c.* 15. *ad fin.* & utroque modo accipitur etiam Latinum *Luſciioſus*, ut ibi dictum eſt. *Theodor. Priſcian. l.* 1. *c.* 20. *ad fin.* Nyctalopee vero, qui per noctem vident, & per diem obſcuritatem patiuntur, ſic euandi ſunt. ¶ *Nyctalopæ, æ*, f. eſt morbus nyctalopis. *Marcell. Empir. c.* 8. *ſub fin.* Ad nyctalopae abolendas lychniten lapidem, &c. ¶ Eſt etiam *nyctalops* nomen herbæ. V. *Chamæmyction*.

NYCTEGRESIA. V. *Egeretas*.

NYCTEGRĔTON, *νυκτιγήρετον*, herba, quæ noctu lucet, *Plin. l.* 22. *c.* 22. V. *Chamæmyction*.

NYCTELIUS, Νυκτήλιος, cognomen Bacchi: a *νὺξ*, nox, & *πάλλω*, perficio, quod noctu ſacra ejus petagebantur. *Ovid. l.* 2. *de ar. am. v.* 567. Nycteliumqee pattem, nocturnaque ſacra precare. ¶ *Nyctelius luter* pro vino, apud *Senec. in Oedip. v.* 490. ¶ *Nyctelia ſacra*, orgia, Bacchanalia, quæ Romani ſuſtulerunt ob turpitudinem. *Serv. ad Æn.* 4. *v.* 303. V. *Liv. l.* 39. *c.* 8. *& ſequent.*

NYCTEIS, idis, f. Νυκτηΐς, Antiopa Nyctei filia, quam violaſſe Jupiter dicitur ſub imagine Satyri, ex eaque Zethum & Amphionem ſuſtuliſſe. *Hygin. fab.* 7. *&* 155. Hinc *Ovid. Met. 6. v.* 110. ut Satyri celintue imagine pulcram Jupitec implerit gemino Nycteida fetu. *Stat. 7. Theb. v.* 190. noctes Herculem, placituſque vagæ Nycteidos ardor.

NYCTEUS, i, m. Νυκτεύς, diſyllab. filine Neptuni ex Celæno Ergei filia, pater Antiopæ. *Propert. l.* 3. *el.* 13. *v.* 12. V. *Nyctius*. ¶ Item unus ex equis Plutonis. V. *Æthon*.

NYCTOSTRATĒGUS, i, m. νυκτοστράτηγος, vox Græca, a *νὺξ*, nox, & *στρατηγὸς*, dux militum: in Municipiis fuit idem qui Romæ præfectus vigilum, h. e. qui cum militibus, vel familia noctu oppidum obibat arcendis incendiis, furibus terrendis, rixis dirimendis, &c. *Arcad. Dig. lib.* 50. *tit.* 4. *leg. ult. circa med.* ubi minus recte alii *nicoſtratem*.

NYCTYMĒNE, es, f. Νυκτυμένη, filia Epopei regis Lesbiorum, quæ quoniam cum patre concubuerit, facinus recognoſcens in ſilvas aufugit, & Minerva miſeretione in nvem converſa eſt, quæ a Græcis στρὶξ, a Latinis *noctua* dicitur: a *νὺξ*, nox, & *μένω*, maneo, quaſi noctem manens. *Ovid. 2. Met. v.* 591. patrium temeraſſe cubile Nyctymenei: avis illa quidem: ſed conſcin culpæ Conſpectum lucemque fugit. Adde *Servium ad l. Georg. v.* 403. & *Hygin. fab.* 204. *&* 253. *Veins Statii Scholiaſt. ad l.* 3. *Theb. v.* 507. dicit, fuiſſe filiam Nyctei Ægyptiocum regis.

NYMPHA, æ, & Nymphe, es, f. *ſponſa, nuoira*, Græca vox ſponſam, vel etiam ueorem ſignificans. *Feſtus*: Nuptam Græci appellant *νύμφην*. *Ovid. Heroid.* ep. 2. *v.* 67. Gnata ferunt nymphæ pro ſalvis dona maritis. Addi ſolet & *Tibulli* locus *l.* 3. *el.* 2. *v.* ar. Sed primum nymphæm longa donate ſalute. *h. e.* nuicam, domnam. Sed jampridem Critici *mentem* repoſuere. *Broukuſ.* autem contendit, *nuptæ* apud *Ovid.* legi debere: quod & *Heinſio* placebat. *Burman.* monet, etiam *l.* 2. *Faſt. v.* 605. & *lib.* 3. *v.* 205. & *lib.* 5. *v.* 205. *nymphem* pro *nuptam* lectum a quibuſdam fuiſſe. Sed hæc omnia incerta: eaque ſignificatin Græcis relinquenda eſt, dum certior Latina auctoritas appareat. ¶ Etymon eſt, *ὅτι νέα φαίνεται*, quia nuptæ tunc primum ſe conſpiciendas præbent, novoque ornatu, cum nubunt. Hinc *nympha* dicuntur a *Plin. l.* 11. *c.* 26. *n med.* apes eam formam capere coperunt. Sic de veſpis *cap.* 21. Festus ipſe iœqualis, ut barbacis: alius evolat, alius in nympha eſt, alius in vermiculo. ¶ A Poetis *Nymphæ* vocantur dea, ex genere eorum, qui poſt longum ævum aliquando moriuntur, ut Fauni Paneſque, ut *Servius* docet ad *Æn. 1. v.* 376. ea *Ariſtotele*, præſides marie, fluminum, luntium, ſilvarum, arborum, montium: peculiaribus etiam nominibus appellatæ, Nereides, Napeæ vel Naiades, Dryades, Oreades: quæ V. ſuis locis. Hæ diis concumbere dicuntuc, & heroibue: quarum filii mortales fere ſunt. Dicuntur, quæ præſunt aquis, filiæ Oceani, vel Nerei, & Doridis, item Amniſio eorum, in quibus degunt. Finguntur eſſe in poteſtate Junonis, quia ut nit *Serv. ad Æn. 1. v.* 75. hæc eſt ner, in qua creantuc nubes, unde eſt aqua. Nympharum aquaricerum decem & octo nomina *Virg.* recitat 4. *Georg. v.* 321. *& ſequent. Ovid. Met.* 5. *v.* 540. Aſcalephus, quem dicitue Orphne, Inter Avernales haud ignotiſſima Nymphas, Ee Acheronte ſuo furvis peperiſſe ſub antris. *Virg. l.* 8. *Æn. v.* 72. Nymphæ Laurentes Nymphæ, genus amnibus inde eſt. *& lib.* 10. *v.* 551. Silvicola Fauno Dryope quem Nympha creerat. *Stat.* de ſiva antiquiſſima *l.* 6. *Theb. v.* 94. ſtat ſacra ſenectæ Numine, nec ſolns hominum tranſgreſſa veterno Fertur avos, Nymphæ etiam mutatiſe ſuperites, Feunorumque greges. *Ovid. e. Faſt. v.* 634. Nympha Mænalis. *h. e.* Carmenta mater Euandri. *Virg. 7. Ecl. v.* 21. Nymphæ, noſter amor, Libethrides. *h. e.* Muſæ. *Ovid. 3. Faſt. v.* 650. Inventes, qui te Nymphem Atlantida dicant. *& l.* 6. *v.* 107. Inde fata eſt Nymphe: Graiem dicere priores. *Id. 3. Met. v.* 357. vocalis Nymphe. *h. e.* Echo. ¶ De puellis nobiliioribus, *Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 145. ventiſque ſerentebus uſus Applicor in terres, Ocbali Nympha, tuas. *h. e.* Helena. ¶ Metonymice ut Ceres pro pane, Liber pro vino, ſic Nympha pro aqua ponitur. *Propert. l.* 3. *el.* 14. *v.* 4. Et cadit in patulos Nympha Aniena lacus. *Al. leg.* lympha. *Broukuſ.* defendit *nympha*, & ex MS. ita legit etiam cum *Bentleye* apud *Horat. l.* 3. *od.* 13. *extr.* unde loquacee nymphæ deſiliant tux. Sic *Martial. l.* 6. *epigram.* 43. Canaque ſulphuree nympha uetatur aquie. ¶ In dit. plural. *Nymphabus* legitur in vet. lapide apud *Gruter. pag.* 93. *n.* 8. Ti. Claudius Aſclepiades, & Cæcilie Aſclepiades ex voto Nymphabus D. D. Adde aliam apud *Donium cleſſ. 1. n.* 8. De hac potitione V. in *Afina*.

NYMPHÆA, æ, f. *νυμφαία*, herba, de qua *Plin. l.* 25. *c.* 7. n *med.* Nymphæa nata traditur, Nympha zelotypia erga Herculem mortua. Quare hieracieon vocant aliqui, alii chopalon a radice clavæ ſimili. Naſcitur in equoſie, folie magnis in ſumma aqua, & aliis ex radice prodeuntibus, flore lilio ſimili, & cum deflorut, capite papave-

paveris, tenui caule. Eſt & alia in Theſſalia, amus Penæo, radice alba, capite luteo, roſæ magnitudine. Hæc *Plin.*

NYMPHÆUM, i, n. *fontana arx ſtructa*, ὑδρεῖον, νυμφαῖον, fons manu exſtructus e lapide, cum ſalientibus, unde aqua effluit, ad ornatum urbis præcipue factus: a nympha pro aqua. Alii interpretantur, ædes Nymphis ſacræ, marmorum vetuſtate, pictis tabulis, & aquarum copia ſpectabiles. *Plin. l.* 35. *c.* 12. Eumque typum ſervatum in Nympheo, domus Corinthum Mummius everteret, traduot. *Capitolin. in Gordian.* III. *cap.* 32. Opera Gordiani Romæ nulla exſtant, præter quædam nymphea, & balneæ. *Impp. Theodoſ. & Valent. lib.* 11. *Cod. tit.* 42. *leg.* 5. a *med.* Quid in publicis thermis, quid in nympheis pro abundantia civium conveniat deputari. *& lib.* 6. Malumus aquæductum noſtri palatii publicarum thermarum ac nympheorum commodis inſervire. *Salmaſ. ad loc. Capitolin. cit.* reprehendit *Cujac.* qui putarit eſſe ædes publicas, in quibus nuptiæ celebrarent, qui carebant ædibus ad choreas capacibus. V. ſi vacat *Valeſ.* & *Gronov. ad Ammian. lib.* 15. *c.* 7. (*al.* 17.) ¶ Eſt etiam hoc nomine promontorium, & portus in ora Liburniæ, non longe a Lyſſo oppido. *Plin. l.* 3. *c.* 22. & *Lucan. l.* 5. *v.* 720. ¶ Scribitur & Nymphæum, Νυμφαῖον: ſed *Salmaſ. loc. cit. Nymphæum* præfert.

NYMPHON, onis, m. νυμφών, conclave, ſeu thalamus ſponſi & ſponſæ. *Tertull. adverſ. Valentinian. c.* 32. *a med.*

NYSA, æ, f. Νῦσα, & Νύσσα, nomen eſt multarum urbium variis locis, de quibus V. Geographos. Clariſſima & maxima eſt in Indis cum monte proximo, Jovi ſacro, evi *Moro* nomen, famam hinc præcipue habens, quod in illa genitum, & in hujus ſpecu Liberum patrem arbitrantur eſſe nutritum: unde Græcis nuſtoribus (*quia* μαῖα merus *femur ſignificat*) vt ſemori Jovis inſutum dicerent, aut materia ingeſtit, aut error. Hæc *Pompon. Mela l.* 3. *c.* 7. Sic *Plin. l.* 6. *c.* 21. Necnon & Nyſam urbem plerique Indiæ adſcribunt, montemque merom Libero patri ſacrum: unde origo fabulæ, Jovi ſemius editum. Eadem habet *Curt. l.* 8. *c.* 10. Alii tamen Bacchum alibi natum educatumque tradunt, hoc eſt in Nyſa Arabiæ Ægypto contermina, vel Thebis Bœotiæ, ut eſt apud *Plin. l.* 4. *c.* 7. & cum poſtea ad Indos ſubigendos profectus eſſet, eam urbem condidiſſe, & nomine patriæ ſuæ appellaſſe. Certe *Juſtin. l.* 12. *c.* 7. Bachum Nyſæ conditorem appellat, montem vero (quam Nyſum alii vocant) vite & hedere non aliter veſtiri tradit, quam ſi manu cultus eſſet, quod & *Curt.* docet *loc. cit. Martial. l.* 4. *epigr.* 44. Hæc juga, quam Nyſæ colles, plus Bacchus amavit. ¶ *Acron* vet. *Scholiaſt. Horatii ad lib.* 2. *od.* 1. *extr.* & *Lactant. vet. Scholiaſt. Statii ad l.* 7. *Theb. v.* 347. docent, duo eſſe Parnaſſi juga, Cirrham, & Nyſam: alterum Muſis, alterum Baccho ſacrum: de qua fortaſſe *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 63. cum ſe carmina ſolo Vexant, & domine Cirrhæ, Nyſæque ſeruntur, &c. V. *Cirrha*.

NYSÆUS, a, um, Νυσαῖος, ad Nyſam, & Bacchum pertinens. *Propert. l.* 3. *el.* 25. *v.* 22. Indica Nyſæia *orna* fugata chorie. *Sil. l.* 7. *v.* 198. Feſtas Nyſæus redimivit palmite muſas. *Senec. in Oedip. v.* 405. Mollia Nyſæie armatæ brachia thyrſo. *Lucan. l.* 8. *v.* 227. Nyſæus Hydaſpes. *l. c.* Nyſam alluens. *Sil. l.* 12. *v.* 160. Nyſæa cacumina Gauri. *l. c.* Gaurum montem vino fertilem.

NYSÆIS, idis, f. adject. a Nyſeo, Νυσαΐς. *Ovid. Met.* 3. *v.* 314. *de Baccho*. inde detum Nymphæ Nyſeides antris Occulvere ſuis.

NYSEIUS, a, um, adject. Nyſæus, Νυσήϊος. *Lucan. l.* 8. *v.* 801. Et juga tota vacant Bromio Nyſeia.

NYSEUS, i, m. per duas ſyllabas, Νυσεύς, cognomen Bacchi, a Nyſa urbe. *Ovid.* 4. *Met. v.* 13. Additur his Niſeus & indetonſuſque Thyoneus.

NYSIÆCUS, a, um, ad Nyſum, ſeu Bacchum pertinens. *Martian. Capell. initio l.* 2. Hoc quoque Nyſiacie quod ſparſum floribus *ædet*, Multiplici ambitum redimitur lumine ſertum. *l. c.* corona Ariadnæ a Baccho in cælum translata.

NYSIAS, adis, f. patronymicum a Nyſeo, hus eſt Baccho, Νυσιάς. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 769. Nyſiades Nymphæ, puerum quærente novercæ, Haus frondem cunis oppoſuere novis.

NYSIGENA, æ, m. Nyſæ natus, ut Nyſigenæ Sileni, qui una cum Baccho Nyſæ educati. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 252. Cum chiaſa Satyrorum, & Nyſigenis Silenis.

NYSION, ii, n. νύσιον, hedera, a Nyſeo, ſeu Baccho. *Apul. de herb. c.* 98.

NYSIUS, a, um, adject. Nyſæus. *Arnob. l.* 5. *pag.* 176. Cum inter homines eſſet adhuc Nyſius & Semelejus Liber. *Plin.* de genere quodam hederæ verba faciens, *l.* 16. *c.* 34. Quam quidam Nyſiam, alii Bacchicam vocant, maximis inter nigras corymbis.

DE LITTERA O.

O, quarta Latinorum vocalis, rotundæ figuræ, & rotundo ore proferenda, ſonum pleniſſimum habens ſupra ceteras. De ejus mutationibus multa *Priſcian. l.* 1. *pag.* 553. & 554. *Pauſch.* Præcipue vero pro *u*, & e ponitur, ut *Dauor, volvis, vorſus, voſſer*, &c. quæ tamen nunc antiqua habentur. item pro *au*, ut *coda, plode*, &c. V. & *Quintil. l.* 1. *c.* 4. *al.* 6. ¶ In notis Inſcriptionum ſæpe ſignificat *optimus*.

O, *a, ab, i, u*, adverb. vocandi. Conſtruitur cum vocativo. *Cic. l.* 10. *Fam. ep.* 26. O mi Furni, quam tu cauſam tuam non noſti! ¶ Item adverb. optandi, idem ac utinam. *Virg.* 2. *Ecl. v.* 28. O tantum libeat mecum tibi ſordida rura, Atque humiles habitare caſas! ¶ Aliquando utrunque conjungimus, ita tamen, ut e præcedat, *ut-*

Tom. III.

nam ſequatur. *Ovid. Heroid. ep.* 1. *v.* 5. O utinam tunc, cum Lacedæmona claſſe petebat, Obrutus inſanis eſſet adulter aquis. ¶ Jungitur quoque ei particula *ſi*. *Virg.* 11. *Æn. v.* 415. Quamquam o ſi ſolitæ quicquam virtutis adeſſet. ¶ Eſt etiam interjectio exclamantis. Et adjungitur vel nominativo. *Terent. Phorm.* 2. 2. 10. O vir fortis, atque amicus. ¶ Vel accuſ. *Cic.* 3. *de Orat. cap.* 2. O fallacem hominum ſpem, fragilemque fortunam. ¶ Vel vocat. *Cic. in Piſon. c.* 26. O paterni generis nblite, materni vix memor. ¶ Item admirantis, *v. Juvenal. ſat.* 10. *v.* 157. O qualis facies, & quali digna tabella! *Terent. Eun.* 2. 3. 5. O faciem pulcram! ¶ Item dolentis, *v. Cic. Fam. l.* 14. *ep.* 4. O me perditum, o me afflictum! ¶ Item indignantis. *Cic.* 1. *Catil. c.* 1. O tempora, o mores! ¶ Item exſultantis. *Terent. Andr.* 1. 1. 78. O factum bene! beatti me. ¶ Item irridentis. *Cic.* 3. *Phil. cap.* 22. O præclarum cuſtodem ovium, vt ajunt, lupum! ¶ Item optati adventus, aut repente perculſi, ut sit *Id.* ad illud *Terent. Andr.* 1. 5. 32. O ſalve, Pamphile. Sic 4. 5. 7. O Myſe, ſalve. ¶ Interdum *o* omittitur: & ſicut ait *Id.* ad illud *Terent. Eun.* 3. 2. 28. hominum perditum, miſerumque, & illum ſacrilegum! majorie ſuperie eſt ſententia hus modo pronuntiata, & quandoque melius ſonat. *Cic. in Piſon. c.* 1. *ad fin.* Miſerum me! cum hac me peſte, atque labe confero. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 12. Me cæcum, qui hæc ante non viderim! ¶ In carmine ſero prodocitur etiam ſequente vocali. *Horat. in ar. Poet. v.* 302. o ego lævus, Qui purgo bilem, &c. ¶ Aliquando corripitur Græcn more. *Virg. Ecl.* 2. *v.* 65. Te Corydon, o Alcæ. trahit ſua quemque voluptas.

OARION, onis, m. idem qui Orion, per epentheſim. *Catull. carm.* 65. *de coma Beren. in fi.* Proximus Hydrochoi fulgeret Oarion. *Ruhl. interpr. l.* 1. *v.* 637. Namque procelloſo ſubjungitur Oarioni. Al. leg. *Orioni*.

OASÆNUS, a, um, ad Oaſin pertinens, qui locus eſt Libyæ Ægypto conterminæ, defertus, ſiticuloſus, infeſtus culicibus, & muſcis grandioribus, quo deportabantur certorum criminum rei, pœnæ exſiliique cauſa. *Impp. Honor. & Theodoſ. lib.* 9. *Cod. Theodoſ. tit.* 32. Conſciis & conſortibus ejus Oaſeus deportationi conſtringendis. *Oaſis* mentio ſit etiam *in Cod. Juſtin. lib.* 9. *tit.* 47. *leg. ult.* & Oaſitæ nomi duo memorantur a *Plin. l.* 5. *c.* 9. *nost med.* ubi notat *Hardouin.* duplicem Oaſin eſſe, majorem, & minorem, Οἶκον μικρὰν, & Οἶκον μεγάλην: hanc haud multum ab Alexandria diſtare, illam juxta Mœridis lacum eſſe. V. Geograph.

OAXES, is, m. Ὄαξις, fluvius Cretæ, a quo civitas Oaxia. Varro (*Axacinus*) hoc docet: Quos magno Anchiale portus adducta dolore, Et geminis capiens tellurem Oaxida palmis. Ita *Virbius Sequeſt. de fluminib.* &c. *Virg. Ecl.* 2. *v.* 66. Pars Scythiam, & rapidum Cretæ veniemus Oaxem. *Varronis* locum affert etiam *Servius* hic: negat tamen in Creta eum fluvium eſſe, ſed in Mesopotamia, vel Scythia, vbi velocitate ſua rapiens albam terram, turbulentus efficitvr. Unde *rapidum cretæ* dici, quod erotam rapiat, h. e. terram albam. Item *ad Ecl.* 2. *v.* 24. nit, Virgilium, exemplo Theocriti, ut offendat ruſticam ſimplicitatem, multa aliter, quam res habeat, dicere. Ita & *Æſanum Aracynthum* dixiſſe, cum non ſit Athenienſis, ſed Thebanus, & *Cretæ Oaxem*, cum in Scythia ſit. *Hardouinus ad Plin. l.* 6. *ſect.* 18. *n.* 18. aliam Virgiliani verſus interpretationem affert: Oaxem eundem eſſe, atque Oxum, qui fluviue eſt Scythiæ Aſiaticæ, & per Margianam ejus regionem Buit: Margianæ regioni nomen eſſe, vel creditum eſſe, a *marga*, quæ genus eſt cretæ, qua lætificantur agri. Ruſticum Illum, qui a Virgilio inducitur, cum margam noſſet, *Oaxum Cretæ* per imperitiam dixiſſe: atque talie loci ob id præcipus feciſſe mentionem, quod recens erat memoria cladis Craſſianæ, poſt quam Romani milites captivi a Parthis victoribus in ea loca ducti fuerant.

OAXIS, idis, adject. fem. ut Oaxis terra, *Varr. Atacin.* h. e. quæ a monte Oaxe alluitur. V. vocem præced.

O B

OB, *per, per cagione, dui, stante*, propter. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 13. Ne ob eam rem ipſos deſpiceret. *Cic. de Fato, c.* 10. *ad fin.* Hanc rationem Epicurus induxit ob eam rem, quod veritus eſt, ne, &c. *Id. pro Font. c.* 8. Qui ob aliquod emolumentum ſuum cupidius aliquid dicere videntur. *Id. Verr.* 4. *c.* 32. Si eſt flagitioſum, ob rem judicandam pecuniam uscipere, quanto illud flagitioſius, eum, a que pecuniam ob abſolvendam acceperit, condemnare? *Virg.* 1. *Æn. v.* 655. Navibus (infandum!) amiſſis, unius ob iram Prodimur. ¶ *Ob rem* eſt in rem, cum lucro, utiliter: cui opponitur *fruſtra*. *Terent. Phorm.* 3. 2. 42. Non pudet vanitatis? *Do.* miaime, dum ob rem. *Salluſt. in Jug. c.* 33. Verum id fruſtra ne ob rem ſciam, in veſtro manu ſitum. ¶ Interdum *ob* eſt *pro*. *Terent. Phorm.* 4. 3. 56. Ager oppoſitus eſt pignori ob decem minæ. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 80. Ob aſinos ſeros argentum. *Id. Rud.* 3. 6. 23. Arthabonem a me accepiſti ob mulierem. C. *Græcch.* apud *Gell. l.* 12. *c.* 10. *ſub fin.* Talentum magnum ob unam fabulam datum eſſe. *Feſtus*: Ob vos ſacro, in quibuſdam precationibus eſt, pro vobis obſecro. ¶ Item *ad, teſte Feſto*, qui affert illud *Ennii*: Ob Romam noctu legiones ducere cœpit. Et alibi: ob Trojam duxit exercitum. Et alibi: Acheruntem obibu, ubi mortis thesauri objacent. *Id. paulo poſt*: Ob ne, ad os ſignificat. quibus verbis fortaſſe reſpicit illud Veteris Poetæ apud *Cicer.* 3. *Tuſcul. c.* 18. & *lib.* 9. *Fam. ep.* 26. Quem aſpectabant? cujus ob os Graji ora obvertebant ſua? *Plaut. in fragm.* apud *Non. cap.* 4. *n.* 429. Intro ad uxorem: ſufferamque meum targum ob injuriam. V. alia hus pertinentia in *Obes*. ¶ Lo-

tem *de*. *Plaut. Cas.* 4. 3. 6. Quid illæc nunc temdiu intus remoratur, quasi ob industriam? *h. e.* de industria. Eodem modo locutus est a. 3. 58. ¶ Item sæpe *ante*. *Plaut. Mil. a.* 5. v. 37. Ille, qui tanam ob oculum habebat, nauta non erat. *Cic. pro Rabir. c.* 14. Mors ob oculos sæpe versata est. ¶ Item *to*, aut *circum*. *Plaut. Aulul.* 2. 4. 23. Quin cum it-dormitum, follem obstringit ob gulam, ne quid animæ forte amittat dormiens. ¶ In compositione suam consonantem retinet sequente vocali, aut liquida, item *b*, *d*, *c*, *l*, & *v* consonante: ut *obba*, *obduco*, *obloquor*, *obmutesco*, *obnubo*, *obruo*, *observo*, *obtundo*, *obverto*: cum aliis aut mutat, aut retinet, ut *obcæco*, & *occæco*, *offero*, & *obfero*, *oggannio*, & *obgannio*, *oppeto*, & *obpeto*, &c. quamquam frequentius mutare videatur. Significat interdum *ad*, ut *obcenso*, accenso apud *Ennium*, *obflectere*: item *ante*, ut *obverfor*: sæpe *circum*, ut *obeo*, *obligo*: item *contra*, ut *oppono*, *objecto*, *obfto*.

OBACERBAT, exacerbat. *Festus*.

OBACCERO, as, a. 1. Obaccusare, obloqui, atque alterius sermonem molestus impedire: quod somptum videtur a paleis, quas Graci ἄχυρα vocant. Hæc *Paul.* ex *Festo*. Sunt qui suspicantur legendum *Obacerbare*. Addunt in vetenb. libr. legi etiam *obaerare*, ab *acere* ductum, ut sit acerem, h. e. molestiam exhibere.

OBÆMULOR, aris, dep. 1. contra æmulor, irrito, provoco. *Tertull. l.* 4. *adverf. Marcion. c.* 31. a *med.* ex *Deutor.* 32. 21. Illi obæmulati sunt me in non Deo: & ego obæmulabor eos in non natione. Ubi *Vulgata* verbo *provocare* utitur.

OBÆRATUS, a, um, *vadebitato*, *obligato* a *fervore per debiti*, ære alieno ita obstrictus, ut eum solvendo non sit, corpore & opera servire cogatur, addictus, nexus. *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 5. *sub fin.* Liber, qui suas operas in servitute pro pecunia, quam debuat, dat, dum solveret, nexus vocatus, ut ab ære obæretus. *Cæs. l.* 1. *B. Gall. cap.* 4. Orgetoria ad judicium omnem suam familiam undique cogit, & omnes clientes, obæratosque suos eodem conduxit. *Liv. l.* 26. *c.* 40. *ad fin.* Exsules, obærati, capitalis aoti plerique. ¶ Item simpliciter ære alieno obbrictus. *Sueton. de Cæsare*, 1. 46. Villam magno sumptu absolutam, quia non tota ad animum ei responderat, totam diruit, quamquam tenuis adhuc, & obæratus. *Tacit. Ann. 6. c.* 17. Quanto quis obæratior, ægrius dirahebant.

OBAGITO, as, a. 1. agito, exagito. *Enn.* apud *Non. c.* 2. n. 605. Restitant, occurrent, obstant, obstringillant, obagitant. Al. leg. *obgannant*. Apud *Fest.* habetur *obigitat*, mutata vocali, qui mos est in compositis frequens, ut *subigitat*. Obigitat, inquit, ante agitat, ut obambulat.

OBAMBULATIO, onis, f. *l'andare innanzi e indietro*, *passeggiamento*, περιπάτησις, actus obambulandi, discursus. *Auct. ad Herenn. l.* 3. *c.* 19. Commodius est in desiderio, quam in celebri regione locos (*memoriæ*) comparare, propterea quod frequentia & obambulatio hominum conturbat, & infirmas imaginum notas.

OBAMBULO, as, avi, atum, n. 1. *passeggiare*, *girare*, *andare attorno*, *in volta*, περιπάτειν, περιιέναι, circum ambulo, circumeo, obeo, nitro citroque discurro, perambulo. *Ovid.* 2. *Trist.* v 459. Scit, cui latretur, cum falsa obambulat ipse. *Liv. l.* 25. *c.* 30. Milites obambulantes ante vallum portasque. *Ovid.* 2. *Met. v.* 851. Mugit & in tenebris formosus obambulat herbis. *Virg.* 3. *Georg.* v. 538. Nec (*lupa*) gregibus nocturnus obambulat. *Liv. l.* 36. *c.* 34. Obambulare muris, ut facile noscerentur ab Ætolis, cœpit. ¶ Cum acusat. vi præpositi. *Ovid.* 14. *Met.* v. 188. totam fremebundus obambulat Ætnam. *Sueton. in Tiber. c.* 11. Sine lictore gymnasia obambulans. ¶ *Paul.* ex *Festo*, obambulare interpretatur, adversum alios ambulare, & quasi ambulanti se se opponere.

OBARATOR. V. *Imperator*.

OBARDEO, es, n. 2. contra, vel ante aliquem ardeo. *Stat. l.* 9. *Theb.* v. 856. cum torva clypei matronus obarsit Luce Dryas, tremor ore sepens, as viscera torsit Arcados.

OBARESCO, is, arui, n. 3. περιφωτίσκομαι, circumquaque æsesco. *Lactant. de opific. Dei, c.* 10. Membrana illa (*oculi*) quam siccari & obrefcere non oportat. Quædam MSS. habent *arefcere*.

OBARMATUS, a, um, armatus contra aliquem. Translate *Apul. l.* 2. *Metam.* Perfectis oculis, & obarmatis ad vigilias.

OBARMO, as, a. 1. idem quod armo, aut contra aliquem arma. *Horat. l.* 3. *od.* 4. v. 20. Amazonia securi dextras obarmet. *Apul. initio l.* 9. *Metam.* Ille carnifex contra me manus impias obarmabat. *Auson. epigr.* 25. Mater Lacæna clypeo obarmans filium, Cum hoc, inquit, aut in hoc redi.

OBARO, as, avi, atum, n. 1. περιαρῶ, circum aro, vel arando excolo. *Liv. l.* 23. *c.* 19. *e med.* Et cum hostes obarassent quidquid barbidi extra murum sit.

OBATER, ra, rum, ὑπομέλας, quodammodo ater, subater. *Plin. l.* 28. *c.* 35. *circa med.* Nascens Luna si cornu superiore obatro surget. *Harduin.* in MSS. invenit *obaurato*.

OBATRESCO, is, n. 3. ater fio. *Jul. Firmic. in præfat. Astron.* Lucus liventibus spumis obatrescit.

OBAUDIENTIA, æ, f. obedientia. *Tertull. in exhortat. ad caste.* c. 2. a *med.* Voluntas Dei in obaudientiam veneret.

OBAUDIO, is, a. 4. idem ac obedio. *Apul. l.* 3. *Metam.* Secreta, quibus obaudiunt Manes. *Tertull. l.* 2. *adverf. Marcion. c.* 2. *ante.* Adam non obaudiit.

OBAURATUS, a, um, *indorato*, inauratus. *Apul. l.* 11. *Metam.* Alius soccis obauratis, indutus serica veste, mundoque pretioso.

OBBA, æ, f. *forte di bucchiere*, e *vaso da vino*. *Gloss.* Obba (lege *Obba*, ut monet *Voss. in Etymol.*) ἄμφιξ, ἐν ᾧ τοῖς νεκροῖς σπένδουσι, h. e. quo libant mortuis. Ἄμφιξ autem aliis est calix, poculum; aliis olla, aut cadus. *Plin. l.* 33. n. 8. vertens locum *Diofcoridis l.* 5. *c.* 110. ubi de hydrargyro conficiendo sermo est, ἄμφικυπελλον vertit calicem, seu operculum, quo ferrea concha contegitur. *Athenæus l.* 11. *c.* 8. *ad fin.* dicit, ἄμφικυπελλα esse pocula in acutum subsigmata. Quare si *Gloss.* credimus, obbas esse ποτήρια, erunt ex similes iis, quæ Itali dicunt *corosse*, aut *corossini*, fundo & ventre lato, collo & ore angusto. *Nonius* quoque rem. a. *n.* 597. scribit obbam esse poculi genus, quod nunc obba dicitur. & *cap.* 15. *n.* 14. esse poculi genus vel ligneum, vel ex sparto. *Varr. ibid.* & n. 20. Dolia, atque apothecas triclinia, melicas Calenas, obbas, & Cumanos calices. *Id. ibid.* Utrum meridie, an vesperi lubentius ad obbam accedas, locus, actus, adventus declarabit. In his *Varronis* verbis & pocolum intelligi potest, & ea: at vas aptius intelligitur & quidem non modicum, & lato fundo, ut facile fedeat, in illo *Persii sat.* 5. v. 146. Tun' mare transilias? tibi torta esonabe fulta Coæ sit in transtro? Vejentanumque rubellum Exhalet vapida laxum pice fessilis obba? ¶ *Obbam* panico tribuit *Plinius*, cujus hæc verba sunt *l.* 18. *c.* 7. Panicum a paniculis dictum, cacumine languide nutante, paulatim extenuato culmo pene in furculum, prædensis asservatur granis, sum longissima pedali obba. Ubi *Hardouin.* in MSS. legit *Obsa*. Libentius vero, inquit, multo agnoverim, litteris permutatis, *fabo*, vel potius *phobo*. Est enim φόβη *Theophrasto l.* 8. *c.* 3. bruudinacea coma frugum omnium, quæ sd mihi similitudinem furgunt: τὸ μὲν ἄγυ σπάχυ, τὸ δὲ χαίτωμα λεβὲ, τὸ δὲ περιχαίτιον φόβην. ἡ γὰρ πλατυφύλλος ἀνίσους, φόβη.

OBBATUS, a, um, in obbæ figuram factus. *Apul. l.* 10. *Metam.* Castor & Pollux, quorum rapita essidus obbatæ Sallarum apicibus insignes conregabant. Apud *Helmesbosst. pag.* 254. legitur *obata*: unde quidam suspicantur esse pro *ovata*, facili mutatione *b* in *v*. Apud *Peiresium pag.* 234. est *ovato*. Al. aliter leg. Si *obbato* retinemus, erunt easdides infra latæ, supra in acutum desinentes, ut in *Obba* est dictum. Si *ovatæ*, ferme idem.

OBBIBO, is, n. 3. idem ac bibo, vel celeriter bibo. *Cic.* 1. *Tusc.* 1. 40. Qui cum conjectus in carcerem triginta jussu Tyrannorum venenum ut sitiens obbibisset. *P. Victor* & *Genier.* ex MSS. quamplurimis leg. *obdormisset*.

OBBLATERATUS, a, um, contra aliquem blateratus. *Apul. l.* 9. *Metam.* His & aliis similibus affaniis frustra obblatereris. Al. aliter leg.

OBBRUTESCO, is, *n.* 3. *perdere la vegione*, ἄλογος γίνομαι, est brutum fieri, sensum, rationem, vitam amittere. *Lucret. l.* 3. v. 546. An contracta fuis e partibus obbrutescat. *Afran.* apud *Fest.* in *Obstrumat*. Non possum verba facere, obbrutui. *l.* 1. obstupui, ut idem *Festus* exponit. *Prudent.* in *Hamartig. v.* 652. Damna asres, Pater alme, meas, & claude meatus Obbrutescentis capitis. Al. leg. *obbrutescentis*. Apud *Fest.* unico *b* scribitur.

OBCÆCATIO, vel Occæcatio, onis, f. idem est ac occatio, hoc est ocsasiatio seminis terra superinducta. *Serenus* apud *Non. c.* 1. n. 306. Occatio occæcatio est. *Id. Nonius ibid. n.* 321. Occæsationem ab occæcatis seminibus, qua id efficitur, dici, M. Tullius voluit de Senectute. V. *Obæco*. Ea his autem discimus, *obcæcationem* de occatione metaphorice dici. nam proprie est *accæcamento*, τυφλώσει. *Plaut. Men. a.* 2. in *fin.* Solem vidas, sstin' ut occæcatus est præ hujus corporis candoribus! *h. e.* obscuratus. *Cic. Fam.* 15. *ep.* 2. a *med.* Quod ego negotium, non sultitia obcæcatus, sed verecundia deterritus, non recusavi. *Column. l.* 3. *c.* 7. *sub fin.* Quæ ratio (*h. e. modus colendi vites*) velut ignorantiæ tenebris obcæcata, luce veritatis caruit. *Id. l.* 6. *c.* 36. *extr.* Velut incensus & obcæcatus cupidine. *Cic. t. de Fin. c.* 20. Qui quas molestias exceperit finit, obcæcati cupiditate non provident. ¶ *Obcæcatum femen*, terra obrutum. *Cic. de Senect. c.* 15.

OBCÆCO, & Occæco, as, avi, atum, a. 1. *accecare*, *offuscare*, ἐπτυφλόω. *Plin. l.* 10. *c.* 3. Respersu pinnarum hostem obcæcantes. *Liv. l.* 33. *c.* 7. Densa caligo obcæcaverat diem. *Virg. in Cul. v.* 198. timor obcæcaverat artus. *h. l.* stupidos reddiderat. ¶ *Obcæcare fossas*, est obtegere, ne pateant. *Column. l.* 2. *c.* 2. *ante med.* Ubi solutior est humus, aliquæ fiunt patentes, quædam etiam obcæcantur, ita ut in patentes ora hiantia cæcarum competant. ¶ *Ora cæcare femen*, est occultare, terra obrutre. *Cic. de Senect. c.* 15. Terra cum sparsam semen excepit, primum id occæcatum cohibet, ex qua occatio, quæ hoc efficit, nominata est. *Nonius c. t. n.* 306. videtur legisse, *ex quo occæcatio*. ¶ Translate *Liv. l.* 5. *c.* 37. Occæcat animos fortuna. *Id. l.* 42. *c.* 43. Ni spes exua pacis obcæcasset consilia. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 80. *sub fin.* Obscura narratio totam obcæcat orationem. *ofcura*.

OBCÆDES, is, f. idem ac cædes. *Plaut. Stich.* 5. 4. 32. Obe, jam satis: nolo obcædas. *h. e.* nolo hic quicquam tragicum & cruentum. Alii aliter legunt. V. *Taubman.*

OBCALLATUS, & Occallatus, a, um, *incallito*, callo obductus. *Sueet. sub fin. l.* 4. *quæst. nat.* Quid fantire possunt emortuæ fauces, & obcallatæ cibis ardentibus?

OBCALLESCO, & Occallesco, is, lui, n. 3. *incallire*, *fare il calle*, ἐπτυλόω, callum obduco, durus, & callosus fio. *Cels. l.* 4. *c.* 24. Ubi dolor vehemens urget, interest, sine tumore is fit, an tumor cum calore, an tumor jam etiam obcalluerit. *Plaut. Asinar.* a. 4. 13. Utinam nunc stimulus in manu mihi sit, qui latera conteram tua, quæ occallucre plagis. *Ovid.* 14. *Met.* de in fusem verso, v. 282. Oique meum sani pando occallascere mitro. ¶ Translate *Cic. l.* 2. *ep.* 18. *in fin.* De Statii manumissio, & nonnullis aliis rebus angor equidem: sed jam prorsus occallui. *h. e.* diutina malorum consuetudine jam obfirmavi animum ad ferendum. *Plin. l.* 2. *ep.* 15.

ep. 65. Longa patientia obcalluit. *Colum. l.* 8. *c.* 16. Sic mores obcalluere, ut non hæc uſitata, verum ut maxime laudabilia & honeſta judicentur.

OBCANO. V. *Occano*.

OBCANTATUS, a, um, *ſummoliatus*, *incantatus*, incantatus, veneficio læſus. *Apul. in Apolog.* Mulier obcantata, vecors, amans, amens.

OBCANTO, as, avi, atum, a. t. *incantare*, *immolitare*, incantamentis devincio, ligo. *Paul. JCtus lib.* 5. *Sentent. tit.* 23. *n.* 9. Qui facta impia, ut quem obcantarent, defigerent, obligarent, fecerint, &c.

OBCENSUS, a, um, *incenſus*, accenſus, combuſtus. *Enn.* apud *Feſt.* in *Ob*. Omnes occiſi, obcenſique ſe nocte ſerena.

OBCINO, &c. V. *Occano*.

OBCLAUDO, is, a. 3. occludo. *Imp. Conſtant. & Julian. Conſ. lib.* 11. *Cod. Theodoſ. tit.* 24. *leg.* 1. Aditum implendæ devotionis obclaudant.

OBCŒNO, as, a. t. idem quod cœno. *Plaut. in fragm.* apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 3. *ad fin.* De lumbo obcœnabis.

OBDITUS, a, um, oppoſitus, objectus, occluſus. *Flor. l.* 3. *c.* 6. *a med.* Propontidis fauces Porcius Cato ſic obditis navibus, quaſi portam obſeravit. *Plin. l.* 6. *c.* 21. Portæ Caucaſiæ, ingens naturæ opus, montibus interruptis repoſitis, ubi fores obditæ ferratis trabibus, &c. *Apul. l.* 5. *Metam.* Domus feris & catenis obdita. *ferreis*. ¶ Item obvolutus, implexus, *involutus*, *intricatus*. *Apul. l.* 10. *Metam.* Feralibus amiculis inſtructus atque obditus, deportatur ad judicium puer. *& lib.* 3. Sic illos capillos in mutuos nexus obditos atque nodatos, cum multis odoribus dat vivis carbonibus adolendos.

OBDO, is, didi, ditum, a. 3. *opponere*, *ἐναντίωσις*, oppono, objicio: *ea ob*, & *de*. *Terent. Eun.* 3. 5. 55. Peſſulum oſtio obdo. *Plaut. Caſ.* 5. 1. 25. Foreis obdo, ne foras me opprimat. *b. c.* claudo. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 2. v. 41. Da precor, acceſſum lacrymis, mitiſſime, noſtris, Nec timidis rigidam vocibus obde foram. *Senec. ep.* 31. Sapiens auris, ſi claſſeris aures, qaibus ceram parum eſt obdere. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. v. 59. oullique malo letus, obdit apertam.

OBDORMIO, is, ivi, itum, n. 4. *dormire*, *καταυκάσθαι*, *ἀφυπνίω*, idem quod dormio, aut valde dormio. *Cic. t. Tuſcul. c.* 38. Endymioo neſcio quando ita Latino obdormivit: nondum, opinor, eſt experrectus. *Plaut. Ampb.* 1. 1. 116. & *Curcul. a.* 3. v. 45. Credo, hac nocta Nocturnum obdormiviſſe ebrium. *Criſ. l.* 3. *c.* 18. Somnus medicamentis arceſſendus eſt, habita moderatione, ne, quem obdormire volumus, ſuccitare poſſas non poſſimus. *Plin. l.* 16. *c.* 10. *ſub fin.* Qui obdormiant ſub taxo, cibumve capiant, moriantur. *Suetan. in Aug. c.* 94. Atiam, poſita *in* templo lectica, dum eſteræ matronæ dormirent, obdormiſſe. *Plin. l.* 20. *c.* 14. *ad fin.* Nepetam ſubſternere obdormituris, otile eſt.

OBDORMISCO, is, a. 3. *dormitare*, *κατακοιμίζω*, obdormire incipio, dormito. Item ſimpliciter dormio, obdormio. *Sueton. in Claud. c.* 33. Ut interdiu nonnunquam in jure dicendo obdormiſceret. *& ſep.* 8. Quoties poſt cibum obdormiſcerer, olearum ue pulmularum oſſibus iocceſſebatur. *Plin. l.* 9. *c.* 10. Teſtudines ſumma in aqua obdormiſcere: id prodi ſtertentium ſonitu. *Cic. t. Tuſcul. c.* 49. Si ſupremus ille dies perimit ac delet omnino, quid melius, quam in mediis vitæ laboribus obdormiſcere, & ita conniventem ſomno ſopiri ſempiterno?

OBDÚCO, is, xi, ctum, a. 3. *conducere*, *in conducere reuere*, *ἐναντίγω*, contra duco, adduco, oppono: *ea ob*, quod & *contra*, & *ad* valet. *Plaut. Pſeud.* 2. 1. 13. Poſt ad oppidum hoc vetus continuo mecum exercitum protinus obducam. *Accius* apud *Non. c.* 3. *n.* 203. Vim Gallicam obduc coorta in acie, exercituve. *Cic. Attic. l. & ep.* 1. Thermus cum Silano contendere exiſtimatur: qui ſic inopes & ab amicis, & exiſtimatione ſunt, ut mihi videatur non eſſe *dicturus*, Curium obducere. *b. c.* adducere, ot iis adverſetur in conſulatu petendo, tanquam civalis & æmulus. *Auct. argum. t. Mercat. Plautus*, v. 6. Eum putat uxor illius obdaviſſe ſibi ſcortum. ¶ Item ſuper, vel ante, vel circum duco, *tirar ſopra*, *a avanti*, *a torno*. *Plin. l.* 23. *c.* 4. *a med.* Caryotæ macro corpore exiles, cruſtam vetius, quam cutem obducunt. *Id. l.* 17. *c.* 4. Terra rubiginem ferro obducit. *Id. l.* 23. *c.* 7. *ante med.* Fici eiois roſaceo ſubactus ambuſtis cicatricem tenuiſſimam obducit. *Cic. 9. Fam. ep. c. a med.* & *Tuſcul. c. c.* 25. *extr.* Obducere callum. V. *Callum*. *Flor. l.* 4. *c.* 1. *a med.* Caſtra vallo obducere. *circumdare*. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 8. Ab utroque latere collis tranſverſam foſſam obduxit. *Plin. l.* 2. *ep.* 17. *a med.* Diæta, ſpecularibus & velis obductis, reductiſque, modo adjicitur cubiculo, modo auferetur. *Apul. l.* 1. *Metam.* Tigillo injecta, atque obducta parte funiculi, & altera firmiter in nodum conſta. *b. c.* circumvoluta. ¶ Item tegere, operire, *coprire*. *Virg. Ecl.* 1. v. 48. quamvis lapis omnia nudus, Limoſoque palus obducat paſcua junco. *Plin. l.* 25. *c.* 14. Lanata mala lanugo obducit. *Id. l.* 29. *c.* 4. *circa med.* Faciem lentigine obducit. *Senec. in Hippol.* v. 586. Et ora morti ſimilis obduxit color. *Lucan. l.* 9. v. 809. caput ferali obduxit amictu. *incappucciò*. & *lib.* 4. v. 31. Et prope conſertis obduxit caſtra maniplis. *coprì*, *naſcoſe*. *Stat. Theb.* v. 700. clypeis obducunt pectora fractis. *Cic. t. de nat. Deor. c.* 47. Obducuntur libro, aut cortice trunci, quo fiat a ſcigoribus & calaribus tutiores. *Id.* 2. *de Legib. c.* 22. Redditur terræ corpus, & ita locatum ac ſitum, quaſi operimento matris obducitur. ¶ Item contrahere, *reſtringere*. *Quintil. l.* 10. *c.* 3. *ante med.* Obducere frontem. *Senec. de conſol. ad Marc. c.* 1. Vultus, quem tot annorum continua triſtitia, ut ſemel obduxit, tenet. ¶ Item claudere, *ſbiudere*, *ſerrare*. *Petron. in Satyr. c.* 94. Oſtium cellæ obduxit. *Al. leg.* adduxit. V. *Obnubere*. *Plin. l.* 8. *c.* 26. Venam io erure vulneret, & plagam limo curſus obducit. *Id. l.* 2. *c.* 63. *extr.* Terra tandem ipſa ſe obduxit, & ſcelera quoque mortalium occultat. *Colum. in ſ. rep. tit. l.* 3. Malleolus radices e capite, qua recilium eſt *ex*-gos mittit: quæ cum excreverunt, cicatricem obducant. ¶ Item inducere, offundere. *Plin. l.* 22. *c.* 25. *a med.* Helichphacos turporem obducit percuſſo loco. *Cic.* 4. *Acad. c.* 6. Clariſſimis rebus tenebras obducere. ¶ Item educere, ebibere, exhaurire: & notat aviditatem ſitientis. *Senec. de provid. c.* 3. *a med.* Socrates illem potionem publice miſtam, non aliter quam medicamentum immortalitatis obduxit. *Petron. in fragm. Tregur. c.* 42 *Burm.* Cum multi pultarium obliti. *Senec. in Troadib. v.* 1162. ooo ſtetit fuſus cruor, Humoque ſumma ſtetit. obduxit ſatim, Sævuſque tutum ſanguinem tumulus bibit. Aliud en *Cicer.* exemplum V. in *Obbibo*. ¶ Pro detegere, aperire. *Lucil. l.* 29. Vos foterea lumeo affette, atque nullea obducite. Ita *Non. cap.* 4. *n.* 340. Al. leg. *lumen auferre*: qua ratione contrarium fortaſſe ſignificat. ¶ *Obducere diem*, educere, ducere, conterere, tranſigere, conſumere. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 6. Nono cal. ad Sicam. ibi tanquam domi meæ ſilicet: itaque obduci poſſerum diem. *ut transeam*, *ut conſumam*, *ut poſſet*. ¶ *Obducere oculos*, tegere, obſcurare, caligine offuſa. *Petron. in Satyr. c.* 19. *extr.* Mors non dubia miſerorum oculos ecpit obducere. *Lucan. l.* 3. v. 735. Nox ſubit, atque oculos vaſtæ obducere tenebræ.

OBDUCTIO, onis, f. *κρυπτόλυψις*, tegumentum, obvolutio. *Arnob. l. t. pag.* 7. Nubila inimica obductionis pendent. ¶ Reis mortis addicti caput obnubebatur. Hioc illud apud *Cicer. pro Rabir. perduell. c.* 4. & *Liv. l. c. t.* 26. Caput obnubito, arbori infelici ſuſpendito. *Cic. ibid. c.* 5. Carnifex vero, & obductio capitis, & omnem ipſum crucis abſit. *incappucciamento*. *Ammian. l.* 14. *c.* 7. (*al.* 14.) *ſub fin.* Cauſarum legitima ſilente defenſione, carnifex capitinarum ſequeſtur, & obductio capitum, & honorum ubique mœrorio verſabetur per orientales provincias. Apud *Cicer.* eſt qui malit *obmutio*: ſed nihil eſt mutandum.

OBDUCTO, as, a. 1. frequent. ab *obduco*. *Plaut. Mert.* 4. 4. 46. Nec pol ego patiar, ſic me nuptam tam male, Meaſque in ædes ſic ſortra obductarier. *b. c.* induci.

OBDUCTUS, a, um, *tirato ſopra*, *ἐναντιωθείς*, ſuper ductus, inductus. *Tacit. t.* 3. *Ann. c.* 35. Ut obducta glacie, oſi effoſſa humus, tentoriis locum non præberet. *Ovid. t. de ar. am. v.* 285. Myrrha patrem, ſed non quo filia debet, amavit: Et nunc obducto cortice preſſe latet. *Virg. t. Georg. v.* 116. Amnis & obductio late tenet omnia limo. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 70. Et trahebatur dacnoetus, quanam obducta veſte, & addictis faucibus niti poteret, elaboraret. *b. t.* capiti obvoluta. *Lucan. l.* 3. v. 570. eruor altus in undis Spamat, & obducto concreſcuot ſanguine fluctus. Al. leg. *obduſis*. h. e. fluctus tacti ſanguine. ¶ Item adductus, oppoſitus, objectus. *Plin. l.* 7. *ep.* 21. Cubicula obductis velis opaca, nec tamen obſcure facio. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1548. Obductæ fores. *chiuſe*. *Propert. l.* 4. *el.* 5. v. 47. Janitor ad dantes vigilet: ſi pulſet inanis, Surdus in obductam ſomniet uſque ſeram. *Virg. Æn.* 2. v 603. nubes obducta tuenti Morteles hebetat viſus. *b. t.* prætente, objecta. *Nepos in Annib. c.* 5. Obducta nocte, farmenta ex cornibus jumentorum deligata incendit. *b. c.* cum ſe non calo obtendiſſet. ¶ Item clauſus, *chiuſo*, *ſerrato*. *Lucan. l.* 5. v. 69. multoſque abducta par annos Delphica fatidici referat penetralia Phœbr. ¶ Item tectus, opertus, *coperto*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 47. Animantium pluma alias, alias ſquama videmus obductas. *Plin. l.* 24. *c.* 12. Folia obducte araneoſa lanugine. *Id. l.* 19. *c.* 7. Semina obducta cortice. *Ovid. t. Metam. v.* 349. Nam pater (*ſol*) obductos, luctu miſerabilis ægro, Conſiderat vultus. Et translets *Senec. in Oedip. v.* 851. Obducta longo temporum tractu movet. *b. c.* tecta oblivione. ¶ *Obducta frons*, contracta, adducta, triſtis. *Horat. epod.* 13. v. 5. obducte ſolvatur fronte ſenectus. Adde *Quintil. l.* 10. *c.* 3. *ante med.* & *Juvenal. ſat.* 9. v. 2. ¶ *Obductio cicatrix*, ſuperioducta vulneri, & clauſa, *rammarginata*. *Cic.* 3. *Agrar. c.* 1. Ne cetricare obductam jam reipublicæ cicatricem viderer. Et tranſlate *Virg.* 10. *Æn.* v. 63. quid me alta ſilentia cogis Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem? *Ovid. ex. Met. v.* 542. quid me meminiſſe malorum Cogis, & obductos annis reſcindere luctus? ¶ *Obductæ tenebræ*, contractæ, denſæ. *Propert. l.* 3. *el.* 24. v. 5. obductis committam mane tenebris?

OBDULCO, as, a. t. *indolcire*, *addolcire*, dulcem facio, induleo. *Cnl. Aurelian. Tard. l.* 1. *c. t. ad fin.* Coqueuies atque obdulcatoles fals & oleo. *b. t.* condientes. *& lib.* 3. *c.* 8. *a med.* Obdulcatus panis.

OBDURATIO, onis, f. *induramento*, actus obdurandi. *Auguſtin. epiſt.* 105. *ante med.* & *Enarr. in Pſalm.* 77. & alibi, de ea, qua Deus obdurat impios non impertiendo miſericordiam.

OBDURATUS, a, um, *indurato*, durus factus. Translate *Nazar. in Panegy. ad Conſtantin. c.* 23. Ingeſtos quotidie luctus callo quodam obduratæ patientiæ ſuſtinere. *Capitolin. in Pertin. c.* 9. Alimentaria compendia, quæ novem annorum debebantur, obdurata verecundia ſuſtulit. *Imp. Conſtantin. lib.* 10. *Cod. tit.* 19. *leg. c.* Si quis in obdurata nequitia permanebit.

OBDUREFACIO, is, a. 3. obduro. Eſt *Novii cap.* 1. *n.* 87.

OBDURESCO, is, rui, *e.* 3. *indurare*, *indurire*, *πλωθύνεσθαι*, durus fio. *Propert. l.* 2. *el.* 19. v. 53. Gorgonis & fatius fuit obdurefcere vultu. *Cato* R. R. *c.* 50. Ea poſtremum arato, dum ne prius obdurefcant. *Plaur. Trucul. a.* 5. v. 64. Ite miſer cubando ia lecto hic exſpectando obdurui. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 14. *ſub fin.* Semen diuturnitate obdurefcit. ¶ Metaphorica eſt hebetem ac ſtupidum fieri, non ſentire, callum obducere, ſicut membra calloſa, aut ge-

lu

In obdurata dolorem non ſentiunt. *Cic. Attic.* 13. *epiſt.* 2. Jam ad iſta obduruimus, & humanitatem omnem exſtinximus. *Id. pro Mil.* c. 28. Sed neſcio quomodo jam uſu obduruerat, & percallueraț civitatis incredibilis patientia. *Id. Attic. l.* 10. *ep.* 9. Adventûs Philotimi examinavit omnes, qui mecum erant, nam ipſa obdurui. *Id. Fam.* 2. *ep.* 16. Niſi diuturna deſperatione rerum obduruiſſet animus ad dolorem novum. *Id. Phil.* 2. c. 42. His quidem jam inveteratis conſuetudine obduruimus. *Id. Verr.* 7. c. 13. *a med.* Cum in ejuſmodi patientia turpitudinis, aliena, non ſua fatietate obduruiſſat. *Id. Tuſcul.* 3. c. 28. Idque indicarut eorum patientia, qui cum multa ſint ſæpe perpeſſi, facilius ſtruunt quidquid accidit: obduruiſſeque ſe ſe contra fortunam arbitrantur. *Ib.* c. conſtantiam induiſſe. *Id. Fam.* 5. *ep.* 15. Ad amicos ut confugiam? quorum alii occiderunt, alii neſcio quo pacto obdurverunt. *Ib.* c. benevolentiam in me minime moveri videntur. *Id. ad Brut. ep. ult. a med.* Obdureſcunt enim magis quotidie boni viri ad vocem tribuni. *Ib.* a. non flectuntur, reſiſtunt, recuſant. Eſt qui malit *obſurdeſcunt*.

OBDŪRO, as, avi, atum, a. 1. *indurare*, σκληρύνω, durum facio. *Obdurare* abſolute eſt durare, firmare animum, perſtare, fuſtinere, patienter & conſtanter ferre, *ſtare ſolido, ſuſtinere, perſiſtere*. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 56. Pernegabo, atque obdurabo, perjurabo denique. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. v. 30. Perſta, atque obdura. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 11. v. 7. Perſer, & obdura: multo gravinre tuliſti. ¶ Paſſive impersonaliter, *Cic.* 12. *Attic. ep.* 3. Quare obdoretur hoc trideum. *ſi paziemti, ſi ſoffra.*

OBEDIENS, entis, *obediente*, Ἐυπειθὴς, parens, obſequens, morem gerens. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 30. *a med.* Nulli eſt naturæ obediens, aut ſubjectus deus. *Id.* 1. *Offic.* c. 36. *extr.* Appetitum rationi obedientem præbere. *Id. in Piſon.* c. 34. *a med.* Natin ſamper obediens heic imperio. *Salluſt. in Jug.* c. 35. Obedientem eſſe juſſis alicujus. *& cap.* 36. Vivere obedientem alicui. *Liv. l.* 25. c. 38. Ut imperiis vivorum nemo obedientior me uno fuerit. *Id. l.* 28. *c.* 16. *a med.* Ut ad nova conſilia gentem quoque ſuam obedientem haberet. *Id. l.* 7. *c.* 13. Imperiis obedientiſſimus miles. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 35. Populi primi honorem capiebat ſuffragio, quam magiſtro deſinebat eſſe dicto obediens. Sic *dicto audientem eſſe alicui* V. in *Audio*. ¶ Interdum *obedire* dicitur qui ſervus eſt, ſubjectus, obnoxius. *Salluſt. in Jug. c.* 36. *ad fin.* Quid erit reliquum, niſi ut illis, qui ea fecere, obedientes vivamus? ¶ Translate *Plin. l.* 16. *c.* 43. Obedientiſſima quocumque in opere fraxinus. *Ib.* c. quæ facilliroe cædi, duci, flecti poteſt. *Salluſt. in Jug. c.* 17. Virtute, ac diis volentibus magni ætia, & opulenti: omnia fecunda & obedientia ſunt. *proſpere, e ſuggeſtu*.

OBEDIENTER, adverb. *obbedientemente*, Ἐυπειθῶς, cum obedientia. *Liv. l.* 5. *c.* 12. *extr.* Collatum obedienter, miſſumque ad exercitum eſt. *Id. l.* 21. *c.* 34. Obedienter imperata facere. *Id. l.* 30. *c.* 53. *ad fin.* Obedienter facere adverſus aliquem. *Ib. c.* alicui parere. *Id. l.* 38. *c.* 34. Nihil obedientius fecerunt, quam ut muros diruerent. *Auguſtin. de Civ. Dei, l.* 22. *c.* 8. *poſt med.* Obedientiſſime paruit.

OBEDIENTIA, æ, f. *obbedienza*, Ἐυπειθεία, obtemperatio, obſequium. *Cic. Parad.* 5. *c.* 1. *extr.* Servitus eſt obedientia fracti animi, & arbitrio carentia ſuo. *Id.* 1. *Offic. c.* 20. Appetitus relinquunt, & abiiciunt obedientiam, nec rationi parent. *Plin. l.* 11. *c.* 17. *de apib.* Mire plebi circa regem obedientia. *Id. lib.* 8. *cap.* 1. *de elephant.* Intellectus illiz ſermonis petrii, & imperiorum obedientia.

OBEDĪO, ĕdis, ivi, itum, n. 4. *obbedire*, πείθομαι, pareo, obtempero, obſequor, auſculto, audiens ſum: ex *ob*, & *audio*. *Cicer.* 5. *Tuſcul.* 2. 22. *in fin.* Parere, & obedire præcepto. *Id. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 8. Obedire, & parere voluntati. *Id.* 3. *de Legib. c.* 2. *ad fin.* Obtemperare, & obedire magiſtratibus. *Id. pro Cæcin. c.* 18. Si ſervulis hoc noſtrin conceſſerimus, ut ad verba nobie obediant, non ad id, quod ea verbia intalligi poſſit, obtemperent. *Nep. in Epamin. c.* 8. Obedire legi. ¶ *Obedim* etiam dicitur, qui alteriue conſilium ſequitur. *Nep. in Datam.* 2. 5. Quod quibus rer maeime obediar, eos habeat inimiciſſimos. ¶ Paſſive impersonaliter *Liv. l.* 4. *c.* 26. *extr.* Utrimque enixe obeditum dictatori eſt. ¶ Pro inſervire, *Salluſt. initin Catil.* Vlnti pecora, quæ natura prona, & ventri obedientia fiueit. *Cic.* in *Brut*o, *c.* 69. Multorum obedire tempori, multorumque vel honori, vel periculo ſervire. *accommodarſi*. ¶ Translata *Plin. l.* 17. *c.* 19. Ramus niax quam maximz ſequax, atque obediturus. *Ib. c.* facile flectendus. ¶ Cum accuſativo *Apul. l.* 11. *Metam.* Atque hæc omnia perfacile obediebam. Al. leg. *adque hæc*, &c. rectius. ¶ *ibam*, & *ibo* pro *iebam*, & *iam*, poſitiones ſunt in quarta conjugatione ab antiquis uſitatæ. *Feſtus.* apud *Non. cap.* 10. *num.* 24. Meo ut obſequae amori, obedibo tibi. ¶ Apud *Plaut. Perſ.* 2. 4. 2. & 3. 1. 50. in MSS. eſt *obeadere*. *Taubman.*

OBELISCOLYCHNIUM, ii, n. ὀβελισκολύχνιον, inſtrumentum militare, ſcilicet lucerna parvo veru præfixa. Legit apud *Quintil. l.* 8. *cap.* 6. *Turnebus lib.* 22. *adverſar. cap.* 22. dubitantes tamen. Alii alia.

OBELISCUS, i, m. *obeliſco*, *guglio*, ὀβελίσκος, parvum vero, vox Græca diminutiva. *Ammian. l.* 17. *c.* 4. (*al.* 7.) *de Thebis Ægypti*. In hac urbe inter labra ingentia, diverſaſque moles, figmenta Ægyptiorum numinum exprimeotes, obeliſcos vidimus plures, aliaſque jacentes & comminutos: quos antiqui Reges, bello domitis gentibus, aut proſperitatibus ſummarum rerum elati, montium venis, vel apud ſatremos orbis incolas perſcrutatis, excifos erectoſque diis ſuperis in religione dicarunt. Eſt autem obeliſcus aſperrimus lapis, in figuram metæ cujuſdam ſenſim ad procetitatem consurgens excelſam, utque radium imitetur, graciliſcens, pauliſper ſpecis quadrata in verticem producius anguſtum, manu levigatus artifici. Hæc *Ammian.* Dicti ſunt *obeliſci*, quia in cuſpidem deſinunt veruculo ſimilem. Diffeuet a pyramidibus, quæ longe ſunt latiores, & ſtructilas. *Plin. l.* 36. *c.* 8. *a med.* Trabes ex Syenite marmore ſtcera reges. quodam certamina, obeliſcos vocantes, Solis numini ſacratos. V. ibi, & *cap.* 9. 12. & 11. & apud *Ammian. loc. cit.* varios obeliſcorum hiſtorias. ¶ *Auſon. Edyll.* 14. v. 25. *de roſa*. Hæc aperit priori faſtigia calſa obeliſci, Mucrone abſolvens purpurei capitie. *obeliſcum* vocat ipſum roſam adhuc clauſam, & coni, ſeu pyramidis parvæ figurom referentem. ¶ Præterea obeliſcus eſt virgula jaceus veruculi figura, adſcripta in libris, admotandi gratin: quæ & *obelus* dicitur. *Auguſtin. epiſt.* 10. V. *Aſteriſcus*, & vocem ſequent.

OBELUS, li, m. ὀβελὸς, veru apud Græcos. Sic dicitur etiam nota quædam, vere jacentis figura, quæ adſcribebatur libris, ubi quid aſſet notatu dignum, præſertim ſi dubium, aet improbandum, *more critico*: quæ & *obeliſcus*. *Hieronym. epiſt.* 104. Aſteriſco, & obelo opus omne diſtinguens: dum aut illucefcere facit, quæ mines ante fuerunt; aut ſuperflua quæque jugulat, & confodit. *Iſid. l.* 1. *Orig. c.* 20. Obelus, ideſt virgula jacens, appanitur in verbis, vel ſententiis ſuperflue ireratis, ſive in iis locis, ubi lectin aliqne falſitate notata eſt, ut quaſi ſagitta jaguiet ſupervacua, atque falſa confodiat. Sagitta enim Græca ὀβελὸς dicitur. *Auſon. in proem.* VII. *Sapient. v.* 13. Pone obelos igitur, ſpuriorum ſtigmata vatum.

OBEO, in, ivi, & ii, itum, n. 4. *ſcorrere*, *girare*, *andare intorno*, ἐπελθεῖν, circumeo, percurro, pzrago, luſtro: ea *ob* circum, & *eo*, *is*. *Cic. lib.* 5. *de Fin. cap.* 29. Tantas eginnes barbarorum pedibus obiit. *Id. Fam.* 7. *ep.* 1. Ut noſtras aillas obire, & mecum ſimul lecticula concurſare poſſis. *Virg. 6. Æn.* n. 802. Nec vsen Alcides tantum tellurie obivit. *Cic. 7. Verr. c.* 11. Præteres tam patant obeundam eſſe maxime provinciam, tum in areis frumzota ſunt. *Ovid. Heroid. ep.* 16. v. 175. Sceptra parens Aſiæ, que nulla beatior ora Finibus immenſis via obeunda, tenet. *Cic.* 3. *Catil. c.* 10. *extr.* Tantum reſtitiſſet urbia, quantum flammæ obire non putuiſſet. ¶ *Obire oculis*, luſtrare, circumſpicere, *ſcorrere con l'occhio*. *Plin. l.* 3. *ep.* 7. *ad fin.* Xerſem, cum immenſum exercitum oculis obiſſet, illacrymaſſe. *Virg. Æn.* 10. v. 447. obitque truci procul omnia viſu. *Plin. l.* 8. *ep.* 18. *a med.* Quippe nmaibus mmmbris extortus & fractus, tantas mpra ſolis oculis obibat. *Ib. c.* videbat tantummodo, non feuebatur. ¶ Eſt etiam intervenire, incurrere, occurrere, *intravenire*, quaſi contra ire. *Lucret. l.* 1. v. 222. Donec viz obiit, quæ res diverberet idtu. & *verſ.* 246. Incolumi remanent rea corpore, dum ſatis acris Vis obeat pan textura cujuſque reperta. *Sil. l.* 4. n. 343. Uſeatem collapſum poplite cæſo Enſis obit. *Ib.* a. enſis incurrit in Uſentem, ſomque trasfabit. ¶ Item circumdare, *circondare*. *Virg.* 10. *Æn.* v. 481. clypeum, tot ferri terga, tot æris, Cum pellis tutius obeat circumdata tauri, &c. *Ovid.* 5. *Metam.* v. 51. chlamydem lirobus obibat aureus. *Id. l.* 11. v. 417. Obit ora pallor. *Ib. c.* tegit, perfundit, occupat. *Valer. Flacc. l.* 3. v. 179. Sonitus obit oculos. ¶ *Obire oratione*, dicendo percurrere. *Cic.* 4. *Verr. c.* 51. Nolite exſpectare, dum nmnes obeam orationa mea civitates. ¶ Sæpe ſit huc illuc ire, hic illic edeſſe quippiam præſtandi cauſa, cum ſcilicet de iis ſermo eſt, quæ præſentium hominis variis in locis requirunt, *aſſiſtere*, *andar in perſona*, *trovarſi preſente*, *intervenire*, *girsm qua e là per far qualche coſa*. *Nep. in Dione*, *cap.* 1. Legationes illuſtriores per Dionem adminiſtrabantur, quas ille diligenter obeundo, fideliter adminiſtrando, &c. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 33. Cum propter longitudinem agminis minus facile per ſe omnia obire, & quid quoque loco faciendum eſſet, providere poſſent. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 4. Venias ad id tempus, quod ſcribis: obieris Q. fratris comitia. *& l.* 9. *ep.* 13. *a med.* Obire cœnas. *Ib. c.* diſcurrere cœnandi gratia modo apud hunc, modo apud illum. ¶ Hæc ratione ponitur pro peragere, perficere, exſaqui, fungi, *fare*, *eſeguire*, *eſercitare*, *maneggiare*. *Cic. pro Arch. c.* 6. Quanrum ceteris ad res ſuas obeundas conceditur tempotis. *Id.* 1. *de Orat. c.* 38. Judicia privata magnarum rerum obire. *Liv. l.* 2. *c.* 8. Non ſufficientibus viribus ad conſularia munera obeunda. *Id. l.* 3. *c.* 6. *ſub fin.* Munus vigiliarum Senatores, qui per ætatem ac valetudinem poterant, per ſe ipſi obibant. *Juſtin. l.* 41. *c.* 3. Equiz omni tempore vacantur: illis bella, illis conviain, illis publica ac privata officin obeunt. *Cic. pro leg. Manil. c.* 17. *extr.* Ita clauſa erant maria, ut neque privatam rem tranſmarinam, neque publicam jam obire poſſemus. & *cap.* 12. Obeundi negotii, aut conſequendi quæſtus ſtudio tot loca adire. *Colum. l.* 12. *c.* 3. *circa med.* Cum frigoribus aut pruinis mulier ſub dio ruſticum opus obire non poterit. *Plin. in Paneg. c.* 71. Obire omnes numeros comitatia. *Cic. Agror.* 2. *c.* 3. Obeundarum hereditatuum cauſa. *Ib. c.* vifendarum, & adeundarum. *Lin. l.* 1. *c.* 20. Obire ſacra. *Id. l.* 4. *c.* 7. Quia dun conſules obire tet ſimul bella nequirent. *Cic.* 1. *Catil. c.* 10. Obire ſacinus. *Sten. l.* 1. *Achill. v.* 149. imperia. *eſeguire i comandi*. *Val. Flacc. lib.* 3. *v.* 710. miniſteria. ¶ *Obire diem*, *annum*, eſt certa ſtatutoque die adeſſe, præſto eſſe, ſe præſentem exhibere, ad diem ſe ſiſtere. *Cic. Fam.* 12. *epiſt.* 24. Multi clariſſimi viri, cum reipublicæ darent operam, annum petitionis ſuæ non obierunt. *laſciarono correre*, *non ſi preſentarono a concorrere*. & *de Amic. c.* 2. Cum in hortos Bruti commentandi cauſa veniſſemus, tu non affuiſti, qui diligentiſſime ſemper illum diem, & illud munus ſolitus eſſes obire. *Id.* 3. *Phil. c.* 8. Antonius diem edicti obire neglexit. *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 24. Obire anchimis diem facile poterunt. ¶ *Obire vadimonium*, ad vadimonium ire, ad diem ſe ſiſtere. *Cic. pro Quinct. c.* 17. Vadimonium mihi non obiit quidam ſocius meus. *Plin. l.* 8. *ep.* 12. Si litibus tereter, obtri-

Stanislaus Langlois

ſtum eſſe me craderem obeunti ad vadimonia mea. *b. e.* diſcurrenti, & adſiſtenti mihi, dum mea vadimonia exſequor. ¶ *Diem ſuum, ſupremum obire*, & *diem obire* eſt mori, *morire*: quaſi ſiſtere ſe ad diem a Deo conſtitutum. *Sulpic. ad Cicer. Fam. 4. ep.* 12. *a med.* Paulo ante lucem Marcellum diem ſuum obiiſſe. *Nep. in Milt. c. 7. exit.* & *in Dione, c.* 2. *exit.* Somno ſopitus diem obiit ſupremum. *Id. in Dione*, *in fin.* & *Sueton. in Veſpaſ. c.* 1. Diem obiit exiciter annos quinquaginta natus. ¶ *Obire mortem*, quaſi adire, *incumbere in mortem, morire. Paul. ex Feſto in Mortem.* Mortem obiiſſe ea conſuetudine dicitur, qua diacrunt antiqui, ob Romam legiones ductas, &, ob Trojam duxit exercitum, (V. *Ob.*) pro ad: ſimilitet vadimonium obiiſſe, id eſt ad vadimonium iſſe, & obviam, ad viam. *Terent. Andr. 2. 3. 18.* & *Plaut. Aulul. prol. v.* 15. Fuit olim quidam ſenex mercator: is obiit mortem. *Cic. Phil. 5. c. 17. ſub fin.* Alexander tertio & triceſimo anno mortem obiit. *Id. pro Cluent. cap.* 17. Quis dubitet, quin aut obeunda mors Cluentio, aut ſuſcipienda accuſatio fuerit? ¶ *Obire*, abſolute eodem ſenſu. *Plaut. Epid. 3. 4. 76.* Malo cruciatu ut pereas, atque obeas celo. *Lucret. l. 3. v.* 1056. Ipſe Epicurus obit decurſo lumine vitæ. *Horat. l. 3. od. 9. in fin.* Tecum vivere amem, tecum obeam libens. Adde *lib. 2. ſer. 8. v.* 59. & *lib. 1. od.* 20. *v.* 7. Sic *Plin. l. 7. c.* 53. Obire gaudin. & *lib. 11. c. 37. fell. 71.* morbo. ¶ Pro adire, ſubire, eſt etiam in illa *Livii l. 1. c. 54.* Apud milites vero, obeundo pericula ac laboree, tanta caritate erat, ut, &c. *Enn.* apud *Feſt. in Ob.* Acheruntem obibo, ubi mortis theſauri objacent. ¶ *Obire ſidera* dicuntur cum occidunt, aut evaneſcunt. *Lucret. l. 4. v.* 433. In pelago oſtuis ex undis ortus, in undia Sol fit uti videatur obire, & condere lumen. *Plin. l. 2. c. 26.* An ſidere obitent, naſcerenturve. *Stat. l. 5. ſilv. 1. v.* 209. omnia ſunčta, Aut monitura vides: obeunt noctesque, dieſque, Aſtraque. Cic. *in Arat. v.* 467. Abditur Orion, obit & Lepus abditus umbra. & *verſ.* 474. obit infera Perſeus in loca. *Id. in ſomn. Scip. c. 6. ſub fin.* In reliquis orientis, aut obeuntis ſolis partibus. ¶ Et oppida, quæ intereunt excidin, aut ruina. *Plin. l. 5. c. 31. ſub fin.* Ex Agamede obiit, & Hiera. & *cap. 29. a med.* Obiit & Archæopolie, &c. ¶ Paſſive *Ovid. 2. Faſt. v.* 464. Hic ubi virginea campus obitur aqua. *b. e.* aditur, alluitur. *Cic. pro Quint. c. 16. extr.* Qua tibi vadimonium non ſit obitum, eadem te hora conſilium cepiſſe, &c. ¶ *Obiet* pro *obibit* V. *Eo, is*, in fin.

OBEQUITO, as, n. 1. *cavalcare intorno*, περιϊππεύω, circumequito. *Liv. l. 2. c. 45.* Obequitando caſtris, provocandoque. & *lib. 21. c. 54.* & *lib. 29. c. 34.* Obequitare jubet hoſtium portis, jaculandoque in ſtationes elicere ad pugnam hoſtem. ¶ Cum accuſ. *Curt. l. 3. c.* 10. Cum agmen obequitaret, varia oratione militas alloquebatur. ¶ Pro equitare ſimpliciter. *Liv. l. 24. c. 31. a med.* Tanto clamore ad arma diſcurſum eſt, ut prætores intra tumultum obequitaverint Syracuſas. *Al. viſtius leg.* adequitaverint.

OBERRO, as, avi, atum, n. 1. *errare intorno, andar vagando qua e là*, πλανάομαι. *Perſ. ſat. 4. v. 26.* Dives arat Cutibus, quantum non milvus obeiret. *Plin. l. 29. c. 4.* Muſtela, quæ in domibus noſtris obertat: *Tacit. 1. Ann. cap. 65.* Cum ipſi paſſim adjacerent vallo, oberrarent tentoriis, infomnes magis, quam pervigiles. *Claudian. l. 2. in Ruſin. v.* 93. Magna quidem per rera lues, ſed major oberrat Intra tecta timor. *Perſ. ſat. 5. v.* 155. ſubeas alternus oportet, Anuipiti obſequin dominos alternus oberres. *Claudian. l. 1. de rapt. Proſ. v.* 260. Vitales utrinque duas (*zonas, plagas cæli*) quas utiris oberrat Temperies habitanda vitre. ¶ Paſſive *Apul. l. 9. Metam.* Pancis caſulis, atque caſtellis oberretia, divertimus ad quempiam pagum. ¶ Vagari contra, vel ante aliquem. *Senec. in Hippol. v.* 1077. Sequitur aſſiduus comes, nunc æqua carpens ſpatia, nunc contra obvius oberrat. *Id. in Herc. Fur. verſ.* 1180. Jamdudum mihi monſtrum impium ſævumque oberrat. *b. e.* obverſatur. ¶ Peccare, errare. *Horat. in ar. Poet. v.* 355. ut citharœdus Ridetur, chorda qui ſemper oberrat eadem.

OBESCET, obeſit, vel adeſit. *Paul. ex Feſto.* Nempe *eſcit* dicebant pro *mit*, & *ſupereſcet*, ſupererit. Ergo hic *obeſcet* eſt pro *obeſſit*.

OBESCO, as, a. 1. ἐμπαίζω, oſcam præbeo, paſco. *Colum. l. 8. c. 7. ad fin.* Madefacto triticeo panis obeſcant avem. Al. leg. *obeſſent*. hoc eſt ſaginant.

OBESITAS, atis, f. *groſſezza*, πελωρία, pinguedo. *Sueton. in Domit. cap.* 18. Poſtea calvitio quoque deformis, & obeſitate ventris, & crurum gracilitate. *Id. in Claud. c.* 41. Obeſitata cujuſdam fractis ſubſelliis. *Colum. l. 6. c.* 24. Ne ſteriles eas reddat ulmia corporis obeſitas. *Plin. l. 17. c.* 24. Laborant arbores & fame, & crudita te: aliquæ vero & obeſitate.

OBESO, as, a. 1. *ingroſſare*, ſagino. V. *Obeſco*.

OBESUS, a, um, *corroſo*, adeſus, caeſus: ex *ob*, & *edo. Sever. in Ætna, v.* 434. nec obeſa cavamina terra eſt. ¶ Item *magro, conſunto, eſile, gracile*, exilis, macet. *Lævius in Alceſt.* Corpore, pectoreque undique obeſo, Ac mente exenſa, tardigenulo ſenio oppreſſum. Ubi *Gellius*: Obeſum hic notavimus proprie magis, quare uſitate dictum pro exili, atque gracilento. *Nonius cap. 4. n.* 345. eadem docet eundem *Lævii* locum afferens. ¶ A'πώρως, vel *non abrioſamo*, ut ait *Gell. ibid.* h. e. impoprie, vel per antiphraſin ſignificat uberem, pingoem, *groſſo, pingue, corpulento. Paul. ex Feſto* putat ita dici, quaſi ob edendum factus: quod non placet. *Celſ. l. 2. c. 1.* Corpus habiliſſimum quadratum eſt; neque gracile, neque obeſum. *Virg. 3. Georg.* de notis equi generoſi, *verſ.* 80. brevis alvus, obeſaque terga. *Apul. l. 7. Metam. de equo.* Ille terga pulpoſis toris obeſa convertens. *Horat. l. 1. ep.* 15. *v.* 40. cum ſit obeſo Nil melius turdo. *Colum. ſub fin. c. 2. l. 6.* Habilie & modica corporatura pecoris operarii debet eſſe, nerviſque & muſculis robuſtis, non adipibus obeſa. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 79.* Iidem minus ſolertes, quibus obeſiſſimum venter. *Id. l. 8. c. 26.* Crocodilus mumia ſatietate obeſus. *Martial. l. 13. epigr.* 84. Scarus obeſus. *Claudian. l. 1. in Eutrop. v.* 132. obeſus lacte canis. *Suetan. in Ner. c.* 51. Obeſa ſterilia. *Apul. l. 10. Metam.* Cibis aſſatim ſaginatum, corpus obeſa pinguitie complevetam. ¶ Dicitur etiam *obeſus* tumens, ſimplus, craſſus, ſine reſpectu ad pinguedinem. *Colum. l. 7. c.* 10. *a med. de ſue.* Non eſt contentum potione aqua, niſi obeſam illuviem, atque diſtentam pabulis alvum demerſerit ut refrigeravezit. *Apul. l. 11. Metam.* Cutis craſſa tenuatur, ventet obeſus reſidet. *Virg. 3. Georg. v.* 497. quatit ægros Tuſſis anhela ſues, ac faucibus angit obeſis. *b. e.* angina tumentibus. ¶ Translate eſt hebes, tardus, obtuſus, ſtupidus, *ottuſo, tardo, rozzo, groſſo*, quia pinguedo ſagacitatem, & ſolertiam impedit, & acrem ſenſum. *Horat. epod.* 16. *v.* 5. Munera quid mihi, quidve tabellas Mittis nec firmo juveni, neque mattis obeſæ? Nempe ſagacius unus odorat, Polypus, an gravis hiſtutis cubet hircus in alis. *Calpurn. Ecl. 4. v.* 147. Ruſtica credebam tumorales carmina vobis Conceſſiſſe deos, & obeſis auribus apta. *Auſon. ep. 7. v.* 51. Numerumque doctis involutum ambagibus Ignorat alto mens obeſa viſcere. ¶ *Obeſa ſomno mori* dicuntur apes a *Sulpitia in Sat. v.* 56. eum oblitæ favorum deſidiæ ſe dedere, & ſitu veluti marceſcunt.

OBEX, obicis, & obicis, m. & f. *sbarre, sbarro, ferrame, oſtacolo*, quidquid objicitur, & opponitur ad impediendure, & claudendum: ab *obicio. Paul. ex Feſto*: Obices, peſſuli, ferræ. *Virg. 2. Georg. v.* 480. maria alta tumeſcunt Obicibus ruptis. *è ſeparti, gli argini*. Hoc loco *obicibus* ſimplici i legebat *Sulpicius Appollinaris* apud *Gell. l. 4. c. 17.* ſed ita ut e littaſem paulo uberius latgiuſque pronuntiaret. Etiam *Pierius ad Virg. Æn. 10. v.* 377. teſtatur, *obice* unico i ſcribi in antiquis codicibus, quamvis ibi ſit dactylus. Unde fit, non ſemper eſſe verum, quod quidam docuere, cum duplici *ic* primam producere, cum ſimplici *cueripere. Virg. 4. Georg. v.* 425. Intus ſa vaſti Proteus tegit obice ſaxi. *Id. 8. Æn. v.* 227. ſuliſoque emuaſit obiice poſtes. *Tacit. 3. Hiſt. c.* 30. Ferreti portarum obices. & *Ann. 13. c. 39.* Obices portarum ſubverſi. *Virg. 10. Æn. v.* 377. Ecce maris magna cloudit nos obice pontus. Ubi *Servius*: modo uſus habet, ut *hoc obex* dicamus: unde quidam *magno obice* legunt. *Senec. in Herc. Fur. v.* 909. Huc eat & illuc aula diuſtu obice. & *verſ.* 237. Utrinque montes ſolvi abrupto obice, Et jam ruenti fecit Oceano viam. *Ovid. 14. Metam. v.* 780. portaſque petunt, quas obice firma Clauſerat Iliades. *Al. leg.* firma. *Priſcian. l. 5. pag.* 585. *Purſeb.* leg. obice ſultas. *Plin. in Paneg. c.* 47. *a med.* Nullæ obices, nulli cuntumeliarum gradus. *Claudian. l. 2. in Eutrop. v.* 34. cicta prorupetat obice Nereus. *Al. leg.* victu. *Apul.* apud *Priſcian. l. 3. pag.* 615. infirma ſcamellarum obice ſultæ fores. *Plaut. Perſ. 5. 2. 51.* Commorandum eſt mihi apud hanc obicem. *b. e.* apud hanc aunillam, quæ me remoratur. Al. *aliter leg. Gell. l. 17. c. 21. in fin.* Quadam quaſi obice ſuſtentatus. *Sil. l. 4. v.* 24. robora portis, Et fidos exrtant obices arceſſere ſilva. ¶ In tecto quidam ponunt *obices*, unde *obiices*, & *obex*, unde *obices*, ſed non prebant.

OBFIRMATE, & Offirmate, adverb. *coſtantemente, oſtinatamente, βεβαίως. Sueton. in Tib. c.* 25. Quamquam obſtinate reſiſtentam.

OBFIRMATUS, & Offirmatus, a, um, *coſtante, perſuaſo*, firmus, conſtans. *Plaut. Amph. 5. 2. 55.* Perſeram abitum ejus animo forti atque obfirmato. *Cic. 5. Attic. ep. 21.* Inaredibile eſt, quanto mihi videatur illius voluntas obſtinatior, & in hac iracundia obfirmatior. Al. leg. *offirmatior*. ¶ Proprie *Apul. l. 7. Metam.* Nam eorum offirmatum cinetis inſperſu dominis referemus. *b. e.* indurarum, perfectum. Al. leg. *offirmatum*.

OBFIRMO, & Offirmo, as, avi, atum, a. 1. *veſſadare, ſaldare, βεβαιόω*, firmum facio, durum reddo. Transfertur ad animum, quem *obfirmare* dicimus, cum adverſus quippiam reddimus firmum, conſtantem, invictum, obſtinatum. *Plaut. Merc. prol. v.* 81. Ut ut animum offirmo meum: dico: eſſe iturum me mercatum, ſi velit. ¶ *Obfirmare ſe*, propoſitum tuere ſuum, perſtare, obdurare, *oſtinarſi, perſiſtere, ſtar ſaldo, intesterſi. Terent. Heaut. 5. 5. 8.* Age quæſo, ne tam obfirma te, Chreme. ¶ *Obfirmare animo*, tenere propoſitum, ſequi conſilium ſemel initum, in incepto perſtare. *Terent. Hecyr. 3. 5. 4.* Certum obfirmare eſt viam me, quam decrevi perſequi. Ubi *Donat.* adverſus omnia obſtinate agere. ¶ *Obfirmare* abſolute, idem obfirmare animum. *Terent. Eun. 2. 1. 11.* Cenſen' poſſe me obfirmare, & perpeti, ne tedeum interea? *Plaut. Perſ. 5. 2. 40.* Obfirmaſtio' occultare, quo te immittas, peſſumus? *ei ſo' to oſtinato a naſcondere?*

OBFUSCATIO, onis, f. *Tertull. l. 1. ad Nation. c.* 10. Pertinet ad obfuſcationem deorum veſtrorum. *b. e.* ad elevandam exiſtimationem. Adde *de reſurrect. carn. c.* 43.

OBFUSCO, & Offuſco, as, *offuſcare*, obtenebra. Translate *Tertull. l. 2. adverſ. Marcion. c.* 15. Obfuſcare judiciam. *Id. de Spectac. c.* 22. Quale judicium eſt, ut ob ea quis offuſcetur, per quæ promeretur? *b. e.* ignominis officiatur.

OBFUTŪRUS. V. *Obfuturus*.

OBGANNIO, & Oggannio, is, ivi, & ii, n. 4. idem quod gannio, vel contra aliquem ganuio, muſſo, murmuro, ſecreto & ſæpius dico. *Plaut. Agu. 2. 4. 14.* Sine, me hunc perdere, qui ſempet me incendit ira, cui nunquam unam rem me licet ſemel præcipere fuzi, Quin centies eadem imperem, atque oggannium. *vidi'to, e cicanti. Terent. Phorm. 5. 8. 41.* Habet hæc, ei quod, dum vivat, uſque ad aurem obganniat. *cidico, e cinfoccì. Apul. l. 2. Metam. ſub init.* Et ſtatim, incertum quidnam, in aurem mulieris obganuit. *ſu furrò, pispigliò all' orecchio*. ¶ Tribuunt etiam *Ennio*. V. *Obgutta*.

OBHÆREO, es, æsi, n. 2. *attaccarsi, appiccarsi, fermarsi, ἀντέχομαι, προσκολλάομαι*, idem ferme quod hæreo, adhæreo. *Lucret. l. 4. v. 432.* ubi in medio nobis equus acer obhæsit flumine. *Sueton. in Tiber. c. 2.* Claudia navem cum facis manibusque deum Idææ obhærentem Tiberino vado extraxit. *Id. in Ner. c. 19.* Cum in æde Vestæ refediſſet, conſurgenti ei laciniæ obhæſit. ¶ Translate *Senec. de Tranquill. c. 8.* Utriſque (*pauperibus & locupletibus*) pecunia ſua obhæſit, nec ſine fletu revelli poteſt.

OBHÆRESCO, is, n. 3. *eſſer attaccato*, adhæreſco. *Apul. l. 6. Metam.* Lanoſum aurum reperies, quod paſſim ſtipibus connexum obhæreſcit.

OBHERBESCĔRE, herbam increſcere. *Paul. ex Feſto.*

OBHORRĔO, es, n. 2. horridus undequaque fum. *Plin. l. 37. c. 8.* Cujus alterum genus ſanguineis punctis obhorret.

OBJACĔO, es, cui, n. 2. *giacer contro*, e *all' incontro, ἀντίκειμαι*, contra, ante, vel e regione, aut obviam jaceo, ſeu poſitus fum. *Tacit. 5. Hiſt. c. 6. de Judæa.* A meridie Ægyptus objacet: ab occaſu Phœnices, & mare. *Pompon. Mela, l. 2. c. 3.* Græcia Inniis fluctibus objacet. *Plin. l. 6. ep. 31. a med.* In ore portus inſula aſſurgit, quæ illatum vento mare objacens frangat. *Stat. 4. Theb. v. 61.* quaque objacet altus iſthmos, & terris maria inclinata tepellit. ¶ Item circum jaceo, circum poſitus fum. *Liv. 1. ult. l. 2.* Saxa objacentia pedibus iagerit in ſubeuntes. *Colum. l. 2. c. 18.* Omnes lapides, & ſi quis objacent falcibus obnoxia, colligi debent. *Frontin. de aquæduct. urbis. 93.* Paucis circa ipſum oppidum objacentibus cultis. *Ennius* apud *Feſt.* in *Ob.* Acheruntem obibo, ubi mortis theſauri objacent. ¶ Objacuiſſe, ante jacuiſſe, apud Veteres. *Feſtus.*

OBJECTACULUM, i, n. obex, obſtaculum. *Varr. l. 3. de R. R. c. 17. ſub fin.* Objectaculo, quo æſtus (*maris*) bis quotidie ab exorta Luna ad proximam novam introire, ac redire, rurſus in mare poſſet.

OBJECTAMENTUM, ti, n. *rinfacciamento*, objectatio, exprobratio. *Apul. ſub init. apolog.* Quæ cum intelligerem non tam crimina judicio, quam objectamenta jurgio prolata, &c.

OBJECTATIO, onis, ſ. *rinfacciamento*, oppoſitio, exprobratio. *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 60.* Cum ex altorum objectationibus, tum etiam ex domeſtico judicio.

OBJECTATUS, a, um, crimini datus, exprobatus. *Apul. in Flovid. num. 3. ſub fin.* (*al. lib.* t.) Hoc genus crimina Apollini objectata.

OBJECTIO, onis, ſ. actus objiciendi, *i. e.* opponendi coatta aliquem. *Arnob. l. 6. pag.* 191. Deos convenit tectorum muniticnibus claudere, ſæmorum aut objectione tutari. ¶ Item exprobratio. *Tertull. lib. 2. ad Uxor. cap. 5. extr.* Objectio nominis. *Martian. Capell. l. 5. pag.* 142. Intentio eſt objectus ejus facti, quod io judicium venit.

OBJECTO, as, avi, atum, a. 1. *eſporre, ſottoporre, mettere a cimento, προβάλλω*, objicio, expono: frequentativum ab objicio. *Salluſt. in Jug. 1. 7. & Virg. 2. Æn. v. 751.* caput objectare periculis. *& lib. 12. v. 219.* Non pudet, o Rutuli, pro cunctis talibus unam Objectare animam? *Id. 4. Georg. v. 218.* corpora bello. *Tacit. 2. Ann. c. 5.* aliquem dolo & caſibus. ¶ Item injicere, immergere. *Virg. Georg. l. 1. v. 386.* pelagi volucres Nunc caput objectare fretis, nunc currere in undas. *arruſſare, eſtendere il capo nell' acqua.* ¶ Item interponere. *Ovid. in Halieut. v. 91.* Objectare moras. ¶ Item exprobare, opponere, crimini dare, *apporre, rinfacciare, accuſare. Cic. pro Dom. c. 29.* In iſto tuo maledicto probrum non modo mihi nullum objectas, ſed etiam laudem illuſtras meam. *Plaut. Trin. 3. 2. 28.* Objectare alicui inopiam. *Salluſt. in Jug. c. 99.* vecordiam. *Tacit. 4. Ann. cap. 52.* crimen impudicitiæ, veneficia in principem, & devotiones. *Ovid. 2. Met. v. 400.* natumque objectat, & imputat illis. *Plaut. Mure. 2. 3. 76.* Uxori meæ, mihique objectant lenocioium facere. ¶ Item univerſim quippiam alicui dicere, quod diſpliceat. *Id. Moſtell. 3. 2. 123.* Cavo tu, illi objectes ounc in ægritudine, te has emiſſe.

OBJECTUS, us, m. *oppoſizione, interpoſizione, προβολή*, objectio, oppoſitio. *Plin. l. 2. c. 10.* Solem interventu Lunæ occultari. Lunamque tertia objecto. *Virg. 1. Æn. v. 163.* inſula portum Efficit objecta laterum. *Tacit. 3. Hiſt. c. 9.* Tutus loco, cum terga flumine, latera objectu paludis tegerentur. *Gell. l. 12. c. 13. ſub fin.* Regiones, quæ Tauri montis objectu ſeparantur. *Tacit. 14. Ann. cap. 8.* Hi molium objectus, hi proximas ſcaphas ſcandere. *le prominenze. Lucret. l. 1. v. 845.* Parmæ objectum dare. *i. e.* parmam objicere ad ictum vitandum. ¶ Item quod vifui objicitur, *oggetto. Nep. in Annib. c. 5.* Sarmenta in cornibus jumentorum delegata incendit, ejuſque generis multitudinem magnam diſpalatam immiſit. Quo repentino objectu viſo, tantum terrorem injecit exercitui Romanorum, ut, &c.

OBJECTUS, a, um, *gettato avanti, e contro, offerto, preſentato, προβεβλημένος*, ante jactus, oblatus, propoſitus. *Virg. Æn. 6. v. 420.* Melle ſoporatam, & medicatis frugibus offam Objicit: ille fame rabida tria guttura pandens Corripit objectam. *Plin. l. 32. c. 2. circa med.* Piſces ditiplunt carnes objectas. *Cic. de Haruſp. reſp. c. 23. a med.* Omnium objecta tela virtute perfregit. *Id. 1. de Divin. c. 16. ſub fin.* Signo objectu monuit Craſſum, quid eventurum eſſet. *Id. 4. Acad. c. 16.* Viſum a deo objectum dormienti. *Tacit. 4. Ann. c. 60.* Spes objectu principis loci. *Cic. 1. de Fin. c. 14. a med.* Species objectu voluptatis. ¶ Item expoſitus, *iſpoſto, ſottopoſto. Cic. Fam. 6. ep. 4. circa med.* Ad omnes caſus ſubitorum periculorum objecti ſumus. *Id. 1. Tuſcul. c. 46. a med.* Objectus fortunæ. *Plin. l. 29. c. 2. a med.* Cato objectus invidiæ. ¶ Item oppoſitus, *oppoſto. Cic. pro Paet. 1. 1. ſub fin.* Propugnaculum iſtis ipſis nationibus oppoſitum, & objectum. *Caſ. l. 6. B. Gall. c. 9.* Silvæ pro antivo muro objectæ, Cheruſcos a Suevis incurſionibus prohibet. *Horat. de ar. Poet. in fin.* uſus Objectos caveæ valuit ſi frangere clathros. ¶ Item ante poſitus, e regione ſitus, *poſto in faccia, a derimpetto. Caſ. l. 3. B. Civ. c. 112.* Hæc inſula objecta Alexandriæ portum efficit. *Plin. l. 5. c. 31.* Cyprus Syriæ objecta. ¶ Item crimini datus, exprobratus, *obiettato, rinfacciato, rimproverato. Cic. pro Cluent. cap. 41.* Nego, rem eſſe ullam in quemquam illorum objectum, quæ Fidiculanio objecta non ſit. *Tacit. 3. Ann. cap. 12.* Oro, ne objecto crimine pro approbatis accipiatis. *Plin. l. 36. c. 5. ante med.* Praxitelis Cupido objectus a Cicerone Verri. ¶ *Objecta, arma*, res objecta, crimine, *obiettati, accuſati, rinfacciamenti. Cic. pro Dom. c. 35.* Non tam ſum exiſtimandus de geſtis rebus gloriari, quam de objectis non confiteri. *Quintil. l. 7. c. 2. circa med.* Patrono id agendum eſt, ut objecta vel neget, vel defendet, vel minuat. *Id. lib. 4. cap. 2. ante med. & lib. 9. cap. 2. poſt med.* Objecta diluere.

OBIENS, entis. V. *Obeo*.

OBIGITO. V. *Obigito*.

OBII, orum, m. mortui. *Apul. de mundo.* Geniis miniſtratur, obiis libatio perfunditur. Al. leg. *obitis*.

OBJICIO, is, jeci, jectum, a. 3. *gettare, a metterе innanzi, eſibire, preſentare, dare, προβάλλω*, ante jacio, porrigo, exhibeo, propono. *Varr. R. R. l. 4. c. 5. ad fin.* Cum creverunt vituli, levandæ matres, pabulo vitidi objiciendo in præſepiis. *& cap. 4. a med.* item *Plin. l. 8. c. 40.* Objicere cibum porcis, aut canibus. *Cic. pro Raſir. Amer. 2. 26.* Parricidæ carpus feris objicere. *Virg. 6. Æn. v. 420.* offam Cerbero. *Terent. Phorm. 5. 2. 3.* Nonne id fat erat, accipere ab illo injuriam? etiam argentum eſt ultro objectum. *Virg. 5. Æn. v. 522.* Hic oculis ſubito objicitur, magnoque futurum Augurio monſtrum. *ſi ſe ordere, compoſite. Plaut. Curcul. 1. 2. 2.* Flos veteris vini meis naribus objectus eſt. *m' è venuta al naſo.* ¶ *Objacere globum* apud *Feſt.* in *Peracidano* eſt injicere cadaveri, & humare, *ſotterrare*. ¶ Translate eſt afferre, offerre, injicere, proponere. *Liv. l. 4. c. 51.* Aptiſſimum tempus erat, vindicandis ſeditionibus, dolenimentum animis Volani agri diviſionem objicere. *Terent. Heaut. 1. 2. 12.* Ut hanc lætitiam nec opinanti primus objicerem! *Id. Adelph. 4. 3. 1.* Hoccine de improviſo mali mihi objici tantum? *Id. Hecyr. 3. 1. 6.* Quibus eſt alicunde aliquos objectus labos. *Plaut. Merc. 2. 3. 5.* Mihi mala res objicitur aliqua. *& 5. 2. 40.* Objicere alicui religionem. *for venire ſcrupolo. Liv. l. 5. 1. 15. ad fin.* culpiam eam meatem, ut patriam prodat. *mettер in penſiero.* Rurſus *Plaut. Curcul. 4. 2. 43.* alicui lucrum. *offerire, dare. & Mil. 3. 1. 29.* follicitudinem. *dar travaglio. Liv. l. 27. c. 1.* terrorem hoſti. *far paura. & lib. 6. c. 14. ad fin.* ſpem. *dare ſperanza. &* Cic. 2. *Tuſcul. 1. 4.* metum & dolorem. *Id. pro Raſc. Amer. c. 14.* furorem. *i. e.* immittere, injicere. Sic *Virg. 7. Æn. v. 479.* libiem canibus. ¶ Eſt etiam exponere, *eſporre, mettere a cimento. Cic. in Verin. c. 9. ſub fin.* Qui conſulem morti objeceris, incluſum obſederis, extrahere e ſuis tectis conatus ſis. *Id. pro Dom. c. 57.* Objeci meum caput, pro veſtris cæremoniis atque templis, peſtiſſimorum civium furori atque ferro. *Id. 1. Tuſcul. c. 37.* Objicere ſe telis hoſtium. *Id. pro Mur. c. 40. ad fin.* Objicitur conſulatus conſcribus ſeditioſorum, inſidiis conjuratorum, telis Catilinæ: ad omne denique periculum, atque ad omnem invidiam ſolus opponitur. ¶ Pro conjicere. *Id. pro Arch. c. 6. a med.* Numquam me pro ſalute veſtra in tot ac tantas dimicatinnes, atque in hos proſligatorum hominum quotidianos impetus objeciſſem. ¶ Præterea ſignificat opponere, *apporre, contrapporre. Cæſ. in Piſon. c. 33.* Alpium vallum *contra* aſcenſum Gallorum objicio & oppono. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 26.* Carros pro vallo objeceraot. *Id. l. 3. B. Civ. c. 65.* Cum ſe Itgin Cæſaris objeciſſet Pompejanis copiis. *& cap. 39.* Faucibus portus navem onerariam ſubmerſam objecit. *Virg. 2. Æn. v. 444.* clypeoſque ad tela ſiniſtris Protecti objiciunt. *Id. 12. Æn. v. 371.* Objecit ſe ſe ad currum, & ſpumantia frenis Ora citatorum dextra detorſit equorum. *Id. 9. Æn. v. 45.* Objicere portas. *ſerrare in faccia al nemico. Plaut. Pœn. 1. 3. 37. & Trin. 5. 1. 8.* moram alicui. *inſtapporre ritardo.* ¶ Pro inferre, offerre. *Id. Amph. 1. 1. 35.* Qui multa Thebaon populo acerba objecit funera. ¶ Sæpe translate ponitur pro exprobrare, crimini dare, accuſare, *rinfacciare, gettare al volto, apporre, accuſare. Virg. Ecl. 3. v. 7.* Parcius iſta viris tamen objicienda memento. *Cic. Attic. l. 1. ep. 16. a med.* Objicit mihi, me ad Bajas fuiſſe. *Id. 1. Tuſcul. cap. 2.* Cato objecit, ut probrum, M. Nobiliori, quod is in provinciam poetas duxiſſet. *Id. Verr. 6. cap. 17.* Non tibi objicio, quod hominem omni augento ſpoliaſti. *& Verr. 7. cap. 18.* Fuit quondam iſta ſeveritas in judiciis, ut iſtam eam accuſatus in magnis criminibus objiciendam putaret. *& pro Clarem. c. 23.* Doce, in illorum judiciis quid, præter hoc venenum Oppianici, non modo in crimiais, ſed in maleficti loco ſit objectum. *& cap. 41.* Objicere quippiam in aliquem. *Brut. & Caſſ. ad Amon. l. 11. Fam. ep. 3.* Te miramur non potuiſſe continere iracundiam tuam, quin nobis de morte Cæſaris objiceres. *Cic. pro Planc. cap. 31.* De Ciſpio mihi ne tu objicies, quem, &c? *Id. 3. Phil. c. 6.* Objicere alicui ignobilitatem. *& pro Dom. c. 35.* furta, largitiones, libidines. *Id. 2. de Orat. c. 70. ad fin.* multa probra. *Plin. l. 34. c. 3.* Camillo inter crimina objecit Carvilius, quod, &c. ¶ Paſſive *Ovid. 3. Amor. el. 7. v. 17.* Ecce novum crimen, ſolers amare Cypaſſis Objicitur dominæ contemtaſſe torum. ¶ *Objerimo, is, ui*, pro *objicram*, ut *ferim* pro *feciam* ap *Plauti Caſ. 2. 6. 52. & Pœn. 1. 3. 37.* ¶ Altero i abjecto, primam corripit *Claudian. de* IV. *Conſ. Honor. v. 364.* Cur

anno-

omnes obicis? pugnæ cur arguor impar? *Lucan. l. 8. verſ. 796.* Cur obicis Magno tumulum? Adde *lib. 9. v. 188.*

OBINANIS, is, idem ac inanis. *Varr. lib. 2. de R. R. cap. 9.* Quod perluceat, id eſſe obinane. Sunt qui diviſim legunt *ob inane*, rectius.

OBINUNT, obeunt. *Feſtus.* Sic *nequinunt*, nequeunt.

OBIRASCOR, eris, iratus ſum, dep. 3. idem quod ireſcor, vel contra ireſcor. *Senec. de tranquill. anim. c. 2. a med.* Obirafceus furtunæ animus. *Apul. in Apolog.* Cum male audiunt, obirafcuntur. Adde *in Florid. n. 17.*

OBIRATIO, onis, ſ. iracundia, *ſdegno*. *Cic. 6. Attic. ep. 3. a med.* Nebulonis obiratione ſi Brutus moveri poteſt, licebit, &c. Al. leg. *ovatione*.

OBIRATUS, a, um, idem ac iratus. *Liv. l. 1. c. 31.* Aut fortunæ obireti cultum reliquerunt deum. Adde *Senec. de conſtant. Sap. c. ult. & epiſt. 56. a med.*

OBITER, *di paſſaggio*, *in paſſando*, *ἐν παρόδῳ*, ex *ob*, & *iter* factum, ut *Priſcian.* docet *lib. 15. pag. 1014. Purſch.* proprie ſignificat per iter, in via, inter eundum, in tranſeundo. *Plin. lib. 18. cap. 10. a med.* Major pars Italiæ utitur rotis, quas aqua verſet obiter, & molat. *in correndo. & lib. 21. cap. 37. fect. 55.* Auguſtiæ pupillæ obiter iuſidentia facile declinant. *& lib. 29. cap. 3. a med. de ovis.* Cibo quot modis juvent, notum eſt, cum tranſmeant fauſium tumorem, calfactuque obiter foveant. *in paſſando. Juvenal. ſat. 3. v. 239.* turba cedente vehetur Dives, & ingenti curret ſuper ora Liburno, Atque obiter leget, aut ſcribet, aut dormiet intus. *Plin. l. 33. c. 4. ante med.* Alius par labor, Bumina ad lavandam hanc ruinam jugis montium ducere obiter, a centeſimo plarumque lapide. *b. e.* ita flectendo eorum curſum, ut ire, ac ſtare non eſſent, & inter ſtandum lavent. ¶ Univerſim *obiter aliquid facere* dicimus, cum aliud agentes ſimul & illud facimus, per occaſionem, eodem tempore, eadem opera, in tranſitu, *incidentemente*, *di paſſaggio*. *Petron. in Satyr. c. 31.* Ne in hoc quidem tam moleſto tacebant officio, ſed obiter cantabant. *& cap. 92.* Interrogo ego, quot eſtis? obiterque per rireum ſpeculari coepi. *Senec. l. 3. de Ira, c. 1. a med.* Ira non in ea tantum, in quæ deſinavit, ſed in occurrentia obitre ſævit. *Juvenal. ſat. 6. verſ. 480.* Vreberat, atque obiter faciem linit. *Plin. l. 37. c. 9.* Licet obitre vanitatem Magicam hic quoque conarguere. *Id. l. 29. cap. 5.* Sevum ſtruthiocamelinum tunc veniſſe feſtertiis triginta, obiter dictum ſit. *Id. l. 33. c. 8. in fin.* Inficitur ita rementum obiter, dum uritur. *Pompon. Dig. lib. 18. tit. 5. leg. 2. num.* Dicendum eſt, patre paciſcente, & libereto adverſario, filium quoque obiter liberari. *per conſequenza, in conſeguenza.* ¶ Pro eodem tempore, a veſtigio, prorinus. *Gloſſ.* Ἐν τῷ αὐτῷ, inibi, obitre. *Quintil. declam. 10. c. 16. ſub fin.* Peſtireus parentum, qui dum liberos ſuos ſepeliunt, bere contenti, ut obiter ob rogo ſiccis oculis revertantur. *Apul. l. 6. Metam.* Multis onuſtos rebus rurſum, ut breviculo quidem tempore refectos, obiter reducuet. ¶ Etiam aurea Linguæ ætate in uſu fuit. Unde *Auguſtus* apud *Chariſ. l. 2. pag. 187. Purſch.* reprehendebat Tiberium, quod ſcriberet *per viam ait*; *vi obiter*. Etiam *Labrius* uſurpaſſe dicitur teſte *eod. ibid.* Integrum *Chariſii* locum adſcribo: Obirre Divus Hadrianus fremonum primo quærit, an Latinum ſit. Quamquam, inquit, apud Laberium hæc non eſſe dicatur, & cum Scaurus Latinam eſſe neget. Addit, quod Veteres *eodem* ſoliti ſint dicere, non addentes *vim*, ut ſit κατ' ἔλλειψιν, ut Plautus (*Boech. l. 1. 15.*) Eadem biberis, eadem tibi dedero ſuaviam. De Auguſto ita ſubdit. Tametſi Auguſtus non pereruditus homo fuerit, ut id adverbium ex uſu potius, quam ratione protulerit. Hæc *Charifius*.

OBITUS, us, m. *morte*, *obito*, θάνατος, interitus, mors: ab *obeo*. *Cic. 2. de Divin. c. 16.* Non ergo omnium interitus atque obitus natura conficiet. *Id. in Pſeud. c. 15.* Qui dies poſt obitum occaſumque noſtrum reipublicæ primus illuxit. *Caſ. l. 2. B. Gall. cap. 29. & Nep. in Timoth. in fin.* Poſt eorum obitum. *Brut. ad Cicer. Fam. 11. ep. 10.* Quantam perturbationem rerum urbanarum afferat obitus conſulum. *Virg. 4. Æn. v. 493.* longum miſereta dolorem, Difficileſque obitus. ¶ Item occaſus, *occaſo*, *il tramontare*. *Cic. 1. de Divin. c. 56. ad fin.* Solis, & Lunæ, reliquorumque ſiderum ortus, obitus, motuſque cognoſcere. Adde *lib. 1. de Orat. c. 41. lib. 2. de nat. Deor. c. 7. Catull. carm. 65. de coma Beren. v. 2. & Virg. 1. Georg. v. 257.* ¶ Item aditus, interventus, occurſus, *venuta*, *incontro*. *Paul. ex Feſto.* Obitu dicebant pro adito. *Turpil.* apud *Non. cap. 4. num. 331.* Ecquis eſt, qui interrumpit ſermonem meum obitu ſue? *Terent. Hecyr. 5. 4. 17.* Antiquam adeo tuam venuſtatem obtines, ut voluptati obitus, ſermo, adventus tuus, quocunque odveuerit ſemper ſiet. Ubi *Donat.* Inter obitum, & adventum hoc intereſt, quod obitus eſt, quem caſus affert: adventus, quem voluntas, & deſiderium locus. ¶ Item exſecutio, ſicut dicimus *obire mannæ* pro exſequi. *Tertull. de fuga in perſecut. c. 1.* Ante determinari oportet de ſtatu ipſius perſecutionis, utrum a Deo obvenit, an a diabolo, quo facilius de obitu ejus conſtare poſſit.

OBITUS, a, um, particip. ab *obeo*. *Cic. pro Sext. c. 38. a med.* Quos e majoribus noſtris morte obita poſitos in illo loco, atque in Roſtris collocatos videtis. *Virg. 10. Æn. v. 641.* eodem loquendi modo utitur: item *Lucret. l. 4. v. 735.* & *Auſon.* non ſemel. ¶ *Obitus*, qui mortuus eſt, *defunto*, ὁ τεθνεώς, ut eſt apud *Priſcian. lib. 9. pag. 869. Purſch.* ubi aſſert hæc verba ex *Livio* in *Protefilao*: Cupidius miſerulo obito. *Apul. de Mundo, pag. 74. Elmenhorſt.* Geniis miniſtratur, obitis libatio profunditur. Al. leg. *obiis* eodem ſenſu. *Inſcript.* non optimæ notæ apud *Gruter. pag. 741. n. 1.* Filii poſuerunt memoriam patri ſuo Saturnino Potio obito cum compare ſua Valentiniana Voluſia. (Adde ſimiliter apud *Muratori. pag. 79. num. 1.*) *Paulin. carm. 14. Nat. 9. S. Fel. v. 568.* Ergo probant obiti, quod damnavere magiſtri?

OBJURGATIO, onis, ſ. *riprenſione*, *rimprovero*, *ſgridamento*, ἐπιτίμησις, actus objurgandi, caſtigatio, reprehenſio. *Paul. ex Feſto*: Objurgatio, poſt turpe factum caſtigatio: monitio vero eſt ante commiſſum. *Cic. de Amic. cap. 24.* Ut monitio acerbitate, objurgatio contumelia careat. *Id. 2. de Orat. cap. 83.* Tum objurgatio, ſi eſt auctoritas: tum admonitio, quaſi lenior objurgatio. *Id. 3. Attic. ep. 10. a med.* Ut potius relevares me, quam aut caſtigatione, aut objurgatione dignum putares. *Id. 3. Offic. c. 21.* Qua hunc objurgatione, aut quo potius convicio e tanto errore coner evellere? *Id. pro Cal. c. 22. a med.* Deliciarum objurgatio fuit longa, & ea lenior, plufque diſputationis habuit, quam atrocitatis. *Quintil. l. 1. c. 3. (al. 4.)* Huus mordebit objurgatio, hunc honor excitabit. *& infra.* Si cui tam eſt mens liberalis, ut objurgatione non corrigatur. *Gell. l. 1. c. 2. a med. & lib. 10. c. 19.* Severa atque vehementi objurgatione inceſſere aliquem.

OBJURGATOR, oris, m. *riprenſore*, ἐπιτιμητής, qui objurgat. *Cic. 3. Agrar. c. 3.* Quantas conceſſiones agrorum hic noſter objurgator uno verbo facere conetur. *Id. 1. de Divin. c. 40. ad fin.* Objurgatores ſuos conviuxere. *Id. Verr. 5. c. 2.* Non modo accuſator, ſed ne objurgator quidem ferendus eſt is, qui, &c.

OBJURGATORIUS, a, um, *riprenſivo*, ἐπιτιμητικός, ad objurgandum pertinens. *Cic. Attic. l. 13. ep. 6.* Una cum illius objurgatoria tibi meam quoque, quam ad eam reſcripſream, miſi. *Gell. l. 9. cap. 2.* Atque ille, vultu ſonituque vocis objurgatorio, philoſophum ſe ſe eſſe dicit. *Id. l. 1. c. 26.* Verba ſatis & objurgatoria. *Ammian. l. 16. c. 12. a med. (al. cap. 32.)* Objurgatorio clamore prohibere.

OBJURGATUS, a, um, *ripreſo*, *ſgridato*, reprehenſus, caſtigatus. *Cal. ad Cicer. Fam. 8. ep. 9.* Non mediocriter objurgatus. *Valer. Max. l. 2. c. 2. ſub init.* Vehementer objurgatus.

OBJURGITO, as, a. 1. frequenter objurgo. *Plaut. Trin. c. 2. 30.* Malis ut te verbis reultum objurgitem. Adde *verſ. 32.*

OBJURGO, as, ovi, atum, a. 1. *ſgridare*, *riprendere*, *rimproverare*, ἐπιτιμάω, jurgo contra aliquem. Proprie, ſi vim ſpectes, dicitur de eo, qui injuſte contra aliquem litigat, ut *Varro* docet *lib. 6. de L. L. c. 5.* Sed ſi uſum, ſignificat verbis reprehendere, arguere, increpare, aſperius caſtigare, five jure, five injuria. *Cic. pro Cal. c. 11.* Fuit in hac cauſa prætiibis quidam patruus, cenſor, magiſtre: objurgavit M. Cœlium, ſicut neminem unquare parens. *Id. Fam. 3. ep. 8. a med.* Ne in quo te objurgem, id ipſum videar imitari. *Id. Attic. l. 2. ep. 1.* Quod me quodammodo molli brachio de Pompeji familiaritate objurgas. *Id. 2. Fam. ep. 9.* Cum objurgarer, quod nimia lætitia pæne deſiperem. *Id. ad Q. Fr. l. 3. ep. 2. c. 3. ad fin.* Cæſar meam in rogando verecundiam objurgavit. *& cap. 2. ad fin.* Ea villa, quæ nunc eſt, tanquam philoſophia videtur eſſe, quæ objurget ceterarum villarum inſaniam. *Phædr. ſub. ult. lib. 5.* Hic tum venatur dolens, canem objurgabat. *Plaut. Trin. 3. 2. 54.* Tu objurgans me a peccatis, rapis in deteriorem viam. *b. e.* retrahens, dehortans, deterrens. ¶ Cum duplici accuſativo, *Id. Merc. 2. 2. 46.* Objurgare pater hæc me noctes, & dies. ¶ Cum dativo. *Diomed. l. 1. pag. 305. Purſch.* Idiomata, quæ veteres per accuſativum extulerunt, nos per dativum fecundum Græcos efferimus. Objurgo filium, veteres dicebant: nos Objurgo filio, ut Graci. ¶ Pro exprobrare. valde enim eſt effine, & pæne idere. *Quintil. l. 6. c. 3. a med.* Ut Cicero objurgantibus, quod ſexagenarius Publilium virginem duxiſſet, &c. ¶ Ponitur & pro punire, plectere, *caſtigare*. *Petron. in Satyr. c. 34.* Colaphis objurgare puteum. *Senec. 3. de Ira, c. 12. ad fin.* verberibus. *Suetou. in Calig. c. 20.* ſerulis. *Id. in Oth. c. 2.* flagris. *Perſ. ſat. 5. v. 169.* ſolea, pucr, objurgabera rubra. *Senec. l. 4. de benef. c. 36.* Non committam, ut ſeſtertio centies objurgandus ſis. *b. e.* multandus.

OBJURO, as, a. 1. *Paul. ex Feſto*: Objurare, jurejurando obſtringere: ut in Pentefilea: formidabant objurare.

OBLANGUĔO, es, ui, a. 2. idem ac langueo. *Cic. l. 16. Fam. ep. 10.* Litterulæ meæ, ſive noſtræ, tui deſiderio oblanguerunt.

OBLAQUEATIO, onis, ſ. V. *Ablaqueatio*.

OBLAQUĔO, as, avi, atum, a. 1. laqueo cingo, ligo, circumdo. *Tertull. de reſurr. carn. c. 7. a med.* Argenta gemmas oblaqueare. V. alium *Tertull.* locum in fine vocis *Matrona*, & *Ablaqueo*.

OBLATIO, onis, ſ. *offerta*, προσφορά, ἀνάθημα, actus offerendi. *Aſcon. in Verr. 4. c. 2.* Gemus omne penſitationis in hoc capite poſitum eſt, canonis, oblationis, indictionis. Ubi oblationem intelligit tributum ultro oblatum. *Eumen. in Pan. ad Conſtantin. c. 16.* Milites tui te omnibus donis, omnibus honorum oblationibus prætulerunt. *Ulpian. Dig. lib. 24. tit. 1. leg. 5. a med.* Si maritus ad oblationem Dei uxori donavit. *Impp. Theodoſ. & Arcad. lib. 6. Cod. Theodoſ. tit. 2. leg. 24.* Oblationem ampliſſimi ordinis prompta liberalitate promiſſam partim remittimus vobis, partim pattiæ communi largimur. *b. e.* oblatitium eorum, de quo in voce ſequenti.

OBLATITIUS, & Oblaticius, a, um, qui offertur. *Sidon. in carm. poſt epiſt. 9. l. 7. a med.* Oblatitium impendium. *Impp. Arcad. & Honor. l. 6. Cod. Theodoſ. tit. 2. leg. 5. & 9.* Oblaticium aurum. *b. e.* quod Senatus ſingulari ſtudio arga Imperatorem certis temporibus, velut initio Principatus, vel quinquennalibus, aut decennalibus, ultro offerebat. *dono gratuito*.

OBLATTIVUS, a, um, adject. *Serv. in 6. Æn. v. 190.* Auguria aut oblativa ſunt, quæ non poſcuntur; aut impetrativa, quæ optata veniunt. *Symmach. l. 10. ep. 43.* (*al. 50.*) Oblativis functionibus obnoxius. *& infra.* Oblativa munera.

OBLATOR, oris, m. qui offert. *Tertull. l. 2. adverſ. Marcion. c. 26. ad fin.* Oblatorem animæ ſuæ pro populi ſalute.

OBLATRATOR, oris, m. qui oblatrat, maledicus. *Sidon. l. 1. ep. 3.* Ille obiter ſterteotum oblatratorum aures rauci voce præconis averberat.

OBLATRATRIX, icis, f. καθολικὸς, quæ oblatrat, maledica. *Plaut. Mil. 3. a. 87.* Sed nolo mihi oblatratricem in ædes intromittere.

OBLATRO, as, n. 1. *abhorror tonitro, dir mala,* καθολικῶς, contra *latro*, & metaphorice carpo, maledico. *Senec. l. 3. de Ira, 1. ult.* Quid illum oblatrantem tibi exterrere tentas? ¶ Cum accuſatiro *Sil. l. 8. v. 251.* Infima dum vulgi fovet, oblatratque Senatum. Sic *latrare*, & *allatrare aliquem*: quæ V. ſuis loc.

OBLATUS, a, um, *offerta, profentata, miſſa avomi, ἀναστίκτειν*, delatus, illatus, præbitus. *Cic. pro leg. Manil. c. 16. extr.* Bonum a diis immortalibus oblatum & datum. *Id. 2. Verr. a. 1.* Id prope diviniſus datum atque oblatum vobis videtur. *Id. pro Cluent. cap. 28. & Catil. 3. c. 2.* Oblatam ſibi facultatem putavit, ut, &c. *Hirt. l. 8. B. Gall. 1. 18.* Cum ſibi oblatam occaſionem rei gerendæ exiſtimaret. *Salluſt. in Catil. c. 40.* Ubi primum dubiis rebus novandis ſpes oblata eſt. *Id. in Jug. 1. 12.* Quem ille caſu miniſtrum oblatum promiſſa onerat. *Liv. in fin. l. 20. l. 6.* Nec diis cordi fuiſſe pœnam ejus oblatam prope oculis ſuis. *effenſa quaſi ſu gli occhi loro.* ¶ Item contra illatus. *Cæc. 5. de Fin. 1. 22. ſub fin.* Quæ per vim oblatum ſtuprum voluntaria morte luerit. *Id. de Amic. cap. 18. ad fin.* Ab aliquo oblatas criminationes repellere. *Al. leg.* illatas. *al.* allatas. ¶ Fere autem dicitur de iis, quæ inferuntur extrinſecus: & opponitur inteſtino. *Cic. 4. Acad. cap. 15. ſub fin.* Nequa ut quidquam intereſſet inter inteſtinum, & oblatum. *& lib. 2. c. 11.* Impulſio oblata extrinſecus. Sic *pro Dom. c. 62.* Domus ardebat non fortuito, ſed oblato incendio. *Lucret. l. 2. verſ. 950.* Nam quid præterea facere iſtum poſſe reamur Oblatum, niſi diſcutere & diſſolvere quæque? ¶ Eſt etiam expoſitus, ſubjectus, obiectus, *eſpoſto, ſoggettato. Cic. pro Rabir. Poſt. cap. 8. a med.* In cuſtodia atrium fuit regia, & vita ejus oblata pœnæ eſt. ¶ *Oblatum furtum*, cujus meminit *Gell. 1. ult. l. 11.* dicitur, cum res furtiva ab aliquo tibi oblata ſit, eaque apud te concepta ſit, utique ſi ea mente tibi data fuerit, ut apud te potius, quam apud eum, qui dedit, conciperetur. nam tibi, apud quem concepta ſit, propria adverſus eum, qui obtulit, quamvis fur non ſit, conſtituta eſt actio, quæ appellatur oblati. Ita *Juſtinian. Inſtitution. l. 4. tit. 1.* Brevius *Cajus Inſtitution. tit. ult.* Oblatum furtum dicitur, cum res furtiva alicui ita a fure datur, ut apud ipſum furtum invenire non poſſit.

OBLECTABILIS, le, *dilettevole*, jucundus. *Auſon. epiſt. 19. extr.* Oblectabile negotium.

OBLECTANEN, nis, n. idem ac oblectamentum. *Ovid. l. 9. Metam. verſ. 342.* Carpſerat hinc Dryope quos oblectamina nato Porriperet, flores. *Stat. l. 3. ſilv. 5. v. 95.* Nec deſunt variæ circum oblectamina vitæ.

OBLECTAMENTUM, i, n. *diletto, divertimento*, oblectatio. *Cic. de Senect. c. 15.* Ut meæ ſenectutis requietem oblectamentumque noſcatis. *Id. Parad. 5. c. 2.* Oblectamenta puerorum. *Id. 6. Verr. c. 60.* Oblectamenta & ſolatia ſervitutis. *Plin. l. 21. 1. 12. ſub fin.* Cauliculi inter oblectamenta guſtæ condiuntur.

OBLECTANEUS, a, um, oblectabilis. Vetus lap. apud *Gruter. pag. 304. n. 2.* Opto, ſi quid oblectaneum apud manes eſt, inſontem animulam reſiſtat.

OBLECTATIO, onis, *ſ. dilettazione, diletto, divertimento, ſpaſſo*, τέρψις, delectatio. *Cic. 4. Acad. 1. 41.* Indagatio ipſa rerum cum maximarum, tum etiam occultiſſimarum habet oblectationem. *Id. 1. de Orat. c. 36.* Oblectatio animi. *Id. de Amic. c. ult.* Requies plena oblectationis. *Id. l. 5. de Fin. c. 19. a med.* Non ſolum beatæ vitæ iſtam oblectationem videmus, ſed etiam levamentum miſeriarum.

OBLECTATOR, oris, m. qui oblectat, *ſolazzatore. Apul. in Flor. n. 17.* (*al. lib. 3. ſub fin.*) Arion belluarum oblectator. *Tertull. de cor. Mil. c. 8. ſub fin.* Deus oblectator hominis ſui.

OBLECTATORIUS, a, um, *dilettevole*, oblectabilis. In lemmate *cap. 2. lib. 18. Gellii.* Quædam ſophiſmata, & ænigmata oblectatoria.

OBLECTO, as, avi, atum, a. 1. *dilettare, divertire, ricreare*, τέρπω, delecto, recreo: ea *ob*, & *lacto*. *Cic. 2. ad Q. Fr. ep. 3. in fin.* Quid agas, & ut te oblectes, ſcire cupio. *Id. 2. de Orat. cap. 14. in fin.* Poetas non conor attingere: cum his me oblecto, qui res geſtas ſcripſerunt. *Id. 2. ad Q. Fr. ep. 13. extr.* Oblecta te cum Cæſarem noſtro quam beliſſime. *Id. de Senect. c. 16.* Qui in agri cultione oblectabant. *Terent. Adelph. 1. 1. 23.* Eduxi a parvulo, habui, amavi pro meo: in eo me oblecto. *Cic. pro Arch. c. 7. ad fin.* Hæc ſtudia adoleſcentiam alunt, ſenectutem oblectant. *Horat. de ar. Poet. v. 320.* Fabula nullius veneris, ſine pondere & arte Valdius oblectat populum, meliuſque moratur. *Ovid. de remed. amor. v. 269.* Rura quoque oblectant animos, ſtudiumque colendi. *Id. 5. Trift. el. 12. v. 1.* ut oblectem ſtudio lacrymabile tempus. *Tacit. 2. Hiſt. c. 50.* Fictis oblectare legentium animos. *Id. 12. Ann. c. 40.* Oblectare ineres utium. *paſſar l'ozio.* Ironice *Plaut. Aſin. 1. 2. 15.* Quæ priuſquam iſtam adii, ſordido viram oblectabas pane. *era la tua delizia un tozzo di pan da cruſca.* ¶ Paſſive *Cic. pro Mur. cap. 29.* Ludis oblectamur & ducimur. *Id. 2. Fam. ep. 16. a med.* In communibus miſeriis hac oblectabar ſpecula, Dolabellam meum fore ab iis moleſtiis liberum. *Juſtin. l. 36. 1. 4.* Ceris fingendis, & ære fundendo, procudendoque oblectabatur.

OBLENIO, is, ivi, itum, n. 4. *vaddolcire, mitigare*, lenio, dalenio, mitigo. *Senec. l. 3. de Ira, 1. 9.* Lectio illum carminum oblenit.

OBLIDO, is, idi, iſum, a. 3. *ſoffocare, ſchiacciare, rompere*, πνίγω, uſque ad mortem lædo, ſuffoco, elido, frango: ex *ob*, & *lædo. Cic. in fragm.* apud *Porphyr. in Horat. l. 2. ſat. 1. v. 56.* Libertus patronum non occidit, ſed duobus digitulis guſtum oblidit. *Colum. lib. 7. cap. 3. ante med.* Nec anguſtiæ (*fabularum*) ſcitus oblidant.

OBLIGAMENTUM, i, n. colligatio, alligatio. *Tertull. de cor. Mil. c. 14.* Caput ne velamento quidem obnoxium, nedum obligamento. *Id. l. 3. adverſ. Marcion. cap. 22.* Cum legis obligamenta & onera Euangelica jam libertate mutarent.

OBLIGATIO, onis, *ſ. legame, vincolo, ſmiſtramento*, colligatio, alligatum. Linguæ obligatio, *impedimento da lingua*, cum non eſt ſatis ſoluta ad verba exprimenda. *Juſtin. l. 13. c. 7.* Cui nomen Batrus propter linguæ obligationem fuit. ¶ Translate *Marcian. Dig. l. 48. tit. 10. leg. 2.* Qui ſocietatem coierit ad obligationem innocentium. *l. 1. 2d* irretiendos, & implicandos litibus innocentem. ¶ Sæpe eſt civile vinculum, quo alicui, & ad quippiam præſtandum adſtringimur, *obbligazione, obbligo, impegno. Cic. ad Brut. epiſt. ult.* Eſt autem gravior & difficilior animi, & fenrentiæ, maximis præſertim in rebus, pro altero, quam pecuniæ, obligatio. ¶ Frequentiſſime hoc ſenſu adhibetur a JCtis. *Paul. l. 43. tit. 7.* qui de actionib. & obligationib. *ſcribitur*. Obligationum ſubſtantia non in eo conſiſtit, ut aliquod corpus noſtrum, aut ſervitutem noſtram faciat, ſed ut alium nobis obſtringat ad dandum aliquid, vel faciendum, vel præſtandum. *Papinian. lib. 3. tit. 3. leg. 67.* Obligationis onere levari. *& ibid.* Obligationis vinculum ſuſcipere pro aliquo. *Cujus lib. 44. tit. 7. leg. 1.* Obligationem contrahere. *Ulpian. ibid. leg. 2.* Obligationes fiunt conſenſu in emptionibus, venditionibus, &c. *Cajus ibid. leg. 4.* Ea maxime ſuſcuntur obligationes. *Ulpian. lib. 46. tit. 4. leg 8.* Per unum atque eundem ſervum & conſtituitur, & tollitur obligatio. *Iemnic. lib. 45. tit. 1. leg. 108.* Conditio parere obligationem poteſt. *Paul. ibid. leg. 58.* Obligatione exſpirante. *& hic. 140.* Obligatio exſtinguntur. *& lib. 2. tit. 14. leg. 21. in fin.* diſſolvitur. *& lib. 27. a med.* ſolvitur. *& ibid.* ſubmovetur. *Modeſtin. lib. 45. tit. 1. leg. 100.* Obligationem perimere. *Id lib. 20. tit. 1. leg. 23.* Pignoris obligatio etiam inter abſentes recte ex contractu obligatur. *l. 1.* contrahitur.

OBLIGATORIUS, a, um, *obbligatorio*, obligandi vim habens. *Cajus Dig. lib. 17. tit. 1. leg. 2. extr.* Magis eſt conſilium, quam mandatum: & ob id non eſt obligatorium. Adde *Juſtinian. Inſtitution. lib. 3. tit. 26.*

OBLIGATUS, a, um, *legato attorno, deviluppato*, circum ligatus, alligatus, devinctus. *Auct. ad Herenn. l. 1. c. 13.* Obvolutus, & obligatus corio devehatur in profluentem. *Plin. l. 3. c. 5. paſſ med.* Angerona ora obligato obſignatoque ſimulacrum habet. *Id. l. 26. 1. 11.* Muſcus recens articulis obligatus. *Horat. apod. 17. v. 67.* Prometheus obligatus alibi. *Plaut. Trucul. a. 5. v. 64.* Pecua ad hanc ire crumina ego obligata defero. *Senec. l. 3. de Ira, cap. 11. in fin.* Si quis obligatus ocuris in ſe incurriſſet. *bendato.* ¶ Translate eſt pignori datus, ſubjectus, *impegnato. Plaut. Trucul. 2. 1. 4.* Nam ſundi, & ædes obligatæ ſunt ob amoris prandium. *Cic. Agrar. 3. c. 2. ad fin.* Prædia ſoluta melliore in cauſa ſunt, quam obligata. *Sueton. in Claud. 1. 9. in fin.* Cum obligatam ærario fidem liberare non poſſet. *Ulpian. Dig. l. 46. tit. 3. leg. 20.* Res pignori nomine alii obligata. *African. lib. 39. tit. 2. leg. 44.* Ædes pignori obligatæ. ¶ Item promiſſus, addictus, *promeſſo. Horat. l. 2. od. 7. v. 17.* Ergo obligatam redde Jovi dapem. ¶ Item implicatus, irretitus. *Cic. 2. Verr. c. 9.* Me hoc judicio diſtinctum atque obligatum futurum. *occupato, impedito.* V. *Diſtinctus.* ¶ Item beneficio devinctus, obſtrictus, *obbligato, tenuto. Cic. Fam. 6. epiſt. 11.* Dolabellam antea tantummodo diligebam: obligatus ei nihil eram; nunc tanto tuo beneficio devinctus ejus beneficio, &c. *Id. Fam. 13. ep. 18. extr.* Quibuſcumque officiis Atticum obſtrinxeris, iiſdem me tibi obligatum fore. *& lib. 11. ep. 16.* Magno præterea beneficio ejus, mapoque merito ſum obligatus. *Plin. lib. 8. epiſt. 2. in fin.* Quanto quis melior & probior, tanto mihi obligatior abit.

OBLIGO, as, avi, atum, a. 1. *legare attorno, faſciare, involgere*, circum ligo, colligo, devincio. *Cic. 3. de nat. Deor. cap. 22. ad fin.* Æſculapius, qui ſpecillum invenerit, primuſque vulnus dicitur obligaviſſe. *Id. 2. Tuſcul. 1. 16. ad fin.* Medicum requireus, a quo obligetur. *Plaut. Men. 5. 3. 9.* Medicus ait, ſe obligaſſe eius fractum Æſculapio, Apollini autem brachium. *Tacit. Ann. 6. c. 9.* Obligare venas. *b. 1.* incifas apertaſque claudere. *Plaut. Bacch. 4. 4. 96.* Cedo tu ceram ac linum actutum: age obliga, obliga cito. *Varr. l. 1. R. R. c. 41.* Surculum argilla oblimere, & libro obligare. *Colum. l. 11. 1. 2. a med.* Nec minus mille ducentos manipulos unos obligat. *Apic. l. 4. 1. 2.* Obligare cibum ovis. *legare, unire, inſpeſſare.* ¶ Translate *obligari* ſe eſt ſe adſtringere, ſe alligare, & cujuſpiam rei debitorem facere, *obbligarſi, impegnarſi. Cic. ad Brut. ep. 18. a med.* Magis enim illum, pro quo ſpopondi, quam me obligavit. *Id. pro Mur. c. 2.* In rebus, quæ mancipi ſunt, is periculum judicii præſtare debet, qui ſe reuo obligavit. *Id. 2. de Legib. c. 16. ed fin.* Voti ſponſio, qua obligamur deo. *Liv. l. 38. 1. 33. a med.* Obligari fœdere. *Sueton. in Cæſ. c. 42.* Obligare ſe ſcelere. *Cic. 1. de Divin. 1. 4. ſub fin.* Eſt enim periculum, ne, neglectis rebus divinis, impia fraude; aut ſuſceptis, anſa ſuperſtitione obligemus. *Q. Scævola* apud *Gell. l. 7. 1. 15.* Obligare ſe furti. *ſuoi rei.* ¶ Ponitur & pro ſubjicere, addicere, legare, *ſuggettare, obbligare. Cic. 1. Offic. c. 11. a med.* Ut ſi eum præteretur in exercitu remanere, ſecunda eum obligaret militiæ ſacramento. *Id. pro Dom. c. 40. extr.* Domum ſempiterna religione obligare. *Id. ibid. c. 8. a med.* Cum populum R. ſcelera obligaſſent. *Horat. l. 2. od. 8.*

v. 5. Obligare capot ſuum votis. *b. e.* devovere, non implendo vota. *Liv. l.* 3. *r.* 13. *a med.* Unum vadem tribus millibus æris obligarunt. *Tiberius in quadem orat.* apud *Suetan. in ejus vita, c.* 67. Cavendum, ne ſe Senatus in acta cujuſquam obligeret. *b. r.* obligaret ſe ad ſequenda acta alicujus, quod erat jurare in acta. *Cic. ſ.* 5. *Phil. c.* 18. *ad fin.* Audebo etiam obligare fidem meam P. C. vobis, populoque R. *impegnare la mia parola.* Deinde ſtatim ſubdit: Promitto, recipio, ſpondeo, C. Cæſarem talem ſemper fore. ¶ *Obligari*, cogi, juberi. *Ovid. 2. Triſt. el.* 2. *v.* 83. Obligor, ut tangam lævi fera littore Ponti. ¶ Dicitur de iis, qui pignori quidpiam ſubjiciunt, *impegnare, obbligare, ipotecare. Vitruv. in præfat. lib.* 10. Tradita æſtimatione, magiſtratui bona ejus obligantur. *Suetan. in Veſpaſ. c.* 4. Redit nihilo opulentior, ut qui prope labefacta jam fide, omnia prædia fratri obligarit. *Scævola Dig. lib.* 20. *tit.* 4. *leg. ult.* Obligare pignori omnia bona ſua. Et abſolute *Cods lib.* 44. *tit.* 7. *leg.* 4. *circa med.* Rem ſuam creditori obligare. *Ulpian. lib.* 27. *tit.* 9. *leg.* 5. *ad fin.* Diſtrahere vel obligare poſſeſſionem. ¶ Eſt etiam univerſim aliquo jurie vinculo adſtringere, & obnoxium reddere. *Ulpian. Dig. lib.* 29. *tit.* 2. *leg.* 8. Hereditas obligat nos æri alieno. *Modeſtin. lib.* 46. *tit.* 20. *leg.* 30. Lege Cornelia teſtamentarie obligatur, qui ſignum adulterinum fecerit. *Id. lib.* 30. *leg.* 100. Cautione vel chirographo obligare ſe ad aliquid. *Paul. lib.* 27. *tit.* 3. *leg.* 6. Utraque actione obligari. *Ulpian. ibid. leg.* 1. *ſub fin.* Obligeri tutelæ, & furti. *ſcil.* actione. *Id. lib.* 39. *tit.* 5. *leg.* 16. Obligare ſe en donatione. ¶ Sæpe eſt beneficio devincire, *obbligare, far ſuo. Cic. ad Q. Fr. l.* 2. *ep.* 14. *ſub fin.* Quem ſic, at tua liberalitate tibi obliges. *& lib.* 3. *ep.* 1. *c.* 5. Scaurum beneficio defenſionis valde obligavi. *Cæl. ad Cicer. Fam. l.* 8. *ep.* 6. Quam velis eum obligare, io tua mnnu eſt. *Plin. l.* 4. *ep.* 4. Obligabie me, obligabie Calvifium noſtrum, obligabis ipſum non minus idoneum debitorem quam noe putes. *Id. l.* 10. *ep.* 3. Indulgentia tua hortatur me, ut audeam tibi etiam pro amicis obligari. *reſtares obbligata. & Ovid. 9. Met. v.* 647. Nam quamquam ipſius datur hoc immanibus actæ, Obligor ipſe tamen. ¶ Refertur interdum ad veneficia. *Paul. ſententiar. l.* 5. *tit.* 23. Qui farca impm, ut quem obcantarent, defigerent, obligarent, fecerint.

OBLIGURIO, & Obligurrio, ire, a. 4. prorſus ligurio, confumo, abſumo, κατατρώγω. *Eun.* apud *Donat.* ad *Terent. Phorm. c.* 2. 25. lupino exſpectans impetu, Mna dum alterius obligurriee bona. *Al. leg.* obligurias. *Cic. Cæcil. c. tap.* 5. Patrimonia ſua profuderunt, fortunas ſuas obligarierunt. Al. leg. *obligurierunt*: alii *obligavorunt*. V. *Ligurio*.

OBLIGURITOR, oris, m. *diſſipatore, mangione. Jul. Firmic. lib.* 5. *Aſtron. c.* 5. Homines audaces, temerarios, obliguritores.

OBLIMATUS, a, um, *coperto di fango*, limo obductus. *Cic.* 2. *de Orat. cap.* 50. Nilus Ægyptum irrigat, mollitoſque, & oblimetos agros ad ſerendum relinquit. *Suetan. in Aug. c.* 18. Foſſas, in quas Nilus exæſtuet; oblimatas longa vetuſtate, militari oprre deterſit.

OBLIMO, as, avi, etum, a. t. *infangare, imbrattare*, περιπλάττω, limo obduco, limo repleo: ex *ob*, & *limus*. *Virg.* 3. *Georg. v.* 136. & ſulcos oblimet inertes. ¶ Translate ponitur pro obcæcare, quaſi limo meatus cleudere, ſeu obtundere. *Claudian. l.* 3. *de rapt. Proſ. v.* 29. ſed quod diſuaſor honeſti Luxus, & humanæ oblimat copia mentes. *Solin. r.* 11. (*al.* 16.) Pronius eſt Creſum dicere, quam abſolvere, in quo mari jaceat. Ita enim circumfui illius nomina Græci permiſcuerunt, ut dum aliis alia ioferant, pæne oblimaveriat aoiverſa. ¶ *Oblimo* item ex *ob*, & *limo* pro deterere, & translate pro conſumere ponitur. *Horat. l.* 1. *ſat. c. v.* 61. bonam deperdere famam, Rem patris oblimare, malum eſt ubicunque.

OBLINIO, ire, a. 4. idem ac oblino. *Colum. lib.* 5. *cap.* 9. Et imee pertes miſto ſimo cum cimere oblinire. *Id. lib.* 12. *cap.* 25. Vaſe operculare, & oblioire. *& cap.* 44. *ad fin.* Ureeum craſſo luto diligenter oblinire. *Varr. l. c.* R. R. 1. 41. Surculus argilla oblinicndus. Al. leg. *oblimeadus*.

OBLINITUS, a, um, circumlitus. *Colum. l.* 12. *c.* 39. Paſſum ſecundarium ſtatim vaſis oblinitis includere. *Eſt qui leg.* oblitis. *Scribon. Larg. compoſ.* 645. Cinie de filice facta, aqua conſperſa, oblinita.

OBLINO, ie, evi, itum, a. 3. *ungere intorno, imperniare, impaſtrare*, ἀναχρίω, περιχρίω, circum lino. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 7. *circa med.* Accipitres ita decipiuntur, cum ſe obleverunt viſco. *Id.* apud *Non. c. v.* 95. Obbam luto obleviſſe. *Quadrigar.* apud *Gell. l.* 15. *c.* 1. *extr.* Omnem materiam obleverat alumine. *Plin. l.* 17. *c.* 11. *extr.* Plagam a trunco oblini ſimo, & foliis præligari. *Plaut. Moſtell.* 1. 3. 101. Ceruſſa malas oblinere. ¶ Item delere, inducere, *cancellare. Gell. l.* 20. *c.* 6. *ſub fin.* Cum in Catilina ſcriptum eſſet (*Salluſt. in Catil. c.* 34.) *Sæpe majores veſtrum miſeries plebis R. veſtrum* obleverunt, & *veſtri* ſuperſcripſerunt. ¶ Item linendo obturare, *riturare, ſtuccare. Martial. l.* 11. *epigr.* 46. Oblinitur, minimæ ſi qua eſt ſuſpicio rimæ. ¶ Item lutare, conſpurcare, *inſangare, imbrattare. Varr. l. c.* R. R. *c.* 9. *a med.* Cubilia ſubſternenda frondibus, ne catuli oblinantur. *Lucil.* apud *Non. cap.* 4. *num.* 494. Quid tu illuc carae, ubi ego oblinar, etque voluter? ¶ Translata *Horat. l.* 1. *ep.* 19. *v.* 30. Nec focerum querit, quem verſibus oblinat atris. *b. c.* infamet. *Cic. de clar. Orat. c.* 13. Ut ſemel a Piræeo eloquentia evecta eſt, ita peregrinata tota Aſia eſt, ut ſe externis oblineret moribus, omnemque illam ſalubritatem Atticæ dictionis, quaſi ſanitatem, perderet. *b. r.* Imbueret & ſordaret. ¶ Etiam *oblini* in præterito eb antiquis dictum eſt. *Varr.* apud *Priſcian. l.* 10. *pag.* 898. *Pauſch.* Cum oblinerunt vaſe. ¶ Et *oblimi. Paul. Dig. lib.* 47. *tit.* 11. *leg.* 1. Si quis cœno, latu oblinerit. Hinc *oblimtus* particip.

OBLIQUATIO, onis, f. *torcimento*, obliquitas. *Marcell. l.* 7. *Sanam. r.* 1. *a med.* Hedera thyrſo per obliquationem circumfuſa.

OBLIQUATUS, a, um, *torto, piegato, obliquo*, πλαγιωθείς, curvatus, obliquus. *Apul. l.* 6. *Metam.* Obliquata cervice. *& ſub init. l.* 3. *&* Ammian. *l.* 28. *c.* 4. (*al.* 23.) *a med.* Obliquato aſpectu conſpicers. *cum oculis torta, biecamente.* Rurſus *Ammian. l.* 16. *cap.* 12. (*al.* 33.) *a med.* Præruptas undarum occurſantium moles obliquatis meatibus declinentes.

OBLIQUE, *obbliquamente, tortamente*, *a traverſo, a ſghembo, per fianco*, πλαγίως, λοξῶς, tranſverſe, non recte. *Cic. l. de Fin. c.* 6. *a med.* Atomi, quæ recte, quæ oblique ferantur. *Al. leg.* rectæ, obliquæ. *Quintil. l.* 11. *r.* 3. *a med.* Sinus torqr, qui ſub humero dextro ad ſiniſtrum nblique ducitur. *Plin. l.* 9. *c.* 30. *in fin.* Locuſtæ in pavore obliquæ in latere procedoot. *Id. l.* 6. *c.* 25. *ſub fin.* Sigaifer obliquus inter Poloe ſitus. ¶ Translate *Aſcon. in Divin. Verr. c.* 15. *extr.* Oblique Cicero removere conatur Cæcilium etiam e ſubſcribendi ſpe. *indirettamente, tortamente.* Sic *Tacit. Ann.* 3. *c.* 35. Caſtigatie per litteras obliqne Patribue, quod cuncta curarum ad Principem rejicerent. *& lib.* 5. *c. e. Increpait amicitias mulierum, Fufium conſulem oblique perſtringens. Gell. l.* 3. *c.* 2. *extrem.* His verſibue oblique edmonere voluit, diem a ſexta noctis hora orii. *b. e.* non eſpoſite, atque aperte, ſed recondita & quaſi operta veteris ritus ſignificatione, ut ipſemet loquitur *paulo ſup. & lib.* 7. *r.* 17. Tum vero ego permotus, agendum jam oblique cum homine ſtulto, exiſtimavi. *diſſimulatamente.*

OBLIQUITAS, atis, f. *obbliquità, ſghembo*, λοξότης, curvitae. *Plin. l.* 3. *r.* 5. Ni talie obliquitae in latus digredi videretur. *Id. lib.* 2. *c.* 19. Inæqualitatis cauſa obliquitas eſt Signiferi.

OBLIQUO, as, avi, atum, a. t. *piegare, torcere, far andar a traverſo, per fianco, per ſghembo*, πλαγιόω, λοξόω, tranſverſe ſeu in latus flecto, curvo, torqueo, in obliquum flecto. *Senec. ep.* 121. *ante med.* Aaimelia tergi darioris inverſe tamdia ſe torquent, ac pedes eaſerunt, & nblinquent, donec ad locum reponantur. *Ovid. 7. Metam. v.* 410. Tiryntbius heros Reſtantem, contraque diem radioſque micantes Obliquantem oculos, neaie adamante catenie Cerberon extraxit. *Stat. c. Achill. v.* 323. Iatumque rubet, viſuſque ſuperbos Obliquat. *Id. 12. Theb. verſ.* 749. ille paventes Obliquavit equos. *Sil. l.* 15. *v.* 624. quo curvatas ſinueſis flexibus amnis Obliquat ripas. *Lucan. l.* 4. *verſ.* 117. veſtos obliquent flumina fontes. *b. r.* torqueant, & in ſe vertaot. *Plin. l.* 6. *c.* 13. *circa med. de Coſpiæ mari.* Irrumpit erctie ſaacibus, *&c.* et abi cœpit in latitudinem pandi, lunatis obliquatur cornibus. *Tacit. de Germ. c.* 38. Inſigne geatie obliquare crinem, nodoque ſubſtringere. Sic Suevi a ceteris Germanis, ſic Suevorum ingenui a ſervis ſeparaotur. *b. e.* non ſinere recta deſcendere, ſed flectere retro, vel in verticem, & nodo colligare. *Virg. Æn.* 5. *v.* 16. Obliquatque ſinus in ventum. *b. e.* vela torquet in ventum, ut eum tranſverſo flantem excipiat: quod noe dicimue *andare a poggio, a ad orzo.* Sic *Lucan. l.* 5. *v.* 507. & Sexo navita cornu Obliquat lævo pede cerbaſe. V. Pre. *Ovid. Met.* 12. *v.* 485. in latus eaſem obliquat. *b. e.* obliquo ictu & cæſim feriendo, qui punctim antea cecideraf. ¶ Translere *Stat.* 3. *Theb. v.* 381. ſic variis prætentat pectora dictis, Obliquatque preces. *b. r.* non quidem directo & aperte, ſed tecte, & aliud velle ſe ſimulans, preces adhibet. ¶ De littara Q ſcribit *Quintil. l.* 1. *c.* 4. (*al.* 6.) ſimilem eſſe littaræ K, niſi quod paulum e noſtrie obliquatur. *b. e.* liquidæ more pronuntietur, ut audire eſt in *eus*, & *qui*. *In* priore enim durior eſt ſonus, in altero flexus, & tenerior quodammodo.

OBLIQUUS, a, um, *torto, piegato, obliquo, bieco, che va a ſghembo, a traverſo, in banda*, λοξός, σκαληνός, a recto deflexus, curvatus, tranſverſus. De notatione V. *Voſſ. & Martin.* ubi multa. *Cic. l. de Divin. c.* 53. Animal omne ut vult, ita otitar motu ſui corporie, peono, obliquo, ſupino. *Ovid. e. Amor. el.* 17. *v.* 60. *de Vulcano.* Turpiter obliquo claudiaet ille pede. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 17. *ad fin.* Sublicæ ad inferiorem partem fluminis obliquæ adigebaatur. *& lib.* 7. *r.* 73. Obliqui ordines in quincuncem diſpoſiti. *Id. l.* 1. *B. Civ. c.* 70. Obliquo itinere locum aliquem petere. *Plin. l.* 35. *c.* 10. *de Apelle.* Pinait Antigoni regis imaginem altero lumine orbam, primus excogitata ratione vitia condeedi. obliquam namque fecit. *in profile. & lib.* 2. *c.* 77. Poſitio Signiferi circa media ſui nbliquior eſt, juxta ſolſtitium rectior. *Horat. l.* 3. *od. ee. extr.* Verres obliquum meditens ictum. *ſcil.* quie dentce eſſerne habet a lateribus oris. *Ovid. Heroid. ep.* 4. *v.* 104. obliquo dente timendue aper. *& ep. 6. v.* 87. obliqua flumina. *& 9. Met. verſ.* 18. Amnie curſibus obliquis fluens. *& l.* 2. *v.* 39. Fluminaque obliquis cinxit declivia ripis. *& lib.* 20. *v.* 402. obliqua redin. *Plin. l.* 9. *c.* 29. Polypi natant nbliqui in cepot. *Id. l.* 8. *c.* 24. Obliquo capite ſpeculari. *col collo torto. Ovid.* 2. *Faſt. v.* 457. Jam levis obliqua ſubfidit Aquarius orna. *b. r.* inverſa. ¶ *Ab obliquo*, nblique, a latere. *Ovid. de remed. Amor. v.* 101. Stultue ab nbliquo qui cum deſcendere poſſit, Pugnat in edverſas ire natator eques. Adde *lib.* 10. *Metam. v.* 675. ¶ *Ex obliquo*, idem. *Plin. l.* 2. *c.* 31. Plures ſoles ſimul cernuntur, nec ſupra ipſum, nec iofra, ſed ex nbliquo. ¶ *Per obliquum*, idem. *Horat. l.* 3. *od.* 27. *v.* 6. ſerpens per obliquum ſimilis ſagittæ Terruit manoos. ¶ *In obliquum*, idem. *Ovid.* 2. *Met. v.* 130. *de Zodiaco.* Sectue in obliquum eſt lato curvamine limes. *Plin. l.* 21. *c.* 37. *fin.* 55. Cancri in obliquam eſpiciunt. *Id. l.* 27. *c.* 9. Filicis radices longæ in obliquum. ¶ *Obliquum* adverbii more, idem. *Apul. l.* 3. *Metam.* Oculis obliquum reſpiciens. ¶ *Obliquus* etiam dicitur, qui a latere ſitus eſt, non adverſus, nec averſus. *Cic. in Somn. Scip. c.* 6. Hos, qui incolunt terram, partim obliquos, partim averſos, partim etiam adverſos

ſtare vobis. *Ovid. 5. Met. v. 132.* Hujus in obliquo miſſum ſtatit inguina ferrum. *Val. Flacc. l. 2. v. 7.* Temploque Tifæ mergunt obliqua Dianæ. *Propert. l. 4. el. 3. v. 21. obliquum* dicit torquentem funes, quia ceſſim graditur, & obliquo corpore. ¶ *Obliqua oculo aſpicere* eſt in latus deflexo, *mirare cum oculis birci*: quod faciunt invidentes, & dolentes alienis bonis. Sibi contrarium eſt *rectis oculis*. *Ovid. 2. Metam. v. 787.* Illa deam obliquo fugientem lumine cernens. *Horat. l. 1. ep. 14. v. 37.* Non iſtic obliquo oculo mea commoda quiſquam Limat. *Stat. l. 3. Theb. v. 377.* Reſpectentque truces obliquo lumine matres. *Id. l. 2. ſilv. 6. v. 101.* obliquoque notat Proſerpina vultu. ¶ Translate *obliquus adverſus aliquem*, infenſus, inimicus, invidus. *Flor. l. 4. c. 2.* Cato adverſus patentes ſempes obliquus, detrectare Pompejum, actiſque ejus obſtrepere. ¶ *Obliquum dictum*, *obliquus ſermo* eſt, in quo non directa & aperte, ſed velut per ambages, & tacita quippiam ſignificamus, aut perſtringimus. *Tacit. 14. Ann. c. 11.* Temporum Claudianorum obliqua infectatione cuncta ejus dominationis flagitia in matrem tranſtulit. *Quintil. l. 9. c. 2.* Ut ſi pater, qui infamem in matram filium ſecreto occidiſſet, reus malæ tractationis, jacularetur in uenſem obliquis ſententiis. *Martial. lib. 7. epigr. 61.* Ne quid libenti parrent, ſervique paterni, Fit notet obliqua garrulitate cliens. *Sueton. in Domit. c. 2. extr.* Obliquis orationibus carpere aliquem. *Auvel. Vict. in Epit. c. 9.* Cum etiam cauſidicorum obliqua dicta contemneret. *Stat. l. 1. ſilv. 2. v. 27.* Ceſſent mandaces obliqui carminis aſtus. *l. c. in* alicujus laudam, diſſimulato tamen nomine, compoſiti. ¶ *Obliqui caſus* apud Grammaticos ſunt reliqui præter rectos. *Varr. l. 7. de L. L. c. 26.* Alia caſus habent & rectos & obliquos, alia rectos ſolum, alia modo obliquos. *Quintil. l. 1. c. 6, (al. 10.)* Similes quoque poſitiones in linqe diverſas figuras per obliquos caſus ecciuot. ¶ *Obliqua poſitio* in verbis eſt, quæ a prima diſcendit, ut *laudavi* a *laudo*, *pepigi* a *pago*. *Id. ibid.* Prima aliquando poſitio ea obliquis inveniturr, ut memoria repeto convictos a me, qui reprehenderant, quod hoc verbo uſus eſſem, *pepigi*. ¶ *Obliqua oratio* eſt, quæ non recta conſtructione dirigitur ad eum, ad quam habetur, ſed per obliquos caſus, & infinitivum modum, *parlos indirecta*: cui apponitur *directa*. *Quintil. l. 9. c. 2. ante med.* Apud hiſtoricos reperiuntur obliquæ allocutiones, ut in T. Livii primo ſtatim libro (*cap. 9.*) Urbes quoqua, ut cetera, ab infima naſci: deinda, &c. *Juſtin. ſub fin. cap. 3. lib. 38.* Quam orationem obliquam Pompejus Trogus expoſuit, quoniam in Livio, & in Salluſtio reprehendit, quod concioses directas, pro ſua oratione operi ſuo inſerando, hiſtoriæ modum excellerat. ¶ *Obliquum genus* ejus eſt, qui non ab eadem matre mecum, ſed ex concubitu patris mei progenitus eſt. *Sven. 5. Theb. verſ. 211.* quibus ubera mecum, Obliquumque a patre genus. *Luican. lib. 8. verſ. 286.* ubliqon maculat qui ſanguine regnum. Al. hic aopon. ee femina deſcendens, quia cognatio ex feminis tranſverſa eſt, recta autem ex viris.

OBLISUS, a, um, *rotto*, *ſchiacciato*, fractus, ſuffocatus, aliſus. *Terr. l. 5. Ann. c. 9.* Exin obliſis faucibus id ætatis corpora in Germanias abjecta. *Prudent. in Pſychom. v. 589.* Invadit trepidam Virtus fortiſſima duris Ulnarum nodis, obliſo & gutture frangit Eafanguem ſiccauiqua gulam. *Plin. lib. 6. epiſt. 20. ad fin.* Obliſus ponderе.

OBLITESCO, is, tui, *noſcanderſi*, *ſtar tolto*, ἐπιλανθάνεσθαι, delitefco, abſcondor. *Cic. de Univ. c. 10. ad fin.* Quibuſque temporibus a noſtro aſpectu obliteſcant. *Varr. l. 1. R. R. c. 51.* Aream eſſe oportet ſolida terra pavitam, ne in rimis ejus grana obliteſcant. *Senec. epiſt. 55. ante med.* Qui velut timidum atque inera animal, motu obluit.

OBLITTERATIO, onis, f. *cancellamento*, *obliziene*, actus oblitterandi, deletio. *Plin. l. 34. c. 7. extr.* Tanto magis deprehendi æris obliterratin poteſt. *b. c.* fondendi æris ſciantia obliterata. *Arnob. l. 6. pag. 194.* Vetuſtatis oblitteratione cælari. *Ammian. l. 30. c. 6. (al. 22.)* Pacem cum præteritorum obliterationa obfeciantes.

OBLITTERATOR, oris, m. qui delat, aut memoriam aufert. *Terentil. l. 4. adverſ. Marcion. c. 26. ad fin.* Commemoratos, non oblitteratos vetuſtatum.

OBLITTERATUS, a, um, deletus, abolitus, *cancellato*, *levato*, *abolito*. *Liv. l. 3. c. 71.* Res oblitteratæ vetuſtate. *Id. ibid. c. 59.* Peccata oblitterata repetere. *Acc.* apud *Non. 2. 2. n. 601.* Inimicitiæ exſtinctæ atque oblitteratæ.

OBLITTERO, as, avi, atum, n. 1. *cancellare*, *abolere*, *cancellare*, abrado, aboleo, deleo. Nam *oblitterare* eſt litteris aliquid ſuperducere. Translate *Cic. poſt redit. in Sen. c. 8.* Publici mei beneficii memoria ptivatam offenſionem oblitteraverunt. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 232.* Hæc vigeant mandata, nec ulla oblittatet ætas. *Liv. l. 26. c. 41.* Adverſæ pugnæ in Hiſpania nullius in animo, quam meo, minus oblitterari poſſunt. *Id. l. 39. c. 20. extr.* Non tamen oblitterare ſumum rei male geſtæ potuit. *Id. l. 21. c. 29. extr.* Oblitterare memoriam. *Sueton. in Tib. c. 22.* Silentio rem oblitterata.

OBLITTERUS, a, um, adject. *Grll. l. 19. c. 7.* Nævius oblitteram pentam pro oblitteratam dixit.

OBLITUS, a, um, *dimenticato*, *ſcordato*, ἐπιλελησμένος, particip. ab oblivifcor: cui quippiam e memoria excidit: item negligens. nam cui aliquid curæ eſt, oblivifci non ſolet. *Cic. Attic. l. 4. epiſt. 18.* Ma oblitum conſuetudinis, & inſtituti mei tarius ad te ſcribere. *Id. in Piſon. c. 26.* O paturni generis oblite, materni vie memor. *Virg. 4. Æn. v. 267.* heu regni, rerumque oblitu tuarum. *& verſ. 518.* corda oblita laborum. *Ovid. 2. Metam. v. 440.* pane eſt oblita pharetram Tollere cum telia. *Horat. l. 1. ep. 6. v. 62.* Quid deceat, quid non, obliti. *Virg. 3. Æn. v. 619. & Sil. l. 4. v. 424.* oblitus ſui. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 207.* oblita dimiſit pectore cuncta, Quæ mandata prius conſtanti mente tenebat. *Ovid. 4. Faſt. v. 533. de Proſerpina.* oblito fertur guſtare palato, Longamque imprudens exſoluiſſe famem. ¶ Transiata *Virg. 2. Georg. v. 59.* Pomaque degenerant ſuccos oblita priores. *Colum. l. 10. v. 408. de perſicis.* Ambroſios præbent ſuccos oblita nocendi. ¶ Oblitos ſui *Sener. in Herc. Fur. v. 192.* de mortuis dixit, qui epota aqua Lethes vitam omnem præteritam oblivifci dicuntur. Apud *Manil. l. 3. v. 259.* *nox* dicitur *oblita diei*, cum in ſolſtitio hiberno, & in regionibus ſeptemtrionalibus adeo producitur, ut videatur oblita diei ſequentis, cui cedere locum debet. ¶ Paſſive *dimenticato*. *Virg. Ecl. 9. v. 53.* Nunc oblita mihi tot carmina. *Val. Flacc. l. 2. v. 388.* ſi Martius auras Clamor, & obliti turſus fragor impleat æris. *Id. l. 1. v. 791.* Tuque excito parens ombris, ut noſtra videres Funera, & obliros ſuperum paterere dolores. *b. a.* mortalium in terris viventium, qui tibi jam memoria exciderant Lethen traoſgreſſo.

OBLITUS, a, um, *ante aterno*, πεπαγχρεω̃ς, circumlitus, illitus, delibutus, aſperſus: ab *oblino*. *Cic. 2. Catil. c. 5.* Sertis redimiti, unguentis oblti. *Id. 2. Attic. ep. 21.* Si Protogenes Ialyſum illum ſuum cæno oblitum videret. *imbratato*. *Tacit. 2. Ann. c. 17.* Oblitus faciem ſuo cruore. *Ovid. 4. Metam. v. 97.* Cædæ lanna boum ſpumantes oblita rictus. *tuerſa*. *Id. initio epiſt. 11.* Si qua tamen cæcis arrabunt ſcripta lituris, Oblitus a domina cæde libellus eris. *macchiato*. Sic *Propert. l. 4. el. 3. v. 3.* Si qua tamen tibi lecturo pars oblita decrit, Hæc arit e lacrymis facta litura mais. *Colum. lib. 12. cap. 16. a med.* Ora urceolorum oblita, *b. e.* picata, obturata, *figillate*, *impeciate*, *cirnrate*. Sic *Plin. l. 20. c. 9.* Gypſo oblitus cadus. *Plin. alter l. 7. ep. 3.* Stomachus dulcibus cibis obrufus, & oblitus. *quaſi impiaſtricciato*. ¶ Translate eſt aſperſus, inquinetus. *Cic. 9. Fam. ep. 15.* Facetiæ oblitæ Latio. *Sueton. de Gramm. c. 10.* Salluſtii ſcripta reprehendit, ut nimia priſcorum verborum affectatione oblita. *Aull. ad Herenn. l. 4. c. 11. ad fi.* Exornationes ſi rarx diſpoorntur, diſtinctam, ſicuti coloribus; ſi arebræ collocabuntur, oblitam reddunt orationem. ¶ Ornatos, inſignitus. *Varr. l. 3. R. R. c. 2. ante med.* Villa oblita tabulis pictis, nec minus ſignis nobata. ¶ Fœdatus, contaminatus, polluius. *Cic. 5. Verr. c. 4.* Sunt omnia cum ſummo dedecore ac turpitudine, tum ſingulari ſtultitia atqea inhumanitate oblita. *Id. Phil. 11. c. 12.* Dolabella tanto parricidio oblitus. *& Phil. 14. c. 3. extr.* Libido ſagitioſa, qua Antonionum oblitu eſt vita. ¶ Coopertus, indutus. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 204.* Divitiisque peregrinæ, quibus oblitus actor Cum ſtetit in ſcena, concurrit deetera lævæ.

OBLIVIALIS, le, adject. oblivionem inducens, ut Obliviale poculum apud *Prudent. in hymn. ante ſomn. h. 2. Corbonier. 6. v. 16.*

OBLIVIO, onis, f. *obblivione*, *dimenticanza*, actus oblivifcendi, memoriæ defectus, ſive imbecillitas. *Cic. pro leg. Manil. c. 4.* Omoa reliquum tempus non ad oblivionem veteris belli, ſed ad comparationrim novi contulit. *Id. 2. de Orat. c. 2.* Laudem alicujus ab oblivione atque a ſilentio vindicare. *Liv. l. 1. c. 31. & lib. 32. c. 21. a med.* Dare aliquid oblivioni, *mettere in obblia*. *Cic. 2. Fam. ep. 1. ad fin.* Meam inorum arga me meritorum memoriam ulla nunquam delabit oblivio. *Id. pro Dejot. cap. 13.* Sanctus judicia de illo quæ nnquam vetuſtas obruet, aut quæ tanta delebit oblivio? *Id. de clar. Orat. c. 15.* Id ipſum niſi eſſet Ennii teſtimonio cognitum, hunc vetuſtas oblivione obruiſſet. *Id. Phil. 9. cap. 5. & pro Marcell. c. 9. extr.* Nulla ajus legationam poſteritatis obſcurabit oblivio. *Id. Fam. 1. ep. 9. a med.* Omnes ejus graviſſimas injurias voluntaria quadam oblivinoe contriveram. *Id. Verr. 6. c. 35. ſub fin.* Exiſtimavit, homines in oblivionem totius negotii eſſe venturos, *che ſi ſcorderebbero*. *Senec. de brevit. vitæ, c. 13. to fi.* Satios erat, ita in oblivionem ire. *Vellej. l. 2. c. 58. & Sueton. in Claud. c. 11.* Decreta oblivio rerum præteritarum. *dimenticanza*, *che non ſi parli più del paſſato*. Rurſus *Cic. Verr. 3. c. 39.* Jacere in obliviona. *Plin. in Paneg. c. 75.* Quæ vos, ne qua interciperet oblivio, in acta mittenda cenſuiſtis. *Salluſt. in orat. 1. ad Cæſ. ante med.* An illa, quæ in Pompejum incrapabantur, oblivin abſtulit? *Cic. 1. Offic. c. ſi.* Capit me oblivio alicujus rei. *mi dimentico*. & eod. ſenſu *Plin. l. 7. c. 24.* Ita præalto tecto lapſus, matris & affinium cepit oblivionem. Sic *Id. in fi. c. 22. l. 8.* Subrepit mihi oblivio. *Sueton. in Cæſ. c. 28.* Per oblivionem. *per diſetto di memoria*. & *Plin. l. 25. 2. 2. & lib. 31. c. 2. ante med.* Oblivionem alicui afferre. *Horat. epod. 14. v. 1.* Mollis inertia diffundit oblivionem ſenſibus. ¶ In plur. num. *Horat. l. 4. od. 9. v. 32.* Nos ego tot tuos patiar labores Impune, Lolli, carpere lividas Oblivione. ¶ *Oblivio litterarum* dictus eſt a *Bibaculo* Orbilius Pupillus Beneventanus Grammaticus, quia is fenectute memoriam omnem amiſerat. *Sueton. de Grammat. c. 9.*

OBLIVIOSUS, a, um, *ſmemorato*, *ſmemorato*, ἐπιλήθονος, qui cito obliviſcitur. *Cic. de Senect. c. 11.* Hos ſignificat credulos, obliviofos, diffolutos. *Tertull. de anim. c. 24.* Homo oblivioſiſſimus. ¶ *Horat. l. 2. od. 7. v. 21.* Oblivioſo levia Maſſico ciboria exple. *b. e.* obblivionem inducente.

OBLIVISCOR, ſceris, oblitus ſum, dep. 3. *ſcordarſi*, *dimenticarſi*, ἐπιλανθάνομαι, memoriam alicujus rei amittn. *Cic. pro Cæl. c. 20.* Obliviſcor jam injuriæ, Clodia, depono memoriam doloris mei. *Id. pro Roſc. Amer. 1. 17.* Artificium oblliviſcatur, & ſtudium deponat. *Id. in Brut. c. 60.* Sabito totam cæſam oblitus eſt. *Id. pro Planc. c. 41.* Memini, nec unquam obliviſcar noctis illius. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 14.* Obliviſci veteris contumeliæ. *& lib. 7. c. 34.* controverſiarum ac diſſenſionum. *Nep. in Eumen. c. 6.* injuriarum omnium. *Tacit. Hiſtor. 2. c. 1. extr.* Obliviſcendum offeriarum de

bello agitantibus . *Cic. pro Rabir. Com. c. 17.* Oblivifcor , Reſcium & Cluvium viros eſſe primarios . *Id. in Brute , c. 60.* Etiam ſe ſcriptis oblivifcebatur , quid paulo ante poſuiſſet . ¶ Particip. *oblitiſcendus* paſſive , *Horat. l. 1. ep. 12. v. 9.* Obſituſque meorum , obliviſcendus & illis . *Plaut. Mil. 4. ſ. 49.* Multebres mores diſcendi , obliviſcendi ſcatiotici . ¶ Translata *Catull. carm. 67. ad Manl. v. 43.* Ne fugiens ſæclis obliviſcentibus ætas Illius hoc cæca nocte tegat ſtudium . *b. e.* oblivione poſteritatis obſcuret . V. *Oblitus* . ¶ *Obliviſci nomen ſuum* proverbio dicitur , qui nullius memoriæ eſt . *Petron. in fragm. Trogur. c. 66. Burm.* Tam bonæ memoriæ ſum , ut frequentes nomen meum obliviſcar .

OBLIVIUM , ii , n. *sbblia , dimenticanza* , λάθη , idem quod oblivio , ſed fere Poetica , & uſum habens in plurali eum. *Virg. 6. Æn. v. 714.* Lethæi ad fluminis undas Securos latices , & longa oblivia potant . *Horat. l. 2. ſat. 6. v. 62.* ſomno & inertibus horis Ducere ſollicitæ jucunda oblivia vitæ . *b. e.* obliviſci . Sic *Valer. Flacc. l. 4. v. 536.* longæ ducentem oblivia pœnæ . *Ovid. 5. Triſt. el. 7. v. 29.* Non tamen ingratum eſt quodcumque oblivia noſtri Impedit . *& lib. 2. el. 8. v. 11.* Tauta ne te , fallax , cepere oblivia noſtri ? *Id. Metam. 12. v. 539.* Agere oblivia laudis Herculeæ . *b. e.* obliviſci , tacere , pœterire . *Id. 4. ex Pont. ep. 10. v. 29.* ſucci , patriæ faciunt qui oblivia . ¶ In ſingulari num. ut videtur , *Tacit. 4. Hiſt. cap. 9.* Eam ſententiam modeſtiſſimus quiſque ſilentio , deinde obliviо tranſmiſit . *Mer. Villerin. l. 1. art. Gram. pag. 2469. Pariſeb.* Contagio , ut obſidio , & oblivio , ſed Poetica licentia primo ſcit contagia , & oblivia , poſtea dici cœpit & oblivium , & obſidium , & contagium .

OBLIVIUS , a , um , *meſſe in obblivione , diſuſata* , obſoletus , oblivione deletus . *Varr. de L. L. l. 4. circa finis.* Hæc ſunt tripartita verba , quæ ſunt aut noſtra , aut aliena , aut oblivia .

OBLOCATUS . V. *Obloco* .

OBLOCO , as , a. 1. idem quod loco . *Juſtin. l. 11. c. 10.* Cum operam oblocare ad puteos exhauriendos ſolitus eſſet . *Sueton. in Caſ. c. 26.* Quæ ad epolum pertinebant , macellariis oblocata .

OBLONGULUS , a , um , adject. diminut. ab oblongus . *Gell. l. 17. c. 9.* Surculi teretes oblonguli .

OBLONGUS , a , um , *ben lungo , lungbetto , ὑπομήκης , παραμήκης* , idem ferme quod *longus* , ſed præpoſitio quippiam auget . *Liv. l. 21. c. 8. ad fin.* Falarica , miſſile telum haſtili oblongo . *Vitruv. l. 10. c. 17.* Foramen oblongius fit tanto , quantum , &c. *Plin. l. 37. c. 12. de gemmis.* Figura oblonga maxima probatur . *Id. l. 10. c. 52. ſub fin.* Quæ oblonga ſint ova , gratinis ſaporis putat Horetius Flaccus . (*l. 2. ſat. 4. v. 12.* Longa quibus facies ovis erit , illa memento , Ut ſucci melioris , &c.) *Id. l. 25. c. 3.* Herba folio habens oblonga . *Id. l. 13. c. 15.* Oblongus vanarum diſcurſus in menſis . *Tacit. in Agric. c. 10.* Formam Britanniæ oblongæ ſcutulæ aſſimilavere .

OBLOQUIUM , ii , n. contradictio , calumnia . *Sidon. l. 7. epiſt. 9. in concilione* . Noſſa vos par eſt , io quas me obloqeiorum Scyllas turbo conjecerit .

OBLOQUOR , eris , utus ſum , dep. 3. *interrompere parlando , parlar contro* , παρλαλέω , contra loquor , loquendo intæpello , obſtrepo . *Plaut. Men. 2. 2. 46.* Te morare , mihi dum obloquere . *Cic. 2. ad Q. Fr. ep. 10.* Tu metuis ne me interpelles , *&c.* Tu vero ut me & appellas , & interpelles , & obloquare , & colloquare velim . *Id. pro Cluent. c. 23.* Vocat me alio jamdudum tacita veſtra exſpectatio , quæ mihi obloqui videtur , quid ergo ? negas os , &c! *Plin. l. 36. c. 16.* Dederat natura vocem ſaxis , reſpondentem homini , immo vero & obloquentem . *Gell. l. 1. c. 26.* Servo ſum tunicam detrahi , cædique eum loro juſſit . Cœperat verberari : obloquebatur , non meruiſſe , ut vapuler . *Curt. l. 10. c. 2. ſub fin.* Notetis , qui ferociſſime oblocuti eraot , ſingulos manu coripuit . *ſupra diverſe :* tumultuoſo clamore , & militari violentia volentem loqui ſohibebant . ¶ Per catachreſin *Ovid. 3. ex Pont. ep. 2. v. 21.* Non avis obloquitur . *b. e.* cantu non obſtrepit . *Virg. 6. Æn. v. 646.* Threjicius longa cum veſte ſacerdos Obloquitur numeris ſeptem diſcrimine vocum . *b. e.* verſibus , quos ore canit , interponit ſonum lyræ ſeptem chordas habentis . ¶ Pro improbare , vituperare , damnare , rejicere . *Senec. epiſt. 121.* Non deſiſtam votis obſtrepere . Quid *ai ?* cum maxima malorum optaverimus , & ex gratulatione notum ſit , quidquid obloquimur . ¶ Pro malis dicere , conviciari , *Catull. carm. 82. de Lesbia.* ſi noſtri oblita taceret , Sana eſſet : quod nunc gaanit , & obloquitur , Non ſolum meminit , ſed , quæ multo acrior eſt res , Irata eſt .

OBLOQUÜTOR , & Oblocutor , oris , m. qui obloquitur , interpellat , obſtrepit . *Plaut. Mil. 3. 2. 43.* Neque ego unquam oblocuror ſum alteri io convivio . Incommodirate abſtinere mis apud convivas commoda Commemini , & meæ orationis juſtam partem perſiqui , Et meam partem itidem tacere , cum aliena oratio eſt .

OBLUCINASSE dicebaot antiqui , mente erraſſe , quaſi in luco , deorum alicui occurriſſe . *Feſt.*

OBLUCTATIO , onis , ſ. actus contra aliquid obluctandi . *Arnob. l. 2. pag. 77.* Qui cum ſuis voluptatibus pugnant , & affectus ee animis pellere , pertinaci moliuntur obluctatione virtutis .

OBLUCTOR , aris , dep. 1. *sforzarſi all' incontro , διαπαλαίω* , acrius contra aliquid nitor . *Colum. l. 28. c. 24. a med.* Fruticibus , aut ſolidioribus herbis obluctatue ita pertinaciter , ut collum abrumpat . *Virg. Æn. 3. v. 38.* genibuſque adverſæ obluctor arenæ . *Curt. l. 4. c. 8.* Dia flumini obluctatus , io ripam ſemianimis evaſit . *avendo contraſtato un pezzo . Claudian. in conſul. Mall. Theod. v. 103.* Sidera cur ſeptem retro oitantur in ortus , Obluctata polo . *b. e.* contra cæli motum nitentia ab occidente in oriestem . *Sil. l. 8. v. 10.* ſolli obluctandum Fabio . *b. e.* gerendum bellum contra ſolum Fabium , ai ſoli reſiſtendum . *Stat. l. 3. ſilv. 2. v. 20.* obluctantia ſaxa Submovit ostros , & magno pectore montem Impulit . *reſiſtenti alle ſpinte .* ¶ Translata *Curt. l. 6. c. 6. a med.* Ut erat animi ſemper obluctantis difficultatibus . *Id. l. 7. c. 1.* Obluctaes oblivioni . *enſraſſonto collo dimenticanza* .

OBLUDO , is , ſi , ſum , n. 3. *giuocare , ſcherzare , παίζω* , idem ac ludo , vel coram ullis ludo . *Plaut. Truncul. 1. 2. 20.* Obludunt , quo coſtodem oblectent per joculum & ludum . *Prudent. in Hamartig. v. 6.* Tartarum tibi forma duplex obludit , ut cacors Dividuum regnare Deum ſuper æthere credas . *b. e.* tibi imponit .

OBLURIDUS , a , um , idem ac luridus , aut valde luridus . *Ammian. l. 14. c. 6. (al. 17.) a med.* Spadones oblorida , diſtortique lineamentorum compage deformes .

OBMENENS , entis , permanens , dio manens . *Feſt.*

OBMARCESCO , is , n. 3. idem quod marceſco . *Lucil.* apud *Non. cap. 6 n. 2.* Obmarceſcebat febris , ſenium , vomitus , pus . Al. aliter leg.

OBMENTANS . V. *Ommentans* .

OBMITTO , is , a. 3. idem quod omitto . *Columella* quidam tribuunt *l. 1. c. 4. & l. 7. c. 5. & Ulpiano Halcander Digeſter. lib. 39. tit. 1. leg. 5. a med.* Sed plerique al. leg. *omitto* .

OBMOLIOR , iris , itus ſum , dep. 4. *προβάλλω* , molem objicio , facta mole obſtruo . *Liv. l. 37. c. 32.* Ad muniendа , & obmolienda , quæ ruinis ſtrata erant . *adeſſe* obſtruendo oppoſitis molibus . *Curt. l. 6. c. 6. a med.* Arborum truncos , & ſaxa obmoliuntur . *b. e.* advolvunt muniendi cauſa .

OBMOVEO , es , a. 2. idem ac admoveo , apud Vet. *Paul. ex Feſto . Cato R. R. c. 141.* Cultro facito ſtruem , & ſerctum uti adſiet : inde obmoveto . *& cap. 134.* Farctum Jovi movsto , & mactato ſic : Jupiter , te hoc ſercto obmovendo bonas precs precor , uti ſies voſ lens propitius mihi , &c.

OBMURMURATIO , oois , ſ. mormuratio , & clamor contra aliquem . *Ammian. l. 26. c. 2. (al. 5.)* Obmurmuratio gravis exoritur , concrepantibus centuriis , &c.

OBMURMURO , as , n. 2. *παραγογγύζω* , contra murmoro . *Ovid. Heroid. ep. 18. v. 47.* Precibuſque meis obmurmorat ipſe . ¶ Item ſubmiſſa voce loquor . *Suetou. in Oth. c. 7. extr.* Identidem obmurmuraſſe : *Τί γὰρ μοι καὶ μαιρόις πλαθεῖς ;*

OBMUSSITO , as , a. 1. frequentat. &

OBMUSSO , as , a. 1. obmurmure , ſummuſſo . *Tertull. de Pal. c. 4.* Taceadum , oe quid & illi de Cæſaribus obmuſſitent . *Id. de anim. c. 18.* Poetæ hæc nobis ſemper obmuſſant .

OBMUTESCENS , entis , qui mutus fit . *Plin. l. 20. c. 5. a med.* Et aqua bibendum (*ſuccum cepanum*) dedere repente obmutefcentibus . *Eſt qui leg.* obtumeſcentibus .

OBMUTESCO , is , tui , n. 3. *ammutire , ammutolirs , tacere , πνεῦμαι* , mutus fio , vocem amitto . *Plin. l. 27. c. 12. a med.* Quantalibet laſſitudine recreari defeſſos , etiam cum obmutuerint . *Id. l. 8. c. 30.* Umbræ ejus (*hyænæ*) contacto canes obmutefcere . ¶ Item converſum taceo . *Cic. pro Mil. 2. 35. ad fin.* De me omnes geotes loquentur : nulla unquam obmutuicet vetuſtas . *Id. 2. de Orat. c. 7.* Ego neque Antonium verbum facere patiar , & ipſe obmutefcam . *Id. pro Dom. c. 52. ad fin.* Quis eſt , qui zaiſtimare poſſit , huic vocem mittenti noo & linguam obmutuiſſe , & manum obtorpuiſſe ? *Ovid. 13. Met. v. 538.* obmuteit illa dolors . *Virg. 4. Æn. v. 279.* Æneas aſpectu obmutuit amens . ¶ Translate *Cic. de clar. Orat. c. 94.* Perterritum armis hoc ſtudium noſtrum conticmit ſubito , & obmutuit . *Id. Tuſcul. 2. c. 21. ſub fin.* Obmutuit caſſigatus animi dolor . *Plin. l. 33. c. 13.* Sil Lydium Sardibus eunebatur , quod nunc obmutuit . *b. e.* deſiit , defecit , in uſo non eſt . *Hardum.* in MS. iaveoit *omnieſcunt* , credo , inquit , pro *omiſerunt* .

OBNÄTUS , a , um , *nato all' intorno* , circum natus . *Liv. l. 23. c. 19.* Ibi hæreotis (*dolia*) inter obnata ripis ſalicta conſpiciuntur .

OBNECTĔRE , obligare , maxime io nuptiis frequens aſt . *Feſtus . Al. leg.* maxime io oexis frequens aſt .

OBNEGATOR , oris , m. V. *Abnegator* .

OBNEXUS , us , m. nexus , vinculum . *Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. 37.* Diſſolveos violentiarem coatractuum obnexus .

OBNĪGER , gra , grum , niger , vel ſubniger , vel admodum niger . *Plin. l. 20. c. 23.* Radicibus multis , & obnigris . *Hordum.* in MSS. inveoit *obdit , nigrit* : unde ſuſpicatus *oblongis , nigris* .

OBNĪSUS . V. *Obnixus* .

OBNĪTOR , eris , ĭxus ſum , dep. 3. *sforzarſi all' incontro , contraſtare , reſiſtere , ἀντιβαίνω* , contra niter . *Cic. pro Mil. c. 13.* At non P. Clodio mortuo oſtatis jam rebus obnitendum eſt Milooi , ot iueratur dignitetem ſuam . *Al. leg.* eoitendum . *Velley. l. 1. c. 9.* Triumphum Pauli impedire obnitebeotur . *Lucret. l. 4. v. 438.* Navigia , apluſtris fractis , obnitior undis . *Claudian. l. 2. in I. conſul. Stilich. v. 289.* nunc obliquaota carina Callidus & pelagi cælique obnititur iræ . *Tacit. Ann. 15. c. 21.* Obniti adverſis . *Velleſ. l. 2. c. 89.* Cum ſæpe obnitens repugnaſſet . *Virg. Æn. 5. v. 21.* Obniti contra .

OBNIXE , adverb. *con ogni forza , ſtrenuo* , cum coostu , eniae , inſtanter , totis viribus . *Terent. Andr. 2. 1. 134.* Pedibus manibuſque obnixe omnia facturum . *Sener. ep. 35.* Cum je obnixe rogo , ut ſtudeas , mnum negotium ago .

OBNIXUS , a , um , *che reſiſte e adopera forza contro qualche coſa , ſerme , ſodo , ſaldo* , particip. ab *obnitor* , reſiſtens , contra oixus , obluctans . *Liv. l. 6. c. 12. ad fin.* Ne procurri quidem ab acie velim , ſed obniaos vos ſtabili gradu impetum hoſtium excipere . *Id. l. 34. c. 46. a med.* Dio io anguſtiis pugnatum eſt , nec dextris magis , gladiiſque gerebatur res , quam ſcutis corporibuſque ipſis obnixi urgebant ,

gebant. *Eſt qui leg.* obuiſi. *Virg. Æn. 9. v. 714.* Portam vi multa ↓convertio cardine torquet, Obuiaus latis humeris. *Val. Flacc. l. 7. v.*595. Obeiauſque gens ſuperat, cogitque trementes Sub jugs ahena toros. *Stat. l. 12. Theb. v. 337.* obeiai feangunt mala murmure dentes. *h. e.* ſtridi, & invicem malis coeuntibus velut urgenteve: quod ita expreſſit *Senec. l. 3. de Ira, c. 4.* Adiice dentium iater ſe aſtictatorum, & aliquem eſſe cupientium, non alium ſonum, quam eſt aprio tali ſua attritu acuentibus. *Virg. 3. Georg. v.*e3e. & *l. 12. Æn. v. 105. de ſeare:* inſei in cornua tentat Arboris obeiaus trunco. *h. e.* urgens, impellens, impetuas vi ſumma truncam. *& lib. 5. v. 606.* acuto in murice remi. Obnixi crepuere, illiſaque prora pependit. *ouvado ututo impetuoſamente.* & *lib. 4 v. 331.* ille Jovis monitis immota tenebat Lumina, & obeixus curam ſub corde premebat. *coſtoate, ſermo, reſiſtenda allo preghiere. Plin. l. 36. c. 15. de cloacis Urbis Romæ.* Pugnant diverſi aquarum impetus intus, & tamen obeixa firmitas reſiſtit. ¶ *Obnixum* advsebit more. *Auſio. epiſt. 25. v. 18.* Obnisum, Paulios, tacer. *h. e.* obſtiuate, pertinaciter, conſtanter. ¶ Scribitur & *obnitus.* V. in fin. *to Nixus, a, um.*

OBNOXIE, *con ſoggezione, con riſpetto, timidamente*, timide, trepide, more ejus, qui debitor & obnoxius alteri eſt. *Liv. l. 3. c. 39.* Sed magis obedienter ventum in curiam, quam obnoxie dictes ſuntentiae accepimus. *Plaut. Stich. 3. 2. 41.* Perii hercle vero plane, nihil obnoxie. *h. e.* miaime leniter, ſeu leviter, & elemeoter. uam qui obnoxii ſunt, lenter, & cum reſpectu agera ſoleat cum iis, quibus ſuat obnoxii. Ita *Acidalius.* Aliter *Salmaſ.* aliter *Schultig. ad Quintil. declam. 7. c. 6.* aliter *Gronov.* qui etiam videtur ita diſtinguere: Periò hercle vero, plane nihil obnoxie. *Gell.* Ita refert *l. 7. c. 17.* Nunc ego hercia perii plane, nun obnoxie. Sed non expliear.

OBNOXIOSE, idem quod obnoxie, timide, cum reſpectu. *Plaut. Epid. 5. 2. 19.* Cedo manus igitur. *Epid.* moranter nihil: atqus arcte collige, nihil vero obnoxioſe. *ſenza ſoggezione, e riſpetto.*

OBNOXIOSUS, a, um, idem quod obnoxius, ſubjectus, addictus. *Plaut. Trin. 4. 3. 30.* Mores leges perduxerunt jam in poteſtatem ſuam, magis queio ſuot obnoxioſi, quam parentes liberis. *h. e.* mores certe ſunt obnoxii, & ſubjecti legibus, & quidem megis, quem nunc ſuot perentes liberis, qui omnia ſcilicet indulgeoria quidlibet iis concedunt: tamen iſti mores perduxeruot jam leges in poteſtatem ſuam, aaſque ſibi ſervire coegernot. Al. leg. *obnoxii.* Tribuitur etiam *Ennio* apud *Gell. l. 7. c. 17.* Ea libertas eſt, qui pectior purum & firmum geſtitet: Aliæ res obnoxioſæ noſtæ in obſcura latvnt. Al. leg. *obnoxie.*

OBNOXIUS, a, um, *ſoggetto, ſottopoſto, reo, colpevole*, λοιγος, qui poaæ, ſeu crimini ſubjectus eſt. *Peal.* ex *Feſto*: Obnoxius, pœnæ obligatus ob delictum. *Salluſt. in Catil. c. 56.* Animus in conſulendo liber, neque delicto, neque lubidini obnoxius. *Tibull. l. 3. el. 4. v. 15.* Si mea nec turpi meos eſt obnoxia facto. *Ovid. l. 1. de ar. am. v. 305.* communi obnoxia culpæ. *Ulpian. Dig. lib. 48. tit. 15. leg. 1.* Si liberum hominem emptor ſciens vmerit, capitale crimea adverſus eum uſcitur: quo venditor quoque ſit obnoxius. *Paul. lib. 11. tit. 3. leg. 14.* Ego lege Aquilia obnoxius ſum. *Impp. Diocl. & Maximian. lib. 3. Cod. tit. ult. leg.* 10. Obnoxii criminum. Ubi notandus gvnitivus pro dativo caſu. Sic *Paul. ſententiarum. lib. 1. tit. 17.* Venditor auctoritatis manebit obnoxius. ¶ Item qui alicerì ob noxiam ſubditus eſt. *Plaut. Truculi. 4. 3. 62.* Ego tibi me obnoxium eſſe fateor, culpæ compotem. ¶ Item univerſim qui quacumque ea cauſa alteri addictus eſt, ſubjectus, obligatus, obſtrictus, devinctus, *ſoggetto, obbligato, ſtrbavo, ligato*: cujuſmodi ſunt, qui alteri debent, qui timeot, qui ſperant aliquid, verenturque eos offendere, a quibus ſperant, aut timent: timideque, obedienter, ac ſubmiſſe agunt cum iis, idque tum in bonam, tum in malam partem. *Cæcil.* apud *Gell. in fin. cap. 17. l. 7.* Quamquem ago mercede huc conductus tux Advenin, ne me tibi eſſe ob eam rem obnoxium Reare, audibis male, ſi male diais mihi. *Plaut. Amph. 2. 2. 18.* Ætatem ambo nobis ſum obnoxii, noſtro devincti beneficio. *Id. Pœn. 5. 4. 18.* Omoia faciet Jupiter, faon, nam mihi eſt obnoxius, & me metuit. *Salluſt. in Catil. c. 49.* Plerique Craſſo ea privatis negotiis obnoxii. *Terent. Hecyr. 3. c. 21.* Uxori obnoxius ſum. *Liv. l. 7. c. 30.* Subjectum atque obnoxiom eſſe alicui. *Brutus ad Attic. ep. 17. ad fin.* Vicat hercule Cicero, qui poteſt, ſupplex & obnoxius. *Phædr. l. 3. prol. v. 34.* Servitur obnoxia quia quæ volebat, non audebat dicere, &c. *Suetos. in Tib. c. 16.* Enimvero tunc non privatum modo, ſed etiam obnoxium & trepidum egit. *Salluſt. in Catil. c. 14.* Minari tutardum ferro, ei ſibi obnoxia foret. *h. e.* morigera. *& cap. 14.* Facere aliquem obnoxium fidumque ſibi. *Liv. l. 23. c. 12.* Si reticeam, aut ſuperbus, aor obnoxius videar: quorum alterum eſt hominis alienæ libertatis obliti, alterum ſuæ. *& lib. 9. c. 20.* Emerſiſſe civitatem ea obnoxia pace. *h. e.* quæ obnoxios & obligatos reddit eos, quibus a victoribus data eſt. *Ovid. 5. Met.* de Phineo in lapidem verſo a Perſeo, dum veniam precaretur, *verſ.* 235. Submiſſæque manus, faciesque obnoxia manſit. *h. e.* demiſſa, & ſpeciem precantis ſervans. ¶ *Obnoxiæ animæ*, objectæ, demiſſus, quaſique ſervilis, imbecillus, timidus, diffidens. *Plin. in præfat. hiſt. aat. a med.* Obnoxii profecto animi, & infelicis ingenii eſt, deprehendi in furto malle, quam mutuum reddere. ¶ De populis, aut Regibus, qui aliorum imperio parent, vel bello ſubacti, vel potentiam veriti, *Salluſt. in epiſt. Mithrid. ad Arſac.* Ille enim obnoxius, qualem tu voles, ſocietatem accipiet. *& infra.* Te remoto procul, omnibus aliis obnoxiis, rurſus tamen bellum cœpi. *Liv. l. 42. c. 46.* Servus, atque obnoxius. ¶ Translate *Horat. l. 2. ſat. 7. v. 7.* modo *recti* capeſſens, Interdum pravis obnoxia. *Senec. l. 3. de Ira, c. 23. a med.* Nemo tam obnoxius iræ fuit. *Tacit. l. Hiſt. c. 13.* Gens ſuperſtitioni obnoxia. ¶ Sæpe aſt objectus, & petent injuriis, expoſitus, ſubjectus, *eſpoſto, ſoggetto. Tibull. l. c. el. 4. v. 9.* inſanis cautes obnoxia ventis. *Ovid. 1. ex Pont. ep. 8. in f.* turra nulli obnoxia bello. *Plin. l. 19. c. 19.* Olera nulli animalium obnoxia. *erbaggi non ſoggetti ad eſſer roſi. & l. 2. c. 82.* Terra ſolida ad tales caſus obnoxia. *ſoli. terremutibus. Phædr. l. 2. fab. 7. contr.* Magnæ periclo ſunt oper obnoxiæ. *Tacit. Ann. 15. c. 38.* Urbs incendiis obnoxia. *Id. 3. Hiſt. c. 55. contr.* Incertus animi, & infidis conſiliis obnoxius. *Flor. l. 3. c. 20.* Servi per Fortunam in omnia obnoxii. *Tacit. Ann. 14. c. 40.* Orbitate, & pecuaa infidis obnoxius. *& lib. 2. c. 75.* fortunæ. *& lib. 3. c. 58. in f. æmulationi, odio, privatis affectionibus. Plin. l. 17. c. 24. ante med.* morbo. ¶ Abſoluta *Id. l. 31. c. 6.* Non alibi corpora magis obnoxia. *più malattee, più cagionevoli.* Sic *Id. l. 14. c. 6.* Fœcnia, & cum ea florens Etruria, nunquam floris obnoxii, quoniam anteceduot, ventiſque & imbribus reſiſtunt. *Flor. l. 4. c. 4.* Juvenis teaer, obnoxius, & opportunus injuriæ. *h. e.* aapoſitus injuriæ, & cui facile injuria infeari poteſt. Sic *Quintil. 2. declam. 6. contr. de coertare.* Quis calamitatem tam obnoxiam majore reverentia protegat? *Senec. ep. 65. a med.* In hoc obnoxio domicilio animus liber habitat. *h. e.* in hoc corpore multis malis ſubjecto, & veluti ſervo. ¶ De eo, qui jure aliquo obligatur ad quippiam præſtandum *obbligato, tenuto, ſoggetto. Sacton. in Calig. c. 40. contr.* Additum ad caput legis ut teneientur publico & qui lenocinium feciſſent, nec non & matrimonia obnoxia eſſent. *ſoggetti a pagar la gabella. Scævola Dig. lib. 28. tit. 1. leg. ult. contr.* Quæro, ao emptor ſeja ad præſtationem frumenti ſit obnoxius. ¶ Illa quoque commode translata ſunt *Virg. 1. Georg. v. 396.* Luna radiit fratris obnoxia. *h. e.* expoſita lumioi ſolis, & quæ illi debet lumen ſuum. *& lib. 2. v. 438.* juvat arva videre Non raſtris homioum, non ulli obnoxia curæ. *h. e.* quibus cultura hominum non imperat, ut fruges ferant. (usm *imperare arvis* dixit *Id. 2. Georg. v. 99.* ipſaque arva, ſi reſpondent votis & laboribus agricolarum, *parere* dicuntur *l. 1. Æn. v. 3.*) Vel aon debentia ſervilitatem foem culturæ hominum. Sic *Propert. l. 1. el. 2. v. ex.* Sed facies adeat oullis obnoxia gemmis. *h. e.* nullis gemmis pulcritudine ſubjecta, & inferior: vel, quæ non debebat pulcritudinem ſuam ullis gemmis, ſed ipſe per ſe ſine ornatu ſatis commendabatur. ¶ *Obnoxium eſt*, periculoſum eſt, & offenſioni expoſitum. *Auct. Dial. de oratorib. c. 10. e med.* Tamquam minus obnoxium ſit offendere poetarum, quam oratorum ſtudium. ¶ Comparativum *obnoxior* apud *Senec. de clem. l. 2. c. 13.* Omoibus reis obnoxior, ac ſolicitior. Ita *Lipſ.* ¶ *Obnoxius*, noxius, nocens, *nocevole. Calum. l. 2. c. 18.* Omnes lapides, & ſi qus obiacent falcibus obnoxia, colligi debent, ac loogius exportari. Quſam cod. hab. *noxie.*

OBNUBILATUS, a, um, nubilo obvolutus. Translata *Apul. l. 9. Metam.* Acerrimo gravique odore ſuffurio juvenis ineſcatus atque obnubilatus, intercluſo ſpiritu diffluebat. *offuſcato il cervello.*

OBNUBILO, as, avi, atum, a. t. *annuvolare, annebbiare, ſcurogin*, nubibus obduco, nubilum infero, obtenebro. Translate *Gell. l. 1. c. 6.* Oris & vultus fatentatem Stoici hominie nunquam ulla poſſe ægritudine obnubilari. *oſcurarſi.* & *Ammian. l. 28. c. 4.* Calumniarum infectator, juſtorum diſſiactor, in ſubjectis admodum temperatus. Sed obnubilabat hæc omnie vitium, parum quidem nocens rei communi, ſed in alto judice maculoſum. *oſcurava.* Helleniſmus eſt in illo *Apulejo l. 8. Metam.* Charite, velat gravi tomitru, procellaque ſideria, vel etiam ipſo diali fulmine percuſſa, correit corpus, & obnubilavit animam. *h. e.* corpora corruit, animo defecto vſi, *perdè i ſenſi.*

OBNUBILUS, a, um, *annuvolato, oſcuro*, nubibus obductus, tenebroſus, obſcurus. Verus Poeta, ſortaſſe *Ennius*, apud *Cicer. 1. Tuſcul. c. 21.* Obnubile tenebris loca. Al. leg. *nubila.*

OBNŪBO, is, pſi, ptum, a. 3. *velare, coprire, involgere, cuavdžo, ἐγκαλύπτω*, valo, operio, tego, involvo. *Virg. Æn. 12. v. 77.* arſurſque comas obnubit amictu. *h. e.* velat caput cadaveris in rogum imponendi. *Val. Flacc. l. 2. v. 254.* Oboubitque caput, tacitumque ad coofcis Bacchi Templa capit. *Cic. pro Rabir. perduell. c. 4. & Liv. l. 1. c. 26.* I lictor, colliga manus, capot obnubito, infelici arbori ſuſpendito. *Val. Flacc. l. 7. v. 853. de tauro ignem ſpirante.* bis fulmioeis ſe ſtatibus iofert, Obnubique vicum. *Claudian. de phœnice, v. 76.* ſtipantque volantam Altitum ſuſpenſa cohors: exercitus iogens Obnubit vario letv conaress meatu. *Varr. l. 4. de L. L. c. 10. a med.* Mare terras obnubit, ut nubes cælum. ¶ Abſoluta *obnubere*, caput operies eſt, ut ex *Feſto* docet *Paulus.*

OBNUNTIATIO, & Obnunciatio, onis, ſ. actus obnuntiandi, *ἀπόφασις.* V. *Obnuntio. Cic. 1. de Divin. c. 16.* M. Craſſo quid acciderit, videmus, diraium obnuntiatione neglecta. *Id. 4. Attic. ep. 16.* Obnuntiationibus per Scævolam iatercoſitis. *Id. Q. Fr. 1. & ep. 3.* Comitiorum quotidia ſinguli dies tolluntur obnuntiationibus.

OBNUNTIO, & Obnuncio, ar, avi, atum, a. 1. *annunziar qualche male*, e *annunzio. Cic. 1. de Divin. c. 16.* M. Craſſo quid acciderit, videmus, diraium obnuntiatione neglecta. *Id. 4. Attic. ep. 16.* Obnuntiationibus per Scævolam iatercoſitis. *Id. Q. Fr. 1. & ep. 3.* Comitiorum quotidia ſinguli dies tolluntur obnuntiationibus.

OBNUNTIO, & Obnuncio, ar, avi, atum, a. 1. *annunziar qualche male*, e *annunzio*, mali aliquid, aut impedimenti auntio, quo minus quidquam publicv agatur: ea *ob*, contra, & *nuntio*, oon ea *omeo*, & *nuntio*, ut vult *Donat.* ad illud *Terent. Adelph. 4. 2. 7.* Primos fentio mala noſtra: primus reſcifco omoia: primus porro obnuntio. Ubi *Donat.* Qui malam rem nuntiat, obnuntiat: qui bousm, annuntiat. Nam pinpria obnuntiare dicuntur augures, qui aliquid mali omiais fcavumque viderint. *Hinc Donat.* Porro obnuntiabant oon ſolum Augures, ſed etiam magiſtratus, & tribuni plsb. aliquando etiam contrarium omen mentiti, ut comitia

Digitized by Google

tuberent, ut legis lationem impedirent, ut deliberationem aliquam publice disjicerent. *Cic. poſt redit. in Sen. c.* 5. Legem tribunus plebis tulit, ne auſpicia obtemperaretur, ne obnuntiare concilio, ne legi intercedere liceret. *Id. pro Sext. c.* 37. Fretus ſanctitate tribunatus, obnuntiavit conſuli, &c. *& cap.* 36. Si obnuntiaſſet Fabricio in prætor, qui ſe ſervaſſe de cælo diceret. *Liv. l.* 22. *c.* 42. *a med.* Paulus cum ei pullî non addixiſſent, obnuntiari jam effecenti porte ſigna collegæ juſſit. *Suetan. de Caſ. c.* 20. Lege agraria promulgata, obnuntiantem collegam foro expulit. *& mox.* Ut domo abditus, nihil aliud, quam per edicta obnuntiaret. *Cic. 4. Attic. ep.* 3. *a med.* Metellus podulat, ut ſibi poſtem die in foro obnuntietur.

OBNUPTIO. V. *Obſtetio.*

OBNUPTUS, a, um, *velato, coperto*, velatus, opertus: ab *obnubo. Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 21. Simulacrum Veneris in monte Libano fingitur capite obnupto, ſpecie triſti. *& mox.* Terra hiemalis, obnupta nubibus, ſole vidusta ſtupet.

OBOLĔO, ēre, lui, n. 2. *vendere, ſpernere odore*, ὄζω, olen, redoleo, odorem emitto contra, vel in aliquem. *Plaut. Moſtell. c.* 1. 38. Te dii omnes perdant: obeluiſti allium. *Suetan. in Calig. c.* 23. Silanum ad necem compulit, cauſatus, quod notidotum obeluiſſet, quaſi ad præcavendas venenas ſus ſumptum. *Apul. in Apolog.* Cui enim cani, cui vulturio Alexandrini cæli quidquare abuſque Œnſium finibus oboleat? ¶ Urbane, & jocularitor *Plaut. Caſ.* 4. 3. *extr.* Dii hercle me cupiunt ſervatum: jam obeluit Caſina procul. *ſi ſa femina alî odore.* & *Men.* 2. 3. 33. Obeluit marſupium huic iſtuc, quod habes.

OBOLITTO, onis, f. abolitio. *Apul. de Mundo.* Nebula eſt exhalatio vaporeta, cui ſerenitas obolitionem iofert. Al. leg. *abolitionem.*

OBOLUS, li, m. ὀβολὸς, ummus æreus minutus, parva moneta apud Græcos, ut quidrane, teruncius, as apud Latinos. *Vitruv. l.* 3. *c.* 1. *a med.* Civitates Græcorum æreos ſignatoe, uti aſſes, ea æquo ſex, quoe obolos appellant, in drachma conſtituerunt. ¶ Sumitur generatim pro parvo pretio, levi impenſa, exiguo pecuniæ ſumptu, ut illo *Terent. Andr.* 2. 2. 32. Olera & piſciculoe minutos ferre obolo in cœnam ſeni. ¶ In ponderibus aſt minimum; ſicuti taleotum, ſummum. *Fonn. de ponderib. & menſ. v.* 37. Cecinium ſapereſ poſt hæc docuiſſe talentum, Quod ſummum doctis perlibetur ponduo Athenis. Nam nihil his, obolove minue, majuſve talanto. *Celſ. l.* 5. *c.* 27. docet pondus ejus eſſe ſextam partem ponderie denarii. *Plin. l.* 25. *c.* 12. Hyoſcyami ſemen bibunt obolo, tantundem mecouni adjicientes. *Id. l.* 21. *c.* 25. Folia ejus trita trium obolorum pondere ſiſtunt, &c. ¶ Dividitur tamen in ſemiobolos duos, & in decem chalcos. *Plin. l.* 21. *c. ult.* Drachma Attica fex oboloe pondere efficit: obolue decem chalcos. *Id. l.* 20. *cap.* 1. *extr.* Modus portione virium ab dimidio obolu ad ſolidum.

OBOMINOR, ari, atue ſum, dep. 1. male ominoe. *Apul. l.* 9. *Metam.* Crucum ei fragium obominata. Al. leg. *abominata.*

OBORIOR, eriſ, ortus ſum, dep. 3. *naſcere contra*, e *evenire*, e *alî improvviſo, ſurgiuare*, contra, vel ante, vel ea improviſo orioe. In malam partem *Plaut. Curcul.* 2. 3. 30. Tenebræ obariuntur, gemma ioedia ſuccidunt. *Id. Sineb. l.* 3. 1. Uteri dolores mihi obortuntur quotidie. *Plin. l.* 10. *c.* 40. Capris cæcitae obueitur. *Gell. l.* 13. *c.* 27. *extr.* Ne qua in re adverſa & repentine incurſio imparatis improtectiſque nobis oboriatur. *Liv. l.* 21. *c.* 8. Acrius de integro obortum eſt bellum. *Al. leg.* coortum. *Apul. in Florid. n.* 9. (*al. ſub fin. l.* 1.) Quis mihi iaconnita & vitioſa verba temere oborientia permiſerit blatteare? ¶ In bonam *Terent. Heaut.* 4. 3. 2. Tanta hæc lætitia oborta eſt, *Cic. pro Ligar. c.* 3. Vide, quanta lux liberalitatis & ſapientiæ tuæ mihi apud te diceuti oboriatur. ¶ Simpliciter pro *oriri. Nep. in Eumen. c.* 9. Antigonue, tenebris obortis, ignee conſpicatur. *venante in notte.* ¶ *Feſtus* interpretatur, adnaſci, quia *ob* pre *ad* olim adhibebant: ſed quod offert exemplum, a ſuperiori ſignificatione nihil diſcedit.

OBORTUS, a, um, *nate contra*, a *evenu*, *e alî improvviſo*, contre, vel ante, vel repente exortus. *Flor. l.* 2. *c.* 1. *ſub fin.* Sed oborta tempeſtas, ſolitique defectin confecrationis ſpeciem præbuere. *Suetan. in Ner. c.* 34. *a med.* Ad viſendum interfectæ cadaver accurriſſe, ſtitque interim oborta bibiſſe. *Virg. ec. Æn. v.* 41. lacrymis ita fatur obortis. *Ovid. e. de ar. am. v.* 88. Nua oculis pavido venit oborta metu. *Id.* 5. *Met. v.* 202. Gorgone conſpecta, ſaxo concrevit oborto. *Gell. l.* 19. *c.* 12. Videt vicinum rubos lata atque alte obortas nacidentem. *Stat.* 8. *Theb. v.* 32. expavit oborta fidere. *Lucret. l.* 6. *v.* 869. ubi ſol radius terram dimovit obortie. *& verſ.* 586. terræ motus obortus.

OBORTUS, ue, m. ortus, acceſſio'. *Lucret. l.* 4. *v.* 218. Perpetuoque fluxu certie ab rebus obortu. Ita legit *Lambinus*. Ceteri *odorem*, ut & *lib.* 6. *verſ.* 224. ubi eadem verba repetit.

OBOSCULOR, ari, dep. 1. oſculor. *Petron. in Satyr. cap.* 126. Quæ flagellorum veſtigia obſculantur. *Plerique al. leg.* oſculantur.

OBPALLĔO, & Oppalleo', es, n. 2. expalleo. *Prudent. περὶ στεφ.* 1. *v.* 96. Carcifex ſtupore obpalluit.

OBPROBRARE, probrum objicere. *Paul. in Feſto.*

OBPUVIAT, verberat. *Idem.* Alii leg. *obpuvit.* Hinc *obpuvio*, vel *oppuvium*, verberatio, verber. *Afranius*: Obpuviis pueri coercentur. Ita Lexicographi: & videntur hojus fragmenti veſtigia eſſe in ipſis *Pauli* verbis, ubi ait: Obpuviat, verberat, a paviendo, hoc eſt feriendo: unde pueri, quod pumendo coercentur, id eſt plagis: unde & pavimenta. Leg. alii: *onde porri, quod obpuviis coerceantur.* V. *Jun. Donſum od fragm. Lucil. n.* 88.

OBRAUCATUS, a, um, *fatte roco*, raucue factus. *Solin. c.* 10. (*al.* 15.) *de gruib.* Volatus deſidiam caſtigat voces, quas cogit agmen: ea ubi obraucata eſt, ſuccedit alia.

OBRENDARIUM, ii, n. *Inſcript. apud Gruter. pag.* 884. *n.* 16. & *Donium cleſſ* 14. *n.* 3. & *Muratur. pag* 1491. *n.* 1. L. Pomponius Caſtus, & Claudia Parthefia fecerunt ſibi, & ſuis, poſteriſque eorum, & M Quintino Claudiano, oliar. n. XII ab imo in ſummo cum obrendario. *b. e.* loco in pavimento ad obruenda cadavera relicto, ut putat *Fabrett. Inſcription. c.* 1. *pag.* 15. ubi *contra.* 63. refert aliam, in qua *vaſa obrendaria* memorantur: quæ exiſtimat fuiſſe fictilia ſarcophaga ad corpora integra obruenda. *Obrendarium* itaque dictum erit, quaſi *obruendarium*: & dictio eſt parum Latina. *Gruter.* pro *in ſummo cum obrendario* ſuſpicabatur legendum *in ſummum obruendarum.*

OBREPO, pe, pſi, ptum, n. 3. *venire*, a *andare occultamente*, a *inſenſibilmente, penetrare, inſinuarſi, finza che uomo ſe n'accorga*, ὑπεισέρχομαι, παρέρχομαι, contra & clam, aut ſenſim repo, latenter & tacite advenio: ductum a beſtiis, quæ ſenſim, paulatim, & tacito motu ingrediuntur. *Tibull. l.* 1. *el.* 9. *v.* 59. Et poſſim media quamvis obrepere nocte, Et ſtrepitu nullo clam referare fores. *Plin. l.* 10. *c.* 73. *extr.* Feles quidem quo ſilentio, quam levibue veſtigiie obrepunt avibus! *Gell. l.* 17. *c.* 21. Manlius Gallos in obſidione Capitolii obrepentes per ardua depuleret. ¶ Translate dicitur de iis, quæ accedendo ſenſum fallunt, ut de ſomno, ſenectute, morte, luce, &c. *Cic. de Senect. c.* 2. Qui enim citius adoleſcentiæ ſenectus, quam puericiæ adoleſcentia obrepit? *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 3. Obrepſit dies, ut videe (mihi enim a. d. tert. cal. Sext. de provincia decedendum eſt) nec ſucceditur. *è nuvicine il tempo.* & *lib.* 2. *de Divin. c.* 67. Imagines obrepunt in animoe dormientium extrinſecus. *è inſinuano, entrano. Plin. l.* 10. *c.* 21. *de gallis gallinaceis.* Nec ſolis ortum incautie patriuntur obrepere. *Ovid. Heroid. ep.* 19. *v.* 46. Sed movet obrepens ſomnus anila caput. *Plaut. Pœn. prol. v.* 14. *de præcone.* Nam niſi clamabie, tacitum te obrepet fames. *ti verrà addoſſo.* & *Pſeud.* 2. 3. 20. In labore, atque io dolore mors obrepit interior. *ſopravviene. Senec. ep.* 45. Vitia nobis ſub virtutum omnine obrepunt. *Id. l.* 3. *de benef. c.* 2. *extr.* Mihi obrepſit oblivio. *Cic. pro Plenc. c.* 7. *& in Piſon. c.* 1. Plancium non obrepſiſſe ad honorem, ſed eo veniſſe curſu, qui ſemper patuit ortie equeſtri loco. *non eſſerſi introvſo con furberie. Plin. l.* 36. *c.* 3. Scaures rudi, & hojus mali improvidæ civitati obrepſit. *Flor. l.* 4. *c.* 10. Neque cauſa, nec conſilio, ac ne inoginaria quidem belli ſuſpicione, quaſi hoc quoque ex actu ducis eſſet, obrepere; repenta in Parthoe impetum facit. *ſopravvenire, e ſorprendere.* ¶ De iis qui decipiendi cauſa tacite adeunt, *Ulpian. Dig. lib.* 37. tit. 10. *leg.* 3. Si, cum eſſet pubes, quaſi impubes obrepſerit. *Plaut. Trin. t.* 2. 23. Nunquam ea, credo, mihi imprudeoti obrepſeris. *&* 4. 2. 131. Nunis argute obrepſiſti in eapſe occaſiuncula. ¶ De iis, quæ falſa cum ſint, ſpecie tamen veri in animum influunt. *Gell. l.* 6. *c.* 12. Obrepſiſſe videtur Servio falſa quidem, ſed non abhorrens neque ioconcinna quaſi mrotia quædam in hoc vocabulo ſignificatio. Sicut C. quisque Trebatio eadem concinnitas obrepſit. *ſcil.* quod *teſtamentum e mentis conſtitutione* dictum ſit. ¶ Paſſive impersonaliter *Quintil. declam.* 291. *extr.* Obreptum eſt credulitati tuæ: non omabat, qui potuit occidere? *Imp. Severus apud Ulpian. Dig. lib.* 27. *tit.* 1. *leg.* 1. Si potuerit probari, obreptum eſſe prætori.

OBREPTIO, onis, f. latens & fallax aditus, παράδυσις, πλέγμα. *Arnob. l.* 5. *pag.* 162. Cum incautus & properus obreptionis, eſſet rejectus e furto. *Frontin. de ſtrategem. l.* 2. *c.* 5. *poſt med.* Ventidiue Parthos aggreſſus per obreptionem. *Ulpian. Dig. lib.* 2. *tit.* 4. *leg.* 10. Adrogari per obreptionem. *ſcil.* raticendo aliquoid, quod adrogationem impediſſet: quæ & *ſubreptio* dicitur. *Impp. Honor. & Theodoſ. lib.* 5. *Cod. tit.* 8. *leg.* 1. Vetoſti juſte ordine prætermiſſo, obreptious precum aliquid poſtulare. *Mox* dicitur *ibid.* precum ſubreptio.

OBREPTITIUS, a, um, *furtivuſie*, per obreptionem factus. *Impp. Honor. & Theodoſ. lib.* 3. *Cod. tit.* 6. *leg. ult.* Obreptitia petitio alteri obeſſe non debet.

OBREPTIVE, per obreptionem, latenter. *Impp. Valentinian. Theodoſ. & Arcad. lib.* 16. *Cod. Theodoſ. tit.* 1. *leg.* 4. *extr.* Qui contra hanc diſpoſitionem noſtram obreptive, aut clanculo ſupplicare tentaverint.

OBREPTIVUS, a, um, adject. clandeſtinus, obrepens, ut Obreptiva ſupplicatio, *Symmach. l.* 5. *ep.* 63. *al.* 66.

OBREPTO, are, avi, atum, n. 1. frequent. ab obrepo. *Plaut. Perſ.* 1. 2. 27. Operæ ne fuerint, ne quic obreptaverit. *Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 5. *ſub fin.* Et mihi deceſſionis dies λαθριδίως obreptat.

OBRETIO, ie, ivi, itum, n. 4. ἐμπλέκω, reti aliquem circumdo, Obvium rete accipio. *Lucret. l.* 3. n. 385. neque aranei tenuia fila Obvia ſentimus, quando obretimur cuotes.

OBRIDĔO, es, n. 2. Tribuitur *Ovid. 3. Amor. el.* 2. *v.* 33. Altera, ſi memini, limie obriſit ocellie. Al. leg. *ſubriſit.*

OBRIGEO, ere, ui, n. 2. *intirarſi per il freddo, intirizzire*, πήγνυμαι, totus frigore contrahor, indurefco, rigidus fio. *Cic. t. de nat. Deor. c.* 10. Pars obrigueric nive, pruinaque. *Id. 6. Verr. c.* 40. *extr.* Ita Sopater de ſtatua, cum jam pene obriguiſſet, vix vivus aofertue.

OBRIGESCO, ĕre, ui, n. 3. obrigeo, vel obrigere incipio. *Symm. epiſt.* 82. Quid ergo? Viro non vel obergeſcere ſatius eſt? *ſvilire* quam mollem & effeminatum fieri. *Lucil.* apud *Non. c.* 2. *n. v.* 219. Pars diffiatur venta, pars obrigeſcit frigora.

OBROBORATIO, onie, f. apud *Veget. de re Veterin. l.* 3. *cap. ult.* eſt roborofa paſſio, ſeu robur & rigur nervorum.

OBRODO, dis, oſi, oſum, a. 3. *rodere d intorno*, περιτρώγω, circumrodo. *Plaut. Amph.* 2. 2. 92. Ut quod obrodat, ſit, animo ſi male eſſe occeperit. *b. e.* quod guſtet, ſumat in cibum.

OBROGATIO, onie, f. actus obrogandi. *Auct. ad Herenn. l.* 2. *c.* 10.

Cum

Cum duæ leges inter ſe differunt, videndum eſt, num qua obrogatio, aut derogatio ſit. V. vocem ſequent.

OBROGO, as, avi, atum, a. r. contra rogo, contra ſciſco. *Obrogare*, cum de legibus agitus (neque vero alia in re uſum habet) eſt legia prioria infirmandæ cauſa legem aliam ferre, ut ait *Paul.* ea *Feſte*. V. *Abrogo*. *Cic. Phil.* 2. *c.* 9. Quid, quod obrogatus legibus Cæſaris, quæ jubent, &c? *Sueton. in Claud. c.* 23. Capiti Papiæ legia adjecto obrogavit. *Liv. l.* 9. *c.* 34. Cum duæ contrariæ legee ſunt, ſemper antiquæ obrogat nova. *Al. leg.* abrogat. ¶ Eſt etiam intercedrea, opponere ſe, ne lex perferatur. *Flor. l.* 3. *c.* 15. Obrogare auſo legibus ſuis Mitiorio, Capitolium invaſit. *& rap.* 17. *ad fin.* Auſue tamen obrogam de legibus conſul Philippus.

OBROSUS, a, um, *roſa all' esterno*. *Plin. l.* 37. *c.* 2. Poculum obroſo magine. Al. leg. *abroſo*.

OBRUCTANS, antis, in faciem alicui ructans. *Apul. in Apol.* Hanc ſacram techiam animadvreti in medio foto tibi obructantem.

OBRUMPO, is, upi, uptum, a. 3. idem ac rumpo, *rompere*. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 10. *de auſerib.* In paſcendo, ſi radicem prehenderunt, quam edusere velint a terra, obrumpunt collum. Al. leg. *abrumpunt*: quæ lectionis varietas eſt etiam in illo *Pallad. l.* 1. *tit.* 19. Horreo providendum ſtructuræ diligentis, ne rimis poſſit obrumpi.

OBRUO, is, ui, utum, a. 3. *coprire, ſotterrare, ſeppellire, στεγειν χθονι*, oprein, ſepelin: cui contrarium eſt *erno*. *Cic. a. de nat. Deor. c.* 49. Ranæ marinæ dicuntur obruere ſe ſe orena ſulere. *Id. de Senect. c.* 7. Nec vero quemquam ſenum audivi oblitum, quo loco theſaurum obruiſſet. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 52. Crocodilos dicunt, cum in terra partum ediderint, obruere ova. *Ovid. de remed. amor. v.* 173. Obruë verſota Cerealia ſemina terra. *Plin. l.* 26. *c.* 3. *ad fin.* Obrnere ægros veſte, ſudoreſque omni modo ciere. *Virg. Æn.* 1. *v.* 73. ſubmerſaſque obrue puppes. Sic *lib.* 6. *v.* 336. quos obruit auſter. *ſommerſe. Lucret. l.* 6. *v.* 864. roriferis terram noa obruit umbris. *Ovid.* 1. *Triſt. el.* 2. *v.* 34. Dumque loquor, vultus obruit umdo meos. ¶ Pro ferere, *ſeminare*: quia ſeeta obruuntur ſemina. *Colum. l.* 12. *c.* 2. *a med.* Milium circa calend. Novembr. melius obmitur. *& paulo poſt*. Ante aliam ſementim poteſt lupinum obrui. *& cap.* 3. *a med.* Beta ſemine obruitur. ¶ *Obruere ſe vino*, inebriari, *imbriacare*: quaſi vino ſa totum immergere. *Cic. pro Dejot. c.* 9. Hac lætitia Dejotarum elatum vino ſe obruiſſe, in conviviosque nudum ſaltaviſſe. Adde *Phil.* 3. *c.* 12. *ſub fin.* Sic *Nep.* in *Dion. c.* 4. obrui vino epulisque. *& Perrun. c.* 5. *Satyr.* Obruere vino meotis calorem. ¶ Translata eſt tegere, celare, delere, abolere, *coprire, naſcondere, ſeppellire*. *Cic.* 1. *de Fin. c.* 17. *ſub fin.* Ut adverſa quaſi perpetua oblivione obruamus, & ſecunda jucunda ne ſuaviter meminerimoe. *Id. pro Deiot. cap.* 13. *ad fin.* Quæ unquam vetuſtas obruet, aut quæ tanta delebit oblivio? *Id. pro Arch. c.* 10. Idem tumulus, qui corpus ejus conſeverat, nomen etiam obruiſſet. *Id. Tuſcul. 5. c.* 19. *extr.* Marius talis viri interitu ſea ſuos obruit confulatue, & contaminavit extremum tempus ætatie. *Id. in ſomn. Scipion. c.* 7. *extr.* Sermo omnis ille & obruitur hominum interitu, & obliviona puſtreitatis extinguitur. *Senec. in Thyeſt. v.* 786. tenebria obrusre ſecimus. *Cic. in Parad. c.* 5. Firmamenta ad fidem poſita aut pei ſe diluunda, aut obſcuranda, aut digreſſionibus obruenda. *b. e.* ad alia digredendo icgeoda quodammodo, ne eclanda. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 20. Quod dii omnes obruant. ¶ Eſt etiam opprimere, oppreſſum tenere, ſubigere, *opprimere, caricare*. *Cic.* 3. *Offic. c.* 21. Cyſtilum quendam lapidibus obrucrunt. *Virg.* 2. *Æn. v.* 411. tclie noſtrorum obeumur. *Stat.* 11. *Theb. v.* 573. Concidit, & totis fretreum gravie obruit armis. *Ulpian. Dig. lib.* 9. *tit.* 2. *leg.* 29. *a med.* Si navis alieram coutra ſe venientem obcaſſet. *b. e.* merſiſſet. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 160. & *Stat. l.* 1. *Achill. v.* 190. Obrusre alicui ora cæſtu. *Lucan. l.* 9. *v.* 672. Sopor obruit aliquam. ¶ Translate Cic. *Verr.* 3. *c.* 7. *extr.* Hia crimialbus, hia teſtibus ſic obrutus atque oppreſſus eſt, ut, &c. *Id.* 2. *de Orat. c.* 70. Ut teſtem omnium rilue obrueret. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 2. *a med.* Obrui copia ſementiarum atque verborum. *Id. t. de Orat. c.* 21. ambitione, & foro. *Id. Ante. l.* 2. *ep.* 2. *ad fin.* ære alieno. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. 2. 1. magnitudine negotii tanquam fluctu. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 5. *v.* 29. Obruit audenem rerum gravitaſque aiiorque. *Quintil. l.* 1. *c.* 8. (*al.* 14.) *ſub fin.* Detinare atque obruere ingenia. *& cap.* 12. (*al.* 19.) 2 *med.* Corporis cura mentem obrucra. ¶ Itam longe vincere, ſuperare, *ſuperare, vincere, ſopraſſare, ſuperchiare*. *Virg.* 2. *Æn. v.* 424. Ilicet obruimur numero. *Taſit. in Agric. c.* 17. Cum Cerialia alterius ſucceſſoria curam famamque obruiſſet. *Vellej. l.* 2. *c.* 69. M. Brutus Vatinium dignatione obruerat. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 319. Femineis tantum illa furens ululatibus obſtat, Obruit Idæam quantum tuba Martia buaum. *Quintil. l.* 12. *c.* 10. *ad fin.* Lane tincta fuco citre purpuram placet: at ſi contuleria etiam lacernæ, conſpectu meliotia obruitus, ut Ovidius ait. *Stat. l. Achill. v.* 293. quantum virides pelagi Vezus eddita Nymphæ obruit. *Valer. Max. l.* 1. *c.* 1. *n.* 9. Obruitur toi illuſtribus conſularibus L. Fucius Bibaculus. ¶ Videtur etiam poni pro ſimplici *vro*, h. e. cado, *cadere, cevinare*. *Lucret. l.* 3. *v.* 775. An metuit concluſa manere in corpore putri? Et domus ætatis ſpatio ne feſſa vetuſto Obruat? Poſſia tamen ſubaudire accuſ. *ſe*. ¶ Et active pro ſternere, *abbattere, atterrare*. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 533. recipitque inentem Alcides, ſaxoque print ſuſgentia colla Obruit. *Lucan. l.* 6. *v.* 198. Hunc aut tortilibus vibrata ſalarica nervis Obruat.

OBRUSSA, æ, *f. prova dell' oro al fuoco*, experimentum ignis, quo auri bonitae probatur. *Plin. l.* 33. *c.* 3. *ad fin.* Auri experiarentum ignis eſt, ut ſimili colore rubeat, igneſcatque: id ipſum obruſſam vocant. Ita *Herdain.* ex MSS. ¶ Græci ἄφυκτον χρυσιον vocant aurum excoctum, purumque: unde *obruſſo*, ut a ἀφυκτίζω, purpuriſſum. V. dicta in *Badiso*. Legitur tamen & *obruſo*. ¶ *Aurum ad obruſſum*, excoctum, probum, purum, *oro di coppella*. *Sueton. in Ner. c.* 44. Exegit ingeum faſtidio & acrebitate nummum aſperum, argentum puſtulatum, aurum ad obruſſum. ¶ Translate *Cic. de clar. Orat. c.* 74. Quo magie expurgandus aſt ſermo, & adhibenda, tanquam obruſſa, retio, quæ mutari non poteſt. *Senec. ep.* 13. Sic verus ille animus, & in alieuum non ventnius arbitrium, probatus: hac ejus obruſſa eſt. *Id. l.* 4. *quæſt. nat. c.* 5. Si omnia argumenta ad obruſſam cœperimoe exigere, ſilentium indicetur. pauca enim admodum ſunt ſine adverſario. ¶ Sunt qui Græcam ſcriptionem retinentes legunt apud *Plin.* id ipſum obryaum vocant. Porro *aurum obryzum* habetur in S. Scriptura 2. *Paralip.* 3. 5. *Dan.* 10. 5. & alibi. eſtque idem quod *ad obruſſum*. Sic apud *Petron. in fragm. Tragur. c.* 67. *Burm.* Ultimo & periſcelides ceſolvit, & ceticulum aureum, quem ex obryzo eſſe dicebat. Al. leg. *obruſſo*. Hinc *obryzum, a, um*, ex auro obryzo factue. *Impp. Gratian. Valent. & Theodoſ. lib.* 11. *Cod. tit.* 10. *leg.* 3. Obryzatorum omnium ſolidorum uniforme pretium. Adde *Impp. Arcad. & Honor. lib.* 22. *tit.* 49. *leg.* 1.

OBRUTESCO. V. *Obbruteſco*.

OBRUTUS, a, um, *coperto, ſotterrato, ſepolto*, opertus, obductus, contectus, ſepultus, oppreſſus. *Cic.* 4. *de Fin. c.* 4. *ad fin.* Si quid obrutum erit, poterit cruere. *Cato R. R. c.* 143. Ueas in urceis habeat, in terra obrutæ. *Plin. l.* 16. *c.* 42. Pinus, picæ, alui obrutæ terra plusimis duuant annie. *Lucret. l.* 4. *v.* 924. cinere ut multa latet obrutus ignis. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 52. Ægyptum Nilus tota æſtate obrutam oppletamquas tenet. *Cic. pro Mil. c.* 31. Albanorum obrutæ aræ. *b. e.* ſuper jactie mulibus opertæ. *Liv. l.* 5. *c.* 2. Nivibus & pruinis obrutus. *Ovid. 6. Faſt. v.* 194. claſſie obruta aquis. *ſommerſo*. & 7. *Metam. v.* 355. tellus obruta ponto. *inondata*. & *lib.* 1. *v.* 124. & *lib.* 3. *Triſt. el.* 12. *v.* 11. herba obruta ſulcie. *ſeminate*. *Plin. l.* 9. *c.* 35. *ante med.* Conchæ multo obrutæ ſale in vaſis fictilibus. *aſperſe, e coperte*. *Flor. l.* 3. *c.* 21. Male obrutum incendium reſurrexit. *oppreſſo*. *Virg.* in *Æn. v.* 808. obrutus undique telis. *Flor. l.* 3. *c.* 3. *a med.* Annem ingeſta obrutum ſilva tranſiluere. *empiuto, ingombroro*. *Claudian. l.* 2. in *Eutrop. v.* 12. obruta corpora morbo. *oppreſſi*. & *Juſtin. l.* 12. *c.* 8. Obrutue multia vulneribus. ¶ Translate *Cic. Verr.* 3. *c.* 7. *ſub fin.* Obrutus atque oppreſſus criminibus. *Ovid.* 13. *Met. v.* 446. Obrutaque aſt mecum virtutis gratia noſtræ. *ſepolta*. Achillia ſuot mortui verba. *Plin. l.* 11. *c.* 17. Reliqua vetuſtatis ſitu obruta. *Nep. in Pauſan. c.* 2. Ut virtutibue eluuit, ſic vitiis eſt obrutue. *Claudian. l.* 2. in I. *conſul. Stilich. v.* 121. non obruta virtus pouperam latet. *& de B. Get. v.* 225. tandemque libido Hæſit avaritiæ, gravioribus obruta cueis. *oppreſſa, ſopraffatta*. *Senec. in Oedip. v.* 103. miſeriis, luctu obruta, mœrore pieta. *Id. in Herc. Oet. v.* 1102. Obrutæ leges. *b. e.* abolitæ. ¶ *Obruta ſulmina* ſunt, quibue jam prius percuſſa, nec procurata fuiuntur. *Cacuina* apud *Senec. l.* 2. *quæſt. nat. c.* 49.

OBRYZUM AURUM. V. in *Obruſſo*.

OBSÆVIO, is, *o.* 4. *incrudelir contra, διγιγνασκαινω*, contre fævio. *Plaut. Epid.* 4. 2. 29. Qui per voluptatem tuam in me æruinna obſævifti graviter. Alii rectius leg. in *me æruinnam obſevifti graveni*. h. a. me in æruinnam conſeviſti; ut ſit præteritum ab *obſero, is*.

OBSALUTARE, ſalutandi gratia ſe offerre. *Feſtus*.

OBSATURO, ae, a. 1. ἀκαιρολογεω, ſaturo, ſaturitatem uſque ad faſtidium induco. Translate *Terenn. Heaut.* 4. 8. 28. Næ tu propediem, ut iſtam rem videa, iſtius obſaturabere.

OBSCÆVO, as, avi, atum, a. 1. voa eſt hybrida ex Latino, *ob*, & Græco *σκαιὸς* (quod ſimiſtrum, infelicem, infauſtum ſignificat: unde *ſcævo*.) conflata, uſurpaturque a Plemo pro male ominari, malo omine rem aliquam impedire, vitiare, turbare, ubi ait *Afin.* 2. 1. 9. *ult.* Metuo, quod illic obſævavit mea laſſa fallacia. Al. leg. *obſcenavit*, ſeu *obſernavit*, ab *obſcenus*, ſeu *obſcenus*, eodem ſenſu. *Non. c.* 2. *n.* 505. V. *Scævo*.

OBSCENE, *ſcelleratamente, diſonoſtamente, αἰσχρῶς*, turpiter, impure, impudica. *Cic.* 1. *Offic. c.* 35. *a med.* Latrocinari, fraudare, adulterare, re turpe eſt, ſed dicitur non obſcene. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 22. Cujus obſcenive excitata natura traditur. *Eutrop. l.* 8. *c.* 22. Impudentiſſime & obſcenitſime vivit.

OBSCENITAS, atis, f. *ſporcizia, diſonestà, αἰσχρότης, οἱ ἀισχροὶ*, impuritas, turpitudo, impudicitia. *Cic.* 1. *Offic. c.* 29. *&* 35. & *lib.* 2. *de Orat. c.* 59. Rarum, verborum, orationie obſcenitas. *Id. Fam. 9. ep.* 22. Si quod ſit in obſcenitate flagitium, id aut in re eſſe, aut in verbo. *Auuob. l.* 5. *pag.* 176. Propudioſa corporum monſtratus obſcenitae. *Plin. in proœm. l.* 33. *a med.* In poculie libidines cælare juvit, ne per obſcenitates bibere. *b. e.* quod ait *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 95. vitreo bibit ille Priapo. *& Lamprid. in Heliogab. c.* 19. Vaſa ſchematibus libidinoſiſſimis inquineta. ¶ Speciatim eſt turpioris libidinis flagitium, de quo *Sueton. in Tiber. c.* 45. *in Claud. c.* 25. *a med.* & *in Ner. c.* 29. & *Phædr. l.* 4. *fab.* 13. Sic *Ulpian. Dig. lib.* 2. *tit.* 12. *leg.* 2. In obſcenitatem aliquem compellrea. ¶ Refretur atiam ad malum augurium, triſte omen. *Arnob. l.* 1. *pag.* 10. Lævum augurium non ſum, nec adverſus ſpes bonas mali omnis obſcenitate traducor. V. *Obſcenus*.

OBSCÆNO, as. V. *Obſcevo*.

OBSCENUS, a, um, *di mal augurio, infauſto, porcentoſo, ἀγνιστὸς*, malum augurium, triſte omen afferens, propter tutpitudinem, deformitatem, & immunditiam: ex *ob*, & *ſcevus*, quia quæ turpia ſunt, niſi in ſcena palam dici non debent, ut ait *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 5. vel quaſi *obſcevinum*, quod bonæ ſcævæ obſtat, ut *Id. ibid.* ait: unde & *obſcenus* ſcribi quibuſdam placet: vel ab *Oſtus*, qui olim *Oſſes*, qui turpi conſuetudine olim laboraſſe dicuntur; quæ

quæ fuit opinio *Verrii* apud *Fest.* in *Ofcum*. Vel ab *obe*, & *cano*, quia in auguriis contrarium ſignificat: vel ab *obſ*, & *canum*, quia turpia immunda ſunt: vel a *sonis*, quod interdum notat ſordidum: quæ tria poſtremo *Priſcian. l.* 9. *pag.* 872. *Pauſ.* tradit. Fuſe de his in ſua *Etymol. Feſt.* diſſeruit. *Accius* apud *Non. c.* 4. *n.* 330. Ominibus fauſtis auguſtam adhibeant faventiam, nec obſcena dicta ſegregent. *h. e.* verba male ominata. *Meſſala* apud *Gell. l.* 13. *c.* 14. *ad fin.* Mons avibus obſcenis uminoſus. *h. e.* Aventinus, unde Remo anſpicanti, ut eſt apud *Liv. l.* 1. *c.* 7. aves infauſtæ adfuerunt. *Marcus* apud *Varron. loc. cit.* Obſceni interpres, ſuoeſtique uminis auctor. *Sueton. in Galb. c.* 4. Obſcenum oſtentum. *Feſt.* in *Alitenſis*. Dies obſcenifſimi omnis. *Virg.* 1. *Georg. v.* 470. Obſcenæ canes. *Id.* 4. Æn. *v.* 455. Fuſaque in obſcenum ſe vertere vina cruorem. & *lib.* 3. *v.* 367. Obſcena fames. & *lib.* 12. *v.* 876. Obſcenæ volucres. *h. e.* nocturæ. & *lib.* 3. *v.* 241. & 262. obſcenæ pelagi volucres. *h. e.* harpyiæ. *Id.* 7. *Æn. v.* 417. *de Alecto.* in vultus ſe fe transformat aniles, Et frontem obſcenam rugis arat. *Horat. epod.* 5. *v.* 97. Vos turba vicatim hinc & hinc ſaxis petens Contundet obſcenas anus. *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 119. obſcenam ponto Dii mergite puppim. *h. e.* navem, qua vehebatur Helena a Paride rapta, excidium Trojæ futum. *Catull. carm.* 67. *ad Manl. v.* 99. Troja obſcena. *h. e.* malis auſpiciis condita: vel quam impiſſe condere fata & religiones vetuſti. Unde *Horat. l.* 3. *od.* 3. *v.* 61. Trojæ renaſcens alite lugubri Fortuna triſti clade iteratur. ¶ *Obſcenos vites* dixit *Albinovan. el.* 1. *v.* 180. in quibus projiciebantur a carnifice damnatorum cadavera, quia tanquam ominoſa vitari ſolebant. ¶ Sæpe eſt turpis, impudicus, impurus, *oſceno, diſoneſto, impudico, αἰσχρὸς. Varr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 330. Obſcena verba. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 3. Obſcenifſimi verſus. *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 38. *a med.* Illud Antipatri eſt paulo obſcenius. *Id.* 1. *Offic. c.* 29. Jocandi genus illiberale, petulans, flagitioſum, obſcenum. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 40. Delicatæ & obſcenæ voluptates. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 212. Obſcenum adulterium. & *vers.* 409. Obſceni riſus. *Propert. l.* 2. *el.* 5. *v.* 19. obſcenas tabellas pingere. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 37. Geſtus motuſque obſceni. *Valer. Max. in fi. c.* 5. *l.* 3. Abjectior & obſcenior vita. *Velleij. l.* 2. *c.* 83. Obſcenifſimarum rerum auctor, & miniſter. *Plin. l.* 2. *c.* 25. *a med.* Obſceni mores. *Juſtin. l.* 1. *c.* 6. *a med.* Obſcena corporis. *αἰσχύνη*. *Senec. ep.* 70. *a med. obſcena* dixit anum, podicem. *Ovid. de remed. amor. v.* 437. Obſcene reddere. *h. e.* venterm exonerare. ¶ *Obſcenum avem* vocat *Plin. l.* 10. *c.* 29. *ſub fin.* upupam, quæ e ſtercore humano nidum conficere traditur. *Obſcenos hauſtus* dixit *Lucan. l.* 4. *v.* 312. cum miles colluviem limo turbidam ſiti adactus bibit. ¶ *Obſcenus homo*, qui obſcenis voluptatibus deditus eſt, impudicus, impurus, mollis. *Ovid.* 3. *Metam. v.* 537. Obſcenique greges, & ſimia tympana. *h. e.* Galli Cybeles. *Plin. ſub fin. c.* 1. *l.* 28. Æque moriere, etiam cum obſcenus vixeris, aut nefandus. *Senec.* in *præfat. l.* 4. *excerpt. controverſ. ſub fin.* Ea eo impudici & obſceni aliquandiu officioſi vocati ſunt.

OBSCURATIO, onis, ſ. *ofcuramento, ofcuratione, σκότωσις*, actus obſcurandi, obſcuritas. *Cic. in fragm.* apud *Auguſtin. l.* 3. *de Civ. Dei, c.* 15. *Quinctil. l.* 1. *c.* 10. (*al. c.* 18.) *ad fin.* & *Plin. l.* 36. *c.* 27. Obſcuratio ſolis. *eccliſſe. Auct. de B. Hiſpan. c.* 6. Incidit, ut matutino tempore nebula eſſet craſſiſſima. Itaque in illa obſcuratione, &c. ¶ Translate *Cic.* 4. *de Fin. c.* 12. In quibus voluptatibus, propter earum exiguitatem, obſcuratio conſequitur; ſæpe accidit, ut nihil intereſſe noſtra fateamur, ſint illa, nec ne ſint: ut in ſole lucernam adhibere nihil intereſt. & *cap.* 13. De iſtis ipſis obſcurationibus, quæ propter exiguitatem vix, aut ne vix quidem apparent.

OBSCURATUS, a, um, *ofcurato, offuſcato*, obſcurus factus, *ἠμαυρωμένος*. *Salluſt. in Jug. c.* 42. Cælum nocte atque nubibus obſcuratum. *Tacit.* 14. *Ann. c.* 12. & *Valer. Max. l.* 8. *c.* 11. *n.* 1. *ratem.* Obſcuratus ſol. *eccliſſatus. Plin. l.* 37. *c.* 5. Quin & ab intentione alia obſcurata, aſpectu ſmaragdi recreatur oculos. & *l.* 8. *c.* 27. Anguis hiberna latebra viſu obſcuratus, marathro herbæ ſe ſe affricans, oculos inungit ac refovet. ¶ Item contectus, obvolutus, *opertus, involutus. Perron. in Satyr. c.* 134. Obſcuratum deatre caput ſuper pulvinar inclinavi. *Val. Max. l.* 7. *c.* 3. *n.* 8. Quid illa neceſſitate miſerius, quæ Magiſtratum populi R. abjecta honoris præteata, a lienigenæ religionis obſcuratum inſignibus, &c? *maſchorato*. Loquitur de Ædili pleb. ſub Iſiuei habitu præſcriptionem vitanta. Sic *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 55. caput obſcurante lacerna. (Hue trahit *Burman.* & illud *Val. Flacci, l.* 3. *v.* 526. Crinis ad obſcuræ decurrens cingula mammæ. *h. e.* tectæ, veſtitæ, præciuctæ. Al. aliter leg. aut explicant.) *Salluſt. in Jug. c.* 53. Inter virgulta equi Numidæque conſederant, neque plane occultati humilitate arborum, & tamen incerti, quidnam eſſet, cum natura loci, tum dolo ipſi, atque ſigna militaria obſcurati. *coperti, naſcoſti*. ¶ Translate *Horac. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 115. Obſcurata diu populo bonos erunt, atque Proferet in lucem ſpecioſa vocabula rerum. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 23. Poſtea quam, extinctis his, omnis eorum memoria ſenſim obſcurata eſt, & evanuit. *Id. in fragm.* apud *Marrium. Capell. l.* 5. *pag.* 168. Latent iſta, Varro, magnis obſcurata & circumfuſa tenebris.

OBSCÙRE, *ofcuramente, ἀσαφῶς*, ſine lumine. *Cic. in fragm.* apud *Non. c.* 7. *n.* 57. Si quando nos demerſimus, ut qui urinantur, aut nihil ſuperum, aut obſcure admodum cernimus. ¶ Item tecte, clam: *cui opponitur* aperte, palam, *coperiamente, celeramente, occultamente. Cic.* 4. *Catil. c.* 3. Malum obſcure ſerpens multas jam provincias occupavit. *Id. pro Quinct. c.* 15. *a med.* De quo libelli in celeberrimis locis proponuntur, huic ne perire quidem tacite obſcureque conceditur. *Id.* 6. *Verr. c.* 24. Avertere aliquid de publico quam obſcuriſſime per magiſtratum ſolebant. *Id. ſub fin. ep.* 5. *l.* 1.

Fam. Amicum ex conſulatibus neminem tibi eſſe video præter Hortenſium, & Luculium: ceteri ſane partim obſcurius iniqui, partim non diſſimulanter irati. ¶ *Non obſcure*, manifeſto, palam. *Hirt. de B. Gall. l.* 8. *c.* 54. Neque obſcure hæ duæ legiones uni Cæſari detrahuntur. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 6. *in fin.* Depoſita ſimultate, quam ex æmulatione non obſcure gerebat. ¶ *Non obſcure ferre aliquid*, minime diſſimulanter ferre, ſed ita ut omnes agnoſcant natas animi commoti, *cum aperto ſentimento, e ſpeculo. Cic. Paſcal.* 6. *c.* 1. *extr.* Itaque iſtam pauperiatem tuam nunquam obſcure tuliſti. *Id. pro Cluent. c.* 19. *ad fin.* Neque id obſcure ferebat, nec diſſimulare ullo modo poterat. ¶ Referre ad tenebras orationis. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 5. Heraclitus, cognomento qui *σκοτεινὸς* perhibetur, quia de natura nimis obſcure memoravit. *Id. Catil.* 1. *c.* 4. Non agam obſcure, *palàm chiaro. Gell. l.* 11. *c.* 16. *in fin.* Qui ne pluribus quidem verbis potuerim non obſcuriſſime dicere, quod a Græcis uno verbo planiſſime dicitur. *Id. l.* 17. *c.* 13. Quadrigarium particula iſte uſum eſſe obſcuriſſimi. ¶ Et ad ignobilitatem generis. *Macrob. l.* 7. *Saturn. c.* 3. *a med.* Commendat ſcomma & coadtio dicentis, ut ſi irrideat obſcure natum natus obſcure. *Ammian. l.* 29. *c.* 1. (*al.* 2.) Palladius quidam obſcuriſſime natus.

OBSCUREFACIO, is, *e.* 3. obſcuro. Eſt *Nonii c.* 2. *n.* 601.

OBSCURITAS, atis, ſ. *ofcurità, ſcurezza, σκότος*, obſcuratio, tenebræ, opacitas, caligo. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 11. Obſcuritas latebrarum, quibus occulebatur, vacantium forte balnearum fornacibus abditus. *Plin. l.* 2. *c.* 18. Atra obſcuritas. *Id. l.* 23. *c.* 1. *circa med.* Falernum eruditum eſt obſcuritatem viſus facere. *Id. l.* 37. *c.* 3. *ad fin.* Medetur oculorum obſcuritatibus. ¶ Translate eſt obſcuratio rei aut orationis, unde oritur intelligendi difficultas, & dubitatio. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 13. *ſub fin.* Tanta inſolentia ac turba verborum, ut oratio, quæ lumen adhibere rebus debet, ea obſcuritatem & tenebras affectat. *Id. pro Cluent. c.* 27. In ea obſcuritate ac dubitatione omnium, Cannutio placuit, &c. *Id. a. de Fin. c.* 5. Cum rerum obſcuritas, non verborum, facit, ut non intelligatur oratio. *Id.* 1. *de Divin. c.* 18. Non reperio cauſam. Latet fortaſſe obſcuritata inoluta naturæ. & *lib.* 2. *c.* 54. Adhibuit etiam latebram obſcuritatis, ut iidem verſus alias in aliam rem poſſe accommodari viderentur. & *cap.* 64. Obſcuritates & ænigmata ſomniorum. ¶ Item ignobilitas generis, *ofcurità di natale*, qua quis parum notus eſt alius. *Cic. e. Offic. c.* 13. Quorum prima ætas, propter humilitatem & obſcuritatem, in hominum ignoratione verſatur. *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 84. Cujus ſplendore & gloria ſordes & obſcuritatem Vitellianarum partium peſtringimus. *Flor. l.* 1. *c.* 6. Nec obſcuritas inhibuit, quamvis matra ſerva natum. *Id. l.* 3. *c.* 1. *a med.* Obſcuritas generis.

OBSCURO, as, avi, atum, a. t. *ofcurare, offuſcare, ἐκσκοτίζω, exuro*, obſcurum reddo, tenebrat affero, noctem offundo, opaco. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 38. Tenebeas cogitamus tantas, quantæ quondam eruptionis Ætnæorum ignium finitimas regiones obſcuraviſſe dicuntur. *Id.* 3. *de Fin. c.* 14. Obſcuratur & offunditur luce ſolis lumen lucernæ. *Salluſt. in fragm.* apud *Non. c.* 8. *n.* 45. Nebula cælum obſcurabat. *Virg. Æn.* 12. *v.* 253. Volucres æthera obſcurant pinnis. *Plin. l.* 2. *c.* 10. Nullum aliud ſidus eodem modo obſcuratur. *ſi eccliſſe.* quo ſenſu uſurpat etiam *Catull. carm.* 65. *de coma Beren. v.* 3. ¶ Pro officere lumiaibus, *Ulpian. Dig. lib.* 8. *tit.* 2. *leg.* 8. Qui tollendo obſcuraat vicini ædes. ¶ Pro cuntegere, obvolvere, *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 55. & *Cic.* 1. *Catil. c.* 3. V. *Obſcuratus.* ¶ Translate *Plaut. Trin.* 3. 2. 40. Scin, te ſponte non tuapte erraſſe, ſed amorem tibi pectus obſcuraſſe. ¶ Sæpe eſt legere, abſcondere, ſupprimere, ut videri, cerniique plane non poſſit, *coprire, naſcondere, Cic.* 4. *de Fin. c.* 12. Quæ minimæ ſint voluptatis, eas obſcurari ſæpe, & obrui. & *ibid. ſub fin.* Nummus in Cræſi divitiis obſcuratur. *ſi perde.* & *Verr.* 5. *c.* 57. Magnitudo luces obſcurabat periculi magnitudinem. *non laſciava vedere.* & *pro Marcell. c.* 9. *extr.* Tues laudes nulla unquam obſcuratura eſt oblivio. & *pro Arch. c.* 1. Neque enim eſt hoc diſſimulandum, quod obſcurari non poteſt: ſed præ nobis ferendum. Trahimur omnes laudis ſtudio, &c. *Quinctil. l.* 4. *c.* 2. *a med.* Qui obſcurare veritatem vult, narret falſa pro veris. *Cic. in Partition. c.* 5. Firmamenta ad fidem poſita aut per ſe dilauda., aut obſcuranda, aut digreſſionibus abruenda. *h. e.* declinanda, & diſſimulatione tegenda. ¶ Item ignobilem, ſiu ignotum reddere. *Salluſt. in Catil. c.* 8. Fortuna res cunctas ex lubidine magis, quam ex vero, celebrat, obſcuratque. *Plin. in Paueg. c.* 69. Nobilitas non obſcuratur, ſed illuſtratur a principe. *Id. ibid. c.* 55. Arcus, & ſtatuas, aras etiam templaque demolitur, & obſcuret oblivio, negligit, carpitque poſteritas. *Ennius* apud *Macrob. l.* 6. *Saturn. c.* 1. *a med.* Multi alii adventant, pauperias quorum obſcurat nomina. ¶ Item dicendo involvere, ut minus intelligatur. *Cic.* 2. *Attic. ep.* 20. Si erunt mihi plura ad te ſcribenda, *ἀσυγγράφως* obſcurabo. *le dirò ſotto metafora.* & *pro Cluent. c.* 1. Nihil me ſubterfugere voluiſſe retinendo, nec obſcurare dicendo. *Suetou. in Tib. c.* 70. Affectatione, & moroſitate nimia obſcurabat filium. *Quinctil. l.* 8. *c.* 2. *a med.* Apud T. Livium invenio, fuiſſe præceptorem aliquem, qui diſcipulos obſcurare, quæ dicerent, juberet, Græco verbo utens, *ἐκσκοτοῦν*. ¶ *Obſcurare literas* eſt loquendo parum exprimere. *Quinctil. l.* 9. *c.* 4. *ante med.* M littera quoties ultima eſt, & vocalem verbi ſequentis ita contingit, ut in eam tranſire poſſit, etiam ſi ſcribitur, tamen parum exprimitur, ut (*Virg. Æn.* 1. *verſ.* 7.) Multum ille. &c. adeo ut pæne cujuſdam novæ litteræ ſonum reddat. neque enim eximitur, ſed obſcuratur, & tantum aliquos inter duas vocales velut nota eſt, ne ipſæ coeant. ¶ *Obſcurare vocem*, minus claram reddere, fuſcam, obtuſam. *Id. l.* 11. *c.* 3. Ut tibiæ, eodem ſpiritu accepto,

alium clauſis, alium apertis foraminibus, alium non ſatis purgatæ, aliuve quaſſæ ſonum reddunt; ita fauces tumentes ſtrangulant vocem, obtuſæ obſcurant, raſæ exaſperant, convulſæ fractis ſunt organis ſimiles.

OBSCŪRUS, a, um, *obſcuro, tenebroſo, bujo, caverris*, luce carens, tenebricoſus, caliginoſus, opacus. Sunt qui putant eſſe ex *ob*, & ioculato *ſcurus*, quod ſit a *umbra*, umbroſus. *Horat. lib. 1. od. 7. v. 15.* Albus ut obſcure deterget nubila cælo Sæpe Notus. *Virg. 9. Æn. v. 87.* locus Nigrati picea, trabibuſque obſcuras acervis. *& lib. 12. v. 416.* Venus obſcuro faciem circumdata nimbo. *Id. 1. Georg. v. 468* Sol caput obſcura nitidaro ſtrrugine texit. *Salluſt. in Jug. c. 57. & Virg. 2. Æn. v. 420.* obſcura nox. *& lib. 6. v. 453.* obſcura umbra. *& verſ. 139.* obſcuræ convalles. *& 4. Georg. v. 60.* nubes. *Liv. l. 24. c. 21.* Poſt occaſum ſolis, jam obſcura luce. *Salluſt. in Jug. c. 14.* Ubi plurumque noctis proceſſit, obſcuro etiam tum lumine. *Horat. in art. Poet. v. 240.* obſcuræ tabernæ. *Ovid. 4. Metam. v. 300.* obſcurum antrum. *Id. 4. Feſt. v. 758.* obſcuræ aquæ. *turbide*. ¶ Abſolute *Tacit. 4. Hiſt. c. 50.* Obſcuro adhuc cœptæ lneis. *Virg. 1. Georg. v. 478.* ſub obſcurum noctis. ¶ *Obſcurum*, adverbii more, obſcure. *Lucan. l. 5. v. 631.* nec fulgura currunt Clara, ſed obſcurum niroboſus diſſilit aer. ¶ *Obſcurior* etiam dicitur, qui in tenebris eſt, qui non cereitur, qui latet. *Virg. 6. Æn. v. 268.* Ibant obſcuri ſola ſub nocte per umbram. *& lib. 2. v. 135.* Limoſoque lacu per noctem obſcurus in ulva Delitui. *& lib. 4. Georg. v. 424.* ipſa procul nebulis obſcura reſiſtit. *Martial. l. 2. ep. 50. v. 15.* Æſtus ſerenos aureo franges Tago, Obſcurus umbris arborum. ¶ Translate eſt involutus, implicitus, opertus, latens, cerei, intelligive difficilis, *ſcura, coperto, difficile. Cic. 1. de Divin. c. 51. a med.* Quod erant multa obſcura, roulta ambigua, explanationes adhibitæ ſunt interpretum. *Id. 1. de Orat. c. 39.* Obſcurum & ignotum jus. *Id. 2. Agrar. c. 14.* Cur hoc tam eſt obſcurum atque cæcum? *Stat. l. 5. ſilv. 3. v. 109.* Si famæ obſcura jaceres. *b. e.* famæ incognita, ut ait *Liv. l. 42. c. 52.* ¶ *Non obſcurus*, manifeſtus, pateas. *Cic. Fam. 13. ep. 70.* Non eſt obſcura tua in me benevolentia. *Virg. 1. Georg. v. 219.* Haud obſcura cadens mittet tibi ſigna Bootes. ¶ *Obſcurus* de eo, qui in dicendo eſt implicatus, abſtruſus, difficilis. *Horat. in ar. Poet. v. 25.* brevis eſſe laboro, Obſcurus fio. *Cic. 2. de Divin. c. 64.* Quid? poeta nemo, nemo phyſicus abſtruſus? ille vero nimis etiam obſcurus, Euphorion: valde Heraclitus obſcurus. ¶ ignotus, latens. *Nep. in Datam. 2. 1.* Obſcuriore ſunt ejus geſta plerique. *Caſ. l. 2. B. Civ. cap. 62.* Cæſaris autem in Barbaris erat nomen obſcurius. ¶ ignobilis: metaphora ade ducta, quod viri nobiles omnibus conſpicui ſunt & cogniti: contra qui humili geneie ſunt orti, tanquam in tenebris agentes, nemini innotefcunt. *Cic. 2. Offic. cap. 32.* Obſcuris orti majoribus. *Id. 7. Verr. c. 70.* Pompejus humili atque obſcuro loco natus. *Velleii. l. 2. c. 76. ſub fin.* Silvidienus natus obſcuriſſimis initiis. ¶ tectus, ſimulatus, fictus, aſtutus, cujus animum non facile perſpicias. *Cic. 3. Offic. c. 13. in fin.* Hoc celandi genus nec eſt hominis aperti, ſimplicis, ingenui; verſuti potius, obſcuri, aſtuti, fallacis, malitioſi, callidi, veteratoris, vafri. *Horat. l. 1. ep. 18. v. 94.* plerumque rodentus Occupat obſcuri ſpeciem, taciturnus acerbi. *Tacit. in Agric. c. 42.* Domitiani natura præceps in iram, & quo obſcurior, eo irrevocabilior. *Id. 4. Ann. c. 1.* Tiberium variis actibus deviaſſe adeo, ut obſcurum adverſum alios, ſibi uni incautum intectumque effi.eret. *Ovid. Met. 6. v. 36.* Talibus obſcuram refocuta eſt Pallada dictis. *b. e.* ſub imagine anus latentem. Adde *Cic. Verr. 1. c. 2.* ¶ *Obſcura vox*, fuſca, obtuſa, non plene emiſſa. *Quintil. l. 11. c. 3. ante med.* Vox in miſtatione debet eſſe flexa & flebilis, & conſulto quaſi obſcurior: at in egreſſionibus ſuſa, & fecuræ claritatis. ¶ *Obſcurus cantus*, vocis conformatio cantui proetms. *Id. ibid.* Non & Cicaro dicit, eſſe aliquem in oratione cantum obſcuriorem! ¶ *Obſcura mumina* apud *Val. Flacc. l. 3. v. 526.* eſt tecta, veſtita, ſtrophio præcincta. V. *Obſcuratus*. ¶ *Obſcurus locus*, abditus, occultus, *Liv. l. 10. c. 1.* Ex eo loco obſcuro multa vulnera accepta. *Obſcura fundo*, tecta, occulta, non viſa. *Val. Flacc. l. 6. v. 193.* Dyſanta Careſus, Serymonaque obſcura ſpargentem vulnera funda Dejecit. ¶ *Per obſcurum*, latendo. *Senec. epiſt. 19.* Vitam per obſcurum tranſmittere.

OBSECRATIO, onis, *f. pregbiera affettuoſa, ſcongiuro, ſupplica, λιτὴ, κρανγὴ*, actus obſecrandi, obteſtatio, deprecatio. *Cic. 1. de Invent. c. 16.* Prece & obſecratione humili ac ſupplici uti. *Id. pro Font. c. ult.* Alicujus obſecrationem repudiare. *Quintil. l. 6. c. 1.* Obſecratio judicum, per cariſſima pignora, utilis erit. *b. e.* ad judices facta. *Juſtin. l. 24. c. 8.* Proinde ne cunctarentur hoſtem cædere, & victoriæ deorum ſocios ſe adjungere, ſummis obſecrationibus monebant. ¶ De publica ſupplicatione. *Cic. ds Haruſp. reſp. in fin.* Conſtituendæ nobis quidem ſunt procurationes, & obſecratio. *Liv. l. 4. c. 21.* Obſecratio a populo Duumviris præeuntibus, eſt facta. *Id. l. 26. c. 23. & lib. 27. c. 11.* Supplicatio circa omnia pulvinaria, & obſecratio in unum diem indicta. (in ſupplicatione liberum erat cuilibet quibus liberet veebis uti: in publica obſecratione præſcripta formula utebantur.) *Id. l. 31. c. 9.* Supplicationibus habitis jam, & obſecratione circa omnia pulvinaria facta. *Supplicium* his locis eſt univerſus ille ritus, qui erga deos in obſecrando publice adhibebatue: *obſecratio* ipſæ preces. ¶ Item exſecratio, juramentum. *Juſtin. l. 24. c. 2.* Quo præſente apud deos patrios, quibus vellet obſecrationibus, ſe obligaret. ¶ A *Cicerone l. 3. de Orat. c. 53.* inter figuras ſententiarum enumeratur: ſitque cum per deos & facta quippiam expoſcimus. V. dicta in *Deprecatio*: Græce eſt λιτὴ. *Jul. Ruſinian. inter Rhet. Priſcos, pag. 27.* Deeſis obſecratio, vel obteſtatio, qua deos oramus, aut homines. *Cic. pro Deiot. c. 3.* Per deaterum te iſtam oro, &c. *Virg. 3. Æn. v. 599.* pee ſidera teſtor, Per ſuperos, atque hoc cæli ſpirabile lumen, Tollite me, Teucri.

OBSECRATUS, a, um, *pregato iſtantemente, ſcongiurato*, unise rogatus. *Salluſt. in Jug. c. 27.* A Numidis obſecrati, triduo navim aſcendere. *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 5.* Nominatim evocati, atque obſecrati.

OBSĒCRO, as, nvi, atum, a. 1. *pregare iſtantemente, ſupplicare, ſcongiurare*, κρανγάζομαι, παρακαλῶ, entire oro, precor, obteſtor, deprecor: ex *ob*, & *ſacer*, quaſi pee ſacra & deos peto, vel ut ait *Paul.* ea Feſta, opem a ſacris peto. Plus eſt, quam *oro*. *Terent. Adelph. 3. 4. 26.* Venit ipſus ultro, lacrumans, orans, obſecrans. Ubi *Donatus*: Orare eſt placidos petere: obſecrare, iratos rogare: unde plus facit obſecrans, quam orans. *Cic. 4. Verr. c. 17.* Quod, multis lacrymis cum eum oraret atque obſecraret, impetrare non potuerat. *Id. Attic. l. 11. ep. 2. ad fin.* Oro, obſecro, ignoſce. *& epiſt. 2. & pro Sext. in fin* Id ut facias, te obteſtor atque obſecro. *Id. pro Quint. c. 30.* Te obſecrat obteſtaturque Quintius per ſenectutem ac ſolitudinem ſuam. *Id. poſt redit. ad Quirit. c. 7.* Pro mea vos ſalute non rogavit ſolum, verum etiam obſecravit. *Plaut. Bacch. 4. 9. 102.* Nunc ſi me ſas eſt obſecrare abe te, patet, da mihi ducentos nummos, te obſecro. *Terent. Heaut. 5. 5. 4.* Mi vir, te obſecro, ne facias. *& ibid.* Pater, obſecro, mihi ignoſcas. ¶ Obſecrare precibus *Marcell. ad Cic. Fam. 4. ep. 11.* Cum non ſolum conſilium daret, ſed precibus quoque roe obſecraret. *Plin. l. 4. ep. 9. circa med.* Baſſus multis precibus, pæne etiam lacrymis. obſecrabat, implerem meum tempus. *Plin. alter l. 28. c. 2.* Vidimus certis precationibus obſecraſſe Magiſtratus. ¶ Cum accuſat. res, *Cic. pro Quinct. ſub fin.* Itaque te hoc obſecrat, ut, &c. *Plin. l. 9. ep. 29. extr.* Laus potius ſpetanda, quam venia obſecranda eſt. *Plaut. Amph. 2. 1. 217. & Trucul. 4. 3. 30.* Tuam fidem obſecro. Sed *tuam fidem* potsſt ab *obſecro* non pendere. ¶ Sæpe interſeritue ſermoni, more adverbii, ut *quæſo, amabo. Turpil.* apud *Non. c. 2. n. 488.* Eho dic mihi, an oblita, obſecro, es cæſbras ejus manſiones, &c? *Terent. Eun. 5. 5. 21.* Obſecro, an is eſt? *dimmi di grazia. & Adelph. 4. 5. 21.* Miletum uſque, obſecro? *Mt. ita. Cic. Attic. l. & ep. 13. in fin.* Attica mea, obſecro te, quid agit? *Id. Parad. 5. c. 2.* Sed obſecre te, ita venuſta habeamur iſta, non ut vincula vitorum ſint, ſed ut obleſtamenta puerorum. ¶ *Obſecro*, formula deprecantis verbera. *Terent. Eun. 4. 4. 2.* At etiam ceſtitas, fugitive! perodi, male conciliate. *Do.* obſecro. Adde *Plaut. Amph. 1. 1. 217. & Men. 5. 7. 27.* ¶ Inverſo ordine olim dixere *ob vot ſacro* in antiquis precationum formulis, pro *vos obſecro*, teſte *Feſto* in *Ob*. Sic *ſub vot ploco* pro *ſupplico*.

OBSECUNDANTER, *ſecondando*, obſecundando. *Nigid.* apud *Non. c. 2. n. 607.* Obſecundanter naturæ vivere.

OBSECUNDATIO, onis, f. obſequium. *Impp. Gratian. Valentinian. & Theodoſ. lib. 12. Cod. Theodoſ. tit. 2. leg. 92.* Qui immemor libertatis & generis, infamiſſimam ſuſcipiens ſtlitatem, exiſtimationem ſuam ſervili obſecundatione damnaverit.

OBSECUNDATOR, oris, m. *Impp. Gratian. Valentinian. & Theodoſ. lib. 6. Cod. Theodoſ. tit. 26. leg. 3.* Obſecundatoribus ſacrorum ſcriniorum, quorum mentibus ingeniſque commetirens, quidquid in aliis quoque perennium ſæpe proferamus ſanctionum, &c. *b. e.* qui obſequium præbent, & navant operam, in ſacris ſcriniis militantes.

OBSECUNDO, as, avi, atum, *ſecondare, compiacere, andare a verſo, ευαρεστέω*, eſt obſequi, omnia ad alterius nutum facere: ex *ob*, & præp. *ſecundum. Cic. pro leg. Manil. c. 16. a med.* Ut ejus ſempee voluntatibus non modo vives aſſenſerint, ſocii obtempesrarint, hoſtes obedierint, ſed etiam venti tempeſtatesque obſecundarint. *Liv. l. 3. v. 35.* Propalam obviam ire cupiditatibus parum auſi, obſecundando mollire impetum aggrediuntur. *Terent. Heaut. 4. 6. 23.* Obſecundare in loco. *Ammian. l. 17. c. 10. (al. 21.)* in *fin.* Obſecundare imperiis. *b. e.* impenita facere. *Quintil. l. 11. c. 3. circa med.* Eſt geſtus ille maxime communis, qua medius digitus in pollicem contrahitur cupliciris tribus, modice prolatus, ſimul capite atque humeris ſeaſim ad id quo manus feratur, obſecundantibus.

OBSECUTIO, & Obſequutio, onis, f. obſequium. *Arnob. l. 7. pag. 215.* Inviolabili obſecutione ſervare. *& l. 6. pag. 203.* voluntariæ obſecutionis aſſenſus.

OBSECŪTOR, & Obſequutor, oris, maſ. qui obtemperat. *Tertull. l. 4. cont. Marcion. c. 9. ad fin.* Obſecutores legis.

OBSEPIO, is, pſi, ptum, a. 4. *circondare di ſiepe, chiudere*, περιφράττω, ſepibus circumdo, claudo. *In ver. S. C.* apud *Frontin. de aquæduct. artic. 129.* Neque quis in eo loco quid opponit, malit, obſepit, figit, ſtatuit, &c. *Tacit. Ann. 15. c. 27.* Mos iter, apertis quæ vetuſtas obſepſerat, pergit. ¶ Translate *Cic. pro Mur. c. 23.* Hæc omnia tibi accuſandi viam muniebant, adipiſcendi obſepiebant. *Liv. l. 9. c. 34.* Hæc plebi ad Curulis Magiſtratus itee obſepſit. ¶ Olim *obſipio* dixerunt teſte *Diomed. l. 2. pag. 378. Priſcian.* ubi recitat hæc *Cæcilii* in *Hymnide*: Habes Miletidam: ago illam huic deſpondebo: ex nato ſaltum obſipiam.

OBSEPTUS, a, um, oom. ex particip. *obſitus, ſerrato. Liv. l. 25. c. 29* Alii obſeptis itinaribus ſuper vallum ſaliunt. *Sil. l. 12. v. 120.* Obſepta viarum. *Plaut. Caſ. 5. 2. 35.* Ubi illum ſaltum video obſeptum. ¶ Translate *Plin. in Panag. cap. 66.* Obſepta diutina ſervitute ora reſeramus, frenatamque tot malis linguam reſolvimus.

OBSEQUĒLA, æ, f. *cerimſcondenza, compiacenza, Συμπάθεια*, morigeratio, obſequium. *Plaut. Aſin. 2. 2. 50.* Omnes parentes, Libare, liberis

beris ſuis, qui mihi auſcultabunt, facient obſequelam. *Salluſt.* in *fragm.* apud *Non. c.* 3. *n.* 251. Qui regi per obſequelam uretionis ceri erant. *b. c.* quic ad voluntatem loquebantur. *Turpil. ibid.* Neque eret tuæ benignitatis atque obſequelæ. Adde *Afran. ibid.*

OBSEQUENS, entis, *ærvendvole, piegbevole*, facile ſequens, flexibilis. *Plin. l.* 16. *c.* 36. Creticæ calamus obſequens, quo libeat flecti, calefactus. ¶ Translate eſt obediens, morigerus, indulgens, *obbediente, compiacente, oſſequioſo, ὑπήκοος, ἐυπειθὴς. Terent. Heaut.* 2. 3. 18. Meo patri minus fuit obſequente. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 55. Obſequens obedienſque eſt mori & imperiis patriæ. *Plaut. ad Caſſ. Fem.* 10. *ep.* 8. *a med.* Legiones habeo noſtra liberalitate nobis obſequentes. *Colum. l.* 3. *c.* 8. *ſub fin.* Curæ mortalium obſequentiſſimum eſſe Italiam, quæ paene totius orbis fruges, adhibitu ſtudio colonorum, ferre didicerit. *Senec. ep.* 50. *a med.* Quanto facilius animus accipit formam, flexibilis, & omni humore obſequentior? ¶ *Dii obſequentes*, ſunt faciles, benigni, clementes, propitii. *Plaut. Rud.* 2. 5. 3. Bonam atque obſequentem deam, atque haud gravatam patronam exſequuntur, benignamque multum. *ſcil.* Venerem. Magnæ deæ obſequenti legitur in Inſcript. apud *Murator. To.* 1. *pag.* 94. *n.* 8. V. *Poſtvota.* ¶ Spectatim huc nomine culta olim eſt Fortuna. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 74. *n.* 6. Fortunæ obſequenti Ord. Comenſ. votn pro ſalute civium ſuſcepto. *P. Victor* vicum Fortunæ obſequentie collocat in prima regione Urbis Romæ. *Plaut. Aſin.* 3. 3. 126. Quem te autem nominem deum? *Le.* Fortunam, atque obſequentem. ¶ *Plaut. Merc.* 1. 2. 39. Vin' tu te mihi, ob eſſe ſequentem? *rmeſe.* Ita in MSS. & veterib. edit. *Taubmon.*

OBSEQUENTER, *obbedientemente, oſſequioſamente, condiſcendendo, με Σεβασ, obſequendo*, obedienter. *Liv. l.* 41. *c.* 10. *ſub fin.* Hæc collegæ obſequenter ſecta. *Plin. l.* 4. *ep.* 11. *ad fin.* Vides, quam obſequenter parcam tibi, qui non ſolam res urbanas, verum etiam peregrinas eam ſedulo ſcribo. *Id. l.* 7. *ep.* 24. Visit in contabercio aviæ delicatæ ſeveriſſime, & tamen obſequentiſſime.

OBSEQUENTIA, æ, ſ. idem ac obſequium, *condiſcendenza. Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 29. Factum imprudentia Bituriqum, & nimia obſequentia reliquorum, uti hoc iocommodum acciperetur.

OBSEQUIÆ, arum, ſ. idem quod exſequiæ. *Inſcript.* apud *Pebvert, pag.* 782. Me decuit morti prius occubuiſſe ſupremæ, Teque mihi tales, nate, dare obſequias.

OBSEQUIALIS, le, adject. obſequioſus. *Fortun. l.* 6. *carm.* 7. *a med.* Solvit & exſequias obſequialis amor.

OBSEQUIBILIS, le, *obbediente, Σημαντικὸς*, qui obſequitur. *Gell. l.* 2. *c.* 29. *a med.* Cognatos affineſque nulles ferme tam obſequibiles eſſe ait.

OBSEQUIOSUS, a, um, *ὑπηκοος*, qui facile obſequitur. *Plaut. Capt.* 2. 3. 57. Nam ſi ſervus meus eſſes nihilo ſeciue mihi obſequioſus ſempee fuiſti.

OBSEQUIUM, ii, n. *obbedienza, compiacimento, condiſcendenza, convenenza, oſſequio, ὑπουργία*, officium, quo quis id ſequitur & facit, quod alteri placiturum novit, indulgentia, obedientia, morigeratio, patientia: tum in bonam, tum in malam partem. *Terent. Andr.* 2. 1. 41. Obſequium amicos, veritas odium parit. *Cic.* huno *Terentii* locum referens, *de Amic.* ita ſubdit *cap.* 24. Moleſta veritas, ſi quidem ex ea naſcitur odium: ſed obſequium multo moleſtius, quod peccatis indulgens præcipitem amicum ferri ſinit. *Id. in Piſon. c.* 2. Ego Antonium collegam, multa in republica molientem, patientia atque obſequio meo mitigavi. *Id. l. de Legib. c.* 23. Cum animus a corporis obſequio, indulgentiaque diſceſſerit, voluptatemque, ſecut labem aliquam decoris nppreſſerit. *Id. Attic. l. & ep.* 6. Delectari obſequio & comitate alicujus. *& lib.* 10. *ep.* 4. *ante med.* Omne meum obſequium in illum (*Q. Ciceronemo fratris filium*) fuit cum multa ſeveritate. *Liv. l.* 5. *c.* 3. *ſub fin.* Indulgere potius comitati patrum, atque obſequio plebis oportuit. *ſecondare la ſoggezione* e *'l riſpetto delle plebe verſo i patrizi. Plaut. ad Cicer. Pom.* 10. *ep.* 21. *ad fin.* Omnia ei obſequia polliceor, ſi modo rempubl. reſpicere volet. *egni ſervigio. Ovid.* 5. *Triſt. el.* 6. *v.* 32. Obſequium alicui tribuere. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 12. Exſuere obſequium erga aliquem. *perdere il riſpetto.* & in *Agric. c.* 42. Obſequium ac modeſtiam, ſi induſtria ac vigor adſint, eo laudin excedere, quo, &c. *il riſpetto e obbedienze al Principe. Horat. l.* 2. *ep.* 18. *v.* 82. Prnnue in obſequium plus æquo. *Juſtin. l.* 13. *c.* 2. *extr.* Jurare in obſequium alicujus. *giurar fedeltà.* ¶ De indulgentia & patinatia in re turpi, *Petron. in Satyr. c.* 123. *Colum. l.* 6. *c.* 27. & 37. & *Curt. l.* 6. *c.* 7. *& lib.* 10. *c.* 2. ¶ De lie, qui animo indulgent, & pergræcantur. *Plaut. Bacch.* 4. 10. 7. Ego dare me ludum meo guato inſtitui: ut animo obſequium ſumſra poſſit, æquum eſſe puto. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 104. Obſequium ventrie. *golaſità.* ¶ Eleganter refertur ad res inanimas. *Ovid.* 2. *de ar. em. n.* 279. Flectitur obſequin curvatus ab arbore ramus: Frengis, ſi eires experiere tuas. Obſequio tranantur aquæ: nec vincere poſſis Flumina, ſi contra, quam rapit unda, nates. *Id. Metam.* 9. *v.* 116. Nec dubitat, nec qua ſit clementiſſimus amnis Quærit, & obſequin deferri ſpernit aquarum. *a ſeconda.* & *Stat. 6. Theb. v.* 770. Et patria vigil arte Lacon hos rejicit ictus, Hos cavet: interdum nutu, cæpitiſque citati Integer obſequin, manibus nunc obvia tela Diſcutiens, &c. ¶ Scribit *Quintil. l.* 8. *c.* 3. *ante med.* putaſſe *Ciceronem*, primam omnium *obſequium* dixiſſe *Terentium*: idque colligere videtur ex illo *de Amic. c.* 24. In obſequin autem (quoniam Terentiano verbo libentar utimur) comitas adſit, aſſentatio procul amoveatur. Idem cum *Quintil.* ſentit *Donatus ad loc. Terent.* viii. reprehendens idcirco *Tullium*, quia & *Plaut.* & *Nævius* ante uſurpaverant. Fallitur uterque tamen. Nam quod *Terentianum verbum* appellat *Cicero*, non ideo facit, quod adhibitum primo a *Terentio* putet, ſed quia ibi eo utitur ter in illa ſignificatione, qua in ea ſententia *Terentius* uſurpaverat.

OBSEQUOR, eris, utue ſum, dep. 3. *ſeccondare, compiacere, condiſcendere, obbedire, andar a verſo, accomodarſi all' altrui genio, ὑπείκω, χαρίζομαι*, alterius voluntatem ſequor, morem gero, indulgea, inſervio, gratificor. *Cato R. R. c.* 5. Bubulcis obſequitor, partim quo libentius boves curent. *Cic. Fam.* 1. *ep.* 9. *e med.* Navigando tempeſtati obſequi, artis eſt. *Quintil. l.* 6. *c.* 2. Judex æſtu ſervat, & velut rapido flumini obſequitur. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 20. *in fin.* Cum huic obſequutus ſis, illi eſt repugnandum. *Id. pro Cluent. c.* 54. *ſub fin.* Quamobrem, Cluenti, de te tibi obſequor. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 11. Publicanis obſequi in nnmibus rebus. *Id* 2. *de Pin. c.* 6. voluntati alicujus. *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 84. Ne miles centurioni, ne centurio tribuno obſequatur. *Cæſ. ad Cicer. poſt ep.* 8. *l.* 10. *ad Attic.* Obſequi fortunæ. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 343. & *Senec. in Phœniſſ. v.* 591. imperio. *Plin. l.* 30. *c.* 2. Lenitgioem habentibus non obſequi numina. *ſcil.* in magicis incantamentis non obedira, non adeſſe, non favere. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *ante med. de geſtu.* Caput manibus ac lateribus obſequetur. *b. c.* maouum ac laterum motum ſequatur. ¶ *Obſequi animæ*, geoin indulgere, *darſi bel tempo, godarſi. Plaut. Mil.* 3. 2. 83. Es, bibe, animo obſequere mecum, oneca te hilaritudine. *Id. Pſeud.* 5. 2. 26. Illos accubantes, potantes, amantes reliqoi, cordi iaque animo ſuo obſequentes. Adde *Pœn.* 1. 2. 48. & *Terent. Adelph.* 2. 1. 8. ¶ Pro inſervire, operem dare. *Plaut. Trin.* 2. 1. 5. Amorin' me, an rei obſequi potius par ſiet. *Nep. in Attic. c.* 2. Idoneum tempus retue ſtudiis obſequendi ſuæ, Atheaæ ſe contulit. *Terent. Heaut.* 3. 2. 7. Ita ut filium meum amico, atque æquali ſuo video inſervire, & ſocium eſſe in negotiis; nos quoque ſenes eſt æquum ſenibus obſequi. ¶ Cum accuſ. communi. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 62. Et id ego percupio obſequi gnato meo. *Gell. l.* 2. *c.* 7. Sed ea tamen, quæ obſequi non oportet, leniter & verecunde declinanda eſſe, *b. c.* in quibus non eſt parendum. ¶ Tributus & rebus inanimis. *Plin. l.* 34. *c.* 8. *ad fin.* Æs regulara malleis obſequitur, ab aliis ductile appellatum. *cede al martello.* ¶ Paſſive impeſſonaliter *Plaut. Aſin.* 2. 2. 62. Volo amori obſecutum illius: volo amet me patrem.

OBSERATUS, a, um, *chiuſo, ſerrato*, ſere clauſus. *Liv. l.* 5. *c.* 41. Plebis ædificiis obſeretis, patentibus atriis principum. *Martial. l.* 7. *epigr.* 19. *extr.* Seque obſerata clauſit anetus cella. *Suetan. in Tito, c. ult.* Obſeratit adhuc foribus, deinde apertis. ¶ Translate *Horat. epod. ult. v.* 53. Quid obſeretis curibus fuodis preces?

OBSERO, as, avi, atum, a. 1. *ſerrare, chiudere, ἐπιπλάω*, ſera claudo, occludo. *Terent. Eun.* 4. 6. 25. Tu abi, atque obſera oſtium intus. *chiudi e catenaccio. Propert. l.* 4. *el.* 11. *v.* 8. Obſerat herboſos larida porta rogos. *Colum. l.* 9. *c.* 1. Per tranſverſa laterum cava tranſoitnotur ramices, qui exitus ferarum obſerent. *Cerull. carm.* 55. *ad Comer. v.* 21. Vel, ſi vis, licet obſeres palatum. *b. c.* ue claudae, fileatin utaris.

OBSERO, is, evi, itum, a. 3. *ſeminare, piantare, ἐυτυτεύω*, idem ac ſero, vel ſupra, aut circum ſero, ſemino, planto. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 25. Hoc jus terra humandi: quam cum prosimi injecerant, obductaque terra erat, frugibus obſerabatur. *Plaut. Trin.* 2. 4. 129. Frumenti cum alibi meſſis maxima eſt, Tribus tantis illi minus reddit, quem obſeverie. *Colum. l.* 2. *c.* 9. Uberem campum in ſingula jugera tritici quinque, & adorei octo modios obſerere præcipiunt. *Verr. l.* 1. *R. R. c.* 14. Netorale ſepimentum, quod obſeri ſolet eirgultis aut ſpinis. *Colum. de arborib. c.* 3. *e med.* Agrum vinne obſerem. ¶ Translate *Plaut. Epid.* 4. 1. 30. Tun' ie es, qui per voluptatem tuam in me ærumnam obſeviſti gravem? ¶ Joculariter *Id. Men.* 5. 7. 23. Hiſce ego jam ſementem in ore faciam, pugnoſque obſeram. ¶ *Obſeſſe* ſyncope pro *obſevviſſe* eſt *Accii* apud *Non. c.* 4. *n.* 417.

OBSERVABILIS, le, *oſſervabile*, quem obſervare poſſumus. *Quintil. l.* 9. *c.* 1. *ante med.* Manue averſæ & tactæ minus ſuot obſervabiles. *b. c.* minus caveri poſſunt. *Apul.* 11. *Metam.* Patientia obſervabilis. *degna di ammirazione.*

OBSERVANS, tis, nom. ex particip. *oſſervante, riſpettoſo, riverente, σεβαστικὸς. Cic. ad Plaut. 16. Attic. ep.* 16. Ut mehercule paucos æque obſervantes, atque amantes me habere exiſtimem. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 3. Obſervantiſſimos mei homo. *Plin. l.* 7. *ep.* 30. Obſervantiſſimus omnium officiorum. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor. n.* 296. obſervantior æqui Fit populus. *Grat. in Cynget. v.* 204. Haud ſuit in terris divom obſervantior altes.

OBSERVANTER, adverb. obſervando. *Macrob. l.* 1. *in Somn. Scip. c.* 2. Idem obſervanter ſecutue eſt in illis præcipue voluminibus, quibue ſtatum Reipubl. formandum præcepit. *b. c.* diligeater, conſtantes. *Apul. in Apolog.* Facit omnia circa honorem meum obſervanter, circa ſalutem ſollicite. *In lenimento cap.* 21. *l.* 10. *Gellii.* Cicero hin omnino verbis *nuviſſime*, & *neviſſimue* uti obſervantiſſime citavit. *Ammian. l.* 23. *c.* 6. *a med.* (*al. c.* 30.) Ita obſervantius hæc aliaque pudenda declinant.

OBSERVANTIA, æ, ſ. *oſſervazione*, obſervatio, animadverſio. *Vellej. l.* 2. *c.* 106. Felicitate & cura ducie, temporum quoque obſervantie, claſſis, quæ Oceani circumnavigaverat ſinus, ſlumine Albi ſubvecta. ¶ Item cuſtodia, obedientie, *oſſervanza, cuſtodia, obbedienza. Val. Max. l.* 2. *c.* 7. *extern.* Maſſilienſes quoque ad hoc tempus uſurpaot diſciplinæ gravitatem, peiſci morie nbſervantia coaſpicui. *Pompon. Dig. lib.* 1. *tit.* 2. *leg.* 2. *ante med.* Verginius indignatue, quod vetuſtiſſima jurie obſervantia in perſona filiæ ſuæ defeciſſet, &c. *Ulpian. lib.* 29. *tit.* & *leg.* 1. Teſtamenta, quæ poſſint in controverſiam deduci, ſi ed diligentiam legum, & obſervantiam revocentur. ¶ Præterea obſervantia eſt, inquit *Cic.* 2. *de Invem. c.* 22. per quam ætate, aut ſapientia, aut honore, aut aliqua dignitate

genitate antecedentes veremur, & colimus, *riſperte, obſervanze, riverenza*. *Id. pro Bell. c. plt.* Conſilium hominis probavit, fidem eſt complexus, officia obſervantiamque dilexit. *Liv. l.* 1. c. 35. Obſequium & obſervantia in regem cum omnibus cartaſſe. *Cic. pro Quinct.* c. 18. *ad fin.* Id egit, ut animos obſervantiæ, eam parſimonia retineret. *Id. Fam.* 12. *ep.* 27. Sex. Aufidius obſervantia, qua me colit, accedit ad proximos. *Id. Fam.* 13. *ep.* 23. *extr.* Hominem ſumma probitate, humanitate, obſervantiaque cognoſces. *& ep.* 28. Eſt enim in eo cum virtus, & probitas, & ſummum officium, ſummaque obſervantia; tum ſtudia illa noſtra, &c. ¶ Pro cultu divino, & religione, *Impp. Gratian. Valentinian. & Theodoſ. lib.* 16. *Cod. Theodoſ. tit.* 5. *leg.* 12. Sectæ, quas veræ religionis venerabili cultu Catholicæ obſervantiæ fides ſincera condemnat. *Impp. Honor. & Theodoſ. ibid. leg.* 54. Niſi ad obſervantiam Catholicam, mentem propoſitumque converterit.

OBSERVATE, adverb. *offervando*, obſervanter. *Gell. l.* 2. c. 17. Obſervate, cuiuſmodi animadvertit M. Tullius.

OBSERVATIO, onis, f. *offervazione, παρατήρησις*, actus obſervandi, animadverſio, notatio. *Cic. de Clar. Orat.* 1. 8. Verborum quaſi ſtructura, & quædam ad numerum concluſio natura magis tum, cuſuque noſcuntur, quam aut ratione aliqua, aut obſervatione fiebat. *Id.* 1. *de Divin.* c. 1. Chaldæi diuturna obſervatione ſiderum ſcientiam putantur effeciſſe. *Id.* 2. *Offic. cap.* 24. *a med.* Valetudo ſuſtentatur notitia ſui corporis, & obſervatione, quæ tee aut prodeſſe ſoleant, aut obeſſe. *& l.* 1. c. 11. *ad fin.* Adeo ſumma erat obſervatio in bello movendo. *circonſpezione, riguarde. Plaut. Mil.* 2. 6. 5. Obſervationi operam dare. *ſtar in offervazione. Plin. lib.* 17. 1. 21. *ad fin.* Quondam in obſervatione erat, ut defringerentur ex limpatata buno. *ſi offervava, ſi oſſervava. Id. l.* 18. *cap.* 25. *ad fin.* Varro in fabæ ſatu hanc obſervationem cuſtodiri præcepit. *Id. l.* 22. c. 23. Dare obſervationes aliquas coquendi. *Id. l.* 2. 1. 46 *& lib.* 7. c. 51. Cato de hac re obſervationem prodidit. *Sneton. de Grammat. in fin.* Reliquit non mediocrem ſilvam obſervationum ferinonis antiqui. *Quintil. lib.* 8. c. 3. *ante med.* Tarrhasyla vitium videri poteſt: in quod ſæpe incidit etiam Cicero, ſecurus tam parvæ obſervationis. ¶ Item obſervantia, reverentia, cultus, *offervanze. Val. Max. l.* 1. 1. *a.* 8. Quo minus religionibus ſuæ tenos, ſuæque obſervatio tedleretur. *Impp. Gratian. Valentinian. & Theodoſ. lib.* 12. *Cod. Theodoſ. tit.* 2. *leg.* 12. Obſervatio Chriſtianitatis. *Idem ibid. leg.* 104. Animi divina obſervatione devincti.

OBSERVATOR, oris, m. *offervatore*, custode, qui obſervat. *Plin. in Panæg. c.* 40. Nemo obſervatur, nemo cuſtigator aſſiſtet. *Senec. epiſt.* 41. Sacat intra nos ſpiritus ſedet, malorum bonorumque noſtrorum obſervator & cuſtos. *Imp. Conſtantin. lib. Cod. Theodoſ. 16. tit.* 5. *leg.* 1. Catholicæ legis obſervatores.

OBSERVATRIX, icis, f. *offervatrice*, quæ obſervat. *Tertull. de coron. Mil. c.* 4. Conſuetudo conſtimatrix, fidei obſervatrix.

OBSERVATUS, us, m. idem ac obſervatio. *Varr. l.* 2. *de* R. R. c. 7. Ex obſervatu dicunt, eum equum habere annos ſeedecim.

OBSERVATUS, a, um, *offervato*, animadverſus, notatus, conſideratus. *Virg.* 2. *Æn. v.* 754. *& lib.* 9. *v.* 303. veſtigia retro Obſervata legit. *Ovid.* 15. *Metam. v.* 373. res obſervata cognoſcit. *Plin. l.* 7. *c.* 51. Signa lethalia Hippocrati obſerveta. *Val. Max. l.* 5. c. 4. *n.* 7. Curioſius obſervetus. *Gell. l.* 14. c. 1. *ante med.* Stellæ a Chaldæis obſervatæ. ¶ Servatus, cuſtoditus. *In temmere cap.* 18. *l.* 7. *ejuſd.* De Obſervata cuſtodiaque apud Romanos juriſprudentia ſanctimonia. ¶ Cultus. *Cic. pro Planc. c.* 16. Eæ tribue officiis ab hoc obſervatas, non largitione.

OBSERVIO, is, a. 4. inſervio, ſubſervio. *Apul. de dogmat. Plat. lib.* 1. Cetera membra ancillari, & obſervire capiti. *Al. leg.* ſubſervire.

OBSERVITO, as, a. 1. frequentativum ab *obſervo. Cic. l.* 1. *de Divin. c.* 45. Deorum voce Pythagorei obſervitaverunt. *Al. leg.* obſervaverunt. *Meſſur. Sebin.* apud *Gell. l.* 10. c. 15. *ed fin.* Eadem ferme cæſimoniæ ſunt, quas Flaminicæ Dialis feorſum ajunt obſervitare. *Apud. de den Secret.* Obſervittere omina. Adde *lib.* 8. *Metam.*

OBSERVO, as, avi, atum, a. 1. *offervare, over l' eſſere aſſiſſa, por noeme, ſpezolare, guardare, d'auzuvàu, παραφυλάττω*, curaum ſervo, oculie animoque adverto, noto, ſpeculor. *Plaut. Aulul.* 1. 1. 14. Oculos ego illos, improba, effodiam tibi, ne me obſervare poſſis, quid rerum geram. *Id. Trucul.* 4. 1. 12. Procul hinc obſervabo, meis fortunis quid ſuet. *ſtarò a vedere. Virg.* 4. *Georg. v.* 512. philomela Amiſſos queritur fetus, quos durus arator Obſervans, nido implumes detraxit. *h. e.* captans inſidioſa. *Plaut. Cuſtell.* 1. 3. 20. Clam obſervavit ſervus, quo hæc puellam deferat. *Id. Trin.* 1. 2. 133. Lupus obſervavit, dum dormitarent canes. *Cic.* 2. *Verr.* c. 16. Hominues in ſpeculis ſunt, obſervant, quemadmodum ſe ſe unuſquiſque gerat. *Q. Cic. de petit. conſul. c. ult.* Fac, ut ſe ubi te cuſtodiri atque obſervari ſciant. *Plaut. Men.* 2. 2. 13. Malo cavebis, ſi ſapis: virum obſervare deſinee. *ſpeare i ſoteì del merrite. Trabee* apud *Cicer.* 4. *Tuſcul.* c. 31. Lena delimita argento nutum obſervabit meum, quod velim, quid ſudasm. *ſtarà attenta a' nutes nostri. Cic.* 1. *de Divin.* c. 1. Obſervare motus ſtellarum. *Id. pro Reſc. Amer. cap.* 8. occupationem alicujus, & aucupari tempus. *Id. Fam.* 11. *ep.* 16. tempus apiſtolæ alicui reddendæ. *Id.* 2. *de nat. Deor.* c. 48. Aranea ex inopinato obſervant, & ſi quid incidit, arripiunt. *Id. in Oecet.* c. 62. Inſidiari & obſervare. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 9. *a med.* In ſupponendo ova obſervant, ut numero ſint impania. ¶ Translate *Calliſtrat. Dig. lib.* 5. *tit.* 1. *leg.* 46. Obſervandum eſt, ne is judex detur, quem altera nominatim pars petit. *Cic.* 2. *de Divin.* c. 21. Etſi cauſæ non reperiantur iſtarum rerum, res tamen ipſe obſervari animadvertique poſſunt. ¶ De iis, qui animadvertunt reprehendendi cauſa, *Terent. in prol. Adelph. v.* 1. Poſquam poeta ſenſit, ſcripturam ſuam ab iniquis obſervari. *Cic. de clar. Orat. c.* 82. Nimium inquirens in ſe, atque ipſe ſe obſervans, metuenſque, ne vitioſum colligeret, etiam verum ſanguinem deperdebat. 18 etiam verbum Augurum, ut *ſervare. Virg. 6. Æn. v.* 198. Obſervans, quo ſigna ferant (*Columba*) quo tendere pergant. Ubi *Servius*: Obſervare, & de cælo, & de avibus verbo Augurum dicitur. ¶ Ponitur & pro cuſtodire, *far la guardia, aver la cuſtodia. Plaut. Aſin.* 1. 2. 7. Illic homo ædes compilavit. Væ illi, qui indiligenter obſervat januam. *Id. Mil.* 2. 3. 57. *& Sen. in Hippol. v.* 223. Obſervare fores. *Ovid.* 1. *Met. v.* 513. Non ego ſum paſtor: non hic armenta gregeſque Horridus obſervo. ¶ Et translate ſervare, tueri, obtemperare, *offervare, obbidire, adempire. Cic.* 2. *Offic. c.* 11. *a med.* Quin etiam leges latronum eſſe dicuntur, quibus pareant, quas obſervent. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 35. Obſervare præceptum diligentiſſime. *Salluſt. in Jug. c.* 82. imperium. *Sil. l.* 17. *v.* 78. fœdus. *Tacit. 4. Ann. c.* 37. Facta dictaque Auguſti vice legis obſervare. *Cic. pro Cluent. c.* 42. Neque periode, ut rem judicatam, obſervaverunt animaduerſionem auctoritatemque cenſoriam. *Id. Fam.* 13. *ep.* 27. Gratias ago, quod meas commendationes tam diligenter obſerves. *Tacit. de Germ. c. 9. extr.* Auſpicia ſortesque, ut quæ maxime, obſervant. *Salluſt. in Jug. c.* 55. Pars cedere, alii inſequi: neque ſigna, neque ordines obſervare. *Cic. Attic. l.* 5. *ep. ult. a med.* Obſervare centeſimas. ¶ Pro conſiderare. *Tacit. 14. Ann. c.* 6. Obſervans atiam Acceniæ necem, ſimul ſuum vulnus aſpiciens. ¶ Pro conſervare, ſervare, *conſervare, Lepid. ad Senat. Fam. in. ep. ult.* Exercitus conſuetudinem ſuam in civibus obſervandis retinuit. Al. leg. *conſervandis*. ¶ Sæpe eſt colere, venerari, aſſidue cum aliquo eſſe honoris & officii cauſa: quaſi attente obſervando tempora, & loca, quibus adeſſe, inſervire, & gratificari alicui poſſis, *coltivare, eſpreſſare, riverire, onorare, ſervire. Feſtus*: Obſervare dicitus, qui obſervat, quod cujuſque cauſa facere debeat. itaque is obſervat, qui colunde aliquem dicitus. *Cic. pro Planc. c.* 18. Neque hoc liberis noſtris intardicendum eſt, ne obſervent tribulee ſuas, ne diligant. *Virg. 4. Georg. v.* 210. regem non ſic Ægyptus, & ingens Lydia, nec populi Parthorum, aut Medus Hydaſpes Obſervant. *Cic. Fam. 5. ep.* 8. *a med.* Me, ut alterum parentem, & obſervat, & diligit. *& lib. 4. ep.* 3. *extr. & lib.* 2. *ad Attic. ep.* 19. *extr.* Colere, & obſervare aliquem. *& lib. 6. Fam. ep.* 10. Aliquem obſervare & colere. *& lib. 9. ep.* 20. *ad fin.* Obſervare aliquem peroſſiciose & amanter. *& lib. 6. ep.* 10. diligenter.

OBSES, idis, m. & f. *oſtaggio, ſtatico, geggio*, ὅμηρος, qui in bello traditur alterius partis imperio, ea lege, ut ſi qui deait, *a* fide recedat, is qui accepit, jus habeat & poteſtatem in corpus vitamque ejus, qui traditus eſt. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 14. Ut obſides acciperet, non dare conſueverint. *Cic. pro Leg. Manil. c.* 12. Obſides alicui impeare. *Salluſt. in Jug. c.* 58. dedere. *Juſtin. l.* 7. c. 3. dare in pignue futuræ pacis. *Liv. l.* 34. c. 35. *ſub fin.* Obſides, ea ita futura, daret quinque, quos imperatori Romano placuiſſet. *Nep. in Themiſt. c.* 7. Retinere aliquem obſidem. *Ovid. 8. Met. v.* 47. Me tamen accepta poterat deponere bellum Obſide. ¶ Ita dicitur etiam extra belluro, quicumque in alicujus rei fidem traditur, ſponſor. *Nep. in Phoc. c.* 2. *a med.* Phocion negavit eſſe periculum: ſeque ejus rei obſidem fore, pollicitus eſt. *Cic. Verr.* 5. *c.* 53. Tantum quod aratoribus Metellus obſides non dedit, ſe nulla in re Verri ſimilem futurum. *ſicurtà. & pro Cluent. c.* 66. Accipere aliquem obſidem nuptiarum. *& Catil. 4. cap.* 2. Parvulus filius, quem mihi videtur amplecti reſpublica, tanquam obſidem conſulatus mei. *Cæſ. l. 6. B. Gall. c.* 2. Civitatee jurejurando inter ſe confirmant, obſidibuſque de pecunia caveut. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 34. Qui mihi conjugii ſponſor & obſes erat. *Senec. in Hippol. v.* 89. Cui me in penates obſidem miſos datam, hoſtique nuptam, degere ætatem in malis lacrymisque cogis? ¶ De rebus inanimis. *Cic.* 4. *Catil. c.* 5. Habemus a C. Cæſare ſententiam, tanquam obſidem perpetuæ in reipublicam voluntatis. *Id. pro Cal. c. ult.* Habet a M. Cælio reſpublica duas accuſationes vel obſides periculi, vel pignora voluntatis. *h. e.* certe argumenta, ne periculum ab eo timeatur. *Quintil. l.* 12. c. 7. Creditl ſunt etiam clari juvenes obſidem reipublicæ dare melioren civium accuſationem. Adde *Cicer. pro Cluent. c.* 30. *& ſa.*

OBSESSIO, onis, f. *aſſedio, πολιόρκησις*, actus obſidendi. *Cic. pro Dom. cap.* 3. Obſeſſione temptorum, occupatione fori. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 83. Obſeſſionem omittere. *levat l' aſſedio. Suetou. in Cæſ. c.* 68. Obſeſſione caſtrorum muntreta. *Cic. in Piſon. c.* 17. Obſeſſio militaris vitæ. *h. e.* intercluſio, occupatio.

OBSESSOR, oris, m. *aſſediatore, πολιορκητὴς*, qui obſidet. *Cic. pro Dom. c.* 5. Fori depopulator, obſeſſus curiæ. *Liv. l.* 9. *c.* 15. Obſeſſor Lucerinæ urbis. *Tacit. 3. Hiſt. cap.* 73. Plus pavoris obſeſſis, quam obſeſſoribus intulit. ¶ Item qui ſedet, & moratur in aliquo loco. *Plaut. Pſeud.* 3. 2. 18. *de coque*. Hoc ego fui hodie ſolus obſeſſor foci. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 259. hydrus obſeſſor aquarum.

OBSESSUS, a, um, *aſſediato, chiuſo all' intorno, occupato*, obſidione cinctus, concluſus, occupatus, inſeſſus. *Salluſt. in Jug. c.* 26. Quantum jam menſem obſidiis teneor. *Virg.* 2. *Æn. v.* 802. Danaique obſeſſa tenebant Limina portarum. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 24. Obſeſſis viis, commeatu intercluſo. *Cic. pro Reſc. Amer. c.* 11. Pater occiſus noſtre, domus obſeſſa. *Id. 4. Catil. c. 9.* Patria obſeſſa ſcibus & teiis impiæ conjuratione. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 84. Tandem nmnibus rebus obſeſſi, colloquium petunt. *ibiuſs, e privato.* ¶ Cinctus, circumdatus, *circondato. Sil. l.* 8. *v.* 477. Obſeſſæ campo ſqualente Bregeliæ. *Ovid.* 15. *Metam. v.* 717. Ttachiſque obſeſſa paludi-

de.

de. ¶ Imbutus, oppletus, & quaſi poſſeſſus. *Id. l. 9. v. 581.* Et pavet obſeſſum glacialı frigore pectus. *& lib. 5. v. 632.* Occupat obſeſſos ſudor mihi frigidus artus. *Virg. 3. Georg. v. 508.* It naribus ater Saoguis, & obſeſſas fauces premit aſpere lingua. ¶ Translate *Senec. in Herc. Fur. v. 1112.* Pectora tantis obſeſſa malis. *Id. in Agam. v. 136.* Obſeſſa mens. ¶ Obſitus, *ungnibrato. Ovid. 11. Met. v. 363.* palus denſis obſeſſa ſalictis. ¶ Poſſeſſus, *poſſedato, tenuato. Tibull. l. 4. eleg. 1. v. 139.* Tyrio tellus obſeſſa colono.

OBSIBILO, as, a. 1. ſibilo, exſibilo. *Apul. l. 11. Metam.* Arbores auſtrinis lavatæ flatibus, clementi motu brachiorum dulces ſtrepitus obſibilabant.

OBSIDEO, es, edi, eſſum, n. a. *ſedere inverno, fermarſi, trattenerſi, aggirarſi*, circa ſedeo, ſubſido, conſideo. *Plaut. Rud. 3. 3. 36.* Venus alma te obſeſſamus, ut hanc tua pace arant obſideree patiare. *Terent. Adelph. 4. 6. 5.* Nunc vero domi certum obſidere eſt, donec redierit. *Plin. l. 11. c. 18.* Runæ ſagna & rivos obſident. *Valer. Flacc. l. 2. v. 237.* Effugiunt properæ: ſed dira in limine coxpit Obſidet. *b. e.* ſtat, egreſſum prohibitura. ¶ Item occupo, detineo, inſideo, *occupare. Virg. 3. Æn. v. 400.* Et Sallentinos obſedit milite campos Lyctius Idomeneus. *Cic. 2. Phil. c. 35. ſub fin.* Vem in ædem Talluria, & quidem invitus, cum omnes aditus armati obſiderent. *Id. 2. Agrar. cap. 28.* Totam Italiam ſuis præſidiis obſidere atque occupare cogitat. *Cæſ. l. 3. B. Gall. c. 23.* Obſidere vias. *Plaut. Pœn. prol. v. 23.* Sarvi oe obſideant, liberis ne ſit locus. *non occupent i ſepes. Cic. 1. de nat. Deor. c. 23. extr.* Corporibus nimis obſidetur locus: ita nullum inane, nihil eſſe individuum poteſt. *Cælſ. l. 7. c. 22.* Si totum id remen obſederit. ¶ Item ſæpe circumſidere locum aliquem, ut oppidum, armiſque & omnibus elaudere expugnandi cauſa, *cinger & aſſedio, aſſidiare. Solin. in Jug. c. 110.* Proficiſcitur in loca ſola, obſeſſum turrim regum, quo, &c. *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 36.* Curio Uticam obſidere & vallo circummunire inſtituit. *Liv. l. 2. c. 21.* Conſiliis ab oppugnanda urbe ad obſidendam verſa. *Cic. de Haruſp. reſp. c. 4.* Carthaginem obſidere, oppugnare, labefactare. *Nep. in Epamin. c. 7.* Locorum anguſtiis clauſi, ab hoſtibus obſidebantur. *Id. in Annib. c. 12.* Obſideri uodique. *Id. in Timol. c. 3.* Arcem Syracuſis munierat Dionyſius ad urbem obſidendam. *per tener in freno.* ¶ Translate *Cic. pro Flacc. c. 24.* Speculatur, atque obſidet noſtra vindex temeritatis, & moderatrix officii curia. *ſto attaſſo. & Phil. 1. c. 1. ad fin.* Dicturam, quæ vim regiæ poteſtatis obſederat, ſuſpitue ex cepuli. ſuſulit. *b. e.* occupaverat, obtinuerat. *Id. 2. Verr. c. 2. extr.* Hominem ab illo quæſitum eſſe, non qui reum ſuum adjuvaret, ſed qui meum tempus obſideret. *b. e.* occuparet, & me accuſantem impediret. *Id. Cæcil. 1. c. 10.* Jacere huuu ad obſidendum ſtuprum. *b. e.* captandam occaſionem ſtupri patrandi. *Id. in Orat. c. 61.* Cum is qui audit, ab oratore jam obſeſſus eſt, ac tenetur. *Liv. l. 40. c. 20. ad fin.* Minus io dies potui animo fidebat, cuoi obſideri aures a fratre cerneret. *b. e.* aſſidue frattrem cum eo colloqui. *Petron. in Satyr. c. 99.* Feras quidem mentes ita obſidet, eruditas præſabitur. *ſi ſermo. Juſtin. l. 42. c. 4.* Obſidere alicujus animum. *aſſergli di continuo intorno per conſiderarlo.*

OBSIDIÆ, arum. V. in *Obſidium*.

OBSIDIANUS, a, um, ad Obſidium pertinens, quod eſt nomen R. hominis. De Obſidiano lapide, & vitro hæc *Plin. l. 36. c. 26. a med.* Io genere vitri & Obſidiana numerantur, ad ſimilitudinem lapidis, quem in Æthiopia invenit Obſidius, nigerrimi coloris, aliquando & translucidi, craſſiore viſu, atqua in ſpeculis parietum pro imagine umbras redidente. Gemmoa multi ex eo faciunt: vidimuſque & ſolidas imagines Divi Auguſti, capti materiæ hujus craſſitudine: dicavitque ipſe pro miraculo in templo Concordiæ Obſidianos quatuor elephantos, &c. Xenocrates Obſidianum lapidem in India, & in Sammio Italiæ, & ad Oceanum in Hiſpania naſci tradit. Fit & tinctura genere Obſidianum, ad eſcuria varia vaſa, & totum rubens vitrum, &c. ¶ Apud *Iſid. l. 16. Orig. c. 4. a med. Obſive lapis* dicitur.

OBSIDIO, onis, f. *aſſedia, ſtrettezza*. *Cic. pro Mur. c. 9.* Partim vi, partim obſidione urbea capere. *Liv. l. 5. c. 2.* Cum ſpes major Romanæ in obſidione, quam in oppugnatione eſſet. *Nepot in Epamin. c. 8.* Urbem obſidione claudere. *Id. in Alcib. c. 4.* In obſidione tenere. *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 31.* Habere in obſidione. *Quinctil. l. 2. c. 10. ſub fin. (al. c. 18.)* Trahere obſidionem in longius. *Cic. pro Rabir. perduell. c. 10. a med.* Obſidione liberare. *Liv. l. 38. c. 15.* eximere. *Juſtin. l. 14. c. 2.* Ab obſidione recedere. *Virg. 10. Æn. v. 26.* levare obſidione. *& lib. 8. v. 647.* premere. *& lib. 3. c. 52.* & *Juſtin. l. 22. c. 4.* cingere. *Id. Juſtin. l. 5. c. 8.* circumdare. Enn. apud *Feſt.* parare alicui. *Tacit. Ann. 15. c. 4.* Obſidionem exſequi. *ſto ou aſſedio, & cap. 5.* omittere. *lever l'aſſedio. & Liv. in ſ. cap. 41. l. 24.* ſolvere. *Tacit. l. 1. Hiſt. c. 33.* tolemere. *Juſtin. l. 41. c. ult.* pati. *Id. l. 3. c. 4.* Annis decem in obſidione urbis teneri. *Ovid. 6. Faſt. v. 352.* Fecerat obſidio jam diuturna famem. ¶ Eſt etiam *obſidio*, qua quis captivos, aut in vinculis detinetur, *ſchiavitù, prigionia. Juſtin. l. 2. c. 12.* Quin vos in hac noſtra caſtra ex iſta obſidione tranſitie. *Id. l. 15. c. 1.* (V. *in fin. l. 23.*) Alexandri filium cum matre obſidione Amphipolitana liberare. Adde *lib. 39. in princ.*

OBSIDIONALIS, le, ad obſidionem pertinens, *vaſſoperienze*. Obſidionalia corona, inquit *Feſt.* eſt, quæ datur imperatori ei, qui obſidione liberavit ab hoſtibus obſeſſos. Ea fit ex gramine viridi, fere ex eo loco decerpto, in quo etant incluſi. Nobiliſſimo fuit omnium, quæ virtutis argo dabatur, quod ſuſa perſequitur *Plin. cap. 3. 4. 5. & 6. l. 22.* enumerans eos omnes, qui ad ſua uſque tempora illam ſunt conſecuti. Adde *Gell. l. 5. c. 6. & Sex. Aurel. Vict. de Vir. Illuſtr. c. 59.* ubi oarrat, P. Scipionem Æmilianum corona obſidionali aurea a militibus ſuiſſe donatum.

OBSIDIOR, aris, dep. 1. *ſor inſidie, voſtrapòiou*, inſidias facio. *Colum. l. 9. c. 14.* Crabrones, qui ante alvearia plerunque obſidiantur apibus preadeuntibus.

OBSIDIUM, ii, n. *aſſedia*, idem quod obſidio: *Feſtus*: Obſidium, tanquam præſidium, ſubſidium, teſte dicitur, cujus etiam auctor C. Lælius pro ſe apud populum: Ut in nobis terra marique ſimul obſidium facerent. Et Salluſtius in hiſtoriarum *primo*: Magnis operibus perfectis, obſidium cepit per L. Catilinam legatum. Hæc *Feſtus*: qui tamen paulo ſupra *obſidionem* tanquam uſu frequentiorem, præfert. *Varr. l. 4. de L. L. c. 16.* Obſidium dictum ab obſidendo, quo minus hoſtis egredi poſſit. *Ennius* apud *Non. c. 3. n. 154.* ſævo obſidio premere aliquem. *Tacit. 13. Ann. c. 41.* circumdare. *& lib. 4. c. 51. extr.* ſubigere. *Id. 4. Hiſt. cap. 28.* Obſidium urgere. *& cap. 58.* tolerare. *Plaut. Bacch. 4. 9. 24.* facere illo. *Aurel. Vict. de vir. illuſtr. c. 17.* Conſulem obſidio liberare. *& cap. 74.* Urbem obſidio ſolvere. *Plaut. Mil. 2. 2. 67.* Curze in obſidium perduelles, *b. e.* ad perduelles obſidendos. *ego pro curre* quidam leg. ex conjectura. ¶ Translate *Colum. l. 9. c. 7. extr. de apib.* Cum licet vitare peſtis obſidia, per aliud vacantibus effugium. *b. e.* lacerti, qui veſtibulum alveorum obſidet, ut prodeuntes apes mactet. *Id. l. 8. c. 2. ante med. de gallinis.* Dum tamen anus ſedula, vel puer adhibeatur cuſtos vagantium, ne obſidiis hominum, aut inſidioſorum animalium diripiantur. *b. e.* obſervatione, inſidiis, & veluti obſidione hominum gallinas captantium. (Ex hoc loco quidam fecere *obſidare, atum*, et *inſidio.) Id. ibid. c. 9.* Curam poſtulant deliciorem, cum vernant, & exundant novis fetibus: qui niſi curatoris obſidio protinus excepti ſunt, diffugiunt. *continuo effugiunt*, e *effervescentia*.

OBSIDO, is, a 3. *occupare*, idem ac obſideo, occupo, teneo. *Lucil.* apud *Non. c. 1. n. 79.* Ne auriculam obſidat caries, ne vermiculique. *Lucret. l. 4. v. 350.* cuncta foramina complet, Obſidituque viæ oculorum. *& vers. 1085.* Quæ quoniam certas poſſunt obſidere partes, &c. *Salluſt. in Catil. c. 46.* Occulte pontem obſidunt. *b. e.* interitus circumdant. *Virg. 9. Æn. v. 159.* vegilum excubiis obſidere portas. *b. e.* obſervare, cuſtodire. *Id. 7. Æn. v. 333.* neu connubus ambire Latinum Æneadæ poſſint, Italoſve obſidere fines. *occupare. Tibull. l. 2. el. 6. v. 23.* Prædator cupit tonmenſos obſidere campos. Stat. 10. *Theb. v. 270.* Pro pudor! Argolicas hi ne auſi obſidere portas? *aſſi livre. & Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 345.* Trotaque obſidens longinqua mœnia bello.

OBSIGILLO. V. *Obſignillo*.

OBSIGNATIO, onis, f. *ſugellamento, ſvrrezzione*, actus obſignandi. *Gell. l. 14. c. 2. ante med.* Tenari debere pecuniam datam chirographi exhibitione, tabularum obſignatione, teſtium interceſſione. Adde *Arnob. l. 2. pag. 81.*

OBSIGNATOR, oris, m. *ſuggellatore*, qui obſignat. *Cic. pro Cluent. c. 66.* Litterarum obſignator. ¶ Speciatim *obſignatores* dicti ſunt teſtes, qui teſtimentum ſignis ſuis obſignabant. *Cic. pro Cluent. c. 13.* Oppiamicus obſignatores ad eum adduxit. *Id. Attic. 12. ep. 18. a med.* Terentiam de obſignatoribus mei teſtamenti loqui.

OBSIGNATUS, a, um, adject. *ſigillato*, ſigno, ſeu ſigillo munitus. *Cic. 8. Attic. ep. 6.* Obſignata epiſtola. *Id. 2. de Orator. c. 70.* Aliquid obſignatum habere. *Plaut. Amph. 1. 2. 165.* Patera eſt in ciſtula, Amphitruonis obſignata ſigno. *Id. Curcul. 2. 3. 68.* Tabulæ annulo meo obſignatæ. *Id. Pſeud. 4. 7. 105.* Epiſtola heri imagine obſignata. *Id. Bacch. 4. 9. 11.* Tabellæ obſignatæ, conſignatæ. *Id. Epid. 2. 3. 3.* Occlufum atque obſignatum armarium. *Id. Mon. 5. 7. 47.* Obſignatum in vidulo marſupium cum vitilio. *Plin. l. 3. c. 5. a med.* Diva Augenna ære obligato obſignatoque ſimulacrum habet. *Cic. 5. Tuſcul. c. 11.* Tu quidem tabellis obſignatis agis mecum. *b. e.* coovincie me teſtimonio ſcriptorum meorum. Proverb. duſtum, opinor, a fori conſuetudine, ubi tabellæ rite obſignatæ ſi proferantur, ite refragari non licet. ¶ Translate *Lucret. l. 2. v. 581.* Illud in bia obſignatum quoque rebus habere Convoort, & meanri mandatum mente tenere. *bene impreſſa*.

OBSIGNO, as, avi, atum, a. 1. *ſuggillare, ſuggellare, bollare, ſvrrezzigare*, ſigni impreſſione occludo, firmo, ſigno. *Plaut. Bacch. 4. 4. 96.* Cedo tu ceram ac linum actutum: age obliga, obſigna cito. *Cic. Verr. 6. c. 63.* Quas ego litteras obſignatas publico ſigno, deportandaſque curavi. *Plaut. Caſ. a. 1. 1.* Obſignata cellas: referte annulum ad me. *Id. Perſ. a. 3. 14.* Triparci hominos, qui alium ſervo obſignant cum ſale. *Cic. in fragm. pro M. Scauro* apud *Aſcon.* Obſignare ſateras. *Q. Cic. ad Treon. Fum. 16. ep. 26.* lagenas. *Cic. 2. de Orat. c. 61.* Obſignare & occludere. ¶ *Obſignare tabulas, teſtamenta* diſcuntur teſtes, qui & ſcribeodo adſunt teſtimonii gratia, & annulo ſuo ſignant. *Cic. pro Cluent. c. 66.* Iſtuc ipſum quæſtionem, dicite, quie obſignavit? unum aliquem nominate: neminem reperietis. *Id. ad Planc. 1. poſt ep. 16. l. ult. ad Attic.* Decretum quod eſt obſignatum ab amplifſimis viris. *Id. pro Quinct. c. 21.* Fius rei conditionisque tabellas obſignaverunt viri boni complures. *Id. pro Cluent. c. 14.* Teſtamentuoe in alias tabulas tranſcriptum ſignis adulterinis obſignavit. ¶ *Obſignari pecunia* dicitur quæ creditori oblata, & ab eo recuſata, in facculum a debitore conjicitur, & a bonis vicis obſignata depoaitur. *Papinian. Dig. lib. 17. tit. 1. leg. 56. & lib. 22. tit. 1. leg. 7.* ¶ Metonymice ponitur pro confiere, quia tum demum obſignantur tabulæ, cum teſtamentum conſectum, & contractus concluſus eſt. *Cæſ. l. 1. B. Gall. cap. 39.* Vulgo totie caſtris teſtamenta obſignabantur. *Val. Max. l. 4. c. 4. n. 7.* Tria agri jugera, quæ pro amico ad arbitrium obſignaverat, mul-

multæ nomine amiſit. *h. e.* obligaveret. *Cic. in Piſon. c. 28. ad fin.* Retinere quod acceperat, taſſificari, tabulas obſignare velle, Epicuri diſertum decernere. ¶ Pro imprimere, *Lucret. l. 4. v. 566.* In multos igitur voces vox una repente Diffugit, in peivas quoniam ſe dividit aures, Obſignans formam verbis, clarumque ſonorem. ¶ Videtur etiam poni pro clauderi, circumdare. *Feſtus in Ob.* Ob præpoſitio alias ponitur pro circum, ut eum diximus urbem obſideri, obſignari, obvallari.

OBSIMULATUS, a, um, adject. *Ammian. in fr. l. 18.* Obſimulatis documentis probabilibus. Al. alitae leg.

OBSIPO, as, a. 1. ψιθυρίζω, objicio; ab antiquo *ſipo*. *Feſt.* Inſipare, farinulam jacere pullis: unde diſſipare, obſipare, ut cum ruſtici dicunt, *Obſipa pullis iſtam*. *Id.* Supat, jacit: unde diſſipat, diſſicit; obſipat, objicit; inſipet, injicit. *Plaut. Caſ.* 2. 3. 37. Obſipat aquulam. *h. e.* adſpergit.

OBSISTO, is, ſtiti, n. 3. *ſtare, formarſi, ἐνίστασθαι*, ſiſto me coram, vel contra, conſiſto, maneo. *Plaut. Mil.* 2. 3. 62. Hic obſiſtam, ne imprudenti huc ea ſa ſurrepſit mihi. *& in fin.* Hoc, quod ago, id me agere oportet, hoc obſervare ullum. Hac obſiſtam. *Id. Capt.* 4. 2. 11. *& Ampb.* 3. 4. 2. Eminoe, ne quis mi obſiſterit obviam. ¶ Sæpe eſt reſiſtere, adverſari, obſtare, ſi opponere, *oppoſe, ſtare, for reſiſtenza, impedire. Cic. 6. Verr.* c. 43. Qui eum obſiſtere ac defendere conarentur, male mulcati repelluntur. *Id.* 1. *Offic. cap.* 7. *a med.* Qui non defendit, nec obſiſtit, ſi poteſt, injuriæ, &c. *Id. Catil.* 3. c. 7. *ſub fin.* Omnibus ejus conſiliis occurri atque obſiſti. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 18. Obſiſtera dolori. *Id. c. Offic. c.* 7. odiis. *& cap.* 10. vitiis. *Phædo, in fr. fab.* 25. *l.* 3. legibus. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 9. viſis, aſſenſuſque ſuos ſirme ſuſtinere. *Id.* 4. *Acad. c.* 34. Repugnare viſis, obſiſtere opinionibus, aſſenſus lubricos ſuſtinere. *Id de Amic. c.* 8. Studits generorum, præſertim in re bona, eum difficile eſt, tum ne æquum quidem, obſiſtere. *Id. de Senect. c.* 20. Audaciæ obſiſtere alicui. *Senec. in Hippol. v.* 788. nullaqos lucidis Nubes fordidioe vultibus obſtitit. *ſi frappoſe*. ¶ Cum infinitu *Tacit. de German. c.* 34. Obſtitit Oceanus in ſe ſimul, atque in Herculem inquiri. *h. e.* impedit, vetuit. ¶ Paſſiva imperſonaliter. *Cic. 4. Fin. c.* 7. Magnitudine animi facile poteſt repugnari obſtiique fortunæ. *Ovid. c. Met. v.* 58. vis nunc obſiſtitur illis. ¶ Quæ in præterito efferuntor, ad *Obſto* etiam referri poſſunt, quocum eſt illud commune.

OBSITUS, a, um, *ſeminato, piantato, ingombrato*, circum ſatus, plantatus, obſeſſus, occupatuſque variis ac deoſis plantis: ab *obſero*, ui. *Ovid.* 13. *Met. v.* 719. Proxima Phæacum felicibus obſita pomis Rura petunt. *Id.* 3. *Amor. el.* 6. *v.* 1. Amnis abundantibus limoſus obſite cipas. *Id. Met.* 12. *v.* 234. Myrtea ſilve ſubeſt bicoloribus obſita baccis. *Liv. l.* 28. *c.* 2. Conſingoſa loca, & obſita virgultis. ¶ Item ſimpliciter ſatus, ſeminatus. *Varr. l. c. R. R. c.* 44. Multum intereſt, in rudi terra, an in ea feres, quæ quotannis obſita ſit. ¶ Translate eſt tectus, tavolutus, obtectus, *coperto, involto. Horat. l.* 1. *od.* 18. *v.* 11. non ego te, candide Baſſareu, Invitum quatiam, nec varus obſita frondibus Sub divum rapiam. *Ovid. 4. Met. v.* 724. terga (*marinæ belluæ*) cavis ſuperi obſita conchis. *Virg. 7. Æn. v.* 790. Io jam ſetis obſita, jam bos. *Suet. in Calig. c.* 35. Hunc conſtringi ſine mora juſſit, & pannis obſitum vicatim circumduci. *involto in uno ſtraccio di veſte. Curt. l.* 5. *c.* 6. *a med.* Montes obſiti nivibus. *Lucan. l.* 2. *v.* 367. Obſita funerea cælatue purpura lana. *Gell. l.* 8. *c.* 6. *ad fin.* Quidquid nivis inculcatum obſtitumque aliqua re erat, ut incuteret vifentibus facie nova horrorem, id ſqualere dicebatur. ¶ Translatu eſt etiam ſentus, ſqualidus, horridus. *Terent. Eun.* 2. 2. 5. Vidao ſeatum, ſqualidum, ægrum, pannis, anniſque obſitum. *Virg. Æn.* 8. *v.* 307. obſitus ævo. *Tacit.* 4. *Ann. c.* 28. Illuvie ac ſqualore obſitus. *Senec. in Here. Fur. v.* 627. *& in Agam. v* 991. Unda tam ſæda obſiti pædore nati? *h. e.* ſitu & ſordibus ex diuturno carcere, aut ex inopia. *Liv. l.* 2. *c.* 23. Obſita ſqualore veſtis. *Id. l.* 29. *c.* 16. Lepti obſiti ſqualore & ſordibus. *Valer. Max. l.* 2. *c.* 9. *n.* 5. Horridæ vetuſtatis rubigine obſitum imperium. *Ennius* apud *Cicer.* 2. *Tuſcul. c.* 22. obſita tenebris loca. *Lucan. l.* 5. *v.* 627. Non cæli nox illa fuit: latet obſitus nar Infernæ pallore domus. *Senec. in Troadib. v.* 20. nuba cæa denſa obſitus, Ater favilla ſqualet Ilinca dies. *Feſt. in Pedib.* Pedibus obſitus. *pidocchioſo*. & *Prudent. l.* 2. *in Symmach. v.* 576. obſita nugis ingenia.

OBSOLEFACIO, is, eci, actum, a. 3. *metter in diſuſo. Arnob. l.* 5. *pag.* 160. Ne illam vis temporis & vetuſtatis obſolefaceret longitudo.

OBSOLEFACTUS, a, um. *Senec. ep.* 90. *ad fin.* Rivi non apere, nec ſtabula, nec ullo coacto itinere obſulefacti, ſed ſponte cuereates. *contaminati. Id. ep.* 89. Auctoritas nbſolefacta. *avvilita, ſprezzata. Val. Max. l.* 3. *c.* 5. *n. c.* Candida toga turpitudinis maculis obſolefacta. *h. e.* inquinata vitiis.

OBSOLEFIO, is, actus ſum, anom. paſſiv. *Sueton. in Aug. c.* 89. *extr.* Admonebat, ne patereatur nomen ſuum commiſſionibus obſolefieri. *eſtinguersi volgare, e eſſer avvolito.* V. vocem ſequent.

OBSOLĒO, es, lui, & levi, etum, n. 2. *non eſſere in uſo, perder il vigore, e il luſtro, ἀπαίχνιόομαι*, in uſu non ſum, antiquus ſum, vim, aut ſplendorem amitto. *Cic.* 2. *Phil. c.* 41. In homioe enim turpiſſimo obſolebaot dignitatis inſignia. Al. leg. *obſolefcebant*, alii *obſolefiebant*. *& pro leg. Manil. c.* 17. Obſolevit jam iſta oratio, re multo magis, quam verbis refutata. *Id.* 2. *de Invent. c.* 26. *a med.* Quæ propter vetuſtatem obſoleverunt. *Eſt qui leg.* obſoluerunt. Præſens *obſoleo* agnoſcitur a *Priſcian. l.* 9. *pag.* 872. *Putſch.*

OBSOLESCO, is, n. 3. *invecchiare, andar in diſuſo, perder il ſuo luſtro, e vigore*, exoleſco, deſueſco, deficio, vetus fio, vim aut ſplendorem amitto, ἀπαίχνιόομαι: ex *ob*, & *ſoleo*: vel ex *abs*, & *oleo*, ereſco. *Varr. l.* 8. *de L. L. c.* 22. His (*verbis*) oportet, ſi poſſis, non uti. ſic enim obſolefcent. *Cic.* 2. *Acad. c.* 3. *a med.* Hæc ioclufa habebam, & ne obſolefcerent, renovabam, cum licebat, legendo. *Id. pro Sext. c.* 28. Virtus ſplendet per ſe ſemper, neque aliens unquam ſordibus obſolefcit. *Id.* 2. *Agrar. c.* 7. Sulum hoc in republ. vectigal eſt, quod amiſſis aliis, remanet; intermiſſis, non conquieſcit: in pace nitet, in bello non obſolefcit: militem ſuſtentat, hoſtem non pertimeſcit. *Senec. initia l.* 3. *de Benef.* Quæ eacantia apud illos viguerunt, ea interjectu ſpatio obſolefcunt. *Plin. in Paneg. cap.* 4. Enituit aliquis in bello, ſed obſolevit in pace. *Gell. l.* 8. *c.* 23. Quæ Latina ſunt, Græcarum (*tonnedizarum*) quas æmulari nequiverunt, facetiis atque luminibus obſolefcunt. *ſi eſtinguono. & Tacit.* 4. *Ann. c.* 26. Ne laus obſolefcat. *Apul. in Florid. n.* 17. (*al. l.* 3. *ad fin.*) Tragœdi adeo ni quotidis proclament, claritudo erterius obſolefcit. *ſi perde la voce.*

OBSOLĒTE, adverb. antiqua, ſordide. *Cic.* 3. *Verr. c.* 58. Paulo tamen obſoletius veſtitum videret.

OBSOLĒTO, as, a. 1. *maechiare, ſcurare*, obſolefacio, obſoletum reddo. *Tertull. in Apolog. c.* 15. Majeſtatis veſtigia obſaletant. *Id. adverſ. Gnoſt. c.* 6. *a med.* Qui veſtitum obſoletaſſeat nuptialem.

OBSOLĒTUS, a, um, *diſuſato, rancido, antico, che ha perduto l'uſo, o'l pregio, ſtantio*, vetus, priſcus, atque adeo aſurpari deſitus, aut in pretio haberi. *Cic. Verr.* 3. *c.* 21. Vereor, ne hæc forte cuiquam nimis antiqua, & jam obſoleta videsatur. *Id.* 3. *de Orat. c.* 37. Abjecta atque obſoleta verba fugere. *Id. pro Quinct. cap.* 18. Hæc vulgaria & obſoleta ſunt: res autem nova atque inaudita. *Id.* 3. *de Orat. cap.* 9. Si pauln nbſolatior fuerit oratio. *Id. pro Fonn. t.* 15. Studiis militaribus apud juventutem obſulstis. *diſuueſſi. & in fragm.* apud *Auguſtin. l.* 2. *de Civ. Dei, c.* 22. Antiquos mores ita oblivione obſoletos videmus, ut non modo colantur, ſed etiam ignoreatur. *Juſtin. l.* 30. *c. ult.* Ferentes in bellum alii majorum ſuorum antiquem & obſoletam gloriam, alii virentem recentibus experimentis virtutis ſuorem. *Liv. l.* 30. *c.* 42. *a med.* Populo R. uſitata ac prope jam obſoleta ex victoria gaudia eſſa. *Nep. in Milt. v.* 6. Populi noſtri honores quondam fuerunt rari & tenues, ob eamque cauſam glorioſi: nunc autem effuſi atque obſoleti. ¶ *Obſoleta veſtis* eſt vetus, detrita, vilis, ſordida, *vecchia, logora, vile. Liv. l.* 27. *c.* 34. Erat veſte obſolata, capilloque & barba promiſſa. *Cic.* 2. *Agrar. c.* 5. Veſtitu obſoletiore, corpore inculto & horrido, capillatior, quam ante, barbaque majora. *Nep. in Arciſt. c.* 8. Veſtitu humili atque obſoleto. *Apul. in Florid. n.* 19. (*al. l.* 4.) Qui exſequias venerant, circumſtare omnes triſtiſſimos & obſoletiſſimos veſtitu. *Prudent. in præfat. περὶ στεφ. v.* 86. obſoletum vaſculum. ¶ *Obſoletus homo*, obſoleto ac vili cultu. *Cic. in Piſon. c.* 36. *ad fin.* In villa Euchadiæ jacutili mœrens aliquot dies, atque inde obſoletus Theſſalonicam, nmnibus inſcientibus, noctuque venifli. *Horat. ſpod.* 17. *v.* 46. O nec patriis obſoleta ſordibus. ¶ *Obſolete ædes*, vetuſtæ, ſordidæ, nullo artificio ædificatæ, aut mimoſæ. *Horat. l.* 2. *od.* 10. *v.* 5. Aurtam quiſquis mediocritatem Diligit tutus caret obſoleti Sordibus tecti, caret invidenda Sobrius aula. ¶ *Obſoletus color*, vetus & dilutus, turpis, vitiatus, corruptus, *bruito, ſmorto, ſvanito*: ut ſunt quæ nlim depicta paulatim decolorata ſunt. *Colum l.* 4. *c.* 30. Græca falix flavi coloris eſt, Gallica nbſaleti purpurei. *Id. ſub fin. c.* 11. *l.* 2. Ciceta ſapore nihilo differt a cicercula, colore tantum diſcernitur. nam eſt obſoletior, & nigro propior. *Senec. in Agam. v.* 976. cædo reſperſam viri, Atque obſoletam ſanguine hoc dextram ablue. *h. e.* pollutam, contaminatam.

OBSOLIDĀTUS, a, um, *aſſodato*, ſolidatus, firmatus. *Vitruv. l.* 2. *c.* 3. Tectorio inductu, cigideque obſolidato permanente.

OBSONĀTIO, onis, ſ. obſoni coempeio. Eſt *Donati ad Terent. Andr.* 2. 2. 30.

OBSONĀTOR, oris, m. *ſpenditore, ὀψώνης*, qui emit obſonia. *Senec. ep.* 47. Obſonatoribus dominici palatus ſubtilis notitia eſt. *Plaut. Mil.* 3. *c.* 73. Primarius parafitus, obſonatos optimus. *Martial. l.* 14. *epigr.* 217. cui lemma *Obſonator*. Dic, quotus es, quanti cupias cœnare, nec unum Addideris verbum: cœna parata tibi eſt. ¶ Inter officia domus Auguſtæ fuit *obſonator Poppææ Aug.* apud *Mucetor. pag.* 916. *n.* 60. & apud *Spon. in Miſcellan. pag.* 214.

OBSONĀTUS, us, m. ὀψώνιον, obſoninm, vel obſouii apparatus, *provigione di companatico. Plaut. Truculi.* 4. 2. 27. Dare minam in obſonatum.

OBSONĪTO, as, n. 1. frequentativ. ſæpe obſono. *Cato* apud *Feſtum* Poſtea centenis obſonitavere. Significat autem convivari.

OBSONĪUM, ii, n. *companatico, vivanda, camangiare, ὄψον, ὀψώνιον*, quidquid præter panem & vinum cibi gratia paretur, & coquitur: & præſertim piſces: unde ὀψοφαγία apud *Plutarch. in Sympoſ.* 4. *probl.* 4. *& Athen. l.* 7. *c.* 3. ſunt, qui piſcibus delectantur. *Nep. in Themiſt.* nerrat, donaſſa Perſarum regem Themiſtocli Myuntem urbem in Ionia, *que ei obſonium præberet*, quia ud mare ſita erat, & piſcoſa. Quanto autem in pretio apud Romanos fuerint piſces, *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 11. *&* 12. docet. *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 64. Excluſi exſpectant admiſſa obſonia patres. *h. e.* rhombum. Simile quid habes apud *Plaut. Bacch. c.* 64. *&* 69. *& Caſin.* 2. 8. 57. *& ſequentib. & Perron. in fragm. Trogne. c.* 39. *Burm.* nit, in ſigno Piſcium obſonatores naſci. *Plin. l.* 32. *c.* 7. *a med. de ſole.* Ad obſonium, & cibum utilior quiſquis facile liqueſcit. *Horat. l.* 2. *ſat. c. v.* 9. Obſonia comere. *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 134. Obſonia rancidula. *Plaut. loc. cit. Bacch.* Tu faciro obſonatum nobis ſit npuleotum obſonium. *Id. Merc.* 3. 3. 82. Obſonium curare. *Plin. l.* 22. *c.* 23. condire. *Plaut. Stich.* 3. 1. 36. Obſonare. *Senec. de vita beat.*

re, c. 17. ſcindere. *trinciare*. & *Petron. in fragm. Trapez. cap.* 36. *Burm.* carpere. & *ibid.* Sciſſor ad ſymphoniam geſticulatus laceravit obſonium. ¶ Dici poteſt etiam de pomis, & nucibus, quæ eam pane comeduntur. *Plutarch. loc. cit. Plin. l.* 15. *c.* 19. *a med.* Fici panis ſimul, & obſonii vicem ſiccatæ implent. ¶ *Dauſquio* placet *opſonium* ſcribi, ſequendo Græcas litteras. V. *Abſo.*

OBSONO, as, avi, atum, a. 1. & Obſonor, aris, atus ſum, dep. t. *comparare id compunctive, il provſo, ὀψίω*, obſonium paro, cibos in cœnam coemo. *Plaut. Aulul.* 2. 4. 1. Poſtquam obſonavit herus, & conduxit coquos. *& verſ.* 15. Hic non poterat de ſuo ſenex obſonari filiæ in nuptiis? *Terent. Andr.* 2. 6. 20. Vis deachmis eſt obſonatus decem. *Plaut. Sciab.* 3. 1. 36. Egomet ibo, atque obſonabo obſonium. *Id. Mil.* 3. 1. 154. Obſonatum pergam. *Id. Mer.* 2. 2. 4. Obſonato redire. *& verſ.* 45. Satin' hoc, quod vides, tribus vobis obſonatum eſt? an obſono amplius? ¶ Convivia agitare, lauta vivere, *Terent. Adelph.* 1. 2. 37. Obſonat, potat, oler unguenta de meo. Adde 5. 9. 7. ¶ *Obſonare famem*, acuere, excitare, *acitar l' appetite. Cic.* 5. *Tuſcul. cap.* 34. Socratem ferunt, cum uſque ad veſperam contentine ambularet, quæſitumque eſſet ex eo, quare id faceret, reſpondiſſe, ſe, quo melius cœnaret, obſonare ambulando famem.

OBSONO, as, n. 1. a *ſono*, *as*. Obſonare alicui ſermone, h. e. alicui loquenti obſtrepere. *Plaut. Pſeud.* 1. 2. 74. Male facis mihi, cum ſermone huic obſonas. *Pf.* Taceo.

OBSOPIO, is, ivi, itum, a. 4. a *Addormentare*, *Scribon. Larg. compoſ.* 180. *extr.* A ſomni tempore prohibere, ne obſopiantur.

OBSOPITUS, a, um, *addormentato*, ſopitus. *Solin. c.* 12. (*al.* 22.) *ad fin.* Odorie novitate obſopitus. *& cap.* 30. (*al.* 43.) *a med.* Somon obſopitus.

OBSORBEO, es, ui, a. 2. idem quod ſorbeo, vel totam ſorbeo. *Plaut. Mil.* 3. 2. 21. Di me perdant, ſi bibere potui. P. Qui jam? L. Quia enim obſorbui. nam nimis calebat. *Id. Curcul.* 2. 3. 34. Vin' aquam? *Curcul.* Si ſtultuleota eſt, da obſecro hercle, obſorbeam. *Id. Trucul.* 2. 3. *in fi.* Sentio aperiri foreæ, quæ obſorbent quidquid venit intra peſtilos. *Lactan. de mort. perſecut. c.* 21. Urſis homines non plane comedendi, ſed obſorbendi objectabantur.

OBSORDESCO, ſcis, ui, n. 3. ſordidus fio. *Pandect. in Apotheoſ. v.* 214. Ne coma fuſa humeris fumo obſnrdeſcat amaro. *Cæcil.* apud *Non. c.* 7. *n.* 604. Obſorduit jam hæc in me ærumna. *h. e.* obſolevit, ut *Non. ibid.* explicat.

OBSTACULUM, li, n. *oſtacle*, *ὄκκωμα*, impedimentum. *Pandect. in Homaetig. v.* 601. Rumpere obſtacula. *Nazar. in Paneg. Conſtantini*, *c.* 7. Quis crederet, tantis ſucceſſibus tuis ullum obſtaculum fore? Adde *Arnob. l.* 2. *pag.* 62. & *Apul. in Florid. n.* 18. *a med.* (*al. l.* 4.) Qui *Plauto* tribuunt *Pſeud.* 1. 5. 11. male tribuunt.

OBSTANS, antis, nom. ea particip. qui obſtat. *Horat. l.* 1. *ep.* 14. *v.* 9. obſtantia claudite. *Ovid. t. Amor. el.* 12. *v.* 8. Moræ obſtantes pellere. *Tacit. l. Ann. c.* 50. Cæſinna præire, & obſtantia ſilvarum amoliri jubetur.

OBSTANTIA, æ, f. *reſiſtenza*, *oſtacolo. Vitruv. l.* 6. *c.* 1. *a med.* Propter obſtantiam aeris. *& lib.* 8. *cap.* 1. *ſub fin.* Obſtantia umbraculum.

OBSTERNO, is, travi, atum, a. 3. ante ſternn, ob oculos pono. *Apul. in Apolog.* Uxorem fratris miſero puero objicit, & obſternit. Addunt quidam *Ennii* fragmentum ea quodam Gloſſario, referente *Mercia ad frogm. Enn. pag.* 551. Fulvii' Nobilis obſtravit certamine crebro. *Sed al. leg.* Fulvii' Nobilior ſtravit, &c.

OBSTETRICIUS, a, um, adject. ad obſtetricem pertinens. *Arnob. l.* 3. *pag.* 106. Manus obſtetricias quærere. ¶ *Obſtetricia*, h. e. obſtetricum officia. *Plin. l.* 35. *c.* 11. *a med.* Jovo Liberum parturiente inter obſtetricia dearum.

OBSTĔTRIX, icis, f. *levatrice*, *mammana*, *oſtetrice*, *mãa*, femina quæ parturientibus adhibet: ex *ob* pro ad, vel circum, & *ſto*, vel *ſtilo*. *Terent. Adelph.* 3. 1. 5. Mittere ad obſtetricem. *& ſ.* 2. 56. Obſtetricem arceſſere. *Plaut. Caſtell.* 1. 2. 22. Peperit ſine obſtetricis opera, & ſine doloribus. *Id. Capt.* 3. 4. 96. An tu ſuiſti meæ matri obſtetrix? *Horat. epod.* 17. *v.* 51. & tuo Cruore rubros obſtetrix pannos lavit. *Plin. l.* 28. *c.* 6. *a med.* Obſtetricum nobilitas. ¶ In duob. lapidib. apud *Gruter. pag.* 636. *n.* 5. & 6. ſcriptum eſt *opſterix*.

OBSTINATE, *oſtinatamente*, *pertinacemente*, *oſtinatamente*, obſtinato animo, pertinaciter, perſeveranter. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 6. Poſtea quam id obſtinate ſibi negari vidit. *Terent. Andr.* 1. 5. 8. Ita ne obſtinate operam dat, ut me a Glycerio miſerum abſtrahat? *Plaut. Aſin.* 1. 1. 10. Ita me obſtinate aggreſſus, ut non audeam profecto, &c. *Liv. l.* 28. *c.* 14. Obſtinate credere. *Plin. l.* 1. *ep.* 12. *a med.* iedurare. *Sueton. in Caſ. cap.* 29. Obſtinatius omnia agere. *Id. in Tib. c.* 67. Obſtinatiſſime recuſare. ¶ In bonam partem, *coſtantemente*, firmiter, conſtanter. *Id. in Tite*, *c.* 8. In ceteris dederis omnium hominum obſtinatiſſime tenuit, ne quem ſine ſpe dimitteret.

OBSTINATIO, onis, f. *oſtinazione*, *fermezza*, *ὀυμοσὶ*, nimia perſeverantia, pertinacia, perviciacie. *Cic. de provinc. conſul. c.* 17. Quæ ego omnia non ingrato animo, ſed obſtinatione feotentiæ repudiavi: quam ſapientes, non diſputo. multæ enim non probabo. conſtanter quidem, & fortiter certe. *Nep. in Annc. ſub fin.* Preces ejus taciturna ſua obſtinatione compreſſit. *Plin. l.* 10. *epiſt.* 97. Pervicacia, & infleæibilis obſtinatio debet puniri. ¶ In bonam partem firmitas, conſtantia, *Senec. epiſt.* 94. In dolore pro remedio ſutare eſt obſtinatio animi. *Tacit. 3. Hiſt. c.* 39. Blæſo ſuper clecitatem natalium, & elegantiam morum, fidei obſtinatio fuit. ¶ In plur. nom. habet *Tertull. l.* 1. *ad Nation. c.* 17.

OBSTINATUS, a, um, *oſtinato*, *perſiſtente*, *reſoluto*, *riſoluto*, nimis conſtans, pertinax, immotus, obfirmatus, perſeverans, ut tenere poſſit, ut aut *Feſt.* qui videtur *ducere* ea *ob*, & *teneo*: alii ea *ob*, & obſoleto *ſtino*, quod a *ſto*: unde etiam *deſtino*, *præſtino*. Alhibetur tum in bonam, tum in malam partem. *Attius* apud *Feſt. Sallaſt. in Catil. cap.* 37. & *Liv. l.* 3. *c.* 47. Obſtinato animo aliquid facere. *Cic. t. Attic. ep.* 11. Incredibile eſt, quanto mihi videatur illius volun as obſtinatior, & in hac iracundia obfirmatior. *Liv. l.* 6. *c.* 3. *ad fin.* Quibus animi in ſpe ultima obſtinati ad decertandum fuerant. *Id. l.* 2. *c.* 40. Multo obſtinatiar adverſus lacrymas multimbres erat. *Quintil. l.* 12. *c.* 1. Obſtinatus contra veritatem. *Senec. ep.* 72. *ante med.* Populaſium pro rege ſuo vietus obſtinatiſſima. *Catull. carm.* 8. *v.* 11. Sed obſtinata mente perſes, obdura. *Senec. in Hippol. v.* 854. Obſtinatum necie conſilium. *Liv. l.* 1. *c.* 58. Vincere obſtinatam pudicitiam. *Tacit. 5. Hiſt. c.* 5. Obſtinata fides. *Horat. l.* 3. *od.* 11. *v.* 7. Dic modos, Lyde, quibus obſtinatæ Applicet aures. ¶ Sequente infinito, *Liv. l.* 9. *c.* 25. Obſtinati pœnas claudere, ſi exercitus admoveatur. *riſoluti*. & *lib.* 42. *c.* 65. Jam obſtinatis mori ſpes affulſit. ¶ *Obſtinatum eſt mihi*, ſtatutum, deliberatum, certum eſt. *Liv. l.* 2. *c.* 15. *ad fin.* Quando id certum atque obſtinatum eſt, &c. *Plin. in Panig. c.* 5. Obſtinatum tibi non ſuſcipere imperium, niſi, &c.

OBSTINET dicebant antiqui, quod nunc *oſtendit*, ut in veteribus ceremoniis: Sed jam de cælo cadens aurora obſtinet ſuum patrem. Hæc *Feſtus*.

OBSTINO, as, avi, atum, a. 1. *volere ad ogni patto*, *oſtinarſi in qualche coſa*, *oneſtarſi*, obfirmato & perſeveranti animo quippiam expeto, obfirmo animum in aliqua re. *Plaut. Aulul.* 2. 2. *in fi.* Credo illum jam inaudiiſſe, mihi eſſe theſaurum domi: id inhiat, ea affinitatem hanc obſtinavit gratia. *Liv. l.* 23. *c.* 29. Obſtinaverant animis aut vincere, aut mori. ¶ Paſſive *Pacuv.* apud *Feſt.* Obſtinari exoſus.

OBSTIPĔO, es, pui, n. 3. obſtupefco: quaſi ſtipes fio. *Auct. carm. de Judæco Dom.* qui *Tertull.* eſſe creditur, *c.* 11. Obſtipuere quidem plures, patuiſſe ſepulcra, &c. *Id. in carm. ad Senator. v.* 3. Obſtipui monitus, quia carmina ſemper amaſti. ¶ Tribuunt & *Plauto in Pœn.* 1. 2. 49. Quid, malum, adſtane obſtipuiſti? *Al. leg.* obſtupuiſti. *Pacr. ad Æn.* 5. *v.* 404. & *lib.* 2. *v.* 774. & alibi teſtatur, ſe in optim. MSS. tum *Virgil.* tum *Horat.* & *Terent. ſtipeo*, & *obſtipeo* vidiſſe pro *ſtupeo*, & *obſtupeo*. V. *Obſtupefco*.

OBSTIPO, as, a. 1. *Plaut. Merc.* 4. 5. 16. in veterib. Editionib. teſte *Taubmon. pag.* 1272. Gradus grandit, emittit oculos, circumfert ſe, obſtipat verticem. *h. e.* caput quodammodo ſtipat & abſconlit: obſtipo capite incedit. Sunt qui addunt aliom ejuſdem locum *Ceſtell.* 2. 3. 37. ſed ibi *obſtipat* legendum.

OBSTĬPUS, a, um, *torto*, *piegato*, *obbliquo*, obliquus, inclinatus, incurvatus. *Lucret. l.* 4. *v.* 516. Et libella aliqua ſi ea parti claudicat latus, Omnia mendoſe fieri, atque obſtipa neceſſum eſt, Prava, cubantia, prona, ſupina, atque abſona tecta. *Feſt.* legit *obſtipo*, *Colum. l.* 7. *c.* 11. Febricitantium ſigna ſunt, cum obſtipæ fues tranſverſa capita ferunt, *&c.* Earum notanda ſunt capita, quam in paſtem proclinentur. *Plin.* locum hunc loco affert *l.* 8. *c.* 51. Index ſuis invalidæ caput obliquum in inceſſu. ¶ *Obſtipum caput* eſt in *anteriorem* partem deflexum, ſi reliqua rigidum, immotumque. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 92. Stes capite obſtipo, multum ſimilis metuenti. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 80. Obſtipo capite, & figentes lumine terram. *Sueton. in Tiber. c.* 68. Incedebat cervice rigida & obſtipa. (Ubi *Caſaubon.* Hic eſt, qui Græcie dicitur *Βραγχὺς*, nam *βράγχος* eſt ſtupare. *Pollux l.* 2. *c.* 4. *ſect.* 135. *Βραγχὺς δὲ ὁ τὸν ὦμον αἴρων, τὸν δὲ ἀυχένα συνέλκων: ὁ ἀνίσχιος, ἀγκυλοτράχηλος. h. e.* qui humeroe attollit, cervicem autem contrahit, &c. Contrarii ſunt his, qui rigida cervice, capite retrorſum adducto incedunt.) *Cic. in Arat.* de Dracona cælefti, *l.* 2. *de nat. Deor. c.* 42. Obſtipum caput, & tereti cervice reflexum, Obtutum in cauda majorie (*Urſa*) figere dicas. *Germanic. in Arat.* habet *verſ.* 61. Serpentie declive caput. *& Ruf. Feſt. Avien. verſ.* 138. ipſaqua forma Vesticis, in nutum velati curvata, parumper Flectitur, atqua Helicie caudum ſpectare videtur. *Declive*, & *curvatum in nutum* in anteriorem partem defleaum ſignificant.

OBSTITUS, a, um, violatus, ut *Feſt.* exponit. Hinc *obſtita*, de cælo tacta. *Idem*: Obſtitum Cloatiue, & Æliue Stilo eſſe aiunt violatum, attactumque de cælo. *Cic. t. de Legib. c.* 9. Etruriæ principes diſciplinam docento: quibus divis creverint, procuranto: iidem fulgura, atque obſtita pianto. ¶ *Cunctue* apud *Feſt.* eum docet *obſtitum* dici, qui deo deæque obſtiterit, id eſt qui viderit, quod videri nefas eſſet. ¶ Item obliquus. *Ennius* apud *Feſt.* Montibus obſtitie obſtantibus, unde oritur nox. *C. Lucr. Imbrex ibid.* Reſupina obſtito capitulo ſibi ventum facere tunicula. *Lucret. l.* 4. *v.* 517. Omnia mendoſe fieri atque obſtita neceſſum eſt. Ita legit. *Feſt.* Alii omnes *obſtipo*. *Apul. de deo Socrat. ſub init.* Luna elienæ lucis indiga, denſo corpore ſeu levi, ceu quodam ſpeculo, radioe ſalis obſtiti, vel adverſi uſurpat. ¶ *Obſtitum* abſoluta, obliquitae. *Id. ibid. paulo poſt.* Pro ſitu, & flexu, & obſtitu Circulorum. ¶ Etiam in hac ſignificatione ab *obſiſtendo* deducunt *Voſſ.* & alii.

OBSTO, as, ſtiti, n. t. *oſtare*, *oppoſi*, *impedire*, *ὀφίστημαι*, contra ſto, obſiſto, impedio, officio, adverſor. Præteritum commune cum *obſiſto* habet. *Plaut. Stich.* 2. 1. 14. Si res obſtabit obviam, regem ipſum prius pervortito. *Cic. 4. Acad. c.* 7. Maxima eſt in ſenſibus veritas, ſi omnia removentur, quæ obſtant & impediunt. *Nep. in Con. c.* 2. Hic multum ſummum ducem impedivit, ſæpeque ejus conſiliis obſtitit. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 2. Quoniam ei pecuniæ

vita

vita Sex. Roſcii obſtare & officere videtur. *& cap.* 38. *ſub fin.* Cur mihi te offero, ac meis commodis officis & obſtas? *Plaut. Mil.* 4. 2. 6. Eos metuo, mihi ne obſint, neve obſtent uſpiam. *Lucret. l.* 2. *v.* 793. contra pugnare, & obſtare. *Cic. pro Mil. c.* 35. Sibi facinoris ſuſpicionem, non facti crimen obſtare. *Plaut. Trin.* 1. 2. 15. Quæ *in* rebus multis obſtant, odioſaque ſunt. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 34. Quid obſtat, quo minus ſit beatus? *Terent. Andr.* 1. 1. 76. Quid obſtat, cur non veræ nuptiæ fiant? *Salluſt. in epiſt. Mithrid. ad Arſac. ad fin.* Quibus non humana ulla, neque divina obſtant, quin, &c. *Nep. in Milt. c.* 3. Hiſtiæus Mileſius, ne res conficeretur, obſtitit. *Ovid. Heroid. ep.* 18. *v.* 174. nobis ram brevis obſtat aqua. *& ep.* 15. *v.* 195. dolor artibus obſtat. *h. e.* impedit ingenium & induſtriam. *Id.* 3. *Faſt. v.* 435. Ne tamen *ignaro* novitas tibi nominis obſtet, Diſce, quis ille deus, &c. *Salluſt. in Catil. c.* 56. *a med.* Videlicet vita cetera eorum huic ſceleri obſtat. *h. e.* aden ſancte acta eſt, ut ab hoc ſcelere eos defendat & purpet. ¶ *Obſtare* dicuntur, qui impedimento ſunt, quo minus quipiam alteri ſuccedat. *Virg. Æn.* 11. *v.* 434. tantumque bonis communibus obſto. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 517. Quid regio immanis, quid barbarus amnibus illis Phaſis, & averſis proles reca gentibus obſtat? *Sueton. in Tiber. cap.* 10. Quidam exiſtimant, adultis jam Auguſti liberis, ſpurte ceſſiſſe, oc aut obſtare, aut obtrectare præſens videretur. ¶ *Obſtare* ab aliquo loco. *Stat.* 4. *Theb. v.* 16. pueri, innuptæque, patreſque Fundantur miſti, ſummiſque a poſtibus obſtant. *Id. l.* 1. *ſilv.* 2. *v.* 23. & dominæ niveis a vultibus obſtas. *Luccn. l.* 1. *v.* 50. pars ætheris illa ſereni Tota vacet, nullæque obſtent a Cæſare nubes. ¶ Particip. *obſtaturus. Quintil. l.* 2. *c.* 11. Video, quoſdam in ipſo ſtatire limine obſtaturos mihi. *Frontin. de aquæduct. urbis.* 123. Nec ullum opus diligentiorem poſcit curam, quam quod aquæ obſtaturum eſt. *Stat. l.* 7. *Theb. v.* 247. ſpes ne, obſtatura Pelaſgis Hæc vexilla, pater? ¶ Paſſive impersonaliter, *Cic. Phil.* 13. *c.* 6. Nec, ſi non obſtatur, propterea etiam permittitur. *Ovid. Met.* 11. *v.* 787. Indignatur amans, invitum vivere cogi, Obſtarique animæ miſera de ſede voleati Exire.

OBSTRAGULUM, i, n. *σπαρτὸν, ἐνέδρανον.* Obſtrapula in calceamentis ſunt corrigiæ, quæ decuſſatæ ſupra pedem, atque inter digitos ductæ ſolaam continebant; quod in caligis Veterum videre eſt. *Plin. l.* 9. *c.* 35. *circa med.* Quin & pedibus, nec crepidarum tantum obſtragulis, ſed totis ſoccuſis (*margaritas*) addunt. V. *Obſtringillor.*

OBSTRANGULATUS, a, um, ſtrangulatus. Translate *Prudent. Cathem.* 7. *v.* 10. Obſtrangulata reens.

OBSTREPITACULUM, i, n. obloentin, ſtrepitus oppoſitio. *Tertull. l.* 3. *adverſ. Marcion. c.* 20. Defenſio neceſſaria adverſus obſtrepitacula diverſæ partis.

OBSTREPERUS, a, um, obſtrepens. *Apul. in Florid. n.* 13. (*al. l.* 2. *ad fin.*) Occinunt carmine cicadæ obſtrepero.

OBSTREPITO, as, n. 1. frequentat. ab obſtrepo. *Claudian. l.* 2. *de rapt. Proſ. v.* 355. Obſtrepitant lameota choris.

OBSTRĔPO, is, pui, pitum, n. 3. *fort ſtrepito ſuperne, a contra qualeona, contrarumpere, fraſtornare, vamper il capo, malefiare, vanuregerart, σπρεγκάω,* circum, vel contra ſtrepo, obturbo, obloquor. *Cic.* 3. *de Orat.* 1. 13. Tanta inſolentia eſt, ac turba verborum, ut quodammodo ipſi ſibi obſtrepere videantur. *Id.* 5. *Fam. ep.* 4. Ut tibi litteris obſtrapere non auderem. *Quintil. l.* 6. 1. 4 Obſtrepere ingenti clamore, & medios ſermones intercipere. *Liv. l.* 1. *cap.* 40. *ad fin.* Primo utrque vociferari, & certatim alter alteri obſtrepere. *Id. l.* 22. *cap.* 56. *ad fin.* Nihil ſanſere Pœni, obſtrepente pluvia. *Stat.* 11. *Theb. v.* 247. pulſis exercitus obſtrepit armis. *Senec. in Oedip. v.* 454. Garrula per ramos avie obſtrapit. *Propert. l.* 4. *el.* 4. *verſ.* 3. Lucus eret felix bederoſo conſitus antro: Multaque nativis obſtrepit arbor aquis. *Horat. epod.* 2. *v.* 27. Fontefqua lymphis obſtrepunt manantibus: Somnos quod invitet leves. *Id. l.* 2. *od.* 18. *v.* 20. Mare Baiis obſtrepeos. *Ovid.* 4. *Met. verſ.* 391. Tympana cum ſubito non apparentia raucis Obſtrepuere ſoniz. ¶ De iis, qui queruntur, & lugent, *Senec. in Herc. Oet. v.* 759. fata ne, mater, tua Privata credas. jam genus totum obſtrepit. Hunc, ejulatu quem gemis, cuncti gemunt. ¶ Paſſive *Ovid. 6. Faſt. v.* 9. ſecretus ab omni Voce locus, ſi non obſtreperetur aquis. *Cic. pro Marcell. c.* 3. Tamen ejuſmodi res, etiam cum leguntur, obſtrepi clamore militum videntur, & tubarum ſono. *Valer. Max. l.* 8. *c.* 25. *n.* 8. Quæ in Cn. Pompejum & ampla, & nova congeſta ſunt, hinc aſſenſione favoris, illinc fremitu invidiæ litterarum monumentis obſtrepuntur. ¶ Impersonaliter, *Liv. l.* 3. *c.* 49. Eos concin audi: Decemviro obſtrepitur. ¶ Translate eſt obtrectare, detrahere, adverſari. *Senec. in Herc. Fur. v.* 1031. Remove parentem, na tuæ laudi obſtrepat. *Flor. l.* 4. *cap.* 2. Cato adverſus potentes ſemper obliquus, detrectare Pompejum, actiſque ejus obſtrepere. *Id. l.* 2. *c.* 19. Ne ſcelera virtutibus obſtrepant, ſeparatim proferentur. *Gell. l.* 6. *c.* 2. Huic definitioni ita obſtrepunt. ¶ Pro ſimplici ſtrepo, concrepo, circumſono, *Senec. in fa. epiſt.* 29. Si te videro celebrem ſecundis vocibus vulgi: ſi, intrente te, clamor, plauſus, & pantomimica ornamenta obſtrepuerint, &c. *viſonerunno.* ¶ Per cataclireſim dicitur de lumine. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fect.* 65. *Hard. de pupilla oculi.* Aliis nigri, aliis revi, aliis glauci coloris orbibus circundatis, ut babili reſtura & accipiatur circumjecto candore lua, & temperato repercuſſu non obſtrepat. *h. e.* non præſtringat, & viſum impediat.

OBSTRICTUS, us, m. *Senec. l.* 5. *quæſt. nat. c.* 14. *ad fin.* Per hæc loca cum ſe eairus quærens ſpiritus torſit, accendat flammam ipſo obſtrictu, neceſſe eſt. *h. e.* ipſis locorure anguſtiis, quibus veluti obſtringitur. Al. leg. *offricto.*

OBSTRICTUS, a, um, *ſtrette, legato, νενεδεμένος,* ſtrictus, conſtrictus, vinctus. *Plaut. Amph.* 3. 2. *ruer.* Amphitruonem collo hic obſtricto treham. *Flor. l.* 4. *c.* 11. Purpurea veſtis ingentibus obſtricta gemmis. *aſſibbiato.* ¶ Translate eſt *devinctus*, obligatus, *obbligato, legato. Cic. pro Cal. in fin.* Quem ſi vobis, ſi ſuis conſervatis, addictum, deditum, obſtrictumve vobis ac liberis veſtris habebitis. *Id. pro Planc. c.* 30. Maximis beneficiis vinculis obſtrictus. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 9. Quamplurimas civitates ſuo tibi beneficio habere obſtrictas volebat. *Id. l.* 2. *de B. Civ. c.* 17. Obſtrictus fide, *impegnato.* & *Cic.* 12. *ex Attic. ep.* 43. religione. *Juſtin. l.* 14. *c.* 4. jurejurando. *Sueton. in Cæſ. c.* 27. ſenore. *Cic. in Piſon. c.* 13. fœdere. *Id. a. de Invent. rep.* 45. legibus. *Claudian. l.* 3. *de capt. Proſ. v.* 203. nve limina virgo Linquere, nec viridos audebat vifere ſaltus, Præceptis obſtricta tnis. *Cic. pro Sull. c.* 2. *ad fin.* Obſtrictum eſſe patriæ parricidio. *Id. pro Cal. c.* 19. *ad fin.* Obſtrictum voluptatibus teneri. *Tacit. Ann.* 14. *c.* 48. Nulla neceſſitate obſtrictus. *coſtretto, aſtretto. Senec. in Agam. v.* 276. Obſtrictus conjugi animus. *ſoggetto*, addictus. *Paulin. carm.* 24. *de S. Felice, natal. 9. v.* 145. nemo obſtrictior eſt me Debitor huic.

OBSTRIGILLATOR, oris, m. obſtans, morator, reprehenſor. *Varr.* apud *Non. c.* 8. *n.* 72. Æmulus illius artis, & obſtrigillator.

OBSTRIGILLO, & Obſtringillo, as, avi, atum, a. 1. *aſtare, apporſi, impedire*, obſto, obſtito, officio. Dicunt eſſe a *ſtrigilla*, quod in *Gloſſ.* exponitur σὺν, cado: aut a *ſtrigili*, qua lædimur, cum vehementius ſtringimur: aut a *ſtrico*, quaſco, ſto: unde *obſtrigillo*, obſto. *Gloſſ.* Ἀντικόπτω, obſtrigillo, obtracto, officio. *Varr. l.* 1. R. R. 1. 2. *a med.* Tu invides tanto ſcriptori, & obſtrigillandi cauſa ſiglinas reprehendis. *Enn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 605. Reſtant, occurrunt, obſtant, obſtrigillant, nbganniunt. *Varr. ibid.* Lex neque innocenti propter ſimultatem obſtrigillat, neque nocenti propter amicitiam ignoſcit. *Id. ibid.* Ut illi renunciaretur ſe obſtrigillaturum, ne triumphus decerneretur. *Senec. ep.* 95. *de facie viri boni.* Nemo non amore ejus arderet, ſi nobis illam videre contingeret. Nunc anim multa obſtrigillant, & sciem noſtram aut ſplendore nimio repercutiunt, aut obſcuro ratinent. ¶ Apud *Non.* ſemper eſt *obſtringillo.*

OBSTRIGILLUS, i, m. Obſtrigilli, inquit *Iſidor. l.* 19. *Orig. cap.* 34. ſunt calcei, qui per plantas conſuti ſunt, & ex ſuperiori parte corrigia trahitur, ut conſtringatur; unde & noreinantur. *Salmaſ. in Solin.* per conjecturam legit in *Plaut* verbis, quæ in voce *Obſtragulum* attulimus, eique & *Grævius* aſſentitur. Verum priorem eam lectionem tuetur *Hardouinus* editis libris omnibus, & pluribus etiam MSS.

OBSTRINGO, is, nxi, ctum, a. 3. *ſtringere, legare, νευάζω*, valde aut circum ſtringo, conſtringo, circumligo, obligo, devincio. *Plaut. Aulul.* 2. 1. *in fin.* Meum laqueo collum quando obſtrinxero. & 2. 4. 23. Follem obſtringit ob gulam, ne quid animæ amittat. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 602. tauros obſtringere aratro. *Colum. l.* 4. *c.* 29. *circa med.* Vinculi genus ad inſitionem non unum eſt: alii viminibus obſtringont, &c. *Horat. l.* 1. *od.* 3. *v.* 4. Obſtrictis aliis præter Iapyga. *h. e.* conſtrictis, & coercitis aliis ventis. ¶ Translate eſt devincire, obligare, conſtrictum tenere, *obbligare, far ſuo. Cic. pro Cluent. c.* 66. *ruer.* Donis muliebribus, ſpe hereditatis aliquem obſtringere. *Id. Fam.* 3. *ep.* 18. *ruer.* Te ita exiſtimare volo, quibuſcumque officiis Atticum obſtrinxeris, iiſdem me tibi obligatum fore. ¶ Item ligare, ſubjicere. *Id. Phil.* 2. *c.* 33. & 2. *de Orat. c.* 66. *extr.* obſtrinxiſti populum R. religione. *Cæſ. lib.* 1. *B. Gall. c.* 31. Obſtringere civitatem jurejurando. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 10. *ad fin.* aliquem æris alieni. *Id. 6. Attic. ep.* 1. *extr med.* Sex libris, tanquam prædibus, me ipſum obſtrinxi. *Id.* 2. *de Invent. c.* 45. Obſtringi legibus. *Plin. l.* 4. *ep.* 13. *ſub fin.* & *Plin. alter l.* 7. *r.* 1. Obſtringere alteri fidem ſuam. *impegnare. Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 54. Obſtringuntur inter ſe tacito fœdere legiones. *ſi collegano. Id. Ann.* 15. *c.* 53. Matrimonia obſtringere ſe alicui. *legarſi in matrimonio. Senec. l.* 6. *de Benef. c.* 11. Obſtringere aliquem debito. *venderia debitore.* ¶ Aliquo ſe crimine obſtringere, *farſi reo*, alligare, adſtringere ſe crimine. *Cic. Phil.* 12. *r.* 12. Nefario patriæ ſe parricidio obſtrinxit. *Id.* 3. *Verr. cap.* 3. & *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. cap.* 32. Qui ſe tot ſceleribus obſtrinxerit. *Lin. l.* 26. *c.* 48. *ad fin.* Obſtringere perjurio non ſe ſolum ſumque caput, ſed ſigna militaria & aquilas, ſacramentique religionem parati. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 57. Principem ſocietate ſcelerum obſtringere. *Sabinus JCtus* apud *Gell. in fi. l.* 11. Qui alienum jacens luci faciendi cauſa ſuſtulit, furti obſtringitur. ¶ Conſcientia aliquem obſtringere, apud *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 55. ad ſe trahere, conſcium conjurationis facrendo. ¶ Clementiam ſuam obſtringere crebris orationibus, *Id.* 13. *Ann. r.* 11. profiteri ſe clementia uſurum. ¶ Religione obſtringitur miles, non telis, non vulneribus ceſſurum, *Id.* 12. *Ann. c.* 34. h. e. jurejurando pollicetur. *con giuramento s'impegna.*

OBSTRUCTIO, onis, ſ. ἀπόφραξις, actus obſtruendi, occludendique. *Arnob. l.* 2. *pag.* 63. Animæ ſciunt, doctiſſimas ſe fuiſſe, & obſtructione corporum amiſiſſe quæ noverant. ¶ Translate *Cic. pro Sext. in fin. cap.* 9. Etenim animus ejus vultu, flagitia parietibus tegebantur: ſed hæc obſtructio nec diuturna eſt, nec obducta ita, ut curioſis oculis perſpici non poſſit. *queſto chiudimento, a coprimento.*

OBSTRUCTUS, a, um, *chiuſo, ſerrato, turato, ἐπεφραγμένος*, obſtructione clauſus, occluſus. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 40. Portæ obſtructæ cæſpite. *Ovid.* 3. *Met. v.* 570. quncumque trabes, obſtructaque ſaxa tenebant. *h. r.* ſtruendo oppoſita. *Id. in Ibin, v.* 617. Obſtructoque famem patiatis limine tecti. *Sil. l.* 12. *v.* 197. boſtis adire Si paret, obſtructas replete cadavere portas. *& lib.* 13. *v.* 743. refluunt obſtructi ſtragibus amnes. *Plin. in fin. cap.* 14. *l.* 17. Duo imbrices utrin-

utriuque terre obſtructi. *Cic. de Fato, c. 5. ad fin.* Stupidum eſſe Socratem dixit, quod jugule concava non haberet: obſtructas eas partes & obturatas eſſe dicebat. *Id. de clar. Orat. c. 4.* Omnis aditus obſtructus. ¶ Teenslete *Cic. 4. Acad. c. 3.* Omnis cognitio multis eſt obſtructa difficultatibus. *Tacit. 3. Hiſt. c. 21.* Is terror obſtructas mentes coeſſitis ducis aperuit.

OBSTRUDO, is, ſi, ſum, n. 3. *ferrare, coprire,* ἀποφράττω, idem ac obtrudo. *Prudent. Cathemer. 2. de S. Vincent. v. 95.* Conclamat: os obſtrudite, Ne plura jactet improbus. Al. leg. *obtrudite*, cliſo e. ¶ Apud *Plaut.* aſurpatur pro avide vorare, in os cibum trudendo infercire, *Senec. 4. c. 13.* Staos obſtrufero aliquid ſtrenue. Verbe ſunt Parafiti, qui cum auditet, non eſſe ſibi ad recumbendum in cœna locum, ait, ſe nihilominus ſtatotem eem ſuum actuerum. *Id. Curcul. 2. 3. 87.* Aliquid prius obſtrudamus, pernam, fumeo, &c. Alii hic quoque leg. *obtrudamus. Feſtus*: Obſtrudant, obſtatulent, ab avide trudendo gutara, noe ſumendo cibum. Unde obſtrululentum diait Titinnius: obſtruduleoti aliquid, quod pectam ſedeas Aut hic lateſtes aut formaſter frigidus. Hac *Feſt.* ad quæ verba non una eſt Criticorum conjectura.

OBSTRUO, is, uxi, uctura, a. 3. *obtudere, turare con muro, e oltra,* ἐπιφράττω, contra aliquem claudo, ſtruendo & inædificando. *Caſ. lib. 1. B. Civ. c. 67.* Ne milites oppidum irrumperent, portas obſtruit, vicos plateaſque inædificat. *& l. 3. c. 48.* Omnie flamina & evos, qui ad mare pertinebaot, Cæſar aut averterat, aut magnis operibus obſtruxerat. *Hirt. de B. Alex. c. 19.* Lapidibus aliquid opplere atque obſtruere. *Liv. in fin. c. 1. l. 5.* Frons ceſtrorum in Etruiam ſpectans, anxiliis, ſiqua foere inde venirent, obſtruitar. *Juſtin. lib. 24. c. 7.* Interfecto nocte, vias, quæ tunc pateaot, obſtructum iri. *Liv. l. 38. c. 19.* Interiorem ſemper juxta velidum pro diruto obſtruentes murum. *Nep. in Paufan. ſub fin.* Ne exire poſſet, valvas eius ædis obſtruxerunt. *murarono. Plin. l. 11. c. 7.* Omnes frigoriz, aut injuriæ aditus obſtruere. *Id. l. 31. c. 3. ſub fin.* Aquarum vonei obſtruere. ¶ Translate *Cic. pro Sull. c. 28. ſub fin.* Muoite communem arcem bonorum, obſtruite perfugia improborum. *Plin. l. 35. c. 10.* Traditur madidis lupinis viaiſſe, quooiam ſimul famem ſuſtinerent & ſitim, ne ſenſus nimia dulcedine obſtrueret. ¶ *Obſtruere inimicbus vecini* eſt ædificando, & altius tellendo fabricam, luminibus vicinarum odium officere, *torre il lume. Cic. pro Dom. c. 44.* Primo, ſe lumioribus ejus eſſe obſtructurum, minabatur. ¶ Trooſlata *Id. de clar. Orat. c. 17.* Catonis luminibus obſtruxit hanc poſteriorum quaſi exaggerate altius neatio. V. *Lumen.* ¶ *Obſtruere aurer*, ſurdum facere. *Senec. l. 3. de benef. c. 17.* Ao tu infelicem vocas, qui caret acie oculorum, cajus aures morbus obſtruxit? ¶ Treoslate *Virg. 4. Æn. v. 440.* placidaſque viri deus obſtruit aures. *h. e.* inexorebilem reddidit.

OBSTRÓSUS, a, um, claaſus, tectus, abditus. *Sonet. epiſt. 68.* Multi aperta tranſeunt, coodita & obſtruſa rimantur.

OBSTUPEFACIO, is, a. 3. *ſtupefare, rendere ſtupido,* ἀνωλέτευω, ſtupidum reddo. *Terent. Phorm. c. 2. 54.* Eum timidum obſtupefecit pudor. *Liv. l. 6. c. 10.* Ipſo miraculo audaciæ obſtupefecit hoſtes. *Id. l. 25. c. 38.* Niſi metus mœrorem obſtupefaceret. *Tacit. 4. Hiſt. c. 70.* Nec petiade periculum eat metus, quam pudor ac dedecus obſtupefeceraot.

OBSTUPEFACTUS, a, um, *reſo ſtupido*, valde ſtupefactus. *Valer. Max. l. 3. c. 8. n. 6. extern.* Ex nimin hauſtu eigoris obſtupefactis aervis, ac torpore hebetatis artubus. *Cic. pro Dejot. c. 12.* Obſtupefactis homioibus. *Trebell. Pall. in Gall. c. 9.* Nec tameo Gallienus ad telia movebatur, obſtupefacto voluptatibus corde. *Tacit. in Agric. c. 18.* Obſtupefacti hoſtes.

OBSTUPEFIO, is, o. ſtupidus fio, obſtupefco. *Diſſyt Cret. de B. Trojan. l. 4. c. 12.* Œnonem, viſo cadavere Alexandri, adeo commotem, uti amiſſe mente obſtupefieret.

OBSTUPESCO, is, pui, o. 3. *divenire ſtupido, inſtupidire*, ſtupidus fio, ἐκπλήττομαι. *Varr. l. 3. R. R. cap. 16. ad fin.* Apes ſi muſto ſunt aſperſæ, propter odorem avidius applicant ſe, atque obſtupeſcunt potantes. *Cic. 9. de Divin. cap. 63.* Ejus aſpectu cum obſtupuiſſet bubulcus. *Plin. l. 36. c. 7.* Obſtupeſcit corpus, nec ſentit cruciatum. ¶ Translata eſt vehemeoter admirari. *Cic. Attic. l. 5. ep. ult. ante med.* Ob hæc baneficia, quibus illi obſtupeſcunt, nullos honores mihi, niſi verborum, decerni ſino. *Id. pro Marcell. c. 9.* Obſtupeſceot poſteri, triumphos audientes & legentes tuos. ¶ In MSS. quibuſdam apud *Plaut. Pœn. 1. c. 49. Terent. Andr. 1. 3. 21.* & *Adelph. 4. 4. 3.* legitur *obſtupeſco*. V. *Obſtupeo*. ¶ Lexicographi ponunt *Obſtupeo, es*, unde eſt præterit. *obſtupui*: ſed ceteræ voces careot adhuc exemplo.

OBSTUPIDUS, a, um, *ſtupido*, ſtupidus, eut valde ſtupidus. *Plaut. Mil. 4. 6. 39.* Quid adſtitiſti, obſtupida? cur non pultas? *Gell. in fin. cap. 1. lib. 5.* Conſiluiſſe univerſos, quaſi attonitos & obſtupidos. *Apul. ſub fin. lib. 1. Metam.* Conſternatus ac prorſus obſtupidus.

OBSTUPRÁTUS, a, um, ſtupro correptus. *Lamprid. in Commodo, c. 3.* Appellatus a mimis, quaſi obſtupratus.

OBSUFFLO, as, a. 1. inſuffio. *Auct. declam. de Tribuno Mariano, inter epiſt. Quintil. c. 7.* Exercitur de propinquo tuo etiam coofuſionis nebulam obſuffiare.

OBSUM, obes, obfui, & offui, n. anom. *nuocere, pregiudicare,* βλάπτω, noceo, damnum affero: quaſi contra ſum, nbſo: contrarium *ſo proſum*. *Cic. 1. de Orat. cap. 26. extr.* Fuit mirificus quidem in Craſſo pudor, qui tamen noo modo noo obeſſet ejus orationi, ſed etiam probitatis commendatione prodeſſet. *Ovid. 5. Triſt. el. 1. v. 66.* vel totos tolle libellos, Hoc, mihi quod prodeſt, ſi tibi lector, obeſt. *Terent. Heaut. 3. 5. 23.* Id quod reliquit, profuit. *Lu.* im-

mo obfuit. *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 63.* Subjiciamus id, quod nobis adjumento futurum ſit, aot offuturum illis e contrario. *Nep. in Themiſtocl. c. 7. extr.* Non multum obeſſe moltitudo hoſtium ſuæ paucitati poſſet. *Ovid. 7. Met. v. 502.* obſunt euctoribus artes. *Id. 4. Faſt. verſ. 755.* nec, dum degrendiat, obſit Agreſti fano ſuppoſuiſſe pecus. *Plaut. Capt. 3. 5. 48.* Nunc falſa profuot, *Heg.* et tibi oberuot.

OBSUO, is, ui, atum, a. 3. *cucire all' intorno*, circum ſuo. *Virg. 4. Georg. v. 301.* hunc geminæ nares, & ſpiritus oris Multa reluctanti obſuitur. Eſt qui leg. *obſtruitur*.

OBSUROESCO, is, urdui, n. 3. *divenire ſordo*, ἐυωτίωμαι, ſurdus fio. *Cic. in Somn. Scip. c. 5.* Hoc ſonitu completæ aures obſurduerunt. *Id. de Amic. c. 24.* Obſurdeſcimus tameo, neſcio quomodo, nec ea, quæ ab ea monemur, audimus.

OBSÚTUS, a, um, nom. ea perticip. ab *obſuo*, inſutato, *cucite all' intorno*. *Sueton. de clar. Rhetor. cap. 1. extr.* Sporta auri obſuta. *Ovid. 6. Faſt. v. 577.* quod acu trajecit chena, Obſutum mæa torret in igne caput. *Sueton. in Tiber. c. 64.* Obſuta lectica. *h. e.* clauſa. Al. aliter leg.

OBTECTUS, a, um, *coperto*. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 19.* Quorum mediam orationem interrumpunt undique ſubito telo immiſſa, quæ illa obtectus armis militum vitavit. *Virg. 2. Æn. v. 300.* arboribuſque domus obtecta receſſit. *Cic. pro Cæl. c. 18. in fin.* Vitia multis virtutibus obtecta. *Sil. l. 15. v. 670. &* obtectus ſonium fera prædia miſcet. *h. e.* galea canitiem abſcondeos.

OBTEGENS, entis, qui obtegit, celat. *Tacit. Ann. 4. c. 1.* Animus audax, ſui obtegens, in alios criminator.

OBTÉGO, is, exi, ectum, a. 3. *coprire*, κατακαλύπτω, contego, obduco. *Phædr. l. 5. fab. 5. v. 19.* ſimalem ſe ſe veſtimentis ruſticus porcellum obtegere. *Cure R. R. c. 40.* Iofuper lingus bubula obtegeto, ſi pluat, ne aqua in librum permanet. *Colum. l. 3. c. 13. a med.* Et quod durum eſt, ſummis glebis obtegatur. *Cic. pro Sext. c. 35.* Io foro jacuit, ſaque ſervorum & liberorum corporibus obtexit. ¶ Translate *Plaut. Trin. 3. c. 23.* Nunc te hoc pacto credis poſſe obtegere errata? *Sueton. in Ner. c. 29.* Diſſimulare vitium, & calliditate obtegere. *Tacit. 4. Ann. c. 19.* Scelera nuper eoperta priſcis verbis obtegere. *Cic. in Vatin. c. 5.* Ut adoleſcentiæ turpitudo obſcuritate & ſordibus tuis obtegetur. *Id. Attic. 1. ep. 18.* Qui me amet, qui ſapiet, quocum ego colloquar, oihil fingam, nihil diſſimolem, oihil obtegam. *niente celi*.

OBTEMPERANTER, adverb. obtdienter. *Prudent. περὶ στεφ. 3. de S. Laurent. v. 112.* Obtemperaotor annuit.

OBTEMPERÁTIO, onis, ſ. *ubbidienza*, ὑπακοή, obelieatia. *Cic. 1. de Legib. c. 15.* Juſtitie eſt obtemperatio ſcriptis legibus, inſtitutiſque populorum.

OBTEMPÉRO, as, avi, atum, o. 1. *obbedire*, πειθάρχω, morem gero, obſequor, obedio: ex *ob* pro ad, & *tempero*: quaſi ad elterius voluntatem me tempero. *Cic. pro Cæcin. c. 18.* Imperium domeſticum oullum eeit, ſi ſervulis hoc noſtris conceſſerimus, at ad verba nobis obediant, noo ad id, quod ex verbis iatelligi poſſit, obtemperent. *Id. e. Tuſcul. c. 4.* Qui obtemperet ipſe ſibi, & decretis ſuis pareat. *Id. pro Plane. c. 39.* Cum reapeſtate pugnem periculoſe potius, quam illi obtemperem & paream? *Hirt. de B. Afric. c. 51.* Jubæ barbaro potius obedientem fuiſſe, quam Scipioois obtemperaſſe nuntio. *Cic. Fam. e. ep. 7.* Te audi, tibi obtempera. *Caſ. l. 4. B. Gall. c. 21.* Obtemperare imperio populi R. *Id. l. 1. B. Civ. c. 35.* voluntati alicujus. *Cic. pro Quinct. c. 6.* alterius cupiditati. *Varr. l. 8. L. L. c. 1.* rationi. *Hirt. de B. Alex. c. 74.* auſpiciis & religionibus. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 1.* auctoriteti Senatus. *Nep. in Timol. c. 1.* legibus. *Sueton. in Tiber. c. 59.* Naturæ obtemperens. *ſecondando e ſeguendo il genio. Ovid. 4. Triſt. el. 6. v. 7.* Quzque ſui monitis obtemperat loda magiſtri Bellua. *Cic. 1. Offic. cap. 21.* Si mihi eſſet obtemperatum. ¶ Cum accuſ. communi *Plaut. Amph. 1. 1. 193.* Non ego illi obtempero quod loquitur. *Id. Moſtell. c. 2. 89.* Ettamne adſtas, nec quæ dico obtemperas? ¶ Pro ſimplici tempero. *Ulpian. Dig. l. 24. tit. 1. leg. 1.* Ne iatet viram & uxorem donatio valeret, receptum eſt: ne mutuo amore ſe invicem ſpolliareot donatiootibus non obtemperantes, & profuſo erga ſe facilitate utentes. *Terrentius.* & *Gothofred. habent temperarunt*.

OBTENDO, la, ndi, ntum, a. 3. *ſtendere innanzi, opporre*, προτείνω, προτίθημι, ante, eut contra tendo, prætendo, oppono, objicio. *Sueton. in Ner. cap. 48.* Sudarium ante factem obtendere. *Virg. 10. Æn. v. 81.* Proqua viro nebulam, & ventos obtendere inanes. *Claudian. lib. 1. in Ruffin. verſ. 158.* murique locata Io ſpeciem cæſis obtendit plaſtra juveoeis. *Plin. l. 11. c. 37. fol. 55. extr.* Oculis membrana vitri modo translucida obtenditur. *Id. l. 5. c. 20.* Libano mone adverſus Aotilibaaus obtenditur. *Tacit. in Agric. c. 10.* Britaooiæ ſpetie ac cælo io orientem Germaniæ, io occideotem Hiſpaniæ obteoditur. ¶ Hypallage eſt in illo *Stazii e. Theb. v. 248.* fractiſque obtenduot limina ſilvis. *h. e.* tegunt, ornaat ramis aeborum. Sic *Sil. l. 10. v. 228.* contraria venti Exarmat vis, atque obtandit pulvere lucem. *h. e.* pulverem excitando viſum adimit. Priore loco rectus ordo erat, *obtendere ſilvas lumini*: altero, *pulvereus luci obtendere*. Sed hæc Poetis familiaria. ¶ Translate *Cic. Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 5.* Multis ſimulationum involucris tegitur, & quaſi velie quibuſdam obtenditur uoiuſcujuſque notura. *Quintil. l. 12. c. 10. ante med.* Qui ſuæ imbecillitati ſanitatis appellationem obtendunt. ¶ Aliquando eſt excuſare, prætendere, *portar in iſcuſa, allegare. Plin. l. 8. ep. 6. ad fin.* Nec paduit rationem turpitudini obtendere. *h. e.* turpe factum rctiove excuſare. *Tacit. 3. Ann. c. 17.* Matris preces obtendens. *& cap. 35.* Iatentius excafente ſe Lepido, cum valetudinem corporis, ætatem liberum, nubilem filiam

obtenderiet. *Lucan. l.* 8. *v.* 339. quid cauſa obtenditur armis Libertatis amor? ¶ Particip. *obtentus* V. ſuo loco.

OBTENEBRO, as, a. 1. *coprir de tenebre*, tenebras induco, tenebroſum reddo. *Laſtant. lib.* 4. *cap.* 19. ex *Aratis Propheta* (8. 9.) Occidet ſol meridie, & obtenebrabitur dies lucis, Al. leg. *tenebrabitur*.

OBTENTIO, onis, ſ. obtentus, actus obtendendi. *Arnob. l.* 5. *pag.* 181. Si tantus omnis expoſitionis, & ſeries obtentionibus allegoricis clauſa ſunt. *b. e.* quibuſdam obtentis quaſi velis allegoriæ. *&* *pag.* 182. Partes aliæ eſſe communiter conſcriptas, alias vero dupliciter, & ambiſaria obtentione velatas.

OBTENTO, as, a. 1. frequentat. ab obtineo, teneo, poſſideo, κατέχω. *Cic. Attic. lib.* 9. *epiſt.* 10. *ante med.* Tamen ſpes quædam me obtentabat, fore ut, &c. Al. leg. *fuſtentabat*.

OBTENTUS, us, m. actus obtendendi, obtentio, extentio. *Virg. Æn.* 12. *verſ.* 66. Exſtructiſque toros obtentu frondis inumbrant. *Plin. l.* 31. *c.* 1. Nubium obtentu vitalem ſpiritum ſtraqulat. *Senec. in Herc. Fur. v.* 355. Ipſa triſti veſtis obtento caput velata. *Claudian. l.* 2. *de cons. Prof. v.* 25. ſtudentia colla Gorgonos obtentu pallæ fulgentis ſoumbrat. ¶ Translate *Laſtant. l.* 2. *c.* 11. Vera ſunt, quæ loquuntur poetæ, ſed obtentu aliquo, ſpecieque velata. *Salluſt. in orat. Lepidi ad pop. R. ad fin.* Secundæ res mire ſunt vitiis obtentui. *ſervono da coperte a' vizj.* & *orat.* 2. *ad Cæſ. de reipubl. ordin. c med.* Tabella obtentui erit, quo magis animo libero facere audeat. *Tacit.* 2. *Hiſt. l.* 14. *extr.* Victorem exercitum attinuit obſcurum noctis, obtentui fugientibus. *Id. Ann.* 12. *c.* 7. Cupido nuri immenſa obtentum habebat, quaſi ſubſidium regno pararetur. *avea queſte pretenſe.* & *l.* 1. *c.* 10. Pientum erga parentem, & tempora reipubl. obtentui ſumpta. *preſe per pretenſo, per cagnaſſare*, &c. *Juſtin. l.* 5. *c.* 8. *ſub fin.* Ne iterum rempubl. ſub obtentu liberationis invaderet. *ſotto ſperze. Nazar. in Panag. Conſtantini*, *c.* 5. Non terror obtentoi eſt. *b. e.* non obtenditur terror, ut arceantur qui vifere Procipem, ac noſſe cupiunt.

OBTENTUS, a, um, *ſtiſa dinenes*, *e contra*, ante vel contra extenſus, obductus, περιτεταμένος: ab *obtendo*. *Virg. r. Georg. v.* 248. obtenta denſantur nocte tenebræ. *Val. Flacc. lib.* 3. *v.* 718. obtenta mulcebat lumina palla. *Senec. in Nat. c.* 48. Ante faciem obtento ſudario. *Plin. l.* 37. *c.* 7. *extra med.* Commendatio (*gemma*) ſumma, quod velut io translucido ignis obtentus, celantelque ſe tranſfulgent auratæ guttæ. *Scazr. in Oedip. v.* 625. Pudore fœdo ſqualidam obtentus comam. *b. e.* comam habens pudore obſitam, hypallage. ¶ Translate *Gell. l.* 10. *c.* 22. Qui obtento philoſophiæ nomine, inutile otium, & lioguæ vitæque tenebras ſequuntur. ¶ Eſt item ab *obtineo*, acquiſitus, impetratus, *ottenuto*. *Cic. pro Balbo*, *c.* 27. Volumus quædam, contendimus, experti ſumus: obtenta non ſunt. *Juſtin. lib.* 2. *c.* 4. *a med.* Obtenta in præmium captiva. *Id. ſub fin. l.* 21. Hamilcar pet Parmenionem aditu regis obtento. *ottenuto adnoza.*

OBTERO, is, trivi, tritum, n. 3. *peſtare*, *relpeſtare*, κατατρίβω, κατατείνω, contero, conculco, protere. *Phædr. l.* 1. *fab.* 30. *v.* 10. Taurus tanta proculcatas obterit duro pede. *Verr. l.* 2. *R. R. c.* 5. Ne in ſtabulo infantes grex bovum obtereret. *Sueton. in Ner. c.* 5. Repente puerum citatis jumentis haud ignarus obtrivit. *Lucan. lib.* 6. *v.* 82. pabula currens obtrivit equer. *&* *v.* 276. caput obterit ceſſaque ſaxo. *Plin. l.* 11. *c.* 29. *a med.* Locuſtarum ova obterere. ¶ Eſt etiam frangere, illidere, *rompere*, *ſpezzare*. *Colum. l.* 8. *c.* 8. *fab fin.* Facilius pioqueſcuot, ſi paucas ſubtrahas pionar, & obteras ciura. ¶ Item fricare, *fregare*. *Apul. in Apolog.* Carbone dentes obterere. ¶ Translata eſt deprimere, contundere, deterere, ad nihilum redigere. *Juſtin. ſub fin. l.* 24. Aſſidui imbres, fames, & laſſitudo miſeræ infelicis belli reliquias obterebeot. *Id. l.* 5. *c.* 2. *ed fin.* Domeſticis bellis Græcium obterere, ne exterois vacet. *Tac. l.* 15. *Ann. c.* 11. Vi ac minis alarios exterouit, legionarios obtrivit. *diſece.* Sic *in Agric. cap.* 18. Alam prope univerſam obtriverat. *Lucret. l.* 5. *v.* 1232. Uſqua adeo res humanas vis abdita quædam Obterit, & pulcros faſces, ſævaſque ſecuris Proculcare, ac ludibrio ſibi habere videtur. *Id. l.* 1. *v.* 79. relligin pedibus ſubjecta viciſſim Obteritur. *Lev. l.* 3. *c.* 56. Implorare præſidium populi, qui omois jura populi obtriſſet. *Cic. pro Cæcin. c.* 7. Ita calumniam ſtultitiamque obtrivit ac contudit. *Varin. ad Cicer. Fam.* 5. *ep.* 9. Malevolorum obtrectationes proſternere atque obterere. *levare poete* apud *Cicer. r. de Divin. c.* 16. cum Achivi corpiſſent inter ſe ſtrepere, aperteque artem obterere extiſpicum. *b. e.* rejicere, improbare, nullam eſſe dicere. *Liv. l.* 23. *c.* 43. Annibalis virtutem fortunamque extollit: populi R. obterit ſeneſcentem cum vitibur majeſtatem. *&* *lib.* 24. *c.* 15. Cum utrinque ducee, Romanus Brutium Lucanumque tonee a reajoribus ſuis victos, Pœnus mancipia Romana, & ex ergaſtulo militem verbis obtereret. *ſpaventande*, *ſtrapazzando*, *avvilendo*. *Cic. Verr. 7. cap.* 2. Obteri laodem imperatorium ceirenibus avaritiæ. ¶ Pro evertere, diruere, *Senec. in Oedip. v.* 645. iocellam domum Vertam, & Penates impio Marte obteram. ¶ Pro geavere, opprimere, *Cenſil. carm.* 64. *ad Honor. v.* 8. Troia Rhœteo quem ſubter litore tellos Ereprum poſtris obterit ex oculis.

OBTESTATIO, onis, ſ. *ſcongiuro*, *preghiera*, ἔκτασις, actus obteſtandi, obſecratio. *Pand. ex Feſto*: Obteſtatio eſt, cum deus teſtis in meliorem partem vocatur: deteſtatio, cum in deteriorem. *Cic. pro Dom. c.* 48. Quid ergo illa tua obteſtatio tibicinis? quid focultus? quid preces? quid priſca verba voluerunt? *b. e.* deorum invocatio facta a tibicine in ritu conſecrationis. *Id. pro Cluent. c.* 22. *ad fin.* Quæ mulier obteſtatione viri decem illis muſoibus ne domum quidem ullam, niſi focrus ſuæ, noſſe debuit. *b. e.* quia vir eam obteſtatus fuerat. *Cal. ad Cicer. in ſo. ep.* 10. *l.* 8. *Fam.* Mei officii eſt memioiſſe, qua obteſtatione decedens mihi, ne paterer fieri, mandaris. *Liv. l.* 27. *c.* 50. Matronæ ia preces obteſtationeſque verſæ, per omnia delubra vagæ, ſuppliciis votiſque ſatigare deos. *Tacit. Ann.* 1. *cap.* 12. Senatus ad infimas obteſtationes procumbens.

OBTESTATUS, a, um, particip. ab *obteſtor*. *Salluſt. in Catil. c.* 46. Multa prius de ſalute ſua Pomptinum obteſtatus. *Hist. de B. Alex. r.* 33. Obteſtatue erat populum R. ne moterentue. ¶ Paſſiva ſignificatione, *ſcongiurato*, *ſupplicato*, obſecratus. *Apul. l.* 2. *Metam.* Obteſtata fide præſentium. *Al. leg.* fidem. *Ammian. lib.* 31. *cap.* 9. (*al.* 25.) *a med.* Ni obteſtatur prece impeoſa ſuperſtitibus pepercifſet.

OBTESTOR, aris, atus ſum, dep. 1. *chiamare in teſtimonio*, *giurare*, ἐπιμαρτύρομαι, palam teſtor, proteſtor. *Cic. pro Sex. c.* 20. De quo te, te, inquam, patria, obteſtor, & vos penates, patrilique dii, rae propter ſalutem meorum civium dimicationem exdemque fugiſſe. *Plerique alii leg.* teſtor. *Brut. ad Cicer. ep.* 13. Oro atque obſecro te, Cicero, occeſſitudinem noſtram, tuamque in me benevolentiam obteſtans. *Suetom. in Calig. c.* 15. *ſub fin.* Commentarios convectos in forum, & ante clara obteſtatus deos, neque legiſſe, neque attigiſſe quidquam, concremavit. *Tacit. 2. Ann. c.* 65. Sacra regni, ejuſdemque familiæ deos, & hoſpitaler menſar obteſtanr. *Id.* 3. *Hiſt. rep.* 10. Aut militum ſe manibus, aut ſuir moritarum, obteſtans. *proteſtando.* & *lib.* 11. *Ann. c.* 5. Summeam rempubl. agi obteſtans, venism dicendi ante alios eapoſcit. ¶ Sæpius eſt cum adjuratione precari, obſecrare, *ſupplicare*, *ſcongiurare*, ἐξορκίζω, παρακαλῶ. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 2. Per omner deos te obteſtor, ut, &c. *Id. pro Flacc. c.* 40. *a med.* Cum ego te, Flacce, eæium noſtemque contemplans, fleos ſientem obteſtabei. *Id. pro Sest. in fin.* Vos obteſtor atque obſecro, ut, &c. *Id. pro Quinct. c.* 30. Te obſecrat obteſtaturque Quintius per ſenectutem ac ſolitudinem ſuam nihil aliud, niſi ut, &c. *Id. pro Cæl. c. ult.* Oro obteſtorque vos, Judices, ut, &c. *Id.* 7. *Verr. ſub fin.* Ceteros item deos deaſque omnes, implorio atque obteſtor, ut, &c. *Id. pro Flacc. c.* 2. Quem ſoim alium appellem? quem obteſtee? quem implorem? *Id. pro Mur. c.* 40. Veſtiare fidem obteſtatur, miſericordiam implorat. *Id. pro Sull. c. ult.* Id ſibi ne cœpiatis, vos obteſtatur. *Salluſt. in Jug. c.* 74. Lacromana obteſtatur pet amicitiare, ne, &c. *Plin. in Pæneg. c.* 67. *in fin.* Quaſo & obteſtor, ne, &c. *Vellej. ſub fin. l.* 2. Vos publica voca obteſtor atque piecor: cuſtodite, ſervate, &c. *Salluſt. in Catil. rep.* 34. *extr.* Te, atque Senatum obteſtamur, conſulatis miſeris civibus. *Plaut. Aulul.* 4. 9. 4. Obſecro vos ego, mihi auxilio, oro, obteſtor, fitis. *Virg. Æn.* 12. *v.* 819. Illud te, nulla fati quod lege tenetur, Pro Latio obteſtor, pro maieſtate uorum, ne, &c. *Salluſt. in Jug. c.* 53. Pollicendo, minitando, obteſtando.

OBTEXO, is, ui, xi, a. 3. *teſſere ſopre*, περιπλέκω, ante, vel ſupre, vel contra texo. *Plin. l.* 12. *c.* 19. Papilio fila atanceoſa, quacumque inceſſit, alarum masime langine obtexit. ¶ Translate *Virg.* 11. *Æn. v.* 610. fundunt ſimul undique tela Crebra nivis ritu: cælumque obteaitur ombra. *ſi enaper. Claudian. l.* 2. *in I. conſul. Stilich. v.* 258. Pœnus jaculis obtexitur æri.

OBTICENTIA, æ, ſ. *reticenza*, reticentia. *Quintil. l.* 9. *c.* 2. *circa med.* Ἀποσιώπησις, quam Cicero reticentiam, Celſus obticentiam, nonnulli interruptionem appellant.

OBTICĒO, es, cui, n. 2. *tacere*, σιωπᾶν, idem fere quod taceo, vel contra cupientem, me loqui, ſilen. *Terent. Eun.* 5. 1. 4. Virgo conſiſſa veſte lacrumans obticet. *Id. Phorm.* 5. ſ. 2. Phem, quid eone obticuiſti? *Juſtin. l.* 32. *c.* 2. Turba qoerelarum confuſus adoleſcens repente obticuit. *Demt. ad loc. tit. Terent. in Eun.* ita diſtioguit: Tacemus conſilia: reticemus dolores: obticemus, quorum nos pudet. Quæ diſcrimina perpetua non ſunt. Nam *Hor. de ar. Poet. v.* 284. chorusque Turpiter obticuit, ſublato jure nocendi. *Martial. l.* 10. *epigr.* 17. Solemneſque jocos, nec triſtia carmina poſcit: Et queritur, nugas obticuiſſe meas. *Ovid. 14. Met. v.* 522. Addidit obſcenir convicia ruſtica dictis, Nec prius obticuit, quam guttura condidit arbor.

OBTIGO, is, a. 3. *coprire*, obtego. *Plaut. Moſt.* 2. 3. 7. Amor in pectus petpluit ineum, neque jam unquam obtigam poſtum.

OBTINĔO, es, nui, tentum, a. 2. *tenere*, *avere*, *poſſedere*, κατέχω, κρατῶ, teneo, habeo, poſſideo, quaſi circum teneo, vel contra aliquem teneo. *Plaut. Caſ.* 3. 5. 16. Obtine aures, amabo. *Cic. Phil.* 2. 1. 19. *ſub fin.* Suam quiſque domum tum obtinebat, neque erat uſquam tus. *Liv. l.* 1. *c.* 16. Romano pubes, velut orbitatis meto icta, mœſtum aliquando ſilentium obtinuit. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 1. Una pars, q am Gallos obtinere dictum eſt, initium capit a fluoine Rhodano. *&* *rep.* 7. Cujus legationis Numeius, & Verodoctus principem locum obtinebant. *&* *cap.* 3. Cujus peter regnum to Sequanis multos annos obtinuerat. *&* *mox*. Propterea quod ipſe ſuæ civitatis imperium obtentuius eſſet. *Liv. l.* 30. *c.* 19. Galliam atque Italiam armis obtinere. *Plin. l.* 11. *c.* 3. Sepiæ ſanguinis vicem atramentum obtinet. *&* *cap.* 42. Caſeus meticamenti vim obtinet. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 16. *ſub fin.* Provarbii locum obtioet. *Id. pro Sull. c.* 6. Quorum alter apud me parentis gravitatem, alter filii ſuavitatem obtioebat. *Id.* 4. *Fam. ep.* 13. *ante med.* Obtinemus ipſius Cæſaris ſummam erga nos humanitatem. *Id.* 3. *de nat. Deorum*, *rep.* 20. Errantes ſtellæ numerum deorum obtinebunt. *b. e.* ioter deos numeisbuntur. *Sic l.* 2. *de Offic. c.* 22. Numerum obtinent jore cæſorum. *Quintil. l.* 10. *c.* 5. *a med.* Obtinere ſommam opinionem in ſcholis. *avere un gran concetto*. *&* *Plin. l.* 34. *c.* 2. admirationmem. *b. e.* in admiratione eſſe. *Id. l.* 15. *c.* 27. Africanæ ficus patriæ nomen obtinent. *tengono*. ¶ *Obtinere præſentem*, rege-

rẽgere, adminiſtrare, in provincia cum juriſdictione eſſe. *Caſ. l. 1. B. Civ. c.* 30. Sardiniam obtinebat M. Cotta, Siciliam M. Cato, Africam ſorte Tubero obtinere debebat. *Cic. 2. Fam. epiſt. 9. ante med.* Cum tu Hiſpaniam citeriorem cum imperio obtineres. *Id. 5. ad Attic. ep. 21. ante med.* Ex qua ioſula nummus nullus, me obtinente, erogabitur. *ſorte id meo regimento.* ¶ Eſt etiam retinere, conſervare, cuſtodire, *retinere, conſervare. Terror. Hir. 5. 4. 18.* Antiquam adeo tuam vrooſtatem obtines, ut voluptati obitus, ſermo adventus tuus, quocumque adveneris, ſemper ſiet. *Liv. l. 26. c. 20.* Collaudavit milites, quod duabus tantis cladibus deinceps iſti, provinciam obtinuiſſent. *Cic. Q. Fr. l. 1. ep. 2. c. 12.* Ut facilitate ſua nos eam neceſſitudinem, quæ eſt nobis cum publicanis, obtinerea, & conſervare patientur. *Id. pro Quinct. c. 9. extr.* Neque nobis odhuc, præter te, quiſquam fuit, obi noſtrum jus contra illos obtineremus. *Id. pro Roſc. Amer. c. 17.* Quod tametſi miſerum & indignum eſt, feret tamen æquo animo, judices, ſi per vos vitam & famam poteſt obtinere. *& 19. 48.* Obtinere io perpetuum auctoritatem ſuam. *Liv. lib. 29. c. 2. o med.* Pertinaces ad obtinendam injuriam. *b. c.* ad retinendum ſibi, quod injuria aliis ademerant. *Tacit. 1. Ann. c. 31.* Non tribunus ultra, quo caſtrorum præfectus jus obtinuit: vigiliæ, ſtationes ipſi (*milites*) partiebantur. ¶ Huc pertinet & illud *Cic. in Pariet. c. 37.* Quæ autem ſcripta eoo ſunt, ea aut confuetudine, aut conventis hominum, & quaſi conſenſu obtinentur. *ſuffiſimo, ſi conſervamo. & Tuſcul. 5. c. 41.* Lex, quæ io Græcorum conviviis obtinetur. *ſi offervo.* ¶ Item occupare, *occupare. Plin. l. 12. c. 1. o med.* Platanus nemoroſa vertice, & ſe vaſtis protegene ramis, agros longis obtinet umbris. *Lucret. lib. 3. v. 1002.* Qui non ſola novem diſperſis jugera mambris Obtineat, ſed qui taceat totius orbem. *Catt. l. 6. c. 1.* Emanſus curro omne ſpatium, quod acies Laconum obtinuerat. *Liv. l. 29. cap. 27.* Noſtrum inſequentem eadem caligo obtinuit. *Tacit. 3. Hiſt. c. 14. extr.* Leginoes, quas Cæcina, ad obtinendam Cremonam præmiſerat. ¶ Item conſequi, adipiſci, vinere, ſuperiorem eſſe, *ottenere, ſeguire, vincere. Cic. pro Quinct. cap. 9. ſub fin.* Obtinere jus ſuum contra aliquem. *Id. Attic. l. 7. ep. 25.* Malas cauſas ſemper obtinuit, in optima concidit. *Id. pro Roſt. Com. cap. 4.* Ad judicium hoc modo venimus, ut totam litem aut obtineamus, aut amittamus. *Id. Fam. 1. ep. 8. o med.* Eo tu conſule omnia, quæ voles, obtinebis. *Liv. l. 35. c. 20.* His obtinuit, ut præſarretur candidato, quem, &c. *Cæl. ad Cicer. Fam. 8. ep. 6. ad fin.* Quia de intercalando non obtinuerat, tracaſugit ad populum. *Gell. l. 12. c. 14. in f.* Impetrare & obtinere. *Cic. 2. de Legib. 1. 22. ad fin.* Obtinere & adipiſci. *Juſtin. l. 20. c. 2. ad fin.* Litatis hoſtiis, obtentoque, ut rebantur, quod petebant. *Id. l. 12. cap. 8.* Ægre eſt ab eo obtrotum, ot vellet vivere. ¶ Cum infinito *Cic. 2. de Fin. 1. 21.* Mallet obtinere exiſtimari bonus vir, ut non ſit, quam, &c. Al. rectius aliter leg. ¶ *Obtinere rem*, victoriam reportare. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 85.* Romani ſi rem obtinuiſſent, finem laborum omnium exſpectant. ¶ Item probare, ſuſtinere, defendere, evincere, *provare, ſoſtenere, far vedere. Cic. Verr. 5. c. 71. extr.* Poſſumus hoc teſte, poſſumus litteris hominum honeſtiſſimorum, poſſumus auctoritate ſocietatis, quod dicimus, obtinere? ao aliqua firmiore, aut graviore quærenda ſunt? *Id. pro Quinct. c. 23. extr.* Non ad obtinendum mendacium, ſed ad verum probandum auctoritatem adjuvare. *Id. 2. de Fin. c. 22.* Non metuet, ſive cslare potenit, ſive opibus magnis quidquid fecerit obtinere. *& lib. 4. 1. nh.* Stoici ſe poſſe putaot duas contrarias ſententias obtinere. *Arnob. l. 4. pag. 133. extr.* Poſſumus obtinere, falſum aſſe quod dicitur. *Apul. l. 1. de Deſtr. Plat.* Tres partes Philoſophiæ congruem inter ſe, primus obtioait. *b. c* affirmavit, aſſaruit, monſtrevit. ¶ Item prævalere, *prevalere. Lin. l. 5. 1. 49. ad fin.* Ibi cædes obtimia: cæbra capiontur, &c. *Al. leg.* omnia obtinuit. *Ulpian. Dig. lib. 2. tit. 4. leg. 4.* Caſſius io infinitum omnes parentes dicit: quod & honeſtius eſt, & marito obtinuit. *Pſal. lib. 42. tit. 1. leg. 36.* Et ſi diſſentiret, ſententia plusium obtineret. *Perron. in Satyr. c. 2.* Simulque corruptæ eloquentiæ regula ſtatit, & obtinuit. Sic *obtinere* dicitur confuetudo, quæ invaluit, durat, & ſervatur. *Ulpian. Dig. lib. 1. tit. 16. leg. 7.* Ferias ſecundum mores & conſuetudinem, quæ retro obtioait, dare. Et abſolute *Id. ibid. tit. 13.* Hodie obtinuit, indifferenter quæſtores ærcari tam patricios, quam plebejos. Sic *famo obtinet*, apud *Liv. in fin. lib. 46. l. 21.* Malim equidem da filio verum eſſe, quod & plures tradidere auctores, & fama obtioat. *Salluſt. in Jug. c. 20.* Quamquam ab ea fama, quæ pleroſque obtinet, diverſum eſt. Abſolute *Id. initio orat. 2. ad Cæſ. de reipubl. ordin.* Pro vero antea obtinebat, regna atque impotia Fortunam dono dare, &c. ſed res docuit, id verum eſſe, quod in carminibus Appius ait, fabrum eſſe quemque fortunæ. *corrou per vero: ſi temee per certe.* Al. leg. *Populus R. auteo obtinebat.* h. e. verum putabat, pro certo teosbat. *Apul. initio Apolog.* Certus equidem eram, proque vero obtinebam. *Varr. l. 2. R. R. cap. 2. ante med.* Non ipſos quoque (*Romulum & Remum*) fuiſſe paſtores obtinebit, quod Parilibus potiſſimum condidere orbem? *b. c.* pro certo habebitur. Vel, ano hoc obtinebit, quod, &c. h. e. evincet, probabit. ¶ Io Pandectis Florentinis ſcribitur *optimo*, ut videre eſt apud *Torrentin. & Beſſonium* teſtatur. *Quincil. lib. 2. cap. 7.* (*al. 13.*) Cum dico obtioait, *b* litteram retio poſcit, aures magis audiunt p.

OBTINGIT, ebat, tigit, imp. 3. *toccare*, λαγχάνω, obvenio. *Cic. l. 1. Offic. c. 7.* Eorum, quæ natura fuerant communia, quod cuique obtigit, id quiſque teoeat. *Id. Fam. 2. ep. 19.* Cum optatiſſimum nuncium accepiſſem, ta mihi quærlorem obtigiſſe. *Id. in Vatin. c. 5.* Cum tibi aquaria provincia ſorte obtigiſſet. *Id. Attic. l. 2. ep. ult.* Eam, quam mihi dicis obtigiſſe, *evajrov*, eunquam deferam. *Plaut. Caſ. 2. 4. 11.* Mihi obtingat ſors. *Id. Bacch. 3. 6. 14.* Nullus eſt, cui non invideant rem ſecundam obtingere. ¶ Item evenire, accidere, contingere, *accadere, avvenire. Plaut. Rud. 4. 6. 7.* Eloquere, ut hæc res abtigit de filia. *Terent. Heaut. 4. 3. 5.* Hoc tibi ea ſententia tua obtigiſſe, lætor. *Id. Andr. 3. 5. 2.* Atqua hoc confiteor jure mihi obtingere, quandoquidem tave ineis fam. *Plaut. Aſin. 3. 3. 136.* Animo ſis bono, face: ſanptata obtingsot. *Cic. 4. Catil. 1. 2.* Si quid mihi obtigerit, æquo animo paratoque moriar. *b. c.* humaoitus acciderit. ¶ Pro ſimplici taogo. *Plaut. in fragment.* Nam ita muſtulentus æſtus nares obtigit. Ita *Nan. 1. 4. 2. 476.* Sed idem *cap. 2. n. 322.* habet *attigit*, huoc eundem locum referens.

OBTINNIO, is, n. 4. idem ac tinnio. *Apul. in Apolog.* Ecquid illi aures obtionireat.

OBTORPESCO, is, pui, o. 3. *inſtupidire, intormentire, intirizzare, imorpidire, intormentir, valda torpeſco, obſtupeſco, langueſco. Cic. pro Dom. c. 51. ſub fin. & Lin. lib. 22. r. 3. ſub fin.* Signum effodiant, ſi ad convellendum manus præ metu obtorpuerint. *Senec. l. 2. controv. 1. e med.* Oculi ſubita caligine obtorpuerunt. *Plin. l. 9. c. 42.* Novit torpedo vim ſuam, ipſa non torpens, merſaque in limo ſe occultat, piſcium *qui* ſecuri ſuperantantas obtorpusre, corripeus. *Id. l. 8. 1. 27.* Anguis, ſi ſquamæ obtorpuere, ſpinis juniperi ſe ſcabit. *b. 1. duriores* factæ ſunt. ¶ Sæpe trausfantur ad animum. *Cic.* vertens *Enrip.* verſus *l. 3. Tuſcul. 1. 28.* Sed jam ſubactus miſeriis obtorpui. *Liv. l. 34. c. 38. in fin.* Circumfuſo undique pavore ita obtorpuit, ot nec dicere, quid io irm ſſet, nec audire poſſet. *Id. l. 32. c. 20.* Obtorpuerant quodammodo animi. *Apul. in Apolog.* Repentino mrotis nobilo obtorpeſcunt.

OBTORQUEO, es, orſi, ortum, a. 2. *torcere forte, cuojjon*, vehementer torqueo. *Sust. l. 5. Theb. n. 414.* dextrafque obtorquat io undas proram. *Aurel. Vict. de vir. illuſtr. 1. 66.* Conſuli legibus agmiis reſiſtenti ita collum io Comitio obtorſit, ut ſanguis eſſluerit a naribus.

OBTORTIO, onis, ſ. *torcimento*, tortio, contortio. *Fulgent. Planiad. de priſco ſermone* io *Exercitus*, Valgia ſuot labellorum obtortiones.

OBTORTUS, a, um, *intorto, torto*, tortus, nel valde tortus. *Virg. 5. Æn. n. 559.* it pectore ſummo Flexilis obtorti per collum circulus auri. *Cic. 6. Verr. c. 12.* Obtorta gula in vincula abripi juſſit. *Plaut. Pan. 3. 5. 45.* Obtorto collo ad prætorem trahi. *Apul. lib. 3. Metam.* Domus janoas, cardinibus obtortis, evellere geſtientss. *Pitron. in fragm.* apud *Fulgent. de priſco ſerm.* Obtorto valgiter labello.

OBTRAHO, is, a. 3. *Tertull. de virg. veland. c. 15.* Si tentationibus gradum obtraaerit. Al. leg. *obſtraverit.*

OBTRECTATIO, nois, ſ. *ſparlamoaza, maldicenza, βασκανία, ζηλοτυπία*, actus obtrectandi, reprehenſio, vituperatio, maledictio. *Cic. Fam. 1. epiſt. 7. o med.* Quorum malevolotiſſimis obtrectationibus non ſcito de vetere illa noſtra ſtectantia prope jam eſſe depulſos. *Tacit. l. 1. Hiſt. 2. 1.* Obtrectatio & livor pronis auribus accipiuntur. *& lib. 3. c. 37.* Nulla io oratione cujuſquam erga Flavianos duces obtrectatio. ¶ Definitur a *Cicer.* ipſa ægritudo 4. *Tuſcul. 1. 8.* Obtrectatio eſt ea, quam iotelligi zelotypiam volo, ægritudo re eo, quod alter quoque potiatur ao, quod ipſe coosequerit, *invidia, malignità, ufizio.* Differt ab *invidia*, ut *ibid.* culligitur, quia hæc dolet rebus ſecundis alteries, a quo oihil læditur: *obtrectatio* eſt in his, quibus lædi ſe quis putat. V. *Obtrectat. Varin. ad Cicer. 5. Fam. ep. 9.* Malevolorum obtrectationes & invidias proſternere. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 7.* Injurias inimicorum in ſe commemorat, a quibus diductum & depravatum Pompejum queritur invidia atque obtrectatione laudis ſuæ. *Liv. l. 28. c. 40.* Obtrectatio atque invidia adverſus erescentem io dies gloriam fortiſſimi conſulis. *Cic. pro Font. c. 8.* Inimicum eſſe alicui ex civilibus ſtudiis, atque obtrectatione domeſtica. *Id. Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 15.* Obtrectatione & malevolentia liberatus. *Juſtin. l. 31. c. 1.* Quæ res Demetrio non gratiam legationis, ſed odium obtrectationis comparavit. *Nep. in Attic. c. 20.* Inter quos maximarum rerum non ſolum æmulatio, ſed obtrectatio tanto mtercedabat, quantum, &c. *Plaut. ad Cicer. Fam. 10. ep. 18.* Hæc res habet obtrectationem. *b. r.* obtrectationi eſt ſubjecta. *Cic. de clar. Orat. cap. 42.* Tantum abeſt ab obtrectatione invidiæ, &c. *Al. leg.* invidiaque. *Liv. l. 2. c. 40.* Noo ioviderunt laudes ſuas malieribus viri Romani: adeo ſine obtrectatione gloriæ alienæ vivebatur.

OBTRECTATOR, oris, m. *invidioſo, maldicente, ſparlatore, ἀνταλλάκτης, βάσκανος*, qui obtrectat, maledicus, iovidus, calumniator. Quomodo ab iovido differat, V. in voce præced. *Cic. pro Flacc. c. 2.* Si forte beneficii hujus obtrectator, aut virtutis hoſtis, aut laudis invidus aſſimſſet. *Id. pro Planc. c. 23. o med.* Nonnulli noſtri ieiqui, multi communes obtrectatores, atque omnium invidi multa fioxerunt. *Id. Fam. 1. ep. 4.* A tam invidis & obtrectatoribus nomen inductum fidæ religionis. *Id. in Brute, c. 1.* Dolebam, quod non adverſarium, aut obtrectatorem laudum mearum, ſed ſocium potius, & conſortem glorioſi laboris amiſeram. *Id. pro Flacc. 1. 28.* In tam ſuſpiciola ac maledice civitata locum ſermoni obtrectatorum non reliquit. *Sueton. in Caſ. cap. 55.* Purgare ſe adverſus obtrectatorum criminationes. *& cap. 45.* Calvitii deformitatem iniquiſſime ferebat, ſæpe obtrectatorum jocis obnoxiam expertus. *Juſtin. lib. 31. cap. 6.* Huic ſententiæ obtrectatores amici tagis erant. *riprenſori, ſmuvoriti.*

OBTRECTATUS, us, m. idem ac obtrectatio. Io ſexto caſu ſing. *Gell. in præfat. o med.* Ut ſine vano obtrectatu confideremi.

OBTRECTO, as, avi, atum, a. 1. *invidiare, ſpectare*, ζηλοῦω, βάσκω, ex invidentia male dico, dicta & facta aliorum vitupero, calumnior, reprehendo. *Gloſſ.* Obtrectat, *διαβάλλει*. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 20. Ipſum illud æmulari, obtrectare, dicunt neo eſſe inutile, cum aut ſi non idem videat cuoſecutum, quod alium; aut alium idem, quod ſe. *& imp.* 26. Obtrectare vero alteri, aut illa ritioſa æmulatione, quæ rivalitati ſimilis eſt, æmulari, quid habet utilitatis? cum ſit æmulantis aogi alieno bono, quod *ipſe* oon habeat; obtrectantio autem angi alieno bono, quod id etiam alius habeat. V. *Obtrectatio. Id.* 4. *Acad. c.* 6. Arceſilas Zenoni obtrectans oihil novi reperienti. *Nep. in Ariſt. c.* 1. Æqualis fere fuit Themiſtocli. Itaque sum eo de principatu contendit. Namque obtrectarunt inter ſe. *ſi perſequamur l'oo l'altro. Liv. l.* 36. *cap.* 34. Invitus Ætolis, quos ſolos obtrectaſſe gloriæ ſuæ, cum libenter Græciam, meminerat. *Id. l.* 8. *c.* 36. Ceſſatum a milite, ac de induſtria, ut obtrectaretur laudibus ducis, impedita victoria eſt. *Cic. pro Leg. Manil. cap.* 8. *extr.* Qui huis obtrectaot legi, atque cauſæ. ¶ Cum accuſatio eſt damoare, culpare, carpere. *Phædr. l.* 2. *in epil. v.* 10. Si livor obtrectare ſorem voluerit. *Id. in prol. l.* 5. *v.* 15. Huoc (*libellum*) obtrectare ſi volet malignitas, imitari dum non poſſit, obtrectet licet. *Liv. l.* 45. *cap.* 37. Cui oullum probrum dicere poterat, ejus obtrectare laudes voluit. *Tacit. Ann. l. c.* 17. *extr.* Non obtrectari a ſe urbanas excubias. *Auct. Dial. de oratorib. c.* 25. Iovicem ſe obtrectaverunt. *Plin. l.* 9. *c.* 35. *a med.* Lautitiam omoem, apparatumque obtrectans. Addunt & ex *Cicer. Phil.* 10. *c.* 3. Conſuetudo plerifque io rebus obtrectandi bonoe. Al. tamco rectius leg. *bonis.* ¶ Obtrectet, inquit *Feſt.* cootra ſententiam tractat. Hinc *obtrectare aliquid manibus* pro attrectare, contrectare contra alicujus voluntatem, dixit *Hieronym. in vita Pauli, fcll.* 3.

OBTRITIO, onis, f. actus obterendi. *Auguſtin. ſerm.* 8. *de diverſ. c.* 4. Accedite ad sum io obtritiooe cordis.

OBTRITUS, us, m. actus obtrendi. Io ſexto caſo ſing. *Plio. l.* 18. *c.* 28. Ns herbæ obtritu hebetentur.

OBTRITUS, a, um, *peſto, calpeſtato, fracaſſato*, κατατρῖδὴς, protritus, conculcatus. *Colum. l.* 6. *c.* 4. *a med.* Pellem ſerpentis obtritam cum vioo miſcent. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 86. Ruina conclavis obtriti. *Lucret. l.* 3. *v.* 907. Urgerive ſuperne obtritum pondere terræ. *Lucan. l.* 3. *v.* 656. Obtrita æſta. *Voler. Max. l.* 1. *c.* 6. *n.* 11. Sed illæ clades eliquanto majores: legiooum ioteritus, ſigna hoſtilibus iotercepta manibus, obtritum equitatum, &c. ¶ Translata *Plaut. Curcul.* 4. 4. 17. Meæ pugnæ præliares plurimæ obtritæ jacent. *h. e.* contemptæ, ſpretæ.

OBTRÚDO, is, ſi, ſum, a. 3. *ſpingere ron forza*, ὠθέω *encontro*, προσωθίζομαι, idem quod trudo, vel cootra aliquem trudo, vi pello. *Plaut. Mem.* 3. 3. 26. Jamne abiit iotro? abvit, obtruſit fores. *Al. leg.* operuit. *Cic. Verr. 6. cap.* 36. Qui non obtruſit aliqoa ex parte mooimenta P. Scipionis, ſed ſunditus ſuſtulit & delevit. *h. e.* loco movit, everſit. Sunt qui ſuſpicaotur legendum *obtrivit*, alii *obruit*, alii *obſtruxit. Apul. in f. l.* 7. *Metam.* Ardentem titionem mediis ioguinibus obtrudit. ¶ Signifioet ioterdum avide io os immittere, & qoaſi gulam cibo ioſercire. V. *Objrudo.* ¶ Item claudere. V. *Ibid.* ¶ Sæpiſſime vero ponitur pro invito & repugnanti offerre, aor dare, *dar per forza. Terent. Andr.* 1. 5. 15. Ea quia oemini obtrudi poteſt, itue ad me. *Id. Hecyr.* 3. 1. 16. Nunquam aoſus ſum recuſare eam, quam mihi obtrudit pater. ¶ Obtrudere palpum alicui, *ſar carezze*, *adulare chi non ne ha voglia*, κἰμἀλλω. *Plaut. Pſeud.* 4. 2. 35. Ego iſtuc aliis date condidici; mihi obtrudere non potes palpum.

OBTRUNCATIO, oois, f. *troncamento*, κατακοπή, actus obtruncandi. *Colum. l.* 4. *c.* 29. Quod rum & obtruncatione vitis, & cum ejuſdem reſectionis fiſſura præcipit fieri.

OBTRUNCATUS, a, um, *tagliato a pezzi, trucidato, ammazzato*, κατακοπὴς, trucidatus, occiſus. *Salluſt. io Jug.* 2. 71. Jueta boni malique, ſtrenui & imbelles, inulti obtruncati.

OBTRUNCO, as, avi, atum, a. 1. *troncare, tagliar vin, mutilare*, trunco, abſcindo, cædo. *Colum. l.* 4. *c.* 29. *n med.* Atque ita ſuperficies inſitæ vitis uſque ad receptum ſurculum obtruncatur. ¶ Item concidere, trucidare, occidere, *tagliar a pezzi, ammazzare. Salluſt. io fragm.* apud *Non. c.* 9. *n.* 5. Ceteri oice pecorum obtruncabaotur. *Id. in Jug. cap.* 101. Equites, peditea permiati cadere alios, alios obtruncare. *alcri ferire, alcri occidere.* Vetus Poeta apud *Cicer. l.* 3. *de nat. Deor.* 2. 26. Puerum intgrea obtruncat, membraque articulatim dividit, Perque agros paſſim diſpergit corpus. *Liv. io f. l.* 5. *l.* 1. Ita regem obtruncare. *Virg.* 3. *Georg. v.* 374. cervos Comioos obtruncant ferro. *Plaut. Aulul.* 3. 4. 10. Capio fuſtem, obtrunco gallum furem manifeſtarium.

OBTUEOR, eris, dep. 2. *guardar fiſo, a in faccia*, ἀντόμαι, intentis oculis aſpicio, contra intueor. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 17. Numqui nummi exciderunt, here, tibi, quod ſic terram obtuere? *Id. Muſſ.* 1. 1. 66. Quid to me oooc plaoere, furcifer? ¶ Pro ſimplici iotuoor, aor video. *Id. abſd.* 3. 2. 153. Nullam pictam coofpicio hic avem. *Ter.* igoſco: ætate non qois obtuerier. ψυχγυγέω. Sic *Ampb.* 3. 2. 18. Quonam te avertiſti? *Alcm.* ita ingenium meum eſt: ioimicos ſemper oſa ſum obtuerier.

OBTUITUS, us, m. V. *Obtutus.*

OBTUMESCENS. V. *Obmutoſcens.*

OBTUNDO, is, udi, uſum, a. 3. *battere, percuotere*, κρουκάω, idem quod tundo, aot contra tundo. *Formic. l.* 5. *c.* 5. Qui aliquo dolore perculſi & caput plangant, & pectora pogois obtundaot. ¶ *Obtundere aciem ferri* eſt ita tundere, ut craſſior fiat, & hebetetur, cædendoque incpta fit. *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v.* 166. Nonne vides, ut noſtra ſoror Clementia triſtes Obtundat gladios? *ribattuta, ſpuntа, rendo ottuſo.* V. *Obtuſus.* ¶ Ab acie ferri transfertur ad oculos, cum hebetiores fiuot, & minus vident. *Plio. l.* 22. *c. ult. circa med.* Lens aciem oculorum obtundit, & ſtomachum iaflat. *Claudian. de VI. Conſ. Honor. v.* 51. acies ſtupet igne metalli, Et circumfuſo trepidans obtunditur auro. ¶ Item ad aures, sum minus audiunt. *Plin. l.* 24. *c.* 11. Arundioum lanugo illita auribus obtundit euditurn. ¶ Hinc *obtundere aures*, & *obtundere* abſolute, *ſtordire, importunare, ſeccare*: præſertim cum vel nimio clamore, vel eadem ſæpius repetendo, vel diutius, quem par eſt, loquendo moleſti ſumoe. *Cic. io Orat.* 2. 66. Ne brevitas defraudaſſe aures videatur, neve longitudo obtuliſſe. *Id. Attic. l.* 8. *ep.* 11. *extr.* Ego ſi fommum capere poſſem, tam longis te epiſtolis aon obtunderem. *Id.* 5. *Fam. ep.* 14. *ſub fin.* Cupio aon obtundere te, ſi non delectare noſtro ſtudio. *In epiſt. Timarch.* apud *eund. Verr.* 5. *c.* 67. *n med.* Obtuderunt ejus aures, tu focium prætoris fuiſſe. *Terent. Adelph.* 1. 2. 33. Ne me obtundas de hac re ſæpius. *Id. Andr.* 2. 2. 11. Obtundis, tametſi iotelligo. *Gell. l.* 4. 2. 9. *ſub fin.* Verba, ſi perpetua, atque infrenita, & obtundentia, acque laudabilia, aeque utilia ſunt. ¶ Item ad vocem, cum minus acuta & ſonora fit. *Plin. l.* 32. *c.* 9. *ante med.* Myaces fauces voxant, vocemque obtundunt. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 70. Cum patronus vocem in dicendo obtuderet. ¶ Sæpe ad animum. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 33. Multa e corpore exſiſtuot, quæ acuaot meotem, multa, quæ obtundant. *Id.* 3. *de Orat. c.* 24. Non quo acui ingeoia adoleſcentium oollem, ſed contra ingenia obtondi oolui, corroborari impudentiam. ¶ *Obtundere agritudinem*, ejus oim infirmare. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 16. Nihil eſt, quod tam obtundat enervetque ægritudinem, quam, &c.

OBTUNSIO, onis, f. actus obtundendi, percuſſio. *Lamprid. in Commoda, c.* 10. Quem vidiſſet albeſcentes iotcr nigros capillos quaſi vermiculos habere, ſturno appoſito, qui ſu vermes ſectari crederet, capite ſeppuratum reddebat obtunſioobus.

OBTUNSUS pro *obtuſus* legunt nonnulli (inter quos *Pierius*) ex MSS. apud *Plaut. Caſ.* 5. 1. 8. Obtunſo ore. *h. e.* pugnis verberato. *Virg.* 1. *Georg. v.* 262. Vomeris obtuſi dentem. *& lib.* 3. *v.* 135. obtuſior aſus. *Gell. l.* 13. *c.* 24. *a med.* Obtunſo ingenio eſſe. *Auſt. Bonog. ad Conſtantin. c.* 12. *extr.* Colliſi, obtunſique gladii. *Apuleje l.* 9. *Metam.* Offenſo lapide, atque obtunſis digitis. Al. tameo paſſim *u* cateuat.

OBTUOR, eris, depon. 3. idem quod obtueor: a *tuor. Accius* apud *Non. c.* 2. *n.* 696. Quibes oculis quiſquam ooſtrum poterit illorum obtui vultus?

OBTURACULUM, i, n. *turaccioło*, obturamentum. *Marcell. Empir. c.* 35. *ante med.* Obturaculum cotrahere.

OBTURAMENTUM, ti, n. *turaccioło, turamento*, ὑποφαξὶς, *turaciamento*, id quo quippiam obteratur. *Plin. l.* 16. *c.* 8. *a med. de fabre.* Uſus ejus cadorum obturamentis. *Id. l.* 33. *c.* 4. *circa med.* Repleto ſtagno, eaculſis obtummentis, erumpit torrens tanta vi, ut ſaxa provolvat.

OBTURÁTUS, a, um, *otturato, turato, chiuſo*, ὑφαρκτὸς, occluſus, obſtructus. *Cic. de Fato, c.* 5. *n med.* Stupidum eſſe Socratio dixit, & bardum, quod jugula concava noo haberet: obtructas eas partes, & obturetas eſſe dicebat. *Plin. l.* 20. *c.* 6. Obturatæ oares. *& lib.* 29. *c.* 2. aures. *Vitruv. l.* 7. *c.* 12. Dolia operculis obtuereot, ne ſpirementum obtureta emittant. *Plin. l.* 34. *c. ult. n med.* Obturati urcei.

OBTURBÁTOR, oris, m. *turbatore*, qui obturbat. *Aſcon.* io illud *Cicer. in divin. Verr. c.* 25. *ad fin.* Niti quem forte ex illo grege moratorum, &c. Obturbatores quoſdam, ſordidoſque cauſidicos ſignificat, qui adhibebantur ad moram faciendam, dum meliores adrocati recreareotur, & ſo denuo compararent ad dicendum.

OBTURBÁTUS, a, um, *turbato*, ut Obturbata proculcatione aqua, *Plin. l.* 6. *c.* 28.

OBTURBO, as, avi, atum, a. 1. *turbare, perturbare*, ὀχλοποιέω, ὀχλοπέω, turbo, conturbo, perturbo. *Cic. Attic.* 12. *ep.* 28. Obturbare ſolitudinem. *& ep.* 16. *extr.* Ms ſcriptio & litteræ non leaiuot, ſed obturbaot. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 25. Obturbare hoſtes. *diſordinare, ſcompigliare.* Adde *lib.* 1. *Ann. c.* 66. ¶ Obſtrepere, obloqui, reclamare, impedire loquentem, *interrompere, fraſtornare. Terent. Andr.* 5. 4. 23. Itane vero obturbat? *Plaut. Pœn.* 1. 2. 49. Sioe, amem: ne me obturbe, ac tace. *Tacit.* 3. *Hiſt.* 2. 10. Obturbabaruc militum vocibus Aponius, cum loqui conparet. Adde *lib.* 6. *Ann. c.* 24. *Sueton. in Aug.* 2. 86. & *Plin. l.* 9. *epiſt.* 13.

OBTURGESCO, is, urſi, o. 3. *gonfiarſi*, turgeſco, ἐπίτυμα. *Lucret. l.* 6. *v.* 658. Obrergeſcit enim ſubito pes. *Al. leg.* obbrurefcit. *Feſt. in Bac.* A qua ictu obturgeſcunt. *Lucil.* apud *Priſcian. l.* 9. *pag.* 870. *Puteſch.* Obturſi ebrias.

OBTURO, as, avi, atum, a. 1. *turare, otturare, iocalare, chiudere*, ἐμφράττω, ἀναπιμπλῶ, obſtruo, occludo, oppilo. *Feſtus* ducit a θύρα, oſtium: unde quidam ſcripſere *obthuro*: quod pleriſque aliis non placet. *Cato R. R. c.* 154. Labrum imum pertaodito: en fiſtulam ſubdita, uti obturarier recte poſſit. *Varr. l.* 3. *R. R. cap.* 16. *ante med. de apib.* Extra oſtium alvei obturant omnia, que venit inter favos ſpiritus. *Colum. l.* 12. *c.* 48. *a med.* Amphores faſciculio ſoniculi obturare. *Plin. l.* 19. *c.* 10. Limo aot cinere obturare foramina. *Plaut. Aulul.* 2. 4. 25. Obturare gutturem. *Id. Stich.* 1. 2. 37. oo. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 105. aurea. *Lucret. l.* 4. *v.* 867. amorem edendi. *h. e.* ſedare, comprimere, at *Virg.* 8. *Æn. v.* 184. loquitur.

OBTÚSE, obtuſa acie. *Solin. c.* 32. (*al.* 45.) *a med.* Crocodili in aqua obtuſius vident, in terra acutiſſime.

OBTUSIO, onis, f. Obtuſio ſenſuum, apud *Tertull. l.* 3. *adverſ. Marcion. c.* 6. eſt ſtupiditas.

OBTÚSUS, a, um, *percoſſo, battuto*, verberatus, percuſſus. *Plaut. Ampb.*

Amph. a. 1. 59. Sum obtuſus pugnis peſſime. ¶ Eſt etiam retuſus, craſſus, acumine carens, & pungendo, cædendove minime aptus, *mucro*, *ſpumeus*, ἀπαιὸς. *Colum. l. 4. c. 24. ſub fin.* Obtuſa, & hebes, & mollis ſala putatorem moratur. *Tacit. 15. Ann.* a. 54. Pugionem vetuſtate obtuſum ſaxo aſperare. *Ovid. 1. Met. v.* 471. Obtuſum talum. *Virg. 1. Georg. v.* 261. durum procudit arator Vomeris obtuſi dentem. *Plin. l. 18. c. 35.* Cornua lunæ obtuſo plusviam; erecta & infiſta ventos ſignificant. *Lucret. l. 4. v. 356.* Obtuſus angulus. ¶ Dicitur & de acie oculorum, quæ hebes eſt, & minus videt: & translate de acie mentis, & ingenii. *Cic. de Senect. c. ult.* Nonne vobis videtur animus is, qui plus cernat & longius, videre, ſe ad meliora proficiſci; ille autem, cujus obtuſior ſit acies, non videre? *Id. in fragm.* apud *Lactant. l. 3. c. 14. a med.* Mihi autem non modo ad ſapientiam cæci videmur, ſed ad ea ipſa, quæ aliqua ex parte cerni videantur, hebetes & obtuſi. *Id. 1. de nat. Deor. c. 25.* Tutum hoc, aut etiam, aut non, negavit eſſe neceſſarium: quo quid dici poteſt obtuſius? *Tacit. in Agric. c. 9.* Caſtrenſis juriſdictio ſecura & obtuſior, ac plura manu agens, calliditatem fori non exercet. *groſſulana. Gell. l. 13. c. 24. a med.* Obtuſo ingenio eſſe. *Arnob. l. 1. pag.* 15. Nos hebetes, ſtolidi, fatui, obtuſi pronuntiamur, & bruti. ¶ *Obtuſa lux*, parum nitens, ſubobſcura, caliginoſa. *Virg. 1. Georg. v.* 395. Nam neque tum ſtellis acies obtuſa videtur, &c. ¶ *Obtuſæ aures*, tardæ, ſubſurdæ. *Stat. l. 5. ſilv. 1. v.* 170. Jamque cadunt vultus, oculiſque noviſſimus error, Obtuſæque aures, niſi cum vox ſola mariti Noſcitur. Adde *Cæſ. l. 2. c. 8. & lib. 8. c. 14.* ¶ Item *internus*, *ſurditas. Auct. ad Herenn. l. 3. c. 9. ſub fin.* Si vehementer aures auditorum obtuſæ videbuntur, atque animi defatigati ab adverſariis multitudine verborum. *Sid. l. 21. v. 191.* obtuſæ aures immiti murmure tubæ. ¶ *Obtuſa vox*, minus clara. *Quintil. l. 11. c. 3.* Vox candida & fuſca, plena & exilis, dura & flexibilis, obtuſa & clara. *Obtuſæ fauces*, quaſi tardioris ſenſus. *Id. ibid. paulo poſt.* Fauces tumentes ſtrangulant vocem, obtuſæ obſcurant, raſæ exaſperant. Al. leg. *obeſæ*. ¶ Obtuſior ſinus alicujus membri a *Virg.* dicitur 3. *Georg. v.* 135. cum illud ſenſu acuto caret, & vivida, *non ſuſtinet*. Sic *obtuſus ſtomachus*, languidus, *fugiens*. *Plin. l. 7. ep. 3.* Si cœnam tibi facerem, dulcibus cibis acres acutoſque miſcerem, ut obtuſus illis & oblitus ſtomachus, his excitaretur. ¶ Hinc translate *Virg. 1. Æn. v.* 567. Non obtuſa adeo geſtamus pectora Pœni. *b. c.* non adeo ſtupidi ſumus, aut cuſtici, & crudeles. ¶ *Obtuſa vires*, infirmæ, fractæ, languidæ. *Lucret. l. 3. v.* 453. obtuſis cecidêrant viribus artus. *Lev. l. 5. c. 18.* Senſus oculorum atque aurium hebetes, vigor animi obtuſus. ¶ *Obtuſum venenum* ſine vi. *Calpurn. ecl. 5. v. 94. de angue.* Marcet, & obtuſo jacet exarmata veneno.

OBTUTUS, us, m. *ſpectandi*, τοῦ ὁρᾶν, aſpectus, inſpectio: ab *obtueor*, quaſi obtuitus. *Cic. 3. de Orat. c. 5.* Qui vultum ejus, cum ei dicendum eſſet, obturumque oculorum in cogitando probe noſſet. *Id. in Brut. l. 2. de nat. Deor. c. 41.* Obtutum aliquo figere. *Id. de Univerſ. c. 8.* Effugit obtutum oculorum animus. *Quintil. l. 2. c. 2. (al. c. 3.) ante med.* Viſus fatigatur continuo obtutu oculorum. *Senec. in Agam. v. 137.* circuit pallor genas, Jacenſque vultus languido obtutu ſtupet. *Virg. 1. Æn. v. 499.* Dum ſtupet, obtutuque hæret defixus in uno. *& l. 7. v. 249.* defixa Latinus Obtutu tenet ora, ſoloque immobilis hæret. *& lib. 12. v. 666.* obtutu tacito ſtetit. *Val. Flacc. l. 7. v. 88.* & tandem obtutu conſurgit ab alto. *b. c.* in terram dein defixo: ut dicitur *altus ſopor*, *altus timor*, &c. Quidam codex, teſte *Burm.* habet *obtuitu*. In plurali. num. *Prudent. in Hamartig. v. 915.* Nil iterum reurrens obtutibus. ¶ Translate *Ovid. 4. Triſt. el. 1. v. 39.* Semper in obtutu mentem vetat eſſe malorum. *mi peaſſere.*

OBVAGIO, is, n. 4. ἐπιφωνέω, vagitu obſtrepo, contra, ſeu circum vagio. *Plaut. Pœn. prol. v. 31.* Ne eſurientes hic quaſi hædi obvagiant.

OBVAGULATUM ire, priſca formula in Leg. XII. Tab. ut eſt apud *Feſt.* in *Portum*. *Id.* in *Vagulatio*: Vagulatio in lege duodecim Tabularum ſignificat quæſtionem cum convicio. Cui teſtimonium defuerit, is tertiis diebus ob portum obvagulatum ito. *b. c.* uet ad domum adverſarii ſui, ibique obverſetur, & cum clamore & convicio ſua repetat. *Portus* enim ibi pro domo poſitus eſt. Putant autem ipſam vocem eſſe a vagis, unde fieri *vagulo*, ſeu *vagulo*, & *obvagulo*. Alii a *vagor* deducunt.

OBVALLATUS, a, um, *munitus*, *cinctus*, quaſi vallo oppoſito munitus, & claſuſus. *Cic. Agr. 2. c. 2.* Eum locum, quem nobilitas præſidiis firmatum atque omni ratione obvallatum tenebat, me duce reſciditis, virtutique in poſterum patere voluiſtis.

OBVALLO, as, a. 1. vallo claudo. *Feſtus* in *Ob*. Ob præpoſitio alias ponitur pro circum, ut cum dicimus, urbem obſideri, obſignari, obvallari.

OBVARICATOR, oris, m. qui cuipiam occurrit, quominus rectum iter conficiat. *Paulus* ex *Feſto*.

OBVARO, as, a. 1. *corrupte*, *quaſtore*, διαφθορεῖ, depravo, perverto: a *varus*, ideſt qui interſum pedes intortos habet. *Enn.* apud *Non. cap. 2. n. 606.* Nam conſilia obvarant.

OBVENIENTIA, æ, f. *accidentia*, *caſus*, caſus, eventus. *Tertull. adverſ. Valentinian. c. 29.*

OBVENIO, is, n. 4. *venire incontro*, ἀντάω, obviam, vel contra, ſive coram venio. *Cic. Attic. l. 2. ep. 12. ſub fin.* Eas daturum eram ei, qui mihi primus obveniſſet. Al. leg. *obviam veniſſet*. ¶ Item advenio. *Liv. l. 29. c. 34.* Jubet cedere paulatim, ſi in tempora pugnæ obventurum. Al. leg. *venturum*. ¶ Sæpius eſt obtingere, *tectare*. *Cic. Verr. 4. c. 6.* Simul atque ei ſorte provincia Sicilia obvenit. *Cæſ. l. 1. B. Civ. c. 6.* Provinciæ decernuntur: Scipioni obvenit Syria, Domitio Gallia. *Cic. 4. Verr. c. 7.* Quod hereditas ei obvenîſſet. *Varr. l. 2. R. R. c. 12.* Iſtuſmodi mi fundus hereditate obvenit. *Cæſ. l. 7. B. Gall. c. 81. ſub fin.* Quibus ex partes ad defendendum obveuerant. *Juſtin. l. 38. c. 5.* Paphlagonia, quæ non vi, non armis, ſed adoptione teſtamenti hereditaria patri ſuo obveniſſet. ¶ Item contingere, evenire, accidere, *accedere*, *ſuccenire*. *Cic. Phil. 2. c. 33.* Id igitur obvenit vitium, quod tu jam cal. Januar. futurum eſſe provideras. *Plaut. Trac. 2. 6. 40.* Haud ab re tibi obvenit iſtic labos. *Id. Aſin. 2. 2. 25.* Obvenit occaſio. *c'è preſentata. Sueton. in Veſpaſ. c. 21.* Poſt deciſa, quæcunque obveniſſent, negotia.

OBVENTIO, onis, f. *entrata*, *profitto*, quidquid præter agrorum fructus alicui accidit ex indultria, ut mercedes ex vectura jumentorum, navium, locatione, penſionibus, &c. *Ulpian. Dig. lib 14. tit. 1. leg. 1. e med.* Exercitorem cum dicimus, ad quem obventiones & reditus omnes perveniunt. *Id. lib. 27. tit. 9. leg. 12. circa med.* Vel in fructibus conditis, vel etiam in redituum ſpe, atque obventionum. Adde *lib. 7. tit. 1. leg. 7.*

OBVENTITIUS, & Obventicius, a, um, *caſuale*, *accidentale*, qui obvenit, qui caſu contingit. *Tertull. l. 2. adverſ. Marcion. c. 3.* Obventitia bonitas.

OBVENTUS, us, m. occurſus, adventus. *Tertull. de anim. c. 42.*

OBVERBERO, as, a. 1. idem quod verbero. *Apul. l. 7. Metam.* Inſcenſum (*aſinum*) baculo obverberaus. *& lib. 9.* Ferula nates ejus obverbemus. *& ibid.* Obverberare aliquem pugnis.

OBVERSATIO, onis, f. *περίστασις*, actus obverſandi, hoc illuc itio. *Cic. pro Mur. c. 24.* Mœſtos amicos, obveſtationes, teſtificationes, ſeductiones teſtium, ſeceſſionem ſubſcriptorum animadvertebant. Ita quidam *Lexicographi*: verum in optimis codicib. legitur *obſervationes*.

OBVERSE, adverb. *verſe*, *in faccia*. *Colum. l. 9. c. 7. e med.* Domicilia apum obverſa ad hibernum orientem componi debebunt, ut apricum habeant apes matutinum egreſſum, & ſint caperrectiores. Al. leg. *obverſe*.

OBVERSOR, aris, atus ſum, dep. 1. *ſtare*, e *praticare iananzi* a *qualcheduno*, *bazzicare*, *forſi vedere*, *περίστασις*, *διατρίβω*, ante aliquem verſor, appareo, adſum. *Plin. l. 5. ep. 21.* Sedebant judices, obverſabantur advocati. *Id. l. 6. ep. 16. a med.* Nam meatus animæ ab iis, qui limini obverſabantur, audiebatur. *Id. in Paneg. c. 48.* Obverſabantur foribus horror & minæ, & par metus admiſſis & excluſis. *Tacit. Ann. 3. c. 37.* Obverſans in urbe inter cœtus & ſermones hominum. ¶ Sæpe dicitur de iis, quæ oculis aut menti appareat, ut ſpectra, viſa, ſpecies, *preſentarſi*, *apparire*. *Cic. pro Sext. n. 3.* Sed mihi ante oculos obverſatur reipublicæ dignitas, quæ me ad ſe rapit. *Id. 2. Tuſcul. c. 22.* Obverſatur animo honeſtæ ſpecies. *Liv. l. 35. c. 11.* Caudinæ cladis memoria non animis modo, ſed prope oculis obverſabatur. *Id. l. 2. c. 36.* Ægro animi eadem illa in ſomnis obverſata ſpecies, viſa eſt rogitare, &c. *Plin. l. 14. c. 17. a med.* Hac pota lymphari homines, obverſantibus miraculis. *b. 2.* animo mixos rerum ſpecies imaginante. *Lucret. l. 4. v.* 1055. Illius & nomen dulce obverſatur ad aures. ¶ Pro adverſari *Tertull. adverſ. Gnoſt. c. 3.* Malo obniti & obverſari niſi bonum non poteſt. ¶ Etiam *obverſo*, as, dictum eſt, teſte *Priſciano l. 8. pag. 799. Putſch.*

OBVERSUS, a, um, *voltato verſo qualche coſa*, a *in faccia*, ἀντίστροφος, erga aliquem converſus, adverſus. *Plin. l. 17. c. 3.* In aquilonem obverſas vites & arbores pooi ſuaſere. *Colum. l. 7. c. 3. ad fin.* Ne paſcentium capita ſint obverſa ſoli. *Ovid. Met. 12. v. 467.* faciemque obverſus in agmen utrumque. *Silius l. 11. v. 110.* Obverſam ſpectans ora ad Phaethontia prolem. *Tacit. 4. Ann. c. 54.* Obverſus ad matrem, non mirum, an, ſi, &c. *& cap. 67.* Ætas in Favoniam obverſa, & aperto circum pelago peramœna. *Flor. l. 2. c. 6. ante med.* Romani adverſus ſolem, pulveram, Eurum obverſi. ¶ Cum accuſat. *Apul. l. 2. Metam.* Tunc orientem obverſus, & incrementa ſalis tacitus imprecatus. ¶ Abſolute *Tacit. Ann. 12. c. 14.* Carrhenem, profligatis obverſis longius evectum, integer a tergo globus circumvenit. *b. c.* adverſis, & reſiſtentibus. ¶ Tranſlate *Tacit. 3. Hiſt. c. 83.* Miles ad ſanguinem, & cædes obverſus. *Auctor. & cap. 21.* Uni Antonio vis ac poteſtas in utramque exercitum fuit, cedentibus collegis, & obverſis militum ſtudiis.

OBVERTO, is, erti, erſum, a. 3. *voltare verſo*, *a contra*, a *in faccia*, ἀντιστρέφω, verſus, erga, aut contra aliquem verto, converto. *Veter Poeta* apud *Cicer. l. 9. Fam. ep. ult.* Quem aſpectabant: cujus ob ea *ora* Graji obvertebant ſua. *Virg. 6. Æn. v. 3.* Obvertunt pelago proras. *Plin. l. 14. c. 22.* Feneſtras cellæ vinariæ obverti in aquilonem oportere. *Ovid. 12. Met. v. 605.* arcus obvertit in illum, Certaque letifera direxit ſpicula dextra. *Id. Heroid. ep. 19. v. 191.* cærulus quoties obvertor ad undas. *Plaut. Pſeud. 4. 3. 3.* Nimis ego illum hominem metuo, ne in re ſecunda nunc mihi obvertat cornua. *Liv. l. 27. c. 28. a med.* Inde primo turbata acies eſt, dum ad circumſonantem undique clamorem flectere cornua, & obvertere ordines volunt. *voltarli in faccia al nemico.*

OBVIAM, *incontro*, *contro*, εἰς ἀπάντησιν, *ob*, ideſt contra *viam*, adverſus, contra. *Cic. pro Mil. c. 12.* Fit obviam Clodio ante fundum ſuum. *Plaut. Bacch. 4. 4. 16.* Quem quæro, optime ecce obviam mihi eſt. *Cic. 2. Phil. n. 22.* Cæſari ex Hiſpania redeunti obviam lonſiſſime proceſſiſti. *& cap. 24. & Fam. 3. ep. 7.* Prodire obviam alicui. *Id. pro Mur. c. 33.* venire. *& cap. 32. ice. & 14. Fam. ep. 5.* properare. *Cæſ. l. 7. B. Gall. c. 12.* proficiſci. *& cap. 28.* contra venire. *Id. l. 1. B. Civ. c. 18.* exire. *Liv. l. 7. c. 10.* progredi. *Cic. 3. Fam. ep. 7. & Attic. l. 12. ep. 5.* mittere. *Plaut. Amph.*

3. 4. 8. obſiſtere. *Id. Aſin.* 2. 3. 24. & 2. 4. 6. occedere. *Id. Epid.* 2. 2. 32. occurrere. *Id. Men.* 5. 8. 8. præcurrere. *Id. Pſeud.* 1. 3. 20. accedere. *Cic. pro Planc.* c. 40. ferre ſe. *Terent. Adelph.* 3. 2. 24. offerre ſe. *Luc. l.* 1. c. 16. *a med.* dare ſe. *Id. l.* 5. 2. 23. Adventus dictatoris, omnibus ordinibus obviam effuſis, celebratus fuit. *Terent. Phorm.* 1. 4. 19. Ipſe eſt, quem volui obviam. *Plaut. Pſeud.* 2. 1. 28. Quis hic eſt, qui oculis meis obviam objicitur? *ſi preſentem, ſi ſe videre?* & 4. 8. 5. Minos, quas promiſi, obviam ei ultro deferam. *Gell. l.* 17. c. 4. Eum cum habuiſſet forte obviam, quæſo, inquit, &c. ¶ Translate *Plaut. Capt.* 3. 3. 6. Nec ſycophantiis, nec ſuciis ullum mantillum obviam eſt. *Id. c.* adeſt, in promptu eſt. *Id. Caſ.* 3. 4. 28. Amanti mihi tot obviam eveniunt moræ. *Id.* c. interponunt ſe, mihi obſiſtunt. *Id. Stich.* 4. 2. 19. Si tibi nulla aggrinda eſt animo obviare. *Id.* 2. ſe ſe offert. *Salluſt. in Jug. c.* 7. Obviam ire periculis. *Id.* c. pericula adire. ¶ *Obviam ire* ſæpe eſt opponere ſe, obſiſtere, reſiſtere, *reſiſtere, opponi. Cic.* 3. *Verr.* c. 41. *a med.* Cupiditati hominum obviſſe ire. *Salluſt. in Jug.* c. 5. Tunc primum ſuperbiæ nobilitatis obviam itum eſt. & *Liv. in fin.* c. 24. *l.* 9. Lætari milites, obviam itum iræ ſuæ. *Id. l.* 23. c. 28. *a med.* Arabo duces junctis copiis, ire obviam cœpit, atque obſidere parant. *Salluſt. in Catil.* c. 6. Hoſtibus obviam ire. *Id. in Jug.* c. 17. *ſub fin.* injuriæ. & *cap.* 25. ſceleri. & *cap.* 46. Gracchorum actionibus. *Tacit. 6. Ann.* 2. 16. fraudibus. & *lib.* 2. *Hiſt.* c. 33. ſententiæ. Sic *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 16. *a med.* Pompitinius vult triumphare. huic obviam Cato, & Servilius prætores aperte. ¶ Pro remedium afferre, mederi, *remediare, occurrere. Tacit.* 4. *Ann.* c. 64. Ni Cæſar obviam iſſet, tributendo pecuniæ pro modo detrimenti. & *lib.* 13. c. 5. Obeſam ire dedecori. & *lib.* 4. c. 6. infecunditati terrarum. & *lib.* 4. *Hiſt.* 2. 46. timori.

OBVIGILATE, adverb. vigilantes. *Plaut. Barth.* 3. 2. 14. Qua me caſa magis cum cura ſiſa ea, quam obvigilate, eſt opus. Alii leg. *atque admigilate iſt opus.*

O

BVIO, as, *avi*, atum, n. 2. *ondar incontre, devenir*, obviam eo. *Hieronym. epiſt. 6. ad Florent.* Reciprocæ epiſtolæ inter nos currant: illæ ſibi obvient, illæ nobiſcum loquantur. *Virgil. l.* 3. *di te multa.* c. 4. in ſcutis invicem obviantibus uti. ¶ Item obſiſtere, reſiſtere, *endar contre, oppoſi. Mercob. l.* 7. *Saturn.* c. 5. Ubi tot impellentium procerum, quibus obviandum non erat, hortatui ſuccubuit. *Marcell. Dig. lib.* 39. *tit.* 5. *leg.* 20. Ut non poſſis ſuæ confeſſioni obviare. *Impp. Arcad. & Honor. lib.* 12. *Cod. Theodoſ. tit.* 2. *leg.* 26. Flectibili ſeveritate eorum fraudibus obviandum eſt. ¶ Item impedire, remedium afferre. *Pallad. l.* 2. *tit.* 35. *a med.* Grandini creditur obviare, ſi quis crocodili pellem, vel hyænæ, vel marini vituli per ſpatia poſſeſſionis circumferat. *Id. in Mart. tit.* 28. Aſini urina vermibus obviſibit.

OBVIGILO, as, n. 2. idem ac violn. *Varr. l.* 5. *de L. L.* 2. 8. Actiacum illud, Obvioiaeit. *Alii leg.* Oblivin lavet. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 995. *n.* 13. & *Murator. pag* 932. *n.* 13. Quiſquis es homo, ut mea oſſa obvioles.

OBVIUS, a, um, *ebs ſi ſe incontre, devenir*, qui obviam ſit, qui occurrit. *Cic. pro Mil.* 2. 28. Quippe qui ei obvius futurus omnino non erat. *Id. Attic. l.* 6. ep. 5. Obvias mihi litteras mittas. & *ep.* 4 *ivet.* Fac ut mihi tuæ litteræ voleant obviæ. *Juſtin. l.* 2. 2. 6. Ut quum primum poſtera die obvium habuiſſet, ſocium cœptis aſſumeret. *Hort. de B. Afric.* 2. 89. Cui in itinere ſit obvius L. Cæſar. *Liv. l.* 2. c. 26. *a med.* Dare ſe obvium alicui. *Ovid. Met.* 12. v. 238. labentibus obvius undis Caipe viam. *al contrario del ſeme.* *Salluſt. in Jug.* c. 81. Quo loco inter ſe obvii fuiſſent. *Sueton. in Caſ.* c. 82. Libellus ioſidiarum ab obvio quodam porrectus. *Prop. l.* 2. *el.* 22. v. 3. Obvia naſcio quot pueri mihi turba minuta Veneret. *Liv. l.* 37. 2. 23. Eſſe in obvio alicui. *b.* 2. in loco ubi obvius eſſe poſſis. *Virg. Æn.* 2. v. 318. Cui maret media ſi ſe tulit obvia ſilva. & *lib.* 12. v. 498. Obvia cui Volſcorum acie comitantes, Camilla occurrit. *Tibull. l.* 2. *el.* 3. v. 45. ultroque, ferebant Obvia fecuris obera lactis oves. ¶ *Obvius* etiam dicitur, qui alteri occurrit reſiſtendi, & oppugnandi gratia. *Cic. pro Cæcin.* c. 27. Si ingrediſnti cum armata manu obvius fueris. *Salluſt. in Jug.* 2. 24. Neceſſario copias parat, & Jugurthæ obvius procedit. & *cap.* 54. Qui firmioribus animis obvii hoſtibus fuerent. *Virg. Æn.* 12. v. 504. Audeo Tyrrhenos equites ire obvia contra. & *lib.* 12. v. 552. Obvius ardenti ſe ſe obtulit. & *verſ.* 677. infeſta ſubit obvius haſta. & *lib.* 9. v. 56. Non æquo dare ſe campo, non obvia ferre Arma viros, ſed caſtra fovere. ¶ *Obvia* res aliqua eſt, quæ eunti occurrit, ſeu ea adverſo, & ante pedes ſita eſt. *Nep. in Eumen.* 2. 9. Montes, qui obvii erant itineri adverſariorum. *Valer. Flacc. l.* 3. v. 583. tauros tactus ſylo, obvia quæque ruit. *quante gli ſi para dinanzi. Virg.* 4. *Georg.* v. 23. Vicina invitet decedere ripa calori, Obviaque hoſpitiis teneat frodentibus arbos. *Ovid.* 2. *Met.* v. 427. nudabant corpora venti, Obviaque adverſas vibrabant flamine veſtes. *Lucret. l.* 3. v. 384. neque ſtrauſi tenuia fila Obvia ſentimus, quando obrettimur euntes. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet.* v. 208. illa procul, radicibus exturbata, Prona cadit, lateque & comminus obvia frangens. *Valer. Flacc. l.* 2. v. 389. Et levis Elis equis, & ductibus obvius Aulon. *ſul mare.* & *lib.* 4. v. 656. & fuga ponti obvia. *b.* 2. curſus maris navi contrarius, & obſiſtens. ¶ Item quæ expoſita eſt injuriæ, & cui noceri facile poteſt. *Virg.* 10. *Æn.* v. 694. rupes Obvia ventorum furiis, expoſtaque ponto. *Id.* 3. *Æn.* v. 498. meliuribus opto Auſpiciis, & quæ fuerit minus obvia Graiis. *Senec. in Herc. Fur.* v. 485. Vulneri & ferro obvius. *b.* 2. vulnerabilis. ¶ *Homo obvius*, qui facile adiri poteſt, comis, affabilis. *Plin. l.* 2. *ep.* 20. Eſt enim obvius, & expoſitus, plenuſque humanitate. *Quintil. l.* 6. c. 4. *a med.* Obvia voluntas. *b.* 2. prompta, obſequens, indulgens. *Tacit. Ann.* 12. 2. 2. Prompti aditus, obvia comitas. ¶ De iis, quæ facile occurrunt ſine labore quærendi, *ouvert. Tacit.* 16. *Ann.* 2. 2. Nova ubertate provenire terras, & obvias opes deſcere deos. *Quintil. l.* 9. c. 3. Secretæ (*figuræ orationis*) & extra vulgarem uſum poſitæ; ideoque magis nobiles, ut novitate animum excitant, ita copia ſatiant: nec ſe obvias ſuiſſe dicenti, ſed conquiſitas, & ex omnibus latebris extractas congeſtaſque declarant, *ouvert. Gell.* c. 1. *l.* 5. Obvias vulgatiſque laudes effutire. *Quintil. l.* 12. c. 2. Ut ea quidem, quæ manu fiunt, confiteantur egere doctoribus: virtutem vero obviam & illaboratam, tantum quia nati ſumus habeamus. *Martial. l.* 12. *epigr.* 7. Quidquid venerit obvium, loquamur, Noroſa ſine cogitatione. *Gell. l.* 3. c. 14. *a med.* Cum obvium, proximumque eſſet dicere, &c.

OBUMBRATIO, onis, f. *ofeuſcamento, adombramento*, actus obumbrandi. *Arnob. l.* 5. *pag.* 186. Si allegoricæ cæcitatis obumbratio tolleretur, facilis ad diſcendum res eſſet.

OBUMBRATRIX, icis, quæ obumbrat. *Tertull. in Apolog.* c. 9. Arbores templi obumbratrices ſceleruin.

OBUMBRATUS, a, um, *inombrato, coperto*, umbra tectus, coopertus. *Pallad. in Novembr.* c. 1. Locis frigidis dicunt in ſubæ ſatione glebas non eſſe frangendas, ut per eas gelicidiorum tempore poſſint germina obumbrata defendi. *Apul. in fin. l.* 11. *Metam.* Non obumbrato, vel obtecto calvitii, ſed quoquoverſus obvia.

OBUMBRO, as, avi, atum, a. 1. *enombrare, adombrare, ἐπισκιάζω*, umbra tego, umbram induco. *Juſtin. l.* 12. c. 4. Vitem enatam, cujus palmitis omnis Aſia obumbraretur. *Plin. l.* 12. c. 42. Nubes ſolem obumbrant. *Id. l.* 17. c. 22. *ſub fin.* Melior vino ea vitis, quanbo ſibi ipſa non obumbrat, aſſiduoque ſole coquitur. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 16. v. 10. Graminea umaidiam cæſpes obumbrat humum. *Virg.* 12. *Æn.* v. 578. Ferrum alii torquent, & obumbrant æthera telis. *Ovid.* 13. *Met.* v. 844. coma plurima torvos Prominet in vultus, humeroſque, ut lucus, obumbrat. ¶ Translate eſt tueri, defendere: ducta metaphora ab arboribus, quæ ſolem frondibus defendunt. *Virg.* 11. *Æn.* v. 222. Multa ſimul contra variis ſententia dictis Pro Turno: & magnum reginæ nomen obumbrat. ¶ Item obſcurare. *Tacit.* 2. *Hiſtor.* c. 32. Senatum, & populum, nunquam obſcure nomina, etſi aliquando obumbreotur. *Plin. l.* 23. c. 1. *a med.* In proverbium ceſſit, ſapientiare vino obumbrari. *ſi effuſce. Mamert. in gratiar. act. ad Julian.* c. 5. Obumbrare candorem equitatis. ¶ Item tegere, velare. *Petron. in Satyr.* c. 101. Poteris hanc ſimulationem & lacrymis, & vultus confuſione obumbrare. *coperire, colorire queſto ſingiome. Ovid. Heroid. ep.* 17. v. 48. nec ullus Error, qui facti crimen obumbret, erit. *Id.* 3. *ex Pont. ep.* 3. v. 75. Tu licet erroris ſub imagine crimen obumbres, &c.

OBUNCATUS, a, um, obuncus factus. *Cal. Aurel. Tard. l.* 2. c. 14. Digitorum ſummitates craſſeſcunt obuncatis unguibus: quod Græci *γρύπωσιν* vocant.

OBUNCTUS, a, um, *onto*, circum nectus, oblitus, illitus, delibutus. *Apul. l.* 2. *Metam.* Capillus gutta Arabicis obunctus. & *lib.* 8. Facie cœnoſo pigmento delita, & oculis obunctis graphice.

OBUNCULUS, a, um, diminutiv. ab *obuncus. Tertul.* apud *Non.* c. 14. n. 2. Tunica, & cingula obuncula adimatur: pannos poſſidebit fœtidos. *b.* c. aduncа fibula inſtructa.

OBUNCUS, a, um, *aduneo, uncinato, grifagno, ἐπίγρυπος*, aduncus. *Virg.* 6. *Æn.* v. 597. roſtroque immanis vultur obunco. *Ovid.* 6. *Met.* v. 516. pedibus prædator obuncis Depoſuit nido leporem Jovis alite in alto. *Claudian de B. Gild.* de aquila anguem lacerante, *verſ.* 470. reluctantem morſu patitur obunco. *Ovid. de nuce*, v. 115. quia nec noceo, nec obuncis vindicor hamis.

OBUNDATIO, onis, f. *inondazione*, exundatio. *Flor. l.* 4. c. 2. *ante med.* Interim obundatione vernī fluminis commeatibus prohibetur.

OBUNDO, is, 2. 2. circum unda, exunda. *Stat. l.* 2. *Achill.* v. 202. lateque deæ Sperchios obundat Obvius, & dulci veſtigia circuit unda. Al. leg. *abundat.*

OBVOLITO, as, n. 2. *volare intorno*, circum volito, vagor. *Pers. Latro declam. in Catil.* c. 22. Quos in foro quotidie, in oculis civium paſſim obvolitare cernimus. & *cap.* 32. Gladiatoriis agminibus ſipatum per ora vulgi patam obvolitare.

OBVOLVO, is, olvi, lutum, a. 3. *involgere, ouvolgere, ἐπιστρέφω, περιστρέφω*, circum vulvo, obnubo, obduco, contego. *Cic. in Orat.* 2. 22. *ad fin.* Pictor ille vidit, obvolvendum caput Agamemnonis eſſe, quoniam ſummum illum luctum penicillo non poſſet imitari. *Sueton. in Calig.* c. 52. Ad minima tonitrua & fulgura convivers, caput obvolvere. & *in Caſ.* c. 82. Toga caput obvolvit, & ſiniſtra manu ſinum ad imo crura deduxit. ¶ Translate *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. v. 42. verbiſque decoris Obvolvas vitium. *b.* c. veles, obtegas.

OBVOLUTATUS, a, um, *ouvoltolato*, circum volutatus. *Veget. l.* 3. *de re Veterin.* c. 4. 32. Bos in proſcindendo durittiam ſoli, obvia radiſibus obvolutatus convellit armos. *b.* c. obluctares.

OBVOLUTIO, onis, f. *ouvolgimento. Macrob. l.* 2. *in ſomn. Scip. c.* 22. *ſub fin.* In ſingulis ſphæris, quæ cæli ſubjectæ ſunt, ætherea obvolutione veſtitur.

OBVOLUTUS, a, um, *ouvolto, involto*, circum volutus, obtectus. De parricidis *Cic.* 2. *de Invent.* c. 50. Os obvolutum folliculo, & præligatum. *Auct. ad Herenn. l.* 2. 2. 23. Obvolutus & obligatus corin devehatur in profluentem. *Cic. Verr.* 7. 2. 28. Cives R. ut cognoſcerentur, capitibus obvolutis ad necem ſepiebantur. *inveppacciati, camuffati*, & *Liv. l.* 4. c. 22. *extr.* Capitibus obvolutis ſe in Tiberim præcipitaverunt. *Sueton. in Domit.* c. 17. Brachium laniis faſciſque obvolutum. *Apul. l.* 22. *Metam.* Limpido tegmine crines madidos obvolutus. *Id. in Apolog.* Res in ſudario obvolutæ.

¶ Trans-

¶ Translete *Pacun.* apud *Cicer. 1. de Divin. c.* 31. Adeſt fas obvoluta ſanguine: atque incendio.

OBUSTUS, a, um, *abbruciato all' intorno, abbruſtolito*, circum uſtus, *περιφλεγμαίνων. Virg.* 12. *Æn. v.* 894. Stipitibus ferrum, ſudibuſque imitantur obuſtis. *& lib.* 7. *v.* 506. hic torre armatus obuſto. *Ovid. l.* 5. *Triſt. el.* 2. *v.* 66. Glebaque canenti ſemper obuſta gelu.

O C

OCCABUS, i, m. *ὄκναβος, τὸ περὶ τὸν βραχίονα ψέλιον*, armillæ etruſca brachium, ut eſt apud *Hrſpch. Inſcript.* apud *Muratar. pag.* 333. Occabo & coronæ exornatus. V. *Philipp. a Turre in explicat. Taurobol. Lugdun.* apud *Sallengr. in novo Theſ. Antiquit. to.* 3. *pag.* 860.

OCCÆCO. V. *Obcæco.*

OCCALLATUS. V. *Obcallatus.*

OCCALLESCO. V. *Obcalleſco.*

OCCANO, & Obcano, is, ui, n. 3. idem quod occino. *Salluſt. in fragm.* apud *Diomed. l.* 1. *pag.* 370. *Putſch. Proſcian. l.* 10. *pag.* 898. & *Serv. ad* 2. *Georg. v.* 384. Juſſu Metelli cornicines occanuere. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 81. Tum Seatius occanere cornua, tubaſque, & peti aggerem, erigi ſcalas juſſit.

OCCASIO, onis, f. *occaſione, opportunità, εὐκαιρία, καιρός*, opportunitas temporis caſu proveniens, tempus opportune oblatum faciendi alliquid, facultas, anſa, campus: ea *ob* & *cejus*: quaſi caſus ſe offerens. Cic. 1. *de Inuent. c.* 27. Occaſio eſt pars temporis habens in ſe alicujus rei idoneam faciendi, aut non faciendi opportunitatem. *Id.* 1. *Offic. c.* 40. Tempue actionis opportunum, Græce *εὐκαιρία*, Latine appellatur occaſio. *Plaut. Men.* 3. 3. 29. Quid ego ceſſo, dum detur mihi occaſio, tempuſque, abire eb his locis? *Id. Pſeud.* 4. 2. 3. Heus tu, nunc occaſio eſt, & tempus. *Liv. l.* 4. *cap.* 58. Ex incommodo alieno ſuam occaſionem petere. *cogliere il tempo di vantaggiarſi. Planc. ad Cicer. Fam.* 10. 19. 4. *ſub fin.* Ne *inter* alienа vitia hæ gentes noſtra mala ſuam putent occaſionem. *il buon punto per ſe. & epiſt.* 8. Si io eo mihi temperaviſſem, majores occaſiones ad opitulandum haberem. *Cic. pro Mil. c.* 14. Quem ſi interficere voluiſſet, quantæ quoties occaſiones, quam præclaræ fuerunt. *& cap.* 15. Quæ tum non modo occaſio, ſed etiam cauſa illius opprimendi fuit? *Id. Attic. l.* 5. *ep.* 18. *a med.* Si fuerit occaſio, manu; ſin minus, locis nos defendemus. *Plin. l.* 8. *cap.* 6. *ſub fin.* Foſſas, ſi ſit occaſio, ſilice vel glarea ſterni. *Cic.* 3. *Verr. c.* 23. Simul ac primum ei occaſio viſa eſt, exercitum provinciamque deſeruit. *Id. Fam.* 12. *ep.* 24. Ut primum occaſio data eſt, meu more compubl. defendi. *Id. pro leg. Manil. c.* 2. Occaſionem ſibi ad occupandam Aſiam oblatam eſſe arbitratur. *Id. Verr.* 4. *c.* 25. Ille ampliam occaſionem calumniæ nactus. *Id.* 1. *de Legib. c.* 2. Teneo, quam optabam occaſionem, neque unittam. *Al. leg.* amittam. *Id. pro Cæcin. c.* 5. *ad fin.* amittere. *Nep. in Milt. c.* 3. dimittere. *Id. in Dione*, c. 4. dare alicui. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 25. prætermittere. *& cap.* 79. Non deeſſe occaſioni. *Paron. in Satyr. c.* 12. Occaſione belliſſima uti cœpimus. *Id. in fragm. Tragur. c.* 78. *Burm. ruer.* Occaſionem opportuniſſimam nacti. *Sueton. in Galb. c.* 17. prælere alicui. *Plin. l.* 2. *ep.* 13. avidiſſime amplexi. *Liv. l.* 35. *c.* 22. *ad fin.* arripere. *Plin. l.* 2. *c.* 1. ſumere. *Senec. oper. c.* 14. *l.* 3. *de Benef.* quærere. *Plaut. Pſeud.* 4. 3. 5. capere. *Cic. de Harusp. reſp. c.* 25. *ad fin.* captare. ¶ *Data, repte, oblate occaſione, per*, & *ad occaſionem, ex occaſione*, & *occaſione* abſolute, formulæ ſuot frequentes. *Cic.* 7. *Phil. c.* 6. Qui familiarem jugularit, quid hic occaſione deta, faciet inimico? *Hirt. de B. Afric. c.* 56. Getuli, occaſioue capta, perfugiunt in Cæſaris caſtra. *Suet. in Cæſ. c.* 73. Occaſione obleta ſimultates deponere. *Liv. l.* 30. *cap.* 3. Hanc ſpem fecerent caſtre hoſtium per occaſionem incendendi. *Suet. in Claud. c.* 22. Fretris memuria per omnem occaſionem celebrata. *Id. in Aug. c.* 41. Liberalitetem omnibus ordinibus per occaſiones frequenter exhibuit. *& cap.* 97. De nocte ad occaſionem auræ evectus eſt. *Id. in Cæſ. c.* 60. Prælis non tantum deſtinto, ſed ea occaſione ſumebat. *Senec. de tranquill. c.* 5. Hoſtes vegi, & occaſionibus adſilientes. *Suet. in Claud. c.* 42. Græcæ linguæ ſimorem occaſione omni profeſſus. ¶ Sequente ioſimito *Plaut. Capt.* 2. 3. 63. Nunc adeſt occaſio bene facta cumulare. ¶ Pro commoditate, facilitate, facultate, *Tacit. l.* 15. *Ann. c.* 50. Hic occaſio ſalitudinis, ibi ipſa frequentia tanti decoris teſtis. ¶ Dea habita eſt: ejuſque ſimulacrum ita deſcribit *Phædr. l.* 5. *fab.* 8. Curta veloci pendens in novaculs, Calvue, comoſa fronte, nudo corpore: Quem ſi occuparis, teneas: elapſum ſemel Nec ipſe poſſit Jupiter reprehendere; Occaſionem rerum ſignificat brevem. Effectus impediret ne ſegnis mora, Finxere antiqui talem effigiem temporis. Adde *Anſon. epigr.* 52. qui præterea ales in pedibus ei tribuit, & comitem Pœnitentiam. ¶ Aliquando ponitur pro facultate, & copia. *Colum. l.* 9. *c.* 1. Genue id clatbrorum fabricatur ea robore, quercu, vel ſubere. nam olez rara occaſio eſt. *Plin. l.* 36. *c.* 26. Cum ſparſi per litus epulæ pararent, nec eſſet cortinus attollendis lapidum occaſio. *Id. l.* 23. *c.* 4. Si vetuſti nlei non ſit occaſio.

OCCASIUNCULA, æ, f. parva occaſio. *Plaut. Trin.* 4. 2. 132. Nimis argute obrepſiſti in eapſe occaſiuncula.

OCCÆSUS, a, um, nom. particip. a ſupino *occaſum*, verbi occido, *cadere. Plaut.* Es *d.* 1. 2. 41. Ante ſolem occaſum. *Claud. Quadrigar. & Lex* XII. *Tab.* apud *Gell. l.* 17. *cap.* 2. Sol occaſus ſupremæ tempeſtas eſt. Ipſe *Cæſ. l.* 3. *c.* 2. Poſt ſolem occaſum. *Id. ciſar. l.* 17. *Sole occaſo* non ſuſuavi venuſtate eſt, ſi quis autem habeat non ſordidam, nec proculcatam. Adde *Lucil.* apud *Priſcian. l.* 9. *pag.* 869. *Putſch.* qui & ipſe cum *ſole* jungit. nam alia ratione uſum, quod ſciam, non habet.

OCCÆSUS, us, m. *caduta, morte, rovina, πτῶσις, θάνατος*, interitus, mors, obitus, caſus: & dicitur tum de homine, tum de inanimis rebus. *Nep. in Eumen. ſub fin.* & *Cic.* 1. *Acad. cap.* 2. *ad fin.* Poſt L. Æmilii noſtri occaſum. *Id. in Piſon. c* 15. Qui dies poſt obitum occaſumque noſtrum reipubl. primus illuxit. *Virg.* 2. *Æn. v.* 432. Iliaci cineres & ſima extrema meorum, Teſſor, in occaſu veſtro, &c. *& lib.* 1. *v.* 642. occaſum Tropæ teſtſque ruinas. *Cic. pro Sull. c.* 12. & *in Piſon. c.* 8. Ad occaſum interitumque reipubl. ¶ Translete *occaſue edit*, eum odium depoſuitue. *Quintil. declam. 9. c.* 18. Semper odiorum boocitus occaſue eſt. *ſcil.* quia inimicitiæ morteles eſſe debent. ¶ Occaſus aſtrorum eſt, cum ad infertus hemiſphærium decidendo, vel in Sole condendo ſe, oculis noſtris ſubtrahuntur, *tramontamento, occaſo, Inone. Virg.* 1. *Georg. v.* 225. Multi ante occaſum Majæ cœpere. *Quintil. l.* 1. *c.* 4. (*al.* 5.) Ortus, occaſuſque ſignorum. *Plin. l.* 2. *c.* 15. Stellæ Veneris, & Mercurii Solem inſequentur, adeptæque occaſu mutuno conduntur. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 50. Solis occaſu ſuas copias in caſtra reduxit. *& lib.* 2. *c.* 11. *extr.* Sub occaſum Solis ſequi deſiterunt. *& l.* 3. *c.* 15. *extr.* Ab hora quarta uſque ad Solis occaſum. *& lib.* 5. *c.* 8. Ad Solis occaſum oeves ſolvit. *Salluſt. in Jug. c.* 72. Equites pariter cum occaſu Solis expeditos educit. ¶ Abſolute *Tacit.* 3. *Hiſt. ſub fin.* Præcipiti in occaſum die. *Stat. t. Theb. v.* 686. Quique bibit Gangen, aut nigrum occaſibue intret Oceanum. ¶ Item ea pars cæli, ubi Sol occidit, *occidente, ſere, occaſa. Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 1. *extr.* Aquitenia ſpectat inter occaſum Solis, & ſeptemtriones. *Virg. 9. Æn. v.* 668. Quantus ab occaſu veniens pluvialibus Hædis Verberat imbri humor. *& lib.* 12. *v.* 367. Ager longus in occaſum. ¶ Olim pro occaſione uſurparunt. *Ennius* apud *Feſt.* Hic occaſus datue eſt. *Id. ibid.* Occaſu' juvat res. *Id. ibid.* Aut occaſus ubi, tempuſve audere repreſſit.

OCCATIO, onis, f. *erpicamento, βωκολία*, actus occandi. *Serenus* apud *Non. c.* 1. *n.* 306. Occetio occætatum eſt. *Cic. de Senect. c.* 15. Terra cum ſparſum ſemen excepit, primo id occæcamen cohibet: ex quo occatio, quæ hoc efficit, nominata eſt. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *e med.* Pulverationem faciunt quam vocant ruſtici occationem, cum omnie gleba in vinete refringitur, & reſulvitur in pulverem. *Plin. l.* 18. *c.* 20. Aratione per trenſverſum iterata, occatio ſequitur, ubi res poſcit, crate vel caſtro.

OCCATOR, oris, m. *erpicatore*, qui occet. *Colum. l.* 2. *c.* 13. Tritici modii quatuor bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris unam, ſarritoris duas. *Plaut. Capt.* 3. 5. 3. Sarrur, ſatorque ſcelerum, ac meſſor mexume. *Tyn.* Nun occatorem dicere audebas prius? nam ſemper occant prius, quam ſarriunt ruſtici. ¶ De Deo occatore, V. *Imporitor.*

OCCATORIUS, a, um, ad occatorem pertinens. *Colum. l.* 2. *c.* 13. Hurdei modii quinque bubulci operas tres exigunt, occatoriam unam, ſarritoriam unam, & dimidiam.

OCCÆDO, is, eſſi, eſſum, n. 3. *andare incontro, ἀντιβαίνω*, obviem no, accedo: ea *ab*, & *cedo. Plaut. Moſtell.* 5. 2. 4. Ait, ſe metuere in conſpectum illius occedere. *Id. Aſin.* 2. 3. 24. & 2. 4. 6. & *Stich.* 5. 2. 24. Obviam occeſſit mihi. ¶ Pro occedo diserunt gtiam *occido*. Unde *Feſtus*: Occidamus Plautus ponit pro contra eedamus. *Pleuti* locus videtur eſſe *Pſeud.* 1. 3. 20. ubi nunc ſic legitur: *Accedamus hoc obviam*: alii autem mallent *occedamus*.

OCCENTO, æ, avi, atum, a. 1. ob, ſeu ad, vel contra aliquem cenio. *Feſtus*. Occentaſſint antiqui dicebant, quod nunc, convicium feceiut, dicimus: quod id clare, & cum quodam cabore fit, ut procul exaudiri poſſit: quod turpe habetur, quis non ſine cauſa fieri putatue. *Cic. in fragm.* apud *Auguſtin. l.* 2. *de Civ. Dei, c.* 9. Noſtræ XII. Tabulæ cum perpaucas res cepite fanaiſſent, in his hauc quoque ſenciendam potuerunt, ſi quie occentaviſſet, ſive carmen conditiſſet, quod infamiam afferret, flagitiumve alteri. Ita optimi Critici ex MSS. Al. leg. *citaeviſſet*. Fortaſſe ea hoc *Ciceronis* loco ipſa verba legis XII. Tab. ita coutinuavit *Scalig. ad Feſtum*: Si quis carmen occeutaſſit, quod alteri flagitium faxit, capital eſto. ¶ *Occeuere aſtrum*, eſt ad oſtium alicujus malum carmen occentare. *Plaut. Perſ.* 4. 4. 20. At illi nuctu occentabunt oſtium, exurent fores. Adde *Merc.* 2. 3. 73. Abſolute, *Id. Curcul.* 1. 1. 57. Quid ſi adeam ad fores, atque occenrem? Hoc autem loco in bonam partem ſumitur, habetque eandem prope ſententiam, quam cum noe dicimus *fare una ferenata, a mattinata*. V. ibi ſequentia. ¶ Dicitur & de evibus infauſto omine occinentibus. *Ammian. l.* 30. *c.* 5. *e med.* (*al. c.* 21.) Bubo culminibus regii lavacri inſidens, occentanſque funebria.

OCCENTUS, us, m. actus occinendi, cantus. *Plin. l.* 8. *c.* 57. Soricum occentu diemi auſpicia, Annales refertos habemus. *Val. Max. l.* 1. *c.* 1. *n.* 5. Occentus foricis auditue Febon Maximo Dictaturam, C. Flaminio Magiſterium Equitum deponendi cauſam præbuit.

OCCEPSO. V. *Occipio.*

OCCEPTO, as, a. 1. frequentativum ab occipio. *Plaut. Men.* 5. 5. 18. & 32. Jam herele occeptat inſanire primulum. *Id Rud.* 3. 4. 70. Maximo malo ſim, ſi attigerit, ſive occeptaſſit. *ἐγχειρῆσαι* pro *ουκ ἐπραυσεν*.

OCCHI, orum, m. *Plin. l.* 12. *c.* 8. *extr.* In Hyrcaniæ convallibus ficis ſimiles eſſe arbores, quæ vocentur occhi, ex quibus deſluat mel horie metutinis duabus.

OCCIDANÆUS, a, um, occidentalis, ut Ventus occidaneus, *Inuentus. de cel. Interp. pag.* 218. *Conſ.*

OCCIDENS, entis, ſubſt. m. *occidente, ponente, ſera, Inne*, occaſus plaga, in qua Sol occidit. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 66. Qui has noſtrum terras ab oriente ad occidentem colunt. *Horat. epod.* 1. *v.* 13. Occidentis uſque ad ultimum ſinum. ¶ Eſt etiam particip. ab *occido*,

occido, moriens, cadere. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 45. Cum ſuis ſe laudibus vita occidens conſolari poteſt. *Id.* 4. *Fam. ep.* 2. Aliquid opis occidenti reipubl. tuliſſemus. *Perron. in Satyr. c.* 88. *ſub fin.* Lacernis occidentibus oleum infundere.

OCCIDENTĀLIS, le, *occidentalis*, *δυτικὸς*, qui vergit ad occidentem. *Plin. l.* 18. *c.* 34. *ad fin.* Ab occaſu ſolſtitiali, & occidentali latere Septentrionis. *Gell. l.* 2. *c.* 22. Occidentalis ventus.

OCCIDIO, nire, *f. occiſione*, *c ſtrage totale*, *diſperminio*, *ἀνάλωσις*, occiſio, cædes, quæ ſtuletus genus vliquod viventium. *Liv. l.* 3. *c.* 58. *ad fin.* Hoſtes a prœlio ad preces verſi nmre conſulem, ne *in* occidione victoriam poneret. *Colum. l.* 4. *c.* 7. *de verb.* Nre ad occidionem univerſum genus perduci patimur. *Id. l.* 9. *c.* 15. *de apib.* Nec ad occidionem gens interimenda eſt. ¶ Hinc *occidione occidere*, eſt occidendo delere, ad internecionem redigere. *Cic. Fam.* 15. *ep.* 4. *ante med.* Equitatum occidione occiſum. *Liv. l.* 28. *c.* 43. Cum duo exercitus prope occidione occiſi eſſent. *Juſtin. l.* 16. *c.* 2. & *lib.* 28. *c.* 2. Omnes occidioni cæſi. *Id. l.* 5. *c.* 24. Macedoni copias occidione occidiſſe. *eſſere ſtate diſſerte*. & *Terra. Anu.* 52. *c.* 38. Ni cito ſubrentum ſiret, copiæ tum occidione occubuiſſent. *& lib.* 23. *c.* 57. Equi, viri, tunc ta victa occidioni dantur. *& lib.* 32. *c.* 56. *extr.* Pugnatum fortium virorum animo: ac poſt multum vulnerum occidioni exempti ſunt.

OCCIDIUM, ii, n. occidio, interites. *Prudent. in Apotheoſ. v.* 695. rota lurida ſolis Hæret, & occidium ſentit jam jamque futurum. Al. leg. *succidium*.

OCCIDO, is, cidi, cifum, 3. *percutere*, *battere aſſai*, valde, vehementer cædo: ex *ob*, & *cædo*. *Terent. Adelph.* 4. 2. 19. Cteſipho me pugnis miſerum, & illum pſaltriam uſque occidit. ¶ Sæpius eſt *occidere*, *ammazzare*, *ἀποκτείνειν*, *ἀναιρεῖν*, ad necam cedere, necare, interficere, trucidare. De diſcrimine inter *necare*, & *occidere*, V. *Neco. Cic.* 2. *de Fin. c.* 20. *extr.* L. Virginius filiam ſua manu occidit. *Id. Phil.* 14. 2. 14. Cum copias hoſtium, quæ ad caſtra oceſſerant, proſligarit, occiderit. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 36. Ipſe pro caſtris fortiſſime pugnans occiditur. *Liv. l.* 3. *c.* 23. Hos ignominioſa fuga domum ſe recipientes conſul ad unum omnes occidit. *Suetan. in Claud. c.* 44. Veneno aliquem occidere. ¶ Translate eſt eſcruciare, tantaque molitia afficere, ut propa occidere videantis. *Horat. epod.* 14. *v.* 5. Candide Mæcenas, occidis ſæpe rogando. *Id. de ar. Poet. in fin.* Quem vero arripuit, tenet, occiditque legendo. Adde *Plaut. Pſeud.* 4. 2. 23. & *Men.* 5. 4. 53. *Neco*, & *enco* eadem ratione uſurpantur. ¶ Pro perdere, *Terent. Phorm.* 4. 3. 67. Hei mihi, Geta, occiditi rea tuis fallaciis. ¶ Pro *accedere*, V. *Occedo*. ¶ Pro *cadere*, V. *Occo*. ¶ De rebus inanimis, V. *Occaſus*.

OCCIDO, is, cidi, caſum, n. 3. *cadere*, *γεγενέσθαι*, cado, ruo, decido, accido: ex *ob*, & *cado*. *Plaut. Rud. prol. v.* 8. Et alia Signa de cælo ad terram occidunt. *Liv. l.* 21. *c.* 35. *extr.* Ut neque ſuſtinere ſe a lapſu poſſent, aliique ſuper alios, & jumenta & homines, occiderent. ¶ Occidere altra dicuntur, vel cum ſub hemiſphærium noſtrum cadunt, vel ſubeunt Solem, & condantur, *tramontare*, *γεγοδύειν*. *Catull. carm.* 5. *v.* 4. Soles occidere, & redire poſſunt: Nobis, cum ſemel occidit brevis lux, Nox eſt perpetua una dormienda. *Colum. l.* 11. *c.* 2. XV. cal. Januar. Capra occidit mane. *& vesp.* IV. cal. Januar. Aquila veſpere occidit. *Plin. l.* 2. *c.* 25. *circa med.* Cometes nunquam in occaſura parta cæli eſt. *b. c.* occidua. ¶ Sæpe eſt perire, interire, mori, extingui, *morire*, *finire*, *perire*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 9. Refrigerato & exhauſto calore, occidimus ipſi & exſtinguimur. *Id.* 9. *Fam. ep.* 5. Illos vereor, qui in bello occiderunt. *Id.* 1. *de Divin. c.* 25. *a med.* Eudemus prœliante ad Syracuſas occidit. *Virg.* 2. Æn. *v.* 581. Occiderit ferro Priamus! Troja arſerit igni? *& lib.* 12. *v.* 659. Regina tui fidiſſima, dextra Occidit ipſa ſua. *Salluſt. in Jug. c.* 7. Spemus vel oſtentando vitautem, vel hoſtium ſævitia facile eum occeſſurum. *Ovid.* 13. *Met. v.* 506. primiſque ſub annis Occidit a ſorti (ſic Dj voluiſtis) Achillis. *mori per manus*, &c. & *lib.* 6. *v.* 265. minimo tamen occidit ille Vulnere, nnn alte percuſſo corde ſagitta. *Id.* 2. *Amor. el.* 6. *v.* 37. Occidit illa loquax, humanæ vocis imago, Pittacus. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 581. Occidat æterna tandem Cadmeia morte Jam ſeges. *Cic.* 4. *Acad. c.* 38. Ut hic ornatus (*mundi*) nunquam dilapſu occidat. *Perron. in Satyr. c.* 22. *extr.* Teichiomarches lucarnis occidentibus oleum infudemt. *Plin. l.* 17. 2. 13. Quæ cito occidunt, velocia ſunt, ut fices, punica, prunus. *Virg. Ecl.* 4. *v.* 64. Occidit & ſerpens, & fallax herba veneni Occidet. *Id.* 11. Æn. *v.* 818. Occidit, occideritque ſines eum nomine Troja. ¶ Translata *Cic. l.* 1. *ad Q. Fr. ep. ult.* u med. Sin plane occidimus, ego omnibus meis exitio fuero. *ſe ſuos rovinare*, *perdere effecto*. Sic *Virg.* 11. Æn. *v.* 413. Fundites occidimus, nec habet Fortuna regreſſum. *Cic. pro Mil. c.* 36. *extr.* Vos obſecro, judices, ut veſtra beneficia, quæ ix ma conſuliſtis, aut in hujus ſalute augeatis, aut in ejuſdem exitio occaſura aſſa videntis. *Id. Fam.* 4. *ep.* 3. Eos, qui auctoritatem, & conſilium tuum non ſunt ſecuti, ſua ſtultitia occidiſſe. *b. c.* de priſtina dignitate, & ſtatu decidiſſe. *Plaut. Moſtell.* 2. 1. 2. Occidit ſpes noſtra. *è ſcontro*. & *Horat. l.* 4. *od.* 4. *v.* 70. occidit, occidit Spes omnis, & fortuna noſtri Nominis. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 19. & *de Amic. ſub fin.* Na morte pateiſfamilias facrorum memoria occideret. *Lucret. l.* 3. *v.* 416. Oculorum lumen occidit. *s' eſtingue*. & *lib.* 2. *v.* 788. Cauſa occidit. *b. c.* nulla eſt, ſublata eſt. *Id. l.* 1. *v.* 668. Occidet ad nihilum nimirum funditus ardor Omnis. *Plaut. Tencul.* 1. 2. 72. Non hercle occiderunt mihi atiam fundique, æque ædes. *b. c.* non omnino amiſi: habeo etiammm. ¶ *Occido*, deſperantis exclamatio, Comicis frequens, perii, interii, nullus ſum, actum eſt de me, *ſon morto*, *ſono ſpento*, *ella è ſpedita per me*. *Terent. Andr.* 3. 4. 26. Sed eccum ipſum video: occidi. *Plaut. Caſ.* 3. 5. 1. Nulla ſum, nulla ſum: tota tota occidi.

OCCIDUĀLIS, la, adject. *occidentale*. *Prudent. l.* 2. *adverſ. Symmach. v.* 597. Omnibus in terris, quas diſtinet occidualis Oceanus, roſeoque Aurora illuminat orbe. Adda *in Periſtephanoch. v.* 832.

OCCIDUUS, a, um, *che cade*, *a tramonto*, occidens, occaſus. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 832. orient, occiduſque dies. *Id.* 5. *Faſt. v.* 558. & *Gell. l.* 19. *c.* 7. Sol occidum. *Calpurn. ecl.* 3. *v.* 81. Qui metere occidua ferales nocte lupinos Dicitur. *Stat. l.* 3. *Theb. v.* 33. ſub occiduas verſæ jam noctis habenas, Aſtrorumque obites. ¶ Translata *Ovid. Met. v.* 256. ementiti medii quoque temporis annis, Labitur occidua per itus declive ſenectæ. *b. c.* quæ morti eſt proxima. ¶ Item ad occidentem ſitus, *occidentale*. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 313. Oſtipedis fruſtra quærentur bracchia Cancri: Præceps occiduas ille fabivit aquas. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 4. *v.* 73. & *lib.* 1. *Theb. v.* 200. Occiduas, primaſque domos. *b. c.* regiones occidentales, & orientales. *Lucan. lib.* 3. *v.* 294. Quidquid ab occiduis Libye patet ardæ Mauris. *& lib.* 4. *v.* 672. Cardine ab occiduo vicmes Gadibus Atlas. *Valer. Flacc. l.* 4. *v.* 621. occiduis regnator montibus Atlas. ¶ *Occiduus horo*, veſper. *Calpurn. ecl.* 5. *v.* 34. ruſuſque premitur Mane, quod occiduæ mulſum redegerit horæ. ¶ Pro caduco. *Paulin. Nolan. carm.* 31. *v.* 304. Exfortes animæ carnis ab occiduo.

OCCILLO, as, a. t. videtur affa diminut. ab *occo*, quod glebas comminuere ſignificat. Nam pro comminuere, ſeu contundere uſurpat *Plaut. Amph.* 1. 1. 28. Qui mi advenienti os occillet probe. Vetus quoque Onomaſticum *minuere* vertit *συγκόπτειν*, & *Occillatorem βεκιάτορα*, h. e. occatorem. Alii leg. *ofcillo*.

OCCINO, is, nui, n. 3. *cantare*, contra cano, occento. *Liv. l.* 6. *c.* 40. *ad fin.* Quid enim eſt ſi pulli non paſcentur? Si ex cavea tardius exierint? ſi occinuerit vvis? *b. c.* canto ſiniſtrum augurium dederit? ¶ Pro ſimplici *canere*. *Apul. in Florid.* uum. 13. (*al. lib.* 2.) Hæc animalia inter ſe vario tempore, & vario modo occinunt.

OCCIPIO, is, cepi, ceptum, n. 3. *reminciare*, *principiare*, *ἀρίζειν*, incipio, inſtituo, aggredior. *Lucret. l.* 5. *v.* 887. ævo florente juventas Occipit, & molli veſtit lanugine malas. *Plaut. Trin.* 4. 3. 35. Metuo, ſi compellabo, ne aliam rem occipiat loqui. *Id. Mil.* 4. 8. 56. Si forte liber fieri occeperim. *&* 3. 1. 154. Nunc, quod occepi, abſonatum pergam. *Id. Pſeud.* 2. 4. 6. Neque axordiri primum, unde occipiss, habes. *Id. Stich.* 1. 2. 17. Principium ego quo pacto cum illis occipiam, id ratiocinor. *&* 5. 5. 19. Suavem contionem aliquam occipito. *Terent. Andr.* 1. 1. 52. Occipere quæſtum. *Id. Eun.* 4. 2. 8. ſermonem cum aliquo. *Id. Adelph.* 3. 1. 2. Modo dolores occipiunt primulum. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 12. *extr.* Hiems vicipiebat. *Liv. l.* 2. 1. 7. Ex loco infeſto agere porro armentum occepit. ¶ *Occipere magiſtratum*, ingredi, inire. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 2. Jam conſules magiſtratum occeperant. Adde *Liv. l.* 5. *c.* 9. *extr. & cap.* 12. *a med.* ubi al. leg. *ureipero*. ¶ Paſſive *Terent. Heaut.* 4. 1. 36. Illuc quidquid eſt, qua hoc occeptum eſt cauſa, loquere. *Id. Eun. prol. v.* 22. Fabula occepta eſt agi. Adde *Plaut. Pſeud.* 4. 2. 13. ¶ *Occepſo*, antiqua pro *accepero*. *Plaut. Aſin.* 4. 2. 49. Forte ſi tuſſire occapſit, ne ſic tuſſiat, ut, &c. *Id. Caſ.* 5. 4. 22. Si unquare poſthac amaſſo, aut occepſi modo. Adda *Amph.* 2. 2. 42. ¶ In præteritis ſcribitur & *per a*, ut ſit a *capi*, *ſi*.

OCCIPITIUM, ii, n. *nuca*, *coppa*, *ſolo*, poſterior pem capitis a vertice ad carvicem. *Varr. l.* 1. R. R. *c.* 8. *ad fin.* Ibi dominus ſimul ac vidit occipitium vindamistinis, furcillas reducit hiberaatum in tecta. *b. c.* ſimul ac vindemiatur refactis uvis pertranſit, & terga dedit. *Plaut. Aulul.* 1. 1. 25. In occipitio quoque habet oculos, peſſima. *Colſ. l.* 4. *c.* 2. Cucurbitulas temporibus, & occipitin admovere. *Plin.* da locuſtis *l.* 11. *c.* 29. *ad fin.* Vax earum proficiſci ab occipitio videtur. *Varr.* apud Nou. *c.* 4. *n.* 32. Cæſar tevtiſſimum fecit, ne poſt occipitium, in Hiſpania axaratus qui erant, relinqueret. *alle ſpalle*. ¶ *Feous occipitio prior*, ideſt potior, proverbium, de quo V. in *Frons*.

OCCIPUT, cipitis, n. idem quod occipitium: ex *ob*, & *caput*. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 61 Vos, o patricius ſanguis, quos vivere fas eſt Occipiti cæco, poſticæ occurrite famæ.

OCCISIO, nnis, f. *uccifione*, *oſiss*, actus occidendi, cædes. *Cic. pro Cæcin. c.* 14. *ſub fin.* Si cædm & occiſio facta non erit? ¶ Occiſione occidere, aſt uſque ad internecionem dalare. *Cic.* 14. *Phil. c. ult.* Ejuſque copias occiſione occidarit, ſuo exercitu ita incolumi. Al. leg. *occidione*, quod eſt frequentior. *Aurel. Vict. de vir. illuſtr. cap.* 14. Fabii in inſidias dalapſi, ad unum occiſione perierunt.

OCCISITANTUR ſæpe occiduntur. *C. Graccbus pro voſtris in P. Popiliam*. Homines liberi nunc in oppida occiſitantur. *Paul.* ex *Feſto*.

OCCISOR, oris, m. *uccifore*, *uccidtore*, necator, interfector. *Plaut. Mil.* 4. 2. 64. Ubicape, occiſor regum.

OCCISORIUS, a, um, adject. ut Animalia occiſoria, *b. c.* quæ macta-ri poſſunt, apud *Tertull. de anim. c.* 33.

OCCISUS, a, um, *uccifo*, *ἀναιρεθείς*, interfectus, necatus. *Liv. l.* 3. *c.* 10. *a med.* Occidione propa occiſi. *Cæſ. Civil.* 3. *c.* 20. Vigilare non ſolum ad inſi tiandum ſomno maritorum, ſed etiam bonis occiſorum. *Plin. l.* 10 *c.* 4. *ante med.* Occiſe morſu aſpidom animalia. ¶ Item pereditus, deſperatus. *Plaut. Capt.* 3. 4. 7. Occiſa eſt hæc res; niſi reperio atrocem mihi aliquam aſtutiam. *Id. Caſ.* 3. 5. 55. Occiſiſſimus ſum omnium, qui vivunt. ¶ Quomodo differant *uccidere*, & *occiſus*, V. *Neco*.

OCCLAMITO, as, a. t. contre clamito, clamitando obſtrepo. *Plaut. Curcul.* 1. 3. 27. Dormio, ne occlamites.

OCCLAMO, as, a. 1. contra clamo, clamore obſtrepo. *Velleï. l. c. t.* 4. Cum omnis concio occlamaſſet. *Senec. ep.* 47. *a med.* Hoc locu occlamabat mihi tota manus candidatorum. Plerique alii utrobique leg. *acclamo*.

OCCLŪDO, is, ſi, ſum, a. 3. *claudere*, *ferrare*, *κατακλαίειν*, idem quod cleudo, vel contre aliquem claudo. *Cic.* 4. *Acad.* t. 47. Quid me in invidiam, & tenquam in concionem vocas? & quidem, ut ſeditioſi tribuni ſolent, occludi tabernas jubes? *Plaut. Maſtell.* a. 1. 78. Clavim cedo, atque abi hinc intro, atque occlude oſtium: & ego hinc occludam. *Id. Men.* 4. a. 108. Me non excludet ab ſe, ſed apud ſe occludet domi. & 4. 3. 24. Abiit intro, occluſit ædes. nunc ſum excluſiſſimus. *Ann* apud *Non. c.* 2. *n.* 543. Occludere fontem. ¶ *Occludere linguam*, impedire, ne quis loquatur. *Plaut. Mil.* 3. c. 20. Si reſciverint inimici conſilium tuum, tuopte tibi conſilio occludunt linguam, & conſtringunt manus. ¶ *Occluſi* ſincope pro *occluſiſti*. *Id. Trin.* 2. 2. 151. Occluſti linguam: nihil eſt qui reſpondeam.

OCCLŌSUS, a, um, *clauſus*, *ferrato*, *κατακλαιόμενος*, clauſus, concluſus. *Plaut. Epid.* a. 3. 3. Occluſum atque obſignatum armarium. *Cic.* 2. *de Orat.* t. 61. Furax ſereue, cui domi nihil ſit nec obſignatum, nec occluſum. *Id. Cæcil.* 4. c. 8. *ſub fin.* Quæſtus, occluſæ tabernæ, minui ſolet. *Plaut. Maſtell.* 2. 2. 14. Occluſa janua. & a. 1. 53. Ædes jam fac occluſæ ſient. *Id. Curcul.* 1. 1. 15. Oſtium occluſiſſimum. ¶ Translate *Terent. Andr.* 3. 3. 25. Dum ejus lubido occluſa eſt contumeliæ. *Plaut. Trin.* 1. 2. *in fin.* Pauci ſunt, faxim, qui ſciant quod neſciunt, occluſioremque habeant ſtultiloquentiam. *b. e.* minus ſtulte loquantur.

OCCŌ, as, avi, atum, a. 1. *rapicare*, *βοκανεύειν*, glebas infringo, & comminuo, & in pulverem redigo, ut jacte ſemina operiri poſſint. Aratur enim terra ſemel, aut bis, deinde crate vel raſtro franguntur glebæ aretro excitatæ: & hoc eſt *occare*: dictum vel ab *occædendo*, ſeu *acrædendo*, ut putant *Varro l.* 1. R. R. *c.* 31. & *Verrius* apud *Feſt.* quia glebæ cæduntur, & comminuuntur: vel ut ait *Cic. de Senect. cap.* 15. ab *ecrecando*, quia operiuntur ſemina. V. *Occatio*. Hoc fiebat tum ante ſationem, tum poſt, pro ratione agri ita poſtulantis. *Plin. l.* 18. *c.* 20. Aratione per tranverſum iterata, occatio ſequitur, ubi res poſcit, crata, vel raſtro, & ſato ſemine iteratio. (*Virg.* hæc ita exſequitur *l.* 1. *Georg. v.* 94. Multum adeo, raſtris terree qui ſtangit inertes, Vimineaſque trahit crates, juvat arva.) *Plaut. Merc. prol. v.* 72. Tibi aras, tibi occas, tibi feris, tibi eidem metis. *Horat. l. & ep.* 2. *v.* 161. Cum fegetes occat tibi mox frumenta daturus. *Plin. l.* 18. *c.* 21. Siliginem, far, triticum occato, farrito, cuncatu. *Colum. l.* 2. *c.* 4. Compluribus iterationibus ſic reſolvetur vervactum in pulverem, at vel uullam, vel exiguam deſideret occationem, cum ſeminaverimus. nam veteres Romani dixerunt male ſubactum agrum, qui ſatis frugibus occandus ſit. ¶ Habet locum etiam in cultura vineæ. *Varr. loc. cit.* Vites novellas fodere, aut arare, & poſtea occare, id eſt comminuere, ne ſit gleba. quod ita occidunt, occare dicunt. *Pallad. in Maio*, *c.* 4. Hoc uenſe urbores & vites, quæ ablaqueatæ fuerant, occare, hoc eſt operire jam convenit.

OCCŒPI. V. in *Occipio* in fine.

OCCUBITUS, us, m. mors. Eſt *Hieronymi epiſt.* 27. *ad Euſtoch. epitaph. Paulæ*, *ad fin.*

OCCŪBO, as, a. 1. *jacere*, *cadere*, *morire*, occumbo, jaceo. *Senec. in Hippol.* a. 997. Hippolytus flebili leto occubat. *Virg.* 5. *Æn. v.* 371. ad tumulum, quo maximus occubat Hector. *morte gravi*. Sic *lib.* 12. *v.* 706. urbe paterna occubat. *Id. l. c. v.* 550. ſi veſcitur aura Ætheria, neque adhuc crudelibus occubat umbris. *h. e.* degit inter mortuos. ¶ Præteritum *occubui* cum *accumbo* eſt commune.

OCCULCATUS, a, um, *calpeſtare*, calcatus, conculcatus. *Varr. l.* 1. R. R. *cap.* 13. Chare exterior operta ſtramentis ac palea occulcatu pedibus pecudum. *Al. leg.* conculcata. *Liv. l.* 27. *c.* 14. Et partim occulcatis, partim diſſipatis qui circa erant, nudaverant una parte aciem. Hic quoque alii leg. *conculcatis*.

OCCULCO, & Obculco, as, avi, atum, a. 1. *calpeſtare*, *καταπατέω*, proculco, conculco, calco. *Cato* R. R. *c.* 49. Ponito in ſcrobe, aut in ſulco, operitoque, & bene occulcato.

OCCULO, is, lui, cultum, a. 3. *coprire*, *celare*, *naſcondere*, *occultare*, *καλύπτω*, operio, abdo, condo, tego. Eſt ex *ob*, & *cela*: & proprie dici volunt, cum agrum colendo, arando, occando, ſemina aut plantas terra condimus, & contegimus. Hinc illud *Virg.* a. *Georg. v.* 346. quæcumque premes virgulta per agros, Sparge ſimo pingui, & multa memor occule terra. ¶ Utcumque ſit, univerſim udhibetur pro obſcondere, celare. *Cic. Arnic. l.* 5. *ep.* 15. Appii vulnera non refrico: ſed apparent, nec occuli poſſunt. *Id. Tuſcul.* a. *c.* 15. Feminæ parietum umbrie occuluntur. *Plaut. Maſtell.* 1. 3. 118. Iſtæ vetulæ, edentulæ, quæ vitia corporis fuco occulunt. *Nep. in Alcib. c.* 9. In Thraciam ſe abdidit, ſperans ibi facillime ſuam fortunam oculi poſſe. *Virg. c. Æn. v.* 373. Claſſem in convexo nemoram ſub rupe cavata Occulit. *Liv. l.* 33. *c.* 1. Haſtatos anfractus viarum, velleſque interjecta occulebant. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 8. *v.* 21. Fors me ſermoni teſtem dedit. illa monebat Talia: me duplices occuluere fores. *Id.* 2. *Faſt. v.* 216. Silvaque montanas occalere apta feras. *Id.* 14. *Met. v.* 816. Annuit omnipotens, & nubibus aëre cæcis Occuluit. *Senec. in Hippol. v.* 875. Effare: fido pectore arcana oculam. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 16. Quorum ueutrum adſeveraverim: neqor tamen occulere debui narratum ab iit, qui, &c. *peſſer ſotre ſilenzio*, *ommettere*.

OCCULTATE, adverb. occulte. *Cic. pro Deiot. c.* 6. Quod igitur & occultatius conari, & efficere cautius potuit. Meliores codices habent *occultius*.

OCCULTATIO, nis, ſ. *naſcondimento*, *occultazione*, *κατακρύψις*, actus occultandi. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 50. *ad fin.* Cornibus tauri, aprі dentibus, morſu leones: uliæ fuga ſe, uliæ occultatione tutantur. *Id. c. de Fin. c.* 22. *c med.* Qua libido ſe non præripiet, ac projiciet aut occultatione propoſita, aut impunitate, aut licentia? *Plin. l.* 7. *c.* 45. Occultatio in ſpelunca.

OCCULTATOR, oris, m. *naſcanditore*, *occultatore*, *κατακρύπτων*, qui occultat, celator. *Cic. pro Mil. c.* 19. Suſtinuiſſet hoc crimen ipſe ille latronum occultator & receptator locus.

OCCULTATUS, a, um, *naſcoſto*, *occultato*, *ἀποκεκρυμμένος*, abditus, celatus. *Salluſt. in Jug.* t. 53. Neque plane occultati humilitate arborum. *Cic.* 4. *Acad.* t. 30. Latent iſta omnia craſſis occultata & circumfuſa tenebris. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 1. *v.* 17. & epiſtola cui ſit, Non occultato nomine, miſſa docet.

OCCULTE, *di naſcoſto*, *accuratamente*, *ἀφανῶς*, clam, obſcondite, latenter. *Plin. l.* 36. *c.* 2. Nec clam illud occulteque factum eſt. *Cic.* 1. *Agrar. initio*. Quæ ita uperte petebatur, ea nunc occulte cuniculis oppugnatur. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 83. Quid agi placeat, occulte intra ſe conſtituunt. *Id. l.* 1. *B. Civ. c.* 66. Cum paucis equitibus occulte ad explorauda loca proficiſcitur. *Salluſt. in Catil. c.* 17. Eranc præterea complures pauln occultius conſilii hujus participes. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 67. Diverſi itinere, quam potuit occultiſſime reliquas cohortes duxit. *Terent. Adelph.* 3. 2. 30. Amare occepit alium: neque id occulte ſert. *e non ſi naſcondo*. *Lucret. l.* 1. *v.* 314. Ferreus occulte decreſcit vomer in arvis. *inſenſibilmente*. Sic *Ovid.* 1. *Amor. el.* 8. *v.* 40. Labitur occulte, fallitque volubilis ætas.

OCCULTERIPĒDA. V. *Oculiscrepide*.

OCCULTIM, adverb. occulte. *Salm. c.* 4. (*al.* 10.) Occultim reparare.

OCCULTO, as, ui, atum, a. 1. *naſcondere*, *coprire*, *occultare*, *κρυπτάω*, abſcondo, abdo, celo, obtego: frequentat. ab *occule*. *Cic. l.* 2. *de nat. Deor.* c. 20. Stellæ tum occultantur, tum rurſus aperiuntur. *Id.* 1. *Offic. c.* 35. Quæ enim natura occultavit, eadem omnes, qui ſana mente ſunt, removent ab oculis. *Id. pro leg. Manil. c.* 3. Latebris ſe occultare. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 27. Occultare fugam. *& lib.* 7. *c.* 73. inſidias. *& cap.* 45. legionem ſilvis. *Petron. in Satyr. c.* 123. gremio Penates. *Cæſ l.* 7. *B. Gall.* 1. 85. aliquid *in* terram. *& cap.* 83. ſe poſt montem. *& lib.* 6. *c.* 30. ſe in inſulis. *& rep.* 16. aliquid apud ſe. *Stat. 9. Theb. v.* 617. culpam ſub entris. *Plaut. Trin.* a. 2. 2. Neque latebroſe me ubi too conſpecta occultabo. *&* 3. 2. 1. Sta illico, noli averſari, neque te occulesſis mihi. *dixquiſis pro occultaveris*. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 31. Quippiam diſſimulare & occultare. *Cic.* 1. *Offic. c.* 30. Occultare & diſſimulare uppetitum voluptatis. *Id.* 2. *de Fin. c.* 24. Ue in fronte oſtentatio ſit, intus veritas occulretur. ¶ Sequaste infinito, *Plaut. Perſ.* 4. 3. 12. Res eſt quædam, quam occultabam tibi dicere.

OCCULTO, adverb. occulte. *Afrem.* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 186. *Putſch.* Age, curre curſim ad Numiſium occulto.

OCCULTUS, a, um, *occulto*, *ſecreto*, *naſcoſto*, *κρυπτός*, latens, abditus, abſconditus, abſtruſus, involutus: ab *occule*, *te*. *Cic.* 1. *de nat. Deor.* t. 18. Res occultæ & penitus abditæ. *Id.* 1. *Acad. c.* 4. Res occultæ, & ab ipſa natura involutæ. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 36. Occultior, atque tectior cupiditas. *Id. Fam.* 11. *ep.* 21. *extr.* Si quid erit occultius, &, ut ſcribis, reconditum. *Id.* 3. *Verr. c.* 15. Occultum, inteſtinum, ac domeſticum malum. *Id.* 4. *Acad. c.* 19. Res occultiſſimas aperire, in lucemque proferre. *Virg.* 9. *Æn. v.* 383. Rara per occultas ducebat ſemita calles. *& lib.* 3. *v.* 695. occultas vias ugere ſub mare. *Ovid. l.* 3. *de ar. am. v.* 630. Et ferat occultas pura tabella notas. *Virg.* 3. *Georg. v.* 397. Et ſalis occultum referunt in lacte ſaporem. *Horat. l.* 1. *ad.* 12. *v.* 45. Creſcit occulta velut urbor ævo, Fama Marcelli. *Salluſt. in Catil. c.* 24. Tale periculum reipubl. ſtand occultum habuit. *non tenue ſecreto*. ¶ Abſolute *Cic. pro Cal.* t. 23. *ad fin.* Servi, quibus occulta creduntur. *ſi effidano i ſecreti. Tacit.* 15. *Ann. c. ultimo.* Occulta conjurationis tetevere. *& lib.* 1. *c.* 61. Occulta falſtuum ſcrutari. *& lib.* 4. *c.* 71. *extr. & lib.* 5. *c.* 4. *& lib.* 6. *c.* 7. (item *Claudian. in conſul. Mall. Theod. v.* 134.) Delationes exercebant alii propalam, multi per occultum. *occultamente*. *& lib.* 3. *c.* 18. In occulto tenere aliquid. *tener occulto*. *Liv. l.* 21. *c.* 20. *extr.* Silueret, fata in occulto eſſe. *Plaut. Trin.* 3. 2. 86. Nihil ego in occulto agere ſoleo. *Cic. pro Cluent. c.* 18. *extr.* Stare in occulto. *ſter naſcoſto*. *& rep.* 16. *ſub fin.* Multi viri boni cum eu occulto interveniſſent. *Terent. Eun.* 4. 7. 17. Fundam tibi vellem dari, ut illos procul hinc eu occulto caderes. ¶ *Occultus homo*, tectus, fictus, diſſimulator. *Cic. Fam.* 3. *ep.* 10. *a med.* Si me aſſatum & occultum lubat fingere. *Liv. l.* 25. *c.* 16. Ab occultis cavendum hominibus, conſultiſque. *Tacit. 6. Ann. ſub fin.* Occultus ac ſubditus fingendis virtutibus. *& lib.* 4. *cap.* 7. Occultus odii. *h. e.* odium celans. ¶ *Occultus* pro *occulte*, *Id. Ann.* 3. *t.* 29. Neque tum fuiſſe dubitaverim, qui ejuſmodi preces occulti illuderent. *& lib.* 4. *t.* 12. Domum Germanici revirefcere, occulti lætabantur. *& cap.* 40. Exceſſiſſe te jampridem equeſtre faſtigium, non occulti ferunt. *h. e.* palam agre ferunt. ¶ Occultum offerre (*al.* effere) ſignificat ſub terrum ferre, ponere. *Feſtus*.

OCCUMBO, is, occubui, bitum, n. 3. *cadere*, *tramontare*, *καταλήγειν*, cado, occido. *Velleï. l.* 2. *c.* 70. Et ita in gladium occubuit. *Al. leg.* incubuit. *Juſtin. l.* 37. *c.* 2. Cometes cum oriretur, occumberetque, quotuor horarum ſpatium conſumebat. ¶ Fere de eo

ſu mortis dicitur, *morire*, *cadere morte*, quaſi ob mortem cadere, morti ſuccumbere: & præſertim illata ab alio nece cadere. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 18. Fartur & aute annoe occubuiſſe ſuoe. *Val. Flacc* l. 3. v. 169. occumbens Herculis armis. *Lucan. l.* 9. v. 567. occumbere in armis. *morire armato*. *Suetou. in Aug. c.* 12. *extr.* Pro libertate eos occubuiſſe. *Juſtin. l.* 7. *c.* 52. Inſidiis matris appetitue occubuit. ¶ Dicimus *occumbere mortem*, *morte*, & *morti*. *Sil. l.* 13. v. 380. & *Enn.* apud *Priſcian. ſub fin. l.* 6. licuit pugnanti occumbere letum. *Cic.* referens dictum cujuſdem Lacænæ t. *Tuſcul. c.* 42. *extr.* Idcirco genueram, ut eſſet, qui pro patria morteio non dubitaret occumbere. *Al. leg.* morte. *Curt. l.* 4. *c.* 25. *a med.* Anta oculne fui quiſque regit moctem occumbere decebant agreqium. *Liv.* vertens Græcam Inſcriptıon. *l.* 26. *c.* 25. *a med.* Qui pro patcia pugnantee mortem occubuerunt. *Al. leg.* appetierunt. *Id. l.* 31. *c.* 28. Qui pagnentes mortem occubuiſſent. *Al. leg.* morte. *Suetou. in Aug. c.* 13. Filius quoque voluntariam occubuiſſet necem. *Hoc quoque el.* voluntaria nece. *Liv. l.* 1. *c.* 7. Cacus ictus clova morte occubuit. *Val. Flacc. l.* 1. v. 633. ſegni occumbere leto. *Virg.* 2. *Æn.* v. 62. Seu verſare dolos, ſeu certæ occumbere morti. *Enn.* apud *Serv. hoc loco*. Pro voſtra vita morti occumbant fociter. *Ovid.* 15. *Met.* v. 499. & *Phædr. l.* 4. *fab.* 1. v. 14. Occumbere neci. ¶ *Occumbere aliquo*, manu alicujus. *Sil. l.* 5. v. 260. Rullo diſſidiamus agei Occumbis, generoſe Volume. *per modo de Rullo*. & *Claudian. de B. Get.* v. 74. dum vellere Pelion Otus Natıpæ, occumbit Phœbo. ¶ Legitur & *obcumbo*.

OCCUPATIO, onis, f. *præoccupatione*, *occupatione*, *occupamento*, ὑφάλωσις, προκατάληψις, actus occupandi, nbſeſſio, invaſio. *Cic. pro Dom. c.* 3. Obſeſſio templorum, occupatio fori, oppreſſio curiæ. *Id.* 1. *Offic. c.* 7. Sunt autem privata nulla natura, ſed aut veteri occupatione, ut qui quondam in vacue vevecunt, aut victoria, aut lege, &c. ¶ Apud Rhetores eſt figura ſeatentiæ, quæ & *præſumptio* dicitur, cum id, quod nbjici poteſt, occupamus, & diluimus. *Ante occupato* dicitur a *Cicer.* 3. *de Orat. c.* 53. *ad fin.* & *præſumptio* a *Quintil. l.* 9. *c.* 2. ubi pluree ejus ſpecies, præmunitionem, confeſſionem, prædictionem, emendationem, præparationem, &c. ſubjectis etiam exempiis, exponit. *Occupationis* exempla V. ip *An.* ¶ Præterea *Occupatio* eſt, cum dicimue, nos præterire, aut non ſcire, auc nolla dicere id, quod tuac maxime dicimus. Ita *Auſt. ad Herenn. l.* 4. *c.* 27. Alius dicitur *præterire*. ¶ Sæpe eſt negotium, res agenda, quæ detinet animum, & impedimento eſt, ne aliis rebus vacet, *occupazione*, *affare*, πράγμα. *Cic. in Orat.* c. 10. In maxime occupationibue tuie nunquem intermittis ſtudia doctrinæ. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 22. Neque has tantularum rerum occupationes ſibi Britanniæ anteponendae judicabat. *Nep. in Attic. c.* 20. Cum propter ſuas infinitas occupationes minus ſæpe Attico frueretue. *Cic. Fam. 7. ep.* 17. *a med.* Cum ille aut occupatione, aut difficultate tardior tibi erit viſus. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 19. Vie huic tantulæ epiſtolæ tempus habui, atque id ereptum a ſummis occupationibus. *& lib.* 3. *ep.* 20. Ab omai occopatione ſe expedire. *& lib. & ep.* 16. Relaxare ſa occupatione. *libroruſ*, *ſcriptoruſ*. & *Fam.* 10. *ep.* 28. & *lib.* 12. *ep. ult.* Maximis occupationibus impediri. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 19. implicari. *Id.* 2. *Attic. ep.* 23. Ex eo colligere poteris, quanta occupatione diſſimeat. *Senec. de conſol. ad Marc. c.* 2. *a med.* Studia, hareditarium & paternum bonum, ſurdas aures, icrita ac vie ad brevem occupationem proficienta ſolatia tranſeuot. *b. c.* avocamentum a dolore.

OCCUPATITIUS AGER, κατακτηθὲν χωρίον, qui defectus a culeoribus proprtis, ab alue occopatur. *Feſtus*.

OCCUPATORIUS AGER, idem fere, quod occupatitius. V. *Arceſinatis*.

OCCUPATUS, us, m. occupatio. *Cloud. Mamert. ep. ad Sidon.* (*qua eſt inter ejuſdem Sidonii epiſt. l.* 4. *ep.* 2.) Æquus tam ee occupatu unquam implicabere, quin, &c?

OCCUPATUS, a, um, *occupare*, *preſo*, *præoccupato*, προκατειλημμένος, captue, ante captus, invaſus, nbſeſſus. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 109. Alter accepto vulnere occupatus, per ſuos pro occiſo ſublatus eſt. *Id. l.* 6. *B. Gall. c.* 11. Partam finitimi agri per vim occupatam poſſidebant. *Hirt. de B. Alex. in fin.* Tetrarchia occupata & poſſeſſa a Dejotaro. *Martial. l.* 3. *epigr.* 82. Jacet occupato galbenatus in lecto. *b. c.* quem totum mole ſui corporie implet. *Salluſt. in mar. Lepidi contra Sull.* Res per ſcelus occupatas dimittare. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 35. Tranſitus Alpium præſidiis occupati. *Juſtin. l.* 5. *c.* 8. *in fi.* Citam itinere miſerunt, qui eum intercıperent: a quibus occupatus, &c. *exagitatus*, *ſorpreſo*, *oppreſſo*. & *lib.* 2. *c.* 12. a *med.* Græci adventu hoſtium occopati prælium capaſſunt. *prevenuto*. *Curt. l.* 9 *c.* 7. *a med.* Macedo gladium corperat ſtringere: quem occupatum compleeu, pedibus repeate ſubductis, Dorippus arietavit in terram. ¶ Translate *Liv. l.* 27. *c.* 21. Beneficiis Scipioate occupatos omaium animos publice privatimque eſſa. ¶ *Occupata pervenire*, quam quis ad aliquid emendum impendit, *denaro inveſtito*. *Plaut. Epid.* 2. 2. 113. Atque id non decem tibi erit occupatum argeatum dies. ¶ *Occupare urbi*, plena quidem ædificiis, ſed ſine ordine. *Liv. l.* 5. *in fin.* Feſtiuſtio curam exemit vicos dirigendi, dum, omiſſo fai alteraique diſcrimine, ta vacuo ædificant. Ea eſt cauſa, ut forma urbis ſit occupatæ magia, quam diviſæ ſimilis. ¶ Sæpe eſt diffentes, diſtractus, implicatus, impeditus negotm aliquo, ita ut non poſſit alii rei operam dare, *occupato*, *imbarazzato*, *impedito*, ἄσχολος: cui opponitur osmſus, vacuus, liber. *Cic. 3. Tuſcul. c.* 3. Ut ſi occupoti proſumus aliquid civibus aoſtrie, profimus atiam, ſi poſſumus, otioſi. *Id. Attic. l.* 20. *ep.* 9. Feſtinabam, eramque occupatior. *& lib.* 12. *ep.* 38. Non dubito, quin occupatiſſimus fueris, qui ad me nihil litterarum. *Id. l.* 2. *de Orat. c.* 56. *a med.* Suſpenſo & occupato animo aliquid facere. *Cæl. ad Cicer. ſ. Fam. ep.* 4. Comitiorum dilationet occupationem me habebant. *Cic. pro Cæl. c.* 19. Amores autem, & hæ, deliciæ quæ vocantur, nunquim hunc occupatum impeditumque tanuerunt. *Plaut. Moſtell.* 4. 3. 16. Niſi quid magie ex occupatus, operam mihi da. *Id. Merc.* 2. 2. 16. Quamquam negotium eſt, ſi quid vie, Demipho, non ſum occupatus unquam amico operam dare. *b. c.* quia amico operam dem, aut dare queam. *Terent. Phorm.* 3. 2. 17. Alia cum occupatue eſſet ſolicitudina. *Nep. in Annib. c.* 7. Cum in apparando ueerrime eſſet occupatos. *Id. in Alcib. c. ſ.* In eo erat occupatus, ut bellum quam diutiſſime duceret. *Cic. pro Planc. c.* 27. Ecquid ego dicam de occupatis meis temporibus, cui fuerit ne otium quidem unquem ociofum. *Id.* 1. *de Legib. c.* 3. Neque enim occupata opera, neque impedito animo res tanta ſuſcipi poteſt. *Phædr. l.* 2. *fab.* 5. Eſt ardelionum quædam Romæ natio Trepide concurſans, occupata in otio, Gratis anhelans, multa agendo nihil agens. ¶ *Occupatus alicui rei*, h. e. in aliqua re. *Plin. l.* 26. *c.* 2. Sedere hic in ſcimlie auditioni occupatus gratius erat, quam, &c. Ita quædam Editiones, præſertim veteres: ſed *Hardouin.* cum *Aldo*, & al. *operatus*. ¶ Scribebat meretria in fronta callæ, *occupatam eſſe ſe*, cum uno admiſſo amatore, alios excluſos volebat. *Plaut. Aſin.* 4. 1. 15.

OCCUPO, onis, m. cognomen Mercurii, qui furum deus eſt aliena bona occupantium. *Perſon. in fragm. Tragor. cap.* 58. *Burm. a med.* Sed res, & lectio incerta eſt.

OCCUPO, ae, avi, atum, a. 1. *occupare*, *invadere*, *impoſſeſſorſi*, προκαταλαμβάνω, iovado, obſideo, capio, uſurpo, teneo, præſertim cum aot ſubito, aut celeriter id fit: ex *ob*, & *capio*. *Cic. Agrar. 2. c.* 28. Totam Italiam fuæ præſidiis obſidere atque occupare cogitat. *Id.* 3. *de Fin. c.* 20. Theatrum cum commune ſit, recte tamen dici poteſt, ejus eſſe eum locum, quem quiſque occuparit. *Id. Phil.* 13. *cap.* 5. Agri Luctai poſſeſſiones occupare. *Liv. l.* 33. *c.* 31. Patent urbes opportunæ ad occupandum. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 11. *extr.* Piſaurum, Fanum, Anconam ſingulis cohortibus occupat. *Terr.* 4. *Hiſt. c.* 47. Valida manu montem occupat. *Horat. l.* 1. *od.* 14. v. 2. Occupare portum. *Cic. de Amic. c.* 12. & *Phil.* 5. *c.* 6. regnum. *& lib.* 2. *Offic. c.* 23. tyrannidem. *Plaut. Trin.* 5. 2. ca. Familiam optimam occupavit. *b. c.* ingreſſus eſt, nactus eſt. *Ovid.* 3. *Faſt* v. 509. Occupare aliquem ampleu. *tenere abbracciando*. ¶ Pro implere, impedire, *ingombrare*, *occupare*, *Horat. l.* 3. *od.* 29. v. 44. atra nube polum, patec, occupatu. *& od.* 24. v. 3. Cæmentis licet occupes Tyrrhenum omne tuis. *Propert. l.* 2. *el.* 5. v. 28. Et malo defertos occupat herba deos. ¶ Pro implece ſerendo, *Colum. l.* 2. *c.* 10. *de lente*. Jugerum agri paulo plue quam modius occupat. Adde *cap.* 11. ¶ Pro ferire, *percuotere*, *ferire*, *Virg.* 10. *Æn.* v. 699. Sed Latagum ſaun, atque inpenti fragmine montis Occupat ne faciemque adverſam. Ubi *Servius*: pro Latagi os occupat: & eſt Græca figura in Homero frequens, ut ſi dicas, ἔκυρσε Λ' ἐπὶ ῥῖν τῷ ἐπὶ ὀφθαλμῷ, Achillem percuſſit pedem, pro Achillis pedem. *Id. 9. Æn.* v. 770. gladio occupare aliquem. *Ovid. Met.* 3. v. 48. Occupare aliquem morſu. *Propert. l. & el.* 4. v. 82. vocalee occupat enſe canes. ¶ Pro tenere, capere, ligare, prehendere, *tenere*, *prendere*. *Virg.* 4. *Georg.* v. 440. Cum clamore ruit magno, manuſque jacentem Occupat. *& verſ.* 190. ſeſſos ſopoc occupat artus. ¶ aggredi, & conficere, *aſſalire*, *ammazzare*, *Propert. l.* 4. *el.* 10. v. 13. Hunc vidit ante cavae vibraatem ſpiculo turres Romulus, & votit occupat anta catis. *Terent. Andr.* 1. 5. 62. Mors continuo ipſam occupat. ¶ anteice, præire, *andar innanzi*, *precorrere*. *Ovid.* 1. *Triſt. el.* 10. v. 5. *de novi*. Nec comites volucri contenta eſt vincere curſu: Occupat egreſſas quamlibet ante rates. ¶ detinere, *trattenere*. *Tibull. l.* 1. *el.* 11. v. 39. Quam potius laudandus hic eſt, quem proſa parata Occupat in parva pigra ſenecta caſa. ¶ *Occupare pecuniam* eſt ponere, collocare vel fenore, vel in emptione rei cujuſpiam, *inveſtire*. *Cic. pro Flacc. c.* 21. Pecuniam adoleſcentulo grandi fenore, fiducia tamen accepta, occupavifti. *Id.* 3. *Verr. c.* 36. Pecunias occuparat apud populos, & ſyngraphae fecerat. *Colum. l.* 1. *c. ſ. a med.* Occupare pecuniam animalibus, aut alia rebue promercalibus. *& l.* 11. *c.* 1. *a med.* Occupace pecuniam in pecore. Contra *otioſam pecuniam* dicimus, quæ in arca detinetur, & nullas pacit uſurae. V. *Otioſus*. ¶ Translate a primit ſignificationibus *Cic. pro Font. cap.* 5. Vult magnitudine rei ſic occupare animos eorem, qui audiunt, ut difficilis aditus veritati inveniatuc. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 13. Ante occupatue animus ab iracundia, quam providere cario poruit, ne occuparetur. *Id. 6. Verr. cap.* 51. Superſtitio mentee Siculorum occupavit. *Virg. Æn.* 3. v. 104. Incredibilis rerum fama occupat aures. *& lib.* 4. v. 409. pallor occupat nca. *& lib.* 7. v. 446. juveni ſubitus tremor occupat artus. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 39. Tantus timor omnem aaercitum occupavit. *Liv. l.* 5. *c.* 38. Pavor fugaque occupaverat animoe. *Tibull. l.* 4. *carm.* 4. v. 5. macies tsbeates occupat artus. ¶ Sæpe eſt prævenire, ante capere, antevortere, præſumere, præcipere, *prevenire*, *preoccupare*, φθάνω. Hanc *Nonius c.* 4. *n.* 318. putat primam & propriam hujus verbi vim & notionem. *Cic. in Orat. c.* 40. Ut ante occupet, quod videat opponi. *Id. Tuſcul.* 5. *c.* 9. *ad fin.* Occupavi, inquit, te Fortuna, atque cepi, omneſque aditus tuos interclusi, ut ad ma adſpirare non poſſes. *Phædr. l.* 5. *fab.* 8. v. 2. Calvus, comoſa fronta, nudo corpore, Quem ſi occuparis, teneas. *ſe tu le ſorprenda*. *Plaut. Stich.* 3. *c.* 33. Ego per hortum amicam tranſibo meam, mihi hanc occupatum nolitem. *ad impegnare*, a *fermare per me*, *prima che altri mi tolga il luogo*. *Senec. ep.* 70. *ante med.* Stultitia eſt, timore mortis mori. exſpecta. quid occupas? *Sreec. oitre in Phœniſſ.* v. 416. Occupa, matet, preces. *b. c.* feſtina

Digitized by Google

re precari, antequam fratres ſe mutuo petant. *Id. in Herc. Oet. v.* 435. & *in Agam. v.* 193. & *in Thyeſt. v.* 203. Occupare ſcelus. *h. e.* facere, antequam alter faciat. *Phædr. l.* 2. *in epil. v.* 5. Quoniam occuparat alter, ne primus foram, Ne ſolus eſſem, ſtudui. *Plin. in Paneg. c.* 10. Illa jure principis occupavit, primuſque fecit, quod omnes facturi erant. Adde *Pacuv.* & *Varron.* apud *Non. loc. cit.* ¶ Cum infinito *Liv. l.* 1. *c.* 14. Priuſquam tantum tabocis eſſet, quantum futurum apparebat, occupant bellum facere. *& cap.* 30. *ad fin.* Occupat Tullus in agrum Sabinum tranſire. *Horat. in ſ. od.* 18. *l.* 2. repere occupat. *Plaut. Pſeud.* 4. 1. 15. Volo, tu prior ut occupes ndire. Addè *Pon.* 1. 2. 107. & alibi, & *Turin.* & *Varron.* apud *Non. loc. cit.* ¶ De eo, qui prior loquitur, *Stat. Theb.* 7. *v.* 538. hic juſtæ Tydeus memor occupat iræ: Me potius fuci, &c. ¶ *Occupare ſibi aliquid confiſtum*, *Plaut. Men.* 5. 2. 94. ante capere, invenire. ¶ Nonnunquam eſt diſtinere, impedire, ita ut ad alia neqeas animum & operam adcartere, *tener occupate. Plaut. Men.* 3. 1. 6. Illum dii omnes perduint, qui primus commentus eſt cunctionem, hacque ra homines occuparos occupat. *Col. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 10. Hæc cauſa primos menſes occupabit. *Plaut. Pſeud.* 1. 5. 134. Da operam, quæſo, mihi, ut quod te ad aliud occupes negotium. *Terent. Hecyr. prol. v.* 4. Ita populus ſtudio ſtupidus, *in* funambulo animum occupabat. *Liv. l.* 33. *c.* 40. *ad fin.* Occupari aliarum rerum cura. ¶ *Occupo* eſt illud *Senec. in Troad. v.* 497. Miſer occupet præſidia, ſecurus legat. *h. e.* quod primum ſe offert, arripiat. ¶ *Occupoſſim*, *as*, *at*, antique pro *occupaverim. Plaut. Aſin.* 4. 2. 9. & *Muſtell.* 5. 1. 48.

OCCURRO, & Obcurro, is, occurri, & *aliquando* occucurri, curſum, *v.* 3. *andare*, a *venire*, *e correre*, *e forſi incontrare*, *dwavrdw*, obviam eo, aut venio: ex *ob*, & *curro. Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 79. *extr.* Domitius ad Ægiolum Cæſeri venienti occurrit. *Brut. ad Cicer. ep.* 6. Scripſi ad eum, ut mihi Heracleam occurreret. *Plaut. Merc.* 1. 2. 88. Illico occucurri, atque interpellо. *Sallaſt. in fragm.* apud *Perſian. l.* 10. *pag.* 882. *Putſch.* Quos adverſum multi as Bithynia volentes occurrêre. *Plaut. Epid.* 2. 2. 30. & *Liv. l.* 4. *c.* 40. Occurrere obviam alicui. *Horat. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 94. Si cortatus inæquali toeſore capillos Occurri, rides. *ſe mi ei preſeuse*, *ſe mi ei ſa vedere. & lib. c. ſat.* 4. *v.* 135. ſic dulcis amicis occorram. ¶ Item obvium ſio reſiſtendi, & pugnandi cauſa, *apporſi. Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 40. Legiones quatuor tmaſjecit, duabuſque Fabianis legionibus occurrit. *& lib.* 2. *cap* 27. Etiam inermes armatis occarrebant. ¶ Eſt etiam iocidere, caſu iocurrere, *obbatterſi. Id. l.* 4. *B. Gall. c.* 26. Quibuſcumque ſignis occurraiat, ſa aggregabat. *& lib.* 3. *c.* 6. Alio ſe ſa io hiberna conſilio veniſſe meminecat, aliis occurriſſe rebus videbat. ¶ Ratione loci aſt contra ſitum eſſe, adverſum ſtare, oppoſitum eſſe. *Plin. l.* 5. *c.* 24. *de Euphrate*. Apud Elegiam occurrit ai Taurus mons. *Id. l.* 6. *c.* 26. Media oblique Parthiæ occurreos. *& lib.* 3. *c.* 10. Quem locum occurrens Therinæus ſinus pæninſolam efficit. *Stat.* 1. *Theb. v.* 114. abrupta quæ plurimus ærea Citharon Occurrit cælo. *h. e.* contra cælum acigitur. ¶ Eſt etiam occurrere, advenire in tempore, *occorrere*. eum *ob* pro *ad* olim uſurpatum eſt. *Plaut. Pon. prol. v.* 43. Nunc dum ſcribiltæ æſtuaot, occurrite. *Cic. Verr.* 5. *c.* 27. Quamprimum aliam aivitatem occurrere. *h. e.* ad aliam civitatem feſtine tranſire. *Id. Phil.* 1. *c.* 4. Non quo me ud tempus occurſurum putarem, ſed, &c. *Valer. Max. l.* 4. *c.* 4. *n.* 7. Quod ad cauſam dicendam non occurriſſet. *Liv. l.* 31. *c.* 29. Conciliam Ærolorum futurum erat. Huic ot occurrerent, legati regis itæ accelererunt. *& mox*. Athenienſium quoque legati ad id concilium occurrerunt. *Hirt. de B. Afric. c.* 68. Suppetias occurrere alicui. ¶ Cum iofinito *Lucret. l.* 3. *v.* 909. nec dulces occurreot oſcula nati præripere. ¶ Translata aſt offerre ſe vel animo, vel oculis, io mentem venire, *ſovvenire*, *forſi vedere*, *preſentarſi. Colum. l.* 2. *c.* 2. *circa med.* Oculis ejus tot paludes, tot atiam campi ſalinarum occurrerent. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 85. Utriſque ad animum occorrit, unum illud eſſe tempus, quo maxime conveniat. *h. e.* ad animum addendum. *Cic. 2. de Orat. c.* 24. *ad fin.* Cum rem penitus cauſamque cognovi, ſtatim occurrit animo, quæ ſit cauſa ambigui. *Plin. l.* 29. *c.* 1. Occurrit cogitatioci, quonam modo, &c. *Cic.* 4. *de Fin. c.* 17. Qui quodcumque io mentem veniat, aut quodcumque occorrat, ſa ſequi dicaot. *Id.* 1. *de Orat. c.* 33. Omnes loci aoquirentibus nobis offendunt ſe & occurrunt. *& lib.* 2. *c.* 34. *extr.* Omne, quod *exit* io re, occurret atque iuoidet. *Id.* 3. *de Orat. c.* 49. *a med.* Neque vos paon, aut herous ille conturbet. ipſi occurrent omtioni: ipſi, inquam, ſe offerent & reſpondebunt non vocati. *Id. pro Mil. c.* 9. Occurrebat, mancam ac debilem prætumm ſuam futuram, conſule Milone. *Senec. de Provid. c.* 6. Illi, quos pro felicibus aſpicitis, ſi non, qua occurrunt, ſed qua latent, videritia, miſeri ſuot. *h. e.* appareot, videntur. *Cic. in Orat. c.* 32. *in fi.* Hæc tenenda ſunt oratori. Iæpe enim occurrunt. *h. e.* offeruntur & uſuveniunt, *occorrono*. ¶ Cum infinito *Plin. l.* 24. *c.* 17. Occurrit aliqua dicere & de magicis herbis. ¶ Item ultro venire, ultro offerri. *Cic. pro Dejot. c.* 14. Non deben, C. Cæſar, teotara, quonam modo miſericordiam tuam commovere poſſim. aihil opus eſt. occurrere ipſa ſolet ſupplicibus & calamitoſis, nullius oratione evocata. ¶ Irem reſiſtere, repugnare, opponere ſe, *apporſi. Cic. Catil.* 3. *c.* 7. *ſub fin.* Omnibus ajus conſiliis occueri atque obſtiti. *Id. de Fato*, *c.* 18. Itaque illi mtioni, quam paulo aote concluſi, ſic occurrit: ſi omnia fato fiant, &c. *Brut. ad Cicer. Fam. l.* & *ep.* 11. Malivolentiæ homioum io me, ſi poteris, occurres. ¶ Item reſpondere. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 222. tum cetera rumpit Occorritque Venus: tu nunc mihi cauſa viarum, &c. *Quinctil. l.* 1. *c.* 5. (*al.* 9.) Ut ſi dicenti, *quem video?* ita occurras, *ego*. ¶ Paſſive imperſonaliter *Cic.* 4. *Acad. c.* 14. Si negabant, vera a falſis poſſe diſtingui, qui poteruot longius progredi? occurretur enim, ſicut occurſum eſt. *ſi reſpondetà*, *ſi obbiettetà*. & *lib.* 2. *Offic. c.* 2. Occurritur autem nobis, & quidem a doctis & eruditis, quærentibus, ſatiſne conſtanter facere videamur, qui, &c. *Quintil. l.* 7. *c.* 6. Contra ſcriptum tribus generibus occurritur. ¶ Pro impedira, præcenire, mederi, remedium afferre, *evvitare*, *rimediare*, *provvedere*: præſertim ſi de malo agatur, quod nondum accidit. *Cic. 6. Verr. c.* 47. Sentio occurreodum eſſe fatietati aurium animoeumque veſtrorum. *Val. Max. l.* 8. *c.* 5. *n.* 1. Ne potentia inimicorum oppreſſiſſe videretur, occurſum eſt. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 64. *nenienti* occurrite morbo. *Plin. l.* 32. *c.* 9. Tuoninibus & loſtationibus occurrunt. *Cic. pro Cluent. cap.* 23. Sed ego occuram exſpectationi veſtræ, judices. *Nep. in Pelop. c.* 1. Utrique rei occuram quantum potero, & medebor cum ſatietati, tum ignorantiæ lectorum. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 62. poſticæ occurrite ſannæ. ¶ Item præveoire, occupare, *anticipare*. Cum accuſativo communi *Pallad. in Aug. c.* 7. Nunc etiam, quæ Julio non occurerimus, aſequemur. ¶ Pro *occucurri* dixerunt etiam *occucurri*, ut *memordi*, *pepoſci*, mollioda, credo, vocis cauſa. *Ælius Tubero* apud *Gell. l.* 7. *c.* 9. Si generalis ſpecies occecurrit.

OCCURSACULUM, i, o. quidquid alicui occorrit. *Apul. in Apolog.* Noctium occurſacula. *h. e.* ſpectra.

OCCURSATIO, onis, f. actus occurſandi, *dvvarrvors*. *Cic. pro Planc. c.* 12. Facilis aſt illa occurſatio, & blanditia popularis. *h. e.* oltro citroque, forſum prorſum curſitatio vel ſalutandi, vel conveniendi, vel prendendi cauſa. *Id. pro Mil. c.* 35. Veſtras & veſtrorum ordinum occurſationes, ſtudia, ſermones ſecum ablaturum eſſe dicit.

OCCURSATOR, oris, m. qui occurſat. *Auſon. Edyll.* 2. *v.* 25. Non occurſatus, non garrulus obvia cerneus. *h. e.* opportune importune aliis occurreus ſciſcitandi, colloquendi, ſalutandi cauſa.

OCCURSATRIX, icis, f. occurſans. *Feſt.* in *Spinptrix*. Occurſatris artificum, perdita ſpinptyroix.

OCCURSIO, onis, f. *incontro*, *dvdevrwo*, actus occurrendi. *Suipic. Severi. dial.* 1. *cap.* 21. Gaudet ſalutationibus, ioſtatur occurſionibus.

OCCURSITO, as, idem ac occurſo. *Solin. c.* 25. (*al.* 38.) *de elephantis*. Si conſertis pecoribus occoeſtent.

OCCURSO, as, avi, atum, o. t. *forſi incontro*, *dvavrdw*, obvius fio: frequentativum ab *occurro*. *Virg. Ecl.* 9. *v.* 24. & inter agendum Occurſara capro, comu facit illa, caveto. *Turit.* 3. *Ann. cap.* 20. Promptus inter tela occurſat fugientibus, ioerepat ligniferos. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 43. *a med.* Occurſat actus gladio, comminuſque rem gerit Vareous. *Gell. l.* 3. *c.* 7. Promptiſſimus ad occurſandum pugnandumque. *Plin. l.* 16. *c.* 2. Occurſantes inter ſe radices. *Id. l.* 37. *c.* 51. Mobili occurſente membrana iutus. *h. e.* adverſa, & quaſi ſe opponeota. ¶ Pro accurrere, advenire. *Plaut. Trucul.* 2. 2. 27. Quid tu hinc occurſas, in nebem quotieſcumque adveniens? ¶ Pro in mentem veoire. *Plin. l.* 2. *ep.* 3. Occurſant varha, fed qualia? quæſita & exculta. *& lib.* 5. *ep.* 5. *ad fin.* Occurſaot aoimo mea mortalitas, mea ſcripta. ¶ Cum accuſatioeo *Plaut. Mil.* 4. 2. 56. Ita me occurſoe multæ: meminiſſe haud poſſum. ¶ Traoslate *Plin. in Paneg. c.* 25. *ſub fin.* Iatercedere caſibus, occurſara fortunæ. *h. e.* obviam ire, & prævenira *Sallaſt. in Jug. c.* 87. Et ea agera ioter invidve, occurſantes factioſos, opinione, Quirites, aſperitus aſt. *h. e.* contra nirentes, adverſantes. *Plin. in Paneg. c.* 81. Pia meote adire lucos, occurſare numinibus. *h. e.* ante ea ſe ſiſtere, & adoeare.

OCCURSIO, onis, f. *incontramento*, occurſus. *Senec. de conſol. ad Marc. c.* 18. Videbis oocturnam lunæ ſucceſſionem a fraterois occurſionibus leue remiſſumque lumeo mutuantem. *Al. leg.* occurſibus. *Sidon. l.* 7. *ep.* 10. Supereſt, ot ſollicito veneratori aolpam iarz occeſſionis indulgeas. *h. e.* quod rero te viſae.

OCCURSOR, oris, m. qui occurrit. *Auguſtin. l.* 6. *de Muſic. c.* 6.

OCCURSORIUS, a, um, adject. *Apul. l.* 9. *Metam.* Ut primum occurſoriam potionem, & inchoatum guſtum extremis labiis contingebat adoleſceos, &c. *h. e.* quæ prima occurrit, & guſtatur io cœna. *ſuſtorie* etiam dicta, & *promuſſa*.

OCCURSUS, os, m. *incontramento*, *incontro*, *dvdvrnoo*, actus occurreodi, obviam itio, incurſio. *Ovid. 14. Met. v.* 255. Milla lupi, mixtæque lopis urſæque, lezque Occurſu ſecere metum. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 60. Occurſum alicujus vitare. *& lib.* 3. *Hiſt. c.* 85. declinare. *Plin. l.* 36. *c.* 13. *de labyrintho*. Itiverem ambages, occurſuſque ot recurſus ioexplicabiles. *Ovid. 15. Met. v.* 522. Rota ſtipitis occurſu fracta ac disjecta. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 61. Dentes ferrati pectinatim cocuntes, ot contrario occurſu atterantur. *Id. l.* 2. *c.* 47. Jugi modici occurſo tantus ille ventorum coercetur. *h. e.* objectu.

OCEANITIS, dis, f. filia Oceani, Ω'κεανῖτις. *Virg. l.* 4. *Georg. v.* 341. Clioque, & Beroe ſoror, Oceanitides ambæ. Adde *Hygin. in præfat.*

OCEANUS, i, m. *Oceano*, *mare Oceano*, Ω'κεανὸς, mare magnum, quo tota ciogitur terre: ex quo inBuit inter Afeicam, Aſiam, & Europam, quod dicitur mediterraneum; inter Germaniam & Scandinaviem, quod Balticum, &c. A teris, quas alluit, varia habet nomina, ut Atlanticus, Scythicus, Indicus, Arabicus, Germanicus, Æthiopicus, &c. ut eſt apud *Solin. c.* 23. (*al.* 36.) *ad fin.* Dictum volunt a celeritate, ot *Id. ibid.* paulo ſupra tradit, oempe ab ὠκὺς, celer, & *vdw*, fluo, mano. *Cic. in ſomn. Scip. cap.* 6. Omnis terra parva quædam iofula aſt, circumfuſa illo mari, quod Atlanticum, quod magnum, quem Oceanum appellatis io terris. *Id. pro leg. Manil. c.* 12. Nunc nullam intre Oceani oſtium prædonum aavem eſſa. *dalle ſtretto in qua*. *Horat. l.* 4. *od.* 14. *ſub fin.* beluoſus qui remo-

tis Obſtrepit Oceanus Britannis. ¶ Quod *Virg.* appellat Oceanum patrem rerum *l. 4. Georg. v. 382.* reſpicit opinionem eorum, qui ex aqua omnia gigni putarunt: quæ ſententia Thaletis fuit. *Serv. ibid.* & *ad verſ. 364.* & *ad Eclog. 6. v. 31.* ¶ In Fabulis eſt filius Cæli & Terræ, ut eſt apud *Cicer. de Univ. cap. 11.* & *Hygin. in præfat.* Ejus uxor eſt Tethys, ex qua Fluvios & Nymphas genuiſſe dicitur: quorum numerus, & nomina alis ab aliis produntur. *Catull. carm. 86. in Gell. v. 5.* quantum non ultima Tethys, Noa genitore Nympharum abluit Oceanus. Adde *Calum. l. 10. v. 200.* ¶ Jungitur interdum cum alio ſubſtantivo, eo modo, quo *flumen Rhenum* dicimus. *Cæſ. l. 3. B. Gall. c. 7.* Mare Oceanum. ¶ Etiam adjective *Oceano ſluctu*, *Oceano litore* quidam leg. apud *Juvenal. ſat. 12. v. 94.* & *123.* ubi alii utroque loco *Oceano*. *Venant. Fortun. l. 3. carm. 9. v. 4.* Qua vagus (*ſol*) Oceanus eſit, & intrat aquas. Al. leg. *Oceanus*. & *lib. 7. carm. 12. v. 56.* Quidquid ab Oceanis circulus ambit equis. Al. leg. *Oceani*.

OCELLA, æ, m. cognomen Romanum in gente Servia, ut Servius Ocella, apud *Cæl. ad Cicer. Fam. 8. ep. 7.* Adde *Sueton. in Galb. c. 4. Cicer. e. Fam. ep. 15.* & *lib. 10. ad Attic. ep. 13.* & *17.* & *lib. 16. ep. 12.* ¶ Ductum eſt ab oculorum parvitate. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 55.* Qui altero lumine orbi naſcerentur, ocelites vocabantur: qui parvis utriſque, ocellæ.

OCELLATUS, a, um, adject. *Sueton. in Domit. c. 8.* Ocellatas forores Veſtales memorat: quæ fortaſſe nomen ex eo habuere, quod patrem, aut ex majoribus alium Ocellam appellatum habuerunt. ¶ *Ocellatis ludere*. *Id. in Aug. c. 83.* Animi laxandi cauſa modo piſcabatur hamo, modo talis, aut ocellatis, nucibuſque ludebat cum pueris minutis. *h. e.* parvis lapillis rotundis, & ocellum referentibus. *Varr.* apud *Non. c. 3. n. 238.* Altero exorat patrem libram ocellatorum, altero virum femoralium margaritarum. Apud *Suetou.* ſunt qui lectionem ſollicitant.

OCELLULUS, li, m. *occhietto*, parvus ocellus. Agnoſcitur e *Dioned. l. 1. pag. 313. Putſch.*

OCELLUS, li, m. *occhietto*, ὀφθαλμίτης, ὀφθαλμίτις, parvus oculus. Vox fere Poetica. Adhibetur autem tum ſignificandæ parvitatis cauſa, tum ſæpius blanditiæ. *Plaut. Rud. 2. 4. 8.* Ut in ocellis bilaritudo eſt! ejus corpus cujuſmodi! *Catull. carm. 3. in fi.* meæ puellæ Fiendo turgiduli rubent ocelli. *Ovid. 3. Faſt. v. 19.* Blanda quirs victis furtim ſubrepit ocellis. *Id. 2. Amor. el. 8. v. 15.* iratos to te deſinit ocellos. ¶ De ea valde cara, *Plaut. Trin. 2. 1. 18.* Ocelle mi, fiat: & iſtuc, & ſi amplius vis dari, dabitur. *Id. Moſtell. 1. 3. 11.* Volo meo placere Philolachi, meo ocello, meo patrono. *Id. Aſin. 3. 3. 103.* O Libane, ocellus aureus. *Auguſtus in epiſt. ad Cæſarem* apud *Gell. l. 15. c. 7.* Ave, mi Caj, meus ocellus jucundiſſimus. Adde *Catull. carm. 50. ad Licin. v. 19.* ¶ Pro oculo univerſim. *Propert. l. 2. el. 10. v. 17.* Quandocumque igitur noſtros nox (*al.* mors) claudet ocellos. *Id. l. 1. el. 3. v. 19.* intentis hærebam fixus ocellis. ¶ De re præſtanti, aut valde pulcra. *Cic. Attic. l. 16. ep. 6.* Cur ocellos Italiæ, villulas meas non video? *Catull. carm. 31. de Sirmione.* Peninſularum, Sirmio, inſularumque Ocelle. ¶ Bulbus radicis arundinis, qui *oculus* dicitur a *Plin. l. 17. c. 20.* & *lib. 26. c. 36. extr.* appellatus etiam *ſcillus* ob *eadem lib. 21. c. 4. ſub fin.*

OCHRA, æ, f. *terra gialla*, ὤχρα, ὠχρός, genus terræ lutei coloris: ab ὠχρός, pallidus: cujus duo ſunt genera. aliud enim naſcitur, aliud fit. Hoc exſiſtit ex rubrica exuſta in ollis novis luto circumlitis, ut *Plin.* docet *l. 35. c. 5.* Adde *Vitruv. l. 7. c. 7.* & *Colſ. l. 5. c. 18. ſect. 19.*

OCIMUM, Ocimum, & Ocymum, i, n. ὤκιμον, & ὤκιμος, apud Antiquos, ioquit *Plin. l. 18. c. 16.* erat pabuli genus, quod Cato ocymum vocat, quo ſiſtebant (*al.* cicibant, *vel* citabant) alvum bubus. Id erat e pabulis, ſegete viridi deſecta, antequam genicularet (*al.* geniculeret, *vel* ſiliquaret.) Sure Mamilius id aliter interpretatus, & tradit labæ modios decem, vicæ duos, taetondem erviliæ in jugero autumno miſceri, & feri ſolitum. Melius & avena Græca, cui non cadit ſemen admixta. Hoc vocitatum ocymum, boumque cauſa feri ſolitum. Varro, appellatum a celeritate proveniendi, a Græco, quod ὠκέως dicunt. Hæc *Plin.* qui etiam *l. 19. c. 22. extr.* hujus rei oblitus eſt. Loca autem *Catonis*, quæ tangit, ſunt *cap. 27.* & *54. R. R.* ubi multi leg. *ocimum*. *Varro* autem ſic habet *l. 1. R. R. c. 31.* Omne pabulum, primum ociosum, ſarraginem, viciam, ocimum ſecari. Ocimum dictum a Græco verbo ὠκέω, quod valet cito. Hoc emplius dictum ocimum, quod citat alvum bubus: & ideo iis datur, ut purgentur. *Id ex fabuli ſegete viridi factum, antequam genat ſiliquas.* Hæc *Varro*, ex quibus merito videtur differre a ſarragine in eo, quod ocimum ex fabuli ſegete viridi maxime conſtat: ſarrago autem ex ordeo, vicia, & leguminibus. ¶ Eſt etiam peculiare nomen herbæ hortenſis odoratæ: quæ item a celeritate naſcendi nomen habuit, ut *Varr. loc. cit.* tradit. Græce dictum volunt βασιλικὸν: unde nobis *baſilico*, & *ſcazum*. Heſychius: Ὤκιμον, βασιλικὸν ἄνθος, τὸ λεγόμενον βασιλικόν. *Plin. l. 19. c. 12.* Ocimum ſub Canis ortu palleſcit. & *cap. 7.* Nihil ocimo fecundius: cum maledictis ac probris ferendum præcipiunt. Hinc *Perſ. ſat. 4. v. 22.* Cum bene difficto cantaverit ocima vernæ. *h. e.* probra & convicia, qualia in ocimi fatione dici ſoleat. Vires ejus varias in medicina perſequitur *Plin. l. 20. c. 18.* Enumerat *Colſ. l. 2. c. 22.* inter herbas, quæ ocrem foccum habent. ¶ Sunt, qui hoc ſenſu *ocymum* ſcribere maluot, ut ſit ab ὄζω, oleo. ¶ Maſculino gen. *Æmil. Macer* apud *Chariſ. l. 1. pag. 55. Putſch.* Inter præteritas numerabitur ocimus herbas.

OCIOR, & Ocyor, & *ſuperlat.* Ociſſimus, & Ocyſſimus, *pro preſto*, *più veloce*, ὠκίων, ὠκύτερος, velocior, celerior, citior: comparativum ſine poſitivo, ab ὠκύς, celer, unde ὠκέως. Qui ſcribunt per υ, e Græco poſitivo ducunt: qui per ι, e comparativo. Retinent *Voſſius*, *Douſa.* & alii ex vererib. libris. Hos libentius ſequimur. *Vire. 10. Æn. v. 247.* fugit illa per undas Ocior & ventis, & fulminis ocior alis. *Horat. l. 2. od. 16. v. 23.* Ocior cervis, & agente nimbos Ocior Euro. *Plin. l. 8. c. 18.* Tigris pondere ocior octa remeat, iterumque conſequitur. *Id. l. 2. c. 8. ſub fin.* Mercurii ſidus inferiore circulo fertur (*quam Venus*) novem diebus ociore ambitu. & *cap. 19.* Signa, quæ obliqua conſurgunt, ociore tranſeunt ſpatio, *più breve*. & *lib. 8. c. 43. de aſinis*. Partus a triceſimo menſe ociſſimus. *Id. l. 27. c. 2.* Omnium venenorum ociſſimum eſt aconitum. *Id. l. 6. & cap. 15.* Ociſſima pira. *l. c.* quæ celerrime matureſcunt. *Id. l. 16. c. 31.* Ficorum longiſſimæ radices, ociſſima fructus.

OCIOR, aris. V. *Otior*.

OCITER, & Ocyter, *velocemente*, *preſto*, ὠκέως, ὠκύτερον, citò, celeriter. *Apul. l. 1. Metam.* Cetera huic eidem uſui profer ociter. & *lib. 2.* Ociter ſurrexit.

OCIUM cum derivat. V. *Otium*.

OCIUS, & Ocyus, & *ſuperlat.* Ociſſime, & Ocyſſime, *più velocemente*, *più preſto*, ὠκύτερον, ὠκέως, celerius, citius. De ratione ſcribendi V. *Oeuſr. Cic. pro Quinct. c. 13.* Ut ocius ad tuum perveniat. *Id. Tuſcul. 4. c. 14.* Illi in morbum & iocidunt tardius, & recreantur ocius. *Horat. l. 2. od. 3. v. 26.* omnium Verſatus urna, ſerius, ocius Sors exitura. *Salluſt. in Jug. c. 27.* Quam ociſſume ad proviectam accedat. *Plaut. in fragm.* apud *Feſt.* Ociſſime nos liberi poſſumus fieri. *Terent. Heaut. 3. 5. 61.* Perlonge eſt: fed tanto ocius properemus. *Plin. l. 17. c. 11. ſub fin.* Ficus, ſi in ſcilla ſeratur, ociſſime ferre traditur pomum. *Id. l. 34. c. 18.* Plumbi foracinum halitus peſtilens canibus ociſſime. & *cap. 10.* Ulcera ociſſime ſanantur. ¶ Nonnunquam *ocius* pro poſitivo uſurpatur, h. e. ſine ulla comparatione, ſaltem aperta. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 43. a med.* Occurſat ocius gladio, comiuſque rem gerit Varenus. *Terent. Hecut. 4. 7. 4.* Sequere hinc me ocius. *Virg. 12. Æn. v. 681.* e curru ſaltum dedit ocius arvis. & *Ecl. 7. v. 8.* ocius, ioquit, Huc ades, o Melibœe. (Adde *Æn. 8. v. 555.*) *Horat. l. 2. ſat. 7. v. 34.* nemoe' alrum fert ocius? acquis Audit? *Plaut. Amph. 4. 1. 17.* Ocius accurro, ut ſciſcam quid velit. *Id. Curcul. 2. 2. 26.* Heus exi, Phædrome, exi, exi, exi, inquam, ocius. ¶ Pro facilius, aut potius, *più toſto*, *più facilmente*, *Horat. l. 2. ep. 14. v. 28.* Angulus ille feret piper, & tus ocius uvo. ¶ Pro *ociſſime* dixerunt etiam *eorme*, *Paul. ex Feſto*.

OCLIFERIA. V. *Oculiferia*.

OCLUS. V. *Oculus* in fine.

OCNUS, i, m. Ὄκνος, idem qui Bianor, Mantuæ conditor, fatidicæ Maotus, & Tuſci filius amnis, ut ait *Virg. Æn. 10. v. 198.* ¶ Alius eſt ille, de quo *Propert. l. 4. el. 3. v. 21.* Dignior, obliquo ſenem qui torqueat Ocno, Æternuſque tuum paſcat, aſelle, ſamem. Fuit enim quidam Socrates pictor, cujus opus inter alia, fuit, ut *Plin.* narrat *l. 35. c. 11. circa med.* piger, qui appellatur Ocnos, (*ſuos* pigrum *ſignificat*) ſpartum torquens, quod aſellus arrodit. Quam picturam Polygnoto tribuit, atque ita explicat *Pauſan. l. 10. in Phocic. p. m. 345.* Vir eſt quidam ſedens, quem inſcriptio indicat Ocnum eſſe. Pictus eſt torquens ſpartum: adeſt aſella abrodens aſſidue, quæ tum tantum ſurrit. Hunc dicunt fuiſſe hominem induſtrium & laboriouſum, qui uxorem habuerit ſumptuoſam, e qua quidquid ille laborando compararet, brevi conſumeretur. Unde proverb. apud Jones, quoties viderint hominem valde quidem laborantem, ſed nullo emolumento, ἐ πόνος ἔσος ἀνύσῃ τὸ Ὄκνου τὸν Θάσκυγα. Hæc *Pauſan.* ex quibus intelliges *Propertii* ſententiam, imprecantis mala ei, qui vallum, tubas, & caſtra primus invenit, & homines in miſeriæ laboribus occupavit. Suot qui commiſcuntur Ocnum quendam apud Inferos damnatum torquendo ſparto, rodente aſello, ut dictum eſt.

OCQUINISCO, is, n. 3. ioclinor, me demitto. V. *Conquiniſco*. *Pompon.* apud *Non. c. 2. n. 600.* Niſi ipſius orare ultroque acquiniſceret. *Id. ibid.* Qui acquiniſcat, quo compingam terminum in tutum locum.

OCREA, æ, f. *armatura delle gambe*, *ſchiniera*, *maniè*, κνημίς, κνημὶς ἀνδρική, munimentum crurum militare, tibialis armatura. *Varro* docit ex *ob*, & *ceno*. *Feſtus* ab *ocrit*, mons confragoſus, quod ſit inæquaiiter protuberata. *Varr. l. 4. de L. L. c. 24.* Lorica e loris: balteum, quod cingulum e corio habebant bullatum: ocrea, quod opponebatur ob crus. *Liv. l. 9. c. 40. de armatura Samnitum.* Spongia pectori tegumentum, & ſiniſtrum crus ocrea tectum. *Juvenal. ſat. 6. v. 256.* vel ſi diverſa movebit Prælia, tu ſelie, ocreas vendente puſilla. *Apul. l. 11. Metam.* Alium ocreis, ſcuto, galea, ferroque inſignem, e ludo putares gladiatorio procedere. & *de Mundo*. Galea caput, vel crura ocreis involvere. *Plin. l. 7. c. 56.* Galeam, gladium, haſtam invenere Lacedæmonii: ocreas & creſtas Cares. ¶ Etiam venatores ocreis uſos fuiſſe, diſcimus ex *Horat.* & vellentes ſpartum, ex *Phædo*. (V. vocem ſequent.) & aratores, ex *Anſt. Moreti in fi.*

OCREATUS, a, um, ocreis crura munitus. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 234.* Tu nive Lucana dormis ocreatus, ut aprum Cenem ego. *Plin. l. 19. c. 2. de ſparto.* Ad reliquos uſus laboriuſe evellitur, ocreatis cruribus, manu, textiſque manicis, &c.

OCRICULANUS, & Ocricolanus, a, um, ad Ocriculum pertinens, quod eſt Umbriæ oppidum. *Cic. pro Mil. c. 24.* Ocriculana villa. ¶ *Ocriculana tribus* ab eo oppido nomen habuit. Ejus mentio habetur in *Inſcriptionib.* apud *Gruter. pag. 23. n. 6. Sex.* Pompejus

Sex.

Sex. fil. Ocric. &c. & *pag.* 194. *n.* 2. C. Juaius C. F. Ocric. Fupianus Eq. R. &c. ¶ *Ocriculani*, *orum*, ejus oppidi cives. *Liv. ea fin. c.* 41. *l.* 9. *Plin. l.* 3. *c.* 14. ¶ Eſt qui leg. *Otriculanus*.

OCRIS, is, m. *Feſtus* : Ocrem aotiqui, ut Atheius Philologus in libro Gladiatorum refert, montem confragoſum vocabant, ut apud Livium : Sed qui ſunt hi, qui aſcenduot altum ocrim ? Et : celſoſque ocres, arvaque patria, & mara magnum. Et : haud ut quem Chiro in Pelio docuit ocri. Unde fortaſſe etiam ocreæ fiot dictæ, inæquabiles tuberatæ. Hæc *Feſtus*. Eſt autem Græca voa, qua illi ſummum cacumen ſignificant : ἀκρος ab ἄκρος, ſummus.

OCTACHORDOS, m. & f. & Octachordum, o. ὀκτάχορδος, octo habens chordas. *Vitruv. l.* 10. *c.* 13. ¶ Scribitur & *octochordos*.

OCTAGONOS. V. *Octogonus*.

OCTANGULUS, a, um, *octangulare*, ὀκτάγωνος, res, vel figura, quæ octo angulos habet. *Apul. l.* 1. *de dogm. Plat.* Octangula ſphæra.

OCTANS, tis, *l'octava parte*, pars octava. *Vitruv. l.* 10. *c.* 11. Dividuntur circinationes tetrentibus in partus quatuor, vel octantibus, in partes octo ductis lineis.

OCTAPHORUM. V. *Octophorum*.

OCTASTYLOS, ὀκτάστυλος, octo columnas habens. *Vitruv. l.* 3. *c.* 2. V. *Amphiproſtylos*.

OCTAVANI, orum, milites legionis octavæ. *Plin. l.* 3. *c.* 4. & *Pomp. Mela l.* 2. *c.* 5. Forum Julii octavanorum colonia. ¶ In nummo Auguſti apud *Goltzium*, referente *Hardoin. ad loc. Plin.* cit. habetur Col. Julia Octavienorum. Sed hi nomen habere poſſunt ab *Octavio*, quo nomine ipſe Auguſtus appellabatur : vel potius error eſt nummum deſcribentium.

OCTAVARIUM, ii, n. octavæ partis vectigal. *Impp. Grat. Valent. & Theodoſ. lib.* 4. *Cod. tit.* 61. *leg.* 8. Octavarii vectigal accipiunt. V. *Octavus*.

OCTAVIA GENS, una ex gentibus Romanis. Velitris olim fuiſſe præcipuam, ſcribit *in Auguſto Suetonius cap.* 1. In duas familias Romæ diſtinguebatur. Prima a Tarquinio Priſco rege in Senatum lecta, & a Serv. Tullio inter Patricias cooptata, procedente tempore ad plebem ſe contulit. Longo deinde intervallo a C. Cæſare Caſſia lege in Patriciatum revocata eſt. In hac primus Cn. Rufus Magiſtratum eſt adeptus, *Suetonio* teſte *ibid.* qui Quæſtorius mortuus eſt. Ejus filius Cn. Octavius primus in eam familiam attulit Conſulatum, quæ deinde omnibus dignitatibus floruit. *Cic.* 1. *Offic. c.* 39. & 9. *Phil. cap.* 2. ¶ Altera vero, in qua Octavius, ſeu Octavianus Auguſtus natus eſt, nullis neque ibus geſtis, neque honoribus floruit. Tebis eſt ipſe Auguſtus, qui nihil amplius, quam equeſtri familia ortum ſe ſcribit, vetera ac locuplete, & in qua primus Senator pater ſuus fuerit. V. *Suetou. in Aug.* c. 1. 2. &c.

OCTAVIÆ PORTICUS, duæ appellantur, quarum alteram Theatro Marcelli propioram Octavia ſoror Auguſti fecit : alteram Theatro Pompeji proximam Cn. Octavius Cn. F. qui fuit Ædilis Cenſilis, Prætor, Conſul, Decemvir ſacris faciendis, & triumphavit de rege Perſe navali triumpho : quam combuſtam reficiendam curavit Cæſ. Auguſtus. *Feſt. Veller. l.* 1. *c.* 11. & *lib.* 2. *c.* 1. & *Suetou. in Aug. c.* 29.

OCTAVIANUS, m. cognomen Auguſti, inde tractum, quod ea Octaviorum familia in Cæſarum gentem fuerit adoptatus. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 25. *Tacit. 13. Annal. c.* 6. *Aurel. Vict. de vir. illuſtr. c.* 79. & *de Cæſarib. c.* 1. & *Eutrop. cap.* 1. 6. 7. & 8.

OCTAVIANUS, a, um, ad Octavium ſpectans. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 2. Ut Octaviano bello Cornelii Culeoli (*prædiatores*) audiendas putaverunt. *b. e.* quod Cn. Octavius Conſul geſſit cum L. Coroelio Cinna : de quo *Epitom. Livii l.* 79. & 82. *Flor. l.* 3. *c.* 21. & *Velleii. l.* 2. *c.* 22. ¶ Apud *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 9. Octaviani milites, & apud *Hirt. de B. Alex.* c. 42. &c. Octavianæ naves pertinent ad quendem M. Octevium, qui pro Pompejo contra Cæſarem militavit. ¶ *Octavianus ſpecus* apud *Frontin. de aquæduct. urbis*, 21. pertinens ad Anienem veterem, creditus dictus ab Auguſto, qui antequam in familiam Juliam adoptaretur, Octavius vocabatur.

OCTAVIUS, a, um, ad Octavium aliquem pertinens, ot Octavia gens, Octavius vicus, *Suetou. in Aug. c.* 1. Octavia poeticus, *Feſtus*. V. *Octavia*.

OCTAVUS, a, um, *octavo*, ὄγδοος, primus poſt ſeptimum. *Cic. Attic. l.* 15. *ep.* 26. Octava pars. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall.* c. 23. Octeva legio. *Hirt. de B. Alex. in fin.* Pro decumis octavas pendere jubet. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 53. Ab octavis ordinibus ad primipilum reducere aliquem. *Martial. l.* 11. *epigr.* 65. Octavum marmor ab Urbe. *b. e.* octevus lapis, octavum milliarium. ¶ *Octava hora* in Urbe erat balneo, palæſtræ, & hujuſmodi exercitationibus aſſignata : poſt quam erat cœna ineundæ tempus. *Martial. l.* 4. *epigr.* 8. Sufficit in nonam otidis octava palæſtris. *Juvenal. ſat.* 1. v. 49 Exſul ab octava Marius bibit. *b. e.* intempeſtivis conviviis indulget. ¶ *Sapientum octavus* dicitur ab *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. v. 296. in ſitre ſenſu, quo *Juvenal. ſat.* 6. v. 40. Tertius e cælo cecidit Cato. Duo enim Catones celebrantur, & Sapientes ſeptem. ¶ *Octavo*, *a*, genus quoddam fuit vectigalis, quod in octava parte cujuſpiem rei pendebatur. *Imp. Alex. Sever. lib.* 4. *Cod. tit.* 65. *leg.* 7. Cum Hermes vectigal octevarum in quinquennium conduxerit. *Impp. Valens*, & *Valens. ibid. tit.* 61. *leg.* 7. Octevas more ſolito conſtitutas omne hominum genus, quod commerciis voluerit intereſſe, dependat. ¶ *Octavum* adverbii ritu, *l'octava volta*, octava vice. *Liv. l.* 6. *c.* 36. Sextius & Licinius jam octavum tribuni plebis refecti.

OCTAVUSDECIMUS, a, um, *decimo octavo*, *diciottesimo*, decimus octavus. *Vitruv. l.* 3. *c.* 3. *ante med.* Octavadecima parte ſcapi. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 6. Octavodecimo ætatis anno.

OCTENNIS, ne, *di otto anni*, ἐννέτης, octo annos habens. *Ammian. l.* 18. *c.* 6. (*al.* 13.) Puer, ot conjectabamus, octennis.

OCTIES, *otto volte*, ἐνάκις, octo vicibus. *Cic. in ſomn. Scip. c.* 2. Septenos octies anfractus. *Column. l.* 8. *c.* 8. *a med.* Octies anno pullos educat, ſi eſt bona matrix. *Plin. l.* 7. *c.* 28. Octies ex provocatione victor.

OCTIGESIMUS, ſyncope pro *octingeneſimus*, agnoſcitur a *Priſcian. de ponderib. pag.* 1353. *Putſch.* A priore eſt *octingenarius* : alterum creatur ab *octingenti*.

OCTINGENTESIMUS, a, um, *ottocentoſimo*, ἐνακοσιοστός, nomen numerale ordinis. *Cic. de Senect. c.* 2. Qui minus gravis eſſet his ſenectus, ſi octingenteſimum annum ageret, quam ſi octogeſimum ?

OCTINGENTI, æ, a, *ottocento*, ἐνακόσιοι, nomen numerale cardinale. *Cic.* 4. *Acad. c.* 25. Mille & octingenta ſtadia quod abeſſet, videbat.

OCTINGENTIES, adverb. *ottocento volte*, *Aſcon. Pedian. in Verrin.* 2. *c. ult.*

OCTIPES, edis, ἐνάπους, octo habens pedes. *Ovid.* 1. *Faſt.* v. 312. Octipedis fruſtra quærentur bracchia cancri. Adde *Propert. in fin. el.* 1. *l.* 4.

OCTO, *otto*, ὀκτὼ, nomen numerale cardinale, indeclinabile. *Virg.* 1. *Georg.* v. 171. Pedes temo protentus in octo. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 21. Millia paſſuum ab ipſis caſtris octo. ¶ Ultima quamvis Grace natura longa, fere tamen corripitur. *Mertial. l.* 7. *epigr.* 52. Munere, quæ grandes octo tulere Syri. & *lib.* 9. *epigr.* 3. Octo Syris ſuffulta datur lectica puellæ. Adde *epigr.* 82. & *lib.* 14. *epigr.* 87. *Manil. l.* 4. v. 483. & *lib.* 5. v. 334. *Juvenal. ſat.* 6. v. 228. & *ſat.* 7. v. 142.

OCTOBER, bris, m. *Ottobre*, γυμνικὸς, vel ἀνατολικὸς, menſis octavus a Martio. *Column. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Ultima parte Octobris, circa calendas Novembris. ¶ Adjective *Veller. l.* 2. *c.* 56. Cum menſe Octobri io urbem revertiſſet. *Martial. l.* 12. *epigr.* 68. Octobrea Maro conſecravit Idus'. & *lib.* 10. *epigr.* 87. Octobres age ſentiat calendas Facundi pie Roma reſtituti. ¶ *October equus*, inquit *Feſtus*, appellatur, qui in campo Martio menſe Octobri immolatur quotannis Marti, bigarum victricum deſterios : de cujus capite non levis contentio ſolebat eſſe inter Suburenenſes, & Sacravienſes, ut hi in regiæ periret, illi ad turrim Mamiliam id figerent : ejuſque cauda tanta celeritate perferetur in regiam, ut ex ea ſanguis defluellet in ſocum, participandæ rei divinæ gratia. Quem hoſtiæ loco quidam Marti deo factari dicunt, non ut vulgus putat, quia velut ſupplicium de eo ſumetur, quod Romani Ilio ſunt oriundi, & Troiani ita effigie in equi ſint capti. *Id.* in *Panibus*. Panibus reſimibant caput equi immolati Idib. Octobr. in campo Martio, quia ſacrificium fiebat ob frugum eventum : & equus potius, quam bos immolebatur, quod hic bos frugibus pariendis aptus.

OCTOCHORDOS. V. *Octachordos*.

OCTODECIM, *diciotto*, duodeviginti, decem & octo. *Frontin. de ſtrateg. l.* 2. *c.* 5. *circa med.* Octodecim cohortes in obſcura valle poſuit.

OCTOGAMUS, i, qui octies uxorem duxit. Vox Græca. *Hieronym. l.* 1. *contra Jovinian. c.* 8. *extr.* Non damno digamos, imo nec trigamos, & ſi dici poteſt, octogamos.

OCTOGENARIUS, a, um, *ottuagenario*, ὀγδοηκονταέτης, octoginta annos habens. *Plin. l.* 6. *ep.* 33. Exheredata ab octogenario patre. ¶ *Octogenaria fiſtula* apud *Vitruv. l.* 8. *c.* 7. & *Frontin. de aquæduct. urbis.* 58. eſt, quæ digitos habet diametri decem : vel cujus lamina, antequam rotundaretur, octoginta digitos habuit.

OCTOGENI, æ, a, numerus octogiota diſtributivus. *Liv. l.* 10. *c.* 30. *in f.* Data ex præda militibus æris octogeni bini, ſagaque, & tunicæ. *ottanta due per uno*. ¶ Sine diſtributione *Plin. l.* 9. *c.* 51. *ad fin.* Torpedo octogenos fetus habens invenitur. *ottanta*. *Frontin. de aquæduct. urbis.* 59. & *Pallad. in Aug. c.* 12. Fiſtula octogenumquinum.

OCTOGESIMUS, a, um, *ottageſimo*, *ottantеſimo*, ὀγδοηκοστός, numerus octogiota ordinalis. *Cic. de Senect. c.* 10. Quartum annum ago & octogeſimum. *Juvenal. ſat.* 4. v. 91. Sic multas hiemes, atque octogeſima vidit Solſtitia. ¶ *Octageſimus* improbatur a Grammaticis, quamvis *octuageſima* legatur, & *ſeptuageſimus*. *Alvar. l.* 1. *c.* 14. *ſchol.* 3. *Valla elegant. l.* 3. *c.* 5.

OCTOGIES, adverb. *ottanta volte*, ſeptoginta vicibus. *Cic. in Piſon. c.* 35. Nonne ſeſtertium centies, & octogies ex ærario tibi attributum Romæ in quæſtu reliquiſti ?

OCTOGINTA, *ottanta*, ὀγδοήκοντα, nomen numerale cardinale, octies decem continens. *Cic. de Senect. cap.* 19. Octoginta regnavit annos. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. v. 117. ſi & ſtamentis incubet nude-Octogiota annos natus, cui fragula veſtis, &c. ¶ Legitur & *octuaginta*, ut *ſeptuagimo*. *Column. l.* 11. *c.* 2. *ante med.* Una opera noveldas circumfodiet arbores octuagiota. *Vitruv. l.* 10. *c.* 17. *bis*. Octuaginta pondo. *Gell. l.* 3. *c.* 10. Poſt ducenios octuaginta dies. Al. hic leg. *ſeptuagimo*. Sunt etiam qui dubitant de locis *Column.* & *Vitruv.* quod in MSS. numeri fere ſcribantur notis, quas librarii per litteras exſcripſerint.

OCTOGONOS, i, *ottangolare*, ὀκτάγωνος, octo habens angulos, octangulus : Græcum ab ὀκτὼ, & γωνία, angulus. *Vitruv. l.* 1. *c.* 6. Turris marmorea octogonos. ¶ Scribitur & *octagonus*.

OCTO-

OCTOJUGIS, ge, qui octo habet juga. Translate *Liv. l. 5. c. 2. a med.* Aatea trina loca cum contentione summa patricius explere solitos: nunc jam octojuges ad imperia obtinenda tre. *b. e.* octo Tribunos militum creatos esse.

OCTOMINUTALIS, le, adject. *Lamprid. in Alex. Sev. c. 22. extr.* Tantum intra bicocium porcinæ caenie fuit, ot cum fuiffet octominutalis libra, ad duos unumque caruis libra radigeretur. *b. e.* octo argenteis minutis aummis valeiffet.

OCTONARIUS, a, um, *di otto, ottonario*, octo continens. *Plin. l. 31. c. 6. Frontin. de aquaduct. urbis. 28. & 40. & Pallad. in Aug. c. 12.* Octonaria fiftula. *b. e.* quæ conflat ee lamina, quæ antequam curvetur, octo digitorum latitudinem habet, ut *Plin. ibid.* explicat. vel quæ diametrum habet octo quadrantes latum, ot *Frontin. urbis. 25.* docet. *Varr. l. 8. de L. L. c. 49. a med.* & *Macrob. l. 1. in somn. Scip. c. 5.* Octonarius numerus. *Diomed. l. 3. pag. 514. Pueriſc.* Octonarius verſus eſt, ut *Verro* docet, cum duo Iambi pedes Iambico metro præponuntur, & fit verſus telis: *Pater meus dicunt docendo, qui docet, dicit decem.* Tolle hioc primos duos Iambos, & erit talis, quale illud (*Horatii Epod. 1. v. 1.*) *Ibis Liburnis inter alte navium.*

OCTONI, æ, a, numerus octo diſtributivus. *Plaut. Capt. 3. 5. 66.* Cum octonos alii lapides effodint. *citra per anno. Liv. l. 32. c. 28. ad fin.* Prætoribus octona millia peditum data. *Varr. l. 8. de L. L. c. 23.* Cum animæ hominum fint diviſæ in octonas partes. *ſi dividono ognuno in otto parte. Plin. l. 36. c. 9.* Obeliſci duo quadragenum octinum cubitorum. *Horat. l. 1. ſer. 6. v. 75.* Ibant octonis referentes Idibus æra. *b. e.* quæ octo diebus conflant, a Nonis incipiendo. ¶ Extra diſtributionem pro cardinali *otto. Ovid. 13. Metam. v. 753.* octone iterum natalibus actis, Signarat dubia teneas lanugine malas. Adde *lib. 5. v. 50.*

OCTOPHORON, i, n. *ὀκτώφορον*, lectica, quæ ab octo ſervis geſtatur. *Suetan. in Calig. c. 43.* Interdum adeo feguiter & delicate iocefſit, ut octophoro veheretur. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 10.* Cum hominem portarem Neapoli ad Baiæ octophoro Aaiciano. Adde *Mercurial. l. 6. epiet. 84.* ubi io quibuſdam editionib. *octopho* legitur. ¶ Vox eſt adjectiva. *Cic. Verr. 7. c. 11.* Nam ut mos fuit Bithyniæ regibus lectica octophoro ferebatur.

OCTOTOPI, *ὀκτώ τόποι*, h. e. octo loci. Vox Græca Aſtrologorum, qua ſignificant octo locos, ſeu ſedes & ſtationes ſtellarum, quæ inter quatuor cardines cæli ſunt. *Manil. in fin. l. 2.* Cui parti nomen poſuit, qui condidit artem, Octotopos, per quos ſtellæ, &c.

OCTUAGESIMUS. V. *Octogeſimus.*

OCTUAGIES, *ottanta volte*, octagies. *Plin. l. 2. c. 108.* Octuagies quinquies centena ſexaginta octo millia paſſuum.

OCTUAGINTA. V. *Octoginta.*

OCTUPLICATIO, onis, ſ. multiplicatio per octo. *Mariian. Capell. l. 7. pag. 267.* Numerum aliquem octuplicatione metiri.

OCTUPLICATUS, a, um, multiplicatus octo vicibus. *Liv. l. 4. c. 24.* Octuplicatoque cenſu ærarium fecerunt. *b. e.* ut qui pro cenſu pendere debuerat, v. gr. aſſem unum, octo denarios ſolveret: aimirum quaſi eum cenſum haberet, pro quo eſſent octo ſolvenda. V. *Gronov. de pecun. vet. l. 4. c. 1.*

OCTUPLUS, a, um, *multiplicato otto volte, ἐικοσαπλάσιος*, octies major. *Cic. de Univ. c. 7.* ¶ *Damnare aliquem octupli*, h. e. multa octies majore, quam debeatur. *Id. Verr. 5. c. 11.* Sic pœna octupli, & judicium in octuplum. *Ibid. & cap. 10. & 12.*

OCTUSSIS, is, m. octo aſſium pecunia, ſeu valor, aut ſuiama octo aſſium, ut *centuſſis, decuſſis. Horat. l. 1. ſat. 3. v. 156.* Quanti emptæ? parvo. quanti ergo? octuſſibus. *Bentley.* mecum *Lambinum*, aliofque arguit, qui *octo aſſibus* repoſuere. *Feſtus* in *Peculatus.* Tarpeja lege cautum eſt, ut bos centuſſibus, ovis decuſſibus æſtimaretur.

OCULARIARIUS, a, um, adject. *Oculariarius faber* eſt, qui oculos conficit, ſtatuis apponendos. Legitur apud *Reinef. claſſ. 11. n. 66.* Veteres enim ſolebant ſtatuis, præſertim deorum, oculos addere ex vitro, ex argento, aut ex lapillis. Proinde artificium hoc apud eos florebat: & M. Rapilius Serapio in vet. Inſcript. apud *Fabretti, cap. 9. n. 357.* laudatur, *quod oculos reſoſuerat ſtatuis, quod vivit, bene.* V. Diſſertat. Italicam Dominici Manni *degli Occhiali.*

OCULARIS, re, ad oculos pertinens, ut Oculares tunicæ, *Veget. l. 2. vet. veterin. c. 17.* Ocularis medicus, *Inſcript.* apud *Murator. pag. 917. n. 5.*

OCULARITER, pee oculos. *Sidon. l. 7. ep. 14. ante med.* Qui amices ludificabundi non tam judicialiter, quam ocularitor intuentur.

OCULARIUS, a, um, adject. ad oculos pertinens, ut *ocularius medicus*, qui ocolie medetur, apud *Cels. l. 6. c. 6. fect. 8.* qui & *ocularius* abſolute dicitur a *Scribon. Larg. compoſ. 37. & 38.* Sic chirurgos ocularius, *in Inſcripe.* apud *Gruter. pag. 400. n. 7.* Oculatis claritas, apud *Solin. c. 24.* (*al. 37.*) *a med.* Oculacia ægritudo, *mal d' occhi, Id. c. 4.* (*al. 10.*) *ſub fin.*

OCULATA, æ, ſ. *occhiata*, genus piſcis, ſic dicta ab oculorum magnitudine. *Plin. l. 32. c. 11.* & *Cels. l. 2. c. 18.*

OCULATIO, onis, ſ. defectio gemmarum ſuperficiarum in vitibus. *Plin. l. 17. c. 21. ad fin.* Pampinationi quoque, & oculationi, omnique aperi facilior. Meliores Codices habent *occaecationi.*

OCULATUS, a, um, adject. *occhiuto, πολύμματος*, qui oculos habet. *Plaut. Trucul. 2. 6. 8.* Plurie eſt oculatus teſtis unus, quam auriti decem. *teſtimonio di viſta. Id. Aſin. 1. 3. 50.* Semper oculatæ noſtræ ſunt manus: crednot quod vident. *Suetan. de claris Rhetorib. c. 5.* Sex. Clodius mala oculatus & dicax. *Tertull. l. 2. adverſ. Marcion. c. 25.* Oculatior Deus. ¶ *Plin. l. 34. c. 6.* Statuam poni juſſit quam oculatiſſimo loco, in Roſtris, *h. e.* maxime conſpicuo. ¶ Dies oculata. V. in *Cacus.* ¶ *Salin. cap. 17.* (*al. 27.*) Oculati circuli. *b. e.* inſtar oculorum facti. Loquitur de pelle maculoſa paotherarum, de quibus *Plin. l. 8. c. 17.* Pantheris in candido breves macularum oculi.

OCULEUS, a, um, *occhiato, pieno d' occhi, occhiuto*, plenus ocolis. *Plaut. Aulul. 3. 6. 19.* Quos ſi Argus ſervet, qui totus oculeus fuit, &c. ¶ Pee translationem pro perſpicaci poaitur, quaſi qui totus ex oculis conflet. *Apul. l. 2. Met.* Perſpicacinrem ipſo Lynceo, vel Argo, & oculeum totum.

OCULICREPIDA, æ, m. vox ficta a *Plauto Trinum. 4. 3. 24.* ſignificat aum, cui oculi pugnis contundi, & eccpare ſolent. Al. leg. *oculiverpede.* h. e. occolte rapiens.

OCULIFERIA, ver Ocliferia, orum, n. quæ oculoe feriunt, & perſtringunt, ut ſunt res maxime ſplendidæ. *Senec. ep. 33.* Non hebemus iſta oculiferia (alii *ocliferro*, alii *oculifero*) nec emptorem decipimus aiiut ioveoturum, cum iorroverit præter illa, quæ in fronte ſuſpeoſa ſunt. Ita legit *J. Lipſius*, & *oculifero* non damnat *Muretus.* In aditis legitur *odorifero.*

OCULISSIMUS, a, um, adject. ſuperlat. factum a *Plauto* joculoriter, pro cariſſimo inſtar oculorum, *Curcul. 1. 2. 28.* Salve, oculiſſime homo. & 2. 1. 17. Valuſtia' oculiſſimum oſtium? Alii hic leg. *ocelliſſimum.* Sed *ocelliſſimum* legebat etiam *Feſtus*, qui its habet: Oculiſſimum, cariſſimum. Plautus: Oculiſſimum oſtium amicæ. Petore autem loco idem *Feſt. ibid. ocelliſſimum* interpretatur, qui clare aſpicit.

OCULITUS, adverb. *ὀφθαλμηδὸν*, ita care, ut oculus carus eſt. *Plaut. in fragm.* apud *Non. c. 2. n. 608.* Qui amant ancillam meam ocilitus.

OCULO, as, a. 1. oculorum oſtia præbeo. *Tertull. de Panit. c. ult.* Ibi hirundo ſi excæcaverit pullos, novit iſtos oculare ruefus de chelidonia ſua.

OCULUS, li, m. *occhio, ὀφθαλμὸς*, nobiliſſimum & pretioſiſſimum (ut ait *Plin. l. 11. c. 37. fect. 52.*) animalis membium, quo lucc fruitur, cujus uſus vitam diſtinguit a morte. V. ajus deſcriptionem apud *Cicer. 2. de nat. Deor. c. 57. Celſ. l. 7. c. 7. ſect. 13.* & *Plin. loc. cit. ſect. 54. & 55.* Varias oculorum vires in affectibus animi ſignificandis *Id. Plin.* recenſet *cit. ſect. 54.* Nequa nilla, inquit, ex parte majora animi indicia cunctis animalibus, ſed homini maxime: ideſt moderationis, clemeotiæ, miſericordiæ, odii, amoris, triſtitiæ, lætitiæ. Contuita quoque multiformes, truce, torvi, flagraates, graves, tranſverſi, limi, ſubmiſſi, blandi. Profecto in oculis animus habitat. Ardent, iatendantur, humectaot, coaniveot. Hinc illa miſericordiæ lacryma, &c. *Quinctil. l. 11. c. 3. ante med.* Oculi motu lotenti, remiſſi, ſuperbi, torvi, mites, aſ en fiunt. Rigidi vero, & eetenti, aut laaguidi, & torpentes, aut ſupentes, aut laſcivi, & mobiles, aut aatantes, & quadam voluptate ſuffuſi, aot limi, & ut ſic dicam veneri, aut poſcentes aliquid, polliceotefve nonnunquam eſſe debebunt. Nam opertos, compreſſoſve eos in dicendo quis, aiſi plane rudis & ſtultus, habeat? *Cic. 3. de Orat. c. 59.* Oculi ſunt, quorum tum iatentione, tum remiſſione, tum conjectu, tum hilaritate, motus animorum ſignificemus apte cum genere ipſo oratioois. *Id. pro Planc. c. 27.* Oculos acies & acutos habere. *Id. Tuſcul. 5. c. 16.* Oculi venuſti. *Id. 1. de nat. Deor. c. 28. in fin.* perverſi. *Id. in Verr. c. 2.* eminentes. *Suetan. in Tiber. c. 7.* contenti & tumentes. *Id. in Ner. c. 49.* exſtantes & rigentes. *Id. in Cæſ. c. 45.* oigri & vegeti. *Ovid. 2. Amor el. 4. v. 11.* modeſti. *Lucan. l. 2. v. 26.* minaces. *Salluſt. in Catil. c. 15.* fœdi. *b. e.* turbati, lividi, deformes. *Cic. pro Cluent. c. 19. extr.* Oculos conjicere in aliquem. *gettar gli occhi addoſſo.* & *Verr. 4. c. 15.* adjicere alicui rei. & 2. *Agrar. c. 10.* ad rem aliquam. *Id. 1. Phil. c. 1.* dejicere ab aliqua re. *voltar l'occhio.* & *Verr. 6. c. 15.* de aliquo nuſquam dejicere. *Tacit. 4. Hiſt. c. 72.* in terram figere. *Quinctil. l. 1. c. 11.* (*al. 19.*) dejicere in terram. *Ovid. 15. Met. v. 615.* demittere. & *lib. 4. n. 146.* erigere. *Virg. 4. Æn. v. 688.* attollere. *Ovid. Met. 8. v. 696.* flectere. *Virg. 4. Æn. v. 220.* torquere. & *verſ. 363.* volvere huc illuc. *Sil. l. 11. v. 266.* circumferre. *gyrare.* & *Virg. 2. Æn. v. 570.* ferre per cuncta. *Lucan. l. 9. verſ. 1036.* & *Ovid. 2. Met. v. 770.* avertere. *Cic. pro Mil. c. 31.* aperire. *Senec. in Herc. Fur. v. 824.* comptimere. & *in Med. v. 388.* cigere fletu. *Petron. in Satyr. c. 26.* Applicare oculum curioſum pee rimam. & *cap. 96.* Alteroos oculos opponere foramini oſtii. *Id. ibid. c. 12.* & *Lucan. l. 7. v. 795.* luſtrare oculis urbem. *Senec. in Herc. Oet. v. 1694.* quærere aliquid. & *in Troadib. v. 23.* metiri aliquid. *Virg. 4. Æn. v. 372.* æquis aſpicere. *Lucret. l. 1. v. 301.* uſurpare aliquid. *b. e.* videre. *Nep. in Timol. c. 2.* cernere. *Senec. in Herc. Oet. v. 1977.* Cæſſit, ex oculie abiit. *mi ſi tolſe degli occhi, ſparve.* & *Tacit. 2. Hiſt. c. 20.* Auferri ex oculis. *Cic. Agrar. 2. c. 20.* Ponere ſibi aliquid ante oculos. & *pro Sull. c. 26.* proponere. & *pro Sext. c. 7. extr.* Proponere oculis ſois aliquid. *Id. de Amic. c. 11.* Eſſe anta oculos. *Id. pro Roſc. Amer. cap. 9. & 35.* Verſari ante oculos. ¶ Res poſita in oculis, & anje oculos. *Id. 1. Acad. c. 2. & 1. de Orat. c. 43. & ed Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 2. h. n.* manifeſta, pateos, omnibus nota. Sic *Salluſt. in Catil. c. 21.* Divitiæ, decus, gloria, in oculis ſita ſunt. ¶ *Sub oculis*, ante oculos. *Velleſ. l. 2. c. 79* Gravis ſub ipſius Cæſaris oculis accepte clades. *ſu gli occhi.* (Adde *rep. 21.*) *Colum. lib. 9. cap. 5.* Sub oculis domini eſſe. *eſſer ſotto l'occhio.* ¶ Eſſe in oculie, habitare in oculie, *Cic. pro Planc. cap. 27. h. e.* ſe conſpiciendum dare, verſari inter cives, prodire, apparere. Sia in ore, & oculis omnium aliquid fieri, *Id. 4. Verr. cap. 33. h. e.* palam, coram omnibus. ¶ Habere in oculis, *tener ſotto l'occhio, aver l'occhio*, diligenter obſervare, *Plaut. Pſeud. 3. 2. 66.* Edico tibi, ut hujus oculos in

oculis habeas tuis: quoque ille ſpectabit, tu ſpectato ſimul: ſi quo hic gradietur, pariter progrediminor. ¶ Aliquando de re dicitur valde cara. *Plaut. Pſeud.* 1. 2. 46. Ubi ſunt iſti, quibus vos oculi eſtis? quibus vitæ? quibus ſuavia? *& Curcul.* 1. 3. 47. Bene vale, ocule mi. *Catull. carm.* 81. *ad Quint.* Quinti, ſi tibi vis oculos debere Catullum, Aut aliud, ſi quid carius eſt oculis, Eripere ei noli, multo quod carius illis Eſt oculis, ſi quid carius eſt oculis. ¶ *Per oculorum* de duobus amiciſſimis. *Suetan. de Rhetorib. cap.* 5. Par oculorum in amicitia M. Antonii triumviri exſtitiſſe ſe ajebat. ¶ Eſſe in oculis alicujus, *aut* alicui, carum eſſe, diligi. *Cic. Attic. l. 6. ep.* 2. *ante med.* Itaque publicanis in oculis fumus. *Id. Tuſcul.* 2. *c.* 26. Eſſe in oculis multitudinis. ¶ Ferre, geſtare in oculis, idem. *Id. Phil. 6. c.* 4. Trebellium valde jam diligit: oderat tum, cum, *&c.* jam fert in oculis. Adde *lib.* 3. *ad Q. Fr. ep.* 1. *c.* 3. *& de Haruſp. reſp. c.* 23. *& Q. Cic. ad Tiron. in fin. l.* 16. *Fam.* Sic *Terent. Eun.* 3. 1. 11. Rex te ergo in oculis geſtare. ¶ *Per oraloe* etiam jamne interdum mos fuit. *Plaut. Men.* 5. 9. 1. Si voltis per oculos jumre, nihilo magis facietis, &c. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 16. *v.* 43. At mihi te comitem juraras uſque futurum, Per me, parque oculos, fidera noſtra, tuos. ¶ De re valde illuſtri & præſtanti, & quæ ſit præcipuum cujuſpiam loci ornamentum. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 38. *in fin.* Hi duo illex oculos oræ maritimæ effoderunt. *b. c.* Corinthum, & Carthaginem. *Juſtin. l.* 5. *c.* 8. Negarunt ſe Spartani ex duobus Græciæ oculis alterum eruturos. ¶ De facultate videndi, *viſa. Cic.* 1. *de Divin.* c. 24. & *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 53. Ut eum quoque oculum, quo bene videret, amitteret. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 18. Oculos perdere. *Suetan. in Veſpaſ. c.* 7. reſtituere alicui. ¶ Per ſimilitudinem tranſfertur ad notas ſen maculas inſtar oculorum, in pellibus pantherarum, in cauda pavouum, & hujuſmodi. *Plin. l.* 13. *c.* 15. *de menſis.* Sunt & undatim criſpæ, majore gratia, ſi pavonum caudæ oculos imitentur. *Id. l.* 8. *c.* 17. Pantheris in candido breves maculæ rum oculi. ¶ Item ad ſolem, & ſtellas. *Ovid. 4. Met. v.* 227. Omnia qui video, per quem videt omnia tellus, Mundi oculus. *b. c. ſol. Plin. l.* 2. *c.* 5. Inde tot ſtellarum colluceatium illex oculos. ¶ Item ad arborum gemmas. *Virg.* 2. *Georg. v.* 73. Nec modus inſerere, atque oculos imponere, ſimplex. *b. c.* inoculare. *Colum. l.* 4. *c.* 24. *a med.* Devexam refectionem facere poſt gemmam, ne ſuperlacrymet, & gemmantem cæcet oculum. *Id. l.* 10. *v.* 259. Et canalientes oculos violaria ſolvunt. *b. c.* violæ ſinum aperiunt. ¶ Eſt etiam in radicibus arundinum, & aſparagorum oculus, aliis bulbus. *Plin. l.* 17. *c.* 20. Seritur arundo bulbo radicis, quem alii oculum vocant. *Cato R. R. c.* 6. *& Varr. l.* 1. *R. R. cap.* 24. Oculex arundinis pedes ternos alium ab alio ſerito. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Stirpes præfractæ angunt oculos ſpongiorum, & quaſi excæcant, nec patiuntur aſparagum emittere. Adde *Pallad. in Mart. c.* 9. *a med.* ¶ *Oculus* apud *Plin.* eſt etiam nomen herbæ, quam & sinoum majus Græca appellatione, & zoophthalmon dicunt, *cap. ult. l.* 25. ¶ Transfertur etiam ad animum. *Cic. in Orat. cap.* 29. Mentis oculis videre aliquid. *Colum. l.* 3. *cap.* 8. Rerum naturam velut acrioribus mentis oculis intueri. *Cic.* 2. *Agrar. c.* 10. Cum ad omnia veſtra pauci homines cupiditatis oculex adjeciſſent. Sic *Martial.* ad ſignificandam vehementem rei cujuſpiam viſæ cupiditatem *l.* 9. *epigr.* 60. Oculis comedere aliquid. *& lib.* 1. *epigr.* 97. devorare. *& Cic. Verr.* 7. *c.* 26. Cum ejus cruciatu atque ſupplicio paſcera oculos, animumque exſaturare vellent. *b. c.* ſpectando oblectaci. Sic *Nep. in Epamin. c.* 11. Qui propter odium fructum oculis ex ejus caſu capere vellent. ¶ *Dolere oculi* dicuntur ni, qui videt aliquid, quod videre nollet, qui invider, qui ægre patitur. *Terent. in ſ. Phorm.* Vin' facere quod ego gaudeam, & quod viro tuo oculi doleant? me ad cœnam voca. *Cul. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 14. Nunquam tibi oculi doluiſſent, ſi in repulſa Domitii vultum vidiſſes. Sic *Plaut. Aſin.* 5. 2. 3. Numquidnam tibi moleſtum eſt, ſi, *&c?* *Ar.* pietas, pater, oculis dolorem prohibet. Sic *Cic. Fam.* 2. *ep.* 16. Noſti non modo ſtomachi mei, ſed etiam oculorum in hominum inſolentium indignitate faſtidium. ¶ *Clauſis oculis aliquid facere*, proverb ſecura, temere, nullo reſpectu, *alla cieco, ſenza riguardo, a chiuſi occhi. Hieronym. l.* 1. *adverſ. Jovinian. c.* 21, Melius eſt claudis, quod dicitur, oculis Andabatarum more pugnare, quam dicecla lpicula clypeo non repellere veritatis. Sic *Petron. in Satyr. cap.* 81. Nemo cælum putat, nemo jusjurandum ſervat, nemo Jovem pluris facit, ſed omnes opertis oculis bona ſua computant. ¶ *Oclus* ſyncope pro *oculus*, *Prudent. περιſτεφ. ult. de S. Rom. v.* 599. Sanus videbit, lippus oclos obteget.

OCYNUM. V. *Ocimum.*

OCYOR. V. *Ocior.*

OCYPĒTE, es, f. una ex Harpyiis, ſic dicta ab *ὠκὺς*, celer, & *πέτομαι*, volo, as. *Serv. ad Æn.* 3. *v.* 209. V. *Harpyia.*

OCYRRHOE, vel Ocyroe, es, f. Ὠκυῤῥόη, filia Chironis ex Nympha Chariclo, ita dicta a matre, ab *ὠκὺς*, velox, & *ῥέω*, fluo, quia cum in fluminis rapidi cipa peperiſſet. Excelluit arte medicinæ, & prædictioex rerum futurarum. Æſculapio infanti prædixit, qualis, & quantus futurus eſſet. In equam verſa eſſe fingitur. Poetæ in carmine abſcinunt Alcyrum *r*, quod aliter hexametrum carmen nequeat ingredi. *Ovid.* 2. *Met. v.* 637. Quam cuondam Nympha Chariclo Fluminis in rapidi ripis enixa vocavit Ocyroen.

OCYTER. V. *Ocitor.*

OCYUS. V. *Ocius.*

O D

ODARIARIUS, ii, *m.* cantilenarum magiſter. Legitur *in Inſcripi.* apud *Fabretti. cap.* 10. *pag.* 716. Cn. Vergilius Epiphroditus, magiſter odariarius. *Reinef. claſſ.* 11. *n.* 81. legit *odoreum*, & myrobrechanum ſignificare putat.

ODARIUM, ii, *n.* ᾠδάριον, ode, cantilena, carmen. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 53. Puerumque juſſit odaria ſaltare.

ODE, es, f. *ode, canzone*, ᾠδή, cantus, carmen, præſertim lyricum. Sic enim vulgo inſcribuntur *Horatii* carmina. Una eſt Græca ab *ἀείδω*, cano. Pro ipſo cantu, *Auſt. carm. de Phœnom. v.* 13. Et merulus modulans ſara pulcris concinit odis.

ODEFACIT dicebant, pro olfacit: ab odore. *Feſtus.*

ODEUM, i, *n.* ᾠδεῖον, locus in modum parvi theatri exſtructus, in quo Muſica certamina ſpectabantur: ab ᾠδή, cantus. *Vitruv. l.* 5. *c.* 9. Excuntibus e theatro ſiniſtra parte odeum, *&c. Suetan. in Domit. c.* 5. Excitsvit Flaviæ templum gentis, & ſtadium, & odeum, & naumachiam. Adde *Tertull. de reſurrect. carn. c.* 42. *Ammian. l.* 16. *c.* 10. (*al. c.* 17.) & *Eutrop. l.* 7. *c.* 24.

ODI (*raro* Odivi) & Oſus ſum, iſſe, it, *n.* 4. *odere*, μισέω, odio habeo. Verbum defectivum, careus præcipus temporibus præſentis, & imperfecti. *Cic. pro Mil. c.* 13. *a med.* Quid enim oditſet Clodium Milo, ſegetem ac materiam ſuæ gloriæ, præter hoc civile odium, quo omnes improbos odimus? *Cæſar* apud *eund. l.* 14. *ad Attic. ep.* 1. Non dubito, quin me male oderit. *Senec. l.* 1. *de Ira, c. ult. a med.* Vox dira & abominanda, Oderint, dum metuant. *Cic. pro Cluent. c.* 61. Hunc acerbe & penitus oderat. *Id.* 7. *Fam. ep.* 2. Oderam multo pejus huoc, quam Clodium. *Brut. ad Cicer. ep.* 16. *extra med.* Servire & pati contumelias pejus odero malis omnibus aliis. *Plaut. Mil.* 4. 9. 15. Ium odere ous viri, qua mulieres. *Salluſt. in Catil. c.* 50. *a med.* Neque ſtudere, neque odiſſe, ſed minume irsſci decet. *M. Anton.* apud *Cicer. Phil.* 13. *cap.* 19. Mihi conſtat, nec deſerere partes, quas Pompejus oditit, nec, &c. *Tertull. de anim. c.* 10. Qui hominem odiit, ut noſſet. *Al. leg.* odit. *Id. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 35. *ex Levit.* 19. 17. Non odies fratrem tuum in animo tuo. *Vulgata habet* non oderis. *Plaut. Amph.* 3. 2. 19. Inimicos ſemper oſa ſum obtuerier. *Gell. l.* 4. *cap.* 8. Oſuſque eum morum cauſa fuit. *Cic. de Amic. c.* 16. Ita amare oportere, ut ſi aliquando eſſet oſurus. *Apul. ſub init. l.* 3. *de doctr. Plat.* Orationis variæ ſunt ſpecies, ut imperandi, iraſcendi, odiendi, invidendi, favendi, &c. ¶ Dictum fuit Thraſeæ apud *Plin. lib.* 8. *epiſt.* 22. Qui vitia odit, homines odit. ¶ Particip. *odiens* quidam tribuunt *Petronio in Satyr. c.* 132. ſed alii *audaenc.* Habet tamen *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 16. Benedicere odientes. *Charaſ. l.* 3. *pag.* 228. *oderem*, & *odere*, in optativo, & infinitivo præſenti, ſi ſana eſt lectio. Etiam præſens indicativi *odit* videtur nlim in uſu fuiſſe. Nam *Feſtus*, Oſi ſunt, inquit, ab odio declinaſſe Antiquos, teſtis eſt C. Gracchus, &c. Hinc *odiens*, & *odiendi* modo allata. ¶ Sæpe ponitur pro faſtidire, averſari; & tribuitur etiam plantis, & rebus inanimis. *Terent. Adelph.* 4. 1. 7. Illud rus nulla alia cauſa tam male odi, niſi quia prope eſt. *Horat. l.* 1. *od.* 38. Perſicos odi, puer, apparatus. *Plin. lib.* 19. *cap.* 5. Cucumeres oleum odere mire, nec minus aquas diligunt. *& cap.* 8. *a med.* Ruta odit hiemem, & humorem, oc ſimum. *Id. l.* 15. *c.* 25. Balſamum odit ferro vitalia lædi. ¶ Paſſive *Tertull. in Apolog. c.* 3. *ad fin.* Oditur ergo in hominibus innocuis etiam nomen innocuum. *Hieronym. ep.* 43. (*al.* 18.) *ad Marcellam.* Si de mundo non eſſemus, odiremur a mundo.

ODIBILIS, le, *odioſo*, odio dignus. *Accius* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 709. *Putſch.* Falſidica, audax, gnari mater peſſimi, odibilis, natura impos, &c. *Lamprid. in Heliogab. c.* 18. Vita, moribus, improbitate ita odibilis, ut, &c.

ODIOSE, *odioſamente*, *in maniera odioſa*, μισητῶς, odium, aut faſtidium movendo, moleſte. *Plaut. Bacch.* 4. 9. 139. Cape vera: odioſe facis, *mi mauvi a ſdegno. Terent. Adelph.* 4. 2. 49. Æſchinus odioſe eeſſat: prandium corrumpitur. *Cic. de clar. Orat. c.* 81. Qui nec inepte dicunt, nec odioſe, nec putide. *Id.* 2. *de Orat. cap.* 65. Odioſe interpellare aliquem. *Gell. l.* 4. *c.* 1. Cum nimis odioſa ſibi placeret. *Id. cap. ult. lib.* 3. Superſtitioſe, & nimis moleſte atque odioſe.

ODIOSĬCUS, a, um, *odioſo*, idem quod odioſus. *Plaut.* joculariter *Capt.* 1. 1. 19. Prolatis rebus, Parafiti venanci ſumus: quando res redierunt, Moloſſici, odioſiciqus, & multum incommoditici.

ODIOSUS, a, um, *odioſo, ſpiacevole, noioſo, μισητός*, qui odio habetur, moleſtus, gravis. *Cic. de Amic. c.* 20. Odioſum ſane genus hominum officia exprobrantium. *Id. de Senect. c.* 8. Quæ pleriſque ſenibus ſic odioſa eſt. *& l. Offic. c.* 36. Palæſtrici motus ſæpe ſunt odioſiores. *Phædr. l.* 2. *fab.* 5. *v.* 4. Natio ardelionum ſibi moleſta, & aliis odioſiſſima. *Lucret. l.* 4. *v.* 1158. At ſtagrans, odioſa, loquacula, ſampadion ſit. *Plaut. Pſeud.* 1. 1. 28. Odioſus mihi es. *lege*, nel tabellas redde. *mi fai rabbia*: mi *mauvi a ſdegno. & Terent. Phorm.* 5. 7. 44. Si eſſe odioſi pergitis. *Plaut.* dimit *Curcul.* 4. 4. 16. Mihi ſi pergis moleſtus eſſe. *Gell. l.* 9. *c.* 10. Inſulſa nimis & odioſa ſcrutatio. *Plaut. Rud.* 4. 3. *in fin.* Inepta & odioſa amatio. *Id. Trucul.* 4. 1. 7. Dona odioſa ingrataque. *& l.* 1. 65. Inteſtum & odioſum eſſe alicui. *Cic. in Orat. c.* 8. Nullum verbum inſolens, nullum odioſum ponere audebat. *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 3. Odii enim provieciam. & hercule nihil odioſius, nihil moleſtius. *Id. de Senect. c.* 14. Cupidis rerum ralium, odioſum, & moleſtum eſt carere. *Id. pro Roſc. Com. c.* 6. Quorum alterum eſt gravius & odioſius; alterum levius & facilius. ¶ De eo, quod ſimul cum moleſtia pe-

Ibidem

viculum aut incommodum conjectum habet, *Cic. Phil. 2. cap. 11.* Video, quam sit odiosum, habere eundem iretum & nematum. *Terent. Hecyr. 3. 4. 9.* Ita usque adversa tempestate usi sumus. *Par.* odiosum!

ODIUM, ii, n. *odio, ouverſione, uſeos*, invidie, offenſio. *Cic. 4 Tuſcul. c. 9.* Odium eſt ira inveterata. *Id. pro Balb. c. 13.* Gens diſſidens a populo R. odio quodam atque diſſidio. *Id. 2. Verr. c. 12.* Io odium offenſionemque populi R. mitigare. *Tacit. Ann. 3. c. 10.* Odium & invidia apud multos valent. *Cic. 2. de Fin. c. 24. & lib. 10. ad Attic. ep. 8.* Venire in odium acerbiſſimum perditæ multitudini. *Nep. in Lyſand. c. 1.* Pervenire in odium Græciæ. *Plin. l. 28. c. 8. circa med.* Omnibus odio venire. *Cic. de Provinc. Conſul. c. 10.* Eſt mihi odium cum aliquo. *Id. Fam. 12. ep. 10. ad fin. & pro Mur. c. 40.* Eſſe odio alicui. *eſſe in odio, & lib. 2. ad Attic. ep. 21.* Eſſe alicui in odio. *Id. pro leg. Manil. c. 22.* Apud aliquem in odio eſſe. *Id. 2. Verr. c. 14. extr.* Magno odio eſſe apud aliquem. *Ovid. de remed. Amor. v. 114.* odio habere verba momentis. *Plaut. Men. t. 2. 2. & Perſ. 2. 2. 24.* Quod viro eſſe odio videas, tute tibi odio habeas. *Cic. de Amic. cap. 1.* Capitali odio diſſidere ab aliquo. *Id. 11. Attic. ep. 17.* Aliquorum odium ſubire. *& Offic. 2. c. 42.* Incurrere in odia hominum. *Id. in Vatin. c. 3.* Cum odium diuturnum, quod in bonos jam inveteretum habebatis, ſatiare cupereris. *Nep. in Attic. c. 10.* Magno odio in aliquem ferri. *Plin. l. 28. c. 8. poſt med.* Odium conciliare alicui. *Id. l. 8. c. 18.* gerere edeerſus aliquem. *Cic. poſt redit. ad Quir. c. 1.* concipere in aliquem. *Ovid. 3. Amor. el. 11. v. 43.* movere. *Cic. l. 2. de Orat. c. 51.* ſtruere. *& ibid.* creare. *& lib. 1. de Invent. c. 53.* concitare. *Id. poſt redit. ad Quirit. c. 9.* Odium vel precibus mitigari poteſt, vel temporibus reipubl. communique utilitate deponi, vel difficultate ulciſcendi teneri, vel vetuſtate ſedari. *Id. 1. Agror. c. 1.* Nomen imperii in commune odium vocare. *vendere odioſo a matti. & pro Deiot. c. 6.* Omnium odia in ſe convertere. *Id. pro Mil. c. 15.* Omnia in illum odia civium ardebant. *Plin. l. 17. c. 1.* Odio accenſum eſſe. *Id. l. 9. c. ult.* flagrare. *Id. l. 7. c. 27.* laborare. *Cic. pro Dom. c. 17.* Placare odium. *Id. pro Rabir. Poſt. c. 6.* reſinguere. *Id. pro Marcell. c. 10.* inflammare. *& ibid.* lenire. *Id. Attic. l. 9. ep. 1.* incendere alicujus in alterum. *Liv. l. 4. c. 32. extr.* explere. *Tacit. Ann. 13. c. 15.* intendere. *& lib. 1. c. 10.* remittere. *Cic. 2. Phil. c. 36.* Magnum me cujuſpiam rei odium cepit. *Cal. ad Cicer. Fam. 8. ep. 3.* Odia, quæ premunt aliquem, ſublevare. *Ovid. 14. Met. v. 71.* In odium alicujus quippiam facere. *Plin. l. 20. c. 18.* Odium vite facere. *ſor vcuir in odio lo vste.* Sic *Quintil. l. 1. cap. 3.* facere odium ſtudiorum. ¶ *Habere odium*, odio eſſe, odio laborare. *Cic. 2. Fr. l. 3. ep. ult. Perrem. in Satyr. c. 84. & Senec. ep. 105.* ¶ Pro odiſſe *Cic. Phil. 5. c. 14.* Habere magnum odium ſervitutis. ¶ *Suſcipere odium*, ſubire, *incurrere. Cic. Attic. 6. ep. 2. a med.* Magnum odium Pompeji ſuſcepiſtis. ¶ Pro concipere, *concepiſſe. Nep. in Datam. c. 10. extr.* Suſcipere odium erga aliquem. ¶ Tranſfertur ad naturalem diſcordiam rerum inanimatarum. *Plin. l. 19. c. 5. poſt med.* Odium reponens cum vite maximum: refugitque juata fatos. *Id. l. 2. c. 103.* Quidam amnes odio maris fubeunt vada, ſicut Arethuſa. ¶ Significat etiam averſationem, abominationem, *aborrimenta, averſiones, Cic. Attic. l. 4. ep. 2.* Cum horas tres fere diſſiſſet, odio & ſrepitu Senatus coactus eſt aliquando perorare. ¶ Metonymice eſt moleſtia, faſtidium, *noxa, moleſtia, faſtidio.* ex his enim odium naſcitur. *Plaut. Trucul. 1. 2. 13.* Peſſima mane. *Aſoph.* optime, odio es. *Terent. Eun. 5. 6. 2.* Neque agri, neque urbis odium me unquam percipit. *Plaut. Pan. prol. v. 50.* Niſi moleſtum eſt, nomen dare vobis volo Comœdiæ: in odio eſt, dicam tamen. *Id. Curcul. 4. 2. 13.* Genus eſt lenonium, uſi muſcæque, culiceſque, pedeſque, pulicesque, odio, & malo, & moleſtie. ¶ Item odioſa aſſiduitas, & moleſta inſtantia, *importunitas, offedio. Terent. Hecyr. 1. 2. 48.* Tundendo, atque odio denique effecit ſcorr. *Plaut. Aſin. 2. 4. 40.* Peril hercle jam hic me abegerit ſuo odio. *& 5. 2. 71.* Me quidem miſeram odio enecavit. ¶ Per convicium dicitur de homine odioſo. *Plaut. Mil. 3. 3. 48.* Rogare mirum eſt, populi odium quin noverim. *Id. Rud. 2. 2. 13.* Deorum odium atque hominum. *Id. Bacch. 4. 7. 22.* Qui terre odium inambulet, & jam nihil ſapit. *ἐπίσκυτος γῆς ἀνήρ.* ¶ De eo, qui odit alterum. *Plaut. Pan. 1. 2. 130. & 180.* Obſecro hercle te, voluptas hujus, atque odium meum, hujus amicta mammeata, mea inimica & malevola.

ODO, onis. V. *Udo.*

ODONTITIS herba inter feni genera eſt, caulicalia deciſo ab eadem radice, geniculatia, intangulis, nigria: in iis folia habet parva, & ſemen in alio hordeo ſimile, ſorem purpureum. Cauliculi decocti dentium dolori medentur: unde nomen. nam ὀδούς, ὀντος, dens. *Plin. l. 27. c. 12.*

ODOR, oris, m. *odore, ulimento*, ὀσμή, qualitas rerum, quæ naribus & odorando percipitur. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 56.* Nares, eo quod omnis odos ed ſupern fertue, reſte ſurſum ſunt. *Lucret. l. 4. verſ. 675.* res multas eſſe neceſſe eſt, Unde ſuens volvat varius ſe ſuctus odorum. *Catull. carm. 67. ad Manl. v. 144.* Odore fragrans. *Cic. de Senect. c. 17.* Suavitas odorem, qui afflantur e floribus. *Id. Verr. 5. c. 9. ad fin.* Ut odor Apronii teterrimus oris & corporis, quem ne beſtie quidem feore poſſent, uni ibi ſuavio & jucundus videretur. *Phædr. l. 3. fab. 1. v. 3.* Odorem avide haheee naribus. *Cæſ. l. 7. c. 29.* Odor ſcedus. *Salluſt. in Catil. c. 58.* Locus odore ſcedue. *Virg. 4. Georg. v. 49.* gravis odor. *Salluſt. in fragm.* apud *Phalarqr. ad loc. Virg. cit.* levis. *b. e.* ſuavis, & gratus. *Plin. l. 21. c. 25.* non ieelegans. *Id. l. 27. c. 8.* aſper. *Id. l. 20. c. 17.* excitatiſſimus. *Id. l. 12. c. 19. ad fin.* molliſſimus. *Id. l. 21. c. 7.* Acer odos. *& ibid.* acutus. *Id. l. 15. c. 28.* dilutus. *Id. l. 12. c. 17. a med.* eggravans capita. *& paulo ſup.* ferus, & quodammodo ſolitudinem redolens. *Id. l. 15. c. 3. extr.* argutus. *Id. l. 13. c. 2.* potentiſſimus. *Id. l. 7. c. 15.* dirus. *Id. l. 21. c. 4.* anguſtus. *b. c.* minue lete ſe ſpargens. *Id. l. 12. c. 25. a med.* Succus odore auſtetus. *Valer. Flacc. l. 4. v. 403.* ſeagcat acerbus odor. *Juvenal. ſat. 11. v. 74.* odoris mala recentis. *Virg. 2. Georg. v. 132.* arbor late jactans odorem. *Id. 1. Æn. v. 407.* Ambroſiæque come divinum vertice odorem Spiravere. *Horat. l. 2. od. 15. v. 7.* Violario ſpergunt odorem. *Prudent. περὶ στεφ. cap. 14. in Rom. v. 335.* arbores, quæ ſunt odori, quæque vernant eſui. *Plin. l. 21. c. 7.* Odor hebetatur. *Id. l. 13. c. 1.* evaneſcit & deſinit. *Id. l. 28. c. 9. a med.* uboletor. *Id. l. 13. c. 8.* Odnis vehemuentia. *Id. l. 12. cap. 25. a med.* ignavia. *Id. l. 31. c. 6.* vaſitas. *Id. l. 19. c. 3.* ſuavitos. *Id. l. 5. c. 1. ad fin.* gravitas. ¶ *Odores* interdum ſunt res odoratæ, aromata, unguenta, *odori, aromi, profumi. Cic. 3. Tuſcul. c. 18. extr.* Faſciculum ad nares admovere, incendere odores. *Colum. l. 12. c. 20.* Ad prædictum modum muſti adjici debent ii odores, nardi folium, iiis Illyrica, coſtum, &c. *Horat. l. 1. od. 5. v. 2.* Perfuſus liquidis odoribus. *Tacit. 16. Ann. c. 6.* Corpus *differtum* odoribus conditur. *Tibull. l. 1. el. 3. v. 7.* Aſſyrii odores. *b. c.* nardus, amomum, &c. Sic *Lucan. l. 8. v. 731.* odores Eoi. ¶ In ſingulari oum. *Catull. carm. 67. ad Manl. v. 144. & Senec. in Hippol. v. 393.* Aſſyrius odor. ¶ Hoc ſenſu fere tus excipitur. *Cic. Verr. 6. c. 35.* Ture, odoribuſque incenſis. *& Verr. 7. c. 57.* Purpuram Tyrium, tus, atque odores proferebant. *Horat. in fin. ep. 1. l. 2.* vicum vendentem tus & odores. Adde *Tibull. l. 2. el. 2. v. 3. & Plin. 4. 5. ep. 16.* ¶ Interdum abſolute de malo odore dicitur, *puzzo. Verr. l. 4. de L. L. c. 5.* Locus putidus oduribus ex ſulfure & alumine. *Salluſt. in Jug. c. 48.* Cum odos, aut pabuli egeſtas locum mutare ſubegerat. *Petron. in Satyr. c. 117. ſub fin.* Strepitu obſceno ſimul & odore viam implebat. *Catull. carm. 70. ad Verr.* odore afflgere aliquem. *Plin. l. 23. c. 2.* Acetum ſcyllinum odorem oris tollit. *Suetom. in Calig. c. 27. ſub fin.* Offenſus putrefacti cerebri odore. Adde *Valer. Flacc. l. 4. v. 455.* ¶ Translate eſt indicium, *præſuſcio, ſentore, indizio. Cic. pro Cluent. c. 27.* Cannutius peritus homa, qui quodam odore ſuſpicionis Stalenum corruptum eſſe ſenſiſſet, &c. *Id. Attic. l. 4. ep. 16.* Res fuit ad interregnum, & eâ nonnullus odos dicturæ. *Id. Verr. 7. c. 61.* Odore aliquo legum reoreatus. *Id. 3. de Orat. cap. 40.* Odor urbanitatis. *Laſtant. l. 6. c. 12. a med.* Quoſi odore quodam veritatis ceteuti. ¶ Dicitur & *odos* in reſtu, ut *calos, labos, vapos*, &c. *Lucret. l. 6. v. 952.* permanat odos, frigufque, vapoſque. Ita legit etiam *Non. c. 8. n. 27.* Adde *Plaut. Capt. 4. 2. 35.* quemadmodum legit etiam *Feſtean. l. 1. pag. 557. Paſch. & V. Calos.*

ODORAMEN, inis, n. idem ac odoramentum. *Macrob. lib. 1. Saturn. in præfat. a med.* Confuſura videlicet omnium ſuccos odoreminum in ſpiramentum unum.

ODORAMENTUM, ti, n. *coſa odoriſera, aromi, odore*, ἄνθος, res odorata, odores. *Colum. lib. 11. c. 2. poſt med.* Odoramenta, quibus condire vina conſueverint. *Plin. l. 15. c. 7. a med.* Pretioſora odoramenta admiſcere.

ODORARIUS, a, um, ad odores pertinens, ut Odoraria myrrha. *Plin. l. 12. c. 16.* Magiſter odorarius, *in Inſcript.* apud *Reinef. claſſ. 11. n. 81. h. e.* qui odoramenta, aut unguenta conficit & vendit, myrobathrarius.

ODORATIO, onis, f. *odoramento, odorato*, ἄτμισις, actus odorandi, olfactus. *Cic. Tuſcul. 4. c. 9.* Qualis eſt hæc animum delectatio, tales ſunt oculorum, & tactionum, & odorationum, & ſaporum. ¶ Item ipſe odorandi ſenſus, *ſodorato. Laſtant. de opif. c. 10.* Auditus in duas aures, viſus in duas acies, odoratio in duas nares a ſummo artifice diviſa eſt.

ODORATTVUS, a, um, odoratus. *Apul. de herb. c. 79. ſub fin.* Semue nigrum odoretivem.

ODORATUS, us, m. *l' odorare*, ἄτμισις, olfactus, actus odorandi. *Cic. 2. de nat. Deor. cap. 63.* Eorum jucundue non guſtatus ſolum, *ſed* odoratus etiam, & ſpectatus. ¶ Item ſeoſus, ſeu facultas odorandi, *odorato. Plin. l. 11. c. 4.* Iafeſte habent oculos, aliqua & odoratum. Adde *Cæcr. 4. Acad. cap. 7.* ¶ Item odor, *odore. Plin. l. 25. c. 13. ante med.* Cicutæ ſulia coriandri teorrinre, gravi odoratu.

ODORATUS, a, um, *odoroſo, odoriſero*, ἀνθηρὸς, gratum odorem habens, odoriſer. *Virg. 2. Georg. v. 119.* Quid tibi odorato referam ſudentia ligno Balſama? *Id. 7. Æn. v. 13.* Urere odoratam cedrum. *Ovid. 2. Faſt. v. 703.* Hortua odoretis ſubeat culmſſimus herbis. *Colum. ſub fin. l. 8.* Odorata pabula. *Plin. l. 21. c. 7.* Dulcia raro odorata, itaque & vina muſta odoratiora. *Id. l. 28. cap. 8. circa med* Odoretiſſimi flores. *Id. l. 26. c. 8. a med.* Herba odorati ſaponis, & jucundi. *Ovid. 1. de ar. am. v. 521.* Nec male odorati ſit ritibis anhelitus oris. *Sil. l. 17. v. 658.* Odoreti Indi. *b. c.* quorum regio odoramentorum ferax. Sic *Tibull. l. 2. el. 5. v. 36.* odoreti Armenii. *& Propert. l. 4. el. 3. v. 64.* Raptave odorato carbaſa lina daci. *b. c.* regi, vel impenatori Parthorum vel Aſſyriorum, quorum contermina eſt Arabie odorum ferax. ¶ Item odoreus aliunde habens, odore imbutus, *profumato, odoroſo. Horat. l. 3. od. 20. v. 14.* Sparſum odoratio humerum capillis. *Id. l. 2. od. 11. v. 15.* roſa Canos odorati capillos. *ἀλαμπτικός. Claudian. l. 1. de laudib. Stilich. v. 58.* odoratæ urne. *b. c.* ture fumantes. *Ovid. 2. de ar. am. v. 734.* Sertaque odorate myrtea ferte comæ. Adde *Propert. l. 3. el. 11. v. 18. & Val. Flacc. l. 6. v. 119.*

ODORIFER, a, um, *odoriſero, odoroſa*, εὐώδης, gratum odorem ferens, odorus, odoretus. *Propert. l. 2. el. 10. v. 23.* Defit odori-

feris ordo mihi lancibus. *Sil. l.* 16. *v.* 310. odoriferis aſpergit floribus aras. *Plin. lib.* 5. *cap.* 12. Arabia odorifera. *h. e.* odoramentorum ferax. nam, ut eſt apud *Tibull. l.* 4. *el.* 2. *v.* 18. Cultor odoratæ dives Arabs ſegetis. Sic *Ovid.* 4. *Met. v.* 209. Gens odorifera. *h. e.* Perſæ.

ODORISEQUUS, a, um, odorem ſequens, odorans, odore veſtigans. *Lav. Andron.* apud *Terentian. Maur. de metr. pag.* 2456. *Putſch.* Dirige odoriſequos ad certa cubilia canes. *Verſus* μάγος. Agnoſcit hanc vocem etiam *Serv.* ad illud 4. *Æn. verſ.* 132. & odora canum vis.

ODORO, as, avi, atum, a. 2. *dar odori, profumare, ἀρωματίζω*, odore imbuo, odorum facio. *Ovid.* 15. *Met. v.* 734. & odorant aera fumis. *Colum. l.* 9. *c.* 4. Crocus colorat, odoratque mella. *Avien. in Arat. v.* 1430. & cælum ſulphure odorat.

ODOROR, aris, atus ſum, dep. *r. odorare, annuſare, fiutare, ὀσφραίνομαι*, olfacio, odorem percipio, ex odore aliquid deprehendo. *Plaut. Men.* 1. 2. 55. Agedum, odorare hanc, quam ego habeo, pallam. quid olet? *Id. Mil.* 2. 2. 123. Ibo odoratus, quaſi canis venaticus. *Columm. l.* 6. *c.* 2. Nares boum perfricato, ut hominem diſcant odorari. *Horat. epod.* 6. *v.* 20. proiectum cibum odoreri. *Plin. l.* 10. *c.* 69. Aquilæ clarius cernunt, vultures ſagacius odorantur. ¶ Tranſlate eſt explorare; ineſtigare, quærere, tentare, *accercare, indagare, ſpiare, andar in traccia. Cic. Verr.* 6. *cap.* 23. Ita odorabantur omnia & perveſtigabant, ut ubi quidquæ eſſet, aliqua ratione invenirent. *Id. pro Sext.* 10. *Sen. c.* 6. *ad fin.* Hi voluptates omnes veſtigant, atque odorantur. *& Verr.* 4. *c.* 54. Quid cuique accidiſſet, quid cuique eſſet neceſſe, indagare & odorari ſolebat. *Id. Attic. l.* 4. *ep.* 8. *extr.* Tu velim e Fabio, ſi quem habes aditum, odorere, & illum convivam tuum degulles. *Id.* 2. *de Orat. c.* 44. Omni mente in ea cogitatione curaque verſor, ut odorer quam ſagaciſſime poſſim, quid ſentiant, quid exiſtiment, quid exſpectent. *Id. Attic. l.* 14. *ep. ult.* Cupio odorari diligentius, quid futurum ſit. 3d. *in Piſon. c.* 34. An tu parum putas iaveſtigatas eſſe a nobis labes inopeſti tui, ſtrageſque provinciæ? quas quidem aos non veſtigiis odorantes ingreſſus ſuos, ſed tntis volutationibus corporis, & cubilibus perſcuti ſomus. *Id. pro Cluent. c.* 30. *a med.* Albiana pecunia veſtigiis ne nobis odoranda aſt, an ad ipſum cubile, vobis ducibus venira poſſumus? *Id.* 2. *Agrar. c.* 24. *extr.* Committite his hominibus hæc omnia, quos odorari hunc decemviratum ſuſpicamini. *h. e.* cupide petere, anaie quærara. *Id.* 4. *Attic. ep.* 14. Tu velim, ſi quid forte novi habes, & ſi quid forte de comitiis, de republica (ſoles enim hæc feſtius odorari) ſcribas ad me. *profanare, aver ſentore.* Al. leg. *feſtive. Auct. dial. de Orat. c.* 19. Si quis odoratus philoſophiam, & ea ea locum aliquem orationi ſuæ iofereret, in cælum laudibus ferahatur. *h. e.* leviter deguſtaſſet.

ODORUS, a, um, *di buon odore, odoroſo, ἐυοσμος*, gratum odorem emittens. Vox ſere Poetica. *Ovid. 9. Metam. v.* 87. Odorus flos. *Id. l.* 2. *de ar. am. v.* 287. odora arbor. *h. e.* myrrha. *Stat. 6. Theb. v.* 204. & odoro vulnere pinus Scinditur. *Senec. in Oedip. v.* 496. odorum thymum. *Martial. l.* 6. *epigr.* 80. Tantus veris honos, & odoræ gratia Floræ. *Plin. l.* 20. *c.* 17. Optimum autem Creticum. nam & jucunde olat. Proximum Smyrnæum, odorius. ¶ Item graveolens. *Claudian. de* VI. *Conſul. Honor. v.* 324. Luſtralem ſic rite faeem, cui lumen odorum Sulfure cæroleo, nigroque bitumine fumat, &c. *& in Conſul. Probi, & Olybr. verſ.* 256. & Nec vitiatus odoro ſulfure. ¶ Item qui fagaciter odoratur. *Virg.* 4. *Æn. v.* 132. Maſſyliique ruunt equites, & odora canum vis.

ODÔS. V. *Odor* in fi.

ODRYSÆ, arum, m. populi Thraciæ, ubi fontes Hebri ſunt. *Plin. l.* 4. *c.* 11.

ODRYSIUS, a, um, ad Odryſas pertinens: & fera pro Thracio ponitur. *Ovid. 6. Met. v.* 490. Odryſius rex. *& de remed. amor. v.* 459. tyrannus. *h. e.* Tereus Thraciæ rex. Id. 2. *de ar. am. v.* 530. Odryſius dux. *h. e.* Rheſus. *Id. l.* 3. *Amor. el.* 12. *v.* 32. Odryſius Izys. *Sil. l.* 7. *v.* 570. Odryſius Boreas. *Stat. l.* 2. *Achill. v.* 485. Odryſiem Gradivus in hoſtam Surgit. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 467. Odryliæ rex inclytus oræ. *Martial. l.* 7. *epigr.* 79. Odryſios jam pea Romana triones Temperat. *Claudian. in proœm. l.* 2. *in Ruſin. v.* 18. Odryſiæ nives. *Id. de* III. *Conſul. Honor. v.* 149. Odryſius Hebrus. *Senec. in Thyeſt. v.* 273. Odryſia domus. *h. e.* Terei regis Thraciæ. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 200. Carmina quin etiam viſus placantia manes Odryſius dum rite movet. *h. e.* Orpheus. *& verſ.* 440. Odryſium carmen. *h. e.* Orphei. ¶ *Odryſii, armati*, Thraces. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 8. *verſ.* 25. Odryſius inopinam Marte peremptis. *Claudian. lib.* 2. *in Ruſin. verſ.* 425. Da caput Odryſiis: truncum mereantur Achivi.

ODYNOLYTEN, ἀδυνολύτην, h. e. ſolventem dolores (ab *ὀδύνη*, dolor, & *λύω*, ſolvo) appellarunt remorum piſcem, quod adalligata gravidis pertus ſulveret, & dolores ſedarat, teſte *Plin. l.* 32. *c.* 1. ubi al. leg. *odynolyontem*, quod idem ſignificat.

ODYSSEA, æ, f. *Odiſſea*, celebre Homeri opus de Ulyſſis erroribus: ab *Odyſſeus*, Ulyſſes. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 375. Aut quid Odyſſea eſt, niſi femina propter amorem, Dum vir abeſt, multis oaa petita procis? ¶ Eſt etiam Latina Odyſſea *Livii Andronici*, cujus meminit *Cic. in Brute, c.* 18. *Gell. l.* 3. *c.* 16. *l.* 7. *c.* 7. *& l.* 18. *c.* 9. item *Servius ad Æn.* 1. *v.* 96. &c.

O E

ŒA, æ, f. *Oia*, oppidum Africæ, unum ex tribus, unde Tripolis conflata eſt, ut *Solin.* tradit *cap.* 27. (*al.* 40.) Adde *Pomp. Mel. l.* 1. *c.* 7. *Sil. l.* 3. *v.* 257. Œaque Trimetrios Afris permixta colonos. Al. aliter leg. ¶ *Oeenſis*, adject. *Plin. l.* 5. *c.* 4. Civitas Œenſis. *& cap.* 5. *ſub fin.* Proximo bello, quod cum Œenſibus Romani geſſere.

ŒAGRIUS, a, um, *Oiagrio*, ad Œagrum pertinens, quod eſt nomen regis Thraciæ, item fluvii ejuſdem regionis, ex quo Hebrus naſcitur: unde & pro Thracio ſumitur. *Virg.* 4. *Georg. v.* 524. Œagrius Hebrus. *Ovid.* 2. *Metam. v.* 219. Virgineaſque Helicon, & nondum Œagrius Hæmus. *h. e.* in quo nondum Orpheus a Bacchis diſcerptus fuerat. Dictus eſt enim *Oiagrius* Orpheus, tum quia Thraa, tum quia natus creditur ex Œagro fluvio, vel rege, & Polyhymnia, ſeu Calliope, ut *Hygin. fab.* 14. tradit. *Manil. l.* 5. *v.* 321. Qua quondam fonitum raterens Œagrius Orpheus. *Sil. l.* 4. *v.* 463. Dulcius Œagrios pulſabat pectine nervos.

ŒBALIA, æ, f. *Oiβαλία*, apud *Serv. ad Virg.* 4. *Georg. v.* 125. eſt Laconia: aliis Laconiæ oppidum: ab Œbalo rege nomen habens. Unde *Oebalum* pro Laconico ponitur. ¶ Sic dicta eſt etiam urbs Tarenti, quia condita a Phalanto Lacone, ut ea *Plin. l.* 3. *c.* 11. *Flor. l.* 1. *c.* 18 & *Hor. l.* 2. *od.* 6. *v.* 12. diſcimus. *Virg. loc. cit.* ſub Œbaliæ memini me turribus altis, &c. Adde *Claudian. in Conſul. Olybr. & Prob. v.* 260.

ŒBALIDES, æ, m. *Oiβαλίδης*, Œbali filius, vel Lacon, Spartanus. V. vocem præced. *Ovid. in Ibin, v.* 590. Œbalides puer. *h. e.* Hyacinthus Phœbi delicium. *Stat. l. c. ſilv.* 2. *v.* 112. Œbaliden illo præceptor mutaret Apollo. V. *Hyacinthus*. ¶ *Oebalidæ, arum*, Caſtor & Pollux, Spartani fratres. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 705. & *Stat. l.* 5. *Theb. v.* 438. Sic *Oebalides* apud *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 293. eſt Pollux.

ŒBALIS, idis, f. *Oiβαλὶς*, Laconica, Spartana. *Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 126. Applicor in terras, Œbali nympha, tuas. *h. e.* Helena. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 2. *v.* 250. queis purpura ſæpe Œbalis, & Tyrii moderator livet aheni. *h. e.* quæ optima in Laconia tingebetur, ut *Plin. l.* 9. *c.* 36. docet. ¶ *Oebalides matres* apud *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 230. ſunt Sabinæ a Romulo raptæ. Sabini enim a Laconibus originem trahunt, ut ex *Hygino, Catone*, & *Gellio* docet *Servius ad lib.* 8. *Æn. v.* 638. Al. leg. *Orbalia matres*, eodem ſenſu.

ŒBALIUS, a, um, *Oiβάλιος*, ad Œbaliam pertinens, Laconicus, Spartanus. *Stat. l.* 1. *Achill. v.* 20. Œbalium litus. *Id. l.* 3. *ſilv.* 2. *v.* 9. Œbalii fratres. *h. e.* Caſtor & Pollux Lacones. *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 422. Œbalius alumnus. *h. e.* Pollux. *& lib.* 6. *v.* 230. Œbalia manus. *h. e.* Caſtoris. *Martial. l.* 14. *epigr.* 173. Œbalius, Phœbi cura dolorque, puer. *h. e.* Hyacinthus Spartanus. *Ovid. 13. Metam. v.* 396. Œbalium vulnus. *h. e.* quo Hyacinthus occiſus eſt. *Id. de remed. amor. v.* 45ſt. Œbalia pellex. *h. e.* Helena Menelai Laconum regis uxor. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 6. *v.* 27. Œbalii amores. *h. e.* ejuſdem Helenæ. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 228. Œbalius caveæ favor. *h. e.* plauſus Laconum in theatro. *& verſ.* 272. Œbalia ars. *h. e.* Laconica in pugiletu. *Stat. 7. Theb. v.* 21. Œbalii exſtus. *h. e.* Pollucis. *& lib.* 6. *v.* 822. Œbalius magiſter. *h. e.* Pollux. *Auſon. Edyll.* 22. *de hiſtor.* Œbalius flos. *h. e.* hyacinthi. ¶ Item Tarentinus, ut in *Oebalia* dictum eſt. *Sil. l.* 12. *v.* 452. Œbalios emet expugnare nepotes. *Claudian. de Conſul. Mall. Theod. v.* 158. Œbalium Tarentum. ¶ *Auſon. epiſt. ult. v.* 25. Œbalis habuter taciturnus Amyclis. *h. e.* Amyclis oppido Auruncorum in Italia condito a civibus Amyclarum Laconicarum. V. *Amyclæ*. ¶ In illo *Ovid. 1. Faſt. v.* 260. Protinus Œbalii rettulit arma Titi, *T. Tatium* intellige, Sabinorum ragem. Sabini autem a Lacedæmoniis orgiacm ducunt. Sic Œbaliæ matres. V. *Orbalis*.

ŒBALUS, li, m. *Oiβαλος*, filius Argulii, Lacoaum rea: a quo Laconia dicta eſt *Oebalia*. Hic fuit pater Tynderi, Helenæ avus. *Hygin. fab.* 78. ¶ Item filius Telonis, Capraarum regis, & Sebethidis Nymphæ, de qua *Virgil.* & *Servius Æn.* 7. *v.* 734.

ŒCHALIA, æ, f. *Oίχαλία*, urbs Euboeæ inſulæ, eadem quæ Chalcis, ut *Plin. l.* 4. *c.* 12. tradit, quamvis *Pomp. Mela l.* 2. *c.* 7. diſtinguere videtur. In ea, ut *Servius* ad *Virg.* 8. *Æn. v.* 290. docet, regnavit Eurytus pater Ioles, quam eum Herculi deſponſiſſet, deinde hortatu filii denegaſſet, ab eo occiſus eſt, averſa urbe, & Iole rapta. Hinc *Virg. loc. cit.* Ut bello egregias idem disjecerit urbes, Trojamque, Œchaliamque. Adde *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 5. *Senec. in Herc. Oet. v.* 761. *& 422. & Hygin. fab.* 35. ¶ Aliæ ſunt *Oechaliæ* in Geographis memoratæ, in Meſſenia, de qua *Plin. l.* 4. *c.* 5. in Bœotia, in Theſſalia, in Arcadia, Ætolia, &c. de quibus *Euſtath. ea l.* 2. *Iliad.* & *Polytus* in notis ad eum, *ſect.* 75. *pag.* 632. Sunt autem qui ad Œchaliam Bœotiæ pertinere faciunt, quæ de Euryto dicta ſunt. Verior tamen videtur ſententia *Servii*. Nam *Ovid. l.* 9. *Met. v.* 136. *de Hercule*. Victor ab Œchalia Cenæo ſacra perabat Vota Jovi. *Cenæum Jupiter* dictus eſt a Cenæo promontorio, quod eſt in Euboea inſula ad Septentrionem, ut ait *Plin. l.* 4. *c.* 12.

ŒCHALIS, idis, f. *Oίχαλὶς*, quæ eſt ea Œchalia. *Ovid. 9. Met. v.* 330. (*Iole loquitur*) fuit unica matri (Me pater ex alia genuit) notiſſima forma Œchalidum Dryope.

ŒCLIDES, æ, m. *Oiκλίδης*, filius Œclei. *Ovid. ſt. Met. v.* 317. & adhuc a conjuge tutus Œclides. *h. e.* Amphiaraus. *Stat. l.* 8. *Theb. v.* 145. Illum heu, præfagis quo nullus amicior aſtris, Œclidem &c. Adda *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 13.

ŒCONOMIA, æ, f. *economia, ἀικονομία*, rei familiaris cura, diſpoſitio, diſtributio, & recta adminiſtratio. Græce vox, & Græci uſus: ab *οἶκος*, domus, & *νέμω* diſtribuo. ¶ Tranſlate accipitur pro quavis diſpoſitione, atque ordine, *diſpoſizione, ordine, diſtribuzione. Quintil. l.* 3. *c.* 3. Hermagoras judicium, partitionem, ordinem, quæque elocutionis ſunt, ſubjicit œconomiæ, quæ Græce appellata eſt ex cura rerum domeſticarum, & hic per abuſionem poſita nomine Latino caret. *Id. l.* 1. *c.* 1. ſt. (*al.* 14.) *ad fin.* Præce-

pus vero illa infigat animis, quæ in œconomia virtus, quæ ire dolore rerum. Adde *Anson. inuito Perioch. Iliad.* Utuntur etiam *Cic. Attic. l. 6. ep. 1.* & *Vitruv. l. 1. c. 2.* sed Græce.

ŒCONOMICUS, i, m. *œconomico, οἰκονομικός*, ad œconomiam, hoc est rectam rei familiaris curam & distributionem pertinens. *Cic. 2. Offic. c. 24. extr.* Hos res commodissime Xenophon Socreticus perfectum est in eo libro, qui Œconomicus inscribitur: quem nos e Græco in Latinum convertimus. *Gell. in fin. c. 5. l. 15.* Cicero in Œconomico: *Cuius vero agellus arator*, &c. ¶ Tremlate, ut dictum est in voce præced. *Quintil. l. 7. c. ult.* Illa enim potentissima est, quæque vere dicitur œconomica totius causæ disposititio, ubi assumendum proœmium, ubi omittendum, ubi utcodum expositione continua, ubi pertita, &c.

ŒCONOMUS, i, m. *œconomo, ἐπιτρόπος*, rei familiaris administrator, & custos. *Imp. Justinian. lib. 1. Cod. tit. 3. leg. 42. & med.* usurpat de eo, cui cura rerum Ecclesiasticarum commissa est. Sic *Impp. Leo, & Anthem. ibid. leg. 33. & med.* In causis Ecclesiasticis nullum alium conveniri fas sit, nisi eum, quem dispensatorem pauperum, idest œconomum Ecclesiæ Episcopi tractatus elegerit. *Impp. Arcad. & Honor. lib. 9. Cod. Theodos. tit. 45. leg. 3.* Etiam ii, quos œconomos vocant, hoc est qui Ecclesiasticas consuerunt tractare rationes.

ŒCUS, i, m. *οἶκος*, apud Græcos domum significat. Dicitur etiam de certa domus parte. *Vitruv. l. 6. c. 10.* In his locis tetrastos constituuntur œci magni, in quibus matresfamiliarum cum lanificis habent sessiones. & *mox*. Habent ex domus ad meridiem spectantes œcos quadratos tam ampla magnitudine, ut facliter in eis triliuliis quelnor stratis, &c. In his œcis fiunt virilia convivia. *Plin. l. 36. c. 25.* Sosus Pergami strevit quem vocant asarotos œcos, quoniam pargamenta cœnæ in pavimento, &c.

ŒDIPODES, æ, m. *Οἰδιπόδης*, idem ac Œdipus. *Senec. in Herc. Fur. v. 406.* Impii Œdipodæ nuptiales faces. *Stat. 2. Theb. v. 48.* & *163.* furtifque immanibus emptum est Œdipodæ sedisse loco. *Claudian. l. 1. in Eutrop. v. 289.* Œdipodes matrem, netam duasse Thyestes Cantaetut. *Senec. in Oedip. v. 942.* leges rataa natura in mo vertit Œdipoda. Adde *Stat. 2. Theb. v. 465.* ubi tamen videtur Œdipi filium intelligere.

ŒDIPODIONIDES, æ, m. Polynices fil. Œdipi. *Stat. 1. Theb. v. 313.* Interea patriis nim vagus exsul ab ntis Œdipodionides furtim deserta pererrat. *Auson. epigr. 130.* Œdipodionidæ fratres. *b. e.* Eteocles, & Polynices. Adde *Stat. l. 7. Theb. v. 216.*

ŒDIPODIONIUS, a, um, ad Œdipum spectans. *Ovid. 15. Met. v. 419.* Œdipodioeiæ quid sunt nisi nomine Thebæ? *Stat. l. 2. Theb. v. 505.* Œdipodioniæ domus altitis. *b. e.* Sphyngis.

ŒDIPUS, pi, & pódis, m. *Οἰδίπους*, filius Laji regis Thebanorum, & Jocastæ, quem patre, cum consulto Apollinis Oraculo futurum intellexisset, ut a filio interficeretur, pastori occidendum tradidit, qui misericordia commotus, neque tamen regia imperium audens derectare, perforatis gladio plantis, vimineque trajecto, ex arbore suspendit, futurum tutus, ut ita medio moreretur. Sed cum Phorbes Polybii Corinthiorum regis pastor illac iter faceret, audito vagitu eo accurreus, puerum servavit, reginæque obtulit, a qua veluti puer cælitus missus, filii loco educatus, & a pedibus ex vulnere tumentibus Œdipus est appellatus. *οἰδέω* enim, sive *οἰδάω* tumere significat. Grandior deinde natu factus, audito, se Polybii filium non esse, patrem quærere statuit. Apollinem consulenti responsum fuit, ab eo in Phocide patrem repertum iri, insuper metrem ductum iri in uxorem. In Phocidem igitur profectus, tum coorta inter cives & peregrinos dissexione, pro peregrinis pugnaret, patrem rixam sedara conantem ignorens interfecit. Deinde quasi ab Oraculo deceptus Thebas se contulit, & in ingressu urbis Sphyngis ænigma dissolvit, cum esset præstantissimo ingenio, monstrumque interemit. Thebis cum Polybii filius haberetur, ei regnum traditum est, & Jocasta data in mettimonium; quaus cum deinde matrem suam esse cognovisset, & parricidii, & incestus e se pœnam repetens, utrumque sibi eruit oculum: Jocasta vero suis sibi manibus mortem consivit. Tandem Œdipus Athenas in voluetarium conceffit exsilium, & jussu Creontis in Cytharonem montem relegatus est. Ab Athenienssibus ei templum dedicatum est, & sacra instituta. *Cic. 5. de Fin. c. 1.* Memoria Œdipodis huc venientis. *Id. de Senect. c. 7.* Tunc senex dicitur Œdipum Colonenm recitasse judicibus. *b. e.* Tragœdiam de Œdipo. *Martial. l. 9. epigr. 26.* Phineas invites, Aser, & Œdipodas. *Stat. 7. Theb. v. 513.* via Œdipode ducente timeres. (Ultima hic syllaba metri necessitate producitur: vel lega *Oedipodo*, ab *Oedipodes, æ*, primæ declin. ut apud *Senec. V. Oedipodes.*) Historiam, seu Fabulam de Œdipo habes apud *Hygin. fab. 66 67.* & *241. Senec. in Phœniss. & in Oedip. Servium ad Æn. 4. v. 470. & 6. v. 609.* &c. ¶ *Dauus sum, non Oedipus*, proverb. apud *Terent. Andr. 1. 2. 23.* quo significamus, nos homines rudes esse, simplicesque, & ad intelligenda obscuriora ænigmata miaime idoneos. Tractum est a callido acutoque Œdipi ingenio, qui ad portam Thebarum Sphyngis ænigma dissolvit. *Plaut. Pœn. 2. 3. 34.* Isti oration Œdipo apus conjectore est, qui Sphyngi interpres fuit. ¶ Ultima syllaba recti casus Græca diphthongus est, & producitur e *Senec. in Phœniss. v. 313.* Posset tamen corripi, abjecta præpositiva, ut fecit *Horat. epod. 12. v. 5.* in *polypus*.

ŒENSIS. V. *Œos*.

ŒNANTHE, es, f. *οἰνάνθη*, uva vitis silvestris, cum floret, ideft cum optime olet: seu ipse vitis labrusca flos. Utuntur eo ad oleum faciendum, siccato in umbra, & in cados condito. *Plin. l. 22. c. 22.* & *lib. 23. c. 1.* item *Pallad. in Jun. tit. 22.* ex quibus apparet, sic dicti etiam ipsum ex eo confectum conditurem. ¶ Item herba in petris nascens, folio pastinacæ, radice magna, odorosa. *Plin. l. 21. c. 24.* ¶ Item evia quadam flatos latebræ dies habens, nempe exoriente Sirio occultans se, prodiensque in ejus occasu. *Id. l. 10. c. 29. in fin.* qui *lib. 18. c. 29. a med.* parram appellat.

ŒNANTHINUS, a, um, ex œnanthe confectus, ut Œnanthinum vinum, *Plin. l. 14. c. 16.* oleum, *Id. l. 15. c. 7.* unguentum, *Id. l. 13. c. 2.*

ŒNEIS, idis, patronym. fem. *Οἰνηΐς*, filia, aut neptis Œnei. *Senec. in Herc. Oet. v. 583.* Flemus casus, Œnei, tuos. *b. e.* Deianira.

ŒNEIUS, a, um, & ŒNEUS, a, um, ad Œneum pertinens, *Οἰνηΐος*. *Stat. 5. Theb. v. 661.* venienti Œneim heros Impiger objecta proturbat pectora parma. *b. e.* Tydeus Œnei filius. *Ovid. Met. 8. v. 281.* Œneos ulterem spreta per agros Misit aprum. *b. e.* Calydonis, seu Ætoliæ, ubi Œneus regnavit. *Stat. 2. Theb. v. 469.* Œnea vindex sic ille Dianæ erectus setis, & aduncæ fulmina malæ, &c. *b. e.* quæ Calydone solebatur, & Œnei regis contemptum, immisso apro, ulta est. *Sil. l. 13. v. 321.* Œnea stirps. *& lib. 15. v. 308.* Œneæ domus.

ŒNEUS, *dissyllab.* i, & eos, m. *Οἰνεύς*, Ætoliæ, seu Calydoniæ rex, Parthaonis filius, qui ex Althæa Testii filia Meleagrum, Tydeum, Menelippum, Gorgen, & Deianiram genuit, quem Hercules duxit uxorem, licet alii matrem Tydei Peribœam appellent. Fabulantur Poetæ, regem hunc de primitiis omnibus Numinibus sacrificasse, excepta Diane, quæ irata aprum immisit, qui cuncta vastabat, donec e Meleagro occideretur. *Ovid 8. Met. fab. 4. Hygin. fab. 172.* & *Serv. ad 7. Æn. v. 306.* Addit *Hygin. fab. 129.* Liberum patrem liberalitet ab eo exceptum hospitio, vita donasse, monstrata ratione colendi: & ut fœcdus ejus œnos (*οἶνος*, vinum) appellaretur, instituisse. *Ovid. loc. cit. v. 274.* Œnea namque ferunt, &c. *Stat. l. 2. Theb. v. 165.* nec plure tuus despeareat Œneus Fœdrea. *& vers. 586.* trahit octus ensem Bistonium Tydeus, Mavortia munera magni Œneos. *Lucan.* de Acheloo, *lib. 6. v. 364.* & tuus, Œneu, Pæne gener crassis oblimat Echinadas undis. *Pene generum* vocat Œnei Acheloum, quia propter Deianirem Œnei filiam, quam sibi uxorem petebat, cum Hercula certaus, victus est.

ŒNIDES, æ, m. *Οἰνείδης*, Œnei filius. *Ovid. 8. Met. v. 414.* At manus Œnidæ variat. *b. e.* Meleagri. Adde *Val. Flacc. l. 3. v. 690.* & alibi. Apud *Ovid. 14. Met. v. 512.* Œnides est Diomedes Œnei nepos, rex Ætolorum, qui post Trojæ excidium in Italiam venit, & in Apulia Daunia regnavit. Unde *Id. 4. Fast. v. 76.* Et generum Œniden, Appule Deuce, tuum.

ŒNIGENÆ, apud *Fest.* sunt vico geniti: ab *οἶνος* vinum, & *γένος*, genus. Pro *vino genitis* mallent alii legi *unigenti*: ex antiquo more scribendi per *e*, quæ per *n* nuni scribuntur, ut *mevtus* pro *mentur*, *menio* pro *monio*.

ŒNOGARUM, i, n. condimenti genus apud *Apic. l. 1. c. 32.* Hinc œnogaratus porcellus, h. e. œnogaro conditus, *Id. l. 8. c. 7.* Ipsa vox garum cum vino significat: ab *ἅρυς*, vinum.

ŒNOMAUS, i, filius Martis ex Harpina filia Asopi, seu, ut alii tradunt, Eurythoe filia Danai, rex Elidis & Pisæ, pater Hippodamiæ, qui cum ex Oraculo se a genero interfectum iri didicisset, & filia tamen a multis procis ob formæ præstantiam ambiretur, curule procis certamen propositit, ea lege, ut filia victori in matrimonium cederet, victus mortem subiret. Tredecim igitur victis, & occisis, Pelops Tantali filius Myrtilum ejus autigam pretio corrupit, ut axes infirmos & fragiles curum subjungeret: quo facto Œnomaus una cum curru corruit, membrisque omnibus ea ruina collisis, mortuus est. Pelops itaque & conjugio & regno potitus universam Charroneasum de nomina son Peloponnesum appellavit. Ee Hippodamia filios habuit Hippaleum, Atreum, Thyestam. *Hygin. fab. 84.* & *250.* &c. *Stat. 2. Theb. v. 274.* illic Mavortius auus Œnomsi, Geticoque pecus fabulare sub Æmo Dignius.

ŒNOMELI, itos, n. *οἰνόμελι*, potio ex austero vino & melle compolita, quam Latini multum appellant. Ejus conficiendi rationem *Pallad. in Octobr. tit. 17.* tradit. Legitur apud *Ulpian. Dig. lib. 33. tit. 6. leg. 9.*

ŒNONE, es, f. *Οἰνώνη*, Nympha Phrygia, quæ Paridem amavit, antequam ille Helenam caperet. Exstat ejus nomine scripta ab *Ovid. Heroid. 5.* epistola ad ipsum Paridem. (& Paridis nomine responsio *Sabini epist. 3.*) *Id. ibid. v. 80.* Nulla, nisi Œnone, pauperia uxor uret. ¶ Et etiam hoc nomine insula Atticæ, alio nomine Ægine. *Plin. l. 4. c. 12.*

ŒNOPHORUM, i, n. *botticcio, barraccio, barilotto, fiasco, ἀνοφόριον*, vas ferendo vino in itinere apeum: ab *ἄνος*, vinum, & *φέρω*, fero. *Horat. l. 2. sat. 6. v. 108.* Cum Tiburte via præterem quinque ferquantur Te pueri, lasanum portantes, œnophorumque. *Cic. 2. de Fin. c. 8.* Quibus vinum defusum e pleno sit œnophoro, ut ait Lucilius. Al. aliter leg. Adde *Lucil.* apud *Non. c. 2. n. 800.* & apud *Isid. l. 2. Orig. c. 25.* & *lib. 20. c. 6.* item *Pers. sat. 5. v. 140.*

ŒNOPHORUS, i, *οἰνοφόρος*, vinum ferens. Apud *Plin. l. 34. c. 8.* nomen est statuæ Praxitelis.

ŒNOPIA, æ, f. *Οἰνωπία*, insula, quæ alio omnine Ægina dicitur. *Ovid. 7. Met. v. 472.* & *473.* ubi al. leg. *Oenone*.

ŒNOPION, onis, ree Chii insulæ, pater Meropis, quam Orion vitiavit. *Germanic. in Arat. v. 641. Avien. ibid. v. 218.*

ŒNOPIUS, a, um, adject. ab Œnopia, ut Œnopii muri, apud *Ovid. 7. Met. v. 490.*

ŒNOPOLIUM, n. *magazzin da vino, taverna, bettola, οἰνοπώλιον*, taberne vinatie. *Plaut. Asin. 2. 3. 48.* Cum a pistore panem petimus, vinum ex œnopolio.

ŒNOTRIA, æ, f. regio Italiæ ietur Pæstum, & Tarentum, quæ partem Lucaniæ, Brutiorum, & Magnæ Græciæ complexa est: ita dicta

ēta ab Œnotro rege, Pelasgi filio: vel ab *Œnos*, vinum, quod ibi generosum vinum provenit: vel quia Italis primis virum Saturnus obtulit. *Serv. ad* 1. *Æn. v.* 530. 2. *Varronem*, & *ad lib.* 3. *v.* 165. ¶ Ipsa etiam Italia quondam *Œnotria* dicta est: item Sabinorum regio. V. *Œnotrius*. *Claudian. l.* 2. *in* 1. *consul. Stilich. v.* 262. post haec Œnotris leotis Vitibus interquens hederas, & palmite largo Vina fluens. Adde *vers.* 146.

ŒNOTRIDES, um, Iosulae duae fuot in mari Tyrrheno, ante Veliam urb. exc. Lucaniae, io ora, quarum una speciatim Poeta dicitur, altera Iscia. *Plin. l.* 3. *c.* 7.

ŒNOTRIUS, a, um, *Οἰνωτρικός*, Italus, Romanus. *Virg.* 7. *Æn. v.* 85. Hinc Italae gentes, omnisque Œnotria tellus In dubiis responsa petunt. Ubi *Servius*: Proprie Sabinorum tractus: ab Œnotro rege. V. *Oenotria*. *Sil. l.* 1. *v.* 2. patriturque foror Œnotria jura Carthago. *h. e.* Italorum, & Romanorum imperia. & *lib.* 12. *v.* 650. Poenus adest, nec se castris Œnotria pubes Continet. *h. e.* Romani militea. & *l.* 13. *v.* 713. Œnotria tesla.

ŒNOTRUS, a, um, Œnotrius, Italus, Romanus. *Virg. l. Æn. v.* 535. Terra antiqua, potens armis, atque ubere glebae: Œnotri colucre viri. *Sil. l.* 8. *v.* 221. ego Œnotris aeternum omnen in oris Concelebror. *Id. l.* 13. *v.* 51. Œnotris fundavit finibus urbem. Adde *lib.* 9. *v.* 473.

ŒNUS, unus, apud Priscos, ut *curo* curo, *usus* usus, *murus* murus, *utier* utier. *Cic.* 3. *de Legib. c.* 3.

ŒSTRUS, i, m. *asilo*, *tafano*, *tavano*, iosecti genus, quod a Latinis *asilus* vocatur. *Plin. l.* 11. *c.* 16. *a med.* Nascuntur in extremis favis apes grandiores, quae ceteras fugant: oestrus vocatur hoc malum. *Virg.* 3. *Georg. v.* 140. Est locus Silari circa, ilicibusque virentem Plurimus Alburnus volitans, cui nomen asilo Romanum est, oestrum Graji vertere vocantes, Asper, acerba fremens, quo tota exterrita silvis Diffugiunt armenta. ¶ Metonymice sumitur pro furore: quia hoc animali Juno in pellicem suam Io immisso, eam io furorem convertit, ut *Virg.* ait *loc. cit.* Unde Poetae divino furore correpti, oestro perciti dicuntur. *Stat. l. Theb. v.* 32. Tempus erit cum Pierin tua fortior oestro Facta canam. *Nemesian. in Cynog. v.* 3. Accio jam nunc mihi pectus ab oestro Ecstat: ingentes Helicon jubet ire per agros. *Juvenal. sat.* 4. *v.* 123. et fanaticus oestro Pernodus, Bellona, tuo divinat. ¶ *Festus* facit *astrum* neutr. gen. nam & Graece *ἄστρον*.

ŒSUS, usus. V. *Oesus*.

ŒSYPUM, i, o. *lana fuscida*, *ὄιζυπος*, *διεφθαρ*, pinguedo, & immundities lanarum in ovium velleribus nondum purgatis, vel succus lanae sordidae in mundaeque: ab *δῖς*, ovis, & *ἔφθαρται*, putrefco. *Plin. l.* 29. *c.* 2. Quin ipse sordes pecudum, sudorque feminum & alarum adhaerentes lanis (oesypum vocant) innumeros prope usus habent. In Atticis ovibus genus palam. *Id. l.* 30. *c.* 4. Maculas in facie oesypum cum melle Corsico extenuat: item scobem cutis in facie, cum rosaceo impositum vellere. *Ovid. l.* 3. *de art. am. v.* 213. Oesypa quid redolent, quamvis mittantur Athenis, Dumptus ob immundae velleris succus ovis? Adde *de remed. amor. v.* 354. ¶ Habet etiam varios usus in medicina. Nam medetur capitis doloribus, morbis comitialibus, lani sacro, podagris, sedia vitiis, rimis, vulneribus, et est apud *Plin. l.* 29. *c.* 6. *lib.* 30. *c.* 4. *&* 11. 12. *sub fin.* 13. *&* 13.

ŒTA, ae, m. & f. *&* Œta, es, *Mons Bunino*, al. *Benino*, Oeta, mons Thessaliae aspectuosus, io Trachinia reg. io Doridis confinio, in sinum Maliacum, qui & Œtaeus, definens. Hic helleborum optimum provenit. In eo locos est Pyra dicta, in quo fa combusti Hercules. *Plin. l.* 4. *c.* 7. *&* *lib.* 25. *c.* 5. *&* *Liv. l.* 36. *c.* 15. ejus memiosrunt. *Virg. in Culice*, *v.* 202. Et piger aurato procedit vesper ab Œta. *Senec. in Herc. Oet. v.* 861. Haec, haec, renatum prima quae videt diem, Œta eligatur. *Sil. l.* 6. *v.* 453. Vix dum summa dies summa lustrabat in Œta Herculei monumenta rogi. *Ovid. 9. Met. v.* 204. perqua altum saucios Œteo Haud aliter graditur, quam, &c. *Al. leg.* altam. *&* *vers.* 230. Arboribus caesis, quas arctus gesserat Œte.

ŒTÆUS, a, um, ad Œtam pertinens. *Plin. l.* 25. *c.* 5. Œtaeum helleborum. *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 3. Œtaeus saltus. *Propert. l.* 1. *el.* 13. *v.* 24. Œtaea juga. *Catull. carm.* 67. *ad Manl. v.* 54. Œtaeae Thermopylae. *h. e.* Thessaliae. *Propert. l.* 3. *el.* 1. *v.* 32. Œtaeus deus. *h. e.* Hercules. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1718. Œtaea fax. *h. e.* qua Hercules in Œta filii rogum ascendit. Unde *Herculeus Oetaeus* titulus est Tragoediae ejusdem. *Ovid.* quoque *Oetaeum* absolute dixit, *in Fabia*, *v.* 349. Herculem significans. *Stat. l.* 12. *Theb. v.* 234. Qualis ubi implicitum Tiryothios ossibus ignem Sensit, & Œtaeae membris accedere vestes. *h. e.* tunicam Nessi sanguina infectam, cujus veneno in furias actus in Œta se combussit. *Id. l.* 5. *silv.* 4. *v.* 8. Œtaeae lampades. *h. e.* stellae, quae Œtam mootam ad ortum solis habentibus in eo monte oriri videntur. Sic *Catull carm.* 61. *epithal. v.* 7. Nimirum Œtaeos ostendit Noctifer ignes. At quibus Œta ad occidentem est situs, io eo stellae dicuntur occidere, & eo ida Phrygiae oriri. Unde illud *Virg. Ecl.* 8. *v.* 30. tibi deserit Hesperus Œtam. (Ubi *Servius* in eo Hesperum coli tradit.) *&* *Æn.* 2. *v* 801. Jamque jugis, summae surgebat Lucifer Idae.

ŒTIER pro *utier* h. e. uti, antiqu. ut *murus* pro *murus*, & *curator* pro *curator*, &c. *Fest.* in *Pondera publica*. V. *Oenus*.

ŒTUS. V. *Otus*.

O F

OFELLA, ae, f. *piccioli pezzo di carne*, a *altro cibo commestibile*, *ζωμίδιον ψωμίον*, parva offa, praesertim carnis translatitia, ac villoris *Tom. III.*

impensae. Alterum *f* abjicit, & primam corripit, ut *mamilla*, a mamma, *Juvenal. sat.* 11. *v.* 142. Nec frustum capreae subducere, nec latus Afrae Novit avis nostet tirocinium, ac rudis omni Tempore, & caiguae fructis imbutus ofellae. *Martial. l.* 12. *epigr.* 48. Mo meus ad subitas invitet amicos ofellas: Haec mihi, quam possim reddere, coena placet. *Id. l.* 14. *epigr.* 221. cujus lemma *Crasticula cum vero*. Parva tibi aurea craticula fudet ofella: Spumeus in longa cuspide fumet aper. *bracciola*. & *lib.* 10. *epigr.* 48. Et quae noo egeant ferro fructoris ofellae. *Prudent. peristeph.* 14. *de S. Romano*, *v.* 383. Arma ofellis obsecrare bubulis. ¶ *Ofellas Offensas*, *Apicianas*, *aprunas*, &c. memorat *Apicius* auctor culinarius. *l.* 7. *c.* 4. earumque confician larum rationem tradit. Sunt aotem frusta carnis varia condita, & cocta. ¶ A similitudine *Serv. Sonnaeq. v.* 45. *v.* 840. Mirabit lactea caprifici succum ofellam. *h. e.* conglobatum, & siccatum lac, seu succum.

OFFA, ae, f. *μᾶζα*, massa ex farre glomerata, & cocta io cibum. *Festus* io *Penitam*. Antiqui offam vocabant abscissum globi forma, ut manu glomeratam pultem. *Plin. l.* 18. *c.* 8. Omnis antiquissimus vates, obsidionis famem exprimens, offam aripuisse pluranibus liberis patres commemorat. *schraccia*, *fonaccia*. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 35. Avis incluso in cavea, & fame enecta, si io offam pultis invadit, & si liquid ex ore cecidit, &c. ¶ Sic dicitur conglobatus cibus ex frugibus, aut pane, & variis condimentis. *Virg. 6. Æn. v.* 420. Melle soporatum, & medicatis frugibus offam Objicit. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 5. *de avib. faginand.* Cibatui offas positas. ex maxime glomerantur ex ficis, & farre misto. *Colum. l.* 8. *c.* 3. *de gallin.* Cibus autem praebetur hordeacea farina, quae cum est aqua conspersa, & subacta, formantur offae, quibus aves faginantur. *& cap.* 9. *de turdis*. Hemae offae panis vino madefactae celerius opimant. *& sub fin. cap. ult. de piscib.* Sordidi panis offae, vel si qua tum temporis poma coecisti praebentur. *Pallad. in Mart. tit.* 12. *a med. de bobus*. Io gulam demitta praefulti aliivis liberales offas. *Plin. lib.* 32. *c.* 10. *ad fin.* Negat canes latrare, qui offa rana viva data sit. ¶ Est etiam frustum carnis. (onda *asella*.) Hinc *offa penita* abfegmen carnis cum cauda, ut ex *Nevia Festus* docet. *Arnob. l.* 7. *pag.* 230. Offa penita est, cum particula ulceris cauda pecoris amputata. Ipsa *Fest.* in *Penem*. Offa porcina cum cauda io coecis puris offa penita vocatur. *Plaut. Mil.* 3. 1. 165. Tnila hanc particam, remove pernam, aufer illiam offam penitam. ¶ Urbano *Id. Mil.* 2. 1. 40. Eda ol memoria est optima. *Arnob.* offa me monet. ¶ *Inter os & offam multa interdum labuntur*, proverb. *Catonis*, de quo V. in *Ancaeus*. ¶ Per similitudinem dicitur de quacumque re in globi, & rotundae massae modum conjuncta & conformata. *Colum. l.* 12. *c.* 15. *de fabis conservandis*. Haec cum bene proculcaverint, & totam massam comminuta fici permiscuerint, modicas offas foliis ficuleis involvunt. *Plin. l.* 12. *c.* 9. Gummi in offas convolutum. *Id. l.* 13. *c.* 10. *de pomo persici Aegyptii*. Purpuram tundunt, servant qua ejus offas. *Id. l.* 33. *c.* 6. Stimmi uritur offis bubuli simi circumlitus, in clibanis. *Id. l.* 35. *c.* 7. Amygdalinum oleum fit ex amaris ouclibus arefactis, & in offam contusis. ¶ Item de quacunque massa informi. *Plin. l.* 9. *c.* 48. *de ore marinae*. Io ostro mari offa informis, colore tantum lepori similis. *Juvenal. sat.* 2. *v.* 32. Cum tot abortivis fecundam Julia vulvam Solverat, & patruo similes effunderet offas. *Pers. sat.* 5. *v.* 5. quantas robusti carnium offas ingeris? ¶ Et de tumore ex ictu. *Juvenal. sat.* 16. *v.* 11. Et nigrantes in facia tumidis livoribus offam.

OFFARCINATUS, a, um, *carico di fagotti*, o *fardelli*, offarcinatus. *Tertull. l.* 4. *adverf. Marcion. c.* 24. Professionem filiorum Israelis creator, etiam illis spoliis aurcorum & argenteorum vasculorum, & vestium, praeter oneribus conspersionem offarcinatam eluxit ex Aegypto.

OFFATIM, adverb. *κατακομμάτια*, particulatim, per frusta. *Plaut. Truculent.* 2. 7. 52. Jam hercle ego te hic hac (*machaera*) offatim conficiam. *vi fere in Persone*. Al. hic *offatim*.

OFFECTIO, onis, f. *tinctura*, infectus. *Arnob. l.* 5. *pag.* 164. *de malis partibus*. Quis de rubro exorta sunt sanguine, idcirco illis color ast purpurei luminis offecti hic fabianteus.

OFFECTOR, oris, m. *tintore*, infector. *Festus*: Offectores, colorum infectores. *Id.* io *Infectores*. Infectantes, qui alienum colorem io lanam conjiciunt: offectores, qui proprio colori novum officiunt. ¶ *Cornel. Fronto de differ. verbor. pag.* 2201. *Putsch.* alio facto interpretatur. Infector, inquit, colorem mutat: offector officio obest.

OFFECTUS, a, um, *ostruso*, *impedito*, impeditus, obstructus: ab *offio*, *ire*. *Lucret. l.* 4. *v.* 763. *de somno*. omnes Corporis offecti sensus per membra quiescunt. *Id. lib.* 5. *v.* 774. Quove modo soleant offecto lumine obire. Mox contra dicit *aperto lumine*.

OFFENDICULUM, li, n. *intoppo*, *impedimento*, *πρόσκομμα*, id io quod offenditur, impedimentum, offendiculum. *Plin. l.* 9. *ep.* 11. Sunt enim in hac offendicula nonnulla: circumfer oculos, & occurrent. *Paulin. Nolan. in Nat.* XII. *S. Fel. edit. Muratori. v.* 96. Tanquam offendiculi causam cognosceret ultro.

OFFENDIMENTUM. V. io voce sequent.

OFFENDIX, icis, f. *Festus*. Offendices ait esse Titius Hodos, quibus apex (h. e. *sacerdotum pileus*) retinetur, & remittatur. At Veranius Coriola aristimat, quae sint in loria apicis, quibus apex retinentur & remittatur: quae ab offendendo di uotur. nam cum ad mentum perventum est, offendit mentum. *h. e.* in mentum incidit, & incurrit, cum sub en relinetur. Hunc *Festi* locum compendio describens *Paul. Diacon.* sic habet: offendices dicebant ligaturae malos, quibus apex retinebatur. id, cum perveniisset ad mentum, dicebant offendimentum. Sed hoc *offendimentum* neque est ex mente *Festi*, & aures Latinas offendit.

OFFENDO, inis, f. offensio. *Aftron.* apud *Non.* t. 2. *n.* 602. Quoque nunc offendo sæpe procul nostra sit mala.

OFFENDO, is, di, sum, a. 3. *vetare, incompare, incantare, dar demoro, ἐμπόδιζω, πρόσκοπτω,* incurro, impingo, iuedo in aliquid, ita ut læsionem, aut damnum accipiam: ab obstiteo *fendo. Cæs. l.* 3. *B. Civ. c.* 8. Serius a terra provectæ naves, neque usæ nocturna aura, in redeundo offenderunt. *dudero m' nemici. Ovid. 4. ex Pont. ep.* 14. *v.* 21. At veteres scopulos iterum devertor, ad illas, In quibus offendit naufraga puppis, aquas. *naufragò. Solin. c.* 40. (*al.* 53.) *ante med.* Cornua in se recurrentia, ut si quis in ea offenderit, non vulneretur. ¶ Translate Cic. *Fam. 9. ep.* 2. Quis est tam Lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendat, nusquam incurrat? *Id.* 2. *de Orat. c.* 74. Permulta sunt in causis circumspicienda, ne quid offendas, ne quo ireuas. *Id. pro Cluent. c.* 23. Potius illum, qui bis apud eos judices offendisset, quam eum, qui bis causam iis probavisset. *Phædr. l.* 4. *fab.* 14. *v.* 3. Prometheus nactus vulgi fictilis, Qui simul offendit ad fortunam, frangitur. ¶ Cum dativo *Papinian. Org. lib.* 22. *tit.* 1. *leg.* 1. Arbitrio judicis usurarum modus ex more regionis constituitur, ita tamen, ut legi non offendat. Ita *Turnebus.* alii *legem. Horat. l.* 2. *sat. c. v.* 77. fragili quærens illidere dentem, Offendet solido. ¶ Cum accusativo *Plaut. Curcul.* 2. 3. 2. Abite, & de via secedite, ne quem in cursu capite, aut cubito, aut pectore offendam, aut pedo. *Id. Pan.* 2. 2. *v.* 37. Quemque viso offenderant, tam crebri ad rerum accidebant, quam pira. *toccavano.* ¶ Sæpe est percutere, lædere, *percuocere, ammaccare, offendere. Cic. pro Cluent. c.* 62. *ad fin.* Cecidisse ex equo dicitur, & latus offendisse vehementer. *Colum l.* 5. *c.* 9. a *med.* Arando ne coram bos, aliamve partem corporis offendat. *Quintil. l.* 6. *c.* 3. *a med.* Offendesse caput ad fornicem. *Auct. de B. Hispan. c.* 23. Parumper ingressus pedem offendit. Hujus concidentis viri casu audito, &c. *col piede incampò, e cadde.* ¶ Allegorice *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 29. Restare tibi videbatur fervorum nomen, quo quasi in portum confugere posses: ubi scopulum offendis evasisti, ut, &c. ¶ Sæpe est injurium facere, lædere, offensionem afferre, *offendere, disgustare, dar fastidio, muocere. Cic. Fam.* 3. *ep.* 8. Me exquisisse aliquid, in quo te offenderem. *& ibid.* Hi sermones tuam existimationem non offendunt. *Id pro Balb. c.* 26. Nemonem unquam non re, non verbo, non vultu denique offendit. *Id. 6. Attic. ep.* 3. Contumelia eliqtem offendere. *Id. Fam. t. ep.* 7. a *med.* Eos non tam constantia in republ. nostra delectat, quam splendor offendit. *& epist. 9.* Multis rebus meus offendebatur animus. *Phædr. l.* 4. *fab.* 10. *v.* 5. Ita membra sunt mihi invisa, ut non offendar fabripi. *Cic.* 4. *ad Attic. ep.* 15. Verita est enim pusilla, quæ nunc laborat, ne animi in Publio offenderer. Al. aliter leg. *Plin. l.* 26. *c.* 8 *ante med.* Polypodium offendit stomachum. *Id. l.* 35. *c.* 10. *a med.* Ne colorum claritas neiem oculorum offenderet. *Suet. in Aug. c.* 89. *extr.* Componi aliquid de se, nisi & serio, & a præstantissimis, offrodebatur. ¶ *Offendere* etiam dicitur, cui quippiam infeliciter ceffit, sive culpa, sive fortuna. *Cic. Verr.* 7. *c.* 50. Cum multi viri fortes, in communi incertoque periculo belli, & terra & mari sæpe offenderint. *Id. Fam.* 2. *ep.* 7. Si ceciderit, ut volumus & optamus, nmnes te & sapientem, & fortiter; sin aliquid erit offensum, eosdem illos & cupide, & temere feciffe, dicturos. *Cæs. l.* 3. *B. Civ. c.* 72. Quoties vel culpa ducis, vel tribuni vitio in exercitu esset offensum. ¶ Ipsa etiam res, quæ toute ceffit, aut pessum iit, *offendere* dicitur. *Senec. ep.* 96. Familia decubuit, senus offendit, domus crepuit. ¶ Præterea *offendere* est aversari, offendi, molestiam capere: quasi impingere, incurrere in aliquid, quod displiceat, *offendersi, disgustarsi. Cic. Q. Fr. l. c. ep.* 1. *c.* 4. *extr.* Si quis est, in quo jam offenderis, de quo aliquid sensseris, huic nihil credideris, nullam partem existimationis tuæ commiseris. *Id. pro Cæcin. sub fin.* Si quid in contraria parte in homine offrendendum sit, &c. *Cæs. l.* 2. *B. Civ. c.* 32. *a med.* At credo, si Cæsarem probatis, in me offrenditis. *Lucret. ad Cic. Fam.* 5. *ep.* 13. *extr.* Ex quibus aut in altera mihi velim, si potes, obtemperes, aut in altera non offendas. *Gell. l.* 9. *c.* 25. Juvenis promptus, & proficiens, & offendens jam in eo, quod ille periculum sui facere audebat. ¶ Et cum accusat. commoni. *Cic. pro Mil. c.* 36. Si in me aliquid offendistis, cur non id meo capite potius luitis, quam Milonis? *& l'err.* 3. *c.* 25. Hispes veritus, ne quid in ipso se offenderit, hominem summa vi retinere cœpit. Alii hic aliter legg. Hæc fere omore collegit *Manut. ad ep. l.* 5. *Fam.* ¶ Item offensionem incurrere, in odium incidere, *cadere in odio, crudersi addosso, perder l'amore, e la grazia. Nep. in Phoc. t.* 2. Neque in eo solum offenderat, quod patriæ male consuluerat sed etiam quod amicitiæ fidem non præstiterat. *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 4. a *med.* Cæsarem perturbatum, quod lorelligeret, se apud ipsum plebem offendisse de *zcorio.* ¶ Offendere in arroganziam, *cader in arroganza, divenir arrogante,* apud *Cicer. l. c. de Invent. c.* 2. ubi alii leg. *arrogantia.* ¶ Sæpe etiam est invenire, reperire, quasi in rem incidendo, *trovare, abbattersi, incontrare. Nep. in Arist. c.* 2. Quo factum est, ut omnes imparatos imprudentesque offenderet. *Terent. Eun* 4. 4. 5. Paululum si cessassem, domi non offendissem: ita jam adornabat fugam, & 5. 9. 34. Si te in platea offendero hac post unquam, periisti. *Plaut. Pseud.* 2. *c.* 30. Hæc, cum a foro revertar, facite ut offendam parata. *Plin. l. & ep.* 13. Ca. Terentium, a gerum suum repastinantem, offendisse arcam, in qua, &c. *Cic. Fam. t. ep.* 9. *circa med.* Non offendes eundem bonorum sensum, Lentule, quem reliquisti. *Terent. Phorm.* 5. *t.* 31. Offendi adventus, quicum volebam, atque ut volebam, collocatam filiam. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 3. Quid sentiam, aut scribam ad te potius pluribus, aut, ne ad ea meditere, imparatum te offendam. *b. e. adibo, superveniam, si conlieri.*

OFFENSA, æ, f. *intoppamento, & urtare,* offensio, offensatio. *Plin. l.* 34. *c.* 10. *ad fin.* Lapidem esuium aqua macerat, iterumque terit quod subsidit, donec eerussæ similis fiat, nulla dentium offensa. *b. e.* ut dentes nihil durum ac rubstens invenianr. *Id. lib.* 35. *cap.* 15. *a med.* Alumnis liquidi probetur, ut sit limpidum lacteumque sine offensa fricantium. ¶ Translate est *disgusto, dispiacere, disgrazia,* id quo aliquis offenditur, & alienus, atque inimicus fit, offensio, invidia, simultas, inimicitia. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 2. Magna in offensa fuit apud Pompeium. *Cal. ad Cicer. Fam. 8. ep.* 16. Offensam subire. *Sueton. in Vespas. c.* 4. gravissimam contrahere. *Petron. in Sat. c.* 87. Offensa omni deposita, redire in gratium cum aliquo. *Indon. in fin. c.* 4. *l.* 5. Sic Alcibiades nunquam mediocribus, nec in offensa, nec in favore, studiis suorum exceptus est. *Plin. in Panec. t.* 18. Offensæ, gratiæque pariter securi instant operibus, adsunt exercitationibus. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *ante med.* Verum hæc omittamus, ne minus gratiæ præcipiendo recta, quam offensæ reprehendendo prava reccaamus. *Id. l.* 9 *c.* 2. *a med.* Vitare offensam. *& ibid. paulo post.* Hæc res habet offensam. *b. e.* invidiam. *Fronton. de aqued. in fin. & extr. 76.* Offensi fidem etiam pee offensas tueri prastat. *anche coll' incontrar de' disgusti.* ¶ Item injuria accepti, *offesa, ingiuria. Velley. l.* 2. *c.* 29. Amicitiarum tenax, in offensis exorabilis, in reconciliandis gratia fidelissimus. *Ovid.* 3. *Trist. el.* 8. *in fin.* Vindicare esse offensas suas. ¶ Item læsa, nova, incommodum, *incommodo, incommodo. Petron. in Sat. t.* 231. Posteriore die cum sine offensa corporis animique confarreatissem. *Cels. l.* 2. *c.* 6. Si quid offensæ in ecem sensit, vumere deget. *Senec. ep.* 7. Quod ægris evenit, quos longa imbecillitas usque eo affecit, ut nunquam sine offensi posterantur. *Idem de tranquill. c.* 2. Qui ee longa & gravi valetudine expliciti, membrumculis, levibusque interim offensis perstringantur. *Calum in fin. cap.* 21. *l.* 12. Ut esploratum habeat, quantum plurimum salsæ aquæ vinum sine offensa gustus pati possit. *senza pregiudizio del gusto, e del sapore. Pallad. in Mart. tit.* 12. Ut ante stabulum loca nullis cruciabuntur angustiis, & producti boves non aliqua vitientur offensa. ¶ Videtur etiam active usurpari de injuria, quæ aiteri fit. *Petron. in Sat. c.* 87. Cum ob hanc offensem præclusissem mihi aditum.

OFFENSACULUM, i, n. *intoppo, incontro, πρόσκομμα,* id quod ponitur, ut aliquis in ipsum incidat, offendiculum. *Apul. l.* 9. *Metam.* Crebris offensaculis, & assiduis lapsibus tontusæ crura. *Lactant. de opif. Dei, t.* 1. Adversarius noster offensacula pedibus latenter opponit. *Prudent. in Apotheos. v.* 45. Lapis ecce nostro sisus offensaculo est, Impingat in quem vanitas.

OFFENSATIO, onis, f. *l' urtare, l' incampart, intoppamento, πρόσκοπος,* actus offendendi, sive offendi, seu incidendi in aliquid, offensio, lapsus. *Plin. l.* 28. *t.* 16. Pernones tanat apei pulmo impositus, etsi subtrisi sint, contusive offensatione. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Jactantur & humeri: quod vitium Demosthenes ita dicitur emendasse, ut cum in angusto quodem pulpito stans diceret, hasta humero dependens immineret, ut si calore dicendi vitare id escidisset, offensationem illa commoneretur. ¶ *Offensatio memoriæ,* cum sæpe in recitando memoria hæret, & quasi offensans subsistit. *Senec. in fin. l.* 5. *de Benef.* Ut magistri puerorum discentium, debemus patienter ferre offensationes memoriæ labentis.

OFFENSATOR, oris, m. qui sæpe offendit, seu in aliquid incurrit. *Quintil. l.* 10. *c.* 3. Illa qui cecipit, si tardior in scribendo, aut inertior in legendo, velut offensator fuerit.

OFFENSIBILIS, le, qui offendere, h. e. incidere, & impingere potest. *Lactant. l.* 4. *c.* 26. Is vere cleudus existimandus est, qui offensibilibus & caduris gressibus per viam mortis incedit. Al. leg. *offensibilibus.*

OFFENSILIS. V. vocem præced.

OFFENSIO, onis, f. *intoppamento, & urtare, πρόσκοψις,* actus offendendi, h. e. incidendi in aliquid, & impingendi, tuesus in aliquam rem. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 40. *& Plin. l.* 2. *c.* 7. a *med.* Pedis offensio nobis, & abruptio corrigiæ, & sternutamenta erunt observanda. *Id. de Univ. c.* 6. Mundum ita tornavit, ut nihil effici possit rotundius, nihil ut asperitatis haberet, nihil offensionis. *b. e.* nihil, quo offendeas, & subsistere tactus possit. ¶ Item læsio, nova, incommodum, *lesione, incommodo. Cic.* 16. *Fam. ep.* 10. Graves solent offensiones esse ex gravibus morbis, si qua culpa commissa est. *Id.* 4. *Tuscul. t.* 14. Animi valentes morbo tentari non possunt, corpora possunt: sed corporum offensiones sine culpa accidere possunt, animorum non item. *le malattie.* ¶ Item calamitas, infortunium, *incontro infelice, disdetta, disgrazia, tolamità. Cic. pro leg. Manil. t.* 10. Cujus adolescentia ad scientiam rei militaris non alienis præceptis, sed suis imperiis, non offensionibus belli, *sed* victoriis est erudita. *Id. l. t. Offic. t.* 21. Sed videntur laboree & molestias tam offensionum, tum repulsarum, quasi quandam ignominiam timere, & infamiam. ¶ Translate significat aectum animum, simultatem, inimicitiam, invidiam, odium, *aversione, disgrazia, disgusto, odio:* & est ejus, qui offenditur: cui opponitur gratia, benevolentia, favor. *Cic. pro Mur. c.* 21. Sapiens Prætor offensionem vitat æqualitate decernendi, benevolentiam adjungit lenitate

tate audiendi. *Id.* 4. *Verr.* c. 55. Suſcipere invidiam atque offenſionem apud aliquem. *& Verr.* 2. c. 12. In odium offenſionemque alicujus incurrere. *& t. de nat. Deor.* c. 30. *ſol ſin.* cadere. *Id. t. de Invent.* c. 22. Offenſionem excipere. (*b. c.* ſubire, quod *Plin. lib.* 35. c. 4. dixit.) *& ibid.* luire. *& poſt codd. in Sen.* c. 8. obliterare memoria beneficii. *Id.* 3. *Verr.* c. 40. vitare atque effugere. *Id. ad Attic. ep.* 17. accipere, & deponere. *& ibid.* afferre. *Tacit. l. Ann.* c. 57. Offenſionis accendere. *Cic.* 1. *de Invent.* c. 53. Indignatio eſt oratio, per quam conficitur, ut in aliquem hominem magnum odium, aut in rem gravem offenſio concitetur. *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 23. Mihi majori offenſioni fuit, quam delectationi poſſe nonnulla meæ. *h. c.* moleſtiæ. *Id.* 4. *Tuſcul.* c. 10. Habere ad res aliquas offenſionem atque faſtidium. *b. c.* averſati & faſtidire. *Plin. l.* 19. c. 1. Hoc apud alios gratiam, apud alios offenſionem habet. *b. c.* aliis placere, diſplicet aliis.

OFFENSUNCULA, æ, f. levis offenſio. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 2. Velim, ſi qua offenſiuncula facta eſt animi tui perverſitate aliquorum, deras ad lenitatem. *ſe ea ſui aliquando diſpoſuit. & pro Planc. t.* 2. c. Vivere, M. Piſonem, in ista moleſtiæ offenſiuncula accepta, ſummos a populo R. eſſe honores adeptum. *avendo provato il diſguſto della repulſa.*

OFFENSO, as, avi, atum, a. t. frequentativum ob *offendo*, h. e. incurro, impingo. *Lucret. l.* 2. v. 1057. Sponte ſua offenſando ſæpe eorum, &c. *h. c.* occurſando, & unum in alterum impingendo, & incurrendo. *Id. l.* 6. v. 1051. Cogitur offenſare igitur pulſareque flatu Ærea tecta ſua. *ortare.* ¶ *Offenſare rapere*, ad parietem, aut aliud quippiam allidere, *dar del capo nel muro*, quod in deſperationis rerum fieri ſolet. *Liv. l.* 25. c. 37. Flere omnes repente, & offenſare capita. ¶ Translata *Quintil. l.* 10. *cap.* 7. *ante med.* Si non interſit tecte offenſantiſque brevia illi atque concita ſingultantium modo ejecturi ſimus. *h. e.* ſæpe hærentes in dicendo, ut qui ambulando impingunt in aliquid.

OFFENSOR, oris, m. *offenſare*, qui offendit, h. e. ladit. *Arnob. l.* 7. *pag.* 226. Iras atque animos ponant, & in gratiam ſuis cum offenſoribus redeant.

OFFENSUS, us, m. *avversità*. *Lucret. l.* 4. v. 359. Cogit hebeſcere eum crebris offenſibus aer. *h. e.* crebro incurſu, ſeu occurſatione. *Id. l.* 6. v. 332. eod. ſenſu. Non igitur multis offenſibus in remorando Hæſitat. *Sen. tr. Theb.* v. 283. Sola per offenſus armorum, & lubrica tabo Gramina, &c. *Stace. epiſt.* 107. Per cujuſmodi offenſus emetiendum eſt confragoſum hoc iter. *per quelle ineguaglianze.* Al. leg. *asperitates. Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion.* c. 3. Lapides ſancti oppoſiti omnium offenſui.

OFFENSUS, a, um, qui offendit, h. e. incurrit, impingit. *Ovid.* 2. *Faſt.* v. 720. & *Met.* 10. v. 452. Tot pedes offenſi ſigna eſſe revocata. *Martial. l.* 8. *epigr.* 75. Expulit offenſo vitiatum pollice totum. *Liv. l.* 8. c. 6. Capite graviter offenſo impactus imo ita eſt ſaxo, ut ſopiretur. ¶ Item ea ipſa res, in quam offenditur, *offenſa* dicitur, h. e. currendo icta & percuſſa. *Ovid. Heroid. ep.* 13. v. 87. Cum foribus valles ad Trojam exire patentes, Pes tuus offenſo limine ſigna dedit. *Liv. l.* 7. *cap.* 36. Superſcandens vigilum ſi ata ſomno corpora miles, offenſo ſcuto præturi ſonitum. *Plin. l.* 11. c. 24. *de reti aranei.* Atque ut in plagis lineæ offenſæ præcipitent in ſimum. *Martial. l.* 8. *epigr.* 33. Creditor offenſæ bulla tunefacit aquæ. *Stat. 7. Theb.* v. 18. tot rubant Plaufibus, offenſique ſedent ad juſta ſepulcri. *h. e.* morantur in celebrandis juſtis funeris, in quod in itinere caſu inciderant. ¶ Item læſus, affectus, *leſo. Cæſ. l.* 9. *l.* 1. Quoties offenſum corpus eſt, vitioſa pars maxime ſentit. *Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 3. Cumulate publicanis faciſtaſſum, offenſus contumelia nemo, decreto juſto & ſevero parcius. *Martial. l.* 12. *ep.* 57. Quem nullis offenſa linguis. *ſtimbata.* ¶ Refertur ad animum, & eſt qui offenſionem incurrit, invidia laborans, in uſus, *odiato in diſgrazia, odioſo. Cic. Verr.* 5. c. 62. & *pro Cluent.* c. 58. O miſerum atque invidioſum offenſumque paucorum culpa atque ſtultitia ordinem Senatorium! *Id. pro Sext.* c. 58. *ante.* Offenſum & invisum eſſe alicui. ¶ Item qui læſus eſt, & propterea alienatus, iratus, infenſus, inimicus, *diſguſtato, ſdegnato, avverſo. Hirt. de B. Alex.* c. 31. Offenſos iratoſque animos regum peccari. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 17. *a med.* Alienatus & offenſus animus. *& Tuſcul.* 5. c. 37. Aliena & offenſi populi volentas. *Nep. in Dion. cap.* 7. Offenſa in eum militum voluntas. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 5. *& pro Cluent.* c. 62. Quem cum eſſe offenſiorem arbitrarer, eas litteras ad eum miſi, quibus & placarem, &c. *Sueton. in Ner.* c. 2. Pontificibus offenſus, quod alium, quam ſe in patris ſui locum cooptaſſent. *Juſtin. l.* 12. c. 9. Offenſus ſuperſtitionibus Ægyptiorum, Apis ceterorumque deorum ædes diruit jubet. *Id. l.* 22. c. 4. Cum a ſortis crudelitate ejus offenſis deſertus eſſet. ¶ Actiue de no, qui lædit, *offenſivo. Cic.* 1. *de Invent.* c. 48. In ipſo (*genere argumentationis*) vitium erit, ſi falſum ſit, ſi live, ſi turpe, ſi offenſum, ſi contrarium, &c. *& cap.* 49. *ante.* Offenſum eſt, quod eorum, qui audiunt, voluntatem ladit, ut ſi quis apud equites R. cupidos judicandi Cæpionis legem judiciarium laudet.

OFFERENTIA, æ, f. verbale ab offero. *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion.* c. 24. Conſidera cauſarum offerentiam. *h. e.* cauſas, quæ ſe ſe offerunt.

OFFERO, fers, obtuli, oblatum, a. anom. *portare, ſmettere innanzi, preſentare, apporre*, aut aliquem ſero, præſentem ſiſto, exhibeo. *Terent. Adelph.* 3. 2. 24. & *Hecyr.* 5. 3. 20. Oppido opportune te obtuliſti mihi obviam. *Cic. Attic. lib.* 3. *ep.* 20. Ne quem illa florentiſſimum reliquerat, perditum illi afflictumque offerrem. *& lib.* 2. *ep.* 21. Quod ſors obtulerit, id æquum videtur. ¶ Porro & pro præbere, tradere, deferre, ultro dare, *dare. Phædr. lib.* 2. *fab.* 1. Attende cur negare cupidis debeas, Modeſtis etiam offerre quod non petierint. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall.* c. 41. Optatiſſimum Ambiorigi beneficium obtulerant. *Terent. Adelph.* 5. 9. 21. Di tibi ſemper omnia optata offerant. *Horat. l.* 3. *od.* 16. *in fin.* bene eſt cui Deus obtulit Parca quod ſatis eſt manu. ¶ Item afferre, *portare, apportare*, nam ob pro ad etiam ponitur. *Lucil.* apud *Non. loc. cit.* Homines ipſi hanc ſibi moleſtiam ultro, atque arumnam offerunt uxorem. ¶ Item pro exhibere, polliceri, *offrire, offerire. Liv. l.* 40. c. 13. In omnia ultro ſuam offerens operam. ¶ Item pro intere, *Terent. Heaut.* 5. c. 24. Offerre immerenti injuriam. *& 3.* 3. 23. vitiam virgini. *Cic.* 2. *Phil.* c. 38. ſtuprum alicui. *Id. pro Sext. c.* 12. *extr.* mortem hoſtibus. *& pro Roſc. Amer. c.* 23. mortem parenti. ¶ Et pro opponere. *Virg. 6. Æn.* v. 291. ſtrictumque aciem venientibus offert. ¶ Et pro inficere. *Cic.* 10. *Fam. ep.* 12. Recitatis litteris, oblata religio Cornuto eſt pullariorum a renuntia. *& lib.* 15. *ep.* 1. *a med.* Neque multi ſunt, & diſſimiles inter ſe ſumi, metu oblato. ¶ Aliquendo pro opponere, *opporre. Cic.* 2. *Phil. c.* 15. *ante med.* Romaor ut vani, ſtarim me obtulit Antonii ſceleri atque dementiæ. *Plaut. Pœn.* 1. 3. 27. *&* 4. 2. 30. Moram offerre amicitiæ. ¶ Et pro exponere *Cic.* 1. *Offic. c.* 34. Ne offeramus nos periculis hoſtis cauſa. *Id pro Sext. c.* 28. *a med.* Vitam ſuam offerre in diſcrimen. *Id.* 1. *Tuſcul. c.* 15. Offerri ſe ad mortem pro patria. *Id. pro Mil. c.* 34. *extr. & Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 77. ultro ſe morti offerri pro aliquo. ¶ Et pro objicere. *Cic. de Amic. c.* 18. Ut ne criminibus aut inferendis delectetur, aut credat oblatis. ¶ Et pro immittere. *Id. pro Dom. c.* 24. Domus ardebat non fortuito, ſed oblato incendio. ¶ Pro donare, dicare, conſecrare Deo, vel Eccleſiæ, Chriſtiani ſæpe uſurpant. *Prudent. Cathemer.* 5. *v.* 150. & *periſteph.* 3. *de S. Laurent. v.* 75. ¶ Offerre ſacrificium, *Sulpic. Sever. dial.* 2. c. 2. h. e. Miſſam agere.

OFFERTUS. *V. Effertus.*

OFFERUMENTA, orum, n. *donativi, donaria*, donaria quæ diis offeruntur. *Feſtus.*

OFFICIALIS, le, *ministeriale*, ad officium pertinens, vel de officio tractans. *Ulpian. Dig. l.* 38. *tit.* 1. *leg.* 6. Fabriles operæ ad heredes tranſeunt, officiales non tranſeunt. *h. e.* quæ in officii & obſequii præſtatione conſiſtunt. *Id. lib.* 12. *tit.* 6. *leg.* 26. *a med.* Si libertus operas patrono exhibuit non officiales, ſed fabriles. *Lactant. l.* 6. c. 22. *& 18. ante med.* M. Tullius in ſuis officialibus libris hoc idem ſcribet. ¶ Abſolute eſt miniſter Magiſtratus, *officiale. Apul. l.* 1. *Metam.* Ædilis jubet officialare ſuum roſaper piſces incendere, & pedibus ſuis totos obterere. *Inſcripc. apud Gruter. pag.* 422. *n.* 7. Officiales ejus (*Conſulis*) Proviſcire Aquitaniæ. *Ulpian. Dig. lib.* 36. *tit.* 4. *leg.* 5. *ad fin.* Aut per viatorem, aut per officiales Præfecti retroducendus eſt in poſſeſſionem. *Tertull. l.* 1. *adverſ. Marcion.* c. 25. *ad fin.* Æmulationi occurrent neceſſe eſt officiales ſuæ, ira, diſcordia, odium, &c.

OFFICINA, æ, f. *bottega, ſcimenza, operazione, ὀργανοστάσιον*, effectio, confectio, fabricatio: quaſi *opificina*: vel ab *Officis* pro officio. *Plin. l.* 11. c. 2. In membris corporibus facilis officina, ſiquæ materia, fuit: in his (*inſectis*) tam parvis quæ ratio, quanta vis, quam inextricabilis perfectio! ¶ Sæpius eſt locus, in quo artifices opera faciunt, *bottega, laboratorio.* Differt ab apotheca, in qua res conditæ aſſervantur: & a taberna, in qua venales proſtant. *Cic.* 1. *Offic.* c. 42. Opifices omnes in ſordida arta verſantur, nec enim quidquam ingenuum poteſt habere officina. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ.* c. 34. & *Nep. in Ageſil.* c. 3. Officinis armorum inſtitutis, magna induſtria bellum apparavit. *Horat. l.* 1. *od.* 4. v. 7. dum graves Cyclopes Volcanus ardens urit officinas. *Plin. l.* 35. c. 12. *circa med.* Apelles Alexandro in officina imperii multa diſſerenti ſilentium comiter ſuadebat. *Id. l.* 16. c. 6. Officinæ æratariorum. *Id. l.* 9. c. 38. ringentium. *Id. l.* 36. c. 22. conſtruuntur. *& lib.* 35. c. 12. *a med.* follonum. *& cap.* 12. plaſtarum. *& lib.* 18. c. 10. æratiæ & chirurgiæ. *Colum. l.* 8. c. *ult.* coriorum. *h. e.* in quibus piſcium ſalſamenta fient. ¶ Viſerce dici etiam de taberna. *Suet. de Gramm.* r. 23. Cum officinas promercalium veſtium exercuerat. ¶ Translata *Cic.* 2. *Phil.* c. 24. Cujus domus quæſtuoſiſſima eſt falſorum commentariorum, & chirographorum officina. *Id. pro Roſc. Amer.* c. 46. Officina nequitiæ, & inviſorium ſtagitiorum omnium. *Liv. l.* 39. c. 8. *ad fin.* Falſi tabes, falſa ſigna, teſtimonique ea eadem officina evibant. *Cic. de clar. Orat.* c. 8. Iſocratis domus eandem Græciæ quaſi ludus quidam & officina dicendi. *Id.* 1. *de Legib.* c. 23. Philoſophi, qui quaſi officinam inſtituunt ſapientiæ. *Plin. l.* 11. *cap.* 37. *fell.* 72. Pulmo ſpirandi officina, attrahens ac reddens animam. ¶ Colum. *l.* 8. r. 3. *&* 5. officinam vocat ornithonem, ſeu gallinarium in villa: quia ibi gallinæ ova pariunt.

OFFICINATOR, oris, m. *artefice, maſtro, fabbro, artefice, padron di bottega*, Ἐργαστής, officinam exercens, in officina laborans, artifex, faber. *Prudent. ſab ſin. l.* 6. Cum magnificenter opus perfectum aſpicietur, ab omni poteſtate impenſa laudabuntur: cum ſubtiliter, officinatoris probabitur exactio. *Apul. l.* 9. *Metam.* Foreſti nuntio officia-

Digitized by Google

officinator noſter attentus ferias nobis fecit. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 74. *n.* 1. Officinatores monetæ auratiæ Cæſaris, Felix lib. Optio, & exactor auri, argenti, æris, &c. Adde *pag.* 1066. *n.* 5.

OFFICIO, is, eci, a. 3. *impedire, ſor contra, nocere, prægravare, ἐνεργάζεσθαι*, impedio, obſto, obſum, noceo; ea *ob*, & *facio*. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 2. Ei pecuniæ vita Sex. Roſcii obſtare atque officere videtur. *& cap.* 38. *in fin.* Cui te mihi offers, ac meis commodis, officio ſimulato, officis & obſtas? *Lucret. l.* 1. *v.* 975. Prohibere & officere, quominus, &c. *Salluſt. in Jug. c.* 62. *in fin.* Cum alii io anguſtiis ipſi ſibi properantes officerent. *Cic.* 2. *de nat. Deor. cap.* 19. Umbra terræ ſoli officiens noctem efficit. *Id. Tuſcul.* 5. *c.* 32. *ſub fin.* Diogeni Alexander offecerat apricati. *Id.* 3. *Offic. cap.* 16. Demoliri ædes, quarum altitudo officeret auſpiciis. *Id pro Rab. Poſt. cap.* 16. Officere lominibus. V. *Lumen. Salluſt. in Jug. cap.* 56. *extr.* Aciem, qua hoſtium itineri officeret, latius porrigit. *Id. in Catil. c.* 28. *extr.* Officere conſiliis alicujus. *Liv. l.* 2. *c.* 2. libertati. *Id. in præfat. l.* 1. nomini. *b. e.* famæ. *Salluſt. in Catil. c.* 6. Timor animi autibus officit. *Plin. l.* 6. *ep.* 29. Nec eero Iſocrati, qui minus haberetur ſummus neator, offecit, quod inſicnitate eocis impediebatur. *Plin. alter l.* 20. *c.* 7. *extr.* Lactucæ officiunt claritati oculorum. *Virg.* 1. *Georg. v.* 69. officiunt lætis frugibus herbæ. ¶ Paſſive *Lucret. l.* 2. *v.* 154. corpuſcula inter ſe retrahuntur, & extra Officiuntur, uti cogantur tardius ire. *b. e.* impediuntur. ¶ Cure accuſativo *Hor. de B. Afric. c.* 61. Cæſar adverſariorum excurſionibus iter officere non intermittit. *impedire, hindere.*

OFFICIOSE, adverb. *officioſamente, corteſmente, ἐυσεβῶς*, cum officio. *Cic. de Amer. c.* 20. Quod officioſe, amice, & cum labore aliquo ſuo factum queant dicere. *Id. l.* 6. *Attic. ep.* 1. *ad fin.* Officioſius fecit, quod, &c. *Plin. l.* 10. *ep.* 32. Officioſiſſime venit ad me.

OFFICIOSITAS, atis, *f. officioſità, cortesìa. Sidon. carm.* 23. *v.* 478. Seu nos eximii ſimul tenebat Naclens officioſitas Marini.

OFFICIOSUS, a, um, *officioſo, pronto a far piacere, cortese, obbligante, ϑεραπευτικὸς*, qui libenter, vel probe officium, ſex beneficium alicui exhibet, ſive qui obſequi alteri multum ſtudet. *Cic. l.* 13. *Fam. ep.* 21. *extr.* Homiem pudentem, & officioſum cognoſces. *Id. pro Planc. c.* 19. Officioſa amicitia. *Id. pro Mil. c.* 5. Officioſi labores. *Id. in Piſon. c.* 23. Officioſiſſima natio candidatorum. *Senec. ep.* 99. *a med.* Officioſa pietas. *Horat. l.* 1. *ep.* 7. *v.* 8. ſedulitas. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 17. voluntas. *& l.* 4. *ep.* 2. *v.* 5. Orba tamen oumeris ceſſavit epiſtola nunquam lee pee alternas officioſa vices. *Id.* 4. *Triſt. el.* 7. *v.* 3. Tempore tam longo cur non tua dextera veeſus Quamlibet in paucos officioſa fuit? *Cic. pro Roſc. Com. c.* 6. *a med.* Eſt ne quiſquam, qui tibi purior, pudentior, humaniot, officioſior, liberaliorque videatur? *& Verr.* 3. *c.* 24. Lamplaceni ſumme ſo nomines cives R. officioſi. ¶ Aliquando *officioſi* per ironiam dicti ſunt impodici, & *obſcœni*, io rebus turpibus facila obſequentes. *Senec. in præfat. l.* 4. *exceſſ. contron. ad fin.* ¶ *Officioſus dolor* apud *Cicer. Tuſcul.* 3. *cap.* 28. *ad fin.* eſt qui recte & ratione ſuſcipitur, & juſtum cauſam habet, ita ut ad officium pertineat dolere, ut ſi quis doleat, quod ſapiens non ſit. ¶ *Officioſus* abſolute, ſervus, qui in balineis veſtimenta lavantium ſecvat. *Petron. in Sat. c.* 92. At ego ne mea quidem veſtimenta ab officioſo recepiſſem, oſſi notorem dediſſem. Al. aliter leg.

OFFICIPERDA, æ, m. & Officipendus, i, qui officium, ſeu beneficium perdit, dum gratiam non reddit. *Cato in diſtichis l.* 4. *n.* 43. Gratior officitis, quo ſis mage cerior, eſto, Ne nomen fubeas, quod dicitur officiperdæ. ¶ Alio ſenſu *ex Gloſſ. Iſid.* Officipendi, qui ſui laboris non habeot remunerationem. Cetoni quoque dicuntue officiperdi. Hæc *Iſid.* qui allatos *Catonis* verſus reſpicere eidetur. Sed uterque locus parum habet auctoritatis in lingua Latina. De diſtichis *Catonis* multa *Fabric. in Biblioth. Lat. l.* 4. *c.* 1. *ſect.* 8.

OFFICIUM, ii, n. *dovere, obbligo, cuoico, aſſunto, puntualità, officio, τὸ προσῆκον*, quod quiſque efficera debet, obſervata locorum, temporum, & perſonarum ratione: congruus actus uniuſcujuſque perſonæ, id, io quod quiſque debet incumbere, ut ipſum pro loci, temporis, & perſonæ qualitatu ceddat effectum. Unde in familia bene inſtituta dicimus, omnes in officio eſſe oportere, ideſt agera quæ debent. Et a verbo *officio*, quod ex *ob*, & *facio*. Nam olim *efficere* idem fuit quod efficere, nunc tantum ſumitur pro obeſſe. Vel per ſyncopen dicitur pro opificium. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 27. Eſt autem officium, quod ita factum eſt, ut ejus probabilis ratio reddi poſſit. *& infra.* Quod autem eatione actum ſit, id officium appellamus. *Id. l.* 14. *Fam. ep.* 1. *ad fin.* Si erunt io officio amici, pecunia non deerit. ¶ Officium duplex eſt, τὸ μέσον κάτορθωμα, ideſt officium medium, ſeu commune, inchoatum, & τὸ κατόρθωμα, ideſt officium rectum, ſeu perfectum. Cic. 1. *&* 3. *Offic.* 3. *&* 4. *Fin.* ¶ Elegantiſſimæ ſunt hojus vocis locationes. *Liv. l.* 8. *c.* 19. *ad fin.* Eſſe in officio. *ſtar in dovere. Terent. Adelph.* 1. 1. 44. Officium ſuom facere. *ſar il ſuo debito. Nep. in Milt. c.* 7. *&* in Cim. *c.* 2. Redire ad officium. *ritornare a' ſuoi doveri.* Cic. 15. *Fam. ep.* 20. Eſſa frequentes in officio. *b. e.* ſæpe in officio ſuo adimplendo verſari. *Id.* 5. *Fam. ep.* 17. Omnia officia amicitiæ diligenter ſaoctequa ſervare. *Id. ad Attic. l.* 3. *ep.* 15. Exſequi officia. *Id.* 3. *Fam ep.* 8. Fungi officio (quod *Terent. Heaut.* 3. 3. 19. fungi officium dixit.) *Id. divin. Verr. c.* 14. Satis facere officio. *Plin. l.* 10. *ep.* 56. Implere officil ſui partes. Cic. *Amic. l. c. ep.* 3. Manere in officio. *Plaut. Trin.* 3. 2. 71. Memioiſſe officium ſuum. Contra Cic. 1. *Offic. c.* 9. Officium ſuum deferere. *& cap.* 10. Diſcedere ab officio. *& Fam.* 7. *ep.* 3. Deeſſe officio ſuo. *Id. pro Sull. c.* 20. Vii ſingulari officio in rempubl. *b. e.* qui de republ. optime eſt meritus. *Id. Verr.* 3. *c.* 51. Summo officio præditus homo. *b. e.* qui ommno id, quod decet, ſtrenue facit. *Suet. in Tiber. c.* 11. Officii duxit, exorare patrem. *ſtimò ſua debita.* Cic. t. *de Orat. c.* 31. Oratoris officium eſt, dicere ad perſuadendum accommodata. ¶ Io re obſcena *officium* eſt tuepe obſequiure. *Propert. l.* 2. *el.* 18. *v.* 24. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 7. *v.* 24. *Petron. in Sat. c.* 140. *&* 3. *Senec. in præfat. l.* 4. *excerpt. controv. ad fin.* ¶ Ea officia, *per debita, per obbligo. Ulpian. Dig. lib.* 21. *tit.* 1. *leg.* 31. *a med.* Id in tutore & curatore dicendum erit, ceteriſque, qui ex officio *pro* aliis intervenuot. ¶ *Suprema officia. b. e.* funera. *Tacit.* 5. *Ann. c.* 2. Quod ſupremis in matrem officiis deſuiſſet. ¶ *Officium* etiam dicitur, cum quis honoris cauſa alteri adeſt. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 134. Quæ cauſa officii? quid quæris? nubit amicus. *Plin. l.* 1. *ep.* 9. Officio togæ vicilis interfui. *Suetom. in Claud. c.* 26. *extr.* Celebrare officium nuptiarum alicujus. ¶ Et quoniam *proprium* hominis officium eſt, alteri pro vitibus prodeſſe, & omnibus gratificari, & beneficere, factum eſt, ut *officium* accipiatur pro beneficio, *beneficio, foreigno. Cic. de Amic. c.* 20. Odioſum ſane genus hominum officia exprobrantium. *Colum. l.* 2. *c.* 15. Licet filicem ſine injuria cicini, etiam cum officio decidere. ¶ Magiſtratus quoque *officium* dicitur, quia jus, quod cuique debetur, reddit, vel quia populo opem fert, eel quia honoris gratia inſtitutus eſt. *Sueton. in Cæſar. cap.* 21. Deinde perlectis epiſtolis, officiorumque omnium breviaria. *Plin. in Panc. c.* 91. *de Præfectura ærarii.* Nondum bicoorum compleveramus in officio laboriofiſſimo & maximo. Hinc illa *Ciceronis*, Cavere apud officium, deponere apud officium, &c. *Paul. Dig. lib.* 2. *tit.* 4. *leg.* 17. *& Ulpian. ibid. tit.* 8. *leg* 7. *extr.* ¶ Sumitur etiam pro quovis munere publico, *uffizio. Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 5. Pexerat Ægyptiis navibus Pompejus. Aſiaticis Lælius, Syriacis Caſſius. toti tamen officio reattimo Bibulus præpoſitus cuncta adminiſtrabat. ¶ Et *pro* apparitore, aut officiali. *Hermogenian. lib.* 21. *tit.* 2. *leg.* 74. Si juſſu judicis rei judicatæ pignus captum per officium diſtractum. *Tertull. de fuga in perſecut. c. ult.* Officia militaria redimere. ¶ *Officium Prætoris* apud *Plin. junior.* eſt locus, ubi Prætor jus dicit, vel comitatus, qui honoris cauſa Prætori adeſt, *l.* 1. *ep.* 5. Paucos poſt dies ipſe me Regulus convenit in Prætoris officio. illue me perfecutus, feceetum petit.

OFFIGO, & Obfigo, is, xi, ctum, a. 3. *ficcare, attaccare, conficcare, πηγνύειν*, infigo, configo, figendo firmo. *Cato R. R. cap.* 48. Eam terram tabula aut pedibus complanato, forcas ciecum offigito. *Al. leg.* affigito. *Plaut. Moſtell.* 2. 1. 12. Dabo ei talentum, primus qui in crucem excucurrerit: ſed ea lege, ut offigantur his poles, his brachia. Al. leg. *affringantur*: al. aliter. *Liv. l.* 33. *c.* 5. *ad fin.* Ita denſos offigunt implicantque ramos. *Al. leg.* affigunt. *Apul. l.* 4. *Metam.* Grandi claen manum ducis noſtri niſu fortiſſimo ad oſtii tabulam offigit.

OFFIRMO, &c. V. *Obfirmo.*

OFFLECTO, is, a. 3. *piegare, συνάπτειν*, contra flecto, deflecto. *Flam. Rud.* 4. 3. 74. At ego hinc offlectam navem, oe quo abeas: mane.

OFFOCO, as, a. 1. *ſtrangolare*, fauces conſtringo, ſuffoco. *Flor. l.* 2. *c.* 11. Cum offocandas tovicem fauces præbuiſſent. *Al. leg.* effocandas. *Tertull. de Idololatr. c. ult.* Quicumque fluctus ejus offocem: omois vortex ejus ad inferos deſorbet. ¶ Diverum etiam *affuoce*, ab eadem cadica. *Paul. ex Feſto*: Offucare, aquam in fauces ad ſorbendum dare.

OFFRENATUS, & Obfrenatus, a, um, *freonato, imbrigliato*, frenatus. Translate *Plaut. Capt.* 3. 5. 96. Abſque hoc eſſet, uſque offrenatum ſuis me ductaroot dolis. *Apul. l.* 6. *Metam.* Cerberum offrenatum unine offulæ præda facile prateribis. *Id. in Apolog.* Juvenis novæ nuptæ illecebris obfrenatus.

OFFRINGO, & Obfringo, is, egi, fractum, a. 3. *rompere, ἀγνύναι, πατάσσειν*, confringo, perfringo. Offringi terra dicitur, inquit *Paul. ex Feſto*, cum iterum tranſverſo ſulce aratur. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 29. Terram cum primum oeant, proſcindere appellant; eum iterum offringere dicunt. *& cap.* 32. Cum proſciderit, offringa oportet, id aſt iterare, ut fraagantur glebæ. *Colum. l.* 2. *c.* 11. Locum proſcindito circa cal. Octobe. deinde cal. Februar. diligenter iterato, & lapides omnes egerito, glebaſque offringito.

OFFUCATA, æ, *f. bellette, παράχρωσις*, idem quod fucus, quo mulieres faciei caudorem inducuot, aut ruborem. *Plaut. Muſ.* 1. 3. 107. Noo iſtanc ætatem oportet pigmeotum ullum attingere, neque cerullam, neque melinum, oeque aliam ullam offuciam. ¶ Per Metaphoram accipitur pro fallacia, vel techna, *ſogoari, furberie. Plaut. Capt.* 3. 4. 123. Ita mihi ſolido ſurſum vorſum os ſublevere offuciis. *Gell. l.* 14. *c.* 1. Id præſtigiarum atque offuciarum genus commenti ſunt homines æruſcatores, & cibum quæſtumque ex mendaciis captantes.

OFFUCO. V. *Offuco.*

OFFÚDAS, fallacias. *Paul. ex Feſt.* ubi Critici leg. *affucias.*

OFFULA, æ, *f. feſta, o pezzo de corno, bracciuolo, ζωάριον*, parva aſſa, ofella, fruſtum carnis: & præcipue ſuis. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 22. Offula dicta, ut Oſa minima in ſue. *Id. l.* 2. *R. R. c.* 4. *circa med.* Sue cum eſſet occiſus, dicebat miſſam eſſe offulam cum duabus caſtis, quæ penderet tria & vigiati pondo. *& Colum. l.* 12. *c.* 53. Offulæ carnis ſpiſſe componuntur, & alternis ſal ingeritur. *Sueton. in Claud. c.* 40. Cum de laniis, ac vinatiis ageretur, exclamavit in curia: rogo vos, quis poteſt offula vivere? ¶ De aliis cibis *Apul. l.* 1. *Metam.* Dum polentæ eaſeatæ offulam reodeo grandiorem contruncare peſtin. *Pallad. l.* 1. *c.* 19. Unius modii triticea farina, to brevillimas offulas redacta, clauſo phaſiano per triginta dies miniſtrata ſuffi.ciat. *in præcelo boreum. & Veget. de re veterin. c.* 4. *ſect.* 18. Offula panis vino infuſa faucibus boum inferatur.

Of-

OFFULCIO, is, lſi, ltum, a. 4. *vicmpire*, *turare*, infulcin, inculco. *Apul. l.* 2. *Metam.* Vulnus, qua maxime patebat, ſpongia offulciens. *Id. l.* 4. Multis laciniis offulto vulnere.

OFFULGĔO, es, lſi, n. 2. *apparere reſplendendo*, φαιδρὸν φαίνομαι, fulgendo appareo, affulgeo. *Virg. g. Æn. v.* 220. & 731. Continuo nova lux oculis offulſit. *Sil. l.* 13. *v.* 114. Cum ſubito dextrum offulſit conſpicuus omen. *Quintil. declam. 9. c.* 7. Inopinata ſubito amici mei ſpecies offulſit. & *declam.* 12. *c.* 4. Undecumque offulſit lucrum. His omnib. loc. al. *effulſit*, aut *effulſe* agnoſcunt.

OFFULTUS. V. in *Offulco*.

OFFUNDO, & Obfundo, dis, udi, uſum, a. 3. *ſpargere*, *ſpondere*, e *gutture intorto*, *a dimouxi*, χαυνῶ, ἐκχέω, ante, vel circum fundo, objicio, injicio. Uſum habet tam propriæ, tum metaphorica. *Plaut. Aſin.* 1. 3. 64. Auceps quando concinnavit aream, offundit cibum. *Cic. Acad.* 4. *c.* 25. *ad fin.* Ut piſcibus aqua, ſic nobis aer craſſus offunditur. *Senec. ep.* 12. Rubor graviſſimis quoque viris ſubitus offunditur. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 3. Mirabile videri, eam nobis probatam eſſe philoſophiam, quæ lucem eriperet, & quaſi noctem quandam ærbus offunderet. *Id.* 3. *de Fin. c.* 14. Obſcuratur & offunditur luce ſolis lumen lucernæ. *Id. Tuſcul.* 3. *cap. ult.* Si quid tenebrarum obſudit caſilium. *Liv. l.* 26. *c.* 45. Cum altitudo caliginem oculis offudiſſet. *Phædr. l.* 2. *fab.* 4. *v.* 11. & *Liv. l.* 28. *c.* 29. Offundere omnium rerum terrorem oculis & auribus. & *lib.* 10. *c.* 5. ſubitum pavorem incompoſitis. & *lib.* 34. *cap.* 6. errorem alicui. & *lib.* 39. *c.* 15. Si omnia nudavero, ne nimium terroris offundam vobis vereor. *Aſcon. in fine argum. orat. Cicer. pro M. Scaure.* Magnopere judices movit ſqualore, & lacrymis, & Ædilitatis offuſa memoria. *renovata*. & *Cic. pro Marcell. c.* 4. Cum Marcelli lacrymas modo vobiſcum viderem, omnium Marcellorum mearn pectus memoria offudit. *h. e.* implevit, & affecit. Apud *Aſcon.* al. leg. *effuſa*, & apud *Cicer. effodit*: quæ non videntur commodam hærere ſententiam.

OFFUSCO. V. *Obfuſco*.

OFFŌSUS, & Obfuſus, a, um, *ſponte dimanzi*, *a ſe interna*, αὐτόχυτος, ante, vel circum fuſus. *Cic. de Univ. c. ult.* Ignis oculorum eum en igne, qui eſt ob os, offuſus, &c. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 21. Tanquam ſi offuſa reipublicæ ſempiterna non eſſet. & *Tuſcul.* 5. *c.* 2. Hic error, & hæc indoctarum animis offuſa caligo eſt. *Tacit. Ann.* 11. *c.* 31. Offuſus pavore. *viſtem*. *Val. Max. l.* 2. *c.* 7. *n.* 6. Oculi clariſſima in luce tenebris offuſi. *Liv. l.* 2. *c.* 40. *de Coriolano*. Ut qui nec publica majeſtate in legatis, nec in ſacerdotibus tanta offuſa oculis animoque religione motus eſſet. *meſſa innoxia*.

O G

OGDŌAS, ădis, f. *octonario*, ὀγδοὰς, octonarius numerus. *Tertull. adverſ. Valentinianos. cap.* 7. & 20. & *de Anim. cap.* 37. & *Hieronym. epiſt.* 125. (*al.* 36.) *ad Domet. ſect.* 9.

OGGANNIO. V. *Oggannio*.

OGGĔRO, & Obgĕro, is, eſſi, eſtum, a. 3. *recare in copia*, *apportare*, ἐπιφέρω, cumulate gero, ingero, apporto, injicio. *Plaut. Ciſtell.* 1. 2. 72. Amor amarum ad ſatietatem uſque oggerit. *Id. Truculi.* 1. 2. 8. Oſculum alicui oggerere.

OGYGES, is, & Ogygus, i, & Ogygus, gi, m. Ὠγύγης, ου, rex Thebanorum, qui Bœotias Thebas condidit. Hujus ætate diluvium magnum fuit, de quo *Auguſtus. l.* 18. *de Civ. Dei*, *cap.* 8. Quamquam Ogygius ipſe quando fuerit, cujus temporibus etiam diluvium magnum factum eſt, non illud maximum, quo nulli homines evaſerunt, niſi qui in arca eſſe potuerunt, quod Gentium nec Græca, nec Latina novit hiſtoria; ſed tamen majus, quam poſtea tempore Deucalionis fuit, inter ſcriptores hiſtoriæ non convenit. & *paulo ſup.* Minerva temporibus Ogygii, ad lacum, qui Tritonis dicitur, virginali apparuiſſe fertur ætate. *Varr. in fragm.* apud *eund. ibid. l.* 21. *c.* 8. Hoc factum Ogyge rege dicebant. *Id. ſub init. l.* 3. *de R. R.* Veteriſſimum oppidum Bœotiæ Thebæ, quod rex Ogyges ædificavit. & *mox*. Thebæ, quæ ante cataclyſmon Ogygi conditæ dicuntur. In MSS. *Auguſtini* pro *Ogygius* legitur *Ogygus*, pro *Ogygii Ogygi*, & pro *Ogygo Ogygo*. Sic apud *Feſt.* Ogygia monim Attius in Diomede appellans, ſignificat Thebas, quia eam urbem Ogygus condidiſſe traditur. Item apud *Varron.* pro *Ogyges* al. leg. *Ogygus*. Porro genitivus *Ogygi* apud *eund.* a recto quidem *Ogyges* poteſt deſcendere, ſed ex conſuetudine Veterum Latinorum, ea ratione dictum eſt, quæ *Ulyſſi* dixerunt, & *Achilli*, & *Perſi*, & *Ariobarzani*: quorum primum & ſecundum *Virgil.* tertium *Salluſt. in fragm.* quartum *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 2. dixit. Alii tamen hæc aliter explicant. V. *Achilles*. V. etiam, ſi libet *Erythræum* in *Ind. Virgil.* ubi rem totam copioſe perſequitur in voce *Ulyſſes*.

OGYGIDÆ, arum, m. Thebani. *Stat.* 2. *Theb. v.* 586. inde iterum denſi glomerantur in noum Ogygidæ, firmantque gradum.

OGYGIUS, a, um, & Ὠγύγιος, ad Ogygem pertinens, Thebanus. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 446. Ogygiæ arces. *Stat.* 2. *Theb. v.* 208. Ogygiæ Thebæ. & *lib.* 1. *v.* 273. Ogygia res. & *lib.* 12. *v.* 664. Ogygius murus. *Senec. in Oedip. v.* 589. Ogygius populus. *Sidon. carm.* 16. *v.* 3. Ogygia chelis. &c. Amphionis Thebarum regis. ¶ Ogygius deus eſt Bacchus, qui Thebis præcipue colebatur. *Ovid. Heroid. ep.* 10. *v.* 48. (& *Stat.* 5. *Theb. v.* 518.) Qualis ab Ogygio concita Baccha deo. *Lucan. l.* 1. *v.* 675. Ogygius Lynæus.

O H

OH, o, oh, ah, ĕ, ŭ, interjectio, qua utimur, ubi ex intervallo notos videmus, Comicis uſitata. *Terent. Adelph.* 5. 6. 3. Oh, qui vocare? Al. ſcribunt *a*, ut ſit ſimpliciter vocantis. ¶ Eſt etiam admirantis cum contemptu quodam. *Terent. Andr.* 3. 5. 12. Oh, tibi ego ut credam ſarcifer? ¶ Aliquando affirmantis cum quadam certitudine. *Terent. Adelph.* 3. 4. 38. Oh, quem egomet produxi. ¶ Aliquando dolentis, & reprehendentis. *Terent. Heaut.* 5. 3. 8. Oh iniquus es, qui me tacere de re tanta poſtules. ¶ Aliquando dolentis, & deprehenſi. *Plaut. Caſ.* 2. 3. 19. Oh pecii! *manifeſto* teneor miſer. ¶ Aliquando exſultantis ob rem bene geſtam. *Plaut. Moſt.* 1. 3. 86. Oh, probus homo fum! ¶ *Oh*, *oh*, exſultantis eſt. *Plaut. Moſt.* 1. 4. 12. Oh, eh, ocellus es meus, tuus ſum alumnus. Alii leg. *ohoho* conjunctim. Alii *oh* tantum. ¶ *Oh*, *oh*, *oh*, ejulantis eſt. *Plaut. Capt.* 2. 1. 6. Oh, oh, oh. *Lor.* Ejulatione haud opus eſt.

OHE, *olà*, ŭ, heus, interjectio vocantis ſimul & cum ira minantis. *Plaut. Aſin.* 2. 3. 4. Quis noſtras ſic frangit fores? ohe, ioquam, ſi quid audis. *Id. Amphit.* 1. 1. 16. Abſcede: etiam nunc? etiam, ohe. *Id. Caſ.* 2. 3. 32. Ohe, jam ſatis, uxor, eſt: comprime te: nimium timuis. *Martial. l.* 4. *epigr. ult.* Ohe, jam ſatis eſt, ohe libelle. *Terent. Heaut.* 5. 1. 6. Ohe, jam deſine deos uxor gratulando obtundere. Ubi *Donat.* interjectio eſt ſatietatem uſque ad faſtidium ſignificans. Adde *Horat. l* 1. *ſat.* 5. *v.* 12. ¶ *Ohe jam*, ohe jam ſatis eſt, ohe jam deſine, *olà baſta*. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. *v.* 96. Importunus amat laudari? donec, ohe jam, Ad cælum manibus ſublatis, dixerit; urge, & Creſceneratur tumidis inſla lenonibus urnæ. Adde *Terent. Adelph.* 4. 7. 5. ubi Al. aliter leg.

OHO, interjectio admirantis aliquid fieri tepenta. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 51. Oho, amabo, quid illuc nunc propetas? Al. leg. *obe*. ¶ Aliquando agnoſcentis cum gaudio. *Plaut. Pſeud.* 4. 2. 32. Oho, Polymachæroplacides purus putus eſt ipſus. Al. leg. *eho*.

OHOHO. V. in *Oh*.

O I

OILEUS, i, m. triſyllab. Οἰλεύς, unus ex Argonautis, filius Leodaci & Agrianomes Perſeonis filiæ. *Hygin. fab.* 14. ¶ Item patri Ajacis, rex Locrorum. *Cic.* 3. *Tuſcul. cap.* 29. *Hygin. fab.* 114. & 116. & *Serv. ad Æn.* 1. *v.* 45. ¶ Hinc ipſe Ajax *Oilei* dicitur, & adjective *Oileus*, ad differentiam alterius Telamonii. *Lucil.* apud *Non. c.* 2. *n.* 687. Nec mihi Oilei proferatur Ajax, quod Caſſandram ſigno detipuit. *Virg. loco cit.* Unius ob noxam & furias Ajacis Oilei. Ubi *Servius*: Eſt Græca figura τῶν πρώτων, ut ſi dicamus *Æneas Anchiſiu*, & ſubaudiamus *filius*. Alii adjective accipiunt, ut apud *Cicer.* 2. *de Orat. c.* 66. Titin dicenti, ſe eſſe Caſſandram, multos, inquit, poſſum tuos Ajaces Oileos nominare. & *Ovid. Met.* 12. *v.* 622. Non ea Tydides, non audet Oileos Ajax Poſcere. *Oileos*, Οἰλέως, poſitione Græca pro *Oileus*: quare etiam *Oileos* ſcribi hic poſſe, *Heinſius* putat. *Voſſius* vero, qui *Oileus* legit, *l.* 4. *de Grammat. c.* 9. diæreſin eſſe ait, ſoluta diphthongo in Ὠϊλεύς, vel Οἰλεύς, ut & in Ὀρφεύς non ſemel factum legimus. ¶ Ipſe Ajax etiam *Oileus* abſolute dictus eſt. *Senec. in Med. v.* 660. Patrioque pendet crimine pœnas, Fulmine & ponto moriens Oileus.

OILIADES, æ, m. Οἰλιάδης, Ajax Oilei filius. *Sil. l.* 14. *v.* 479. Qualis Oiliadas, fulmen jaculante Minerva, &c. Al. leg. *Oiliades*.

OILIDES, æ, m. petronym. Οἰλείδης, filius Oilei. *Propert. l.* 4. *el.* 1. *v.* 127. Victor Oilide rape nunc, & dilige vatem, Quem vetat avelli veſte Minerva ſua.

O L

OLAX, ăcis, adject. *olente*, *olezzante*, olidus, olens. *Marcian. Capell. l.* 2. *pag.* 22. *de Baccho*. Hujus greſſus incerti, atque olacis temeti madoribus implicati. *putente*. & *lib.* 2. *ſub fin. pag.* 46. Acerrem illam olacem aromatis reſundens. *odoroſa*.

OLBIANUS, a, um, ad Olbiam pertinens: quo nomine eſt oppidum Pamphyliæ, Bithyniæ, & Galliæ Narbonenſis. V. Geographos. *Pompon. Mela l.* 1. *c.* 19. Olbianus ſinus.

OLBIENSIS, ſe, Olbianus, ut Olbienſis epiſtola, *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 3. *ſub fin. b.* 1. Olbia data.

OLCA, gemma barbari nominis, e nigro, fulvoque, & candido placet. *Plin. l.* 37. *c.* 12. ſic legente *Hardouino* ex MSS. nam alii *orca*.

OLĔA, æ, f. *oliva*, & *oliva*, ἐλαία, arbor, quæ olivam producit, quaſi *olet*, a Græca voce allata, ut *oleum* ab ἔλαιον. Cic. 2. *de Divin. c.* 6. Agricola cum ſorem oleæ videt, baccam quoque ſe viſurum putat. *Ovid. 4. Faſt. v.* 742. Ure mares oleas, tedamque, herbaſque Sabinas. ¶ Sumitur ſæpe pro oleæ fructu. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 31. Nil intra eſt oleum, nil extra eſt in nuce duri. Quod provarbium uſurpatur in eos, qui conceſſa negant, & manifeſto falſa pro veris affirmant: nam & olea interius, & nux asterius partem oſtæum duramque habet. (Itali dicunt, *negare il pajuolo en capo*.) *Varr. l.* 1. *R. R. c. ult.* Coagulum magnitudine oleæ. *Cato R. R. c.* 58. & 127. Oleas caducas, & albas condire. *Id. cap.* 144. Oleam cogere, legere, ſtringere, verberare. & *cap.* 145. faciundam locare. *h. e.* faciundum ea ea oleum. ¶ Olearum genere Latinis, qui ſedulo coluerunt, cognita enumerant *Cato R. R. c.* 6. & 7. *Virg.* 2. *Georg. v.* 86. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 24. *Colum. l.* 5. *c.* 8. *Plin. l.* 15. *c.* 5. *Pallad. in Februar. tit.* 18. & *Macrob. l.* 2. *Saturn. c. ult.* Curam & colendi rationem perſequitur ex *Catone Plin. l.* 17. 1. 18. ¶ Sacra fuit Minervæ (ut eſt apud *Plin. l.* 12. *c.* 1.) quæ ejus inventrix dicitur a *Virg.* 1. *Georg. v.* 18. V. *Phædr. l.* 3. *fab.* 17. & *Serv. ad Æn.* 8. *v.* 128. Hinc Athenienſium propria fuit arbor, qui ſub tutela Minervæ erant. *Senec. in Herc. Fur. v.* 193. Ta ra-

mus

mos oleæ fronde gentili tegat, Theſeu. ¶ Fuit etiam ſymbolum pacis: unde pacem petentes oleæ ramum præferebrat virtute circumdatum. *Liv. l.* 24. *c.* 30. & *lib.* 29. *c.* 16. ubi ait proprium Græcorum hunc morem fuiſſe, & *lib.* 30. *cap.* 36. *Virg.* ß. *Æn. v.* 216. & 218. & *Stat. Theb.* 12. *v.* 491. &c. ¶ De coronis ex olea V. in *Oleaginus*. ¶ In dativo plur. eſt *oleis*. *Virg.* 2. *Georg. v.* 420. Contra non ulla eſt oleis coltura. *Oleabus* dicit *Cn. Gellius*, ſed reprehenditur a *Chariſ. l.* 1. *pag.* 40 *Priſcian.* V. *Afinus*.

OLEACEUS, a, um, *ſimile all' olivo*, ἐλαιώδης, oleoſus. *Plin. l.* 35. *c.* 15. Bitumen pingue, liquoriſque oleacei. *Hardouin.* in MSS. nuſquam ſe reperiſſe ait *oleceri*, ſed ia aliis aliud. ¶ Item oleæ ſimilis, *ſimile all' olivo*. *Plin. l.* 21. *c.* 4. *a med.* Alia ſunditur e cauia malvaceo, ſolio oleacea habente. Ita edition. vet. 1470. & 1472. ceteræ, & *Herdum.* habent *folia oleæ*.

OLEAGINEUS, &

OLEAGINUS, a, um, *di olivo*, ἐλαΐνος, qui eſt ex olea arbore. *Cato R. R. c.* 48. Oleagineum femininum. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 40. Oleaginea femina. *Virg.* 2. *Georg. v.* 31. Truditur a ſicco radie oleagina ligno. *Plin. l.* 17. *c.* 18. Taleæ oleaginas tripedaneas facito. ¶ Inter militares coronas poſtrema eſt *oleaginea*, qua uti ſolent, qui in proelio non fuerunt, ſed triumphum procurant, ut *Gell. l.* 5. *c.* 6. docet. Quo pertinet illud *Paulo* ex *Feſto*: Oleagineæ coronæ miniſtri triumphantium utabantur, quod Minerva dea belli eſſe putabetur. Hinc *Virg.* 3. *Georg.* inducto *Cæſare* triumphante, *verſ.* 21. Ipſe caput tonſæ foliæ ornatus olivæ. Dona ferain. Ea donati ſunt etiam cives, qui pacis componendæ & ſervandæ in civitate fuiſſent auctores. *Nep.* in *Thraſyb. c. vlt.* Huic pro tantis meritis honoris corona a populo data eſt, facta duabus virgulis oleagineis. ¶ Præterea etiam victores imiverſim hujuſmodi ferto Athenis coronabantur, ut *Plin. l.* 15. *c.* 4. tradit: item in minoribus triumphis ovantes: & turmæ equitum Idib. Julii in tenaſvectionē. *Id. ibid.* ¶ Eſt etiam oleæ ſimilis. *Colum. l.* 3. *c.* 2. *a med.* inter varia vitium genera *oleagineam*, ſeu *oleaginiam* enumerat. *Plin.* quoque *oleagineum nomen* memorat, *l.* 24. *c.* 3. nuper, inquit, inventam, a ſimilitudine olivæ. ¶ Item colorem olei habens. *Plin. l.* 37. *c.* 5. *ad fin.* Beryllı oleaginı.

OLEAMEN, inis, &

OLEAMENTUM, i, n. voces a *Scribon. Largo compoſit.* 212. & 269. uſurpatæ, quibus ſignificatur aliquid ex oleo factum, v. gr. unguentum.

OLEARIS, re, *de olio*, ad oleum pertinens. *Oleares cotes*, quæ oleo perfunduntur, ut *aquatiæ*, quæ aqua. *Plin. l.* 34. *c.* 14. *a med.*

OLEARIUS, a, um, *de olea*, ad oleum pertinens, ἐλαϊκός. *Plin. l.* 37. *c. ult.* Cochleæ rotundæ in uſu oleario, *h. e.* ad oleum hauriendum, & decapulandum. *Id. l.* 15. *c.* 8. Dolia olearia, & cados amurca imbui, ne bibant oleum. *Cic. de Senect. c.* 16. & Cato R. R. *c.* 3. Cella vinaria, olearia. *Suevala Dig. lib.* 50. *tit.* 4. *leg.* 5. Olearii mercatores. ¶ *Olearius* abſolute eſt, qui oleum facit, aut vendit, *oliandolo*, ἐλαιοπώλης, ἐλαιοκάπηλος. *Colum. l.* 12. *c.* 50. Diligentes olearii. *Plaut. Capt.* 3. *r.* 29. Omnes compacto rem agunt, quaſi in velabro olearii. Adde *Inſcript.* apud *Grater. pag.* 466. *n.* 7.

OLEASTELLUS, li, m. genus oleæ Calabricæ, ita dictæ a ſimilitudine oleaſtri. *Colum. l.* 12. *c.* 49. *extr.* ¶ Item parvus *ſtutex*, cujus ſtoe liguſtrum. V. *Liguſtrum*.

OLEASTER, tri, m. *olivo ſelvatico*, *oleaſtro*, olea ſilveſtris. *Gloſſ. Vet.* Oleaſter, ἀγριελαία. *Virg.* 2. *Georg. v.* 182. Indicio eſt tractu ſurgeo oleaſter eodem Plutinus. *& verſ.* 314. *Infelix* ſuperat foliis oleaſter amaris. *Plin. l.* 17. *c.* 28. Inſeritur oleaſter calamo, & inoculatione. *Id. l.* 16. *c.* 44. Olympiæ oleaſter, ex quo primus Hercules coronatus eſt, & nunc cuſtoditur religioſe. *Id. l.* 15. *c.* 4. Athenæ victores olea coronant, Græci vero oleaſtro Olympiæ.

OLEATUS, a, um, *dipinto*, cum oleo factus, ut Pultes oleatæ apud *Cæl. Aurelian. Acut. l.* 2. *c.* 37. *a med.*

OLEITAS, atis, f. *raccolta dell' olive*, collectio olivarum, & confectio olei, item oleæ legendæ tempus, olivitas. *Cato R. R. cap.* 68. Ubi vindemia, & oleitas lecta erit, prela eſtollito. *& cap.* 144. Se ſa oleam non ſurripuiſſe ea olaitate ne fundo L. Manlii.

OLENIDES, æ, m. patronym. Oleni filius, Ὠλενίδης. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 204. Phoceaque Oleniden, Lelegum qui pulſus ab oris, &c.

OLENIE, es, f. V. *Olenius* in fine.

OLENIUS, a, um, Ὠλένιος, ad Olenum pertinens, quæ eſt urbs Achaiæ, apud *Plin. l.* 4. *c.* 5. inter Patras, & Dymen: vel Ætoliæ, ſeu Æoliæ, apud *Hygin. Poet. Aſtron. l.* 2. *c.* 13. (ſic enim ibi legendum monent Critici *Olenos in Æolide*, non in *Aulide*) de qua *Senec.* in *Troadib. v.* 826. Olenos tectie habitata raris. *Ovid. Faſt.* 5. *v.* 251. Quod petie, Olenius, inquam, tibi miſſus ab arvis Floe dabit. ¶ *Capra Olenia* in Fabulis eſt capra Amalthææ, circe Olenum nata & nutrita, quam ſervant Jovi puello lac præbuiſſe, ob idque inter aſtra translatam. V. *Amalthea*. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 113. Naſcitur Olenie fidus pluviale capellæ. *Id. Heroid. ep.* 18. *v.* 188. quid cum mihi læſerit æquor Pias, & Arctophylax, Oleniumque pecus? *Stat.* 6. *Theb. v.* 423. nec Oleniæ mauant tot cornibus imbree. *Id. l.* 3. *v.* 25. Olenium aſtrum. ¶ A *Manil.* dicitur Olenius, *ei*, capra Olenia, *l.* 5. *v.* 130. ¶ *Olenius* dictus eſt Tydeus, cui patrie Calydon Ætoliæ urbs. *Stat.* 2. *Theb. v.* 402. & *lib.* 2. *v.* 541.

OLENS, entis, *odorifero*, *odoroſo*, odorus, odorifer, odoratus, ἐλαίνων. *Ovid. r. de ar. am. v.* 95. Aut ut apes ſaltuſque ſuos, & olentia mella Paſcua. *Id.* 10. *Metam. v.* 729. olentes meatæ. *Stat. r.* *Theb. v.* 622. oleæ Hymettiæ. *Id. l.* 2. *ſilv.* 2. *v.* 21. olene thymbra. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 269. ſaccus olens. *h. e.* aromatum plenus. ¶ Sæpius eſt malo plens, putidos, *puzzante*, *puzzolente*, δυσώδης. *Plaut. Men.* 5. 2. 112. Hunc proteram lenonem olentem, edentulum. *Virg.* 2. *Georg. v.* 134. animas, & olentia Medi Ora fovent illo. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 30. olente in fornice ſtantem. *Id. l.* 1. *od.* 17. *v.* 7. Olentis uxoree mariti. *h. e.* hirci. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 25. & olentea ſtagna Palici. *h. e.* oleatia ſulphure, ut *Id.* ait *lib.* 5. *Met. v.* 405. *Lucan. l.* 7. *v.* 821. oleotes agri. *h. e.* inhumatis cadaveribus. ¶ Translate *Auſ. diſt. de Oratoreb. c.* 22. *ſub fin.* Quædam procul arceantur, ut jam obliterata & olentia. *h. e.* quaſi ſitum & mucorem redolentia.

OLENTIA, æ, f. odor. *Tertull. l.* 2. *adverſ. Marcion. c.* 22. Suavis olentia gratiæ.

OLENTICA, arum, loca mali odoris. *Pomp.* ex *Feſto*.

OLENTICETUM, i, n. ſterquilinium. *Apul.* in *Apolog.* Semper in olenticetis ſuis jacent. Al. leg. *oletricetis*, ab *oletum*.

OLĔO, es, lui, (& olevi in compoſitis) n. 2. *olire*, *olere*, *olezzare*, ὄζω, odorem ſpiro, redoleo. Tum da bono, tum de malo odore dicitur. *Plaut. Moſt.* 1. 3. 120. Cum una multa jura confundit cocus, quid oleaat, aeſciae, niſi id unum, ut male olere intelligas. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 1. Mulieres ideo bene olere, quia nihil olebant, videbantur. *Horat. l.* 1. *ep.* 10. *v.* 19. Detetiue Libycis olet, aut nitet herba lapillis? *& ep.* 19. *v.* 5. Vina fere dulces oluerunt mane Camenæ. *Cic.* 3. *de Orat. r.* 25. *a med.* Unguentum magie leudari, quod ceram, quam quod crocum olere videatur. *Terent. Adelph. r.* 2. 37. Obſonat, potat, olet unguenta de meo. *Propert. l.* 4 *el.* 7. *v.* 32. Cur nardo flammæ nna olucre meæ? *Ovid. Heroid. ep.* 15. *v.* 76. Non Arabo noſter rore capillus olet. *Id.* 5. *Met. v.* 405. Perque lacus altos, & olantia ſulphure ſertur Stagna Palicorum. *Ulpian. Dig. lib.* 21. *tit. r. leg.* 12. Is, cui os oleat, an ſanus ſit, quæritum eſt. *ros puzza il fiato*. Adde *Mantual. l.* 12. *epigr.* 87. & V. *Olens*. ¶ Translate eſt indicare, prodere, *ſcoprire*, *moſtrare*. *Cic.* 10 *Orat. c.* 45. *ad fin.* Quid illud? non olet, unde ſit? *Id.* 3. *de Oral. c.* 12. Quædam certa vos Romani geaetis urbiſque propria, in qua nihil ſonare, aut olere peregrinum poſſit. *Id. l. de nat. Deor. c.* 26. Epicurus nihil olet ex Academia, nihil ex Lyceo, nihil ne e pueralibus quidem diſciplinis. *Id. pro Roſc. Com. c.* 7. Supercilia illa penitus abraſa nlere malitiam, & clamitare calliditatem videntur. *Varr. l.* 4. *de L. L. r.* 10. *ſub fin.* Sabinorum linguam olent. *Quintil. in ß. cap. r. l.* 8. Et verba & vox hujus alumnum urbie olaant, ut oratio plane Romana videatur, non civitate donata. *Plaut Men.* 1. 2. 59. O facta. quid olet? *Pe.* furtum, ſcortum, prandium. *Id. Aulul.* 2. 2. 39. Aurum huic olet. *h. e.* quaſi odore ſa prodit. ¶ *Non bene olet, qui bene ſemper olet* a *D. Hieronymo ad Demetriad. ep.* 8. *ad fin.* tribuitur *Petronio*: ſed habetur etiam apud *Martial. l.* 2. *epigr.* 12. & dicitur de iis, quibus cum vel corpus morbo aliquo, vel vitiis fœreat animus, exquiſitiore cultu utuntur. ¶ *Olo*, is, in 3. conjugat. *Plaut. Pan. r.* 2. 56. Quæ tibi olant ſtebulum, ſellam, &c. Adde *in fragm.* apud *Diomed. l.* 1. *pag.* 378. *Priſcb. Aſian. & Pompon.* apud *Non. c.* 2. *n.* 603. Sic in illo *Plauti Moſtell. r.* 2. 41. Non omnes poſſunt olere unguenta exotica, ut tu nles. *Priſcian. l.* 8. *pag.* 838. *& lib.* 9. *pag.* 866. vult *olere* penultima correpta dici, ut conſtet jambici metri ratio.

OLEOSUS, a, um, *pieno d' olio*, *oliaſo*, ἐλαιώδης, oleo plenus, vel pinguie ad ſimilitudinem olei. *Plin. l.* 27. *c. r. de myagro herba*. Semen oleoſum. *Id. l.* 28. *c.* 9. *circa med.* Quod ſupernatat, butyrum eſt, oleoſum natura.

OLERACEUS, a, um, oleri ſimilie. *Plin. l.* 26. *c.* 8. *ad fin.* Hypericon oleraceo frutice, teoau, cubitali.

OLĔRO, & Halero, are, avi, atum, a. r. olera ſemino. *Cn. Matione* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 722. *Priſcb.* Meos hortulos plus ſtercoro, quam olero.

OLESCO, is, n. *creſcere*, creſco, adoleſco. *Lucret. l.* 2. *v.* 1178. Domicum olefcendi ſummum tetigere cacumen. *Plerique el. leg.* alefcendi. Sed *olef.endi* legiſſe etiam *Nonium r.* 4. *n.* 44. quidam putant. *Feſt. in Subsler.* Subolee ab olefcendo, id eſt creſcendo dictæ.

OLETICETUM. V. *Oleaginetum*.

OLETO, as, a. r. *ſporcare*, inquino, conſporco, olidum facio. *Frontin. de aquæduct. mſc.* 97. In iiſdem legibue adjectum eſt ita: *Ne quis aquam oletato dolo malo, ubi publice folus. Si quis oletaverit, ſolitorium X. millia multa eſto. Oletato* videtur eſſe olidum facio. Hæc *Frontin.*

OLETUM, ti, n. *oleoto*, *oliveto*, ἐλαιών, locus oleie conſitus: ab *olea*. *Cato R. R. c.* 1. De omnibue agrie vinea eſt prima, ſecundo loco hortus irriguus, tertio ſalictum, quarto olatum, quinto *pratum*. Adde *cap.* 3. 6. *& 61.* ¶ *Item* locus mali, odoris: ab *oleo*, es: ut ubi cacatur, & mejitur: & metonymice ſtercus, aut urina humanis, unde malue odor exiſtit. *Feſtus*: Oletum, ſtercus humanum. Veranius: Sacerdotula in ſacrario Martiali fecit oletum. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 112. hic, inquit, veto, quiſquam ſuxit oletum. Pinge duos angues. pueri, ſacer eſt locus, extra Mejite.

OLEUM, i, n. *olio*, ἔλαιον, pinguie liquor olivæ. *Cic. de Senect. c.* 11. Inſtillare oleum lumini. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 125. Caules ungere olen meliore. *Virg. Æn.* 5. *v.* 235. juventue Nudatos humeros oleo perfuſa nitefcit. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 12. *v.* 21. ubi perfuſa eſt oleo labente juventue. ¶ *Oleo trenquillior*, proverb. de leni, minimeque iracundo, quia omnium liquorum leniſſimum oleum eſt, *più queto dell' olio*. *Plaut. Pan.* 5. 4. 66. Ita hanc canem faciam tibi oleo tranquilliorem. ¶ *Oleum & operam perdere*, aliud de alio, qui ſumptum & laborem incaſſum impendunt, & fruſtra conantur: *perder il vento e l' ſepone*: ductum, opinor, a lucubrantibus: vel, ut alii volunt, a coquis, qui cum cibos corruperint, & condimentum, & la-

& laborem perdidere. *Cic. Fam. 7. ep. 1.* & *Plaut. Pœn. 1. 2. 119.* Sic *Cic. Attic. l. 2. ep. 17.* Hæc non deflebimus, oc & opera & oleum philologiæ noſtræ perierit. Ad lucubrationem certe referuntur illa *ejuſd. Attic. 13. ep. 28.* Ante lucem cum ſcriberem contra Epicureos, de eodem oleo & opera exaravi neſcio quid ed ta. *Juvenal. ſat. 7. v. 98.* Veſtra porro labos facundior, hiſtoriarum Scriptores: petit hic plus temporis, atque olei plus. ¶ *Oleum ramino addere*, aliud, de quo V. in *Caminus*. ¶ Olei conficiendi rationem tradit accurate *Colum. l. 12. c. 50.* Addc *Caton. R. R. c. 64.* & *ſequentib. Varron. R. R. c. 55. l. 1.* & *Plin. l. 15. c. 6.* ¶ Olei uſus fuit maxime in palæſtra. Ungebantur enim ut firmiores eſſent, & ut adverſarii manibus faciliùs elaberentur. Hinc metonymice pro palæſtra ponitur. *Catull. carm. 62. de Aty, v. 65.* Ego gymnaſii fui flos, ego eram decus olei. *Cic. 1. de Orate c. 18.* Nimium quoddam genus eſt verborum, & lætum, ſed palæſtræ magis & olei, quam hujus civilis turbæ ac fori. *b. c.* conteotionis, diſputationis, quaſique palæſtræ litterariæ. ¶ Olei fictitii plura ſuot genera, nempe liquoris olei ſimilis ex variis rebus expreſſi. Recenſet ea *Plin. l. 15. c. 7.*

OLFACIO, is, eci, actum, a. 3. *odorare, fovere, annaſare, ὀσφραίνομαι*, odorati, odorem percipere: dictum pro *odefacio*, (ab *odor*, & *facio*) quo Vetcres uſi ſunt, *Feſto* teſte. *Cic. Tuſcul. 5. c. 36.* Quidam diſputent, quæ aſpectu percipiantur, ea non verſari in oculorum ollà jucunditate, ut ea, quæ guſtemus, olfaciamus, tractemus, audiamus. *Verburg.* rapuit *olefaciamus* in quodam MS. *Catull. carm. 13. ad Febull. in fin.* Quod (*unguentum*) to cum olfacica, deos rogabis, Totum oc te faciant, Fabulle, naſum. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 50.* Delphini ſagaciſſime olfaciunt. ¶ *Olfacere labra lacte*, imbuere ſapore lactis, per catachreſin. *Varr. l. 2. c. 2. R. R. ad fin.* Si agnus ad matrir mammam non accedet, admovera oportet, & labre agni ungere butyro, aut adipe ſuilla, & olfacere labra lactc. Tè *labra* repetitum videtur a *Varrone* non eſſe. ¶ Translate cſi præſentira, deprehendere, *ſubodorare, ſcopcire. Cic. Agrar. 1. c. 4.* Quiſnam tam abſtruſus uſquam nummus videtur, quem noo architecti hujuſce legis olfecerint? *Terent. Adelph. 3. 4. 32.* (*al. 3. 3. 42.*) Non ſex totis menſibus olfeciſſem, quam ille quidquam coperit? *Petron. in Satyr. c. 93.* Si aliquis ea his nomen poetæ olfecerit, totam concitabit violam.

OLFACTATRIX. V. *Olfactria*.

OLFACTATUS, a, um, *fovere, annaſare, odorare*, ſæpe olfactus. *Plin. l. 21. c. 16. circa med.* Membrana partec aſſuarum, olfactata accidente morbo comitialium, reſiſtit.

OLFACTO, as, avi, atum, a. 1. *fovere ſpeſſe, annaſare*, ſæpe olfacio, & olfacio ſimplicitcr. *Plaut. Men. 1. 2. 56.* Summum me olfactare oportet veſtimentum. *Plin. l. 20. c. 14. a med.* Pulegii ramum in tertianis olfactandum dari. *Id. ſub fin. l. 18.* Boves cælum olfactantes.

OLFACTORIUM, ii, n. ſlorum, vel odorum faſciculus, olfactus gratia, *ὀσφρητήριον*. *Plin. l. 30. c. 11.* Sicut & lethargum olfactoriis excitari. *Id. l. 20. c. 9. circa med.* Braſſicæ aridæ farina in olfactorio collecta. *cunctere.*

OLFACTRIX, icis, f. quæ olfacit. Sic *Plin. l. 17. c. 24.* vocat vitem, quæ raphanum, & laurum odore ſentit, & ab eis recedit. Ita legit *Hardoun.* ex MSS. Alii *olfactatrix*.

OLFACTUS, ac, m. *l' odorare, odoramento, ὄσφρησις*, actus olfaciendi. *Plin. l. 21. c. 21. de thymo.* Datur & comitialibus, quos corraptos olfactus excitat thymi. *Id. l. 32. c. 3.* Tactes fibris ſternutamenta olfactu movent. ¶ Item ipſa odorandi facultas, & ſenſus, *l' odorato. Plin. l. 11. c. 37. ſect. 50.* Delphini nec olfactus veſtigic habent, cum olfaciant ſagaciſſime. *Id. l. 10. c. 70.* Piſcibus olfactum eſſe, manifeſte petet, quippe non nmnes eadem eſca capiactus, & prius quam appetant, odorantur.

OLFACTUS, a, um, *fovere, annaſare, ὀσφρανθὲις*, olfaciendo perceptus. *Plin. l. 23. c. 8. ad fin.* Laurus folia trita, olfactaque ſubitade, peſtilentiæ contagie prohibent. *Id. l. 20. c. 17. ante med.* Gith diſtillationem narium diſcutit tuſum in linteolo, olfactum.

OLFICUS. V. *Alphicus*.

OLIDUS, a, um, *de cattivo odore, δυσώδης*, qui male olet. *Horat. l. 1. ep. 5. v. 29.* Sed oimis arcta premuet olidæ convivia capræ. *Petron. in Satyr. c. 21.* Nos baſiis olidiſſimis inquiocvit. *Plin. l. 25. c. 5.* Succum olidis auribus inſtillare. *Martial. l. 10. epigr. 37.* olida vulpes. *Id. l. 1. epigr. 50.* olidæ veſtes murice. V. *Murex*. ¶ Item odoratus, *odorato. Colum. l. 12. c. 17.* Acetum in vaſa picata bene olida diffunditur. *& cap. 36.* Vinum purgatur, & in amphoras bene picatas, & bene olidas diffunditur. ¶ Item ſimpliciter olens, *che ha odore. Ruzzi. in Itiner. v. 624. l. 1.* Atque olidum doctas noſſe cubile canes.

OLIGOCHRONIUS, a, um, *di corta vita, ὀλιγοχρόνιος*, qui brevem vitam vivit. Græce vox, ab *ὀλίγος*, paucus, brevis, & *χρόνος*, tempus. *Jul. Firmic. l. 3. c. 5.* & *lib. 4. c. 1.* & 8.

OLIM, *una volta, per lo paſſato, già, πάλαι*, quodam tempora, quondam: & rafertur ad tempus præteritum, ſive longinquum, ſive proximum. *Plaut. Stich. 4. 1. 33.* Fuit olim ſenex: ei filiæ duæ erant, &c. *Cic. 10. Attic. ep. 1.* Qui mihi, quod ſæpe ſolea recordari, dixit olim, &c. *Id. 2. de Orat. cap. 43.* Sic enim olim loquebantur. *Id. Attic. l. 6. ep. 2. circa med.* Antæ lacem inambulabam domi, ut olim candidatus. *& lib. 12. ep. 39.* Si eſſent ullæ neceſſariæ litteræ, ut erant olim, cum, &c. *Sueton. in Domit. c. 8.* Cornelium abſoletum olim, debinc longo intervallo repetitam atque conviclam, defodi imperavit. *Tacit. 1. Hiſt. c. 67.* Gens olim armis virilque, mox memoria nominis clara. *Cic. 2. de Divin. c. 25.* Quid olenta aut Lacedæmonios olim, vel nuper noſtros adjuverunt? *Salluſt. in Tem. III.*

orat. Philippi contra Lepid. Tumultum ex tumultu ferunt, Saturnini olim, poſt Sulpicii, dein Marii, nunc Lepidi ſatellites. ¶ Pro ſuper *Cic. 15. Fam. ep. 20.* Cum ad amorem meum aliquantum olim diſcedens addidiſti. *Terent. Andr. 3. 3. 13.* Alium eſſe cenſes nunc me, etque olim, cum dabam? ¶ Pleonaſmus eſt in illo *ejuſd. Eun. 2. 2. 15.* Olim iſti fuit generi quondam quæſtus apud ſeclum prius. *Plin. l. 3. c. 5.* Oppidum Formiæ, Horniæ priac olim dictum. ¶ Pro jamdudum, jamptidem. *Plin. alter l. 8. ep. 9.* Olim non librum in manu, non ſtilum ſumpſi: olim neſcio, quid ſit otiem, quid quies. *è gran tempo, che*, &c. Sic *Senec. ep. 77.* Olim jam nec perit quidquam mihi, nec ecquiritur. *Juvenal. ſat. 6. v. 345.* Audio, quid veteres olim monentie amici. *da gran tempo.* Sic *Suet. in Aug. c. 30.* Alveum Tibetis laxavit, ac rapurgavit completum olim ruderibus. *Petron. in Satyr. c. 22.* Syri illi ſtertere, tanquam olim dormientes cœperunt. *come ſe foſſe buona pezza che dormiſſano. Lucan. l. 5. v. 769.* noane olim caſu pendemus ab uno? *non è egli gran tempo, che*, &c? *Al. leg.* non olim caſu pendemac ab uno. *b. c.* non olim modo, ſed etiam nunc. ¶ *Olim furores* epud *Catull. carm. 67. ad Manl.* & *olim amicitias, carm. 94. ad Calvum*, & *olim annis* apud *Val. Place. l. 1. v. 53.* dicta quidam putant per ὑσ' ὖ, h. e. *ol πάλαι ὄντες, οἱ πάλαι φίλοι, οἱ πρὸ πολλῶν ἐτῶν*: quc ratione dixit *Virg.* ante malorum, *Terent.* ſemper lenitas, *Propert. l. 1. el. ult. v. 2.* ſemper amicitia. V. *Hyphen*. ¶ Refertur etiam ad tempus futurum, pro aliquando, poſthac, *una volta. Quintil. l. 10. c. 1. a med.* Sunt clari hodieque, & qui olim nominabuntur. *Plin. in Paneg. c. 15.* Verum hæc olim: in præſentia quidem, &c. *Virg. 4. Æn. v. 615.* Exoriere aliquis noſtris ex oſſibus ultor, Qui face Dardanos ferroque ſequare colonos Nunc, olim, quocumque dabunt ſe tempore vires. *Phædr. l. 4. fab. 10. v. 8.* Olim cum adſcriptus venerit pœnæ dies. *Horat. l. 2. ed. 10. v. 17.* non, ſi mals nunc, & olim ſic erit. *Ovid. 3. Amor. el. 12. v. 7.* dolor hic tibi proderit olim. *Horat. l. 1. ſat. 6. v. 85.* Nec timuit, ſibi ne vitio quis verteret olim, ſi, &c. *Tibull. l. 3. el. 5. v. 23.* Elyſioc olim liccat cognoſcere campos. Addc *Lucil. Turpil.* & *Afran.* epud *Non. cap. 4. n. 333.* ¶ Interdum ponitur pro quando, tunc, ſequente *cum*, aut *ubi*. *Plaut. Trucul. 1. 1. 45.* Nunc lenonum plus eſt fere, quam olim muſcarum eſt, cum caletur maxime. (Addc *Mil. 1. 1. 1.* & *Pan. 1. 1. 142.* & *Trin. 2. 4. 122.*) *Horat. l. 2. ſer. 3. v. 60.* Non magis audierit, quam Fuſina ebriac olim, Cum Ilionam edormit. *Virg.* de ſcopulo Æn. 5. v. 125. tumidis ſubmerſum tunditur olim Fluctibus, hiberni condunt ubi ſidera cori: Tranquillo ſilet. ¶ Item pro aliquando, *qualche volta*, nullo deſignato tempora. *Horat. l. 1. ſat. 1. v. 25.* ut pueris olim dant cruſtula blandi Doctores, elementa velint ut diſcere prima. *Virg. 8. Æn. v. 301.* Noo ſecus atque olim tonitru cum rupta coruſco Ignea nima micens percurrit lumine nimbos. *Servius* expouit, fera, ut ſolet. ¶ Item pro unquam. *Plaut. Aſin. 3. 3. 128.* An quid eſt olim ſalute melius? *evvi mai coſa?* ¶ *Si olim*, ſi quando, ſi unquam, *ſe mai una volta. Virg. Ecl. 10. v. 33.* o mihi tum quæm molliter oſſe quieſcant, Veſtra meos olim ſi fiſtula dicat amores!

OLISIPONENSIS, ſe, ad Oliſiponem pertinens, quæ eſt urbs Hiſpaniæ in ora occidentali, in Luſitana proviocia, in ora Tagi fluminis, nunc *Lisbona. Plin. l. 4. c. 22.* & *lib. 8. c. 42. ad fin.* Hinc Oliſiponenſis ager, *Id. l. 37. c. 7.* Oliſiponenſe promontorium, *Id. l. 4. c. 21.* Oliſiponenſes incolæ, *Id. l. 9. c. 7.* ¶ Sunt qui ſcribunt *Olyſſipo*, & *Olyſſiponenſis*, fabulantur enim ab Ulyſſe conditam. Sed contra ſunt Veterum Inſcriptiones apud *Gruter. pag. 252. n. 5. 261. n. 6. 273. n. 2.* & *901. n. 17.* &c.

OLITOR, oris, m. *ortolano, πανσοπώλης*, qui olerum hortum exercer, & olera vendit. *Varr. l. 3. de L. L. c. 3. a med.* Vinalia ruſtica dicuntur ante diem XII. cal. Sept. quod tum Veneri dedicata ædes, & horti ejus tutelæ aſſignantur, ac tum ſunt feriati olitores. *Colum. l. 10. v. 228.* Quæ (*cermina*) canat iter opus muſa modulante putator Pendulæ erbuſtit, olitor viridantibus hortis. *Id. & cit. l. 10.* & *cap. 3. l. 11.* olitoris curam & officia fuſe deſcribit. ¶ Scribitur & *holitor*. V. *Olus*.

OLITORIUS, a, um, *da ortolano, da erbaggi, λαχανικὸς*, ad olitorem, & hortum pertinens. *Liv. l. 21. c. 62.* Olitorium forum. *b. c.* ubi olera venduntur. *Ulpian. Dig. lib. ult. tit. 16. leg. 198.* Olitorii horti. *Plin. l. 19. c. 8.* Lactucæ genus lati caulis, adeo ut officia olitoria ex his factitari prodiderint. ¶ Scribitur & *holitorius*: V. *Olus*.

OLIVA, æ, f. *oliva, ἐλαία*, fructus oleæ. *Plin. l. 15. c. 3.* Olivæ conſtant nucleo, oleo, carne, amurca. *& mox.* Suus olivæ ſuccus oleum eſt: idque præcipue ex immeturis intelligimus. *Colum. l. 12. c. ult.* Olivas conditui legetu. *Horat. epod. 2. v. 55.* lecta de pinguiſſimis Oliva ramis arborum. ¶ Item ipſa arbor, *olivo, ulivo. Cic. 2. de nat. Deor. c. 6.* Si ea olivia modulate canentes tibiæ naſcerentur. *Virg. Ecl. 8. v. 16.* Incumbens tereti Damon ſic cœpit olivæ. *Id. 2. Georg. v. 425.* pinguem, & placitam paci nutritor olivam. V. *Oleagineus*: ubi & de coronis ex oliva dictum eſt. ¶ Fuit ſacra Minervæ. V. *Oleo*.

OLIVANS, antis, olivas colligens. *Plin. l. 15. c. 3.* Olivantibus lex antiquiſſima fuit: olcam ac ſiriegito, neve verberato.

OLIVARIUS, a, um, *da ulivo, ἐλαιικὸς*, ad olivam pertinens, oleraceus. *Colum. l. 12. c. 47. extr.* Olivariæ metretæ. *Al. leg.* olearias. *Pompon. Dig. lib. 33. tit. 7. leg. 21.* Molæ olivariæ.

OLIVĒTA, æ, f. olivitas. *Feſt.* V. *Olivina*.

OLIVĒTUM, ti, n. *ulivcto, ἐλαιών*, locus olivis conſitus, oletum. *Cic. de nat. Deor. l. 3. c. 36.* Vineta, ſegetes, olivcta. *In tabula ſallustii* apud *eund. 2. Agrar. c. 25.* Jugera CC. in quibus olivetum

fieri potuit. *Plin. l. 17. c. 18.* Olivetum putare. *Colum. l. 5. c. 9. a med.* Meminiſſe conveoit veteris proverbii, eum, qui aret olivetum, rogare fructum; qui ſarcorer, exocare; qui cædat, cogere.

OLIVIFER, a, um, *ferax di oliver, ἐλαιοφόρος*, ulitarum arborum ferax. *Virg. 7. Æn. v. 721.* oliviferæque Mutuſcæ. *Ovid. 3. Faſt. v. 251.* Prima univerſis Romam deductus ab arvis Pompilius. *h. e.* Sabinis. *Martial. l. 12. epigr. 100.* Olivifera corona, *h. e.* ex oliva.

OLIVINA, æ, f. rectius olri, vel olei maxima copia, vel cella olivaria. *Plaut. Pſeud. 1. 2. 76.* Cujus amatorus domi olivinum habent maximam. Alii leg. *olivi dynamin domi habent maximam.* Eſt autem *dynamis* Græce δύναμις, vis, copia. Alii *olivetum*, ſcil. pro *olivetum*, ſeu *olivetatem*, de qua *Feſtus:* Olivetam antiqui dicebant, cum oles colligebatur; ut meſſem, cum frumenta; vindemiam, cum uva.

OLIVITAS, atis, f. *il raccolto delle ulive*, olivarum proventus, collectio, & legendarum tempus, oleitas. *Varr.* apud *Non. c. 2. n. 611.* Omnis eum lucrosa combuſta eſt in lucubrando, olivitaſque conſumpta eſt. *Colum. l. 1. c. 1.* Regiones, mitigato frigore, lætiſſimis olivitatibus, Liberiques vindemiis exuberant. *Id. l. 12. c. 50.* Media eſt olivitas plerumque initium menſis Decembris.

OLIVITOR, orie, m. qui olivas arbores colit. *Sidon. l. 2. ep. 9.* Colles auxerentur vinitori, & olivitori. *Apul. in Florid. n. 15.* (*al. l. 2. ad fin.*) Agri fecundior oliveto, nec vinitori, nec olivitori ſcalpitur. Al. rectius leg. *olitori.*

OLIVO, as. V. *Oliuano.*

OLIVUM, i, n. *olio, ἔλαιον*, oleum ex olivis. Vox fere Poetica. *Lucret. l. 2. v. 391.* ſubito per colum vina videmus Perfluere: at contra tardum cunctatur olivum. *Virg. Ecl. 5. v. 68.* Crateraſque duo ſtatuam tibi pingues olivi. *Horat. l. 2. ſer. 4. v. 50.* piſces perfundere olivo. *Val. Flacc. l. 6. v. 358.* bovis aſſuvias multo frangere olivo. *Ovid. 10. Met. v. 176.* Corpora veſtis levaot, & ſucco pinguis olivi Splendeſcunt. Adde *Plaut. Pſeud. 1. 3. 67. Martial. l. 4. epigr. 90. Sil. l. 14. v. 137. Perſ. ſat. 1. v. 64.* &c. Profæ ſcriptorem, qui uſurpaverit, præter *Apul. l. 9. Metam.* inveni adhuc neminem. ¶ Pro unguento *Catull. carm. 6. v. 8.* Sertis, ac Syrio fragrans olivo. *Propert. l. 3. el. 15. v. 31.* Levis odorato cervix madebit olivo.

OLLA, æ, f. *olla, pignatta, pentola, χύτρα*, vas plerumque fictile ad coquendum, aut ſervandum: cujus varios uſus ex ſubjectis exemplis colliges, & ex iis, quæ ſo *Ambo*, quæ idem ſignificat, dicta ſunt. *Varr.* apud *Non. c. 15. n. 2.* Oculis obſervare ollam pultis, ne aduratur. *Cic. 9. Fam. ep. 18.* Ollam denariorum implere. *Colum. l. 12. c. 43. ad fin.* Ternæ, aut etiam quaternæ uvæ, pro capacitate vaſorum, in ollas demittuntur. *& in fin.* Bibulas, aut male coctas ollas emere. *Martial. l. 12. epigr. 32.* plena turpi olla reſina, Sumnœnianæ qua pilantur uxores. *Plin. l. 37. c. 10.* Achates in olla plena olei cocta. *Id. l. 30. c. 9.* Sal cum vipera crematum in olla nova. *Id. l. 17. c. 20.* Pineæ ſeruntur nucleis ſeptenis ſere in ollas perforatas additis. *Id. l. 15. c. 22. a med.* Nuces conditas ollis in terra ſervari virides. ¶ In *Inſcript.* apud *Gruter.* ſæpe fit mentio ollarum ſepulcralium, quibus pauperiorum cineres condebantur. Verbi gratia *pag. 864. n. 10.* Claudiu Aphra ..... V. A. XXV. L. Antonius Pothus ollam cum titulo benemerenti. *& pag. 883. n. 15.* Itu decreverunt locum L. Sempronii D. L. Hilari, & ollas V. dari, adſignari, &c. Apud *Reinef. claſſ. 16. n. 53.* Co. Maolius Sotericus fecit ſcholam ollarum XX. ſibi & ſuis. *h. e.* ſepulcrum & in eo ollas viginti. V. *Schola.* ¶ *Fervet olla, vous aumentez, ζὰ χύτρα, ζὰ φαῦλα*, proverbium de paraſitis, qui ſo uſque colunt ulique, dum cœnandi apud illum locus eſt. *Petron. in fragm. Tragur. c. 38. Burm.* Sociorum olla male fervet, & ubi ſemel res inclinata eſt, amici de medio. ¶ *Ipſa olera olla legit*, aliud apud *Catull. carm. 98.* quod ita quidam interpretantur, ut *olera* dixerit a quodam fure, qui olera furtiva auferret, deprehenſuſque diceret excuſandi cauſa, non ſe eſſe, qui legeret, ſed ollam, quam ſecum geſtabat. Alii aliter.

OLLAR, ris, n. ollæ operculum. *Varr. l. 3. R. R. c. 15.* Cum ollar impoſitum eſt. Ita legit *Scalig.* Alii *cum cumulatum impoſitum eſt.*

OLLARIA, æ, f. temperatura æris. *Plin. l. 34. c. 9.* Noviſſima eſt, quæ vocatur ollaria, vaſa nomen hoc dante, ternis, aut quaternis libris plumbi argentarii in centenos æris additis.

OLLARIS, re, χυτρίνος, ad ollam pertinens, ut *Ollares uvæ*, quæ in ollis fictilibus conduntur, de quibus *Colum. l. 12. c. 43. Martial. l. 7. epigr. 19.* Illis & uvæ collocantur ollares.

OLLARIUM, ii, n. Ollaria ſunt loculi ad mortuorum cineres adſervandos. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 935. n. 9.* Macerium, & olluria libertis, libertabuſque ſuis fecit. V. etiam apud *Fabretti.* plura *pag. 10. & ſequentib.*

OLLIC pro illic, et olli pro illi. *Paul. ex Feſto.*

OLLULA, æ, f. *χυτίον*, parva olla. *Varr. l. 1. R. R. c. 54.* Inde in ollulas addatur. *Apul. l. 2. Metam.* Ollulam intorquere.

OLLUS, a, um, *quegli, quelui, quella*, idem quod illa, ille, illud, ſed apud Antiquos. *Varr. l. 6. de L. L. c. 3.* Apud Ennium, Olli reſpondet ſuasis ſonus Egeriai. Olli valet dictum illi, ab olla, & ollus, quod alterum comitis cum recitatur, u præcono dicitur, olla cecinit, nos illa: alterum apparet in funeribus iadictiis, cum dicitur, ollus leto datus eſt. *Cic. a. de Legib. c. 9.* Noctuma mulierum ſacrificia ex ſumo, præter olla, quæ, &c. *Lucret. l. 6. v. 207.* Flammens eſt plerumque coloe & ſplendidus ollis. *Virg. Æn. 2. v. 258.* Olli ſubridens hominum ſator atque deorum. *& lib. 5. v. 107.* olli certamine ſummo procumbunt. *Quinct. l. 8. c. 3. ante med.* Propriis verbis dignitatem dat antiquitas. namque & ſanctiorem, & magis admirabilem facinat orationem, quibus non quilibet fuerat uſurus. Eoque ornamento acerrimi judicii P. Virgilius unica uſus eſt. *olli* enim, & *quianam*, & *mis*, & *pone*, pellucent, & aſpergunt illam, quæ etiam in picturis eſt gratiſſima, vetuſtatis inimitabilem arti auctoritatem. Sed utendum modo, &c. Hæc *Quintilian.*

OLO, is. V. io *Olim*, *es.*

OLOES. *Feſtus:* Ab oloes, dicebant pro ab illis. antiqui enim litteram non geminabant.

OLOLYGONES, um, *ἀλολυγόνες*, ranarum quædam ululatus ſimilem vocem edentes. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 65. Hard.*

OLOR, oris, m. *cigno, ὀλόρ*, idem qui cycnus. Quidam putant eſſe Græcam vocem, alii Latinam. V. *Voſſ. in Etymol. Plin. l. 10. c. 23.* Olorum morte narratur fibulia cantus (falſo ut arbitror) aliquot auperimeotis. *Ovid. Heroid. ep. 7. v. 1.* Sic, ubi fata vocant, udis abjectus in herbis Ad vada Mæandri concinit albus olor. *Virg. 9. Ecl. v. 35.* Nam neque adhuc Varo videor, nec dicere Cinna Digna, ſed argutos inter ſtrepere anſer olores. *Martial. l. 1. epigr. 54.* Inter Ledæos ridetur corvus olores. *Id. l. 8. epigr. 18.* Olor Spartanus. *Stat. l. 2. ſilv. 2. v. 142.* Amyclæe ad frena citavit olores. *Val. Flacc. l. 6. v. 102.* Olorea nives. *Horat. l. 4. od. 1. v. 10.* purpurei. *Sil. l. 13. v. 116.* Quæ candore nivem, candore anteiret olorem. V. *Cycnus.* ¶ Item odor: ab *oleo, es*: cum hoc tamen diſcrimine, quod *odor* ferre de bono, *olere* ſere de malo dicitur, *odor grave, pueræ. Apul. l. 2. Metam.* Ille olore ſpurciſſimi humoris perfuſus. *& mox.* Cauſas corpit hujus oloris comiter inquirere. *Armil. l. 2. pag.* 85. Ut non alios ſapores, alios olores, alios colores habere debuerint. *Al. leg.* odores. *& mox.* Amara ſunt elementa, vel dulcia? odoris ſunt alicujus, vel oloris. Al. rectius leg. *coloris.* Etium apud *Pallad. l. 2. tit. 19. & 33.* in MSS. legitur *olor:* in editis non item.

OLORIFER, a, um, adject. *Claudian. in ep. ad Serenum, v. 12.* Cycnus oloriferi venit ab amne Padi. *h. e.* ubi plures olores habitant.

OLORINUS, a, um, *di cigno*, ad olorem pertinens. *Virg. 10. Æn. v. 189.* Olorinæ pennæ. *Ovid. 10. Met. v. 718.* ala. *Stat. l. 3. ſilv. 4. v. 45. de Venere.* Iaves ſecum ipſa per auras Tulit, olorinaque jubet conſidere biga. *Plin. l. 37. c. 10.* Gaſidanem (*genomem*) Medi irrtuot, coloris oloini. *h. e.* albi. *Harduin.* leg. *cerebini.*

OLOSTRÆ, arum, m. Indorum gens. *Lucan. l. 3. v. 249.* Tum furor extremos movit Romanus Oloſtras. Adde *Plin. l. 6. c. 20. a med.* Apud *Lucan.* al. aliter leg.

OLVATIUM, Antiſius Labeo ait eſſe menſuræ genus. *Paul. ex Feſto.* Cenſet *Scalig.* legendum *oluſoratum*, & interpretationem corruptam eſſe. Alii *olvatium* ratinent, & eſſe ajunt, quod in olla coctum eſt, ut *teſtuatum* apud *Varron.* quod in teſta, ſeu ſub teſtu.

OLUS, & Holus, oleris, n. *erbaggi, ramangiare, λάχανα*, omnis herba ſativa, quæ in cibum hominum venit. Volunt eſſe ab *oleo*, creſco. Uade recte ſine adſpiratioce ſcribitur, probante *Martinio in Lexico*, & *Cellar. in Orthogr.* item *Varr.* qui *l. 4. de L. L. c. 20.* dixit ab *olla*, ſeu, ut olim ſcribebant, *ola*, in qua coquuntur. Quæ notatio ſi vera eſſet, dicerentur *olera* proprie, quæ cocta edantur, ut *acetaria*, quæ cruda. *Monet. & Dauſq.* ſcribi volunt cum adſpiratione, quibus favent *Feſtus*, qui docet, *holus* olim pro *holus* dictum eſſe, & *Scalig.* qui ab ἅλς deducit, & fragmentum veteris Calendarii apud *Gruter. pag. 134.* ubi *forum holitorium* habetur, & *Non.* qui *cap. 8. n. 57. & cap. 17. n. 2. & Priſcian.* qui *lib 6. pag. 710. Parſch.* ita ſcribunt. Fuit quantidianus Antiquorum victus, qui frugali tenuique menſa contenti, parvo coemptos cibos adamaverunt. Creſcentibus inde divitiis, inveſtoque carorum & piſcium uſu, pauperiorum cœnas inſtraxit. *Horat. l. 2. ſat. 2. v. 74.* donec Diſcoquerttur olus. *Id. l. 2. ep. 2. v. 168.* Emptum cœnat olus. *& lib. 1. ep. 17. v. 23.* Si pranderet olus patieotes, ragibus uti Nollet Ariſtippus. ſi ſciret regibus oti, Fuſtidirat olus, qui me notat. *Perſ. ſat. 6. v. 19.* ſolis natalibus eſt qui Tingat olus ſiccum muria vaſer in calice empta. *Plin. l. 22. c. 22. ſect. 38. & 39.* Olus ſilveſtre. *h. e.* herba edulis quidem, ſed non ſativa. ¶ De rapis, eorumque foliis, *Colum. l. 2. c. 10. a med.* Magis otilia rapa ſunt, quia non hominem ſolum, verum etiam boves paſcunt præcipus in Gallia, ubi biberna cibaria prædictis pecudibus id olus præbet. ¶ Per antonomaſiam dicitur de braſſica, *cavolo*, quia hæc Veteribus uſitatiſſima. *Varr. l. 1. R. R. c. 16. extr.* Vitis adſita ad olus. *Auſt. Moret* (qui *Virgil.* eſſe dicitur) *verſ. 72.* Hic olus, hic late fundentes brachiu betæ, Fecunduſque rumex, mulvæque, inulæque viretant. *Plin. l. 27. c. 8.* Folia trita, cocta cinere io folio oleris. *& ſup. 11.* Fel capeinum aſſumunt ad palpebras cum ſucco oleris. *Id. l. 29. c. 4. a med. & lib. 32. c. 9.* Olus marinum. *h. e.* braſſica marina. Loca etiam aliata *Horatii*, & *Perſii* de braſſica commode intelligantur. ¶ *Multa Syrorum olera, πολλὰ Σύρων λάχανα*, proverb. Græcum, quem Syria io hortis operoſiſſima eſt, inquit *Plin. l. 20. c. 5.* ¶ *Olorum* in plural. genitivo pro *olerum*, dixit *Lucil.* apud *Non. c. 8. n. 57.* & *oleris* pro *oleribus Cato R. R. c. 149.* Oleris, aſparagis, lignis, &c.

OLUSATRUM, oluſatri, & Olus utrum, oleris atri, o. *ἰπποσέλινον*, herba miræ naturæ, inquit *Plin. l. 19. c. 8. poſt med.* a lacryma canis ſui naſcatur. Seritur & radice. Succum ejus colligunt, & myrrha ſaporem habere dicunt: auctorque eſt Theophraſtus, myrrha ſata natum. *Id. ibid. c. 20.* Libanotis radicem habet oluſatri. *Colum. l. 11. c. 3. ante med.* Circa Vulcanalia optima ſatio napi, & ſiſeris, nec minus oleris atri. *Id. l. 10. v. 213.* olus pullum vocat. *Id. l. 11. c. 3. circa med.* Atrum olus, quod Græcorum quidam vocant *ἱπποσέλινον*, nonnulli *σμύρνιον*, paſtinato loco ſeminet debet confoſſi, ma-

maxime juxta macerium, quoniam & umbra gaudet, & qualicumqua convaleſcit locu: idqua cum ſemal ſeveris, ſi non totum radicitus tollas, ſed alterne frutices in ſemen ſubmittas, ævo manet, parcamque farrimiuis exipit culturam. V. *Smyrnium*.

OLUSCOLUM, li, n. *pocnlo, e pochi erbaggi*, diminut. ab *olus*: pauca olera, vel minuta. *Cic. Attic. l. 6. ep.* 2. a *med.* In ſelicatie lancibus, & ſplendidiſſimis cantharis aluſculis nos ſoles paſcare. *Juvenal. ſat.* 11. v. 78. Curius, parvo quæ legerat horto, Ipſa ſuciz brevibus ponebat oluſcula, quæ nunc Squalidus in magna faſtidit compede foſſor.

OLYBRIA'NUS, a, um, ad Olybrium aliquem pertinens. Olybriue cum fratre Probino conſul Romæ fuit ſub Theodoſio: quibus carmen, ſeu panagyrin *Claudianus* inſcripſit. *Pandect. l.* 2. *contra Symmach. v.* 556. Quin & Olybriaci generiſque, & nominis herer.

OLYMPIA, æ, ſ. Ὀλυμπία, regio Peloponnaſi in Elide, per quam fluit Alpheus amnis. In ea eſt Piſa urbs, quæ & ipſa Olympia dicta eſt, & templum Jovis Olympii, certamine gymnico, & ſingulari ſanctitate, ipſo quidem ſimulacro, quod Phidiæ opus eſt, maxime nobile: quæ ſunt verba *Pomp. Mela l.* 2. *c.* 3. Adde *Plin. l.* 2. *c.* 103. & *lib.* 4. *c.* 5. & *lib.* 7. *c.* 47. & *lib.* 29. *c.* 6. Sic *Cic.* 3. *de Orat. cap.* 32. Eleus Hippias cum Olympiam veniſſet, maxima illa quinquennali celebritate ludorum. V. *Olympius*.

OLYMPIACUS, a, um, ad Olympiam, & Olympios ludos pertinens. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 3. Quaſi ſi quis ad Olympiacum venerit curſum. *Virg.* 3. *Georg. v.* 49. Seu quis Olympiacæ miratus præmia palmæ. *Juſtin. l.* 13. *c.* 5. Litteræ recitatæ præſente univerſa Græcia, in marcatu Olympiaco. *Suetou. in Ner. c.* 25. Corona Olympiaca. *Lucan. l.* 4. *v.* 614. Olympiacæ ſervato more palæſtræ. *Stat. 6. Theb. v.* 554. Olympiaci tumi. *b. c.* oleaſtar. V. *Oleaſter*.

OLYMPIAS, adis, ſ. Ὀλυμπιάς, ſpatium annorum quatuor, vel, ut quidam tradunt, quinquaginta menſium, ex eo ita dictum, quod juxta Olympiam Elidis urbem, quinto quoque anno iuruute fierent certamina gymnica in honorem Jovis Olympii. Græci enim tempora per Olympiades ſupputare cœperunt, ita numerantes, Olympiadis primæ, aut ſecundæ, aut centeſimæ anno primo, vel ſecundo, vel tertio, vel quarto. Atque ut Conſules, ita & in Olympiæ victores *ſterum*, & *tertium* dicebantur. Initium Olympiadum ſecundum aliquos eſt XXIII. annis ante urbem R. conditam, ſecundum alios XXXV. ſunt etiam qui aliter computant, ut eſt in ducendis temporeum rationibus multiplex & varia, valdaque incerta ſententia. *Velleſ. l.* 1. *c.* 8. Sexta Olympiade, poſt duos & viginti annos, quam prima conſtituta fuerat, Romulus Martie filius Romam urbem Parilibus in Palatio condidit. *Plin. l.* 2. *c.* 8. Olympiada circiter XXXII. qui fuit urbis Romæ annus CXIII. (*Hardouin.* corrigit XCIII. V. ejus notas.) *Id. ibid. c.* 12. Olympiadis XLVIII. anno quarto. *Manil. l.* 3. *v.* 591. numero niſi deeſſet Olympias una. ¶ Poetæ, qui liberiore licentia uti ſolent, Olympiadem pro luſtro accipiunt, h. e. quinqus annorum ſpatio. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 6. *v.* 5. In Scythia nobis quinquennis Olympias acta eſt: Jam tempus luſtri tranſit in alterum. *Martial. l.* 7. *epigr.* 39. *de Eroſco patre*. Hic prope tas ſenae vidit Olympiadas. *Stat. l. & ſilv.* 3. *v.* 146. *de eodem Eroſco*. Dextra hic octonis fluxarunt ſecula luſtris, Atque ævi ſtat nube tenor. ¶ Eſt & hoc nomine ventus Eubœæ proprius, qui & Argeſtes, ut Iapyx & Atabulus Apuliæ. *Plin. l.* 2. *c.* 47. & *lib.* 17. *c.* 24. a *med.* ¶ Eſt & nomen filiæ Neoptolemi regie Maloſſorum, quæ Philippo Macedoni nupſit, & Alexandrum M. peperit. *Juſtin. l.* 8. & 9. *Cic. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 27. *lib.* 2. *de Divin. c.* 23. & *lib.* 2. *c.* 66. ¶ Deniqua *Olympiades* dictæ ſunt Muſæ, quia Olympum colere credebantur. *Ennius* apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 2. a *med.* Muſæ quæ magnum pedibus pulſatis Olympum. *Varro ibid.* Cælum dicunt Græci Olympum, montem eum in Macedonia nunnes, a quo portus puto dictas Muſas Olympiadas. (Adda *l.* 3. *R. R. c.* 26.) *Pomp. Mela l.* 2. *c.* 3. Hinc non longe aſt Olympus, Pelion, Oſſa, montes gigantum fabula belloque memorati: hic Muſarum parens domuſque Pieria.

OLYMPICUS, a, um, ad Olympiam, & ludos Jovis Olympii pertinens. *Horat. l. c. od.* 2. *v.* 3. Sunt quos curriculo pulverem Olympicum Collegiſſe juvat. *Senec. in Thyeſt. v.* 231. Alpheue ſtadio notue Olympico. *Val. Max. l.* 8. *cap.* 7. *ſect.* 2. *extern. & Juſtin. l.* 12. *c.* 16. Olympicum certamen. ¶ *Olympicum* pro *Olympicorum* habet *Plaut. Trin.* 2. 4. 23.

OLYMPIONICES, æ, m. Ὀλυμπιονίκης, qui in Olympiaco certamine victor avaſit: ab *Olympia*, & νίκη, victoria. *Cic. pro Flacc. c.* 13. Quid, ſi etiam occiſus eſt a piratis Adramyteus homo nobilis, cujus eſt fere nobis omnibus nomen auditum, Acimas pugil, Olympionices? Hoc eſt apud Græcos (quoniam de eorum gravitate dicimus) prope majus & glorioſius, quam Romæ triumphaſſe. *Id. l.* 1. *Tuſcul. c.* 46. Cum Rhodius Diagoras, Olympionices nobilis, uno die duos ſuos filios victores Olympiæ vidiſſet. & *mox*. Permagnum exiſtimans, tres Olympionicas una e domo prodire. ¶ Adjective *Colum. l.* 3. *c.* 9. Nos quoque velut Olympionicarum equarum, ita feeciſſimarum Aminearum ſeminibus electis, largæ vindemiæ ſpem capimus.

OLYMPIUS, a, um, Ὀλύμπιος, ad Olympum montem, vel Olympiam urbem pertinens. *Olympius Jupiter* ita dictus eſt, quia ut ait *Laſtant. l.* 1. *c.* 11. in monte Olympo maximam partem vitæ celebat: Alii quia in cælo regnat, qui Olympus a Poetis dicitur: Alii, quia prope Olympiam urbem nobile templum habuit. Ibi enim ludos ei celeberrimos poſt quartum quemque annum, Græciæ totius conventu, Hercules primum inſtituit, Augia Elidis Tyranno ſuperato (alii Pelopem auctorem faciunt, aut Atreum ejus filium. *Velleſ. l.* 1. *c.* 8.) deinde Iphitus inceruiſſe inſtauravit: qui proinde *Olym-*

piæ, *orum*, dicti ſunt. V. *Eleus*. In iis Græca juventus quadrigarum curſu, ſaltu, palæſtra, diſcu, exſtribue per dies quinque ſe exercebat: victores nleaſtro coronabantur, tantuſque ere honos habebatur, ut non per portas urbis patriæ, ſed per muri ruinam aditu patefacto, ſublimes in curru ad proprios lares revertentur. V. *Iſelaſticus*. *Cic. de clar. Orat. c.* 69. Pugiles atia n ſi pugnos & plagas, Olympiorum cupidi farre poſſunt, ſolem tamen ſæpe ferre non poſſunt. *Id. l.* 2. *de Divin. c.* 70. Curſos ad Olympia proficiſci contans, viſus eſt in ſomnis curru quadrigarum vahi. *Enn.* apud *eund. de Senect. c.* 5. Sicut fortis equus, ſpatio qui ſæpe ſuperemo Vic: Olympia. *Horat. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 49. Quis circum pagos, & circum compita pugnax Magna coronari contemnat Olympia? *Juſtin. l.* 7. *c.* 2. *extr.* Olympium certamen. *Liv. l.* 28. *c.* 7. a *med.* Olympiorum ſolemne ludicrum parantes Elei. ¶ Olympii Jovis templum fuit etiam Syracuſis: de quo *Liv. l.* 24. *c.* 22. & 33. item Athenis, de quo *Suetou. in Aug. c.* 60. ¶ *Olympus equus* apud *Plin. l.* 28. *c.* 11. *ſub fin.* 28, quæ in Olympiis decucurrit. ¶ *Olympus* cognomen a Græcis datum eſt excellentibus viris, & in cælum tranſferri dignis, ut Pericli oratori apud *Plin. l.* 34. *c.* 8. a *med.* & *Val. Max. l.* 5. *c.* 10. *n.* 1. *extern.* item Romanis quibuſdam Imperatoribus divinos honores affectantibus, præſertim qui aliquot ex majorib n inter deos per conſecrationem relatos haberent, quaſi jura quodam hereditario cælum iis deberatur, ut Adriano, Commodo, Alexandro Severo, ut in eorum Græcis nummis videre eſt, quos affert *Hardouin. ad Plin. l.* 34. *ſect.* 19. *n.* 14.

OLYMPUS, i, m. *Olimpo*, Ὄλυμπος, mons inſignis altitudine, adeo ut ejus cacumen nubes excelat: quaſi διὰς ἀκρωτήρ, totus liceus. Eſt hoc nomine in Bithynia, *Plin. l.* 5. *c. ult.* ad cujus radices Pruſa urbs: item in Lesbo, *Id. ibid. c.* 31. *ſub fin.* item in Lycia, *Id. l.* 12. *c.* 6. a *med.* item in Ionia non longe a Smyrna, *Id. l.* 5. *c.* 29. ad *fin.* item in Myſia, *Id. ibid. c. ult.* & *Pompon. Mela l.* 1. *c.* 19. item in Peloponnaſo, prope Arcadiam, ſi *Servius* credimus, qui ad *Æn.* 8. *v.* 352. ſcribit, primum Æacum in Arcadia templum Jovi conſtituiſſe, non longe a monte Olympo. Sed præcipua celebratur a Poetis mons Theſſaliæ, eam a Macedonia diſterminans, Oſſæ vicinus, & Pelio, quibus alin ſuper alium impoſitis Gigantes dira bellum intuliſſa fabulati ſunt. *Plin. l.* 4. *c.* 8. *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 3. *Lucan. l.* 2. *v.* 272. & *Virg.* 1. *Georg. v.* 282. In hoc monte lupos non eſſe, *Plin.* tradit *l.* 8. *c.* 58. ¶ Sæpe a Poetis pro cælo ponitur, *cielo*. *Virg. Ecl.* 6. *extr.* invito proceſſit veſper Olympo. *Id.* 1. *Georg. v.* 96. Flava Ceres alto nequidquam ſpectat Olympo. *Id. l.* 9. *Æn. v.* 106. *de Jove*. Annuit & totum nutu tremefecit Olympum. *& lib.* 6. *v.* 579. Olympus ætherius. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1907. Belliger. ¶ Eſt etiam ſedes Muſarum. V. *Olympiæ*. ¶ Deniqus nomen eſt viri proprium, hoc eſt Marſyæ diſcipuli, qui Athiarum cantu cum Pane certavit, & in ludis Acaſti victor eodem certamine fuit, at *Hygin. fab.* 273. narrat. Hic præceptorem ſuum ab Apolline excoriatum ſepulturæ tradidit. *Ovid. 6. Metam. v.* 393. & 3. *ex Pont. el.* 3. *v.* 42. *Hygin. fab.* 165. & *Plin. l.* 36. *c.* 5.

OLYNTHIUS, a, um, Ὀλύνθιος, ad Olynthum pertinens, quæ aſt urbs Thraciæ in Sithonia regione, inter Athon & Pallenem. *Plin. l.* 4. *c.* 22. & *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 2. *ad fin.* & *Senec. l.* 5. *controv.* 34.

OLYRA, æ, ſ. ὄλυρα, genus frumenti, quod *Plin. l.* 18. *c.* 20. & *lib.* 22. *c.* 25. idem eſſe docet cum arinca, & ab *Homero*, ὀλύρη eum dixit (*Iliad.* 5. *v.* 196. & 8. *in fin.*) arincam ſignificari. Quidem putant eſſa *ſcandela*. *Id. l.* 18. *c.* 7. *ante med.* Far in Ægypto ex olyra conficitur. *Id. l.* 22. *c.* 25. Ex olyra decocta fit medicamentum, quod Ægyptii atheram vocant, infantibus utiliſſimum: ſed & adultos illinunt ea.

OLYSSIPO. V. *Olyſiponenſis*.

O M

OMASUM, ſi, n. in Gloſſis exponitur *ſilum κάτω λευκὸν*, τῇ Γάλλων γλώττῃ, h. l. fruſtum pingue bubulæ carnie, Gallorum linguæ: item ἀγκὼν, venter bubulus, h. e. ut opinor, inteſtina bubula, quæ nos *trippe*. Unde alii intelligunt inteſtinum bubulum craſſius, & pinguius: quod erat apud plebejos in cibo gratiſſimum. *Plin. l.* 8. *c.* 45. Damnatus a popnio, dia dicta, qui concubino procaci rure omaſum ediſſe ſe negante, occiderat bovem. *Horat. l.* 1. *ep.* 15. *v.* 34. patinas cœnabat omaſi, Vilie & agninæ, *uno buon piatto di trippe*. *Plin. l.* 28. *c.* 10. *ad fin.* Omaſi jure poto venena expugnari putant. ¶ Pro ipſo ventre, *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. *v.* 40. pingui tentus omaſo Furius.

OMBRIA, æ, f. ὀμβρία, gemmæ ſpecies, quam nonnulli notiam vocant, quæ cum imbribus, & fulminibus ſertur in terram decidere, quemadmodum ceraunia, & brontia: & eundem, quem illæ, effectum habet. *Plin. l. ult. c.* 29.

OMEN, inis, n. *augurio, ὀμὸς*, proprie aſt augurium, quod hominum ora ſit, ut explicat *Cic.* 1. *de Divin. c.* 45. quaſi *oremen*, inquit *Feſt.* Etiam *Varro l.* 5. *de L. L. c.* 7. *extr.* ab ore derivat. Sed accipitur etiam pro quovis auſpicio, & augurio ſive lætu, ſive triſti. *Cic. lor. cit.* Neque ſolum deorum voces Pythagoræi obſervaverunt, ſed etiam hominum, quæ vocant omina, quæ quia valere cenſebant majores noſtri, idcirco omnibus rebus agendis, Quod bonum, fauſtum, felia, fortunatumque eſſet, præfabantur. *Id. Phil.* 12. *c.* 5. Hoc detaſtabile umen avertat Jupitar. *Id. de Harusp. reſp. c.* 20. Quod dii omen abruant. *Virg.* 2. *Æn. v.* 190. quod dii prius omen in ipſum Convertant. & *verſ.* 178. Nec poſſa Argolicis exſcindi Pergama telis, Omina ni repetant Argis. *Ovid.* 5. *Metam. v.* 550. Bubo dirum omen mortalibus. *Liv. in fin. præfat. l.* 1. Cum bonie ominibus ali-

quid incipere. *Horat. in fin. od. 11. l. 3.* i ſecundo omine. *Cic. 1. de Divin. c. 46.* Omen capere. *Id. Fam. 3. ep. 12.* fauſtis omnibus proſequi, *h. e.* precationibus. *Ovid. 3. Amor. el. 12. v. 1.* triſtia ſemper ammoti Omina non albæ concinentis aves. *Propert. l. 1. el. 21. v. 38.* Nigraque funeſtum concinit omen avis. *& lib. 4. el. 1. v. 67.* date candida, cives, omina. *Ovid. 10. Met. v. 453.* & *Plin. l. 15. c. 19. ſub fin.* Omen facere ulcini. *Tacit. in fin. cap. 86. lib. 1. Hiſt.* Id ipſum a fortuitis vel notoriis cauſis in prodigium & omen imminentium cladium vertebatur. ¶ *Accipere omen* eſt fortuitum ulicujus dictum in omen fauſtum vertere rei cujuſpiam. *Cic. 1. de Divin. c. 46. L.* Paulus, cum ei, bellum ot cum rege Perſa gereret, obtigiſſet, filiolam ſuam Tertiam oſculans, animadvertit triſticulam. quid eſt, inquit, mea Tertia? mi peter, inquit, Perſa periit. Tum ille arctius puellam complexus, accipio, inquit, mea filia, omen. erat autem matronis cæteſtee eo omine. *Liv. c. ult. l. 5.* Centurio in comitio exclamavit: ſignifer, ſtatue ſignum: hic manebimus optime. quo voce audita, Senatus accipere ſe omen exclamavit. Adde *lib. 1. c. 7.* Simile eſt illud *ejuſd.* de Scipione *l. 29. 1. 27. a med.* Quod eſſet proximum promontorium, percontatus, cum Pulcri promontorium id vocari audiſſet, placet omen, inquit: huc dirigite naves. V. alia apud *Val. Max. l. 1. c. 5.* ¶ Omine triſtiu bene multa recenſet *Sil. l. 8. a verſ. 616.* plura *Lucan. l. 1. a verſ. 526.* aliquot *Apulej. l. 9. Metam. poſt med.*

OMENTATUS, a, um, omento involutus, ut Iſicia omentata, *Aper. l. 1. c. 1.*

OMENTUM, i, *c. vetr.* κίρβος, *omentum*, ἐπίπλοον, membrana pinguia, qua inteſtina involvuntur: ſortaſſe ab ὠὰς, membrana. *Celſ. l. 4. c. 1. a med.* Contegit ooiverſa hæc omentum, eu inferiore parte læve & adſtrictum, eu ſuperiore mollina: eni udepi quoque innaſcitur. *Plin. l. 11. c. 37. ſect.* 80. Ventriculus, utque inteſtina pingui ac tenui omento integuntur. Adde *Senec. in Oedip. v. 370.* ¶ Non membranam ſolum, ſed etiam ipſa viſcera, ſeu cata ſignificare volunt *Perſ. ſat. 1. v. 47.* Tot tibi cum in ſtamnia jumicum omeota liqueſcant. & *Juvenal. ſat. 13. v. 116.* in carbone tuo charta piu tura ſolum Ponimus, & fractum vituli jecur, ulbaque porci Omenta. ¶ Dicitur & de adipe, ac pingui. *Perſ. ſat. 6. v. 74.* aſt illi tremat omento popa venter. ¶ De membrana, qua involvitur ne, & cerebrum, *Macrob. l. 7. Saturn. c. 9. circa med.* Ut ne ſecetur, omentum, quod impoſitum eſt oſſi, cruciatem, dum ſectionem patitur, importat. περίφραγμα. *& paulo poſt.* Cerebrum, quod tactu ſui hominem torquet, non ſuo ſenſu, ſed veſtitus ſui, ideſt omenti huoc importat dolorem. *h. e.* duræ, ut vocant Anatomici, & piæ matria.

OMETIS, idis, f. *Ovid. 3. de art. am. v. 273.* Cooveniuot tenues ſcapulæ ometides altis. *h. e.* humerales faſciæ: ab ὠμὸς, humerus. Ita legit & exponit *Turneb.* V. *Analectidas.*

OMINATIO, onis, f. *augurium*, actus ominandi. *Feſtus:* Faveotia bonam ominationem ſignificat.

OMINATOR, ris, m. qui ominetur. *Plaut. Amph. 1. 1. 90.* Ob iſtuc omen ominetor capice, quod te comlecet.

OMINO, as, a. 1. idem ac ominor apud Vet. *Pompon.* upud *Non. c. 7. n. 53.* Ita ſit & tibi bene, qui rafte ominas. *Propert. l. 1. el. 17. v. 3.* Nec mihi Caſſiope ſolito viſura carinam Ominet. *h. e.* nec auguror, nec ſperu, carinam & nautas vifuros Caſſiopeæ aſtrum, & alia fidera, quæ curſum dirigunt nevigantium. Sunt qui hic aliter leg.

OMINOR, aris, dep. 1. *augurare*, οἰωνίζω, omen capio, auguror, futurum aliquid pronuntio. *Cic. 2. Offic. c. 21.* Malo enim alteri, quam noſtræ ominari. *Plin. l. 4. ep. 25.* Optamus enim tibi, ominamurque in proximum annum conſulatum. *Vellej. l. 2. c. 92.* Vera de exitu Antonii ominatus eſt. *Liv. l. 26. c. 18.* Clamore & favora omineti ſunt felia fauſtumque imperium. *Plin. l. 28. c. 2. a med.* Primum anni incipientis diem lætie precationibus invicem fauſtum ominamur. *Sueton. in Ner. c. 48.* Clamor militum & ſibi adverſa, & Galbæ proſpera ominantium. *Liv. l. 29. c. 35.* Naves, quæ prædam in Siciliam vexerant, cum commeatu rediere, velut ominatæ, ad alteram prædam repetendam ſe ſe veniſſe.

OMINOSE, *cum nisi augurio*, malo omine. *Quintil. declam. 6. c. 5.* Prorſus ominoſe retentus.

OMINOSUS, a, um, *di mal augurio*, δυσοιώνιστος, qui eſt mali ominie. *Plin. l. 3. ep. 14. ad fin.* Notabilia, utque etiam, ut euitea docuit, ominoſa res accidit. *Meſſala* apud *Gell. l. 13. c. 14. ad fin.* Mone avibus obſcenie ominoſus.

OMISSIO, onis, f. *omiſſion*, actus omittendi, prætermiſſio. *Symmach. l. 3. ep. 48.* Illam veluti omiſſionem laudis ſuæ plus honoris habuiſſe. Adde *lib. 10. ep. ult.* (*al. ep. 70.*)

OMISSUS, a, um, *omeſſe*, ἐκλελειμμένος, παρελειμμένος, prætermiſſus. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 34.* Ut omnibus omiſſis rabus, huic bello ſervirent. *Salluſt. in Jug. c. 70.* Omiſſa dedítione bellum incipit. *Horat. l. 1. ep. 6. v. 30.* Si virtus hoc une poteſt dara, forte omiſſis Hoc age deliciis. *Tacit. l. 1. Hiſt. c. 86.* Prodigia iuſuper terrebant: in veſtibula Capitoli omiſſas habenas bigæ, cui Victoria iolitterat. *h. e.* dimiſſas. ¶ Translate eſt remiſſus, neglipene, ut qui ea omitit, quæ ad rem ſuam pertinent, *neglegens, trajecrotus, diſſeiuuto. Salluſt. in orat. Philippi cons. Lepid.* Pro dii boni, qui hanc urbem omiſſa cura adhuc regitis! *Terent. Heaut. 5. 2. 9.* Ubi te vidi uoimo eſſe omiſſo, &, ſuſvla su præſentia quæ eſſent, prima habere, neque coofulare in longitudinem. *Id. Adel. 5. 3. 44.* At enim metuas, ne ub re ſint tamen omiſſiores paulo.

OMITTO, is, iſi, iſſum, 3. *laſciare, evolaſciare, laſciar andare, omettere*, παρίημι, prætermitto, relinquo, miſſum facio, prætereo: ex *ob*, & *mitto*: ſed tamen primam ſyllabam corripit. *Cic. 2. ad Q. Fr. ep. 6.* Primare nevigationem, dummodo idonea tempeſtas ſit, ne omiſeris. *Id. in Brutu, c. 76. ad fin.* Næ ego, ut omittam cætera, doleo, nihil tuam auctoritatem velniſſe. *& mox.* Itaque omittamus lugere. *Horat. l. 1. ep. 6. v. 48.* Hoc primum mpetas opus, hoc poſtremus omittas. *Id. in ar. Poet. v. 44.* Pleraque differat, & peræeos in tempus omirtat. ¶ Pro ceſſare, deſinere. *Plaut. Perſ. 3. 3. 16.* Iam omitto iratus eſſe. *& 4. 4. 90.* Jam de iſtoc regam omitte. ¶ Pro abjicere, deponere, *Cic. 3. Offic. c. 10.* Omiſit hic & pietatem, & humanitarem, ot id, quod utile videbatur, aſſequi poſſet. *Id. in ſomn. Scip. c. 1. extr.* Omittere timorem. *Luc. l. 21. v. 11. extr.* arma. *Terent. Adelph. 2. 4. 3.* triſtitiam. *& 4. 7. 36.* iracundiam. ¶ Pro dimittere. *Id. Phorm. 1. 2. 91.* Nunc omitte quæſo hunc. *Plerique ed. leg.* amitte. *Id. Adelph. 2. 1. 18.* Hem ſerva, omitra mulierem. *Plaut. Mil. 4. 3. 2.* Nullo pacto poteſt prima hæc in ædes recipi, quam illem omiſerim. *Nep. in Eumen. c. 9.* Certos omittit homines ad infimos montes. *ſpedifco.* Al. leg. *mittit.* ¶ *Omittere animam*, emittere, mori. *Plaut. Amph. 1. 1. 85.* Animam omittunt, priuſquam locu demigrent. Sic ibi *Taubmau.* legendum monet ex MSS. & veterib. editionib. non *omittunt.* ¶ Silentio præterire, *paſſus ſeeno ſilentio. Cic. in Piſon. c. 22.* De reditu Gabinii omittamus. *Id. pro Sext. c. 24.* Omitto gratulationes, epulas, prædam, lætitiam, &c. *& rap. 12.* Omitto, quid illi tribunus, omnium rerum diviuerum humanarumque prædo, fecerit. *Nep. in Amyot. c. 1.* Nam, ut omittam Philippum, omnium potentiſſimus Antiochus fuit. *per non div nulla.*

OMMENTANS: Livius in Odyſſea cum ait: in Pylum advenies, aut ibi commentane; ſignificat obmutuene, ſed ea ſignificatione, qua ſæpe fieri dicitur. id enim eſt mantare. Hæc *Feſtus.*

OMNICANUS, a, um, omnia canens, val ſemper canens. *Apul. in Florid. n. 13.* (*al. l. 2.*) Philoſophi ratio & oratio tempore jugis eſt, & audita venerabilis, & intellecta utilis, & modo omnicana.

OMNICARPUS, a, um, adject. omnia carpens. *Varr. l. 4. de L. L. c. 19.* ea ver. *Scriptore.* Omnicarpæ capræ.

OMNICOLOR, is, adject. *de cpni colore*, ut Omnicolos pictura, apud *Prudent. in paſſ. Petri & Pauli*, παντόχρως. *v. 6. v. 39.*

OMNIFARIAM, *in omni parte, in tutte le parti*, in omnibus partibus. *Gell. l. 12. c. 13. a med.* Cum oceanus omnes terras omniſariam & undiqueverſum circumſtet. *Macrob. l. 7. Somn. cap. 13. ante med.* Senarius numerus omoifariam plenus, perfectus, atque divinus eſt. *Capitolin. in M. Anton. Philoſ. c. 11.* Gladiatoria ſpectacula omoifariam temperavit. *Vopiſc. in Aureliano, c. 27.* Pones profecto ſuperatium, quo quac mihi deditionem, quaſi omniſurium victor, imperas. *Apul. l. 2. Metam.* Ore undique omniſariam deformato. *Id. in Florid. n. 23.* (*al. l. 4. ed fin.*) Lapis prone omnifarium complanatus. Adde *Tertull. l. 2. adverſ. Marcion. c. 19.*

OMNIFER, a, rum, παντοφόρος, omnia ferens. *Ovid. 2. Met. v. 275.* Tellus Sublit omniferos collo tenue arida vultus.

OMNIFORMIS, e, adject. omnium formarum, παντοιόμορφος. *Apul. in Trifmegiſto.* Mundus receptaculum omniformium ſpecierum. *Prudent. in Rom. v. 339.* Verbo creavit omniformem machinam. Adde *Sidon. in carm. l. 9. epiſt. 15.*

OMNIGÉNUS, a, um, *di ogni genere, d' ogni ſorta*, παντοῖος, omnis generis. *Lucret. l. 2. v. 758.* E quibus omnigenos gignunt, variatque colores. *Id. l. 5. v. 440.* omnigenis e principiis. *Gell. l. 14. c. 6.* Dat mihi librum doctrinæ omnigenæ præſatentem. *Virg. 8. Æn. v. 698.* Omnigenumque deum monſtra, & latrator Anubis. *pro* omnigenorum. Loquitur autem de diis Ægyptiorum, apud quos eumen eaat piſces, canes, porrum, cæpe, &c. V. *Juvenal. ſat. 15. v. 7.* ¶ Iram omnia gignens. *Prudent. l. c. adverſ. Symmach. v. 22.* quæ Patris ura eſt omnigeni.

OMNIMÉDENS, entis, παντιάτωρ, qui omoibus medetur. *Paulin. Nolan. carm. 27.* (*al. 26.*) *v. 17.* (*al. 45.*) cupiens avertere nnnbos Omnimedens Dominee.

OMNIMÓDE, adverb. *in ogni modo*, παντοίως, omnibus modis. *Lucret. l. 2. v. 488.* Omnimode expertus fueris, quam quiſque det nedo, &c. *Al. leg.* Omnimodis expertus vris.

OMNIMÓDIS, *in tutti i modi*, παντοδαπῶς, omoibus modis, ut *multimodis*, multis modis. *Lucret. l. 2. v. 699.* Nec tamen omnimodis conoeſti poſſe potandum eſt Omuie. nam vulgo fieri portenta videres. (Adue *lib. 2. v. 683. l. 3. v. 407. & alibi.*) *Apul. in Florid. v. 4.* (*al. l. 1.*) Tibicen omuia voculæ melleve modulator, & idem omoimodis peritus modificator. Al. leg. *omnes modi.*

OMNIMÓDO, *in ogni modo*, παντοδαπῶς, omnino, omnimodis. *Senec. l. 2. de benef. c. 1.* Evitemus omnimodo, ne deliberaſſe videamur. *Cic. l. 7. c. 4. fect. 3. extr.* Sed non ommimodo res ſe deſperationem habet. *Gell. lib. 18. c. ult.* Quod omnimodo quintus ſemipes verbum fuiret. *Pompon. Dig. lib. 29. tit. 2. leg. 11.* Impuberibus liberis omoimodo abſtinendi poteſtas ſit. *Lactant. l. 6. cap. 12.* Teoeadum eſt omnimodo, ut ab officio miſericordiæ ſpes recipiendi abſit omnino. ¶ Scribi poteſt etiam divifim.

OMNIMÓDUS, a, um, *di ogni modo, d' ogni ſorta*, παντοδαπός, qui eſt omais modi, aut generis. *Apul. in Apolog.* Cutim vitiligine infigiat, & omoimodis maculationibus conariat. *Id. l. 5. Metam.* Eam voculas omnimodas edocens recinere. *Lucret. l. 1. verſ. 683.* Ignia enim foret omnimodus. Al. leg. *omnimodæ.*

OMNINO, adverb. *totalmente, del tutto, affatto, onninamente*, πάνυ, ὅλως, παντελῶς, prorſus, plane, funditus, uſquequaque: ab *omnis. Cic. intro l. 1. Tuſcul.* Cum defenſionum laboribus, Senmoriſque muneribus aut omnino, aut magna ex parte eſſem aliquando liberatus. *Id. de Amic. c. 6.* Eos omittamus, qui omnino nuſquam reperiontue. *Id. 2. de Orat. c. 13. extr.* Cauſas omnino nunquam uttigerunt. *Id. 1. Tuſcul. c. 3.* Ut non multum, aut nihil omnino Græ-

cis

cis cederetur. *Id. Attic.* 3. *ep.* 23. Clodium fanxiſſe, ut vix, aut omnino non poſſet Infirmari lex. *Enn.* apud *eund.* 2. *de Orat.* c. 37. *ad fin.* Decrevi philoſophari pauciis. nam omnino haud placet. *Cic. pro Balb.* c. 19. Quæ quotidie labore bujus & ſtudio, aut omnino, aut certe facilius conſequuntur. *Id. Fam.* 9. *ep.* 15. *circa med.* Mihi licere res has non omnino quidem, ſed magnam partem relinquere. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 34. Sibi mirum videri, quid in ſua Gallia aut Cæſari, aut omnino populo R. negotii eſſet. ¶ Ponitur & pro ſolum, tantummodo, *ſolumeme. Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 6. Erant omnino itinera duo, quibus itineribus domo exire poſſent. *Cic. pro Quinct. c.* 24. Mihi pardifficile eſſe, contra tales oratores non modo tantam cauſam perorare, ſed omnino verbum facere conari. *Plin. l.* 5. *ep.* 4. Pleraque tacita tantum, & omnino commodo, latiſſime ſerpunt. ¶ Junctum nominibus numeralibus habet num τῶ admodum. *Cic. pro Cluent.* c. 28. Quinque omnino fnetunt, qui Oppianium abſolverent. *cinque, e non più: cinque in tutti. Caſ. B. Gall. l.* 4. *c.* 19. *extr.* Diebus omnino decem & octo trans Rhenum conſumptis. *Cic. lib.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 1. Sane frequentes fumes: omnino ad ducentos. *Nep. in Pelop. c.* 2. Cum omnino non eſſent amplius centum, qui tanto ſe offerrent periculo. ¶ Videtur etiam poni pro univerſim, generaliter. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 12. *a med.* De hominum genere, aut omnion de animaliem loquor. ¶ In principio ſententiæ, ut *lib.* 1. *Offic. c.* 20. Omnino fortis animes & magnus duabus rebus maxime ceruitur. *in facis, certamente. & de Amic. c.* 21. Omnino omnium horum vitiorum atque incommodorum una cautio eſt, ut, &c. ¶ Adhibetur etiam a Poetis. *Virg.* 9. *Æn. v.* 248. Non tamen omnino Teucros delere paratis. *Horat. l.* 2. *ſat.* 1. *v.* 6. ne faciam, inquis, Omnino verſus. *Martial. l.* 3. *epigr.* 45. Sed oihil omnino, te tecitante, placet. *Catull. carm.* 96. *in Veſtium, verſ.* 5. Si nos omnino vis omnes perdere.

OMNIPARENS, antis, παντοτόκος, qui omnia parit, ſeu gignit: ab *omnia*, & *parens*. *Virg. 6. Æn. v.* 595. Nec non & Tityon terræ omniparentis alumnum. *Al. leg.* omnipotentis. *Lucret. l.* 2. *v.* 705. per terras omnipamntes. *Apul. l.* 8. *Metam.* Omnipotens, & omniparens dea Syria. *Id. de Mundo.* Omniparentis mundi amœnitas. Adde *Nemeſian. Eclog.* 1. *v.* 35.

OMNIPATENS, entis, omnino, vel omnibus patens. *Virg. lib.* 10. *Æn. v.* 1. Panditur interea domus omnipatentis Olympi. *& lib.* 12. *v.* 791. rex omnipatentis Olympi. Ita quidam leg. ſed invitis MSS. teſte *Pierio*, qui ubique *omnipotentis* reperit: invito etiam *Erythræo*, qui multa in indice hac de re.

OMNIPATER, tris, omnium rerum pater. *Prudent. καθ' ἡμ. 9. in poſt. Enod. v.* 70. omnipotremque negare Deum.

OMNIPAVUS, a, um, adject. qui omnia timet. *Col. Aurel. Aem. l.* 3. *c.* 12. Pantophobus, ideſt omnipavus.

OMNIPERITUS, a, um, omnium peritus. *Albinov. el.* 2. *verſ.* 110. Viſcera directi mutaverat arietis agno Æetis fucsis omniperita fais. Al. leg. *omne perito* per hyphen, ὦ ἄν.

OMNIPOLLENS, tis, adject. omnipotens. *Prudent. Apotheoſ. in præfat. v.* 31. Statum laceſſunt omnipollentis Dei.

OMNIPOTENS, antis, *omnipotente*, παντοκράτωρ, omnia potens. *Turpil.* apud *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 34. Teque, omnipotens Neptune, invoco. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 171. Jupiter omnipotens. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 81. Regina omnipotens. *b. e.* Juno. *& lib.* 8. *v.* 70. Somne omnipotens. *Virg.* 8. *Æn. verſ.* 334. Fortuna omnipotens, & ineluctabile fatum. *Macrob. l.* 1. *in ſomn. Scip. c.* 17. *a med.* & *Auguſtin. l.* 1. *Confeſſion. cap.* 4. Deus ille omnipotentiſſimus.

OMNIPOTENTIA, æ, f. *omnipotenza*, παντοκρατία, rerum omnium facultas. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 16. Omnipotentium quoque Fortunæ tribuit.

OMNIS, ne, *ogni, ciaſcuno, ognuno, tutti*, πᾶς, ἅπας, cunctus, univerſus, unuſquiſque. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 9. Omnium nomine, quicumque ludos facient, pecunia eroganur. *Id. l.* 1. *Offic. c.* 35. *a med.* Ab omni, quod abhorret ab oculorum auriumque approbatione, fugiamus. *Id.* 5. *Tuſcul. cap.* 23. Quis eſt omnium, qui modo cum muſis habeat aliquod commercium, qui non malit, &c? *Id.* 1. *de Orat. cap.* 22. Cum ta unum ex omnibus ad dicendum maxime natum aptumque cognoſſem. *Id. pro Rob. perduell. c.* 7. Omnes omnium ordinum homines. ¶ Pro quilibet, quicumque, *qualunque. Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 6. Omnibus precibus petere contendit, ut, &c. *con ogni ſorta di preghiere. Horat. l.* 1. *ep.* 5. *v.* 2. Nec modica cernere times olus omne patella. ¶ Interdum ſubſtantivi naturam induit. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 2. Omnia, quæcumque in hominum diſceptationem cadere poſſunt. *Liv. l.* 31. *c.* 45. Macedonum fere omnibus, & quibuſdam Andriorum, ut manerent, perſuaſit. *Lucret. l.* 1. *v.* 520. Tum porro ſi nil eſſet, quod inane vacaret, Omne foret ſolidum. *& verſ.* 999. Omne quidem vero nihil eſt quod finiat extra. *& verſ.* 1022. Sed quia multa modis multis mutata per omne, &c. *Cic.* 3. *Verr. c.* 10. Poſcet omne, quantum exaravero. quid omne? immo plus atiam, ſi volet. *& ſup.* 77. *extr.* Unum da mihi, qui ſibi dicat pro frumento omne eſſe, quod oportuerit, ſalutum. *Terent. Adelph.* 2. 4. 16. At ut omne reddat. *Sy.* omne reddet: taca modo. *Propert. l.* 4. *eleg.* 8. *v.* 30. Sobria grata parum cum bibit, omne decet. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *verſ.* 30. tu puſſes omne quod obſtat. ¶ *Omnia facere*, tentare, experiri, *far di tutto*, πάντα ποιεῖν. *Cic. de Amic. c.* 10. *ad fin.* Profiteri, omnia ſe amici cauſa eſſe facturos. *Id. Fam.* 1. *ep.* 9. *ad fin.* Scribis, te omnia fallerum, ut negotium aonficias. *Perron. in Satyr. c.* 107. Quid ita omnia feciſti, ut quos tuebatis, obſconderes? *Martial. l.* 6. *epigr.* 93. Omnia cum fecit, Thaida Thais nlet. Sic *Terent. Andr.* 2. 2. 12. Omnia experiri certum eſt, priuſquam pereo.

¶ *Omnis fere primo abhorrer, quam*, &c. q. d. cælum ruiturum. *Cic. ad Pompej. poſt epiſt.* 11. *l.* 8. *ad Attic.* Nam ſuſpicione aſſequi non potui, quod omnia prius arbitratus ſum fore, quam ut hæc reipubl. cauſa in Italia non poſſet, duce te, conſiſtere. ¶ *Omnes mihi ſunt cum aliquo*, coocordes inecem ſumus in nonnibus, vel omnia ſunt mihi cum aliquo cincula & officia familiaritatis, & amicitiæ. *Cic.* 13. *Fam. ep.* 1. Cum Patrone Epicureo mihi omnia ſunt: niſi quod in philoſophia vehementer ab eo diſſentio. Contra *Id. Attic.* 12. *ep.* 17. Mihi ante zdilitatem meam nihil erat cum Cornificio. ¶ *Eſſe omnia in aliqua re ducimus*, cum in ea re omnia præſidia, & vim ineſſe affirmamus. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 10. Caſte leu jubet adire ad deos, animo videlicet, in quo ſunt omnis. *Id.* 15. *Fam. ep.* 14. *ad fin.* Sic velim entere, quaſi in eo ſint mihi omnia. *ſia il tutto.* ¶ *Eſſe omnia alicui*, eſſe alicui in ſummo gradu exiſtimationis & gratiæ, inſtar omnium eſſe, unum valere, quod omnes alii, ἴσον τοῖς πᾶσιν. *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 161. Deſeror (amiſſo regno, patriaque, domoque) Conjuge, qui nobis omnia ſolus erat. *Liv. l.* 40. *c.* 11. Demetries his unos omnia eſt: eum jam regem vivo patre appellant. Sic *Perron. in Satyr. c.* 37. Nunc, nec quid, nec quare, in cælum abit, & Trimalchionis tapanta (*vel ut alii edidere, ni mârra*) eſt. ¶ *Ante omnia.* V. in *Ante.* ¶ *Per omnia*, omnibus rebus, in omni re, omnino, *in tutto. Quintil. lib.* 5. *c.* 2. Vix ullu res eſt per omnia alteri ſimilis. *Colum. l.* 4. *c.* 2. Quare per omnia prætulerim, duobus potius feminibus depoſitis, quem unico periclitari. *Vellej. l.* 2. *c.* 33. Vir ſhoqui per omnia laudabilis. *& cap.* 40. Pompejus per omnia fortunam homiois egreſſus. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 613. *n.* 2. T. Flavius Aug. L. Felix conjugi kariſſimæ de ſe per omnia bene meritæ. ¶ *Eadem omnia, παντὰ ταὐτὰ. Terent. Hecyr.* 2. 1. 2. Utin' omnes mulieres eadem æque ſtudeaut, nolintque omnis. *Plaut. Aſin.* 3. 3. 23. Mihi certum eſt efficere in me omnia eadem, quæ eu in te fexis. *Plin. l.* 7. *ep.* 17. Supervacuum tamen eſt recitare, quæ diſeris: etiam: ſi eadem omnia, ſi iiſdem omnibus, ſi ſtatim recitas. ¶ *Alia omnia*, contrarium. *Plin. l.* 7. *ep.* 15. Requiris quid agam? quo noſti diſtringor officio, amicis deſervio, ſtudeo interdum, &c. Ta alia omnia, quam quæ velis, agere, moleſte ferrem, &c. tuti' *altro.* ¶ Aliquando *alio* omittitur, ſequente *quam. Cic. pro Quinct. c.* 24. Quid hæc feſtinatio tanta ſignificat? non vim? non ſcelus? non latrocinium? non denique omnia potius, quam jus, quam officium, quam pudorem? *Liv. l.* 2. *cap.* 39. Plebs omnia, quam bellum malebat. *Salluſt. in Catil. c.* 26. Sed ai cariora ſemper omnia, quam decus atque pudicitia fuit. ¶ *Ire, cranſire, diſcedere in alia omnia* eſt Scotatoris diſſentientis in Senatu ab alterius ſententia. Utebantur autem his verbis *alia omnia*, cæmnis cauſa, ne dicerent, *qui non conſentit*, vel *qui contrarium conſentit*, quæ verba mali omnes eſſe videbantur, ut *Feſtus* docet in *Qui hoc*, V. *Eo, ir.* ¶ *Omnis* abſolute, Græco more, per omnia, omnino. *Senec. de conſol. ad Marc. in fin. cap. penult.* Tremites, omnia plani, & ex facili mobiles. *Lipſ.* vellet aliter legi, invito *Geranov.* Sic *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 9. Veſpaſianus ſanctus omnia, facundiæ haud egens. ¶ Aliquando *omnis* eſt ullus. *Terent. Andr.* 2. 3. 17. Sine omni periclo. ¶ *Omnes*, ſinguli. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 31. Iisemque omnibus menſibus, vicefimo die lunæ, dent ad eorum epulas, &c. *Plin. l.* 12. *c.* 25. *ante med. de balſame arbore.* Tee omnibus percutitur ætatibus, poſtea deputatur. ¶ *Omne* ſing. num. pro *omnes*, & eadem ſignificatione. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 707. & viſu laſſatur inani Omnis eques. *Albinov. el.* 1. *verſ.* 202. Funeris exſequias adſumus omnis eques. *Coto* apud *Gell. l.* 3. *c.* 7. Omnis Græcia decorsvere. *Ovid. l.* 1. *Amor. el.* 9. *verſ.* 2. Militat omnis amans. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 3. *v.* 85. huc omnis turba coimus. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 202. pariterque toris exhorruit omnis mater. *& lib.* 1. *v.* 14. Spargentemque faces, & in omni turre furentem. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 2. *v.* 119. Proteaque atque omnem Nereida quarere juſſi. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 3. *circa med.* Hic omnia facere omnes debet, ne armis decernamus. *Al. teſtimus leg.* omnes debent. ¶ *Omnes* de duobus, aut nibus tantum. *Cic. pro Mur. c.* 15. Perfecta ab Lucollo hæc ſunt omnis, *ut* nbs fideliſſimorum ſociorum defenderetur, ut omnes copiæ regis diuturnitate obſidionis conſumerentur. *Quintil. l.* 3. *c.* 7. *extr.* Quamquam omnes tres ſtatus cadere in hoc opus poſſint. ¶ Redundat in illo *Varron. l.* 9. *de L. L. cap.* 4. Harum analogiarum primam ſequi debet populus, ſecundam omnes ſinguli e populo, tertiam poetæ. ¶ Hactenus *omnis* refertur ad quantitatem diſcretam, ut vocant, h. e. ad numerum: in quo differt *a totus*, quod pertinet ad continuam, & integrum corpus aliquod ſignificat, nulla cui deſit pare. Sæpe tamen *omnis* pro *totus* ponitur. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 13. *extr.* Omnis inſula eſt in circuitu vicies centena millia paſſuum. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 34. Omne cælum, totamque cum univerſo mari terram mente complexus. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 22. *extr.* In profundenda voce omne corpus intenditur. *Id. pro Cluent. c.* 6. *ad fin.* Sanguinem ſuum omnem profundere. *Id.* 2. *de Orat. c.* 22. *extr.* Tota mente atque omni animo intueri. *Id. pro Quinct. c.* 21. Ut in hoc ſingulare judicium cauſa omnis concluderetur. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 15. M. Craſſus, quem ſemel ait in omni vita riſiſſe Lucilius. *Horat. lib. & epiſt.* 1. *v.* 11. Quid verum atque decens, auro & rogo: & omnis in hoc ſum. *Aurel. Vict. de vir. illuſtr. c.* 34. Cenſuram ſolum omni quinquennio obtinuit. *ſtinque annui inirent. Stat. Theb.* 6. *v.* 766. at ille nocendi Prodigus, incautuſque ſui, ruit omnia, & ambas Conſumit ſine lege manus. ¶ *Omne* pro *tantum* videtur eſſe in illo *Cicer. Verr.* 5. *c.* 10. Apronius poſcet omne, quantum exaravero. ¶ Primam in *omnibus* aorripit *Lucret.* more Græco, propter *n* ſ, ut in *Clytemneſtra*: *lib.* 3. *v.* 440. Cum ſemel au omnibue membris ablata receſſit.

OMNI-

Digitized by Google

OMNISONE. V. in voce ſequenti.

OMNISONUS, a, um, *d' ogni ſuono*, omnem ſonum reddens. *Paulin. Nolan. in Nat. IX. S. Fel. v.* 81. (*quod eſt carmen* 24.) Omniſone harmonia. *Martian. Capell. l. 9. pag.* 309. *in carm.* chelys, Bis plenum omniſona cui recinunt mela. *& pag.* 312. Melodia omniſonis convenienſ pulſibus modulatrum. ¶ Hinc adverb. *omniſone* quidam leg. apud *Quintil. l. 9. c.* 2. Diſponenda atque variandā ſunt, ut auditorem, quod in fidibus fieri eidemus, omniſone permulceant. Sed lege cum aliis *omni ſono*.

OMNITENENS, entis, omnia tenens, *παντοκράτωρ*. *Tertull. in carm. l. 5. adverſ. Marcion. rep. 9.* Omnitenentis enim ſolus quia verba miniſtrat.

OMNITUENS, entis, *παντόπτης*, qui omnis tuetur & cernit. *Lucret. l. 2. v.* 940. Contulit inter ſe motus, quibus omnituentes Accenſi ſenſus animantum quamque ruentur. *Val. Flacc. l. 5. v.* 247. *de Sole*. fatorum genitor tutela meorum Omnituens.

OMNIVAGUS, a, um, *παντοπλανὴς*, qui per omnia loca vagatur. *Cic. lib. 2. de nat. Deor. cap.* 27. Disne omnivaga dicitur, non a venando, ſed quod in ſeptem numeratur tanquam vagantibus. Al. leg. *omnivaga*.

OMNIVOLUS, a, um, *che vuole ogni coſa*, omnia volens. *Catull. carm. 67. ad Mall. verſ.* 140. Noſcens omnivoli plurima furta Jovis.

OMNIVORUS, a, um, *παντοφάγος*, qui nullo diſcrimine quibuelibet eſcitur. *Plin. l.* 25. *c.* 8. *a med.* Quoniam bovem omnivoræ fere ſunt in herbis.

OMOPHAGIA, æ, f. *ὠμοφαγία*, crudæ carnis uſus in cibis: ab *ὠμὸς*, crudus, & *φάγω*, comedo. *Arnob. l. 5. pag.* 169. Bacchanalia prætermittamus immania, quibus nomen Omophagiæ Graecum eſt: in quibus furore mentito, & ſequeſtrata pectoris ſanitate, circumplicatis vos anguibus: atque ut vos plenos dei numine ac majeſtate docentia, caprorum reclamantium viſcera cruentatis oribus diſſipatis.

OMPHACIUM, ii, n. *ὀμφάκιον*, ſuccus ex olea, aut uva expreſſus, priuſquam cibo aut vino maturæ ſint: Ex olea quidem, cum adhuc alba eſt, vel cum colorem quidem mutare incipit, adhuc tamen eſt cibo immatura: ex uva autem aut pſythia, aut amminea, cum ſunt acini cicerie magnitudine: vel cum in mortarium ues immatum teritur, ſiccataque in ſole, paſſea degeritur in paſillos. Hæc *Plin. l.* 22. *c.* 27. ubi, & *lib.* 14. *c.* 16. intsr varia uleorum, ſeu unguentorum genera receaſet, & *in præfat. l.* 23. *& cap.* 4. reſert varios eius uſus in medicina.

OMPHACOCARPOS, i, *ὀμφακόκαρπος*, herbe eadem quæ aparine. *Plin. l.* 27. *c.* 5.

OMPHACOMEL, ellis, n. conditura ex umphacio, h. e. uvæ ſemiacerbæ ſucco, & melle. Legitur in lemmate *cap. penult. Palladii in Auguſto*.

OMPHALE, es, f. *Ὀμφάλη*, filia Iardeni, regina Lydiæ, quæ Heraulem multie muneribus ornavit, quod anguem juxta Sagarim & moltos homines interficientem interemiſſet, eundemque poſtea ſibi ſervientem, ut tradit *Donatus in Terent. Eun.* 5. 8. 3. ad laniſicium compulit, eum ipſe calathum, & colum, cultuſque femineos ſegitis, & clava, leoniſque tegmine mutaſſet. Alii dicunt, ob Iphiti Euryti regie filii cædem, vel ob ſublatam Apollinis cortinam ac tripodem, quod ab eo raſponſa petens, nihil retuliſſet; a Mercurio, juſſu Jovis, Omphalæ Lydorum raginæ fuiſſe in ſervitutem addictum, & inde eſſe, quod illi ſerviſſe, & calathoe ſubmiſiraſſe dicatur. V. *Ovid. 2. Faſt. v.* 305. *& ſequent. Hygin. fab.* 32. & *Poet. Aſtron. l. 2. c.* 14. & *Serv. ad Æn. 8. v.* 30. & *Senec. in Hippol. v.* 317. *& ſequent. & in Herc. Fur. v.* 465. ¶ Pænultima brevis eſt natura. Itaque in illo *Propert.* Omphale in tantum formæ proceſſit honorem, *l.* 3. *el.* 9. *v.* 17. nulla fit ſynalœphe, Græco more.

OMPHALOS, i, m. *umbilico*, *ὀμφαλὸς*, umbilicos: & per tuetaphoram mediterranea. Græca vox. *Anſon. in Gripho*, ſeu *Edyll. 11. v.* 60. Biſque quaternorum fecerunt omphalos idem.

O N.

ONAGER, & Onagrus, gri, m. *aſinus ſilveſtris*, *ὄναγρος*, aſinus ſilveſtris, & ferus: ab *ὄνος*, aſinus, & *ἀγρὸς*, rus, ager. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 6. Ad ſeminationem onagrus idoneus, & a fero, ſit manſuetus facile. *Colum. l.* 6. *c.* 37. Mula non ſolum ex equa & aſino, ſed ex aſine & equo, itemque onagro & equa generatur. *Virg. 3. Georg. v.* 409. Sape etiam curſu timidos agitabit onagros. *Martial. l. 13. epigr.* 101. Pulcher adeſt onager. *& epigr.* 97. Cum tener eſt onager. ¶ Eſt hoc nomine & machine belliea, magnis faxis torquendis apta, quæ deſcribitur ab *Ammiano l.* 23. *c.* 4. (*al.* 8.) *& Veget. l.* 4. *de re milit. l.* 22. Hic a ſcorpione diſtinguit: ille eandem facit. Scorpio, inquit, appellatur, quoniam aculeum deſuper habet erectum: cui etiam onagri vocabulum indidit æres novella, ea ra, quod aſini feri, cum venatibus agitantur, ita eminus lapides poſt terga calcitmodo emittunt, ut perforent pectora ſequentium, aut perfractis oſſibus capita ipſa diſplodant. V. *Scorpio*.

ONAGOS, i, *ὀνάγος*, aſinorum ductor: ab *ὄνος*, aſinus, & *ἄγω*, duco. *Plaut. Aſin. prol. verſ.* 10. Huic nomen Græce eſt onagos Fabulæ.

ONCHESMITES. V. *Anchiſtes*.

ONCHESTIUS, a, um, ad Oncheſtum pertinens, quæ eſt urbs Boeotiæ, condita ab Onchelio Neptuni filio. *Ovid.* 10. *Met. v.* 605. Nemque mihi genitor Megaraus Onchelius.

ONCO, æ, n. 1. rudo, vocem aſinorum emitto, *ὀγκάομαι*. *Auſt. carm. de phœnom. v.* 55.

ONERARIUS, a, um, *φορτικὸς*, qui onera ferre poteſt. *Onerariæ naves*, quæ poetu geſtantur, *navi da carico*, *baſtimente da traſporto*, *φορτικαὶ ναῦς*. Hujuſmodi latiores eſſe ſolent, & ob id tardiores, ut contra *oſtinariæ* minores, & agilitate præſtantes. *Caſar*, *Cic. Nep. Liv. Tacit. Veltri. Suetom.*

ONERATUS, a, um, *caricato*, *carico*, *ἠμφορτις*, onuſtus. *Terent. Heaut.* 3. 1. 42. Ancillas ſecum adduxit plus decem oneratas veſte atque auro. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 7. *v.* 9. Onerata plauſtra. *Id. a. Triſt. v.* 143. pampineie oneratam vitibus ulmam. *Id.* 10. *Met. v.* 101. pomoque onereta rubenti Arbutus. *Id.* 1. *de ar. am. v.* 219. Ibunt ants duces onerati colla cstenis. *Id.* 1. *Amor. el.* 13. *v.* 15. srva colentes onerati bidente. *Senec. de conſtant. Sap. c.* 14. Quid reſert, quantum habeat, quot lecticarios, quam oneratas aures. *b. e.* multie lapillis pendentibus ornatas. ¶ Item plenus, *pieno*. *Virg. 8. Æn. v.* 284. cumulantque oneratis lancibus aras. *Ovid. 8. Met. v.* 781. gmeidie nocrstos meſſibue agros. ¶ Translate *Ovid. Met. 3. v.* 109. onerata brachie telie. *b. e.* inſtructa, armata. *Id.* 11. *Met. v.* 180. Oneratus pudore. *Plin. l. 9. ep.* 18. Memoria onsrata, & quaſi oppreſſa. *Salluſt. in Jug. c.* 79. Vino & epulis onerati. *Liv. l.* 32. *c.* 11. Promiſſis ingentibus oneratus. *Id. l.* 34. *cap.* 61. Pertim donis, partim ſpe præmiorum oneratus. *Senec. in Octav. v.* 5. Onerstus malis. ¶ Cum genitivo *Pacuv.* apud *Non. cap. 9. n. 6.* Poſtquam eſt onsratus frugum, & furie Liberi. ¶ *Onerari*, obſeſſoe, infeſſue, occupatue. *Liv. l.* 32. *c.* 12. In eo ſaltu, qui asgiis tunc oneratus caſtris erat.

ONERO, ss, avi, atum, a. 1. *caricare*, *ἐπιφορτίζω*, onus impono, onere premo. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 1. Naves, ad celeritatem uncundi fabductionesque, paulo facit humiliores. *Salluſt. in Jug. c.* 91. Commeatu, ſtipendio, armis, aliiſque utilibus navss onerat. *Virg.* 1. *Æn. v.* 199. Vina, bonus quæ deinde cadis oneraiat Acestes Litore Trinacrio, &c. *b. e.* cadie impletie in naves impoſueret. *Id.* 1. *Georg. v.* 274. aſelli coſtas onerara pomis. *Ovid.* 1. *de ar. am. v.* 19. teuei cervie onsretui aratro. *& lib.* 3. *v.* 129. aures caris onerara lapillie. *Id. Hesiod. ep.* 15. *v.* 127. cervice onerare lacertos alicujus. *b. e.* collo premere lacertos alienjus amplectentis. *Horat. l.* 3. *od.* 11. *v.* 45. Onerara aliquem catenis. *Phædr. l.* 3. *fab.* 2. *v.* 4. fauis. *lapidare*. *Terent. Phorm.* 5. 6. 4. Onerare humerum pallio. *mostrarſi il mantello*. *Virg.* 10. *Æn. v.* 868. *& lib.* 12. *v.* 574. manuſque ambas jaculis oneraeit acutis. *b. e.* armsvit, inſtruait. *Salluſt. orat.* 1. *ad Cæſ. ad ſin.* Quibus bis die ventrem onerare mos eſt. *Ovid.* 1. *ex Pont ep.* 10. *v.* 31. Onerari epulie. *mangiar aſſai*; *& Juſtin l.* 12. 8. vino. ¶ Eſt etiam cumulare, implere, *empire*, *colmare*. ſic enim unus adjicitur. *Virg. 8. Æn. v.* 180. onerantque canistrie Dona laboratæ Ceteris. *Id.* 4. *Georg. v.* 133. *& verſ.* 378. Onsmra menſas dapibus. *Id.* 10. *Æn. verſ.* 620. limine domi. ¶ Item tegere, obtegere, *coprire*. *Virg.* 10. *Æn. verſ.* 557. non te optima mster Condet humi, patrios onsrabit membra ſepulcro. *& lib.* 11. *v.* 212. confuſa ruebant Oſſa foci, tepidoque onerabant aggere ttrræ. ¶ *Onerare* uarcer apud *Pallad. in Jun. tit.* 4. eſt ſubmittere ad feturam, ut partus onera perferant. ¶ *Onerare* & cibi dicuntur, qui difficiles concoctu ſunt, & ſtomacho graves. *Plin. l.* 29. *c.* 3. dr ouis. Nullus eſt alius cibus, qui in ægritudins alat, neque oneret. *Id. l.* 19. *cap.* 4. *a med.* Acetaria facilia concoqui, nec oneratura ſenſum cibo. ¶ Translate multiplicem variumque habet uſum. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 3. Ta quoqua animadverti ſæpe, cum in foro diceres, quem plurimis poſſes argumentis onerare judicem. *Id. Fam.* 3. *ep.* 12. *circa med.* Multie mendaciis onerare aliquem. *b. e.* falſa multa narrare, in multis alicui imponere. *ſceleribus multis*, *Virg. Æn.* 9. *v.* 24. Multa deos orans, oneravitque æthera votis. *Horat. l.* 1. *ſat.* 10. *v.* 9. verbie leſſie onerantibus aures. *Plin. l.* 1. *ep.* 8. Onerabit hoc modeſtiam noſtram, quod copimus de noſtra munificentia diſputare. *Liv. l.* 31. 1. 15. *ad fin.* & *Papinian. Dig. lib.* 3. *tit.* 2. *leg.* 20. Onerare pudorem. *accreſcere il roſſore*, *la vergogna*. *Plaut. Perſ.* 2. 1. 13. Conveniam hunc Toxilum: ejus aures, quæ mandata ſunt, onerabo. *Id. Mil.* 3. 3. 28. Onerare aliquem præceptie. *dare molti precetti*, *caricare di commiſſioni*. ¶ Elegantes *onerare* dicuntur, quæ nos premunt, urgentque neceſſitate quadam rectæ agendi, & laudabiliter, *mettere in impegno*, *obbligare*. *Plin. l.* 8. *ep. ult. a med.* Onerat te Quæſturæ tuæ fama, onerat teſtimonium Principis, onerat Tribunatus. Sic *lib.* 3. *ep.* 3. *ad fin.* A te meque admonebitur, quibus imaginibus oneretur, quæ nomina & quanta ſuſtineat. *Stat. 6. Theb. v.* 565. onerat celeberrima netum mater. Simile eſt illud *Cicer.* 3. *Offic. c.* 2. Suſtines non parvam exſpectationem imitandæ indoſtriæ noſtræ: ſuſcepiſti onus præterea grave & Athenarum, & Cratippi. ¶ Illa præterea valde commoda ſunt, in bonam partem, *Plauti Capt.* 4. 1. 7. Ita hic res amœnitate amœna numœnus oneravit dies. *b. e.* cumulavit, implevit, affecit. *& Sirch.* 4. 1. 27. Onerars ſe voluptatibus. *Terentii Phorm.* 5. 6. 1. O Fortuna, u Fore fortuna, quantie commoditatibus, quam ſubito, meo hero ope veſtra hunc onerarſis diem! *Liv. l.* 4. *c.* 13. *ſub fin.* Onerara aliquam leudibus. *& lib.* 35. *cap.* 11. ſpe præmiorum. *& lib.* 10. 1. 14. *& Salluſt. in Jug. c.* 11. promiſſis. *Juſtin. l.* 5. 1. 4. honoribus. ¶ In malam, *Terent. Andr.* 5. 1. 8. Onerare aliquem injuriis. *Cic.* 2. *Phil. cap.* 38. contumaliis. *Senec. in Hippol. v.* 126. probris. *Virg. 4. Æn. verſ.* 549. malis. *Plaut. Pſeud.* 1. 3. 122. maledictis. *Id. Amph.* 1. 2. 172. pugnis. *Plin. in Paneg. c.* 24. Onerabitur alium hujuſmodi introitus. *forebbe ſtato gravoſo*. *Propert. l.* 3. *el.* 13. *v.* 15. ſamolam penſis oneravit iniquie. *Liv. l.* 30. *c.* 3. *extr.* Jam tum multitudine alienigenarum urbem onerante. *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 11. *leg.* 6. Onerare annonam. *incarire*. *Colum. l.* 2. *c.* 9. *ad fin.* & *lib.* 4. *c.* 2. Gravi impenſa onerars. *Tacit. 2. Hiſt.* 1. 52. Onerare curas. *b. e.* augere. *& Ann.* 16. *c.* 30. pericula alicujus. *aggravare*. Sic *lib.* 1. *cap.* 69.

Accen-

Accendebat hæc, onerabatque Sejanus; peritia morum Tiberii odia in longum jacieus. *& lib. 4. Hiſt. c. 14.* Delectum, ſæpte natura gravem, onerabant miniſtri avaritia & luxu. *b. e.* graviorem reddebant, & odioſum. *& lib. 4. Ann. c. 68.* Audentiue onerat Sejanum, ſævitiam, ſuperbiam, ſpes ejus. *b. e.* accuſat, reprehendit. *& lib. 2. Hiſt. c. 64.* Onerare licentiam alicujus. *b. e.* in invidiam adducere. Sic *Liv. l. 38. c. 56. ad fin.* Onerare invidia injuriam alicujus. *Virg. 12. Æn. v. 342.* Onerare aliquem dictis. *b. e.* urgere accuſando, arguendo.

ONEROSE, adverb. odioſe. *Paulin. Nolan. ep. 12. (al. 5.) fol. 6.* Cur in nos oneroſe loqueris?

ONEROSITAS, atis, ſ. onus. *Tertull. de cultu fem. c. 7.* Tanta errandi capitis onerositas.

ONEROSUS, a, um, *peſante, grave, incommodus, δυσχέρης*, qui oneri eſt, ponderoſus. *Virg. 9. Æn. v. 384.* Euryalum tenebræ ramorum, onerosaque præda impediunt. *Ovid. 1. Met. v. 53.* aer aſt onerosior igne. *Id. 3. Amor. el. 9. v. ente.* Et ſit humne cineri non oneroſa tuo. *Plin. l. 23. c. 7.* Pirorum omnium cibus etiam valentibus onerosus. *gravoſo. & lib. 22. c. ult. a med.* Ervum capiti & ſtomacho onerosum. ¶ Translate aſt moleſtus, gravis, ſumptuoſus, laborioſus. *Ovid. Met. 9. v. 674.* Quæ voveam, duo ſunt, minimo ut relevere labore, Utque mairem parias: onemſior altera ſors eſt. *Id. 2. ex Pont. ep. 4. in fin.* Conſtantique fide veterem tutate ſodalem, Qua licet, & quantum non oneroſae ero. *& epiſt. 8. v. 30.* Et cui majeſtas non oneroſa tua aſt. *Plin. l. 2. ep. 4.* Nec eſt quod verearis, ne ſit mihi oneroſa iſta donatio. *& epiſt. 22. cerce med.* Onerosum eſt accuſare damnatum. *b. e.* invidiæ onus aſſerens.

ONIROCRITES, æ, m. *interprete de' ſogni, ὀνειροκρίτης*, ſomniorum interpres: ab ὄνειρος, ſomnium, & κριτὴς, judex. *Fulgent. lib. 1. Mythol. ſub init.* Onirocriten ſaporis nugas hariolantem advertas.

ONISCUS, i, m. *ὀνίσκος*, a Græcis dicitur animal a vermibus terræ, piloſum, multis pedibus arcuatim repens, tactuque contrahens ſe. *Plin. c. ult. l. 29. poſt med. & lib. 30. c. 8.* ubi millepedam oniſcon vocat. Adde *Theod. Priſcian. l. 2. par. 2. c. 1. a med.*

ONOCHILES, ia, e. & Onochelis, is, ſ. *ὀνοχήλης*, & *ὀνοχηλὰς*, h. e. aſini labium: ab ὄνος, aſinus, & χεῖλος, labium, nomen eſt herbæ, quam aliqui anchuſam vocant, alii enchuſum, alii rheaiam, &c. frutice parvo, flore purpureo, aſperie foliis & ramis, radice meſſibus ſanguinea, cetero nigra: efficacis contra ſerpentes, maximeque viperas. *Plin. l. 22. c. 21.*

ONOCROTALLUS, i, m. *gorra, ὀνοκρόταλος*, avis eſt aquetica, anſere major, coloris ſimilitudine, mira voracitate. habet enim in faucibus alterum quaſi uterum, quovis cibo incapiabilem. Dicta aſt ab ὄνος, aſinus, & κρόταλος, crepitus, quia capita in aque merſo ſpirans ruditum aſinino ſimilem edere dicitur. *Plin. l. 10. c. 47. Martial. l. 13. epigr. 22.* Turpe Ravennatis guttur onocrotali.

ONOMATOPŒIA, *ὀνοματοποιία*, fictio nominis, figura eſt apud Rhetores, quæ rei, cui nomen non ſit, aut non ſatis idoneum, nomen imponimus; aut imitationis, aut ſignificationis gratia: ab ὄνομα, nomen, & ποιέω, fingo. ut cum dicimus, hinnire equos, balare oves, ſtridere valvas. *Charif. lib. 4. pag. 245. Putſch. Diomed. l. 2. pag. 453.*

ONONIS, idis, ſ. herba. V. *Anonis.*

ONONYCHITES, æ, m. *ὀνονυχίτης*, dicitur eſt a Gentilibus Chriſtianorum Deus, quem illi fingebant aſinoris auribus, altero pede ungulato, togatum, & librum geſtantem, ut ſcribit *Tertull. in Apolog. c. 16.* Eſt autem ab ὄνος, aſinus, & ὄνυξ, unguis.

ONOPORDON, i, n. *ὀνοπόρδον*, herba, quam ſi comederint aſini, crepitus reddere dicuntur: unde & nomen habet, ab ὄνος, aſinus, & πορδὴ, crepitus ventris: unde Gallis dicitur *pet d'aſne.* Trahit urinam, & menſes, alvum ſiſtit, ſuppurationes, & collectiones diſcutit. *Plin. l. 27. c. 12.*

ONOSMA, atis, n. *ὄνοσμα*, herba ſolia habens longa fere od tres digitos, in terra jacentia, tria, ad ſimilitudinem anchuſæ inciſa, ſine coule, ſine flore, ſine ſemine. *Plin. l. 27. c. 22.*

ONUS, oneris, n. *peſo, raricia, ſoma, ſolma, onerius, ὄγθος*, res quæ pondus habet, moles, farcine, & ipſum pondus. *Horat. l. 1. ſat. 9. v. 20.* Demitto auriculas, ut iniquæ mentis aſellus, Cum gravior dorſo ſubrit onus. *Cæſ. l. 2. B. Gall. c. 32.* Quibus viribus homines tantulæ ſtaturæ tanti oneris turrim in muros ſe ſe collocare confiderent. *Cic. pro leg. Manil. c. 18. ad fin.* Inſula Delos, quo omnes undique cum mercibus atque oneribus commeabant. *Plin. l. 6. c. 23. a med.* Onera aſſoruntur & regeruntur lintribus. *Vitruv. l. 10. c. 8.* Examinare paucis manibus oneris maximi pondus. *un ravico di grandiſſimo peſo.* Sic *Ovid. 14. Met. v. 148.* conſumptaque membra ſenecta Ad minimum redigantur onus. *Plin. l. 8. cap. 27.* Ciborum onera redderg. *b. e.* excrementa. Sic *Martial. lib. 13. epigr. 29.* dari ſolvere ventris onus. *Phædr. l. 2. fab. 18. verſ. 5.* Onus naturæ deponere. *b. e.* fetum, *il parto.* Al. leg. *onus maturum.* Sic *Ovid. 2. Faſt. v. 452.* Parce, precor, gravidis, facilis Lucina, puellis, Maturumque utero molliter effer onus. *Id. 2. Amor. el. 13. v. 1.* Labefactara onus gravidi ventris. *Id. Heroid. ep. 4. v. 58.* Eniza eſt utero crimen omniſque ſuo. *Juſtin. l. 4. cap. 2.* Superum mare toto undarum onere illuc vehitur. *con turto il peſo e forza.* ¶ Translate eſt ſumptus, impenſa, jactura. his enim onerantur res familiaris, *ſpeſe, gravezze, danno. Sueton. in Calig. cap. 42.* Filii nata, paupertatem, nec jam imperatoria modo, ſed & patria conquerens onera, collationes in alimonium, atque dotem puellæ recepit. *Id. in Domit. c. 12.* Hærere in aſpiciendis oneribus. *mal regolare, a ſuoinare le ſpeſe. Liv. l. 1. cap. 43. a med.* Hæc omnia in dites a pauperibus inclinata onera. *Cic. Fam. 13. epiſt. 7.* His temporibus hoc municipium maximis oneribus preſſum, ſummis affectum eſt difficultatibus. *Liv. l. 23. c. 43.* Exercitum ſe non in agrum Samnitem, ne & ipſe oneri eſſet, ſed in loca ſociorum populi R. adducturum. *Salluſt. in Jug. c. 14.* Ad vos confugi P. C. quibus cogor prius oneri, quam uſui eſſe. ¶ Item munus, affectum, quod cum labore & moleſtia exercetur, *carico, impiego, impegno. Ovid. 1. Faſt. v. 616. & lib. 2. v. 197.* Suſcipere onus urbis, aut orbis. *il peſo del governo.* & Cn. 1. *de Orat. c. 25. a med.* Magnum quoddam eſt onus atque munus, ſuſcipere atque profiteri, ſe eſſe, omnibus ſilentibus, unum maximis de rebus audiendum. *Id. pro Roſc. Amer. c. 4.* Fide ſapientiaque veſtra fretus plus oneris ſuſtuli, quam ferre me poſſe intelligo. Hoc onus ſi vos aliqua ex parte alleva bitis, feram, ut potero, ſtudio & induſtria, judices: ſin a vobis deſeras, tamen animo non deficiam, & id quod ſuſcepi, quoad potero, perferam: quod ſi perferre non potero, opprimi me oner officii malo, quam id, quod mihi cum fide ſemel impoſitum eſt. aut propter perfidiam abjicere, aut propter infirmitatem animi deponere. *Celſ. Dig. lib. 31. leg. 22. in fin.* Onus probandi mutatam aſſe voluntatem defuncti, ad eum pertinet, qui, &c. *l'obbligo, l'impegno.* ¶ Item quæcumque moleſtia, & labor, *moleſtia, peſo, fatica. Ovid. 2. ex Pont. ep. ult. ſub fin* Vin mens triſtitiæ mollia tollifiet onus. *Terent. Phorm. t. 2. 44.* Nunquam æquus, ac modo paupertas mihi onus viſum eſt & miſerum, & grave. *Salluſt. in Catil. c. 10.* Iis otium, divitiæ oneri miſeræque fuere. *Cic. Fam. 5. ep. 12.* Neque tamen eram neſcius, quantis oneribus premarera ſuſceptarum rerum, & jam inſtitutarum. ¶ *Onere* in ablativo pro *onere* legitur apud *Plaut. Pſeud. 1. 2. 64.*

ONUSTUS, a, um, *caricato, carico*, onus habens impoſitum, gravis. *Cic. 3. Offic. c. 12.* Naves onuſtæ frumento. *Id. 3. Attic. ep. 16. a med.* Aſallus onuſtus auro. *Tacit. Ann. 2. cap 41.* Currus quinque liberis onuſtus. *& lib. 2. c. 63.* Miles onuſtus farcinis, armiſque. *Phædr. l. 4. fab. 10. v. 3.* Fur onuſtus ſacrilegio. *b. e.* rebus e fano ablatis. *Nep. in Alcib. c. 5. vac.* Præda onuſti. *Virg. 1. Æn. v. 293.* ſpoliis Orientis onuſtus. *Horat. l. 1. ſat. 1. v. 47.* Reticulum panis venales inter onuſto Forte vehas humero. *Id. Epod. 8. v. 23.* Nec ſit marite, quæ intundioribus Onuſta baccis ambulet. *Lucret. l. 3. v. 113.* molli cum ſomno dedita membra, Effuſumque jacet ſine ſenſu corpus onuſtum. *aggravato dal cibo. Plaut. Aulul. 3. 1. 7.* Omnes exegit foras onuſtos fuſtibus. *carichi di baſtonate.* ¶ Item plenus, *pieno. Salluſt. in Jug. c. 92.* Io agrum fertilem, & præda onuſtum proficiſcitur. *Tacit. 12. Ann. c. 13.* Pharetræ onuſtæ telis. *Id. 2. Ann. c. 15.* Milites, quorum pars onuſta vulneribus tergum, pars, &c. ¶ Cum genit. *Plaut. Aulul. 4. 2. 10.* Se aulam onuſtam auri abſtruiſſe hic intus in fano. ¶ De ſaturo, *Plaut. Curſtil. 1. 2. 7.* Quia ſum onuſta mea ea ſententia, quinque adeo me complevi flore Liberi. ¶ De oneroſo, & gravi, *Id. Mer. 5. 2. 5.* Conſitus ſum ſeneſtute, onuſtum genu corpus, vires miſeræ. *gravoſe, peſante, cadu.* ¶ Translate *Tacit. Ann. 12. c. 28.* Præda, famaque onuſti ad montem Taurum revertuntur. *Plaut. Stich. 2. 3. 3. & Afran.* apud *Priſcian. l. 10. pag. 879. Putſch.* Onuſtum pectus porto lætitia, lubentiaque. *Id. Epid. 3. 2. 39.* Fidicinam permeditatam, meis dolis aſtutiſque onuſtam mittam.

ONYCHINTINUS, a, um, onychinus. *Sidon. l. 9. epiſt. 7. a med.* Cryſtallinæ cruſtæ, aut onychintinæ.

ONYCHINUS, a, um, *ὀνύχινος*, ab *ὄνυξ*, unguie. Hinc Onychina pira apud *Plin. l. 6 rap. 15.* & Onychina pruna apud *Colum. l. 12. c. 10.* dicta ſunt a colom unguis, quem referunt. *Lamprid. in Heliog. c. 32.* Onus ventris auro excepit: io myrrhinis, & onychinis minxit. *b. e.* vaſis ex onyche. ¶ Intas ea, quæ nimium poetica, & proſæ orationis uſu alieniora notaſſe ſe in Lævii carminibus, ſcribit *Gell. l. 19. cap. 7.* aſt & illud, quod flumina gelu concreta *ſtagnine* eſſe *onychino* dixit, quaſi marmorea cruſta cooperta.

ONYCHIPUNCTA, æ, f. gemma, quæ & inſponya vocatur (h. e. ea genere jaſpidum, ſed diſtincta punctis onychis) & nubem complexa, & nives in ſummitate. *Plin. l. 37. c. 9.*

ONYCHITES, æ, m. *ὀνυχίτης*, lapis idem, qui onyx. *Plin. lib. 34. cap. 20.*

ONYCHITIS, is, ſ. *ὀνυχῖτις*, genus cadmiæ maculas intus habens onychitæ lapidis ſimiles. *Plin. l. 34. c. 20.*

ONYX, ychis, m. *ὄνυξ*, Græca vox unguem ſignificans: unde datum nomen marmori colore unguis humani, ex quo potoria primum vaſa, deinde pedes lectorum, & falle faſtæ ſunt: deinde & amphoræ, & columnæ, majore copia reperta, & luxu creſcente. Hunc aliqui lapidem alabaſtritem vocant, quem cavant ad vaſa unguentaria, quoniam optime ſervam incorrupta dicitur. Probatur quam maxime mellei coloris, in vertices maculoſus, atque non translucidus. Vitium in eo corneus color, aut candidus, & quidquid ſimile vitro aſt. *Plin. rap. 7. ſub fin. & cap. 8. l. 36. Lucan.* etiam pavimenta eo ſtanta ionuit *lib. 10. v. 116.* ſtabatque ſibi non ſegnis achates, Purpureuſque lapis, totaque effuſus in aula Calcabatur onyx. Sic *Martial. l. 12. epigr. 50.* Et tua centenis ſtat porticus alta columnis, Calcatuſque tuo ſub pede lucet onyx. ¶ Per ſynecdochen eſt vas ex onyche continendis unguentis. *Horat. l. 4. od. 12. v. 17.* Nardi parvus onyx eliciet cadum. *Propert. l. 3. el. 8. verſ. 22.* Et crocino neres murrheus ungat onyx. *& lib. 2. el. 20. v. 30.* Syrin munere plenus onyx. *Martial. l. 11. epigr. 52.* Profertur Cosmi nunc mihi ſiccus onyx. ¶ Hoc ſenſu eſt etiam femin. genere. *Id. l. 7. epigr. 93.* Unguentum fuerat, quod onyx modo parva gerebat. *Gronov. & Broukuſ.* malunt *onyx modo parva gerebat*: quia unus eſt hic locus, in quo feminine uſurpetur. ¶ Eſt etiam gemma hoc nomine, de qua *Plin. l. 37. c. 6. ad fin.* Exponenda eſt & onychis ipſius natura, propter nominis ſocietatem: hoc in gemmam tranſ-

tranſilit ex lapide Carmaniæ. Sudines dicit, in gemma eſſe candorem unguis humani ſimilitudine: item chryſolithi colorem, ſardæ, ioſpidis. Zenothemis Indicam onychem plures habere varietates, igneam, nigram, corneam, cingentibus candidis venis oculi modo, interveniantibus quarundam ocelis obliquis venis. Sotacus & Arabicam onychem tradit nigram candidis zonis. Satyrus carnaſas eſſe Indicas, &c. ¶ Item piſcis e genere pectinum, qui & ſolen dicitur. nam ſi ſit mas, donax, & nulus, ſi femina, onyx appellatur. *Plin. l. 32. c. 9. & alt.* V. *Unguis*, in fine.

O P

OPA, æ, & Ope, us, ſ. *Ἐπὴ*, Graca vox foramen ſignificat: item cavum in pariete, in quod tignum immittitur: quod & cubile dicitur, & columbarium. *Vitruv. l. 4. c. 2.*

OPACATUS, a, um, opacus factus. *Auguſtin. l. 2. de morib. Eccleſ. Cathol. c. 6.* Ut in lucem veritatis oculi titubantem veluti ramis humanitatis opacate inducat auctoritas.

OPACITAS, atis, ſ. *opacité, ombroſité, ὀσκιότης, σκιερία*, umbratus locus, umbra. *Colum. l. 8. c. 17. ante med.* Plus nocet putris unda, quam prodeſt opacitas. *Plin. l. 6. c. 30. ante.* Colles modici, amœna opacitate veſtiti. *Id. l. 30. c. 6.* Opacitas oſtrearum incrementum cohibet. *Id. l. 2. c. 12.* Opacitas noctium terras reficit. *Id. l. 17. c. 2.* Loti potula ramorum opacitata laſciviæ.

OPACO, as, avi, atum, a. 1. *ombrer, faire ombre, σκιάζειν, σκιάν*, opacum reddo, umbram induco, inumbro, obſcuro. *Cic. 1. de Orat. c. 7. a med.* Platanus ad opacandum hunc locum patulis eſt diffuſa remis. *Id. in fragm.* apud *Macrob. l. 6. Saturn. c. 4.* Neque dum ſatis ab hic novellis arboribus umuis hic locus opacatur. *Id. c. de nat. Deor. cap. 19.* Sol cum terras larga luce compleverit, eaſdem modo hic, modo illic ex partibus opacat. *Lucan. l. 6. v. 645.* humum Phœbo non pervia tanus opacat. ¶ Translate *Sil. lib. 13. verſ. 331.* Cingit acuta comas, & opacat tempora pinus. *Pacuv.* apud *Feſt.* in *Genas.* Nunc primum opacat flore lanugo genas.

OPACUS, a, um, *ombroſe, opeu, obſcuro, σκιερὸς, σκιῶδης*, umbra teſtus, umbroſus, obſcurus: & *aperto* oppoſitur. Dicitur autem & de iis, quæ in umbra poſita ſunt, & de iis, quæ umbram inducunt. *Plin. l. 7. ep. 21.* Cubicula obductis velis opaca, nec tamen obſcura facio. *Cic. 1. de Legib. c. 5.* In viridi opacaque ripa inumbulantes. *Virg. 2. Æn. v. 725.* ſerimus per opaca locorum. *Id. 1. Georg. v. 156.* ruris opaci Falce premes umbras. *Id. 3. Æn. v. 508.* Sol ruit interea, & montes umbrentur opaci. *Id. 8. Æn. v. 197.* opacum nemus. *& lib. 11. v. 851.* opaca ilex. *Horat. l. 1. ep. 16. v. 5.* vallis. *Ovid. Met. 3. v. 438.* opaca ſuſus in herba. *Plin. l. 5. ep. 6. a med.* Locus cupreſſis umbitur & tegitur, denſiore umbra opacior nigriorque. *Id. l. 1. ep. 3.* Πλατανὼν opaciſſimus. *Colum. l. 6. c. 22.* Opaciſſima nemorum paſcua. *Stat. 6. Theb. verſ. 686.* Solis opaca ſoror. *h. e.* Luna. *Catull. carm. 37. in Contubernal. in fig.* Egnati, opaca quem bonum facit barba. *h. e.* denſa, & quæ genas opacat, ut *Pacuv.* ait. *Virg. Ecl. 1. v. 53.* inter flumina nota, Et fontes ſacros frigus captabis opacum. *si freſco aſſ umbra, il cerco.* Sic *Sen. l. 3. ſilv. 5. v. 17.* opaca quies. *riviere in caſa.* & *Sil. l. 1. v. 395.* Nemorum & vitæ laudandus opacæ. *h. e.* in opacis ſilvis actæ. ¶ *In opace*, in umbra, *all' ombra. Plin. lib. 20. cap. 20.* Colores, qui in opaco clarius micant. ¶ Eſt etiam tenebroſus, obſcurus, *tenebroſe, oſcuro. Virg. 4. Æn. v. 113. & lib. 12. v. 161.* Opace nox. *& lib. 3. v. 619.* domus Cyclopis. *Ovid. 12. Met. v. 54.* tramus caligine denſus opaca. *Id. 2. de ar. am. v. 619.* Opaca nubes. *Id. 12. Met. v. 60.* Tartara. *& l. 6. v. 274.* fontes, Qui ſe condiderant in opacæ viſcera matris. *h. e.* terræ. *& l. 14. v. 100.* Dumque iter horrendum per opaca crepuſcula carpit. *h. e.* per vias inferorum, ubi lux maligna, caligo, tenebræ. *Stat. 2. Theb. v. 95.* longævi vatis opacos Tireſiæ vultus. *h. l.* oculorum luce carentes. *Gell. l. 10. c. 3. a med.* Opaca vetuſtas. *h. e.* obſcura.

OPALIA, um, n. feſta in honorem Opis, quæ menſe Decembri, h. e. 14. Cal. Januar. qui dies eſt tertius Saturnalium, celebrabantur, ut *Macrob. l. 1. Somn. c. 10.* docet. *Varr. l. 5. de L. L. c. 3. a med.* Saturnalia dicta ab Saturno, quod ea die ſerim ejus: ut poſt diem tertium Opalia, Opis. *Feſtus*: Opalia, dies feſti, quibus ſupplicatur Opi, appellantur. *Macrob. loc. cit.* Deam Opim Saturni conjugem crediderunt: & ideo hoc menſe Saturnalia, itemque Opalia celebrari, &c. *& mox.* Huic deæ ſpeciales vota concipiunt, terramque de induſtria tangunt, demonſtrantes & ipſam matrem eſſe terram mortalibus appetendam.

OPALIS, is, ad Opem pertinens, ut Opale ſacrum. *Auſon. in Eclogar. de Fer. Rom. v. 15.* Vis & Opale ſacrum, vel Saturnalia dicam? *Al. leg.* Vis ne Opis ante ſacrum.

OPALUS, i, m. ὄπαλος, gemma de qua *Plin. l. 37. c. 6.* Plurimum ab iis (*beryllis*) differunt opali, ſmaragdi tamen cedentes. Iadis ſola & horum eſt mater. Eſt in iis carbunculi tenuior ignis, eſt amethyſti fulgens purpura, eſt ſmaragdi virens mare, & cuncta pariter incredibili mixtura lucentia. Alii ſummo fulgoris augmento colores pigmentorum æquavere, alii ſulphuris ardentem flammam, aut etiam ignis olim accenſi. Magnitudo nucem ovellanam æquat. Vitio opali, ſi color in florem herbæ, quæ vocatur heliotropium onuſt, aut cryſtallum, aut graudinem: ſi ſal intervenit, aut ſcabritia, aut puncta oculis occurſantia: malloſque magis India, ſimilitudine indiſcreta, vitro adulterat, &c.

OPECONSIVA, orum, n. dies ab dea Opeconſiva, cujus in regia ſacrarium: quod ideo actum, ut ea præter Virgines Veſtales, & ſacerdotem publicum, introeat nemo. Is cum eat, ſuſſibulum haud habeat. Hæc *Varr. l. 5. de L. L. c. 3.* Tradit autem *Macrob. l. 3. Saturn. c. 9.* hanc deam integra voce *Opem Conſivium* dictam eſſe, & in ejus tutela urbem Romam fuiſſe: quod alii de Jove, alii de Luna, de Aogerona alii putaverunt. V. *Conſus.* ¶ *Feſtus* in *Opima* docet eſſe uxorem Saturni, nempe ipſam terram, cujus cultor diligens Saturnus fuit, ideoque cum falce pingitur, quod eſt inſigne agricolæ. Quara *conſivus, ſeu conſivius* a conſerendo eſt.

OPELLA, æ, ſ. *piccola fatica, operetta, opernna*, parva opera, exiguus labor. *Lucret. ſub fin. l. 1.* Hæc ſi penaſces parva perductus opella, &c. *Horat. l. 1. ep. 7. v. 8.* Officioſaſque ſeduitas, & opella forenſis Adducit febres.

OPERA, æ, ſ. *opera, operazione, induſtria, lavoro, ἐργασία*, actio operantis, adminiſtratio, officium & induſtria agentis aliquid. *Cic. Offic. 1. c. 13. ad fin.* Servis uti ut mercenariis, operam exigendam, juſta præbenda. *& cap. 42.* Sordidi quæſtus mercenariorum, omnisque, quorum operæ, non quorum artes emuntur. *Id. l. 1. c. cap. 4.* Quæ utilitates ex rebus iis, quæ ſunt inanimæ percipiuntur, eas nos nullo modo ſine hominum manu atque opem capere poſſe. *Id. 2. de Orat. 1. 18.* Non patiebatur, eos, quos judicabat non poſſe oratores evadere, operam apud ſe perdere, dimittebatque. *Nep. in Cat. c. 1.* Caſtra ſecutus eſt C. Claudii Neronis, magnique ejus opera æſtimata eſt in prœlio apud Senas, quo, &c. *Cic. de clar. Orat. c. 47.* L. Gellius multam operam amicis, & utilem præbuit. *Id. pro Cluent. c. 57.* Omnem curam atque operam ponere in omnium periculis defendendis. *Id. Fam. 6. ep. 6.* Omnia mea ſtudia, omnem operam, curam, induſtriam, cogitationem, mentem denique omnem in Milonis cauſuleta fixi & locavi. *Id. 1. Offic. c. 6.* Ponere operam, curamque in rebus honeſtis. *& cap. 39. ad fin.* Eam curam & operam ſuſcipere, quam cauſa poſtulat. *Id. 2. de Divin. c. 2. ſub fin.* Operam tribuere reipublicæ. *Id. 1. de Orat. 1. 55.* Operam & laborem conſumere in re aliqua. *Id. 3. Offic. c. 6.* Magnum ſtudium multamque operam in res obſcuras atque difficiles conferre. *Id. ad Brut. ep. 8.* Operam & ſtudium navare alicui. *Id. Verr. 6. c. 32.* Tibi hæc cura ſuſcipienda, tibi hæc opem ſumenda eſt, ut, &c. *Plaut. Caſ. 2. 7. 1.* Operam ludere. V. *Ludo. Cic. Verr. 6. 1. 30.* impendere. *Liv. l. 20. 1. 18. extr.* fruſtra inſumere. *Cn. in Divin. Verr. c. 19. in fin.* interponere. *Ovid. 2. de ar. am. v. 673.* afferre alicui. *Suetom. in Vitell. c. 10.* edere in re aliqua. *Plin. l. 2. ep. 11. & Plaut. Rud. 2. 4. 20.* commodare. *Id. Pſeud. 1. 5. 147. & Terent. Phorm. 1. 2. 20.* dicare alicui. *Cic. ad Planc. 2. poſt ep. 16. l. 16. ad Attic.* Magna cura, multa opera & labore rem conficere. *& lib. 14. ad Attic. ep. 14.* Omni ope atque opem eniti, ut, &c. *Id. in fragm.* apud *Colum. l. 12. cap. 1.* Hæc operam & diligentiam deſiderant. *Id. Fam. 13. ep. 27.* Non parcam operæ. ¶ *Eſſe in operis, dare operæ* dicuntur, qui negotia aliorum tractant, præſertim provincialia publicanorum. *Cic. Fam. 13. ep. 29.* Cn. Pupius, qui eſt in operis ejus ſocietatis. *Id. ibid. ep. 65. & lib. 11. ad Attic. epiſt. 10.* P. Terentius, qui operæ in portu & ſcriptura pro magiſtro dat. Adde *Verr. 4. c. 70.* Quo pertinet illud *pro Planc. c. 19.* Multis benigne fecit, pro multis ſpopondit, in operas plurimos patris auctoritate & gratia miſit. *trovò a moltiſſimi impiego nelle provincie.* ¶ *Dare, reddere, edere operas*, facere, præſtare, præbere. *Cic. Verr. 6. c. 26. a med.* Ipſe dabat purpuram tantum, amici operas. *& lib. 16. Fam. ep. 10.* Tu Muſis noſtris pare ut operes reddas: noſtra ad diem dictam fient. *h. e.* edas, facias. *Senec. de provid. c. 2. a med.* Ferrum iſtud bonas tandem ac nobilus edet operas: libertatem, quam patriæ non putuit, Catoni dabit. *forſe di belle caſe. Lucret. l. 4. v. 971.* quicumque dies multos ea ordine ludis Aſſiduas dederunt operas. *h. e.* ladis ſpectandis incubuerunt. *Plaut. Bacch. 1. 1. 11.* Dare operæ alicui. *h. e.* inſervire, præſtare operas. ¶ *Dare operam alicui rei* frequentiſſimum eſt pro attendere, curare, laborare, niti, ut aliquid fiat, *procurare, attendere, far di tutto, applicare. In epiſt. L. Metellæ* apud *Cicer. Verr. 5. c. 53.* Summa vi data eſt opera a me, ut quam plurimo decumas venderem. *Id. ad Planc. 2. poſt ep. 16. l. 16. ad Attic. in fin.* Da operam, ut valeas. *Cæſ. l. 7. B. Gall. c. 9.* Daturum ſe operam, ne longius triduo ab caſtris abſit. *Id. l. 2. B. Civ. c. 5.* Dent operam Coſſ. ne quid reſpubl. detrimenti capiat. *Cic. in fin. l. 1. de Orat.* Dare operam valetudini. *& Attic. l. 25. ep. 1. a med.* ſuccuri. *h. e.* adeſſe, exſequias ire, funus curare. *Ovid. de remed. amor. v. 165.* bellis, aut foro. *Terent. Heaut. 2. 1. 58.* amori. *Cic. 9. Fam. ep. 20.* liberis. *h. e.* generationi. *Id. in de Legib. c. 12.* rebus divinis. *Cæl. ad Cicer. epiſt. 2. l. 8. Fam.* memoriæ alicujus. *h. e.* inſervire. *Suetom. in Aug. c. 79.* tonſori. *h. e.* ſe tondendum præbere. *Cic. Tuſcul. l. 1. cap. 4.* In quam exercitationem ira nos ſtudioſe operam dedimus, ut, &c. *Terent. Andr. 1. 1. 130.* Et nunc id operam do, ut, &c. ¶ *Dare, operam alicui*, nam audire, *aſcoltare, badare, dar udienza. Plaut. Trin. 4. 2. 50.* Ita ut occepi, ſi animum advortas, dicam. *Charif.* dabo operam tibi. *Id. Caſ. prol. v. 21.* Vos omnes eſſe oratos volo, benigne ut operam detis ad noſtrum gregem (Adde *ibid. verſ. 6.*) *Cic. de clar. Orat. c. 89.* Ego autem juris civilis ſtudio, multum operæ dabam Q. Scævolæ. *Id. Attic. l. 13. ep. 49. & Fam. 7. ep. 24.* Dixit, judicem operam dare ſibi conſtituiſſe eo die ipſo, quo, &c. *Id. inuito l. 2. de Legib.* Sermoni reliqua demue operam ſedentes. Adde *Terent. Heaut. 3. 2. 95.* ¶ *Operam dare alicui*, adeſſe, inſervire. *Plaut. Merc. 2. 2. 27.* Non ſum occupatus unquam amico operam dare. *Id. Trin. 2. 2. 65.* In foro operam amici da. *Terent. Eun. 2. 3. 50.* Paululum da mihi operæ: fac ut admittar ad illam. ¶ *Data, & dedita opera.* V. *Datus, & Dedatur.* ¶ *Meæ, tuæ opera*, mea, tua induſtria, ſtudio, labore: item mea, tua culpa, *per opera mia*, &c. utrumque eſt in illo *Cicer. de Senect. cap. 4.* Salinatori dicenti, mea opera, Q. Fabi, Tarentum recepiſti, certe, in-

innuit ridens. nam oſſi te amiſiſſe, nunquam recepiſſero. *Nep. in Attic. c. 6.* Sic populo erat perſuaſum, & adverſas ſuperiores, & præſentes ſecundas res accidiſſe ejus opera. *Plaut. Capt. 3. 5. 21.* Fateor abiiſſe eum abs te, mea opera atque aſſiduo. *Terent. Hecyr. 2. 1. 31.* Non mea opera, neque pol culpa evenit. *Juſtin. l. 4. c. 4.* Pacem ne accipereot, opera eorum effectum eſt, quibus ea res quæſtum præſtabat. *Catull. carm. 3. in fin.* o miſelle paſſer! Tua nunc opera meæ puellæ Flendo turgiduli rubent ocelli. *per tua cognome.* ¶ *Opera pretium.* V. *Pretium.* ¶ *Opera eſt mihi*, vacat, otioſus ſum, commodum eſt, utile eſt: & videtur *pretium* ſubſtudiri. *Liv. l. 5. c. 15.* Cauſatus de privati portenti procuratione, ſi operæ illi eſſet, conſulem velle, ad colloquium vatem elicuit. *Id. l. 4. c. 8.* Neque conſulibus, cum aut populorum bella immunerent, operæ erat ad negotium agere. *& lib. 44. c. 36. ad fin.* Non operæ fit ſtanti nunc in acie docere, quibus de cauſis, &c. *Plaut. Trucul. 4. 4. 30.* Pac valeas: operæ ubi mihi erit, ad te venero. Adde *Mil. 3. 2. 6. Lin. l. 21. c. 9. lib. 33. c. 20. extr.* & *lib. 41. c. 25. extr.* & *Gell. l. 7. c. 17. a med.* & V. *Pretium.* ¶ *Opera eſt mihi*, eadem ſententia. *Plaut. Merc. 2. 2. 15.* Dicam, ſi tibi videam eſſe operæ, aut otium. *Ly.* quamquam negotium eſt, ſi quid vis, non ſum occupatus. ¶ Contrario ſenſu *Id. Mil. 4. 2. 93.* Ibo atque illam adducam, quam propter opere eſt mihi. *h. e.* eſt mihi negotium. ¶ *Deeſt mihi opera*, ſpatium, & facultas operandi. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 4. a med.* De verſibus, quos tibi a me ſcribi vis, deeſt mihi quidem opera, quæ non modo tempus, ſed etiam animum vacuum ab omni cura deſiderat. ¶ *Terent. Phorm. 2. 3. 15.* Homo jam grand.or, pauper, cui opera vita erat, ruri fere ſe continebat. *h. e.* cui labor & opus victum præbebat. *ὃ τὸ ἔργον ἐν ἑαυτῷ. che viveva delle ſue braccia.* Ne audias hic *Donatum* docentem, *opera* eſſe ſeati caſus, *vota* nominativi: & *opera* pro victu uſurpari. Nam utraque *vox* rectus caſus eſt, & *vox* non *opera* victum ſignificat. ¶ *Uno opera*, uno & eodem modo. *Plaut. Capt. 3. 4. 31.* Alcmæo, atque Oreſtæ, & Lycurgus poſtea una opera mihi ſunt ſodales, qua iſte. ¶ *Eadem, una opera*, eodem, uno labore, eodem, uno tempore. *Id. abud. 2. 3. 80.* Sequere me, viaticum.ut dem hinc a trapezita tibi: eadem opera a Prætore ſumam ſyngraphan. *Id. Moſtell. 2. 3. 102. Phi.* Cedo ceruſſam. *Sca.* quid ceruſſa opus nam? *Phi.* qui malas obliaam. *Sca.* una opera ebur atramento candefacere poſtules. *Id. Pſeud. 3. 3. 84.* Qua opera ſic credam tibi, una opera alligem canem fugitivum agninis lactibus. ¶ *Opera*, ablat. m ipſa, *in fuſi. Plaut. Trin. 4. 2. 6.* Te omnes ſævumque, ſeverumque, arqua avidis moribus commemorant. contra opera expertus. nam pol placido te & clemeati uſus ſum. ¶ Pro re divina, *ſacrificio. Aſran.* apud *Non. c. 12. n. 21.* Jubeo hominem tolli, & collocari, & conſuveri: ſolvo operam Dianæ. ¶ Apud Ruſticæ rei Scriptores *opere* eſt quantum uno die quis in agro operatur, *giornata, opera, giorno lavorativo. Varr. l. 1. R. R. cap. 18.* Quaternis operis ſingula jugera confodere. *Colum. l. 11. c. 2. circa med.* Puerilis una opera jugerum viasti pampinabit. *Id. l. 2. c. 13.* Tritici modii quatuor bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris unam, &c. *& ſic eam cap. & ad fin.* Catera legumina occupant operas ſexagiota, id eſt manſus duas. ¶ Ipſa etiam homo, cujus opera utimur, *opera* dicitur; *opero, operajo, lavoratore. Cic. Attic. l. 4. ep. 3. ante med.* Qui arant mecum, facile operas aditu prohibuerunt. *Horat. l. 2. ſat. 7. in fa.* Otiue hinc te Ni rapis, accedes opera agri nona Sabino. *Colum. ſub fin. lib. 3.* Plures operas quantocumque pretio conducere. *Tacit. 1. Ann. c. 16.* Theatrales operæ. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 467. n. 7.* Operæ veteres a ſcena. ¶ *Ab opera publica* ſarcus. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 624. n. 6.* ¶ *Opera* pro *opere* videtur eſſe in illo *Cicer. lib. 15. ad Attic. ep. 13. ad fin.* Non hic μεσοπεζίαν, & *ut ita dicam* τὸ ἐυθύτονον magnifice explicamus, περιτασιν quam Cicero. Quid quæris? exſtabit opera peregrinationis hujus. ¶ *Opra*, ſyncope. *Enn.* apud *Senec. epiſt. 108.* Quibit pro factis reddem opræ pretium.

OPERANS, tis, nomen ex particip. qui operatur. *Plin. l. 21. c. 14.* Operantes apes ſpectare. *Apul. l. 3. Metam.* Conſpicio iſtum crudeliſſimum juveoem mucrone diſtricto paſſim cædibus operantem. *Tertull. l. 2. adverſ. Marcion. c. 4.* Bonitas operantium. *Col. Aurelian. Acut. 2. c. 39.* Clyſteres adhibere operantiſſimos.

OPERARIUS, a, um, *de opera, de lavora, ἐργασιμός*, ad operam pertinens. *Operarius homo*, qui & *operarius* abſolute, *ἐργάτης*, qui operam præbet, opera, mercenarius, bajulus, *operajo, lavoratore, opero. Cic. Attic. l. 7. ep. 2. ad fin.* Nam de altera illa minus ſum admiratus, operario homine. *Caſſius* apud *Varron. l. 1. R. R. c. 17.* Operarios parandos eſſe, qui laborem ferre poſſint, ne minores annorum XXII, & ad agriculturam dociles. *Cato R. R. c. 10.* Olivetum agri CCXL jugerum *habere oportet* villicum, villicam, operarios quinque, bubulcos tres, ſubulcum unum, *aliparium* unum, opilionem unum. *& cap. 11.* Vinea centum jugerum *habeat* villicum, villicam, operarios decem, bubulcum unum, &c. (*Varr. loc. cit. c. 18.* hos omnes mancipiorum nomine complectitur.) *Cic. 3. Tuſcul. c. 36.* An quidquam Buitius, quam quos ſingulos, ſicut operarios barbarosque contemnas, eos aliquid putare eſſe univerſos? *Id. de clar. Orat. c. 73. extr.* Pauci pingere egregie poſſunt, aut fingere: operarii autem, aut bajuli deeſſe non poſſunt. *Id. 1. de Orat. c. 18. & alr.* Muſarchus hos, quos nos oratores vocaremus, nihil eſſe dicebat, niſi quoſdam operarios lingua celeri & exercitata: oratorem autem, niſi qui ſapiens eſſet, eſſe neminem. ¶ *Operosus, a. Plaut. Bacch. 1. 1. 41.* Equidem tibi do hanc operam. *Pi.* Ah nimium pretioſa es operaria. ¶ *Operarium vinum*, quod operis & familiæ datur: fitque maceratis aqua vinaceis: idque tribus modiis, quos perſequitur *Plin. l. 14. c. 20.* ¶ *Operarium potus*, quo in colendis agris utimur, vel ad jugum, vel ad clitellas. *Colum. l. 6. c. 2. ſub fin.* Habilis & modica corporatura pecoris operarii debet eſſe. *& cap. 24.* Operariæ vaccæ alterais annis ſummitti debent. ¶ *Operarii lapides*, qui ad opus aliquod accommodari poſſunt, *da fabbrica, da lamora. Plin. l. 36. c. 22. circa med.* Nunc ad operarios lapides tranſiſſe convenit, primumque cotes ferro acuendo. ¶ *Operarius uſus*, uſus operandi. *Plin. l. 8. c. 3. de elephantis.* Circa hos (*dentes*) bellua ſomma cura: alterius mucrooi parcunt, ne ſit proclivis hebes, alterius operarius uſu: fodiunt radices, impellunt moles.

OPERATIO, onis, f. *operazione, lavora, opera, ἐργασία*, actus operandi, opera, labor, opus. *Plin. l. 11. c. 18.* Infidrantur aquantibus (*ſpráne*) ranæ, quæ maxima earum eſt operatio, cum ſobolem faciunt. *& cap. 24.* Araneorum tertium genus, erudita operationis conſpicuum. *Vitruv. l. 2. c. 9. num med.* Eſculus operatione humidæ potuſtatis vitietur. ¶ Ab Eccleſiaſticis Scriptoribus ſumitur interdum pro opem miſericordiæ, h. e. pro benignitate erga inopes, *verità della limoſina. Lactant. l. 6. c. 12. circa med.* Ægros quoque curandos fovendoſque ſuſcipere, ſummæ humanitatis, & magnæ operationis eſt. *Prudent. in Pſychom. v. 573.* Tum ſubito in medium frendens Operatio campum Proſilit auxilio ſociis. V. quæ ſequuntur, & adde *Cyprian. in lib. de opere, & elemoſyn.* ubi & verbum *operari* ſæpiſſime uſurpat pro largiri indigentibus. ¶ Pro ſacrificio, *Plaut. in fragm.* Ut iſtæc operatio crimen expiet. ita refert *Parrot in Leg. Cinc.* ſed unde hauſerit, nondum compertum. *Feſt. in Privum:* Privatæ feriæ vocantur ſacrorum propriorum, velut dies natales, operationis, denicales. *Al. leg.* operationes denicales. ¶ Sunt qui putant, etiam *Cicer.* uſum eſſe *l. 6. ad Attic. ep. 3. a med.* Hujus nebulonis operationæ ſi Brutus moveri poteſt. Sed *obiurgatione* alii ſubſtituunt, alii *oratione*, alii *obiurratione*.

OPERATOR, oris, m. qui operatur: *Jul. Firmic. lib. 3. c. 9.* Artes, ex quibus vigiliæ perpetuæ operatoribus exiguntur. *Tertull. in exhorter. ad caſtit. l. 3.* Indulgentia patrocinatur operatori. Adde *in Apolog. c. 23. ad fin. Paulin. Nolan. in Nat. XII. S. Felicis edit. Muratur. p. 305.* & *Sedul. l. 5. v. 69.*

OPERATRIX, icis, f. quæ operatur. *Tertull. de anim. cap. 11. ad fin.* Sancti Spiritus vis operatrix prophetiæ. *& cap. 51.* Operatrix mortis.

OPERATUS, a, um, particip. ab *Operor. Senec. de brevit. vitæ, cap. 12. ante med.* Qui in componendis, audiendis, diſcendis canticis operati ſunt. *ſi ſuno affarriati. Ovid. 6. Faſt. v. 249.* Vaſta fave: tibi nunc operata reſolvimus um. *impiegate, applicate. & 3. de ar. am. verſ. 421.* operataque doctis Cura vigil Muſis nomen inertis habet. ¶ Paſſive *Tertull. de præſcript. c. 29.* Tot opera Fidei perperam adminiſtrata, tot chariſmata perperam operata. *adoperati, niſi. Lactant. l. 7. c. ult.* Suſceptis, operatiſque virtutibus. *preticati, eſercitate. Tertull. de anim. c. 57.* Falſaciæ vis operatior. *h. e.* magis efficax.

OPERCULATUS, a, um, *chiuſo con coperchio*, operculo clauſus. *Colum. lib. 11. cap. 2. circa med.* Si ſunt pleni, atque operculati favi.

OPERCULO, as, a. 1. *coprire, σκεπάζω*, operculo operio. *Colum. lib. nic. c. 30.* Ab eo tempore, quo primum dolia operculaveris. *& cap. 25.* Operculare vaſa.

OPERCULUM, li, n. *coperchio, κάλυμμα*, inſtrumentum, quo aliquid tegitur: ab *operio. Cic. 2. de nat. Deor. c. 54.* Aſpera arteria tegitur quaſi quodam operculo. *Colum. l. 12. c. 16. a med.* Sorba in urceolos picatos adjicito, & operculo picata imponito. ¶ *Operculum ambulatorium*, quod facile huc, vel illuc movetur. *Plin. lib. 31. c. 14.* Operculum a tergo eſſe ambulatorium. ¶ *Dignum patella operculum*, proverb. cum pravo magiſtro pravus diſcipulus contigit: & univerſim cum malus malo acceſſit. *Hieronym. epiſt. 43. ad Chromat. a med. & epiſt. 26. ad Principium.*

OPERIMENTUM, ti, n. *coprimento, coperta, ἐπίβλημα*, id quo aliquid tegitur. *Cato R. R. c. 10. extr.* Inſtragula ucta, pulvinos ſexdecim, operimenta decem. *Solinſt. in fragm.* apud *Serv. ad 11. Æn. v. 770.* Equis paria operimenta erant, quæ linea ferreis laminis in modum plumæ adnexuerant. *Plin. l. 15. c. 11.* Nuces gemino protectæ operimento. *Id. l. 8. c. 42.* Equis detracta oculorum operimento. *Id. l. 2. c. 51.* Fulmen, qua dolia exhauriuntur, intactis operimentis. ¶ *Opermentum* ſyncope. *Prudent. in Pſychom. v. 461.* Quos læva celante tegit, lateriſque ſiniſtri Velat opermento. Al. leg. *oprimeme.*

OPERIO, ie, rui, rtum, a. 4. *chiudere, ſerrare, κλείω*, claudo: cui *aperio* opponitur. *Plaut. Men. 2. 3. 1.* Sino fores ſic: nolo operiri. *Cæſil. carm. 66. v. 40. de ſamne.* huic ſuffica tigillo Tantum operire ſoles, aut aperire domum. *Terent. Heaut. 5. 1. 33.* Ubi abiere intro, operuere oſtium. *Plin. l. 11. c. 37. fell. 55.* Operire oculos morientibus, rurſuſque in rogo pateſacem. ¶ Item ſæpius tegere, *copire. Cic. 6. Verr. c. 53.* Funs Buſta totus operiretur, niſi, &c. *Nep. in Annib. 9.* Amphoras complet plumbo, ſummas operit auro & argento. *Petron. in Satyr. c. 7. 10. & 90.* & *Plaut. Pœn. 3. 4. 34.* Operire caput. *ſtil.* vel pudoris, vel celandi ſi cauſa. *Gell. l. 19. c. 9. a med.* Permittite mihi, quæſo, operire pallio caput: quod in quadam parum pudica oratione Socratem feciſſe ajunt. *Cæſ. l. 3. c. 7. ſub fin.* Æger multa veſte operiendus eſt. *Virg. 4. Æn. v. 351.* humentibus umbris Nox operit terras. *Ovid. 5. Met. v. 672.* pennas exire per ungues Aſpexere ſuos, operiri brachia plumis. *Plin. l. 10. c. 44.* Scrobes crate conſternem, & operire terra. *Tibull. l. 2. el. 1. v. 40.* Exiguam viridi ſronda operire caſam. *Claudian. de IV. Conſul. Honor. v. 54.* Flavaque Bellonios operiunt agmina campos. ¶ *Celare, abſcondere. Plin. l. 3. ep. 16.* Abdere lacrymas, operire luctum. ¶ *Operibo* pro *operiam* in fictione:

ro : quod io quarta conjugat. aſt frequens. *Pompon.* apud *Non. c.* 10. *n.* 25. Negato eſſe hic me ; operibo caput.

OPERIOR. V. *Opperior*.

OPEROR, aris, atus ſum, dep. *t. laborare, operare, affatimarſi intorno a qualche coſa, ἐργάζεσθαι*, operam io aliqua re pono, opus facio, laboro. *Plin. l.* 11. *c.* 20. *de apib.* Quibus eſt adoleſcentia, ad opera exeunt : ſeniores iotus operantur. *Ulpian. Dig. lib.* aſt. *tit.* 5. *leg.* 35. Servi, qui operari io agro conſueverunt. *Horat. l.* 1. *ep.* 2. *v.* 29. Io cute curanda plus æquo operata juventus. *Apul. l.* 2. *Metam.* Quod io ceteris membris floridæ veſtis hilaris color, hoc io capite nativus operatur. ¶ Cum dativo eſt operam dare, incumbere, *occuparſi, impiegarſi, attendere. Virg.* 3. *Æn. v.* 136. Connubiis arvisque novis operari. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 7. *v.* 23. Ancilla operata capillis ornandis. *Tibull. l.* 2. *el.* 1. *v.* 65. Operari textis Minervæ. *Apul. l.* 3. *Metam.* cædibus. *Tacit.* 5. *Hiſtor. c.* 20. materiis cædendis. *Id.* 3. *Ann. c.* 43. & *Val. Max. lib.* 8. *c.* 7. *n.* 4. *eſtern.* ſtudiis litterarum. *Quintil. l.* 10. *cap.* 3. *ante med.* ſcholæ. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 5. *leg.* 25. reipublicæ. *Plin. l.* 25. *c.* 2. auditioni Io ſcholio. *Colum. l.* 12. *c.* 4. rabus domeſticis. *Eumen. de reſtaur. ſchol. c.* 4. *extr.* commodis alicujus. ¶ Sæpiſſime ſignificat rabus divinis dam operam, & ſacra facere, *attendere alle coſe ſagre, far ſacrifizj*: adeoque hac ootione aſitatum eſt, ut putent eoo nolli, alias ab iſta, tanquam per translationem deſcendere. *Propert. l.* 2. *el.* 24. *v.* 1. Triſtia jam redeunt itemum ſolvimnia nobis : Cynthia jam aoctes eſt operata decem. *b. e.* ſacra Iſidis ſuſcepit, io quibus feminæ a viris remotæ ſecubabaat. *Virg.* 1. *Georg. v.* 339. Sacra refer Cerali, lætis operatus in herbis. *Liv. l.* 1. *c.* 31. *ad fin.* Operari ſacris. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 14. Vidiſque ſe operetum, & ſanguine ſacro raſperſa prætexta, &c. Adde *Lucil. Pompon.* & *Afran.* apud *Non. c.* 12. *n.* 21. ¶ Pro valere, vim, aut effectum habere. *Capitolin. in Maxim. c.* 13. Nihil denique prætermitteret, quod ad crudelitatem videretur operari. *Imp. Gordian. l.* 5. *Cod. tit.* 12. *leg.* 7. Id pactum aoo debere ad ſui diſpendium operari. *Imp. Alexand. lib.* 7. *tit.* 16. *leg.* 5. Operari ad præſcriptionem. *Lactantiſ. in Commod. c.* 17. Primum ei venenum dederunt : quod cum mioos operaretur, &c. *Cod. Aurelian. Acut. l.* 3. *c.* 8. a *med.* Clyſteres vehementius operootes. ¶ Pro elocmoſyoum largiri. V. *Operatio*.

OPEROSE, *con fatica, ἐπιπόνως, ἐργατικῶς*, cum labora, multa cura & opera. *Cic. in Orat. c.* 44. Ut fiat quaſi ſtructura quædam, nec tamen fiat operoſe. nam effet eom infinitus, tum puerilis labor. *Hirt. de B. Gall. lib.* 8. *in præfat.* Nihil tam operoſe ab aliis effe perfectum, quod aoo horum elegantia commentatiorum ſuperetur. *Plin. l.* 18. *c.* 30. *circa med.* Horrea operoſe ſtipedali craſſitudine pariete lateritio exædificari jubent. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 269. Vina quoque io megnis operoſe condita cellis Florent. *Plin. lib.* 17. *cap.* 11. Plantas ex ſeminario transferre io aliud, priuſquam ſuo loco ponantur, operoſe præcipi arbitror. *Id. l.* 18. *c.* 26. *ante med.* Unde ſpiret io ventos, dicemus mox paulo operoſius. *b. e.* accuratius.

OPEROSITAS, atis, f. *fatica, travaglio, τὸ ἐπίπονον*, magnus labor, multa cura, multa opera. *Quintil. l.* 8. *c.* 3. *a med.* Eſt etiam, quæ πολυπραγμοσύνη vocatur, ſupervacua, ut ſic dixerim, operoſitas, ut a diligenti curioſus, & a religione ſuperſtitio diſtat. *Terentl. de accent. c.* 2. *ſub fin.* Quanta difficultas probandi, tanta operoſitas ſuadendi. *Vopiſc. in Tacit. c.* 12. Vitreorum diverſitate, atque operoſitate vehementer eſt delectatus. *ſtuporo, lavoro*.

OPEROSUS, a, um, *pieno di facende, occupato, attivo, ἐργαστικὸς, ἐργώδης*, qui multum operæ impendit, actuoſus, laborioſus, ſtudioſus. *Cic. de Senect. c.* 8. Videtis, ut ſenectus noo modo langaida atque iners non ſit, verum etiam ſit operoſa, & ſemper agens aliquid, & moliens. *Ovid. de nuce, v.* 57. Sed, pato, magna mei eſt operoſa cura colono. *Id.* 2. *Amor. el.* 10. *v.* 5. Utraque formoſa eſt : operoſæ cultibus ambæ. *Propert. l.* 4. *el.* 8. *v.* 52. Cyothia non operoſa comas. *Ὑπουργὸς*. ¶ Cum genitivo *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 101. & *lib.* 3. *v.* 177. Diſce Latinorum vates operoſe dierum, Quod petis. ¶ Item qui multo cum labore & opera fit, laboriooſus, *faticoſo, dà molta fattura*. *Cic.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 14. Scribebam *valetudine*, ſpiſſum ſane ſopus, & operoſum. *Id.* 2. *de Legib. c.* 26. Ne quis ſepulcrum faceret operoſius, quam quod decem homiara effeceriot triduo. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 23. Labor operoſus & molleſtus. *Id.* 2. *Offic. c.* 5. Operoſæ artes. *Hirt. de B. Alex. t.* 9. machinationes. *Ovid. l.* 15. *Met. v.* 667. templa operoſa. *Id.* 2. *Amor. el.* 16. *v.* 33. operoſi vitibus (al. *cultibus*) agri. *Id. Heroid. ep.* 3. *v.* 31. ſulvus operoſo ex ære labetas. *Horat. l.* 4. *od.* 2. *v.* 31. operoſa carmina fingere. *Propert. l.* 4. *el.* 6. *v.* 18. operoſa via. *Plin. l.* 20. *c.* 5. Syria io hortis operoſiſſima. *b. e.* horton maxima cuololeos. *Id. l.* 7. *c.* 53. *a med.* Operoſiſſima ſecuritas mortis. *b. e.* quæ difficillima creditu eſt. ¶ *Operoſum tempus* quo multum operæ ſit, *di molta faccenda*. *Plio. l.* 18. *c.* 26. *ante med.* ¶ Caſtaoeas operoſas cibo *Id. l.* 15. *c.* 23. vocat *di non facile digeſtione*. ¶ Item valde operans, efficax, magnam vim habens, *efficace*. *Ovid.* 14. *Met. v.* 22. Utere tentatis operoſæ viribus herbæ.

OPERTANEA SACRA, *μυϑῶν*, ſacrificia, quæ in operto fiebant, quæ & Seclaſa dicebantur, ne profanorum oculis polluterentur. Hujuſmodi eraot ſacra Bonæ deæ. *Plin. l.* 10. *c.* 56. Gallinæ putæ non videotur ad Opertanea Sacre nigræ. ¶ *Opertanei dei*, qui io operto, & in terræ viſceribus habitara creduntur. *Martian. Capell. l.* 1. *pag.* 16. Dii Conſootes, Penates, Lares, Opertanei, &c. *Id. l.* 8. *pag.* 273. Aerii, terreſtres, marinique divi, & ſi quos elauſa telluris operunt.

OPERTE, *copertamente*, tecte. *Gell. l.* 4. *c.* 11. Operte, & ſymbolice, more Pythagoræ.

OPERTO, as, a. 1. *coprire*, ſæpeoot. ob *operio*. *Paul. ex Feſt. Eo-*

nimi apud *Non. c.* 3. *n.* 201. tergum ſagu pinguis operiat.

OPERTORIUM, rii, n. *coperta, παραπέτασμα*, operimentum. *Sinnac. epiſt.* 87. Es duabus penulis altera ſtragulam, altera opertorium facta eſt.

OPERTURA, æ, f. operimentum. *Ammian. lib.* 20. *c.* 7. (*al.* 15.) Petitus balliſtarum ictibus certis, & ſagittarum denſitata, opertora armorum abfeciſſet iocoonlue. *Al. leg.* ictibus certis & ſagittarum, denſitate opertus armorum, &c.

OPERTUS, us, m. operimentum. *Apul.* io *Apolog.* Mundiſſimo lini ſeges noo modo indutui, & amicui, ſed operui quoque io rebus ſacris oſurpatur. *Paulin. Nolan. carm.* 20. *Nat.* 7. *S. Fel. v.* 287. totum craſſo complebat operto Orbem oculi.

OPERTUS, a, um, *chiuſo, ſerrato*, clauſus : cui *apertus* contrarium eſt. *Cic.* 5. *Phil. c.* 41. Iſte operta lectica latus aſt per urbem. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 563. Di quoqua templorum foribus celentur operto. *Val. Max. in fin. cap.* 13. *l.* 9. Forem cubiculi extrinſecus a cuſtodibus opertam. *Senec. l.* 4. *de benef. c.* 37. Opertis ocalis donare multa. *a chiuſi occhi*. ¶ *Opertum, ti*, locus clauſus. *Cic. Parad.* 4. *ſub fin.* Ut ſi in opertum Boæ deæ accelliſſes, exſalares. ¶ Item tectus, *coperto. Cic. de Senect. c.* 20. *ſub fin.* Nullo imbre, oullo frigora addaci, ut capira operto ſit. *Plaut. Aulul.* 5. 1. 42. Invocat deos immortales manibus puris, operto capite. *Quintil. l.* 11. 1. 3. *ante med.* Motus operti & compreſſi. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 5. *v.* 5. mons opertus aubibus. *Propert. l.* 2. *el.* 12. *v.* 4. Opertus tubica. *Virg. 6. Æn. v.* 140. telluris operta ſubire. *Martial. l.* 10. *epigr.* 96. Meaſa ibi divitiis rario operta ſui. *carica. Stat. lib.* 1. *Achill. v.* 443. operta carinis ſtagna. ¶ Translate *Cic. 6. Verr. c.* 50. Contuſaeliæ, qaibus operti oppreſſique eraot. *Id. pro Cluent. c.* 22. *a med.* Judicia operta dedecore & infamia. ¶ Celatus, abſconditus, *naſcoſto. Virg.* 1. *Georg. v.* 465, operta tumeſcere bella. *Plaut. Capt.* 3. 3. 9. Operta quæ fuere, aperta ſont : patent præſigiæ. *Cic. l.* 2. *de Fin. c.* 2. Hæc pateſactio quaſi rerum operta rum, cum, quid quidque ſit, aperitur, definitio eſt. *Id.* 1. *de Divin. c.* 50. 10 *fin. & lib.* 2. *c.* 55. Apolliaic operta. *b. e.* oracula, raſponſa, quæ tectio, abſtruſis, ambigaie verbio teddi ſolebant. *Gell. l.* 17. *c.* 9. *ad fin.* Communiſcitur opertum hoc litterarum admirandum, *arcano*.

OPERULA, æ, f. opella. *Apul. l.* 1. *Metam.* Opeulas merere. *b. e.* mercedulae levis *operæ. Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 14. *leg.* 3. Io quo operula iſta defuncti ſuat, & miooiſterium quale quale accommodaveruot. *Arnob. l.* 4. *pag.* 147. Operulam ſuſcipere. *Augoſtin. epiſt.* 154. Ne tuæ dilectioni deneparam operulam meam.

OPES, opum, opibus, f. *ricchezze, facoltà, bene, averi, πλοῦτος*, divitiæ, opulentia : ab *Opi*, quæ eſt terra, cojus ſunt omnia, unde diteſcimus, fruges, pecora, peconiæ, &c. *Plaut. Stich.* 5. 4. 13. Nos tamen efficimus pro opibus noſtris mœnia. *Ovid.* 1. *Triſt. el.* 10. *v.* 44. meritæ cadet agna Metaevæ : Non facit ad noſtras hoſtia major opes. *Virg.* 2. *Georg. v.* 507. Condit opes altus, defoſſoque incubat æaro. *Horat. l.* 3. *od.* 16. *v.* 28. magnas inter opra inops. *Ovid. Met.* 13. *v.* 434. ſceleris niſi præmia magnas Adneciſſet opes, animi irritamen avari. *Id.* 3. *Triſt. el.* 10. *v.* 59. Ruris opes parvæ, pecus, & ſtridentia plaoſtra. *Plin. l.* 9. *c.* 35. *a med.* Nec dona prodigi principis fuerant, ſed avitæ opes, provincarum ſcilicet ſpoliis captæ. *& ibid. ad fin.* Relictus ab eo in amplio opibus heres. *Id. l.* 35. *c.* 9. *a med.* Opes tantas acquiſivit, ut io oſtentatiooe earum, &c. *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. *v.* 112. puas huac ago parvus Oſellum Integris opibus novi non latius oſam, Quam eoac accifis. Adde *Juſtin. l.* 9. *c.* 2. *Patron. in Satyr. c.* 104. &c. ¶ Sæpias ſignificaat potentiam, quæ maxime quidem divitiis, tam vero auctoritate, gratia, amicorum & cognatorum cupia, eloquentia, gloria militari, aliiſque bonis, aot pravio artibus comparatur, *potenza, autorità, credito, forze*. Itaque latius patent opes, quam divitiæ, quia illis hæ iostituuntur, non contra. Unde *Cic.* fera opes, & divitias diſtinguit, at *l.* 8. *ad Attic. ep.* 11. Moderatori reipubl. beata civium vita propoſita eſt, at opibus firma, copila locuples, gloria ompla, virtute honeſta ſit. *Id. pro Quinct. c.* 1. P. Quiatius, cui tenues opes, oullæ facultates, exiguæ amicorum copiæ ſunt, cum adverſario gtatioſiſſimo contendit. *Id.* 5. *de Fin. c.* 27. Certe io bonis aumerabis divitias, honores, opra. *Id.* 2. *Agrar. c.* 30. Ad paucos opibus & copiis affluentes totum agrum Campanum perfervi videbitis. *Id. de Amic. c.* 6. *a med.* Cetera res opportanæ ſunt ſingulæ rabus fere ſingulis, divitiæ ut otara, opes at colare, honores ot laudere, &c. *Id.* 1. *Phil. c.* 12. Opes violentas, & populo R. miaime ferendam potentiam concupiſcera. *Id. Tuſcul.* 3. *c.* 11. *ad fin.* His perturbationibus, quas ſtultitia immittit, omnibus viribus atque opibus ſepugnandum eſt. *& lib.* 1. *Offic. c.* 3. Conſaltant, ad vitæ commoditatem jucundiaremque, ad facultates rerum atque opras, ad opes, ad poteoiam conducat id, aec ne, &c. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 20. Quibus opibus ac oervio ad perniciem ſoam uteretur. *Horat. l.* 3. *od.* 3. *v.* 26. aec Priami domus Periura pugnaces Achivos Hectoreis opibus refringit. *b. e.* viribus & virtute, *coll valore*. ¶ Dicitur ſæpe de poteatia reipubl. & viribus imperii, quæ conſtant multitudine & opalentia civium, veſtigialium & ærarii copia, ſtudio & peritia rei militaris, numero urbium munitarum, &c. præcipue vero de viribus militaribus, *forze, potenza. Virg.* 2. *Æn. v.* 4. Trojanas ut opes, & lamentabile regnam Erurriot Dasai. *Nep. in Epam. c.* 6. *extr.* Lacedæmoniorum opes concuſſit. *Id. in Alcib. c.* 5. Atheoienſium opes fenoſcere, contra Lacedæmoniorum creſcera. *& cap.* 10. Regis opes minuere. *Id. in Milt. c.* 5. *extr.* Nulla unquam tam exigua manus tantas opes proſtravit. *Id. in Cim. c.* 4. Ducem fortem & prudentem regiis opibus præfuturum, ac ſecum dimicaturum videbant. *Virg. Æn.* 8. *v.* 171. Auxilio latos dimit-

mittam, opibuſque juvabo. Ubi *Servius*: ideſt militibus. *opes* antiqui vocabant milites. ¶ De viribus corporis. *Enn.* apud *Macrob. l. 6. Saturn. c. 1.* Romani ſcalis ſumma nituntur opum vi. *Virg. 12. Æn. v. 552.* Pro ſe quiſque *viri* magna nituntur opum vi. ¶ In ſing. num. *Terra* Poeta apud *Cicer. 3. Tuſcul. c. 19.* Adſtante ope barbarica. *b. e.* integris Trojæ rebus, & Priami imperio manente. Adde *Virg. 8. Æn. v. 685.* ¶ Pro ope, ſeu auxilio, aut facultate juvandi, *ejusve. Horat. l. 1. ep. 10. v. 36.* minor in certamine longo Imbrasidæ ſpes hominis, frenumque momordit. *& lib. 2. ep. 2. v. 136.* Hic ubi cognatorum opibus curiſque refectus, &c. ¶ Translata *Ovid. 2. de ar. am. v. 343. de amat.* Naſcitur ingenue, ſed opes acquirit eundo. *& 632.* Firmaque adoptivas arbor habebit opes. *b. e.* fructus ex inſitione. *Sever. in Ætna, v. 293.* Spiritus collectus pellit opes aquæ. *b. e.* vim, & copiam aquæ. *Val. Flacc. l. 6. v. 449.* Ergo opibus magicis, & virginitate tremendam Juno duci ſociam conjungere quærit Achivo. *b. 1.* facultate, & ſcientia rerum magicarum.

OPHELTES, m. filius Lycurgi regis Thracum, al. Archemorus, alumnus Hypſiphiles, qui a ſerpente necatus eſt, in cujus honorem Argivi Nemæa certamina inſtituerunt. *Ovid. Met. 3. v. 605. Stat. 5. Theb. v. 538. & lib. 2. ſilv. 1. v. 180. V. Langia.*

OPHIACA, um, n. pine. τὰ ὀφιακά, quæ ad ſerpentes, & venena pertinent: ab ὄφις, ſerpens. *Plin. l. 20. c. 23.* Petrichus, qui Ophiace ſcripſit, & Mictoo, qui chizotomumena, adverſus ſerpentes nihil hippomarathro efficacius putavere.

OPHICI, orum, olim dicti fuere Capuenſes, quod illic plurimi abundavere ſerpentes. nam ὄφις ſerpens eſt. *Servius ad 7. Æn. v. 730.*

OPHIDION, ii, n. ὀφίδιον, piſciculus congro ſimilis: quaſi parvus ſerpens. *Plin. l. 32. c. 9. & 11.*

OPHIOGENES, um, m. ὀφιογενεῖς, pop. Aſiæ ad Helleſpontum, quos Crates Pergamenus ſcripſit ſerpentium ictus tactu ſolitos levare, & manu impoſita venena retrahere corporibus. Cum arbitrantur, ſuppoſitum eſſe aliquem in ſtirpe, ei admoveat ut pungat, colubrum: cum pupugerit, ſi de genere ſit, vivit; ſi non ſit, moritur. Dicti ſunt ab ὄφις, ſerpens, & γένος, genus. *Plin. l. 7. c. 2. & Varro* apud *Priſcian. l. 10. pag. 894. Priſcian.* Similia de Pſyllis narrat *Plin. ibid.* qui *l. 28. c. 3.* etiam in inſula Cypro Ophiogenes fuiſſe ait.

OPHION, nais, m. unus e gigantibus, qui cum uxore Eurynome Neptuni filia ante Saturnum regnavit, ſed ab eo victus, fugatuſque eſt. *Claudian. l. 3. de rap. Pros. v. 348.* hos numeri remos meritus Ophion. ¶ Item unus e ſuetis Cadmi, Thebarum conditoris. Unde *Ophionius*, Thebanus. ¶ Item unus e gigantibus. Unde *Ophionides*.

OPHIONIDES, æ, m. Oφιονίδης, filius, aut nepos Ophionis, ut Ophioniades Amycus, unus e Centauris, apud *Ovid. 12. Met. v. 445.*

OPHIONIUS, a, um, Thebanus. V. *Ophion. Senec. in Oedip. v. 483.* facee & Citharon ſanguine ſoundavit, Ophioniaque cæde. *b. e.* Penthei.

OPHIOPHAGI, orum, m. populi Troglodytices, quos ſerpeotibus veſci ſolitos, ſcribit *Plin. l. 6. c. 29.* ab ὄφις, ſerpens, & φάγω, comedo. Adde *Solin. c. 33. (al. 46.)* a *med.*

OPHITES, æ, m. *ſerpentinus*, ὀφίτης λίθος, marmoris genus, ſerpentis maculas habentis: ab ὄφις, ſerpens, ut *rubites* a mucilis viperæ. *Plin. l. 36. c. 7.* duo ejus genera facit, alterum molle & candidum, alterum nigricans & durum. *Lucan. l. 9. v. 764.* Quam parvis tinctus maculis Thebanus ophites. *b. e.* Thebis Ægyptiis. *Martial. l. 6. epigr. 42.* Et flamma tenui calent ophitæ. ¶ Græce eſt etiam ὀφίτης, ὁ, unde Latine *Ophitis*, *itis* f. *Plin. l. 36. c. 22.* Eſt hoc genus ophitis, ex quo vaſa, &c.

OPHIOCHUS, m. Oφιοῦχος, Anguitenens, ſignum cæleſte, hominis effigie enguem manu tenentis: ab ὄφις, ſerpens, & ἔχω, teneo. Nonnulli Herculem eſſe putaverunt, qui adhuc in cunis vagiens angues a Junone immiſſos præfocavit: alii Æſculapium, alii Carnabontem Getarum regem, alii Phorbantem Triopæ Theſſalorum regis filium. quæ omnia ſuſe perſequitur *Hygin. l. 2. Poet. Aſtron. c. 14.* cujuſque appellationis cauſas, & hiſtoriam referens. Conſtat ſtellis XVII. Ipſa autem anguis XXIII. Situs eſt ſupra Scorpionem, cujus taſudinem videtur pedibus premere, humeris autem aſtivum circulum, h. e. Æquatorem tangit. *Id. ibid. l. 3. c. 13. Manil. l. 1. v. 331.* Serpentem magnis Ophiuchus nomine ſignis Dividit. *Avien. in Arat. v. 204.* vertice quippe Sideris innixi clauem noſcee Ophiucum.

OPHIOSA, æ, f. ὀφιῶσα, ὀφίωσα, barba in Elephantine Æthiopiæ regione naſcens, livida difficiliſque aſpectu, qua pota minas terroremque ſerpentum animo obverſari tradidit Democritus, adeo ut mortem ſibi ex metu damnati conſciſcant. Quare & ſcribagis bibenda dari conſuevit. *Plin. l. 24. c. 17.* ¶ Eſt etiam hoc nomine inſula parva Hiſpaniæ, in mari Balearico, una ex Pityuſis. *Plin. l. 3. c. 5. ſub fin.* quia ſerpentes parit. ¶ Item alia in Propontide. *Id. ſub fin. l. 5.* ¶ Item alia in mari Carpathio, eadem quæ Rhodos. *Id. l. 5. c. 31.* ¶ Item alia prope Cretam, quæ & *Opſiuſſe*. *Id. l. 4. c. 12.* ¶ Item alia ad Tyram fluvium in Sarmatia. *Id. ibid.* & *Val. Flacc. l. 6. v. 85.* & gelidis pollens Ophiuſa venenis.

OPHIUSTUS, a, um, ὀφίουστος, ad Ophiuſam aliquam pertinens. *Ovid. 10. Met. v. 229.* Ipſa ſuas urbes, Ophiuſiaque arva parabat Deferre alma Venus. *b. e.* Cyprum. Sed cur ita appellet, non apparet, niſi dicas, eam inſulam aliquando dictam Ophiuſam, nomine cum Rhodo communi, quia Telchines, qui Rhodum incoluerunt, prius Cyprum tenuerant, ut docet *Strabo lib. 14.* Solent autem Poetæ in appellandis locis remotiſſimas non raro rationes ſequi.

OPHRYS, yos, f. ὀφρύς, herba decorticato oleri ſimilis, foliis duobus, quæ capillis nigredinem inducit. *Plin. l. 26. in fine.*

OPHTHALMIAS, æ, m. ὀφθαλμίας, ὁ, piſcis, Latine nenlata dictus, ab oculorum magnitudine. ὀφθαλμὸς enim eſt oculus. *Plaut. Capt. 4. a. 70.* Peraam, atque ophthalmiam, horaam, ſcombrum, &c.

OPHTHALMICUS, i, m. ὀφθαλμικός, medicus ocularius: ab ὀφθαλμός, oculus. *Martial. l. 8. epigr. 74.* Hoplomachus nunc es: fuerae ophthalmicus ante: Feciſti medicus, quod facis hoplomachoe.

OPICERDA, æ, f. Bercus ovillum, ut ſucerda ſillum. Ita interpretes ad *Feſt. in Sucerda*, ubi vox quidem *epicerda* legitur, ſed cum *ſucerda* confundi videtur.

OPICUS, a, um, *vacco, ignorante*, rudis, agreſtis, ignarus, ab Opicis populis antiquiſſimis Italiæ in Campania, quod rudes præ ceteris, & agreſtes fuerint. *M. Cato* apud *Plin. l. 29. c. 1.* Nos (*Græci*) dictitant barbaros, & ſpurcius nos, quam alios opicos, appellatione fœdant. *Juvenal. ſat. 6. v. 454.* Nec curanda virûm opicæ caſtigat amicæ Verba. *Id. ſat. 3. v. 207.* Et divina opici rodebant carmina mures. *Tiro Tull.* apud *Gell. l. 13. c. 9.* Υπὸ τῶν ἀγροίκων τῶν ὄπικων, ita ut noſtri opici putaverunt, ſed ab eo, quod eſt ὄπη, appellantur. *Auſon. in Profeſſorib. 22.* Eccſus tineæ, opicaſque evolvere chartas. *b. e.* ſcripta priſcorum rudi ingeniique ſtilo confecta. Adde *Gell. l. 2. c. 22. & lib. 11. c. 16.* ¶ Sunt qui *opicus* interpretantur ſordidus, ſpurcus: ad quam notionem tmhi poſſe videtur illud, quod modo attulimus ex *Juvenal. ſat. 3.* ubi variæ interpretes varias afferunt explicationes. Præterea *Feſtus* in voce *Oſcum* ſcribit, *opicum* interdum dici pro Oſco: Oſcis autem frequentiſſimum uſum fuiſſe libidinum ſpurcarum. *Auſon. epigr. 128.* Opicum magiſtrum appellat Eunum obſcenæ libidinis hominem, notans in eo impudicitiam, ſimul, & ignorantiam.

OPIFER, a, um, *ejusdem*, βοηθός, opem ferens. *Ovid. Met. 15. v. 653. de Æſculapio*: Cum deus in ſomnis opifer conſiſtere viſus. *Plin. l. 26. c. 13.* Folia fravini impoſita ulceribus opifera experiuntur. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 41. n. 8.* Dianæ opiferæ Nemorenſi. *& pag. 75. n. 9.* Fortunæ opiferæ.

OPIFEX, icis, m. & f. *artifex, factitor, fabbro*, χαράκτης, δημιουργός, qui opus facit, operator, fabricator, artifex. *Cic. 2. de nat. Deor. 2.* Opifex ædificatuſque mundi deus. *Ovid. 1. Met. v. 79.* Ille opifex rerum. *Plin. proœm. l. 32.* Opifex natura. *Perr. l. 3. R. R. c. 16. circa med.* Apes ſilveſtres minores ſunt (*ecauribus*) magnitudine, & piloſæ, ſed opificæ magis. *ſanno più lavoro, più male.* ¶ Translate *Cic. 5. Tuſcul. 1. ex. extr.* Zeno Citticus ignobilis verborum opifex. *Quintil. l. 2. c. 15.* Eſſe rhetoricem perſuadendi opificem. *Plin. l. 5. c. 9.* Nilus ferax & helluis frequens, ſilvarumque opifex. *b. e.* multas ſilvas producens. *Claudian. de VI. Conſul. Honor. v. 533.* profecitque opifex decori timor. ¶ Cum infanto *Perſ. ſat. 6. v. 3.* Mire opifex numeris veterum primordia vocum, Atque marem ſtrepitum fidie tetendere Latinæ. ¶ Sæpe da iis dicitur, qui artem quamlibet illiberalem quæſtu & vitæ cauſa exercent, *erraſio, artigiano, artiera. Cic. 1. Offic. c. 42.* Opifices omnes in ſordida arte verſantur. *Salluſt. in Jug. c. 76.* Opifices, agreſtesque omnes, quorum res fideſque in manibus ſitæ ſunt. *Id. in Catil. c. 49.* Opifices atque ſervitia ſollicitare. *Cic. pro Flacc. c. 8.* Opificis & tabernarios, atque illam omnem ſæcem civitatum, &c. *Id. 2. de nat. Deor. c. 60.* Adhibitis opificum manibus omnia non conſecutos, ut tecti, ut veſtiti, ut ſalvi eſſe poſſemus, urbes, muros, domicilia, delubra haberemus.

OPIFICINA, æ, f. officina. *Plaut. Mil. 3. 3. 6.* Stultitia maxima ſit, me tibi meam operam pollicitari, ſi ea in opificina noſtram aut mala eſſe, aut fraudulenta.

OPIFICTUM, ii, n. *lavoro*, χατέργασμα, operis confectio. *Varr. l. 3. de R. R. c. 16.* Niſi opificii eas (*apes*) urget tempus. *Apul. in Florid. n. 9. (al. c. extr.)* Plum mea exſtant in Camenis, quam Hippiæ in opificiis opera. Al. leg. *opificis operibus*, ut ſit adjectivum pro arte factis.

OPIFICIUS, a, um. V. in voce præced.

OPIGENAM JUNONEM, inquit *Feſtus*, matronæ colebant, quod ferre eam opem in partu laborantibus credebant. *Martian. Capell. l. 2. pag. 38.* Opigenam te, quas vel in partue diſcrimine, vel in bello protenteris, precabuntur. Al. leg. *Sospitenam*, ſed *Grotio* invito. ¶ Sunt qui ſic dictam putant, quod ſit Ope genita, h. e. Rhea Saturni uxore.

OPILIO, onis, m. *pecorejo, paſtore*, αἰπόλος, *vaccaio*, paſtor ovium, qui ovium gregem ſervat, & paſcit: quaſi *ovilio*, quomodo legitur apud *Labeon. Dig. lib. 33. tit. 7. leg. 26. ſub fin.* vel a priore voce Græca allata. *Plaut. Aſin. 3. 1. 36.* Etiam opilio, qui paſcit alienas oves, aliquam habet peculiarem, qui ſpem ſuletur ſuam. *Colum. l. 7. c. 3.* Poſt feturam deinde longinquæ regionis paſcua petiturus opilio, fere omnem ſobolem paſtioni reſervet ſuburbanæ. ¶ Prima brevis eſt; itaque Poetæ ut producant, *upilio* ſcribunt, ſi *Servio* credimus ad illud *Virg. Eclog. 10. v. 19.* Venit & upilio, tardi venere bubulci. ¶ Eſt etiam genus avis. *Paul. ex Feſto.*

OPIMATUS, a, um, *ingraſſato*, pinguis factus. *Auſon. in Moſell. v. 105.* opimato abdomine venter. *Sidon. l. 8. ep. 12.* Opimata vivariis oſtrea.

OPIME, adverb. *abbondevolmente*, πολυτελῶς, abundanter, & laute. *Plaut. Becch. 3. 1. 6.* Omnium ad perniciem inſtructe domus opime, atque opipare.

OPIMIANUS, a, um, ad Opimium pertinens, quod eſt nomen propr. civis R. *Opimianum vinum* (quod & *Opimianum* abſolute) celebre fuit apud Romanos, dictum a L. Opimio Nepote, qui conſul fuit una cum Q. Metimo Æmiliano, tempore Graccharum ſeditionis, ut eſt apud *Velleſ. l. 2. c. 7.* hoc eſt circa annum U. C. DCXXXIII.

talle *Plin. l.* 14. *c.* 4. & 14. quo anno cum mire cæli temperies, & ad maturanda vina aptiſſima fuiſſet, ea condita, & in multos annos ſervata, in deliciis poſtea fuere: durabantque adhuc poſt ducentos annos *Plinii* tempore, ut idem teſtatur *cit. cap.* 4. tametſi negat *Vellej. hoc* tit. Sæpe laudatur a *Martial. l.* 1. *epigr.* 27. *lib.* 2. *epigr.* 4. *lib.* 3. *epigr.* 82. *lib.* 9. *epigr.* 89. *lib.* 10. *epigr.* 49. & *lib.* 13. *epigr.* 113. Meminit & *Cic. de clar. Oratr. c.* 83. *Petreo. in Satyr. c.* 34. Allatæ ſunt amphoræ vitreæ, quarum in cervicibus pittacia erant affixa cum hoc titulo: Falernum Opimianum annorum centum. *&* *mea*. Verum Opimianum præſto.

OPIMITAS, atis, ſ. *abundantia, grata fertilitas*, abundantia, lautitia. *Plaut. Capt.* 4. 1. 6. Maximas opimitates, opiparaſque offers mihi. *Id. Aſin.* 2. 2. 66. Maximas opimitates gaudio effertiſſimas ſuis heris pariet. *Ammian. l.* 19. *c.* 11. (*al. c.* 12.) Eopletus prædarum opimitate exercitus. Apud *Plaut.* qui *opimitates* leguat, male legunt.

OPIMUS, a, um, Opimianus. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 32. *a med.* Senaculum ſupra Græcoſtaſin, ubi ædes Concordiæ, & baſilica Opimia. ¶ In nummis apud *Patin. de famil. R.* ſcribitur *Opeimivr*.

OPIMO, as, avi, atum, a. 1. *ingraſſare, craſſo*, opimum reddo, pinguefacio. *Colum. l.* 8. *c.* 7. *extr. & cap.* 9. Offæ pauis vicu madefactæ calenſus opimant turtures, quam ceteri cibi. ¶ Item ditu, copioſum reddo, impleo, onero, *arricchire, empire*. *Auſon. in Eclogar. de menſib.* Aurumnum, Pomona, tuum Septembes opimat. *Vopiſc.* in *Tacit. c.* 11. Menſam ſuam nunquam niſi agreſtibus opimavit. ¶ Item fertilem reddo. *Apul. de Mundo*. Terre imbribus madefacta ad edendos fetus ſuos opimantur. ¶ Translate *Auſon. ep.* 15. *v.* 2. O qui venuſtos uberi facundia Sales opimas, Tatradi.

OPIMUS, a, um, *graſſa, πιαλὸς, πίων*, pinguis, corpulentus: & dicitur de corporibus animalium. Et primo *opimi* dicuntur boves alitiles, ad ſacrificia publica ſaginati, ut docet *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 1. Hinc *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 34. *extr.* Ructantes refertos epulis, tanquam opimos boves. *& lib.* 1. *de Divin. cap.* 56. *a med.* In ſatis opimi bovis cor non fuit. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 9. *v.* 50. Albave opimorum colla ferire boum. *Plin. l.* 10. *c.* 51. *a med.* Galli extic etiam fibriſque, haud aliter quam opimæ victimæ, diis geati. ¶ Deinde univerſim quiſquis habitior eſt, & pinguedine craſſus. *Cic. in Bruto, c.* 16. *ad fin.* Qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates confectantur. *Colum. l.* 7. *c.* 9. *circa med.* Cultus ager opimas reddit fues. *Cell. l.* 9. *c.* 4. Pecudes paſtu atque cultu opimæ. *Id. l.* 5. *c.* 14. *ad fin.* Nam quas venabetur feras, membra opimiora ad ſpectum mihi ſuggerebat. *Horat. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 181. Palma negata macrum, donata reducit opimum. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 613. Opima fabula. *h. e.* in quibus opimi ſunt greges. ¶ Metonymice *opimus cibus*, quia opimos facit. *Virg.* 3. *Æn. v.* 624. Exſtruimuſque toros, dapibuſque epulamur opimis. *Sil. l.* 11. *v.* 281. ſtupet inconſuetus opimæ Sidonius menſæ miles. ¶ Metaphorice *Cic.* 10 *Orat. c.* 8. Opimum quoddam, & tanquam adipatæ doctrinæ genus. *Gell. l.* 17. *c.* 10. Pindarus nimis opima pinguique eſſe facundia exiſtimatus eſt. ¶ Eſt etiam ſerax, fertilis, *ferax, abbondante*. *Cic. pro leg. Manil. c.* 6. Regio opima & fertilis. *Virg.* 2. *Æn. v.* 782. Arva opima virum. *campagne popolate*. *Plin. l.* 14. *c.* 3. Opima vitis. ¶ Item dives, opulentus, copioſus, *abbondante, copioſo*. *Varr. l.* 4. *de L. L. cap.* 17. Opulentus ab ope, cui ea opimæ. *h. e.* cui opes ſunt multæ. *Plaut. in fragm.* apud *Non. c.* 2. *n.* 30. Diviſiæ maximis, dote altili atque opima. *Id. Capt.* 2. 2. 31. Opimæ diviciæ. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 3. Opima & præclara præda. *Id.* 3. *Verr. cap.* 50. *extr.* Iodignum videri cœpit, ea tanta æde in non opimum præda diſcedere. *Plin. l.* 10. *c.* 51. Opimi queſtus. *groſſi guadagni*. *Sil. l.* 16. *v.* 684. & opima pace quieta Stat tellus. *h. e.* quæ divitias & copiam affert. *Cic. pro Flacc. c.* 33. Opimam accuſationem deferre alicui. *h. e.* ea qua magnus quæſtus accuſatori accedat. Sic *Suet. l.* 4. *ſilv.* 6. *v.* 65. Opimæ aciec. *h. e.* prœlia, ea quibus multa præda paritur. Sic *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 143. opima cadavera. *h. e.* corpora in acie cæſorum, unde ſpoliantes diteſcant. *Tacit. l. Hiſtor. c.* 1. Opus aggrediar opimum cæſibus, atros prœliis. *abbondante de occaſioni*. ¶ *Opima ſpolia* diebantur *κατ' ἐξοχὴν*, quæ dux ſummus exercitus ſummo duci hoſtium cæſo detraxiſſet, ut docet *Liv. l.* 1. *c.* 10. & *lib.* 4. *c.* 20. Hujuſmodi trina tantummodo populo R. contigerunt intra annos DXXX. prima, quæ Romulus de Aerone Cæninenſium duce reportavit: altera, quæ A. Cornelius Coſſus de Larte Tulumnio Vejentium rege: tertia, quæ M. Claudius Marcellus de Viridomaro, ſeu Virdumaro rege Gallorum Inſubrium. V. *Liv. locis cit. Flor. l.* 2. *c.* 4. *Val. Max. l.* 3. *c.* 6. *n.* 3. *Propert. l.* 4. *el.* 10. *Feſt.* in *Opima*, *Aurel. Vict. de vir. illuſtr. c.* 2. 25. & 45. *Fragmento Capitolino* apud *Groner. pag.* 507. *col.* 2. *extr.* & *Servium* ad illud *Virg.* 6. *Æn. v.* 856. Aſpice, ut inſignis ſpoliis Marcellus opimis Ingreditur. ¶ Sed etſi dux ſummus non fuerit, qui hoſtem ſingulari certamine occidit, ſpoliavitque, *opima* dicuntur ſpolia inde relata. Exemplum habes apud *Virgil.* 10. *Æn. verſ.* 449. *Liv. l.* 23. *c.* 46. *extr. Flor. l.* 2. *c.* 17. Una cum *Livii epitom. lib.* 48. Etiam *Varr.* apud *Feſt. loc. cit.* ait, opima ſpolia eſſe, etiam ſi manipularis miles detraxerit, dummodo duci hoſtium. ¶ *Opima* abſolute, opima ſpolia. *Flor. l.* 2. *c.* 17. De quibus Scipio ille poſſeſſor ſingulari certamine, cum a rege fuiſſet provocatus, opima retulerat. *Senec. in Here. Fur. v.* 47. Effregit ecce limen inferni Jovis, Et opima victi regis ad ſuparos refert. *Plin. in Paneg. c.* 17. Nec tibi opima defuerint, ſi quis regum venire in manus audeat. Adde *Sil. l.* 15. *v.* 280. ¶ *Opimus triumphus*, quaſi qui opimis ſpoliis captis agitur. *Horat. l.* 4. *od.* 4. *v.* 51. quos opimus Fallerno & effugere eſt triumphus. ¶ *Opima gloria*, tanquam opimis ſpoliis acquiſita. *Val. Max. l.* 4. *c.* 3. *n.* 10. *extr.* Quoniam paternæ hereditati, præter opimam gloriam, nihil erat, quod acceptum referretur. *Curt. l.* 7. *c.* 4. *extr.* Opimum belli decus. ¶ Superlat. *opimiſſimus* eſt *Tertullianus ad Nation. l.* 1. *c.* 2. *fin. a med.* Boves ſeptem opimiſſimos.

OPINABILIS, le, *opinabile, δοξαστὸς*, qui opinione concipitur, in opinione conſiſtens. *Cic.* 1. *Acad. c.* 8. Itaque hanc omnem partem rerum opinabilem appellabant. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 31. Mediocritates ſi naturales ſunt, natura ipſa terminabit modum: ſin opinabiles, opinio tota tollatur. *Id. c. de Divin. c.* 14. Artes, quæ conjectura continentur, & ſunt opinabiles. *Coll. ſub fin. cap.* 1. *l.* 16. Non naturalis ille amor eſt, ſed civilis, & opinabilis. *h. e.* pendens ab opinione.

OPINAMENTUM, i, n. opinatio, opinio. *Apul. de deo Socrat.* Aliquando eorum nonnulla opinamenta habere. Al. leg. *hortamenta*.

OPINATIO, onis, ſ. *opinione, δόξασις*, actus opinandi, & fere in malam partem accipitur. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 11. Opinatio eſt, judicare ſe ſcire quod neſciat. *Val. Max. l.* 1. *c.* 8. *extern. n.* 8. Sophiſta inaptæ & mordacis opinationis. ¶ Pro ſimplici opinione. *Cic.* 4. *Acad. c.* 15. Opinatione & perceptione ſublata, ſequitur omnium aſſenſionum retentio. Adde *Lactant. de Opif. Dei, c.* 18. *a med.*

OPINATO. V. *Necopinato*.

OPINATOR, oris, m. qui opinionem tantum, non ſcientiam habet, qui rebus probabilibus aſſentitur. *Cic.* 4. *Acad. c.* 20. Ego vero ipſe & magnus quidam ſum opinator. non enim ſum ſapiens. ¶ Præterea *opinatores* a JCtis dicuntur, qui in provinciis mittebantur ad militarem annonam exigendam. *Inſcrip. Arcad. & Honor. lib.* 12. *Cod. tit.* 38. *leg.* 11. Opinatoribus, id eſt exactoribus militaris annonæ, nullum ſit cum provincialibus commercium. Adde *lib.* 11. *Cod. Theodoſ. tit.* 7. *qui ſuſcribitur da* exactionib. *leg.* 26. & *lib.* 7. *tit.* 4. *leg.* 26. Ita dicti videntur, inquit *Tabor* apud *Briſſon. de* V. S. quod ſpectarent, & æſtimarent annonam, cum judicum opinantes, an bona eſſet, nec ne. Plura de his V. apud *Gothofred. ad cit. l.* 7. *tit.* 4. *leg.* 26. *Cuiac. Theodoſ.*

OPINATUS, us, m. idem ac opinio. *Lucret. l.* 4. *v.* 465. pars horum maxima fallit Propter opinatus animi.

OPINATUS, a, um, *ſtimato, creduto*, nom. ex particip. opinione conceptus. *Cic.* 4. *Tuſcul. cap.* 6. Partes perturbationum volunt eſſe duobus opinatis bonis naſci, & ex duobus opinatis malis. ¶ *Opinatum* abſolute pro opinione, quidam adſtruunt ex *Quintil. l.* 8. *cap.* 5. ſed ibi non ex *opinato*, *ſed ex inopinato* eſt legendum. ¶ *Opinans*, is, de qua magna opinio eſt, illuſtris, celebris, *rinomato, celebre*. *Ennius* apud *Cell. l.* 11. *c.* 4. Cum opinati loquuntur pariter, atque ignobilitec. Ita quidam leg. ſed plerique alii *opulenti*. *Flor. l.* 2. *c.* 7. Rhodes opinatiſſima inſula, & totioc Aſiæ inſularum metropolis. In optim. additionib. hæc verba deſunt, & vero abeſſe debent. Addit *Alciat. parerg. l.* 8. *c.* 12. etiam *Cell. diciſſe opinatiſſimos auctores*: ſed neque locum indicat, neque mihi adhuc compertum eſt.

OPINIO, onis, ſ. *opinione, parere, avviſo, credenza, δόξα*, aſſenſus rei non exploratæ, exiſtimatio, judicium, ſententia, conjectura. *Cic. l.* 1. *de Orat. c.* 23. Res penitus perſpectæ planeque cognitæ, atque ab opinionis arbitrio ſejunctæ, ſcientiaque comprehenſæ. *Id. Tuſcul.* 4. *c.* 7. Omnes perturbationes judicio conſent (*Stoici*) fieri, & opinione. *& non*. Ægritudo eſt opinio recentis mali præſentis, *&c.* lætitia, opinio recens boni præſentis, *&c.* metus, opinio impendentis mali, *&a.* libido, opinio venturi boni. *& paulo poſt*. Opinionem autem, quam in omnes definitiones ſuperiores includimus, volunt eſſe imbecillam aſſenſionem. *Id. initio l.* 2. *de Orat.* Magna, nobis pueris, opinio fuit, L. Craſſum non plus attigiſſe doctrinæ, quam, *&c. Id. Acut. l.* 9. *ep.* 8. In hic locis opinio eſt, conjectura magis, quam nuntio aut litteris, Cæſarem Formiis a. d. 11. cal. Apr. fare. *Id. Verr. c. c.* 1. Iuveteravit opinio, & omnium ſermone peterebuit. *Id. Fam. 9. ep.* 11. Brevi tempore, ut opinio mea eſt, te ſum viſurus. *Id. pro Font. c.* 13. & *Fam.* 13. *ep.* 66. & *Verr.* 6. *c.* 20. Homo, ut opinio mea fert, ingenioſiſſimus. *Colum. l.* 1. *c.* 3. *circa med.* Quantum mea fert opinio. *& lib.* 3. *cap.* 12. *a med.* & *Cic. pro Cluent. c.* 16. Ut mea fert opinio. *Ulpian. Dig. lib.* 24. *tit.* 1. *leg.* 32. *circa med.* Mea fert opinio, ut, &c. *Colum. l.* 2. *c.* 18. Cujus opinionis etiam Cornelius Celſus eſt. *Cic. pro Mur. c.* 30. Non ex ductu ea, ſed opinione. *Id. pro Dom. c.* 5. Res erat non in opinionis dubia, ſed in præſenti atque ante oculos poſito periculo. *Id. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 22. Eſſe deos, perſuaderi mihi non opinione ſolum, ſed etiam ad veritatem plane velim. *& lib.* 3. *c.* 4. *ſub fin.* Opinio de diis immortalibus & omnium eſt, & quotidie creſcit. *Id. c. de Divin. c.* 33. Romolus habuit opinionem, eſſe in providendis rebus augurandi ſcientiam. *Id. pro Cluent. cap.* 31. *ad fin.* Eſſe in opinione aliqua. *Id. pro Cæcin. c.* 5. Adducere aliquem in eam opinionem, ut putet, &c. *Cel. ad Cicer. Fam. l. ep.* 10. Venit in eam opinionem Caſſius, ipſum ſimille bellum, &c. *h. e.* opinio erat Caſſium fiſſiſſe bellum. *Nep. in Milt. cap.* 7. & *in Ariſt. c.* 9. Venit mihi in opinionem, rem ita eſſe. *h. e.* ego veni in opinionem, opinatus ſum, exiſtimavi. *Sueton. in Aug. cap.* 6. Tenet me opinio, tanquam res ita ſe habeat. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. cap.* 17. Præbere opinionem timoris. *far credere d'aver paura*. *Cic. pro Cluent. c.* 3. mente comprehendere. *Colum. l.* 9. *c.* 14. *a med.* concipere. *Cic. pro Cluent. c.* 52. *extr.* depoſuere. *Id.* 2. *Verr. c.* 14. *ſub fin.* animo imbibere. *Id. pro Cluent. c.* 3. convellere, & labefactare. *Id. in Orat. c.* 28. novam inferere. *Id. pro Cluent. c.* 2. *ſub fin.* evelle-

re ex animo. *Id.* a. *de Orat.* c. 56. minuere. *Caſ.* l. 5. *B. Gall.* c. 55. extr. augere. *Cic.* 2. *Offic.* c. 13. a med. afferre alicui. *ſuo crediere, dori ſperanze.* & *Caſ.* o. 4. l. 8. Facere opinionem ſuæ ſtultitiæ, *for credere, che l'eſſe ſia vera.* & *Dialebell. ad Cicer. Fam.* 9. ep. 9. Incidere in opinionem. *Cic. Fam.* 6. ep. 14. diſcedere. *Id.* 4. *Acad.* c. 45. Labi ad opinionem aliquam. *Id. pro Mur.* c. 30. Opinione duci. & *cap.* 31. Quantum opinione auguror. ¶ *concetto, ſtima, ſperanza. Cic. de Amic.* l. 9. Ego admirationem quadam virtutis ejus, ille viciſſim opinione fortaſſe moenalia, quam de meis moribus habebat, me dilexit. *Id. Attic.* l. 7. ep. 2. a med. Opinio, quam is vir habet, integritatis meæ. *Caſ.* l. 2. *B. Gall.* c. 24. Equites, quorum inter Gallos virtutis opinio eſt ſingularis. *Cic. Fam.* 2. ep. 7. a med. Magna eſt hominum opinio de te, magna commendatio liberalitatis, magna memoria conſulatus tui. *Id. pro Cluent.* c. 51. extr. Si quam hoc graviorem de illo judicio opinionem attuliſtis, hanc, cauſa cognita, deponatis. *Id. Fam.* 1. ep. 6. extr. A me omnia ſumma in te ſtudia exſpecta: non fallam opinionem tuam. & *lib.* 5. ep. 12. Genus ſcriptorum tuorum etſi erat a me vehementer exſpectatum, tamen vicit opinionem meam. *Id. Agror.* 3. c. 1. Parvam eorum temporis uſuram bona de me opinionis poſtulo. *Id.* 5. *Verr.* c. 24. Fellam de illis opinionem habuit, melam de vobis. *Nep. in Thraſyb.* c. 2. Neque tamen pro opicione Thraſybuli auctæ ſunt opes. *come Trabulo ſperava. Quintil.* l. 1. c. 2. (*al.* 3.) Sunt multa ejus rei exempla, tam læſæ hercle, quam conſervatæ ſanctiſſime opinionis. *la buona fama.* ¶ *iudizio, argomento, Terent. Heaut.* a. 2. 2. Verear, ne mulier me abſente hic corrupta ſit. Concurrunt multæ opiniones, quæ mihi animum exaugeant: locus, occaſio, ætas, &c. ¶ *fama, voce, Sueton. in Ner.* c. 53. Exiit opinio, proximo luſtro deſcenſurum eum ad Olympia inter athletas. *Juſtin.* l. 8. c. 3. Mittit, qui opinionem ferrent, regem locare, &c. ¶ *Contra, præter opinionem*, contra ac putatur, præter id, quod putatur. *Cic. pro Roſc. Amer.* c. 15. extr. Dicere contra rerum naturam, contra conſuetudinem hominum, contraque opiniones omnium. *Id.* 4. *Verr.* c. 74. & *Nep. in Milt.* c. 2. Sane homini præter opinionem improviſo incidi. ¶ *Cum* adverb. comparativis. *Cic.* 14. *Fam. ep.* 23. (& *Caſ.* l. 2. *B. Gall.* c. 3.) Ipſe opinione celerius ventarus eſſe dicitur. *più preſto di quel che ſi ſtima.* & *in Bruto*, c. 1. & *lib.* 1. *de Orat.* c. 35. extr. Formam totius negotii opinione majorem, melioremque video. *Id.* 10. *Fam. ep.* 31. Quod familierem meum in eorum numero habes, opinione tua mihi gratius eſt. *Plaut. Mil.* 4. 6. 63. Illuc cucavi, ut opinione illius pulcrior ſis. *Solinſ. in Jug.* c. 87. Ea agere inter invidos, opinione aſperius eſt. & *cap.* 57. Opinione amplius motari. *l'avr.* apud *Non.* c. 4. n. 319. Opinione citius.

OPINIOSUS, a, um, magnus opinator, multa opinans, opinionibus abundans. *Cic.* 4. *Acad.* c. 47. Dux vel principes dialecticorum, Aotipetor & Archidemus opinioſiſſimi homines, omne multis in rebus diſſentiunt? *Terentil.* l. 4. *adverſ. Marcion.* c. 35. *ante med.* Si cui tam opinioſus videbitur Chriſtus.

OPINO, as. V. in fin. vocis ſequent.

OPINOR, aris, atus ſum, dep. 1. *avere opinione, ſtimare*, opinionem habeo, opinio mea eſt, feror ad credendum ex, quæ plane percepta & cognita non ſunt. *Cic.* 4. *Acad.* c. nic. Ad patris revolvor ſententiam, ut percipi nihil putem poſſe, eſſenſurum autem non perceptu, ideſt opinaturum ſapientem exiſtimem: ſed ita, ut intelligat, ſe opinari, ſciatque nihil eſſe, quod comprehendi & percipi poſſit. *Id. pro Mur.* c. 30. Noſtri illi a Platone & Ariſtotele ajant, ſapientem ſæpe aliquid opinari, quod neſciat. *Caſ.* apud *Sueron. in ejus vita, c. 66.* Scitote pauciſſimis his diebus regem affuturum cum X. legionibus, equitum XXX., levis armaturæ C. millibus. Proinde definant quidam quærere ultra, aut opinari: mihiqua, qui compertum habeo, credant. ¶ Univerſim eſt exiſtimo, cenſeo, judico, puto, mihi videtur, *ſtimare, giudicare, eſſer di parere, avviſare. Cic.* 7. *Fam. ep.* 17. Quoad opinatus ſum, me in provinciam exiturum. *Id. in Bruto*, c. 35. Ductus etiam Græcis T. Albucius, vel potius pene Græcus. loquor, ut opinor. *Id. pro Dom.* c. 40. Ex quo intelligitur, multa in vita falſo homines opinari. *Nep. in Attic. g.* 4. *ante.* Remigravit Romam, ut opinor, L. Cotta, & L. Torquato Coſſ. ¶ Imaginari, fingere animo, *immaginarſi. Plaut. Perſ.* c. 3. 5. Quod ego non magis ſomniabam, neque opinabar, neque cenſebam, eam fore mihi occaſionem, ut nunc quaſi decidit de cælo. *Plin. l.* 29. *c.* 1. *ad fin.* Illa, quæ timuit Cato, atque provident, innocentiora multo, & parva opinatu. ¶ *Bene*, aut *male opinari de aliquo*, bene, aut male ſentire & loqui, *eſſer bene o mal affetto, dir bene o male, aver buona o ſiniſtra opinione o concetto concetta. Juſtin.* l. 12. c. 5. a med. In unam cohortem eos, qui de cege durius opinati fuerant, contribuit. *Sueton. in Aug.* c. 51. Cum Æmilio Æliano objiceretur, quod male opinari de Cæſare ſoleret. & *cap.* 61. Greviſſime opinari de aliquo. *Cic. in Piſon.* c. 22. De vobis hic ordo opinatur, non ſecus ac de teterrimis hoſtibus. ¶ *Opinor, ut opinor*, interſeritur ſermoni, ut *credo, puto*, & Græce ἴσως. *Cic.* l. 7. *Fam. ep.* 24. Cipius, opinor, olim: non omnibus dormio. V. *Dormio. Id. Attic.* 9. *ep.* 6. Sed, opinor, quieſcamus, ne noſtram culpam coarguamus. *Id.* 2. *de Fin.* c. 10. A prima, ut opinor, animantium orta petitur origo ſummi boni. ¶ *Opinabor* refertur a *Cic.* 3. *de Orat. cap.* 38. inter Poetica, ſed quod etiam in proſa oratione locum habere cum digeitare eliquando poſſit. ¶ Olim *opino, as*, dictum eſt. *Plaut. in fragm.* apud *Non.* c. 7. n. 59. Præneſtinam opino eſſe: ita erat gloriioſus. *Enn. ibid.* Tacere opino eſſe optimum. Adde *Pomp.* & *Cæcil. ibid.* & *Priſcian. l.* 8. *pag.* 796. & 800. *Pomſcb.* ¶ Hinc particip. *opinans, opinaturus. Sueton. in Caſ. cap.* 60. Quo ſæpius viciſſet, hoc minus cepiendos caſus opinans. *Quintil. l.* 1. c. 4. a med. (*al.* c. 6. extr.) Quæ parvi refert, liberum opinaturis relinquo.

OPINUS. V. *Necopinus.*

OPIPARE, adverb. *copioſamente, fontuoſamente*, ἀφθόνως, copioſe. *Cic. Offic.* 3. *cap.* 14. Opipare a Pythio paretum erat convivium. *Plaut. Bacch.* 3. c. 6. Inſtructa domus opime atque opipare. *Apul. l.* 5. *Metam.* Menſæ lautitiis opipare refertæ aliquem. & *lib.* 6. Prandium opipare ſumere. *Id. de Deo Socrat.* Villas opipare ſtruere.

OPIPARIS, re, idem quod opiparus. *Apul. l.* 1. *Metam.* Piſcatum opiparem expoſitum video. & *lib.* 2. Opipares cibi. & *lib.* 9. Opipari prandio participare aliquem.

OPIPARUS, a, um, *fontuoſo, abbondante, ſplendido*, πολυτελής, ſplendidus, ſumptuoſus, opulento apparetu inſtructus: eb *opis*, ſeu *opum* apparatu. *Plaut. Perſ.* 4. 4. 1. Satin' Athenæ tibi viſæ fortunatæ, atque opiparæ? *Idem Mil.* a. 1. ep. Vino, ornamentis, opiparique obſonio. *Id. Pœn.* 1. 2. 1. Sæpe reo multas tibi mandavi, dubias, egenas, inopioſas conſilii, quas tu mihi reddidiſti opiparas opere tua. *Apul. l.* 5. *Metam.* Opiparis muneribus onuſtare aliquem.

OPIS, is, f. Ὄπις, Nympha comes & miniſtra Dianæ. *Virg. Æn.* 11. v. 836. & 867. Adde *Claudian. in* II. *conſul. Stilich.* v. 254. ubi eam dicit optatum numen venantibus. ¶ Docet *Macrob. l.* 5. *Saturn. c.* 22. ipſam quoque Dianam Opim a Græcis dictam eſſe. ¶ Etiam inter Nymphas fluviorum, ſeu Naiades enumerat *Virg.* 4. *Georg.* v. 343. ¶ *Opis, vis*, auxilium, prima brevi. V. *Ops* c.

OPISTHOGRAPHUS, a, um, *ſcritto dall' una e ſ altra parte*, ὀπισθόγραφος, dicitur de charta, quæ utraque parte ſcripta eſt: ab ὄπισθεν, a tergo, & γράφω, ſcribo. Solebant autem Veteres in adverſa tantum parte pagina ſcribere, quæ ſcripta in volumen complicere mos erat: niſi ſi longum opus, aut chartæ inopia, aut parſimonia, aut tædium alterius ſumendæ, etiam in everſa id facere ſuaſiſſet. Hac enim ratione ſcribebant maxime adverſaria, & primas ſtudiorum curas, & quidquid ſub limam revocandum eſſet, quod nos dicimus *male copie*: quæ deinde emendata, & purgata in mundiorem chartam, & ab una tantum parte conſcriptam transferrentur. *Juvenal. ſat.* 1. v. 5. ſummi plena jam margine libri, Scriptus & in tergo, nec dum finitus Orefles. *Plin. l.* 3. *ep.* 5. a med. Electorum commentarios centum ſexaginta mihi reliquit, opiſthographos quidem, & minutiſſime ſcriptos: qua ratione multiplicatur hic numerus. *Ulpian. Dig. lib.* 32. 52. 11. *leg.* 4. Teſtari in opiſthographo. V. *Salmaſ. ad Vopiſc. in Firmo*, c. 3.

OPISTHOTONICUS, a, um, ὀπισθοτονικὸς, opiſthotonn laborens. *Plin. l.* 20. c. 18. Sanat & vertigines, tremulos, opiſthotonicos, &c. Adde *Cal. Aurelian. Acut. l.* 3. c. 6. & *Scribon. Larg. compoſ.* 170. *extr.*

OPISTHOTONOS, i, m. *contrazion di nervi nel collo, e ſchiena*, ὀπισθότονος, morbus cervicis, quo caput ſcapalis adnectitur, ut definit *Celſ. l.* 4. c. 3. h. e. cum nervi cervicis ita diſtenduntur, ut caput, vel etiam totum corpus retro inclinetur, cum dolore dorſi & clunium, aliiſque malis, quæ recenſet *Cal. Aurelian. l.* 3. *Acutor. c.* 6. Eſt ab ὄπισθεν, retro, & τόνος, tendo. *Plin. l.* 28. c. 12. Dolorem inſtesibilem (opiſthotonon vocant) levat urina capræ cutibus infuſa. *Id. l.* 23. c. 1. n *med.* Vinum non dandum in febre, neque in opiſthotono, tetano, &c. *Id. l.* 24. c. 12. Folia ſpinæ, vel radices ad remedia opiſthotoni bibuntur. *Id. l.* 30. c. 22. *ſub fin.* Serpentium ſenectus adalligata ſpaſmos fieri prohibet: opiſthotonos milvi jecur aridum potum.

OPITER eſt, cujus pater, avo vivo, mortuus eſt: dicta vocabula aut quod nbitu patris genitus ſit, aut quod avum ob patrem habeat, id eſt pro patre. *Paul. ex Feſto.* ¶ Monet *Priſcian. l.* 6. *pag.* 695. *Pomſcb.* Iæ genitivo facere *opiterie*, & olim etiam *opiterie.*

OPITERGINUS, a, um, ad Opitergium pertinens, quod apud *Plin. l.* 3. c. 19. eſt oppidum regionis decimæ in Italia, in Venetis, ed fluvium Liquentiam, quæ nunc *Livenza*, ipſum vero *Odorzo*, & *Udenzo. Plin. l.* 3. c. 18. Silis ex montibus Taurinis: Liquentie ex montibus Opiterginis. *Lucan. l.* 4. *v.* 462. Hic Opiterginis moles oenenta colonis Conſtitit. *h. e.* ratis militibus Opiterginis, clerciter mille onuſta, qui duce Vulteio, cum Cæſaris partes ſequerentur, obſeſſi ab integre claſſe Pompejanorum, poſt egregiam totius diei editam pugnam, cum nullum virtuti effugium pateret, mutuis ictibus, ne ſe dederent, conciderunt. *Lucan. ibid.* & *Flor. l.* 4. c. 2. *ante med.* Hinc *Opitergino vates* eſt inter exempla virtutis extremæ. *Quintil. l.* 3. c. 8. *ante med.* Non fecerunt Saguntini, nec in rate Opitergina circumventi.

OPITULATIO, onis, f. *ajuto, ſoccorſo*, βοήθεια, auxilium, quaſi opis latio. *Ulpian. Dig. lib.* 4. *tit.* 4. *leg.* 1. Auxiliam eis prætor hoc edicto pollicitus eſt, & adverſus ceptiones opitulationem. *Arnob. l.* 4. *pag.* 129. Gretinſis opitulationibus præſto eſſe.

OPITULATOR, oris, m. *ſoccorritore, ajutatore*, βοηθός, opis lator, auxiliator. *Apul. de deo Socrat.* In rebus periculoſis tutator, egenis opitulator. *Id. in Florid. n.* 16. (*al. l.* 3.) Patruus objurgator, & fodalis opitulator. *Paul. ex Feſto*: Opitulus Jupiter, & opitulator dictus eſt, quaſi opis lator.

OPITULATUS, us, m. opitulatio. *Fulgent. l.* 3. *Mythol. c.* 8. Ejus opituletu cuncta germinum adoleſcit nativitas.

OPITULOR, aris, atus ſum, dep. 1. *ajutare, ſoccorrere*, βοηθέω, opem fero, ſubvenio, auxilior, ſuccurro. *Cic.* 1. *Offic. c.* 43. *ſub fin.* Si ſubito ſit allatum periculum diſcrimenque patriæ, cui ſubvenire opitularique poſſit. *Id.* 11. *Fam. ep.* ult. De ſumptu, quem te in rem militarem feciſſe dicis, nihil ſane poſſum tibi opitulari. *Salluſt. in Catil.* c. 34. Mejores voſtrum miſeriis plebis, decertis

cretis ſuis inopiæ ajus opitulatĭ ſoot . *Cic. Fem. 4. ep. 13. citre med.* Qui antea aut obſcuris hominibus, aut etiam ſontibus opitulari poteram. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 20. Hoſpiti oppreſſo jam, deſperatoque ab omnibus opitulata eſt . *Plaut. Mil.* 3. t. 27. Amanti ire opitulatum . *Id. Curcul. a. 3. 54.* Amicum amico opitularier . *Plin. l.* 28. *c.* 8. *ante med.* E dorſo medullam adalligarem contre vanas ſpecies opitulari . ¶ Etiam *opitulo*, er, n Veteribus dictem eſt. *Ter. Androm.* apud *Non. c. 7. n. 61.* Da mihi haſce opes, quas peto, quæ precor, corrige, opitula.

OPITULUS. V. in *Opitulator*.

OPIUM, & Opion, *ii*, n. *opio*, ὄπιον, ſuccus, ſive lac ex inciſo papaveris ſcapo profluens : ab ὀπὸς, ſuccus , ſies humor . Habet per ſomnum vim mortiferam , ſi copioſius ſumatur . *Plin. l.* 20. *c.* 18. Papaveris ſuccus largus danſatur, & in paſillos tritus in umbra ſiccatur, non ut ſoporifera modo, verum ſi copioſior hauriatur, etiam mortifera per ſomnos : opion vocant . *Id. l.* 25. *c.* 10. *ſub fin.* Bibitur artemiſia ex vino advarſus opium .

OPOBALSAMETUM, i, n. locus , ubi plures ſunt arbores opobalſamum ferentes . *Juſtin. l.* 36. *c.* 3. Palmeto & opobalſemeto diſtinguitur . Al. rectius leg. *opobalſemo* .

OPOBALSAMUM, i, n. ὀποβάλσαμον, ſuccus e balſamo manans , qui præſertim omnibus odoribus : ab ὀπὸς , ſuccus, & βάλσαμον, balſamum . *Scat. l.* 3. *ſilv.* 2. *v.* 141. Candida felicee ſudent opobalſama virgæ. V. *Balſamum* . Adde *Martial. l.* 11. *epigr.* 9. & *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 4. ¶ Hoc in ſarcophagie condiebant aliquando cadavera . *Ver. lap.* apud *Gruter. pag.* 692. *n.* 10. Mater ad luctum & gemitum relicta cum lacrimis & opobalſamo udum hoc ſepulcro condidit . ¶ Apud *Juſtin.* fumitur pro ipſa arbore, *lib.* 36. *c.* 3. Silva palmeto, & opobalſamo diſtinguitur .

OPOCARPATHON, i, ὀποκάρπαθον, ſuccus carpathi , quem inter venena annumerat *Plin. l.* 28. *c.* 10. & *lib.* 32. *c.* 9.

OPOPANAX, acis , ὀποπάναξ , ſuccus panacis , ſeu panaceæ herbæ . *Plin. ſub fin. l.* 20. Serpylli duum denariorum pondus , opopanacis, & mei tantundem ſingulorum , &c. *Marcellus de medicinis* , *v.* 58. Andrachnem , acoronqus , opopanaca, pomphulygemqua .

OPORICE, es, ſ. ὀπωρική, nomen medicamenti ex fructibus arborum, nempe cotoneis, Punicie, ſorbis in muſto decoctis: ab ὀπώρα, autumnus, & fructus autumoales . Fit ad dyſenterieos , & ſtomachi vitia, ea ratione , quam tradit *Plin. l.* 24. *c.* 14. *ſub fin.*

OPOROTHECA, æ, & Oporothece, es, ſ. ὀπωροθήκη, locus , ubi fructus autumnales coaduntur : ab ὀπώρα, autumnus , & θήκη, repoſitorium . *Varr. l. de* R. R. 1. *c.* 59. In oporotheca mala manere putant ſatie commode. *& ibid.* Oporothecas facere. *& ibid.* Poma inferre in oporotheeen inſtruendam convivii cauſa.

OPORTET, tebat , tuit, impers. a. *biſogne* , *fa* , a *è di biſogno* , *è d' uopo* , *conviene* , ἔοι , χρὴ , convenit, ratio poſtulat, attinet: ab *oportuit*. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 33. Cum doceretur, alio tempore, atque oportuerit, fratrem a fretre renuntiatum . *Nepos in Thraſyb. c.* 2. Nihil in bello oportet contemni . *Cic.* 1. *de Orat. c.* 6. Ea rerum cognitione efflorefiat , & redundet oportet oratio . *Horat. l.* 1. *ep.* 2. *v.* 49. valeat poſſeſſor oportet, Si comportatis bene rebus cogitat uti. *Cic. de Amic. c.* 17. Nec mediocre telum ad res gareadas exiſtimare oportet benevolentiam civium . *Id. Verr.* 5. *c.* 75. Pecunia , quam his oportuit civitatibus præ frumento dari . *& Verr. 6. c.* 17. Apollinis ſignum ablatum certa eſſe non oportuit . *Terent. Andr. t.* 5. 3. Uxorem decrerat dare ſe ſe mihi hodie : nonne oportuit præciſſe me ante ? *Id. Heaut.* 2. 3. 6. Non oportuit relictas . *b. c. relictas* eſſe nucillas . *Id. Adelph.* 2. a. 6. Adoleſcenti morem geſtum oportuit . *Id. Heaut.* 1. a. 26. Ut ut erat, manſum tamen oportuit . ¶ Minus 28 quam *neceſſe eſt* . *Cic. 6. Verr. c.* 39. Tanquam ita fieri oon ſolum oporteret, ſed etiam neceſſe aſſet . *& Verr. 7. c.* 24. *extr.* Ut hæc ipſa ædilitas non , quia neceſſe fuerit , alicui candidato data , ſed quia ſic oportuerit, recte collocata eſſe videatur. ¶ Differt etiam a *decere* , & *licere* . *Cic. in Orat. c.* 22. Oportere , perfectionem declarat officii , quo & ſemper attendum eſt , & omnibus : decere , quaſi aptum eſſe , conſentaneumque tempori & perſonæ . *Id. pro Balb. c.* 3. *extr.* Ait accuſator , feciſſe Pompejum , quod ai facere non licuerit : quod gravius eſt , quam ſi id factum ab eo diceret, quod non oportuiſſet . Eſt enim aliquid , quod non oportet , etiam ſi licet : quidquid vero non licet, certe non oportet. *Id. Parad.* 3. *ſub fin.* Quidquid non oportet, ſcelus eſſe, quidquid non licet , nefas putare debemus . ¶ Item ab *opus eſt* . nam *oportet* officium ſignificat , retionem , juſtam cauſam : *opus eſt* utilitatem , uſum, & commodum . *Id. 4. Attic. ep.* 6. Ego ero, *qui* , ſi loquor de republ. quod oporret , inſanus ; ſi quod opus eſt , ſervue exiſtimor ; ſi tacen , oppreſſus & captus , quo dolore eſſe debeo ? *& lib.* 13. *ep.* 25. Hoc fieri & oportet , & opus eſt . ¶ Neque tamen hæc differentia perpetua eſt . *Cic. Phil. 7. c.* 2. *ad fin.* Irritari Antonium non oportuit. ¶ Interdum refertur ad conjecturem . *Plaut. Pœn.* 5. 2. 70. Servum hercla te eſſe oportet & nequam , & malum . ¶ Item ad probabilem , aut neceſſariam rerum conſecutionem . *Plaut. Caſi.* 4. a. 30. Noſtram hanc rem ſalutarur : hanc ſcire oportet , filia tus ubi ſit . *Lucret. l.* 1. *v.* 1072. Omnis enim locus ac ſpatium, quod inane vocamus, Per medium , per non medium concedet, oportet , &c. *Flor. in fi. cap.* 20. *l.* 3. Et quod ſab gladiatore duce oportuit , ſine miſſione pugnatum eſt. ¶ Cum dativo *Plaut. Mil.* 2. 6. 80. Homini ſervo domitos habere oportet oculos , & manus . Ita *Voſſ. l.* 7. *de Gramm. c.* 36. ſed fruſtra . nam plerique al. *hominem ſervum* . ¶ In plur. num. *Terent. Heaut.* 3. 2. 25. Hæc facta ab illo oportebant. *b. t.* nportebat , illum hæc facere . *Id. Andr.* 3. a. 1. Quæ aſſolent, quæque oportent ſigne eſſe ad ſalutem , omnia huic eſſe video . Utroque loco plerique al. leg. *oportet* . *Ca.il.* apud *Priſcian. l.* 8. *pag.* 827. *Puſch.* Ut ea , quæ oportuerint , facta non ſint. ¶ *Oportere* pro *oportuit* quidam leg. in ceteri lege Numæ Pompilii apud *Feſtum* in *Occiſum*, & in *Opimæ* .

OPPALLĔO. V. *Obpalleo*.

OPPANDO, is, a. 3. *ſtendere* , *ſpiegare* , idem quod panda, vel contra panda . *Græc. in Cynæg. v.* 55. Illa eſt ad ſtatue helices oppande ſerenæ, Vel caligineo laxanda reponito fumo .

OPPANGO, is, pegi , pactum , a. 3. *attaccare* , affigo , conjungo . *Plaut. Curcul. t.* 1. 60. Ubi ſavium oppegit , fugit . *Feſt.* in *Repagulo* : Repagula , quæ ea contrario oppanguntur .

OPPANSUS, a, um , contra expanſus . *Prudent. in Pſychom. v.* 420. *de Ligno Crucis Chriſti* D. Cornibus oppanſis , & ſumma fronte coruſcum . *Tertull. in Apolog. c.* 48. *e med.* Quæ illi diſpoſitioni æternitatis auſæi vice oppanſa eſt. ¶ *Oppanſum* ſubſtantivi more . *Id. de anim. rep.* 53. *ſub fin.* Certe de oppanſi ſur corporis erumpit in apertum ad meram , & puram , & ſuam lucem . Al. leg. *oppoſo* .

OPPASSUS, a, um, oppanſus . *Tertull. in Apolog. c.* 16. Solis ſacerdotibus adire licirum , & conſpectue ceterorum eslo oppaſſo ioterdicebatur . Al. leg. *oppanſo* . V. vocem præced.

OPPECTO, is, a. 3. ab *ob* , & *pecto* . *Plaut. Perſ.* 2. 3. 30. Ut mæræna, & conger ne caleſcerent ; nam nimio melius oppectuntur frigida . *h. e.* digitis , quaſi pectina , circum carpuntur , & comeduntur .

OPPEDO, ie , edi , n. 3. πεταλίζω, contra pedo , crepitum ventris in aliquem emitto. *Horat. l.* 1. *ſat.* 9. *v.* 70. curtis Judæie oppedere .

OPPERIOR, iris, oppertus, & opperitus ſum , dep. 4. *aſpettare* , *aſpettare* , exſpectare . *Cic. Attic. l.* 3. *ep.* 22. Aut ibidem opperiar , aut me ad te conferam . *Plaut. Moſtell.* 3. 2. 102. Seni non otium erat , id ſum opperitus . *Terent. Phorm.* 3. a. 29. Unam præterea horem ne oppertus ſies . *Virg.* 10. Æn. *v.* 772. hoſtem magnanimum opperiens. *Sil. l.* 5. *v.* 85. tempuſque ad prœlia daxerum Opperiare . *Nep. in Dione , cap.* 5. In Italia elaſſem opperiebatur . *Terent. Andr.* 3. 2. 42. Abi intus : ibi me opperire . ¶ *Voſſ. in Etymol.* in voce *Aperio* ducit a *Pario* , & proprie ſignificare ait , parturienti udſidere , partumque exſpectare .

OPPESSULĀTUS, a , um , *ribuſſe* e *catenaccio* , peſſulo clauſus, μοχλούμενος . *Apul. l.* 1. *Metam.* Januam firmiter oppeſſulatam pulſare . *& lib.* 9. Foris diligentiſſime oppeſſulata . *Ammian. l.* 31. *c.* 13. *a med.* (*al. c.* 30.) Oppeſſulatas januas perrumpere . Legitur etiam *in Sappoſitis Amphitr. Plaut. ſerno* quæ incipit *Dei veſtram fidem* , *v.* 25.

OPPETĪTUS, a , um , *incontrato*, aditus. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 48. Claræ mortes pro patria oppetitæ .

OPPĔTO, ie, tivi , tii , ritum , *incontrare* , *foggiatare* , *incontrare* , adeo , nbeo , fubeo : ea *ob* , & *peto* , quaſi contra peto . Vetus Poeta apud *Cicer.* 2. *Tuſcul. c.* 16. auxilium & veſtras manus peto , Priuſquam oppeto malam peſſem mandaram hoſtili manu . *Plaut. Aſin.* 1. 1. 7. Atque illa (*uxore*) viva vivus ut peſſem oppetas. *Cic. Phil.* 12. *in fin.* Mora neceſſitatem habeat fati : aut ſi ante oppetenda eſt , oppetarur cum ginnin . *Senec. in Troadib. v.* 369. Turre de ſummo cadat , & letum oppetat . *Cornill. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v.* 102. Aut mortem oppeteret Theſeus , aut præmia laudis. *Phædr. l.* 3. *fab.* 16. *v.* 2. Opperere pœnas ſuperbiæ . ¶ *Oppetere* abſolura , oppetere martem , *morire* . *Virg.* 1. Æn. *v.* 99. Quris ante ora patrum Trojæ ſub mœnibus altis Contigit oppetere . *Tacit. Ann.* 2. *c.* 24. Quem via colubuere amici , quia eodem mare oppeteret . *Plin. de equitis l.* 11. *c.* 3. *ſub fin.* Oppetunt non ſenio , ſed fame . *Macrob. l.* 3. *Saturn. c.* 7. Sacratum Halefum facit , quia erat oppeturus . *Prudent. in Rom. περὶ στε.* 14. *v.* 65. gloriola morte oppetere .

OPPEXUS, us, m. verbala ab oppecto . *Apul. l.* 11. *Metam.* Flaxu digitorum ornatum , arqus oppexum crinium regalium fingerent . *Ia pertinatura* .

OPPICO, as, a. 1. *impeciare* , *impegolare* , *invetriare* , idem quod pico , ideſt pice illino . *Cato de* R. R. *c.* 120. In amphoram muſtum indito, & corticem oppicatu .

OPPIDANĒUS, a, um, oppidanus. *Inſcr. Conſtantius, & Conſtans lib.* 12. *Cod. Theodoſ.* 111. 1. *leg.* 38. 40. 43. 45. 46. & 47.

OPPIDĀNUS, a , um , *caſtellano* , *municipale* , *vicinale* , ad oppidum aliquod pertinens extra urbem Romam : eo modo quo *urbanus* dicitur ad ipſam urbem Romam pertinens. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 59. Senex quidam oppidanus. *b. c.* Tarracinenſis. *Id. in Bruto*, *c.* 69. Oppidano quodam & iocondito genere dicendi. *Id. pro Planc. c.* 12. *e med.* Vetere quodam in ſcenicos jure , maximeque oppidano . *Tacit. 14. Ann. c.* 17. Oppidana laſcivia invicem inceſſentes. ¶ *Oppidani* , *cives* , cives alicujus oppidi extra urbem Romam , *cittadini* , *caſtellani* , *of vicinato* . *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 33. Militea ex oppido exire juſſit, ne quam noctu oppidani injuriam acciperent . *Solleſt. in Jug. c.* 60. Oppidanos hortatur , mœnia defendant . Adde *Nepot. Flor. Tacit. Gell.* &c.

OPPIOATIM , adverb. *nuovi villaci* , per oppida. *Sueton. in Aug. c.* 59. Ludos quinquennales pæne oppidatim conſtituerunt. *Id. in Galb. c.* 18. Cum oppidatim ciciimæ cæderentur .

OPPIDO, adverb. *molto* , *moltiſſimo* , valde, multum . *Paul.* ex *Feſto de verbo* ſic ſcripſit : Oppido, valde, multum . Ortum a8 & hoc verbum ex ſermone ioter ſe fabulantium , quantum quiſque frugum feceret, utqus multitudo ſignificaretur , ſæpe reſpondebatur , Quantum vel oppido fatis eſſet . Hinc in conſuetudinem venit , ut diceretur, oppido, ideſt valde , multum . Itaqus ſi in aliis rebus en utuntur , ut

puta ;

puta, ſi qui dicant, Oppido didici, ſpectavi, ambulavi, erraut, quia nulli eorum ſubjici poteſt, Quod vel oppido ſatis eſt. Hæc ille. Quidquid tamen contra dicat, paſſim uſurpatur. *Terent. Heaut.* 4. 4. 22. Dic, me hic oppido eſſe invitam. *Id. Phorm.* 2. 2. 3. Oppido iratus. *Id. Adelph.* 3. 2. 24. Oppido opportune. *Cic.* 2. *de Orat.* c. 64. Oppido ridiculos. *Plaut. Amph.* 1. 1. 143. Oppido ioterii. *Id. Moſtell.* 1. 2. 55. Illica oppido. *Cic. l.* 14. *Fam. ep.* 4. *a med.* Servirent præterquam oppido pauci. *Id.* 3. *Fin. c.* 10. Eorum definitiones paulum oppido iotere ſe differunt. ¶ In hoc luſit *Apuleius in Apolog.* Lignum a me toto oppido, & quidem oppido quæſitum. ¶ *Oppido quam* magis auget. *Vitruv. l.* 8. *c.* 3. *circa med.* Fonticulus oppido quam parvulus. Adde *Gell. l.* 17. *c.* 11. ¶ Eſt etiam vero, maniue, io ceſponſionibus. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 29. *Mav.* Patri aurum omne cum remento reddidi. *Chrp.* reddidiſti? *Mar.* reddidi. *Chrp.* omne ne? *Mar.* oppido. ¶ Item omnino, certe, admodum, prorſus. *Plaut. Mil.* 3. 1. 40. Nam hoccinnus quidem hujus oppido eſt adoleſcentuli eſt. ¶ *Quintil. l.* 8. *c.* 3. Interpretatur *ſavir*. Ejus verba ſunt. *Savir* eſt vetus: quæſo, quid neceſſe eſt dicere, *oppido*? quo ſunt uſi paululum tempore noſtro ſuperiores: vereor ut jam non ferat quiſquam. Certe *contigerunt*, cujus eadem ſignificatio eſt, nemo, niſi ambitioſus, utetur. Hæc *Quintil.* unde diſcimus, hujus vocis uſum, in ſignificatione vi *ſavis*, *Quintiliani* tempore pæne deſiiſſe.

OPPIDULUM, li, n. *caſtellum*, *picciolo terra*, πολίχνη, γωρίον, pacum oppidum. *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. *v.* 87. Maoſuri oppidulo, quod verſu dicere non eſt. Adde *Cicer. l.* 10. *ad Attic. ep.* 7.

OPPIDUM, i, n. *civitas*, *caſtello*, *terra*, *luogo murato*, πόλις, locus mœnibus concluſus, io quem homines multi habitaadi cauſa convenunt. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 31. Oppidum ab ope dictum, quod munitur opia cauſa, ubi ſint: & quod opus eſt ad vitam geraudam, ubi habitent tuto: vel oppida, quod opere munibaot mœnia, quo munitus eſſent. *Cicero* quoqus apud *Feſt.* dictum putat ab eo, quod opem det eo confugientibus: vel quod, ut ipſa addit, ibi homines opes ſuas conferaot. Ex his apparet, quid ſint ſecuti, qui unico *p epidum* ſcribunt: quibus etiam favet antiquus mos, oullas geminandi conſonas. Ea tamen ſcriptio, quæ *p* geminat, tutius eſt, & multo uſitatior. ¶ Eſt idem ac *urbs*, & de ipſa quoque Roma, qua cingitur mœnibus, uſurpatum legitur. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 3. Liberalia dicta, quod per totum oppidum eo die ſedent ſacerdotes Liberi, &c. *Liv. l.* 42. *c.* 36. Per idem tempus legati ab rege Perſeo vanerunt. eos io oppidum iatromitti non placuit, &c. Io eadem Bellonæ io Senatum iotroducti, &c. *Nep. in Milt. c.* 4. & *in Themiſt. c.* 2. *extr.* oppidum abſolute vocat ipſas Athenas, caput reipublicæ, & ro *Pelop. c.* 1. ipſas Thebas, Thebanorum primariam urbem. Hæc autem Græcorum imitatione dicuntur, quibus ἄστυ eodem modo uſurpatur. ¶ Sæpe a Latinis de aliis urbibus præter Romam dicitur. *Cic. ad Pompei. poſt ep.* 11. *l.* 8. *ed Aſcen.* Etſi præſidia in oppidis nulla ſunt. *Id. 6. Verr. c.* 33. Segeſta eſt oppidum pervetus in Sicilia. ¶ Interdum peculiari nomin adjicitur. *Nep. in Cras. c.* 3. *extr.* Io oppido Citio eſt mortuus. *& cap.* 2. Oppidum Amphipolim conſtituit. Sic dicimus *urbem Romam*, *flumen Rhenum*, &c. ¶ *Oppidum pro oppidorum Sulpic. ad Cicer. 4. Fam. ep.* 5. Cum uno loco tot oppidum cadavera projecta jaceant. ¶ *Oppidum* Britanni vocant, cum ſilvas impeditas vallo atque foſſa munierunt, quo, incurſionis hoſtium vitaodæ cauſa, convenire conſueverunt. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 21. ¶ *Oppidum* etiam dictum fuit locus io Circo, unde quadriga emittebatur, qui & *carceres*: quia prope muros olim fuit. *Navius* apud *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 32. *a med. & Feſtus.*

OPPIGNERATOR, oris, m. *Auguſtin. epiſt.* 215. Cum fretet noſter Faſcius debito decem & ſeptem ſolidorum ab oppigneratoribus urgeretur, ut redderet. *b.* e. qui pignus pro data pecunia acceperant.

OPPIGNERO, as, avi, atum, a. 1. *impegnare*, *dar in pegno*, ἐνεχυράζω, aliquid pignori do. *Cic. pro Sext. c.* 51. Libelli pre vino etiam ſæpe oppignerabantur. *Martial. l.* 2. *epigr.* 57. Oppigneravit ad modo Claudii menſam Vix octo nummis annulum, unde cœnaret. ¶ Translate *Senec. l.* 3. *de benef. c.* 5. Nemo non deditum ſe & devotum profeſſus eſt: & ſi quod eſt humilius verbum, quo ſe oppigneraret, lovenit. *Terent. Heaut.* 4. 5. 46. Num illa oppignerare filiam meam, me invito, potuit?

OPPILATIO, onis, f. obſtructio, ἐμφραξις, ut Oppilatio narium, apud *Scribon. Larg. compoſit.* 47.

OPPILATUS, a, um, clauſus, obſtructus. *Cic. Phil.* 2. *c.* 9. Scalis tabernæ oppilatis.

OPPILO, as, 2. 1. *ſerrare*, ἐμφράττω, occludo: a πῶλος, conſtipo: vel quaſi pila objecta claudo. *Lucret. l.* 6. *v.* 725. Fluctibus adverſis oppilare oſtia contra.

OPPIUS, a, um, ad Oppium pertinens, nomen propr. Romani civis. *Oppia lex* de coercendo mulierum luxu, lata fuit ſecundo bello Punico, ab C. Oppio trib. pleb. de qua multa *Liv. initio l.* 34. Mamioere etiam *Tacit. Ann.* 3. *c.* 33. & 34. & *Val. Max. l.* 9. *c.* 1. *v.* 3. ¶ *Oppiæ moles* Romæ memoratur a *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 8. & videtur eſſe idem ac Cœlius. *Dictum* eſt ab Oppita Oppio Tuſculano, qui cum præſidio Tuſculanorum miſſus ad Romam tuendam, dum Tullm Hoſtilius Veios oppugnaret, confederat in Carinis, & ibi caſtra habuerat. *Feſt.* io *Scipiouium*.

OPPLEO, es, evi, etum, a. 2. *empire*, ἐμπιπλάω, circumquaque, ſive maxime impleo. *Plaut. Rud.* 4. 1. 14. Jam meas opplebit aures ſua vaniloquentia. *Al. leg.* oppilabit. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 24. Nam vetus hæc opinio Græciam opplevit. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 4. *extr.* Alienus odor nares opplet. *& lib.* 1. *c.* 8. Niſi totas vineas opplet ris muſcipulis. pro *oppleverit*. ſyncope. *Liv. l.* 10. *c.* 46. Nives jam omnia oppleverant. *Plaut. Pſeud.* 2. 1. 14. Me, & omnes meos præda onerabo, atque opplebo. *Id. Trucul.* 2. 6. 41. Ædes opplere ſpoliis.

OPPLETUS, a, um, particip. ab oppleor. *Cic. poſt redit. in Sen. c.* 4. Quorum mentes cogitæ, humiles, pravæ, oppletæ tenebris ac ſordibus. *Plin. l.* 9. *c.* 6. *extr.* Oppletum unda navigium. *Plaut. Trucul.* 2. 6. 42. Oppleta tritici granaria. *Plin. io Paneg. c.* 22. Videres refecta tecta & laborantia, oppletas undique vias *pene di genere*.

OPPLORO, as, o. 1. κατοδύρομαι, contra ploro, plorando obtundo. *Auſ. ad Herenn. l.* 4. *c.* 52. Ac vos auribus mais opplorare non deſinitis?

OPPONO, & Obpono, is, ſui, (& *apud Plaut. etiam* ſivi) ſitum, a. 3. *opporre*, *contrapporre*, ἀντίθημι, contra pono, ex adverſo ſtatuo, objicio. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 52. Gallinæ pullos cum arcuſerint, ita tuentur, ut & pennis foveant, ne frigore lædantur, & ſi aſt calor a ſole, ſe opponant. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 30. Ut venientibus io itinere ſe oppooeret. *& cap.* 75. Huic ſuos Cæſar equites oppoſuit. *& cap.* 39. Turrim ad ipſum introitum portus oppoſuit. *Cic. pro Caſſin. c.* 8. Ad omnes iotroitus armatos homines opponit. *Nep. in Eumen. c.* 3. Perdiccas unum Eumenem oppoſuerat Europæis adverſariis. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 178. opponere manum ante oculos. *Id. Met.* 2. *v.* 176. Oppoſitoque manum froori. *Cic. in Piſon. c.* 33. Cujus ego imperio non Alpium vallum contra adſcenſum tranſgreſſionemque Gallorum, non Rheni foſſam Germanorum immaoiſſimis gentibus objicio & oppono. *Perſon. in Satyr. c.* 96. Alteros opponebam foramini oculos. *b. c.* ponebam contra foramen, applicabam foramini. *Horat. l.* 1. *ſat.* 9. *extr.* licet anteſtari? ego vecn Oppono auriculam. *b. e.* præbeo admovando caput. ¶ *Opponi* eſt etiam adverſari, contrarium eſſe. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 83. His quatuor cauſis totidem medicinæ opponuntur. *Id.* 3. *de Fin. c.* 12. Omni virtuti vitium contrario oomioe oppooitur. ¶ De oppoſitione io diſputando. *Cic.* 4. *Acad. rep.* 41. *ſub fin.* Introducebat Carneades, non quo probaret, ſed ut opponeret Stoicis, ſummum bonum eſſe frui iis rebus, &c. *Id.* 2. *Phil. c.* 4. Sed quid opponas tandem, ſi negem, me unquam iſtas litteras ad te miſiſſe? *Liv. l.* 44. *c.* 39. *a med.* His difficultatibus illud oppooitur: Quid ſi, &c? ¶ *Opponere ſe periculis*, ſe exponere, *eſporſi*. *Cic. pro Balb. c.* 10. *extr.* Opponere ſe periculis pro republica. *Liv. l.* 21. *c.* 8. *a med.* Saguntinus pre nudata mœnibus patria corpora opponeotibus. *Plin. l.* 17. *c.* 18. Nudatas radices hiberno frigori opponunt. ¶ Eſt etiam objicere, h. e. proponere, ponere ante oculos, vel animum, *mettere innanzi*. *Cic. pro Quinct. c.* 14. Pericula intendaotur, formidiem opponantur, ut victus & perterritus ipſe cedat. ¶ Iteio deponere, & contra alium provocantem pignus ponere. *Plaut. Curcul.* 2. 3. 77. Pono pallium: illa ſuum annulum oppoſuit. Eſt qui *leg. oppoſivit*: quæ poſitio iuventur etiam in *appono*, *tempono*, *depono*, &c. *Id. Pſeud.* 1. *c.* 85. & *Terent. Phorm.* 4. 3. 56. Agee oppoſitus eſt pignori ob decem minas. *Senec. l.* 7. *de benef. c.* 14. Pecuniam mutuatus ſum, rebus meis in ſecuritatem creditoris oppoſitis. Huc pertinet illud *Catulli carm.* 26. *ad Furium*. Furi, villula noſtra non ad Auſtri Flatus oppoſita eſt, oec ad Favooj; Verum ad millin quiodecim & ducentos. O veotum horribilem, atque pebilentem! *impugnata*, *ipugnata*. Ludit io ambigoo cum prima ſignificatione. ¶ Item interponere, *interporre*. *Cic.* 4. *Acad. c.* 20. Auctoritas tanta plane mea movebat, oiſi tu oppoſuiſſes nomen tuum. *Id. Verr.* 5. *c.* 57. Cum decumani aratoribus ad pactiones faciendas non ſuam vim, ſed tuum ſcelus oc oomeo opponerent. ¶ Item in excuſationem afferre, prætexere, *portar io iſcuſa*. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 10. Oppoſuiſti ſemel Ciceronis noſtri valetudinem: conticui. *Id. l.* 3. *Offic. c.* 10. *de Romulo*. Et tamen muri cauſam oppoſuit, ſpeciam honeſtatis oequs probabilam, neque ſatis idoneam. ¶ Item apponere, imponere medendi cauſa, *applicare*. *Nigid.* apud *Gell. l.* 7. *c.* 9. Serpens ſi memordit, gallina deligitur, & oppooitur. *Cato R. R. c.* 157. Luxatum ſi quod aſt, braſſicam tritam opponito: cito ſanum facict. *& ro ſ.* Deinde petigini parce braſſicam opponito: ſanam facict. Al. utroque loco leg. *appouire*. ¶ Rafartur etiam ad comparetioocm, *mettere a confronto*. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 73. Ne his rebus terrerentur, multisque ſecundis prælliis unum adverſum, & id mediocre, opponerent. *Phædr. ro epil. l.* 2. *v.* 8. Quod ſi labori faverit Latium meo, Plures habebit, quos opponat Græciæ. ¶ *Opponere alicui juſjurandum*, h. e. imponere, adigere. *Paul. Dig. lib.* 37. *tit.* 14. *leg.* 6. *extr.* Remittitur juſjurandum, quod libarto io hoc oppoſitum eſt.

OPPORTUNE, adverb. *opportunamente*, *a tempo* e *luogo*, εὐκαίρως, commode, loco, & tempore. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 7. Atqui mihi quoqus videor veniſſe opportuoe. *Id. l.* 2. *Fam. ep.* 9. *ante med.* Accidere opportuoioo oihil potuit. *Liv. l.* 31. *c.* 18. Aoticyra ad id opportuniſſima ſira viſa eſt. *Terent. Adelph.* 2. 2. 2. *& ſ.* 4. 2. Ehem, opportune: te ipſum quærito. *Id. Andr.* 2. 2. 8. Ambo opportune: vos volo. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 101. Nuntiis opportuniſſime allatis.

OPPORTUNITAS, atis, f. *opportunità*, εὐκαιρία, commoditas, apta ratio loci, temporis, & perſonarum. *Cic.* 3. *Fin. c.* 14. Et quemadmadum opportunitas (ſic enim appellemus εὐκαιρίαν) non fit majoc productiooe temporis. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 19. Opportunitas loci. *Salluſt. io Jug. c.* 6. Opportooitas ætatis. ¶ Ponitur etiam pro aptitudine. *Cic. de Legib. l.* 1. *c.* 9. Omitto opportunitates, habilitatesque reliqui corporis. ¶ Item pro facilitate. *Plin. ep. ult. l.* 1. Tranquilli ſtomachum multa ſolicitant, vicioitas urbis, opportunitas viæ. ¶ Item pro utilitate. *Cic. de Amic. cap.* 6.

Ta-

Tales igitur inter vitos amicitia tantas oppartunitates habet. ¶ Opportunitate venire, *venir a tempo*. *Plaut. Epid.* 2. 2. 19. Optima opportunitata ambo autem venistis.

OPPORTUNUS, a, um, *oportuno, comodo, proprio, a proposito*, ἐυκαιρος, ἐυπαιρος, idoneos, commodus, pro desiderio, & io tempore obtingens: ex *ob*, & *portus*, quasi ob, seu ante portum situs, ut propius de loco dicatur, inquit *Vass. in Expusil.* io quo navigantes portum in propinquo habeot. *Cic.* 1. *Offic. c.* 40. Tempus actionis opportunum, Græce *Καιρὸς*, Latine appellatur occasio. *Id. pro Rosc. Amer. c.* 24. *ad fin.* Locus opportunus captus est ad eam rem. *Tacit.* 4. *Ann. cap.* 24. Locoram opportuna permunivit. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 7. Imperatorem liberalissimum, ætatem opportunissimam, commendationem certe singularem habes. *& lib.* 10. *ep.* 16. Nihil ec tempora quidem ipso opportunius accidere vidi, quam tuas litteras. ¶ Aliquando ponitur pro utili, *utile, giovevole*. *Cic. de Amic. c.* 6. *a med.* Cetera res, quæ expetuntur, opportunæ sunt singulæ rebus singulis: amicitia res plurimas continet, quocunque te verteris, præsto est. ¶ Item pro apto, idoneo. *Terent. Eun.* 5. 9. 47. Ad omnia hæc magis opportunus, nec magis ex oso tuo, nemo est. *Lucret. l.* 6. *v.* 317. Opportuna fuit si forta & idonea fiaramis. ¶ Item pro obnoxio, exposito, *esposto, soggetto*. *Liv. l.* 6. *c.* 14. Romanus celeotem hostem effuse sequendo, in locum iniquum portractus, opportunus huic eruptioni fuit. (Adde *lib.* 1. *c.* 54. *ad fin.*) *Celf. l.* 2. *c.* 10. *a med.* & *Plin. l.* 9. *c.* 31. Opportunus injuriæ. *Liv. l.* 7. *c.* 23. Perculsus pavora cata, simul opportuniores, quod intenti tum maxime operi essent. *Plin. l.* 28. *c.* 7. *a med.* & *Celf. l.* 1. *c.* 5. *ad fin.* Opportuniora morbis corpora. *Plin. l.* 36. *c.* 22. *extr.* Structura ruris opportuna. *Liv. l.* 25. *c.* 30. Opportuna loca dividenda præfectis affo. ¶ Scribitur & *opportunus*.

OPPOSITIO, onis, *f. opposizione*, ἀντίθεσις, actus opponendi, oppositus. *Cic.* 1. *de Invent. c.* 28. Disparatum est id, quod ab aliqua re per oppositionem negationis separatur, hoc modo: sapere, & non sapere. *Gell. c.* 1. *l.* 6. Quid fortitudo intelligi posset, nisi ex ignaviæ oppositione?

OPPOSITUS, os, m. *opponimento, opposizione*, oppositio, interpositio. *Cic. pro Marcell. c.* 10. *extr.* Non modo excubias & custodias, sed etiam laterum nostrorum oppositus & corporum pollicemur. *Sil. l.* 10. *v.* 212. dum confixata moratur Agmina, & oppositu membrorum sistere certat. *Plin. l.* 2. *c.* 71. Oppositu globi noctem offerente. *Gell. l.* 4. *c.* 5. Inferior locus, quem hi oppositu adiuta nunquam illustrarent. *Id. l.* 14. *c.* 5. *ad fin.* Cum ilia paulispar oppositu horum vocabulorum commotus reticuisset.

OPPOSITUS, a, um, *opposto, contrapposto*, contra positus, objectus. *Cic. pro Font. c.* 1. *ad fin.* Propugnaculum iis ipsis nationibus oppositum & objectum. *Id.* 2. *Offic. c.* 4. Moles oppositæ fluctibus. *Id.* 2. *de Divin. c.* 6. *sub fin.* Luna oppositu soli. *Tubero* apud *Gell. l.* 6. *c.* 4. *de Regulo*. Adversus ictus solis oppositum contendebant, atque intendere in cælum oculos cogebant. *Ovid.* 14. *Metam. v.* 147. Oppositamque petens contra Zancleia fana Rhegion ingreditur. *posto a dirimpetto*. & *Herod. ep.* 17. *v.* 7. Nec tibi diversa quamvis e gente venires, Oppositas habuit regia nostra fores. *chiuse a re in faccia*. ¶ Cum inhorto *Lucan. l.* 1. *v.* 463. Et vos eiusdem belli arcere Caycos Oppoliti. ¶ Depositus in pignus, *impegnato*. *Senec. l.* 7. *de benef. c.* 14. Rebus mais io fecuritatem creditonis oppositis. *Juvenal. sat.* 11. *v.* 17. Ergo haud difficile est peritutara arcessere summam Lancibus oppositis. V. *Oppono*. ¶ *Oppositum*, *i*, absolute. *Gell. l.* 16. *c.* 8. *a med.* Omnia quæ disjunguntur pronuntia esse inter se so oportet, eorumque opposita (ἀντικείμενα Græci dicuot) ea quoque ipsa ioter se so adversa esse. *& mox*. Sicuti hoc est, io quo quæ opposita, non sunt contraria: *aut currit, aut ambulat, aut stat*. nam ipsa quidem iotec se sa adversa sunt, sed opposita eorum oon pugnant. *non ambulare* enim, & *non stare*, & *non currere* contraria inter se se non sunt. *Oppositæ* hoc loco sunt, quæ io Scholis dicuot contradictoria.

OPPRESSIO, onis. f. actus opprimendi. Translate *Terent. Adelph.* 2. 2. 29. Hoccine incipere Æschinum, per oppressionem ut hanc mihi eripere postulet? *cogliendomi alle strette*. Supra dixerat *vers.* 20. O scelera! illud vide, ut io ipso articulo oppressit! *Cic. pro Dom. c.* 3. Obsessio templorum, occupatio fori, oppressio curiæ. *b. e.* subita invasio. *Id.* 3. *Offic. c.* 21. Probat legum & libertatis interitum: earumque oppressionem tetram & detestabilem, gloriosam putat. *oppressione*.

OPPRESSIUNCULA, æ, f. *compressioncella*, parva oppressio. *Plaut. Pseud.* 2. 1. 65. Teneris labellis molles morsiunculæ, papillarum horridularum oppressiunculæ.

OPPRESSOR, oris, m. *oppressore*, qui opprimit. *Brut. ad Cicer. ep.* 16. *circa med.* Ut vindices & oppressores dominationis salvi fiat.

OPPRESSUS, a, um, *oppresso, caricato, sopraffatto, aggravato*, κατεπιεσμένος, pressus, obrutus. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 23. Quonam modo potuit terra oppressus vivere? *Virg.* 1. Æn. *v.* 133. Fluctibus oppressos Troas, caliique ruina. *Gell. l.* 10. *c.* 6. Majore copia populi oppressa. *ferito dalle calca*. *Senec. in Herc. For. v.* 52. Vinctus & oppressus catenis. *Cas. l.* 2. *B. Civ. c.* 38. Hos oppressos somna & inspersos adorti. *Ovid.* 3. *de Oc. am. v.* 721. Vidit ot oppressam, vestigia corporis, herbam. *calcata*. Sic *Martial. l.* 14. *epigr.* 159. Oppressa pluma, *scil.* culcitæ, seu lecti. ¶ Subito invasus, *calto, soprafatto, sopreso*. *Cas. l.* 7. *B. Gall. c.* 46. Tanta fuit io capiendis castris celeritas, ut rex subito in tabernaculo oppressus vix se eriperet. *Sueton. in Aug. c.* 16. Oppressus ex improviso a præfectis Pompeii, uno demum navigio ægerrime effugit. *Hirt. de B. Alex. c.* 75. Cæsar neque optimos imparatosque oppressus. *& cap.* 45. Parabant se Vaticiani repente oppressi. *Id. l.* 8. *B. Gall. c.* 14. Oppressi luce copias instruunt. ¶ Item affictus, fractus, gravatus, *oppresso*. *Cic. post reddit. in Sen. c.* 7. *extr.* Senatus oppressus & afflictus. *Id. 6. Verr. c.* 50. Operti oppressique contumeliis. *& Verr.* 3. *c.* 7. *in fin.* Criminibus & reibus obrutus atque oppressus. *Id. pro Cluent. cap.* 10. Innocens oppressus & circumventus judicio. *Hirt. de B. Gall. l.* 8. *c.* 5. Oppressi Carentes hiemis difficultate, terrore periculi. *Liv. l.* 24. *c.* 33. Oppressus metu. *Cas. l.* 4. *B. Gall. c.* 15. Timore, lassitudine, & vi fluminis oppressi perierunt. *Nep. in Thrasyb. c.* 1. Patriam a tyrannis oppressam a servitute io libertatem vindicare. *& ibid.* & *Cic. pro Dom. c.* 51. Servitum oppressas Athenas tenere. *Cic. 9. Fam. ep.* 14. Oppressus totius corporis doloribus. *Gell. l.* 17. *c.* 10. morbo. *Cic.* 2. *Catil. c.* 4. & *Sallust. in Catil. c.* 31. ære alieno. *Cic.* 2. *Catil. c.* 2. invidia. ¶ Contactus, abscunditus, *coperto*. *Cic.* 4. *Acad. c.* 11. *ad fin.* Ut confident, notum his esse debebit insigne veri: quo obscuro & oppresso, quod tandem verum libi videbuntur attingere? ¶ Victus, davictus, domitus. *Cic. pro Dom. c.* 10. *a med.* Oppressa captaque respubl. *Id. pro Mur. c.* 14. Quam laudem ille, Africa oppressa cognomine ipso præseferebat. *& cap.* 15. Mithridatem Mureæ repressum magna ex parte, non oppressum reliquit. *Sueton. in Tiber. c.* 65. Oppressa coniuratio. *soppresso collo forza*. *Cic. de Amic. c.* 21. Danda opera est, ec qui amicorum dissidia fiant: fio tale aliquid eveneris, ut exstincta potius amicitiæ, quam oppressæ esse videantur. *distrutte per forza*. ¶ *Littera oppressa* io loquendo, cum earum sonus obscure profertur. *Cic.* 1. *Offic. c.* 37. Sonus erat dulcis: litteræ neque expressæ, neque oppressæ, ne aut obscurum esset, aut putidum. *barbarismo*.

OPPRESSUS, us, m. pressio, oppressio. Io sexto casu singulari. *Lucret. l.* 2. *v.* 850. Nam quid in oppressu valido durabit eorum? *Sidon. l.* 9. *ep.* 11. *ad fin.* Si fauci montis oppressu foaticum conditorum vena celetur.

OPPRIMO, is, essi, essum, a. 3. *premere, calcare, opprimere*, κατασφίγω, idem quod premo, contra, aut valde premo. *Lucan. l.* 3. *v.* 678. & vulnera læva Oppressere manu. *Tacit. Ann. 6. c.* 50. *extr.* Opprimere senem injecta multæ vestis. *soffocare*. *Colo R. R. c.* 46. Taleam demittito, opprimitoque pede. *Plin. l.* 33. *c.* 4. Sidunt rimæ fubre, & opprimuot operatos. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 4. *ad fin.* Opprimi ocere. *Id.* 2. *de Divin. c.* 8. ruina conclavis. *Liv. l.* 29. *c.* 31. Orientem ignem opprimere. *Cic.* 15. *Attic. ep.* 1. Cum hominem temperantem tantus improviso morbus oppresserit. *Id. pro Cluent. c.* 40. Quod Roscia pandiu vacua, locumque illum o tribunitia voce dafertum oppesserat. *b. e.* calcaverat, occupaverat, pede presseret. ¶ Esi etiam compeimere, claudere, *chiudere*. *Terent. Phorm.* 5. 7. 97. & *Plaut. Asin.* 3. 2. 40. Os opprime. *taci*. & *Ovid.* 3. *Metam. v.* 295. voluit deus ore loquentis Opprimere: exiemt sua jam properata sub auras. *Val. Max. l.* 2. *c.* 6. *n.* 8. Filiarum manus ad supremum opprimendorum oculorum officium advocavit. *Eum.* apud *Cicer.* 2. *de Orat. c.* 54. *extr.* Flammam ore inardeore opprimere. ¶ Item tegere, obruere, occultare, *nascondere, sopprimere*. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 41. *extr.* Quod quo studiosius ab ipsis opprimitur & abscondituc, eo magis eminet & apparet. *Liv. l.* 23. *c.* 22. *ad fin.* Ita ejus rei oppressa mentio est. *& lib.* 38. *c.* 50. Oppressit mentionem memoriamque contentionis hujus majus certamen ortum. *Justin. l.* 12. *c.* 13. *extr.* Ra vera iosidiæ fuerunt, quarum insequtam successorum potentia oppressit. *Sallust. in Jug. c.* 75. Opprimere iram. *Senec. de consol. ad Helv. c.* 16. desiderium. *Senec. alter in Troadib. v.* 517. quæstus. *b. e.* continere. ¶ Item anripere, in tempore capere. *Plaut. Asin.* 2. 2. 15. Si mecum occasionem oppiimere hanc, quæ obvenit, studet. *cogliere, attroppar l' occasione*. ¶ Item occupare, deprehendere, *cogliere, sorprendere*. *Terent. Andr.* 13. *in fin.* Conveniam Pamphilum, ne de hac re pater impendentem opprimat. *Id. Adelph.* 2. 2. 20. O scelera! illud vide, ut io ipso articulo oppressit! *Plaut. Cas.* 5. 2. 15. Forem obdo, ne senex mè opprimat. *Liv. l.* 26. *c.* 12. Rhegium eo cursu eootendit, ot prope repeotino adventu incautos oppreserit. *Cic. pro Rab. Post. c.* 10. Qui cum a Mithridate Mytilenis oppressus esset, crudelitatem regis in togatos vestitus mutatione vitavit. *Id. de Senect. c.* 14. Quoties illum lux noctu aliquid deferibere ingressum, quoties nox oppressit, cum mane cepisset? ¶ Item subigere, vincere, domare, subvertere, ita ot surgere amplius & resistecre se quis nequeat. *Nep. in Themist. c.* 8. Quod sociatatem cum rege Persarum ad Græciam opprimeodam fecissent. *per opprimere e soggiogare*. *Cic. pro Font. c.* 12. Nationem Allobrogum armis conficiata atque opprimere. *Nep. in Datam. c.* 9. Postquam bello eum opprimi non posse animadvertit, insidiis interficere studuit. *Cas. l.* 4. *B. Gall. c.* 4. Infcios inopinantesque Menapios oppresserunt. *Nep. in Datam. c.* 5. Quo facto omoti ad eum opprimendum eoosanferunt. *a ravinarlo*. ¶ Item fermera necare. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 24. Oppressit jaculo redeuntem ad frena leonem. *Phædr. l.* 5. *fab.* 3. Calvi momordit muscæ nudatum caput, Quam opprimere captens, alapam sibi duxit gravem. ¶ Illa quoque elegantia sunt, *Nep. in Dione c.* 6. *in fin.* Invidiam non leniit obsequio, sed acerbitate opprimere studuit. *& in Alcib. c.* 3. Ne qua repentina vis io civitate exsisteret, quæ libertatem opprimeret populi. *Cic. pro Quinct. c.* 2. Ioiquo judicio opprimera aliquem. *& pro Rosc. Amer. c.* 13. Hominem pernciosam atque intolerandam potentiam exstiogoere, atque opprimere. *& Fam. 4. ep.* 6. Opprimor interdum, & vix resisto dolori, quod ea ma solatia deficiunt, quæ, &c. *& in Devin. Verr. c.* 14. Nunquam me ille opprimet consilio, nunquam me ullo artificio pervertet. *mi sopraffarà*. *Quintil. l.* 7. *c.* 2. *a med.* Opprimere aliquem invidia. *Justin. l.* 12. *c.* 2. Quam motum contactio militibus in ipso ortu oppressit. V. alia io *Oppressus*. ¶ De eo, qui precibus oorando & obtundendo pervicit, & quod volebat, natorsit, *Plaut. Mil.*

Mil. 4. 5. 9. Nam ſi poſſet ullo modo impetrari, ut ibiret, ne te abduceret, nperem dedi: verum nppreſſit. ¶ Scribitur & *obprimo*.

OPPROBRAMENTUM, i, n. idem ac opprobrium. *Plaut. Merc.* 2. 3. 87. Quam opprobramentum, aut flagitium muliebre efferri domo. Al. leg. *opprobrationem*, eod. ſenſu.

OPPROBRATIO, onis, f. ὀνείδισις, actus opprobrandi. *Gell. l.* 12. c. 12. Tum Cicero ineptiam opprobratione permotus. *cfprobazione*, *vinfacciamento*. &c *lib.* 2. c. 7. Sius opprobretione acerba reprehenſione.

OPPROBRATUS, a, um, *vinfacciato*, *cfprobato*, objectus. Apud *Gell. l.* 3. c. 5. in *lemmate*. Mollities cuidam opprobrata acerbe ſimul, & feſtiviter.

OPPROBRIOSUS, a, um, *obbrobrioſo*, opprobrii plenus. *Imp. Juſtinus lib.* 1. *Cod. tit.* 3. *leg.* 41. Abſurdum clericis eſt, immo etiam opprobrioſum.

OPPROBRIUM, ii, n. *obbrobrio*, *diſonore*, *infamia*, *vituperio*, ὄνειδος, probrum, infamia, dedecus. *Nep. in Cenon. c.* 3. *ſub fin.* Verecr ne civitati meæ ſit opprobrio, ſi, &c. *Horat. l.* 1. *ep.* 9. *v.* 10. majoris fugiens opprobria culpæ. *Plin. l.* 18 *c.* 26. *ſub fin.* Dedecus habetur, opprobriumque meritum, falcem ab illa volucre in vite deprehendi. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 445. Nec fuit opprobria celebraſſe Lycoridа Gallo. ¶ De homine, qui opprobrio eſt, *Catull. carm.* 28. *in Veran. & Fabul. in fin.* At vobis malamulta dii deæque Dent, opprobria Romuli Remique. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 66. Opprobrium majorum Mamercus. ¶ Conviciom, exprobratio, *villania*, *vinfacciamento*. *Quinctil. declam.* 15. *c.* 2. Maledictis opprobriiſque vulgi pulſari. *& declam.* 19. *c.* 6. Facile procumpere in opprobria. *Suetan. in Aug. c.* 53. Domini appellationem ut maledictum & opprobrium, ſemper exhorruit. *& cap.* 7. Prn opprobrio objicere alicui nomen ſuum. *Horat. l.* 1. *ep.* 16 *v.* 38. Morderi opprobriis falſis. *& lib.* 2. *ep.* 1. *v.* 146. Verſibus alternis opprobria ruſtica fudit. *Ovid. Met.* 1. *v.* 758. pudet hæc opprobria nobis Et dici potuiſſe, & non potuiſſe referri.

OPPROBRO, as, a. 1. *vinfacciare*, *villaneggiare*, *cfprobare*, ὀνειδίζω, opprobrio do, objicio: ex *ob*, & *probrum*. *Plaut. Moſtell.* 1. 3. 143. Egone id exprobrem, qui mihimet cupio id opprobrarier? *Id. Trucul.* 2. 2. 25. Rus tu mihi opprobras? *Gell. l.* 17. *c.* 2. *in fin.* Ut opprobraret adverſariis. ¶ Scribitur & *ebprobro*.

OPPUGNATIO, onis, f. *oppugnazione*, *aſſedio*, *aſſalto*, πολιόρκησις, actus oppugnandi. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 48. De ſignorum callationibus, de oppidorum oppugnationibus. *Liv. l.* 4. *c.* 29. Non ſegnior oppugnatio eſt, quam pugna fuerat. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 36. Oppugnationem ſuſtinere. *Cic. pro Cal. c.* 9. inferre. *& ibid.* propulſare. *Tacit.* 13. *Ann. c.* 41. iosipere. *& Ann.* 15. *c.* 16. relinquere. *Salluſt. in Jug. c.* 27. *in fin.* Ab oppugnatione deſiſtere. ¶ De uscuſatione, & infectatione forenſi. *Cic. in Verrem. c.* 2. & *lib.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 8.

OPPUGNATOR, oris, m. *oppugnatore*, *aſſalitore*, πολιορκητὴς, qui oppugnat. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 71. Ignem tectis oppugnatores injecerunt. *Cic. Phil.* 12. *c.* 3. Hoſtis & oppugnator patriæ Antonius. *Id. pro Plant. c.* 31. Meæ ſalutis non modo non oppugnator, ſed etiam defenſor fuit.

OPPUGNATORIUS, a, um, ad oppugnationem pertinens. *Vitruv. l.* 10. *c.* 22. Hoſtes comparant res oppugnatorias. Adde *cap.* 19.

OPPUGNATUS, a, um, *attaccato*, *aſſalito*, *combattuto*, oppugnatione petitus. *Cic. pro Leg. Manil. c.* 8. Urbs obſeſſa & oppugnata vehementiſſime. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 41. Summis copiis oppugnata caſtra. *Gell. l.* 6. *c.* 3. Serpens balliſtis & catapultis diu oppugnatus. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 4. Carthagium a multis imperatoribus obſeſſam, oppugnatam, labefactatam, pene captam aliquando, ſolus everrit. *Salluſt. in Catil. c.* 49. Piſo oppugnatus in judicio repetundarum. *Propert. l.* 2. *el.* 12. *v.* 45. Roma proprüis circum oppugnata triumphis.

OPPUGNO, as, avi, atum, a. 1. *aſſaltare*, *attaccare*, *combattere*, *oppugnare*, πολιορκέω, πολεμέω, contra pugno, armis aggredior, oppugnationem infero: cui contrarium eſt *propugno*. *Gell. l.* 9. *c.* 2. Oppidum a Metellio oppugnari: contra ab oppidanis deſuper e ſturie propugnari. *Cic.* 2. *Fam. ep.* 10. Ibi quintum & vigeſimum jam diem aggeribus, vineis, turribus oppugnabam oppidum munitiſſimum. Pindeniſſum, tantis operibus, tantoque negotio, ut, &c. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 6. Magno impetu oppugnare oppidum. *& lib.* 5. *c.* 21. Locum reperit egregie natura atque opere munitum: tamen hunc duabus ex partibus oppugnare contendit. *& lib.* 1. *c.* 44. Omnes Galliæ civitates ad ſe oppugnandum veniſſe, ut contra ſe caſtra habuiſſe. *Propert. l.* 3. *el.* 9. *v.* 13. Auſa ferox ab equo contra oppugnare ſagittis Mæotis Danaum Penthefilea rates. ¶ Sæpe transfertur ad civilem & forenſem infectationem, accuſationes, inimicitias, *perſeguitare*, *accuſare*, *travagliare*, *far guerra*, *impugnare*. *Cic.* 5. *Fam. ep.* 2. *a med.* Quare ego non oppugnavi fratrem tuum, ſed fratri tuo repugnavi. *Id. pro Quinct. c.* 12. Credamus hus, Sex. Nævium, cujus caput oppugnet, ejus auribus peperciſſe. *Mancll. ad Cicer. l.* 5. *Fam. ep.* 1. Metellum fratrem ob dictum capite & fortunis a te oppugnatum iri. *Cic. in Orat. c.* 66. Clandeſtinis conſiliis oppugnare aliquem. *Id.* 1. *Fam. ep.* 1. Regis legatus aperte pecunia nos oppugnat. *Id.* 2. *de Orat. c.* 38. *ſub fin.* Carneades nullam unquam in illis ſuis diſputationibus rem defendit, quam non probarit; nullam oppugnavit, quam non everterit. *Id. pro Cæcin. c.* 24. Verbis oppugnare aquitatem. *impugnare*, *far contro*. *Plaut. Moſtell.* 3. 1. 154. Oppugnare conſilia alicujus. *tentar di rompere i diſegni*, *fruſtornare*, *impedire*. & *Bacch.* 5. 2. 52. delictum aliquod. *perſeguitare*. ¶ *Oppugnare*, pugno tundere. *Id. Caſ.* 2. 6. 59. Malo, Chaline, tibi cavendum cenſeo. *Cbol.* temperi, poſtquam oppugnatum eſt os. ¶ Scribitur & *obpugno*.

OPPUTO, as, a. 1. *tagliare*, *potare*, idem quod puto, *h. e.* arborum ramos cædo. *Plin. l.* 17. *c.* 21. Opputatur autem quidquid proſime tulit fructum.

OPPUVIO. } V. *Obpuvio*.
OPPUVIUM. }

OPS, Opis, f. filia Cæli & Veſtæ, ſoror & conjux Saturni, quæ & Terra, & Rhea, & Cybele, & Magna Mater, & Mater deorum, & Berecynthia, & Bona dea vocatur: ita dicta, quia opulenta & dives. terra enim divitias omne genus parit: ab obſoleto adjectivo *ops*, dives, cujus contrarium *inops* in uſu manſit, vel ab *opus*, vel ab *ope*, vel ab *opere*. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 24. Carmina turrigeræ dicere juſſit Opi. *Id.* 9. *Met. v.* 496. dii nempe ſuas habuere ſorores. Sic Saturnus Opim junctam ſibi ſanguine duxit. *Id.* 6. *Faſt. v.* 285. Ex Ope Junonem memorant, Cereremque creatas Semine Saturni: tertia Veſta fuit. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 10. Priuſipes in Latio dii Saturnus, & Ope. *& ibid.* Terra, Ops, quod hic omne opus, & hæc opus ad vivendum: & idus dicit Ops mater, quod terra natrias. hæc enim terris gentes omnes peperit, & refumit demuo. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 10. Saturnum a ſatu dictum, cujus cauſa de cælo eſt; & terram, Opem, cujus ope humanæ vitæ alimenta quæruntur: vel ab opere, per quod fructus frugeſque naſcuntur. Huic duæ ſedentes vota concipiunt, terramque de induſtria tangunt, &c. ¶ Alii dicunt eſſe filiam Oceani & Saluſiæ, neptem Cæli & Terræ. *Cic. de Univ. c.* 11. Sic igitur horum deorum ortus habeatur, ut Oceanum Salaciamque Cæli ſatu, Terraque conceptu generatos edituſque memoremus: ex his Phorcyn, Saturnum, & Opem, deinceps Jovem, atque Junonem, reliquos.

OPS, opis, f. *forza*, *potere*, *poſſibilità*, *facultà*, δύναμις, vis, facultas, potentia, virtus. Olim vox fuit adjectiva, opulentum ſignificans, ut *Feſtus* docet: unde ejus contrarium *inops*. V. *Cope*. Fuit etiam *ops* auxilium ferens. Unde *Accius* apud *Priſcian. l.* 7. *pag.* 752. *Putſch. de Hercule*. Quorum genitor fertur eſſe ope genitibus. Poteſt tamen, inquit *Priſcian.* etiam feminino genere hic intelligi figurate conjunctum maſculino, ut ſi dicitur: quorum genitor auxilium fuit genitibus. ¶ Verum tum hæ ſignificationes, tum uſus rectè caſus, atque etiam derivi, jam obſolevit, ſolumque *opis*, *opem*, *ope* remanſit. *Salluſt. initio. B. Catil.* Omnes homines, qui ſe ſe ſtudent præſtare ceteris animalibus, omni ope niti decet, ne vitam ſilemio tranſeant. *Cic. Attic. l.* 6 *ep.* 14. *ad fin.* Omni ope atque opera enitar, ut Senatus conſultum fiat. *Id. pro Mil. c.* 11. Ut omnem ſemper vim, quacumque ope poſſent, a vita ſua propulſarent. *Virg.* 1. *Æn. v.* 604. grates perſolvere dignas Non opis eſt noſtræ, Dido. ¶ Sæpe eſt vis & potentia, qua alteri auxiliamur, *ajuto*, *ſoccorſo*, βοήθεια. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 16. Cæſar jam opes meas, non, ut ſuperioribus litteris, opem exſpectat. *Id.* 1. *Offic. c.* 15. *in fin.* Ut quiſque maxime opis indigeat, ita ei potiſſimum opitulari. *Id. Attic. l.* 16. *ep.* 13. *ſub fin.* Hæc nec inſtitui, nec effici poteſt ſine tua ope. *Id.* 4. *Fam. ep.* 2. Aliquid opis occidenti reipubl. tuliſſemus. *Plin. l.* 4. *ep.* 15. *ſub fin.* Omni ope, labore, gratia juvare quempiam in petendis honoribus. *Virg.* 2. *Georg. v.* 428. Vi propria nituntur, opis non indiga noſtræ. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 1. Ad te confugiemus, a te opem petimus. *Id. pro Font. c.* 12. Confugere ad opem alicujus. *Id. in fragm.* apud *Priſcian. l.* 7. *pag.* 733. *Putſch.* Ab Jove opem auxiliumque petamus. *Id.* 2. *de Fin. c. ult.* Opem indigentibus ſalutemque ferre. *Flor. l.* 1. *c.* 21. implorare adverſus aliquem. *& lib.* 3. *c.* 2. & auxilium flagitare. *Plin. in Panag. c.* 30. *ad fin.* alicujus invocare. *Suetan. in Veſpaſ. c.* 7. valetudinis ortare. *Stat. in Theb. v.* 51. eſpoſcere. *Ovid. Heroid. ep.* 21. *v.* 174. ſalutiferam dare cuipiam. *Id.* 8. *Met. v.* 601. afferre. *Id. de remed. amor. v.* 116. admovere. *Id.* 2. *Amor. el.* 9. *v.* 8. ope medica juvare aliquem. *Id. l.* 1. *Triſt. el.* 3. *v.* 9. Non mihi ſervorum, comitis non cura legendi, Non aptæ profugo veſtis, opiſve fuit. *provviſione*. ¶ In malam partem. *Liv. l.* 44. *c.* 7. *ad fin.* Adeo ſine ulla ope hoſtis, quæ aggraveret, cum ipſa difficultate pugnandum erat. ¶ Pro opulentia, V. *Opes*.

OPSONIUM, &c. V. *Obſonium*.

OPTABILIS, le, *deſiderabile*, *bramato*, *deſiderio*, ἐυδιάνυτος, qui optari debet, optandos, expetendos, optatus. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 51. Quæ vulgo expetenda ſatque optabilia videntur. *Id. in Piſon. c.* 14. *ad fin.* Utrum bono viro optabilius putas, ſic exire, ut, &c. an ut, &c? *Ovid. Met.* 9. *v.* 758. venit ecce optabile tempus, Luxus jugalis adeſt. *Cic.* 1. *Offic. c.* 14. *in fin.* Quæ ut concurrant omnia, optabile eſt: ſin minus, &c.

OPTABILITER, adverb. ἐυπαθῶς, cum deſiderio. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 40. Quam optabiliter ites illud jucundum eſſe debet? Optima quæque edit. ex MSS. ly *opteboliter* umittunt. *Vol. Max. l.* 5. *c.* 1. in *fin.* Ut optabilius in patria, ita ſpecioſius pro patria, &c.

OPTANDUS, a, um, *deſiderabile*, optabilis, expetendus. *Cic. in Piſon. c.* 14. Privatim ad meum nomen augendum, optandum duco mihi fuiſſe illam expetendamque fortunam. *Id. de Senect. c.* 20. Poſt mortem quidem ſenſus aut optandus, aut nullus eſt.

OPTATIO, onis, f. *ſcelta*, optio, eligendi facultas. *Cic.* 3. *Offic. c.* 23. Theſeo cum tres optationes Neptunus dediſſet, optavit interitum Hippolyti. Eſt qui legit *oprationes*. Adde *Symmach. ſub fin. epiſt.* 1. *l.* 1. cum ead. var. lect. & *Paul. ex Feſt.* in *Opile*, & *Donat.* ad *Terent. Eun.* 5. 9. 27. ¶ Eſt præterea Rhetorum figura, in ſententiis, ἔυχὴ. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 53. Purgatio, conciliatio, læſio, optatio, atque exſecratio. *Quinctil. ſub init. c.* 2. *l.* 9. Qui affectus eruot concitati, detracta voce libera, effrenatiore irecundia, objurgatione, optatione, exſecratione? ¶ Exemplum ſit illud *Cicer.*

pra Plaut. c. 2. in fin. Atque utinam inimici noſtri mecum potius contendant. *& cap. 31.* Vellem tantum habere otii, ut, &c.

OPTATIVUS, a, um, qui optationem continet, *ut modus optativus* in verbis, quo optandi actus ſignificatur, apud Grammaticos. *Diomed. l. 2. pag. 330. Putſch. Priſcian. l. 8. pag. 807. & 821. & Martian. Capell. l. 3. pag. 83.* optativa adverbia, *Priſcian. l. 15. pag. 1021.* optativæ conjunctiones, *Chariſ. l. 2. pag. 200. Lindæ.*

OPTATO, adverb. *Lindæ*, optabiliter, *Plaut. Ampb. 2. 2. 26. Certe me illi ceſpectatum optato venturum ſcin. conf. ex deſiderat. Cic. Attic. l. 13. ep. 28. ſub fin.* Niſi quid te aliud impedit, mihi optato venieris. Adde *Terent. Andr. 3. 3. 1. & Virg. 10. Æn. v. 405.*

OPTATUS, a, um, *deſiderate, bramate, grate, Lindæ*, cupitus, ceſpetitus, optabilis, gratus, jucundus. *Cic. fil. Fam. 16. ep. 21.* Gratus tibi, optatoſque eſſe, qui de me rumores afferuntur, non dubito. *Cic. in Divin. Verr. 1. 3.* Quid eſt, quod aut populo R. gratius eſſe debeat, aut ſociis optatius eſſe poſſit? *Id. pro Roſc. Amer. c. 15.* Patresfamilias optatiſſimum ſibi putat eſſe, filios ſuos ita familiari maxime ſervire. *Id. 1. Fam. ep. 5.* Nihil mihi fuit optatius, quam, ut, &c. *Salluſt. ora. 2. ad Cæſ. de republ. ordin. c. 49. edit. Wolf.* Quin optatius habent ex tua calamitate periculum libertatis facere, quam, &c. Cic. *Q. Fr. l. 2. ep. 8. extr.* Vale mi optime & optatiſſime fratet. *Plaut. Aulul. 3. 1. 1.* Optati cives, populares, incolæ, date viam, qua fugere licſat. h. e. *cari, dilecti.* ¶ *Optatum, i*, votum, deſiderium, *deſiderare, bramia, vota.* Cic. 2. *Agrar. 2. 1.* Hæc utrum cogitata ſapientum, an optata furioſorum videntur? *Id. in Piſon. 1. 20.* Illud etiam accidit præter optatum meum, ſed valde ex voluntate. *Id. 2. Fam. ep. 1.* Te omnibus tuis rebus meis optatis fortuna reſpondit. *Id. 3. Offic. 2. 25.* Impetrare optatum. *Terent. Adelph. 5. 9. 21.* Dii tibi ſemper omnia optata offerant. *Plaut. Capt. 2. 2. 105.* afferunt. *Cic. Fam. 2. ep. 13.* Cur mihi non in optatis eſt complecti hominem florentem ætate, opibus, &c? ¶ *Optatus*, electus, *ſcelta. Feſtus*: Optatum hoſtiam, alii optimam appellant eam, quam Ædilis tribus conſtitutis hoſtiis opiat, quam immolari velit.

OPTICE, es, f. *arica, bepuch*, aris, & Escultas, qua viſus ratio dirigitur: voc Græca, ab ὄπτομαι, video. *Vitruv. l. 1. c. 1.* Ut ſit peritus Graphidos, eruditus Geomstria, & Opticas noſe ignarus. V. *Gell. l. 16. c. 18.*

OPTIMATES, um, & ium, com. pen. qui optimis ſunm cauſam probatam volunt. Duo enim fuere in republ. hominum genera, qui excellere cuperent: alii ea, quæ agebant, ac dicebant, populo grata eſſe volebant, eoque dicti populares: alii ita ſua inſtituebant, ut optimo cuique ſuam cauſam probarent, atque inde appellati optimates. Hanc utriuſque nominis cauſam affert *Tullius* ipſe *pro Sextio c. 45.* ¶ Suat etiam optimates optimi quique in republica: ſunt, inquit *Cic. ibid.* principes conſilii publici, & qui eorum ſectam ſequuntur: ſunt maximorum ordinum homines, quibus petat curia: ſunt municipales ruſticique Romani: ſunt negotia gerentes: ſunt etiam libertini optimates: numerus late & varie diffuſus: ſed genus univerſum brevi circumſcribi & definiri poteſt: Omnes optimates ſunt, qui neque nocentes ſunt, nec nature improbi, nec furioſi, nec malis domeſticis impediti. Hæc *Cic.* unde patet, duplex hominum genus hac voce ſignificari, & optimum quemque, cujuſcunque ſit conditionis; & qui voluntati, commodis, opinioni optimi cujuſque in gubernanda republ. ſervit. Verum hæc oratoria dixit Cir. & ut cauſæ ſuæ juſerviat: & optimatium nationem ab invidia liberet, qua apud populum laborabat. Ceterum hoc nomine fere ſignificentur nobiliores, opulentiores, potentiores, quorum in manibus pierumque eſt reipublicæ adminiſtratio, proceres, primores, patres, ſenatus: uno verbo ea pars civium, quæ numero minor eſt, dignitate & potentia major, & a plebs diſtinguitur, *primates, nobiles, optimate, di buoni, ἀριστοι, ἐπίγνω. Nep. in Alcib. c. 5.* Erat enim populi potentiæ non amicus, & optimatum fautor. *Tacit. Ann. 4. c. 32.* Plebis, & optimatium certamina. *Plin. l. 25. c. 5. ante med.* Cui plebs ſtans plauſit, optimates bellum Marſicum imputavere. Adde *Cicer. 2. Offic. c. 23. Suetan. in Cæſ. 1. 19. in Aug. c. 10. & in Tiber. c. 2.* ¶ Adjectiva *Cic. Fam. 7. ep. 6. ex Ennio.* Matronæ opulentæ optimatas. ¶ In ſingulari num. *Cui. ad Cicer. poſt epiſt. 9. l. 10. ad Attic.* Vide, ne dum pudet te parum optimatem eſſe, parum diligenter, quod optimum ſit, eliges.

OPTIME, & *antiqu.* Optume, *bonifſime, attimamente, attimiſſimamente, ἄριστα*, omnino bene, præclare, eximie, perfecte. *Cic. 4. Fam. ep. 13. ſub fin.* Sed hæc tu melius, vel optime omnium. *Plaut. Bacch. 3. 4. 3. Illum exoptavit potius? habeat. optime eſt. Terent. Andr. 3. 4. 14.* Optima factum. *Id. Phorm. 1. 3. 1.* Qui mihi conſulsum optime vult eſſe. *Cic. l. 1. de Orat. c. 26.* Optime dicere. *Nep. in Con. 1. 4.* Qui optime ſuos noſſe deberet. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 45.* Optime meritos ſocius non deſerere. *Salluſt. in Catil. c. 62.* Miles optime armatus. *Id. in Jug. c. 10.* Optume & diligentiſſime omnium. *Plin. l. 24. c. 6. extr.* Pinga teſine capitis vulneribus optime medetur. ¶ Aliquando ſignificat prorſus, opportune, in tempore. *Terent. Andr. 2. 1. 35.* Davum optime video. *& 4. 2. 3.* Optime te mihi offers. Adde *Enn. 5. 2. 66. & Plaut. Men. 2. 2. 57. & Men. 4. 2. 9.*

OPTIMITAS, atis, f. vox eſt minime Latina. *Mertuon. Capell. l. 4 pag. 109.* Cognoſcendum eſt, dici quaſdam ſubilantias ut qualitatibus, quarum nomina non inveniuntur. Nam ut bonum dicimus a bonitas, non ita optimum ab optimitate. V. *Optimus.*

OPTIMUS, & *antiqu.* Optumus, a, um, *attimo, perfetto, bunnifſimo, ἄριστος*, omnino bonus, præſtantiſſimus, perfectus, lectiſſimus, ceximius, præclarus. Superlationem ſignificat poſitivi *bonus*: & videtur eſſe ſyncope ab *optatiſſimus*: vel ab *opto* eligo, quaſi electiſſimus. *Cic. de opt. gen. Orat. 1. 2. extr.* Quod omnes laudes habet, id eſt optimum. *Ulpian. Dig. lib. 45. tit. 1. leg. 75.* Si quis ita ſtipulatus ſit, *uvas bonas* emptoras centum, incertum videtur ſtipulari, quia bono melius invenire poteſt, quod ipſum quoque bonum eſt: at cum optimum quis ſtipulatur, id ſtipulari intelligitur, cujus bonitas principalem gradum bonitatis habet: quæ res efficit, ut ea appellatio certi ſignificativa ſit. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 31.* Ager Sequanus, qui eſt optimus totius Galliæ. *Cic. Phil. 7. c. 2.* Fortiſſimus conſul atque optimus. *Id. 3. de Legib. c. 11.* Optimi & dulciſſime frater. *Id. 2. de Orat. c. 33.* Stilus optimus & præſtantiſſimus dicendi effectos ac magiſter. *Plaut. Caſ. 2. 6. 23. & Rud. 4. 3. 90. & Strib. 5. 4. 46.* Optimum, atque æquiſſimum illud eſſe, jure judico. *Id. Trin. 2. 4. 84.* Semper hoc facito cogites, id optimum eſſe, tate uti ſis optimus: ſi id nequeas, ſaltem ut optimis proximus. *Salluſt. in Jug. c. 97. extr.* Optimus quiſque cadere, aut fauciari. *h. e. fortiſſimus. Id. in Catil. c. 33. & in Jug. c. 115.* Optimum factum credens, exercitum augere. *Al. leg.* factu. *Plaut. Pſeud. 1. 2. 52.* Nunc adeo hoc factum eſt optimum, ut nomine quemque appellem ſuo. *Id. Aulul. 3. 6. 30.* Cædundum illum ego conduxi. *Eu.* tum tu idem optimum eſt loces efferendum. *à ertimo eſſe. & Aſin. 5. 2. 58.* In oculos iovadi nunc eſt optimum. *Id. Capt. prol. v. 10.* Jam hoc tenetis? optimum eſt. *bonifſime, vu benifſime. Cæſ. l. 3. B. Civ. 1. 50.* Optima valetudine uti. *& cap. 59.* alicujus & fortiſſima opera uti. *& lib. 1. 1. 12.* Omnium eſſe Iguvinorum optimam ergie voluntatem. *eſſe tanti benifſimo uſſeti verſa di ſe. Cic. in Orat. 1. 8.* Oratio longe optima. ¶ *Optimus maximus*, Jovis appellatio. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 25.* Jupiter a majoribus noſtris dictus eſt optimus maximus: & quidem ante optimus, ideſt beneficentiſſimus, quam maximus, quia magis eſt, certeque gratius prodeſſe omnibus, quam opes magnas habere. ¶ De hominibus etiam dicitur, aliiſque rebus. *Papinian. Dig. lib. 27. tit. 1. leg. 30.* Optimi maximique principes noſtri conſtituerunt, &c. *Id. lib. 31. leg. 80.* Optimus maximusque princeps noſter Severus Auguſtus. ¶ Si fundus ita legatus ſit, vel venditus, *ut optimus maximuſque eſt*, liber præſtandus eſt, h. e. ab omni ſervitute immunis, ut docent *Cujac lib. 30. leg. 68. a med. & Proculus lib. 50. tit. 16. leg. 216. & Paul. ibid. leg. 169.* Sic *Cic. Agrar. 3. c. 2. ad fin.* Optimo jure ea ſunt profecto prædia, quæ optima conditione ſunt. Libera meliore conditione ſunt, quam ſerva. ¶ *Optima lex* eſt, quæ pleniſſimum alicui jus, & ſine exceptione tribuit. Itaque optima lege cicari dictus eſt Dictator, donec ſine provocatione creatus fuit. Poſtquam vero provocatio ab eo ad populum data eſt, deſitum eſt dici optima lege, utpote ejus jure imminuto. *Feſtus.* Etiam in formula capiendæ Veſtalis, apud *Gell. l. 1. c. 12.* habetur: Uti quod optima lege fiat, ita te, amata, capio.

OPTIO, onis, f. *elezzione, erâsmos di eleggere, liberà, αἵρεσις*, electio, & eligendi facultas, arbitramium. *Plaut. Caſ. 2. 4. 13.* Optio hæc tua eſt: utram harum vis conditionem, accipe. Cic. *de Fato*, c. 2. Utra frui malis, optio ſit tua. *Id. pro Cæcin. cap. 23. & 10 fragm.* apud *Quintil. l. 5. c. 10. circa med.* Optio vobis datur, utrum velitis, &c. *Id. in Divin. Verr. c. 14.* Poteſtatem optionemque facere alicui, ut eligat, &c. *Id. in Verr. c. ult.* Ac erit hæc optio & poteſtas tua, ut, &c? *Id. in Brut. c. 50. ſub fin.* Dare alicui optionem eligendi patroni. *Id. 5. de Fin. c. 29.* Si optio eſſet. *Plaut. Mil. 3. 1. 75.* Si optio eveniat tibi. *Salluſt. in Jug. c. 81. ſub fin.* Græci optionem Carthaginienſium faciam. *h. e.* dant Carthaginienſibus optionem, ut, &c. *Plaut. Caſ. 2. 2. 15.* Vir une habet peſſumis deſpicatam modis, nec mihi jus meum obtinendi optio eſt. *non ho liberà, non poſſo.* ¶ Metonymice *optio* dicitur, qui vicariam alicui operam in militia præſtat, *inoſtecature, aiutante, ſoſtituto. Feſtus*: Optio qui nunc dicitur, antea appellabatur accenſus. *Ia* adjutor dabatur centurioni a tribuno militum: & dictus eſt *optio*, quia aliquando ab ipſo centurione optabatur, hoc eſt eligebatur. *Varr. l. 4. de L. L. c. 16. ad fin.* Quos in (*decurione*) primo admiſtros ſibi ipſi adoptabant, optiones vocari cœpit: quos nunc propter ambitionem Tribuni faciunt. *Vegat. l. 2. de re milit. c. 7.* Optiones ab optando appellati, quod antecedentibus ægritudine præpedita, hi tanquam adoptati eorum, atque vicarii ſolent univerſa curare. *Inſcripc.* apud *Gruter. pag. 551. n. 3.* C. Lucilius C. F. Val. Vindex, principalis beneficiarius Tribuni, deinde optio ie centuria. Adde alium in *Antiquit. Beneven. claſſ. 7. n. 12.* (V. *ibid. Differtat. 9. pag. 243.*) & *Aurel. Arcel. Dig. lib. 50. tit. 6. leg. ult. & Non. 1. 1. n. ult.* ¶ Dicitur etiam de cujuſque rei adjutore. *Plaut. Aſin. 2. 2. 88.* Tibi optionem ſumito Leonidam: fabricare quidvis, quidvis comminiſcere. *Aurel. Arcel. Dig. lib. 50. tit. 6. leg. ult.* Optio fabricæ. Adde *Cellarium. lib. 48. tit. 20. leg. 6.* ubi ſpiculatorum optiones, &c. Plura de Optionibus congeſſit *Reinef. claſſ. 1. Inſcript. 3. pag. 11.* ¶ Sub his qui curabant, adjutorum ſubadjuvæ, *ſubaptiones* dicti. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 529. n. 8.* ¶ In veteri Inſcripc. apud *Donium claſſ. 6. num. 70.* corrupte legitur *optum.*

OPTIONATUS, us, m. gradus, & munus Optionis. *Cato* apud *Feſt.* Majores ſeorſum, atque diverſum pretium paravere homia atque ſtrenuis, decurionatus, optionatus, haſtas donaticas, alioſque honores.

OPTIVUS, a, um, adoptivus, adſcitus, adjunctus. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 99.* Diſcedo Alcæus puncto illius: ille meo quis? Quis niſi Callimachus? ſi plus adpoſcere viſus, Fit Mimnermus, & optivo cognomine creſcit.

OPTO, as, avi, atum, 1. *ſtreghiere, eleggere, volere, αἱρέομαι*, eligo, malo. Volunt eſſe ab ὄπτω, ſeu ὄπτομαι, video, conſidero, quia qui

qui electurus eſt, prius videt & conſidenat, quid ſit melius. Hinc *coepto, adepto*. *Cic. 1. Offic. c.* 20. Nihil homines, niſi quod honeſtum ſit, aut admirari, aut optare, aut expetere oportet. *Calum. l.* 10. *v.* 277. Telluriſque comas ſacris optate canſtris. *b. e.* legite, colligite. *Al. leg.* aptata. *Terent. Andr.* 4. 5. 2. Quæ ſa ſe iohoneſte optavit parere hic divitias, potius quam lo patria honeſte pauper vivere. *Virg.* 1. Æn. *v.* 429. Pars optare locum tecto, & concludere ſulco. *& lib.* 3. *v.* 109. Optavitque locum regno. *& lib.* 6. *v.* 501. Quis tam crudeles optavit ſumere pœnas? Cui de te taotum licuit? *Plaut. Rud.* 3. 6. 14. Opta ocius, repi te obtorto collo mavis, an trahi. Utrum via, opta, dum licet. *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 334. Non video hic, quid magnopere optem. ¶ Item peto, quæro, volo, *cavere, obtendere*. nam qui petit, jam elegit quod peteret. *Virg.* 1. Æn. *v.* 80. tuus, o regius, quid optes, Explorare labor. *Terent. Eun.* 5. 9. 27. Hoc ſi effeceris, quodvis donum, & præmium a me optato, id optatum feres. Ubi *Donat.* Totum militariter. nam & *optavia* dicitur & *optare* a militibus, & alibi: *vir fortis optat quod vultet premium. Cic.* 3. *Offic. c.* 25. Sol Phaetonti filio factum ſe eſſe dixit, quidquid optaſſet. optavit, ut io currum patris tolleretur. *Virg.* 10. Æn. *v.* 279. Optam aliquid votis. *Cic.* 2. *Catil. c.* 7. Nunquam a diis immortalibus optabo, ut, &c. ¶ Item ſumo, adſcifco, *pigliare*. *Virg.* 8. Æn. *v.* 502. Nulli fas Italo taotum ſubjungere gentem: Externos optate duces. ¶ Item cupio, aspero, enopto, *deſiderare, bramare*. Hoc ſenſu quidam ducunt a ὀπτὸς, (quod idem ſignificat) per metathefim. *Cic. Phil.* 14. *c.* 2. & *de Amic. c.* 16. Cum ſemel ad eum, quem cupimus, optumuſque, veſtitum redierimus. *Id. in Piſon. c.* 14. Optandam duco mihi fuiſſe illam, experiendamque fortunam. *Id. ibid. cap.* 20. Hæc ego ſemper de vobis expetivi, hæc optavi, hæc precatus ſum. *Terent. Adelph.* 5. 4. 20. Illum, ut vivat, optaot, meam autem mortem aſpectant. *Id. Hecyr.* 4. 4. 29. Hunc videre ſæpe optabamus diem. *Salluſt. in orat. Philippi contra Lepid.* e *med.* Qui videmini inteota maia, quaſi fulmen, optam, ſe quiſque ou attiogat. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 57. Optavi, petores cæleſtia fidere tarde. ¶ *Optare alicui quippiam*, precari, vel imprecari, *augurare, pregare, far imprecazione*, tum io bonam partem, tum in malam. *Cic. in Bruto, c.* 97. Tibi ſavemus, te tua frui virtute cupimus, tibi optamus eam rempublicam, lo qua, &c. *Id. in Piſon.* c. 20. Mihi non venerat io mentem, furorem & inſaniam optare vobis, in quam incidiſtis. ¶ *Optare hoc quidem eſt, non docere*, & *optare hoc quidem eſt, non diſputare*, dicitur a *Cicer.* 4. *Acad. c.* 38. *ſub fin.* & *lib.* 2. *Tuſcul. c.* 13. & *de Fato, c. ult.* de iis, qui ita diſputant, ac docent, ot potius oſtendant, quid ipſi maxium velint, quam quid maxium verum ſit: quod eſt eorum, qui ooo pro veritata, ſed pro affectu pugnaot. *Plato l.* 6. *de republ. p.* m. 499. Οὕτω γὰρ ἂν ἥκιστα ἐγκαλοῖμεν, *de* ἅπαξ ἐγχεῖν ἄκρον λέγοντες. ¶ *Optaſſis* pro *optaverit* habes apud *Plaut. Mil.* 3. *c.* 75.

OPULENS, entis, & Opulentus, a, um, *dovizioſo, opulente, ricco, abbondante*, πλούσιος, opibus abundans, locuples, dives, copioſus. *Paul.* ex *Feſto*, io *Opis*. Opulenti terreſtribus rebus copioſi. *Nep. io Chabr. c.* 3. Neque animo æquo paupems alienam opulantiom iotuentur fortunam. *Auſon. Edyll.* 2. *v.* 7. Non opulens, nec ugens. *Salluſt. in Jug. c.* 72. Civitas magna & opulens pœnæ cuncta, aut prædæ fuit. *Apulej. l. ſi. Metam.* Caſtellum frequens, & opulens. *& lib.* 10. Matrona pulleus, & opulans. *Cic. 3. de nat. Deor. c.* 33. Opulentiſſima & beatiſſima civitas. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 80. Potiri oppido pleno atque opulento. *Liv. l.* 21. *c.* 43. Opulenta ac ditia ſtipendia facere. *Plaur. Bacch.* 2. 2. 64. Tu facito, obſonatum ſit nobit opulentum obſonium. *Id. Epid.* 2. 2. 125. Adoleſcens auro opulentus. *Salluſt. in Jug. c.* 19. Quæ pars Numidiæ Mauritaniam attingit, agro viriſque opulentior. *Virg.* 1. Æn. *v.* 450. Hic templum Junoni ingens Sidonia Dido Condebat, donis opulentum, & numine divæ. *Sueton. in Aug. c.* 30. Ædes ſacras opulentiſſimis donis adornavit. ¶ Cum genitivo *Horat. l.* 2. *od.* 17. *v.* 14. hic tibi Copia Manabit ad plenum benigno Ruria honorum opulenta corno. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 6. *ſub fin.* Provinciæ nec virorum inopes, & pecuniæ opulentæ. *Liv. l.* 35. *c.* 1. *ſub fin.* Eo victorem opulentum prædæ exercitum P. Cornelios reduxit. Al. leg. *prado*. ¶ Item potens, *potente. Liv. l. & cap.* 32. Opulentior factio, excluſis Ætolis, tenoit urbem. *Salluſt. in Catil. c.* 57. Cognoveram, pervis copiis bella geſta com opulentis regibus. ¶ Item nobilis, *nobile. Ennius* apud *Gell. l.* 11. *c.* 4. Nam cum opulenti loquantur pariter, atque ignobiles, Eadem dicta, eademque oratio æqua non æque valet. ¶ Translate *Gell. ſub fin. c.* 3. *l.* 7. Opulenta oratio. *copioſa, pieno di facondia*. & *lib.* 14. *c.* 6. *ſub fin.* Opulentiſſimus liber. *ricco d' erudizione*.

OPULENTE, & Opulenter, *riccamente, abbondantemente, ſplendidamente, διαπρεπῶς*, cum opulentia, ſumptuoſe, ſplendide, large, copioſa. *Salluſt. in Jug. c.* 89. Neque illos arcte colam, aut opulenter. *Liv. l.* 2. *c.* 35. *a med.* Ludos opulentius, ioſtructiuſque, quam priores reges facit. *Juſtin. l.* 3. *c.* 3. Nec upolari opulentius, ac imitatio ia luxuriam verteretur. *Apul. in Apolog.* Grandis domus opulenta ornata.

OPULENTIA, æ, ſ. &

OPULENTITAS, atis, ſ. *opulenza, abbondanza, ricchezza, dovizia*, opum cupia, divitiæ. *Plaur. Mil.* 4. 4. 35. Quaſi ejus opulentitatem reverearis. *Gaoil.* apud *Non. c.* 2. *n.* 598. Opulentitate noſtra ſibi injoriam factam. *Salluſt. in Catil. c.* 56. Habemus publice egeſtatem, privatim opulentiam. *Juſtin. l.* 2. *c.* 14. Caſtre referta regalis opulentiæ capta. *Plin. l.* 2. *c.* 113. Metallorum opulentia tam varia, tam dives, tam fecunda, tot ſaculis fuborians. ¶ *Opulentia* non divitias modo, ſed potentiam ſimul, quas *apes* dicimus, ſignifi-

cat. *Salluſt. in Catil. c.* 6. Poſtquam res eorum civibus, moribus, agria aucta, ſatis proſpera, ſatiſque pollens videbatur, invidia ac opulentia orta eſt. *Nep. in Cim. c.* 2. *ſub fin.* Thaſia opulentia ſanctos ſuo advento fregit. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 55. *ed ſq.* Auctam Lydorum opulentiam, miſſis io Græcium populis. ¶ Io plurali oom. *Plaut. Bacch.* 3. 4. 52. Antequam illa meis opulentiis rameota fiat gravior, &c. *Gell. l.* 20. *c.* 5. *a med.* Doctrina anteire maium, quam copiis atque opulentiis. *Ammian.* ¶ Translate *Claudian. de Conſul. Mall. Theod. v.* 21. Moa undam foro victria opulentia liogua, Tutarique reos.

OPULENTO, as, a. 2. *arricchire, render abbondante*, πλουτίζω, opulentum, copioſum facio. *Horat. l.* 1. *ep.* 16. *v.* 1. Ne perconterit, fundus meus, oprime Quinti, Arvo paſcat herum, an baccis opuleotet olivæ. *Colum. l.* 8. *c.* 1. Villaticæ paſtiones menſam pretioſis dapibus opoleotiont.

OPULENTUS. V. *Opulens*.

OPULESCO, is, n. 3. *arricchire*, diteſco. *Furius* apud *Gell. l.* 18. *c.* 11. Quo magis in patrils poſſiot opulaſcere campis. *Caſellius Vindex* Grammaticus hoc verbum reprehendebat, ut miout Latinum: *Gellius* defendit, & probat.

OPULUS, i, ſ. *oppio*, acer minus, arbor maritandis idonea vitibus. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 8. Arbuſta, obi iraduces paſſint fieri vitium, ut Mediolanenſes faciunt in arboribus, quas vocant opulos. *Colum. l.* 5. *c.* 6. & *de arborib. c.* 16. Vitem maxium opulus alit, deinde ulmus, deinda fraxinus. *Id. l.* 5. *c.* 6. Opulus, quia rerum, eaque idoneaus frondam pecori præbet, a plerifque repudiata eſt. *& cap.* 7. Eſt & alterum genus arbuſti Gallici, quod vocatur rumpotianum. Id deſiderat arborem humilem, nec froodoſam: cui rei maxime videtur idonea opulus. ea eſt arbor corno ſimilis.

OPUNCULO, avis genus, quod opilionis cantas Iroitatur. *Paul. ex Feſto* ea lectione *Dacerii*.

OPUNTIUS, a, um, Ὀπούντιος, ad Opuntem pertinens. Eſt enim *Opus, untis*, Ὀποῦς, oppidum Locrorum Epicnemidiorum io Boeotia, prope mare, ad Euripum. Unde Opuntius ſinus, *Plin. l.* 4. *c.* 7. & Opuntia herba, circa Opuntem naſcens, *Id. l.* 21. *c.* 17. Philodamus Opuntius, *Cic. 4. Verr. c.* 44. ¶ *Opuntes, orum*, ejus oppidi cives, *Liv. l.* 28. *c.* 6. *extr.*

OPUS, eris, n. *opera, lavoro, faccenda*, ἔργον, id quod fit operando. Differt ab *opera*, quæ eſt actio, qua fit opus. Utrumque *Terent.* complectitur *Horat.* 1. 1. 21. Quod io opere faciundo operæ confimis iux. *b. e.* in agro colendo. *Cic. 6. Verr. c.* 24. Inſtituit officinam Syracuſia: eo conducit magnam hominum multitudinem: menſes octo continuos opus his ooo dafuit, cum vas nullum fieret, niſi aureum. *Id.* 2. *de Orat. c.* 17. Oratio io cauſarum contentionibus magoum eſt quoddam opus, atque haud ſciam, ao de humanis operibus longe maximum. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 37. pocula ponam Fagina, cælatum divini opus Alcimedontis. *Id. 6. Æn. v.* 128. Sed revocare gradum, ſuperaſque evadere ad auras, Hoc opus, hic labor eſt. *b. e.* opus arduum, διέργον. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 11. Utinam aliquod io hac miſeria relpublicæ πολίτευμα opus officere, & navare mihi liceat! *Id. l. Acad. c.* 2. Habeo opus magnum in manibus. *Id. pro Marcell. c.* 4. Nihil eſt opere, aut manu factum, quod aliquando non conficiat, & conſumat vetuſtas. *opere factum* eſt, quod arte fit; *manu*, quod virtute bellica: vel *opere*, quod ingenio maxime; *manu*, quod artificio: vel *aut* ponitur pro *&*. ¶ Sumitur ioterdum pro opera. *Cic. l.* 2. *de Divin. c.* 27. Ita leves atque inconſiderati ſumus, ut ſi mures corraſerint aliquid, quorum eſt opus hoc unum, monſtrum putemus. *che fanno qualche male meſtiere. Virg.* 8. Æn. *v.* 515. ſub te tolerare magiſtro Militiam, & gnave Martia opus, tua cernere facta Aſſueſcat. *fatica. Ovid. Met.* 12. *v.* 118. opuſque meæ bia ſenſit Telephus haſtæ. *b. e.* volnus, & auxilium. ¶ De quocumque ædificio, *Cic. Verr.* 2. *c.* 4. & *pro Dom. c.* 20. Ædium ſacrarum, publicorumque operum dspopulatio. *delle pubbliche fabbriche*. & *Suetou. in Tiber. c.* 30. Ad patres conſcriptos referre de vectigalibus oc monopoliis, ds exſtruendis reficiendiſve operibus. ¶ De militaribus munitionibus. *Nep. in Milt. c.* 7. Urbem operibus clauſit. *b. e.* vallo, foſſa, aggere, vineis, turribus, &c. *Cic. Phil.* 13. *c.* 9. Mutiuam operibus munitionibuſque ſepſit. *Liv. l.* 35. *c.* 22. *extr.* Fuſis Vectonibus, operibus Toletum cepit. *Id. l.* 37. *c.* 5. *a med.* Non corona, ſed operibus oppugoare urbem aſt adortus. *Vellej. l.* 2. *c.* 4. Circumdatam operibus Numaotiam, excitamque æquovit ſolo. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 21. Locus agregie oatura, atque opere munitus. *per ſite, e per arte*. ¶ De meliificio, & melle, *Phædr. l.* 3. *fab.* 13. *v.* 9. Alveos accipit, & ceris opus infundit. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 16. Foris paſcuntur, intus opus faciunt, quod dulciſſimum quod eſt, diis & hominibus eſt acceptum. ¶ De opere ruſtico, ſeo agricultura. *Terent. Eun.* 2. 1. 14. Opus faciam, ut defatiger uſque. Adde *Cicer. de Senect. c.* 7. *Terent. Phorm.* 2. 1. 20. *Adelph.* 4. 1. 2. & *Horat. l.* 1. *ſat.* 21. & *Ovid. Met.* 11. *v.* 34. item *Plaut. Aſin.* 5. 2. 23. ubi *dimegopoiàs* rem turpem ſignificat. ¶ Nonnunquam ponitur pro artificio, *fattura, lavoro, artificio. Cic. 6. Verr. c.* 56. Bullas aureas omnes ex his valvis non dubitavit auferre: quarum iſte non opere delectabatur, ſed pondere. *& cap.* 14. Hydria Boeti mano facta præclaro opere, & grandi pondere. *& cap.* 21. Hac autem omoia aotiquo opere, & ſummo artificio facta. *Valerian. Imp. io epiſt.* apud *Trebell. Pollion. in Claud. c.* 14. Argenti io opere annua pondo quinquagiota. *b. e.* argenti facti. ¶ Ablativus *opere* eſt magnopere, *ſommamente. Plaut. Truculi.* 2. 7. 27. juſſit opere orare, ut hæc grata haberes tibi. V. *Magnopere*.

OPUS, indeclinab. *uopo, biſogno, neceſſità*, indigentiam, neceſſitatem ſignificat. *Opus eſt mihi*, eſt mihi oſui, neceſſe habeo, indigeo, *ho biſogno*, mi *fa d' uopo, ho neceſſità, dei*, χρεία. Modo ſubſtantive

accipitur. *Cic.* 13. *Amic. ep.* 25. Hoc fieri & oportet, & opus eſt. *V. Oportet*, *Id. Fam.* 5. *ep.* 12. Ut quidquid opus eſſet, mihi denuntiaret. *& mox.* Eamque, ſi opus ade vidabitur, conveniam. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 42. Ut præſidium amiciſſimum, ſi quid opus facto eſſet, haberet. *Terent. Andr.* 1. 1. 5. Nihil iſtac opus eſt arte ad hanc rem, quam paro. *Salluſt. in Catil. c.* 1. Prius quam incipias, conſulto, & ubi conſuleris, mature facto opus eſt. *Cic. pro Mil. c.* 19. Nihil erat, cur properato opus eſſet. *Liv. l.* 1. *c.* 58. Ita facto & maturato opus eſſe. ¶ Cum infinito *Cic. de Amic. c.* 24. *ſub fin.* Atque haud ſcio, an ne opus ſit quidem, nihil unquam omnino deeſſe amicis. *Ovid. t. Amor. el.* 12. *v.* 23. Quid digitos opus eſt graphio laſſare tenendo! *Plin. l.* 28. *c.* 13. Quæcumque mulieri opus eſt. ¶ Cum conjunctivo & *ut* particula, *Plaut. Trucul. a.* 5. *v.* 12. Opus nutrici autem, utrem ut habeat veteris vini largiter, ut dies noctesque potet. *& a. 6. 19.* Nunc tibi opus eſt, ægram ut te aſſimules. ¶ Sequente accuſativo, rarum eſt. *Plaut. Trucul. a.* 5. *v.* 20. Puero opus eſt cibum. ¶ *Opus habeo*, opus eſt mihi. *Colum. l.* 9. *c.* 1. *a med.* Parat ut graminibus, ita frugibus roborneis opus habent. ¶ *Opus eſt*, minus eſt, quam *neceſſe eſt. Cato* apud *Senec. ep.* 94. *ante med.* Emas non quod opus eſt, ſed quod neceſſe eſt, *ſibi che è puramente neceſſario*. ¶ Aliquando idem ſunt. *Cic. a. de Divin. c.* 4. Sortes, quam, ſi neceſſe ſit, Latino verbo licet acervalem appellare; ſed nihil opus eſt. *Id. l.* 1. *Fam. ep.* 9. *ad fin.* Legum curiatam conſuli ferre opus aſſa, ſibi neceſſe eſſe. ¶ Adjective. *Cato R. R. c.* 14. Materiem, & quæ opus ſunt, dominus præbebit. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 18. Minus multi opus ſunt boves. *& lib.* 3. *c.* 14. Cochleis parvus cibus opus eſt. *Lucret. l.* 5. *v.* 230. Neç crepitacula eis opus ſunt. *Plaut. Capt.* 1. *a.* 61. Maritumi omnes milites opus ſunt tibi. *Claud. Quadriger.* apud *Gell. l.* 17. *c.* 2. Nihil ſibi divitias opus eſſe. *Terent. Heaut.* 5. 1. 20. Sponſæ veſtem, aurum, atque ancillas opus eſſa. *Cic. a. Fam. ep.* 6. *a med.* Dux nobis, & auctor opus eſt. *Id. a. de Invent. c.* 19. Hujus nobis exempla permulta opus ſunt. Adde *in fragmeot. de Reo publ.* & *Varron.* apud *Non. c.* 9. *n.* 5.

OPUSCULUM, i, n. *operetta*, *τσυμάτιον*; parvum opus. *Cic.* 4. *Acad. c.* 38. Ut etiam inter deos Myrmecides aliquis minutorum opuſculorum fabricator fuiſſe videatur. *& in proam. Perod. ſub fin.* Accipies igitur hoc parvum opuſculum lucubratum hic contractioribus noctibus. *Horat. l.* 1. *ep.* 19. *v.* 35. mea cur ingratus opuſcula lector Laudet, ametque domi.

O R

ORA, æ, f. *eſtremità*, *margine*, *lido*, *δεξαμὲ*, extrema cujuſque rei pars. Volunt eſſe ab *ὁρος*, terminus, quamvis obſtet quantitas. *Cic. a. de Fin.* 1. 31. Regiones, quarum nulla eſſet ora, nulla extremitas. *Id. a. de nat. Deor.* 2. 40. Æther, extrema ora & determinatio mundi. *Lucret. l.* 4. *v.* 13. prius pocula circum Contingunt mellis dulci flavoque liquore. *gli orli. Virg. 4. Georg. v.* 39. *de apib.* tenuia cera Spiramenta linunt, fucoque & floribus oras Eoplent. *Plin. l.* 37. *c.* 10. *poſt med.* Ora gemmæ. *Colſ. l.* 5. *c.* 26. *fect.* 23. Oras vulneris futura jungit. *Feſt.* Ora veſtimentorum. *orlo*, *lembo*. *Virg. Æn.* 10. *v.* 243. clipei oras ambiit auro. *& lib.* 9. *v.* 528. Et mecum ingentes oras evolvite belli. Ubi *Servius*: non tantum initia, ſed ultima extrema bellorum. nam oræ ſunt extremitates. Eſt autem Enimanum: Qui potis ingentis oras evolvere belli. ¶ Sæpe dicitur de fine terrarum, quo mare illuit, *ſpiaggia*, *lido*, *littorale*. Differt tamen a litore, quia *ora* latius patet: quia aſt alicubi *ora*, ubi tamen *litus* non eſt. *Cic.* 12. *Fam. ep.* 5. A prima ora Græciæ, uſque ad Ægyptum. *Id. a. de nat. Deor. c.* 39. Multitudo & varietas inſularum, amœnitates orarum & litorum. *Nep. in Alcib. c.* 3. *ad fin.* Multas præterea Græcas urbes, quæ in ora ſitæ ſunt Aſiæ. *Plin. l.* 3. *c.* 4. *& alibi ſæpe*. Intus regio Allnbrogum: at in ora Maſſilia Græcorum, &c. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. cap.* 8. Hujus civitatis eſt longe ampliſſima auctoritas omnis oræ maritimæ regionum earum. *Virg. a. Georg. v.* 44. primi lege litoria uram, *caſteggio*. Sic *Liv. l.* 21. *c.* 51. Decem navibus oram Italiæ legens. ¶ Hinc *oram ſolvere* aſt a limre funem ſolvere, & navim in altum immittere, *ſciogliere dal lido*, *ſalpare*. *Liv. l.* 22. *c.* 19. *ad fin.* Vix dum omnes conſcenderant, cum alii reſolutis oris in ancoras evehuntur. *Al. leg.* reſolvunt oras, ancoram vellunt. Al. aliter. *Id. l.* 28. *c.* 36. *ad fin.* In ipſis quoque trepidatum eſt navibus, dum ne hoſtes cum ſuis ſimul irrumperent, trahunt ſcalas, uraſque & nocoras, ne in mollendo mora eſſet, præcidunt. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *ante med.* Navim proſpexi; conſcendi, ſublatæ ſunt ancoræ, ſolvimus oram, proveſti ſumus. *Orom* multi hic locis (quib. adde *Quintil. in epiſt. ad Trypho.*) funem nauticum intelligunt, quo ad oram litoris navis religatur. Sunt etiam qui putant, *oram* minime mutare ſignificationem, ſed eſſe veluti formulam nautarum, qui dicerent *oram ſolvere*, pro ſolvere funem, quæ nra navem adneſtit, vel pro oram linquere, ab ora abſcedere. ¶ Per ſynecdochen ſumitur pro quavis regione, atiam ſi mari non alluatur, *parſe*, *tratto*. *Cic.* 1, *de nat. Deor. c.* 66. Omnibus hominibus, qui ubique ſunt, quacumque in ora oc parte terrarum. *Horat. l.* 1. *od.* 26. *v.* 3. quis ſub Arcto Rex gelidæ metuatur oræ. *Ovid. 9. Met. v.* 254. defunctum terra cælleſtibus oris Accipiam. *Virg.* 3. *Æn. v.* 97. Hic domus Æneæ cunctis dominabitur oris. *Id. Æn.* 10. *v.* 708. ignarum Laurens habet ore Mimanta. ¶ Eſt etiam plaga, cardo, pars cæli. *Plin. l.* 17. *c.* 2. a *med.* Connexa arbuſtorum ratio eſt, quas in oras debeant ſpectare. Virgilius ad occaſus ſeri dammavit, &c. ¶ Pro zona terræ, *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 28. Globum terræ fivum in medio mundi, duabus oris diſtantibus habitabilem: quarum altera, quam nos incolimus, ſub axe poſita, altera Auſtralis ignota nobis, quam vocant Græci *ἀντίχθονα*: ceteras partes inculta, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore. ¶ *Oræ Acheruntes* ſunt Inferi. *Lucret. l.* 6. *v.* 763. hinc animas Acheruntis in oras Ducere ſorte deos Manes inferne reamur. ¶ *Oræ luminis* vocat *Id. l.* 1. *v.* 22. & 170. & 179. & *lib.* 2. *v.* 577. *& alibi*, regionem hanc terrarum, ubi luce fruimur & vita. Sic *Virg.* 7. *Æn. verſ.* 660. Furtivum partu ſub luminis edidit oras. Al. leg. *ourat*, ut *lib.* 2. *Georg. v.* 47. Sponte ſua quæ ſe tollunt in luminis auras. Alicubi apud *Lucret.* quoque *aurum* quidam legendum putarunt: & eſt etiam qui credat *oras* eum pro *aurae* diciſſe, ut *plaſtrum* dicitur pro *plauſtrum*, *cado* pro *cando*, &c. Sed non eſt neceſſe ad hanc recurrere. ¶ *Oram*, inquit *Feſt.* pro initio rei poſuit *Cæcilius* (eſt enim initium altera rei antremitas) cum ait: Oram reperire nullam; quam expediam, quoo. Al. leg. *qua me expediam*. ¶ Denique *Ora*, vel *Hora*, *Ὥρα*, & *Ὦρα*, dea eſt pulcritudinis, & juventutis: & Græca ipſa vox id ſonat. V. *Horſilius*. *Ovid. in fin. l.* 14. *Metam.* & priſcum pariter aum corpore nomen Mutat, Oramque vocat: quæ nunc des junctæ Quirino eſt. V. *Hora* in fin.

ORACULUM, i, *τὸ. oracolo*, *χρηστήριον*, *μαντεῖον*; deorum reſponſum. *Cic. in Top. c.* 20. Oracula ex eo ipſo appellata ſunt, quod ineſt in his deorum oratio. *Senec. in prafat. l.* 1. *controverſ. ante med.* Quid eſt enim oraculum? nempa voluntas divina hominis ore annuntiata. *Cic. 1. de Divin. c.* 18. Cujus generis oracula etium habenda ſunt, non aa, quæ aquatis fortibus ducantur, ſed illa, quæ inſinctu divino afflatuque fundantur. *& cap.* 43. Lacedæmonii de rebus majoribus ſemper aut Delphis oraculum, aut ab Hammone, aut a Dodona petebant. *Id. 1. Tuſcul. c.* 48. *ſub fin.* Quod oraculum erat datum, ſi rex interfectus eſſet, victrices Athenas fore. *& mox.* Mœrecem, oraculo edito, largitus eſt patriæ ſuum ſanguinem. *Id. 2. Offic. c.* 22. Apollo Pythius oraculum edidit, Spartam nulla re alia, niſi avaritia perituram. *Al. leg.* oraculo. *Id. pro Roſc. Amer. cap.* 24. Cum præſertim deorum immortalium juſſis atque oraculis id feciſſe dicantur. *Id. de Senect. cap.* 22. Socrates, qui ad omnium ſapientiſſimus oraculo Apollinis judicatus. *Virg. 2. Æn. v.* 114. Suſpenſi Eurypylum ſcitatum oracula Phœbi Mittimus. *Id. 4. Georg. v.* 449. Venimus hinc lapſis quæſitum oracula rebus. *Id.* 3. *Æn. v.* 456. Oracula poſcere. *Ovid.* 3. *Met. v.* 8. conſulere. ¶ De ipſo loco, in quo reſponſa dantur. *Cic. t. de Divin. c.* 19. Numquam illud oraculum Delphis tam celebre & tam clarum fuiſſet, neque tantis donis refertum omnium populorum atque regum, &c. *Plin. l.* 11. *c.* 23. Hammonis oraculum, juxta quod gignitur arbor. Adde *Liv. l.* 23. *c.* 11. ¶ Eſt & oraculum, cum in ſomnis parens vel alia ſancta graviſque perſona, ſeu ſacerdos, vel etiam deus, aperte eventurum quid, aut non eventurum, faciendum, vitandumque denuntiat. Ita *Macrob. l.* 1. *in ſomn. Scip. c.* 3. Itaque accipitur pro vaticinio, univerſim, ſive a deo, ſive ab homine fiat. *Cic. t. de Divin. c.* 50. *extr.* Credo etiam anhelitus quoſdam fuiſſe terrarum, quibus inflatæ mentes oracula funderent. *& cap.* 32. Expoſui ſomnii & furoris oracula: ¶ Item pro dicto, & ſententia celebri, ac notatu digna. *Id. t. de nat. Deor. c.* 24. Hæc ego nunc phyſicorum oracula laudo: vera, an falſa, neſcio. *Plin. l.* 18. *c.* 6. Inde illa reliqua oracula: usquam agricolam *olla*, &c. ¶ *Oraculum* ſyncope, ut *periculum*. *Ovid. Met. l. v.* 321. Fatidicamque Themin, quæ tunc oracla tenebat.

ORAMENTUM, i, n. oratio, preces. *Plaut. Trucul.* 2. *a.* 63. Illum ſpero mutari blandimentis, oramentis ceteris meretriciis. Ita leg. *Meurſius*, & *Goldaſt.* alii *ornamentis*.

ORARIUM, ii, n. *ſazzoletto*, *mezzetibino*, parvum linteum ori tergendo. *Caſaubon. ad Vopiſc. in Aurel. c.* 48. *extr.* docet fuiſſe linteum oblongum & latum: cujuſmodi vocant Eccleſiaſtici ſcriptores, quod brachio ſacerdotis imponitur. *Vopiſc. loc. cit.* Ipſum primum donaſſe oraria populo R. quibus uteretur populus ad favorem. *h. e.* in plauſibus Circi, & Theatri: cum antea togea jactare mos eſſet. *Lipſ. elect. l.* 2. *c.* 10. putat fuiſſa velum, quo facies & os velaretur, fieretque vox acclamantium reſonantior: quod *Caſaubon.* improbat. *Auguſtin. l.* 22. *de civit. Dei*, *c.* 8. *fell.* 7. Tunc ſicut potuit, oculum lapſum atque pendentem, loco ſuo revocatum, ligavit orario. *Prudent. περὶ στεφ.* 1. *v.* 86. Hic ſui dat pignus oris, ut ferunt, orarium. Etiam *Lucilium* hac voce uſum quidam putarunt illo verſu, apud *Non. c.* 24. *n.* 16. Ricini aurati rica, atque oraria, mitra. Sed *Caſaubon.* duo tantum priora verba *Lucilii* eſſe cenſet, cetera *Nonii* illa explicantis. Uſurpat etiam *Hieronym. ep.* 2. *ad Nepotian.* & cum fudario conjungit. ¶ De aliis *orarii* uſibus ſequiori ævo multa ibi *Caſaubon.* item *Du Freſne in Gloſſar.*

ORARIUS, a, um, adject. ab ora, ut Oraria navis, parvæ molis, & ad legendas tantum oras litorum apta. *Plin. lib.* 10. *epiſt.* 26. Nunc deſtino partim orariis navibus, partim vehiculis proviacium petere.

ORATA, æ, f. genus piſcis appellatur a colore auri, quod ruſſici *orum* dicebant, ut auriculas, oriculas. Itaque Sergium quendam prædivitem, quod duobus anulis aureis, & grandibus uteretur, Oratam dicunt eſſe appellatum. *Feſtus*. V. *Aureus*. *Varr. l.* 3. *R. R. t.* 3. *in fin. & Colum. l.* 8. *c.* 16. *circa med.* Sergium illum inde dictum volunt, quod ejus piſcis ſtudioſiſſimus fuerit. V. *Sergius*.

ORATIM, adverb. per oras, ut oppidatim, vicatim. *Salin. cap.* 3. (*al.* 9.) Ut oratim omnes inſulas legamus. *Al. leg.* ut moratim omnium inſularum oras legamus.

ORATIO, onis, f. *diſcorſo*, *parlare*, *λόγος*, locutio, ſermo, compoſitum ex pluribus dictionibus ſeu vocibus, quæ homines animi ſui ſenſa

Digitized by Google

ſenſa exprimunt; ab *ore*. *Cic. l. 1. Offic. cap.* 4. Natura ni rationis hominem conciliat homini & ad orationis, & ad vitæ ſocietatem. (Adde *lib. 6. Famil. epiſt.* 14.) *Terent. Andr.* 1. 5. 16. Oretio hæc me miſeram exanimavit meta. *Cato* apud *Plin. in præfat. Hiſt. nat. ad fin.* Scio, quæ ſcripta ſunt, ſi proferantur, multos fore qui vitiligent. Eorum ego orationes ſino præterfluere. *Caſ. lib.* 2. *B. Civ. c.* 39. Videtis, ne milites, captivorum orationem cum perfugio convenire? *Cic. in fin. l.* 1. *de nat. Deor.* Epicurus re tollit, oratione relinquit deos. *Gell. vaſtio l.* 11. *& in fi. cap.* 10. *l.* 18. In hiſtoriis, quas Timæus oratione Græca de rebus populi R. compoſuit. *10 Gram. Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 2. Ingreſſus in eam orationem, non oportere, &c. *exordio commendato a deos, ede*, &c. ¶ Speciatim dicitur de locutione oratoria. *Cic. in Orat. c.* 29. Quamvis omnis locutio oratio eſt, tamen unius oratoris locutio hoc proprio ſignata nomine eſt. *Id.* 3. *de Orat. c.* 43. *extr.* Collocatio verborum junctam orationem efficit, cohærentem, lævem, æquabiliter fluentem. *& cap.* 25. Oretio gravis, erudita, liberalis, admirabilis, polita, conſperſa quaſi verborum ſententiarumque floribus. *& lib.* 1. *c.* 54. diſerta & oratoria. *& l.* 3. *cap.* 25. concinna, diſtincta, ornata, feſtiva. *& ibid.* mollis, inculta, vulgaris, obſoleta. *& lib.* 2. *c.* 53. varia, copioſa. *& in Bruto, c.* 79. ſplendida, & grandis. *& cap.* 24. incitata, gravis, vehemens. *& cap.* 55. incitata & volubilis, nec ea redundans tamen, nec circumfluens. *& cap.* 95. cum incitatus & vibrans, tum accurata & polita. *Id.* 2. *de Orat. c.* 43. Non ſemper fortis oratio quæritur, ſed ſæpe placida, ſubmiſſa, lenis. *Quintil. l.* 4. *c.* 1. *poſt med.* ſimplex atque illaborata. *Id. l.* 10. *c.* 1. ſancta, gravis, & caſtigata. *& lib.* 8. *c.* 3. ſublimis, florida, jucunda. *& ibid.* hebes, ſordida, jejuna, triſtis, ingrata, vilis. *Cic. in Orat. c.* 20. contorta, & acria. *& ibid.* tracta, & fluens. *Perron. in Satyr. c.* 2. Grandis, &, ut ita dicam, pudica oratio non eſt maculoſa, nec turgida, ſed naturali pulcritudine exſurgit. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 48. *& in Bruto, c.* 8. Oratio polita, accurata, & facta quodammodo. *& cap.* 79. facta & peruibana. *& in Orat. c.* 5. aſpera, triſtis, hæcida, neque perfecta, neque concluſa. *& ibid.* lævis, inſtructa, terminata. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 10. *a med.* Oretio, quæ turget, & inflata eſt. *& cap.* 11. Aridum & exſangue genus orationis, quod non alienum eſt, exile nominari. *Cic. lib.* 1. *de Orat. c.* 14. *extr.* Orationem facere, & polire. *Id.* 2. *de Invent. c.* 15. diſtinguere, & illuſtrare. *Id.* 3. *de Orat. c.* 43. translatia verbis, tanquam ſtellis quibuſdam, notare & illuminare. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. cap.* 18. verba atque orationem habere adverſus rempublicam. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 33. habere multam de re aliqua. *Id. pro Planc. c.* 30. habere in Senatu. *& ibid.* recitare. *& ibid.* de ſcripto dicere. *Quintil. l.* 2. *c.* 17. ſcribere. *Cic. Attic. l.* 25. *ep.* 2. *a med.* Oratio ſcripta elegantiſſime. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 17. Orationem inſtituere. *Perron. in Satyr. c.* 2. Lævibus atque inanibus ſonis lædibria quædam excitando, effeciſti, ut corpus orationis enerveretur & caderet. *Nep. in Cat. c.* 3. Orationes confecere. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 2. *ad fin.* Cum ſertur quaſi torrens, oratio, quamvis multa cujuſquemodi repiat, nihil tamen teretes, nihil apprehendas, nuſquam orationem rapidam coerceas. *Id. de Senect. c.* 20. *de Noſtr.* Ex ejus lingua melle dulcior fluebat oratio. *Id.* 5. *de Fin. c.* 28. Proclivius currit oratio. ¶ Interdum publici libelli, & litteræ, in quibus aliquid ad rempublicam pertinens perſcribitur, orationes vocantur. *Sueton. in Ner. c.* 15. De quibuſdam rebus orationes ad Senatum miſſæ, præterito Quæſtoris officio, per Coſſ. plerumque recitabat. *Id. in Tito, c.* 6. Orationeſque in Senatu recitaret, etiam Quæſtoris vice. *Tacit. Ann. 16. c.* 27. Ea oratio Principis per Quæſtorem ejus audita eſt. Patres arguebat, &c. *Sueton. in Aug. c.* 65. De filii abſente, ac libello per Quæſtorem recitato, notum Senatui fecit. ¶ Pro facultate dicendi, ſeu eloquentia. *Cic. in Bruto, c.* 45. Satis in eo fuit orationis atque ingenii, quo, &c. *Martial. l.* 5. *epigr.* 29. Pietate fratres Curios licet vincas, Oratione Regulos, jocis Paulos. ¶ De proſa oratione, *Cic. in Orat. c.* 21. Sapiſſime & in poematis, & in oratione peccatur. ¶ Apud Eccleſiaſticos ſcriptores eſt ſermo, & precatio, quæ ad Deum habetur, *precibus, oratione*. nam orare eſt etiam precari, petere. *Tertull. Hieronym. Auguſtin.* multis in locis. Quod ait *Gell. l.* 13. *c.* 22. Comprecationes deorum immortalium, quæ ritu Romano fiunt, expoſitæ ſunt in libris ſacerdotum populi R. & in pleriſque antiquis orationibus, *orationes* intelligo habitas in cauſis, in quibus Oratores interdum ſolent deos invocare, & ad eos verba dirigere: quod *Cic.* facit *Verr. alt. cap. ult. pro Mil. c.* 31. *pro Dom. c.* 57. &c.

ORATIUNCULA, æ, f. *orationcella*, λογάριον, parva oratio. *Cic. in Bruto, c.* 19. *extr.* Indicant orationculæ, tum hiſtoria quædam Græce ſcripta dulciſſime. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 17. Orationcula aureola. Adde *lib.* 13. *ad Attic. ep.* 19. *& lib.* 15. *ep.* 3.

ORATOR, oris, m. *orateur, ὑπογραφεύς*, qui dicendi peritus eſt, & publicas privataſque cauſas agit: qui poteſt dicere prudenter, copioſe, & ornata de omnibus rebus, quæcumque in diſceptationem cadunt: ab *ore*, dico. De univerſa ejus facultate, officio, & laudibus legendi auctores ſunt *Ciceronis* libri, & ſtudioſo eloquentiæ vel memoriter addiſcendi. ¶ Differt a rhetore, qui oratoriam artem aliis docet: orator autem exercet. *Sidon.* tamen oratorem pro rhetore poſuit, *lib.* 5. *ep.* 5. Puerilium tuam competenter ſcholis liberalibus meminit imbutam, & ſæpenumero acriter eloquenterque declamaſſe coram oratore, &c. Contra rhetorem pro oratore poſuiſſe videtur *Cic.* 2. *de Fin. cap.* 6. *& 1. de Orat. cap.* 3. V. *Rhetor.* ¶ Per antonomaſiam *orator* eſt Cicero. *Lactant. l.* 1. *c.* 9. ¶ Etiam legatus *orator* dicitur, *ambaſciadore*: vel quia *ores* etiam agere ſignificat, ut *Feſt.* docet. (V. Ora.) vel ab oratione, ut placet *Varroni l. 6. de L. L. c.* 23. *ante med.* quia verba facit apud eum, quo legatur. Unde *Ennius ibid.* Oratores doctiloqui. *Id. ibid.* Orator ſine pace venit, regique refert rem. *Liv. l.* 2. *c.* 15. *a med.* Vejentes pacem petitum oratores Romam mittunt. *Id. l.* 30. *c.* 16. Oratores ad pacem petendam mittunt triginta ſeniorum principes. *Id. l.* 9. *c.* 45. *extr.* Ut Frentani mitterent Romam oratores pacis petendæ, amicitiæque. *& cap.* 43. *ad fin.* Ad Senatum pacis oratores miſſi. *Cic. de clar. Orator. c.* 14. C. Fabricius ad Pyrrhum de captivis recuperandis miſſus orator. *Id.* 2. *de Legib. c.* 9. Fœderum, pacis, belli, inducturum oratores feciales, &c. ¶ Neque ſolum petendi cauſa aliquid, ſed & repetendi *orator* dicitur. *Ovid.* 13. *Met. v.* 196. Mittor & Iliacas audax orator ad arces, Accuſoque Parin, prædamque, Helenamque repoſco. Al. leg. *horator. Varr.* apud *Non. c.* 12. *n.* 43. Feciales legatos res repetitum mittebant quatuor, quos oratores vocabant. ¶ *Orator*, ſimpliciter precator, rogator, *pregatore*. nam *orare* eſt precari, petere. *Plaut. Pœn.* 2. 2. 144. *Mi.* Quid faciam? *Ago.* orora, blandire, ſupplica. *Mi.* faciam ſedulo. Sed vide ſi, ne tu oratorum hunc pugnas pectus poſtea. *Id. Rud.* 3. 2. 38. cum Epignomun draſſei Parafito petenti admitti ad cœnam *verſ.* 38. non æquum eſſe eum inter omtorca Ambracienſes accipi; reſpondet Parafitus *verſ.* 39. Equidem hercle orator ſum, ſed procedit parum. *b. e.* peto quidem cœnam, ſed parum proficio.

ORATORIE, adverb. *oratoriamente, ῥητορικῶς*, more Oratorum. *Cic. in Orat. c.* 68. Nihil eſt enim aliud pulcre, & oratorie dicere, niſi optimis ſententiis, verbiſque lectiſſimis dicere.

ORATORIUS, a, um, *oratorio, ῥητορικός*, ad Oratorem ſpectans. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 54. Sic illum orationem diſertam ſibi & omtoriem, ſortem & virilem non videri. *Id. de clar. Orat. c.* 75. Ornamenta oratoria. *Id.* 1. *Acad. c.* 8. Oratoria via dicendi. *Quintil. l.* 21. *c.* 3. *a med.* Oratoriæ geſtus. *Id. l.* 9. *c.* 4. *ante med.* omnerus. ¶ *Oratoria* abſolute, h. e. oratorii artis. *Quintil. l.* 2. *c.* 14. ¶ *Oratorium*, abſoluta, locus fundendis ad Deum precibus deſtinatus, *oratorio. Auguſtin. epiſt.* 109. In oratorio nemo aliquid agat, niſi od quod factum eſt: unde & nomen accepit.

ORATRIX, icis, f. *oratrice*, mulier quæ orat. *Plaut. Mil.* 4. 2. 80. Me oratricem haud ſpreviſti. ¶ Alre ſenſo *Quintil. l.* 2. *c.* 14. Rhetoricem 10 Latinum tranſtereotes, tum oratorium, tum oratricem nominaverunt.

ORATUS, us, m. *priego*, precatio, rogatio. In ſexto caſu ſingul. *Cic. pro Flacc. c.* 37. An etiam ſcripſit oretu tuo?

ORATUS, a, um, *pregato*, rogatus. *Horat. l.* 1. *ep.* 13. *v.* 18. prece multa oretus. *Id. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 176. Oratus per divos. *Vellej. l.* 2. *c.* 70. Oratus a medico. *Plaut. Mil. a.* 3. *v.* 52. Oratus ſum od re venire huc. *Macrob. l.* 3. *Saturn. c.* 2. Oratus ſis, inquit, Euſtathi, ut hæc quoque communicata nobiſcum velis. ¶ *Orata, orano*, poſtulata, preces, *pregbiere. Terent. Hecyr.* 3. 3. 25. Cum orata ejus remiſiſſet.

ORBATIO, onis, f. *privazione, vitium*, privatio. *Senec. epiſt.* 87. *ſub fin.* Paupertas non per poſitionem, ſed per detractionem dicitur, vel, ut antiqui dixerunt, per orbationem: Græci dicunt στέρησιν.

ORBATOR, oris, m. qui privat. *Ovid. Met.* 13. *verſ.* 500. Exitium Trojæ, noſtriqne orbator Achilles. *b. e.* qui nos filiis privavit.

ORBATUS, a, um, *privato, privatus, στερηθείς. Cic. pro Cluent. c.* 15. *in fin.* Mater orbata filii. *Id. Fam. 6. ep.* 6. Omni ſpe ſalutis orbatus. *& lib.* 4. *ep.* 9. *ad fin.* Patria multis claris viris orbata. *Id.* 1. *Tuſcul. a.* 6. Pompejus tanta gloria, dignitate tanta orbatus. *Id. in Bruto, c.* 2. Forum voce erudita ſpoliatum atque orbatum. *Suet. in Oltav. verſ.* 209. Orbata fratre. *Suetan. in Veſpaſ. c.* 7. Lumiebus orbatus.

ORBICULATIM, adverb. *in giro*, κυκλοῖδὸν, per orbes & circulos, quaſi circulatim. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 67. Sed quibus cervix e multis, vertebratiſque orbiculatim oſſibus ſcailis, &c.

ORBICULATUS, a, um, *tondo, rotondo*, κυκλοειδὴς, in orbem & circuitum conformatus. *Plin. l.* 27. *c.* 13. Caulium capita orbiculata. *Id. l.* 24. *c.* 15. *a med.* Orbiculatus foliorum aothitus. *Col. ad Cæcer. Fam.* 8. *ep.* 15. Quid eſt? nunc tibi noſtri milites, qui duriſſimis & frigidiſſimis locis teteatima hieme bellum ambulando confecerunt, mollis orbiculatis paſti videntur? *b. e.* delicate & laute nutriti. Nam mala orbiculata, quæ ut *Plin.* docet *l.* 15. *cap.* 14. *a med.* dicta ſunt a figura orbis in rotunditatem circumacti, inter laudatiora recenſentur *a Varr. l.* 1. *R. R. c.* 59. *Colum. l.* 5. *c.* 10. *ad fin. Plin. loc. cit.* & *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 15. Ea ſine cura toto anno ſervari poſſe, ſcribit *Palla. in Februar. lib.* 25. *a med.* Inter ea, quæ ſtomacho idonea ſunt, *Caſſ.* enumerat *l.* 8. *c.* 24. *Plin.* vero *ibid.* ita Epiro primum provenille, argumento eit eſſe Græcos, qui Epirotica vocant. Etiam pira orbiculata memorat *Macrob. loc. cit.*

ORBICULUS, li, m. *circoletto, rotella, girella, σφαιρίδιον*, parvus orbis, circulus, rotula. *Cato R. R. c.* 3. Trochleas Græcanicas binas, quæ ſumbus ſparteis ducantur. Orbiculis ſuperimtibus octonis, inferioribus ſenis citius duces. *girelle. Sic. Vitruv. l.* 10. *c.* 5. Hoc genus machinæ polyſpaſtos appellator, quod multis orbiculorum circumtionibus & facilitatem ſummam præſtat, & celeritatem. *Colum. l.* 4. *c.* 30. *a med.* Orbiculus dipondiarius. *Plin. l.* 25. *c.* 13. Radix concila in orbiculos ſervatur in vino.

ORBICUS, a, um, *circolare, κυκλοτερὴς*, in orbem actus. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 614. Sidere cæli, circum terram atque axem quæ volvuntur mota orbico. Adde *Arnob. l.* 2. *pag.* 83.

ORBIFICO, as, a. 1. orbum facio, privo. *Accius* apud *Non. c.* 2. *n.* 852. Pernici orbificor liberorum læto, & tabificabili.

ORBILE, is, n. volunt eſſe externam rotæ partem, quæ radiis ſuſtinetur

netur in illo *Varron. l.* 3. R. R. *c.* 5. *ad fin.* Ita ut ad extremum, ubi orbulis ſolet eſſe acutum, tabula cavata ſit, &c.

ORBIS, is, m. *circulo, cerchio, sfera, ruota, giro, κύκλος, σφαῖρα*, circulus, ſphæra, globus. Volunt eſſe ab antiquo *orvum*, mutatum, ſurſum inflexus. *Cic. de Univ. cap.* 7. *ad fin.* Hanc omnem conjunctionem in orbem torſit. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 495. pectitque comas, & volvit in orbem. *Ovid.* 2. *Met. v.* 715. Curvam aliquid in orbem. *& lib.* 12. *verſ.* 468. certumque equitavit in orbem. *Id.* 2. *Amor. el.* 15. *v.* 6. *de anulo*. Et digitum juſto commodus orbe tegat. *Id. in Ibin, v.* 178. Quique agitur rapidæ vinctus ab orbe rotæ. *Propert. l.* 4. *el.* 6. *v.* 6. Torquo focum circa laneus orbis eat. *h. e.* lanea vitta. Sic *Virgil. Eclog.* 8. *v.* 64. molli cinge hæc altaria vitta. ¶ Propriè differt a globo. *orbis* enim de plano corpore circulari dicitur, *globus* de ſolido rotundo. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* 6, 18. Cum duæ formæ præſtantes ſint, ex ſolidis globus (ſic enim σφαῖρα interpretari placet) ex planis autem circulus, aut orbis, qui κύκλος Græce dicitur. *Id. or ſomn. Scip. c.* 4. Novem orbibus, vel potius globis connexa ſunt omnia. ¶ Hoc tamen diſcrimen non ſemper ſervatur. Dicitur enim orbis de re quacumque rotunda. *Senec. epiſt.* 86. Niſi pariſtes magnis & pretioſis orbibus refulſerunt. *h. e.* marmoribus in rotundum ſectis. Sic *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 173. Qui Lacedæmonium pytiſmate lubricat orbem. ¶ Itaque uſurpatur de mundo, *id mundo*. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 85. Jupiter arce ſua totum cum ſpectet in orbem. *Silii l.* 5. *v.* 56. *orbis renatus* eſt dies orientis ſole rediens. ¶ De terra, *la terra*. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 93. Hic, ubi nunc Roma eſt orbis caput, arbor & herbæ, &c. Hinc *orbis terrarum* eſt terræ globus: & metonymice ipſi homines. *Cic. Verr.* 6. *c.* 48. Ceres dicitur orbem omnium peragraſſe terrarum. *Id.* 2. *Agrar. c.* 13. Permiſtitius infinita potuſſas orbis terrarum, gentiumque omnium. *& cap.* 18. Ager Campanus orbis terræ pulcherrimus. *Id.* 5. *Fam. ep.* 7. *ad fin.* Scito, ea, quæ nos pro ſalute patriæ geſſimus, orbis terræ judicio ac teſtimonio comprobari. *Ovid.* 2. *de ar. am. verſ.* 174. atque ingeos orbis in urbe fuit. ¶ De parte terræ, ſeu regione. *Plin. l. & cap.* 12. Io auſtro orbe proximo laudatur Syriacum, mox Gallicum. *Juvenal. ſat.* 2. *verſ.* 108. Quod nec in Aſſyrio pharetrata Semiramis orbe Fecit. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 466. Eoo dives ab orbe redit. ¶ De diſco. *Ovid. in Ibin, v.* 590. Quo puer Œbalides, ictus ab urbe cadas. Adde *Stat. l. Theb. v.* 656. ¶ De lancibus libræ. *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 43. Inæquatum ſi quando onus urget utrinque, Inſtabilis natat alterno depreſſior orbe. ¶ De diſco, ſan corpoin ſolis & lunæ. *Virg.* 1. *Georg. v.* 438. At ſi, cure referetque diem, condetque relatum, Lucidus orbis erit, neuſum terrebere nimbis. *Ovid. Met.* 7. *verſ.* 530. quoter junctis impievit cornibus orbem Luna, quater plenum tenuata retexuit orbem. ¶ De operculo rotundo, *coperchio*, ut videtur. *Cato R. R. c.* 10. a *med.* Abacum unum, urbes aheneos duos. Adde *cap.* 135. ¶ De menſa rotunda, *tavola, menſa. Martial. l.* 2. *epigr.* 43. Tu Libycos Indis ſuſpendis dentibus orbes: Fulcitur iſta fagina menſa mihi. Adde *lib.* 9. *epigr.* 60. Orbem menſæ dixit *Ovid. Heroid. ep.* 17. *v.* 87. ¶ De ſpeculo *Martial. l.* 9. *epigr.* 18. Addidit & nitidum facratis crinibus orbem, Quo ſalix facim judice tota fuit. ¶ De ſcuto, *ſcudo. Petron. in Satyr. cap.* 89. Gladios retractant, commovent orbes manu. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 345. ingentem Telamon procul extulit orbem, Examinem te, Canthe, tegeus. *Stat.* 4. *Theb. v.* 130. latus omne ſub armis Ferrea ſcuta tenunt: humeros ac pectora late Flammeus orbis habet. Adde 2. *Achill. v.* 177. *Virg.* 10. *Æn. v.* 783. & *Sil. l.* 4. *v.* 328. ¶ De mola, quæ in trapeto vertitur ad exprimendum oleum. *Cato R. R. c.* 22. & 135. ¶ De circulo rotæ, quam radii ſuſtinent, *cerchio della ruota*: & de ipſa rota, *ruota. Virg.* 3. *Georg. v.* 361. Undaque jam tergo ferratos ſuſtinet orbes. *Plin. l.* 8. *c.* 16. a *med.* Rotarum orbes circumactæ. ¶ De cavis oculorum foraminibus, *le caſſe degli occhi. Ovid.* 14. *Met. v.* 210. *de Polyphemo*. Crudeleſque manus, & inanem luminis orbem. *Stat.* 1. *Theb. verſ.* 53. *de Oedipo cæco*. Tum vacuos orbes, crudum ac miſerabile vitæ Supplicium, oſtentat cælo. ¶ De ipſis oculis, *gli occhi. Ovid.* 1. *Amor. el.* 18. *v.* 16. gemino lumen ab orbe venit. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 235. Sanguineoſque rotat furiis ardentibus orbes. *Id. l.* 6. *v.* 246. lævum per luminis orbem Tmoſigiter. *Virg.* 12. *Æn. v.* 670. Ardentes oculorum orbes ad mœnia torſit. ¶ De ſpiris anguium. *Virg.* 2. *Æn. v.* 204. immenſis orbibus angues incumbunt pelago. Adde *Stat.* 5. *Theb. v.* 514. ¶ *Orbis ablaqueationis* eſt foſſura in orbem facta circa imos arborum truncos. *Colmel. lib.* 4. *cap.* 4. Dum exaltare fortius orbem ablaqueationis foſſor ſtudet, obliquum vitem plerumque ſaucias. *Id.* dixit *l.* 5. *c.* 9. *ſub fin.* altis gyris ablaqueare. ¶ In illo *Statii l.* 1. *ſilv. ult. v.* 86. Deſcendit media oiteos arena Denſas flammeus orbis inter umbras, Vinceus Gneſiacæ facem coronæ: *orbis* videtur eſſe lychnuchus ingens, plures habens faces in orbem diſpoſitas. ¶ Sæpe *orbes* dicuntur cæleſtes circuli, quibus ioſixa aſtra aſſiduo volvuntur, *ſferr. Cic. in ſomn. Scip. c.* 3. *ad fin.* Splendidiſſimo candore inter flammas circus elucros, quam vos, ut a Grajis accepiſtis, orbem lacteum nuncupatis. *Lucan. l.* 1. *v.* 77. fratri contraria Phœbe Ibit, & obliquum bigas agitare per orbem Indignata, diem poſcat ſibi. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 20. Mercurii ſtalla anno fere vertente ſigniferum ſoſtrat orbem. *Plin. l.* 2. *c.* 3. Circumactorum ſimul ſinuitus ſiderum, ſuoſque volventium orbes. ¶ Item ipſi curſus aſtrorum circumvolventium ſe, *corſa delle ſtelle. Cic. in ſomn. Scip. cap.* 3. Sidera circulos ſues orbeſque conficiunt celeritate mirabili. ¶ Aliarum item rerum, quæ in gyrum aguntur. *Vel. Flacc. l.* 6. *v.* 230. Orbibus hos mpndis, mollique per æquora Caſtor Auſtractu levioria equi deludit aahelos. *con preſti giri. Plin. l.* 10. *c.* 34. Columbarum crebris pedum orbibus adulatio. ¶ De re convoluta. *Ovid.* 12. *Met. v.* 96. telum Torſit in Æaciden, quod & æs, & proxima rupit Terga novena boum, decimo tamen orbe moratum. ¶ De curſu annuo, *anno, corſa d' un anno. Virg.* 1. *Æn. v.* 273. Triginta magnos volvendis menſibus orbes Imperio explebit. *regnerà trent' anor. & lib.* 5. *v.* 46. Annuus exactis compleitur menſibus orbis. ¶ Sæpe etiam de ordine aciei in gyrum diſpoſitæ. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 33. Ut impedimenta relinquerent, atque in orbem conſiſterent. *& lib.* 4. *c.* 37. Cum illi, orbe facto, ſe defenderent. *Sil. l.* 13. *v.* 683. Tunc hoſtis ſocio defertos milite multum Dittor ipſe citis, ſpiſſo circumdedit orbe. *h. e.* denſa militum corona. *Salluſt. in Jug. c.* 101. *extr.* Romani orbes facere, atque ita ab omnibus partibus ſimul tecti & inſtructi hoſtium eim ſuſtentabant. *Liv. l.* 4. *c.* 28. Orbem volvereſque ſuos increpans. *h. e.* alio fugæ cauſa inclinantes aciem. ¶ Tremulare de iis, quæ certo ſpatio recurrunt. *Liv. l.* 3. *c.* 16. Ecce, ut idem in ſingulos annos orbis volveretur, Hernici monitant, Vulſcos & Æquos reſicare exercitus. *& cap.* 36. Cum ira priores decemviri ſervaſſent, ut unus faſces haberet, & hoc inſigne regium in orbem, ſuum cujuſque vicem, per omnes iret. *in giro.* ¶ De periodo in oratione. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 51. Cum circuitum, & quaſi orbem verborum conficere non poſſent. *Id. in Orat. c. ult.* In Thucydide orbem modo orationis deſidero, ornamenta comparent. *& cap.* 44. Ut forma ipſa concinnitaſque verborum conficiat orbem ſuum. ¶ Etiam illa ſunt metaphorica. *Cic. Artic. l.* 2. *ep.* 9. Minore fonitu, quam putaram, orbis hic in republica eſt converſus. *Id. pro Planc. c.* 38. Stare omnes debemus, tanquam in orbe aliquo reipublicæ: qui quoniam verſetur, eam deligere partem, ad quam nos illius utilitas ſaluſque converterit. *Quintil. l.* 1. *cap.* 10. (*al.* 16.) Ut efficiatur orbis illa doctrinæ, quam ἐγκυκλοπαιδείαν vocant. *Juvenal. ſat.* 5. *v.* 21. Tota ſalutatria jam turba peregerit orbem. ¶ Pro rotunditate, *rotondità. Plin. l.* 9. *c.* 35. Duo omnis unionum in candore, magnitudine, orbe. ¶ In ablat. habet etiam *orbi. Cic. in fragm.* apud *Chariſ. l. c. pag.* 111. *Putſch.* Orbi terrarum comprehenſus. *P. Rutil. ibid.* Ex orbi terrarum. *Lucret. l.* 5. *verſ.* 75. terrarum qui in orbi ſancta tuetur Fana, lacus, &c. ¶ *Orbi* in recto dictum eſt a *Veneur. Ferrum. l.* 8. *carm.* 5. 10 *fin.* & *lib.* 9. *carm.* 2. *ſub fin.* non imitando. ¶ *Orbis* eſt etiam genus piſcis, qui duriſſimus omnium habetur, rotundus, & ſine ſquamis, totuſque capite coſtans. *Plin. l.* 32. *c.* 2.

ORBITA, æ, f. *traccia, carreggiata*, veſtigium rotæ decurrentis. *Cic.* 2. *Aſtric. ep.* 21. Via impreſſam orbitam videre poſſemus. *Id. Verr.* 5. *c.* 3. Qui ex theatrum orbitis pradari ſit auſus. *h. e.* exigendo vias, per quas theatræ, h. e. ſacra vehicula ducebantur. V. *Verr.* 3. 1. 59. & *Verr.* 7. *c.* ult. *circa med.* ¶ Item pro veſtigio vinculi, quo vltis alligatur. *Plin. l.* 17. *c.* 23. a *med.* Orbitas vinculi ſentiunt vexatione non dubia. ¶ *Sever. in Æmn, verſ.* 230. Solis ſcire modum, & quanto miaor orbita Lunæ. *h. e.* curſus in orbem circumactus. ¶ Tranſlate *Varr.* apud *Non. c.* 14. *n.* 37. Neque id ab orbita matrum familias inſtituti, quod, &c. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 37. Et mouſtreta diu vetaria trahit orbita culpæ. *h. e.* pravum exemplum. ¶ Orbita, inquit *Aſcon. Paduan. in Ver. de præt. Urb.* 1. 50. duas res ſignificat: nam orbita & rota ipſa intelligitur, & veſtigium in molli ſolo.

ORBITAS, atis, f. *privazione, orfanezza, orbità*, ἔρημία, privatio liberorum, aut parentum, ideſt ſtatus patrum poſt amiſſos liberos, vel filiorum, cum parentes amiſerunt. *Cic.* 5. *Fam. cap.* 28. Bonum liberi, miſam orbitas. *Id.* 2. *de Orat. c.* 53. Ac ſe pop. Rom. tutorem inſtituiſſe diviſſet filiorum orbitati. ¶ Item viduitas, *vedovanza, Juſtin. l.* 2. *cap.* 4. Horum uxores cum eiderent ſuſſilio additam orbitatem, &c. ¶ Tranſlate pro quacumque privatione. *Cic. l.* 10. *Fam. ep.* 3. *a med.* Maxima orbitate reipubl. errorum talium. *Plin. l.* 7. *c.* 37. Citm deformitatem dea curata orbitas luminis. *Id. l.* 35. *c.* 3. *ad fin.* Orbitas tecti. ¶ *Orbatus* in plur. num. uſurpat *Arnob. l.* 5. *pag.* 188. & *Solin. c.* 40. (*al.* 53.) *terra med.*

ORBITOSUS, a, um, multis rotarum orbitis impreſſus. *Inſcr. Anct. in Catalect. Virg. carm. de Sabino pag. m.* 95. Et inde tot per orbitoſa rectlia Jugum tuliſſe, læva, ſive dextera Stringere mules, &c.

ORBITUDO, inis, f. idem ac orbitas, apud Vet. *Accium* apud *Non. c.* 2. *n.* 509. Miſeret lacrymarum, luctuum, orbitudinis. Adde *Turpil.* & *Pacuv. ibid.*

ORBO, as, avi, atum, a. 2. *privare, ἐρημόω*, proprie eſt filios parentibus, aut parentes filiis privare: ab *orbus. Cic.* 1. *Offic. c.* 10. Theſeus filio Hippolyto non eſſet orbatus. *Ovid. Met.* 2. *v.* 398. Orbatum patres aliquando fulmina ponat. ¶ Tranſlate ſumitur pro privari generatim. *Cic. in Piſon. c.* 24. Cum orbabas Italiam juventute. *Id.* 4. *Acad. c.* 23. Non ergo in excæcat nos, aut orbat ſenſibus. *Plin. l.* 12. *c.* 8. Pens equitatu orbavit Alexandrum.

ORBONA, æ, f. dea, quæ præeſt parentibus liberis orbatis, teſte *Plin. lib.* 2. *cap.* 7. & *Arnob. lib.* 4. *pag.* 131. & *Tertull. l.* 2. *ad Nation. c.* 14.

ORBUS, a, um, *ſenza figliuoli, orfano*, qui ſine filiis eſt, ἄτεκνος, vel ſine parentibus, ἔρημος. *Cic. Parad.* 5. *c.* 2. *ſub fin.* Quem autem locupletis orbi ſuoi non obſervat? *Quintil. l.* 7. *cap.* 4. *circa med.* Liberalitas in paupem gratior, quam in diciie: patm, quam orbo. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 3. *ſub fin.* Filii mei, te incolumi, orbi non erunt. *orfani. Terent. Phorm.* 1. 2. 75. Ut orbæ, qui ſunt genere proximi, iis nubant. *Ovid. Heroid. epiſt.* 6. *v.* 156. A totidem natis orba ſit, aque viro. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 269. orba tigride pejor. ¶ Cum genit. *Id.* 13. *Met. verſ.* 505. Memnonis orba mei venio. ¶ Tranſlate Cic. *poſt redit. ad Quirit. c.* 5. Poſtaquam orba reſpublica conſulis fidem, tanquam legitimi tutoris, imploravit.

vit. *Id.* 3. *de Legib.* c. 3. *ad fin.* Neve plebem orbam tribunis relinquunto. *Id. pro Flacc.* c. 23. Usque eo urbs fuit ab optimatibus illa concio. *Ovid.* 1. *Triſt.* el. 7. v. 35. Orba parente ſuo quicumque volumina tangis. ¶ Sæpe univerſum ſumitur pro carente quacumque re. Cic. 4. *Fam. ep.* 13. *ante med.* Orbus iis rebus omnibus, quibus & natura ms, & voluntas, & conſuetudo aſſuefecerat. *Horat.* 1. 4. *od.* 2. v. 43. Forum orbum litibus. *Ovid.* 3. *Triſt.* el. 2. v. 11. mare portubus orbum. *Id.* 3. ex *Pont. ep.* 2. v. 52. ſtat baſe urba dea. *Id.* 1. *Met.* v. 72. regni orba animantibus. *Id. Heroid. ep.* 3. v. 93. orba fratribus. *& ib.* 1. ex *Pont. ep.* 2. v. 44. ſolitis non venit urba malis. *& lib.* 4. el. 2. v. 5. Epiſtola urba numerie. *Iterum in proſa.* & *lib.* 1. ep. 3. *verſ.* 54. æquum ſemper Ventorum rabie, ſolibus orbe, tument. *Id.* 13. *Met.* v. 195. lintea orba ventis. *Id.* 2. *Amor.* el. 2. v. 42. pectora urba fide. *& Heroid. ep.* 21. v. 141. verba orba viribus. *Vellej.* l. 1. mp. 5. *extr.* Orbus omnibus ſenſibus. *Stat.* l. 1. *Theb.* v. 74. Orbus viſu regnique. *& lib.* 10. *verſ.* 7. Funeta urba regis. ¶ Cum genitivo *Plaut. Rud.* 2. 3. 19. Orbus auxilii opumque. *Lucret.* l. 5. v. 838. Orba pedum. *Ovid.* 3. *Met.* v. 528. *& lib.* 14. v. 189. Orbus luminis. *cinco, orbo.* Sic *Plin.* l. 7. *cap.* 43. *ad fin.* Orbam luminibus ſenectam exigere. *Sid.* l. 13. v. 725. Hic fraudes pacis, Pyrrhumque a limine portæ Dejecit, viſus urbus. *h. e.* Appius Claudius cæcus. Sed *viſus* poteſt eſſe etiam accuſat. pluralis. *Id. l.* 14. v. 407. Orba gubernacli ſubeuntem munera Taurum. ¶ *Orbi palmites* dicuntur, qui oculo, ſeu gemma carent, & nihil pariunt. *Colum.* l. 4. c. 27. Nec orbos tantum detrahere palmites, verum etiam frugiferos. ¶ *Orbum cubile*, nuptialis thalamus altero conjuge viduate, *vedovo letto. Cornell. torm.* 65. *de causa Berem.* v. 21. Et tu vero orbum læti deſerta cubile.

ORCA, æ, ſ. *orca*, ἄρυξ, ὄργυα, belluæ marinæ genus. *Feſtus*: Orca genus marinæ belluæ maximum dicitur: ad cujus ſimilitudinem vaſa quoque ficaria orcæ dicuntur. ſunt enim teretes, atque uniformi ſpecie. *Plin.* l. 9. c. 6. In Gaditano oceano belluæ tradunt condi ſtatie temporibus in quodam ſinu placido & capaci, mire gaudentes ibi parere. Hoc ſcire orcas, infeſtam bis belluam, & cujus imago aulla repræſentatione exprimi poſſit alia, quam caruis immenſæ dentibus truculentæ. Irrumpunt ergo in ſecreta, ac vitalos earum, aut fetus, vel etiamnum gravides lancinant morſu, incurſuque, cæ libuntjcarum ruſtris, fodiunt, &c. ¶ Vas fictile falſamentis, ficis, vinis quoquo condendis uſum habens. Hoc ſenſu quidam volunt eſſe ab ὄρχη, ves fictile, Æolica lingua. *Horat.* l. 2. *ſer.* 4. v. 65. At pingui miſcere mero, mariaque decebit Non alia, quam qua Byzantia patruit orce. *barile, orcio. & Perſ. ſat.* 3. v. 76. Mænaque quod prima nondum defecerit orca. *Colum.* l. 12. c. 15. In urcas bene picatas ficum condere. *Plin.* l. 15. r. 19. *a med.* Ubi ficorum copia abundat, implentur urcæ in Aſia, cadi autem in Ruſpina Africæ urbe. *Varr.* l. 1. *R. R.* r. 13. *ad fin.* Ubi conditum novum vinum, orcæ in Hiſpania fervore multi ruptæ, neque non & dolia in Italia. *Vopiſc. in Aureliano*, in *fin.* Phagon aſque eo multam comedit, ut uno die ante menſam ejus aprum integrum, centum panes, vervecem & porcellum comederet, biberet autem infundibulo appoſito plus orca. ¶ Habet etiam alios uſus. *Plin.* l. 35. r. 7. *ante med. de ceruſſa.* Cerufſa in orcis cremata. ¶ Etiam pyrgum talorum *orcam* dici vult *Voſſ. in Etymol.* afferens illud *Perſ. ſat.* 3. v. 48. quid dexter ſenim ferret, Scire erat in voto, damnoſa canicula quantum Raderet, anguſtæ collo non fallitur urcæ. *& Pompon.* apud *Feſtum. l.* 3. *pag.* 615. Interim dum contemplor orcam, taxillos perdidi. V. *Caſaubon. in Perſ.* ¶ De *orca* gemma V. *Olca*.

ORCHAS, adis, ſ. V. *Orchis*.

ORCHESTOPOLARIUS, ii, m. ὀρχηστοπολάς, qui rotando, & circumagendo ſe ſaltat: ab ὀρχηστής, ſaltator, & πολέω, verto. *Jul. Firmic.* l. 8. c. 15. Ephalmator, orcheſtopolarius, petauriſtarius. Alii leg. *orciſcopolarius*, & urinatorem intelligunt.

ORCHESTRA, æ, ſ. ὄρχηστρα, ab ὀρχέομαι, ſalto, apud Græcos locus erat in Theatro, ubi chorus ſaltabat. Apud Latinos, eodem Theatri loco ſita alium uſum habuit, nempe deſtinata fuit Senatoribus ad ſpectandum. *Vitruv.* l. 5. c. 6. In orcheſtra Senatorum ſuat ſedibus loca deſtinata. *Sueton. in Cæſ. cap.* 39. Ludit D. Laberius eques R. mimum ſuam egit, donatuſque quingentis ſeſtertiis & anulo aureo, ſeſſum in quatuordecim e ſcena per orcheſtram tranſiit. *Id. in Aug.* r. 35. Senatoribus excuſantibus ſervavit infigne veſtis, & ſpectandi in urcheſtra, epulandique publice jus. *Id. in Cæſ.* r. 76. Honoree nimios recepit, perpetuum conſulatum, ſtatuam inter reges, ſuggeſtum in orcheſtra. *Id. in Claud.* c. 66. Ludos dedicationis Pompejani theatri e tribunali poſito in orcheſtra commiſit. ¶ Metonymice eſt ipſe Senatus. *Juvenal. ſat.* 3. v. 177. Æquales habitus illic, ſimilemque videbis Orcheſtram, & populum.

ORCHIA LEX, fuit de cœnis, lata ab Orchia Tribuno pleb. de Senatus ſententia, tertio poſt anno, quam Cato Cenſor fuerat, quæ certum numerum convivarum præſcribebat, cavebatque, ut patentibus januis cœnaretur, nequa legi fraus fieri poſſet. Hæc fuit prima omnium, quæ de ſumptibus ad populum lata ſunt. *Macrob. Saturn.* l. 2. r. 13.

ORCHIS, is, & Itis, ſ. ὄρχις, herbæ genus. *Plin.* l. 26. c. 10. Inter pauca mirabilia eſt orchis herba, ſive ſerapias, ſolitæ porri, caule palmeo, flore purpureo, gemina radice teſticulis ſimili: (*unde & nomen. nam ὄρχις teſticulus eſt.*) Quidam ſolin ſcillæ eſſe dicunt, læviore ac minore, caule ſpinoſo. ¶ Alia eſt, quæ & *tynoſorchis*. V. ¶ Item genus oleæ, eſcæ magis, quam oleo aptæ. *Colum.* l. 5. c. 8. & *de arborib.* c. 17. & *Pallad. in Februar.* r. 18. De his *Virg.* 2. *Georg.* v. 86. Orchitas, & radii, & amara paſſis baccha. Al. leg. *orchades* ab *orchas*, *adis*, eod. ſenſu.

ORCHITA, æ, ſ. &

ORCHITIS, is, ſ. ὀρχῖτις, genus oleæ, quæ & *orchis* dicitur. *Cato R. R. cap.* 6. Oleam conditivam, radium minorem, orchitem, poſeam. *& cap.* 7. Orchitas ubi nigræ erant, & ſiccæ, ſale confricatu, &c. *Varr.* l. 1. R. R. r. 60. Oleas eſſe optime conſ ſcribit Cato, orchites, & paſſeas aridas. *Colum.* l. 12. *cap.* 47. Albam paſſeam, vel urchitam, vel radiolum, &c. *& poſt.* Eadem conditura poſſet etiam regia componi, vel orchita.

ORCHOMENIUS, a, um, Ὀρχόμενος, ad Orchomenum pertinens, quod eſt oppidum, & ſtuvneu Bœotiæ, cujus meminit *Plin.* l. 8. c. *penult.* & l. 31. c. 1. Item oppidum Arcadiæ mediterraneæ. *Id.* l. 4. c. 6. & *Ovid. Met.* 5. *verſ.* 607. ¶ Item Bovim Theſſaliæ Myrsus antea dictus. *Plin. ibid.* r. 8. Hinc Orchomenius calamus apud *eund.* l. 16. *cap.* 36. genus arundinis perpetuo foraminis perviæ, tibiiſque faciendis utilis. Provenit circa lacum Orchomenium Bœotiæ. V. *Plin. ibid.* Orchomenium linum, genus lini, quod ex ejus arundinis paniculo fit. *Id.* l. 19. c. 1. ¶ *Orchomenii, orum*, ejus oppidi homines in Bœotia. *Juſtin.* l. 21. r. 3.

ORCINIANUS, a, um, ad Orcum pertinens. *Martial.* l. 10. *epigr.* 5. Vocet beatos, clamiteque felices, Orciniana qui ferentur in ſponda. *nel ſeretro, cella bara.* V. *Sondaside*.

ORCINUS, a, um, ad Orcum pertinens. *Nov.* apud *Gell.* l. 1. c. 24. poſiquam eſt Orcino traditus theſauro, Obliti ſuat Romæ loqui lingua Latina. *h. e.* Acheronti, ubi mortis theſauri objacent, ut *Enn.* loquitur apud *Feſt.* in *Ob*. Sunt qui leg. *Orci traditur theſauro*: item qui *Orcio*, & *Orcivo*, eodem ſenſu quidem, ſed minus *recte*. ¶ *Orcini liberti*, a domiuie teſtamento libertate donati, quam ſolum viderunt, cam is Orco traditm eſt, & in Orci familia numeratus, ut *Apul.* l. 3. *Metam.* loquitur. *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 4. *leg.* 1. *Julian. lib.* 28. *tit.* 5. *leg.* 8. *Jabolen. lib.* 33. *tit.* 8. *leg.* 22. &c. Item *Juſtinian. Inſtitut. lib.* 2. *tit.* 14. ¶ *Orcini Senatores*, Χαρώνιοι, Χαρωνικοὶ dicti ſunt Auguſti tempore, qui poſt Cæſarie necem in Senatum irrepſerant, ejus commentariorum auctoritate jactantes, cum ſe ab illo gradum obtinuiſſe. *Sueton. in Aug. cap.* 35. ¶ Omnibus his locis al. leg. *Orcivus*, & *Orcivs*, & *Orcivus* eod. ſenſu.

ORCULA, æ, ſ. *orciuolo*, parva orca, parvum vas. *Cato R. R. c.* 117. Oleas in orculam calcato manibus ſiccis. *Cajus*, & *Theodoſ. inter ver. Auctor. de limnib. pag.* 253. *Gorſ.* Lagenas, & orculas in finibus poſuimus.

ORCUS, i, m. *dio dell' inferno*, *Plutone*, *Orco*, deus Inferorum, idem qui Pluto, & Dis Pater. Volunt eſſe ab ὅρκος, juramentum, quia ſit jurameuti deus, & per Plutonem, & Stygiam Inferorum paludem jurare atiam dis mos fuerit, & magna religio. *Verrius* autem apud *Feſt.* olim dictum eſſe ait *Uragum*, vel *Urguum*, poſtea *Orcum* per ſyncopen: *Uragumo* vero, quod is deus maxime urgeat. In Gloſſ. veterib. Χαρὼν dicitur. *Plaut. Moſtell.* 2. 2. 68. Nam me Acheruntem recipere Orcus noluit. (hoc loco, ut & *Pan.* 1. 2. 131. videtur Orcum pro Charonte accipere.) *Cic. Verr.* 6. c. 50. Ut Veres, alter Orcus, vrutiis Ennæa, & non Proſerpinam aſportaſſe, ſed ipſam abripuiſſe Cererem videretur. *Petron. in Satyr.* c. 34. Sic minue cunctı, poſquam nos auferet Orcus. ¶ Quod *pallidum Orcum* dixit *Virgil.* 1. *Georg.* v. 277. & metonymia eſt, quia pallidos facit: & ita dictus etiam videtur, quia cum ſit jurejurandi deus, ſolent jurantes trepidatione pallefcere. *Servius ex Cælio*. ¶ Metonymice eſt ipſa mors, *morte*. *Horat.* l. 2. *ep.* 2. v. 178. ſi metit Orcus Grandia cum parvis, non exorabilis auro. *Lucret.* l. 5. *verſ.* 993. tremulas ſuper ulcera tetre teneates Palmas, horriferis acciebant vocibus Orcum. ¶ Item ipſe Inferorum locus, *l'Inferno*, ἅιδης. *Virg.* 6. *Æn.* v. 273. Veſtibulum ante ipſum, primiſque in faucibus Orci. *Propert.* l. 3. el. 17. v. 27. Minos ſedet arbiter Orci. ¶ Mittere, demittere, mactare aliquem Orco, *ammazzare*: ſuat *Horat.* l. 3. *od.* 4. v. 75. *Virg.* 2. *Æn.* v. 398. *Liv.* l. 9. r. 40. ¶ Orcum morari, *Horat.* l. 3. *od.* 27. v. 50. mortem differre altre quam par eſt. ¶ Cum Orcn ratinoem habere, apud *Varron.* l. 1. *R. R.* r. 4. periculo mortis ſe ſe exponere, quod faciunt agricolæ, qui peſtilentem agrum colunt. Verba *Varronis* ſunt: Eteuim ubi ratio cum Orco habetur, ibi non modo fructus eſt incertus, ſed etiam colentium vita. *Colum.* in eandem ſententiam ita loquitur *lib.* 1. r. 3. Nam ubi ſit cum Orco ratin ponenda, ibi non modo perceptionem fructuum, ſed & vitam colonorum eſſe dabiam, vel potius mortem quæſtu certinem. Itaque *rationem cum Orco ponere*, aut *habere* eſt ſubjici Orci dominio, & quaſi debitorem ſe ei facere: qui ſcilicet crebrie mortibus incolas ad exiculos quodammodo vocet. ¶ Veteres *Orchus* ſcripſere, atque ita reperiſſe ſe inſtantur in MSS. Virgilii *Pierius*, Terentii *Georg. Fabricius*, & probat *Valet. Probus in Corbol. pag.* 1455. & 1465. *Puſch.* Contra impeobant *Servius*, & *Paulanus*, (V. *Brunchuſ. ad Tibull.* l. 3. el. 3. *in fi.*) & uſus frequentior.

ORCYNUS, i, m. ὄρκυνος, piſcis marinos, pelamidum generis maximus, ſimilis tritoni, vetuſtate melior. *Plin. e. uh.* l. 32. ubi *Hardum.* adſcribit, a Narbonenſibus dici *Tan*, ab *Athenæo* Σῶνος μέγας, ab *Oppiano* Σῶνος μεγαλώτατος.

ORDIA. V. *Primordia*.

ORDINALIS, le, *ordinale*, ordinem ſignificans, ut Ordinale nomen, v. gr. *primus, ſecundus, tertius* apud Grammaticos. *Priſcian.* l. 2. *par.* 581. *Puſch.*

ORDINARIE, *ordinatamente*, ordinate, ordine. *Tertull. de reſurr. carn. cap.* 2. Hæretici ex conſcientia infirmitatis nunquam ordinarie tractant.

ORDINARIUS, a, um, *ordinato*, τακτὸς, ordine diſpoſitus, ordinatus. *Colum.* l. 3. c. 13. Conſitis compluribus inter ordinaria ſemina malleo-

meliualis, & cap. 36. Malleolus ordinariis vitibus interſerendus eſt. ¶ Item in quo ſernatur ordo, & mos, & lex, nihilque diſcreditur a conſuetudine, & ceteri inſtituto, *ordinario*. *Liv. l.* 27. *c.* 43. Non id tempus eſſe reipubl. motus, quo conſiliis ordinariis provinciæ ſuæ quiſque finibus bellum gereret: audendum ac novandum aliquid improviſum, inopinatum, &c. *Id. l.* 41. *c.* 18. *extr.* Quando duo ordinarii conſules ejus anni, alter morbo, alter ferro perifſet, ſuffectum conſulem negabant comitia habere poſſe. *Sueton. in Galb. c.* 6. Mox conſulatum per ſex menſes ordinarium geſſit. V. *Conſul*. *Id. in Cloud. c.* 25. Alium interpellatum ab adverſario de propria lite, negantemque cognitionis rem, ſed ordinarii juris eſſe, agere cauſam confeſtim apud ſe coegit. V. *Cognitio*. *Ulpian. Dig. lib.* 38. *tit.* 6. *leg.* 2. Fuit enim ordinarium, ante de judiciis taſſantium, ſic dein de ſucceſſione ab inteſtato loqui. *Senec. epiſt.* 53. *a med.* Philoſophia non eſt res ſubſciva: ordinaria eſt, domina eſt. *b. e.* non eſt ſubſeciva de exercenda, & ſubſiciſeia horis, ſed ſemper, & perpetuo ordina actionum vitæ. *Id. epiſt.* 39. Vida, ne plus profectura ſit oratio ordinaria, quam hæc, quæ nunc vulgo breviarium dicitur: olim cum Latina loquerentur, ſummarium vocabatur. *b. e.* oratio perpetua, longa, & integre ſuſeque ea perſequens, qualis Philoſophis in uſu fuit. ¶ *Ordinarii gladiatores*, qui legitimo & conſueto modo, loco, tempore, & apparatu educebantur. *Senec. ep.* 7. Hoc plerique ordinariis paribus, & poſtulaticiis præferunt. *Sueton. in Calig. c.* 26. *extr.* Gladiatorio munere, remoto ordinario apparatu, rabidis feris ciliſſimos ſenio confectos ſubjiciebat. *Id. in Aug. c.* 43. Spectaeit pugiles, non legitimos atque ordinarios modo, ſed & catervarios nppidanos. ¶ *Servus ordinarius* eſt, qui certum aliquod miniſterium habet in familia, & aliis ſervis præeſt, vulgari & omnis generis ſervitiis fungentibus: ipſumque ejus officium *ordinaria* dicitur. *Senec. epiſt.* 110. Unicuique noſtrum pædagogum dari deum, non quidem ordinarium, ſed hunc inferioris notæ, ex eorum numero, quos Ovidius (*Metam.* 1. *v.* 595.) ait de plebe deos. *Id. de benef. l.* 3. *c.* 28. Te illi offeruot ad hortos alicujus ne ordinariam quidem habentis officium. *Ulpian. lib.* 14. *tit.* 4. *leg.* 5. Si vicarius ſervi mei negotietur, ordinario ſcieute. *Sueton. in Galb. c.* 12. Ordinario diſpenſatori breviarium rationum offerenti, &c. ¶ Ordinarium hominem Oppius ait dici ſolitum ſcurram & improbum, qui aſſidue in litibus moraretur, ob eamque cauſam in ordine ſtaret adeuntium Prætorem. At Ælius Stilo, qui minime ordina eiveret. Catonem in ea oratione, quam ſcribit de ſuis virtutibus contra Thermum: Quid mihi fieret, ſi non ego ſtipendia in ordine omnia ordinarius meruiſſem ſemper? Sunt quidam etiam qui manipulorem ſum, qui inſimi ordinis ſit, appellatum credant ordinarium. Hæc *Feſtus*. Ex verbis *Catonis* colligitur, *ordinarium* dici militem, qui per omnes ordines & gradus ſtipendia meruit. *Vopiſc. in Firmo*, &c. *de Bonoſo*, *c.* 14. Militaeit primum inter ordinarios, deinde inter equites. *Ordinarii* hic eidrotur eſſe pedites legionarii. V. *Salmoſ.* Præterea *ordinarii* in legione ſunt primaipes, qui primum in acie locum tenent, primique pugnam ineunt ante haſtatos, & triarios, ut *Veget. l.* 2. *de re milit.* c. 15. docet. At in Inſcript. apud *Gruter. pag.* 542. *n.* 8. *Ordinarius legionis* videtur eſſe, qui in legione ordinem ducit. ¶ *Ordinarii ſiſcere* ſunt, quibus uti mos eſt in ſtructuris, quando nec lapide quadratu, neque latere ſtruitur. *Vitruv. l.* 2. *c.* 8. ¶ *Ordinarium oleum* dicitur a *Colum. ſub fin. cap.* 50. *l.* 12. quod ex oleis maturis legitime & ex more expreimitur: cui apponitur *cibarium*, quod ea oleis fit caducis, vel in lutum deſluentibus, atque adeo eſt multo deterius. V. *Cibarius*.

ORDINATE, &

ORDINATIM, *ordinatamente*, *con ordine*, *ſcalcuna*, *τετυγμένως*, ordine, ex ordine, compoſite. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 20. Muſculus ita faſtigiatus, atque ordinatim ſtructus. *Brut. ad Cicer. Fam.* 11. *ep.* 13. Antonius itinera fecit multo majore fugiens, quam ego ſequens. illa enim iit paſſim, ego ordinatim. *Sulpic. ad Cicer. Fam.* 4 *ep.* 5. Honores ordinatim petere in republica. *Auct. ad Herenn. in fi. l.* 4. Diſtincte & ordinate diſponere. *Tertull. l.* 2. *adverſ. Marcion. c.* 19. Quo plenius, & ordinatius retractentur. *Auguſtin. l.* 1. *Retract. c.* 24. Ordinatiſſime ſubjunxit.

ORDINATIO, onis, f. *diſpoſizione*, *regolamento*, *amminiſtrazione*, *ordinamento*, *ordine*, *διανέμησις*, actus ordinandi, diſponendi, diſtribuendi, diſtributio, adminiſtratio, ordo. *Plin. l.* 9. *epiſt.* 28. Cum certius de vitæ noſtræ ordinatione aliquid audieris. *Vellej. l.* 2. *cap.* 124. Primum principalium ejus operum fuit ordinatio comitiorum, quam motu ſua ſcriptam Auguſtus reliquerat. *Colum. l.* 4. *c.* 29. *a med.* Atque hæc vitium per ſulluram inſitarum eſt ordinatio. *Sueton. in Aug. cap.* 31. Annum a D. Julio ordinatum, ſed poſtea negligentia conturbatum, rurſus ad priſtinam rationem redegit: in cujus ordinatione Sextilem menſem a ſuo cognomine nuncupaeit. ¶ In architectura *ordinatio* quid ſit, docet his verbis *Vitruv. c.* 2. *l.* 1. Architectura conſtat ex ordinatione, quæ græce τάξις dicitur, & ex diſpoſitione: hanc autem Graci διάθεσιν vocant, *&c.* Ordinatio eſt modica membrorum operis commoditas ſeparatim, univerſæque proportionis ad ſymmetriam comparatio, *aggiuſtatezza del modello*. *Bald. in Lex. Vitruv.* ſic breviter definit: Ordinatio eſt totius, & partium, pro mediocris moduli ſumptionem commoda diſpoſitio. ¶ In re publica eſt compoſitio, adminiſtratio, gubernatio, *governo*, *amminiſtrazione*. *Sueton. in Ner. c.* 40. Spoponderunt tamen quidam deſtituto ei ordinationem orientis. *Plin. l.* 8. *ep. ult.* Te meminiſſe oportet, quale quantumque ſit ordinare ſtatum liberarum civitatum. nam quid ordinatione civilina? porro quam turpe, ſi ordinatio everſione, libertas ſervitote mutetur? ¶ In ordinationibus provinciarum illud erat præcipuum, idoneos creare magiſtratus, qui ad eas regendas mitterentur: unde *ordinatio* pro creatione magiſtratuum. Qua ratione in Eccleſia ſumitur pro creatione inferiorum Miniſtrorum. *Sueton. in Domit. c.* 4. Ecquid ſciret, cur ſibi viſum eſſet ordinationi proxima Ægypto præcipere Metium Rufum. V. *Ordino*. ¶ *Ordinationes* etiam dicuntur conſtitutiones Principum ad ordinandam rem publicam pertinentes. *Nerva Imp.* in quadam epiſt. apud *Plin. l.* 10. *poſt epiſt.* 66. Cum rerum omnium ordinatio obſervanda ſit; tum epiſtolis etiam Domitiani ſtandum eſt.

ORDINATIVUS, a, um, *ordinativo*, ordinem ſignificans. *Tertull. adverſ. Hermog. c.* 19. *ſub fin.* Principii vocabulum, quod eſt ἀρχή, non tantum ordinativum, ſed & poteſtativum capit principatum. *Priſcian. l.* 15. *pag.* 1020. *Putſch.* Ordinativa adverbia ſunt deinde, continuo, poſtea, &c.

ORDINATOR, oris, m. *ordinatore*, διανομεύς, qui ordinat, & diſponit. *Senec. ep.* 109. *a med.* Advocatus, & litis ordinator.

ORDINATRIX, icis, f. *ordinatrice*, quæ ordinat. *Auguſtin. epiſt.* 56. *poſt med.* Mens ordinatrix, & moderatrix rerum omnium.

ORDINATUS, a, um, *ordinato*, *diſpoſto*, τακτός, διανεμητός, ordine poſitus, diſpoſitus. *Nep. in Iphicr. c.* 2. Ut cum prælii ſigeum ab imperatore eſſet datum, copiæ ſine ducis opera ſic ordinatæ conſiſterent, ut ſinguli a peritiſſimo imperatore diſpoſiti eiderentur. *Cic. a. de nat. Deor. c.* 40. Ignea formæ curſus ordinatos definiunt. *Colum. l.* 4. *c.* 17. Ordinata vinera. *Martial. l.* 3. *epigr.* 58. Villa non ntnoſis ordinata myrtetis. *b. e.* myrtetis ordine poſitis ornata. *Colum. l.* 12. *c.* 3. *a med.* Valetudinaria bene ordinata, & ornata, & ſalubria. *ben all' ordine*. *Plin. l.* 7. *c. ult.* Horologiorum diligentia ordinatum. *Liv. l.* 2. *c.* 21. Tanti errores implicant temporum, aliter apud ulina ordinatis magiſtratibus. *b. e.* alia annorum ordine collocatis. *Apul. de deo Socrat.* Stellæ certo & ſtato curſu meatue longe ordinatiſſimus efficiunt. *Senec. ep.* 74. *a med.* Non dices vitam juſtiorem faleia liberis, quam amiſſis, nec ordinatiorem, nec prudentiorem, nec honeſtiorem. *Id. de vita beata*, *c.* 8. Compoſitus ordinatuſque eſt.

ORDINO, as, avi, atum, a. 1. *ordinare*, *diſporre*, *diſtribuire*, *ordire*, ordine pono, diſpono, compono, digero. *Horat. epod.* 17. *v.* 9. Ordinare agmina. *Juſtin. l.* 11. *c.* 9. *ſeiem*. *Colum. l.* 3. *c.* 23. vineam paribus inſervallis. *Id. l.* 5. *c.* 3. *a med.* Si per ſanos pedes locum vitibus placuerit ordinare. *Cic. l. de Invent. c.* 14 *ſub fin.* Ordinare partes orationis. *Sueton. de Grammat. c.* 21. bibliothecas. *Senec. in Thyeſt. v.* 713. Quem prius mactat ſibi, Dubitat; ſecunda deinde quem eæde immolet: Nec intereſt, ſed dubitat, & ſævum ſcelus juvat ordinare. *Cic. de Invent. l.* 2. *c.* 11. *ad fin.* Ordinare litem. *mettere all' ordine*, *olleſtire*, *pleitare*. *Paul. Dig. lib.* 40. *tit.* 12. *leg.* 24. cauſam. *Cujus ibid. leg.* 25. judicium. *Liv. l.* 29. *c.* 1. Scipin voluntarios milites ordinavit, ceatoriaeitque. *b. e.* in ordinas militares redegit, & diſtribuit, *diviſe*, *riduſſe in compagnie*. Sic *Flor. l.* 3. *c.* 19. *ad fin.* Familiam ergaſtulo liberatam ſub ſignit nedinat. ¶ Translate *Senec. ep.* 10. Nemo eſt ex imprudentibus, qui ſibi relinqui debeat. Tunc mala conſilia agitant: tunc cupiditates imprmbas ordinant. *b. e.* diſponunt tanquam in acie milites, ut ordina quodam uoam poſt aliam expleant. Sic *de vita beata*, *c.* 6. Ordinare ſpes ſuas, & dum corpus in præſenti ſagina juvat, cogitationes ad futura præmittere. ¶ Pro ſcribere ordine, *Horat. l.* 2. *ed.* 1. *v.* 10. mox, ubi publicas Res ordinaris, grande munus Cecropiam repetes cothurno. Sic apud Græcos τασσόμενος: unde τάγμα, liber. ¶ Eſt etiam politicum verbum, & ſignificat rogare, adminiſtrare, conſtituere, *dar feſta*, *mettere in offizio*, *regolare*: non mutata gubernandi ratione, ſed reſtituta quæ interciderat. *Flor. l.* 4. *c.* 3. Gratulandum tamen in tanta perturbatione eſt, quod potiſſimum ad Auguſtum ſumma rerum redit, qui ſapientia ſua atque ſolertia perculſum undique, & perturbatum ordinavit Imperii corpus. *Plin. l.* 8. *ep.* 24. Ordinare ſtatum liberatum civitatum. *Flor. l.* 4. *cap.* 2. & *Sueton. in Galb. c.* 7. Ordinare provinciam inteſtina diſſenſione, & barbarorum tumultu inquietam. *Id. in Aug. cap.* 17. Ordinare deſideria militum. *Id. in Cloud. c.* 25. Equeſtrem militiam ita ordinavit, ut poſt cohortem alam, poſt alam tribunatum legionis daret. *fece tale regolamento*, *che*, &c. ¶ *Ordinare magiſtratus*, conſtituere, creare homines regendæ rei publicæ. *Sueton. in Caſ. c.* 76. Eadem licentia ſpreta reipublicæ more, magiſtratus in plures annos ordinavit. *Juſtin. l.* 30. *c.* 2. Apathocles civitatem regebat, tribunatus, præfecturas, & ducatus mulieres ordinabant. ¶ *Ordinare aliquem*, in magiſtratu collocare, creare, deſtinare reipubl. adminiſtrandæ. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 23. Quædam e cariſ miniſtris diſpenſationem cuidam, quaſi fratri, petentem cum diſtuliſſet, ipſum candidatum ad ſe vocavit, exactaque pecunia, quantam ea cum ſuffragatore ſuo pepigerat, ſine mora ordinaeit. *Juſtin. l.* 17. *c.* 2. Filius, quem in ſucceſſionem regni ordinaverat. ¶ In re privata eſt diſponere, conſtituere. *Senec. ep.* 9. *a med.* Suo arbitrio res ſuas ordinare. *Martian. Dig. lib.* 5. *tit.* 2. *leg.* 2. & 5. Ordinare teſtamentum. *Senec. l.* 4. *de benef. c.* 1. Cum in ipſo vitæ fine conſtituimus, cum teſtamentum ordinamus, non beneficia nobis nihil profuture dividimus?

ORDIOR, iris, orſus ſum, dep. 4. *ordire*, *cominciar la tela*, *teſſere*, ὑφαίνω, texere incipio, texo. *Senec. in apocolac.* At Lacheſis plena orditur manu, & Neroni multos annos de ſua donat. Ita ex MSS. legit *Lipſ. epiſt. quæſt. l.* 2. 24. & alii. *Plin. l.* 12. *c.* 24. Araneus orditur telas. ¶ Sæpius eſt rei principium facere, ut ait *Feſt.* incipere, inchoare, *cominciare*. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 1. *in fin.* Alterius vitæ quoddam initium ordimur. *Nep. in Themiſt. c.* 1. Ab initio eſt ordiendum. *Cic. l. de Legib. c.* 7. Ab eo nobis cauſa nedienda eſt potiſſimum. *Id. l. de Orat. cap.* 22. *ad fin.* Craſſus princeps ejus ſermonis ordiendi fuit. *Id. ſ. Fam. ep.* 12. Dixeras autem mihi, te reliquas res ordiri. Sic *Nep. in Alcib. in fin.* Sed ſatis de hoc;

hoc: reliquos ordiemur. *& Propert. l. 3. el. 7. v. 49.* Celſaque Romanis decerpta paletia tauris Ordiar, & cæſo mœnia ſiſma Remo. *h. e.* canere aggrediar. *Cic. pro Marcell. c. ult.* Unde eſt orſa, in eodem texuiſſe oratio. *Id. Verr. 6. c. 47.* De quo ſi paulo altius ordiri, ac repetere memoriam religionis videbor, ignoſcite. *Id. in Brut. c. 6.* Eloquentia, de qua diſputare ordimur. *Virg. 6. Æn. v. 105.* Cum ſic orſa loqui vates. ¶ *Orſus* abſolute, *Id. 2. Æn. v. 1.* toro pater Æneas ſic orſus ab altu. *h. e.* cœpit loqui. Adde *lib. 1. v. 325.* At *orſus* pro locutus, *Id. 9. Æn. v. 656.* ſic orſus Apollo Mortales medio aſpectus ſermone reliquit. *& lib. 10. verſ. 806.* ſic Jupiter orſus, Sic dea ſubmiſſo contra Saturnia vultu. ¶ *Stat. lib. 1. Theb. v. 80.* tu ſaltem debita vindex Hæc ades, & totos in pœnam ordire nepotes. *h. e.* incipe punire filios, & proſequere uſque ad nepotes omnes. ¶ *Ordior* pro *ordiri*, *διγκατικῶς*, *Accius* apud *Non. c. 1. n. 183.* Non parvam rem ordibor. ¶ Particip. *ordiens* pro *orſus*, & quidem paſſiva ſignificatione, *Sidon. l. 2. ep. 9. a med.* Narratiuncules bifariam orditas lætitia peritiaque comitabantur. *Venant. Fortun. l. 2. carm. 10. ad fin.* Verſibus orditum carmen amore trahit. *Dionyſ. in præfat. l. 2.* Ut lectio probabilitate ordita crimen prolixitatis evadat.

ORDITUS, a, um. V. in fin. vocis præced.

ORDO, ordinis, m. *ordim, diſpoſizione, diſtribuzione, ſerie, volta, diſpoſizione*, digeſtio, diſpoſitio unius rei poſt aliam, ſuo quamque loco collocanda. *Cic. 1. Offic. c. 40.* Ordinem ſic ſervabit, compoſitionem rerum apeis & accommodatis locis. *Id. ibid.* Vis ordinis & collocationis. *Id. 1. de Divin. cap. 55.* Fatum appello ordinem ſeriemque cauſarum. *Colum. l. 12. c. 2.* Nihil eſt pulcrius in omni retione vitæ, diſpoſitione atque ordine. *Id. ibid.* Neque Imperator ſine ordine ac diſpoſitione quidquam valet vaplicare. *Cic. 1. Offic. c. 5. extr.* Adhibere modum quendam & ordinem rebus. *Id. de Haruſp. reſp. c. 9. a med.* Ordo rerum, ac viciſſitudo. *Al. leg.* neceſſitudo. *Id. 4. Acad. c. 20. ne fin.* Ut præpoſtere tecum agam, mox referam me ad ordinem. *Id. pro Roſc. Com. c. 2.* Ordinem conſervare. *Id. 5. Phil. c. 13.* eundem tenere. *Id. in Brut. c. 69.* ſequi. *& cap. 62.* perturbere. *Id. in Orat. c. 63.* immutare. *Id. 4. Acad. c. 37. & de Univ. c. 3.* Res in ordinem adducere. *Auct. ad Herenn. c. 9. l. 3.* redigere. *Quintil. l. 12. c. 5.* Puerorum ſtudiis ordinem dare. *Ovid. 2. Amor. el. 12. v. 20.* Nec tibi ſimplicitas ordine major ineſt. *più dell' ordinario, ſingolare.* ¶ *Cogere ne ordinem* dicitur privatus, qui magiſtratui reſiſtit, eumque jure ſuo uti vetat, vel ejus majeſtatem lædit: quod eſt, quaſi in ordinem ac numerum vulgi rediget, ad privati conditionem trahat, ac pro vili abjectoque habeat. *Plin. l. 2. ep. 13.* Tribunatum eſſe poteſtatem ſacroſanctam, & quam in ordinem cogi, ut a nullo, ita ne a ſe quidem deceat. *Liv. l. 3. c. 51. extr.* Decemviri querentes, ſe in ordinem cogi, non ente, quam perlatis legibus, depoſituros imperium ſe ajebant. *Sueton. in Claud. c. 38.* Oſtenſibus, quia ſibi ſubeuoti Tiberim ſcaphas obviam non miſerant, gravitate correptis, eaque cum invidia, ni in ordinem ſe coactum conſcriberet, &c. Adde *Lam. l. 6. c. 38. ſub fin. l. 65. c. 3. extr. & lib. 43. c. 16.* Sic *Sueton. in Veſpaſ. c. 15.* Helvidio Priſco non ante ſuccenſuit, quam altercationibus infolentiſſimis pene in ordinem redactus. Adde *Senec. de conſol. ad Helv. c. 13.* ¶ Tranſlate *Senec. ſub fin. l. 1. de clem.* Tyrannus unum occidi jubere, aut alterum, parum imperatorium credit: niſi eodem tempore grex miſerorum ſubjectus ſtetit, crudelitatem ſuam in ordinem coactam putet. *Plin. l. 2. ep. 6.* Gula reprimenda, & quaſi in ordinem redigenda eſt. *Liv. l. 3. c. 35.* Applum nimium in ordinem ſe ipſum cogere, & vulgari cum privatis. *Quintil. l. 12. c. 4. (al. 5.)* Grammatici, Auctores alios in ordinem redegerunt, alios omnino vemerunt numero. *h. e.* in turba Scriptorum poſuerunt, ioter viles & abjectos connumerarunt. Sic *Liv. l. 30.* apud *Priſcian. l. 18. pag. 1173. Poeſeb.* Tribuni plebis in ordinem redacti. *h. e.* pro contemptiſſimis habiti ſunt. ¶ *Ordine, in, & per ordinem, in ordine*, ve *ordior*, ſecundum ordinem, *in ordine, eco ordior, per ordine, ordinatamente. Cic. in Parrit. c. 1.* Ordine interrogare. *Terent. Adelph. 3. c. 53.* Hegioni rem enarrato omnem ordine. *Virg. Ecl. 1. v. 74.* pone ordine vites. *Cic. pro Roſc. Com. c. 1.* Tabulæ in ordinem conſectæ. *Quintil. l. 4. c. 2. a med.* Sortiti nocte ſinguli per ordinem cum ferro cubiculum intrarunt. *Virg. Ecl. 7. v. 20.* Hos Corydon, illos referebet in ordine Thyrſis. *Cic. 6. Verr. c. 64.* Ut quiſque ætate & honore natecedebat, ite ſententiam dixit ex ordine. *Auct. ad Herenn. l. 3. c. 18.* Locis (*memoriæ*) ex ordine vollocatis. *& cap. 17.* Ex ordine hos locos habere. ¶ *Ordine* interdum eſt recte, ſapienter, prudenter. *Cic. pro Quint. c. 7.* Eti-ſima, modo & retione omnia Romæ Nævium feciſſe, ſi hoc recte atque ordine factum videtur. *Id. Verr. 5. c. 84.* An id recte, ordine, e republica factum eſſe defendes? ¶ *Ex ordine*, ſine intermiſſione, *ſucceſſivamente. Virg. 4. Georg. v. 507.* Septem illum totos perhibent ex ordine menſes Fleviſſe. ¶ *Extra ordinem* eſt neglecta & poſthabita ordinis notione, præter conſuetudinem, aut leges, *ſtraordinariamente. Cic. pro Dom. c. 8.* Pompejo plurima, maxima terra marique bella extra ordinem eſſe commiſſa. *Id. de provinc. conſul. c. 8.* Provinciam alicui extra ordinem decernere. *Paul. Dig. lib. 48. tit. 2. leg. 8.* Duranta tamen pœna legum, dum extra ordinem crimina probantur. *h. e.* omiſſis juris ſolemnitetibus. ¶ Item incidenter, *inavdentemente. Quintil. l. 10. c. 3. ſub fin.* Debet etiam (*in cera*) vecare locus, in quo notentur, quæ ſcribentibus ſolent extra ordinem, id eſt ex aliis, quam qui ſunt in manibus loci, occurrere. ¶ Item eximie, & quaſi præter ceteros. *Cic. Fam. 6. ep. 5.* Ad eam ſpem, quam vetra ordinem de te ipſo habemus, accedunt tua præcipue, &c. ¶ *Ordo* nonnunquam eſt ſeries rerum fluentium, & invicem ſuccedentium; *ſerie, corſo*, *Cic. in Brut. c. 4.* Explicatis ordinibus temporum, uno in conſpectu omnia videre. *Virg. 3. Æn. v. 376.* ſic fate deum rex Sortitur, volvitque vices: is vertitur ordo. *Id. 7. Æn. v. 44.* majos rerum mihi naſcitur ordo. ¶ *Item* fetum & ſeries cauſarum *divinitus* diſpoſitarum. *Perſ. ſat. 3. v. 66.* Diſcite, o miſeri, & cauſas cognoſcite rerum, Quid ſumus, & quidnam victuri gignimur, ordo Quis datus. *Manil. l. 2. v. 531.* Non caſus opus eſt, magni ſed numinis ordo. *Cic. 2. de Divin. c. 55.* Fatum appello ordinem ſeriemque cauſarum. ¶ Sæpe dicitur de diſpoſitione arborum in agris, *ſtare. Cic. pro Cæcin. c. 8.* Ejus fundi cetremem perrem oleæ directo ordine deſiniunt. *Id. de Senect. c. 17.* Proceritates arborum, directos in quincuncem oſtines. *Virg. 2. Georg. v. 276.* Sin tumulis accline ſolum, colliſque ſupini, Jugibus ordinibus. *h. e.* vitium ordine fac laxiores. ¶ Item de ſtatu & conditione hominum in civitate, *rango, grado, condizione*: ut Ordo ſenatorius, equeſter, plebejus (triplex diviſio celebris apud Romanos) aratorum, mercatorum, publicanorum, &c. *Cic. pro Cluent. c. 37.* Fidiculanium cujus erat ordinis? ſenatorii. *Id. pro Dom. c. 18.* Proximus eſt hunc dignitati equeſter ordo. *Id. Verr. 4. c. 6.* Si cuiquam generi hominum ſive Siculorum, ſive noſtrorum civium; ſi cuiquam ordini ſive aratorum, ſive pecuariorum, ſive mercatorum probatas ſit. *Sueton. in Aug. c. 41.* Liberalitatem omnibus ordinibus per occaſiones frequenter exhibuit. *Cic. Fam. 13. ep. 9.* Cum noiverſo ordini publicanorum ſemper libentiſſime tribuerim. *Suetan. de Grammat. c. 18.* L. Craſſitius, genere Tarentinus, ordinis libertini. *Cic. Verr. 3. c. 48. in fin.* Homo ornatiſſimæ loco, ordine, nomine, virtute, ingenio, copiis. Apud *Gruter.* legitur etiam Ordo ſacerdotum, haruſpicum Vlvitalium, &c. *pag. 310. n. 10. pag. 304. n. 7. pag. 306. n. 2.* &c. ¶ Ampliſſimus ordo eſt Senatorius. *Cic. pro Cæl. cap. 2.* Quem abſentem in ampliſſimum ordinem cuopterunt. V. *Amplus* ſub fin. Sic Splendidiſſimus ordo, apud *Gruter. pag. 390. Inſcript. 5.* Sic abſoluta Ordo Beneventanus *ibid. n. 1.* h. e. Senatus, vel Decuriones Beneventanorum. & Ordo Mutinenſis, apud *Tacit. 2. Hiſt. c. 51.* quib. adde *Inſcripe.* apud *Gruter. pag. 485. n. 1.* Item *pag. 1094. n. 3.* ubi Ordo populuſque Salernitanus. *In* vet. Tab. apud *Gruter. pag. 443. n. 6.* Peltuini (*in*) Veſtinis in Curia Aug. Ordinem habenibus T. Avidiacco Reſtituto & Blæſio Natale Edd. QQ. &c. *h. e.* ſenatum habentibus. Sic *Ulpian. Digeſt. lib. 50. tit. 9. leg. 3.* Ut Ordo non aliter habeatur, quam duobus partibus (*ſenatorum*) adhibitis. ¶ Quamquam plebs tertius eſt ordo populi, ſæpe tamen *ordo* ſolet *de* duobus prioribus uſurpari. *Suetan. in Aug. c. 15.* Trecentoe ex dedititiis electos utriuſque ordinis, ad aram hoſtiarum more mactatos. *Velliy. l. 2. c. 100.* Aliique minoris nominis utriuſque ordinis viri. ¶ In militia primo eſt *ipſa* aciei *diſpoſitio*, *ordinanza, file. Hirt. de B. Alex. c. 14.* Poſt hunc ordinem reliquas naves ſubſidio diſtribuit. *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 26.* Auxilia regis nullo ordine, & ſine timore iter feceraut. *Salluſt. in Jug. c. 101.* Sine ſigno, ſine ordinibus, equites pedites permixti. *& cap. 54.* Conturbare ordines. *& cap. 55.* obſervare. *& ibid.* reſtituere. ¶ Deinde certe militum manus, *ſchiera, compagnia, banda. Cic. Phil. 12. c. 8.* Viri fortiſſimi atque honeſtiſſimi, qui ordines duxerunt. *Cæſ. l. 1. B. Civ. c. 13.* L. Pupiue primipili centurio, qui hunc eundem ordinem in exercitu Pompeji antea duxerat. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 391. n. 4.* Ordinem accepit in legione quinta. *Vet. Tab. an. Herculenſ.* apud *Muratch. pag. 413. n. 47.* Cuive apud exercitum ignominiæ cauſa ordo ademptus eſt. *h. e.* centurionatus. ¶ Non ſolum imperatoris, ſed etiam Tribunorum militum erat aſſignare cuilibet *ordinem* ducendum, ut colligitur ve *Liv. l. 41. c. 34. a med.* Hic autem *ordo* fere erat militum manus minor centuria, v. gr. manipulus. *Liv. ibid.* Tertio anno virtutis cauſa mihi T. Quintius decumum ordinem haſtatum aſſignavit. *& paulo poſt.* Me imperator dignum judicavit, cui primum haſtatum priorie centuriæ aſſignaret. ¶ Ipſi centuriones, qui ordinibus præſunt, *ordines* dicuntur. *Cæſ. l. 6. B. Gall. c. 6. ad fin.* Labienus noctu tribunie militum, primiſque ordinibus convocatis, quid ſui conſilii ſit, proponit. ¶ In re navali *ordines remorum* ſunt eorum ſeries utrinque diſpoſitæ: habentque ſinguli binos verſus, dextrum, & ſiniſtrum: v. gr. triremis tres ordines, verſus ſex, &c. V. *Scheffer.* Alii *verſum*, & *ordinem* unum & idem intelligunt. *Virg. 5. Æn. v. 129.* triplici pube quam Dardana verſu Impellunt, remo conſurgum ordine remi. *Plin. l. 7. c. 56. ed fin.* Sex ordinum novem invenit Xenagoras. ¶ In theatris ordines ſubſelliorum, ſeu graduum diſtincti erant, & variis populi ordinibus aſſignati. Primus ordo, ve decreto Auguſti, vacabat Senatoribus: ſui erant etiam plebi, ſui militibus, maritis, præteetatis, feminis, &c. V. *Suetan. in Aug. c. 44.* Sed poſt Senatores ve vetere inſtituto quatuordecim graduum ordines Equeſtri ordini aſſignati fuere. *Cic. Phil. 2. c. 18.* Sediſti in quatuordecim ordinibus, cum eſſet lege Roſcia decoctoribus certus gradus conſtitutus. *Suetan. in Aug. c. 14.* Cum ſpectaculo luderum gregarium militem in quatuordecim ordinibus ſedentem excitari per apparitorem juſſiſſet. *Juvenal. ſat. 14. v. 323.* effice ſummam Bis ſeptem ordinibus, quam lex dignatur Othonis. Hinc *ſedere in quatuordecim. Suetan. in Caſ. c. 39.* Seſſum in quatuordecim e ſcena per orcheſtram tranſiit. Adde *in Aug. c. 40.* ¶ Apud Grammaticos *ordo* eſt naturalis, & non artificioſa verborum compoſitio, & ſtructura. *Feſtus in Pedum*: In eo verſu, qui eſt in Iphigenio Ennii: Procede gradum proferre pedum nitare: ceſſas? id ipſum baculum ſignificari cum ait Verrius, mirari fatis non poſſum, cum ordo ſit talis, & per eum ſignificatio aperta: gradum proferre pedum nitere: ceſſas?

ORFÆ, arum, *f. morſa, freno, χαλινὸς*, frenum, ita dictum, quod *ore* inſeritur, ut ait *Feſt.* vel ab *ouero, as*, quod V. ſuo loco. *Tirin.* apud *Feſt.* Et ſi tacebit, tamen gaudebit ſibi permitti oreas.

Navium : Deprandi autem leonis obdas oreas . *Cato ibid.* Oreas mihi inde , tibi cape flagellum . *Cultus ibid.* Oreas equo detrahe-re. .

OREAS, adis, *f. Ninfa montana* , Ὀρειάς , Nympha degens in monti-bus : ab ὄρος , mons . *Virg.* 1. *Æn.* v. 501. Qualis in Eurotæ ripis , aut per juga Cynthi Exercet Diana choros, quam mille ſecutæ Hinc atque hinc glomerantur Oreades . *Calpurn. Ecl.* 4. v. 136. Per juga ſiccata velox pede currit Oreas . *Ovid.* 8. *Met.* v. 786. montani nuncupantur minis unam Talibus agreſtem compellat Oreada dictis.

OREON. V. *Oreus* .

OREOSELINON, i, n. ὀρεοσέλινον, genus apii. V. *Helioſelinon*.

ORESTES, æ, & is, Ὀρέστης , ου , m. Agamemnonis & Clytemneſtræ filius , ſic appellatus ob ferinam atque agreſtem , & quaſi montanam naturam : ab ὄρος, mons . Hunc ſoror Electra , necem ei parari ab Ægiſtho, qui patrem Agamemnonem interfecerat, & cum matre in adulterio vivebat , metuens , per pædagogum in Phocidem clam ablegavit : quo loco duodecim annos commoratus , cum pædagogo ſuo Argos rediit , ubi ſub ſpecie hoſpitii intromiſſus ad Clytemneſtram , eandem in ultionem patris occidit . Deinde Pylthum quoque Macharei ſacerdotis ope in Apollinis templo interfecit , eo quod Hermionem Menelai filiam , ſibi prius deſponſatam , rapuiſſet. Propter quæ ſcelera agitatus eſt furiis, quibus non ante liberari potuit, quam judicium in Areopago expertus ſit , ubi com a ſee diis condemnaretur , & ſex abſolveretur , tandem a Pallade & abſolutus , & a furiis liberatus eſt . Amicum habuit Pyladem , perpetuum nominum ſuorum profectionum comitem , periculorumque ſocium , cum quo tam ſancte amicitiam coluit , ut alter pro altero mori non recuſaret, cum in Cherſoneſum Tauricam profectus , ad aram Dianæ mactandus eſſet. Ibi ab Iphigenia ſorore agnitus , cum ea profugit, ſignumque deæ in Italiam aſportavit , & juxta Ariciam conſtituit . *Cic. de Amic. c.* 7. Cum Pylades Oreſtem ſe eſſe diceret, ut pro illo necaretur. *Stat. Theb.* 12. v. 511. & a miſero matrem ſubmovit Oreſte. *Ovid, Heroid. ep.* 8. v. 9. clamantem nomen Oreſtæ. *Al. leg.* Oraſtis . *Id.* 2. *Amor. el.* 6. v. 15. Quod ſuit Argolico juvenis Phoceus Oreſtæ. *Al. leg.* Oreſti . *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 29. Cum Oreſtis fabulam doceret Euripides. *Ita hg. cum aliis Priſcian. l.* 6. *pag.* 705. *Putſch. Alii* Oreſtem . *Salluſt in fragm.* apud *eund. ibid.* Eam ſeditionem Senatus per nuntios Oreſtis cognitam approbat . *Macrob. l.* 6. *ſatyr.* 21. Nec melior panis, turdiſve dabatur Oreſti . *Gell. l.* 7. *c.* 5. Geſtare urnam cum Oreſti oſſibus . (pro *Oreſtæ* , ut *Ulyſſi* , *Achilli* .) *Ovid.* 2. *Triſt. el.* 5. v. 22. Fecerunt furiæ, triſtis Oreſta, tuæ . *Al. leg.* Oreſte . *Cic. in Piſon. cap.* 20. Tragico illo Oreſte demention . ¶ *Scenis agitatus* dicitur a *Virg.* 4. *Æn.* v. 471. quia multæ de eo Græcis conſcriptæ tragœdiæ fuere. *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 6. Scriptus & in tergo, nec dum finitus Oreſtes . ¶ Fuit etiam *Parrhaſii* libri inſcriptus *Oreſtes*, vel *de inſomnia*, teſte *Gell. l.* 13. *c.* 4. ¶ Oreſtis fabulam præter Græcos narrant *Hygin. fab.* 117. 119. 120. 122. 257. & 261. item *Serv. ad Æn.* 3. v. 332. & *ad Æn.* 4. v. 471. ¶ Ejus cineres Aricia, ubi conditi fuerant , Romam poſtea translati ſunt, & ante templum Saturni compoſiti : habiti una ex iis rebus, iis quibus Romanæ Reipubl. fatum contineretur , ut in *Auriſice* dictum eſt .

ORESTEUS, a, um, adject. ad Oreſtem pertinens, Ὀρεστεῖος, ut Oreſtea Diana, cujus ſimulacrum Oreſtes juxta Ariciam collocavit, *Ovid. l.* 15. *Met.* v. 489.

ORÉUS, & Oreos, a, um, *montanus* , ὀρεῖος , montanus , monticola : ab ὄρος, mons . *Feſtus :* Oreos Liber Pater, & Oreades Nymphæ appellantur , quod in montibus frequenter apparent. ¶ *Oreum* , i, herba in montibus naſcens, refertur a *Plin. l.* 27. 1. ta. inter ſpecies polygoni; arundini teneræ ſimilis , uno caule , denſis geniculis , & in ſe fractis, foliis piceæ .

OREXIS, is, *f. fames* , *appetitus* , appetitus, eſuritio, ὄρεξις : ab ὀρέγομαι , appeto . *Juvenal. ſat.* 11. v. 217. Hinc ſurgit orexis , Hinc ſtomachi vires . *Id. ſat.* 6. v. 426. ſextarius altri Ducitur ante cibum rabidam ſaturus orexim. *Lamprid. in Heliogab. c.* 29. *extr.* Amabat ſibi pretia majora dici earum rerum , quæ menſæ parabantur , oresin convivio hanc eſſe aſſerens .

ORGANARIUS, ii, m. qui organa tractat , vel fabricatur . *Firmic. Matheſ. l.* 3. *c.* 14. Mercurius cum Venere facit organarios, & myropolas. Adde *Ammian. l.* 28. *c.* 1. (*al.* 3.)

ORGANICUS, a, um , ὀργανικός, ad organum pertinens . *Vitruv. l.* 10. *c.* 1. Quemadmodum telarum organicis adminiſtrationibus connexus ſtaminis ad ſubtegmen , non modo corpora tegendo tuentur , ſed etiam ornatus adjicient honeſtatem. *Cato* apud *Non. c.* 2. *n.* 70. Melos alterum in cantibus eſt bipartitum , unum quod eſt in aſſa voce, alterum, quod vocant neganicon . *h. e.* quod per organa muſica fit . *Jul. Firmic. l.* 8. 1. 30. *a med.* Nauticos quoque , & quibus organicæ machinationis officia credantur . *Lucret. l.* 3. *v.* 132. redde harmoniæ Nomen ab organico ſaltu delatum Heliconis. *h. e.* muſicis carminum , & ſonorum exercitationibus celebrato . ¶ *Organicus*, qui organa facit, aut tractat, *fonatore*, *Lucret. l.* 5. v. 335. modo organici melicos peperere ſonores . *& lib.* 2. v. 412. Et monſea male , per chordas organici quæ Mobilibus digitis expergefacta figurant . ¶ *Organicos* , adverb. V. *Mechanicus* .

ORGANUM, ni, n. *inſtrumentum*, *machina*, ὄργανον, inſtrumentum, machina ad aliquid faciendum . Vox Græca inde ducta, quia eo utimur τοῦ ἔργου, quaſi ἐργανον . *Colum. l.* 3. *c.* 13. *ad fin.* Sic compoſitum organum cum in ſulcum demiſſum eſt , litem domini & conductoris ſine injuria diducit. *Id. l.* 12. *c.* 50. *ante med.* Eſt & organum erecta tribulæ ſimile , quod tudicula vocatur . *Suetos. in Ner. c.* 44. In præparanda expeditione primam curam habuit deligendi vehicula portandis ſcenicis organis, *Plin. l.* 2. *c.* 26. Excogitatis organis, per quæ fidelium loca atque magnitudines ſignaret. *Id. l.* 26. *c.* 3. *ſub fin.* Anginas curare in fauces organo demiſſo . *Id. l.* 24. *c.* 12. Folliculis in pila tuſis, ſuccus exprimitur organis . ¶ Dicitur de architectonicis & bellicis . Differt tamen a machina , quod hæc pluribus operibus , aut vi majore cogitur effectus habere , ut baliſtæ, & torcularium præla : neganum autem unius opere, prudenti tectu perficit , quod propoſitum eſt , uti ſcorpionis , ſeu anaſcyclorum verſationes . Ita *Vitruv. c.* 1. *l.* 10. *Plin. l.* 19. *c.* 4. *ad fin.* Hortos a puteo rota , organiſve pneumaticis , vel tollenonum hauſtu rigandos . ¶ Translate *Quintil. l.* 1. *c.* 2. (*al.* 3.) *ſub fin.* Maxima pars eloquentiæ conſtat animo . Hunc affici, hunc concipere imagines rerum neceſſe eſt . In porro , quo generoſior celſiorque eſt , hoc majoribus velut organis commovetur. ¶ Item de inſtrumentis muſicorum , *inſtrumentum muſicale* . Ea ſunt triplicis generis : alia *inanimata* , quæ ſpiritu inflantur, ut tibiæ , fiſtulæ, tubæ : alia ὀργανικὰ, quæ nervis intenduntur , ut lyra , cithara : alia *animata*, quæ manu pulſantur, ut tympana, fiſtra. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. Fauces tumentes ſtrangulant vocem, obtuſæ obſcurant , naſa exaſperant, convulſæ fractis ſunt organis ſimiles . *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 378. *Si* gaudet cantu, nullius fibula dulcat Vocem vendentis prætoribus : organa ſemper In manibus : denſi radiant teſtudine tota Sardonyches , criſpo numerantur pectine chordæ. ¶ Sæpe de hydraulico , cui ſimile eſt, quod dicimus *organo* . *Suetos. in Ner. c.* 41. Reliquam dici partem pro organa hydraulica novi & ignoti generis circumduxit. *Lampr. in Alex. Sev. c.* 27. Lyra , tibia, organo cecinit , tuba etiam . *Id. in Heliogab. c.* 32. Tuba cecinit, panduriza vit , organo modulatus eſt. V. *Hydraulus* . ¶ Organum oris *Prudentius* περὶ στεφ. *cap.* 14. *de S. Rom. v.* 2. eſt lingua . ¶ Proverbii genus eſt in illo *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Vna velut tractabilis , atque habens omnes in ſe, qui deſiderantur , ſonos , intentioneſque , & toto , ut aiunt , organo inſtructa . Ubi *Turneb.* Metaphora ducta eſt ab organis muſicis , quæ cum ſint omnibus chordis intenſa , aut omnibus fiſtulis inſtructa , ut nihil deſit , ſuavem efficiunt concentum . ¶ De organis muſicis , eorumque inventore , *Vitruv. l.* 9. *c.* 9. & *lib.* 10. *c.* 13. & *Claudian. de conſul. Mall. Theod.* 2 *verſ.* 316.

ORGIA, arum, n. *feſte di Bacco* , Ὄργια , ſacra nocturna Liberi Patris, quæ tertio quoque anno celebrabantur, unde & trieterica, h. e. triennalia dicta ſunt : ἀνὰ τὸν ὀργὴν a furore , quem ſimulabant bacchantes ululatibus, diſcurſu per ſaltus, thyſſorum agitatinibus , nliſque ſignis ebrietatis aut veræ, aut fictæ : vel ἀνὰ τὸν ὄρον , quia in montibus fiebant : vel ab ὄργια , arceo , prohibeo , quod profani ab his arcerentur : vel ab ὄργια , præterit. τὰ ὄντα , facio, quod & ſacrificare ſignificat . Unde Græcis non ſola ſacra Bacchi , ſed quælibet alia ὄργια dicuntur , quemadmodum *ceremonia* apud Latinos , ut *Serv. ad* 4. *Æn. v.* 302. & 6. *v.* 527. docet , inſtituta dicuntur ab Orpheo (teſte *eod. ad Æn.* 6. *v.* 645.) qui poſtea in ipſis Orgiis a Bacchis diſcerptus fuit , ut *Ovid. metam l.* 11. *Met.* narrat . *Virg. Æn.* 4. v. 302. qualis commotis excita ſacris Thyas , ubi audiro ſtimulant trieterica Baccho Orgia , nocturnuſque vocat clamor Citheron . *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 259. Pars obſcura cavis celebrabant Orgia ciſtis , Orgia , quæ fruſtra cupiunt audire profani . *Senec. in Herc. Oet. v.* 594. Nos Cadmeis Orgia ferre Tecum ſolitæ condita ciſtis . *h. e.* ſacram ſupellectilem , cujus in Orgiis uſus erat . Sic in illo *Virg.* 6. *Æn. v.* 517. Ille chorum ſimulans, evantis Orgia circum Ducebat Phrygias : *Servius* orgia intelligit cantharos maximos , plenos vino , qui in Orgiis adhibebantur . ¶ De aliis ſacris . *Stat. l. & ſilv.* 6. *v.* 3. quæ veſtra , ſorores , Orgia, Pieriæ, quas inceſtavimus aras ? *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 91. Talia ſecreta coluerunt Orgia tæda Cecropiam ſoliti Baptæ laſſare Cotytto. ¶ Translate *Propert. l.* 3. *el.* 1. *v.* 2. Primus ego ingredior puro de fonte ſacerdos Itala per Grajoe Orgia ferre choros . *h. e.* more modoque Græcorum amores canere . *Colum. l.* 10. *v.* 217. Ille canat majore deo , quem Delphica laurus Impulit , & rerum cauſas , & ſacra moveatem Orgia naturæ , ſecretaque fundera cæli . *h. e.* arcana , myſteria.

ORGIOPHANTA, æ, m. Ὀργιοφάντης , antiſtes , qui ritus Orgiorum alios docet . Vet. Lapis apud *Gruter. pag.* 66. *n.* 9. & apud *Murator. pag.* 175. *n.* 1.

ORIA. V. *Horia*.

ORIBASUS, i, m. ὀρίβασος, nomen canis venatici : ab ὄρος , mons , & βαίνω, gradior . *Ovid.* 3. *Met.* v. 220. Pamphagus , & Dorceus , & Oribaſus , Arcades omnes .

ORIBATA, æ, m. ὀρειβάτης , montes aſcendens : ab ὄρος , mons , & βαίνω , ſcando . *Jul. Firmic. l.* 8. *c.* 17. Erunt funambuli , neibatæ , neurobatæ , & qui talia pertractent . *h. e.* per præcipitia , & loca pendentia , & invia ambulantes .

ORICHALCUM. V. *Aurichalcum* .

ORICILLA. V. *Auricilla* .

ORICIUS, a, um , ad Oricum pertinens, Ὠρίκιος , quæ urbs eſt Epiri *&* Colchis condita , teſte *Plin. l.* 3. *c.* 23. in confinio ejus & Albaniæ , in ora maris Adriatici contra Hydruntum extremæ Italiæ oppidum , nunc *Orſo* . Circa eam naſcitur terebinthus , arbor nigro ligno, foliis buxi, ut *Serv.* docet ad illud *Virg. Æn.* 10. v. 135. quale per artem Inclufum buxo , aut Oricia terebinthus Lucet ebur . Adde *Propert. l.* 3. *el.* 5. *v.* 63. ¶ De ipſa urbe *Id. l.* 2. *el.* 8. *v.* 19. Ut te felici prævecta Cenaunia reuno Accipiat placidis Oricos æquoribus . *Lucan. l.* 3. v. 187. Tunc qui Dardaniam tenet Oricon. *Dardaniam* vocat , quia Helenus Priami filius cum Andromacha in iis locis regnavit. ¶ Legitur etiam *Oricbos*, & *Oricbius* , quod *Pierio* minus placet .

ORICULA. V. *Auricula* .

ORICULARIUS, a, um, *auricularis* , ὠτικός , ad aures pertinens , auri-

Digitized by Google

cularius, ut *orionlarius clyſter* apud *Celſ. l. 5. c. 28. ſect. 12.* & *lib. 6. c. 7. ſect. 3.* quo in aures aliquid injicitur. ¶ *Oriculariis ſervi* apud *Petron. in fragm. Tragur. c. 43. Burm* videntur fuiſſe *δρυμαρτοί*, aufcultatores emiſſarii, per quos domini cognoſcerent occulta, quæ celabant. Ita *Reinef.* & *Burmann.*

ORIENS, entis, *forgeante, naiſcente, ſe levant*, ſurgens, naſcens. *Cic. in ſomn. Scip. cap. 6. ſub fin.* Quia in reliquis orientis aut obeuntis ſidia partibus tuum nomen audiet? *Tibull. l. 4. carm. 1. v. 126.* oriente die duce fertilis anni. *Nep. in Milt. cap. 1. extr.* Ventus e ſeptentrionibus oriens. *Cic. a. de Divin. c. 42. ſub fin.* Utcumque temperatus ſit aer, ita pueros orientes animari atque formari. *Id. in Orat. c. 64. ad fin.* Paean eſt aptiſſimus orationi vel orienti, vel mediæ, putant illi etiam cadenti. *Liv. l. 7. c. 12.* Orientem ſeditionem comprimere. *Id. l. 2. c. 9.* Ne orientem morem pellendi reges inultum fineret. *Id. l. 29. c. 31.* Orientem ignem opprimere. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 130.* Recte facta refert: orientia tempora notis Inſtruit exemplis. *Id. l. 3. od. 27. v. 11.* Sentire motus orientis auſtri. *Inventus Auctor Panag. ad Maximian. & Conſtantin. imitio.* Mauimiane, velis onlis, ſemper Auguſte, & Conſtantine oriens Imperator. *b. c.* qui nunc Imperator fis. *Liv. l. 8. c. 13.* Conſul ortiente nocta, ſilentia dicit dictatorem. *ſurgendo dat leve*: vel *elegendo in pedes*. Nam *Vet. Lang. de Orthogr. pag. 2234. Putſch.* Oriri, inquit, apud antiquos ſurgere frequenter ſignificabat, ut epparet in eo quod dicitur: *Orions conſul magiſtratu populi Romani*. Al. tamen apud *Leo.* leg. *oriente nocte*. ¶ *Orions*, abſolute, ea pars cæli, unde ſol oritur, *orients, matutina, levante, levante*. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 66.* Qui has nobiſcum terras ab orinote ad occidentem colant. *Horat. l. 1. od. 12. v. 55.* Sive ſubjectos orientis oræ Seres & Indos. *Ovid. t. de tr. am. v. 177.* Ecce paret Cæſar dumito, quod deſuit, orbi Addere: nunc, orisne ultime, noſter eris. ¶ Alius eſt vernus, ſen æquinoctialis, alius hibernus, &c. pro ut in his, vel illis ſignis poſitus ſol oritur. *Gell. l. 2. c. 20.* Qui ventus ab orientc eurno, ideſt æquinoctiali venit, nominatur Eurus. *Colum. l. 1. c. 7.* Ut frons villæ ad orientem æquinoctialem directa ſit. *& cap. 6.* Cœnationes proſpectent hibernum orientem. *Plin. l. 17. c. 14.* Certum eſt, ab humeris arborum orientem æſtivum ſpectantibus ſurculos aſſe petendos. ¶ Item metonymice ipſa ſol, qui oriens initium diei affert, & per ſynecdochen ipſe dies, *ſole, giorno*. *Ovid. 1. Faſt. v. 653.* Septimus hinc oriens cum ſe demiſerit undis, Fulgebit toto jam Lyre nulla polo. *Virg. 5. Æn. v. 739.* Et me ſævus equis oriens affilaeit anhelis.

ORIENTALIS, le, *orientale, di levante, orientale*, ad orientem ſitus. *Juſtin. l. 24. c. 3.* Nunc commilitones ſuos, nunc patronos appellans, periculorum & operum Orientalium ſocios. *Id. l. 36. c. 3. extr.* Primi omnium eu Orientalibus libertatem receperunt. *Pallad. in Februar. cap. 17.* Surculi ab orientali arboris parte deciſi. *Gell. l. 2. c. 22.* Orientales euntr.

ORIFICIUM, ii, n. *orifizio, apertura*, angulus aditus, vel exitus quaſi per os. *Macrob. l. 7. Saturn. c. 4. circa med.* Ventris ſunt duo orificia. *& infra.* Retrimenta inferiori orificio labuntur. *Apul. l. 2. Metam.* Lagena orificio ceſſim dehiſcente pateſcens. *& ſub fin. l. 9.* Orificium ciſtulæ. *& lib. 11.* urnulæ.

ORIGA. V. *Perorigo*.

ORIGANITTES VINUM, origano conditum. *Cato R. R. c. 127.* ubi in genitivo pro *origanito* habet *origanati*, ut *Perſicis, Themiſtocli* Latine *rations*. V. *Abrotonites*.

ORIGANUM, & Origanon, i, n. & Origanus, i, *ὀρίγανον*, ſeu *ὀρίγανος*, & *ὀρίγανος*, ſeu *ὀρίγανος*, herba parva frutica, folio & ramis ſerpyllo ſilueſtri ſimilis, ſapore cunilæ. *Plin. l. 20. c. 17.* Origanum, quod in ſapore cunilam æmulatur. *Seren. Sammon. v. 47. v. 879.* Cumque hoc abſumi debebit origanus herba.

ORIGINALIS, le, *originale, ὀρχικὸς*, qui eſt ex origine. *Apul. l. 11. Metam. ſub init.* Ceres frugum parens originalis. *Macrob. l. 11. Saturn. c. 1.* Originalus rerum ſpecies, quæ ideæ dictæ ſunt. *Tertull. in Apolog. c. 21.* Judæis erat apud Deum gratia, ubi & inſignis juſtitia, & fides originalium auctorum. *b. c.* qui ab ipſa origine fidem hauſerant, aliiſque tranſtiderant. *Id. de anim. c. 1.* His conſiliis tot originalia inſtrumenta Chriſti delere Marcion auſus eſt. *Impp. Conſtantinus, & Conſtans lib. 11. Cod. Theodoſ. tit. 2. leg. 14.* Originales colani. *originarii*.

ORIGINALITER, ſecundum originem, ab origine. *Auguſtin. l. 3. de Trin. c. 9. & lib. 1. Retract. c. 15.*

ORIGINARIUS, a, um, *originario, originale*, ad originem pertinens, originalis. *Originarius colonus*, qui ab ipſa origine conditioni addictus eſt terræ colendæ: *Inopp. Valentin. & Valent lib. 11. Cod. tit. 48. leg. 7. & Arcad. & Honor. leg. 11.* Eſt etiam *titulus 38. lib. 10.* qui inſcribitur *de municipibus, & originariis*, h. e. de his, qui nati ſunt eo loco, de quo ſermo eſt.

ORIGINATIO, onis, f. *Quinctil. l. 1. c. 6. (al. 12.) a med.* Etymologia, quæ verborum originem inquirit, a Ciceronn dicta eſt notatio. Sunt, qui vim potius intuiti, originationem vocent.

ORIGINITUS, ab origine. *Ammian. l. 31. c. 1. a med.* (*al. c. 6. extr.*) Perſæ, qui ſunt originitus Scythæ, pugnandi ſunt parſitiſſimi.

ORIGO, iginis, f. *origine, naſcita, principio, γένεσις*, ortus, nativitas, principium, cauſa: ab *oriar*. *Cic. c. de Fin. c. 10.* A primo animantium ortu petitur origo ſummi boni. *Id. de Univ. 1. 1.* Nullius rei, cauſa remota, reperiri origo poteſt. *Juvenal. ſat. 14. v. 216.* Mentis cauſe malæ tamen eſt, & origo penes te. *Cic. 4. de Fin. c. 7.* Omnium virtutum & originem & progreſſionem perſequi. *Lucret. l. 5. v. 176.* rerum genitalis origo. *Horat. l. 4. od. 14. v. 45.* fontium qui celat origines, Nilus. *Salluſt. in Jug. c. 22.* Eaque urbes brevi multum auctæ, pars originibus ſuis præſidio, alliæ decori fuere. *a ſuis fondatori, alle ſue memorie*. Sic *Tacit. de Germ. c. 2.* Celebrant carminibus antiquis Tuiſtonem deum terra editum, & filium Mannum, originem gentis conditoreſque. *Stat. 1. Theb. v. 682.* Cadmus origo patrum, tellus Mavortia Thebe, Et genitrix Jocaſta mihi. *Sil. l. 14. v. 93.* tam præcipiti materna furoris Pyrrhus, origo dabat ſtimulos. *Virg. 3. Georg. v. 472.* nec ſingula morbi Corpora corripiunt, *ſed* tota ætlica repente, Spemque, gregemque ſimul, cunctamque ab origine geotem. *ſino all' ultimo*. & *lib. 1. Æn. v. 376.* ſi prima repetens ab origine pergam. *Horat. l. 3. od. 17. v. 5.* Originem ducere ab aliquo. *Quinctil. l. 5. c. 11. circa med.* Fabulæ illæ, quæ etiam ſi originem non ab Æſopo acceperunt (nam eidetur earum primum auctor Heſiodus) nomine tamen Æſopi maxime celebrantur. *Id. l. 1. c. 5. (al. 9.) a med.* Gædes, quos pro ſtolidis accipit vulgus, ex Hiſpania duciſſe originem audivi. *Plin. l. 6. c. 20. a med.* Originem deducere ab aliquo. *Id. l. 15. c. 14.* ab aliqua habere. *Id. l. 5. c. 24. & lib. 6. c. 28. a med.* trahere. ¶ *Originem* inſcripſit *Cato* hiſtorias ſuas, de quibus *Nep. in Cat. c. 3.* Senes ſcribere hiſtorias inſtituit, quarum ſunt libri ſeptem. Primus continet res geſtas regum populi R. Secundus, & tertius, unde quæque civitas orta ſit Italica: ob quam rem omnes Originea videtur appellaſſe. ¶ *Referre* ad natalium & generis conditionem. *Ovid. Heroid. ep. 19 v. 147.* Nobilis ille quidem eſt, & clarus origine. *illuſtre per naſcita. Sueton. in Vitell. c. 1.* Vitelliorum originem alii aliam tradunt: partim veterem & nobilem, partim vero noeam & obſcuram, atque etiam ſordidam. *Tacit. 6. Ann. c. 39.* Poppæus Sabinus, modicæ originis.

ORIOLA. V. *Horiola*.

ORION, onis, m. Ὠρίων, & Ὠαρίων, filius Jovis, Neptuni, & Mercurii, quoſi Urion, ab ὗειν, urina. Nam olim Jupiter, Neptunus, & Mercurius cum terram peragrarent, ſuperveniente nocte ad pauperem quendam diverterunt, qui eos hilari anima ſuſcepit, cumque deos eſſe animadvertiſſet, aceiſo boeu, iiſdem ſacrificium obtulit. Quo officio motus Jupiter, præcepit, ut aliquid mueraria a ſe peteret, ſtatim voti compos futurus. Ille nihil ſe ſe magis cupere reſpondit, quam filium, conjugem tamen ſa non habere, neque eatin ducere, quod morienti uxori fidam dediſſet, ſe aliam non ductutum. Jupiter igitur, & reliqui dii corium immolati bovis ſumpſerunt, in quod cum urinam emiſiſſent, juſſerunt, ut terre obrutum completis maternis menſibus folearet. Quod cum feciſſet, Inennt puerum, quem ab urina *Urieneus* nominaverit: ſed perdidit antiquum littera prima ſonum, ut ait *Ovid. 5. Faſt. v. 536.* Hic poſtea adultus evaſit eenator maximus, adhæſitque Dianæ. Sed cum virtus fidens gloriaretur, nullam eſſa feram, quam non conficeret, dii inſolens verbum ulturi effecere, ut terra ſcorpionem pareret, cujus ictu Orion extinctus eſt. Diana ſatellitis ſui obitum graviſſime ferens, eum in cælum juxta Tauri ſidus conſtituit. Alii dicunt occiſum fuiſſe a Diana ipſa, cum ei vim inſtare aggrederetur. Addunt etiam, fuiſſe corpore tam procero, ut nulla maris profunditate viocerstur. Fabulam narrent aut integram, aut ex parte *Ovid. Faſt. l. 5. v. 495. Hygin. fab. 195.* & *Poet. Aſtron. l. 2. c. 26. & 34. Serv. ad Æn. 1. v. 539.* & *lib. 10. v. 763. Horat. l. 3. od. 4. ſub fin.* & *Lucan. l. 9. v. 836.* ſed aliter atque aliter fere omnes. Neque enim in Fabulis conſtantiam Scriptorum inveuies. ¶ Situs eſt in ipſo circulo æquinoctiali, prope Taurum, quocum pugnare fingitur, & conſtat ſecundum *Hygin. l. 3. Poet. Aſtron. c. 33.* ex decem & ſeptem, ſecundum alios ex octo & triginta ſtellis. Enſem habere videmur ſtellarum fulgore terribilem. Si fulget, ſerenitatem; ſi obſcuratur, tempeſtatem denotat. ¶ Apud Poetas habet primam ſyllabam indifferentem. Nam olim a Græcis per u diphthongum ſcribebatur, quæ Dorice in *o* ſolet commutari: qua retione conſtat poſſe produci. Poterit tamen etiam corripi, ſi abjicismus ea prima ſyllaba vocalem ſubjunctivam more Græcorum. Media autem ſyllaba fere ſemper producitur. Pænultime obliquorum rurſus eſt indifferens. *Virg. 1. Æn. v. 539.* Cum ſubito aſſurgens fluctu nimboſus Orion, &c. *Lucan. l. 9. v. 836.* Telle tulit cælo: victi decus Orionis. (Verſus eſt ſpondaicus.) *Ovid. 8. Met. v. 207.* Strictumque Orionis enſem. ¶ Per Epenthefin Poetæ dicunt *Oarion*. V. ſuo loco.

ORIOR, iris, itur, ortus ſum, dep. 3. *naſcere, ſorgere, levarſi, ſpuntare, uſcire, φύεσθαι, γίγνεσθαι, ἀνατέλλω*, naſcor, ſurgo, in lucem prodeo, exeo, exſilio. In Infinitivo præſenti habet *oirri* quartæ conjugat. in ceteris temporibus eſt tertiæ. Particip. præteriti eſt *ortus*, futuri *oriturus*. *Cic. c. de Fin. cap. 24.* Ipſum a ſe oritur, & ſua ſponte naſcitur. *& lib. 5. cap. 24.* Ea officia, quæ orientur a ſuo cujuſque genere virtutum. *Ovid. 10. Met. v. 166.* Tu tantes oreris, viridique in cæſpite flores. *Id. t. Faſt. v. 295.* Quid vetat & ſtellas, ut quæque oriturque, caditque, Dicere? *Horat. l. 1. ſat. 5. v. 39.* Poſtera lux oritur multo gratiſſima. *Id. l. 2. ep. 1. v. 17.* Nil orituram alias, nil ortum tala fatentes. *Nep. in Timoth. c. 3.* Accidit, ut magna tempeſtas oriretur. *Cæſ. l. 6. c. 13. a med.* Alie quoque ulcera in gingiois orianter. *Cic. c. de Legib. cap. 2.* Factus ſum amicior huic nemi ſolo, in qua tu ortus & procreatus es. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 51.* Cum ad portas caſtrorum clamor oriretur. *& lib. 4. c. 9.* Rhenus oritur ex Lepontiis. *Cic. pro Cluent. c. 69.* Cum quædam in collibus controverſia paſtorum orta eſſet. *Terent. Andr. 3. 2. 9.* Vel hoc quis non credat, qui norit te, ab te eſſe ortum? *effere bevenjum tua?* Inſtructum, commentum, & compoſitum, inquit *Donat.* & *Adelph. 3. 5. 3.* Ex illan' familia tam illiberale facinus eſſe ortum? *& c. 2. 35.* Tibi a me nulla orte eſt injuria. ¶ Pro incipere, *cominciare, Cic. de Amic. cap. 1. extr.* Fannius & Mucius ad ſocerum veniunt poſt mortem Africani. ab his ſermo oritur: reſpondet Lælius. *Cæſ. l. 1. c. 1. B. Gall.* Belgæ

ab extremis Galliæ finibus oriuntur: pertiorat ad inferiorem partem fluminis Rheni. ¶ Pro surgere, V. in *Oriore*. ¶ In compositis *exorerere*, & *exorerentur*, tertio brevi dixit *Lucret. l.* 2. *v.* 506. & *lib.* 1. *v.* 180. & 10 simplici *Poulin, Nolan. carm.* 15. *v.* 59. Civis ut affectu noſtris oreretur in oris.

ORIPELARGUS, i, *ὀρειπελαργὸς*, genus aquilæ vulturinæ ſpeciei, alis minimis, reliquas magnitudine antecellens, ſed imbellis & degener, ut quare verberat corvus: ab ὄρος, mons, & πελαργὸς, ciconia, quaſi ciconia montana. Eadem dicitur etiam percnopterus, περκνόπτερος, a pennorum colore nigro. nam περκνὸς nigrum, πτερὸν alam ſignificat. *Plin. l.* 10. *c.* 3.

ORITHION, *vel* Orithios, i, videtur eſſe nomen montis, apud *Sidon. carm.* 11. *v.* 2. Al. ſcribunt *Orithyon*.

ORITHIUS. V. *Oritus*.

ORITHYIA, æ, ſ. quadriſyllab. Ὠρείθυια, filia Erichthei Athenarum regis, quam a Borea raptam, & 10 ventum converſam Poetæ fabulantur. *Sil. l.* 8. *v.* 316. Orithyia vago Geticis nutrivit in antris. *Ovid. Met.* 6. *v.* 682. Boreæ Tereus Thracæque nocebant, Dilectaque diu caruit deus Orithyia. *Virg.* 4. *Georg. v.* 463. Atque Getæ, atque Hebrus, atque Actias Orithyia, *Id.* 12. *Æn. v.* 82. *de equis Turni*. Pilumno quos ipſa ducis dedit Orithyia. Omnes hi veſtro primo exceptu ſpondaici ſunt. Quod ſi dactylum & ſpondæum ea *Orithyia* efficere velis, prior diphthongus altera vocali mutanda eſt, poſterius diſſolvenda. ¶ *Euſebius in Chron.* ad ann. Mundi 3740. pro vera hiſtoria refert, Boream regem Thraciæ fuiſſe, qui cum Orithyiam amaret, & ſibi conjugem dari poſtularet, nec impetrare poſſet, illam rapuit, & in Thraciam ſecum detulit, ex qua Zetem, & Calaim filios procreavit. ¶ Hinc etiam nomine dicta eſt Amazonum regina, quæ Marpeſiæ matri ſucceſſit in regno. Ea regnante, forſitque bellum gerente, Hercules & Theſeus Amazonas adorti ſunt. *Juſtin. l.* 2. *c.* 4.

ORITHYON. V. *Orithion*.

ORITIS, is, ſ. ὀρίτης, gemma globoſa ſpecie, a quibuſdam & ſideritis dicta, ignem non ſentiens: ab ὄρος, mons, quia globum monti ſimilem refert. *Plin. l.* 37. *c.* 10.

ORIUNDUS, a, um, *oriundus, diſcendens*, ἐκγονος, ἐκγονίτης, originem ducens. Differt ab *ortus*, quia *oriundus* refertur ad perſonam, vel locum, unde parentes noſtri fuere: *ortus* idem eſt ac *natus*, & refertur ad perſonam vel locum, unde ipſi nati ſumus. *Liv. l.* 24. *c.* 6. Hippocrates & Epicydes nati Carthagine, ſed oriundi ab Syracuſiis *exſules* avo, Pœni ipſi materno genere. *Inſcript.* apud *Donium claſſ.* 6. *n.* 167. Oriundus Lepti. *&* n. 168. Oriundus Gaza. *Plaut. Pœn.* 5. 2. 94. Quid repudio hoſpitium, neque Carthaginem: inde ſum oriundus. *Liv. l.* 2. *c.* 9. Ne ſe oriundos ex Etruſcia *exſulare* paterentur. *& cap.* 31. *a med.* Placuit oratorem ad plebem mitti Menenium Agrippam, facundum virum, & quod inde oriundus erat, plebi carum. ¶ Sæpe adhibetur ſine reſpectu ad illud deſcriptum. *Cic. in Top. c.* 6. Gentiles ſunt, qui ab ingenuis oriundi ſunt. *item*. *Lucret. l.* 2. *v.* 989. Denique cæleſti ſumus omnes ſemine oriundi. *Ipſumque. Colum. l.* 1. *c.* 3. Cum a primis cunabulis, ſi modo liberis parentibus eſt oriundus, auxiſſe potuerit. *Enn.* apud *Feſtum. l.* 6. *pag.* 708. *Furfur.* O pater, o genitor, o ſanguen dive oriundum. ¶ De rebus inanimis *Plaut. Curcul.* 2. 1. 10. Egoo' apicularum opera congeſtum non feram, ex dulci oriundum, melliculo dulci meo? *Liv. l.* 1. *c.* 20. Virgines Veſtæ legit, Alba oriundum ſacerdotium.

ORMENIS, idis, ſ. Ὀρμενὶς, Ormenii filia. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 50. Nec refarem partus, Ormeni nympha, tuos. *b. e.* Aſtydamia, quam Hercules patre occiſo, qui ſibi eam in uxorem dare noluerat, quod ſciret Dejanira jam nuptias inviſe, vitiavit, Cteſippumque genuit. *Diodor. Sicul. l.* 4. *c.* 3.

ORNAMEN, inis, n. ornamentum. Eſt *Martianus Capell. l.* 6. *pag.* 190.

ORNAMENTARIUS. V. *Ornamentarius*.

ORNAMENTUM, i, n. *ornamento, ornatura, fornimento, fornitura, guarnigione, ſregio*, κόσμος, ornatus, inſigne, decus. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 15. Pulcherrima totius Galliæ urbs, quæ præſidio & ornamento eſt civitati. *Cic. 2. de Orat. c.* 45. Mihi hoc ſubſidium comparavi ad decus atque ornamentum ſenectutis. *Id. pro Mil. c.* 14. Q. Hortenſius, lumen atque ornamentum reipublicæ. *Id. Verr.* 4. *c.* 31. Splendoreni ordini, atque ornamentum coetu conſtituere. *Plin. l.* 8. *ep.* 12. Vir optimus, & inter præcipua ſæculi ornamenta numerandus. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 18. Pecuniam, omniaque ornamenta ex Fano Herculis in oppidum contulit. *Hirt. de B. African. c.* 16. Ornamenta triumphi. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 203. arceoli ſui, Ornamentum abaci. ¶ veſtes, ornatus peculiaris alicujus, ut comicorum, muliebrium, &c. *abbigliamento, veſtito. Plaut. Capt.* 3. 4. 83 Ornamenta abſunt: Ajacem, hunc cum vides, ipſum vides. *Id. Trin.* 4. 2. 16. Ipſe ornamenta a chorago hæc ſumpſit. *Id. Men.* 5. 2. 53. Me deſpoliat, mea ornamenta eam me ad meretrices degerit. ¶ *Servus ab ornamentis* fuit inter officia domus Auguſtæ. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 578. *n.* 9. T. Fl. Aug. lib. Parthenopæi Poppæani eunuchi ab ornam. *Alio* apud *Moreſor. pag.* 900. *n.* 2. Felix C. Cæſaris ab ornam. Vixit A. XXV. ¶ Pro quocumque apparatu, ſeu inſtrumento, *Cic. 2. Catil.* 2. 10. Neque vero cetera copias, ornamenta, præſidia veſtræ *eum* illius latronis inopia atque egeſtate conferre debeo. *Senec. ep.* 14. *a med.* Ars ei conſtat, qui per ornamenta percuſſus eſt. *b. e.* per ipſa arma: ductum a gladiatoribus, quorum inſtrumenta pugnandi ornamenta dicta ſunt. *Sueton. in Tito, cap.* 9. Oblata ſibi ornamenta pugnantium inſpicienda porrexit. Rurſus *Senec. in præfat. l.* 4. *Hiſt. nat.* Scias, non poſſe te conſequi, ut ſis impenetrabilis: cum omnia caveris, per ornamenta feriet.

¶ *Ornamenta bubum, equorum*, &c. ſunt, quæ ipſis inſternuntur, imponunturque, ut ephippia, clitellæ, capiſtra, funes, &c. *Cato R. R. c.* 11. Ornamenta bubus, ornamenta aſinis inſtrata tria. Adde *cap.* 20. & 135. Sic *Hirt. de B. Afric. c.* 86. Elephantos ornatos armatoſque cum turribus & ornamentis capit. *fornimenti, arredi*. ¶ *Ornamenta triumphalia, conſularia, prætoria, quæſtoria*, &c. erant inſignia geſtari ſolita a triumphantibus, conſulibus, &c. ut faſces, lictores, ſella eburnea, prætexta, &c. *inſegne, diviſe*. Ea interdum ab Imperatoribus dari conſueverunt illuſtribus viris ob res præclare geſtas, ita ut iis non ſecus uterentur, quam ſi triumphum egiſſent, conſulatum, præturam, &c. geſſiſſent. Exempla habes apud *Suetom. in Aug. c.* 38. *in Caſ. c.* 76. *& in Claud. cap.* 18. apud *Tacit. in Agric. c.* 40. *&* 44. & apud *Plin. l.* 7. *ep.* 29. ¶ Sæpe refertur ad honores, dignitates, divitias, quibus ornantur homines. *Nep. in Attic. c.* 7. Ipſum Pompejum conjunctum non offendit, nullum enim ab eo habebat ornamentum, ut ceteri, qui per eum aut honores, aut divitias ceperant. *Cic. pro Balb. c.* 19. Omnes, quantis ornamentis populum ipſum C. Cæſar affecerit. *Id. a. Fam. ep.* 19. *ad fin.* Quæcumque a me ornamenta ad te proficiſcentur, ea omnes intelligant, *a me* habitam eſſe rationem tuæ dignitatis. *Id. Cæſil.* 3. *c.* 11. In animis ego veſtris omnes triumphos meos, omnia ornamenta honoris, monumenta gloriæ, laudis inſignia condi & collocari volo. *Id. pro Sull. c. penult.* Omnia generis, omnimis, honoris inſignia atque ornamenta unius judicii calamitate occiderunt. ¶ Item ad facultatem, & elegantiam ſermonis. *Cic. 2. de Orat. c.* 28. Neminem omnium tot & tanta, quanta fuit in Craſſo, habuiſſe ornamenta dicendi. *Id. de clar. Orat. c.* 37. *ad fin.* Sententiarum ornamenta & conformationes.

ORNATE, *ornamente, accuſtoſo*, cum ornatu. *Ornate dicere*, adhibito ornatu orationis. *Cic. 3. de Orat. c.* 14. Illuminate & rebus & verbis dicere, & ea ipſa oratione quaſi quendam numerum, vinſumque conficere, id eſt, quod dico, ornare. *Id. 1. Offic. c.* 1. *extr.* Ornato ſplendideque. *Id. pro Cæl. c.* 3. *extr.* Ornam politeque. *Plin. l.* 1. *ep.* 16. Agere cauſas polite & ornate. *Cic. 1. de Orat. c.* 11. *a med.* Compoſita, ornata, copioſe eloqui. *Id. 9. Fam. ep.* 21. Cauſas agere ornatius. *Id. de clar. Orat. c.* 5. *extr.* Cauſam ornatiſſime & copioſiſſime defendere.

ORNATIO, onis, ſ. *ornamento, adornamento*, exornatio, ornatus. *Vitruv. l.* 5. *c.* 7. *ſub fin.* In ſingula tres ſint ſpecies ornationis, quæ, *&c.* nuncupatæque ſpeciem ornationis in frontes.

ORNATOR, oris, m. *adornatore, ornatore*, exornator. *Jul. Firmic. l.* 3. *c.* 6. *Aſtronom. ſect.* 9. Facit deorum ornatores, ſive templorum conditores. ¶ Fuit inter officia domus Auguſtæ. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 578. *n.* 8. Diophantus Ti. Cæſaris ornator glabr. *b. e.* glaborum, ſeu puerorum delicatorum. V. dicta in *Glabrearius*.

ORNATRIX, icis, ſ. *ornatrice, acconciatrice*, ἀναδέτρια, *acconciatrice*, quæ ornat. *Ornatrices* erant ancillæ, quæ dominarum crinem componebant, quas nos dicimus *coaciatrice*. *Ovid. 3. de ar. am. v.* 238. Tuta ſit ornatrix, odi quæ ſauciat ore Unguibus, & rapta brachia fingit acu. *Sueton. in Claud. c.* 40. Hæc matris meæ liberta & ornatrix fuit. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 579. *n.* 5. Aponæ Succeſſæ a tutul. ornatr. C. Batonius Epigonus atrienſis. *b. e.* a tutulo ornatricis. V. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 486.

ORNATUS, us, m. *ornamento, ornato, abbellimento, ornatura, adorno*, κόσμος, ornamentum. *Cic. pro Dom.* 1. 43. Hoc ſimulacrum quidam ad ornatum adilitatis ſuæ deportavit. *Hirt. de B. Gall. l.* 8. *c.* 51. Nihil relinquebatur, quod ad ornatum portarum, Itinerum, locorumque omnium, qua Cæſar iturus erat, excogitari poſſet. ¶ De compoſitione capillorum, *Ovid. l.* 3. *de ar. am. v.* 133. non ſint hoc lege capilli: Admotæ formam dantque, negantque manus. Nec genus ornatus unum eſt: quod quamque decebit, Eligat, & ſpeculum conſulat ante ſuum. Adde *Virg.* 7. *Æn. v.* 70. ¶ Eſt etiam veſtitus, cultus. *Feſtus:* Ornatus appellatur cultus ipſe, quo quis ornatur. *Plaut. Mil.* 4. 4. 41. Facito, ut veotas huc ornatu nauclerico. *Cic. 1. Offic. c.* 18. *extr.* Seruus videmus ornatu fere militari. *Id. 2. de Fin. c.* 21. *a med.* Voluptas picta in tabula pulcherrimo veſtito & ornatu regali, in ſolio ſedens. *Phædr. l.* 4. *fab.* 4. *v.* 42. Agros abjicit muſcha, ut ornatum paret. *b. e.* mundum muliebrem. *Plin. l.* 8. *c.* 42. Equus regio ornatu inſtratus. ¶ Inter cultum, & ornatum quid ſit diſcriminis, V. in *Cultus*. ¶ Item apparatu, *apparecchio, apparato. Varr. l.* 3. *R. R. c.* 9. *a med.* Gallinæ ea ornatiora publicis ſolent poni eum poſtacia, ac merulis albis. *b. e.* in publicorum conviviorum apparatibus. *Terent. Andr.* 2. 2. 28. In ædibus nihil ornati, nihil tumulti, pro *ornatus*, antique, ut *Sonat.* ¶ Item inſtrumentum, ſupellex, copia rerum earum, ſine quibus re aliqua uti non licet. *Cic. 3. de Orat. c.* 6. Una eſt eloquentia, quaſcumque in ores diſputationis regionesve delata eſt, *&c.* & quocumque ingrediture, eodem eſt inſtructu ornatuque comitata. ¶ De ornamentis orationis, quod præcipue conſiſtit in delectu & compoſitione verborum, & uſu ſchematum. (V. *Quinctl. inſt. cap.* 3. *l.* 8.) *Cic. in Orat. c.* 24. Collocata verba habent ornatum, ſi aliquid concinnitatis efficiunt, quod verbi: mutatis non maneat, manente ſententia. *Id. de clar. Orat. c.* 79. *ad fin.* Erant & verborum & ſententiarum illa lumina, quæ vocant Græci σχήματα, quibus tanquam inſignibus in ornatu omnis diſtinguebatur oratio. *Id. in Orat. c.* 39. Magnum afferre ornatum orationi. ¶ de mundo, *Cic. 4. Acad. c.* 38. Mundum ita eſſe undique aptum, ut nulla vis tantus queat motus mutationeſque moliri, nulla ſecuta diuturnitate temporum exſiſtere, ut hic ornatus unquam ddapius occidat. *Plin. l.* 2. *c.* 4. Quem κόσμον Græci, nomine ornamenti appellavere, eum nos a perfecta abſolutaque elegantia mundum. ¶ *Ornamenta*

natu in dat. pro *ornatui*, ut *aſpectu*, *cubitu*, & alia. *C. Cæſ.* apud *Gell. c.* 16. *l.* 4. Ibi iſti, quorum in ædibus familiæque poſita & honori erant, & ornatæ. V. *Aſpectus*, *us*.

ORNATUS, a, um, *ornatæ*, *adornato*, *abbellito*, *guarnito*, *accomodato*, ornamentis decoratus, compta, politus. *Cic. de Senect. c.* 16. Agro bene culto nihil poteſt eſſe nec uſu uberius, nec ſpecie ornatius. *Id. pro Flacc. c.* 38. Sepulcrum floribus ornatum. ¶ Item paratus, inſtructus, *provveduto*, *fornito*. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 14. Naves paratiſſimæ, atque omni genere armorum ornatiſſimæ. *Cic. in Piſon. c.* 2. Provincia exercitu & pecunia inſtructa & ornata. *Id. Phil.* 10. *c.* 4. Græcia copiis non inſtructa ſolum ſed etiam ornata. *h. e.* non ſolum quod ad uſum ſatis eſt, ſed etiam ad ornamentum. *Id. l.* 2. *de Fin. c.* 34. Sapiens plurimis & gravibuſſimis artibus atque virtutibus inſtructus & ornatus. *Id. ad Brut. ep.* 18. Imperator honoribus ampliſſimis, ſortuoliſque maximis, conjuge, liberis, vobis affinibus ornatus. *Id. pro Cæcin. c.* 21. Armatus appellamus eos, qui ſcutis taliſque pariti ornatique ſunt. *Id. pro Quinct. c.* 31. E fundo ornatiſſimo dejectus. *Liv. l.* 27. *c.* 19. *extr.* Equus ornatus. *Nep. in Annib. c.* 3. Elephantus ornatus. ¶ *Ornata provincia* apud *Cicer. l.* 5. *Fam. ep.* 4. *a med.* quid ſit, V. in *Orno*. ¶ Item honore affectus. *Cic. ad Brut. ep.* 18. Honoribus ampliſſimis à Senatu ornatus. *Id. de Haruſp. reſpon. c.* 13. Dejotarus clariſſimorum imperatorum teſtimoniis ornatus. *Id. pro Dom. c.* 33. A populo R. ſemper ſum defenſus, amplificatus, ornatus. ¶ Feſtus ironia eſt in illo *Terent. Adelph. c.* 2. 61. Quid hoc rei eſt? regnum ne, Æſchine, hic tu poſſides? *Æſ.* Si poſſiderem, ornatus eſſes ea tuis ædibus. ¶ Item honorificus, *onorevole*. *Cic. pro leg. Manil. c.* 6. Locus ad agendum ampliſſimus, ad dicendum ornatiſſimus. ¶ *Ornatus ut*, bonis artibus inſtructus, dignitate, honoribus, auctoritate præditus. *Cic. in Divin. Verr. l.* 2. Lectiſſimos atque ornatiſſimos adoleſcens. *Id. pro Flacc. c.* 20. Splendidiſſimus atque ornatiſſimus civitatis ſuæ. *Id. Verr.* 3. *c.* 48. *extr.* Homo ornatiſſimus loco, ordine, nomine, virtute, ingenio, copiis. ¶ Refertur ad ornatum orationis. *Cic. l. de Orat. c.* 10. Homines ornati in dicendo, & graves. *& cap.* 12. Compoſita oratio, & ornata, & artificio quodam & expoſitione diſtincta. *Id. in Orat. c.* 22. Omnes apud Pacavium mneti elaboratiqus ſunt verſus.

ORNEUS, a, um, *di orno*, *μαλίνος*, qui eſt ex oreo. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *a med.* Fraxineam; ſi minus, ulmeam; ſi nec hæc ſit, iligneam frondem bubus recte præbebimus.

ORNITHIAS, æ, m. *ἀ ὄρνις*, venti nomen: ab *ὄρνις*, *ιθος*, avis. De eo *Plin. l.* 2. *c.* 47. Favonium quidam a. d. VIII. cal. Mart. Chalidonium vocant, ab hirundinis eiſu: nonnulli vero Ornithiæ, uno & ſexageſimo die poſt brumam, ab adventu avium, flatum per dies *movem*. ¶ Etiam Eteſiæ ipſi, cum ſpirant a beuma lenius, & paucis diebus, Ornithiæ vocantur. *Id. ibid. a med.* ¶ Ornithias memorant etiam *Varro. l.* 2. *c.* 6. *a med.* & *Colum. l.* 11. *c.* 2. ſed ille circa Solanum, h. e. ab Oriente flare dicit: hic a Septentrione.

ORNITHOBOSCION, il, n. *ὀρνιθοβοσκεῖον*, locus ad paſcendum aves. Habet *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 9. ſed Græcis litteris.

ORNITHOGALE, es, *ſ. ὀρνιθόγαλον*, herba caula tenero, candido, ſemipedali radice, bulboſa, molli, tribus aut quatuor agnatis. *Plin. l.* 21. *c.* 17.

ORNITHON, ônis, m. *gallinajo*, *uccelliera*, *ὀρνιθών*, aviarium, gallinarium, locus in villa, ubi aluntur gallinæ, pavones, turdi, & hujuſmodi altilia: ab *ὄρνις*, *ὄρνιθος*, avis. Eſt autem duplicis generis, vel ſtructus cauſa inſtitutus, vel voluptatis. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 3. Villaticæ paſtionis genera ſunt tria, ornithones, leporaria, piſcinæ. Nunc moithonas dico omnium alitum, quæ intra parietes villæ ſolent paſci. Adde *lib. c. in proœm.* & *Colum. l.* 8. *c.* 3.

ORNITHOTROPHION, i, n. *ὀρνιθοτροφεῖον*, locus, in quo aves educantur, idem ac ornithon. Habet *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 5. ſed Græce ſcribit.

ORNO, as, avi, atum, a. 1. *ornare*, *adornare*, *abbellire*, *guarnire*, *accomodare*, pulcrum facio, decorum, inſignem reddo, como, exorno, diſtinguo, ornatum affero. *Cic.* 2. *Offic. c.* 22. Italiam ornare, quam domum ſuam maluit? quamquam Italia ornata, domus ipſa mihi videtur ornatior. *Virg.* 7. *Æn. v.* 488. Mollibus intactos ornabat cornua fartis. *Ovid.* 5. *Met. v.* 52. ornabant auxata monilia collum. *Propert. l.* 3. *el.* 4. *v.* 12. Ornabat niveas nullane gemma manus? ¶ Speciatim dicitur de capillis comendis. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 14. *v.* 5. Quid, quod erant tenues, & quos ornare timeres? *& lib.* 2. *el.* 7. *v.* 17. ſilers ornare Cypaſſis. Hinc *ornatus*, *us*, & *ornatrix*. ¶ Eſt etiam inſtruere, apparare, *provvedere*, *apparecchiare*, *alleſtire*. *Cic. Agrar.* 2. *c.* 23. Decemeiros, ornat apparitoribus, ſcribis, librariis, præconibus, architectis, gruteres mulis, tabernaculis, centuriis, ſopellectili. *Liv. l.* 42. *c.* 1. *ad fin.* Magiſtratus mulis, tabernaculiſque, & omni alio inſtrumento militari ornabantur, ne quid tale imperarent ſociis. *Virg.* 12. *Æn. v.* 344. Ornare aliquem armis. *Plin. l.* 3. *ep.* 21. pecunia. *Enn.* apud *Non. c. c. a.* 666. & *Gell. l.* 16. *c.* 10. Proletarii publicitus ſcutoque, ſeroque Ornetur ferro. *Cic. pro leg. Manil. c.* 4. Ædificare, & ornare claſſem. *Liv. l.* 40. *c.* 26. *ad fin.* Ornare naves. *Cic. 6. Verr. c.* 20. Ornare & apparare convivium. *Id. pro Cluent. c.* 5. Ornare & ſtatuere lectum. *Terent. Hecy.* 4. 4. 6. Ornare fugam. *h. e.* parare ſe ad fugiendum. Al. leg. *adornare*. ¶ *Ornare provinciæ* eſt Senatus conſulto decernere certam militum numerum, & iis ſtipendium, item viaticum in legatos, & comitatum, terminere ipſius provinciæ fines, juriſdictionis formam modumque præſcribere, & hujuſmodi alia, quæ honori & munere erant tum provinciæ ipſi, tum magiſtratui eam regenti. *Cic. Attic. l.* 3. *ep.* 24. Cum ad me ſcripſiſſetis, veſtro conſenſu conſulum provincias ornatas eſſe. *Sueton. in Cæſ. c.* 18. Ulteriorem fortitus Hiſpaniam, retinentes creditores intervento ſponſorum removit: ac neque more, neque jure, antequam proviociæ ornarentur, profectus eſt. ¶ Ea cum fierent, etiam ipſi magiſtratus *ornari* dicebantur. *Cic. loc. cit.* Se noſtra cauſa ſoluiſſe, ſuam poteſtatem eſſe de conſulibus ornandis. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 3. Referebatur de provinciis quæſtorum, & de prætoribus ornandis. Al. leg. *prætoribus*. ¶ Univerſim *ornare* eſt beneficiis, honoribus, præmiis augere, decorare, inſignem reddere. *Cic. Fam.* 15. *ep.* 4. *a med.* Qui me tuis ſententiis ſæpiſſime ornaſti. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 33. Civitas, quam ipſe ſemper aluiſſet, omnibuſque rebus ornaſſet. *Cic.* 6. *Attic. ep.* 1. *ante med. & poſt redit. ad Quirit. c.* 5. Maximis beneficiis ornare aliquem. *Id.* 2. *Phil. c.* 12. Qui me non ſolum mea laudibus ornaret, ſed etiam oneraret alienis. *Id. in Piſon. c.* 13. *extr.* Homines frequentiæ ſuæ veſtrum egreſſum mnem, atque celebrent. *Id. pro Planc. c.* 9. Tota illa regio ſe hujus honore ornari, ſe augeri dignitate arbitrabatur. *Plin. l. c. ep.* 1. ſuffragio candidatum ornare. ¶ Refertur etiam ad eloquentiam, & ſignificat inſignem reddere laudando aut vituperando. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 31. Eum ſtatuebam eloquentem, qui mirabilius & magnificentius augere poſſet, atque ornare quæ vellet. *& lib.* 3. *c.* 6. *extr.* Illa conor attingere, quibus orationem ornari atque illuminari puto. *& lib. c. c.* 28. *a med.* Non dubitavit ſeditiones ipſas nmare. *Plin. l. c. ep.* 3. Procemiatur apte, narrat aperte, mnet excalſe.

ORNUS, i, *ſ. orna*, *ὀρνὶα*, *μελία*, h. e. ſimilous ſilveſtris, arbor procera, caudice tereti, levi cortice: ab *ὄρος*, montanus, per ſyncop. quia montes amat, ut *Plin. l.* 16. *c.* 18. docet. *Colum. de arborib. c.* 16. Orni ſilveſtres fraxini ſunt, paulo latioribus tamen foliis, quam ceteræ fraxini, nec deteriorem frondem, quam ulmi, præſtant. Capræ quidem, & oves libentius etiam hanc frondem appetunt. *Virg.* 2. *Georg. v.* 121. Naſcuntur ſteriles ſevoſis mantibus orni. *Id. Ecl.* 6. *v.* 72. Cantando ſigidas deducere montibus ornos. *Id.* 10. *Æn. v.* 766. Aut ſummeis referens annoſas montibus ornos. *Horat. l.* 3. *od.* 27. *v.* 58. putes hac ab nno Pendulum zone bene is ſecuta elidere collum. *Auſon. epiſt.* 24. *v.* 108. vibrabilis ornus Achilli. *h. e.* haſta. Symædoche.

ORO, as, avi, atum, a. 1. *dire*, *parlare*, *λέω*, dico, loquor: ab *ὀρᾶν*, ut *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 7. *ſub fin.* docet: & ſpeciatim ad cauſas agere, *trattare cauſe*. *Feſtus*: Orare antiquos dixiſſe pro agere, teſtimonia aſt, quod oratores dicti, & cauſarum actores, & qui ſtipublicæ mandatas cauſas agebant. *Virg.* 10. *Æn. v.* 96. Talibus orabat Juno. *Quintil. in proœm. l.* 1. Qui artem orandi litteris tradiderunt. *Plaut. Moſtell.* 3. 1. 152. Videndum eſt primum, utrum ſæ eſtior ne, an non velnot. *Ter.* bonum æquumque oras. *Cic. poſt reder. in Sen. c.* 6. Non dicam complexi oratio, ſed percenſere numerando. *Id.* 3. *Offic. c.* 20. *a med.* Orandæ liti tarepus accommodare. *Id. de clar. Orat. cap.* 21. Quo nemo unquam melius ullam oravit capitis cauſam. ¶ Multo nunc frequentius in uſu eſt pro rogare, petere, precari, *pregare*, *dimandare*. *Cic.* 4. *Verr. c.* 39. Rogat eos atque orat, ne nppugnent filium ſuum. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 49. *ad fin.* Rogat oratque te, Chryſogone, ut, &c. *Id. ad Planc. in fin. l. ult. ad Attic.* Rogo te, & etiam oro, ut, &c. *Plaut. Amph.* 1. *c.* 101. Velatis manibus orant, ignoſcamus peccatum ſuum. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 1. *v.* 29. Idque ſioas, oro. *Terent. Adelph.* 3. 4. 26. Vanit ipſius ultro lacrumans, orans, obſecrans. Ubi *Donat.* Orare eſt placidos petere; obſecrare, iratos rogare. unde plus facit obſecmes, quam mans; plus vero orans, quam togans. *Cic. pro Planc. ſub fin.* Te, C. Flavi, uro & obteſtor, ut, &c. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 1. *ſub fin.* Illud te ad extremum & oro & hortor. *Id. Fam.* 10. *ep.* 5. Itaque te non hortor ſolum, ſed plane etiam oro, ut, &c. *Brut. ad Cicer. ep.* 16. Orare quempiam pro ſalute alicujus. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 16. Orare aliquem libertatem. *Virg.* 9. *Æn. v.* 24. Multa deos oraus. *Terent. Andr.* 3. 2. 48. Chremem conveniam, mabo gnato uxorem. *Plaut. Amph. prol. v.* 64. Hoc me mare a vobis juſſit Jupiter, ut, &c. *Terent. Phorm.* 1. 2. 90. Ad precatorem adeam, qui mihi ſic oret. *h. e.* pro me. *Liv. l.* 21. *c.* 6. Legati Romam miſſi, auxilium ad bellum orantes. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 9. *v.* 65. Ad vatem vates oreotia brachia tendn. ¶ Cum impesativo, *Sil. l.* 11. *v.* 336. Abſiſte inceptis, oro. *& verſ.* 350. parce, oro, & deſine velle. ¶ Cum infinitivo, *Virg. c. Ecl. v.* 43. Jampridem a me illius abducere Theſylis oret. ¶ Eleganter inſeritur orationi, ut *quæſo*. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 8. Dic, oro te, clarius. *Senec. ep.* 88. *ante med.* Quid anim, oro te, liberale habent iſte jejuni vomitores? ¶ *Orare mecum*, *tecum*, pro me, te, *Plaut. Caſ. c.* 5. 25. Negavi, ipſi me conceſſurum Joni, ſi is mecum maret. *Id. Curcul.* 3. 1. 62. Tecum oro & quæſo, ut, &c. *Id. Aſin.* 3. 3. 72. *& 96.* Hanc jube petere & orare mecum. Adde *Perſ.* 1. 3. 37. *& Rud.* 3. 4. 68. Sic *Terent. Hec.* 4. 4. 64. Egi, atque oravi tecum, uxmem ut duceres. ¶ *Orare* neutiquam pro *orauerie*, eſt *Plauti Epid.* 5. *c.* 63.

OROBANCHE, es, *ſ. vuta di lupo*, *ὀροβάγχη*, cauliculus ſine foliis, altitudine ſeſquipedali, ſubrubens, flore ſubalbido in loteum vergente: ab *ὄροβος*, eſcum, & *ἄγχω*, ſtrangulo, quod ervum, & cicer, in quibus fere naſcitur, circumligando præfocet. *Plin. l.* 22. *c.* 25. & *lib.* 18. *c.* 17. ¶ Creditur eſſe eadem ac ſcandalaca, de qua *Feſtus*: Scandalaca genus herbæ ſtugibus inimicæ, quod eas velut hedera implicando necat.

OROBIAS, æ, m. turis genus, minoribus conſtane guttis: ab *ὀροβος*, ervum, ob ſimilitudinem. *Plin. l.* 12. *c.* 14.

OROBINUS, a, um, adject. *ὀροβινος*. Orobinos color eſt luteo ſimilis, h. e. ervo herbæ, quæ Græce *ὀροβος*. *Plin. l.* 37. *c.* 10. Gaſidonem Medi mittunt, coloris nrobini.

ORO-

OROBITIS, is, ſ. *ὀροβῖτις*, chryſocolla molita, cribrata, & alumine lutoque herba tincta. Ita dicta quod in globulos refolvitur ervi ſimilitudine. Eorum voim *ὀροβίαν* dicunt. *Plin. l.* 33. *c.* 5.

ORONTES, is, m. *Ὀρόντης*, fluvius maximus Syriæ, qui ex Libano monte profluit, multiſque urbibus irrigatis, in quibus Antiochia, quam interluit, *ad* Seleuciam Pieriam in Syrium pelagus prolabitur. *Plin. l.* 5. *c.* 21. & *lib.* 2. *c.* 103. ¶ In illo *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 62. Jampridem Syrus in Tiberim defluxit Orontes, Et linguam, & mores, & cum illicinc chordas Obliquecs, nec non gentilia tympana ſecum Vexit; metonymia eſt, & Syrorum vitia ſignificantur. ¶ Etiam *Oronte* in genitivo dictum eſt, a recto *Orontes* triſyllab. teſte *Priſcian. l.* 6. *pag.* 705. *Puniſch.* Item *Orontis* ab eodem recto, ut *Ulyſſi*, *Achilli*, contracta diphthongo u. *Servo, ad* 5. *Æn. v.* 220. & *Priſcian. loc. cit. pag.* 706.

ORONTEUS, a, um, ad Orontem pertinens. Pro Syro ponitur in illo *Propert. l.* 1. *el.* 2. *v.* 3. Aut quid Orontea crinem perfundere myrrha? *h. e.* ſtacte, quæ alibi quidem naſcerbatur, ſed in magna copia advehebatur a mercatoribus Antiochiam Syriæ (totius Orientis talium rerum celeberrimum emporium) quam Orontes affluit. Ita *Scaliger*.

OROSIUS, ii, Paulus, Presbyter Hiſpanus, floruit in fine ſæculi quarti, & initio quinti, ſcriptiſque hortata S. Auguſtini hiſtoriarum libros ſeptem, quibus ab ipſo mundi exordio ad ſua uſque tempora *miſerias hominum*, *paucis dumtaxat*, *iiſdemque breviter delibatis*, complexus eſt, ſtilo, ut ea tempora ferebant, non plane inculto, & a Latinæ linguæ nitore non valde abhorrente.

ORPHAICUS, a, um, ad Orpheum pertinens. *Macrob. l.* 2. *in ſomn. Scip. c.* 12. Liberum Patrem Orphaici *τὸν ὅλον* ſuſpicantur intelligi. *h. e.* ſectatores theologiæ ab Orpheo traditæ. Ille enim theologus fuit, & Orgia primus inſtituit, teſte *Serv. ad* 6. *Æn. v.* 645.

ORPHANOTROPHIUM, ii, n. *ſpecies de orfanelli*, *ὀρφανοτροφεῖον*, locus, in quo aluntur pueri parentibus nobati. *Imp. Anaſtaſ. lib.* 1. *Cod. tit.* 2. *qui eſt* de ſacroſanct. Eccleſ. *leg.* 17. & *Imp. Juſtinian. ibid. leg.* 22. Adde *simil. ſequent. qui* de Epiſc. & cler. &c. *conſcribitur*. Eſt ab *ὀρφανὸς*, parentibus carens, & *τρέφω*, nutrio.

ORPHANOTRÔPHUS, i, m. *nutritore di orfanelli*, *ὀρφανοτρόφος*, qui pueros nutrit orbos parentibus. *Impp. Leo*, & *Anthemius lib.* 1. *Cod. tit.* 3. *leg.* 32. ¶ *Vocant. Forium. l.* 2. *de vita Mort. v.* 405. male pænultimam producit. Videtur etiam paſſive ſumere pro orphano, qui nutritur, *ὀρφανοτρεφὴς*.

ORPHANUS, a, um, *orfano*, *ὀρφανὸς*, qui caret parentibus. Vos Græcs. Item qui filiis privatus eſt, fato functio ante tempus. Lapis inſcriptus, ſed male Latinus, apud *Gruter. pag.* 770. *n.* 9. Matre orphana vivo ſibi & ſuis profuit, & ſub aſcia dedicavit.

ORPHEUS, i, m. *Orfeo*, Ὀρφεύς, diſyllab. Poeta, ſeu Vates, genere Thrax, Apollinis & Calliopes filius. Alii dirunt, filium fuiſſe Œagri & Polyhymniæ, & regem Ciconum, qui ſunt populi Thraciæ juxta Hebrum. Hinc Œagrius appellatur. Hic a Mercurio, ſive ut alii habent, a patre Apollino lyram acceptiſſe fertur, eaque tantum valuiſſe, ut illius canta ſilvas & ſaxa moverit, fluviorum curſum prohibuerit, ferasque mitiores reddiderit. Cum Argonautis in Colchidem navigavit, ideo ab illis aſſumptus, quod janta vaticinium Chironis Sirenes præteriri non poterant, niſi præſente Orpheo. Eurydicen uxorem habuit, quæ Ariſtæum vim ſibi inferre volentem fugiens, a ſerpente occiſa eſt. Ob cajus mortem Orpheus incredibilem in modum dolens, accepta lyra ad Inferos deſcendit, ubi carminibus, & canta Platonem, & Proſerpinam flexit, at Eurydicen reddorant, hac tamen lege, ne in itinere reſpiceret. Quod cum præ more non ſervaſſet, eam denuo amiſit. Deinceps cælibem vitam agere ſtatuit. Cum igitur jam maltas nuptias rejeciſſet, alius inſuper a mulierum conſortio debortaretur, a Mænadibus inter ſacchi ſacrificia juxta Hebrum ſuviam occiſus & diſcerptus eſt. Sed alii aliam cauſam afferunt. Dicunt reverſum ab Inferis in perpetuo luctu vitam duxiſſe, rogatum eſſe quadam die a mulieribus Bacchi ſacerdotibus, ut lyra caneret, recuſantem interfectum fuiſſe. Ejus membra paſſim per agros ſparſa Muſæ collegerant, & tumulaverunt. Caput vero, & lyra in Hebrum dejecta, ad Lesbon inſulam delata ſunt, ubi caput ab incolis ſepulturæ mandatum eſt, lyra autem a Muſis in cælum translata. De his *Ovid. initio l.* 10. & 11. *Metam. Hygin. fab.* 14. 251. & *Poet. Aſtron. l.* 2. *c.* 7. & *Serv. ad* 4. *Georg. v.* 520. & 523. & *ad Æn.* 6. *v.* 119. & 645. &c. V. etiam *Claudian. in præfat. ad lib.* 2. *de rapt. Proſ.* ¶ Diſyllaba vox eſt, ut diximus. *Verg. Ecl.* 4. *v.* 55. Non ita carminibus niteret nec Thracius Orpheus, Nec Linus: huic mater quamvis, atque huic pater adſit, Orphei Calliopea, Lino formoſus Apollo. *Orphei* Græcus dativus pro *Orpheo*, diſyllabum eſt, Ὀρφεῖ, unde & *Orphi* ſcriptum vidit *Pier.* & confirmat *Macrob.* 5. *Saturnal. c.* 17. ſed poteſt etiam eſſe triſyllab. ſoluta diphthongo, Ὀρφεΐ, ut *Id. Pier.* monet. *Orpheo* Latinc in dativo & ablativo eſt triſyllabum. *Horat. l.* 1. *od.* 24. *v.* 13. Quod ſi Threicin blandius Orpheo Auditam moderare arboribus fidem. Hinc idem *dic* de genitivo *Orphei* Latino, & *Orpheos*, Ὀρφέως Græco. *Propert. el. ult. l.* 2. *v.* 40. genitivum *Capanei* triſyllabum fecit, ſcilicet per ſynæreſim: Aut Capanei magno grata roina Jovi. Sic *Perſei* diſyllab. *ead. lib. el.* 22. *v.* 24. & *el.* 23. *v.* 36. V. ſimilia in *Achilles*. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 3. *v.* 41. At non Chimnides Eumolpus in Orphea talis. *Orphea* quartus Græcæ poſitionis caſus Ὀρφέα, pro *Orpheum*. In vocativo eſt *Orpheu* diſyllab. pro *Orpheo*, Græco more, Ὀρφεῦ. *Virg. in Cul.* v. 291. Sed tu crudelis, crudelis tu magis, Orpheu. ¶ *Id. ibid. verſ.* 116. tantum non Orpheus Hebrum. & *verſ.* 268. & nunc manet Orpheus in te. Utroque loco videtur dactylus, niſi ſpondaicam putes utrumque verſum.

ORPHEUS, a, um, Ὀρφεῖος, ad Orpheum pertinens, *Ovid. ep. Met.* v. 2. Cicaumque Hymenæus ad oras Tendit, & Orphea nequicquam voce regatur. *Propert. l.* 1. *el.* 3. *v.* 42. Orpheæ carminc feſſa lyræ. *Martial. de Spectac. epigr.* 21. Quidquid in Orpheo Rhodope ſpectaſſe theatro Dicitur, exhibuit, Cæſar, arena tibi. *Claudian. de* III. *conſul. Honor. v.* 113. Rhodopeia ſaxa Orpheis animata modis.

ORPHICUS, a, um, ad Orpheum ſpectans. *Cic. l. de nat. Deor. c.* 38. Orpheum poetam docet Ariſtoteles nunquam fuiſſe: Et hoc Orphicum carmen Pythagoræi ferunt cujuſdam Cercopis.

ORPHNÆUS, i, m. *ὀρφναῖος*, unus a quatuor equis currum Plutonis trahentibus. V. *Alaſtor*.

ORPHUS, i, m. *ὄρφος*, piſcis marinus rubens. *Plin. c. ult. l.* 32. & *cap.* 16. *l.* 9.

ORSUS, a, um, particip. ab *ordior*. *Cic. l. de Legib. c.* 3. Ego animi pendere ſoleo, cum ſemel quid ncſnc traducor alio. *Cæſ. l.* 2. *c.* 8. *a med.* Turmina ab atra bile urſa, mortifera ſunt. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 209. Orſa nefas. *Virg. 7. Æn. v.* 386. Majus adorta nefas, majoremque urſa furorem. *Id.* 2. *Æn. v.* 329. Sic Venus: & Veneris contra ſic filinc orſus. *h. e.* cœpit dicere. *& lib.* 6. *v.* 125. Cum ſic orſa loqui vates. ¶ Pro loquutus, *Id.* 9. *Æn. v.* 656. & *lib.* 12. *v.* 806. V. *Ordior*. ¶ Paſſive, ut videtur, *Colum. l.* 1. *c.* 5. *ad fin.* Cum ex depreſſiore loco fuerint orſa fundamenta, pro ſultura & ſubſtructione fungentur. *Plin. l.* 8. *c.* 51. Tridui inedia ſagnatione ncſa. ¶ Hinc *orſa*, *orum*, res inceptæ, conatus, *principj*, *tentativi*, *Liv. l.* 1. *ex proœm. cur.* Ut orſis tanti operis ſuccelſus proſperos darent. *Manil. l.* 2. *v.* 57. Noſtra loquor: nulli vatum debebimus orſa. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 21. nunc noſtra ſerenus Orſa javes. *& lib.* 5. *v.* 196. Tu precor ncſa regas. *& verſ.* 291. alios tunc ipſa dolos, alia orſa movebo. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 1. *v.* 114. Attica facundi decurraret nrſa Menandri. *h. e.* carmina. Sic *Auſon. Edyl.* 4. *v.* 46. amabilis nrſa Menandri Evolvenda tibi. ¶ *Orſa*, dicta, ut *orſus*, locutus. *Virg.* 7. *Æn. v.* 435. Hic juvenis vatem irridens ſic ncſa viciſſim Ore refert. *& lib.* 11. *v.* 632. & in melinc tua, qui potes, orſa mitcſcas. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 472. Talia miranti propius tulit ncſa tyranno.

ORSUS, us, m. *principio*, *cominciamento*, *intraprendimento*, principium, conatus, exordium. *Cic.* vertens *Homeri* verſus *l.* 2. *de Divin. c.* 30. Auguris ut noſtri Calchantis ſum quecmnc Scire, mtos ne habeant, an vanos pectoris orſinc. *Virg. invito Cul.* Luſimnc, Octavi, gratili modulante Thalia, Atque ut araneoli, tenuem formavimus orſum.

ORTHAMPELOS, li, ſ. *ὀρθάμπελος*, vitis ipſa ſe ſuſtinens, ſine pali adminicuin: ab *ὀρθός*, rectus, & *ἄμπελος*, vitis. *Plin. l.* 14. *c.* 3. *circ. med.*

ORTHIUM CARMEN, genus eſt modulationis erectum, numeris altiſſimis conſtans, & intumidiſſima voce prolatum, quod accinifle Arionem, cum in mare eſſet projiciendus, ſcribit *Gell. l.* 16. *c.* 19. Eſt autem ab *ὀρθὸς*, rectus, unde *ὀρθιος*, recta in ultum tendenc.

ORTHOCISSOS, i, ſ. *ὀρθόκισσος*, genus hederæ erectæ, & chamæciſſo oppoſitæ: ab *ὀρθὸς*, rectus, & *κισσὸς*, hedera. *Colum. l.* 12. *c.* 2. *ante med.*

ORTHOCOLUS, a, um. *Vegetio de re veteria. l.* 2. *c.* 54. orthocola jumenta ſunt, quæ contractionem nervorum patiantur in pedibus, & de capitibus uegularum calcant, & ſunt rigidis articulis, & plenas ungulas in terram ponere non poſſunt: quod vitium naſcitur ex enormitate onerum, & labore confragoſarum viarum. Eſt ab *ὀρθὸς*, rectus, & *κῶλον*, membram.

ORTHODOXUS, a, um, *ortodoſſo*, *ὀρθόδοξος*, qui de Fide recte ſentit: ab *ὀρθὸς*, rectus, & *δόξα*, ſententia. *Damaſus ad Hieronym. ep.* 144. (*al.* 19.) Commentaria a noſtris, hoc eſt orthodoxis viris ſcripta. *Impp. Valens. & Marcian. lib.* 1. *Cod. tit.* 2. *leg.* 11. Sacroſanctæ Eccleſiæ nothodoxæ religionis. *Impp. Leo*, & *Anthem. ibid. leg.* 14. Sacroſancta orthodoxa Eccleſia.

ORTHOGONIUS, a, um, *rettangolo*, *ὀρθογώνιος*, rectos habens angulos: ab *ὀρθὸς*, rectus, & *γωνία*, anguinc. *Vitruv. l.* 10. *c.* 11. *ſub fin.* Pythagoricum trigonum nothogonium. *Auſon. in præfat. ad comm. nupriel.* ſeu *Edyll.* 13. Officla æquilatera, iſopleura, orthogonia, ſcalena.

ORTHOGRAPHIA, æ, ſ. *ortografia*, *ὀρθογραφία*, recta ſcriptura, ſcientia recte ſcribendi: ab *ὀρθὸς*, rectus, & *γράφω*, ſcribo. *Sueton. in Aug.* c. 88. Orthographiam, ideſt formulam rationemque ſcribendi a Grammaticis inſtitutam, non aden cuſtodit. Adde *Quintil. l.* 1. *c.* 7. ¶ Apud *Vitruv. l.* 1. *c.* 2. Orthographia eſt erecti operis, adverſuque deſcriptio, cui opponitur deſcriptio veſtigii, ſeu plantæ.

ORTHOMASTICA POMA, genus malorum, quod refert erectam mammam: ab *ὀρθὸς*, rectus, & *μαστὸς*, mamma. *Plin. l.* 15. *c.* 14. Mammarum effigie orthomaſtica mala. Ubi *Hardouin.* ex MSS. legit *orthomaſtia*.

ORTHOPHALLICUS, a, um, obſcenus: ab *ὀρθὸς*, erectus & *φαλλὸς*, *τὸ αἰδοῖον*. *Varr. apud Non. c.* 2. *n.* 249. Orthophallica attulit pſalteria. Al. aliter leg.

ORTHOPNŒA, æ, ſ. *difficoltà di reſpiro*, *ὀρθόπνοια*, difficultas illa ſpirandi, qua niſi erecta cervice, trahi ſpiritus non poteſt: ab *ὀρθὸς*, rectus, & *πνέω*, ſpiro. *Plin. l.* 21. *c.* 21. *a med.* Abrotonum utile tuſſi, nothopnœæ, convulſis. *Id. l.* 32. *c.* 4. Teſtudinum ſanguis anhelitus diſcutit, quaſque orthopnœas vocant.

ORTHOPNOICUS, a, um, *ὀρθοπνοϊκὸς*, orthopnœa laborans. *Plin. l.* 20. *c.* 17. *ad fin.* Anſum prodeſt nothopnoicis. *Id. l.* 24. *c.* 16. Aron dare tuſſientibus, ſuſpirioſis, nothopnoicis.

ORTHOSTATA, æ, m. *ὀρθοστάτης*, h. e. rectus ſtans: ab *ὀρθὸς*, rectus, & *ἵστημι*, ſto: ſignificat quippiam ſive ligneum, ſive lapideum erectum, ſive erectum. *Vitr. l.* 2. *c.* 8. Mrdio cavo ſervato ſecundum orthoſtatas intrinſecus, ex ſaxo quadrato ſtruat hipedales

pa-

pariotes. *Id. l. 10. c. 19. ad fin.* Machina in medio habens collocatum in orthoſtatie canalem.

ORTHRAGORISCUS, i, m. ὀρθραγόρισκος, piſcie marinus figura tereti, qui grunnira porcorum mora dicitur, cum capitur. *Plin. l. 32. c. 1.*

ORTHRUS, i, m. Ὄρθρος, dicitur fuiſſe canis fetus Geryonæ, & cuſtos armenti ejus poſt illius necem ab Hercule illatam datus comes Cerbero in limine Ditis. *Sil. l. 13. v. 845.* & putatur ſignificari a *Statio l. 2. ſilv. 1. v. 23.* inſontes animas nec portitor ceret, Nec diræ comes illa ferax. Al. apud *Sil.* leg. *Orthus*, al. *Orcus*.

ORTIVUS, a, um, ad ortum pertinens. *Manil. l. 3. v. 188.* A Sole ad Lunam oumerabis io ordine partes Signorum: ortivo totidem de cardine ducet. *b. c.* de Ortu, de horoſcopo. *Apul. l. 3. Metam.* Coruſcat in modum ortivi ſolis ignis, & mucro. *b. c.* occiduus.

ORTUS, us, m. *naſcimento, natività, origine, γένεσις*, nativitas, exortus, origo. *Cic. 2. de Divin. c. 43.* Cum ortus naſcentium luno moderetur. *Id. 2. de Legib. c. 2.* Cum Cato ortu Tuſculanus eſſet, civitate Romanus. *& lib. 3. c. 6.* Ipſius juris ortum a fonte repetamus. *& lib. 3. c. 8.* Tribunitia poteſtas, cujus primum ortum inter arma procreatum videmus. *Id. de Univ. c. 2.* Conſideremus, ſemperne fuerit mundus, nullo genoratus orta. *& mox.* Quæ ortum habere, ginique dicuntur. *Id. l. 1. de Divin. c. 56.* Solis, & lunæ, reliquorumque ſideum ortus, obitus, motuſque cognoſcere. *ci naſcere, ſi tramontare. & lib. 2. de nat. Deor. c. 19.* Sol ab ortu ad occaſum commeans. *Id. 3. Catil. c. 8. ad fin.* Si illud ſignum ſolis ortum conſpiceret. *foſſe rivulos a oriente, Ovid. 5. Met. v. 404.* Piſa mihi patrin eſt, & ab Elide ducimus ortum. *Plin. l. 17. c. 9. ſub fin.* Id plerique prave intelliguut a Favonii ortu faciendum.

ORTUS, a, um, *nato, venuto*, natus, io lucem editus, profectus: ab *oriot. Cic. pro Mur. c. 21. ad fin.* Qui ab illo ortus es. *Salluſt. in Jug. c. 116.* Pater ejus ea concubina ortus erat. *Horat. l. 1. ſat. 6. v. 10.* Multos ſæpe viros nullis majoribus ortos, &c. *Colum. l. 1. c. 1. ante med.* Fontibus orti ſapientiæ Democritus, Xenophon, Architas. *Cæſ. l. 2. B. Gall. c. 4.* Pleroſque Belgæ eſſe ortos a Germanis. *oriundi. Plin. l. 3. c. 5.* Colonia Felicis Argis orta. *Liv. l. 2. c. 6.* Ne ſe ortum ejuſdem ſanguinis exterrem perire ſinerent. V. integr. loc. ubi *Gronov.* ita diſtinguit *ne ſe ortum, ejuſdem ſanguinis*, &c. ut *ſe* ad Tarquinioſes, non ad Tarquinium referantur. Sunt etiam qui leg. *orta*: quod minus placet. *Terent. Eun. a. 1. 10.* Ea eodem loco ortue. *Liv. l. 26. c. 6. ad fin.* Loco obſcuro tenuique fortuna ortus. *Cic. ſub fin. 1. Agror.* Quem equeſtri loco ortum conſulem videt. *Ovid. 10. Met. v. 735.* Bos e ſanguine concolor ortus. *Plin. l. 3. c. 1.* Ano fluvius ortus Lamiortano agro citerioris Hiſpaniæ. *& cap. 12. ad fin.* Anio in monte Trebanorum ortus. *Id. lib. 23. in proem.* Nerverum dolores frigore orti. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 8.* Orta luce. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 118.* Orto ſole. *Salluſt. in Catil. c. 6.* Invidia ea opuleotia orta. *Liv. l. 1. c. 40.* Fletus ab omni tuba mulierum ortus. *Cic. Attic. l. 11. ep. ult.* Rumor ortus ex Sulpicii litteris. *Plaut. Pan. 4. 4. 67.* Facinus eo te ortura, *Terent. Adelph. 3. 1. 35.* A ma tibi aulla orta eſt injuria.

ORTYGIA, æ, f. inſula marie Ægæi, eadem ac Delos: ab *ὄρτυξ, τυγος*, coturnix, quod in ea primum hæc avis viſa ſit, vel a coturnicum copia, vel quia Latona eo cum appulliſſet, ab Jove in coturnicem mutata eſt, ut Junonis iram vitaret, ut *Serv.* tradit *ad Æn. 3. v. 72.* ¶ Item inſula prope Siciliam, contra Syracuſas. *Virg. 3. Æn. v. 694.* ¶ Item Epheſus urbs Ioniæ. *Plin. l. 5. c. 29.* ¶ *Ortygiæ, æ, Ὀρτυγία*, Græca poſitio. *Ovid. 15. Met. v. 336.* tempaſſus ſuit, quo novit io undis: Nunc ſedet Ortygie.

ORTYGIUS, a, um, ad Ortygiam pertinens. *Ovid. 1. Met. v. 694.* Ortygia dea. *b. e.* Diana io Ortygia nata: *Id. 5. Faſt. v. 692.* Ortygiæ boves. *b. e.* quas furripuit Mercurius Apolliui in Ortygia nato, cum Admeti greges paſceret.

ORTYGOMĒTRA, æ, f. ὀρτυγομήτρα, rex coturnicum, major aliquanto, ac nigrior: ab *ὄρτυξ*, coturnix, & *μήτηρ*, mater. Alii dicunt eſſe avem alterius generis. *Plin. l. 10. c. 23.* Aquilone ergo maxime volant, ortygometra duce. *Tertull. adverſ. Pſych. c. penult.* de quacumque coturnice uſurpat.

ORTYX, ygis, f. *ὄρτυξ*, plantago, herba. *Plin. l. 21. c. 17.*

ORUM pro aurum dicebaot ruſtici, tuſte *Feſto* in *Orum*.

ORYX, ygis, m. *orige*, ὄρυξ, beſtia in Gætulia, bifulca & unicornie, alioqui capræ non diſſimilis, pilo contra aliorum animalium naturam ad caput verſo, quæ ſub ortum Canicuiæ, tanquam ejus ſiderie adventum præſentiene, ſuis oculie eam plagam cæli ietuetur, obi primum ſignum hoc exoritur, eoque conſpecta ſternutat, & veluti venerabuoda adorat. *Plin. l. 2. c. 40. lib. 8. c. 53. lib. 11. c. 46.* ob figuræ ſimilitudinem, nunc cervis, nunc capris accenſet. Adde *Colum. l. 9. c. 1.* Nomen eſt ex eo, quia unicum illud cornu, quod geſtat, refert inſtrumentum illud fodiorium, quod Græcie ὄρυξ, ab *ὀρύσσω*, fodio. *Gloſſ. Cyr. ὄρυξ*, farculum, ligo, dolabra. *Juvenal. ſat. 11. v. 140.* Et Gætulus oryx bebeti lautiſſima ferco Cæditur, &c. Ea hoc *Juvenal.* loco colligimus, fuiſſe oryzem in lautioribus cibie habitum. *Martial. l. 13. epigr. 95.* Matutinarum non ultima præda ferarum Sævus oryx, conſtat qui mihi morte caoum.

ORIZA, æ, f. *viſo, ὄρυζα, ὄρυζον*, genus frumenti ex India invecti, quod in aqor caliour, & in ptiſanie maxime probator. Simile eſt milli radice, caule, foliis, flore: creſcitque ad duos treſve pedes, habens in ſummo jubam, in qua grana ariſtis munita, durioque glumie involuta, quas io tritura non deponunt, ideo pila tunduntur, ut liberentur. Alia videtur eſſe, quæ deſcribitur a *Plin. l. 18. c. 7. a med.* folio carnoſo, porro ſimili, ſed latiora, altitudine cubitali, flora purpureo, radice gemmæ rotunditatie. *Celſ. l. 2. c. 11.* enumerat inter eos cibos, qui boni ſucci ſunt. *Horat. l. 1. ſat. 3. v. 155.* fume hoc ptiſanarium oryzæ.

O S

Os, oris, n. *bocca, στόμα*, cavum in facis animalie, lingua & dentibue roſtruſtum. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 53. extr.* Cum tribus rebus animantium vita contineatur, cibo, potione, ſpiritu, ad hæc omnia percipienda os eſt aptiſſimum. *& cap. 47.* Animalia cibum partim oris hiatu, & dentibus ipſis capeſſunt, partim unguium tenacitate arripiunt, &c. *Virg. 6. Æn. v. 625.* Non mihi ſi linguæ centum ſint, oraque centum, &c. *& lib. 12. v. 373.* Ora equorum ſpumanto freno. *& lib. 10. v. 566. de Ægæone* quinquagiota ortus ignem, Pectoribuſque arſiſſe. ¶ Metaphorice ſumitur pro foramine, aditu, oſtio, *apertura, imboccatura, bocca. Virg. 2. Æn. v. 481.* exciſa trabe firma cavavit Robora, & ingentem lato dedit ora feneſtram. *Tacit. 4. Ann. c. 59.* Os ſpecus. *Quintil. l. 1. c. 2. (al. 3.) a med.* Vaſcula oris anguſti. *Pallad. in Februar. cir. 25. ante med.* oribus vaſculorum gypſo clauſe. *Juvenal. ſat. 14. v. 138.* pleno cum target facculus ore. *Virg. 3. Georg. v. 454.* ferro raſcindere ſummum ulceris os. *Senec. in Herc. Fur. v. 664.* Hic ora ſolvit Dirie inviſi domus, Hiatque rupes alto. *Cic. 6. Verr. c. 58.* In ponti ore & anguſtis. *& Verr. 7. c. 22.* In ipſo aditu atque ore portus. ¶ *Os flumineſ* eſt ubi flumen ia mara exit, *imboccatura, bocca. Liv. l. 1. c. 33. ſub fin.* Io ore Tiberis Oſtia oibs condita. *Celſ. l. 2. c. 7. & lib. 6. c. 18. ſect. 9.* Ora venarum. *aperoidi, morſei.* ¶ Interdum eſt ipſa origo & caput, unde flumen exit, *ſorgente, forgive, ſcaturigine. Virg. Æn. 1. v. 249.* fontum ſuperace Timavi, Unde per *ora* novem vaſto cum murmure montis It mara proruptum. *Claudian. de VI. conſul. Honor. v. 197.* inque novem conſurgens ora Timavus. V. *Timavus*). ¶ *Ora*, oræ, ripæ, agger. *Colum. l. 8. c. 15.* Ora lacus ne corrumpantur, opere ſigniino conſervantur: eaque non io gradus opertet erigi, ſed paulatim clivo ſubſidera, ot tanquam e litora deſcendatur in aquam. ¶ Metonymice eſt lingua, ſermo, *linguaggio, parlare. Virg. 2. Æn. v. 422.* clypeos mentitaque tela Agnoſcunt, atque ora ſono diſcordia ſignant. ¶ *In ore eſſe* de eo dicitur, de quo vulgo ſermo eſt. *Terent. Adelph. 1. 2. 13.* Hoc advenienti quot mihi, Miclo, dixera! in ore eſt omni populo. *ſe or parla comunemente: va per le bocche di tutti.* Sic *Cic. Verr. 3. c. 46. extr.* Iſtiue aequitatem in ore vulgi, atque io communibus proverbie eſſe verſatam. *& Verr. 4. c. 23.* Res percrebuit, in ore atque ſermone omnium cœpit eſſe. *Ovid. Heroid. epiſt. 17. v. 34.* Ne quisdo noman non ſit io ore meum. *Tacit. in Agric. c. 41.* Poſcebetur ora vulgi dux Agricola. *orana comunemente chiella. Cic. Fam. 6. ep. 18. extr.* Habere aliquid io ore. *aver in bocca*, frequenter loqui de ra aliqno. ¶ *Uno ore*, uno omnium conſenſu, *ad una voce. Terent. Phorm. 4. 3. 19.* Amici omoro modu uno ore auctores fuere, ut præcipitem hanc daret. *Virg. 11. Æn. v. 132.* uno omnes eadem ora fremebant. ¶ *Ire per ora hominum*, fama celebrum uſſe, *andar per le bocche. Sil. l. 3. v. 135.* ira per os Nomen in æternum pauciæ mens ignea donat. *Enn.* apud *Cic. 1. Tuſcul. c. 15.* volito vivu' per ora virum. *Catull. carm. 40. in Rovid. v. 5.* Aune ut pervenias in ora vulgi? *Liv. l. 2. c. 36.* Ne in ora hominum pro ludibrio abirat. *Propert. l. 3. el. 1. v. 14.* Majus ab exſequiie nomen io ora veoit. ¶ Per ſynecdochen eſt vultus, facies, *viſo, faccia, volto. Terent. Eun. 2. 3. 15.* Nova figura oris, color verus, corpus ſolidum, & ſucci plenum. *Cic. 1. Offic. c. 19.* Licet ora ipſa cernere iratorum, aut eorum, qui aut libidios aliqua, aut meto commoti ſunt. *Virg. 6. Æn. v. 495.* Deiphobum vidit lacerum crudalitate ora. *& lib. 8. v. 486.* Componens manibuſque manus, atque oribus ora. *& lib. 10. v. 811.* ut vultum vidit mortentie & ora, Ora modie Anchiſiades pallentia mirie. *Cic. pro Dejot. c. 2.* Io tuis oculis, io imo ore vultuque ecquieſco. ¶ Hinc ſæpe ponitur pro præſentia, conſpectu, *preſenza, viſta. Ter. Heaut. 3. 3. 11.* Concedae hinc aliquo ab ore eorum aliquantiſper. *Id. Adelph. 2. 4. 5.* Laudara aliquem coram io os. *ſul viſo, en faccia.* & 5. 4. 10. Nulli lædere os, mridera omoibue. *b. e.* oullum præſentem lædere. *Virg. 11. Æn. v. 887.* ante oculos atque ora parentum. *Senec. 7. de benef. c. 19.* & *Tacit. 3. Hiſt. c. 77.* Jugulare filios io ore parentem. *Cic. 4. Verr. c. 33.* Quæ in fano palam Syracuſis, io ore atque io oculis provinciæ geſta ſunt. *Id. pro Roſc. Amer. c. 6.* Io foro, atque in ore omnium quotidie verſari. *Juſtin. l. 36. c. 2.* Teudoctus per ora civitatium. ¶ De vultu habitum animi præferente, & præſertim audaciam, impudentiam, qua quie etiam in periculo, aut ra turpi nihil vultum mutat aut pudore, aut metu: *Terent. Eun. 4. 7. 35. Chr.* Eam eſſe dico liberam. *Thr.* hem! *Chr.* civem Atticam. *Thr.* hui! *Chr.* meam ſororem. *Thr.* os durum! *Cic. pro Quinct. c. 24.* Mihi videri ore duriſſimo uſſe, qui præſente Roſcio geſtum agere conareotur. *Terent. Eun. 3. 5. 49.* Tum equidem iſtuc os tuum impudens videre mimium vellem. *Id. Phorm. 5. 7. 24.* Quo radibo ore ad eam, quam contempſerim? *con qual fronte?* ¶ Pro ipſa impudentia, *arditezza, sfacciataggine: Cic. 1. de Orat. c. 38.* Quod tandem os eſt illius patroui, qui ad eas cauſas ſiet ulla ſcientia jurie audet accedera? *Id. 4. Verr. c. 20.* Noſtie os hominie, noſtra audaciam: tamen tum rumore populi, & clamora perturbatus eſt. *Martial. l. 9. epigr. 96.* Os homioie malſum me rogat Hippocrates. *Senec. de conſtant. Sap. c. 17. a med.* Duritia otie. *Ovid. Heroid. ep. 17. v. 101.* Non tu plus cernie, ſed plus temerarius audes: Nec tibi plus cordie ſed magie orie iorſt. ¶ Contra *os molle* eſt frons teoera, facile erubeſcens, verecunda. *Senec. ep. 11.* Nihil erat mollius ora Pompeii: nunquam non coram pluribus erubuit. *Probum os* eod. ſenſu V. in *Probus*. ¶ *Præbere os* eſt offerre ſe contumeliis, verberibus. *Liv. l. 4. c. 35. ſub fin.* Præbere ad contumeliam os. *Terent. Adelph. 1. 2. 6.* Adoleſcenti morem geſtum oportuit. *Syn.* Quit potui melius, qui hodie uſque os præbui? ¶ *Os alicui ſubinovere.*

V. *Sublius*. ¶ Or *concurrit*, V. *Concurro*. ¶ Aliquando ponitur pro toto capite. *Cic. 6. Verr.* a. 56. Gorgonis ut pulcherrimum crinitum (al. *cinctum*) anguibus. *Tacit. t. Annal. c.* 61. Truncie arborum antefixa ore. *Stat. 3. Theb. v.* 131. pars molliter aptant Brachia trunca loco, & cervicibus ora reponunt. ¶ *Os leonis*, flos cujusdam herbæ leonioum ut apertum referens. *Colum. l.* 10. *v.* 98. Narcissique comas, & hiantis læva leonis Ora feri. ¶ In genitivo plur. qui usurpaverit, iovemi adhuc neminem.

OS, ossis, *n. ossa, ossium*, solidamentum corporis, quod nervis natura alligavit: a voce Græca allata. *Cels. l.* 8. *c.* 1. Omne autem os, ubi iojuria accessit, aut vitiatur, aut finditur, aut frangitur, aut foratur, aut colliditur, aut de loco movetur. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 55. Quid dicam de ossibus, quæ subjecta corpori, mirabiles commissuras habent, & ad stabilitatem aptas, & ad artus finiendos accommodatas, & ad motum, & ad omnem corporis actionem? *Id. Verr.* 7. *c.* 49. Ea tua calamitata cineri atque ossibus filii sui solatium vult aliquod reportare. *& Verr.* 3. *c.* 44. Cur hunc dolorem ciueri ejus, atque ossibus inussisti? *Virg. 6. Æn. v.* 54. gelidos Tracrie per dura cucurrit Ossa tremor. *Id. Ecl.* 3. *v.* 101. via ossibus hæreot. *de materie confectis*. ¶ *Ossa legere*, combusto cadavere in rogo, quæ post ignem inconsumpta remanssissent, maxime propinquorum munus fuit. *Senec. t. de Ira, c.* 33. *sub fin.* Dignus fuit, cui permitteret a convivio ad ossa filii legenda discedere. *In Glossis* dicitur *ossilegium*, Græca ἐνταφιάσμος, aujus ritum ac cæremonias *Tibull.* perfequitur *l.* 3. *el.* 2. quem locum Illustrat: *Kirchmann. de funerib. l.* 3. *c.* 6. *Serv. ad Æn. v.* 210. *l.* 11. dicit, id factum tertio die post crematum cadaver. ¶ *Ossa legere* dicuntur iis quoque, quibus aut casu, aut ictu fractæ, aut collisa sunt, & medici ope extrahuntur. *Senec. l.* 5. *de benef. c.* 24. *sub fin.* Postea ad Mundam io acie oculus mihi effossus est, & in sapita lecta ossa. *Id. de Provid. c.* 3. Remedii causa quibusdam & rudi ossi, & legi, & quædam amputari membra. *Id. de consol. ad Marc. a.* 21. Adde lacerationes medicorum ossa vivis legeotium, & totas io viscera manus demittentium. ¶ Metaphorice *Plin. l.* 17. *c.* 17. Arborum ossa torebrare. *b. e.* lntimum lignum, ac medullæ circumpositum. *Succon. in Claud. c.* 8. Olearum ac palmularum ossibus incassebetur. *b. e.* nucleis. ¶ *In ossibus* in medullis, in visceribus, io sorde. *Virg.* 3. *Georg. v.* 558. Quid juvenis, magnum cui versat in ossibus ignem Duros amor? *Id.* 5. *Æn. v.* 170. Tum vero exarsit juveni dolor ossibus ingens. ¶ Ossa orationis sunt subtilitas, argumenta, nervi, & vires. *Cic. in Bruto*, a. 17. Attico genere dicendi se gaudere dicunt. Sapienter id quidem atque utinam imitarentur, nec ossa solum, sed etiam sanguinem. ¶ Olim ossibus exacutis lo libro & cera scribebant, antequam ferrei stili accognitarentur. Testis *Varr.* apud *Charis. l.* 1. *pag.* 110. *Pulsch.* Hinc *Titinn. ibid.* Valim ego osse acare campum cereum. ¶ Etiam *ossum*, *i*, declinatum 28. *Varr.* apud *Charis. ibid.* Olivo, & ossio putat fieri. *Cn. Gell. ibid.* & apud *Prisc. l.* 7. *pag.* 750. Calvariæ ejus ipsam ossum expugnaverunt, inauravereuntque. *Pacuv.* apud *Prisc. ibid.* Ossum inhumatum. *Ælius ibid.* Fraaimo fissa feroz insensa insinditur ossis. *Tertull. in corm. l.* 1. *adverf. Marcion. a.* 4. De Christi nova catus caro, deque ossibus ossum. Adde *Augustin. in Psalm.* 138. ad Illum versum: *Non est absconditum os meum a te*. ¶ Etiam *hoc osse* io recto *pro os*, aut *ossum* agnoscit *Id. Charis. loc. cit. pag.* 40. item hoc *ossu*, ut *genu*, *Id. ibid. pag.* 115. & *Prisc. l.* 6. *pag.* 710. sed hæc carent exemplis. ¶ *Ossuum* pro *ossuno* habet *Prudent. περὶ στεφ.* 1. *de S. Vincent. v.* 111. ossuum compago. ¶ Rectus casus corripitur. unde *exor* ultima brevi. *Lucret. l.* 3. *v.* 722. Exos, & sanguis tumidos perfluctuat artus. At io *es, ossis*, producitur, quod & *Augustin.* docuit *de Grammat. pag.* 1580. *Pulsch. & lib.* 3. *c.* 3. *de doctr. Christ.* ¶ In plur. *ossua* pro *ossa*. *Inscript.* apud *Gruter. pag.* 575. *n.* 3. Ossua posita suot VI. Id. Novemb. Crispino, & Æliano Cæs. Adde aliam *pag.* 799. *n.* 8. & 895. *n.* 3. & apud *Dan. class.* 1. *n.* 181. Ns imiteris.

OSCA. V. *Oscensis*.

OSCE, adverb. Osconm lingua. *Gell. l. & cap.* 17. Ennius tria corda habere si dicebat, quod loqui Græca, & Osce, & Latine sciret. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 30. Osce dicere aliquid. *Tricinn.* apud *Fest.* in *Oscum*. Qui Osce, & Volsce fabulantur. nam Latine oscisunt.

OSCEDO, inis, f. *abstinentia*, *ossuanes*, χάνυσις, vitium, quo quis sæpius oscitat. *Gell. l.* 4. *c.* 20. Tenerique eo vitio, quod oscedo appellatur.

OSCEN, ocinis, m. ab Auguribus dicitur ovis, quæ ora canens facit auspicium, ut corvus, cornix, noctua: quasi *ore canens*. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 7. *extr.* & *Appius Claud.* apud *Fest.* Hiac *Serv. ad* 3. *Æn. v.* 361. Aves aut oscinum sunt, aut præpetes: oscines, quæ ore futura prædicunt, præpetes, quæ volatu augurium significant. Adde *Plin. l.* 10. *c.* 29. ubi innut, alites & oscinm dici eas tantum, quæ digitos in pedibus habent. *Horat. l.* 3. *od.* 27. *v.* 11. Oscinem corvum prece suscitabo. *Auson. Edyll.* 11. *v.* 15. Tres quorum (*cervorum*) ætatis superet Phœbeius oscen. *b.* a. corvus e Phœbo io nigrum ex albo mutatus, ot est apud *Ouid. Met.* 2. *v.* 631. V. *Alter*. ¶ Io recto singulari *hic oscinis* dicitur *Ciceroniem* tabis 28 *Plin. Secund.* apud *Charis. l.* 1. *pag.* 115. *Pulsch.*

OSCENSIS, se, ad Oscam pertinens, quæ est urbs Hispaniæ citer. ad Illergetes partinens, nunc io Grenatensi regno. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 57. Oscensis ager. *Liv. l.* 34. *c.* 10. *& 46. & lib.* 40. *c.* 43. Oscense argentum. ¶ *Oscenses*, ium, ajus urbis incolæ. *Cæs. l.* 1. *B. Civ. c.* 60. & *Plin. l.* 3. *c.* 3.

OSCI, orum, m. populi Campaniæ, io Latii & Samnii confinio, postea Sidicini appellati: quorum urbe Teanum. Antea *Opici*, & *Opsci* dicti sunt, tesse *Varrie* apud *Fest. Ennium. ibidem*. de muris res gerit Opscus. *Virg. 7. Æn. v.* 730. Oscorumque manus. ¶ Male olim audiebant turpis libidinis fama: unde quidam putarunt, vocem *obscenus* inde esse deductam: quod tamen *Festus* negat.

OSCILLA, festa in honorem Bacchi, io quibus homines se per funes jactabant. Alii putant fuisse Erigones. *Paul.* ex *Fest.* V. *Oscillum*.

OSCILLANS, antis, oscillatione se jactans. *Fest.* in *Oscillum*: ubi addit: Oscillantem, ait Coraificius, ab eo, quod se celare soliti persoaie propter verecundiam, qui eo genere lusus utebantur.

OSCILLATIO, onis, f. *alralena*, *missio*, jactatio per funem. *Petron. in Satyr.* 2. 240. Oscillatione ludere. Adde *Fest.* in *Oscillum*, & *Hygin. fab.* 130.

OSCILLO, as. V. *Oscillans*, & *Oscillo*. ¶ Oscillum Sastra dici ait, quod oscilleot, ideft, inclineot, præcipitetque, in os ferantur. *Festus*.

OSCILLUM, li, *n. bocchino*, *exuuinei*, diminut. ab *or, oris*. *Colum. l.* 2. *c.* 10. Si humor iovasit, vermes gignit, qui simul atque oscilla lupinorum ederunt, reliqua pars enasci non potest. Quod *Colum.* ut vocat lupinorum, id *Plin. l.* 18. *c.* 14. *sub fin.* vocat umbilicum. ¶ Est præterea ludi genus, in quo funa altrioscus da tigno, arboreve religato, in aere quie libeatus subvectetur, *biadole*. Hoc ludi genus fiebat tanquam facrificium iis, qui suspendio mortui essent. Nam oscillatione, sive jactatione per lumem optime exprimitur mors suspendioforum: quibus cum justa fieri jus non sit, suspensis ufcillis, veloti per imitationem mortis parentatur, ut ait *Varr.* apud *Serv. ad Æn.* 12. *v.* 603. Hinc Oscillationem Athenienses institucrunt in Erigones gratiam, quæ se suspenderat. *Serv. ad* 2. *Georg. v.* 389. *Hygin. fab.* 130. & *Poet. Astron l.* 2. *c.* 4. ¶ *Festus* alium affert causam, scilicet quod rex Latinus in prælio contra Mezentium Cæritum regem ouiquam apparuerit, judicatusque sit Jupiter Latiaris factus. Itaque per suo dies, festatos liberos servosque requirere sum, non solum in tarris, sed atiam, quia videretor cælum posse adiri, per oscillationem. Addit, id etiam fieri solitum in memoriam & imaginem vitæ humeoæ, io qua altissima ioterdum in iesima dejiciuntur, iosima io altum efferuntur. *Serv. loc. cit.* refert etiam illorum sententiam, qui dicunt, oscilla membra esse virilia de Soribus facta, quæ suspendebantur per intercolumnia, ita ut io ea homines acceptie clausis personis impiogerent, & ea ure cillerent, ideft moverent, ad risum populo commovendum. *Virg. ibid.* Oraque corticibus sumunt horrenda aivstis, Et te, Bacche, vocsot per carmina læta, tibique Oscilla ax sita suspenduet mollia pinu. ¶ Oscilla etiam parvæ imagunculæ, seu pueræ statuæ erant, quæ arte fictili fiogebantur, & vaiiales propoubentur, quibus homines pro se, atque sois Diti patri, & Saturno piacula faciebeot. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 7. *post med. & cap.* 11. *sub fin.* ¶ Etiam *Serv. loc. cit.* oscilla iotelligit imagunculas in oris humaoi effigiem, quæ pro se suspendebant in eatentie fimibus, quia sæpe acciderat, ut homines io iis se jactando, graviter concideront. Adde *Lactant. Storii Scholiast. ad lib* 11. *Theb. v.* 644. ¶ Ex hie omnibus fit *oscillum* prima asse parvum us, ut diximus: deinde parvam imagiem oris, seu figuræ humaoæ fimillimdine, ut a *summum* ad *oscillum*, ab *os oscultum*, *oscillum*: tertio ipsum sacrum, seu festum, in quo hujusmodi oscilla adhibebantur. Alii derivant ab *os, oris*, addita positiooe diminutivi: alii ab *os*, & *stilla*, h. e. moveo, quod in illa jactatione io fuoibus ora & capita sursum deorsum moverent: alii denique, ut *Cornific.* apud *Fest.* ab *os*, & *stolo*, *as*, quod personie ora tegerent.

OSCINES. V. *Oscen*.

OSCINUM tripudium, loquit *Fest.* est, quod oris cantu significat quid portandi, cum cecioit corvus, cornix, noctua, parra, picus. Oscinum augurium, inquit *Paul. ibid.* a cantu avium. His locis *oscinum* potest videri adjectivum.

OSCITABUNDUS, a, um, *oscitante*, *thadigliente*, sæpe oscitans. *Sidon. l.* 2. *ep.* 2. Discipulus expoosre oscitabundus ordina: *Samia mihi mater fuit*. Legitur etiam in lemmate *cap.* 82. *l.* 4. apud *Gell.*

OSCITANS, antis, *thadigliante*, *sonnacchiose*, *attediato*, χασμῶν, qui oscitat: & trasolam negligens, segnis, tædio affectus. *Cic. pro Mil. c.* 11. Adde inficitiam præoli, poti, oscitaotis ducis. *Id. in fragmens.* apud *Quintil. l.* 8. *c.* 3. a *med.* Quosdam ex vino vacillantes, quosdam hesterna potatione oscitantes. *Id. in Bruto*, *c.* 54. Vidit oscitantem judicem, loquentem cum altero. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 16. Quæ Epicurus oscitaos alucinatus 28. *Id.* 2. *de Orat. c.* 33. *sub fin.* Tibi macum in eodem at pitcino, Crassa, vivendum, & itam oscitantem & dormitantem sapiantiam Scævolarum, & ceterorum beatorum otio concedamus. ¶ *Catull. carm.* 55. *in Thall v.* 5. Cum de via mulier alites ustendit oscitantes. *b. e.* hiulco ore elangentes.

OSCITANTER, *thadigliando*, *negligentemente*, oscitando, negligenter, *sonnolenter*. *Cic. in Bruto*, *c.* 80. Quod ille tam solute agisset, tam lenitter, tam oscitanter.

OSCITATIO, onis, f. *thadigliamento*, χάνυσις, actus oscitandi. *Plin. l.* 7. *c.* 6. *extr.* Oscitatio in suisu lethalis est. *Id. l.* 4. *c.* 10. Cum ille dejeraffet, invitissimum se se ac repugnantem oscitatione victum. ¶ Item simpliciter oris apertio, *aprimento de bocca*. *Plin. l.* 9. *c.* 35. Conchas pandentes se si quadam oscitatione, impleri roscida conceptu traduor. ¶ Translata *Stat. l.* 4. *silv.* 9. *v.* 20. Sed Bruti fenin oscitaotes De capsa miseri libellionis. *b. e.* libelli negligeoter scripti.

OSCITO, as, *n.* 1: & Oscitor, aris, dep. *t. thadigliare*, χανάσκομαι, os late aperio; ut sit præ somnolentia, aut tædio. *Plaut. Men.* 5. 1. 80. Ut pandiculans oscitatur! *Gell. l.* 4. *c.* 10. In jure staos, clare nimis ac sooora oscitavit. *Enn.* apud *Serv. ad Æn.* 10. *v.* 396. Oscitat io campis caput o cervica revulsum. *bastheggia*. *Turpil.* apud *Non. n.* 134. *c.* 4. Timere accepit, interdum oscitariet ineptus, παρεγγυᾶ. ¶ Translata *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 36. *sub fin.* Maximas calamitates accepillis: cum majores impendere videantur, sedetis, & oscitamini. *b. e.* ogligitis. ¶ *Colum. l.* 10. *v.* 260.

Osci-

Oſcitat & leo. *b. c.* pandit ſe flos ille, qui appellatur os leonis. *Plin. l. 16. c. 24.* Omnium (*arborum*) folia quotidie ad ſolem oſcitant. *b. r.* ſuperne convertuntur.

OSCULABUNDUS, a, um, adject. oſculans. *Sueton. in Vitell. c. 2. ad fin.* Detractum foccalum dextrum, inter togam, tunicaſque geſtavit aſſidue, nonnunquam oſculabundus.

OSCULANUS, a, um. *Oſculano pugno* proverbio dicebatur de ea, in qua victus vinceret, quia in eadem & Valerius Lævinus imperator Romanus a Pyrrho erat victus, & brevi eundem regem devicerat, &c. Ita *Feſt.* cujus tamen verba reliqua curta ibi ſunt, & mutila.

OSCULATIO, onis, ſ. *baciamento*, φίλημα, actus oſculandi. *Cic. pro Cal. c. 20.* Sed etiam complexu, oſculatione, aquis, navigatione, &c. *Catull. carm. 48. ad Juvent. in fin.* Non ſi denſior aridis aciſtis Sit noſtræ ſeges oſculationis.

OSCULOR, aris, atus ſum, dep. 1. *baciare*, φιλέω, oſculum do, ſuavior. *Cic. Verr. 6. c. 43.* Id ſimulacrum non ſolum venerari, verum etiam oſculari ſolent. *Id. Acad. l. 16. ep. 5.* Eum complexus, oſculatuſque domiſit. *Id. Fam. 1. ep. 9.* Inimicum meum ſic amplexabantur, ſic in manibus habebant, ſic fovebant, ſic me præſente oſculabantur, &c. *Id. pro Mur. c. 10.* Mihi videris iſtam ſcientiam juris tanquam filiolam oſculeri tuam. *Plaut. Aſin. 1. 3. 69.* Bene ſalutando conſueſcunt, compellando blanditer, oſculando. *Id. Mil. 1. 2. 88.* Eam vidiſſe cum alieno oſculariier. *paragoge.* ¶ Particip. *oſculans. Cic. in ſomn. Scip. c. 3.* Ille me complexus & oſculans flere prohibebat. *Plaut. Mil. 2. 2. 19.* Neſcio quis inſpectavit Philocomaſium atque hoſpitem oſculantes. Sic *verſ. 109.* Se vidiſſe eam oſculantem cum alieno. ¶ Etiam *oſcula, ar*, olim dictura fuit. *Terent.* apud *Non. c. 7. n. 77.* Laudor, quod oſculavi privignæ caput. Hinc *Peſtivum* docet, etiam *oſculor* a re paſſive dici poſſe. Hinc *oſculatur* paſſive *baciata. Apul. l. 2. Metam.* Oſculatu tuo capite, quem invita diſcederat, vultu prodidit.

OSCULUM, li, n. *bacchina, baccuccio*, σιναίμον, parvum os. *Petron. in Sat. c. 126.* Oſculum, quale Praxiteles habere Dianam credidit. *Ovid. l. 2. Met. v. 499.* videt igne micantes, Sideribus ſimiles, oculos: videt oſcula, quæ, &c. *Martial. l. 11. epigr. 92.* Ipſaque crudeles ederunt aſcula morbi: Nec data ſunt nigris tuta labella rogis. *Sueton. in Aug. c. 94.* a *med.* Oſculum pueri delibatum digitis ad os ſuum detuliſſet. *b. c.* quod ait *Apulej. l. 6. Mmem.* Jupiter prehenſa Cupidinis buccula, manuque ad os ſuum relata, conſaviat. Adde *Phædr. l. 4. fab. 13. v. 7. & Virg. Æn. 12. v. 434.* ¶ Metonymice pro ſuavio, ſive baſio accipitur, *bacio, φίλημα.* Nam baſiando os coarctamus, atque minuimus, & quaſi ex ore oſculum facimus. Oſculum, baſium, & ſuavium quomodo differant, V. in *Baſium. Cic. Attic. l. 12. ep. 1.* Utinam continuo ad complexum meæ Tulliæ, ad oſculum Atticæ poſſim currere. *Id. in fragm. apud Non. c. 4. n. 193.* Oſculum alicui ferre. *Sueton. in Domit. c. 11.* offerre. *Plaut. Truculi. 1. a. 8.* oggerare. *Sueton. de Grammat. c. 23. extr.* ingerere. *Petron. in Satyr. c. 125.* Patri oſculum dare. *& ep. 138. & Ovid. Heroid. ep. 13. v. 120.* sapera. *Virg. l. Æn. v. 691. & lib. 2. v. 490.* figere. *& lib. 1. v. 260.* libare. *Ovid. Heroid. ep. 11. v. 117.* carpere. *& ep. 13. v. 141.* ſumere. *Tacit. Hiſt. l. 1. c. 36.* jacere. V. *Jacio. Catull. carm. 67. ad Manl. v. 117.* decerpere. *Val. Flacc. l. 1. v. 264.* rapere. *& lib. 4. v. 701.* pallentia jungere. *Ovid. Heroid. epiſt. 2. v. 94.* Oſcula per longas jungere preſſa moras. *Id. 3. Amor. eleg. 7. v. 55.* blanda. *& l. 2. el. 5. v. 23.* improba. *Id. Met. 3. v. 452.* liquidis porrigere lymphis. *& lib. 10. v. 344.* admovere. *Sueton. in Ner. c. 37.* Oſculo impertire aliquem. *Tacit. 15. Ann. c. 71.* Genua alicujus advolvi, & dextram oſculis fatigare. *carissimi de baci. & Tibull. l. 2. eleg. 5. v. 91.* natuſque parenti Oſcula comprenſis auribus eripiet. *Plin. in Panyg. c. 71.* Oſculo occurrere alicui. *& cap. 23.* Oſculo aliquem excipere, & oſculo dimittere. *& cap. 24.* Oſculum manu reddere. *Plin. alter l. 11. c. 45.* Oſculis dextram averſam appetere. *Id. l. 28. c. 2. a med.* In adorando dexteram ad oſculum raſcimus. *b. c.* ori admovemus, & oſculamur. ¶ In ſalutationibus, & congreſſionibus, quanto inter amiciores, & familiariores fiebant, tanto oſculis inhærebant diutius. Hinc illa apud *Senec.* querelæ, *l. 2. de Ira, c. 2.* Illa me parum humane ſalutavit: ille oſculo meo non adhæſit: ille inchoatum ſermonem cito abrupit. *Tacit. de Agric. c. 4.* Noctu in palatium venit, exceptuſque (*a Domitiano*) brevi oſculo, & nullo ſermone, turbæ ſervientium immiatus eſt. *Id. 13. Ann. c. 4.* Quoties ipſe illuc ventitaret, ſeptus turba centurionum, & poſt breve oſculum digrediens. Adde *Quinctil. declam. 5. c. 18.* Græci ſimiliter uſurpant ἀσπασμὸν, & φίλημα. ¶ De more oſculandi etiam ab Imperatoribus ſervato, V. *Plin. in Panyg. c. 23. & 71.*

OSCUS, a, um, ad Oſcos pertinens. *Propert. l. 4. el. 2. in fin.* At tibi, Mamuri, formæ cælator ahenæ, Tellus artifices ne terat Oſca manus. *ſcil.* quæ tua patria fuit, teque tumulatum tenet, ſit tibi levis. *Cic. 7. Fam. ep. 1.* Nua enim te puto Græcos, aut Oſcos indos deſideraſſe: præſertim cum Oſcos ludos vel in Senatu veſtro ſpectare poſſis. *b. c.* a Græcis, aut Oſcis hiſtrionibus factos. *Tacit. 4. Ann. c. 14.* Oſcum quondam ludicrum leviſſimæ apud vulgus oblectationis, eo ſtagitiorum & virium veniſſe, ut auctoritate patrum coercendum ſit. *Liv. l. 10. c. 20.* Gnaros Oſcæ linguæ exploratum, quid agatur, mittit. ¶ *Cloatius* apud *Feſt.* putavit, hinc vocabulo ſignificari etiam ſacrum: unde leges ſacratas, Oſcas dici. ¶ *Oſcus* etiam dictus eſt locus in Vejenti agro, qua fiui ſoliti proſunt augures publici populi R. teſte eod. *Feſto*: qui alio in loco, Publicus, inquit, ager dictus, quia augurum publicus eſt, ut Oſcus in Vejenti. is enim uſu & jure Augurum eſt. ¶ De Oſcis populis V. *Oſci*.

OSIRIS, is, *vel* idis, m. Ὄσιρις; Jovis filius ex Niobe Phoronei filia. Succeſſit Phoroneo in regnum Argivorum. Puſilea tamen Ægialeum fratrem præfecit regno Achaiæ, & ad Ægyptios transfretavit gloriæ deſiderio. Quos cum ſubegiſſet, Iſidem (quæ & Io vocatur) Inachi primi regis Argivorum filiam duxit uxorem. Ubi cum illa litteros, Oſiris varias artes Ægyptios docuiſſet, ureræque divinos honores meruit. Ferunt, Oſirim apud Ægyptios iuſtitionem, & aratrum, vinique uſum primum reperiſſe, aliaque nomulla. *Tibull. l. 1. el. 8. v. 29.* Primus araira manu ſolerti fecit Oſiris. *& verſ. 17.* Te canit, atque ſuum pubes mirstur Oſirim. *& verſ. 43.* Non tibi ſunt triſtes curæ, nec vultus, Oſiri. V. *Apis.* ¶ A Sityphone Ægyptio, vel (ut *Servius* ait *ad Æn. 4. v. 609. & Æn. 6. v. 134.*) a Typhone fratre clam occiſus, ab Iſide diu quæſitus eſt. Tandem apud Phialam, juxta Syenen, lacerstus repertus eſt. Curavit eum Iſis ſepeliendum in Abato, inſula ejus paludis, quæ Memphi proxima eſt, quam etiam Stygem, ideſt mœrorem appellavit, nec niſi ſacerdotes certis diebus, coſque mitratos eo accedere voluit. Sed cum apparuiſſet Ægyptiis deinde bos quidam, Oſirim putarunt, adoraverunteque ut deum, & vocaverunt Apim, ideſt bovem, eorum lingua. Deinde dictus eſt Serapis. Sed aliqui dicunt, Oſirim Ægyptiis ſolem fuiſſe, Iſim lunam, vel terram. *Juvenal. ſat. 8. v. 29.* Exclamare libet, populus quod clamat Oſiri Inventa. *Gell. l. 20. c. 8.* Plutarchus in quarto de Iſin, & Oſiridem commentario. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 22.* Neque aliud eſſe Oſirim, quam ſolem, nec Iſim aliud eſſe, quam terram, naturamve rerum. Adde *Strab. in fin. l. 1. Theb.*

OSMEN antique pro *omen. Varr. l. 5. de L. L. c. 7. extr.* Omen, quod ex ore primum elatum eſt, oſmen dictum.

OSNAMENTUM olim dicebant, quod nunc *ornamentum*, & adhuc ita dicunt plerique ſcenici. Ita *Varr. l. 5. de L. L. c. 7. extr.*

OSOR, oris, m. *odiatore, nemico, uomo*, qui odit. *Plaut. Aſin. 5. a. 9.* Oſorem uxoris ſuæ. *Apul. de deo Socrat.* Oſores, & amatores quorundam hominum deos fingere. *Patat. in Panegy. Theodoſ. c. 20.* Regii nominis Brutus oſor.

OSPICOR, aris, dep. 1. auſpicor, apud Veteres. *Claud. Quadrigar.* apud *Diomed. l. 1. pag. 378. Putſch.* Flacco oſpicatur.

OSPRIOS, ὄσπριος, q. d. leguminarius, vox Græca ab ὄσπριον, legumen. Titulus eſt *lib. 5. Apicii*, quia in eo de leguminibus condiendis, pulmentiſque faciendis agitur.

OSSA, æ, ſ. *Monte Caſſovo*, al. *Oliva*, mons excelſus Theſſaliæ, teſte *Plin. l. 4. c. 8.* Pelio, & Olympo attiguus. Poetæ fabulantur, olim fuiſſe conjunctum Olympo, Herculis autem opera abſciſſum eſſe ab ea parte, ubi Peneus fluvius per Tempe fluit. Ajunt etiam, onum eſſe ex iis montibus, quibus coacervatis Gigantes in cælum aſcendere conati ſunt. *Virg. Georg. 1. v. 281.* Ter ſunt conati imponere Pelio Oſſam. *Ovid. 1. Faſt. v. 307.* non ut ferat Oſſan Olympus. ubi Græca terminatione uſus eſt, τὸ ὄσσον. Sim. *Theb. 2. v. 81. & 82.* ponit iuter Thracec. V. dicta in *Theſſalicus* in fine.

OSSÆUS, a, um, Οσσαῖος, ad Oſſam pertinens. *Stat. Theb. 12. v. 554.* nec Oſſæi bello cecidere bimembres. *b. c.* Centauri, qui Oſſam incolebant. *Lucan. l. 7. v. 176.* Ire per Oſſæam rapidus Bœbeida ſanguis. *& lib. 6. v. 334.* Oſſæa rupes. *Val. Flacc. l. 1. v. 448.* Oſſæa quercus.

OSSARIUM, ii, n. ὀστοθήκη, ὀστοδόκη, loculus in ſepulcro, urna, in qua oſſa componebantur. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 1043. n. 1.* Sex. Turranius Sex. F. Cauſenus, & Turrania Pacata Oſſar. fecerunt. Adde aliam *pag. 1042. n. 10.* & *Ulpian. Dig. lib. 47. tit. 12. leg. 2.* ubi al. leg. *oſſuarium*, quia & *oſſua* pro *oſſa* dixere. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 915. n. 3.* Julia Fuſcina oſſuarium vivo ſibi fecit. *Fabretti. in Inſcriptionib. pag. 26.* exhibet figuram urnæ, in qua inſculptum eſt *Oſſuarium.* ¶ Adjective *oſſuaria olla* habentur in vet. Inſcript. apud *Gruter. pag. 626. n. 6.*

OSSEUS, a, um, ὀστέινος, ex oſſe factus. *Colum. l. 5. c. 11.* Cunsum ferreum, vel oſſeum inter corticem, & materiem demittere. *Plin. l. 11. c. 25.* Oſſei cultelli. *Juvenal. ſat. 11. v. 133.* Manubria oſſea cultellorum. ¶ Item oſſi ſimilis, ὀστώδης, *Plin. l. 16. c. 38.* Turum a carne corpus fico: tota oſſea eſt ilex, cornus, robur, & quæ ſine medulla. *Id. l. 13. c. 17.* Oſſeus nucleus. *Juvenal. ſat. 5. v. 53.* nigri manus oſſea Mauri. *b. c.* macra, urida, horrida.

OSSICULATIM, adverb. per oſſicula, minutatim. *Cæcil.* apud *Non. c. 2. n. 609. & cap. 4. n. 271.* oſſiculatim Parmenonem de via licest legam.

OSSICULUM, i, n. *oſſetto, oſſicino, ὀστάριον*, parvum os. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 49. Hard.* Omnium cerebro inſunt oſſicula parva. *Gell. l. 6. c. 1. ad fin.* Ut tenuiſſimis minutiſque oſſiculis caput compingeret.

OSSIFRAGUS, a, um, qui oſſium fractura debilitat quempiam. *Caſſ. Severus* apud *Senec. l. 5. controv. 33.* In quemque ſæviens oſſifragus iſte, alterius brachia amputat, alterius enervat. ¶ *Oſſifrago* etiam, & *oſſifragus* dicitur aquilæ quoddam genus, a frangendis oſſibus, quia, teſte *Iſid. l. 12. c. 7.* oſſa ab alto demittit, & frangit, *froſſone, froſſane. Plin. l. 30. c. 7.* Unom eſt oſſifrago inteſtinum mirabili natura, &c. *Lucret. l. 5. v. 1078.* Accipitres, atque oſſifragæ.

OSSILĀGO, inis, ſ. dea oſſium ſolidatrix, quæ ſcil. infantibus oſſa durat & ſolidat. *Arnob. l. 4. pag. 131.* V. *Oſſipago.*

OSSIPĀGA. V. vocem ſequent.

OSSIPAGINA, æ, f. eadem quæ Oſſilago, quod pangat, ſive, ut antiqui loquebantur, pagat puerorum oſſa. *Arnob. l. 3. pag. 118.* Nulla Pomona, nulla Oſſipagina, nulla Populonia, &c. Alii leg. *Oſſipanga*, & *Oſſilago*, & *Oſſipago*, quemadmodum & *lib. 4.* ubi ait *pag. 131.* Quæ durat & ſolidat infantibus parvis oſſa, Oſſilago eſſe memoratur.

OSSUARIUM. V. *Oſſuarium.*

OSSUOSUS, a, um, adject. oſſibus plenus. *Veget. de re veterin. l.* 2. c. 13. Loci oſſuoſi, & commiſturales.

OSSUM, i, n. V. *Os, oſſis*.

OSTENDO, is, endi, enſum, & entum, a. 3. *moſtrare, far conoſcere, dimoſtrare, dichiarare, ſcuoprire*, monſtro, ſignifico, declaro, doceo: ſi *ob*, vel *os*, & *tendo*. *Cic. pro Cæcin. c.* 4. Sicut & vivus multis ipſa rebus oſtendit, & in morte ſua teſtamento declaraeit. *Id.* 3. *Verr. c.* 1. Os ſuum populo R. oſtendere audet. *Id. de Univ. c.* 11. Palam oſteadere aliquid. *Terent. Hecyr.* 4. 4. 4. Opportune te mihi in ipſo tempore oſtendis. *ma ti fai vedere*. *Id. Heaut.* 2. 1. 7. Qui mihi per alium oſtendit ſuam ſententiam. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 12. Hæc populo R. & ſceleruin indicia oſtendit, & periculorum ſigna patefecit. *Plaut. Pan.* 5. 2. 88. Agedum huc oſtende. *moſtra qua*. & *Cic. 6. Verr. c.* 34. Tum ſpem, tum metum oſtendere. *Nep. in Con. c.* 3. Ad Chiltarchum accefiit, ſeque oſtendit cum rege colloqui velle. *Id. in Epamin. c.* 4. Epaminondam convenit, & cauſam adventus Diomedontis oſtandit. *Id. in Alcib. c.* 6. Oſtendere ſe inimicum alicui. *Id. in Ageſil. c.* 1. *entr.* Lyſandro ſuffragante, homine, ut oſtendimus ſupra, factioſo. *h. e.* narravimus, diximus. *Auct. ad Heren. l.* 2. *c.* 16. De his primum partibus oſtendeolum eſt: deinde ad deprecationem revertendum videtur. *h. e.* differendum, explicandum. *Terenc. Eun.* 5. 9. 2. *Io ma* plane dii puteſtateo ſuam omnem oſtendere. *anno fatto moſtra*. *Plaut. Aſin.* 5. 2. 12. Illum antehac hominem ſemper ſum frugi ratus: verum hoc facto ſo ſe oſtendit. *e è fatto conoſcere che egli è*. & *Moſtell.* 5. 1. 21. Aſſute mihi captandum eſt cum illo: non ago illi eatemplo ita meum oſtendam ſenſum. *non gli aprirò il mio animo*. *Cato* apud *Priſcian. l.* 10. *pag.* 892. *Putſch.* Quod ego ma ſpero oſtenturum. *Sueton. in Ner. c.* 13. Cum deſtinato die oſtenſurus populo diſtuliſſet. ¶ Interdum eſt ſtomachantis, & quippiam minitantis. *Terent. Andr.* 5. 2. 25. Jam pol hodie ſi vivo, tibi oſtendam, herum quid ſit pericli fallere. *Id. Phorm.* 5. 3. 9. Virum tae netam vellem: ego oſtenderem. ¶ *Oſtendere gladiatorem*, h. e. agere, gerere. *Lamprid. in Commod. c.* 1. Ut cantaret, ſaltaret, ſibilaret, ſcurram demique & gladiatorem perfectum oſtenderet. Ita *Salmaſ.* alii *ſe* addunt. ¶ *Oſtendere ſe*, aut *animum, copias*, ſæpe dicuntur, qui hoſtis terrendi cauſa procul ſe videndos præbent. *Liv. l.* 29. *c.* 7. Cum haud procul ad terrorem hoſtium aciem oſtendiſſet. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 73. Cum Petreius & Afranius caſtra moviſſent, equites repente *ſo* ſe ad noviſſimum agmen oſtenduat. *Hirt. de B. Afric. c.* 66. Cujus vim multitudinis cum equites pauci Cæſariani jam ſuſtinere non poſſent, Cæſar inſtructas legiones hoſtium aopſis oſtendit. *Liv. l.* 4. *c.* 59. Auxur urbs prona in paludes, ab ea parte Fabius oppugnationem oſtendit. *ſi moſtra*, vel *monoerà di attaccare*. ¶ Interdum eſt polliceri, promittere ſe facturum, *promettere*. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 1. *a med.* Demonſtravi hæc Cæcilio: ſimul illud oſtendi, ſi ipſe unus cum illo uno contenderet, me ei ſatisfacturum. *Id. Fam. 9. ep.* 8. Munus fugitare, quameis quis oſtenderit, ne populus quidem ſolet, niſi concitatus. & *lib.* 2. *ep* 3. Sed aliter, atque oſtenderam, facio, qui iogrediar ad explicandam rationem ſententiæ meæ. ¶ Pro oſtentare, jactare, *Phædr. l.* 1. *fab.* 13. *v.* 9. At ille ſtultus, dum vult vocem oſtendare, Emiſit ore caſeum. *Virg.* 5. *Æn. v.* 376. Oſtenditque humeros latos, alternique jactat brachia. ¶ Pro obtendere, prætendere, *Cic. iuvito Verr.* 7. Sed quædam mihi magnifica, & præclara ejus defenſio oſtenditur. ¶ Participia *oſenſus*, & *oſtentus* V. infra ſuis locis.

OSTENSIO, onis, ſ. *oſtenſione, ἔκθεσις*, actus oſtendendi. *Apul. l.* 3. *Metam.* Luctans ac renitens præcedens facinus inſtaurare nova oſtenſione. Adde *Tertull. l.* 5. *contra Marcion. c.* 11. ¶ *Salmaſ. ad Lamprid. in Alex. Sev. c.* 33. affert Vetus ſuaum, in quo legitur: *temporibus Claudii Tiberii falſo humanorum animorum oſtenſione*. ubi *oſtenſio* eſt, ipſo interprete, tranſvectio, luſtratio, recognitio, *la moſtra*.

OSTENSIONALES MILITES dicuntur apud *Lamprid. in Alexand. Severi. c.* 33. qui ad oſtentationem & pompam Principem comitabantur.

OSTENSOR, oris, m. *moſtratore, δεικτὴς*, monſtrator. *Tertull. in Apologet. c.* 12. *circa med.* Novæ frugis auctor, quia inventor & oſtenſor.

OSTENSUS, a, um, *moſtrato, παρεκτεθεὶς*, monſtratus. *Tercot. Phorm.* 5. 4. 7. Niſi mihi eſſet ſpes oſſeoſa. *Lucan. l.* 2. *v.* 192. Ut ſcelus hoc Sullæ, cædeſque oſtenſa placaret. *Priſcian. l.* 10. *pag.* 892. *Putſch.* adhit ea *Varr. l.* 1. *R. R.* Oſtenſus ſol.

OSTENTAMEN, inis, n. *oſtentazione*, oſtentatio. *Prudent. in Pſychom. v.* 203. Ergo humilem poſſquam maleſana Superbia mentem Vilibus inſtructam nullo oſtentamina telis Aſpicit, &c.

OSTENTARIUS, a, um, ad oſtenta pertinens. *Oſtentarium* abſolute. *Macrob. l.* 2. *Saturn. c. ult.* Tarquitius Priſcus in oſtentario arborario ſic ait. *h. e.* in libro, in quo agit de oſtentis arborum. & *lib.* 3. *c.* 7. Eſt ſuper hac liber Tarquitii tranſcriptus ex oſtentario Tuſco. *Martian. Capell. l.* 2. *pag.* 38. Vel fiderio curſu, vel fulminis jaculo, vel oſtentaria nocitate. Al. leg. *oſtentatoria*.

OSTENTATIO, onis, ſ. *ſtore, moſtra*, ſimulata oſtenſio. *Cic. Agrar.* 2. *c.* 7. *entr.* Conſul veritate, non oſtentatione popularis. *Petron. in Satyr. c.* 17. Exſpectavimus lacrymas ad oſtentationem doloris paratas. *Senec. ep.* 90. *circa med.* Plus oſtentatæ doloris exigit, quam dolor. ¶ Item *oſtentazione, pompa, vanto, ἀλαζονία, ὑπόκρισις*, jactantia, venditatio. *Cic. 2. de Orat. c.* 82. Vitanda etiam ingenii oſtentationiſque ſuſpicio. *Id. pro Flacc. c.* 22. Magnifica & glorioſa oſtentatio. *Id. invito Parad 6.* Quæ eſt iſta io commemoranda pecuoia tua tam inſolans oſtentatio? *Id. pro Rabir. Poſt. c.* 14. Quod genus tandem eſt iſtud oſtentationis & gloriæ? *Id. 2. Offic. c.* 12. *ad fin.* Qui ſimulatione, & inani oſtentatione ſtabilem ſe gloriam conſequi poſſe rentur, vehementer errant. *colla ſpacciarſi quel che non ſono*. & *de Amic. c.* 23. A multis ipſa virtus contemnitur, & venditatio quædam, atque oſtentatio eſſe dicitur. *Id. 2. de Orat. c.* 8. Oſtentationa utl. *Nep. in Attic. c.* 17. Præceptis philoſophorum ad vitam agendam, non ad oſtentationem utabatur. *Plin. l.* 29. *c.* 1. *ante med.* Videbamus famæ uſque in oſtentationem rigentes. ¶ Pro oſteoſione, *Plin. in Paneg. c.* 56. *ad fin.* Hoſtilem terrorem non armorum magis, quam togarum oſtentatione compeſcere.

OSTENTATITIUS, & Oſtentaticius, a, um, adject. ad oſtentationem compoſitus, et Oſteotatitia virginitas, apud *Tertull. de virg. veland. c.* 3.

OSTENTATOR, oris, m. *oſtentatore, millantatore, vanitore*, ἀλαζών, qui oſtentat, & jactat, glorioſus. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 50. Ut ſi velis noo divitem, ſed oſtentatorem pecunioſum deſcribere. *Liv. l.* 1. *c.* 10. Ipſa cum factis vir magnificus, tum factorum oſtentator haud minor. *Tacit. 2. Hiſt. c.* 80. Omnium, quæ diceret atque ageret, arte quadam oſteotator.

OSTENTATORIUS. V. *Oſtentarius*.

OSTENTATRIX, icis, f. *vanitatrice, millantatrice*, quæ oſtentat. *Apul. in Apolog.* Quam immodica ſui oſtentatrix. *Prudent. in Pſychom. v.* 439. Pompa oſtentatrix vani ſplendoris. *Pacat. in Paneg. Theodoſ. c.* 17. Eat nunc lui oſtentatrix aotiquitas, & illa innumeris litterarum vulgata monumentis jactet exempla. *Macrob. l.* 7. *Saturn. c.* 4. Superbia & contumax, & voluti ſui oſteotatrix contioentia.

OSTENTATUS, a, um, *moſtrato*, ſæpe val plane oſtenſus. *Terent. Eun.* 3. 5. 56. Ao ego occaſionem mihi oſtentatam, tantam, tam optatam amitterem? *Cic. pro Cluent. c.* 7. *a med.* Recuperandi filii ſpes oſtentata. ¶ Pollicitus, exhibitus, *promeſſo, eſibito*. *Cic. pro Roſc. Com. c.* 6. Pecunia ex liberalitate hujus promiſſa, & oſtentata.

OSTENTO, as, avi, otum, a. 1. *moſtrare, far vedere, προτείνειν*, frequentativum ab *oſtendo*, & ſæpe pro eo uſurpatur. *Virg.* 12. *Æn. v.* 479. Jamque hic germanum, jamque hic oſtentat ovaotem, Nec conferre manum patitur. *& lib.* 6. *v.* 677. Dixit, & ante tulit groſſum, campoſque nitentes Deſuper oſteotat. ¶ Pro indicare, *Plin. in Paneg. c.* 4. *ſub fin.* Jam firmitas, jam proceritas corporis, jam honor capitis, & dignitas oris nonne longe lateque principem oſtentant? ¶ Aliquando eſt ſuadere, commendare. *Plaut. Caſtell.* 2. 1. 10. Amor modo quod ſuaſit, dſſuadet: quod diſſuaſit, id oſtentat. ¶ Item exhibere, polliceri, *moſtrare, eſibire, promettere*. *Plaut. Aulul.* 2. 2. 28. Altera manu fert lapidem, panem oſtentat altera. *Cic. Agrar.* 2. *c.* 28. Agrum Campanum, quem vobis oſtentant, ipſi concupiverunt. *Tacit. 4. Hiſt. c.* 59. *entr.* Pergere ad obſeſſos jubet, venlam oſtentantes, ſi præſeotia ſequeretur. *Salluſt. in Jug. c.* 70. Oſtentare præmia. ¶ Item præbere, offerre. *Cic. Attic.* 2. *ep.* 16. *ante med.* Ut aperte jugula ſua pro meo capita P. Clodio oſtentarint. *Id. pro Marcell. c.* 9. Illa vita eſt tua, quæ vigebit memoria ſæcolorum omnium, quam poſteritas alet, quam ipſa æternitas ſemper tuebitur. Huic tu infervias, huic te oſtentes, oportet. ¶ Item militari, oſtendere terrendi cauſa, *moſtrare*. *Cic. Fam. 4. ep.* 14. Bellum ex oltera parte ſæviens oſtentat, ex altera ſervitutem. *Id. pro Cluent. c.* 8. Qui ſibi delationem nominis, & periculum capitis oſtentarat. *Salluſt. in Jug. c.* 25. *a med.* Deſcoſuribus mœnium præmia modo, modo formidinem oſteotare. *Plin. l.* 2. *ep.* 7. Oſtentato bello ferociſſimam gentem terrore perdomuit. ¶ Item jactare, gloriari, venditare, *vantare, millantare, far pompa*. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 21. Hic, qui ſe magnifice jactat, atque oſtentat. *& lib.* 2. *c.* 30. Ingenii cenditandi, aut memoriæ oſteotandæ cauſa. *Cic. Fam.* 10. *ep.* 3. Ut potius amorem tibi oſtenderem meum, quam oſtentarem prudentiam. *Id. pro Cal. c.* 28. *ad fin.* Sed, ſi me audiant, caveot alium operam, io aliis ſe rebus oſtenteot. *Id. Attic.* 2. *ep.* 23. *ad fin.* Præ ſe ferre, & oſtentare. *Id.* 2. *Agrar. c.* 4. *a med.* Largitio verbis oſtentari poteſt, re vera fieri, niſi ashaufto ærario, nullo pacto poteſt.

OSTENTUM, i, o. *prodigio, moſtro, miracolo, cdſtuo, τέρας*, prodigium, monſtrum, portentum: inter quæ diſcrimen quod ſit, V. in *Monſtrum*, & *Portentum*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 3. & *lib.* 1. *de Divin. c.* 42. Prædictiooes vero, & præſenſiones rerum futurarum quid aliud declarant, niſi hominibus ea, quæ ſint, oſtendi, monſtrari, portendi, prædici? (al. *prodici*) ex quo illa oſtenta, monſtra, portenta, prodigia dicuntur. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 38. Oſtentum Labeo definit, omne contra naturam cujuſque rei genitum, factumque. Duo autem genera ſunt oſtentorum: unum, quoties quid contra naturam naſcitur, tribue manibus forte, aut pedibus: alterum, cum quid prodigioſum videtur, quomodo Græci σήματα vocant. Hæc *Ulpian. Cicero l.* 2. *de Divin. c.* 53. Herodotus ſcribit, Cræſi filium, cum eſſet infans, locutum: quo oſtento regnum patris, & domum fuoditus concidiſſe. *Id. 6. Verr. c.* 49. Cum magnorum periculorum metus ex oſtentis portenderetur. *Liv. l.* 26. *c.* 6. *ad fin.* Procurare oſtentum familiare. *Petron. in Satyr. c.* 121. Hæc oſtenta brevi ſolvit deus. *Sueton. in Caſ. c.* 81. Conſtanti oſtentum tale factum eſt: Quidam eximia magnitudine & forma apparuit, &c. *Id. in Galb. c.* 4. Ceteris, ut obſcenum oſtentum, abhorrentibus, ſolus pro lætiſſimo accepit. *Id. in Aug. c.* 94. *circa med.* Alexandro ſimile provenit oſtentum. *Id. in Caſ. c.* 77. Nec pm oſtento ducendum, ſi pecudi cor defuiſſet. *Juſtin. l.* 10. *c.* 1. Oſtenti prorſus genus, ubi io tanto populo ſileri pareeſidium potuit. *Cæl. ad Cicer. Fam. l. ep.* 14. *a med.* Scis Appium cenſorem hic oſtenta facere? *h. e.* res incredibiles meditari, ſuſcipere.

OSTENTUS, us, m. oſteotatio, oſtenſio, ſpecies. *Gell. l.* 20. *c.* 2. *ad fin.* Sed cum capitis pœnam, ſanciendæ fidei gratia, horrificam atrocitatis oſtentu reddiderunt. ¶ *Oſtentus eſſe*, ad ſpecicm & oſteotationem inſervire. *Salluſt. in Jug. c.* 26. *ad fin.* Quoniam no natus

ſum,

ſum, ut Jugurthæ ſcelerum oſtentui eſſem. *h. r.* ut iaſervirem ad oſtendenda ſcelera Jugurthæ. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 14. Auribus deciſis vivere jubet, oſtentui clementiæ ſuæ, & in nos dehoneſtamento. *in oſtentationem ſibi clementiæ.* & 2. *Hiſt. c.* 78. Nova jura Cappadociæ dedit, nova Africæ, oſtentui magis, quam manſura. *Id.* 15. *Ann. c.* 64. Ore ac membris in eum pallorem albentibus, ut oſtentui eſſet, multum vitalis ſpiritus egeſtum. *ebr hen monſtrous, che,* &c. & *lib.* 1. *c.* 69. *extr.* Corpora extra vallum abjecta oſtentui. *affinchè ſervilſero di ſpettacolo.* Rurſus *Salluſt. in Jug. c.* 50. Metellus, pariter ac ſi hoſtis adeſſent, munito agmine incedere, late explorare omnia, illa deditionis ſigna oſtentui credere. *credeo, che foſſero fatte in ſpettacolo.*

OSTENTUS, a, um, *moſtrato*, oſtenſus, oſtentatus. *Pacuv.* apud *Feſt.* Atque eccum in ipſo tempore oſtentum ſunem. *Varr.* apud *Priſcian. l.* 10. *pag.* 891. Salute oſtenta. ¶ Item abtentus, converſus, objectus. *Cato R. R. r.* 6. Ager, qui in ventum Favonium ſpectabit, & ſoli oſtentus erit. & *mox.* Qui locus vino optimus dicetur eſſe, & oſtentus ſoli, ibi Anmineum minuſculum conſerito. Hæc verba *etiam Varr. l.* 1. R. R. *c.* 24. & 25. & *Plin. l.* 14. *c.* 4. referunt.

OSTES, æ, m. ὄστης, ſpecies terræmotus, qui ſolum ita quatitur, ut cuncta trudantur & ſubvertantur. Græca vox ab ὀθέω, impello, trudo, propello. *Apul. de Mundo.*

OSTIA, æ, ſ. *Oſtia*, urbs Latii, condita ab Anco Marcio ad oſtia Tiberis: unde nomen. *Feſtus:* Oſtiam urbem ad exitum Tiberis in mare fluentis Ancus Martius rex condidiſſe, & fuminino appellaſſe vocabulo fertur: quod ſive ad urbem, ſive ad coloniam, quæ poſtea condita eſt, refertur. Hæc *Feſtus.* ſed dici etiam poteſt, primo *Oſtia, orum*, fuiſſe: quo modo *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 49. Qui vertere ſolum, Bajas, & ad Oſtia currunt. Et ita frequenter dictum eſſe, *Cherif. l.* 1. *pag.* 76. *Puteſcit.* teſtatur. Paulatim vero feminine uſurpari cœptum, quia de urbe ſermo erat. *Enn.* apud *Feſt. in Quæſa.* Oſtia mœnita eſt: idem (*Ancus*) loca navibus pulcris Munda fecit. *Liv. l.* 1. *c.* 33. *in fin.* In ore Tiberis Oſtia urba condita. *Id. l.* 22. *c.* 11. Conſul Oſtiam proficiſci juſſus, navibus quæ ad urbem Romanam, aut Oſtiæ eſſent, completis milite, &c. *Plin. l.* 3. *c.* 5. Io principio (*Lario*) eſt Oſtia, colonia a Romano rege deducta. ¶ Alicubi *Hoſtia* legitur, ſed minus recte.

OSTIARIUM, ii, n. tributi genus, quod oſtiarum nomine pendebatur. *Cod. l.* 3. *B. Giv. c.* 31. Columnaria, oſtiaria, frumentum, vecturæ imperabantur. *Cic.* 3. *Fam. ep.* 8. *circa med.* exactionem oſtiorum vocat.

OSTIARIUS, ii, m. *portinaio*, θυρωρός, oſtii cuſtos. *Plin. l.* 11. *c.* 14. *ſub fin.* Præter hos & cuſtodes, ſatellitaſque, & oſtiarii, & miniſtri populantur. *Scurr. de conſtaur. Sap. c.* 14. Contumeliam vocant oſtiarii difficultatem, cubicularii ſupercilium. & *mox.* Qui ſibi placent, quod oſtiario libare refpondit, quod virgam ejus fregit. Hanc *virgam* arundinem fuiſſe, colligi poteſt ex *Propert. l.* 4. *el.* 7. *v.* 21. & *Petron. in Sat. c.* 134. quod & *Bronchuſ. ad Propert.* adnotavit. Porro *oſtiarii* viliſſimi ſervorum fuere. ¶ De primo gradu Eccleſiaſtici Ordinis, *Imper. Valent. & Valens, & Gratian. lib.* 1. *Cod. tit.* 3. *leg.* 6. & *lib.* 16. *tit.* 2. *leg.* 14.

OSTIATIM, adverb. *a porta per porte, ugnà Sbùa*, per ſingula oſtia. *Quinctil. l.* 5. *c.* 11. *ſub fin.* Nec ſcrutanda ſingula, & velut oſtiatim pulſanda. *Gic. 6. Verr. c.* 24. Uno imperio oſtiatim totum oppidum compilarit. *caſa per caſa.* & *cap.* 21. Dum ego hoc crimen agam oſtiatim. *h. a* ſingulas domos enumerans, in quibus furatus eſt. ¶ Pro ſingillatim, *Vopiſc. in Carino, c.* 17. *extr.* Longum eſt, ſi de ejus luxuria plura velim dicere. Quicumque oſtiatim cupit noſcere, legat, &c.

OSTIENSIS, ſe, ad Oſtiam urbem pertinens. *Liv. l.* 8. *c.* 12. Oſtienſis ager. *Id. l.* 27. *c.* 38. Oſtienſis populus. *Gic. pro leg. Manil. c.* 11. Oſtienſe incommodum. *h. e.* jactura claſſis R. a prædonibus captæ in Oſtiæ porta. *Plin. l.* 9. *c.* 6. Oſtienſis portus. ¶ *Oſtienſis porta* Romæ Oſtiam doceus *via Oſtienſi. Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 374. *n.* 5. & apud *Reinef. claſſ.* 7. *n.* 16. ¶ In alia apud *Gruter. pag.* 454. *n.* 11. legitur *Colonia Hoſtienſis.*

OSTIGO, igiuis, ſ. V. *Mentigo.*

OSTIOLUM, li, n. *porticello*, θυρίον, exiguum oſtium. *Plin. l.* 19. *c.* 8. Adeo ut oſtiola olitoria ex his factitari cœperint. *Colum. l.* 8. *c.* 14. Aditus ſinguli firmis oſtiolis muniti.

OSTIUM, ii, n. *porta, uſcio*, θύρα, janua domus. *Virg. 6. Æn. v.* 43. antrum, Quo lati ducunt aditus centum, oſtia centum. Ubi *Servius:* Non ſine cauſa & aditus dixit, & oſtia. nam Vitruvius, qui de architectonica ſcripſit, oſtium dicit, per quod ab aliquo arcemur ingreſſu, ab *obſtando* dictum: aditum ab *adeundo*, per quem ingredimur. *Gic.* 5. *Tuſcul. c.* 5. Extra oſtium limenque carceris. *Id.* 2. *de Orat. c.* 68. Cum Naſicæ ab oſtio quærenti Ennium ancilla dixiſſet, domi non eſſe. *Plaut. Merc.* 2. 4. 9. Omnia iſtæc nuſcultasi ab oſtio. *Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit.* 23. *leg.* 11. Si quis oſtium ſepulcri evellat, aut effringat. *Julian. lib.* 6. *tit.* 1. *leg.* 59. Habitator in aliena ædificia ſenſuras, & oſtia impoſuit: eadem poſt annum dominus ædificiorum dempſit. *Terent. Heaut.* 2. 3. 35. Oſtium aperire. *Id. Phorm.* 5. 3. 33. operira. *Id. Eun.* 4. 6. 15. obſerare intus. *Id. Adelph.* 4. 5. 3. pultare. *Id. Eun.* 3. 5. 55. oſtio peſſulum obdere. & 5. 2. 4. Ante oſtium ſtare. & 5. 6. 5. præſtolari aliquem. *Plaut. Mil.* 2. 3. 81. & 2. 4. 46. Obſervare oſtium. *cuſtodire. Terent. Andr.* 4. 1. 59. Concrepuit a Glycerio oſtium. *Plaut. Mil.* 2. 3. 58. Nihil eſt, quo hinc huc tranſire ea poſſit, niſi recto oſtio. *per la porta davanti*: cui opponitur *poſticum.* ¶ Translate dicitur de faucibus, *le fauci. Gic.* 2. *de nat. Deor. c.* 54. Cum aſperæ arteriæ oſtium habeat adjunctum linguæ radicibus. ¶ Item de ingreſſu & aditu portus, *la bocca del porto. Cic. 6. Verr. c.* 53. In utriuſque partis oſtium aditumque projecta eſt. *Virg.* 1. *Æn. v.* 404. Aut portum ſubit, aut pleno ſubit oſtia velo. ¶ Item de aditu fluminis in mare, *bocca, foce, ſboccatura, imboccatura, entrata. Gic.* 2. *Phil. c.* 11. In Cilicia ad oſtium fluminis Cydni. *Virg. 6. Æn. v.* 801. Et ſeptemgemini turbant trepida oſtia Nili. *Caſ. l.* 1. *B. Giv. c.* 1. Qua eſt aditus ad oſtium Rhodani. ¶ Oſtium Oceani, *lo ſtretto*, fretum Gaditanum, qua Oceanus in Mediterraneum influit. *Gic. pro leg. Manil. c.* 11. Ut vos, qui modo ante oſtium Tiberinum claſſem hoſtium videbatis, ii nunc nullam intra Oceani oſtium prædonum navem eſſe audiatis. ¶ *Aperire oſtium*, aditum, ingreſſum præbere. *Varr. R. R. l.* 1. *c.* 51. Ne in rimis areæ grana obliteſcant, & oſtia ſperiant muribus ac formicis.

OSTOCOPUS, i, m. *dolor di oſſo*, ὀστεοκοπὸς, oſſium dolor: ab ὀστέον, oſſis, & κόπος, labor, moleſtia. *Seren. Sammon. cap.* 48. *v.* 891. Oſtocopon lento condecit mellе perungi.

OSTRACITAS, æ, m. & Oſtracites, itidis, ſ. ὀστρακίτης, & ὀστρακῖνος, gemma duritie oſtreorum teſtas imitata. *Plin. l.* 37. *c.* 10. Oſtracias, ſive Oſtracitis eſt teſtacea durior: altera achatæ ſimilis, niſi quod achates politura pingueſcit: duriori tanta ineſt vis, ut aliæ gemmæ ſcalpantur fragmentis ejus. Oſtracitidi oſtrea nomen & ſimilitudiem dedere. Hæc *Plin.* ¶ Eſt etiam oſtracitis cadmiæ genus nigrum, & e cteris ſordidiſſimum. *Id. l.* 34. *c.* 10.

OSTRACISMUS, i, m. ὀστρακισμὸς, genus relegationis apud Athenienſes, ideſt exſilium annorum decem: ab ὄστρακον, teſta. Teſtula enim inſcriptum ferebant nomen ejus, quem exterminare volebant. Differebat plurimum ab exſilio. Nam exſilium fiebat ob fugitiva, oſtraciſmus, quod oimia potsotia ſuſpecta eſſet. Præterea eorum, qui exſilio damnati erant, bona publicabantur; iis vero, qui per teſtulam e civitate erant ſummoti, pecuniam populus non adimebat. Præterea oſtraciſmo damnatis tempus, & locus præfinibatur, ſi autem, qui exſulabant, neutrum horum habebant. *Nep. in Cim. c.* 3. Teſtarum ſuffragiis, quod illi oſtraciſmum vocant, decem annorum exſilio multatus eſt. Quædam Edition. habent ὀστρακισμὸν.

OSTRACITES, æ, m. ὀστρακίτης, lapis teſtæ ſimilitudinem habens: ab ὄστρακον, teſta. Uſus ejus pro pumice ad levigandam cutem. *Plin. l.* 36. *c.* 19.

OSTRACITIS. V. *Oſtracias.*

OSTRACIUM, ii, n. ὀστράκιον, teſta, ſive operimentum certi concharum generis, & fortaſſe purpuræ, inquit *Hardouin.* Dicitur etiam onyx. *Plin. l.* 32. *c.* 10. *a med.*

OSTRĔA, æ, ſ. & *in plur. etiam* Oſtrea, orum, n. *oſtrica*, ὄστρεον, genus marinæ coochæ, aſpera rotundaque teſta, carne grati ſaporis, & ditiorum menſis conquiſita. Plura eorum genera enumerat *Auſon. epiſt.* 9. item *Plin. l.* 32. *c.* 6. Cyzicena, Lucrina, Britannica, Medula, Leptica, Lucenſia, Circeienſia, &c. Commendat in his ſpiſſa & craſſiora, neque in luto capta, neque in arenoſis, ſed ſaxoſa vado, ſpondylis brevi, atque non carnoſo, &c. *Plaut. Rud.* 2. 1. 8. Echinos, lepadas, oſtreas, balanos captamus. *Plin. l.* 9. *c.* 54. Oſtrearum vivaria primus omnium Sergius Orata invenit in Bajano, nec gulæ cauſa, ſed avaritiæ. *Gic. in fragm.* apud *Non. c.* 3. *n.* 158. Solertia ea, quæ poſſet vel in tegulis proſeminare oſtreas. *Lucil.* apud *Gell. l.* 20. *c.* 8. Luna alit oſtrea, & implet echinos. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 33. Oſtrea Circeis, Miſeno oriuntur echini. *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 140. Circeis nata fuerint, an Lucrinum ad ſaxum, Rutupinove edita fundo Oſtrea, callebat primo deprendere morſu. *Ovid. 6. Faſt. v.* 173. Piſcis adhuc illi populo ſine fraude natabat: Oſtreaque in conchis tuta fuere ſuis. ¶ In ſing. num. *Pallad. l.* 1. *tit.* 52. Oſtrei teſtas ficcas ſimul tundes. *Lucil.* apud *Non. loc. cit.* Oſtrea nulla fuit, non purpura, nulla peloris. *Varr. ibid.* Neque oſtrea ulla magna capta quivit palatum ſuſcitare. *Gell. loc. cit.* Oſtrea tenuis, & exſucta. ¶ Quos *Martial. l.* 7. *epigr.* 19. memorat *oſtreorum lividas cirros*, putat *Rader.* intelligi fibras in carne oſtreæ, crines purpureo ambiente, quam generoſarum oſtrearum notam eſſe volunt peritiores harum rerum, ut eſt apud *Plin. l.* 32. *c.* 6.

OSTREARIUM, ii, n. ubi oſtreæ vivunt, & reperiuntor. *Plin. l.* 9. *c.* 51. Nuper compertum eſt in oſtrearis, humorem his fetificum laſcis modo effluere. *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 12. Sergius Oreta primus oſtrearia in Bajano locavit.

OSTREARIUS, a, um, ad oſtrea ſpectans, ut *oſtrearius panis*, quo veteres cum oſtreis veſci ſolebant. *Plin. l.* 18. *c.* 12. Panis ipſius genera profequi ſupereacaneum videtur, alias ab obſoniis appellati, ut oſtrearii.

OSTREĀTUS, a, um, *duro, aſpro*, τραχὺς, durus, atque aſper, muricatus. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 186. Itaque jam quaſi oſtreatum tergum ulceribus geſtito.

OSTREOSUS, a, um, adject. oſtreis abundans. *Auſt. Prisp. carm.* 76. Cyzicus oſtreoſa. *Catull. ad Pisan. carm.* 18. Ora Helleſpontia ceteris oſtreoſior oris. Adde *carm.* 76.

OSTRIAGO, aginis, ſ. genus herbæ, circa ſepulcra, aut in parietibus, qui ſunt circa montium radices, naſcentis. *Apul. de herb. cap.* 28.

OSTRICOLOR, oris, adject. oſtri colorem habens. *Sidon. carm.* 5. *v.* 18. Oſtricolor pepli textus.

OSTRIFER, a, um, *abbondante di oſtriche*, oſtreas ferens, oſtreoſus. *Virg.* 1. *Georg. v.* 107. Portus, & oſtriferi fauces tentantur Abydi. *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 456. Surgis ab oſtrifero medius, Neptune, Getæſus. *Lucan. lib.* 9. *verſ.* 959. & oſtriferam dirimat Chalcedona curſu.

OSTRĪNUS, a, um, *di color d' oſtro*, ὀστρεῖνος, oſtri colorem habens, purpureus. *Varr.* apud *Non. r.* 16. *n.* 8. Oſtrinum ſapparum. *Turpil. ibid.* Ricula oſtrina. *Propert. l.* 3. *el.* 11. *v.* 7. Et Tyros oſtrinos præbet Cadmea colores. & *lib.* 1. *el.* 14. *v.* 20. Oſtrinus torus. &

lib. 2. *d.* 22. *v.* 26. Ostrina tunica. *Neo. loc. cit.* colorem huos subrubeum esse dicit.

OSTROGOTHI, orum, *Ostrogoti*, populi Sarmatiæ Europeæ, qui in Pannonias, Gallias, & Italiam transgressi sunt. *Claudian. lib.* 2. *in Eutrop. v.* 153. Ostrogothis colitur, mixtisque Gruthungis Phryx niger. A *Trebell. Poll. in Claud. c.* 6. dicuntur *Austrogothi*.

OSTRUM, tri, n. *ostre*, *purpura*, *scarlate*, *grana*, ἔριον, sanies illa, vel liquor, qui ex ostreis, seu conchyliis, vel purporis, vel muricibus eximitur ad pretiosarum lanarum infectucam: & color ille, qui ex hac sanie conficitur. *Plin. l.* 9. *c.* 36. & 37. distinctas facit species, conchylium, purpuram, muricem. Similiter *Nonius c.* 16. *n.* 8. & 9. ostrinum colorem distinguit a colore muricis, quod ille sit subruber, hic sanguineus. Sed hæc a Scriptoribus confunduntur. Et sane ostrum, ut de eius natura tradidsrunt Scriptores, non habet in omnibus locis, quibus nascitur, uotus generis colorem, sed Solis cursu naturaliter temperatur. Itaque quod legitur *in* Ponto, & Gellia, quin hæ regiones sunt proximæ ad Septentrionem, est etsum: progredientibus inter Septentrionem, & Occidentem, invenitur lividum: quod autem legitur ad Æquinoctialem Orientem, & Occidentem invenitur violaceo colore: quod vero Meridiaois regionibus sesipitur, rubre procreatur potestetæ, ut ait *Virgil. l.* 7. *c.* 13. ubi rationem stiam tradit ostrini coloris conficiendi. *Virg.* 5. *Æn. v.* 111. Vestes ostro perfusæ. *Id. Æn. l. v.* 704. stratoque super discumbitur ostro. *l. c.* lectis purpureis. *Senec. in Ætna*, *v.* 331. Purpureoque rubens surgat jubar aureus ostro. *l. c.* splendore, luce. ¶ In plur. num. *Propert. l.* 4. *el.* 3. *v.* 51. Nam mihi quo, Pœnis si purpure fulgeat ostris?

OSTRYA, æ, & Ostrys, yos, f. ὄστρυς, ὄστρυα, arbor matmia dura, atque firme, similie fraxino cortice & ramis, folio pyri, tamen paulo longioribus, crassioribusque, ac rugosis incisuris, quæ per tota discurrunt, semine hordeo simili & colore, solitaria nascitur circa saxa aquosa. *Plin. l.* 13. *c.* 21. Gignit arborem ostryn, quam & ostryem vocant, &c.

OSURUS, & **OSUS**, participia. } V. *Odi*.

OSYRIS, is, f. ὄσυρις, herba remulos fereos nigros, tenues, lentos, & in his folia nigra ceu lini, semenque *in* ramulis nigrum initio, deinde colore mutato rubescens. Smegmata mulieribus faciunt ex his. *Plin. l.* 27. *c.* 12. ubi *Hardouin.* adscribit, ab *Anguillara* dici *le fiepe di Padoua*.

O T

OTACUSTA, æ, m. *spio*, ὠτακουστὴς, ab ὠτα, ὠτὸς, auris, & ἀκούω, audio, apud *Apuleium de Mundo* est simsarius, clam aliorum sermones captans. Omnia, inquit, quæ ibi gererentur, ille otacustarum relations discebat. Hos *Apuleius* paulo supra *aures regias* vocat, quod ita Darius ista Perfarum ad ascipienda, quæcumque a subjectis gererentur, uterstur: itsm *Imperatores eruleos*, quod per eos videret quidquid se absente fieret.

OTHO, onis, m. L. Roscius Otho trib. pleb. legem theatralam tulit, qua quatuordecim gradibus orchestræ proximis equestri ordini assignatis, cautum est, ut pauperes secreti a divitibus spectarent. *Juvenal. sat.* 3. *v.* 159. Sic libitum vano, qui nos distineis, Othoni. ¶ M. Salvius Otho octavus R. Imperator post Galbam, tertio imperii mensi a Vitellio ingenti clade apud Bedriacum affectus, se ipsum pusione transfeit. Ejus vitam habes apud *Suetou.*

OTHONIANUS, a, um, ad Othonem pertinens, ut Othonianæ partes, *Tacit.* 1. *Hist. c.* 33. Othoniani duces, *Id. ibid. c.* 24. h. e. Othonis Imperatoris.

OTHONNA, æ, f. ὄθοννα, herba in Syrie nascens, similis erucæ, perforatis crebro foliis, flore croci: quare quidam anemonem vocaverunt. *Plin. l.* 27. *c.* 12.

OTHOS. V. *Otus*.

OTHRYADES, æ, m. Οθρυάδης, dux Lacedæmoniorum, qui in prælio contre Argivos victor, sed graviter vulneratus, inscripsit tropæo cippi hostilis, digitis sanguine suo madentibus Κατὰ Ἀργείων Ὀθρυάδης, *sui* Λακεδαιμόνιος, deinde exstinctus est. *Ovid. l.* 2. *Fast. v.* 65. & *Valer. Max. l.* 3. *c.* 2. *n.* 4. *extern.* ¶ Est etiam Othryæ filius. *Virg.* 2. *Æn. v.* 319. Panthus Othryades, arcis Phœbique sacerdos. & *vers.* 336. Telibus Othryadæ dictis, &c.

OTHRYS, yos, m. Οθρυς, mons Thessaliæ. *Plin. l.* 4. *c.* 8. In Thessalia montes sunt XXXIV. quorum nobilissimi Cerceti, Olympus, Pierus, Ossa: cujus ex adverso Pindus, & Othrys, Lapithurum sedes. *Virg.* 7. *Æn. v.* 675. Descendunt Centauri, Homolen, Othrynque nivalem Linquentes cursu rapido. *Ovid. Metam.* 12. *v.* 512. parvoque in tempore nudus Asbotie Othrys erat. ¶ *Sens. l.* 4. *Theb. v.* 655. Othryn ponit in Thracia, quod facit etiam *Velev. Flacc. l.* 1. *v.* 24. Sic Ossam montem *Thessalum* vocat *Senec. in Thyest. vers.* 811. Hæc ideo, quia olim Thracia usque in Macedoniam protendebatur vel ipsin nomina, vel Thracum impscio, qui ex loca quondam dittions tenuerunt. V. *Philippi*, & *Thessalicus* in fine.

OTHRYSIUS, a, um, ad Othryn pertinens. *Martial. l.* 10. *epigr.* 7. Quicumque Othrysias bibunt pruinas. *Id. lib.* 7. *epigr.* 7. & *lib.* 9. *epigr.* 95. Victor ab Othrysin redditur orbe deus. *l. c.* ex Thracie, quæ Thessaliæ vicina, ubi mons Othrys. Al. leg. *Odrysia*, quod sit clarius.

OTIA, æ, f. piscis marinus, e genere ostrearum: ab ὠτίον, auricula. *Plin. l.* 32. *c.* 11.

OTIABUNDUS, & Otiebundus, a, um, *pleu de* otio, otio abundans. *Sidon. l.* 4. *ep.* 18. Multis diebus otiabundos.

OTIOLUM, & Otiolum, i, n. μικρὸν σχολὴ, breve otium. *Cael. ad Cicer. l.* 8. *Fam. ep.* 3. Cum otiosus sim, plane ubi dalsctem otiolum meum, non habeo.

OTIOR, & Otior, aris, atus sum, dep. 1. *flare in otio*, *esse otiosum*, *vacare*, ἡσυχάζω, σχολάζω, in otio sum, cessi, vaco, otio fruor. *Cic.* 3. *Offic. c.* 14. Cum se Syracusas otiandi, non negotiandi causa contulisset. *Horat. l.* 1. *sat.* 6. *sub fin.* Pransus non avide quantum interpellet inani Ventre diem durare, domesticus otior. *Sidon. l.* 3. *ep.* 1. Ipsi iisdem temporibus nati, magistrie usi, artibus instituti, lusibus otiati.

OTIOSE, & Otiose, σχολαστικῶς, *in otiosa*, *secura fer nulla*, σχολῇ ἐ ἡσυχῇ, nihil agendo, per otium, animo vacuo. *Cic.* 3. *Offic. c.* 26. Utile Ulyssi Ithacæ vivere otiose cum parentibus, cum uxore, cum filio. *Liv. l.* 23. *c.* 7. *ad fin.* In foro otiosi inambulare. ¶ Item secure, tranquille, *tranquillissimus*. *Terent. Heaut.* 2. 3. 100. Ademptum tibi jam foro omnem metom, in aurem utramvis otiose ut dormiae. ¶ Item lanis, sine festinatione, *e bell' agio*, *lentissime*, *adagio*. *Cic. 6. Verr. c.* 15. Accessit ad argentum, contemplatu unumquodque otiose, & considerare cœpit. *Id.* 4. *de Fin. c.* 13. Quo constituto, tum licebit otiosa ista quærere. *Plaut. Pseud.* 4. 1. 14. Ambula ergo cito. *Sy.* imo otiose volo. *Id. Trucul.* 1. 2. 66. Vostra hercle factum injuria, quæ properavistis olim repere. otiose oportuit, diu ut essem incolumis vobis. *h. e.* lente, paulatim, *adagio*, *a poco a poco*. & *Liv. l.* 2. *c.* 37. *a med.* Segniter, otiose, negligeotai, contumaciter omnie agere. *Cato R. R. c.* 76. *sub fin.* Videto, ut bene, & otiose percoqussa.

OTIOSITAS, & Otiositas, atis, f. σχολιότης, *otio*, otium. *Sidon. l.* 1. *ep.* 10. Suas otiositates trspidantse edere. *h. e.* carmina per otium compolita.

OTIOSUS, & Otiosus, a, um, σχολαῖος, *diffocupatus*, *sciperatus*, σχολάζων, *ignavus*, vacuus, cessans, nihil agens, pene salutus, otio fruens, tum *in* bonam, tum *in* malam partem. Est in bonam quidem quinem sint re vera otiosi, multis *Senec. de brevit. vitæ*, *c.* 12. & *frequentis.* item *epist.* 55. docet. *Cic. de clar. Orat. c.* 3. Cum inambulerem in xysto, & essem otiosus domi. *Id. l.* 3. *de nat. Deor. c.* 39. *sub fin.* Rebus humanis aliquos otiosos deos præficere. *Senec. l.* 2. *de Ira*, *cap.* 13. *a med.* Quid quiete otiosius animi, quid ira laboriosius? *Cic. pro Plane. c.* 27. Ecquid ego dicam de occupatis meis temporibus, cui fuerit ne otium quidem unquam otiosum? *Id.* 2. *Offic. c.* 7. *extr.* Omnes socii spectatores se otiosos præbuerunt Leuctricæ calamitatis. *Terent. Ann.* 13. *c.* 3. Adnutabant senlores, quibus otiosum est vetara & præsentia contendere. *Al. leg.* quibus otium sit a *tbe anno ozio o tempo*. ¶ Specialim *crasus* dicitur, qui cessat: re publica gerenda, & privata aliqua exercitatione occupatur. *Cic. de Senect. c.* 14. Si vero haber aliquod tinquam pabulum studii atque doctrinæ, nihil est otiosa senectus jucundius. *Id.* 1. *de Orat. c.* 51. Quo in studio (*philosophiæ*) hominum quoque ingeniosissimorum, otiosissimoeumque totas ætates videmus esse contritas. *Id. Phil.* 12. *c.* 8. *extr.* Otiosi vero, & nihil agenti, privato quando inspetium senatus dedit? *Id. iousse l.* 3. *Offic.* P. Scipionem dicere solitum, nunquam se minus otiosum esse, quam cum otiosus. Adde *lib.* 1. *c.* 21. ¶ Cum genitivo, *Plin. in præfat. Hist. nat.* Humili vulgo scripta sunt, agricolarum, opificum turbæ, denique studiorum otiosis. ¶ *Otiosum tempus*, in quo cessatur ab opere. *Cic.* 3. *ad Q. Fr. ep.* 8. Idque perficiem his supplicationum otiosis diebus. ¶ Metonymice *otiosus* est facuous, tranquillus, ut esse solent, qui in otio sunt, *tranquillo*, *quiete*. *Terent. Andr.* 5. 2. 1. Animo nunc jam otiosi esse impero. *Id. Phorm.* 2. 2. 26. Otiosus ab animo. *Gell. l.* 2. *c.* 29. a metu. *Terent. Adelph.* 4. 2. 27. Quin in otiosus es: ego illiue sensum pulcre calleo. *h. e.* ne cura, ne labora, ne folliaitue fis. ¶ *Reddere aliquem otiosum*, efficere, ut tranquillo quietoque animo sit, levare cora. *Cic. Fam. 9. ep.* 25. *extr.* Mihi gratum feceris, si otiosum Fabrum reddideris. Alio sensu *Id. Agrar.* 2. *c. ult.* Non modo vos eritis in otio, qui semper esse volueretis, verum etiam *istos*, quibus otiosi negotium facetissimus, otiosissimos reddam. *Is sarò star obest*: efficiam, ns quid turbulenti conflent. ¶ Interdum sit supervacaoeus, inutilis, nihil efficiens, inanis, *vanus*, *superfluus*, *inutile*. *Quintil. l.* 1. *c.* 1. (*al.* 2.) *ad fin.* Ii quoque versus, qui ad imitationem scribendi propoeontur, non otiosee velim sententias habeeat, sed honestum aliquid monentes. *Id. l.* 8. *c.* 2. *a med.* Ego otiosum sermonem dixerim, quem auditor fuo ingenio non intelligit. *Plin. l.* 9. *ep.* 6. *extr.* Per hos dies libentissime otium meum in litteris colloco, quos alii otiosissimie occupationibus perdunt. *scil.* Circensibus spectandis. *Aust. dial. de Orat. c.* 22. *de Cicerone*. Lentus est in principiis, longus in narrationibus, otiosus circa excessus. *perde si tempo*. ¶ *Otiosa pecunia* est, quæ nihil acquirit, *danaro infruttuoso*: cui opponitur *occupata*, quæ usuras parit. *Plin. l.* 10. *ep.* 62. Pecuniæ publicæ vereor ne otiosæ jaceant. Adde *Scævol. Dig. lib.* 22. *tit.* 1. *leg.* 13. ¶ *Otiosus* pro lento, tardo. *Pallad. l.* 1. *tit.* 37. Foss, val rivus huc conveniat otiosus, qui humiles transeuodo formet lacunas. ¶ *Serius est otiosum esse*, *quam nihil agere*, scite dictum ab Attilio apud *Plin. l.* 2. *ep.* 9. *extr.* h. e. ab omni plane opere cessare, quam rebus nihili, inanibus, futilibus, frigidis operam dare: quibus qui implicatur, re vera nihil agit.

OTIS, idis, f. ὠτὶς, avis est, quam Hispani avem tardam vocant, telle *Plin. l.* 10. *c.* 22. *extr.* damnata in cibis propter malum odorem, quem emissa ea ejus ossibus roeduila reddit. *Id. l.* 30. *c.* 14. *a med.* Mammis otidum adipem utilem esse.

OTIUM, & Ocium, ii, n. *ozio*, *disoccupazione*, *scioperataggine*, *riposo*, *tempo*, *agio*, σχολὴ, ἀργία, vacuum tempus, cessatio ab opere, remissio laboris, laxamentum, tempus liberum atque otiosum: cui contrarium est *negotium*. In adsignanda notatione valde laborant

Etymo-

Etymologi. Cic. 3. *Offic.* c. 2. Illum & in otio de negotiis cogitare, & in ſolitudine ſecum loqui ſolitum. *& mox.* Otium & ſolitudo, quæ languorem afferunt ceteris, illum acuebant. *Id. Agrar.* 2. c. 33. *ad fin.* Inertiſſimum & deſidioſiſſimum otium. *& ibid. ſub fin. oratum.* Qui propter deſidiam in otio vivunt. *Id. 4. Acad. c. 2. ad fin.* Hebeſcere & langueſcere in otio. *Id. Attic. lib. 2. ep. 14.* Otio tabeſcere. *Tacit. 4. Hiſt. cap. 70.* Segna otium trahere. *Enn. apud Gell. l. 19. c. 10.* Otioſo in otio animus neſcit, quid velit. *Senec. epiſt. 82.* Otium ſine litteris mors eſt, & hominis vivi ſepultura. ¶ Sæpe accipitur pro tempore vacuo, & libero a negotiis forenſibus, ab adminiſtratione reipublicæ, ab occupationibus civilibus, a labore ruſtico aut militari, & hujuſmodi, aum licet ſtudiis littararum privatim incumbere, *aliiſve honeſtis exercitationibus animum mentemve, tempus, agio, diſcurſationem, vacuum.* Cato apud *Cicer. pro Planc. c. 27.* Clarorum virorum non minus otii, quam negotii mutionem aptam oportet. *Id. de clar. Orat. c. 2.* Tanquam in portum confugere non inertiæ, neque deſidiæ, ſed otii moderati atque honeſti. *Id. 3. de Orat. c. 25.* Doctiſſimi homines otio nimio, & ingeniis uberrimis affluentes, multa plura curanda ſibi eſſe, & inveſtiganda duxerunt. *& lib. 1. c. 2.* Quantum mihi vel fraus inimicorum, vel cauſæ amicorum, vel reſpublica tribuet otii, ad ſcribendum potiſſimum conferam. *& lib. 2. c. 13. ad fin.* Philiſtus otium ſuum conſumpſit in hiſtoria ſcribenda. *& cap. 14.* Horum libros delectationis cauſa, cum eſt otium, legere ſoleo. *Id. in Parad. c. 1.* Si modo tibi eſt otium, & ſi vis. *Id. 1. de Orat. c. 52.* Philoſophorum libros miſarare ſibi ad Tuſculani requiem atque otium. *Terent. Hecyr. prol. 2. v. 35.* Nunc turba nulla eſt: otium & ſilentium eſt: agendi tempus mihi datum eſt. *Id. Adelph. 3. 4. 55.* Non hercle otium eſt nunc mihi auſcultandi. *Id. Heaut. 1. 1. 23.* Tantum ne ab re tua eſt otii tibi, aliena at cores? *Plaut. Mil. 3. 1. 165.* Haud centeſimam partem dixi, atque, otium mi ſi ſit, poſſim e promere. *ſe to aveſſi tempo. Terent. Phorm. 5. 5. 4.* Habem otium ad aliquid facieudum. *Cic. de Amic. ſub fin.* In ſtudiis omne otium tempuſque conterere. *Id. leg. agrar. otioſum tempus. Dolabella ad Cicer. l. 9. Fam. ep. 9.* Reſerm ſe in otium. *Auſt. ad Herenn. initio lib. 1.* Otium ſtudio ſuppeditare. *Phædr. in prol. l. 3. v. 23.* Otium dam corpori. *dar ripoſa. Cic. l. 2. de Orat. c. 13.* De his rebus omnibus in angulis, conſumendi otii cauſa diſſerunt. *per paſſar l' ogia.* ¶ De loco ubi otio frui licet, v. gr. villa, ſeceſſu. *Cic. l. 1. Attic. ep. 7.* Omnem ſpem delectationis noſtræ, quam cum in otium venerimus, habem volumus, in tua benignitata poſitam habemus. *Horat. l. 2. ſat. 2. v. 30.* nautæque per omne Audacia mam qui currunt, hac meate labomm Se ſe ferre, ſenea ut in otia tuta recedant, Ajunt. ¶ De iis, quæ ſiont otii tempore. *Ovid. 2. Triſt. v. 223.* Eacutiaſque oculie otia noſtra tuie. *h. e.* carmina. ¶ Sæpe dicitur de tranquillo ſtatu, paca, rebus compoſitis, *tranquillità, pace, ſtata pacifico. Cic. Agrar. 2. c. ult.* Nihil eſt tam populare, quam pax, tranquillitas, otium. *Nep. in Annib. c. 2. extr.* Tota Africa tantum otium reddidit, ut nullum in ea bellum videretur multis annis ſuiſſe. *Id. in Timol. c. 3.* Ex maximo bello tantum otium toti inſulæ conciliavit, ut, &c. *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 36.* Multitudo infolens belli diuturnitate otii. *& lib. 2. c. 5.* Res ad otium dedusere. *Cic. Q. Fr. l. 3. ep. 5. ad fin.* Valde me ad otium pacemque converto. *Id. 4. Acad. c. 5. & Phil. 2. c. 34.* Perturbara otium. ¶ *Per otium*, otii, aut pacis tempore. *Cic. l. 1. de Invent. c. 3. ſub fin.* Studia mſta & honeſta per otium concelabmta. *Liv. l. 2. c. 39. ad fin.* Si præda belli per otium frui velmnt. *Tacit. 15. Ann. c. 6.* Cur defarta per otium, quæ bello defenderant? *Liv. l. 27. c. 2. a med.* Ubi nemo hoſtium adverſus prodiit, ſpolia per otium lagem. *a ſuo bell' agio.* ¶ *Otio*, otioſo, tarde, lente, paulatim. *Phædr. l. 1. fab. 25. v. 5.* cum currene bibere coepiſſet canis, Sic crocodilus: quam libet, lambe otio, Acceda, pota leniter. *con tuo comodo.* Al. aliter leg. ¶ Scribitur per *o*, & per *u*, ut poſſumus: ſed *o* magis placat *Pierio ad Ecl. Virg. 1. v. 6. Mammot, Donſquoio*, & *Colleria in Orthograph.* adſtipulantibus lib. vetarib. & Lapidib.

OTOPĒTA, æ, m. *ἀνωτέρω*, h. e. auritus, ut in Gloſſis exponitur, apud *Petron. in Satyr. c. 35.* videtur laporem ſignificam. Sed locus ille varie vexatur a Criticis. V. *Burmann.*

OTRICULÆNUS. V. *Oviculanus.*

OTUS, ti, m. *ὠτὸς*, & *ὦτος*, avis bubone minor, noctuie major, auribus plumeis eminentibus: unde & nomen illi. (*ἀπὸ τῶν ὤτων*, auram ſignificat.) Quidam Latine aſionem vocant: imitatrin alias avie, ac paraſitica, & quodam genem ſaltatrin. Capitur haud difficulter, ut noctuæ, intenta in aliquo, circumeunte alio. Quod ſi ventus agmen adverſus ſtatu coeperit iohibere, pondulculis lapidum apprehenſis, aut guttum arena repleto, ſtabilitæ volant. Hæc *Plin. l. 10. c. 23. ad fin.* ubi alii leg. *otic* invito *Hardouino.* ¶ Item *Otus*, vel *Othos*, vel *Otus* (totidem enim modis ſcriptum legitur) noman eſt giganiis, de quo V. *Ephialtes*, & *Aloeus. Virg. in Cal. v. 333.* Nam vinctus ſedet immanie ſerpentibus Otus.

O V

OVALIS, le, ad ovationem ſpectans, ut *Oualis corona*, de qua V. in *Ovatio. Gell. l. 5. c. 6.*

OVANS. V. *Ovo.*

OVANTER, adverb. ovando, exſultando. *Tertull. adverſ. Valentin. c.* aſt. Propere, & ovanter accurrit.

OVATIO, onis, ſ. *trionfo minore*, *Σμικρὸς θρίαμβος*, minor triumphus, cum belli duces mbus quidum proſpere geſtis, non tamen ita magnis, ut juſto triumpho digni eſſent, ex S. C. pedites, vel, ut aliis placet, uno equo veſti urbem ingrediebantur, myrteam coronam, quam ob id *noſtrum* vocabant, in capita geſtantes, & a Plebejis, vel ab Equitibus Romania deducebantur in Capitolium, ibique ovem immolabant. *Serv. in 4. Æn. v. 543.* Ovandi autem, & non triumphandi, teſte *Gell. l. 5. c. 6. & Feſto*, cauſæ omot, cum aut bella non rite erant indicta, neque cum juſto hoſte geſta; aut cum hoſtium nomen humila aret, & non idoneum, ut ſervorum piratarumque. (V. *Flor. l. 3. c. 19. a med.*) aut quoties deditinne repente facta victoria citra magnam ſanguinis effuſionem contigerat. Ob quam etiam cauſam coronam ovalem ex myrto, quæ arbor Veneri aſt ſacra, conficiebant, quod incruentas hujuſmodi victorias Venereas potius judicarent, quam Martias. *Plin. l. 15. c. 29. ad fin.* tradit, primum, qui ovans Urbem ingreſſus ſit, fuiſſe A. Poſtumium Tubertum, in conſulatu devicte Sabioia, quoniam eam leviter ſine aruore geſſerat: & myrto Veneris victricis coronatum inceſſiſſe. ¶ *Ovatio* item, *ὠσμὸς*, tempus eſt, quo gallinæ ova faciunt, dictum ex forma, qua *pallatio, meiliatio*, &c. *Plin. l. 29. c. 3. a med.* Tanquam congruere ovationem atiam ſerpentium humani ſit arbitrii. Al. leg. *aperatorem*, rectius.

OVATUS, us, m. ovantium, & exſultantium lætus clamor. *Valer. Flacc. l. 6. v. 487.* hinc barbarici glomerantor ovatus, Hinc gemitus.

OVATUS, a, um, *ovato, fatta in forma d' ovo, ovalis*, in ſimilitudinem ovi factus. *Plin. l. 15. c. 23.* Aliis turbinatio pyri, aliis ovata ſpecies, ceu malorum *aliquibus.* ¶ Item diverſi coloris maculis variegatus, ovi ſpeciem referentibus. *Plin. l. 35. c. 2.* Ut ovatus eſſet lapis Numidicus, & purpura diſtinguemtur Sinnadicue. ¶ Eſt etiam particip. ab *ovo*, *as*. *Perſ. ſat. 2. v. 55.* auro ſacras quod ovato Perducta faciae. *h. e.* triumphato, victoria acquiſito. Suot qui aliter anplicant.

OVECULA. V. *Oviculu.*

OUFENTINA, & Uſentina, Tribus Romana, erat in Latio, ſic dicta ab Uſenta fluvio agri Priverantie. Facta eſt A. U. CCCCXXXV. ona cum Faleria. *Liv. l. 9. c. 20. Feſtus*, & plurimæ *Inſcrip.* apud *Gruter.* in quibus ſamper *Oufrafina* habetur. *Feſtus:* Oufantinæ Tribus initia cauſa fuit nomen fluminis Oufene, quod aſt in agro Priverrate, inter mam, & Terracinam. Lucilius: Priverno Oufentino venit, fluvioqua Oufente. Poſtea deinde a Cenſoribus alii quoque diverſarum civitatum eidem tribui ſunt adſcripti. Hæc *Feſtus.*

OVIARICUS. V. in voce ſequenti.

OVIARIUS, a, um, *ad oves pertinens. Ouverin pecus*, oves. *Column. l. 7. c. 6.* Et quoniam de oviario ſatis dictum eſt, ad caprinum pecus nunc revertar. Al. leg. *ovaricu.* Sic *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 513. n. 1.* Abſtineatis injuriis faciendis conductoribus gregum ovariconum, &c. quæ vos bis ſubra mpetitur in eod. lapide. ¶ *Ovaria, æ*, grex ovium. *Varr. in præfat. lib. 2. R. R. ſub fin.* Et ipſe pecuarias habui grandes, in Appulia ovarias, & in Reatino equarias.

OVICŪLA, æ, ſ. *pecorella*, *προβάτιον*, parva ovis. *Auſon. Vid. de vit. illuſtr. c. 43.* Q. Fabius Max. cunctator ovicula dictus eſt a morum clementia. *Auguſtin. lib. 3. de doctr. Chriſt. cap. 21.* Oviculam ei exhibuit epulandam. Apud *Tertull. de Pall. cap. 3.* legitur *avecula.*

P. **OVIDIUS NASO**, poeta Latinus, Sulmona oatus, quæ urbe aſt in Pelignie, ex equeſtri Naſonum familia, anno U. C. DCCX. vel DCCXI. ante Chriſtum XLI. vel XLII. Panſa, & Hirtio Conſſ. XIII. cal. April. (quo die eum pauca ante annia natus amt Tibullus) qui anno Cicero interfactus aſt: vixit annos ferme ſexaginta, quarum circiter decam poſtremos exegit Tomis in Ponto, ab Auguſto illuc relegatus ob artis amatoriæ libros, & aliam inſuper cauſam, quam ipſe arromm vocat, nec unquam detegere aſt auſus, illud modo ſignificans, ſa oculis peccaſſe, *lib. a. Triſt. v. 207.* Perdiderint cum me duo crimina, carmen, & error, Alterius facti culpa ſilanda mihi. *& lib. 3. el. 5. v. 49.* Inſcia quod crimen viderunt lumina, plector: Peccatumque oculos eſt habuiſſe meum. Ex his videtur colligi poſſe, fuiſſe teſtem & conſcium alicujus turpitudinis, quam Julia Auguſti neptis, multis jam probris contaminata cum aliquo admiſerit Ovidii amico, & ſodali. Poetarum ingeniioſiſſimum appellat *Senec. l. 3. quæſt. nat. c. 27.* ubi ſimul quædam in eo reprehendit, in quibus ingenio ſuo nimie indulſit. Similia habet *in fin. controv. 28. lib. 4. & Quintil. l. 10. c. 1. a med.* ubi, Medea, inquit (tragœdia Ovidii daperdita) videtur mihi oſtendere, quantum vir ille præſtare potuerit, ſi ingenio ſuo temperam, quam indulgere maluiſſet. *& ibid.* Lafcivus in Heroicis Ovidius, & nimium amator ingenii ſui: laudandus tamen in partibus. Ejus vitam diligentiſſima omnium perſcripſit *Joann. Maſſon*, exſtatque in Editione Ovidii operum *Burmanniana.* ¶ Scripſit multa, quorum pleraqua exſtant, de *amoribus*, de arte amatoria, de remedio amoris, metamorphoſeon, de Faſtis, Triſtium, & ex Ponto, carmen in Ibin, & præterea epiſtolas aliquot, quas *Heroidas* appellant. Libri quarti Triſtium elegia oltima vitam ipſa ſuam diligentar perſequitur. Copioſus ubique eſt, cultiſſimus, Latiniſſimus, miraqua facilitata, perſpicuitate, & ſuavitate legentes alliciane, & Romani carminis, præſertim Elegiaci, amatoribus facila ſuppeditane, unde verſus conficiendi facultatem, quod ad verborum copiam attinet, aſſequantur. Verum qui ſapiont, ab amatoriis libris omnino abſtinebunt, ne, dum ſtudia ſua juvare curant, moribus officiant: quod ipſum, quo magis credas, ipſe monuit, *de remed. amor. verſ. 757.* Eloquar invitus, teneros ne tange Poetas. Submoven dotes impius ipſe meas. *& quæ ſequuntur.* ¶ Alius eſt Ovidius ille, de quo *Martial. l. 7. epigr. 43. & 44. & alibi.* Maximus ille tuus, Ovidi, Cæſonius hic eſt, &c.

OVILE, lis, n. *ſtallo da pecore*, *ovile*, *αὐλίον*, ſtabulum ovium. *Virg. 3. Georg. v. 537.* Non lupus inſidias explorat ovilia circum. *Ovid. 4. Triſt.*

4. *Troſſ. el.* 1. v. 79. Utque rapax pecudem, quæ ſe non texit ovili, Per ſata per ſilvas ſertque trahitque lupus; Sic, &c. ¶ Per catachreſim dicitur de fabulo caprarum. *Id. Metam.* 13. v. 818. Sunt, fetura minor, tepidis in ovilibus agni: Sunt quoque, par ætas, aliis in ovilibus hædi. Adde *Tibull. l.* 2. *eleg.* 1. v. 57. ¶ Per ſimilitudinem *ovile* dictus eſt locus in campo Martii, cancellis ennclufus, quo Tribus Romanæ Comitiis ſuffragia laturæ per ordinem convenirebant. Nomen inde habuit, quia initio ligneo vallo in modum ovilli fabuli circumdatus fuit, ut eſt apud *Serv. ad Virg. Ecl.* 1. v. 34. quamvis poſtea marmoribus cinctus fuerit, & ornatus. *Liv. l.* 26. *c.* 22. Citatis Veturiæ ſenioribus, datum ſecreto in Ovili cum his colloquendi tempus. *Juvenal. ſat.* 6. v. 557. A Meroe portabit aquas, ut ſpargat in æde Iſidis, antiquo quæ proxima ſurgit Ovili. *Lucan. l.* 5. v. 197. Tunc flos Heſperiæ, Latii jam ſola juventus Conſidit, & miſeræ maculavit Ovilia Romæ. Loquitur de cæde a Sulla facta multorum millium R. in Campo Martio vel in Ovili ipſo, vel prope eum locum. *Flor. l.* 3. *c.* 21. *ad fin.* & *Aurel. Vict. de vir. illuſtr. c.* 75. id factum dicunt in villa publica, quæ itidem in Campo Martio fuit. V. *Septum*.

OVILIO, onis, m. *pecoraio*, νομεύς, ovium paſtor, opilio. *Jabolen. Dig. lib.* 33. *tit.* 7. *leg.* 26. *in fin.* Cum inſtrumentum omne legatum eſſet, excepto pecore; paſtores ovilionesque, ovilia quoque legata contineri, Oſilius non recte putat.

OVILIS, le, &

OVILLUS, &

OVINUS, a, um, *de pecore*, *pecorino*, προβατικὸς, προβάτειος, ad oves pertinens. *Apul. l.* 4. *Metam.* Spelunca ovili ſtabulationi commoda. *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 2. & *Colum. l.* 7. *c.* 2. Ovillum pecus. *Plin. l.* 28. *c.* 9. lac. *Id. l.* 29. *c.* 8. *circa med.* ſimum. *Lev. l.* 12. *c.* 29. Ovillus grex. *Serem. Sammon. c.* 14. v. 254. Aut tu ſume pilam, quæ cauſis hæret ovinis.

OVINIUS, cognomen Romanum ab ovibus ductum, ut *Porcius* a porcis. *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 1. Nomina multa habemus ab utroque pecore, a minore Porcius, Ovinius, Caprilius: ſic a majore Equitius, Taurius.

OVIPARUS, a, um, ovum pariens. Ovipare animalia ſunt, quæ ova pariunt: *oviparæ*, quæ vivos fetus edunt. *Apul. in Apolog.* Quibus membris & cauſis diſcreverit natura viviparos eorum (*peſcium*) & oviparos. ita enim appellu quæ Græci ζωοτόκα, καὶ ὠοτόκα. *Auſon. in Moſell.* v. 132. Gobio non major gemmis ſine pollice palmis, Præpinguis, teres, nvipare congeſtior alvo.

OVIS, ovis, *f. pecora*, *pecorella*, πρόβατον, ὄις, & ὄϊς, pecus lanigerum: ab altera Græca voce aſſata. *Cic. l. de nat. Deor. c.* 63. Quid enim oves aliud afferunt, niſi ut earum villis confectis, atque contectis homines veſtiantur? *Phædr. l.* 1. *fab.* 5. Vacca, & capella, & patiens ovis injuriæ Socii fuere cum leone in ſaltibus. *Horat. Epod.* 2. v. 16. tondere infirmas oves. *Virg. Ecl.* 6. v. 4. paſtorem, Tityre, pinguis Paſcere oportet oves. *Horat. l.* 2. *od.* 6. v. 10. Dulce pellitis ovibus Galeſi flumen. *Plaut. Trin.* 2. 4. 140. Oves ſcabræ ſunt, tam glabræ, hem, quam hæc eſt manus. *Ovid.* 1. *Faſt.* v. 333. its rex placare ſacrorum Numina lanigeræ conjuge debet ovis. *b. e.* ariete. *Id.* 13. *Metam.* v. 927. Nec placidæ carpſiſſis oves, hirtæve capellæ. *Id.* 5. *Troſſ. el.* 10. v. 26. Proque lupi pavidæ bella verentur oves. *& lib.* 4. *el.* 1. v. 15. Paſtor arundineo carmine mulcet oves. ¶ Translate ovis dicitur homo ſimplex, ſtolidus, fatuus, quique decipi ac ſpoliari facile poteſt. *Plaut. Bacch.* 5. 2. 3. Quis has huc nves adegit? *Ni.* oves nos vocant peſſumæ. *Sic Propert. l.* 2. *el.* 13. v. 7. Quare ſi ſapis, obſtas ne defore meſſes, Et ſtolidum pleno vellere carpe pecus. ¶ Metonymice eſt ipſa lana. *Tibull. l.* 2. *el.* 4. v. 28. Et nigram Tyrio murice tingit ovem. ¶ Olim maſculino genere extulerunt, ut ait *Non. c.* 3. *n.* 153. duo afferens *Varronis* loca: idque præcipue uſurpabant in multa dicenda, quæ cum olim in pecore conſtituerentur, hubus præſertim & ovibus, its loqui ſolebant: *Quando illorum neque reſpondet, neque exſurgunt eſt, ego ei unum ovem multam dico.* quæ ſunt verba *Varronis ibid.* & apud *Gell. l.* 11. *c.* 1. V. *Multa. Paul.* ex *Feſto*: Ovem maſculino genere dixerunt, ut nvibus duobus, non duabus. *Feſtus* quoque in *Reſto* teſtatur, la libris Pontificalibus frequenter dici *hæ ovis*. Huc pertinet quod ait *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 29. *ad fin.* Ovi mari teſticuli dempti. ¶ *Semimarci ovis uſurpa* apud *Ovid.* 1. *Faſt.* v. 388. ſunt eſta maris ovium caſtrati, h. e. vervecis. ¶ *Ovim* pro *ovem* in quarto caſu. *Plaut. Merc.* 3. 1. 26. Ovim etiam tibi ancillam dabo, natam annos ſexaginta. Al. leg. *ovem ibi occillam*: alii *quin ecimo tibi*. ¶ In ſecto *ovi* pro *ove*. *Varr. l.* 7. *de L. L. c.* 37. Sine reprehenſione vulgo alii dicunt *hæc ovi*, & *ovi*, alii *hæc ove*, & *ove*.

OVO, as, avi, atum, *triumphare*, minorem illum talumphum ago, de qua in *Ovatio* diximus. *Serv. in l.* 4. *Æn. v.* 543. dictum eſſe ait ab ove, quæ ab ovante mactabatur. *Feſtus* vero ab *o* geminata, nempe ab eo clamore, quem faciunt redeuntes ex pugna victores milites geminata o littera. Prior notatio probabilior videtur. Caret prima perſona præſentis, & uſum habet præcipue in participiis. *Gell. in fin. cap.* 6. *l.* 6. Scripſeruat, qui ovaret, intruire ſolitum equo vehentem. *Cic. in Orat. c.* 47. Quem ego ovantem in Capitolium aſcendiſſe meminiſſem. *Liv. l.* 5. *c.* 31. Valerio, quod perſeverantior cædendis in fuga fuit, triumphus; Manlio, ut ovans urbem ingrederetur, decretum eſt. ¶ Item triumphare, univerſim. *Solin. cap.* 45. (*al.* 57.) *n med.* Cum prælio Antiochus Galatas ſubegiſſet, equum inſiluit ovaturus. De juſto triumpho loquitur etiam *Veliej.* cum ait *lib.* 2. *c.* 96. *extr.* Hujus victoriæ compos Nero, ovam triumphavit. *& cap.* 122. Quis enim dubitare poteſt, quia ex Armenia recepta, & rege ei præpoſito, ordinatiſque rebus Orientis, ovans triumphare debuerit? ¶ Singulare eſt, quod de Tiberio ſcribit *Sueton. c.* 9. Quas ab res & ovans, & curru urbem ingreſſus eſt primus, ut quidam putant, triumphalibus ornamentis hoc honoratus. ¶ Item lætari, exſultare, præ gaudio exclamare, aut cantare, *exſultare*, *triumfare*, *cauere per allegreꝛꝛe*. *Liv. l.* 1. *c.* 25. *ad fin.* Romani ovantes ac gratulantes Horetium accipiunt. *Id. l.* 8. *c.* 7. *circa med.* Spoliis lectis ad ſuos revectus, cum ovante gaudio turma in caſtra tendit. *Plaut. Bacch.* 4. 9. 146. Ut ovans præda onuſtos incederem. *Val. Flacc. l.* 4. v. 342. Lætus ovat nunc laude virum, nunc natis honoro Carmine. *& lib.* 5. v. 67. At velut ille, gregis ceſſit cui regia taurus Fertur ovans. *& lib.* 5. v. 545. regem inde petens ſoperabat ovante Lutora tota gradu. *Virg. Æn.* 10. v. 500. Quo nunc Turnus ovat ſpolio, gaudetque potitus. *Id.* 3. *Georg.* v. 423. Et lætæ pecudes, & ovantes gutture corvi. ¶ De rebus inanimis *Propert. l.* 3. *el.* 7. v. 53. Proſequar & currus utroque ab litore ovantes. *Sent. l.* 1. *ſilv.* 5. v. 148. eat enthea vittis, Atque hederis redimita cohors, ut pollet avanti Quiſque lyra. *Val. Flacc. l.* 4. v. 416. hæc procul Io Spectat ab arce Phari, jam divis addita, jamque Aſpide cincta comas, & ovanti perſona ſiſtro. *& lib.* 5. v. 506. non Africus alto Tantus ovat. *b. e.* medio mari furit, & veluti triumphat. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 1. v. 7. pluſque ante alias Euandrius arces Collis nvet.

OVUM, i, n. *novv*, ὠόν, fetus avium, piſcium, & quorundam animalium terreſtrium, unde pulli fovendo excluduntur: a Græca vuce aſſata. Ovi partes ſunt vitellus, ſeu luteum ovi; & albumen, ſeu album, quod putamine, ſeu cortice, ſeu eslyce continetur. *Cic.* 4. *Acad. c.* 18. Deli fuiſſe complures, qui eum ovum inſpeſerant, quæ id gallina peperiſſet, dicere ſolebant. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 52. *extr.* Piſces ova cum gemeuuat, relinquunt. *& cap.* 52. Cum gallinæ ex ovis pullos excluſerint. *Colum. l.* 8. *c.* 3. Exciſa per ordinem gallinarum cubilia, in quibus aut ova edantur, aut excludantur pulli. *& cap.* 11. Pavones perticis inſibentes exituntur ova. *Ovid. Faſt.* 1. v. 443. Quæ facitis nidos, quæ plumis nva fovetis. *Colum. l.* 8. *c.* 5. *ante med.* Diebus, quibus animantur ova, & in ſpecicm volucrum conformantur. *& c.* 11. *a med.* Ut Rhodiæ aves pavonmis ovie Incubent. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 9. Incubare ova. *Colum. l.* 8. *c.* 5. *ante med.* Cum quis volet quamplurimos mares excludi, longiſſima quæque & acutiſſima ova ſubjiciet; & ruſſus cum feminas, quam rotundiſſima. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 48. Anatum ova gallinis ſæpe ſupponimus. *Plin. l.* 9. *c.* 51. *ad fin.* Ova concipere. *& lib.* 10. *c.* 9. parere. *Ovid. Metam.* v. 258. *de perdice*. Propter humum volitat, ponitque in ſepibus ova. *Plin. l.* 9. *c.* 59. Ova in ſicco maturari, ut teſtudinum. *b. e.* ad pullum perduci. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 9. Ova aut inæquabiliter matureſcunt, aut conſenteſcunt. *& ibid.* Ova plenane ſint atque imilia, aec ne, animadverti ajuot poſſe, ſi demiſeris in aquam, quod inane nstat, plenum deſidit. *Colum. l.* 8. *c.* 5. *circa med.* Remedia adverſus tonitrua, quibus vitiantur nva. *Plin. l.* 10. *c.* 58. Ova irrita. *Colum. lib.* 8. *cap.* 5. & *Plin. lib.* 10. *c.* 52. Ovi putamen. *Seren. Sammon. c.* 29. v. 551. Torridus ex vino cortex potabitur ovi. *Plin. l.* 28. *c.* 2. Ovorum ut exſorbuerit quiſquam, calyces protinus frangi. ¶ De ovi putamine, *guſcio d' novv*: & ſignificat quantum illin capi poteſt. *Plin. l.* 22. *c.* 26. *ante med.* Semuncia amyli, eum nvn, & paſſi tribus ovis ſuffervefacta. ¶ Ovorum ioter ſe ſimilitudo in proverbio eſt, ut uit *Cic. l. Acad. q.* 18. cum de rebus loquimur adeo ſimilibus, ut internoſci non queunt. *Senec. in Apocolos. a med.* Occidit ſocerum ſuum tam ſimilem ſibi, quam ovo ovum. V. *Aqua*. ¶ *Ova* erant cœnæ initium, ſicut *mala* finis. *Cic. Fam. 9. ep.* 20. Integram famem ad ovum affero. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. v. 6. ſi collibuiſſet, ab ovo Uſque ad mala citaret, Io Bacche. ¶ In Fabulis Leda Theſtii filia, Tyndari uxor, ab Jove ſub ſpecie cycni compreſſa, ova duo peperiſſe dicitur, ex quorum altero Pollux & Helena ex Jove; ex altero Caſtor & Clytemneſtre ex Tyndaro nati ſunt. Quo pertinet illud *Horatii in ar. Poet.* v. 147. Nec pemino bellum Trojanum orditur ab nvo. *& lib.* 2. *ſat.* 1. v. 26. Caſtor gaudet equis: ovo prognatus eodem pugnis. *b. e.* eodem partu. Vel dicas, ex eodem ovo Caſtorem & Pollucem fuiſſe progeaitos, ut in *Caſtor* diximus. ¶ In ſacris luſtralibus etiam ova gallinaces in uſu fuerunt: fortaſſe quia omnium ciborum puriſſima ſunt. *Ovid. 2. de ar. am.* v. 329. Et veoiat quæ purget anus lectumque, locumque, Præferat & tremula ſulphur & ova manu. *Juvenal. ſat.* 6. v. 518. metuique jubet Septembris, & Auſtri Adventum, niſi ſe centum luſtraverit ovis. ¶ Ad ovi figuram reſpicit illud *Calpurnii* amphitheatrum deſcribentis, *ecl.* 7. v. 34. Sic tibi planitiem cavæ ſinus ambit arenæ, Et geminis medium ſe mollibus alligat ovum. ¶ In Circo *ova* fuerunt pilæ ligneæ ovali figure, quibus pro notis utabantur ad numeranda quadrigarum curricula. Ea conſpicuo loco poſita, tot numero, quot curſus erant confiriendi (ſeptem ſcilicet, ex *Suet. ep.* 32. *a med. Propert. l.* 2. *elog.* 19. v. 66. *Varr.* apud *Gell. ſub fin. c.* 10. *lib.* 3. aliquando a Dominiano ad quinque redacti. *Sueton. c.* 4.) & ad eorum ſingulos vel ſubtracta, vel appoſita, monebant aurigas, quid ad certemen ſimendum reſtaret. *Liv. l.* 41. *c.* 27. Cenſores locaverunt carceres in circo, & ova ad notas curriculis numeraadis. *Varr. l.* 1. R. R. *c.* 2. Nun modo ovum illud ſublatum eſt, quod ludis Circenſibus noviſſimi curriculi finem facit quadrigis; ſed ae illud quidem ovum vidimus, quod in Cereali pompa ſolet eſſe primum. *Eundem pompam* vocat longum illum leiculorum ordinem, quæ in Cereali epulo, quod præbebatur ab Ædilibus in templo Telluris poſt peractos Circenſes, inferebantur: quorum primum ordine erat ovorum, ut dictum eſt. De ovis Circenſibus vide plure apud *Panvin. l.* 1. *de Circenſib. c.* 14. Scribit *Tertull. de Spectac. c.* 8. fuiſſe adſcriptæ honori Caſtorum, quos ovo geoitos credebant, ut dictum eſt.

O X

OXALIS, idis, f. ὀξαλὶς, lapathi genus, ſativo proximum, foliis acutis, colore betæ candidæ, radica minima. Latini rumicem, aut lapathum cauthernum vocant. *Plin. l.* 22. *c.* 22. *a med.*

OXALME, es, f. ὀξάλμη, acida muria, *Plin. lib.* 23. *cap.* 2. *Id. lib.* 24. *c.* 4. acetum falſum vocat. Eſt autem ab ἅλμη, muria, & ὀξὺς, acidus.

OXIME, ociſſime. *Pomp.* ex *Feſto*.

OXYCEDROS, i, f. ὀξύκεδρος, ſpecies cedri foliis duro, acuto, & ſpinoſo: ab ὀξὺς, acutus. *Plin. l.* 13. *c.* 5.

OXYCOMINA, nleæ ſale conditæ, aut aceto, unda acrem ſaporem inducunt. *Perrum. in fragm. Tragur. t.* 66. *Burm.* Etiam in alveo circumlata ſunt oxycomina. Al. leg. *oxycominia*. Porro *cominia* inter nlearum genera enumeratur a *Pallad. l.* 3. *tit.* 18. Alii leg. *ſyromina*, &c.

OXYGALA, æ, f. ὀξύγαλα, lactis in acorem redacti pars coactior, quam a ſero ſeparatam origano, cæpa, mentha, cocliandro, thymo, cumila, & ſectivo porro, & ſale condiebant: ab ὀξὺς, acidus, & γάλα, lac. *Colum. l.* 12. *c.* 8. Oxygalam ſic facito, &c. ¶ Græce neutrius eſt generis. Unde *Plin. l.* 28. *c.* 9. *ante med.* Quod eſt maxime coactum, in ſummo fluitat: id ecemptum, addito ſale, oxygala appellant.

OXYGARUM, n. ὀξύγαρον, garum ex aceto, ideſt liquaminis genus ex minutioribus piſciculis confici ſolitum, cui acoris conciliandi gratia nonnihil aceti ſolet admiſceri, quod in principio menſæ adponebatur: ab ὀξὺς, acidus, & γάρον, garum, liquamen piſcium ſale conditorum. *Martial. l.* 3. *epigr.* 50. Affertur protinus ingens Inter lactucas, oxygarumque libet.

OXYLAPATHUM, i, n. ὀξυλάπαθον, lapathi ſpecies acutis foliis. Quidam tamen putant, dictum a ſaporis aciditate. Officinæ lapathum acutum nominant. *Plin. l.* 20. *c.* 22. *ad fin.*

OXYMELI, itis, n. ὀξύμελι, ὀξύμελι, acetum muſſum: ab ὀξὺς, acidus, & μέλι, mel. *Plin. lib.* 23. *cap.* 2. Oxymeli antiqui hoc modo temperabant: mellis minas decem, aceti veteris heminas quinque, ſalis marini pondo libram & quadrantem, aquæ marinæ ſextarios quinque pariter coquebant, decies defervefcente cortina: atque ita diffundebant, inveterabantque. Eadem ferme habet *l.* 14. *c.* 17. niſi quod pro aqua marina pluviam ſubſtituit. *Id. l.* 23. *c.* 2. Lactucas ſervari etiam in alienos menſes oxymelite, repertum eſt. ¶ Legitur & *oxymelli*. *Cato R.R. c.* 157. Braſſica ex aceto oxymelli, & ſale ſparſa. Al. leg. *oxymelle*, alii *oxymeli*. *Colum. l.* 12. *c.* 56. Siſeris radicem eximes de fidelia, & oxymelli cum axiguo nleo ſuperfunda. *Veget. de re veterinar. l.* 2. *c.* 48. Calcem vivam vino ſubigito ad craſſitudinem oxymellis.

OXYMORA VERBA, ὀξύμωρα, q. d. *acutiſſula*, ſunt quibus ſubeſt ſententia ejuſmodi, quæ vera quidem ſit, & acute dicta, primo tamen aſpectu ſulta videatur, nimiſque affectata: ab ὀξὺς, acutus, & μωρὸς, ſtultus. Itaque *Aſconius* in illud *Cic. in Oivin. Verr. c.* 1. Se ſe jam or deos quidem ſuis urbibus, ad quos confugerent, habere, quod eorum ſimulacra Verres ſuſtuliſſet: Mire, *inquit*, imitatus eſt verba Siculorum dolore oxymoron & inania: quaſi deos non habeant, qui ſimulacra perdiderunt. *&* ad illud *cap.* 6. Etiam ſi taceant, fatis dicunt: Tala, *inquit*, eſt illud (*Catil.* 1. *c.* 8.) cum tacent, clamant: & (*pro Marcell. c.* 4.) victoriam ipſam viciſſe videre: & (*Quinctil. l.* 5. *c.* 10.) philoſophandum eſt, etiamſi non eſt philoſophandum. Hæc in loco nec oxymora, nec cacozela judicanda ſunt. aut enim inferioribus dictis, aut ſupra poſitis lenitantur. Hæc *Aſcon.* Plura V. apud *Voſſ. inſtitut. orator. l.* 5. *c.* 12. §. 7.

OXYMYRSINE, f. ὀξυμύρσινη, acuta myrtus, frutex, qui habet folia myrto ſimilia, ſed acutiora & rigidiora, & producit baccas rufas ad ceraſorum ſimilitudinem. *Plin. l.* 15. *c.* 7. *&* 20.

OXYODONTES, um, ὀξυόδοντες, acutis dentibus inſtructi. Vox Græca ab ὀξὺς, acutus, & ὀδὼς, dens. *Lucil.* apud *Non. cap.* 2. *num.* 377. Illo quid fiat Lamia & Pytho oxyodontes. Al. ſcrib. Græcis litteris.

OXYPÆDEROTINUS, a, um, colorem referens gemmæ, quæ pæderota appellatur. *Vopiſc. in Aurel. cap.* 46. Veſtes oxypæderotinæ. V. omnino *Salmaſ. ad hunc loc.*

OXYPORUS, a, um, ὀξύπορος, Græce eſt cito tranſiens: ab ὀξὺς, celer, & πόρος, tranſeo: Item penetrans, pervadens: ab ὀξὺς, acutus. Dicitur itaque de cibie, qui acri ſapore ſunt, & ſtatim, alteque guſtum afficiunt, ut ſunt qui aceto condiuntur: item qui cito conficiuntur in ſtomacho: item de medicamentis, quæ cito operantur. Apud *Colum.* ſema *c. alt. l.* 12. ſic habet: Moretum oxyporum, vel, ut alii, oxygarum quemadmodum componas. Ibi *Colum.* longam ejus compoſitionem tradit. (Adde *Apic. l.* 1. *c.* 32.) In fine ſubdit: At ſi pretioſus oxyporum facere voles, hæc eadem, &c. *Plin. l.* 20. *c.* 7. *a med.* Oxypori obolie aſperitatem addito dulci ad intinctum aceti temperantes. *&* *cap.* 23. Hippomarathrum condimentis prope omnibus ſoleritur: oxyporie etiam aptiſſime. *Id. l.* 24. *c.* 8. *ſub fin.* Juniperus miſcetur & antidotie oxyporie. *Siat. l.* 4. *ſilv.* 9. *v.* 36. Non ſal, oxyporumve, caſeuſve, Aut panes viridantie aphromitri.

OXYS, yos, f. *luggiola*, *acetoſella*, *trifoglio acetoſo*, ὀξύς, herba terna folia habens: Datur ad ſtomachum diſſolutum. *Plin. lib.* 27. *c.* 22. ¶ Item genus juncı acuti, & ſterilis. *Id. l.* 21. *c.* 18.

OXYSCHŒNOS, i, ὀξύσχοινος, genus junci marini acutioris. *Plin. l.* 21. *c.* 18.

OXYTRIPHYLLON, i, n. ὀξυτρίφυλλον, genus trifolii acuto folio. *Plin. l.* 21. *c.* 9. *ſub fin.*

OXYZOMUS, a, um, ὀξύζωμος, acido ſeu acri jure conditus: ab ὀξὺς, acidus, acer, & ζωμὸς, jus ſalculentum. *Apic. lib.* 6. *c.* 9. Pullus oxyzomus. *Theod. Priſcian. de Diæta, c.* 6. Oxyzoma nutriunt competenter.

O Z

OZÆNA, æ, f. ὄζαινα, piſcis ex polyporum genere, caput habens graviſſimi odoris: ab ὄζω, oleo. *Plin. l.* 9. *c.* 30. Polyporum generis & ozæna, dicta a gravi capitie odore. ¶ Eſt item ozæna, *ozena*, narium morbus, concurſu acrium humorum ulcera, & plures crodas intra nares gignente, quæ graviſſimum ſpirant odorem. Nomen trahit ab ozæna piſce. *Plin. l.* 25. *c. ult.* Narium ozænas emendat ariſtolochia cum cypero.

OZÆNITIS, itidis, f. ὀζαινῖτις, pſeudomedus, herba ex genere nardi ad Gangem Indiæ fluvium naſcens, odore virus referens: ab ὄζω, nleo. *Plin. l.* 12. *c.* 22. Alterum genus damnatur in totum, ozænitidis nomine.

OZYMUM. V. *Ocymum*.

DE LITTERA P.

P Littera muta duriorem habens ſonum, quam *b*, aſpirationem poſt ſe recipit in Græcis dictionibus, ut *philoſophus*, *pharmacum*, & valet fere quod *f*. In quibuſdam promiſcue ponitur, ut *opſonium*, & *obſonium*. In notis valet *Publius* prænomen: item *pande*, & *pofunt*: P. F. *Publii filius*: item *pius felix*: P. C. *Patres conſcripti*: & *pecuniam curavit*: P. M. *Pontifex Maximus*: P. P. *pater patriæ*: P. R. *populus Romanus*, &c.

P A

PA pro *parte*, & po pro *populo* poſitum eſt in Saliari carmine. *Feſtus*. Similia fuere *de* pro *deinde*, *tel* pro *telum*, *gan* pro *gaudium*, quæ ſunt *Ennii*.

PABULARIS, re, *de paſcolo*, παβόλικὸς, ad pabulum pertinens, pabulo idoneus. *Colum. l.* 2. *c.* 14. & *Pallad. l.* 1. *tit.* 6. *a med.* Pabularis vicia. *Plin. l.* 18. *c.* 16. Farrago, vicia, hordeum, omnia hæc pabularia.

PABULARIUS, a, um, adject. pabularis. Pabulariorum collegium memoratur in duobus lapidib. apud *Oeuvres claſſ. 9. n.* 3. & 20. & videntur eſſe ſimiles, aut iidem cum fecuariis, h.e. qui paſcua publica pabuli cauſa conducebant. *Muratorio pag.* 527. *n.* 3. & 4. ſunt, qui pabula militibus in caſtrie hieme degentibus parabant: *Sponio in Miſcellan. pag.* 68. milites, qui ad pabula colligenda pro acceritu mittebantur, & *pabulatores* uſitatiore vocabulo dicuntur. *Murator.* ſuſpicatur ubique legendum *Tabularii*.

PABULATIO, onie, f. ποαπαὶ, *paſcolo*, actus pabulandi. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 16. *circa med. de apib.* Si e bono loco tranſtulerie eo, ubi idonea pabulatio non eſt, fugitivæ fiunt. *Colum. in ſ. cap. 9. l.* 7. Quamvis ſus in pabulationem ſpurce verſetur, mundiſſimum tamen cubile deſiderat. ¶ De collectione pabuli, quæ fit a militibus, *foraggio*. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 16. Onere noſtros pabulationes, frumentationeſque obſervabat. *&* *lib.* 1. *c.* 15. Hoſtem vapinis, pabulationibus, populationibuſque prohibere. *&* *lib.* 7. *B. Civ. c.* 78. Premebantur Afraniani pabulatione, aquabantur ægre. *&* *lib.* 7. *B. Gall. c.* 44. Pabulatione intercludi. *&* *cap.* 20. Servi, quos in pabulatione exceperat. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 7. *extr.* Pabulatio propter anni tempus cum exigua, tum dejecta erat.

PABULATOR, orie, m. *foraggiere*, *rapaccino*, pabuli collector, præſertim militaris. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 55. Inopinantes pabulatores, & ſine ullo diſſipatos timore aggredi. *Liv. l.* 29. *c.* 2. Cum in pabulatores impetus repeote ab equitibus factus eſſet.

PABULATORIUS, a, um, ad pabulum, & pabulatorem pertinens. *Colum. l.* 6. *c.* 3. & *lib.* 11. *r.* 2. *ſub fin.* Frondis aridæ corbie pabulatoria modiorum vigiti ſufficit.

PABULOR, aris, atus ſum, dep. 1. *paſcerſi*, *paſtolare*, ποαπάω, ποαβάω, pabulum abſumo, paſcor. *Colum. l.* 7. *c.* 6. *in f.* Capella compeſci debet, ne procurras, ſed placide & lente pabuletur. *Id. l.* 8. *c.* 15. *a med.* Sic anim pabulatur id genus avium. ¶ Translate *Colum. l.* 5. *c.* 9. *a med.* Fimo pabulandæ ſunt olez. *b. a.* ſtercorandæ. mm fimum eſt veluti pabulum arborum. Sic *Id. l.* 2. *c.* 14. Omni ſolo una præſens medicina eſt, ut ſtercore adjuves, & abſumptas vires hoc velut pabulo refoveas. ¶ Pabulum colligere in uſum caſtrorum, *foraggiare*. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 59. Non longo ab caſtris progreſſi ſpatio, anguſtius pabulabantur. *Id. l.* 5. *B. Gall. c.* 17. Cum Cæſar pabulandi cauſa tres legiones miſiſſet. *Tacit.* 12. *Ann. c.* 38. *extrem.* Nec multo poſt pabulantes noſtros profligant. ¶ Translate *Plaut. Rud.* a. 1. *s.* 6. Ex urbe ad mare huc prodimus pabulatum. *h. e.* ad piſcandum, unde pabulum victumque paremus. ¶ *Pabulantia*, jumenta, quæ pabulo utuntur. *Cornel. Front. de different. vocum*, *pag.* 2103. *Putſch.*

PABULOSUS, a, um, *abbondante di paſcoli*, πολυβοσὶς, pabulo abundans. *Solin. c.* 22. (*al.* 35.) *de Britannia*. Ita pabuloſa, ut pecua in periculum agat fatias.

PABULUM, li, n. *paſcolo*, *paſte*, *paſture*, *foraggio*, σιτὸς, ποὰ, cibus penprie brotorum animalium, ut herba, fœnum, palea, frondes, ſegetes, &c. a *paſco*, vel a πάω, veſcor. *Salluſt. in fragm.* apud *Serv. ad* 1. *Æn. v.* 445. Frugum pabulique lætus ager. *Cato R. R. c.* 54. Bubus pabulum hoc modo parari dariique nporiet. *Colum. l.* 12. *c.* 2. *a med.*

med. Viciam conferere in pabulum. *Plin. l.* 18. *c.* 24. Sturni viſi ſæpe ibi, quo hibernum pabulum perunt. *Ovid.* 4. *Faſt.* v. 750. pabula carpit ovis. *Id.* 13. *Met.* v. 943. decerpens. *Virg.* 12. *Æn.* v. 475. hirundo pabula parva legens. *Petron. in Satyr. c.* 100. Lutea etiam ferus ducit ad pabulum. *Plin. l.* 9. *c.* 57. Piſces enim ad pabula, pinnulis gradientes. *Id. l.* 8. *c.* 32. Cervi noctu procedunt ad pabula. *Id. l.* 11. *c.* 53. Subus ſerpentes in pabulo ſunt. *Id. l.* 11. *c.* 47. Hæmatopodi pabulum muſcæ. *Id. l.* 18. *c.* 12. Fabarum ſiliquæ cauleſque gratiſſimum ſunt pabulo pecori. *Flor. l.* 4. *c.* 7. Affuetæ cadaverum pabulo volucres. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 2. v. 122. Quique ſuis homines pabula fecit equis. ¶ De cibo jumentorum in caſtris, *foraggio*. *Nep. in Eumen. c.* 8. Impenit compamri pabulum, præterea cibaria cuncta dierum decem. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 14. Secam pabulum. *& cap.* 18. conſumem. *& cap.* 74. Pabulum frumentumque convectum habent. *Id. l.* 3. *B. Civ. c.* 58. ſupportam. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 10. cooquirem. ¶ Univerſim da quocumque cibo etiam hominum, *Lucret. l.* 5. v. 941. Multaque præterea novitas tum florida mundi Pabula dia tulit, miſeris mortalibus ampla. *Val. Flacc. l.* 4. v. 105. ſicubi ſævie Advectet ratis acta notis tibi pabula dira, Et miſeræ, Polypheme, dapes. ¶ Translate *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 3. *ad fin.* Quid enim hunc perſequar, pecudem ac beluam, pabulo inimicorum meorum & glande corruptum? *Lucret. l.* 4. v. 1056. Sed fugitam decet ſimulacra, & pabula amoris Abſtergere ſibi. *h. e.* quæ amorem nutriunt. *Cic.* 4. *Acad. c.* 41. Eſt enim animorum ingeniorumque naturale quoddam quaſi pabulum conſideratio contemplatioque naturæ. *Id. de Senect. c.* 14. Si vero habet aliquod tanquam pabulum ſtudii atque doctrinæ, nihil eſt otioſe ſenectute jucundius. *Ovid.* 8. *Met.* v. 876. dederatque gravi nova pabula morbo. ¶ *Acheruntis pabulum* de en, qui Acherunti debetur, quaſi devorandus, (ut apud *Horat. l.* 2. *od.* 3. v. 24. Orci victima.) *Plaut. Caſ.* 2. 1. 11. Faciam, uti, proinde ut eſt dignus, vitam colat, Acheruntis pabulum.

PACALIS, le, *pacifico*, ὡρωνικὸς, pacificus, pacifer, pacem ſignificans. *Ovid. 6. Met.* v. 201. Circuit extremas nlcis pacalibus aras. *Id. ſub fin. l.* 1. *Faſt.* Tura ſacerdotes pacalibus addite flammis. *Id.* 25. *Met.* v. 591. pacalis laurus.

PACATE, *pacificamente*, *quietamente*, ὡρωνικῶς, ſedate, pacifice, tranquille. *Petron. in Satyr. c.* 10. Ieaque ea turpiſſima lite in riſum diffuſi, pacatius ad reliqua ſeceſſimus. *Auguſtin. l.* 2. *Soliloq. c.* 7. *extr.* Pacatiſſime & commodiſſime. ¶ Quod afferunt quidam ea *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 6. *vel* 7. Pacate per provinciam iter facere: *ibi tantum hoſtium fuit*: ſine ullo maleficio iter per proviſionem facere.

PACATTO, unis, f. paa, ſeu pacis conſtitutio, *pacificamento*. *Fronton. de ſtrateg. in præfat.* Qua ad prælium, & confectam pacationem pertinent.

PACATOR, oris, m. *pacificatore*, ὡρωνικὸς, pacis conciliator, turbarum & belli compoſitor. *Senec. in Herc. Oet. ſub fin.* Sed ta domitor magne ſeramum, orbiſque ſimul pacator ades. *Sil. l.* 2. v. 483. Nemæ pacator. *Claudian. in II. Conſul. Stilich. v.* 13. Rheni pacator & Iſtri. *Senec. l.* 5. *de benef. c.* 25. *in fin.* Ille victus pacatorque gentium populus. *In nomin Severi Imp.* apud *Medidoarb.* Pacator Orbis. *& in num. Caracal. & Alexan.* apud *eund.* Marti pacatori. *Sil. l.* 16. v. 246. terræ pacatos Iberæ. *h. e.* Scipin.

PACATORIUS, a, um, adject. *pacifico*. *Tertull. l.* 4. *adverſ Marcion. c.* 29. *ſub fin.* Judicium juſtum & pacatorium. Ea *Zachar.* 8. 16. ubi Vulgata habet *judicium pacis*.

PACATUS, a, um, *pacificato*, *pacifico*, *quieto*, *tranquillo*, ὡρωνικὸς, ἡρεμαῖος, pace reddita compoſitus, quietus, tranquillus, pacificus. *Ovid.* 4. *Met.* v. 31. & *Stroz. l.* 3 *ſilv.* 1. v. 39. Pacatus mitiſque adſis. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 8. Pacatæ tranquillæque civitates. *Id. pro Ligar. c.* 2. In provincia pacatiſſima. *Id. Phil.* 7. *c. ult.* Huic tali vim poterit ne eſſe pacatus Antonius? *Ovid.* 1. *Faſt.* v. 3. Eacipe pacato, Cæſar Germanice, vultu Hoc opus. *Sil. l.* 6. v. 367. ſeet lumina contra Pacatus vultum. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 37. Morini, quos Cæſar in Britanniam proficiſcens pacatos reliquerat. *& cap.* 24. Pacatiſſima & quietiſſima pars. *Vellej. l.* 2. *c.* 50. Pacatie bellis civilibus. *Salluſt. in Jug. c.* 37. Ex pacatis prædas agere. *h. e.* ex his regionibus, quæ pacem cum populo R. habebant. *Senec. l.* 6. *quæſt. nat. c.* 7. Qui medius inter pacata & hoſtilia fuit, Danubius & Rhenus. *Liv. l.* 21. *c.* 20. Nec hoſpitale quicquam, pacatumve peius auditum, quam, &c. *Cic. in Bruto, c.* 31. *extr.* Hujus oratin in philoſophiam translata, pugnacior, ut ita dicam, videtur, & illomm in judicia pacatior. *Sil. l.* 7. v. 560. pacata fuiſſent Ni conſulta viro, menſque impenetrabilis iræ. *Lucret. l.* 3. v. 293. pacati ſtatus acrie. *Horat. l.* 4. *od.* 5. v. 19. Pacatum volitant per mare navitæ. *Claudian. l.* 2. *de rapt. Proſ.* v. 146. horroque micaſſet Martius; & criſtæ pacato fulgure vernant. *h. e.* fulgore minime terribili.

PACENSIS, ſe, ad Pacem Juliam pertinens, quæ eſt urbs Hiſpaniæ ulterioris nunc *Beja*, non longe ab Ana fluvio. *Plin. l.* 4. *c.* 22. & *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 199. *n.* 4.

PACHYNUM, i, n. & Pachynus, *eus* Pachynos, i, m. & f. *Capo Paſſaro*, unum ex tribus promontoriis Siciliæ, in ora orientali, ubi ad Auſtrum vergit, cum portu: a πάχος, denſus, craſſus, quia circa ea loca aer gravior eſt. *Plin. l.* 3. *c.* 8. Ipſius promontorium Pelorus vocatur vergens in Italiam, Pachynum in Græciam, Lilybeum in Africam. *Liv. l.* 25. *c.* 27. Duæ claſſes infeſtæ circa promontoriom Pachynum ſtabant. *Cic. Verr.* 7. *c.* 33. Claſſis Pachynum quinto die appulſa eſt. *Ovid. Met.* 13. v. 726. E quibus funbrifaros nbverſa Pachynos ad Auſtros. *& lib.* 5. v. 350. Dextra ſed Auſonia manus aſt ſubjecta Peloro, Læva, Pachyne, tibi. ¶ *Aurel. in Perieg.* etiam ſecundam corripit, *verſ.* 645. In matutinos Pachynos producitur ortus. Sic *Priſcian. in Perieg.* v. 482. Eminet ad Zephyrum Lilybe, Pachynuſque ſub ortum.

PACIDEJANUS, & Pacidianus, i, celebris gladiator, cujus meminit *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 62. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 22. & *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. v. 97. ubi al. leg. *Placidejanus*.

PACIFER, a, um, *pacifico*, *pacifero*, εἰρηνοφόρος, pacem ferens, pacificus. *Lucret. l.* 3. v. 304. duramque viri deflectere mentem Pacifero ſermone parant. ¶ Eſt appoſitum Mercurio, Apollinis, Minervæ, Herculis. *Ovid.* 14. *Met.* v. 291. Pacifer huic dederat ſurem Cyllenius album. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 38. *n.* 7. Deo ſancto Apollini pacifero ex voto, &c. *& pag.* 49. *n.* 1. *& pag.* 1113. *n.* 4. Herculi pacifero, invicto ſancto ſacr. vom ſuſceptu L. Cornelius Le F. Pal. Terentianus, &c. (in alia apud *Spon. in Miſcell. pag.* 86. dicitur Apollo *placifer* quod idem eſt cum *pacifer* a *placo*, *as*.) *Claudian. in præfat. l.* 2. *de rapt. Proſ.* v. 9. Inachiis Alcides miſſus ab Argis Thracia pacifero contigit arva pede. *Inſcript.* apud *Reinef. claſſ.* 1. *n.* 228. Minervæ pacifeæ L. Titinius L. L. Amaron Grammaticus. V. S. L. M. ¶ Etiam Jovi tributer in vet. Inſcript. optimæ notæ apud *Gud. pag.* 7. *n.* 7. ¶ Et Marti, in oumis quam plurimis apud *Mediobarb. Paullum.* &c. ¶ Et Genio in Iſcript. optima notæ apud *Murator. pag.* 78. *n.* 1. ¶ De pacie inſignibus, *Virg.* 8. *Æn.* v. 116. Paciferæque manu ramum prætendit olivæ. *Plin. l.* 15. *c.* 30. Laorus pacifera, ut quam prætendi etiam inter armatos hoſtes quietis ſit indicium. *Val. Flacc. l.* 4. v. 139. Paciferæque manu nequicquam inſignia virgæ.

PACIFICATIO, onis, f. *pacificamento*, *riconciliazione*, *accordo*, *trattato di pace*, διαλλαγὴ, actus pacificandi, compoſitio, reconciliatio. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 8. Quod quæris, ecque ſpes pacificationis ſit, quantum ea Pompeji ſermone perſpeat, ne voluntas quidem eſt. *& lib.* 9. *ep.* 12. Orem & gratiam alicujus ad pacificationem quærem. *Id. Fam.* 10. *ep.* 27. Sapientius facies, ſi te in iſtam pacificationem non interpones. *Gell. l.* 7. *c.* 3. Conniti ſunt Rhodienſes id bellum inter eos componere. Sed ubi iſta pacificatio perpetrari nequivit, &c.

PACIFICATOR, oris, m. *pacificatore*, *paciere*, *mezzano di pace*, *mediatore*, ὡρωνικὸς, pacis conciliator, medius pacis faciendæ. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 13. Scito, præpoſitum eſſe nobis pacificatorem Allobrogum. *Liv. l.* 27. *c.* 30. Adhibitus ab Ætolis pacificator Amynander rex Athamanum. *Juſtin. l.* 18. *c.* 2. Magn quaſi pacificator Carthaginenſium, Pyrrhum adit, ſpeculatureus cuntnia ejus. *Quintil. l.* 11. *c.* 3 *a med.* Fit & illa habitus, qui eſſe in ſtatuis pacificator ſolet.

PACIFICATORIUS, a, um, *de pace*, ad p cificatorem pertinens, ὡρωνικὸς. *Cic. Phil.* 12. *c.* 2. Poſſeaquam nos pacificaturia legatione implicatos putant.

PACIFICATUS, a, um, *pacificato*, qui pacem fecit, reconciliatus, pace facta in gratiam nverſus. *Plaut. Stroh.* 4. 1. 13. Satin' ego tecum pacificatus ſum, Antipho? *Juſtin. initio l.* 23. Agathocles pacificatus cum Carthaginiſnibus.

PACIFICE, *pacificamente*, ὡρωνικῶς, ſedate, placide. *Cyprian. ep.* 41. *in fin.* Pacifice & fideliter conſulere. *Meſſal. Corvin. de progen. Auguſt. c.* 3. (*incerta auctoritas.*) Durdama pacifice aliquamdiu ſterit.

PACIFICO, as, avi, atum, a. t. *trattar di pace*, *domandar pace*, ὡρωνικῶ, pacem peto, de pace ago, pacem concilio. *Liv. l.* 5. *c.* 23. *extr.* Inter hæc pacificatum legati a Volſcis & Æquis venerunt. Impetrata pax. *Id. l.* 7. *c.* 40. *a med.* Nunc ad pacificandum bene atque honeſte inter primos ſtabis, & colloquii hujus ſalutaris interpres fueris. *Salluſt. in Jug. c.* 70. Igitur Vagenſes, quo Metellus imitin, Jugurtha pacificanta, prædidium impoſuerat. (V. *cap.* 50.) *Juſtin. l.* 6. *c.* 1. Cum videret, ſibi adverſus duos dimicandum, pacificari cum altero ſtatuit. *pacificarſi*. ¶ Item tranquillem, ſedare. *Senec. in Agam. v.* 224. comprima affectus truces, Mentemque tibimetipſe pacifice tuam. ¶ Item placare, pacam, *placare*. *Catull. carm.* 67. *ad Manl. v.* 75. nondum cum ſanguine ſacro Victima cæleſtes pacificaſſet heros. *Sil. l.* 15. v. 423. Feſta coronatis agitabat gaudia ſignis, Pacificans divos. ¶ Item lenire, mulcere. *Claudian. in præfat. l.* 2. *in Rufin. in fin.* Fartur & indomitus tandem poſt prælia Mavors Laſſa per Odryſias fundere membra nives, Oblituſque ſui, poſita clementior haſta, Pierus aures pacificam modis. ¶ *Priſcian.* monet *l.* 8. *pag.* 799. *Putſch.* hoc eſſe unum ex iis verbis, quæ multa Latini utraque forme, & activa, & paſſiva protulerunt, eadem ſignificatione, ut *partio & partior*, *munero & munnevor*, *meto & metor*, &c.

PACIFICUS, a, um, *pacifico*, *amor di pace*, *quieto*, *tranquillo*, ὡρωνικὸς, pacem faciens, pacie ſtudioſus, pacatus, tranquillus, quietus. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 12. *a med.* Velim in poſterum proſpiciat, fingaſque, quem me eſſe decet: ecqui pacifica perſona deſideretur, an in bellatore ſint omnia. *Lucan. l.* 7. v. 63. Romani maximus auctor Tullius eloquii, cujus ſub jura togaque Pacifcas ſævus tremuit Catilina ſecures. *Martial. l.* 8. *epigr.* 66. Pacificus Janus. *& lib.* 12. *epigr.* 63. Numa. *Claudian. in* II. *conſul. Stilich. v.* 154. Pacifici mores.

PACIO, onis, f. *patto*, pactio. *Feſtus:* Pacionem antiqui dicebant, quam nunc pactionem dicimus: unde & pacifci adhuc, & pacem (*Al.* paco.) in uſu remanet. *Id. in Nuptiæ*. Nuptias Curiatius dictas eſſe ait, quod nove pacio fiat.

PACIO, is, a. 3. idem quod pacifcor. *Lex* XII. *Tab.* apud *Gell. l.* 20. *c.* 1. & *Feſt. in Talionis*. Si membrum rupit, ni cum eo pacit, talio eſto.

PACISCOR, ſceris, pactus ſum, dep. 3. *patteggiare*, *patturire*, *convenire*, *accordarſi*, *far patto*, *promettere*, συνθήκας ποιεῖσθαι, συνθήκαις, pactum facio, convenio, conſtituo, pactione ſpondeo, aut poſtulo: eb antiquo *paceo*. *Cic.* 5. *Verr. c.* 14. Attendite cujuſmodi edicta fiat. *ne tollas*, inquit, *ex area, niſi eris paſtus*. Satis hæc magna vis eſt ad inique pacificendum. malo enim plus dare, quam non mature ex area tollere. *e ſer un accordo diſvantaggioſo*. *Plaut. Bacch.* 4. 8. 24.

Pa-

Pacifci cum illo paulula pecunia potes. *Id. Pſeud.* t. 2. 89. Ea pacifci modo ſcis, ſed quæ pacta ee, non ſcis ſolcera. *Salluſt. in Jug.* c. 68. Adherbali ſuadent, uti ſeque, & oppidum Jugurthæ tradat, tantum ab eo aitam pacifcatus. *Liv. ſub fin. l.* 24. Celtiberum juventutem eadem mercede, qua (*al.* quam) pacte cum Carthaginienſibus erat, imperatoras R. ad ſe perduxerunt. *Id. l.* 68. r. 61. & *Sil. l.* 14. *v.* 97. Quidam pacto inter ſe, ut victorem res ſequeretur, ferro decreverunt. *Cic. pro Sext.* c. 65. *in fi.* Ut Gabinio pro illa ſua Cilicia, quam ſibi, ſi rempublicam prodidiſſet, pactus erat, Syria daretur. *Ovid. 7. Met. v.* 306. Jamque patunt, pretiumque jubent ſine ſius pacifci. *Plin. l.* 35. c. 10. *a med.* Pinxit prœliam cum Perſis, centum homines ea tabula complexus pactuſque in ſingulos annas decem a tyranno. *Sueton. de Germinæ.* c. 7. Nunquara de mercedibus pactus, coqus plura ee liberalitate diſcentium conſeautus. *Liv. l.* 25. r. 33. Pacificitus magna mercede eum Celtiberorum principibus, ut copias inde abducant. *Faſtin. l.* 1. c. 10. Pacti ſuat inter ſe, ut die ſtatuta, &c. *Horat. l.* 3. *od.* 29. *v.* 50. votis pacifci, ne Cyprix merces addant avaro divitias mari. ¶ Cum infaitu *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 701. Leucippo fieri pactus uterque geuar. *Plin. l.* 8. r. 7. Demitti pactus, ſi elephantum interemiſſet. *Calpurn. Ecl.* 6. *v.* 46. Hunc (*ſervum*) ego, qualemcuraqus vides in valle pacifcor Pendera. ¶ Translate elegantur *Virg.* 5. *Æn. v.* 530. & *lib.* 12. *v.* 49. vitamque vnlum pro laude pacifci. *Stat. l.* 1. *Thab. v.* 317. ſi quando humilem decedere regno Germanum, & ſemet Thrbis, opibuſque potitum Cernerat, hac ævum cupiat pro luca pacifci. *darebbe per queſta giorno tutta la vita.* ¶ Interdum ad pacta fordida, & lucri cauſa facta referrur. Cir. *Parad.* 6. c. 1. Si quotidie fraudas, decipis, poſcis, pacificris, aufers, eripis. ¶ Interdum ad nuptialie. *Juſtin. l.* 1. r. *ult. a med.* Fauſtinas proditionis præmium cum Xerſe nupties filiæ ejus pacifcitur. *Id. l.* 7. r. 4. *ad fin.* Eurydices nupties generi pacta, occidendum virum ſuſceperat. V. *Pactus.* ¶ Otim *perifco* activa forma dictum eſt. *Nonius* apud *Non. c.* 7. *n.* 54. Id quoqus pacifcunt. *Id. ibid.* Pacifcit, obſides ut reddant. ¶ Particip. *pactus* ſæpe paſſivam ſignificationem habet. V. ¶ Etiam *pacifcendus* paſſive habet *Ammian. l.* 31. c. 12. (*al.* c. 34.) *a med.* Ut firma fierent pacifcenda, optimates poſcens Idoneos mitti. *b. e.* ea quæ pecis firmandæ cauſe tractanda erant, & conſtituenda. ¶ *Servius ad Æn.* 12. *v.* 133. ad hoc verbum pertinera ait aliud etiam præteritum *pepigi*, quod ſana ſignificatione congruit, ſed aliam tamen habet *origiuem*. V. *Pango*.

PACO, as, avi, atum, a. 1. *pacificare, tranquillare, mettere in pace, ἡσυχάζω, μετανοέω*, pacatum reddo, paci reſtituo, tranquillo, quietum reddo bellum & turbas ſedando. *Hirt. de B. Alex.* c. 66. *extr.* Omnes eas regiones, per quas iter faciebat, auctoritate ea, quæ plerumque ædeſt victori, pacaret. *Virg. Æn. 6. v.* 803. Fixerit arripedera cervam licet, aut Erymanthi Pacarit nemora. *Al. leg.* placarit. *In monum. Ancyr. ſub fin.* apud *Gruter. pag.* 233. Mare pacavi a prædonibus. *Sext. l.* 4. *Thab. v.* 650. tum ſaltus forte remotos Pacabat corna. *b. e.* feras arcu occidendo. ¶ Eſt etiam domare, ſubigere, *ſottomettere, ſoggiogare, domare. Cic. Fam.* 15. *ep.* 4. Pacare Amanum, & perpetuum hoſtem ea eo monte tollere. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ.* c. 7. Hortatur, cujus imperatoris ductu plarima prœlia fœunda fecerint, omnem Galliam Germaniamqus pacaverint, ut ejus exiſtimationem ab inimicis defendant. *Juſtin. l.* 38. c. 7. Quarum gentium nullam nequs Alexander ille, qui totam pacavit Aſiam, nec quiſpiam ſucceſſorum ejus attigiſſet. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 17. placida mea munera culta Reſpice, pacando ſi quid ab hoſte vacas. ¶ Translate *Horat. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 45. inculta pacantur vomere ſilvæ. *b. e.* ferules fiunt. *Claudian. de* IV. *conſul. Honor. v.* 625. & incertos animi pacaverit æſtus. *b. e.* ſedaverit. *Id. de Apono, in fi.* Pacaturque ægro luxuriante dolor. *b. r.* mitigatur, lenitur, tollitur. *Id. de malab. Gall. in fin.* Miraris ſi voce feras pacaverit Orpheus. *b. e.* manſuefecerit, cicuraverit.

PACTA. V. *Pactus*.

PACTILIS, le, *ὁμογενὴς*, qui ex pluribus partibus, aut rebus compactus & conjunctus eſt, compactilis, compactus, plenus, plectilis. *Plin. l.* 21. r. 3. *circa med.* Summa erat auctoritas pactili (coronæ. *b. e.* multiplici flora & folio contextæ.

PACTIO, onis, *ſ. pacto, condizione, accordo, legge, convenzione, συνθήκη*, actus pacifcandi, pactum, conditio, promiſſio. *Ulpian. Dig. lib.* 2. *tit.* 14. *leg.* 1. Pactum a pactione dicitur. Eſt autem pactio duorum pluriumve in idem placitum & conſenſus. *Nep. in Dion.* c. 5. *in fi.* Eo rem perduxit, ut talibus pactionibus pacem tyrannus facere vellet. *Ariſtius ad Cicer. l.* 9. *Fam. ep.* 10. *a med.* Si res ad pactionem non venit, longius bellum puto fore. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. r. 12. In pactionibus faciendis legem ſpectam. *Id. pro Rofc. Com.* r. 12. & 14. Pactionem facere de aliqua re. *Id.* 4. *Ariſt. ep. ult.* Pactionem fuerunt cum conſulibus ut H S quadragena darent, ſi eſſent ipſi conſules facti. *Juſtin. l.* 35. r. 1. Pactionem inire cum aliqua. *& lib.* 7. c. 6. Bella, interpoſita pactione componere. *Nep. in Ageſil.* c. 2. Summa fide in pactione manera. *Cic.* 3. *Offic.* c. 29. *ſub fin.* Conditiones pactioneſque bellicas perturbare perjurio. *Id. de Haruſp. reſp.* c. 20. Nefarias eum multis ſceleram pactiones ſocietateſque conflare. *Liv. l.* 9. c. 11. Recipiant arma, quæ per pactionem tradiderunt. *in virtù dell' accordo.* ¶ Speciatim dicitur de pactis, quæ fiunt inter publicanos aut decumanos, & eos, qui pendere decumas aut portoria debent. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 65. Ut pactiones eum civitatibus reliquis conficiet. *Id.* 5. *Attic. ep.* 13. In noſtra provincia confectæ ſunt pactiones. Adde *Verr.* 5. c. 20. & *de provinc. conſul.* r. 5. ¶ Interdum abſolute de pacto ſordido, & lucri cauſa inito. *Cic. de provinc. maſul.* c. 5. *ad fin.* Qui de ſociis cum hoſtibus, de civibus cum ſociis faciat pactiones. *Id. Verr.* 3. r. 7. In reiciendis judicibus nonnullos pactionis ſuſpicionem non vitaſſe. *Salluſt. in Jug.* c. 42. Denique Aulum ſpe pactionis perpulit, uti, &c. *b. e.* eb rege pecuniæ capiundæ, ut *cap.* 41. dixerat. ¶ De promiſſione, *promeſſa. Saliuſt. in Catil.* r. 17. Collegam ſuum Antoaium pactione proiinciæ perpulerat, ne contra rempubl. ſentiret. *Cic. poſt redit. in Sen.* c. 13. Alter conſul, ut me defererent, pactionibus eos ſuorum præmiorum obligarat. ¶ Cum de publicis pactionibus ſerma aſt, differt *pactio a fudere, ſponſione*, & *indutiis*. (quæ ſimul memorantur a *Cicer. pro Balb.* c. 12.) Hæ enim erant ceſſatio a bella ad tempus: *ſponſio* erat conventio facta arbitrio imperatoris cum hoſte, adhibitis ſponſoribus, ſine auctoritate Senatus, aut conſenſu populi; ut Caudina, & Numantina: *fudus* pactum ſocietatis juſſu populi & auctoritate Senatus firmata, in perpetuum, per fetiales, &c. *pactio* conſenſus ſocietatis facte per ſponſores, datis acceptiſque obſidibus, arbitrio imperatoris, ſine juſſu populi, aut Senatus auctoritate. *Cic. pro Cæcin.* c. 18. Quæ lex, quod fœdus, aut pactio, quod teſtamentum, quas ſtipulationes, aut pacti & conyauti formula non infirmari poteſt, ſi ad verba eam deflectere velimus, &c? ¶ *Pactio* de indutiis, *Flor. ſub fin. lib.* 4. Sic ubique cuncta atque cnetinua totius generis humani aut pax fuit, aut pactio. ¶ *Pactio verborum*, formula, certa verborum ratio, *formola. Cic. pro Roſc. Com.* c. 16. Non enim ea pactione verborum, quibus juxurandum comprehenditur, ſed ea perfidia & malitia, per quam inſidiæ tenduntur alicui, dii Immortales hominibus irafci & ſuccenſere conſuerunt.

PACTITIUS, & Pacticius, a, um, pactione conſtitutus, conventionalis. *Gell. l.* 1. c. 25. Græci ſignificantius ceſſationem iſtam pugnæ, pactitiam (h. e. indutias) *ἐκεχειρίαν* dixerunt.

PACTIUNCULA. V. *Contiuncula*.

PACTOLIS, idis, Πακτωλὶς, filia Pactoli. *Ovid. 6. Met. v.* 15. Deſeruere ſui Nymphæ vineta Timoli: Deſeruere ſuas Nymphæ Pactolides undas.

PACTOLUS, li, m. Πακτωλὸς, fluvius Lydiæ ex Tmolo monta prope Sardus profluens. Propter flevas areuas dictus eſt auro fluere, præſertim poſtquam eo laveret Midas (V. *Midas*) unde & Chryſorhoes dictus eſt. *Hygin. fab.* 191. *Plin. l.* 5. c. 29. *Ovid. Met.* 11. *v.* 142. *Horat. epod.* 15. *v.* 20. *Propert. l.* 2. *el.* 14. *v.* 11. & *lib.* 3. *el.* 16. *v.* 18. *Lucan. l.* 3. *v.* 210. & *Sourc. in Phœniſſ. v.* 220. & *in Oedip. v.* 467. Hinc *Verr.* apud *Non. c.* 14. *n.* 27. Non hos Pactolus aureas undas agens eripiet unquam a mileſiis.

PACTOR, oris, m. *pateggiatore, μεσίτης, mediatore*, qui pacifcitur, vel qui fœdus pangit. *Cic. Verr.* 7. r. 21. *a med.* Eu fœderum interpretes, ſocietatis pactores, religionis auctores.

PACTUM, i, n. *patto, convenzione, accordo, legge, condizione, συνθήκη*, pactio, conventum, conditio, lex. *Cic. de Invent. c.* 22. *a med.* Pactum eſt, quod inter aliquos convenit: quod jam ita juſtum putatur, ut juri præſtare dicatur. *Auctor ad Herenn. l.* 2. c. 13. *ſub fin.* Pacta ſont, quæ legibus obſervanda ſunt. *& mos.* Sunt item pacta, quæ ſine legibus obſervantus ea conventa: quæ juri præſtare dicuntur. *Cic.* 3. *Offic.* c. 24. Pacta & promiſſa ſemper ac ſervanda ſint, &c. *Id.* 2. *Verr.* r. 6. Manſit in conditione atque pacto, uſque ad eum finem, dum, &c. *Liv. l.* 9. r. 11. Stare pacto. *Cic. pro Cæcin.* c. 18. Pacti & conventi formula. V. *Conventum. Ovid. Heroid. ep.* 20. *v.* 151. Nec mihi crediderim: recitetur formule pacti. *Nep. in Milt.* r. 2. Lemnum revertitur, & ea pacto poſtulat, ut ſibi urbem tradant. *Salluſt. in epiſt. Mithrid. ad Arſac.* Pacto vitam dare alicui. *b. e.* interpoſita pactione. ¶ De fœdera conjugii, *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 402. Quamquam jura deum, & ſecri ſibi conſcia pacti Relligio, duleiſque movent primordia tædæ. ¶ Ablativus *pacto* ſæpe ſignificat modo, ratione, *modo, forma, maniera. Cic.* 1. *Catil.* r. 7. Servi mei ſi me iſto pacto metuerunt. *Id.* 1. *de Invent.* r. 21. Ut noſtra nihil faterſit alio pacto docera. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall.* r. 83. Quid, quoque pacto agi placeat, inter ſe conſtituunt. *Terent. Heaut.* 4. 4. 13. Aliquo pacto verba his dabo. *Id. Andr.* 1. 5. 18. Nullon' ego Chremetis pacto affinitatem effugere potero? *Id. Adelph.* 3. 2. 44. Quapropter quoquo pacto tacito eſt opus. *ad ogni modo.* & *Pherm.* c. 1. 71. Sumeret alicunde: poſtremo, ſi nullo alio pacto, fenore. *Id. Adelph.* 4. 7. 14. O Jupiter! iſtoccine pacto oportet? *Plaut. Rud.* 5. 3. 46. Non tacebo unquara alio pacto, niſi tacito comprimor. *Cic. pro Mur.* r. 21. Neſcio quo pacto ſemper hoc fit. *non ſi come.* & *lib.* 1. *de Fin.* r. 8. Fieri nullo pacto poteſt, ut, &c.

PACTUMEIUS, il, filius Canidiæ apud *Horat. epod.* 17. *v.* 50. Tuſque venter Pactumeius. ubi *venter* pro filio ponitur. Cum enim fama eſſet, Canidium anum effetam ſibi Pactumeium ſuppoſuiſſe, *Horatius* irunice laudans inquit, revera Pactumeium eſſe ejus filium. Alii leg. *Portumeius*, ſed rainus mêtr. V. *Bentleyum* scriter primam lectionem afferentem. In veteri Lap. apud *Gruter. pag.* 430. *n.* 2. legitur Sexto Licinio Pactumnio Alexandro, &c.

PACTUS, a, um, *pattuito, accordato, convenuto, promeſſo, συνθετὸς* &c, pactione conſtitutus, promiſſus: a *paciſcor*, ſed paſſiva ſignificatione. *Cic. l.* c. *Attic. ep.* 9. Si quæ de me pacta ſunt, non ſervantur, in cælo ſum. *Id.* 1. *Offic.* c. 10. *a med.* Cum triginta dierum effect cum hoſte pactæ indutiæ. *& lib.* 3. r. 29. *a med.* Si prædonibus pactum pro capite pretium non attuleris. *Id.* 1. *Catil.* r. 9. *ad fin.* Scio pactam & conſtitutam eſſe cum Manlio diem. *Id. pro Sext.* c. 14. *ad fin.* Pacto jam fœdere provinciarum. *Id. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 3. Tanta invidia ſunt conſules propter ſuſpicionem pactorum a candidatis præmiorum. *Quintil. l.* 12. r. c. *ante med.* Cum pugili coronato carmen mercede pacta ſcripſiſſet. ¶ Sape dicitur de muliere in matrimonium promiſſa, *promeſſa in moglie*. Dicebatus e-

nim *sponsa*, cum ejus nuptiæ petebantur: *pacta*, cum promissa: *sponsa*, cum interposita stipulatione desponsa erat, ut est apud *Arnob. l.* 4. *pag.* 140. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 21. Cujus filio pacta est Artavasdis filia. *Plaut. Trin.* 5. 2. 58. Si frugi esse vis, hanc tibi pacta est Callicli filia. *Liv. l.* 1. *c.* 2. Turnus, cui pacta Lavinia fuerat. ¶ Hinc *pacta* absolute. *Virg.* 10. *Æn. v.* 79. Quid soceros legere, & gremiis abducere pactas? *Vellej. l.* 2. *c.* 1. Quod pactæ ejus nuptiæ occuparat. ¶ De sponsis Sorores. 3. *Theb. v.* 171. puerique rudes, tuæ, Phædime, proles Amissum dicere patrem, Marpissaque pactum Phyllire. ¶ *Pactus* a *pango*, impactus, infixus, *piantato*, *ficcato*. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 4. Litoribus nostris anchora pacta tuæ. *Pallad. in Januar. tit.* 14. Plantæ, quæ jam pactæ sunt, nudatæ lætamro accipiant.

PACUVIANUS, a, um, adject. a Pacuvio. *Cic. l. de Divin. c. penult.* Ille Pacuvianus, qui in Chryse physicus indicitur. *Gell. l.* 14. *c.* 1. *ad fin.* Ex quibus est Pacuvianum illud: Nam si qui, &c. *Tertull. de Pall. c.* 3. Pacuviana tessudo. *Id. c.* quæ a *Pacuvio* describitur. V. *Tardigradus*.

PACUVIUS, Poeta Latinus, Brundusinus, Ennii sorore uetus, floruit Urbis conditæ sæculo sexto, temporibus P. Scipionis Africani, & belli Punici secundi, vixitque ofque ad annum ætatis nonagesimum. Scripsit Tragœdias, quarum nunc exstant tantummodo fragmenta, gravitate sententiarum, verborum pondere, & auctoritate personarum clarissimus, ut ait *Quintil. l.* 10. *c.* 1. de eo simul, & de Accio loquens. Quod si nitor, & summa in excolendis operibus manus desideratur, magis videri potest temporibus, quam ipsi defuisse, inquit *Id. ibid.* & *Cic.* 1. *de opt. gen. Orat. c.* 1. In re quod optimum sit, quæritur, in homine dicitur, quod est. Itaque licet dicere & Ennium, summum epicum poetam, si cui ita videtur; & Pacuvium tragicum, & Cæcilium fortasse comicum. Hæc *Cic. Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 56. Ambigitur quoties, uter utro sit prior, aufert Pacuvius docti famam senis, Accius alti. *Cic. l. de Fin. c.* 2. Quis enim tam inimicus pene nomini Romano est, qui Ennii Medeam, aut Antiopam Pacuvii spernat, aut contemnat? *Vellej. l.* 2. *c.* 9. Clara etiam per idem ævi spatium fuere ingenia in Togatis Afranii, in Tragœdiis Pacuvii, atque Accii, usque in Græcorum ingeniorum comparationem evecti. ¶ Ad stilum, & locutionem quod attinet, eum tempora ipsa rudia fuerunt, tum vitio ipse suo male Latine locutus dicitur a *Cicer. in Bruto*, ubi cum locutionem emendatam in C. Lælii, & P. Scipione laudasset, ætatis, inquit, *cap.* 74. illius ista fuit laus, tanquam innocentiæ, sic Latine loquendi: nec omnium tamen, nam Illorum æquales Cæcilium, & Pacuvium male locutos videmus. sed omnes tum fere, qui nec extra urbem hanc viserant, nec eos aliqui barbaries domestica infuscaverat, recte loquebantur. Hæc *Cicero*. unde colligo, præcipuam in *Pacuvio* male loquendi causam fuisse, quod Brundusinus erat, non Romanus. Ab rudi & incompto carmine norat etiam *Martial. l.* 11. *epigr.* 91. Attonitusque legit *terras fragiferas*, Accius & quidquid Pacuvius vomunt. & *Pers. sat.* 1. *v.* 77. sunt, quos Pacuvius, & verruculosa moretur Antiopa, crummix cor lucificabile fulta. ¶ Sibi mortuo tale epitaphium inscribi jussit, quod *Gell. l.* 1. *c.* 24. dicit esse verecundissimum, & purissimum, dignumque ejus elegantissima gravitate: *Adolescens, tametsi properas, hoc te saxum rogat, Ut ad se adspicias, deinde quod scriptum est, legas. Hic sunt posita Pacuvii Marci sita Ossa. Hoc volebam nescias me esse. vale.* ¶ Etiam picturæ operem dedit: ejusque celebris tabula Romæ visebatur in æde Herculis in foro Boario, testi *Plin. l.* 35. *c.* 4.

PADÆI, orum, populi Indiæ extremæ, qui humana carne vescuntur. *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 145.

PADANUS, a, um, ad Padum pertinens, ut Padanæ silvæ; *Solin. c.* 20. (*al.* 33.) Padani culices, *Sidon. l.* 1. *ep.* 8.

PADI, orum, arbores piceæ, lingua Gallica. Hæ cum frequenter fiant circa fontes Padi amnis, inde nomen inditum fluvio quidam tendidem. *Plin. l.* 3. *c.* 16. *sub fin.*

PADUA, æ, f. *Padova*, idem ac Patavium. *Catull. carm.* 93. *de Cæsare*. At Veluti annales Paduam morientur ad ipsam. Ita referunt quidam Lexicographi. At optimorum Criticorum (qui hanc vocem Veteribus ignotam putant) alii leg. *Adsem morientur ad ipsum*. Alii *Capuam*. Alii *opusm purgentur ad ipsum*.

PADUS, di, m. Po, Ἠριδανος, maximus Italiæ fluvius, qui oritur in finibus Ligurum Vagiennorum, e gremio Vesuli montis, inter Alpes Cottias celsissimi, receptisque aliquot magnis fluviis, Ticino, Addua, Ollio, Mincio, Tanaro, Trebia, Duria, Sessite, Lambro, adhuc ad triginta, inter Ravennam, & Atriam, seu Hadriam multiplici ostio in Hadriaticum sinum influit. Accuratior describitur a *Plin. l.* 3. *c.* 16. *Virg.* 9. *Æn. v.* 680. Sive Padi ripis, Athesim seu propter amœnum. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 17. *in fin.* Frigidus Eurotas, populiferque Padus.

PADUSA, æ, f. *il Po di Argenta*, fossa ex Pado Ravennam usque perducta. *Plin. l.* 3. *c.* 16. *Virg.* 11. *Æn. v.* 457. piscosove amne Padusæ.

PÆAN, ānis, m. Παιὰν, Apollo, ita dictus a *vuln*, vel qua ferim significat, quia sagittis pythonem confecit; vel quæ curare, mederi, quia medicinæ artis inventor habetur. Ita *Fest.* & *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 17. *Cic. 6. Verr. c.* 57. Signum Paanii ea ade Æsculapii fuisse. *Juvenal. sat.* 6. *v.* 171. Parce, precor, Paan, & tu depone sagittas. *Ovid. 14. Met. v.* 720. Et Paana vocat, nitidaque incingere lauro. ¶ Item hymnus in honorem Apollinis, aut etiam aliorum deorum: & in victoria cani solitus. *Virg.* 10. *Æn. v.* 738. Conclamant socii lætum paana secuti. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 512. Victores contra patrium paana Geloni Coegeminant. *Propert. l.* 3. *el.* 13. *v.* 42. victorque cavebat Paana Amphion rupe, Aracynthe, tua. *Stat. 8. Theb. v.* 224. Tum dulces Superos, atque omne ex ordine alumnum Numen, ubique sacri resonant paanes. & *lib.* 4. *v.* 157. Herculeum pæane canunt, vastatoque monstris Oœtæa. *Colum. l.* 10. *v.* 224. Delie te Paan, & te cuis cuie Paan.

PÆANTIADES. } V. *Peantius*.
PÆANTIUS. }

PÆDAGIUM. V. *Pædagogium*.

PÆDAGOGA, æ, f. quæ puellæ curam habet. *Hieronym. epist.* 12. *ad Gaudent. a med.* Sit ei magistra comes, pædagoga, custos.

PÆDAGOGANDUS, a, um, infructuosus, educandus, docendus. Pacuv. apud *Fest.* in *Reportio*. Depulsor mammæ pædagogandum accipit.

PÆDAGOGATUS, us, m. institutio, educatio. Est *Tertull. adversf. Valentin. cap.* 13.

PÆDAGOGIANUS, a, um, adject. qui est in Pædagogio, ut Pædagogianus puer; *Ammian. l.* 26. *c.* 6. (*al.* 27.) & *lib.* 29. *cap.* 3. (*al.* 28.)

PÆDAGOGIUM, ii, n. *abitazione de' paggi*, παιδαγωγεῖον, locus in ædibus, ubi servi pueriliz ætatis, & ad nobiliora, & delicatiora ministerie destinati, sub pædagogo versantur. *Plin. l.* 7. *ep.* 27. *a med.* Puer in pædagogio mixtus pluribus dormiebat. ¶ Metonymice ipsi pueri servi, vel cœtus, & velut collegium puerorum, qui sub pædagogo educantur, *i paggi*, *compagnia di paggi*. *Senec. de vita beata*, *c.* 17. Pædagogium pretiosa veste succingitur. *Id. epist.* 113. *ante med.* Omnium pædagogia nbita facie vehuntur, ut sol, ut frigus teneram cutem lædat. *Plin. l.* 33. *c.* 12. Jam vero pædagogia ad transitum virilitatis custodiantur argento. Adde *Sueton. in Ner. c.* 28. ubi notat Neronem non servilis, sed ingenuæ conditionis pædagogia habuisse (est qui leg. proagogia, προαγωγεῖα, perductiones, prostitutiones) Item *Ulpian. Dig. lib.* 37. *tit.* 7. *leg.* 20. *a med.* & *Tertull. in Apolog. c.* 13. *a med.* quæ congessit jam *Lipsius* in excursu B ad *lib.* 12. *Annal. Taciti*. Ii autem in allata *Plinii* epistola legi vult *puer e pædagogio*, non *in pædagogio*, quia negat pro loco unquam accipi, sed solum pro cœtu. Contra stat librorum consensus. Eodem *Plinii* loco *Catanæus* legebat *pædagonus*, quo significaretur locus, ubi servi quicumque degunt: a παῖς, quia servum significat, & *ago*, *is*.

PÆDAGOGUS, gi, m. *pedagogo*, *pedante*, παιδαγωγὸς, custos, & institutor pueri: a παῖς, puer, & ἀγωγὸς, institutor. *Cic. de Amic. c.* 20. Ita enim modo nutrices, & pædagogi jure vetustatis plurimum benevolentiæ postulabunt. *Senec. ep.* 89. *circa med.* Nam eum locum, qui monitionnes continet, sustulit, & pædagogi esse dixit, ono philosophi: tanquam quicquam aliud sit sapiens, quam humani generis pædagogus. ¶ Differunt autem pædagogus, & præceptor: nam hujus munus est puerum liberalibus institutum disciplinis: ille proprie custos est vitæ & morum. *Senec. 2. de Ira*, *c.* 12. Pertinebit ad rem, præceptores, pædagogosque pueris placidos dari. *Quintil. l.* 1. *c.* 1. (*al.* 1.) De pædagogis hoc amplius, ut aut sint eruditi plane, quam primam esse curam velim; aut se non esse eruditos sciant, &c. ¶ Lepide *pædagogus* dicitur a *Terent. Phorm. l.* 1. 94. adolescens, qui puellam in ludum ducere, & reducere amorit causa solebat. ¶ Adjective *Paulin. Nolan. carm.* 21. (*al.* 13.) *v.* 681. Hunc lacte primo per prophetarum ubera Lex pædagoga nutriat. ¶ Interdum pædagogus est in contemptu, ut apud Italos *pedante*. *Plaut. Pseud. l.* 5. 32. Hic dux, hic ille est pædagogus: hunc ego cupio excruciari. *Sueton. in Ner. c.* 37. Pato Thrasea objectus est tristior, & pædagogi vultus. ¶ Translate *Colum. l.* 1. *c.* 1. *a med.* M. Catonem Censorium memoremus, qui agricolationem Latine loqui primus instituit: post hunc duos Sasernas, deinde Scrofam Tremellium, &c. Nec postremo, quasi pædagogi ejus, meminisse dedignemur Julii Hygini, &c. *Suet. in Galba c.* 14. Regebatur trium arbitrio, quos una habitantes, nec unquam' non adhærentes, pædagogos vulgo vocabant. *Senec. ep.* 50. pædagogum vocat servum, qui cæco pro baculo est, eumque huc illuc manu ducit. *Id. epist.* 110. Unicuique nostrum pædagogum dari deum inferimis notæ, &c.

PÆDEROS, otis, f. *vaillopur*, gemma est, in qua coeunt intus translucida crystallus, viridis sub modo aer, simulque purpura, & quidam vini, & croci nitor, sed puepum coronatus, & hit pariter omnibus: nec gemmarum ulla est liquidior, captus jucunda vanitate oculis. *Plin. l.* 37. *c.* 9. ¶ Item genus amethysti, cui in suspectu inest nitor quidam leviter roseus velut ex carbunculo refulgens. *Id. ibid.* ¶ Etiam opalus gemma sic vocatur a multis propter eximiam gratiam. *Id. ibid. c.* 6. ¶ Item genus acanthi lævis. *Id. l.* 22. *c.* 22.

PÆDICATOR, oris, m. pudico. *Calvus Licin.* apud *Sueton. in Cæs. c.* 49.

PÆDICO, onis, m. παιδεραστὴς, πυγιστὴς, turpis ac detestabilis amator. *Martial. &c.*

PÆDICO, as, n. 1. πυγίζω, turpiter sum. *Martial. Catull. &c.* Si antiquus esset Auctor carminis illius, quod inter Priapeia est sexagesimus septimus, dici posset, Veteres sine diphthongo scripsisse. Inquit enim: *Penelopes primam Didonis prima sequatur*, Et primam Cani syllaba prima Remi. *Voss. in Etymol.*

PÆDIDOS, sordidos significant atque obsolescunt: tractum vocabulum a Græco, quia παῖδες, id est pueri, talis sint ætatis, ut a sordibus nesciant abstinere. *Paul. ex Fest. Lucil.* apud *Non. c.* 2. *n.* 743. Quod deformi senex, quod pædidos, ac podagrosus. Al. leg. *perdatur*. *Perron. in Satyr. c.* 34. Pædidissimi servi.

PÆDIDOSUS. V. *Pedicosus*.

PÆDOR, oris, m. *squallidezza*, ῥύπος, squalor, illuvies, sordes, pulvis ex pauperiate, aut morbo, aut carcere, aut negligentia cultus. *Verus* pene apud *Cicer. 3. Tuscul. c.* 12. Situ sidoris barba pædore horrida. *Lucret. l.* 6. *v.* 1166. Languida femininno cum corpore mem-

membra videres Horrida pædore . *Senec. in Agam. v. 991.* Inops , agens , incluſa , pædore obſita . *Id. in Herc. Oet. v. 302.* Ceſſere vultus penitus , & pædor ſedet . *Id. in Oedip. v. 615.* Pædore fœdo ſqualidam obtentus comam . *Lucan. l. 2. v. 72.* mox vincula ſarri Exedere ſenem , longuſque in carcere pædor . *Tacit. 6. Annal. c. 44.* Neque exuarat pædorem , ut vulgum miſeratione adverteret.

PÆMENTUM , ti , n. Vet. Inſcript. apud *Gruter. pag. 102. n. 1.* Spei aram cum pæmento ſomnio monitus ſumtu ſuo D. D. *i. e.* pavimento , quod legi videtur in Inſcript. ſimili *ibid. pag. 39. n. 4.* cum addito *marmoreo*.

PÆMINOSUS , a , um . *Varr. l. 1. R. R. c. 51.* Aream eſſe oportet ſolida terra pavitam , maxime ſi aſt argilla , ne æſtu pæminoſa , in rimia ejus guana obliteſcant . *i. e.* arens , hiſcens , rimoſa , ſi ad aream referas : ſi vero ad grana , fordida , ſqualida , ſitu corrupta , & mali odoris . *Non. c. 2. n. 722.* a pædore ducit , & in *Varrone* pro *æſtu* legit *ſitu* : alii *rimoſa* : alii etiam *pœnimoſa*.

PÆNE , *quaſi , per pœne , παρὰ τὸν πάνυ , vel ἀπὸ τοῦ πανύστατος* , fere , quaſi , prope , propemodum . *Cic. Fam. 1. ep. 4.* Eo die acerbum habuimus Curionem , Bibulum multo juſtiorem , pæne etiam amicum . *Id. Attic. l. 15. ep. 1.* Ibi pæne valentem aideram Piliam . *& lib. 5. ep. 20. a med.* Brutum non minus amo , quam tu : pæne diai , quam te . *Id. pro Roſc. Com. cap 6.* Judicia ſummæ exiſtimationis , & pæne dicam capitis . *Id. 3. de Legib. cap. 18.* Actor fingit non modo menſes & enluntatas , ſed pæne vultus eorum , apud quos agit . *Cæſ. l. 6. B. Gall. c. 10.* Non ſolum in omnibus civitatibus , ſed pæne etiam in ſingulis domibus factiones ſunt . *Terent. Heaut. 4. 6. 10.* Quam pæne res me perdidit proſervitas ? *Id. Phorm. 5. 3. 14.* Hui , video uxorem , pæna plus , quam ſat erat . *Ovid. Heroid. ep. 18. v. 179.* Pæne mann quod amo (tanta eſt vicinia) tango : Sæpa ſed , heu ! lacrymas hoc mihi pæne movet. *Id. 4. ex Pont. ep. 12. v. 20.* Pæne mihi puero cognire pæne puer . ¶ Qui *pene* ſcribuot ſine diphthongo , invitis lepidibus id faciunt , antiquia libris , *Manutio , Cellario , Douſquæ* . ¶ Ea hoc *Priſcian. l. 3. pag. 608.* & *lib. 15. pag. 1005.* Paſch. derivat ſuperlat. *penuſſime* : de quo V. in *Penitus* adverb.

PÆNINSULA , æ , ſ. *peninſola , χερρόνησος* : terra undique fere aquis clauſa , una tantum parte , eaque angulta continenti adhærans : a *pene* , & *inſula* , quia quaſi inſula eſt . nem inſula undique omnino aquis cingitur . Cetaſt. *carm. 32.* Pæninſulaeum , Sirmin , inſularumque noelle . *Plin. l. 3. c. 10.* Quem locum occaerens Tarinæus finus pæninſulam efficit . ¶ Scribitur & *peninſula*.

PÆNULA , & Penula , æ , ſ. *gabbano da inverno , e da pioggia , palandrano , cappuccio* , veſtis ſpiſſa , & fere villoſa , quæ ſupra tunicam induitur , frigori , & pluviæ arcenda . Sunt , qui ducunt a Græca voca allata , & per *æ* ſcribunt : quibus favet *Mœnon.* lapidem antiquum afferens , qui exſtat etiam apud *Gruter. pag. 715. n. 11.* Adde aliam inſia in *Pandectis* . Alii origine Latinam eſſe ajunt , & Græcam vocem ea ea factam ; & per ſimplex *e* ſcribi volunt : a quibus ſtat *Douſquius* : & in *epiſt. Pauli , a. ad Timoth. c. 4. v. 13. φελόνης* , & *in Gloſſ.* etiam φαιλόνιον habetur . Forma pænulæ fuit rotunda , undiqua clauſa , adſtrictior & brevior , quam toga , ſine manicis , & brachia quoque ipſa protegens , ſi demitterentur (unde *Cic. pro Mil. c. 20.* Cum pænula irretitus , ihoda impeditus , uxore pæne conſtrictus effet .) ſi vero exferero opus eſſet , ab inferiori parte ejus ora utrinque cattillebatur . *Pompon.* apud *Non. c. 14. n. 3.* Pænulam in caput induce , ne te noſeat . Quod *Plin.* ſcribit *l. 24. c. 15. ad fin.* barbam cantuculum ſolia habere ad ſimilitudinem capitia pænularum , ſignificari videtur fuiſſe pænulis adfutum aliquid circa collum , qun caput protegi poſſet . ¶ Materia fuit vel lanea , vel ſcortea , ſeu a cotio . Laneæ pænulæ villo breviore fuerunt . *Martial. l. 14. epigr. 145.* cujus lemma *Pænula gauſapina* . In mihi candor ineſt , illorum gratia tanta , Ut ma vel media ſumera meſſa velis . *l. c.* madiis caloribus , quia pænula veſtia arat gravius , & hiberna . Unde *Horat. l. 1. ep. 11. v. 27.* Incolumi Rhodos , aut Mitylana pulcra facit , quod Pænula ſolſtitio , campeſtre nivalibus auris . *Plin. l. 8. c. 48.* Lanæ Appulæ breves villo , nec niſi pænulis celebres . De ſcortris *Martial. l. 14. epigr. 130.* cujus lemma , *Pænula ſcortea* : Ingrediare viam cælo licet uſqua ſereno , Ad ſubitas nunquam ſcortea deſit aquas . *Senec.* tamen pænulam a ſcortea diſtinguit *l. 4. quæſt. nat. c. 6.* Hi cum ſignum dediſſent , adeſſa jam grandinem , quid exſpectas ? ne homines ad pænulas diſcurrerent , aut ad ſcorteas ? Hoc ideo , quia *pænula* nomine fere lanea intelligitur . Uſus fuit primo extra Urbem in itinere , frigoria aut pluviæ cauſa , ut dictum eſt : deinde aitam in Urbe iiſdem de cauſis laneæ pænulæ geſtari cœptæ . *Juvenal. ſat. 5. v. 76.* Scilicet hoc fuerat , propter quod ſæpe , relicta Conjuge , per montem adverſum gelidaſque cacurri Eſquilias , fremeret ſæve cum grandine vernus Jupiter , & multo ſtillaret pænula nimbo . *Varr.* apud *Non. c. 14. n. 3.* Non quærenda aſt homini , qui habet virtutem , pænula in imbri . ¶ Fuit veſtis commoda virorum & mulierum . *Ulpian. Dig. lib. 34. tit. 2. leg. 24. ad fin.* Communia veſtimenta ſunt , quibus promiſcue utitur mulier cum viro , veluti ſi ejuſmodi pænula , palliumve eſt , &c. *Quintil. l. 8. c. 3. a med.* Cum Hirtius in Panſem declamans , *ſi lium a matre decem menſibus in utero latum eſſa diciſſet , quid ? alia , inquit Cicero , in pænula ſolent ferre ? Lamprid. de Alex. Severo , c. 27.* Pænulis intra Urbem frigoris cauſa ut ſenes uterentur , permiſit , cum id veſtimenti genus ſemper itinerarium , aut pluviæ fuiſſet . Matronas tamen intra Urbem pænulis uti vetuit . ¶ Servos quoque & milites , & pueros pænula uſos , obſervavit *Lipſ. l. 1. electior. 1. 25.* 22 *Senec. l. 3. de benef. c. 28.* & *lib. 5. c. 24.* ¶ Quo tempore mos obtinuerat , ut in Urbe pænula geſtarentur , aliquando & oratores in foro cauſas agentes iis uſi leguntur : quod tamen brevi ſublatum puto . *Aufl. dial. de Oratorib.* quem alii *Tacito* , alii *Quintil.* tribuunt , *cap. 39.* Quantum humilitatis putamus eloquentiæ attuliſſe pænulas iſtas , quibus adſtricti , & velut incluſi cum judicibus fabulamur ? ¶ Plura V. apud *Ferrar. de re vestiar. per. 2. l. 2. &c.* ¶ *Pænulam alicui ſcindere* dicitur , qui hoſpitem impenſius invitat , & pæna cogit , ut apud ſe maneat . *Cic. Attic. l. 13. ep. 33.* De Varrona loquebamur : lupus in fabula . Venit enim ad me , & quidem id tamporis , ut retinendus eſſet . ſed agi ita ego , ut non ſcinderem pænulam . (*nil trafſi pel ferrajuolo* .) Paulo poſt C. Capito cum T. Carrione . horum ego via attigi pænulam : tamen remanſerunt . *non ſi fecero ſtrettoio i panni* . ¶ Pro catachreſim ponitur pro quocumque integumento , aut invalucro . *Varr.* apud *Non. c. 6. n. 3.* Cum corrigias diſruptas tenet , pænula reliquum pedem ſcortea pertegere . *Martial. epigr. 1. l. 24.* Na toga cordylis , & pænula deſit olivia . *Vitruv. l. 10. c. 12. de machin. Ctesibica* . Supte canium pænula , ut infundibulum inverſum , eſt attamperata , &c. *l. c.* nperculum . Inſcript. apud *Murator. pag. 339. n. 2.* Pro ſalute Imp. Cæſ. M. Aur. Aotonini Aug tectum porticus cum ſuis columnis & pænul. duab. & oper. tect. Sex. Virejus , &c.

PÆNULARIUS , a , um , ad pænulam pertinens . *Pannicrum* inquit *Non. c. 2. n. 618.* aſt quaſi theca & nagina pænulæ : affartqua locum *Novii* in eam rem . *Pænularius* aſt pænularum artifex , aut venditor . *Inſcript.* apud *Murator. pag. 907. n. 2.* C. Julius L. A. Pænularius . Adde alium apud *Gruter. pag. 646. n. 5.* & V. *Pannularius* .

PÆNULATUS , & Penulatus , pænule indutus . *Cic. pro Mil. c. 20.* & 20. Cum hic cum naare veheratur in ihoda , pænulatus . *Senec. l. 3. de benef. c. 28. ad fin.* Quo te pænulati iſti , in militum , & quidem non vulgarem cultum ſubornati ? quo , inquam , te iſti effecturus ?

PÆNULEUS , & Penuleus , a , um , adject. a pænula . *Lamprid. in Anton. Diadumen. c. 2.* Pannerat pænulas populo caloria roſei dare Maximus in honorem filii ſui , qua vocarentur Antoninianæ , ut Catacallæ Baſſiani dictæ ſunt , aſſerens melius filium ſuum Pænuleum , vel Penularium dicendum , quam Caracallus eſſet dictus Baſſianus.

PÆNULTIMUS , a , um , *antepenultimus , penultimus , παραπαίτατος* , qui aſt pæna ultimus , qui ultimum proxime præcedit . *Gell. l. 4. c. 7.* Pænultimam circumflectere . *Auſon. in eclogar. quæ Cal. ſint mea. v. 12.* Sextilis , Junius , atque Aprilis , poſt quos pænultima meta November . Adde *Hieronym. epiſt. 13. ad Paulin. ad fin.* & *Macrob. l. 2. in ſomn. Scip. c. 4.* ¶ Scribitur & Diviſum . *Auſon. in Technopæg. de Ister. monoſyllab. 10 fin.* Furca tricorniigera ſpecia pæne ultima ſum ☿.

PÆNURIA . V. *Penuria*.

PÆON , nnis ; *a paeris* , pes quadrifyllabus tribus breuibus conſtans , & longa , ſive hæc ſit initio , ut *cantemus* , ſive ſecundo loco , ut *calamus* , ſive tertio ut *recudiſſet* , ſive poſtremo , ut *celeritas* . totidam enim ejus ſpecies tradunt *Diomed. l. 3. pag. 477.* Pauſch. *Donat. edit. 2. pag 1739. Mar. Victorin. pag. 1957.* & alii . *Cicero* autem loco mox laudando duas tantum agnoſcit , primam , & ultimam . Habet locum maxime in numero oratorio : qua de re *Cic. in Orat. c. 64.* & *lib. 3. de Orat. c. 47.* & *Quintil. l. 9. c. 4.*

PÆONIA , æ , ſ. *peonia , παιωνία* , herba naſcens in opacis montium , caula inter folie digitorum quntuor , ferente in cacumine velut Græcas nuces quatuor , aut quinque , in quibus ineſt ſamen copioſum , rubrum , nigrumque . Nomen habet a Pæone medico inventore . *Plin. l. 25. c. 4.* ¶ Item regio ſaptemtrionalis Macedoniæ , Mœſiæ finitima . *Plin. l. 4. c. 10.* & *lib. 8. c. 15.* ¶ Item ipſa Emathia . *Liv. l. 40. c. 3.* & *Juſtin. l. 7. c. 1.*

PÆONES , um , Παίονες , populi Pæoniæ , qui late etiam ſumuntur a Poetis pro Macedonibus , aut Illyriis . *Ovid. 2. ex Pont. ep. 2. v. 77.* Adde triumphatos modo Pæones . *Id. 5. Met. v. 313.* Val nos Emathia ad Pæonas uſqua niveſos Cedamne campia .

PÆONICUS , a , um , ad pæonem pedem pertinens , ut Pæonicum metrum , apud *Diomed. l. 3. pag. 506.* Pauſch.

PÆONIS , idia , ſ. Παιονίς , quæ eſt a Pæonia . *Ovid. 5. Met. v. 303.* Pæonis Europe mater fuit .

PÆONIUS , a , um , Παιώνιος , ad Pæones , & Pæoniam regionem pertinens , ut Pæonia gentes , *Plin. l. 4. c. 10.* ¶ Rafertur etiam vel ad pæoniam herbam , cujus vis in medicina celebris , vel ad Pæonem medicum , ejus inventorem , vel ad Apollinem auctorem medicinæ artis , qui non ſolum Παιάν , ſed etiam Παιὼν dicitur . *Virg. 7. Æn. v. 768.* ſuperas cæli veniſſe ſub auras , Pæoniis revocatum herbis , & amare Dianæ . *& lib. 12. v. 401.* illa retorto Pæonium in morem ſenior ſuccinctus amictu , Multa manu medica , &c. *Ovid. 15. Met. v. 534.* Nec niſi Apollineæ nalido medicamine prolia Reddta vita foret , quam poſtquem fortibus herbis , Atque ope Pæonia , Dite indignante , recepi , &c. *Sil. l. 14. v. 27. de Scipio* . Hic & Pæonios arcaeo ſulphure fontes . *l. c.* medicam vim habentes , ſalebres . Sic *Claudian. de Apono , v. 67.* Salve Pæoniæ largitor nobilis undæ . *Id. de B. Get. v. 121.* Ulcera Pæoniæ tractat ſolertia curæ . *Id. de II. conſul. Stilich. v. 172.* vectumque per undas Inſula Pæonium taxit Tiberina deoramen . *l. 2. a.* Æſculapium ſub forma ſerpentis , de quo *Ovid. 15. Met. v. 622.* & *frequentib. Rhemn. Fann. de pondcrib. & menſur. v. 1.* Pondara Pæonis veterum memorata libellis . *l. c.* in medicorum libris .

PÆSTANUS , a , um , ad Pæſtum pertinens . *Cic. 16. Attic. ep. 6.* Pæſtanus finus . *Ovid. 2. ex Pont. ep. 4. v. 28.* Calthaque Pæſtanas vincat odora roſas . *Martial. l. 9. epigr. 27.* Pæſtano vinlat & cana liguſtra colono , Hyblæis apibus Corſica mella dabit . *Id. l. 4. epigr. 60.* Pæſtana rure .

PÆSTUM , i ; *a. Peſto , Peſti , Ποσειδωνία* , olim urbs , nunc vicus Luca-

niæ litorelis, ubi ob cæli clementiem bis in anno fructus producebatur, Majo, & Septembri. Fuit præſertim roſarum abundantiſſima. *Ovid. Met. l.* 15. *v.* 708. Leucoſiamque petit, tepidique roſaria Pæſti. *Virg. 4. Georg. v.* 119. luſerique roſaria Pæſti. *Propert. l.* 4. *el.* 5. *v.* 59. odorati victura roſaria Pæſti.

PÆTULUS, a, um, *guercicotto*, diminut. a Pætus. *Cic. c. de nat. Deor. c.* 29. Redeo ad deos; equos ſi non tam ſtrabones, at pætulos eſſe arbitramur?

PÆTUS, a, um, *guercio*, (*in* Gloſſar. eſt παρὰ τὸν ἐπαινον) *ſtrabismoſo*, qui oculos habet leviter obliquatos, & tranſverſa tuentes, ita tamen ut ad ſtrabonem non acceder. hæc enim formam vitiat, non illud: quin immo ſolent puellæ interdum affectare, ut pætæ videantur, dum videntes non videre videri volunt. Hinc *pæta* dicta eſt ipſa Venus: & ſi ſit alicui filius ſtrabo, pætus dici ſolet, vitii minuendi cauſa. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 55. Uni animalium homini depravantur oculi: unde Strabonum, & Pætorum cognomina. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 45. ſtrabonem Appellat pætum pater; & pullum, male parvus Si cui filius eſt. *Auſt. Priap. carm.* 37. Miserve flavo lumine eſt, Venus pæto. *Varr.* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 684. *Putſch.* Non hæc res de Venere pæta ſtrabam facit? Adde *Plaut. in fragm.* apud *Feſt.* in *Valgus*, & *Ovid. 2. de ar. ama. v.* 655 ubi tamen *Heinſ.* pro *pæta* legit *ſtraba*, approbantibus aliis.

PAGANALIA, ium, *ſagrifizi*, feſta paganorum: de quibus *Ovid. 1. Faſt. v.* 669. Pagus agat feſtum: pagum luſtrate coloni, Et date paganis annua liba focis. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 3. *ad fin.* Feriæ non populi, ſed montanorum modo, ut Paganalibus, qui ſunt alicujus pagi. *Macrob. l. c. Saturn. c.* 16. annumerat inter ſacras conceptives.

PAGANICUS, a, um, ad pagum pertinens, *Paganico feria*, quæ in pago agitabantur. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 3. *ſub fin.* Paganicæ feriæ, agriculturæ cauſa ſuſceptæ, ut haberet in agris omnis pagus. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. ccc. n.* 11. Jovi Paganico ſacr. &c. *b. r.* qui in pagis colebatur. ¶ *Paganicum peculium*, quod ex prædiis, aliiſque ruſticis reditibus provenit: cui oppoſitur caſtrenſe. *Imp. Antonin. l.* 6. *Cod. tit.* 21. *lex.* 1. Frater tuus miles & te ſpeciabiter in bonis, quæ in paganico habeant, heredem fecit, bona quæ in caſtris reliquit, petere non potes. ¶ *Pila paganica*, quæ & *pagani* abſolute, erat pila luſoria pluma farcta, major trigone & mollior, ſolle minor, ſed durior, ſeu arctior & firmine, in pagis inventa ad voluptatem ruſticorum; deinde in urbes translata, & frequentata in gymnaſiis, præſertim ante balneas. *Martial. l.* 14. *epigr.* 45. cui titulus *Pila paganica*. Hæc, quæ difficilis turget paganica pluma, Solle minus laxa eſt, & mieus arcta pila. *Id. l.* 7. *epigr.* 31. Non pila, non ſollis, non te paganica thermis Præparat.

PAGANITAS, atis, ſ. *Paganeſimo*, Paganorum ſuperſtitio. *Impp. Theodoſ. & Valentin. lib.* 15. *Cod. Theodoſ. tit.* 5. *leg. ult.* Stolidæ paganitatis errore atque ſalaoia detinari. V. vocem ſequent.

PAGANUS, a, um, *di villaggio*, *contadino*, ad pagum pertineos. *Ovid. 1. Faſt. v.* 670. Et date paganis annua liba foris. *Plin. l.* eſt. *c. c. ſub fin.* Pagana lege in pierique Italiæ prædiis cavetur, ne per temera ambulantes, &c. ¶ *Paganus*, *ruſtico*, qui in pagis habitat, *che ſta in villa*. *Cic. pro Dom. c.* 28. Nullum eſt in hac urbe collegium, nulli pagani, aut montani, qui, &c. *Hor. de B. Alex. c.* 36. Juſſit paganos, & oppidanos in iis locis obverſari. ¶ *Pagani ſæpe* opponuntur militibus. Nam in pagis qui vivunt, otioſam ſecuramque vitam ducunt, remoti a curis publicis, ac laboribus. Paganus ergo eſt, qui non militat, ataminè in urbe vivat, *civilmente*. *Plin. l.* 10. *ep.* 18. Apud me & milites, & pagani certatim ei teſtimonium retribuerunt. *Juvenal. ſat.* 16. *verſ.* 33. citius ſiſſum producere teſtem Contie paganum poſſis, quam vera loquentem Contra fortunam armati. *Sueton. in Galb. c.* 19. In horum uſque proceſſit. Ibi equites cum per publicum, dimota pacenorum turba, equos adegiſſent, &c. *b. c.* plebis, aut civium. Adde JCtos in multis Digeſtor. locis. Hinc *pagani* per contumeliam dicuntur milites ſegnes, & virtutis militaris obliti, & urbis otio, commodiſque dediti: quemadmodum Quirites dicti ſunt olim a C. Cæſare, apud *Suetom. c.* 70. & ab Alex. Severo apud *Lamprid. c.* 52. *Tacit. 3. Hiſtor. c.* 24. Mox infenſus Prætorianis, vos, inquit, niſi vincitis pagani, quis alius imperator. quæ caſtra alia accipiet? ¶ Etiam peculium paganum, & caſtrenſe, tanquam diverſi generis, opponuntur. *Imp. Juſtinian. lib.* 3. *Cod. tit.* 28. *leg. ult.* Val paganum eſt peculium, vel caſtrenſe, vel quod medietatem inter utrumque obtinet, quod quaſi caſtrenſa nuncupatur. ¶ Translate *Plin. in ſ. op.* 25. *l.* 7. Sunt enim, ut in caſtris, ſic etiam in litteris anſus plures cuiru pagano, quos cinctos & armatos, & quidem ardentiſſimo ingenio, diligenter ſcrutatus invenies. *b. c.* latentes quidem in ſacceſſu etque otio, nec profectos palam ſe litterarum ſtudioſos, doctos tamen, & eruditos. Hinc *Perſ. in prol. v.* 6. ſe ipſum *ſemipaganum* dicit, quaſi non plane in caſtris Poetarum meretenti ſtipendia, ſed quaſi ſemipoetam. Niſi malis intelligere ſemidoctum, quia in pagis degentes ſolent eſſe rudiores. ¶ Apud Eccleſiaſticos Scriptores *paganus* eſt, qui Gentilium ſuperſtitionem retinet, & falſos deos colit, quia cum Chriſtiana religio paſſim vigere cœpit in urbibus, in ſolis pagis, & villis illa ſervabatur: vel quia Gentiles non militant ſub duce JESU CHRISTO. *Tertull. de ſpect. mal. c.* 11. *a med.* Apud hunc (JESUM) iam miles eſt paganus fidelis, quam paganus eſt miles infidelis. *Hieronym. in Pſalm.* 41. Pagani deos ſuos digito offendunt. *Auguſtin. lib. c. Retract. cap.* 43. Deorum falſorum, multorumque cultores, Paganos vocamus. Sic *Prudent. in Romano* (*περιſτεφ. 14.*) *v.* 206. Non erubeſcis ſtalte, pago dedite, Te tanta ſemper perdidiſſe obſcena, Quæ dis ineptus obtuliſti talibus? *& lib. 2. adverſ. Symmach. v.* 450. Sint hæc barbaricis gentilia numina pagis, &c. V. *Deſider. Herold. initio animadverſion. in Arnob.*

PAGASÆ, arum, ſ. *Armiro*, Παγασαί, oppidum Theſſaliæ maritimum, poſtea Demetrias dictum, in quo navis Argo fabricata fuit. *Plin. l.* 4. *c.* 8. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 451. Si Pagaſas, vel Peliacas hoc denique nubes Cerneret. ¶ In ſing. num. *Propert. lib. c. eleg.* 20. *verſ.* 27. Namque ſatuet olim Pagaſæ navalibus Argo Egreſſam longe Phaſidos iſſe viam. *Pompon. Mel. lib.* 2. *cap.* 3. Urbem Pagaſam ampleaus, &c.

PAGASÆUS, a, um, Παγασαῖος, ad Pagaſas pertinens, & ad navem Argo. *Ovid. l.* 5. *Faſt. v.* 401. Pagaſæi colles. *Pomp. Mela l. c. c.* 3. Pagaſæus ſinus. *il golfo d'Armiro*. Rurſus *Ovid. initio l.* 7. *Met.* Jamque freturn Miayæ Pagaſæa puppe ſecabam. *& lib.* 13. *v.* 24. Pegaſæa carina. *& lib.* 12. *v.* 412. Pagaſæa ſilva. *Id. 1. Faſt. v.* 401. *& lib.* 8. *Met. v.* 349. Pagaſæus Iaſon. *b. c.* qui fuit dux Argonautarum. *Id.* 3. *de ar. am. v.* 19. Feta Pheretiadæ conjux Pagaſa redamit. *b. c.* Alceſtis filia Peliæ regis Theſſaliæ, uxor Admeti Pheretis filii. V. *Alceſte*, & *Admetus*.

PAGASEIUS, a, um, Pagaſæus. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 422. & Œbalium Pagaſeia puppis clumnum Spectet.

PAGASICUS, a, um, Pagaſæus, ut Pagaſicus ſinus, *il golfo d'Armiro*, *Plin. l.* 4. *c.* 8. *&* 15.

PAGATIM, adverb. *nelli villaggi*, per ſingulos pagos, ut *oppidatim* per ſingula oppida. *Liv. l.* 31. *c.* 26. *ad fin.* Templa deum, quæ pagatim ſacrata habebant.

PAGELLA, æ, ſ. *paginetta*, *facciata*, *carta*, parva pagina. *Cic. Fam. ep. epiſt.* 65. Sed quid ego? non imitor *Annæum* tuum: altere jam pagella procedit. Vince, & vale.

PAGES, is, ſ. compages, compactio. Affert *Neu. c.* 2. *v.* 327. Sed ſine ulla ſcriptoris auctoritate.

PAGINA, æ, ſ. *carta*, *foglio*, *facciata*, *pagina*, *ſcritt*, charta, vel pars chartæ: a *pago* pm *pago*, quia charta fit ex pluribus, ſeu tunicis papyri compactis, & compreſſis. *Plin. l.* 13. *cap.* 11. *a med.* Sed ratio deprehendit vitium, unius ſchedæ revulſione plures infectanta paginas. *Cic. Q. Fr. l. c. ep.* 2. *c.* 3. Nam cum hæc pagina tenerem, L. Flavius ad me venit, &c. *Id. l.* 13. *ad Attic. ep.* 34. Sed complere paginam volui. *Plin. l.* 8. *c.* 5. Hinc Cenſorium legum pagina, interdictaque cœnis abdomina. ¶ Metonymice dicitur de ſcriptis. *Cic. 16. Fam. epiſt.* 4. Varie ſum affectus tois litteris: valde priore pagina perturbatus, paulum altere recreetus. *Id. 6. Attic. ep. c. ante med.* Quoniam reſpondi poſtremæ tuæ paginæ prima mes, nunc ad primam revertar tuam. *Martial. l. c. epigr.* 5. Laſcina eſt nobis pagina, vita proba. ¶ *Paginam utramque facere* dicitur, cujus tanta eſt in re aliqua vis & potentia, ut omnia illi tribuantur, ſive proſpera, ſive adverſa: ſumpta metaphora a mercatorum libris, in quibus altera pagina expenſum, altera acceptum oſtendit. Sic in rebus humanis fortuna utramque facit paginam, id eſt ſi quid homini ſuccedit, ea laudatur, quaſi dederit; ſi quid mali evenit, incruſtur & damnatur. *Plin. l. c. c.* 7. *a med.* Hinc omnia ſeruntur accepta, & ie tota retione mortalium ſola utramque paginam facit. ¶ In vineis *pagina* videtur eſſe area, ſeu ſpatium interjectum inter certum numerum jugetarum vitium: fortaſſe quie vitibus ita diſpoſitis, ſpatium illud figuram orthogonium refert, qualis eſt in pagina. Vel ſumitur *pagina* a *pangendo*, h. e. plantando, pro certo numero vitium conſitarum, *una piantata*. *Plin. l.* 17. *c.* 22. Semper vem quintanis ſeminari, hoc eſt ut quinta quoque palo ſingulæ jugo paginæ jocludantur. ¶ *Pagina marmorea* eſt lamina e marmore, pagina figura. *Pallad. in Mart. tit.* 22. *de pavimentis*. Tuno ſedellas latinres, vel tabellas quaſcumque marmoreas, aut pagines imprimemus: & hanc conſtructionem res nulla vitiabit. ¶ In ſilu *Plin. l.* 16. *c.* 42. Firmiſſima in rectum abies. Eadem valvarum paginis, & ad quæcumque libeat intrâna opere exquiſima. *pagina* fuat (ita enim legi in MSS. & opt. lib. teſtantur *Harduin. & Salmaſ. ad Solin.* in aliis eſt *repagulis*) ipſæ valvæ, inquit *Salmaſ.* quæ complicantur inſtar paginarum, & replicantur. *Hardoin.* vero intelligit ipſos aſſeres, quibus valvæ compinguntur, & veluti compaginantur. *Vitruv.* vocat *pagmentum*.

PAGINATUS, a, um, compactus, ab inuſitato *pagino* pro *pango*. *Paulin. in Jambo ad Cythet.* ſeu *carm.* 21. *v.* 353. Solidoque navem paginaram robore.

PAGINULA, æ, ſ. *ſcrittura*, dimin. a *pagina*. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 8. Ut non minus longas jam in codicillorum factis futurorum conſulum pæginulas habeas, quam factarum.

PAGMENTUM, ti, n. compactio, & ipſa materia compacta, ſeu impacta & infixa. *Vitruv. l.* 4. *c.* 6. *ad fin.* Qui ſunt ante ſecundum pagmentum.

PAGO, is, n. 3. idem quod pango, & pacifcor: a Dorico πάγω pro πήγνυμι, unde πάγνυμι, hgo, compingo, compono. *Priſcian. lib. c. pag.* 894. *Putſch.* Antiqui *pago* dicebant pro *pacifcor*. *Auſt. ad Herenn. l. c. c.* 13. *ad fin. ex leg.* XII. *Tab.* ut conſtat ex *Quintil. l.* 1. *c.* 6. (*al.* 10.) Rem ubi paguut, orato: ni paguut, in comitio aut in foro ente meridiem cauſam comicito. *Al.* conſito. *b. c.* quo in loco litigatores pacifcuntur, ibi orato, ſeu cauſam agito: ſi nullum pactum interceſſit, in comitio, aut in foro agito. V. *Gell. l.* 17. *c. c.* ¶ Ea hoc eſt præteritum *pepigi*, ut *Quintil. docet loc. cit.* Item *pegi*, ut *Priſcian.* tradit *lor. cit.* V. *Pango*.

PAGRUS, & Phagrus, i, m. πάγρος, & πάγρος, piſcis marinus, & fluviatilis, de quo *Plin. l.* 9. *c.* 16. Prægelidam hiemem umores ſentiunt, ſed maxime qui lapidem in capita habere exiſtimantur, ut lupi, chromes, ſciænæ, pagri. *Id. l.* 32. *c.* 10. Pagri fluviatilis longiſſimus deus capillo adaligatus.

PA-

PAGUR, piſcis idem forteſſe qui pagrus. *Ovid. in Halieut. verſ.* 107. Et rutilus pagur, & fulvi ſynodontes, & ex ſe Concipiens chaone.

PAGURUS, i, us. *granciporro*, πάγουρος, marinus piſcis ex genere cancrorum, ut *Plin.* docet *l.* 9. *c.* 31. & *Pallad. l.* 1. *tit.* 35.

PAGUS, i, *m. villaggio, caſale, borgo, vicus*, plures vici, aut villæ ſimul poſitæ, nullo mœnium ambitu: a πήγνυμι Dorico pro πήγνυμι, ſons, ut *Feſt.* & *Servius ad* 2. *Georg. v.* 382. docent, quia circa fontes villæ condi conſueverunt. Differt a vico, ut totum a parte, quia vicus pluribus caſis, pagus pluribus vicis conſtat. Interdum & pro vico ponitur. *Virg. loc. cit.* Præmiaque ingentis pagos & compita circum Thebidæ poſuere. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 56. Reliqui omiſſis pagis viciſque, in ſilvas diſparguntur. ¶ Metonymica ipſi pagi incolæ. *Horat. l.* 3. *od.* 18. *v.* 11. Feſtus in pratis vacat otioſo Cum bove pagus. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 669. Pagus agat feſtum: pagum luſtrate coloni. ¶ Germaniæ, & Galliæ populi, eorumque regio in pagos dividebatur, qui erant pars ampla regionis, oppida non una, vicos, pagoſque compleaa, quæ nomus, præfectura, tribus, aut etiam provincia dici poſſet. Itaque apud *Cæſ. de B. Gall.* Geruanorum, Morinorum, Arvernorum, Suevorum, Helvetiorum pagi memorantur: & apud *Tacit. in Annal. Hiſtor. & de Germ.* Sequanorum, Nerviorum, Æduorum, Semnonum, Gugernorum. Hujus appellationis ratio videtur eſſe, quia olim ex gentes raris oppidis habitabant, & per agros diſperſi ſine mœnium præſidio degebant, multitudine & viribus ſatis ſe muoitas arbitrantes. Ut autem commode poſſet adminiſtrari ers publica, certis diviſionibus regiones definiebant, totioſque civitatis quaſi corpus in membra diſtribuebant, in quibus haberentur conventus, & ea iis delecti principes in unum, cum opus eſſet, de maximis rebus acturi, congregarentur. Horum pagorum alii amplioſſimi fuerunt, ut in Helvetiis, quæ univerſa in quatuor tantum pagos diviſa erat, ut eſt apud *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 12. quos nunc dicimus *cantons*. Alii erant minores; eum Suevis centum attribuit *Id. l.* 4. *cap.* 1. & totidem *Tacit.* Semnonibus *de Germ. c.* 39. quorum tamen uoiverſo civitas haud multum Helvetiorum civitatem ſuperabat, ut affirmat *Cluver. l.* 1. *Germ. antiq. c.* 13. *ſub fin.* Verum & iſti ſatis ampli erant. nam de Suevis ita habet *Cæſ. loc. cit.* Ii centum pagos habere dicuntur, ex quibus quotannis ſingula millia armatorum bellandi cauſa ſuis ex finibus educunt: reliqui domi manent, pro ſe atque illis colunt. De adminiſtratione rei publicæ *Id. l.* 6. *c.* 22. In pace nullus communis eſt magiſtratus, ſed principes regionum atque pagorum jus inter ſuos dicunt. Hi pagi ruſus in mitiorea partes dividebantur. *Cæſ. ibid. cap.* 22. In Gallia non ſolum in omnibus civitatibus atque pagis, partibuſque, ſed pæne etiam in ſingulis domibus factiones ſunt. ¶ Pago deditus, apud *Prudent.* quid ſit, V. *Paganus* in fi.

PALA, æ, ſ. *pala, badile*, βλήτρον, inſtrumentum ferentum, ruſticum, ligoni ſimile, ſed planum & latius, quo terra verſatur, egeritur, vel aggeritur. A *pangendo* vult eſſe *Varro l.* 4. *de L. L. c.* 32. quaſi *paga*, g in *l* motato, quia in terra pangitur. *Liv. l.* 3. *c.* 26. *a med.* Foſſam fodiens pala inniaus. *Colum. l.* 10. *v.* 45. Tum mihi ferrato verſetur roboer pala Dulcis humus. *Plin. l.* 18. *c.* 6. *ſub fin.* Juncoſus ager verti pala debet: at in ſaoſo bidentibus. *Id. l.* 17. *cap.* 17. Ramo ſerentur & Punica, paliis laxato prius meato. ¶ Quas *Cato R. R. c.* 11. *in fin.* memorat *palas ligneas*, inſtrumentum ruſticum deſcribens, poſſunt uſum habere vel ad panem in furnum immittendum & extrahendum, vel ad ventilandum in area frumentum, quod ναῦν Græce dicitur: de quo fortaſſe *Tertull. de præſcript. haeret. c.* 3. Palam in manu portat ad purgandam aream ſuam. Sic *Juvenc. l.* 1. *v.* 371. ruralis pala. ¶ In aoulo eſt pars latine, cui gemma infixa eſt, *caſtone*, εμβόλιον. *Cic.* 3. *Offic. cap.* 9. Cum palam ejus anuli ad palmam converterat, a nullo videbatur. ¶ Eſt etiam palæ nomine arbor Indica folio alas aviam imitanta, longitudine trium cubitorum, latitudine duum: fructum cortice mittit, admirabilem ſocci dulcedine, ut uno quaternos ſatiet. ei nomen eſt nrizna. *Plin. l.* 12. *c.* 6. ¶ Apud *Col. Aurelian. l.* 2. *Acuter. cap.* 35. & *lib.* 3. *cap.* 3. *ad fin.* & *lib.* 3. *Chronicor. cap.* 2. *pale* ſunt ſcapularum oſſa duo lata, quæ Græce ὠμοπλάται appellantur.

PALABUNDUS, a, um, palans, diſperſus huc & illuc. *Tertull. in Apolog. cap.* 22. Judæi diſperſi palabundi, & cæli & ſoli ſui exſules.

PALÆCRA, &
PALACRANA, æ, ſ. major nari maſſa. Utraque vox legitur apud *Plin. l.* 33. *c.* 4. & Hiſpanica eſſe dicitur.

PALÆMON, ŏnis, m. Παλαίμων, Melicerta filius Athamantis & Inus, Thebanus, qui patris furorem fugiens, ona cum mater ſe in mare præcipitavit. Ambo enim dii marini facti ſunt, mutatiſque nomiobus, mater *Leucothea*, hoc eſt Alba dea, dicta eſt, creditumque eſſe Auroræ, quæ & *Matuta* dicitur: filius vero a Græcis *Palæmon*, a noſtris, quod portubus præeſſe putetur, *Portunus* eſt appellatus. *Ovid.* 4. *Met. a verſ.* 416. & *Heroid. ep.* 18. *v.* 137. V. *Melicerta*. ¶ Item Grammaticus Vicetinus, qui Romæ vixit ſub Tib. & Claud. Principibus, tanta arrogantia, ſeu ſtultitia, ut M Varronem porcum appellaret; ſecum & natas, & morituras litteras jactaret; luxuriæ ita indulgens, ut ſæpius in die lavaretur, nec ſufficeret ſumptibus. *Sueton. de Grammat. c.* 23. & *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 215. ubi doctum appellat. *Id. ſat.* 6. *v.* 451. Palæmonis artem, Grammaticam intelligit. ¶ Apud *Virg. Ecl.* 3. *v.* 50. eſt paſtoria nomen. ¶ Dicitur etiam *Palæmo*. V. *Rubeus*.

PALÆMONIUS, a, um, ad Palæmonem pertinens. *Stat.* 2. *Theb. v.* 380. Curva Palæmonio ſecluditur unda Lecheo. *Pauſan. in Attic. ſub fin.* narrat, cum Ino ſe in mare cum Melicerta filio dediſſet præcipitem, puerum a delphino exceptum uſque ad Iſthmum Corinthiacum advectum fuiſſe, ibique mutato nomine Palæmonem dictum, & divinis honoribus cultum. *Idem* tradit ſub *mon. Corinthiacor.* Portu Lechæus in Iſthmo Corinthiaco eſt. Siſyphus Corinthi rex cum puerum exſtinctum ibi invenſſet, eodem in loco ſepelivit, & Iſthmia in ejus honorem inſtituit, teſte *Pauſan. ibid.* Unde *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v.* 289. Cunctæ Palæmonis manus caplorata coronis Adſit, & Eleo pubes laudata Tonauti. *h. e.* quæ dabantur victoribus in ludis Iſthmicis.

PALÆPHATIUS, a, um, ad Palæphatum pertinens, qui eſt vetus ſcriptor Græcus, patria Parius, vel, ut alii volunt, Prienæus, ſcripſitque παράδοξα, & περὶ τῶν ἀπίστων, de fabuloſis & incredibilibus. *Vi g. in Cirl, v.* 111. Docte Palæphatia teſtatur voce papyrus. *Scalig.* pro *papyrus* mavult *Pachymus*, ut ita inſcriptus ſit liber Palæphati, in quo fabuloſa, & mirauda de Sicilia ſcripſerit.

PALÆSTES, æ, m. παλαιστής, idem qui palæſtrita. *Lamprid. in Alex. Severo, c.* 27. *extr.* Palæſtes primus fuit, in armis magnus.

PALÆSTINA, æ, & Palæſtine, es, ſ. *Terra ſanta, Paleſtina*, Παλαιστίνη, unum ex multis Syriæ nomiuibus, ut videre eſt apud *Plin. l.* 5. *c.* 12. & *Pompon. Melam l.* 1. *c.* 11. ſic enim dicta eſt Syria, quæ parte tangit Arabas Petræos, pertingens inde uſque ad Phœnicem, incluſa mari mediterraneo, & Cœle Syria. Accuuuoers ejus terminos V. apud Geographos. Divoſe eſt in Galilæam, Samariam, & Idumæam. In ea Verbum Patris JESUS CHRISTUS homo factus ortum habuit, vixit, & mortuus eſt. Quare omnium terrarum celeberrima merito habetur. *Plin. ibid. c.* 13. Finis Palæſtinæ 189. M. paſſ. a confinio Arabiæ. ¶ *Palæſtinæ* etiam dicta eſt Sittacene, quæ & Arbelitis, Aſſyriæ provincia, non procul a Tigri fluvio. *Id. l.* 6. *c.* 27.

PALÆSTINENSIS, ſe, ad Palæſtinam pertinens. *Spartian.* in *Severo, c.* 9. Neapolitanis etiam Palæſtinenſibus jus civitatis tuit. *Plin. l.* 5. *c.* 13. Samariæ oppido enumerat, Neapolim, antea Mamortham, Sebaſten, & Gamalam. Samaria autem Palæſtinæ pars eſt.

PALÆSTINUS, a, um, ad Palæſtinam pertinens. *Sil. l.* 3. *v.* 605. hic ſera gentis Bella Palæſtinæ primo delebit in ævo. *Ovid.* 1. *de ar. am. v.* 415. Quique die redeunt, rebus minus opta geuendis, Culta Palæſtino ſeptima feſta Syro. *Id.* 2. *Faſt. v.* 464. Inque Palæſtinæ margine ſedet aquæ. *h. e.* Euphratis, qui licet Palæſtinam non alluat, tamen quia non longe eſt diſtans, conſueta Poetarum liccntia ſumendi epitheta a penimis ſæpe regionibus, ita cognominatur. *Tibull. l.* 1. *el.* 8. *v.* 17. Quid referam, ut volitet crebras imiaſſa per urbes Alba Palæſtino ſancta columba Syro? *Hygin. fab.* 197. narrat, ſanctas eſſe Syris columbas, quia cum in Euphratem olim ovum mira magnitudine cecidiſſet, illudque ad ripam piſces avolviſſent, columbæ ſupra illud conſedentes, foverunque, unde nata eſt Venus. *Ovid.* 4. *Met. v.* 47. ſilvam Dercetidis (quæ dea Syrorum eſt) in columbam ſuiſſe converſam: quæ altera cauſa eſt, cur columbas Syri colueriot. Teuia eſſe poteſt, quod narrat *Diodor. Sicul. l.* 3. *c.* 5. *ſub fin.* Semiramidem, quæ dea habita eſt, poſt mortem in hanc avem converſam eſſe: ideo ab Syris, quorum fuit regina, religioſa cultam eſſe. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 1. *v.* 213. & *lib.* 2. *ſilv.* 1. *v.* 161. præceptoque templis Tora, Palæſtini ſimul, Hebræique liquores. *h. e.* malobathrum, manna (quod ros Syriacus etiam dicitur) & nardus, ex quibus unguenta, & odores, etiam liquidi fiebant. ¶ *Palæſtini, orum*, Palæſtinæ popoli. *Ovid.* 4. *Met. v.* 46. ¶ *Id.* 4. *Faſt. verſ.* 435. Et modo, tolle faces, remove, modo, verbera, clamat: Sæpe Palæſtinas jumt adeſſe deas. *h. e.* Furias ita dictas a Palæſte vico Epiri prope Oricum, ubi templum Ditis fuit. *Lucan. l.* 5. *v.* 460. fluctuque ſecundo Lapſa, Palæſtinas uncis conſixit arenas. Prima ducis junctis vidit conſiſtere caſtris Tellus, quam volucer Genuſus, quem mollior Apſus Circumruet ripis. *Silius Sequeſt. de flumiuib.* Apſus Palæſtinæ. & Genuſus Palæſtinæ. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 6. Ad eum locum, qui appellatur Palæſta, ooiubus navibus ad unum incolumibus, milites expoſuit. (Al. ſcribunt *Paleſte, Palæſtinus* ſine diphthongo.) Sed cogant alii, Palæſten in Epiro eſſe, quod nemo veterum in eo tractu ejus meminerit. *Vibius Sequeſt.* deceptum eſſe *Lucanum* loco mendoſo, atque infabilis: apud *Cæſar.* alios legere *Pharſalos*, quod & ipſum ſuſpectum eſſe, imo falſum. Quod vero ad *Ovid.* attinet aſſe quidem *Palæſtinas deas* Furias, ſed appellationis cauſam eſſe adhuc incognitam.

PALÆSTRA, æ, ſ. *lotta, palæſtra*, παλαίστρα, luctatio, luctatorum exercitatio, & certamen: a πάλλω, luctor, quod a πάλη, lucta. Luctaturi oleo prius nudata membra inungebant. *Virg.* 3. *Æn. verſ.* 281. Exercent patriæ oleo labeute palæſtras Nudati ſocii. *Ovid. Heroid. ep.* 19. *v.* 11. uncta palæſtra. & ep. 16. *v.* 149. nitida palæſtra ludeer. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 1. *v.* 110. Sive catenatis curvatus membra palæſtris Staret, Amyclæa conceptum matra putares. *Lucan. l.* 4. *v.* 614. perfudit membra liquore Hoſpes, Olympiacæ ſervato more palæſtræ. ¶ Eius auctor eſt Mercurius. *Horat. l.* 1. *od.* 10. *Lucan. l.* 9. *v.* 661. Theſeo tribuit *Pauſan. in Attic.* A Græcis certe eſt, inter quos Spartani, & Athenienſes maxime frequentarunt. *Senec. in Herc. Fur. v.* 1124. Non Argiva membra palæſtra flectere docti. ¶ Palæſtræ deſcriptionem habes apud *Ovid.* 9. *Metam. v.* 32. *Stat.* 6. *Theb. verſ.* 847. & *Lucan. l.* 4. *verſ.* 612. ¶ Metonymice ponitur pro loco palæſtræ, gymnaſio. *Plaut. Amph.* 4. 1. 3. Apud emporium, atque in macello, in palæſtra atque in foro. *Catull. carm.* 60. *de Ariy, v.* 60. Abero foro, palæſtra, ſtadio, gymnaſiis. *Cic.* 4. *Verr. c.* 14. Statuas in palæſtra ponere. *Virg.* 6. *Æn. v.* 642. Pars in gramineis exercent membra palæſtris, Contendunt ludo, & ſulva luctantur arena. ¶ In palæſtra non ſola lucta exercebantur, ſed cuiſu etiam, pugilato, pila, ſaltu, pondere

Digitized by Google

rum jactatione, &c. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 20. Ante ſolem exorientem niſi in palæſtrâue veneras, gymnaſii præfecto haud mediocres pœnas penderes. *& verſ.* 24. Ibi curſu, luctando, haſta, diſco, pugilatu, pila, ſaliendo ſe exercebant. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 46. Quemadmodum in palæſtra, qui tædae candentes accipit, non eſt celerior in curſu continuo, quam ille qui tradit. ¶ Hæ palæſtræ non ſolum publicæ erant, ſed etiam in privatis ditiorum ædibus & in urbe, & ruri. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 13. Cum e ſuperiore loco e palæſtra apris effunderetur glans, capreæ vicia. Adde *in proœm. l. c.* & *Cicer. de Leg. c.* 3. & *ad Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. *c.* 2. & *ep. ult.* Univerſam palæſtrarum rationem, earumque membra accurate deſcribit *Vitruv. l.* 5. *c.* 11. V. etiam *Mercurial. l.* 1. *de re gymn. c.* 9. ¶ Metaphoricè *Plaut. Bacch. t.* 1. 33. Homo adoleſcentulus penetrare hujuſmodi in palæſtram, ubi damnum deſudaſcitur, ubi pro diſco damnum capiara, pro curſura dedecus? *Terent. Phorm.* 3. 1. 20. Eccum ab ſuo palæſtra exit foras. *b. t. e* domo lenonis, ubi exercentur aſſidue amatores. *Cic. l.* 1. *de Orat. c.* 18. Nitidum quoddam genus eſt verborum, & lætum, ſed palæſtræ magis & olei, quam hujus civilis turbæ ac fori. *b. c.* exercitationis domeſticæ & urbanitilis. ¶ Qui palæſtræ dabant operam, non id ſolum aſſequebantur, ut luctando adverſarium deprimerent, ſed etiam ut in aliis actionibus membra decenter & corpus moverent, apteque geſtum componerent. *Cic. in Orat. r.* 4. Poſitum ſit in primis, ſine philoſophia non poſſe effici, quem quærimus, eloquentem, non ut in ea tamen omnia ſint, ſed ut ſic adjuvet, ut palæſtra hiſtrionem. *Id.* 3. *de Orat. c.* 59. & apud *Quintil. l.* 2. *c.* 15. (*al.* 19.) *ſub fin.* Omnes hos motus ſubſequi debet geſtus, non hic verba exprimens, ſcenicus, ſed univerſam rem & ſententiam non demonſtratione, ſed ſignificatione declarans, lateram inflexione hac forti ac virili, non ab ſcena & biſtrionibus, ſed ab armis, aut etiam a palæſtra. ¶ Referitur etiam ad numerum orationis, unde illa decens ſit & delectabilis. *Cic. in Orat. c.* 56. Numerus Oratorius ſeſius aliquanto notatue & cognitus, quaſi quandam palæſtram, & extrema lineamenta orationi attulit. *Id. ibid. c.* 68. *ad fin.* Ut enim athletas, nec multo ſecus gladiatores videmus nihil nec vitando facera caute, nec petendo vehementer, in quo non motus hic habeat palæſtram quandam; ut quidquid in his rebus fiat utiliter ad pugnam, idem ad aſpectum etiam ſit venuſtum; ſic oratio nec plagara gravem facit, niſi petitio fuit apta; nec ſaſis recte declinat impetum, niſi etiam in cedendo, quid deceat, intelligit. Itaque qualia eorum motus, quos ἀναλήψεις Græci vocant, talis horum mihi videtur oratio, qui non claudunt numerie ſententias. ¶ Item univerſim ad ornatum. *Cic. in Bruto*, *c.* 9. Phalereus ſucceſſit, eruditiſſimus ille quidem horura omnura, ſed non tam armis inſiturus, quam palæſtra. Itaque delectabat magis Athenienſes, quam inflammabat. *Id.* 1. *de legib. c.* 2. Antipoter habuit (*in ſcribenda hiſtoria*) vires agreſtes illo quidem atqua horridos, ſine nitore ac palæſtrâ. ¶ Denique ſumitur interdum pro loco, in quo diſputatur, & exercitationes litterariæ agitantur, ſicut gymnaſium. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 21. *extr.* & *lib.* 2. *c.* 5.

PALÆSTRICE, *æ*, *lectatore*, παλαιστρικὴ, more palæſtritæ. *Cic. de opt. gen. Orat. r.* 3. Palæſtrice ſpatiari in xyſto iis liceat, non ab Olympiis coronam petant. ¶ *Palæſtricos*, Græca poſitione adverbii, diviſſe videtur *Afron.* apud *Non. c.* 2. *n.* 65ſ.

PALÆSTRICUS, *a*, *um*, *da lotta*, παλαιστρικὸς, ad palæſtram pertinens. *Plaut. Rud.* 2. 5. 7. Exercitus gymnaſticus & palæſtricus. *Cic.* 2. *Offic. c.* 36. Palæſtrici motus ſæpe ſunt odioſiores. *Quintil. l.* 12. *c.* 2. Palæſtrici doctores. *Apul. in Apolog.* Facies decora, & fucci palæſtrici plena. *urlenire. Prudent. περὶ στεφ. 24. de S. Rom. v.* 189. Ephebus palæſtricus. *b. c.* Hiacynthus puer diſco percuſſus, dum cum Phœbo exercetur. ¶ *Palæſtricus*, & *paleſtrica*, palæſtræ peritus, palæſtræ magiſter. *Cic. Verr.* 4. *c.* 22. Nunquam vos Prætorem tam palæſtricum vidiſtis. verum ita palæſtritas defendebat, ut ab illis ipſe doctior diſcederet. *Petron. in Satyr. cap.* 21. Intraverunt palæſtricæ quamplures, & nos legitimo perfuſos oleo refecerunt. Al. leg. *paleſtrite*. ¶ *Palæſtrica*, *æ*, ars palæſtræ. *Quintil. l.* 2. *c.* 1. 21. (*al.* 20.) Nec medicina ideo non erit ars, quia oneſtio & exercitatio cum palæſtrica, ciborum vero qualitas etiam cura coquorum ei ſit arte communis. ¶ *Palæſtricus*, abſolute, qui palæſtricam exercet, eamque aliis docet, palæſtrita. *Quintil. l.* 5. *c.* 11. (*al.* 19.) *a med.* Ne illue quidem reprehendendos potem, qui paulum etiam palæſtricis vacaverint. Non de his loquor, quibus pars vitæ in oleo, para in vino conſumitur: qui corporis cura mentem obruerunt: ſed nomen eſt idem iis, a quibus geſtus motuſque formantur, ut recta ſint brachia, ne indocta ruſticave ueanus, ne ſtatus indecorus, ne que in proferendis pedibus inſcitia, ne capot oculique ab alia corporie ineliatione diſſideant.

PALÆSTRITA, *æ*, m. *lottatore*, παλαιστρίτης, qui in palæſtra ſe exercet. item qui palæſtram docet. *Martial. lib.* 3. *epigr.* 58. Nec perdit oleum lubricue palæſtrita. *Prof. ſat.* 4. *verſ.* 30. Quinque palæſtritæ licet hæc plantaria vellant. Adde *Cicer. Verr.* 4. *cap.* 4. & 22.

PALAM, *paleſemente*, *pubblicamente*, *manifeſtamente*, φανερῶς, coram pluribus, ut ait *Ulpian. Dig. lib. ul. tit. penult. leg.* 33. manifeſte, aperte, in conſpectu, in oculis omnium: cui *clam*, *obſcure* oppoſitur. V. *Coram*. *Cic. pro Cael. r.* 9. Palam in eum tela jaciuntur, clam ſubminiſtrantur. *Id. Verr.* 6. *r.* 14. Non per præſtigias, ſed palam per poteſtatem totum oppidum compilavit. *Liv. l.* 30. *c.* 22. Non perplexe, ſed palam revocant. *apertamente*, *ſchiettamente*. *Plaut. Bacch. c.* 3. 68. Palam atque aperte. *Cic. in Orat. cap.* 11. Non ex inſidiis, ſed aperte ac palam elaboratur. *& 4. Acad. c.* 5. Craſſum & Scævolam auctoree legum fuiſſe, alrerum, ut videmus, palam, alterum obſcurius. *& 6. Verr. cap.* 22. *in fin.* Non occulte, ſed palam. *Liv. l.* 44. *c.* 34. Nec palam, nec ſecreto jactare conſilia ſua. *Cic. r. de nat. Deor. c.* 63. Beſtiæ furtim, domini palam & libere. *Id.* 4. *Verr. r.* 33. Quæ in foro palam Syracuſiæ, in ore atque in oculis provinciæ geſta ſunt. *Id. in Piſon. c.* 10. Cum arma in templum luce & palam comportarentur. *Id.* 3. *Offic. c.* 24. Luce palam in foro ſaltare. *Plaut. Amphit* 4. 9. 18. Oppido ego intelii: palam eſt res. *Cic. Verr.* 7. *c.* 26. Palam ante oculos omnium eſſe. *Id. Attic. ep.* 21. *l.* 13. Palam factum eſt. *i. e. publicatum, i. e. relo manifeſto*. & *Nep. in Annib. c.* 11. Ut palam faceret ſuie, quo loco Eumenes eſſet. *Terent. Phorm.* 1. 3. 57. Palam beatus, ni unum hoc deſit. *b. r.* manifeſto beatus. *Id. Eun. r.* 2. 23. Quæ vera audivi taceo: ſin falſum, aut vanum, aut fictum eſt, continuo palam eſt. *ſi divulga. Plin. l.* 30. *c.* 70. Piſces audire, palam eſt. *e manifeſto*. ¶ Cum ablativo pro *coram*. *Liv. l.* 6. *c.* 14. Inde rem craditori palam populo ſolvit. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 10. *v.* 39. & *lib.* 2. *de ar. am. v.* 549. Meque palara de me tuto mala ſæpe loquuntur. *Alhinovan. ad Liv. v.* 444. Et flevit populo Cæſar utrumque palam. *Auriol. Poſt. de Cæſarib. cap.* 5. Palam Senatu. ¶ *Palam fatere* & *fieri* præcipue dicitur, cum alicujus mors vulgatur. *Liv. l.* 1. *cap.* 41. Cum exſpiraſſet Tarquinius, celata morte, ſuas opes firmavit. tum demum palam facto, &c. *Senec. de tranquill. c. ult.* Cato incumbens gladio cogitur ſimul de ſe, ac de republ. palam facere. *Nep. in Dione*, *r.* 10. Hujus de morte us palam factum eſt, mirabiliter vulgi mutata eſt voluntas. (Adde *Sueton. in Ner. c.* 8. *in Tiber. r.* 22. *in Calig. c.* 6. & *in Tito*, *r. ult.*) *Cic. poſt redit. in Sen. c.* 7. *ad fin.* Nondum palam factum erat, occiditſe rempubl. cum tibi arbitria funeris ſolvebantur.

PALAMEDES, *is*, m. Παλαμήδης, fil. Nauplii Eubœæ regis, qui Ulyſſis fraude a Græcis interfectus fuit. Dicitur cum in bello Trojano & ipſe adeſſet, quatuor Græcas litteras Θ, Ξ, Φ, Χ, obſervato gruum in volando ordine, inveniſſe, teſte *Plin. l.* 7. *cap.* 56. Alii dicunt litteram Υ inveniſſe, alii Δ. Hinc *Martial. l.* 13. *epigr.* 75. Turbabie verſus nec littera tota volabit, Unam perdideris ſi Palamedis avem. ¶ Invenit etiam ex earundem avium volatu ordinem acies, item teſſeras bellicas, & vigilias. *Plin. loc. cit.* Item teſſeras luſorias, numeros, eorumque figuras, uſuras, & ponderu. V. voces ſequent.

PALAMEDEUS, *a*, *um*, Παλαμήδειος, ad Palamedem pertinens. *Manil. l.* 4. *v.* 206. Et Palamedeis certantem viribus ortum, Qui primus numeros nebus, qui nomina ſummis Impoſuit, certumque modum, propriaſque figuras.

PALAMEDIACUS, *a*, *um*, Palamedeus, ut *Palamediaci talculi*, h. e. calculi luſorii a Palamede inventore. *Coſſiod. lib.* 8. *epiſt.* 31. *ad fin.*

PALAMEDICUS, *a*, *um*, Palamedeus. *Auſon. in Technopægn. de monoſyllab. v.* 25. Hæc gruie effigies Palamedica porrigitur ♦.

PALANGÆ. V. *Phalangæ*.

PALANS. V. *Palor*, *aris*.

PALARA, *æ*, f. avis, de qua *auctor carm. de Philomela*, *v.* 11. Dulce palara ſonet, quam dicunt nomine Druſam. (Sed hæc barbariem ſapiunt.)

PALARIA, *iuin*, *n.* genus militaris exercitii, quo militue ad palum pugnandi diſciplinam edifcunt. Item locue talis exercitii. *Chariſ. l.* 1. *pag.* 21. *Putſch.* V. *Veget. l.* 1. *cap.* 11. & *l.* 2. *cap.* 23. *de Re, milit.*

PALARIS, *re*, ad palum ſpectans, ut Silva palaris, ex qua pali ſumuntur. *Ulpian. Dig. lib.* 7. *tit.* 1. *leg.* 9. *od fin.* Niſi forte ſalicti ejus, vel ſilvæ palaris, vel arundineti uſusfructus ſit legatus.

PALASEA, & Plaſea, *æ*, f. pars bovis in ſacrificio raactati, una cum cauda reſecta, ſiligiue & ſanguine delibuta. Hæc eadem in mactato ſue *oſſa pannus*, in equo Octobri *cevour* dicebatur. *Arnob. l.* 7. *pag.* 230.

PALATINUS, *a*, *um*, ad Palatium collem pertinens. *Varr. l.* 4. *de L. L. r. ſt. extr.* Palatini paſtores. *Virg. 9. Æn. v.* 9. Sceptra Palatini, ſedemque petit Euandri. *b. c.* qui ex Arcadia profugue in eo colle habitavit. *Ovid.* 15. *Met. v.* 560. Palatini colles. *Id.* 5. *Faſt. v.* 152. & *Propert. l.* 4. *el.* 6. *v.* 44. Palatinæ aves. *b. c.* quæ Remo auſpicanti in Palatio apparuere. *Propert. ibid. v.* 11. Palatinue Apollo. *b. c.* qui templum in Palatio habuit ab Auguſto conditum una cum bibliotheca Græca & Latina, ut eſt apud *Suetun. in Aug. c.* 29. Unde *Horat. l.* 1. *ep.* 3. *v.* 17. Scripta, Palatinus quæcunque recepit Apollo. *Martial. l.* 5. *epigr.* 19. Palatini dei. *Suetun. in Calig. r.* 56. Palatini ludi. *b. r.* qui in Palatio quotannis celebrabantur per tres dies, inſtituti a Livia in honorem Auguſti. *Martial. l.* 6. *epigr.* 60. Palatinus coloſſus. *b. c.* ingens ſimulacrum CXX pedum effigie Neronis erectus in Palatio, de quo *Suetun. in Ner. cap.* 31. quod, dempto capite, & Solis repoſito, refecis Veſpaſianus. *Id. in Veſpaſ. c.* 18. ¶ *Palatina* para urbis apud *Plin. l.* 18. *c.* 3. eſt regio Urbis decima, *Palatium* dicta. ¶ *Palatina tribus*, una ex urbanis, dicta eſt a Palatio, quod cum foro & Capitolio complectebatur. *Cic.* 4. *Verr. c.* 43. C. Claudius C. F. Palatina. Adde *Lucil.* apud *Non. c.* 6. *n.* 81. ¶ Sæpe refertur ad Cæſeres, qui domum in Palatio habuere. *Suetun. in Aug.* 1. 29. Palatina domus. *Id. in Calig. c.* 57. Palatious atrienſie. *Ovid.* 4. *Faſt. in fin.* Palatina laurus. *b. c.* qua ornabatur janua Palatinæ domus, ut eſt apud *eund. l.* 3. *Triſt. el.* 1. *v.* 39. *Martial. l.* 4. *epigr.* 45. Parthenius Palatinus. *b. c.* qui erat Domitiani cubiculo præpoſitus, *Suetun. in Domit. c.* 17. teſte. *Id. l.* 8. *epigr.* 68. Toga Palatina. *b. c.* qua idem Parthenius Martialem donaverat. *Id. l.* 9. *epigr.* 40. Palatinus Tonans.

b. c.

b. e. Domitianus ipſa. *Id. l.* 5. *epigr.* 5. Sexte, Palatinæ cultor facunde Minervæ. *b. e.* qui ex Domitiani a ſtudiis. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor. v.* 11. Palatinos Senatus. *b. e.* qui Imperatori in Palatio aſſidet. *Aurel. Vict. in Epit. c.* 14. *ad fin.* & *Trebell. Poll. in Gallien. c.* 17. Palatina officia. *b. e.* eorum qui Imperaturi in Palatio inſeriunt. In utroque *Cod. Juſtin.* & *Theodoſ.* eſt titulus, qui inſcribitur *de Palatinis ſacrorum largitionum*, qui erant apparitores & miniſtri Comitis ſacrarum largitionum, & rerum privatarum. V. JCtos. ¶ Prima ſyllaba, adjecta altera liquida, producitur. *Martial. l.* 8. *epigr.* 39. & *lib.* 13. *epigr.* 91. Qui Pallatinæ caperet convivia menſæ. *Id. l.* 9. *epigr.* 25. Quis Pallatinos imitatus imagine vultus. *b. e.* Domitiani formam. Adde *lib.* 9. *epigr.* 81. & 88. & *lib.* 11. *epigr.* 9.

PALATIO, onis, *f. paliſſicata*, *paliſſata*, *καῖωσις*, *χαρακωσμὸς*, definit palorum, qualis eſt, qua utimur in fundamentis & ſubſtructionibus, ubi ſolum parum firmum eſt, defigendo crebros palos, coſque fiſtucis adigendo, ut iis paries innitatur. *Vitruv. l.* 2. *cap.* 9. *circa med.* Alnus in paluſtribus locis, unſea fundamenta ædificiorum, palationibus crebre fixa, ſuſtinet immania pondera ſtructuræ.

PALATIUM, ii, n. *Monte Palatino*, Παλάτιον, Παλλάντιον, unus ve ſeptem collibus urbis Romæ, in quo urbs primum condita eſt: ita dictus a Palantio, ſeu Palanteo urbe Arcadiæ; vel a Pallante avo Euandri; vel a Pallantia ejuſdem matre, quæ ibi habitavit; vel a Pallantia filia, ab Hercule vitiata, & poſtea illic ſepulta; vel a Pallante filio, qui a Turno occiſus, ibi ſepultus fuit; vel a Palante Hyperborei filia, quæ ex Hercule ibi Latinum peperit; vel a Palatia uxore Latini, vel a Pale dea paſtorum, aut quod Palatini, qui & Aborigines, ex agro Reatino, qui appellabatur Palatium ibi conſederunt; vel quod ibi paſcens pecus balare conſueverit, quaſi *balamium*, quomodo eues locum *Navius* appellat: vet quod *palare*, *id eſt errare* ibi pecudes ſolerent, quaſi *palantium*. Hæc ex *Varr. l.* 4. *de L. L. r.* 8. *ad fin. Feſto*, *Virg.* 8. Æn. *v.* 51. & *Servio ibid. Plin. l.* 4. *c.* 6. item *Solino c.* 1. (*al.* 2.) & *cap.* 7. (*al.* 11.) Sed omnia improbat *Scalig. ad Feſt.* & veram eſſe unam illam notationem qua ducitur a φαλάσσειν, qua voce Græci ſummæ juga ſignificant. Prius itaque dictum *palantium*, poſtea *palatium*. *Tibull. l.* 2. *el.* 5. *verſ.* 25. Sed tunc paſcebant herboſa Palatia vaccæ. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 815. nemoroſi faxa Palati. ¶ *Palatium* nominatur decima regio Urbis Romæ, apud *Varron. lib.* 8. *de L. L. cap.* 9. *ad fin.* quarta, ceterarum antiquiſſima, & nobiliſſima, quia ibi caſa Romuli, & prima exordia Urbis fuere, & quia ſub Imperatoribus ab Auguſto ibi ædes maximæ & ampliſſimæ eorum fuere immenſis ſumptibus, & Romana magnificentia exſtructæ: unde factum eſt, ut domus Principis palatium vocaretur, hodieque apud nos *palazzo*, *palagio* dicitur quæcunque domus ſumptuoſior. *Ovid.* 3. *de ar. am. verſ.* 119. Qua nunc ſub Phœbo, ducibuſque Palatia fulgent, Quid niſi araturis paſcua bubus erant? *Id.* 1. *Met. v.* 176. *de regia Jovis*. Hic locus eſt, quem, ſi verbis audacia detur, Haud timeam magni dixiſſe palatia cæli. *Apul. ſub init. l.* 5. *Metam.* Ut equidem illud recte videantur ad converſationem humanam magno Jovi fabricatum cæleſte palatium. ¶ In illo *Juvenal. ſat.* 9. *v.* 23. advectæ ſecreta Palatia matris; intellige fanum Cybeles in Palatio, ut eſt apud *Liv. ſub fin. c.* 14. *l.* 29. ¶ Prima ſyllaba interdum producitur, altera *l* adjecta. *Martial. l.* 2. *epigr.* 71. Inde ſacro veneranda petes Pallatia clivo. *Id. l.* 9. *epigr.* 104. Aſſeruit poſſeſſa malis Pallatia regnis. Adde *epigr.* 43. & 93.

PALATUA, æ, f. videtur eſſe dea, in cujus tutela Palatium eret. *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 3. enumerat cum Vulturno, Furina, Flora, Falacro, obſcura quæ ſunt deorum nomina. Fortaſſe fuit eadem cum Palatia Latini uxore, de qua in *Palatium*.

PALATUAL. V. *Palatuar*.

PALATUALIS FLAMEN ad ſacrificandum al deæ conſtitutus erat, in cujus tutela Palatium eſſe putabant. *Feſtus*, & *Varr. lib.* 6. *de L. L. c.* 3.

PALATUAR, ſacrificium, quod fiebat Romæ in Palatio, feriis Septimontialibus. *Feſt.* in *Septimontio*. Al. leg. *Palatual*.

PALATUM, ti, n. *coro* Palatus, ti, m. *palato*, *ἰμυὸς*, *ὑπερῶα*, interius & ſuperius oris cavum, in quo guſtus eſt cibi. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fin.* 63. *extr.* Intellectus ſaporum eſt ceteris in prima lingua, homini & in palato. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 8. Nec enim ſequitur, ut cui cor ſapiat, ei non ſapiat palatus. & *cap.* 10. Voluptatem palato percipere. *Column. l.* 8. *c.* 16. Docta & erudita palata faſtidire docuit fluvialem lupum. *Id. l.* 10. *v.* 110. & torpenti grata palato intyba. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 3. *a med.* Aviaria, quæ palatum ſuave domini paravit. *Id.* apud *Non. c.* 3. *v.* 152. Sufcitare palatum. *acuitor l' appetito. Ovid. Met.* 15. *v.* 141. Dare membra bonum palato. *b. e.* veſci. *Horat. l.* 2. *ſat.* 8. *v.* 38. Fervida ſubtilia exſurdant vina palatum. *Ovid.* 2. *ex Pont. epiſt.* 10. *v.* 13. Non tamen exacuet torpens ſapor ille palatum. *Senec. de conſol. ad Helv. c.* 9. *ad fin.* O miſerabiles, quorum palatum niſi ad pretioſos cibos non excitatur! *Fenerin.* apud *Cell. l.* 15. *c.* 8. Superiorem partem avium atque altilium qui edunt, palatum non habent. *buon guſto*. & *Virg.* 3. *Georg. v.* 388. *de ariete*. Nigra fabæ ubi tantum cui lingua palato. *Ovid. Met. 6. verſ.* 306. Ipſa quoque interius cum duro lingua palato Coegelae. ¶ Refertur etiam ad loquendum. *Id.* 1. *Amor. el.* 6. *v.* 47. Nec tamen ignavo ſtupuerunt verba palato. *b. e.* non tacuit. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 35. tuscro ſupplantat verba palato. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 279. cum balba feris annoſo verba palato. ¶ Tranſlate *palatum cœli* dixit *Enn.* apud *Cicer.* 2. *de nat. Deor. c.* 18. *extr.* quia palati cavitatem refert quodammodo: & apud Græcos vox una ἰμυὸς & cælum, & palatum ſignificat.

PALATUS, a, um, *paleo*, *paliſſatus*; palis munitus. *Column. l.* 11. *c.* 2. *ante med.* Vineæ, quæ ſunt palatæ & ligatæ, recte jam ſodiuntur. ¶ Item *diſperſa*, *ſparſa qua e là*, palatus, diſpanſus. *Liv. l.* 8. *c.* 24. Contraheus ſuus ex fuga palatos. *Id. l.* 35. *c. ult.* Repente Memmius palatos paſſim aggreſſus eos cecidit. *Id. l.* 22. *cap.* 27. In quoidam boves, palatos ab ſuis gregibus, inciderunt. Adde *lib.* 3. *c.* 5.

PALE, es, *f. lotta*, πάλη, lucta, paleſtra: vox Græca. *Sever.* 2. *Achill. v.* 439. Œbalios in nubila condere diſcos, Et liquidam nodare (*al.* mudare) palen, & ſpargere cæſtus. *Id. 6. Theb. verſ.* 819. ſed corde laboret Ante alios erat unctæ pale ſic artia Martis Degere, &c. *Sidon. carm.* 23. *v.* 302. Cannas, plectra, jocos, palen, rudentem.

PALEA, æ, f. *paglia*, *pula*, *loppa*, ἄχυρον, ſtipula, & folia minutiora in culmo, & circa grana frumenti, & hujuſmodi. V. *Culmus*. *Varr. l.* 1. *R. R. cap.* 50. ducit a *palam*, quod corbibus in locum apertum, h. e. in aream, defertur: alii a πάλλω, movco, vibro. *Column. l.* 2. *cap.* 9. *a med.* Ubi paleis veſtita ſunt frumenta, vento ſeparantur. *Id. l.* 6. *c.* 3. Minus commode tumur arnentum paleis: ex probantur maxime ex milio, tum ex hordeo, mox etiam ve tritico. *Id. l.* 7. *c.* 3. *a med.* Neceſſariæ tamen, ubi cetera defecerunt, etiam ex legumenibus paleæ. *Plin. l.* 18. *c.* 30. Palea plures gentium pro fœno utuntur. Melior ea, quæ tenuior minutiorque, & pulveri propior: & ideo optima a milio, proxima ea hordeo, peſſima ex tritico, præterquam jumentis opere laborantibus. *Virg.* 3. *Georg. v.* 134. Surgentem ad Zephyrum paleæ jactantur inanes. ¶ Item cartilago illa rubens, quæ de collo galli gallinacei dependet, *barbigli*, *barbigliane*, κάλλαιον. *Varr. l.* 3. *R. R. cap.* 9. Gallos animadvertunt, ſi ſint rubenti lingua, reſtro brevi, palea rubra fabalbicanti. *Column. l.* 8. *c.* 2. *a med.* Paleæ ex rutilo albicantes, quæ velut incanæ barbæ dependent. ¶ *Paleæ aeris*, æris excuſi levior pars, v. gr. rementa, micæ, *pagliuole*. *Plin. l.* 34. *c.* 13. V. *Spegma*.

PALEALIS, le. *Paleolit uva* apud *Col. Auvelian. Acut. l.* 2. *c.* 37. *a med.* & *lib.* 3. *c.* 21. in palus condita, & ſervata.

PALEAR, aris, n. *giogaja*, *pagliolaja*, *fogcinge*, pellis dependens ex gutture boum: ita dicta, quia gallinaceorum paleæ ſimilis quodammodo eſt. Fere odhibetur ut plurali. *Virg.* 3. *Georg. v.* 53. Et crurum tenos a mento paleuria pendent. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 5. Cervicibus craſſis nec longis, a collo paleuribus demiſſis. *Ovid. Met.* 7. *v.* 227. paleuria pendula. Adde *Column. l.* 6. *c.* 1. *Plin. l.* 8. *c.* 45. ubi narrat, Syriacis bubus non adeſſe, & *Stat. Theb.* 3. *verſ.* 312. ¶ In ſing. num. *Senec. in Hippol.* de tauro marino *verſ.* 1044. Muſco tenaci pectus ac paleur viret. ¶ Per ſynecdochen ſumitur pro ipſo gutture, aut rumine. *Calpurn. Ecl.* 3. *verſ.* 27. *de tauro*. Et matutinus revocat paleariibus herbas.

PALEARIS, re, *de paglia*. *Fortunat. lib.* 3. *de vita S. Mart. v.* 284. Immanemque hoſtem paleris ariſta removit.

PALEARIUM, ii, n. *paglaio*, ἄχυρών, locus in quo reconditur, & aſſervatur palea. *Column. lib.* 1. *cap.* 6. Pars villæ fructuaria dividitur in cellam oleariam, vinariam, fœnilia, paleariſque, & apotheca, & horrea, &c.

PALEATUS, a, um, *miſto di paglia*, palea mixtus, ut *paleatum lutum*, apud *Colum. l.* 5. *c.* 6. *ante med. lib.* 12. *c.* 43. & 44. & *de arborib. c.* 8. & 20. & *Plin. l.* 15. *c.* 27. *a med.*

PALES, is, f. *dea de' paſcoli*, *e de' beſtiami*, dea paſtorum & pabuli, & pecoris, quam alii Veſtam, alii matrem deum vocant. Hanc Virgilius genere feminino appellat, alii, inter quos Varro, maſculino. Huic ſacra ſolvuntur 11. cal. Maj. quæ dies Palilia vocantur. Hæc *Servius* ad illud *Georg.* 3. *initio*. *Virg. Ecl.* 5. *v.* 35. Ipſa Pales agros, atque ipſa reliquit Apollo. Ubi *Servius* dea pabulorum, dea paſtoralis. Apollo. hic Apollinem dicit *virum*, ideſt paſtoralem. nam Admeto regi pavit armenta. Et hoc dicit, nec pabula naſcentur, nec pacora. *Tibull. l.* 2. *el.* 1. *v.* 14. Et placidam ſoleo ſpargere lacte Palem. *Id. l.* 1. *el.* 5. *v.* 18. Et ſacta agrefti lignre falce Pales. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 746. Silvicolam tepido lacte precare Palem. & *verſ.* 775. & nos faciamus ad annum Paſtorum dominæ grandia liba Pali. & *verſ.* 810. Sacre Palis fuberant: inde movetas opus. *Arnob. l.* 3. *pag.* 113. Armentorum & pecorum gregibus Pales præſunt, Inouſque cuſtodes. *Calpurn. Ecl.* 7. *verſ.* 22. Aut fecunda Pales, aut Paſtoralis Apollo. ¶ Fuit etiam Palus deus maſculus, da quo *Arnob. ibid. pag.* 113. Cæſius Penates deos eſſe Fortunam ubiteatur, & Cererem, Genium Jovialem, & Palem, ſed non illam feminam, quam volgaritas accipit, ſed maſculini ſexcio quem generis, miniſtrum Jovis ac villicum. *Martian. Capell. l.* 1. *pag.* 16. Vos quoque Jovis filii Pales, & Favor, cum Celeritate Solis filia ex ſexta (*regione cœli*) poſcimini. & *mox*. Sed etiam Liber ac Secundanus Pales vocatur ve ſeptima.

PALESTINUS. V. in *Paleſtinus*.

PALICUS, ci, m. Παλικός. Palici dicti ſunt fratres gemini, Jovis filii, & Thaliæ Nymphæ, ſive Ætnæ, ut alii volunt. Tradunt hanc Nympham a Jove in Sicilia, juxta Symæthum fluvium non longe a Catina urba, compreſſam, metu Junonis optaſſe, ut ſibi terra dehiſceret, & ita factum eſſe: ſed cum tempus maturitatis infantium, quos alvo geſtaverat, advenifſet, rurſus terram hiaſſe, duoſque infantes de alvo Nymphæ progreſſos emerſiſſe. Appellati ſunt Palici, vel quod πάλιν, ideſt rurſus hiante terra emerſiſſent, vel a πάλιν ἰέναι, quoniam prius in terram merſi demum inde reverſi ſunt. Nec longe inda breves lacus ſunt, fed miræ profunditatis, quos incolæ Crateres vocant, & Dullos, fratreſque Palicorum olim veriſimabant, & habebantur in cultu maximo propter jusjurandum, quo ſi quis eo accedens fefelliſſet, mox in lacu vitam amittebat. Magna præterea in veneratione erat Palicorum templum, quia cum Siciliam ſterilis

annus

annus arefeciſſet, divino Palicorum reſponſo admoniti Siculi certum ſacrificium facerent, quo peracto, ſtatim ubertas reverſa eſt. Quapropter Siculi omne genus frugum congeſſerunt in aris Palicorum, quæ ob id pinguis vocitata eſt. Hæc *Macrob. l. 5. Saturn. cap. 19.* quæ, paucis addutis (ut quod a *Varrone* dii nautici appellentur, & quod olim iis humana hoſtia fieret) confirmat *Servius* ad illud *9. Æn. v. 584.* Symæthia circum Flumina, pinguis ubi, & placabilis ara Palici. *Ovid. 5. Met. v. 406.* Perque lacus altos, & nigrantia ſulfure ſtagna Palicorum. *Sil. l. 14. v. 219.* Et qui præſenti dominat per ſum Palici Pectora ſupplicia. *Stat. 12. Theb. v. 155.* immites citius Buſiridos aras, Odryſiique famem ſtabuli? Siculoſque licebit Exonare deos.

PALILIA, um, n. Palis deæ feſtum, quod a paſtoribus celebrabatur 11. cal. Maj. qui dies natalis eſt urbis Romæ, quæ a paſtoribus condita eſt. Eo die luſtrabatur io Urbe, & in agris homines & pecora ſuffimento a ſanguine equino, cinericus vituli, ſtipulis fabalibus, fulmæ, &c. lac, ſapam, milium Pali offerebantur, & accendebatur ignis acervo fœni & ſtipulæ, eamque flammam paſtores tranſilebant: quos ritus, unumque originem & cauſas fuſe perſequitur *Ovid. 4. Faſt. v. 721. & ſequent.* Tangunt etiam *Varr. l. 5. de L. L. c. 3. Tibull. l. 2. el. 5. v. 89. Propert. l. 4. el. 1. v. 19. & elg. 4. v. 75. & Serv. ſurcus l. 3. Georg. & Feſtus. Cic. 2. de Divin. c. 47.* Urbis utrum noſtræ natalem diem repetebat ab iis Palilibus, quibus eam a Romulo conditam accepimus. ¶ Ad morem accendendi fœnum & ſtipulas reſpexit *Perſ. ſat. 1. v. 72.* Et focus, & porci, & ſumoſa Palilis fœno. ¶ Legitur & *Parilia* tum apud *Feſtum*, ita polyeana ſerie litterarum, cum ſit poſt Patrici; tum apud *Plin.* ita exhibentibus MSS. *lib. 19. c. 5. ſect. 24. & lib. 18. c. 25. ad fin. faſt. 66.* teſte *Harduino*. Ita habetur etiam in pleriſque lib. apud *Ovid. loc. ſup. cit.* ut *Hemſ.* obſervavit. Sic apud *Varron. l. 2. R. R. c. 1.* & in vet. Calendar. apud *Grutter. pag. 133. in Aprili*. Ex Grammaticis ſunt, qui omnino ita docent ſcribi oportere. *Valer. Prob. ad inv. l. 3. Georg.* Pales dea eſt paſtorum, cui diem ſacrum appellant Parilia, tranſpoſita littera, quæ ſi ſuo loco eſſet, Palilia potius dicerentur. *Mar. Victorin. l. 1. art. Grammat. pag. 2470.* Puſch. Parilia dicuntur, non Palilia: non a Pale dea, ſed quod eo tempore omnia ſata arborſque, & herbæ parturiant, pariantque. Alii quoque apud *Feſt.* in *Pales* dixunt a *partu* pecoris: alii apud *Chariſ. lib. 1. pag. 43.* a *partu Iliæ*. Nihilominus & *Palilia* optime ſcribitur.

PALILICTUM, ii, n. παλίλικτον, ſtatua ingens in capite Tauri, noa Hyadum: a Palilibus, quia cum ſidus ſit natura pluvium, tamen XI. Cal. Maji, quo Romæ Palilia celebrabantur, frequentatum adducere ſolaat. *Plin. l. 18. c. 26. ad fin.* Hoc eſt vulgo appellatum ſidus Palilicium, quoniam XI. Cal. Maji mbis Romæ natalis, quo fere ſerenitas redditur, clarritatem obſervationi dedit, &c. *Harduin.* notat, in MSS. *Parilicium* legi. V. *Palilia*.

PALILIS, le, ad Palem pertinens. *Ovid. 4. Faſt. verſ. 798.* Hoc argumento Samnis Palilis habet. *h. e.* quæ ex fœno & ſtipula Palilibus accenſi ſolet.

PALILOGIA, æ, f. παλιλογία, figura, qua idem bis dicitur. Vox Græca, & Græce uſurpanda. *Virg. 3. Æn. verſ. 537.* & ſcuta latentia condunt. *Sil. l. 9. n. 99.* lepulcro Ætoli condit membra occultata Thoantis.

PALIMBACCHIUS, m. παλιμβάκχειος, idem ac antibacchius, genus pedis ex prima, & ſecunda longis, & ultima brevi, ut *Auguſtus. Quintil. lib. 9. cap. 4. a med. Diomed. l. 2. pag. 461. Pauſch. & pag. 476.*

PALIMPISSA, æ, f. παλίμπισσα, pia liquida iterum decocta, & inſpiſſata: a πάλιν, rurſus, & πίσσα, pia. *Plin. l. 24. c. 7.* Quidam iterum decoquunt, & vocant palimpiſſam.

PALIMPSESTUS, i, m. παλίμψηστος, παλίψωστον, membrana, vel charta iterum abraſa ſpongia, ut in ea ſcribi plurias poſſit: a πάλιν, rurſum, & ψάω, abſtergo. *Cic. l. 7. Fam. ep. 18.* Nam quod in palimpſeſto, laudo equidem parſimoniam, ſed miror, quid in illa chartula fuerit, quod deleri maluerit, quam hæc ſcribere. *Catull. carm. 22. de Suffeno, v. 3.* Idamque longe plurimos facit verſus. Putn eſſe ego illi millia aut decem, aut plura Perſcripta: nec hic, ut ſit, in palimpſeſto Relata; chartæ regiæ, novi libri, Novi umbilici, &c. ¶ Legitur & *palimpeſtus*, a ψάω, rado.

PALINODIA, æ, f. παλινῳδία, contrarius cantus, recantatio, retractatio: a παλινῳδέω, quod eſt recantare, retractare, diverſa ſuperioribus ſentire, &c, quod ſemel dictum eſt, revocare. Græce uſurpat *Cic. Attic. l. 2. ep. 9. & lib. 4. epiſt. 5. & lib. 7. epiſt. 7.* ¶ Hinc *palinodiam canere*, eſt, contraria iis, quæ prius diximus, affirmare. *Macrob. l. 7. Somn. c. 5.* Nec abnego, potuiſſe me quoqua tanquam palinodiam canere. ¶ Eſt etiam cantio quædam, quæ ſæpe repetitur. *Ammian. l. 28. c. 5. (al. 10.)* Cohors palinodiam in ſtatium concinens noſtrum.

PALITANS, tis, errabundus, errans, cagans, frequentativum a *palans*. *Plaut. Bacch. 5. 2. 4.* Paſtor harum (*ovium*) dormit, cum hæ eunt ſic a pecu palitantes.

PALINURUS, i, m. Παλίνουρος, gubernator claſſis Æneæ, qui dormiens e navi in mam decidit, & ſubmerſus eſt, in ora Lucaniæ. *Virg. 5. Æn. ſub fin.* ¶ Latine ſonat itarum mejens, ex πάλιν, rurſus, & οὖρον, mejere. Luſit in hac voce *Martial. l. 3. epigr. 78.* Miuriſti currentu ſemal, Paulline, carina: Mejere vis iterum, jam Palinurus eris. ¶ A Palinuro datum eſt nomen promontorio Lucaniæ, in ora maris Tyrrheni, quod nunc *Palinuro* dicitur, & *capo di Palinuro*. *Lucan. l. 9. v. 42.*

PALIURÆUS, a, um, adject. qui peliuro abundat. *Fulgent. l. 2. Mythol.* Paliuræa prata incedente premere planta,

PALIURUS, i, m. παλίουρος, frutex ſpinoſus, & aſper. *Plin. l. 24. c. 13. & lib. 16. c. 30. Virg. Ecl. 5. v. 39.* Carduus, & ſpinis furgit paliurus acutis.

PALLA, æ, f. *gonna, tunica, veſte talare, e ſopravveſte da donna, viſtiſmento*, πέπλος, χλαῖνα, veſtis exterior talaris, ampla, & fluens, propria houſtarum feminarum, ut ait *Non. c. 14. n. 7.* ſpecies togæ, aut palii muliebris: unde *tunica pallium* ab eo *ibid.* vocatur, & a *Serv. ad Æn. 1. v. 652.* ſic enim ibi mendoſe legitur, quam *tunicopallium*. Ducit *Varr.* a palam. Sic enim habet *l. 4. de L. L. c. 39.* Alterius generis item duo: alterum, quod foris ac palam, palla: altarum quod intus, a quo intuſium. Idem tamen apud *Serv. loc. cit.* rectius dixit *extra ſe vallare*, vibrem, ab irrigatione, & mobilitate, quæ eſt in fine hujuſmodi veſtium, & pedibus in incedendo vibrari, & jactari ſolat. Unde *Sidon. carm. 15.* habitum Palladis deſcribens, *verſ. 15.* tegit eſtima limo Circita palla pedes, qui cum ſub veſte moventur, Criſpato gigidæ empitani in ſyrmate rugæ. *Virg. 11. Æn. v. 576.* Pro crinali aurn, pro longæ tegmine pallæ, Tigridis exuviæ per dorſum a vertice pendant. *Ovid. 3. Amor. el. 13. v. 26.* Et tegit auratos palla ſuperba pedes. *Martial. l. 14. epigr. 105. ad uxor.* Falcia te tunicæque tegunt, obſcuraque palla. *Varr.* apud *Non. a. 16. num. 13.* Funere ipſo pallis pallis amictæ. ¶ Ejus formam ita deſcribit *Apul.* in Lunæ ſpecie ſibi apparuiſſe *lib. 11. Metam. poſt init.* Palla nigerrima, ſplaodeſcens atm nitore, quæ circumcirca remeans, & ſub dextrum latus ad humerum lævum recurrens umbonis vica, dejecta parte lacinæ multiplici contabulatione dependula ad ultimas oras nodulis fimbriarum decoriter conſtuctabat. ¶ Poetæ pro ſua libertate etiam viris tribuunt, iis præſertim, quos ampla, magnifice, & decore iodutos deſcribere volunt. Hinc tribuitur Tragœdiæ ab *Ovid. l. 2. Amor. el. 18. v. 15. & lib. 3. el. 1. v. 12.* (Quin pertinet illud *Horat. de ar. poet. v. 278.* perſonæ, pallæque repertor honeſtæ Æſchylus. *ſcil.* ſectores Tragœdiarum ſuarum perſonatos, & talari gravique veſta amictos induxit.) Vatibus a *Val. Flacc. l. 1. v. 385.* Oliridi a *Tibull. l. 1. el. 8. v. 46.* Citharœdis ab *Auſt. ad Herenn. l. 4. c. 47.* & Arioni ab *Ovid. 2. Faſt. v. 107.* & Phœbo, *l. 11. Met. v. 166. & lib. 1. Amor. el. 8. v. 59.* & a *Tibull. l. 3. el. 4. v. 35.* Deæ Concordiæ a *Petron. in Satyr. c. 124.* Polynici regi Thebano ab *Stat. 12. Theb. v. 312.* Iaſoni ductori Argonautarum a *Val. Flacc. l. 3. v. 718.* Bacchо a *Stat. l. 1. Achill. v. 262.* Bacchus autem veſte fluenti libenter utitur. V. *Propert. l. 3. el. 15. v. 38.* & *Senec. in Oedip. verſ. 425.* Boreas quoque apud *Ovid. 6. Met. v. 705.* Pulvereamque trahans per ſumma cacumina pallam, Verrit humum. Sed hæc eſt ſpecies poetica ſubjiciens oculis venti furentis impetum exacta perſtantem. ¶ Etiam Furias, & turpes feminas, ut Canidiam *Horat. l. 1. ſat. 8. v. 23.* & Triſphonem *Ovid. 4. Met. n. 481.* & *Valer. Flacc. l. 2. v. 106.* palla amictas faciunt. ¶ Videtur etiam dici de veſte interiori, cui alia ſuperindmmr. *Auſt. ad Herenn. l. 4. c. 47.* Ut citharœdus cum prodierit optime veſtitus palla inauratа indutus cum chlamide purpurea. *Ovid. 14. Met. v. 261. de Circe*, pulcro ſedet illa receſſu Sublimis ſolio, pallamque induta rigentem, Inſuper aurato circumcelatur amictu. Veruc tamen eſt bis locis *pallam* non proprie ſcripi, ſed pro tunica talari, & fluxa. Unde *Apul. in Florid. n. 15.* (*al. l. 2. ad fin.*) citharœdum inducit tunica variegata deorſus ad pedes uſque amictum. & *Varr. l. 3. R. R. c. 13.* citharœdum item ſtola & cithara inſtructum facit. Ea quibus ſit, pallam, tunicam, ſtolam interdum uſurpari promiſcue, præſertim a Poetis. Quia de veſte breviori, tunicæ ſimili *Valer. Flacc.* deſcribens habitum Nymopharum venantium, *l. 3. v. 505.* levis omnibus arcus, Et maniçæ viridet, & ſtricta myrtus habena, Summo palla genu. *Martial. l. 1. epigr. 93.* Dimidiaſque nates Gallica palla tegit. Etiam *Stat.* Mercurio pallam tribuens *l. 7. Theb. v. 39.* breviorem veſtem intelligem videtur. ¶ Pro faſcia male quidam intelligunt illud *Senecæ in Troad. v. 91.* Cinpat tunicas palla ſolutas. & *Horat. l. 1. ſat. 2. v. 99.* Ad talos ſtola demiſſa, & circumdata palla plurima. Eſt enim his locis *palla* proprie dicta, quæ veſtem interiorem ambit, & cingit quodammodo. *plurima* vero dicitur ab *Horat.* quia laxa eſt, & fluens, & rugis abundans. ¶ Plura volenti conſulendi ſunt *Ruben. Ferrar. Bayf. Salmaſ.* qui data opera hæc tractavem. ¶ Pro aulæo, *Senec. l. 3. de Ira, cap. 11.* Duo manipulares incumbentes regio tabernaculo, de rege ſuo male ominabant. Audierat omnia Antigonus, atpote cum inter dicentes & audientem palla interneſſet. *Gloſſ. vet.* Παραπέτασμα, vellum, palla. Παραπέτασμα eſt *velo, cortinaggio*, e *tenda, che tramezza*.

PALLACA, æ, f. *concubina*, πάλλαξ, Græca vox idem quod Latine *pellex* ſignificans. *Sueton. in Veſpaſ. c. 11.* Accubante aliqua pallacarum. *Plin. l. 35. n. 10. ante med.* Dilectam ſibi ex pallacis ſuis nomine Campaſpen. ¶ Quidam ita diſtinguunt, ut pallax ſit habeutis uxorem, pallaca non habentis. Sane tum Veſpaſianus, de quo *Sueton.* tum Alexandar M. de quo *Plin.* videntur juſta uxore caruiſſe, cum hæc de iis ſcriberentur.

PALLACANA. V. *Gethynm*.

PALLADIUM, ii, n. Παλλάδιον, diminut. a Παλλάς, quo generatim ſignificatur quodvis parvum Palladis ſimulacrum: ſed per excellentiam ſic vocatum eſt id, quod regnante Ilo Priami avo, in Ilium cælitus eciditi eo tempore, quo arx nmplumque ejus deæ ædificabatur, & in tempio nondum tecto ſibi locum delegit. Quæ res cum omnibus maximo eſſet miraculo, Apollo conſultus reſpondit, tandiu urbem incolumem fore, quandiu ſimulacrum illud intra mœnia ſervarntur. Itaqua tampem belli illius, quod communibus viribus Græcia tnta adverſus Trojanos geſſit, enm alia ſpes capiendæ Troiæ non eſſet, niſi prius ſublatm Palladio, datum negotium eſt Ulyſſi & Diomedi, ut per cloacas in arcem aſcendereat, fataleque Minervæ ſimu-

ſimulacrum auferrent. Quo facto, urbem tutelari Palladis numine ſpoliatam, infirmam, captuque non admodum difficilem reddiderunt. Tandem a Græcis Romam pervenit, ubi collocatum eſt in æde Veſtæ, qua ſagrante, a Metello ex incendio eſt ereptum, ut *Plin. l. 7. c. 43. ſub fin.* narrat. *Virg. l. 2. Æn. v. 165.* Fatale aggreſſi ſacrata avellere templo Palladium, cæſis ſummæ cuſtodibus arcis. V. ibi *Serv.* & *ad verſ. 227.* ¶ Etiam Romanis pro pignore Imperii habebatur. V. *Ancile.* ¶ Græca poſitione eſt *Palladios*. *Lucret. l. 4. v. 1253.* Nigra, Melichros eſt; immunda & fœtida, acoſmos; Cæſia, Palladios. *ἀ non, Palladeia.*

PALLADIUS, a, um, Παλλάδιος, ad Palladem pertinens. *Ovid. 2. Triſt. el. 22. v. 12.* Palladium numen. *Lucan. l. 7. v. 570.* Palladia ægis. *Virg. 2. Georg. v. 181.* Palladia gaudent ſilva vivacis olivæ. Sic *Sil. l. 1. v. 238.* Palladia arbor. *b. e.* olea. *& lib. 3. v. 405.* & *Virg. 7. Æn. v. 154.* Palladii ſtami. *Sil. l. 6. v. 648.* Palladii agri. *Ovid. 8. Met. v. 275.* Palladii latices. *b. e.* oleum. Pallas enim oleæ, & olei inventrix & monſtratrix fuit. *Id. l. 1. de ar. am. v. 727.* Palladiæ petitus cui fama coronæ. *b. e.* quæ datur ex olea vel oleaſtro in publicis ludorum certaminibus. V. *Oleagineus. Propert. l. 3. el. 7. v. 42.* Palladia æra. *b. e.* Trojæ, ubi Pallas colebatur. *Valer. Flacc. l. 1. v. 457.* & *lib. 8. v. 463.* Palladia pinus. *b. e.* navis Argo Palladæ magiſtra conſtructa. (V. *eti. lib. 1. v. 477.* & *Phædr. l. 4. fab. 6.* & *Senec. in Med. v. 365.*) *Valer. Flacc. l. 6. v. 408.* Palladii motus. *b. e.* a Pallade tuſſi. *Id. l. 7. v. 624.* Palladii angues. *b. e.* qui ſunt circa caput Meduſæ, quod Pallas geſtat. Al. leg. *igues*, h. e. quibus Pallade monſtrante, ut eſt apud *Hygin. fab. 30.* Hercules Hydram vicit: quod & *Senec. in Herc. Fur. v. 242.* dicit. *Ovid. 7. Met. v. 399.* & *Senec. in Hippol. v. 260.* Palladiæ arces. *b. e.* Athenæ, quæ ſub tutela Palladis. *Ovid. Heroid. ep. 17. v. 133.* Palladii honores. *b. e.* a Pallade oblati. *Senec. in Herc. Oet. v. 563.* Palladia colus. *b. e.* a Pallade inventa, una cum arte texendi. *Martial. l. 2. epigr. 2.* Palladium forum. *b. e.* Romanum ita dictum, quia ibi fuit Minervæ templum, ut patet ex *Sex. Rufo de regionib. Urb. R.* Rurſus *Id. l. 5. epigr. 1.* Palladia Alba. *b. e.* quia in monte Albano quotannis Quinquatria celebrabantur a Domitiano in honorem Palladis, ut *Sueton. cap. 4.* narrat. *Id. l. 9. epigr. 101.* Toloſa Palladia. *b. e.* quia in ea urbe florebant litteræ, quarum præſes eſt Pallas. ¶ Univerſim quodcumque opus ingenioſum, & ſingularis artificii; Palladi adſcribitur, tanquam artium inventrici. *Senec. l. 1. ſilv. 1. v. 5.* An ta Palladiæ talem, Germanice, nobis Effaxere manus? *Martial. l. 6. epigr. 13.* Val quis Palladiæ non putet artis opus? *Id. l. 8. epigr. 51.* Palladius tenero lotos ab ore ſonat. *b. e.* tibia a loto a Pallade inventa, ut *Hygin. fab. 165.* docet.

PALLADIUS, ii, m. Palladius Rutilius Taurus Æmilianus, patria Romanus, ut creditur, cujus exſtant libri quatuordecim de ea ruſtica non inelegantes, ſcripſit poſt Apulejum, quo tamen Latinior multo eſt, & a novandarum vocum cacoethe magis abhorrens.

PALLANTEUM, i, n. oppidum Italiæ, in montis Palatino, conditum ab Euandro, ubi poſtea Roma ædificata eſt, quod poſteriores Palatium dixere. *Virg. 8. Æn. v. 54.* & *341.* Fuerat in Arcadia hoc nomine oppidum a proavo Euandri conditum. *Juſtin. l. 13. c. 1.*

PALLANTEUS, a, um, ad Pallanteum pertinens. *Virg. 9. Æn. verſ. 196.* & *241.* ad muros & mœnia Pallantea. *Claudian. de VI. conſul. Honor. v. 644.* Pallanteus apex. *b. e.* collis Palatinus, in quo fuit Pallanteum.

PALLANTIAS, adis, f. Tritonis palus, Παλλαντιάς, palus in Africa, ad Tritonem fluvium, non procul ab Aris Philænorum. Circa hanc paludem Palladum primum apparuiſſe ferunt: unde ex ea natam fuiſſe incolæ credideruot. *Plin. l. 5. c. 4. a med. Mela l. 1. c. 7.* & *Serv. ad 2. Æn. v. 171.* ¶ Item Aurora, ita dicta quia ſoror patruelis eſt Pallantis gigantis. Nam Pallas filius eſt Crei, τῦ Κείου, Aurora filia eſt Hyperionis: Hyparion, & Creus fratres ſunt, Cælo & Terra geniti, ut eſt apud *Heſiod. in Θεογον. v. 134.* V. etiam *verſ. 371.* & *ſequentib. Ovid. Faſt. 4. verſ. 373.* Poſtera cum cælo motis Pallantias aſtris Fulſerit. Adde *9. Met. v. 421.* & *lib. 25. v. 191.*

PALLANTIS, idis, & idus, f. Aurora, quæ & Pallantias. V. in voce præced. *Ovid. 15. Met. v. 700.* Sexto Pallantidos ortu Italiam tenuit. *b. e.* ſexto die. Sic *lib. 6. Faſt. verſ. 567.* Pallantide cæſus eadem.

PALLANTIUS, a, um, ad Pallantem aliquem pertinens. *Pallantius heroe* apud *Ovid. 5. Faſt. v. 647.* eſt Euander, nepos, vel pronepos Pallantis regis Arcadiæ.

PALLAS, adis, & ados, f. *Pallade, Minerva*, Παλλάς, Græcum nomen ejus deæ, quæ Latino Miuerva appellatur. Quidam ducunt a πάλλω, vibro, quod haſtam teneat ac vibret. eſt enim bellicum nomen. *Feſtus* dictam putat ab eo, quod Pallantem gigantæ (patrem ſuum, vim ei inferentem, ut eſt apud *Cic. 3. de nat. Deor. c. 23.*) interfecerit; vel quod in Pallantis Africæ palude nata ſit. Deſcriptionem habitus ejus habes apud *Sidon. carm. 15.* Alia ad eam pertinentia V. in *Minerva. Horat. l. 1. od. 12. v. 19.* Proximus illi (*Jovi*) tamen occupavit Pallas honores, Prœliis audax. *Ovid. 2. Faſt. v. 89.* Et ſius lite loquax cum Palladis alite cornix. *b. e.* cum noctua. *Id. 2. de ar. am. v. 518.* Cærula quot baccas Pallados arbor habet. *b. e.* olea. *Id. 3. Faſt. v. 815.* Pallada nunc pueri, teneræque ornate puellæ: Qui bene placarit Pallada, tutus erit. *& verſ. 813.* invita Pallade. *b. e.* invita Minerva. *Id. Met. 13. v. 99.* Priamidenque Helenum rapta cum Pallade captum. *b. e.* Palladio. Sic *3. Triſt. el. 1. v. 29.* Hic focus eſt Veſtæ, qui Pallada ſervat, & ignem. V. *Pallodium.* ¶ Metonymice eſt oleum, ut Ceres panis, Bacchus vinum. *Ovid. 4. Triſt. el. 5. v. 3.* Cujus ab alloquiſ anima hæc moribunda revixit, Ut vigil infuſa Pallade flamma ſolet. Adde *Heroid. ep. 19. v. 44.* ¶ Pallas pro Veſta, quia ſignum Palladis, Palladium dictum, in æde Veſtæ fuit, ut *Ovid. Triſt. l. 3. el. 1. v. 29.* docet. *Propert. l. 4 eleg. 4. v. 45.* Pallados exſtinctos ſi quis misabetur ignes, &c.

PALLAS, antis, m. Παλλάς, filius Pandionis, qui genuit Clytan, Buten, & Minervam quintam, cui cum vim inferret, ab ipſa eſt interemptus. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 23.* & *Ovid. 7. Met. verſ. 500.* ¶ Item filius Crei, nepos Cæli & Terræ, unus e Titanibus, Aurora frater patruelis. V. *Pallantius.* Hic ponitur a *Claudian in Gigantom. v. 94.* inter Gigantas, quia hi cum Titanibus ſæpe confunduntur. Etiam *Feſt.* in *Pallet* hunc gigantem vocat. ¶ Item rex Arcadiæ, avus Euandri vel proavus. *Virg. 8. Æn. verſ. 54.* & ibi *Servius.* ¶ Denique Euandri filius a Turno occiſus. *Virg. 8. Æn. verſ. 104.* Pallas huic filius una, Una omnes juvenum primi, pauperque Senatus. ¶ In vocativo habet *Palla* apud *Virg. 10. Æn. v. 411.* & alibi. Poteſt tamen & *Pallas*, & *Pallae* dici, ut *Priſcian. monet l. 6. pag. 702. Putſch.*

PALLATINUS. V. *Palatinus* in fi.

PALLENÆUS, a, um, Παλληνεύς, ad Pallenen pertinens. *Stat. l. 4. ſilv. 2. v. 56.* Et Pallenæos Phœbum laudare triumphos. *Lucan. l. 7. v. 250.* Pallenæa Jovi mutavit fulmina Cyclops. *b. e.* quibus Jupiter Gigantes perculit. V. *Pallene.*

PALLENE, es, f. Παλλήνη, oppidum Macedoniæ in paninſula, ad finum Thermaicum, & Toronaicum, prope Phlegram, imo eadem cum Phlegra ſecundum quoſdam. Ea in regione bellum cum diis a Gigantibus initum fuiſſe, tradunt fabulæ. *Plin. l. 4. c. 10. Val. Flacc. l. 2. verſ. 17.* & *Senec. in Herc. Fur. verſ. 979.* ¶ Ipſa quoque paninſula eodem vocatur nomine. *Pompon. Mela ſub fin. cap. 2. l. 2.*

PALLENENSIS, ſe, ad Pallenen pertinens, ut Pallenenſis Iſthmus. *Plin. l. 4. c. 10.*

PALLENS, entis, *pallido, impallidire, fmorm*, ὠχρός, ὠχρία, pallore perfuſus, pallidus: vox Poetis perfamiliaris. *Virg. 8. Æn. v. 709.* Pallens morte futura. *Ovid. 3. de ar. am. v. 487.* pallentes terrore puellæ. *Senec. in Agam. v. 762.* pallentes genæ. *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v. 41.* Quidquid luce procul, venas timata ſequaces, Abdita pallentis fodit ſolertia Beſſi. *b. e.* ex longa ſub terris mora pallorem contrahentis. *Stat. l. 4. ſilv. 7. v. 15.* Pallidus ſolfor redit, erutoque Concolor auro. ¶ Sæpe tribuitur Manibus & Inferorum diis, exſangues enim eſſe videntur. *Virg. 4. Æn. v. 26.* Pallentes umbras Erebi. *& verſ. 243.* pallentes animas illic evocat Orcus. *Senec. in Herc. Oet. v. 1012.* Tiſiphone pallens. *Id. in Oedip. v. 583.* Ipſe pallentes deos vidi iotes umbras. *Sil. l. 13. v. 408.* pallentia regna. *Tibull. l. 3. el. 5. v. 21.* pallentes undæ. *b. e.* Cocyti, Stygis, &c. ¶ De iis, quæ colore ſunt livido, & pallenti ſimili, *di colore fmorto, ſcolorito. Virg. Ecl. 2. v. 47.* Pallentes violæ. *Martial. l. 13. epigr. 27.* pallentes caules. *& lib. 1. epigr. 42.* pallentia ſalſurata. *Plin. l. 37. c. 8.* Gemma e viridi pallens. *Val. Flacc. l. 5. v. 106.* pallens Cytorus. *b. e.* quia buxo abundans, cui pallor tribuitur. V. *Ovid. 4. Metam. v. 134.* & *lib. 11. v. 417.* Idum dic de auro, cui color ſimilis. *Ovid. Met. 11. v. 145.* Arva tigent auro madidis pallentia glebis. ¶ Eſt etiam obſcurus, ater. *Tibull. l. 2. el. 5. v. 76.* Sol pallentes jungit equos. *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v. 130.* Phœbe pallens. *b. e.* luna deficiens. *ecliſſens. Martial. l. 9. epigr. 58.* Nec pallens toga mortui tribulis. ¶ Dicitur & de virore in obſcurum & fuſcum inclinante. *Virg. Ecl. 3. v. 39.* Pallens idera. *& Ecl. 6. v. 54.* bos pallentes tumimat herbas. *Claudian. in conſul. Prob. & Olybr. v. 212. de Tibere.* ilicet hetbis Pallentes thalamos, & ſtructa cubilia muſco Deſerit. *Martial. l. 5. epigr. 79.* Pallens faba. *b. e.* propter folia fuſciora. Sic *Ovid. de medic. fac. v. 69.* pallentes lupini. ¶ Metonymice, pallorem inducens. *Virg. 6. Æn. v. 275.* pallentes morbi. *Martial. l. 12. epigr. 7.* curæ. *Ovid. 2. de ar. am. v. 105.* pallentia philtra. *Perſ. ſat. 5. v. 55.* pallentia grana cumini. *& verſ. 25.* pallentes radere mores. *b. e.* pravos: unde timor conſciis. *Horat. l. 1. ep. 1. v. 61.* Nil conſcire ſibi, nulla palleſcere culpa. ¶ *Pallens famis* apud *Auct. dial. de Orat. c. 13.* eſt lubrica, periculoſa, anceps.

PALLĔO, es, lui, n. 2. *impallidire, effer pallido*, ὠχριάω, pallore ſuffundor, pallidus ſum. *Cic. 2. Phil. c. 34.* Apparet, eſſe commotum: ſudat, pallet. *Ovid. Met. 2. v. 814.* pallent amiſſo ſanguine venæ. *& lib. 8. v. 465.* Sæpe metu ſceleris pallebant ora futuri. *Tibull. l. 3. el. 5. v. 25.* Cum mea rugoſa pallebunt ora ſenecta. *Martial. l. 3. epigr. 38.* pallet cetera turba famæ. *Juvenal. ſat. 2. v. 50.* Pallere morbo. ¶ *Pallere* dicuntur amantes, quia impurus amor morbus quidam eſt. *Propert. l. 1. el. 9. v. 17.* Nec dum etiam palles, vero nec tangeris igni. *Ovid. 1. de ar. am. v. 729.* Palleat omnis amans: hic eſt color aptus amanti. ¶ Translate *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 78.* Ambitione mala aut argenti pallet amore. *b. e.* laborat, æger eſt. *Perſ. ſat. 4. v. 47.* viſu ſi palles improbe nummo. *b. e.* præ cupiditate habendi. *Quintil. ſub fin. l. 7.* Nemo exſpectat, ut alieno tantum labore ſit diſertus: vigilandum ducat, iterum enitendum, pallendum. *b. e.* aſſidue ſtudendum: unde pallor. Sic *Juvenal. ſat. 7. v. 96.* nunc utile maltis Pallere, & virum toto neſcire Decembri. *& Perſ. ſat. 5. v. 62.* noctumis juvat impalleſcere chartis. ¶ *Pallere otio* dixit *Martial. l. 3. epigr. 58. v. 24.* quia otio, velut quodam ſitu, pallor contrahitur. Non ſegnis albo pallet otio coupo. ¶ Cum accuſativo *Perſ. ſat. 1. v. 124.* Iratum Eupoliden præpetandi cum ſene palles. *b. e.* ex aſſidua lectione Eupolidis pallorem contrahis: & eſt Græca loquendi ratio. ¶ *Pallere* etiam dicuntur, quæ ſimilem pallentia colorem habent.

Ovid. 11. *Met.* v. 110. *de Mida.* Tollit humo saxum: saxum quoque palluit auro. *Martial.* l. 8. *epigr.* 44. Superba dantis arca palleat nummis. *Id.* l. 9. *epigr.* 55. Si mihi Picena turdus palleret oliva. ¶ Item quæ nativum colorem amittunt. *Propert.* l. 4. *el.* 7. v. 82. Et nunquam Herculeo comine pallet ebur. *b. e.* semper candorem servat. *Rutil.* l. 1. v. 479. ubi Stellantes admovit Sirius ignes, Cum pallent herbæ. *Ovid.* 1. *Fast.* v. 688. Ne vitio cæli pallens ægra fetes. *Sroec. in Ovidp.* v 45. Trifisque mundus nubila pallet novo. *i obscura.* Sic *Stat.* 1c. *Theb.* v. 406. jam sidera pallent Vicino turbata die. *ſi foloriſcano.* & *Lucan.* l. 7. v. 177. vultus tenebris mirantur operta, Et pallere diem, galeisque incumbere noctem. & *lib.* 6. v. 500. Phœbe diris obsessa veneficis Pallut, & nigris terrenisque ignibus ardet. *ſi ſcolori.* & *Ovid. Met.* 7. v. 208. cursus quoque carmine nostro Pallet avi: pavet nostris Aurora venenis. ¶ Græca syntaxis est in illo *Propert.* l. 1. *el.* 15. v. 30. Quis te corripiat multos pallere colores? *b. e.* in multos colores vultum mutare. ¶ Metonymice est timere: quia metus indicium & effectus pallor est. *Pers. sat.* 5. v. 8. Marco sub judice palles? *Horat.* l. 1. *ep.* 7. v. 7. Dum pueris omnis pater, & matertera pallet. *Juvenal. sat.* 13. v. 223. Hi furi, qui trepidant, & ad omnia fulgura pallent. ¶ Cum accusativo *Petron. in Satyr.* v. 120. pavitaos festernos palluit ictus. *Horat.* l. 3. *od.* 27. v. 26. scatentem Beluis pontum, mediasque fraudes. Palluit audax. *Pers. sat.* 5. v. 184. recutitaque sabbata palles. *b. e.* omnia superstitione veteris, & fervas.

PALLESCO, scis, n 3. *impallidire*, pallere incipio, pallidus fio. Tot fere usus habet, quot pallco. *Gell.* l. 19. *c.* 4. Ut qui timent, sanguine ex ore decedente pallescant. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 703. Palluit, ut fecæ, lectis de vite racemis, Pallescunt frondes, quas nova lædit hiems. *ſi ſcolariſcano. Val. Flacc.* l. 7. v. 586. viso pallescit Aamina vcuson. *Propert.* l. 1. *el.* 13. v. 7. Perdirus ip quidam tardis pallescere curis Incipis. *Horat.* l. 1. *ep.* 1. v. 61. Nil conscire sibi, nulla pallescere culpa. *Id. de ar. poet.* v. 428. clamabit enim, pulcre, bene, recte! Pallascet. *b. e.* præ admiratione, tanquam si deliquio la oret. *Quintil.* l. 1. *c.* 2. (*al.* 3.) *a med.* Ante omnia futurus orator adhibeat jam a tenero ora sciorniliare hominum, neque illa solitaria, & velut umbratili vita pallescere.

PALLIASTRUM, i, n. τριβολο μικρότερον, vile pallium, scissum, tritum, sordidum. *Apul. in Flor.* n. 14. *extr.* (*al.* l. 2.) Ni Zeno protectus pallastri a circumstantis coronæ obtutu magistrum defendisset. *Id.* l. 1. *Metam.* Humi felicias scissis palliastro semiamictus.

PALLIATUS, a, um, *vestito di mantello*, pallio amictus: & fere apud Latinos de Græcis dicitur. *Plaut. Curcul.* 2. 3. 9. Isti Græci palliati, capite operto qui ambulant. *Cic. Pcol.* 5. *c.* 5. Græculus judex modo palliatus, modo togatus. *Apul. in Florid.* n. 9. (*al. sub fin.* l. 2.) Quotidiani palliata incendabula obambulat. *Sueton. in Cæſ. c.* 48. Convivatum assidue per provincias duobus triclinitis: uno quo fagati, palliative: altero quo togati discumberent. *Valer. Max.* l. 2. *c.* 6. *n.* 10. Dicerem multos, nisi idem bracati sensissent, quod palliatus Pythagoras credidit. *Plin.* l. 34. *c.* 8. Palliata signa Phidiæ. ¶ *Fabulæ palliatæ* sunt, quæ Græcos mores, Græcosque homines induunt: contra togatæ, quæ Romanos, Italosve. *Terr.* apud *Donat.* l. 3. *pag.* 487. *Postscb. & Donat. in fragmento de Com. & Trag. quod ejus commentor.* in *Terent. prologi scies.* ¶ Translate *Val. Max.* l. 3. *c.* 1. *n.* 3. *extern.* Socratis viralitatis robore palliatus animus. *b. e.* fortitudine præditus, & munitus, philosophiæ præceptis instructus.

PALLIDULUS, a, um, *pallidetto, pallidiccio*, diminut. a pallidus. *Catull. carm.* 61. *ad Hymenæ. v.* 6. Pallidulum manans alloit unda pedem.

PALLIDUS, a, um, *smorto, scolorito, pallido, ὠχρὸς*, pallore suffusus. Tam late sumitur, quam *pallens*, totidemque modis. *Horat.* l. 2. *ſat.* 6. v. 76. Vides, ut pallidus omnis Cœna desurgat dubia? *Ovid.* 4. *Met.* v. 134. oraque duro Pallidiora gerens exhorruit. *Lucan.* l. 4. v. 698. Aluril fenestor pallidus auri. *Plin.* l. 18. *c.* ult. Pallidi ordei. & *ibid.* Pallidi ignes. & *lib.* 2. *c.* 65. Stellæ, quæ sunt omnium pallidissimæ. *Id.* l. 10. *c.* 33. Avis pallido intus colore pennarum, supreme cyanea. *Propert.* l. 4. *el.* 5. v. 70. imrounda pallida mitra situ. *Lucan.* l. 1. v. 618. pallida tetris Viscera tincta notis. *b. e.* livida, lurida. ¶ *Pallida fœna* dicitur a *Varr.* l. 1. R. R. *c.* 67. quæ situm trahit, & sapore corrumpitur. Vetustate, inquit, ficos fit pallidior, palusula cariosior, oux aridior. V. *Pallor.* ¶ *Pallidi* soot amantes. V. *Pallco. Propert.* l. 3. *el.* 6. v. 28. Semper in irata pallidus esse velim. *Ovid.* l. 1. *de ar. am.* v. 731. Pallidus in Lyrice silvis errabat Orion: Pallidus in lentis Naide Daphnis erat. Adde 3. *Amor. el.* 6. v. 65. ¶ Item timentes. *Ovid. Heroid. ep.* 12. v. 97. Ipsa ego, quæ dederam medicamina, pallida sedi. & *epist.* 1. v. 14. Nomine in Hectoreo pallida semper eram. ¶ Item feseri, & Manes. *Stat.* 8. *Theb.* v. 18. Imbriferæque gemit fulcetor pallidus undæ. *Lucan.* l. 1. v. 456. Ditis profundi pallida regna. *Tibull.* l. 1. *el.* 11. v. 38. Errat ad obscuros pallida turba lacus. ¶ Metonymice est pallorem inducens. *Propert.* l. 4. *el.* 7. v. 44. cum iosidiis pallida vina bibi. *Horat.* l. 1. *od.* 4. v. 13. & *Senec. in Here. Fur.* v. 555. Pallida mors. *Lucan.* l. 4. v. 302. aconita. *Martial.* l. 14. *epigr.* 102. cura.

PALLIOLATIM, adverb. cum pallio. *Plaut, Pscud.* 5. 1. 29. Sed palliolatim amictus sic incessi ludibundus.

PALLIOLATUS, a, um, τριβώνιον ἔχων, palliolo indutus, vel operatus. V. *Palliolum. Suetou. in Claud. c.* c. Palliolatus novo more præsedit. *Martial.* l. 9. *epigr.* 33. quæ palliolata vagatur. ¶ *Tunicæ palliolatæ*, quæ leguntur apud *Vopisc. in Bonosa, c. ult.* videntur *Gesnerus* fuisse genus vestis, quod formam & usum haberet tunicæ simul & palliuli: & potis dici pallas usunicatas. *Salmasio* vero tunicæ cum adjuncto palliolo, h. e. brevi capitis operimento mulichri. Sic *Scevola Dig. lib.* 34. *tit.* 2. *leg.* 39. Semprouiæ tunicas tres cum palliolis, quæ elegerit, dari volo.

PALLIOLUM, li, n. *mantellino, mantellina*, parvum aut vile pallium: item ideo quod pallium, viris & femiais commune. *Cæsar.* apud *Cæsar.* 3. *Tuscul. c.* 23. Sæpe est audam sub palliolo fordido sapientia. *Plaut. Epid.* 2. 2. 20. Orna te, Epidice, & palliolum in collum conjice. *Apul.* l. 1. *Metam.* Opertus palliolo. *Martial.* l. 12. *epigr.* 28. Succida palliolo vellera quioque petit. *b. e.* lanæ vellera poscit ad palliolum faciendum. ¶ Item operimentum capitis, cuculus, pileolus, *cappuccetto, berretta, cuffia*. Gestabatur a viris fere in adversa valetudine. *Quintil.* l. 11. *c.* 3. *a med.* Palliolum, sicut fascias, & focalia, & aurium ligamenta, sola excusare potest valetudo. *Ovid.* 1. *de ar. am. v.* 733. Argust & macies animum: nec turpe putaris Palliolum madidis imposuisse comis. *Senec. sub fin.* l. 4. *quæst. nat.* Videbis quosdam gracites, & palliolo focalique circumdatos, pallentes & ægros, &c. V. *Pallidatus*. A figura hujus est illud *Plin.* l. 26. *c.* 8. *ante med.* Epithymum (*b. e. florem sèpium*) tradunt sine radice nasci, tenue, similitudine pallioli.

PALLIUM, ii, n. *mantello, cappa, manto, fascia, κειρίδωμα, σάβανον*, vestis longa, fusa, & ampla, quæ tunicæ superinduitur: propria Græcorum, tum virorum, tum mulierum; sicut toga Romanorum, & Italorum. Est ob eadem origine, a qua *pallo*: & in feminis idem est cum palla. Erat apertum, & fere ita gestabatur, ut sederet humeris, & pars ejus dextera ab imo in sinistrum humerum rejiceretur, vel in sinistrum buschium imponeretur, aut illi subjiceretur, & nihilominus totum corpus amiciret, solaque dextera manus ad pectus exseret, brachio tamen involuto, interdum ipsa quoque manu operta. *Liv.* l. 29. *c.* 19. *ad fin.* Cum pallio & crepidis inambulare in gymnasio. *Cic pro Rabir. Post. c.* 10. Consularis homo focos habuit & pallium. *In Verr.* 7. *c.* 13. Cum ille cum pallio purpureo talarique tunica versaretur in convivio muliebribus. *Quintil.* l. 11. *c.* 3. *a med.* Togam veteres ad calceos usque demittebant, ut Græci pallium. *Senec. ep.* 114. Pallio velare caput. *Petron. in Satyr. c.* 20. operire. *Id. cap.* 80. Intorto circa brachium pallio, composui ad prædandum gradum. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 69. *ad fin.* Alcibiades paulo ante interitum visus est in somnis amicæ esse amictus amiculo. Is cum esset projectus inhumatus, amica corpus ejus tenuit suo pallio. *Plaut. Mil.* 3. 1. 93. Eme, mi vir, lanam, unde tibi pallium malacum & calidum conficiatur, amicæque lubenæ bonæ. *Id. Capt.* 4. 1. 10. Pallium in collum conjicere. *Id. Truculi.* 2. 5. 66. Soleas mihi date: pallium lojice in ma huc, Archilis. *Terent. Phorm.* 5. 6. 4. Humerum pallio onerare. *Plaut. Capt.* 4. *c.* 8. Ergasilus est oe hic, procul quem video? collecto quidem est pallio: quid nam afferre est? *erroso fe, vascolo.* & *Terent. Eun.* 4. 6. 31. Attolle pallium. Ubi *Donat* Vel quia sit pæne ebrius, pallium trahit Chremes. ¶ *Modum intra pallium continere*, proverb. h. e. lente & remisse agere, sedata oratione uti, nata qui eccentrice etiamtur in dicendo, totum brachium exserunt, & multiplici gesticulatione vibrant. *Quintil.* l. 12. *c.* 10. *ante med.* Mihi falli multum videntur, qui solos esse Atticos credunt tenues & lucidos, & tignificantes, sed quadam eloquentiæ frugalitate contentos, & semper modum intra pallium continentes. ¶ De pallio seminarum R. sunt præterea loca *Ovid.* 3. *Amor. el.* 2. v. 25. & *lib.* 1. *de ar. am.* v. 153. & *Petron.* in *Satyr. c.* 17. ¶ *Pallium* sunt præcipus vestis philosophorum Græcorum. *Gell.* l. 9. *c.* 2. Viden, inquit, barbam & pallium, philosophum nondum video. *Apul.* l. 11. *Metam.* Qui pallio, baculoque, & baneis, & hircino barbitio philosophum fingeret. *Id. in Florid.* n. 7. (*al.* l. 1.) Pallio tenus philosophos imitari. ¶ Plura *de Pallio* dabunt *Tertull.* & *Ferrar. de re vest. par.* 2. l. 4. item *Salmas. ad Tertull.* & *ad hist. Aug.* variis in locis. ¶ Multa sunt apud *Martial.* loca, in quibus *pallium* vel pro toga, vel pro quavis veste superiore, poetica libertate, poni videtur, ut *lib.* 3. *epigr.* 63. l. 8. *epigr.* 59. l. 9. *epigr.* 27. l. 11. *epigr.* 17. & 64. ¶ *Tunica propior pallio est*, proverb. quo significatur, magis affici nos rebus nostris, quam alienis, & magis curæ esse nobis eos, qui arctiore vinculo propinquitatis, vel amicitiæ nobiscum juncti sunt: neque eandem rerum omnium, aut hominum habendam esse rationem: *stringe più la camiscia, che la gonnella.* Habetur apud *Plaut. st. ult. Trin. v.* 30. ¶ Palliis etiam lecti inferuntur, *coperte de letto. Suetou. in Ner. c.* 48. Decubuit super lectum modicella colcita, vetere pallio strato instructum. *Ovid. Heroid. ep.* 21. v. 169. torrentur febribus artus, Et gustus justo pallia pondus habent. *Propert.* l. 4. *el.* 3. v. 32. Tum queror in toto non fidere pallia lecto. Adde *Ovid.* l. 1. *Amor. el.* 2. v. 27. & *Juvenal. sat.* 6. v. 225. ¶ Etiam lecti funebres, & in his cadaveres pallio contegebantur. *Apul.* l. 3. *Metam.* Arrepto pallio, retexi corpous. *Id. eo Florid. n.* 4. (*al.* l. 1.) Pallio cadavera operiri, & philosophos amiciri. ¶ De velis, quibus ornantur ædes. *Prudent.* l. 2. *contra Symmach.* v. 726. Quos sparsam flores? quibus infertabo coroois Attia? quæ festis suspendam pallia portis?

PALLOR, oris, m. *pallidezza, pallidore, pallore*, ἔχθος, ὠχρότης, color ille, qui in pelle accidit, decadente sanguine, vel ex metu, vel ex morbo. *Cic.* 4. *Tuscul. c.* 8. *ad fin.* Pudorem rubor, terrorem pallor & tremor consequitur. *Horat. epod.* 7. v. 65. albus ora pallor inficit. & *epod.* 10. v. 15. O quantus instat cautis sudor tuis, Tibique pallor luteus! *Ovid.* 4. *Met.* v. 266. Membra ferunt hastisse solo: partemque coloris, Luridus ex sanguis pallor convertit in herbas. *Id.* 1. *Trist. el.* 4. v. 21. Navita confessus gelido pallore timorem. ¶ Tribuitur amantibus, quia morbus est amor. *Propert.*

pert. l. 1. el. 5. v. 21. Nec jam pallorem toties mirabere noſtrum. *Horat. l. 3. od. 10. v. 14.* tinctus viola pallor amantium. *Stat. 12. Theb. v. 735.* Pallor exanimis. *Ovid. 8. Met. v. 790.* facit comitem Lamia. ¶ Item Inferis. *Lucan. l. 5. v. 628.* latet obſcurus aer Infernæ pallore domus. *Al. lig.* ſqualore. *Id. l. 6. v. 517.* terribilis Stygio facies pallore. *Ovid. 4. Met. v. 436.* Pallor hiemſque tenent late loca ſenta. ¶ Metonymice eſt timor, cujus eſt indicium. *Propert. in fin. el. 4. l. 2.* Hic tibi pallor, Cynthia, verſus erit. *Plaut. Men. 4. 2. 46.* Nihil equidem paveo: palla pallorem incutit. *Stat. l. 5. ſilv. 1. v. 70.* quantus pro conjuge pallor. ¶ Hinc in Fabulis eſt deus timorem injiciens. *Lactant. l. 1. c. 20.* Pavorem, Palloremque Tullus Hoſtilius figuravit & coluit. *Liv. l. 1. c. 27.* Tullus *in re* trepida duodecim vovit Salios, ſanctæ Pallori, & Pavori. ¶ Metaphorice dicitur de colore ſignificato cujuſcunque mi, *ſcelerimonos. Lucan. l. 7. v. 600.* & *Plin. l. 2. c. 30.* obſcurus ſolis pallor. *Ovid. Met. 8. v. 759.* Et pariter frondes, pariter pallere glandes Cernere, ac longi pallorem ducere rami. *Lucr. l. 4. v. 336.* Quæ contage ſua palloribus omnia pingunt. ¶ Primus Auroræ pallor *Statio l. 2. Theb. v. 333.* eſt, cum primum Aurora incipit albeſcere. ¶ Apud *Colum. l. 12. R. R. c. 55. palior* dicitur naturalis color ſeminis ſinapis. ¶ Item mœror, qui ex ſitu & humore provenit. *Vitruv. l. 6. c. 7.* Bibliothecæ ad Orientem ſpectare debent, nam in his, quæ ad Meridiem, & Occidentem ſpectant, a tineis & humore vitiantur, quod veſti humidi advenientes procreant eas, & alunt, infundentesque humidos ſpiritus, pallore volumina corrumpunt. *di mufa:* vel ſimpliciter intellige de pallore, quo litteræ decolores fiunt, & vanescunt. *Colum. l. 12. l. 50. a med.* Nova dolia liquida gummi perluere, ficcataque ſuffumigare alba cera, ne pallorem capiant. *& in fin. cap. 42.* Refrigeratum medicamentum dijicitur in vas fictile novum picatum, idque gypſatum alte ſuffunditur, ne pallorem trahat. *Lucil.* apud *Non. c. 6. n. 81.* Lanæ opus omne perit: pallor, tinea omnia cædunt.

PALLULA, æ, f. diminut. parva palla. *Plaut. Trucul. t. 1. 32.* Conſciſſa pallula eſt. *Adde 2. 2. 26. & c. 6. 55.*

PALMA, æ, f. *palmo della mano, Ital.* παλάμη, planum illud, & ex parte concavum in manu, quæ & vola dicitur: a fecunda vocc Græca allata, quam dicunt eſſe a παλάω, vibro. *Cic. in Orat. c. 32.* Cum pugnum fecerint, dialecticam ajebat ejuſmodi eſſe: eum autem manum dilatavemit, palmæ illius ſimilem eloquentiam eſſe dicebat. *Celſ. l. 8. c. 28.* In palma quoque oſſa interdum ſuis ſedibus promoventur. *Virg. 8. Æn. v. 69.* civis urdum de flumine palmis Suſtulit. *Perſon. in Satyr. c. 95.* Os hominis palma excuſſiſſima palfat. *con poſamiſſima guanciata. Plin. l. 9. ep. 24.* aliquem palma percutere. *dare una ſchiaffo.* Sic *Juvenal. ſat. 13. v. 128.* plana ſonantem palma. ¶ Per ſynecdoch. eſt ipſa manus, *mano Plaut. Caſ. 2. 6. 33.* Compreſſan' palmas, an porrecta ferio? *Cic. pro Sext. c. 55.* Voces quidem, & palmarum intentus, & maledictorum clamorem omnes profuderunt. *Caſ. l. 3. B. Civ. 2. 98.* Paſſis palmis, projecti ad terram, ſtentes ab eo petierunt ſalutem. *Virg. 2. Æn. v. 406.* teneras arcebat vincula palmas. *& lib. 2. v. 97.* duplices tendens ad ſidera palmas. *Ovid. Met. 5. v. 103.* amplexus tremulis altaria palmis. *Val. Flacc. l. 8. v. 44.* primis ſupplex dedit oſcula palmis. *Sil. l. 17. v. 143.* Sceptriferis arcta palmas vioxere catena. ¶ *Palma* item, Græce φοίνιξ, *palmizio*, arbor eſt, cujus fractus dactylus dicitur: ita dicta, quod expanſis eſt nimis in modum manus hominis explicatæ: quemadmodum fructus ejus dactylus, h. e. digitus, dicitur. In Italia ſterilis eſt: in Hiſpania rearitimis fructam quidem fert, ſed imaturam: ducem in Africa, ſed ſua im exuberantem. At in Ægypto, Judæa, & Oriente fructuoſiſſima eſt, & plurima provenit, multoſque victus alios præbet. Nam ex fructu & vinum conficitur, & gentium aliquibus etiam panis, plurimis vero etiam quadrupedum cibus. Folliis autem ad funes, vitiliumque aceaus, & capitum levia umbracula: ligno ad materias. Ex palmis etiam ſcopæ fiebant. Unde *Horat. l. 2. ſat. 4. v. 83.* Teſtipides varios lutulenta radem palma? Adde *Martial. l. 14. epigr. 82.* ¶ Palmarum genera aſque ad undequinquaginta eſſe ait *Plin. l. 13. c. 4.* ubi ſuſa multa de hac arbore. *& cap. 11.* ex *Theophraſto* tradit, anta chartarum uſum ſcripturatum primo palmarum foliis. *Idem lib. 16. c. 42.* vanum arborem eſſe dicit, & impoſito pondere in diverſum curvari, h. e. non in ſoſtrica, ut ceteræ, ſed fornicatim ſe flectere. *& Theophraſt. l. 5. c. 7. de hiſt. plant.* Γ' χυρὸν δὲ καὶ ὁ φοίνιξ, ἀπὸ τῆς κάμψεως ἐπὶ θάτερα, ἐν τοῖς ἄνεμοις γίνεται. Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τὰ τοιαῦτα ἀντέχει, ὁ δὲ φοῖνιξ ἐκ τοῦ ἄνω. Clarius *Gelen. l. 3. c. 6.* ex *Ariſtotele.* Si ſuper palmæ arboris lignum magna pondem imponas, ac tam graviter urgeas, oneresque, ut magnitudo oneris ſuſtineri non queat, non deorſum palma cedit, ſed adverſus pondus reſurgit, & farſum nititur recurvaturque. ¶ Hinc ſæpe ponitur pro victoria. Dabatur enim victori corona ex ea, vel ramus manu geſtandus; ut qui ingruenti adverſa ſo minime ceſſiſſet, ſed præſenti virtute non reſtitiſſet modo, ſed contra iviſſet, ſuperaſſetque. *Liv. 2. ubi. l. 10.* Eodem anno coronati primum ob res bello bene geſtas lodos Romanos ſpectaverunt: palmæque tum primum, translato e Græcia more, victoribus datæ. *Cic. pro Roſc. Amer. 2. 6.* Alter plurimarum palmarum etus ac nobilis gladiator haberor. *Id. de clar. Orat. c. 47.* Nec in quadrigis eum ſecundum numeraveris aut tertium, qui vix e carceribus exierit, cum palmam jam primas acceperit. *Horat. l. 4. od. 2. v. 17.* quos Elea domum reducit palma cæleſtes. *Cic. de Senect. c. 6.* De Carthagine vereri eos ante deſinam, quam illam excidam eſſe cognovero: quam palmam etiam dii immortales tibi, Scipio, referrent. *Id. 3. de Orat. c. 35.* Sin quæritur, quid unum excellat ex oratibus, docto oratori palma danda'ſit. *Ovid. 2. de ar. am. v. 3.* palma donare aliquem. *Cic. Attic. l. 4. ep. 15.* Ne diutius pendeas, palmam tulit. *Varr. l. 3. R. R. c. 16. ante med.* Siculam mel fert palmam, quod ibi thymum bonum & frequens 28. *vertu la palma:* præſtantius eſt & optimum. *Juvenal. ſat. 11. v. 178.* Conditur (liados cantabitur, atque Maronis Alfiſoni dubiam facientis carmina palmam. *Cic. c. de Orat. c. 56.* Cujuſpiam rei palmam deferre alicui. *v. a.* primam laudem, principatum. *Juſtin. l. 12. c. 6.* Citus fiducia amicitiæ regiæ, cujus palmam tenebat. *l. c.* primum locum. *Terent. Heaut 4. 3. 31.* Hæc equidem conſilio palmam do. *l. c.* optimum eſſe judico ad obtinendum quod volumus. ¶ Palmæ ramis ornati ſolitas fores cauſidicorum, qui vicifſent, at lauea lus oratorum, colligimus *ex Martial. l. 7. epigr. 67. & Juvenal. ſat. 7. v. 118.* ¶ Palmæ pro ipſo victore. *Virg. 5. Æn. v. 339.* Poſt Helymus ſubit, *&* nunc tertia palma Diores. *Sil. l. 16. v. 504. & 574.* Tertia palma habuit geminos (*cornes*) inſignis Acorteus. ¶ Et pro eo, qui vincendus eſt. *Sil. l. 4. v. 32.* Ultima ceſſabat ſortis jam palma duobus, Virbius. ¶ *Palma* etiam dicitur dactylus, palmæ fructus. *Perſ. ſat. 6. v. 36.* poſquam ſunere Urbi Cum pipere, & palmis venit. *Ade Ovid. 1. Faſt. v. 185.* ¶ Item uvæ jus ſtipellum in vite, unde uvæ naſcuntur: videturque *Varroni l. 1. R. R. c. 31.* dictum primo *pertiſima*, a pediendo: exin mutatis litteris, *palmes*: alii multo rectius a ſimilitudine *palmæ*, ſeu manus hominis. V. *Palmes*, quod idem eſt. Uſurpatur hoc ſenſu ab *eod.* etiam *lib. 1. c. 8. ad fin. & 2 Colum. l. 3. c. 17. in fin. & lib. 4. c. 15. 21. & 24.* Neque ſolum de vitibus, ſed de aliis quoque arboribus, et de populo a *Plin. l. 24. c. 1.* de ulmo *l. 17. c. 23.* Significatur autem pars ea teres materiæ, cujus ab utroque latere ramuli, ceu digiti enaſcuntur. ¶ Ab eadem ſimilitudine manus hominis *palma* vocatur pro noſtrorum. *Plin. l. 10. c. 22.* Palmas pedum unſeris torquere. ¶ Item remi pars imo latior. *Vitruv. l. 10. c. 8. a med.* Cum remi impelluntur, extremis progredientibus palmis in maris undis. *Labet.* apud *Non. c. 2. n. 637.* Nec palmarum pulſus, nec portiſculi. Adde *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 7.* ¶ Eſt etiam hoc nomine fructus arboris in Ægypto, ſimilem proximumque uvam habens myrobalano in ungaentis. *Plin. l. 12. c. 22.* ¶ Item arbor in Judæa, fitientibus naſcens in Hammoniaca Africæ regione, in Ægypto, & Syria, odorata, pingui lacryma, quæ in unguenta additur, ad domandum oleum. Alii elaion vocant, alii ſpathen. *Id. ibid. 2. ult.* ¶ Item genus fraticis marini. *Id. l. 13. c. ult.* ¶ Denique *palma* pro *parma* conſtanter in omnib. libr. teſte *Brunkuſ.* legitur in illo *Tibull. l. 1. el. 10. extr.* Fixa notet caſus aurea palma meos. Sic apud *Propert. ſol* noo eadem libror. conſtantia, *l. 2. el. 19. v. 41.* Et vetus in templo bellica palma vacat. *& lib. 4. el. 10. v. 40.* Bellica cui veſti palma miſſa ducis. *Turnebus l. 3. adverſar. c. 7.* palmam a parma originem trahem patat: unde oil miram, ſi altera pro altera ſcribitur. Sic in ſupra allato *Vitruvii* loco *parmam* eſſe in MSS. teſtatur.

PALMARIS, re, ad palmam pertinens. *Cic. Phil. 6. 2. 5. ad fin.* Illa ſtatua palmaris, de qua noo poſſem ſine riſu dicere. *b. c.* quæ excellit inter omnes, & veluti palmare ferr. *Manut.* ¶ Item qui palmam meretur. *Id. 1. de nat. Deor. c. 8.* Sed illa (*ſententia*) palmaris quidem, quod, &c. *b. c.* optima, & quæ palma digna: & eſt eo loco ironia. ¶ *Palmaris dea* apud *Apul. l. c. Metam.* eſt Victoria, cujus inſigne palma. ¶ De Iudis Palmaribus, qui memorantur in fragmento veteris Lapidis Beneventani, qui refertur etiam a *Muratur. pag. 619. n. 3.* variæ ſunt conjecturæ, quas V. in *Diſſertat. to. antiquit. Benevent. pag. 273. Muratur.* putat, ita dictos eſſe, quod in his palmæ rami victori darentur. ¶ Item palmi menſuram habens, *di una palma*, ἀπὸ σπιθαμῆς, vel παλαιστιαῖος. *Varr. l. c. R. R. c. 35.* Roſa conciditur radicitus in virgolas palmares, & obruitur. *Colum. l. 8. c. 3. fub fin. & lib. 11. c. 3.* Palmaria ſpatia. (hoc poſſet eſſe: etiam a *Palmarius.*) *Pallad. in Februar. c. 24.* Palmares ſcrobes. *Arnob. l. 6. pag. 204.* Signa modo parvula fieri, & palmarem in minutem contrahi, modo in immenſum tolli. ¶ Ad palmam arborem pertinens. *Ammian. l. 24. c. 4. (al. te.)* Jumenta, quæ in lucis palmaribus veſcebantur.

PALMARIUS, a, um, palmæ dignus, optimus, præcipuus. *Terent. Eun. 5. 4. 8.* Id vero eſt, quod ego mihi puto palmarium, ma reperiſſe, quem ego adoleſcentulum ſic meretricium ingenio poſſe nolcere. ¶ *Palmaria inſula* eſt in mari Tyrrheno, ultra oſtia Tiberis. *Plin. l. 3. c. 6. & Varr. l. 3. R. R. c. 5.* ¶ *Palmarium, ii*, merces, quæ datur cauſidico poſt cauſam actam, & litem obtentam. *Digeſt. lib. 50. tit. 13. leg. 1. ad fin.* ¶ *A palmare* palmi menſuram habens. V. vocem præced.

PALMATIAS, æ, m. παλμάτιας, ſpecies terræmotus, cujus agitatione illa, quæ trepidant, ſine inclinationis periculo nutant, cum directi tamen ruinis datum retinent, ut *Apul. deſcribit, de Mundo.* Eſt autem Græca vox, a παλλω, vibro, quatio, agito.

PALMATUS, a, um, ad palmam pertinens. *Veſtis palmata* quæ palmæ folia habet intexta. *Liv. l. 30. c. 15. ad fin.* Maſſiniſſam regem appellatum toga picta, & palmata tunica donat. *Id. l. 10. c. 7. a med.* Tunica palmata, & toga picta, & corona triumphali honorare aliquem. *Martial. l. 7. epigr. 1.* Palmataque ducem ſed cito redde togæ. *Valer. Max. l. 9. c. 1. n. 5.* Metellus Pius cum palmata veſte convivia celebrabat. ¶ Fuit propria triumphantium: & dictam putat *Feſtus* in *Pilla*, non a palma arbore, ſed quod clavos intextos haberet latos inſtar palmæ manus: qua re putaſſe videtur, palmatam tunicam a laticlavia non differre: quod præter alios *Manut.* rejecit *de quæſt. per epiſt. ubi de Tunica, p. m. 48. & 49.* Itaque ſive toga, ſive tunica, palmata a palma arbore dicta eſt: quæ quia victoriæ ſignum eſt, merito intexebatur veſtibus triumphantium. Cum de toga dicitur, eadem eſt cum toga picta. Nam cum

Sitz. in Claud. v. 17 ait, triumphum Claudii ſecutos eos, qui triumphalia ornamenta erant adepti, ſed ceteroe *in* prætexta, Craſſum Frugi in veſte palmata, quod eam honorem iteruerat; videtur prætextam palmatæ quodammodo oppoſuiſſe, *h. e.* togam cum aſſata purpura togæ pictæ: ut obſervat *Meurſ. loc. cit.* ubi *de Toga*, p. m. 98. Palmatam togam memorant etiam *Serv. ad Æn.* 12. v. 334. & *Apul. in Apolog.* qui eodem modo intelligendi videntur: item *Martial.* ſupra allatus. Qui vero palmatam veſtem dixere, tum de tunica, tum de toga intelligi poſſunt. Potius tamen de tunica. Nam ſæpius, & magis propriè de ea dicitur, & cum toga picta, vel purpurea conjungitur, ut e *Liv. locis cit.* quibus adde *lib.* 31. *c.* 12. *Trebell. Poll. in Gallien.* c. 8. & *Flor. l.* 1. *c.* 5. ubi effigiem ejus ea Auguſti nummo *Gravius* exhibet. ¶ *Palmata* abſolute. *Pacat in Paneg. ad Theodoſ.* c. 9. Dictos ferentibus faſces, & miſſa cum curulibus ſuis palmatas. *Gratian. in epiſt. ad Auſon. in hujus Gratior. act.* c. 22. Palmatam tibi miſi, in qua Conſtantius parens noſter intextus eſt. *Sidon. carm.* 5. v. 4. meritiſque laborum. Poſt palmam palmam venit. Adde *lib.* 1. *ep.* 5. *ſub fin.* & *lib.* 8. *ep.* 6. & 8. item *Vopiſc. in Probo*, c. 7. Porro ex *Sidon.* & *Auſon.* diſcimus, & alii quoque, præter folia palmarum, procedente tempore, interi huiuſmodi veſti conſuetiſſe, & a conſulibus etiam ſine triumpho fuiſſe geſtatam. Fortaſſe etiam ab his cum trabea conſulari confunditur. ¶ *Palmatus conſul*, palmam tunica indutus. *Hieron. epiſt.* 24. *ad Marcellam.* ¶ *Tunicam Jovis* appellat *Juvenal. ſat.* 10. v. 38. tum quia tali habitu Jupiter Capitolinus indutus erat, tum quia triumphaturi eam ex Capitolio ſumebant. *Liv. l.* 10. *c.* 7. & *Lavagnid. in Alexand. Severi*, c. 40. ¶ *Palmati lapides* dicuntur, qui facti palmæ intus figuram referunt: cujuſmodi apud Mundam urbem Hiſpaniæ reperiri, ſcribit *Plin. l.* 36. *c.* 18. ¶ *Palmatus paries*, veſtigio palmæ manus ſanguine imbutæ aſperſus. *Quintil. declam.* 9. *in Leonidam*, & *cap.* 11. & 12. ¶ *Palmati errores* apud *Capitolin. in Gordian. c.* 3. *ad fin.* cornua habentes ſua, & ramoſa, inſtar palmæ manus cum digitis. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 45. Natura aliorum cornua finxit in palmæ, digitoſque emiſit ee ita: unde platycerotas vocant. ¶ De *Palmatæ equus* V. in *Homogeneum*.

PALMENSIS, ſe, udject. Palmenſe ager eſt in Piceno, ubi nunc caſtellum, *la torre de Palma*. *Plin. l.* 3. *c.* 13. ¶ Hinc *vina Palmenſia* inter optima enumerantur a *Plin. l.* 14. *c.* 6. it. appellata a palma una forte cauta, ut *Id. ibid.* notat. ¶ Legitur & *Palmeſia*.

PALMENTUM pro pavimento legi in tribus antiquis Inſcriptionib. contenit *Gravius in præfat. ad Tac. XI. Ann. quæſt. Rom. pag.* 4.

PALMES, itis, m. *trabe, palmite*, πάμπινος, ſarmentum, ſi gellum, vitis ramus utilis ad fructum: ſcilicet materia illa, quæ quotannis ex vitis brachio emergit, & gemmas producit, & indurefcit (nam dum adhuc viridis ac tenera eſt *pampinus* propria dicitur) quæ deinde in ramuſculos abeunt, & palmæ cujuſdam digitos faciunt. *Cæſ. anal.* ex *Feſto* Palmites vitium ſarmenta appellantur, quod in modum palmarum humanarum virgulas, quaſi digitos, edunt. Hic potant Eruditi factum eſſe a *palmus vitis*, unde per ſyncop. *palmitis*, ſeu *palmetis*, inde *palmes*, *Colum. l.* 5. *c.* 6. *a med.* Palmitum duo genera ſunt: alterum quod ex duro provenit: quod quia primo anno plerumque frondem ſine fructu affert, pampinarium vocant. alterum quod ex annículo palmite promittur: quod quia protinus creat, fructuarium appellant. (eadem fere *Plin.* habet *l.* 17. *c.* 22.) *Id. l.* 4. *c.* 22. Hæc brachia ſæpe erat interim ſinguli palmitibus in fructum ſubmitti. *Id. cap.* 17. Si oculi ſinguli ſub jugo binos pampinos emiſerint, quamvis hegos fructus offendant, detrahendi ſunt ne ſinguli palmites, quo latior quæ ſupereſt matureſcat, conſurgat. (Hic palmes pro pampino ſumitur. Adde *cap.* 7.) *Plin. loc. cit.* Palmes duas trefve gemmas ſub jugo habere debet, ex quibus materia naſcatur: tunc per jugum mergi, ulligarique, ut ſuſtineatur jugo, non pendeat. *Id. l.* 14. *c.* 1. Vites tonſura annua coercentur, & vie earum omnis avocatur in palmites. *Virg. Ecl.* 7. v. 48. jam læto turgent in palmite gemmæ. *Ovid. t. Faſt.* v. 152. Et nova de gravido palmite gemma tumet. ¶ Per ſynecdoch. ipſa vitis, aut vinea. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 1. v. 147. Icario nemorioſus palmite Gyarus. *Martial. l.* 8. *epigr.* 40. Non horti, neque palmitis beati, Sed mri memorie, Priane, cultus. ¶ Dicitur etiam de ramis mitioribus aliarum arborum. *Lucan. l.* 4. v. 326. Tunc herbas, frondeſque terunt, & rore madentes Deſtringunt ramos, & ſi quos palmite crudo Arboris, aut tenera ſuccos preſſere medulla. *Plin. l.* 13. *c.* 4. *de palma*. Pomum non inter folia, ut in ceteris, ſed ſuis inter ramos palmitibus racemoſum.

PALMESIUS. V. *Pelusiotes*.

PALMETUM, i, n. *palmeto*, φοινικών, locus palmis conſitus. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. v. 184. Ungi Præferat Herodis palmetis pinguibus. *Juſtin. l.* 36, *c.* 3. Silva ubertate & amœnitate ioſignis: ſiquidem palmeto, & opobalſamo diſtinguitur. *Plin. l.* 5. *c.* 14. Hiericus palmetis conſita. *Id. l.* 6. *c.* 32. *ſub fin.* Cynaria inſula palmetis caryotas ferentibus ubundat. Adde *Tacit. l.* 5. *Hiſtor. c.* 6.

PALMEUS, a, um, *di palma*, qui eſt ex palmo arbore, *conſtans*, φοινικινος. *Vitruv. l.* 10. *c.* ult. *ad fin.* Palmeæ tabulæ. *Column. l.* 5. *c.* 15. *a med.* Palmeis tegetibus vineas adumbrare. *Pallad. in Februar. tit.* 27. Palmea ſporta colaco aliquid. *Plin. l.* 12. *c.* 17. *a med.* Palmeum vinum.

PALMICEUS, & Palmicius, a, um, udject. palmeus, ut Palmicea ſporta ex palmarum follie texta. *Sulpic. Sever. Dial.* 2. *de virtutib. Monach. c.* 11. & 14.

PALMIFER, ra, rum, *che produce palme*, φοινικοφορος, ferens palmas. *Ovid. 2. Amor. el.* 13. v. 8. Et Memphia, palmiferamque Pharon. *Propert. l.* 4. *el.* 5. v. 25. palmiferæ Thebæ. *Sil. l.* 3. v. 600. palmifera Idume,

PALMIGER, a, um, palmam gerens. *Plin. l.* 35. *c.* 4. *ad fin.* Nemeam ſedentem ſupra leonem, palmigeram ipſam, addante cum baculo ſene, &c.

PALMIPEDALIS, le, *d'un piede e un palmo*, pedis & palmi menſuram habens. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 4. *a med.* In haris limen palmipedale, ne porci ex hara, cum mater prodit, tranſilire poſſint. *Vitruv. l.* 10. *c.* 20. Cardines craſſitudine quoquo verſus palmipedales. *Colum. l.* 3. *c.* 19. palmipedalia malleolus. ¶ Apud *Vitruv. l.* 10. *c.* 22. in plerisque edit. & MSS. apud *Palmam* habetur *palmopedalis*: ſed prius eſt Latinius.

PALMIPES, ĕdis, *chi ha i piedi larghi*, latos inſtar palmæ manus habens pedes, ευπλατοπους. *Plin. l.* 10. *c.* 12. Vultures aut aduncos ungues habent, aut palmipedum in genere ſunt, uti anſeres. Adde *lib.* 11. *c.* 47. ¶ Item menſurum pedis & palmi habens, palmipedalis, *di un piede e un palmo*. *Plin. l.* 17. *c.* 20. Populus ulla feritur palmipede intervallo. ¶ Apud *Vitruv.* legitur *palmopes l.* 5. *c.* 6. *extr.* Gradus ſpectaculorum ne minus alti ſint palmopede. Ita pleraque edit. & MSS. apud *Palmam*: ſed *palmipes* rectius eſt.

PALMIPRIMUM VINUM, e ſicis factum, ita dicitur, quaſi primum fit poſt illud, quod fit a palmis. *Plin. l.* 14. *c.* 16.

PALMO, as, avi, atum, a. *t.* ligo, *ſculco*. Fortaſſe ab *palma*, h. e. flagello vitium. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *ſub fin.* Ceterum palmare, hoc eſt materiae alligare, hoc tempore non expedit. ¶ Eſt item palma ſignum & notam imprimens. *Quintil. in declam.* 2. *c.* 12. Præterea cum manus ea perit, qua palmare veſtigium poſſit, &c.

PALMOPES. V. *Palmipes*.

PALMOSUS, a, um, *pomifer*, palmis abundans. *Virg. l.* 3. *Æn.* v. 705. Teque datis linquo ventis, palmoſa Selinus.

PALMULA, æ, f. extrema pars remi a ſimilitudine palmæ humanæ, teſte *Paulo ex Feſto*, quod in modum palmæ hominis protenſa eſt. *Virg.* 5. *Æn.* v. 163. Et lævae ſtringat, ſine, palmula cautes. *Apul. in Florid. n.* 12. (*al. l.* 2.) Color piſtacco viridie & intimis plumulis, & extimie pulmulis. *h. e.* alis, quæ ſunt veluti manus ad volandum: unde *remigum alarum* dixit *Virg. Æn.* 1. v. 305. ¶ Sunt & *palmulæ* fructus palmæ, qui & dactyli, & caryotæ dicuntur. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 67. Nucem juglandem, & palmulam, & ficum Sabinam quanto citius proſeras, jucundiore uta. Adde *Cæſ. l.* 2. *c.* 60. ¶ Sumitur etiam pro parva manu. *Varr* apud *Non. c.* 4. *n.* 371. Valete, & me palmulis producite. *Apul. l.* 8. *Metam.* Decora brachia ſæviciabus palmulie conterberat. Adde *lib.* 2. 3. 11. &c.

PALMULARIS, m, e, palmulam, h. e. parvam manum, pertinens. *Martian. Capell. in carm. e. l.* 8. frictuoſos palmulari madida detergit ora.

PALMUS, i, m. *palmo, ſpanna*, menſuræ genus. Duplex eſt major & minor. Minorem *Vitruv.* docet *l.* 3. *c.* 1. *a med.* habere digitos quatuor (intellige compreſſos, & cohærentes) & eſſe quartam partem pedis, quia pes ſexdecim digitos habet. Hinc *Frontin. de aquæduct. urbis*, 24. digitum eſſe ait ſeptimadecimam partem pedis. Hic palmus Græce dicitur παλαιστὴ, δῶρον, δωρὰς, & διαστολὴ μικρὰ. Mejus, Grace ενθενὰρ, continet digitos duodecim, nempe illud ſpatium, quod eſt inter ſummum pollicem, & minimum digitum expanſos. Dicitur etiam *dodrans*, quia ad pedem quarta pars deeſt. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 7. Columbario eſſe oportet lutus ternorum palmorum ex omnibus partibus. *Plin. l.* 12. *c.* 13. Amomum fruteæ myrtuoſus, palmi altitudine. ¶ Eſt a *palma* manus, quia ſive minor, ſive major, manu explicata ſit. Quin *palmus* pro *palma* uſurpatur a *Vitruv.* cum ait *l.* 2. *c.* 3. Doron Græci appellant palmum, quod manuum dario Græce δῶρον appellatur: id autem ſemper geritur per manus palmum. Sic *Plin. l.* 35. *c.* 14. Græci antiqui doron palmum vocabant: & ideo dora munera, quia manu dantur.

PALMYRENUS, & Palmirenus, a, um, ad Palmyram, ſeu Palmiram pertinens, quæ urbs eſt Syriæ in Arabia deſertæ conſoio. *Plin. l.* 5. *c.* 25. Palmyra urbs nobilis ſitu, divitiis ſoli, & aquis undique circumfluens, ambitu arenis iacludit agros: ac veluti tertie exemplo a rerum natura, private ſorte inter duo imperia ſumma, Romanorum, Parthorumque, & primo in diſcordia ſemper utrinque cura. *& cap.* 24. *in fin.* Relinquit Syriæ Palmyrenas ſolitudines. ¶ Græci codices conſtanter per υ ſcribunt, iaſte *Hordonio*, Pliniani per ι.

PALO, as, avi, atum, a. *t. palare*, πασσαλεύω, palis ſulcio, munio, pedo. *Colum. l.* 11. *c.* 2. Reliqua pertes vinnarum nunc palandæ & alligandæ ſunt. *& ibid. ſub fin.* Ut vitis paletur, & capite tenue alligetur. *Pallad. in Novembr. tit.* 15. Si humidus locus ad accipienda fundamenta palandus eſt. *ſi des paleſcere.* ¶ Pro *palari* V. in voce ſequenti.

PALOR, ari, atus ſum, dep. 1. *andar qua e là, dispergerſi, sbandarſi*, πεφεύγομαι, ἐξάπτωσις, πλανώμαι, huc illuc vagor, diſperſus erro. *Liv. l.* 17. *c.* 47. *a med.* Defertum a ducibus agmen per agros palatur. *Tacit. 3. Hiſtor. cap.* 80. Palantur comites, occidituræ proximus lictor. *& lib.* 4. *c.* 28. Auxilia totis campis palantur. *& lib.* 3. *c.* 17. *extr.* Qui modo per agros fuga palabantur. ¶ Sæpe uſum habet in particip. *Salluſt. in Jug. c.* 21. Vagi, palantes, quas nox coegerat, ſedes habebant, *diſperſi*. *Lucret. l.* 4. v. 576. Palantm comites cum montee inter opaca Quirinum, & magna diſperſos voce ciemus. *Liv. l.* 2. *c.* 11. Palantes in agris oppreſſit. *Flor. l.* 1. *c.* 17. Inconditos & palantes aggreſſus. *Juſtin. l.* 15. *c.* 3. Inſectari palantes hoſtes. *Tacit. t. Ann. c.* 30. Palantes extra caſtra. *Virg.* 12. *Æn.* v. 738. terga dabant palantiu Teucri. *Plin. l.* 9. *c.* 35. Palantes conchas retibus includere. *Val. Flacc. l.* 4. v. 506. atque oculis palantia monſtra ſequuntur. *h. e.* Harpyias diſſugientes.

Digitized by Google

tes. *Virg. g. Æn. v.* 21. palantesque polo ſtellas. *errantes*. *Plin. in Pomp. c.* 30. *de Nilo*. Pars magna terrarum mergi palantibus amne conſueta. *inundante*. ¶ Translate *Lucret. l.* 2. *v.* 9. Deſpicere unde queas alios, paſſimque videre Errare, atque viam palantes quærere vitæ. *Ovid. Metam.* 14. *v.* 150. Palantesque animos hominum, ec rationis egentes Deſpectare procul, trepidoſque, obitumque timentes. ¶ Aliud particip. *palatus* V. ſuo loco. ¶ Etiam *palo*, *as*, hoc ſenſu dixere. *Sulpicia in ſat. v.* 43. Sic noſtri palare ſenem dicuntur.

PALPABILIS, le, *palpabile*, ψηλαφητὸς, qui palpari, & tangi poteſt. *Oroſ. l.* 1. *c.* 10. Tenebræ imaginibus diræ, craſſitudine palpabiles, diuturnitate fœdes.

PALPAMEN, inis, n. palpatio, tactus, ψηλάφημα. *Prudent. in Hamartig. v.* 302. Ipſa etiam, toto pollet qui corpore, tactus Palpamen tenerum blandis ſ fotibus ambit.

PALPAMENTUM, ti, n. palpamen, palpatio. Translate *Ammian. l.* 27. *c.* 12. (*al.* 27.) Eunuchus Cylaces, aptuſque ad muliebria palpamenta, propa monia ipſa propere venit.

PALPATIO, nuit, ſ. ψηλάφησις, actus palpandi. Translate *Plaut. Men.* 4. 2. 42. Vin' hunc rogem? *Pe.* nuſer hinc palpationes.

PALPATOR, oris, m. qui palpat. Translate *Plaut. Men.* 2. 1. 35. Sycophantæ ‖ & palpatores plurimi in urbe hac habitant. *b. e.* blandi adulatores. *Id. Rud.* 1. 2. 38. Malus, perjurus, palpator.

PALPATUS, a, um, *palpare*, *accarezzare*, mollibus tactus, blanditus. *Prudent. perſtephan.* 4. *de S. Hippol. v.* 89. duo cogunt animalia freni Ignara, inſueto ſubdere colla jugo, Non ſtabulis, blandive manu palpata magiſtri.

PALPEBRÆ, arum, f. *palpebre*, βλέφαρα, tunicæ, ſeu tegumenta oculorum, quæ & *gene* dicuntur. *Cic. 2. de nat. Deor. c.* 57. Palpebræ, quæ ſunt tegumenta oculorum, molliſſimæ tactu, ne læderent oculum, aptiſſimæ factæ, & ad claudendas pupulas, ne quid incideret, & ad aperiendas: idque providit, ut identidem fieri poſſet ſum maxima celeritate. Munitæque ſunt palpebræ tanquam vallo pilorum, &c. *Id. in Piſon. c.* 19. Regulum, infectis palpebris, vigilando necaverunt. *Pallad. in Mart. tit.* 14. Si alicus diſcolores pilos in palpebris, aut auribus geret. Adde *Lucret. l.* 4. *v.* 950. *Tuberon.* apud *Gell. l.* 6. *c.* 4. *Plin. l.* 23. *c.* 1. *a med.* & *lib.* 32. *c.* 7. & *Lactant. de Opif. Dei*, *c.* 10. ¶ In ſing. num. *Non. c.* 3. *n.* 164. teſtatur, *palpebrum* genere neutro ſuo tempore dictum eſſe. Hoc tamen ſum exemplis. *Feſt. l.* 5. *c.* 26. *ſtell.* 23. Si diſciſſa auris ima eſt, vel palpebra, vel labrum. ¶ *Lactant. loc. cit.* ducit a *palpando*, quia leviter & crebro moventur. Alii a *palpando*, quia leviter, & blande tanquam oculos: alii a Græca voce aliate. V. *Feſt.* ¶ Per ſynecdochen ſunt ipſi pili in extremis palpebris naſcentes. *Plin l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 56. Palpebræ in genis homini utrinque. *Id. l.* 23. *c.* ult. Capnos evulſas palpebras renaſci prohibet. ¶ *Chariſ. l.* 1. *pag.* 81. *Putſch.* tradit, *Varron.* diviſe *palpetra*: quoſdam vero ita diſtinguere, ut *palpetræ* genas, *palpebræ* ipſos pilos ſignificent. Sed hæc magis videntur.

PALPEBRALIS, le, ad palpebras pertinens, ut Palpebrales ſetæ, *Prudent. in Hamartig. v.* 280.

PALPEBRARIS, re, palpebralis. *Cal. Aurel. Tard. l.* 4. *c.* 2. *ſub fin.* Collyria palpebraria.

PALPEBRATIO, onis, ſ. palpebrarum motus. *Cal. Aurel. Acut. l.* 1. *c.* 3. Sens u la palpebr tione. Adde *Tard.* 1. *c.* 5.

PALPEBRO, as, a. 1. palpabras frequenter moveo. *Cal. Aurel. Acut. l.* 2. *c.* 12. Palpebrant ægrotantes.

PALPITATIO, onis, ſ. *palpitazione*, παλμὸς, frequens & continuus motus cordis, item partium ſingularum corporis animalis. *Plin. l.* 32. *c.* 5. Iraponat ſupra cordis palpitationem mulieri dormicanti. *& cap.* 10. Palpitatio oculorum. *Id. l.* 11. *c.* 4. Inſectis divulſis præcipue vivacitas, & partium ſingularum palpitatio.

PALPITATUS, us, m. palpitatio. Io ſexto caſu ſingulari *Plin. l.* 9. *c.* 30. Impoſito lapillo extra corpus, ne palpitatu ſpiciatur.

PALPITO, as, avi, atum, n. 1. *palpitare*, παλμᾶσθαι, leviter ac frequenter moveor, & præcipue de corde dicitur. *Cic. 2. de nat. Deor. c.* 9. Cum cor animantis alicujus evulſum ite mobiliter palpitaret, ut imitaretur ignem celeritatem. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 49. Cerebrum uni homini in inſtantu palpitet. *Id. l.* 9. *c.* 57. Piſces qui ad pabula petenda palpitant exiguis branchiis. *Id. l.* 10. *c.* 53. Io ovo gutta ſanguinis ſalit, palpitatque. *Ovid. 6. Met. v.* 559. *de Ino vecſa*. Usque ſalire ſolet mutilatæ cauda colubræ, Palpitat. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 65. *de vente*. Palpitente lingua ululatus elicitur. *Scribon. Larg. compoſ.* 194. Toxicum potum cogit exulcerare, & palpitare linguæ ſimiliter decollatorum capitibus. *Apul. l.* 1. *Metam.* Ut grabatulus etiam ſuccuſſus & inquietus ſuper dorſum meum palpitando ſaltaret. ¶ De mosibundis ex vulnere *Stat. ſt. Theb. v.* 439. jam palpitat arvis Pendamus. *& lib. 9. v.* 756. hic ſævi miſer inter funera belli Palpirat, & mortem, ſocinſque hoſtesque precatur. Adde *Ovid. Met. 5. v.* 40. Sic de victima *Calpurn. 2. Eclog. v.* 62. Sæpa vaporato mihi ſæpius palpitat agnus. ¶ Tranſlate *Petron. in Satyr. c.* 12. Animum palpitantem parcuſſit. *Stat.* 12. *Theb. v.* 72. his arduus ipſe palpitat. *b. e.* tot rebus tremendis impoſitis laborat, & leniter movetur.

PALPO, onis, m. palpator, adulator. *Perſ. ſat. 5. v.* 176. Jus habet ille ſui palpo, quem ducit hiantem Cretata ambitio? *b. e.* ad liber eſt, & ſui juris adulator ille, quem, &c. nam qui honores petit in republica, adulator eſt populi. *Caſaubon.* Sunt qui putant, *palpo* eſſe ablativum, ut ſit ſenſus: ille ne jus ſui habet, quem ambitio adulatione, blanditiis, & ſpe oblate honorem ducit, trahit, agitat?

PALPO, as, avi, atum, a. 1. & Palpor, aris, atus ſum, dep. 1. *palpare*, *accarezzare toccando*, ψηλαφᾶν, leviter & blande tango, contrecto: a ἁπτω, faveo. *Ovid. 2. Met. v.* 866. modo pectora prabet Virgineæ palpanda manu. *Al. leg.* plaudenda. *Manil. l.* 5. *v.* 702. Et palpare lupos, pantheris ludere captis. *Ulpian. Dig. lib. 9. tit.* 1. *leg.* 1. Si, cum equum permulſit quis, vel palpatus eſt, calce eum percuſſerit. *Senec. l.* 3. *de Ira*, *c.* 8. *ſub fin.* Nihil aſperum retrumque palpanti eſt. *a chi tocca leggermente*. ¶ Tranſlate eſt blandiri, adulari, *accarezzare*, *adulare*, *inſingare*. *Horat. l.* 2. *ſat.* 1. *v.* 18. niſi dextro tempore, Flacci Verba per attentam non ibunt Cæſaris aurem: Cui male ſi palpere, recalcitrat. *Juvenal. ſat.* 1. *v.* 35. quem Maſſa timet, quem munere palpat Carus. *Plaut. Merc.* 1. 2. 57. Hoc ſis vide, ut palpatur! nullus eſt, cum occepit, blandior. *Id. Amph.* 1. 3. 9. Obſervatote, ut blande mulieri palpabitur. *Lucil.* apud *Non. c.* 7. *n.* 30. Hic me ubi vidit, ſubblanditur, palpatur, caput ſcapit. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 9. Palpaboque, ecquonam modo poſſim voluntati ejus, nullam reipublicæ partem attingere. *b. e.* blandiendo tentabo.

PALPUM, vel Palpus, i, m. vel n. blanda contrectatio, adulatio, *adulazione*, *carezze*. *Plaut. Ampb.* 1. 3. 28. Timidam palpo percutit. *Id. Pſeud.* 4. 1. 35. Mihi obtrudere non potes palpum. *b. e.* blanditiis me decipere.

PALŪDA. *Ennius* apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 3. Corpore Tartarino prognata paluda virago. *b. e.* Alecto. & *paluda* pro *paludata* eſt. Ita *Varro*, & *Scalig.* Al. leg. *palude*.

PALUDAMENTUM, ti, n. *ſopravveſta*, *paludamento*, *clamide*, χλαμὺς. Si *Feſto* eſt fides, ſignificat omne militare ornamentum. Hinc in libris auguralibus *paludati* ſunt armati, ornati, ut ait *Veronius* apud *Feſt.* Sic *Lucil.* apud *Non. c.* 18. *n.* 3. Poſt paludatus ſtabat rorarius velox. Eſt tamen qui leg. *paludatum*, h. e. imperatorem. *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 3. Paludamenta ſunt inſignia & ornamenta militaria. Ideo ad bellum cum exit imperator, ne lictores mutant veſtem, & ſigna incinuerunt, paludatus dicitur proficiſci: quæ propterea quod cauſpiciuntur, qui ea habent, ac ſunt palam, paludamenta dicta. Hæc *Varro*, cujus etymologiam *Feſt.* minime probat; & ex Hebræo petendam putet. ¶ Speciatim ſumitur pro veſte militari, quæ ſuper tunicam, & armaturam induitur, aperta, & ad dexterum humerum conſtricta: eadem fere cum ſago, & chlamyde. V. *Clamys*. *Liv. l.* 1. *c.* 26. Cornito ſuper humeros fratris paludamento ſpoſi, quod ipſa confecerat. Adde *Salluſt. in fragm.* apud *Non. c.* 14. *n.* 11. ¶ Sæpius vero dicitur de veſte militari imperatorum & ductorum exercitus. *Apul. in Apolog.* Hoc Diogeni acra & baculus, quod regibus fiadema, imperatoribus paludamentum, pontificibus galerum, lituus auguribus. *Liv. l.* 9. *c.* 5. *ſub fin.* Tum a conſulibus abire lictores juſſi, paludamentaque detracta. *Id. l.* 25. *c.* 16. *ad fin. de Græcho proper.* Paludamento circum lævum brachium intorto (nam ne ſinra quidem ſecum ſxtulerant) in hoſtes impetum fecit. *Flor. in Paneg. c.* 56. Conſulatus geſtus junta barbares gentes, ut illi ſolebant, quibus erat moris paludamento mutare prætextam. *b. e.* a magiſtratu urbano ad regendos exercitus noſtre. *Plin. alter l.* 22. *c.* 2. Coccum imperatoribus dicatum paludamentis. *Valer. Max. l.* 2. *c.* 6. *n.* 11. M. Craſſus ducturus erat adverſus Parthos exercitum: ei pullum tradicum eſt paludamentum, cum in prælium exeuntibus album, aut purpureum dari ſolere. *Aurel. Vict. in Epit. c.* 3. *extr.* Indutus aureo paludamento. *Salluſt. in fragm.* apud *Iſidor. l.* 19. *Orig. c.* 24. Togam paludamenta mutavit. *b. e.* pacem cum bello. *metonymice*. ¶ Agrippinam Neronis matrem, aureo paludamento indutam, ſpectaſſe neumſchiam Claudii principis, narrat *Plin. l.* 33. *c.* 3. *ſub fin.* ubi *Dio lib.* 60. habet χλαμύδα ἐκπορφυρίδα, & *Tacit. Ann.* 12. *c.* 56. chlamyde aurata.

PALUDATUS, a, um, χλαμυδοφόρος, paludamento, ſago, aut chlamyde indutus. Nam paludamentum nomen eſt genericum veſtium militarium ſuperiorum. V. vocem præced. Hinc *Liv. l.* 41. *c.* 10. & *lib.* 45. *c.* 39. *paludatos* lictores immorat, qui tamen ſagati in exercitu apparere ſolebant: quamquam utrobique alii aliter leg. Sed*en*. vero *paludatos* pro militibus putat, *l.* 5. *ep.* 7. Hi ſunt, qui invident tunicatis oſa, ſtipendia paludatis. ¶ Speciatim dicitur de imperatoribus, qui in expeditionem exeuntes togam, aut prætextam mutabant paludamento, quæ eorum utopeia vestis militaris erat. V. vocem præced. *Cic. Fam. 15. ep.* 17. Pacta noſter paludatus a. d. tert. cal. Jan. profectus eſt. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 6. Neque exſpectant, ut paludati, votis nuncupatis, exeant conſules. (V. *Liv. l.* 42. *c.* 49. & *lib.* 31. *c.* 14. & *Cic. Verr.* 7. *cap.* 23.) Sa*rm*. *in Claud. t.* 21. *a med.* Edidit in Martio campo expugnationem direptionemque oppidi, perſa itque paludatus. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 390. Cumque paludatis ducibus, prætente marito, Ipſa loqui retia ſacie. *Claudian. de VI. conſul. Honor. v.* 596. Jure paludatæ jam curia militat aulæ. *b. e.* Imperatoris. ¶ Extra rem militarem. *Feſt. in Salios*. Salias virgines Cinclius ait eſſe conſuetitias, quæ ad Salios adhibebantur cum apicibus paludatæ.

PALUDESTER, vel Paludeſtris, e, paluſter. *Caſſiodor. ep.* 32. *l.* 2. Paludeſtri illuvie.

PALUDICOLA, æ, com. gen. qui ad paludem incolit, ut Paludicolæ Sicambri, *Sidon. l.* 4. *ep.* 1. *ad fin.* Paludicola Ravenna, *Id. in carm. l.* 7. *epiſt.* 17.

PALUDIFER, a, um. paludem faciens. *Auctor carm. de Philom. v.* 42. Iaqua paludiferis hutin bubit aqu's.

PALUDIVAGUS, a, um, qui per paludes vagatur. *Avien. in deſcript. Orbis*, *v.* 312. Mœſta paludivagos Germania flevit alumnos.

PALUDOSUS, a, um, *paludoſo*, παλῶδης, paludem habens. *Ovid. 15. Metam. v.* 268. Imus paludoſi ſiccis humus aret arenis. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 2. *v.* 108. Unde paludoſi fecunda licentia Nili.

PA-

PALUMBA, æ. V. in fin. vocis ſequent.

PALUMBES, is, m. & f. *columbo ſelvatice, ενπνος, φάτνη, ὄνις, φάτνες*, ſilveſtris columbus in arboribus, ſepibuſque nidificans. *Cic.* 12 quadam eleg. apud *Servium ad Ecl.* 1. *v.* 58. Jam mare Tyrrhenum longe penituſque palumbes Relliquit. *Virg.* 1. *Ecl. v.* 58. reuce tua cuta palumbes. *Plin. l.* 10. *c.* 35. Vivere palumbes ad XXX. annum, aliquos ad XL. habemus auctores. ¶ Translata *Plaut. Moſch.* 2. *t.* 17. Duæ unum expetitis palumbem. *h. e.* amatorem. ¶ *Palumbem altera ad aream edduxere*, proverb. quod ſignificat offerre alicui occaſionem rei gerendæ. Nam palumbes capiuntur area frumento ſtrata. *Plaut. Perſ.* 3. 3. 63. Nos tibi palumbem ad aream uſque adduximus. ¶ Dicitur etiam *palumbus*, *i*. *Lucil.* apud *Non. c.* 3. *n.* 168. macroſque palumbos. *Martial. l.* 13. *epigr.* 67. palumbi torquati. *Plin. l.* 30. *c.* 9. Palumborum penna. *Cato R. R. c.* 90. Palumbum recentem, ut prenſus erit, ai fabam coctam dato. *Colum. l.* 8. *c.* 8. Palumbos, columboſque cellares pinguiſſimos facere. ¶ Item *palumba*, *æ*. *Cæſ. l.* 6. *c.* 6. *fell. nlc.* Sanguine vel columbæ, vel palumbæ, vel hirundinis oculos inungere. *& mox*. Sanguis hirundinis optimus, deinde palumbæ, minus efficax columbæ.

PALUMBINUS, a, um, *di columbo ſelvatico*, qui eſt e palumbe. *Plin. l.* 30. *c.* 12. *ad fin.* Palumbina caro. *& cap.* 8. Palumbinum ſimum. *Lamprid. in Alex. Severo. c.* 13. ovum.

PALUMBULUS, li, m. parvus palumbus. & adhibetur in blanditiis. *Apul. l.* 10. *Metam.* Teneo te meum palumbulum, meum paſſerem. Adde *lib.* 8.

PALUMBUS. V. *Palumbes*.

PALUS, li, m. *pela, σκάλευ*, ſudes, lignum acutum, quod ſolet in terram defigi ad ſulcienda ædificiorum fundamenta, aut caſtra munienda, aut claudendos hortos, aut ſoſtinendas vites, aut ſimiles uſus. *Tibull. l.* 1. *el.* 8. *v.* 33. Hic ducuit teneram palis adjungere vitem. *Cic. Verr.* 7. *c.* 5. Nomine ſceleris damnati, ad ſupplicium traditi, ad palum alligati, repente multis ſpectantibus foluti ſunt. *Ovid. l. Faſt. v.* 665. Ruſticus emeritum palo ſuſpendat aratrum. *Virruv. ſub fin. l.* 5. Si mollis locus erit, palis uſtulatis aloeis, aut oleagineis, aut robuſteis ſonfigatur. *Colum. l.* 12. *c.* 2. Palos & ridicas dolare. *& ibid.* Palos decem, ridicas quinque conficere. *Plin. l.* 18. *c.* 26. præpanare. *C. Gracchus* apud *Gell. l.* 10. *c.* 3. deſtituere. *pianture*. & *Plaut. Mil.* 4. 4. 4. figere in parietem. ¶ Fuit inter exercitia militaria, quæ *palaria* dicebantur, cum defixo in terram palo, cum ſudibus eminus, & cominus gladiis ligneis fetiebant, latera, vel pedes, aut caput hoſtis petere conditcentes. Hinc *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 246. aut quis non vidit vulnera pali? Quam cavat aſſiduis ſudibus, ſcutoque laceſſit, Atque omnes implet numeros. Adde *Veget. l.* 2. *de re milit. c.* 11. & *lib.* 2. *c.* 23. ¶ Translate *Senec. ep.* 18. Exerceamur ad palum: & ne imparatos foetuna deprehendat, fiat nobis paupertas familiaris. ¶ In illo *Plauti Men.* 2. 3. 53. Quaſi ſupallex pellionis, palus palo proximus eſt: ſermo eſt de navi, in qua tam crebri ſunt pali affixi, quam in officina pellionis, in qua ad extendendas & poliendas pelles pali multi infixi ſunt. ¶ *Palum* neut. gen. *Varr.* apud *Non. c.* 3. *n.* 171. Non vides, in vinciis, quod tria pala habeant, tripales dici?

PALUS, udis, f. *palude, λίμνη*, aqua ſtagnans, quæ æſtate plerunque ſiccatur, in quo differt a lacu, qui perpetuam habet aquam. *Horat. l.* 3. *od.* 27. *v.* 9. Stantes paludes. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 16. Quo propter paludes exercitui aditus non eſſet. ¶ Priorem habet corruptam, poſteriorem ſete ſemper producit. *Virg.* 4. *Georg. v.* 479. Cocyti, tardaque palus inamabilis unda. Adde *Ovid. Metam. l.* 2. *v.* 46. Invenitur tamen etiam cum ultima correpta. *Horat. in ar. poet. v.* 65. Sterilisque dim palus, aptaque remis. *Brutlej.* quamvis fateatur, ita legi etiam a *Servio*, *Priſciano*, & aliis, & ita in omnibus codicib. reperiri, contendit tamen legendum *ſterilisve palus prima aptaque remis*. ¶ In genitivo plur. *paludum* habet, & *paludium*. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c. ult.* Propter ſiccitates paludum. *Juſtin. l.* 44. *c.* 2. *ad fin.* Aetis ſpiritus nulla palodium gravi nebula inficitur. Adde *Liv. l.* 21. *c.* 54. ubi al. leg. *paludum*, al. *paludium*. ¶ Metonymice eſt arundo, aut quid ſimile in paludibus naſcens. *Martial. l.* 14. *epigr.* 160. Tomentum conciſa palus Circenſe vocatur. Hæc pro Lingonico ſtramina pauper emit. *Id. l.* 11. *epigr.* 33. de bibula ſarta palude teges.

PALUSCA FICUS inter genera ficorum recenſetur a *Cloatio* apud *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 16. an *Faliſca? an Labiſca? an mariſca?*

PALUSTER, ſtris, ſtre, *paluſtre, paludoſe, ἕλειος*, ad paludem pertinens, paludoſus. *Liv. l.* 36. *c.* 22. *ad fin.* Ager Heracleenſis paluſter omnis, & ſæpuens arboribus. *Vitruv. l.* 3. *c.* 3. Locos congeſtitios, aut paluſter. *Colum. l.* 1. *c.* 5. Deterrima aqua paluſtris. *Virg.* 3. *Georg. v.* 175. ſalicum frondes, ulvamque paluſtrem. *Ovid. Met.* 8. *v.* 625. Nunc celebres meegis, ſulciſque paluſtribus undæ. *Plin. l.* 14. *c.* 16. *ad fin.* Saporem ſalicum tedoleot Patavinorum in paluſtribus vindemiæ. ¶ Translate *Perſ. ſat.* 5. *v.* 60. Tum craſſos traoſiſſe dies, lucemque paluſtrem, Ingemoere. *h. e.* vitam in cœno vitiorum actam. ¶ Dicitur *paluſtris* etiam in recto maſculino. *Colum. l.* 8. *c.* 14. Paluſtris quoque, ſed herbidus ager deſtinetur.

PAMISUS, i, m. Παμισός, & Πάμισος, fluvius Meſſeniæ in Peloponneſo. *Plin. l.* 2. *c.* 3. item *Mele l.* 2. *c.* 3. cui eſt *Pamiſſus*.

PAMPHYLIA, æ, f. *Sermiæ*, al. *Zimo*, Παμφυλία, regio Aſiæ min. ad Auſtr. & verſus oram litoralem maris Mediterranei, ſeu Pamphylii ab ea dicti. *Plin. l.* 5. *c.* 27. *Sier. l.* 1. *ſilv.* 4. *v.* 77. Hunc quoque, perque novem timuit Pamphylia meſſes.

PAMPHYLIUS, a, um, ad Pamphyliam pertinens. *Plin. l.* 5. *c.* 31. Pamphylium mare. *Id. l.* 25. *c.* 11. Pamphylium hyſſopum. *Lucan. l.* 8. *v.* 249. Pamphylia puppi Occuerit tellus. *Cic. l. de Divin. c.* 15. A Ciliciibus, Pamphyliis, Lycüs tenentur.

PAMPINACEUS. V. *Campanicus*.

PAMPINARIUS, a, um, *pampinaje, pampinario, ἀμπέλινος*, ad pampinum pertinens. *Colum. l.* 5. *c.* 6. e *med.* Palmitum duo genera ſunt: alterum, quod, quia primo anno plerumque frondem ſine fructu affert, pampinarium vocant. alterum, quod ex annicolo palmite procreatur: quod quia protinus creat, fructuarium appellant. (Adde *Plin. l.* 17. *c.* 22.) Sic *l.* 3. *c.* 10. Pampinarium ſatmentum. *& l.* 4. *c.* 24. Pampinatiæ materiæ. Abſolute *Plin. l.* 17. *c.* 21. Serere e pampinariis ſterile eſt, nec niſi ſecundo oportet.

PAMPINATIO, onis, f. *ſpampanazione*, βλαστολογία, actus pampinandi, detractio pampinorum, & nepotum, quæ manu & ſine ferro fit, cum vitis frondere cœpit. *Colum. l.* 4. *c.* 6. Ut frequenti pampinatione ſupervacua dettahantur. *& cap.* 7. Omnis pampinationis ea eſt tempeſtivitas, dum adeo teneri palmites ſunt, ut levi tactu digiti decutiantur. *& cap.* 28. Tempus pampinationis, antequam florere vitis oſtendat, maxime eſt eligendum, ſed & poſtea licet eandem repetere. Adde *Plin. l.* 17. *c.* 22. *ad fin.*

PAMPINATOR, oris, m. *ſpampanatore*, βλαστολόγος, qui pampinat. *Colum. l.* 4. *c.* 10. Vites nepotibus, quos pampinator in ſuperiore parte omiſerat, liberare. *& cap.* 27. *n med.* Pampinator induſtrius. Adde *lib.* 5. *c.* 5. e *med.*

PAMPINATUS, a, um, *ſpampanato*, pampinis ſpoliatus. *Colum. de arbor. c.* 11. Ante dies decem, quam vines florere incipit, pampinatum habeto. ¶ Item παμπινώδης, pampini ſimilitudinem habens. *Plin. l.* 16. *c.* 42. Alias ramentorum criabus pampinato ſemper orbe ſe volvens, ad incitatos runcinarum raptus. *h. e.* inflat tortilis pampini, vel capreoli vitium. *Gallien. in quadam epiſt.* apud *Trebell. Pollion. in Claud. c.* 17. Lanceam argenteam pampinatam liberarum triginta. *h. e.* pampinis cælatis ornatam.

PAMPINEUS, a, um, *di pampano, ἀμπέλινος*, qui eſt a pampino, pampinarius: & convertum ad vites & vinum pertinens. *Tacit. 12. Ann. cap.* 4. Pampinea corona. *Virg. Ecl.* 7. *v.* 58. Liber pampineas invidit collibus umbras. *Id.* 2. *Georg. v.* 5. tibi pampineo gravidus autumno Floret ager. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 1. *v.* 13. Nec tibi pampineas autumnus porrigit uvas. *& ep.* 8. *v.* 13. Non hic pampineis amicitur vitibus ulmus. *Martial. l.* 10. *epigr.* 93. Pictaque pampineis videris arva jugis. *Propert. l.* 3. *el.* 15. *v.* 25. Curvaque Tyrrhenos delphinum corpora nautas In vada pampinea deſiluiſſe rate. *h. e.* pampinis ornata. (V. *Ovid. Met.* 3. *fab.* 9.) *Virg.* 6. *Æn. v.* 805. pampineis victor juga flectit habenis Liber. *& lib.* 7. *v.* 396. Pampineaſque gerunt incinctæ pellibus haſtas. *h. e.* pampineis frondibus velatas, ut *Ovid. Met.* 3. *v.* 667. loquitur. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 79. *de Baccho*. Udaque pampinea uectentem cornua vitta. *Propert. l.* 2. *el.* 24. *v.* 29. Icare Cecropiis merito jugulate colonis, Pampineus noſti quam fit amarus odor. *h. e.* odor vini. *Calpurn. Ecl.* 2. *v.* 59. Pampineæ ulmi. *h. e.* quæ pampinos viteſque ſuſtineant.

PAMPINO, as, avi, atum, *n.* 1. *ſpampanare*, βλαστολογέω, *ἀπορρίζω*, pampinos decerpo, decutio, b. a. ut ait *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 31. an ſarmento coles, qui nati ſunt, de iis, qui plurimum vident, primum ac ſecundum nonnunquam etiam tertium relinquere, reliquos decerpere, ne relictis colibus ſarmentum nequeat miniſtrare ſuccum. V. *Pampinarie. Cato R. R. c.* 33. Ubi vinea florere cœperit, pampinato. *Colum. l.* 5. *c.* 5. e *med.* Pampinandi modus is erit, ut opacis locis, humidiſque, & frigidis æſtate vitis nuletur, ſoliaque palmitibus detrahantur, &c. *Plin. l.* 18. *c.* 27. Vineas pampinare: & huic lex ſua, cum pampini quatuor digitos longitudine expleverint. Pampinat una opera jugerum. ¶ Item univerſim frondes & ramulos tenellos detrahe. *Colum. l.* 4. *c.* 31. Salix non minus, quam vinea, pampinatur. *Id. l.* 5. *c.* 21. *ſub fin.* Ut dum teneros ramulos habent, veluti pampinentur. *Id. l.* 21. *c.* 2. *a med.* Semiuaria quæ ſuo tempore pampinata non ſunt, arbuſculæque ficorum in ſeminariis putari debent: quæ tamen melius, dum teneta ſunt per germinationem pampinantur.

PAMPINOSUS, a, um, *pampinoſa*, pampinis & frondibus abundans. *Colum. l.* 5. *c.* 5. e *med.* Si patum pampinoſa vitis eſt, advectis frondibus, & interdum ſtramentis, fructus moniatur. *Plin. l.* 23. *c.* 1. *ante med.* Vitis albæ folia pampinoſa ad magnitudinem hederæ.

PAMPINUS, i, m. & f. *pampano, pampino, ἄτερ, πάμπινος*, ſarmentum, ſeu coles vitis teuellus, qui cum induruit, *materie* & *palmes* vocatur. *Colum. l.* 4. *c.* 22. Ubi nnius aut alterius ſolii pampinus prorepſit e turo, vehementem ſundit materiam. *Id. l.* 3. *c.* 18. Ex gemmis pampini pullulant vel ſteriles, vel certe minus feraces, quos ruſtici vocant racemarios. *Plin. l.* 18. *c.* 27. Vineas pampinare, cum pampini quatuor digitos longitudine expleverint. *Id. l.* 17. *c.* 22. Pampinos detergere. *& ibid. e med.* detrahere. ¶ Sæpa dicitur de vitium frondibus, & ſoliis. *Cic. de Senect. c.* 15. Uva veſtita pampinis. *Virg.* 1. *Georg. v.* 448. Heu, male tum mites defendet pampinea uvas? Tam multa in tectis crepitans ſalit horrida grando. *Colum. l.* 3. *c.* 2. *ante med.* Vitis propter pampini denſitatem ſæpe parum recta deflorefcit. *Horat. in ſ. od.* 8. *l.* 4. Ornatus viridi tempora pampino Liber. *Claudian. in* II. *conſul. Stilich. ſub fin.* malum circumfus veſtit pampinus. *& ſub init. Epithal. Pallad. & Celer.* eriſpatur opaca pampinus. Etiam *Donat. in edit.* 2. *pag.* 1747. *Priſcian.* numerat inter ea, quæ maſculini, & feminini generis ſunt. & *Serv. ad Virg. Ecl.* 7. *v.* 58. ait, Varronem ſæpius in feminino uti. ¶ Eſt etiam pampinus ſolium pampini convolutum, vel capreolus, ſeu clavicula, aut huic ſimile. *Plin. l.* 10. *c.* 35. Similæ ſpinoſis frutectoſis ramis, folio hederaceo, e pediculo emit-

ten-

tente pampinos. *Id. l. 17. c. 11.* Iſapyron aliqui phaſiolon vocant, quoniam folium, quod eſt anſo ſimile, in pampinos torquetur. *Id. l. 9. c. 51.* a *med.* Polypi parunt ova tortili vibrata pampino. *b. e.* cirro torto.

PAN, anos, m. *Pane*, Πᾶν, filius Mercurii & Penelopes, ut alii apud *Cicer. 3. de nat. Deor. c. 22.* & *Hygin. fab. 224.* Alii ſuciunt filium Demogorgonis, alii Apollinis, alii Liberi, alii Ætheris & Junonis. Fuſſa traditur pecorie ſtudioſiſſimue: unda Arcades ut deum pecorie colurunt. *Cic. lor. cit.* Ex Mercurio & Penelopa Pana natum ferunt. *Virg. Æn. 6. v. 344.* Panos de more Lycæi. *Stat. l. 2. ſilv. 2. v. 106.* Dorida montani cupiarunt prendem Panes. *Hygin. fab. 206.* narrat, cum omnes dii metu Typhonis in Ægyptum refugiſſent, Panos admonitu ſe in faras beſtiae convertiſſe, & ſic Typhonem deceptiſſe: Pana vero ob meritum intar aſtra retuliſſe: ſignumque illud eſſe, quod Capricornum dicimus, quod eo tempore ipſe ſe in capram transformaverat. *Germanic. in Arat. v. 551.* inventorem cochlidis facit, quia in bello gigantum cum diis cochleas & murices marinos invenerit, iiſque gigantes ſit jaculatus. Adde *Hygin. poet. Aſtron. l. 2. c. 28.* ¶ Habetur aſt totius naturæ deus: a πᾶν, omne. quare nullos ei parentes eſſe quidam diaere, quia natura parens aſt ipſa rerum omnium. Itaque eum pinxerunt cornue habentem in ſimilitudinem radiorum ſolis & lunæ cornuum: faciem rubentem inſtar ignis, barbam proliaam, pectue ſtellatum: partem corporis inferiorem hiſpidam, caprinoſque pedes: quæ cæli, terræ, rerumque his contentarum figuræ ſunt: napticantiurque a *Macrob. l. 1. Saturn. c. 22.* Fom ita deſcribit *Sil. l. 13. v. 327.* pendenti ſimilis Pan ſemper, & imo Vix ulla inſcribens terræ veſtigia corno. Deatera laſcivit caſa Tegeatide capra, Verbera læta movens feſta per compita cauda. Cingit acuta comas, & opacat tempora pinus, Ac parva arumpunt rubicunda cornua fronte: Staut aures, imoque cadit barbe hiſpida mento. Paſtorale den baculum, pellifque ſignitum Velat grata latus ceneræ de corpore damæ. Nulla in præiuptum tam prona & inhoſpita cautes, In qua non, fibrane corpus, ſimilifque volanti, Corripedem tulerit præceſa per avia plantam. Interdum inflexus medio naſcentia tergo Reſpicit arridens hirtæ ludibria caudæ. *Lucret. l. 4. v. 588.* cum Pan Pinea ſemiferi capitie velamina queſſam, Unco ſæpe labro calamos percurrit hiantes. *Ovid. 2. Faſt. v. 277.* Pan erat armenti auſtos, Pan numen equarum. *Id. 14. Met. v. 516.* ſeimiceper Pan. *& verſ. 638.* & pinu præciniſti cornua Panes. ¶ Dicitur amaſſe puellam Syringam nomine, quam cum fugientem perſequeretur, illa Nympharum precibus in calamum verſa aſt: ea quo Pan fiſtulam ſuam compoſuit, quæ Græce σύριγξ dicitur. *Ovid. 1. Met. v. 689. & ſequentib.* ¶ Etiam Lunam amaſſe dictus eſt, & candidiſſimi ariaue munera ſibi conciliaſſe. *Virg. 3. Georg. v. 391.* & *Servius.* ¶ Latinis nominibus *Inuus*, *Iucubo*, *Fauuus*, *Fetuus*, *Fatuellus* vocatur. *Serv. ad Æn. 6. v. 776.* ¶ Etiam belliæ præeſſe dictus eſt, quia paſtoribue, & militibue vanos terrores immiſit acuta voce atque horribili, nocturnis occurſationibus & direptione gragum: unde *Panicus terror*. *Polyænus l. 1. ſtrategem. c. 2.* narrat, Pana ſuiſſa ducem in exercitu Bacchi: primum inveniſſe aciem, & in cornua eam diſponere: unde cornuto capite fingi. Aliquando cum inceſſiſſet Bacchum matus ax hoſtium multitudine, Pana juſſiſſe milites mconditum magnumque clamorem nocte edere, quo reſonantibus circa montibus, & majorem hoſtibus, quam crediderant, militum numerum ſignificanta, conterritos eos in fugam ſe conjeciſſe: hinc & Echo amicam Panos fingi, & vanos nocturnoſque terrores Πανικὰς dici. *Val. Flacc. l. 3. v. 46.* deus ancipitem lymphaverat urbem, Mygdoniæ Pan juſſa ferens ſæviſſima Matris, Pan nemorum bellique potens, quem lucis ad horas Antra tenent: paret ad mediae per devia noctes. Setigerum latus, & rorvæ coma ſibila frontis: Voa omnes ſuper una tuba, qua conus, & enſes, Qua trepidie auriga rotie, nocturnaqua murie Clauſtra cadunt. talaſque metue non Martia caſſis, Eumenidumque comæ, non triſtie ab æthere Gorgon Sparſerit, aut tantis aciem raptaverit umbris. Ludue & ille deo, pavidum præſepibus aufert Cum pecus, & profugi ſternunt dumeta juvenci.

PANACA, genue teſtæ, ſeu vaſis fictilia potorii, in lammata *epigr. 100. l. 14. Martial.* Quidam affirmant, Panacos eſſe populos Rhetiæ, unde hanc dicta ſit.

PANACEA, æ, f. & Panaces, is, n. & Panax, acie, m. *panaces*, πανάκης, πάνακος, & πάνακ, herba cujus multa genera *Plin. l. 25. c. 4.* recenſet, ab Inventoribus præcipue nominata, Aſclepion, Heraclion, Chironion, &c. Eſt a πᾶν omne, & ἄκος, medela. *Plin. ibid.* Panaces ipſo nomine omnium morborum remedia promittit. *Virg. 12. Æn. v. 418.* ſpargitque ſalubres Ambroſiæ ſuccos, & odoriferam panaceam. *Plin. l. 26. c. 8. ad fin.* Iſchiadici ſanantur panace poto. *& cap. 12.* a *med.* Carbunculos rumpit panaces. *& lib. 25. c. 11.* Capitie dolori medetur panacie omnium generum radix. *Colum. l. 12. c. 3. ante med.* Panax lavi & ſubacta terra rariſſima differitur. ¶ Hoc nomine quidam appellant etiam ſignſtrum ſilveſtre, apud *Plin. l. 19. cap. 8. poſt med.* iteos miſſeſiuſtum panacen heraclion aliqui dicunt, *Id. lib. 25. cap. 5.* ¶ *Panaces* dicta aſt etiam cuntla bubula, efficax contra ſerpentes. *Plin. l. 20. c. 16.*

PANÆTOLICUS, a, um, adject. ut Panætolicum concilium. *Liv. l. 31. c. 32.* & *lib. 35. c. 32.* Nam

PANÆTOLIUM, ii, n. univerſæ Ætoliæ concilium. *Liv. l. 31. c. 29.* Concilium Ætolorum ſtatuta die, quod Panætolium vocant, ſuturum erat. ¶ Item mooe altiſſimue Ætoliæ, ita dictus, quaſi totam occupet, val proſpectet Ætoliam. *Plin. l. 4. c. 2.*

PANARICIUM, ii, n. *panerettio*, morbue circa ungues digitorum. Voa eſt barbara, corrupta ex *paronychium*. *Apul. de herb. c. 42.* Scyllæ radia piſata cum aceto, & pane, impoſita panaricium mirifice ſanet.

PANARIOLUM, i, n. *panarugio*, vaſculum vimineum, in quo pania ſervatur: diminut. a *panarium*. *Martial. l. 5. epigr. 50.* Cum panariotie tribus redibi. Intelligit ea, da quib. *Sueton. in Calig. c. 18.* Panaria cum obſonio viritim diviſit.

PANARIUM, ii, n. *credenze*, *panattiere*, *panera*, ἀρτοθήκη, locus, & vas, ubi panie ſervatur, panis repoſitorium. *Varr. l. 4. de L. L. c. 22.* Hinc panarium, ubi id ſervabant, ſicut granarium, ubi granum frumenti condebant, unde id dictum. *Plin. l. 1. ep. 6.* Proinde cum venabere, licebit auctore me, ut panarium, & lagunculam, ſic etiam pugillares feras. *Sueton. in Calig. c. 18.* Et panaria cum obſonio viritim diviſit. *Sect. l. 1. ſilv. ult. v. 31.* Hi panaria, candidaſque mappas Subvectant, epulaſque lautiores. Al. leg. *panaria* a *pannus*, quia in congiariis, de quibus Stat. inquitur, etiam veſtes aliquando diſtribuiae legimus.

PANATHENAICON, n. παναθηναϊκὸν, genus unguenti, quod Athenæ perſeveranter obtinere, ioquit *Plin. l. 13. c. 1.*

PANATHENAICUS, m. liber Iſocratie, ſic dictus, quoniam in Panathenaiis (ſic vocabant feſta Palladie quinto quoque anno celebrata ab Athenienſibue) erat recitandue. Continet autem Athenarum encomium, & earum ab Athenienſibus geſtarum. *Cic. in Orat. c. 12.* & *de Senect. c. 5.* Hinc *Auſon. in Profeſſorib. v. 1. v. 13.* Sive panegyricos plicaat contendere libros, In Panathenaicie tu numeraolus arie. *Servius ad lib. 3. Georg. v. 113.* Varro in libro, qui Mirabilium inſcribitur: Erichthoolum primum junxiſſe equos ludis, qui Panathenaica appellantur.

PANAX. V. in *Panacea*. ¶ Eſt etiam ſerula unguentaria quinque cubitorum, ſolie primo quaternie, mox ſene in terra jaceotibus, ampla magnitudine rotundis, in cacumine vem nleagineis, ſemine in maſcarnia dependente, ut ferulæ. Excipitur ſuccus exciſo caule meſſibus, radica in autumno. Laudatur candor ajus coacti: datarior pallidus, niger color improbatur. *Plin. l. 12. c. 26.*

PANCARPINUS, a, um. *Varr.* apud *Non. c. 1. n. 21.* & *cap. 4. n. 271.* Et pullos peperit fritinnientes, Quos non lacta novo levata paſcat, Sed pancarpineo cibo coacto, Libamenta legens caduca victue. *b. e.* cibo ax fructibus mmnie generis arborum: a πᾶν, omnie, & καρπὸς, fructus.

PANCARPIUS, & Pancarpus, a, um, *meſcolato di più coſe*, παντοδαπὸς, & παγκάρπος, ex multis vaniſque rabus compoſitus: a πᾶν, omnia, & καρπὸς, fructue. Pancarpiæ coronæ, inquit *Feſtus*, ex vario genere florum factæ. *Tertull. adverſ. Valentin. c. 12. ad fin.* Jeſum cognominaot Soterem, & Chriſtum, & Sermonem, & omnia jam, ut ax omnium deflorarione conſtructum, graculum Æſopi, Pandoram Heſiodi, *&c.* Quam propius ſuit da Atticis hiſtorie pancarpiam vocari a tam otioſie auctoribus nominum. Reſpicit *Tertull.* ad ramum olræ onuſtum uvis, ficubus, aliiſque varie fructibus, quem pueri circumferebant Athenis feſto quodam die. *Juſtinian. novell. 105. c. 2.* παγκάρπεον vocat ſpectaculi genue, in quo varii generie beſtiæ ſimul inducebantur, & contra eas homines depugnantes. *Auguſtin. adverſ. Secundin. c. 23.* Nomine pancarpi, qui in ludicrie muneribue adi ſolet, propter omnium generum, quæ inerant, beſtiae, exagitatie Arcam Noe. V. *Salmaſ. ad Capitolin. in Gordian. c. 33.*

PANCHÆUS, a, um, ad Panchaiam pertinens, Panchaius. *Virg. 4. Georg. v. 379.* Panchæie adoleſcunt ignibus aræ. *b. e.* rure incenſa. *Lucret. l. 2. v. 417.* Araque Panchæos exhalat propter odores. *Ovid. 10. Met. v. 478.* Paluiferos Arabas, Panchæaque rura relinquunt.

PANCHAIA, æ, f. Παγχαία, regio Arabiæ Felicis, tota arenoſa: a πᾶν, omne, & χαίνω, hiſco, quaſi tota dehiſcens. Poſt Sabæos tus optimum producit. In ea apud urbem Solie phœnix reperitur, & nidum ſuum reponit, ut *Plin. c. 2. l. 10.* ea aliorum fide narrat. *Virg. 2. Georg. v. 139.* Totaque turiferit Panchaia pinguie arenie. Adda *Valer. Flacc. l. 6. v. 119.* & *Claudian. de 3 II. conſul. Honor. 2a fin.*

PANCHAICUS, &

PANCHAIUS, a, um, adject. Panchæue. *Ovid. 10. Met. v. 309.* Tura ferat, floreſque alios Panchaia tellus. *Alii leg.* Panchaica. *Claudian. de nupt. Honor. & Mar. v. 94.* Panchaia cinnamna. *Virg. in Cal. v. 86.* Panchaica tura. *Heinſ.* invenit in MSS. *Panchaia. Arnob. l. 7. pag. 233.* Numina non indigne ſuſtinent, Panchaicas ſibi ardere refinulas.

PANCHRESTARIUS, & Panchriſtarius, ii, m. *paſticciere*, *confortinaio*, piſtor dulciarius. nam valuti παγχρηστος, h. e. omoino utilis vel omnibue accomodus eſt dulciarius panis. Ita *Turneb.* interpretatur *lib. 13. adverſar. c. 14.* ad illud *Arnob. l. 2. pag. 70.* Fullones, lanarios, phrygiones, coquos, panchriſtarios.

PANCHRESTUM MEDICAMENTUM, παγχρηστον φάρμακον, omnino utile, vel ad omnes morbos utile: a πᾶν, omne, & χρηστὸς, utile. *Plin. l. 36. c. 20.* Æmanites Æthiopicus oculorum medicamentie utiliſſimus, & iie quæ panchreſta appellant. *Id. l. 23. c. 7.* a *med.* Fit a pomo panchreſtos ſtomatica. ¶ Translate *Cic. Verr. 5. c. 65.* Cum omnee ajus comitee iſte ſibi ſun iſlo panchreſtu medicamento amicos eeddidiſſet. *b. e.* pecunia, quæ ad omnia utilie eſt. ¶ Eſt qui mallet *panchriſtus*, παγχριστος, h. e. qui ad omnia illiniturr a χρίω, ungo.

PANCHRUS gemma fem ex omnibue coloribus conſtane, inquit *Plin. l. 37. c. 10.* a πᾶν, omne, & χρὼς, color.

PANCRATIÆ, arum, m. pancratiaſtæ. *Gell. l. 13. c. 27.* Eſſe oportet animo ſemper prompto atque intento, ut ſunt athletarum qui pancratio vocantur. Al. maluni *pancratiaſtæ*.

PANCRATIASTES, æ, m. παγκρατιαστὴς, certator, & victor pancratii. *Gell. l. 3. c. 15.* Diagoræ tres filios adoleſcantes habuit, unum

pugilem, altrum Pancratiaſtes, tertium luctatorem. *Plin. l.* 34. *c.* 8. Myron fecit Satyrum, Minervam, Delphicos pentathlos pancratiaſtas.

PANCRATICE, *adverb.* robuſte, ut Pancratics valers. ideſt robuſtum ſſa, & firma corporis valetudine, ut ſolent ii, qui pancratio exercentur. *Plaut. Bacch.* a. 3. t4. Bene ne uſque valuit? *Cbryſ.* Pancratice, atque athlatice. *ad Rodomontr.*

PANCRATIUM, ii, n. παγκράτιον, gymnicum certamen, quod conſtabat pugilatu, & luctatione: a πᾶν, omne, & κράτος, robur, quod omnium nervorum, vitiumque contentionem teanſigeretur. Nam non pugnis modo, ſed & calcibus, & cubitis utebaatur, ut indicat *Quintil. l.* a. *c.* 8. ubi ait: Sicut ille exercendi sorpora peritus, non, ſi docendum pancratiaſtea ſuſceperit, pugno ferire, vel calce tantum, aut nexus modo, atque in his certos aliquos docebit; ſed omnia, quæ ſunt ejus certaminis. *Suidas* quoque pancratiaſtas ſiſſe dicit, οἱ τοῖς χερσὶ καὶ τοῖς ποσὶ παγκρατιάζειν. *Propert. l.* 3. *el.* ts. *v.* 8. Et patitur duro vulnera pancratio. *Senec. l.* 5. *de benef. c.* 3. Lacedæmonii vetant ſuos paacratm, aut cæſu dtcernere. *Plin. l.* 34. *c.* 8. *a med.* Autolycos pancratio victor. *& lib.* 35. *c.* 11. *a med.* Qui paacratio vicit Olympia. ¶ Appellatur stiam hoc nomine herba cichorium propter ſingulorem vim, & ſtlubritatem, quaſi omnia potens. *Plin. l.* 20. *c.* 8. *a med.* ¶ Item ſcilla puſilla propter eandem rationem. *Id. l.* 27. *c.* 12. *circa med.* ¶ *Pancratium marinum* apud *Servium in Georgic. pag.* 1819. *Puſch.* ſit trochaicum, & conſtat monometro hypercatalecton, ut *Auctor optimus.*

PANCTIO, onis, ſ. *pisungione*, actus pangendi, plantatio. In lemmate tituli tertii *lib.* 11. *Palladii*. De notanda vitium fertilitate, qua providebimus pnctioni. Sed hæc *Palladii* verba non ſunt.

PANDA, æ, ſ. dea, quæ aliis Ceres ſit, aliis dea pacis, aliis quæ pandit viam ad aliquem locum capiendum. *Gloſſæ*: Panda, ἱερὰ βοὸς. *Varr.* apud *Non. c.* 1. *n.* 209. putat eſſe Cererem, & ita dictam a *pane dando*, quod in ſacellum ejus qui confugiſſent, iis panis daretur. *Arnob. l.* 4. *pag.* 128. Quod Titi Tatio, Capitolium ut capiat collem, vism pandere atque aperire permiſſum eſt, dea Panda eſt appellata, vel Pantica. *Varr.* apud *Gell. l.* 13. *c.* 22. Ts Anna Perenna, Panda, te Lato, Pales, Nerienes, & Minerva, Fortuna, ac Ceres. Hic *Panda* a Cetera diſtinguitur. Quare certius videtur, fuiſſe deam pacis, inde dictam, quod pacis ismpom urbium portæ panduntur.

PANDANA, æ, ſ. ona ex tribus, aut quatuor portis priſcæ Romæ ab Romulo conditæ, ita dicta, quod ſemper pateret, ut *Paul. ex Feſto* docet. *Vere. lib.* 4. *de L. L. cap.* 7. Saturnia porta, quam Junius ſcribit, quam nunc vocant Pandanam. Adde *Solin. cap.* 1. (*al.* 2.)

PANDATIO, onis, ſ. actus pandandi, cuevatio, curvatura. *Vitruv. l.* 7. *c.* 1. Contignationes humors creſcentes, aut ſiccitata decreſcentes, ſeu pandationibus ſidentes, movendo ſe faciunt vitia pavimentis.

PANDATUS, a, um, in pandum latumque curvatus. *Plin. l.* 11. *c.* 10. *de apib.* Quæ flores comportant, poſteribus pedibus ſemine occtant: totæqua onuſtæ remeant farcina pandatæ. *Quintil. lib.* 11. *c.* 3. *circa med.* Sunt & illi breves geſtus, cum manus leviter pandata, qualis vovestium ſit, parvis intervallis, & ſubaſſentientibus humeris movetur.

PANDECTÆ, arum, m. *li* πανδέκται, volumine, quæ omnia continent, ſeu in quibus de omnibus rebus differitur: a πᾶν omne, & δέχομαι, quod a δέχομαι, complector. Πανδέκτης primus Tullius Tiro Ciceronis libertus libros quoſdam ſuos de variis ac promiſcuis quæſtionibus inſcripſit, tanquam omne rarum atque doctrinarum genus continentes, teſte *Gell. l.* 13. *c.* 9. *Plin. in præfat. natur. hiſtor.* ponit hanc inſcriptionem inter illecebroſas, & magus pmmittentes, propter quas, ut ipſa ait, vadimonium deſeri poſſit. ¶ Eodem modo inſcripti ſunt a *Juſtiniano in epiſt. ad Senat. & comm. pap.* libri Digeſtorum, qui ſa trigints ſeptem Juriſconſultis ſunt coagmentati, qois omnes leges atque jura & omnes Juriſcoolſultorum diſputationes ſeu reſponſa de jure continent, *le Pandette*. ¶ De genere non conveniunt Grammatici: uſus Latinus obtinuit, ut per ſemioioum efferatur: qoia tamen apud Græcos maſculinum ſit, alii contra communem uſum ioclamant. Ceterum non ſit onvum Græca maſculina traoſim apud Latinos in ſeminins, ot docet *Priſcian. l.* 7. *pag.* 759. *Puſch.* ex *Varrone*, ut ὁ ἀσχάνιος, *hac cochlea*, ὁ κάρπος, *hac thorax*, &c. ¶ In ſingul. num. eſt *pandecta*, æ, Latine, & *pandectes*, æ, Græca poſitione. *Chariſ. l.* 1. *pag.* 186. Noviſſime, Tiro in Pandects non mſtn nit dici.

PANDECTER, πανδεκτήρ, titulus ob libri quarti *Apinii* de arts coquin. & ſignificat, *omnia continens*, eadem origine qua *Pandecta*.

PANDEMUS. V. in *Epidemus*.

PANDICULARIS dicebatur dies, idem & communicarius, in quo omnibus diis communiter ſacrificabatur. *Paul.* ex *Feſto*.

PANDICULOR, aris, paſſiv. 1. *protenderſi, proſtenderſi, allungarſi ſcacciando le vite e le braccia, ſtender le cuoja, ἀναβιβάσθαι. Paul.* ex *Feſto*. Pandiculari dicuatur, qui toto corpore oſcitantes ſatendantur: eo quod pandi ſiunt. *Plaut. Mer.* 5. 2. 80. Ut pandiculari oſcitatur!

PANDION, onis, m. Πανδίων, filius Erichthonii regis Athenarum, qui patri ſucceſſit in regno. Hujus filia fuerunt Progne & Philomela. V. *Hygin. fab.* 48. *Ovid. 6. Met. v.* 426. Quem ſibi Pandion opibuſque viriſque potentem, &c. *& v.* 676. Tartareas Pandiona miſit ad umbras. *& verſ* 634. Cui ſis nupta, *vides*, Pandione nata, marito. *h. e.* Progne. *Martial. l.* 1. *epigr.* 26. Quod nec Cecropiæ damuent Pandionis arces. *Lucret. l.* 6. *v.* 1141. Pandionis populus, *h. e.* Athenienſes. ¶ Pandions nata *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 3. *v.* 39. eſt luſcinia. V. *Philomela*.

PANDIONIUS, a, um, ad Pandionem pertinens. *Ovid.* 15. *Met. v.* 430. Quid Pandioniæ reſtant, niſi nomen, Athenæ? *Propert. l.* 1. *el.* 20. *v.* 31. Jam Pandioniæ ceſſat genus Orithyiæ. *h. e.* ſororis Pandionis. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor. v.* 506. talem ſanſere Solonem Res Pandioniæ. *h. e.* Athenienſ. reſpubl. *Id. de B. Gild. v.* 406. Pandioniæ phalanges. *h. e.* Athenienſes. *Id. l.* 2. *de rapt. Pros. v.* 19. Et Pandionias quæ cuſpide protegit arces. *h. e.* Athenas. Eodem ſenſu *Stat. 2. Theb. v.* 760. Pandionius mons. *Senec.* in *Oedip. v.* 8. Pandioniæ volucres. *h. e.* luſcinia, & hirundo, in quas mutatæ ſunt Philomela, & Procne Pandionis filiæ. *Sidon. carm.* 23. *v.* 137. Pandionia cavea. *h. e.* theatrum Athenarum.

PANDO, as, a. 1. *piegare, incurvare, curvo*, inflecto, pandum facio. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Pectus ac ventar ns pinjicantur, obſervandum. pandant enim poſteriora, & *chiuſe* aſ omais ſupinitas. *Plin. l.* 19. *c.* 5. *de cucumeris.* Defecti quoque ad aquas modice diſtantes adrepunt: aut ſi quid obſtet, verſi pandantur, curvantmque. ¶ *Pandari*, & *pandare* dicuntur arbores, tigna, cum ſtectuntur, & oneri cedont. *Plin. l.* 16. *c.* 42. Cetera nmnia inferiora pandantur: palma n contrario ſornicstim. (Adde *cap.* 39. & 40.) *Vitruv. l.* 2. *c.* 9. *circa med.* Ulmos & fraainus celeriter pandant. *Id. lib.* 6. *cap.* 11. Limina & trabes ſtructurit cum ſint onerotæ, medio ſpatio pandantes frangunt ſua lyſi ſtructuras. *Colum. l.* 4. *c.* 16. *ſub fin.* Fiemiora juga ſuat alligsnda, ut rigorem habeant, nec pandentur onere fructuum.

PANDO, dis, pandi, paaſum, & paſſum, a. 3. *aprire, ſpalancare, ſpiegare, ſtendere*, aperio, patefacio. Varro (inquit *Non. c.* 1. *n.* 209.) lib. de vita populi R. naſcimat ea cauſa dici, quod qui ope indigerent, & aſylum Cereris confugiſſent, panis daretur. Pandere ergo quaſi panem dare, quod nunquam ſanum talibus clauderetur. *Plaut. Bacch.* 3. t. 1. Pandite, stque aperita propere januam hanc. *Virg.* 1. *Æn. v.* 534. Dividimus muros, & moenia pandimus urbis. *Enn.* apud *Feſt.* in *Genua*. Pandits ſulti', genas. *aprite le palpebre*. *Petron.* in *Sat. c.* 102. Pandere crura io orbem. *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. *v.* 56. *de pavone*. & picta pandat ſpectacula cauda. *Virg. de Cerbero, l.* 6. *Æn. v.* 421. illis ſame rabida iria guttum pandens. *Liv. l.* 4. *c.* 15. Nulla merita cuiquam ad dominationem pandunt viam. *Id. l.* 10. *c.* 41. Pandantur inter ordines viæ: provolat eques. *& cap.* 5. *a med.* Pandere viam ſugæ. *Lucret. l.* 6. *v.* 158. Et cum tempora ſe veris ſtorentia pandant. *& l.* 5. *v.* 1047. Pandera agros pingues, & paſcua reddere ruta. *h. e.* aratro aperire, ſolvere, colere. ¶ Pro diſſiodere, preſtringere, *ſpaccare*. *Liv. lib.* 21. *cap.* 37. Ita torridam incendio rupem ſaxo pandunt. ¶ Pro expandere, *allargare, ſpiegare*. *Colum. c. ult. l.* 2. Feciis ritus majorum stiam illa permittit, far pinſers, faces incidere, mola, pira, ficos pandere, &c. *& lib.* 12. *a.* 39. Pandere ovas in ſole. *Virg.* 1. *Georg. v.* 308. pennas ad ſolem. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 5. vela. *Plin. l.* 9. *c.* 8. *a med.* retia. *Tacit. 2. Hiſt. c.* 85. *& lib.* 4. *c.* 33. aciem. *h. e.* explicare ordines. *Liv. l.* 32. *c.* 4. Repente velut maris vaſti, ſic immenſa pandituz planitiss, ut ſubjectos campos terminare oculis haud facile queas. *Plin. l.* 6. *c.* 13. Ubi mare cœpit in latitudinem pandi. *Id. l.* 19. *cap.* 4. *a med.* Araneus telas muſcis in parietibus latiſſims pandit. *& lib.* 21. *c.* 4. Roſa paulatim dehiſcit, ac ſs ſe pandit. ¶ Translats *Cic.* 5. *Tuſcul. a.* 87. Illa divins bona longe lateque ſe pandunt, cælumque contingent. *h. e.* patent. *Id. in Arat. v.* 453. cum cauda nmnis jam pandstur Hydra. *h. e.* tota exoritur, & ſe conſpicisndam præbet. ¶ Eſt stiam indicare, oſtendere, *indicare, moſtrare*. *Virg.* 2. *Georg. v.* 257. picea tantum, taxique nocentes Interdum aut hederæ pandunt vellgia nigræ. *Id.* 3. *Æn. v.* 479. Auſoniæ pars illa procul, quam pandit Apollo. *Valer. Flacc. l.* 4. *v.* 99. Proxima Bebrycii pauduntur litora cogui, *h. e.* oſtenduat ſe navigantibus. ¶ Item enarrare, explicare. *Lucret. l.* 5. *v.* 55. Atque nmuem iszum naturam pandere dictis. *Plin. in proœm. l.* 14. Heſiodus præcepta agricolis pandere orſus. *Ovid.* 4. *Metam. v.* 679. Pande requirenti nomen terræque, tuumque, Et cur vincla geras. *Sever. in Hor. Fur. verſ.* 1321. Pande, quid fieri jubas? *Virg.* 6. *Æn. v.* 567. Pandere res alta terra & caligine merſas. *& verſ.* 723. Suſcipit Anchiſes, atque ordine ſingula pandit. *Val. Flacc. l.* 1. *verſ.* 740. Talia libato pandebat ſanguine Cresheus. *& verſ.* 12. verſam proles tua pandet Idumen. Namque poteſt. *h. e.* carmine perſequetur, illuſtrabitque. *Petron. in Sat. c.* 89. Itaque conabor opus verſibus pandere. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 5. *v.* 29. veſtra eſt, quam carmine molli Pando, domus. Adde *ſilv.* 4. *v.* 92. *& lib.* 3. *ſilv.* 2. *v.* 40. *& lib.* 5. *ſilv.* 3. *v.* 156. *& alib.* ¶ Præterit. *pandi* agnoſcitur a *Priſcian. l.* 10. *pag.* 891. *Puſch.* particip. *panſus*, & *paſſus* V. ſuis locis.

PANDORA, æ, f. Πανδώρα, prima mulier, a Vulcano Jovis juſſu fabricata, quam ſinguli dii donis ſuis ornavsrunt. Pallas enim ſapientiæ donum ſi eontulit, Venus formæ, Apollo Muſicæ, Mercurius eloquentiæ. Dicta eſt a πᾶν, omne, & δῶρον, donum, quaſi omnium donum, vel quaſi ab omnibus donata, vel donata omnium ssrum genere. Ea data in conjugium Epimetheo Promsthei fratri a Pyrrham peperit, quæ mortalis dicitur prima eſſe creata. *Hygin. fab.* 142. ¶ *Pandora Heſiodi*, proverb. de m, cui conferendæ multi operam contulerunt. *Tertull. adverſ. Valentinian. cap.* 12. V. *Heſiodus Opera & Dies*. ¶ In illo *Plin. l.* 36. *c.* 5. In base quod cælatum eſt, Pandoras geneſin appellavit: *Pandoræ* genitivus eſt Græca poſitionis.

PANDORA. V. vocem ſequens.

PANDURIZO, as, pauduram pulſo. (Eſt autem pandura muſicum quoddam inſtrumentum a Pane inventum, ut ait *Iſid. l.* 3. *cap.* 20. ubi

ubi *Panduriam* vocat: quidam antere tradunt inſtrumentum trichordum eſſe, alii multas tibias cere junctas.) *Lamprid. in Heliogab. c.* 32. Ipſe ad tibias dixit, tuba cecinit, pandurizavit, organo modulatus eſt.

PANDUS, a, um, *curvo, pregno aliquanto*, κυρτὸς, pandatus, incurvus, leviter inflexus. *Vitruv. l.* 2. *c.* 9. Cupreſſus & pinus, habentes humoris abundantiam, in operibus ſolent eſſe pandæ. *Ovid.* 14. *Met. v.* 660. Suſpiciens pandos autumni pondere ramos. *Virg.* 2. *Georg. v.* 445. pandas retibus poſuere carinas. *& verſ.* 194. Lancibus & pandis fumantia reddimus exta. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 13. *v.* 16. Prima vocas tardos ſub juga panda boves. *& Metam.* 10. *v.* 271. juvencæ pandis cornibus. *Id.* 3. *Triſt. el.* 10. *v.* 43. pandi delphines. *Id.* 3. *Met.* de eo, qui in dalphinum vertitur, *verſ.* 674. & lati rictus, & panda loquenti Naris inest. *h. e.* ſurſum inflexa, & reſima. *& lib.* 10. *v.* 713. *de apro.* Protinus excuſſit pando venabula roſtro. *Sil. l.* 3. *v.* 277. panda manus eſt armata cateja. *Martial. l.* 14. *epigr.* 106. panda urceus anſa. *Quintil. l.* 6. *c.* 3. *circa med.* Junium hominem nigrum, & macrum, & pandum, fibulam ferream dixit. *Ovid.* 1. *de ar. am. v.* 543. Ebrius ecce ſenex pando Silenus aſello Vix ſedet. *h. e.* qui curvato dorſo eſt, & aliquantum depreſſo.

PANEGYRICUS, a, um, adject. πανηγυρικὸς, laudatorius, ut Panegyrica oratio, *an panegyrico. Cic.* in *Orat. c.* 11. Laudationum, ſcriptionum, & hiſtoriarum, & talium fuſtionum, qualem Iſocretes fecit panegyricum. ſubaudi *formonem*. Sic *Quintil. l.* 10. *c.* 4. Panegyricum Iſocratis decem annis dicunt elaboratum. *Anſon. in Profeſſorib.* 1. *v.* 13. Sive panegyricos placeat contendere libros. *Herronym. ep.* 118. (*al.* 34.) *ad Fabiam. fol.* 4. Laudent te alii, & tuas contre diabolum victorias panegyricis proſequantur. *Lactant. l.* 1. *c.* 15. *ante med.* Etiam malos panegyricis mendacibus adulantur.

PANEGYRIS, is, ſ. πανήγυρις, conventus publicus, vel nundinæ, quales quinto quoque anno Athenis celebrari ſolitas, ſcribit *Herod. l.* 6. a πᾶν, omne, & Æolico ἄγυρις pro ἀγορὰ, cœtus. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 14. græcis litteris ſcribit. Erat, inquit, in eo ipſo loco illo die nundinarum πανήγυρις. ¶ *Claudians* carmina omnia, quæ alicujus laudes continent, *panegyrie* titulum habent, *h. e.* elogium magno populi conventu pronuntiatum.

PANEGYRISTA, æ, m. *panegyriſta*, πανηγυριστὴς, laudator. *Sidon. l.* 4. *ep.* 1. Si quid heroicus arduum, comicus lepidum, panegyriſta plauſibila condiderunt.

PANĒROS, ētis, ſ. πανήρης, quaſi omni amore digna: ab ἔρως, amor, & πᾶς, omne: gemma eſt, alias panſabaſtos dicta, quæ fecunditatem afferre creditur. *Plin. l.* 37. *c.* 10.

PANGÆUS, i, m. *& in plur. num.* Pangæa, æ, n. *Maleca, Coſtagna*, Παγγαῖον, mons Thraciæ, in Macedoniæ confinio, Philippis ubi imminens, ad cujus radices Neſtus fluvius decurrit. Roſarum ferax eſt. Abundat item cinnamis. Ibi etiam auri & argenti fodinæ. *Plin. l.* 4. *c.* 11. Mons Pangæus, Heraclea, Olinthos. *Virg.* 4. *Georg. v.* 462. flerunt Rhodopeïa arces, Altaque Pangæa, &c. ¶ Adjective *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 531. Pangæa juga. *& lib.* 1. *v.* 575. Pangæa Boreæ ſpeculatus ab arce. *Sil. lib.* 2. *verſ.* 73. Pangæa nemore.

PANGO, is, nxi, nctum, *item* pegi, & pepigi, pactum, *n.* 3. *pianture, ficcare*, πήγνυμι, figo, infigo, faro, planto. Præteritum *pegi*, & *pepigi*, eſt a *pago*, rr. *Liv. l.* 7. *c.* 3. Ut qui prætor maximus fit, idib. Septembr. clavum pangat. V. *Clavus. Colum. l.* 3. *c.* 12. *a med.* Vicenæ millia malleolorum per vineæ jugerum ioter ordines pangireus. *Id. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Lactuca menſe Mart. recta pangitur. *& cap.* 2. *ante med.* Tnleam nlearum cum panxeris, oportet ſimo nblinire. *Id. lib.* 10. *v.* 251. ceu littera ptoaima primæ Pangitur io cera docti mucrone magiſtri. *ſ' impreſſione. & l.* 11. *c.* 2. *ante med.* Vitiaria diligenter facienda, malleoliſque quam recentiſſimis curioſiſſime pangenda. *Propert. l.* 3. *el.* 25. *v.* 15. Ipſe ſerem vites, pangamque en ordinn colles. *Pallad. in Febr. tit.* 9. *a med.* Is qui panctarus eſt, pmjecta circa ſurculos ſarmenta ſine ullo ntrorz deponet. *Cic.* 1. *de Legib. cap.* 21. Requiri placere terminos, quos Socrates pegerit, iiſque parere. *Al. leg.* pepigerit. *Pacuv.* apud *Feſt.* in *Tonſillam*, & apud *Perſcetan. l.* 10. *pag.* 804. *Putſch.* Tonſillam pegi lævo in litore. Hinc *impegi*, & *compegi*. ¶ Translate *pangere ſilios*, h. e. procreare, dixit *Tertull. in Apolog. cap.* 9. *ad fin.* ¶ *Pangere verſus* eſt facere, & ſcribere, quia litteræ ſtilo in cera panguntur, ut ait *Feſt.* in *Pangere*, & in *Impages. Cic. Fam.* 16. *ep.* 18. *ſub fin.* Sed tu nullos nz tecum libellos? an pangis aliquid Sophocleum! *Lucret. l.* 4. *v.* 8. obſcura de re tam lucida pange carmina. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 40. Pangere poemata. *Martial. l.* 11. *epigr.* 4. At quam victoria poteramus pangere chartas, Quantaque Pieria præelia flare tuba! *Val. Max. l.* 2. *c.* 1. *ſub fin.* Egregia ſuperiorum opera carmine comprenſa pangebant. *Tacit. l.* 14. *Ann. cap.* 16. Carminum quoque ſtudium affectavit; contractis quibus aliqua pangendi facultas. *Enn.* apud *Cicer.* 1. *Tuſcul. c.* 15. Hic veſtrum pauxit mexuma facta patrum. *Id. ex collect. Mercula.* Horrida Romuleum certamina pango duellum. ¶ Præterit. *pepigi* ſire habet paciſcendi ſignificationem, *paciſcire*, *accordare*, *far patti. Cic.* 3. *Offic. c.* 24. Si quis medicamentum cnipiam dederit ad aquam intercutem, pepigeritqos, ne illo unquam poſtea uteretur. *Virg.* 10. *Æn. v.* 902. Nec tecum meus hæc pepigit tibi fœdera Lauſus. *& lib.* 12. *v.* 133. Bis ſenos pepigem dies, & pace ſequeſtra, &c. *Liv. l.* 9. *c.* 11. *& lib.* 24. *c.* 29. Pacem nobiſcum pepigiſtis, ut legiones vobis captas reſtitueremus. *Id. l.* 27. *c.* 30. *a med.* Ne antea quidem ſn de pace audiſſe, aut inducias pepigiſſe. *Plaur. Bacch.* 4. 8. 38. Ducentis philippis rem pepigi. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 10. *v.* 49. Non ſuit armillas tanti pepigiſſe Sabinas, Ut, &c. *Tacit. Ann.* 14. *c.* 31. Reſumere libertatem occultis conjurationibus pepigerant. *& cap.* 42. Pedanium ſervus ipſius interfecit, negata libertate, cui pretium pepigerat. *& lib.* 13. *c.* 14. Pepigerat Pallas, ne cujus facti in præteritum interrogaretur. ¶ Sæpe idem præteritum refertur ad pacta nuptialia, *promettere in ſpoſa. Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 36. Te peto, quam lecto pepigit Venus aurea noſtro. *& ep.* 20. *v.* 157. Hæc mihi ſe pepigit: pater hanc tibi. *Catull. carm.* 61. *nupt. v.* 28. Quod pepigere viri, pepigerunt ante parentes, Nec juncre prius, quam, &c. ¶ *Paxim* antique pro *pepigerim*, dato pignore certavecim, *ſcommetterò. Plaut. Amph.* 1. 3. 13. Ego paxim, te Amphitruonem eſſe malis, quam Jovem. *Id. Merc.* 4. 6. 10. Exactor paxire, ſi itidam plectantur viri, plures viri ſint vidui, quam nunc muliares. *Id. Trucul.* 1. 1. 43. Paxim, lenonum & ſcottorum minus ſint. Al. ubique aliter leg.

PANGONIUS, ii, πανγώνιος, gemma pluribus angulis, *Plin. l.* 37. 1. 10.

PANICĔUS, a, om, adject. a *panis*. Hinc *Plaut. Capt.* 1. 2. 59. per jocum appellat milites panicios, piſtorienſes, & placentinos. Alii panicios dictos putant reſpectu ad Panum urbem Samnii, de qua *Strabo l.* 5.

PANICULA, æ, ſ. *pannocchia, ſpapa*, σῖτα, ἄθηλυ, lanugo, ſive capillamentum, ſive coma lanoſa in milio, panico, arundine, avellana, in omnibus fere arboribus picei generis, in qua ſemen dependet: deniqus quicquid oblonga, & ſubrotunda forma tumet: a *penis* diminutive, ut *Feſt.* docet. *Plin. l.* 16 *c.* 10. *ad fin.* E ramis generum horum panicularum modo nucarcenia ſquamatim compacta dependent. *Id. l.* 18. *c.* 7. Panicum a paniculis dictum, cacuminn languido nutantn. *Id. l.* 21. *c.* 4. Græcula cuſa convolutas habet ſuliorum paniculas. *Plaur. Mil.* 1. 1. 17. Cujus tu legiones diſtiwiſti ſpiritu, quaſi ventus folia, aut paniculam tectoriam. *Ib.* 1. paniculam arundinum, qua quidam utebantur tegendis villaticis domibus, ut *Plin. l.* 16. 1. 36. tradit, & ſignificat atiam ipſe *Plaut. Rud.* 1. 2. 34. Ita legit, & interpretatur *Turneb. l.* 2. *adverſar. c.* 28 Al. leg. *penuculam tectoriam*, quod minus huic loco convenire videtur. Ceterum *paniculo* diminut. a *panus* agnoſcitur atiam a *Priſciano in fin. l.* 3. ¶ Translate *panicula* dicitur tumor mammoſus circa inguina præcipue naſcens. *Apul. de herb. c.* 13. Cum caluerit, impones ſuper paniculam, & panno ligabis lineo. *Scribon. Larg. compoſ.* 82. Malagma ad mammarum durities, ad panicnlas, ad tubera, & ceteta, quæ ſubito adnaſcuntur.

PANICUM, i, n. *panico*, ἄλυσις, *urchim*, genus fengis, a paniculis ſic dictum, cacumine languido nutante, paulatim extenuato pæne in furculum, ot *Plin. l.* 18. *c.* 7. deſcribit. *Cef. l.* 2. *B. Civ. c.* 22. Panico vetere, atque hordeo corrupto omnes alabaotur.

PANICUS, a, um, ad Panem deum ſpectaos. *Panicus terror* eſt pavor repentinus ſine cauſa obortus, terriculamentum inane, quicquid cum ſtupore contiogit. Cauſa appellationis eſt, quia veteres exiſtimabant, Panem deum repentinos terrores, & animi conſternationes immittere. V. *Pan* ſub fin. Hujuſmodi timoris exemplum habes apud *Curt. l.* 4. *c.* 22. *a med.* Alaxandri, inquit, exsicitum pavar, cujus cauſa noo fuberat, iavaſit: quippe lymphati trepidare cœperunt, omnium pectora occulto reetu percuirente, &c. *Hygin. l.* 2. *Aſtron. c.* 28. *de Capricorno*. Hic dicitur, cum Jupiter Titanas oppugnarst, primus objeciſſe hoſtibus terrorem, qui Πανικὸς appellatur. *Cicero* hanc vocem Græcis littsris ſcribit *ad Attic. l.* 14. *ep.* 3. Rumorem magnum afferunt πανικὸν certe. *femze ſuſpiſienze*. ſic *ibid. l.* 5. *ep.* 20. Scis enim dici quædam πανικὰ. Adda *lib.* 16. *ep.* 1.

PANIFĬCIUM, ii, n. *il far pane*, ἀρτοποιία, panis confectio. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 21. Panis, quod primo figuras faciebant mulieres in panificio Panis. ¶ Item ipſe panis, *pane. Colſ. l.* 2. *c.* 18. Scire oportet omnia legumina, quæque ex frumentis panificia ſunt, genetis valentiſſimi iſſe. *& ibid. a med.* Cum panificia omnia firmiſſima ſint. *Sueton. in Veſpaſ.* 1. 7. Verbosas, coronaſque & panificia libertus obtuliſſe ei viſus eſt. *h. e.* popanum. ¶ *In Cod. Theodoſ. lib.* 14. *tit.* 3. *leg.* 4. & 22. legitur *panificium*.

PANION, ii, n. herba eadem qun Satyrion: a Pane omen habens. *Apul. de herb. c.* 15.

PANIONIUS, a, um. Paninnia regin dicitur in Ionia, ubi Geſſus amnis, quia omnibus Ioniæ ſacra erat: a πᾶν omne, & Ἰάονες. *Pompon. Mela l.* 1. *c.* 17. Ibi eſt Panionium, ſacra regin, & ob id eo nomine appellata, quod eam communiter Iones colunt. *Vitruv. l.* 4. 1. 1. Apollini Panionio ædem conſtituerunt. Adde *Plin. lib.* 5. *cap.* 29.

PANIS, is, m. *pane*, ἄρτος, *vivre*, cibus ex farina & aqua, qui igne coctus ſit. Varias notationes affert *Voſſ. in Etymol.* quas referre hic piget. *Sen. epiſt.* 90. *circa med.* Tunc farinem aqua ſparſit, & aſſidua tractatione pendomuit, finaitqus panem, quem primo cinis calidus, & fervens teſta percoxit: deinde furni paulatim reperti, &c. *Plaut. Aſin.* 2. 3. 48. A piſtore panem petimus, vinum ex cenopolio. *Id. Perſ.* 4. 3. 2. Ego hodie compendifeci binos panes in dies: ita ancilla mea, quæ fuit hodie nunc eſt. *Id. Bacch.* 4. 2. 8. Comeſſe panem tres pedes latum potes, fores pultare neſcis? *Id. Caſ.* 2. 5. 1. In furnum calidum condito, atque ibi torrem ms pro pane rubido. *Cic. Tuſcul.* 5. 2. 34. Ptolemæo cum cibarius in caſa panis datos eſſet, nihil viſum eſt illo pane jucundius. *inſerigno. Plin. l.* 28. *c.* 16. *a med.* Edere aliquid cum pane. *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. *v.* 17. cum ſale panis Lucrantem ſtomachum bene leniet. *& lib.* 1. *ſat.* 5. *v.* 88. venit viliſſima rerum Hic aqua, ſed panis inngo pulcherrimus, ultra Callidus ut ſoleat humerie portare viator. Nam Camſi lapidoſus. *Id. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 123. vivit filiquis, & pane ſecundo. *Juvenal. ſat.* 5. *v.* 70. Panis tener, & réveus, molliqua ſiligine factus. *Terent. Eun.* 5. 4. 17. Quo pacto en jure heſterno panem a-

trum vorent. *Varin.* apud *Quinctil. l. 6. c. 3. circa med.* Panem candidum edere. *Plin. l.* 22. *c. ult.* Vetus, aut nauticus panis. *vetustus*, e *hiſtoria*. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 128. Mucida cærruleï panis conſumere *fruſta*. *Senec. epiſt.* 119. Eſurio: edendum eſt: utrum hic panis ſit plebejus, an ſiligineus, ad naturam mihi pertinet. *Id. epiſt.* 18. Panis durus ac fordidus. *Id. epiſt.* 83. Panis ſiccus. *b.* 1. ſine obſonio. *pan ſolo*. *Plin. l.* 13. *c.* 22. *ad fin.* Mollia panis. *mollia*, *mundilla*. & *lib.* 29. *c.* 4. *ante med.* Paoia cruſta. *Id. l.* 28. *c.* 12. Panis varia genera perſequi, ſupervacaneum videtur: alias ab obſonio appellati, ut oſtreatii; alias a dulcitate, ut artolagani; alias a feſtinatione, ut ſpeuſtici; nec non a coquendi ratione, ut furnacei, vel artopticii, aut in clibanis cocti: non pridem etiam a Parthia invecti, quem aquaticum vocant, quoniam aqua trahitur, tenuem, & ſpongioſa inanitate. Summa laue ſiliginis bonitate, & cribri tenuitate conſtat. Quidam ex ovis, aut lacte ſubigunt, &c. ¶ De uſu *panis* in fucis mulierum V. in *Panus* ad fin. ¶ Translate *panis* dicitur maſſa cujuſque rei in modum panis formatæ. *Plin. l.* 34. *c.* 22. Cum panes æris aquæ refrigerantes. *Sext. l.* 4. *ſilv. ult. v.* 37. Aut panes viridantis aphronitri. ¶ In genitivo plur. habet *panum*, & *panium*: illud *Verrio* placuit, & *Priſciano l.* 7. *pag.* 771. *Putſch.* hoc *Cæſari l.* 2. *de analog.* apud *Chariſ. l.* 1. *pag.* 69. *&* 114. ¶ Olim *hoc pane*, *is*, declinabant. *Plaut. Curcul.* 2. 3. 88. Hæc fuit ventri ſtabilimenta, pane, & aſſa bubula, poculum grande, aula magna. Ita legit *Non. c.* 3. *n.* 161. & *Chariſ. loc. cit.* Sic *Arnob. l.* 1. *pag.* 36. Nonne alius hæc utiia, alius dicitis hos utres? non item apud vos eſt poſitum hoc pane, & huc pania? &c.

PANISCI, m. Πανίσκοι, dii ſilveſtres, quaſi miautuli Panes, ut a Satyro Satyriſcus inclinatur. *Cic.* 3. *de nat. Deor.* 1. 27. Si Nymphæ, Paniſci etiam, & Satyri. *Id.* 2. *de Div. c.* 13. *ſub fin.* Sano difficile caput eſſe Paniſci.

PANNARIA, arum, n. V. *Penarium*.

PANNELLUM. V. *Panucellum*.

PANNICULA. V. *Panicula*.

PANNICULARIUS, a, um, ad panniculum pertinens. *Calliſtrat. Dig. lib.* 48. *tit.* 20. *qui eſt* de bonis damnator. *leg.* 6. Panniculariæ ſunt ea, quæ in caſtodia receptus ſecum attulit, ſpolia quibus indutus eſt, cum quia ad ſupplicium ducitur. *Adrian. Imp. ibid. tantò legis*: Panniculariæ cauſa quemadmodum intelligi debeat, ex ipſo nomine apparet. non enim bona damnatorum panniculariæ ſignificari, quis probe dixerit: nec ſi aonam circa ſe habuerit, protinus aliquia ſibi vindicare debebit, ſed veſtem, quæ ia fuerit indutus, aut numulos, quos victue ſui cauſa in promptu habuerit, aut levee anolos, qui rem non excedant aureorum quinque: alioquin ſi quis damnatus in digito habuerit aut ſardonycha, aut aliam gemmam magni pretii, vel ſi quod chirographum magnæ pecuniæ in ſinu habuerit, aullo jure illud in panniculariæ tatione retinebitue.

PANNICULUS, li, m. parvus paanus, vel panni particula, pannulus. *Celſ. l.* 6. *c.* 18. *ſect.* 8. Vincalum autem ei loco liateolum, aut panniculus quadratus eſt, qui ad duo capita duas anſas, ab altera vero parte totidem faſciae habet. *una pezza*. & *lib.* 7. *c.* 20. Si cui inteſtinum deſcendit, faſcia ejus rei cauſa fit, cui uno loco pila affuta aſt ex panniculis facta, quæ ad repellendum inteſtinum ipſi illi ſubjicitur. *non palla di pezze*. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 258. Hæ ſunt, quæ tenui ſudant in cyclade, quarum Deliciæ & panniculus bombycinue urit. *b. e.* veſtis brevis aut leviſſimi ponderis. ¶ Apud *Martial. l.* 2. *epigr.* 72. *lib.* 3. *epigr.* 86. & *lib.* 5. *epigr.* 62. eſt nomen Mimi, qui ſubſerviebat Latino ad riſum coaciliandum.

PANNONIA, æ, f. Πανωνία, regio Europæ peremplia inter Danubium, Saramque amaes, & Noricum. Fuit aliquando pars Illyrici. In ea nunc eſt *l' Ungaria*. V. Plura apud Geogeaphos. *Ovid. e. Triſt. v.* 225. Nunc tibi Pannonia eſt, nunc Illyrie oia domanda. De ea *Plin. l.* 3. *c.* 25.

PANNONIACUS, a, um, Pannonicus. *Spartian. in Severo*, *c.* 10. Pannoniaci augures. *Lamprid. in Alex. Sev. c.* 27. Paonoaioa augurii pertiſſimos fuiſſe ſignificat.

PANNONICUS, a, um, ad Pannoniam pertinens. *Plin. l.* 7. *c.* 45. & *Sueton. in Aug. c.* 20. Pannonica bella. *Martial. lib.* 13. *epigr.* 69. Paoonnicas nobia nunquam dedit Umbria cattas. *Nemeſian. in Cynog. verſ.* 116. *de camb. venat.* Nec tibi Pannonicæ ſtirpis temnatar ornno.

PANNONIS, adject. fem. quæ eſt e Pannooia, Πανωνὶς. *Lucan. l.* 6. *v.* 220. Pannonis haud aliter poſt ictum ſævior urſa.

PANNONIUS, a, um, Πανώνιος, qui eſt e Panoonia: & fere de populis dicitur. *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 108. teſtis quoque fallax Pannonius, gelidas paſſim disjectus in Alpes. *Sueton. in Tiber.* 1. 17. Nemine dubitaare quin Germani junctiuſ ſa Pannoniis ſuerint. *Alb. Iuvenc. ad Liv. ecl.* 1. *v.* 300. Summaque diſperſi per juga Pannonii. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 4. *v.* 78. Pannoniuſque ferox. *Claudian. l.* 2. *in* 1. *Conſul. Stilich. v.* 191. hinc ubiidione ſolutus Pannonius, portorque Savi.

PANNOSITAS. V. in voce ſequenti.

PANNOSUS, a, um, *veſtito groſſo, manifeſtamente, mal veſtito, rozzoſo, laceto, ſtracciato*, πανώδης, ους, vili, craſſoque panno indutus, ſordida, non lacera veſte amictus. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 3. *a med.* Clodii veſtibulum vacuum ſane mihi nuntiabatur, paucis pannoſis, ſine laterna. *Juſtin. l.* 2. *c.* 6. *ſub fin. de Cadm.* Permutato regia habitu, pannoſus, farmenta collo gerens. *Id. de Dionyſio Corinthi tyranno l.* 21. *c.* 5. Paanoſua & ſqualidus incedere. *Apul. l.* 4. *Metam.* Quid paupertinas panouſaſque refeolas miſerrimæ anus donae victima dovitibus? *Senec. de clem. l.* 2. *c.* 6. Ærufcantia civis arida & pannoſa macies. *b. e. ſumare*, *ſperato*, *i cenciaſo*, ut macrem pannoſam pro macem & pannoſa poſuerit. Vel *panoſoſam meciem*, intelligit cutem aridam & rugoſam inſtar paani detriti, & laceri, *grinzoſa*, *crespa*. Quo ſenſu *Martial. l.* 3. *epigr.* 72. Aut tibi pannoſæ pendent a peſtore mammæ. *b.* 1. rugia corruptæ & decidiæ. Sic *Cael. Aurelian. Acut. l.* 1. *c.* 21. *circa med.* Corporis deſtuoin, & cutis veluti rugioſa, vel ſulcata pannoſitea, quam Graeci *ῥάκωσιν* vocant. Etiam *pannuceum* ſimili ſignificatione uſurpatur. ¶ *Perſ. ſat.* 4. *v.* 36. Pannoſam faxem morientia ſorbet aceti. *b. e.* panni inſtar aceto obductum.

PANNUCEATUS, a, um, pannuceus, pannoſus. *Pomponii* veteris Atellanarum Scriptoria una Comœdia *Pannuceati* inſcribebatur: atque ex ea fragmenta aliquot ſervavit *Nonius cap.* 1. *n.* 69. & 180. 1. 14. *n.* 3. & alibi non ſemel.

PANNUCEUS, & Panucius, a, um, *grinzoſo*, *grinzo*, *crespo*, pannoſus, rugoſus. Inter varia malorum genera *Plin. l.* 15. *c.* 14. & *Cleoſt.* apud *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 15. ponunt & *pannucia*, ita dicta, quia, ut ait *Plin.* celerrime in rugas marceſcunt. Sic in in turpi adhibuit *Martial. l.* 11. *epigr.* 47. Similiter *pannucea*, vel *panucia Bouciis* apud *Perſ. ſat.* 4. *v.* 21. eſt anus vieta, ſqualida, rugis deformata: & poteſt etiam referri ad veſtea ejus viliores, & detritae. Nam *pannucia veſtis* eſt pannis conſuta, *rattoppata*. *Petron. in Satyr. c* 14. *in fin.* Pro illa parte vindicabant pretioſiſſimam veſtem, pro hac panauciam ne centonibus quidem bonia dignam.

PANNULEJUM. V. *Panucellum*.

PANNULUS, li, m. diminut. a *panus*, veſtis vilia, ſordida, detrita. *Apul. l.* 7. *Metam.* Nec me putetia egenum, vel abjectum, neve de pannulis iſtis virtutes meas æſtimetis. *Id. l.* 9. Cunſti ſic inuicati, ut eſſent per panoaloe manifeſti. *b. e.* ſciſſilea centunculos, ut paulo ante dixerat. ¶ Item panni fruſtum. *Ammian. l.* 31. *c.* 2. (*al.* 3.) *de Hunnis*. Semel obſoleti coloria tunica collo inſerta aon ante deponitur, aut mutatur, quam diuturna cariz in pannulos defluxerit defruſtata. *in pezze*, *to cenci*, *to ſtracci*.

PANNUS, i, m. *panno*, *drappo*, *veſte*, ὕφασμα, textum, ex quo veſtes fiunt: item ipſa veſtis. *Horat. l.* 1. *od.* 35. *v.* 21. Te Spes, & albo tara Fides colit Velate panno. *Martial. l.* 2. *epigr.* 46. Quantum erat, infelix, pannis fraudare duobus! ¶ In illo *Martial. l.* 10. *epigr.* 5. Et cum ſupremæ fila venerint horæ, Dieſque tardus, ſenitat canum litem, Abigatque mota noxias aves panno: *pannus* aut vitia fiagula, aut fudarium intelligi poteſt. ¶ De veſte lacera, aut interpolata, aut vili, *veſte rattoppata*, *o lacera*, *o groſſolana*. *Petron. in Satyr.* 1. 83. *in fin.* Sola ruinoſa horret facundia pannis. *Senec. ep.* 20. *a med.* Magnificentior ſermo inue in grabato videbitur, & in paano. (Addo *Lucret. l.* 6. *v.* 1267.) *Tertull. Exm.* 2. 2. 5. Video ſentum, ſqualidum, ægrum, pannis anuiſque oblitum. (Adde *Senec. l.* 1. *controv.* 6.) Hic *pannus* aptius intelliguntur ſegmenta ſciſſurie veſtis adſute, *toppe*, *pezze*: & *pannis obſuta* eſt, *calle veſte tutte rapperzate*, e *rattoppate*. Eodem modo *Horat.* 2. 3. 52. locutus eſt. Sæpiſſime enim *pannus* dicitur de panni fruſto, *pezza*, *ſtracio*. *Horat. de ar. Poet. v.* 15. Purpureus, late qui ſplendeat, unus & alter Aſſuitor pannus. *Id. epod.* 17. *v.* 51. Crunre rubros obſtetrix pannos lavit. *Ovid. in Ibin*, *v.* 235. Membraqae vioaeruat inaſtie ferrugioe panaie. *foſcre*. ¶ Et præſertim de ira, quæ adhibentur in medendo. *Plin. l.* 22. *c.* 7. Ranæ oculus ſaſpenſus e collo nativi colo is panno. *Id. l.* 29. *c.* 6. Cochlea caput lineo panno adalligaat capitie dolorihus licia. *Colum. l.* 6. *c.* 12. Panuia aceto, & ſale, & oleo madentibus inculcatia. *taſte*. *Senec.* 3. *de Ira*, *c.* 19. *ſub fin.* Scindi veſtimenta miſeroram, & in os farciti paanos imperavit. *ſtracci*. ¶ Diadema, quæ faſcia eſt capiti circumvoluta, *pannum* vocat *Val. Max. l.* 7. *c.* 2. *n.* 5. *extern.* & *lib.* 6. *c.* 2. *n.* 7. ¶ Et facculum e paaan, *facchetto*, *ſacchetto*, *Petron. in Satyr.* ubi ait, *cap.* 135. Panuum de carnario detulit furca, in quo faba eroi ad uſum repoſita, *&c.* Ut ſolvit ergo licia paonum, partem legumiais ſuper menſam effudit. ¶ A ſimilitudine *pannus* a *Plin.* vocatur, quod in ægilope præter glandem naſcitur: & ita deſcribitur ab *eod. l.* 16. *c.* 8. E glandiferia ſola, quæ vocatur ægilopa, fert paanos arentes, muſcoſa villi canos, non in cortice modo, verum & e ramis dependentes cubitali magnitudine odoratos, ut diximus inter unguenta. Eſt qui legit *panos*. ¶ Olim *panuum* neutro genere dixere. Ita accipit *Non. l.* 3. *n.* 165. illud *Nævii* Qui habet uxorem ſine dote, panuum puſirum in purpura. Eſt autem in hic verbia proverbii ratio ſimilis, ac ſi dicas, humano capiti cervicem equinam jungere. cum paanus purpuræ maaime diſconveniat. ¶ *Pannibus* in dat. plural. pro *pannis* dixit *Ennius* apud *Chariſ. l.* 1. *pag.* 40. *Putſch.* & *Pompon.* apud *Non. l.* 8. *n.* 42.

PANNYCHISMUS, i, m. *veglia di tutta la notte*, πανυχισμὸς, in Gloſſis exponitur pervigilium, h. e. vigilatio per totam noctem: a πᾶν, omne, & νὺξ, nox. *Arnob. l.* 5. *pag.* 173. Quibus myſteria pervigilia conſecrata ſant, & pannychiſmi graves.

PANOMPHÆUS, πανωμφαῖος, Jovis epithetum a πᾶν, omnis, & ὀμφὴ, vox, quod omnium voce celebretur, vel quod omnium voces audiat, vel quod ſit παρὰ τὸ ὑπὸ causa, h. e. omnium vaticinioeum & oraculorum. *Ovid. 11. Met. v.* 198. Ara Panomphæo vetus eſt ſacrata Tonanti.

PANOPE, es, f. & Panopea, Πανώπεια, Nympha marina, una de Nereidibus: a πᾶν, omne, & ὤψ, video, ideſt a perſpicuitate viſus. *Virg. 5. Æn. v.* 240. Nereidum, Phorcique chorus, Panopæaque virgo. *Albinovan. ad Livium*, *v.* 435. Illi caruleum Panope matertera crinem Solvit. Adda *Seren. apud Diomed. lib.* 3. *pag.* 511. *Putſch.* ¶ Eſt etiam hoc nomioe nppidum Phocidis mediterraneum. *Ovid. Met.* 3. *v.* 10.

PANORMITANUS, a, um, adject. *da Palermo*. *Cic. Verr.* 4. *c.* 49. Legati Catinenſes, Panormitanique dicunt.

PANOR-

PANORMUS, i, ſ. & Panormum, i, n. *Palermo*, Πάνορμος, urbs Siciliæ caput totius regionis, amplissima, amœnissima, a Phœnicibus condita circa Græcorum in Siciliam adventum, in prov. seu valle Mazaræ, prope ostia Orethi fluvii. Dicta est a πᾶν, omne, & ὅρμος, statio navium, propter multitudinem navium, quæ undique illuc conveniunt. *Plin. l.* 3. *c.* 8. Oppida Panormum, Solus, Himera cum fluvio. *Sil. l.* 14. *v.* 266. Tergemina venit numero fecunda Panormus. ¶ Scribitur & *Panhormus*.

PANSA, æ, m. qui est pedibus pansis, seu latis, & extensis: a *pansum* sup. verbi *pando*. *Plin. l.* 11. *c.* 45. Pedes homini maximi: suræ homini tantum, & cæsa carnosa. Vola homini tantum, exceptis quibusdam. Namque & bius cognomina inventa, Plausi, Plauti, Scauri, Pansæ, sicut a cruribus Vari, Vusiæ, Vatinii. *Plaut. Merc.* 3. 4. 55. Subnigris oculis, obtusis malis, pansam oliquantulum, canum, varum, &c.

PANSUS, a, um, *apertus*, *allargato*, expansus, explicatus: a *pando*. *Virruv. l.* 3. *c.* 1. Si homo collocatus fuerit supinus, manibus & pedibus pansis. *Germanic. in Arat. v.* 68. Supplicitet pansis ad numina palmis. *Ammian. l.* 29. *c.* 5. *a med.* (*al. c.* 32. *sub fin.*) Sago porrectius pansō. *Prudent. cathem.* 10. *v.* 170. Pansis in altum brachiis. *& lib.* 1. *adverſ. Symmach. v.* 48. Via pansō potenter currere carbaso. Est qui leg. *passa*, & *passō*: sed *Heinſ.* prius præfert. *Gell. l. & cap.* 15. docet veteres *passum* dixisse, non *pansum*.

PANTAGATHUS, παντάγαθος, & παντάγαθος, omnino bonus, vel ad omnia bonus. *Lamprid. in Amon. Diadum. c.* 4. *extr.* Pantagati in domo patris ejus nidum posuerunt. *b. e.* aves ūs aoguriis sic dictæ, quia omen præbebant, si auspicati advolassent, omnino fastum, & optima quæque postendens.

PANTAGIAS, æ, & Pantagies, æ, m. *Porcari*, & *Bruco*, πανταγίας, fl. Siciliæ, in ora Leontinorum, qui apud Taurum prom. mari excipitur. Dictus est a πᾶν, omnia, & ἄγω, ago, propter nimiam rapiditatem, quia obvia quæque proſternit, atque secum rapit. Alii derivant a πάντα γαῦρος, fragor, quia per saxa volutus sonitum ingentem edit. Secundum fabulas, olim, dum plenus incederet, totam Siciliam sonitu implebat, post raptum autem Proserpinæ, eum Cereri filiam quærenti obstrepere, tacere jussus paruit numinis voluntati. *Serv. in* 3. *Æn. v.* 689. ubi *Virg.* vivo prætervehor ostia saxo Pantagiæ. *Ovid.* 4. *Fast. v.* 471. Liquerat Ortygiam, Megarasque, Pantagiasque. *Claudian. l. a. de rapt. Pros. v.* 58. & saxa rotocetem Pantagiam.

PANTEX. V. *Panticem*.

PANTHEON, & Pantheum, i, n. templum Romæ Jovi ultori exstructum a M. Agrippa Augusti genero, opere Corinthio, forma rotunda, ædificiorum Urbis, præsertim templorum, facile pulcherrimum. Muro continuo XXX. palmorum lato circumdatur, unica tantum janua, unico quoque foramine io supremo culmine lumen admittens. Altitudo ajus tanta est, quanta latitudo, CXLIV. pedum io circuitu. Habet poeticum XVI. columnarum. Restauratum fuit ab Hadriano, Septimio Severo, & Aureliano. *Plin. l.* 36. *c.* 15. Pantheon Jovi ultori ab Agrippa factum. *Spartian. de Adrian. c.* 19. Romæ ioſtauravit Pantheum, Septa, basilicam Neptuni. *Ammian. l.* 16. *c.* 10. (*al.* 17.) Pantheum exlut ragionem teretem, specinsa celsitudine fornicatam. *Inscript.* apud *Gruter. pag.* 1. *n.* 1. Imp. Cæs. L. Septimius Severus, *&c.* & Imp. Cæs. M. Aurelius Antoninus, *&c.* Pantheum extollate corruptum cum omni cultu rastituruot. ¶ Græce Πάνθειον, & Πάνθεον legitur: quare pænultima & produci, & corripi potest: a πᾶν, omne, & θεός, deus, vel θῶν, divinum: vel quod præter signum princeps Jovis Ultoris haberet etiam aliorum deorum sigilla: vel quod esset pulcherrimum, quasique prorsus cæleste ac divinum. ¶ Est etiam nomen dei. *Inscript.* apud *Gruter. ibid. n.* 2. Pantheo sacrum. *num.* 4. Herculi, Mercurio, & Silvano sacrum, & Divo Pantheo ex *v. num.* 5. Signum Panthei testamento fieri jussit. *num.* 6. (adjectiex) Signum Pantheum sua pecunia D. D. Adde *pag.* 1005. *n.* 6. & apud *Reinef. class.* 1. *n.* 3. qui in his Inscriptionib. putat significari signum Augusti, exl Tiberii in deos relati. ¶ Figuram signi Panthei exhibet *Spon. in miscell. erudition. antiquo. pag.* 18. quæ deum aliquem repræsentat, sed adjectis multis symbolis, ea quibus aut omnium, aut plurium aliorum deorum numen significatur. Habet enim in capite ornamentum Isidis, & semicirculum Lunam significantem, pharetram Cupidinis, cornucopiæ Cereris, & alia. Sic *Anson. epigr.* 30. *Pantheum* vocat signum Liberi Patris io villa sua positum, omoiumque deorum argumenta habens.

PANTHER, eris, m. πάνθηρ Ionice πάνθηρος, genus retis, quasi omnibus feris capiendis apti: a πᾶν, omne, & θήρ, fera. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 20. Ferarum vocabula peregrina, ot panthera, leo: utraque Græca: a quo etiam & rete quoddam panther. ¶ Dicitur etiam *pantherna*, *æ*, & sic & rete a πᾶν, & θήρα, venatio. *Ulpian. Dig. lib.* 19. *tit.* 1. *leg.* 11. *sub fin.* Veluti cum futurum jactum retis a piscatore emimus, aut indaginem plagis positis a venatore, exl pantheram ab aucupe. Ita *Torrentin.* & *Haloand.* est tamen qui *pantheræ* legendum putat, accusativum Græca positionis, exl *pantherem* Latinæ, a recto *panther*. Itali quoque *pantiera* vocant rate quoddam ad capiendas aves. ¶ Est etiam ferum animal, vel idem cum panthera, exl quem lopum cervarium appellant. *Auct. comm. de Philom. v.* 50. Panthee caurit amans, pardus biando felit.

PANTHERA, æ, ſ. *pantera*, *lonça*, πάνθηρ, πάνθηρις, pardus femina, animal maculosum, & prorsus ferum: a πᾶν, omne, & θήρ, fera, quia cetera fere animalia feritate supegat, vel, ut alii volunt, quia pæus omnium in ea femrum colores cernere est. *Plin. l.* 8. *c.* 17. Panthera, & tigris musularum varietate prope sola bestiarum spectantur, ceteris unus ac suus cujusque generis color est; panthe-

ris in candido breves musularum oculi. *Ovid.* 3. *Met. v.* 669. Picturamque jacent fere corpora pantheearum. ¶ Tam mas, quam femina Latine *panthera* dicitur, ut & *Varr.* monet *l.* 8. *de L. L. cap.* 38. Græcis ille πάνθηρ est, hæc πάνθαινα. ¶ Magnus pantherarum erat usus io ludis publicis Romanorum: unde apud *Cicer.* a. *Fam. ep.* 12. & *lib.* 8. *ep.* 4. & 9. de iis conquirendis, & Romam mittendis mentio fit. ¶ De panthera reti V. io voce præced.

PANTHERINUS, a, um, ad pantheram spectans. *Plin. l.* 35. *c.* 11. Sed & nobilissimæ Satyro cum pelle pantherina. ¶ Pantheinæ mensæ, quæ intorta discursu maculatæ sunt. *Plin. l.* 13. *c.* 15. Illud obloogo evenit discursu; ideo tigrinæ appellantur: hoc intorta, & ideo tales pantherinæ. ¶ Translate pantherini hominos sunt, qui vastis artibus & dolis agunt, fraudulenti, versipellice. *Plaut. Epid.* 1. *t.* 16. Caprigenum hominum non placet mihi, neque pantherinum genus.

PANTHEUM. V. *Pantheon*.

PANTHOIDES, æ, m. Πανθοΐδης, & Πανθοΐδας, Euphorbus filius Panthoi: item Pythagoras, qui tempore belli Trojani se Euphorbum Panthoi filium fuisse gloriabatur. *Ovid.* 15. *Met. v.* 161. Panthoides Euphorbus eram. *Horat. l.* 1. *od.* 28. *v.* 10. habentque Tartara Panthoiden iterum Orco demissum.

PANTHOUS, i, & *contracte* Panthus, m. Πάνθους, *u*, filius Otrei Hecubæ fratris. *Panthu* est io vocativo, Πάνθοε, *e*, apud *Virg. a. Æn. v.* 322. & 429. *Panthone* io recto est apud *Hygin. fab.* 135. *Panthus* apud *Virg.* 2. *Æn. v.* 319. Panthus Otriades, arcis Phœbique sacerdos.

PANTICA. V. *Pando*.

PANTICES, cum, m. *lo budello*, *la ventraja*, *il ventre*, intestina, venter. Apud *Fest.* legimus: *Panices*, *fras wentris*. sed quid sit *fras*, non fusila expedias. *Plaut. Pseud.* 1. *a.* 50. Vino modo cupidæ esse; eo voc, exstros panticesque adeo madefecitis. *In catalect. Virg. pag.* 93. *Scalig.* Et æstuantes docte solvit pantices. ¶ Sunt qoi putant esse pulmonem, *à pulmone*: sed distinguit *Marcial. lib.* 5. *epigr.* 64. *a med.* Ne valeam, si ooo multo sapit altius istud, Quod cum panticibus laxie, & cum pede grandi, Et cubro pulmone vetus, nasisque timendum, Omnia crudelis laoius pee compita portat. ¶ Hinc est quod nos Langobardi dicimos *il pantaccio*. ¶ Io fragm. *In Priap. carm.* 83. quod quidam *Tibullo* tribunt. Latet jacente paotice abditus species. Ita *Scalig.* nam io aliis hic exstus deest. ¶ Ubi io Glossis habetur, Pauseps, ἵλαος πτίσσε ἀνὶ πραχηλίᾳ, Critici leg. Pantex, *h. e.* ulcus, exl vulnus in cervice jumenti.

PANTOMIMA, æ, ſ. quæ pantomimum agit. *Senec. de consol. ad Helv. c.* ea. *sub fin.* Quorum Pantomimæ decies H. S. oobunt.

PANTOMIMICUS, a, um, adject. ad pantomimum pertinens, ut Pantomimica ornamenta, *Senec. ep.* 29. in *fin.*

PANTOMIMUS, i, m. πανταμίμος, ὀρχηστής, genus histrionum, qui fabulas io scena non voce & cantu, sed solo gestu & saltando repræsentabant: quare & saltare fabulas dicebantur: ἀνὰ τὰ πάντα μιμεῖσθαι, quod omnia gestu, saltatione, motuque corporis exprimerent, atque imitarentur. Hi primum Romam inducti sunt sub Augusto, celebrasque fuerunt Pylades, Hylas, Bathyllus, quos refert *Macrob. Saturn. l.* 2. *c.* 7. & *Sueton. in Aug. cap.* 45. De his plura vide io *Syntagmate de Mimis*, & *Pomponiano Nicolai Calliachii* edito *Patavii* 1713. & io *Dissertatione Octavii Ferrarii* edita *Vualfenbutelii* 1715. item *Casaub. lib.* 1. *Vorsor. epist.* 20. & *lib.* 4. *ep.* 51. ¶ Interdum *Pantomimus* accipitur pro ipsa fabula, quæ a Pantonimo agitur. *Plin. l.* 7. *c.* 53. *a med.* Duo equestris ordiais ūs eodem pantomimo mythico. *Fest.* repente obiere. ¶ De symphoniasis, & musicis est illud *Petron. in Sat.* ubi cum diasiset, omnes ministrantes io convivio Trimalchionis cantasse, Pantomimorum, inquit *cap.* 31. ooo patrisfamiliæ, triclinium crederee. Ubi al. leg. *pomonimi chorum*.

PANUCELLIUM, ii, o. glomus lanæ carptæ, & ad nendum paratæ, exl fusos filie involutue, exl radius, quo stantee procurount telas. Io Gloss. exponitur πῆνιον, quod & fusum, & filum e fusō deductum significat. Aliqui efferunt *panuellium*, alii *panuellum*, alii *panuelum*, alii *panuellium*, alii *panuelum*, alii *panuelesym*. *Varro l.* 4. *de L. L. cap.* 23. conflatum putat e *panno*, & *volvendo*. V. *Voss. in Etymol.* io *Panus*.

PANUELUM. V. io voce præced.

PANULA, æ, ſ. parvus panus. Agnoscitue a *Priscian. in fin. l.* 3. & *Non. c.* 2. *n.* 623.

PANUS, i, m. exponitue a *Nonio c.* 2. *n.* 623. tramæ iovolucrum: & videtur esse glomus lanæ caeptæ, & ad nendum paratæ, ut ait *Voss. in Etymol.* Græce πάλινε. *Lucil.* apud *Priscian. in fin. l.* 3. & *Non. loc. cit.* Iotus modo flet rectus subteminis panus. *Al. leg.* Intu' vero modo flet rectus fubtemine panus. ¶ A similitudine fic dicitur tumor quidam io cute non altus, sed latus, in quo quiddam pustulæ simile est. Doloe, distentioque vehemens est, & major, quam pro magnitudine tumoris: interdum etiam febricula. idqus tarde matuiescit, neque magoopere in pus convertitur. Fit maxime aut in cervice, aut ūs alis, aut ūs inguinibus. Græce est φύγεθλον. Ita *Celf. l.* 5. *c.* 28. *fest.* 10. describite. *Novius* apud *Non. loc. cit.* Qui me miserum misereiorem reddidit, quam panus puerum. *Plin. l.* 21. *c.* 21. *ad fin.* Abrotooum concoquit panos cum farina hordeacea. *Id. l.* 23. *c.* 2. *ad fin.* Fæx aceti panos discutit oondum esulceratos. *Id. l.* 35. *c.* 17. Cimolia panos, & parotidas cohibet. *Id. l.* 20. *c.* 20. *extra med.* Coriandrum sanat panos ea aceto tritum. *Id. l.* 30. *c.* 8. *sub fin.* Panos aperit sevum pecudum. *Id. l.* 24. *c.* 6. Hammooiacum maturet panos. *& cap.* 4. Visoum panos mitigat. *Id. l.* 22. *c. ult. a med.* Lupini panos, & Brumas minuunt, aut maturant. ¶ Pro *panus* quidam leg. *panis* apud *Celf.* Et fane *panis*

pro *panue* adhiberi credit *Rhod. ad Scribon. Larg. compoſ.* 263. a *Juvenale ſat.* 6. v. 460. Interea ſœda aſpectu, ridendaque multo Pane tumet facies. Sed ibi *Juvenal.* loquitur de fucis mulierum, ut *ſat.* 2. v. 107. Et preſſum in faciem digitis extendere panem. & *Plin. l.* 22. *c. ult. ante med.* tredit, ſitamum panem cum mella cuttere incuſſa in facie, aut deſquamata. ¶ Item a ſimilitudine *panum* vocat *Plin.* totam milii ſpicam. Mammoſa, inquit *l.* 18. *c.* 7. panici genera e pano parvis racemata paniculis. ¶ De pano in arboribus V. *Panous* ad fin.

PAPA, æ, f. vox infantium petentium cibum. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 97. Cum cibum, ac potionem, buus ac papas docent. ¶ Legitur & *pappo*. ¶ Significat etiam patrem, aut ſenem. nam πάππας Græce patrem ſignificat. V. *Pappas*. Itaque ea voce honoris cauſa compellare mos fuit Chriſtianis Scriptoribus Epiſcopos, & aliios in ſacra dignitata conſtitutos. *Tertull. de Pudic. c.* 13. & *Sidon. in epiſtolis paſſim*. ¶ Per excellentiam vero ſic vocatur Summus Romanus Pontifex, qui eſt pater patrum, & Epiſcopus Epiſcoporum.

PAPÆ, *rapperi, cappite, βαβαί*, interjectio admirationem continens: a voce Græca allata, unde & *babe* dicitur eodem uſu. *Terent. Eun.* 3. 2. 26. Pulcre mehercle dictum, & ſapienter! papæ! jugularas homiaem. & 2. 1. 23. Ducit ſecum unam virginem dono huic: papæ! facia honeſta. *Plaut. Rud.* 5. 2. 33. Papæ! divitias tu quidem habuiſti luculentas. *Perſ. ſat.* 5. v. 79. Marcus Dama? papæ! Marco ſpondente recuſas Credere tu nummos? ¶ Habet etiam vim affirmandi, & aſſentiendi. *Terent. Eun.* 2. 2. 48. Et quid heo te? *Par.* men'? papæ! *a quamo!*

PAPAVER, eris, n. & m. *papovero, ucau*, herba vim ſomni inducendi habens: cujus tum ſativi, tum ſponte naſcentis plura genera *Plin.* refert *l.* 19. *c.* 8. *ad fin.* & *lib.* 20. *c.* 19. V. *Cerealis*. *Cato* apud *Chariſ. l.* 1. *pag.* 64. *Putſch.* Papaver Gallicanus. *Varr. ibid.* & apud *Non. c.* 3. *n.* 177. Inſita ſeui papaverem. *Plaut. Pan. c.* 2. 213. Seſamum, papaveremque, triticum, & fricta nuces. *Virg.* 4 *Æn. v.* 486. Spargens humida mella, ſoporiferumque papaver. & *lib.* 9. *v.* 436. laſſova papavera collo Demiſere caput, pluvia cum ſorte gravantur. & 4. *Georg. v.* 131. veſcumque papaver. (*Plin. cet. l.* 19. tredit, *candidi* papaveris ſemina tolla in fecunda mexſa cum mella apud antiquos inſeri ſolita. V. *Cocetanus*. Hoc pertinet & illud *Petron. in Sat. c.* 31. Glires melle & papavere ſparſi.) *Virg. Æn. l.* 1. *v.* 212. Cereala. & *verſ.* 78. Lethæo perſuſa papavera ſomno. & *lib.* 4. *v.* 545. Lethæa papavera. *Catull. carm.* 19. *de Priap. v.* 12. Papaver luteum *ſcil.* propter ſemina in flore lutea. *Propert. l.* 1. *el.* 21. *v.* 38. Lilia purpureis mixta papaveribus. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 661. Interea placidam redimita papavere frontem Nox venit, & ſecum ſomnia nigra trahit. ¶ Tranſlate *Petron. in Satyr. c.* 1. *extr.* Melliti verborum globuli, & omnia dicta factaque quaſi papavere & ſeſamo ſparſa. *b. e.* affricta exquiſitaque verborum ſuaviate condita. ¶ Proverbium de re, quæ brevitimo tempore fit. *Plaut. Trin.* 2. 4. 7. Conſit cito, quaſi ſi tu objetas formicis papaverem. ¶ Servii *ad Eclog.* 2. *v.* 47. narrat, ut Narciſſi flos a puero cognomine in anum verſa dictus eſt, ita papaveris, & acethi. hos enim omnes pueros fuiſſe a diis in flores ſui nominis transformatos. ¶ *Papaver* da ſemine, ſeu granis ſicorum. *Tertull. adverſ. hæret. c.* 36. *ſub fin.* Etiam de papavare fieri gratiſſimæ & ſuaviſſimæ ventoſa & vaoa capriſicus exſugit.

PAPAVERATUS, a, um, adject. Papaveratæ veſtis, *μανωνικὸς χιτὼν*, veſtis tenuis, ac delicata, a *papavere*. Sic a *Lucilio* vocatur Græcorum avemplo, quibus *ucau* non ſolum notat papaver, ſed etiam textum byſſinum, ſive lineum. Nam Heſychius ἐρεᾶν βυσσινῆ exponit. Sed de cauſa nominis non conſentiunt. Aliquibus videtur appellatio eſſe ex eo, quia quoddam papaveris genus æſſet, a quo, ut *Plin. l.* 19. *c.* 1. *a med.* ait, candorem lintea præcipuum trahunt. Alii cenſent, ſic dici, quia mollis papaveris lanugo neretur, veſtiſque ex ea texeretur. *Hadrian. in Plin.* contendit aſſe veſtes laneas, ſed eo papaveris genere candentes. *Plin.* l. 8. *c.* 48. Crebræ papaveratæ antiquiorem habent originem, jam ſub Lucilio Poeta in Torquato notatæ. Aliqui leg. *poveretæ*.

PAPAVERCULUM, i, n. diminut. a papavere. *Apul. de herb. c.* 7.

PAPAVEREUS, a, um, qui eſt ex papavere, ut Papavereæ comæ. *Ovid.* 4. *Faſt. verſ.* 438.

PAPHAGES, is, m. rex Ambraciæ, qui a læna catulis ſuis ſtipata, cui ſortx obviam occurrit, ditaniatus fuit. Hinc

PAPHAGEUS, a, um, adject. *Ovid. in Ibin*, v. 502. Sitque Paphageæ cauſa læna necis. Al. leg. *Phagliæ*, vel *Phagliæa* a quodam *Phagilo* Ambraciæ tyranno, a læna diſcerpto.

PAPHIACUS, a, um. *Avien. in deſcrip. Orb. v.* 227. Cæſpite Paphiaco prodit ſaxoſa Catambis. *Catambis* eſt in Paphlagonia Aſiæ minoris provincia ad Pontum Euxinum, ut eſt apud *Plin. l.* 6. *c.* 2. Fortaſſe ibi Paphiæ Veneris templum fuit. Primam autem ſyllabam metrica neceſſitate produxit.

PAPHIE, es, f. Venus a Papho Cypri, ubi maxime colebatur. *Martial. l.* 7. *epigr.* 73. Sive cupis Paphien, ſeu Gnymede cales. *Auſon. Edyll.* 14. *de roſis*, v. 21. Communis Paphis dea ſideris, & dea floris. ¶ Apud *Colum. l.* 10. *v.* 193. eſt genus lactucæ ſolio puniceo, caule candido: quin in Cypro circa Paphum plurima provenit, ut *rhod.* ait, *verſ.* 287.

PAPHIUS, a, um, ad Paphon Cypri oppidum, Veneri ſacrum, pertinens. *Plin. l.* 21. *c.* 37. *ſect.* 63. Nicocles Paphius. *Tacit. l. Hiſt. c.* 2. Illum cupido inceſſit viſendi templum Paphiæ Veneris, inclytum per indigenas, advenaſque. V. ibi reliqua. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 181. Paphiæ myrti. *Martial. l.* 8. *epigr.* 28. Paphiæ columbæ. ¶ *Paphii thyrſi* apud *Colum. l.* 10. *v.* 370. ſunt caules lactucæ, ut dictum eſt in voce præced. ¶ *Paphia lampades* apud *Stat. l.* 5. *ſilv.* 4. *v.* 8. ſunt ſtellæ Veneris, quæ veſpera ſurgit, & *Heſperus* eo tempore dicitur, prima omnium apparens.

PAPHLAGON, onis, qui eſt ex Paphlagonia, provincia Aſiæ minoris ad Pontum Euxinum. *Autem. in perieg. v.* 969. Surgit Halys. tum Paphlagonum ſata longa pateſcunt, Et Maryandinum gens incolit.

PAPHLAGONIUS, a, um, ad Paphlagones, & Paphlagoniam pertinens, ut Paphlagonia gens, *Plin. l.* 6. *c.* 2.

PAPHOS, & Paphus, i, ſ. Πάφος, urbs Cypri in ora occidentali, condita a Papho Pygmalionis filio, & Veneri dicata, quiz mxter ejus munere Venetis e ſtatua eburnea in mulierem verſa fuerat, ut eſt apud *Ovid. 10. Met. v.* 243. & *ſequent.* Duplex fuit: vetus, quæ & *Palæpaphos* dicta eſt, in colla poſita; & nova, *neo Paphos*, in plano ſita. V. *Plin. l.* 5. *c.* 31. In illa celebre fuit Veneris templum: de quo *Tacit. l.* 2. *Hiſt. c.* 2. pxucis diſſerit. *Suet.* 5. *Tbeb. v.* 61. *de Venere*. Illa Paphon veterem, centumque altaria linquens, &c. *Virg. 10. Æn. v.* 51. Eſt Amathus, eſt celſa mihi Paphos, atque Cythera. ¶ Paphi in quandam arem (al. leg. *arcum*) Veneris nunquam impluere, *Tacit. 2. Hiſtor. c.* 3. & *Plin. l.* 2. *c.* 96. & *Polybius l.* 16. tradidera.

PAPIA LEX de peregriuis, lata a C. Papio trib. pleb. circa A. U. DCLXXXVIII. omnes peregrinos, qui in Urbe verſabantur, exceptis Italicis, Urbe pepulit. *Cic.* 3. *Offic. c.* 11. ¶ Alia de civitate, cxvit ut peregrini, qui in ſuis civitatibus cenſi eſſent, ad ſuam civitxtem revererentur, & civitatem Romanam, quam falſo jactabant, xmittentent. *Cic. pro Balb. c.* 23. & *Valer. Max. l.* 3. *c.* 4. *n.* 5. ¶ Alia, *Papia Poppæa* dicta, quam tulere M. Papius Mutilus, Q. Poppæus Secundus Coſſ. circa A. U. DCCLXI. ſub Auguſto, varias pœnas viventibus in cælibatu, varia præmix ſtatuit uxorem ducentibus, & ſuſcipientibus liberos. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 25. & 28. *Sueton. in Claud. c.* 23. & *in Ner. c.* 10. *Auſon. epigr.* 89. Juriſconſulto, cui vivit adultera conjux, Papia lex placoit, Julia diſpliceit. *b. e.* placuit quidem, uxorem duceva, quod Papia jubebat: ſed diſpliceit Julia lex, quæ vetabat quæſtum ex uxoris xdultavio facare, ut *Papinian.* docet *Dig. lib.* 48. *tit.* 5. *leg.* 8. Multa da hac lege, & Julia ſimul habes xpud *Lipſ. in tacuſ. ad lib.* 3. *Ann. Tacit. Ital. C.* ¶ Denique xlia fuit *Papia lex*, apud *Gell. l.* 1. *c.* 12. qua cavebatur, ut pontificis maximi arbitratu virgines a populo viginti legerentur, ſortitioque in concione ex eo oumero fieret, & cujus virginis ducta eſſet, eam pontifex max. esperet, eaque Veſtæ fieret. Hanc quoque legem Papiam Poppæam quidam iocelligunt, *b. e.* Papiæ Poppææ unum caput. ¶ *Papiæ Tribus* mentio eſt *in Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 307. *n.* 7. L. Valerio L. fil. Papia Servio Sacerd. Jovis Tonan. Visit ann. LXIIX. &c. Adde *pag. 879. n.* 6. & *pag.* 964. *n.* 7. Sunt præteres aliæ multæ, in quibus *Pap.* habetur: quod *Papiria* totius legitur. *Papia* ereditur adjecta fuiſſe bello Sociali ultra veteres XXXV. ſic dicta a gente Papia Italicarum nobiliſſima. V. *Pauvin. de civ. Rom. c.* 51.

PAPILIO, onis, m. *farfalla, parpaglione*, ψυχή, inſectum alatum luminibus accenſis advolitans, ignavum & inhonoretum, apibus inimicum, ceraſque earum depaſcens, & excrementa reliquens, quibus teredines gignuntur: fila atiam araneoſa, quacumque inceſſit, alarum maxime lanugina obtegens. In *Plin. l.* 11. *c.* 19. Adde *lib.* 21. *c.* 14. & *lib.* 28. *c.* 10. *in fin.* ubi addit, cornicula his aste oculos ignavo præteudi. De his loquitur etiam *Colum. l.* 9. *c.* 14. item *Paladius in Mart. ſub fin.* ¶ Eſt nomen commune & aliis volantium inſectorum generibus, *Plin. l.* 11. *c.* 32. Eruca srsoco accreta, quam chryſallidem appellant: rupte drinde cortice volat papilio. & *cap.* 28. Bombyces & in Co inſula naſci tradunt: fieri autem primo papilionis parvos, mudoſque, &c. *Ovid. Met.* 15. *v.* 372. Quæque ſolent canis fiondes intexere filis Agreſtes tineæ (ne obſervam colonis) Ferali mutant eam papilione figuram. *ferales* dicit, quix, ut eſt apud *Plin. l.* 28. *c.* 10. *extr.* inter mala medicamenta, b. e. inter venena numeratur. ¶ Item militare tentorium, *padiglione, tenda, eſcimia*, quia expanſa vela habet ad ſimilitudinem alarum papilionis. *Lamprid. in Alex. Severo. c.* 51. & 61. In procinctu, atque in expeditionibus, xpertis papilionibus prandit, atque cœnavit. *Spartian. in Peſcen. Niger. c.* 11. In omni expeditione ante omnes militarem cibum ſumpſit ante papilionem. *Trebell. Poll. in XXX. Tyranu. de Herode*, *c.* 16. Homo Græcæ luxuriæ, cui avant ſigillata tentoria, & xuiati papiliones, & omnia Perſica. Si diſcrimen eſt inter *papiliones* & *tentoria*, fortaſſe xſt, quod illi minoris molis & apparatus ſint. *Tertull. ad Martyr. c.* 3. Nemo miles ad bellum cum delicis venit, nec de cubiculo ad aciem procedit, ſed de papilionibus expeditis & ſubſtrictis, &c.

PAPILIUNCULUS, i, m. *farfalletta*, parvus papilio. *Tertull. de anim. c.* 32. Siccitatibus gaudent locuſtæ, papiliuncuti, chamæleontes.

PAPILLA, æ, f. *capezzolo, papilla, Sein*, caput, ſeu apex mammæ, quod infans, vel pullus ore comprehendit, ita dicta, ut xit *Feſt.* quis papulæ ſimilis eſt. *Plin. l.* 11. *c.* 40. Urſa mammas quaternas gerunt: delphini binas in ima alvo papillas tantum, nec evidentes, & paulum in obliquum porrectas. *Colum. l.* 6. *c.* 11. *a med.* In ipſo fine cerarum velut papilla uberis apparet eminentior. Adde *lib.* 7. *c.* 3. *a med.* ¶ Per ſynecdoch. eſt ipſa mamma, *mammella. Virg.* 11. Æn. v. 803. Haſta ſub exſertam donec perlata papillam Hæſit. Adde *Catull. Ovid. Petron. Martial.* ¶ Dicitur & da hominibus. *Plin. l.* 3. *ep.* 6. Signum effigit ſenem ſtantem: rari, & cadentes capilli, latx frons, contracta facies, aſella collum: pendent lacerti, papillæ jacent, &c. ¶ Interdum dicitur de parva papula, ſeu tuberculo in cute, *ſubercolette, puſtola. Seren. Sammon. c.* 10. *v.* 133. *da elephantiaſi*. tuppans infandis ora papillis. & *cap.* 64. *v.* 1100. Interdum exhibit turpi verruca papilla. ¶ Tranſlate eſt fiſtula, vel epiſtomium. V. *Mammilla*.

PAPI-

PAPILLATUS, a, um, in modum papillæ effiormatus. Vetus Epigramma apud *Salmaſ. & Sertorr. de veſt.* Naſcebantur adhuc, nequa erat par omnibus ætas: Prima papillatos duaebat ſpica corymbos, Altera puniceos apices umbone levabat, &c.

PAPINIANISTA, æ, m. ſtudioſus ſcriptorum Papiniani. *Imp. Juſtinian. in epiſt.* 2. *prefixa lib. Digeſtor. a med.*

PAPINIANUS, Juriſconſultus, Scævolæ diſcipulus, Severo Imper. gratiſſimus, cui moriens filios ſuos commendavit. Ab Antonino Caracalla ſecuri percuſſus eſt. *Spartian. in Severo. c.* 21. vocat juris aſylum, & doctrinæ legalis theſaurum. Adde in *Caracalla c.* 4. & 8.

PAPIRIA Tribus Romana, una ex ruſticis a quodam Papirio appellata eſt, vel a nomine agri, qui circa Tuſculum eſt, ut ait *Feſtus. Inſcript. apud Gruter. pag.* 766. *n.* 2. C. Cæſius C. F. Papiria Ingenuus, &c. & *pag.* 85. *n.* 8. D. Junius D. F. Papir. Værgulenus, &c. Memmit & *Liv. exter. cap.* 37. *l.* 8. ubi narrat, cur inter hanc, & Polliam odia longa intercefferint. Adde *Valer. Max. l.* 9. *c.* 10. *n.* 1. ¶ *Papiria gens*, olim *Papiſia*, & plebeja fuit, & patricia, multaſque habuit familias, Mugillanorum, Craſſorum, Curſorum, Maſonum, qui patricii fuerunt: item Turdorum, Carbonum, Pætorum, &c. V. *Cicer. Fam. 9. ep.* 21. ¶ *Papiria lex* de aſſibus, ut qui unciales erant, ſemunciales fierent, lata eſt a C. Papirio Carbone trib. pleb. vel a C. Papirio Turdo itidem trib. plebis: memoraturque a *Plin. l.* 33. *c.* 3. Aſius de civitate ſine ſuffragio danda Acerranis, meminit *Liv. l.* 8. *c.* 17. *extr.* Aliæ fuere de conſecratione, de multarum æſtimatione, de legibus, de tribunis plebis quæ a *Pinſc. in Lex.* referuntur. ¶ *Papulo Papiria* proverb. V. in *Papulo*. ¶ Prima ſyllaba corripitur, ſecunda producitur. *Manil. l.* 1. *v.* 784. & Pyrrhi per bella Papirius ultor.

PAPIRIANUS, a, um, ad Papirium pertinens, quod eſt nomen propr. R. civis. *Cic.* 7. *Fam. ep.* 10. Papiriana domus. *Liv. l.* 10. *c.* 3. *extr.* Memor Papirianæ ſævitiæ. *l.* 6. *c.* L. Papirii Curſoris dictatorii: de qua *id. l.* 8. *c.* 30. & *ſequentib. Plin. l.* 33. *c.* 3. Papiriana lex. V. in voce præced. ¶ Jus civile Papirianum, eſt liber *Sexti Papirii*, in quo collectæ erant variæ leges Romanorum regum. *Pompon. Dig. lib.* 1. *tit.* 2. *leg.* 2.

PAPO. V. *Poppo*.

PAPPA. V. *Papo*.

PAPPARIUM, ii, n. *poppa*, cibus, qui infantibus datur, cum a lacte ſugendo removendi ſunt. Translate *Senec. l.* 2. *controv.* 9. a *med.* Dominicæ libidini papparium facere. Al. leg. *paparium*.

PAPPAS, æ, m. *Ατα, πάππας*, nutricius. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 632. Timidus præguſtet pocula pappas. Al. intelligunt patrem ipſum, aut avum pueili.

PAPPO, *vel* Papo, as, a. 1. ad pueros pertinet, cum vel cibum petunt, vel papam comedunt. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 16. at cur non potius teneroque columbo, Et ſimilis regum pueris pappare minutum Poſcis, & irotus mammæ lallare recuſas? *Plaut. Epid.* 5. 2. 62. Novo liberto opus eſt, quod pappet. *Pe.* dabitur: præbebo cibum. Joci cauſa *pappet* dixit, quia *novum liberum* ali poſtulat.

PAPPUS, i, m. *πάππος*, antiqua lingua idem quod ſenex. Unde *Sponſa pappi*, & *Agricolæ*, & *Hermia pappi*: quibus nominibus ſabulas ſcripſit *Pompeianus*. Confirmat eam ſignificationem *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 3. Item, inquit, ſignificant in Atellaneis aliquot pappum (ſic ea vett. libris emendant *Turneb.* & *Scalig.* pro quo vulgo *pupum*) ſenem, quod Oſci *caſnar* appellant. V. *Scalig. ad Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 5. *pag.* 88. & *Voſſ. in Etymol.* ¶ Eſt a *πάππος*, avus: quo ſenſu etiam Latini ioterdum utuntur, ut *Auſon. in Protrepica*, ſeu *Edyll.* 4. *v.* 18. Pappos, aviaſque tremuntes Anteferunt patribus ſeri, nova cura, nepotes. ¶ Etiam Græcis o ſenilis cazitiei ſimilitudine ſic vocatur lanugo cardiorum, unde hanc quoque acceptionem habent Latini. *Paul. ex Feſto*: Pappi cardiorum flores. *Lucret. l.* 3. *v.* 387. Veſtes, nec plumas avium, pappoſque volantes. ¶ Item *pappus* dicitur lanugo cacti herbæ. *Plin. l.* 21. *c.* 16. Semen ei lanugiois, quam pappon vocant. ¶ Item herba, quæ vocatus erigeron, vel ſenecio, vel acanthie. *Plin. l.* 25. *c.* 13. *ad fin.* Quare eam Callimachus acanthida appellat, alii pappum. ¶ Turnebus etiam putabat, ut ex poſthumis in *Varronem l.* 6. *L. L.* notis liquat, *pappum maſculum* antiquitus a ruſticis dictum pro lanugine meſſium, ſive ſegetis. Aliter vero *Scaliger* cum de *pappi*, tum de *maſci* voce.

PAPULA, æ, f. *puſtula*, *bullicula*, *bullo*, *ἐξάνθημα*, tuberculum, puſtula in cute. *Celſ. l.* 5. *c.* 28. *fect.* 18. Papularum duo genera ſuot. alterum eſt, in quo par minimas puſtulas cutis exaſperatur, & rubet, leviterque tondit: medium habet paulo lævius, tarde ſerpit. Alterum eſt, quam *ἀγριάδα* Græci appellant: in qua ſimiliter quidem, ſed magis cutis exaſperatur exulceraturque, ac vehementius & roditur, & rubet, & interdum etiam pilos remittit. Hæc *Celſ. Virg.* 3. *Georg. ſub fin.* Ardentes papulæ, atque immundus oleatra fudor Membra ſequabatur. *Colum. l.* 6. *c.* 31. *de equor. curat.* Papulæ ferventiſſimo ſole uſque eo ſtrigile raduntur, quoad eliciatur ſanguis. *Plin. l.* 20. *c.* 7. *ad fin.* Lacteæ eruptiones papularum leniunt. *Id. l.* 26. *c.* 11. *ad fin.* Rubentes papulas ſanare. *Id. l.* 35. *c.* 17. cohibere. *Id. l.* 23. *c.* 7. movere. *ſee vexare*. ¶ Proverb. eſt illud *Senec. de vita beata*, *c.* 27. a *med.* Papulas obſervatis alienas, obſiti plurimis ulceribus.

PAPULO, as, n. 1. papulas amitto. Eſt *Calſi Aurelian. Tard. l.* 2. *c.* 1. & *lib.* 3. *c.* 4.

PAPYRACEUS, a, um, *πάπυρος*, qui eſt ex papyro. *Plin. l.* 28. *c.* 12. Optime ellychnio papyraceo. *Id. l.* 6. *c.* 22. Papyraceæ naves.

PAPYRIFER, ra, rum, *πάπυρος φέρω*, papyrum ferens. *Ovid.* 15. *Met. v.* 753. papyriferi ſeptemfluis flumina Nili. Adde *Teſtl. l.* 3. *el.* 10. *v.* 17.

PAPYRINUS, a, um, ad papyrum pertinens. *Stilus papyrinus*, *in fragm. Varron.* apud *Non. c.* 2. *n.* 759. videtur eſſe, quo in papyro ſcribebant.

PAPYRIUS, a, um, adject. papyraceus. *Auſon. ep.* 7. *v.* 47. Fac campum replices Muſa papyrium.

PAPYRUS, m. & f. & Papyrum, i, n. *πάπυρος*, arbuſcula Ægypti. *Plin. l.* 13. *c.* 11. Papyeum ergo naſcitur in paluſtribus Ægypti, aut quiaſcentibus Nili aquis, ubi avagatæ ſtagnant, duo cubita non excedente altitudine gurgitum, brachiali radicis obliquæ craſſitudine, triangulis lateribus, decem non amplius cubitorum longitudine in gracilitatem faſtigiatum, thyrſi modo cacumen includens, feminc nullo, aut uſu ejus alio, quam floris, ad deos coronandos. Hæc *Plin.* V. *Gonlandinum*, & quæ adverſus eum *Joſ. Scalig.* item adi *Salmaſ. Exercitat. in Solin.* ¶ Radicibus papyri incolæ pro ligno utuntur, ut ait *Plin. ibid.* nec ignis tantum gratia, ſed ad alia quoque utenſilia vaſorum. Ea ipſo quidem papyro (h. e. e ligno) navigia texunt: & e libro vela tegetaſque, necnon & veſtem, etiam ſtragulam, ac funes. Mandunt quoqua crudum, decoctumque, ſuccum tantum devorantes. *& mox.* Præparantur ex eo chartæ, diviſo (*libra interiore*) acu in pertenues ſed quam latiſſimas philuras. Principatus medio, atque inde ſciſſuræ ordine, &c. Enumeratis deinde variis chartæ generibus, & poſtremo loca emporetica, poſt hanc, inquit *cap.* 12. papyrum ab (h. e. extimus papyri cortex) extremumque ejus ſcirpo ſimile, ac ne funibus quidem, niſi in humore utile. Texuntur omnes madente tabula Nili aqua: turbidus liquor glutinis præbet vicem. Primo ſupina tabula ſcheda adlinitur longitudine papyri, quæ potuit eſſe, ſeſegminibus utrinque amputatis: tranſverſa poſtea cantes peragit. Premitur deinde prelis, & ſiccantur ſole plagulæ, atque iotee ſe junguntur, penuimarum ſempee bonitatie diminutione ad deterrimas. Nunquam plures ſcapo, quam vicenæ. Hactenus *Plin.* ¶ De navigiis ex papyro *Lucan. l.* 4. *v.* 135. ſic eum tenet omnia Nilus, Conſertur bibula Memphitis cymba papyro. ¶ De funiculo, aut vinculo papyraceo, *Celſ. l.* 5. *c.* 28. *fect.* 11. *a med.* Satis eſt papyrum intortum eo illinere. *Colum. l.* 6. *c.* 6. a *med.* Cum ſanguis ſatie profluxit, inhibetur papyri ligamine. *Pallad. in Februar. cap.* 33. Sarmenta vitium papyro ligabie ſtricto, & molli. *Veget. de re veterin. l.* 2. *c.* 57. Papyrum candelarum pargatam ſubtiliter carpis, intingis in ovi albumento. ¶ De veſte *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 24. hoc tu Succinctus patria quondam, Criſpine, papyro? ¶ Pro charta, libello, epiſtolio: *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 100. Namque oblita modi miſſelima pagina ſurgit Omoibus, & creſcit multa damnoſa papyro. *Martial. l.* 3. *epigr.* 2. *ad libr. ſuum*. Ne nigram cito raptos in culinam Cordyllas madida tegas papyro. *Catull. carm.* 35. *ad Cæcil.* Poetæ tenero, meo ſodali, Velim Cæcilio, papyre, dicas, Veronam veniat. ¶ Papyro ſtruebantur togi. *Martial. l.* 10. *epigr.* 97. Dum levis arſura ſtruitur Libitina papyro. Adde *lib.* 8. *epigr.* 44. ¶ *Papyrum* neutr. gen. habet etiam *Ulpian. Digeſt. lib.* 32. *leg.* 50. *n med.*

PAR, paris, adject. *pari*, *æquale*, ἴσος, æqualis, pasilis, compar, ſimilis. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 22. *a med.* Par eſt, quod in omnes æquabile eſt. *Id. in Orat. c.* 36. Erit rebus ipſis par & æqualis oratio. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 40. In æquos & pares ſalidioſus, in inferiores crudelis. *Cic.* 1. *Offic. c.* 34. *ad fin.* Æquo & pari jure cum civibus vivere. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 61. E quibus vita beata reſtitit, pari & ſimilis deorum. *Plin.* loitio *l.* 31. Nec par aut ſimile poteſt inveniri. *Cic. l.* 1. *de Orat. c.* 16. Eſt finitimus oratori poeta multis ornandi generibus ſocius, ac pæne par. *& cap.* 55. Præclaras duas artes conſtituere, atque inter ſe pares, & ejuſdem ſocias dignitatis. *Id. ad Manc.* 1. *poſt ep.* 16. *l.* 16. *ad Attic.* Ad paternas acceſſitudines magnam attulit acceſſionem tua voluntas erga me, meaqua erga te pac atque mutua. *Id. pro Mur. c.* 9. Quam ego pari atque eadem in laude pono. *Id. pro Sull. c.* 1. Intelliges da hoc judicium meum & horum pac & unum fuiſſe. *Id. in Orat. c.* 11. Ut verba verbis quaſi dimenſa & paria reſpondeant. *Id.* 2. *de Fin. c.* 4. Verbum Latinum (*voluptas*) par Græco (*ἡδονὴ*) & idem valeus. *Id. Fam.* 4. *ep.* 9. *ſub fin.* Ut Marcello ſenati tuo aut par, aut certe proximus ſim. *Id. Phil.* 1. *c.* 34. Libertata eſſe parem cetetis, principem dignitate. *Id. Fam. l.* 6. *ep.* 6. Hominem cuivis ſummorum tuæ ætatis vel ingenio, vel induſtria, vel fama parem. *Virg.* 1. *Æn. v.* 709. totidemque pares ætata miniſtri. *Cic. de Amic. c.* 9. *ad fin.* Ut ſint pares in amore, & æquales. *Liv. l.* 26. *c.* 26. Virum ſe fortiſſimum a nequaquam pari *ad* virtutem occidi. *non pari nel valore*. ¶ Et cum infinito, *Virg. Ecl.* 7. *v.* 5. Et cantare pares, & reſpondere parari. ¶ Et cum genitive pro ablativo, *Sil. l.* 4. *v.* 370. Ætate, mentiſque pares. ¶ Cum ablativo pro dative, *Ovid. 6. Faſt. v.* 804. Io qua pat facies nobilitate ſua. (Sic *l.* 4. *v.* 306. Nec facies impar nobilitate fuit.) *Salluſt. in fragm.* apud *Arruſian. Meſſ.* Scalas pares moenium altitudini. ¶ Cum ablat. & *cum* præpoſit. pro dative, *Salluſt. in Jug. c.* 15. Quam tu pareio cum liberis, regnique participem feciſti. *Cic. de clar. Orat. c.* 59. Erant ai quædam, ex his paria cum Craſſo, quædam ſuperiora. ¶ Cum genitive pro dativo. *Cic. in Piſon. c.* 4. Cujus paucne pares hæc civitas tulit. *Plaut. Rud. prol. v.* 49. Erat ei hoſpes pat illius. *Lucan. l.* 10. *v.* 382. Quem metuit, par hujus erat. *Phædr. l.* 4. *fab.* 15. *v.* 6. Pares dum non ſint veſtræ fortitudinis. *Al. leg.* fortitudini. ¶ Sequantibus particulis *&*, *ac*, *atque*, *quam*. *Cic. de clar. Orat. c.* 11. Omnia fuiſſe in Themiſtocle paria, & Coriolano. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 1. Nequa mihi pet retio cum Lucilio eſt, ac tecum ſuit. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 13. Pari ſpatio tranſmittus, atque ex Gallia eſt in Britanniam. *Nep. in Annib. c.* 5. Minorium magiſtrum equitum, pari ac dictatorem imperio, fugavit. *Salluſt. in Jug.*

c. 109. In quo offenſæ minimum, gratia par; ac ſi prope adeſſemus. *Plaut. Mil.* 4. 6. 36. Si parem ſapientiam hic habet, ac formam, mihi ignoſcet. *Caſ. l.* 5. *B. Gall.* 1. 8. Ipſe cum legionibus quinque, & pari numero equitum, quam in continente reliquerat, naves ſolvit. *Al. leg.* quem. ¶ Interdum abſolute refertur ad ætatem ſimilem: hinc *pares*, æquales, *coetanei*, θηλικιῶται. *Petron. in Satyr.* 1. 25. & *Auct. Peſap. verm.* 5. Huc pertinet illud *Cicer. de Senect. c.* 3. Sæpe interfui querelis meorum æqualium: pares autem cum paribus, veteri proverbio, facillima congregantur. ¶ Et unieverſim qui aliqua re æquales eſt, & ſimilis alteri: quam vim habet proverb. ex *Cicer.* allatum. *Horat. l.* 1. *ep.* 5. *v.* 24. ne fidos inter amicos Sit, qui dicta fures eliminet: ut coeat par, Jungaturque pari. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 32. Si qua voles apte nubere, nube pari. *Senec. in Troadib. v.* 408. Et pari ſollicito fabula ſomnio. *Plaut. Curcul.* 4. 2. 20. Pariſſimi eſtis libus. ¶ *Parem eſſe alicui*, ſufficere, ſatis virium aut facultatis habere ad aliquid agendum, aut ad reſiſtendum, *eſſer ſufficiente, aver forze baſtante, poder far o frontar. Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 210. velit ille quidem, ſed dextera nondum Par oneri, elaeque capax. *Quintil. declam.* 15. 1. 4. Aſpicio par laboribus corpus, ſufficientem animum ſeriis actibus. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 15. Mihi nimis ſermo eſt cum litteris: eum tamen interpellat fletus, cui repugno quoad poſſum: ſed adhuc pares non ſumus. *Caſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 7. Se ſe unis Suevis concedere, quibus ne dii quidem immortales pares eſſe poſſiat. *Juſtin. l.* 7. *c.* 6. Quoniam omnibus bellis par eſſe non poterat, diſpenſanda rerum. *& lib.* 16. *c.* 4. Parem eſſe crudelitati alicujus. *l. c.* ad reſiſtendum crudelitati. *Plin. l.* 3. *ep.* 17. Eſime hunc mihi ſcrupulum, cui par eſſe non poſſum. *non poſſa arguetare. Senec. de provid. c.* 2. Athletas eidemus cum horriſſimis quibuſque confligere, & exigere ab his, per quos certamini præparantur, ut totis contra ipſos viribus utantur: & ſi non inveniunt ſingulos pares, pluribus ſimul objiciuntur. ¶ Similia ſunt hæc, quibus *par* dicitur, qui alteri eſt virtute ſimilis, & cum eo componi & committi poteſt. *Liv. l.* 28. 1. 44. Habebo, Q. Fabi, parem, quem das, Annibalem. *Horat. l.* 1. *od.* 6. *v.* 15. ope Palladis Tydidem Superis parem. *Sil. l.* 16. *v.* 616. compoſuit proceribus auſis Dignum te Fortuna parem. Adde *Stat. Theb. v.* 843. ¶ *Par eſt*, conveniens eſt, decens eſt, æquum eſt, *convient, è di dovert, è ragionevole, uſais dire. Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 11. *ante med.* Dubitans, quid me facere par ſit. *& lib.* 15. *ep.* 17. *extr.* Tu vero quidquid erit, quod me ſcire par ſit, ſtatim ſcribe. *& ep.* 7. *Verr. c.* 4. *extr.* Statim, ut par fuit, juſſu ejus homines, qui nominati erant, comprehenſi ſunt. *Id. de Amic. c.* 22. Par eſt autem, primum ipſum bonum eſſe, tum alterum ſimilem ſui quærere. *Nep. in Datam. c.* 6. Relinqui eum non par eſſe, ſed omnes confeſtim ſequi. *Id. in Hamilc. c.* 3. Turpius, quam par eſt. *Cic. 2. de Divin.* 1. 55. Caſum prœlii nemo noſtrum erat quin timeret, ſed ita ut conſtantibus hominibus par erat, non ſpeito. *Plaut. Bacch.* 2. 2. 31. Non par videtur, neque ſit conſentaneum; præſentibus illis pædagogus una ut ſiet. ¶ *Par pari referre*, aut *reſpondere*, par, tantundem, æquale rependere, *render la paraglia, o il contrattambio, render pan per focaccia, o fraſche per foglie, τὸν ἴσον ἀποτίνειν. Terent. Eun.* 3. 1. 55. Denique par pari referto, quod eam mordeat. *Al. leg.* par pro pari. *Plaut. Trucul.* 5. 2. 47. Par pari reſpondet. *Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 1. *a med.* Habes ad omnia, non ut poſtulaſti, χάριτας χαλκᾶς, ſed paria paribus reſpondimus. *Atticus* ipſe apud *eund. l.* 16. *ep.* 7. *ad fin.* Provide, ſi cui quid debetur, ut ſit, unde pari pari reſpondeatur. ¶ Apud *Cicer.* 3. *de Orat. c.* 54. paria paribus referre, eſt ἰσοπαλῶ uti. V. *Compar.* ¶ *Ex parte*, ex æquo, pari conditione. *Senec. epiſt.* 59. *a med.* Sapiens cum diis ex pari vivit. *Quintil. declam.* 379. Sed inimicum occidi. quem? pauperem, qui nihil in curia, nihil in concione poterat. Inimici ſunt ex pari. ¶ *Pares facere*, æquare, pariare: & dicitur de rationibus, *uguaglare, o faldar le partite. Colum. l.* 1. *c.* 8. *a med.* & *lib.* 12. *c.* 2. *a med.* Negotiatio curam villici avocat, nec unquam patitur eum cum rationibus domini paria facere: ſed ubi æris numeratio exigitur, rem pro nummis oſtendit. ¶ Translate *Senec. de benef. l.* 3. *c.* 9. *extr.* Cum aliter beneficium detur, aliter reddatur, paria facere difficile eſt. *Id. l.* 3. *de Ira, c.* 25. Denique debeat pœnas: non eſt quod cum illo paria faciamus. *Id. ep.* 101. Sic itaque formemus animum, tanquam ad extrema ventum ſit: nihil differamus, quotidie cum vita paria faciamus. Sic *ep.* 19. *ad fin.* Poteram tecum & hac Mæcenatis ſententia parem facere rationem. *ſaddisfar pienamente al mio debito.* Adde *Plin. in Panegy. c.* 6. *extr.* & *Quintil. declam.* 6. *c.* 6. & *declam.* 9. *c.* 17. & 12. *c.* 24 & *Plin. ſenior. l.* 2. *c.* 87. & *lib.* 37. *c.* 2. ¶ *Pares* interdum pro duobus ſumuntur. Hiac paribus equis, ideſt duobus Romani utebantur in prœlio, ut ſudante altero, trenirent in ſiccum. Ita *Paul.* ex *Feſto*. Fere notem hoc ſenſu neutro genere adhibetur, *un paio, una coppia*, ζεῦγος. *Cic. de opt. gen. Orat. c.* 6. Gladiatorum par nobiliſſimum. *Id. de Amic. c.* 4. Ex omnibus ſæculis vix tria aut quatuor nominantur paria amicorum. *Id. pro Dom. c.* 11. Quod par amicitiæ conſulatus fuit unquam conjunctim, quam ego & Cn. Pompejus? *Id. Verr.* 4. *c.* 19. Scyphorum paria complura Verri data eſſe. *Ovid. Met.* 13. *v.* 833. Par columbarum. *Senec. ep.* 7. Paria ordinatia & poſtulatitia. *ſcil.* gladiatorum. *Suetou. in Rhetorib. c.* 5. Par oculorum. V. *Oculus*. ¶ *Par, impar*, ludi genus, *un paje e caffo. Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 248. Ludere par impar, equitare in arundine longa, Si quem delectet barbatum, amentia verſet. Adde *Auguſtum in epiſt. ad ſiſtum*, apud *Suetou. in ejus vita, c.* 71. ¶ In ablat. & *pari* dicitur, & *pare*, ut *Chariſ.* docet *lib.* 2. *pag.* 14. & *Priſcian. l.* 7. *pag.* 763. *Priſcb.* ſed hoc minus frequens eſt, & fere poeticum. *Ovid. 4. Faſt. v.* 98. Illa (*Venus*) rudes animos hominum contraxit in unum: Et docuit jungi cum pare quemque ſua. *& lib.* 3. *v.* 193. Cum pare quæque ſuo coeunt volucreſque, ferique. Adde *verſ.* 516. His autem locis *par* eſt conjux, *conſorte*: quæ ratione etiam *compar* uſurpatur. ¶ In genit. plur. eſt *parium*, non *parum*: quamquam *Plin.* apud *Chariſ. l.* 1. *pag.* 110. aliter docuerit. ¶ *Pares* in recto feminino pro *par*. *Acta in Sacris apud Perſicium. l.* 7. *pag.* 764. *Priſcib.* Ad hanc fortunam acceſſit ei fortuna paris.

PARABILIS, le, *facile da avere*, εὐάγορος, qui facile acquiri & haberi poteſt. *Cic. 1. de Fin. c.* 13. *extr.* Natura divitias, quibus contenta ſit, & parabilex, & terminatas habet. *Senec. ep.* 5. *a med.* Quemadmodum delicatas res deſiderare, luxuriæ eſt; ita uſitatas, & non magno parabiles fugere, dementiæ eſt. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 119. namque parabilem amo Venerem, facilemque. *Curt. l.* 3. *c.* 5. Levi ac parabili cultu corporis eſſe conrentum. *de pora ſpeſa.*

PARABOLA, æ, & Parabole, es, f. *comparazione, ſimilitudine*, παραβολή, comparatio, collatio rerum genere diſſimilium, ut ait *Donat. de trop. pag.* 1778. *Priſcb.* & fit octo modis, quos apud *Donat. l.* 2. *pag.* 459. videre licet. *Quintil. l.* 5. *c.* 11. *circa med.* Παραβολὴ, quam Cicero collationem vocat, longius res, quæ comparentur, repetere ſolet. *Id. l.* 8. *c.* 3. *ad fin.* In omni parabola aut præcedit ſimilitudo, & res ſequitur; aut præcedit res, & ſimilitudo ſequitur. Præcedit ſimilitudo illa (*Virg. Æn.* 2. *v.* 355.) inde, lupi ceu Raptores atræ in nebula, &c. Sequitur in primo Georgicon, poſt longam de bellis civilibus conqueſtionem (*in fin.*) ut cum carceribus ſe ſe effudere quadrigæ, Addunt ſe in ſpatia, &c. *Id. l.* 6. *c.* 3. *circa med.* Adhibetur autem ſimilitudo inrerim palam; intuim inferi ſolet parabolæ: cujus eſt generis id Auguſti, qui militi libellum timide porrigenti, noli, inquit, dubitare, tanquam aſſem elephanto dem. *Senec. ep.* 59. Qui ſimplicites, & demonſtrandæ rei cauſa eloquebantur, parabolis referti ſunt: quas eviſtimo neceſſarias, non ea eadem cauſa, qua poetis, ſed ut imbecillitatis noſtræ admiuicula ſint, & ut diſcentem & audientem in rem præſentem adducant. Adde *Macrob. l.* 5. *Saturn. c.* 13. ¶ Item narratio rei fictæ, ſed veriſimilis, quaque utimur cauſa ſimilitudinis ad exponendam rem veram: cujuſmodi multæ occurrunt in N. T. *parabola. Tertull. l.* 3. *adverſ. Marcion. c.* 5. *Auguſtin. l.* 2. *quæſt. Evangel. n.* 45. *Hieronym.* &c.

PARABOLANI, orum, m. hominea pauperrimæ ſortis, qui operam ſuam noſocomiis & acnodochiis accommodant. Quandoquidem cum aliis, tum imprimis greſſante peſte, vitam propriam ſummo expoſuunt periculo, maxime veriſimile *eſt*, venire a παραβάλλω, quod notat ad audendum projectum, ut 3. *Verr. c.* 1. *Cicero* loquitur. *Impp. Honor. & Theodoſ. lib.* 1. *Cod. tit.* 3. *leg.* 18. Parabolanos, qui ad curanda debilium ægra corpora deputantur, ſeaccentos conſtitui præcipimus. Adde *lib.* 16. *Cod. Theodoſ. tit.* 2. *leg.* 42. & 43. Ubique autem de urbe Alexandriæ ſermo eſt.

PARABOLI, orum, m. παράβολοι, h. e. audaces, temerarii: ſic dicuntur qui cum beſtiis certant. *Caſſiod. hiſt. trip. l.* 11. *c.* 17. *a med.* Crudeli beſtiæ artifex parabolus pugnet.

PARABOLICE, per parabolam. *Sidon. ſub fin. ep.* 17. *l.* 5. Parabolice, ſeu figurate dictas aliquid.

PARACENTESIS, is, f. curatio, quæ manu ſit pungendo & perfotando, ut cum tunica oculi perforatur acu ad removendam ſuffuſionem; eel abdomen ad extrahendam aquam colligtam, &c. Vox Græca, a κεντέω, pungo, παρακεντέω, a latere pungo. *Plin. l.* 25. *c.* 13. Anagallidis ſuccus pupillas dilatat: & ideo hoc inunguntur ante, quibus paracenteſis fit.

PARACENTETERIUM, ii, n. παρακεντητήριον, inſtrumentum, quo paracenteſis fit. *Veget. de re veterin. l.* 2. *c.* 17. Paracenteterium inter tunicas ocularea ſubjicito. Al. leg. *paracenteterium.*

PARACHARACTES, æ, m. *monetario*, παρακόπτης, qui falſam monetam cudit: a παρακόπτω, falſum characterem imprimo. *Inupp. Valentinian. Theodoſ. & Arcad. l.* 9. *Cod. Theodoſ. tit.* 11. *leg. penult.*

PARACLETUS, i, m. παράκλητος, advocatus, conſolator, adhortator, deprecator: a παρακαλέω. Hoc nomine Eccleſiaſtici Scriptores deſignant tertiam Sanctiſſimæ TRINITATIS perſonam. *Tertull. de velan. virgin. c.* 1. *de anim. c.* 55. *de reſurr. carn. in fin.* ¶ Unum fuit etiam ex Gnoſticis Valentiniani. *Id. adverſ. Valentin. c.* 8. ¶ Pœnultimam, quæ nature longa eſt, corripuit *Prudent. cathemer.* 5. *v.* 160. Spirat de patrin corde Paracletum. Adde *periſtephan.* 14. *v.* 430. ¶ Scribitur & *paraclitus*. ¶ Sed *paralytus*, παράλυτος, eſt infamis.

PARADA, æ, f. *coperta, o tenda della barca*, tegmen, vel umbraculum naviculæ. Videtur eſſe vox Gallica. *Auſon. ep.* 5. *v.* 25. Puppe citus propera, ſinuoſaque lintea veli Pande: Medullini te ferat aura noti Expoſitum ſubter paradas, lectoque jacentem. *ſotto 'l felce*, dicunt Veneti. *Sidon. l.* 8. *ep.* 12. *a med.* Hic, ne tibi pendulum tingat volubilis ſemina veſtigium, pandi carinarum ventres abiegnarum trabium textu polpitabuntur: hic ſuperfleza erate paradarum ſereni brumalis infida viiabrs.

PARADIASTOLE, es, f. παραδιαστολή, disjunctio, diſtinctio, ſeparatio. Vox Græca, & Græce adhibenda, qua ſignificatur rhetoricum ſchema: de quo *Quintil. l.* 9. *c.* 3. *a med.* Συναθροισμὸν vocant, quæ duas res diverſas colligat. Huic diverſam volunt eſſe diſtinctionem, cui dant nomen παραδιαστολήν, qua ſimilia diſcernuntur: *Cum te pro aſtuto ſapientem appellet, pro confidente fortem, pro illiberali diligentem*: quod totum pendet ex ſimilitone: ideoque an figura ſit, dubito. Ruſil. tamen *Lupus l.* 1. *de figur. ſentent.* & *Jul. Rufinian.* inter figuras ſententiarum enumerent.

PARADIGMA, atis, n. *eſempio*, παράδειγμα, exemplum quo utimur

ad aliquid attendendum, probandumque. Vox Græca: inter figuras dictionis eſt rei præteritæ relatio, adhortationem dehortationemve ſignificans: adhortationem, ut (*Virg. Æn. 1. v. 246.*) Aotenor potuit mediis elapſus Achivis Illyricos penetrare ſinus. Dehortationem, ut (*Æn. 9. v. 144.*) an non viderunt mœnia Trojæ, Neptuni fabricata manu, conſidere in ipſos? *Ita Chariſ. lib. 4. pag. 248. Putſch.* cui paria habent *Diomed. lib. 2. pag. 460.* & *Donat. de erop. pag. 1779.* Fit autem tribus modis: vel enim in exemplum adducimus perſonam ſine ſermone; vel ſermonem ſine perſonis; vel ſimul utrumque, ut eſt apud *Jul. Ruſtican. de fig. ſentent.* (V. *Quintil. l. 5. c. 11.*) *Tertull. de anim. c. 43. a med.* Paradigmete Platonica plenius.

PARADISIĂCUS, a, um, ad Paradiſum pertinens. *Alcim. Avit. l. 1. v. 300.* In paradiſiaca ponuntur ſede parentes. Adde *Venant. Fortun. l. 6. carm. 8. v. 2.*

PARADISICOLA, æ, m. qui Paradiſum incolit. *Prudent. Hamartig. v. 936. de Lazaro.* Et paradiſicolæ poſt ulcera dire beato.

PARADISUS, i, m. *giardino, brolo, vaudiere*, pomarium, viridarium, hortus conſitus. Vox Græca, ſed a Perſis, vel Hebræis ducens originem, ut *Voſſ.* docet *in Etymol.* In ſacris libris accipitur ſpeciatim pro amœniſſimo hoeto in Oriente, in quo primi noſtri generis auctores a Deo conſtituti fuere. *Tertull. in Apolog. c. 47. Sidon. Auguſtin.* &c. Ejus deſcriptionem ſuſam & poeticam habes in carmine de Judicio Domini, quod quidam *Tertulliano* tribuunt, *cap. 7.* ¶ Apud *Plin. l. 5. c. 27.* nomen eſt Buvit in Cilicia: & *cap. 23.* oppidi in Syria.

PARADOXUM, i, n. *paradoſſo*, παράδοξον, inopinatum, dictum admirabile, & præter opinionem hominum: a παρὰ, præter, & δόξα, opinio. Græca vox, & Græce ſemper uſurpata a *Cicer. Senec.* & *Quinct.*

PARÆNĒSIS, is, f. παραίνεσις, præceptio, admonitio, adhortatio: vox Græca a παραινῶ, præcipio. *Vulcat. Gallic. in Avid. Caſſ. c. 3.* Per ordinem parænefon, hoc eſt præceptionum, per tribunos diſputavit.

PARÆTONIUM, ii, n. παραιτόνιον, oppidum cum amplo portu in Marmarica, vel Cyrenaica regione Africæ, inter Ægyptum & Syrtes, ſed Ægypto propius. *Plin. l. 5. c. 5.* Adde *Ovid. 2. Amor. el. 13. v. 7.* & *Metam. 9. v. 773.* qui videtur Alexandriam ſignificare. ¶ De coloris genere V. in voce ſequ.

PARÆTONIUS, a, um, ad Parætonium pertinens. *Pompon. Mela l. 1. c. 8.* Parætonius portus. ¶ A Poetis late ſumitur pro Ægyptio, aut Africo. *Lucan. l. 3. v. 295.* Uſque Parætonias Eoa ad littora Syrtes. *Id. l. 10. v. 9.* Parætonia urbs. *b. e.* Alexandria. *Claudian. de B. Gild. 2. 160.* Quodque Parætonio ſecedit litore Ganges. *b. e.* Ægyptio. *Stat. 5. Theb. v. 82.* Parætonius Nilus. *Sil. l. 17. v. 450.* Parætonius ſenex. *b. e.* in arenoſis Africæ regionibus. *Id. l. 3. v. 225.* Parætonium litus. *b. e.* ora littoralis Africæ. ¶ *Parætonium* eſt genus nativi coloris, e candidis coloribus pinguiſſimum, & teſtoris tenaciſſimum propter lævorem: ſpumam maris eſſe dicunt ſolidatam cum limo: & ideo cauchæ miniariæ inveniuntur in eo. Nomen habet a loco, (de quo dictum eſt in voce præced.) ſed etiam in Creta ſit, atque Cyrenis. Hæc *Plin. l. 35. c. 6.* Adde *lib. 33. c. 5.* Meminit etiam *Vitruv. l. 7. c. 7.*

PARAGAUDA, æ, f. & Paragaudis, is, f. faſcia vel zona, vel ferica auro ornata, quæ veſti intexebatur, non, ut inſtita, aſſuebatur. *Imp. Gratian. Valent. & Theodoſ. lib. 11. Cod. tit. 8. leg. 2.* Nemo vir auratas habeat aut in tunicis, aut in lineis paragaudas. ¶ Per ſynecdochen ſumitur pro ipſa veſte, quæ hiſce faſciis diſtincta, & inſignita erat. Hujuſmodi veſtium quædam monolores erant, quibus una tantum paragauda, ſeu faſcia intexta erat, alia dilores, quibus duæ, alia trilores, quibus tres, aliæ tetralores, quibus quatuor, aliæ pentalores, quibus quinque. *Volcrian. Imp. in quadam epiſt.* apud *Vopiſc. in Probo, c. 4.* Interulas paragaudas dicas. *Gallien. in epiſt.* apud *Trebell. Poll. in Claud. cap. 17.* Paragaudem triumphalem. V. ibi *Salmaſ.* qui docet eſſe vocem Perſicam, & *Caſaubon.* qui Syram: uterque autem mallet legi *paragaudam*, aut *paragaudem*, ut ſit adjectivum. Adde *Vopiſc. in Aureliam. c. 46.* & ibi quoque ab iiſdem notata.

PARAGOGA VERBA, παράγωγα, dicuntur a Grammaticis, quæ a primitivi verbi declinatione & mutationem & adjectionem litterarum capiunt, & nihilominus interdum variant ſignificationem, ut *le eſſo*, & *feceſſo*, ex eo quod eſt *lacero*, & *facio*. Ita *Chariſ. l. 3. pag. 226. Putſch.* Adde *Diomed. l. 1. pag. 309.* qui it: appellat verba derivativa, ut *fontanus, montanus, vallaticus*, &c. Ipſa vox Græca, & Græce adhibenda, eſt a παράγω, produco, deduco, derivo.

PARAGOGE, es, f. παραγωγή, h. e. productio, deductio Græca voce, & Græce adhibenda: a παράγω, produco, deduco: figura eſt poetica, qua in fine vocis aliquid adjungitur, vt *admittier* pro *admitti*, *sit*, pro *se*, *putſtur*, pro *putſt*. Ita *Diomed. l. 2. pag. 436. Putſch.* Hanc alii προσπαλλαγήν, proſparalepſin vocant, a προσπαραλαμβάνω, ultra accipio, aut aſſumo. *Chariſ. l. 4. pag. 248. Diomed. l. 2. pag. 436.* & *Donat. de ſubmotib. pag. 1772.*

PARAGOGIA, orum, n. παραγωγή (a παράγω, deduco, derivo) ſunt aquarum ductus, aquæductus. *Imp. Zeno lib. 11. Cod. tit. 42. leg. 10.*

PARALIPOMĒNON, παραλειπόμενον Græcus genit. plur. neut. h. e. rerum omiſſarum, aut relictarum: a παραλείπω, omitto, prætermitto. Sic inſcribuntur duo libri Veteris Teſtamenti, in quibus ſupplentur ea, quæ in præcedenti Regum hiſtoria aut omiſſa, aut non plene relata fuere. *Hieronym. epiſt. 103. a med.* & *Iſid. lib. 6. Orig. cap. 2.*

PARALIUS, & Paralios, ii, *marittimo*, παράλιος, marinus, maritimus: a παρά, prope, & ἅλς, ἁλὸς, mare. Apud *Plin. l. 20. c. 19.* eſt appoſitum primi, & tertii generis papaveris, quia maritimi in locis naſcitur. Item tertii generis tithymali apud *eund. l. 26. c. 8. circa med.*

PARALLELOGRAMMUS, a, um, παραλληλόγραμμος, linais parallelis conſtans, ut Parallelogramma menſura apud *Frontin. de Colon. pag. 116.* & 132. *Goeſii*.

PARALLELUS, a, um, *parallelo, equidiſtante*, παράλληλος, invicem comparatus, æqualiter diſtans: a παρὰ, ad, & ἀλλήλων, invicem. *Lineæ parallelæ* ſunt, quæ in immenſum protenſæ æqualibus ſemper ſpatiis inter ſe diſtant, & nunquam concurrunt. *Parallelos linos* legitur apud *Vitruv. lib. 5. c. 8.* more Græcorum, quibus παράλληλος communis generis eſt. Sic *l. 10. c. 15. de catapult.* Tabulæ, quæ ſunt in ſummo, & in imo capituli, parallelique vocantur. ¶ *Circuli parallelli*, & *paralleli* abſolute, ſunt ſegmenta ſphæræ, ab Or. in Occaſum ducta, axem mundi habentia pro centro, omnique ex parte a ſe invicem æqualiter diſtantia. *Plin. l. 6. c. 33. in fin.* Plura ſunt autem hæc ſegmenta mundi, quæ noſtri circulos appellavere, Græci parallelos. *Solin. c. 37.* (*al. 50.*) Quod Gnomonici ſimilibus parallelis accidere contendunt, quos peres in terrarum poſitione æqualitas normalis efficit lineæ. *Martian. Capell. l. 8. pag. 276.* Decem dici mundi circulos affevero: quorum alii paralleli, quos æquidiſtantes Latine poſſumus memorare, eoſdem polos habent, quos ipſe mundus, &c. Pergit deinde æquatorem deſcribens, & tropicos, & polares circulos.

PARALUS, li, m. πάραλος, maritimus: a παρά, ad, & ἅλς, ἁλὸς, mare. Nomen eſt navis longæ multæ velocitatis, qua utebantur Athenienſes, cum gravior aliquis caſus urgeret: & ἡ τριήρης, ſacra triremis habebatur. Duæ enim olim fuere hujuſmodi ſacræ naves: deinde tres aliæ additæ: quarum nomina Salaminia, vel Delia, Paralus, Antigonis, Ptolemais, Ammonias. Appellata creditur a quodam Paralo, qui ab Hegeſia apud *Plin. l. 7. c. 56. a med.* dicitur inventor navis longæ. ¶ *Paralus* dicta eſt tabula Protogenis, de qua *Plin. l. 35. c. 10.* Cum Athenis celeberrimo loco, Minervæ delubro propylæon pingeret, ubi ſecit nobilem Paralum, & Hammoniada, quam quidam Nauſicaam vocat; adjecit parvulas naves longas; &c. *Cic. Verr. 6. c. 60.* Quid arbitramini, Rhepinos mereri velle, ut ab eis marmoreo Venus illa auferatur? quid Athenienſes, ut ex marmore lacchum, aut Paralum pictum, aut ex ære Myronis bucinam?

PARALYSIS, f. *paraliſia*, παράλυσις, diſſolutio, nervorum reſolutio, ut *Celſ.* vocat *l. 2. c. 1.* a παραλύω, reſolvo. *Plin. l. 20. c. 3.* Inteſtinorum omnium vitiis medetur, & renum, & lumborum, & paralyſi. & *cap. 15. e nard.* Ferunt, eos, qui capiti quotidie edunt, paralyſi non periclitari. *Petron. in Satyr. c. 129.* Adoleſcens paralyſin cave.

PARALYTICUS, a, um, *paraliticò*, παραλυτικὸς, qui paralyſi laboret. *Plin. l. 20. c. 9.* Ideo paralyticis, & tremulis dari jubet. *Claudian. epigr. 49. extr.* Juſſus poſt multos greditur paralyticus annos. *Petron. in Satyr. 1. 131.* Quid eſt, paralytice? cequid hodie intus veniſti? ¶ *Reſtringere paralyticos*, eſt ſanare, cum paralyſis nihil aliud ſit, quam nervorum diſſolutio, quæ aliter ſanari non poteſt, niſi nervi illi diſſoluti, & juſto laxiores reſtringantur. *Tertull. in Apolog. c. 22.* Cum ille verbo dæmonia excuteret, leproſos mundaret, paralyticos reſtringeret.

PARAMÉSE, es, f. παραμέση, h. e. prope, vel ad mediam: a παρὰ, ad, & μέση, media. apud *Vitruv. l. 5. c. 4.* nomen eſt chordæ muſicæ, quæ ſecundo ſonis Muſicis eſt *b fa b mi*.

PARANATELLON, παρανατέλλων, ſimul oriens. Vox Græca, qua uſus eſt *Servius ad lib. 1. Georg. v. 218.*

PARANÉTE, es, f. παρανήτη, h. e. altimæ proxima, penultima: a παρὰ, ad, & νήτη, ultima. Apud *Vitruv. l. 5. cap. 4.* eſt nomen chordæ muſicæ. *Id. l. 6. c. 1. circa med.* Paranetarum acutiſſimam ſonitu vocis efficiunt tenuitatem. V. *Bald. in Lex. Vitruv.*

PARANGARIÆ, arum, f. Angariæ dicuntur operæ publicæ ob negotium aliquod impoſitæ, Parangariæ vero ſunt, in quibus & operæ perſonarum, & rerum impenſa imponuntur propter publicam eliquam neceſſitatem. De uterſque ſic mentio *in Cod. Juſtin. lib. 12. tit. 51.* & alibi, & *in Theodoſ. lib. 8. tit. 5.* Alii ita interpretentur, ut *angariæ* ſint onera, & labores, qui imponebantur in curſu publico: *parangariæ*, quæ extra illum. ¶ Adjective *Imp. Conſtantin. lib. 2. Cod. tit. 3. leg. 2.* Ad parangariam præſtationem non vocetur.

PARANYMPHUS, i, m. *paraninfo*, παράνυμφος, pronubus, auſpex, qui nuptias conciliat. *Venant. Fortun. lib. 8. carm. 5. verſ. 305.* Angelus inde tuos repetens paranymphus honores. ¶ *Paranymphia, æ*, apud *Iſidor. l. 9. c. 8.* eſt pronuba.

PARAPEGMA, atis, n. παράπηγμα, Græce eſt tabula ænea, quæ columnæ affigitur, cujuſmodi tabulis leges inſcribebantur, a παραπήγνυμι, affigo. Aſtrologi etiam ſic dixere tabulas, quibus deſcriberent canonem aſtronomicum, ſive prædictiones ſiderum, eclipſium, aliarumque rerum cæleſtium. Sic Democritum ſcripſiſſe parapegmata, auctor eſt *Diog. Laert.* Meminit & *Vitruv. l. 9. c. 7. ſub fin.*

PARAPETASTA, h. e. affixa, adjuncta, applicita, ita ut aliquid obvelent, obtegantque: a παραπετάζω, obvelo, obtego. *Impp. Arcad. & Honor. lib. 8. Cod. tit. 12. leg. 14.* & *lib. 15. Cod. Theodoſ. tit. 1. leg. 39.* Ædificia, quæ vulgo parapetaſia nuncupantur, vel ſi qua alia opera mœnibus, vel publicis operibus ita ſociata cohærent, ut ex his incendium, vel inſidias vicinitas reformidet, aut anguſtentur ſpatia platearum, vel minuatur porticibus latitudo, dirui ac proſterni præcipimus.

PARAPETEUMA, atis, n. παραπέτασμα, nomen teſſeræ frumentariæ, quæ

quæ & *veris* dicitur. Vox Græca. *Impp. Theodos. Arcad. & Honor. lib.* 12. *Cod. tit.* 54. *qui est* de annonis civilib. *leg.* 2. Centum & viginticuinqua modios frumenti præter solitum canonem, per singulos dies de præsenti feata indictione, en die calend. Januar. nomine parapeteumatis, de horreis publicis hujus almæ Urbis, insita nostræ liberalitatis pietate tribuimus.

PARAPHORON, *παραφορον*, h. e. depravatum, adulterinum, non sinceum : a *παραφερω*, depravo. Ita vocatur genus quoddam aluminis pallidi & scabri, & quod galla inficiatur. *Plin. lib.* 35. *cap.* 25. *a med.*

PARAPHRASIS, is, f. *paraphrasis, traduzione ampliata*, *παραφρασις*, ajusdam sententiæ per alium sermonem explicatio, & liberior interpretatio, cum quædam mutantra & addentes, copiosius ac dilucidius rem aliquam explicamus. *Quintil. l.* 10. *c.* 5. Græcis litteris scribit. Nequa ego, inquit, *πα ἑρμηνεια*, ella interpratationem tantum volo, sed circa eofdem sensus certamen atque æmulationem. *Id.* Latinis *l.* 1. *c.* 9. (*al.* 15.) Versus primo solvera, mox mutatis verbis interpretari ; tum paraphrasi audacius vertere, qua & breviara quædam, & exornara, salvo modo poetæ sensu, permittitur.

PARAPHRASTES, æ, m. *paraphraste, παραφραστης*, qui paraphrasi utitur. *Hieronym. in prafat. ad libr. Regum sub fin.* sed Græca.

PARAPSIS. V. *Parapsis*.

PARARIUS, a, um, adject. a *par*. Pararium æs appellabatur id, quod equitibus duplex pro binis equis dabatur. Ita *Paul.* ex *Festo* docet. Nempe *pares* equos dicebant duos equos, ut in *Par* adnotavimus. ¶ *Pararius, ii*, *μεσιτης*, conciliator, *mezzano di contratti, sensale*. Videtur affa a *paro, as*, quis parat utrinque animos & conjungit, ut ait *Lipf.* ad illud *Senec. l.* 3. *de benef. c.* 15. Illa per tabulas plurium nomina, interpositis pararii, facit. *& lib.* 2. *cap.* 23. Quidam nolunt nomina secum fieri, nec interponi pararios, nec fignatores advocari, nec chirographum dara.

PARASANGA, æ, m. *παρασάγγης*, mensura viarum apud Persas, ut *Paul.* ex *Festo* docet. Sed quot stadia, aut passuum millia contineat, incertum est, quia at ait *Plin. l.* 6. *c.* 26. *ad fin.* ipsi quoque Persæ alia alia menfura determinant. Sunt enim qui triginta ei stadia tribuuot, sunt qui quadraginta, sunt qui sexagiata.

PARASCEVE, es, f. *παρασκευη*, Græce præparationem significat. Apud Hebræos ita vocabatur diss ante Sabbathum, quia eo dia parabantur necessaria, ne præceptum cessandi ab opers die festo Sabbathi violaretur. *Tertull. l.* 4. *adverf. Marcion. c.* 12. & *adverf. Pfych. c.* 14.

PARASIOPESIS, is, f. ratiocutia, *παρασιωπησις*, vox Græca, & Græce adhibenda : est figura rhetorica, cum aliquid nos retecere dicimus, & tamen tacitum intelligitur. Et hoc utendum est, cum aut notam *tem* essa auditoribus arbitramur, aut suspicionem excitare majorem reticendo possumus. Ita *Rutil. Lupus l.* 2. *de figur. sententiar.*

PARASITA, æ, f. mulier, quæ mensas alienas & cibaria sequitur. *Horat. lib.* 1. *ser.* 2. *verf.* 98. Custodes, lectica, ciasiones, parasitæ, Ad talos stola demissa. *Plin. lib.* 10. *cap.* 23. *ad fin.* Otus bubone minor, nocturs major: quidam Latine afionem vocant: tam tatoria aliis avis ac parasita, & quodam genere saltatrix. *b. c.* assentatrix cibi gratia.

PARASITASTER, stri, m. *parasitella*, vilis & infelia parasitus. Hæc enim positio diminutiva est, ut *Priscian. l.* 3. *pag.* 620. *&* 618. & *lib.* 4. *pag.* 628. *Pufisch.* docet. *Terent. Adelph.* 5. 2. 4. Est alius quidam parasitaster parvulus.

PARASITATIO, onis, f. *adulazione, piacenteria*, affentatio, blanditiæ parasitorum cibi capiandi gratia. *Plaut. Amph.* 1. 3. 23. Nequites nunc expedivit prima parasitatio.

PARASITICUS, a, um, *parasitico, adulatorio, παρασιτικος*, ad parasitum pertinens. *Augustus to epist. ad Maecenat.* apud *Aulier. vita Horat.* qui a quibusdam *Suetou.* creditur. Veniet ab ista parasitica mensa ad hanc ragiam. *Plaut. Stich.* 1. 3. 77. Perjuratiuncuiæ parasiticæ. *Id. Capt.* 3. 1. 9. Parasitica ara.

PARASITOR, aris, dep. t. *far da parasita, fevoctare, adulare, παρασιτέω*, parasitum ago, cibi gratis adulor, cœnas capto. *Plaut. Stich.* 4. 2. 54. Vides, ridiculos nihili fieri, atque ipsos parasitarier. *b. c.* eos ipsos, quorum mensas ridicali, h. e. parsiti, captant, aliorum cœnas captara. *Id. Perf.* 1. 2. 3. Nunquam quisquam meorum majorum fuit, quin parasitando paverint ventres suos.

PARASITUS, i, m. *parasita, fevocatore, adulatore, παρασιτος*, qui cibi gratia affentatur, artum movet, aut cootumelias patitur. his enim fera artibus ad ditiorum mensas parasiti perveniebant: a *παρα*, ad, & *σιτος*, cibus. Parasiti mores *Plaut. Capt.* 1. 1. *Perf.* 1. 2. & *Stich.* 1. 3. item *Sidon. l.* 3. *ep.* 13. lepida dascribunt. *Cic. de Amic.* 2. 16. Nec parasitorum in comœdiis affentatin nobis facota videretur, nisi essent milittes gloriosi. *Horat. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 173. Quantus sit Dossennus edacibus in parasitis. ¶ Joculariter *Plaut. Epid.* 2. 3. 5. Quod pol ego metuo, si feosx rasiverit, Ne ulmos parasitos faciat, quæ usque attondeant. *b.* 2. sicut parasiti mensas aliorum attondent, & consumunt, ita ulmi eorum & dorsum meum. ¶ Ex eodem *Curcul.* 2. 3. 79. colligimus parasitos sub totela Herculis fuisse. Cum enim ei deo decimæ honorum offerrentur, epulumque en ra publice præberi mos asiat, ad id parasiti in primis invitibentur. Nempe res sacsta & venerabilis olim Parasiti fuera. arana enim ministri sacrorum apud Athenienses, sub sacerdotibus constituti, & cum iis partem capientes victimarum, quæ offerabantur, alia insuper munia habentes, de quibus multa *Athenaeus lib.* 6. *c.* 6. *& sequentib.* Paulatim vero in vilem, sordidam, ridiculamque sortem delapsi sunt. ¶ *Parasiti Phœbi*, seu *Apollinis* dicebantur inimi & histriones. *Martial. l.* 9. *epigr.* 29. *de Latino.* Vos me laurigeri parasitum dicite Phœbi, Roma sui famulum dum fciat esse Jovis. *Verrius* apud *Fest.* in *Salvo* hujus appellationis eam raddit causam, quam V. in *Solo*. Apud *Gruter. pag.* 329. & 330. quatuor habentur Inscriptiones, in quibus *Parasiti histrionis*, & *Parasiti Apollinis* mentio fit. *Parasitus histrio* est, qui in Fabula parasitum agit. ¶ *Parasitus Jovis* appellat *Augustus. lib.* 6. *de Civit. Dei, cap.* 7. ex *Varrone*, deos, qui in Capitolio, in Jovis epulo, mensæ ejus adhibebantur.

PARASTADA, æ, &

PARASTAS, ădis, f. *παραστας*, ădec, lignum, aut lapis ab utroque latem januæ stans & fulciens, a *παριστημι*, addo, prope adfisto. *Vitruv. l.* 10. *c.* 25. ubi de catapultis faciendis agit, *parastades*, & *parastadæ* vocat trabes, vel tabulas strectarias, quibus transversuræ in summo & imo affigebantur.

PARASTATA, æ, m. *contracolonna, pilastro, παραστατης*, pilis quadrata, aut lapis pilæ modo ad columnæ latus appositus: a *παριστημι*, addo, prope adfisto, & fulcio: quia una cum ipsa columna partem ponderis sustinet. *Vitruv.* feminino gen. estulit, *l.* 5. *a.* 1. Columnæ habentes post se parastatas altas pedes XX, latas pedra duos semis, crassas pedem unum semis, quæ sustineat trabes, in quibus inveniuntur porticuum contignationes. Supraque eas aliæ parastatæ pedum XVIII, latæ binum, crassæ pedem, &c. *Plinii* locum V. in voca sequenti. Apud *Ifid. l.* 19. *Orig.* sunt *parastatæ* stipitra pares stantes, quibus malus navis sustinetur.

PARASTATICUS, a, um, *παραστατικος*, ad parastatam pertinens. *Parastatica, æ*, parastata. *Plin. l.* 33. *c.* 3. *a med.* Sed illius aureæ cameræ argenteæ trabes narrantur, & columnæ, atque parastaticæ. Ita ex MSS. *Hardum* alii *parastatæ*. Sic *Vitruv. l. & cap.* 9. In his etrum sut in columna, sut parastatica horæ defcribuntur. ¶ Adjective *Inscript.* apud *Reines. class.* 2. *num.* 105. Imp. Cæs. Nervæ Trajani imagines argent. parastaticas cum suis ornamentis, & regulis, & basibus, & concamaestione ferrea C. Julius Nympbius sua pecunia ponendas curavit. *b. a.* in parastatis positas, ut, *Reines.* exponit. *Veget. de re veterin. l.* 4. *c.* 1. parastaticas duas esse dicit in ganibus equorum, duo ossa intelligens majori nisi apposita instar parastatarum.

PARASTICHIS, idis, f. *alfabeto, iadice, παραστιχις*, ordo, series litterarum continuata, qualis in librorum indicibus farvari solet, ut facilius rarum summæ reperiantur. *Suetou. de Grammat. c.* 6. Hujus cognomen in plerisque indicibus & titulis per unam litteram scriptum animadverto: verum ipsi id per duas effert in parasticbide libelli, qui inscribitur Pinax.

PARASYNAXES, ium, f. *conventicole, παρασυναξεις*, conventicula, & coitiones contra legra factæ ab haraticis, sacrorum causa. Vox Græca a *συν*, præter, & *αγω*, congrego. *Imp. Valent. & Marcian. lib.* 1. *Cod. tit.* 5. *leg.* 8. §. 3. Parsynaxra & conventicula tam diurna, quam nocturna non contrahant.

PARATARIUS. Ubi lagitur apud *Apic. lib.* 8. *cap.* 6. cum phaseolis paratariis; *Lipsius* corrigit *parietariis*. h. e. qui ad parietra & pergulas scandere apti suat. Al. retinent *paratariis*, & intelligunt paratu facilibus, parabilibus.

PARATE, *con apparecchio, diligentemente, prontamente, παρασκευαστικως*, cum præparatione, diligenter, atque adeo aapedite, prompte. *Cic. in Brut.* c. 68. Is tamen ad diceodum vaatebat magis audaeter, quam parate. *Id.* 1. *de Orat. c.* 33. Etsi utile ast, etiam subito dicera, tamen illud utilius, sumpto spatio ad cogitandum, paratius utque accuratius dicera. *Plaut. Rud.* 1. 3. 9. Id parate curavi ut caverem. *Plin. lib.* 3. *epist.* 9. *a med.* Paratissime respondere.

PARATIO, nis, f. *apparecchio, acquista, provvisione, παρασκευη*, parstus, comparatio. *Afran.* apud *Non.* 2. 3. 173. Silentio opus est: nulla inest paratio. *Paul. Dig. lib.* 30. *leg.* 39. *ad fin.* Conitat, eot alienas legari posse, utique si parari possint: atiam si difficilis eorum paratio sit. *Sallust. in frag.* 2. 33. Sed fane fuerit regni paratu, plebi sua restituoo. Al. leg. *reparatu*.

PARATRAGŒDIO, as, n. 1. *millantare, efagerare, παρατραγῳδεω*, esaggero, magnifici dictis utor, tragœdorum more magna eloquor, jacto, mentior. *Plaut. Pfmd.* 2. 4. 17. Ut paratragœdiat carnifex!

PARATURA, æ, f. *apparato*, apparstus, paratus. *Tertull. da Pall.* 2. 3. *ad fin.* Parstura materiarum. *Id. de Spectac. cap.* 4. Universa paratura spectaculorum. Adde *de cor. milit. c.* 1. *de virgin. veland. c.* 12. &c.

PARATUS, us, m. *apparecchio, apparato, παρασκευη*, apparatus, comparatio rarum ad aliquid faciendum. *Sallust. in fragm.* apud *Gell. l.* 1. *a.* 17. Paratum militum & armorum. *Tacit.* 13. *Ann.* 2. 17. Provifo ante funabri paratu, qui modicus fuit. *Id.* 2. *Hist. c.* 95. Natalem Vitellii diem celebraveto ingenti paratu, & aota illum diem infolito. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 652. mastaque parstu regifico. *Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 191. Hanc faciem largis fine fine paratibus uti, Deliciisque decet luxuriara novis. *Id.* 8. *Met. v.* 683. Et veniam dapibus, nullisque parstibus orant. *Id.* 3. *ex Pont. epist.* 4. *verf.* 5. vasti paratus triumphi. *Gell. lib.* 19. *cap.* 1. Dives quidam accedit magno cultu paratuque eorum familiæ. *Quintil. l.* 10. *cap.* 2. Sed ut copiosus verborum sit paratus. *Al. leg.* Sed ut copia verborum sic parstur. *Ovid.* 3. *Fast. v.* 627. domum intravit Tyrius indutus parstus. *b. c.* vestibus Tyriis. *Stat.* 9. *Theb. verf.* 170. & 2. *Achill. v.* 265. neque enim tantos ausim revocare paratus.

PARATUS, a, um, *preparato, apparecchiato, provvisto, disposto, allestito, pronto, istrumentato*, qui omnia habet ad agendum necessaria, instructus, expeditus, præsto. *Cic. a. Verr.* 2. 3. Intelligit, ma ita parstum atque instructum ad judicium venire, ut, &c. *& in Orat.*

a. 5. Ad permovendos animos instructi & parati. *Id. Verr. 4. c. 6. a med.* In Siciliam paratus ad prædam, molitusque venire cupiebat. *Id. Tusc. 4. c. 23. ad fin.* Non desiderat sortitudo advocatam iracundiam: satis est instructa, armata, parata per se. *Id. pro Cæcin. cap. 21.* Armatos appellamus eos, qui scutis telisque parati ornatique sunt. *Id. Fam. 2. ep. 4.* Est tibi gravis adversaria constituta & parata, incredibilis quædam exspectatio. *Id. in Divin. Verr. 1. 13.* Omne tempus in his studiis consumo, quo paratior ad usum fortasse, promptiorque esse possim. *Id. Phil. 12. cap. 20. ad fin.* Expedito nobis homine, & parato opus est. *Id. Fam. 5. epist. 23.* Quod te optime contra fortunam paratum armatumque cognovi. *Id. in Bruto, cap. 42.* Prompta & parata in respondendo celeritas. *Id. pro Mil. c. 9. a med.* Homo ad omne facinus paratissimus. *Id. Attic. l. 9. ep. 6.* Paratus ad navigandum. *Id. Fam. 6. epist. 21.* ad omnem eventum. *Id. de Amic. c. 16.* ad mentiendum. *Cæs. lib. 3. B. Civ. c. 85. extr.* Animo simus ad dimicandum parati. *Id. l. 1. B. Gall. cap. 3.* Paratiores ad omnia pericula subeunda. *Ovid. 13. Met. v. 568.* ritusque in verba parato Latrevit, conata loqui. *Suet. in Galb. c. 19.* Gratulabundi, & in omne obsequium parati. ¶ Cum infinito, *Cic. pro Quinct. c. 2. & Nep. in Datam. c. 9. ad fin.* Ut parati essent facere, quod ipsum vidissent. *Cæs. l. 3. B. Civ. c. 9.* Illi omnia perpeti parati. *& lib. c. c. 3.* Paratos esse & obsides dare, & imperata facere. ¶ Cum dativo, *Quintil. l. 8. c. 3.* Athleta certamini parettior. *Virg. 2. Æn. v. 333.* stat ferri acies mucrone coruscо stricta, parata neci. *Tacit. Ann. 12. c. 47.* Animus scaleribus paratus. *Ovid. c. ex Pont. ep. 2. v. 117.* placidus facilisque parenti, vanisque paratus. ¶ Rar, quæ quis paratus instructusque est, facto casu esse ur. *Cic. l. 2. de Orat. c. 9. extr.* Omnibus vel naturæ, vel doctrinæ præsidiis ad dicendum paratis. *Id. Attic. l. 9. ep. 13.* Hunc ita paratum video peditatu, equitatu, classibus, auxiliis Gallorum, &c. ¶ Aliquando additur *ab* præpositio. *Plaut. ad Cæs. Cic. l. 10. Fam. ep. 8. a med.* Nunc cum deum benignitate ab omni re summa paratiores, bene sperare de nobis homines volumus. *Cæl. ad Cicer. Fam. 8. ep. 10.* Qui scirem, quam paratus ab exercitu esses. ¶ *Res parata* dicitur, quæ in promptu est, & in manibus, quandocunque oti velis, *preparata, prompta, alla manu. Cæs. l. 2. B. Civ. c. 30. extr.* Omnia sibi esse ad bellum apta ac parata. *& lib. c. cap. 22.* Paniam atque hordeum ad hujusmodi casus antiquitus paratum. *Hirt. de B. Alex. c. 28.* Magnam & paratam classem habere. *Q. Cic. de petit. consul. c. 6.* Iis fac ut propositum ac paratum auxilium tuum esse videatur. *Cic. c. de Orat. c. 27.* Quos locos multa commentatione atque meditatione parates atque expeditos habere debetis. *Plin. l. c. epist. 17. ad fin.* Quocumque loco moveris humorem, obvius & paratus humor occurrit. *Id. l. Paneg. c. 88.* Paratum id quidem, & in medio positum. *Terent. Heaut. 2. 3. 214.* Hic tu quid nobis forte adversi evenerit, tibi erunt parata verba, huic homini verbera. *Plaut. Pseud. 1. 2. 54.* Quid ego si fleam, cui nec paratus nummus argenti sit? *Id. Bacch. 2. 2. 41.* Quod ames, paratum est: quod des, invento est opus. *Val. Flacc. l. 1. v. 690.* ad summi solium Jovis omnia circum Prona, parata deo, ventique, imbresque, niveseque, Fulgoraque, &c. ¶ Emptus, *comparatus. Sallust. in Jug. cap. 34.* Servire parati. *Liv. lib. 41. cap. 6. sub fin.* Argento parata mancipia. V. *Pero.* ¶ More substantivi *Terent. Eun. 3. 4. 3.* Præterii tempus: quo in loco dictum est, parati nihil. ¶ *Paratum est*, comparatum est. *Cic. 2. de Divin. c. 59.* Si ita natura paratum esset, ut ea dormientes viderent, quæ somniarent. Sic *Calpurn. Flacc. declam. 33.* Nihil equidem leges elementius pareverunt, quam de lege raptarum. *b. c.* comparaverunt, constituerunt.

PARAVEREDUS, i, m. *revello gressu de rasta*, veredus, seu equus cursui publico destinatus. Differt a veredo, quia veredus in viis rectis admittebatur, per quas cursus publicus constitutus erat: paraveredos etiam in transversis. *Impp. Constant. Arcad. Honor. & Theodos. lib. 12. Cod. tit. 51. qui ab* de cursu publ. *leg. 2. 19. & 23.* & alibi: item *in Cod. Theodos. lib. 8. tit. 15. qui iidem* de cursu publ. *inscribitur, leg. 7. 25. 26. & alibi. & Cassiod. l. 5. epist. 39. ad fin. & lib. 11. ep. 14.*

PARAZONIUM, ii, n. *cultro, cinto, pendeo*, παραζώνιον, cingulum, zona, baltheus cum ense. V. *Cinctorium. Anton. Augustin. Dial. 2. antiquitat.* docet, esse gladium sine cuspide ex zona pendentem: & gestari solitum a Tribunis militaribus. Quod confirmari videtur illo *Martial. lib. 14. epigr. 32.* cujus lemma *Parazonium.* Militiæ decus hoc, & grati nomen honoris: Arma tribunitium cingere digna latur. *In Glass.* utrumque affirmatur. Παραζώνιον, pugio, cinctorium.

PARCÆ, arum, f. *le Parche, Moiræ*, tres sorores filiæ Herebi & Noctis, teste *Cicer. lib. 3. de nat. Deor. c. 17. extr.* & *Hygin. in præfat.* Earum nomina Græca sunt Clotho, Lachesis, Atropos, ut ait apud *Hygin. fab. 277.* Latine, Nona, Decima, Morta, ut ait *Cæsellius Vindex* apud *Gell. l. 3. c. 16.* quæ omnia V. suis locis. Ex dicuntur et iam Fata, & præsta vitæ hominum: & unicuique nascenti sortem suam canare. Clotho enim fila vitæ net, Atropos eadem fila cædit, Lachesis vero suam cuique sortem, & vivendi genus statuit. Itaque prima initiis præest ætatis, secunda fini, tertia cursui. Clotho, inquit *Apul. de mundo in fi.* præsentis temporis habet curam, quia quod torquetur in digitis, momenti præsentis indicet spatia: Atropos præteriti fatum ait, quia quod in fuso perfectum est, præteriti temporis habet speciem: Lachesis futuri, quod etiam illis, quæ futura sunt, finem suum Deus dederit. Secundum *Fulgent. l. 1. Mythol. c. 7.* Clotho præest nativitati, Atropos morti, Lachesis vitæ sorti, quemadmodum quis vivere possit. Apud *Serv. ad Æn. 2. v. 26.* sic distribuuntur earum officia, ut una loqui dicatur, altera scribere, tertia fila deducere. Sed hæc officia a Poetis confunduntur. ¶ *Parcæ* dici *non divitiarum*, quod minime parcant, docent *Serv. loc. cit. Martian. Capell. Donat. Diomed.* apud *Voss. in Etymol.* & *Isidor. sub fin. l. 8.* A *parcendo*, & *parciendo* ducit *Varr.* apud *Gell. l. 3. c. 16.* A *parcendo Jul. Scalig.* quia una, inquit, tantum dicitur filum incidere: duæ vero altera vitam dare, altera vitæ tractum continuare. A *ploribus* igitur fit nominativo, &c. *Virg. Ecl. 4. v. 46.* Talia fatula fuis dixerunt currite fusis Concordes stabili fatorum numine Parcæ. *Horat. in carm. sæcul. v. 25.* Vosque veraces cecinisse Parcæ, Quod semel dictum stabilis per ævum Terminus servet, bona jam peractis Jungite fata. *Tibull. l. 1. el. 8. v. 2.* Hunc canere diem Parcæ fatalia nentes Stamina non ulli dissoluenda deo. *Juvenal. sat. 12. v. 69.* postquam Parcæ meliora Pensa manu ducunt bileres, & staminis albi Lanificæ. *Propert. l. 4. el. 11. v. 13.* Parcæ immites. *Val. Flacc. l. 5. v. 532.* sævæ. *Senec. in Herc. Oet. v. 1097.* aviduæ. ¶ In sing. num. *Ovid. 2. Amor. el. 6. v. 45.* Septima lux adsit, non exhibitura sequentem: Et stabat vacua jam tibi Parca colo. *Id. 4. ex Ponto, ep. 15. v. 36.* seu me Dirus jubet gelido Parca sub axa mori. *Pers. sat. 5. v. 48.* Parca tenax veri. *Horat. l. 2. od. 16. in fin.* mihi parva rura, & Spiritum Grajæ tenuem Camenæ Parca non mendax dedit & malignum Spernere vulgus.

PARCE, *sparsamente, parcamente, risparmiosamente, con lesina*, restricte, avare. *Cæs. l. 7. B. Gall. c. 71.* Frumentum parce & pastitii more institut. *Plaut. Aulul. c. 4. 35.* Ædepol mortalem parce parcum prædicas. *Id. Trucul. c. 3. 26.* Parce victitare. *Terent. Adelph. 2. 2. 20.* Rari agere vitam, sumpes parce ac duriter se habere. *Cic. c. de Fin. c. 23. a med.* Nec tamen, cui id tam parce, tamque restricte faciant, intelligo. *Calum. l. 6. c. 7.* Nec potestas aquæ, nisi quam parcissime, faciunda est. ¶ Item *moderate, continente, sobrie, moderatamente, con riguardo*. Cic. *c. Offic. c. 30.* Intelligemus, quam sit turpe diffluere luxuria, & delicate ac molliter vivere: quamque honestum, parce, continenter, severe, sobrie. *Id. Fam. 6. ep. 7.* Scripsi de te parce, modice fidiis, & timide. *& lib. 2. ep. 9. ad fin.* Ludere aliquem parce & molliter. *Phædr. l. 4. fab. 16. extr.* Parce gaudere oportet, & sensim queri. *Cic. pro Mur. c. 23. extr.* Parcius dicere de laude alicujus. *Quintil. l. 9. c. 2. a med.* Itaque hoc parcius & circumspectius faciendum est. *Virg. Ecl. 3. v. 7.* Parcius ista viris tamen objicienda memento. *Ovid. Heroid. ep. 8. v. 13.* Parcius Andromachen vexavit Achaia victrix. *Plin. l. 7. ep. 21.* Vitam parcissime effundere. *& lib. 5. ep. 16.* Parce custoditeque ludere. *& ep. 7.* Parce & modeste quipiam facere. *Sueton. in Aug. c. 40.* Civitatem Romanam parcissime dedit. *Sil. lib. 15. vers. 759.* parceque petitum Perstrinxit corpus. *Juvenalmente. & lib. 12. v. 474.* humanos æquantem pectora fensus Haud pater miratus æquam. *vox poet.*

PARCILOQUIUM, ii, n. *sermonis parcitas. Apul. l. 5. Met.* Fidei, atque parciloqui mei perpendisti documenta.

PARCIMONIA. } V. *Parsimonia*
PARCIMONIUM. }

PARCIPROMUS, i, m. *scarso, stretto nel dar fuori*, qui parca promit. *Plaut. Pseud. 5. 2. 62.* Percipromur victu cetero. *Id. Trucul. 2. 2. 82.* Qui cum gentis suis belligerarent, parcipromi.

PARCITAS, atis, f. *risparmio, parsimonia*, quod *Adm.* parsimonia. *Macrob. lib. 2. in somn. Scip. c. 8. circa med.* Moderatio, parcitas, sobrietas. *Pallad. l. 1. tit. 26.* Parcitati beneficium administrat luxuria. *b. c.* parsimoniæ tuæ utilitatem affert aliorum luxus. *Senec. de clem. l. 1. c. 22.* Civitatis mores magis corrigit, parcitas animadversionum.

PARCITER, adverb. parce. *Pompon.* apud *Non. c. 11. n. 47.* Parciter, tanquam frater mihi sis.

PARCO, is, peperci, & parsi, parcitum, & parsum, *a. 3. cessare, lasciare, astenersi, quietare*, cesso, desino, abstineo. Ducunt alii a *parum*, alii a *partem*, & *astero. Virg. 1. Æn. v. 262.* Parce metu, Cytherea. *& lib. 3. v. 41.* Jam parce sepulto: Parce pias scelerare manus. *& lib. 9. v. 656.* Cetera parce, puer, bello. *Id. 2. Georg. v. 330.* hibernis parcebant flatibus Euri. *Luc. l. 6. c. 3.* Parcere lamentis Sutrinos jussit. *Id. l. 35. c. 44.* Nec impensæ, nec labori, nec periculo parsurum, donec, &c. *Id. l. & cap. 25.* Ut a cædibus, & ab incendiis manus cretur. Al. præpolit. omittunt. *Terent. Hec. 3. 2. c.* Heu me infelicem! hanccine ego vitam parsi perdere? *Nep. in Pausan. c. 2. ad fin.* Patii, ne cui rei parcat ad ea perficienda, quæ polliceitur. *non omettere cosi alcuna.* & *Cic. Fam. 16. ep. 4.* Te rogo, sumptui (al. *sumptu*) ne parcas ulla in re, quod ad valetudinem opus sit: *non lasciar di spendere: non risparmier alcuna spesa.* & *lib. 13. ep. 27.* Tamen non parcam operæ. *non risparmierò fatica.* & *lib. 2. ad Attic. ep. 14. in fin.* Sed tamen satisfiet a nobis, neque parcetur labori. *Plaut. Pseud. 2. 2. 3.* Duorum laborem hominum parsissem libens, mei te rogandi, & tui impendendi mihi. *mer, & tui fare ab ego, & tu, non a meare, & tuare. Virg. Ecl. 3. v. 94.* Parcite oves nimium procedere. *b. c.* prohibete, curate, ne procedant. ¶ *Parcere oculis*, avertere, & non aspicere. *Propert. l. 4. el. 9. v. 53.* Parce oculis hostes, lucoque, age, cede verendo. *Tibull. l. 2. el. 2. v. 33.* Parcite luminibus. ¶ Est etiam rationem habere, ne quid nocetur, temperare ab injuria, *aver riguardo, portar rispetto, lasciar di toccare, o di offendere. Virg. c. Georg. v. 368.* dum prima novis adolescit frondibus ætas, Parcendum teneris. *Cic. in Orat. c. 26.* Ridiculo sic usurum oratorem, ut nec nimis frequenti, nec subobscuro, *&c.* parcet & amicitiis, & dignitatibus, vitabit contumelias, &c. *Id. 6. Verr. c. 54.* Cum urbem capissent, ædificiis omnibus publicis & privatis, sacris & profanis sic pepercit, quasi ad ea defendenda cum exercitu, non expugnanda venisset. *Id. pro Quinct. c. 12.* Parcere alicujus auribus. *b. c.*

tacendo ea, quæ displicent. *Id. 3. de Oear. c. 43.* Parcendum auribus & consuetudini. *h. e.* non utendo verbis, quæ aures & consuetudo non fert. *Id. pro Planc. cap. 35.* Parcere auxilio. *h. e.* non utendo oblem. *Id. Fam. 11. ep. 27.* valetudini, *h. e.* cunendo. *Terent. Heaut. a. 1. 111.* Quæso, tandem aliquando talem tibi parca. *abbrévi vigueur, ménager. Plin. l. 33. c. 4. a med.* Italiæ parcitum est vetere interdicto patrum, diximus. *Hardouin.* leg. ex MSS. Italiæ parci vetere interdicto patrum, diximus. *Plaut. Capt. prol. v. 32.* Nihil pretio parsit, filio cum parceret. *h. e.* dum filii captivi rationem haberet, eumque redimeret. ¶ Hoc pertinet cum ponitur pro ignoscere, condonare, absinere a puniendo, veniam, impunita em dare, *pardonner, épargner il châtige. Virg. Æn. 6. v. 854.* Parcere subjectis, & debellare superbos. *Cæs. lib. 7. B. Gall. c. 28.* Non ætate confectis, non mulieribus, non infantibus pepercerunt. *Cic. 2. Phil. c. 24.* Ibi me non occidisti, magnum beneficium: potuisti animi fa teor. quamquam nemo erat, qui mihi non censeret parci oportere. *Sueton. in Tiber. c. 62. ad fin.* Ne reliquis quidem nepotibus parsuros creditur. *Hieron. ep. 1. ad Heliod.* Juralti non te matri parcituros esse, non patri. ¶ Cum accusativo pro servare, aut parce promere, *épargner, sauver. Cato R. R. c. 58.* Oleas tempestivas, unde minimum olei fieri potest, eas condito, parcito, uti quam diutissime durent. *Virg. 10. Æn. v. 531.* Asgeti stque auri memoras quæ multa talenta, Gentis parce tuæ. (*Serv.* addit *Lucilium* quoque, & *Ennium*, ita locutos fuisse. Quod natum sit, dixisse *Plautum* in *Mil.* parce vocem; habetur ibi 4. 6. 5. ut & *Pers. 4. 5. 10.* parce voci.) *Plaut. Curcul. a 3. v. 10.* Qui mature quæsivit pecuniam, nisi eam matute parsit, mature sfurit. ¶ Absolute *Cæs. lib. 7. B. Gall. c. 71.* Frumentum se esigue diernm triginta habere, sed paulo etiam longius tolerare posse parcendo. ¶ Et pro condonare, *Gell. l. 16. c. 19.* Tum illum pernicie intellecta, pecuniam ceteramque sua, ut haberent, dedisse, vitam modo sibi ut parcerent, oravisse. ¶ Thyrso percussere ferire aliquem, *Statius l. 1. Achill. v. 572.* est levi mulliqus ictu thyrsi percutere, quasi cavante thyrso, ne gravius ladat. ¶ *Percusit* pro *parsit*, antiquum. *Nev.* apud *Non. c. 2. n. 653.* Suo labori nullas parcunt. ¶ *Parso* pro *repercero* quidam lat. apud *Plaut. Mil. 4. 9. 5.* Ubi ubi est gentiam, investigabo: operæ ego non parso meæ. *Id.* parco. ¶ Præteritum *parsi* adhibuit etiam *Cors* apud *Fest.* in *Persi*.

PARCUS, a, um, *parco, scarso, fatale, sterile, ristretto, segnente, moderato, vigoureux, caduque*, sumptibus parcens, parvo contentus, adstrictus, tenax, frugi, moderatus. & ponitur tum in laude, tum in vitio. *Gabin. Bassus* apud *Gell. c. nic. l. 3.* Parcus, inquit, quasi pars arcæ, quia sicut in arca omnia recondantur, ita homo tenax, parvoque contentus, omnia custodita & recondita habet, sicuti arca. Sed hoc funestitiose, & nimis molesse atque odiose, ut *Gell.* fabdit, excogitatum est: & *parcus* a *penus* & *parsum* ducitur. *Cic. pro Cal. c. 15. ad fin.* Illum filium similia patre parco ac tenaci, habere tuis copiis devinctum non potes. *Sueton. in Tiber. cap. 46.* Pecuniæ parcus ac tenax. *Plaut. Aulul. 2. 5. 9.* Detrusti me ad focum parcissimum, ubi si quid posfam, usque ad favim posfam, priusquam quidquam detur. *Cic. 2. de Orat. c. 71.* Cum optimus colonus, parcissimus, modestissimus, frugalissimus esset. *Plin. in Panes. c. 51.* Tam parcus in ædificando, quam diligens in tuendo. *Justin. l. 41. c. 3. sub fin.* Ia, libidinem projecti, in cibum parci. *h. e* parvo cibo contenti. *& lib. 6. c. 8.* Pecuniæ adeo parcus fuit, ut sumptus funeri detuerit. *h. e.* moderatus in cupiditate pecuniæ. *Horat. l. 2. sat. 2. v. 62.* vetetis nos parcus aceti. *& ja. 5. v. 79.* donandi parca juventus. *Id. in fin. ad. 16. l. 3.* bene est, cui Deus obtulit Parca quod satis est manu. ¶ Dicitur & de aliis rebus avara sumptus. *Plaut. Rud. 4. 2. 14.* Opem haud sui parcus mea. *Cic. pro Balb. c. 22.* Nimium parcus in largienda civitate. *Plin. in Panes. c. 3.* Non tam vereor, ne me in laudibus suis parcum, quam ne nimium putet. *& cap. 83.* Modica cultu, parca comitatu, civilis lectu. *Tacit 3. Histor. c. 75.* Moderatus & civium sanguinis parcus. *Claudian. de IV. Consul. Honor. v. 112.* pietatis abundans, Pœnæ parcus erat. *Trajan. ad Plin. l. 10. epist. 25.* Parcissimus bonorum. *h. e.* temperantissimus in honoribus captandis, aut accipiendis. *Justin. l. 11. c. 13. de Alexandro.* Quærentibus fomni causas inesse pericula, cujus etiam in otio semper parcio: fuerit. *Lucan.* etiam dixit *l. 9. v. 590.* somni parcissimus. *Sil. l. 10. v. 30.* Tandem inclinatu cornu sine mora ruebat Prima acies non parca fugæ. *h. e.* non parcens fugere. *Plin. in Panes. c. 21.* Beneficiorum tuorum parcissimus æstimator. ¶ Translate 28 modicus, moderatus, parvus, exiguus. *Stat. l. 4. silv. 5. v. 13.* Parca tellus. *h. e.* exiguus agri modus. *Propert. l. 4. el. 3. v. 60.* parca locerna. *Virg. 3. Georg. v. 403.* parco fals contingere. *Plin. in Panes. c. 40.* Parcus & brevis fumus. *Sil. l. 16. v. 111.* Et parco fummum violasset vulnere corpus. *cum leggiera ferita. & Ovid. l. 1. ex Pont. ep. 2. v. 98.* merito parcior im meo. *mesure. & Tib. 2. Trist. v. 137.* Quippe relegatus, non axsul dicor in illo: Parcaque fortunæ sunt data verba meæ. *h. e.* mitia, lenia. *& Herold. ep. 21. vers. 79.* Quam sæpe, ut tardis, fecit convicia remis! Quæsaque sum vento lintea parca dari! *voile scarse. Propert. l. 3. el. 3. vers. 40.* Optima mors, parco quæ venit apte die. *h. e.* exiguo tempore, post breve vitæ spatium. *Auret. Vict. in epitom. c. 13.* Homo parcæ scientiæ, & moderate eloquens. *di poca letteratura.* ¶ Cum infinito *Sil. l. 1. v. 68. de Fabio Cunct.* Nec lætus dabitis, parcusque lacessere Martem. *& lib. 8. v. 464.* haud parci bellum coluisse Tudertes. ¶ *Parcus* etiam dicitur, qui pusillo est animo, *μικρόψυχος. Senec. 2. de benef. c. 34. a med.* Parcissimum hominem vocamus pusilli animi, & contracti. *Plin. l. 22. c. 24. ante med.* Homines animi humilis & præparci, quos illi dixere microspychos.

PARDALIANCHES, is, m. *παρδαλάγχης*, aconitum, ita dictum a *παρδάλεις*, panthera, & *ἄγχω*, strangulo, quia venatores eo tingunt carnes, quas pantheræ gustantes strangulantur. *Plin. l. 27. c. 2. & lib. 8. c. 27. & Solin. c. 17. (al. 27.) ad fin.*

PARDALIOS, ii, *παρδάλιος λίθος*, gemma colore pellis pantheriæ. nam *παρδάλις* panthera est. *Plin. l. 37. c. 11. 5 med.*

PARDALIS, is, f. *panthère, lionne, παρδάλις*, idem quod panthera, quæ est femina pardi. *Curt. l. 5. n. 1.* Eum dona sequebantur, greges pecorum, equorumque: leones quoque & pardales caveis præferebantur.

PARDUS, i, m. *pard, léopard, πάρδος, πάρδος*, animal ferum, frequens in Africa & Syria, soloque sexu a pantthera differens. mas est enim ia eo genere. Quidam dicunt differre colore, qui in pantheris sit candidus. Hinc *Plin. l. 8. c. 17.* V. *Panthera. Id. l. 10. cap. 73.* Insidunt in Africa pardi condensa arbore, undulatique earum ramis in præterentia desiliunt, atque a voluerum sede grassantur. *Id. lib. 11. c. 37. sect. 65.* Leonibus, pardis, omnibusque generis ejus, etiam felibus, lingua est imbricatæ asperitatis, ut limæ similis, attenuantique lambendo cutem hominis. *Juvenal. sat. 11. v. 123. &* magno sublimis pardus hiatu. *Lucan. l. 6. v. 781.* non segnior illum Saltus, & in medias jecit super arma catervas, Quam per famina rapit celerem venabula pardum.

PAREAS, æ, m. *παρεὰς, ου*, serpens quidam, de quo *Lucan. lib. 9. v. 721.* Et contentus iter cauda fulcare pareas. *Isidor. l. 18. Orig. c. 4.* Pareas, serpens, qui semper in cauda ambulat, & fulcum facere videtur. ¶ Dictum volunt, vel quia *παρειὰς*, genas magnas & inflatas habet, vel quia genas, faciemqas extollit, sola posteriora parte repens. ¶ Scribitur & *parias*.

PAREGRÁSIS, is, f. *digressione, παρεκβασις*, vox Græca, a *παρεκβαίνω*, digredior: idem est quod digressio, excessus, excursus in dicendo. V. *Digressio*, & *Digressus. Quintil. l. 4. c. 3. a med. Παρέκβασις* est, ut mea quidem fert opinio, alienæ rei, sed ad utilitatem causæ pertinentis extra ordinem excursrens tractatio.

PARFCTATUS, a, um, qui jam statura est virili, vel quæ non procul abest: quasi *παρεκτείνω*, h. e. satenfus, a *παρεκτείνω*, extendo. *Lucil. l. 8.* Inde parectato chlamydes ac barbula prima. (Inde cognoscitur, pauultinam a Latinis produci, quæ Græcis esset brevis.) *Id. l. 20.* Tum ephelum quendam, quam vocant parectatum. *Varr. de comp. fatyr.* Parectatæ adsunt, mulcetque mulier Venus caput. Omnia hæc affert *Non. c. 1. n. 341.*

PARÉDROS, i, m. *assistente, παρέδρος*, assidens, assidens: a *παρά*, prope, & *ἕδρα*, sedes. *Tertull. de Anim. cap. 28. sub fin.* Paredri spiritus.

PAREGORYA, æ, f. *παρηγορία*, solatium, mitigatio. Vox Græca. *Apul. de herb. c. 24. extr.* Chamædrys potui data mirifice paregoriam præstat.

PAREGORICUS, a, um, *παρηγορικός*, mitigatorius, lenjena. *Theod. Priscian. l. 2. c. 9.* Paregorica adjutoria. *Marcell. Empir. c. 36. sub init.* Remedium paregoricum ad podagram.

PARELCON, i, n. *παρέλκων*, Productio, Figura Grammaticalis, cum syllaba, vel etiam integra dictio dictioni alicui in fine adjicitur, ut *aiebant, adesdum, nihil quicquam*. Vox Græca est. V. Grammatic.

PARELION, ii, n. *parelio, παρήλιον*: vox Græca. *Senec. l. 1. quæst. nat. c. 11.* Parelia sunt imagines solis in nube spissa & vicina, in modum specali. Quidam porelion ita definiunt: nubes rotunda & splendidu, similisque soli. sequitur enim solem, nec unquam longius abliaqui, quam sint, cum apparuerit. *& cap. 13.* Solent & bina fieri parelia, &c. Est a *παρά*, prope, & *ἥλιος*, sol.

PAREMBOLE, es, f. *παρεμβολή*, quidquid interjicitur alicui operi ornatus gratia. *Inscript.* apud *Murator. pag. 26. n. 5.*

PARENS, entis, *il padre, la madre, genitore, genitrice*: Parentes, um, *i genitori, genitrici*, pater, aut mater, aut uterque simul: a *pario. Cic. pro Sull. c. 29.* Parens tuus, Torquate, consul. *Virg. 12. Æn. v. 252.* Alma parens Idæa deum. *Cæs. l. 5. B. Gall. cap. 14.* Fratres cum fratribus, & parentes cum liberis. *Ovid. 9. Met. v. 407.* ultusque parentis parentem natus. *h. e* occidens matrem in ultionem patris. *Cic. 7. Verr. c. 41.* Parentes propinquique miserorum adolescentium. *Id. pro Planc. c. 22. ad fin.* In parentum loco quæstoribus suis prætore sse oportere. ¶ De bestiis *Varr. l. 3. R. R. c. 7. ad fin. de columbis.* Parentes eorum, si sint fœtosi, venunt, &c. *Plin. l. 8. c. 42. ad fin.* Amissa parente in grege armenti. Adde *Stat. 12. Theb. v. 231. & Cæs. l. 6. c. 26. sectium. ult.* ¶ Juris prudentes, ut ait *Festus*, avos etiam & proavos, avias & proavias parentum nomine appellari dicunt, *i maggiori. Cujus Dig. lib. 50. tit. 16. leg. 51.* Appellatione parentis non tantum pater, sed etiam avus & proavus, & deinceps omnes superiores continentur: sed & mater, & avia, & proavia. *Ulpian. lib. 2. tit. 4. leg. 4.* Prætor ait: Parentem patronum, patronam, *&c.* Parentem hic utriusque sexus accipe. sed an in infinitum, quæritur. Et quidam usque ad tritavum parentem appellari ajunt: superiores majores dici. Hos veteres axistimasse, Pomponius refert. Sed C. Cassius usque in infinitum omnes parentes dicit: quod & honestius est, & merito obtinuit. *Cic. 1. de Invent. c. 54. ad fin.* Petimus ab iis, qui audiunt, ut ad suas res nostras injurias referant: si ad pueros pertinebit, de liberis suis cogitent; si ad senes, de patribus, aut parentibus. *Ulpian. lib. 23. tit. 3. leg. 5.* Profectitia dos est, quæ a patre, vel parente profecta est. *Virg. 9. Æn. v. 3.* luco tunc forte parentis Pilumni Tornus sacrata valle sedebat. V. *Æn. 12. v. 76. & 619.* Sic *Æn. 2. v. 448.* veterum decora alta parentum. ¶ Extenditur interdum ad quoslibet consanguineos, affinesque, modo natu, aut gradu majores sint, aut æquales, *parenti. Capitolin. in M. Antonin. Philos. c. 5. ad fin.* Omnibus parentibus suis tantum reverentiam, quantam

tem privatus exhibuit. *Lamprid. in Alex. Severe. c. 67. ad fin.* Patrem matris Alexander, ſi malos nperit, punivit. *Curt. l. 6. c. 10.* Solent rei capitis adhibere vobis parentes. Duos ego fratres nuper amiſi, &c. *Hieronym. l. 2. contra Ruffin. fub init.* Niſi fortu parentro, militari vulgarique ſermone, cognatos & affinro nominat. *Jul. Firmic. l. 3. c. 13. ſect. 4.* Cum parentibus, vel affinibus affiduas inimicitias exercere. Addunt quidam etiam hoc *Livii l. 34. c. 32. a med.* & *Petron. in Satyr. c. 112.* & *Flori l. 3. c. 18.* quæ nim tamen non plane confeiunt. ¶ Tribuitur aliquando honoris cauſa, ut *puer*, etiam nulla cognatione junctis. *Apul. l. 2. Metam.* Quin ipſi parentem tuem accedis, & ſalutas? Sic Imperatorss appellam ſolent *parentes* deceſſorro ſuos, ut congeſtis en Codice locis oſtendit *Briſſon. de V. S.* ¶ Translate *Cic. 9. Attic. ep.* 10. Me, quem nonnulli conſervatorem iſtius urbis, quem parentem eſſe diserunt, &c. & *ep. 9.* Noſtri principro antiquiſſimam, & ſanctiſſimem parentem, patriam, fame necandam putant. *Id. de Univ. c. 11.* Quorum nperum ego parena effectorque ſum. Id. *inv. l. 2. de Fin.* Socratis parens philoſophiæ jure dici poteſt. *Id. l. de Legib. c. 24.* Earum rerum parens eſt, educatrixque ſapientia. *Id. l. de Orat. c. 3.* Laudatarum artium omnium procreatricem quandam, & quaſi parentem eam, quam φιλοτεχνίαν Græci vocant, judicant. *Plin. l. 7. cap. 30. fub fin.* Tullius facundiæ, Latiarumque litterarum parens. *Id. l. 25. c. 2.* Homerus primus doctrinarum, & antiquitatis pareus. *Id. l. 21. c. 24. ad fin.* Pareas illa, ac divina rerum artifex. *Id. l. 5. c. 19.* Sidon Thebarum Bœotiarum parens. *Flor. l. 3. cap. 18.* Cum Italia contra matrem & parentem ſuam Urbem conſurgerunt. *Sil. lib. 2. v. 654.* Urba habitata *diu* fidsi, cæloque pamntem Muronum repetente. *b. c.* conditorem. *Plin. l. 12. c. 5. de ficu Indica.* Ipſa ſe ſemper ſerena, vaſtis diffanditur ramis, quorum imi adeo in terram curcantur, ut aneuo ſpatio infigeatur, nocamque ſibi propaginem faciant circa parentem in orbem. ¶ Per antonomaſiam *parens* eſt Jupiter. *Horat. l. 1. od. 12. verſ. 13.* Quid prius dicam ſolitis Parentis Laudibus? qui res hominum, &c. Sic apud *Suetonium l. 1. filv. 2. n. 178. parens Latius* a8 Domitianus. ¶ Reperitur & maſculino genere, quamvis de matre ſermo ſit. *Feſtus*: Maſculino genera parentem appellabant antiqui atiam matrem. *Pacuvius* in Medo, cum oſtenderet a Medo matram quæri, ait: *Te*, Sol, invoco, ut mihi poteſtatem duis inquirendi mei pamntia. *Grocchus*: ſuos parentes amat. *b. c.* matrem. Et in alia epiſtola: Tuus pareus ſum. *b. c.* mater. & apud *Virg. Æn. 3. v. 341.* Ecqua tamen puero eſt amiſſi cura parentis, *b. c.* Creuſæ. Hæc *Chariſ. l. 2. pag. 79. Puſch.* Apud *Virg.* tamen plerique nmnes leg. *amiſſæ*. ¶ In genitivo plur. habet etiam *parentium*: atque ita ſæpe diaiſſe *Ciceronem*, teſtatur *Chariſ. l. 1. pag. 111.* Sic *Horat. l. 3. od. 24. v. 21.* Dos eſt magna parentium Virtus. *Varro* quoque *l. 7. de L. L. c. 37.* utrumque & *tanc*, & *tium* agnoſcit. *Inſcript. apud Gruter. pag. 681. n. 1.* Pamntium fratres. Adde aliam apud *Fabrett. pag. 72.*

PARENS, entis, *obediens*: a *pareo*. *Cic. in fragm.* apud *Lactant. fub fin. cap. 24. l. 6.* Sanctiſſima ac certiſſimæ legi parens. *Virg. 1. Æn. v. 699.* Jamque ibat dictu parens. *Horat. l. 2. ſat. 7. v. 111.* Nil ſervile gulæ parens habet? *Ovid. Met. 13. v. 449.* immitti ſociis parentibus umbræ. *Tibull. l. 2. el. 10. v. 9.* freta per pamntia ventis Ducunt infabiles ſidera certa natro. *Cic. 1. Offic. c. 22.* Ob has ipſas cauſas & parentiores habuerunt exercitus, & fortiores. *Al. leg.* pamntiores. *Salluſt. in Jug. c. 109.* Parentro abunde habemus: amicorum neque nobis, neque cuiquam omnium fatis fuit. *faddisi*, *ſoggetti*, *ὑπακόοι*, *ὑπήκοοι*. Sic *Sil. l. 14. v. 80.* tractare ſeſeno Imperia vulgum pollens, & pectora nullo Parentum exagitaro metu. *Velleï. l. 2. c. 108.* Principatus conſtant ex voluntate parentium. *Salluſt. in Jug. cap. 3.* Vi regem patriam, aut parentes, quamquam & poſſis, & delicta corrigas, tamen importunum eſt.

PARENTALIA, ium, n. *ſacrum, funerali, eſequie*, ſacrificium, atque epulæ, item funebris laudatio, & ſiqua alia quotannis fiebant io cognatorum defunctorum memoriam. *Cic. t. Phil. c. 6.* Ut parentalia cum ſupplicationibus miſcerentur. *Auſon. in Parentel. in præfat.* Titulus libelli eſt, *Parentalia*: antiquæ appellationis hic dies, & jam inda ab Numa cognatorum inferiis inſtitutus. *Inſcript. apud Gruter. pag. 753. n. 4.* Lectiſternium tempora parentalium præbeant. Alia apud *Donium claſſ. 5. n. 189.* quotannis die parentalium. *Ovid. 2. Faſt. v. 543.* Æneam hujus inſtituti auctorem facere eidetur. V. *Parento*.

PARENTALIS, e, ad parentes pertinens, aut cognatos, affineſque vita functos: Item ad annuas inferias, quæ iis fiunt. *Ovid. 4. Triſt. el. 10. v. 87.* Fama pamatalro ſi vos men contigit umbræ: Et ſuat in Stygio crimina noſtra faro. *Id. 2. Faſt. verſ. 547.* At quondam dum longa gerunt pugnacibus armis Bella, parentales deferuem dies. *Id. Met. 13. v. 619.* Memnonides dicta, cum ſol *duodena* peragit Signa, parantali perituræ marte mbellant. *b. c.* pugna in inlenis Memnonis commiſſa. Hoc idem ita explisat *Id. 1. Amor. el. 13. v. 3.* ſic Memnonis umbris Annus ſolemni cade parsntet acis. Reſpexit autem ad gladiatores, quos erat mos inducere in exſequiis circa rogum pugnantes.

PARENTATIO, onis, ſ. actus parentandi. *Tertull. de Spectac. cap. 12.* Quod mortuis litabatus, utique parentationi deputabetur.

PARENTATUS, a, um, pamntando oblatus. *Tertull. de Spectac. c. 13.* Non ſacrificamus, nec parentamus: ſed neque de ſacrificato, & parentato edimus.

PARENTELA, æ, ſ. a *parens*. *Capitol. in Gord. c. 23. a med.* Duxit uxorem filiam Miſithei, doctiſſimi viri, quem cauſa eloquentiæ dignum parentela ſua putavit. Ubi *Caſaub.* dignum judicavit, cui ſa in filium daret. nam gener, ſocerque patris & filli nomina uſurpabant. Hinc initium epiſtolæ *ibid. cap. 24.* Domino filio & Auguſto Miſitheus ſocer. & *cap. 25.* Imperatos Gordianus Auguſtus Miſitheo patri.

PARENTHESIS, is, ſ. *parentheſe*, παρένθεσις, interpoſitio, interjectio, interclosin, Figura eſt oratonis. De ea *Quinctil. l. 9. c. 3. ante med.* Quam nos interpoſitionem, vel intmlufioosm dicimus, Graci παρένθεσιν vocant, dum continuationi ſermonis medius aliquis ſenſus intervenit. ¶ Parantheſis nota ſunt duo ſemicirculi ſe invicem inſpicientes, ut in illo *Virg. 1. Æn. v. 647.* Æneas (neque enim patrius conſiſtere mantum Paſſus amor) rapidum ad naves præmittit Achatem. ¶ Repetitæ parenthoſis exemplum habes apud *Cicer. Fam. 7.* ubi ait *epiſt. 1. ad ſin.* Si Romæ eſſes, tamen oeque nos lepom tuo, neque te (ſi qui eſt in me) men frui liceret, propter molſtiſſimas occupationes meas: quibus ſi me mlaxaio (nam ut plane exſulvam, non poſtulo) te ipſum docebo profecto, quid ſit humanitas eivem. V. aliud exemplum *Plinii junior.* in *Hyperbaton*. Longinris pareothesis, apud *Horat. l. 1. epiſt. 15.* & quidem duplicis: quorum prior 12. verſibus conſtat, altera 6. ¶ *Cherilio l. 4. pag. 248. Puſch.* parentheſis eſt etiam, cum aut littera voci inſertur, ut *relligio*, *aavire*, aut ſyllaba, ut *Mevortis*, *indupevator*, *indugredi*, quod & *Valer. Prob.* tradit *lib. t. pag. 1438.*

PARENTIA. V. *Parentia*.

PARENTO, as, avi, atum, n. 1. *for l' eſequie*, e *il funerale*, ἐκφέρω, ἀποτίθημι, juſta parentibus, cognatiſque, & affinibus vita functis *ad* eorum ſepulcra perſolvo, ut in *Feronalia* dictum eſt. *Cic. 2. Phil. c. 6.* Ut cujus ſepulcrum uſquam exſtet, ubi parentetur, ei publice ſupplicetur. *Id. pro Flacc. c. 38.* Laternus igitur Lentulo, pamntemus Cethego, revocemus ejectos. *Id. 2. de Legib. cap. 22. a med.* Februarm menſi, mortuis parentari voluerunt. & *mox*. Hoſtia manima parentare. *Senec. ep. 122.* Mortuis certe interdru parentatur. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 16. a med.* Fab. Max. Servilianus pontifex in libro XII. negat, oportam atin die parentare: quia tunc quoque Janum Jovemque præfari neceſſe eſt, quos nominari atro die non oportet. *Plin. l. 18. c. 12.* Faba Pythagorica ſeutentia damnata: ut alii tradidem, quoniam mortuorum animæ ſint in ea: qua de cauſa parentando utique aſſumitur. *Tertull. de ceſſare. carn. c. 1.* Defunctis parentant, & quidem impenſiſſimo officio, pro meibus eorum, pro temporibus eſculentiram, ut quos negaat ſentire quidquam, etiam deſiderara præſumaat. *Id. de teſtim. anim. c. 4.* Vocat porro ſecuros, ſi quando extra portam eum obſoniis & matteis, tibi potius parentans, ad buſta recedit, aut a buſilis dilutior redia. ¶ Translate *Ovid. 1. Amor. el. 13. v. 3.* Memnonus umbris Annua ſolemni cade parentet avis. V. *Parentalis*. *Liv. l. 24. c. 21.* Vociſemtumque ferocitas, parentandum regi ſanguine conjuratorum eſſe. *b. c.* ulciſcendam regis mortem. Sic *Petron. in Satyr. cap. 81. extr.* Aut vir ego, liberque non ſum, aut noxia ſiaguine parsntabo injuriæ meæ.

PAREO, es, rui, paritum, n. 2. *apparire*, *farſi vedere*, *manifeſtarſi*, ma uſtenda, præſto ſum, apparso, compareo. Ducunt a πάρος pro πάροιθε, a *primum*, adſum, quamvis obſtet quantitas. *Martial. l. 12. epigr. 29.* Feſtinant trapidi ſubſtringere carbaſa nautæ, Ad portum quotiro paruit Hermogenes. *Suetcn. in Auguſt. cap. 95.* Immolanti omnium victimarum jocinera implicata paruerunt. *Stat. l. 2. ſilv. 2. v. 76.* Hæc (*femeſtre*) eidet Inarimen, illi Prochyta aſpem parst. ¶ Dicitur ds miniſtris, ſervisque magiſtratuum, qui præſto ſunt iis, juſſa facturi: pro quo freqsentius ſit *apparmo*: unde *apparitores*. *Gell. l. 10. c. 3. ſub fin.* Romaoi Bruttios ignominiæ cauſa magiſtratibus in provincias euntibus pamm, & prænuinistiam, ſervorum vicem, juſſerunt. *Spartian. in Nigro, c. 7.* Ac poſtea cum onus ad memoriam, alter ad libellos paruiſſet, ſtatim præfecti facti ſunt. ¶ Pro manifeſtum eſſe, conſtare, *eſſe manifeſto*. *Suetcn. in Calig. c. 8. a med.* Abunde arbitror parere, non potuiſſe ibi naſci Cajum. *Cic. pro Mil. c. 6.* Quid porro quærendum eſt? factum ne ſit? at conſtat. a quo? at paret. *Al. leg.* patet. *Virg. Æn. 10. v. 176.* hominum divumque interpres Aſylas, Cui pecudum fibræ, cæli cui ſidera parent. *b. c.* cognita, & perſpecta ſunt. ¶ *Paret*, liquet, clarum eſt, & manifeſtum: formula forenſis, de qua *Feſtus*: Parrst, quod eſt in formalis, debuit & producta priore ſylleba pronuntiari, & una gemino R ſcribi: quod & inveniatur in comparet, apparet. (Poſteriores *apparet* dixem, ut eſt apud *Juſtinian. lib. 4. inſtitut. tit. 6. §. Sic itaque.*) *Petron.* in *Satyr. c. 137.* Juriſconſultus paret, non patat, habetor: Atque eſto quidquid Servius & Labeo. *Ulpian. Dig. lib. 6. tit. 1. leg. 5.* Si fcumentum duorum confuſum ſit, competit ſingulis in mm actio in id, quantum paret in illo acervo ſuum cujusque eſſe. ¶ *Si paret*, ſi conſtat, ſi probatur, in judiciis dandis, *a quæsitus*. *Cic. pro Rofc. Com. c. 4. ea edicto*. Si paret, HS ↀↀↀ dari oportere. *Id. in Divin. Verr. t. 17.* Vocari ad ſa Agonidem jubet: judicium dat ſtatim, ſi pareret, eam, ſe & ſua Veneris eſſe, dixiſſe. Adds *Verr. 4. cap. 12.* & *Verr. 5. c. 22. & 28.* ¶ Sæpiſſime ponitur pro præſto eſſe, obedire, obtemperare, dicto audientem eſſe, *obbedire*, *ſoggettarſi*, *far a modo*, πείθεσθαι. Cic. *Tuſcul. 5. c. 12.* Hic parebit & nbediet præcepto illi veteri. *Id. t. de nat. Deor. c. 8.* Quemadmodum obedim, & parere volunteti architecti aer, ignis, aque potuerunt? *Id. Phil. 7. c. 1.* Nno ut pammt, & dicto audiens eſſet huic ordini, ſed ut conditiones ferret, leges imponemt. *Id. 2. Offic. c. 11.* Quin atiam leges latronum eſſe dicuntur, quibus parent, quas obſervent. *Id. 2. de nat. Deor. c. 3.* Parere religionibus. *Id. Attic. l. 8. ep. 12.* conſiliis alicujus. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 2. extr.* imperio. *Virg. 3. Georg. v. 208. de equo.* Verbera lsata pati, & duris parere lupatis. ¶ Paſſive impersonaliter, *Liv. l. 9. c. 32.* Conſul teſſeram dari jubet, ut prandeat miles, & arma capiat: dicto pamtur. *Senec. de clem. l. 1. c. 24.* Remiſſum imperanti melius paretur. *Ulpian.*

Dig. l. 4. tit. 8. leg. 23. Ut arbitri ſententiæ pareatur. *Paul. lib. 49. tit. 8. leg. ult.* Ab ea ſenteotia, cui parori rerum natura non potuit, ſine cauſa appellari. *Jabolen. lib. 4. tit. 8. leg. 39.* & *Symmach. lib. 10. ep. 36.* (*al. 43.*) *ante med.* Cauſæ, ex quibus arbitri ſententiæ paritum non eſt. *Ulpian. lib. 40. tit. 4. leg. 12.* Si paritum fuerit conditioni. ¶ Cum accoſat. communi, *Sim. l. 1. Achill. v. 660.* non udne parebimus omnia matri. ¶ Pro indulgere, ſervire, obſequi, cedare. *Horat. l. 2. ſat. 7. v. 111.* Parere gulæ. *Nep. in Alcib. c. 4. ad fin.* Piue iræ ſuæ, quam utilitati communi paruiſſe. *Id. in Ariſtid. cap. 17.* Neque id fecit natura ſolum (quamquam nmora ei paremus) ſed etiam doctrina. *Cic. 1. de Fin. c. 16. a med.* Quæ cupiditates inanes ſunt, hæ parendum non eſt. *Id. Attic. l. 2. epiſt. 21. a med.* Omni animi impetu dolori & iracundiæ patere. *Id. in Orat. c. 60.* Neceſſitati patere coguntur. *Id. in Verrin. 2. 1.* Debuiſti mihi ignoſcere, ſi in tanto homiois de me aptime meriti periculo, & tempori ejus, & voluntati parere voluiſſem. *Val. Flacc. l. 7. v. 154.* extremo parere furori. ¶ *Parere promiſſis* eſt cedere, obedire alteui propter promiſſa ab eo facta. *Ovid. 5. Faſt. v. 504.* Parent promiſſis, diſſimulantque deos. ¶ Dicitur de iis, qui alicujus ditioni ſubjecti ſuot, *eſſere*, a *ſtar ſoggetto*, *ſuddito*. *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 81.* Nolla Theſſaliæ fuit civitas, præter Lariſſæos, quio Cæſari pareret, atque imperata faceret. *Nep. in Datam. cap. 4.* Aſpie ſaltuoſam regionem, caſtelliſque munitam incolnea, imperio regie non parebat. *Perron. in Satyr. c. 133.* inclyta paret Cui Lesbos, viridiſque Thaſos. *Plin. l. 6. c. 28.* Oppidum, quod Characenorum regi paret. *Juſtin. l. 12. c. 2.* Tot gentibus via patienter uni viro, nedum feminæ parituriæ. ¶ Elegantor transfertur ad inanima. *Tibull. l. 1. el. 10. verſ. 9.* Lucra petiturne freta per parentia ventia Ducunt inſtabiles ſidera certa rates. *Ovid. 8. Met. v. 470.* utque carina, Quam ventus, ventoque rapit contrarius æſtus, Vim geminam ſentit, paretque incerta duobus. *Virg. inter Æneid.* Ut quamvis avido parerent arva colono. (Huic reſpondet *imperare aevis*. V. *Impero*.) *Quintil. l 2. cap. 12.* (*al. 20.*) Quid? nos agendi ſubita neceſſitata depreheſi, nnone alia dicimus, alia providimus, cum pariter inveotis rerum, electio verborum, compoſitio geſtus, pronuntiatio, vultus, motuſque deſideremur? Quæ ſi velut ſub uno conatu tam diverſa parent ſimul, cur non, &c? ¶ Pro ſatisfacere, ſolvere, apud JCtos. *Paul. Dig. lib. 19. tit. 2. leg. 54. a med.* Veriſimile eſt, ita conveniſſe de noe expellendo colono iotra tempora præfinita, ſi penſionibus parerit. *Impp. Diocletian. & Maxim. lib. 4. Cod. tit. 26. leg. 8.* Intelligie, & forti, & uſuria te parere oportere. *Iidem ibid. tit. 10. leg. 8. verſum.* Succeſſores ejus ſolutioni parere compellaotur.

PARERGON, i, n. παρεργον, quod alicui rei præter propoſitum additur, appendix, acceſſio, ut ſi pictor imaginem piagens, ornandæ tabellæ gratia aibuſculae, & aviculas, & hujuſmodi addiderit: a παρα, præter, & ἐργον, opus. *Plin. l. 35. c. 10. a med.* Adjecerit parvulae naves iongas in ira, quæ pictores parerga appellant. *Vitruv. l. 9. c. ult. auct med.* Veſtaudo faciuni affectue, varietateſque motionum, in quibus moventur ſigilla, vertuntur mateſ, calculi projiciuntur, buccinæ canuot, reliqueque paterga. *Ver. lapis* apud *Gruter. pag. 59. n. 2.* Veneremi Aug. cum paregro, item phialam argenteam . . . . teſtam. ſuo poni juſſit.

PARHIPPUS, i, m. παρίππος, equus, qui præter, vel juxta ducitur: a παρα, præter, & ἐππος, equus. In evectione ita appellatur equus curſui publico deſtinatus, qui præter unum aut duos veredne, quos ſuos avectio coetinet, uſurpetur extra ordinem, & ſupra facultatem impetratam: item is ipſe, qui hoc pacto formam datæ evectionis excedit, ut *Imp. Juſtian.* docet *lib. 8. Cod. Theodoſ. tit. 5. leg. 14.* & *lib. 12. Cod. Juſtin. tit. 51. leg. 4.* Adde *Impp. Valentinian. & Valent. ibid. leg. 22. Cod. Theodoſ.*

PARHYPATE, es, παρυπάτη, chorda muſica, quaſi ſubprincipalis. Parhypate hypaton eſt, quæ in noſtratium Muſicorum ſyſtemate dicitur *C ſa ut*: Parhypate meſino, quæ *F fa ut*, *Vitruv. l. 5. c. 4. Martian. Capell. l. 9. pag. 315.*

PARIAMBODES, is, παριαμβώδης, pes quinque ſyllabarum, enoſtane brevi, longa, brevi, & duabus longis, ut *petuuones*. *Diomed. l. 3. pag. 479. Putſch.*

PARIAMBUS, i, παρίαμβος, pes quinque ſyllabarum, conſtans longa, & brevibue quatuor, ut *comtemnunt*. *Diomed. l. 4. pag. 478. Putſch.*

PARIANUS, a, um, ad Parium pertinens, quæ eſt urbs Aſiæ minoris in Myſia ad Propontidem, ot Pariena civitas. *Cic. Fam. 13. ep. 53.* ubi male al. leg. *Pariano*. Pariana colonia, *Plin. l. 4. c. 11.* (Parii meminit *l. 5. c. 32.*) Colous Parianus, *Id. c. 11. l. 32.* Parinoue Artemidorus, *Senec. l. 1. quæſt. nat. c. 4.*

PARIAS. V. *Pareas*.

PARIATIO, onis, f. æquatio, ſolutio, cui opponitur reliquetio: e *pario*, as. *Scævol. Dig. lib. 12. tit. 6. leg. ult.* An pactum, quod in pariationibus aſcribi ſolet, *pareggiamento de conti*, a *di pariare*.

PARIATOR, oris, m. qui paria facit, cui opponitur reliquetor. *Paul. Dig. lib. 35. tit. 2. leg. 79.* An Stiche mortuo, aatequam rationes redderet, vel pariatore, vel reliqua habenta. Aliqui leg. *paria*, *vel reliqua habente*.

PARIATORIA, æ, f. idem quod pariatio. Translate *Auguſtin. in Pſalm. 61.* Pariatoria plenaria paſſionum omnium non erit, nili cum ſaculum finitum fuerit.

PARICI Quæſtores appellabantur, qui ſolebant ereari cauſa rerum capitalium quærendarum. *Feſt.* Monet *Scalig.* legendum *parricidi*. nam *Feſt.* ipſe in *Quæſtores*, qui, inquit, quærunt de rebus capitalibus, quæſtores paricidi appelleotur. Hi ſæpine *Quæſtores* dicti ſunt.

PARICIDA. V. *Parricida*.

PARIENS, entis, *parturiens*, quæ parit, puerpera. *Ovid. 9. Met. v. 283.* Præpoſitam tiuidia parieotibus Ilithyian.

PARIENTIA, æ, f. *obſidiones*, *obſequium*, obſequium, obedientia: a *pareo*, er. Tacit. *in Agric. c. 16.* Niſi Paulinus propere ſubveniſſet, amiſſa Britannia foret, quam unius prœlii fortuna veteri patientiæ reſtituit. *Al. leg.* parentiæ: *alii* patientiæ. *Impp. Theodoſ. & Valent. lib. 3. Cod. tit. 4.* Parientiam accommodare. *Caſſiod. l. 3. ep. 24.* Parientiam veſtram monſtrate. *& lib. 7. n. 27.* Cui ſalubertimam parientiam commodate. *Parientiam* alii omnibus his locis reponunt.

PARIES, ietis, m. *muro*, *paroie*, τοῖχος, *i*, murus domum, aliudve privatum ædificium ambiens, & ſuſtinens. Differt a muro, qui τεῖχος, *ei*. nam hic eſt fera publicus, & urbem cingens. *Horat. l. 1. ep. 18. v. 84.* Nam tua res egitur, paries cum proximus ardet. *Cic. n. Offic. c. 8.* Parietes urbis modo ſtaot & manent: eam vero publicam penitus amiſimus. *le caſe della Città*. *Id. pro Mil. cap. 27. in fin.* Parietem ſic per veſtibulum ſororis inſtituit ducera, ut non modo veſtibuin privaret, ſed omni aditu & lumine. *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 9. ad fin.* Parietes tureis lateribus exſtruere. *Plin. l. 36. c. 22. ſub fin.* Medios parietes farcire fractæ cæmentis. *Suetou. in Domit. c. 14.* Porticuum parietes phengite lapide diſtinguere. *Procul. Dig. lib. 8. tit. 2. leg. 12.* Parietem increſtare. *Cic. in Top. t. 4.* Directum ad parierem communem adjungere. V. *Directus*. *Id. Parad. 4. ante med.* diſturbare. *Plaut. Mil. n. 2. 64.* perfodere. *Virg. Georg. 4. v. 196.* hunc (*locum*) angultique imbrice tecti, Parietibuſque premunt arctis. *Id. 5. Æn. v. 588.* Creta ſertur Labyrinthus in alta Parietibus textum cæcis habuiſſe itet, &c. *Cic. Verr. 6. c. 55.* Hic tabulis interiorce templi parietes veſtiebantur. *Plaut. Trin. 4. 3. 32.* Leges fixæ *ad* parietem clavie ferreis. *Ovid. 4. Met. v. 65.* Piſſus pariee temui rima. *Plin l. 19. c. 8. extr.* Serpyllum oaſcitur in puteorum parietibus. *Colum. l. 12. c. 1. ad fin.* Quibus aliquid in ſuo faciendum erit ſervie, eos foras amittere: quibus in villa, eos intra parietes cootinere. ¶ *Intra parietes* interdum eſt domi, privatim, *privatissime*, *in vita*. *Cic. in Brutο*, c. 8. Forenſi luce caruit, intraque parietes aluit eam gloriam, quam, &c. *Id. pro Quinct. c. 11.* Si quid in controverſiam veoiret, aut iotra parietes, aut ſummo jure experiretur. ¶ Dicitur *paries*, licet non ex calce, & lapidibus. *Vitruv. l. 2. c. 8. ad fin.* & *lib. 7. c. 3. ad fin.* Crattili parietes. *Ovid. 6. Faſt. v. 262.* Et paries lento vimine textus erat. ¶ De parietum genetibus, & ſtruendi retione umbra *Vitruv. tit. l. 2.* ¶ *In vadimon parietem inclinare*, proverb. de eo, qui nititur rei parum firmæ. *Spartian. in Adrian. c. 23.* Commodum fecundum conſulem fecit: quem cum minus ſanum videret, ſapiſſima dicitavit: Io caducam parietem nos inclinavimus. ¶ *Utrumque parietem linere*, εἰς ἀνὴρ ἄκομος, aliud proverb. de iis, qui apud omnes, atiam alverſos inter ſe, gratiam inire quærunt: habeturque apud *Petron. in fragm. Trogur. c. 39. Burm.* Eſt eotem valde ſimile illi: *duos parietes de eadem fidelia dealbare* i de quo V. in *Fidelia*. ¶ *Plaut. Tuscul. 4. 3. 14.* Neve inter vos ſignificetis, ego aro pariee. *h. e.* me interponam tanquam parietem, alteres ne alteri ſignificare poſſit.

PARIETALIS, le, ad parietem pertinens, ut Parietalis herba, *Marcell. Empir. c. 13.*

PARIETARIA, æ, f. *parietaria*, *vetriuola*, παρθένιον, βάλλιτις, herbæ ſpecies: a *paries*, quia in parietibus ac muris veteribus naſcitur. *Apul. de herb. n. 81.* ¶ Conſtantinus Trejanum herbam parietariam, ob titulos multos ædibue inſcriptos, appellare ſolitus erat, ut narrant *Aurel. Vict. in Epit. c. 41.* & *Ammian. l. 27. c. 3.* (*al. 5.*) ſed hic pro *parietariam* habet *parietinam*. V. *Parietina*.

PARIETARIUS, ii, m. qui parietes conſtruit. *Jul. Firmic. l. 8. c. 24.* Architectos faciet, ſtructores parietarios, vel marmorarios. Vetus lapis apud *Reines. claſſ. 11. n. 112.* C. Julius Salvue ſtructur parietarius Juliæ Heureſi conjugi, &c.

PARIETINÆ, arum, f. *muri vetuſti*, *e muris ruinati*, *ſtamberghi*, parietes veteres & ſemiruti, parietum reliquiæ. *Siſenn.* apud *Non. c. 2. n. 56.* Poſt villarum macetiæ ac parietinas quinque enhertes in infidiis reliquit. *Cic. 3. Tuſcul. c. 22.* Magie me moverant Corinthi ſubito aſpectæ parietinæ, quam ipſæ Corinthiae. *Id. Fam. 13. ep. 2.* Ut neſcio quid illud Epicuri parietinarum ſibi conoederes. *Plin. 3. 25. c. ult.* Anoum mimus in mutis parietinique naſcitur. ¶ Translate *Cic. 4. Fam. ep. 3.* Quid me itta res conſolatur in tantis tenebria, & quaſi parietiais reipublicæ? ¶ *Herba parietina*, parietaria. *Ammian. l. 27. c. 3.* (*al. 5.*) *de quodam Lampadio Prat. urb.* Per omnia civitatie membral nomen propium inſcribebat, non ut veterum inſtaurator, ſed conditor. quo vitio laboraſſe Trajanus dicitur Princeps: unde enm herbam parietinam jocando cognominarunt. V. *Parietalis*. ¶ *Parietina forma* apud *Tertull. de Pudic. c. 20.* eſt forma parietis.

PARILIA. V. *Palilia*.

PARILICIUM. V. *Palilicium*.

PARILIS, le, *æqualis*, *par*, ἴσος, idem quod par, æqualis. Vox fere Poetica. *Lucret. l. 1. v. 1065.* & nocles parilne agitare diebus. *Ovid. 8. Met. v. 631.* Sed pia Baucis eous, parilique ætata Philemon. *Id. 1. Triſt. el. 8. v. 26.* Accipere & parili reddere voce, vale. *Nemeſian. Ecl. 4. v. 5.* parilisque furor de diſpare ſexu. *Varr. l. 8. de L. L. t. 23.* Ut ſeparatim in ſuo utroque genere ſimilitudinee fiat pariles.

PARILITAS, atis, f. *æqualitá*, ἰσότης, æqualitas. *Gell. l. 14. c. 3. ad fin.* Paritas virtutum inter ſe conſimilium.

PARILITER, æqualiter, pariter. Agroſtius e *Charif. l. 2. pag. 192. Putſch.*

PARIO, is, peperi, paritum, & partum, a. 3. *parturire*, τίκτω, fe-

eum edo : & proprie ad feminas pertinet . *Cic.* 2. *de Orat. c. 66.* Si quiotum pareret mater ejus, aſinum fuiſſe parituram . *Sulpic. ad Cicer. Fam.* 4. *ep.* 5. Ut ea liberos ex ſe ſe pareret . *Stat.* 12. *Theb. v.* 539. atque hoſti vertat paritura marito . *Cic.* 4. *Acad. c.* 18. Cum ovum inſpexerant ; quæ id gallina peperiſſet , dicere ſolebant . ¶ Olim tribuebatur & viris, pro generare, procreare, *generare*. Ita locutus eſt *Cæcil.* apud *Non. c. 6. n.* 94. & *Cicero* verſeus carmina *Sophoclis* , 2. *Tuſcul. c.* 8. Œnei partu edita . *Vetus Tragicus* apud *Quintil. l.* 8. *c. 6. ante med.* Et jam leo pariet . at pater eſt . Sic ἄνωθεν apud Græcos . *Homer. Odyſſ.* 15. *v.* 249. Μαίνεσθε δὲ νήπιοι ἄνδρες Ἀνέρι τε, Καὶ ἔρις τε . ¶ Sumitur & univerſim pro gignere, *producere*. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 2. Frugum , & reliqua , quæ terra pariat . *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 31. Ut fermentum in pariendis colubus vires habeat majores . & *cap.* 41. Ut ficus obrutæ in ſeminario pariant . *Plin. l.* 16. *c.* 37. Salices pariunt baltheo corticis rincula . *Lucret. l. c. v.* 897. ligna putrefacta per imbres vermiculos pariunt . *Plin. l.* 31. *c.* 10. Spumam nitri negabant fieri , niſi cum ros cecidiſſet prægnantibus nitrariis, ſed nondum parientibus . ¶ Transitive eſt creare , efficere , *engendrare* , *fare* , *producere* . *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 4. *ad fin.* Alio tempore atantur ea facultate, non tum, cum parere ipſi , & gignere, & proferre debent . *Cic.* 2. *de Orat. c.* 87. Ars dicendi habet hanc vim , non ut aliquid pariat & procreet , verum ut educet etque confirmet . *Id.* 1. *de Fin. c.* 15. *extr.* Illas rejici, quia dolorem pariant : has optari , quia voluptatem . *Lucret. l.* 1. *v.* 620. parere diſſidium . *Quintil. l.* 9. *c.* 4. tædium . *Plin. l.* 22. *c.* 17. *in fin.* fallidium . *Id. l.* 29. *c.* 8. ſomnum . *Id. l.* 3. *c.* 1. *ſub fin.* Quæ cauſa magnos errores compatatione menſuræ ſæpius parit . *Id. l.* 23. *c.* 5. Aprvina inflationes pariunt. ¶ Pro afferre, *reſerre*, *apportare* . *Plaut. Moſtell.* c. 1. 71. Ns quidquam nobis pariant ea ſe incommodi . *Id. Trin.* 2. *c.* 3. 35. Perem alicai ingritudinem . *Propert. l.* 1. *el.* 18. *v.* 23. tua peperit nobis injuria curas . *Nep. in Datam. c. ult.* Na quam ſuſpicionem pareret. *Salluſt. in Orat. Lepidi contra Sull. a med.* Maximum mihi fiduciem parit victus exercitus . ¶ Eſt etiam acquirere, compamm, *acquiſtare* , *præſeiciare* . *Cic.* 2. *Offic. c.* 13. *ad fin.* L. Craſſus ſibi ipſe peperit maximam laudem ex illa accuſatione nobili & glorioſa . *Id. 4. Catil. c.* 1. Dummodo meis leboribus vobis dignitas ſalnſque pariatur . *Id. pro Sull. c.* 17. *ad fin.* Aſſiſtio Sulla , conſulatus vobis pariebatur , ſicut partus eſt . *Id. ad Brut. ep.* 15. Divinam gloriam alicui parere . *Liv. l.* 34. *c.* 44. gratiam ingentem apud aliquem . & *lib.* 30. *c.* 14. *a med.* ſibi decus & victoriem . *Nep. in Regib. c.* 2. ſibi tyrannidem virtute . *Terent. Andr.* 4. 5. 2. divitias . & 5. 5. 5. ſibi immortalitatem . *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 691. famam . *Velleï. l.* 2. *c.* 120. ferro reditum ſibi ad ſuos . *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 69. ſalutem ſibi atque exitum per cæſorum corpora . *Sil. l.* 4. *v.* 47. Et metui peperere manu. *b. e.* pugnando & vincendo effecerunt , ut metuerentur . *Salluſt. in Jug. c.* 10. emicos officio & fida . *Nep. in Alcib. c.* 7. *extr.* ſibi amicitiam cum regibus. ¶ Pro conciliare . *Tibull. l.* 2. *el.* 7. *v.* 17. Sæpa mero ſomnum peperi tibi. *Terent. Eun.* 5. 2. 3. Ut ſolidum parerem hoc mihi beneficium . *Id. Andr.* 1. 1. 41. Obſequium amicos, verites odium parit. *γεννᾶι* . ¶ Pro conſciſcere , *Virg. 6. Æn. v.* 434. qui ſibi lethum Inſontes *peperere* mano . *Tibull.* (ſeu quicumque alius auctor eſt) *l.* 4. *carm.* 13. *v.* 20. Hoc peperit miſero garrula lingua malum . ¶ Pro invenire , formare , commiſci . *Cic. in Orat. c.* 32. Qui dialectici dicuntur , ſpinoſiora multa pepererunt . *Id.* 3. *de Fin. c.* 10. *a med.* Quibus etiam verba pariende ſunt , imponendaque nova novis rebus nomina . *Inſtit. l.* 4. *c.* 1. Hinc Fabulæ Scyllam & Charybdim peperere. ¶ *Pavit* pro *peperi* . *Cato R. R. c.* 89. Gallinas teneras, quæ primam parierint , concludat . Al. leg. *parerunt* . ¶ *Paribit* pro *pariet* . *Pompon.* apud *Non. c.* 12. *n.* 26. Si prægnans non es ; paribis nunquam . ¶ *Parire* pro *parere* . *Enn.* apud *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 10. & *Diomed. l.* 1. *pag.* 378. *Priſc.* Ova parim folet genus pennis condecoratum . *Plaut. in fragm.* apud *Philargyr. ad Ecl. Virg.* 2. *v.* 63. Nam audivi feminam ego leonem ſemel parire . ¶ *Partus* particip. V. ioſra ſuo loco .

PARIO, ᾶs, ῦvi, ῦtum, *a.* 1. *æqualiter le partire* , *ſoldar i conti* , paria in rationibus facere , rationes ita reddere , ut parie ſtat expenſis acceptæ : cui *reliquari* opponitur . *Ulpian. Dig. lib.* 40. *tit.* 2. *leg.* 4. *ante med.* Si ei nummos prorogavit emptor , cum ei parioverit , poterit ad libertatem pervenira. ¶ Item univerſim æquari , parem eſſe, vel fieri . *Tertullian. de anim. c.* 30. *ſub fin.* Quia nec pariaſſet commeatus hic vitæ miſſiario tempori , &c. & *cap.* 31. *ſub fin.* Mollitia lanæ , mollitia plumæ : parient oeturalia earum , ſubſtantiva non parient . *Id. de reſurr. carn. c.* 6. Non rapinam exiſtimavit pariari Deo . & *cap.* 53. *a med.* Utraque ſubſtantia pariant inter ſe Chriſtus , & Adam , ſcilicet & carna , & anima .

PARIS, idis, m. Πάρις , Priami Trojanorum regis & Hecubæ filius , alio nomine Alexander , cujus matri , cum illa ſe facem ardentem parere ſomniaſſet , conjectores reſponderunt , fore , ut filius , quem in utero geſtabat , cauſa eſſet Trojani excidii . Qua re cognita , Priamus puerum , ubi primum fuit natus , Archelao ſervo exponendum tradidit . Sed mater filium formoſiſſimum parſpiciens , ejus miſerta , curavit , ut furtim nutrietur a peſtoribus in Ida monte . Ubi cum adoleviſſet , Œnonem virgunculam amavit , ſuſcepitque ex ea duos filios , Daphnim , & Idæum . Porro cum in dirimendis controverſiis eſſet æquiſſimus , maximam jabitiæ famam ſibi comparavit , adeo ut orta inter deas , Junonem , Palladem , & Venerem diſceptatioos de forma propter aureum pomum a Jove cælitus demiſſam , in quo ſcriptum erat *Detur pulcherrimæ* , judex ſit eb iia conſtitutus . Quas cum vidiſſet , ſententiam talit ſecundum Venerem , quæ pulcherrimam feminarum ei promiſerat , negletto regno , quod polliceba tur Juno , & contempta , quam Pallas offembat , ſapientia . Præterea cum eſſet furtiſſimus, in agonali certamine , quod ad Trojam agebatur , cum alios omnes ſuperevit , tum ipſum etiam Hectorem , qui cum iratus, quod vinceretur , gladium in eum ſtingeret , paſſum putana , Paris illi aperuit , ſe ejus fratrem eſſe germanum , quod , allatis crepundiis probavit . Sic igitur cognitus , a patre recaptus eſt . Deinde conſtructia viginti navibus , ſub ſpecie legationis ad repetandam Heſionen io Græciam miſſus eſt , ubi a Menelao hoſpitio eſt ſuſceptus . Verum cum ille neceſſaria de cauſa in Cretam navigare cogeretur , Paris ſibi occaſionem rei bene gerendæ oblatam ratus , Helenam , quam mutuo amore deperibat , rapuit , & in Aſiam abduxit . Ex illa inpioe deinde ſecatum eſt bellum Trojanum . In quo Paris ſingulari certamine cum Menelao congreſſus , cum pæne vinceretur , a Venem ſubtractus eſt . Poſtremo Hectore , & Troilo fratribus occiſis , cum ipſe , ſumpto arcu , & ſagittis , quibus plurimum velabat , Achillem ſub prætextu deſponſandæ Polyxenæ ſororis , in templo Thymbræi Apollinis interfeciſſet , & ipſe a Pyrrho , ſive, ut aliorum eſt opinio , a Philoctete occiſus eſt . *Virg.* e. Æn. *v.* 601. Non tibi Tyndaridis facies inviſa Lacænæ , Colpatuſve Paris . & *lib.* 1. *v.* 31. Judicium Paridis , ſpretæque injuria formæ . *Propert. l.* 3. *el.* 6. *v.* 69. Dulcior ignis erat Paridi , cum , &c. *Virg.* Æn. 5. *v.* 370. Solus qui Paridem ſolitus contendere contra . & *lib.* 10. *v.* 705. Ciſſis regina Parin cmat . *Propert. l.* 2. *el.* 2. *v.* 47. Nunc , Pari , te ſapiens , & tu , Menelae, fuſti .

PARISIACUS, a, um , ad Pariſios pertinens . *Vet. Inſ.* apud *Mazare. pag.* 138. *n.* 4. & *pag.* 1066. *n.* 5. Tib. Cæſare Aug. Jovi Optum. Maximo arum nautæ Pariſiaci publice poſierunt . *Venant. Fortun. l.* 4. *de vita Martin. v.* 652. Inda Pariſiacas placide properabis ad arces .

PARISTI , orum , populi Galliæ Celticæ , ad confinia Belgicæ . *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 4. & 34. & 75. & *Plin. l.* 4. *c.* 18. ¶ Item eorum urbs , quæ & Lutetia Pariſiorum dicitur : poſita in inſula fluminis Sequanæ , *Parigi* . *Ammian. l.* 20. *c.* 4. (*al.* 7.) & *cap.* 5. (*al.* 10.) & *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 3. & *lib.* 7. *c.* 56.

PARISON, & Pariſon , *o.* πάρισον , Græca vox , qua ſignificatur figura ſimilium membrorum in oratione , ot *non verbis* , *ſed armis* , & *quantum poſſit* , *in re ſemper aſperere* , *ut profit* . *Quintil. l.* 9. *c.* 3. *a med.* Græca .

PARITAS, atis, ſ. *parità* , *uguaglianza* , parilitas, æqualitas . *Arnob. l.* 2. *pag.* 78. Io impari paritas , dulcedo in amaritudine contineri oequit .

PARITER , *equalmente* , *parimente* , *ſimilmente* , *inſieme* , Pem, æque, æqualiter , ſimiliter , ſimul , eadem ratione , eodem modo , eodem tempore : a *par. Afran. apud Non. c.* 4. *n.* 380. Diſpartiaotur patris bona pariter . *Terent. Heaut.* 1. 1. 78. Somptus domi tantos ego ſolus faciam ? ſed gnatum unicum , quem pariter ati his decuit , aut etiam amplios , aum ego hinc ejeci . *Cic. de Amic. c.* 16. Ut noſtre io amicos benevolentia illorum erga nos benevolextiæ pariter æqualiterque reſpondeat . *Id.* 1. *de Fin. c.* 20. *circa med.* Lætemur amicorum lætitia æque atque noſtra , & pariter dalemus angoribus . *Id. c. Offic. c.* 8. *a med.* Caſtate non pariter omnes egemus . *Phædr. l.* 5. *fab.* 2. *v.* 8. Nunc conde ferrum , & linguam pariter futilem . *Cic. in Orat. c.* 12. Ut pariter extrema terminentor , eundemque referant io cudendo ſonum . *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 52. Nam plum caſtella Pompejus pariter , diſtinendæ manus cauſa , teotaverat . *nel medeſimo tempo* , *ed un tratta* . & *Senec. epiſt.* 37. *a med.* Graves domiai iotardum ulternis imperaotes , iaterdum pariter . *tutti inſieme* . & *Plaut. Curcul.* 1. 1. 48. Amo pariter ſimul . *Quintil. l.* 1. *c.* 1. (*al.* 2.) Non longe itaque Latina ſubſequi debent , & cito pariter ire . ¶ Particulæ *ac*, &, *atque*, *at*, *cum*, eleganter ſequuntur . *Terent. Phorm.* 5. 3. 3. Pariter ouoc opera me adjues , ac ni dudum apitulata es . *æqualmente* , *come* : vel *tanto*, *quanto* . & *Salluſt. in Jug. c.* 50. Paritar ac ſi hoſtes adeſſent , munito agmine iocedere . *Colum. in fin. c.* e. *l.* 3. Vioeas pariter ſaraces , & pratioſæ luxuræ conſtituera . *Cic. Parad. 6. c.* 2. Qui videt domi tuæ pariter accuſatorum orque judicum confociatos greges . *Salluſt. in Jug. c.* 101. Vultu , colore , ac motu corporis pariter , atque animo varius . *Plaut. Aulul. prol. v.* 11. Iş ex ſe hanc reliquit filium pariter moratum , ut pater ovaſquo hajus fuit . *Id. Amph.* 4. 1. 11. Patiter hoc fit , atque ut alia facta ſunt . *Cic. de Senect. c.* 14. *extr.* Studia doctrinæ , quæ prudentiina & beue inſtitotis pariter cum ætata creſcunt . *Id. Verr.* 7. *c.* 67. *a med.* Siculi mecum pariter moleſta ſarent . *Hirt. de B. Afric. c.* 69. Numidæ una pariterque cum equitibus accurrere , & refugere conſueverant. ¶ Sequente *qualis* . *Plaut. Rud.* 3. 6. 37. Pariter ſuades, qualis es . ¶ Cum dativo *Stat.* 5. *Theb. n.* 101. Rhodopeia conjux Ulta mana thalamos , pariterque epuleta marito . *b. e.* ſimul cum marito . *Claudian. l.* 1. *de rapt. Pros. v.* 165. pariterque favillis dumſcit glacies . *b. e.* juocta favillis . *Liv. l.* 38. *c.* 16. *a med.* Tantum terroris omnibus gentibus injecerunt, ut quas adiſſent , quaſque non adiſſent, pariter ultimæ propinquis , imperio parerent . *b. e.* æque ultimæ ac propioquæ . ¶ Interdum repetitur . *Plin. l.* 8. *ep.* 23. *ſub fin.* Abſens pariter ægrum , pariter deceſſiſſe cognovi . *nel medeſimo tempo* . & *Ovid. 8. Metam. v.* 304. Hanc pariter vidit , pariter Calydoaius heros Optavit .

PARITO, as, *a.* 1. frequentativum a *paro* , & ejuſdem fere ſignificationis . *Plaut. Merc.* 3. 4. 64. Quid tu eis ? quid , cum illuc , quo nunc ire paritas , veneris ? *Id. Pſeud.* 1. 5. 70. Equus vigiori minas per ſycophantiam paritas ut eſueras o me ?

PARITOR, oris , m. qui paret , feu apparet , & ad officium præſto eſt . *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 2. *extr.* Nam ceteros paritorum , præſidaſque Auguſtus inſtituerat . *b. e.* milites , quos in cuſtodiam ſui , & Urbis apparem jufferat , ut eſt apud *Sueton. in Aug. c.* 49.

PARITÚDO. V. *Pavitudo* .

PA-

PARIUS, a, um, ad Paron insulam pertinens, quæ est in Ægæo mari, una Cycladum. *Plin. l. 36. c. 4.* Agoracritus Parius. *Nep. in Milt. c. 8.* Crimine Parin accusatus. *ib. c.* quod Paron, cum posset, non expugnasset. ¶ *Parii, orum*, ejus incolæ. *Nep. ibid. n. 7. Liv. l. & cap. 31. & Plin. l. 36. n. 5.* ¶ Clara est marmore candido, præduro, & nitidissimo. *Horat. l. 1. od. 19. v. 5.* Urit me Glyceræ nitor Splendentis Pario marmore purius. *Petron. in Satyr. c. 126.* Jam pedum candor Parium maemor exstinxerat. *Virg. l. Æn. v. 596.* Quale manus addunt eburi decus, aut ubi flavo Argentum, Parıusve lapis circumdatur auro. *Ovid. 4. in Pont. ep. 8. v. 31.* Parin flatuam de marmore templum. ¶ De Parii Iambis apud *Horat.* V. *Archilochus*.

PARMA, æ, *f. τάρη, brocchiero, rotella, πάλτη*, breve scutum & rotundum, quo levis armatura peditis, equitesque utebantur: ita dicta si *Varroni* credis *l. 4. de L. L. n. 24.* quod a medio ie omnes partes par. *Liv. l. 2. cap. 20. a med.* Desiliunt ex equis, pernolant in primum agmen, & pro antesignanis pugnas ubiiciunt. *Varr.* apud *Non. c. 18. n. 2.* Quem sequuntur cum rotundis velites leves parmis. *Liv. l. 31. n. 35. sub fin.* Veles Romanus parmam gladiumque habens, pasitergue & ad se tuendum, & ad hostem petendum armatus. *Id. l. 38. c. 21. ad fin. de velitibus.* Hic miles tripedalem parmam habet, & in dextra hastas, quibus eminus utitur. (De hac mensura tripedali V. *Lipſ. l. 3. de milit. R. dial. 1.*) *Id. l. 26. n. 4.* Ex omnibus legionibus electi sunt juvenes maxime vigore ac levitate corporum veloces. His parmæ breviores quam aquilites, & septena jacula data. *Sallust. in fragm.* apud *Non. c. 18. n. 14.* Hi soliti nectem ex viminibus vasa aprestia, ibi tum, quod inopia scutorum fuerat, ad eam artem se quisque in formam parmæ equestris armabet. *Virg. 9. Æn. n. 548.* Ense levis nudo, parmaque inglorius alba. Ubi *Servius*: quasi tyro: quia picta arma jam probati in bellis habebant. *Propert. l. 4. eleg. 10. v. 21.* Picta nec inductu fulgebat parma pyropo. *Virg. 11. Æn. v. 711. de Camilla.* Ense pedes nudo, puraque interrita parma. Ubi *Servius*: Tunc enim primum in bella descenderat, cum tyrones minime pictas gestarent parmas. ¶ Item gladiatores, qui Threces, seu Thraces dicti. Nam a Thraeibus parma venit. Unde *in ver. Gloss.* exponitur Θρακικὸν ὅπλον. *Martial. l. 9. epigr. 70.* Mittior in magno clamor furit amphitheatro, Vincenti parma cum sua turba favet. Adde *lib. 14. epigr. 213.* ¶ Dicitur da quocumque scuto. *Martial. l. 9. epigr. 21.* At te protexit superum pater, & tibi Cæsar, Pro jaculo & parma fulmen & ægis erat. *Virgil. l. 2. v. 175. de Pallade.* Emicuit parmamque ferens, hastamque trementem. ¶ *Parmati* pro *parmæ* suo more dixit *Lucret. l. 4. v. 845.* ¶ De tabella lata obducta, quæ valvæ vicem in salle præbet ingredientique aeri aperit se, egressuro claditur, *animella del mantice. Ausan. in Mosell.* seu *Edyll. 10. v. 267.* Sic ubi fabriles exercet spiritus ignes, Accipit alternо exhibetque foramine ventos Lanea fagineis alludens parma caverais. ¶ Parma Amazonica apud *Plin. l. 3. c. 5.* est pelta lunata. ¶ Est hoc nomine urbs Italiæ in Gallia cisalpina, inter Placentiam, & Cremonam, ad fluvium cognominem: lanis olim celebris. *Martial. l. 14. epigr. 155.* Velleribus primis Apulia, Parma secundis Nobilis: Altinum terra laudat ovis. Adde *lib. 2. epigr. 43. & lib. 5. epigr. 13.*

PARMENIS, a, um, Parmensis. Rejicitur a *Varr. l. 7. de L. L. n. 31.*

PARMATUS, a, um, parma tectus. *Liv. l. 4. n. 39.* Ut parmatis, novæ cohorti hostium, locus datus.

PARMENSIS, se, *Parmigiano*, ad Parmam urbem pertinens. *Horat. l. 1. ep. 4. v. 3.* Scribere quod Cæsi Parmensis opuscula vincat. ¶ *Parmenses, ium*, ejus urbis cives. *Cic. 14. Phil. c. 3.*

PARMESSIS. V. *Pacmessis*.

PARMULA, æ, *f.* exigua parma. *Horat. l. 2. od. 7. v. 10.* Sinu militia non bene parmula. *Festus*: Parmulis pugnare milites soliti sunt: quorum usum sustulit C. Marius, datis in vicem earum Bruttiosis. *b. e.* quæ a Bruttiis usurpari solitæ, quæ & ipsæ parmæ erant, sed diversæ magnitudinis.

PARMULARIUS, ii, m. parmularum fautor, h. e. cujusdam gladiatorum generis, qui parmulis armari pugnabant, & Threces, seu Thraces dicebantur. nam parma Thracum propria fuit. *Sueton. in Domit. c. 10.* Patresfamilias, quod Thracem Mirmillioni parem diverat, canibus objecit cum hoc titulo: Impie locutus parmularius. V. *Lipſ. l. 2. Saturn. c. 8. & 24.* Huc fortasse & illud pertinet apud *Quintil. l. 2. c. 11.* Alius (*Rhetor*) percontanti, Theodorus, an Apollodoreus esset, (*duæ fuêre Rhetorum cœtus, de quibus Id. Quintil. l. 3. c. 1.*) ego, ioquit, parmularius sum. Sunt qui hic *parmularium* intelligunt parmularum fabrum.

PARNACIS. V. *Aenocis*.

PARNASEUS, & Parnasseus, a, um, Parnasius, Παρνάσιος. *Avien. in Arat. v. 619.* Ut Parnaseo munus memorabile Phœbo.

PARNASIS, & Parnasis, idis, adject. fem. Parnasia, Παρνασίς. *Ovid. 11. Met. v. 165.* Ille caput flavum lauro Parnasside vinctus.

PARNASIUS, & Parnassius, a, um, ad Parnassum, Phœbum, & Musas pertinens. *Virg. 6. Ecl. v. 29.* Nec tantum Phœbo gaudet Parnasia rupes. *Id. 2. Georg. v. 18.* Parnasia laurus. *Ovid. 5. Met. v. 278.* Parnasia templa. *Claudian. de VI. consul. Honor. v. 121.* Parnasia chelys. *b. 1.* quæ Phœbi munera a Poetis pulsatur. ¶ Refertur etiam ad oracula, quæ Delphis prope Parnasum edebantur. *Ovid. Met. 4. v. 642.* Themis hanc dederat Parnasia sortem. *b. 1.* quæ oracula Delphis ottam ante Apollinem edidit. *Val. Flacc. l. 3. v. 618.* Vix mihi mentitas tulerit Parnasia sortes. *Senec. in Herc. Oet. v. 1475.* & Parnasia Cirrhæa quotiens templa mugitu nemos. ¶ In Illo *Claudianus de consul. Prob. & Olybr. v. 71.* Tu, precor, ignarum doceas, Parnassia, vatem. *Parnassia* est Musa.

PARNASSUS, & Parnasos, & Parnassus, i, m. *Παρνασσός*, e *Παρνασσός*, & *Παρνησσός*, mons Græciæ in Phocide, duobus jugis constans, quorum alterum Phœbo, alterum Baccho sacravit antiquitas: credidereque esse medium terrarum, quasique umbilicum, solumque ia diluvio ab aquis exstitisse cacumine. V. *Delphi. Stat. 7. Theb. v. 346.* vel qui Parnasoo utrumque, Aut Cirrham tauris, Anemoriamque supinant. *Lucan. l. 5. v. 71.* Hesperin tantum, quantum subnotus Eoo Cardine Parnasius gemino petit æthera colle, Mons Phœbo, Bromioque sacer, *&c.* Hoc solum, fluctu terras mergente, cacumen Eminuit, pontoqui fuit discrimen, & ossis. *Stat. 1. Theb. v. 118.* Audiit & medius cæli Parnasius. ¶ Ad ejus radices amnis est Castalius: ipse vero lauri feracissimus esse dicitur, & habem ropem undique abruptam, & in modum theatri formatam: quæ omnia Poetis occasionem dedere Musas in eo, & Phœbum earum præsidem collocandi. Prope sunt etiam Delphi, oppidum oraculo celebre. *Plin. l. 4. n. 3. & Pompon. Mela, l. 2. c. 3. Prol. in prol. v. 2.* Nec in bicipiti somniasse Parnasso Memini, ut repente sic poeta prodirem. ¶ Ad scriptionem quod attinet, Græce quidem plerunque cum duplici *ss*: unde & Latine eadem ratione mcte scribitur. Monet tamen *Pier. ad Ecl. 10. v. 11.* in antiquis omnib. MSS. *Virgil.* haberi unico *s*: quod & *Broukhuf.* probat ex MSS. *Propertii l. 2. el. 23. v. 13.* item *Heinſ.* ex *Ovidio ad 1. Met. v. 467. & Drakenborch.* ex *Silio ad lib. 15. v. 321.*

PARNES, ethis, m. Πάρνης, *nis*, mons Atticæ tum vitibus, tum venatu abundans. *Stat. 12. Theb. v. 620.* Paraesque benignus vitibus. *Senec. in Hippol. v 4.* Quæ fraxino loca Parnethi subjecta jacent. *Ejusdem leg.* Quæ fraxi loca Parnetho, &c. ut sit *Parnethus, i*: sed minus mcte.

PARO, as, avi, atum, a. t. *apparecchiare, preparare, allestire, apprestare, ragunare, ordinare, instruo, molior, adorno, apparo. Terent. Andr. 3. 2. 42.* Ibi me opperire, & quod parato opus est, para. *Id. Adelph. t. 1. 13.* Quemquam ne hominem in animo instituere, aut parare, quod sit carius, quam ipse est tibi? *Cæs. l. 3. B. Gall. c. 9.* Pro magnitudine periculi bellum param, & maxime ea, quæ ad usum navium pertinerant, provideri instituunt. *& lib. 5. n. 41. exer.* Turres ad altitudinem valli, falces, testudinesque param ac facere cœperunt. *Nep. in Alcib. n. 9. sub fin.* Param bellum alicui. *b. e.* contra aliquem. *Sallust. in fug. c. 11.* Ex eo tempore, ico & metu assiduo, muniri, parare, atque ea modo animo habem, quibus Hiempsal per dolum capteretur. *Cic. 6. Verr. c. 27.* Instruere, & parara convivium. *Terent. Phorm. t. 4. 14. & Cic. Attic. l. 7. ep. 26.* Pamre fugam. *Justin. l. 10. c. 2. & Ovid. 3. Fast. v. 638.* Ialidim aliqui. *Id. 2. Met. v. 576. vim. Cic. Fam. t. ep. 7. a med.* Volo, huc te pares, hæc comites, ad hæc te exerceas. *Id. in Orat. c. 35.* Param se ad discendum. *Terent. Phorm. 5. 7. 64.* Animo visili præsentique ut sis, para. *Id. Eun. 2. 2. 18.* Hisce ego non paco me, ut rideant, sed ultro his arrideo. *b. r. non* præbeo ma cidendum. *Justin. l. 26. c. 2.* Patare se prœlin. *Sil. l. 12. v. 586.* se morti. *Sen. in Med. v. 51.* Accingme ira, teque in exitium para. ¶ Cum infinito *Cæs. l. 1. B. Civ. c. 83.* Munitiones infirmas parat perficere. *Sallust. in Jug. c. 13.* Omni Numidiæ imperare parat. *Terent. Phorm. prol. v. 3.* Maledictis deterrere, ne scribat, parat. *Nep. in Datam. c. 4.* Cum proficisci pararet. *Virg. 4. Æn. v. 390.* Linquens multa metu cunctantem, & multa panotem Dicere. *& vers. 118.* In animo im parant. ¶ Est etiam comparare, acquirere, adscisere, *acquistare, procacciarsi. Sallust. in Catil. c. 5.* Param sibi regnum. *& cap. 6.* Magis dandis, quam accipiendis beneficiis amicitias parabant. *Id. in Jug. n. 35.* Parandi juris, & majestatis constituendæ gratia. *Cic. Attic. l. 1. ep. 20. a med.* Pamre subsidium senectuti. *Ovid. de remed. amor. v. 449.* sibi solatia. *Id. t. Trist. el. 2. v. 75.* divitias avidus sine fine parandi. *Justin. l. 26. c. 3.* Brevi tempom magnas opes panverunt. ¶ Pro emere, *comperare, Cic. Attic. l. 12. ep. 19* Cogita irans Tiberim hortus aliquos parare. *Cæs. l. 4. B. Gall. c. 2.* Jumenta impensa pretio parare. *Sallust. in Jug. c. 34.* Servos ære param. Adde *Catull. carm. 10. de Veri Scorte, v. 20. 30. & 32.* ¶ Item constituom, deliberam. *Plaut. Pœn. 4. 2. 86.* Quin pilus disperibit saxo, quam unam calcem civerit: ita paratum est. *Id. Mil. 3. 1. 132.* Æquum fuit, deos paraviſſe, uno exemplo ne omnes vitam viverant. ¶ *Paratum est*, comparatum est. V. *Paratus, a, um*, in fin. ¶ *Parare inter se*, comparam, *accordarsi*, de magistratibus. *Festus* post *Præbia*: Parare inter se munus dicebatur, cum sortitio fiebat a magistratibus P. R. uter magistratus utramque rem facere debemt, aut inter se comparabant de mbus lege mandatis. *Id.* post *Pappi.* In Comitio quoque sortiri, aut inter se parare solebant, utrum eum, utrum domi manem oportemt. *& mox.* Lege etiam cavebant, ot certos intra dies designati provinciis inter se pararent. *Sallust. in Jug. c. 27.* Metellus & Silanus consules designati provincias inter se pamvemnt. *Al. annot.* provincias. *al. leg.* partiverant. ¶ Pro pamm facera, æquiparara. *Plaut. Curc. 4. 2. an.* Eodem hercle vos pono & paro: pariſſimi estis ibus.

PARO, onis, m. genus uavigii. V. *Myoparo. Cic. in fragm. poemat.* apud *Isidor. l. 19. Orig. c. 1.* Tunc se fluctigero tradit mandatque paroni.

PAROCHIA, æ, *f. parrocchia*, parochi Ecclesiastici ditio. *Hieronym. ep. 60. c. 1. ad fin.* In parochia, quæ tibi subjecta est. *& mox.* Ad meæ parochiæ videbantur Ecclesiam pertinere. *Sidon. l. 7. ep. 6. a med.* Nulla in defolatis cura diœcesibus, parochiisque. ¶ De loco *Cic. ad Attic. l. 13. ep. 2. V.* in voce sequenti.

PAROCHUS, i, m. πάροχος, a Græco tractum est nomen, quod vehicula præbeat. Ochemata enim Græce, Latine vehicula appellantur; & est officii genus, quod administrantibus paret. Varro Sesqui-

ulyſ-

ulyſſe : Hic enim unuis erat : idem ſacerdos , prætor , parochus : denique idem Senatus , idem populi caput . Hæc *Nonius c. 1. n. 239.* qui ducit vocabuli originem ab ἄγειν, curus, vehiculum . Unde παροχος apud *Heſych.* eſt , qui ſponſo aſſidet ſponſam in curru domum deducenti . Alii ducunt a παρέχω , præbeo : quæ notatio propius accedit ad munus parochi , qui non ſolum Græcis , ſed etiam Latinis ſignificat hominem , cui cura incumbit præbendi ligna , fœnum , ſalem , tectum iter facientibus rei publicæ cauſa, *commeatus , provisionem , ſoricæ , Horat. l. 1. ſat. 5. v. 45.* Proinde Campano ponti quæ villula , tectum Præbuit , & parochi , quæ debent , ligna , ſalemque . Huc pertinet illud Cic. *ad Attic. l. 5. ep. 16.* Scito , non modo nos fœnum , aut quod lege Julia dari ſolet , neu accipere , ſed ne ligna quidem : nec præter quatuor lectos & tectum , quemquam accipere quidquam , multis locis ne tectum quidem . *Id. l. 13. ep. 2.* Ariarathes Romam venit . Omnino eum Sextius noſter parochus publicus occupavit . Al. leg. *parochis publicis* , b. e. hoſpitio , & rebus neceſſariis, quorum præbitio παροχὴ dicitur : alii *parochiis publicis* eod. ſenſu . Sed locus eſt valde vexatus. ¶ Urbane *parochus* dicitur convivator . *Horat. l. 2. ſat. 8. v. 35.* vertere pallor Tum parochi faciem , nil ſic metuentis , ut acres Potores . ¶ Hinc Parochi in Eccleſia nunc dicuntur, qui curam animarum ſuſcipiunt , & Pidelibus neceſſaria ad ſalutem ſuppeditant .

PARODIA , æ , ſ. παῤῳδία , & παῤῳδή , carmen ad alterius ſimilitudinem compoſitum , & abuſive etiam ſermo , ut ab apud *Quintil. l. 9. c. 2. Aſrem. in proœm. act. in Verr.* ſeu *Verr. 2. c. 10.* Antiquum Nævii eſt : *Fate Metelli Rome fiunt conſules* . Cui tunc Metellus conſul iratus verſu reſponderit ſimilis hypercataleſto , qui & Saturnius dicitur : *Dabunt malum Metelli Nævio poeto* . De qua parodia ſubtiliter Cicero dixit , te *non ſoto* , &c.

PAROECIA , æ , ſ. παροικία , vicinia , accolarum concentus , & cohabitatio : a παρά , prope , & οἶκος , domus . Sumitur autem pro ditione , & juriſdictione Epiſcopi , *diœceſi* . *Auguſtin. epiſt.* 261. Cæleſtium Emul cum contigua ſibi reſpice ac parœciam Hipponenſis Eccleſiæ pertinebat. Adde *Hieronym. epiſt. 51.* (*al. 60.*) ¶ Item pro loco juriſdictionis Parochi , *parœchiæ* . *Sidon. l. 7. ep. 6. ad fin.* Per ruſticas ſolitudo parœcias . Al. leg. *parochias* .

PAROEMIA , æ , ſ. *proverbio* , e *parœmiacale* . *Charif. l. 4. pag. 140. Puſch.* Παροιμία eſt vulgaria rei uſurpatio cum aliqua diverſitate, ut *octo numerabimus ante* , cum ſignificet , ex eventu ſciemus : & *contra ſtimulos calces* , id eſt rei contrariæ reſiſtere . Eadem habent *Diomed. l. 2. pag. 458.* & *Dosat. de Trop. pag. 1778.* Sic etiam dicitur ſebrevior , & per allegoriam accepta , ut *non noſtrum olus : bos claſtellas . Quintil. l. 5. c. 11. a med.* Græca .

PAROMOEON , o. παρόμοιον , figura eſt , cum verba , vel nomina parum inſerta , & tamen ſimilia ſuperioribus inſeruntur , ut (*Virg. Æn. 4. v. 3.*) *Mulne viri vi tua ſperno , mœnaſque recuſos Genitis bonos* . Et aliter Paromœon fit , cum verba ſimiliter incipiunt , ut *Machine multe minæ minatur maxime maris* . Hæc *Donned. l. 2. pag. 441. Puſch.* Eſt autem a παρά , prope , & ὅμοιος , ſimilis .

PAROMOLOGIA , παρομολογία , figura ſententiarum , qua aliquid ultro confiemur , & poſtea majus inferimus , & gravius . *Rutil. Lupus de figur. l. 1. ad fin.*

PARONOMASIA , παρονομασία , figura verborum . V. *Agnominatio* .

PARONYMA , παρώνυμα , verba ab aliis deſivata , ut *equus equæ , doceo doctor* . V. *Derivatio* .

PARONYCHIA , orum , n. & Paronychiæ , arum , ſ. *panaritii* , παρωνυχία , abſceſſus , & reduviæ circa radices unguium : a παρά , prope , & ὄνυξ , ὄνυχος , unguis. *Petron. in Satyr. c. 31.* Pueris infeſtantibus ad pedes , & paronychia cum ingenti ſubtilitate ſollentibus . *Plin. l. 22. c. 20. circa med.* Ad paronychias farina ejus utuntur . *Id. l. 23. c. ult.* Purgant & lentigines , pterygia , & paronychias . *Id. l. 24. c. ult. & lib. 28. c. 8.* neutro genere ætulit . Quidam in loco *Petronii* ſordes pedum digitis adhærentes intelliguot .

PAROPSIS , idis , ſ. *catino , piatto* , παροψίς , lanx , patina , ſcutella eſcaria : a παρά , & ὄψον , obſonium , ut *Charif.* docet *l. 1. pag. 82. Puſch.* quia in eo reponuntur obſonia , & ex ea in menſa comeduntur . *Martial. l. 11. epigr. 28.* Cui portat gaudens ancilla paropſide rubra Alcaum , ſed quam protinus illa voret . *b. e.* fictili . *& epigr. 32.* Sic inter patinas , paropſidaſque , Et leves ſcutulas , cavaſque lances . *Juvenal. ſat. 3. v. 141.* quot paſcit ſervos , quot poſſidet agri Jugera , quam multa , magnaque paropſide cœnat . *Petron. in fragm. Trauſm. c. 50. Burm. de Coronabiorum origine* . Ex hac maſſa libri fuſtilentur , & fecerunt catilla , & paropſidas . ¶ Dicitur & *paropſis* , a παρά , & ἀψίς , curvatura , quia cucum cavumque vas eſt : unde & *abſis* vas eſcarium eſt . *Petron. in Satyr. c. 34.* Cum forte paropſis excidiſſet , & puer jacentem fuſtuliſſet , animadvertit Trimalchio , colaphoſque objurgare puerum , ac projicere rurſus paropſidem juſſit . *Ulpian. Dig. lib. 34. tit. 2. leg. 20. circa med.* Argento lecto legato , Q. Mucius ait , vaſa argentea contineri , veluti parepſidas , acetabula , trullas , pelves .

PAROPTUS , a , um , παρόπτος , aſſatus , ut Paroptus pullus , apud *Apic. l. 6. c. 9.* ab ἑψέω , aſſo , torreo .

PAROS , & Parus , i , ſ. *Perio* , Πάρος , inſula maris Ægæi , una Cycladum , nobilis marmore candido . *Prop. 3. Æn. v. 226.* Oleoroſa , niveamque Paron , ſparſaſque per æquor Cycladas . *Nep. in Milt. c. 7.* Parum inſulam opibus elatam , &c. V. *Perius* .

PAROTIS , idis , ſ. *parotide* , παρωτὶς , apoſtema ſecus aures : a παρά , prope , juxta , & οὖς , ὠτὸς , auris . *Plin. l. 20. c. 21.* Folia althææ ſtrumas & parotidas tollunt . & *ſeq. 9. circa med.* Parotidas reprimere . & *lib. 28. c. 21. c med.* comprimere . & *lib. 35. c. 17.* cohibere . & *lib. 20. c. 25. ſub. fin.* & *lib. 23. c. 7.* diſcutere . & *lib. 28. c. 7.* lenire . & *lib. 20. c. 2.* ſanare . ¶ In ſing. num. *Id. l. 24. c. 5.* Cupreſſi pilulæ parotidi & ſtumæ imponuntur .

PARRA , æ , ſ. avis , quæ oriente Sirio , ipſo die occultatur , nec apparet , donec occidat , ut *Plin. l. 10. c. 29. extr.* & *lib. 18. c. 29. c med.* tradit. ſed priore loco cenanthen appellat . Habita eſt avis mali ominis cantu ſuo . unde *Horat. l. 3. od. 27.* Impios parræ recinentis umea Ducat , & prægnans canis , &c.

PARRHASIA , æ , & Parrhaſia , æ , ſ. Παῤῥασία , & Παῤῥάσιον , oppidum Arcadiæ apud *Plin. l. 4. c. 6.* Dictam tradunt a quodam Parrhaſo filio Lycaonis Arcadiæ regis : vel a Parrhaſio Jovis filio , & patre Arcadis : unde primo Parrheſii , poſtea Arcades dicti ſunt , ut ait *Serv. ad Æn. 11. v. 31.* Hinc & ipſa Arcadia Parrhaſia dicitur . *Id. ad Æn. 8. v. 344.*

PARRHASIS , idis , adject. fem. Παῤῥασὶς , Arcadica , Arcadia . *Ovid. Heroid. ep. 18. v. 152.* Quæque micat gelido Parrhaſis urſa polo : *b. e.* Urſa major , quæ fuit Calliſto filia Lycaonis Arcadiæ regis . V. *Arctos. Sic Id. t. Tyrl. el. 3. v. 47.* Parrhaſiæ Arctus. & *lib. 4. Faſt. v. 577.* Parrhaſides ſtellæ . *b. e.* ſeptentriones . Et abſolute *Id. 2. Met. v. 460.* Parrhaſis erubuit . *b. e.* Callixo . *Senec. in Agam. v. 831.* Cerva Parrhaſis . *b. e.* quam occidit Hercules in Mænalo Arcadiæ monte .

PARRHASTUS , a , um , Παῤῥάσιος , a Parrhaſiam Arcadiæ urbem , & ad ipſam Arcadiam pertinens . *Ovid. 2. Faſt. v. 278. de Evandro* . Deſerit Arcadium , Parrhaſiumque larem . & *ver. 618.* Parrhaſia dea . *b. e.* Camœnæ Evandri conjux . *Sil. l. 12. v. 709.* rex Parrhaſius . *b. e.* Evander . *Virg. 8. Æn. v. 344.* Parrhaſio dictum Panos de more Lycæi . & *lib. 11. v. 31.* Evander Parrhaſius . *Claudian. l. 1. de laudib. Stilich. v. 185.* Parrhaſius Ladon . *b. e.* Arcadiæ fluvius . *Id. 2. de rapt. Proſ. v. 28.* Parrhaſii regina Lycæi . *b. e.* Diana venatus exercens in Lycæo Arcadiæ monte . *Ovid. 2. Faſt. v. 276.* Atque Cyllene , Parrhaſiæque nives . & *lib. 2. Triſt. v. 190.* Parrhaſiæ gelido virginis æde premor . *b. e.* Calliſtus , de qua V. in *Arctos* . Sil. *Martial. l. 4. epigr. 22.* Parrhaſia urſa . *Senec. in Herc. Oet. v. 1181.* Parrhaſius axis . *b. e.* polus Arcticus , quem propa Calliſto , ſeu Urſa major . *Mertial. l. 6. epigr. 58.* Parrhaſii triones , & *epigr. 25.* Parrhaſium lumen . *b. e.* plauſtrum ſeptentrionum . *Lucan. l. 9. v. 660.* Parrhaſiæ vexerunt Perſea pennæ . *b. e.* datæ a Mercurio , qui Arcas fuit . *Stat. 4. Theb. v. 246.* Parrhaſiæ caterva . *b. e.* milites Arcades . ¶ Refertur etiam ad Telethium collem Romæ , & domum Cæſarum in ea ſitam , quia eum primum locum Evander tenuit , ab Arcadia veniens . *Martial. l. 7. epigr. 55.* Parrhaſia domus . & *epigram. 98.* & *lib. 8. epigr. 36.* & *lib. 12. epigr. 13.* aula . ¶ Fuit etiam *Parrhaſius* celeris pictor Ephæſius , de quo *Plin. l. 35. c. 10.* Primus ſymmetriam picturæ dedit , primus argutias vultus , elegantiam capilli , venuſtatem oris , confeſſione artificum in limis extremis palmam adeptus . Meminere etiam *Propert. l. 3. el. 7. v. 12.* & *Horat. lib. 4. od. 8. v. 6.* V. & *Senec. l. 5. controverſ. 34.*

PARRHESIASTES , æ , m. παῤῥησιαστὴς , qui nimia libere loquitur : a παῤῥησία , loquendi libertas . *Senec. l. 3. de Ira , c. 23.* Demochares , parrheſiaſtes ob nimiam & procacem linguam appellatus .

PARRICIDA , & Parricida , æ , m. & ſ. *parricida , parricidus* , proprie qui patrem occidit , quaſi *pecoricida* , vel *paremicida* per ſyncopen . *Cic. pro Roſc. Amer. c. 25.* Majores noſtri ſupplicium in parricidas ſingulare excogitaverunt : inſui voluerunt in culleum vivos , &c. *Horat. l. 3. od. 24. v. 8.* Talegoni juga parricidæ . *Plin. l. 7. c. 45. de Auguſto* . Adulterium filiæ , & conſilia parricidæ palam fecit . *l. 1. ut Solin.* loquitur *cap. 1. ante med.* (*al. c. 3. a med.*) detectam filiæ adulterium , & voluntas parricidalis . ¶ De ſupplicio parricidarem V. in *Culleus* . ¶ Ita dicitur etiam qui ex propinquis aliquem vita ſpoliat . *Paul. ſententiar. lib. 5. tit. 24.* Lege Pompeja de parricidis tenetur, qui patrem , matrem , avum , aviam , fratrem , ſororem , patronum , patronam occiderit . Hi etſi antea inſuti culleo in mare præcipitabantur , hodie tamen vivi exuruntur , vel ad beſtias dantur . Apud *Liv. l. 3.* Virginius , occiſa filia , *cap. 50.* Ne ſe , ut parricidam liberum , averſarentur . Sic *parricida* dicitur a *Flore l. 1. c. 3.* Horatius , qui ſororem , & *lib. 3. c. 2.* longurba , qui fratres occiderat . ¶ Latius etiam extenditur . *Feſtus in Parici* . Paricida non utique is , qui parentem occidiſſet , dicebatur , ſed qualemcumque hominem . Id autem fuiſſe indicat lex Numæ Pompilii regis , his compoſita verbis : Si quis hominem liberum dolo ſciens morti duit , paricida eſto . *Cic. Catil. 1. c. 12.* Certo verendum mihi non erat , ne quis , hoc parricidii genus interfecto , invidiæ mihi ſo poſteritatem redundaret . *Sallaſt. in Catil. c. 31.* *Sed fin.* Catilinæ obtrepere omnes : hoſtem atque parricidam vocare . *Lucan. 1. Hyſt. c. 85.* Hoſtem & parricidam Vitellium vocantes . *Juſt.* quia ab Othone imperatore rebellaverat , & bellum in patriam parabat . *Auſon. in Gratiarib. n. 21. de Severo* . Impiget egelido movet exma Severus ab Iſtro , Ut parricidæ regna auferat Didio . *b. e.* qui creditus eſt Pertinacem deceſſorem ſuum interficiendum curaſſe . (Hic neceſſitate ſecundam producit , quæ eſt brevis apud *Horat. loc. cit.*) *Val. Max. l. 6. c. 4. n. 5.* M. Brutus ſuarum prius virtutum , quam patriæ parentis parricida . *Cic. 2. de Legib. c. 9.* Sacrum , ſacrove commendatum qui clepſerit , rapſeritque , parricida eſto . *b. e.* ſacrilegus . V. *ibid. rep. 16.* ¶ Adjective *Arnob. l. 3. pag. 115. extr.* Deum ergo dicemus diſſentionibus prudere civilibus , commorientium ſtatum parricida nece , &c. ¶ *Lambin.* apud *Cicer. 2. Phil c. 23.* his *parricida* legit pro *parricide* : quod habetur etiam apud *Plin. l. 7. c. 45.* in antiqu. editionib. 1469. 1470. & 1472. & apud *Prudent. in Hamartig. v. 567.*

PARRICIDATUS , us , m. parricidium , *Quintil. l. 1. c. 6. ad fin.* (*al. c. 11.*) ſcribit hac voce uſum Cælium (is eſt , qui ad *Cic.*

Digitized by Google

ter. multas ſcripſit *epiſtolas l.* 8. *Fam.*) ſed vix tolerabilem videri.

PARRICIDIALIS, & Parricidalis, le, *di parricidio*, ad parricidium pertinens, parricidii ſcelus contiens. Illud a *parricidium*, hoc a *parricida* deductum. *Juſtin. l.* 27. *c.* 5. *extr.* Parricidiale ſcelus. & *lib.* 37. *c.* 1. Parricidiale venenum. & *lib.* 39. *cap.* 3. Parricidiales diſcordiæ. *Flor. l.* 3. *c.* 21. Parricidiale bellum. *h. e.* civile. *Quinct. declam.* 17. *c.* 18. Vidi truces loquentis oculos, vultus parricidali ardore ſuffuſos. & *declam.* 4. *c.* 19. Parricidelem agere cogitationem. *Lamprid. in Heliogab. c.* 14. Homo parricidialis animi. *Arnob. l.* 3. *pag.* 116. Mare gaudet filiorum & patrum parricidali congreſſionis horrore. *Parent in lex. civ.* legit *parricidalis* ex antiq. libris, & MSS. in locis *Juſtine* allatis. Sic *Prudent. in præfat. Hamartig. v.* 14. Armat deinde parricidalem manum.

PARRICIDIALITER, cum parricidii ſcelere. *Lamprid. in Alex. Severo. c.* 1. *extr.* Illa ſes bella civilia feverat, quibus neceſſe fuit, militem contra hoſtem parſtum parricidialiter perire.

PARRICIDIUM, ii, *n. parricidio*, πατροκτονία, proprie eſt occiſio patriæ aut matris: latius autem cujuslibet propinqui: (V. *Parricida.*) item machinatio contra patriam. *Cic. pro Cluent. c.* 11. In ipſo fraterno parricidio nullum ſcelus prætermiſſum videtur. *Luc. l.* 8. *c.* 11. Parricidium filii. *Cic. Verr.* 7. *c.* 66. Facinus eſt, vinciri civem R. ſcelm, verberari: prope parricidium, necari: quid dicam, in crucem tolliere? *Id. a. Phil. c.* 7. Cum homines nefarii de patriæ parricidio conſiterentur: ſa urbem inflemmare, cives trucidare, vaſtare Italiam, delere rempubl. conſenſiſſe. *Id. Tuſcul.* 5. *c.* 2. Vituperare quiſquam vitæ parentum (*philoſophiam*) & hoc parricidio ſe inquinare audet? *Lambin.* leg. *parricidio.* ¶ De ſupplicio parricidii V. in *Gellium.* ¶ *Parricidiorum* decreto Senatus dictæ ſunt Idus Martiæ, quo die occiſus eſt C. Cæſar. *Sueton. in Cæſ. c.* 88. *extr.*

PARS, partis, f. *parte*, μερίς, μέρος, unum aliquid ex iis, in quæ totum dividitur, portio, membrum. *Terent. Heaut.* 4. 5. 39. Ne nupers partis eſſet de noſtris bonis. *Cic.* 7. *Verr. c.* 35. *ſub fin.* Quibus illi urbis ſuæ partem edemerunt, iis tu noſtri imperii partem dediſti. *Phædr. l.* 4. *fab.* 14. *v.* 5. Naturæ paſtes, veſte quas celat pudor. τὰ αἰδοῖα. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 1. Belgæ pertinent ad inferiorem partem fluminis Rheni. *Cic.* 2. *de Orat. c. ult.* Quis Antonio permiſit, ut & partes faceret, & utram vellet, prior ipſe ſumeret? *Id. Verr.* 5. *c.* 19. Quid, ſi duobus pertibus doceo te amplius frumenti abſtuliſſe, quam populo R. miſiſſe? *Salluſt. in Jug. c.* 26. Copiæ in quatuor partes diſtribuereat. *Cic. pro Rabir. Poſt. c.* 2. Magnas partes habuit publicorum. *h. e.* in exactionibus vectigalium magnam partem habuit. & *ibid.* Mittere in negotium, dare partes. *h. e.* committere alios partes vectigalium exigendas, vel negotiorum ſuorum exercendas. *Plin. l.* 9. *ep.* 37. Locare agrum partibus. *alla parte.* V. *Numerus.* ¶ *Pars*, ſpecies, quæ ſubditur generi, *ſpecie. Cic.* 2. *de Invent. c.* 22. *extr.* Genus eſt, quod plures partes amplectitur, ut animal: pars eſt, quæ ſubeſt generi, ut equus. Sed ſæpe eadem res alii genus, alii pars eſt. nam homo animalis pars eſt, Thebani aut Trojani genus. Adde *lib.* 1. *de Orat. c.* 42. & *lib.* 2. *c.* 23. *ſub fin.* & *cap.* 87. ¶ *Magna, bona, multa pars*, multi, *major* plures, *maxima* plurimi. *Cic. pro Balb. cap.* 8. Cum magna pars in iis civitatibus fœderis ſui libertatem civiteti anteferret. *Horat. in ar. Poet. v.* 297. bona pars noa ungues ponere curat, non barbam. *Id. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 6. Pars hominum vitiis gaudet, &c. pars multa natat. *Cic.* 2. *Agrar. cap.* 9. Majorem partem populi ſuffragiis privavit. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 155. Maxima pars hominum morbo jactatur eodem. ¶ *Pars*, & *partes* de parte ferculi, quæ cœnantibus datur, *portione. Petron. in Satyr. c.* 33. Ego quidem pæne præſoci partem mesm. nem videbatur mihi jam in pullum coiſſe. *Sueton. in Calig. c.* 18. Equiti R. avidius veſcenti partes ſuas miſit. ¶ De cœnæ reliquiis *Apul. l.* 2. Abi, ſatue, qui in domo funeſta cœnas, & partes requiris. Adde *lib.* 7. ¶ *Pars* adverbii vice pro *partim*, vel *alii. Virg. a. Æn. v.* 215. Tergora diripiunt coſtis, & viſcera nudant: Pars in ſnuſta ſecant, verubuſque trementia figunt: Litore ahena locant alii. *Tacit.* 5. *Hiſt. c.* 15. Poſcebantque pericule, pare virtute, multi ſervecia & cupidine præmiorum. *Id.* 5. *Ann. c.* 54. Pars navium hauſtæ ſunt, plures apud inſulas longius ſitas ejectæ. *Salluſt. in Jug. c.* 34. Inceduet par ora veſtra magnifice, ſacerdotio & conſulatus, pars triumphos ſuos oſtentantes. *Liv. l.* 21. *c.* 8. Pars, occupatis majore ægritudine animis, levem dusere equitum jacturam: pars non id, quod acciderat, per ſe æſtimare, ſed, &c. *Id. l.* 6. *c.* 24. *in fin.* Magna pars in ipſo certamine cæſa: ceteri in caſtris. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 8. Milites, pare victoriæ fiducia, pars ignominiæ dolore, ad omnem licentiam audaciamque proceſſerant. ¶ *Parte*, partim, *in parte. Ovid.* 3. *Met. v.* 483. Nea aliter, quam poma ſolent, quæ candida parte, Parte rubent. *Plin. l.* 37. *c.* 11. *ad fin.* Melichloros eſt geminus, parte flavus, parte melleus. ¶ *Pro parte*, pro ſata parte, *per la ſua parte, a quota. Cic. Verr.* 4. *c.* 59. Coegiſti, ut iidem pra parte in commune Siciliæ conferrent. ¶ *Ex parte*, ex una parte, partim, *in parte, da una parte. Cic. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. *c.* 3. Quod tibi mea permiſſio manſionis tuæ grata eſt, id ego ſummo meo dolore & deſiderio, tamen ex parte gaudeo. *Liv. l.* 6. *c.* 45. Tribuni de decemviris ſacrorum ex parte de plebe creandis legem pertulere. ¶ *Ex aliqua, ex magna, ex maxima parte. Cic pro Cæcin. c.* 23. *a med.* Si nilla ex parte ſententia hujus interdicti infirmata ſit. *in qualche parte.* & *pro Reſt. Com. c.* 28. Qui ager neque villam habuit, neque ulla ea parte fuit cultus. *Id. pro Cluent. c.* 24. *extr.* Hæc ille & aliqua ex parte habebat, & majore ex parte ſe habere ſimulabat, *per la maggior parte.* & *Acriſt. l.* 7. *ep.* 3. Etſi ex parte magna tibi aſſentiar. *in gran parte.* & *Fam.* 10. *ep.* 5. *a med.* Ea maxima parte ea, quæ es adeptus, fortunæ temporibus tribuuntur. *Id. initio Tuſcul.* 1. Laboribus aut omnino, aut magna ea parte liberatus. & *lib.* 5. *c.* 2. Tibi nos, us antea magna ex parte, ſic nunc penitus, totoſque tradidimus. ¶ *Multis partibus*, multo. *Cic.* 3. *de Finib. c.* 11. Ut eandem illam ſem, quam adipiſci ſcelere quovis velit, noa multis partibus malit ſine ſacinore, quam illa modo perveaire. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 84. Quoniam numero multie partibus eſſet inferior. *Cic. Fam.* 1. *ep.* 2. & *Cæl. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 9. Multis partibus plures. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 80. Fama præcurrerat de pimlio Dyrſachino, quod multis partibus auxerat. *aveva accreſciuto di molte.* Sic *Cic.* 5. *de Fin. cap.* 31. Omnium virorum bonorum vitam omnibus partibus plus habere ſempſe boni, quam mali. ¶ *In parte*, partim, aliqua ex parte. *Quintil. l.* 5. *c.* 7. *circa med.* Patronorum in parte expeditior, in parte difficilior interrogatio eſt. *in parte.* ¶ *Pro mea, tua parte*, pro meis, tuis viribus, pro virili parte, pro officio, *per la mia, a tua parte. Cic. Fam. l.* 6 *ep.* 15. *ad fin.* Quibus aliquid opis fortaſſe ego pro mea, tu pro tua, pro ſua quiſque parte ferre poſſiſſet. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 47. Sciunt ii, qui me norunt, me pre illa tenui infirmaque peste id maxime defendiſſe, ut, &c. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 301. Quiſquis adeſt operi, plus quam pro parte laborat. ¶ *Magnam partem*, adverbii more, magna parte: & videtur ſubaudiri *fecundam. Cic. in Orat. c.* 56. *a med.* Magnam pertem ex iambis noſtra conſtat oratio. *in gran parte. Liv. l.* 5. *c.* 14. Patricios omnes, partem magnam honoratiſſimum quemque creavere. *Cæſ. lib.* 4. *B. Gall. c.* 5. Maximam partem lacte atque pecore vivunt. Sic *bonam, minimam partem* dixit *Lucret. l.* 6. *v.* 1247. & 1257. ¶ *In æliquam partem*, cum variis verbis, varii eſt uſus. *Cic. Phil.* 11. *c.* 1. *extr.* A quo victore, ſi cruciatus abſit, mors in beneficii partem numeretur. *in luogo di beneficio.* Al. leg. *parte.* & *Attic. l.* 16. *ep.* 1. *ad fin.* Has litteras ſcripſi in eam partem, ne me motum putares. *a queſte fine.* & 4. *Cæſ. c.* 2. Mnveor his rebus omnibus, ſed in eam partem, us ſibi ſint vobiſcum omnes. & *Attic. l.* 15. *ep.* 23. Multa mihi de noſtro itinere in utramque partem occurrunt. *per il sì, e per il no.* & *Varr.* 7. *c.* 3. *in fin.* Dirum hoc fortaſſe videstur: neque ego ullam in partem diſputo. *nè in pro, nè in contro.* & *Offic. l.* 1. *c.* 6. Magne vis eſt fortunæ in utremque partem, vel ſecundas ad res, vel adverſas. & *paulo poſt.* Clades, calamitates fugæ; rurſus ſecundæ res, honores victoriæ; ſine luminum opibus & ſtudiis neutram in partem effici poſſunt. *Id. pro Roſc. Amer. cap.* 20. In eam partem potius peccant, quæ cautior eſt. *da quella parte.* & *pro Mur. c.* 31. Quod atrociter in Senetu dixiſti, aut non dixiſſes, aut mitiorem in partem interpretarere. *Id. Attic. l.* 10. *ep.* 3. Cæſas mihi igonſcit per litteras, quod non venerim: ſeque in æptimam partem id accipere dicit. ¶ *Pro parte*, ſecundum partes, partibus. *Colum. l.* 1. *c.* 4. Quod etſi per partes nonnunquam damnoſum eſt, in ſumma tamen ſit compendioſum. *Id. l.* 4. *c.* 24. Hæc in univerſum: illa per partes cuſtodienda ſuot. *Plin. l.* 2. *ep.* 5. *ad fin.* Per partes emendare cliquid. *un poco alla volta.* & *Ulpian. Dig. lib.* 12. *tit.* 5. *leg.* 13. Si nummos per partes conſumpſeris, ao par partes tibi condicam, queritur. ¶ *In omnes partes*, ad omnia, omnino, prorſus. *Cic. Fam.* 4. *ep.* 12. Cum ſuſpicarer, multum intereſſe rei familiaris tuæ, te quem primum venire; idque in omnes pertes valeret. *Id. Attic. l.* 11. *ep.* 6. Brundiſii jacere, in omnes partes eſt moleſtum. Contra *Id. Attic.* 13. *ep.* 20. Quamquam hoc nullem ad pertem valet ſulices. & *epiſt. l.* 1. *c.* 13. *Fam.* Id, quod mee intelliges, tua nullam in partem multum intereſſe. ¶ *Venire in partem*, participem fieri, *venir a parte. Cic. Fam.* 14. *ep.* 2. Doleo, quæ impenſa facienda eſt, in eam partem te miſeram & deſpoliatum venire. *Id. pro Cæcin. c.* 5. Heredem P. Cæſennium fecit: uxori grande pondus argenti, matri pastem bonorum legavit: itaque in partem mulieres vocatæ ſuat. ¶ *Partem facere*, venire in pastem, faciendo, ut ſolidum in partes dividatur, quarum uac mihi tribuatur. *Cæſar Dig. l.* 34. *tit.* 5. *leg.* 8. Utrum ita poſtumus partem feciat, ſi natus ſit, an etſi netus non ſit, quæritur. Ego cummodius dici puto, ſi quidem netus non eſt, minime eum partem facere, ſed totum ad te pertinere, quaſi ab initio tibi ſolido relicto. ¶ *Partes* in foro ſunt litigantes. *Quintil. l.* 5. *c.* 6. *in fin.* Nec ex advocatis partis adverſæ judex eligendus. & *cap.* 7. A patronis diverſæ partis inducuntur in laqueum. *Senec. in Apocolos. c med.* Quo non alius Potuit citius Dicere cauſas, Una tantum Parte audita, Sæpe & neutra. ¶ Item factiones, *fazioni. Cic. Phil.* 13. *c.* 20. *extr.* Panſa, & Hirtius quaſi corana duo tenuerunt Cæſaris tum, cum illæ vere partes vocabantur. Hæ vero quæ ſuat partes, cum alteris Senatus auctoritas, populi R. libertas, reipubl. ſalus propoſita ſit; eiteris cædes bonorum, &c? Adde *cap.* 18. *a med.* ubi, ut Antonii rationem loquendi in epiſtola reprehendat, *partes* dici ait proprie in ſorn, & curia. *Id. pro Quinct. c.* 21. Erat, inquit, illarum partium. *Salluſt. in Jug. c.* 53. In duas partes diſcedunt Numidæ. & *cap.* 45. Ita omnia in duas partes abſtracta ſunt: reſpublica, quæ media fuerat, diſtracerata. *Nepos in Attic. c.* 2. Alteutrem partem offendera, cum ſtti Sullanis, alii Cinnanis faverent partibus. *Phædr. l.* 1. *Fab.* 2. *v.* 4. Conſpisatis factionum partibus. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 51. Ducere aliquam in partes. & *lib.* 4. *c.* 60. trahere. & *lib.* 5. *Hiſt. c.* 70. trenſira. ¶ In ſingul. numero. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 31. Cum non liceret mihi nullius partis eſſe. *Id. paſſ redit. ad Quirit. c.* 5. *a med.* Cum viderem ea ex parte homines, cujus partis nos vel principes numerabamur. *Terent. Andr.* 2. 5. 8. Timeo huic noſtræ parti quid hic reſpondeat. ¶ In ſa Comica *partes* ſunt, quod quiſque hiſtrionum agere in ſcena debet. Harum aliæ *primæ*, aliæ *ſecundæ*, &c. *Cic. in Divin. Verr. c.* 15.

Ut in actoribus Græcis fieri videmus, ſæpe illum, qui eſt fecundarum, aut tertiarum partium, cum poſſis aliquanto clarius dicere, quam ipſe primarum, multum ſummittere, ut ille prioceps quam maxime excellat. Ubi *Aſcon.* Eſt perſona primarum partium, quæ ſæpius actu regreditur: ſecundarum, & tertiarum, quæ minus minuſque procedunt. *Terent. Phorm. prol. v.* 57. Primas partes qui agat, is erit Phormio. *Id. in prol. Heaut. v.* 1. Ne qui ſi veſtrum mirum, cur partes ſeni Poeta dederit, quæ ſunt adoleſcentium. & *verſ.* 10. Nunc, quamobrem has partes didicerim, paucis dabo. *Cic.* de ſuis de Oratore libris *Attic. lib.* 13. *ep.* 19. Puero me hic ſermo inducitur, ut nullæ eſſe poſſent partes meæ. ¶ Translate *Id. de Harusp. reſp. c.* 18. Nobis a natura conſtantiæ, moderationis, temperantiæ, verecundiæ partes datæ ſunt. *Id. pro Mur. c.* 3. Ego has partes lenitatis & miſericordiæ, quas me natura ipſa docuit, ſemper egi libenter. *Id. pro Quinct. c.* 5. Hortenſius, qui hoc judicio partes accuſatoris obtinet. *Id. pro Raſc. Amer. c.* 34. Te ne, eum ceteri facii tui ſugereat, poſſimum tibi partes iſtas depoposciſſe, ut in judicio verſarere, & ſideres cum accuſatore? *Id. de clar. Orat. c.* 21. *ſub fin.* Ingenii, litterarum, eloquentiæ, etſi utriquo primas, priores tamen libenter deferunt Latio. *Ubi* partes *ſubaudiuntur.* ¶ Eadem translatione *partes* ſunt officium, munus. *Cic. 7. Attic. ep. ult.* Sin erit bellum, partes meæ non deſiderabuntur. *non manchèrò alle mie parti.* & *Fam. 3. ep.* 10. Promitto, atque confirmo, me pro tua dignitate rogando deprecatoris, laborando propinqui, auctoritate cari hominis apud civitates, gravitate imperatoris ſuſcepturum officia atque partes. *Sarò le parti di*, &c. *Id. Fam. 11. ep.* 5. *a med.* Tuam eſt hoc munus, tuæ partes: a te hoc civitas exſpectat. *Id. a. de Orat. c.* 7. Antonii audio eſſe partes, ut de tota eloquentia diſſeram. *Anton. ad Cicer. poſt ep.* 8. *l.* 10. *ad Attic.* Judicabam duriores partes mihi impoſitas eſſe ab offenſione noſtra. *Quinct. l.* 6. *c.* 1. *ante med.* Nonnunquam & ipſa patronus has partes ſubit. *Nep. in Dion. c.* 8. Excepit has partes ipſe Callicrates. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 4. Tranſactis jam meis partibus, ad Antonium audiendum venillis. ¶ *Ad partes*, ad ſuogendum affecio ſuo, quaſi ad ſuas partes agendas. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 1. *v.* 41. Utque juveni alii, tu debes vincere amicos, Uxor, & ad partes prima venire tuas. *Id. t. Amor. el.* 8. *v.* 87. Serum, & ad partes ſolers anicilla parantur, Quid doceant, apte quid tibi poſſit erit. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 5. Natra iſti, qui ſermones ſiet habiti, & quid reliqui ſit, ut ad partes paratus veniat. *Liv. l.* 3. *c.* 10. *a med.* Fabulam compoſitam Volſci belli, Heroicos ad partes paratos. ¶ *In re litteraria partes* videntur eſſe, quæ dantur pueris quotidie ediſcendæ, quas nos dicimus *lezioni*: v. gr. in Grammatica, aut in oratione, aut poemata memoriæ mandando. Ita enim intelligit *Reinſ.* loca, quæ ſubjicio. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 46. *Burm.* Etjam tibi diſcipulus creſcit Cicero meus: jam quatuor partes dicit. ſi vixerit, habebis ad latus ſervulum. *& cap.* 75. Puer frugi eſt: decem partes dicit: librum ab oculo legit. *& cap.* 58. Lapidarius litteras ſcit: partes centum dico. *& Inſcript. apud Gruter. pag.* 625. *n.* 8. & apud *Murator. pag.* 980. *n.* 5. C. Terentius Fructus ibi & Attico ſer. qui vixit ann. XX. litteratus Græcis & Latinis, librarius. partes dixit CCC. ¶ *Partes*, locus, regio, *pars, parte, banda. Cic.* 12. *Fam. ep.* 7. *ſub fin.* Omnes, quæ in iſtis partibus eſſent opes copiaſque, tuas eſſe. *Id. pro Mur. c.* 41. Ibit igitur in exſilium miſer? quo? ad Orientis ac partes? ¶ *Pars*, & *portio*, *in albariis*. *Perſius. apud Non. c.* 1. *n.* 181. *Phædr. l.* 4. *fab* 14. *v.* 5. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 584. & *Auſl. Priap. carm.* 1. 30. 38. &c. ¶ *Parti pro parte*, *Lucret. l.* 4. *v.* 516. Et libella aliqua ſi ex parti elsuricat hilum. (Adde *lib.* 5. *v.* 515.) *Plaut. Mon.* 3. 2. 14. Scitur nunc loquitur de me, & de parti mea. ¶ *Partium* pro *parvum* dixit *Cæſar in Analogiis*, teſte *Chariſ. lib.* 1. *pag.* 114. *Priſcian.* & *Enn. ibid.* Jamque fere quatuor partium.

PARSIMONIA, & Parcimonia, æ, f. *parſimonia, viſparmio, frugalità, eubia, economia*, moderatio ſumptuum, parcitas, diligentia, frugalitas: illud a præterit. *parſi*, vel a ſup. *parſum*, verbi *parco*: hoc ab ipſo *parco*, & magis placet *Manut. in Orthogr.* ſicut eum inquit *quærimonia*, & *alimonia*, a *queror*, & *alo*, ita *parcimonia* a *parco*. Nihilominus illud eſt in libris frequentius: & agnoſcitur a *Diomed. l.* 1. *pag.* 310. *Priſcian. & Priſcian. l.* 4. *pag.* 681. Quod vero aſſerunt ex veteri *Inſcript. Manut.* & *Dauſquius* de parcimonio ſuo, *parcimonio* apud *Gruter. pag.* 804. *n.* 1. legitur. *Plaut. Moſtell.* 1. 3. 78. Dies noctisque eſtur, bibitur, neque quiſquam parſimonism adhibet. *Cic. Parad. 6. c.* 3. & in *fragm.* apud *Non. c.* 1. *n.* 95. Non intelligunt homines, quam magnum vectigal ſit parſimonia. *Id.* 4. *Verr. c.* 3. Nulla deſidia, nulla luxuria: contra ſummus labor, ſumma parſimonia, ſumma diligentia. *Id.* 2. *Offic. c.* 24. *ad fin.* Res familiaris conſervatur diligentia & parſimonia. *Terent. Heaut.* 3. 1. 31. Vehemens in utramque partem, Menedeme, es nimis, aut largitate nimia, aut parſimonia. *Acceſſero. Succeo. in Aug. c* 73. Inſtrumenti & ſupellectilis parſimonia. ¶ In plur. num. *Plaut. Trin.* 4. 3. 21. Utinam veteres mores, veteriſque parſimoniæ majori honori eſſent. *Prudent. Cathemer. 7. v.* 3. Adeſto caſtis, Clariſſe, parſimoniis. *b. e.* jejuniis. ¶ Translatis *Cic. in Orat. c.* 25. Sunt pleraque aptæ hujus ipſius oratoris parſimoniæ. ¶ Metonymice res ipſa parſimonia parta. *In organ. Triſtol. Plautini, v.* 6. Lupæ ne rapiant domini parſimoniam. ¶ Verus proverb. eſt apud *Senec. in fin. epiſt.* 1. Sera parſimonia in fundo eſt. *b. e.* vana, inutilis eſt. Non enim tantum minimum in imo, ut *Seneca* ait, ſed peſſimum remanet.

PARTHAON, onis, Παρθάων, filius Martis, vel Meleagri regis Calydoniæ ex Merope: filios habuit Agrium, Theſtium, & Œnæum patrem Dejaniræ, & filiam Medam. *Plaut. Men.* 5. 1. 45. *Hygin. fab.* 275. 239. & 245. *Ovid. Met. 9. v.* 15. Accipe me generum, dixit, Parthaone nate. *b. e.* Œneu. ¶ Quod ait *Plaut. Men.* 5. 1. 45. Ego te finitu novi cum Parthaone; hoc dicit: tam te novi, quam Parthaonem, quem vidi nunquam, nec vero vidiſſe poſſum, qui multo ante hæc tempora fuit.

PARTHAONIDES, æ, m. Παρθαονίδης, Parthaonis filius, aut nepos. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 705. Nunc Parthaonides, nunc dua mihi Thracia proles. *b. e.* Tydeus Œnei filius, Parthaonis nepos. Alii Meleagrum Tydei fratrem intelligunt.

PARTHAONIUS, a, um, ad Parthaonem pertinens. *Ovid. Met.* 8. *v.* 541. Parthaoniæ tandem Letoïs clade Exſtatia domus. Adde *Stat. t. Theb. v.* 670.

PARTHENIA, æ, f. inſula eadem ac Samos. *Plin. l.* 5. *c.* 31. & *Lemn. l. t. c* 17 quod ibi Juno adoleverit, ibique etiam Jovi nupſerit: a παρθένος, virgo.

PARTHENIÆ, arum, m. ita dicti Tarentini Lacedæmone profecti, ob notam materni pudoris, ut ait *Juſtin. l.* 3. *c.* 4. Cum enim ſervient, illicite ſe matrum concubitu procreaſſent, patriam ſponte reliquerunt, & in Italiam duce Phalanto delati, Tarentum occuparunt. *V. Juſtin. loc. cit.* & *lib.* 20. *c.* 1. Ipſa autem vox Græca eſt, & virginum ſignificat, a παρθένος, virgo. Illi itaque *parthenia* ſe appellavere, quaſi de virginibus natos (cum contra omnino ſe res haberet) ut infamiam natalium celarent.

PARTHENIANUS, a, um, adject. a Parthenio, viri nomine. *Martial. l.* 9. *epiſt.* 50. Parthenianæ toga.

PARTHENIAS, æ, m. παρθενίας dictus eſt Virgilius, quia verecundiſſimus fuit, & tota vita probatus: a παρθένος, virgo. *Serv. ad init. l. t. Æn.* & *Auſon. ſub fin. centonis nuptial.* ſeu *Edyll.* 13. Alii putant ideo ſic dictum, quod cum Neapoli, Græca urbe, degeret, non *Heraclitum*, ſed *Virginium* per errorem diceretur.

PARTHENICE, es, f. herba, quæ & Parthenium dicitur. *Cassiod. errat. anat. 60. v* 103. Alii parthenicen volunt, luteumve papaver.

PARTHENIS, idis, f. herba, quæ & Artemiſia. *Plin. l.* 25. *c.* 7.

PARTHENIUM, ii, n. παρθένιον, herbæ ſpecies, ſolio ſimilis ocimo, nigloſ tantum, in parietibus, & rupibus naſcens, a παρθένος, virgo. ideſt a Minerva, qui, cum vernula charus Periclı Athenis in arce templum ædificaret, repullſſetque ſuper altitudinem faſtigii, & inde excidiſſet, hac herba Pericli a Minerva ſomnio monſtrata ſanatus eſt. Dicitur etiam perdicium, quia eſt perdicibus grata. *Plin. l.* 25. *c.* 17. ¶ Parthenium alterum, herba eſt, quam alii leucanthen, alii tamnacum vocant, quæ naſcitur in hortorum ſepibus, flore albo, odore mali, ſapore amaro. *Plin. l.* 21. *c.* 30. ¶ Parthenium denique herba eſt, al. lionotis, & Hermupoa, & Mercurialis. *Plin. l.* 25. *c.* 5.

PARTHENIUS, a, um, παρθένιος, virginalis, virginem: a παρθένος, virgo. *Virg. Ecl.* 10. *v.* 56. Parthenios canibus circumdare ſaltus. *b. e.* montis Parthenii in Arcadia, ut *Plin.* docet *l.* 4. *c.* 6. & *Pomp. Mela l.* 2. *c.* 3. qui ſic dictus fuit, vel quod in eo virgines Arcadicæ venari ſolebant; vel a Parthenio Jovis filio, Arcadis fratre; vel quod ibi virginitas Calliſtus delibata ſit; vel quod Parthenias Lacedæmonii, duce Phalanto, ibi aliquando conſederint, priuſquam in Italiam navigarent, & Tarentum conderent. Hæc *Servius ad Virg.* 10. *Ecl. v.* 57. Hinc Parthenia aatra, *Propertio l.* 2. *el.* 1. *v.* 11. Parthenia valles, *Ovidio Heroid. ep.* 9. *v.* 40. Parthenium nemus, *eid. l.* 9. *Met. v.* 188. ubi ſignificat cervam actipedem in eo monte ab Hercule captam. Adde *Stat.* 4. *Theb. v.* 285. Apud *Claudian. l.* 2. *de rapt. Pros. v.* 148. quæ Parthenium canibus circumtitur odorem. *b. e.* Dicta ventrix in Parthenio monte. *Al. leg.* odoris. ¶ Eſt præterea *Parthenium* aliquot fluviorum nomen, in Arcadia, in Paphlagonia, & in Samo inſula: de quibus V. Geographos. Parthenium Paphlagoniæ, in Pontum radicatem, memorant *Vitr. Flacc l.* 5. *v.* 105. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 10. *v.* 40. *Plin. l.* 6. *c.* 2. & *Pompon. Mela l.* 1. *c.* 19. ¶ Denique *Parthenius*: fuit Poeta & Grammaticus Græcus, Nicæus, ut ait *Suidas*, Elegiacus, de rerumque metorum, qui a Cinna bello Mithridatico captus, demum ob ingenium maximuſus eſt. Vixit uſque ad Tiberium Cæſarem, qui teſte *Tranquillo cap.* 70. ejus ſcriptis admodum delectabatur. Hujus locos *Virgilius* quandoque mutuabatur, cujuſmodi eſt illud *l. t. Georg. v.* 437. Glauco, & Panopæa, & Inoo Melicertæ. *Gell. l.* 13. *c.* 26. & *Macrob. l.* 5. *Saturn. c.* 17.

PARTHENOPÆUS, i, m. Παρθενοπαῖος, filius Meleagri & Atalantes Isſi filiæ, egregiæ venatricis: ita dictus quaſi παρθένος παῖς, virgo puer, quia forma fuit excellenti, & virginis, quam pueri, ſimilimus: idem tamen manu ſtrenuus, & bellicoſus. *Hygin. fab. 99. Stat. 4. Theb. v.* 246. & *ſequentib. Virg. 6. Æn. v.* 479. Hic illi occurrit Tydeus, hic inclytus armis Parthenopæus, & Adraſti pallentis imago. *Servius* hic patrem ei tribuit Martem, vel Milanionem pro Meleagro; matrem alii Menalippen. Interfuit bello Thebano admodum puer: deinde Troiano, in quo periit. *V. Martial. l.* 6. *epigr.* 77. & *lib.* 9. *epigr.* 57.

PARTHENOPE, es, f. Παρθενόπη, una Sirenum, quæ præ dolore, quod prætereuntem Ulyſſem cum ſociis in ſcopulos eantu pellicere non potuiſſent, in mare ſe præcipitaverunt. Harum alia in alia loca, Parthenope eo delata ſit, ubi poſtea condita fuit Neapolis, quæ proinde & ipſa Parthenope dicta eſt. *Sil. l.* 12. *v.* 33. Sirenum dedit una ſuum & memorabile nomen Parthenope maris Acheloias. *Virg. 4. Georg. v.* 564. Parthenope dulcis.

PARTHENOPEUS, a, um, adject. a Parthenope. *Ovid.* 14. *Metam.* v. 101. Has ubi præteriit, & Parthenopeis dextre Mœnia defecit.

PARTHI, orum, m. *Parti*, Πάρθοι, pop. Asiæ, quorum regio Parthia, qui ex Scythia expulsi Orientis imperio diu potiti sunt. Plurima hi bella cum Romanis gessere, sagittis maxime mittendis feroces, & simulata fuga præliantes. *Horat. l.* 1. *od.* 19. *v.* 11. Parthus animosus versis equis. *Virg.* 4. *Georg. v.* 314. Parthi leves. *Ovid.* 1. *de ar. am. v.* 209. Terga que Parthorum, Romanaque pectora dicam, Telaque ab averso quæ jacit hostis equo. *Id. de remed. amor. v.* 155. Parthus fugax. ¶ *Parthi* Scythico sermone esse fures dicuntur. *Justin. l.* 41. *cap.* 1.

PARTHIA, æ, f. Παρθία, regio Asiæ, prov. Imperii Persarum. Habet ab Oc. Mediam, ab Or. Ariam, a Sept. Hyrcaniam, a Merid. Persidem. Late sumta olim Parthiam propriam, quæ est inter Mediam, & Ariam, complectitur etiam Hyrcaniam, & Margianam. Aliquando etiam hoc nomine appellatum fuit totum Persarum Imperium, nempe tempore Romanorum, quod Parthi eo potirentur. Ejus caput fuit Hecatompylos. *Plin. l.* 6. *c.* 15. & *Lucan. l.* 8. *v.* 350.

PARTHICUS, a, um, ad Parthos pertinens, ut Parthicus equitatus, *Flor. l.* 4. *c.* 9. Parthica damna, *Lucan. l.* 1. *v.* 106. Parthicum regnum, *Plin. l.* 37. *c.* 2.

PARTHIENE, es, f. Parthia apud *Curt. l.* 6. *c.* 2. & 3. & alibi.

PARTHUS, a, um, ad Parthos pertinens. *Ovid.* 2. *Trist. v.* 218. Parthus eques. *Id.* 5. *Fast. v.* 580. Partha signa retenta manu. *Id.* 3. *de ar. am. v.* 247. Partha manus. *Id. de remed. amor. v.* 157. sagitta.

PARTIARIO. V. vocem sequent.

PARTIARIUS, a, um, qui partem alicujus rei cum alio participat, ut Partiarius redemptor, *Cato R. R. c.* 137. ubi alii aliter leg. Partiarius colonus, *Cujac Dig. lib* 19. *tit.* 2. *leg.* 25. *s med.* h. e. qui agrum colendum societate fructuum suscepit, *alla parte*: cui opponitur is, qui ad pecuniam numeratam conducit. Partiarius legatarius, *Ulpian. tit.* 25. *regular. de fideicommiss. ad fin.* h. e. qui cum herede partitus est, ut *ibid.* exponitur. *Vet. Lat.* apud *Gruter. pag.* 1004. *n.* 4. Oppius Porcellianus partiarius scelleli. ¶ Translate *Terull. l.* 3. *adversus Marcion. c.* 16. Disce cum partiariis erroris tui Judæis. *Id. de veland. corp. c.* 2. Sadducæi partiarii sententiæ illorum. ¶ Partiaria res, quæ a pluribus participatur. *Apul. l.* 4. *Metam. ad fin.* En totius orbis alma Venus, quæ cum mortali puella partiario communicatæ honore tractor! *Imp. Antonin. lib.* 2. *Cod. tit.* 3. *leg.* 8. Pecora partiaria pascenda suscipere. *h. l.* ut fetus earum partitionibus, quibus placuit, inter dominum & pastorem dividantur. ¶ *Partiario* absolute, sumsuda *sive* partem laboris, & impensæ, item lucri, aut fructuum communicando, *alla parte*. *Cato R. R. c.* 16. Calcem partiario coquendam qui dant, ita dant. Perficit, & coquit, & ex furnace calcem eximit calcarius, & ligna conficit ad fornacem: dominus lapidem, ligna ad fornacem, quod opus fiet, præbet. Adde *Apul. l.* 9. *Metam.*

PARTIATIM, per partes, per vices. *Cael. Aurel. Acut. l.* 1. *c.* 11. Partiatim erit adhibenda cucurbita, ut exempli causa nunc præcordiis, nunc capiti, nunc clunibus, &c.

PARTIBILIS, le, qui dividi potest. *Claud. Mamert. l.* 1. *c.* 18. *circa med. & in fin.* Animam partibilem putant. Al. leg. *partilem*.

PARTICEPS, cipis, *participe*, *partecipe*, *partecipante*, *compagno*, *consorte*, *partenevole*, qui partem alicujus rei capit, socius, consors. *Cic. de Univ. c.* 8. Animus rationis campos & particeps. *Id. pro Font. c.* 17. Fortunarum omnium socius & particeps. *Id. Attic. l.* 9. *ep.* 10. Hujus belli ego particeps, & socius, & adjutor esse cogor. *Cæs. l.* 3. *B. Civ. c.* 81. Ut parta victoria, pauca ac præmiorum velint esse participes, & *cap.* 60. *extr.* Ad Pompejum transierunt cum iis, quos sui consilii participes habebant. *Nep. in Eumen. c.* 1. *extr.* Utrique consilium semper affuit, & omnium rerum habitus est particeps. *Cic. de Fin. c.* 23. *a med.* Virtutes ita copulatæ connexæque sunt, ut omnes omnium participes sint. *parte ipsamo una dell' altro*. & *pro Arch. c.* 12. Participes ejusdem laudis. *Id. Fam. ep.* 10. Feci continuo omnes participes meæ voluptatis. *Id. de Invent. c.* 30. Particeps factus es in turpissimo fœdere summæ religionis. *Plaut. Trinul.* 4. 2. 34. Non licet de obsonio saltem me participem fieri. *Suet. in Vespas. c.* 8. Victoriæ participibus nihil extra ordinem indulsit. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 164. Augustum numen adore, Progeniemque piam, participemque toti, *la consorte*. & *Terent. Heaut.* 1. 1. 98. Nec fas esse ulla me voluptate hic frui, nisi ubi ille hanc filium receperit meus particeps. *h. l.* filius meus, qui heres meus est, & partem etiam nunc capere debet de meis bonis. *Lucret. l.* 3. *v.* 463. Quare participem (*animum*) lari quoque convenit esse. *Ingenio. Cic. de Divin. l.* 1. *c.* 18. Divinationum duo genera: unum quod particeps est artis; alterum quod arte caret. ¶ Cum dativo rei, aut personæ. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 3. *v.* 41. Te juvenum princeps, cui dat Germanica nomen, Participem studiis Cæsar habere solet. *Id. leg.* studii. *Senec. in Here. Fur. v.* 269. Particeps regno veni: faciemus animos. *Id. leg.* regni. *Curt. l.* 6. *c.* 7. Insidiis regi comparatis, seque ejus consilii fortibus viris esse participem. *Quintil. declam.* 3. *c.* 3. Prædura paricie moribus mater, & in pietisque suis operibus marito particeps. *Tacit. Ann.* 15. 1. 50. Natalis particeps ad omne secretum Pisoni erat.

PARTICIPALIS, le, particeps. *Varr. l.* 9. *de L. L. c.* 1. *extr.* Verba, quæ declinantur cum temporibus & casibus, ac vocantur a multis ideo participalia. (*participialia* dicit *Quintil. l.* 1. *c.* 4. (*al.* 8.) *extr.*) *Auril. Arcad. lib.* 1. *Dig. tit.* 11. Cum dictatores impositos equitum sibi eligerent, qui adsociati participales curæ, &c. Ita apud *Terentium*. sed a Lita nota mendi latentis. *Holoander* autem habet *affectati principalis curæ*.

PARTICIPATIO, onis, f. *participazione*, communicatio, *stemola*. *Spartian. in Didio Juliano, c.* 6. *extr.* Petiit, ut fieret senatusconsultum de participatione imperii. *Augustin. de* 83. *quæst. v.* 24. Summe ait illud bonum, cujus participatione sunt bona cetera. Adde *Apulei. de deo Socrat.*

PARTICIPATUS, a, um, *communicato*, *participato*, communicatus. *Justin. l.* 34. *c.* 2. *sub fin.* Participato cum fratre regno. *Trebell. Poll. in Gallien. c.* 12. Odenatum, participato imperio, Augustum vocavit. *Paulin. Nolan. carm.* 6. *v.* 318. Nominis Angelici in participatus honore. *sono participe*.

PARTICIPATUS, us, m. participatio. *Spartian. in Severo, c.* 8. *ad fin.* Cum Severum ad participatum vocaret, contemptus est. *Id. in Pescenn. Nigro, c.* 5. Ad participatum imperii Severum vocasse. *Capitolin. in Macrino, c.* 5. Filio Diadumeno in participatum adscito.

PARTICIPIALIS, le, ad participium pertinens, ut Participialia verba, h. e. participia. *Quintil. l.* 1. *c.* 4. (*al.* 8.) *extr.* & *Priscian. l.* 1. *pag.* 574. *Putsch.* ¶ Idem *Priscian. l.* 8. *pag.* 808. & 812. *participialia* vocat gerundia & supina. ¶ *Participialia nomina*, quæ sunt ex participiis, ut *amans*, *negligens*. *Charis. sub init. l.* 5.

PARTICIPIALITER, per participium. *Festus in Ostentum*. Ostentum non solum pro portento poni solere, sed etiam participialiter. *Id. in Torrem*. Torrens participialiter pro exurente.

PARTICIPIUM, ii, n. *participio*, *participe*, μετοχή, pars orationis declinabilis, quæ casus habet, & tempora: unde & nominis, & verbi vim participat. *Varr. l.* 7. *de L. L. c.* 32. & *lib.* 8. *c.* 63. *Quintil. l.* 1. *c.* 4. (*al.* 6.) *a med. Gell. l.* 9. *c.* 6. *Charif. Diomed. &c.* ¶ Quæ in *ar* recto casu exeunt, in sexto rectius *e* habere, quam *i*, dictum est in *Imperans*. ¶ Pro participatione, seu communione, *Imp. Justinian. lib.* 1. *Cod. tit.* 4. *leg.* nic. §. 3. Omni ad illa participio ita posterum abstinere.

PARTICIPO, as, avi, atum, a. t. *participare*, *venire a parte*, *aver parte*, μεταλαμβάνω, partem capio, particeps fio. *Varro* Pœnis apud *Cicer. l.* 2. *Tusculan. c.* 17. Qui alteri exitium paret, eum scire oportet sibi paratam pestem, ut participet parem. *Id. l.* 2. *de Legib. c.* 12. Sequitur igitur, ad participandum alium ab alio, communicandumque inter omnes, justos natura nos esse factos. *Pompon. Dig. lib.* 17. *tit.* 2. *leg.* 55. Æquum enim est, ut cujus participaverit lucrum, participet & damnum. *Gell. sub fin. cap.* 2. *l.* 13. Si enim forte ad participandas ejusmodi voluptates aut voluntas tulerit, aut casus induxerit. *Mamertin. initio gratiar. Action. Juliano*: (& *Pacat. initio Pan. ad Theodos.*) Scin, te, Imperator, & cunctos, qui consilium tuum participant, posse miseri, &c. ¶ Item participem facio, partem tribuo, communico, *far partecipe*, κοινωνὸν. *Lucr. l.* 3. *c.* 12. Lucretiæ fuit laudes participare cum Cæsone. *Spartian. in Adrian. c.* 26. Venationem semper cum amicis participavit. *Plaut. Mil.* 2. 2. 107. Ille non potuit, quin sumsum suo aliquem familiarium participaverit de amica veri. *Al. leg.* sermone. *Apul. l.* 1. *& 9. Metam.* Participare aliquem prandii. *Plaut. Cistell.* 2. 3. 17. Pateroum servum sui participat consilii. *Id. Stich.* 1. 1. 32. Ubi fiet, quid agant, neque participant nos, neque redeunt. *h. e.* cessiones faciunt, *si damno parte*. ¶ Passive *Lucret. l.* 3. *v.* 692. Namque ita connexa est per venas, viscera, nervos, Ossaque, uti dentes quoque sensu participentur.

PARTICULA, æ, f. *piccola parte*, *particola*, *particella*, *poco*, exigua pars. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 39. Coicumque particulæ cæli officeretur. *Cæs. lib.* 2. *c.* 39. Qui omnes tenuissimas particulas, atque omnia minima manse, ut nectices infantibus poenæ, io oe inlerent. *Id. in Pison. c.* 35. Cognoscis ea particula parva scelerum & crudelitatis tuæ genus universum. *Horat. l.* 1. *od.* 28. *v.* 23. At tu, nauta, vagæ ne parce malignum arenæ Ossibus & capiti inhumato Particulam dare. *Brut. ad Cicer. ep.* 16. Particulam litterarum tuarum, quas missas Octavio, legi. *Id.* 2. *Offic. c.* 11. *a med.* Ne illi quidem, qui maleficio & scelere parcuntur, possunt sine ulla particula justitiæ vivere. ¶ In orationis particulæ sunt minores vocabulæ indeclinabiles, quæ vel per se, vel cum aliis verbis compositæ pecuniarem, variumque usum habent. *Gell. l.* 2. *c.* 17. & 19. *lib.* 7. *c.* 7. *l.* 11. *c.* 3. *l.* 16. *c.* 5. & *l.* 17. *c.* 13.

PARTICULARIS, re, *particolare*, partem significans. *Apul. de Syllogismo, categorem.* Propositiones aliæ universales, aliæ particulares. *Imp. Gordian. lib.* 9. *Cod. tit.* 6. *leg.* ult. Utrum valeat, necne particularis publicatio.

PARTICULARITER, particulari ratione, per partes, particulatim. *Aul. de Syllogismo, sorgerem.* Universalis dedicativa non est convertibilis, sed particulariter tamen potest converti, ut cum sit *omnis homo animal*, non potest ita converti, ut sit *omne animal homo*; sed particulariter potest, *quidam animal homo*. *Jul. Firmic. sub fin. c.* 1. *l.* 5. Quia generaliter diximus, quid cæli cardines significent, nunc magis particulariter, quid, &c. *Augustin. l.* 1. *retractat. c.* 5. *extr.* Si e universaliter, sive particulariter.

PARTICULATIM, adverb. *a parte a parte*, κατὰ μέρος, per particulas, particulariter, membretim, fingillatim. *Auct. ad Herenn. l.* 1. *c.* 9. Si summatim, non particulatim, narrabimus. *Senec. epist.* 29. *circa med.* Hominem particulatim excarnificare. *Column. l.* 7. *c.* 5. Grex particulatim facilius, quam universus convalescit. *h. e.* divisus in exigui numeri partes. *& cap.* 6. Melius est unum gregem totum, quam ex pluribus particulatim mercari. *uno da questo, o uno da quello. Varr.* apud *Serv.* 2. *Georg. v.* 267. Terra culturæ causa attributa olim particulatim hominibus, ut Etruria Tuscis, Samnium Sabellis.

lis. *Paul. Dig. lib.* 8. *tit.* 3. *leg.* 23. Quamvis fundus particulatim veniret, omnes partes ſervitus ſequitur. *Scævole lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 90. Pecuniam Sempronio mutuam dedit, & eandem particulatim recepit. *Apul. de Mundo*. Elementa particulatim quidem rebus ortus atque obitus afferunt, univerſitatem vero a fine atque exitio vindicant.

PARTICULATIO, onis, f. diviſio in particulas. *Martian. Capell. l.* 9. *pag.* 322.

PARTICULO, onis, m. *συμπάτριος*, partiarius. *Non. c.* 2. *n.* 71. Particulones dicti ſunt coheredes, quod partes patrimonii ſumant. *Pompon. ibid.* Age modo, Stagari, particulones producam tibi. ¶ Apud *Phædr. in prol. l.* 5. *v.* 10. & alibi, eſt nomen vni proprium.

PARTILIS, le, *diviſibilis*, *μεριστὸς*, diviſibilis, partibilis. *Ammian. l.* 24. *c.* 21. *a med.* (*al. c.* 39.) Nemeſis eſt ſubſtantialis tutela generali potentia partilibus præſidens fatis. *b. e.* fatis ſingulorum hominum. *Auguſtin. l.* 22. *de Trin. cap.* 9. Corporeum omne quod partile.

PARTILITER, *diviſibiliter*, per partes, diviſim. *Arnob. l.* 2. *pag.* 8. Cum ea, quæ fiunt, non partiliter fiant, ſed ad cenſus ſummam tendant, referanturque totus. *b. e.* non in quotiam unius partis. *& lib.* 6. *pag.* 192. Deus non partiliter uſpiam, ſed ubique eſt totus. Adde *Auguſtin. epiſt.* 120. 2. 3. & *Jul. Firmic. l.* 5. 2. 2.

PARTIM, adverb. *partes*, in *parts*, *κατὰ μέρος*, & cum repetitur, *τὸ μὲν*, *τὸ δὲ*, & *τῶν μὲν*, *τῶν δὲ*, qua, ex parte quadam. Eſt accuſativus neutrius *τὸ μέρι*: ut enim *reſtim*, *puppim*, &c. ita *partim* pro *partem* dixere, & *pareis* pro *partes*. Adhibetur autem more adverbii, & regit nonnunquam genitivum. *Cato* apud *Gell. l.* 10. *c.* 13. Cum partim illorum ſæpe ad eundem modum erat. *b. e.* cum parte, ſeu quibuſdam illorum. *& Q. Claud. ibid.* Utrum negligentia partim magiſtratuum, an avaritia, an calamitate populi R. eveniſſe dicam, incerto. *b. e.* aliquorum magiſtratuum. Rurſus *Cato* apud *Gell. l.* 7. *c.* 3. Atque haud ſcio, an partim eorum fuerint, qui non noſtræ contumeliæ cauſa id noluerint evenire. *b. e.* an aliqui eorum. ¶ Hæc tamen loquendi ratio antiqua eſt: illa uſitatior *Cicer. 2. de Divin. c.* 9. Cæſar a nobiliſſimis civibus, partim etiam a ſe omnibus rebus ornatis, truſidatus. *& in Verr.* 4. 1. 65. Ut ejus in provincia ſtatuæ, in locis publicis poſitæ, partim etiam in ædibus ſacris, per vim dejicerentur. ¶ Sæpe repetitur. *Cic. in Veſun. c.* 7. Reliqui ſex fuerunt: ex quibus partim tecum ſentiebant, partim medium quemdam curſum teuebant. *Id. Phil.* 8. *c. ult.* Cum partim e nobis ita timidi ſint, ut, &c. partim ita a republ. averſi, ut, &c. *Id. in Peſon. c.* 21. Cum partim ejus prædæ profundæ libidines devoraſſent, partim nova quædam & inaudita luxuries, partim etiam emptiones, partim permutationes. Al. aliter leg. *Id.* 2. *Offic.* 1. 21. Eorum ipſorum partim ejuſmodi ſunt, ut ad univerſos cives pertineant, partim ſingulos ut attingant. *Id. de provinc. conſul. c.* 10. Cum partim mihi illorum familiares, partim etiam, ma deſendente, capitis judiciis eſſent liberati. *Terent. Hecyr. prol.* 2. *v.* 7. Partim ſum earum (*fabularum*) exactus, partim vix ſteti. ¶ Nonnunquam pro *partim* alia vox ſynonima repetitur. *Cic. 2. de nat. Deor.* 1. 37. Beſtiarum tarrenæ ſunt aliæ, partim aquatiles, aliæ quaſi ancipites. *Id. 2. de Divin. c.* 42. Multa inuſitata partim e cælo, alia ex terra oriebantur, quædam etiam ex hominum pecudumque conceptu. *Salluſt. in Jug. c.* 24. Caſtra hoſtium invaſuot, ſemiſomnos partim, alios arma ſumentes fugant, fundunteque. *Gell. l.* 2. *c.* 22. Legi ſolitum eſt aut vetus carmen, aut hiſtoria partim Græcæ linguæ, alias Latinæ. ¶ Videtur interdum habere vim ſimilem, ac præſertim, in primis, *particularmente*, *maſſimamente*. *Cato* R. R. 1. 5. Bubulcis obſequitor, partim quo libentius boves curent. *& cap.* 6. Circum vias ulmos ſerito, & partim populos, uti frondem ovibus, & bubus habeas. Sunt qui putant *partim* his locis ſcriptum fuiſſe compendii cauſa pro *præſertim*. ¶ Forteſſe etiam pro *magnam partem* ponitur in illo *Plauti Perſ.* 3. 3. 28. Mirum, quin tibi ego crederem, ut ipſe idem mihi faceres, quod partim faciunt argentarii: ubi quid crediderin, citius extemplo a foro fugiunt, quam ea porta ludis cum emiſſus eſt lepus. *& Pſeud.* 5. 1. 29. Palliolatim amictus ſic hac inceſſi ludibundus: plaudunt partim, clamitant me, ut revertar.

PARTIO, onis, f. *parto*, *τόκος*, actus pariendi, partus. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 9. *de gallinac.* Hæ ad partiones ſunt aptiores. *Plaut. Trucul.* 1, 2. 92. Horreſco miſera, maxio quoties fit partionis. Adde *Afran.* apud *Non. c.* 3. *n.* 159. & *Gell. l.* 3. *c.* 16. & *lib.* 12. *c.* 1. *a med.*

PARTIO, is, ivi, itum, a. 4. *partire*, *dividere*, idem quod partior. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 5. Hanc, quam unctus prædam, pariter cum illis partiam. *Id. Mil.* 3. 1. 112. Mes bona inter eos partiam. *Juſtin. l.* 1. *c.* 3. Penſa inter virgines partientem. *Lucret.* de ſule, *l.* 5. *v.* 682. Imparibus currens anfractibus ætheria oras Partit, & in partes non æquas dividit urbem. *Salluſt. in Jug. c.* 47. Conſules provincius inter ſe partiverant. Al. rectius leg. *paraverant*. Adde *Lucil.* & *Afran.* & *Accium* apud *Non. l.* 7. *n.* 33. & 64. ¶ Tranſlate *Plaut. Amph.* 4. 3. 1. Vos inter vos partita: ego abeo. *b. e.* hanc controverſiam decidite, rixam componite. *Enn.* apud *Non. loc. cit.* Eandem me in ſuſpicionem ſceleris partivit pater. *Lucil. ibid.* tu gaudia mecum partiſſes. *Phædr. l.* 3. *fab.* 8. *v.* 13. Dulcemque in ambos charitatem partiens. ¶ *Partitus* paſſive V. ſuo loco.

PARTIOR, iris, itus ſum, dep. 4. *ſpartire*, *partire*, *dividere*, *diſtribuire*, *μερίζω*, partes facio, divido, diſtribuo, communico. *Cic. 1. de Fin. c.* 7. Epicurus tollit definitiones; nihil de dividendo ac partiendo docet. *Id. in Orat. c.* 33. Genus univerſum in ſpecies certas partietur ac dividet. *Id. pro Roſc. Com. c.* 17. *in fi.* Si, quod univerſæ ſocietatis fuiſſet, petiſſet; quod tum reductum eſſet, æqualiter omnes partirentur. *Virg. 1. Æn. v.* 198. prædam ſocios partitus in omnes. *Id. 1. Georg. v.* 126. ſignare, aut partiri limite campum. *Cic. de Univ. c.* 7. Idipſum in ea, quæ decuit, membra partitus eſt. *Id. 6. Verr. c.* 17. Pupillis bona erepta cum illo partiebes. *Id. in Bruto*, *c.* 38. Actio partienda eſt in geſtum, atque vocem. *Id. Phil.* 14. 1. 6. Cum conſilium inirent de cæde noſtra, partirenturque inter ſe, qui Capitolium, qui Roſtra, qui urbis portas occuparent. *Tacit. 2. Hiſt. c.* 77. Diſcrimen ac pericula ex æquo partiemur. *Virg. 11. Æn. v.* 82. Partiri curas cum aliquo. *Valer. Flacc. l.* 6. *v.* 424. illum aciex currus ſecat undique falcis, Partiturque rotis. *le ſi in pezzi, lo sbrana.* ¶ Paſſive *Cic. in Orat.* 1. 56. Pes, qui adhibetur ad numeros, partitur in tria.

PARTITE, *partitamente*, *diſtinctemente*, *μεμερισμένως*, diſtribute. *Cic. in Orat. c.* 28. Qui nihil poteſt tranquille, nihil lenitur, nihil partite, definite, facete dicere, furere apud ſanos videtur.

PARTITIM, adverb. partite, per partes. *Claudian. l.* 1. *de laudib. Stilich. v.* 30. Sed privata minus, partitim ſingula quemque Nobilitant, hæc forma decens, hunc robur in armis. Al. leg. *partitum*.

PARTITIO, onis, f. *diviſione*, *partizione*, *diſtribuzione*, *μερισμὸς*, diviſio, diſtributio. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 30. Si qua in re diſcrepavit ab Antonii diviſione noſtra partitio. *Id. in Bruto*, 1. 88. Partitionis, quibus de rebus dicturus eſſet. *Id.* 2. *Offic. c.* 22. *ad fin.* Æquabilis prædæ partitio. *Id. 1. de Orat. c.* 6. Fecere partitionem artium. *Id. 1. de Fin. c.* 13. *ad fin.* Partitione uti. ¶ De partitione oratoria V. *Cicer.* l. 1. *de Invent. 1.* 22. & deinceps, & totu libellu *de partitionib.* Quas memorat *Quintil. l.* 1. *c.* 8. (*al. c.* 3.) partitiones, & declamationes rhetorum, ſunt diſtributiones thematis, quæ ſolent fieri a præceptoribus, cum illud diſcipulis proponunt, & in ſuos locos partiuntur, *l'offerte*, *l'artifizio*. *Turneb.* ¶ Apud Logicos alia eſt *diviſio*, alia *partitio*: illa eſt formarum, ſeu ſpecierum: hæc partium, ſeu membrorum. *Cic. in Top. c.* 5. 6. 7. & 8. & *Quintil. l.* 5. *c.* 10. *circa med.* & *initio cap.* 11. *l.* 7.

PARTITO, adv. idem ac partita. *Ulpian. regular. tit.* 24. *c med.* Mævius heres meus cum Titio hereditatem meam partita dividito. Al. ita diſtinguunt: *partito*, *dividito*.

PARTITOR, oris, m. *diviſore*, *μεριστὴς*, diviſor. *Cic. in Pariu. c.* 5. Sed partitorem ad partiendas meresa miſſum putares. Al. leg. *portitorem*.

PARTITUDO, inis, f. *parto*, *τόκος*, pariendi actio, partus. *Plaut. Aulul.* 2. 1. 36. Prupinqua partitudo cui appetit. *Solin. c.* 1. *c med.* (*al. c.* 4. *circa med.*) Si corpuſculum in matrem figuretur, promioe eſt partitudo utteri. Utroqua loco al. leg. *partitudo*, ab altero ſupino *partitum* verbi *pario*. *Impp. Gratian. Valent. & Theodoſ. lib.* 9. *Cod. Theodoſ. tit.* 42. *leg.* 20. Petantur futuræ partitudinis teſtimonia.

PARTITUS, a, um, *diviſo*, *ſpartito*, *μεμερισμένος*, diviſus, diſtributus in partes. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 30. Eadem ſunt membra in utriſque diſtributionibus, ſed paulo ſecus a me, atque ab illo, partita ac diſtributa. *Liv. l.* 27. 1. 7. Italia ambobus provincia decreta: regionibus tamen partitum imperium. *Varr. l.* 1. *R. R.* 1. 37. Diviſio in ſex partita. *Lucret. l.* 3. *v.* 711. anima partita per artus. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 593. rivalem, partitaque fœdera lecti Sentiat. *Id.* 4. *Faſt. v.* 679. Tertia poſt Hyadas cum lux erit orta remotas, Carcere partitos Circus habebit eques. *b. e.* diviſos, & emiſſos carcere.

PARTOR, oris, m. qui acquiſivit. *Plaut. Trucul.* 2. 1. 42. Unde ante-parta domus poſt-partoribus. *b. e.* ſucceſſoribus & heredibus noſtris, qui bona noſtra poſſidebunt poſt nos.

PARTUALIS, le, ad partum pertinens, ut Partualis ſanguinis fluxus, *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion.* 1. 20. *ad fin.*

PARTULA, æ, f. nomen deæ, quæ partus gubernat. *Tertull. de anim. c.* 37.

PARTUMEIUS, a, um, adject. Partumeius venter dicitur, qui facile concipere, & parere poteſt, a *pario*. Quidam conſtatum putant a *partu*, & *mejo*, q. d. ea facilitate pariens, ac ſi mejeret. Sed meimi eſt additamentum, ſeu terminatio vocis nihil per ſe ſignificans. *Horat. epod.* 17. *v.* 58. Tuuſque venter partumeius, & tuo Crumo rubros obſtetrix pannos lavit. Alii lag. *Pollumejus*, quam vocem V.

PARTURA, æ, f. *parto*, partus. *Varr. l.* 2. R. R. 1. 2. *ad fin.* Dama duas res de mulis, admiſſuram & parturam.

PARTURIO, ïris, ivi, & ii, a. 4. *deſideror di parturire*, deſiderativum a *pario*, parere cupio, pariendo laboro, enitor. *Terent. Hecyr.* 3. 3. *in fi.* Vereor, ſi clamorem ejus hic crebro audiat, ne parturire intelligat. Aliquo mihi eſt abiegandus, dum parit Philumena. *Phædr. l.* 1. *fab.* 19. Canis parturiens cum rogaſſet alteram, Ut ſetum in ejus tugurio deponeret. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 256. tu (*Lucina*) votu parturientis ades. *Horat. in ar. Poet. v.* 139. Parturiunt mones: naſcetur ridiculus mus. proverb. de iis, qui magna pollicentur, & minima præſtant. Commodiſſime *Phædr. l.* 3. *fab.* 22. Mons parturibat gemitus immanes ciens: Eratque in terris maxima exſpectatio. At ille murem peperit. Hoc ſcriptum eſt tibi, Qui magna cum minatis, extricas nihil. *parturibat* pro *parturiebat* non infrequens poſitio in verbis 4. conjugat. ¶ Translate *Cic. de Amic.* 1. 23. Caput eſſe ad beate vivendum ſecuritatem, qua frui non poſſit animus, ſi tanquam parturiat unus pro pluribus. *b. e.* ſollicitus ſit, & moleſtias pro aliis ſuſcipiat. *Id.* 2. *Phil. ſub fin.* Ut aliquando dolor populi R. pariat, quod jamdiu parturit. (Adde *Liv. l.* 22. *c.* 57. *ad fin.*) *Id. pro Mur. c.* 39. Hoc quod conceptum reſpubl. periculum parturit, conſilio diſcutiam, & comprimam. *Ovid.*

Herod. ep. 12. *v.* 208. ingentes parturit ita minas. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 56. & 2. *Georg. v.* 330. *de vere*. Et nunc omnia agri, nunc omnia parturit arbos. ¶ Aliquando eſt parere, edere. *Horat. l.* 4. *od.* 5. *v.* 26. Quis (*pavrat*) Germania quos horrida parturit fœtus? *Id. l.* 1. *od.* 7. *v.* 15. Albus ut obſcuro deterget nubila cælo Sæpe Notus, neque parturit imbres. *Claudian. in conſul. Probi, & Olybr. v.* 204. Felicemque uterum, qui nomina parturit annis. *b. e.* conſules faſtis. *Id. in conſul. Mall. Theod.* 2. 81. Parturit innumeros auguſto pectore mundos. *b. e.* imaginatur.

PARTURITIO, onis, ſ. actus parturiendi. Translate *Auguſtin. ep.* 34. (*al.* 31.) *a med.* Explicare conceptionem, & parturitionem cordis ſui. *& lib.* 8. *Confeſſion. c.* 6. *a med.* Turbidus parturitione novæ vitæ.

PARTUS, us, m. *partu, τόκος*, actus pariendi. *Cic. pro Cluent. c.* 11. Cum iſſet gravida Auria, & jam appropioquare partui videretur. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 27. *ad fin.* Diana adhibetur ad partus, quod ii matureſcunt aut ſeptem noonunquem, aut plerumque novem Lunæ curſibus. *& cap.* 46. *ſub fin.* Luna a Sole illuminata graviditates, & partus offert, maturitateſque gignendi. ¶ Ut *parto*, ita *partus* viris quandoque tribuitur. V. *Partio*. ¶ Metonymice eſt ipſe fœtus, proles. *Cic. Tuſcul.* 5. *c.* 27. *ſub fin.* Beſtiæ pro ſuo partu ita propugnant, ut vulnera excipiant. *Colum. l.* 3. R. R. *c.* 8. Ægyptiis, & Aſiis gemini partus familiares, ac pæne ſolemnes ſunt. *Plin. l.* 8. *c.* 32. *&* 42. Partum ferre. *b. e.* grevidam eſſe. *& cap.* 47. gerere. *Id. lib.* 7. *c.* 3. eniti. *Id. ibid.* edere. *Id. l.* 10. *c.* 52. reddere. *Id. l.* 14. *c.* 18. abigere. *Id. l.* 9. *c.* 25. continere. *Id. l.* 20. *c.* 14. necare. *Id. l.* 25. *c.* 3. *ſub fin.* elidere. *Id. l.* 32. *c.* 1. ſolvere. *Id. l.* 24. *c.* 6. *a med.* ejicere. *Id. l.* 22. *c.* 25. pallere. *Id. l.* 20. *c.* 8. *a med.* trahere. *Id. l.* 29. *c.* 2. evocare. *Id. l.* 24. *c.* 16. *ſub fin.* ſitire. *Flor. l.* 3. *c.* 4. Partus gravidarum extorquere tormentis. *i ferri, gli embrioni*. ¶ Transfertur ad plantas. *Varr.* R. R. *l.* 1. *c.* 8. *in fin.* Altius vitis tollenda, quod in partu & alimonio vinum non, ut in calice, quærit aquam, ſed ſolem. Adde *Colum. l.* 3. *c.* 10. *a med.* & *Plin. l.* 17. *c.* 2. ¶ Olim *partus, ûs*, declinaverunt. *Pacuv.* apud *Non. c.* 8. *n.* 19. Ubi me gravidam ſuntio aggraveſcere propinquitate partûs. ¶ Et *partuis*. *Varr. ibid.* Candidum lacte papilla tum fluit, ſignum putant partuis. ¶ *Partu* in dativo pro *partui*. *Propert. l.* 1. *el.* 13. *v.* 29. cum ſit proxima Ledæ, & Ledæ partu. V. *Aſpectus*, nr.

PARTUS, a, um, *parturito*, παγώσος, pariendo ſditus. *Virg.* 6. *Æn. v.* 89. alme Latio jam partus Achilles, Natus & ipſe dea. ¶ Deponentis more *parto* eſt quæ paperit. *Colum. l.* 4. *c.* 7. Parta nutriſi conſociata minus laborat in educatione fœtus ſui. ¶ Tranſlate *partus* acquiſitus, comparatus, collectus, *acquiſito, procuraate, guadagnato*. *Cic.* 2. *Phil. c.* 17. Sed, ut eſt apud poetam oeſcio quem (*Nævium* tuſe *Feſte*, in *Portus*) male parta male dilabuntur. *Terent. Phorm.* 5. 3. 5. Patris mei bene parta indiligenter tutatur. *Cic. pro Quinct. c.* 23. Aliquem honeſte partis bonis privare. *Id.* 3. *de Fin. c.* 16. Præda impune parta. *Id.* 2. *Agrar. c.* 6. *in fin.* Plurimo ſudore & ſanguine majorum veſtrum parta, vobiſque tradita libertas. *Id. pro Sull. c.* 28. Quod ad tempus exiſtimationis partæ fructus reſervabitur? *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 39. Ante partam rei uſilitatis laudem amittere. *Ovid. t. de ar. am. v.* 260. Partaque per gladios regna nocente manu.

PARVE, adverb. *pero*, μικρῶς. *Vitruv. l.* 9. *c.* 6. Parve per eos flectitur delphinus. *Cæl. Aurel. Acut.* 2. *c.* 38. Parviſſime aliquid memorare.

PARVIBIBULUS, qui parum bibit, ὀλιγοπότης. *Cæl. Aurelian. Acut. l.* 3. *c.* 15. Phrenetici parvibuli.

PARVICOLLIS, e, parvum collum habens. *Cæl. Aurelian. Tard. l.* 2. *c.* 12. Succulenti homines atque fortes, & parvicolles, quos μικροτραχήλους appellavit.

PARVIFACIO, is, a. 3. *ſtimar poco*, parvi æſtimo. *Pompon.* apud *Non. c.* 1. *n.* 64. Ego rumorem parvifacio, dum ſit, rumen qui impleam. V. *Malefacio*. ¶ Paſſive *Tertull.* apud *Priſcian. l.* 8. *pag.* 789. *Pauſch.* Conſilium bonum gretia parvifaciatur. ¶ Scribitur & diviſim *parvi facio*.

PARVIPENDO, is, a. 3. parvifacio. Legitur conjunctæ in multis libris apud *Plaut. Bacch.* 3. 6. 29. & *Rud.* 3. 2. 36. & apud *Terent. Hec.* 3. 5. 63. &c. in aliis diviſim.

PARVITAS, atis, ſ. *piccolezza*, μικρότης, exiguitas. *Cic. de Univ. ſub fin.* Vincula talia, quæ cerni non poſſent propter parvitatem. *Plin. l.* 2. *c.* 11. Terræ parvitatem declarat ſol deficiens. *Gell. l.* 1. *c.* 3. *ad fin.* Parvitates, & magnitudines rerum. ¶ Translate *Id. l.* 7. *c.* 17. Illudens levitatem quæſtionis parvitatemque. *Val. Max. in præfat.* Mea parvitas ad favorem tuum decurrit. *b. e.* mea tenuitas ingenii, & imbecillitas: vel humilitas conditionis meæ.

PARUM, *poco*, μικρόν, paulum, modicum, leviter, non ſatis: a *parvum*, extitit altera a. Jungitur cum verbis. *Terent. Adelph. ſub fin.* Magis impenſe cupitis, conſulitis parum. *Id. Andr.* 4. 1. 56. Parum procedit quod ago. *Plaut. Amph.* 1. 1. 218. Parum ſtiam, præut futurum eſt, prædicas. *Terent. Phorm.* 3. 3. 13. Parum ne eſt, quod nobis ſuccenſet ſenex, ni inſtigemus ſtiam? *Cic. pro Sext. c.* 14. Parum ne eſt, quod tantum homines fefelliſti, ut negligeres auctoritatem Senatus? *Plin. in Panag. c.* 60. Parum eſt, ut in Curiam venias, niſi & convocas: ut intereſſis Senatui, niſi & præſides: ut conſentes audias, niſi & parrogas. *Plin. l.* 31. *c.* 1. Quid eſſe mirabilius poteſt aquis in cælo ſtantibus? at illæ, cæu parum ſit in tantare pervenire altitudinem, repiunt eo ſocum piſcium examina. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 415. Non nociſſe, parum eſt: prodeſt quoque. *Velleij. l.* 2. *c.* 76. *extr.* Parum habebat, ſuremæ acceptiſſe, niſi, &c. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 2. *ad fin.* Quæru ex te, quæ parum accepi. *Id. l. de Invent. c.* 47. Cum parum memineris, quod conceſſeris. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 31. Parum credere alicui. ¶ cum adjectivis. *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 15. Sant ea quidem parum firma. *Cæl. ad Cicer. ibid. poſt epiſt.* 9. Dum pudet, te parum optimatem eſſe. *Horat. in ar. Poet. v.* 448. parum claris lucem dare cogit. *Cic. pro Planc. c.* 7. *extr.* Si parum multi ſunt, qui nobilitatem ament. *& cap.* 30. Parum multæ, parum juſtæ neceſſitudines. *Quintil. l.* 6. *c.* 2. Semper fuerunt non parum multi, qui, &c. ¶ cum adverbiis. *Nep. in Attic. c.* 13. Non parum liberaliter. *Cic. l. Tuſcul. c.* 45. Parum diu vixit. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 18. Parum diligenter. ¶ cum genitivo. *Salluſt. in Catil. c.* 5. Satis eloquentiæ, ſapientiæ parum. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 111. quæcumque parum ſplendoris habebunt. *Id. epod.* 7. *v.* 3. Parumne campis, atque Neptuno ſuper Fuſum eſt Latini ſanguinis? ¶ *Parum fides, parum gloria, fiducia, parum pretium* pro parva fides, &c. parvum pretium, affert *Pareus in Lex. Cretic.* ex *Terent. Plaut. Cic. Senec. Apul.* ſed ubique incerta lectione, aut conſtructione ambigue. ¶ Incertum etiam, atque obſcuram eſt illud apud *Cicer. in ſomn. Scip. c.* 2. *extr.* Quæſii, ne me e ſomno excitetis: & parum rebus: audite cetera. *pne ſit rebus* al. leg. *&, per avarn, de his audite cetera*, ex conjectura *Gronov.* Qui *parum rebus* retinent, exponunt: parum temporis date rebus tam gravibus. ¶ *Parum* pro *minus* aut *non*. *Horat. l.* 1. *od.* 12. *extr.* Tu parum caſtis inimica mittes Fulmina lueis. *Sueton. in Ner. cap.* 34. Conſilia per conſcios parum celato. *Salluſt. in Jug. c.* 89. Neque litteras Græcas didici: parum placebat eas diſcere, quippe quæ ad virtutem doctoribus nihil profuerunt. Huc partinet illud *Feſti*: Parum caviſſe videri, pronuntiat magiſtratus, cum de conſilii ſententia capitis quem condemnaturus eſt. *b. e.* non ceviſſe. Ubi Critici eos reprehendunt, qui *parcaviſſe* legi volebant. ¶ *Parum facere*, parvi facere. *Salluſt. ibid.* Non ſunt compoſita verba mea: parum id facio. *Cortius* interpretatur: non id ago.

PARUMPER, *per poco tempo, un poco, ένί μικρῷ*, parvo tempore, paulliſper. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 35. *extrem.* Cotticuit parumpar. *Id.* 9. *Attic. ep.* 4. *ſub fin.* Adduco parumper animum e moleſtiis. *Terent. Andr.* 4. 2. 31. Tu, dum exeo, parumper opperire me hic. *Plaut. Curc.* 2. 3. 78. Tace parumper. *Id. Bacch.* 4. 6. 24. Mane dum parumper: jam ad te exeo. ¶ In illo *Virg.* 6. *Æn. v.* 382. pulſoſque parumper Corde dolor tribi: *Servius* interpretatur paulatim: *Non.* vero *cap.* 4. *n.* 385. cito, velociter, *in poco tempo*: additque in eandem ſententiam illud *Ennii ex* 1. *Annal.* Hic campum celeri paſſu permenſa parumper, Conjicit in ſilvam ſe ſe. *& ex eod. lib.* Te nunc, ſancta precor Venus, & genetrix patri noſtri, Ut me de cælo viſas cognata parumper. Quæ abſurda videri non debent, cum *parumper* parvo tempore ſignificet. ¶ *Paul.* ſe *Feſto* docet, dictum eſſe per metathetiſm ſyllabarum, quaſi *perparum*: ſed reiſtus rectæ, cum in *tantiſper*, & *paulliſper* non valeat. Potiue a Græca conſuetudine ducas πανὸν τοῦ, ut ὀλίγον τοῦ, ἕνα τοῦ, &c.

PARUNCULUS, li, m. dimiout. a *paro, onis*. *Cic.* apud *Iſid. l.* 19. *c.* 1. Parunculis ad litus ludit parvulis.

PARUS, i, m. avis genus, cujus multas ſpecies refert *Geſnerus*: ab Italis nonnullis *pettirola* dicitur. *Auctor carm. de Philom. v.* 9. Patus enim quamvis par noctem tinniat omnem.

PARVULUM, *un pochetto*, paululum. *Plin. l.* 8. *ep.* 17. *ſub fin.* Parvulum differt, patiaris adveſa, an exſpectes. *& lib.* 9. *ep. ult.* Ut nihil de die perdunt, ita de nocte parvulum acquirunt. Adde *lib.* 8. *ep.* 14. *circa med.* ubi al. leg. *paululum*.

PARVULUS, a, um, *piccolette, piccolette*, νηπιώδης, diminut. a *parvus*, puſillus, levis, brevis. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 3. Ne dam parvulum hoc conſequimur, illud amittamus, quod maximum eſt. *& cap.* 8. Parvula impulſio. *Id. pro Quinct. c.* 16. In parvulo re captinoir aliquid vereri. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 30. Parvulis prælii cum hoſte contendere. *& lib.* 5. *c.* 50. Non parvulum detrimentum. *Hirt. de B. Afric. c.* 35. Paevulum navigium. *Brut. ad Cicer. Fam.* 11. *ep.* 10. Parvulam manum militum inermium habere. *Cic. pro Roſc. Com. c.* 8. Illa fuit pecunia immanis, hæc parvula. *pochiſſima ſumma. Lucret. l.* 4. *v.* 193. Parvula cauſa. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 340. mora. *Plin. l.* 17. *c.* 24. Sonum edere parvuli Stidoris. *Id. l.* 35. *c.* 10. Parvula tabella. ¶ Sæpe refertur ad ætatem, & infantem puellamque ſignificat. *Virg.* 4. *Æn. v.* 328. ſi quis mihi parvulus aula Luderet Æneas. *Juſtin. l.* 15. *c.* 4. Anchora, quæ in femore Selſuci nata cum ipſo parvula fuit. *Id. l.* 12. *c.* 5. A parvula ætate laboribus indurati. *Plaut. Merc.* 1. 1. 89. Qui olim a puero parvulo mihi pædagogus fueret. *Terent. Andr.* 1. 1. 8. Poſſquem te emi a parvulo. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 10. Ab parvulis labori ac duritiei ſtudent. ¶ De bellis. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 27. Uri aſſueſcere ad homines, & manſueſcere, ne parvuli quidem excepti, poſſunt. ¶ De indocto, aut ſtulto, *Attnob. l.* 1. *pag.* 25. Quid dicitis, o parvuli, incomperta vobis & neſcia temeriariæ vocis loquacitate gaurientes?

PARVUS, a, um, *picciole*, μικρός, exiguus, modicus, levis. Volunt eſſe a πάσσω, paucus, brevis. *Cic.* 2. *de Orat. cap.* 20. Si hoc in parvis, aut mediocribus rebus doctioues aſſequi poſſunt, non idem ſentio renta hac in re, tamque immenſa paſſe fieri. *Id.* 3. *Q. Fr. ep.* 8. Non enim commoda quædam ſequebamur parva ac mediocria. *Plin. initio l.* 20. Nemo id parvum ac modicum exiſtimaverit. *Cic.* pro *Cluent. c.* 34. *a med.* Hæc apud Junium parva & infirma ſunt. *Id.* 1. *de Legib. c.* 5. *ad fin.* In parvum quendam & anguſtum locum concludi. *Id.* 2. *Agrar. c.* 31. Prumiſcue toto campo Martio, quam propria parva frui parte malletis. *Virg.* 4. *Georg. v.* 176. ſi parva licet componere magnis. *Nep. in Themiſt. cap.* 5. *extr.* Parvo numero navium. *Plin. l.* 12. *c.* 13. Cardamomum odoris parvi. *di poco odore*. Sic *lib.* 21. *c.* 31. Trychnus inſaniam facit,

cit, parvo quoque ſucco. *Cic. pro Cocina. cap.* 10. Beneficium non parvum. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 48. Parvi piſciculi. *Id. in fragm.* apud *Lactant. l.* 6. *c.* 2. Parvus libellus. *Id. poſt vidor. ad Quir. c.* 8. Parva uſvicula. *Horat. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 86. merces. ¶ Abſolute *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. *v.* 110. & *Cic.* 12. *Attic. ep.* 29. Contentus parvo. *di paco. Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 139. Agricolæ priſci, fortes, parvoque beati. *Senec. ep.* 123. Neceſſarium eſt parvo aſſueſcere. *Horat. l.* 2. *od.* 16. *v.* 13. Vivitur parvo bene. *cum paco.* ¶ Refertur ſæpe ad æſtimationem, & pretium. *Cic.* 6. *Verr. c.* 60. Preſin parvo vendere. *Terent. Hecyr.* 5. 3. 1. Meam herus eſſe operam deputat parvi pretii. ¶ Abſolute *Plaut. Mil.* 4. 8. 41. Parvi ego illos facio. *gli ſtimo paco.* & *Capt.* 3. 5. 24. Parvi æſtimo, ſi ego hic peribo. *Cic. pro Archi. c.* 6. Pericula mortis atque exſilii parvi eſſe ducenda. *Nep. in Eumen. c.* 10. *extr.* Omnes præ illo parvi futuros. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 156. Quanti emptus? parvo. *Cic.* 1. *Attic. ep.* 3. Signa ubi ſi diligenter, parvoque curata ſunt. ¶ Huc & illa pertinent. *Cic.* 1. *Offic. c.* 22. Parva ſunt forti arma, niſi eſt conſilium domi. *Æl. leg.* parvi. & *cap.* 20. Quæ eximiis plerisque, & præclam videatur, parvu ducare. *Id. pro leg. Manil. c.* 7. & *ad Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 7. Parvi refert, abs ta jus dici diligenter, niſi, &c. *pore rileva.* ¶ Item ad ætatem puerilia, & infantiæ. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 5. Antequam voluptas, aut dolor attigerit, ſalutaria apperent parvi. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 70. memini quæ plagoſum mihi parvo Orbilium dictare. *a me fanciulla.* & *Cic.* 2. *de Legib. c.* 4. A parvis diſcimus. *da fanciulli. Liv. l.* 1. *c.* 39. *ſub fin.* Puer in domo a parvo eductus. *Suet. l.* 2. *ſilv. ult. v.* 43. Una veſcitur omnis ordo menſa, Parvi, ſemius, plebs, equus, ſenatus. *Id.* 7. *Theb. v.* 520. liquidis enim parvoſque, ſeneſque, Et lacrymas has quiſque domi. *Suetan. in Aug. c.* 48. Reſtorem apponere ætate parvis, aut meute lapſis. ¶ *Parvum* pro *parvorum* hoc ſenſu habet *Stat.* 1. *Theb. v.* 609. ¶ Cum reſertus ad tempus, brevem ſignificat. *Terent. Andr.* 1. 1. 83. Parvæ conſuetudinis cauſa. *Lucret. l.* 5. *v.* 1057. (& *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 273.) Omnia conquaſſari in parvo tempore cernes. *Lucan. l.* 4. *v.* 476. parvo noe. & *lib.* 6. *v.* 806. vita. ¶ Translate *Horat. l.* 1. *ep.* 17. *v.* 39. hic onus horret, Ut parvis animis, & parvo corpore mnjus: Hic ſubit, & perfert. *poco ſpirito.* & *lib.* 2. *rp.* 1. *v.* 257. ſed usque parvum Carmen majeſtas recipit tua. *b. r.* humile. *Id. l.* 3. *od.* 23. *v.* 15. Parvi dii. *b. c.* parvæ potentiæ, minorum gentium, at *v.* gr. Penates. *Terent. Eun.* 1. 2. 117. Parvum fidem habere alicui. *credar poco.* & *Plin. l.* 6. *rp.* 29. Homo parvo ingenio. *di poco ingegno.* & *Virg. Ecl.* 3. *v.* 54. Sunibus hæc imis (res eſt non parva) reponas. *non è coſa di poca importanza.* & *Horat. l.* 2. *ep.* 3. *v.* 28. hoc opus, hoc ſtudium parvi properemus, & ampli. *b. c.* pauperes, humiles, ignobiles. *Hort. de B. Afric. rap.* 57. Aquinius homo novus, parvuſque Seuſtus. ¶ *Parvus*, & *parvum* pro *parum. Lucan. l.* 4. *v.* 239. ſi torrida parvus Venit in ore cruor. *b. c.* parum, ſeu uliquantum cruoris. *Id. l.* 2. *v.* 128. parvum ſed feſſa ſuuctus Sanguinis effudit jugulo. ¶ *Parvo* pro *paulo. Liv. l.* 10. *c.* 45. *a med.* Ut parvo admodum plures caperentur. Eſt qui aliter leg. *Plin. l.* 2. *c.* 67. Parvo brevius, quam tempus Septentrio eremigatus. *Id. l.* 16. *c.* 25. *ſub fin.* Silveſtrium primæ ſorent ſambucus, & cornus, parvoque poſt pirus, &c. Poteſt tamen in his *ſparſa*, aut *tempore* ſubintelligi: ut in illo *tyuſd. l.* 5. *c.* 11. Tam parvo diſtat ibi tunes rerum naturæ diverſitat. ¶ Gradus ſunt *minor, minimus*, quæ ſuo loco. Reperitur tamen & *parvior, parviſſimus. Varr.* apud *Non. c.* 6. *n.* 43. Rictus parviſſimus. *Lucret. l.* 1. *v.* 608. & 614. & *lib.* 3. *v.* 200. parviſſimu corporu. *Cal. Aurelian. l.* 2. *Tard. c.* 1. *ante med.* Vnlantum parviores. Adde *l.* 3. *c.* 8. *ſect.* 103.

PASCALIS, le, paſcualis. *Feſtus*: Paſcales oves, pro paſcuales, Cato dixit. *Lucil.* apud *eund.* in *Solin.* Paſcali pecore, oc montano, hirto, utqus ſoloco.

PASCEOLUS, i, m. *borſa, a ſacchetto di pelle*, ſacculus ex aluta, ut *Non. v.* 2. *n.* 635. interpretatur. Volunt eſſe diminutivum u *φιτκυλος*, quod eſt marſupium, teſte *Suida*. *Plaut. Rud.* 5. 2. 26. Nummi octingenti aursi in marſupio infuerunt: prærerea centum denaria Philippea in paſceolo feorſus. *Cato* apud *Non. loc. cit.* Pueri in ludo ſolent paſceolos furari. Adde *Lucil. ibid.*

PASCHA, æ, n. *Paſqua*, פסח, Πάσχα, feſtum Hebræorum, & Chriſtianorum verno tempore, a פסח tranſitus, quod a rad. פסח tranſiit. Hisroſolymitani pro פסח dixere פסחא. Ratio nominis eſt, quod Angelus, cum cæderet Ægyptios, domos Iſraelitarum ægni ſanguine illitas tranſierit. In Græco N. T. textu eſt indeclinabile. *Tertull. ad Uxor. l.* 2. *c.* 4. Solemnibus Paſchæ abnoctare. *Auſon. ep.* 10. *v.* 17. Nos etenim primis poſt fauctum Paſcha diebus. ¶ Invenitur etiam *Paſcha, æ*, ſ. *Symmach. l.* 10. *ep.* 77. Nec fas eſt Paſcharum dies ſine ſacerdote celebrare. *Tertull. in carm. l.* 2. *adverſ. Marcion. r.* 3. Lege dedit Paſcham, gaudens atqus immolat agnum. ¶ Sunt qui inflectunt in 3. declin. *Paſcha, atis*, ut *Ambroſ. de myſter. Paſchatis*, & alii ſequioris ævi.

PASCHALIS, le, *Paſquale*, ad Paſcha pertinens. *Sedul. initio operis.* Paſchales quicumqus dapes conviva requiris. & *verſ.* 20. Paſchalia dona. *Impp. Gratian. Valentinian.* &c. *lib.* 9. *Cod. Theodoſ. tit.* 35. *leg.* 4. Paſchale tempus.

PASCITO, as, a. 1. *paſcolare*, frequentativum a *paſco*. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 16. *circa med.* Feres apes dico, quæ in ſilveſtribus locis paſcitant: eicures, quæ in cultis.

PASCO, is, pavi, paſtum, a. 3. *paſtovſi, paſcolare, mangiare, ſlare, ſtanare*, comedo, veſcor: a *πάω*, vel a *βόσκω*, quæ idem ſignificant. Uſurpatur tum active poſitione, præſertim in participio præſentia (& ſubintelligitur accuſativus *ſe*, &c.) tum paſſiva. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 96. Tityre, paſcentes a flumine reijce capellas. & 3. *Georg. v.* 466. *da ove agrotanta.* Extremamque ſequi, aut medio procumbere campo paſcentem. *Plaut. Muſtell.* 4. 1. 22. Ire vis mola paſtum foras. *Martial. l.* 9. *epigr.* 82. Duxerat ſturiens locupletem locupletem pauper, aoumque Usorem: paſcit Gellius, &c. *Plaut. Rud.* 4. 7. 12. Quam ſi quis avidus paſcit eſcam avariter, decipitur in tranſenna avaritia ſua. *Æl. leg.* paſcit. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 55. juventus Invigilat filiqnis, & grandi paſta polenta. *Virg.* 3. *Georg. v.* 161. Cetera paſcuntur virides armenta per herbas. & *verſ.* 528. Frondibus & victa paſcuntur ſimplicis herbæ. ¶ Cum accuſativo Græca ratione. *Id. ibid. v.* 314. Paſcuntur vero ſilvas, & ſumma Lycæi, Horrentesque rubos, & amantes ardua dumos. & *l.* 4. *v.* 181. *de apib.* paſcuntur & arbuta paſſim, Et glaucas ſalices, caſiamqua, crocumque rubentem. *Servius* quoqus *ad Æn. t. v.* 198. & *lib.* 2. *v.* 215. docet *paſco*, & *paſcor* unius eſſe ſignificationis. Addunt Lexicographi duo loca *Ovidii* 4. *Metam. v.* 634. & 1. *Faſt. v.* 381. quæ nptimi libri ita exhibent, ut nihil huc pertineant. ¶ Sæpius eſt pabulum dare, cibum præbere, ad pabulum ducere, *dar da mangiare, paſcere, paſturare, condurre al paſcolo. Cic.* 2. *Offic. c.* 4. Beſtias paſcere, aut domare. *Varr. l.* 2. *R. R. r.* 1. a *med.* Neceſſe eſt conſtituat numerum, quot greges, & quanm ſit paſturus. (Adde *cap.* 20.) *Ovid. 6. Metam. v.* 394. & quiſquis montibus illis Lanigerosque greges, armentaque bucera pavit. *Cic. 6. Attic. ep.* 1. a *med.* Oluſculis nos ſoles paſcere. *Id.* 1. *de Divin. c.* 17. Cum propter pauperrtatem ſues puer paſceret. *Virg. Ecl.* 2. *v.* 78. non, ma paſcente, capellæ Florentem cytiſum, & ſalices carpere umarus. *Cir. ſub fin. l.* 1. *Offic. Plin. l.* 18. *c.* 5. & *Colum. in præfat. l.* 6. A Catone cum quæreretur, quid maxima in re ſumiliari expediret, reſpondit, bene paſcere. *b. c.* bonos greges, & urmenta ulers. Sic *Senec. in ſ. epiſt.* 2. Quid refert, quantum illi in arca, quantum in horreis jaceat, quantum paſcat, aut ſeminat? ¶ Inter paſcere, & alere diſcrimen ſtatuit *Non. r.* 5. *n.* 74. ut prius ſit cibum præbere, alterum ſufficiendi generis enram habere. *Varr. ibid. & cap.* 4. *n.* 118. Ubi graves paſcantur, & alantur pavonum greges. ¶ Eſt etiam univerſim ulere, nutrire, *alimentare, nutrire, mantenere. Plin. l.* 18. *c.* 3. Iis moribus non modo ſufficiebant fruges, nullis provinciarum paſcente Italiam, verum etiam annone vilitas incredibilis erat. *Id. l.* 12. *c.* 14. Nam & banigna certo ituurum numero deus hoſpites paſcit. *ſa le ſpeſe. Virg.* 7. *Æn. v.* 684. quos dives Anagnia paſcit, quos Amaſene pater. *Cic. pro Mil. c.* 2. Quos P. Clodii furor repinis, & incendiis, & nmnibus exitiis pavit. *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 93. Haud tamen invideas vati, quem pulpita pſcuut. & *ſat.* 12. *v.* 28. pictores quis neſcit ab Iſide paſci? *Virg.* 2. *Georg. v.* 389. *campus* ſilicem curvis invifam paſcit aratris. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 57. *Burm.* Viginti ventres paſco, & causam. *Apul. l.* 1. *Metam.* Neque praeter unicam paſcit ancillulam. ¶ Item de eo, qui quotidie uut ſæpe ulios convivio excipit, *ſort*, u *mettor tavola. Spartian. in Adrian. c.* 17. Cum plurimos ſuis ſumptibus paſceret. *Æl. leg.* Quum cum pluuimis ſummatibus paſceret. *Lamprid. in Alex. Severo, c.* 41. Argentum & miniſtros ante, quando paſcebat, accipiebat ub umicis. ¶ Translate *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 35. Paſcere barbam. *Virg.* 7. *Æn. v.* 391. ſacrum Baccho crinem. *τ.δεω κόμω, laſciar creſcere.* Sic *Stat.* 8. *Theb. v.* 493. Ille genat Phœbo, crinem hic paſcebat Bacche. *Ovid. de remed. amor. v.* 749. amorem. *Virg. Æn.* 2. *v.* 683. Lambere flammu comas, & circum tempora paſci. *Ovid.* 14. *Met. v.* 467. Danaas paverunt Pergama flammas. *Virg.* 11. *Æn. v.* 786. pineus ardor acervo Paſcitur. *b. c.* ignis nutritur pineis lignis. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 677. Tuoc quocumqus loco meritus tibi plurimus aras Paſcet honos. *b. c.* plurima hoſtia excolet augebitque aras. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 4. *v.* 63. ubi Taurica dira Cæde pharetmtæ paſcitur ara deæ. *Æl. leg.* ſpargitur. *Virg.* 10. *Æn. v.* 627. ſpes paſcis inanes. *Plin. l.* 14. *c.* 1. Stat per ſe vitis ſius ullo pedamento, artus ſuos in ſe colligens, & brevitate craſſitudinem paſcens. *mantenendo, nutrendo. l. lib.* 17. *c.* 11. Umbre alno pinguis, ſed paſcens ſatu. *b. c.* nutrieus, & crefcere faciens. *Virg.* 1. *Æn. v.* 608. polus dum ſidera paſcet. *mantterrà vivo a ordenes.* Alias patabant, ſidera terrenn humore paſci, ut *Plin. l.* 2. *c.* 9. *ad fin.* tradit. & *Rutil. in fin. l.* 1. *itiner. de Octano.* coruſca ſuis ſidera paſcit aquis. & *Lucan. l.* 10. *v.* 158. Nec non Oceano paſci Phœbumqus, polumqus, Credimus. *Martial. l.* 12. *epigr.* 58. Dura ſuburbani dum jugera paſcimus agri. *b. r.* colimus, & multa impenſa ſuſtinemus, paſcimuſque quodammodo potus, quam ab illo paſcamur, cum ſumptus reditum ſuperent. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 35. nummus alienos paſcere. *b. c.* augere, ut alisnum contrubendo, & uſuras ſolvendo. ¶ *Paſcere oculos, animum*, oblectare, detinere, ulere, ſaziare. *Cic.* 7. *Verr. rap.* 46. Cum ejus cruciura utque ſupplicin paſcere oculos, animumque exſaturare vellent. *Id. Phil.* 11. *cap.* 3. *extr.* Ut in ejus corpore lacerando, cum anireum ſatiure uon poſſet, oculos pavesit ſuos. *Virg.* 1. *Æn. v.* 468. animum pictura paſcit inani. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 4. *v.* 21. Otia *corpus* alunt: animus quoque paſcitur illis. *Id.* 6. *Met. v.* 280. Paſcare crudelis noſtro, Latous, dolore, Paſcere, ait, ſatiaqus meo tua pectora luctu. *Cic. in Piſon. c.* 20. His ego rebus paſcor, his delector, his perfruor, quod de vobis hic ordo opinatur, non ſecus ac de teterrimis hoſtibus. *Id. Offic. l.* 2. *c.* 11. Qui maleficio & ſcelere paſcuntur. *Id. pro Sest. c.* 46. diſcordiis civium & ſeditione. *Id. Attic. l.* 4. *ep.* 10. Ego hic paſcor bibliotheca Fauſti. ¶ Paſcu-

to linguam dicebatur in ſacrificiis, ideſt coerceto; contineto, taceto. *Paul.* ex *Feſto*: ubi eſt qui vult legi *parsire*, licet obſtet litterarum ſeries. Quod *paſco* coercendi vim olim habuerit, compoſitum *compeſco* argumento eſt.

PASCUA, æ, f. idem ac paſcuum. Eſt adjectivum, & *terra* aut *humus* ſubintelligitur. *Tertull. in Apoleg. c.* 22. Quæ illi accuratior paſcua eſt, quam ut, &c?

PASCUALIS. V. *Paſcalis*.

PASCUE, adverb. laute, q. d. paſcuo abundante. *Apul. Metam.* 2. Abacus paſcue vinolentus. Al. aliter leg.

PASCUOSUS, a, um, idoneus ad paſcendum, ut Paſcuoſa herba, *Apul. de herbar. virtutib. c.* 92.

PASCUUM, i, n. *paſcuum, paſtura, νόμιον, νομή*, locus, ubi pecudes paſcuntur: item ipſum pabulum. Vos eſt adjective, & ſubintelligitur *ſolum*, *locus*, aut quid ſimile. *Varr. R. R. l.* 2. *c ult.* Ad purgandum, id, quod ab viridi paſcuo, &c. *Colum. l.* 8. 1. 14. *a med.* Ne efficeos mittatur in paſcuum. *& lib.* 7. *c.* 2. Rus, quod paſcuo caret. *Plin. in fr. ſap.* 47. *l.* 8. Ovium genera duo, tectum, & colonicum: illud mollius, hoc in paſcuo delicatius: quippe cum tectum ſubis veſcatur. ¶ Sæpius in plurali utimur. *Cn.* 2. *Agrar. c.* 1. *a med.* Utrum hanc ſilvam in relictis poſſeſſionibus, an in cenſorum paſcuis iovenitli? *Horat. epod.* 1. *v.* 27. Pecuſve Calabris ante ſidus ferviduin Lucana mutet paſcua. *Plin. l.* 18. *c.* 44. Exire in paſcua. *Virg.* 3. *Georg. v.* 323. In ſaltus utrumque gregem, atque in paſcua mittes. *Catull. carm.* 20. *de Perſeo*, *v.* 10. Meos capella delicata paſcuis In urbem odulta lacte portat ubera. *Ovid. Faſt.* 1. *v.* 243. Hic, ubi nunc Roma eſt, incultus ſilva virebat: Tantaque res paucis paſcua bubus erat. *& lib.* 4. *v.* 476. paſcua læta. *Id.* 2. *Met. v.* 689. herboſa.

PASCUUS, a, um, *de paſcuis, νομάδικος*, ad paſcendum idoneus. *Plaut. Truculent.* 1. 2. 47. Non arvus hic, ſed paſcuus eſt ager. *Lucret. l.* 5. *v.* 1247. Pandere agros pingues, & paſcua reddere rura. *Pand. Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 30. Paſcua ſilva eſt, quæ paſcuis pecudum deſtinata eſt. *Plin. l.* 18. *c.* 3. Etiam nunc in Tabulis Ceuſoriis paſcua dicuntur omnia, ex quibus populus reditus habet, quia diu hoc ſolum vectigal fuerat.

PASIPHAE, es, per quatuor ſyllab. f. Πασιφάη, filia Solis & Perſidis filia Oceani, ſoror Circes, & Æes, uxor Minois regis Cretæ, quem fabulæ ferunt tauri amore captam fuiſſe, Dædalique opera, qui ligneæ nam vaccæ inclufi, voti compotem factam, Minotaurum peperiſſe, media parte hominem, reliqua taurum referentem, quod monſtrum poſtea in Cretenſi labyrintho Theſeus dicitur interfeciſſe, Ariadnes ope adjutus. *Servius ad Æn. 6. v.* 14. Minois ſcribam fuiſſe tradit nomine Taurum, cum quo Paſiphae mutuo ejus amore capta, in Dædali ædibus concubuit. Filiam etiam ex Minoe peperit, quæ Phædra dicta eſt. In numero deorum habita eſt. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 19. & 1. *de Divin. c.* 43. V. plura apud *Serv. loc. cit.* & *Hygin. fab.* 40. *Virg. abid.* Hic crudelis amor tauri, ſuppoſitaque furto Paſiphae, mixtumque genus, proleſque biformis. *Id. Ecl.* 6. *v.* 46. Paſiphaen nivei ſolatur amore juvenci. ¶ *Paſiphaa*, æ, poſitio Latina eſt. *Cic. de Divin. lec. cit.* In Paſiphaæ fano.

PASIPHAETUS, a, um, ſex ſyllabar. ad Paſiphaen pertinens. *Ovid.* 15. *Met. v.* 500. Sed tamen ille ego ſum: me Paſiphaeia quondam Tentatum fruſtra, patrium temeraſſe cubile Aiguit. *h. e.* Phædra filia Paſiphaes.

PASITHEA, æ, & Pasithee, es, f. Πασιθέη, una ex tribus Gratiis, quam *Homer. Iliad.* 14. *v.* 267. Somni uxorem facit. *Catull. carm.* 62. *de Atys*, *v.* 43. Trepidantemque eum excepit dea Paſithea ſinu. *Stat. l.* 2. *Theb. v.* 286. Non hoc Paſithee blandarum prima ſororum, &c.

PASSALES & oves, & gallinæ appellantur, quod paſſim paſcuntur. *Paul.* ex *Feſto*.

PASSARIÆ FICUS, *ficbe ſeccati al ſole*, ad ſolem paſſæ. *Capitolin. in Clod. Albin. c.* 11. V. *Calliſtruthus*.

PASSARINUS. V. *Paſſerinus*.

PASSER, eris, m. *paſſero, στρουθός*, & *στρουθίων*, ut in *Gleſſis* dicitur, avis ſalacciſſima. *Plin. l.* 10. *c.* 36. Paſſeri minimum vitæ, cui ſalacitas palumbis par. Mares negantur anno diutius durare, argumento, quia nulla varis initio appareat nigritudo in roſtro, quæ ab æſtate incipit. Feminis longiſculum ſparium. *& cap.* 38. Avium ambulant aliquæ, ut cornices: ſaltant aliæ, ut paſſeres. *Id. l.* 18. *c.* 17. *a med.* Peſtem a milio atque panico, ſturnorum, paſſerumve agmina, ſcio abigi herba, cujus nomen ignotum eſt. *Id. l.* 30. *c.* 15. *a med.* Venerem concitant paſſeres in cibo, vel ova eorum. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 23. Voluptas, quæ paſſeribus nota eſt omnibus, a nobis intelligi non poteſt? *Id.* 1. *de Divin. c.* 33. & *lib.* 2. *c.* 30. Apud Homerum Calchas ex paſſerum numero belli Trojani annos auguratus eſt. ¶ Turpem ſententiam hoc nomine obtegere videntur *Catull. carm.* 2. *&* 3. *& Martial. l.* 11. *epigr.* 7. ¶ Habet locum in blanditiis. *Plaut. Caſ. a.* 1. *v.* 50. Meus pullus paſſer, mea columba, mi lepus. ¶ *Paſſer marinus* eſt ſtruthiocamelus, *ſtruthio*, omnium avium maximus, Græce *στρουθός*: *marinus* autem, quia peregrinus eſt, & trans mare advehitur. *Plaut. Perſ.* 2. 2. 17. *Anſon. in ſ. ep.* 11. & *Feſtus*. ¶ Eſt etiam *paſſer* marinus piſcis ex genera planorum. *Plin. l.* 9. *c.* 20. Marinorum alii ſunt plani, ut rhombi, ſoleæ, ac paſſeres: qui a rhombis ſitu tantum corporis differunt. Dexter reſupinatus eſt illis, paſſeri lævus. *Ovid. in Halieut. v.* 124. Fulgentes ſoleæ candore, & concolor illis Paſſer. Adde *Horat. l.* 2. *ſat.* 8. *v.* 29. & *Colum. l.* 8. *c.* 16.

PASSERCULUS, i, m. *στρουθίον*, parvus paſſer. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 30. Cur autem de paſſerculis conjecturam facit? ¶ Uſurpatur interdum in blandiliis amantium. *Plaut. Aſin.* 3. 3. 76. Dic me tuum paſſerculum, gallinam, columeam.

PASSERINUS, a, um, ad paſſerem pertinens. *Pompon.* apud *Non. cap.* 2. *n.* 335. Ut in abjectes fruſtatim paſſerinum prandium. *h. e.* ita diſcerptum, & minutatim conciſum, ut paſſerum cibus eſſe poſſis. ¶ Apud *Martial. l.* 7. *ep.* 6. *& l.* 12. *ep.* 36. *Paſſerinus* eſt nomen equi curſoris velociſſimi. In tabula marmorea apud *Gruter. pag.* 341. legitur *Paſſorino*, & eſt nomen equi Circenſis.

PASSERNICES, vox Celtica, qua ſignificantur cotes aciem aqua tractes. *Plin. l.* 36. *c.* 22. *a med.*

PASSIBILIS, le, *paſſibile*, qui pati poteſt. *Arnob. l.* 7. *pag.* 214. Quidquid vexatur rei alicujus motu, paſſibile eſſe conſtat, & fragile. Adde *Tertull. adverſ. Prax. cap.* 29. & *Prudent. in Apoth. v.* 74.

PASSIBILITAS, atis, f. *paſſibilitá*, aptitudo ad recipiendam paſſionem. *Arnob. l.* 2. *pag.* 62. Paſſibilitate intervenieute corruptibilem eſſe.

PASSIBILITER, adverb. patiendo. *Tertull. de anim. c.* 45. Anxie, & paſſibiliter in ſomniis conterreri.

PASSIM, *quo a là, ſenz' ordine, diſcretamente, ἀνακρίδην*, ſparſim, huc illuc ſine ordine: a ſupino *paſſum* verbi *pando*, *is*, quaſi late, & expandendo ſe. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 38. Numidæ quadam barbara conſuetudine nullis ordinibus paſſim conſederant. *Brut. ad Cæſar.* 11. *Fam. ep.* 13. Antonius itinera fecit multo majore fugiens, quam ego ſequeus. Ille enim iit paſſim, ego ordinatim. *Aſcilto* apud *Servium ad Æn.* 12. *v.* 111. Tetrariorum quartum ſignum accedebat, ſive paſſim iter facem volebat, *e con vaſtezza*, *o con luogo e ſparſo ordinanza*. *Sect.* 11. *Theb. v.* 758. nulli ſua ſigna, ſuuſque Ductor: eunt taciti paſſim. *Quintil. declam.* 4. *c.* 13. *rare.* Ida credis paſſim fortuitoque diſpoſita? *Virg.* 4. *Æn. v.* 162. Et Tyrii comites paſſim diverſa per agros Tecta metu patiere. ¶ Item ſine diſcrimine, promiſcue, *indiſtintamente*, *ſenza regola*, *e riguardo. Tibull. l.* 2. *el.* 3. *v.* 41. Glans alnus veteres, & paſſim ſemper amaruat. *Juſtin. l.* 43. *c.* 2. Ut Saturnalibus, exæquato omnium jure, paſſim in conviviis ſervi cum dominis recumbant. ¶ Item ſparſim, omnibus locis, undique, *ſparſamente*, *da per tutto. Cic. pro Sull. c.* 25. Non occultavi, non continui domi, ſed deſcribi ab omnibus librariis, dividi paſſim, & pervulgari, atque edi imperavi. *Id.* 2. *de Orat. c.* 6. Volucres paſſim ac libere, ſolutas opere, volitare. *Id.* 2. *de Divin. c.* 38. Volucres huc & illuc paſſim vagantes. *Id. pro Roſc. Amer. cap.* 46. *a med.* Paſſim par forum volitat cum magna caterva togatorum. *Plin. l.* 19. *c.* 8. *circa med.* Aſparagi aliud genus paſſim etiam montibus naſcens. *Id. l.* 26. *c.* 12. Paſſim & in quacumque parte corporis naſcuntur furunculi. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 41. Paſſim carpere, colligere undique. *Id. pro Mur. c.* 35. Senatus nom crimen putat ad prandium invirere? minime, ſed vulgo, paſſim. quid eſt vulgo? univerſos. *Lactant. l.* 2. *c.* 6. *ad fin.* Eo paſſim confugerunt ea fuitimis locis peſſimi quique.

PASSIO, onis, f. *paſſione, patimento, πάθος*, perpeſſio. *Cornel. Gallus* (vel quicumque alius ejus carminis auctur eſt) *eleg.* 5. *v.* 42. Si nhil immutavit paſſio, nulla fuit. *Prudent. periſteph.* 2. *v.* 292. Pulcrumque mortis exitu Omnis peracta ei paſſio. Uſi ſunt præterea *Tertull. adverſ. Valentinian. c* 9. *extr. & adverſ. Gnoſt. c.* 13. *Apul. l.* 2. *de doctrin. Plat. & de deo Socrat. & de Mundo*, & *Severr. Sulp. l.* 2. *Hiſt. c.* 31. & alii hujus notæ. Pro morbo ſæpiſſime uſurpat *Cael. Aurelian.* ¶ Pro ægritudine animi, ſeu perturbatione, ſæpe *Auguſtin.* præſertim in libris *de civitate Dei*, ubi notat *l.* 8. *c.* 17. *a med.* πάθος verbum de verbo eſſe *paſſionem*. Sic *de nupt. & concupiſc. c.* 33. Paſſio, inquit, in lingua Latina, maxime in uſu loquendi Eccleſiaſtico, non niſi ad vituperationem conſuevit intelligi.

PASSIONALIS, le, ad paſſionem pertinens, patibilis. *Tertull. de teſtimonio anim. c.* 3. Si Deus iraſcitur, corruptibilis, & paſſionalis eſt. *h. e.* paſſioni ſubjectus. Adde *cap.* 4. *& Cael. Aurel. Tard. l.* 1. 1. 4. *fell. fig.*

PASSIVE, idem quod paſſim, ſparſim. *Apul. l.* 11. *Metam.* Crines uberrimi per colla paſſive diſpoſiti. Adde *Tertull. adverſ. Pſych. c.* 2. Utroque autem loco eſt qui *paſſim* reponit. ¶ Paſſivorum verborum more, *paſſivamente*. *Priſcian. l.* 8. *pag.* 791. *Pauſch.* Lucilius: *a me auctoratus ſi eſt*: paſſive, *παθητικῶς*.

PASSIVITAS, atis, f. frequentia promiſcua: a *paſſim*. *Tertull. de Poll. c.* 4. *a med.* Quantum denotatui paſſivitas offert. *& in Apolog. c.* 9. Suppeditante materias paſſivitate luxuriæ.

PASSIVITUS, adverb. idem ac paſſim. *Tertull. de Poll. cap.* 3. *ſub fin.*

PASSIVUS, a, um, adject. *paſſibile*, qui pati poteſt, *παθητικός*. *Arnob. l.* 2. *pag.* 65. Argumenta ſunt præſto, quibus anima paſſiva & interibilis iaventur. Adde *Apul. de deo Socrat.* ubi Dæmones vocat animalia ingenio ratiouabilia, animo paſſiva, quod ſint iiſdem, quibus nos perturbationibus mentis obnoxii. ¶ *Paſſiva verba* a Grammaticis dicuntur, quæ paſſionem ſignificant, ut *amor*, *verbervor. Chariſ. l.* 2. *Diomed l.* 1. *Priſcian. l.* 8. & alii. ¶ Interdum *paſſivus* dicitur, qui promiſcuus eſt, & pluribus communis: a *paſſim*. Hinc *Tertull. l.* 1. *adverſ. Marcion. c.* 7. paſſivum nomen Dei dixit, quia & hominibus dictum eſt, Ego dixi, dii eſtis. Sic *Jul. Firmic. l.* 5. *c.* 1. paſſivas cupiditates. *h. e.* quas paſſim homines ſectantur. *Apul. l.* 6. *Metam.* Semimum paſſiva congeries. *h. e.* promiſcua.

PASSUM, i, n. *vino d' uva paſſa, paſſo, γλυκύ*, vinum expreſſum ex uvis paſſis. *Colum. l.* 12. *c.* 39. *Plin. l.* 14. *c.* 9. & *Pallad. in Octobr. tit.* 19. ejus conficiendi rationem docent. *Varr.* apud *Non. c.* 27. *n.* 16. Paſſum nominabam, ſi in vinderuia uvam diutius coctam legerent, eamque paſſi eſſent in ſole aduri. *Virg.* 2. *Georg. v.* 93. Et paſſo pſythia utilior. *Geſſ. l.* 2. *c.* 18. *ad fin.* Paſſum quo ex ſiccio-

ficiors uva eſt, eo valentius eſt. *Ulpian. Dig. lib. 33. tit. 6. leg. 9.* Si quis vinum legaverit, œnomeli plane continebitur, & paſſum: defrutum non continebitur.

PASSUS, a, um, ꝑ. paſſ. qui paſſus eſt: particip. a *patior. Virg. Æn.* 2. v. 203. O paſſi graviora: dabit deus his quoque finem. *Horat. in fin. ed.* 7. *l.* 1. O fortes, pejoraque paſſi Mecum ſæpe viri, nunc vino pellite curas. *Ovid. de remed. amor.* v. 304. Ante ſuam quoties paſſa jacere forem! *mi laſciva.* & *Metam.* 7. v. 274. caputque novem cornicis ſæcula paſſæ. *h. e.* quæ vitam toleravit. ¶ *Uva paſſa* dicitur, quæ poſt maturitatem diu in vite pendeos ſolem paſſa eſt, & etiam poſt vindemiam ſoli expoſita ejus ardorem ſenſit, *uva paſſa. Plin. l.* 14. *c.* 1. *a med.* A patientia nomen acinis datur paſſis. *Virg. 4. Georg.* v. 269. pſythia paſſos de vite racemos. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 98. ſuſpende te. *Mi.* ſiquidem tu es mecum ſeturus pro uva paſſa peaſibus. Sic *Plin. l.* 18. *c.* 13. Rapa durant & in ſua terra ſervata, & poſtea paſſa, pæne ad altum proventum. *ſecrate al ſole.* Sunt qui hoc ſenſu ducunt a *panda*, ut ſit uva vel rapa ad ſolem expanſa. ¶ *Lac paſſum* apud *Ovid. Met.* 14. v. 274. eſt coctum. ¶ Translate *Lucil.* apud *Non. c.* 1. *n.* 38. Rugoſi, paſſique fence eadem omnia quærunt. *h. e.* exſucci, exfangues, *famines.* ¶ *Paſſus* a *pando* aſt extenſus, expanſus, explicatus, patens, apertus, *ſtrſe, ſprengus, diſſuſe, operto. Gell. l.* 15. *c.* 15. Ab eo quod eſt *panda* veteres *paſſum* dixerunt non *panſum*: & cum præpoſitione *expaſſum*, non *expanſum. Ovid.* 3. *Amor. el.* 2. v. 45. ſertur paſſæ victoria pennis. *Plaut. Stich.* 2. 2. 45. In portum venta ſecundo, velo paſſo pervenit. *Cic. ſub fin. Tuſcul.* 1. Quo utinam velis paſſis pervehi liceat. *h. e.* celeri curſu, quia expanſis velis cito navis fertur. *Plin. l.* 7. *c.* 17. Quod ſit hominis ſpatium a veſtigio ad verticem, id eſſe paſſis manibus inter longiſſimos digitos, obſervatum eſt. *le braccia ſtrſe e allargate. Cæſ. l.* 3. *B. Civ.* c. 98. & *Enn.* apud *Non. c.* 4. *n.* 364. Paſſis late palmis. *Nonuſſan. in Cynag.* v. 141. *de canibus venaticis.* Quis nondum greſſus ſtabilas, neque lumina paſſa Luciferum videre jubar. ¶ *Crines paſſi* ſunt ſoluti & expanſi. *ſciolti, diſtrſi, nõa ſtrigati*: quales habere mulieres ſolent in luctu, & in ſupplicationibus. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall.* c. 51. *extr.* Mulieres in prœlium proficiſcentes mites, paſſis crinibus, flentes implorabant, ne ſe in ſervitutem Romanis traderent. *Virg. 1. Æn.* v. 483. ad templum non æquæ Palladis ibant Crinibus Iliadeæ paſſis. Adde *Liv. l.* 1. *c.* 13. ubi de Sabinis feminis prœlium dirimentibus loquitur: & *lib.* 7. *cap.* 40. *a med.* & alibi. In ſingulari *Terent. Phorm.* 1. 2. 56. Capillus paſſus, nudus pes, ipſa horrida. & *Hauſt.* 2. 3. 49. Capillus paſſus, prolixus, circum caput rejectus aſſigiente. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 48. *a med.* Matresfamiliæ ſuos obtestari, & more Gallico paſſum capillum oſtentare. *Gell. l.* 6 *cap.* 15. Capillo eſſe mulier paſſo dicitur, quaſi porrecto & expanſo. ¶ Pro *paſſus* al. leg. *ſparſus* in allatis exemplis: & promiſcue in libris hæ duæ voces reperiuntur. Videntur tamen *ſparſi crines* aliquando plus eſſe, quam *paſſi*, nempe non ſolum expanſi, ſed tuebati, & diſjecti, *ſcarmigliati*: cujuſmodi ſunt in furentibus, vetieinantibus, Bacchantibus. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 709. per medias ſparſis furibunda capillis Evoluit, ut thyrſo concita Bacche, vias. Adde *Metam.* 8. v. 107. &c. ¶ *Paſſo verbo*, preſa oratio. *Arnd. in Florid. n.* 15. *a med.* (*al ſub fin. l.* 2.) Pherecydes primus, verſuum natu repudiato, conſcribere auſus eſt paſſis verbis, ſoluto loquto, libera oratione.

PASSUS, us, m. *paſſo, βῆμα*, greſſus, gradus, extenſio pedum in progrediendo: a *paſſum* verbi *pando, is. Cic. pro Marcell. c.* 2. Nec vero disjunctiſſimas terræ citius quiſquam pauibus potuiſſe peragrari, quam tuis non dicam curſibus, ſed victoriis luſtratæ ſunt. *Plaut. Bacch.* 4. 7. 33. Sequere me hac tres nunc paſſim. *Virg.* 2. *Æn.* v. 723. dextræ ſe parvus Iulus Implicuit, ſequiturque patrem non paſſibus æquis. & *lib.* 7. v. 156. feſtinant juſſi, rapidiſque feruntur paſſibus. & *lib.* 11. v. 907. nec longis inter ſe paſſibus abſunt. *Val. Flacc. l.* 3. v. 357. jam paſſibus ægris Dilapſæ cum prole nurus. *Ovid.* 2. *Met.* v. 572. dum per litora lentis Paſſibus, ut ſolco, ſumma ſpatiarer arena. & *merſ.* 772. paſſuque incedit inerti. & *lib.* 13. v. 533. ad litus paſſu proceſſit aquili. & 2. *Faſt.* v. 741. cito paſſu petere aliquem. *Lucan. l.* 4. v. 278. effuſo decurrere paſſu. *Ovid. l.* 1. *Met.* v. 532. admiſſo ſequitur veſtigia paſſu. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 2. v. 61. deſide paſſu ire. *Lucret. l.* 4. v. 824. proferre viai pedearos paſſus. *Ovid. Met.* 12. v. 64. conjunctis ſpatiantur paſſibus ambo. *Stat.* 3. *Theb.* v. 454. affectare paſſus alienos. *h. e.* ſimul ire. ¶ Translate *Plin. l.* 2. *c.* 7. Hæc eſt ad æternam gloriam via: hac proceres iere Romani: hac nunc cæleſti paſſu vadit maximus omnia gvi rector Vaſpaſianus. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 7. v. 36. *feneſtra* Prætitum paſſu non faciente venit. & *lib.* 5. *el.* 8. v. 15. Paſſibus ambiguis Fortuna volubilis errat. ¶ De veſtigio *Ovid. Heroid. ep.* 19. v. 27. Sæpe tui ſpecto ſi ſint in litore paſſus. *Id.* 2. *ex Pont. ep.* 6. v. 21. Turpe referre pedem, nec paſſu ſtare tenaci. *a piè fermo.* ¶ Sumitur etiam pro menſura, ita dicta a pedibus paſſis, ideſt extenſis. Duplex eſt. Primus dicitur ſimplex, & minor, & a nonnullis *greſſus*, & eſt menſura duorum pedum, & dimidii. Tantum enim fere in progrediendo ſpatii eſt inter digitos prioris pedis, & calcaneum poſteriotis. Secundus dicitur major, & geometricus, quod eo peculiariter Gromatræ omnatur, & conſtat en quinque pedibus, ſive ex duobus greſſibus, ideſt ex paſſu minore geminato. Et da hoc intelligendum eſt, cum dicimus, Milliaria ſingula conſtare ex mille paſſibus, & generaliter, quoties apud Scriptores paſſus mentio occurrit. *Plin. l.* 2. *c.* 23. Stadium centum viginti quinque noſtros efficit paſſes, hoc eſt pedes ſexcentos viginticuinque. *Cic. Phil.* 7. *c. ult.* Nec exercitum propius urbem millia paſſuum ducenta admoverit. ¶ *Paſſum*, pro *paſſuum* per ſyncopem. *Lucil.* apud *Gell. l.* 2. *c.* 16. Hunc milli paſſum qui vicerit atque duobus

PASTICUS, a, um, qui paſtus eſt, ut Agnus paſticus, qui a lacte remotus jam herbas paſcere cœpit. *Apic. l.* 8. *c.* 6.

PASTILLARIUS, ii, m. qui paſtillos facit. *Inſcript.* apud *Murator. pag.* 527. *n.* 5. ſcripta A. C. CCCCXXXV. Patronus corporis Paſtillariorum.

PASTILLICANS, paſtilli figuram repræſentans. *Plin. l.* 21. *c.* 8. Luteus bellio paſtillicantibus barbulis coronatur. *Spontinus* legit *paſtillantibus*. h. e. patulis, patentibus. Verum prior lectio in optimis quibuſdam editionibus invenitur.

PASTILLUM eſt in ſacris libi genus rotundi. *Paul. ex Feſto.* ¶ Item univerſim parvus panis. *Varro* apud *Chariſ. l.* 1. *pag.* 84. *Pariſin.*

PASTILLUS, li, m. *paſtello, τροχίσκος*, forma panis parvi: utique diminutivum a pane. *Feſtus. Plin. l.* 22. *c.* 22. Radix ſucco madet, qui aut per ſe conditur, aut paſtillis farinæ. ¶ Item aridum medicamentum ex quibuſdam metallicis dili cater contritis plerumque coctoctum, quæ humore aliquo non pioqui jungantur, & rurſus coacta inarefcunt, atque ubi utendum eſt, ejuſdem generis humore diluuntur, illinunturque vulneribus, *trociſco*. Differt ab empaſtro, quod utique liquiſi aliquid accipit, & non illinitur, ſed imponitur: item a malagmate, quod maxime ex floribus fit, eorumque ſuccis. V. *Cel. l.* 5. 1. 17. *fcſt.* 2. onde hæc ſumpſimus, & cap. 22. ubi varia eorum genera atque uſus receaſet. *Plin. l.* 13. *c.* 22. *ad fin.* Radicem tundunt in pila, & ſuccum in ſole coctum dividnat in paſtillos. *Id. l.* 24. *c.* 27. & *lib.* 22. *c. ult.* Digerere aliquid in paſtillos. *Id. l.* 20. 1. *c.* cogere. & *lib.* 25. *c. ult.* denſare. & *rep.* 22. diluere. & *lib.* 20. *a. c.* 18. terere. ¶ Dicitur & de pilulis unguentariis, quæ odoris gratia geſtantur. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. v. 27. & *ſat.* 4. v. 92. Paſtillos Rufillus olet, Gargonius hircum. *paſtiglia.*

PASTINACA, æ, f. herba generis cartilaginei, ſaporiſque vehementis, & ſervidi: cujus una ſpecies agreſtis, ſponte proveniens, *ſtaphylinus* Græce dicta: altera ſeritur radice, vel ſemine, primo vere, vel autumno. Annicula acilis eſſe incipit, bima utilior. Tertia ſpecies hibiſcum dicitur, a paſtinaca ſola gracilitate diſtans: quarta, Gallica, Græce *δαῦκος*. Poſtrema hæc in quatuor rurſus dividitur ſpecies. V. *Plin. l.* 19. *c.* 5. & *lib.* 25. *c.* 9. ¶ Item piſcis planus, Græce *πραγὶς*, radium habens ſuper caudam eminulum quiacunciali magnitudine, cujus ictus venenati ſunt. Arbores infixus radici necat, arma u telum perforat, vi ferri, & veneni acilis. Ea latrocinatur ex occulto, trauſeuntes piſces quaſi telo figens. *Plin. l.* 9. *c.* 42. & 48 & *Cæſ. l.* 6. *c.* 9. *ad fin.*

PASTINATIO, onis, f. *divelto, ſcaſſa, paſtinazione, ſvlverizzazione*, actus paſtinandi. *Colum. in fin. c.* 12. *l.* 3. Paſtinationem ſuſcipere. & *cap.* 13. *a med.* paſtinationis deſtinata altitudo. ¶ Item ipſa humus paſtinata. *Id. l.* 11. *c.* 2. *ante med.* Paſtinatio vitibus conferenda eſt. *Id. l.* 3. *c.* 25. Seritur vitis in emundita inoccatoque, & æquata paſtinatione. & *cap.* 3. *in fin.* Paſtination's reditos.

PASTINATOR, oris, m. *ζαππάτωρ, ανωρύξ*, qui paſtinat. *Colum. l.* 3. *c.* 13. *ed fin.* Qui paſtinator ſulcum fecerunt aſt.

PASTINATUS, us, m. idem ac paſtinatio. *Plin. l.* 17. *c.* 29. Alba populus ſeritur bipedaneo paſtinatu.

PASTINATUS, a, um, *ζαππατὸς, divolto, ſcaſſato*, foſſus. *Colum. l.* 3. *c.* 13. *circa med.* Ne jam paſtinatum ſolum jacentibus molibus imprimatur. *Plin. l.* 14. *c.* 1. & 4. Paſtinatæ de integro vineæ. ¶ Abſolute *paſtinatum*, ſolum paſtinatum. *Colum. ibid.* Neque enim parum refert, ſuſpenſiſſimum eſſe paſtinatum, &, ſi fieri poſſit, veſtigio quoque inviolatum. & *cap* 3. *ad fin.* Viviradices, quæ de paſtinato carmuntur. & *cap.* 16. Exigue humidum paſtinatum ſitoai convenit. *Plin. l.* 17. *c.* 22. Vinetum in paſtinato ferere.

PASTINO, as, avi, atum, a. *r. divorgliare, ſcaſſare, zappare*, terram fodere, & præparare, ut in ea paſtino pangi quid poſſit, *ζαπατίζω, ανωρύσσω*: & præſertim cum vites ferere volumus. *Colum. l.* 3. *c.* 13. *circa med.* Num. paſtinandi agri propoſitum eſt rationem tradere. At primum ex omni ſive arbuſtivo, ſive ſilveſtri loco, quem vinea deſtinaveiimus, omnia frutex atque arbor erui ac ſubmoveri debet: deinde humum totam alte infoſſam, &c. *Plin. l.* 17. *c.* 22. *circa med.* Solum in ſeminatio, ſive in vinea bidente paſtinati debet terram pedes bipalio alto. *Id. l.* 18. *c.* 26. Paſtinare vineas. *Pallad. in Januar. tit.* 10. Ubi mundæ ſunt noveles, ſcrobibus paſtinemus, aut ſulcis.

PASTINUM, i, n. *ferramento biforcuto da piantare. Colum. l.* 3. *c.* 13. Paſtinum vocant agricolæ ferramentum bifurcum, quo femina paſſantur. *Id. ibid.* Prætorto capita, & ramurato, ne paſtinum affugiat, ſemen demergere. & *ſub fin.* Pangendi optima eſt ratio recti malleoli, cujus imum caput cum coaſertum eſt bifurco paſtini, angulis faucibus ferramenti facile continetur ac deprimitur. ¶ Item paſtinato. *Pallad. in Januar. tit.* 10. Paſtinum ut tribus generibus, aut terra in totum fiſſi, aut ſulcie, aut ſcrobibus. *Id.* tamen *in Februar. tit.* 9. *ſub fin* paſtinum a ſcrobe, & ſulco diſtinguit. Eſt enim proprie paſtinum, cum terra tota foditur, & ad ſemina recipienda præparatur: improprie cum ſcrobibus aut ſulcis id fit. ¶ Item paſtinatum, h. e. ipſa terra paſtinata, & præſertim quæ vitibus conſerendis deſtinatur. *Id. ibid. tit.* 9. *a med.* Non eſt uno genere vitium omne paſtinum conferendum. *Id. lib.* 1. *tit.* 7. Studendo famæ tantum, & latitudini paſtinorum. & *tit.* 34. Semper albis tribus vel quatuor pedibus, ad paſtini ſimilitudinem, fodies hortulum. *Ulpian. Dig. lib.* 24. *tit.* 3. *leg.* 7. *extr.* Paſtinum inſtituere. *fer una vigna.* Al. leg. *paſſinum.*

PASTIO, onis, f. *il paſturare*, a *manducor animali, maſ. Varr. l.* 3. *R. R.* 2. *a med.* Duo genera cum ſint paſtionum: unum agreſte, in quo pecuariæ ſunt, alterum villaticum, in quo ſunt gallinæ, ac columbæ, & apes, & cetera, quæ in villa ſolent paſci. *Colum.*

ſub

sub iuvr. l. 8. Quippe villaticæ pastiones, (i.ut pecuariæ, non minimam colono stipem conferunt. ¶ Item locus pascendis animalibus idoneus, & ipsum pabulum, *loca da pascuis, pabula. Varr. l.* 1. *R. R. c.* 12. Dandum operam, ut pestilentium fab radicibus morbis silvestris villam ponas, ubi pastionea sint laxæ. *Cic. pro Leg. Manil. c.* 6. Asia opima & fertilis, & ubertate agrorum, & varietate fructuum, & magnitudine pastionis, *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 10. Qui pascunt, eos cogere oportet in pastionis diem totum esse.

PASTOMIS. V. *Pastomur.*

PASTOPHORI, orum, m. παστοφόροι, sacerdotes Ægyptiorum, ita dicti, quod sacerdotale pallium in pompis ferrent, qui Græce παστὰς dicitur, a πάσσω, super injicio: vel a παστὸς, velum varii coloris, quod thalami, ve. arci foribus pretendebatur: unde παστοφόρια, templorum atria, in quibus ajusmodi vela prætenta erant, itaque locus destinatus erat domicilio sacerdotum, qui pastophori dicebantur, et *Salmas. in Solin.* docet. *Pastophoriorum* apud *Hieronym. in Isaiam c.* 22. *n.* 15. est thalamus, in quo habitat præpositus templi. *Apul. l.* 10. *Metam.* Ex his unus, quem cuncti Grammatea dicebant, pro foribus assistens, certe Pastophorum, quod sacrosancti collegii nomen est, velut in concionem vocato. *& ibid. in fin.* In collegium me Pastophororum suorum elegit. Adde *vet. inscript.* apud *Maffei. in Mus. Taurinen. pag.* 230.

PASTOPHORUM. V. in voce præced.

PASTOR, oris, m. *pastore, vocativo, nude*, qui pascendorum animalium, & in pastione collocandorum curam habet. *Cæs. l.* 1. *B. Civ. c.* 84. Servos pastores armat, atque his equos attribuit. *Horat. l.* 3. *od.* 29. *v.* 22. Jam pastor umbras cum grege languido, Rivumque fessus quærit. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 6. *a med.* Pastorem pavonum cum burillo circumire oportet, ac literas tollere. *& cap.* 7. Pastorem columbarium quotquot mensibus oportet exercere. *Colum. l.* 8. *c.* 2. *ante med. de pullis.* Parandi modus est ducentorum capitum, quæ pastoris unius curam distendant. ¶ Sæpius dicitur de opilione, & caprario, *pecoraio, asinario*: unde a bubulco distinguitur in illo *Juvenal. sat.* 12. *v.* 151. Pastoris duri est hic filius, ille bubulci. ¶ Translate pastorem populi, ποιμένα λαῶν, regem, aut ducem exercitus, item Ecclesiæ, & animarum curatorem recte dicimus, poetice loquendo. nam in prosa oratione, & in agendo, non probatur a *Quintil. l.* 8. *c.* 6. *ante med.* ut justo humilior. Metaphora enim, inquit, aut vaccam occupare locum debet, aut, si in alienum venit, plus valere eo, quod expellit. ¶ Tiberius Imperator Præsidibus onerandis tributis provinciis fu dentibus, rescripsit: Boni pastoris esse tondere pecus, non deglubere.

PASTORALIS, le, *pastoreus, pastoris, ποιμενικός*, ad pastorem pertinens. *Cic. l. de Divin. c.* 48. Ire Romuli auguratus pastoralis, non urbanus fuit. *Varr. l.* 2 *R. R. c.* 1. Pastoralis vita. *Colum. in præfat. l.* 1. *a med.* Scientia. *Id. l.* 7. *c.* 12 canis. *Liv. l.* 9. *c.* 36. habitus. *Ovid. 2. Fast. v.* 367. juventus. *Vellej. l.* 1. *c.* 8. manus. *b. a.* caterva pastorum. *Virg. in fin. l.* 7. *Æn.* myrtus. *b. c.* qua pugnare falcor pastores. Sic *Stat. Theb.* 4. *v.* 300 hi Pephias myrtos a stirpe recurvant, Et pastorali meditantur prælia trunco. *Sil. l.* 13. *v.* 334. pastorale baculum. *Virg. 7. Æn. v.* 513 signum. *Stat. 12. Theb. v.* 268 tectum. *Nemesian. eclog.* 2. *v.* 55. & *Calpurn. eclog.* 7. *v.* 22 O montana Pales, o pastoralis Apollo. V. *Admetus.*

PASTORALITER, adverb. more pastorum, *Tenent. Fortun. l.* 8. *in epistola, quæ est inter carmen* 14. *&* 15.

PASTORITIUS, & Pastoricius, a, um, idem ac pastoralis. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 16. 2 *med.* Itaque & Idis, & gladiatoribus mittendas *bestiarias* sine ulla pastoritia fistula auferebamus. *Id. pro Cal. c.* 11. Fara fodalitas, & plane pastoritia atque agrestis.

PASTORIUS, a, um, idem quod pastoralis. *Ovid 2. Met. v.* 682. Quo te pastorio pellis tegit. Adde *lib.* 13. *v.* 785. *Hor. l.* 1. *c.* 17. *& Calpurn. eclog.* 3. *v.* 105.

PASTURA, æ, f. *pascuum*, pastio, pastus. *Pallad. in Septembr. tit.* 8. Usque in Majum mensem ejus pastura sufficiet.

PASTUS, us, m. *pastura, pascuum, pasto, vesci, victus, alimentum*, pabulum, pastura, pastio, cibus fere animalium. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 34. Bestiis terra fundit ea sua pastus varios, varieque abundantes. *& cap* 12. Hominem, ut tardam aliquam & languidam pecudem, ad pastum & ad voluptatem ortum esse voluerant. *Id.* 1. *Offic. c.* 4. Animanti anquirunt pastum & latibula. *Id* 2. *de nat. Deor. c.* 47. Pastum capessere, & conficere. *& ibid.* Animalia alia gradiendo, alia serpendo ad pastum accedunt. *Virg.* 11. *Æn. v.* 494. equor in pastus, armentaque tendit equarum. *Gell. l.* 2. *c.* 29. *a med.* Avis in pastum profectitur. *Lucan. l.* 2. *v.* 604. taurus iedit in pastus. *Virg.* 1. *Georg. v.* 381. o pastu decedeos armive magno Corvorum inrepuit densis exercitus alis. *Gell. l.* 9. *c.* 4. Pecudes pastu atque cultu opimæ. ¶ De hominis cibo *Plin. l.* 32. *c.* 1. *a med.* Homines, quibus in pastu est, piscem olent. *Al. leg.* impastus est. *Lucret. l.* 6. *v.* 1124. aut fruges perfidit in ipsa; Aut alios hominum pastus, pecudumque cibatus. *Cic. Phil.* 12. *c.* 2. Populari agros ad perfectum pastum mendicitatis suæ. ¶ Translate *Id. Tuscul.* 5. *c.* 23. *a med.* Mentem alere cum oblectatione solertiæ, quos suavissimos pastus animorum.

PASTUS, a, um, *pastrinto, cibato, ἐστιαθείς*, qui pastum seu cibum sumpsit: & fere de bestiis dicitur. *Cic. pro Cluent. c.* 25. Bestiis, fama dominante, plerumque ad eum locum, ubi pastæ aliquando sint, revertuntur. *Virg. Ecl.* 5. *v.* 24. pastos boves agere ad flumina. *Id.* 3. *Georg v.* 232. *cornua* Frondibus hirsutis, & cortice pastus acuta. ¶ Cum orcus. more Græco. *Id.* 2. *Æn. v.* 471. coluber multa gramina pastus. *Plin. l.* 9. *c.* 3. Exeunt marinæ belluæ pecori similes ibi io terram, pastæque radices frutecum remeant. ¶ Item comestus, in cibo sumptus, *mangiato. Ovid.* 3. *Amor. el.* 5. *v.* 17. lente revocatas ruminat herbas, Atque iterum pasto pascitur ante cibo. ¶ Translate *Cic. pro Cluent. c.* 56. *a med.* Quæstu judiciario pastus. *Sil. l.* 13. *v.* 582. Et Mœror pastus Fletu, & sine sanguine Pallor. *& lib.* 14. *v.* 422. Ignes pasti bitumine. *Stat.* 2. *Achill. v.* 419. Fluvius imbribus assiduis pastus. *pieno, gonfio.*

PATAGIARIUS, ii, m. qui patagis facit. *Festus* in *Patagium*. Apud *Plaut. Aulul.* 3. 5. 35. caponem patagiarii *Turnebo* fuit mercatores, instructoresque patagiorum.

PATAGIATA tunica, cui patagium adsutum est. *Festus* in *Patagium*, & *Plaut. Epid.* 2. 2. 47.

PATAGIUM, ii, n. id, quod in muliebri veste addebatur, ut elavus in virili. *Fest.* Patagium est, quod ad summam tunicam assui solet: quæ & patagiata dicitur, & patagiatii, qui ejusmodi opera faciunt. *Non. c.* 14. *n.* 29. Patagium, aureus clavus, qui pretiosis vestibus immitti solet. *Navius libr.* Pallis, patagiis, crocoque, maristis, &c. ¶ Ad crinium ornatum transferebat *Apul. l.* 2. *Metam.* Uberes crines, leniter cassos, & cervice dependulos, ac deinde per colla dispositos, femurque sinuato patagio residentes, paulisper ad fastum conlobatos, in summum verticem nodus adstringerat.

PATAGUS, i, m. πάταγος, genus morbi, teste *Festo*, ideti, ut putat *Salmas. in Consent.* capitis conquassatio, morbus pestilens, qui nullum sui relinquit indicium præter maculas in corporis partibus: a πατάσσω, pello, quod eo homines subito percussi ac stupefacti moriantur. *Plaut.* quoque *in fragm.* apud *Macrob. l.* 5. *Saturn. c.* 19. hujus vocis meminit: sed ne inde quidem explorati quidquam erui potest.

PATALENA. V. *Patelana.*

PATALIS, is, idem ac patulus, ut *Ber patalis*, qui cornua diversa, & valde expansa habet. *Fest. & Plaut. Truculent.* 2. 2. 22. Ego me turi hamazari mavelim patalem bovem.

PATARA, æ, f. *Patera, Paterea*, Πάταρα, urbs Lyciæ, in ora maris Pamphylii, in colle, Xantho urbi proxima, ad prope ostia Xanthi fluvii. Dicta est a Patara filio Apollinis ex Lycia Xanthi filia, vel ab alio Pataro filio Lapeuotis. Olim clara fuit templo, & oraculo Apollinis, et Delphi. Dicitur Pataræ responsa dedisse sex mensibus hiemalibus, reliquis tex mensibus Delt. Unde Patareus vocatus est. *Serv. in 4. Æn. v.* 143. *Plin. l.* 5. *c.* 27. *& Mela l.* 1. *c.* 15.

PATARÆUS, a, um, Πατρεύς ad Patarum pertinens. *Ovid. Metam. l.* 1. *v.* 515. mihi Delphica tellus, Et Claros, & Tenedos, Patareaque regia servit. *Stat. l.* 1. *Theb. v.* 696. seu te Lyciæ Patareæ oliosis Exareent dumeta jugis.

PATARÉIS, idos, Πατρηΐς, adject. fem. quæ est a Patara. *Avien. in descript. Orb. v.* 684. Qua frons tecta salo Patareidos eminet arcis.

PATAREUS, i, Πατρεύς, nomen Apollinis Patarei. *Horat. l.* 3. *od.* 4. *v.* 62. qui Lyciæ tenet Dumeta, utaliaque silvam Delius, & Patareus Apollo.

PATAVINITAS, atis, f. proprietas, seu ratio sermonis Patavini. Refert *Quintil. l.* 1. *c.* 5. (*al. c.* 9.) *a med. & lib.* 8. *c.* 1. Pollionem in T. Livii historia Patavinitatem deprehendisse; hoc est peculiarem quandam sermonis infectendi rationem, quæ ab ipsius Romæ usu aliquantum discederet.

PATAVINUS, a, um, *Padovano*, od Patavium pertinens, ut Patavinæ tuciæ, *Martial. l.* 14. *epigr.* 143. Patavina volumina, *h. e.* historia T. *Livii, Sidon. carm.* 2. *v.* 189. ¶ *Patavium, cruum*, Patavii incolæ, *Plin. l.* 3. *c.* 16. & *Cic. Phil.* 12. *c.* 4.

PATAVIUM, ii, o. *Padova*, Πατάβιον, orbs Venetiæ, condita ab Antenore, in qua Academia totius Europæ celeberrima, & amplum Clericorum Seminarium. Fuit in Tribu Fabia. *Servius ad Æn.* 1. *v.* 251. putat dictam esse quasi *Padavinum* a Pado vicinitate: vel ἀπὸ τοῦ πάτου, quasi *Patavinus*, quod captato augurio dicitur condita: vel quod avem telo petisse dicitur Antenor, & eo loco condidisse. Alii a palude *Patina*, quæ vicina civitati fuisse dicitur. vel a balneis fugitivis, & aquis Aponi, quæ cum a Germanis valetudinis gratia frequentarentur, eorum linguis sic appellatæ sunt. Ita ea prodiere T. Livius, qui res Romanas scripsit, Paulus J. C. Stella Poeta, Valerius Setinus Flaccus Poeta, qui Argonautica scripsit, Apollonium Rhodium imitatus, Velusius Pocta, qui post Ennium rerum gestarum, P. R. annales confecit, & Alconius Rhetor. *Virg. Æn.* 1. *v.* 251. Hic ille (*Antenor*) urbem Patavi, sedesque locavit Teucrorum. *Senec. de consol. ad Helv. c.* 7. Quid iuvenem enumerare Antenorem Patavit conditorem, & Euxodum io ripa Tiberia, &c? *Plin. l.* 3. *c.* 19. In mediterraneo regionis decimæ, coloniæ Cremonæ, Brixiæ Cenomanorum agro, Venetorum autem Ateste: & oppida Acelum, Patavium, Opitergium, Belunum, Vicetis. *Pomponius Mela l.* 2. *c.* 4. Urbium, quæ procul a mari habitantur, opulentissimæ sunt, ad finistram Patavium Antenoris, Mutina & Bononia, Romanorum coloniæ: ad dextram Capua, &c. *Suetonius in Tiberio. c.* 14. Cum, Illyricum petens, juxta Patavium adisset Geryonis oraculum, sorte tracta, qua monebatur, ut de consultationibus in Aponi fontem talos antea jacteret, &c. Meminit & *Liv. l.* 10. *c.* 2. ibi navalem Patavinorum pugnam narrat.

PATEFACIO, is, eci, actum, a. 3. *aprire, spalancare, dischiudere*, aperio, pateotem facio. *Liv. l.* 2. *c.* 15. Hostibus patius, quam recibus, portas patefacere. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 56. In ea parte oris, qua esculentis & poculentis iter natura patefecit. *Id. Fam.* 13. *ep. penult.* Huic ego aditum ad tuam cognitionem patefacio & munio. *Id.* 1. *Offic. c.* 26. Patefacere aures allentatoribus. *Ovid.* 3. *Met. v.* 104. & presso sulcum patefecit aratro. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fest.* 55. *Hard.* Morientibus operire oculos, rursusque io rogo patefacere. *Laurea Tull.* apud *eund. l.* 31. *c.* 2. Patefacere fontem. *Liv. l.* 28. *c.* 14. *a med. & cap.* 22. *extr.* Patefacere ordines, aciem. *apti-*

aperire, *e allegasti F sedimanza*, *la file*. ¶ Translete ponitur pro declarare, manifeſtare, palam facere. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 6.* Racilius rem patefecit. *Id. Attic. l. 11. ep. 13.* Nequa hoc tempore, nec uerea patefeciſſet odium ſuum in me. *Id. de Amic. c. 26.* Patefacem eorum & illuſtrare. *Id. 6. Fam. ep. 10.* Liberto tuo me totum patefeci. *Id. pro Flacc. c. 2.* Proferre & patefacere aliquid. *Id. pro Mil. c. 37.* Patefacere & proferre. ¶ Pro illuminare, illuſtrare, *Ovid. Met. 9. in fin.* Poſtera tua radiis latum patefecerat orbem. ¶ Secundam ſyllabam produxit aliquando *Lucret.* V. in *Patefio*.

PATEFACTIO, onis, ſ. *aperimento*, ἀνοίξις, apertio, manifeſtatio. *Cic. 2. Fin. c. 2.* Atqui hæc patefactio quaſi rerum opertarum, cum quid quidque ſit, aperitur, definitio eſt.

PATEFACTUS, a, um, *aperto*, ἀνεῳγμένος, apertus. *Virg. 2. Æn. v. 459.* Laxat clauſtra Simon: illos patefactus ad auras Reddit equus, *Propert. l. 1. el. 16. v. 2.* patefacta triumphis janua. *Tibull. l. 1. el. 3. v. 36.* Tellus in longas eſt patefacta vias. ¶ Detectus, depreheníus, *ſcoperto*. *Ovid. Met. 9. v. 314.* junctaſque manus patefacta remittit Diva potens uteri. *Cic. Catil. 3. c. 6. ad fin.* Lentulus patefactus indiciis & confeſſionibus ſuis. *Id. pro Sull. c. 2.* Conjuratio patefacta. ¶ Divulgatus, oſtenſus, manifeſtatus. *Cic. 1. de Divin. c. 39.* Nequa ante philoſophiam patefactam, quæ nuper inventa eſt, hac de re communis vita dubitaret. *Id. pro Sull. c. 16.* Veritatem patefactam coatamınare aliquo mendacio. *Id. 4. Acad. c. 39.* Poteſt fieri, ut patefacta & detecta mutentur.

PATEFIO, is, actus ſum, n. paſſ. auom. *aperiſi*, *manifeſtariſi*, ἀνοίγομαι, aperior, oſtendor, manifeſtor. *Propert. in fin. el. 19. l. 3.* Nec ſenti dominæ patefieri voluiſtis. *Terent. Phorm. 5. 4. 6.* Si hoc celatur, in metu; ſin patefit, in probro ſum. *Lucret. l. 6. v. 998.* facile hinc ratio reddetur, & omnis Cauſa patefiet, quæ ferri pelliciat vim. Ubi ſecundam ſyllab. producit (ut & *lib. 4. v. 345. in patefacit*) eum tamen & ipſe alibi, & alii fere corripiant.

PATELLANA, æ, f. dea frumenti præſes, ut cum folliculi patefcebant, ſpica eairet. *Auguſtin. l. 4. de Civ. Dei*, c. 8. ubi al. leg. *Patelena*: minus recte alii *Pateleua*.

PATELLA, æ, f. *padella*, *tegame*, *o piatta*, *piatello*, λοπάς, diminutivum a *patena*, ſed idem fere ſignificans. Eſt autem vas fictile, aut æreum, cibis tum coquendis, tum menſæ inferendis idoneum. De fictili *Martial. l. 14. epigr. 114.* cujus lemma *Patella Cumana*. Hanc tibi Cumano rubicundam pulvere teſtam, Municipem miſit caſta Sibilla ſuam. Adde *Juvenal. ſat. 6. v. 343.* ¶ De ære *Juvenal. ſat. 10. v. 63.* ex facie toto orbe ſecunda Fiuot urceoli, pelves, ſartago, patellæ. ¶ Cibis coquendis *Martial. l. 5. epigr. 79.* Nigra cauliculus virens petella. *Plin. l. 19. c. 8. ſub fin.* Sinapi pro pulmentario in patellis decoctum. *Id. l. 30. c. 8.* Cicadæ toſtæ in patellis. *Varr.* apud *Priſcian. l. 6. pag. 681.* Multifariam in patellis coquere cæpe. ¶ Inferendis *Juvenal. ſat. 5. v. 85.* Sed tibi dimidm cuoſtrictus cammarus ovo Ponitur, exigua feralis cœna patella. *Martial. l. 13. epigr. 81.* Quamvis lata gerat patella rhombum, Rhombus latior eſt tamen patelle. *Varr.* apud *Non. c. 15. n. 6.* Patella efurienti poſita provocat Neapolitanas piſcinas. ¶ Promiſcue *Horat. l. 1. ep. 5. v. 2.* Nec modica cœnare times olus omne patalla. *Perſ. ſat. 4. v. 17.* Quæ tibi ſumma boni eſt? uncta viaiſſe patella Semper, & aſſiduo curata cuticula ſole. *Ib. v.* laute epulari. metonymia. ¶ Item vas in ſacrorum uſum. *Feſtus*: Patellæ, vaſcula parva ſacris faciendis epta, quæ erant velut capiduiæ quædam. In his apponebantur diis cibi, præſertim penatibus, latibuſque. *Vart.* apud *Non. loc. cit.* Oportet, bonum civem legibus parere, & deos colere, in patellam dare χαρὰν κρέος. *Cic. 6. Verr. c. 21.* Patella grandis eum figillis, ac ſimulacris deorum. *Id. 2. de Fin. c. 7. ad fin.* Reperiemus afotos ita non religioſos, ut edant de patella. *Ovid. 6. Faſt. v. 310.* Fert miſſos Veſtæ pora patella cibos. *Perſ. ſat. 3. v. 26.* cultrixque foci ſecura patella eſt. Adde *Ovid. 2. Faſt. v. 634. Liv. l. 26. c. 36.* & *Val. Max. l. 4. cap. 4. n. 3.* ¶ A ſimilitudine ſic dicitur os rotundum, latumque, molle & cartilaginoſum in genu, ut *Celſ. l. 8. c. 1. ad fin.* & *cap. 21.* docet, *la patella*, ἐπιγονὶς, μύλη. ¶ Item morbus olearum, de quo *Plin. l. 17. c. 24.* Olea, præter vermiculationem, claeum etiam patitur, ſive fungum placet dici, vel patellam. ¶ Denique *Patella* & *Patellana* nomina dearum ſunt. *Arnob. l. 4. pag. 131.* Patellana numen eſt, & Patalla: ex quibus una eſt patefactis, patefaciendis rebus altera præſtituta. *Patelana*, ſeu *Patelena* eadem eſt.

PATELLANA. V. in ſi. vocis præced.

PATELLARIUS, a, um, ad patellam ſpectans. Patellarii dii, ildem ac Lares, ſic vocati, quia non e potu modo in focum, qui Larium ſedet, eliquid ita Veteres defunderent, ſed e cibis quoque in patellam aliquid in focum deferrent, quemadmodum monet vetus Scholiaſtes in illud *Perſii ſat. 3. v. 26.* Cultrixque foci ſecure patella. Ac tangit eum morem quoque *Varro* apud *Non. c. 15. n. 6.* his verbis; Oportet, bonum civem Iegibus parere, & deos colere, in patellam dare χαρὰν κρέος. ἐδαῖ parum carnis. *Plaut. Caſ. a. 1. 46.* Dii me omnes, magni, minutique, & Patellarii faaint, &c.

PATENA, æ, ſ. *piatto*, *tondo largo*, *e piano*, vas latum, & patens: idem quod patine. *Phædr. l. 1. fab. 26. v. 3.* Vulpes ad cœnam dicitur ciconiam Prior invitaſſe, & illi in pateua liquidam Poſuiſſe ſorbitionem. Al. leg. *patena*: quæ varietas eſt etiam in locis *Varron.* apud *Non. c. 15. n. 26.* & *Colum. l. 12. c. 43.* Apud *Veget.* vero *vet veterum. l. 1.* ita legitur *cap. 56.* Patena quæ appellatur, hoc eſt alveus ad hordeum miniſtrandum, fit munda ſemper.

PATENS, entis, *patente*, *aperto*, ἀνεῳγμένος, apertus. Differt a *patulo*, quia *patens* eſt, quod ad tempus patet, ut janua, *patulum*, quod ſemper patet, ut cælum, arbor. Ita *Servius ad Ecl. 1. v. 1.* Sed hæc differentia non obſervatur. *Cic. 1. de Divin. cap. 1.* Cum cælum ex omni parte patens atque apertum intuerentur. *Liv. l. 7. c. 36. a med.* Via patentiore ad hoſtem ducuntur. *Caſ. lib. 7. B. Gall. c. 28.* Hoſtes in foro, ac locis patentioribus conſiterunt. *Hæc. l. 2. ed. 16. v. 1.* in patenti prenſus Ægæo. *Salluſt. in Jug. c. 108.* & *113.* Patentes campi. *Colum. l. 12. c. 6.* Dolium quam patentiſſimi oris locatu in ea parte cellæ, &c. *Cic. pro Quinct. c. 30.* Domus patens & expoſita cupiditati, & v laptantibus.

PATENTER, adverb. ἀνεῳγμένως, aperte. *Cic. 2. de Invent. cap. 23.* Sed patentius, & expeditius recti & non recti quæſtionem continet.

PATEO, es, tui, n. 2. *eſſere*, *o ſtare aperto*, ἀνεῳγέναι, ἀνέῳγμαι, ἅπαμαι, apertus ſum. Poſſit deducere a πετάω, pando, aperio. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 57. ad fin.* Nares ſemper propter neceſſarias utilitates patent. *Virg. 6. Æn. v. 127.* Noctes atque dies patet atri janua Ditis. *Plin. l. 1. ep. 17.* Feneſtræ patent. *Ovid. 2. Met. v. 768.* Concuſſæ patuere fores. *ſi aprirono. Cic. 12. Attic. ep. 12.* Si nobis ir curſus, quem ſperaram, patuit. *Id. de clar. Orat. c. 4.* Ad quos omnis nobis aditus, qui pœne ſolis patuit, obſtructus eſt. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 8.* Ne ſingulari quidem homini unquem no tempore anni feminæ patuerunt. *Liv. l. 27. c. 18. ſub fi.* Jam ne fugæ quidem patebat locus. *Cic. 6. Verr. c. 3.* Omnibus hæc ad viſendum patebant quotidie. ¶ Item expoſitus ſum. *Liv. l. 31. c. 39. a med.* In patentem vulnsri equum, equitemque ſagittas conjicere poterat. *Virg. in Cul. v. 194.* Horrida ſquamoſi volventia membra draconis, Atque reluctantis, crebris, ſordeque patentis, Ictibus oſſa ferit. *Cic. 1. Offic. c. 21. a med.* In philoſophorum vita minus multa patent, quæ fortuna feriat. ¶ Item extendor. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 2.* & *lib. 2. c. 7.* Helvetiorum fines in longitudinem millia paſſuum CXL, in latitudinem CLXXX patebant. *ſi ſtendevano. Plin. l. 12. c. 14.* Schœnus patet, Eraſtotenis ratione, ſtadia XL, hoc eſt paſſuum quinque millibus. ¶ Translate eſt vim magnam habere, ampliæ naturæ eſſe, late pertinere. *Cic. 1. Offic. c. 7. extr.* In quo vitio latiſſimus patet avaritia. *& cap. 26.* & *lib. 1. de Orat. c. 55.* Rerumpubl. adminiſtretio latiſſime patet, ad plurimoſque pertinet. ¶ Item obnoxium, opportunum eſſe. *Cæſ. l. 2. c. 1.* Longis morbis ſenectus, acutis adoleſcentia magis patet. ¶ Item acquiſitu facilem eſſe, permitti, concedi. *Cic. pro Balb. c. 9.* Cuotumsliosum eſt, his prœmiis, & his honoribus excluſos eſſe fideliſſimos ſocios, quæ pateant ſtipendiariis, peteant hoſtibus, pateant ſæpe ſervis. *Nep. in Attic. c. 6.* Honores non patiit, eum ei paterent propter vel gratiam, vel dignitatem. ¶ Patere etiam dicantur, quæ in poteſtate ſunt. *Cic. Fam. 6. ep. 10.* Ut intelligant, nmnia Ciceronis patem Trebiano. *Salluſt. in Catil. c. 10.* Populi ei ſubacti, Corthago intsriit, cuncta maria terræque patebant. *Cic. Fam. 13. ep. 29.* Res familiaris Capitonis præſto ſuit, & patuit & temporibus, & fortunæ meæ. *Plin. l. 5. ep. 19. ſub fin.* Rogo, ſcribas tuis, ut illi villa & domus pateat. ¶ Item qui alii ſe præbent in re turpi. *Ovid. 14. Met. v. 133.* & *lib. 1. de ar. am. v. 362.* & *Anth. Priap. carm. 83.* ¶ Et etiam *patere* conſtare, notum fieri, manifeſtum eſſe, *eſſer chiaro*, *manifeſto*, *conoſcerſi*, *apparire*. *Plaut. Capt. 3. 3. 9.* Operta quæ furre, aparta ſunt: patent præſtigiæ. *Cic. 1. de Orat. c. 6. ad fin.* Cum illa pateant, in promptuque ſint omnibue, neque ea interpretatione mea aut ornatius explicari, aut planius caprimi poſſint. *Ovid. 4. Faſt. v. 17.* Senſimot, & ſubito cauſæ patuere dierum. *Horat. l. 2. ſat. 4. v. 45.* Piſcibus atque avibus quæ notnre & forst ætas, Ante meum nulli patuit quæſita palatum. ¶ Sæpe hac notione uſurpatur impeſonalites. *Cic. 1. Tuſcul. c. 23.* Cum pateat, æternum id eſſe, quod ſe ipſum movet. *Id. pro Mil. c. 6.* Quid porro quærendum eſt? factum ne ſit? at conſtat. a quo? at patet. ¶ Habet locum in rationibus. *Cic. Phil. 2. c. 37.* Ubi eſt ſeptirs millies feſtertium, quod in tabulis, quæ ſunt ad Opis, patebat? *Id. pro Roſc. Com. c. 2.* Non habere ſe hoc nomen in codice accepti & expenſi relatum, confitetur: ſed in adverſaria patere, contendit. ¶ Quid ſit, *mundum patere*, V. in *Mundus*.

PATER, tris, m. *padre*, *genitore*, πατὴρ, parens, genitor: a Græca voce allata. *Terent. Adelph. 5. 7. 3.* Hem pater mi, tu hic eras? *De.* tuus hercle vero & animo & uotum pater. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 16.* Si tibi uatura non dedit, ut patre certo uaſcerem. *Liv. lib. 4. c. 3. a med.* Servius Tullius captiva Corniculano uotus, patre nullo, matre ſerva. *h. 2.* obſcuro genere. *Claudian. de IV. conſul. Honor. v. 293.* gerere patrem. *fare*, *o portarſi da padre*. ¶ Aliquando latius patet, & dicitur de avis, patruis, aliiſque, qui temporibus avorum vixerunt. uom altra id tempus *majores* fere dicuntur. *Plin. l. 7. c. 13.* Q. Metellus Macedonicus cum ſex liberos reliqueret, undecim nepotre reliquit, nurus vero, genereſque, & omues, qui ſe patris appellations ſalutarent, eiginti ſeptem. *Cic. in Orat. c. 5.* M. Antonius, cui vel primas eloquentiæ patrum noſtrorum tribuebat ætas. *Id. 3. Offic. c. 11.* Male qui peregranos urbibus nti prohibent, ut Pennus apud patres noſtros, Paplus nuper. *Id. 1. de Orat. c. 40.* Quod uſu, memoria patrum, venit, ut, &c. *Id. in Divin. Verr. c. 22.* Cujus conſuetudinis patres majoreſque noſtros non pœnitebat. ¶ *Patres*, h. e. parentes, *peter* & mater ſimul, *i genitori*: habetur in quatuor Inſcriptionib. apud *Gruter. pag. 656. n. 2.* 692. *n. 1.* 704. *n. 1.* & 707. *n. 5.* & *Ovid.* de Pyramo & Thisbe *Metam. 4. v. 60.* tædæ quoque jure coiſſent: Sed vetuere patres. ¶ Sæpe nomen eſt reverentiæ. Unde quos Romulus centum Senatores delegit, qui in republica adminiſtranda ſibi conſilio adeſſent, *patres* dicti, eorumque progenies *patricii*, ut *Liv. exer. c. 8. l. 1.* narrat: idque tum honoris cauſa; tum quia ſic conſulere civibus, ſicut pa-

tres filiis, debebant. Hinc celebre illud diſcrimen, *Patrum*, & *plebis* apud *Liv.* paſſim, *Tacit. Hiſt. &c.* V. *Conſcriptus*. Neque Senatoribus ſolum, ſed aliis etiamſi reverendiſque viris *patris* nomen detur. *Virg.* 9. *Æn.* v. 449. imperiumque pater Romanus habebit. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. v. 126. non noſti, quid petet, inquit, Chryſippus dicat. *Plaut. Rud.* 1. 2. 15. Pater ſalveto, amboque adeo. ¶ Item paterni affectus. *Claudian. de* III. *Conſul. Honor. verſ.* 157. *ſtudue* mente patrem: creſcentes diligе fetus. ¶ Et paternæ ſimilitudinis. *Id. de* IV. *Conſul. Honor.* v. 517. Quantus in ore patet radiat! ¶ Item religionis. tribuitur enim diis tum majorum, tum minorum gentium. Hinc *Pater* apud Poetas paſſim Jupiter. *Virg.* 1. *Georg.* v. 328. Ipſe pater, media nimborum in nocte, coruſca Fulmina moliitur dextra. *Id.* 3. *Æn.* v. 35. Gradivumque patrem, Geticis qui præſidet arcis. *Liv. l.* 2. *c.* 12. a *med.* Tiberine peter, te ſancta precor. *Propert. l.* 4. *el.* 3. v. 47. cum pater altas Africus in glaciem frigora necſit aquas. *Val. Flacc. l.* 8. v. 70. Somne pater. *Petron. in Satyr. c.* 120. Ditis pater. *Virg. Æn.* 8. v. 454. Lemuius pater. *b. c.* Vulcanus. *Id.* 2. *Georg.* v. 7. Huc, pater o Lenæe, veni. *Lucan. l.* 4. *c.* 3. Omnem deum nectſſe eſt inter ſolemnes ritus patrem nuncupari: quod Luciliue in deorum concilio irridet: Ut nemo ſit noſtrum, quin pater optimu' divum. Ut Neptunu' pater, Liber, Saturnu' pater, Mars, Janu', Quirinu' pater nomen dicatur ad unum. ¶ Speciatim illi divi dicuntur *patres*, qui effectores, genitores, conditoreſque rerum habentur, ut Jupiter, Neptunus, Bacchus: ille qui eſt *deorum pater* apud *Virg.* 1. *Æn.* v. 60. Neptunus, qui dicitur ab *eod.* 4. *Georg.* v. 382. *pater rerum*. Bacchus, quem, ut ait *Auguſt. l.* 7. *de Civ. Dei*, *c.* 21. liquidis feminibus, ac par hoc & liquoribus fructuum, & feminibus animalium præfecerunt. Sic *Calum. l.* 10. v. 200. pater æquoreus. *b. e* Oceanus. *Lucret. l.* 1. v. 250. Poſtremo pereunt imbres, ubi eos pater æther In gremium matris terrai præcipitavit. Sic ab *eod. l.* 3. v. 9. *pater* dicitur Epicurus novæ Philoſophiæ & ſectæ auctor & conditor. *& Petron. in Satyr. cap.* 132. Ipſe pater veri doctus Epicurus in arta. Sic Æneas ſæpe *pater* dicitur a *Virgil.* quia primus auctor, & parens Romanæ gentis. *& Ennius* apud *Non. c.* 4. *n.* 385. Te nunc ſancte precor Venus, & genetrix patri' noſtri. ¶ *Pater patriæ* eſt honorificentiſſima appellatio ejus, qui belli, aut pacis actibus patriam ſervaverit, aut inſigniter auxerit. Ita ſalutatus eſt Cicero, deteſtæ Catilinæ conjuratione, poſtea C. Julius Cæſar, Octavianus Auguſtus, aliique deinceps Imperatores, pauci ob merita, plerique adulationis. ¶ *Paterfamilias*, & *peterfamilia* (quod & diviſim ſcribitur) eſt familiæ caput, herus, dominus. V. *Materfamilias. Paul. Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 195. Pater familias appellatur, qui in domo dominium habet: reſteque hoc nomine appellatur, quamvis filium non habeat. non anim ſolam perſonem ejus, ſed & jus demonſtramus. Denique & pupillum patrem familiæ appellamus: & cum pater familias moritur, quotquot capita ei ſubjecte fuerunt, ſingulas familias incipiunt habere. ſinguli enim patrum familiarum nomeo ſubeunt. idemque aveniet in eo, qui amancipatus eſt. Hæc *Paulus*. ¶ Sæpe reſertur ad curam rei familiaris. *Cic. pro Quinc. c.* 3. C. Quintius fuit P. Quotii hujus freter, ſane ceterarum rerum paterfamilias & prudens, & attentus. *economo. Id. in fragm.* apud *Non. c.* 9. *n.* 5. Bono petrisfamilias colendi, ædificandi, rationcinandi quidam uſus opus eſt. *Nep. in Attic. c.* 4. Cum rei familiari tantum uperæ daret, quantum non indiligens deberet paterfamilias. *& cap.* 13. Neque vero minus ille vir, bonus paterfamiliæ habitus eſt, quam civis. nam cum eſſet pecunioſus, nemo illo minus fuit emax, minus ædificator. *Senec. 4. de benef. c.* 27. *ad fin.* Malus paterfamilias habebatur, qui negotiorum geſtorum damnato patrimonii ſui curam mandaverit. *Cato R. R. c.* 2 ejus officia percenſet. ¶ Interdum ponitur pro ſimplici plebejo, & rudi homine. *Cic. t. de Orat. c.* 19. De hoc uno minima aſt facile præcipere, non mihi modo, qui ſicut unus paterfamilias his de rebus loquor, ſed atiam ipſi Roſcio. *& cap.* 34. *in fin.* Effudi vobis omnia, quæ ſentiabelo: quæ fortaſſe, quemcumque patremfamilias artipuſſetis ea aliquo circulo, eadem vobis percuntantibus reſpondiſſet. Hue pertinere videtur & illud *Cæſar. l. c. B. Civ. cap. ult.* Quibus rebus acciдit, ut pauci milites, patreſque familiæ, qui aut gratia, aut miſericordia valerent, aut naves adnare poſſent, recepti, in Siciliam incolames pervenirent. ¶ De altera forma, præter *Cæſar.* modo allatum, *Liv. l.* 1. *c.* 45. Bos in Sabinis nate cuidam patrifamiliæ. *Senec. epiſt.* 47. a *med.* Dominum, patremfamiliæ appellaverunt; ſervos, familieres. Adde *Auctor. dial. de Oratorib. c.* 21. *Varron.* Bentum, & *Graccham* apud *Chariſ. l.* 1. *pag.* 83. *Pariſch.* & *Feſt.* in *Familia*. ¶ In plor. num. *Cic. pro Rabir. Amer. c.* 15. Patreſamilias, qui liberos habent, &c. *Id.* 5. *Verr. c.* 79. & *pro Roſc. Amer. c.* 16. & *Liv. l.* 5. *c.* 51. *in fin.* Patribosfamilies, viris bonis, etque honeſtis. *Senec. in Colig. c.* 26. *extr.* Patresfamiliarum notos ſubjiciebet. Adde *Sueton.* apud *Varron. l.* 7. *de L. L. c.* 38. *ad fin.* ¶ *Pater patratus*. V. *Patratus*. ¶ De beſtiis *Ovid. t. de ar. am. v.* 522. virque, paterque gregis. *b. e.* hireue. *Petron. in Satyr. c.* 133. *ſub fin.* tuas hircue pecoris pater ibit ad aras. Adde *Calum. c. pænult. l.* 6. ¶ Facete *Catull. carm.* 21. *de valde pangere*. Aureli, peter eſuritionum, Non harum modo, ſed quot aut ſuerunt, Aut ſunt, aut alia erunt in annis. ¶ Contra *pater cœnæ* dicitur ab *Horat.* qui cœnam præbet, convivator, *lib.* 1. *ſat.* 8. v. 7.

PATERA, æ, f. πατάνη, *coppa*, πατήρ, poculi genus planum ac patens, ut *Macrob. l.* 5. *Saturn. c.* 21. docat, cujus uſus etiam in ſacris plurimus. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 16. In poculis erant pateræ, eo quod pateant, Latine ita dictæ. Hiſce etiam nunc in publico convivio, antiquitatis retinendæ cauſa, cum magiſtri ſiunt, potio circumfertur: & in ſacrificando diis hoc poculo magiſtratus dat deo viaum. *Cic. de clar. Orator. c.* 11. Themiſtocles ajunt, cum tauram immolaviſſet, excepiſſe ſanguinem paterâ, & eo poto, mortuum concidiſſe. *Virg.* 1. *Æn.* v. 732. gravem gemmis auroque popoſcit, Implevitque mem pateram. *Ovid. Metam. 9.* v. 160. Vinaque marmoreas patera fundebat in aras. *Horat. l.* 1. *ſat. 6.* v. 118. Cœne miniſtratur pueris tribus, & lapis albus Pocula cum cyatho duo ſuſtinet: adſtat echinus Vilis, cum patere guttus, Campane ſupellex. *Plin. l.* 33. *c.* 12. Fabricius bellicoſos Imperatores plus quam peterem & ſalinum ex argento habere vetabat.

PATERCULUS. V. *Velleius*.

PATERFAMILIAS. V. in *Pater*.

PATERNITAS, atis, f. conditio, & affectus patris. *Auguſtin. ep.* 232. Epiſcopali paternitate Eccleſiæ providere.

PATERNUS, a, um, *del padre, paterno, de padre*, πατρῖος, πατρικὸς, πάτριος, ad patrem pertinens, patrius. *Cic.* 13. *Phil. c.* 17. Paucis diebus in domum, & in hortos paternos immigrabit. *Id. pro Cal. c.* 14. Bono paterna & avita. *Horat. l.* 1. *ep.* 15. v. 26. rebus materne atque paternis Fortiter abſumptis. *Virg.* 3. *Æn.* v. 122. pulſum regnis ceſſiſſe patemis Idomenea ducem. *& lib.* 10. v. 215. Cui genus a proavis ingens, clarumque paternæ Nomen erat virtutis. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 25. Huic paternum heſpitium cum Pompejo intercedabat. *b. c.* a petre initum. *Nep. in Annib. c.* 1. Hic velut hereditate militiam odium paternum erga Romanos ſic confirmavit, ut, &c. *b. c.* quo pater ſuus Romanos oderat. *Ovid. 9. Met.* v. 273. neque adhuc Stheneleius ires Solveret Eurytheus: odiumque in prole paternum Exercabat atrox. *b. c.* quo pmiis patrem oderat. *Terent. Heaut.* 5. 2. 38. Matres omnes filiæ in peccato adjutrices, auailio in paterna injurie ſolent eſſe. *b. c.* qua filii patres afficiunt. *Ovid. Met.* 2. v. 126. monitis parere paternis. *Horat. l.* 2. *od.* 2. v. 5. Vivet extento Procoſejus ævo Notus in fretres animi paterni. *Terent. Adelph.* 3. 4. 3. Ea illan' familia tam illiberale facinus eſt ortum? o Æſchine, poi haud patrieum illue dediſti. ¶ De Virgine peterna *Statii* V. in *Patrous*. ¶ *Paternus caſus*, qui & *paternus*, apud Grammaticos eſt genitivus, quia per aum pater demonſtratur, ut ait *Priſcian. l.* 5. *pag.* 670. ¶ Item ad patriam pertinens. *Horat. l. c. ad.* 20. v. 5. Care Mæcenas eques, ut paterni Fluminis ripæ, &c. *Ovid. Herod. ep.* 13. v. 100. Non ait, quæ peoperes, terra paterni ibi. ¶ De beſtiis. *Colum. l.* 6. *c.* 37. Ubi aſina & onagm notue admittitur equæ, quidquid ea eo provenit, paternam formam refert. Adde *lib.* 7. *c.* 2. *ad fin.*

PATESCO, is, n. 3. *aprirſi, ανοίγομαι*, patens fio, aperior. *Virg.* 2. *Æn. verſ.* 483. Apparet domne intus, & atria longe pateſcunt. *& lib.* 3. v. 530. Crebreſcunt optatæ auræ, portuſque pateſcit Jam propior. *Plin. l.* 22. *c.* 22. *ſub fin.* Si ſerpens pateſcentem fungum adhalaverit. ¶ Item extendor, peteo, *ſtendersi, allargarſi*. *Liv. l.* 21. *c.* 4. Via intereſt peranguſta, deinde paulo latior pateſcit campus. *c' allarga, c' eſtende*. *& Tacit. 4. Hiſt. c.* 78. Neque enim poterat pateſcere acies, impedientibus tentoriis farcinisque. *Id. de German. c.* 30. Non ita affuſis ac palaſtribus locis, ut ceteræ civitates, in quas Germania pateſcit. *& 2. Ann. c.* 61. *extr.* Syene clauſtra olim R. Imperii, quod nunc rubrum ad mare pateſcit. *c' eſtende ſino al mare. & Lin. lib.* 32. *c.* 27. Creſcentibus jam provinciis, & latius pateſcente imperio. ¶ Translam eſt apparere, oſtendi, manifeſtum fieri. *Virg.* 2. *Æn.* v. 309. Tum vero manifeſta fides, Danaumque pateſcunt Inſidiæ. *Cic.* 14. *Phil. c.* 6. Quæ res pateſcit, P. C. ſed ſuo tempore totius hujus ſceleris foes aperietur. *β ſcuoprt, β ſa manifeſta*. Al. aliter leg. *Plin. l.* 6. *cap.* 23. *extra med.* Nec pigebit totum curſum exponere, nunc primum certa notitia pateſcente. ¶ Legitur & *pariſin. Seneč. epiſt.* 94. *a med.* Fulgores cæli patiſcentis. *b. e.* chaſmata. Al. leg. *fatiſcentis*.

PATETÆ, arum, πατῆτες, genus caryotarum: a πατέω, calco. nam ut ait *Plin. l.* 13. *c.* 4. *ad fin.* nimio liquore abundant, rumpitque ſe pomi ipſius, etiam in ſue matre, ebrietas, calcatis ſimilis.

PATHETICE, adverb. affectus adhibeado, ſeu permovendo. *Macrob. Saturn. l.* 4. *c.* 6. Utramque Virgilius bene pathetice tractavit.

PATHETICUS, a, um, πάθητικὸς, qui conflat affectibus, *at* Pathetica oratio, quæ ad indignationem, ad miſericordiam, & ceteros animi motus dirigitur, apud *Macrob. l.* 4. *Saturn. c.* 2. 5. *& 6.*

PATHICUS, a, um, qui muliebria patitur, a πάθω, a. 2. *inf. act.* verbi πάσχω, patior. Nonnullis placet *paticus* ſine aſpiratione, & deducunt a Latino *patior. Juvenal. ſat.* 2. v. 99. Ille tenet ſpeculum paſtuci geſtamen Othonis. ¶ Per translationem dicitur de rebus inanimatis, pro laſcivo, vel obſceno. *Martial. l.* 12. *epigr.* 97. Muſci pathiciſſimos libellos.

PATIBILIS, le, *ſopportabile*, quem pati poſſumus, tolerebilis. *Cic.* 4. *Tuſcul. cap.* 23. Contemnandæ res ſunt humanæ: negligenda mors: patibiles & dolores, & labores putradi. ¶ Item qui pati poteſt, *paſſibile*, παθητικὸς. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 12. Cum omne animal patibilem naturam habeat. ¶ Imm qui patitur. *Lactant. l.* 2. *c.* 9. *a med.* Ignis quaſi maſculinum elementum eſt, aqua quaſi femininum: alterum activum, alterum patibile. *paſſivo*.

PATIBULATUS, a, um, petibulum, ſen furcam ferens, patibulo affixus. *Plaut. Moſtell.* 1. *t.* 53. Ita te forabunt patibulatum par vias ſimulis. *Apul. l.* 4. *Met.* Grandi clevo manum ducis noſtrè ad noſtri tabulam offigit, & certtabili neau patibulatum relinquens, &c. Al. leg. *patibulum*, adjective, h. e. patibulo affixum. quo ſenſu addunt illud *Plauti to fragm.* apud *Non. c.* 3. *n.* 183. Patibulus ferar per urbem, deinde affiger cruci. Sed hic quoque locus incertam lectionem habet.

PATIBULUM, i, n. *patibolo, forca, croce*, σκαφὶς, proprie idem eſt ac furca, quo nomine intelligitur rectus ſtipes, ſed cum duobus cornibus,

nibas, qui Græcæ litteræ Y figuram refert. Differt a cruce. Nam crux litteræ T ſimilis erat. Veteres pro inſtrumento ſupplicii uſi ſunt. Facinoroſi inter cornua patibuli cervicem interſerebantur, eorumque manus cornibus, ſive ramis alligabantur: exinde ſic geſtantes furcam, ſive patibulum, a pœne ſequente carnifice, vel conſervis cædebantur virgis. *Plaut. Mil.* 2. 4. 7. Credo tibi eſſe eundum actutum extra portam, diſpeſſis manibus patibulum aum habebie. *Tacit. l.* 14. *Ann. c.* 33. *corr.* Sed cædes, patibula, igneo, cruces, tanquam reddituri ſupplicium, ac prærepta interim ultione, feſtinabant. *Sallaſt. in fragm.* 4. *Hiſt.* apud *Non. c.* 4. *n.* 355. Patibulo eminens affligebatur. Quo loco *pattbulum* pro ipſa aruce videtur uſurpari. V. *Salmaſ.* & *Lipſ. de Cruc.* ¶ Patibulum item uſurpatum reperitur pro ſera lignea, qua oſtia claudantur, teſte *Non. loc. cit.* qui caaſam nominis affert, quod hoc ligno remoto valvæ pateant. *Tittinn. ibid.* Si quiſquam hodie præter hanc poſticum noſtrum pepulerit, patibulo hoc ei caput defringam. ¶ Eſt præterea patibulum lignum quoddam curvum, vel duo ligna tranſverſim alligata, quibus agricolæ vitium ramos aurvant, quo fecundiores ſint. *Plin. l.* 17. *c.* 23. *ad fin.* Novarienſis agricola trebuam turba non contentus, impoſitis etiammum patibulis palmites circumvolvit. ¶ Io illo *Catan. de R. R. c.* 26. *& 68.* Vindemia facta, vaſa torcala, corbulas ficinas, funes, patibula, fibulas, jubeto ſuo quidquid loco condi. *Turneb. l.* 6. *Adverſar. c.* 23. *corr.* intelligit binas ſcalas uno axiculo conjunctas in ſummo, quæ divaricatæ aſam præbent ſcandendi ad ſummas vites in vindemia. *Auſon. Pompa de inſtrum. funds, c.* 11. *ad fin.* dixit, aſſe ſuſtes validiores, quorum uſus in torcolari ad aliquid moliendum, reuniendum, aut ferendum. Sireiliter exponit locum *Tittmanni* allatum: qua in re cum *Non.* annoverit, qui ſeram eſſa aum ajax, veſtem ipſe quoque intelligit. nam Veterum ſeca veſtie, ſeu ſuſtie fuit.

PATIBULUS, li, m. patibulum. *Varr.* apud *Non. cap.* 3. *num.* 183. Deligata ad patibulos. ¶ Item adjective patibulum ferens. V. *Petibulatus.*

PATIENS, entis, com. geu. *paziente*, ſerene, tolerans. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 75. In quo ego nimium patiens & leutus exiſtimor. *Plin. l.* 5. *ep.* 6. *ante med.* Medios ille agros ſecat, navium patiens. *navigabile. Cic. ad Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 14. Meæ quoque litteræ ie patientiorem lenioremque fecerunt. *Id. pro Leg. c.* 8. Ut ne offendam euas patientiſſimæ auceo. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fell.* 76. Patiens vatuſtatis. *b. c.* dia durana. *Virg.* 2. *Georg. v.* 223. Tellus patiens vomerie. *b. c.* quæ facile vomere proſcinditur. *& verſ.* 472. *& lib.* 9. *Æn. v.* 607. Et patiens operam, aoiquoqua aſſueta juventus. *tollevante dello forzo.* Sic *Stat.* 10. *Theb. v.* 356. quamvie patientior artue Ille, nec ubruptis adeo lacrymabilio *annis. più robuſto nelle membra.* & *Caſ. l.* 3. *B. Civ. cap.* 96. Miſerimo & patientiſſimo acercitui Cæſarie lexaciam objiciebant. *Sueton. in Caſ. c.* 61. Equua patiens ſeſſoris. *Virg.* 7. *Æn. v.* 490. Cervus manum patiene. *che ſi laſcia toccare, manſueto.* & *lib.* 10. *v.* 610. animua ferox patienſque periculi. *Horat. l.* 1. *od.* 2. *v.* 43. patiens vocari Cæſaris altor. *b.* 1. volens, amans, gaudens. *Cic. de clar. Orat. c.* 76. Habent ordinem, & quaſdam arrara in dicendo non patientes vine. *che non permettono.* ¶ Duna & reſiſtens. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 15. *v.* 31. Ergo, cum ſilices, cum dens patientis aratri Deperiant ævo, carmina morte carent. *Propert. l.* 1. *el.* 16. *v.* 29. Sit licet & ſaxo patientior illa Sicano: Sit licet & ferro dutior, & chalybe.

PATIENTER, adverb. *pazientemente*, πατιπαῶς, patienti animo, toleranter, conſtantec, fortiter. *Cic. de Amic. c.* 25. Alterum patienter accipera, non repugnanter. *Id. Phil.* 11. *c.* 3. Quæ tuliſſe illum fortiter & patienter ferunt. *Id. l.* 1. *Fam. ep.* 8. *a med.* Si quidem hominee patientius eorum potentiam ſarre potuerint. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 15. Patienter & æquo animo ferre difficultates. *Horat. l.* 1. *ep.* 17. *verſ.* 14. Si pranderet olus patienter, regibus uti Nollet Ariſtippus. *Valer. Max. lib.* 4. *c.* 3. *num.* 12. Ita patientiſſime Cato tolerevit.

PATIENTIA, æ, f. *pazienza, ſofferenza, ὑπομονή*, tolerantia. *Cic. a. de Invent. c.* 54. Patientia eſt honeſtatie, aut utilitatis cauſa rerum arduarum ac difficiliare voluntaria ac diuturna perpeſſio. *Id.* 2. *Catil. c.* 10. Habes, abi oſtentee illam præclaram tuam patientiam famie & frigoric. *Id.* 1. *Offic. c.* 34. Adolefcentia u libidinibus arcenda eſt, exercendaque iu labora patientiaque & animi & corporis. *Id. Agror.* 2. *c.* 7. Patienter alicujus tentare. *Id. Catil.* 1. *cap.* 2. Abuti patientia. *Sueton. in Tiber. c.* 24. Rumpere patientiam. *Cic. pro Ligar. c.* 9. Quæ fuit unquam in ullo homine tanta conſtantia? conſtantiam dico? neſcio an malius patientiam poſſem dicera. *Tibull. l.* 3. *el.* 2. *v.* 5. Non ego firmua in hoc: non hæc patientia noſtro Ingenio. frengit fortia corda dolor. *Tacit. in Agric. cap.* 16. Britanniam uno prælio veteri patientiæ reſtitoit. *all'antico ſoggezione e ſervitù.* Al. leg. *parentia*, aut *parientia*. ¶ Interdum in malam partem accipitur pro nimia tolerantia, ſeu ſtupiditate. *Plin. l.* 6. *ep.* 31. Maritum non ſine aliqua repreheníone patientiæ amor uxoris retardabat. *Portur Latro* apud *Senec. lib.* 2. *controv.* 15. Ne quis in me aut nimiam patientiam, aut nimium ſtuporem arguat. ¶ de mollitie in re turpi. *Petron. in Satyr. cap.* 9. *&* 25. *Cic.* 7. *Verr. c.* 13. *& Senec. l.* 1. *quæſt. nat. cap.* 16. *& de vita beata c.* 13. *a med.*

PATINA, æ, f. τηγανὶς, λοπὰς, vaſis genus, quo utebantur ad condiendos, & coquendos piſces, & alia. A *patulo*, ſeu *patre* ducit *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 25. *ſub fin.* Alii a πατάνη, quod idem ferme ſignificat. Vulgo confundunt cum lance, & definunt vaſie genus, quo dapes elixæ, & jurulentæ in menſam feruntur. Atqui lanx Græca eſt πίναξ, patina vero λοπὰς, deinde lanctbus & cibi ſimplices apponebantur, ut carnes aſſæ, fructus, & ſimilia, patinis vero id factum nuſquam legas, ut bene adverſus *Guidachium* obſervat *Scaliger*, ſed lis, ad condiendos, coquendoſque piſces, & alia utebantur. Itaque at Ἀττικίζῃ, ita patinæ quoque operculum habebant. *Plaut. Pſeud.* 3. 2. 51. Ubi patinæ ſervent, omnes aperio. Adde proverb. apud *Hieronym.* Dignum patella aperculum. Nam patella eſt diminut. a *patina*. V. *Operculum. Plin. l.* 23. *c.* 2. *extr. de face ſepe:* Decoquitur in patinio cum ſale & adipe. *Id. l.* 34. *cap.* 11. Et ſquama, & floe æris aruntur in patiois fictilibus, aut æreis. *Id. ſub fin. lib.* 22. Orobanche aſtur & pec ſa, & in patinie. *b. c.* & cruda, & coſta. *Cic. Attic. l.* 4. *epiſt.* 8. Multa me in epiſtola tua delectarunt, ſed nihil magis, quam patina tyrotarichi. *Terent. Eun.* 4. 7. 46. Jamdudum animus eſt in patinis. *b. c.* eonam cogitat. ¶ In reenſie quoque patinarum uſus fuit. *Horat. l.* 2. *ſat. vlt. v.* 43. Affectur ſquillas inter murena natantes In patina porrecta. *Plaut. Mil.* 3. 1. 163. Nunquam dicunt, quamquam appoſitum aſt areplitur: Jube illud demi: tolle hanc patinam: remova pernam. Poſſunt tamen hæa metonymice intelligi.

PATINARIUS, a, um, ad patinas pertinens. *Sueton. in Vitell. c. ult.* Aliie incendiariam, & patinarium vociferantibue. *b.* 1. guloſum, helionem. *Plaut. Aſin.* 1. 3. 27. Piſce recens, is habet ſuccum, is ſuavitatem: eum quovis pacto condiae, vel patinarium, vel aſſum. *leſſo, o in guazzetto*, in patina ex jure coctum. *Id. Men.* 1. 2. 25. Cecealee cœnas dat: ita menſas exſtruit, tantæ ſtruices concinnat patinarias. *b. c.* quaſi ſtrues ciborum in patinis coctorum. ¶ Patinacla via memoratur a P. *Victor. de regionib. Urb. R.* inter vias Romam ferentes. Sed ignoratur & locus & cauſa nomiſio.

PATIO, is, n. 3. pro *patior* apud Veteres. *Cic.* 3. *de Legib. cap.* 4. Rem populam docento: docerı a Magiſtratibus privatiſque patiunto. *Nævius* apud *Dionied. l.* 1. *pag.* 395. *Parſch.* Populue patitur: tu patiae modo.

PATIOR, terie, paſſus ſum, dep. 3. *patire, ſoffrire, callerare, ſopportare, ταλαιπωρῶ*, fero, ſuſtineo, ſubeo, perpetior: cui contra reſpondet *facio, ago*: a ποιῶ, 2. 2. verbi allati. *Cic. de Univ. c.* 6. Muodus ſe ipſa conſumptione & ſenio alabat ſal, aum ipſe per ſe, & a ſe & pateretur, & faceret omnia. *Liv. l.* 2. *c.* 12. Et facere, & pati fortia, Romanam eſt. *Horat. l.* 3. *od.* 24. *v.* 42. pauperies jubet Quidvis & facere, & pati. *Quintil. l.* 6. *c.* 2. *a med.* Mrtum duplicere intalligi volu, quam patimur, & quem facimus. *Ovid.* 1. *Triſt. el.* 2. *v.* 42. Ne reihi mors reifero hio patrenda furet. *Liv. l.* 21. *c.* 13. *extr.* Hæc patienda cenſeo potiue, quam trucidaci empora veſtra, &c. *Salluſt. in Jug. c.* 15. Pati omnia ſæva. *Cic. in fin. Phil.* 6. ſervitutem. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 18. tolerantec dolore. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 58. fortiter malum. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. cap.* 30. graviſſimum ſupplicium. *Virg.* 2. *Æn. v.* 638. coſſilium. *& lib.* 1. *v.* 223. eatrema. *Quintil. l.* 1. *c.* 1. (*al.* 2.) laborem. *Id. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* incummodum. *Juſtin. l.* 18. *c.* 2. bellum ab aliquo. *& lib.* 37. *c.* 2. inſidiæ alicujus. *Ovid. in Ibin, v.* 617. famem. *Id.* 10. *Met. v.* 627. necem indignam. *& lib.* 1. *v.* 243. pœnas. *Horat. l.* 3. *od.* 2. *v.* 1. pauperiem. *Cell. l.* 17. *c.* 12. quartanam. *Liv. l.* 2. *in proœm.* Nec vitia noſtra, nec remedia pati poſſumus. *Plin. l.* 17. *cap.* 10. Semina fruticaatia falcem pati conſueſcere. *Colum. l.* 2. *c.* 10. *ante med.* Faba nec macrum, nec nebuloſum locum patitur. ¶ Abſolute *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 7. Dolue triſtie res eſt, aſpera, amara, inimica naturæ, ad patiandum tolerandumque difficilis. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 8. *v.* 75. patiendi uſum colligere. ¶ Verba quæ habent naturam patiendi, *Quinctiano l.* 1. *c.* 6. (*al.* 10.) ſunt, quæ *paſſiva* dicantur vulgo a Grammaticis. ¶ *Pati*, in re turpi, *Salluſt. in Catil. c.* 13. *Petron. in Sat. c.* 25. *&* 140. *Senec. l.* 1. *quæſt. nat. c.* 16. *Juſtin. l.* 9. *c.* 6. *Plaut. Capt.* 4. 2. 87. &c. ¶ Acquieſcere, ſe accommodara, non repugnare. *Terent. Andr.* 1. 1. 35. Sic vita erat: facile omnes perferre ac pati, cum quibus erat cumque una. *l'urg.* 10. *Æn. v.* 866. juſſa aliana pati. *Liv. l.* 4. *c.* 18. longumquam militiam. *Id. in præfat. l.* 1. ireperium alicujus. *Nep. in Epamen. c.* 1. Macedones aum ſibi anteponi, indigna ferebant, neque tamen non patiebantur. ¶ Cum infinito *Virg. Æn. v.* 576. Si viſurus eum vivo, & venturus in anum, Vitom oro: patiar quemvio durara laborere. ¶ Interdum ponitur pro degere, ducare, vivere, malam fortunam ferendo. *Virg. Ecl.* 10. *v.* 53. Certum eſt io ſilvio inter ſpeliza ferarum Malle pati. *Senec. in Thyeſt. v.* 470. Immane regnam aſt, poſſe ſine tegno pati. *Lucan. l.* 5. *v.* 313. diſce ſine armie poſſe pati. ¶ *Pati ævum, ætatem*, ætatem ferre, *durare, conſervare. Colum. l.* 2. *c.* 10. Lupinum cepoſitum in granario patitur ævum. *Senec. epiſt.* 36. Vinum non pati ætatem, quod in dolio placuit. ¶ Sæpe eſt fiocre, permittere, cnucedere, *permettere, comportare, ſoffrire, laſciare, concedere. Cic. Cæcil.* 1. *c.* 5. Nobiſcum vectari jam diatius non pates: non feram, non patiar, non ſinam. *& Cæcil.* 2. *c.* 9. *extr.* Ita non modo homines, ſed ne pecudes quidem paſturæ eſſe vidantur. *Id.* 2. *de Orat. c.* 1. Quantum illius ineuntie ætatis meæ patiehatur pudor. *Terent. Phorm.* 3. 3. 3. Itane hunc potiemue fieri miſerum, qui me dudum adjuvait comiter? *Plaut. Pſeud.* 4. 7. 36. Neque tibi bene aſſe patere, & illis, quibue eſt, invides. *Nep. in Cimon. c.* 1. Negavit ſe paſſuram, Miltiadis progeniem in vinculis iuterire. *Id. in Attic. c.* 8. Si quid Brutue ſuis facultatibus ati volniſſet, uſarum, quantum ex paternntur. *Plin. l.* 18. *c.* 10. Nec alla ſegetum minus dilationem patitur. *Cic. pro Ligar. c.* 1. Nullo ſe implicari negotio paſſus eſt. *Id. pro Font. c.* 12. Si in tarpi reo patiendum non eſſet, ut quidquam iſti minio profeciſſe arbitrarentur. *Id. in Bruto, c.* 88. Nullum patiebatur eſſe diam, qain in foro diceret. *non laſciava paſſar giorno. & Terent. Heaut.* 4. 5. 13. Non poſſare pati, quin tibi caput demulceam. *non poſſi far di meno, di*, &c. ¶ *Facile, æquo animo pati*, libenter ſinere, non laborare, non invitum eſſe, con-

tentum esse. *aegre, iniqua animo, molestè pati, aegre ferre, nolle, repugnare, invitum esse. Plaut. Asin.* 2. 2. 108. Quæso, æquo animo patitor. *Lib.* patitor tu item, cum ego te referiam. *Cic. ad Planc.* 2. *post epist.* 16. *l.* 16. *ad Attic.* Non modo facile patiare, sed etiam gaudeas. *Id. Fam.* 5. *ep.* 7. Apud me plus officii reside re, facillime patior. *& lib.* 1. *ep.* 9. *a med.* Facile patior ea me de republica sentire ac dicere, quæ maxime cum mihi, tum etiam reipubl. rationibus putem convenire. *Id. Attic. l.* 15. *ep.* 2. Consilium meum a te probari, quod ea non scribam, quæ tu a me postularis, facile patior. *Id. Verr.* 5. c. 2. *extr.* Patior non molestè, eam vitam, quæ mihi sua sponte antea jucunda fuerat, unus jam mea lege & conditione necessariam quoque futurum. *& Ferr.* 7. *cap.* 28 *sub fin.* Cum indigne paterentur nobilis mulier, honesto loco nata, in concubitum suum mimi filiam venisse. *Id.* 12. *Fam. ep.* 28. Perinimico Patiebar animo, te a me digredi. *Terent. Heaut.* 5. 2. 5. & *Lev. l.* 4. *c.* 18. Ægre pati aliquid. ¶ *Pati* de re bona. *Plaut. Asin.* 2. 2. 58. Fortiter malum qui patitur, idem post patitur bonum. *Id. Pœn.* 3. 3. 82. Siquidem potes esse pati te in lepido loco, in lecto lepide strato, &c.

PATISCENS, V. *Patesco* in fi.

PATOR, oris, m. *aperire, χάσμα*, hiatus, apertio: a *pateo. Apul. lib.* 1. *Metam.* Vulnus deficit in profundum patorem. *& lib.* 3. Æsium patore perhabili. *Scribon. Larg. compos.* 46. *&* 47. Natium pator.

PATRÆ, arum, f. Πάτραι, col. & urbs Achaiæ, in Peloponneso, apud Rhium promont. & os sinus Corinthiaci. *Plin. l.* 4. *c.* 5. *Ovid. 6. Met. v.* 417.

PATRASTER, stri, m. *patrius, πατρικός*, vitricus. Vos estis mihi us Latina. *Vetus Lapis in Muſeo Veron. pag.* 360. *n.* 7. C. Vibio Vitaliani Basili F. Qui V. A. XVIII. & dies V. Fec Ap. Annius Primitivus Patraster. Adde tres apud *Murator. pag.* 1510. *num.* 2. 1632. *num.* 6. *&* 1958. *num.* 6. omnes cadentis Latinitatis.

PATRATIO, onis, f. effectio, perfectio, consummatio alicujus rei. *Vell. p. l.* 2. *c.* 98. Gentes ferocissimas in pacis tedium delegit modum, ejusque patrationi Asiæ fecunditatem reddidit. *Eutrop. in fine delto octo.* ¶ Obscena sensu *Theodor. Priscian. l.* 2. *c.* 21.

PATRATOR, oris, m. alicujus rei auctor, effector. *Tacit. Ann.* 14. *cap.* 62. Visus tuoneus materæ necis patrator Anicetus. *Auson. in Ausi Pœanum. v.* 20. unus & idem Auctor agendorum, propriique patrator amoris.

PATRATUS, a, um, *perfectionem, conclusio a fine*, factus, perfectus, consummatus. *Tacit. l.* 2. *Ann. c.* 66. Maluit patrati, quam inceptı facinoris reus esse. *Vellej. l.* 2. *c.* 81. Commissum, patratumque proelium. Rursus *Tacit. Ann.* 12. *c.* 38. Multas mortes jussu Messalinæ patratas. *Id.* 4. *Hist. c.* 81. Patrati remedii gratia penes Cæsarem. *Id. l.* 13. *Ann. c.* 41. *sub fin.* Patrata victoria. ¶ *Pater patratus* dicebatur, qui in fœderibus faciendis, & in bellis indicendis a Fetiali creabatur, verbena caput ejus & capillos contingendo, ut jusjurandum conciperet, quo fœdus firmandum erat, & solemni formula adhibita, bellum indiceret: quod cum faceret, sceptrum manu tenebat, insigne Jovis. Jovis enim simulacrum in iis gerendis olim adhiberi mos fuit. postea sceptro tantum simi usi, quo symbolo hominum regis potestas indicatur. Dictus est *pater*, quia, ut ait *Servius*, erat lectissimus princeps: *patratus*, quasi patrem habens, quia talis esse non poterat, nisi qui patrem vivum haberet: vel quasi creatus, h. e. a Fetiali dictus. Hæc ex *Servio ad Æn. l.* 9. *vers.* 53. *l.* 10. *vers.* 14. *& lib.* 12. *v.* 206. *Liv. l.* 1. *c.* 24. *& Fest. in Etymol.*

PATRENSIS, se, ad Patras urbem pertinens. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 19. Lyso Patrensis. *& epist.* 20. Æsculapio Patrensi. *Coel. l.* 18. *c.* 9. *a med.* Bibliotheca Patrensis. ¶ *Patrenses, ium*, ipsi Patrarum cives. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 30. *a med.*

PATRIA, æ, f. *patria, πατρίς*, urbs & locus quilibet, in quo nati sumus, natale solum. Adjectiva vou est, a *pater*, & *terra* subintelliguntur. *Cic.* 1. *de Orat.* c. 44. Patriæ tanta est vis, ut Ithacum illam in asperrimis saxis, tanquam nidulum affixam, sapientissimus vir immortalitati autetponeret. *Id.* 1. *Offic.* c. 17. Cari sunt parentes, cari liberi, propinqui, familiares: sed omnes omnium caritates patria una complexa sit: pro qua quis bonus dubitet mortem oppetere, si ei sit profuturus? *Id.* 2. *Catil. c.* 7. Patria, quæ communis est omnium nostrum parens. *Id.* 3. *de Fin. cap.* 19. *sub fin.* Carioremne esse patriam nobis, quam nosmetipsos. *Id. Parad.* 1. *c.* 2. Cujus cum patriam Priscum cepisset hostis, &c. *Id. Tuscul.* 1. *cap.* 43. Quæsitoribus amicis, velletne Clazomenas in patriam asseri, &c. *Id.* 1. *de Invent. c.* 24. Natione, Græcus, an Barbarus: patria, Atheniensis, an Lacedæmonius. ¶ Duplex nobis esse potest patria, una, in qua nati sumus, altera, in qua excepti, ut ait *Cic.* 2. *de Legib. c.* 2. Hoc sensu Æneas apud *Virg.* 1. *Æn. v.* 384. Italiam quæro patriam. *& lib.* 11. *v.* 24. egregias animas, quæ sanguine nobis Hanc patriam peperere suo, decorate superemis Muneribus. *Verres Poeto* apud *Cicer.* 5. *Tuscul.* 2. 37. Patria est, ubicunque est bene. ¶ Nomen patriæ significatur per oblativum casum. *Cens. lib.* 1. *B. Cic.* 1. 24. Cn. Magius Cremona. *& lib.* 3. *c.* 71. C. Fulginatem Placentia, A. Gravium Puteolis, M. Sacratitirum Capua. ¶ Transfertur *Ovid.* 3. *Amor. el.* 6. *v.* 30. Ille fluens dives septem per ostia Nilus, Qui patriam tantæ tam bene celat aquæ. *Virgin. Virg.* 2. *Georg. v.* 136. Divisæ arboribus patriæ. *Id.* 2. *Æn. v.* 55. nimborum in patriam. ¶ *Sallust.* patriam de integra provincia dixit, *in fragm.* apud *Serv. ad Æn.* 1. *v.* 384. Hispaniam sibi antiquam patriam esse. ¶ Metonymice est respublica, seu cives ipsi, quibus respubl. constat. *Liv. l.* 4. *c.* 60. Ut nemo pro tam munifica patria corpori, aut sanguini suo pareret. *& lib.* 5. *c.* 4. Agique tanquam cum patria, nobiscum, æquum censemus. ¶ Sumitur & universum pro regione. *Virg.* 1. *Æn. v.* 543. Quod genus hoc hominum, quæve hunc tam barbara morem Permittit patria? *quæ posse si barbara.* ¶ In illo a. *Georg. v.* 514. Hinc aoui labor: hinc patriam parvosque nepotes Sustinet: *Donat.* apud *Servium* villam intelligit.

PATRIANUS, V. *Panianus.*

PATRIARCHA, & Patriarches, æ, m. *Patriarcha*, Πατριάρχης, princeps patrum, vel primus pater, auctor generis: a πατρὶς, pater, & ἄρχω, princeps. *Tertull. de Idolol.* c. 17. Secundum patriarchas, & cæteros majores. *Id. de cor. mil. c.* 9. Quis Patriarches, quis Prophetes, quis Levites, &c? *Prudent. in Psychom. v.* 534. Nobilis, & tali felix Patriarchs nepote. ¶ In Ecclesia sic dicti sunt principes Episcopi, quituor præcipue, Alexandrinus, Antiochenus, Constantinopolitanus, Hierosolymitanus: quibus alii postea additi sunt. Alexandrini meminit *Adrian. Imp. in quadam epist.* apud *Vopisc. in Firmo, Saturn.* &c. *cap.* 8. Ipse ille Patriarcha cum Ægyptum venerit, &c. ¶ Translate *Tertull. de anim. cap.* 3. Philosophi, patriarchæ ut ita dixerim, hæreticorum. ¶ *Patriarchus* pro *Patriarcharum* habet *Paulin. Nolan. carm.* 24. *in Natali* 9. *S. Felicis, v.* 209.

PATRICE, adverb. *da gentil'uomo, πατρικῶς*, more patricio, nobilitas, quasi patricie. *Plaut. Cas.* 3. 6. 4. At at cesso magnifice, patricique amicisi, atque ita hero meo ire advorsum?

PATRICIATUS, us, m. Patriciorum dignitas. *Sueton. in Aug. c.* 2. Ac rursus magno intervallo per D. Julium in Patriciatum rediit. ¶ Alia fuit Patriciatus dignitas Constantini M. & sequentium Imperatorum tempore; erant enim ejus ætatis Patricii imperatori ipsi honore proximi, ejusque amici, & consiliarii. V. *Cassiod. l.* 6. *ep.* 9. de honore Patriciatus.

PATRICIDA, V. *Parricida* in fi.

PATRICII, orum, m. *Patricii, Εὐπατρίδαι*, qui a primis illis Patribus, qui a Romulo, vel ab aliis postea electi sunt, oriundi erant; ita dicti quia Patrum essent progenies. *Liv. l.* 1. *c.* 8. Patres ab honore, Patricii, qui progeniti eorum appellati. ¶ Qui dicunt, Patricios vocatos esse, quod patres suos ciere possent, fidem etiam Patricios primis Urbis initiis aliud nihil fuisse, quam ingenuos, asserunt. *Cincius* apud *Festum, P. Decius* apud *Liv. l.* 10. *cap.* 8. *a med.* ¶ Differebant a Senatoribus. Non enim omnes Patricii Senatores erant, ut periculum est de feminis, pueris, & pauperibus. Et præterea etiam ex plebe *in* Senatum legi cœperunt. *Tacit. Ann.* 11. *c.* 25. Isidem dictus in numerum Patriciorum adscivit Cæsar vetustissimum quemque ex Senatu. ¶ Patricii haud secus ac Patres, alii majorum, alii minorum erant gentium. Majorum gentium Patricii dicti sunt, qui a primis illis Patribus a Romulo allectis sunt profecti: minorum gentium, qui a Patribus Conscriptis, seu Allectis orti sunt. *Tacit. Hist. lib.* Paucis jam reliquis familiarum, quas Romulus majorum, & L. Brutus minorum gentium appellaverant. V. ibi *Lipsius. Juvenal. Sat.* 1. *v.* 84. Patricios omnes ordibus cum provocet unus, Quo tondente, &c. ¶ Enite a Patriciis est fieri Plebejum. *Cic. pro Dom. c.* 14. Sed ut a Patriciis saeat, ut Tribunus Plebis fieri possit. ¶ Plura de Patriciis V. apud *Sigon. de antiq. jur. C. Rom. l.* 1. *c.* 7. *Panvin. in* 1. *Fast. & Manut. de orig. Senatus.* ¶ Diversi generis Patricii erant illi, qui a Constantino M. instituti fuerunt, & sequentium Imperatorum temporibus celebrantur. V. *Patricetus.*

PATRICIOLUS, i, diminutivum a *patricius*, ut Latinum agnoscitur a *Priscian. l.* 3. *pag.* 610. *Putsch.*

PATRICIUS, a, um, *Patricio, nobile*, ad Patricios pertinens. *Cic.* 2. *de Legib. cap.* 3. Patricia familia. *Id. ad Brut. epist.* 5. *sub fin.* Patricius magistratus. *Sext. lib.* 1. *silv.* 4. *v.* 97. Carmina patricio pueri sonuêre in ostro. *Claudian. de* IV. *consul. Honor. v.* 3. armorum proceres, eumque potentes Patricios sumunt habitus. *Id. in* II. *consul. Stilich. v.* 50. Votaque patricio certant plebeja favori. *Pers. sat.* 1. *v.* 61. Vos, o patricius sanguis. *Juvenal. sat.* 10. *v.* 338. patricia gens. *Plaut. Capt.* 5. 4. 5. Patricii pueri. *Festus*: Patricius vicus Romæ dictus, eo quod ibi Patricii habitaverunt, jubente Servio Tullio, ut si quid moliretur adversus ipsum, ex locis superioribus opprimeretur.

PATRICUS CASUS, h. e. genitivus, legitur apud *Varron. lib.* 7. *de L. L. cap.* 37. *& lib.* 8. *cap.* 37. *&* 46. ubique tamen alii leg. *genius.*

PATRIE, adverb. *da padre*, affectu paterno. *Quintil. lib.* 12. *cap.* 2. *a med.* Ut eum non inimice corripere, sed patrie monere videatur.

PATRIMES, f. patrima. *Paul. ex Festo* in *Flaminius.* V. *Matrimes.*

PATRIMONIALIS, le, *patrimoniale*, ad patrimonium pertinens. *Hieronymian. Dict. lib.* 50. *tit.* 4. *leg.* 1. Personalis munus est, quod cum corporibus exsilit: patrimoniale, in quo sumptus maxime postulantur. *Imp. Constantin. lib.* 11. *Cod. Theodos. tit.* 16. *leg.* 1. 2. *&* 9. Patrimoniales fundi.

PATRIMONIOLUM, i, n. exiguum patrimonium. *Hieronym. ep.* 10. *ad Furiam, ad fin.* Patrimoniolum meum quotidie perit.

PATRIMONIUM, ii, n. *beni paterni, facoltà, patrimonio, ròin*, proprie significat bona paterna, & rem familiarem a patre relictam: latius autem bona undecunque provenientia. *Cic pro Mil. cap.* 35. Ut plebem tribus suis patrimoniis deliniret. *b. c.* trium hereditatum bonis, patris naturalis, adoptivi, & matris, ut *Asconio* videtur. *Id. pro Rabir. Post.* 2. 14. Qui duo lauta & copiosa patrimonia accepisset, remque præterea bonis & honestis rationibus auxisset. *Id. pro Flacc. c.* 36. *ad fin.* Patrimonium satis lautum, quod hic nobiscum conficere potuit, Græcorum conviviis malui dissipare. *Id.* 2. *Phil. c.* 39. Hæ quondam orationes in populi R. patrimonio grandi feno-

fenum, & fructuoſæ ferebantur. *Paul. Dig. lib.* 30. *leg.* 39. Ea, prædia Cæſaris, quæ in formam patrimonii redacta, ſub procuratore patrimonii ſunt. *Cic. pro Sext. c.* 51. Utrum ego tibi patrimonium aut ipſi, an tu comediſti? *Id. pro Roſc. Amer. c.* 2. Amplum & copioſum innocentis patrimonium obtinere. *& cap.* 50. Expellere alios quem e patrimonio. *Id. pro Sull. c.* 20. Patrimonio ornatiſſimo ſpoliari. *Id. Phil.* 12. *c.* 8. Qui ex naufragio loculenti patrimonii ad hanc Antoniana ſexta projectus eſt. *Id.* 2. *Offic. c.* 25. Patrimonia effundere, inconſulte largiendo. *Quinctil. l.* 5. *c.* 10. exhaurire. *Cic.* 2. *Phil. c.* 37. devorare. ¶ Translate *Id. pro Dom. ſub fin.* Liberis noſtris ſuis amplum patrimonium paterni nominis ac noſtræ memoriæ relinquemus. *Id. 1. de Orat. c.* 57. Mucius paterni juris defenſor, & quaſi patrimonii propugnator fui. *In Minuc Scaev. & P. Syri, verſ.* 371. Honeſtus rumor alterum eſt patrimonium.

PATRIMUS. V. *Matrimus.*

PATRISSO, as, avi, atum, n. 1. patrem imitor, πατρίζω, πατριάζω. *Terent. Adelph.* 4. 2. 55. Laudo, Cteſipho; patriſſas. *Plaut. Pſaud.* 1. 5. 37. Miraris, ſi patriſſat filius? ¶ Scribitur & *patrizo*.

PATRITUS, a, um, πατρῶος, qui eſt paris, ut *ſuitus*, qui eſt ſui. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 19. Hæc enim pulchritudo eſt eam in terris patriam illam, & evitant, ut ait Theophraſtus, philoſophiam excitavit. Ita legit eſſam *Non. c.* 2. *n.* 703. & defendit *Manut.* Al. patriam. *Varr.* apud *Non. ibid.* Patrito, & avito more precabamur. *Arnob. l.* 5. *pag.* 87. *In* ſedem patritam referri.

PATRIUS, a, um, *paterus, paris*, πατρικός, ad pateram pertinens, patereus. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 16. Intelligere poſſes, qui eminus patrios in liberos eſſet. *Id. Verr.* 5. *c.* 5. Nulla res rem patria cuiuſquam, atque acita fuit, quæ non ab eo ejudicaretur. *Terent. Eun. prol. v.* 13. Patrium monumentum. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 56. Qui patrium mimæ domat funambulæ, laxatum. *Plin. ep.* 12. *l.* 1. Pudor dolore conceptus eſt. Patrius huc illi. *Virg.* 1. *Æn. v.* 647. patrius amor. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 42. Phrixus Cretheos ut patrias, audiſti, effugerit aras. *b. e.* ad quas patet Athamas Crethei filius eum mactandum adduxerat. Sic *Ovid.* 15. *Met. v.* 723. patrias Epidaurius ares linquit. *b. e.* Apollinis patris. *Virg. Æn.* 3. *v.* 332. Oreſtes Excipit tacuatum (*Pyrrhum*) patriſque obtinuerat ad aras. *b. e.* Apollinis. nam Apollo, ut *Macrob.* docet *l.* 1. *Saturn. c.* 17. πατρῷος, *b. e. parens* cognominatus eſt, quia ſol eſt auctor progenerandarum omnium rerum. Vel ad aras, quæ & patri ejus ſtatim ſuerant. nam & Achilles in templo Apollinis occiſus eſt. V. *Servium.* ¶ *Patrius mos*, antiquus, tanquam a patribus acceptus. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 18. *ſub fin.* Hic enim mos erat patrius Ateniæ, adverſari ſemper omnibus in diſputando. ¶ *Patrius caſus* a Grammaticis dicitur genitivus. *Gell. l.* 4. *cap.* 16. V. *Patrentur*. ¶ *Patrium eſt*, paternum eſt, *è caſa de padre*. *Terent. Adelph. t.* 1. 49. Hoc patrium eſt, potius conſuefacere filium ſua ſponte recte facere, quam aliena metu. ¶ Item, a patre eſt, naturæ inſitum eſt. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 157. adde, cruentis Quod patrium ſævire Dahis. *Stat.* 12. *Theb. v.* 32. cui ruſticus horror in armis, Ruſtica tela manu, patriumque agitare tumultus. Pan illi genitor. Sic *Sil. l.* 15. *v.* 722. patrius geari pavor. ¶ Præterea *patrius* ſæpe reſtitur ad patriam, *della patria*. *Horat. in* 1. *Poet. v.* 56. cum lingua Catonis, & Enni Sermonem patrium diuſcerit. *Virg.* 2. *Æn. v.* 180. patrias vento petiere Mycenas. *& lib.* 3. *v.* 281. Exercent patrios oleo labentia palæſtras. *Id.* 1. *Georg. v.* 16. nemus linquens patrium, ſaltuſque Lycæi Pan ovium cuſtos. *Val. Flac. l.* 5. *v.* 534. patria tellus. *Cic.* 5. *de Legib. c.* 9. Patrii ritus. *& Parad.* 4. Patrius mos. *Id.* 1. *de Fin. c.* 2. ſermo. ¶ Dii patrii, πατρῷοι θεοί, ſunt Penates. *Cic.* 2. *Phil. c.* 30. *Tibull. l.* 2. *eleg.* 1. *v.* 17. & *Hygin.* apud *Macrob. l.* 3. *Saturn. cap.* 4. *extr.* ¶ *Patrium nomen* apud Grammaticos eſt, qua patria ſignificatur, ut *de evicoſſe, Romanus. Quinctil. l.* 2. *cap.* 5. (*al.* 9.) *a med.* & *Preſcian. lib.* 5. *pag.* 580. *Putſch.*

PATRIZO. V. *Patriſſo*.

PATRO, as, avi, atum, 2. 1. *auctoreſo*, rem turpem perficere, illuſtris dare operam. *a pater. Perſ. ſat.* 1. *verſ.* 18. patrantî factus ocello. ¶ Frequentius accipitur pro rem quamlibet perficere, aliquid jam inceptum ad finem perducere: vel ſimpliciter pro efficere, conficere, *conduco fine, terminare, efficere, fare*. *Cato* R. R. *c.* 54. Ubi ſementem patraveris, glandem parari legique oportet. *Sallu. l. in Catil. c.* 57. Conſtabat paucorum civium egregiam virtutem cuncta patraviſſe. *& cap.* 59. Si Romæ ſocii corpta patraviſſent. *Liv. l.* 53. *c.* 8. *extr.* Si forte abeſſe, dum facinus patratur, malit. *Cic. Acic.* 1. *ep.* 14. *ſub fin.* patrare promiſſa. *b. e.* præſtare. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 83. juſſa. *b. e.* exſequi. *Lucret. l.* 5. *v.* 386. Quod facere intendunt, neque adhuc conata patrantur. *patrassim* deponentis formæ poſitum videri poteſt: ſed nec eſt neceſſe. ¶ *Patrare injuriandam* in antiqua formula fœderis apud *Liv. l.* 1. *c.* 24. eſt fœdus ſanciri, ut ipſemet *Livius* interpretatur. ¶ *Patrare bellum* dictum eſt *a Salluſt. in Jug. c.* 78. *Velleſ. l.* 2. *c.* 79. & 113. *Tacit.* 2. *Annal. c.* 26. & *Flor. l.* 2. *c.* 15. pro conficere, abſolvere, debellare: quare loquendi rationem ſancte & antique uſurpari affirmat *Quinctil. l.* 8. *c.* 3. *circa med.* V. *Duello*. ¶ *Patrare pacem*, conficere inter belligerantes. *Liv. l.* 44. *c.* 25. Modo pacis patrandæ cum Romanis pacifcendæ mercedem.

PATROCINIUM, ii, n. *protegione, defeſa, patrocinio, auxiglio*, tutela, defenſio, protectio. Patrocinia, inquit *Feſtus*, appellari cœpta ſunt, cum plebs diſtributa eſt inter Patres, ut eorum opibus tuta eſſet. *Cic.* 2. *Offic.* 5. 8. Noſtri magiſtratus, imperatoreſque ex hac una re maximam laudem capere ſtuduerunt, ſi provincias, ſi ſocios æquitate & fide defendiſſent. Itaque illud patrocinium Orbis terræ verius, quam imperium poterat nominari. *Nep. in Phoc. c.* 3. Utraque factio Macedonum patrociniis utebatur. *Salluſt. in Catil. c.* 42. Cujus patrocinio civitas plurimum utebatur. *Id. in orat. Philippi contra Lepid.* Sibi quiſque opes, aut patrocinia quærendo, conſilium publicum corruperunt. *Aſcon. in Divin. Verr. c.* 1. Metelli, quorum ſimilis Siculis patrocinium præbuit. *Inſcripc.* apud *Murator. pag.* 1103. *n.* 5. patrocinium Coloniæ decrevit, & per legatos detulit. ¶ Sæpe dicitur de defenſione forenſi, quam reis cauſidici præſtant. *Cic. de clar. Orac. c.* 29. Hoc dicendi genus ad patrocinia mediocriter ſptum videbatur, ad ſenatorium vero ſententiam vel maxime. *Id.* 2. *de Orat. c.* 57. Arripere patrocinium æquitatis, & defenſionem tuſſamentorum. *Quinctil. ſub init. cap.* 5. *l.* 7. Fecerunt tales noſtris etiam temporibus controverſiæ, ſtque aliquæ in meum quoque patrocinium inciderunt. *Varin. ad Cicer. Fam.* 5. *ep.* 9. Si tuam conſuetudinem in patrociniis tuendis ſervas, P. Varinius cliens advenit, qui pro ſe cauſam dicier vult. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 69. Suſcipe Romanæ facundia, Maſume, linguæ, Difficilis cauſæ mitis patrocinium. ¶ Urbane *Cic.* 5. *de Fin. c.* 22. Aut hæc ibi ſunt vituperanda, aut patrocinium voluptatis repudiandum. *Plin. l.* 13. *c.* 3. Patrocinia vitiis quærere. *Quinctil. ſub fin. l.* 1. Difficultatis patrocinia præteximus ſegnitiæ. *Juſtin. l.* 35. *c.* 5. Modeſtia ſua Demetrius venium patri, non jure defenſionis, ſed patrocinio pudoris obtinuit.

PATROCINOR, aris, atus ſum, dep. 1. *protiggere, difendere, patrocinare, curry you*, patrocinio tutor, protego, defendo. *Plin. ſub fin. l.* 14. M. Antonius, edito volumine de ſua ſobrietate, patrocinari ſibi auſus. *Quinctil. l.* 5. *c.* 4. Nam & pro luxuria, & pro amore dicimus, & leno interim, pareſimſque defenditur, & ut non honorini patrocinemur, ſed crimini. *Auſt. de B. Hiſpan. c.* 20. *extr.* Adverſarii patrociuari loco iniquo non deſinunt. *Cic. c.* non deſerere, tueri, defendere. *Plin. l.* 14. *c.* 4. Litteris ejus altioribus contra ad pigeu vicinitate ſibi patrocinante. *Ulpian. Dig. lib.* 5. *tit.* 11. *leg.* 5. *a med.* Nonnus indignus eſt, cui exceptio patrocinetur?

PATROCLIANUS, a, um, adject. a Patroclo. *Martial. l.* 12. *ep.* 78 Sellas antr peuit Patrocliauas. Ubi publi as quaſdam Romæ latrinas intelligit.

PATRŌCLUS, m. Πάτροκλος, Menœtii filius, & Sthenoles (*Hygin. fab.* 97. baſtet Philomelæ) qui occiſo per ludum aſtragalorum Cromymo, ſeu, ut alii placet, Æmne Amphidamantis filio, ſolum verſens Pthiam venit, ubi a Peleo propter generis propinquitatem ſuſceptus eſt, & una cum Achille apud Chironem educatus, cum eodem artiſſima cum citia junctus fuit. Poſtea etiam cum Achillis ad expeditionem Trojanam profectus eſt, ubi armis Achillis indutus, quo tempore ille iratus Agamemnoni peroptat ereptam ſibi Briſeidem, bello abſtinebat, cum Hectore pugnans, ab eodem confoſſus occubuit. Quod cum reſciſſet Achilles, accenſis a Thetide matre aliis armis a Vulcano fabricatis, ad bellum rediit, amici mortem vindicaturus, Hectoremque interfecit. *Ovid. l.* 12. *ex Pont. ep.* 3. *v.* 73. Cæde puer facta Patroclus Oſſaea reliquit.

PATRONA, æ, f. quæ aliquem defendit. *Terent. Eun.* 5. 2. 48. Te mihi patronam cupio, Thaïs. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 48. Provocatio patrona illa civitatis, ac vindex libertatis. *Martial. l.* 7. *epiſt.* 72. Ut vocem mihi commodet patronam. Ubi videtur adjective uſurpari. ¶ Proprie eſt, quæ aliquem manumiſit. *Plin. l.* 10. *ep.* 4. Ita manumiſſus e patrona: vocatur ipſe Harpocras: patronam habuit Thermuthin Theonis. ¶ Translate *Plaut. Aſin* 5. 2. 56. Iuquam ſervi *patronam* dicit, quia ſi quid feeleſte fecit, lingua pro illo pejerat, & a ſupplicio defenſat.

PATRONALIS, is, adject. ut Verecundia patronalis, *h. e.* quæ patrono debetur, *Marcel. Dig. lib.* 39. *tit.* 5. *leg.* 20. Patronalis honor, *h. e.* patronatus, *Inſcripc.* ſub M. Aurel. Antonino, apud *Gruter. pag.* 1101. *n.* 4.

PATRONATUS, us, m. dignitas, & conditio patroni. In veteri decreto ſub Antonino Pio, apud *Murator. pag.* 563. *n.* 1. Libeuter ſuſcipiat Collegii noſtri patronatum. ¶ *Jus patronatus* eſt, quod habet patronus in libertum. Nam qui aliquem libertate donat, e ſervo libertum facit, ſtque ipſe a domino patronus. Itaque in eum, quem a ſe dimittit, quodam jura ſibi retinet, ut nemo ejus uti poſſit in quibuſdam cauſis: ut ab eo aliter, ſi opus fuerit, ne accuſetur: ne contumelia afficiatur, &c. V. *Digeſt. lib.* 37. *tit.* 14. qui *de jure patronatus* inſcribitur. *Martian. ibid. leg.* 3. Omni commodo patronatus carere. *Terent. ibid. leg.* 51. Amiſſi patronatus jus recipere.

PATRONUS, ni, m. *protettore, difenſore*, προστάτης, qui alterum tuetur, & defendit: cui reſpondet *cliens*: a *pater*, ut *Feſt.* innuit in *Patronus*, & *Serv. ad Æn.* 6. *v.* 609. quia ut pater filium, ita hic clientem tuetur. *Patroni* enim primo dicti ſunt Patres, ſeu Patricii, quibus ea ſoſtituto Romuli plebs commendata fuit, ut quem quiſque plebeius vellet e Patribus, cum ſibi veluti tutorem eligeret, qui ſuis in cibus ac periculis ſibi adeſſet. *Liv. l.* 6. *c.* 18. Quot enim clientes circa ſingulos fuiſſe patronos, tot nunc adverſus unum hoſtium eritis. *& paulo poſt.* Ego me pstrum profiteor plebis, quod reibi cura mea, & fides nomen induit. V. *Sicon. de ant. jur. Civ. R. l.* 1. *c.* 7. ¶ Præterea *patroni* erant, qui provinciarum, & aut rarum nationum, R. imperio ſubditarum, Romæ apud Senatum, magiſtratus, & populum, auctoritata & gratia res & negotia defendebant. Sic Bononienſes patronos habuere Antonios, Syracuſani Marcellos, Lacedæmonii Claudios, Afri Scipiones, Allobroges Sangas, &c. *Cic.* 1. *Offic. c.* 11. Tantoperc apud noſtros juſtitia culta eſt, ut ii, qui civitates, eas nationes devictas bello, in fidem recepiſſent, earum patroni eſſent more majorum. *Id. in Divin. Verr. c.* 1. Uti cum ſummum in veteribus patronis multis, tum nonnullum etiam in me præſidium ſuis fortunis conſtitutum ſi-

se arbitrarentur. *Id. in Pison. c. 12.* Ma inaurata statua donarant, me patronum suum adsciverant. *Id. pro Sull. c. 21.* Patronus, defensor, custos coloniæ. ¶ Quoniam ergo patronorum officia fuere, ut clientes omnibus in rebus tuerentur, ac potissimum ut iis incognita jura traderent, causamque eorum in foro, re postulante, defenderent; factum est, ut patronus pro oratore, sive actore causarum usurparetur, *ex vocato*. *Ascon. in divin. Verr. c. 4.* Qui defenderit ulterum in judicio, aut patronus dicitur, si orator est; aut advocatus, si aut jus suggerit, aut præsentiam suam commodat amico; aut procurator, si negotium suscipit; aut cognitor, si præsentis causam novit, & se tuetur, ut suam. *Cic. 2. Offic. cap. 14. a med.* Judicis est semper in causis verum sequi: patroni nonnunquam veri simile, etiamsi minus sit verum, defendere. *Id. 2. de Orat. c. 69.* Ut ille Siculus, qui præter Scipii patronum causæ dabat hospitem suum. *Id. pro Mur. c. 2.* Quemadmodum constituere alicui causæ patronum. *Ascon. in argum. 2. or. pro Scauro, sub fin.* Defendere aut Scaurum sea patroni, cum ad id tempus raro quisquam pluribus, quam quatuor utsretur: at post bella civilia, ants legem Julium, ad duodenos patronos est perventum. *Ovid. l. c. de ar. am. v. 88.* Qui modo patronus, nunc cupit esse cliens. ¶ Translate de quovis defensore dicitur. *Cic. Agrar. 3. c. 1. sub fin.* Eam legem a vectorum commodorum patrono esse conscriptam. *Id. pro Balb. c. 10.* Patronus fœderum ac fœderatorum. *Id. de Amic. c. 7. sub fin.* Quibus tum patronus justitiæ fuit contra accusatum orationem Philippi! ¶ Adjective *Martial. l. 7. epigr. 71.* Ut vocem mihi commodes patronam. ¶ Denique *patronus* est ecclesiæ *liberti*. V. vocem præced. *Cic. Fam. 13. ep. 21. sub fin.* Peto a te, ut Hammonium libertum in patroni ejus negotio tuere. *Tacit. 2. Hist. c. 2.* Corrupti in dominos servi, in patronos liberti.

PATRONYMICUM NOMEN, *πατρωνυμικὸν ὄνομα*, est, quod sit ex nomine patris, avi, vel alius ex majoribus, & significat filium, vel filiam, nepotem, vel neptem, vel alium ex descendentibus, ut *Peleides*, Achilles filius Pelei, *Æacides*, Achilles nepos Æaci: item ex nominibus regum, urbium, fluminum, &c. V. *Prisc. inst. l. 2. pag. 582. Pucsch.* & alios Grammaticos.

PATRÔUS, a, um, *πατρῷος*, patrius: non Græca, a *πατὴρ* pater. *Patrona virgo* apud *Catull. carm. 6.* videtur esse Minerva ingeniorum præses, ea capite Jovis patris nata sine ope feminæ. Ita *Hoff.* & *Vulpius*. Eadem de causa *paterna virgo* dicitur a *Stat. l. 1. Achill. v. 547.* Al. tamen aliter aut leg. aut interpret.

PATRUELIS, is, m. & f. *cognatus*, *ἀνεψιὸς*, *ἀνεψιὰς*, filius, vel filia patrui mei: qui & *frater*, aut *soror patruelis* dicitur. Differt a *consobrino*, qui est filius matertiæ, h. e. sororis matris meæ. *Gaius Dig. lib. 38. tit 10 leg. 2.* Item fratres patrueles, sororesque patrueles, illæ qui, quave ex duobus fratribus progenerantur. *Nov. c. ult. v. 8.* Patrueles, marium fratrum filii. *Cic. initio l. 5. de Fin. L.* Cicero frater noster cognationis patruelis, amore germanus. (Adde *pro Planc. c. 12.*) *Sueton. in Domit. c. 10. a med.* Ovidii Flavium Sabinum, alterum e patruelibus, quod, &c. & *cap. 15.* Flavium Clementem patruelem suum interemit. *Pers. sat. 6. v. 32.* Si nobis nulla jam reliqua ex amitis, patruelis nulla, proneptis Nulla manet. ¶ Sic etiam appellatus filius fratris patris mei. *Cic. pro Cæl. c. 24.* Clodium vocat fratrem patruelem Q. Mstelli Celerie, quia matre Clelii soror fuerit patris Q. Metelli. ¶ *Cæsar. l. 1. pag. 113. Turseb.* cult in ablativo *patruele* dici, allato exemplo *Neporis in fragm.* ¶ Adjective *Ovid. Heroid. ep. 14. v. 61.* Quo meruere necem, patruelia regna tenendo. *h. e.* Danai patrui sui, nostros docentes ejus filias. V. *Danaus*. Ajax apud *Ovid. l. 13. Met. v. 41.* Nos inhonorati, & donis patruelibus orbi. *h. e.* armis Achillis, qui fuit filius Pelei fratris Telamonis, quem Ajax patrem habuit, *Id. l. 3. Met. v. 350.* Deucalion lacrymis ita Pyrrham affatur obortis: O soror, o conjux, o femina sola superstes, Quam commune mihi genus, & patruelis origo, Deinde toris junxit. *Fab.* quia filii erant duorum fratrum, Ille Promethei, hæc Epimethei.

PATRUUS, i, m. *ὁ πατρυὸς*, *πατρυιὸς*, frater patris mei (ut docet *Paul. Dig. l. 38. tit. 10. leg. 10.*) a *pater*, quia pater hujus loco est, eo mortuo. Differt ab *avunculo*, qui est matris meæ frater. *Cic. de Harusp. resp. c. 12. ad fin.* Ifiiusmodi Megalesia fecit patrui sui? ifiiusmodi patruus? *Horat. in fi. sat. 6. l. 1.* Quæstor avus, pater atque meus, patruusque fuisset. ¶ Interdum notat severitatem & austeros mores, cujusmodi solent esse patruorum in fratris filios. *Cic. pro Cæl. c. 11.* Et qui in reliqua vita mitis esset, fuit in hac causa pertristis quidam patruus, censor, magister. *Horat. l. 2. ser. 3. v. 87.* Sies ego prave, Seu recte hoc volui: ne sis patruus mihi. *Pers. sat. 1. v. 61.* Cum sapimus patruos. *h. e.* graves severosque mores induimus. ¶ *Patruus magnus* est frater avi mei paterni, vel materni, *fratello di mio nonno*. *Patruus major*, frater proavi mei, *fratello di mio bisavo*. (*Fest.* in *Major* etiam aviæ paternum, seu proavus meæ fratrem *patruum majorem* dici ait.) qui & *propatruus* vocatur. *Patruus maximus*, frater abavi mei, *fratello di mio arcavolo*: qui & *abpatruus* dicitur. *Paul. loc. cit.* ¶ Duplicite: *patruus* intelligendus est, ex parte vel matre. *pura*, avia paterna mea nupsit patri tuo, peperit te: aut avia paterna tua nupsit patri meo, peperit me. Ego tibi patruus sum, & tu mihi. Idem evenit, si muliere. altera alterius filio nupserint. nam qui ex his masculi nati sunt, invicem patrui sunt, quæ feminæ iuecem amitæ. Item masculi feminis similiter patrui, feminæ illis amitæ. Et si vir & mulier, ille filiam ejus duxerit, illa filio ejus nupsserit; qui ex patre adolescentis nati erunt, ex matre puellæ nati, fratris filios: illi eos patruos, & amitas appellabunt. *Id. ibid.*

PATRUUS, a, um, *del zio paterno*, ad patruum pertinens. *Horat. l. 3. od. 12. v. 2.* examinari metuentes Patruæ verbera linguæ. *Ovid. 4. Fast. v. 55.* Ense cadit patruo Lausus. Al. leg. *patrui*, al. *patrio*. Eadem lectionis varietas est apud *eund. 3. Amor. el. 6. v. 49. & lib. 11. Met. v. 328. & lib. 12. v. 597. &c.* ¶ Joculariter *Plaut. Pœn. 5. 4. 64. & 26.* Patrue mi patruissime. *h. e.* dulcissime, amantissime.

PATULCIUS, dictus est Janus, quod tempore belli portæ templi ejus patorent. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 9. ad fin.* & *Ovid. 1. Fast. v. 129.* Modo namque Patulcius idem, Et modo sacrifico Clusius ore vocor. ¶ Etiam Jupitar & Juno hoc appellantur cognomine. *Inscript.* apud *Spon. in Miscellan. pag. 81.* Jovi Patulcio, & Junoni Patulciæ D. D. prid. Id. Augu. C. Cæsio Longino & Sea. Domitio Calvino Coss. L. Calpurnius L. F. Pal. Messalinus Præf. Fabr. Oft. &c. *Alia ibid.* Junoni Patulciæ Sispitæ T. Fabatius Tabularius Oft. &c. Utaque Lupia ad Ostiensem portum pertinet: Jupiter & Juno tanquam ejus præsides, eo sine cuiuntur, ut navigantibus pateat, & tutos reddat.

PATULICANS. V. *Pastillarius*.

PATULUS, a, um, *aperte, largo, ample, ἀναπτὸς, κῖλος*, patens, apertus, latus, amplus. & sæpe de iis dicitur, quæ semper aperta & patentia sunt. *Varr. l. 4. de L. L. c. 33.* Cæcum ædium dictum, qui locus tectus intra parietes relinquebatur patulus, qui esset ad communem omnium usum. *Lucret. l. 6. v. 107.* patuli supse æquora muuli. *Cic. de nat. Deor. l. 2. c. 48 & lib. 3. de Fin. c. 19.* Pinna duabus grandibus patula conchis, cum parva squilla quasi societatem coit compascendi sibi. *Id 2. de Orat. c. 7. ad fin.* Platanus ad opacandum locum patulis diffusa ramis. *Virg. 2. Georg. v. 375.* bucula cælum Suspicions patulis captavit naribus auras. & *lib. 3. v 360.* patulæ puppes. *Plin. l. 36. c. 9.* Patulæ in latitudinem nares. *Virg. 7. Æn. v. 615.* patulis nec parcere quadris. *Horat. lib. 2. ep. 18. v. 70.* patulæ aures. *h. e.* quæ semper apertæ sunt, & paratæ ad audiendum. *Ovid. 8. Metam. v. 30.* Impolito patulos calamo finaverat arcus. & *vers. 675.* patula cannina. & *lib. 14. v. 752.* patulæ fenestræ. & *lib. 15. v. 513.* patulo partem maris evomit ore. & *lib. 2. v. 379.* patuli lacus. *Tacit. Ann. 15. c. 40.* patula urbis loca. & *cap. 43. extr.* Patula latitudo, & nulla umbra defensa. *Gell. l. 6. c. 6. extr.* Aves ingentibus alis patulæ atque porrectæ. ¶ *Patuli boves* qui sint, V. in *Camarus*.

PAVA, æ, f. *pavissa*, femina in genere paconum. *Auson. epigr. 69.* Pavonos de pavo conflictis ante oculos.

PAUCI, æ, a, *pochi, ὀλίγοι*, qui exiguo numero sunt, rari: a *paucus*, quod idem significat. Referitur ad quantitatem discretam, h. e. ad numerum, & contrarium habet *plures*, *multi*: sicut *parvus* ad quantitatem continuam, h. e. corpus: cui *magnus* opponitur. *Cic. 5. Tusculan. c. 35. extr.* Quotidie nos ipsa natura admonet, quam paucis, quam parvis esbus egeat, quam vilibus. *Id. pro Cluent. c. 46.* Ut motus ad omnes, pœna ad paucos perveniret. & *ibid. in fi.* In multorum peccato carpi paucos ad ignominiam non oportet. *Id. 2. de Orat. c. 32.* Causæ modicæ & paucæ. *Tacit. 4. Hist. c. 40.* Pauca & modica differuit. *Hort. de B. Afric. c. 96.* Pauciora ab amplioribus circumventa navigia deprimuntur. *Sallust. in Jug. c. 53.* Ne pauciores cum pluribus animum conferrent. *Celsi. l. 7. r. 2. a med.* quam minimæ, & quam pauciissimæ partes sint. *Cic. Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 1. extr.* Spero, pauci menbiosa onus Diphili perfectum fore. *Id. 2. Fam. ep. 7.* Paucis diebus erom missurus domesticos tabellarios. *ero paucis diebus.* & *here. 2. c. 6. ad fin.* Ecce autem repente, his diebus paucis, vetera illa consuma repetuntur. & *Terent. Andr. 1. c. 77.* Fere in diebus paucis, quibus hæc acta sunt, Chrysis moritur. *Plin. l. 30. initio.* In paucis digna res est, de qua plura dicantur. ¶ Absolots *pauci*, pauci homines. *Phædr. l. 5. fab. 4. extr.* Paucis temeritas est bono, multis nullo. *Cic. pro Mur. c. 11.* Posset agi lege, nec ne, pauci quondam sciebant. ¶ *Pauca*, pauca verba. *Terent. Andr. 3. 3. 4.* Auscults paucis. & *1. 1. 2.* Paucis te volo. & *5. 3. 22.* Pater, licet ne pauca? *Horat. l. 1. sat. 6. v. 60. ecfiondes*, ut tuus est mos, pauca. *Sallust. in Jug. c. 19. & 20. extr.* Cetera quam pauciissimis absolvam. *Plaut. Pœn. 5. 4. 54.* in pauca confer. ¶ *Pauci*, boni, ut *multi*, mali. V. *Multus*. *Cic. in Orat. c. 3. sub fin.* Eloquentia jactationem habuit apud populo, nec paucorum judicium, reprehensionemque pertimuit. Adde *Lucil.* apud *Non. c. 12. n. 4.* ¶ In sing. numero *Horat. de ar. Poet. v. 203* tibis tenuis, simplexque foramine pauco. *Gell. l. 20. c. 1. a med.* Injurias pauco ære diluere *Apul. l. 11. Metam.* Post paucum tempus quotidianæ. ¶ In genitivo plur. *paucum* pro *paucorum* dixit *Ennius* apud *Gell. l. 12. c. 4. ad fin.* ¶ In dativo pluc. habet *paucis* in omni genere: olim & *paucabus* in femiuino dictum est. *Cn. Gell.* apud *Charisi. l. 1. pag. 39. Putsch.* Capite cum aliis paucabus consilium. V. *Africa*.

PAUCIES, & Pauciens. *raro volte, ποῦρα, σπανίως*, raro, paucis vicibus. *Tacitus.* apud *Fest. & Non. c. 2. n. 681.* Tusm uxorem pauciens videbo. *Cæl. Annal. 6. ibid.* Confulto non pauciens arcessitum.

PAUCILOQUIUM, ii, n. *poche parole, ὀλιγολογία*, paucitas sermonis. *Plaut. Merc. 2. 1. 31.* Contumelia, & dispendium, multiloquium, pauciloquium.

PAUCITAS, atis, f. *poco numero, pochezza, ὀλιγότης*, exiguus numerus. *Cic. 2. de Orat. c. 2.* Quanta Oratorum sit, semperque fuerit paucitas. *Cæs. l. 3. B. Gall. c. 9.* Navigatio impedita propter infrequentiam locorum, paucitatemque portuum. *Nep. in Datam. c. 7. extr.* Ut non multam obesse multitudo hostium suæ paucitati posset. *Sallust. in Catil. c. 57.* Divitias paupertas, multitudinem paucitas superat. *Curt. l. 3. c. 4.* Loci angustiis redactus est ad paucitatem, quam in hoste contemserat. *Cic. l. 2. de Invent. c. 22.* Partitio habere debet brevitatem, absolutionem, paucitatem. & *paulo post.* Paucitas in partitione

citione ſervatur; ſi genera ipſa rerum ponuntur, neque permixte cum partibus implicantur. *Nep. in Pelop. c.* 2. Qua paucitate perauſſa eſt Lacedæmoniorum potentia. *de* 11 *pochi*.

PAUCULI, æ, a, *affet pochi*, diminut. a *pauci*. *Cic.* 5. *Attic. ep. ult. ante med.* Voluſium miſi in Cyprum, ut ibi pauculos dies eſſet. *Plaut. Merc.* 2. 3. 52. Mane: paucula ſcifcitam prius volo. *Id. Epid.* 3. 4. 24. Volo te verbis pauculis, ſi tibi inclaſſum non eſt. *Terent. Heaut.* 4. *ſ.* 24. Quod imparabit, facito: loquitor pauculà.

PAUCUS. V. *Pauci*.

PAVEFACTUS, a, um, *intimorito*, *ſpaventato*, πτοίζομενος, aterritus. *Ovid* 13. *Met. v.* 878. Aſt ego vicino pavefacta ſub æquore mergor. *& lib.* 15. *v.* 636. pavefacta paſtora. *Senec. in Herc. Fur. v.* 1022. Pavefactus infans igneo vultu patris, parit ante vultus.

PAVENS, entis, *ſpaurito*, *pieno di timore*, ἔκφοβος, timens, meturns, pavidus. *Sallaſt. in Jug. c.* 114. Repenta Maurus incerto vultu pavens ad Sullam accurrit. *Ovid. Met.* 8. *v.* 89. Pervenit ad regem, quem ſic affata poventem. *& lib.* 2. *v.* 398. Colligit amentes, & adhuc terrore paventes Phœbus equos. *Apul. in ſ. l.* 4. *Metam.* Pavens us trepida. *& l.* 5. Paventes cogitatiouss.

PAVEO, es, pavi, a. 2. *poventare*, *aver paura*, *temere*, δειδίσσω, timeo, metuo. Volunt aſſe a *pavor*: hoc autem a *pavio*, quia pulſat cor, percellit animum. Unde videtur ſſe diſcrimen Inter *metuo*, *timeo*, & *paveo*, quod illa occultum animi affectum ſignificent, hoc cum extra ſe prodit pallora, & tremore. Sed hoc ſervari non ſolet. *Plaut. Ciſtell.* 2. 1. *in ſ.* Et illud paveo, & hoc formido. *&* 4. 2. 20. Nam & intus paveo, & foris formido. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 362. Sollicitæ mentes ſpequs, metuque pavzat. *Terent. Phorm.* 1. 4. 10. Tum mihi paveo, tum Antipho me ſecruciat animi. *Senec. in Med. v.* 670. Pavet animus, horret: magna periicies adeſt. *Terent. Andr.* 2. 2. 22. Id paves, ne ducas tu illam: tu autem, ut ducae. *Plaur. Amph.* 5. 2. 58. & *Mil.* 3. 3. 21. Ne pave. *Ovid.* 1. *Met. v.* 388. paveteque Ladera jactatis matarnas oſſibus umbras. *Salluſt. in Catil. c.* 32. Mulieres affligtare ſi, miſerari parvos liberos, rogitare, omnia pavere. *Horat. epod.* 12. *in ſ.* pavet acres Agna lupos, capreæque leones. *Petron. in Satyr. c.* 139. & regnum Neptuni pavit Ulyxes. *Tacit.* 1. *Hiſt.* 2. 29. Pavere triſtiorem caſum. *& ſep.* 50. mores alicujus. *Plin. l.* 2. 2. 12. mortem. ¶ Tranſlatè *Plin. l.* 17. 2. 20. *a mod. de caſtanea*. Sed trsnslata neſcit hoſpitare, pavetque novitatsm. ¶ Paſſive *Plin. l.* 37. *c.* 9. *ſub fin.* ſta ut paverentur nats hic ulcsta. *Id. l.* 8. 2. 23. Nec pedibus tantum pavendas ſerpentes, ſed & miſſili volare tormsnte.. Ita *Hardnin.* ex MSS. Al. *cavendas*. ¶ Præteritum *pavi* agnoſcitur etiam a *Diomed. l.* 1. *pag.* 369. *Putſch.*

PAVERA, frumenta dicebant antiqui, quæ de vagina non bene exibant. *Paul.* 52 *Feſto*. nbi al. leg. *poveri*. Dicta ſunt autem a *pavo*, quia pavire ea multum oportet, ut a gluma liberentur.

PAVERATUS, a, um, denſus, calcatus, ut Peverata veſtis: a *pavio*. Vide *Popoveratus*.

PAVESCO, is, n. 3. *forſi pauro*, *ſpaventarſi*, *temere*, πλησσομαι, pavere incipio, extimeſco. *Colum. l.* 6. *c.* 2. Bobus ſub ſtamine menum ſubjicere, ne ad ejuſmodi tactum poſtmodum paveſcant. *Plin. l.* 29. *c.* 4. *ante med.* Paveſcere ad nocturnas imagines. *Sil. l.* 16. *v.* 227. Ne vero, ne, nata, deum tu læta paveſce Prodigia. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 4. Paveſcere bellum. *Gell. l.* 19. *c.* 2. *ſub fin.* Paveſcere ſeoſum, & quaſi albeſcere.

PAVIBUNDUS, a, um, pavens. *Arnob. l.* 7. *pag.* 221. Pavibundæ trepidationes.

PAVICULA, æ, ſ. *maggerango*, inſtrumentum, quo area denſatur, æquaturque: *a pavio*. Gloſ. Paviculæ, ἐπαλκώσεις. *Cato R. R.* 2. 91. *de area faciendâ*. Comminuito glebas bene, deinde coæquato, & paviculis verberato. *& ſep.* 129. Comminuito terram, & cylindro, aut paviculâ coæquato. *Colum. l.* 2. *c.* 6. *ante med.* Solum velut ſignium opus, paviculis condenſatur. *& mox.* Pavimenta teſtacea magna vi paviculis inculcantur, atqus expoliuntur.

PAVIDE, adverb. *timidamente*, ὀκνηρῶς, timide, meticuloſe. *Liv. l.* 5. *c.* 39. Quæ ad Alliam tam pavide fugerat. *Quintil. l.* 12. 2. 3. *ante med.* Pavide dicere.

PAVIDUS, a, um, *timido*, *pauroſo*, *intimorito*, ὀκνηρὸς, δειλὸς, qui pavet, timidus. Differt a *pavens*. nam *pavidus* dicitur, qui natura talie eſt; *pavens*, qui an cauſa. Ita *Servius* ad illud *Virg.* Æn. 2. *v.* 489. Tum pavidæ triſtis matres ingentibus terrant. *Horat. apod.* 2. *v.* 35. Pavidus lepus. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 400. pavidas aves terrere. *Plin. l.* 11. 2. 37. *fell.* 54 Pleriſque naturala, ut nictari non ceſſent: quos pavidiores accipimus. ¶ Hoc tamen diſcrimen non eſt perpetuum. *Liv. l.* 3. *c.* 26. Caſtris ſa pavidus teusbat. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fell.* 50. Aures in equis indicia animi præferunt: ſeſſis marcidæ, micantes pavidis, ſubrectæ furentibus. *Tacit. 6. Ann. c.* 23. Miles pavidus, & caſuum marie ignarus. *Id.* 2. *Hiſt. c.* 68. Vitallius ad omnes ſuſpiciones pavidus. *Sil. l.* 10. *v.* 65 talin', pavidiſſima, dignum Me vita, pulcraque indignum morte putaſti? ¶ Cum genitivo *Tacit.* 4. *Hiſtor. c.* 14. Miles armis gravis, & nandi pavidus. *Id.* 4. *Ann. c.* 38. Offenſaaum non pavidus. *Senec. in Herc. Fur. v.* 293. Pavidus lucis. *& verſ.* 1076. Isti. *Lucan. l.* 8. *v.* 811. metis. ¶ Cum infinito. *Sil. l.* 2. *v.* 406. Kartalo non pavidus fatas mulcere leenas. ¶ Cum pavore conjunctus. *Sil. l.* 13. *v.* 133. pavidaque petebat Conſternata fuga poſitus ad mœnia campos. *Lucan. l.* 5. *v.* 255. pavidum murmur. *& lib.* 2. *v.* 168. furtum. ¶ Metonymica, pavidum faciens. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 16. Deque meo pavidos excute corde metus. *Lucret. l.* 2. *v.* 43. pavidæ relligiones. *Stat. ſ. Theb. v.* 567. pavidus lucus. ¶ *Pavidum* adverbii ritu, *Ovid. 9. Met. v.* 567. Deque ſuis unum famulis pudibunda vocavit, Et pavidum blandita, ſer has, fidiſſime, noſtro Dixit, & adjecit longo poſt tempors, fratri.

PAVIMENTARIUS, ii, pavimentorum artifex. *Inſcrips.* apud *Murator. pag.* 527. *n.* 6. & apud *Donium claſſ.* 9. *n.* 35. Genio collegi Pavimentariorum M. Alfius Onefimus dedic. K. Mart. M. Sil. L. Norb. Coſ. *b. c.* A. C. XIX.

PAVIMENTATUS, a, um, *laſtricato*, pavimento ſtratus. *Cic. pro Dom.* 2. 44. In palatio pulcherrime proſpectu particum cum conclavibus pavimentatam trecentum pedum concupierat. Adde *ad Q. Fratr. l.* 3. *ep.* 1. *c.* 1.

PAVIMENTO, as, avi, atum, a. 1. *fare pavimento*, διαπλίζω, pavimentum facio, pavimento ſtemo. *Plin. l.* 27. 2. 4. Ergo pavimentandum, ubi ſuto ſit, cenſent.

PAVIMENTUM, ti, n. *pavimento*, *terrazzo*, *laſtrico*, *battuto*, πλακοῦς, domus ſolidamentum, ſive incruſtatio, quem gradiendo calcamus: a *pavio*. *Cat. c.* 18. R. R. Ibi de teſta arida pavimentum ſtruito: ubi ſtructum arit, pavito, fricatoque, oleoque perungito, uti pavimentum bonum ſiat. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 60. Verm pavimentum, & mitidas oſtenda columnas. *Cic. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 2. *c.* 2. Pavimentum facera. ¶ Pavimentorum plura apud veteres ſtrata recenſet *Plin. l.* 36. *c.* 25. Adde *Vitruv. l.* 7. *c.* 2. *Caton. de R. R.* 2. 9. & *Pallad. l.* 1. *tit.* 9. qui eorum faciandorum rationem docent. ¶ Aliud eſt lapida ſternere, aliud pavimentum facere. Illud fit cum ſecta lapide ſolum operitur; hoc propria, cum rudere pavito & calce conſternitur, & ſolidatur. Illud apud nos eſt *laſtrico*, hoc *terrazzo*. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 51. Quidam, aream ut habeant ſolidam, muniunt lapida, aut etiam faciunt pavimentum. *Feſtus*. ¶ Sed & lapide ſtratus locus *pavimentum* dicitur. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 105. Palma in tecto inter coagmenta lapidum ex pavimento exſtitiſſa oſtendebatur. *Mart. de B. Alex. c.* 2. Alexandriæ ædificia tecta ſunt rudere, aut pavimantis. *Feſtus*: Pavimanta Pœnica, marmore Numidico conſtrata ſignificat Cato.

PAVIO, is, a. 4. *battere*, *percuotere*, παίω, cædo, ferio, tunda: a voce Græca allata. *Lucret. l.* 2. *v.* 375. qua mollibus undis Litoris incurvi bibulam pavit æquor arenam. *Cic. 2. de Divin.* 2. 34. *ſub fin.* Quia cum pulli paſcuntur, neceſſe eſt aliquid ex ore cadere, & terram pavire, tarripavitum primo, poſt terripudium dictum eſt: hoc quidem jam tripudium dicitur. ¶ *terram*, aut *ſolum pavire*, tundendo, calcandoque ſolidare, *calcare*, e *affodare battendo*. *Cato R. R. c.* 18. *a med.* De teſta atido pavimentum ſtruito: ubi ſtructum erit, pavita, fricatoque. *Plin. l.* 19. *c.* 7. Cum maledictis, & probris ustmum ſerendum præcipiunt: ut latius proveniat, fato pavitur terra.

PAVITANS. V. *Pavita*.

PAVITATIO, onis, ſ. trepidatio. *Apul. de Mundo*. Palmatiæ, quorum pavirationa illa, quæ trepidant, ſine inclinationis periculo autant.

PAVITENSIS, ſe. Eſt *Iſidori l.* 19. *Orig. c.* 22. V. *Levidenſis*.

PAVITO, as, avi, atum, o. 2. *temere e tremare*, πτοέομαι, ſæpe aut valdz, & cum tremore paveo. *Lucret. l.* 2. *v.* 57. Quz pueri in teasbris pavitant, finguntque futura. *Virg.* 2. Æn. *v.* 307. Proſequitur pavitans, & ſecto pectare ſatur. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 410. effuſis pavitantem flatibus. *Senec. in Oedip. v.* 1047. Pavitanta greſſu ſequere ſallaces vias. ¶ Pro ægrotare. *Terent. Hecyr.* 3. 1. 40. Uxorem Philumanam pavitare neſcio quid dixerunt. (Ubi *Donatus*: pavere & timere & ad corporis & ad animi perturbationem Vstetes referebant.

PAVITUS, a, um, *maggerangato*, *battuto*, *calcato*, *affodato battendo*, pulſando calcatus, iusulcatus, ſolidatus. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 51. Aream eſſe oportet ſolida terra pavitem. *Plin. l.* 36. *c.* 25. Pavimenta fiſtuta pavita. *Id. l.* 9. 2. 10. Teſtudinss patiunt ova, eaque drſoſſo extra aquas, & cooperta terra, ac pavim pectore & complanata incubaot noctibus. *Colum. l.* 8. *c.* 6. *ad fin.* Stetquilioia aaſtructum pavitumque ſolum habeant, ne humorsm tranſmittant. *laſtricato*.

PAULATIM, & Paullatim, *a poco a poco*, κατ' ὀλίγον, αὐτοβραδῶς, ſenſim, leniter, minutatim. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 33. Paulatim Germanos conſueſcere Rhenum tranſira. *& lib.* 2. *c.* 8. Colliz levitzr faſtigiatue, paulatim ad planitiem redibat. *Salluſt. in Catil. c.* 51. Ubi paulatim licentia crevit. *Virg.* 4. *Ecl. v.* 28. Molli paulatim flovefcst campus arista. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 30. *in ſ.* Paulatim ex caſtris diſcedere cœperunt. *pocho alla volta*: non omnes ſimul, ſed ſubinda pauci. *Paul. Dig. lib.* 49. *tit.* 14. *leg.* 47. Æmilius conduxerat a fiſco poſſeſſionem, eamque paulatim pluribus locaveret. *b. c.* per exiguas partes, particulatim. ¶ More ſubſtantivi cum genitivo, Cera R. R. 1. 74. Farinam in morturium indiro, aquæ paulatim addito, ſubigitoque pulcre. *b. c.* paulum aquæ addito: vel quod aptius videtur, aquam paulatim addito.

PAULIANUS, a, um, adject. a Paulo nom. proprio, ut Pauliana reſponſa. *b. c.* Pauli JCti, *in præfat. in Pandect. ad Antecceſſor.* 5. 5. Sic Pauliana victoria, *Valer. Max. l.* 8. 2. 22. *n.* 2. *b. c.* a L. Paulo parta.

PAULINUS, i, & Paulina, æ, nomen Romanum, ut Suetonius Paulinus, Lollia Paulina, &c. apud *Tacit.* & *Plin.* ¶ Paulinus Epiſcopus Nolanus ſcripſit epiſtolas, & carmina, floruitque circa ſacculi IV. finem, & initium V. Auſonii diſcipulus fuit & amicus. V. *Auſon. epiſt.* 29. & deinceps. ¶ Paulinus alter, Petrocorius (vel Petricordius) dictus a Petrocorio Aquitaniæ oppido, ſcripſit metro vitam S. Martini, vixitque ſæc. V. annis circiter XL. poſt Nolanum.

PAULISPER, & Paullifper, adverb. *poco tempo*, *per poco tempo*,

po, parumper, ὀλίγον χρόνον, valde paulum temporis. *Cic. 1. de Legib. c. 13. sub fin.* Paulisper facesſant rogemus. *Terent. Adelph. 2. 2. in fin.* Paulisper manu. *Plaut. Bacch. 3. 3. 22.* Paulisper aſt libido homini ſuo animo obſequi. *Caſ. l. 3. B. Gall. c. 5.* Paulisper intermittere prælium. ¶ Sequente *dum*, vel *donec*, *Cic. pro Mil. c. 20.* Milo paulisper, dum ſe nanc, ut fit, comparet, commoratus eſt. *Liv. l. 28. c. 26. in f.* Sedit tacitus paulisper, donec ouantiatum eſt, &c. ¶ De compoſitumve V. *Parumper* in fine.

PAULO, & Paullo, *an poco*, idem ac *paulum*, niſi quod hoc poſitivie, & varbie, *paule* comparetivis, & verbis comparationem ſignificantibus, item præpoſitionibus *ante*, & *poſt* adjungitur. *Cic. in Orat. c. 24. extr.* Hoc unamento liberiue paulo utetur. *Caſ. in ſ. l. 1. B. Gall.* Maruvius paulo, quam tempus anni poſtulabat. *& lib. 2. c. 20.* Paulo longius proceſſerant. *Cic. Attic. l. 2. ep. 12. ad fin.* Civie haud paulo melior, quam iſti noſtri. *Id. 3. de Orat. c. 30.* Paulo ſecac a me atque ab illo, diſtributa. *Plaut. Men. 4. 3. 7.* Tibi dedi equidem illam paulo prius. *Caſ. l. 6. B. Gall. c. 26.* Alcium aſt conſimilia capois figare, ſed magoitudine paulo antecedunt. *Salluſt. in Catil. c. 18.* Poſt pauln Catilina pecuniarum repetandarum reus, prohibitus eret, &c. *Liv. l. 22. c. 60. circa med.* Annibalem poſt paulo audiſtis jubrotem, &c. *Nep. in Alcib. c. 5.* Qui paalo ante victores vigurerant. *Cic. in Partit. c. 39.* Quæ pauln anta præcepta decimus ambigui, quæque preaime ſententiæ, & ſcripti. *Id. 6. Verr. c. 3.* Naper homines nobilec: & quid dico naper? imo vere modo, ac plane pealo ante vidimus, qui, &c. *b. c.* dudam, napersime. *Id. ad Brut. ep. 15. a med.* Paulo plures in Senatu mulevolm eſſe, quam gratoe. *Terent. Heaut. 2. 1. 8.* Ie mihi, ubi aubibat plue paulo, ſus quæ narrat facinora! *Cic. Fam. 7. ep. 1. circa med.* Næ ta haud pauln plus, quam quiſquam noſtram delectationis habuiſti. *Id. pro Quinct. c. 3.* Una in re paulo minus conſideratue. *Suetou. in Tiber. c. 39.* Quod paulo minus utrumque evenit. *poco men che non accadde*: propemodum evenit: parum abſuit quin aveniret. *Petron. in Sat. c. 107.* Qui ignotos lædit, latrn appellatur: qui amicos, paulo minus quam parricida. *Cic. 2. Verr. c. 5.* Deam nullum Siculie, qai ei paulo magis affabre factas videretur, reliqai. *Id. de clar. Orat. c. 21.* Videtur luhentor verbis etiam uti pauln magie paiſcie Lælius. ¶ Jungitar interdam aliis particulis. *Cic. a. de Orat. c. 21.* Verba effervelcentia, & paulo nimium redundantia. *Plin. l. 18. c. 28. circa med.* Sicut paalo mox docchimus. *Hirt. de B. Alex. c. 21.* Hoc prœlio deſideroti ea eo numero legionariorum militum circiter CD, & paulo ultra eum numerum claſſiarii & remigee. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 66.* Cæſar paulo ultra eum locum caſtra teanſtulit. *Cic. Parad. 3. ſub fin.* Hiſtio ſi pauln ſe movit eastra numerum, &c. Ita edit. vet. a. 1477. Plerique al. *paulum*: & in MS. apud nos *paululum*. ¶ Et verbie. *Catull. carm. 67. ad Manl. v. 132.* Aut nihil, aat paulo cui nanc concedere digna Lun mea, &c. ¶ Et poſitivie. *Terent. Heaut. 1. 2. 30.* Parentum injuriæ uniuſmodi ſuat ferme, paulo qui eſt homo tolerabilis. ¶ De ratioce ſcribendi V. in *Paulus, a, um*.

PAULULATIM, adverb. dimin. a paulatim. *Apul. l. 5. Metem.* Nudo veſtigio penſilem gradam paalulatim mmaene. *& lib. 2.* Poculum paululatim labellie minuens.

PAULULO, & Paallaln, *un pocherto*, aliquantulam. *Lucrj. ed Cicer. Fam. 5. ep. 14.* Valeo, ſicut ſoleo: paululo tamen detetias, quam ſoleo.

PAULULUM, & Paullulum, *un pocherto*, aliquantulam. *Plant. Aſin. 5. a. 75.* Abſcede paalulum iſtuc. *Terent. Eun. 5. 2. 51.* Paalalum npeririet ſi vis, jam frater ipſa hic aderit. *Cic. pro Quinct. c. 16.* Si hæc tecam duo verba feciſſes, quid ago? teſpiraſſet cupiditas, atque avaritia paulalam. *Salluſt. in fragm.* apud *Gell. in ſ. c. 26. l. 10.* Scaphæ paulalam propreſſæ nimio unere deprimebantar. *Gell. initio l. 12.* Nuntiatum eſt Favorino, uxorem auditoras ſai paululum ante enixam. *pro* paululn.

PAULULUS, & Paullulus, a, um, *pocherto*, paoculus, puſillae, diminut. a *paulus*. *Plaut. Curc. 1. 2. 31.* De paulo paululum hoc tibi dabo. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 46.* Nihil ai fere intereat, aut admodum paululum. *Plaut. Bacch. 4. 8. 24.* Pacifci cum illo paulula pecunia potes. *Al. leg.* paula. *Pallad. in Novembr. tit. 22. a med.* Admixto paululo ſale. *Cic. ad Brut. ep. 4. ex recentiorib.* Hoc paululam caaravi ipſa in turba matutinæ ſalutationie. *Liv. l. 8. c. 11.* Pro paulula via magnam mercedem Romania eſſa ſolvendam. *Id. l. 35. c. 11.* Equi, homineſque paululi & graciles. ¶ Puſillae, *piccolino*. *Cato R. R. c. 14.* Paalalam pilam, ubi triticum panſant. *Al. leg.* paulum latam pilam.

PAULUM, & Paullum, *pore*, *ἐπί μικρόν*, *ὀλίγον*, valde parum. *Cic. Attic. l. 9. ep. 6.* Epiſtolæ me paalum recreant. *Id. 2. Agrar. c. 31.* Quaſi vero paulum differant ager Campanus, ac Stellatis. *Id. pro Roſc. Com. c. 10.* Alicubi paulum commorari. *Id. in ſ. l. 1. de Orat.* Paulum reqaieſcet, dam ſe calor frengat. *Suetou. in Ner. c. 28.* Acten libertam paulum abſait, quin juſto matrimonio ſibi conjungeret. ¶ Cum comparativo *Sil. l. 15. v. 21.* haud paulum mortali major imago. *Stat. in ſ. l. 10. Theb.* paulum tardius. Sic *Cic. in Arat. l. 2. de nat. Deor. a. 43. extr.* paulum præſabitat ante.

PAULUS, & Paullus, a, um, *pocherto*, *ταπεινός*, diminut. a *parvus*, vel *paucus*. *Plaut. Curcul. 1. a. 31.* De paulo paululum hoc tibi do. *Horat. l. 1. ep. 15. v. 33.* timidie nil, aut paalum abſalaret, *Id. l. 2. ſat. 6. v. 3.* paulum ſilvæ. *Colum. l. 8. c. 5. ad fin.* Paulum triti ſalis valneribus infriatur. *Quintil. l. 12. c. 3. ſub fin.* Paulum aliquid ſederunt in ſcholis philoſophorum. *Terent. Andr. 1. 5. 32.* Dum in dabin eſt animus, pauln momento huc, vel illuc impellitur. *Id. Adelph. 5. 4. 22.* Eos meo labore eductos maximo, hic focit ſuos paulo ſumptu, *Id. Phorm. 5. 4. 3.* Paulo medeti. *cum effec-*

pace. Quintil. l. 9. c. 4. ante med. Sed de propoſitorum diverſitate poſt paulum. *ſoil.* tempue: pauln poſt. ¶ Puſillus, *picoletto*. *Tertull.* apud *Non. c. 4. n. 47.* Cocus magnum ahenum, quando fervit, paula conſutat trus. ¶ Placet *Manutio* ſcribi *paullus*, *paullulus*, &c. geminata liquida, auctoritate *Terent. Scaurt in Orthogr. pag. 2256. Putſch.* & vet. libror. & lapidum, in quibus & adjectivum, & nomen prop. *Paullus* legitur, ut & apud *Gruter.* multis in locis. Contra ſentiant *Priſcian. l. 3. pag. 614. extr. & Vel. Long. de Orthogr. pag. 2238.* quibus adſtipulantur plurimæ item inſcription. apud *Gruter.* Utraque ergo rezin ſcribendi proba, & uſitata.

PAULUS, & Paullus, i, Παῦλος, cognomen R. in gente Æmilia: in qua celebre fait L. Æmilius Paalus, qai conſul in pugna Canuenſi occubuit: item hajus filius, idemque Africani minorie pater, qui de Macedonibus, & Perſeo rege triumphavit. *Liv. l. 22. & 44. & Aurel. Vict. de vir. illuſtr. c. 56. & 58.* ¶ Julius Paulus, Jurisconſultus celebrie, auditor fait, & aſſeſſor Papiniani, tempore Alex. Severi Imp. ſub initio ſæculi Chriſti tertii. Ejus reſponſa paſſim in Pandectis leguntur. *Lamprid. in Alex. Severo, c. 26.* ¶ Paulae cognomento Diaconus, Uvanefridi filius, Langobardus, viait ſæculo Chriſti octavo, ſub Deſiderio Langobardorum regum ultimo, & Carolo Magno. Scripſit hiſtoriam gentis ſuæ, & alia multa, ſed barbare omnia: neque eſſet, cur in hoc Opere mentio ejus ulla fieret, niſi *Feſti* libros viginti in compendium redegiſſet, *ſuperſtne quæqui*, ut ipſe ſcribit ad Carolum M. *& nonnm neceſſaria prætergrediem, & quædam abſtruſe penitus ſita propria emuleamus, nonnulla eo ut erant poſita relinquemus*. Revera natem laniavit, corrupitque, ut Eruditi paſſim queruntur. ¶ Aliquando aſt prænomen, ut Paullus Fabius Maximus in S. C. apud *Frontin. de aquæduct. urbis.* INO. & 104. &c. & in fragm. Faſtor. Fratrum Arval. apud *Marator. pag.* 584.

PAVO, onis, m. *pavone*, *pave*, ταὼς, avie vario pennarum fulgore conſpicus, quam Poetæ Junonis tutelæ affingoarunt: cujus illa caudam ureaſſa fingitur oculis Argi a Mercario interempti. V. *Ovid. t. Met. v. 720.* Eſt a voce Græca allata. Tredunt, hanc avem gloriſam aſſe. Laudata enim expaodit colores adverſo maxime ſole. Mslevola etiam eſt, quippe quæ finum ſuum refoubet invidens hominum utilitati. *Ovid. 1. de ar. am. v. 617.* Laudatas oſtentat avis Junonia pennas: Si tacitus ſpectee, illa recondit opes. ¶ Fuit olim in menſarum delicie. *Juvenal. ſat. 1. v. 143.* & crudum pavonem in balnea portas. Multa de eo *Plin. l. 10. c. 20.* & *Colum. l. 8. c. 11.* ¶ Femina dicitur *pava*. Sed tamen Latioius aterque ſexus *pavo* appellatar cum appoſitione nominum *maſculus*, & *femina*. *Colum. loc. cit.* Maſculae pavo gallinaceam falacitatem habet. *& pavæ poſt.* Nam feminæ pavones, quæ non iusabant, &c. ¶ Dicitur & *pavus*, i. *Enn.* apud *Chariſ. l. 1. pag. 75.* Memini me fieri pavom. *Gell. l. 7. c. 16.* Pavus e Samo, Phrygia attagena, gnes Meliceæ. *Arnob. l. 7. pag. 215.* Anſer, capar, ant pavus. Adde *Terrell. de Pall. c. 5.* & *de Anim. c. 33. a med.* & *Anſan. epigr. 69.* & *epiſt. 20. v. 10.* ¶ Mos fuit flabella ex caudis pavonom facere ad abigendas muſcas. *Martial. l. 14. epigr. 67.* cujus lemma, *Muſcario pavonina*. Lawhere quæ turpes prohibet tua prandia muſcas, Alitie eximiæ cauda ſuperba fuit.

PAVONACEUS, a, um, pavoni ſimilis. *Plin. l. 36. c. 22.* At quæ vocant pavonacea tegendi genera. Al. leg. *pavimentata*. h. a. pavimentorum more conſtructa.

PAVONINUS, a, um, ad pavonem pertinens. *Verr. l. 3. R. R. c. 9.* Si ova gallinis pavonina ſubjicies. Quidam leg. *pavonia*. *Colum. l. 8. c. 11. a med.* Pavonini pulli. *In lemmate epigr. 67. l. 14. Martial.* Muſcaria pavonina. *b. 1.* ex caudis pavonum facta. *& in lemmate epigr. 85.* Lectus pavoninus. *b. c.* ex citreis tabalis, quæ pavonum caudæ ocalos imitantur, ut *Plin. l. 13. c. 15.* loquitur.

PAVONIUS. V. vocem præced.

PAVOR, oris, m. *paure*, δέος, timor. *Cic. 4. Tuſcul. c. 8.* Pavorem, metum mentem loco moventem: ex qua iliad *Ennii*: Tum pavor ſapientiam mihi omnem ex animo expectorat. *Liv. l. 24. c. 40. a med.* Tantus terror pavorque omnes occupavit, ut, &c. *& cap. 42.* Pavor cepeiat militee, ne mortiferum effet valnus. *Caſ. l. 2. B. Gall. c. 12.* Priuſquam ſe hoſtes aa pavore ac fuga reciperent. Ita *Aldus*: alii *terrore*. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 13.* Nonnulli pavore coacti longius profugerunt. *Plin. l. 8. c. 16. ad fin.* & *Val Flacc. l. 5. v. 15.* Attonitus pavore. *Plin. l. 29. c. 4. a med.* Viſu pavorem affarre alicui. *Lucan. l. 1. v. 246.* gelidos pavor alligat artus. *Virg. 2. Georg. v. 330.* mortalia corda Per gentes humilie ſtravit pavor. *Lucan. l. 7. v. 732.* pavorem pellere. *Ovid. 10. Met. v. 117.* depouste. *Sil. l. 8. v. 77.* lenire. *Liv. l. 28. c. 3.* injicere. *& lib. 27. c. 42.* iuoutere. *Val. Flacc. l. 3. v. 74.* At Mynias anceps fixit pavor. *Lucret. l. 3. v. 306.* gelidie torpet telis perfixa pavoria. *Senec. in Herc. Oet. v. 27.* pavor horridus. ¶ Eſt interdum medium aliquid inter ſpem & metum, cum ſcilloct animus in diſcrimius aliquo & ſucceſſum ſperet, & tamco quo res evaſura ſit, dubitat, ac timet. *Sil. l. 16. v. 432.* ſucceſſa nimio lætoque pavore proditus. *Id. l. 3. v. 215.* It membria gelidus fudor, lætoque pavore Promiſſa evolvit ſomni, noctemque retractat. *Virg. 3. Georg. v. 103.* eum præcipiti certamine campum Corripuere, ruuntque effuſi carcere carrus, Cum ſpes arrectæ juvenum, exſaltantiaque haurit Corda pavor pulſans. Facit hoc illud *Statii 6. Theb. v. 392.* ſtant uno margine clauſi, Speſque, mdaxque una metus, & fiducia pallens. Nil ſinum cordi: pugnant exire, paventque. *& lib. 1. ſilv. 2. v. 32.* adhuc aptas, promiſſaque omnius deatre Vota paves. *& lib. 1. Theb. v. 493.* lætuſque per artus Horror iit. ¶ de religione, & meto deorum, *Arnobius*. *Sil. l. 3. v. 690.* priſcoque pavore Arbor numen habet, coiturque tepentibus aria. ¶ Pavor aquæ, ubi-

διαφθορὰ, miſerimum morbi genus, ut ait *Celſ. l. 5. c. 27. fcft.* 2. quo ſimul æger & ſiti, & aquæ metu cruciatur. *Plin. l. 25. c. 2. ad fin.* Rabidi canis morſus pavorem aquæ, potuſque omnis affert cum odium. Adde *lib. 29. c. 5.* ¶ In plur. num. *Val. Flacc. l. 7. v. 147.* Turbidus ut pœnis, ceciſque pavoribus enſem Corripit, & ſævæ ferit agmina matris Oreſtes. *Lucan. l. 1. v. 521.* venia eſt tantorum danda pavorum. *Plin. l. 28. c. 8. a med.* Contra formidines, pavoraſque. *Id. l. 32. c. 10. poſt med.* Pavores expantimi. *Id. l. 28. c. 8.* Nocturni, umbrarumque terror. *Tacit. 4. Hiſt. c. 38.* Civitas falſos pavores induerat, daſciviſſe Africem, &c. ¶ *Pavor*, deus a Tullo Hoſtilio conſecratus. V. *Pallor.*

PAUPER, eris, omn. gen. *povere, νένης*, cui parva & anguſta res familiaris eſt, qui non affluit opibus, nec tamen eget: tenuis, medius inter egenum, & divitem: a *paululo re*, ut ait *Varr. l. 4. de L. L. c. 17.* vel a παῦρος, paucus: vel ab ἔνοπες, indigus. *Terent. Phorm. 2. 3. 16.* Pauper, cui opera vita erat, ruri fare ſo continebat. *Cic. Parad. 6. c. 3.* M'. Mavilius pauper fuit. habuit eoim ædiculas in Carivis, & fundum in Labicano. *Id. in Verr. c. 12.* Sine 22 pauperrimo dives factus. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 12.* meo ſum pauper in ære. V. *Paupertas.* ¶ Cum genitiv. *Horat. l. 1. ſat. 1. v. 79.* horum Semper ego optarim pauperrimus eſſe bonorum. *& lib. 2. ſat. 3. v. 142.* Pauper Opimius argenti poſiti intus, & auri. *Id. l. 3. od. ult. v. 12.* Damnus pauper aquæ. Adde *Sil. l. 8. v. 545.* ¶ Dicitur & de rebus, tum proprie, tum tranſlata. *Plaut. Rud. 1. 5. 24.* Hic pauperes ras ſuet, inopeſque. *Virg. Ecl. 2. v. 69.* Pauperis & tugurii congeſtum cæſpite culmen. *Tibull. l. 1. el. 1. v. 23.* cultos pauperis agri. *& verſ. 29.* domo de paupere menſa. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 2. v. 20.* Et carmen vena pauperiore fluit. *più ſcarſa. Juvenal. ſat. 5. v. 165.* ſignum de paupere loro. *di cuoi preggo. Quintil. l. 10. c. 5.* Nec natura adeo jejunam ac pauperem eloquentiam fecit. *Auct. Moret, v. 16.* Fuſus erat terræ frumenti pauper acervus. *piccolo.* ¶ Metonymice *Lucan. l. 10. v. 151.* Pone duces priſcos, & nomina pauperis ævi, Fabricios, Curioſque graves. ¶ Pro egeno, *biſognoſo, mendico, Cic. in fin Paradd. 6.* Improbi, & avari non modo copioſi ne dicites, ſed etiam inopes ne pauperes æſtimandi ſunt. *Cæcil.* apud *Gell. l. 2. c. 23. extr.* Is demum infortunatus eſt homo pauper, qui educit in egeſtate liberos. ¶ De 20, qui medico contentus 28. *Phædr. l. 2. fab. 1. extr.* Verum eſt aviditas dives, & pauper pudor. ¶ In feminino *Virg. 12. Æn. v. 518.* piſcoſæ cui circum flumina Letæ, Ars fueret, pauparque domos. *Ovid. de remed. amor. v. 748.* Nempe quod alter egens, altem pauper erat. *Id. Heroid ep. 16 v. 185.* quam pauper Achaia noſtre eſt! Adde *3. Feſt. v. 668.* ¶ In illo *Terent. Andr. 4. 5. 2.* Quæ ſe inhoneſte optavit parere hic divitias potius, quam in patria honeſto pauper vivere: Al. leg. *paupera*. Sic enim & *Plaut.* in fragm. apud *Serv. ad Æn. 12. v. 519.* Paupera eſt hæc mulier. *Varr.* tamen *l. 7. de L. L. c. 39.* negat *paupera* recte dici: & *Serv. loc. cit.* ſolis poetis concedit. ¶ *Pauperum* in neutro 28 *Cal. Aurel. Tard. l. 1. c. 1. fcft. 33.* Eſt vatura caput careibus pauperum, & nervoſum. ¶ *Paupercrum* pro *pauperum* eſt in *fragm. Tragur. c. 46. Burm.* & lectione etiam incerta.

PAUPERĀTUS, a, um, *impoverita*. *Sidon. l. 6. ep. 12.* Defectio civium pauperatorum. *Jul. Firmic. l. 1. c. 2.* Luna pauperata luminibus.

PAUPERCŬLUS, a, um, *poveretto*, πενιχρούδιος. *Terent. Heaut. 1. 1. 44.* Eſt e Corintho hic advena anus paupercula. *Varr. l. 1. de R. R. c. 17.* Ut plerique pauperculi cum ſus progenie. *Plaut. Perſ. 3. 1. 17.* Quamquam res noſtræ ſunt, pater, pauperculæ, modice & modeſte melius eſt vitam vivere.

PAUPERIES, ei, f. *povertà*, paupertas. *Enn.* apud *Non. c. 8. n. 86.* In pauperie mea ſenex greviter gemam. *Tacit. 4. Hiſt. c. 47.* Vere ea pauperie, an uti videretur, actum in Senatu, ut ſarcentias feſtertium a privatis mutuum acciperetur. *Suetan. de Grammat. c. 11.* Vixit ad extremam ſenectam, ſed in ſumma paupertia, & pæne inopia. *Hæm. l. 3. ad 2. v. 1.* Angullam pauperiem pati. *Id. l. 2. ep. 2. v. 199.* Pauperies immunda procul abſit. *Id. l. 3. od. 16. v. 37.* importuna. *& l. 4. od. 9. v. 49.* dura. *Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 209.* imqua. *Id. de B. Get. v. 632.* aſpera. *Virg. 6. Æn. v. 437.* pauperiem & duros perſerre labores. *Horat. l. 3. od. 29. v. 55.* & mea Virtuta me inenlen, probamque Pauperiem ſine dote quæro. *Apul. l. 11. Metam.* Impœnitandæ pauperiæ ſe committere. ¶ *Pauperiem facere* apud JCtos eſt damnum afferre, unde quis pauperior fiat, *danneggiare*: & dicitur de beſtiis, quæ quippiam nocent. Eſt titulus 2. *lib. 9. Dig.* qui inſcribitur, *ſi quadrupes pauperiem fecerit*, ea legib. XII. Tab. ubi *Ulpian. leg. 1.* Pauperies eſt damnum ſine injuria facientis datum. nec enim poteſt dici animal injuriam feciſſe, quod ſenſu caret.

PAUPERIUS, adverb. comparat. *più poveramente*. *Tertull. de cultu fœminar. c. 11. ſub fin.* Ex quo facta eſt Chriſtiana, pauperius incedit.

PAUPĔRO, as, a. 1. *impoverire*, πενιχίζω, pauperem facio. *Plaut. Pſeud. 4. 7. 27.* Boni viri me pauperant, improbi alunt. *Titinn.* apud *Non. c. 2. n. 679.* Nam quid ego feci, quam pauperetis ambo veſtris ſumptibus! ¶ *Pauperare aliquo re quempiam*, ſpoliare, privare, unde pauperior fiat. *Plaut. in fragm.* apud *Non. ibid.* Quam ego tanta pauperavi per dotum pecunia. *Id. Mil. 3. 1. 134.* Pro mercis vitio dominum pretio pauperet. *Horat. l. 2. ſat. 5. v. 35.* Eripiet quivis oculos citius mihi, quam te Contemptum caſſa nuce pauperet.

PAUPERTAS, atis, f. *povertà, ſcarſezza, πενία*, angultia rei familiaris, tenuitas. *Varr.* apud *Non. c. 1. n. 208.* Pecunia, quæ erat parva, ab ea paupertas dicta. ¶ Differt ab egeſtate, quæ eſt cum res ad vitam neceſſariæ deſunt: paupertas, cum non deſunt quidam, ſed vix ſufficiunt. *Cic. Parad. 6. c. 3. extr.* Illam paupertatem, vel potius egeſtatem, ne mandicitatem tuam nunquam obſcure tuliſti. *Martial. l. 11. epigr. 33.* Non eſt paupertas, Neſtor, habere nihil. *Senec. ep. 87. ſub fin.* Paupertas eſt, non quæ pauca poſſidet, ſed quæ multa non poſſidet. *Tibull. l. 1. el. 1. v. 3.* Me mea paupertas vitæ traducat inerti, Dum mea ſit ſtillum luceat igne focus. *Cic. Agrar. 2. c. 24.* Homines non ſolum honoribus populi, rebuſque geſtis, verum etiam patientia paupertatis ornati. *Sil. l. 1. v. 609.* caſtaque beatos paupertate patres. *Val. Max. l. 4. c. 8. n. 2.* Fabius in honorem patriæ paupertatem inopia mutavit. *Senec. in Octav. v. 805.* bene paupertas Humili tecto contenta latet. ¶ Sæpe cum inopia & egeſtate confunditur. *Cic. 5. de Fin. c. 28.* Paupertas ſi malum eſt, mendicus beatus eſſe nemo potest, quamvis ſit ſapiens. *Id. 1. de Divin. c. 17.* Cum propter paupertatem ſues puer paſceret. *Juvenal. ſat. 3. v. 152.* Nil habet infelix paupertas durius in ſe, Quam quod ridiculos homines facit. ¶ In plur. num. *Varr.* apud *Non. c. 2. n. 714.* Horum temporum divitias, & illorum paupertates. Adde *Senec. ep. 87. ad fin.* ¶ Tranſlate *Quintil. l. 2. c. 1.* Et Grammatice fines ſuos novit, præſertim tantum ab hac appellationis ſuæ paupertate, intra quam primi illi conſtitere, provecta. *Id. l. 8. c. 3. ante med.* Iniqui judices adverſus nos ſumus, ideoque paupertata ſarmonis laboramus.

PAUPERTĀTULA, æ, f. diminut. a *paupertas*. *Hieron. in epitaph. Mercellæ*, quæ eſt *epiſt. 16. ad Princip. in fin.* Et te paupertatulæ ſuæ, imo per te paupares reliquit heredes.

PAUPERTĪNUS, a, um, *povero, νένης*, idem quod pauper, tenuis. *Varr.* apud *Non. c. 2. n. 715.* Quod ſuat paupertina ſive alegantia, ac cum cæſimonia. *Gell. l. 20. c. 1. a med.* In jus vocatu paupertino homini, vel inopi plauſtrum dare. *Apul. l. 3. Metam.* Paupertina cœnula perfunctus. *Gell. l. 14. c. 6. ſub fin.* Libeum bun. opulentiſſimum recipe, nihil prorſus ad noſtras paupertinas litteras pertinentem. *Ammian. l. 25. c. 2. (al. 5.)* Paupertina contubernia. *Arnob. l. 6. pag. 191.* Tumpia, ſi deorum potaatia metiaris, ſunt genus anguſtiſſimum cavernarum paupertini cordis excogitatinos ſuſpenſum. *Symmach. l. 1. ep. 8. (al. 14.)* Paupertini ingenii mei covſcius.

PAUSA, æ, f. *pauſa, poſa, παῦσις*, ceſſatio, intermiſſio, quies: a voce Græca allata, quæ a πάυω, ceſſo. *Plaut. Pœn. 2. v. 12.* Quando id, quod ſat erat, ſatis habere nolnit, ego pauſam feci. *Gell. l. 19. c. 5.* Cum bibendæ olvis pauſa nulla fiaret. *Apul. l. 11. Met.* Tu ſævis zzantlatis caſibus pauſam pacemqeæ tribua. *Accius* apud *Non. c. 2. n. 686.* Nobis datur bona pauſa loquendi. *Enn.* apud *Varron. l. 6. de L. L. c. 5. ad fin. de lecutib.* pauſam fecere fremendi. *Lucret. l. 2. v. 118.* prœlia pugnaſque Edara turmatim certantia, nec dara pauſam Conciliis & diſcidiis. *& lib. 1. v. 747.* neque pauſam ſare fragori, Nec prorſum in rebus miaimum conſiſtere quidquam. *Id. l. 3. v. 943.* nec quiſquam expergitus exſtat, Frigida cum ſemel eſt vitai pauſa ſecuta. *b. 1. mors.* ¶ *Pauſas edere* pertinet ad ſacra Iſidis, in quibus qui Anubis ſimulacrum circumferebant in pompa, certis locis quæ *manſiones* dicebantur, ſubſiſtare ſolebant, ut commodius hymnos canerent, & adoranda facies ſpectanti populo exhiberent. Ex quo *pauſarii* dicti. *Spartian. in Caracall. c. 9. ſub fin.* Mihi mirum videtur, quem ad modum ſacra Iſidis primum per hunc Romam vocifſe dicantur, cum Antovinus Commodus ita ea celebraverit, ut & Anubim portaret, & pauſas ederet. *Id. in Pſcenn. Nigro, c. 6.* Sacris Iſidis Commodus adeo deditus fuit, ut & capat raderet, & Anubim portaret, & omnes pauſas explereet.

PAUSABĬLIS, le, adject. ſubinde ceſſans, ut Pauſabilior inſpiratio. *Cal. Aurel. Tard. l. 2. c. 13.*

PAUSARĬUS, ii, m. *comita, aguzzino*, κελευστὴς, portiſculus, ille qui modos dat remigibus: a *pauſa*, quia pro ejus imperio remiges vel remigare incipiunt, vel pauſam faciunt: de quo *Ovid. 3. Met. v. 618.* & qui requiemque, animumque Voce dabat nautis, animoſum hortatur Epopeus. *Senec. ep. 56.* Ut audire vel pauſarium poſſim voce acerbiſſima remigibus modos dantem. ¶ Pauſarii etiam dicti ſunt Iſidis ſacerdotes, qui in ejus deæ ſacris pauſas explebant. V. *Pauſo. Vet. Inſcrip.* apud *Salmaſ. in Spartianu Caracal. c. 9.* Corpum Pauſariorum, & argentariorum Iſidi, & Oſiri manſionem ædificavimus. Ita explicat ibi *Salmaſ.* Hæc refertur etiam a *Murator. pag. 128. n. 1.* & ad primam notionem pertinere dicitur.

PAUSĀTE. V. *Pauſatur.*

PAUSĀTIO, onis, f. *pauſa*, ceſſatio, pauſa. *Hieron. epiſt. 138.* Quidam diapſalma commutationem metri dixerunt *eſſe*, alii pauſationem ſpiritus, nonnulli alterius ſenſus exordium.

PAUSĀTUS, a, um. *Arnob. l. 5. pag. 160.* Et fauciat pectus pauſatæ circa arboris robur. Ubi alii leg. *pauſato*, h. e. pat pauſas, certo modo, πεπαῦσθαι. Nam quid ſit *pauſata arbor*, nov conſtat apud interpretes. ¶ De eo, qui requievit *Veget. l. 2. de re veterin. c. 38. a med.* Cave, ne ſanguinem calido jumento detrahas, ſed requietum pauſatumque phlebotomabis.

PAUSĔA, & Pauſia, æ, f. genus olivæ, quam eſoi optimæ candi, ſcribit *Varr. l. 1. R. R. c. 60.* jucundiſſimam vocat *Colum. l. 5. c. 8.* ejuſque condiendæ rationem tradit *l. 12. c. 47. & 48.* pluſimum earnis habere dicit *Plin. l. 15. c. 3.* Si *Servio* credere placet ad *lib. 2. Georg. v. 86.* dicta eſt a paviendo, hoc eſt tundendo. alitar enim ex ea oleum non facit. Eadem & *poſea*, & *poſia* dicitur. *Cato R. R. c. 6.* &c.

PAUSIĀCUS, a, um, ad Pauſiam pertinens, qui fuit pictor Sicyonius Brietis filius, diſcipulus Pamphili, Apellis condiſcipulus, celebris

encaustis pingendis? cujus clariora opera non ana *Plin. l.* 35. *c.* 11. *& lib.* 21. *c.* 2. commemorat = *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 95. Vel cum Pauſiaca torpes, inſane, tabella.

PAUSO, as, *n.* 1. *ceſſare*, *ſar penſa*, pauſam facio, ceſſo, quieſco, ἀναπαύομαι. *Plaut. Trin.* 1. 2. 149. Hafcine me propter res malefacta differant? *Meg.* pauſa: vicibi caſtigatorem tunm. *Cal. Aurel. l.* 1. *Tard. c.* 1. *ſeſt.* 16. Cum capitis pauſaverit dolor. *Id. Acut. l.* 3. *c.* 21. *a med.* Pauſantæ vomitu. Apud *Plaut.* fortaſſe nomen eſt, non verbum, adhibeturque ea ratione, qua *pax*.

PAUSUS, i, m. deus eſſe videtur quietis & pacis, & belli inimicus. *Arnob. l.* 1. *pag.* 15. Illi prudentiſſimi videntur, qui Faunos, qui Fatuos, qui Pauſos reverentur, atqas Bellonas.

PAVUS. V. *Pavo*.

PAUXILLATIM, adverb. *a paco a paco*, *ſanè minutè*, paululum, ſenſim, pedetentim. *Plaut. Epid.* 2. 2. 63. Cæpi ſurſum vorſum ad illos pauxillatim accedere.

PAUXILLISPER, adverb. pauliſper. *Plaut. Trucul. a.* 5. *v.* 21. Plus decem pondo amoris pauxilliſper perdidi. *Non. c.* 2. *n.* 670. interpretatur, per particulas, *a paco a paco*.

PAUXILLO, adverb. diminut. a paulo, *un pochettino*. *Cæſ. l.* 5. *c.* 28. *ſeſt.* 18. Medium habet pauxillo leviut. *Afran.* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 191. *Putſch.* Pauxillo prius me convenit.

PAUXILLŬLUM, *un pochettino*, *un tantino*, diminut. a pauxillum. *Plaut. Rud.* 3. 4. 24. Occipito modo illis afferre vim joculo pauxillulum.

PAUXILLULUS, a, um, dimin. a pauxillus. *Terent. Phorm.* 2. 1. 3. Jampridem apud me erat reliquum pauxillulum nummorum. *Plaut. Sticch.* 1. 3. 9. Pauxillulam famem. *Gell. in præf. a med.* Pauxillulas admonitiones.

PAUXILLUM, adverb. parum admodum. *Plaut. Capt.* 1. 2. 73. Sed ſi pauxillum potes contentus eſſe.

PAUXILLUS, a, um, *pochino*, ὀλίγος: diminut. a paulus. *Lucret. l.* 1. *v.* 835. Oſſa pauxilla, atque minuta. *Id. l.* 3. *v.* 229. mentis naturam animæque Scire licet per quam pauxillis eſſe creatam Semioibus. *Plaut. Pan.* 3. 1. 63. Res eſt pauxilla. *Turpil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 349. Pauxillum peccatum.

PAX, pacis, *ſ. pace*, *quiete*, εἰρήνη: publica tranquillitas, concordia, compoſitio, quies, otium. a *pacere*, quod olim pro *pagere* dictum fuit: unde *paciſcor*, *pacto*, & *pallo*. *Feſt. sumo lib. P.* Pacem a pactione conditionum patat dictam Sinuius Capito, quæ utrinqas inter ſe populo ſit obſervanda. *Suet. in Aug. cap.* 61. Pace, belloque eam publicam regere. *Salluſt. in Jug. cap.* 22. Bocchus neque bello, neque pace aotea cogaitus. *Id. in Catil. c.* 50. Cum ſæpe Carthaginenſes & in pace, & per iadutias multa aefauda facinora feciſſent. *Cic. Phil.* 13. *c.* 1. Videndum eſt, cum omnibus ne pax eſſe poſſit, an ſit aliquod bellum inexpiabile, in quo pactis pacis lex ſit ſereitutis. *Id. Phil.* 2. *c.* 44. Nomina pacis dulce eſt, & ipſa res ſulatarit: ſed inter pacem, & ſereitutem plarimum ineresſ. pax eſt tranquilla libertas: ſereitus malorum omaiam poſtremum. *Id. Phil.* 12. *c.* 5. Quæ eſt enim conditio pacis, in que ea, cum quo pacem facias, nihil concedi poteſt? *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 1. *ſub fin.* Tibi data eſt ſumma pax, ſumma tranquillitas. *Id. pro Cæc. c.* 12. In pace & otio copias parare. *Nep. in Datam. c.* 8. Ad pacem amicitiamque hortari. *Cic.* 2. *Agrar. c.* 37. Nihil eſt tam popalars, quam pax, tranquillitas, otium. *Id.* 1. *Phil. c.* 2. Pacem confirmare cum aliquo. *& Phil.* 7. *c.* 3. fi. *& 9.* Eſſe cuipiam cam aliquo pacem. *& cap.* fi. ſervare. *& 2. Phil. cap.* 36. *& Anac.* 7. *ep.* 14. habere. *Id. pro Flacc. c.* 12. conficere. *Id. Fam.* 10. *ep.* 27. conciliare inter cives. *Id. Phil.* 7. *c.* 7. coagmentare. *Juſtin. l.* 24. *c.* 5. offerre. *Liv. l.* 9. *c.* 21. pepigi cum aliquo. *Id. l.* 2. *c.* 13. companere. *Juſtin. l.* 25. *c.* 1. ſtatuere inter aliquos. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ſpiſt.* 1. *c.* fi. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 621. *& Nep. in Timoth. c.* 2. conſtituere. *Juſtin. l.* 43. *c.* 5. facere alicai. *h. e.* cum aliquo: vel alicui offerre, & concedere. *Salluſt. in Jug. c.* 15. agitare. *vivere in pace*. & eod. ſenſa *in epiſt. Mithrid.* agere. Quod *Virg.* dixit 4. *Æn. v.* 99. exercere. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 27. petere. *Liv. l.* 30. *c.* 35. *extr. & Nep. in Eumen. c.* 4. impetrare. *Lucret. l.* 5. *v.* 1254. violare fœdera pacis. *Tacit.* 12. *Ann. c.* 65. turbare. *Virg.* 12. *Æn. v.* 202. rumpere. *Cic. de provinc. conſul. c.* 2. Gentes eæ, quæ, at pace uterentur, vim argenti dederant nostro imperatori. *Id. pro Mur. c.* 15. Mithridatem Sulla eam pace dimiſit. *Liv. l.* 28. *c.* 37. Claſſis bona cum pace accepta eſt. *Id. l.* 21. *c.* 24. *extr.* Capti dbnit cum bona pace exercitum per fines ſuos tranſmiſeruot. ¶ De longis indutiis *Liv. l.* 7. *c.* 20. *ſub fin.* Itaqae pax populo Cæriti data: indutisſque in centum annos factas in Senatuſconſultum referri placuit. *Juſtin. ſub fin. l.* 3. Feſſi tot malis pacam in annos quinquaginta fecere. ¶ *Pace*, tempore pacis, *in tempo di pace*. *Stat. ſub fin. l.* 4. *Theb.* to pace mihi, ta aube ſab ipſa Armorum, feſtaſque ſuper celebeabere menſæ. *Liv. l.* 8. *c.* 35. Ut bello ac pace pati legitima imperia poſſis. ¶ Translate *Cic. l.* 1. *de Fin. c.* 14. Telapeaatia pacem animis affert, & eos quaſi concordia quadam placat & lenit. *Sil. l.* 7. *v.* 258. ſenſim infuſa tranquilla per æquora pace, Languentes tacito luceat in litore fluctue. *coloss.* Sic *Stat.* 7. *Theb. v.* 86. Ut ſi quando ruit, debellataſque miliquit Eurus æquos, pax ipſa tumet. *Flor. l.* 4. *c.* 2. *ante med.* Ubi pax fluminis rediit. *h. e.* obundatio ceſſavit. ¶ In plur. aumero *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 621. Quemadmodum conſtituerint paces, & qua fide & juſtitia eas coluerint. *Plaut. Perſ.* 5. 1. 1. Hoſtibus victis, pacibus perfectis, bella exſtincto. *Salluſt. in Jug. c.* 35. Jura, judicia, bella atque paces penes paucos erant. *Lucret. l.* 5. *v.* 1228. ac precs quæſit Ventorum pavidus paces, animaſque ſecundas. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 102. Hoc paces habuere bonæ, ventique ſecundi. ¶ Sæpe ad deos, & religionem refertur, & ſignificat propitiationem, placationem, veniam. *Lucret. l.* 5. *v.* 1228. divum pacem votis adit. *Virg.* 3. *Æn. v.* 261. Sed votis precibuſque jubent expoſcere pacem, Sive deæ, ſeu ſint diræ obſcenaque volucres. *& verſ.* 369. exſis de more juvencis Exorat pacem divum. *& 4. Georg. v.* 534. tu munere ſuppleæ Tende petens pacem. *& 4. Æn. v.* 56. pacemque pec aras exquirunt. *Cic. pro Rabir. Perduell. c.* 2. Ab Jove Opt. Mas. cetariſque diis deabuſque immortalibus pacem ac vealam peto, precorque ab iis, as, &c. *Liv. l.* 7. *c.* 2. Inſequenti anno peſtilentia fuit, *&c.* pacis deum expoſcendæ cauſa lectiſternium ſuit. *Juſtin. l.* 20. *c.* 2. Occupandam manium & deæ pacem reti, &c. *Plaut. Curc.* 2. 2. 20. Pacem ab Æſculapio petas, ne forte tibi eveniat magnum malum. ¶ *Pax*, voluntas, & aumen deorum. *Virg. Æn.* 12. *v.* 31. Si ſine pace tua, atque invito numine Troes Italiam petiere. *Plaut. Trin.* 4. 1. 17. Fluctus atque procellæ inſenſæ frangere malum, ruere antennas, ſcindere vela, ai tua pax (*Neptune*) propitia foret præſto. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 476. uom veſtra voluntas Quo, juvenes, fins pace deum? ¶ Pax, dea habita eſt. *Nep. in Timoth. c.* 2. Quæ victoria tanto fuit Atticis lætitiæ, ut tum primum aræ Paci publicæ ſint factæ, eique deæ pulvinar ſit iaſtitutum. *Petron. in Satyr. c.* 124. Mitis turba deum terras enoſa furentes Deſerit, *&c.* Pax prima ante alias, niveos pulſata lacertos Abſcondit galea victum (*al. leg.* olea vinctum) capui, atque relicto Orbe fugax Ditis petit implacabile regnum. *Suetan. in Veſpaſ. c.* 9. Fecit & nova opera, templum Pacis foro proximum, &c. Adde *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 709. *& ſeqa.* & *Senec. in Med. v.* 63. ¶ Ejus ſignum ſpicas manu tenebat, quia pacis tempore colantur agri. *Tibull. in fin. el. ult. l.* 1. At aobis Pax alma veni, ſpicamque teneto. ¶ *Pace tua*, *illius*, formula, quo utimar, cum quippiam dicere, aut facere volumus, quod ne diſpliceat, veremur. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 5. Cujus ego judicium (pace tua dixerim) longe antepono tuo. *ſia detto con voſtra pace*. *& Vellej. l.* 2. *c.* 129. pace majeſtatis ejus dixerim. *& lib.* 1. *c.* 7. Pace diligentiæ Catoali dixerim. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 2. *v.* 60. Pace loquar Veneris: tu dea major erit. *Terent. Eun.* 3. 2. 13. Quæſo hercle ut liceat, pace quod fist tua, dare huic quæ volumus. *con tua buona pace*, *a licenza*. ¶ *Cum bona pace*, pacifice. *Liv. l.* 21. *c.* 24. *extr.* Reguli Gallorum capti donie, cum bona pace eacreitum per fines ſuos tranſmiſerunt. Adde *cap.* 32. ¶ *Pax* interdum apud Comicos interjectio eſt, habetque vim indicendi ſibi, aut aliis ſilentii, abrumpendique ſermonis. Eſt autem Græcum, ut *Priſcian. l.* 14. *pag.* 980. *Putſch.* & alii docent. *Heſych.* Πάξ· ἀνάπαυσαι ἀνακόπτοντος, ἢ ἐπὶ τοῦ πάλιν ἴσχε. V. *Voſſ. l.* 6. *de Grammat. ſub fin.* ubi eos reprehendit, qui admirationis adverbiam eſſe putarunt: ſimul improbat, quod apud *Priſcian. loc. cit.* vertitur παυσάνιε, h. e. plene, omnino, abſolute. Sed hoc defendi poteſt, ſi παυσάνιε accipias pro ſatis, hacteaus, aut finis ſit. eſt enim a πάυω, finis. *Terent. Heaut.* 2. 3. 49. Capillus paſſus, proliaas, circum caput rejectus negligentur: pax. *baſta: non dica altro*. *& 4.* 3. 39. Unus eſt dies, dum argeatum eripio. pax: aihil amplius. *Plaut. Mil.* 3. 1. 212. *Pœnul.* Quem nominem? *Paleſtr.* Glyceram. *Pœnul.* nempe eandem, quæ dudum conſtituta eſt. *Paleſtr.* pax: abi. Adde *Pſeud.* 5. 2. 33. (item *Sticch.* 5. 7. 3. ubi ſaltationi finis indicitur) & *Auſon. in fin. Technopæg.* ſeu *Edyll.* 12. ¶ *Pax ſit verbis*, εὐφημείτω τὰ παρόντα, apud *Cicer. in fumm. Scip. c.* 2. *extr.* quiss & ſilentium ſit. Alii aliter leg. Similem locum habet *Apul. in Apolog.* ſed ibi quoque dubia eſt lectio. ¶ *Pax*, nomen eſt ſervi apud *Plaut. Trin.* 4. 2. 94. V. *Tur*. ¶ In aliquib. aamis, ut apud *Patin. de famil. Rom. pag.* 13. ſcribitur *Paxs*, veteri more.

PAXILLUS, i, m. *palo*, *paletto*, πάσσαλος, palus. Videtur eſſe a *paxi* præterit. verbi *pango*, quaſi *paxillus*: ande poſtea *palus* per ſyncopen factum ſit, ut a *maxilla malo*, *axilla ala*, *vexillum velum*, *exillus ſalus*, ut *Cic. in Orat. c.* 45. docet. Sunt tamen, qui hæc ceuſent eſſe diminutiva, *Priſcian. Servius*, *Feſt. Non.* ut eſt apud *Voſſ. in Velum*. Saue plarumque *paxillum* diminutivi vim habet. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 649. Ut novum cribrum nova paxillo pendeat. *Colum. l.* 4. *c.* 26. Paxilla perforeto ſala, altius adigendus palus, quo facilius & jugum, & fractum ſuſtineat. *Id. l.* 8. *c.* 8. Paxillis adactis tabulæ ſaperponantur, quæ loculamenta, vel fictilia columbaria recipiaae. *Plin. l.* 17. *c.* 21. In fico dodrantales paailli ſolo paiefacto feruntur. ¶ Translate *Varr.* apud *Non. loc. cit.* Ubi dicatur primae Zenon novam hæreſim novo paxillo ſuſpendiſſe. *h. e.* induxiſſe, inſtituiſſe, quaſi novam ſupellectilem, in philoſophia.

PAXIM. V. in fine verbi *Pango*.

P E

PECCAMEN, inis, n. peccatum. *Prudent. in Apotheoſ. v.* 979. tincta mala peccamine principis Adæ. *Id. Cathem. 9. v.* 96. Diſſalatis priſtinorum vinculis peccaminum.

PECCANS, antis, pravus, malus. *Cal. Aurel. Acut. l.* 3. *c.* 8. *ſeſt.* 88. Eſt etiam profecto peccantior, prohibito cibo vinum dare. ¶ Qui peccat, nocens, reus. *Senec. ep.* 67. *a med.* Ideo non prodeſt latere peccantibus, quia latendi etiamſi felicitatem habent, fiducim non habent. *& mox.* Prima & maxima peccantium eſt pœna, peccaſſe. *Nep. in Ageſil. c.* 5. Ad officium peccantes redire cogere.

PECCANTER, *malamente*, male, prave. *Cal. Aurel. Acut. l.* 2. *c.* 9. *ſeſt.* 40. Hæc peccanter ex epilepticorum curatione transferenda juſſit. *& lib.* 3. *c.* 1. *a med.* Sed hoc peccanter definiunt.

PEC-

PECCANTIA, æ, &
PECCATELA, æ, f. voces sunt, quas usurpat *Tertull. de Anim. c. 40. & adverſ. Jud. c. 12.*
PECCATIO, onis, f. peccatum. *Gell. l. 13. c. 20. a med.* Peccatus quaſi peccatio, recte, latineque dicitur.
PECCATOR, oris, m. *peccare*, qui peccat. *Lactant. l. 3. c. 26.* De injuſtum, inſipientem, peccatorem. Adde *Tertull. de Spectac. c. 3.*
PECCATORIUS, a, um, adject. *Tertull. l. 1. adverſ. Marcion. c. 24.* Mala: non peccatoria, ſed ultoria. Adde *de carne Chriſti c. 8.*
PECCATRIX, icis, f. quæ peccat. *Tertull. de Spectac. c. 3. fuit fin.* Gens peccatrix. Adde *Hieronym. epiſt. 61. ad Pammach. c. 2. & Prudent. in præfat. Cathemer. v. 35. & Paulin. Nolan. in Nat. XIII. S. Fel. edit. Murator. v. 227.*
PECCATUM, ti, n. *falſe, errore, culpa, delicto, peccato, dementia*, error, delictum, erratum, maleficium, crimen, culpa. *Cic. 1. Acad. c. 10.* Inter recte factum, atque peccatum, officium & contra officium media locabat quædam: *recta facta* ſola in bonis actionibus ponens, prave, ideſt peccata in malis. *Id. 3. de Fin. c. 9. ad fin.* Ut peccatum eſt, patriam prodere, parentes violare, ſana depeculari, quæ ſunt in effectu; ſic timere, ſic mœrere, ſic in libidine eſſe, peccatum eſt, etiam ſine effectu. *Id. Fam. 5. ep. ult. fub fin.* Præter culpam ac peccatum, quo ſemper caruiſti, homini accidere nihil potuit, quod ſit horribile ac pertimeſcendum. *Id. 2. Phil. c. 17. in f.* Quam facultatem mihi multitudo iſtius vitiorum peccatorumque largitur. *Id. Attic. l. 8. ep. 13. in f.* Id quantis noſtris peccatis vitiiſque evenerit, non poſſum ſine moleſtia cogitare. *Id. pro Cal. c. 30.* Quo illi crimine peccatoque poſierunt? nempe quod, &c. *Id. de Amic. c. 22.* In iis pernicioſus eſt error, qui exiſtimant, libidinum peccatorumque patere in omnertia licentiam. *Id. 2. de rer. Dor. 2. 4.* Vir ſapientiſſimus peccatum ſuum confiteri maluit, quam hærere in republ. religionem. *Id. 1. de Orat. c. 27.* Oratoris peccatum ſi quod eſt animadvertendum, ſu titiæ peccatum videtur. *Id. Attic. l. 7. ep. 3.* Noſtrum ſi eſt peccatum, in eo eſt, quod non, ut de oppido, locutus ſum, ſed ut de loco. *Virg. 10. Æn. v. 32.* iuere peccata. *Lucret. l. 3. v. 840.* Præteritiſque admiſſa annis peccata remordent. *Ovid. 2. Amor. el. 7. v. 11.* peccati conſcium eſſe. *Id. 1. ex Pont. ep. 2. v. 58.* pœnitere. *Horat. l. 1. ſat. 3. v. 118.* peccatis pœnas æquas irrogare. *Tacit. in Agric. c. 19.* Parvis peccatis venian, magnis ſeveritatem commodare. *Terent. Andr. 5. 3. 17.* pro peccatis ſupplicium ſufferre. *Id. Adelph. 4. 3. 2.* peccatum corrigere. *Plin. l. 8. ep. 22.* Abſtinere peccatis.
PECCATUS, us, m. idem ac peccatum. *Cic. 4. Verr. c. ult.* Nemo ita in manifeſto peccatu tenebatur. Sic legendum putat *Gell. l. 13. c. 20.* ita enim ſcriptum ſe invenſſe in uno atque altero antiquiſſimæ fidei libro Tironiano. Nihillamipus alii *peccate*.
PECCATUS, a, um, particip. *Peccavi mihi*, mihi cum peccavero. Ita accipiunt quidam illud *Terent. Hec. 5. 1. 20.* Ea jam ætate ſum, ut non fiet peccato mihi ignoſci æquum. Sed non eſt neceſſe ad hæc anomala recurrere. V. *Erro, as*, in fi.
PECCO, as, avi, atum, a. 1. *per male, peccare, fallere, δμαρτάνω*, peccatum admitto, delinquo, labor, erro, offendo, contra legem, aut officium ago. *Cic. Parad. 3. c. 1.* Peccare eſt tanquam tranſilire lineas. *Id. 3. de Fin. c. 14. ad fin.* Alius magis alin vel peccat, vel recte facit. *Conſ. l. 1. B. Gall. c. 47.* Viſum eſt C. Valerium, quod in eo peccandi Germanis cauſa non eſſet, ad eum mittere. *Cic. 3. Attic. ep. 15.* Si quid in te peccavi, ac potius quoniam peccavi, ignoſce. in me enim ipſum peccavi vehementius. *& lib. 7. ep. 1.* Peccare in rempubl. *Id. leg. in republica. Id. 2. de nat. Deor. c. 32.* Empedocles multa alia peccat. *& fub fin.* Xenophon pauciloribus verbis eadem fere peccat. *Id. 2. de Fin. c. 10. fub fin.* In hoc eodem peccat Hieronymus. *Id. Parad. 3. c. 2.* In ſervo necando ſemel peccatur: in patris vita violenda multa peccantur. *Terent. Adelph. 1. 2. 44.* Te plura in hac re peccare oſtendam. *Ovid. 3. ex Pont. epiſt. 7. v. 20.* Talia peccandi jam mihi finis erit. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 20.* Tametſi bellue ſunt, tamen in eam partem potius peccant, quæ eſt cautior. *Id. in Orat. c. 47. Eadem* eret veritus: male ſanabat *inſano*. impetratum eſt a conſuetudine, ut peccare ſuaviratis cauſa liceret. *& cap. 21.* Decori ignoratione non modo in vita, ſed ſæpiſſime & in poematis, & in oratione peccatur. *Plaut. Bacch. 3. 3. 29.* Cum librum legeres, ſi unam peccaviſſes ſyllabam, fieret carmen tam macoloſum, quam, &c. *Ovid. 2. Amor. el. 16. v. 11.* At meus ignis abeſt. verbo peccavimus uno: Quæ movet ardores, eſt procul: ignis adeſt. *Plin. l. 9. ep. 26.* Dixi de quodam oratore, recto quidem & ſano, ſed parum graudi & ornato, ut opinor, apte: Nihil peccat, niſi quod nihil peccat. ¶ Peccare de aliqua re. *Cæcil.* apud *Gell. l. 2. c. 23. a med.* quæ mihi, Ubi do num adveni ac ſedi, extemplo favium Dat jejuna anima. Ss. Nihil peccat de favio: Ut devomas vult, quod foris potaveris. ¶ Peccare erga aliquem, *Plaut. Aulul. 4. 10. 62.* Si quid erga te imprudens peccavi, aut gnatam tuam. ¶ De re turpi. *Horat. l. 1. ſat. 2. v. 63.* quid inter-Eſt in matrona, ancilla, pecceſve togata? *Ovid. Heroid. ep. 16. v. 295.* Nunc ec peccemus, quæ corrigat hore jugalis. Adde *Martial. l. 2. epigr. 35. Terent. Adelph. 4. 7. 7. Propert. Tibull. Perron. &c.* ¶ Translate *Pallad. in O-Robr. in 24. arce med.* Si ſenſeris, vina peccatore. *ebe ſimo per gutaſſeſ. Martial. l. 2. epigr. 66.* Unus de toto peccaverat orbe comarum Amulus, incerta non bene fixus acu. *Horat. l. 1. ep. 1. v. 9.* Solve ſeneſcentem mature fanus equum, ne Peccet ad extremum ridendus, & ilia ducat. Adde *Stat. 8. Theb. v. 689.* ¶ Troiæ eſt illud *Calum. l. 1. c. 1. a med.* Uſus, & experientia dominentur in artibus, neque ea ulla diſciplina, in qua non peccando diſcatur.
PECMA. V. *Pegma*.

PECORÆLIS, le, ad pecus pertinens. *Feſt. in Ovibus.* Facta eſt æſtimatio pecoralis multæ, & boves canteſii aſſibus, oves denis aſſimate.
PECOROSUS, a, um, *cibundante de boſtiame*, pecore abundans. *Stat. 4. Theb. v. 45.* Aptior armentis Mœra, pecoroſaque Phyllus. *& lib. 10. v. 228.* ſic vo ucrum nutritos equorum, Cui ſetum gregem pecoroſo vere novavit, lætatur. *h. e.* plurimo fetu veris tempore naſcente. Adde *Propert. l. 4. el. 9. v. 3.* ubi al. leg. *memoroſus*.
PECTEN, inis, m. *pexitor, ατὸς, κτὸς*, inſtrumentum comatorium denſis dentibus inſtructum ad capillos explicandos. a *pecto*. *Ovid. 1. Amor. el. 14. v. 15. de capillis*. Nos acus abrupit, noo vallus pectinis illos. *Id. 4. Met. v. 311.* Sæpe Cytoriaco deducit pectine crines. *& lib. 14. v. 409.* ut ſit coma pectine lexa. *Plaut. Capt. 2. 2. 18.* Utrum ſtrictimne attonſorum dicam eſſe, an per pectinem, neſcio. *Petron. in Satyr. c. 110.* Flexa pectine comæ. *Spartian. in Adriano, c. 26.* Flexo ad pectinem capillo. *Apul. l. 2. Metam.* Capillus pectinis arguti dente tenui diſcriminatus. ¶ Io recto ſing. *pecten ad calvam* lemma eſt *epigram. 25. l. 14. Martial.* ¶ Ad hujus ſimilitudinem ita appellatur inſtrumentum textorium, ſuſpenſum, & mobile, in cujus dentes immittuntur fila ſtaminis, iotextoque per radium ſubtemine, tela percutiendo denſatur, *πηνίς*. *Ovid. 6. Met. v. 55.* Tela jugo vincta eſt: ſtamen ſecernit arundo: Inſeritur medium radiis ſubtemen acutis, Quod digiti expediunt, atque inter ſtamina ductum Percuſſo ferinot inſecti pectine dentes. *Virg. 1. Georg. v. 294 & Æn. 7. v. 14.* Arguto tenues percurrit pectine telas. *Ovid. 3. Faſt. v. 819. de Paliuro.* Illa etiam ſtantes radio percurrere telas Erudit, & rarum pectine denſet opus. ¶ Metonymice eſt ipſa ars texendi. *Martial. l. 14. epigr. 150.* cujus lemma *Cubicularia polymita*. Hæc tibi Memphitis tellus dat munera: victa eſt Pectine Niliaco jam Babylonis opus. ¶ Item inſtrumentum ferreis acutiſque cuſpidibus vel rectis, vel uncis inſtructum ad lanam pectendam, & carminandam, *pexine, cardo, ſtrigilis, ξύστρον*. *Plin. l. 11. c. 29* Hanc (*lanuginem*) ab his (*bombycibus*) cogi unguium carminatione, mox trahi inter ramos, tenuari ceu pectine. ¶ Item raſtrum denatum, quo femum colligitur, *roſtrella*. *Ovid. de remed. amor. v. 191.* Temporibus certis deſectas alligat herbas, Et tanſam raro pectine verrit humum. ¶ Simile eſt in illo *Plin. l. 18. c. 30.* Panicum, & milium ſingulatim pectine manuali legunt Galliæ. *h. e.* inſtrumento inter pectinis, quo ſubjecto ſpicis, culmus reſecatur, quemadmodum ſubjecto pectine tondentur capilli. *Colum. l. 2. c. 21.* Sunt autem metendi genera complura: nudi falcibus culmum ſecant: multi manibus, alii pectinibus ſpicam ipſam legunt: iisque in rara ſegete facillimum, in denſa difficillimum eſt. ¶ Item ceatis ferreis dentibus ad terram perſtringendam. V. *Peſtino*. ¶ Pecten dentium *Pendentes* eſt dentium ſeries in ore, *ordo*. *Cæſ. 54. in Rom. v. 934.* ¶ Tranſlate *peſtines* dicuntur, quæ intexuntur invicem, & veluti intexuntur, ut pectines in capillis. *Ovid. Met. 9. v. 299.* digitis inter ſe pectine junctis. *Lucan. l. 3. v. 609.* mixti obliquo pectine remis. Al. leg. *pectore*. ¶ Hinc in arboribus *pectines* ſunt rucrum diſcuſſus recti & tranſverſi in ipſa ligni pulpa, *venæ, φλέβιον*: qui in materia polita conſpicui ſiunt, & pulcram ſpeciem præbent. *Plin. l. 16. c. 38. ad fin.* Fagis pectines tranſverſi in pulpa. ¶ Hinc etiam pecten dicitur pubes, *pertigines*, & os ei ſubjectum, *ἄκρα, κτὸς*. *Plin. l. 29. c. 1. ſub fin. Juvenal. ſat. 6. v. 369. & Cæſ. l. 8. c. 5. a med.* ¶ Item genus chareæ, quæ ſe invicem ſeltantes implicant. *Stat. 2. Achill. v. 156.* Multiplicantque gradum, modo quo Curetes in actu, Quoque pii Samothraces cunt: tum obvia verſa Pectine Amazonio: modo quo citat orbe Lacæna Delia, plaudentefque ſuis iatorquet Amyclis. ¶ Præterea pecten eſt inſtrumentum ad fides pectendas, ſeu pulſandas, *plectrum, πλῆκτρον*. *Virg. 6. Æn. v. 646.* Obloquitur numeris ſeptem diſcrimina vocum: Jamque eadem digitis, jam pectine pulſat eburno. *Juvenal ſat. 6. v. 381.* criſpo numeretur pectine chorda. *Serv. ad loc. Virg. cit.* vult, hoc ſanſu eſſe omnium generis: ſed non probat. ¶ Pectine ſyrecdichen ponitur pro lyra. *Val. Flacc. l. 3. v. 159.* dulci ſellis adſitere menſis Pectine. ¶ Metonymice eſt carmen, poema. *Ovid. 2. Faſt. v. 121.* Dum canimus ſacres alterno pectine Noues. *h. e.* alternis hexametris & pentametris. ¶ Hoc dictum nomine eſt piſcis marinus levior: teſta ſtriata, & pectinis modo dentata armatus, *πτὸς*. *Plin. l. 9. c. 33.* Saliunt pectines, & extra vo itant, ſeque ipſi carinant. Adde *cap. 51. & lib. 11. c. 37. fect. 52. & cap. 51. & lib. 32. c. 21.* ubi ait Mitylenis eſſe laudatiſſimos: quod & *Ennius* apud *Apul. in Apolog.* tradit. *Horat. l. 2. ſat. 4. v. 34.* Pectinibus patulis jactat ſe molle Tarentum. ¶ *Pecten Veneris* herba eſt, de qua *Plin. l. 24. c. 19.* Veneris pectinem appellant a ſimilitudine pectinum: cujus radix cum malva tuſa, omnia co pori infixa extrahit.
PECTINA, æ, f. *Inſcript.* apud *Spon. in miſcell. erud. ſect. 6. pag. 231. T. Valerius L. F. Placidus reſector pectinarum.* Pectinæ, inquit *Spanus*, ſorte erant pectines, quibus ſubtiles utebantur ea erinaceis ſpinis, quæ ſæpius reſici debebant.
PECTINARIS, *vel* Pectinarius. *Inſcript.* apud *Pebrett. c. 19. n. 221.* Accepto Chiæ ſervo pectinari lanari ſodales poſuere. Apud *Gruter. pag. 648. n. 2.* legitur *lanarii pectinatii ſodales*: n pectine, quo lana carminatur.
PECTINATIM, adverb. *a ſimilitudine pectinis*, in modum, ad pectinis ſimilitudinem, & quaſi denticulatim. *Plin. l. 9. c. 33.* Cuniculatim, pectinatim diviſa, imbricatim undata. *Id. l. 28. c. 6.* Digiti pectinatim inter ſe implexæ, quod *Ovid. 9. Met. v. 299.* dixit, digiti inter ſe pectine junctos. *h. e.* ita complicatos manibus, ut omni invicem inſerantur. *Vitruv. l. 1. c. 5. ſub fin.* Fundamenta pectinatim diſpoſita, quemadmodum lertæ dentes ſoleat eſſe, collocentur.

Vitr. l. 11. *c.* 37 *fcft.* 61. Dentium tria genera, ferrati, aut connati, aut exferti: ferrati peſtinatim coeuntes, ne contrario occurſu attenuentur, ut ſerpentibus, piſcibus, canibus. *& lib.* 8. *c.* 85. Peſtinatim ſtipante & dentium ſerie. *& fcd.* 48. Capitis oſſa ferratis peſtinatim ſtructa compabibus. *Peſtinatum* in hu eſt denticulata uolus partis ſerie ita cum altera ſimiliter denticulata coeunte, ut acumina non acuminibus, ſed intervallis concurrant, ot in futuris calvariæ videre eſt.

PECTINATUS, e, um, *pectinato*, pexus. *Apul. l.* 6. *Metam.* Jubam iſtam tuam probe pectinatam momillus adoreabo. *Paul ſentent. lib.* 3. *tit.* 7. *ad fin.* Sive ſaccida lana ſit, ſive lota, ſive pectinata. ¶ Peſtinatum teſtum dicitur a ſimilitudine pectinis in duas partes deveaum, ut reſudinatum in quatuor. *Paul. ex Feſto.*

PECTINO, as, e. 1. *pectinare*, pectine dedaco, diſcrimino, explico, pecto. *Apul. l.* 6. *Metam.* Caudæ ſetas incurva congeſtas & horridas cuncta diligentia peſtinabo. ¶ *Peſtinare ſegetem*, crato ferreis ſubarare, verſare, & veluti pectendo diducere, ac rariorem facere. *Plin. l.* 18. *c.* 21. Sunt genera terræ, quarum ubertas peſtinati ſegetem in herba cogat (cratis & hoc genus dentatæ ſtilis ferreis) eademque nihilominus & depaſcuntur.

PECTITUS, a, um, *pectinatus*, *lanificatus*, pexus. *Colum. l.* 12. *c.* 3. *circa med.* Præparatæ ſint, & pectitæ lanæ. ¶ Translete accipitur pro culto, polito. *Colum. l.* 10. *v.* 94. Verum ubi jam pura diſcrimine pectita tellus Depoſito ſqualore nitens ſua ſemina poſcit.

PECTO, is, pexi, pexum, *n.* 3. *pettinare*, *acconciar la chioma*, *ravviare i capelli*, *arruffe*, pectine explico, deduco, compono, & ornu capillum, depecto. *Horat. l.* 1. *od.* 15. *v.* 14. Pectere cæſariem. *Tibull. l.* 1. *el.* 10. *v.* 68. Et tenues deoſo pectere dente comas. *Ovid. Herold. ep.* 13. *v.* 31. Nec mihi pectendos cura eſt præbere capillos. *& verſ.* 39. Ipſa comas pectat, galea caput ille prematur? *Virg.* 7. *Æn. v.* 489. Pectebatque ſeram (*cervum*) puroque in fonte lavabat. *Mecenas* apud *Priſcian. l.* 10. *pag.* 903. *Putſch.* Penibi capillum naturæ muneribus gratum. ¶ Linum, lanam pectere, *ſtrafegare*, *petenare*. *Plin. l.* 19. *c.* 1. *circa med.* Stuppa peſtitur ferreis hamis, donec omnis membrana deſtruatur. ¶ *Pectere terram*, translate, ſubigendo vertemoque purgare, eperire, & ſarriendi gratia. *Colum. l.* 10. *v.* 148. ferroque bicorni Pectat, & engentem ſulcis exterminet herbam. ¶ Jocularitor *Plaut. Rud.* 3. 2. 47 Audio tumultum: opinor, leno pugnis pectitur. *Id. Capt.* 4. *n.* 116. Nili mantificatus probe cro, fuſti pectito. Adde *Men.* 5. 7. 28. Simili ſenſu adhibetur ab Italis *petteare*. ¶ Veteres Grammatici *Charif. l.* 3. *pag.* 217. *& Aſper* apud *Priſcian. loc. cit. & ſup.* 6. *Æn. pag.* 1254. *& pexus*, *& pectius* præterita agnoverunt.

PECTORALIS, le, *del petto*, *pectorale*, ad pectus pertinens. *Celſ. l.* 8 *c.* 1. *a med.* In exiguo ſinu pectoralis oſſis. *Apul. l.* 11. *Metam.* Antiſtites ſacrorum candido lintearaine cinctum pectorale adjuſte ſubtiguſtriction injecti. *Ammian. l.* 14. *c.* 9. (*al.* 30.) Tunicula pectoralis. ¶ *Pectorale* abſolute, armatura pectus protegens, lorica, *corazza*, *panciera*. *Plin. l.* 34. *c.* 7. *a med.* Fecit & Sp. Carvilius Jovem, qui eſt in Capitolio, victis Samnitibus ſecrete lege pugnantibus, e peſtoralibus eorum, ocreiſque & galeis. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 24. Lorica a loris, quod de crudo coreo pectorelia faciebant.

PECTOROSUS, a, um, *petroruto*, qui ample eſt pectore. *Auſil. Priap. carm.* 37. Nemo eſt ferox pectoroſior Marte. *Colum. l.* 8. *c.* 2. *circa med. de gallinis*. Sint ergo matrices quadratæ, pectoroſæ, magnis capitibus, &c.

PECTUNCULUS, li, parvus pecten, qua piſcem ſignificat. *Colum. l.* 8. *c.* 16. *a med.* Limoſa regio maxime idonea eſt concharum pectunculis, balanis, vel ſphondylis. *Plin l.* 9. *c.* 29. Loligo etiam voliteat, extra aquam ſe effundens, quod & pectunculi faciunt ſagittæ modo.

PECTUS, oris, *n. petto*, *ſtomaco*, *petto*, pars animalis anterior a gollo ad ventrem, coſtarum oſſe pectorali, & collie, ſub quibus ſunt pulmo, & cor. *Plin. l.* 11. *c.* 37 *fcft.* 83. Pectus, hoc eſt oſſa præcordiis & vitalibus naturæ circumdedit. Pectus homini tantum latum, reliquis caſtantum, volucribus magis, & inter eas aquaticis maxime. *Celſ. l.* 8. *c.* 7. *ad fin. & cap.* 8. *fcft.* 2. *pectus* vocat, quod Anatomici *oſſium*, os pectorale. *Cic. de Amic. c.* 26. In amicitia nihil, ut dicitur, apertum pectus videas, tuumque offendas, ſimulabit fictum, nihil exploratum habeas. *Hirt. de B. Afric. c.* 82. Cum centuriones adverſo pectore reſiſterent. *Virg. 9. Æn. v.* 347. Pectore in adverſo totum cui comminus enſem Condidit. *Ovid. 4. Met. v.* 578. Io pectuſque cavit pronus. *Sence. in Hippol. v.* 616. *noſibus* pectus dare. *Ovid. 4. Met. v.* 554. plangure ferire pectora. *Virg. 5. Æn. v.* 780. talesque effundit pectore questus. ¶ Metonymice refertur ad cor, & animum, quem in corde præcipue habitare olim creditum eſt. Unde ponitur pro ſanſa, effectu, amore. *Cic. 1. de Legib. c.* 28. *a med.* Ubi illa ſancta amicitia, ſi non ipſe mihi per ſe amatur toto pectore, ut dicitur? *con tutto il cuore*. Sic *Virg. 9. Æn. v.* 176. Te vero, venerande puer, jam pectore toto Accipio. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 6. *v.* 55. Sic mitis vultus veluti de pectore gaudent Horretur meoſus. *de cuore*. *Salluſt. in Jug. c.* 11. Quod verbum in pectus Jugurthæ altius, quam quiſquam retus, deſcendit. *Horat. l.* 2. *od.* 18. *v.* 15. & hæc mutuis fidum pectus amoſibus. *Ovid. 1. Triſt. el.* 3. *v.* 66. O mihi Thefea pectora juncte fide! *Id.* 3. *Amor. el.* 8. *v.* 28. Heu! ubi multities pectoris illa tui? *Sence. in Med. v.* 506. ire concitum pectus domat. *& in Phœniſſ. v.* 582. Ferrum & durum geris, ſævumque in iras pectus. *Ovid. Herold. ep.* 19. *v.* 192. Neſcio quæ pavidum frigore pectus habent. *Virg. 5. Æn. v.* 816. His ubi lætus dux permulſit pectora dictis. ¶ *Pectus amicitiæ*, homo amicus. *Martial. l.* 9. *epigr.* 15. Hunc quem carum tibi, quem menſa paravit amicum, Eſſe putas fidæ pectus amicitiæ? *Manil. l.* 2. *v.* 600. nihil ex ſemet natura creavit pectore amicitiæ majus. Adde *Stat. l.* 4. *ſilv.* 4. *v.* 103. Hac ratione *Virg.* 11. *Æn. v.* 215. Hic matres, miſeræque nurus, hic care ſororum Pectora mœrentum, puerique parentibus orbi. *h. e.* ſorores amantes. ¶ Sumitur item pro ingenio, prudentia, memoria, cogitationibus. *Horat. l.* 1. *epiſt.* 4. *v.* 7. Non tu corpus eras ſine pectore. *Liv. l.* 1. *c. penultr.* Ibi oratio habita nequaquam ejus pectoris ingeniique, quod ſimulatum ad eam diem fuerat. *Ovid. 15. Met. v.* 63. & quæ natura negavit Viſibus humanis, oculis ea pectoris hauſit. *Id. 3. Triſt. el.* 1. *v.* 63. Quæque viri docto veteres cepere, novique Pectore. *Cic 3. de Orat. c.* 30. *extr.* Oberandum, complendumque pectus maximarum rerum & plurimarum ſuavitate, copie, varietate. *Senec. in Med. v.* 425. Recipe turbatum malis, hera, pectus. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 1. *v.* 77. ſuccinctaque pectora curis. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 90. memori referat mihi pectore cuncta. *Ovid.* 2. re *Pont. ep.* 4. *v.* 33. Non ego, ſecuræ biberes ſi pocula Lethes, Excidere hæc credam pectore poſſe tuo. *Virg.* 1. *Æn. v.* 662. At Cytherea novas artes, nova pectore verſat Conſilia. *Cic. Attic.* 13 *ep.* 21. De hortis toto pectore cogitamus. *Gell. l.* 17. *c.* 13. *a med.* Dicere aliquis poteſt de ſummo pectore, nihil eſſe in his verbis negotii. *h. e.* re minime inſpecta, inconſiderata, temere. ¶ De conſcientia, & moribus, *Senec. in Phœniſſ. v.* 216. Pectus conſcium ſcelerum omnium. *Juvenal. ſat.* 13. *v.* 198. Nocte dieque ſuum geſtare in pectore teſtem. *Horat. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 64. vita & pectore puro. *Ovid. Heroid. ep.* 13. *v.* 30. Pectore legitimus caſta monuerit amor. ¶ De fortitudine & conſtantia. *Virg. 9. Æn. v.* 149. Cum reles animos juvenum, & tam certa tuliſtis Pectora. *Horat. epod.* 1. *v.* 11. te vel per Alpium juga, Inhoſpitalem & Caucaſum Forte ſequemur pectore. *Valer. Flacc. l.* 6. *v.* 288. tua pectora nato Saggere nunc, animamque parem. *Virg. 6. Æn. v.* 361. Nunc animis opus, Æneas, nunc pectore firmo. ¶ In veribus eſt ſedes dei fatidici, & divinationis. *Virg. 6. Æn. v.* 48. ſed pectus enbelam, Et rabie fera corda tument. *Ovid. 1. Met. v.* 631. Incaloitque dee, quem clauſum pectore habebat. *Stat. 4. Theb. v.* 542. Obruit ora deus, totamque in pectore lucem Detulit. Adde *Lucan. l.* 5. *v.* 97. *& ſeq.*

PECTUSCULUM, li, *n. piccol petto*, *petrino*, parvum pectus. *Hieronym. epiſt.* 28. *ad Euſtoch. c.* 13. *a med.* Vitalis animæ calor, toto fugeſcente jam corpore, in ſolo tantum tepente pectuſculo palpitabat.

PECTUSCUM palatii. V. *Pruſcum.*

PECU, *n. n.* 4. idum quod pecus. *Plaut. Rud.* 4. 3. 5. Non vides, me reſtere uertum rete ſine ſquamoſo pecu? (Adde *Ba ch* 5. 2. 5. & 20.) *Id. Merc.* 3. 1. 10. Non dicit bajulum, nec pecua rura paſcere. (Adde *Trucul. a.* 5. *v.* 54.) *Liv. l.* 35. *c.* 21. In agris peſſim inundatis pecua ablata. *Al. leg.* pecore. *Prudent. in Romanos*, *v.* 333. Jumenta, pecua, ſubjugales bolues. *Hoſtil. l.* 1. *Annal.* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 719. *Putſch.* Sæpe gregis pecuum ex lubenis paſtibu' pulſi. *Lucret. l.* 6. *v.* 1231. pecubus balantibus. Adde *Varron. l.* 2. R. R. *c.* 1. & *Plin. l.* 8. *c.* 43. item *Cæſon.* apud *Feſt.* in *Pecuum*, & *cap.* 141. R. R. item *Nev.* & *Acc.* apud *Non. c.* 2 *n.* 691. ¶ Pro pecua dixere etiam *pecuda*. *Cic. in fragm.* apud *Non. loc. cit.* Cum adhibent in pecuda paſtores. *Ateius ibid. & cap.* 7. *n.* 2. Vagant: pavore pecuda in tumulis deſerunt. *Salluſtius ibid.* Jumenta & pecuda locis trepidare compluribus. *Nevius ibid.* Sine ferro pecuda manibus ut ad mortem meant.

PECUALIS, le, pecuarius. *Sedul. l.* 1. *v.* 146. Edidit humanas animal pecuale loquelas.

PECUARIUS, a, um, *da pecore*, *da beſtiame*, *paſtorecio*, πρόβατον, πρόβατος, ad pecudes, & pecore pertinens. *Varr. l.* 1. R. R. *c.* 5. *ad fin.* Pecuarii greges. *& cap.* 2. Pecuaria quæſtio. *Colum. initio l.* 8 negotiatio. *Id. l.* 7. *c.* 2. *circa med.* Pecuarius canis. ¶ *Pecuaria res*, & *pecuaria* abſolute eſt, quæ in pecore habetur, ipſique pecorum grege, πρόβατα, *beſtiame*. *Cic. pro Quinct. c.* 3. Erat ei pecuaria res ampla, & rudica, ſane bene culta & fructuoſa. *Suetom. in Cæſ. c.* 42. Pecuariam facere. *tener beſtiame*. ¶ Item ars, & ratio paſcendorum gregum. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 1. *ad fin.* Duo libros ſcripſi, primum de agricultura, ſecundum de pecuaria. ¶ *Pecuaria*, *orum*, armentorum & pecorum greges. *Virg. 3. Georg. v.* 64. olitur in Venutem pecuaria primus. *Perſ. ſat.* 5. *v.* 90. Arcadiæ pecuaria rudere creſas. *Plin. l.* 8. *c.* 9. *de elephant.* Pecuaria ſeu earum ſeparant. ¶ *Pecuarius*, qui pecuaria habet. *Cic. pro Dejot. c.* 9. *ſub fin.* Ut non ſolum tetrarcha nobilis, ſed optimus paterfamilias, & diligentiſſimus agricola, & pecuarius haberetur. ¶ Item qui paſcua publica redimit, ut *Aſcon. in Divin. Verr. c.* 10. docet. *Liv. c. ult. l.* 10. Pecuariis aliquot damnatis. *Inſcript. apud Donium cloſſ. 9. n.* 13. Negotiator collegii Pecuariorum.

PECUASCERE, pecus alere, paſcere, vel in paſcua mittere. In veteri Decreto Arbitrum finium regundorum, apud *Gruter. pag.* 204. *a med.* In eo agro pecuaſcere licebit.

PECUDA. V. in *Pecu.*

PECUDIFER, a, um. *Inſcript. apud Muratur. to.* 1. *pag.* 70. *n.* 6. Silvano ſancto, patri, & cuſtodi, pecudifero, lactifero, &c. V. *Cannabifer.*

PECUINUS, e, um, qui eſt pecoris. *Apul. l.* 8. *Metam.* Flagro pecuinis oſſibus catenato verberare. *h. e.* ut iuſe explicat *paulo ſup.* contortis tæniis lanoſi velleris fimbriatis, & multijugis taliſ ovium teſſellato. *Id. in Apolog.* Non modo humanis animis, verum etiam pecuinis & ferinis.

PECULATOR, oris, m. κλέπτης τῦ *Imanle*, qui pecuniam publicam, & ea, quæ ad Reſpubl. ſeu Principem pertinent, furatur. *Cic. 3. Offic.*

Offic. c. 18. Neque etiam de ficariis, veneficis, teſtamentariis, furibus, peculatoribus hoc loco differendum eſt.

PECULATORIUS, a, um. *Peculatorio ovo*, h. e. peculiares, privati peculii: legitur quidem apud *Varron. l. 4. de L. L. c. 19.* ſed dubia lectione, & ſententia.

PECULATUS, us, m. *furto del dinaro publico*, κλοπὴ τῶ δημοσίω, furtum pecuniæ publicæ, aut Principis. *Cic. Phil. 12. c. 5. in fin.* Se Bertium ſepties millies avertiſſe Antoniam pecuniæ publicæ judicavibis: nam fraude poterit carere peculatus? *Id. pro Rabir. perduell. c. 3.* Peculatum facere. *Auct. ad Herenn. l. 1. c. 12. ad fin.* Accuſari peculatus. *Liv. l. 33. c. 47.* Quos paverat per aliquot annos publicos peculatus. *Cic. pro Flacc. c. 18.* Peculatus damnari. ¶ Lege peculatus tenebatur ſi quis pecuniam publicam ſurripuiſſet, vel ut ſurriperetur, curaſſet: ſi quis in aurum, argentumve, aut æs publicum quid indidiſſet, vel immiſcuiſſet, feciſſetque dolo malo, quo id pejus fieret. Hæc præterea ſant in crimine peculatus: ſi quis Imperator pecuniam ex præda captam penes ſe privatim retinuiſſet, eamque nec in triumpho tuliſſet, nec in ærarium retuliſſet. Ad hæc lege Julia peculatus tenetur, qui pecuniam factam, religioſam abſtulerit, vel interceperit. Pœna peculatus vel pecuniaria fuit, vel capitalis. Nam qui prædam ab hoſtibus captam ſurripuerat, in quadruplum damnabatur: cerere aqua & igni interdicebatur. Pœna irrogata eſt alia lege deportatio, abrogata interdictionis pœna. Et quoniam, ut repetundæ, ita peculatus publicum furtum fuit, propterea ut in repetundis, ſic in peculatu æſtimationes fiebant litium, earumque hæredes uſque dabatur. Vide *Digeſt. lib. 48. tit. 13.* qui inſcribitur *Ad legem Juliam peculatus*, &c. & *P. Mount. de legib. R.* ¶ Joculariter *Plaut. Ciſtell. 1. 1. 74.* Ergo amor in me peculatum facit.

PECULIARIS, re, ad peculium pertinens ſive ſervi, ſive filii familias. *Plaut. Aſin. 3. 1. 36.* Etiam opilio, qui paſcit alienas oves, aliquam habet peculiarem, qui ſpem ſeletur ſuam. *de ſuo proprio regimine. Varr. l. 1. R. R. c. 17. ſub fin.* Studioſiores ad opus fieri remiſſione operis, conceſſionibus, ut peculiare aliquid in fundo paſcere liceat. *Pompon. Dig. lib. 15. tit. 1. quæ eſt de peculio, leg. 27. & 33.* Ædes peculiares. *Paul. lib. 12. tit. 1. leg. 31.* Peculiares nummi. *Ulpian. lib. 33. tit. 6. leg. 9. a med.* Si peculiare vinum legatum ſit, id continebitur, quod ſervi habuerunt. ¶ *Peculiaris cauſa*, quæ de peculio eſt. *Papinian. Dig. lib. 41. tit. 2. leg. 44. a med.* Sic *peculiari nomine*, titulo, & cauſa peculii. *Ulpian. lib. 40. tit. 12. leg. 26.* ¶ *Peculiaris* etiam dicitur res privata & propria alicujus, habenti adminiſtrationem rei etiam publicæ: & hoc ideo ut a publica diſtinguatur. *Sueton. in Cæſ. c. 76.* Monetæ & publicis veſtigalibus peculiares ſervos præpoſuit. *h. e.* proprios ſuos, non publicos. Sic *Id. in Galb. c. 12. extr.* Chorum denarios quinque donavit, prolatos manu ſua e peculiaribus loculis ſuis. ¶ *Peculiaris ſervus* eſt etiam, qui peculium habet, & ſuper conſervos, qui non habent, dignitatis aliquid habere videtur. *Infrapr.* apud *Murator. pag. 892. n. 1.* Caſpus Titi Cæſaris Veſpaſiani Aug. ſervus verna peculiaris jucundo vicario ſuo benemeren. *Sueton.* quoque modo allatus eodem hoc ſenſu a *Muratorio* accipitur. ¶ Sæpe ſumitur pro ſpeciali, proprio, neque cum aliis communi, *particulare, proprie, ſingulare, ſpeciale, Ital. Particolare. Cic. pro Flacco, c. 21.* Venio ad Lyſaniam, peculiarem tuum, Deciane, teſtem. *Id. 2. ad Q. Fr. ep. 10. a med.* Hoc mihi peculiare fuerit, hic etiam iſto frui. *Martial. l. 4. epigr. 64.* Et planus modico tumore vertex Cælo perfruitur ſereniore: Et curvas nebula tegente valles, Solus luce nitet peculiari. *Plin. in Paneg. c. 2.* Additum a nobis Optimi cognomen, quod peculiare hujus & proprium arrogantiæ priorum principum fecit. *Sueton. in Aug. c. 5.* Quaſi proprio ſuo, & peculiari deo. *Cic. Verr. 5. c. 14.* Exoritur peculiare edictum repentinum, ne quis frumentum de orta tolleret. *h. e.* novum, Veretique proprium, non commune cum aliis prætoribus. *Plin. l. 17. c. 18.* Africæ peculiare quidem in oleaſtro eſt inſerere. *Id. l. 12. c. 17. a med.* Hæc ſunt peculiaria Arabiæ, & pauca præterea communia. *Id. l. 19. c. 8. ante med.* Genus braſſicæ Arcinum ſub omnibus pæne foliis fruticat caulibus peculiaribus. ¶ Pro inſigni, præcipuo, ſingulari. *Juſtin. lib. 36. c. 4. de Attale Aſiæ rege.* Hortos fodiebat, gramine feminabat, & noxia innoxiis permiſcebat: eaque omnia veneni ſucco infecta, velut peculiare munus, amicis mittebat. Fortaſſe tamen hoc loco *peculiare munus* eſt munus privati hominis, propriique ejus induſtria, non de publica confectum. ¶ *Peculiarius, a, um. Ulpian. Dig. lib. 44. tit. 4. leg. 4. extr.* Parenti licita deteriorum liberorum conditionem in rebus peculiaribus facere. *Al. leg.* peculiaribus. *Pompon. lib. 15. tit. 1. leg. 4. ad fin.* Res tamen in cauſa peculiaria manet. Al. leg. *peculiari.*

PECULIARITER, ex peculio, per modum peculii, peculii nomine. *Paul. Dig. lib. 41. tit. 2. leg. 3. circa med.* Quædam etiam ignorantes poſſidemus, ideſt quæ ſervi peculiariter paraverunt. *Marcian. lib. 20. tit. 6. leg. 8.* Cum filius familias, & ſervus peculiariter pignori hypothecam acceperint, & habent liberam peculii adminiſtrationem. ¶ Item ſpecialiter, præcipue, *ſpecialmente, particolarmente, ſingolarmente. Plin. l. 26. c. 8. ante med.* Folia refrigerant, ſpiſſant, peculiariter cruribus vitioſis utilia. *Id. l. 25. c. 2.* In reliqua ingenii magnitudine medicinam peculiariter ſtudioſus. *Id. l. 36. c. 20.* Æmatites croco ſimilis peculiariter ſplendet. *Al. leg.* clariue. *Quintil. l. 1. c. 2. (al. 3.) circa med.* Eum, in quo ſtudium ingeniumque perſpexerit, in ſuam quoque gloriam peculiariter fovebit. *Id. l. 8. c. 2. ante med.* Quod commune eſt & aliis nomen, intellectu alicui rei peculiariter tribuitur: ut *urbem*, Romam accipimus. *in particulari.*

PECULIARIUS, a, um, ad peculium pertinens. V. *Peculiaris* in fine.

PECULIATUS, a, um, peculio inſtructus. *Ulpian. Dig. lib. 19. tit. 1. leg. 13.* Pluris ſervum emiſſet, ſi ita peculiatus eſſet. *Adde Cajum lib. 22. tit. 1. leg. 18. extr.* ¶ Item univerſim pecunia inſtructus. *Aſin. Poll. ad Cæcir. Fam. 10. ep. 32.* Balbus quæſtor magna numerata pecunia, magne pondere auri, majore argenti copia de publicis exactoribus, receperit ſe in regnum Bogudis plane bene peculiatus. ¶ Obſcene ſenſu *Auct. Priap. carm. 52.*

PECULIO, as, a. 1. peculio dono, locupleto. *Plaut. Perſ. c. 2. 10.* Scelus tu pueri es: eaque ob iſtam rem ego aliqui te peculiabo. ubi ambigue ladit *Plaut.* in voce *peculium*, quod obſcenum ſtatim ſenſum habet. Sunt qui exponant: aliquid a te auferam; q. d. peculio te multabo.

PECULIOLUM, i, n. diminutivum. *Quintil. l. 1. c. 5. (al. 9.)* a *med.* Vitium, quod fit per quantitatem, at *magnum peculiolum*, erunt qui ſolœciſmum putent, quia pro nomine integro poſitum ſit diminutum.

PECULIOSUS, a, um, χρυσοῦχος, qui peculii multum habet. *Plaut. Rud. 1. 2. 24.* Peculioſum eam eſſe decet ſervum, & probum.

PECULIUM, ii, n. parva pecunia, exiguæ facultates, vel facultatum certe pars: diminutivum a *pecunia. Ulpian. Dig. lib 15. tit. 1. leg. 5.* Peculium dictum eſt quaſi puſilla pecunia, ſive puſillum patrimonium. *Servius* ad illud *Virg. Ecl. 1. v. 33.* Nec ſpes libertatis erat, nec cura peculi: docet, antique omne patrimonium peculium dictum eſſe. *Ulpian.* quoque *lib. 36. tit. 1. leg. 16.* pleroſque ait *δυσοιγραφεῖν* patrimonium ſuum *peculium* dicere: ad inducendam ſcilicet fortunarum ſuarum tenuitatem. ¶ Sæculum ita dicitur pecunia, ſeu nummi prædilii cauſa a patrefamilias repoſiti, *ſolido in caſſa. Celſus Dig. lib. 32. leg. 77.* Proculus ait, eos nummos, quos prædilii cauſa repoſitos haberet, legato contineri: & ſæpe audiſſe ſe ſufficos ſenes ita dicentes, pecuniam ſine peculio fragilem eſſe: peculium appellantes, quod prædilii cauſa ſeponeretur. ¶ Sæpius ſumitur pro ea pecunia, ſeu parte facultatum, quam vel dominus ſervo, vel pater filio, ſeparatim a rationibus dominicis, utendam fruendamque permittit: qua de re multa JCti *tit. lib. 15. tit. 1.* qui *de peculio* inſcribitur; *peculio. Varr. l. 1. R. R. c. 2. a med.* Non ſolum edimle domino pecus, ſed etiam ſervis peculium, quibus domini dant, ut paſcant. (Hinc videmus, *peculium ſervorum* primo & proprie pertem aliquam pecoris eſſe iis conceſſam a domino. Adde *tab. 17. ſub fin.* & *Plaut. Aſin. 3. 1. 36.*) *Id. ibid. c. 17. a med.* Præfectos (*manſionarum*) alacriores faciundum præmiis, daudaque opere, ut habeant peculium, & coojunctas conſervas, &c. *Juvenal. ſat. 3. v. 188.* præſtare tribus clientes Cogimur, & cultis augere peculia ſervis. *Liv. l. 2. c. 41. ſub fin.* Suat, qui patrem auctorem ejus ſuppliſii ferunt, peculiumque filii Cereri conſecreviſſe. *Plaut. Merc. prol. v. 94.* Lucrum tuum facia, præterquam mihi meus peter dedit eſtimatas merces: ita peculium grande conficio. *Sueton. in Tib. c. 50.* Juliam unorem peculio concedo a patre, præbitiſque annuis fraudavit. ¶ *Peculii* nomine venit etiam quod ſervus parſimonia ſua ſibi parevit, vel officio meruit a quolibet ſibi donari, permiſſa domini. *Florent. tit. 1. tit. leg 39.* ¶ Caſtrenſe peculium. V. *Caſtrenſis.* ¶ Translate *Senec. epiſt. 12. ad fin.* Sed jam debeo epiſtolam includere. Sic, inquis, ſine ullo ad me peculio venies? Noli timere: aliquid ſecum feret. *h. e.* additamenta ſapientiæ utiliſque præcepti, quaſi pecunia depoſita præſidii cauſa. ¶ Obſcena ſignificatione *ut arbitror*, conditianes ſignificat. *Petron. in Satyr. c. 8. Plaut. Pſeud 4. 7. 92.* & *Lamprid. in Heliogab. c. 9. extr.*

PECULOR, aris, depon. 1. publicam pecuniam, & ea, quæ ad reſpubl. pertinent, aufero, interſipio, male adminiſtro. *Flor. l. 3. 1. 17.* Interceptis veſtigalibus, peculabantur ſuo jure rempublicam.

PECUNIA, æ, f. *danaro, ſolde, pecunia, dinajaro*, copia nummorum, h. e. auri, argenti, æris coſi: a *pecu*, quia qui primus nummum Romæ cudit (quem *Plin. l. 33. c. 3.* Servium Tullium fuiſſe tradit: *Macrob. l. 1. Saturn. c. 7.* Janum: ſed hic fabulas ſecutus videtur.) notis pecudum ſignavit, præſertim ovium, boumve. *Cic. in Tap. c. 13.* Pecuniam numeretam mulieri deberi, ami ſit omne argentum legatum. *Id 5 Verr. c. 71.* Pecunia publica ex ærario erogata, ex veſtigalibus popali R. ad emendum frumentum attributa. *Aſcon. in Verr. 3. c. 42.* Lex Cornelia nummaria de moneta, ne quis privatus pecuniam faceret. *Interſſe moneta & Salluſt. in fragm.* apud *Donat. ad Terent. Phorm. 1. 1. 4.* Quæ pecunia ad Hiſpanienſe bellum Marcello facta erat. *h. e.* cauſa & attributa. ¶ Per ſynecdochen accipitur non modo pro nummis, ſed pro omnibus rebus, quibus facultates, fortunæ, & divitiæ conſtant, ſive mobiles ſint, ſive immobiles: eaque non ſolum corpora, ſed etiam jura continentur, ut *Ulpian. Dig. lib. ult. tit. 111. paragr. leg. 178.* & *Hermogenian. leg* aaa. docent, *vobis, facultates, averi, χρήματα, ἐσία, πλοῦτος. Scævola* apud *Cicer. 2. de Orat. c. 67.* Te paucis annis ad maximas pecunias e ſe venturum. *Liv. l. 29. c. 31. a med.* Familiæ aliquot cum magnis pecuniis ſuis ſala (ea pecunia illis eſt) perfecuti ſunt regem. *Cic. 1. de Divin. c. 49. ſub fin.* Ut oſtenderet, etiam philoſophum, ſi ei commodum eſſet, pecuniam facere poſſe. *fur rebus, accumulare. Id. pro Roſc. Amer. c. 2.* In alienam pecuniam, tam plenam, tam præclaram nullo jure invaſit. *& cap. 3.* Ut pecunia fortunisque noſtris contentus ſit. *Plin. l. 21. c. 3.* Namque ad certamina in Circum per luſus & ipſi deſcendebant, & ſervos ſuos quique mittebant. Inde illa XII. Tabularum lex: Qui coronam parit ipſe, pecuniave ejus, virtutis ergo datur ei. Quam ſervi, equive meruiſſent, pecunia partam leje dici, nemo dubitavit. ¶ Huc pertinet illud *Feſti*: Pecunia ſacrificium fieri dicebant, cum frugum, fructuumque cauſa mola pare offerebatur in ſacrificio, quia omnes res familiares, quam nunc pecuniam dicimus, ex his rebus conſtarent.

rut. ¶ Ad uſum loquendi hæc pertinent. *Horat. l. 1. ep. 6. v. 36.* Scilicet uxorem cum dote, fidemque, & amicos, Et genus, & formam regina pecunia donat: Ac bene nummatum decorat Suadela Venuſque. *Cic. 2. Agrar. n. 13.* Permittitur infinita poteſtas pecuniæ conficiendæ de veſtris veſtigalibus, non ſtrenuis, ſed alienandis. *& cap. 36.* Cum omnem pecuniam ex ærario exhauſiſſetis, ex veſtigalibus redegiſſetis, ab omnibus regibus coegiſſetis, tamen omnes vobis pecunias ad nutum veſtrum penderent. *Id. in Piſon. c. 16.* Pecunias exigere, capere, imperare. *Id. 5. Verr. c. 76.* auferre ab aliquo. *& ibid.* extorquere a civitatibus. *& ibid.* Pecuniam numerare alicui ab ærario. *& ibid.* publicam domum ſuam convertere. *& cap. 73.* Ut præter pecunias, quas eiusmodi tribubus diſtribuere debebat, eas omnes avertat, atque auferat. *& cap. 76.* Devorare omnem pecuniam publicam non dubitavit. *& cap. 77.* Pecuniam alicui diſſolvere. *& ibid. & lib. 5. ad Attic. ep. ult.* ſolvere alicui. *Nep. in Timoth. c. 1.* numeratam accipere ab aliquo. *damno in nummis.* Rurſus *Cic. Verr. 5. c. 77.* conferre ed ſtatuam. *Id. pro Flacc. c. 23.* alicui conferre in uſum ejus. *& ibid. in fin.* transferre in quæſtum & fœnerationem. *& ibid.* deferre alicui: credam alicui. *& cap. 25.* gravi fœnore occupare. *Id. pro leg. Manil. c. 7.* collocatam habere. *investitas.* & *Suetom. in Aug. c. 39. extr.* levioribus uſuris mutuari, graviori fœnore collocare. *Plaut. Capt. 2. 2. 8.* Præſenti pecunia mercari aliquid. *e nummis. Horat. l. 3. od. 16. v. 17.* Creſcentem ſequitur cura pecuniam, Majorumque fames. *b. e.* Creſcit amor nummi, quantum ipſa pecunia creſcit, ut ait *Juvenal. ſat. 14. v. 139.* ¶ *Pecunia*, dea. *Arnob. l. 4. pag. 132.* Quis deam Pecuniam eſſe credat, quam, velut maximum numen, veſtræ indicant literæ, donare anulos aureos, loca in ludis, atque in ſpectaculis priora, honorum ſuggeſtus ſummos, amplitudinem magiſtratus, & quod maxime pigri amant, ſecurum per opulentiæ otium? Adde *Auguſtin. l. 4. de Civ. Dei, c. 21.*

PECUNIALIS, le, pecuniarius, ut Pecunialia quæſtus, *Cod. Auſel. Tard. l. 1. t. 5.*

PECUNIARIE, adverb. modo in pecuniaria cauſa uſitato. *Ulpian. Dig. lib. 16 tit. 2. leg. 20.* Si in ea (*cauſa*) pecuniarie agitur. Adde *lib. 47. tit. 2. leg. ult.* ubi *Torrentius* habet *pecuniariter*.

PECUNIARIS, re, pecuniarius, ut Pecuniaria damnatio, *Macer Digeſt. lib. 48. tit. 19. leg. 20. extr.* ubi *Hollandi.* habet *pecuniaria*.

PECUNIARITER. V. *Pecuniarie*.

PECUNIARIUS, a, um, *pecuniarie*, χρηματικὸς, ad pecuniam pertinens. *Cic. ad Brut. ep. 18. a med.* Inopia rei pecuniariæ. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 59.* Præmia rei pecuniariæ magna alicui tribuere. *Quintil. l. 6. c. 1. ad fin.* Pecuniarium litem agere. *Id. lib. 12. c. 8.* Pecuniariæ quæſtiones. *Ulpian. Dig. lib. 3. tit. 1. leg. 1. a med.* Pecuniaria pœna multari. *Paul lib. 41. tit. 1. leg. 6.* Pecuniaria condemnatio.

PECUNIÓLA, æ, f. parva pecunia, peculium. Quidam P. Aurelius bello Punico primo *Peruviola* cognomen habuit, teſte *Valer. Max. l. 2. c. 7. fell. 4.* ex quo apparet, vocem eſſe Latinam, ut *fenteriola, convertiſcula, familiola, nutiola.*

PECUNIÓSUS, a, um, *denarioſa*, χρυσοφόρος, pecunia abundans, bene nummatus, dives. *Cic. pro Roſc. Com. c. 15.* Homines copioſi rei familiaris locupletes & pecunioſi. (V. *Locuples.*) *Nep. in Attic. c. 13.* Nam cum eſſet pecunioſus, nemo illo minus fuit emax, minus æſtimator. *Cic. Verr. 7. c. 9. ſub fin.* Hominem pecunioſiſſimum repente e carcere emiſſum. *Suet. in Aug. c. 15.* Feminæ pecunioſiores. *Martial. l. 5. epigr. 57.* Artes diſcere vult pecunioſas? Fac, diſcat citharœdus, aut choraules. *b. e.* quæſtuoſas.

PECUS, pecoris, n. θρέμμα, πρόβατον, πῶϋς, Στοιχὰς, multitudo beſtiarum: & earum præcipue, quæ fructus, atque uſus cauſa aluntur. *Varr. l. 2. R. R. c. 11. ante med.* In bubulo pecore. *Virg. 3. Georg. v. 72.* pecori eſt idem delectus equino. *Ovid. 14. Met. v. 188.* ſatigerum pecus. *Sen. 4. Thyeſt. v. 733.* ſol perfurit æva Flammatum pecus, *b. e.* equi ſitientes. (Adde *lib. 1. v. 275.*) *Colum. in præfat. l. 1. a med.* Pecus ovillum, caprinum. *Id. l. 8. c. 4.* Volatile pecus facile paſcuis cuſtodiam decipit. *b. e.* gallinæ, aliæque aves cohortales. *& cap. ult.* aquatile. *b. e.* piſces. *Horat. l. 1. od. 2. v. 7.* Omne cum Proteus pecus egit altos Viſere montes. *Geſtum. l. 9. c. 8. de ap b.* Interdum propter conditionem locorum vel modicum pecus parandum eſt. *Virg. 4. Georg. v. 168.* Ignavum fucos pecus a præſepibus arcent. *Ovid. in Ibin, v. 450.* Inque pecus magnæ ſubito vertere parentis. *b. e.* in leonem. *Cret. in Cyneg. v. 265. de canib.* Qui genuere ſua pecus hoc immane juventa. ¶ Aliud eſt majus, aliud minus: in illo ſunt boves, equi, aſoi, muli, & hujuſmodi: in hoc oves, capræ, porci, canes, &c. *Varr. l. 2. R. R. c. 1. ante med.* Nomina multa habemus ab utroque pecore, a majore, & a minore: a minore Porcius, Ovinius, Capritius: ſic a majore Equitius, Taurus. ¶ De minore *Ovid. 11. Met. v. 376.* Quoſque greges pecorum, quæ ſecum armenta trahebat. ¶ Sæpe dicitur de ovibus, *pecore*, ut & πρόβατον. *Virg. 3. Georg. v. 554.* Balatus pecorum. *Ovid. 1. Faſt. v. 384.* Lanigerumque pecus, ruricolæque boves. Et abſolute *Plin. l. 8. c. 47.* Mutua & pecori gratia vel in placamentis deorum, vel in uſu vellerum. Ut boves victum hominum excolunt, ita corporum tutela pecori debetur. (Adde *cap. 49.*) *Tiberius* apud *Suet. n. c. 32. extr.* Boni paſtoris eſt pecus tondere, non deglubere. ¶ Pauperis eſt numerare pecus, *Ovidii* dictum *Macam. 13. v. 824.* in proverb. abiit, cum quis jactat copias ſuas, quaſi innumerabiles. Nam ut ait *Horat. l. 1. ep. 6. v. 45.* Exilis domus eſt, ubi non & multa ſuperſuot, Et dominum fallunt, & proſunt furibus. ¶ Antiqui omne animal præter hominem *pecus* vocabant, ut *Serv. Phalaegr. Acro, Caper de Orthogr. pag. 2244. Parſch. & Non. c. 2. n. 689. & cap. 6. n. 65.* adnotarunt, & ex allatis exemplis videre eſt. Interdum tamen & de homine dicitur rudi, ſtulto, vili, ignobili. *Horat. l. 1. ſat. 3. v. 99.* Cum prorepſerunt primis animalia terris, Mutum & turpe pecus, glandem atque cubilia propter, Unguibus & pugnis, dein fuſtibus, atque ita porro Pugnabant armis, quæ poſt fabricaverat uſus: Donec verba, quibus voces ſenſuſque notarent, Nominaque invenere, &c. *Id. l. 1. ep. 19. v. 19.* O imitatores, ſervum pecus, ut mihi ſæpe Bilem, ſæpe jocum veſtri movere tumultus. *Catull. carm. 61. de Aty, v. 22.* Agite, ite ad alta, Gallæ, Cybeles nemora simul, Simul ite, Dindymenæ dominæ vaga pecora. ¶ Olim dixere ſtiam *pecu*, *u*, & in plur. *pecua*, & *pecuda*. V. *Prob.* Invenitur & *pecui* in dativo, tanquam a *pecus*, *ui*. Apud *Gell. l. 20. c. 8. Lucilius*: Luna alit oſtrea, & implet echinos, muribus fœtas, Et pecui adbit.

PECUS, udis, f. *beſtia*, animal brutum cujuſcunque generis, beſtia. Differt a *pecus*, *oris*, quod in ſingulari multas ſimul pecudes ſignificat. *Prob. Pſeud. 3. 2. 45.* Hæc ad Neptuni pecudes condimenta ſunt: terreſtres pecudes cicimandeo condiu. *Lucret. lib. 2. v. 343.* Squamigerum pecudes. *Martial. l. 5. epigr. 38.* Nec modo pollutam pecudis Indicæ dentem. *b. e.* elephanti. *Varr.* apud *Non. c. 6. n. 65.* Anates, buxeis roſtris pecudes. *Virg. 4. Georg. v. 317.* pecudum cuſtodia ſolers. *b. e.* apum. *Varr. l. 2. R. R. c. 1.* Etiam nunc in locis multis genera pecudum ferarum ſunt aliquot, ut in Phrygia ex ovibus, in Samothrace caprarum, &c. de ſuibus nemini ignotum, &c. boves perſeri ſunt multi in Dardania, &c. equi feri in Hiſpaniæ citerioris regionibus eliquot. *Colum. l. 6. c. 27. ſub fin. de equis.* Id præcipue genus pecudis omore natorum notam trahit. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 64. de ſue.* Qua pecude, quod erat ad veſcendum hominibus apta, nihil genuit natura fecundius. *Colum. l. 6. c. 2. a med. de bob.* Plus enim queunt pecudes collo & pectore conari, quam cornibus. ¶ Interdum dicitur de beſtiis terreſtribus. *Virg. 3. Georg. v. 243.* Et genus æquoreum, pecudes, pictæque volucres. ¶ Interdum de pecore minori, ut capris, ovibus, &c. *Lucret. l. 5. v. 1229.* At variæ creſcunt pecudes, armenta, feræque. *& lib. 4. v. 1190.* Nec ratione alia volucres, armenta ferarque, Et pecudes, & equæ. ¶ Interdum de ovibus, *pecora*. *Plin. l. 24. c. 11.* Pecus etiam, & caprę ſi aquam biberint, in qua folia ea maduerint, mori dicuntur. *Lucret. l. 2. v. 367* hardi Cornigeri norunt matres, agnique petuli Bellantum pecudes. *Ovid. 4. Faſt. v. 903.* Et fruſtra pecudem quæres Athamantidos Helles. *b. e.* Arietem. ¶ Interdum de iis, quæ in uſum, & fructum aluntur: *Cic. 2. Offic. c. 20.* Quantum natura hominis, pecudibus, reliquisque beſtiis antecedat. ¶ Ursinæ *Id. Catil. 2. c. 9. extr.* Iſte non modo hominem, ſed ne pecudes quidem mihi paſturæ eſſe videntur. *Id. Attic. l. 2. ep. 16. circa med.* Quod omnes non modo homines, verum etiam pecudes factum eſſe fuebant. ¶ Eſt convicium in hominem ſtultum, ſtolidum, ſtruum, *perverſe, beſtia. Cic. in Piſon. c. 9.* Ego iſtius pecudis, ac putidæ carnis conſilio ſcilicet, aut præſidio uti voleham. *& cap. 29.* Iſtius impuriſſimæ atque intemperantiſſimæ pecudis ſordes. *Id. Phil. 8. c. 3.* Atque etiam homines agreſtes, ſi homines illi, ac non pecudes potius, inani ſpe ad equos uſque, & Puteolos provhuntur. ¶ Negat *Chariſ. l. 1. pag. 78. Putſch.* uſurpari in recto, & vocativo ſingulari, at præter *Plin. ſup. cit.* habet *Cæſar in Anomaliis.* apud *Priſcian. l. 6. pag. 710.* Si fincera pecus erit. ¶ Etiam maſculino genere uſurpari videtur *Ennius* apud *Priſcian. l. 5. pag. 659.* pecudi dare viva marito. Poteſt tamen, inquit *Priſcian.* figurate eſſe prolatum, ut ſi dicam: *aquila mas tua, vel rex avium.* ¶ *Pecuda* in neutro plur. V. in *Pecu*.

PECUSCULUM, li, n. diminut. a *pecus*. *Juvenc. l. 1. in Matth. c. 12. v. 593.* foveam ſi forte pecuſcula veſtra Inciderint.

PECUSCUM palatii dicta eſt ea regio urbis, quam Romulus obverſam poſuit ea parte, in qua plurimum erat agri Romani ad mare verſus, & qua molliſſime adibatur urbs: cum Etruſcorum agrum a Romano Tiberis diſcluderet, ceteræ vicinæ civitates colles aliquos habebant oppoſitos. *Paul. ex Feſto*, ubi legitur quidem *peſtuſcum*, ſed *Dacerius* corrigit *pruſcum*, quod ea parte pecus paſceretur.

PEDA, æ, f. *pedare*, veſtigium. *Feſtus*: Pedam, veſtigium humani pedis appellaſſe antiquos, in commentariis quibuſdam inveniri ſolet. *Gloſſ. ver.* Peda, pedatura, *Lyroc.*

PEDALIS, le, *di miſura d'un piede*, *voet-lieſ*, pedis menſuram habens. *Cic. 4. Acad. c. 26. & Senec. lib. 1. quæſt. nat. c. 3. a med.* Quid poteſt eſſe ſole majus? quantulus nobis videtur: mihi quidem quaſi pedalis. *Caſ. l. 3. B. Gall. c. 13.* Tranſtra ex pedalibus in latitudinem trabibus. *Colum. l. 4. c. 16.* Pedale ſpatium. *& cap. 7.* Pedalis longitudo. *Plin. l. 10. c. 22.* altitudo. *Id. l. 11. c. 19.* menſura. *Id. l. 17. c. 8.* craſſitudo. *& cap. 20.* ſulcus. *Id. l. 22. n. 4. extr* pedalis intervallo. ¶ *Pedale*, vel *pedaleum* apud *Petron. in fragm. Tragur. c. 36. Burm.* alii intelligunt faciam, qua pes involvitur, alii ſoccultum, ſoleam: ſed dubia eſt & lectio, & interpretatio. *Cornel. Front. de differen. vocab. pag. 2194. Putſch.* pedale menſuram eſt eſſe pedis. *Gloſſ. vet.* Pedale, ποδιαῖος, ποδικὸν, h. e. quo pedes entergentur.

PEDAMEN, inis, n. &

PEDAMENTUM, ti, n. *ſteccato delle viti*, *palo*, *adminſ*, χάραξ, palus, radica ad vites, ulmive plantas infirmiores fulciendas, ſtatumen, adminiculum: a *pedo*, *is*. *Varr. l. 1. R. R. n. 8.* Quibus ſtat rectis vinea, dicuntur pedamenta: quæ tranſverſe junguntur, jugi. *& mox.* Pedamentum fere quatuor generum: unum rubuſtum, & vocatur ſudice: alterum palus e pertica: tertium, quod horum inopiæ ſubſidio miſit arondinetum: quartum eſt pedamentum arivum ejus generis, ubi ex arboribus in arbores tradoctis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. *Colum. ſub init. l. 4.* Ge-

minis viviradicibus diductis duo contraua per ordinem vellire pedamenta. *& cap.* 30. Pedaminum, jugorumque, & viminum præſciendorum tradenda ratio eſt. *& cap.* 26. Pedamen teres ex junipero. *Id. l.* 5. *c.* 4. Pedaminibus adnixæ vites. Adda *Plin. lib.* 17. *c.* 22. & 22.

PEDANEUS, a, um, idem ac pedalis. *Calum. l.* 4. *c.* 2. *a med.* Nemo minorem pedaneæ ſcrobem vitibus comparat. *Al. leg.* bipedaneæ. *Pallad. in Maio, tit.* 22. Pedaneum rudus inducere. *Solin. c.* 2. (*al.* 8.) *a med.* Pedanei remuli. ¶ Pedanei Judices, χαμαιδικασται, dicuntur, qui de leviuribus tantummodo cauſis ſolent cognoſcere. Quidam ſic dictos putant, quod humiliore loco conſiderent, hoc eſt ubi Magiſtratus ſubſellia pedum habebant; atque adeo non uterentur tribunali, ſed io plano judicarent: alii quod non, ut Magiſtratus curru veherentur, ſed pedibus incederent. *Ulpian. Dig. lib.* 3. *tit.* 1. *leg.* 2. *circa med.* Apud Judices pedaneos poſtulare prohibetur. Adde *lib.* 2. *tit. & leg.* 7. *& Paul. lib.* 48. *tit.* 19. *leg.* 38. *ad fin.* ¶ *Pedaneos* pro *pedaneſtres*, cum de Senatoribus ſermo eſt, barbare dici, notat *Gell. l.* 3. *c.* 18. *extr.*

PEDANUS, a, um, ad Pedum, vel Pedon pertinens, quod eſt oppidum Italiæ, Picæneſi finitimum, nec procul a Roma diſtans. *Horat. l.* 1. *ep.* 4. *v.* 2. Quid nunc te dicam facere in regione Pedana?

PEDARIUS, a, um, ad pedes pertinens. *Pedarium tignum* in vet. Inſcript. apud *Gruter. pag.* 207. *col.* 2. videtur eſſe trabs ex pede, ſeu trunco arboris facta. ¶ Pedarii Senatores vocati ſunt, ut *Gabius Baſſus*, *Gellio* taſte *l.* 3. *c.* 18. ſcriptum reliquit, qui nondum geſſerant Magiſtratum Curulem: idque quia pedibus ireot in Curiam, cum, qui Magiſtratu Curuli functi erant, ſoliti eſſent curru vehi. *Feſtus*, & alii ſic dictos putant, qui non haberent jus novæ dicendæ ſententiæ, ſed pedibus irent in ſententiam aliorum: Senatorum enim alios fuiſſe principes, qui in ſolio aburneo ſiderent, ibique ſententiam dicerent, alios fuiſſe minores, qui non haberent in Senatu ſententiæ dictionem, ſed ab aliis dictam approbarent, movantes ſe loca, & in partem ejus ambulantes, cujus ſententiæ aſſentiebantur. Propter quod qui ſententiam aliorum ſequuntur, *ire in ſententiam pedibus* dicuntur. *Varr.* apud *Gell. ibid.* etiam *equites* quoſdam *pedarios* fuiſſe dicit: & *Gellius* cenſet, equitas eos, qui necdum a Cenſoribus in Senatum lecti erant, eoque nec Senatoros dici poterant, ſi populi honoribus uſi eſſent, habuiſſe jus veniendi in Curiam, dicendæque ſententiæ, ſed quia in poſtremis ſcripti erant, non rogatos fuiſſe ſententias, ſed quas principes dixerant, in eas diſceſſiſſe. Pro *pedarios* dixere etiam *pedaneos*: ſed *Gellius* ut minus Latinum rejicit. *Cic. Attic. l.* 1. *ep. penult.* Eſt illud S. C. ſumma Pedariorum voluntate, nullius noſtrum auctoritate factum. *& ep. ult.* Et reptim in eam ſententiam Pedarii concurrerunt. ¶ Horum ſententia *pedario* appelleta eſt. *Laberius* apud *Gell. loc. cit.* Caput ſine lingua, pedaria ſententia eſt.

PEDATIM, adverb. *uno piede dopo l' altro*, mutu ſucceſſivo pedum. *Plin. l.* 11. *c.* 45. *a med.* Reliqua animalia, ut libitum eſt, gradiuntur: leo tantum, & camelus pedatim, hoc eſt ut ſiuiſter pes non tranſeat dextrum, ſed ſubſequatur. Hæc *Plin.*

PEDATIO, onis, ſ. χαμαιωσις, actus, quo pedamentis vitis ſulcitur, vel ipſum pedamentum, aut ſulcimentum per pedamenta. *Colum. l.* 4. *c.* 12. *extr.* Dum ſe vinea corroboret in pedationem. Al. ita leg. ut *corroboret* ſit poſtremum verbum *capitis* 12. deinde ſequatur *cap.* 13. Impedationem deinde ſequitur alligator.

PEDATURA, æ, ſ. ſpatium certo pedum numero definitum, & ipſa menſuratio per pedes. *Veget. l.* 3. *de re milit. c.* 8. *circa med.* Singulæ centuriæ, dividentibus campidactoribus, accipiunt pedaturas, & ſolſam aperiunt. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 896. *n.* 4. In qua pedature neque humari, neque tumulum fieri volo, ut habeat na area & u tergo, & a latere acceſſum ſuum. Adde aliam apud *Doniam claſſ.* 13. *n.* 19. *& Varr. Antiq. de limitib. pag.* 245. *&* 250. *Gudii.*

PEDATUS, us, & i, m. acceſſus pedis, vel pedis ictus. *Plaut. Ciſtell.* 2. 1. 49. Niſi tertio pedato omnes affligere. *Cato* apud *Non. c.* 1. *n.* 325. Igitur tertio pedato nobis bellum ſecere. *per lo terzo volto. Verus Gloſſographus*, tertio pedatu, τριτῳ ποδητῳ. Sic *Non. ibid.* tertio repetita, ſeu acceſſu quaſi per pedem. Rurſus *Cato* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 191. *Puſch.* In his duobus bellis alteras ſtipendiis, agriqua parta multati (al. *oculteri*) alteras uppidum vi captum; alteras primo pedato & ſecundo. Nihil hic *Chariſ.* quod locum fatis obſcurum illuſtret. Tò *alteras* videtur dictum ut *alias*, cum adverbii more adhibetur. *primo pedato & ſecundo* fortaſſe eſt primo & ſecundo aggreſſu: ſed omiſit *Chariſ.* verba uliquot, quibus integra ſententia continebatur.

PEDATUS, a, um, ὑπόπους, cui ſunt pedes. *Sueton. de Othone, cap.* 12. Puiſſe traditur & modicæ ſtaturæ, & male pedatus. ¶ Item ſuſtentaculo firmatus, καταπαυσιπους: particip. a *pedo*, qua notat ſuffulcire. *Plin. l.* 17. *c.* 22. *ad fin.* Aut pedatæ vineæ ſimplici jugo. Adde *Calum. l.* 4. *c.* 20.

PEDEMA. V. *Pezisma.*

PEDEPLANA, orum, n. *ſtoreze a piè piano*, τὰ ἐπίπεδα, loca in ædibus ſolo æquelia, quæquis pede pleno, h. e. ſine aſcenſione adeuntur. Vua cadentis Latinitatis. *Imopp. Honor. & Theodoſ. lib.* 7. *Cod. Theodoſ. tit.* 8. *leg.* 13. Milites ex procinctu redeuntes fiogulæ turres in pedeplanis ſuis recipiant.

PEDEPRESSIM, adverb. *ſtalim*, tarde, paulatim, lenta & tarda itione. *Non. c.* 1. *n.* 119. ſed ſine exemplis.

PEDES, itis, m. *pedone, chi va a piede*, πεζὸς, qui pedibus incedit. *Virg. 6. Æn. v.* 881. ſeu cum pedes iret in hoſtem, Seu ſpumantis equi foderet calcaribus armos. *Ovid.* 14. *Met. v.* 363. equique calor ſpumantia terga reliquit, Spemque ſequens vanam ſilvu pedes errat in ulta. *Curt. l.* 8. *c.* 1. *ante med.* Macedones ſcivere, ne pedes venaretur. ¶ Sæpe eſt miles, qui pedibus meretur, *fante, pedone, fanteria*, ſicut *eques* qui equo. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall.* 2. 48. Poſtulavit, ut quem peditem ad colloquium Cæſar adduceret. *Pompej. ad Domit.* 2. *poſt epiſt.* 21. *l.* 8. *ad Attic.* Quantas equitum & peditum copias contracturus ſit. ¶ Eſt etiam collectivum nomen, & peditum multitudinem ſignificat, *la fanteria. Liv. l.* 32. *c.* 34. Utrinque equite nudata erat Punica acies, cum pedes concurrit, nec ſpe, nec viribus jam par. *Tacit. l. Ann. c.* 67. Equos fortiſſimo cuique bellatori tradit, ut hi, mox pedes, in hoſtem invaderent. *& cap.* 60. Simul pedes, eques, claſſis apud prædictum unmeos convenere. *Id. 4. Hiſt. c.* 70. Copias veterano pedita atque equite firmavit. ¶ Peditum expeditiones apud *Vellej. l.* 2. *c.* 121. ſunt terreſtres, & claſſicis opponuntur.

PEDESTER, ſtris, ſtre, & Pedeſtris, ſtre, *pedone, pedeſtre*, πεζικὸς, πεζὸς, qui pedibus incedit, pedas: & equeſtri opponitur. *Cic. Phil.* 9. *c.* 6. Gratior illi videtur ſtatua pedeſtris futura, quam equeſtris. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 11. *extr.* Nec illi ſegne, aut corruptum luxu itur: ſed lorica ferrea uſus eſt, & ante ſigna pedeſter, horridus, incomptus, &c. *Virg.* 11. *Æn. v.* 707. pugnæque accinge pedeſtri. *e combatter a piede. Sueton. in Domit. c.* 4. Prælium duplex, equeſtre ac pedeſtre commiſit, atque in Amphitheatro navali quoque. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 34. Xerxes cum tantis claſſibus, tantiſque equeſtribus & pedeſtribus copiis. *Nep. in Eumen. c.* 4. Equitibus prodigatis, pedeſtris exercitus pacem ab eo petiit. *Al. leg.* pedeſter. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 17. Simul pedeſtris acies infertur, & præmiſſus eques, &c. *Nep. in Iphicr. c.* 2. Pedeſtria arma. *della fanteria. Aurel. Vict. de Cæſaribus. n. ult.* Pedeſtre magiſterium. Adde *Cæſar. l.* 2. *B. Gall. c.* 17. *Liv. l.* 22. *c.* 47. *& 49. & Juſtin. l.* 4. *c.* 4. ¶ *Pedeſtres* abſolute, peditet. *Juſtin. l.* 11. *c.* 9. Cecidere pedeſtres CXXX. equites CL. ¶ Pedeſtre ſcutum, *da pedone*, quo peditm utuntur. *Liv. l.* 7. *c.* 10. Pedeſtre ſcutum capit, Hiſpano cingitur gladio. ¶ Pedeſtria auſpicia nominabantur, quæ dabantur a vulpe, lupo, ſerpente, equo, ceteriſque animalibus quadrupedibus. *Paul. ex Feſto.* ¶ Sæpe *pedeſter* eſt terreſtris, & navali opponitur, & maritimo. *Cic. de Senect. c.* 5. Pedeſtres, navaleſque pugnæ. *Nep. in Alcib. c.* 8. Lacedæmonios eo nolle conſligere claſſe, quod pedeſtribus copiis, pluſquam navibus valerent. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 9. Pedeſtria eſſe itinera coacta æſtuariis, navigationem impeditam prupter inſcientiam locorum. *il viaggio per terra. & lib.* 2. *B. Civ. c.* 32. Ut neque pedeſtri itinere, neque navibus commeatu juvari poſſint. *nè per terra, nè per mare. & Hirt. de B. Alex. c.* 26. Tota Ægyptus maritimo acceſſu Pharo, pedeſtri Peluſio munita. *Plin. l.* 3. *c.* 11. Intervallum maris pedeſtri continuere tranſitu, pontibus jactis. *con paſſaggio a piedi. Marcell. de Spectac. epigr.* 28. Abnuit in liquidis ire pedeſter aquis. *Apul. de Mundo.* Animalia pennata, pedeſtria, equeſtilia. ¶ Translate *pedeſtris oratio*, eſt proſa oratim quia humilis eſt, & quaſi pedibus incedens, nec aſſurgit poetico ſpiritu, ut carmen, πεζὸς λογος. *Quinctil. l.* 10. *c.* 1. *a med.* Plato multum ſupra proſam orationem, & quam pedeſtrem Græci vocant, ſurgit. *Horat. l.* 2. *od.* 12. *v.* 9. tuque pedeſtribus Dices hiſtoriis prœlia Cæſaris, Mæcenas. ¶ Et univerſim quicumque ſerma ſtilo ſimplici, vulgari, & ſubmiſſo, ſine ſublimitate, & ſpiritu Tragico. *Horat. de Ar. Poet. v.* 95. Et Tragicus plerumque dolet ſermone pedeſtri. *Id. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 17. Quid prius illuſtrem ſatyris, Muſaque pedeſtri? *Auſon. epiſt.* 16. *v.* 78. Æſopiam trimetriam, Quam vertit exili ſtilo, Pedeſtre concinnans opus. *Terentian. Maurus de carm. Iambico, pag.* 2433. *Putſch.* Sed qui pedeſtres fabulas ſocco premunt, Ut quæ loquuntur, ſumpta de vita putes, &c. ¶ *Pedeſtris* in recto maſculino, præter allatum *Nepot.* locum, qui dubius eſt, legitur etiam apud *Vopiſc. in Probo*, *c.* 21. Longius progredior, quam pedeſtris ſermo deſiderat.

PEDETENTIM, adverb. *a poco a poco, a paſſo a paſſo, adagio, ugni volta, ſtalim*, lento gradu, ſenſim, paulatim. *Donat. in Phorm. a.* 3. *ſc.* 3. *v.* 18. *& Priſcian. l.* 15. *pag.* 1105. *Putſch.* deducunt a *pede*, & *tentando*. Ita de iis proprie dicitur, qui priuſquam pedem ponant, ſolum tentant, ut in tenebris, aut molli ſulo facere ſolemus. Videturque pro hac etymu facere illud *Cotonis* apud *Soſipatrum l.* 2. *pag.* 190. Eam ago viam pedetentim tentabam. *Pacuv.* apud *Cicer.* 2. *Tuſcul. c.* 21. Pedetentim & ſedato uſu, ne ſuccuſſu arripiat major dolor. *Cic. 9. Fam. ep.* 14. *ad fin.* Legi concionem tuam. nihil illa ſapientius. ita pedetentim & gradatim tum acceſſus u ta ad cauſam facti, tum receſſus. *Id.* 1. *Offic. c.* 33. Eam mutationem, ſi tempora adjuvabunt, facilius, commodiuſque faciemus: ſin minus, ſenſim erit pedetentimque faciendo. *Id. pro Quinct. c.* 16. Timida & pedetentim ifluc deſcendunt. ¶ Translate eſt canta. *Terent. Phorm.* 3. 3. 18. Dii bene vertant, quod agas: pedetentim tameo. *Cic. pro Cluent. c.* 42. Caute pedetentimque omnia dicere.

PEDIANUS. V. *Afranius.*

PEDICA, æ, ſ. *laccio, paſtoja, coppo, ulla*, laqueus, quo pedes illigantur. *Virg.* 1. *Georg. v.* 307. Tunc gruibus pedicas, & retia ponere cervis. *Liv. l.* 21. *c.* 36. *extr.* Ut pleraque jumenta, velut pedica capta, hærerent in dura glacie. *Plaut. Pœn.* 3. 1. 10. Iſte quidem gradus ſuccretus eſt cribro pollinario: niſi cum pedicis condiciſtis ſic hoc graſſari gradu. *Grat. in Cyneg. v.* 92. dentatas illiguo robore clauſit Venator pedicas. ¶ Translate *Apul. l.* 5. *Metam.* Ad deſtituetam fraudum pedicam ſermones confereutes. *& lib.* 2. Amoris pedicis alligare aliquem. *& lib.* 6. Luſuria puerilis nuptialibus pedicis alliganda.

PEDICELLUS, i, m. *pidocchietto*, parvus pediculus. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 57. *Burm.* In alio pedicellum vides, in te ricinum non vides?

vides? Al. leg. *prædicta* eod. sensu. Est autem proverbium vulgi in eos, qui aliena vitia, quamquam levia, acute cernunt, propria, etsi majora, non vident. *Senec. de vita beata*, c. 27. *a med.* Pappas obfervatis alienis, ubiti plurimis ulceribus. Hoc tale aft, quale fi quis pulcherrimorum corporum nævos, aut verrucas deridens, quem fœda fcabies depafcitur. Hæc *Senec.*

PEDICINUS, i, m. pes tenuis, edolatufque, qui arbor inferitur cardini, aut fuæ bafi. Ita *Pomponius de Inftrum. fundi*, c. 11. & *Turneb. l. 7. Adverfar.* c. 25. ad illud *Catonis de R. R. c. 18. de torculari*. Ibi foramen pedicinis duobus facito. Ibi arbores pedicino in lapide ftatuito.

PEDICLUS. V. *Pediculus*.

PEDICOSUS, a, um, *pedocchiofo*, pediculis ubitus. *Tiriuus.* apud *Feft.* in *Pedibus*. Rus detrudetur pedicofus, fqualidus. *Scalig.* contradit, *peditofus* legi opoctere, *h. e.* pædidus, fordidus.

PEDICULARIS, re, &

PEDICULARIUS, a, um, *da pidocchi*, ad pediculos pertinens. *Colum. l. 6. c. 30. a med.* Cunila bubula, & herba pediculeris cum fale trita. *b.* e. quæ vim habet pediculos necandi. *Scribon. Larg. compof. 166.* Staphis agria, quem herbam pediculariam quidam vocant, quod pediculos necat. ¶ Pedicularis morbus eft, cum corpus ita corrumpitur, ut pediculos fine fine producat, ufque dum conficiatur. Eo L. Sulla, & Alcman ex clariffimis Græciæ Poetis pericre, ut *Plin. c. 33. l. 11. verrat.* item Pherecydes, *Seren. Sammon. c. 5. v. 62.* teſte. *Serv. ad Virg. 3. Georg. v. anteponuit.* Immundus fudor, morbus pedicularis, qui eft φθειρίασις. ¶ *Pedicularius* in *Gloffis* exponitur etiam αυτοκέλευστος, h. e. qui fcabilla, nel cymbala pedibus percutit.

PEDICULOSUS, a, um, *pidocchiofo*, φθειριζων, qui pediculis plenus eft. *Martial. l. 12. epigr. 59.* Hinc menti domicus pediculofi.

PEDICULUS, li, m. *picciol piede, pedino, pedicello*, ψειρὸν, parvus pes. *Plin. l. 9. c. 28.* Loligo, fapia, polypus. His caput inter pedes & ventrem: pediculi octoni omnibus. *Valer. Max. l. 4. c. 4. n. 3.* Fabricius patellam fuam corneo pediculo fuftinari volut. Al. leg. *prædutale*, al. *pediclo*. *Paul. Dig. lib. 34. tit. 2. leg. 33.* Pedicolis argenteis adjuncta figillaænea. ¶ Item id, quo fructus, folia, fungi hærent, & fuftinentur, petiolus, *picciuolo*. *Colum. l. 12. c. 44.* Quidam pediculos punicorum, ficuti funt, in arbore interquent. *& cap. 43.* Pediculos uvarum impicato. *Plin. lib. 17. c. 24.* Pediculo brevi funt folia oleæ, & ilici, longo vitibus, tremulo populus. *Id. l. 22. c. 23.* Pediculi fungorum. ¶ Item vermiculus in capite, & corpore animalium nefcens, infeftus, & morfu pruritum movens, *pidocchie, pollme*, φθεὶς. *Celf. l. & cap. 6. feft. 15.* Qui inter pilos palpebrarum pediculi nafcontur. id φθειρίασις Græci nominant. *Colum. l. 8. c. 7. de gallinis.* Pluma omnis e capite & fub alis detergetur, ne pediculum creet. *Plin. l. 29. c. ult. ante med.* Jus viperæ pediculos e toto corpore expellit, pruritufque etiam fammæ cutis. *Id. l. 20. c. 12.* Omni cibus pediculos facit. *Celf. loc. cit.* Necare pediculos, & prohibere, ne fimiles nefcantur. Adde *Feft.* in *Pedibus*. ¶ *Pediculi terræ* dicuntur a nonnullis fcnmbæi terreftres ricino fimiles, corniculis inftructi: unde & *tauri* appellantur. *Plin. l. 30. c. 5.* ¶ Sunt & marini pediculi ita dicti a fimilitudine pediculorum capitis. *Id. l. 32. c. 7. & 8.* ubi al. leg. *pedunculi*. V. & *lib. 9. c. 47.* ¶ Apud *eund. l. 3. c. 11. & Juftin. l. 12. c. 2.* Pediculi, Græce Πεδιῆται, funt Apullæ populi.

PEDIOLUS, li, m. *pedino, pedem*, parvus pes. *Afran.* apud *Non. c. 2. n. 609.* Atque adeo nolo: nudu pediolo es. Al. leg. *petiole*.

PEDIS, is, m. & f. *pidocchio*, pes, pediculus. *Novius.* Eft pedis unus ingens in nafo. *Plaut. Vidular.* Ubi quamque pedem videbat, fuffurabatur omnes. Hæc *Neo. c. 3. n. 180.*

PEDISEQUUS, (*rectius quam* Pediffequus,) a, um, πεδισεὸς, pedem fequens, pone fequens, comitans officii, aut honoris caufa, aflecla, affectator. Cum de fervis fermo eft, ii intelliguntur, quorum officium erat fequi dominum extra ædes, *fpaffieri, paggi, facchi*. De his *Papinian. Dig. lib. 32. leg. 67. & Scævola lib. 34. tit. 2. leg. 17. & lib. 40. tit. 4. leg. 59.* His enim locis plane de fervis fermo eft. Quod fi aliquando a fervis diftinguuntur, difcrimen muneris aft, non conditionis. *Plaut. Aulul. 3. 5. 27.* Mihi æquum eft purpuram dari, ancillas, muloe, mulliones, pedifequos, falutigerulos pueros. *& ibid. a. 4. fc. ult. extr.* Gnatæ pedifequa nutrix nunc. *Id. Afin. 2. 3. 31.* Vult placere fe fe amicæ, vult mihi, vult pedifequæ, vult famulis, vult etiam ancillis. *Inferipta.* apud *Murator. pag. 918. n. 6.* C. Julius Liviæ Auguftæ fervus pediffequus. *Lapis habet* pedeffequos. Alia fimilis *ibid. n. 5.* pediffequos. ¶ Interdum tamen atiem liberti, aut infimæ, fed liberæ fortis homines pedifequi dicuntur, *Cic. Attic. l. 2. ep. 16.* Quæ mihi videtur una concincula clamore pedifequorum noftrorum effe peritura. *della noftra comitiva. Infeript.* apud *Gruter. pag. 600. n. 6.* Q. Artorius Aatiochus Prifcus pedifeq. V. A. XX. *Alia pag. 1112. n. 10.* Clanamos Ti. Cæfaris Aug. pedifequus Nymphæ conjugi fecit. *Plaut. Mil. 4. 2. 18.* Sequere hac me. *Pyrgopol.* pedifequus tibi fum. ¶ Servi pedifequi arant fere ceterorum infimi. *Nep. in Attic. c. 13.* Ufus eft familia, fi utilitate judicandam eft, optima; fi forma, vix mediocri. Namque in ea erant pueri litteratiffimi, anagnoftæ optimi, & plurimi librarii: ut ne pedifequus quidem quifquam aflet, qui non utrumque horum pulcre facere poffet. *Colum. l. 2. in proem.* Si fundum locuples mercatus aft, e turba pedifequorum, lectiarriorumque delectiffimum annis & viribus in agrum relegat. ¶ Translate *Auft. ad Heren. l. 4. c. 14.* Si voles divitias cum virtute comparare, vix fatis idoneæ tibi videbuntur, quæ virtutis pedifequæ fiat. *Cic. l. de Orat. c. 55. extr.* Quia fæpe utitur orator fubfidio jurie in caufis, idcirco iftam juris fcientiam eloquentiæ tanquam ancillulam pedifequamque adjunxifti. *Apul. l. 2. de doctr. Plat.* Sapieatem quippe pedifequam & imitetnrem Dei dicimus, & fequi arbitramur Deum.

PEDITATUS, us, m. *foldati a piedi, fanteria*, πεζὴ στρατιὰ, peditum copiæ, ficut *equitatus* (quocum fæpe in oratione conjungitur) equitum. *Cic. 5. Phil. c. 2.* Tu civem celeratum pecunia, peditatu, equitatu, copiis inftrues? *Cæf. l. 5. B. Gall. c. 3.* Equitatum, peditatumque cogere. *Nep. in Eumen. c. 3. extr.* Ut equitatu potius dimicaret, quo plus valebat, quam peditatu, qua erat deterior. ¶ In plur. num. *Auft. de B. Hifp. c. 37.* V. *Equitatus*.

PEDITUM, ti, n. *coreggia, peto*, πορδὴ, neantris crepitus: a *pedo, is. Catull. carm. 54. in Cæfar. cons. v. 3.* Subtile, & lene peditum Libonis.

PEDO, as, n. 1. *palare*, nites, & alias arbufculas pedamentis fulcio. *Colum. lib. 4. cap. 12.* Putationem fequitur vineæ pedandæ cura. ¶ Olim viderur pro ire, ambulare ufurpatum fuiffe: unde *pedetur, at*, & *repedare*.

PEDO, onis, m. in Gloffis exponitur plancus, πλατύπους, h. e. pedes latos habens, & planos. Ab hoc eft diminutivum *pedunculus*, teſte *Priſciano. l. 6. pag. 614. Prifcian.* ¶ De Pedone Poeta V. *Albinovanus*.

PEDO, is, pepedi, n. 3. *peteggiare*, πέρδω, crepitum neatris emitto: a βάδω, per Metathefin, media converfa in tenuem: vel a πέρδω, extrita littera canina. *Horat. l. 1. fat. 8. v. 46.* Nam diſplofa fonat quantum vefica, pepedi Diffifa nate ficus. *Martial. l. 12. epigr. 14.* Nil aliud video, quo te credamus amicum, Quam quod me coram pedere, Crifpe, foles.

PEDUCÆANUS, a, um, ad Peducæum pertinens, quod eft nomen viri Romanum. *Cic. 4. Verr. c. 56.* Peducæanus cenſus.

PEDUCLUS. V. *Pediculus*.

PEDULIS, le, *del piede*, ad pedes pertinens. *Ulpian. Dig. lib. 34. tit. 2. leg. 26.* Fafciæ crurales, pedulefque, & item pilea, veftis loco funt. *fcappini, pedali*. Et abfolute *Cornel. Front. de differenc. vocab. pag. 2193. Putfch.* Pedala menfura eft pedis: pedula vero fub pedibus præftat utilitatem. Græce eft πέδιλον. Ubi apud *Feft.* legitur: Pedulla, quæ dicimus, &c. *pedalia* legi Critici volunt.

PEDUM, i, n. *baſtone da paſtore, paſtorale*, κρόιον. *Fuſtis:* Pedum eft baculum incurvum, quo paſtores utuntur ad comprehendendas oves, aut capras a pedibus: cujus memimit erism Virgilius in Bucolicis, cum ait (*Eclog. 5. ſub fin.*) At tu fume pedum. *Servius ibid.* Virga incurvata, unde retinentur pecudum pedes.

PEDUNCULUS. V. *Pedunculus*, & *Pedo, onis*.

PEDUSCULUS, li, m. πεδιγμὸς, parvus pes. *Plin. l. 11. c. 10.* Appreheafis pedufculo lapillis fe libreor. Al. leg. *apprehenſi pedufculo lapilli*, multo rectius.

PEGANON, i, πήγανον, ruta hortenſis. *Apul. de herb. c. 89.* ¶ Peganon orinon, ruta montana, *Id. cap. 115.*

PEGASEIUS, a, um, ad Pegaſum ſpectans, ſive ad Muſas, quibus Pegaſus equus Hippocrenen fontem aperuit. *Perſ. in præfat. v. 14.* Cantare credas Pegaſeium melos.

PEGASEUS, a, um, Πηγάσειος, & Πηγάσιος, ad Pegaſum pertinens. *Catull. carm. 55. ad Camer. v. 24.* Non ſi Pegaſeo ferar volatu. *Claudian. l. 3. in Ruſin. v. 161.* volucris non præpete curſu Vectus equi, non Pegaſeis adiotus habenis. *Id. epigr. 5.* Namque leteæ, doctæ qui laverit ora Serenæ, Ultra Pegaſeas nomen habebit aquas. *Senec. in Troadib. v. 385.* Æras Pegaſeo corripiet gradu. *b. e.* veloci, volanti.

PEGASIANUS, a, um, ad Pegaſum pertinens, quia eſt nomen viri propium: ut Senatus conſultum Pegaſianum *apud Juſtinian. Inſtitut. lib. 2. tit. 23.* quod factum eſt Pegaſo, & Pulione Coſs. tempore Veſpaſiani. Adde *Paul. l. 4. ſentent. tit. 4.* Pegaſi memimit *Juvenal. ſat. 4. v. 77.*

PEGASIS, idis, f. Πηγασὶς, quæ ad Pegaſum pertiart. *Martial. l. 9. epigr. 59.* Tu ſueris Muſis Pegaſi unda meis. *Ovid. 3. Triſt. el. 7. v. 15.* Hæc ego Pegaſidas deduxi primus ad undas. ¶ *Pegaſides, dum*, ſunt Muſæ, quarum fons Hippocreos, quem Pegaſus dicitur ictu pedis aperuiſſe. *Propert. l. 3. el. 1. v. 19.* Mollia, Pegaſides, veſtra date farta poetæ. *Ovid. Heroid. ep. 15. v. 27.* At mihi Pegaſides blandiſſima carmina dictant. *Colum. l. 10. v. 263.* Nunc vos Pegaſidum comites Achelnidas oro. ¶ *Pegaſis*, quæcumque Nympha filia fontis, aut fluminis: a πηγὴ, fons. *Ovid. Heroid. ep. 5. v. 3.* Pegaſis Œnone Phrygiis celeberrima ſilvis.

PEGASUS, i, m. Πήγασος, nomen equi alati: a πηγὴ, fons, quod juxta fontes Oceani natus ſit, obi Gorgones habitabant. Hinc *Hyginus in præfat. & fab. 151.* & alii complures Neptuoi & Meduſæ filium dicere. Alii ex Meduſæ ſanguine, quam Perſeus interemit, natum aſſerunt. Hic cum ia Helicona evolaſſet, ſaxum ungula feriens, fontem aperoit, qui ex eo Hippocreoe, ideſt fons equinus aft appellatus. Poſtea nem, cum ee Pyrene Corinthin fonte biberet, a Bellerophonte, qui id temporis expeditionem in Chimærem parabat, captus eſt. Tandem rerum terreſtrium tædio ductus, in cælum dicitur avolaſſe, ibique inter ſidera conſtitutus, Arcticum circulum ſpectare, pedibuſque æſtivo orbi adairus, antremo ore caput Delphini tangeia, & Aquarii manum dextram cervici ſuæ adjungere. *Ovid. 4. Met. v. 785.* (ubi *Peſogeo* in quarto caſu Græca poſitione dicit) & *Faſtor. 3. a verſ. 450.* (ubi quadecim ſtellis conſtare dicitur) *Hygin. poet. Aſtron. l. 2. c. 18.* & *Serv. ad lib. 6. Æn. v. 616. & ad lib 12. v. 163.* ¶ Urbane Cic. *pro Quinc. c. 25. extr.* O hominem fortunatum, qui ejuſmodi nuntios, ſeu potius Pegaſos habeat! ¶ Fuit hoc nomine JCtus celebris tempore Veſpaſiani Imp. cujus ſit meatio *lib. 1. Dig. tit. 2. ſub fin.* & *Juvenal. ſat. 4. v. 77.* Pegaſus attonitæ poſitus modo villicus Urbi.

PEGE,

PEGE, fons, vox Græca, a πηγή, idem. *Propert. l. 1. el. 20. v. 33.*

PEGMA, atis, o. *machina*, πῆγμα, machina ex pluribus tabulis, aliiſve rebus compacta, & conſixa: a πήγνυμι, compingo. *Cic. 4. Attic. ep. 8.* Nihil illuſtrius, quam illa tua pegmata, &c. *b. r.* loculi, concelli, plutei ea tabulis compactis ad reponendos libros. Alii intelligunt quadratas baſes, quibus inſident ſtatuæ: Alii conglutinationes, quibus libri compinguntur. Alii *pegmata* legere mallent. *Ulpian. Dig. lib. 33. tit. 7. leg. 12. circa med.* In emptionem domus & ſpecularia, & pegmata cedere ſolent, ſive in ædificio ſint poſita, ſive ad tempus detracta. *b. e.* ut videtur *Turnebe l. 8. Adverſar. c. 9.* antepagmenta, quæ velarum ſunt ornamenta affixa antiæ: vel potius univerſim quæcunque in ædibus affiguntur ornatus gratia, ut tabulæ, laminæ marmoreæ, corona, & hujuſmodi, quibus ornantur parietes, feneſtræ, lacunaria, &c. *Auſon. epigr. 26.* Ceris inurens januarum limina, Et atriorum pegmata. ¶ Præcipue vero *pegmata* in Theatro, Circo, & Ludis fuere moles ligneæ occulto artificio ita compoſitæ, ut & attollerentur, & deprimerentur, variaque ſpectacula ad oblectationem repræſentaret, ut incendium, ſubitam ruinam, oſtenſionem alicujus numinis, aſcenſum cœlerem aujuſpiam quaſi in aera volantis, & hujuſmodi. Hæ interdum oreatas gratia auro aut argento tenui contrgebantur. *Senec. epiſt. 88. circa med.* His annumeres licet machinatores, qui pegmata per ſe ſurgentia excogitant, & tabulata tacite in ſublime crescentia, & alios ex inopinato varietates, aut dehiſcentibus quæ cohærebant, aut his, quo diſtabant, ſua ſponte coeuntibus, aut his, quæ eminebant, paulatim in ſe reſidentibus. *Phædr. l. 5. fab. 7. v. 6.* Is forte ludis, dum pegma tapitur, concidit caſu gravi. *Juvenal. ſat. 4. v 122.* Et pegma, & pueros inde ad velaria raptos. *Claudian. de Conſul. Mall. Theod. v. 325.* Mobile ponderibus deſcendat pegma reductis, Inque chori ſpeciem ſpargentes ardua ſtaromas Scena rotet: varios effingat Mulciber orbes, Per tabulas impune vagus: pictæque citato Ludant igne trabes: & non permiſſi motari Fida per innocuas erunt incendia turres. *Martial. l. 8. epigr. 33.* Hac fuerat nuper nebula ribi pegma peructum. *Vopiſc. in Carino, c. 19.* Pegma exhibuit, cujus flammis ſcena conflagravit. *Plin. l. 33. c. 3. a med.* Cajus Princeps io Circo pegma duxit, in quo fuere argenti pondo CXXIV. *Lipſ. de Amphitheatr. c. ult.* & homines pegmatis impoſitos, qui ſubito in ſubjectas fetas decideront, & captivos & oppida in triumphis oſtenſa, docet ex *Strab.* & *Joſepho*. Etiam gladiatores in pegmate exhibitos depugnantes, ſcribit *Sydig. ad Manil. l. 5. v. 437. pag. m 404.* unde *pegmores* dicti a *Sueton. in Calig. c. 26. extr.* ubi multa *Caſaubon.* hac de re. ¶ Pro ipſa compoſitione, coagmentatione, & compactione fumi videtur in illo *Prudent. περὶ στεφ. ode de S. Romano, v. 1116.* Tabulis ſuperne ſtrata texunt pulpita, Rimoſa rari pegmatis compagibus. ¶ Sunt qui ſcribunt *peemā*.

PEGMĀRIS, re, ad pegma pertinens. *Pegmares gladiatores*, in pegmate exhibiti, ut in voce præced. dictum eſt. *Sueton. in Calig. c. 26. extr.* obi ſunt, qui aliter leg.

PEJERĀTUS, a, um, perticip. a pejero. *Horat. l. 2. od. 8.* Ulla ſi juris tibi pejerati Pœna, Barine, nocuiſſet unquam. *b. e.* juris perjurio violati.

PEJĔRO, as, avi, atum, n. 1. *giurar il falſo, ſpergiurare, ἐπιορκῶ*, ait falſo, & animo fallendi jurare, ſeu juramentum infringere, & id quod juramento ac verbis concipitur, non facere. *Cic. 3. Offic. c. 29. ad fin.* Non enim falſum jurare, pejerare eſt, ſed quod ea animi tui ſententia jureris, ſicut verbis concipitur *more* noſtro, id non facere perjurium eſt. *Id. pro Roſc. Com. c. 16.* Qui mentiri ſolet, pejerare conſuevit. *Id. pro Cluent. c. 48.* Illum verbis conceptis pejeraſſe. *Martial. l. 7. epigr. 19.* Pejerare de turdo. *Sueton. in Ner. c. 28.* Subemiſſit, qui regio genere ortum pejerarent. *Lucan. l. 6. v. 749.* Stygias qui pejerat undas. *b. e.* falſum jurat per Stygem. *Catull carm. 52. v. 3.* Per conſulatum peperat Vatinius. ¶ Bellum pejerans, quod fit perjurio, & frangendo datam jurejurando fidem. *Stat. l. 4. ſilv. 3. v. 4.* Nec dua adverſa pejerante bello Campanos qualit inquietus agros. *b. e.* Annibal, & Pœni, de quibus *Sil. l. 1. v. 9.* tot Marte ſiniſtro Juratumque Joui fœdus, conventaque patrum Sidonii fregere duces: atque impius eaſis Ter placitum ſuaſit temerando rumpere pacem. ¶ In optim. MSS. *Cicer.* legitur *perjure*: unde *perjurium*. *Horat. l. 1. ſat. 3. v. 107.* quare, Si quidvis ſatis eſt, perjuras, furripis, aufers undique? *Ovid. 2. Amor. el. 8. v. 85.* Nec, ſi quam falles, tu perjurare timeto. *Plaut. Aſin. 3. 2. 25.* Ubi bero infidelis fueris, ubi verbis conceptis ſciens ſibentet perjuraris. ¶ Pro mentiri, ſimpliciter, *mentire. Plaut. Pœn. 5. 2. v. 34.* Perge: uptime hercle perjurat. & 5. 4. 72. Da pignus, oi nunc perjures. Adde *Merc. 3. 1. 42.* ¶ Etiam *perjero* aliquando legitur. *Plaut. Trucul. 2. 1. 9.* Quid perjerandum eſt etiam, *prætoo* munera!

PEJOR, jus, *peggiore*, χείρων, comparetivum anom. poſitivi *malus*. Differt a *deterior*, ut *Non.* docet *cap. 5. n. 37.* nam hoc dicitur reſpectu boni & melioris: *pejor* mali. *Cic. 8. Phil. cap. 20.* Turpis fuga mortis omni eſt morte pejor. *Id. 4. de Fin. c. 19.* Si in rebus eſſet quidquam, quod aliud alio melius eſſet, aut pejus. *Solluſt. in orat. Philippi contra Lepid.* Qui pejor, an ignaviot ſit, delibereri non poteſt. *Id. in Orat. Lepidi contra Sull.* Neque ſe aliter tutum putat, quam ſi pejor atque iotoſtabilior metu veſtro fuerit. *Virg. 1. Georg. v. 200.* ſic omnia ſatis In pejus ruere, ac retro ſublapſa referri. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 264.* ac neque ſicto Io pejus vultu proponi cereus uſquam, Opto. *Terent. Adelph. 3. 2. 46.* Pejore res loco non potis eſt eſſe, quam in quo nunc ſita eſt. *Id. ibid. prol. v. 3.* in pejorem partem rapere aliquid. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 31.* Pejus victoribus Sequanis, quam Æduis victis acciditſe. *Nep. in Epamin. c. 10.* Cum male eum petriæ conſulere dicaret, vide, inquit, ne tu pejus conſulas, qui, &c. *Lucan. l. 7. v. 706.* Vincere pejus erat. *Ovid. Heroid. ep. 12. v. 143.* Hymen clamant, Hymenæe ſiequentant: Quo propior vos eſt, hoc mihi pejus erat. *Cæſ. l. 3. c. 5. ante med.* Iafequitur tempus meridianum, a qua eum omnis æger fere pejor ſtat, &c. *peggiora, ſi ſente peggio.* ¶ *Pejus*, vehementius, acrius, infeſtius. *Horat. lib. 1. ep. 17. v. 30.* Miletu textam cave pejus & angue Vitabit eblamydem. *Cic. 7. Fam. ep. 2.* Oderam multo pejus hunc, quam illum ipſum Clodium.

PEJORO, as, a. 1. *far peggiore, deteriorare*, pejorem facere. *Paul. JCtus lib. 1. ſententt. tit. 18.* Humo liber, qui ſtatum ſuum in poteſtate habet & pejorare eum, & meliorem facere poteſt. ¶ *Pejorans morbus*, pejor evadens, eſt *Cœlii Aurel. l. 2. Acutor. c. 2. & lib. 2. Tard. c. 2. ad fin.* quæ non ſunt imitanda.

PEJUS. V. *Pejor.*

PELAGIA, æ, ſ. πελαγία, piſcis ex genera concharum, qui & purpura dicitur, in medio faucibus ſuccum habens, tingendis lanis laudatiſſimum, qui ab eo *pelagium* dicitur. *Plin. l. 9. c. 37.* Purpuræ nomine alio pelagiæ vocantur. V. *Pelagius.*

PELAGICUS, ca, cum, &

PELAGIUS, a, um, *marino*, πελαγικός, πελάγιος, ad pelagus pertinens, marinus. *Colum. ſub fuorni l. 8.* Piſces faxatiles, aut pelagici. *Varr. l. 3. R. R. c. 3. ſub fin.* Luxoria piſcinas protulit ad mare, & ia eas pelagios greges piſcium revocavit. *Petron. in Satyr. c. 109.* Per antennam pelagiæ confederant volucres. *Phædr. lib. 4. fab. 21.* Ventra in patriam voluit curſu pelagio. *pro more. Plin. lib. 9. cap. 35.* Pelagiæ concho. *b. e.* quæ io alto mari degunt. *Id. l. 9. c. 29.* Polypi terreni majores, quam pelagii. *b. e.* qui litora accolunt majores iis, qui in uito vivunt. *Id. l. 32. c. 6.* Pelagia oſtrea. P. *Syrus* apud *Petron. in fragm. Trogur. c. 55. Burm.* Matrona ornata phalerit pelagiis. *b. e.* margaritis & corellis, quo io mari naſcuntur. ¶ *Pelagium, ii*, ſuccus purpurarum: quia hæ etiam *pelagiæ* vocantur. *Plin. l. 9. c. 38.* Buccinum pelagio admodum alligatur, nimiæque ejus nigritiæ dat auſteritatem illam, nitoremque, qui quæritur, cocci. Adde *cap. 40.*

PELAGUS, i, n. *mer, pelaga*, πέλαγος, mare, æquor, pontus. Quidam volunt, proprie eſſe maris altum, ſeu profunditatem, quaſi πέλαγος, h. e. πόλα τῆς γῆς, procul a terra. *Auct. de B. Hiſp. cap. 40.* Complures nando ad naves, quæ in ſalu fuerunt, ſe recipiunt: anchoris ſublatis, pelagus remis petere cœperunt. ¶ In illo *Virg. 1. Æn. v. 050.* & pelago premit oſva ſonanti: *Servius* æquoit aquarum abundantia. ¶ Univerſim pro mari ſumitur: volde familiaris voa Poetis, uſurpata etiam ab hiſtoricis. *Plin. lib. 9. c. 10.* Teſtudines eveſtæ in ſummo pelagi. *Juſtin. l. 4. c. 1.* Navigantes magnis vorticibus pelagi deſidentis exterriti. *Tacit. 15. Ann. c. 46.* Guberantores, quamvis ſævienia pelago, a Formiis movere. *Flor. l. 2. c. 2. in fin.* Laceræ naves totum pelagus naufragio ſun operuerunt. *Val. Max. lib. 3. cap. 2. n. 20.* Nantes lubrico pelagi. *Pacuv. apud Cicer. 3. de Orat. c. 39.* Fervit oſtu pelagus. *Horat. l. 1. od. 3. v. 11.* fragilem truci pelago ratem committere. *Virg. 2. Georg. v. 41.* pelago dare vela patenti. & 3. Æn. v. 204. arrare pelago. *Val. Flacc. l. 3. v. 608.* luſtrare pelagus. *Ovid. 3. Triſt. el. 2. v. 7.* Plurima ſed pelago, terraque periculu paſſus. *Id. Heroid. ep. 2. v. 19.* venti exilo pelagoque faventes. *Val. Flacc. l. 2. v. 169.* pelagus quantos aperimus in uſus! *pelagum* hic quidam leg. ut ſit maſculinum, *ſed* contra opt. MSS. & cuſos, & vet. Grammaticos. ¶ *Pelage* in plur. num. Græca poſitione, *τὰ πελάγια*, *Lucret. l. 5. v. 36.* Propter Atlanteum litue, pelageque ſevera. Adde *lib. 6. v. 619.*

PELAMIS, idis, & Pelamys, ydis, ſ. πελαμὶς, & πηλαμὺς, piſcis mariaus. Thynnorum partus recens nati *cordyla* vocantur: Inde uſque ad annum *pelamidee*: cum annum exceſſere, *thynni*, ut *Plin. l. 9. c. 15.* docet. Nomen habent a πηλὸς, lutum, limus, quia in eo naſcuntur, & deguat, ut & *Feſt.* tradit. *Gell. l. 7. c. 16.* ex *Varrone.* Pelamys Chalcedonia, muræna Tarteſſia, aſelli Peſſimuntii. ¶ Pelamides in apolectos, particulatimque confectæ, in genera cybiorum diſpartiuntur, inquit *Plin. loc. cit.* quod eſt concifas pelamides ſale condiri, & aſſervari. *Juvenal. ſat. 7. v. 119.* Quod vocis pretium? ſiccus petaſunculas, & vas Pelamidum, aut *vetotes*, Afrorum epinemia, bulbi. ¶ Pelamis maaima vocatur apolectus: longa, farda. *Plin. c. ult. l. 33.*

PELASGI, orum, m. Πελασγοὶ, pop. Argiæ ia Peloponneſo, Arcadibus finitimi, quorum metropolis Argos Achaicum, ejuſdem gentis atque illi, qui cum Œnetro in Italiam venerant, ita dicti a Pelaſgo filio Jovis ex Niobe filia Phoronei. *Servius* Terræ filium fuiſſe dicit *ad l. 2. Æn. v. 83.* & Jovis & Lariſſæ, *ad l. 1. v. 628.* ¶ Sæpiſſime a *Virg.* item ab *Ovid. Val. Flacc. Propert. & Senec. Trag.* pro omnibus Græcis ſumuntur per ſynecdochen. ¶ Fuere & io Theſſalia Pelaſgi, & in Etruria, & io Latio: item io Caria, variaſque alibi habuere colonias. V. *Plin. l. 3. c. 5. Pompon. Mel. l. 1. c. 16. & 19. & lib. 2. c. 2. & Serv. ad Æn. l. v. 600.* ¶ *Pelaſgum* pro *Pelaſgorum* habet *Stat. l. 2. Achill. v. 77.*

PELASGIA, æ, ſ. Πελασγία, regio Peloponneſi, eadem ac Argia, ubi primum Pelaſgi habitavere. Aliqui dicunt, hoc nomine Arcadiam, alii totam Peloponneſum appellatam eſſe. *Plin. l. 4. c. 4.* ¶ Item regio Theſſaliæ, ita dicta, quod Pelaſgi ex Argia expulſi in hac Theſſaliæ parte conſederint. *Id. l. 4. c. 7. &* alii. ¶ Item Lesbos inſula. *Id. l. 5. c. 31. ad fin.*

PELASGIAS, adis, adject. femin. quæ eſt e Pelasgia, Græca. *Ovid. Heroid. ep. 9. v. 3.* Fama Pelaſgiades ſubito pervenit in urbes.

PELASGĬCUS, a, um, Pelaſgus: ut Pelaſgicum Argos, *Plin. l. 4. c. 7. ad fin.* ubi al. leg. *Peloſgium.*

PELASGIS, idis, f. eadem ac Pelasgia, Arcadia. *Plin. l. 4. c. 6.* ¶ Adjective *Ovid. Heroid. ep. 15. v. 217.* Sive juvat lunge fugisse Pelasgida Sappho. *h. e.* Lesbia. nam Lesbos etiam Pelasgia dicta est, teste *Plin. l. 5. c. 31. ad fin.*

PELASGIUS. V. *Pelasgicus.*

PELASGUS, a, um, ad Pelasgos pertinens. A *Virg.* sæpissime accipitur pro Græco. ut Æn. 9. v. 154. pubes Pelasga. & Æn. 2. v. 152. dolis instructus, & arte Pelasga. *Ovid. Met. 13. v. 268.* Pelasga classis. *Id. 2. de ar. am. v. 541.* Hæc tibi non hominem, sed quercus credo Pelasgas Dicere. *h. e.* Dodonæas in Epiro, quæ fatidicæ fuisse perhibentur. ¶ Pelasga laurus genus ejus arboris, inde habens nomen, quod Græci ad Trojam ea coronarentur. *Plin. l. 15. c. 30.*

PELECANUS, vel Pelicanus, *i, pelicano*, πελεκάν, & πελεκᾶνος, avis Ægyptia circa salitudines Nili præcipue nascens, quæ amore pullorum dicitur femur suum rostro vulnerare, & sanguinem ad eos alendos elicere. Ejus meminit *Hieronym. in Psalm. 100.* ubi addit duo esse pelicanorum genera, aquatile unum, alterum volatile, illud piscibus vesci, hoc serpentibus, crocodilis, & lacertis. *Gesnerus* vulturem Ægyptium vocat. Sunt qui putant eundem esse ac plateam; *Plin. l. 10. c. 40.* & platalean, *Cic. 2. de nat. Deor. c. 49.* Alii picum Martium, *quod* τὸ πελεκᾶν, h. e. securi cædere, quia rostro arbores cædit, & excavat.

PELECINON, i, *c.* horologii genus, apud *Vitruv. l. 9. c. 9.* V. ibi *Bald. in Lex.*

PELECINOS, i, πελεκῖνος, herba unata segetibus, quæ inter lentem præcipue nascitur. Nomen inde traxit, quod ejus siliquæ securiculæ similes sunt, quas Græci πελέκεις dicunt. *Plin. l. 18. c. 17. & lib. 27. c. 12. a med.*

PELEIUS, a, um, Πηλεΐδης, ad Peleæ pertinens. *Sil. lib. 13. v. 803.* Jamque Ithacum corde æquantem Pelcio fucta. *h. e.* Achillis Pelei filii. Adde *Stat. l. 2. Achill. v. 209.*

PELETHRONIA, æ, herba, centauria major, *Apul. de herb. c. 34.*

PELETHRONII, orum, m. Lapithæ, pop. Thessaliæ, qui primi omnium frenorum usum inveniisse dicuntur, & domandorum equorum artem: ita dicti a Pelethronio monte, & oppido. *Virg. 3. Georg. v. 115.* Frena Pelethronii Lapithæ, gyrosque dedere Impositi dorso, &c. *Hygin. fab. 274.* Pelethronium Lapitharum regem fecit inventorem freni & strati equorum, quod idem tradit *Plin. lib. 7. cap. 56* ¶ Adjective *Stat. 2. Theb. v 593.* Inde Pelethroniam præfixa cuspide pinum Martiæ. *h. e.* hastam in Pelethronio monte cæsam. Ea enim loca Marti sacra esse dicuntur. *Lucan. l. 6. v. 386.* Illic semiferos Ixionias Centauros Peta Pelethronide nubes effudit in antris. *Ibi Priap. carm. 69.* Pelethronia cithara. *h. e.* Achillis, qui a Chirone Thessalo, & ipse Thessalus, cithara cæcre didicerat.

PELEUS, i, & eos, m. Πηλεύς, d'Πλεύς. filius Æaci, & Endeidis, seu Deidie Chironis filiæ, Thessalus, frater Phoci, & Telamonis. Primus machæram dicitur inveniisse, ut ait *Serv. ad Æn. 9. v. 505.* Fuit unus ex Argonautis, teste *Hygin. fab. 14.* Cum Thetis una Nereidum sæpe haberet, pariturum se filium, qui fortior & clarior patre futurus esset (V. *Ovid. 11. Met. v. 221. & sequentib.*) Jupiter, qui eam adamabat, metu orbi culi Peleum ei maritum dedit, cujus amore jam tum incensa fuerat, cum in expeditione Argonautica mari navigantem viderat. Quamquam multo ante ceu expeditionem plerique alii narrant Thetidem nupsisse, & Achillem peperisse. Nuptias celebrarunt in domo Pelei numeribus, ut ait *Serv. ad Æn. 1. v. 31.* natusque ei Achilles, qui fortibus factis patrem longe superavit. *Catull. carm. 63.* (quod ei de nuptiis Thetidis & Pelei, & male a quibusdam *Argonautico* inscribitur) *vers. 19.* Tum Thetidis Peleus incensus fertur amore. & *vers. 21.* Tum Thetidi pater ipse jugandum Peleæ sensit. & *vers. 26.* Thessaliæ columen Peleus. *Valer. Flacc. l. 1. v. 231.* Peleos in thalamos vehitur Thetie. & *vers. 143.* optimus hasta Hic Peleus, hic ense furens agnoscitur Æson. ¶ Cum Phocum fratrem suæ & Telamon interemissent, patria pulsus Trachina profugit ad Ceyca regem, ibique precario habitavit, Telamon vero Salamina, diuque exsules fuerunt, & adversa fortunæ varios casus tulerunt. *Hygin. & Ovid. loc. cit.* Hinc *Horat. de ar. Poet. v. 96.* Telephus, aut Peleus, cum pauper & exsul uterque, &c. ¶ Narrant etiam adhibitæ vitæ periculum olim Hippolytes Acasti uxoris, quæ ab eo repulsa, falso accusavit apud maritum, tanquam sibi ultro vim inferre conatus esset. Quare ab Acasto Centauris objectus est, a quibus occisus fuisset, ni a Vulcano accepto gladio ipse se tutatus esset. *Horat. l. 3. ed. 7. v. 17.* Narrat pœne datum Peleæ Tartaro, Magnesiam Hyppolyten dum fugit abstinens. ¶ Interfuit pugnæ Centaurorum cum Lapithis, forciterque ibi se gessit. V. *Ovid. 12. Met. v. 366.* ¶ Alius fuit Peleus Neptuni filius, quem *Hygin.* memorat *fab. 157.*

PELIA, æ, m. idem qui Pelias, æ. V.

PELIACUS, a, um, Πηλιακός, adject. a Pelio monte, ut Peliacus arcus, *Ovid. 5. Fast. v. 308.* Peliaca juga, *Stat. Achill. 1. v. 321.* Peliaca cuspis, *Ovid. Met. 12. v. 74.* h. e. in nemore Pelio excisso ligno facta. *Val. Flacc. l. 8. v. 417.* Peliaca carina. *h. e.* navis Argo, ob eand. rationem. ¶ Item ad Peleum pertinens. *Senec. in Troadib. vers. 414.* & gravi gemeret sono Peliacus axis pondere Hectoreo tremens. *h. e.* currus Achillis Pelei filii, Hectoris cadaver rapientis.

PELIAS, æ, m. Πελιάς, rex Thessaliæ, filius Neptuni ex Tyro Nympha, frater Æsonis & Nelei. Huic Æson moriens Iasonem filium in tutelam commendavit, tradito etiam regno, ea tamen lege, ut illud adulto Iasoni restitueret. Primo regni initio Nelsum fratrem ex Thessalia expulit, qui profectus in Messeniam Pylon urbem condidit. Quare Alcimede mater Iasonis suspectum habens Peliam, puerum Chironi alendum dedit. Iasun adultus ad repetendum paternum regnum venit. Sed Pelias commentus fraudem, Iasonem Colchos navigare jussit ad vellus aureum auferendum. In fabulis est, Æsonem, qui tempore Iasonis ex Colchide redit, iocolumem fuisse, & a Medea magica arte in pristinam juventutem renovatum esse. Aliqui etiam narrant, Peliæ ab Oraculo responsum esse, in propinquo illi mortem futuram, cum rem divinam facienti quispiam nudis pedibus supervenisset, Neptuno patri Pelie sacrificanti; Iasonem accurrisse ad sacrificium altere pede nudato, quod calceus forte in limo viæ inhæserat, Peliam Oraculi memorem, nepotem, cujus indolem formidabat, ad expeditionem Colchicam, velut ad certissimum periculum, ablegavisse. Senex e filiabus, sectis venis, interfectus est, Medeæ fraude, quæ virginibus promiserat, se ejus senectam renovaturam esse, commutato sanguine. *Plaut. in Pseud. 3. 2. 78.* dicit de Pelio, quod alii de Æsone, Medeam suis venenis sciliis Peliam rursus ad senescentulum. *Ovid. l. 7. Met. v. 304. Veler. Flacc. l. 1. Argon. Hygin. fab. 24. Justin. l. 42. c. 2. &c. Val. Flacc. l. 1. v. 62.* Hæmoniam primis Peliae frenabat ab annis. *Ovid. 7. Met. v. 298.* Phasies adimebat, Peliæque ad limina supplex Confugit. & *vers. 322.* Obstupuere fatæ Pelia. *Val. Flacc. l. 2. v. 4.* At temere in Pelian, & adhuc obstantia regis Fata ruunt. ¶ Dicitur & *Pelia* in recto casu, quæ positio Latina est, sicut *Peliae* Græca. *Senec. in Med. vers. 176.* illi Pelia, non nobis jacet. Adde *vers. 201.*

PELTAS, adis, f. Πελτάς, patron. femin. a Peleus. *Ovid. Heroid. ep. 3. v. 126.* Transeat Hectoreum Peliae basta latus. *h. e.* hasta Achillis filii Pelei. ¶ *Peliades, dum*, filiæ Pelei. *Phædr. l. 4. fab. 6. v. 16. Hygin. fab. 24.* ¶ Item ad Pelion montem pertinens. *Stat. 5. Theb. v. 335.* arcta dispellens æquora prora Peliæ intacti late fuhit hospita ponti Pinus. *h. e.* navis Argo ex materia in Pelio monte cæsa. Unda Peliacum carinam *Val. Flacc. dicit l. 8. v. 417.* Sic *Ovid. Heroid. ep. 12. v. 8.* Phrixeam petiit Peliae arbor ovem.

PELICANUS. V. *Pelecanus.*

PELIDES, æ, m. Πηλείδης, Achilles filius Pelei. *Ovid. Heroid. ep. 8. v. 83.* Pelides utinam vitiasset Apollinis arcus. *Id. 12. Met. v. 604.* & obstanden sternentem Troie ferro Corpora Peliden arcus obvertit in illum. *Virg. 12. Æn. v. 350.* Ausus Pelidæ pretium sibi poscere currus.

PELIGNUS, a, um, ad Paligenos pertinens, qui sunt populi Italiæ in Apruntio, inter Aternum & Sagrum, ubi nunc *Abruzzo citra*. *Ovid. 3. Amor. el. 15. v. 8.* Peligna dicar gloria gentis ego. Ens apud *Charis. l. 4. pag. 251. Pontic.* Marsa manus, Peligna cohors, sellina virum vis. *Horat. l. 3. od. 19. v. 8.* Peligna sugora. *Id. epod. 17. v. 60.* Pelignæ anus. *h. e.* fagæ. nam Peligni Marsis vicini veneficiis dediti fuisse dicuntur. *Calpurn. ad Nemesian. Ecl. 4. v. 132.* Peligna examina. *Plin. l. 11. c. 24.* Aliubi levi cera spectabiles gignuntur, ut in Peligais. *Id. l. 30. c. 5.* Italia & Peligais antiquum linis honorem habet, sed fullonum tantum in usu: nullum est candidius, lanæve sinilius.

PELION, ii, & Pelos, i, Πήλιον, mons Thessaliæ. Ossa & Olympo antiguus, quem Dicearchus Siculus Aristotelis auditor ceteris Thessaliæ montibus altiorem MCCL. pasibus ratione perpendiculi invenit, teste *Plinio l. 2. c. 65. Virg. 3. Georg. v. 94.* Pelion hinnitu fugiens implevit acuto. *Ovid. Met. 12. v. 513.* nudus Arborie Othrys erat, nec habebat Pelion umbras. & *lib. 1. v. 154.* pater omnipotens rullo perfregit Olympum Pulmins, & excussit fundetto Pelio Ossam. ¶ Dicitur & *Pelios* in recto. *Plin. l. 4. c. 8.* Pindus, & Othrys, Lapithaurum sedes: hi ad occasum vergentes: ad ortum Pelios. ¶ *Pelion* cum adjectivis masculi. *Ovid. 7. Met. v. 224.* Et quas Ossa tulit, quæ altus Pelion herbas. & 3. *Fast. v. 441.* Igaibus Ossa nivis, & Pelion altior Ossa Arsit. Ἔπαιξε est in hic, & respicitur ad nomen *mons*, ut ad *urbs* in illo *ejusd. 14. Metam. v. 466.* postquam alta cremata est Ilion. & *lib. 13. de ar. am. v. 363.* defossa est Ilion arma. Al. tamen leg. utroque loco *Ilios*. Alia hujus generis congerit *Hemsterh. ad Heroid. ep. 15. v. 48.* ¶ Primam syllabam corripuisse dicitur *Sil. l. 3. v. 495.* Ossaque cum Pelio, cumque Hæmo cesserit Othrys. Sed al. leg. *Pindo*, alii aliter.

PELIUS, a, um, ad Pelion montem pertinens, Peliacus. *Ens. apud Auct. ad Herenn. l. 2. c. 22.* Utinam ne in nemore Pelio securibus Cæsa cecidisset abiegna ad terram trabes. *Phædr. l. 4. fab. 6. v. 6.* Utinam nec unquam Pelii nemoris jugo Pinus bipenni concidisset Thessala.

PELLA. V. *Pellana.*

PELLACIA, æ, f. Πελλακία, fallacia, blanditiæ: a *pellax. Lucret. l. 5. v. 1002.* Nec poterat quemquam placidi pellacia ponti Subdola pellicere in tenudem ridentibus undis. *Virg. 4. Georg. v 443.* Verum ubi nulle fugam reperi pellacia. Alii hic leg. *fallacia.* ¶ Refertur ad incontinentiam turpie libidinis. *Arnob. l. 5. pag. 171.* Ex partu virginis tauri species fusa, Jovialis monumenta pellaciæ. & *lib. 4. pag. 147.* Et per omnes libidinum formas incertarum cupiditatum circumegisse pellaciam.

PELLÆUS, a, um, ad Pellam pertinens, quæ est urbe clara Macedoniæ, non procul a sinu Thermaico, regum sedes, & patria Alexandri M. de quo *Juvenal. sat. 10. v 168.* Unus Pellæo juveni non sufficit orbis. & *Lucan. l. 3. v. 233.* Pellæus ductor. & *lib. 10. v. 20.* Pellæi proles vefana Philippi. & *Martial. l. 9. epigr. 44.* Pellæus tyrannus. *Claudian. de IV. Consul. Honor. v. 373.* Pellæus, Eoum qui domuit Porum. *Sil. l. 13. v. 765.* Pellæo ponte Niphatem adstrinxit. *h. e.* Alexander M. Niphatem Armeniæ fluvium ponte junxit. ¶ Ponitur universim pro Macedonico. *Lucan. l. 9. v. 1073.* Pellæus gladius, & *lib. 8. v. 298.* Pellæa fatifer. *Claudian.*

dium. io II. *Conſul. Sidiish.* v. 32. cum Capitolia curru Pellæ domitor Paulus conſcenderet aulæ. ¶ Sæpe refertur ad Alexandriam Ægypti ab Alexandro Pellæo conditam. *Lucan. l.* 9. v. 153. Pellæa arces. & *l.* 10. v. 511. Pellæi muri. *Martial. l.* 13. *epigr.* 85. Pellæa gule. *h. e.* Alexandrinorum, qui deliciis ultra apprime dediti. ¶ Item ad ipſum Ægyptum, tum ob allatam rationem, tum quod in ea qui primus regnavit Ptolemæi nomine, ea Macedonum genere fuit. *Virg. 4. Georg.* v. 287. Pellæi gens fortunata Canopi. *Lucan. l.* 5. v. 60. Pellæum diadema. *& lib.* 8. v. 475. Pellæa domus. *h. e.* Ptolemæi regie Ægypti. *& lib.* 8. v. 607. Pellæus puer. *h. e.* ipſe Ptolemæus. *& lib.* 9. v. 1016. Rva Pellæus. *Sil. l.* 12. v. 383. Pellæa ſceptra. ¶ Extrita priore vocali diphthongi ſit *Pellæi* penult. correpta. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 67. Memiſtiſtin' aſinos Arcadicos mercatori Pelleo Noſtrum vendere Atrienſem? Alii tranſponunt verba, & *Pelleo* reſtituunt, hoc modo: mercatori vendere Pelleo noſtrum atrienſem.

PELLARIUS, ii, m. qui pelles curat, polit, aut ſuit, pellio. *Firmic. l.* 4. *c.* 7. *a med.* Faciet pellarios, coriarius, caligarius, coquos.

PELLAX, acis, *impoſtor*, *ἀπατεών*, qui per blanditias aliquem decipit: *pellicio. Virg.* 2. Æn. v. 90. Invidia poſtquam pellacis Ulyſſi, &c.

PELLEXTUS, a, um, pellitus, pelle lodutus. *Paulin. Nolan. ad Nicet. carm.* 17. v. 250. *de Dorin.* vel ille Divitia multo bove pellextus Accola ripæ. Al. leg. *pelleatus.*

PELLECEBRÆ. V. *Pellecebra.*

PELLECTIO, onis, ſ. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 13. Quotus enim quiſque eſt, qui epiſtolam paulo graviorem ferre poſſit, niſi eam pellectione relevarit. *h. e.* eam perlegendo. Alii leg. *per lectionem.*

PELLECTUS, a, um, *allectus*, *tiratus*, *luſingato*, allectus, illectus: a *pellicio. Colum. l.* 11. *c.* 1. *circa med.* Nam vitiis ajuſmodi pellectus animus nec præmium jucundius, quam fructum libidinis, nec ſupplicium gravius, quam fruſtrationem cupiditatis exiſtimat. *Pacat. in Panag. Theodoſ. c.* 32. Tua benignitate pellectæ Scythicæ nationes tantis vaaminibus conſuebant, ut, &c. *Sueton. in Claud.* 2. 26. Illecebrie pellectus in amorem.

PELLEGO, is, V. *Perlego.*

PELLÆUS. V. *Pellæus* in fin.

PELLEX, pellicis, f. *concubina*, *παλλακή*, & *παλλακὶς*, amica, concubius: dicituruque fere reſpectu uxoris, quia non maritus, ſed uxor pellicam habere dicitur. *Paul. Dig. lib. ult. tit. penult. leg.* 144. Maſurius ſcribit libro memorialium, pellicem apud antiquos eam habitam, quæ cum uxor non eſſet, cum aliquo tamen vivebat: eamque nunc varo nomine amicam, paulo honeſtiore concubinam appellari. C. Flaccus ſcribit, pellicem nunc vulgo vocari, quæ cum ea, cui uxor ſit, corpus miſceat: quoſdam eam, quæ uxoris loco ſine nuptiis in domo ſit, quam Græci *παλλακὴν* vocant. *Paul. ex Feſto.* Antiqui eam propria pellicem nominabant, quæ uxorem habenti nubebat. *Gell. l.* 4. *c.* 3. Pellicem appellatam, probroſamque habitam eam, quæ juncta conſuetaque eſſet cum eo, in cujus manu mancipioque alia matrimonii cauſa fieret, hac antiquiſſima lege oſtenditur: Pelex aſam Junonis ne tagito: ſi taget, Junoni criniboue demiſſis (*al. leg.* demeſſis) arnum feminam caidito. Pellva autem quaſi *παλλαξ*, id eſt quaſi *παλλακὶς*: ut pleraque alia, ita hoc quoque vocabulum de Græco flexum eſt. Hæc *Gellius*. Alii tamen a *pelliciendo* ducunt, quia blanditiis maritum ab uxore ad ſe pellicit. *Ovid. Heroid. ep.* 14. v. 95. *de Ie.* Illa Jovis magni pallua metuenda ſorori, Fronde levas nimiam cæſpitibuſque famem. *Id. Met.* 10. v. 347. Tu us aris & matris pelles, & adultera petris? ¶ Apud *Juſtin.* quoties legitur, ſine mentione uxorie adhibetur: v. gr. *lib.* 20. *c.* 2. Occiſo Cyro, Aſpaſiam pellicem ejus Artaxerſes in matrimonium receperat. *& lib.* 39. *in fin.* Fiducia ſeptingentorum filiorum, quos va pellicibus ſuſceperat. Adde *lib.* 1. *c.* 9. *l.* 10. *c.* 1. *l.* 12. *c.* 3. &c. Ceteri fere ſcriptores perpetuo cuſtodiunt, ut cum reſpectu ad uxorem *pellicem* dicant. ¶ Eſt etiam *pellex*, quæ ab aliquo ducitur, poſtquam cum juſta uxore divortium fecit. *Cic. pro Cluent. c. penult.* & 12 *Orat. c.* 30. Atque etiam nomine neceſſitudinum, non ſolum usturæ nomen, & jura mutavit: uxor generi, noverca filii, filiæ pellva. V. ejus Orationis argum. *Horat. epod.* 5. v. 61. cur dire barbaræ minus Venena Medeæ valent? Quibus ſuperbam fugit ulta pellicem, Magni Creontis filiam. ¶ Item quæ per vim a marito elterius corrupta eſt. *Ovid. 6. Met.* v. 537. *de Philomela.* pellva ego facta ſororie. *Martial. l.* 11. *epigr.* 52. *de eod.* Ismarium pellex Attica plorat Itys. Adde *Ovid.* 2. *Faſt.* v. 389. ¶ De viris molliorib. *Paul. ex Feſto*, *Suet. de Caſ. c.* 49. & *Auſt. declam. in Salluſt. ſub fin.* ¶ Translate Paſiphae apud *Ovid. l.* 1. *de ar. am.* v. 321. pellices vocat vaccas armenti, quia tauri amore capta eſt. *Martial. l.* 14. *epigr.* 119. cujus lemma *Matellæ fictilis*. Dum poſcos crepitu digitorum, & verna moratur, O quoties pelicia calcita facta mea eſt! *h. e.* vicem mihi matellæ præſtitit, quia lotin perfudi.

PELLICATIO, inductio, a pelliciendo. *Cato* apud *Feſt.* ubi al. leg. *pelliculatio.*

PELLICATOR, oris, m. *ὑποκυνηγὸς*, qui blanditiis aliquem in fraudem pellicit. *Paul. ex Feſto.*

PELLICATUS, us, m. *concubinatus*, *παλλακεῖον*, actus, quem pellex exercet. *Cic.* 2. *Offic.* 7. 7. Ab re enim eſt ipſa propter pellicatus ſuſpicionum interfectus. *Juſtin. l.* 7. *c.* 4. Inſidiis uxoris occupatus fuiſſet, ni filia pellicatum matris, & ſceleris conſilia prodidiſſet.

PELLICEO. V. *Pellicio.*

PELLICEUS. V. *Pellicius.*

PELLICIO, & Perlicio, is, lexi, lectum, a. 3. *ingannare*, *ἐξαπατᾶν*, *allettare*, *e tirare con frode*, *gimbellare*, *ἐξαπατᾶν*, *irretire*, blanditiis in fraudem induco, blandiendo decipio, capio, illicio, induco. *Paul. ex Feſto*: Pelleait, in fraudem induxit. *Terent. Phorm.* 2. 1. 28. Senem per epiſtolam pelleeit, modo nox mootes auri pollicaus. *Plaut. Merc.* 2. 2. 67. Meretrices extemplo ſe applicant, adglutinant. ſi pellexerint, perditum amittunt domum. *Cic. pro Cluent. c.* 5. Animum adoleſcentis, nondum conſilio ac ratione firmatum, pellexit iis omnibus rebus, quibus illa ætas capi ac delimiri poteſt. *Id. pro Flacc. c.* 32. Mulierem imbecilli conſilii pellexit ad ſe. *Liv. l.* 4. 1. 25. *ad fin.* Sp. Mælium cibo objiciendo eſcum, victorem inimitimorum populum in ſervitutem perlici poſſe. *Tacit. Ann.* 11. 1. 19. Qui Chaucos ad deditionem pellicerent. *Juſtin. l.* 38. *c.* 3. Hinus Mitbridates ad ſocietatem Romani belli pellicare cupiebat. *Tacit. 3. Ann.* 1. 42. Florus Inſiſtere deſtinatis, pellicare alam equitum, ut cæſis negotiatoribus R. bellum juſperet. *& lib.* 2. *c.* 2. Militem donis, populum annona, cunctos dulcedine otii pellexit. ¶ Translate *Lucret. l.* 5. v. 1002. Nec poteret quemquam placidi pellacia ponti Subdola pellicere in fraudem ridentibus undis. *Id. l.* 6. v. 999. *de magnete.* Cauſa petefiet, quæ ferri pelliciat vim. ¶ Pro vatrrquere, vaprimera. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 57. Multo majorem peritem ſeatentiarum ſale tuo, & lepore, & politiſſimis facetiis pellvaſti. *Colum. l.* 12. *in præfat. ad fin.* Matronæ domi confectas veſtes faſtidio habent, perverſaque cupidius pretioſiores aliæ a viris pelliciunt. ¶ *Pellicere ſegetes*, carminibus, & veneficiis incantare, & alio trahere, traducere. V. *Incante.* Ad illud *Virg. Ecl.* 8. v. 99. Atque fatas alio vidi traducere meſſes: *Servius*: Magicis quibuſdam artibus hus fiebat: unde eſt in XII. Tabulis: usve alienam ſegetem pellexerit: quod & *Varro*, & multi ſcriptores fieri deprehenſum animadvertunt. *Plin. l.* 18. *c.* 6. *a med.* C. Furius Creſinus cum in parvo admodum agello largiores multo fructus percipere, quam va ampliſſimis vicinitas, in invidia magna erat, ceu fruges alienas pelliceret veneficiis. ¶ *Chariſ. l.* 3. *pag.* 217. *Puiſch. & Diomed. l.* 1. *pag.* 364. agnoſcunt *pellicio* quod quidam leg. atiam apud *Colum. loc. cit.* ¶ Dictum eſt etiam *pellicui* pro *pellexi*. *Liv. in Laudam.* apud *Priſcian. l.* 10. *pag.* 877. Aut nunc quæpiam alia te illo Aſiatico nemata affluens, aut Sardiano ac Lydio fulgens decore & gloria, pellicuit.

PELLICIUS, a, um, *di pelle*, *σκύτινος*, ex pelle factus. *Paul. Dig. lib.* 34. *tit.* 2. *leg.* 25. Tunicam & ſtregula pellicia habere. Ita *Holoand. & Torrentius.* Al. *pellicea*. Similiter *Pallad. ſub fin. l.* 1. Tunicæ pellicæ. Al. *pellicea*, ut apud *Lamprid. in Heliogab. c.* 4. Sella pellicea, ab oſſea, an eboreta, an argentata.

PELLICULA, æ, f. *pelliciaa*, *pellicola*, *λεπτόδερμον*, tenuis, vaigua pellis. *Cic. pro Mur. c.* 36. Scravit pelliculis hudixis lectulos Punicanos. *Plin. l.* 32. *c.* 25. Cerebrum viperæ illigatum pelliculæ dentitiones adjuvat. *Id. l.* 30. *c.* 11. Pellicula caprina. *Id. l.* 32. *c.* 5. agnius. *Juvenal. ſat.* 1. v. 22. unda alius furtivæ devehat aurum pelliculæ. *h. e.* aureum vellus Phrixi. ¶ Urbane *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. v. 37. ire domum, atque Pelliculam curare jube. *h. e.* valetudinem, corpus curare, genio indulgere. *curare* rxiem dixit *Id. l.* 1. *ep.* 2. v. 29. vad. ſeorentia. ¶ *Martial. l.* 3. *epigr.* 16. ſed te, mihi creda, mementa Nunc in pelliculæ, cerdo, teuere tua. *h. e.* contius te intra fines conditionis, & artificii tui: metire te tuo modulo, ac pede, ut ait *Horat. in ſ. ep.* 7. *l.* 1. & quieſca in propria pelle, *lib.* 1. *ſat.* 6. v. 21. *ſtarti ne tuoi pexoi.* ¶ *Perſ. ſat.* 5. v. 116. Pelliculam veterem retines. *h. e.* priſtinos mores, & pravam iadolem.

PELLICULATIO. V. *Pellicutio.*

PELLICULO, as, a. 1. *involgere con pelle*, *σκεπάζω*, pelle involvo. *Colum. l.* 12. *c.* 39. Opercula vaſorum gypſare, & pellicnlare. *& cap.* 46. Contectum vas pelliculetur. *& in ſ.* Vas operculatum pelliculant. Adde *cap.* 56.

PELLICUM GALERUM, quia fiebat va pelle. *Paul. ex Feſto.*

PELLIGER, a, um, pellem gerens, pella indutus. *Venant. Fortun. l.* 9. *carm.* 5. Pelligeri veniens Clodovæi gente potenti. Al. leg. *belligeri.*

PELLIO, onis, m. *pelliccajo*, qui pelles perficit, & varia ex iis opera facit: & præcipue teatoria militum. *Plaut. Mun.* 2. 3. 52. Quaſi ſupellex pellionis, pelus palo proximus eſt. *Lamprid. in Alex. Sev. c.* 24. Linteonum, pellionum, vitrearioruin vactigal inſtituit. Adde *Aurel. Arcad. Dig. lib.* 50. *tit.* 6. *leg.* 6. *cavr.*

PELLIONARIUS, ii, m. idem ferma qui pellio, præſertim qui pelles comparat in uſum militiæ. *Inſcript. apud Spon. in miſcell. erud. antiq. pag.* 65. Procurator coll. Pellionarior. Adde apud *Donium claſſ.* 2. *n.* 1. & *Reinef. claſſ.* 12. *n.* 8. ubi Pellionariorum collegium nominatur.

PELLIS, is, f. *pelle*, *cuoio*, *cute*, *δέρμα*, operimentum corporie animalium. Quomodo a *cute* differet, V. in *Cutis. Phædr. l.* 1. *fab.* 24. v. 4. Rana rogoſam laſtavit pellem. *Colum. l.* 6. *c.* 12. Eſt & infeſta peſtis bubulo pecori, coriagiuum ruſtici appellant, cum pellis ita tergori adhæret, ut apprehenſa manibus diduci a coſtis non poſſit. *Lucret. l.* 6. v. 1192. cavati oculi, cava tempora, frigidæ pellie, duraque. *Cic. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 29. Sopita illa uſtura cum pelle ceprine, haſta, ſcutulo. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 13. Pelles pro valis, alutaque tenuiter confectæ. *Virg.* 2. Æn. v. 721. fulvique inſternar pella leonis. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 77. Anguibus exſuitur tenui cum pella vatuſtas. *con la ſpoglia. Plin. l.* 24. *c.* 11. *circa med.* Pelles perficere. *conciare*. & *lib.* 13. *c.* 6. candidas conficare. *Id. l.* 28. *c.* 9. *poſt med.* colore aureo ducere felle taurino. ¶ Per ſynecdochen eſt veſtis, aut quippiam aliud e pelle. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 10. v. 19. & *l.* 5. *el.* 7. v. 49. Pellibus, & laxis arcent male ſrigora

braccia. *Colum. l. 1. c. 8. & l. 11. c. 3.* Pellibus manicatis prohibere frigora. *Ovid. 5. Triſt. el. 10. v. 31.* Pellibus & longa tempora tecta coma. *Buſſe. & 3. de ar. am. v. 516.* Nec vagus in lana pes tibi pelle natet. *Iſcrpa. & verſ. ſat. 5. v. 140.* Jam pueris pellem ſuccinctut, & cænophorum ſptas. *b. e.* ſacculum, manticam itineri: vel etiam veſtem arcendis imbribus. ¶ Militum tentoria in caſtris e pelle fuerunt. Hinc *ſub pellibus*, in caſtris, in expeditione, *in campagna. Cic. 4. Acad. c. 2.* In bello ita magna rei militaris eſſe occupatio ſolet, ut non multum imperatori ſub ipſis pellibus otii relinquatur. *Liv. l. 37. c. 39.* Iuſtare hiemem: aut ſub pellibus habeodos milites, aut ſi concedere in hiberna vellent, &c. *Tacit. Ann. 13. c. 35.* Retentus omnis exercitus ſub pellibus, quamvis hieme ſæva. *Flor. l. 1. c. 22.* Vejentium quanto res fuerit, indicat decennis obſidio. Tunc primum hiematum ſub pellibus. *Liv. l. 5. c. 2.* Durare ſub pellibus. Hic fortaſſe pertinet illud *Cicer. in Piſon. c. 36.* Cum omni totius provinciæ pecore compulſo, pellium nomine, omnem quæſtum illum domeſticum renovaſti. ¶ Translate, quieſcere in proprio pelle: *contenterſi del ſuo ſtato*, apud *Horat.* ubi *Porphyrion* dicit hoc ductum eſſe ea priſca more dormiendi in lectis pelle ſtratis. V. *Pelliculæ.* ¶ Pellem alicui detrahere, *ſcoprire le altrui magagne*, occulta aliorum vitia detegere, & notare. *Horat. l. 2. ſat. 1. v. 61.* cum eſt Lucilius uſus primus in hunc operis componere carmina morem, Detrahere & pellem, nitidos qua quiſque per ora Cederet, introrſum turpis; num Lælius, & qui Duxit ab oppreſſi meritum Carthagine nomen, Ingenio offenſi? ¶ Caninam pellem rodere, *dir male di un maledico*, maledicum & improbum dictis laceſſere. *Martial. l. 5. epigr. 61.*

PELLITUS, a, um, pelle tectus. *Prudent. in Pſychom. v. 226.* Pellitos habitus ſumſit venerabilis Adam. ¶ *Pellitæ oves*, quæ propter lanæ bonitatem, ut ſunt Tarentinæ, & Atticæ, pellibus integuntur, ne lana inquinetur, quo minus vel recte infici poſſit, vel lavari ac perari. Ita *Varr. l. 2. R. R. c. 2. ad fin.* Harum ſit mentio etiam ab *Horat. l. 2. od. 6. v. 10.* V. & *Colum. l. 7. c. 4.* ¶ pelle indutus, *pellicciato*. Priſcis temporibus homini veſtis vulgo e pelle, tum ſcilicet cum glande veſcebantur: poſtea luxu ea rejecta, tanquam ſeræna, & ſumpta lana, aurum, purpura, &c. ut eſt apud *Lucret. l. 5. v. 1417.* Mos ille apud barbaras gentes, rudes, & peuperimes diu durávit. *Propert. l. 4. el. 1. v. 11.* Curia, prætexto quæ nunc nitet alta Senatu, Pellitos habuit, ruſtica corda, patres. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 8. v. 82.* Litora pellitis nimium ſubjecta Corallis. Adde *epiſt. 10. v. 2.* Huc pertinet illud *Cicer. pro Scauro* apud *Aſcon.* Hæc cum tu effugere non potuiſſes, contendes tamen & poſtulabis, ut M. Æmilius cum ſua dignitate amai, cum patria memoria, cum avi gloria, fordidiſſimæ, leviſſimæ, vaniſſimæ genti, prope dicam, pellitis tectibus, condonetur. ¶ Abſolute, *Paul.* ex *Feſto*: Pellicum (*lege* Pellitum) galerum, quia ſtebat ea pelle.

PELLO, is, pepuli, pulſum, v. 3. *ſmuovere, ſpingere, ὠθέω, ἐλαύνω*, loco moveo, trudo, propello, depello. Ducunt vel a *πάλλω*, vibro, quatio; vel ab *πελλὸς*, arceo: vel a *βάλλω*, prajicio. *Cæſ. l. 3. B. Gall. c. 75. ſub fin.* Antefignani tantum profecera, ut pellerent omnes, compluresque interficerent. *& lib. 7. B. Gall. c. 62.* Primo concurſu hoſtes pellantur, atque in fugam conjiciuntur. *Liv. l. 2. c. 6. extr.* Hoſtis non fteiit ſolum, ſed etiam ab ſua parte Romanum pepulit. *Nep. in Æmil. c. 3. in fin.* Pepulit ergo quotieſcunque congreſſus eſt, multo majores adverſariorum copias. *ſconfiſſo.* ¶ Item expello, elicio, dejicio, amoveo, *ſcacciare, far uſcire per forza. Cic. pro Dom. c. 43.* Hæc me domo mea pellet? *Id. pro Mil. c. 27.* Q. Varium pellere poſſeſſionibus, armis cæbriſque conatus eſt. *Id. de Haruſp. reſp. c. 18.* Lapidibus optimos vites foro pellis. *& in Piſon. c. 10. 2 med.* Cum viri boni lapidibus e foro pellerentur. *Nep. in Pelop. c. 3. extr.* Præſidium ex arce pepulerunt. *Plin. l. 22. c. 21.* Pellere calculos e corpore. *Cic. 4. Acad. c. 46.* Deque eo nulla ratione neque pelli, neque moveri potes. *Plin. l. 18. c. 26.* Incilia aperire, pellere aquam de agro. *Terent. Eun. 5. 9. 11.* Miles pellitur foras. *& 2. 1. 9.* Iſtum æmulum, quod poteris ab ea pellito. *Ovid. Met. 14. v. 477.* Pellor ab agris patriis. *Salluſt. in orat. Licin. ad pleb.* Pellere aliquem dominatione. *Id. in Jug. c. 45. & Cic. 1. Offic. c. 22.* ſedibus. *Nep. in Ariſtid. c. 1.* patria. *ſbandire. & Juſtin. l. 35. c. 1.* regno. *Cic. Parad. 4.* civitate. *Id. 2. de Orat. c. 13.* in exſilium. *Id. 1. de Fin. c. 13.* mœſtitiam ex animis. *Ovid. 3. Faſt. v. 817.* morbos arte Phœbea. *Id. 14. Met. v. 216.* famem glande. *Horat. l. 2. od. 1. v. 14.* ſitim. *& lib. 1. od. 7. in fin.* curas vino. *Colum. l. 10. v. 69. & Sil. l. 7. v. 300.* ſomnum. *Cic. 2. Offic. c. 4.* ſitigus. *Catull. carm. 62. de Aty, v. 41.* umbras noctis. *Ovid. l. 2. Met. v. 838.* morsm. *Id. 3. de ar. am. v. 379.* Jupiter a vobis tam turpia crimina pellat. *b. e.* prohibeat, amovsat. *Id. in Ibin, v. 614.* Pellere aliquem a ſacris. ¶ Abſolute *Val. Max. l. 1. c. 1. n. 7. extrnor.* Athenienſes Diagoram Philoſophum pepulerunt. *cacciarono in bando.* ¶ Item ferio, percutio, pulſo, pulſando moveo, *battere, percuotere. Catull. carm. 60. epithal. Manl. v. 14.* Pelle humum pedibus, manu Pineam quate tædam. *Id. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 58.* Immemor at juvenis fugiens pellit vada remis. *Ennius* apud *Feſt. in Tonſum*, vellaque pectora pellite tonſis. *Terent. Adelph. 4. 5. 3.* Tu ne has pepulſi fores? *Cic. in Brutu, c. 54.* Ex ſervorum ſono in fidibus, quam ſcienter ei pulſi ſint, intelligi ſolet. *Auſt. Paneg. ad Piſon. v. 157.* Nec pudent pepulſiſſe lyram. ¶ Translate eſt movere, commovere, percellere, afficere. *Cicer. 2. de Fin. c. 10. ad fin.* Nec ullum habet ictum, quo pellat animum, ſtatus hic non doledi: At ille pellit, qui permulcet ſenſum voluptate. *Id. 4. Acad. c. 10.* Diſputari poterat, quemadmodum prima viſa nos pellerent, deinde appetitio ab his pulſa ſequeretur. *Id. 3. Offic. c. 10.* Species utilitatis animum pepulit ejus. *Al. leg.* impulit. *Id. 4. Acad. c. 20. ad fin.* Viſa iſta cum acriter inentem ſenſumvs pepulerunt, accipio. *Liv. l. 30. c. 14.* Ipſum in Hiſpania juvenem nullius forma pepulerat captivæ. *Cic. Fam. 4. ep. 13.* Nulla me ipſum privatim pepulit inſignis injuria: tamen nihilominus eis conſulor curis, ut, &c. Adde *lib. 1. de Divin. c. 36. ſub fin.* ¶ *Id. de clar. Orat. c. 87.* Longi ſermonis initium pepulifti Attice, remque commoviſti nova diſputatiooe digoam. *b. e.* moviſti, excitaviſti, propoſuiſti. *hai promeſſo.* Eſt qui malit *demiſiſti.* ¶ *Pulſi* pro *pepuli* rarum, nec imitandum. *Ammian. l. 30. c. 5. (al. 21.) ſub fin.* Quæ cum inſilientem jumenta pulſerat conſueto.

PELLONIA, æ, f. dea potens pellendorum hoſtium, ut ait *Arnob. l. 4. pag. 138.* Adde *Auguſtin. l. 4. de civit. Dei, c. 21. ad fin.*

PELLOS, i, ſ. a *πελὸς*, fuſcus, niger. *Plin. l. 20. c. 60.* Ardeolarum tria genera, leucon, aſterias, pellos.

PELLUCENS, & Perlucens, entis, *traſparente*, lucem tranſmittens, pellucidus, translucens, perſpicuus, *διαφανὴς. Cic. 2. de nat. Deor. c. 22.* Tenuis ac perlucens, & aquabili calore ſuffuſus æther. *Ovid. Met. 4. v. 313.* perlucenti circumdata corpus amictu. *& verſ. 411. de verſpertilionibus.* Suſtinuere tamen ſi perlucentibus alis. *& l. 6. v. 390.* ſalientia viſcera poſſis, Et perlucentes numerare in pectore fibras. *Plin. l. 9. c. 15. a med.* Sasum miri candoris a vado ad ſummæ perlucens. *Senec. epiſt. 114. a med.* Perlucos toga. *Tibull. l. 3. el. 4. v. 71.* Sed perlucenti cantus meditabar avena. *b. e.* tibia multis foraminibus inſtructa, quam multiforam diſeru *Ovid. & Senec. Trag.* ¶ Translate *Cic. de clar. Orat. c. 79.* Ita recoditas exquiſitaſque ſententias mollis & pellucens veſtibat oratio.

PELLUCEO, & Perluceo, es, xi, n. 2. *vlucere, vralucere, traſparire, eſſere diafano, διαφαίνω*, totus luceo, niteo, lucem tranſmitto, tranſlucco. *Plaut. Aulul. 3. 6. 29.* Ita is pellucet, quaſi latenna Punica. *Juvenal. ſat. 2. v. 78.* Cretice pelluces. *b. e.* pellucida toga indutus incedis. *Plin. l. 37. c. 9.* Amethyſti perlucent omnes violaceo colore. *Id. l. 10. c. 54.* Si contra lumen cacumine nvorum apprehenſo una manu, purus & uniuſmodi perluceat color. *Martial. l. 2. epigr. 46.* Sic tua ſuppoſitis perlucent prela lucernis. *Senec. in Herc. Fur. v. 1001.* Perlucet omnis regia. *b. e.* diſjectis everſiſque parietibus, undique lumen admittit. Al. aliter leg. Sic *Juvenal. ſat. 11. v. 13.* Et cito caſurus, jam perlucente ruina. ¶ Translata *Cic. 2. Offic. c. 9.* Illud ipſum, quod honeſtum decorumque dicimus, maxime quaſi perlucet ex eis, quas commemoravi, virtutibus. *Senec. in Agam. v. 148.* Perlucet omne regiæ vitium domus. *b. e.* in ara, & oculis omnium eſt. *Quintil. l. 6. c. 2. ante med.* Mores dicentis ea oratione pelluceant, & quodammodo agnoſcantur. Adde *lib. 8. c. 3. ante med.* ¶ *Vel. Long. de Orthogr. pag. 2227. Puteſc.* præfert *pellucere*. Idem admittit *Priſcian. l. 2. pag. 572.* ſed & *perluceo* probat, quod *Donſqu.* præferre videtur.

PELLUCIDITAS, & Perluciditas, atis, f. *traſparenza. Vitruv. l. 2. c. 8. ante med.* Parietes ita tectoriis operibus expoliti, ut vitri pellucliditatem videantur habere.

PELLUCIDULUS, a, um, adject. diminut. a pellucidus. *Catull. epigr. 68. ad Ruf. v. 4.* Pelluciduli deliciæ lapidis. *b. e.* margaritæ.

PELLUCIDUS, & Perlucidus, a, um, *ellucente, traſparente, diafano, διαφανὴς*, totus lucidus, lucem tranſmittens, translucidus. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 57.* Natura oculos membranis veſtivit, quas perlucidas fecit, ut per eas cerni poſſet. *Id. 2. de Divin. c. 17.* Deos jocandi cauſa induxit Epicurus perlucidos & perſabilus. *Ovid. Heroid. ep. 15. v. 157.* Fons nitidus, vitreoque magis perlucidus amee. *Horat. l. 1. od. 18. extr.* Arcanique fides prodiga perlucidior vitro. ¶ Valde lucidus, ſplendens. *Cic. l. 1. de Divin. c. 57.* Illuſtris & perlucida ſtella. ¶ Tenui, & pellucenti veſte indutus. *Tibull. l. 4. carm. 6. v. 13.* purpureaque veni pellucida palla. *Martial. l. 11. epigr. 38.* Crine niteus, niger unguento, perlucidus ambo. *Senec. de conſtant. Sap. cap. 18.* Perlucidus, crepidatus, armillatus. *Id. de benef. l. 7. c. 9. ad fin.* Video ſericas veſtes: ſi veſtes vocandæ ſunt, in quibus nihil eſt, quo defendi aut corpus, aut denique pudor poſſit: quibus ſumptis mulier parum liquido, nudam ſe non eſſe, jurabit. Similia habet *epiſt. 90.*

PELLULA, æ, f. pellicula. *Varr. l. 4. de L. L. c. 35.* Pulvinar vel a plumis, vel a pellulis declinarunt. Al. leg. *pellibus*, alii *pelubſtir.*

PELLUVIÆ, quibus pedes lavantur, ut malluviæ, quibus manus. *Paul. ex Feſto. & ipſe Feſt. in Malluviam.*

PELOPEA, æ, f. *Πελόπεια*, filia Pelopis, & ex eodem Ægiſthi mater. V. *Ægiſthus. Ovid. in Ibin, v. 361.* Filia 8 fuerit, ſi quod Pelopes Thyeſtæ, Myrrha ſuo patri, Nyctimeneque ſuo. *Adde Claudian. in Europ. l. 1. v. 291.*

PELOPEIAS, adis, &

PELOPEIS, idis, adject. fem. a Pelope. *Ovid. 6. Met. v. 414.* Argoſque, & Sperte, Pelopeiadeſque Mycenæ. *b. e.* quæ ſunt in Peloponneſo, ubi Pelops regnavit, ejuſque poſteri eas auxerunt, ornaruntque. *Id. 4. Faſt. v. 285.* Tum lævs Creten, dextra Pelopeidas undas Deſerit. *b. e.* mare, quod Peloponneſum alluit. *Statius l. 12. Theb. v. 50. & lib. 12. v. 540.* Pelopeides ſunt Argivæ mulieres. Argos enim Peloponneſi urbs eſt.

PELOPEIUS, &

PELOPÆUS, a, um, *Πελόπειος*, ad Pelopem, & Peloponneſum pertinens. *Ovid. Heroid. ep. 8. v. 27.* Quid quod avus nobis idem Pelopius Atreus? *b. e.* Pelopis filius. *Id. 4. Triſt. el. 4. v. 67.* Pelopeia virgo. *b. e.* Iphigenia filia Agamemnonis, qui Pelopem avum habuit. *Id. 8. Met. v. 622.* Pelopeia arva. *b. e.* Phrygia, ubi re-

gna-

gnavit Tantalus Pelopis peter. *Senec. in Med. v.* 891. Pelopeia ſedes. *ib.* 2. regia Creontis Corinthiarum regis in Peloponneſo. *Id. in Thyeſt. v.* 22. Pelopeia domus. *ib. e.* familia Pelopidarum. *Claudian. l.* 2. *in Ruſin. v.* 188. Pelopeia oppida. *ib. e.* Peloponneſi. *Stat. l.* 1. *Theb. v.* 217. Pelopeia regna. *ib. e.* ipſa Peloponneſus. *Propert. l.* 3. *el.* 17. *v.* 19. tota Mycenis Infaeia ſtupro ſtat Pelopea domus. *Id. l.* 4. *el.* 6. *v.* 33. Pelopeus Agamemnon. *ib. e.* Pelopis nepos. patrem enim habuit Atreum filium Pelopis. *Lucan. l.* 7. *v.* 778. Pelopeus Oreſtes. *ib. e.* filius Agamemnonis. *Stat. l.* 7. *Theb. v.* 422. & *ſub.* 10. *v.* 749. Pelopea phalanx. *ib.* 2. exercitus Achivorum. Achaja enim in Peloponneſo eſt. *Virg.* 2. *Æn. v.* 193. Ultro Aſiam magno Pelopea ad moenia bello Vaſturam. *ib. e.* Achajæ, Argivorum, Agamemnonis: vel etiam, per ſynecdochen, Græciæ totius, cujus nobiliſſima pars Peloponneſus.

PELOPIDÆ, arum, m. familia, & poſteri Pelopis, in quibus ipſe Pelops, Tantalus, Atreus, Thyeſtes, Agamemnon, ſcelere & crudelitate celebres. *Cic.* 14. *Attic. ep.* 12. *& lib.* 15. *ep.* 12. item *Fam. l.* 7. *ep.* 28. *&* 30. *& Phil.* 13. *r. ult.* ex *Poeta*. Hinc ipſe evolare cupio, ubi nec Pelopidarum nomen, nec facta audiam. Intelligit autem Cic. malos cives, & patriæ reipſe publicæ hoſtes.

PELOPIUS, a, am, Pelopeus, Πελόπιος. *Senec. in Agam. v.* 7. & 165. Pelopia domus. *& verſ.* 194. Pelopia ſceptra.

PELOPONNENSIS, ſe, Peloponneſius, Πελοποννήσιος. *Juſtin. l.* 13. *c.* 5. Qui Peloponnenſes in ſocietatem armorum ſollicitarat. *Varr. l.* 2. *R. R. cap.* 6. Quod faciunt Peloponnenſes. Al. lsg. *Peloponneſii*.

PELOPONNESIACUS, &

PELOPONNESIUS, a, um, ad Peloponneſum pertinens, Πελοποννήσιος. *Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 2. Peloponneſias civitates omnes maritimas eſſe, Dicæarchi tabulis credidi. *Quintil. l.* 12. *c.* 10. Circa Peloponneſia tempora. *ib. c.* cum hi, & Lacedæmonii bellum cum Athenienſibus gererent. *Vellej. l.* 1. *c.* 2. Peloponneſii Megaram condiderunt. *Cic. l.* 2. *Offic. c.* 24. Peloponneſiacum bellum. *Pomp. Mela l.* 2. *c.* 3. Peloponneſiacæ gentes.

PELOPONNESUS, i, f. *la Morea*, Πελοπόννησος, regio, & paeninſ. Græciæ. Dicta eſt a Pelope filio Tantali regis Phrygum, quaſi Pelopis νῆσος, ideſt inſula. Pelops enim ſuperato caruli certamine Œnomao rege Elidis & Piſæ Hippodamiam ejus filiam in uxorem, & illius regnum in dotem accepit, & ex Phrygia ſecum in hanc regionem colonos duxit, & de ſuo nomine appellavit Peloponneſum. Figura ſolium platani refert. Jungitur Achajæ, ſeu Græciæ ad Sept. iſthmo angulo VI. M. P. ubi gemine maria, Ioniare ab Occ. quod Corinthiacum ſinum efficit, & Ægeum ab Or. quod Saronicum. *Plin. l.* 4. *r.* 4. & *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 3.

PELOPS, pis, m. Πέλοψ. Tantali Phrygiæ regis, & Taygetes filius, quem patæ Jovi, & aliis diis, cum eos in terris peregrinantes hoſpitio excepiſſet, ut certo aliquo argumento divinitatem eorum experiretur, quaſi carnem aliam apolandam appoſuit: a cujus eſu cum dii ceteri abſtinuiſſent, ſola Ceres humerum ejus deſtrum depaſta eſt. ¶ Sed Jupiter puerum ad vitam revocavit, eique aburneum humerum addidit. *Virg.* 3. *Georg. v.* 7. humeroque Pelops inſignis aburno. ¶ Cum is virum adoleviſſet, relicta patria in Elidem ſe contulit, ubi id temporis regnabat Œnomaus, qui unicam habebat filiam, nomine Hippodamiam, & forma eximiam, & regni totius heredem, iiſque nominibus a procis plurimis ambitam. Verum Œnomaus, cum Oraculo edoctus eſſet, fore, ut generi opera interiret, durißimam hanc procis conditionem tulit, ut qui nuptiis filiæ potiri vellet, ſecum prius curuli certamine contenderet, ea lege, ut victorem filiæ ſuæ conjugium, & regni hereditas, victum mors ſequeretur. Certamen inſtituit ad aram Neptuni, quæ erat in iſthmo Coſinthiaco. Cum itaque jam complures equorum velocitate ſupereſſet, neciqua tradidiſſet, Pelops Myrtilum aurigam ejus pretio corrupit, ut fragiles currui axes ſubjungeret. Quo facto Œnomaus cum curru corruit, membriſque omnibus ea ruina colliſis mortuus eſt. Pelops itaque & conjuga potitus, & regno univerſam Cherronneſum de nomine ſuo Peloponneſum appellavit. *Hygin. fab.* 83. 84. *& Serv. ad Virg. loc. cit.*

PELORIAS, adis, f. idem ac Pelorus. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 479. Jamque Peloriades, Labybaeque, jamque Pachynos Luſtrarat.

PELORIS, idis, f. Πελωρίς, Pelorias, Pelorus. *Cic. Verr.* 7. *c.* 3. Ad Peloridem accedere. *Avien. in deſcript. Orbis, v.* 646. celſa Peloris. ¶ Item genus conchæ matinæ, in cibis gratæ, fortaſſe nomen habentis a Peloro, circa quem plurima invenitur. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 32. Murice Bajano melior Lucrina peloris. *Plin. l.* 32. *c.* 9. & *Celſ. l.* 2. *c.* 29. Pelorides emolliunt alvum. *Martial. l.* 6. *epigr.* 11. Tu Lucrina voras: me paſcit aquoſa pelotis. *ib. r.* inſipida, ſatua. *Id. l.* 10. *epigr.* 37. Et fatuam ſumma comare pelotida muſa.

PELORITANUS, a, um, adject. ut Peloritana regio, ad Pelorum promontorium ſita. *Solin. de Scythia cap.* 5. *aliis c.* 22.

PELORUS, m. *Capo di Faro*, Πέλωρος, promont. Siciliæ, unum ex tribus procipuis, in ora Orientali, ubi Borealis incipit, in valle Nemotenſi, ex adverſo Celabriæ. Dictus eſt a Peloro claſſis Annibalis guberanatore ibi ſepulto, ita *Val. Max. l.* 9. *c.* 8. *n.* 1. *extern. & Pompon. Mela l.* 2. *c.* 7. Meminit & *Sil. l.* 14. *v.* 78. Celſus arenoſa tollit ſe mola Pelorus. *Plinio l.* 3. *r.* 5. *poſt med.* eſt *Pelorum*, i, n.

PELTA, æ, f. *forte di ſcuda*, *o targa*, πέλτη, genus ſcuti parvi, levis (nam a loro olim fuiſſe dicitur) umbone carentis, & ab una parte in modum lunæ nondum plane direidiæ, ſed in cornua aliquantum diductæ confirmati. Unde lunata dicitur a *Virg.* 1. *Æn. v.* 494. & *Senec. in Hippol. v.* 402. Tradit *Liv. l.* 28. *c.* 5. *o med.* caſtræ haud diſſimilem fuiſſe. *Plin. l.* 12. *c.* 5. ſcribit, ficum Indicam foliorum latitudine effigiem peltæ Amazonicæ habere. *Varr. l.* 6. *de L. L. r.* 3. *circa med.* Ancilia dicta ab anciſu, quod ea arma ab utraqua parte, ut peltæ Thracum, inciſa. ¶ Thracum olim & Amazonum tegumen fuit, mox aliorum quoque. *Sil. l.* 2. *v.* 80. Thermodoontaca munita ia prœlia pelta. *Virg.* 7. *Æn. v.* 743. *de Campanis multinh.* Ærataque micant peltæ, micat æreus enſis. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 2 *v.* 95. Nec tibi Amazonia aſt pro me ſumenda ſecuris, Aut eſciſa levi pelta gerenda manu.

PELTASTÆ, arum, m. πελτάσται, milites peltis armati. *Liv. l.* 31. *r.* 36. *de Philippo Maced. rege*. Nocte cetratos, quos paltaſtas vocant, loco opportuno in inſidiis abdiderat. *Id. l.* 28. *r.* 5. *o med. de eod.* Quendam ex regiis ducibus cum mille peltaſtis (pelta cetræ haud diſſimilis eſt) Chalcidem mittit. Al. lsg. *peltatis*.

PELTATUS, a, um, pelta armatus. *Martial. l.* 9. *epigr.* 104. Peltatam Scythicu diſcinxit Amazona nodo. *Claudian. in Feſcenn. de nupt. Honor. &c. v.* 33. Peltata cohors.

PELTIFER, a, am, peltam gerens, paltatus. *Stat.* 12. *Theb. v.* 761. Peltiferæ puellæ. *ib. e.* Amazones. Adde *Sabin. epiſt.* 2. *v.* 9.

PELVIS, is, f. *ronca, catino*, λέκανον, vas aquarium variis rebus perluendis aptum, ut *Non. c.* 15. *n.* 4. definit. *Varr. l.* 4. *de L. L. r.* 25. a pedum lavatione dicit, quaſi *pedelvis*. *Labr.* apud *Non. ibid.* Amore cecidi, quæſi blatta in pelvim. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 276. Ergo optes votumque feras miſerabile tecum, Ut ſint contentæ patulas effundere pelves. *Id. ſat.* 6. *v.* 440. Tot pariter pelves, tot tintinnabula dicas Pulſati. *Petron. in fragm. Trogur. r.* 70. *Burm.* Pueri capillati attularunt unguentum in argentea pelve, pedeſque recumbentium uxerunt. *Plin. l.* 31. *c.* 3. *poſt med.* Loco ollis, aut perunctæ pelvi ærea cooperto. ¶ Magicas fuit genus, quod per pelves exercebatur, diis aliciendis, Græco λεκανομαντεία: de quo *Plin. l.* 30. *c.* 2. Species magices plures ſunt. namque & aqua, & ſphæris, & aere, & ſtallis, & lucernis, ac pelvibus, ſcrutabuſque, & multis aliis modis divina promittit. *Id. l.* 28. *c.* 8. *circa med.* Sanguine hyaenæ tactis poſtibus, ubicumque Magorum inſiſtari artes, non alici deos, nec colloqui, ſive lucernis, ſive pelvi, ſive aqua, ſive pila, ſive quo alio genere tententur. ¶ *Proſcium.* notat *l.* 7. *pag.* 757. *Putſch.* in quarto caſu *pelvim* dici, ut *turrim, raſtrim, puppim*. Sed ut feſtus & in *e*, & in *i* definit, ita & quartus eodem modo definere poteſt.

PELUSIACUS, a, um, &

PELUSIANUS, a, um, ad Peluſium pertinens. *Virg.* 1. *Georg. v.* 228. Nec Peluſiacæ cumm aſpernabere lentis. V. *Nolanus. Columa. l.* 5. *c.* 10. *ad fin.* Peluſiana mala. *Plin. l.* 19. *r.* 1. Peluſiacum linum. *Id. l.* 5. *r.* 10. & *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 9. *extr.* Peluſiacum Nili oſtium. *Plin. l.* 6. *c.* 29. Peluſiaca via. *ib. r.* quæ Peluſium fert. *Claudian. de Phoenice, v.* 97. Peluſiacæ paludes.

PELUSIOTA, & Peluſiotes, æ, m. Πηλουσιώτης, qui aſt e Peluſio. *Hieronym. l.* 2. *adverſ. Jovinian. r.* 5. Impelle, ſi valea, Peluſioten, ut manducet cæpe. *Gell. l.* 20. *r.* 8. Eam ſolam cauſam eſſa dicunt ſacerdotes Ægyptii, cur Peluſiotæ cæpe non edunt, quia ſolum olerum omnium, contra lunæ auctæ atque damna, vices minuendi, & augendi habeat contrarias.

PELUSIUM, ii, n. Πηλούσιον, *Belbeis*, ſeu *Belbet*, urbs Ægypti prope omm litoralem matis Mediterranei, apud oſtium Nili orientale, quod inde Peluſiacum dicitur. Dicitur Peleus Achillis pater hanc urbem condidiſſe, monitu deorum, poſt luſtrationem. Eo enim tempore Peleus fœtiis agitabatur, quia ſimtrum Phocum interemerat. *Plin. l.* 10. *c.* 30. & *lib.* 32. *c.* 7.

PELUSIUS, a, am, idem ac Peluſiacus. *Phaedr. l.* 2. *fab.* 5. *v.* 12. Cui tunica ea humeris linea Peluſio Erat deſtricta. *Plin. l.* 19. *r.* 1. Ægyptin lino minimum firmitatis, plurimum lucti. Quatuor ibi genera Taniticum, ac Peluſiacum, Buticum, Tentyriticum. *Martial. l.* 13. *epigr.* 9. Accipe Nilıacam, Peluſia munera, lentem.

PEMINOSUS. V. *Paminoſus*.

PEMMA, atis, n. πέμμα, Græce eſt omnis cibus, qui coquitur: a πέπτω, coquo. Speciatim eſt genus placentæ. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 483. Panis, pemma, lacuna, cibu' qui puriſſimu' reulgo eſt. *& ibid.* Vinum, pemma, lacuna illi aibil iſta miniſtrant. Ita *Scalig.* legit utroque loco. Græcis πέμμα eſt etiam ſecundæ menſæ cibus omnis, ut *Gell.* docet *l.* 13. *c.* 11. *extr.*

PENARIUS, a, um, ad penum pertinens, at Penaria cella, *ſalumaio*, apud *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 33. 2 *med.* Sic *Paul.* ex *Feſto*: Penora dicuntur res neceſſariæ ad victum quotidianum, & locus earum, penarius. *Cic.* 4. *Verr. c.* 2. *ſub fin.* Siciliam nobis non pro penaria cella, ſed pro ærario fuiſſe. *Id. de fenet. c.* 16. Semper enim boni affiduique domini referta cella vinaria, olearia, etiam penaria eſt, villaque tota locuples eſt. ¶ Dicitur & *penuarium* a pampe a *penus, i*, ſit *penarius*: a *penu, u*, *penuarius*. *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 9. *leg.* 3. a *med.* Siva frumentum, ſive quid leguminie in cella penuaria habuit. Ita *Torrentin.* & *Halocand.* & ſic legitur a quibuſdam etiam in locis *Cicer.* allatis.

PENATES, um, m. πατρῷοι θεοί, πάτριοι, ἑστίοι, dii domeſtici privatique cujuſque domus & familiæ. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 27. Nec longe abſunt ab hac vi dii Penates, ſive a penu ducto nomine (eſt enim omne, quo veſcuntur homines, penus) ſive ab eo, quod penitus inſident: ea quo etiam penetrales a Poetis vocantur. *Macrob. l.* 3. *Saturn. cap.* 4. Qui diligentius arauot veritatem, penates eſſe diverunt, per quos penitus ſpitamus, per quos habemus corpus, per quos ratiooem animi poſſidemus. *Cic. pro Dom. cap.* 57. Vosque qui maxime ma repetiſtis atque revocaſtis, quorum da ſedibus hæc mihi propoſita eſt contentio, pattii penates, familiareſque.

Id.

Id. pro Sest. t. 20. Te, patria, tebor, & vos penates, patriique dii. *Virg.* 3. *Æn.* v. 12. fatis eosul in altum Cum ſocia, natoque, penatibus, & magnis diis. *& lib.* 5. v. 62. adhibetu Penates Et peteios epulis, & quos colit hoſpes Aceſtes. *Cic. pro Dejot. c.* 5. *o med.* In conſpectu deorum penatium necatus hoſpitem. ¶ Quinam ſint dii hoc nomine deſignati, non una eſt ſententia. *Macrob. loc. cit.* loquens de Penatibus Romanorum propriis, dicit eſſe Jovem, Junonem, Minervam, adjicit Veſtam, vel tanquam de eorum numero, vel certe eorum comitem: *Demarchus* apud *Serv.* 2. *Æn. verſ.* 296. Mercurium adjongit. *Nigid.* apud *Arnob. l.* 3. *pag.* 163. Penates fuſit Neptunum & Apollinem. *Varr. ibid.* eos, qui ſunt introrſus, atqua in intimis penetralibus, nec eorum numerum, aec nomina ſciri. Addit *Arnob. l.* 3. *pag.* 163. ab Etruſcis appellari Conſentes, & Complices, & eſſe ſex mares, & totidem feminas, nomiaibus ignotis, & miſerationis parciſſimæ. Ruſus *Nigid. ibid.* diſciplinas Etruſcas ſecutus, ait, genaes eſſe eorum quatuor, & eſſe Jovis ea his alios, alios Neptuni, Inferorum tertios, mortalium horoinum quartos. *Cæſius ibid.* ex eadem Etruſcorum diſciplina quetuor nominat, Fortunam, Cererem, Genium Jovialem, os Palem, ſed non illam feminam, ſed maſculum aeſcio quem, mesiſtrum Jovis os villicum. *Serv. ad Æn.* 2. v. 296. *&* 325. his conſona fees tradit. Illud certo affirmare poſſumus, fuiſſe Penates, qui in quaque domo colebantur, quibus feerz eesnt privatorum ſingulorum ædes, & præſertim culina, & focus. Unde per metonymiam ponuntur pro ipſis ædibus, & patria, & laribus. *Cic. pro Quinct. cap.* 26. a *med.* Quietius a ſuis diis penatibus præceps ejectus. *Virg.* 8. *Æn.* v. 123. & noſtris ſuccede penatibus hoſpes. *Perron. in Satyr. c.* 115. Illum diis vota reddentem penatum ſuorum ruina ſepelit. *Martial. lib.* 8. *epigr.* 75. Dum repetit feta conductos nocte penates. *Quinctil. declam.* 1. c. 6. Filium cæcum in ſemota penatium parte ſepofuit. *Virg.* 1. *Æn.* v. 631. ſorio Libycos populare penates. *Id.* 4. *Georg.* v. 155. *de apib.* Et patriam ſolæ, & certos novere penates. ¶ Pro æde, ſeu templo alicujus numinis, *Stat. l.* 1. *Theb.* v. 641. Cyrchæi in limine templi Conſtitit, & ſacras ita vocibus aſperat iras: Non miſſus, Thymbræe, tuos ſupplexve penates Advenio. ¶ Aliquando cum Laribus confunduntur, aliquando diſtinguuntur. *Virg.* 8. *Æn.* v. 543. heſternumque Larem, parvoſque Penates Lætus adit. *& lib.* 9. *verſ.* 258. per magnos, Niſe, penates, Aſſaraci, que Larem obteſtor. V. plura in *Lares.* ¶ In ſingulari num. *Liv. l.* 28. *c.* 28. Quoniam ſors eos ſub uno tecto eſſe, atque in eodem penate voluiſſet. *Al. leg.* ad eoſdem penates. ¶ Rectus caſus aliis *penas*, aliis *penatis* eſt. *Feſtus*: Penati ſingulariter *Labeo Antiſtius* poſſe dici putat, quia plurialiter Penates dicantur: cum patiatur præpottio etiam Penas dici, ut optimas, primas, Aatias.

PENATIGER, ra, rum, qui Penates gerit. *Ovid.* 15. *Met.* v. 450. Hæc Halenum cecinisse penatigero Æneæ Meate memor refero.

PENATOR, oris. *Feſtus*: Penatores, qui penus geſtant. Cato adverſus M. Acilium quæsta: Poſquam nautas ea navibus eduai, non ea militibus atque nautis piſcatores, penatores feci, ſed autum dedi. *Decerni* ſuſpicatur legendum eſſe *venatores*, & *Feſt.* in corruptum *Catonis* codicem inſidiſſe.

PENDENS, entis, *pendens*, *ſoſpeſe*, qui pendet. *Lucret. l.* 6. v. 911. annelli pandentes ex fe. *Ovid. Met.* 8. v. 712. pendentia vidi Serta ſupeo esmos. *Virg.* 8. *Æn.* v. 631. geminos buic ubera circum Ludoze pendentes pueros. *& lib.* 5. v. 393. & ſpolia illa tuis pendentia tectis. *Id.* 4. *Georg.* v. 374. thalami pendentia murica tecta. *h. e.* imminentia. Sic *Martial. l.* 2. *epigr.* 14. centum pendentia tecta columnis. *Ovid.* 1. *Met.* n. 168. pendentia nubila. *& Lucret. l.* 6. v. 194. Speluncaſque velut ſaxis pendeotibu' ſtructas. *& Ovid. Heroid. ep.* 15. *verſ.* 141. antra ſcabro pendentia tupho. *Id.* 2. *ex Pont. ep.* 7. v. 51. Pendentes rupe capellæ. *h. e.* ſtantes in præcipiti, quaſi ſuſpaſæ ſint. *Phædr. l.* 5. *fab.* 8. Curſu volucri pendens in novacula. *h. e.* leviter inſiſtens, & pæne non attingens. *Plin. l.* 10. *c.* 28. Aves quadam expandunt alas, pendanteſque raro intervallo quatiunt. *h. e.* ſuſpenſis magis & ſtantibus ſimiles, quam volantibus & procedentibus. ¶ *Venum pendens*, uva adhuc in vite pendens. *Cato* R. R. *c.* 147. Hæc lege vinum pendens venire oporset. *Julian. Dig. l.* 19. *tit.* 1. *leg.* 25. Pendens viadamia. Sic apud *Caton. c.* 146. Olea pendens. *h. e.* arbori ſuæ adhærens, & nondum lecta. *& Cosm lib.* 6. *cit.* 1. *leg.* 44. Pendeotes ſoulcus. ¶ Tranſlate *Horat. l. & epiſt.* 1. v. 105. cum prave ſectum ſtomacheris ob unguem De ta pendeotia, te ſuſpicientis amici. *Senec, ep.* 5. *ad fi.* Pendens animus. *ſoſpeſa*, *dubbieſe*, *incerto*. *& Senec. alter in Oedip. v.* 594. Gesvis ſenectus ſibimet, & pendens metus. *h. e.* anxius, ſollicitus. *Plin. l.* 69. *c.* 1. *a med.* Pendentia fata. *morte imminente. Quintil. l.* 9. *c.* 4. *ante med.* Clauſulæ periodi claudæ atque pendentes. ¶ *Lis*, *cauſa*, *judicium*, *appellatio*, *condatio pendens*, quæ nondum definita eſt, aut impleta, ſæpe apud JCtos in *Digeſt. & Cod.* ¶ *In pendenti eſſe* dicuntur, quæ adhuc incerta & dubia ſunt. *Pompon. Dig. lib.* 38. *tit.* 17. *leg.* 1. *in.* Quando in pendenti æ, an quædam perſonæ poſſint obſtaes matri. *Ulpian. lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 58. In pendenti eſt poſterior ſolutio, ac prior: quippe incertum eſt, debitum, an indebitem exegerit. *reſta ſoſpeſa. Id. l.* 7. *tit.* 1. *leg.* 25. In pendenti eſt, cui usquitat ille fructuarius ſervus. *non è deciſe. & Tryphonin. lib.* 49. *tit.* 17. *leg.* 19. *ſub fin.* In pendenti habres dominia.

PENDEO, es, pependi, 2. 1. *eſſere ſoſpeſe*, e *eppeſe*, *ſtar pendente*, a *attaccato*, *pendere*, *ostannas*, ſuſpenſus ſum. *Virg.* 3. *Georg.* v. 53. Et eorum tenus a mento paleaeis pendent. *Martial. l.* 7. *epigr.* 36. Turpia ab inviſo pendebat ſtizia naſo. *Cic. 6. Verr. c.* 34. Sagittæ pendebani ab humero. *Virg.* 2. *Georg.* v. 523. dulces pendent circuro oſcula nati. *Propert. l.* 2. *el.* 23. v. 35. capiti ſacros patiar pendere corymbos. *Cic.* 5. *Verr. c.* 26. *a med.* Pendeas ex arbore. *& cap.* 23. a *med.* Tamdiu pependit in arboes ſocius popull R. quamdiu voluotas Apronii ſuit. *Varr.* apud *Non. cap.* 3. *n.* 195. In candelabin pendet Strigilis. *Petron. in Satyr. cap.* 30. Lucerna bilychnis de camara pendebat. *& cap.* 28. *extr.* Super limen cavea pendebat auzea, in qua pica varia intesntes ſalutabat. *Plin. l.* 15. *c.* 25. *ad fi.* Pira ſerotina ad hiemem uſque ad matesm pendent, gelu matureſcentia. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 3. v. 17. Horrida pendebant malles ſopæ nra capilli. *Id.* 7. *Met.* v. 379. nlor niveis pendabat in aera pennis. *& lib.* 1. v. 12. Nec circumfuſin pendebat in aere tellus, Ponderibus librata ſuis. *& lib.* 8. v. 145. jam pendebat in auras, Et modo fectus erat fulvis halyzetos alis. *Id.* 3. *Amor. el.* 2. v. 63. Sed pendent tibi crura: potes, ſi fuete juvabit, Cancellis primos inſecuiſſe pedes. *flamma penzsloni. & Virg.* 6. *Æn.* v. 544. telumque imbalia ſina ictu Conjecit, rauco quod protinus æra repulſum, Et ſummo clypei nequiequam umbone pependit. *h. e.* leviter infixum adhæſit pendens. ¶ Pendent aves, cum in aere ſe ſuſtineat, naqus progrediuntur. *Martial. de Spect. epigr.* 22. *de Orpheo.* Et ſupra vatem muita pependit avis. ¶ Veſtes exteriores, quibus amicimur, ut toga, eblamys, & hujoſmodi. *Ovid.* 2. *Met.* v. 733. chlamydemque ut pendeat apte, callocat. *Martial. l.* 2. *epigr.* 93. Cerea ſi pendet lumbis, & trita luserna. *Virg. Æn.* 11. v. 577. Tigridis exſuviæ per doſum a vsetice pendent. ¶ *Pendere colle de* iis, qui collo alterius brachia circumdant amplexus gratia. *Ovid.* 2. *Feſt.* v. 760. Deque viri collo dulce pependit onus. *Senec. in Thyeſt.* v. 513. Vos quoque, ſenum præſidia, tnt juvenes, meo pendete collo. ¶ Solebant ſervi pendere ad trabem, dum loris cæderentur. *Terenc. Phorm.* 1. 4. 43. Ego plectar pendens, niſi quid me fefellerit. *Id. Eun.* 5. 7. 20. Tu jam pendebis, qui ſtultum adoleſcentulum nabilitas flagitiis, & eundem indicas. *Plaut. Aſin.* 3. 3. 26. *Li.* O Libane, ut miſer eſt homo, qui amat! *Li.* imo hercle vero qui pendet, multo eſt miſerior. *Le.* ſcio, qui periculum feci. *Id. Aſin.* 2. 2. 35. Nodus vinctus centum pondo es, quando pendes per pedes. Hoc ſupplicium *Id. ibid.* ita deſcribit, *verſ.* 37. Ad pedes quando alligatum eſt æquum centupondium, ubi manos manicæ complexæ, atque adductæ ad tesbem. ¶ De velociſſime currente, & veſtigia vix ſignante, *Stat. 6. Theb. verſ.* 638. via campus euntam Seatit, & eaſlis plantis intervenit aer, Raraque non fracto veſtigia pulvere pendent. ¶ De votis, & donariis *Virg. Ecl.* 7. v. 24. Hic arguta ſaces pendebit fiſtula pisu. *Propert. l.* 4. *el.* 3. v. 16. Omnibus heu portis pendent mta noxia vota. *Virg.* 7. *Æn.* v. 183. Multaque præterea ſacris in poſtibus arros, Captivi pendent currus curvæque ſecures, Et ceſtæ capitum, & portatum ingentia claustra, Spiculaque, clypeique, ereptaque roſtes cariais. Adde *Sil. l.* 1. v. 617. *Tibull. l.* 2. *el.* 5. v. 29. ¶ *Pendere* dicuntur, quæ ſupes capot inflaat, imminentqus, *eſſere immineate. Ovid. Heroid. ep.* 10. v. 26. Hinc ſcopulus raucis pendet adeſus aquis. *Virg.* 1. *Georg.* v. 214. Dum ficca teliure liceat, *dum* aubila pendent. *Val. Flacc. l.* 3. v. 490. vidan', Arctoo de carcere quoata Tollat ſe nubes atque æquoes pendeet atro? *Horat. l.* 3. *od.* 1. v. 17. Deſtrictus enſis cui ſuper impia Cervice pendet. ¶ Item quæ mobilia ſunt, atque inſtabilia, & cedentia oneri, *eſſer ſollevato*, e *mon ſodo. Ovid. Met.* 11. v. 236. Litus habet ſolidum, quod nec veſtigia ſerves, Nec remoestur itei, nec opertum pendest olga. ¶ Item qui in ſumma, aut præcipiti ſtant, & non inſiſtere, ſed hæreas, & ſuſpenſi eſſa videntur. *Virg.* 1. *Æn.* v. 100. Hi ſummo in fluctu pendent: his unda dehiſcens Terram inter fluctus aperit. *Id. l.* 5. v. 206. illiſaque prora pependit. *Id. Ecl.* 1. v. 77. *de capris.* Dumoſa pendens procul de rupe videbo. *Sil. l.* 8. v. 283. *de aurige.* Et præceps trepida pendens in verbera planta, Impar ſertur equis. *Virg. Æn.* v. 586. pronus pendens in verbera telo Admonuit bijugos. *Ovid. Heroid. ep.* 18. v. 52. *de nesante*, corpus dubia ſæpe pependit aqua. ¶ De iis qui ſe ſuſpendunt, *Ovid. de remed. amor.* v. 17. Cur aliquis collum laqueo nodatus ab arcto, E traba ſublimi triſte pependit onus? *Martial. l.* 8. *epigr.* 61. Livet Carinus, rumpitur, furit, plorat, Et quæit altos, unde pendeat, ramos. *Id. lib.* 4. *epigr.* 77. Pendentem volo Zoilum videre. ¶ Translate *pendere* dicitur, qui ſuſpeoſus & dubius eſt, hæret, anaius eſt, & ſolicitus. *Cic.* 2. *Agrar. c.* 25. Nolo ſuſpenſam & incertam plebem Romanam obſcuea ſpe & cæca exſpectatione pendere. *Id. Attic. l.* 4. *ep.* 15. Na diutius pendeas, palmam tulit. *Terent. Adelph.* 2. 2. 28. Animna tibi pendet: ubi illiæ, ſpero, redieris, tamen hoc ages. *Plin. l.* 6. *ep.* 6. pendeo, & exerceor, afficior metu. *Senec. ep.* 69. Quamdin futurum hoc ſit, non nimis penden. *non mi prendo troppo pena. Lucret. l.* 6. v. 50. Mortales pavidis cum pendent mnatibus. *Val. Flacc. l.* 3. v. 93. pendent mortalia longo Corda mete, quibus illa fretis, quibus incidat arvis. *Id. l.* 5. v. 311. Cunctaqna adhuc, magni veniant dum regis ad urbem, Ambigua, & dubia rerum pendeatia ſumma. ¶ Hinc *pendere animo*, & ſæpius *animi*, & *animis* in plur. num. *eſſer dubbioſa*, *eſſer ſoſpeſe*, *ſtare in travaglio. Cic. in fragm. carm.* apud *Non. c.* 3. n. 85. Atqus animn noctu pendens eventa timebat. *Id. 4. Tuſcul. c.* 16. Qui appropinquans aliquod malum metuit, exanimstuſque pendet animi. *Id. Arnic. l.* 8. *ep.* 5. pendeo animi exſpectatione Corſinienſi. *& lib.* 16. *epiſt.* 12. Animi pendeo & da te, & de ma. *& lib.* 12. *ep.* 12. Oſtendis te pendere animi, quamnam iationem ſim Cæſari allaturus profectionis meæ. *Plaut. Merc.* 1. 2. 18. Ego animi pendeo, quid illud ſit nagotii. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 40. Exſpectando & deſiderando pendemus animis, cruciamur, angimur. *Urſin.* in quodam MS. *animi* esperit. *Liv. l.* 7. c. 30. *ſub fin.* Proſpectaotes quid illis nos, Patres conſcripti, ſollicitis ac pendentibus animis renuntiaes jubeatis. Hic quoque al. leg. *animi*. ¶ Item qui intentus eſt & fixus adhæret, quaſique pendens

Digitized by Google

dēns deſerere non poſſe videtur. *Virg.* 4. *Æn.* *v.* 79. & *Ovid. Heroid. ep.* 1. *v.* 20. Narrantia conjux pendet ab ore viri. *Plin. l.* 1. *ep.* 10. Sequaris monentem attentus & pendens. *Sil. l.* 8. *v.* 93. Ad vultus converſa tuos, ab imagine pendet. *pendo immobile dal tuo ritratto.* & *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 481. Pervigil Arcadio Tiphys pendebat ab aſtro. *non toccava gli occhi dall' Orſa.* & *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Dominatur autem maxime vultus. hoc pendent homines, hunc intuentur, hunc ſpectant. ¶ Cum infinito *Stat.* 10. *Theb.* *v.* 457. e ſummo pendent cupida agmina vallo Noſcere quiſque ſuos. ¶ Item quod ab alio deſcendit, dependetque, *dipendere, noſcere. Cic.* 2. *de Orat. c.* 25. Ex quo verbo, lege Apuleja, tota illa cauſa pendebat. ¶ Item quod innititur, conſiſtit, *pendere, dipendere. Cic. Fam. l.* 6. *ep.* ult. Ut incolumitati tuæ, tuorumque, qui ex te pendent, conſulas. *Id. pro Marcell. c.* 7. Ex unius tua vitam pandere omnium. *Id. Parad.* 2. Cui ſpes omnis, & ratio, & cogitatio pendet ex fortuna, huic nihil poteſt eſſe certi. *Id. Fam.* 5. *ep.* 13. Laudem ſapientiæ ſtatuo eſſe maximam, non aliunde pendere, nec extrinſecus aut bene, aut male vivendi ſuſpenſas habere rationes. *Id. pro Flacc. c.* 2. Salus noſtra, quæ ſpe exigua extremagon pendet. *Id. in Piſon. c. ult.* Neque in tabellis paucorum judicum, ſed in ſententiis omnium civium famare noſtram fortunamque pendere. *Lucan. l.* 5. *v.* 686. Cum tot in hac anirea populorum vita ſuluque Pendeat. *Sil. l.* 3. *v.* 109. oblita, tua noſtram pendere ſalutem. *& lib.* 13. *v.* 504. deque tuis pendentis Dardana fatis. ¶ Item quæ ceſſant, intermittuntur. *Virg. Æn.* 4. *v.* 88. pendent opera interrupta, minæque Murorum ingentes. *veſtano ſoſpeſe.* Similiter apud JCtos *pendere* dicuntur, & *in pendenti eſſe* (V. *Pendens*) quæ in ſuſpenſo ſunt, & in præſenti vim ſuam non habent. *Pompon. Digeſt. lib.* 22. *tit.* 1. *leg.* 8. Mutui datio interdum pendet, ut ex poſt facto confirmetur. *Ulpian. l.* 24. *tit.* 1. *leg.* 11. *a med.* Ut tamen hæc traditio pendeat, donec mors conſequatur. *Id. lib. regular. tit.* 11. Quamdiu apud hoſtes eſt, patria poteſtas in filio ejus interim pendebit. *Id. lib.* 7. *tit.* 1. *leg.* 12. *in fin.* Conditio pendet. *Id. lib.* 3. *tit.* 5. *leg.* 8. Actio negotiorum geſtorum pendeat. ¶ Fructus quoque terræ *pendent*, quamdiu ſolo, aut arbori adhærent. V. *Pendens.* ¶ Item leges, & edicta, quæ proponuntur, & in loco publico ſuſpenduntur, ut omnibus nota fiant. *Lamprid. in Alex. Sev. c.* 45. Tacebantur ſecreta bellorum: itinerum autem dies publice proponebantur, ita ut edictum penderet ante menſes duos. *Auſon. in gratiar. act. c.* 22. Has ego litteras tuas ſi in omnibus pilis atque portieibus, unde de plano legi poſſint, infas edicti pendum mandavero, &c. ¶ Denique rei, quorum nomina ab accuſatoribus delata, in ædis magiſtratuum publica perſcripta ſunt. *Sueton. in Domit. c.* 9. Reos, qui ante quinquennium proximum apud ærarium pependiſſent, univerſos diſcrimine liberavit, nec repetī niſi intra annum, eaque conditione perdiſſet, ut accuſatori, qui cauſam non tenaret, exſilium pœna eſſet. V. ſimile quippiam *in Aug. c.* 32. ¶ Et ii quorum bona venalia propter æs alienum, proponuntur. *Sueton. in Claud. c.* 9. *in fin.* Ad eas rei familiaris anguſtias decidit, ut cum obligatam ærario fidem liberare non poſſet, in vacuum lege prædiatoria venalis pependerit ſub edicto præfectorum. ¶ Et ipſe res, quæ venales proſtant. *Phædr. l.* 3. *fab.* 4. Pendere ad hanium quidam vidit ſimium. ¶ *Pendo* pro *pendo*, h. e. pondus habeo, *peſore, Plin. in fin. l.* 11. Drachma ſex obolos pondere efficit: obolus decem chalcos: cyathus pendet drachmas decem. Niſi dicas *id pendet* eſſe futurum a *pendo*. ¶ Particip. *penſus* eſt in compoſit. *propenſus.*

PENDIGO, ginis, f. occultum vitium in corpore animalis, quando intra illud cavum aliquod, aut ſinus ex morbo fit, ubi pus & corrupta ſanies colligitur: a *pendeo*, quaſi ſinus quidam ſit pendens intus, & excreſcens. *Veter. l.* 2. *vet. vetcrin.* 2. 44. Si jumento ſub pulæ fuerint diſſolutæ, diligenter inſpicias, ne quas inter nervos & commiſſuras pendigines faciat: quod ſi inveneris, quacumque parte plagas accipere poterit, cataplaſmatibus mollire, & ſcalpello, vel cauterio aperire curabis, ut ſanies illa atque collectio deſluat. *& cap.* 55. Si ceſſerit in dolore, & maturum fuerit, aperies, & ſaniem emittis: pendiginem circuncides ad vivum, &c. ¶ Commode de ſtatuis inanium deorum *Arnob. l.* 6. *pag.* 201. O utinam liceret in ſimulacri alicujus reedias intimis pendiginc. *nell' interne magagne. & mox*: Jamdudum iſtos videretis deos, quos exterior levitas lenocinio fulgoris auguſtat, laminarum flatilium eſſe crates, particularum cæmenta deformium, &c. interque omnes ſinus commiſſuraruinque juncturas plumbum ire ſuffuſum, &c. *Salmaſ. in Solin. c.* 28. apud *Arnob.* intelligit *ὑγρασίαν*, h. e. compactionem, commiſſuras, quaſi appendices ubi una pars altera per junctorem appenditur, & compingitur.

PENDIX, icis, f. Apud *Gruter. pag.* 601. *n.* 10. & 11. & *Maſſor. pag.* 916. *n.* 5. & apud *Donium claſſ.* 7. *u.* 58. duæ habentur Inſcriptiones, in quibus legitur ſervus *a pendice cedri*. Putat *Salmaſ. loc. cit. in voce præced.* pendicem idem eſſe, quod pendiginem, atque ad hujus ſervi curam ſpectaſſe quidquid arcularium, aut aliarum rerum e cedro compactum erat. Viderint alii. Nam *Pignor. de Serv. pag. m.* 240. nihil extricat.

PENDO, is, pependi, penſum, e. 3. *peſare, aver peſo, gravitare*, pondus habeo: & videtur eſſe a *pendeo*, quia rerum pondus tunc maximum ſentitur, cum pendent, v. gr. in libra, aut ſtatera. *Lucret. l.* 2. *v.* 360. Nam ſi tantundem eſt in lana glomere, quantum Corporis in plumbo eſt, tantumdem pendere par eſt. *Senec. epiſt.* 66. *circa med.* Bona vera idem pendunt, idem patent: falſa moltum habent vani. *Plin. l.* 18. *c.* 7. In Tranſpadana Italia ſcio vicenas quinas libras ſarcia modios pendere. *Id. l.* 31. *c.* 6. Fiſtulas, leg. timum eſt, ſi quinariæ erunt, ſexagena pondo pendere: ſi octonariæ, centena. (*Vitruv.* de eadem re verba faciens *l.* 8. *c.* 7. *pondus habere* dicit, & *Pallad. l.* 9. *tit.* 12. *libras habere* pro *pendere.*) *Id. l.* 9. *cap.* 15. Præcipua magnitudine thyni: invenimus talenta quindecim pependiſſe. Adde *cap.* 30. *a med.* ¶ Active eſt ponderare, pondus ad trutinam explorare, *peſare, trovar il peſo, ραδιδω. Varr.* apud *Non. c.* 6. *n.* 41. Unumquodque verbum ſtatera anraria pendere. ¶ Metaphoricе eſt conſiderare, examinare, *ſtimare, giudicare, ſtimare, peſare. Cic. initio Verr.* 6. Ego quo nomine appellem, neſcio: rem vobis proponam: vos eam ſine, non nominis pondere penditote. *Id. in Orat. c.* 16. In philoſophia res ſpectatur, non verba penduntur. *Id. pro Quint. c.* 1. *ad fin.* Si apud hoc conſilium ex opibus, non ex veritate cauſa pendetur. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 23. Tamen non temere creditur, neque levi conjectura res penditur. *Lucan. l.* 4. *v.* 707. Quis conferre duces meminit? quis pendere cauſas? ¶ Item pro æſtimare, *ſtimare, apprezzare, far conto, τιμαω. Lucret. lib.* 6. *v.* 1274. Nre jam relligio divum, nec numina magni Pendebantur. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 29. Teu' cirratorum centum dictata fuiſſe, Pro nihilo pendes? *Terent. Heaut.* 1. 1. 103. Tu illum nunquam uſpendiſti, quanti penderes. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 93. quem tu vidiſſe beatus Non magni pendis. *Terent. Eun.* 2. 2. 14. Nihili pendere aliquid. *& 3.* 1. 21. flocci. *Id. Andr.* 3. 2. 45. & *Plaut. Bacch.* 3. 6. 29. parvi. (onda coalaſcentibus vocibus *parvipendo* eſt factum.) *Plaut. Bacch.* 2. 2. 29 plurſai. *Id. Moſtell.* 4. 1. *in fin.* Minoris pendo tergum illorum, quam meum. ¶ Item metonymice pro ſolvere, *peſare, sborſare, contare*: ductum ex eo, quod ante cuſam pecuniam Romani æs ſtateris appendebant, non numerabant. *Enn.* apud *Varron. ſub fin. l.* 4. *de L. L.* Pœni ſtipendia pendunt. *Cic. de provinc. conſul. c.* 3. Achæi ingentem pecuniam pendunt. L. Piſoni quotannis. *Liv. l.* 25. *c.* 8. Neque ullum veſtigal Pœno penſuros. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 23. Quid in ſingulos annos veſtigalis populo R. Britannia penderet, conſtituit. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 25. Reliquæ pecuniæ uſurere Sillo pendemus. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 15. marcedem alicui pendere. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 51. *extr.* tributum pro navibus. *& lib.* 2. *c.* 87. pretium. *& lib.* 4. *c.* 72. coria boum in uſus militares. ¶ *Pendere pœnas*, inquit *Feſt.* ex *Feſto*, ſolvere ſignificat, ab eo quod ære gravi cum uterentur Romani, penſo eo, non numerato, debitum ſolvebant. Unde propria dicitur de eo, qui ob delictum pecuniam ſolvit, *pagar la condanna. Suet. in* hoc autem fuit dare pœnas, luere, pati, *pagar il fio, foggia di dire pena. Terent. Heaut.* 4. 4. 6. Syrus mihi ergo pœnas pendet. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 8. Maximas pœnas pendo temeritatis meæ. *Liv. lib.* 34. *c.* 61. Satis pro temeritate unius hominis ſupplicium penſum eſſe. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 845. capitis pœnas pendere. *Juſtin. l.* 11. *cap.* 4. Magna ſe perfidiæ ſupplicia pependiſſe, deleta juventute. *Id. l.* 8. *cap.* 2. Pœnas violatæ religionis ſanguine & cædibus ſuis pendent. *Ovid. Met.* 10 *v.* 232. Exilio pœnam potius gens impia pendat, Vel nece. ¶ Abſolute *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 445. tuis nam gaudet in arvis Delius, ingrato Stheropen quod fudarat arcu. ¶ *Pendere culpam, crimen*, h. e. pœnas pro culpa. *Val. Flacc. lib.* 4. *v.* 477. nec credite culpam Sævitiæ, ſcelerumve mihi nunc crimina pendi. ¶ *Pendere gratiæ*, ſolvere, reddere, rependere. *Stat.* 11. *Theb. v.* 223. digna ſed pendere grates, Haud mortale opus eſt: certent tibi reddere Bacchus noſter, & Alcides. ¶ *Pependiſſent* pro *prependiſſent* legimus apud *Liv. l.* 45. *c.* 26. *ſub fin.* ſed quia ejuſd. libri *cap.* 29. hic habet *prependiſſent*, priore loco mendum ſuſpicari poſſumus. Quamquam & *Paulus. Nolan. carm.* 14. *verſ.* 124. *pendere* dixit.

PENDŌLUS, a, um, *pendente, pendulo, pendoloso, κρεμαστὸς, ἐκκρεμὴς*, pendens, ſuſpenſus, penſilis. Vox eſt ferme poetica. *Horat. l.* 3. *od.* 27. *v.* 58. potes hac ab orno Pendulum zona bene te ſecuta elidere collum. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 386. Pendula cælatæ Libra movebat aquas. *Id. Met.* 7. *v.* 117. Pendulique nudaci mulcet palearia dextra. *Id. Heroid. ep.* 2. *v.* 10. Laſſaret vidus pendula tela reamus. *Martial. l.* 8. *epigr.* 33. bombyx pendulus urget opus. *Colum. l.* 10. *v.* 229. Quæ canat inter opus muſa modulante putator Pendulas arbuſtis. *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v.* 324. Pendula librato figit veſtigia ſaltu. *h. e.* levia, ſuſpenſa, pendentia. *Plin. l.* 14. *c.* 22. *de obſtetrice.* Hinc pallor, & genæ pendulæ, tremulæ manus, &c. *caſcante.* ¶ In alto poſitus, & quaſi pendens, delicteis. *Martial. l.* 13. *epigr.* 112. *& lib.* 4. *epigr.* 64. *ſub fin.* Pendula Pontinos quæ ſpectat Setia campos. (Adde *lib.* 10. *epigr.* 20.) *Colum. lib.* 2. *c.* 18. Matriora & pendula loca ſireo juvanda ſunt. *Claudian. l.* 2. *in Rufin. v.* 507. dubio tibi pendula rupes Imminet laſſu. ¶ Translate *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *ſub fin.* ne ſuitem dubiæ ſpe pendulus horæ. *h. e.* hærens, incertus, exſpectatione ſuſpenſus, anxius, ſollicitus. *Vopiſc. in Saturn. c.* 8. *ex epiſt. Adriani Imper.* Ægyptum totam dilici, levem, pendulam, & ad omnia famæ momenta vulrantem.

PENE, adverb. V. *Pene.*

PENEIS, idis, f. Ἠπειὰς, quæ ad Peneum pertinet. *Ovid.* 1. *Met. v.* 544. ſpectans Penelias urnas. *& verſ.* 452. Hoc deus in Nymphæ Peneidæ fixit. *h. e.* Daphnæ Penei filiæ. *& verſ.* 504. Nympha precor, Penei, mane: non inſequor hoſtis.

PENEIUS, a, um, ad Peneum pertinens. *Virg.* 4. *Georg. v.* 317. Peneia Tempa. *Ovid.* 12. *Met. v.* 209. Peneiaque arva perrent. *Stat.* 4. *Theb. v.* 143. Peneia ſaltu Stagna ſubit. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 386. Peneia laurus. V. *Daphne. Ovid.* 1. *Met. verſ.* 452. & 525. Primus amor Phœbi Daphne Peneia.

PENELŌPE, es, & Penelopa, æ, f. Πηνελόπη, (prior poſitio Græca eſt, altera Latina) Icarii filia, Ulyſſis uxor. Dictam volunt ab avibus, quæ Penelopes dicuntur, ſive Melengrides, cum aste Arnea dicatur, quaſi abjecta & repudiata: ab *ἀνίημι*, recuſo, abnuo.

Pe-

Ferunt enim, eum ab Icaro Periboeaque parentibus esset expositus, ab hoc avium genere fuisse educatum. Celebratur tanquam pudicitiæ exemplar, quæ absente toties viginti annos marito, nullis aut parentum precibus, aut procorum pollicitationibus adduci potuit, ut fidem, quam viro discedenti dederat, secundis nuptiis violaret. Cum autem proci ecrius instarent, atque adeo vim illaturi viderentur, tantum moræ ab illis sibi postulavit, quantum telæ, quæra in manibus habebat, absolvendæ sufficeret: quod cum impetrasset, quicquid interdiu texuerat, nocturno retexebat, eoque commento eorum cupiditatem in reditum mariti distulit, qui ab illa sub mendici habitu hospitio susceptus, procoa ad unum omnes interemit. *Cic. Acad.* 4. *c.* 29. *Ovid. Heroid. ep.* 1. *Hygin. fab.* 126. Hinc *Propert. in fi. el.* 1. *l.* 3. Vincet Penelopæ Itia Galla fidem. Sed alii scripserunt, Penelopen cum omnibus procis corpus raiscuisse, & ex eorum una Panem pegeriise, Ulyssem cognito uxoris adulterio in Cretam insulam secessisse, & Gortynæ mortuum esse. V. *Hyss. institution. aret. l.* 1. *c.* 6. §. 8. *Francisc. Florid. Sabin. l.* 3. *lect. subcisiv. cap.* 1. & *Aull. Persp. carm.* 69. Sane Pan ex Mercurio tertio, & ex Penelope natus dicitur, five hæc uxor Ulyssi, five alia quædam fuerit. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 22. Tertius Jove tertio natus, & Maja, ex quo & Penelopa Panem natum ferunt. V. & *Serv. ad Æn.* 2. *v.* 43. & *ad* 1. *Georg. v.* 16. Porro hanc quæstionem de castitate Penelopes etiam temporibus Senecæ movebant Eruditi, ut innuit ipse *epist.* 88. *ante med.* ¶ Sponsos Penelopæ *Horat.* vocat homines luxuriosos, quibus nihil cordi est, præter voluptates, *l.* 1. *ep.* 2. *v.* 28. ¶ Translate quavis casta mulier Penelope dicitur. *Martial. l.* 1. *epigr.* 63. juvenemque secuta, relicto Conjuge, Penelope venit, abit Helene. ¶ Est etiam Penelope una ex Sirenibus. *Sabin. in epist. Ulyss. ad Penelop. v.* 35.

PENELOPEUS, a, um, adject. ad Penelopen pertinens, ut Penelopea fides, *Ovid.* 5. *Trist. el.* 1. *v.* 36 Penelopeus Telemachus, *l.* 1. Penelopæ filius, *Catull. carm.* 60. *epithal. Jul. & Manl. vers.* 230. ¶ *Penelopea* absolute, apud *Auctor. Priapeor. carm.* 69. *v.* 20. est ipsa Penelope.

PENELOPS, opis, m. πηνέλοψ, avis quædam, alio nomine Meleagris. *Plin. l.* 37. *c.* 2. *ad fin.*

PENES, *apprime*, *in primis*, *in manu*, παρὰ, apud, præpositio ex iis, quæ accus. regunt, & dicitur de persona cum significatione dominii, vel potestatis. Nam quod penes te, sive in potestate tua est, id externum dici nequit, sed quasi intus est, firmiterque tenetur. Unde *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 53. *Penes te* amplius est, quam *apud te*. Nam *apud te* est, quod qualiter qualiter a te tenetur: *penes te* est, quod quodammodo a te possidetur. *Ovid. c. Fast. v.* 119. Me penes est unum vasti custodia mundi. *Cic. Agrar.* 2. *c.* 19. Eos agros, quorum nihil penes Cn. Pompejum omne judicium, & potestas debet esse, decemviri vendent? *Id. de clar. Orat. c.* 74. Penes quos Iana fuit. *Sallust. in Jug. c.* 20. *extr. Senec. l.* 4. *quæst. nat. c.* 3. & *Plin. l* 17. *c.* 22. Fides penes auctores erit. *in re reperto a chi ciò racconta*. Sic *Tullej. lib.* 2. *c.* 63. Summa virium penes eum est. *Plaut. Amph.* 2. 2. 21. Omnia bona adsunt, quem penes est virtus. *Id. Aulul.* 4. 4. 27. Perfugiatus es tuo arbitratu, neque tui me quicquam invenisti penes. *Horat. l.* 2. *sat.* 3. *v.* 273. Penes te es? *Ter. v. Terent. Heaut.* 4. 1. 20. Penes te culpa est. ¶ Sæpe simplicat locum. *Terent. Adelph.* 3. 4. 24. Hæc jam penes vos psaltria est? *S.* Ellata intus. *Cic. pro Mil. c.* 21. *extr.* Servi centum dies penes accusatorem fuere. *Cæs. lib.* 1. *B. Civ. c.* 76. Edicunt, penes quem quisque sit miles *Cæsarie*, ut producatur. *Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit.* 5. *leg.* 3. Si penes ferrum insulæ fuerint, dominus intercluso tenebitur. Hic loc. *penes* est pro *apud* sine significatione possessionis. ¶ *Tacit. Ann.* 4. *cap.* 16. Plures ejus rei causas afferabat, potissimam penes inuriam virorum, feminarumque. *b. e.* potissimam causam tribuebat incuriæ, &c.

PENETRABILIS, le, *penetrabile*, *trapassevole*, περατὸς, διεκπεραστὸς, qui penetrari facile potest, pervius. *Ovid. ex. Met. v.* 166. corpus nullo penetrabile telo. *Senec. de const. Sap. c.* 3. *ad fin.* Non refert, quam multa in illum conjiciantur tela, cum sit nulli penetrabile. *Stat. l.* 2. *Theb. v.* 653. nullique tuum penetrabile ferro pectus. *Justin. de Sicilia, l.* 4. *c.* 1. Terra cuncta quibusdam, fistulisque ita penetrabilis, ut ventorum toti ferme flatibus pateat. *Stat. l.* 3. *silv.* 5. *v.* 26. Aut septemgemini caput haud penetrabile Nili. *Id. c.* quod deprehendi, aut adiri non potest. ¶ Item qui facile penetrat, *penetrativus*, *penetrante*. *Virg. t. Georg. v.* 93. Borea penetrabile frigus. *Id. Æn.* 10. *v.* 481. Aspice, num mage hæ nostrum penetrabile telum. *Sil. l.* 7. *v.* 649. penetrabilia hastæ stipulo. *Ovid.* 13. *Met. v.* 857. penetrabile fulmen. *Macrob. l.* 7. *Saturn. cap.* 12. Vinum tanto penetrabilius in venas efficitur bibendo, quanto fit liquidius sæce purgata. *Gell. l.* 10. *c.* 3. Multa copiosaque invidia, crudique & penetrabili querimonia diluta aliquid.

PENETRAL, lis, n. penetrale. *Macrob. Saturn.* 7. *c.* 1. Intra finum penetral. *Symmach. l.* 2. *ep.* 34. Sanctum penetral animi tui nesciunt. Adde *Propert. l.* 4. *el.* 8. *v.* 6. ubi al. aliter *leg.*

PENETRALE, lis, subst. n. *luogo*, *a stanze riposte*, *a interiore gabinette*, μυχὸς, omnis par. interior domus, vel templi, teste *Servio ad Æn.* 7. *v.* 59. adeo ut opus sit penetrare, h. n. penitus intrare, ut *Fest.* uit. *Martial. l.* 10. *epigr.* 51. Nec Capitolini summum penetrale Tonantis. *Virg. e. Æn. v.* 484. Apparent Priami & veterum penetralia regum. & *lib.* 7. *v.* 59. Laurus erat tecti medio in penetralibus altis. *Lucan. l.* 5. *v.* 146. adyti penetrale remoti fatidicum. *Ovid. e. Trist. el.* 1. *v.* 105. Cum tamen in nostrum fueris penetrale receptus, Conjugeciique tuam, scrinia curva, domum. *Luc. l.* 41. *v.* 20. Cyzici in Prytaneum, hoc est, penetrale urbis, ubi publice, quibus hic honos datus est, vescuntur, vasa aurea mensæ unius posuit. ¶ Signora alicujus Numinis, quod in penetrali colitur. *Sil. l.* 13. *v.* 61. Hæc vittas, castumque refer penetrale parentum. ¶ Translate *Quintil. l.* 6. *c.* 2. *a med.* Mihi in animo est, quæ latent penitus, ipsa hujus loci aperira penetralia. *i secreti*, *l'arcano*. & *Stat. l.* 3. *silv. ult. v.* 56. finamque animi penetralibus imis Nostra quoque tenes.

PENETRALIS, le, *intime*, *interiore*, *interno*, *vimato*, *dell'interno*, internus, interior. *Virg. e. Æn. v.* 697. Æternumque adytis effert penetralibus ignem. *Cic. de Harusp. resp. c.* 27. Deorum ignes, solemnes mensas, abditos ac penetrales focos, occulta sacra inexpiabili scelere pervertit. *Virg. t. Georg. v.* 379. Sæpius & tectis penetralibus extulit ora Anguitum formam teres iter. ¶ *Penetrales dii* a poetis dicuntur Penates, ut *Cic. 2. de nat. Deor. c.* 27. docet. *Senec. in Oedip. v.* 265. Per regna juro, perque penetrales deos. Adde *in Phœniss. v.* 340. ¶ *Penetrale sacrificium*, quod interiore parte sacrarii conficitur. *Festus*. ¶ *Penetrosus*, penetrabilis, facile penetrans, *penetrativus*. *Lucret. l.* 1. *v.* 404. Permanat color argentum, penetraleque frigus. *& lib.* 2. *v.* 382. Quare fulmineus multo penetralior ignis.

PENETRALITER, adverb. q. d. penetrando, intus, interius. *Veranius. Festum. l.* 4. *de vita S. Mart. vers.* 597. Penetraliter ulcere mordent.

PENETRATIO, onis, f. *penetrazione*, actus penetrandi. *Apul. in Flor. n.* 18. (*al. l.* 4.) Paribus utrinque aculeis, simili penetratione, multo vulnere.

PENETRATOR, oris, m. qui penetrat. *Augustin. ep.* 199. *ante med.* Domus alicnæ penetratores. *Prudent. in Hamartig. v.* 883. sed ignis Temperatur nebulæ, vasti & penetrator operti est. *Paulin. Nolan. carm. ex. fest Natali* 7. *S. Felic. v.* 290. Spiritus ille Dei penetrator ubique per omnes Naturas rarum.

PENETRATUS, a, um, *penetrato*, parvasso, aditus, ingressus. *Lucret. l.* 1. *v.* 508. Hæc neque diffolvi plagis extrinsecus icta possunt, nec porro penitus penetrata retexi. *Vellej. l.* 2. *c.* 40. Penetrata cum victoria Media, Albania, Hiberia, ac deinde flexum agmen ad eas nationes, quæ, &c. *Stat l.* 4. *silv.* 6. *sub fin. de Hercule* Hic penetrata tibi, spoliataque limina montis Concinet. ¶ Qui penetravit, insinuatus. *Lucret. l.* 4. *v.* 671. Quæ penetrata queunt sensum progignere acerbum.

PENETRO, as, avi, atum, a. c. *entrar dentro*, *penetrare*, *insinuarsi*, *entrare*, *intromettersi*, *addarsi*, *immettere*, penitus intro, ingredior, pervado, permano, permeo. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 33. Homo adolescentulus penetrare hujusmodi in palæstram, ubi damnis defodascitur. *Cic. de Univ. cap.* 9. *extr.* Astra, quæ per eælum penetrantia, solstitiali se, & brumali revocatione convertentur. *Lucret. l.* 2. *v.* 538. vallo munitur ebumo, Ut penitus nequeat penetrari. *Cic.* 2. *Tusc. lib. cap.* 20. Qui ostium Ponti viderunt, & eas angustias, per quas penetravit Argo. *Nep. in Chabr. c. ult.* Cum enim eo (*in portum*) penetrasset, cæteræ (*naves*) non sunt secutæ. *Sueton. in Cæs. cap.* 52. Eadem nave pene Æthiopia tenus Ægyptum penetravit. *Virgil. Æn.* 1. *v.* 247. Illyricæ penetrata sinus. *Id. Æn.* 7. *v.* 607. & *Cic. de Provinc. consul. cap.* 13. Ideas Phrygiæ penetravit ad urbes. *Ovid. Met.* 12. *v.* 41. penetratque cavæ vox omnis ad aures. *& lib.* 7. *v.* 601. tristes penetrant ad viscera morbi. *& lib.* 12. *v.* 336. jaculum lævam penetravit in aurem. *Cels. l.* 5. *c.* 28. *sect.* 3. Ulcus celeriter serpendo, penetrandoque usque ad ossa, &c. *Liv. l.* 39. *c.* 31. Permisti turbæ hostium intra vallum penetraverunt. *Cic. in somn. Scip. c.* 7. Romuli animus hanc ipsam in templa penetravit. *Liv. l.* 21. *c.* 53. Tumultus e castris & in urbem penetrat. *Cic. Verr. 6. c.* 48. Ditem Patrem subito non longe a Syracusis penetrasse sub terras. ¶ *Penetrare se*, se conjicere. *Plaut. Amph.* 1. 1. 94. Pedaules penetrant se in fugam. *Id. Trin.* 2. 2. 1. Paras penetrare se ex ædibus. *Gell. l.* 5. *c.* 14. *a med.* Specum quandam ostus, in eam me penetro, & recondo. *Plaut. Trucul.* 2. 1. 23. Ea intro pectum se penetravit potio. ¶ *Penetrare pedem*, inferra. *Plaut. Men. c.* 3. 49. & 5. *c.* 63. Si ego intra ædes hujus unquam penetravi pedem. *se ho mai messo piede*. ¶ Translate *Cic. c. de nat. Deor. c.* 61. Hominum ratio in cælum usque penetravit. *Id. in Brut, c.* 38. *de oratore*. Nulla res magis penetrat in animos, eosque fingit, format, flectit. *Id. in Fanin. c.* 36. Defluendo, describendoque ad sensum judicis opinionemque penetrare. *Justin. l.* 5. *c.* 7. Adeo ad omnem ætatem tanti mali sensus penetraverat. *Sueton. de Grammat. cap.* 3. *sub fin.* In provincias quoque Grammatica penetraverat. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 291. Quo non ara penetrat? discunt lacrymare decentes, Quoque voluot plorant tempora, quoque modo. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 4. Nihil Tiberium magis penetravit, quam studia hominum accessus in Agrippinam. *penetrò, punse. & lib.* 4. *Hist. c.* 7. Sorte & urna mores non discerni: suffragia & cassi nationem, fanatus reperin, ut in cujusque vitam fæmanque penetrarent. *per ispogliare e conoscere interamente*. & *Lucret. l.* 5. *vers.* 1161. Tum penetrabat eos, posse hæc liquefacta calore Quamlibet in formam, & faciem decurrere rerum. *entrava loro in capo*, *intendevano*, *capivano*. & *Gell. lib.* 13. *c.* 10. Penetrata se ea litterne.

PENEUS, i, m. Πηνειὸς, fluvius Thessaliæ, qui ex Pindo ortus, deinde Lariffam alluens, inter Olympum & Ossam per Tempe labitur, virilia calculo, amœnæ cieca ripas gramina, canorus avium concentu, & in finum Thermaicum influit. *Plin. l.* 4. *c.* 8. *Ovid.* 1. *Met. v.* 569. & *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 3. Narrat *Claudian. l. c. de rapt. Pros. v.* 170. *& sequent.* Peneum olim, cocuntibus Ossa & Olympo, & corsam ejus intercludentibus, totam Thessaliam inundasse, & a Neptuno tridenti emotis montibus, vinra ei rursus apertam fuisse. ¶ In fabulis est deus, ut cetera fere flumina, pater Cyrenes

renes & Daphnes. *Virgil. fab.* 161. & 203. Hinc *Ovid.* 3. *Amor. el.* 6. *v.* 31. Te quoque promiſſam Xantho, Tenedo, Creuſam Phthiotum terris occuluiſſe ferunt. & 2. *Met. v.* 243. Peneioſque fenes, Teuthraneuſque Caicus. ¶ Quod legitur in quibuſdam codicib. *Catulli carmi.* 67. *ad Manl. v.* 109. Quale ferunt Graji Peneum prope Cyllenem Siccari umuſſa pingue paludem ſolum: rectius *Pœneum* al. reponunt, quod eſt oppidum Arcadiæ in Cyllene monte, *Virgo. Plin. lib.* 4 *cap.* 6. ubi etiam innuit, circa illud paludem eſſe, ex qua Ladon fluvius oritur.

PENICILLUM, i, n. & Penicillus, i, m. *pencello, γραφίς*, inſtrumentum pictorum inducendæ coloribus: diminut. a *peniculus*. *Cic. in Orat. c.* 22. *ad fin.* Pictor illis vidit, obvolvendum caput Argumentonis eſſe, quoniam ſummum illum luctum penicillo non poſſet imitari. *Quintil. in fin. l.* 2. Calathor cælum deſiderat, & pictor penicilla. *Plin. l.* 18. *cap.* 17. *a med.* Setæ e penicillis tectorius. *Id. l.* 35. *c.* 9. Zeuxie audentem jam aliquid penicillum ad magnam gloriam perduxit, *h. e.* artem pingendi, metonymia. Sic *poule ſup.* Apollodorus primus gloriam penicillo jure contulit. ¶ Metaphorice *Cic.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 15. *ante med.* Modo mihi date Britanniam, quam pingam coloribus tuis, penicillo meo. *h. e.* ornamentis tuis, artificio & ſtilo meo. ¶ Item linamentum, quod vulneri vel aridum, vel imbutum medicamine, impoſnitur, *taſta, μύτις. Celſ. l.* 2. *c.* 10. *ſub fin.* Deligandum brachium ſuperimpoſito expreſſo ex aqua frigida penicillo. *Id. l.* 7. *c.* 7. *fell.* 6. Exigua penicilla interponenda, donec exulceratio ejus loci finiatur. ¶ Item linteolum concerptum ad ſimilem fere uſum, *pegmata, pegmatium. Vitr. l.* 34. *c.* 12. *ad fin.* Sed ablui ærugineam neceſſarium penicillis calidis, donec rodere deſinat. *Id. l.* 20. *c.* 15. *de cinnabare.* Propter colyn quoque bibitur, illiturque, vel penicillis fervens apprimitur feliciis. *Id. l.* 34. *c.* 12. *ſub fin.* Attemperum penicillo fronti impoſitum. ¶ Item penicillus ad abſtergendum. *Colum. l.* 12. *cap.* 18. Picem in fundum deſtillare, deinde penicillo detergere. ¶ Penicilli ex ſpongiis *Plin. l.* 9. *c.* 45. Spongiarum tria genera accepimus: ſpiſſum ac præduram; tragos id vocatur: ſpiſſum & mollios; manon.: tenue denſumque, ex quo penicilli; Achilleum. *Id. l.* 31. *c. ult. ante med.* Molliſſimum genus earum (*ſpongiarium*) penicilli: oculorum tumores levant ea molſo impoſita. *& in fin.* Circa Lyciam penicillos molliſſimos naſci in alto. *h. e.* ſpongias, ex quibus penicilli fiunt.

PENICULANS. V. vocem ſequent.

PENICULAMENTUM, i, n. lacioia in modum peniculi, ſeu caudæ dependens. *Eon.* apud *Non. c.* 2. *n.* 614. Pendent peniculamenta unum ad quodque pedule. *Lucil. ibid.* Peniculamentum vero reprehendere noli. Adde *Cæſil. ibid.* ¶ Pro ipſa cauda, ſeu caudæ moſcarlo, *Amob. l.* 5. *pag.* 163. Peniculamenta decurtantem cantherium, inſectantem laqueos mobiles. Ita *Scalig. in Caralli N. Al.* leg. *peniculamentem, decurtantem cantherios*, quod eſt, peniculos conquirentem, h. e. ſetas equinæ caudarum, ex quibus laqueos texant.

PENICULUS, i, m. parvus penis, h. e. parva cauda. Dicitur de extrema cauda feroſa, aut villoſa quorundam animalium, ut boum, equorum, vulpium, quibus utebantur ad pulverem & ſordes abſtergendas ex menſis, vaſis, veſtibus: & ira dicitur tale inſtrumentum, etiam ſi ex cauda non ſit, *ſcoparia, ſpongia, σπογγιὰς, σπογγάριον. Plaut. Men. r.* 1. 1. Juventus nomen fecit Peniculo, mihi, ideo quia menſam, quando edo, detergeo. *Paraſitus loquitur. & ibid.* 2. 3. 40. Quis iſte eſt Peniculus? qui extergentur baxeæ? *Terent. Eun.* 4. 7. 7. Quid ignave? peniculon' pertimuere, qui iſtunc hue portem, cogitas? *Sa.* ego ne? imperatorie virtutem noveram, & vim militum: ſuo ſanguine hoc fieri non poſſe: qui abſterserem vulnera. ¶ Etiam ſpongiæ longæ, propter ſimilitudinem caudarum, penículi dictæ ſunt, teſte *Paulo* ex *Feſto*. & fortaſſe hujuſmodi ſpongiam intelligit *Terent. loc. cit.* V. *Penicillus*. ¶ De peniciilo pictorum, *pennello, Plin. l.* 35. *c.* 10. *ante med.* Arrepto peniculo, lineam duxit ſummæ tenuitatis per tabulam. Ita editio *Jenſon.* a. 1472. Aliæ antiquiores, & *Harduin.* penicillo. ¶ Lusit in ambiguo inſtrumenti abſtergentis, & nominis Paraſiti *Plaut. Men.* 2. 2. 12. *Meſſ.* Quem tu paraſitum quæris, adoleſcens, meum? *Cyl.* Peniculum. *Meſ.* eccum hunc in vidulo ſalvum fero. *Lambin.* referrent ad *in villoſos dorſuarios*.

PENINSULA. V. *Paninſula*.

PENIS, is, m. *cede, πέος*, idem quod cauda, apud Veteres, teſte *Cicer. 9. Fam. ep.* 22. & *Feſto*, apud quem *Nevius*: Latres ludentes peni pinxit bubulo. *penis* ablat. pro *pene*, ut *pupi, nevi*. Fortaſſe a *pendendo* dictus eſt, ut ait *Feſt.* ¶ Poſtea ex uſu in obſcenum ſenſum tranſiit. *Cic. ibid. Salluſt. Horat. Juvenal. Martial.* &c. *τὸ πέος, ψαλὸς*.

PENISSIMÈ. V. in *Penitor* adverb.

PENITE, adverb. penitus. *Catull. carm.* 60. *de nupt. Jul. & Mall. v.* 178. Pectore uritur intimo Flamma, ſed penita magis. Al. leg. *penite*, ut ſit adjectivum. *Sidon. lib.* 4 *ep.* 9. Actiones ajus quotidianas penitiſſime inſpexi. Hoc ſuperlativum a *penitus* etiam duci poteſt.

PENITUS, a, um, *εἰὸ τὸ ἐντὸς*, e *nel fondo, intimo, interno, ἐσ ὸν, ἐ ἐντὸς*, qui in us, & in imo eſt, intimus, internus. *Diomed. l.* 1. *pag.* 403. *Puteſch.* ducit a *penes*: quia quod penes me eſt, & in poteſtate mea, id internum quodammodo, atque intimum eſt mihi. *Plaut. Aſin. ſ.* 1. 18. Exſcrea uſque ex penitis faucibus. *Id. Ciſtell.* 1. 1. 65. In latebras abſcondas pectore penitiſſimo. *Gell. l.* 9. *c.* 4. Scythæ illi penitiſſimi, qui ſub ipſie ſeptentrionibus ætatem agunt. *Apul. in frogm.* apud *Priſcian. l.* 3. *poſt init.* Viſus eſt ei adoleſcens trahere ſa in penitiorem partem domus. *Id. lib.* 6. *Met.* Fontis penita ſcaturigo. *& ſub.* 11. Plane meminerim, & penita mente conditum ſemper tenebo. *& lib.* 5. Præcordiis penitis nutrire invidiam. *Macrob. l.* 5. *Saturn. c.* 19. *circa med.* De Græcorum penitiſſimis litteris hanc hiſtoriam emit Maro.

PENITUS, adverb. *ben addentro, fin nel fondo, internamente, dove*, omnino intus, in imo, in fundo, in intimis partibus, intrinſecus: cui opponitur *extra*, aut hujuſmodi. *Severr. in Æmo, v.* 317. extra, penituſque coacti Exagitant venti. *Manil. l.* 4. *v.* 309. penituſque deus, non fronte notandus. ¶ Ducunt a *penes*, ut in voce præced. dictum eſt. *Cic. Verr.* 7. *cap.* 27. Lautumiæ Syracuſanæ omnes auditis: opus eſt totum ex ſaxo in mirandam altitudinem depreſſo, & multorum operis penitus excito. *Virg.* 10. *Æn. v.* 526. jacent penitus defoſſa talcora. *Id.* 2. *Georg. v.* 290. penitus terræ defigitur arbos. *Celſ. l.* 5. *c.* 26. *ſap.* 26 *ſect.* 7. Intereſt vulnus in ſumma parte ſit, an penitius penetraverit. *Ovid. Met.* 2. *v.* 578. deſcendit ab arbore tetras Infelix Phaeton penitus penituſque jacentes. *Nep. in Alcib. c.* 9. Penitus in Thraciam ſa ſupra Propontidem abdidit. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 9. Suevus omnes penitus ad extremos fines ſe recepiſſe. *Virg.* 6. *Æn. v.* 59. Tot maria intravi duce te, penitoſque repoſitas Maſſylum gentes. *& lib.* 8. *verſ.* 240. umbroſæ penitus patuera cavernæ, Non, ſecus ac ſi qua penitus vi terra dehiſcens Infernas reſeret ſedes. *Cic. Catil.* 1. *c.* 13. Peniculum autem reliquebit, & erit incluſum penitus ut venie atque in viſceribus reipublicæ. ¶ Translata *Cic.* 1. *de Legib. c.* 5. Penitus ea intima philoſophia hauriendaque juris diſciplinam putas. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 26. *exor.* Vitia in aliquo penitus defixa atque hærentia. *Id. pro Cluent. c.* 1. *ſub fin.* Evellere ex animis hominum opinionem tam penitus inſitam. *Id. Verr.* 4. 1. 70. bene penitus ſa de re in familiaritatem alicujus. *Id. Attic. l.* 7. *ep.* 18. Demittere ſe penitus in cauſam. *Id.* 1. *de Orat. c.* 23. Res penitus perſpecta, planeque cognitæ. *& ep.* 5. Omnes animorum motus penitus pernoſcendi. *Id. Acad. l.* 2. *ep.* 12. Penitus intelligere aliquid. *Horat. l.* 1. *od.* 22. *v.* 3. Latonamque ſupremo Dilectam penitus Jovi. *coll' intimo del cuore. & Tacit.* 12 *Ann. c.* 52. Multa de virtute ejus memoravit, magis in ſpeciem verbis ornata, quam ut penitus ſentire crederetur. *internamente, nel fondo del cuore.* ¶ Pro radicitus, *fin dalle radici*: quod translate eſt nihil relinquendo. *Cic. pro Roſc. Com. c.* 7. Caput & ſupercilia penitus abraſa. *Id.* 2. *de nat. Deor. cap.* 42. Eahemenes videtur religionem penitus totam ſuſtulisse. *Id.* 2. *Offic. c.* 8. Hanc conſuetudinem & diſciplinam penitus amiſimus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 73. penitus excidere vitium iræ. *Phædr. in prol. l.* 3. *v.* 21. Curamque habendi penitus corde eraderet. ¶ Latiore ſignificatione eſt prorſus, omnino, *del tutto, affatto, totalmente, aſſolutamente, παντελῶς. Virg. Ecl.* 1. *v.* 67. Et penitus tota divisos orbe Britannos. *& Æn.* 12. *v.* 623. Hi fugiunt, penituſque datis reſpurrur habenis. *Q. Cic. ad Tiran. l.* 16. *Fam. epiſt.* 8. Te penitus nono, ut, &c. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 25. Ob eam debilitatem animi, multi parentes, multi amicos, plerique ſe ipſis penitus perdiderunt. *Id. Fam.* 3. *ep.* 13. Reipublicæ penitus diffidere. ¶ Superlat. *penitiſſime* V. in *Penitor*: pro quo & *peniſſime* dictum eſt per ſyncop. *Plaut. Moſtell.* 3. 2. 125. Malum quod iſti dii deæque omnes duint: ita mea conſilia perturbat peniſſime. Adde *Aulul.* 3. 4. 7. ¶ *Priſcian. l.* 3. *pag* 608. *Puteſch. & lib.* 15. *pag.* 708. ducit a *pene* adverb. ſeu *pene*, quaſi: unde al. ſcrib. *peniſſime. Apul. in Apolog.* Nam quod peniſſime oblitus ſum, nuperrime cum teſtamentum ſcriberem, &c.

PENITUS, a, um, *cadus, κρυπτὸς*, penem, hoc eſt caudam habens. Unde *eſſe penita*: de qua V. in *Offa*.

PENNA, æ, f. *penna, pinna, ala, πτέρον, πτερὸν*, id quo aves volitant. *Feſtus* & alii ducunt ex Græco *πετασὸς*, ſeu *πετηνὸς*, aut *πετασὸς*, volucris. *Plin. l.* 11. *c.* 39. Pennarum caules omnium cavi: præciſæ non creſcunt, evulſæ renaſcuntur. ¶ Differt a *pluma*, quæ tenuior eſt, mollior, & denſior, totoraque corpus tegit: *penna* autem craſſior, & longior, unica ala, & cauda. *Colum. l.* 8. *c.* 2. *circa med.* Gallinæ ſint rubicundæ, vel fuſcæ plumæ, nigriſque pennis. *& cap.* 4. His rebus plumam, pennaſque emundant. *Senec. epiſt.* 42. Meminiſti, cum quendam affirmares aſa in tua poteſtate, diviſſe me, volatieum ille ac levem, & te non pedem ejus tenere, ſed pennam. Mentitus fuma: pluma tenebatur, quam remiſit, & fugit. *Plaut. Pœn.* 4. 2. 48. Sine pennis volare haud facile eſt: mer alæ pennas non habent. Adde *Ovid. l.* 2. *Metam. v.* 374. *& ſequentia*. ¶ Interdum ponitur ſine hujus diſcriminis reſpectu. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 52. Aves pullos eum excluſerint, ita tuentur, ut & pennis foveant, ne frigore lædantur, &c. *Lucret. l.* 2. *v.* 821. corvos quoque ſæpe volantes Ex albis album pennis jactare colorem. *Phædr. l.* 1. *fab.* 13. *v.* 6. O qui tuorum, corvæ, pennarum eſt oltor! ¶ Sæpe per ſynecdochen dicitur de alis. *Cic. in Arat. v.* 48. Quæ volat, & geminis ſecat aera pennis. *Phædr. l.* 1. *fab.* 31. Columbæ ſæpe cum fugiſſent milvium, Et celeritate pennæ vitaſſent necem. *Ovid.* 1. *Met. v.* 506. Sic aquilam penna fugiunt trepidantes columbæ. *Tibull. l.* 4. *carm.* 2. *v.* 109. per liquidum volucri vehar aera penna. *Virg.* 3. *Æn. v.* 361. & præpetis omina pennæ. *& verſ.* 258. in ſilvas pennis abita refugit. *& lib.* 4. *v.* 223. Labi pennis. *& verſ.* 702. devolare. *& lib.* 6. *v.* 15. præpetibus credere ſe cælo. *& verſ.* 240. tendere iter. *& lib.* 12. *v.* 272. petere æthera. *Ovid. l.* 5. *Triſt. el.* 2. *v.* 26. pulſare aera. *Id.* 8. *Met. v.* 238. pinnibus. *& lib.* 7. *v.* 354. ſubtritus in aera. *Id.* 2. *Amor. el.* 6. *v.* 55. pennas explicare. *Id.* 4. *Met. v.* 616. quatere in aere. *Sil. l.* 12. *v.* 405. pennaſque addente pudore, Evolat. *Plaut. Aſin.* 1. 1. 80. *& a tu, ſis, ſine pennis vola*. ¶ Metonymice eſt ipſe volatus. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 488. Nunc penna verse, nunc datis ore notas. *Propert. l.* 3. *el.* 8. *v.* 11. Tuque, o cara mihi, felicibus edita pennis, *h. e.* felici augurio ex avium volatu ca-

pto. Al. volunt *pennis* poni pro ipſis avibus, & ſic apud *Sil. l.* 3. v. 344. Fibrarum, & pennæ, divinarumque fagacem Flammarum. *& Val. Flacc. l.* 1. v. 231. ſeu flammæ, ſeu lubrica commixus caſa, Seu plenum certis interrogat æra pennis. Sed hic quoque commode volatus auguria ferens intelligi poteſt. ¶ *Pennas vertere*, volando aufugere. *Propert. l.* 2. *el.* 19. v. 5. Me modo laudabas, & carmina noſtra legebas: Ille tuas pennas tam citò vertit amor? ¶ Sagittæ ut rectæ ferantur, pennæ in poſteriore parte addunturæ. *Ovid. 6. Met.* v. 258. Altera per jugulum pannis tenuis acta ſagitta eſt. ¶ Hinc per ſynecdochen *penna* pro ſagitta, *factus*, *Val. Flacc. l.* 6. v. 421. cervos non Umbru venator edaci, Non penna petit. *Ovid.* 2. *Faſt.* v. 110. Flebilibus velati numeris cacentia dura Trajectus penna tempora cantat olor. *Sil. l.* 15. v. 634. hinc pennæ Dictææ volitant, hinc lancea, &c. ¶ Per ſimilitudinem tribuuntur pennæ & iaſectis alatis. *Prop.* 4. *Georg.* v. 73. *de apib.* Tum trepidæ inter ſe cuent, penoiſque coruſcant. *Plin. l.* 11. c. 29. Locuſtæ tanto volant pennarum ſtridore, ut, &c. *& cap.* 2. Penna culicis. ¶ Proverb. eſt in illo *Horat. l.* 1. *ep.* 20. v. 20. Me libertino natum patre, & in tenui re Majores pennas nido extendiſſe loqueris. *h. e.* amplius, elatiuſque me ſaruiſſe, quam conditionis mea tenuitas ferret. Itali dicunt, *diſtendeſi pel, che il lenzuol non è lungo*. Quo pertinet illud *Juvenal. ſat.* 13. v. 37. Nec mullum cupias, cum ſit tibi gobio tantum In loculis. ¶ Allegoria in illo *Cicer. Attic. l.* 4. *ep.* 2. *e med.* Idem illi, qui mihi pennas inciderant, nolunt eaſdem renaſci. *h. e.* qui me dignitate & fortunis ſpoliarunt, nolnoi eas a me recuperari. Hue facit illud *Horat. l.* 2. *ep.* 2. v. 50. me dimiſere Philippi Deciſis humilem pennis, inopemque, &c. Nos quoque dicimus *raglar altrui l' ale*: & *tremer l' ale*. ¶ De calamo ſcriptorio, penna. *Iſidor. l.* 6. *Orig.* c. 14. Inſtrumenta ſcribæ calamos, & pennæ.

PENNATULUS, a, um, adject. diminut. a *pennatus*. *Tertull. l.* 2. *ad Nation.* c. 10. *ſub fin.* Mercurius in calvitio pennatulus. *h. e.* pennato galero tectus.

PENNATUS, a, um, *pennato*, *alato*, πτηνός, pennas habens, alatus, aligæ. *Cic. in fragm. carm. l.* 2. *de Divin.* c. 47. Hic Jovis altricem ſubito pennata ſatelles. *Al. leg.* pinnata. *Plin. l.* 10. c. 52. Pennatorum infecunda ſunt, quæ adunco habent ungues. *Id. ventis l.* 11. Pennatæ apes. *Id. l.* 8. c. 21. Pennati equi, quos pegaſos vocant. *Lucret. l.* 5. v. 737. Pennatus Zephyrus. *Claudian. de nupt. Honor.* v. 204. Pennata cohors. *h. e.* Amores aligeri. *Plin. l.* 34. c. 14. Pennatum ferrum. *factum*. *Senec. in Thyeſt.* v. 861. Pennata ſpicula. V. *Penna*. ¶ *Pennata arbor*. V. *Pinnatus*. ¶ Pennatæ, impennataſque agnas, in Saliari carmine ſpicas ſignificat cum ariſtis, & aliasſine ariſtis: agnas, novas volunt intelligi. *Paul. ex Feſto.*

PENNESCO, is, n. 3. pennas, ſeu alas emittm. *Caſſiod. l.* 1. *ep.* 38. Pulli aquilæ adulta ætate penneſcunt.

PENNIFER, a, um, penniger. *Sidon. carm.* 2. v. 309. Flectis penniferos hederis bicoloribus armos. (De gryphis loquitur.)

PENNIGER, a, um, *alato*, πτηνοφόρος, pennas ferens, alatus, pennatus. *Cic. de Univ.* c. 10. Animantium genera quatuor, quorum unum divinum atque cæleſte, alterum pinnigerum & aerium, tertium aquatile, terreſtre quartum. *Plin. l.* 11. c. 16. *a med.* Rex apum non vermiculus, ſed fixtum penniger. *Sil. l.* 8. v. 375. Nec mos penniger pharetram impleviſſe ſagittis.

PENNINUS, i, m. deus Alpinorum, in jugo quodam Alpium ſacratus, quod inde Penniorum jugum appellatum eſt, in confinio Galliæ Nirbonenſis, & Italiæ, inter Salaſſos, & Ceutrones, qua Annibalem traoſiſſe fama eſt, alterum bellum Punicum Romanis inferentem: quod tamen *Liv. l.* 21. c. 38. negat. *Senec. epiſt.* 31. *a med.* Penninus, Grajuſve mons. *Tacit.* 1. *Hiſt.* c. 61. Penaina juga. *& cap.* 87. Penninæ Alpes. *& cap.* 70. Peoninum iter. ¶ Scribitur & *Pœninus* a *Pœnis*, eorumque illac tranſitu contra *Livii* memeni. *Plin. l.* 3. c. 17. Salaſſorum Auguſta Prætoria juxta gemimas Alpium fores, Grajas atque Pœninas. his Pœnos, Graios Herculem tranſiſſe memorant. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 376. *n.* 6. Proleg. Raitiai, & Vindelic. & Vallis Pœnin. *Al. leg.* Pennin. Sed *Pœnin* retinet etiam *Maſſeras in Muſ. Veron.* ubi hanc eand. refert, *pag.* 113. *n.* 2. ¶ Item *Peninus*. Alta *Inſcript.* apud *Spon. de ditis tenuis*, n. 10. Lucius Lucilius deo Penino optimo maximo. Hanc *Spon.* repertam ait in Penino monte, qui nunc eſſe creditur *mnare di S. Bernardo*. V. Geographos. Addit cultum fuiſſe ſub figura juvenis dextram tollantis, ſiniſtram demittentis, &c. V. *To.* 7. *Græc. antiquit. Gronov.*

PENNIPES, edis, *chi ha l' ale a' piedi*, pennas, ſeu alas habens in pedibus, ut Mercurius, & ab eo acceptus Perſeus. *Catull. carm.* 55. *ad Camer.* v. 14. Non ſi Pegaſeo ferar volatu, Non Ladas ſi ego, penoioteſve Perſius.

PENNIPOTENS, entis, potens pennis: epithet. volucrium. *Lucret. l.* 2. v. 876. & *l.* 5. v. 787. Quadrupedum in membris, & corpore pennipotentum. ¶ Ducitur & *pennipotens*, quia *penna*, & *pinna* idem ſnat. *Donat. in edit.* 5. apud *Putſch. pag.* 1748. Compoounntur nomina ex corrupto, & iotegro, ut pennipotens. nugigerulus.

PENNULA, æ, ſ. *pennetta*, *aletta*, πτερύγιον, parva penna. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 52. Cum amem pulli pennulis uti poſſunt, tum volatus eorum matres profequuntur.

PENNUS, acutus. V. *Bipennis*.

PENSABILIS, le, *compenſabile*, qui penſari poteſt. *Ammian. l.* 31. c. 13. *a med.* (*al* c. 38.) Damna nunquam penſabilia.

PENSATIO, onis, ſ. *compenſazione*, actus penſandi, compenſatio. *Festus. in Satyr. c. ult.* De ſtomachi tui recenſatione non habeo, quod timeam. Sequetur imperium, ſi promiſeria illi pro unius horæ faſtidio multorum bononum penſationem. Adde *Ulpian. Dig. lib.* 36. *tit.* 2. *leg.* 7. & *Quintil.* ſeu quicumque alius eſt auctor, *declam.* 232. ¶ Item conſideratio, examen, perpenſio tio, *conſideratione*, *eſame*. *Ammian. lib.* 26. c. 12. *ante med.* (*al. c.* 28. *extr.*) Hollium terga cæſuris adeste indiſcretus, ſi hoc penſatione moderata fiat, & canta.

PENSATOR, oris, m. *peſatore*, ταβιάχος, ponderator. *Plin. l.* 33. c. 3. Stipis ponderandæ penſatores, libripeodes dicuntur. *Hardoun.* leg. *diſpenſatores*.

PENSATUS, a, um, *peſato*, ponderatus. *Colum. l.* 12. c. 52. Sint autem iis portiooibus penſata, quas infra ſubjicimus. *Flor. l.* 3. c. 15. C. Gracchi caput auro penſatum. *pagato e peſo d' oro*. V. *Val. Max. l.* 9. c. 4. n. 3. & *Vellej. l.* 2. c. 6. ¶ Translate *eſaminata*, *conſiderata*, *penſata*. *Sil. l.* 7. v. 223. Stat penſata diu belli ſententia. ¶ Item compenſatus, *compenſato*. *Liv. l.* 26. n. 37. Teuuiſſimarinæ res quidam vice penſum. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor.* v. 472. Feſſique penſatis reſpiret Græcia pœois.

PENSE, adverb. cum ſtudio, impenſe. *Flavian. Symmachi frater*, apud *mund. l.* 2. *ep.* 34. Nihil hac ætate tractandum penſius domeſticis rebus.

PENSICULATE, adverb. *a' ſoſpeſi*, cum pondere, juſtoque examine. *Gell. l.* 1. c. 3. Quæ a Theophraſto penſiculate atque enucleate ſcripta. Al. leg. *penſim* eod. ſenſu. V. vocem ſequent.

PENSICULO, as, a. 1. idem ac penſim. *Gell. l.* 13. c. 20. Penſicula utrumque, & modulare. Sunt qui legunt: *utrumque penſiculate*, *moderateque*, &c. *Apul. in Florid.* n. 9. (*al. ſub fin. l.* 1.) Meum unumquodque dictum acriter examinatis, ſedulo penſiculatis, ad limam & lineam certam radigitis. Adde *n.* 53. (*al. l.* 4. *ad fin.*)

PENSILIS, le, *pendente*, *penſile*, κρεμαστός, αιωρητός, ſuſpenſus, pendeas, pendulus. *Plaut. Pſeud.* 1. 1. 86. Reſtim volo mihi emere, qui me faciam penſilem. *Id. Pœn.* 1. 2. 99. & *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. v. 121. tum penſilis uva ſecundas, Et nua ornabat menſas. *h. e.* quæ appenſa penſili modo, ut *Plin. l.* 14. n. 2. loquitur, in hiemem ſervatur. *Plin. l.* 34. c. 3. Penſiles lychnuchi in dalubris. *Id. l.* 36. c. 25. *a med.* Penſiles Tribus fuit. *mobili*, *portatili*. Loquitur de C. Curione, qui amphithcatrum cardinum veeſatili libramento ſuſpenſum fecit, in quo populus R. ludos ſpectaret. *Id. l.* 19. c. 5. Concubita libertate penſili concuſſa, vifa eſt novem pedum longitudinis. *h. e.* permiſſa, ut pendena libere poſſet creſcere. *Juvenal. ſat.* 2. v. 158. Qui dedit ergo tribus patruis aconita, vebetur Penſilibus plumis, atque illinc deſpicit nos? *h. e.* lectica, in qua lectus, aut pulvinus mollitſimus. *Plin. l.* 19. c. 5. Cucumis mim voluptate Tiberio Principi expetitus, nullo quippe non die contigit ei, penſiles eorum hortos promoventibus in ſolem rotis olitoribus. *campane portatili da agrumi*. De hac eadem re *Colum. l.* 11. c. 3. *a med.* Poſſnet etiam vaſis majoribus rotæ ſubjici, quo minore labore producantur, & rurſus intra tecta recipiantur, &c. Hac ratione fere toto anno Tiberio Cæſari cucumis præbebatur. ¶ *Penſiles fabricæ* eſt, quæ non in ipſo ſolo ſita eſt & fundata, ſed fornicibus, camerſtonibus, columnis aut pilis ſuffulcientibus impoſita. *Colum. l.* 1. c. 6. & *lib.* 12. c. 50. Penſile horreum. *Plin. l.* 36. c. 13. Penſilis ambulatio. *& cap.* 14. Cloacæ, operum omnium dictu maximum, ſuffoſſis montibus, etque urbe penſili, ſubterque navigata. *& cap.* 41. Legitur & penſilis hortus, immo totum oppidum, Ægyptiæ Thebæ, exercitus armatos ſubter educens ſolitis regibus, nullo oppidanorum ſentiente. (De hortis penſilib. Babylonis V. *Curt. l.* 5 c. 1.) *Id. l.* 9. c. 54. *Val. Max. l.* 9. c. 1. n. 1. & *Macrob. l.* 1. *Saturn.* c. 11. Sergius Orata primus penſiles invenit balneas. *h. e.* camerationibus, & hypocauſtis ſubjectis impoſitas. *Suſpenſuras balneorum* appellat *Senec. ep.* 90. *a med.* Quomodo autem ex ſint extolleodæ, & ſuſpendendæ, *Pallad. l.* 1. *tit.* 40. docet. ¶ *Penſilia* abſolute, poma, quæ ſuſpenſa per hiemem ſervantur, *Varr. l.* 1. R. R. c. 68. Penſilia, ut uvæ, mala, & ſorba, ipſa offendunt, quando ad uſum promi debeant. *Aug. Petap. carm.* 53. Pulcra penſilibus peculiati. *tris nicolai*.

PENSIM. V. *Penſicolate*.

PENSIO, onis, ſ. *il peſare*, *peſa*, ταλάντωσις, actus pendendi, ponderatio, pondus. *Vitruv. l.* 10. c. 16. *extr.* Quibus rebus Græcorum penſiones ad modulos habeant rationem, ad eam ut etiam noſtris ponderibus reſpondeant, tradam. *& cap.* 8. *de ſtructura*. Qua longius quamquondam perducitur, etiam pari pondere penſionem parem perficit. ¶ Item ſolutio, *pagamento*: qua ratione *pendere* eſt ſolvere: itemque ipſa ſumma pecuniæ, quæ certis temporibus ſolvitur, *penſione*, *certa*, *annuale*. *Cic. Attic.* 16. *ep.* 2. Hortenſius vero impudenter. nihil enim debetur ei, niſi ea tertia penſione, quæ eſt cal. Sext. ex qua penſione ipſa major pars eſt ei ſoluta aliquanto ante diem. *Id. Fam. 6. ep.* 18. *ad fin.* A Dolabellæ procuratoribus exigam primam penſionem. *Plin. l.* 16. c. 8. Penſionem alteram tributi pauperibus Hiſpaniæ donat. *Liv. l.* 38. c. 9. Ut quingenta darent talenta: ea quibus ducenta præſectis, trecenta per annos ſex penſionibus æquis. *& lib.* 33. c. 30. Mille talentum daret populo R. dimidium præſens, dimidium penſionibus decem annorum. *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 1. *leg.* 3. *a med.* Sed ſi ita legatum ſit: Heres meus Titio decem trima die dato: utrum penſionibus, an vero poſt triennium debeantur. *in rate*. *Senec. epiſt.* 29. *ad fin.* Penſionem aliquam remittere. ¶ De tributo, & vectigali, *Aurel. Vict. de Cæſarib.* c. 39. *a med.* Penſionibus inducta lex nova. *& in epit. c.* 9. Novas vectigalium penſiones exquirere. ¶ De pretio, ſeu mercede, quæ ſolvitur domino ædium, vel agri conducti, *affitto*. *Suetom. in Ner.* c. 44. Inquilinos privatarum ædium juſſit penſionem annuam reprædentare fiſco. *Juvenal. ſat.* 9. v. 63. Improbus es, cum poſcia, ait: ſed penſio clamat, Poſce. *Paul. Dig. lib.* 33. *tit.* 7. *leg.* 18. *ante med.* Si villicus non penſionis certa quantitate, ſed fide dominica coleret. ¶ De uſura fenoris *Lampid. in Alex. Sev. c.* 26. Uſuras feneratorum tranſit ad trientes penſiones, etiam pauperibus

conſulens. ¶ Feſtive *Cic. Phil.* 2. *c.* 44. Etenim iſta tua miniмa avara conjux, nimium debet diu populo R. tertiam penſionem. *b. e.* tertii mariti mortem. Loquitur da Fulvia M. Antonii uxore, quæ duos antea maritos habuerat, P. Clodium, & C. Curionem, occiſos ambos propter turbas excitatas in republica. V. *ibid. c.* 5.

PENSITATIO, onis, f. *pagamento, tributo, grauezza*, ſolutio, penſio, tributum, *contributo*. *Aſcon. in Verr.* 4. *c.* 1. Omne genus penſitationis in hoc capite poſitum eſt, canonis, oblationis, indictionis. Adde *Eumen. in grator. act. ad Conſtantin. c.* 12. ¶ Item compenſatio, *compenſazione*. *Plin. l.* 19. *c.* 6. *ante med.* Cæpas ſecius cieca ver, cum germinant, transferri: ita craſſeſcere præteriti temporis penſitationc. ¶ Item impenſa. *Sulpit. Severr. l.* 2. *ſatyr biſſur. c.* 8. Cum diurnam penſitationem, quæ Idolo inferebatur, clam ipſi abſumerent.

PENSITATOR, oris, m. ζητητὴς, λογιστὴς, ponderator, examinator. *Gell. l.* 17. *c.* 1. Verborum penſitatores ſubtiliſſimi.

PENSITATUS, a, um, ἐκδεδομένος, ponderatus, examinatus. *Plin. ep.* 8. *l.* 1. *circa med.* Nos contra multum ac diu penſitatus amor liberalitatis communibus avaritiæ vinculis aſtringebat. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 52. Tiberius ſæpe apud ſe penſitato, ne coerceri tam profuſæ cupidines poſſent, &c.

PENSITO, as, avi, atum, a. t. *peſare, ραδιδόναι*, ſæpe, aut valde, & diligenter pondera: frequentativum a *penſo*, quod a pendo. *Aurel. Vict. de Orig. gent. Rom. c.* 22. Lapis, quo lana penſitari ſolebat. *Plin. l. & cap.* 7. Is demum vitam æqua lance penſitabit, qui ſempeꝛ fragilitatis humanæ memor fuerit. ¶ Translate æſtimare, judicium ferre, *far giudizio, fare ſtima*. *Liv. l.* 34. *c.* 49. Reliquas civitates monere, ut ex factis, non ex dictis, amicos penſent. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 28. Si, quia Grajorum ſunt antiquiſſima quæque Scripts vel optima, Romani penſantur eadem Scriptores trutina, non eſt quod multa loquamur. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1336. Penſate merita: mors erit pretium omnium. *Tacit. Hiſt.* 3. *c.* 26. *extr.* Omnis cædes, & vulnera, & ſanguis aviditate prædæ penſabantur. *Sil. l.* 1. *v.* 533. gaudet niteſcere duris Virtutem, & decoris pretio diſcernina penſat. *Quintil. decl.* 3. *c.* 16. Fortiter ancipites inibimus pugnas, vulnera laude penſabimus. ¶ Item cogitare, verſare animo in utramque partem, *penſare, eſaminare*. *Curt. l.* 3. *c.* 6. Quidquid in utramque partem aut metus aut ſpes ſubjecerat, ſecreta æſtimatione penſabat. *& lib.* 7. *c.* 8. Ibi ſine arbitris ſingula animi conſulta penſanda, noctem vigiliis extenſit. ¶ Item compenſare, rependere, paria facere, *rompenſare, vicompenſare, aguaglioro*. *Senec. l.* 3. *de benef. c.* 9. Beneficiis beneficia penſare. *Senec. alter ſub fin.* Τὸ χρεῶν. Scelere quis penſat ſcelus? *Id. in Oedip. v.* 606. Tapeta Nili penſat Arctoas nives. *Suet. in Aug. c.* 25. *extr.* Aurei hami abrupti damnum nulla captura penſari potuit. Sic *Claudian. l.* 1. *de rapt. Pref. v.* 126. numeri dammum Proſerpina penſat. *Id. de* VI. *Conſul. Honor. v.* 115. materno laudem cum crimine penſat. *Cic.* 2. *Offic. c.* 19. *extr.* Ceteriſque operis & officiis erit, quod violatum eſt, penſandum. *Al. leg.* compenſandum. *Velleꝛ. l.* 2. *cap.* 88. *extr.* Præmaturam mortem immortali nominis ſui penſavit memoria. *Sil. l.* 15. *v.* 817. Cannas penſavimus, inquit, Annibal, & Trebiam, & Thraſymeni litom tecum Fraterno capite. *b. c.* parem cladem intulimus. ¶ Penſare *iter*, compendium itineris facare, *accorciar la ſtrada*. *Lucan. l.* 9. *v.* 685. Illa quidem penſabat iter, propiuſque ſecabat Aera, ſi mediaſa Europæ ſcinderet urbes. V. *Compenſa*. Sic *penſare moras*, compenſare, *Id. ibid. v.* 1002. ¶ *Penſare vicem*, ſupplere. *Plin. l.* 31. *c.* 8. *extr.* Alex ſoru apud mediterraneos aquæ marinæ vicem præſtat. *ſerva per acqua di mare*. ¶ Eſt etiam ſolvere, luere, *pagare*, quomodo dicimus *peadere pœnas*, &c. *Senec. in Oedip. v.* 936. Itane tam magnis brevis Pœnas ſceleribus ſolvis? atque uno omnia Penſabis ictu? *Val. Max. l.* 1. *c. ult. n.* 3. *extern.* Illi nefarium concubitum voluntaria morte penſarunt. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 153. Stat nece matura tenerum penſare pudorem. *ſoddisfare*. Sic *Velleꝛ. l.* 2. *c.* 115. *ad fin.* Imperaturi nunquam adeo olla opportuna viſa eſt victoriæ occaſio, quam damno amiſſi penſaret militis. *b. e.* quam veluti emeret pectio amiſſi militis. *Sil. l.* 2. *v.* 35. Nullo jam capti vitam penſabitis auro. *b. c.* nulla auri ſumma perſoluta vitam redimetit. *Calpurn. ecl.* 4. *v.* 141. Sit deus, & nolit penſare Palatia cælo. *b. e.* dare, & quaſi impendere imperium terrarum pro imperio cæli. De Numeriano Imp. R. loquitur. *Id. ecl.* 5. *v.* 111. ſitis eſt penſanda tuorum, Cauthe, gregum viridante cibo. *b. e.* ſolvenda, aſſtinguenda.

PENSOR, oris, m. qui pendit, & examinat. *Auguſtin. l.* 5. *Confeſſ. c.* 4. *extr.* & *l.* 15. *de Civ. Dei, c.* 27. Menſor cæli, numerator ſiderum, & penſor elementorum.

PENSUM, i, n. *tempta, tocata, pennecchio*, τὸ ῥαδιδόμενον, præcipue in lanificio mulierum locum habet, & ſignificat certum lanæ pondus, quod mulieri certo tempore faciendum aſſignatur. *Lucil* apud *Non. c.* 4. *n.* 97. & 491. & *Plaut. Merc.* 2. 3. 62. Nihil opus nobis ſuccilla, niſi quæ texat, quæ molat, lignum cædat, penſum faciat, ædes verrat, vapulet. *Virg.* 1. *Georg. v.* 391. nocturna carpentes penſa puellæ. & *l.* 4. *v.* 348. dum fuſis mollia penſa Devolvunt. *Id.* 8. *Æn. v.* 412. famulaſque ad lumina longo Exercet penſo. *Ovid. Heroid. ep.* 3. *v.* 73. Nos humiles, famulæque tuæ data penſa trahemus, Et minuent plenas ſtamina noſtra colos. *Id.* 1. *Amor. el.* 13. *v.* 24. Lanificam revocat ad ſua penſa manum. *Propert. l.* 3. *el.* 13. *v.* 15. famulam penſis oneravit iniquis. *Claudian. l.* 1. *in Eutrop. v.* 498. Ducere penſa. *Juſtin. l.* 1. *c.* 3. Invenit eum penſa inter virgines partientem. *Propert. l.* 4. *el.* 3. *v.* 33. laborare penſa caſtrenſia. *b. e.* lanam in uſum veſtium militarium. ¶ Sæpe referetur ad Parcas: diciturque de carto vitæ hominum ſpatio, quod illæ, tanquam lanæ penſum nere dicuntur. *Senec. in Herc. Fur. v.* 181. Duræ perſtuot penſa Sorores, Nec ſua retro fila revolvunt. *Albinovan. ad Liv. el.* 1. *v.* 239. Clotho que, duaſque ſorores, Pollice quæ carto penſa ſevera trahunt. *Claudian. l.* 1. *de rapt. Pref. v.* 52. quæ ferſem ſatorum pollice ducunt, Longaque ferratis avolvunt fuſcula penſa. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 3. *v.* 172. Jamque in ſios dies, & inexorabilis penſum Deficit. Huc illud *Calpurnii* pertinet *ecl.* 4. *v.* 137. Dii, precor, hunc juvenem poſt longa reducita vitæ Tempora, vel potius mortale reſolvite penſum, Et date perpetuo cœleſtia fila metallo. ¶ Translata æſt cujuſcumque aſſignati muneris functio, officium, partes, munus, *incombenze, debito*. *Cic.* 3. *de Orat.* 1. 31. Nunc ad reliqua pengrediar, mequa ad meum munus penſumque revocabo. *Plaut. Bacch.* 5. 2. 33. Penſum meum lepide accurabo. *Id. Perſ.* 2. 4. 1. Peoſum meum, quod datum eſt, confeci. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 1. Noſtrum peoſum abſolvimus. *Colum. l.* 3. *c.* 10. Peragere operia ſui penſum. *Liv. l.* 4. *c.* 52. Is cum principio ſtatim anni, velut penſum nominis familiæque, ſeditiones agrariis legibus promulgandis cieret, &c.

PENSORA, æ, f. *il peſare*, ponderatio, penſio. *Varr. ſub fin. l.* 4. *de L. L.* Pee trutinam ſalvi ſolitum, veſtigium etiam nunc manet in æde Saturni, quod ea etiam nunc, propter penſuram, trutinam habet poſitam.

PENSUS, a, um, *peſato*, ἐνσταθὲις, ponderatus: a *pendo*. *Feſt.* in *Pendere*. Ære gravi cum uterentur Romani, paſto eo, non numerato debitum ſolvebant. *Titin.* apud *Non. c.* 4. *n.* 362. Date penſam lanam: qui non roddet tempori, &c. *Plin. l.* 19. *c.* 3. Laſer ad pondus argenteci danarii penſum. *Ovid.* 14. *Met. v.* 270. penſat eominat berbas. ¶ Item ſolutus, impenſus, *pagato, ſpeſo*. *Ulpian. Dig. lib.* 17. *tit.* 2. *leg.* 52. *ad fin.* Sumptus ſocietati imputabit, qui in eam rem penſi ſunt. *Al. leg.* impenſi. ¶ Item examinatus, perpenſus, *penſato*. *Id. lib.* 26. *tit.* 7. *leg.* 3. Si pater minus penſo conſilio hoc fecit. *Al. leg.* pcepenſo. ¶ Item æſtimatus, pretioſus, gratus, probatus. *Plaut. Stich.* 1. 2. 61. utra ſit conditio penſior, virginem ne, an viduam habere? *Gell. l.* 12. *c.* 5. *circa med.* Ut nihil quicquam eſſet carius penſuſque nobis, quam noſmetipſi. *Atteri Capito* apud *eund. l.* 13. *c.* 12. Ratum tamen penſamque nihil haberet, niſi quod juſtum ſanctumque eſſe in Romanis antiquitatibus legiſſet. ¶ *Nihil penſi habere, ducere*, nihil penſum habere, nihili æſtimare, curare, pepcpendere, oullum reſpectum habere, *non avere alcun riguardo, non curarſi di nulla*. *Salluſt. in Catil. c.* 5. Hunc lubidu maxima invaſerat reipublicæ capiundæ: neque id quibus modis aſſequeretur, dum ſibi regnum pararet, quidquam penſi habebat. & *cap.* 24. Prorſus neque dicere, neque facere quidquam penſi habebat. *Suet. in Domit. c.* 12. Nihil penſi habuit, quin prædaretur omni modo. *Id. in Ner. c.* 34. Neque in diversanda matre quidquam penſi habuit. *Salluſt. in Catil. c.* 12. Pudorem, pudicitiam, divina atque humana promiſcua, nihil penſi atque (*al.* neque) moderati habere. *Lactant. l.* 6. *c.* 1. *a med.* Nihil modeſti aut penſi habeat, dummodo auro coruſcent. *Salluſt. in Jug. c.* 45. Nihil penſi, neque ſancti habere, quoad ſemetipſa præcipitavit. *Val. Max. l.* 2. *c.* 9. *n.* 3. Nec penſi duxerat, iiſdem imaginibus adſcribi, &c. ¶ Similia his ſunt, *Liv. l.* 34. *c.* 49. Sed illis nec quid dicerent, nec quid facerent, quidquam nequam penſi fuiſſe. *Salluſt. in Jug. c.* 56. *ad fin.* Quibus in quidquam penſi unquam fuiſſet, non ea conſilia de republica habuiſſent. *Plaut. Truculent.* 4. 2. 52. Nec mihi adeſt tantillum penſi jam, quos capiam calceos.

PENTACHORDUS, a, um, *di cinque corde*, πενταχόρδος, quinque chordas habens. *Martian. Capell. l.* 9. *pag.* 325.

PENTADACTYLI, cochlearum marinarum genos, quinque quaſi digitos, ſeu apices habens: a πέντε, quinque, & δάκτυλος, digitus. *Plin. cap. ult. l.* 32.

PENTADORON. V. *Didoron*.

PENTAETERICUS, a, um, *di cinque anni*, πενταετηρικὸς, quinquennalis: a πέντε, quinque, & ἔτος, annus. *Inſcripc.* apud *Gruter. pag.* 499. *n.* 6. Agonothetæ certaminis pentaeterici.

PENTAGONIUS, &

PENTAGONUS, a, um, *quinquangolo*, πεντάγωνος, quinque angulos habens. *Anſt. de limnib.* apud *Goeſ. pag.* 257. Pontes interdum triſinli, interdum quadrifinii, aliquando pentagonii recipiunt rationem. ¶ Apud *Apul. de herb. c.* 2. eſt nomeo pentaphyllı herbæ.

PENTAMETER, tra, trum, πενταμετρος, quinque menſuras ſeu pedes habens. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *a med.* In pentametri medio. *Do-*

med. 1143. *pag.* 501. *Putsch.* Pentametrum elegum. & *pag.* 506. Pentameter heroicus.

PENTAPETES, ου, quinquefolium, herba: a πέντε, quinque, & πετάζομαι, pendor. *Plin. l.* 25. *c.* 9. Eadem dicitur & pentaphyllon, πεντάφυλλον: a φύλλον, folium. *Id. ibid.*

PENTAPHARMACUM, ci, n. compositio ex quinque pharmacis. Apud *Spartian. in Ælio Vero*, *c.* 5. fumitur pro edulio, in quo quinque ciborum species sunt. V. *Tetrapharmacum.*

PENTAPHYLLON. V. *Pentapetes.*

PENTAPOLIS, is, f. πεντάπολις, regio Palæstinæ, ad lacum Asphaltiten, ita dicta a quinque urbibus, quæ in illa erant, ea quibus Sodoma, & Gomorrha nominantur. Olim de cælo tacta fuit, teste *Salvo c.* 35. (*al.* 48.) ut testetur humus nigra, & cinere soluta. Nascuntur ibi poma specie pulcherrima, sed quæ enimedii non possunt, licet matura videantur, quod leniter manibus pressa fumum exhalent, & in pulverem fatiscant. *Id. ibid.* ¶ Item regio Cyrenaicæ, mari Libyco exposite, in qua quinque urbes, Berenice, Arsinoe, Ptolemais, Cyrene, Apollonia. Hinc Pentapolitana regio. *Plin. l.* 5. *c.* 5.

PENTAPOLITANUS, a, um, ad Pentapolim pertinens, ut Pentapolitana regio, h. e. Cyrenaica. *Plin. l.* 5. *c.* 5.

PENTAPROTIA, æ, πεντατονία, quinqueviratus, quinque primorum munus, qui & quinque summates vocantur: a πέντε, quinque, & πρῶτος, primus. *Imp. Constantin. lib.* 22. *Cod. tit.* 29. *leg.* 2.

PENTAPTOTA. V. *Diptota.*

PENTAS, adis, f. πεντάς, quinarius numerus. *Martian. Capell. l.* 7. *pag.* 239.

PENTASEMUS, pes meteicus quinque syllabis constans, πεντάσημος. *Martian. Capell. l.* 9. *pag.* 330.

PENTASPASTON, i, n. πεντάσπαστον, machina tractoria, quinque orbiculis constans: a πέντε, quinque, & σπάω, traho. *Vitruv. l.* 10. *c.* 3.

PENTASPHÆRUM FOLIUM, quod a *Martian. Dig. lib.* 39. *tit.* 4. *leg.* 16. enumeratur inter species ad vectigal pertinentes, at sunt cinnamomum, piper, nardi stachys, cassia, &c. dictum vult *Gothofred.* quod quinque σφαῖραι, seu globulos habeat, & idem esse quod malabathrum. Alii aliter.

PENTASTICHÆ PORTICUS, πενταστοαι, sunt quæ ex quinque columnarum ordinibus constant. *Trebell. Poll. in Gallien. c.* 18.

PENTATEUCHUS, i, m. *vel* Pentateuchum, i, n. *Pentateuco*, πεντάτευχος, volumen quinque librorum: a πέντε, quinque, & τεῦχος, volumen. Hoc nomine vocatus opus Moysis Prophetæ, cujus libri sunt, Geneſis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium. *Tertull. l.* 1. *adverſ. Marcion. c.* 10.

PENTATHLI, orum, m. πένταθλοι, quinquertiones, athletæ, qui pentathlo se se exercebant. *Plin. l.* 34. *c.* 8. *de Myrone.* Hic fecit Delphicos pentathlos.

PENTATHLUM, i, n. πένταθλον, quinquertium, exercitatio quinque actium, quasi πέντε ἆθλα, quinque certamina. Quinque actes, quibus apud Græcos ingenuorum puerorum institutio constabat, hæ erant, disci jactus, cursus, saltus, luctæ, jaculatio. Ita *Paul. ex Festo.* Alii loco saltus pugilatum numerant. Latini natationem, & equitationem adjecere. *Paulus Festi abbreviator.*

PENTECOSTE, es, f. πεντηκοστή, dies quinquagesimus post Pascha. *Tertull. de Idolol. c.* 14.

PENTELICUS, i, πεντελικός, mons Atticæ, unde optimum marmor effodiebatur. Hinc Hermæ Pentelici, apud *Cicer. Attic. l.* 1. *ep.* 8.

PENTELORIS. V. *Dilorus.*

PENTERIS, is, f. πεντήρης, navis quinquesemis. *Hirt. de B. Alex. c.* 47. Capit ex eo prælio penteren unam, triremes duas, &c. Est qui legit *pentaremem*, quæ vox idem significat, sed hybrida est: a Græco πέντε quinque, & Latino *remus*. Adde *de B. Afric. c.* 72. *extr.*

PENTETHRONICUS, a, um, vox ficta a milite glorioso apud *Plaut. Pœn. a.* 2. *v.* 25. ad significandam regionem longe positam, quæ suspicari est, & ad movendam apud imperitos admirationem: cujusmodi sunt apud *eund. Mil. v. r.* 13. Gurgustulonii campi, &c. Al. leg. *Peletbronico*, alii *Pterontbino* (a πτερὸν ala) quia de volatilis hominibus ibi agitur.

PENTHEUS, a, um, adject. ad Pentheum spectans. *Sidon. carm.* 22. *v.* 94. Pentheie mater.

PENTHEMIMERIS, is, f. πενθημιμερής, q. d. semiquinaria, cæsura versus constans ex duobus pedibus, & syllaba, quæ dictionem claudit: a πέντε, quinque, ἥμι, semi, & μέρος, pars, ut *Virg. r. Æn.* Arma, virumque cano. *& Terentian. Maur. pag.* 2440. *Putsch.* Carmen Pierides struxat sorores. A *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *circa med.* Græca scribitur.

PENTHESILEA, æ, f. regina Amazonum post Oithyiam. Hæc, ut ait *Serv. ad l. Æn. v.* 495. dicta est furere, quæ fororem suam in venatione confixit, simulans se cervam ferire. Auxilium Trojanis adversus Græcos tulit, ejusque eo bello inter fortissimos viros magna virtutis exempla exstitere. Ab Achille victa, & interfecta est. *Justin. l.* 2. *c.* 4. *Virg. loc. cit.* Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis Penthesilea furens. Alii apud *eund. Serv. ad l. Æn. v.* 661. tradunt, victam quidem ab Achille & captam fuisse, sed captivum adamatam, & victuri Caystrum filium peperisse. quod significat *Propert. l.* 3. *el.* 9. *a verſ.* 13.

PENTHEUS, i, m. per duas syllabas, Πενθεύς, filius Echionis & Agaves, qui cum Bacchi sacra contemneret, a matre & sorore Numinis furore ictus est dilaceratus. *Ovid.* 3. *Met. v.* 514. *Horat. l.* 2. *od.* 19. *v.* 14. & *Propert. l.* 3. *el.* 21. *v.* 33.

PENTHEUS, a, um, ad Pentheum spectans. *Stat.* 2. *Theb. v.* 575. Pentheumque trahens, nondum te Phædimus æquo, Bacche, genus.

PENTHIDES, æ, m. Πενθίδης, Penthei filius, aut nepos, *Ovid. in Ibin, v.* 449. & 609.

PENTIREMIS. V. *Penteris.*

PENTOROBON, i, n. herba, al. pæonia, & glycyside, caulem habens duum cubitorum, comitantibus duobus, aut tribus, fibrutilum, cute leuri, folium quale ilatis, pinguius, & rotundius, & minus, semen in siliquis, aliud grano rubente, aliud nigro. *Plin. l.* 27. *c.* 10. & *lib.* 25. *c.* 4.

PENU. V. *Penus.*

PENUARIUS. V. *Penuarius.*

PENULA, &c. V. *Paenula.*

PENULTIMUS. V. *Paenultimus.*

PENURIA, & Pæneria, æ, f. *monetagium, corrosio, scarsezza, penuria, κωφία, ἔνδεια*, paucitas, inopia. *Paul. ex Festo*: Penuria est id, quod pæne minus sit, quem necesse est. *Al. leg.* quod penui minus sit. *Manut.* vult scribi per diphthongum ex libris veteribus. & quod ita dicta sit, quasi *pene uras*: *Desiguum per e*, quod magis placet. Notatio *Manutii* levis est; probabilius si a *penus* ducas. Propriæ enim dicitur de rebus ad penum, & victum pertinentibus. *Virg.* 7. *Æn. v.* 112. ut vetere morsus Latinum in Cererem penuria adegit edendi. *Lucret. l.* 5. *v.* 1005. Tum penuria deinde cibi languentia leto Membra dabat. *Sallust. in Jug. c.* 20. *de Afric.* Cælo, terraque penuria aquarum. *Colum. l.* 9. *c.* 14. *a med. de apib.* Si longior fames incesserit, optimum est per aditum vestibuli dulcia liquemina immittere, & ita penuriam temporum fustuere. Penuria est illud *Lucret. l.* 5. *v.* 1117. Divitiæ grandes hominis sunt, vivere parce Æquo animo, neque enim est unquam penuria parvi. ¶ *In penuria*, cum penuria est. *Plin. l.* 18. *c.* 13. *a med.* Taxatio in libras sesterti singuli, & re penuria bini. ¶ Latius de re quacumque. *Cic. de clar. Orat. c.* 1. Magna sapientium civium bonorumque penuria, vir egregius alienissima reipubl. tempore exstinctus. *Id. de Amic. c.* 17. Suos igitur firmi, & stabiles, & constantes eligendi: cujus generis est magna penuria. *Sallust. in Jug. c.* 85. liberorum. *Liv. l.* 1. *c.* 9. mulierum. *Plin. l.* 3. *ep.* 19. colonorum. *Colum. l.* 7. *c.* 9. arborum. *Plin. l.* 8. *c.* 6. Interfectus elephantos jaculetredit, penuria consilii. *per non saper che fare. Gell. l.* 14. *c.* 2. Ut rem judiciariam, quoniam vocis, ut dicitur, vivæ penuria eret, ea multis, quod ajunt, magistris cognoscerem.

PENUS, us, m. & f. Penus, i, m. & f. Penum, i, n. Penus, penoris, n. & Penu, u, o. *provvisione pel vitto, e da bocca, vettovaglia, &c.* res necessariæ ad victum hominum quotidianum, quæ ed futuri temporis usum annuum servantur. Nam quod ad edendum bibendumque in dies singulos paretur, penus non esse, ajebat Q. *Scævola* apud *Gell. l.* 4. *c.* 1. sed ea solum, quæ hujusce generis longi usus gratia contrahuntur, & recondantur: quæ ita dicta esse, quod non in promptu, sed intus & penitus habesatui in ædibus. (Al. contra censent *penetrum a penus* dictum esse.) *Ser.* autem *Sulpic. ibid.* docuit, Sejo Ælio placuisse, non quæ clui tantum & potui forent, sed tus quoque, & cereos in penu esse. *& Masur. Sabin. ibid.* etiam jumentis paretum cibum penori attributum dicit: itemque ligna & carbones, quibus penus conficitur, quibusdam ait videri esse in penu. Ea his autem, quæ promercalia, & ususrta in locis isidem essent, ea sola penoris putat, quæ sint usui annuo. Similia his habentur apud *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 9. *qui est* de penu legata, *leg.* 3. Latius definit *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 27. Est enim omne, quo vescuntur homines, penus. *Plaut. Pseud. l.* 1. 45. Nisi penus annuus hodie coovenit, cres populo profituam vos. *& vers.* 91. Nisi hodie mihi omne hic penus affertur. *Afran.* apud *Prisc. an. l.* 5. *pag.* 659. *Putsch.* Vos, quibus cordi est intra tuarem manue lævæ, destra in penum ferile. *Plaut. Capt.* 4. 4. 12. Dicam ut sibi penum aliud ornet. *Justin. lib.* 36. *tit.* 2. *leg.* 19. Ut ante litem contestatam tradita pecu, heres liberetur. *Al. leg.* traditio. *Terent. Eun.* 3. 3. 18. In cellulam ad te patris penum omnem coegerebam clanculum. *Lucil.* apud *Non. c.* 3. *n.* 174. & *Priscian. l.* 5. *pag.* 659. *Putsch.* Magna penus parvo spatio exstructa peribit. *Cæsar Strabo, ibid.* Propinquos nostros penore volebamus privare. *Varro. l.* 10. *c.* 8. Navis immanibus mercis, & penus ponderibus onerata. ¶ Speciatim dicitur de cibis (excepto pane) & eorum condimentis, ut sale, melle, olen, aceto: item de salgamia cujuscumque generis, ut sunt carnes salitæ, poma, aut olere condita, &c. *Horat. l.* 1. *ep.* 16. *v.* 72. Annonæ profit, portet frumenta, penusque. *Colum. l.* 12. *c.* 4. *ad fin.* Cum ea res innovia penore confervet, ubi non innatent, sed semper sint jare submessa. *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 9. *leg.* 3. Penus esculenta. *Suet. in Ner. c.* 11. Sparsa populo missilia omnium rerum, avium cujusque generis multiplex penus, tesseræ frumentariæ, vestis, aurum, &c. *Pers. sat.* 3. *v.* 73. quod multe fidelia putet In locuplete penu. Hic *penus* de penaria cella intelligi potest. ¶ *Penus* etiam dicitur locus in æde Vestæ tegetibus septus, qui certis diebus circa Vestalia aperiebatur, ut *Fest. & Serv. ad Æn.* 3. *v.* 12. docent. *Lamprid. in Heliogab. c.* 6. In penum Vestæ, quod solæ virgines, solique Pontifices adeunt, irrapit *e.* ¶ Quidam Grammatici apud *Gell. loc. cit. & peneris*, & *penisteria*, dixisse Veteres pro *penoris*, tradidit.

PEPARETHUS, a, um, ad Peparetham pertineas, Πεπάρηθος, quæ est insula parva maris Ægæi, cum urbe cognomine, inter sinum Thermaicum, & Pelasgicum: ut Peparethium vinum, *Plin. l.* 14. *c.* 7. *extr.* Ipsa insula Euxenus quondam dicta est, Εὔξεινος, ab Ἄ, bene, & ξένος, vinum, ut *Id. l.* 4. *c.* 12. *a med.* tradit. Etiam olei lenæ esse dicitur. *Ovid. Met.* 7. *v.* 470. Et Gyaros, nitidæque

Digitized by Google

que ferun Peparethos nlivæ. Meminit & *Liv. l.* 28. *c.* 5. & *lib.* 31. *c.* 28.

PEPLIS, is, f. πέπλος, herba, quam alii ſycen, alii meconion, alii mecona aphroda vocant, an una radice tenui fruticans, foliis rutæ paulo latioribus, ſemine ſub foliis rotundo, minore quam candidi papaveris. *Plin. l.* 27. *c.* 12. *a med.* Al. leg. *peplus*. ¶ Alia eſt *peplis*, quæ & porcilaca, de qua *Id. l.* eo. *c.* 20.

PEPLOS. V. vocem præced.

PEPLUM, i, n. & Peplus, i, m. πέπλος, & πέπλον, veſtis lanea (ut ait *Suid.*) exterior, ampla & magnifica, pallæ aut chlamydi ſimilis, qua apud Græcos mos fuit deorum, Minervæ præcipue, & Junonis virginis ſimulacra amicire. Ea ornabatur purpura & auro, & res geſtas tum earum, tum virorum illuſtrium intextas, aut depictas habebat. Athenis dicabatur Minervæ, Panathenaicis ludis, quinto quoque anno, manu nuptarum, & filios habentium laborata: item quoties placari deam opus erat ob inſignem calamitatem. *Plaut. in fragm.* apud *Serv. ed Æn.* 1. *v.* 484. Nunquam ad civitatem venit, niſi eum infertur peplum. (Adda *Mart. prol. v.* 66.) *Virg. lex. cit.* Interea ad templum non æquæ Palladis ibant Crinibus Iliades paſſis, peplumque ferebant. *Id. in Cirí, v.* 21. Sed magno intexens, ſi fas eſt dicere, peplo, Qualis Erichtheis olim portatur Athenis, Debita cum caſtæ ſolvuntur vota Minervæ, Tardaque conſectu redeunt quinquennia luſtro. *& mox.* Ergo Palladiæ texuntur in ordine pugnæ: Magna Gigantei ornantur pepla tropæis: Horrida ſanguineo pinguntur prœlia cocco, &c. *Stat. in. Thеb. v.* 56. Peplum etiam dono, cujus mirabile textum Nulla manus ſterilis, nec diſſociata marito Verſaret, calathis, caſtæ velamina divæ Haud ſpernenda, ferunt: variis ubi plurima floret Pacpura picta modis, miſtoque incenditur auro. Ipſa illic magni thalamo deſponſa Tonantis Expers connubii, &c. ¶ De quavis veſte magnifica eatatiori non ſolum deorum, ſed etiam nobilium matronarum, & illuſtrium virorum. *Claudian. de nupt. Honor. v.* 122. gremio natum Cytherea removit, Et crines feſtina ligat, peplumque fluentem Allevat. *Auſon. in Moſell. v.* 418. Cæruleos nunc, Rhene, ſinus, hyaloque virentem Pande peplum. *Trebell. Poll. in* XXX. *Tyrann. c.* 23. Ea die, qua eſt amictus militibus peplo imperatorio, concione habita, &c. ¶ Et univerſim de quacunque veſte laxa. *Manil. l.* 5. *v.* 387. Accipiunt ſinibuſque ſuis, peploque fluenti, Oſculaque horrendis jungunt impune venenis. ¶ *Peplum horrendum* de vitiis oculorum, quo quaſi velo quodam obducuntur, *Severi. Samonic. cap.* 13. *v.* 222. ubi al. leg. *pinnibus*. ¶ Præter *Auſon. loc. cit.* primam cozripuit etiam *Sidon. carm.* 25. *v.* 15.

PEPO, ōnis, m. *forte de cocumere*, πέπων, ονος, vox Græca, que ſignificatur fructus qualibet a ſola axeoctus, & ad maturitatem perductus: a πέπτω, coquo. Eſt autem nomen cucumeris magnitudine excedentia'. *Plin. l.* 19. *c.* 5. Platent copioſiſſimi Africæ, grandiſſimi Mœſiæ: cum magnitudioe exceſſere, pepones vocantur. *Id. l.* 20. *c.* 2. Pepones, qui vocantur, refrigerant, maxime in cibo, & emolliunt alvum. Caro eorum epiphoria oculorum, aut doloribus imponitur. Radix ſanat ulcera concreta, &c. *Tertull. de anim. c.* 32. Empedocles, quia ſe deum delirarat, idcirco, opinor, dedignatus aliquem ſe heroum recordari, Thamnus, & piſcis fui, inquit. Cur non magis & pepo tane inſulſus, & chamæleon tem inflatus? *Id. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 40. Marcion peponem cordis loco habuit. *h. l.* inſulſus, inſipians, fatuus fuit. ¶ *Strabus* Gallus, qui vixit ſæculo Chriſti IX. in Hortulo *cap.* 7. videtur vel eos deſcribere, quos Itali *popons* dicimus, vel quos *augurs*.

PEPTICUS, a, um, *digeſtivus*, a πέπτω, coquo, digero. Pepticæ medicinæ dicuntur a *Plin. l.* 20. *c.* 18. *a med.* quæ cibi concoctionem in ſtomacho juvant, vel abſceſſuum emollitiones maturant.

PER, *per*, *per* περὶ, ἀπὸ, præpoſitio accuſativum regens, quam ducunt a περάω, vel περάτω, per apocopen. Significat autem matum per locum, ſeu tranſitum. *Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 16. Coronam auream per forum ferre. *Id. a. de nat. Deor. c.* 57. Membranas oculorum perlucidas fecit, ut per eas cerni poſſet. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 26. Hoſtes ſe per munitiones dejicere contendarunt. Cir. 4. *Acad. a.* 37. *extr.* Quædam animalis intelligentia per omnia ea permeat, & tranſit. *Horat. l.* 2. *v.* 46. Per mare pauperiem fugiens, per ſaxa, per ignes. *Virg. 9. Æn. v.* 418. it halla Tago per tempus utrumque. ¶ Ponitur & loco præpoſitionis. *in. Salluſt. in fragm.* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 699. *Puſch.* Dedecores, ioultique per zarga ab hoſtibus cædabantur. *Catull. rerum.* 27. *ad Calon. v.* 8. Municipem meum volo de tuo ponte Ira præcipitem in lutum per caputqua, pedaſque. *Plaut. Ciſtell. c.* 5. *v.* 1. Quid hoc negotii eſt, quod homines tabulantur per vias, mihi eſſe filiam inventam? *Liv. l.* 1. *c.* 9. Invitati hoſpitaliter per domos. Cir. *Fam.* 1. *ep.* 7. *extra med.* Si rex amicis tuis, qui per imperii tui provinciae ai credidiſſent, fidem præſtitiſſet. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 29. Ipſorum tela per tenebras vana. *Terem. Andr.* 4. 4. 44. O Chreme, per tempus advenis. *h. c.* in tempore, *a tempo*, *opportune*. ¶ Et pro *inter*. *Virg.* 1. *Georg. v.* 237. duæ (*zonæ*) mortalibus ægris Munere conceſſæ divum, & via ſecta per ambas, Obliqua qua ſe ſignorum verteret ordo. *& verſ.* 244. Maximus hic Sexu ſinuoſa elabitur anguis Circum, perque dues in morem fluminis arctos. V. *Macrob. l.* 2. *in ſomn. Scip. c.* 8. ¶ Refertur etiam ad perſonas, & ſignificat media npare, aut ope alicujus. *Cic. Verr.* 4. *c.* 3. *extr.* Statuerunt illum injurias per vos ulciſci & perſequi. *per vostro vostro*. & *lib.* 1. *de Orat. c.* 9. *a med.* Plura detrimenta publicis rebus, quam adjumente, per homines eloquentiſſimos importata. ¶ *Per ſe*, *per te*, ſine alterius ope. *Cic. in Bruto, c.* 25. Summos honores homo per ſe coptitus, ſine ulla commendatione majorum eſt adeptus. *Id. pro Sull. c.* 24. Nihil audaciae ipſos per ſe fine P. Sulla facere potuiſſe. *da ſe ſolo*. & *Horat. l.* 1. *ep.* 17. *v.* 1. ſatis per te tibi conſulis. ¶ *Per me*, *per te ſtet*, *liceat*, &c. *Cic.* 4. *Acad. c.* 29. Per me vel ſtertas licet, inquit Carneades. *quoniam a me*. & *Terent. Andr.* 4. 2. 16. Ne pater per me ſtetiſſe credat, quo minus hæ fierent nuptiæ. *ebe te ſia ſtara la ceſsione*. Rizſos *Cic.* 4. *Attic. ep.* 16. Per ma iſta pedibus teabantur. ¶ Tempus etiam ſignificat. *Cic.* 1. *Verr. c.* 5. Nulla res per triennium, niſi ad nutum iſtius, judicata eſt. *per tre anni*. & *lib.* 2. *Attic. ep.* 8. Nulla abs te per hos dies epiſtola inanis aliqua re utili & ſuavi venerat. *in queſti giorni*. & *Catil.* 3. *c.* 8. *c med.* Ludi decem per dies facti ſunt. *Id. in Bente, c.* 83. Duo fuerunt per idem tempus diſſimiles inter ſe. *Plin. l.* 2. *c.* 10. Per noctem cernuntur ſidera. *di notte*. & *Liv. l.* 38. *c.* 2. *extr.* Poſtero die per inducias ſepeltendi cæſos poteſtas facta eſt. *Id. l.* 8. *c.* 23. *a fin.* Sociali egregio exercitu per multa bella magnaque ſæpe uſi eſtis. *in molte guerre*. & *lib.* 2. *c.* 18. Per ludos. *Celum. l.* 1. *c.* 7. *ſub fin.* Per taturam. *Suet. in Caſ. c.* 80. Per comitia. & *cap.* 45. Per ſomnum. *h. e.* ſomni, enmitiorum, trituræ, ludorum tempore. ¶ Sæpe notat inſtrumentum, modum, cauſam, unde fit aliquid. *Cic. Attic. l.* 5. *ep. ult. extr. med.* Appius turmas aliquot equitum daderat Scaptin, per quas Salamicios coerceret. *con le quali*. & *Ulpian. Dig. lib.* 18. *tit.* 6. *leg.* 1. *ſub fin.* Per corbem menſuram vini ſocare. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 6. Non dubitavi id a te per litteras petere. *Id. pro Roſc. Com. c.* 8. Is per ſummam fraudem, & malitiam, & perfidiam HS. ↃↃↃ appetit. & *cap.* 7. *ſub fin.* Per imprudentiam decipi. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 21. Per ſummum dedecus vitam amittere. *Id.* 4. *Tuſcul. c.* 37. Per iram facere aliquid. *Id.* 3. *de Orat. c.* 3. Depulſus per invidiam tribunatu. *Id. pro Dom. c.* 23. Aliquem per inſidias interficere. *Hirt. de B. Afric. c.* 73. Gallos homines apertos minimeque inſidioſos, qui per virtutem, non per dolum dimicare conſueverunt. ¶ *Per ludum*, *& jocum*, quaſi ludendo, & jocando. *Cic.* 3. *Verr. c.* 60. Paucos homines, hoc adjutore, Q. Opimium per ludum & jocum fortunis omnibus everriſſe. *& Verr.* 7. *c.* 70. Non mediocribus laboribus contendere, ut ad iſtos honores perveniront, ad quos vos per ludum & per negligentiam pervenilli. ¶ *Per partes*. V. *Part.* ¶ *Per otium*, otii, & pacis tempore. V. *Otium*. ¶ *Per occaſionem*. V. *Occaſio*. ¶ *Per naturam*, *ætatem*, *legem*, *valetudinem*, eum natura, ætas, &c. permittit, fert. *Cic. pro Mil. c.* 16. *c med.* Ut nihil eum delectaret, quod aut per naturam fas eſſet, aut per leges liceret. *Terent. Eun.* 1. 2. 32. Matria nomen, & patris dicebat ipſa: patriam, & ſigna cetera neque ſciebat, neque per ætatem atiam potuerat. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 1. Et cum per valetudinem poſſes, venire tamen noluiſti. ¶ *Per ordinem*, ordine, ex ordine, *in ordine*. *Quintil.* V. *Ordo a*. ¶ *Per affectum*, *poteſtatem*, ſungendo officio, poteſtate. *Tacit.* 1. *Ann.* 1. 24. Druſo propinquanti, quaſi per officium, obviæ fuere legiones. *Cir. 6. Verr. c.* 14. Cum illa ab ſeſe hydriam præclaro opere per poteſtatem abſtuliſſet. *per forza*. Sic *per vim*. *Id. pro Quinct.* 1. 21. *ſub fin.* Qui poterant per vim & ſcelus plurimum. ¶ *Per vinum*, in ebrietate. *Plaut. Mil.* 3. 1. 60. Neque per vinum unquam ea me oritur diſſidium in convivio. ¶ *Per*, ſub præteatu, *ſpecie*, *ſpecie*, *colore*, e *præteſto*. *Cic. pro Cæcin. c.* 3. Qui per tutelam, aut ſocietatem, aut rem mandatam, aut fiduciæ ratinnem fraudavit quempiam. *Id.* 2. *de Invent. c.* 39. Aliquem per fidem fallere. *ſotto la fede*. & *Liv. l.* 1. *c.* 41. *ad fin.* Per ſpeciem alienæ fungendæ vicis ſuas opes firmavit. *Tacit.* 1. *Hiſt. c* 74. Prætorianis, quos per ſimulationem officii legatia Otho adjunxerat. Sic *per ſoſpitem* apud *Cæſ. Ovid. Tibull.* V. *Cauſa*. ¶ Propter. *Plaut. Aulul.* 2. 1. 12. Neque occultum id haberi, neque per metum muſſari. *Plin. l.* 8. *ep.* 20. Dum ſe prægnantem eſſe puellariter nefuit, ac per hoc quædam cuſtodienda prægnantibus omittit. ¶ Inferviſ ſæpe obſecrantibus, & jurantibus. *Cic. pro Deiot.* 23. Per deorum te iſtam ora. *Id. ad Brut. ep.* 15. *ſub fin.* Sed propera per deos. *Id. l.* 2. *de Divin. c.* 55. Utrum tandem per deos atque homines, magis verifimila eſt, &c? *Id. pro Rab. Poſt. c.* 13. Ubi ſemel quis peierraverit, ei credi poſſea, etiam ſi per plures deos jaret, non oportet. ¶ Hoc uſu tranſpoſitiones amat. *Liv. l.* 23. *c.* 9. Per ego te, fili, quæcumque jura liberos jungunt parentibus, precor, quæſoque, ut, &c. *Terent. Andr.* 5. 2. 15. Per ago te deos oro. Adde *Valer. Flacc. l.* 7. *a verſ.* 498. *Stat. l.* 11. *Thеb. v.* 367. *& verſ.* 708. *& l.* 2. *Achill. v.* 267. *& Sil. l.* 12. *v.* 79. ¶ Poſtponitur aliquando ſuo caſui. *Lucret. l.* 6. *v.* 1262. Multa ſiti proſtrata viam per, proque voluta Corpora. *Virg.* 5. *Æn. v.* 663. Tranſtra per, & remos. ¶ In compoſitione fere auget, ut *peramanter*, *pervellе*, *perfacilis*. Interdum minuit, aut contrarium ſignificat, ut *perjurus*, *perfidus*. Interdum continuationem notat, & complementum, ut *perfodere*, *perſpectare*, *pervorare*, *peragere*. Et timeſim in his aliquando recipit. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 47. Nobis iſta ſint pergrata, perque jucunda. *& cap.* 49. Per mihi mirum viſum eſt. *Id.* 3*n. Attic. ep.* 1. Per enim magni æſtimo. *Gell. l.* 2. *c.* 18. Platoni per fuit familiaris. *& lib.* 18. *c.* 4. Per, inquit, magiſter optime, eaopptatus mihi nunc venis. ¶ *Per quam* maxima auget. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 49. Per quam brevitat perſtrinxi. *Plin. in Paneg. c.* 60. *ad fin.* Per quam modica civium menita. *Id. l.* 7. *ep.* 27. Per quam velim ſcire. *Apul. l.* 2. *Metam.* Tucetum per quam ſapidiſſimum. *Vet. lap.* apud *Muretor. pag.* 953. *n.* 2. Parentes per quam infelicſſimi. Et interjecto verbo, *Terent. Hec.* 1. 1. 2. per pol quam paucos reperias. ¶ Scribitur & *perquam*.

PERA, æ, f. *biſaccia*, *tarniere*, *caſſa*, *wipa*, facculus ex aluta, a collo ad lumbos pendens, quo panem & aliquid obſonii geſtare mendici ſolent. *Martial. l.* 4. *epigr.* 53. Cum baculo, peraque ſepea. ubi philoſophum quendam notat. Erant enim baculus & pera inſignia philoſophorum, & Cynicorum in primis, qui pauperes

ſe eſſe profitebantur, & rerum omnium contemptores. *Apul. in Apolog.* Perem, & baculum tu philoſophiæ exprobrares? *Phædr. l. 4. fab. 9.* Perse impoſuit Jupiter nobis duas: Propriis repletam vitiis poſt tergum dedit: Alienis ante pectus ſuſpendit gravem. ¶ *Pera* cognomen R. in gente Junia, ut D. & M. Junius Pera. *Faſti Capitol.* apud *Gruter. pag.* 292. & *Liv. l.* 23. c. 14.

PERABSURDUS, a, um, *molto inverisimile, a ſtrano*, valde abſurdus. *Cic. in Pareth. c.* 15. *extr.* Hæc quia videntur perabſurda, cum graviora ſunt, quam, &c. Adde *lib.* 5. *de Fin. c.* 21. Diviſum per tmeſim, *Paul. Dig. lib.* 22. *tit.* 3. *leg.* 25. Per enim abſurdum eſt, &c.

PERACCOMMODATUS, a, um, *molto accomcie, e comoda*, valde accommodatus. *Cic.* 3. *Fam. ep.* 5. Per fore accommodatam tibi. V. Per ſub fin.

PERACEO. V. in *Peracesco*.

PERACER, cria, cre, *molto forte, molto agro*, valde acer. Translate *Plaut. Bacch.* 3. 3. 1. Nunc experiar, ſitne acetum tibi perecre in pectore. *b. e.* juſtæ indignationis ſenſus. *Cic. Fam. 9. ep. 26. ante med.* Sed tamen ipſe Cæſar habet peracre judicium. *molto ſottile, e ſino*.

PERACERBUS, a, um, *molto acerbo*, valde acerbus. *Cic. de Senect. c.* 25. Uva peracerba guſtatu. *Plin. l. 6. ep.* 5. *ſub fin.* Mihi peracerbum fuit, quod, &c.

PERACESCO, ia, n. valde aceſco. Translate *Plaut. Bacch.* 5. 1. 23. Hoc, hoc eſt, quod peracteſcit: hoc eſt demum, quod percrucior. *che mi duole, mi fa ſdegno.* ¶ Præterit. *peracui* a *peracre*, ere, itidem translate. *Id. Aulul.* 3. 4. 9. Ita mihi pectus peracuit. *mi c' acceſo di ſdegno*.

PERACTIO, onis, f. *compimento, fine*, πλήρωσις, perfectio, finitio. *Cic. de Senect. in fin.* Senectus autem perfectio ætatis eſt.

PERACTUS, a, um, *finito, compito*, perfectus, abſolutus. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 1. Conventibus Galliæ citeriorie peractis. *Nep. in Cat. c.* 2. Senatu peracto. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 7. *v.* 49. Vita prime vitiis caret, & ſine labe peracta. *Virg. 9. Æn. v.* 641. Cædes ingene peracta. *Sen. l. c. ſilv.* 1. *v.* 2. Opus peractum. *Horat. l.* 4. *od.* 14. *v.* 39. Imperiis perfectis. *finire il comando dell' armi. Juvenal. ſat. 10. v.* 6. Votum peractum. *b. e.* impetratum. *Martial. l. c. epigr.* 28. Quincunces peracti. *b. e.* bibendo exhauſti. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 9. res tenues, tenui ſermone peractas. *b. e.* tractatas, diſputatas. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 54. velleta peracta. *lana filata, lavorata. Stat. ſil. Theb. v.* 746. vireſque peractas ingemit. *b. e.* conſectas, conſumptas, *finite*.

PERACŪO, ia, ui, utum, n. 3. *aguzzare bene*, valde acutum facio. *Cato c.* 40. R. R. Sumito tibi ſarculum durum, eum peracuito. & *infra*. Eum primorem peracuito. Al. leg. utrobique *praeacuto*, aut *praecuito*.

PERACŪTE, *molto acutamente*, valde acute. Translate *Cic. Acad. c. c. 9. ſub fin.* Cum Zeno valde ſubtiliter differeret, & peracute moveretur.

PERACŪTUS, a, um, *molto acuto*, a *raffinare*, valde acutus. *Martial. l.* 3. *epigr.* 24. Ut cito teſticulos (*hirci*) peracuta falce ſecaret. ¶ Translate *Cic. de clar. Orat. c.* 68. Voce peracuta atque magna. *Id. Verr. 4. c.* 44. Ut ſibi ipſe peracutus eſſe videatur. *b. e.* valde intelligens, ſapiens. *Id. de clar. Orat. c.* 39. *ad fin.* Cum peracutus eſſet ad excogetandum. *Id. in Bruto, c.* 76. Obſcura, quia peracuta oratio.

PERADOLESCENS, tia, *molto giovine*. *Cic. pro leg. Manil. c.* 21. Quid tam præter conſuetudinem, quam homini peradoleſcenti imperium atque exercitum dari?

PERADOLESCENTŪLUS, i, m. valde juvenis. *Nep. in Eum. c. c.* Hic peradoleſcentulus ad amicitiam acceſſit Philippi.

PERÆDIFICATUS, a, um, *compito di fabbricare. Colum. l.* 4. *c.* 3. Ab inchoato domus exſtruunt, nec peræ dificatis cultum adhibent.

PERÆQUATIO, onis, f. *uguaglianzata*, perfecte æquatio. *Salm. c.* 1. (*al.* 3.) Temporum peræquatio. *Alii leg.* adæquatio. *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 29. *ante med.* Similitudinum peræquatio.

PERÆQUATORES, um, m. ſunt, qui tributa, & vectigalia ex æquo civibus imponunt penſatis uniuſcujuſque facultatibus. Differunt a cenſitoribus, qui primi modum cenſus definiebant, peræquatores vero diſtribuebant æqualiter, & ſi minus recte eſſet deſinitus, emendabant. Differunt etiam ab inſpectoribus, quorum munus erat qualitatem agrorum inſpicere, ut pro eorum ubertate, aut ſterilitate vectigalium & tributi onus dominis imponeretur. Hinc titulus in *Cod. lib.* 11. *tit.* 57. & in *Cod. Theodoſ. lib.* 13. *tit.* 11. de cenſitoribus, peræquatoribus, & inſpectoribus. *Tuſcepit.* apud *Gruter. pag.* 361. *n.* 1. Peræquator cenſus provinciæ Galleciæ.

PERÆQUATUS, a, um, *uguagliato*, omnino æquatus. *Vitruv. l.* 5. *c. c.* Contractura peræquata. *Id. l.* 9. *c.* 4. Duodecim partibus peræquatis.

PERÆQUE, *ugualmente*, æque omnino. *Cic. Verr.* 5. *c.* 52. Atque hoc peræqua in *omni* agro decumano reperietis. *Id. in Piſon. c.* 35. *extr.* Quod cum peræque omnes, tum acerbiſſime Bœotii ſenſerunt. *Nep. in Ariſt. c.* 3. Terna millia æris peræque in ſingulos menſes.

PERÆQUO, as, avi, atum, a. 1. *uguagliare*. *Col. l.* 3. *c.* 3. Et apud me octogenæ ſtirpes inſitæ intra biennium ſeptenos culeos peræquarent. *b. e.* omnino implerent. *Vitruvius l.* 9. *c.* 4. *ante med.* Peræquatur ejus iter. *Solin. c. c.* (*al.* 3.) Lunari computatione annum peræquarunt.

PERÆQUUS, a, um, valde æquus. *Cic. 6. Verr. c.* 21. Fuiſſe aliquando apud Siculos peræqua proportione cetera. Al. aliter leg.

PERÆSTIMO, as, a. 1. plane æſtimo. *Impp. Conſtantius, & Julian. lib. 6. Cod. Theodoſ. tit.* 29. *leg.* 2. *extr.* Quod ſi forte aliquis peræſtimaverit perpetrandam, &c.

PERAGITATUS, a, um, *cacciato, ſtrafazzato*, valde agitatus. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 80. Vehementiuſque peragitati ab equitatu, montem excelſum capiunt. *Senec. l.* 3. *de Benef. c.* 37. Ætna majore vi peragitera. *b. e.* commota, æſtuana.

PERAGITO, as, n. 1. *agitare, moſcolare*, valde, aut frequenter agito, miſceo. *Colum. l.* 10. *c.* 24. *extr.* Et ut permiſceatur medicamen, rutabulo ligneo peragitare conveniet. Adde *cap.* 19. a *med.* ¶ Translate *Senec. l. c. de Ira, c.* 7. Hic ſtimulus peregitavit, miſitque in pericula audaces.

PERAGO, ie, egi, actum, a. 3. *cacciare, agitare*, ἄγω, ἐλαύνω, vehementer ago, *impello*, agito. *Senec. ep.* 58. Hunc quam Græci œſtrum vocant, pecora peregentem, & totis ſaltibus diſſipantem, aſilum noſtri vocabant. ¶ Item uſque ad finem ago, h. e. perficio, abſolvo, *continuare, compire, finire*, πάνω. *Senec. epiſt.* 64. *ad fin.* Multum egerunt qui ante non fuerunt, ſed non peregerunt. *Cic. de Senect. c.* 19. a *med.* Neque enim hiſtrioni, ut placeat, peragenda eſt fabula, modo, in quocumque fuerit actu, probetur. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 4. Gracchus cum comitia nihilominus peregiſſet, &c. *Caſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 4. *extr.* Peragit concilium Cæſar, equiteſque imperat civitatibus. *Sueton. in Orb. c.* 7. Subſcripſit quingenties HS ad peragendam auream domum. *Virg.* 4. *Æn. v.* 653. Vixi, & quem dederat curſum fortuna peregi. & *verſ.* 442. Peragere inceptum. & *lib.* 5. *v.* 362. domus. *finir di diſtribuire*. & *Plin. l. c. c.* 109. & *Ovid.* 2. *Met. v.* 607. juſta. *b. e.* perſolvere. & *lib.* 7. *v.* 502. mandata. *Colum. l.* 3. *c.* 12. *ante med.* operis ſui penſum. *Plin. l.* 7. *ep. ult.* partes ſuas. *Liv. l.* 3. *c.* 40. ſententiam. *fare di dire il ſuo parere*. & *Ovid. c. Faſt. v.* 688. iter inceptum. *Nep. in Ariſt. in fin.* propoſitum. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 633. & *ſat.* 11. *v.* 114. officium. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 8. *v.* 13. Hæc mea ſic quondam peragi ſpereverat ætas. *di finirſi così*. & *verſ.* 42. Vita procul pœna peregenda ſub axe Boreo. *Id.* 15. *Met. v.* 485. poſtquam ſenior regnumque, ævumque peregit. *fini di regnare, e di vivere*. ¶ *Peragere cibum*, conficere, *digerire. Plin. l.* 9. *c.* 60. Omnem cibum ſtatim peragit. ¶ *Peragere reum*, deferre inter reos, accuſare, & omnia peragere, quæ ad eum damnandum pertinent. *Liv. l.* 4. *c.* 42. Vos autem, ſi reum perago, quid acturi eſtis? *Plin. l.* 3. *ep.* 9. Marium una civitate publice, multique priveti reum peregerunt. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 6. *v.* 27. Lenem te miſeris genuit natura, &c. Ut qui, quid valeas, ignoret, Marte forenſi, Poſſe tuo peragi viv putet ore reos. ¶ Apud JCtos peregiſſe reum non altas quia videtur, niſi & condemnaveris, ut *Ulpian.* loquitur *Dig. lib.* 48. *tit.* 5. *leg.* 2. h. e. tenuerit, ut condemnaretur. *Val. Max. l.* 6. *c.* 2. *n.* 4. Ita eodem judicium duos ſuſtinuit reos, accuſatione Manilium, libertate Pompejum: & eorum alterum lege peregit, alterum profeſſione. ¶ *Peragere accuſationem*, ea omnia præſtare, quæ ad accuſandum, damnandumque reum pertinent. *Plin. l.* 6. *ep.* 31. Admonitus, ut peragereet accuſationem peregit invitus. ¶ *Peragere inſtituta*, probere, demonſtrare. *Lact. l.* 6. *c.* 16. ¶ *Peragere conſul*, agere. *Petron. in Satyr. c.* 137. Carmina componat, declamet, concrepet, omnes ei peragat cauſas. ¶ *Reſponſa*, exſequi, & præſtare quod dii oraculo jubent. *Senec. in Troadib. v.* 663. Reſponſa peregam: ſunditus buſta eruam. ¶ Pro perfequi ſcribendo, perſcribere, deſcribere, *Liv. initio l.* 2. Liberi jam hinc populi R. res pace belloque geſtas, annuos magiſtratus, &c. peragam. *ſignerò a ſcrivere*. *Plin. l.* 6. *c.* 28. Reliqua nunc peragemus. ¶ Item percurrere uſque ad finem, *ſcorrere*. *Ovid. Heroid. ep.* 15. *v.* 65. Factus inops agilis peragit freta cærula remo. *Id.* 13. *Met. v.* 618. cum ſol duodena peregit ſigna. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 566. ſic orbe peracto Libet & expertus terras remeavit Apollo. *Stat. l.* 5. *Theb. v.* 574. longa vix tota peregit Membra dolor. ¶ Item tranſodere, *paſſare da parte a parte*. *Ovid. Heroid. ep.* 4. *v.* 119. Theſeus letus enſe peregit. ¶ Et interficere, cooficere, *finire, ammazzare*. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 146. ardenti peragit Clania Actora quarcu. *Sil. l.* 11. *v.* 364. nec tantum fata dederunt, Æterna peragi dextra. *Martial. l.* 5. *epigr.* 38. Adhuc recenti tepet Erotion buſto, Quam peſſimorum lex evara fatorum Scare peregit hieme. ¶ Hinc turpi ſenſu adhibetur ab *Auct. Priap. carm.* 34. ¶ *Peragere vices*, vices habere, vicibus ſubjectum eſſe. *Ovid. Met.* 15. *v.* 237. Hæc quoque non peſſant, quæ nos elementa vocamus, Quæque vices peragant (animoa adhibete) docebo. ¶ *Otia peragere*, agere, in otio degere. *Ovid. Met. 1. v.* 99. ſine militia uſu Mullia ſecura peragebant otia gentes. *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 181. Languida nam noſter peragit labor otia. ¶ *Noctem*, agere, *paſſar tutta la notte*. *Ovid. 1. Amor. el. c. v.* 3. Et vacuus ſomno noctem, quam longa, peregi. Sic *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 22. illa ſalubres Æſtates peragat, *nigrie* qui prandia moria Finiet. *paſſerà ſano le ſtate*. ¶ *Humum*, colere, exercere aſſidue, *coltivare, lavorare*. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 693. Ille ſuam peragebat humum, ſive uſus aratri, Sive cavæ falcis, ſive bidantis erat. ¶ Cum infinito pro pergere, *Perſ. ſat.* 5. *v.* 138. regulatam digitu terebrare ſalinum Contentus peragas, ſi vivere cum Jove tendis.

PERAGRANTER, adverb. peragrando. *Ammian. l.* 14. *c. c.* (*al.* 3.) Hi peragranter, & diſſimulatoter hoooratorum circulis adfiſendo, &c. *ſtupendo di paſſeggiare*.

PERAGRATIO, onis, f. περιήγησις, ambulatio, actus peragrandi. *Cic.* 2. *Phil. c.* 23. Quæ fuit ejus peragratio itinerum? luſtratio municipiorum?

PERAGRĀTRIX, icis, f. quæ peragrat. *Martian. Capell. l.* 6. *pag.* 190. Peragratrix cælerolarum.

PERAGRĀTUS, a, um, περιηγημένος, *ſcorſo*. *Cic.* 5. *Fin. c.* 19. A qui-

A quibus propter diſcendi cupiditatem videmus ultimas terras eſſe peragratas. *Plin. l.* 25. *r.* 2. *a med.* Peragratis Perſidis, Arabiæ, Æthiopiæ, Ægyptique Magis. *h. e.* aditis, *audaci a trovare, ſcorſi, viſitati.* ¶ Deponentis forma, *Velleſ. l.* 2. *c.* 97. Nero peragratus omnes Germaniæ partes, ſic perdomuit eam, &c. *avendo ſcorſo.*

PERAGRO, as, avi, atum, a. 1. *ſcorrere, viaggiare, περιέρχομαι, περιοδεύω*; obeo, oberro, perarro, luſtro, vagor: quaſi *per agros* circumeo. *Cic.* 2. *de Orat. r.* 64. Cum Aſellus omnes provincias ſtipendia merentem ſe peragraſſe gloriaretur. *Id. de Harusp. reſp. c.* 11. *extr.* Matrem magnam, acceptimus, agros & nemora cum quodam ſtrepitu framituque peragrare. *Virg. de apib. 4. Georg. v.* 53. Iliæ continuo ſaltus, ſilvaſque peragrant. ¶ De navigantibus, *Plin. l.* 37. *r.* 3. Eques R. qui hæc commercia & litora peragravit. *Flor. l.* 2. *c.* 7. Græciæ litora claſſe peragrara. *Suetno. in Calig. r.* 37. Litora peragrata liburnicis. *Adde Juſtin. l.* 12. *c.* 10. ¶ Translate *Cic. de clar. Orat. r.* 13. Ut ſemel e Piræo eloquentia evecta eſt, omnes peragravit inſulas. *Id. pro Balbo, c.* 16. Cujus res geſtæ omnes gentes cum clariſſima victoria, terra mariqus peragraſſent. *Id. pro Mil. r.* 35. *ſub fin.* Ultra quam fines imperii populi R. ſunt, ea non ſolum fama jam de illo, ſed etiam lætitia peragravit. *Id. pro Cal. r.* 21. Omnes latebras ſuſpicionum peragrare dicendo. *Id.* 1. *de Orat. r.* 51. Orator ita peragrat per animos hominum, ita ſinſus menteſque pertractat, ut, &c. *Lambin.* omittit *per*. *Lucret. l.* 1. *v.* 74. Atque omne immenſum peragravit mente animoque. *Plin. in Panog. c.* 14. Cum orbem terrarum non pedibus magis, quam laudibus peragrares. *Gell. l.* 7. *c.* 16. peragrantis gulæ, & io ſuccos iuſuetos inquirentis induſtria, & undiquevorſum indagines cupediarum. ¶ *Peregror* deponens V. in *Peregratus*.

PERALBUS, a, um, valde albus, ot Ejus peralbus, *Apul. lib.* 1. *Met.* Avis peralba, *Id. l.* 5.

PERALTUS, a, um, præaltus. *Enn.* apud *Macrob. l.* 6. *Saturn. r.* 2. *a med.* Ioceduot, arbuſta peralta ſecuribu' cadunt. *Al. leg.* Iocedunt arbuſta per alta, ſecuribu' cadunt.

PERAMANS, tis, valde amans. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 8. *a med.* Homo peramens ſemper noſtri fuit.

PERAMANTER, adverb. valde amanter. *Cic.* 9. *Fam. ep.* 10. Qui me quidem perofficioſe & peramanter obſervant. *molto affettuoſamente.*

PERAMBULATUS, a, um, *ſcorſo*, peragratus. *Sidon. carm.* 23. *verſ.* 93. & perambulatum Romanis legionibus Niphatem.

PERAMBULO, as, avi, atum, a. 1. *ſcorrere poſſeggiando, girare, paſſeggiare, διοδεύω*, ambulando circumeo, peragro. *Plaut. Moſtell.* 3. 2. 121. Qualibet perambula ædra oppido tanquam tuas. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 2. Vos, qui multas perambulaſtis terras, ecquam cultiorem Italia vidiſtis? *Phædr. l.* 5. *fab.* 5. *v.* 14. Perambulante læta domino viridia. *Horat. l.* 4. *od.* 5. *v.* 37. Totas bus etenim rura perambulat. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 135. Mens fugit admonitu, friguſque perambulat artus. *ſcorre per le membra*. & *Senec. lib.* 6. *de benef. c.* 16. Meditus ægrotos perambulat. *h. e.* viſit huc illuc diſcurrendo. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 79. Recte, nec ne crocum floraſque perambulet Attæ Fabula, ſi dubitem, &c. *h. e.* tadat, ne recto talo ſtet, ut *Id.* loquitur *ibid. v.* 176. docte ſcripta ſit, ne iodocte. Mos erat ſcenam floribus & croco ſpargere. *Atto* vero fuit pravis fultus male talis, ut ait *Id. lib.* 1. *ſat.* 3. *verſ.* 48. V. *Atta*.

PERAMO, as, avi, atum, a. 1. *amare teldamente, ὑπερφιλέω*, valde amo, perfecte amo, ad finem uſque amo. *Cic.* 1. *de Leg. cap.* 18. Si noo ipſe amicus peramatur toto pectore. Alii plerique leg. *per ſe amatur*.

PERAMŒNUS, a, um, valde amœnus. *Tacit. Ann.* 4. *r.* 67. Æſtas in Favonium obverſa, & aperto circum pelago peramœne.

PERAMPLUS, a, um, *molto grande*, valde amplus. *Cic. Verr.* 6. *cap.* 49. *a med.* Simulacra perampla atque præclara. *Val. Max. l.* 5. *c.* 2. *n. ult. extern.* peramplum regnum.

PERAMPUTO, as, a. 1. omoino amputo. *Colum. l.* 7. *c.* 5. *a med.* Vulnus ita inſanabile facit, ut totum peramputandum ſit. *Al. leg.* ut totus pes amputandus ſit.

PERANCEPS, itis, valde anceps. *Ammianus lib.* 19. *cap.* 5. (*al.* 30.)

PERANGUSTE, adverb. admodum anguſte. *Cic.* 1. *de Orat. cap.* 35. Coarctavit, & peranguſte referſit in oratione ſua.

PERANGUSTUS, a, um, *aſſai ſtretto*, admodum angultus. *Cic.* 7. *Verr. c.* 66. Peranguſto ſraro diviſa ſervitutis, ac libertatis jura cognoſceret. *Liv. l.* 22. *c.* 4. Via peranguſta. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 15. Peranguſtus aditus. *Juſtin. initio l.* 7. Macedoniæ termini peranguſti ſunt. *molto ſtretti*.

PERANNA. V. *Perenna*.

PERANNO, as, *a. n.* 1. *ἐνιαυτίζω*, per integrum anni tempus vivo, annum pergo: ex *per*, & *anno*, *ut*. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 12. Ut annare, peranoareque commode liceret. V. *Anno*, *ar*. *Suetan. in Veſpaſ. c.* 5. Idro puella nata non perannavit. Al. leg. *perennavit*. V. *Perenno*.

PERANTIQUUS, a, um, valde antiquus, *Cic. de clar. Orat. cap.* 10. Ut apud nos, perantiquus, ot apud Atheaienſes, noo ita ſane vetus.

PERAPPOSITUS, a, um, valde appoſitus, ſeu aptus. *Cic.* 2. *de Orat. r.* 67. Noo ſolum mimia perappoſita, ſed etiam quodammodo oobis.

PERARATUS, a, um, nom. ex particip. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 11. *v.* 7. ad dominam peraratas mane tabellas Perſer. *h. e.* ſcriptas. Sic *Id.* 3. *Triſt. el.* 7. *v.* 2. Vade ſalutatum ſubito peraratа Perillam Lattera. *Sidon. l.* 3. *ep.* 13. *a med.* Taceo cerebrum crebra vibice peratum, quod parum amplius tegi conſtat capillis, quam cicatricibus.

PERARDĔO, es, o. 2. valde ardeo. *Paulin. Nolan. carm.* 23. *in nat.* 8. 3. *Felic. verſ.* 404. Communus io tuguri vicina ſtrage perarſit.

PERARDUUS, a, um, πολυχαλκὴς, valde arduus, perdifficilis. *Cic.* 5. *Verr. r.* 72. Mihi autem hoc peraruum eſt demoaſtrare.

PERARESCO, is, arui, n. a. *ſeccarſi affatto*, probe ateſco. *Varr. lib.* 2. *R. R. c.* 49. Herba quoad perareſcat, furcillis verſari debet. *Colum. l.* 4. *r.* 24. *antr med.* Si trunci pars ſecta ſolis affatu praruit.

PERARGŪTUS, a, um, valde argutus. *Cic. in Brut. cap.* 45. Quem ſtudebat imitari L. Africanus poeta, homo perargutus. *Al. leg.* peracutus. *Apul. l.* 10. *Metam.* Afiaus tiotionabulis perargutis exornatus. *Id. in Florid. n.* 13. (*al. l.* 2.) Hirundines ootimat carmine perarguto.

PERARĪDUS, a, um, valde aridus. *Colum. l.* 2. *c.* 19. Ut eoque peraridum, neque rurſus viride colligatur. *Id. l.* 3. *r.* 11. *ad fin.* Solum ſticuloſum & peraridum. Adde *Catoo. R. R. c.* 5. *ſub fin.*

PERARMĀTUS, a, um, *armato rouoprimente*, probe armatus. *Curt. l.* 4. *cap.* 9. Hoc modo inſtructo exercitu, & præarmato, Babylone copias movit. Adde *ſub fin.*

PERARMO, as, a. 1. munio, armo. *Prudent. Corolemer.* 6. *verſ.* 85. Hujus manum poteotem Gladius peroroiat anceps. Adde 7. *verſ.* 93. & 8. *v.* 43.

PERĀRO, as, avi, atum, a. 1. *orar bene*, probe aro: & mttaphorice rugis ſigno, criſpo. nam rugæ io cute ſulcorum io humo ſunt ſimilee. *Ovid. Met.* 14. *verſ.* 96. & rugis peraravit anilibus oro. ¶ Item ſcribere, *ſcrivere*. ſtilo enim per ceram ſulcus ducitur. *Id.* 9. *Met. v.* 563. Talia nequicquam perarantem plena reliquit Cera nonum. *Id.* 1. *de ar. am. v.* 455. blandis peraratur littera verbis. ¶ Item navigare. *Senec. in Med. v.* 650. Ite nunc fortes, peiarate pontum. Sic *Virg.* 1. *Æn. v.* 780. vaſtum maris æquor arandum, & *lib.* 5. *v.* 158. ſulcant vada ſalſa carina.

PERASPER, a, um, valde aſper. *Colſ. l.* 5. *c.* 28. *ſect.* 14. *Ἀποθλίβουσι*, ſuper corpus quaſi verrucula eminet, io ſummo peraſperum.

PERASTŪTE, adrarb. valde aſtute. *Plaut. Truculi.* 2. 2. 43. Ut peraſtute eum injiciatis io malam fraudem. Plerique al. leg. *ut perreot*, *ut eum illiciatis*, &c.

PERASTŪTULUS, a, um, valde aſtutus. *Apul. l.* 9. *Metam.* Mulier callida, & ad hujuſmodi flagitia peraſtutula.

PERATICUM, *περατικὸν*, dicitur quoddam bdellii genus ex Media advectum, teſte *Plin. l.* 12. *r.* 9. quaſi *ἐκ περάτων γῆς*, ab extremis terræ finibus.

PERĀTIM, adverb. cum pera, vel per pram. Peratim ductare, eſt argento aliquem circumducere, argentum quod io pera eſt, alicui caute & fraudulenter furripere. *Plaut. Epid.* 3. 2. 19. Nihil moror vetera & vulgata verba, peratim ductora; ai ego ſollitim ductatabo. Al. aliter leg.

PERATTENTE, adverb. valde attente. *Cic. pro Cal. r.* 21. Audiri a vobis meum familiarem L. Hirrenium perattente.

PERATTENTUS, a, um, valde attentus. *Cic.* 5. *Verr. c.* 5. Superiora omni oratione perattentos veſtros animos habuimus.

PERAUDIENDUS, a, um, particip. omnino audiendus. *Plaut. Mil.* 1. 1. 34. Auribus peraudienda hæc ſunt.

PERBACCHOR, aris, dep. 1. *πανοιδέω*, perpoto, & luſito conviviis frequentandis. *Cic.* 2. *Phil. c.* 41. At quam multos dies io ea villa turpiſſime es perbacchatus! *Claudian. de B. Get. v.* 142. Incendia pirbacchata domos.

PERBASIO, as, a. 1. valde baſio, peroſculor. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 41. *Burmon.* Circumeuntem ſane perbaſiamus.

PERBEĀTUS, a, um, valde beatus. *Cic.* 1. *de Orat. r.* 1. Perbeati fuiſſe illi videri ſolent.

PERBELLE, adverb. valde belle. *Cic. l.* 16. *Faat. ep.* 18. Quod quidem aut facis, aut perbelle ſimulas. *& ad Attic. l.* 4. *ep.* 4. Perbelle feceris, ſi, &c.

PERBĔNE, adverb. valde bene. *Cic. in Brut. cap.* 18. Perbene loqui Latine putabatur. *Liv. lib.* 45. *cap.* 3. Perbene fortoaam feciſſe, quando, &c.

PERBENĔVOLUS, a, um, valde benevolus. *Cic. Fam. l.* 14. *ep.* 4. Peſcennius eſt perbenevolus oobis.

PERBENIGNE, adrerb. valde benigne. *Cic. ad Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. Perbenigne mihi reſpondit. *Al. leg.* per mili benigne. Habet etiam *Terent. Adelph.* 4. 5. 68.

PERBIBESĀA, æ, f. vox jocularis a *Plauto* efficta ad ſignificandam regioaem, io qua ſtreous bibitur, *Curcul.* 2. 3. *v.* 74.

PERBĪBO, is, bi, a. 3. valde bibo, exſugo. *Plaut. Stich.* 1. 1. 16. At ego perii, cui medullam laſſitudo perbibit. ¶ Traoslata bene reſipio, imbuor, *imbeverſi, vivere*. *Cato R. R. c.* 130. Ligna amurca cruda perſpergito: perbibant bene. *Ovid. Met.* 6. *v.* 397. terra Coecepit lacrymas, ac venis perbibit imis. *Colum. l.* 7. *c.* 4. *ſub fin.* Ubi ovis per triduum diſibuto iergora medicamina perbiberit. *Senec. epiſt.* 72. *poſt med.* Lana quoſdam colores ſemel ducit, quoſdam, oiſi ſæpius macerata & racoeta, oon perbibit. ¶ Reſertus etiam ad animum. *Id. epiſt.* 94. Hæc cum perſuaſi mihi, & perbibi, &c. *Id. epiſt.* 36. Colere virtutem, perbibere liberalia ſtudia. *& lib.* 2. *de Ira, c.* 16. Perbibiſti nequitiam, & ita viſceribus immiſcuiſti, ut oiſi cum ipſis exire non poſſit. *Ovid. in Ibin, v.* 533. Perbibit inde ſuæ rabiem outricis alumnus.

PERBĪTO, as, & *ſæpius* is, o. 1. & 3. *perire*, pereo: a *bito*. *Paul. ex Feſto*: Perbitere Plautus pro perire poſuit. *Plaut. Capt.* 3. 5. 32. Qui per virtutem perbitat, oon interit. *Al. leg.* peritat. *Liv. Andron.*

dem. apud *Non.* t. 2. *n.* 654. Puerum ancillæ subdam, ne fame perbibret. *Eun. ibid.* & *Plaut. Pœnul.* 3. 1. 12. Cruciatu maximo perbibere. ¶ Item transire, alia ire. nam *bibere* ire est. *Plaut. Rud.* 2. 6. 12. Utinam, te prius quam oculis viderem meis, malo cruciatu in Siciliam perbibere. Al. leg. *in Sicilia*, & ad priorem significationem trahunt. *Pœnu.* apud *Non. loc. cit.* Nam me perbibere illis opitularier, quovis exitio cupio. *b. e.* transire illis opitulatum.

PERBLANDE, adverb. valde blande. *Macrob. l.* 2. *Saturn.* 2. 2. *e med.* Cum perblande salutavisset.

PERBLANDUS, a, um, valde blandus. *Cic. l.* 1. *ad Q. Fr. ep.* 2. *c.* 3. Successorem habes perblandum. *Liv. l.* 23. *c.* 10. Oratio perblanda.

PERBONUS, a, um, valde bonus. *Cic. pro Flacc.* c. 29. Agros habent natura perbonos. *Id. Verr.* 6. *c.* 18. Perbona immunita. *Id.* 6. *Attic. ep.* 1. Quod mecum rex fuit, perbono loco res erat. *Plaut. Mostell.* 3. 2. 3. prandium perbonum. & *infr.* 77. Æstas perbona.

PERBREVIS, e, valde brevis. *Cic. in Brut. c.* 43. Quodque difficilius est, idem & perornatus & perbrevis. *Id.* 5. *Verr. c.* 9. Illos inter de perbrevi temporis studiorum facilitate conjunxit. *Albinovan. ad Liv. ecl.* 1. *v.* 388. huic hodie perbreve pontus iter. ¶ Dividitur per tmesin. *Cæs. pr. Cluent.* c. 1. Altera pars per mihi brevis fore videtur. ¶ *Perbrevi*, perbrevi tempore. *Cic.* 6. *Fam. ep.* 12. Sed id erit perbrevi.

PERBREVITER, adverb. valde breviter. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 58. De omni isto genere quid sentiam, perbreviter exponam. Adde *pro Dom. cap.* 15.

PERCA, æ, f. πέρκη, piscis delicatissimus, in genere squatilium, qui & in mari, & in fluminibus, & lacubus capitur. Perca marina magnæ similis est, *Plin. l.* 9. *c.* 16. & *lib.* 32. *c.* 9. 10. & 11. *Auson. in Mosell. v.* 115. Nec te, delicias meosarum, Perca, silebo, Amnicolas inter pisces dignande marinis, Solus puniceis facilis contendere mullis. Nam neque gustus laevis, solidoque in corpore partes Segmentis coeunt, sed dissiliantur aristis.

PERCÆDO, is, cecidi, casum, a. 3. valde, vel omnino cædo. *Flor. l.* 3. *c.* 20. In Apennino Lentuli exercitum percecidit. *Id. l.* 4. *c.* 12. Turpe hostium percecidit.

PERCALEFACIO, is, ecì, actum, a. 3. valde calefacio. *Vitruv. l.* 8. *c.* 3. Sulphurosi fontes nervorum labores reficiunt percalefaciendo. ¶ Infinitum *percalefacere*. *Id. ibid.* Percalefieri cogit aquam.

PERCALEFACTUS, & Percalfactus, a, um, valde calefactus. *Lucret. l.* 6. *v.* 177. omnis motu Percalefacta vides ardescere. *Serbon. Larg. compof.* 156. Loco flammeo percalfacto. *Val. Max. l.* 9. *c.* 12. *n.* 4. Multa igni percalfacto cubiculo.

PERCALEFIO. V. in *Percalefacio*.

PERCALEO, es, ui, n. 2. valde caleo. *Lucret. l.* 6. *v.* 280. Inde ubi percaluit vis venti, &c. *Ovid. t. Met. v.* 417. posquam vetus humor ab igne Percaluit salis.

PERCALLEO, es, lui, n. 2. induratum, & obduratum esse longa consuetudine, *aver fatto il callo*. *Cic. pro Mil. c.* 18. Sed jam usu obduruerat, & percalluerat civitatis incredibilis patientia. ¶ Item rerum callere, *esser pratico*. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 34. *in fin.* Si usum rerum percalluerit, nihil te effugiet. *Gell. l.* 1. *c.* 22. Disciplinas Tuscro Stoicas, & dialecticas percalluerat.

PERCANDEFACIO, is, ēci, 3. valde calefacio. *Vitruv. l.* 8. *c.* 3. Ignis percandefecit terram.

PERCANDIDUS, a, um, valde candidus. *Cæs. l.* 5. *c.* 19. *fell.* 24. Percandida compositio. *Solin. c.* 37. (*al.* 50.) *ad fin.* Gemma percandida.

PERCANTATRIX. V. *Precantatrix*.

PERCARUS, a, um, adject. valde carus. *Justin. l.* 22. *c.* 12. Unus ex areicis ejus, obsequii regi percarus. Adde *Tacit.* 2. *Ann. c.* 74. ¶ Item qui magno pretio venditur. *Terent. Phorm.* 3. 3. 24. Quantum opus est tibi argenti? *Ph.* Solæ triginta minæ. *Gr.* Hui, percara est. Al. lap. *procaro*.

PERCAUTUS, a, um, valde cautus. *Cæs. ad Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 6. Delectus in familiaritatibus & provincialium hominum, & Græcorum percautus, & sollicite.

PERCEDO, is. *Nonius* affert *t.* 2. *n.* 704. ex *Cicer. in Orat. c.* 48. sed corrupta lectione.

PERCELEBRATUS, a, um, valde celebratus. *Cic. pro Cal. c.* 29. Audita, & pervulgata, & percelebrata fermonibus res est.

PERCELEBRIS, bre, valde celebris. *Plin. l.* 10. *c.* 5. Est percelebris apud Sebin urbem aquilæ gloria. *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 3. *ante med.* Templum vetustate, & religione percelebre.

PERCELEBRO, as, a. 1. maxime celebro, frequento. *Cic.* 7. *Verr. c.* 31. De qua muliere plurimi versus tota Sicilia percelebrantur. *Arnob. l.* 2. *pag.* 73. Ut exercerent, ut gerrent, ut percelebrarent vitæ mala. *b. e.* frequentarent sæpe perpetrando.

PERCELER, ris, valde celer. *Cic. Cal. c.* 04. Cujus perceleri interitu esse ab hoc comprobatum venenum.

PERCELERITER, adverb. valde celeriter. *Cic. Fam.* 6. *ep.* 12. Recepit, perceleriter se ablaturum diploma.

PERCELLO, is, culi (*raro* culsi) culsum, a. 3. *mover con forza*, *spingere*, *abbattere*, *atterrare*, κατατίθημι, vehementer moveo, loco moveo, labefacio, urgeo, impello, everto, perverto, humi sterno: ab obsoleto *cello*, moveo. *Cato* apud *Gell. l.* 2. *c.* 22. *fub fin.* Ventus Cercius armatum hominem, plaustrum oneratum percellit. *Plaut. Perf.* 5. 2. 28. Hoc, leno, tibi. *Do.* perii! percidit ree prope. *mi ho quasi gestum a terra*. *Plin. l.* 18. *c.* 34. Hic ventus prætringie atque percellit radices arborum. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 642. Aliis tenerum obtegit solus percellit. *Ennius* apud *Macrob. l.* 6. *Saturn. c.* 1. securibus cædunt, Percellunt magnos quercus. ¶ Usum habet sæpius in præteritis. *Terent. Eun.* 2. 3. 87. Quo trudis? percelleris jam tu me. *mi gnevai a terra*. *Cic. pro Mil. c.* 22. Adde incertos exitus pugnarum, Martemque communem, qui sæpe spoliantem jam, & exsultantem evertit, & percidit ab abjecto. *Id. pro Marcell. c.* 6. Quos amisimus cives, eos Martis vis percidit, non ira victoriæ. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 501. Ii quum percidit victima lues. *Colum. l.* 7. *c.* 7. Cum unam vel alteram capram pestis percellerit. ¶ Pro simplici ferio, percutio, *ferire*, *percuotere*. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 9. *v.* 7. Hæmonius quem cuspide percidit heros. *Id. ib.* 1. *el.* 7. *v.* 31. Pessima Tydides scelerum monumenta reliquit: Ille deam primus percidit, ille ego. ¶ De voce, quæ ferit aures, *Valer. Flacc. l.* 2. *v.* 91. vox inde repens ut percidit urbem, &c. ¶ Sæpe translate sumitur pro evertere, pervertere, labefactare, de statu dejicere, perdere, *rovinare*, *esser d'altrui rovina*, *far cadere*. *Cic. pro Dom. c.* 12. Desinant iisdem machinis sperare me restitutum posse labefactari, quibus antea stantem percellerunt. *Id. pro Cael. in fin.* Ne adolescentiam plenam spei maximæ, non modo non eluisse vos, sed etiam percidisse atque afflixisse videamini. *Sueton. in Tiber. c.* 55. Horum omnium vis duos aut tres iocolumes præstitit, ceteros alium alia de causa percidit. *Nep. in Dion. c.* 5. Quinquaginta annorum imperium aden facile percidit, ut, &c. *Tacit. 2. Ann. c.* 39. Mancipii uoius audacia, ut reuuire laventum foret, discordiis armisque civilibus rempublicam percidisset. ¶ Item in superem rapere, timore concutere, conturbare, exterrere, *sbigottire*, *sgomentare*, *impaurire*, *sbalordire*. *Cic. Verr.* 5. *c.* 57. *in fin.* Hæc ut vox non percidit? non perturbavit? *Justin. l.* 25. *c.* 11. Inopinantibus verbera intentant: adeoque illos percellerunt, ut quos ferre non poterant, metu verberum vincerent. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 651. Idem animos Anvci visu timor omnibus antro Percellerat. *Id. lib.* 6. *v.* 480. pavor artus Proximos, atque ingens Ætida percidit horror. *Flor. l.* 1. *cap.* 11. Novissime etiam tanta admiratione percidit, ut, &c. ¶ Pro *terrere*, multare. *Tacit.* 1. *Hist. c.* 53. Quasque alias civitates atrocibus edictis, aut dorono finium Galba percellerat. ¶ Pro impellere, *spingere*, *Apul. in Apol.* Venus nullis ad turpitudinem stimulis, vel illecebris fectatores suos percellens. ¶ Multa de hoc verbo disputant *Lambin.* & *Bentley. ad Horat. epod.* 12. *vers.* 3. ¶ *Percellere se*. *V. Percello.* ¶ *Percidit* passivo significatione, percussus fuit. *Flor. l.* 3. *c.* 10. *ante med.* Hic, insidiis in valle dispositis, dolo percidit. ¶ Pro *percuti*, *percuti* dixit *Ammian. l.* 17. *c.* 8. (*al.* 17.) Subito cunctos aggressus, tanquam fulminis turbo percussit. *Horatio* quoque *lib.* 1. *od.* 7. *vers.* 11. & *Terentio Andr.* 1. 1. 98. sunt qui adscribant: sed rectius alii plures *percussit*.

PERCENSEO, es, ui, a. 2. *contare*, *raccontare*, *far mentione ad uno ad uno*, *annoverare*, tutum aliqui censeo, recenseo, percurro. *Cic. post redit. in Sen. c.* 1. Quod tam divinum est genus orationis, quo quisquam possit vestra in nos universa promerita, non dicere complecti orando, sed percensere numerando? *Tacit.* 4. *Ann. c.* 4. Percensere numerum legionum. *Plin. l.* 7. *c.* 26. *extr.* Percensere res Cæsaris. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 50. Manipulum, ot quamque subfecuerunt, ponunt in terra: ubi eos fecerunt multos, iterum eos percensent, ac de singulis secunt intra spicas, & stramentum. *gli prendono per mano ad uno ad uno*. Rufus *Cic. in Pison. cap.* 36. *ad fin.* Quo ie genere percensere potest, pleraque inveniendi locos. *scorrete*. Si. *Ovid.* 3. *Fast. v.* 109. Signaque quæ longa frater percenseat anno, Ire per hæc uno mense soloris equos. ¶ Item inquirendi causa percurro, recenseo, *rivedere*, *cercare*, singula examinando & notando. *Ovid.* 2. *Met. v.* 334. Clyceene fugabris & amens, Et laniata sinus totum percensuit orbem. *Gell. l.* 7. *c.* 3. *ante med.* Sibi visus est orationem istare acri subtilique ingenio & judicio percensuisse. *Liv. l.* 32. *c.* 21. Orationes legatorum hesterno die dictas pro sententiis percensemus. *prendiamo per mano*, *ifaminiamo*. & *lib.* 34. *cap.* 52. Ita cum percensuissent Thessaliam. *b. e.* tolerabilem rei publicæ administrandæ formam, in ea constituissent. V. *cap. præced.*

PERCEPTIO, onis, f. *raccolta*, συναγωγή, comprehensio, collectio, actus percipiendi. *Cic.* 2. *Offic. c.* 3. *ad fin.* Neque frugum, fructusque reliquorum perceptio, & conservatio sine hominum opera ulla esse potuisset. Adde *Colum. l.* 1. *c.* 3. ¶ Translate sumitur pro cognitione, *percezione*, *cognoscenza*. *Id.* 4. *Acad. c.* 7. *ad fin.* Ars vero quæ potest esse, nisi quæ non ex una, aut ex duabus, sed ex multis animi perceptionibus constat? *& cap.* 6. Cognitio, *aut* perceptio, aut si verbum e verbo volumus, comprehensio, quam καταληψιν illi vocant.

PERCEPTOR, oris, m. qui percipit. *Augustin. lib.* 1. *Soliloq. cap.* 1. *extr.* Jubeas me esse perfectum amatorem, perceptoremque sapientiæ tuæ.

PERCEPTUS, a, um, *raccolto*, *preso*, *sentito*, *gustato*, *inteso*, *compreso*, κατειλημμένος, capius, acceptus, comprehensus. *Plin. l.* 10. *ep.* 79. Rogavit testamenta, ut hereditatem suam adirem, cerneremque, ac deinde perceptis L millibus nummum, reliquam omne civibus redderem. *Ovid.* 1. *Fast. v.* 273. Utilitas aquæ percepta. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 30. *fub fin.* Memoria perceptarum voluptatum. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 36. Animabilis, spirabilisque natura, cui nomen est aer, Græcum illud quidem, sed perceptum jam tamen usu a nostris. tritum est enim pro Latino. & 4. *Acad. c.* 14. & 31. Res comprehensæ, & perceptæ. *& cap.* 7. *ad fin.* Res percepta & cognita. *Nep. in Attic. cap.* 17. *extr.* Philosophorum ita percepta habuerat præcepta. *Gell. l.* 14. *c.* 1. *ante med.* Mirabatur id cuiquam pro perceptu liquere, fieliss istos non esse plures, &c. ¶ *Perceptum* absolute

Cic.

Cic. de Fato, c. 6. Divinatio a perceptis artis proficiſcitur. Percepta appello, quæ dicuntur Græce Θεωρήματα. & *mox*: Percepta aſtrologorum. Al. utrobique leg. *præcepta*.

PERCERPO, is, a. 3. decerpo, carptim lego. *Gell. l.* 2. *in fin.* Cujus rei cauſa cum Ariſtotelis libros problematum percerpſimus, notavi. Al. leg. *præcerpſimus*.

PERCESSUS. V. *Percido*.

PERCIDO, is, idi, iſum, a. 3. *percutere*, *battere*, valde cædo. *Plaut. Perſ.* 2. 4. 12. Non hercle, ſi os perciderim tibi, metuam. Ira legunt in MSS. & veterib. edition. plerique Critici. Addit *Gruter.* exemplum *Senecæ l.* 4. *quæſt. nat. c.* 4. Mendacis leviora, in quibus os percidi, non oculi erui ſolent. Non deſunt tamen qui ubique *præcide* ponunt. *Turneb.* addit 22 *Plautæ* & illud *Caſ.* 2. 6. 52. Percide os tu illi hodie. Porro *os percidere* habet etiam obſcenum ſenſum, apud *Martial. l.* 11. *epigr.* 71. & *percidere* abſoluta, *lib.* 4. *epigr.* 48. & *lib.* 12. *epigr.* 35. quib. omnib. locis alii reponunt *præcido*. ¶ Præteritum eſt etiam *percecidi*, ut *percurro* habet *percurri*, & *percucurri*, &c. *Flor. l.* 3. *c.* 20. *a med.* In Apennino Lentuli exercitum percecidit. *taglio a pezzi*. Adde *lib.* 4. *c.* 12.

PERCIEO, es, a. 2. & Percio, is, ivi, & ii, n. 4. valde cieo, commoveo. *Lucret. l.* 3. *v.* 304. irai fas ſubdita percit. & *v.* 185. Ocius ergo animus, quam res ſe perciet ulla. ubi *perciet* præſens tempus eſt. & *v.* 28. ubi ma divina voluptas Percit, atque hortari. *l. c.* commovit. & *lib.* 4. *v.* 564. Edictum ſæpe unum perciet aures Omnibus in populo, miſſum præconis ab ore. *ferifve*. Hic quoque *perciet* præſens tempus eſt. ¶ *Plaut. Aſin.* 2. 4. 69. Crura hercle diffringentur, ni iſtum impudicum percies. *l. c.* magna voce proclamas, ſeu prædicas, iſtum impudicum eſſe.

PERCINCTUS. V. *Præcinctus*.

PERCINGO, is, inxi, inctum, a. 3. circumquaque cingo. *Colum. l.* 10. *v.* 347. Sæpe ſuas ſedes percinxit vitibus albis. *Manil. l.* 3. *v.* 334. medio percingitur ordine mundus. Utrobique al. leg. *præcingo*.

PERCIO, is. V. *Pércieo*.

PERCIPIO, is, cepi, captum, a. 3. *prendere*, *occupare*, *inveſtire*, συλλαμβάνω, plane, penitus capio, occupo: a *per*, & *capio*. *Lucret. l.* 5. *v.* 603. Eſt etiam quoque, uti noo magno ſolis ab igni Aera percipiat calidis ferventibus ardor. *Plaut. Amph.* 5. 1. 66. Mihi horrori miſero membra percipit dictis tuis. *Id. Men.* 5. 5. 22. Quid ceſſas dare potionis aliquid, priuſquam percipit infamia? *Id. Stich.* 2. 2. 27. Quid ego, cui miſero medullam ventris percepit fames? *Id. Trucul.* 2. 5. 14. & *Lucret. l.* 3. *v.* 80. & *Terent. Eun.* 5. 6. 2. Neque agri, neque urbis odium me unquam percipit. ¶ Item penitus recipere. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Thymo pinſito aquam medicare, quæ cum ſuccum ejus percepérit, &c. *Plin. l.* 21. *c.* 5. *in fin.* In fæce vini macerantur, ut colorem percipiant. *Ovid. Met.* 4. *v.* 744. tactuque induruit hujus, Percipitque novum ramis & fronde *rigorem*. *Lucret. l.* 6. *v.* 984. varii ſenſus animantibus inſunt, Quorum quiſque ſuam propriam rem percipit in ſe. *Ovid.* 8. *Met. v.* 227. *de lepore*. Tabuerant cera: nudos quatit ille lacertos, Remigioque carens non ullas percipit auras. ¶ Item capere, colligere, *recogliere*. *Cic. de Senect. c.* 7. *ad fin.* Sereſc, perciperc, condere fructus. *Plin. l.* 15. *c.* 1. Fructum percipere ea ulea. *Id. l.* 9. *c.* 54. Magna veſtigalia ea oſtrearum vivariis percipiem. *vicavare*. *Colum.* de officiis villicæ *l.* 12. *c.* 3. *ad fin.* Tonſuris velleruin intereſſe, & lanas etiam diligentes percipere, & vellera ad numerum pecoris recenſere. ¶ Item acciperc, reportarc, nbtinere, conſequi, *riportare*, *conſeguire*, *ottenere*, *riscuotere*. *Colum. l.* 1. *c.* 9. *a med.* Diligens dominus tum a vinctis mancipiis, tum ab ſolutis quæras, an ex ſua conſtitutione juſta percipiant. *Id. lib.* 4. *cap.* 3. Novella vinea, dum adoleſcit, niſi omnia juſta perceperit, ad ultimam redigine maciem. *ſi non abbia tutto lo ſuo giuſto colturo*. & *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 32. Percipere præmia. *Juſtin. l.* 13. 1. 7. Ex promiſſis dei jam parte percepta. *Id. in fin. l.* 43. Avum ſuum civitatem a Cn. Pompejo percepiſſe. *Perron. in Satyr. c. ult.* Omnes qui in teſtamento meo legata habent, hac conditione percipiant, ſi, &c. *Sueton. in Tiber.* 1. 15. Ne hereditatem quidem, aut legata percepit ulla aliter, quam ut peculiu referret accepta. *Id. in Aug. c. ult.* Quamvis quaterdecies millies ex teſtamentis amicorum percepiſſet. ¶ Item ſentire, *ſentire*, *provare*: & ad ſenſus corporis pertinet. *Cic. in Orat. c.* 2. *a med.* Quod neque oculis, neque auribus, neque ullo ſenſu percipi poteſt. *Ovid. 14. Met. v.* 700. & totis perceperat oſſibus æſtum. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 12. Voluptas, quæ cum jucunditate quadam percipitur ſenſibus. *Plaut. Curcul.* 1. 3. 1. Placide egrederc, ne quod hic agimus, herus percipiat ferri. ¶ Item ad animum. *Cic. Fam. 14. ep.* 1. Me miſerum! Tulliolam noſtram ex quo patre tantas voluptates capiebat, ex eo tantos percipere luctus. Nam quid ego de Cicerone dicam? qui cum primum ſapere cœpit, acerbiſſimos dolores, miſeriaſque percepit. ¶ Item intelligere, comprehendere, cognoſcere, dilcere, aſſequi, *capire*, *intendere*, *imparare*, *apprendere*. *Cic. 4. Acad. c.* 8. *ſub fin.* Aliquid percipere, & comprehendere. & *cap.* 9. Comprehendêre, & percipere. & 2. *de Fin. c.* 19. *a med.* Cognoſcere & percipere. *Horat. de ar. Poet. v.* 335. ut cito dicta Percipiant animi dociles, teneantque fideles. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 28. Quippiam percipere animo, & memoria cuſtodire. *Caſ.* 3. *B. Civ. c.* 84. Qui quotidiana conſuetudion uſum quoque ejus generis præliorum perciperent. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 28. Percipere artificium aliquod. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 10. virtutem & humanitatem. *Id.* 1. *de Orat. c.* 51. philoſophiam. *Id.* 1. *Offic.* 1. 18. præcepta artis. *Id. de Senect. c.* 7. Themiſtocles omnium civium nomina perceperat. *avea imparato a mente*. & *Catil.* 2. *c.* 11. Percipite, quæſo, diligentue quæ dicam, & ea penitus animis veſtris mentibuſque mandate. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 122. & voces percipe mentis meæ. *Plin. l.* 26. *c.* 3. Remedia oculis uſuque percipere. *h. c.* noſſe medicinas videndo, & exercendo. ¶ *Percepiſſe* pro *percepiſſet* nonnulli leg in *Perſium* apud *Cic.* 3. *Offic. cap.* 16.

PERCISUS, a, um, nom. ea particip. valde cæſus, percuſſus, tuſus, *Martial. l.* 2. *epigr.* 72. Os tibi percifum, quanto non ipſe Latinus Vilta Panniculi percutit ora ſono. Adde *lib.* 12. *epigr.* 35. & *Senec. de Provid. c.* 5. Sed ubique al. leg. *præciſus*. V. *Percido*.

PERCITATUS, a, um, incitatus, percitus. *Accius* apud *Non. c.* 7. n. 1. Devagant matrenæ percitatæ tumultu.

PERCITO, as, a. 1. permoveo, incito, concito. Videtur uſurpaſſe *Pacuvius* apud *Feſt.* in *Reciprocare*: ſed locus ille valde eſt corruptus.

PERCITUS, a, um, *ſuccitato*, *commoſſo*, commotus, incitatus. *Lucret. l.* 2. *v.* 1052. Seminaqua tonumero numero, ſummaque profunda Multimodis volitent æterno percita motu. ¶ Tranſfertur ad animum. *Terent. Her.* 3. 3. 17. Incredibili re atque atroci percitus. *Cic. pro Mil.* 1. 23. Sive enim illud animo iram, ac percitu feciſſet. *Plaut. Aſin.* 4. 2. 13. amoris cauſa percitus id feciſti. *traſportato*. & *Caſ.* 3. 5. 6. ira percitus. & *Amph.* 2. 2. 95. atra bili percita. *Senec. in Herc. Fur. v.* 108. magna furore percitus. & *in Hippol. v.* 1256. Quis te dolore percitam inſtigat furor? *Liv. l.* 21. *c.* 53. *a med.* Ingenium percitum, ac ferox. *impetuoſo*, *ardente*. & *Salluſt. in fragm.* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 704. *Putſch.* Quia corpore & lingua percitom & inquietem, nomine hiſtrionis vix ſani, Barbuleium appellabant.

PERCIVILIS, le, valde civilis. *Suetou. in Tiber. c.* 28. Exſtat & ſermo ejus in Senatu percivilis. *aſſai moderata*.

PERCLAMO, as, *ſgridare*, valde clamo. *Plaut. Trucul.* 1. 1. 8. Quot perclamanda! Dii voſtram fidem! *Alii aliter leg.*

PERCLAREO, es, rui, n. 2. valde clareo. *Symmach.* 1. 10. *ep.* 72. Laudandæ ſublimitatis tuæ relatione perclaruit. *Id. l.* 10. *ep.* 72. Perclaruit, voluiſſe, &c.

PERCLUDO, is, ſi, ſum, a. 3. concludo, claudo. *Vitruv. l.* 2. *c.* 1. *ante med.* Funes, qui non percluduntur, nec præligantur. *Paul. lib.* 20. *Dig. tit.* 2. *leg.* 9. Antequam penſionis nomine percludamur. Utroque loco alii *præcludo* reponunt.

PERCNOPTERUS. } V. *Ovipelargus*.
PERCNOS. }

PERCOARCTO, as, n. 1. vehementer conſtringo. *Colum. l.* 2. *c.* 19. Et utrieque ſiccatum percoarctabimus in ſtrigam. Al rectius leg. *coarctabimus*.

PERCOCTUS, a, um, bens, val valde coctus. *Lucret. l.* 6. *v.* 722. *de Æthiop.* nigra virem percoctaque fæcla calore. *Plin. l.* 21. *c.* 25. *circa med.* Lens non bene percocta.

PERCOGNOSCO, is, a. 3. διαγινώσκω, perfecte cognoſco. *Plaut. Trucul.* 1. 2. 50. Utroſque percognovi utrobidem.

PERCOGNITUS, a, um, probe cognitus. *Plin. l.* 2. *c.* 46. Illos quoque legem naturæ haberc non ignotam, etiamſi nondum percognitam. *Id. l.* 4. *c.* 14. Nam Germania multis poſtea annis, nec tota, percognita eſt.

PERCOLAPHO, as, a. 1. colaphis valde percutio. *Perron. in fragm. Tragur. c.* 44. *Burm.* Ut larvas, ſic iſtos percolaphabant. Al. aliter leg.

PERCOLATIO, onis, ſ. actus percolandi. *Vitruv. ſub fin. l.* 8. Uti percolationibus aquæ tranſmutari poſſint.

PERCOLATUS, a, um, per colum tranſmiſſus. *Plin. l.* 31. *c.* 6. *ſub fin.* Nam in terra marina aqua argilla percolata dulceſcit. Adde *Vitruv. l.* 8. *c.* 2.

PERCOLO, as, a. 1. *colare*, διυλίζω, διηθέω, per colum tranſmitto, totum colo. *Colum. l.* 12. 1. 41. Deinde refrigerantur, & percolantur. *Celſ. l.* 6. *c.* 9. Ia humos percolatus. ¶ Translate *Lucret. l.* 2. *v.* 473. Humor dulcat, ubi per terras crebrius idem Percolatus. *h. e.* tranſmittitus. *Plin. l.* 18. *c.* 21. *circa med.* Terra palvrea ſumma, inferior bibula crebros imbres percolat atque tranſmittit. *Senec. in præfat. ad quæſt. nat. ante med.* Quid enim erat, cur in numero viventium me poſitum eſſe gauderem? ou ut cibos & potiones percolarem? *h. e.* ederem, biberam, & egerercm?

PERCOLO, is, lui, cultum, a. 3. cultorum abſolvo, ſupremam manum addo, polio, perficin, complco. *Plin. l.* 5. *ep.* 6. *ad fin.* Quæ maxima ex parte inchoavi, aut inchoata percolui. ¶ Eſt etiam valde amare, vereri, colere, beneficiis proſequi. *Plaut. Trin.* 2. 2. 4. Patrem tuum ſi percoles. *Ter. h. Hiſt. c.* 82. Multos perfectutis, & procurstionibus, pleroſque ſenatorii ordinis honore percoluit. *Id.* 4. *Ann. c.* 68. Neque omiferat conjugem liberoſque ejus percolere. ¶ Item ornare. *Id. in Agric. c.* 10. Quæ priores nondum comperta, aloquentia percoluere, rerum fida tradentue.

PERCOMIS, me, valde comis. *Cic. in Brut. c.* 58. *ad fin.* Qui peritiſſimus juris, idemque percomis uſi habitue. Al. leg. *patronus*.

PERCOMMODE, adverb. admodum commode. *Cic. pro Cæcin. c.* 27. Hoc loco percommode accidit, quod, &c. *molto accomodamente*, *molto a propoſito*. & *Tuſcul.* 4. *c.* 30. *ſub fin.* Itaque, ſive caſu accidit, ſive conſilio, percommode factum eſt, quod, &c. & *Virg. n. c.* 2. Verum hoc adhuc percommode cadit, quod, &c.

PERCOMMODUS, a, um, valde commodus. *Liv. l.* 22. *c.* 43. Id cum ipſis caſtris percommodum fuit, tum ſalutaris præcipue futurum erat. *molto comodo*, *accontio*.

PERCONTATIO, & Percunctatio, onis, ſ. *vicerca*, *interrogazione*, *dimanda*, inquiſitio, interrogatio. *Cic. de Univ. c.* 2. Ac primum quidem tampue ſalutationibus, reliquum percontatione conſumpſimus. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 13. Nos nihil de eu percunctationibus reperiebamus, niſi certis ex aqua menſuris, breviores eſſe noctes,

quam in continente videbamus. *Cic. de clar. Orat. c. 60. ad fin.* Omnis ille ſermo ductus e percontatione filii, quid in Senatu eſſet actum. *Plin. l. 11. c. 30. de formicæ.* Quæ tunc earum conſurſatio? quam diligens cum obviis quærdam collocutio atque percontatio? ¶ Ponitur a *Cic. 3. de Orat.* inter figuras ſententiarum, *cap. 53.* Et rogatio, atque huic ſimilima quaſi percontatio. *Rogatio*, h. a. interrogatio, differt a *percontatione* in eo, quod illa ſit inſtandi & arguendi cauſa, hæc noſcendi. V. *Percontor* ſub fin.

PERCONTATOR, & Percunctator, oris, m. *circumſpector*, qui percontatur. De eo, qui omnis curioſe inquirit, *Plaut. Men. 5. 5. 31.* Qui te Jupiter dique omnes, percontator, perduint. *Horat. l. 1. ep. 18. v. 69.* Percontatorem fugito, nam garrulus idem eſt.

PERCONTO, as, a. 1. idem quod percontor. *Naviter* apud *Non. c. 7. n. 52.* Docte percontat Enonus, quo pacto Trojam reliquiſſet. *Id. ibid.* Si percontaſſent, malum hoc me præteriſſet. *Apul. l. 11. Metam.* Quod ſedulo percontaveram. ¶ Paſſive *Gell. l. 16. c. 6.* Quære ea potius, quæ a Grammetico quærenda ſunt. nam de ovium dentibus opiniones percontantur. *Apul. l. 1. Metam.* Et percontato pretio, &c.

PERCONTOR, & Percunctor, aris, atus ſum, dep. 1. *interrogare, demandare, vitereare, informarſi, ſpiare, ricinare*, quæro, ſciſcitor, interrogo, inquiro. *Donat. ad Terent. Hecyr. 1. e. e. & Non. c. 1. n. 211. percontor* dici ajunt a *cunto*, quo utuntur nautæ ad explorandam aquæ altitudinem: *percunctor* ab eo, quod a cunctis perquiratur. Utramque notationem ponit etiam *Feſtus*: & priorem eſſe *Veteres Flacci*: ſibique falſam videri: veriorem eſſe alteram, & *percunctor* rectius ſcribi. Ex Orthographis alii o *Verrio* ſtant, alii a *Feſto*. Litem ego non diremerim: tametſi ad *Verrium* inclinat animus. Eſt igitur *percontari*, tentare, inquirere diligenter, ut io cujuſpiam rei notitiam perveniamus. *Cic. 1. de Orat. c. 21.* Quo io genere in nunquam mihi percontaoti, aut quærenti aliquid defuiſti. & *lib. c. c. 71.* Saiſum eſt etiam, quærentibus, & quaſi percontantibus leote reſpondere quod nollent. *Terent. Hec. act.* Modo iſſe dicito ad portum percontatum adventum Pamphili. *Cic. 1. Acad. 1. 1.* Cum totum iter conſumpſiſſet partim io percontando a peritis, partim, &c. *Id. in ſomn. Scip. c. 1.* Ego illum de ſeo regno, ille me de noſtra republ. percontatus eſt. *Id. de vlac. Orat. 1. 46. ſub fin.* Cum percontaretur ex aniçula quadam, quanti aliquid venderet. *Id. c. de Divin. 1. 36.* Solebat ea me Dejotarus percontari noſtri augurii diſciplinam. *Horat. l. 1, ep. 20. v. 26.* Forte meum ſi quis te percontabitur ævum. & *ep. 18. verſ. 96.* Percontabere doctos, Qua ratione queas traducere lenitec ævum. & *ep. 8. v. 13.* Poſt hæc, ut valeat, quo pacto eum gerat, & ſe, Percontare. *Id. l. 1. ſat. c. v. 7.* Hunc ſi perconteris, cur, &c. *Plaut. Capt. 4. 4. 9.* Coquum percontabatur, poſſentne feræ ferveſcere. *Id. Bacch. 4. 1. 4.* Percontarier, utrum aurum reddat, oo, &c. *Id. Aſin. c. c. 76.* Me inſit percootarier, ecquem noverim Demænetum. *Id. Perſ. 4. 4. 49.* Percontari hanc paucis hæc volt. ¶ *Percontari aliquem*, inquirere de aliquo, *informarſi, dimandare di alcuno. Plaut. Aſin. c. 4. in fin.* Tu quoque ſi eſſes percontatus me ex aliis, ſcio pol, crederes quod nunc fers. *Plin. l. 30. c. 2. in fin.* Se evocaſſe umbras ad percontandam Homerum, quanam patria, quibuſque parentibus genitus eſſet. ¶ Apud Rhetores aliud eſt interrogare, aliud percontari. illud enim ab oratore fit inſtando, objurgando, aut reprobandi gratia: hoc ſimpliciter ſciſcitandi, & cognoſcendi. *Quintil. l. 9. c. c.* Quid enim tam commune, quam interrogare, vel percontari? nam utroque utimur indifferenter: cum alterum noſcendi, alterum arguendi gratia videatur adhiberi. Ubi *Burmann.* eos jure reprehendit, qui illud *alterum noſcendi* ad *interrogare* referri putant. V. *Percontatio. Cic. c. de Fin. 1. 1.* Socrates percontando, atque interrogando elicere ſolebat eorum opinionem, quibuſcum diſſerebat. ¶ Percontatum patriſſamiliæ nomen oc quis ſervum mitteret, lege ſuoctum fuiſſe ait Cato ea, qua legem Orchiam diſſuadet. *Feſtus*. ¶ Præclarum monitum eſt illud *Terent. Hec. 5. 3. 16.* Tua quod nihil refert, percontari deſinas. Quod *Plaut.* dixit *Stich. 1. 1. 48.* Tua quod nihil refert, oc curcs.

¶ Paſſive. V. *Percunctor.*

PERCONTUMAX, acis, valde contumax. *Terent. Hecyr. 3. 5. 54.* Percontumax rediſti huc nobis, Pamphile.

PERCOPIOSE, adverb. copioſiſſime. *Sidon. l. 4. ep. 7. ſub fin.* Percopioſe me officii votivi compotem fecit.

PERCOPIOSUS, a, um, valde copioſus. *Plin. ep. 31. l. 9.* In quibus quidem percopioſus fuiſti.

PERCOQUO, is, oci, octum, a. 3. perfecte coquo. *Plin. l. 23. c. 7. circa med.* Bubulas carnes additi caules magno ligni compendio percoquunt. *Ovid. de remed. amor. v. 83.* teneras mora percoquit uvas. *maturat.* & *Lucret. l. 6. v. 858.* Percoquere humorem. *h. e.* calefacere.

PERCOSIUS, a, um, Περσήϊος, ad Percoten pertinens. Percoſia conjux apud *Val. Flacc. l. 3. v. 10.* eſt Clytæ, vel Clitæ, Καίτης, filia Meropis Percoſii (ut eſt apud *Apollon. lib. 1. v. 975.*) uxor Cyzici regis Propontidis.

PERCOTE, es, f. Περκώτη, oppidum Troadis cum monte ad oſtia Æſepi fluvii, io o a Myſiæ. *Plin. l. 5. c. 32.* Deinde percote oppidum & Lampſacum, antea Pityuſa dictum. *Val. Flacc. lib. 2. v. 622.* Jam juga Percotes, Parianique infame fragoſis Exſupecant, Pityamque vadis.

PERCRASSUS, a, um, valde craſſus. *Colſ. l. 5. c. 26. fcil. 19.* Melicera mala eſt, multo, & percreſſa.

PERCREBRESCO, is, brui, & bui, n. 3. *divulgarſi, farſi pubblico*, διαβοώμαι, creber fio in uſu & ſermone hominum, divulgor. Præteritum maxime eſt io uſu: in quo tertium e ofus ſæpe extenit. V. *Crebroſco. Cic. Attic. l. 1. ep. 1.* Ita quidam ſpero nobis profici, cum hoc percrebreſcit, plurimos noſtros amicos ioveniri. *Id. Verr. 2. c. 1.* Inveteravit tam opioio, quæ non modo Romæ, ſed & apud exteras nationes omnium ſermone percrebuit. *Id. Verr. 4. c. 23.* Res percrebuit: io ore atque ſermone omnium cæpit eſſe. & *Verr. 6. cap. 30. & 43. & lib. 12. Fam. ep. 10.* Cum hæc omnino fama de noſtrorum hominum avaritia & cupiditate percrebuerit. *Caſ. lib. 3. B. Civ. c. 43. extr.* Cum fama per orbem terrarum percrebuiſſet, illum a Cæſare obſideri. *Tacit. Ann. 12. c. 6. extr.* In fratrum diſſidia conjugia aliis gentibus ſolemnia, nec ulla lege prohibita: & ſobrinarum diu ignorata, tempore addito percrebuiſſe. *effetti reſi frequenti.*

PERCREPO, as, pui, pitum, *rifonare, ſtrepitare*, valde crepo, reſono, perſono, perſtrepo. *Cic. 7. Verr. c. 13.* Locum illum litoris percrepare totum multitudinis vocibus, cantuque ſymphoniæ. *Lucil.* apud *Non. c. 4. n. 63.* Percrepa pugnam Pompilii, facta Cornelii cane. *h. e.* dic, prædica, lauda.

PERCRESCO, is, a. 3. valde crefco. *Quintil. l. 7. c. 1. ante med.* Via quæſtionum percreſcere debet, & ad potentiſſima ab infirmiſſimis pervenire. Alii rectius leg. *ſemper creſcere.*

PERCRIBRATUS, a, um, cribratus. *Scribon. Larg. compoſ. 269.* Res, quæ infra ſcriptæ ſunt, contuſæ, & percribratæ.

PERCRIBRO, as, a. 1. cribro, aut diligenter cribro. *Scribon. Larg. compoſ. 87.* Contunditur croctum, percribratur.

PERCRUCIO, as, a. 1. valde crucio. *Plaut. Bacch. 5. 1. 13.* Hoc, hic eſt, quod peraceſſit: hoc eſt demum, quod percrucior.

PERCRUDUS, a, um, valde crudus, immaturus. *Colum. l. 12. c. 50.* Pruna purpurea cum immatura, non tamen percruda legecie. *Vitruv. l. 10. c. 20. ſub fin.* Virgæ ceeberrimæ teatæ, percruda coriis conſutæ.

PERCUDO, is, di, a. 3. valde cudo, & ferio, cudendo perforo. *Colum. l. 8. c. 5. a med.* Die undevigeſimo animadvertat, an pulli roſtellis ova percuderint; & auſcultetur, ſi pipiant.

PERCULSUS, us, m. percuſſio, quaſſatio. De fcato caſu ſingulari *Tertullian. de anim. c. 50. ſub fin.* Nevigia inteſtino percuſſu deſidunt.

PERCULSUS, a, um, *atterrato, abbattuto, ſmarrito, διαπλαγείς*, valde ictus, & loco motus, labefactus, concuſſus, proſtratus. *Cic.* verſeos *Homeri* carmen in *lib. de Gloria*, apud *Gell. l. 15. c. 6.* Qui quondam Hectoreæ percuſſus concidit enſe. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. v. 363.* arcelſo coacervatum aggere buſtum Excipiet niveos percuſſæ virginis artus. *h. e.* Polyxenæ mactatæ ad Achillis tumulum. Alia ſunt quamoluminoa, quæ afferri poſſent: ſed *percuſſus*, & *perculſus* paſſim coalubere librarii: ut Eruditi jam obſervarunt. Vide, ſi lubet, *Bentley. ad Horat. epod. 11. v. 2. Burmann. ad Ovid. 4. Met. v. 138. Drakenborch. ad Sil. l. c. v. 623.* & *Oudendorp. ad Lucan. l. 1. v. 487.* ¶ Translate *Flor. l. 4. c. 3.* Perculſum undique, & perturbatum ordinavit imperii corpus. ¶ Sæpe refertur *ad animum*, & eſt valde commotus, turbatus, aatercitus, conſternatus, abjectus, *coſternato, abbattuto, ſbigottito, ſgomentato. Cic. ad Brut. ep. 3.* Timore quodam perculſa civitas. *Liv. l. 4. c. 31. ſub fin.* Exercitus ab re male geſta perculſus, *abbattuto d' animo.* & *Caſ. l. c. B. Civ. c. 12.* Hoſtes turris repentina ruina commoti, inopinato malo turbati, deorum ita perculſi, urbis diceptione perterriti. *Tacit. 1. Ann. c. 28.* Ut ſunt mobiles ad ſuperſtitionem perculſæ ſemel mentes. & *lib. 2. c. 46. ad fin.* Sperabatur rurſum pugna, oi Marobodnus caſtra io colles ſubduxiſſet. id ſignum perculſi fuit. & *lib. 1. c. 12.* Perculſus improviſa ioterrogatione, paulum reticuit. *ſorpreſo.* ¶ Item ictus, offeſus, *colpito, percoſſo. Nep. in Eum. c. 5.* Hac ille perculſus plaga non ſuccubuit, neque eo ſeius bellum adminiſtravit. ¶ Item de ſtatu dejectus, fortunis, aut vita ſpoliatus, everſus, *rovinato. Cic. Catil. 2. c. 1. ad fin.* Jacet ille nunc proſtratus, & ſe perculſum atque abjectum eſſe ſentit. *Tacit. 14. Annal. c. 57.* Perculſo Seneca, promptum fuit Rufum Fenium immittere. & *lib. 13. c. 32.* Reddit ur ordini Varius conſilacis, avaritiæ cæmmibus olim perculſus.

PERCULTOR, oris, m. diligens & aſſiduus cultor. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c. 1. de Aug.* Doctorum, qui abunde erant, neceſſariorumque percultor.

PERCULTUS, a, um, valde politus, ſeu ornatus. *Plaut. Pan. 1. 2. 12.* N ſi perculte eſt, meo animo quaſi illiuta eſt.

PERCUNCTOR, &c. V. *Percontor.*

PERCUPIDUS, a, um, valde cupidus. *Cic. l. 2. Fam. ep. 7.* Cognovi Hortenſium percupidum tui.

PERCUPIO, is, a. 3. valde cupio. *Plaut. Aſin. 1. 1. 61.* Percupio obſequi gnato meo. *Terent. Enn. 5. 2. 57.* Viſne, domi opperiamur? *Ch.* imo percupio.

PERCURATUS, a, um, perfecte curatus, ſanatus. *Liv. l. 21. c. 57.* Vixdum ſatis percocato vulnere. *Senec. de Tranquil. c. ult. circ. med.* Quidquid imbecillum in animo, nec percuratum eſt, exulcerat.

PERCURIOSUS, a, um, valde curioſus, πολυπράγμων. *Cic. pro Cluent. c. 62.* Nicoſtratus fidelis Oppioici ſervulus, percurioſus, & minime mendax.

PERCURO, as, avi, atom, a. 1. *curare, ſanare affatto*, πανδηρατεύω, plane curo, perfecte ſano. *Senec. ep. 94. ante med.* Percurare mentem ægram, & vitiis liberare. *Id. l. 3. quæſt. nat. c. 1. ad fin.* Quædam aquæ invetecata, & deſperate a medicis vitæ percurant. *Colum. l. 6. c. 12.* Si ſuppuraverit, tarde percurabitur. *Plin. l. 30. c. 8.* Id faciendum quotidie, donec ſtrumæ percurentur.

PERCURRO, is, percurri, & percucurri, urſum, a. 3. *correre affoè fino a qualche luogo*, διατρέχω, valde curro uſque ad eliquem locum. *Terent. Heaut. 4. 4. 9. Bacch.* Audiſti, modo iſte homo quam villam demonſtravit Charini? *Phry.* audivi. *Bacch.* proximam eſſe

huic

huic fundo ad dextram? *Phry.* memini. *Bacch.* Curriculo percurset. *Id. Andr.* 2. 2. 18. Continuo ad te properans percurro ad forum, ut dicam tibi hæc. *Cæs. ad Cicer. l.* 8. *Fam. ep.* 16. *ad fin.* Priusquam ad urbem accederem, ubicumque esses, ad te percurrissem. *Liv. l.* 26. *c.* 25. Inde citato equo Cales percurrit. ¶ Item per varia loca curro, obeo, lustro, *ferrere*, *trasferrere*. *Cæs.* l. 1. *B. Civ. c.* 25. Ausimo Cæsar progressus, omnem agrum Picenum percurrit. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 46. Cum celeriter omnes convenirent percucurrisset. *Flor. l.* 4. *c.* 12. *ante med.* Primum domuit Ulipetes, inde Tenstheros percucurrit, & Cattos. *Cæs. l.* 4. *B. Gall. c.* 33. *in f.* Per temonem currus percurrere. *Lucret. l.* 6. *v.* 668. Perque mare & terras impidus percurrere turbo. *Ovid. Met.* 10. *v.* 654. Posse putes illos sicco freta radere passu, Et segetis canæ flantes percurrere aristas. *Virg.* 8. Æn. *v.* 391. tonitru cum rupta corusco Ignea cima micans percorrit lumine nimbos. *Propert. l.* 1. *el.* 3. *v.* 31. diversas percurrens luna fenestras. *trapassando*, *penetrando*. *Lucret. l.* 4. *v.* 589. *da Pane*. Unco saps labra calamos percurrit hiatus. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 4. *v.* 27. Hæc quæsulas egili percurrit pollice chordas. *Virg.* 7. Æn. *v.* 14. Arguto tenuis percurrit pectine telas. *Mercial. l.* 3. *epigr.* 82. Percurrit agili corpus arte tractatrix, Manumque doctam spargit omnibus membris. *Pallad. l.* 1. *cit.* 6. *ante med.* Hortus, qui spatano humore percurritur. *Plin. l.* 13. *c.* 11. *sub fin.* Percorritur glutino charta. *h. e.* contingitur glutino obiqua. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 63. triplici percurrens tempora nodo. *h. e.* circumedans. ¶ Transtare *Cic.* 5. *Verr. c.* 42. *ad fin.* Per omnes civitates percurrit oratio mea. *Suetan. in Ner. c.* 3. Restitutor in petitum amplissimos honores percucurrit. *h. e.* unum post ultum brevi tempore affectatus est, & gessit. *corse per tutti gli onori*. *Plin. l.* 29. *c.* 8. *a med.* Grato mensa odore percurrit in rusticis dapibus. *va per tutte le tavole*. ¶ Pro stabilitum attingere, brevitas dicere. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 14. Faciles partes ea fuerunt duæ, quas modo percucurri, vel potius pene præterii. *ho scorso brevemente*. *&. l.* 2. *cap.* 47. Quæ vade brevitas a te de ipsa arte percursa sunt. *Id.* 2. *de Divin. c.* 46. Multas res oratione percurrere. *Vellej. l.* 2. *c.* 38. Paucis percurrere, quæ cujusque ductu gesta, &c. *Plin. l.* 35. *c.* 8. Nunc celebres in ea arte quam maxime brevitate percurram. *h. e.* percensebo. *Virg.* 6. Æn. *v.* 627. Omnia pœnarum percurrere nomina possim. ¶ Refertur ad animum, & significat cogitatione complecti, perpendere, perdiscere. *Horat. l.* 1. *od.* 28. *v.* 5. Aerios tentasse domos, animoque rotundum Percurrisse polum. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 50. Est boni oratoris multa auribus accepisse, multa vidisse, multa animo & cogitatione, multa etiam legendo percurrisse. ¶ Et ad oculos. *Horat. l.* 2. *sat.* 5. *v.* 54. folas multisne cohaeres, Veloxi percurre oculo. *scorri con l'occhio*. & absolute *Id. Epist. l.* 6. *v.* 600. campis intendere suadet, Dum datur, ardenesque viri percurrere pugnas. *guardare*, *contemplare*. & *Colpurn. Ecl.* 1. *v.* 24. tu potes alto Cortice describtas actius percurrere versus. *leggere*. Sic *Liv. l.* 9. *c.* 18. *a med.* Pagimus in annalibus magistratuum, fastisque percurrere licet. ¶ Passive impersonaliter *Cic.* 2. *de Orat. c.* 80. Si sic consistatur aliquando, ac non ista brevitate percurritur. *h. e.* usque ad finem orationis cuiritur.

PERCURSATIO, onis, f. *scorso*, *discorrimento*, διάδρομη, actus percursandi, peragmtio, excursio. *Cic. Phil.* 2. *c.* 25. Italiæ rursus percursatio eadem comite animi. A de cap. 39.

PERCURSIO, onis, f. actus percurrendi. *Cic.* 4. *Tusc. l.* 13. *extr.* Pronter animi multarum rerum brevi tempore percursionem. ¶ Est etiam figura rhetorica semeruarum, ἐπιπερισσολογία, cum dictoria plura inter se velociter oratione percurrimus, ut Cæsar in Italiam evolamt, Corfinium pagsidio defectum ceperat, urbe potiebatur, Pompeium persequebatur. Ita *Aquila Romanus de figur. sententiar. Cic.* 3. *de Orat. c.* 53. Nam & commoratio una in re permultum movet, *&c.* & huic contraria sæpe percursio. Ita quidam leg. ex MSS. plerique elit *præcisio*.

PERCURSO, as, avi, atum, n. t. frequent. a percurro. *Liv. l.* 23. *c.* 48. Jam latronum modo percursans totis finibus nostris. *Plin. in Panag. c.* 12. *extr.* Nostra agmina percursare cupes gaudebant.

PERCURSOR, oris, m. qui percucurit. *Lactant. l.* 6. *c.* 7. Percusor viæ. *Al. leg.* præcursor.

PERCURSUS, a, um, *scorso*. *Cic.* 2. *de Or. c.* 35. Ut omnes eas diligentes, & memores, & sobrii oratores percursas animo, & prope decant eas habere debeant. *Tacit.* 4. *Ann. c.* 40. Suis in cum beneficiis modice percursis.

PERCUSSIO, onis, f. *percotimento*, *percossa*, *picchiata*, πλῆξις, actus percutiendi, ictus, verberatio, pulsatio. *Cic.* 3. *Tusc. c.* 26. Mulierbres lacerationes genuum, pectoris, stimiorum, capitis percussiones. *Id.* 3. *Offic. c.* 29. Ut digitorum percussione heres posset sciri pus esse. *h. e.* digitis concrepando, ut paulo ante dixerat. *Gell. l.* 5. *c.* 25. Non enim percussus aer, sed plaga ipsa atque percussio vox est. ¶ Est etiam ictus, seu dimensio temporum in metris, & numeris oratoriis. V. *Ictus*. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 47. Sed sunt insignes percussiones eorum numerorum, & minuti pedes. *Id. in Orat. c.* 58. *extr.* Non sunt *in* oratione, tanquare tibicini, percussionum modi, &c. Adde *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *ante*, *& circa med.* Sic *Id. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Sunt quædam latentes sonmonis percussiones, & quasi aliqui pedes, ad quos plurimorum gestus cadit: ut fit unus motus, *Novum crimen*: altee, Cæ *Cæsar*: tertius, *& ante hunc diem*: quartus, *inauditum*: deinde *propinquus meus*? &, *ad te Q. Tubero detulit*. Loquitur *Quinct.* de gestu manus, quæ varia cadendo vasoum percussiones imitatur.

PERCUSSOR, oris, *m. percussare*, *ferutore*, πλήκτης, qui percutit, ferit, occidit. *Plin. l.* 8. *c.* 16. *a med.* Leo vulneratus observatione mira percussorem novit, & in quantalibet multitudine appetit. ¶ Specialim eō sicarius, qui ad occidendum mercede conducitur, *sicario*. *Cic.* 2. *Phil. c.* 29. *ad fin.* Domi Cæsaris percussor ab ipso missus, deprehensus dicebatur esse cum sica. *Flor. l.* 3. *c.* 21. Massivam immisso percussore coatecit. *Suetan. in Ner. c.* 43. Percussores submittere, exercitus & provincias regentibus. *& cap.* 34. Percussor subornatus alicui.

PERCUSSŪRA, æ, f. percussio. *Apul. de herb. c.* 32. Percussura ferro, vel fuda facta. *Veter. l.* 2. *c.* 20. *de re veterin.* Si animal oculum ex percussura laserit.

PERCUSSUS, a, um, *battuto*, *ferito*, *percosso*, ictus, pulsatus, vulneratus. *Virg.* 7. Æn. *v.* 190. Percussus virga. *Varr. l.* 1. R. R. *c. ult.* cultello concidit. *Cic. pro Dom. c.* 5. & *Plaut. Stich.* 4. 2. 33. lapide. *Propert. l.* 2. *el.* 2. *v.* 13. vulnere. *Ovid. Met.* 6. *v.* 80. Terra percussa de cuspide. *Id.* 2. *Trist. el.* 2. *v.* 85. cymba vasta percussa procella. *& lib.* 4. *el.* 2. *v.* 5. victima colum percussi securi. *Propert. l.* 2. *el.* 16. *v.* 28. Auriculæ voce percussæ. *Sil. l.* 10. *v.* 166. quercus percussa Jovi. *h. e.* ab Jove. *Cic. Catil.* 3. *cap.* 8. Turres de cælo percussæ. *h. e.* fulmine ictæ. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 12. *v.* 40. Duraque percussam saxa fecsta lyram. *fonata*. & *Met.* 10. *v.* 259. aer percussus pedis. *h. e.* alis pulsatus. *& lib.* 6. *v.* 63. Qualis ab imbre solet percussus folibus ardens. *l'incita investita*, *percosso da' raggi solari*. Sic *Lucret. l.* 2. *v.* 799. color percussus luce refulget. ¶ Translatum ad animum. Neque enim admittitur ab Eruditis, quod *Agroet.* tradit de *Orthogr. pag.* 2174. *Postsch.* de corpore *percussum* dici, *percussum* de animo: sed utrumque de utroque recte phorica adhiberi, quamvis libearii passim ista confunderint. Itaque *Bentlej.* in Jenit illud *Horat. epod.* 12. Petti, nihil me, sicut antea, juvat Scribere versiculos amore percussam gravi. (percussus *amore*, ut *amore saucius*, habetur etiam apud *Virgil.* 2. *Georg. v.* 470. & Æn. 9. *v.* 197. ea plurib. & meliorib. MSS. teste *Pricio* his locis, & *lib.* 2. *v.* 517. & apud *Sext.* 4. *Theb. v.* 260. quæ *Bentlej. ibid.* congessit.) *Cic. pro Mur. c.* 24. Homines percussi sallusti temporis calamitate. *Id.* 2. *Acad. c.* 3. *a med.* Fortunæ gravissimo percussus vulnere. *Id.* 9. *Fam. ep.* 25. Recente percussus atrocissimus litteris. *Sil. l.* 5. *v.* 387. prælago percussus pectora luctu. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 475. extremo percussa dolore. *Senec. in Troadib. v.* 674. Deo percussa Mænas. V. alia huc pertinentia in *Percutio*.

PERCUSSUS, us, m. percussio, ictus. In textu sacro sing. *Senec. l.* 2. *quæst. nat. c.* 6. Vox est intentio aeris lingua formata percussi. *Plin. l.* 7. *c.* 51. Venarum inæqualibi, aut formicante percussio. *Ovid.* 2. ex *Pont. ep.* 7. *v.* 40. caducis Percussa crebro saxa cavantur aquis.

PERCUTIO, ūtis, ūssi, ūssum, *battere*, *ferire*, *percuotere*, colo, *vedere*, valde quatio, pulso, verbero, cædo, ferio: a per & *quatio*. *Tibull. l.* 2. *el.* 6. *v.* 31. Janua sed plena est percutienda manu. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 69. Cum Cato percussus esset ab eo, qui arcane ferebat. *Ovid. Heroid. ep.* 4. *v.* 93. Claris erat filvis Cephalus, multaque per herbam Coo iderant, illo percutiente, feræ. *Id.* 5. *Met. v.* 384. loque cor humate percussit crudine Ditem. *& lib.* 14. *v.* 300. Percutiumque caput convexæ verbere virgæ. *Id.* 3. *Fast. v.* 588. Percutitur rapido pumilis aduncа moto. *Cic. in Pison. c.* 34. Tu Rabocentum fecuei percussisti. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 35. Hunc nec Jupiter fulmine percussit. *Horat. l.* 2. *sat.* 3. *v.* 237. si camenam pe cossi forte. *fyncope pro* percussisti. *Ovid. 4. Met. v.* 138. Percutit indignos claro plangore lacertos. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 200. reixtoque sonantem Percutit ore lyram. *Alhinov. el.* 2. *v.* 51. lyram plectro percussit eburno. *Senec. in Here. fur. v.* 814. Pace sit oculos lucis ignotæ nitor. *Id. in Agam. v.* 634. Percussit aures taciture murmur. ¶ *Percutere fudes*, icere, jungere. *Hirt. de B. Alex. c.* 44. Cum M. Octavium audiret cum Barbaris fœdera percussisse. *Justin. sub fin. l.* 43. Fœdis suo jure percussum. ¶ *Percutere venam*, incidere, *aprir la vena*. *Senec. ep.* 70. *a med.* Ad extremum dum corpus vena percutitur. ¶ *Percutere fossam*, cavare. *Plin. l.* 10. *ep.* 50. Per eadem loca invenio fossam a cepe percussam. Adde *Frontin. l.* 3. *Strategem. c.* 27. *circa med.* ¶ *nummum*, cudere, *battere*. *Suetan. in Aug. c.* 94. *extr.* Ut nummum argenteum nota fuderit Capitolini percuserit. *Id. in Ner. c.* 25. Qua nota etiam nummum percussit. Hinc translate *Senec. ep.* 34. *extr.* Omnia facta dictaque tua inter se congruant ac respondeant sibi, & una forma percussa sint. ¶ Percutere in Bacc Liberi, *Plaut. Cas.* 3. 5. 16. se inebriare. Sic *Enn.* apud *Fulgent. Plane. de perfe. verm.* Nimirum fauciavit se flore Liberi. ¶ Percutere aliquem palpu, *Plaut. Asin.* 1. 3. 28. blanditiis quasi demulcere & lenire, adulari. ¶ *Percutere aliquem*, multare, fraudare, spoliare aliqua re, dolo tangere, de ipsa. *Id. Pseud.* 2. 2. 9. Jam pol ego hunc stratioticum nuntium advenientem probe percutiam *Cic. pro Flac. c.* 20. Hunc Hermippum, homioem eruditum, civem suum, cui debebat esse notissimus, percussit. ¶ Eo evertere, percellere, boais & vita spoliare, *svomare*. *Suetan. in Calig. c.* 35. Ptolemæum accusatione regno & exceptum hospitio, non alia de causa repente percussit, quam quod, &c. ¶ Sæpe refertur ad animum, & significat pulsare, afficere, & quasi vulnerare dolore, suspicione, desiderio, aliove sensu, re *care fol vivo*, *ferire*. *Cic. Attic. l.* 3. *ep.* 12. Percussisti me etiam de oratione prolata. cui vulneci medere, si quid potes. *Id. pro Mil. c.* 29. Quonam modo ille vos vivus afficeret, qui mortuus tiraui cogitatione percussit? *Lucret. l.* 1. *v.* 921. acri Percussit thyrse laudis spes magna meum cor. *& lib.* 2. *v.* 885. Tum porro quid id est, animum quod percutit ipsum, Quod removet, *&* varios sensus exprimere cogit? *Horat. l.* 1. *od.* 7. *v.* 10. Me neque tam patiens Lacedæmon, Nec tam Larissæ percussit campus opimæ, Quam, &c. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 8. Audivi ex Gavio, Romæ esse hominem, & fuisse assiduum, percussit animum. *h. e.* suspicionem in-

jecit, (Adda *Terent. Andr. 1. 1. 98.*) *Senec. ep.* 41. Animum tuum quadam religionis ſuſpicione percutiet. *Cic. a. de Orat. c. 67. ſub fin. de arte rhetorica.* Utendum eſt imaginibus acutis, acribus, inſignitis, quæ occurrere, celeriterque percutere animum poſſint. *Id. 5. Tuſcul. c. 11.* Quodcumque noſtros animos probabilitate percuſſit. ¶ In quibuſdam ex athletis locis nonnulli verbum *percello* ſubſtituunt præſertim in præterit. ubi magna inter *percuſſi*, & *percuſſi* litterarum ſimilitudo eſt. Sed *percello* majorem vim habet, nempe tenta vi percutere ſignificat, ut non ſolum pulſes, ferias, ſed proſternas, & everſas. V. *Bentlej. ad Horat. epod.* 11. *v.* 2.

PERDAGATUS, a, um, indagatus. *Claud. Mamert. l. 2. c. 3.* Philoſophorum voluminibus perdagatis.

PERDECORO, as, um, valde decorus. *Plin. l. 3. ep. 9. a med.* Eſt alioqui perdecorum.

PERDELEO, es, evi, etum, a. 2. omnino deleo. *Tertull. adverſ. Jud. c.* 11. Interficite omnes, ut perdeleantur. Adde *Veget. l. 3. c. 20. a med. de re milit.*

PERDELIRUS, a, um, valde delirus. *Lucret. l. 1. v. 693.* Quod facit hic idem, perdelirum eſſe videtur.

PERDENSUS, a, um, valde denſus. *Colum. l. 3. c. 12.* Perdenſam humum cæſtæſve aquas non ſorbere.

PERDER, *Perdere* pro *perdere*, inferto *d*, ut in *redro*, legitur apud *Plaut. Pœn. 4. 2. 62.* ubi alii aliter.

PERDERPSO, le, ui, a. 3. obſcena ſignificatione *Catull. in Gell. epigr. 73.* Patri perdepſuit ipſam Unarem. Sunt qui leg. *perdeſpuit*, quod *Scalig. ibid.* improbet.

PERDICALIS, le, ad perdices pertinens, ut Perdicalis herba, eadem quæ perdicium. *Apul. de herb. c. 81.*

PERDICIUM, ii, *n.* nomen eſt duarum herbarum, quarum una etiam helxine dicitur, alia etiam parthenium, Latine urceolaris. *Plin. l. 22. c. 67.* V. *Helxine*, & *Parthenium*.

PERDICO, is, xi, ctum, a. 3. idem ac dico. *Alcim. Avit. l. 5. v. 607.* vim hæc perdiaseſt, illi Profiliont.

PERDIFFICILIS, le, συγγενικῶς, valde difficilis. *Cic. in Partit. c. 24.* Quæ perdifficilia ſunt, perinde habenda ſæpe ſunt, ac ſi aſſiſti non poſſiat. *Id. 1. de nat. Deor. c. 3.* Perdifficilis, & perobſcura quæſtio eſt de natura deorum.

PERDIFFICILITER, adverb. valde difficiliter. *Cic. 4. Acad. c. 15.* Quæ perdifficiliter, internoſcuntur tamen.

PERDIGNUS, a, um, valde dignus. *Cic. Fam. 13. ep. 6. a med.* Sed tamen ſuſpicor, ipſum homiocm, quem tibi commendo, perdignum eſſe tua amicitia.

PERDILIGENS, tis, valde diligens. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 5. ſub fin.* Res operoſa eſt, & hominis perdiligentis.

PERDILIGENTER, adverb. valde diligenter. *Cic. Attic. l. 1. ep. 11.* Duobus epiſtolis ſuis perdiligenter in eadem rationem ſcriptis. Adde *de clar. Orat. c. 3. extr.*

PERDISCO, is, didici, a. 3. perfecte diſco. *Cic. pro Balb. c. 20. ad fin.* Omnia jura belli perdiſcere, ac noſſe potuiſſe. *Plaut. Aſin. 1. 3. 35.* Perdidici iſthæc eſſe vera. *Tibull. l. 1. el. 10. v. 65.* At tua perdidicit, nec tu. ſtultiſſime, fertis.

PERDISERTE, adverb. valde diſerte. *Cic. 1. de Orat. c. 14.* Conſtat, perdiſerte populo rationem ſui operis reddidiſſe.

PERDITE, *ſuperſtitioſe*, *perdutamente*, *de diſperato*, *deshoneſte*, more perditi hominis, flagitioſe, nequiter, ſcelerate. *Cic. Attic. l. 9. ep. 2. a med.* Qui hic poteſt ſe gerere non perdite? ¶ Item vehementer. *Terent. Heaut. 1. 1. 45.* Ejus filiam amare cœpit perdite. *Inconſideratamente*, *ſino ad andarle perduto dietro*. & *Quintil. l. 2. c. 12.* Perdite conari. *Fare ogni ſforzo.*

PERDITIM, perdite. *Afran.* apud *Chariſ. l. 2. pag. 191. Putſch.* Quia ſcit, me illam amare perditim.

PERDITIO, onis, f. amiſſio, exitium, ruina. *Gliſſ. ver.* Perditio, ἀπώλεια. *Alcim. Avit. l. 4. v. 238.* poſtquam percurrere coptum Perditionis iter ſtetuit. Addunt & loc. *Plin. l. 9. c. 35. circa med.* ſed aliter ibi eſt legendum.

PERDITOR, oris, m. *ruinatore*, qui perdit. *Cic. pro Planc. c. 36. in fin.* Ut idem perditor ceipubl. nominarer, qui ſervator fuiſſem. *Id. in Piſon. c. 34. ad fin.* Vexator, & perditor.

PERDITRIX, icis, f. quæ perdit. *Tertull. in Exhortat. ad Caſtit. c. ult.* Luxuria perditrix caſtitatis.

PERDITUS, a, um, *mandato male*, *rovinato*, *perduto*, *irreparabile*, ἀνάλωτος, proſligatus, amiſſus. *Plaut. Trin. 4. 3. 44.* Si quis mutuum quid dederit, fit pro proprio perditum. *Cic. 2. Verr. cap. 5.* Claſſes optimæ, atque opportuniſſimæ, cum magna ignominia populi R. amiſſæ & perditæ. *Id. pro Cæcin. cap. 31.* Obrutis rebus omnibus, & perditis. *Id. 2. Verr. c. 3.* Senatorie judicia perdita profligataque eſſe arbitratur. Ubi *Aſcon.* Perditum eſt, quod invenire non poteſt: proſligatum, quod poteſt. *Cic. 5. Tuſcul. c. 12.* Perdita valetudo. *Id. Attic. l. 8. ep. 11. a med.* Nihil fieri poteſt miſerius, nihil perditius, nihil fœdius. *Terent. Eun. 2. 2. 27.* Quibus & re ſalva, & perdita profueram. *Id. Andr. 3. 5. 12.* Tibi ego credam, furcifer? Tu rem impeditam & perditam reſtituas? *Sen. l. 1. Achill. v. 5ſte.* Et tenuare rudes attrito pollice lanas Demonſtrat, reficitque colos, & perdita dure Penſa manu. *il compito ſtracciato*, *ſtropicciato*. ¶ Sæpe de eo dicitur, cujus de ſalute nulla ſpes, *diſperato*, *perduto*. *Ovid. 1. ex Ponto ep. 3. v. 90.* Nec juvet admota perditus ægre aqua. *Id. 3. Amor. el. 6. v. 80.* Atque ita ſe in rapidas perdita miſit aquas. *Plaut. Rud. 5. 1. 3. Bacch. 5. 1. 6. & Curcul. 5. 2. 44.* Perditus ſum. *ſon perduto*, *ſono in malora*, peri. ¶ Item de eo, cujus res & fortunæ peſſimo loco ſunt, afflicto, jacente. *Cic. Fam. 14. ep. 1. ad fin.* Per fortunas vide, ne puerum perditum perdamus. *Id. Phil. 2. c. 32.* Quem plane perditum ære alieno ſentiemque cognoverat, &c. *follito*, *ſpiantato*. & *pro Mur. c. 40.* Squalore ſordidus, confectus morbo, lacrymis ac mœrore perditus. *Id. Verr. 5. c. 26.* Tu omnium mortalium profligatiſſime ac perditiſſime. ¶ Refertus etiam ad mores, & dicitur de iis, quorum vita adeo coinquinata eſt, atque improba, ut corrigi poſſe non videatur. *Cic. Tuſcul. 4. c. 25. a med.* Adoleſcens perditus ac diſſolutus. *Id. 5. Verr. c. 58.* Homo contaminatus, perditus, flagitioſus. *Id. pro Roſc. Amer. c. 23. in fin.* Oportet offendere & mores feros, immanemque naturam, & vitam vitio, flagitiſque omnibus deditam, & denique omnia ad perniciem proſligata atque perdita. *Catull. carm. 42. in Maſtam*, *v.* 13 o lutum, lupanar, Aut ſi perditus poteſt quid eſſe. ¶ De eo, qui vehementer deperit, immodoreteque amat, *Plaut. Ciſtell. 2. 2. 13.* Amore hæc perdita eſt. *Propert. l. 1. el. 13. v. 7.* Perditus in quadam tarde pallefecere curis Incipis. ¶ Pro impotenti, vehementi, *Quintil. declam. 19. c. 6.* Perditus dolor. *Cornif. carm. 8p. in Gell. v. 2.* Perditus emor. *Cic. pro Cluent. c. 13.* Homo perdita nequitia, & ſumma egeſtate. *Id. Agrar. 2. c. 20. extr.* Conſilia diſſoluta atque perdita. *deſperati*.

PERDIU, valde diu. *Cic. Attic. l. 3. ep. 22.* Perdiu nihil erem audituruc.

PERDIVES, itis, πολυχρήματος, valde dives. *Cic. Attic. l. 6 ep. 2.* Amici regis duo, treſve perdivites ſunt.

PERDIUS, a, um, *mattiniero*, qui per diem vigilat. *Gell. l. 2. c. 2.* Stare ſolitus Socrates dicitur, pertinaci ſtatu perdius atque pernox, a ſummo lucis ortu ad ſolem alterum orientem. *Apul. l. 1. Meta. l.* Et perdia, & pernox non deſinis cruciatum. *& lib. 9.* Ego miſera & pereox & perdia lanificio nervos meos contorqueo.

PERDIUTURNUS, a, um, qui valde diu durat. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 33.* Quæ aut ſempiterna ſit, neceſſe eſt, hoc eodem ornatu quem videmus, aut certe perduturæa, permanens ad longinquum, & immenſum pæne tempus. *Id. pro Sext. c. 27.* Cum Armeniorum rege Tigrane gravi bellum, perdiuturnumque peſſimus.

PERDIX, icis, m. & f. *pernice*, *uccello*, ἡ, *sorta d'*, avis montana ſatis nota, de cujus natura *Plin. l. 10. c. 33.* multa. *Varr.* apud *Non. c. 3. v. 163.* Perdices Bœotiæ. *Martial. l. 3. epigr. 58.* Et picta perdix, Numidicæque guttatæ. & *lib. 13. ep. 65.* Ponitur Auſoniis avis hæc rariſſima menſis. *Plin. loc. cit. in fi.* Perdicum vita ad ſedecim annos durare exiſtimatur. *Serv. Sammon. c. 23. v. 264.* Seu tbi perdicis pariā cum pondere mellis. ¶ In fabulis Perdix fuit filius ſororis Dædali, qui a matre traditus avunculo, ut artes fabriles diſceret, ferram & circinum invenit: cujus rei invidia a tanti a Dædalo percepto actus, a Pallade in avem ſui nominis verſus eſt. *Ovid. Met. 8. a verſ. 240.* & *Hygin. fab. 274.* Denuntiat ab *eo*, *Ovid. in Ibin*, v. 500. Ut cui cauſa necis ſerra reperta fuit.

PERDO, is, didi, ditum, a. 3. *mandar male*, *rovinare*, ἀπόλλυμι, ἀναλίσκω, deſtruo, everto, deperdo. Si vocem ſpectes, eſt a *per*, & *do*: ſi notionem a *vasto*, vaſto, eſſe videtur. *Plaut. Aulul. 4. to. 5.* Quid emeruit, quamobrem meque meoque perditum ires liberos? *Terrus. Pharm. 4. 4. 6.* Ut ts quidem omnes dii deæque y ſuperi, Inferi, male exemplis perdant. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 45.* Jupiter urbes delevis, fruges perdidit. *Id. 6. Attic. ep. 1. ante med.* Civitatem funditus perdidiſſem. *Id. 1. de Fin. c. 15.* Se ipſum penitus perdere. *Id. pro Roſc. Amer. c. 12.* Mors ejus tantum potuit, ut omnes cives ſuos perdiderit & afflixerit. *Jocus ex ambigua* apud *Quintil. l. 6. c. 3. a med.* Conſultori dicenti, *nuovo divorzio vola*, *perdes* inquit. *Plautus Bacch. 3. 3. 3.* Perdere & peſſumdare aliquem. *Pacuv. in fragm. Tragic. c. 42. Burm.* Medici illum perdiſſimum. *Plaut. Aſin. 1. 2. 6.* Capitis te perdam ego, & filiam. *Id. c. ream* capitis peragam. ¶ De iis, qui rem ſuam abſumunt, *gettare*, *conſumare*. *Terent. Heaut. 3. c. 55.* Faciat quod lubet, ſumat, conſumat, perdat: decretum eſt poti. *Cic. 5. Fam. ep. 5. ad fin.* Profundere & perdere. ¶ Translate *Auſil. ad Herenn. l. 4. c. 44.* Decius amiſit vitam: at non perdidit. *non la getò ſudarno*. & *Cic. 3. de Orat. c. 36. a med.* & *Ovid. l. 1. de e. am. v. 504.* Perdere tempus. *perder il tempo*, inutiliter inſumere. *Senec. in Agam. v. 569. Sil. l. 4. v. 607.* & *Lucan. l. 3. v. 706.* & *Stat. 9. Theb. v. 58.* Perdere mortem. *b. e.* ignavam, & inhonoratam oppetere, vel ſine fructu, vel inultam. ¶ De iis, qui aliorum mores corrumpunt, depravant, *guaſtare*. *Terent. Adelph. 1. c. 36.* Cur perdis adoleſcentem nobis? cur amat? cui potat? *Plin. l. 29. c. 1. ad fin.* Illa perdidere imperii mores, illa, quæ ſani patimur, luctatus, ceromata. ¶ Item amittere, jacturam facere, *perdere*. *Cic. Fam. 5. ep. 16.* Minus miſeri, qui liberos his temporibus amiſerunt, quam ſi eoſdem bona, aut denique aliqua republica perdidiſſent. & *lib. 4. ep. 6.* Exiſtimabam, omnes me & induſtriæ meæ fructus, & fortunæ perdidiſſe. *Id. pro Rabir. Poſt. c. 9.* Penitere libertatem. *Id. de Haruſp. reſp. c. 18.* oculos. *Plin. l. 7. c. 28.* dextram manum. *Cic. de Senect. cap. 21.* memoriam. *Martial. de Spect. epigr. 13.* vitam. *Cic. pro Roſc. Com. c. 4.* cauſam. *Id. 1. de Orat. c. 36. extr.* litem. *Plaut. Rud. 1. 4. 3.* ſpem. *Cic. pro Mur. c. 20.* operam. & *Fam. 7. ep. 1.* oleum, & operam. V. *Oleum*. De ludentibus *Ovid. l. 1. de ar. am. v. 452.* Sic, ne perdiderit, *non ceſſat* perdere luſor. *Terent. Pharm. 2. 3. 39.* Pœtii hercle! nomen perdidi. *b. e.* occidit mihi. *Martial. de Spect. epigr. 21.* Implicitam viſco perdidit illa fugam. *b. e.* fugiendi viam. *Quintil. l. 6. c. 3.* Tu enim non times, ne locum perdas, *di perdere il ſuo luogo*, *il tuo poſto*. loquitur de loco ſpectandi in Ludis. ¶ *Perdam*, *ix*, pro *perdam*, vel *perdiderim*, V. ſuo loco.

PERDOCEO, es, ui, ctum, a. 2. *inſegnar bene*, διδάσκω, perfecte doceo. *Cic. pro Sext. c. 44.* Rem quærit præclaram juventuti ad diſcendum, nec mihi difficilem ad perdocendum. *Ovid. 4. ex Ponto ep. 12, v. 27.*

v. 67. Digoem Mæoniis Phæacida condere chartis Cum te Pierides perdoceare tuæ . *Id. de remed. amor. v.* 490. Si quid Apollo Utile mortales perdocet ore meo . *Quintil. l. c. cap. c. ante med.* (*al.* 1. 2.) Suam stultitiam perdocere . *ſæ conſitere . Plaut. Capt.* 3. 5. 59. Quid tu una nocte postulavisti , & die recens captum hominem , nuperum & novitium , te perdocere , ut melius consulerem tibi , quem illi , quicum una a puero ætatem exegeram? *perſuadere , dare ad intendere , indurre .*

PERDOCTE , adverb. velde docte . *Plaut. Mostell.* t. 3. 100. Ut perdocte cuncta callet!

PERDOCTUS , a , um . *Cic. pro Corn. Balb.* c. 67. Cum me præsertim eorum varietate , atque usu ipso jam perdoctum viderent . *Suet. l. 5. silv. 3. v.* c. pulsumque finitimæ Da , genitor perdocte , lyræ . *Plaut. Mil.* 2. 2. 103. Docte tibi illam perdoctam dabo .

PERDOLATUS , a , um , perfecte dolatus . *Vitruv. l. 2. c. 9. ante med.* Arbor præcisa alte , & perdolata. *Arnob. l. 6. pag.* 209. Fomes perdoletus in fulmioris morsu .

PERDOLEO , es , lui , e. 2. vehementer doleo . *Terent. Eun. t. c. 74.* Heu eoster , laudo : tandem perdoluit . *Cæſ. l. c. B. Civ. c.* 65. Suam virtutem irrisui fore , perdoluerunt . *Q. Claudius* apud *Gell. l. 9. c.* 13. Id subito perdolitum est cuidam T. Manlio .

PERDOLESCO , is , e. 3. perdoleo . *Accius* apud *Non. c. 2. n.* 328. Nec perdolescit , ſugi ſocios morte , campos contegi .

PERDOLO , as , avi , atum , e. 1. perfecte dolo . *Vitruv. l. 2. c. ult.* Cum in materiem perdolantur .

PERDOMINOR , aris , dep. 1. *Claudian. in Feſtum. de nupt. Honor. an ſ.* Solus ovantem Zephyrus Perdominetur annum . *h. e.* dominetur per annum , toto anno spiret . Nisi malis , verbum *perdominor* regere accusativum : quod insolens est .

PERDOMITOR , oris , m. qui perdomat . *Prudent. Cathemer.* 4. *v.* 62. Mortis perdomitor , salutis auctor .

PERDOMITUS , e , um , particip. a *perdomor* . *Liv. l. 9. c.* 60. Apulia perdomita in Lucanos perrectum . *Ovid. 3. Faſt. v.* 843. Venit perdomitus ad nos captiva Falisci . *Sueton. in Tiber. c. 16. extr.* Illyrico perdomito , & in ditionem redacto . *Stat. 2. Theb. v.* 563. cumulare cadaveris Perdomitam saxo Cererem . *h. e.* panem ex molita farina , & cocta .

PERDOMO , as , ui , itum , e. 1. perfecte domo , *ſeggiogare . Liv. l. 8. c.* 13. Placuit ad perdomendum Latium , exercitum victorem circumducere . *Veliſ. l. c. c.* 95. Gentes locis tutissimas , aditu difficillimes , numero frequentes perdomuerunt . *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 163. Serpentes igitur potui , taurosque feroces , Unum non potui perdomuisse virum ? *Plin. l. 5. ep. 6. ante med.* Tmolis glebis tenacissimum solum asperat , ut nono demum falco perdomuit .

PERDORMISCO , is , e. 3. *dormire continuamente* , πανυχιζειν . *Plaut. Men.* 5. 5. 29. Perdormiscin' usque ad lucem ?

PERDUAXINT . V. *Perdaxit* .

PERDŪCO , is , ai , ctum , a. 3. *condurre* , *menare* , ἀγειν , usque ad aliquem locum , aut terminum duco . *Cæſ. l. 3. B. Gall. c. 6. extr.* Incolumem legionem in Aliobrogas perduxit . *& lib. 7. c.* 13. Comprehensos eos ad Cæsarem perduxerunt . *Nep. in Dion. c. c.* Magna eum ambitione Syracusas perduxit . *Plaut. Stich.* 4. *c.* 46. Hic quidem *in* summam crucem cœna , aut prandio perduci potest . *Plin. l.* 10. *ep.* 46. Ex fonte aquam perducere . *Trajan. ad Plin. ibid. ep.* 92. Aquam perducere in coloniam Sinopensem (*perdurre aquam* est aquæductu ducere , familiare *contrario de aquæductib.*) *Cæſ. l. c. B. Gall. c.* 8. A lacu Lemano ad montem Jure millia passuum XIX murum in altitudinem pedum XVI perducit . *ecrs.* Sic *Plin. l. 6. c. 29.* Ex portu navigabilem alveum perducere in Nilum . *Virg. Ecl. 6. v.* 60. Perducere bovem erentem ad stabula . ¶ *Perducere aliquem* , stupri causa , apud *Horat. l. c. ſat. 5. v.* 77. V. *Perductor* , & *Pudicus* . ¶ Est etiam perducere , trahere , *trarre insanire* , *alienare . Plin. l. 29. c. 2. extra med.* Subjicit enim , qua medicinæ & se , & conjugem usque ad longum senectam perduxerit . *Cic. de Senect. c.* 27. M. Valerium Corvum accepimus ad centesimum annum perduxisse . *Al. addunt* vitam . *Cæſ. l. 5. B. Gall. c.* 30. *extr.* Res disputatione ad mediam noctem perducitur . *Cic. 9. Fam. ep.* 20. Usque ad ipsum vitulinum opera perducitur . *Al. leg.* producitur . *& lib. 20. ep.* 1. Quæ si ad tempus tuum perducitur , facilis gubernatio est . ¶ pertrahere , *tirare* , *tirare . Hirt. de B. Afric. c.* 4. Si posset aliqua ratione perduci ad sententiam . *Salluſt. in Jug. c.* 85. Magnis muneribus & majoribus promissis eos ad studium sui perducit . *Cæſ. l. 6. B. Gall. c.* 12. Eos ad se magnis pollicitationibus perduceret . *Nep. in Dion. c.* 5. Quam ob causam pauci ad societatem periculi perducebantur . *Cic. 5. ad Attic. ep. ult. a med. & Verr. 4. c.* 28. *extr.* Hominem ad HS. LXXX. perducit . *h. e.* pertrahit ad solvendum . *Nep. in Amilc. in fin.* Assiduis patris obtestationibus eo est perductus , ut ioterire , quam Romanos noo experiri mallet . *Cic. 4. Tuſcul. c.* 23. *c med.* Ajacem ira ad furorem , mortemque perduxit . ¶ inducere , *indurre . Plaut. Mostell. c. 3. 41.* Si dictis nequis perduci , ut vera hæc credas . *Cæſ. l. 7. B. Gall. c. 4.* Perducere aliquem in suam sententiam , *tirare* . & *Cic. Attic. l. 16. ep. 8.* ad suam sententiam . ¶ evehere , provehere . *Cæſ. l. 7. B. Gall. c.* 39. (& *Nep. in Phoc. c. c.*) Quem Cæsar ex humili loco ad summam dignitatem perduxerat . *Cic. de Amic. c.* 20. Perducere aliquem ad amplissimos honores . *Plin. l.* 35. *c. 9.* artem ad magnam gloriem . ¶ adducere , *ridurre* . *Nep. in Dion. c. 5. ſub fin.* Eo rem perduxit , ut tyrannus pacem fecere vellet . *Quintil. l. 5. c. ult. a med.* Ad liquidum confessumque aliquid perducere . *Cic. c. de Invent. c.* 56. Complere eliquid , & ad exitum perducere . *Plin. l.* 30. *c. 9.* Ulcera ad cicatricem perducere . *Id. l.* 20. *c.* 23. carbunculos ad suppurationem . *Id. l.* 29. *c.* 3. *circa med.* aliquid ad maturitetem . *Id. l.* 29. *c.* 4. *a med.* aliquem ad maciem . *Varr. l. c. R. R. c.* 3. *ad fin.* ad petoiciem . *Pompon. Dig. lib.* 33. *tit.* 1. *leg.* 7. *extr.* aliquid ad effectum . ¶ totum ducere , haurire , perbibere , *Arnob.* verteue Orphei carmen , *l.* 5. *pag.* 175. Inde manu poculum sumit , risuque sequenti Perducit totum cyceonis læta liquorem . ¶ Denique perungere , oblinere , pes totum inducendo medicamentum . *Virg. 4. Georg. v.* 415. liquidum ambrosiæ diffudit odorem , Quo totum nati corpus perduxit . *Perſ. ſat. 2. v.* 55. curo sacres quod ovato Perducis facies . *Sereu. Sammon. c.* 39. *v.* 739. Est qui gallinæ perducat sanguine corpus . *& cap. 49. v.* 922. artue perducere succo , *& cap. 25. v. 457. de lana ſuccida* . Proderit hanc regeis erebro perducere membris . ¶ Hinc & pro inducere ponitur , h. e. delere , *cancellare . Julian. Dig. lib. 29. tit. c. leg.* 60. *ad fin.* Si aliquid interleverit , perduxerit , adjecerit , emendaverit . *Id. lib. 37. tit. cc. leg.* 8. *a med.* Cujus nomen in testamento voluntate testatoris perductum sit . ¶ *Perducere* pro *perdere* , *Serem. Sammon. t.* 40. *v.* 754. Gramen hyoscyami cetæ , sevoque vetusto Concilia , mixtisque locos perduce dolentes .

PERDUCTIO , onis , *ſ.* actus perducendi . *Vitruv. l. 8. c. 6.* Nunc de aquarum perductionibus ad habitationes , mœniaque , ut fieri oporteat , capitabo .

PERDUCTO , as , frequent. a perduco . *Plaut. Mostell.* 3. 2. 157. Vin' qui te perductet ? *Th.* Apage illum a me perductorem : erumpo potius , quam perductet quispiam . V. vocem sequent.

PERDUCTOR , oris , m. qui perducit : & specialim qui mulieres honestas vel promissis inductas , vel minis coactas , aut vi ad aliquem stupri causa perducit , *mezzano di amori* , *ruffiano . Cic. 3. Verr. c.* 22. Sileatur de nocturnis ejus bacchationibus : lenonum , aleatorum , perductorum nulla mentio fiet . Ubi *Ascon.* Lenones sunt scortorum : perductores etiam invitarum personarum , & in quibus stupra exercita legibus vindicentur . *Lactant. l. 6. c. 17. c med.* Pecuniam tuam perductores , aleatores , lenonesque diripiant . ¶ Alludit ad hos *Plaut. Mostell. loc. cit.* in voce præced.

PERDUCTUS , a , um , adductus , productus . *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 28.* Qui omnes ad eum perducti interficiuntur . *& cap.* 42. Nostri , qui perpetuas munitiones habebant , perductas ex castellis in proxima castella . *Id. 3. B. Gall. c.* 8. Omoi ora maritima ad suam sententiam perducta . *Lucret. l. 4. v.* 538. Perpetuus sermo nigrai noctis ad umbram Auroræ perductus ab ecoriente ortore . *Petron. in Satyr. c.* 24. Ad ultimam perductus tristitiem . ¶ De muliere a perductore adducta , *Ovid. l. 3. Amor. el. cc. v. cc. & Sueton. in Tib. cap.* 45. V. *Perductor* . ¶ De medicamento illito , *Scren. Sammon. cap. 1. v. 66.* Sæpe chelidonia ex acido perducta liquore Saonevit . V. *Perducto* in hoc . ¶ inductus , deletus , *cancellato . Ulpian. lib.* 28. *tit.* 4. *leg.* 1. V. 10 fine ſi *Perducto* . ¶ *Scribon. Larg. compoſ.* 135. *extr.* Aque frigida vel calida perducte . *h. e.* pure .

PERDŌDUM , *multo tempo fa* , valde dudum . *Plaut. Stich.* 4. 1. 69. Vidi edepol hominem haud perdudum .

PERDUELLIO , onis , *ſ. crimeria* , est crimen læsæ majestatis , & quidem atrocissimum , cum scil. in ipsum Rempubl. vel in Majestatem , aut Principem injuria infertur . Est a *duello* , h. e. hostis apud veteres. Nomen ea eo est , quod a que committitur , hostis debeat censeri . Nam *per* hic notat perquam , seu valde , ut *Verr. l. 6. de L. L. c. 3. a med.* & *Chariſ. l. c. pag.* 288. *Pauſch.* significant . *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 4. *leg. ult.* Qui perduellionis reus est hostili animo adversus Rempublicam , vel Principem animatus est . *Cic. pro Rabir. perduell. c.* 3. Nam de perduellionis judicio , quod a me sublatum esse , criminari soles , meum crimen est , non Rabirii . *Liv. l. 26. c. 3. a med.* Tum Sempronius , perduellionis se judicare Cn. Fulvio dixit . *h. e.* reum facere , quod exercitum populi R. perdidisset . *Val. Max. l. 6. c. 5. n.* 3. Cum Ti. Gracchus , & C. Claudius , ob nimis severe gestam censuram , majorem civitatis partem exasperassent , diem his P. Rutilius Trib. pl. perduellionis ei populum dixit . ¶ Apud *Leo. l. c. c.* 26. videtur usurpari pro homicidio . nam homicidium fororis ab Horatio patretur perduellio dicatur . *Ibidem* perduellionem alicui judicare est perduellionis reum facere : Alter inquit , P. Horati , tibi perduellionem judico . Confirmat hoc *Turneb. l.* 27. *Adverſar. c.* 7. Sunt tamen , qui ideo eadem Horatii *perduellionem* duci putant , quod in conspectu regis & populi eam admiserat : vel quod private auctoritate : quo utroque læsa majestas videri potuit : vel denique , quod parricidium erat , cujus atrocitatem perduellionis similem , eademque pœna puniri eo tempore instituerat fuerit .

PERDUELLIS , is , m. *nemico* , πολέμιος , publicus hostis , quocum bellum est . *Per* hic auget , ut in voce præced. dictum est . Unde *Festus in Duellum* . Perduellis , qui pertinaciter retinet bellum . *Cajus Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 234. Quos nos hostes vocamus , eos veteres perduelles vocabant , per eam adjectionem indicantes , cum quibus bellum esset . *Plaut. Amph. l. 1. 94.* Perduelles penetrant se in fugam . *Cic. c. Offic. c.* 12. Equidem illud etiam animadverto , quod qui propsio nomine perduellis esset , is hostis vocaretur , lenitate verbi tristitiam rei mitigante . Hostis enim apud majores nostros is dicebatur , quem nunc peregrinum dicimus . *Id.* 3. *Offic. c.* 29. Nam pirata non est ex perduellium numero definitus , sed communis hostis omnium . Adde *Enn.* apud *Varron. l. 6. de L. L. c. 3. a med.* & ipsum *Varron. ibid. ſub init. l. 4.* & *Liv. l. 45. c. 16. extr.*

PERDUELLUM , i , n. bellum . *Accius* apud *Non. cap. c. n.* 83. De summa tibi perduellum est . Ita leg. præter alios *Turneb. l. 17. Adverſar. c. ult.*

PERDUIS , Perduit , & Perduint , &c. apud antiquos Comicos est pro *perdes* , *perdet* , *perdant* , ab antiquo *duo* , de quo dixi sub finem

verbi *Do*. *Plaut. Aspb.* a. 2. 215. Cave sis, ne te usu perduis. *Id. Mostell.* 2. 2. 33. Dii te, deæque omnes perduint cum isto omine. Al. leg. *perduassint*, quod est suspectum. *Id. Pœn.* 3. 4. 29. Dispiter vos perduit. *Terent. Phorm.* 1. 2. 73. Illum dii omnes perduint. Etiam apud *Cic. pro Deiot.* c. 7. plerique leg. Dii te perduint, fugitive. Sic *perdunt* pro *perdant* apud *Plaut. Rud. prol.* v. 24.

PERDULCIS, ce, adject. cujus superlat. Perdulcissimus legitur in quadam *Inscript.* inferioris ævæ apud *Reinesf. class.* an. *a.* 150.

PERDURATUS, a, um, induratus. *Senec. de tranquill. anim.* c. 15. Quidquid imbecillum in animo, nec perduratum est, exulcerat. Al. rectius leg. *permotum*.

PERDURO, as, n. 1. diu duro, usque ad finem duro. *Terent. Hec.* 2. a. 27. Non posse apud vos, Pamphilo, se, absente, perdurare. *Ovid. de medic. fem.* v. 49. Prohibas longum perdurat in ævum. *Sen. Herc. f.* 1. 7 *heb.* v. 141. hæc mora pugnæ Sola, nec in regem pe duratum secundum. Adde *Senec. ep.* 67. *de benef.* c. 28.

PERDURUS, a, um, adject. valde durus. *Papinian. Dig. lib.* 48. *tit.* 3. *leg.* 2. Interpretatio perdura, & pernimium severa.

PEREDIA, æ, f. nomen regionis fictum a *Plauto Curcul.* a. 3. v. 74. quasi locum, ubi multum editur. *Pedias* aut significare voluisse cupidinitem edendi, ut *perbibosus* bibendi.

PERĔDO, is, edi, esum, a. 3. *consumere mandendo, manducando, edendo absumo*. *Plaut. in fragm.* apud *Priscian. l.* 10. *pag.* 893. *Pansa*. Nihil moror mihi fœcum in alveo, apibus qui peredit cibum. *Horat. l.* 3. *od.* 4. v. 75. nec peredit Impositam celer ignis Ætnam. ¶ Translate *verus Porro* apud *Cic. Tusc.* 3. c. 12. Lacrymæ peredere humore exsangues genas. *Virg. 6. Æn.* v. 442. Hic quos durus amor crudeli tabe peredit. *Tibull. l.* 1. *el.* 4. v. 54. Longa dies mollit sæva peredit aqua. ¶. *Peredo, is*, pænult. prod. est idem quod *edo*, h. e. emitto, profero, vel prorsus emitto. Recitatur a *Sidonio* antiquæ versiculus *lib.* 9. *epist.* 14. Sole medere pede, ede, perede meos. Cujus & obscura est sententia, & incerta admodum auctoritas.

PEREFFLO, as, a. 1. omnino efflo. *Apul. l.* 8. *Metam.* Postremo balbutiens incerto sermone, pereffiavit animam vinilem.

PERĔGER, gris, s. qui peregre abit, peregrinus: a *per*, & *ager*, quasi errans per agros. *Ulpian. Regular. tit.* 17. *de exulent.* Si legatarius ante apertas tabulas decesserit, vel peregrè factus sit. *Anton. epist.* 17. In comitatu tibi verus fui, nedum me peregrem existimes compositæ tabulari. *Vesant. Fortun. l.* 4. *carm.* 10. v. 14. Insceptor peregrum.

PERĔGRE, adverb. *de longinquo, longè, fuor del paese, Dall' Estero*, peregrinando, extra patriam, quasi *per* agros. *Plaut. Asin.* 4. 1. 16. Epistola peregre allata. *Cic.* 5. *Phil. c.* 12. Utpota qui peregre depugnavit. *Terent. Phorm.* 2. 1. 13. Pericla, damna, exilia, peregre sedulo semper cognitor. *Liv. l.* 2. c. 6. Alios peregre in regnum Romam accivit. *Id. l.* 28. c. 21. Plus omnibus aut nuntiatis peregre, aut visis domi. *Plin. l.* 35. c. 12 Peregre abire. *Suetan. in Cæs.* c. 42. profectisti. *Horat. l.* 1. *sat.* 6. v. 103. ani ne solus cultus, peregrave Exirem. *Vitruv. l.* 5. c. 7. 211. *de scena theatri*. Vestibus procurrentes, quæ efficiant una a foro, altera a peregre aditus in scenam. *Charisi. l.* 1. *pag.* 86. Imposbat præpositionem addere. ¶ Translate *Horat. l.* 1. *ep.* 22. v. 13. dum peregre est animus sine corpore velox.

PEREGREGIUS, a, um, valde egregius. *Apul. in Apolog.* Peregregia tragœdia.

PEREGRI. idem quod *peregre*, sed cum discrimine in usu, quia *peregre* insevit & statui in loco, & motui: *peregri* solum statui, ut *Charis. l.* 2. *pag.* 189. *Pulsch.* docet. *Nonius idem*. Patriam ut colatis potius, quam peregri probro. *Plaut. prol. Amph.* v. 5. Peregrique & domi. Ita legitur in vett. MSS. *Gruteri*, itemque in editionibus antiquis. *Id. idem Asina* 1. v. 196. Quia noc erimus peregri, turatu' ti domi. Alii tamen utroqua loco *peregre* legunt. *Prudent. περὶ στεφ. 7. de SS. Martyrib. Caesarang.* v. 89. peregri accandus.

PEREGRINABUNDUS, a, um, qui multum peregrinatur. *Liv. l.* 28. c. 18. Non peregrinabundum, neque circa amœnas oras vagantem tantum ducem Romanum, &c.

PEREGRINATIO, onis, f. *pellegrinaggio, dimora*, actus peregrinandi. *Cic.* 5. *Tusc. cap.* 37. Exsilium, si rerum naturam, non loci nominum nominibus quærimus, quantum demum a perpetua peregrinatione differt? Adde *lib.* 9. *Attic. ep.* 10. & *de Amic. c.* 11. & alibi. Sic *Plin. l.* 30. c. 1. *a med.* Peregrinationes fugisse. *Id. l.* 32. c. 6. *de effetis*. Gaudent peregrinatione, transfugisque in ignotas aquas.

PEREGRINATOR, oris, m. *pellegrino*, qui peregrinatur. *Cic. l.* 6. *fam. epist.* 18. *sub fin.* Mehercule non tam sum peregrinator jam, quam solebam.

PEREGRINITAS, atis, f. *l'essere di Pellegrino, o forastiera*, conditio peregrini hominis: cui opponitur Romana civitas. *Sueton. in Claud.* c. 25. Peregrinitatis reus. *Id.* c. qui cum sit peregrinus, pro cive R. se gerit. ¶ Ad peregrinitatem redactus dicitur, qui ob crimen civitate R. spoliatus est. *Ulpian. Dig. lib.* 1. *tit.* 4. *leg.* 10 *circa med.* Si per poenam denuntiatione ad peregrinitatem redactus sit patronus. *Sueton. in Claud.* c. 16. Splendidum virum Græciæ provinciæ principem, verum Latini fermonis ignarum, non modo albo judicum eraut, sed etiam in peregrinitatem redegit. ¶ Item mores & sermo peregrini. *Cic. 9. Fam. ep.* 15. Cum in urbem nostram infusa est peregrinitas. *Quintil. l.* 12. c. 3. *ante med.* Pronuntiatio emendata erit, si fuerit os facile, explanatum, jucundum, urbanum, id est, in quo nulla neque rusticitas, neque peregrinitas resonet.

PEREGRINOR, aris, atus sum, dep. 1. *andar fuori del paese, viaggiar in paesi stranieri, pellegrinare, dimorare*, peregre iter facio, per aliena loca peregrinæ professionis causa, patria procul abeo. *Cic. pro Archi.* c. 7. Hæc studia pervoctant adolescentiam, peregrinantur, rusticantur. *Plin. l.* 6. *ep.* 19. Deforme arbitratus, honorem petituros urbem Italiamque non pro patria, sed pro hospitio aut stabulo, quasi peregrinantes habere. *Cic.* in *Brut.* c. 13. Peregrinari tota Asia. *Id. l. de nat. Deor.* c. 20. Immensa & in omnes partes magnitudo regionum, in quam se iojiciens animus & intendens, ita late longeque peregrinatur, ut nullam tamen oram ultimi videat, in qua possit insistere. *Id.* 5. *Tusc.* c. 39. *de Democrito*. Cum alii sæpe, quod ante pedes esset, non viderent, ille infinitatem omnem peregrinabatur, ut nulla in extremitate consideret. *Id.* c. animo & cogitatione percurrebat. *Al. leg.* per: *al.* in infinitatem. *Id.* 3. *de Fin.* c. 22. Mihi videris Latine dicere Philosophiam, & ei quasi civitatem dare, quæ quidem adhuc peregrinari Romæ videbatur. *essere forastiera*. Sic *Id. pro Rabir. perduell.* c. 20. Alcone hospes hujusce urbis, adeone ignarus ex disciplina consuetudinisque nostræ, ut hæc nescire? ut peregrinari in aliena civitate, non in tua magistratum gerere videare? *Id. pro Mil.* c. 22. An vos soli ignoratis, vos hospites in hac urbe versamini? vestræ peregrinantur aures, neque in hoc pervagato civitatis sermone versantur? *Plin. l.* 16. c. 32. Non ferunt amomi nardique delitiæ, ne in Arabia quidem ex India, & nave peregrinari. *Id.* c. in aliena solo catra Indiam provenire.

PEREGRINUS, a, um, *forastiero, pellegrino, straniero*, ξένος, *dimorante*, peregre advenieus, externus, advena. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. v. 203. Tanto cum risu ludi spectatur, & artes, Divitiæque peregrinæ. *Id. l.* 3. *od.* 3. v. 19. Ilion Fatalis incestusque judex, Et mulier peregrina vertit in pulverem. *Ovid.* 4. *Trist. el.* 8. v. 25. Tempos erat nec me peregrinum ducere cælum, Nec, &c. & *lib.* 3. *el.* 1. v. 61. Signa peregrinis ubi sunt alterna columnis Belidee. *Id.* 8. *Met.* v. 836. peregrini amnes. *Id. Heroid. ep.* 1. v. 59. Quisquis ad hæc vertit peregrinum litora puppim. *Plin. l.* 15. c. 23. Peregrinæ arbores. *Id. l.* 9. c. 17. aves. *Id. l.* 26. c. 10. *a med.* Peregrinus morbus. *Virg.* 12. *Æn.* v. 752. Ipse peregrina ferrugine clarus, & ostro. *Juvenal. sat.* 14. v. 187. peregrina, ignotaque nobis Ad scelus atque nefas, quodrumque est purpura ducit. *Or fer.* 6. v. 297. Primi peregrinos obscena pecunia mores Intulit. *Plaut. Stich.* 5. a. 2. Peregrina omnia relinquere: Athenæ nunc calamus. *Tacit. Ann.* 14. c. 53. Augustus Mæcenati urbe in ipsa velut peregrinum otium permisit. *Cassiod. carm.* 31. *ad Sirmion.* v. 8 peregrino labore fessus. *Id.* c. quem peregrinando exantlavi. *Ovid. Heroid. ep* 9. v. 47. peregrini amores. *Id.* c. quibus peregrinæ mulieres amant r. *Id.* 3. *Fast.* v. 87. peregrini Fasti. *Id.* c. in quibus externa narrantur. *Ib lib.* 2. v. 359. Aude peregrinæ cautum, mea Musa, Latinam. *Id.* c. causæ petitæ ex rebus æternis. *Quintil. l.* 6 c. 3. *ad fin.* Illi est urbanius, in qua nihil abfonum, nihil agreste, nihil inconditum, nihil peregrinum atque sensu, neque verbis, neque ore gestuve potest deprehendi. *Id. l.* 1. c. 1. (*al.* 2.) Oris plurima vitia in peregrinum sonum corrupti. *Id. l.* 8. c. 1. Verbis peregrina & externa. ¶ *Peregrina sacra* appellantur, quæ aut evocatis diis in oppugnandis urbibus Romam sunt collata; aut quæ ob quasdam relationes per pacem sunt petita, ut ex Phrygia Matris Magnæ, ex Græcia Cereris, Epidauro Æsculapii: quæ colantur eorum more, a quibus sunt accepta. *Festus*. ¶ *Peregrinus homo* est, quicumque extra patriam & provinciam suam versatur. *Differt ab advena, hospes, inquila*. nam *peregrinus* dicitur respectu loci, unde est; *advena* loci, ad quem venit: *hospes* loci, ubi est; *incola* respectu moræ & habitationis. *Praterea homo* potest esse, etiam si peregrinus non sit; *incola*, etiamsi non sit hospes. *Plaut. Pœn.* 5. 2. 71. Nequam te esse aiunt, hominem peregrinum atque advenam qui irridere. *Cic. Amar.* 2. c. 34 *extr.* Nos hinc Roma qui veneramus, jam non hospites, sed peregrini atque advenæ nominabamur. *Id.* c. *Offic. cap.* 34. *sub fin.* Peregrini & incolæ officium est, nihil præter suum negotium agere, nihil de alio anquirere, minimeque in aliena republica esse curiosum. *Id. pro Sull.* c. 7. *a med.* Non tam est admirandum, regem esse me, quia ut tu vis, etiam peregrini rege Romæ fuerunt, quam consulem fuisse Romæ peregrinum. *Colum. in præfat. l.* 1. Longinqui litoris peregrinus. *Terent. Andr.* 3. 1. 22. Aecon'est demens? ex peregrina? Ubi *Donat.* sicut ea meretrice. Mulieres enim peregrinæ, iohonestæ ac meretrices habebantur. ¶ Sæpe refertur ad ignorantiam, quia peregrini, quæ sunt ibi, ubi versantur, fere nos solent. *Cic.* 1. *de Orat.* c. 50. *extr.* Oratorem nulla in re tironem ac rudem, nec peregrinum atque hospitem in agenda esse debere. *Id. 6. Attic. ep.* 3. *ante med.* Est enim quiddam, advenientem non esse peregrinum atque hospitem. ¶ Sæpe etiam sic dicitur, qui civis R. non est. *Cic. 6. Verr.* c. 35. Repertum esse scitote neminem neque liberum, neque servum, neque civem, neque peregrinum, qui, &c. *Ulpian. lib.* 21. *Regular.* Peregrinus fit is, cui aqua & igni interdictum est. *Id. Dig. lib.* 28. *tit.* 5. *leg.* 6 Civis R. scriptus heres, vivo testatore factus est peregrinus: mox ad civitatem R. pervenit. ¶ *Peregrinus Prætor*, qui Romæ inter peregrinos jus dicebat. *Pompon. Digest. lib.* 1. *tit.* 2. *leg.* 2. *circa med.* ¶ *Peregrinus ager* est, qui neque Romanus, neque hostilis habetur. *Festus*. Clarius *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 4. Ut nostri augures publice dixerunt, agrorum sunt genera quinque, Romanus, Gabinus, peregrinus, hostilis, incertus. Romanus dictus, unde Rome, ab Romulo: Gabinus ab oppido Gabie. peregrinus, ager pacatus, qui extra Romanum, & Gabinum: quod unus modo in his feruntur auspicia. Dictus peregrinus a pergendo, id est progredindo. eo enim ex agro Romano primum progredichatur. Quocirca Gabinus, sive peregrinus secundum hos auspicia habent singularia. Hosticæ dictus ab

hosti-

hoſtibus. Incertus it ager, qui de his quatuor qui ſit, ignoratur. Hinc *Varr.*

PERELEGANS, antis, valde elegans. *Cic.* 2. *de Orat.* c. 67. Genus eſt perelegans, & cum gravitate ſalſum. *Id. pro Planc.* c. 24. Et quoniam tua ſunt perelegans ac perſubtilis oratio. *Vellej. h.* 1. c. 7. Perelegantis ingenii vir.

PERELEGANTER, adverb. παγκάλως, valde eleganter. *Cic. in Brut.* c. 52. *extr.* Et ſatis ornata & perelegante dicerat.

PERELIXO, as, a. 1. perfecte elixo. *Apic. l.* 7. c. 7. Denuo eum perelixabis. Al. leg. *perlaveris.*

PERELOQUENS, entis, valda eloquens. *Cic. in Brut.* c. 70. C. autem Lentulus Marcellinus nec unquam indiſertus, & in Conſulatu pereloquens viſus eſt.

PEREMERE. V. *Perimo.*

PEREMNE, is, n. genus auſpicii, cum Magiſtratus amnem, aut fontem auſpicato tranſibant. *Feſt.* Peremne dicitur auſpicari, qui amnem, aut aquam, quæ ad ſacro ueitur, auſpicatus tranſit. *Id.* Petronia amnis eſt in Tiberim profluens, quam Magiſtratus auſpicato tranſeunt, cum in Campo quid agere volunt, quod genus auſpicii Peremne vocatur. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 3. Bella nullis auſpiciis adminiſtrantur, nulla peremnia ſervantur. Al. leg. *peremna*, & interpretantur ſacras quaſdam cæremonias quotannis obſervari ſolitas.

PEREMPTALIA FULGURA, inquit *Feſtus*, Graecchus alt vocari, quæ ſuperiore fulgure, aut portenta vi ſua perimant, duobus modis, prioribus tollendis, aut majore menubia, ut tertia ſecundæ, ſecunda primæ cedat. nam ut omnia ſuperantur fulgure, ſic ictum fulgur manubiis vinci. V. *Manubiæ. Id.* in *Peſtulavia*. Peremptalia fulgure, quæ ſuperiore fulgura, aut portenta peremunt, ideſt tollunt. *Senec. l.* 2. *quæſt. nat.* c. 49. Peremptalia fulmina, quibus tolluntur priorum fulminum minæ.

PEREMPTIO, & Peremtin, onis, f. actus perimendi, occiſio. *Auguſtin. Tract.* 27. *in Joann. ſub fin.*

REMPTOR, & Peremtor, oris, m. qui tollit, delet, interimit. *Senec. in Oedip.* v. 221. Ecquis peremptor inclyti regis fuit? *uteiſne. Apul. l.* 3. 7. & 8. *Metam.* Cruentus mei mariti peremptor.

PEREMPTORIUS, & Peremtorius, a, um, *mortiferus, vbi occidi, ἀναιρετικὸς*, mortiferus: a perimendo. *Apul. l.* 10. *Metam.* Venenum peremptorium. *Tertull. de Anim.* c. 25. Spiculum peremptorium. ¶ Tranſlata *peremptoriam edictum* dicitur, *peremtorio*, quod tribus edictis propoſitis, vel uno pro tribus fieri ſolet, quia dirimit diſceptationem inter litigiores, ideſt non petitur, adverſarium tergiverſari. Hoc edictum qui ſperait, contumax vocatur. *Ulpian. Dig. lib.* 5. *tit.* 1. *lep.* 70. Sic *peremptoria exceptiones*, quæ fereper locum habent, nec evitari poſſunt. *Cajus lib.* 44. *tit.* 1. *leg.* 2. & 3.

PEREMPTRIX, icis, f. quæ perimit. *Tertull. de Anim.* c. 42. Mors peremptris ſenſus.

PEREMPTUS, & Peremtus, a, um, *tolte, levato, abolito, oſſiuſe*, ſublatus, deletus, caſſatus. *Cic. de Haruſp. reſp. cap.* 11. Si ludi non intermiſſi, ſed perempti atque ſublati ſunt. *Id.* 1. *Tuſcul.* c. 37. Nec enim poteſt eſſe miſer quiſquam, ſenſu perempto. *Id.* in *rarm. de ſuo conſul. l.* 1. *de Divin.* 2. 21. Cum claram ſpeciem concreto lumine Luna Abdidit, & ſubito ſtellanti nocte perempta eſt. *Virg.* 5. *Æn.* v. 727. Troja cineres atque oſſa peremptæ inſequitur. *Liv. l.* 2. 1. 23. Obſita erat ſqualore veſtis, fœdior corporis habitus pallore ac macie perempti. *diſtracta, diſfecta*, enecti. *Paul. Dig. lib.* 22. *tit.* 2. *leg.* 6. Navis peremta. *b. e.* quæ naufragio periit. ¶ occiſus, interemptus. *Virg. Æn.* 6. v. 163. crudeli morte peremptus. *& lib.* 9. v. 453. & primis una tot cædæ peremptis. *& lib.* 11. v. 110. Pacemne exanimis, & Martis ſorte peremptis Oratis? *Feſtus:* Perempta, & Interempta pro interfactis poni ſolet a poetis: Lucretius (*lib.* 4. v. 44.) Cum corpus ſimul atque animi natura peremta. *Juſtin. l.* 7. c. 6. Cades fratrum indigne peremptorum.

PERENDIE, *poſdomani, dimen l'altro, poſtridiani*, poſt eres, die tertio. *Chariſ. l.* 2. *pag.* 191. *Pariſeb.* Perendie, quaſi perempta die: quod antaverunt Grammatici, quia eum de futuro dicimus *diem*, noviſſimo loco dicemus, non ut *die quarto. Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 44. Scies igitur fortaſſe cras, ſummum perendie. *Plaut. Aulul.* 2. 1. 33. His legibus, ſi quam dare vis, ducam. quæ eres ventat, perendie foras feratur. *Id. Stich.* 4. 1. 11. Cras apud me eritis. *Pompo.* & apud me perendie.

PERENDINATIO, onis, f. in perendinum dilatio. *Martian. Capell. l.* 9. *pag.* 304.

PERENDINUS, a, um, adject. a *perendie*. *Cic. pro Mur.* c. 12. *extr.* Tot homines tam ingenioſos, per tot annos ſtatuere non potuiſſe, utrum diam tertium, an perendinum dici oporteret. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall.* c. 30. Perendino die cum proximis hibernis conjunctis, &c. *Auguſtin. ep* 23. *cap.* 9. Craſtina, vel pereadina Domini paſſio. ¶ Abſolute *Plaut. Trin. in fin.* Tu in perendinum paratus ſis, ut ducas. *Gell. l.* 10. c. 24. Sacerdotes populi R. cum conducunt in diem tertium, diem ſe caadini dicunt. *Hoc dictum eſt, ut* die craſtini, priſcini, quinti, &c.

PERENNA, æ, f. Anna Perenna dea fuit apud Romanos, cui ſacrificia fiebant, ut annare, & perennare proſpere liceret, vide *Ma vide. l.* 1. *Saturn.* c. 12. De ea multa *Ovid. Faſt. l.* 3. v. 523. & deinceps. Rationem nominis ibi reddit, quod in amnem Numicium ſe abdiderit, *verſ.* 654. Amne pe anne latens, Anna Perenna nocet. Vide *Anna*. Legitur & *Peranna*.

PERENNIA. V. *Perennis.*

PERENNIS, e, *continuus, perpetuo, perenne, ἀίδιος*, continuus, perpetuus, quaſi *per annos* durans. *Cic.* 6. *Verr.* c. 46. Aquæ perennes. *Id. pro Flacc.* c. 11. Perennis, & conteſtata majorum virtus. *Id.* 1. *Tuſcul.* c. 10. *extr.* Continuata motio, & perennis. *Id.* 2. *de nat. Deor.* c. 21. Stellarum perenes curſus, atque perpetui. *Id.* 3. *de Orat.* c. 48. Rudis & impolita patranda eſt illa fine intervallis loquacitat perennis. *Id. de provinc. conſul.* c. 9. *ſub fin.* Mens in rempubl. animus priſtinus ac perennis. *Id. poſt redit. in Senat.* 2. 4. Si illud de duobus conſulibus perenne ac proprium manere potuiſſet. *Id. in Bruta*, c. 97. Comine ac in tuis perennibus ſtudiis. *Colum.* l. 3. c. 2. *ante med.* Vinum perenne. *b.* 2. quod fert ætatem: *che dura*, e *ſi conſerva*. & *Horat. l.* 3. *od. ult.* Exegi monumentum ære perennius. *più durevole. & Ovid.* 3. *Amor. el.* 4. v. 21. In thalamum Danaes faxo ferroque pereonem. *b. e.* firmum, & contra omnem vim duraturum. Sic *Metam.* 15. v. 813. adamas perennis. *Plin. l.* 20. c. 25. aves perennes. *b. e.* quæ toto anno apud nos ſunt, nec unquam abeunt. *Id. l.* 2. c. 25. *a med.* Stellæ perennes. *b. e.* quæ ſemper apparent, cujuſmodi non ſunt cometæ. ¶ *Perennis facto* V. in *Peremne.* ¶ In ablat. etiam in e deſinit. *Ovid. Herad. ep.* 8. v. 64. Hument inculæ fonte perenne genæ. *Id.* 3. *Faſt.* v 654. Amne perenna latens. ¶ *Perenne* adverbii more, per annum, per decurſum anni. *Colum. l.* 12. c. 18. Si ager amplus, aut vineta, aut arbuſte grandia ſunt, perennæ fabricandæ decimodiæ, & trimodiæ, & ſiſcellæ texendæ. ¶ Pro perennitet. *Pallad. in Novembr.* 10. 15. Abies in operibus ſuis perenne durabilis. *Paulin. Nolan. carm.* 11. *ad Auſon. in fin.* Perenne vivas, & memor. ¶ *Perenne auſpicare.* V. *Perennio.* ¶ Sunt qui ſcribunt *peremnis*, ſicut *ſolemnis*: ſed imptobant *Manut. Dauſqu. Cellar.*

PERENNISERVUS, i, m. δοῦλος, qui perpetuo ſervit ſine ſpe remunitionis. *Plaut. Perſ.* 3. 3. 16. Perenniſerve, lurco, edax, furax.

PERENNITAS, atis, f. *perpetuità, durevolezza, ἀϊδιότης*, duretin, perpetuitas. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 39. Adde huc ſontium gelidas perennitates. *Colum. l.* 1. c. 6. *ante med.* Perennitatem conditis frumentis afferunt. *Plaut. Perſ.* 3. 1. 2 Cibus perennitatis. *b. e.* cibus perennit. ¶ Olim *perennitas* fuit in titulis Principum. *Sen. Ruf.* 1. 2. In ortum perennitatis veſtræ. (de Valente Imp. loquitur.) *Symmach. l.* 10. *ep.* 45. (*al.* 51.) Perennitas veſtra. ¶ Verum hæc loque abſunt a Latini ſermonis majeſtate.

PERENNITER, *perpetuamente, ſempre*, perpetuo, *ἀεί. Auguſtin. l.* 2. *de doctr. Chriſt. c.* 16. *ante med.* Arbor frondens perenniter. *Sedul. l.* 7. *ep.* 9. *in conc. ad fin.* Amicitias conſtanter ietinet, perenniter ſervat. Adde *Imp. Conſtantin. lib.* 12. *Cod. tit.* 47. *leg.* 1.

PERENNO, as, avi, atum, n. 1. *durare molto tempo*, per multos annos duro: a perennis. *Colum. l.* 1. c. 9. Ut diutius perenneot boves, non enoſecti vexatione ſimul verberum, aperumque. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 42. Arte perennat amor. *Id. in fin l.* 1. *Faſt.* domus cum pace perenuet. *Colum, l.* 2. c. 9. *ſub fin.* Semina ita diſpoſita perennant diutius, quam cetera. ¶ Active diu ſervare. *Colum. in fin. cap.* 20. *l.* 12. Defruti ſeſtatios binos ſingulis amphoris inſeri oportebit. Ea res etiamſi non in totum perennat, certe uſque in alteram vindemiam plerumque vim ſaporem ſervat. *& cap.* 19. Quæcunque vini nota ſine condimento valet perennari, optimam eam eſſe cenſemus. ¶ *Perennare*, proprie per annum durare. *Sueton. in Veſpaſ.* c. 5. V. *Perenno.*

PERENTICIDA, æ, m. vox joculariter ficta a *Plaut. Epid.* 3. 2. 13. ſignificat eum, qui perem, ſeu marſupium incidi, ſeque auro emungi patitur. Ego, inquit, tuum patrem faciam perenticidam.

PEREO, is, ii, *rovo* ivi, n. *perire, muocere, andar male, ἀπόλλυσθαι*, interreo, cado, perimor, intercido: a *per*, & *eo, is*, quaſi in totum eo. *Cic. Phil.* 5. 1. 4. Portenti ſimile videtur, tantam pecuniam tam brevi tempore perire potuiſſe. *Ovid.* 3. *Faſt.* v. 836. Et perennt victæ ſola tepente nives. *Plaut. Muſtell.* 1. 2. 69. Æles cum fundamento perierint. *Perron. in Satyr.* c. 21. Uterque juravit, periturum inter nos ſecretum. *che morrebbe era uno*: non vulgatum ſei. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 7. v. 16. Na male fecunda vena petiret aquæ. *Nep. in Epamin.* c. 7. Tutum exercitum propter imprudentiam inſcitiamque belli periturum. *Horat. l.* 1. *ed.* 16. v. 19. Urbes pereunt funditus. *Virg.* 2. *Georg.* v. 498. periture regna. *Terent.* 3. *Hiſ.* 1. 1. *extr.* Ita nevis vires affore, & præſentibus nihil perſturum. *b. e.* deceſſurum. *Lucret. l.* 3. v. 344. artus penitus pereunt, conque putreſcunt. *Plaut. Trucul.* 1. 1. 22. Si ſemel amoris poculum acceprt mere, Extemplo & ipſus periit, & res, & fides. *Ovid. de remed. amor.* v. 107. aurihi perieruot tamjora primi. *b. e.* præterierunt ſine fructu. *Senec. in Herc. Oet.* v. 1175. Herculis veſtri placet mortem perire? *b. e.* ſine fructu, & ſine gloria. *Plin. l.* 11. *c.* 6. Nullus cum per cælum lieuit, perit otio dies. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 17. Ne & oleum & opera philologiæ noſtræ perierit. ¶ Sæpe eſt mori, *morire. Cic. Coril.* 2. c. 10. Nan intellego, quamobrem, ſi vivere honeſte non poſſunt, perire turpiter velint; aut cur minore dolore perituros ſa cum miltis, quam ſi ſola pereant, arbitreatur. *Id.* 3. *de nat. Deor.* c. 33. Summo cruciatu ſupplicioque Q. Varius perit. *Virg.* 3. *Æn.* v. 600. Si pereo, hominum manibus periiſſe juvabit. *Hirt. de B. Afric.* c. 43. Perire morbo. ¶ *Perire ab aliquo*, vi & opera alicujus. *Ovid.* 2. *de art. am.* v. 208. Fac pereat vitreo miles ab hoſte tuus. *Id.* 3. *ex Pont. ep.* 3. v. 46. Diſcipulo perii ſolus ab ipſe meo. *Propert. l.* 2. *el.* 20. v. 69. Solus amans novit, quando periturus, & a qua Morte. ¶ Alio ſenſu *Plaut. Trucul.* 1. 1. 25. Si iretum eſt ſcortum ſorte amatori ſuo, bis perire ametor, ab re, atque animo ſimul. *b. e.* mentem, & rem ſimol amittit. ¶ Et omiſſa præpoſit. *Claudian. l.* 2. *de laudib. Stilich.* v. 250. Me quoque vicinis pereuntem gentibus, inquit, Munivit Stilicho. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.*

73. *Hordein.* Marcellus cum periit ab Annibale, &c. ¶ *Perire* dicuntur, qui fortunas, aut dignitatem, aut ſtatum amittunt. *Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 20. Quid fieri tum potuit? jampridem periremus. *& lib.* 12. *ep.* 9. Meo vitio pereo. ¶ Speciatim perire dicuntur amantes. *Virg. Ecl.* 10. *v.* 10. *indigno cum Gallus amore periret. Catull. carm.* 45. *de Acme:* atqua amare porro Omnes ſum aſſidue paratus annos, Quantum qui pote plurimum perire. *Volcr. Ædituus* apud *Gell. l.* 19. *c.* 9. Duplo ideo pereo. *Horat. l.* 1. *ad.* 27. *v.* 11. quo beatus Vulnere, qui pereat ſagitta. *Propert. l.* 2. *el.* 12. *v.* 13. ipſe Paris fertur periiſſe Lacæna. ¶ Cum accuſat. perſonæ, ut depereo, *Plaut. Pœn.* 5. 2. 135. Earum hic alteram effictim peait. ¶ *Perream, ſi, niſi*, formula jurandi, *poſt' in mortem. Ovid. Heroid. ep.* 17. *v.* 183. Et peream, ſi non invitant omnia culpam. *Id.* 3. *ex Ponto, ep.* 5. *v.* 45. Ipſe quidem Getico peream violatus ab arcu (Et, ſit prejuri quàm prope pœna, vides) Te niſi momentis video pene omnibus abſens. *Caſſ. ad Cicer.* 15. *Fam. ep.* 19. Peream, niſi ſollicitus ſum. ¶ *Pereo* uecłamatio deſperantis, *ſum morta, ſono ſpedito*, frequentiſſima *Plauto*, & *Terentio*, ut *allum eſt, interii, diſperii, occidi.* quæ conjunxit *Plaut. Moſtell.* 4. 3. 36. Hei mihi, diſperii! vocie non habeo fatis: vicini, interii, pereo. *& Aulul.* 4. 9 1. Perii, interii, occidi! quo curram? quo non curram? *Terent. Adelph.* 3. 2. 26. Perimus, actum eſt. Sic *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 607. Callida profitias, dicatque ancilla, perimus. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 141. Jam hercle tu periiſti, niſi illam mihi traoquillam facis. ¶ Præteritum *perivi* perrarum eſt. *Apul. l.* 4. *Metam.* Sic Threſyleon nobis proimitur: ſed a gloria non perivit. ¶ Particip. *perens, euntis*, & *perſiturus* paſſim leguntur: niſi quod *perſens* in recto nondum apud quemquam legi, quamvis *ſens* a *Cicer.* uſurpetur. ¶ Aliud participip. *perendus. Plaut. Aſin.* 1. 3. 91. Niſi illud perdo argentum, pereundum eſt mihi. ¶ Paſſive *Id. Epid.* 1. 1. 70. Puppis pereunda eſt probe. *b. e.* neceſſe eſt puppim perire. Simile eſt illud *Trin.* 5. 2. 35. Si illa tibi placet, placenda dos quoque eſt. Alii tamen legendum putant, *perenunda*: alii *pupa*, h. *e.* ſervus is, pereundum eſt: alii *puppis perundata*, &c. ¶ Proprie *perire* eſt ultro citroque ire, ut *præperare, peretrare. Plin. l.* 22. *c.* 7. *de crore.* Geudet calcari, & attori perendo: quo melius provenit. Ita *Ponted. epiſt.* 11. *antequitat.* Alii *perrundeque melius.* ¶ Item valdu ire, properare. *Colum. l.* 5. *c.* 10. Ar ſi eodem anno & ſcrobem facere, & arbores fruere peribis. Ita *Id. epiſt.* 59. Alii *ferare vides:* alii aliter.

PEREQUITO, as, avi, atum, n. 1. *equalcare intorno*, περιππεύω, circumequito, equito in omnem partem. *Caſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 33. Primo per omnes partes perequitant. *Id. l.* 1. *B. Civ. c.* 46. Inter duas acies perequitaos. *Liv. l.* 5. *c.* 28. *ad fin.* Cum perequitaſſet aciem, prærſſa repetens. *Plin. l.* 9. *c.* 8. *circa med.* Puer delphino macia perequitans. *Liv. l.* 23. *c.* 47. Cum ea via longe perequitaſſet.

PERERRATUS, a, um, luſtratus, percurſus. *Virg. Æn.* 2. *v.* 295. Magna pererrato ſtatum quæ denique ponro. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 234. Orbis pererratus.

PERERRO, as, avi, atum, a. 1. *andare errando, ſcorrere, vagare*, περιπλανάομαι, pec multa loca ecro, vagor, peragro, pereuro. *Colum. in præfat. l.* 1. Semperque ritu volucrum, longinqui litoris peregrinus, ignotum pererrat orbem. *Plin. l.* 2. *c.* 16. Mercurii ſtella e duodenis pertibus Zodiaci non amplius octonas pererrant. *Perron. in Satyr. c.* 97. Percrravit omnes cum viatore cellas. *Horat. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 113. Fallacem Circum, veſpertinumque pererro Sæpe forum. *Ovid. Heroid. ep.* 14. *v.* 103. quid in freta longa præceas? *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 537. pererrare ſaltus & tonues. *Senec. in Herc. Fur. v.* 1032. ſedibus pulſæ ſuis Volucres pererotant, nemore ſucciſo, diem. *b. e.* aera, cælum. *Id. in Thyeſt. v.* 500. Umber ſuem odore ſeotit, & tacito locum roſtro pererrat. *Prudent. περὶ στεφ. 2. de S. Vincent. v.* 338. ungulaeum ſulcos pererrare oculis. *b. e.* errat per vulnera oſculabundus. *Sil. l.* 4. *v.* 174. ſonus pererrat cornua. *b. e.* errat per tubem. *Virgil.* 4. Æn. *v.* 363. tatumque pererrat Luminibus tacitis. *b. e.* luſtrat oculis, circumſpicit. *Senec. l.* 3. *quæſt. nat. in præfat. ante med.* Annibal, fractis rebus etiam poſt Carthaginem pertinax, eques peterravit, contra Romanos ducem ſe promittens. ¶ Paſſive *Ovid.* 2. *Amor. el.* 16. *v.* 5. Arva pererrantur Peligna liquentibus undis. ¶ Pro ſimplici *erro*, aberro, fruſtra ſum, *Plin. l.* 8. *c.* 45. *de bobus.* Conceptio uno initu peragitur: quæ ſi forte pererravit, &c. Ita *Hardoin.* ex MSS. Alii *erravit.*

PERERUDITUS, a, um, πολυμαθὴς, valde eruditus. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 15. Et homo pereruditus, ut ajunt. *Cabuus* apud *Aſcon. in Cicer. in toga cand. ſub fin.* Et talie Curius pereruditus.

PERESUS, a, um, *corroſo, conſumtus*, ambeſus, exeſus, conſumptus. *Lucret. l.* 1. *v.* 326. mare quæ impendent velco ſale fana pereſa. *Id. l.* 3. *v.* 414. At ſi tantula pars oculi media illa pereſa eſt. *Virg.* 3. *Geor. v.* 561. Vellera morbo illuvieque pereſa. *Sil. l.* 14. *v.* 605. membriſque cutis tegit oſſa pereſe. ¶ Translate *Catull. carm.* 55. *ad Comer. in fi.* Et multis languoribus pereſus Eſſem re, mi amice, quæritando.

PEREXCRUCIO, as, a. 1. vehementer crucio. *Plaut. Sticb.* 3. 1. 32. Mesm culpem habeto, niſi perexcruciavero. Al. leg. *probe excruciavero.*

PEREXIGUE, adverb. valde exigue. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 1. Pereaigue & γλισχρῶς præbere.

PEREXIGUUS, a, um, valde exiguus. *Cic.* 2. *Verr. c.* 2. Itaque cum ego diem in Siciliam inquirendi perexiguam poſtulaviſſem. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 32. Semen perexiguum. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 13. Bona corporis & fortunæ pereaigua & perminuta. *Nep. in Annib. c.* 9. Ignes perexiguos facere. *Caſ. lib.* 5. *B. Gall. cap.* 15. Perexiguum loci ſpatium. *Id. lib.* 3. *B. Civ. cap.* 42. Omnibus caſtellis quod eſſet francati, conquiri juſſit: id erat perexiguum.

PEREXILIS, le, valde exilis. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *a med.* Si pereailia eſt, vel rara ipſa vitis.

PEREXOPTATUS, a, um, valde exoptatus. Tuæſis eſt in illo *Gell. l.* 18. *c.* 4. Per, magiſter optime, exoptatus mihi nunc venis.

PEREXPEDITUS, a, um, valde expeditus. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 11. Hæc quidem eſt perfacilis & perexpedita defenſio.

PEREXSICCATUS, a, um, valde exſiccatus. *Arnob. l.* 7. *pag.* 230. Proluvies ſuccis pereuſiccata vitalibus.

PERFABRICO, as, a. 1. *artificioſamente*, translate ponitur pro technis, & dolis fallere. *Plaut. Perſ.* 5. 2. 4. Ita me Toxillus perfabricavit.

PERFACETE, adverb. valde facete, perjucunde. *Cic.* 3. *Verr. c.* 46. *ſub fin.* Neque enim perfacete dicta, neque porro hac feverirate dicta ſunt.

PERFACETUS, a, um, admodum facetus. *Cic. de clar. Orat. c.* 27. Atque eundem & vehementem, & valde dulcem, & perfacetum fuiſſe dicebat. Adde *pro Planc. c.* 14.

PERFACTILE, adverb. valde facile. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 7. Perfacile hunc hominem incautum, & ruſticum, & Romæ ignotum de medio tolli poſſe. *Id. Verr.* 7. *c.* 4. Perfacile Sicilia ſe ſe iuebatur, ea, &c. *Actius* apud *Non. c.* 5. *n.* 40. Perfacile patior. *Plaut. Moſtell.* 3. 1. 93. Perfacile ictus perpetior argenteos.

PERFACILIS, le, valde facilis. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 3. Sive quod erat cognitu perfacilis. *Id. a. de Legib. c.* 7. *a med.* Nam ſententias interpretari perfacile eſt. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 3. Perfacile factu eſſe, conata perficere. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 20. *extr.* Me perfacilem in audiendo, re perpugnacem in diſputando eſſe viſum.

PERFACUL, & Perfefacul antiqui dicebant, quod nunc facile, & perfacile dicimus. Inde permanſit in conſuetudina facultas. *Poul. ex Feſto.*

PERFACUNDUS, a, um, valde facundus. *Juſtin. l.* 22. *c.* 2. Et manu ſtrenuus, & in concionibus perfacundus habebetur.

PERFAMILIARIS, re, valde familiaris. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 31. Carneades Epicuri perfamiliarie. *Id. de clar. Orat. c.* 45. M. Gratidius M. Antonii perfamiliaris. *Id.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 13. *ſub fin.* Ipſe eſt veterator magnus, & perfamiliarie Philiſto. *Id.* 13. *Fam. ep.* 51. P. Meſſenum, meum perfamiliarem tibi commendo. Apud *Gell.* tmeſis eſt *l.* 1. *c.* 18. Phædon Socrati, & Platoni per fuit familiaris.

PERFATUUS, a, um, valde fatuus. *Martial. l.* 10. *epigr.* 18. Heu quam perfatuæ ſunt tibi, Roma, togæ! Al. leg. *Ebou quam fatuæ.*

PERFECTE, *compiutamente, a perfezione, perfettamente*, τελείως, abſolute, pleno, cumulatu. *Cic. in Brut. c.* 68. Perfecte planeque uruditus. *Id.* 1. *de Orat. c.* 28. *ad fin. de Roſcio.* Nihil ab eo, niſi perfecte, nihil niſi cum ſumma venuſtate fit. *Gell. l.* 11. *c.* 16. *extr.* Quod a Græcis perfectiſſime uno verbo, & planiſſime dicitur. *Apul.* in *Flaorid. n.* 16. *ſub fin.* (*al. l.* 3.) Sed de hoc tum ego perfectius, cum vos effectius. *African. Dig. lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 38. *a med.* Illo caſu nullo tempore profecte hominem meum feceris. *b. e.* pleno & perfecto jure.

PERFECTIO, onis, f. *compimento, perfezione*, πλήρωσις, abſolutio, expletio. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 18. *ſub fin.* Hanc ego abſolutionem perfectionemque in oratore deſideraue. *Id. de clar. Orat. c.* 36. In omnibus rebus difficile eſt optimi perfectio atque abſolutio. *Id. in Orat. c.* 29. *ad fin* Nulla eſt ullo in genere laus oratoris, cujus in noſtris orationibus non ſit aliqua ſi non perfectio, at conatus tamen atque adumbratio. *Id.* 3. *de Fin. c.* 9. *extr.* Ea, quæ proficiſcuntur a virtute, ſuſceptione prima, non perfectione ſunt judicanda.

PERFECTISSIMATUS, us, m. dignitas Perfectiſſimi. *Imp. Conſtantin. Lib.* 8. *Cod. Theodoſ. tit.* 4. *leg.* 3. V. *Perfectus.* Adde *Lib.* 6. *tit. ult.* qui *de perfectiſſimatus dignitate* inſcribitur, eſtque etiam in *Cod. Juſtin. lib.* 12. *tit.* 33.

PERFECTOR, oris, m. *compitore*, qui perficit. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 60. *ad fin.* Quem tu vere dixiſti perfectorem dicendi eſſe, ac magiſtrum. *Terent. Eun.* 5. 9. 4. O mearum voluptatum omnium inventor, inceptor, perfector!

PERFECTRIX, icis, f. quæ perficit. *Cornel. Nep.* ad *Cicer.* (apud *Lactant. l.* 3. *c.* 15.) Philoſophia beatæ vitæ perfectrix.

PERFECTUS, us, m. perfectio, perfectum opus. *Vitruv. l.* 1. *c.* 2. *a med.* Si interiora perfectus habuerint elegantes. Adde *Tertull. de anim. c.* 20.

PERFECTUS, a, um, *vidotto a fine, compito, perfezionato, perfetto*, τετελεσμένος, abſolutus, completus, perpolitus, ſuis omnibus partibus expletus. *Cic. de clar. Orat. c.* 18. Nihil eſt ſimul & inventum, & perfectum. *Id. Verr. 6. c.* 28. Candelabrum e gemmis clariſſimis, opere mirabili perfectum. *& cap.* 56. Valvas perfectiores nullas ullo unquam tempore fuiſſe. *Id. l.* 1. *de nat. Deor. cap.* 12. Si a primis inchoatiſque naturis, ad ultimas perfectaſque volumus procedere. *& cap.* 13. *extr.* Quod undique aptum atque perfectum, expletumque ſit omnibus ſuis partibus. *Id.* 1. *de Orat. c.* 13. *a med.* Perfecti homines in dicendo, & perpoliti. *& ibid. in fin.* Oratorem plenum atque perfectum eſſe eum dicam, qui, &c. *Id. ſub fin. l.* 2. *de Divin.* Philoſophi abſoluti & perfecti. *Id.* 3. *Offic. c.* 3. *a med.* Officium perfectum atque abſolutum. *Id. in Orat. c.* 50. Aures perfecta completoqua verborum ambitu gaudent. *Id. in Orat. c.* 1. Quod ego ſummum & perfectiſſimum judico. *Id.* 1. *de Orat. c.* 2. Aliquid politiue a nobis, perfectiuſque proferri. *Id. pro Sext. c.* 40. Perfecta cumulataque virtus. *Id. l.* 2. *de Fin. c.* 15. Habes undiqua capletam & perfectam formam honeſtatis. *Id.* 1. *Offic. c.* 15. Quoniam vivitur non cum perfectis hominibus, pleneque ſapientibus, ſed, &c. ¶ De eo, qui in aliqua re plane doctus & peritus eſt. *dotto, pratico, perfetto*, *Cic. in Bruto, c.* 70. C. Memmius perfectus litteris Græcis. *Id.*

Id. t. de Fin. c. 6. ad fin. Homo eruditus, in geometriaque perfectus. *Ovid. 2. de ar. am. v. 547.* Hac, ego confiteor, non ſum perfectus in arte. *Id. 2. Amor. el. 8. v. 2.* Ponendis in mille modos perfecta capillis. ¶ *Perfecta ætas* apud JCtos eſt, quæ vicesimo quintu anno inchoatur, quæ & legitime, & robuſta, & juſta dicitur. *Paul. Dig. lib. 4. tit. 4. leg. 32.* Minor vigintiquinque annis, adito præſide, ex aſpectu corporis falſo probavit perfectam ætatem. Adde *lib. 22. tit. 3. leg. 25.* ¶ *Ad perfectum*, perfecte, plene, omnino. *In fragm. Lactant. p. m. 575.* Magis tunc docebit rerum experientia, quam nunc ad perfectum hominem intelligentia valet confequi. ¶ *Perfectus*, tranſcurſus, tranſactus. *Ovid. 15. Met. v. 816.* Hic ſua complevit (pro quo Cytherea laboras) Tempora, perfectis, quos terræ debuit, annis. ¶ *Perfectiſſimus, ὑπερτέλειος*, ſequioris ævo, ſub poſterioribus Imperatoribus titulus eſt dignitatis, qua ut decorari quis poſſit, quot conditiones requirantur, *Imp. Conſtantin. lib. 12. Cod. tit. 33.* docet. *Eumen. de reſtaurat. Schol. c. 1. 3. & 4. Ammian. l. 21. c. 16. (al. 31.) Impp. Diocles. & Maxim. l. 9. Cod. tit. 41. leg. 11. Lactant. l. 5. c. 14. ſub fin. & de mortib. perſecutor. c. 21. & Impp. Conſtantin. & Licin. in epiſt. ad Proconſ. Africæ*, apud *Auguſtin. ep. 68.*

PERFECUNDUS, a, um, valde fecundus. *Pompon. Mela l. 1. c. 9.* Terra hominum, aliorumque animalium perfecunda generatrix.

PERFERENS, tis, nom. ex particip. *tollerante. Cic. 2. de Orat. c. 43. a med.* Eæprimere mores integros, religioſos, perferentes injuriarum, &c.

PERFERENTIA, æ, ſ. *ſofferenza*, tolerantia. *Lactant. l. 3. c. 11. circa med.* Virtutis vis in malorum perferentia poſita eſt.

PERFERO, fers, tuli, latum, a. anom. *portare fino a qualche ſegno, ὑπομένω, ἀνέχω*, uſque ad locum deſtinatum, vel uſque ad finem conſtitutum fero. *Virg. 12. Æn. v. 906.* Iuvis vacuum per inane volutus Nec ſpatium evaſit, totum nec pertulit ictum. *Senec. l. 3. de benef. c. 37.* Æneas tulit patrem per ignes, & (quid non pietas poteſt?) pertulit. *Senec. alter in Thyeſt. v. 307.* Leve eſt miſerias ferre, perferre eſt grave. *Nep. in Ariſtid. c. 1.* Decree annorum legitimam pœnam non pertulit. nam ſcato fere anno reſtitutus eſt. *Colum. l. 3. c. 20.* Si varii generis vineta fecerimus, aliquid ex iis inviolatum erit, quod fructum perferat. *feri.* uſque *ad* maturitatem & vindemiam. *Id. l. 6. c. 27. circa med.* Equas ventrem pertuliſſe. *l. c.* ferum tuliſſe uſque ad partum. Sic *Plin. l. 7. c. 11. & 13.* Perferre partum. *Ovid. l. 13. Met. v. 478.* Pertulit intrepidos ad fata noviſſima vultus. *mantenne ſino alla morte. & Plin. l. 1. ep. 23. extr.* Plurimum intereſt, quam perſonam ſibi imponas, quæ ſapienti viro ita aptanda eſt, ut perferatur. *Stat. 12. Theb. v. 406.* Eja agite inceptum potius. iam fidera pallent Vicino turbata die. perferte laborem. *l. c.* perficite. ¶ *Perferre legem* eſt ita ferre, ut accipiatur. *Cic. in fragm. pro Corn.* apud *Aſcon.* Eſt utique jus vetandi, cum lex feratur, quandiu non perfertur. *Liv. l. 33. c. 46.* Legem extemplo promulgavit, pertulitque, ut in ſingulos annos judices legerentur. *Id. l. 3. c. 11.* Legem interim, non tam *ad* ſpem perferendi, quem ad lacceſſendam Cæſonis temeritatem, ferre. Adde *Suet. in Aug. c. 34.* Sic *Cic. l. 2. ad Q. Fr. ep. 2. ad fin.* Suſpicor, per vim rogationem Caniniam perlaturum. Sic apud JCtos *perferre actionem, cauſam, quæſtionem* eſt uſque ad exitum deducere. *Paul. Dig. lib. 48. tit. 16. leg. 11. Papinian. lib. 5. tit. 2. leg. 6. Apul. l. 7. Metam.* ¶ Significat etiam afferre, deferre, referre, *apportare, recare, riportare. Cic. Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 5.* Perferre mandata alienjus de re quapiam *ad* aliquem. *Id. Fam. 2. ep. 6.* litteras ad aliquem. *Id. Q. Fr. l. 1. ep. 2. c. 2.* alicui nuntium rei cujuſpiam. *Id. 14. Fam. ep. 1.* Et litteris multorum, & ſermone omnium perferur ad me, incredibilem tuam virtutem & fortitudinem eſſe. *Liv. l. 7. c. 36. ſub fin.* Perfertur circa collem clamor. *Id. l. 28. c. 13.* Cum ad eum fama tanti exercitus perlata eſſet. *Val. Flacc. l. 5. v. 386.* Perfer opem, regina, viris. Al. leg. *Sed fer.* ¶ Sæpe eſt obdurare ferendo, tolerare, patienter ferre, perpeti, *ſopportare, tollerare, ſoffrire. Cic. Attic. l. 5. ep. ult. ante med.* Fortaſſe tibi ſum moleſtus, qui hæc prædicem *da me:* perfer, ſi ma amas. *Id. 2. de Orat. c. 29.* Facile omnes perpetior & perfero. *Id. 2. Tuſcul. c. 7.* Pati, perferre, non ſuccumbere. *Terent. Andr. 1. 1. 35.* Facile omnes perferre ac pati. *Ovid. 3. Amor. el. 11. v. 7.* Perfer & obdura: dolor hic tibi proderit olim. *Cic. 2. Catil. c. 5.* Frigore, & fame, & ſiti, ac vigiliis perferendis fortis ab iſtis prædicabatur. *Id. 4. Verr. c. 3.* Cum perferre non poſſent luxuriem, crudelitatem, avaritiam, ſuperbiam. ¶ Cum infinito *Propert. l. 2. el. 7. v. 17.* abrepta deſertus conjuge Achilles Ceſſare *in* tectis pertulit arma ſua. ¶ Item ſantire, pati, experiri, obnoxium eſſe, *ſentire, patire, provare, eſſer ſoggetto. Caſ. l. 2. B. Gall. c. 14.* Æduos a Cæſare in ſervitutem redactos, omnes indignitates contumeliaſque perferre. *Virg. 6. Æn. v. 436.* quem vellent æthere in alto Nunc & pauperiem, & duros perferre labores! *Id. 3. Æn. v. 584.* Noctem illam tecti ſilvis immania monſtra Perferimus. *Cic. ad Pompej. 2. ad fin. poſt epiſt. 11. l. 8. ad Attic.* Pro meis maximis in rempubl. meritis ſupplicia miſerrima & crudeliſſima pertuli. *Ovid. 14. Met. v. 559.* Non tamen obliti, quam multa pericula ſæwo Pertulerint pelago. *Pallad. in Septembr. tit. 3.* Segetes perferunt noxia animalia. ¶ Pro ſimplici *ferre, Colum. l. 6. c. 24.* Vaccæ decem menſibus ventrem perferunt. ¶ Pro abripere, vi ferre, *Liv. l. 7. c. 15.* Eorum, quos paver pertuleret in ſilvas, atrox cædes fuit. ¶ *Perferre ſe*, ferre ſe, ire. *Virg. Æn. 1. v. 393.* Perge modo, atque hinc te reginæ ad limina perfer. ¶ *Perferre legationem pro aliquo*, fungi. *Suetan. in Claud. c. 6.* Equeſter ordo bis petronum eum perferendæ pro ſe legationis elegit.

PERFERVEFTO, is, perfervidus fio. Tuncſis eſt in illo *Varron. l. 1. Tom. III.*

R. R. c. 9. Terra, quæ ſole perferve ita fit, ut radices fatarum comburat. Sunt qui aliter leg.

PERFERVEO, es, n. 2. valde ferveo. *Pompon. Mela, l. 1. cap. 8. de ſitu Solis:* Cum eſt (*ſol*) media, perfervet.

PERFERVIDUS, a, um, adject. valde fervidus. *Colum. l. 5. c. 5.* Eſtas perfervida.

PERFERUS, a, um, *molto feroce*, valde ferus. *Varr. lib. 2. de R. R. c. 1.* Boves perferi etiam nunc multi ſunt in Dardania, & Media, & Thracia.

PERFICA, æ, dea rerum abſcenarum, quibus perficiendis præerat, *Arnob. l. 4. pag. 131.*

PERFICE, adverb. perfecte. *Lucret. l. 2. v. 1114.* ad extremum creſcendi perfice finem Omnia perdusit rerum natura. Ita cum Non. c. 2. n. 698. legit Pærnar, & alii. Quidam reponunt *perfice*: alii *denique. Plaut. Rud. 2. 5. 4.* Perficiſſime ſatis nequam ſum. Al. leg. *profiſtum.*

PERFICIO, is, eci, ectum, a. 3. *finire, compire, mandar a fine, dar compimento, perfezionare, ἀνύτω*, uſque ad finem facio, perfectum reddo, abſolvo, conficio, peragro. *Cic. pro Arch. c. 12.* Quas res nos geſſimus, attigit hic verſibus atque inchoavit: quibus auditis, hunc ad perficiendam hortatus ſum. *Id. 2. de nat. Deor. c. 13.* In omni natura neceſſe eſt abſolvi aliquid, & perfici. V. *Abſolvo. Id. in Orat. c. 30.* Vides profecto, illum multa perficere, nos multa conari: illum poſſe, nos velle. *Id. pro Cluent. c. 68. & pro Sull. c. 27.* Perficere ſcelus. *Valer. Flacc. lib. 7. verſ. 61.* juſſa alicujus. *adempire, eſequire.* & *Terent. Andr. 4. 1. 7.* promiſſa. *adempire. & Cic. pro Dejot. c. 7.* cogitata. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 3.* conata. *& cap. 39.* opus. *Plin. lib. 36. c. 4.* ſimulacrum. *perfezionare. & lib. 11. c. 53. extr.* cibos ambulatione. *digerire.* Sic *lib. 19. c. 5.* Cucumeres perfici non queunt in cibis. *Id. l. 35. c. 15. extr.* coria. *conciare. & ibid.* lanas. *purgare. & ibid. ſub init.* fulphur igni. *roſſinare.* Sic *lib. 33. c. 7. a med.* minium, & excoquere. *Id. lib. 37 c. 7.* carbunculus. *luſtrare, polire.* Et translate *Ovid. 1. de ar. am. v. 11.* Phillyrides puerum cithara perfecit Achillem. *l. a.* erudivit, expolivit. ¶ *Perficere annos*, tranſigere, vivere. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 39.* Eſt vetus, atque probus, qui centum perficit annos. *Ovid. Met. 15. v. 876.* Hic ſua complevit (pro quo Cytherea laboras) Tempora, perfectis, quos terræ debuit, annis. ¶ Sæpe eſt ad optatum exitum perducere, aſſequi, pervincere, efficere ut, *far tanto che, ottenere, ſpuntare. Cic. Agrar. 1. in fin.* Si veſtrum mihi ſtudium ad communem dignitatem defendendam profitemini, perficiam profecto, ut hujus ordinis auctoritas reipubl. reſtituta eſſe videatur. *Terent. Eun. 2. 2. 100.* Quam joco rem voluiſti a me tandem, quin perfeceris? *Id. ibid. 5. 9. 24.* Perfice hoc precibus, pretio, ut, &c. *Nep. in Epaminon. c. 6. extr.* Eloquentia perfecit, ut auxilia ſociorum Lacedæmonii privarentur. *Salluſt. in Jug. cap. 19.* Dando, & polliceando multa perfecit, uti, &c. Adde *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 9.* Sic in diſputando ille perficit, qui pervicit & convincit. *Cic. 1. Tuſcul. c. 8.* Quoniam coegiſti ut concederem, qui mortui eſſent, eos miſeros non eſſe; perfice, ſi potes, ut ne morientium quidem eſſe, miſerum putem. ¶ Cum infinito *Arnob. l. 4. pag. 131.* Voluptates ad exitum perficit procedere.

PERFICUS, a, um, perfectus, vel perficiens, ut Perfica natura, apud *Lucret. l. 2.* V. *Perfica.*

PERFIDE, adverb. *perfidamente*, perfidioſe. *Gell. l. 20. c. 1. ſub fin.* Qui quoniam pactum perfide ruperat, laceratus eſt. *M. Sen. Controv. 26. lib. 4. a med.* Crudeliter exponentem, perfide recuperantem.

PERFIDELIS, le, πανάπιστος, valde fidelis. *Cic. Attic. l. 2. epiſt. 19. ſub fin.* Si perfidelem habebo, cui dem, ſcribam plane omnia.

PERFIDENS, entis, valde fidens, confidens. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c. 17.* Audacia & robore corporis, pugnandique arte perfidens. Addunt & *Cicer. l. 1. Offic. c. 26.* ſed ibi plerique alii *prafidens.*

PERFIDIA, æ, ſ. *perfidia, infedeltà, ἀπιστία*, infidelitas, fidei minime obſervatæ crimen, iniquitas. *Plaut. Capt. 3. 3. 7.* Neque deprecatio perfidiæ meis, neque malefactis fuga eſt. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 38.* Iſtius fide, ac potius perfidia deceptus ſum. *Id. l. 1. Fam. epiſt. 2. a med.* Ut poteſt in tanta hominum perfidia & iniquitate. *Id. Phil. 11. c. 5.* Dexteræ, quæ fidei teſtes eſſe ſolebant, ſunt perfidiæ & ſcelere violatæ. *Id. pro Roſc. Amer. c. 40.* Fraude & perfidia aliquem fellere. *Gell. l. 14. c. 2.* Homo plenus perfidiarum & fraudum. *Salluſt. in Jug. c. 115.* Sceleris atque perfidiæ teſtem eſſe. *Cic. 2. ad Q. Fr. ep. 3.* Increpare perfidiam alicujus in aliquem. *Caſ. l. 4. B. Gall. c. 13.* Perfidia & ſimulatione uti. *& l. 7. c. 5. ſub fin.* Perfidia adductum facere quippiam. *Nep. in Datam. in fin.* Perfidia capere aliquem. *Suet. in Caſ. c. 75.* Admittere perfidiam in aliquem. *Ovid. Met. 11. v. 206.* addit Perfidiæ cumulum, falſis perjoria verbis. *Quintil. declam. 12. c. 4.* Qualis alias ab agricolis accuſari ſolet, perfidia terrarum, & ingratæ meſſis irritus labor. ¶ De iis, qui debita inficiantur, *Suetan. in Ner. c. 5.* Perfidiæ tantæ (*fuit*) ut non modo argentarios pretiis rerum coemptarum, ſed & in prætura mercede palmarum aurigarios fraudaverit. ¶ Tranſlate *Arnob. l. 1. pag. 12.* Sub ipſis poſitum labris in acoris perfidiam vinum repeate mutari.

PERFIDIOSE, adverb. *perfidamente, infedelmente, ἀπίστως*, infideliter, perverſe. *Auct. ad Herenn. l. 2. cap. 5.* Si quid earum ſpurce, & ſuperbe, perfidioſe, crudeliter factum proferemus. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 40.* Ubi multa avare, multa audacter, multa improbe, multa perfidioſe facta videtis. *Suetan. in Aug. c. 21.* Crebrius, aut perfidioſius rebellones ulciſci.

PERFIDIOSUS, a, um, *perfido*, qui perfidus eſſe ſolet, qui perfidia abundat. Differt a *perfidus*, ut ab *ὀβριόσος: non tamen ſem-*

per, *Cic. Fam.* 3. *ep.* 10. Nihil in me perfidioſum, & infidioſum, & fallax in amicitia debes egnoſcere. *Id.* in *Piſon.* *c.* 29. Fallax, perfidioſue, impudens. *Id. pro Roſc. Com. c.* 6 Perfidioſum & nefarium aſt fidem frangere. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 32. *ad f.* Omnium perfidioſiſſimus C. Marius. *Tacit. Ann.* 16. *cap.* 32. Animo perfidioſus & ſubdolus.

PERFIDUS, a, um, *infidele, fellone, perfida, ἄπιστος*, qui fidem violat; qui per fidem decipit, prodit. *Cic.* 3. *Offic. c.* 14. *in fin.* Omnes, aliud agentes, aliud ſimulantes, perfidi, impiiobi, malitioſi ſunt. *Id. poſt red. ad Quir. c.* 9. Perfidos amicos ulciſci nihil credendo, atque omnia cavendo. *Virg.* 4. *Æn. v.* 305. Diſſimulare etiam ſperaſti, perfide, tantum poſſe nefas? *Sil. l.* 15. *v.* 819. Perfide belle. *Senec. in Agam. v.* fin. Perfidæ aeci tradere aliquem. *b. e.* infidioſæ, & per ſimulationem amoris illatæ. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 380. Cæſar Perfida magnanimi contudit arma Jubæ. *Id. de remed. Amor. verſ.* 722. perfida verba. ¶ Cum genitivo *Sil. l.* 1. *v.* 5. ſacri perfida patèli gens Cadmea. ¶ Translate *Senec. in Med. v.* 302. Perfida freta. *b. v.* mare infidum. *Id. in Agam. v.* 570. *de Nauplio.* Io ſaxa dueit perfida claſſem face. *Lucan. l.* 5. *v.* 415. Perfida nubiferi vetat inconſtantia veris. *Claudian. in* VI. *conſul. Honor. v.* 264. Perfida deplorat vacuis examina ceriis. *b. e.* apes alio migrantes. *Flor. l.* 3. *c.* 4. *a med.* Minutius Scordiſcos toto vaſtavit Hebro, multis quidem amiſſis, dum perfidum glacie flumen equitatur. Sic *Ammian. l.* 25. *c.* 10. (*al.* 25.) Fatuæ valles, per ſpatia plana glacie perfidæ, vorant nonnunquam traoſeuntes. *Propert. l. & eleg.* 4. *v.* 49. Lubrica tota via eſt, & perfida: quippe tacentes Pellaci celet iamite ſemper aquas. *Martial. l.* 12. *epigr.* 48. Et Vaticani perfida vappa cadi. *b. e.* valde noxia. nam *Id. epigr.* 92. *l.* 6. Vaticana bibis, bibis venenum. Vel *perfida*, quia illud vinum cito vapua fit, & minima ætatem ſemna fallit dominum. ¶ *Perfidum* adverb. modo pro *perfide*. *Horat. l.* 3. *od.* 27. *v.* 69. Aderat querenti Perfidum ridens Venus.

PERFINIO, is, n. 4. idem quod finio, finem impono. *Lucret. l.* 1. *verſ.* 611. pars ſempei habebat Dimidiem partem, nec res perfiniei ulla.

PERFIXUS, a, um, tranſfixus. *Lucret. l.* 3. *v.* 306. Nec pelidis torpet telie perfixa pavorie. *Id. l.* 4. *v.* 360. & crebra reviſit Ad ſtebulum deſiderio perfixa juvenci.

PERFLABILIS, le, *che può eſſer penetrato dal vento*, qui vento perflari poteſt, penetrabilis, pervius, tenue. *Cic.* 2. *de Divin. cap.* 27. Deos ipſos jocandi cauſa induxit Epicurus perlucidos, & perflabiles. *Solin. c.* 27. (*al.* 40.) Auctor eſt Varro, perflabilem ibi terram, ventie penetrantibus, &c. *Pallad. l.* 1. *tit.* 6. *ante med.* Aci oleas tepidus juvat, & ventis mediocribus ſine vi & horrore perflabilis. *& tit.* 36. Sit area loco ſublimi, & undecumque perflebili. *eſpoſta al vento.*

PERFLAGITIOSUS, a, um, valde flagitioſus. *Cic. pro Cael. cap.* 20. *ad fin.* Num tibi perturpe, aut perflagitioſum eſſe videatur.

PERFLAMEN, inis, n. idem quod flamen, flatus. *Prudent. in Apotheoſ. verſ.* 760. ſine divino Domini perflamine ſummi Arida terra ſuit.

PERFLATILIS, le, idem quod perflabilis. *Apul. l.* 4. *Metam.* Domus tuæ patulus & perflatilis locus. *Al. leg.* perflabilis. *& l.* 3. Ædium patore perflatili.

PERFLATUS, us, m. *ſoffio, ſpiramento d'aria, ἔπνευσις*, actus perflandi, aut, aut ventus perflans. *Celſ. l.* 3. *c.* 19. Æger poſitus loco non calido, feneſtris patentibus, ſic ut perflatus quoque aliquis accedat. *& lib.* 1. *c.* 2. Ædificium habens perflatum æſtivum, & ſolem hibernum. *Colum. l.* 1. *c.* 5. *a med.* Quanto fuerit ædificii ſolum prontus orienti, tanto & æſtate liberius capere perflatus poterit. *Plin. l.* 17. *c.* 19. Aliubi ablaqueant, perflatuſque admittunt. *Iofriano, che vi paſſi l'aria.* & *lib.* 16. *c.* 40. *ad fin.* Ulmus in perflatu firma, robur deſoſſum. *eſpoſta all' aria.* & *lib.* 18. *c.* 27. Loca peeflatum non habentia. *non ventoſi.*

PERFLETUS, a, um, multum fletus. *Apul. l.* 2. *Metam.* Diutine viſu perfleto. Eſt qui leg. *præfleto* eod. ſenſu.

PERFLO, as, avi, atum, a. 1. *ſoffiar per entro, ſpirare, ἐμπνέω*, valde flo, ſive multum flando commoveo. *Virg.* 2. *Æn. v.* 87. venti ruunt, & terree turbine perflant. *Colum. l.* 2. *c.* 21. Favonius, qui lenie æqualiſque æſtivis menſibue perflat. *Lucret. l.* 6. *v.* 132. cum venti nubila perflant. *Lucan. l.* 5. *v.* 418. Hic (*aquilo*) utinam ſummi curvet carchefia meli, Incumbatque farens, & Graja ad mœnia perflet. *b. e.* perflando impellat: vel uſque ad Graja mœnia flet. *Plin. l.* 2. *c.* 107. Perflantibus undique procellis. *Id. lib.* 28. *c.* 30. *circa med.* Suſpendunt granaria lignea columnis, & perflari undique malunt. *Lucan. l.* 9. *v.* 348. deus, quem toto litore ponius Audit, ventoſa perflantem murmura concha. *b. e.* tuba inſpirata ſonoe edentem.

PERFLUCTUO, as, n. 2. multum fluctuo, fluctuum more circa aliquid moveor. *Lucret. l.* 3. *v.* 722. Unde cadavere, cancenti jam viſcera, vermes Exſpirant? atque unde animantum copia tanta Exoa, & exſanguis tumidos perfluctuat artus?

PERFLUO, is, uxi, a. 3. *ſcorrere, διαῤῥέω*, fluo per aliquem locum, vel valde fluo. *Lucret. l.* 2. *v.* 392. ſubito per colum vinu videmue Perfluere: at comre tardum cunctatur olivum. *Id. l.* 3. *v.* 949. ſi grata fuit tibi vita anteacta priorque, Et non omnia pertuſum congeſta quaſi in vas Commoda perfluere, atque imprata interiore. *Perſon. in Satyr.* c. 23. Perfluebant per frontem ſudantis acaciæ rivi. *Apul. l.* 1. *Metam.* Sudore perfluere. *Plin. l.* 36. *c.* 26. Belus amnis in mare perfluens. *Armob. l.* 6. *pag.* 191. Hiemalia ſentiunt fripora, ſolibus torrentur æſtivis, pluvialibus nimbis perfluuntur. ¶ Tranſlate *Quintil. l.* 2. *c.* 5. *circa med.* Sic audientibus ſecuritas oberit, nec quæ dicantur, perfluent aures. Al. aliter leg. ¶ Item humorem tranſmitto. Translate *Terent. Eun.* 5. 2. 25. Plenus rimarum ſum, hac atque illac perfluo. *b. e.* arcana continere neſcio. ¶ Pro affluere, abundare. *Cic.* 2. *de Fin. c. ult.* Percunctara ipſe te, perpetuiſne melle voluptatibus perfluens in tranquillitate degere, &c. Al. leg. *perfruens.* ¶ De veſte ampla, & fluente, *Apul. l.* 11. *Metam.* Inſignis illius pallæ perfluebat amictus.

PERFLUUS, a, um, qui perfluit. Translate *Apul. l.* 11. *Metam.* Inceſſu perfluo feminam mentiebatur. *b. e.* molli & diffluente.

PERFLUXUS, a, um, valde fluxus, qui facila corrumpitur & petit. *Quintil. declam.* 314. *ante.* ubi alii aliter legunt.

PERFŒCO, as, avi, atum, a. 1. *foffocare*, effoco. *Paul. Dig. lib.* 25. *tit.* 3. *leg.* 4. Necare videtur non tantum is, qui partum perfocat, ſed & is, qui abjicit. Ita *Torrentius.* Alii *profocat.*

PERFODIO, is, di, ſum, a. 3. *pertugiare, traforare, ſcavare, temperare, διορύττω*, perforo, tranſfigo, rumpo. *Cic. in Verr. c.* 5. Licet impune parietes perfoderie, vicinos compilaris. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 17. *a med.* Perfodere montem. *Colum. l.* 10. *v.* 71. Tu gravibus rapidis cunctantia perfode terga. *Petron. in Satyr. c.* 32. *extr.* Spina argentea dentes perfodere. *ſtuzzicare. Plin. l.* 3. *cap.* 26. Ferum ſtringere, perfodere pectue. *Lucan. lib.* 8. *verſ.* 618. poſtquam mucrone latue fuoeſus Achilles Perfodit. *Gell. lib.* 5. *c.* 2. Conjectis undique in Alexandrum telis, vulneribus ulm in cervice, atque in latere equus perfoſſus eſt.

PERFŒCUNDUS. V. *Perfecundus.*

PERFORACULUM, i, n. *ſucchero, ſucchiello, τρύπανον*, terebre. *Arnob. l.* 6. *pag.* 200. Serris, perforeculæ, aſciis ſecta, dolata, effoſſa.

PERFORATUS, a, um, *traforato. Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 4. Et cum rerum netura duo lumina eb animo ad oculos perforata nos habere voluiſſet. *Senec. epiſt.* 99. *ante med.* Perforato animo hauriebamus, & tranſmittenta quidquid acceperat. *Hirt. de B. Alex. c.* 46. Multæ naves roſtris perforetæ merguntur. *Plin. l.* 37. *c.* 5. *ſub fin.* Beryllı perforati gratiores, medulla candoris exempta.

PERFORMIDATUS, a, um, multum formidatue. *Sil. l.* 3. *v.* 608. Jam puer unicenno performidate Batavo. Al. leg. *præformidate:* quod magis placet.

PERFORMIDOLOSUS, a, um, valde formidoloſm. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 4. *circa med.* Natura performidoloſus.

PERFORMO, as, n. 1. *conformo*, informo. *Tertull. in Apolog. c.* 2. *a med.* Ad malum performantur. Al. leg. *præformantur.*

PERFORO, as, avi, atum, a. 1. *traforare, pertugiare, διατρυπάω*, ab una ad alterem partem foro, pertundo, perterebro. *Cic. in fragm.* apud *Quintil. l.* 8. *c.* 6. *a med.* Hoc miror, quemquam hominem ita perſundare alterum verbie velle, et etiem navem perforet, qua ipſe naviget. *Hirt. de B. Alex. c.* 25. Cum tiremem hoſtium perfoſſaſſet, ac demerſiſſet. *Ovid.* 12. *Met. v.* 377. Perque armos uno duo pectora perforat ictu. *Id.* 3. *Triſt. el.* 9. *v.* 26. Innocuum rigido perforat enſe latue. *paſſa da parte a parte.* & *Stat. l.* 1. *ſilv.* 5. *v.* 45. Multus ubique dies, radiis ubi culmina totis Perforat, atque alio ſol improbus uritur æſtu. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 1. Eo ille cubiculo tun, ex quo tibi Stabianum perforalli, & patefeciſti Sejaoum. *b. e.* feneſtrem feciſti, qua Stabianum proſpiceres. ¶ Tmeſis eſt in illo *Lucret. l.* 5. *v.* 1267. Et terebrare etiam, oc pertundere, perque furare.

PERFORTITER, aduerb. valde fortiter. *Terent. Adelph.* 4. a. 28. Me ſervulum, qui refeire non audebam, vicit: hui perfortiter!

PERFOSSOR, oris, m. *traforatore*, qui perfodit, *διορύκτωρ. Plaut. Pſeud.* 4. 2. 23. Perfoſſor parietum. *Apul. in Apolog.* Eo quidem pacto & qui myoparones quæſierit, pirata erit: & qui veſtem, perfoſſor; & qui gladium, ſicarius.

PERFOSSUS, a, um, *traforato, ſcavato*, particip. a perfodior. *Cic.* 2. *Fin. c.* 34. Helleſponto juncto, Athoque perfoſſo. *Gell. l.* 3. *c.* 7. Quadringenti tum una perfoſſi gladiis cadunt. *Virg.* 11. *Æn. v.* 10. Thorax perfoſſus.

PERFRACTUS, a, um, *ſpezzato, fracaſſato*, omnino fractus. *Virg.* 11. *Æn. v.* 614. perfractaque quadrupedantum Pectora pectoribus rumpunt. *Tibull. l.* 2. *el.* 11. *v.* 53. Sciſſoque capillos Femina, perfractæ conqueriturque fores. *Celſ. l.* 8. *c.* 9. tota coſta perfracta. *Plin. lib.* 11. *cap.* 37. *ſect.* 48. Capitis oſſa perfracta non queunt ſolidari. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 184. perfractaque exdibus arma. *Sil. lib.* 16. *v.* 412. perfracto volvitur ana Carnuus.

PERFRÉMO, is, ui, o. 3. vehementer fremo. *Attius* apud *Cicero* 2. *de nat. Deor. cap.* 35. Inclti atque alacres roſtris perfremunt delphini.

PERFREQUENS, tis, valde frequens. *Liv. l.* 41. *c.* 2. In portu emporium brevi perfrequens factum.

PERFRÉTO, as, a. 2. tranſfreto, pertranſeo. *Solin. c.* 27. (*al.* 40.) *a med.* Inter hæc vadoſa claſſem Romanam accepimue perfretaſſe.

PERFRICATUS, a, um, bene fricatue. *Vitruv. l.* 7. *c.* 1. *circa med.* Taſtacea ſpicate ſint extenta, & ad regulam perfricata. *Plin. l.* 28. *c.* 12. Faucibus feſte ſimo extrinſecus perfricati. *Petron. in Satyr. c.* 132. *a med.* Mox perfricata diutius fronte, &c. Eſt qui leg. *perfriſta.*

PERFRICO, as, cui, a. 1. *fregar bene, ἐντρίβω*, valde frico, vel totum frico. *Cic. Fam.* 5. *c.* 25. Cum interea Apronius caput atque os ſuum unguento perfricaret. *Petron. in Satyr. c.* 22. Totam faciem ejus fuligine lunga perfricuit. *Celſ. ſub fin.* 1. 14. *l.* 3. In lectulo ſe contineat, poſt febrem perfricetur. *Id. l.* 2. *cap.* 3. Totum corpue leniter perfricare eu ulen. *Plin. l.* 28. *c.* 12. *a med.* Cervicum dolores butyro, aut œdipe oruno perfricantur. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 216. Nec dentes coram perfricuiſſe probem. ¶ *Perfricare*

re tepue dicuntur, qui in re aliqua hæreut, neque quid faciendum ſit, plane ſciunt. *Cic. in Piſon. c. 25. extr.* Ut ſcriba, perſcriptis rationibus, ſecum ipſe, caput liſtra manu perfricans, commurmuratus ſit: eatio quidem hercle upperet, argentum *αἴγεται*. ¶ *Perfricare frontem, faciem, os*, pudorem abjicere, impudentem fieri, *depor agmi reſſare, fore lo rfacciata, mandar giù le vifere, περιῤῥῶσθαι τὸ μέτωπον*. uam cum in pudore ſanguis in os diffundatur, qui erubeſcere nolunt, hi ſolent faciem manu perfricare ad ruborem illum demergendum, & ſanguinem ad interiora repellendum. *Cic. Tuſcul. 3. c. 18.* Quid tergiverſamur, Epicure, nec fatemur, uam nos dicere vnluptatem, quum tu idem, cum os perfricuiſti, ſoles dicere? *Martial. l. 12. epigr. 28.* Aut cum perfricuit frontem, paſuitque pudorem. *Quinctil. l. 12. c. 3. poſt med.* Perfricare faciem, & quaſi reprobam facere. *Celſus* apud *eund. l. 9. c. 2. anat med.* Pectrica frontem, & dic ts dignorem, qui prætor fieres, quam Catonem.

PERFRICTIO, onis, *f. infreddatura, ſtuſſione per freddo, περίψυξις, κατάψυξις*: a *per*, & *frigeo*: morbus eſt, quo frigore totum corpus corripitur, ut fieri ſolet in febris accellione; interdum aliqua pars tantum corporis laborat, & ex eo torpeſcit, ut cum occupantur fauces, raucedo ſequitur, & tuſſis; cum nari meatus obſtruitur, ſequitue ſpiritus difficultas; cum brachium, aut pte torper, &c. *Plin. l. 20. c. 14. a med.* Tuſſi in perfrictione fricare ante balnea convenit. *Id. l. 23. c. 8. ad fin.* In fatigatione, aut perfrictione lauri fucco perungi. *Id. l. 20. c. 22.* Oleo ex ſinapi ſemina utuntur ad nervorum rigores, lumborumque, & cossndicum perfrictionre. *Id. l. 26. c. 52.* Bibitur io loco calida, & a perfrictionibus tuto. *Scribon. Larg. compoſ. 57.* Si quando moventur dentes ex perfrictione, confirmandi erunt gargarizetione lactis aſinini. ¶ *Perfrittio* a *frita* eſt *corroſione, ulcerazione*, cum frictione cutis attenitur, rumpiturque. *Plin. l. 22. c. 18. de cypero.* Intertriginum, & ularum vitiis, perfrictionibuſque, cum oleo illitum, non dubie mederi.

PERFRICTUS. V. *Perfricuit.*

PERFRIGEFACIO, in, eci, actum, a. 3. velde frigidum fasio. *Plaut. Pſeud. 4. 7. 117.* Mihi inmodudum ille Syrus cor perfrigefacit. *b. e. coeta*, & horrore perfundit,

PERFRIGERATUS, a, um, *reſſreddato*, refrigeratus. *Scribon. Larg. ſenipoſ. ult.* Hæc nmuie inſervefcunt ſuper carbones, deinde perfrigerats eodem cacabo reponuntur.

PERFRIGĔRO, as, a. t. idem us eefrigero. *Plin. l. 25. c. ult.* a *med.* Omnium harum vie eadem perfrigerare, & aſtringere. *Herdumne* legit *refrigerare* ex MSS.

PERFRIGESCO, is, ixi, n. 3. *infreddero*, velde frigeo, perfrictione laboro. *Martial. l. 3. epigr. 18.* Perfrixiſſe tuas queſta eſt præfatio fauces. *Celſ. l. 1. c. 3.* Et, qui perfrait, opus eſt in luunico ſedere, donec infudet. *Plin. l. 31. c. 6. a med.* Difficilius perfrigeſcunt (*aque*) marina calefacti. *Scribon. Larg. compoſ. 268.* Acopum hieme non petitur perfrigeſcere uetus.

PERFRIGĬDUS, a, um, velde frigidus. *Cic. 6. Verr. cap. 40.* Erat hieme ſumma, tempeſtas perfrigida. *Celſ. l. 1. c. 3. circa med.* Vini non perfrigidi potio.

PERFRINGO, is, fregi, fractum, *ſpezzare, fraſſeare, rompere*, διαῤῥήγνυμι, nmnino, vel totum frango, confringo, effringo. *Cic. 2. de Divin. c. 41.* Perfractu ſuen, ſortes erupere. *Plin. l. 5. c. 24. de Euphrate.* Occurrit ei Taurus mons, nec reſiſtit: Omnem vocant ttrumpentem: mox ubi perfregit, Euphratem. *b. e.* frangendo perrupit. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 25.* Pilis miſſe facile hoſtium phalangem perfregeeunt: ea disjecta, &c. *Tacit. l. 3. Hiſt. c. 20.* Perfringere us ſubruere muros. *Vol. Flacc. lib. 2. v. 190.* Pinguia letifere perfringere colla bipenni. *Plin. l. 11. c. 22.* Perfringere nucem. *Lucan. l. 3. v. 343. vi portas. Tacit. 4. Hiſt. c. 1.* domos. *Plin. l. 5. ep. 6. ante med.* Campi, quos ingentes boves, & fortiſſimu aratra perfringunt. *Senec. in Herc. Fur. v. 1024.* In conjugem nunc clava libratur gravis. perfregit oſſa. ¶ *Perfringere* dicitur (ut *frangere*) is ipſe, cui quippiam externa vi frangitur, v. ge. crus, brachium. *Terent. Adelph. 5. 5. 52.* Et quibus nunc ſollicitor rebus! ne aut ille alferit, aut ufpiam ceciderit, aut perfregeeit aliquid. *Liv. l. 21. c. 36. extr.* Jumenta prolapſa, jactandis gravios in continendo unguia, penitus perfringebant. *Id. lib. 22. cap. 20.* Naves omnes, qua non perfregerant prorss litore illiſas, reliquas puppibus in altum extrasere. ¶ Translatu eſt ſupesare, vincere, quaſi obſtantia quæque perrumpendo. *Cic. de Haruſp. reſp. c. 23.* Qui omnes anguſtias, omuee ſtirtudinre, nmnium nbjects tsla ſemper vi & virtute perfregit. *Senec. in Herc. Fur. v. 1274.* Surge, & adverſa impetu perfringe ſolito. *Cic. de clar. Orat. cap. 9. ſub fin.* Suavis videei maluit, quam gravis, ſed ſuavitate ea, qua perfunderet animos, non qus perſeingeret. ¶ Item violare, tollere. *Cic. Verr. 7. c. 25.* Ut earum rerum vi & uuctoritate nmnia repagula juvis, pudoris, & officii perfringeres. *Id. Catil. 1. c. 7.* Evertare & perfringere leges. *Id. pro Mil. c. 32.* decreta Senatus. *Id. pro Cluent. c. 6.* Perfregit us proſtrevit omniu cupiditers uc furore. ¶ Item diſturbare, diſjicere. *Id. Catil. 4. c. 10. extr.* Nequa ulla tanta vis reperietur, quæ tantam conſpirationem bonorum omnium perfringere & labefactare poſſit.

PERFRIO, as, a. 1. probe ſcio, contero. *Colum. l. 12. c. 38. a med.* Baccas myrti quam maturiſſimas legito, & perfriato ita, ne interiora ſemina conteras.

PERFRIVOLUS, a, um, valde frivolus. *Vopiſc. in Aurelian. c. 6. extr.* Hæc video eſſe perfrivola.

PERFRUCTIO, & Perfruitio, onis, *f. godimento, ἀπόλαυσις*, actus perfruendi: a particip. *fruitus*, & *fructus ſum. Auguſtin. de quæſtr. antm. c. 33. poſt med.* Quæ ſint gaudia, quæ perfructio ſummi & veri boni. *Id. de Trinit. l. 6. c. 10.* Ille ineffabilis complexus Pa-

trie & imagiais non eſt ſine perfruitione, ſine caritate, ſine gaudio. MSS. hic habent *prefectione*, vel *perfunctione*.

PERFRUOR, eris, fructus ſum, dep. 3. *godere pienamente, ἀπολαύω*, plene fruor, *din* & conſtanter fruor, omnem fructum percipio, potior. *Cic. in Piſon. c. 20.* His ego rebus paſcor, his delectar, hic perfruor. *Id. Catil. 1. c. 10.* Hic tu qua lætitia perfruare? quibus gaudiis exſultubis? quante voluntate hacchebere? & *4. cap. 6.* Ire mihi ſalva republ. vobiſcum perfrui liuet. *Id. de clar. Orat. cap. 2.* auctoritate, eorum pesterum gloria, ſapeatiæ laude. *Id. 1. de Legib. c. 21. ad fin.* vita modicu & apta virtum. *Id. Fam. 7. ep. 1.* ntio. & *lib. 5. ep. 12.* Ut vel auctoritate teſtimonii tui, vel iudicio benevolestiæ, vel ſuavitate ingenii, vivi perfruamur. *Id. in fragm.* apud *Priſcian. lib. 10. pag. 883. Panſch.* Amœnitats ſumma perfructus eſt. *Lucret. l. 3. v. 970.* Omnia perfructus vitai præmia. leſt quì leg. *perfunctus*. ¶ Apud *Ovid. Heroid. ep. 18. in fi.* reandutis perfruar ipſa petrie. *b. e.* eaſequar. Al. leg. *meandatum perfequar*. Alii totum illud diſtichon ſpurium arbitrantur. ¶ Particip. *perfruendus* paſſiv. *Cic. 1. Offic. c. 8.* Eepetuntur divitiæ cum ad uſus vitæ neceſſarios, tum ad perfruendas voluptates.

PERFUGA, æ, m. *deſertore, fuggitivo, ἀυτόμολος. Feſtus*: Perfugam Gallus Ælius ait, qui liber, aut ſeevus, aut hoſtre ſua voluntate ad hoſtes tranſierit: qui idem dicitur transfuga. Quanquam ſunt, qui credant, perfugam eſſe, non tam qui alios fugiat, quam qui ob ſpem commodorum ad quempiam perfugiat. Hæc *Feſt.* Differt a *transfuge*, ſi vim verbi ſpectes, quia *perfuge* eſt reſpectu eorum, ad quos confugit: *transfuga* eorum, a quibus diſcedit: tametſi in uſu loquendi id non ſervatur. Dicitur autem non ſolum de militibus, ſed etiam de aliis. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 40.* Ille, qui initio proditor fuit, deinde perfuga: qui primo fociorum conſilia adverſariis enuntiavit, deinde ſocietatem cum ipſis adverſariis coiit. *Ceaſſus* apud *Cicer. in Orat. 1. 66.* Cur de perfugis noſtris copiæ comparant contra nos? *Cæſ. l. 3. B. Gall. c. 18. Liv. l. 27. c. 15. circa med.* & *Nep. in Datam. c. 6.* Qui ubi pro perfuga ad eos venit, &c. *fingeadoſi fuggitivo*. & Cic. 3. *Offic. cap. 22.* Cum Pyrrhus populo R. bellum intuliſſet, perfuga ab eo venit in caſtra Fabricii, eique eſt pollicitus, &c. ¶ Differt a *fugitivo*. *Liv. l. 30. cap. 43. extr.* De perfugie graviue, quam ds fugitivis conſultum. V. *Fugitivus*.

PERFUGIO, is, ugi, n. 3. *fuggire, rifuggire*, καταφεύγω, plane fugio, confugio, refugio, præſertim auxilii petendi cauſa. *Cic. in Piſon. c. 36. ed fin.* Cum conſurſum plorantium, & tempeſtatem querelarum ferre non poſſes, in oppidum Berœaro perfugiſti. *Al. leg.* profugiſti. *Liv. l. 1. c. 9.* Jam Tarquinii ud Lartem Porſenam perfugerunt. *Nep. in Dion. c. 5.* Corinthum perfugit Heraclides, expulſus u Dionyſio. *Tacit. 1. Ann. c. 32.* Cum perfugiſſet ad tribunal pedibuſque Cæcinæ advolveretur. ¶ Speciatim de iis dicitur, qui ad hoſtes tranſeunt. nude *perfuga*. *Cæſ. l. 3. B. Civ. cap. 61.* Astu id tempus aemo a Cæſare ad Pompejum traufierat, cum paue quotidie a Pompejo ad Cæſarem perfugerent. *Hirt. de B. Afric. c. 35. extr.* Legionarii complures a Scipione in caſtra Cæſarie perfugerunt. ¶ Translata *Gell. l. 6. c. 2. ad fin.* Qui cum in culpe, & in maleficia evicti ſunt, perfugiunt ad fati neceſſitatem, & quæ peſſime fecerunt, ea non ſuæ temeritati, ſed fatu eſſe attribuuada dicunt. *ricorrono*.

PERFUGIUM, ii, n. *rifugio, ricovero, aſilo*, καταφυγή, locus tutus, qun in moleſtia, periculo, calemitate perfugere contendimus. *Cæſ. l. 4. B. Gall. c. ult.* Cum propter ſiccitatse paludum, quo ſe reciperent, non haberent, quo perfugio ſuperiore unon fuerant uſi. *Cic. pro Cluent. c. 3.* Spes me teuat, hunc locum, cooſeſſumque veſtrum ejus fortunæ miſera, multumque jactatæ portum us perfugium futurum. *Id. pro Rabir. perduell. c. 2.* Nullum estremis reipubl. temporibus perfugium, & præſidium ſalutis. *Id. pro Arch. c. 7. ſub fin.* Hæc ſtudia rebus adverſis perfugium ac ſolatium præbent. *Id. pro Sull. c. 28. extr.* Munite communem arcem bonorem, obſtruite perfugie improborum. *Id. pro Roſc. Amer c. 52.* Unum perfugium, judices, nua ſpes reliqua eſt Sex. Roſcio, veſtra proſtiua bonitas & miſericordia. *Plaut. Caſ. 3. 5. 2.* Neſcio, unde auxilii, præſidii, perfugii mihi, aut opum copiam comparem. *Salluſt. in Jug. c. 57.* In Cæſare miſeris peefugium, in Catone malis putnicire. *Cic. 1. de Orat. cap. 45.* Senectuti vero celebrandæ & ornandæ quod honeſtius poteſt eſſe perfugium, quam juris interpretatio? *Id. 4. Verr. c. 41. extr.* Poſtremo illo deſperotiſſimo perfugio uti poſſet, ſe imprudentem feciſſe. *Id. l. 2. de Divin. c. ult.* Perfugium videtur omnium leborum & follicitudinum eſſe ſomnus.

PERFULCIO, is, lſi, ltum, a. 4. bene fulcin. *Auct. Panag. ad Piſon. v. 86.* Eloquto fanctum modo perfulcire Senetum. Al. leg. *permulcere*.

PERFULGĔRAT, abat, imperf. velds fulgurat. *Stat. 7. Theb. v. 502.* Multoque latus perfulgerat enſa. Al. leg. *præfulgurat*.

PERFUNCTIO, onis, *f. λειτουργία*, adminiſtratin, exercitatio, actus & terminus perfungendi. *Cic. 3. de Orat. c. 2.* Qui ei annus primus ab honorum perfunctione aditum omnium conceſſu ad ſummam auctoritatem dabat. *Id. 2. Fin. c. 25.* Nam neque laborum perfunctio, neque perpeſſio dolorum per ſe ipſa allicit.

PERFUNCTORIE, adverb. *languidamente, per modo di ſare, ἀρᾳδίως ὑπουργεῖν*, languida, remiſſe, neglecte, nſcitanter, cum quid non ſerio accuratur, ſed ut officio perfuncti videamur, & quantum ſatis ſit aut ad reprehenſionem vitandam, aut ad veniam emerendam. *Perron. in Satyr. c. 22.* Ms cæpit non perfunctoria verberare. *Papinian. Dig. lib. 29. tit. 5. leg. 22. extr.* Qui non perfunctorie debitum officium impleverant. *Torrentin.* habet *defunctorie*. Adde *Auguſtin. ep. 148. ad Valer.*

PERFUNCTUS, a, um, *chi ho finito, adempito, ofercitato*, qui plene

functus eſt, qui peregit, confecit. Cic. 2. *de Orat.* c. 45. Quid enim eſt præclarius, quam honoribus, & reipubl. muneribus perfunctum ſenem poſſe dicere, &c? *Id. de clar. Orat.* c. 2. Quo tempore aras noſtra perfuncta rebus ampliſſimis, tanquam in portum confugere deberet. *Id. pro Dom.* c. 52. Quos memoriæ proditum eſt ab ipſo Hercule, perfuncto jam laboribus, ſacra didiciſſe. *Sulpit. ad Cicer. Fam.* 4. *ep.* 5. *a med.* Reminiſcere, illam omnibus bonis prope perfunctam eſſe. *b.* c. omnia bona percepiſſe, habuiſſe. *Cic. Fam.* 1. *ep.* 9. *ante med.* Ut mihi tam multa pm ſe perpeſſo atque perfuncto concederet, ut, &c. *che ho ſofferto e paſſato.* Sic *lib.* 5. *ep.* 12. Ceterie nulla perfunctis propria moleſtia, caſus autem alienos fine ullo dolore intuentibus, etiam ipſa miſericordia eſt jucunda. *Lucret. l.* 3. *verſ.* 982. Quæ tamen omnia te vita perfuncta ſequentur. *b.* c. cum viram, ſeu durationem peregerint. *Gell. l.* 12. *c.* 18. Perfunctue fato. *morto. Varr. l.* 2. *R. R. c.* 4. Sues perfunctas eſſe a febri, & a foria. *b. c.* a febri, qua laboreverint, liberatas eſſe. *Al. emend.* n. *Apul. l.* 3. *Metam.* Perfunctue cœna. *b.* c. qui cœnavit. Sic *Ovid. l.* 2. *de ar. am. v.* 227. Nocte domum repetens epulis perfunctus redibit. ¶ Cum accuſat. *Apul. l.* 8. *Metam.* Fruſtra timorem illum ſatis inanem perfuncti. ¶ Abſolute *Cic. pro Cluent. c.* 41. *a med.* Judicee, quod ſe perfunctos jam eſſe arbitrantur, cum de reo judicaruut, negligeotius attendunt cetera. *d'aver adempito il ſuo impegno. & pro Dom. c.* 27. Equidem jam perfunctus ſum, explevi animos invidorum. *ho ſofferto e paſſato la diſgrazia del bando.* ¶ Paſſive *Cic. pro Sext. c.* 4. *a med.* Recito memoriam perfuncti periculi, prædicationem ampliſſimi beneficii, &c.

PERFUNDO, is, udi, uſum, a. 3. *ſpargere, gettar addoſſo, bagnare, ἐπιχεῖν*, per omnes pertes humore conſpergo, madefacio, reſpergo. *Virg.* 3. *Georg. v.* 445. Dulcibus idcirco fluviis pecus omne magiſtri Perfunduot. *Varr. l.* 1. *R. R. cap.* 13. Cohors habeat lacum. boves enim ex agro reducti hic bibunt, hic perfunduntur. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 50. piſces perfundere olivo. *Id. epod.* 13. *v.* 9. Perfundi nardo. *Celſ. l.* 6. *c.* 6. *ſect.* 7. Debet per caput prius calida, tum egelida perfundi. *Ovid. Heroid. ep.* 11. *v.* 115. Perfundere aliquem lacrymis. *Stat. l.* 2. *Theb. v.* 143. illos poſt verbera ſeſſos Exceptamque hiemem cornu perfuderat omni Somnus. ¶ Ipſe eriam liquor perfundere dicitur. *Virgil. l.* 7. *Æneid. v.* 459. oſſaque & artus Perfudit toto proruptus corpore fudor. *Plin. l.* 3. *c.* 5. Tot amoium fontiumque aberise totam Italiam perfundens. ¶ Flumina perfundere locum aliquem dicuntur, quem alluunt. *Plin. l.* 5. *c.* 29. Trallie alluitur Audnne amne, perfunditur Thebaido. *& l.* 4. *c.* 12. Inſula perfunditur amne Iliſſo. ¶ Pm defundere, effundere, *Colum. in fin. rep.* 24. *l.* 12. Sextarioe muſti in id vas perfundere, & rutabulo peregitare. ¶ *Perfundere alicui oculum*, excuere, *buttar fuori. Ulpian. Dig. lib.* 9. *tit.* 2. *leg.* 5. *ad fin.* Sutor puero forma calcei cervicem ita percuſſit, ut ocalue perfuoderetur. ita *Torrentin.* & *Heloand.* Eſt qui leg. *profunderetur.* ¶ Pm nbducere, contegere, *coprire. Scuec. ep* 115. *circa med.* Cum auro tecta perfundimus, quid aliud quam mendacin gaudemus? ſcimus enim, ſub illo aum fœda ligna latitare. *Senec. alter in Hippol. v.* 394. temere jactæ colla perfundunt comæ. *Id. in Oedip. v.* 1000. arra nube perfundit caput. *& ibid. verſ.* 553. Lugubris imos palla perfundit pedes. *Martial. l.* 7. *epigr.* 32. Dejecto quid, inepte, pedes perfundis amictu? ¶ Et pm implere, *empire. Plin. lib.* 5. *epiſt.* 6. *a med.* Cubicolum hieme tepidiſſimum, quia plurimo ſole perfunditur. *Lucan. l.* 7. *v.* 215. totos perfudit lumine colles. *& verſ.* 546. Quod totos errore vago perfuderat agros, Coollitit hic bellum. *Stat.* 2. *Theb. v.* 208. *de Femo.* Nec minus Ogygiæ eadem dea turbida Thebas Inſilit, & totis perfundit mœnia pennis. *rogombre, e riempie.* Ipargit rumorse tota urbe. ¶ Sæpe refertur ad animum pro imbuere, replere. *Cic.* 4. *Tuſcul.* c. 9. Qualis eſt hæc voluptas aurium, ozles ſunt oculorum, & tactionum, & odorationum, & ſaporum: quæ ſunt omnes unine generie, ad perfundendum animom tanquam illiquefactæ voluptates. *Id.* 2. *de Fin.* c. 3. Voluptas, quam ſenſus accipiene movetur, & jucunditate quadam perfunditur. *Liv. l.* 10. *c.* 38. Erat apparatus ſacri, qui perfundere veligione animum poſſet. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 6. Dii immortales, qui me horroe perfudit! quam ſum ſollicitue, quidnem futurum ſit! *Petron. in Satyr. c.* 132. Secreto rubore perfondi. *Liv. lib.* 30. *c.* 26. gaudio. *& lib.* 2. *c.* 63. timore. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 14. lætitia. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. verſ.* 330. mentem amore. ¶ *Perfunde ſtudiis*, leviter imbui. *Scuec. ep.* 36. Perfeveret perbibere liberalia ſtudia, non illa, quibus perfundi ſatie eſt, ſed hæc, quibue tiogendus eſt animue. *& ep.* 110. *ante med.* Si quie hanc humanorum divinorumque notitiam acceperit: ſi illa ſe non perfuderit, ſed infecerit. Traoslatio hic eſt ab iie, quæ aqua perfundoorur, quæ licet probe madefiant, ſiccari brevi poſſunt: contre quæ inficiuntur colore aliquo, ut lana, cluí amplius fere oequeunt. ¶ *Perſuadere alicujem judicie*, judicii vexationem, ceu aquam, offondere, io jue vocare, & afficere moleſtia ſiſtendi ſe ante judicem, parandæ defenſionie, & cauſæ dicendæ. *Cic. pm Roſc. Amer. c.* 29. Mihi videris, Eruci, una mercede duas res aſſequi velle, nos judicio perfundere, accuſare aurem aos ipſos, o quibue mercedem accepiſti. Eadem ratione *aſpergere alicui moleſtiam* dixit *Cic. Q. Fr. l.* 2. *epiſt.* 10.

PERFUNGOR, eric, unctue ſom, dep. 3. *fare, eſercitare, ἐκτελεῖν*, fungor, oben, ago: vel plene, & uſque ad finem fungor. Differt a *defungor*, quia *defungimur* fere in malie, moleſtie, gravibus rebus, *perfungimur* ſæpius in bonis. *Cic. de Senect. c.* 21. Dum fumus in hie incluſi compagibus corporis, munere quodam neceſſitatis, & gravi opere perfungimur. *Id. Fam.* 1. *ep.* 8. Cum & honoribue amplifſimis. & laboribus maximis perfuncti eſſemus. *Id. pro Mur. cap.* 2. Ut eis faveamus, qui eadem pericula, quibus nos perfuncti ſumus, ingrediuntur. *che noi abbiamo paſſato.* & *pro Marcell. c.* 10. Perfuncta reſpublica eſt hoc miſero fatalique bello. *b. c.* fubiis, tulit, ſenſitque & evaSt denique. V. alia in *Perfunctus.*

PERFURO, is, *n.* 3. valde furo. *Virg. 9. Æn. v.* 343. incenſus & ipſe Perfurit. *Lucret. l.* 1. *v.* 275. ita perfurit acri Cum fremitu, ſæviteque minaci murmure pontus. *Sil. l.* 4. *v.* 243. Perfarit Auſonias turbata per æquora ductor. *Stat. 4. Theb. v.* 388. Eoaſque domos flagreota triumpho Perfuris. *b. c.* furie per domos.

PERFUSE, profuſe, abunde, aſſkaentar. *Siſenn.* apud *Non. c.* 11. *n.* 61. Perfuſe atque abunde ſparſa vaſa, magnum pondus auri argentique. *Ipſe.* leg. *profuſe.*

PERFUSIO, onis, f. actus perfundendi, & madefaciendi. *Celſ. lib.* 4. *c.* 8. *ſub fin.* Perfuſio corporis multa prodeſt ea aqua calida. *Plin. l.* 18. *c.* 7. *ad fin.* Italia hordeum ſine perfuſione tuſtum in ſubtilem farinam molit. *Id. ſub fin. l.* 23. Myrtidano atuntue ad capillorum nitritiam, malarum perfuſiones, purgationes lentiginum. *b. c.* tingendie fucandiſque malie.

PERFUSORIE, vago & ambiguo ſermone, non clare, nec diſertie verbie, non expreſſe, quaſi perfundendo ſermonem obſcuritate & tenebris. *Ulpian. Dig. l.* 43. *tit.* 23. (*al.* 24.) *leg.* 5. Si quis ſe denunriaverit opus facturum, non ſemper non videtur clam feciſſe, ſi poſt denootiatiooem fecerit. debebit enim & diem, & horam denuntiatione complecti, & ubi, & quod opus facturus ſit: neque quidem perfuſorie, aut obſcure dicere, aut denuotiare. *Scævola lib.* 21. *tit.* 2. *leg.* 69. *a med.* Si quie in venditione ſtatuliberum perfuſorie dixerit, conditionem autem libertatis celaverit, *&c. & paulo poſt.* Sic & qui fundum tradiderit, & cum ſciat, certam ſervitutem deberi, perfuſorie dixerit: itinera, actus, quibus ſunt, ut ita ſint.

PERFUSORIUS, a, um, *ſuperficiale, leggiere*, leviter perfundens, nec intus penetrans. *Senec. epiſt.* 23. Hæc, quibus delectatur vulgus, tenuem habent, & perfuſoriam voluptatem: hoc de quo loquor, ſolidum eſt, & quod plus patast introrſus. ¶ Perfuſoriæ affertiones dicuntur, quibus aliquid dicitur involute, obſcure, ambigue, muſta tacendo, quo ad rem pertioent. *Suetom. in Demit. c.* 8. Recuperatores, ne ſe perfuſoriis affertionibus accommodarent, admouit. Eſt qui legit *perfuſoriis.*

PERFUSUS, a, um, *aſperſo, bagnato, intriſo, ἐκτέθραγμένος*, aſperſus, madefactus, madene. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 9. *extr.* Cæpit poſtquam perfuſue eſt, defricari. *Virg.* 5. *Æn. v.* 135. Joventus oleo perfuſa. *Suetom. in Aug. c.* 77. Panie perfuſus aqua frigida. *Petron. in Satyr. c.* 126. Perfuſus pulvere mulia. *Horat. lib.* 2. *od.* 5. *v.* 2. Perfuſue liquidie odoribus. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 407. lacrimis. *Virg.* 12. *Æn. v.* 611. Canitiem immundo perfuſam pulvere turpans. *Id.* 2. *Georg. v.* 78. Lethæo perfuſa papavera ſomno. *Lucret. l.* 2. *v.* 416. ſcena perfuſa croco. ¶ Translate *Virg.* 5. *Æn. v.* 122. oſtro perfuſæ veſtes. *b.* c. contactæ, ornatæ, intextæ. *Arnob. l.* 2. *pag.* 108. Dii fluidarum veſtium ſuperjectione perfuſi. *b. a.* contecti, veſtiti. *Nemeſian. Ecl.* 3. *v.* 20. Bacchus odorato perfuſus colla capillo. *Ovid. Faſt. t. v.* 303. perfuſaque gloria ſuco. *Lucret. l.* 4. *verſ.* 922. cor perfuſum frigore leti. *& verſ.* 80. hæc intus perfuſa lepore, *& lib.* 2. *v.* 820. omnigenie perfuſa coloribus. *Petron. in Satyr. c.* 128. rubore manifeſto perfuſus. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 34. *a med.* Senſus dulcedine omni quaſi perfuſi. ¶ Refertur ad animum. *Liv. l.* 2. *c.* 63. Perfuſi vano timore Romani. *& lib.* 9. *c.* 16. *ſub fin.* Perfuſus alrimi ſupplicii metu. *& lib.* 30. *c.* 26. Perfuſus gaudio. *Stat.* 3. *Theb. v.* 228. Mars perfuſus pectora belli tempeſtate. *b. c.* furore bellico plenue. *Apul. lib.* 10. *Metam.* Bilis furore perfuſos. ¶ De ipſis liquoribus. *Propert. l.* 2. *elig.* 3. *v.* 5. Nequidquam perfuſa meis unguenta capillis. V. *Perfundo.*

PERGÆUS, a, um, Περγαῖος, ad Pergam pertineus, quod eſt oppidum Pamphyliæ, in quo Diana colebatur. Hinc in oummo Nervæ apud *Hordoin. ad Plin. l.* 5. *c.* 27. Diana Perg. *Pompon. Mela l.* 1. *c.* 14. Diana, quam ab oppido Pergæam vocant. ¶ Apud *Virgil. l.* 1. *c.* 1. ad fin. eſt *Pergeus*, Apollonius Pergeus.

PERGAMENUS, a, um, adject. ad Pergamum urbem ſpectans, ut Pergamena cicitas, *Cic. pm Flacc. c.* 30. *extr.* Pergamenæ naves, *Nep. in Annib. c.* 11. ¶ Pergamena chaeta, *carta pecora*, genus chartæ ex membranie beſtiarum, præſertim ovium, a Pergamo arbe Myſiæ ad Caicum fluvium, ubi inventa eſt ab Eumene rege, cum Ptolemæue rex Ægypti, orta circa bibliothecae æmulatione, chartae ſupprimeret. *Plinius ex Varrone l.* 13. *c.* 11. *Hieron. epiſt.* 43. *ad Chromat.* ¶ *Pergameni*, orum, ejus urbis cives. *Cic.* & *Nep. locis citat.*

PERGAMENUS, &

PERGAMÆUS, a, um, ad Pergamu Troiæ arcem pertinens, Trojanus. *Virg.* 5. *Æn. v.* 744. Pergameumque Larem, & canæ penetralia Veſtæ. *& lib.* 3. *v.* 110. Pergameæ arces. *& verſ.* 476. bis Pergameis erepte ruinis. *& lib.* 6. *v.* 63. Pergamea gens. *Propert. l.* 4. *el.* 1. *v.* 51. Pergamea vates. *b. c.* Caſſandra filia Priami Troiæ regie. ¶ *Martial. l.* 9. *epigr.* 17. Pergameus deus. *b.* c. Æſculapius, qui Pergami urbe Troadis colebatur. ibi enim medicinam exercuiſſe dicitur, & officinam habuiſſe, ot eſt apud *Lucian. in Υπερφιλοψευδ.* *Vetus Inſcripc. in Antiquit. Beneveot. claſſ.* 1. *n.* 30. Æſculapio Pergameno ſacrum, &c. ¶ Romanus. *Sil. l.* 8. *v.* 47. Sanguine Pergameo Trebia, & ſtipantibue armie, Corporibuſque virum retro fluat.

PERGAMUM, i, n. *Pergamo, Πέργαμον*, urbs Troadie, ſeu Myſiæ medit. ad Caicum fluvium, olim ſedes regum Attalicorum. Nam *πέργαμοι* vocant lonres quidquid in adito loco ſitum eſt. Fuit ita dicta, quod ſita ſit in rupe ſecelſa. Ibi primam charta illa inveota eſt, quæ inde *Pergamena* vocatur. *Plin. lib.* 13. *rep.* 11. & *lib.* 5. *cap.* 30. ¶ Fuit etiam in Creta Pergamum, teſte *eod. l.* 4. *c.* 12.

PER-

PERGAMUS, & Pergamos, i, f. Πέργαμος, ου, & Pergamum, i, n. & frequentius in plur. Pergama, orum, n. vel Πέργαμον, ara Ilii, ſive Trojæ: ita dicta, quod excelſo loco ſita erat, quia loca editiora πέργαμα dicunt. Ponitur ſæpe pro ipſa Troja. *Senec. in Troadib. v.* 14. Excifa eſt ferro Pergamas. *Al. leg.* Pergamum (Sic apud *Ovid. 14. Met. v. 466.* poſtquam alta cremata eſt Ilion. V. *Pelias* in fi.) *Sever. in Æmo, v.* 18. Quis non Argolico deflevit Pergamon igni Impoſitam? *Al. leg.* impoſitum. *Senec. ex Agam. v.* 422. Pergamum omne Doricæ cecidit face.

PERGAUDEO, es, n. 1. vehementer gaudeo. *Cic. ad Q. Fr. lib. 3. epiſt. 1. cap.* 3. Trebonium meum a te amari, teque ab illo pergaudeo.

PERGEUS, a, um. V. *Pergæus*.

PERGIGNO. V. *Progigno*.

PERGLISCO, is, n. 3. *Colum. lib.* 8. *cap.* 7. *ad fin.* Gallina prima luna faginoti carpta, vigeſima pergliſcit. *finiſce d'ingraſſarſi*.

PERGNARUS, a, um, valde gnarus. *Salluſt. in fragm.* apud *Non. c.* 18. *n.* 14. Ii locorum pergnari, & ſoliti nectare ex viminibus vaſa agreſtia. *Al. leg.* perignari. *Apul. ex Apolog.* Magia ate colendi deos, ac venerandi pergnara.

PERGO, is, perrexi, perrectum, n. 3. *andare, προϊέναι*, recta eo, vado, tendo, contendo: a *per*, & *rego*. *Cic.* 2. *de Divin. cap.* 54. Eadem, quæ ceteri, fugere nolui: quibus quærentibus, cur non eadem via pergerem, deterreri ſe a deo dixit. *Id. pro Planc. c.* 41. Cum tum abeſſent aliquot dierum viam, in Macedoniam, ad Placidumque perrexi. *Salluſt. in Jug. c.* 45. Priuſquam domum pergerent. & *cap.* 77. Modo adverſum hoſtes, modo in ſolitudines pergere. *Senec. in Med. v.* 974. Perge tu mecum somes. *Id. in Thyeſt. v.* 490. Perge non dubia gradu. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 28. *extr.* Læti velut explorata victoria, ad caſtra pergunt. *Salluſt. in Jug. cap.* 51. Non longe ab eo itinere, quo Metellus pergebat. *Lucret. lib.* 6. *v.* 353. Et celeri ferme pergunt ſis fulmina lapſu. *Auct. ad Herenn. lib.* 4. *cap.* 52. Frater venit ad Salernо: ego illi obviam pergam. ¶ Translat. *Cic. de clar. Orat. c.* 43. Pergamus ergo ad reliqua, & inſtitutum ordinem perſequamur. *paſſimo. & Tuſcul.* 5. *c.* 5. *a med.* Ut ad eas ſurſum perrectura beata vita videatur. ¶ Paſſive imperſonaliter *Cæcil.* apud *Non. cap.* 11. *num.* 27. Ad plebem pergitur: publicitus defendendum eſt. *Macrob. l.* 7. *Saturnal. c. ult. ante med.* Non potuit ad ſimilitudinem pergi rei, quæ nocdum eſt. ¶ Cum infinito *Cic. tuſcu* 1. *Acad.* Nullam morem jactarpondam putavimus, quin videremus hominem, itaque confeſtim ad eum ire perximus. *b. c.* ire contendimus. *Id. in Pont. c.* 8. Perge igitur ordine quatuor mihi iſtas partes explicare. *b. c.* aggredere explicare. ¶ Hæc retione ſignificat iter, vel aliud quippiam cœptum continuare, proſequi, perſeverare, *ſeguitare, continuare*. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 77. *a med.* Cenſeo, ut ſatis diu te putes requieſſe, & iter reliquum confecere pergas. *Id. Attic. lib.* 22. *ep.* 7. *a med.* Hæc tu perge, ut facis, mitigare, & probari quamplurimis. *Id. pro Cœcin. cap.* 22. Perge porro hoc idem interdictum ſequi. *Senec. in Hippol. v.* 882. Silare pergit. *Liv. l.* 32. *c.* 6. Ad luſtrum ducere pergit. *Q. Cic. de petit. conſul. cap. ult.* Quare atiam atque atiam perge tenere iſtam viam. *Plaut. Pſeud.* 5. 1. 4. & *Pœn.* 1. 3. 24. Pergitin' pergere? *ſeguitare voi ad andar innanzi?* & *Auct. ad Herenn. c.* 1. *l.* 3. Nos proficiſci ad inſtituta pergemus. ¶ *Pergin'* comicum eſt, & increpantis. *Terent. Eun.* 5. 1. 1. Pergin', ſceleſta, mecum perplexe loqui? *b. c.* non ceſſas? *Plaut. Amph.* 1. 1. 193. Pergin' argutarier? ¶ Tacito infinito *Cic. Verr.* 5. *c.* 20. Pergam, utque inſequæ longius. *b. c.* pergam dicere. *Id. de clar. Orat. c.* 74. Sed pergе, Pomponi, de Cæſare, & cætera quæ reſtant. *b. c.* perge narrare. *Liv. l.* 2. *c.* 40. De his videris, quos, ſi pergis, aut immatura mors, aut longa ſervitus manet. *b. c.* ſi ita agere pergis. *Cic.* 23. *Phil. c.* 19. Pergit in mea maledicta, quaſi vero ei pulcherrime priora profeſſerint. *b. c.* pergit effundi. *Tacit. Ann.* 1. *cap.* 28. Proſpere ceſſura, quæ pergerent, ſi, &c. *b. c.* quæ aggrederentur. *Virg. Ecl.* 6. *v.* 13. Pergite, Pierides. *b.* a. agite: vox hortantis. ¶ *Pergere iter*, itidem ellipſis eſt, pro iter ire, vel facere pergere. *Hirt. de B. Africo. c.* 69. Cum Cæſar iter cœptum pergere cœpiſſet. *Salluſt. in Jug. c.* 81. Duo fratres maturavere iter pergere. *Terent. Hecyr.* 1. 2. 119. Pergam, quo cœpi, hoc itur. ¶ *Pergo*, antiquc. V. ſuo loco.

PERGRACILIS, la, valde gracilis. *Plin. l.* 25. *c.* 23. *circa med.* Longiore cſule, ſed pergracili.

PERGRÆCOR, aris, dep. 1. ἑλληΐζω, eſt Græcorum more intemperantius bibere, epulis & potationibus inſervire. *Plaut. Moſt.* 1. 1. 21. Dies, noctiſque bibita, pergræcamini. *Tercn.* apud *Feſt.* Nunc ruri pergræcatur.

PERGRANDESCO, is, n. 3. grandis fio. *Accius* apud *Non. c.* 2. *n.* 358. Frugem prohibet pergrandeſcere.

PERGRANDIS, de, valde grandis. *Cic.* 6. *Verr. c.* 27. Vas vinarium ex una gemma pergrandi. *Lam. l.* 29. *c.* 29. Regnum ad fratrem regis pergrandem motu pervenit. *Plaut. Perſ.* 4. 3. 23. Pergraode lucrum ſcere.

PERGRAPHICUS, a, um, idem ac graphicus, ideſt ad unguem factus, abſolutus, quaſi pictoris manu expolitus. *Plaut. Trin.* 5. 2. 25. Nimis pergraphicus ſycophanta.

PERGRATUS, a, um, valde gratus. *Cic. de Amic.* 1. 4. *ad fin.* Pergratum mihi feceris, ſi, &c. *Id. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. *c.* 6. Litteræ tuæ pergratæ fuerunt. & *cap.* 4. Id mihi pergratum, perque jucundum erit. ¶ Elegans eſt tmeſis in illo *ſub fin. ep. ult. l.* 1. *ad Attic.* Per mihi, per, inquam, gratum feceris.

PERGRAVIS, ve, valde gravis. *Cic. pro Sext. c.* 50. Hujus oratio & pergravis, & grata concioni fuit. *Id. pro Cal. c.* 26. Teſtes pergraves. *Terent. Hecyr.* 3. 1. 12. Levis ſunt hæc, quæ tu pergravia eſſe in animum induxti tuum.

PERGRAVITER, adverb. admodum graviter. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 20. Pergraviter illum eſſe offenſum.

PERGULA, æ, f. *pergolo, ringhiera, ballatoio, poggiuolo, loggetta, ſporto, προβολή*, pars domus exporrecta & propendens, ſeu locus apertus, extra perietem perrectus, & modo tectus, modo ſub dio poſitus, a *pergo*, ut *regula* a *rego*, quia extra parietem pergit, ſeu porrigitur. *Plin. l.* 21. *c.* 3. L. Fulvius argenteis ſuis cum corona roſacea interdiu a pergula ſua in forum proſpexiſſe dictus, ex auctoritate Senatus in carcerem abductus eſt. ¶ Pictores in pergulis ſuo opere proponebant. *Plin. l.* 35. *cap.* 10. *de Apelle*. Perfecta opera proponebat pergula tranſeuntibus, atque poſt ipſam tabulam latens, vitia, quæ notarentur, auſcultabat. *Lucil.* apud *Lactant. l.* 1. *c.* 22. Pergula pictorum, veri nihil, omnia ficta. ¶ Res quoque venales ibi proponebantur. *Ulpian. Dig. lib.* 5. *tit.* 1. *leg.* 19. 5 *med.* Tabernulam, pergulam, horreum, armarium, ſua officinam conducens. ¶ In pergulis Mathematici artem ſuam profitebentur, præceptores erudiebant diſcipelos. *Suetan. in Aug. c.* 94. *ſub fin.* Theogenis Mathematici pergulam, comite Agrippa, aſcenderat. *Id. de Grammat. c.* 18. Initio circa ſcenam verſatus eſt, deinde in pergula docuit. *Vopiſc. in Saturn. c.* 20. *extr.* Romæ frequentaverat pergulas magiſtreles. *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 137. Sed nec ſtructor erit, cui cedere debeat omnis Pergula. *b.* 5. omnes, qui ſtructoriam artem docent in pergula, aut diſcunt. ¶ Ponitur & pro cœnaculo, vel caſa, tugurio. *Perron. in fragm. Trogur. c.* 74. *Burm.* His, qui in pergula natus eſt, ædes non ſomnist. *b. c.* qui pauper eſt. *Auſon. epiſt.* 4. *v.* 6. Vilis arundinois cohibet quam pergula teclis. ¶ Et pro ſella meretricum, ubi proſtabant. *Plaut. Pſeud.* 1. 2. 78. Si mihi non jam huc culleis oleum deportatus, Ta ipſum culleo ego cras ſciam deportere in pergulum. Adde *verſ.* 92. Fortaſſe etiam intelligit ipſius lenonis pergulam, in qua puellas veteres proponebat. ¶ In vineis eſt ramorum porrecta diſpoſitio in modum pergulæ. *Colum. l.* 4. *c.* 22. Illa enim pergulæ magis, quam vineæ figurem obtinet, quæ ſupra hunc modum (*b. c. ſupra ecto palmites*) materiis diſtenditur. *Id. l.* 12. *c.* 2. *ante med.* Si quæ pergulæ vitium generoſarum a putatoribus relictæ ſunt, utique depetari debent. *Plin. l.* 14. *cap.* 2. Una vitis Romæ in Liviæ porticibus, ſubdiales insmbulationes umbroſis pergulis opacat.

PERGULANA, *penna eſt* vitis, quem nuper ſibi cognitam eſſe ait *Colum. l.* 3. *c.* 2. *poſt med.* ita fortaſſe dicta, quod in modum pergulæ ejus palmites diſponebantur.

PERHAURIO, is, ſi, ſum, a. 4. ahaurio. *Tertull. l.* 2. *ad Nation. c.* 25. *extr.* Infantem totum præcoquum perhauritis. *Apul. l.* 20. *Met.* Calicem uno hauſtu perhauſi. *Sever. in Æmo, v.* 420. mille perhauſtis Ignibus inflatæ vires.

PERHIBEO, es, bui, ibitum, a. 2. *eſſibire, dare*, ahibeu, præbeo: a *per*, & *habeo*. *Cato* apud *Gell. l.* 3. *c.* 7. Sæpe poſ illa operam reipublicæ ſortam atque ſtrenuam perhibuit. *Plaut. Pſeud.* 1. 2. 49. Cur ego vellem, aurum, atque ea, quibus ab vobis uſui, perhibeo? *Al. leg.* præhibeo. *Id. Merc.* 3. 1. 46. Orsvit, ut apud me præhiberem ſibi locum. *Plin. l.* 7. *cap.* 25. Idem magnæ imitatis perhibuit exemplum, cui comparari non poſſit aliud. *Al. leg.* præhibuit. ¶ Item tribuere, *ſtribuire. Plin. l.* 19. *c. ult. ad fin.* Magnam auctoritatem huic animali perhibet Nigidius, majorem magi. *Id. lib.* 31. *c.* 7. *ante med.* Cui jampridem palma a pleriſque medicis inter omnia ſalis genera perhibetur. *Id. l.* 25. *c.* 8. *ſub fin.* Morbibus imponitur vettonica præcipue, cui tanta vis perhibetur, ut, &c. *Id. lib.* 18. *c.* 11. Cum pondereſiſſima cuique tritico præcipua ſalubritas perhibita ſit. ¶ *Perhibere honorem* eſt habere. *Plin. l.* 19. *c.* 4. *a med.* Virgilio quoque confeſſo, quam ſit difficile verborum honorem tam parvis perhibere. & *lib.* 29. *c.* 1. *ſub fin.* Ordiemur autem a confeſſis, hoc eſt lanis ovilquo, ut nbiter rebus præcipuis honos in primis perhibeatur. ¶ *Perhibere ſe*, offeire ſe. *Quintil. l.* 1. *c.* 1. (*al.* 2.) A Græco ſermone puerum incipere malo, quia Latinus, qui pluribus in uſu eſt, vel nubis nolentibus ſe perhibet. Al. leg. *præbet*. ¶ *Perhibere aliquem*, offerre, exhibere, ſiſtere, *preſentare. Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 1. *a med.* In cauſa hominum ampliſſimorum, qui ſine eo, quem Cæcilius ſuo nomine perhiberet, ſuſile cauſam communem ſuſtinerent. ¶ *Perhibere teſtimonium*, dare, ferre, *far teſtimontanzo. Varr. l.* 2. *R. R. cap.* 5. Veni mi advocatus, dum aſſes ſalvo Palilibus, ſi poſtea a me repetant: ut teſtimonium perhibera poſſis. Adde *Plin. l.* 7. *c.* 30. & 38. & *Colum. l.* 3. *c.* 9. 5 *med.* ¶ *Perhibere verbo*, habere, adhibere. *Plaut. Aſin.* 1. 3. 36. Si eculter nunc habeas, quod des, alis verba perhibeas. *aſeroſſi alere parole*. aliud diceres. *Id. Rud.* 1. 2. 50. Ut verba perhibes, me periiſſe prædicas. Al. leg. *præhibes*. ¶ Hinc ſæpiſſime abſolute ponitur pro dicere, affirmare, prædicare, *dire, affermare, aunonzi*. *Plaut. Caſ.* 1. 1. 68. Quod neque ego habeo, neque quiſquam, ut perhibent viri. *Cic. pro Ligar. cap.* 8. Prohibiti eſtis in provincia veſtra pedem ponere, & prohibiti, ut perhibetis, ſumma cum injuria. *Id.* 2. *de Divin. c.* 5. Eſt quidam Græcus vulgaris in hanc ſententiam verſus: Bene qui conjicit, vatem hunc perhibebo optimum. *Virg.* 4. *Georg. v.* 323. Si modo quem perhibes, patrem eſt Thymbræus Apollo. & *verſ.* 507. Septem illum totos perhibent ex ordine menſes Fleviſſe. & *lib.* 1. *v.* 247. Illic, ut perhibent, aut intempeſta ſilvi nox, &c. *Id.* 8. *Æn. v.* 135. ut Graji perhibent. ¶ Paſſive *Cic. Tuſcul.* 1. *c.* 12. *ſub fin.* Tyndaridæ fratres, qui non modo adjutores in prœliis, ſed etiam nuntii fuiſſe perhibentur. *Terent. Adelph.* 3. 5. 58. Vos æquo animo æque noſcere oportet, ſi vos vultis perhiberi probos. *Plaut. in fragm.* apud *Gell. l.* & *cap.* 7. Sane ego me volo fortem perhiberier virum. *pa-*

cag-

vagage. & *Trin.* 3. a. 66. Quis me improbior perhibeatur esse? *Id. Stich.* 1. 1. 45. Montes, qui esse auri perhibentur. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 12. *a med.* Nec minus est Spartanes Agesilaus ille perhibendus. *b. e.* dicendus, commemorandus.

PERHIEMO, as, n. 1. hiemo, himem totam traosigo. *Colum. l.* 11. *c.* 3. Sub initium sulcos vacuos perhiemare patiemur.

PERHILUM, *affus pere*, perpaulum. *Lucret. l.* 6. *v.* 574. Hac igitur ratione vacillant omnia tecta, Summa magis mediis, media imis, ima perhilum.

PERHONESTUS, a, um, velde honestus. *Arnob. lib.* 2. *pag.* 76. Siet licet perhonesti, fuerintque laudabiles.

PERHONORIFICE, adverb. *πολυ ἐμως*, valde honorifice. *Cic. Attic. lib.* 14. *ep.* 12. Hic perhonorifice, & amice Octavius, quem quidem sui Cæsarem salutabant.

PERHONORIFICUS, a, um, *πολύτιμος*, valde honorificus. *Cic. Attic. lib.* 2. *epist.* 18. Consolutatio forensis perhonorifica. *Id. de Provinc. consul. cap.* 19. Discessus mihi omnino perhonorificus. *Id. Attic. lib.* 1. *epist.* 13. Collega & io me perhonorificus, & partium studiosus.

PERHORRESCO, is, cui, e. 3. valde horreo, horridus fio. *Cic. in Divin. Verr. cap.* 13. Non solum commoveor animo, sed etiam toto corpore perhorresco. *tremo tutto*. & *Ovid. 6. Met. v.* 704. quorum (*omnium*) jactatibus omnis Affiata est tellus, latumque perhorruit æquor. *s'inorridì*, *si turbò*. & *lib.* 13. *v.* 876. Tanteque voa, quantam Cyclops iratus habere Debuit, illa fuit: clamore perhorruit Ætne. *si scosse*. ¶ Valde metuo, pertimesco, *inorridirsi assai*. *Cic. Verr. 6. c.* 35. Hanc tu tantam religionem si tum io imperio noo pertimescebas, ne nunc quidem in tanto tuo periculo perhorrescis? *Id.* 4. *Catil. c.* 6. Fugem virginum atque puerorum, ec vexationem Virginum Vestalium perhorresco. *Id. in Pison. c.* 20. Nemo est qui vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur, recordatione deorum ipse confulatus vestri perhorrescat. ¶ Pleonasmus est in illo *lib.* 5. *de Fin. c.* 13. Dissolutionem naturæ tam valde perhorrescere.

PERHORRIDUS, a, um, valde horridus. *Liv. l.* 22. *c.* 16. Pœnus contra ioiro Formiana saxa, ac Linterni arenas, flagoaque perrhorrida situ hibernaturus esset.

PERHOSPITALIS, le, valde hospitalis. *Cic. 6. Verr. cap.* 2. Hujus domus est vel optima Messanæ, notissima quidem certe, & nostris hominibus apertissima, maximeque perhospitalis. Pleræque optimæ Editioo. habent *hospitalis*.

PERHOSPITUS, a, um, perhospitalis. *Tibull. l.* 4. *el.* 1. *v.* 143. Ardet Acecleis aut unda perhospita campis. Sed varia hic apud Criticos & lectio, & interpretatio est.

PERHUMANITER, adverb. velde humaoiter. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 8. Scripsit ad me Cæsar perhumaniter.

PERHUMANUS, a, um, admodum humaous. *Cic. ad Q. Fr. lib.* 2. *ep.* 6. Multumque is mecum sermonem habuit, & perhumanom. *Id. Attic. l.* 16. *ep.* 12. Epistola perhumana.

PERIAMBUS, i, m. pes duabus syllabis brevibus constans. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *vers. med.* Spondeus conflat longis duabus, pyrrhichius, quem alii periambum vocant, brevibus.

PERIBOETOS, vox Græca, quæ significat celebrem, & nominatissimum, *περιβόητος*. Legitur apud *Plin. l.* 34. 1. fi.

PERICARPUM, bulbi genus, cujus duæ species: cortice rubro alterum, alterum nigro, papaveri simile; sed vis major, quam priori: urrique aotem eacalfaciendi. Hæc *Plin. l.* 25. *c.* 20. *extr.*

PERICLES, clis, & cli (ut Ulyssi) m. Περικλῆς, Atheoiensis, Anaxagoræ discipulus, egregius vir ingenio, ut ait *Gell. l.* 1. *c.* 3. honestique omnibus disciplinis ornatus, præsertim eloquentiæ facultate, qua tnoere, cum concionaretur, & fulgere, & permiscere Græciam dictus est ab Aristophane apud *Cicer. in Orat. c.* 9. node in sua civitate plurimos annos princeps fuit consilii publici. Io ea quoque bellica laudem habuit, dicitueque a *Plin. l.* 7. *c.* 56. *extr.* harpagonum seu manuum ioventor callidissimus. Ob tam præclarae animi dotes Olympius cognomine dictus est, quasi divinus, cælestis & Jovis filius. *Cic. a. de Orat. c.* 22. *sub fin.* Retiosbaot illum Pericli successum. *Nep. in Alcib. c.* 2. Educatus est in domo Periclis. *Plin. lib.* 22. *c.* 17. Verna cbares Pericli Athenieosium principi. *Id. l.* 34. *c.* 8. Olympium Periclem dignum cognomine. *Quintil. l.* 12. *c.* 10. *ante med.* Quid Pericles? *vos* Περικλέη. *Cic.* 1. *Offic. c.* 40. O puerum pulcrum, Pericle! *ὦ Περικλῆ*. De eo V. etiam *Val. Max. l.* 5. *c.* 10. *n.* 1. *extern.* & *lib.* 8. *c.* 9. *n.* 2. *extr.* & *Justin. l.* 3. *c.* 6. & 7. Totam ejus vitam scripsit *Plutarchus*.

PERICLITABUNDUS, a, um, periclitans, experiens, teotabundus. *Apul. l.* 3. *Metam.* Jam fui periclitabunda, paulatim terre resultat, mox in altom sublimata totis alis evolet. *& lib.* 5. Deprimit unam de pbaretra sagittam, & puncto pollicis extremem aciem periclitabunda, &c. & *in Apolog.* Voluntatem meam periclitabundus.

PERICLITANS, antis, *periculante*, qui periclitatur, & est in discrimine. *Petron. in Satyr. c.* 96. Periclitanti succurere. *& cap.* 110. Periclitaotium advocatus.

PERICLITATIO, onis, f. *esperienza*, πεῖρα, πείρασμα, experimentum, usus. *Cic. de nat. Deor. l.* 2. *c.* 64. Quarum utilitatem longinqui temporis usu & periclitatione percipimus.

PERICLITATUS, a, um, particip. depon. V. *Periclitor*. ¶ Passive *Cic. de Amic. c.* 27. Aliqua parte periclitatie moribus amicorum.

PERICLITOR, aris, atus sum, dep. t. *far esperienza*, *provare*, *tentare*, periculum facio experior, tento, *πειράζω*. *Cic. Verr. 7. c.* 52. Homines io prælris belli fortunam teotare oc periclitari solent. *Id. pro Quinc. c.* 31. Omnia circumspexit Quintius, omnie periclitatus est. *Plaut. Amph.* 3. 2. 33. Periclitatus animum sum taum, quid faceres, & qua pacto, &c. *Plaut. ad Cicer. l.* 10. *Fam. ep.* 18. Periclitari volui, si imissem Lepidum tuum. *Cæs. l.* 2. *B. Gall. c.* 8. Quotidie equestribus prœliis, quid hostis virtute posset, & quid ostri audereot, periclitabatur. *Sisenn.* apud *Non. c.* 4 *n.* 351. Periclitaotur tormeota ac tela, multaque genera machinamentorum. *Id. ibid. n.* 765. Funes capedioes, claustra foribus imposita periclitantur. *Hirt. de B. Alex. c.* 13. Io portu periclitati remigio, quid quæque earum (*navium*) efficere posset, &c. *Selin. c.* 19. (*al.* 30.) Periclitari fidem alicujus. *b. e.* experiri, an verum dicat. ¶ Passive *Liv. l.* 1. *c.* 46. Tullius haud dubius rex, seu patrum, seu plebis animus periclitaretur. *b. e.* tentaretur. 3ta in Edit. anni 1470. 1482. & *Aldi* 1518. & *quibusd. MSS.* Al. leg. *animos*. ¶ *Periclitandus* passive. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 46. *sub fin.* In periclitandis experiundisque puetis. *Id.* 1. *de Orat. c.* 34. Subeundus usus omnium, & periclitandæ vires ingenii. *Gell. l.* 13. *c.* 8. Exerceri io rebus cumnius noscendis periclitendisque. ¶ Est etiam difficilem subire, io periculo versari, *pericolare*, *arrischiarsi*, *andar a rischio*, *esser in pericolo*. *Tacit. de Germ. c.* 40. Pluribus ac valentissimis nationibus circuli, non per obsequium, sed prœliis, & periclitando tuti sunt. *Cæs. l.* 6. *B. Gall. c.* 33. Ut potius io silvis Gallorum vita, quam legionariorum periclitaretur. *Augustus in epist. ad Tiber.* apud *Suetou. in Aug. c.* 21. *ad fin.* Ne de summa imperii populus R. periclitetur. *Martial. l.* 6. *epigr.* 26. Periclitaei capite. *b. e.* reum esse capitis. *Quintil. declam.* 3. *cap.* 1. vita. *andar a rischio di perder la vita*. & *lib.* 7. *c.* 2. causa. *di perder la causa*. & *Liv. l.* 40. *c.* 15. *a med.* fama ingenii. *Celf. l.* 5. *c.* 26. *fin.* 24. Quod nimis adstrictum est, cancro periclitetur. *d'incancherire*. & *Justin. l.* 37. *c.* 3. *ad fin.* veneno. *di morire di veleno*. & *Plin. l.* 20. *c.* 15. *a med.* paralysi. *di diventar paralitico*. & *lib.* 30. *c.* 13. Ulcera, quæ vermibus periclitantur. *di farsi verminose*. & *lib.* 17. *c.* 24. Nec infirmissimæ arbores gelu periclitantur, sed maximæ. *di morire pel freddo*. & *lib.* 32. *c.* 5. *a med.* Pavore potus periclitantes ex canis rabiosi morsibus. *ὑδροφόβοις*: laborantes hydrophobbia. *Liv. l.* 38. *c.* 25. Ut tererent tempus, donec res sues, cum quibus periclitari nolebant, trans flumen trajicerent. *insieme con le quali non volevano mettersi nel cimento della battaglia*. Al. omitt. *cum*. ¶ Cum genit. *Apul. l.* 8. *Metam.* Hic ego me potissimum capitis periclitatum memini. ¶ Cum infinito *Petron. in Satyr. c.* 140. Periclitabatur totam pene tragœdiam everterc. *Plin. l.* 26. *c.* 11. Omnia, quæ periclitantur fecari, argemonia discutit. *Id. l.* 7. *c.* 44. *ad fin.* Periclitato Macedonico suos perdere. *Quintil. l.* 12. *c.* 3. *ante med.* Ima voc vim non habet, summa eumpi periclitatur. Adde *Plin. in Panegy. c.* 84. & *Trebonius. Dig. lib.* 46. *tit.* 1. *leg.* 50. ¶ *Periclitandus* passive *Cic. Catil. 1. c.* 5. Noo est fæpina io uno homine salus summa periclitanda reipublicæ. ¶ Translate *Quintil. l.* 11. *c.* 1. Io juvenibus etiem uberiora paulo, & pæne periclitantia feruntur. *& lib.* 7. *c.* 3. Optima est illa media via, qua utitur Cicero pro Cæcina, ut ees proponatur, verba non periclitcotur. *b. e.* non incidant in periculum prodendi causam.

PERICLYMENOS, & Periclymenus, i, *περιξυμενος*, herba fruticans, ea iotervallo duo folia habens subcandida, mollia, io cacumine autem femen inter folia durum, & quod difficile vellatur. Nascitue io aevis, ac fepibus, coovolvens se adminiculis quibuscumque. *Plin. l.* 27. *c.* 28. *a med.* ¶ Fuit hoc nomius Nelei filius, frater Neleris, unus ee Argonautis, cui ab avo Neptuno datum fuerat, et in omnes se, quascumque vellet, formas verteret. Hic cum adversus Herculem se *in* aquilam transformasset, ab eo sagitta detractus est. *Ovid. 12. Met.* a *vers.* 556. *Senec. in Med. v.* 635. & *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 388.

PERICOPE, es, f. *cinoglio*, *περικοπή*, refegmen. Vox Græca a *κόπτω*, cædo. Translate *Hieronym. in Jezl cap.* 2. Juochum, & cohaereotem sibi pericopem *dividere* oolui.

PERICULATUS sum, *Cato* ait in ea oratione, quam scripsit ad lites Censorias. *Festus*.

PERICULOSE, *pericolosamente*, *con pericolo*, *ἐπικινδύνως*, cum periculo. *Sallust. in Jug. c.* 8. Periculose o paucis emitur quod multorum est. *Cic.* 8. *Attic. ep.* 2. Periculose ægrotani. *Id. Phil.* 7. *c.* 3. Periculose dico: quemadmodum accepturi, P. C. fitis, horreo. *Hirt. de B. Alex. c.* 64. Nihilo periculosius fe navigaturum credens. *Senec. l.* 3. *de Ira*, *c.* 22. Quod homines & periculosissime, & libentissime faciunt: de rege suo male cenimant.

PERICULOSUS, a, um, *pericoloso*, *rischioso*, *πολυκίνδυνος*, cum periculo coojunctus, periculis plenus, anceps, præceps, lubricus. *Cæs. l.* 1. *B. Gall. c.* 32. In Gallium magnam eorum multitudinem venire, populo R. periculosum videbat. *Cic.* 4. *Acad. c.* 21. Consuetudo assentiendi periculosa esse videtur, & lubrica. *Id.* 1. *Offic. c.* 24. Gravioribus morbis periculosas curationes & ancipites adhibeee. *Id. pro Leg. Manil. c.* 2. Bellum grave & periculosum. *Id. Phil.* 12. *c.* 20. Committere se itineri infesto & periculoso. *& cap.* 9. Duobus periculosis vulneribus acceptis. *& cap.* 3. Periculosissimum locum silentio sum prætervectus. *Justin. l.* 30. *c.* 4. Periculoso regno securam ac totam vitam entepooens. *Liv. l.* 27. *c.* 35. Periculosissimus annus imminere videbatur. *Senec. l.* 3. *de Ira*, *c.* 5. Ira eo turpior, & periculosior. *Tacit. de Germ. c.* 21. Periculosiores fuet ioimicitiæ justa libertatem. *Flor. l.* 1. *c.* 17. Periculosissimum bellum fiae periculo explicevit. ¶ *Periculosum esse in aliquem*, periculum creare olicui. *Cic.* 13. *Attic. ep.* 27. Aliter sussemus & in hos inofficiosi, & io nofmetipsis, si illum offensuri fuimus, pæne periculosi.

PERICULUM, i, o. *esperienza*, *prova*, *cimento*, *saggio*, *πεῖρα*, experimentum. Volunt esse ab obsoleto *perio*, unde *experior*. *Ascon. in Divin.*

Divin. Verr. c. 8. *κατὰ τὸν ἀκίνδυνον.* Fere cum *facis* jungitur. *Terent. Eun.* 3. 1. 23. Fac periculum in litteris, fac in palæstra, in mulieris: quæ libsrum scires æquum est adolescentem, folertem dabo. *Cic. a. Verr.* 1. 12. Siculos vellemus fidei diligentiæque periculum facere, qui innocentiæ abstinentiæque fecissent. *& in divin. c.* 8. *ad fin.* Quo tempore, aut qua re non modo specimen ceteris aliquod dedisti, sed tute tui periculum fecisti? ¶ Sic etiam dicitur id, quod fit periclitandi ingenii causa, & dandi specimenis, *faggo. Cic. l. 1. de Legib.* 1. 2. *sub fin.* Faciunt imperite, qui in illo periculo non ut a poeta, sed ut a teste, veritatem exigant. *Auson. in Mosell. v.* 215. Aut Pompejini Mylasæa pericula belli. Apud *Cicer.* est qui leg. *cpusculo*, sed invitis Criticis multis. ¶ Est item discrimen, dimicatio, *vischio, periculo, nimbosc. Cic. 1. Offic. c.* 43. *sub fin.* Si ei subito sit allatum periculum discrimenque patriæ. *Id. pro leg. Manil. c.* 5. Salus sociorum summum in periculum ac discrimen vocatur. *Id. a. de aut. Dom. c.* 66. Principibus heroum certos deus, discriminum, & periculorum comites adjungere. *Id. pro Rosc. Amer. c.* 38. Adire periculum capitis. *Id. in Pisonium. c.* 19. subire pro amico. *Id. pro Mur. c.* 36. suscipere. *& cap.* 2. ingredi. *Liv. l.* 1. *c.* 54. Obire pericula ac labores. *Terent.* 3. *Hiaor. c.* 69. sumere. *b. c.* subscipere. *Cic. pro Sull. c.* 4. conflare alicui. *Id. pro Rosc. Amer. c.* 3. invendere in aliquem. *& lib.* 2. *Attic. ep.* 19. intendere alicui. *Id. pro Cæcin. c.* 29. mortis alicui injicere. *Id. in divin. Verr. c.* 14. facessere innocenti. *Sallust. in Catil. c.* 34. *Tacit. Annal.* 13. *r.* 33. *& Gell. l.* 5. *c.* 26. *fell.* 4. facere alicui. *Tacit.* 14. *Annal. c.* 28. facere pecuniæ. *b. c.* jacturam. *& lib.* 15. *c.* 6. gloriæ. *perh a risebie di perder gloria.* Sic 4. *Hist. c.* 71. summæ rei. *arrisbiare*, in discrimen adducere. *Plin. l.* 21. *c.* 31. *a med.* affere majoris mali. *Id. lib.* 25. *c.* 5. *a med.* inferre. *Cic. pro Flacc. c.* 1. *& lib.* 2. *ad Attic. ep.* 22. creare alicui. *& ep.* 20. denuntiare cuipiam, *& pro Flacc. c.* 38. comparare alicui. *Id. pro Scar. c.* 1. muliri optimis civibus. *Id. post redit. ad Quirit. c. ult.* propulsare a republica. *Id. pro Cluent. c.* 6. amici depellere. *Plin. l.* 32. *c.* 2. a *med.* amoliri. *Varr. l.* 6. *de L. l. c.* 5. *ad fin.* avertere. *Cic. Fam.* 15. *ep.* 1. *a med.* subterfugere. *Asin. Poll. ad Cicer. l.* 10. *ep.* 32. refugere aut deprecari. *Id. Phil.* 7. *c.* 1. Adducta est res in maximum periculum, & extremum pœna diferimen. *Id. pro Balb. c.* 12. Ne quis se pro nostro imperio in periculum capitis, atque in vitæ discrimen inferret. *Id. pro Mur. c.* 27. Dum unum gradum ascendere dignitatis conatus est, in periculum venit, ne & ea, quæ ab ipso parta sunt, amittat. *Id. pro Rabir. perduell. c.* 9. Arcessere aliquem in summum capitis periculum. *Id. pro Cluent. c.* 55. Includere in periculum. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 5. *& Virg. 9. Æn. v.* 800. inconsulto se mittere. *Cic. a. de Invent. c.* 8. *ad fin.* In periculum certum se committere. *Nep. in Attic. c.* 12. Includere periculum. *b. c.* in periculum. *Cic. pro Cluent. c.* 26. Eripere ab periculo. *Id. pro Sest. c.* 4. *ad fin.* extrahere. *Id. pro leg. Manil. c.* 7. *ad fin.* Rempubl. a periculo prohibere. *Id. l.* 1. *de Orat. c.* 8. Liberare periculis. *Id. Fam.* 4. *ep. ult.* Esse in periculo. *Id. pro Rabir. Post. c.* 9. versari. *Plant. Merc.* 1. 2. 12. *& Phadr. l.* 2. *fab.* 8. *v.* 19. Res in periculo vertitur. ¶ *Esse periculo* pro *in periculo. Nep. in Dion. c.* 2. Quæsivit a medicis, quemadmodum se haberet: simulque ab his petiit, si forte majore esset periculo, ut sibi faterentur. *Cic. Fam.* 4. *ep. ult.* Na quo periculo te propitio existimares esse. *Cal. ad Cæsar. l.* 8. *Fam. ep.* 2. Majore esse periculo videtur. *Petron. in Satyr. c.* 119. Nunquam ego ægrum tam magno periculo vidi. ¶ *Periculo* pro *cum periculo. Attic. ad Cicer. l.* 9. *ad Attic. ep.* 10. Tibi non sim auctor, ts quoque profugere. Summo enim periculo facies, nec reipublicæ prodeeris. *Cic. pro Mur. c.* 23. Quæ consulantur minimo periculo existondentur. ¶ *Periculo meo, tuo*, me, ta periclitante, *a meo, a tuo visebio. Cic. Verr.* 7. *r.* 20. Qui ex fœdere navem vel usque ad oceanum, si imperassemus, sumptu periculoque suo armatam atque ornatam mittere deberent. *Id. pro Flacc. c.* 17. *a med.* Facis injuste, si putas, periculo nostro vivere tuos contubernales. *Id. pro Sest. c.* 58. Tu meo periculo, gurges ac vorago patrimonii, helluabare. *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 1. *ante med.* Impingit mihi epistolam Sceptius Bruti, rem illam suo periculo essi. *Terent. Andr.* 3. 2. 22. Nunc hujus periclo fit, ego in portu navigo. *Plaut. Pan.* 4. 2. 56. Creds audaciter meo periculo. *fogno de me.* Sic *Marcell. Dig. lib.* 46. *tit.* 1. *leg.* 24. Si petierit a te frutet meus, pere, des si nummos fide & periculo meo. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 120. Mea fiducia opus conduxi, & meo periculo rem gero. *Id. Asin.* 2. 4. 52. Da modo meo periculo: rem salvam ego exhibebo. ¶ *Rem periculi sui facere*, ut periculo suo sit. *Trephonin. Dig. lib.* 23. *tit.* 5. *leg.* 16. Si fundum, quem Titius bona fide possidebat, muliet ut suum mariti dedit in dotem, eumque petere neglexit vir, cum id facere posset, rem periculi sui fecit. ¶ *Bono periculo* quippiam facere, est tuto, & sine periculo. *Apul. in Apolog.* Videbatur sibi pertidoneum maritum reperisse, cui bono periculo totam domus fortunam concrederet. ¶ *Periculum est*, adest, inest, *es è pericolo. Cic. Verr.* 7. *c.* 44. *a med.* A securi negat ei periculum esse. *Id. Tusc.* 5. *c.* 40. *in fin.* Haud sane periculum est, ne, &c. *Plaut. Rud.* 1. 2. 56. Nullum est periculum, te hinc ire impransum domum. *b. c.* nullum est dubium. *Terent. Heaut.* 3. 1. 6. Cum illi pericli nihil ex indicio fiet. *fyncope.* ¶ Speciatim dicitur de incertatione judicii, accusationis, litis, in quibus vel capitis, vel fortunarum amittendarum periculum aditur. *Cic. pro leg. Manil. c.* 1. Meus labor in privatorum periculis caste integreque versatus. *Id. pro Archi. c.* 2. In ejusmodi persona, quæ propter otium ac studium minime in judiciis periculisque tractata est. *Nep. in Phoc. c.* 2. Hunc non solum in periculis non defendit, sed etiam prodidit. ¶ Item de morbis. *Plin. l.* 23. *c.* 2. *post med.* In acutis vero periculis nullis dandum est vinum, nisi qui manifestas remissiones habent. ¶ De interitu, *Arnob. l.* 1. *pag.* 4. Terrarum validissimis motibus tremefactæ nutant usque ad periculum civitates. ¶ De libello, sex elogiis damnationis, *Nepos in Epamin. c.* 8. Unum ab iis petivit, ut in pasticlo suo conscriberene, &c. V. *Brevisculus.* ¶ *Periculum* sæpe usque frequens est apud Poetas.

PERIDONEUS, a, um, valde idoneus. *Cæs. 2. B. Civ. c.* 24. Quod is lacus peridoneus castris habebatur. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 12. Delegerat hominem consiliis suis peridoneum. *Sallust. in fragm.* apud Non. *c.* 4. *n.* 203. *& Serv. ad* 11. Æn. *n.* 515. Gens ad furta belli peridonea.

PERIEGESIS, is, f. *περιήγησις*, Græce est circumductio: a *περὶ*, circum, *& ἄγειν*, duco. Translate *περιήγησις τῆς οἰκουμένης* est descriptum geographica terrarum, quo auctor lectores velut circumducit per omnes terræ partes, singillatim ea verbis describens. Ita inscripsit *Avienus* poema suum ex *Dionysio Alexandrino* Latine versum: ex quo aliquoties exempla in hoc opus transtulimus.

PERIERGIA, æ, f. *περιεργία*, curiositas, sedolitas, nimia anxietas, & veluti redundans diligentia. *Quintil.* scribit Græcis litteris *l.* 8. *c.* 3. *a med.* Est etiam quæ *περιεργία* vocatur, supervacua, ut sic dixerim, operositas.

PERJERO. V. *Pejero.*

PERIGNARUS. V. *Pergnarus.*

PERILEUCOS, i, *περιλεύκος*, gemma: a *περὶ*, circum, & *λάυκος*, albus. *Plin. l.* 37. *c.* 10. Perileucos fit ab ora gemmæ ad radicem usque candido descendente.

PERILLEUS, a, um, ad Perillum pertinens. *Ovid. in Ibin, v.* 439. Ære Perilleo veros imitere juvencos.

PERILLUS, i, m. *Περίλλος*, faber Atheniensis ingeniu præstans, qui Phalaridi Tyranno Agrigentino taurum ex ære fabricavit, in quo reus claudereturi, ac subjecto igne mugitum bovis ederet: cujus mumeris nomine cum amplissimum a Tyranno, qui novis semper tormentis delectabatur, speraret munus, inclusus tauro, suppositisque ignibus, primus suæ artis asperimentum præbuit. *Plin. l.* 34. *c.* 8. *a med. Ovid.* 1. *de ar. am.* 653. *& Trist. l.* 3. *el.* 12. *a vers.* 41. *& Sil. l.* 14. *a vers.* 221.

PERILLUSTRIS, re, admodum illustris. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 20. Ibi moreti biduum perillustres fuimus.

PERIMACHIA, æ, f. *περιμαχία*, aggressio, oppugnatio. Vox Græca. *Sidon. l.* 1. *ep.* 7. *circa med.* Deferimus igitur nihil tala mstuenti totam perimachiam, quam summo artificio acres, & flammei viri occulere in tempus judicii meditabantur.

PERIMBECILLUS, a, um, valde imbecillus. *Cic. Attic. l.* 12. *ep. ult.* Quod quidem sit natum, perimbecillum est. *Verr. l.* 3. *R. R. c.* 10. *a med.* Collum anserum perimbecillum.

PERIMEDEUS, a, um, adject. ad Perimeden, *Περιμήδη*, pertinens, quæ insignis venefica fuisse dicitur. *Propert. l.* 2. *el.* 1. *v.* 74. Non Perimedea gramina cocta manu. Alii aliter leg.

PERIMELE, es, Nympha Hippodamantis filia, in insulam sui nominis mutata. *Ovid. Metam. 8. v.* 590. *& seqq. anib.*

PERIMETROS, i, *περίμετρος*, circuitus, ambitus, *circonferenza*: a *περὶ*, circum, *& μέτρον*, mensura. Est autem adject. & subintelligitur *γραμμὴ*, linea. *Vitruv. 5. c.* 6. Theatri conformatio sic sit faciendi, uti quam magna futura sit perimetros imi, circumagatur linea rotundationis, centro medio collocato. *Frontin. de agrandif. artic.* 26. Omnis modulus colligitur aut diametro, aut perimetro. *& artic.* 40. Fistula fenaria habet diametri digitum unum, perimetri digitos quatuor.

PERIMO, is, emi, emptum, *&* emtum, a. 3. *togliere, distruggere, estinguere, annichilare, ἀναιρεῖν*, adimo, tollo, aufero, exhinguo, destruo, interimo, deleo. *Cic.* 1. *Tusc. c. ult.* Si supremus ille dies non exstinctionem, sed commutationem affert loci, quid optabilius? sin autem perimit ac delet omnino, quid melius? *Id. in fragm.* apud Non. *c.* 6. *n.* 9. Ns qui casas perimerce supersora. *Id. in carm. de suo consul. l.* 1. *de Divin. c.* 12. Et divum simulacra paremit fulminis ardor. *Id. pro Planc. c.* 41. Si vitam mihi fors ademisset, aut vis aliqua major redtum permisset. *Id.* 3. *Offic. c.* 7. Ejusmodi credo res Panætium perfecturum fuisse, nisi aliqui casus aut occupatio consilium ejus peremisset. *Id. pro Sest. c.* 22. Hoc videbam, si causam publicam mea mors peremisset, neminem fore, qui auderet suscipere contra improbos cives reipublicæ salutem. *Plin. l.* 8. *ep.* 14. Utrumne sententiæ duæ, callatis viribus, novissimam periment, an separatim unaquæque tantumdem, quantum altera, valebit? *Plin. alter l.* 11. *c.* 37. *fest.* 63. *Hard.* Caput extorum tristis odenti cæsum quoque est, præterquam in sollicitudina ac metu. tunc enim perimit curas. *Id. l.* 2. *r.* 53. In fulgurum interpretatione eo profecit scientia, ut ventura alia finito die præcinat: & an peremptura sint fatum, aut apertura potius alia fata, quæ lateant. V. *Perempsalia.* ¶ Interimere, interficere, occidere, *ammazzare, levar dal mondo. Cic.* versions *Homeri* carmina, *l.* 2. *de Divin. c.* 30. Hunc ubi tam teneros volucres, matremque peremit. *Ovid. Met.* 8. *v.* 395. Hanc tamen invita perimet mea dextre Diana. *& lib.* 13. *v.* 150. petiti tentoria Rhesi, Inque suis ipsum castris, comitesque peremi. *Plin. l.* 8. *c.* 44. Conceptum abortu perimere. *Martial. l.* 10. *epigr.* 61. *& Senec. Trag.* sæpissime. Sic de herbis *Colum. l.* 2. *c.* 21. Ne alterius generis herba invalidam Medicam perimat. *& cap.* 12. *de inpmo.* Sola hæc res adeo non infestatur herbis, ut ipsa herbas perimat. ¶ Pro *perimo* dixere etiam *pereimo. Festus*: Peremere Cincius in libro de verbis prisciis ait significare idem quod prohibere: at Cato in libro, qui est de re militari, pro vitiare usus est, cum ait: Cum magistratus aliul

nihil aliud audet imperare, *ne* quid conſul auſpicii peremet. *Id.* in *Feſtulano*: Peremptalia fulgura, quæ ſuperiora fulgura, aut portenta peremunt, ideſt tollunt. Hæc ſententia ſæpe legitur in libris *Digeſtorum*, unde multa loca congeſſit *Briſſon. l.* 14. *de* V. S. v. 3. *Papinian. lib.* 31. *leg.* 68. Solutio prior peremit alterum actionem. *Venulej. lib.* 45. *princ. leg.* 13. Alteram obligationem ab eliſore peremi, &c. Quæ tamen non in omnib. lib. conſtans eſt lectio.

PERIMPEDITUS, a, um, valde impeditus. *Hirt. de B. Afric.* c. 58. *in fin.* Locus perimpeditus ante veſtem Scipionis.

PERINCERTUS, a, um, valde incertus. *Salluſt.* in *fragm.* apud *Gell. l.* 18. *c.* 4. Perincertum, ſtolidior, an vanior.

PERINCOMMODE, valde incommode. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 27. Accidit perincommode, quod eum nuſquam vidiſti.

PERINCOMMODUS, a, um, valde incommodus. *Liv. l.* 37. *c.* 41. Quæ nihil edmodum Romanis, ue perincommode regiis erant.

PERINCONSEQUENS, entis, valde inconſequens, valde abſurdum. *Gell. l.* 14. *c.* 1. *ante med.* Per autem, inquit, inconſequens, ipſum quidem corpus, & habetum tem profundi aeris ſub alio, atque alio cæli curvamine non eundem manere.

PERINDE, adverb. *ſimilmente*, *parimente*, *egualmente*, *Ital.* *ſimilmente*, æque, ſimiliter, ad eundem modum. Cic. *ſub fin. l.* 1. *de Fin.* Eas argo artes perſequeretur, vivendi artem tantam, tamque operoſam, & perinde fructuoſam relinqueret? *Al. omitt.* perinde. *Liv. l.* 8. *c.* 17. *ad fin.* Eo certamine ſuperior Alexander, incertum qua fide culturus, ſi perinde cetera proceſſiſſent, pacem cum Romanis fecit. *Tacit.* 2. *Annal. c.* 63. Non Philippum Athenienſibus, non Pyrrhum, aut Antiochum populo R. perinde metuendos fuiſſe. *Plin. l.* 1. *ep.* 8. *c med.* Utiliſſimum munus, ſed non perinde populare. *Salluſt. in fragm.* apud *Quintil. l.* 8. *c.* 3. *ad fin.* Mithridates corpore iogenti, perinde armatus. *Id. c.* paribus armis. *Flor. l.* 3. *c.* 6. Nihil hac plaga infeſtius. atron cælum: perinde ingenia. ¶ *Perinde ac*, æque, *ut*, *ac ſi*, *quaſi*, *tanquam*, *prout*, *quam*, eſt ſimiliter atque, ita ut, tanquam ſi. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 60. *ſub fin.* Quam maximas potuerunt pecunias mutuati, perinde ac ſatisfacere, & fraudata reſtituere vellent. *tome ſe.* & *Cic. pro Marcell. c.* 4. *ad fin.* Vereor, ot hoc, quod dicam, non perinde intelligi auditu poſſit, atque ego ipſe cogitans ſentio. *Id. Attic. l.* 16. *ep.* 5. *a med.* Noo perinde atque ego potaram, arripere viſus eſt. *Id. in Brut.* c. 50. *a med.* Hæc perinde accidunt, ut eorum qui adſunt, mentes verbis, & ſententiis, & actionibus tractantur. *Id.* 2. *de Divin. c.* 42. *ſub fin.* Perinde utcumque temperatus ſit aer, ita pueros orientes animari, atque formari. *Id. pro Roſc. Com. c.* 5. *ad fin.* Perinde ac ſi in hanc formulam omnia judicia legitima comprehenſa ſint, perinde dicemus. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 6. Perinde æſtimanos, ac ſi uſus eſſet. *Cic. pro Quint. c.* 26. *in fin.* Atque hæc perinde loquor, quaſi debueris, aut potueris, &c. *Liv. l.* 4. *c.* 3. *ante med.* Et perinde hoc valet, plebejm ne conſul fiat, tanquaio ſervum eut libertinum aliois conſulem futurum dicat? *Plin. in Paneg. c.* 60. *extr.* Meminerint, perinde conjecturem de moribus ſuis homines eſſe facturos, pmut hoc vel illud egerint. ¶ *Perinde ut*, ita ut, *rect. the. Europ. l.* 10. *c.* 16. *extr.* Julianus nimius religionis Chriſtianæ infectator, perinde tamen, ut cruore abſtineret. ¶ *Perinde quam*, tam quam, tantum quantum. *Sueton. in Domit. c.* 15. *a med.* Nulla tamen re perinde motus eſt, quam reſponſo mathematici. *Flor. l.* 3. *c.* 3. *a med.* Perinde ſpecioſa mors eorum fuit, quem pugna. *Tacit. Ann.* 1. *c.* 73. *extr.* Jusjurandum perinde æſtimandum, quam ſi Jovem feſelliſſet. *& lib.* 4. *Hiſt. c.* 72. Nec perinde periculum aut metus, quam pudor ac dedecus obſtupefeceret. ¶ Videtur etiam poni pro multum, admodum, valde. *Sueton. in Tiber. c.* 52. Itaque ue mortuo quidem perinde affectus eſt. *Id. in Galb. c.* 13. Quare adventus ejus non perinde gratus fuit. ¶ *Perinde*, & *proinde* ſæpe in MSS. confunduntur, & promiſcue in Editis ſæpe leguntur.

PERINDIGEO, es, n. c. valde indigeo. *Tertull. Scorpiac. c.* 13. Indigeamus, ſed non perindigeamus.

PERINDIGNE, valde moleſte, indigne, graviter. *Sueton. in Tib. c.* 50. *a med.* Tulit perindigne actum a Senatu, ut, &c.

PERINDIGNUS, a, um, valde indignus. *Sidon. l.* 4. *ep.* 4. *ad fin.* Quæ vos non perindignum eſt delibereo.

PERINDULGENS, tis, valde indulgens. *Cic.* 3. *Offic. c.* 31. *extr.* Et qui perindulgens in patrem, idem acerbe ſeverus in fretrem. Eſt qui leg. *nuper indulgens*.

PERINFAMIS, me, valde infamis. *Sueton. in Vitell. c.* 2. *a med.* Vir innocens & induſtrius, ſed amore libertino perinfamis. *Apul. l.* 3. *Metam.* Alioqui publicitus maleficæ diſciplinæ perinfames ſumus.

PERINFIRMUS, a, um, valde infirmus. *Cic. c. Fin. c.* 16. *a med.* Sunt animi levie & perinfirma, quæ dicebantur a te. *Gelf. l.* 2. *c.* 14. *ad fin.* Si quis perinfirmus eſt.

PERINGENIOSUS, e, um, valde ingenioſus. *Cic. in Brut. c.* 24. Quod peringenioſis hominibus, neque fatis doctis plerunque contigit.

PERINGRATUS, a, um, valde ingratus. *Senec. epiſt.* 98. *a med.* Peringratus eſt, qui cum amiſerit, pro accepto nihil debet.

PERINIQUUS, a, um, valde iniquus. *Cic. pro Leg. Manil. c.* 20. Quare videant, ne ſit perinquum, & non ferendum. *& ep.* 18. *Fam. ep.* 18. Etſi perinique patiebar animo, te a me digredi.

PERINJURIUS, a, um, valde injuriue, periniquus. *Cato* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 694. *Putſch.* Nam perinjurium fiet, cum mihi ob eos mores, quos prius habui, honos detur, ubi datus eſt, tum uti eos mutem.

PERINSIGNIS, gne, valde inſignis. *Cic. t. de Legib. c.* 19. An corporis pravitates, ſi erunt perinſignes, habebunt aliquid offenſionis?

PERINTEGER, gra, grum, valde integer, omnino invulnatus. *Gell. l.* 3. *c.* 5. Incorruptus, & caſtus, & perintegre.

PERINTHIUS, a, um, Περίνθιος, ad Perinthum pertinens, quod eſt oppidum Thraciæ in ore Propontidis. *Terent. Andr. prol. v.* 9. Menander fecit Andriam, & Perinthiam. *h. e.* fabulam, in qua toduxit mulierem ex Andro, & Perintho. Perinthi meminere *Plin. l.* 4. *c.* 11. *a med.* & *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 2.

PERINVISUS, a, um, *multo odiato*. *Cic. pro Cornel.* apud *Aſcon. in fin.* Homo diis ue nobilitati perinſifus.

PERINVITUS, a, um, valde invitus. *Cic. Fam. 7. ep. ult.* Ne perinvitus legerem tuas litteras. Adde *Liv. l.* 40. *c.* 57.

PERINUNDO, as, n. 1. valde inundo. *Alcim. Aust. l.* 2. *v.* 267. & nigris campos perinundat aremis.

PERINUNGO, is, a. 3. valde inungo. *Varr. l.* 2. R. R. *c. ult.* Tonſas recentes eodem die perinungunt vino & oleo.

PERIOCHA, æ, f. *riſtretto*, *compendio*, *argomento*, περιοχὴ, ſumme, compendium, argumentum: a περιέχω, contineo, comprehendo. Periochas in Iliadem Homeri ſcripſit *Anſon.* in Fabulas Terentii *Sulpicius Apollinaris* Grammaticus, qui Pertinacis Imp. præceptor fuit: de quo *Capitolin. in Pertin. c.* 2.

PERIODEUTA, æ, m. περιοδευτὴς, *viſitatore*, circuitor, viſitator. Sic dicitur a *Juſtin. lib.* 2. *Cod. tit.* 3. *leg.* 40. qui in locum remotioris Epiſcopi ſubſtituitur, ut circumeat, & viſitet quocumque opus eſt: a περὶ, circum, & ὁδὸς, via.

PERIODICUS, a, um, *periodico*, περιοδικὸς, qui ſtatis temporibus ad id, unde diſceſſit, quaſi facta periodo, revertitur, ut febres periodicæ, quæ certis temporibus abeunt, & quodam quaſi circuitu facto rurſus erdeunt, ut ſunt tertianæ, & quartanæ. *Plin. l.* 29. *c.* 3. Semina ejus ſi fuerint pari numero adalligata febribus, ſanare dicuntur, quas Græci periodicas vocant.

PERIODUS, i, f. *periodo*, περίοδος. Apud Rhetores eſt compoſitum quoddam ex pluribus membris, vel inciſis, quorum unum ab alio conjunctionibus & aliis oretionis partibus queſi vinculis quibuſdam ligatum, dependet. Cic. *in Orat. c.* 61. In toto circuitu illo orationis, quam Græci περίοδον, nos tam ambitum, tum circuitum, tum comprehenſionem, aut continuationem, aut circumſcriptionem dicimus. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. Periodo plure nomine dat Cicero, ambitum, circuitum, &c. ¶ Item apud Græcos accipitur pro itinere & circuitu: quo ſenſu adhibetur a *D. Hieronymo de Vir. illuſtr. in Luca*: tametſi optimo Editione Græce habent περιόδους. ¶ Iteo pro complevione quatuor facerum Græciæ certaminum, Pythiorum, Iſthmiorum, Nemæorum, Olympiorue, quod hæc ſpectacula unum poſt aliud celebrerentur, & per circuitum, five orbem renovarentur. Hinc apud *Feſtum* periodum viciſſe is dicitur, qui quatuor illa certamina obivit, & in omnibus vicit. Scribitur & *perihodus*.

PERIPATETICI, orum, m. Περιπατητικοὶ, Philoſophi illi, qui ab Ariſtotele originem habuere: a περιπατέω, obambulo, quod Ariſtoteles Philoſophiem ſolitus fuerit docere ſeambulando in Lyceo. *Cic.* 1. *Acad. c.* 4.

PERIPATETICUS, a, um, ad Peripateticos pertinens. *Colum. l.* 9. *c.* 3. Peripatetica ſecta. *Gell. l.* 1. *c.* 3. Philoſophio. *Id. l.* 19. *c.* 5. diſciplina. *Id. l. c. c.* 18. Theophraſtus Peripateticus.

PERIPETASMATA, um, n. περιττὰ, *tappezzerie*, *paramenti*, περιπετάσματα, peritromata, culxa, & tapetia, quibus parietes eularum, ornatus gratia, teguntur, & pavimenta inſternuntur: a περιπετάζω, circumquaque obtendo. *Cic. 6. Verr. c.* ta. Quid? illa Attalica, tota Sicilia nominata, ab eodem Hejo peripetaſmate eamere oblitus es? *& paulo poſt*. Nunc de peripetaſmatis quemadmodum te expedias, non habes.

PERIPHERIA, æ, f. *periferia*, περιφέρεια, linea circuli circumcurreue. *Martian. Capell. l.* 8. *pag.* 278. Unum quod centrum, alterum quod peripheriam demonſtraret.

PERIPHRASIS, is, f. *circonlocuzione*, περίφρασις, circunlocutio, circuitio, Tropus, cum id, quod uno, aut certe pcuioribus verbis dici poteret, pluribus explicatur: a περιφράζω, circunloquor. *Quintil. l.* 8. *c.* 3. *& 6. & alibi. Gell. l.* 3. *c.* 1. Ut Salluſtium, vel ſubtiliſſimum brevitotis artificem, periphraſim Poetarum facere dicaret. *Sueton. de Grammon. c.* 4. *a med.* Inſtituere quædam genere Inſtitutionum ad eloquentiem præparandam, ut problemata, periphraſes, elocutiones, ethnlogias.

PERIPLUS, i, m. περίπλους, Græce ſignificet circumnavigationem. Hinc quidem Scripto es, qui oram maritimam aliquam deſcripſerunt, hujuſmodi libros Periplus inſcripſere, ut Xenophon. *Plin. l.* 7. *c.* 48. Xenophon in Periplo, &c.

PERIPNEUMONIA, æ, f. περιπνευμονία, morbus pulmonum, de quo V. in voce ſequenti: a περὶ, circum, & πνεύμων, pulmo. *Cal. Aurelian. Acuior. l.* 2. *c.* 25. 26. *& 27.*

PERIPNEUMONICUS, a, um, qui morbo laborat, qui περιπνευμονίαν dicitur, qua totus pulmo efficitur: ſequitur tuſſis bilem, vel pus trahens, præcordiorum totiuſque pectoris gravitas, ſpiritus difficultas, magnæ febres, continue vigilie, cibi faſtidium, tabes: quo eſt deſcriptio *Celſi l.* 4. *c.* 7. *Plin. l.* 26. *c.* 7. *ſub fin.* Pleuriticis, & peripneumonicis conteorium majus bibitur. Adde *lib.* 20. *c.* 17. & alibi. ¶ Apud *Veget. de re veterin. l.* 2. *c.* 38. legitur *peripleumonicos*: & apud *Theodor. Priſcian. l.* 2. *c.* 4. *a med. & cap.* 5. peripleumoniacus.

PERIPSEMA, atis, n. περίψημα, ſordes, & purgamenta, quæ abſtergendo, & defricando colliguntur: a ψάω, circum, & ψάω, redendo detergeo. *Tertull. de pudic. c.* 14. *ex* 2. *Cor.* 4. 13.

PERI-

PERIPTERŌS, i, περίπτερος, genus ædificii, quod ea omni parte columnarum ordine cingitur, quasi circum alatus: a περί, circum, & πτέρον, ala. *Vitruv. l. 3. c. 1. & lib. 4. c. 7. V. Bald. in Lex.*

PERIRATUS, a, um, *multo ultimus. Cic. Fam. 9. ep. 6.* Erant nobis perirati.

PERISCĂLIS, idis, f. περισκελὶς, ornamentum muliebre crura ambiens: a περί, circum, & σκέλος, crus. *Hor. l. 1. ep. 17. v. 56.* Sæpe catallam, Sæpe periscelidem rapeum sibi flentis.

PERISCELIUM, ii, o. idem quod periscelis. *Tertull. de cultu femin. 1. vit.*

PERISSOCHOREGĬA, æ, annonæ curatio, περισσοχορηγία: a περισσὸς, copiosus, & χορηγία, erogatio, largitio, suppeditatio. *Imp. Theodos. & Valentinian. lib. 14. Cod. Theodos. tit. 26. leg. 2.*

PERISSOLOGIA, æ, f. περισσολογία, superflua locutio, vitiosa quædam periphrasis, vitium Grammaticale, cum oratio inani verborum turba, & copiosa loquacitate obruitur: a περισσὸς, redundans, & λόγος, sermo. *Virg. 1. Æn. v. 662.* Faciem mutatus, & ora Cupido. Ubi *Serv.* Et ora, Perissologia est. V. *Quintil. l. 8. c. 6.*

PERISTASIS, is, f. περίστασις, circumstantia: a περιστήμαι, circumsto. *Petron. in fragm. Tragur. c. 48. Burm.* Dic ergo, si me amas, peristasin declamationis tuæ. *h. e.* argumentum, in quo versatur declamatio tua, cum omnibus circumstantiis ad illud pertinentibus.

PERISTERĔOS, herba caule alto, foliato, cacumina in altos caules se spargens, columbæ admodum familiaria, unde & nomen. (a περιστερὰ, columba.) *Plin. l. 25. c. 10.*

PERISTROMA, atis, n. στρῶσις, τάπητες, περιστρῶμα, idem quod peripetasma: a περιστρώννυμι, circum sterno. *Plaut. Pseud. 1. 2. 12.* Ita vestra latara loris faciam ut valide varia sint, ut ne peristromata quidem æque picta fiant Campanica. *Cic. Phil. 2. c. 27.* Conchyliatis Cn. Pompeji peristromatis fervorem in cellis lectos stratos videres.

PERISTROPHE, es, f. περιστροφὴ, conversio. *Martian. Capell. l. 5. pag. 186.* Cum adversatii propositionem in nostram partem convertimus, peristrophen vocamus.

PERISTYLIUM, ii, n. *luogo circondato da colonne, loggia, chiostro*, περιστύλιον, locus columnis septus, vel ubi columnæ in circuitu dispositæ sunt: a περὶ, circum, & στῦλος, columna. *Vitruv. l. 3. c. 1. l. 5. c. 11. & lib. 6. c. 4. & 10. & Sueton. in Aug. c. 82.*

PERISTYLUM, i, n. idem ac peristylium. *Cic. pro Dom. c. 44.* In Palatio pulcherrimo prospectu: porticum cum conclavibus pavimentatam trecentum pedum concuperat, amplissimum peristylum. *Varr. l. 3. de R. R. c. 5.* Peristylum tectum tegulis. *Anson. de Urbib. n. 5.* Cunctaque marmoreis ornata peristyla signis.

PERITE, *con perizia, e maestria, dottamente*, ἐμπείρως, cum peritia, seu cognitione, quæ ab experientia nascitur, docte, scienter, scite. *Cic. l. 2. de Orat. c. 19.* Hæc sunt concinnæ distributa, sed tamen, id quod necesse fuit hominibus zaparibus veritatis, non perite. *Petron. in Satyr. c. 135.* Dentibus folliculus fabæ perite spolint. *Plin. l. 17. c. 4. n med.* Nec collas opere nudantur, si quis perite fodiat. *Cic. 2. de Legib. c. 21.* Quod institutum perite a Numa, posteriorum pontificum negligentia dissolutum est. *Id. 2. de Orat. c. 2.* Bene dicere, quod est scienter, & perite, & ornate dicere. *Gell. l. 17. c. 5. ad fin.* Perite & scienter dicem. *Cic. l. 1. de Orat. c. 11.* Satis callide & perite versari in re aliqua. *Id. 4. Verr. c. 54.* Omnia istius decreta, imperia, litteras peritissime & callidissime vanditabunt. *Gell. l. 2. c. 21.* Scita omnia, ac perite differere. & *lib. 5. c. 3.* Viaductum posturamque ligni scite peritèque factam confidarat. & *lib. 10. c. 22. sub fin.* Rempublicam constanter, & fortiter, & perite administrare. *Senec. epist. 90. n med.* Quæ ab imprudentissimis aut æque fieri videmus, aut peritius. *Plin. l. 5. ep. 19.* Perite uti cithara. *Id. l. 3. ep. 15.* Suavissime, & peritissima legere.

PERITHOUS. V. *Pirithous.*

PERITIA, æ, f. *pratica, perizia, cognizione, maestria*, ἐμπειρία, cognitio ex experientia, ars, artificium, scientia. *Sallust. in Jug. c. 50. in fin.* In Jugurtha tantus dolus, tantaque peritia locorum, & militiæ erat, ut, &c. *Sueton. in Tiber. c. 67.* Existimant quidam, præscisse hæc eum peritia futurorum. *Tacit. Ann. 1. cap. 69.* Accendebat hæc Sejanus, peritia morum Tiberii odia in longum jaciens. & *lib. 4. c. 58.* legem. *Plin. l. 18. c. 6.* castrametandi. *Gell. c. ult. l. 15.* & disciplina faciendi nbsidii. *Quintil. l. 2. c. 15. n med.* gratiæ ne voluptatis. *scil.* conciliandæ. *Tacit. 4. Histor. c. 30.* Legionarii peritia & arte præstantes. *Ulpian. Dig. lib. 7. tit. 1. leg. 27.* Si fervum disciplinæ, vel arte instituerit usufructuarius, arte ejus, vel peritia utetur.

PERITO, as, n. 1. frequent. a *pereo. Plaut. Capt. 3. 5. 32.* Qui per virtutem periit, non interit. Adde *Lucret. l. 3. v. 721.*

PERITONÆUM, & Peritonēum, i, n. περιτόναιον, & περιτόνιον, membrana obtegens omnia viscera ventris infimi: a περιτείνω, circum extendo. *Cal. Aurelian. Acut. l. 3. c. 17.* ¶ Adjective *peritonæus membrana* dicitur ab *red. Turd. l. 3. c. 4. & lib. 4. c. 7.*

PERITUS, a, um, *perito, pratico, intendente, sperto*, ἔμπειρος, sciens, gnarus, docte: ab obsoleto *perior*, unde *experior*. Inter doctum, & peritum, inquit *Neo. c. 5. v. 26.* cum simile videatur, a Tullio discretum est, ut sit peritus plus, quam doctus, *de Offic. l. 3.* (*c. 3. extr.*) Itaque cum sint docti a peritis, facile desinunt a sententia. Hæc *Nep.* Sed locus *Ciceronis* nihil pro eo facit. Illud potius dicas *doctum* esse qui studio, *peritum*, qui usu & experientia didicit: tametsi ne hoc quidem fortasse perpetuum est. *Plaut. Pers. 2. 3. 16.* Quid faciet mihi? verberibus cædi jusserit, compedes imponi? vapulet. ne sibi mea credat supplicum suum. Mihi jam nihil novi offerri potest, quin sim peritus. *Cic. 2. Offic. c. 41.* Ad ea eligenda, quæ dubitationem afferunt, adhibere doctos homines, vel etiam usu peritos. *Id. pro Dom. c. 7. extr.* Sapiens homo, ac multarum rerum peritus. *Id. 1. de Orat. c. 13. ad fin.* Hæc ab hominibus callidis ac peritis animadversa ac notata sunt. & *cap. 15.* Homo prudentissimus & peritissimus. *Cæs. l. 1. B. Civ. c. 48. sub fin.* Periti earum regionum. & *lib. 3. c. 61.* Peritiores mi militaris. & *cap. 73.* Peritissimi, atque exercitatissimi duces. *Nep. in Themist. c. 2.* Peritissimos belli navalis fecit Athenienses. *Plin. l. 2. ep. 11.* Vic movendarum lacrymarum peritissimus. Cic. *pro Font. c. 15. sub fin.* Vir ad labores belli impiger, ad pericula fortis, ad usum & disciplinam peritus. *Justin. l. 31. c. 2.* Sed eas Annibalem non diu latuit, virum ad prospicienda cavendaque pericula peritum. *Al. leg.* paratum. *Varr. l. 1. R. R. c. 2. ante med.* Qui de agricultura Romanos peritissimos esse existimatur. *Anson. epigr. 137.* Arma virumque docens, atque arma virumque peritus. *Id. epist. 16. v. 92.* Sueisat peritis fabulis Simul jocari & discere. ¶ Cum ablat. *Cic. pro Cluent. c. 38.* Quis P. Octavio Balbo ingenio prudentior, jam peritior! *Hirt. de B. Afric. c. 31.* Mirabile peritiæ scientia bellandi. *Lucil.* apud *Charis. l. 1. pag. 62. Putsch.* Ut jam peritus. *Aurel. Vict. in Epit. c. 19.* Jure peritissimus. *Paul. Dig. lib. 33. tit. 7. leg. 19.* Servus ante fabrica peritus. ¶ *Peritus in aliquem re* qui dixerit, inveni adhuc neminem. ¶ Cum infinito *Virg. 10. Ecl. v. 32.* soli cantare periti Arcades. *Tacit. in Agric. c. 8.* Peritus obsequi. Adde *Pers. sat. 2. v. 34.* ¶ *Peritus*, expartus, more participii deponentis. *Flor. l. 3. c. 1.* Sed nix peritus, fortius adversus Romanos aurum esse, quam ferrum, pacem emit.

PERJUCUNDE, adverb. valde jucunde. *Cic. Attic. l. 13. ep. ult.* O hospitem mihi tam gravem ἐυστυχέστατον! Fuit enim perjucunde. & *pro Cæl. c. 11.* Versari perjucunde in re aliqua.

PERJUCUNDUS, a, um, valde jucundus. *Cic. l. 1. Fam. ep. 7.* Cui quidem litteræ tuæ perjucundæ fuerunt. & *2. de Orat. c. 7.* Disputatio perjucunda. Tmesi *Id. Q. Fr. l. 3. ep. 2. c. 4.* Id mihi pergratum, perque jucundum erit.

PERJURATIUNCŬLA, æ, f. parvum perjurium. *Plaut. Stich. 2. 3. 76.* Ac perjuratiunculæ parasiticæ.

PERJURĀTUS, a, um, perjurio violatus. *Ovid. 3. Amor. el. 21. v. 22.* Et perjuratos in mea damna deos.

PERJURIOSUS, a, um, idem ac perjurus. *Plaut. Trucul. 1. 2. 52.* Procaciores estis vos, sed illi perjuriosi.

PERJURIUM, ii, n. *giuramento falso, spergiuro*, ἐπιορκία, jusjurandum violatum, juramentum falsum. *Cic. Offic. 3. c. 29. ad fin.* Quod ex animo tui sententia juraris, id non facere, perjurium est. *Id. 2. de Legib. c. 9.* Perjurii pœna divina exitium, humana dedecus. *Ovid. l. 1. de ar. am. v. 657.* perjuras merito perjuria fallunt. *Id. 5. Fast. v. 681.* Ablue præterea perjuria temporis, inquit. ¶ *Perjuria Graja* apud *Sil. l. 17. v. 416.* sunt phalanx Macedonum pugnacium pro Pœnis contra Romanos post pactam cum iis pacem.

PERJURO. V. *Pejero.*

PERJŪRUS, a, um, *spergiuro*, ἐπίορκος, qui jusjurandum violat, qui jurando jus pervertit. *Cic. pro Rosc. Com. c. 16.* At quid inter perjurum, & mendacem! & *ibid. c. 7.* Ballionem illum improbissimum, & perjuriissimum lenonem cum agit. *Virg. 5, Æn. v. 811.* Structa meis manibus perjuræ mœnia Trojæ. *h. e.* Laomadontis Tarjannrum regis, de quo *Id. 1. Georg. v. 502.* Laomedonteæ luimus perjuria Trojæ. *Horat. l. 3. od. 24. v. 59.* Cum perjura patris fides Consortem socium fallat, & hospites. ¶ Item mendax, simpliciter, *mentitore, bugiardo. Plaut. Mil. 4. 2. 74.* Heu ecastor hominem perjurum! & *1. 1. 21.* Perjuriorum hoc hominem si quis viderit, &c.

PERIXYOMĒNOS, nomen statuæ referentis hominem se destringentem, estergentemve: a περιξύω, circum rado. *Plin. l. 34. c. 8. n med.* hic.

PERLĂBOR, eris, depon. 3. per aliquem locum labor. *Lucret. l. 4. v. 248.* Itque (*aer*) ita per nostras acies perlabitur omnis. *possit, scorra. & lib. 5. v. 765.* supra solis perlabier orbem. *Virg. 1. Æn. v. 151.* Atque rotis summas lavibus perlabitur undas. & *lib. 7. v. 646.* Ad nos vis tenuis famæ perlabitur aura. *pervenit, arrivi. Stat. l. 4. silv. 6. v. 4.* hæc imos animi perlapsa recessus Incomsumpta manet. *avendo penetrato.* & *Cic. 1. Tusculan. c. 12. n med.* Indeque perlapsus ad nos, & ossque ad Oceanum Herculee.

PERLÆTUS, a, um, vehementer lætus. *Liv. l. 10. c. 21.* Supplicatioque perlæta fuit.

PERLAPSUS. V. *Perlabor.*

PERLĀTE, adverb. valde late. *Cic. 2. de Orat. c. 4.* Idque in sermonis nostri consuetudine perlate patet.

PERLATĔO, es, ui, n. 2. omnino lateo. *Ovid. 3. de ar. am. v. 416.* Inque sua turri perlatuisset anus.

PERLATIO, onis, f. *tolleranza*, verbala a *perfero. Lactant. l. 5. c. 22.* Patientia est malorum cum æquanimitate perlatio.

PERLĀTOR, oris, m. qui affert, *riportatore. Ammian. l. 21. c. 16.* (*al. c. 32.*) Perlatore capto. *Symmach. l. 5. ep. 28.* (*al. 30.*) Perlator harum litterarum. Adde *Augustin. epist. 146. extr.* & *199.*

PERLĀTUS, a, um, allatus, illatus. *Virg. 12. Æn. v. 803.* Hasta sub exstrtam donec perlata papillam Hæsit. *Plin. l. 34. c. 6. sub fin.* Lex perlata in aliquem. *Sueton. in Ner. c. 49.* Perlatos codicillos præripuit.

PERLAUDABĪLIS, le, valde laudabilis. *Dictys Cret. l. 6. de B. Troj. c. 14.* Simolacrum formæ perlaudabilis.

PERLĀVO, as, asi, atum, a. 1. perfecte lavo. *Tertull. de Panit. c. 4.* Te peccatorum fluctibus mersum perlavabit.

PERLAXO, as, a. 1. valde laxo. *Apic. l. 7. c. 7.*

PERLECĔBRA, æ, f. idem ac illecebra. *Plaut. Asin. 1. 2. 7.* Te perdam ego, & filiam, perlectebræ, perniciee, adolescentum esitium.

ſtum. *Id. Bacch.* 5. 2. 47. Eccas tandem probri perlecebras, & per ſtrictices. ¶ Scribitur & *pellecebra*.

PERLECTO. V. *Prolecto*.

PERLECTUS, a, um, uſque ad finem lectus. *Caſ. l.* 5. *B Gall. c.* 46. Perlectam epiſtolam in conventu imitum recitat. *Ovid. 2. Amor. el.* 11. *v.* 19. perlectis referibat multa jubeto.

PERLEGO, is, egi, ectum, 3. 3. *legere tanto, διελέγομαι*, a principio ad finem uſque lego. *Cic. 2. de Div. c.* 5. Perlegi, tibi inquit, tuum paulo ante tertium de natura deorum. *Liv. l.* 38. *c.* 28. Cenſores Senatum perlegerunt. *b. c.* omnium Senatorum nomine recitarunt. Adde *Senec. ep.* 46. & *Suetou. in Claud. c.* 41. ¶ *Perlegere oculis*, luſtrare, diligenter intueri, contemplari. *Virg. 6. Æn. v.* 33. quæ protinus omnia Perlegerem oculis, ni, &c. *b. c.* picturam omnem contemplaremur. *Ovid. 1. Faſt. v.* 591. Perlege diſpoſitas generoſo per atria ceras. *Stat. l.* 3. *Theb. v.* 499. Poſquam rite diu pactiſ ſidera, cunctas Perlegere animis oculiſque ſequacibus auras. ¶ Scribitur & *pellego*: quod & *Priſcian. l.* 2. *pag.* 571. admonit. *Plaut. Perſ.* 4. 3. 27. Tabellas tene has, pellege. Adde *Bacch.* 4. 9. 104.

PERLEPIDE, adverb. valde lepida. *Plaut. Caſ.* 5. 2. 39. Perlepide narras.

PERLEPIDUS, a, um, valde lepidus. *Plaur. Pſeud.* 2. 4. 53. Euge perlepide Charine, me meo ludo jam bene, Al. aliter leg.

PERLEVIS, e, valde levis. *Cic. Agror.* 2. *c.* 29. An ignoratis cetera illa magnifica populi R. vectigalia perlevi ſæpe momento fortunæ, inclinatione temporis pendere?

PERLEVITER, adverb. valde leviter. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 6. Perleviter commotus, & 3. *Tuſcul. c.* 25. *extr.* Perleviter pungit animi dolor.

PERLIBENTER, adverb. valde libenter. *Cic. de Univerſ. c.* 1. Perlibenter & Nigidium vidi, & cognovi Cratippum. *& lib.* 8. *Attic. ep.* 14. Tecum perlibenter loquor. ¶ Dicitur & *perlubenter*.

PERLIBERALIS, le, valde liberalis. *Terent. Hec.* 5. 4. 24. Perliberalis viſa eſt.

PERLIBERALITER, adverb. valde liberaliter. *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 4. *a med.* Hoc loco multa perliberaliter. Adde *pro Roſc. Amer. c.* 37.

PERLIBRATIO, onis, ſ. *livellio*, actus perlibrandi. *Vitruv. l.* 8. *c.* 6. Perductionis (*ἀγωγαὶ*) prima earum eſt perlibratio, V. *Libratio*, & *Libramentum*.

PERLIBRATUS, a, um, *livellatus*, æquilibratus, æquatus. *Colum. l.* 3. *c.* 13. *in fin.* Sic permenſum & perlibratum opus in ſimilitudinem vervacti ſempet procedit. *Id. l.* 5. *c.* 5. Plauicies ooo perlibrata, ſed exigue prona. Adde *Vitruv. l.* 8. *c.* 6.

PERLIBRO, as, avi, atum, a. 1. *διαπαλίζω*, eſt diligenter ac perfecte menſurare, & ad libram æquare, ſive æqualem facere. *Colum. l.* 3. *c.* 13. *in fin.* Nam bella paritas imæ foſſæ ſolum metitur atque perlibrat. ¶ Pro librando torquere, *lancem dextra*. *Sil. l.* 1. *v.* 189. ſævamque bipennem Perlibrans medias fronte. *& lib.* 5. *v.* 321. ferrugo haſtam perlibrat. *& lib.* 15. *v.* 698. jaculum a tergo perlibrat ad uſus.

PERLICIO. V. *Pellicio*.

PERLIMO, as, a. 1. *Vitruv. l.* 5. *c.* 9. *circa med.* Ea viridibus ſubtilis, & extenuatus aer oculorum perlimat ſpeciem. *b. c.* eatergit, acutam reddit, & puriorem, quaſi lima expoliens.

PERLINIO, is, ivi, itum, a. 4. valde linim, multum, perfecte, undique, totum oblinio. *Colum. l.* 9. *c.* 12. Proinus cuſtos aovum loculamentum in hoc paparetum perlinit intus prædictis herbis.

PERLINO, is, livi, *vel* livi, *vel* levi, litum, act. 3. idem ac perlinio. *Colum. l.* 7. *c.* 5. *ſub fin.* Et tunc pice liquida eum adipe ſuillo perlinuntur. *Pallad. in Februar. cap.* 30. Inſulſa amurca plagæ exciſio perlinetur.

PERLIQUIDUS, a, um, valde liquidus, *Celſ. l.* 2. *c.* 4. *ſub fin.* Si quod deſcendit, eſt perliquidum.

PERLITATUS. V. in voce ſequen.

PERLITO, as, n. 1. perfecte lito, ſacrificio facto deos placo, votumque impetro. *Liv. l.* 41. *c.* 15. Saluti Perilium perlitaſſe negant, *Valer. Antias* apud *Gell. l.* 1. *c.* 7. Si hæ res divinæ factæ, riteque perlitatæ eſſent. ¶ Et impers. *Liv. l.* 36. *c.* 1. Ea omnia ſacrificia læta fuerta, primiſque hoſtiis perlitatum eſt. ¶ Abſolute *Id. l.* 7. *c.* 8. *ad fin.* Diu non perlitatum, tenuerat dictatorem, ne ante meridiem ſignum dare poſſet. *b.* 2. cum diu perlitatum non eſſet, id tenuerat dictatorem, ne, &c.

PERLITTERATUS, a, um, valde litteratus. *Fragment. Cicer. pro Q. Gall.* apud *Hieronym. epiſt.* 2. Homo perlitteratus.

PERLITUS, a, um, aſperſus, reſperſus: a *perlino*. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 52. Si non ſatis habet avaritiam ſuam pecunia eopiere, niſi etiam crudelitate ſanguinis perlitus ſit. Al. leg. *praditus*. Adduot & *Plaut. Caſ.* 2. 3. 23. ſed ibi quoque plerique al. aliter.

PERLONGE, adverb. valda longe. *Terent. Eun.* 3. 5. 61. Perlonge eſt, ſed tamen ocyus properemus.

PERLONGINQUUS, a, um, valde longinquus. *Plaut. Bacch.* 5. 2. 77. Jam pol ad quidem eſſe haud perlonginquum.

PERLONGUS, a, um, valde longus. *Plaur. Trin.* 3. 3. 17. Nunc ſi opperire vis adventum Charmidis, perlongum eſt. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 20. *a med.* Perlonga, & non ſatis tuta via.

PERLUBENS, entis, valde lubens, ſeu gaudens. *Cic. ad Q. Fr. l.* 2. *ep.* 6. *ad fin.* In quibus me perlubeate Seevius allifus eſt.

PERLUBENTER. V. *Perlibenter*.

PERLUBET, abat, buit, vel bitum eſt, *impeſſ.* 2. vehementer lubet, valde capit. *Plaut. Capt.* 4. 2. 53. Perlubet hunc hominem colloqui. Adde *Rud.* 2. 3. 23.

PERLUCEO, } V. *Pellucco*, &c.
PERLUCIDUS, }

PERLUCTUOSUS, a, um, valda luctuoſus. *Cic. ad Q. Fr. l.* 3. *ep.* 8. *a med.* Serram funus perluctuoſum fuit.

PERLUDO, re, ſi, ſum, a. 3. idem ac ludo, aut valde ludo, *Manil. l.* 5. *v.* 81. Obſtantemque mora tantum peludere Circum. *b.* 2. ludere per totum Circum. Eſt qui legit *prælidere*, h. a. præſtringere, percurrere. Item qui *præcludere*.

PERLUMINO, es, a. 1. valde illumino. *Tertull. de carne Chriſti*, *c.* 4. *a med.* Carnem cæcam perluminat.

PERLUO, is, ui, utum, a. 3. ideo ac lavo, vel multum lavo. *Ovid. 5. Faſt. v.* 435. Cumque maous pure fontana perluit unda. *Al. leg.* proluit. *Colum. l.* 12. *c.* 20. Cum eam diligenter aqua marina perlueris. *Horat. l.* 2, *ep.* 15. *v.* 4. gelide cum perluor unda. *Petron. in Satyr. c.* 120. Nec mea Triſphone ſitientes perluit artus. *Caſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 20. *extr.* Promiſcue in fluminibus perluuntur. *Plin. l.* 30. *c.* 44. Idem eam madentibus pennis perluunt atque purificant. *Id. l.* 8. *c.* 26. Ibis roſtri aduncitate per eam partem ſe perluens, &c. *b. c.* ſe purgans. ¶ *Perluitur* particip. *Colum. c. ult. l.* 9. Expreſſæ favorum reliquæ poſtquam diligenter aqua dulci perlutæ ſunt. *Apul. in fin. l.* 2. *Metam.* Anhelans, & ſudore perluius.

PERLUSORIUS, V. *Proluſorius*.

PERLUSTRATUS, a, um, peragratus. *Velleï. l.* 2. *c.* 106. Perluſtrata armis tota Germania.

PERLUSTRO, as, avi, atum, a. 1. idem ac luſtro, vel diligenter & attente luſtro. *Liv. l.* 7. *c.* 34. *in fin.* Perluſtravitque hoſtium agros. *Id. l.* 25. *c.* 9. Perluſtrarentque omnia oculis. *Cic. in Pariet. c.* 11. Hujus igitur materiæ ad argumentum ſubjectæ perluſtrandæ animo partes erunt omnes. *Colum. l.* 8. *c.* 5. *circa med.* Paleas, quas ſubſtraturi ſont, ſulphure & bitumine, atque ardente tæda perluſtrant. *b. c.* purgant, eapiant. Adde *Stat. l.* 4. *ſilv.* 3. *v.* 143.

PERLUTUS. V. *in Perlino*.

PERMACEO, aces, n. 2. valde maceo. *Enn.* apud *Feſt.* in *Triſan.* Aut permaceret paries percuſſu ictiſci, *b. c.* labefactaretur, debilitaretur.

PERMACER, cra, crum, valde macer. *Plin. l.* 18. *c.* 6. Omnis creta coquit, niſi permacra. *Celſ. l.* 2. *c.* 21. Caso domeſtica permacera.

PERMACERO, as, a. 1. valde, ſeu perfecte macero, ſubigo. *Vitruv. l.* 7. *c.* 2. Calcule in upere cum permacerantur, diſſolvunt tectorii expolitiones.

PERMACFACIO, is, eci, actum, a. 3. valde madefacio. *Plaut. Moſtell.* 3. 2. 63. Pro imbre amor advenit, permadefecit cor meum.

PERMADĒO, es, ui, n. 2. &

PERMADESCO, is, n. 3. valde madeo, *διαβρέχομαι*. *Colum. l.* 2. *c.* 4. Quaſi hiberuie pluviis terra permaduerit. *Prudent. in Rom. vers.* 9. *v.* 1010. boum cade permadeſcetis. ¶ Translate *Senec. de Provid. c.* 4. Fugite enervatam felicitatem, qua animi permadeſcunt. *b. c.* debilitantur. *Id. ep.* 20. *ſub fin.* Deliciis permadeſcine.

PERMAGNUS, a, um, valde magnus. *Cic.* 2. *de Fin. cap.* 17. Fieri tamen permagna acceſſio poteſt. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 31. Sagittariorum permagnus numerus. *Hirt. de B. Afric. c.* 40. Vrila permagna. *Cic.* 3. *Verr. cap.* 10. Permagna hereditas. *& Verr.* 5. *cap.* 39. *extr.* Decumas pecinagoo vendere. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 46. *a med.* Permagnum exiſtimans, *tres* Olympionicas una e domo prodire. *Id. in Pomtin. c.* 24. Quod permagni intereſt, pro neceſſario ſæpe habetur. ¶ Tmeſis eſt in illo *lib.* 10. *ad Attic. ep.* 2. Per enim magni æſtimo, tibi factum noſtrum probari.

PERMALE, adverb. *aſſas malamente*. *Cic. l.* 1. *Attic. ep.* 19. Sequani permale purmarmat. Al. leg. *male*.

PERMANANTER, adverb. *κατὰ ῥοὴν*, permanando, penetrando. *Lucret. l.* 6. *v.* 916. Uſque adeo permananter vis pervalet eius.

PERMANASCO, is, n. 3. idem ac permano, vel incipio permanare. *Plaut. Trin.* 1. 2. 128. Unde ad eum id poſſet permanaſcere. *b. c.* ad ejus notitiam pervenire.

PERMANĒO, es, anſi, anſum, n. 2. *durare, manutenere, continuare, perſeverare, ſtare ſalde, ἐμμένειν, κατακύρειν*, uſque maneo, dum, perſevero. *Cic.* 5. *Fam. ep.* 2. *ſub fin.* Maneo in voluntate, & quoad tu voles, permanebo. *Sallaſt. in Jug. c.* 5. Amicitia Maſiniſſæ bona atque honeſta nobis permanſit, ſed imperii vitæque ejus finis idem fuit. *Terent. Heaut.* 3. 1. 25. Ira inter eas interceſſit, quæ tam permanſit diu. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 27. Quis enim confidit, ſemper ſibi illud ſtabile & firmum permanſurum, quod fragile & caduoum ſit. *Id. l.* 1. *Tuſcul. c.* 45. Mortui cera circumliti, ut quam maxime permaneant diuturna corpora. *Id.* 2. *de Legib. cap.* 25. Athenis jam ille mos a Cecrope permanſit. *Ovid.* 2. *de ar. ami. v.* 120. Solus ad extremos permanet illa rogos. *Id. Triſt. l.* 4. *el.* 10. *v.* 73. Ultima, quæ mecum feros permanſit in annos, Suſtinuit conjux exſulis eſſe ſui. *Id. Heroid. ep.* 5. *v.* 6. Na tue permaneam, quod mihi crimen obeſt? *Id. Metam.* 14. *v.* 141. contempto munere Phœbi, Innuba permaneo. *Cic. l.* 1. *ad Attic. ep. ult.* In mea priſtina ſcatentia permanebo. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 4. Permanere in officio. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 26. perpetuo in amicitia alicujus. *Cic.* 2. *Offic. c.* 31. in propoſito ſuſceptuque conſilio. *Lucceſ. ad Cicer. Fam.* 5. *ep.* 14. *ſub fin.* in incepto. *Senec. ep.* 76. *circa med.* Una indepravata virtus eſt, & ſola permanet tenoris ſui. *Cinna* apud *Suetou. de Grammor. c.* 11. Sæcula permanebat noſtri Diana Catonis.

PERMANO, as, avi, atum, n. 1. *ſcorrere, penetrare, pafſare, ἀναπήγνυμι*, penitus mano, penetro, permeo, pervenio, deſcendo. *Lucret. l.* 6. *v.* 951. per diſſepta domorum fauca voces Pervolitant, permanat odos, frigufque, vapoſque Ignis. *Id. l.* 2. *v.* 494. Permanat

nis calor argentum. *b. e.* manat per argentum. *Id. l.* 3. *v.* 700. inſinuatam Permanare animam nobis per membra ſolere. *Cic. pro Cluent. c.* 60. Celerius ne venenum potuit comeſtum, quam ejusdem, in venas, atque in omnes partes corporis permanare? *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 55. Succus is quo alimur, permanat ad ea ipſa per quaſdam directas vias. ¶ *Translata Lucret. l. c. v.* 122. Acherufia tempia, Quo neque permanent animæ, neque corpora noſtra. *b. e.* penetrent, adeant, perveniant. *Cic. pro Balb. c.* 25. Ut aliqui ſermones hominum etiam ad veſtras aures permanarent, & in judicio ipſo redundarent. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 24. Ita quo ſi qua macula concepta eſt, ooo modo elui non poteſt, verum uſque ad permanat ad animum, ut, &c. *Id.* 4. *Tuſcul. c.* 1. Pythagoræ doctrina cum longe lateque fluxret, permanavitſe mihi videtur in hanc civitatem. *Plaut. Moſtell. c.* 2. 63. Amor uſque in pectus permanavit. ¶ *trepidare, divulgarſi. Plaut. Capt.* 2. *c.* 25. Ne permanet pelam hæc noſtre fallacia. *Terent. Adelph.* 2. 4. 19. Ne aliqua ad patrem hæc permanent. *non arrivi all' orecchie del padre.*

PERMANSIO, onis, f. *permanere, ἔμμονή*, perſeverantia. *Cic. l. c. Fam. ep.* 9. *a med.* Nunquam præſtantibus in repabl. gubernanda vitia laudata eſt in una ſententia perpetua permanſio. *& 2. de Invent. c.* 54. Perſeverantie eſt in ratione bene conſiderata ſtabilis & perpetua permanſio. *Id. Arist. l. c. ep.* 18. Quodvis eorum ſopplicium lævius eſt hac permanſione.

PERNARINUS, a, um. Permarinos Lares, de quibus mentio fit apud *Lyd. l.* 4. *c.* 52. quidam putant fuiſſe, quos veteres in navibus colet cot, quemadmodum Lares familiares, quos domi. In vetere quodam Lexico Lares permarini exponuntur *δεοὶ πλοίων Θεοί*, teſte *Turneb l.* 10. *Adverſar. c.* 35. Verba *Lydi loc. cit. c.* 52. Idem dedicavit ædem Larium Permarinum in Camon. *& mox*, ubi refert antiquam votivam Inſcriptioo. Ejus rei *eam* ædem Laribus Permarinis vovit. Idem fortaſis ſunt cum *Laribus maximis*, quoc memorat *Varr. in Sexquiulyſſe* apud *Non. c.* 14. *n.* 8. *& 32.*

PERMATURESCO, is, *cui*, n. 3. prorſus maturus fio. *Ovid.* 4. *Met. v.* 165. Nam color in pomo eſt, ubi permaturuit ater. *Cels. l.* 2. *c.* 24. Oleæ, quæ in arbore permaturuerunt.

PERMATURO, as, a. 1. ad perfectam maturitatem perduco. *Hygin. fab.* 136. Morum cum permaturavit nigrum. Al. leg. *permaturuit.*

PERMATURUS, a, um, *bene maturo. Colum. l.* 12. *c.* 48. Cum jam nigruerint, nec adhuc tamen permaturæ fuerint. *Cels. l.* 6. *c.* 23. *ſub fin.* Non permatura mandere.

PERMAXIMÈ, pro maxime. *Cato* R. R. *c.* 38. a *med.* Auſtrum enveto permaxime. *Apul. l.* 10. *Metam.* Metu etiam mortis cruciabar permaxime. Utroque loco alii leg. *maxime.*

PERMAXIMUS, a, um. *Auct. declam. quæ inſcribitur* Tribunus Marianus, *c.* 8. Quid tibi, imperator permaxime, prodeſt? Sed hæc *deleta.* oallus eſt auctoritatie. Non modicam habet *Porc. Latro declam. in Catil. rep.* 21. ſi ſalva eſt lectio: Solitudine locorum permaxima & ſingolari.

PERMEABILIS, le, qui tranſiri potaſt. *Senec. c.* 47. (*al.* 60.) Latitudo vix eſt plusſtro permeabilis.

PERMEATOR, oris, m. qui permeat. *Tertull. in Apolog. c.* 21. Permeator noiverſitatie ſpiritus.

PERMEATUS, a, um, *circumpoſſore*, traoſitus. *Ammian. l.* 21. *c.* 13. (*al.* 25.) Permeato amne. Adde *lib.* 24. *c.* 2. *in fi.* (*al. c.* 8. *a med.*)

PERMEDIOCRIS, ere, *πάνυμέτριος*, admodum mediocris. *Cic. c. de Orat. cap.* 5c. Permediocres, ac potius leves motus debere eſſe dicunt.

PERMEDITATE, adverb. cum diligenti meditatione. *Plauti* exemplum V. in *Meditate*, ubi per *Tmeſin per quam meditate* legitur.

PERMEDITATUS, a, um, adject. *Plaut. Epid.* 3. 2. 39. Eam (*fidicinam*) permeditatam mete dolis mittam. *b. e.* probe inſtructam. Al. leg. *præmeditatam.*

PERMENSIO, onis, f. perfecta dimenſio. *Martian. Capell. initio l.* 7. Poſtquam conticoit prudens permenſio terræ. *b. e.* Geometria.

PERMENSUS, a, um, particip. paſſivæ ſignificationis, *bene menſurato. Colum. l.* 3. *c.* 13. *in fin.* Permenſam & perlibratam opus. *Tibull. l.* 3. *el.* 3. *v.* 9. Perreenſo defunctue tempore lucis. *b. e.* tranſacto. *Al. leg.* præmenſæ defunctus tempore lucis. *Apul. l.* 8. *Metam.* Aliquanto viæ permenſo ſpatio. *& lib.* 10. Gradatim permeoſis honoribus.

PERMEO, as, avi, atum, a. 1. *peſſare, penetrare, διαβαίνω*, meo per aliquam rem, prætergredior, peneten. Cic. 4. *Acad. c.* 37. *in fi.* Quod quærdam animalia intelligentia per omoia ne permeet & tranſeat. *Plin. l.* 32. *c.* 5. Quoosum Alpheus io ea loſula ſub ima maria permeat. *Id. l.* 5. *c.* 26. Euphrates mediam Babyloneм permeanc. *b. e.* meane per mediam Babylonem. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 12. *v.* 15. Dum tua perveoit, dum littera noſtra recurrens Tot maria, ac terras permeat, annus abit. *Colum. l.* 8. *c.* 15. Anates offenduntur, ſi non ſint libera ſpatia, qua permeent. *Tacit. Ann. c.* 5. *c.* 9. Saxa & ſagittæ longius io hoſtes permeabunt. *Plin. l.* 10. *c.* 29. Larius lacus, ad quem ciconiæ non permeant. ¶ Pro ſimplici ire, aut progredi, *Colum. l.* 11. *c. c. extr. med.* Ut io itinere conficiendo ſæpe dimidio maturius perveoit is, qui naviter, & ſine ullis conceſſationibus permeabit, quam is, qui cum ſit una profectus, umbrone arborum, fonticlorumque amœnitatem, vel auræ refrigerationem captavit; ſic, &c. ¶ Paſſive imperſ. *Aurel. Vict. de Cæſaribus. c.* 13. Itar, quo ab uſque Pontico mari io Galliam permeatur.

PERMEREO, es, eui, itum, a. 2. multum & legitime mereo! de militantibus dictum. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 4. *v.* 73. Sole ſub omni Permeruit jurata manus.

PERMESSIS, idis, patronymio. feminin. a *Permeſſo. Martial l.* 1. *ep.* 77. Quid tibi cum Cirrha? quid cum Parmeſſidc lympha? Al. leg. *Permeſſidos undæ.* quo pacto accipitur pro Permeſſo. Adde *lib.* 8. *epigr.* 70. ubi al. leg. *Parneſſe* aod. ſenſu.

PERMESSIUS, a, um, ad Permeſſum pertinens. *Claudian. de laudib. Serenæ, v.* ſt. Fons Aganippea Permeſſius edacat unda.

PERMESSUS, i, m. *Permeſſo*, Περμησσός, fluvius Bœotiæ, Phœbo & Muſis ſacer, qui ex Helicone M. naſcitur, & in Copaidem lacum apud Haliartum opp. influit. *Virg. Ecl.* 6. *v.* 64. cerantem Permeſſi ad flumina Gallum, Aonas io montes et duxerit ima Sororum. V. *Aganippe.*

PERMETIOR, iris, enſus ſum, depon. 4. idem ac metior, vel totum metior. *Cic.* 4. *Acad. c.* 41. Vos ſolis magoitudinem quaſi decempeda permenſi. ¶ Item peragro. *Virg.* 3. *Æn. v.* 157. Nos tumidum ſub te permenſi claſſibus æquor. *Plaut. Trucul.* 2. 2. 49. Permenſus eſt viam ad voe. *b. e.* confecit, ad vos tranſiit. *Suet. l. c. ſilv.* 2. *v.* 20c. durum permenſus iter. *Senec. de conſol. ad Polyb. c.* 36. a *med.* Italiæ ac Siciliæ oras errabundus permetieoe. *Alter Senec. in Herc. Fur. v.* 393. Illyrica Cadmus regoa permenſus fuga. *profeciſſe fugiendo.* & *in Oedip. v.* 740. prulee Uno ætatem permenſa die. *ha ſcorſo tutto lo ſuo vivo. & Mart. al. l.* 9. *epigr.* 30. Sæpta Noſtoreæ permeoſa, Philæoi, fenectæ. *che hai vivuto.* Io annis temporibus raro iovenitur. *Plioiv. l.* 9. *c.* 4. *eane med.* Jovis ſtella CCCLXV. diebus ſingula ſigna permetitur.

PERMETUENS, entis, valde metuene. *Virg.* 2. Æn. *v.* 572. Et pozzas Danaum, & deſerti conjugis iras Permetuens.

PERMILITO, as, avi, atum, n. 1. idem ac militio, ſeu juſtum militiæ tempus milito. *Ulpian. Dig. lib.* 27. *tit. c. leg.* 9. Si tribunus in cohortibus Prætoris permilitaverit.

PERMINGO, is, inxi, ictum, a. 3. *ſcompiſciare*, minogendo coofpurco. *Horat. l. c. ſat.* 2. *v.* 44. Hunc perminxerunt calones.

PERMINIMUS, a, um, quam minimus. *Juvenc. l.* 3. *in cap.* 20. *Matth.* Nam multoe homines dignatio ſancta vocavit, E queis perminimam digoum eſt ſecernere partem.

PERMINOTUS, a, um, valde minutue. *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 13. Ue omnia præterea, quæ booa corporis & fortuoæ putantur, paresigna & perminuta videantur. Al. leg. *minuta.*

PERMIRABILIS, le, valde mirabilis. *Auguſtin. de Genes. ad litter. l.* 2. *c.* 10. Immo vero id ipſum permirabile eſt.

PERMIRANDUS, a, um, valde mirandus. Tmeſi *Gell. l.* 3. *c.* 6. Per hercle rem mirandam Ariſtoteles dicit.

PERMIRUS, a, um, valde mirus, magnopere admirandus. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 47. *in fi.* Ut mihi permirum videatur, quemquam caſtacee, &c. *Id. l.* 3. *Fam. ep.* 10. Illud vero mihi permirum accidit. *Id.* 1. *de Orat. c.* 49. Per mihi mirum viſum eſt.

PERMISCEO, es, iſcui, ixtum, & iſtum, a. 2. *meſcolare, confondere, κατακίρνημι*, valde miſceo, commiſceo, confundo. *Colum. l.* 12. *c.* 24. *extr.* Sextarius muſti in id vas perfundere, & ut permiſcestue medicamen, rutabulo ligneo perapitare. *Plin. l.* 28. *c.* 17. Uncia in cyathum addatur, tutæque ramo permiſceatue. *Colum. l.* 2. *c.* 2. a *med.* Glubas dulci aqua permiſcere. *Juſtin. l.* 36. *c.* 4. Noxia gramina innoxiis permiſcere. *Sil. l.* 15. *v.* 717. cælum pelago permiſcuit Eurus. *Ovid. Met.* 14. *v.* 801. generisque cruorem Sanguine cum foceri permiſcuit impius eoſis. *Sil. l.* 10. *v.* 459. ægrum cœptanti attollere corpus Arduus infurgens totum permiſcuit enſem. *b. e.* immiſit io viſcera, & quaſi cum iis permiſcait. ¶ Translate. *Cic. in Pison. c.* 5. *ſub fin.* Ns toes ſordes cam clariſſimorum virorum ſplendore permiſcas. *Id. in Orat. c.* 9. Pericles fulgere, tonare, permiſcere Græcium dictus eſt. *mettere ſoſſopra.* ¶ Pro turbare, confundere, *Id.* 4. *Verr. c.* 50. Non modo illa, quæ ſeani ætatis, ordinis, quæſtuſque, permiſcuit, ſed etiam in hic duobus generibus delectum ordinemque turbavit. *Id. pro Planc. c.* 27. Omnia potiae permiſcueruot, quam ei legi conditionique parerent. *miſero ſoſſopra, ſcovro di tutte per mea abbadare. & Virg.* 7. Æn. *v.* 348. Quo furibunda domum monſtro permiſceat omnem. *Salluſt. in Jug. c.* 5. *& Cat. l. c. B. Civ. c.* 6. *extr.* Quæ contantio divinc & humana cuncta permiſcait. *Flor. l.* 1. *c.* 18. *extr. med.* Omoia gravi timore permiſcuit.

PERMISSIO, onis, f. *permiſſione, facoltà, conceſſione, συγχώρησις*, actus permittendi, conceſſio. *Cic.* 3. *ad Q. Fr. ep.* 1. *c.* 3. Quod tibi mea permiſſio manſionis tuæ grata eſt, gaudeo. *Liv. l.* 37. *c.* 7. Ut ſi dare vere pacem velleot, aut ex famma pecuniæ demerent, aut permiſſionem extra civium corpota fieri paterent. *b. e.* deditionem, qua omnia arbitrio victoris permitterentur, excepto ſi ſævire vellet in corpora. ¶ Apud Rhetores eſt figure ſententiarum, Grace *ἀνταπόδοσις*, qua orator alicui rei vehementer confidens, dicit, ſe eam tradere, & permittere aliorum voluntati. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 29. *Quinctil. l.* 9. *c.* 2.

PERMISSOR, oris, m. qui permittit. *Tertull. l. c. adverſ. Marcion. c. cc. ad fin.* Mali permiſſor.

PERMISSUS, us, & ſi, m. permiſſio. In ſexto caſo ſing. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 12. Permiſſo magiſtratus. *Id.* 2. *Agrar. c.* 14. Permiſſu legis. *Id.* 5. *Verr. c.* fin. Permiſſu tuo. *Liv. l.* 3. *c.* 43. Decemvirorum permiſſu. ¶ In accuſativo *Ulpian. Dig. lib. tit. cit. c.* 7. *leg.* ſt. Ait Labeo exſpectandum ſea permiſſum pontificalem, ſea juſſionem Principis. (*Torrentium.* habet *pontificale.*) *Id. lib.* 40. *tit. c. leg.* 25. *extr.* Pecunia etiam citra permiſſum prætoris ſolet capi.

PERMISSUS, a, um, *permeſſo, conceſſo*, arbitrio alicujus conceſſus. *Cic.* 5. *Verr. c.* 22. Hac licentia permiſſa. *Id. pro Sull. c.* 7. Non inſtitutum eſt a me regnum, ſed non permiſſum. *Id. c. Cæcil. c.* 2. Senatuſconſulto conſulibus permiſſa reſpublica. *Lucan. l.* 1. *v.* 505. Pontifices, ſacri quibus eſt permiſſa poteſtas. *Liv. l.* 4. *c.* 30. Co-

gnitio ejus rei Setio permissa. ¶ *Permissum*, res permissa; permissio. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 45.* utor permisso. *Inscript. apud Gruter. pag.* 80. n. 13. Ex permisso Eimrum V. S. L. M. Vide *Permissus, us.* ¶ Immissus, incitatus. *Grat. in Cyneg. v. 217.* spatiis permissa Lechæis Thessalium quadriga decus, quam gloria patrum Escitat, & primæ spes ambitiosa coronæ. *Val. Flacc. l. 1. v. 574.* favo permissa profundo carbasa. Possis hæc & alio modo intelligere, ut *permisso quadriga* sit *lascivos undare*, & *permissa manus* sit *dato in bella dei mar crudele*. ¶ Permissus appellatur aries, qui annis compluribus tonsus non est. *Paul. ex Festo.*

PERMITIS, e, valde mitis. *Colum. l. 12. c. 41.* Sorba non permitia, divisa exemptis seminibus. *non ben mature.*

PERMITTO, is, isi, issum, a. 3. *spedire, mandare, lasciare*, idem quod mitto. *Colum. l. 7. c. 8. a med.* Hoc genus casei potest etiam trans maria permitti. *Senec. l. 2. de clement. c. 6.* Sapiens etiam ad talamitosos bonitatem suam permittet. *offenderà, sarà arrivare.* ¶ Item admitto. *Colum. l. 6. c. 24.* Mensis Julio setosæ maribus plerumque permittendæ. *Nemesian. Ecl. 1. v. 7.* viridique greges permittere campo, Et rosi, & primi sundet clementia solis. ¶ Item prorsus mitto, immitto, impello, incito. *Luc. l. 3. c. 61. & lib 9. c. 22.* Concitatos equos, permittuntque in hostem. *Sisenn.* apud *Non. 1. 2. n. 710.* Equum concitatum principes ad hostium permittit aciem. *caccia, spinge. & Hirt. l. 8. B. Gall. c. 48.* Incautius se in hostem permittere. *sfacciarsi addosso. & Sisenn. loc. cit.* Multi præmissis armis, ex summo se permitterent. *si precipitassero.* ¶ Item jacio, conjicio, *gettare, lanciare, scagliare. Lucret. l. 4. v. 688.* Hic oleo ipse igitur, oates quicunque laceffit, Est alio ut possit permitti longius alter. *Ovid. Met. 12. v. 282.* fasum permittit in hostem. *Sil. l. 3. v. 534.* quicunque datus permittere visus. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 9.* Longius tela permittere. *Ovid. 14. Met. v. 182.* Immanem scopulum mediis permisit in undas. ¶ Translate *Gell. l. 6. c. 16.* Quispiam tumultuariis & modicis lioquæ exercitationibus ad famam se secundiæ permiserat. *si era esposto.* ¶ Sæpe est finere, concedere, potestatem facere, *permettere, dar licenza. Cic. Fam. 13. ep. 71.* Neque hoc tempore discessisse a me, nisi ego ei permisissem. *Id. 3. de nat. Deor. 1. 1. ad fin.* Tibi permitto, respondere ac mihi malis, an universam audire orationem meam. *Id. l. 2. de Orat. c. ult.* Quis Antonio permisit, ut partes faceret? *Id. Verr. 7. c. 9.* Ipsis judicibus conjecturam facere permittam. *Liv. l. 35. c. 20.* Consuli permissum, ut duas legiones scriberet. *Id. l. 24. c. 14. & lib. 33. c 45.* De eo permissum ipsi erat, faceret quod e republica duceret esse. *N. p. in Con. c. 4.* Ei permisit, quem vellet, eligere ad disposiendam pecuniam. *Plin. l. 4. c. 14* Si conjectare permittitur. *Cæs. lib. 1. B. Civ. cap. 50.* Conatus est Cæsar retinere pontes: sed nec magnitudo fluminis permittebat, &c. *Liv. l. 34. c. 31.* ibi permisso, ut seu dicere prius, seu audire mallet, ita cepit Tyrannus. *Latin. l. 7. v. 733.* permittere aliquem vitæ. *lasciarlo vivere.* ¶ Passiva *Senec. l. 4. de benef. c. 12.* Latronibus circumventum defendo, ut toto tractus permittatur. *Id. l. 1. de Ira, c. 7. in fin.* Animus, si in iram se projecit, non permittitur reprimere impetum. *In vet. Tab. æn.* apud *Mazoch. pag. 465. n. 85* Qui permissus est, fuit, uti leges municipibus daret. ¶ Item concedere, dare, condonare. *Cic. pro Sull. c. 16.* Permitto aliquid Iracundiæ tuæ, do adolescentiæ, cedo amicitiæ, tribuo parenti. *Id. pro Sext. c. 33. este.* Inimicitias cum aliquo susceptas patribus conscriptis, & reipublicæ permittere. *Virg. 4. Æn. v. 640.* rogum permittere flammæ. *dar alle fiamme.* ¶ Item committere, deferre, arbitrio alicujus tradere. *Cic. 2. ad Q. Fr. ep. 9.* Totum ejus negotium permisi, meque in ejus potestate dixi fore. *Id. Agrar. 2. c. 13.* Permittere alicui potestatem infinitam inommerabilis pecuniæ. *Id. pro Font. c. 14.* Committere aliquem fidei judicum, permittere potestati. *Id. pro Dom. cap. 21. a med.* Permittere alicui omnia. *lasciarlo far quel che vuole. & Cæs. lib. 1. B. Civ. cap. 36.* Summam belli administrandi alicui permittere. *Sallust. in Jug. c. 110. extr.* Agendarum rerum, & quocumque modo belli componendi licentiam alicui permittere. *dar la plenipotenza.* ¶ *Permittere sibi*, sibi potestatem arrogare. *Quintil. l. 1. c. 4.* Grammatici libros, qui falso viderentur inscripti, tanquam subdititicios, submovere familia, permiserunt sibi. ¶ *Permittere habenas equo* apud *Senec. in Hippol. v. 1006. & Tibull, eccm. 1. l. 4. v. 92. allentar le briglie. & permittere vela ventis* apud *Quintil. in epist. ad Theophon. dar le vele a' venti.* Sic *classem ventis permittere*, apud *Plin. in Panegy. c. 35.* ¶ *Permittere se* dicuntur, qui se dedunt. *Cæs. l. 2. B. Gall. c. 3.* Legatos ad eum miserunt, qui dicerent, se suaque omnia in fidem atque potestatem populi R. permittere. *& cap. 31.* Se suaque omnia eorum potestati permittere dixerunt. *Liv. l. 36. c. 28.* Etolos se suaque omnia fidei populi R. permittere. *& cap. 35.* Ut mittere legatos Romam possitis, per quos Senatui de vobis permittatis. *Id. l. 8. s. 20.* Ipsi se in deditionem consulis cadurum præcipites permiserunt. *Vellej. l. 2. c. 37.* Se, regnumque ditioni ejus permisit. *Liv. l. 31. c. 27.* Quibus cum Philippus nihil parati, nisi omnia permittentibus, respondisset, &c. *se non si arrendessero a discrezione.*

PERMIXTE, & Permiste, *mescolatamente*, permiscendo. *Cic. in Parad. c. 7.* Permiste aliquid dicere. *Id. t. de Invent. cap. 22. sub fin.* Si genera ipso rerum ponuntur, neque permisre cum partibus imponuntur.

PERMIXTIM, & Permistim, permixta. *Prudent. peristeph. 4. de S. Hippol. v. 191.* Conglobat in cuneum Latius simul, ac peregrinos Permistim populos. *Instinxit. lib. 2. ex. 20.* Permixtim exponeru.

PERMIXTIO, & Permistio, onis, f. *mescolamento, lavatura*, idem ac mistio, & ipsa res permixta. *Cic. de Univ. c. 12.* Superiorisque permistionis reliquiæ fundens æquabat. *Auct. Vit. de Cæsarib. c. 41. circa med.* Cujus gratia reipublicæ permixtionem fore, offuntorum mira prodidere. *b. e.* confusionem, turbas, discordias. *Pallad. in Octobr. tit. 20.* Decoques, donec tota permixtio pinguedinem pusi mslis imitetur.

PERMIXTUS, & Permistus, a, um, *mescolato*, valde mixtus, confusus, admistus. *Cic. in Orat. cap. 57. ad fin.* Omnes in oratione esse quasi permixtos & confusos pedes. & *cap. 56.* Intervallorum longorum & brevium varietate implicata atque permixta oratio. & *cap. 57. sub fin.* Oratio permixta & temperata numeris. *Id. pro Planc. c. 38.* Fructus magna acerbitate permixtos tulit. *Cæs. l. 7. B. Gall. c. 62.* Sic cum suis fugientibus permisti, ab equitatu sunt interfecti. *Plin. l. 36. c. 19. ad fin.* Gagates lapis ceræ permixtus Brumis medetur. *Id. l. 12. c. 19.* Æthiopia Troglodytis consubia permixta. *imparentata. & Lucret. l. 3. v. 634. & lib. 5. v. 1312.* Permixta cædes. *b. a.* promiscua.

PERMODESTUS, a, um, admodum modestus. *Cic. Consl. 2. c. 6.* Homo enim videlicet timidus, & permodestus vocem consulis ferre non potuit. Adde *ad Attic. l. 4. ep. 8.* Sic *Tacit. 1. Annal. c. 7.* Verba edicti fuere pauca, & sensu permodesto. *assai moderato.*

PERMODICE, valde modice, valde parum. *Colum. l. 5. s. 22.* Modium truncum acuto scalpello permodice findito.

PERMODICUS, a, um, πάνυ μέτριος, valde modicus. *Sueton. in Aug. c. 6.* Locus permodicus, & cellæ penustiæ instas. *Id. in Tiber. c. 47.* Permodica res familiaris. *Ulpian. Dig. lib. 12. tit. 7. leg. 20. ad fin.* Si dos, quia permodica fuit, in funus non sufficit.

PERMŒSTUS, a, um, valde mœstus. *Dictys Cretens. de B. Trojan. l. 1. c. ult.* Eum interitu filiæ permœstum consolati. *Paulin. Pitteav. l. 5. de vita S. Martini, v. 711.* Nam cum Trevirica permœstus ab urbe tediret.

PERMOLESTE, valde moleste. *Cic. 6. Verr. c. 58. in fin.* Archimedem cum audisset interfectum, permoleste tulit. *n' abbe gran dispiacere.* Adde *Attic. l. 15. ep. 17.*

PERMOLESTUS, a, um, vehementer molestus. *Cic. Attic. l. 2. ep. 18.* Atque hi non sunt permolesti.

PERMOLLIS, le, valde mollis. *Quintil. l. 9. s. 4. circa med.* Quod etiam in carminibus est permolle.

PERMOLO, is, a. 3. valde molo. Translate alienas permolere uxores dixit *Horat. l. 1. sat. 2. v. 34.* h. e. subagitare, violare. ¶ Propria *Scrib. Sanonian. c. 29. v. 334.* Allia paiva novem, piperis tot permole grana.

PERMONSTRANS, antis, monstrans, commonstrans. *Ammian. l. 18. c. 6. (al. 13.)* Eruptse hostium manus, permonstrantes.

PERMOTIO, onis, f. *commozione, mutazione*, commotio, motus, perturbatio. *Cic. 2. de Divin. cap. 3.* Meotis permotione magis, quam natura hæc semimus. ¶ Speciatim dicitur de perturbationibus animi, quas vulgo *passiones* vocamus. *Cic. 4. Acad. c. 44.* Atque illi quidem etiam utilitei a natura dicebant pcemotiones istas animis nostris datas.

PERMOTUS, a, um, *mosso, agitato, commosso*, valde motus, commotus. *Lucret. l. 6. v. 726.* Cum mare permotum ventis rnit ictus arenam. ¶ Sæpe refertur ad animum. *Cæs. l. 1. B. Gall. c. 3.* His rebus adducti, atque auctoritate Orgetorigis permoti. *Cic. Attic. l. 10. ep. 4. circa med.* Hæc sive itacundia, sivu dolore, sive metu permotus, gravius scripsi, quam, ut, &c. *Sallust. in Catil. c. 34.* Plebes aut domandi studio permota, aut superbia magistratuum. *Petron. in Satyr. c. 101.* misericordia. *Sext. 12. Theb. v. 589.* lacrymis. *Tacit. 1. Ann. c. 61.* ad miserationem exercitus. *& lib. 1. Histor. c. 64.* animus in gaudium, aut formidinem. ¶ *Permotus mente*, turbatus, dejectus, insanus. *Cic. 1. de Divin. c. 57.* Quod maxime contingit aut dormientibus, aut mente permotis.

PERMOVĔO, es, ovi, otum, a. 2. *muovere, commovere, smuovere, scuotere*, valde, aut diligenter moveo. *Colum. l. 2. s. 12.* Plaga sarcitione rerram permovere. *Pallad. in Octobr. tit. 14.* Refinæ uncias tres dolio immergunt, & permovent. ¶ Sæpe refertur ad animum, pro commovere. *Sallust. in Catil. cap. 50.* Quem res tanta atque tam atrox non permovit, eum orstio accendet? *Cæs. l. 3. B. Civ. c. 9.* Cum neque pollicitationibus, neque denuntiatione periculi permovere posset, oppidum oppugnare statuit. *Id. l. 7. B. Gall. c. 40.* Adhortatos milites, ne necessario tempore itioeris labore permoveantur. *si scoraggissino.* & *cap. 53.* Confirmatis militibus, ne ob hanc causam animo permoverentur. *Cic. 5. Verr. c. 62.* Si quem atorum fugæ, calamitates, exilia, suspendia denique non permovent. *non muovono o compassione, o a sdegno.* & *in Orat. c. 38.* Miseratione mens judicum permovenda est. *Id. 2. de Orat. c. 45. a med.* In commovendis judicibus, ite ipsis sensibus, ad quos illos adducere volo, permoveor. *Terent. 1. Andr. t. 21.* Nihil reliqui faciunt, quo minus incidiam, misericordiam, metum, & ira permoveient. *Claudian. de VI. Consul. Honor. v. 368.* Nec duras tantis precibus permovimus aures? *Tacit. 4. Ann. c. 57.* Causam abscessus (*Tiberis*) ad Sejani artes retuli: quia tameo, *&c.* plerumque permoveor, num ad ipsum referri verius sit.

PERMULCĔO, es, usi, sum, & ctum, a. 2. *palpeggiare, carezzare, accarezzare*, leniter contrecto, & destringo, demulceo. *Pacuv. apud Gell. l. 2. c. 26.* Cedo tamen pedem lymphis flavis, fœvum ut pulverem manibus hisdem, quibus Ulyssi sæpe permulsi, ablusm. (Similis est locus *Catulli carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 162.*) *Sueton. in Ner. c. 1.* Permulcere alicui malas. *Ovid. 4. Fast. v. 550* Triptolemum gremio suffulit illa suo, Terque manu permulsit eum. *Id. 2. Met. v. 733.* Permulcerque comas, chlamydemque ut pendeat apte, Collocat. *& lib. 1. v. 716.* firmatque soporem, Languida permulcens medicata lumina virga. ¶ Translate *Cic. in Arat. l. 2. de*

de not. Deor. c. 44. Aram, quam flatu permulcet ſpiritus auſtri. *b. e.* leniter afflat. *Pallad. in Septembr. init.* 11. Cere picem lenitate permulcet. ¶ Sæpe ad animum refertur, & eſt delinire, ſolari, mitigare, placare, *adloliere, lenire, placare. Cic.* 2. *de Fin.* 1. 10. *ſub fin.* Permulcere ſeoſum voluptate. *Id. in Oest. c.* 49. Duæ ſunt res, quæ permulceant aures, ſonus, & numerus. *Id. de Orat.* l. 2. *c.* 78. Primo eſt quaſi cognitio, & commendatio orationis in principio, quæ eum, *qui audis* permulcere atque allicere debet. *Liv. l.* 3. *c.* 14. *in fin.* Paulatim permulcendo tractandoque manſueſcerant plebem. *Cic. de Senect. cap.* 2. Præterita ætas, quamvis longa, cum effluxiſſet, nulla conſolatione permulcere poſſes ſtultam ſenectutem. *Liv. l.* 39. *c.* 23. & 25. Cum leniter permulſiſſent iram ejus. *Sil. l.* 13. *v.* 343. malamque Sedavit rabiem, & permulſit corda furentum. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 34. Mitibus verbis permulcere aliquem. *& lib.* 1. 1. 29. Comitate permulcere militem. *Valer. Max. l.* 2. *cap. & fell.* 4. Ludit decora pernicitas novitate grata Romanorum permulſit oculos. ¶ Participia *flus*, & *fus*, V. infra.

PERMULCTUS, a, um, *caddolerto*, a permulceo. *Sallnſt. in fragm. l.* 4. *Hiſtor.* apud *Priſcian. l.* 9. *pag.* 871. *Putſch.* Dein, lenita jam ira, poſtera die libertinis verbis permolſti ſunt. *Gell. l.* 1. 1. 11. Si permulcti ſonie mutioribus non immodice ferocirent. Al. leg. *permulſi*.

PERMULSIO, onis, ſ. actus permulcendi. Eſt *Nonii cap.* 1. *n.* 294.

PERMULSUS, a, um, idem ac permulctus, a permulceo. *Auſtor ad Herenn. l.* 3. *c.* 12. Arteriæ leni voce permulſæ. *Caſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 6. Eorum animis permulſis & confirmatis. *Cic. in fragm.* apud *Priſcian. l.* 9. *pag.* 871. *Putſch.* Permulſa, atque secreata eſt. *Varro ibid.* Capite permulſo. *Martian. Capell. l.* 9. *pag.* 312. Talibus carminibus oblectati omnes permulſique divi. *Cassiod. carm.* 63. *de imp. Pol. v.* 283. Hos (*fieres*) indiſtinctis plenos tulit ipſe corollis, Quis permulſi domus jucundo riſit odore. *poſumeta*.

PERMULTO, &

PERMULTUM, adverb. *Cic.* 2. *de Divin. & 61.* Permulto clariorem & certiorem eſſe dicit. *Id. Fam.* 3. *ep.* 11. De qua etſi permultum ante certior factus erem litteris, nuntiis, &c. *Id.* 5. *Offic. cap.* 8. *a med.* In omni injuſtitia permultum intereſt, utrum, &c.

PERMULTUS, a, um, valde multus. *Varr. ſub init. l.* 7. *de* L. L. Habet permultas, & magnas partes. *Cic.* 3. *de Legib. c.* 14. Permulti imitatores priscipum exiſtunt. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 97. cauſaque mea permulta rogatus Fecit. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 86. Eo ego neſcio quantulum attulerit: verum haud permultum attulit. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 16. *a med.* Permultum erit ea mœrore tuo diminutum.

PERMUNDUS, e, um, valde mundus. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 7. *de columbis.* Aquam eſſe oportet, ubi lavari poſſint. permundæ enim ſunt hæ volucres.

PERMUNIO, is, ivi, itum, a. 4. *fortificare*, abſolvo quod munire cœperam: item probe munio. *Liv. l.* 30. *c.* 16. Ad Tuneta caſtra refers, & quæ muoimente inchoaverat, permuoit. *Juſtin. l.* 24. 1. 7. *a med.* Urbem ſuam Delphi permunivere. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 24. Locorum opportuna permunivis.

PERMUNITUS, a, um, *ben fortificato. Liv. l.* 7. *c.* 16. Cum ante mœnia ſua caſtris permunitis conſediſſent. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 7. *extr.* Cunctis novis limitibus aggeribuſque permunita. *Juſtin. l.* 2. 1. 15. Permunitas Atheuas eſſe, & poſſe jam illatum bellum non armis tantum, ſed etiam muris ſuſtinere. *eſſer videtes a fine le fortificazioni di Atene.* V. *Permunio*.

PERMUTATIO, onis, ſ. *mutazione*, ἀλλαγμα, mutatio. *Cic. pro Sext. c.* 34. Magna rerum permutatione impendente, declinavi paululum. *Al. leg.* perturbatione. *Id. Parad. ult. ſub fin.* Virtus nec tempeſtatum, nec temporum permutatione mutatur. ¶ Item *permuta, permutazione, cambio*, com una res pro alia datur, accipiturve, ut ſit in mercibus. *Paul. Dig. lib.* 19. *tit.* 5. *leg.* 5. Si pecuniam dem, ut rem accipiam, emptin, & venditio eſt: ſi autem rem do, ut rem accipiam, quia non placet, permutationem rerum emptionem eſſe, dubium non eſt, naſci civilem obligationem. *Cic. in Piſon. c.* 21. Cum partim ejus prædæ profundæ libidines devoraſſent, partim etiam in illis locis emptiones, partim permutationes ad hunc Tuſculanum montem uſitatiuſque. *Papinian. Dig. lib.* 30. *leg.* 52. Hæc res permutationem non recipit. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 652. ſimilis ſi permutatio detur, Morta viri cupiant animam ſervare catellæ. *b. l.* ut alter pro altero mori poſſit. ¶ *Permutatio pecuniæ* quid ſit, in *Permuto* dicemus, *cambio. Cic. Fam.* 3. *ep.* 5. *a med.* Perpaucos dies, dum pecunia accipitur, quæ mihi ex publica permutatione debetur, commorebor. *Id. Attic. l.* 5. *ep.* 13. Facere permutationem cum aliquo. ¶ Apud Rhetores eſt oratio aliud verbis, aliud ſententia demonſtrans. Ea dividitur in tres partes, ſimilitudinem, argumentum, contrarium. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 34. V.

PERMUTATUS, a, um, *mutato. Lucret. l.* 2. *v.* 826. Tantum elementa queunt, permutato ordine ſolo. *Plin. l.* 19. *c.* 6. *ante med.* Sequenti anno, permutata ratione, ſemen gignitur, caput ipſum corrumpitur. *Martial. l.* 9. *epigr.* 23. Quem permutatum nec Ganymede velim. ¶ Item comparatus, emptus. *Plin. l.* 19. *c.* 1. *a med.* Quaternis denariis ſcripula byſſini permutata quondam, ut auri, reperio. V. *Permuto*.

PERMUTO, as, avi, atum, a. 1. *mutare*, ἀλλάσσω, ἀμείβω, idem quod muto, aut prorſus muto. *Cic. Catil.* 2. *c.* 7. Si Catilina ſubito pertimuerit, ſententiam permutaverit. *Al. leg.* mutaverit. *Petron. in Satyr. c.* 107. Vultum qui permutat, fraudem perat. *Plin. l.* 9. *ep.* 40. Cognoviſti quemadmodum in Tuſcis otium æſtatis exigerem: requitis, quid ea hoc in Laurentino hieme permutem. *Plin. alter l.* 5. *c.* 3. Numidæ dicti Nomades a permutandis pabulis. *Id. l.* 28. *c.* 2. Magnarum rerum fata & oſtenta verbis permutari. *Plaut. Capt.* 3. 5. 19. Nomina inter vos permutaſtis. *cambiaſte, trammaſte. & Perſ.* 4. 5. 8. Anne cum argento protinam permuses domum. *b. e.* in aliam domum divertas. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fell.* Bo. Lien cum jecore locum aliquando permutas. *Martial. l.* 6. *epigr. penult.* Virus ut hoc alio fallax permuteț odore. *Cic.* 3. *de Legib. c.* 9. C. vero Gracchus reinis, & iis ſeris, quas ipſe ſe projecifſe in forum dixit, quibus digladiarentur inter ſe cives, nonne omnem mipublicæ ſtatum permutavit? *b. e.* perturbavit. ¶ Frequenter refertur ad contractum permutationis, quo merx pro merce datur, & accipitur, *permutare, cambiare, barattare. Martial. l.* 5. *epigr.* 42. Qui pallentia ſulphurata fractis Permutat vitreis. *Plin. lib.* 34. *cap.* 17. Indis neque æs, neque plumbum habet, gemmiſque ſuis ac margaritis hæc permutat. ¶ Hinc ponitur pro emere, *comperare*: ductum ab antiquo more, quo ante inventam pecuniam, omnes emptiones venditionesque permutatione peragebantur, quod & Trojanis temporibus factitatum, *Homerus* apud *Plin. l.* 33. *c.* 1. tradit. *Id. l.* 6. 1. 31. Inſula adeo dives, ut equos incolæ talentis auri permutarent. *Id. lib.* 35. *c.* 9. Zeuxis donare opera ſua inſtituit, quod ea nullo ſatis pretio permutari poſſe diceret. *Id. lib.* 12. 1. 21. Sericatum permutatur io libras denarii ſex. *Id. l.* 33. *c.* 3. Placuit, denarium ſedecim aſſibus permutari. ¶ *Pecuniam permutare* dicitur, qui pecuniam das cuipiam, a qua ſolvatur alteri nomine ſuo, vel alibi ibi: & qui pecuniam accipit ab aliquo cum onere eam reddendi alteri nomine ejus, a qua accepit, vel illi ipſi alio loco: quod nos dicimus *cambiare, & dare, e ricevere a cambio. Cic. Fam.* 2. *ep.* 17. *a med.* Ais ſe curaſſe, ut cum quæſtu populi pecunia permutaretur. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 24. De Cicerone tempus eſſe jam videtur. ſed quæro, quod illi opus erit Atheois, permutari ne poſſit, an ipſi leſtendum ſit. *ſe ſi poſſa ſargiecle contare colà*, &c. & *ib.* 15. *ep.* 15. *ſub fin.* Velim cures, ut permutetur Athenæ, quod ſit in annum ſumptum ei. Al. leg. *Athenas. & lib.* 5. *ep.* 15. Vercor, ne illud, quod tecum permutavi, verſura mihi ſolvendum ſit. *b. e.* quam pecuniam a te accepi, ſolvendam hic tuis procuratoribus. *Manut.* ¶ Denique *permutare* interduoi eſt vertere, convertere, *volvere, rivolgere. Plin. l.* 16. 1. 40. *circa med.* Rigorem fortiſſime ſervat nimus: ob id cardinibus, craſſamentiſque portarum utiliſſima, quoniam minime torquetur: permutada taotum ſic, ut cacumen ab inferiore ſit cardine radio ſuperior. *Id. l.* 17. *c.* 11. *a med.* Permutare arborem io contrarium.

PERNA, æ, ſ. *coſcia, a pié del porco, πέρνα, πέρνιξ*, coxa ſuis cum prior, tum poſterior cum ſuo pede: vel pes a coxa abſciſus. *Plin. l.* 8. *c.* 51. Caſtrantur feminæ ſuſpenſæ pernis prioribus. ¶ Dicitur de ſalita in uſum cibi, *preſciutto. Martial. lib.* 10. *epigr.* 48. Pollux ad hæc, cæniſque tribus jam perna ſuperſtes Addetur. ¶ Differt a petaſone, ſi proprie accipias. *Martial. l.* 13. *diſtich.* 54. cujus lemma *Perna*. Cerretana mihi fies, vel maſſa licebit De meapit: lauti de petaſone vorent. Poſtea ſequitur aliud diſtichon, cui *petaſo* lemma eſt. *Athenæus l.* 14. *cap.* 21. *ſub fin.* dicit, *πέρνας; μῆλος* vocari *πέρνα*. Hæc autem eſt a *πέρνη*, calcaneum. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 22. *a med.* dictam ait a pede ſuis. Quare videtur eſſe pes, aut crus ſuillum, Patavios *peccio: & petaſo* ipſa coxa, ſeu carnoſa pars ſupra crus. *Cato R. R.* 1. *ult.* Cum pernas emeris, angulas earum præcidito. (Ee hoc *Catonis* capite aperta colligitur, *pernam* ab eo intelligi coxam cum pede.) *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. *v.* 117. cibum coloni eſſe ait olus fumoſæ cum pede pernæ. ¶ Hoc tamen diſcrimen non ſervant Scriptores. *Plin.* metaphorice *lib.* 17. *c.* 10. *circa med.* Stolones cum perna ſua avellantur, pertemque aliquam e matris quoque corpore auferunt ſecum fimbriato corpore. *cum ſua calce* dixis *id. libri. c.* 21. ¶ De coxa, aus crure hominis *Enn.* apud *Feſt.* in *Suppernatus*. His pernas foccidit iniqua ſuperbia Poeni. Ubi notant Interpretes, Inqui eum fortaſſe de ſtrage Cannenſi, in qua, ut ait *Liv. l.* 22. *c.* 51. quoſdam & jacentes vivos, foccifis feminibus popiitibuſque, invenerunt. ¶ Apud *Plaut.* conviciem eſt hominis fatui, ſtulti. *Trutul.* 2. 7. 39. Quem pernam novi, hominem nihili. ¶ De genere quodam marinæ conchæ, *Plin. ſub fin. l.* 32. Appellantur & pernæ conchatum generis, circa Pontias inſulas frequentiſſimæ. Stant veluti ſuilla crure longo in arena defixæ, hiantefque, qua limpitudo eſt, pedali non minus ſpatio, cibum venantur. Dentes in circuitu mæginum habent pectinatim ſpiſſatos: intus pro ſpondylo grandis caro eſt.

PERNAVIGATUS, a, um, navigando peragratus. *Plin. l.* 2. *c.* 67. Pars tota vergens in Caſpium mare pernavigata eſt Macedonum armis.

PERNECESSARIUS, a, um, admodum neceſſarius. *Cic. Attic. lib.* 5. *ep.* 21. Non eſſe Romæ meo tempore pernecceſſario, ſubmoleſte fero. ¶ Pro valde conjuncto, & propinqua. *Cic. pro Flacc. c.* 6. Contendiſſe a Lælio paterno amico, ac pernecceſſario.

PERNECO, as, avi, atum, a. 1. idem quod neco, aut prorſus neco. *Sil. l.* 4. *v.* 610. Experiar, ſit ne in terris, domitare quod enſis Non queat Auſonius, Tyrrhenove pernecet haſta. *Al. rectius leg.* permeet. *Auguſtin. ſerm.* 57. (*al.* 21.) *de Temp.* Diabolum cum ſuis legionibus pernecavit. In Edit. *Monachor.* S. *Mauri* eſt 520. in Appendice, & *Auguſtini* eſſe negatur.

PERNEGO, as, avi, atum, a. 1. *negar del tutto, ἀπαρνοῦμαι*, prorſus nego, conſtanter nego. *Plaut. Aulul.* 4. 10. 34. Negas? *Ly.* pernego imo. *Cic. pro Cal.* 1. 27. Imploraret hominum fidem, atque a ſe ille pyxidem traditam pernegaret. *Terent. Enn. prol.* v. 33. Sed eas fabulas factas prius Latinas, ſciſſe ſe, id vero pernegat. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 56. Pernegabo, atque obdurabo, perjurabo denique. *Id. Men.* 2. 3. 62. Hercle omnino pernegari non poteſt. *Senec. l.* 5. *de Benef. c.* 17. Catoni populus R. præturam negavit, conſulatum per-

Digitized by Google

pernegavit. *b. e.* femel negavit præturam, at postea dedit: consulatum vero numquam. Sic *Martial. l. 4. epigr.* 82. Negare jussi, pernegata non jussi.

PERNEO, pernes, n. 2. idem quod neo, vel torum pensum neo. *Martial. lib. 1. epigr.* 89. Cum mihi supremos Lachesis pernevecit annos.

PERNETUS, a, um, absolute netus. *Sidon. carm.* 15. *v.* 167. vitam Rumpere Parcarum vellere in ipso Nondum pernetam.

PERNICIABILIS, le, &

PERNICIALIS, le, *mortale, mortifero, perniciosa, ὀλέθριος*, perniciem afferens, mortem inferens, exitiabilis, noxius, mortifer, perniciosus. *Lucret. l. 2. v.* 452. Conjunctum est id, quod nunquam sine pernicieli Dissidio potis est frjungi, seque gregari. *Liv. l. 27. c.* 23. Pestilentia gravis incidit in urbem, quæ tamen magis in longos morbos, quam in perniciales evasit. *Plin. l.* 8. *c.* 5. Pernicialia prælia. *Id. l. 24. c. 2.* odia. *Tacit. 4. Ann. c.* 34. Id pernicialibile ceo. *Curt. l. 7. c. 3.* Nia plurimorum oculis pernicialibus.

PERNICIES, ei, f. *mors, ruina extrema, extermnio, disfacimento, disgrazia, danno, ὄλεθρος*, exitium, interitus, ruina, labes, pestis, calamitas: a *per*, & *nex, necis. Nep. in Thrasyb. c.* 2. Quæ res & illis contemnendis periculei, & huic defecto saluti fuit. *Cic. Catil. 4. c.* 5. Cum de pernicie populi R. & exitio hujus urbis tam crudeliter cogitarit. *& Catil. 2. c.* 23. Hisce ominibus, Catilina, & cum tua pestis ac pernicie, cumque eorum exitio, qui se tecum junxerunt, proficiscere. *Id. a. Verr. c.* 1. Labes atque pernicies provinciæ Siciliæ. *Id. Cæcil. 1. c.* 5. Videbam, pernicies meam cum magna calamitate reipublicæ esse conjunctam. *& cap. 2.* Intellexisti aliquam quotidie pernicies reipublicæ moliene. *Id. pro Dom. c.* 35 Depellere perniciem a patria. *Id. pro Mur. cap.* 28. Incumbere ad perniciem alicujus. *Sallust. in Catil. cap.* 18. machinari cupiam. *Phædr. l. 2. fab. 4 v. 6.* alicui parare. *Tacit. 2. Ann. c.* 74. invenire sibi, & aliis. *Cic. 3. de nat. Deor. c.* 27. Spe dubiæ salutis in apertam perniciem incurrere. *Plin. lib. 28. c. 8. ad fin.* Plus quam drachmæ pondere potum pernicien affert. *cccu la morte. Phædr. l. 4. fab. 12. v.* 3. ad perniciem agi. *Plin. l. 24. c. 16. a med.* In perniciem. *Justin. fub fin. l.* 39. Vires suas in pernicicm mutuum convertecunt. *Tacit. Ann. 12. c.* 37. Pernicies in accusatorem vertit. *Phædr. l. 1. fab.* 20. Stultum consilium ad perniciem mortalee devocat. *Tacit. 3. Hist. c.* 27. Primo saguttis saniique eminus certabant, majore Flavianorum pernicie. *con magazor danno. Plin. l. 24. c. 11. a med.* Hanc herbam contra omnem perniciem habendam prodidere. *b. 1.* contra venena, malefícia, morbos. *Colum. lib. 1. R. R. c.* 5. Cælestis aqua maxime salubris intelligitur, quod etiam venenati liquoris eluit pernicicm. *la malignità. Catull. carm.* 27. *ad puer. v.* 5. hinc abite lymphæ, Vini pernicicæ. *Plaut. Bacch. 4. 7. 29.* Migne io periculn, & pernicia esse. *b. e.* calamitate, grumna. ¶ De homine pernicioso, & exitiabili, *Plaut. Pfaud. 1. 3. 130. & Terent. Adelph. 2. 1. 34.* Leno sum fateor, pernicies communis adolescentium. *Plaut.* de malo servo, *Mostell. 1. 1. 3.* Egredere, herilis pernicies, ex ædibus. *Horat. l. 1. ep. 15. v.* 31. Pernicies, & tempestas, barathrumque macelli. ¶ In genit. sing. *pernecies* pro *pernicei* olim dictum est, teste *Dionysio. l. 1. pag.* 281. *Pursii.* Item *pernecis. Sisenn.* apud *Gell. l. 9. c. 14 & Non. c. 8. n.* 24. Romanos inferendæ pernicii causa veniste. *Cic. pro Rosc. Amer. cap.* 45. Quorum nihil pernicii causa factum putamus. Ita lagit cum aliis *Non. loc. cit.* At *Charis. l. 1. pag.* 53. *Pursch.* ubi docet, *Ciceronem* dixisse *pernicies causa*, hunc ipsum fortasse locum distinguit. V. *Dav.* in fine, & *Gell. loc. cit.* ¶ In plurali numero usurpasse dicitur *Arnob.* nec abhorret analogia. sic enim & *labes*, & *præcenies*, & alia hujus generis pluralitor dicta fuat. Quidam etiam legunt apud *Plaut. Asin. 1. 2. 7.* Pellecebrei, perniciis adolescentum caitium. Et ita *Non.* quoque legisse videtur *c. 2. n.* 652. Alii tameo plures *pellecebræ, pernicies*, &c.

PERNICIOSE, *nocivamente, con grave danno, ὀλεθρίως*, cum pernicie, pestifere. *Cic. 2. de Legib. c.* 5. *a med.* Multa pernicioſe, multa pestifere fiscuntur in populie. *Ai. leg.* pernicioſa, & pestifem. *& l. 3. c.* 14. Quo pernicioſius da republica merentur vitioſi principes. *Plin. l.* 17. *l.* 22. *ante med.* Vitis pernicioſe luxuriat. *Augustin. ep.* 39. Rabus mortalibus validissima, & pernicioſissime compediri.

PERNICIOSUS, a, um, *assai dannoso, malefico, pernizioso, funesto, ὀλέθριος*, exitiosus, pernicicm afferens, pestifer, damnosus. *Cic. pro Dom. c.* 43. *ad fin.* Capere consilia pernicioſa reipublicæ. *Cæs. l. 1. B. Civ. c.* 7. Pernicioſæ leges. *Sallust. in Jug. c.* 50. Ut Jugurtha pacem, an bellum gerens pernicioſior esset, in incerto haberetur. *Cic. 3. Tuscul. cap.* 3. Morbi pernicioſiores, pluresque sunt animi, quam corporis. *Nep. in Agesil. c. 6.* Pernicioſissimum fore videbat, si, &c. *Ovid. 5. Trist. el. 1. v.* 67. nlli nec scripta fuerunt Nostra, nisi nuctori pernicioſa suo.

PERNICITAS, atis, f. *velocità, prestezza, ἀκύτης*, velocitas, celeritas, agilitas. *Cic. 5. Tuscul. c.* 15. Præstans valetudine, viribus, forma: adde etiam, si libet, pernicitatem, & velocitatem. V. *Perotto. Cæs. l. 3. B. Civ. c.* 84. Adolescentee atque expeditos milites ad pernicitatem armis inter equites prælisri jubebat. *Plaut. Mra. 5. 2. 4.* Peraicitas defecit: conatus sum fenectute. *Liv. l. 9. c. 16. de Papirio Cursore.* Præcipua pedum pernicitas inerat, quæ cognomen atiam dedit. *Tacit. 2. Hist. c. 79.* Equorum pernicitas. *Gell. l. 9. c. 4.* Homioes singulis cruribus saltustim currentes, vivacissimæ pernicitatie.

PERNICITER, *velocemente, prestamente, ὠκέως*, velociter, celeriter. *Plaut. Amph. 5. 1. 63.* Facit recta in angues impetum: alterum altera apprehendit eos manu perniciter. *Liv. l. 26. c. 4.* Equo desilire pernicitas. *Catull. carm. 61. epithal. Jul. & Manl. v.* 8. Perniciter exsilire. *Plin. l.* 8. *c.* 14. Alites alte, peraiciterque volantes. *& cap. 53.* Ibices pernicisue, quo libuerit, exsultant. *Claudian. l. 2. de rapt. Pros. v.* 199. tortaque ruunt pernicies hasta.

PERNIGER, gra, grum, valde niger. *Plaut. Pœn. 5. 2. 153.* Ore pareo, oculse perogris.

PERNIMIUM, plusquam nimium. *Terent. Adelph. 3. 4. 28.* Nimium inter vos, ac peraimium intereft. *Papinian. Dig. lib. 48. tit. 3. leg. 2.* Hæc interpretatio perdura & perniinium severa est.

PERNIO, onis, m. *pedignone, πάγκλη, χίμαθλον*, morbus pedum ex frigore, calcanea præcipue infestans: a *perna*, qua pedem, aut calcaneum significat. *Plin. l. 23. c. 3. a med.* Pernionibus nigræ olivæ amurca utilior. *& cap. 6. a med.* Cortice punici aa vino decocti perninnes sanantur. *& lib. 28. c. 16.* Pernionee urfimus adeps, ziminque pedum farcit.

PERNITĒO, es, n. 2. valde niteo. *Paulum. Melo l. 3. c. 9.* Est lacus, quo perfusa corpora, quali oleo pernitent.

PERNIUNCULUS, li, m. diminut. a *pernio*, sed ajusd. usus. *Plin. l. 26. c.* 12. Cyclaminos decocta in aqua perninnculos curat.

PERNIX, icis, adject. *perseverante e costante nella sfarza e fatica*, qui in nisando perseverat, atque in labora patiens & constans est: a *per*, & *nitor* ut docet *Servius* ad illud *Virg. 3. Georg. v.* 229. Ergo omni cura vires exercet, & inter Dica jacet pecaix infracto fasta cubili. Um *Perinius* eos reprehendit, qui *pernox* legunt, cum omnia MSS. uno consensu *pernix* exhibeant. Quamquam nno desunt primi subsellii Critici, qui *pernox* defendunt. Hac trahit *Servius* illud *Horat. epod. 2. v.* 41. perusta solibus Pernicia uenr Appuli. ¶ Præcipue dicitur de eo, qui multo nisu se movet, & celeritata pollet: & differt a veloci, quia *velox* celeritatem habet, *pernix* patientiam, fortitudinem & constantiam in motu ipso celeritate. Unde *Cic. 5. Tusculan. c.* 15. pernicitatem, & velocitatem distinguit. Nihilominus universim accipitur pro velnci, celeri, cito, *veloce, presto, celere, ἀκὺς, ταχὺς. Plaut. Mil. 3. 1. 36.* Clare oculis video, pernia sum manibus, pedibus mobilis. *Tacit. 2. Hist. c.* 13. Nec agrestes capi poterant, pernia genus, & gnari locorum. *Liv. l. 28. c.* 30. Levium corporum hominee, & multa exercitatione pernicium. *Colum. l. 3. c. 9. circa med.* Pernicissimæ quadrigæ. *Virg. 11. Æn. v.* 718. & pernicibus ignea plantis Transit equum cursu. *Id. 4. Æn. v.* 180. *de Fama*, pedibus celerem, & pernicibue alis. *Stat. de ead. 9. Theb. v.* 33. solito pernicior iudea, Cum lugenda refert. *Colum. l. 7. c. 12. a med.* Pecuarius canis neque tam strigosus, aut pernia esse debet, &c. Stat. *Theb. 4. v.* 322. fugit silvas pernicior alite vento. De Atalanta loquitur, quam *pernicem puellam* vocat *Catull. carm. 2. v. 22. Senec. ep.* 108. *a med.* Temporis pernicissimi celeritas, quam retinere non possumus. *Plin. l. 9. c. 47.* Pernici salta exsilitere. *Tacit. 3. Hist. c. 40.* Proditam Rivennatem classem, pernicibus nuntiis accepit. *Plin. l. 19. c. 5. de cucumbite.* Vires sine animiculo stsndi non sunt, velocitas pernix. *b. e.* celeritas crescendi. ¶ Cum infinito *Horat. de ar. Poet. v.* 165. Sublimis, cupidusque, & amata relinquere pernia. *presto a lasciare.*

PERNOBILIS, le, valde nobilis. *Cic. Verr. 6. c.* 57. Tum epigramma Græcum pernobile incisum habuit in basi.

PERNOCTO, as, avi, atum, n. 1. *fare di notte, pernottare, ἀγρονυκτέω*, noctem totam alique in loco trenfigo, sive vigilando, sive dormiando, sive aliud quid operis faciendo. *Cic. pro Cluent. c.* 37. Cum effet adolescens apud mulierculam quandam, atque ibi pernoctaret. *Id. pro Arch. c.* 7. Pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. *Pollad. in Onomast. cit.* 10. Otivam in canitiis esse patieris, ut pernoctet cum salibus, & ducat in se eosdem sapores.

PERNONIDEM LARIDUM, h. e. pernam, vel lardum ex perna, dixit *Plaut. Men. 1. 3. 27.* Al. leg. *pernudem*, quod quidem quid sit, quærit *Lambinus*. fortasse est a *πάχνη*, quod apud Græcos *furam* significat.

PERNOSCO, is, ovi, otum, a. 3. *conoscendomi*, perfecte nosco. *Cic. de Fato, c.* 5. Qui se profitebatur hominum morse, naturasque ea corpore, oculis, vultu, fronte pernoscere. *Terent. Adelph. prol. v.* 12. Pernoscite, furtum ne factum existimetis, an, &c. *Id. Andr. 3. 2. 23.* Non satis me pernosti etiam, qualis sim. *Plaut. Bacch. 2. 3. 42.* Ingenium haud pernoram hospitis. *Id. Aulul. 3. 5. 29.* Matronarum hic facta pernovit probe.

PERNOTESCO, is, tui, n. 3. perfecta & certe cognoscor. *Tacit. Ann. 2. c. 23.* Neque illi fuisse unquam fratrem pernotuisset. Adde *Ann. 23. c. 25. & Quintil. declam. 3. c. 1.*

PERNOTUS, a, um, valde notus. *Curt. l. 9. c. 7.* Dinoippus regi pernotus & gratus. *Pompon. Melo l. 2. c. 3.* Marathon Perlica maxime clade pernotus.

PERNOX, octis, adject. *che dura tutta la notte, νύκτιος*, qui totam noctem durat. *Liv. l. 5. c. 28. & l. 21. c. 49. a med.* Luna pernox erat. *Ovid. 7. Metam. v.* 268. Addit & exceptas luna pernocte pruinas. *Stat. 7. Theb. v.* 421. Et non adfuetis pernoa ululavit Eleusin Mensibus. *Juvenal. sat. 8. v.* 10. luditur alea pernox. *Gell. l. 2. c. 2.* Stare solitus Socrates dicitur pertinaci statu, perdius, atque pernoa inconnivens, &c. *Apul. l. 9. Metam.* Ego misera & pernoa, & perdia lanificin nervos meos contnqueo.

PERNOXIUS, a, um, valde noxius. *Pompon. Melo l. 1. c. ult. circa med.* Populi asperi, inculti, pernoxii appulsis.

PERNUMERATUS, a, um, numeratus. *Plaut. Epid. 5. 2. 25.* Age, absolve me, atque argentum numera. *Sera.* pernumeratum ad.

PERNUMĔRO, as, avi, atum, n. 1. idem quod numero. *Liv. to fin. c.* 34. *l.* 28. Dum imperatum pecuniam illegetes pernumecarent. *Martial. l. 12. epigr. 63.* Quæ, Saturna, tibi pernumerentur opes.

PERO, onis, m. *ἀμβὼν*, genus calceamenti rustici, præalti, ex corio crudo, quod adversus imbres, nives, & frigora commodum ad, quo atiam

etism prifci Latini in bellis uſi ſunt. *Virg. 7. Æn. v. 690.* veſtigiis nuda ſiniſtri inſtituere pedis: crudus tegit altera pero. *Juvenal. ſat. 14. v. 185,* Quem non pudet alto per glaciem perone tegi. ¶ Perones quoque pro ſaccis legi putant, eſſeque id nomen a pera. Sed V. *Æro*.

PEROBSCŪRUS, a, um, valde obſcurus. *Cic. 1. de nat. Deor. cap. 1.* Tum perdifficilis, & perobſcura quæſtio tegit altera pare. *Juvenal. ſat. 14. v. 185,* Quem non pudet alto per glaciem perone tegi. ¶ Perones quoque pro ſaccis legi putant, eſſeque id nomen a pera. Sed V. *Æro*.

PERODI, iſſi, anom. 4. valde odi. *Manil. l. 5. v. 409.* Quiſquis favit, culpamve perodit.

PERODIOSUS, a, um, valde odioſus. *Cic. Attic. l. 10. ep. 17.* Crebro refricat lippitudo, non illa quidem perodioſa, ſed tamen quæ impediat ſcriptionem meam. Adde *lib. 13. ep. 22.*

PEROFFICIŌSE, adverb. valde officioſe. *Cic. Fam. 9. ep. 20.* Me peroffitioſe & peramanter obſervant.

PEROLEŌ, es, n. 2. valde oleo. *Lucret. l. 6. v. 1153.* Raucida quo peralent projecta cadavera ritu. ¶ *Lucil.* apud *Priſcian. l. 9. pag. 871. Pariſch.* Quis totum ſcis corpus jam peroleſſe bifulcis. *h. e.* creviſſe. ſyncope pro *peroleviſſe*.

PERONĀTUS, a, um, peronibus calceatus. *Perſ. ſat. 5. v. 102.* Navim ſi poſcat ſibi peronatus orator.

PERONIS, idis. V. *Peronides*.

PEROPĀCUS, a, um, valde opacus. *Lucret. l. 1. v. 22.* Spelunca peropaca in nemore Aricino.

PEROPPORTŪNE, adverb. valde opportune. *Cic. 7. Verr. c. 65. extr.* Peropportune fortuna ſe obtulit. *Id. 2. de Orat. c. 4.* Sed hoc tamen cecidit peropportune, quod, &c. *Id. 1. de nat. Deor. 2. 6. extr.* Peropportune, inquit, venis.

PEROPPORTŪNUS, a, um, valde opportunne. *Cic. l. 2. de Orat. c. 57. extr.* Requieſcam in Cæſaris ſermone, quaſi in aliquo peropportuno diverſorio.

PEROPTĀTO, adverb. valde optato, ſive ex animi ſententia. *Cic. 2. de Orat. c. 5.* Nunc peroptato nobis datum eſt.

PEROPUS EST, valde opus eſt. *Terent. Andr. 1. 5. 30.* Sed nunc peropus eſt, hinc cum ipſa loqui.

PERORĀTIO, nois, f. *finimento d' un diſcorſo, concluſione e riſtrettezze e compendio dell' oratione, perorazione, ſvilupyos, ἐπιμυθολόγησις,* concluſio orationis, & brevis repetitio eorum, quæ dicta ſunt. Docet *Auct. ad Herenn. l. 2. c. 30.* tres eam habere partes, enumerationem, amplificationem, & commiſerationem. Treu item ei tribuit *Cic. lib. 1. de Invent. c. 52.* enumerationem, indignationem, conqueſtionem. *Id. de cler. Orat. c. 33. ad fin.* Eſſtat ejus (*C. Galba*) peroratio, qui epilogus dicitur: qui tanto in honore, pueris nobis, erat, ut eum etiam diſceremus. *Id. 2. de Orat. c. 19. circa med.* Jubent exordiri, *&c.* deinde rem narrare, *&c.* poſt autem dividere cauſam, *&c.* Tum alii concluſionem orationis, & quaſi peroirationem collocant: alii jubent, antequam peroretur, digredi, deinde concludere, ne perorere. ¶ In peroratione maxime locum habet tractatio affectuum, quibus judicis & auditorum animus permovetur: quæ in re præcipuus & admirabilis *Cicero* fuit, ut *in Bruto, c. 56. & in Orat. cap. 37.* ipſe affirmat. *Id. in Orat. cap. 35.* Poſt omnia perorationem inflammatam, reſtinguentemve concludere.

PERORĀTUS, a, um, dicendo finitus. *Cic. pro Cal. c. 29. a med.* Dicta eſt *a me* cauſa & perorata. *Id. 2. de Invent. c. 15.* Quo loco, niſi cauſa peracta, & probata, non eſt utendum. *Auct. ad Herenn. l. 1. c. 10.* Perorata narratione, aperiemus, quid, &c. ¶ Item univerſim finitus. *Cic. Attic. lib. 5. ep. 10.* Sed hæc tum laudemus, cum erunt perorata. ¶ *Cauſa perorata* dicitur a *Cicer. pro Quinct. cap. 30.* cum peracta eſt cauſæ dictio, antequam *peroratio* fiat.

PERORĪGA, æ, m. *ebi governa lo ſtallone*, qui admiſſarii curam habet, eumque in equas admittit, ut *Varr.* docet *l. 2. R. R. c. 7.* Videtur eſſe *a per*, & *origo*, pro *aurigo*. Unde apud *Varron. ibid.* ita leg. quidam *cap. 8.* Eodem tempore, quo equus adducentes, iidemque ut ineant equas, per origas curamus. ¶ Dicitur & *prorigo*. *Plin. l. 8. c. 42.* Equæ eadem ea cauſa in Reatino agro laceratum porigam inveniunt. ¶ Sunt etiam qui *prurigem* velint.

PERORNĀTUS, a, um, valde ornatus. *Cic. in Brut., c. 43.* Craſſus in dicendo & perornatus, & brevis.

PERORNO, as, avi, atum, a. 1. valde orco. *Tacit. l. 16. Ann. c. 16.* Detraheret potius Senatui, quem perornaviſſet, infamiam tanti flagitii. Adde *Paulin. Nolan. carm. 20. Nat. 7. S. Fel. v. 304.*

PERORO, as, avi, atum, a. *c. concludere parlando, perorare, ſvilupyo, ἐπιμυθολογία*, orationem finio, & abſolvo, eo modo, quo in *Peroratio* dictum eſt. *Cic. Attic. lib. 4. ep. 2.* Cum horas tres fere dixiſſet, odio & ſtrepitu Senatus coactus eſt aliquando perorare. *Id. 2. de Orat. c. 69.* Alii jubent, antequam peroretur, digredi. *Id. 5. Verr. c. 66.* De qua cum dixero, totum hoc crimen decumanum perorabo. *Al. leg.* peroraro. *Id. 4. Acad. c. 48.* Quoniam ſatis multa dixi, eſt mihi perorandum. *Id. Verr. 4. 5. 29.* Res ilio die non peroretur. dimittitur judicium. *non ſi finiſſe ſi vratere*. ¶ Sumiter etiam univerſim pro dicere, aut diligenter & omnia dicere, *parlare, dire, trattare*. *Cic. pro Sext. c. 2.* Quamquam a Q. Hortenſio cauſa eſt P. Sextii perorata. *Id. pro Quinct. c. 24. a med.* Mihi perdifficile eſt contra tales oratores non modo tantam cauſam perorare, ſed omnino verbum facere conari. *Plin. l. 29. c. 1.* Rabie quadam ia omnes avi medicos perorans. *Sueton. in Calig. c. 53.* Peroraturus, ſtrictiorem ſe lucubrationis ſuæ telum, minitabatur. *Liv. l. 34. c. 32. extrem.* Et breviter peroratum eſſe potuit, nihil me commiſiſſe, &c.

PEROSCŪLOR, aris, atus ſum, dep. 1. valde oſculor. *Martial. l. 8. epigr. 81.* Hos amplectitur, hos peroſculatur. Ita *Heinſ.* ex MSS. Alii *deoſculatur*.

PERŌSUS, a, um, *chi ha in ódio, ἐκμισῶν*, qui valde odit: a *per*, & *oſus*, particip. verbi antiqui *odi*, voce paſſiva, ſed activa ſignificatione. *Liv. l. 3. c. 34. in fin.* Plebs conſulum nomen, haud ſecus quam regum, peroſa erat. *Virg. 6. Æn. v. 435.* lucemque peroſi. *Val. Flacc. l. 6. v. 289.* ſi fata peroſo Tarda tibi, turpeſque moras non ſegnius ipſi Parcimus. *h. e.* tibi qui odio habebas tardam mortem. *Colum. l. 9. c. 5.* Res apiaria non curatorem fraudulentum tantum, ſed etiam immundæ ſegnitiæ peroſa eſt. *Prudent. περὶ στεφ. 9. de S. Eulal. v. 41.* Illa peroſa quietis opem Degeneri tolerare mora, &c. ¶ Paſſive *odiato*. *Tertull. de anim. c. 6. ad fin.* Veritas tanto peroſior, quanto plenior. *Id. de virgin. veland. c. 16.* Nihil Deo carius humilitate, nihil peroſius gloria. *Juvenc. lib. 3. in Matth. c. 19.* Ut malius fuerit thalamis caruiſſe peroſis.

PERPACĀTUS, a, um, omnino pacatus. *Liv. l. 36. c. 21.* Paucoſque per dies omnibus perpacatis, &c.

PERPACO, as, a. *c.* idem ac pacn. *Aurel. Vict. de Vir. Illuſtr. c. 33.* Quas uſque ad mare ſuperum perpacavit. *Flor. ſub init. l. ult. l. 4.* Brennos, Senones per Claudium Druſum perpeavir.

PERPALLĪDUS, a, um, valde pallidus. *Cæs. Cel. l. 2. c. 6.* Color perpallidus.

PERPARCE, admodum perce. *Terent. Andr. 2. 6. 24.* Tu quoque perparce nimium.

PERPARUM, valde parum. *Cic. 5. Verr. c. 57.* Perparum ea illis magnis lugris ad ſe perveaire. Al. leg. *perparvum*.

PERPARVŪLUS, a, um, dimin. a perparvus. *Cic. 6. Verr. c. 43. ad fin.* Duo tamen ſigilla perparvula tollunt.

PERPARVUS, a, um, admodum parvus. *Cic. 1. de legib. c. 19. ad fin.* Quæ & cum adſunt, perparva ſunt. *Id. pro Dejot. c. 3.* perparva culpa. *Id. 5. Verr. c. 38* perparva & tenuis civitas. *Id. 1. de Legib. c. 20. ſub fin.* perparva controverſia.

PERPASCO, is, a. 3. idem quod paſco, *veſcor. Virg. l. 4. de L. L. c. 19.* Pecus *ab* eo quod perpaſcat. ¶ Paſſiva poſitione. *Severr. in Ætna, v. 489.* inæquales volvene perpaſcitur agros.

PERPASTĪNANS, antis, quidam leg. apud *Tertull. de cultu femin. c. 9.* ubi alii *repaſtinans*.

PERPASTUS, a, um, nom. ex particip. bene paſtus, ut Perpaſtus cornis, apud *Phædr. l. 3. fab. 7. v. 2.*

PERPAUCULUS, a, um, dim. a perpaucus. *Cic. 1. de Legib. c. 21.* Deduxitque in Academiam perpaucula paſſibus.

PERPAUCUS, a, um, valde paucus. *Cic. 4. Acad. c. 43.* Erat quidem, ſi perpauca mutaviſſet, garnanſiſſimus Stoicus. *Colum. l. 3. c. 20. in fin.* Tum perpauciſſimis agricolis emntigerit.

PERPAVEFĀCIO, is, a. 3. valde pavefacio. *Plaut. Stich. 1. 2. 28.* Perplexabilitas earum hodie perpavefaciam pectora.

PERPAULŪLUS, a, um, dimin. a perpaulus. *Cic. 2. de Orat. c. 35.* Inter ingenium quidem, & diligentiam perpaululum loci reliquum eſt aeti.

PERPAULUM, adverb. valde paulum. *Cic. 1. Fin. c. 6.* Declinare dixit atomum perpaolum.

PERPAUPER, ra, rum, valde pauper. *Cic. Attic. lib. 6. ep. 3. circa med.* Erat enim rex perpeuper. *Afran.* apud *Non. c. 4. n. 111.* De ruſtico neſcio cui vicino ſuo perpauperi.

PERPAUXILLUM, adverb. dimin. a perpaulum. *Plaut. Capt. 1. 1. 74.* Ne perpauxillum modo.

PERPEDIO, is, a. 4. impedio. *Acc.* apud *Non. cap. 4. n. 10.* Si unquam perpediar gnato.

PERPELLO, is, puli, a. 3. *muovere, ſpingere, ſvuθέω*, idem quod pello, aut valde pello. *Enn.* de impudica apud *Iſidor. lib. 1. Orig. c. 25.* Alii perpellit pedem, alii dat anulum ſpectandum. Al. leg. *percellit*, alii *pervellit*. *Nigid.* apud *Non. cap. 2. n. 584.* Nixurit, qui niti vult, & in coortu ſæpius aliqua re perpellitur. ¶ Transfertur ad animum, & ſignificat permovere, commovere, afficere, *muovere, commuovere*. *Cic. pro Cal. c. 15.* Adoleſcentulum aſpexiſti: candor hujus te, & proceritas vultus, oculique perpulerunt. *Al. leg.* pepulerunt, *alii* perculerunt. *Plaut. Trin. 2. 2. 24.* Qui homo cum animo depugnat ſuo, ſi animus hominem perpulit, actum eſt; animo ſervibit, non ſibi: ſin ipſe animum perpulit, dum vivit, victor victorum cluet. *h. e.* loco movit, & vicit. ¶ Sæpe eſt inducere, impellere ad aliquid faciendum, *indurre, obbligare, ἐπαναγκάζω*. *Liv. l. 2. c. 61.* Illum aoa rosæ plebis, non Senatus preces perpellere uaqeam potuere, ut, &c. *Id. l. 29. c. 23.* Perpellit, ut legatos ad Scipionem mittat. *Id. l. 32. c. 32.* Nec ut diſcederent inde auctoritate conſulis perpelli potuere. *Tacit. 12. Ann. c. 50.* Perpellunt Vulngeſem omittere præſentia. ¶ Frequentem habet uſum in præteritis. *Terent. Andr. 4. 1. 38.* Nunquam deſtitit ſuadere, orare, uſque adeo donec perpulit. *Plaut. Bacch. 4. 4. 4.* Callidum ſeaem callidis dolis compuli & perpuli, mihi omnia ut crederet. *Salluſt. in Cæſil. cap. 27.* Collegam ſuum pactione provinciæ perpulerat, ne contra rempubl. ſentiret. *Id. in Jug. c. 40.* Aulum ſpe pactionis perpulerat, ut, &c. *Liv. l. 32. cap. 14.* Urbem metu ad deditionem perpulit.

PERPENDICULĀRIS, re, &

PERPENDICULĀRIUS, a, um, *perpendicolare*, ad perpendiculum poſitus, *καθετος*. Utrumque uſurpatur a *Frontin. in expoſit. formar, pag. 32. Goeſ.*

PERPENDICULĀTOR, oris, m. artifex, qui perpendiculo utitur. *Aurel. Vict. Epitom. in Adriano, c. 14.* Fabros, perpendiculatores, architectos centuriavit.

PERPENDICULĀTUS, a, um, ad perpendiculum poſitus. *Martian. Capell. l. 6. pag. 193.* Canopum, ue Berenices crinem proſius non cernit Italia, cum illæ antarticis terris ſonſpicuæ ac præſtantes, & velut perpendiculatæ capitibus ſuſpectentur. *verticali*.

PER-

PERPENDICULUM, i, n. *perpendiculo, pendolo, ambipendolo, ἰσόρροπον*, inſtrumentum fabri materiarii, ſeu cæmentarii, quo plumbo a filo pendente, rectitudo, aut obliquitas operis perpendatur & examinatur. Ejus inventor, teſte *Plin. lib. 7. c. 56.* fuit Dædalus. *Cic. in fragm.* apud *Non. cap. 2. n. 718.* Si id credieremus, non ageremus perpendiculis, non normis, non regulis. *Id. Verr. 3. c. 51.* Ad perpendiculum columnas exigere. *ἀγεῖν πρὸς τὸν ὅρθιον. & ibid.* Nullam eſſe columnam, quæ ad perpendiculum aſſa poſſit. *Aſcon. ibid.* Perpendiculum, linea lateribus æqualitatem a ſummo ad imum latitudine probans. hoc autem cum in columnis omnibus, tum maxime in ſtructilibus vetuſtis, ubi tumoris eſt aliquid, evenit, in quibus aut media, aut ima craſſiora ſunt. *Plin. l. 35. c. 14.* Si ad perpendiculum ſiunt. *Vitruv. l. 6. c. 11.* Uti omnes ſtructuræ perpendiculo reſpondeant, neque habeant in ulla parte proclinationes. *Cic. de Fato, c. 10. a med.* Si gravitate feruntur ad perpendiculum corpora individua rectis lineis. *Cæſ. l. 4. B. Gall. c. 17.* Tigna non directa ad perpendiculum, ſed prona, & faſtigiata. *Colum. l. 3. c. 13. ad fin.* Ut tanquam ſuppoſitæ baſi, ad perpendiculum normata inſiſterent. ¶ Translate *Auſon. in Parentalib. n. 5.* Hæc non delicias ignoſcere prompta pudendis, Ad perpendiculum ſequa ſuoſque habuit. *b.e.* ad normam & amuſſim rectæ rationis & virtutis.

PERPENDO, is, pendi, penſum, a. 3. *peſare diligentemente, bilanciare, ἐκβαστάζειν*, diligenter pendo, ac ponduro. *Gell. l. 20. c. 1. a med.* Aut talionem in eo vel ad amuſſim æquiperarent, vel ia libenti perponderent. ¶ Translate aſt diligenter conſiderare, examinare, *eſaminare, piſare, conſiderare. Cic. pro Mur. c. 2.* Cato vitam ad ceteram rationem dirigens, & diligentiſſime perpendens momenta officiorum. *& cap 36. ad fin.* Hæc omnia ad rationem civitatis ſi dirigas, recta ſunt: ſin perpendere ad diſciplinæ præcepta velis, reperientur pravillima. *Id. 3. de Orat. c. 37. ad fin.* Hoc non e te aliqua perpenditur, ſed quodam quaſi naturali ſenſu judicatur. *Q. Cic. de petit. conſul. c. 6.* Judicare & perpendere, quantum quiſque poſſit. *Juſtin. l. 29. c. 3. ad fin.* Pœnorum Romanorumque bella reſpiciens, ſingulorum vires perpendebat. *Exercr. l. 2. v. 1030.* acri judicio aliquid perpendere. *Ulpian. Dig. lib. & en. 4. leg. 13.* Perpendendum erit prætori, cui potius ſubveniat.

PERPENSA. V. *Perpenſo*.

PERPENSATIO, onis, f. diligens examen. *Gell. l. 2. c. 2.* Perpenſatio honorum, atque officiorum.

PERPENSE, adverb. *ἀκριβῶς, ponderate*, conſiderate. *Ammian. l. 16. c. 5. ad fin.* (*al. c. 12. a med.*) Utilitate rei perpenſius cognita. Adde *lib. 25. cap.*

PERPENSO, as, a. 1. frequenter perpendo, examino. *Gran. in Cæcil. v. 298.* Illius (*canalis*) & manibus vires ſic cura futuras Perpenſare. *Ammian. l. 19. c. 11.* (*al. 24.*) Longe alia, quam quæ recta præferebant, & verbis, altis mentibus perpenſantes.

PERPENSUS, a, um, accurate conſideratus, examinatus. *Colum. l. 3. c. 3.* Ut arte perpenſum & exploratum habeamus, an, &c. *Arnob. l. 2. pag. 52.* Homo exanimis judicioque perpenſi. *Martian. Dig. lib. 48. tit. 19. leg. 13.* Perpenſo judicio, prout quæque res poſtulat, ſtatuendum eſt.

PERPERAM, adverb. *malamente, ἀσκόπως, προπετῶς, πρᾴως*, prave, perverſe, præpropere, male: cui contrarium eſt *recte*. *Sueton. in Aug. c. 91.* Si mane ſibi calceus perperam ac ſimiliter pro dextero induceretur. *Cic. pro Quinct. c. 8. ſub fin.* Seu recte, ſeu perperam fecerunt. *Id. pro Cæcin. c. 14.* Recte, aut perperam judicare. *Plaut. Amph. 1. 1. 92.* Perperam loqui. *Id. Capt. 2. 2. 78.* ſuadere aliquid. *Id. Men. 5. 5. 59.* ioſtaire. *Plin. l. 3. ep. 5.* pronuntiare. *Perſon. in Sat. c. 4.* diſcere. *Gell. l. 2. c. 7.* impetrare. *Id. lib. 4. c. 9.* Prave & perperam appellare aliquid. *Nipiol. apud eund. l. 13. c. 6.* Ruſticus ſit ſermo, ſi adſpires perperam. ¶ falſo. *falſamente. Terent. Phorm. 5. 1. 18.* Verum ritoc de nomina, eo perperam olim dixi, ne vos ſoete imprudentes forie affatiretis, atque id poero aliqua oxor mea reſciſceret. ¶ inconſiderate, imprudenter, per errorem, *inavvertentemente. Auct. de B. Hiſpan. cap. 12.* Tabellarii, qui ad Pompeium miſſi erant, peeperamque ad caſtra noſtra pervenerant. *Vatr. ſub fin. l. 1. de R. R.* Ab neſcio quo percuſſum cultrillo concidiſſe: quem qui eſſet, animadvertere in turba non potuiſſe, ſed tantummodo exaudiſſe vocem, perperam feciſſe. *Sueton. in Domit. c. 10.* Perperam præco non conſulem, ſed imperatorem pronuntiavit.

PERPERE, adverb. peperam. *Claud. Mamert. lib. c. c. 1.* Opiniones perpere præſumptæ.

PERPERITŪDO, inis, f. pravitas: a perperus. *Accius* apud *Non. c. 2. n. 626.* Et eo plectuntur poetæ, quam ſuo vitio, inepia, doctibilitate nimia veſtra, aut perperitudine.

PERPERUS, a, um, *πάνουργος*, pravus, nitioſas, temerarius, inconſtans. *Accius* apud *Non. c. 2. n. 626.* Deſcribere in theatro perperos populares. Ubi *Non.* interpretatur ſtultos, indoctos, rudes, inſulſos, mendoſos. *Vopiſc. in Tacit. c. 6.* Nihil immaturum, nihil perperum. *Plaut. Trucul. 3. 1. 9.* Perperas, minas oves. *b. e.* infructuoſas: vel ſtultas, ut quæ aberraverint, & ad quem minus debuere, deverterint. Alii aliter lag.

PERPES, etis, adject. *Non perpes*, integra, tota, *nette intiera. Plaut. Aſiph. 1. 1. 123.* Neque ego hac nocte longiorem me vidiſſe cenſeo, niſi item unum, verberatus quam pependi perpetem. Adde 2. 2. 10. & *Trucul. 2. 2. 23.* Sic *Capitolin. in Vero*, c. 4. Nocte perpeti alea ludere. *Solin. c. 52.* (*al. 65.*) *ante med.* Arenis ferventibus perpetem diem nudis pedibus inſiſtunt. *Lattant. de mortib. perſecut. cap. 33. ſub fin.* Per annum perpetem. ¶ Jugis, perpetuus, *perpetuo, continuo. Pacuv.* apud *Feſt.* hac, ut cœpiſti, hanc operam mihi des perpetem. *Prudent. Cathemer. 10. v. 41.* Siſtitur rivus, cruore qui fluebat perpeti. *Apul. de dee Socrat. ſub init.* Lumi proprio ſeu perpeti candore, &c. *Id. in Florid. n. 17.* (*al. l. 3.*) Vox cohibita lenitatis perpeti. Adde *Sedul. l. 5. v. 36.*

PERPESSIO, onis, f. *il patire, il ſoffrire, il provare*, actus perpetiendi, paſſio, ſenſus. *Cic. pro Rabir. perduell. c. 5.* Harum rerum non ſolum eventus atque perpeſſio, ſed etiam expectatio, mentio, indigna homine libera eſt. ¶ Item tolerantia, patientia, *coſtanza, ſoffermento, ſmenzo. Cic. 2. de Invent. cap. 54* Fortitudo eſt cnabilerata periculorum ſuſcaptio, & laborum perpeſſio. *& paulo poſt.* Patientia aſt, honeſtatis aut utilitatis cauſa, rerum arduarum ac difficilium voluntaria ac diuturna perpeſſio. *Id. t. de Fin. c. 15.* Laborum perfunctio, & perpeſſio dolorum. *Senec. epiſt. 66. a med.* Illic eſt fortitudo, cujus patientia, & perpeſſio, & toleratia, tami ſunt. *& epiſt. 66. ante med.* Poetis atque obſtinata tormentorum perpeſſio.

PERPESSITIUS, & Perpeſſicius, a, um, *ſollerante, παθικός*, qui ex multorum malorum perpeſſione jam didicit facile pati. *Senec. epiſt. 53.* Levis aliquem motiuncula deciput; ſed cum creverit, & vera ſubeta exaſperit, etiam a duro & perpeſſitio confeſſionem accipit. *Id. epiſt. 24. a med.* Socrates perpeſſitius ſenex, & per omnia aſpera jactatus.

PERPESSUS, & Perpeſſus. V. in *Peepetior*.

PERPETIM, adverb. *continuamente, perpetuamente, ἀεί*, idem ac perpetuo. *Voſſius* dicit, natiua eſſe accuſativum, pro *perpetem*, quaſi dicis, perpetem diem noctemque. Ut *amuſſim*, unde *adamuſſim*, pro *amuſſim*, hoc eſt ad amuſſio, ſic *perpetim* pro *perpetem* dixiſſe. *Plin. l. 20. c. 6.* Ulcus in angulo oculi perpetim humore manans. In *Edit.* veteres A. 1470. & 1472. Sed *Hardum.* cum aliis habet *perpetuo. Apul. in Apolog.* Non quin Pudentillam jam annos perpetim affiduo convictu prope ſpectaſſem.

PERPETIOR, ieris, peſſus ſum, depon. 3. *patire, ſoffrire, tollerare, ſopportare, πάσχω, ἀνέχομαι, ὑπομένω*, duro in patiendo, conſtanter patior, ſuffero, perfero, tolero. *Enn.* apud *Cicer. 3. Tuſcul. c. 3.* Animus æger ſemper erat, neque pati, neque perpeti poteſt. *Cic. 2. de Orat. c. 19. & 5. Verr. c. 57.* Ac mihi quidem non ita moleſti ſunt: facile omnes perpetior ac perfero. *Sulpic. ad Cicer. Fam. 4. ep. 5.* Niſi hoc pejus ſit, hæc ſufferre & perpeti. *Cic. Fam. 1. ep. 9. ante med.* Cum ipſa quali republica colloquutus ſum, ut mihi tam multa pro ſe perpeſſo atque perfuncto concederet, ut, &c. *Id. 5. de Fin. c. 11.* Mendicitatem omnes perpetiuntur, ut vivant. *& lib. 1. c. 14. ſub fin.* Qui etiam dolorem ſæpe perpetiuntur, ne, ſi id non faciat, incidat in majorem. *Id. Fam. 2. ep. 16. circa med.* Affirmavi, quidvis me potius perpeſſurum, quam ex Italia ad bellum civile exiturum. *Id. 2. de Fin. c. 20. a med.* Illa caſus, qui nobis miſerabilis videtur audientibus, illi perpetienti erat voluntarius. *Terent. Eun. 2. 1. 11.* Conſen' poſſe me obſtinare, & perpeti, ne eadem interea? *Ovid. 13. Metam. v. 465.* Admonito quamquam luctus renovatur amoro, Perpetiar memorare tamen. ¶ Paſſive in ſup. & particip. *Cic. 2. Agrar. c. 3.* Mihi multa potius perpetienda eſſe duco, quam quo ita girendum conſulatum, ut, &c. *Id. 4. de Fin. c. 26.* Fortorem me fore in patiendo dolore, ſi eum aſperum & difficilem perpeſſu, quam ſi malum dixero. *Vecus poeta* apud *eund. 2. Tuſcul. c. 8.* O multa dicta gravia, perpeſſu aſpera! ¶ Cum infinito pro finere, permittere, æquo animo ferre, *Plaut. Aſin. 5. 1. 17.* Aliam eccum eſſe, equidem facile poſſim perpeti. *Terent. Eun 3. 5. 3.* Nunc eſt profecta, interfici cum me perpeti poſſum. *Ovid. 3. Met. v. 611.* Non tamen hanc facem violari pondere pioum Perpetiar. ¶ Pro ſimplici ferre, *Plin. l. 2. ep. 11. circa med.* Cum me vehementius putarer intendi, quam gracilitas mea perpeti poſſet. *comportare.* ¶ Pro ſimplici pati, aut valde pati, ſentire, experiri, *Ovid. 14. Met. v. 470.* & ventis inimica per æquora vapet, Fulmina, noctem, imbres, iram cæſique, marilque Perpetimur. Danat, cumulumque Capharea cladis. *Val. Flacc. lib. 4. v. 430.* Talia prodigia, & tales pro crimine pœnas Perpetitur.

PERPETRABILIS, le, adject. *Tertull. l. 2. ad uxor. c. 1.* Nubere in Domino perpetrabile eſt. *b. e.* permiſſum eſt.

PERPETRATIO, onis, f. actus perpetrandi. *Tertull. de Pœnit. c. 3.* aliqua difficultas perpetrationem ejus intercipit. *Auguſtin. l. 13. de Trin. c. 6.* perpetratio mali.

PERPETRATOR, oris, m. qui perpetrat. *Auguſtin. l. 20. de Civ. Dei, c. 1.* Homines peccati magni perpetratores. *Sidon. l. 8. ep. 6. ad fin.* Cædis infauſtæ perpetratores.

PERPETRATUS, a, um, *fatto, compito*, factus, confectus, peractus. *Gell. l. 7. c. 3. a med.* Cum ſcelera admiſſa & perpetrata fuerint. *Liv. l. 44. c. 37. ſub fin.* Sacrificia eſſe perpetrato. *Id. l. 1. c. 6.* perpetrata cædes. *Tacit. Ann. 13. c. 27. extrem.* perpetratum judicium. *Liv. l. 33. c. 21.* Pace mondum perpetrata. *conchiuſa.*

PERPĔTRO, as, avi, atum, a. 1. *fare compiutamente, finire, compire, mandar ad effetto, ἐκτελέω*, eſt peragere, perficere, ut *Feſtus* exponit: a *per*, & *patro. Patruv. ibid.* Neque perpetrare preciibus, imperio queti. Ita *Scalig.* legit. *b. e.* neque precibus, neque imperio perficere potuerunt. *Varr. in fin. l. 6. de L. L.* Quoniam da linguæ Latinæ tres feci partes; prima parte perpetrata, ut ſecundam urdiri poſſimus, &c. *Plaut. Pœn. l. 5. 1. 14.* Poſtquam opus oleum, ut volui, omne perpetravi. *Tacit. 4. Hiſtor. c. 63. a med.* Legati ad Civilem miſſi cum donis, cuncta ex voluntate Agrippinenſium perpetravere. *Id. 14. Ann. c. 7.* perpetrare promiſſa. *Flor. l. 3. c. 14.* cœpta. *Juſtin. l. 1. c. 9.* facrilegium. *& lib. 27. c. 1.* facinus. *Liv. l. 1. c. 6.* eadem. *Id. l. 25. c. 12. & lib. 44. c. 37.* ſacrificium. *Id. l. 33. c. 21.* pacem. *conchiudere. & Sueton. in Calig. c. 46. & Juſtin. l. 12. c. 3.* bellum. *Tacit. 4. Hiſt. c. 51.* eſſi-

qua

qua belli. *Id. 14. Ann. c. 11.* Quanto ſuo labore perpetratum, ne ſtromperet Curiem. *quanto averſus volutu a fare cibi, &c. Martian. Dig. lib. 48. tit. 21. leg. 3. a med.* Qui ſibi manus intulit, & non perpetuvit. *e non finì di terſi di vita.* ¶ Cum infinito *Plaut. Truculi. 2. 5. 11.* Male quod mulier facere incepit, niſi id efficere perpetrat, id illi morbo, id illi ſenio eſt.

PERPETUALIS, le, perpetuus. *Quintil. l. 2. c. 13. ad fin.* Καθολικὸς, ideſt, ut dicamus, quo modo puſſumus, univerſalia, vel perpetualia.

PERPETUARIUS, a, um, perpetuus. Perpetuarius mulio, apud *Senec. in apocolocynth. ante med.* eſt qui perpetuo, & in longinquis, magniſque itineribus mulionis artem exercet. ¶ *Perpetuarii*, apud JCtos dicuntur, qui fundum, aut rem aliam perpetuo conducunt, vel perpetuo jure poſſident. *Impp. Theodoſ. & Valens. lib. 11. Cod. tit. 70. leg. 5.*

PERPETUATUS, a, um, perpetuus factus. *Arator ſub fin. l. 2.* His ſolidata fides, his eſt tibi, Roma, catenis Perpetuata ſalus.

PERPETUITAS, atis, f. *continuatione, perpetuità, tenor coſtante, uddiετης, διάτασις*, continuatio, perennitas, diuturnitas. *Cic. Tuſcul. 5. 1. 10. extr.* Non ex ſingulis vocibus philoſophi ſpectandi ſunt, ſed ex perpetuitate, atque conſuetudine. *Id. 2. Offic. c. 7.* Malus cuſtos diuturnitatis metus: contraque benevolentia fidelis eſt vel ad perpetuitatem. *& l. 2. c. 33.* Ut conſtare in vitæ perpetuitate peſſimus nobiſmet ipſis, nec in ullo officio claudicare. *Plin. l. 34. c. 9. extr.* Uſus æris ad perpetuitatem monumentorum translatus eſt. *Quintil. declam. 2. c. 15.* Sciebas, cæcum unu ſuiter, ſi dux defeciſſet, ingredi poſſe, quam ſi veſtigia parietis perpetuitata dirigeret. *h. e.* perpetuo, & non interrupto parietis tractu. ¶ *Perpetuitas orationis* eſt continuatus curſus per periodos æqualiter fuſas, & invicem ſibi ſuccedentes: cui opponitur oratio inciſa, & per brevia membra quodammodo interrupta. *Cic. 3. de Orat. c. 49. a med.* Neque ſemper utrumlibet eſt perpetuitate, & quaſi converſione verborum, ſed ſæpe carpenda membris minutioribus eſt oratio. ¶ Item *perpetuitas ſermonis* eſt totus ſermo: cui opponitur *pars. Cic. 2. de Orat. c. 54. a med.* In utroque genere leporis excellens, & illo, qui in perpetuitate ſermonis, & hoc, qui in celeritate, atque dicto eſt. Adde *in Orat. cap. 2.* ¶ In plur. num. *Vitruv. lib. 2. c. ult.* Apennini pars ſeptentrionali regioni ſubjecta continetur umbroſis & opacis perpetuitatibus. *h. e.* locis longo & continuo tractu umbroſis.

PERPETUITASSINT, antiqu. perpetuent, perpetuum reddant: quaſi a *perpetuus. Enn. apud Non. c. 2. n. 632.* Libertatemque ut perpetuitaſſint quam maxime. Al. leg. *perpetuaſſint.*

PERPETUO, ui, avi, atum, a. 1. *continuare, perpetuare, eternare, διαιωνίζω*, perpetuum reddo, continuo ſine intermiſſione. *Cic. 3. de Orat. c. 46.* Clauſulas, atque interpuncta verborum animæ interclusio atque anguſtiæ ſpiritus attulerunt. Id inventum ita ſuave, ut ſicui ſit infinitus ſpiritus datus, tamen eum perpetuare verba nolimus. *Id. pro Sull. c. 21. in fin.* Judicum poteſtatem perpetuandam, legis acerbitatem mitigandam putavit. *Plaut. Pſeud. 1. 3. 72.* Non eſt juſtus quiſquam amator, niſi qui perpetuat data. *Rend. Dig. lib. 27. tit. 7. in fin.* Litis conteſtatione temporales actiones perpetuantur. ¶ *Dii te perpetuent*, formula acclamandi Imperatoribus, apud *Lampid. in Alex. Sev. c. 6.*

PERPETUO, adverb. *continuamente, perpetuamente, in perpetuo, per ſempre, αἰὲν, ἀιδίως*, continue, ſine intermiſſione, aſſidue, ſemper, perennitet. *Terent. Heaut. 3. 3. 46.* O fortuna, ut nunquam perpetuo es bona! *Cic. Agrar. 3. c. 1.* Ut eam opinionem perpetuo retineatis. *Ovid. 1. Triſt. el. 5. in fin.* At mihi perpetuo patria tellure carendum eſt. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 31.* Neque recuſatoros, qui minus perpetuo ſub illorum ditione atque imperio eſſent. *& lib. 7. c. 41.* Cum noſtros aſſiduo labore defatigarent, quibus, propter magnitudinem caſtrorum, perpetuo eſſet iiſdem in vallo permanendum. *Cic. Acad. 4. c. 19. a med.* Horteuſius autem vehementer admiratus, quod quidem perpetuo, Lucullo loquente, faceret. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 26.* Qui perpetuo in amicitia Romanorum permanſerat. *Terent. Eun. 5. 9. 13.* Nunquid dubitas, quin ego perpetuo perierim?

PERPETUUS, a, um, *continuus, continuato, intiero, non interrotto, διηνεκὴς, ἀίδιος*, continuus, continuatus, continuus, ſolidus, integer, non interruptus, non interciſus: a *perpes, etis. Cic. in Piſon. c. 22.* Meus reditus is fuit, ut a Brundiſio uſque Romam agmen perpetuum totius Italiæ viderem. *In vet. on. Tab.* apud *Muratori. pag. 582. ad fin.* Semitam lapidibus perpetuis conſtratam recte habeto. *Plin. l. 3. c. 5. ante med.* Apenninus perpetois jugis ab Alpibus tendens ad Siculum fretum. *& lib. 6. c. 10.* Montes perpetuo tractu oceani oræ prætenti. *Id. l. 7. c. 51.* Perpetua febris. *Id. l. 27. c. 27.* Exactam falcis aciem utraque manu imprimentes, perpetuis incifuris dedacunt, ac veluti entem (*arboris*) laxant. *Cato R. R. c. 33.* Vineam arare incipim, ultro citroque ſulcos perpetuos ducito. *Colum. l. 3. c. 13.* Foſſam perpetuam educere. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 44.* Perpetuæ munitiones, perductæ ex caſtellis in proximna caſtella. *Id. l. 7. B. Gall. c. 26.* Palus, quæ perpetua intercedebat Romanos ad inſequendum tardabat. *& cap. 23.* Perpetuæ trabes. *h. e.* integræ, ſolidæque. *Plaut. Moſtell. 2. 2. 67.* Non videor mihi farcire poſſe ædes meas, quin totæ perpetuæ ruant. *tutte do on capo all' altro.* pleonaſmus. *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 21.* Milites diſponit non certis ſpatiis intermiſſis, ſed perpetuis vigiliis ſtationibuſque, ut contingant inter ſe, atque omnem munitionem expleant. *Ovid. 2. de ar. am. v. 285.* perpetua contenduot illa riſu. *Terent. Adelph. 4. 1. 5.* Hanc diem cupio perpetuum in lætitia degere. *tutto intiero.* & 4. 2. 4. triduum. *& Heaut. 2. 2. 12.* biennium. *Virg. 7. Æn. v. 196.* hic ariete caſo Perpetuis ſoliti patres conſidere menſis.

h. e. non interruptis diſtinctiſve ſedeotum ordinibus per lectos triclniares, ſed longis & continuis pro numero convivarum. Sic *Ovid. 6. Faſt. v. 305.* Ante focos olim longis conſidere ſcannis Mos erat, & menſæ credere adeſſe deos. Ruſtus *Virg. Æn. 8. v. 182.* Veſcitur Æneas, ſimul & Troiana juventus Perpetui tergo bovis. *h. e.* non in truſtis ſecto, ſed integro menſæ illato. ¶ *Perpetua oratio*, aut altercatione, aut interlocutione non interrumpitur. *Cic. Attic. l. 1. ep. 16. circa med.* Clodium præſentem frege in Senatu tum oratione perpetua, tum altercatione: *Liv. l. 4. c. 6.* Cum res a perpetuis orationibus in altercationem verteſſet. *Id. 2. de Orat. c. 4.* Sum cupidus te in illa longiore & perpetua diſputatione audiendi. *Id. in Top. c. ult.* Nec ſolum perpetuæ actiones, ſed etiam partes orationis iiſdem locis adjuvantur. ¶ *Perpetua quæſtiones.* V. *Quæſtio.* ¶ *Perpetua hiſtoria*, quæ res geſtas continentes, & continuatas perſcribit. *Cic. Fam. 5. ep. 12. bis.* Sic *Ovid. Met. 1. v. 3.* primaque ab origine mundi Ad mea perpetuum deducta tempora carmen. ¶ Sæpe *temperatis* opponitur, *perpetuis, eternis, ἀϊδίοις. Nep. in Milt. c. 3.* Quibus ſingulis ipſarum urbium perpetua dederat imperia. *Horat. l. 1. od. 34. v. 5.* Quintilium perpetuus ſopor urget. *Cic. poſt redit. in Sen. c. 2. ſub fin.* Cum reſpublica non ſolum perentibus perpetuis, veenm etiam tutoribus annuis eſſet orbata. *Id. Catil. 4. c. 9.* Ignis Veſtæ perpetuus ac ſempiternus. *Id. l. 1. de nat. Deor. c. 15.* Lex perpetua & æterna. *& lib. 2. c. 21.* Stellarum perennes curſus atque perpetui. *Id. 2. de Invent. c. 54.* Stabilis & perpetua perorantio. *Id. poſt redit. in Sen. c. 12.* Conſtans, perpetua, fortis, invicta defenſio ſalutis meæ. *Id. Phil. 13. c. 6.* Voluntas mea perpetua & conſtans in rempublicam. *Id. Fam. 6. ep. 13.* Aſſidua & perpetua cura ſalutis tuæ. *Q. Cic. de petit. conſul. c. 7.* Firma & perpetua amicitia. *Martial. l. 6. epigr. 64. v. 10. & l. 7. epigr. 61.* Quas & perpetui dignantur ſerinia Sili. *h. e.* qui fama in perpetuum victurus eſt. ¶ *Perpetuum*, adverb. perpetuo. *Stat. l. 6 ſilv. 1. v. 99.* Utere perpetuum populi, magnique ſenatus Monere. ¶ *In perpetuum*, in omne tempus, *in perpetue, per ſempre, ἐναὶ. Cic. 1. Catil. c. 12. ſub fin.* Hunc peſtem pauliſper reprimi, non in perpetuum comprimi poſſe. *Id. Agrar. 2. c. 21.* Venire res veſtras pmprias, & in perpetuum a vobis alienari. *Id. pro Roſc. Amer. c. 48.* Obtinere aliquid in perpetuum. *Liv. l. 7. c. 37.* Milites duplici frumento in perpetuum, in præſentia ſingulis bobus donati. ¶ *In perpetuum modum*, idem. *Plaut. Moſt. 3. 1. 5.* Perii plane in perpetuum modum. Adde 4. 3. 51. ¶ Interdum *perpetuus* eſt generalis, univerſalis, & ſemper locum, non veritatem habens in aliquo genere. *Cic. 2. de Orat. c. 33.* Perpetui juris, & univerſi generis quæſtio non hominum nomina, ſed rationem dicendi, & argumentationum fontes deſiderat. *Caſſ. l. 2. c. 10. circa med.* Cum ſit autem minima eredo ſanguis mittendus, tamen ne id quidem perpetuum eſt. neque enim ſemper conecoctionem res exſpectat. *nè meu queſto è ſenza eccezzione.* & *Plin. l. 17. c. 2. ad fin.* Nec arbitror, perpetuum quidquam in hoc præcipi poſſe. ¶ *Perpetua fulmina* apud *Stuec. l. 2. quæſtion. natur. c. 47.* ſunt, quorum ſignificatio in totam vitam pertinet, nec unam rem id enuntiat, ſed contextum rerum per omnem deinceps ætatem complectitur. ¶ *Perpetuus*, comparativ. *Cato* apud *Priſcian. l. 3. pag. 601.* Idque perpetuius atque firmius repſit. *Perpetuiſſimus*, ſuperlat. *Id. ibid.* Ab optimis artibus fugit quam maxima fugela, perpetuiſſimo curriculo. ¶ *Perpetuus* dictus eſt a quibuſdam Grammaticis infinitivus modus, quia perpetuum eſt, quod finem non habet. *Diomed. l. 1. pag. 331. Priſcian.*

PERPEXUS, a, um, diligenter pexus. *Jul. Firmic. l. 5. c. 5.* Pectora pugnis obtundant, & perpexam barbam in omnibus cogitationibus ſuis permulceant.

PERPICTUS, a, um, exacte pictus. *Ovid. 10 Met. n. 261.* Lilia, perpictaſque pilas. Alii leg. *Liliaque, pictaſque pilas.*

PERPLACEO, es, n. 2. valde placen. *Cic. Attic. l. 3. ep. 23. a med.* Vide ſegem, quam T. Fabio ſcripſit T. Viſellius: ea mihi perplacet. *Plaut. Meſtell. 3. 3. 4.* Eſquid placeant, me engas? immo hercle vero perplacent.

PERPLANUS, a, um, valde planus. *Diomed. l. 2. pag. 431.* Diſcretio eſt conſuſarum ſignificationum perplana expoſitio.

PERPLEXABILIS, le, idem ac perplexus, implexus, involutus, obſcurus. *Plaut. Aſin. 4. 1. 47.* Neque ullum verbum faciat perplexabile.

PERPLEXABILITER, adverb. idem ac perplexe. *Plaut. Strich. 1. 2. 28.* Perplexabiliter hodie earum perpavefaciam pectora.

PERPLEXE, adverb. *intricatamente, πολυπλόκως*, obſcure, implicite. *Terent. Eun. 5. 1. 1.* Pergin' ſcelleſta mecum perplexe loqui? *Liv. l. 6. c. 13. in fin.* Defectionem haod perplexe indicavere. *Prudent. adverſ. Symmach. l. 2. v. 847.* Anfractus dubius habet, & perplexius errat.

PERPLEXIM, adverb. idem ac perplexe. *Plaut. Stich. 1. 2. 18.* Utrum ego perplexim laceſſam orstione. *Ceſſ. Hemin.* apud *Non. c. 11. n. 50.* Perplexim ſcribere ſticui.

PERPLEXIO, onis, f. Perplexitas, involucrum, ambages. *Pere. Lovo declam. in Catil. c. 33.* Ma ſtenar veteſtiſſima familiaritate Catilinæ conjunctum, perſæpe delimviſſi mitis perpleximibus illius, neque unquam certi quidquam in illo ingenio compehendere potuiſſe.

PERPLEXITAS, atis, f. *perpleſſità*, dubium, ambiguitas. *Ammian. l. 18. c. 6. a med.* (*al. c. 14. extr.*) His ob perplexitatem nimiam ægerrime lectis.

PERPLEXOR, aris, dep. 1. aliquid perplexum facio, & in dubium voco. *Plaut. Aulul. 2. 2. 81.* At ſcio, quo vos pecto ſuleatis perplexarier.

PERPLEXUS, a, um, *intricato, involuppato, perpleſſo, ſ'intrigato*, in-

intricatus, implicitus, involutus, implexus. *Plin. l. 9. c. 2.* Perplexis, & in semet aliter, atque aliter nunc flatu, nunc fluctu convolutis feminibus. *Virg. 9. Æn. v. 391.* perplexum iter omne revolvens Fallacis silvæ. *Stat. l. 1. Theb. v. 502.* Perplexi errores. ¶ Per translationem accipitur pro obscuro, & ita involuto, ut commode intelligi non possit, *difficile, intricato. Liv. l. 40. c. 5.* Singulos amicorum patris tentare sermonibus perplexis instituit. *Id. l. 25. c. 12.* Perplexius carmen. *Id. l. 35. c. 14. sub fin.* Perplexum Punico astu responsum. *Id. l. 34. c. 57.* Ignorare se dixit, quidnam perplexi sua legatio haberet. *Plin. l. 2. c. 25.* Ratio perplexior, multisque involuta miraculis.

PERPLICĀTUS, a, um, implicitus, perplexus. *Lucret. l. 2. v. 394.* Aut magis hamatis inter se, perque plicatis. *tmesis.*

PERPLORO, as, valde ploro. *Verus Lepos* apud *Gruter. pag. 928. n. 12.* Crescо, percrepas: gaudeo, perploras. Invide, morere.

PERPLŪIT, ebat, imp. 3. *περιρρεω, διαβρέχομαι*, est per medium pluit. *Cato c. 155.* Circuire oportet, sicubi perpluat. *Plaut. Mostell. 1. 2. 30.* Venit imber, lavat parietes, perpluunt tigna. *Quintil l. 6. c. 3.* Cum cœnaculum perplueret. *Fellus* in *Patera.* Pateram perpluere, in sacris cum dicerent, significabant, pertusam esse. ¶ Translate *Plaut. Trin. 1. 2. 41.* Benefacta benefactis aliis pertegito, ne perpluant. ¶ Et transitive, cum accusat. *Id. Mostell. 1. 3. 6.* Hæc est illa tempestas, quam mihi amor in pectus perpluit meum.

PERPLŪRES, urium, valde plures. *Plin. l. 13. c. 24.* Spondetque jupiter ejus annuos perplures reditus. Alii leg. *annuo* H. S.

PERPLURIMUM, adverb. valde plurimum. *Plin. l. 2. c. 54.* Itaque perplurimum refert, unde venerint fulmina, & quo concesserint. Al. leg. *plurimum.*

PERPOL, per Pollucem, adverb. jurandi. *Terent. Hauyr. 1. 1. 1.* Perpol quam paucos repetias meretricibus fidsles evenire amatorea. Ubi tamen *Donatus* vult dictum esse pro *Pol perquam paucos*, &c. nam, inquit, *perpol* Latinum non est. Quod cum sit verius, idem dicendum erit de illo *Plauti Cas. 2. 6. 18.* Perpol sæpe peccas. *h. e.* pol persæpe.

PERPOLIO, ōlis, ivi, itum, a. 4. *διαλεαίνω*, valde polio, absolvo, supremam manum addo. *Cic. 2. de Orat. c. 13.* Et tractu orationis leni, & æquabili perpolivit illud opus. *Id. de Universf. c. 13.* Perpolire, & absolvere aliquid. *Id. 2. de Orat. c. 18.* Perpolire, atque conficere. *Id. pro Balb. c. 7.* Adhibere extremum perpoliendi operis laborem. *di dar l' ultimo mano. & lib. 5. Fam. ep. 12. extr.* Ea, quæ habes instituta, perpolies.

PERPOLITIO, onis, f. *abbellimento*, actus perpoliendi. *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 13.* Verborum exornatio est, quæ ipsius sermonis insignita continetur perpolitione.

PERPOLITISSIME, adverb. summo polite. *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 32. extr.* Ut continuationes perfecte, & perpolitissime possint esse absolutæ.

PERPOLITUS, a, um, valde politus, absolutus, perfectus. *Cic. 1. de Orat. c. 13. ad fin.* Perfecti in dicendo, & perpoliti homines. *Id. in Pison. c. 29.* Non philosophia solum, sed etiam litteris perpolitus. *Id. pro Sext. c. 42.* Inter hanc vitam perpolitam humanitate, & illam immanem nihil eam interest, quam, &c. *Id. 1. de Orat. c. 8.* Sapientibus sententiis, gravibusque verbis oroata oratio, & perpolita. *& lib. 2. c. 27. sub fin.* Explicatio illustris, & perpolita. ¶ Propria *Plin. l. 33. c. 4.* Aurum carsu ipso, tritaque perpolitum. *arrotato, purgato, fregato.*

PERPOPULĀTUS, a, um, *saccheggiato*, particip. passive significatione. *Liv. l. 26. c. 9. ad fin.* Annibal, perpopulato agro Fregellano, in Labicanum venit. Al. leg. *populato.*

PERPOPULOR, aris, dep. 1. *κατατρυχόω*, totum populor, & vasto. *Liv. l. 22. c. 3.* Annibal emissus e manibus perpopuletur Italiam. *Al. leg.* populetur. *Id. l. 34. c. 56.* Ligurum quindecim millia agrum Placentinum perpopulatos esse. *Tacit. Ann. 14. c. 26.* Cædibus & incendiis perpopulatus.

PERPORTANS, antis, apportans, advehens. *Liv. sub fin. l. 28.* Naves onerariæ prædam Carthaginem perportantes.

PERPOTĀTIO, onis, f. actus perpotandi. *Cic. in Pison. c. 10.* Quid cum tuis sordidissimis gregibus intemperatissimas perpotationes prædicem?

PERPOTĀTOR, iris, depon. 4. omnino & plene potior. *Imp. Zeno lib. 12. Cod. tit. 7. leg. 2. & Imp. Anastas. ibid. tit. 21. leg. 2. & Imp. Theodos. & Valent. ibid. tit. 16. leg. 3. extr.*

PERPOTO, as, avi, atum, n. 1. valde poto, vel totum tempus in potationibus confumo. *Cic. 7. Verr. c. 33. extr.* Similiter totos dies, re iltore tabernaculo posito, perpotabat. *Id. Phil. 2. c. 31.* Delituit in quadam cauponula, atque ibi se occultans perpotavit ad vesperum. ¶ Pro simplici poto, hausio. *Lucret. l. 1. v. 938. & lib. 4. v. 15.* interea perpoter amarum Absinthi laticem.

PERPRĒMO. V. *Perprimo.*

PERPRESSA, æ, f. herbæ nomen. *Plin. l. 21. c. 19. a med.* Bacchas in medicina usu aliqui ex nostris perpressam vocant. *Al. leg.* perpensam. *Id. l. 26. c. 8. ad fin.* Calculos ejicit perpressa, quæ Arretii, & in Illyrico nascitur.

PERPRIMO, is, pressi, pressum, 3. 3. *premere assai*, valde premo, *καταπιέζω. Horat. epod. 16. v. 37.* mollis & culpee Inominata perprimat cubilia. *Senec. epist. 99. a med.* Spiritus ictu doloris impulsus, quemadmodum totum corpus quatit, ita oculos, quibus adjacentem humorem perprimit, & expellit. Al. leg. *perpremit.* Adde *Ovid. l. 1. de ar. am. v. 304.*

PERPROPĒRE, adverb. valde propere. *Plaut. Mil. 3. 4. 20.* Peri perpropere.

PERPROPINQUUS, a, um, valde propinquus. *Asconius* apud *Cicer. l. 1. de Divin. c. 22. sub fin.* commutationem rerum portendit fore perpropinquam.

PERPROSPER, a, um, valde prosper. *Suetan. in Claud. cap. 31.* Valetudine perprospera usus est.

PERPRURISCO, is, n. 3. *κνησμωδέω*, admodum prurio. *Plaut. Stich. 5. 5. 20.* Ubi perpruriscamus usque ex unguiculis.

PERPUDESCIT, valde pudet. *Consilio in epist. ad Graech. (inter fragment. Cornel. Nepot.)* Quando perpudescet miscenda, atque perturbanda republica?

PERPUGNAX, acis, valde pugnax. *Cic. 1. de Orat. c. 20. in fin.* Perpugnacem in disputando videri. Quidam perperam leg. *repugnacem.* Adde *Augustin. l. 3. contra Acad. c. 4.*

PERPULCHER, chra, um, valde pulcher. *Terent. Eun. 3. 2. 25.* Perpulchra, credo, dona, haud nostris similia.

PERPUNCTUS, a, um, *punto. Cal. Aurel. Acut. l. 2. c. 20. a med.* Perpuncti sentiunt.

PERPURGĀTUS, a, um, probe purgatus. *Cels. l. 5. c. 26. fcft. ult.* Perpurgata ulcera. *Plaut. Mil. 3. 1. 179.* Perpurgatia ambo damus tibi operam auribus. *Cic. pro Mur. c. 26.* Locus orationis perpurgatus ab iis, qui ante me dixerunt.

PERPURGO, as, avi, atum, a. 1. *purgare perfettamente, διαπαίω*, omnino purgo, totum purgo. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 50.* Cervæque ante partum perpurgant se quadam herbula. Adde *Cels. l. 2. c. 10. a med.* ¶ Translate sumitur pro expedite, absolvere, finire. *Cic. 2. de Divin. c. 1.* Perpurgatus est is locus a nobis quinque libris. Al. leg. *pertractatus.* ¶ *Perpurgare rationes*, expedire æquando singula capita dati & accepti, perficere, absolvere. *Cic. Attic. l. 15. ep. 12.* De dote tanto magis perpurga.

PERPUSILLUM. *Cic. 2. de Orat. c. 60.* Non accusabis: perpusillum rogabo. (Potest hic & adverb. esse & adject.)

PERPŪTO, as, a. 1. perfecta puto, declaro, profero. *Plaut. Cistell. 1. 3. 7.* Ut ego argumentum hoc vobis plane perputem.

PERQUAM. V. *Per* in fine.

PERQUIESCO, is, evi, etum, n. 3. conquiesco. *Apul. Metam. l. 8.* Totam perquiescimus noctem.

PERQUIRITĀTUS, a, um, perquisitus. *Claudian. Mamert. in præfat. l. 1. de statu anim. ad Sidon.* Opusculum usquequaque perquiritatum. Al. leg. *prosperitatum.*

PERQUĪRO, is, quisivi, itum, a. 3. *cercare diligentemente, ricercare, διαζητέω*, scrutando diligenter quæro. *Cic. 6. Verr. c. 18.* Scribit ad quosdam, ut ea vasa perquirerent. *Id. 5. de Fin. c. 18.* Res contemplari, & perquirere. *Q. Cic. de petit. consul. c. 8.* Perquirere & investigare homines ex omni regione. ¶ item iaterrogando. *Cæs. l. 6. B. Gall. c. 8. extr.* Aditus, viasque in Suevos perquisit. *Plaut. Stich. 1. 3. 49.* Adeunt, perquirunt, quid caulæ fier. Cic. *pro Cal. c. 22.* Possum etiam illi ab accusatore perquirere, ubi sit, &c.

PERQUISITE, adverb. *διζησιμόνως*, diligenter. *Cic. 1. de Invent. c. 41. in fin.* Sed perquisitius, & diligentius conscripsisse pollicemur.

PERQUISITOR, oris, m. *ricercatore*, inquisitor. *Plaut. Stich. 2. 2. 61.* Malevoli perquisitores auctionum.

PERQUISĪTUS, a, um, *ricercato*, diligenter quæsitus. *Plin. l. 6. c. 8.* In quo multa aliter, ac veteres, prodituram me non eo inficias, anxia perquisita cura.

PERRĀRO, adverb. *παρασπανίως*, valde raro. *Cic. 2. Fin. c. 16.* Quæ perraro appellantur ab Epicuro. *Horat. l. 2. sat. 5. v. 50.* perraro hanc aleam fallit.

PERRĀRUS, a, um, valde rarus. *Liv. in fin. l. 29.* Quod tunc perrarum in mandandis sacerdotiis erat. *Plin. l. 32. c. 3. ante med.* Quando perrarum est, ut levior sit aliqua.

PERRECONDĪTUS, a, um, valde reconditus. *Cic. 1. de Orat. c. 30.* Aut perrecondita, aut valde difficilis ratio confuetudinis.

PERRECTŪRUS. V. in *Peago.*

PERRĒCTUS, a, um, *experrectus. Apul. l. 5. Metam.* Perrectis oculis, & nbarmatis ad ergilias. *Al. leg.* perfrictis.

PERRĒPO, is, pſi, ptum, a. 3. *serpere, aggrapparſi, ἐμβαίνω*, rependo aliquo pervenio, adrepo. *Colum. l. 6. c. 5.* Ne ad præsepia sus, aut gallina perrepat. *Id. l. 4. c. 24.* Si a capite vitis emicuerit, & brachiis in alisne jugorum compluvia perrepserit. *Tibull. l. 1. el. 5. v. 43.* tellurem genibus perrepere.

PERRĒPTO, as, avi, atum, n. 1. frequentativum a *perrepo. Plaut. Rud. 1. 4. 4.* Omnia jam circumcursavi, atque omnibus in latebris perreptavi quærere confervam vocs, oculis, auribus. *h. e.* quasi reptando cum labore, & lassitudine obivi. *mi sono strafannato. & Amph. 4. 1. 3.* Omnes plateas perreptavi, gymnasia, & myropolia. *h. e.* reptavi per plateas, &c. Sic *Terent. Adelph. 4. 6. 3.* Perreptavi usque omne oppidum, ad portam, ad lacum, quo non?

PERRHÆBI, orum, m. *Περραιβοί*, pop. Macedoniæ, in confinio Thessaliæ, juxta Peneum fl. & Olympum montem, apud Pelasgiotas. Eorum oppidum Perrhæbia. Etiam in Ætolia collocantur. Causa est, quia eorum regio attingens Pindum montem Ætoliæ, ex parte in Ætolia collocatur. Aliqui causam afferunt, quod Perrhæbi a Lapithis fracti in Ætoliam fugerint. Hinc adjective *Propert. l. 3. el. 3. v. 55.* Aut cur Perrhæbi tremuere cacumina Pindi. *Ovid. Met. 12. v. 172.* Perrhæbum Cænea vidi. *h. e.* Thessalum. V. *Plin. in procem. l. 4. & cap. 2.*

PERRIDĪCULE, adverb. valde ridicule. *Cicer. 2. de Orat. c. 59.* Sed etiam, si quid perridicule possis.

PERRIDĪCULUS, a, um, valde ridiculus. *Cic. 2. de Orat. c. 19.* Sed tamen ea eorum doctrina perridicula.

PERRODO, is, osi, osum, a. 3. vehementer rodo, totum rodo, rodendo penetro. *Plin. l. 34. c. 18.* Valet purgare, sistere, excalfacere,

cere, perrodere. *Id. l.* 30. *in fin.* Quæ non perroderetur a veneno Stygis equæ. *Celſ. l.* 5. *c.* 28. *n.* 12. Num plures ſiaua perroſerint.

PERROGATIO, onis, ſ. rogatio. Legitur in veteri curto lapide apud *Maffei. in Muſ. Veron. pag.* 288. *n.* 4.

PERROGITO, as, a. 1. frequentativum a perrogo. *Paruv.* apud *Priſcian. l.* 4. *pag.* 634. *Pomſch.* Poſtquam defeſſus perrogitando adveſanas de natis, neque quemquam invenit ſcium.

PERROGO, as, a. 1. idem ac rogo, ſeu interrogo. *Tacit. l.* 4. *Hiſt. c.* 9. Cum perrogarent ſcatcatias conſules. *Liv. l.* 29. *c.* 19. *a med.* Perrogati eo die ſententiæ non potuerunt. *b. e.* omnium ſententiæ uſque ad ultimum Senatorem. ¶ Perrogare legem, eſt ita rogare, ut perferatur, & e populo accipiatur. *Valer. Maxim. l.* 2. *c.* 2. *extern.* 1. Minos a Jove traditas ſibi leges perrogabat. *Id. l.* 8. *c.* 6. *in fin.* Tribunus plebis legem perrogavit magna cum clade reipublicæ.

PERRUMPO, is, upi, uptum, a. 3. *rompere per mezzo, aprire rompendo, ſpezzare, διαῤῥήγνυμι*, medium rumpo, prorſus rumpo, diffindo, perfringo, diſcumpo. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 26. Turres omni genere telorum completas ad opera Cæſaris appellebat, ut rates perrumperet, etque opera diſturbaret. *Celſ. l.* 8. *c.* 9. Coſta ſic finditur, ut eam totam is caſus perruperit. *Cic. l. Tuſcul. c.* 18. *ad fin.* Ab his pereumpitur & dividitur craſſus hic & concretus aer. *Virg. Æn. v.* 479. corripta diua bipeuni Limina perrumpit. & *l.* 9. *v.* 512. Saxa quoque iafeito volvebant pondere, ſi qua poſſent teſtam aciem perrumpere. *Ovid. Met. l.* 12. *v.* 369. Frexineam miſit haſtam, quæ laterum cratem perrupit. ¶ Item vi iecumpo, vi viam mihi facio, penetro, quaſi obſtantia perfringendo, *entrare a forza, paſſare. Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 19. Ut ſi eam paludem Rontani perrumpere conarentur, haſtantes premerent ex loco ſuperiore. & *lib.* 6. *c.* 39. Inter ſe cohortati, per medios hoſtes perrumpunt. *Liv. l.* 26. *c.* 7. Nec per caſtra eorum perrumpi ad Capuam poſſe. *Id. l.* 3. *c.* 18. *a med.* Jam in veſtibulum perruperant templi. *Sueton. in Orb. c.* 8. Perrupcrunt in triclinium uſque. *Sil. l.* 12. *v.* 697. etiamne parabit Noſtrea ille domos, aoſtras perrumpere in aeces? *Horat. l.* 1. *od.* 3. *v.* 36. Perrupit Achemenia Herculeus labor. ¶ Translate *Cic.* 3. *Offic. cap.* 8. Pœnam non dico legum, quas ſæpe perrumpunt. *volano.* & *in Partit. c.* 32. *a med.* Perrumpere periculum. *ſuperare.* Sic *Plin. l.* 8. *c.* 23. omnes difficultates. & *Cic. Verr.* 3. *c.* 5. Coofriopat ille ſane vi ſua conſilia ſenatoria, quæſtiones omnium perrumpat, evolet ex veſtra ſeveritate. *b. e.* evadat, effugiat. *Senec. in Agamb. v.* 603. perrumpere omne ſervitium. *rompere ogni ſoggezione, ſcuoterſi d' attorno ogni ſervitù.* & *Tacit.* 3. *Ann. c.* 15. Nullo magia catereitus eſt, quam quod Tiberium, ſine miſeratione, ſine ira, obſtiaxtum clauſumque vidit, ne quo affectu perrumperetur. *b. e.* permoveretur, quaſi vi affectu aliquo animum ejus irrumpente.

PERRUPTUS, a, um, *ſpaccato, ſpezzato*, perfractus, diruptus. *Colum. l.* 2. *c.* 2. *a med.* Perruptæ raſtris & aratris radices herbarum. *Sil. l.* 13. *v.* 741. & perruptis malibus Alpes Eluctatus adeſt. ¶ *penetrato a forza. Tacit. Ann. l.* 4. *c.* 51. Quædam munimenta Romani, quaſi perrupta, omiſere. *Id.* 2. *Hiſt. c.* 44. Media acie perrupta fugere paſſim Othoniani. *Id. l.* 1. *Ann. c.* 51. *ſub fin.* Uno imperu perruptum hoſtem redigunt in aperta, cædunteque. *b. e.* perruptis aciei ordinibus. *sbaragliato.*

PERSA, æ, m. *Perſiano*, Περσεύς, Perſidis incola. *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 8. Regnum non modo Romano homini, ſed ne Perſæ quidem tolerabile. *Id.* 1. *Tuſcul. c.* 45. Perſæ mortuos cere circumlitos condunt, ut quam maxima permaneant diuturna corpora. & *lib.* 5. *c.* 34. Perſarum e Xenophonte victus exponitur, quos negat ad penem adhibere quidquam, præter naſturtium. *Nep. in Alcib. ſub fin.* Veniſſe ad Perſas, apud quos ſumma laus eſſet, fortiter venari, luxurioſe vivere. *Id. in Pelop. c.* 4. & *in Ageſil. c.* 4. In Perſas proficiſci. *per* in Perſidem. ¶ *Perſa*, una ex Plautiaia Fabulis, in qua Paraſitus pro Perſa inducitur. ¶ Item Nympha, de qua V. in *Perſes.*

PERSÆPE, valde ſæpe. *Cic. de Amic. c.* 20. *a med.* Ne quis intemperata quadam benevolentia, quod perſæpe fit, &c. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 1. *c.* 5. Frons, oculi, vultus perſæpe mentiuntur, oratio vero ſæpiſſime. Adde *Virg.* 7. *c.* 50. *extr. l.* 2. *de Legib. c.* 14. & *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *n.* 81. &c.

PERSÆVUS, a, um, valde ſævus. *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 5. *ſub fin.* Parva ſumina Telis, & Tichia: ubi accrevere perſæva.

PERSALSE, valde ſalſe. *Cic. ad Q. Fr. l.* 2. *ep.* 15. *ante med.* Perſalſe & humaniter etiam mihi gratias agit.

PERSALSUS, a, um, valde ſalſus. *Cic.* 2. *de Or. c.* 69. Perſalſum illud eſt apud Nævium, Quid plorus patee? Mirum ni cantem, condemnatus ſum.

PERSALUTATIO, onis, ſ. *Cic. pro Mur. c.* 21. Non placet mihi teſtium potius, quam ſuffragatorum compacatio; non minæ magis, quam blanditiæ; non declamatio potius, quam perſalutatio. *b. e.* diligens omnium ſalutatio.

PERSALUTO, as, a. 1. valde ſaluto, frequenter ſaluto, ad unum omnes ſaluto. *Cic. pro Flacc. c.* 28. Ut omnes nos, voſque perſalutet. V. *Saluto. Phædr. l.* 4. *ſub.* 11. Cæſa receptus propter virtutem Hercules Cum gratulantes perſalutaſſet deos. Adde *Senec. de Tranquil. c.* 12. *a med.*

PERSANATUS, a, um, omnino ſanatus. *Senec. epiſt.* 8. Ulcera atiamſi perſanata non ſunt, ſerpere deſierunt.

PERSANCTE, valde ſancte, & religioſe. *Terent. Hecyr.* 5. 2. 5. Bacchis dejerat perſancte. Adde *Suetou. in Tite, c.* 10.

PERSANO, as, avi, atum, a. 1. omnino ſano. *Plin. l.* 20, *c.* 22, *circa med.* Vomicas rumpere, purgare, perſanare promittens. Adde *in fin l.* 24. &c.

PERSANUS, a, um, perfecte ſanus. *Cato de R. R. c.* 157. *ſub fin.* Ut radices polypi perſanas facias.

PERSAPIENS, entis, valde ſapiens. *Cic. de Provinc. Conſul. c.* 18. *ad fin.* Quod magni cujuſdam hominis, & perſapientis videtur.

PERSAPIENTER, valde ſapienter. *Cic. pro Mil. c.* 4. *ai fin.* Etſi perſapienter, & quodam modo tacite dat ipſa lex poteſtatem defendendi.

PERSCIENS, entis, valde ſciens. *Lamprid. in Commod. c.* 5. Perennis Commodi animum perſciens, iavenit, &c.

PERSCIENTER, adverb. edmodum ſcienter, & induſtrie. *Cic. de clar. Orat. c.* 55. Ad infimitatem laterum perſcienter contentioaem omnem remiſerat.

PERSCINDO, is, a. 3. *διαῤῥήγνυμι*, tarum ſcindo, vel per medium ſcindo. *Lucret. l.* 6. *v.* 137. ut interdum validi vis incita venti Perſcindat nubem perfringens impete recto. & *verſ.* 179. Ergo ſeevidua hic nubem cum perſcidit atram. *Liv. l.* 22. *c.* 58. Omnie perſcindente vento, & capieare.

PERSCISCO, is, a. 1. plana ſcio, cognoſco. *Dictys Cretenſ. de B. Troian. c.* 37. Cauſam tumultus cupidus perſciſcere.

PERSCISSUS, a, um, particip. a perſcindor. *Lucret. l.* 6. *v.* 112. Interdum perſciſſa (*carbaſino*) furit petulantibus auris.

PERSCITUS, a, um, valde ſcitus. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 67. Quod apud Catoaem eſt, per mihi ſatum videtur, C. Publicium ſolitum dicere, &c.

PERSCRIBO, is, pſi, ptum, a. 3. *ſcrivere, ſcrivere con diligenza, διὰ γραφῆς*, idem fere quod ſcribo, aut diligenter, & totum ſcribo. *Cic. Attic. l.* 3. *ep.* 13. Nunc velim, mihi plana perſcribas, quid videas. & *epiſt.* 15. *ſub fin.* Hæc ut omnia ad me perfecta & explorata perſcribas. *Metell. ad Cicer. Fam. l.* 5. *ep.* 3. De meis rebus ad Lollium perſcripſi. *Cic. third. ep.* 4. Nunc mihi frater mitiſſimam tuam orationem, quam in Senatu habuiſſes, perſcripſit. *Tacit. l. Ann. c.* 12. *ſub fin.* Cuncta ſua manu perſcribere. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 45. *ſub fin.* Litteras Cæſari dimittit, rem geſtam in Eburonibus perſcribit. & *cap.* 47. Perſcribit in litteris, hoſtes eb ſe diſceſſiſſe, &c. *Id. l.* 1. *B. Civ. c.* 53. Hæc pleniora etiam atque uberiore Romam ad ſuos perſcribebant. *Liv. initio hiſt.* A primordio Urbis res populi R. perſcribere. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 54. pueria verſuas perſcribere verbis. *fare, comporre.* ¶ *Perſcribi* dicuntur Senatus conſulta, cum, aullo Tribuno pleb. intercedente, in publicas tabulas referuntur. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 6. De Fauſto impedit Philippus teib. pleb. de reliquis S. C. perſcribuntur. *vengono regiſtrati.* & Cic. 3. *Catil. c.* 6. Et quoniam nondum eſt perſcriptum S. C. ea memoria vobis, Quirites, quid Senatus cenſuerit, exponam. ¶ Similitee *perſcribi* dicuntue retiones rei familiaris, quæ in tabulis, ſeu codice conſcribuntur accepti & expenſi. *Cic. pro Roſc. Com. c.* 1. Perſcribere falſum nomen. *Id. 9. ad Attic. ep.* 12. uſures. *b. e.* pecuniam datam ſub uſuris. *Id. pro Flacc. c.* 19. Cum illam pecuniam nominatim Flacco datam referent, majorem etiam aliam cum huic iidem darent, in eadem facram efficiendam ſe perſcripſiſſe dicunt. *Terent. Phorm.* 5. 7. 30. Aegeotum perſcripſi illis, quibus debui. *b. e.* per ſcripturam ab argentario numeravi: ſeu illis ſolvendum cucavi pecuniam ab argentario, cavendo ipſi chirographo meo, & promiſſiona uſurarum: quod eſt, per ſcripturam ſolvere, cui apponitur præſenti pecuniæ ſolvere. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 2. De Publilio quod perſcribi oporret, moram non puto aſſe faciendam: ſed cum videas, quantum de jure noſtro deceſſerimus, qui de ceſſiuis CCCC HS. CC præſentia ſolveeimus, ceiiqui perſcribaraua, &c. Al. leg. *reſcribamus*, quod idem eſt. ¶ Pro deſcribere, *deſcrivere, Sallaſt.* in *Jug. c.* 98. Cujus famia modo, modo eminentibus ſaxis niſus Ligus, caſtelli planitiem perſcribit. *b. e.* animo concipit ſitum, & formam plantiei. Sunt qui aliter leg.

PERSCRIPTIO, onis, ſ. *ſcrittura, ſcrivere, ἀναγραφή*, actus perſcribendi, ſcriptio, ſcriptura. *Cic. Fam. l.* 5. *ep.* 2. *ante med.* Jam illud ſenatuſconſultum, quod eo die factum eſt, ea perſcriptionae eſt, ut dum id exſtabit, officium meum in te obſcurum eſſa non poſſit. *è ſcritto in termini tali, che*, &c. Al. leg. *præſcriptionae.* Facile enim in MSS. *præ*, & *per* confunduntue: ſed *perſcriptio* patior lectio eſt. *Id. pro Roſc. Com c.* 2. Suarum perſcriptionum, & litteraeum adverſaria proferre, non eſt? *Id. Phil.* 5. *c.* 4. Illa vero diſſipatio pecuniæ publicæ ferenda nullo modo eſt, per quam ſepties millies falſis perſcriptionibus, donationibuſque avertit. *b. e.* perſcribendo in tabulis falſa nomina, & cauſas pecuniæ infumendæ. ¶ De ſolutione per ſcripturam, de qua in voce præced. dictum eſt, *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 11. *ad fin.* De Cærellia quid tibi placeret, Tiro mihi narravit: dehere, non eſſe dignitatia meæ: perſcriptionem tibi placere. *Id. l.* 4. *ep.* ult. Hæc pactio non verbis, ſed nominibus, & perſcriptionibus facta eſt.

PERSCRIPTOR, oris, m. *ſcrittore, ſcrivano, ἀναγραφεύς*, ſcriptor, ſcriba. *Cic.* 5. *Verr. c.* 72. Scribam tuum dicit, Verres, hujus perſcriptorem fenerationis fuiſſe.

PERSCRIPTURA, æ, ſ. ſcriptura. *Ulpian. Dig. lib.* 29. *tit.* 1. *leg.* 3. Quemadmodum plerique pagani ſolent, cum teſtamenti faciunt perſcripturem, adjicere, velle hoc etiam vice codicillorum valere. Ita *Torrentin.* at *Halander*, cum teſtamentum faciunt, per ſcripturam adjicere, velle, &c.

PERSCRIPTUS, a, um, *ſcritto, regiſtrato, ἀναγραφεὶς*, litteris mandatus, ſcriptus, deſcriptus. *Cic. Agrar.* 2. *c.* 32. *ad fin.* Hoc perſcriptum in monumentis veteribus reperietis, ut, &c. *Id. in Piſon. c.* 25. *ad fin.* Rationes ita ſunt perſcriptæ ſcite & litteratæ, ut, &c. *Id. Catil.* 3. *c.* 6. Senatuſconſultum nondum perſcriptum. *Nepos*

in Datam. c. 5. Hæc Pandares perſcripta ei mittit. ¶ Integre ſcriptus. *Sueton. in Galb. c.* 5. HS namque quingenties cum præciputum inter legatarios habuiſſet, quia notata, non perſcripta erat ſumma ½ herede Tiberio ad quingenta revocante, ne hæc quidem accepit. *Toro Tullium* apud *Gell. l.* 10. *c.* 1. *ad fin.* Perſuaſit Pompejo, ut neque *tertium*, neque *tertio* ſcriberetur, ſed ad ſecundum uſque *c* fierent litteræ, ut verbo non perſcripto, &c.

PERSCRUTATIO, onis, ſ. actus perſcrutandi, inquiſitio. *Senec. de conſol. ad Helv. c.* 9. *ſub fin.* Quid opus eſt profundi perſcrutatione?

PERSCRUTATOR, oris, m. *inveſtigator*, inveſtigator. *Capitolin. in Maxim. c.* 1. Qui talium rerum perſcrutatores fuiſſe dicuntur. Adde *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 3. *leg.* 7. ubi al. leg. *profecutor*. ¶ Item qui jus ſuum perſequitur. *Macer Dig. lib.* 48. *tit.* 3. *leg.* 7. ubi al. leg. *profecutor*. ¶ Item qui comitatur, ſeu proſequitur. V. *Profectores*.

PERSCRUTATUS, a, um, *ſcrutatus*, *inveſtigatus*. *Ammian. l.* 17. *c.* 4. (*al.* 7.) Obeliſci montium venis perſcrutatis exciti, erectique.

PERSCRUTO, as, m. 1. idem quod perſcrutor. *Plaut. Aulul.* 4. 4. 30. Poſtremo hunc jam perſcrutavi: nihil hic habet.

PERSCRUTOR, aris, atus ſum, depon. 1. *curare cum diligentia*, διερεύνω, diligenter inquiro. *Cic. a. de Invent. c.* 44. Sententiam ſcriptoris domeſticis ſuſpicionibus perſcruteri. *Id. pro Flacc. c.* 8. *corr.* Perſcrutari penitus naturam nationemque criminum. *Id. Tuſcul.* 5. *r.* 20. *a med.* Speculari & perſcrutari aliquid. *Id. 6. Verr. c.* 21. *a med.* Immittebantur illi Cibyratici canes, qui inveſtigabant & perſcrutabantur omnia.

PERSCULPTUS, a, um, nom. ex particip. ſculptus, vel perfecte ſculptus. *Corippus l.* 3. *v.* 377. Perſculpti lapides, ſurdæ mutæque figuræ.

PERSEA, æ, ſ. περσέα, arbor Ægyptia, procera, fructu piri, aut mali magnitudine, nomen in Perſide, vecto in Ægypto. *Plin. l.* 23. *c.* 9. & *lib.* 15. *c.* 13. ubi multa de ea.

PERSECO, as, cui, ctum, a. 1. *tonſare*, διατέμνω, idem ac ſeco, vel perfecte ſeco, medium ſecu. Cic. 4. *Acad. c.* 39. Eodem modo rerum naturas perfecare, aperire, dividere poſſumus. *Liv. l.* 40. *c.* 19. *in fin.* Vitium, ne ſerpat, perſecare. *Veter Orator* apud *Quinctil. l.* 8. *c.* 6. *ante med.* Perſecuiſti reipublicæ vomicas. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 23. Quare da te in ſermonem, & perſeca, & confice, excita, compella, loquere. *h..c.* ſi quid obſtare videtur, amputa, præcide, *tolle*.

PERSECTOR, oris, dep. 1. *perſequitor*, perſequor, infector. *Lucret. l.* 4. *verſ.* 1003. Accipitres ſomno in leni ſi prælta, pugnaſque edere ſunt perſectantes, viſaque volantes. *Id. l.* 2. *verſ.* 165. Nec perſectari primordia. *Al. leg.* perſcrutari.

PERSECUTIO, onis, ſ. διῶξις, actus perſequendi in judicio. *Cic. in Orat. c.* 41. *a med.* In altera perſecutionum, exauctoramque præceptio. *Florentin. Dig. lib.* 46. *tit.* 4. *leg.* 18. Quarumque rerum mihi tecum actio, quaque adverſus te petitio, vel adverſus te perſecutio eſt, actique. ¶ Item inſectatio, vexatio, *perſecutione*, *coxyais*. Unum e ſcriptis ſuis *Tertull.* inſcripſit *de fuga in perſecutione*. ¶ Item ſimpliciter actus inſequendi, *il ſeguitare*, *l'andar dietro*. *Apul. l.* 4. *Metam.* Quidam de latrombus importunæ perſecutionis indignatione permotus, &c. *Ulpian. Dig. lib.* 41. *tit.* 1. *leg.* 44. & *Cajus ibid. leg.* 5. Cum affugeret beſtiæ noſtram perſecutionem. ¶ Inceptı negotii perfectio, apud *eund. l.* 30. *il proſeguire l'incominciata affare*.

PERSECUTOR, oris, m. *perſecutore*, διώκτης, infectator, inſecutor. *Capitolin. in Albin. c.* 11. *ſub fin.* Flapitiorum turpium perſecutor. Adde *Sidon. lib.* 9. *epiſt. ult. in carm. a med. Prudent. Peritteph.* 1. *verſ.* 28. & *Lactant. de martyrib. perſecut. cap.* 3. *ad fin.* ¶ Item qui jus ſuum perſequitur. *Macer Dig. lib.* 48. *tit.* 3. *leg.* 7. ubi al. leg. *profecutor*. ¶ Item qui comitatur, ſeu proſequitur. V. *Profectores*.

PERSECUTORIUS, V. *Preſtatuerius*.

PERSECUTRIX, icis, ſ. *perſecutrice*, quæ perſequitur, & venat. *Auguſtin. lib.* 1. *de conſenſ. Evangel. cap.* 25. Juno perſecutrix Herculis.

PERSECUTUS, & Perſequutus, a, um, particip. V. *Perſequor*. ¶ Paſſive *Pallad. Februar. tit.* 26. *retr.* In porcis etiam illud eſt commodum, quod immiſſi vineis nocdum turgentibus, vel exacta vindemia, gramine perſecuto, diligentiam foſſoris imitantur.

PERSEDEO, es, edi, n. 2. *ſedere*, *e fermarſi a lungo*, *o fino al fine*, καθίζομαι, die ſedeo, uſque ad finem ſedeo, permaneo. *Liv. l.* 45. *c.* 39. *ad fin.* Hoc quoque, quod tidetis, in equo dies noctesque perſedendo habeo. *Sueton. in Claud. c.* 34. Beſtiariis meridianis adeo delectabatur, ut etiam prima luce ad ſpectaculum deſcenderet, & meridie, dimiſſo ad prandium populo, perſederet. *Senec. epiſt.* 108. Non novimus quoſdam, qui multis apud Philoſophum annis perſederint, & ne colorem quidem deaerint? *Lucret. l.* 1. *v.* 307. quo pacto perſederit humor æquat. *h. e.* inhæſerit.

PERSEGNIS, gnis, valde ſegnis, *Liv. l.* 25. *c.* 15. Pedeſtre prælium fuit perſegne, pauris in prima acie pugnantibus Romanis.

PERSEIS, idis, ſ. Περσηΐς, Hecate Perſæ filia. *Senec. in Med. v.* 814. Cauſa vocandi, Perſei, tuos ſiſtite arcus, &c. *Stat. 4. Theb. verſ.* 481. tu ſepare cœtu Elyſios, Perſei, pios, &c. ¶ Apud *Ovid. 4. ex Pont. ep. ult. verſ.* 25. nomen eſt Formatis. ¶ Adjective *herba Perſeis* dicuntur, quibus in veneficiis fagæ utuntur. *Ovid. de remed. Amor. v.* 263. Quid tibi pinſuerunt, Circe, Perſeides herbæ? ¶ Eſt etiam Nympha Oceani filia, ex qua Sol Circen genuit, & Æetro Medeæ patrum, ut *Heſiod. in Theog. v.* 957. & *Hygin. fab.* 156. docent. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 238. Non ita me immemorem magnæ Perſeidos, inquit, &c. ¶ Item urbs Pæoniæ, quam in honorem filii ſui Perſei ita appellari juſſit Philippus rex Macedonum. *Liv. l.* 39. *c.* 54.

PERSEUS, a, um, ad Perſam pertinens. *Val. Flacc. lib.* 6. *v.* 495. Hanc reſidens altis Hecate Perſeia lucis Flevit. *Id. lib.* 5. *v.* 582. Rammigeri proles Perſeia Solis. *h. e.* Æetes Hecates frater. V. *Perſeis*.

PERSENESCO, is, nui, n. 3. ſenex fio, uſque ad ultimam ſenectutem vivo. *Eutrop. l.* 1. *c.* 11. Atque ibi per quatuordecim annos privatus cum uxore perſenuit.

PERSENEX, valde ſenex. *Sueton. de clar. Grammat. cap.* 9. Namque jam perſenex pauperem ſe, & habitere ſub tegulis, quodam ſcripto fatetur.

PERSENTIO, is, enſi, n. 4. idem ac ſentio, nm valde ſentio. *Virg.* 4. Æn. *v.* 90. Quam ſimul ac tali perſenſit peſte teneri Cara Jovis conjux, &c. & *verſ.* 448. magno perſentit pectore curas.

PERSENTISCO, is, a. 3. *incoſtruzione*, idem ac perſentio, vel incipio perſentire. *Terent. Heaut.* 5. 1. 43. Ubi poſſem perſentiſcere, niſi eſſem lapis. *acerra ſentare*, *accorgermene*. & *Lucret. l.* 3. *v.* 250. Concutitur tum ſanguine, viſcera perſentiſcunt.

PERSEPHONE, es, ſ. Περσεφόνη, Græca appellatio Proſerpinæ, filiæ Cereris, uxoris Plutonis: a φέρω, vaſto, & φόνος, cædes. Eſt enim Proſerpina ipſa mors, quæ cuncta omnia vaſtat. *Ovid. 4. Faſt. v.* 591. At neque Perſephone digna eſt prædone marito. *Stat. 12. Theb. v.* 276. Perſephonen amnes, ſilvæ, freta, nubila clamant. ¶ Pro morte *Ovid. Heroid. epiſt.* 21. *v.* 46. Perſephone noſtras pulſat acerba fores. Adde *Tibull. l.* 3. *el.* 5. *v.* 5. V. *Cocumines*.

PERSEPHONIUM, ii, n. περσεφόνιον, herba, papaver ſilveſtre, album. *Apul. de herb. c.* 53.

PERSEQUAX, acis, adject. ſtrenuus in perſequendo. *Sidon. lib.* 4. *epiſt.* 9. *a med.* In reatu perveſtigando perſequax. *Apul. in Florid. ſub fin.* ſeu *unm*, 23. Alex oculis perſequax, unguibus pertinax.

PERSEQUENS, entis, nom. ex particip. qui perſequitur, ſeu ſectatur. *Plaut. Caſ.* 2. 1. 12. Acheruntis pebulum, fugitivi perſequentem. *h. e. amatorem*. *Aull. ad Herenn. lib.* 2. *cap.* 19. Virum integerrimum, inimicitiarum perſequentiſſimum. *h. e.* ulciſcentem inimicitias.

PERSEQUOR, aris, utus ſum, dep. 3. *ſeguitare*, *andare e venir dietro*, παραπορεύομαι, idem ac ſequor, pone ſequor, præeuntem uſque ſequor aſſequendi cauſa. *Cic. Verr.* 7. *c.* 35. Reliqui profecti, appulſis ad Elorum uxibus, Cleomenem perſecuti ſunt. *Petron. in Satyr. c.* 6. Curſum perſequi aliquem. *Terent. Andr.* 5. 4. 32. Is hinc, bellum fugiens, meque in Aſiam perſequens, proficiſcitur. Ubi *Donatus*: *Perſequens* dicit, peſeverationem ſequentis oſtendens. perſequitur enim qui non deſinit ſequi. *Id. Phorm.* 3. 3. 18. Quoquo hinc aſportabitur terrarum, certum eſt perſequi, aut perire. *Cic. de clar. Orat. cap.* 90. Ut poſſis videre, quemadmodum ſimus in ſpatio Q. Metelli ipſius veſtigiis perſecuti. *Fabbiam ſeguitato ſulle ſue pedate*. & *lib.* 1. *de Orat. c.* 23. Veſtigia alicujus perſequi. *Cic. pro Sull. c.* 14. Celeritate ſcribendi facillime quæ dicuntur perſequi. ¶ Item inſequor, infector, *perſeguitare*, *incalzare*, *dar dietro*, *bramo*. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 83. Omnes aut de honoribus ſuis, aut de perſequendis inimicis agebant. *Id. l.* 5. *B. Gall. c.* 1. Niſi ita fecerint, ſe ſe bello civitatem perſecuturum demonſtrat. & *lib.* 7. *c.* 67. Fugientes uſque ad ſtomas perſequuntur, compluſeque interficiunt. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 34. Perſequi feres. *cacciare*. *Nep. in Amilc. cap.* 1. Romanos armis perſequi. *Salluſt. in Jug. c.* 54. Deterrere hoſtes a perſequendo. *Phædr. l.* 3. *fab.* 20. poſt obitum quoque Perſequitur illum dura fati miſeria. ¶ Item ulciſcor, *vendicare*. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 38. Perſequamque eorum mortem, qui indigniſſime perierunt. *Cic. Verr.* 4. *c.* 3. *ſub fin.* Injurias alicujus ulciſci & perſequi. *Salluſt. in Jug. c.* 54. Perſequi maleficia. *Cic. 9. Attic. ep.* 14. Perſequi pœnas eorum, in quos Sulla fuit crudelis. ¶ Item odiſſe, exſecrari, *odiare*. *Senec. in Hippol. v.* 138. Tibi ponet odium, cujus odio forſitan perſequitur omnes? ¶ Item exſequor, facio, *eſeguire*, *fare*. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 14. *a med.* Ut mea mandata deferas, perſequare, conficias. *Terent. Hec.* 4. 3. 12. Ex uſu quod ſit, id perſequar. *Plaut. Stich.* 1. 2. 84. Perſequi imperium patris. *Plaut. Merc.* 3. 2. 11. Hoc, ut dico, factis perſequar. *lo moſtrerò co' fatti*. ¶ Item proſequor, *proſeguire*, *ſeguitare a fare*. *Cic. pro Dom. c.* 55. *corr.* Neque inſtitutas cæremonias perſequi, neque verbum ullum ſolemne potuit effari. *Liv. l.* 6. *c.* 33. Perſequi incepta. *Juſtin. l.* 22. *c.* 8. *auct.* Poeni ad perſequendum belli reliquias duces in Siciliam miſerunt. *h. e.* ad conficiendas, ad debellandum. *Cic. de Provinc. Conſul.* 1. 8. *ad fin.* Si idem extrema perſequitur, qui inchoavit, jam omnia perfecta videmus. *ſa dà l'ultima mano*. ¶ Item dicendo, aut ſcribendo expliço, enarro, *ſpiegare*, *narrare*. *Cic. de Senect. c.* 6. Quæ verſibus perſecutus eſt Ennius. *Id. lib.* 1. *Acad. c.* 3. *ſub fin.* Brutus philoſophiam Latiais litteris perſequitur. *Nep. in Catan. ſub fin.* Hujus de vita & moribus plura in eo libro perſecuti ſumus, quem, &c. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 40. Epicurus obſcenas voluptates perſequitur omnes nominatim. *Id. Fam.* 15. *ep. ult.* Perſequi aliquid ſcriptura. *mettere in ſcrittura*. Etiam *ſequor* & *inſequor* narrare ſignificant. ¶ Item affectu, appeto, *cercare*, *andar dietro*. *Cic.* 3. *de Legib. cap.* 8. Qui legationes hereditates, aut ſyngraphas ſuas perſequuntur. ¶ Item colo, exercen, circa tem aliquam ſtudiuſe verſor. *Cic.* 1. *de Fin. c.* 21. Ergo eas artes perſequeretur, vivendi artem tantam, tamque operoſam relinqueret? *Virg.* 2. *Georg. v.* 407. Rudicus & curvo Saturni dente relictam Perſequitur vinem attondens. ¶ Pertinet etiam ad forum, & judicia. *Cic. pro Flacc. c.* 20. *a med.* Hunc aſſuantem & tergiverſantem judicio ille perſequitur. *gli muove lite*. & *Verr.* 5. *c.* 13. Bona ſua repetere, ac perſequi lite ac judicio. *Id. Divin. in Verr. c.* 6. & *pro Cæcin. c.* 3. Jus ſuum perſequi. & *pro Quinct. c.* 13. *ſub fin.* rem ſuam. & *lib.* 1. *Fam. epiſt.* 9. *ante med.* Cum tribunus plebis pœnas

mi a ſeditioſo cive per bonos viros judicio perſequi vellet. ¶ *Perſequor ſibi aliquid*, quærere, acquirere. *Plaut. Merc.* 5. 1. 7. Ego mihi alios deos Penates perſequar, alium Larem, aliam urbem, aliam civitatem. *mi procreavit*. ¶ *Perſequi vitam*, ſequi, inſtituere, ampleƈti. *Cic. Phil.* 12. *c.* 7. Ut cedamus, abeamus, vitam inopem & vagam perſequamur. *ſi diama ad una vota*, &c. ¶ *Perſequi promiſſa*, urgere, ut impleantur. *Plaut. Merc. prol.* v. 85. Sed mea promiſſa non negleƈt perſequi. *de eſſemus addoſſa, perchè io mantenghi le promeſſe*. ¶ *Perſequi viam*, tenere. *Terent. Heaut.* I. 5. 4. Certum obſtinare ad viam ma, quam decrevi perſequi. *b. e.* eſtionem, quara ſequi decrevi. *Cic. Fam.* 4. *ep.* 13. *ed fin.* Et certe omnes vias perſequar, quibus putabo ad id, quod volumus, perveniri poſſe. ¶ Mortem inedia perſequi, *Petron. in Satyr. c.* 141. querere, appetere, oppetere. ¶ Paſſive *Hygin. fab.* 198. Illa ſe in mari præcipitavit, ne perſequeretur. Al. aliter leg.

PERSERO, is, n. 3. immitto, infero. *Varr.* R. R. *l.* 1. *c.* 41. *ad fin.* Relliculas pei ficos, quas edimus, matures perſerunt, & eas, cum maruerunt, complicant, ac quo volunt, rantluot. ¶ fero, confero. *Sidon. carm.* 7. v. 385. atque ad ſua tecta ferentem Quod non perſevit.

PERSERVIO, ia, n. 4. idem quod ſervio. *Vepiſc. in Probo*, *cap.* 18. Probo potius perſervire maluerunt, quam cura Bonoſo eſſe. *Al. aliter leg.*

PERSES, æ, & Perſeus, i, m. Πλάτων, filius Perſei filii Danaes ex Andromeda Cephei filia, a quo Perſæ originem habuerunt. *Plin. l.* 7. *c.* 56. Alii fagittas Perſeo Perſei filium inveniſſe dicunt. ¶ Fuit & alter Perſes, Solis & Perſæ Nyraphæ filius, & pater Hecates, ut aliqui dicunt, rex Tauricæ regionis crudeliſſimus. *Hygin. in præfat.* Ea Solis & Perſæ Circe, Paſiphaæ, Æeta, Perſes. Adde *Valer. Flacc. l.* 3. 5. & 6. ¶ Denique aſt nomen regis Macedonum, a L. Æmilio Paulo victi, capti, & in triumphum ducti, qui *Perſeus* a *Livio* dicitur. *Cic.* 2. *Agrar. c.* 19. Agros in Macedonia, qui regis Philippi, ſive Perſæ fuerunt. & *Agrar.* 1. *c.* 2. L. Paulus, qui Perſen vicit. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 22. Rege Perſa capto. ¶ In vocatico *Perſe*, ut *Achille*, *Ulyſſe*. *Val. Flacc. lib.* 6. v. 605. & *Feſtum. l.* 6. *pag.* 723. ubi de hac poſitione verba facit. ¶ Adjectiva aſt Perſicus, *Perſiano*. *Quintil. lib.* 3. *cap.* 7. *a rad.* Vic Perſes.

PERSEVERABILIS, le, conſtans, perſeverans. *Cael. Aurel. Acut. l.* 3. *c.* 21. Perſeverabilis tenacitas.

PERSEVERANS, antis, *perſeverantiſſimus*. *Colum. in præfat. l.* 1. *a med.* Iſque mos ſervanæ eſt perſeverantiſſimo colendorum agiorum ſtudio. *Liv. l.* 5. *c.* 31. Valerius perſeverantior fuit cædendis hoſtibus in fuga. *Cuer. l.* 6. *c.* 7. Averſari ſcelus perſeverantem metu mortis tarret. *Auguſtin. epiſt.* 55. *ad Macedon.* Pietas perſeverantiſſima.

PERSEVERANTER, adverb. *perſeveranſemente*, *coſtantemente*, ἐπιμόνως, conſtanter. *Liv. lib.* 4. *cap.* 60. Patres bene cœptam rem perſaverantar tueri. *Id. lib.* 21. *cap.* 10. Vereor, ne perſeverantius ſæviant. *Plin. lib.* 4. *ep.* 21. Nam patrem illarum defunctum quoque perſeverantiſſimas diligo.

PERSEVERANTIA, æ, f. *perſeveranza*, ἐπιμονή, aſt in rationa bene conſiderata ſtabilis & perpetua permanſio, ut *Cic. l.* 2. *de Invent. c.* 54. definit. *Id. Phil.* 7. *a* 5. Retinenda aſt vobis conſtantia, gravitas, perſeverantia. *Id. in Pariſe. c.* 19. Diſputandum eſt, aliud, an idem ſit pertinacia, & perſeverantia. (V. *Pertinacæ*.) *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 26. Labora & perſeverantia nantarum vim tempeſtatis ſuperare. *Hirt. de B Alex. c.* 16. Perſeverantia, conſtantiaqua oppugnandi, in ſuam poteſtatem oppidum redegit. *Juſtin. l.* 3. *rep.* 4. Perſeverantia belli. *continuazione*, *lunghezze*.

PERSEVERATIO, onis, f. parſeverantia, conſtantia. *Apul. in Aſclep. in fin.* de Deo loqueus. Cognovimus te, æternas perſeveretio.

PERSEVERATUS. V. in *Perſeverr*.

PERSEVERO, as, avi, atum, n. 1. *perſiſtere*, *perſeverare*, *continuare*, ἐπιμένω, ſevere in ſententia permanco, cum conſtantia animi, & quadam quaſi ſeveritate perſto. *Cic. l.* 3. *de Legib. c.* 12. Perſeveras tu quidem, & in tua vetere ſententia permanes. *Caſ. lib.* 1. *B. Civ. cap.* 72. & *Cic.* 4. *Phil. cap.* 4. *cerr.* Perſeveare in ſua ſententia. *Id.* 2. *de Invent. c.* 2. in vitiis. *Id.* 12, *de Phil. c.* 2. in errore. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 36. & *Cic. de Provinc. Conſul. c.* 5. Statuit ab initio, & in eo perſeveravit, jus publicano non dicare. *Juſtin. l.* 38. *cap.* 4. a *rad.* Quoſdam pro jure imperii bellis continois perſeveraſſe. *Cic. pro Quint. c.* 8. *ſub fin.* Dolabella injuriara facere fortiſſime perſeveret. *Curius ad Cicer. Fam.* 7. *epiſt.* 29. Perſevera conſtanter nos conſervare. *Maeruol. l.* 8. *epigr.* 38. At ſi quis dare nomini relicto Poſt manes, tumulumque perſeveret, &c. ¶ Ellipſis eſt in his. *Cic.* de *Amic. c.* 7. Cum Pylades Oreſtem ſe eſſe diceret, Oreſtes autem Oreſtem ſe eſſe perſeveraret. *ſuppl.* dicere perſeveraret. *Veltr. l.* 2. *c.* 92. Et cum, id facturos ſe, perſevererent. *ſuppl.* profiteri. *Sueton. in Veſpaſ. cap.* 6. Aquilejam uſque perſeveraverunt. *ſuppl.* ire. ¶ Paſſive *Juſtin. l.* 22. *c.* 6. *ad fin.* Ob hæc illi quatriduo perſeverata inedia aſt. *b. c.* perſeverevit ille in inedia. *Symmach. l.* 10. *epiſt.* 73. Quæ clementia veſtra divino judicio, & perſeverandæ religionis reverentia decernenda arediait. *b. e.* retinendæ, conſervandæ, tuendæ. ¶ Cum accuſativo (niſi malis eſſe ellipſin, & verbum aliquod ſubaudiri) *Symmach. l.* 2. *ep.* 90. (*al.* 96.) *emr.* Vale, & ut ex noſtri diligens, religioſam obſervantiam perſevere. *Firmic. l.* 5. *Aſtron. c.* 2. *a med.* Iras ſuas perpetuis indignationibus perſeverantes. ¶ Cum accuſativo communi. *Cic. pro Quinct. c.* 24. Neque te ipſum id, quod turpiſſime ſuſcepiſſet, perſeverare, & tranſigere potuiſſe. ¶ Paſſive impaſonaliter, *Liv. l.* 2. *cap.* 35. Ipſe cum dia dicta non adeſſet, perſeveratum in ira eſt. *Cic. 6. Verr. c.* 39. Non eſt ab illo perſaveratum.

PERSEVERUS, a, um, valde ſeverus. *Tacit. l.* 15. *Ann. c.* 48. *emr.* Imperium perſeverum.

PERSEUS, i, ra. Περσεύς, filius Jovis ex Danae Acriſii Argivorum regia filia. Educatus fuit a Polydecte rege Seriphi inſ. qui Perſei ingenium vetitus, audaciamque, & feliuitatem, ſub præiextu immortalis gloriæ eum raſit in Gorgades inſ. quæ ſunt in mari Atlantico ad debellandam Meduſam. Accepto igitur a Vulcano, vel Mercurio, enſe adamantino, quem vocant harpen, a Mercurio talaribus, a Pallade alypeo, Pegaſo equo inſidens in regnum Meduſæ pervenit, quam Palladis clypeo impune vidit (illa enim ſe ſe aſpicientes in ſaxa commutabat) & in aere certans Vulcanio enſe interfecit. Abſtulit Meduſæ caput, cum quo per aerem volans a ventis diſcordibus in varias mundi partas nunc ad Borcam, nunc ad Auſtrum, nunc in Ortum, nunc in Occaſum delatus aſt. Cum ſuper Libycas arenas penderet, guttæ ſanguinis 22 capitz Meduſæ cecidiſſe dicuntur, & in variis ſerpentes animatæ fuiſſe: inde eſſe, quod Libya tanta ſerpentum multitudine infeſtetur. Sole occidente conſtitit in Mauritania, ubi Atlantem regem in ſaxum convertit, quod ſibi hoſpitium denegaviſſet. Sequenti die, cura per Æthiopiam, vel potius per Chaldæam Aſſyria regionem tranſiret, vidit Andromedam filiam Cephei, & Caſſiopes ſcopulo alligatam, eamque, facta de illius nuptiis pactiona, belua interfecta, liberavit, cui virgo devoranda expoſita foeret Jovis Hammonis ſententia, ob erimen matris, quæ ſe Nereidibus formæ præſtantia prætulerat. In nuptiali convivio Phineus frater Cephei, cui Andromeda deſponſata ante fuerat, ſponſam repetiit. Ingens igitur rixa exorta eſt, in qua Perſeus multos occidit, tandem oſtenſo Meduſæ capite omnes, qui Phineo favebant, in lapides immutavit. Poſtremo Phineus, cum ſupplex a Perſeo veniam petiiſſet, & impetreſſet, caſu & tamere munſtrum intuitus, & ipſe convertus 22 in lapidem. Ea Aſſyria Perſeus cum Andromeda in Græciam venit, & capite Meduſæ in ſaxum vertit Prætum, qui Acriſium Argivorum regno expulerat. Eadem retione Polydectem ultus eſt, de ſua gloria ob invidiam aſſidue detrahentem. Denique Acriſium avum caſu lapidam fecit. Poſt multas tandera res præclariſſimæ geſtas, cum a Megapenta Prœti filin in altionem patris occiſus eſſet, in cælum translatus dicitur, ejuſque meritis etiam Cepheus, Caſſiopa, & Andromeda. Conſtat ſtellis 22a & viginti. Filios reliquit ſtargophontem, Sthelenum, Erythræam, Bacchemonam. Hæc ex *Hygin. fab.* 64. & 144. & *Poet. Aſtron. l.* 2. *c.* 12. *Serv. ad* 4. *Æn. v.* 246. & *Æn.* 6. v. 289. *Ovid.* 4. *Met. a verſ.* 609. & *lib.* 5. *ab initio*, & *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 44. &c. *Propert. lib.* 2. *el.* 23. v. 55. Non ſi Pegaſeo vecteris in aera dorſo, Nec tibi ſi Perſes moverit ala pedes. ¶ Fuit etiam hoc nomine rex Macedonum Philippi filius, qui & *Perſe* dicitur: da quo *Liv. lib.* 39. &c. ¶ *Perſea* in accuſat. & in vocativo *Perſen* Græcæ poſitiones ſunt. *Ovid. Met.* 4. v. 610. & *Liv. l.* 40. *c.* 12. ¶ In genitivo *Perſeas* pro *Perſei* Græca item poſitio 22. *Lucan. l.* 9. v. 676. & 682. ¶ Eodem caſu *Perſi* pro *Perſes* dixit *Salluſt. in fragm.* apud *Chariſ. l.* 1. *pag.* 52. *Priſcian.* & *Tacit. Ann.* 4. *c.* 55. & in dativo *Senec. de conſol. ad Marc. c.* 13. *carr.* V. dicta in *Oggere*.

PERSEUS, a, um, ad Perſeum pertinens, Περσεῖος. *Propert. l.* 3. *el.* 22. v. 8. Sectaque Perſea Phorcidos ora manu. *Stat.* 1. *Theb.* v. 225. Perſeos alter in Argos Scinditur. *b. e.* ubi regnavit Acriſius Perſei avus. *Id. Theb.* 3. v. 613. Perſei culmina montis. *b. c.* Aphetanis montis Nemees, unde primum Perſeus infidens Pegaſo volare cœpit. *Lucan. l.* 3. v. 225. Perſea Tarſos. *b. c.* a Perſeo condita. ¶ Item ad Perſas pertinens, Perſicus. *Sect. in fin. l.* 1. *Theb.* ſeu Perſei ſub rupibus antri Indignata ſequi torquentem cornua Mithran. *Lucan. lib.* 6. *verſ.* 449. Babylon Perſea. *b. c.* quæ ſub Perſarum ditione fuit.

PERSIA, æ, & *frequentius* Perſis, idis, f. *Perſa*, Περσίς, provin. Aſiæ, ampla, ad mare rubrum, quod propterea & ſinus Perſicus appellatur: a *Perſe*, vel *Perſeo* erge ſic dicta. *Plaut. Perſ.* 4. 3. 28. Tabellæ a Perſia allatæ. *Virg.* 4. *Georg.* v. 290. Quaque phaſeratæ vicinia Perſidis urget. *Nep. in Eumen. c.* 7. Peucellen, qui tunc obtinebat Perſidem. *Plin. l.* 6. *c.* 16. Habet a meridia Sittacenen, & Perſida. Adde *Lucan. l.* 3. v. 258.

PERSIANUS, a, um, ad Perſium pertinens. *Lactant. l.* 2. *c.* 2. Juvat Perſianum illud proclamara (*Sat.* 2. v. 62.) O curvæ in tairas animæ! ¶ *Apul. in Floreil. n.* 16. (*al. initio l.* 3.) Perſianas aquas memorat, dictas, opinor, a quodam loco non procul Carthagine. Ad Perſas quidem certe non pertinent.

PERSIBE, adverb. acute, callide. *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 6. nt *Scaliger* legit: Perſibe, perite. Ubi vulgo *Perſibus eperite*.

PERSIBUS, a, um, peracutus. V. *Perſicus*.

PERSICCATUS, a, um, valde ſiccatus. *Apic. l.* 7. *c.* 6. Perſiccatam, & expreſſam.

PERSICCUS, a, um, valde ſiccus. *Celſ. l.* 3. *c.* 6. *ante med.* Si oculi graves, & ant perſiccæ, aut ſubhumidi ſunt. Adde *Feſtum* in *Subſillum*.

PERSICE, *alla Perſiana*, Perſarum more, aut lingua. *Quintil. lib.* 11. *rep.* 2. *ſub fin.* Themiſtocles intra annum optime locutum aſſa Perſice, conſtat.

PERSICUS, peracutum ſignificare videtur, ut Plautus: nihil deconciliare ſibi, niſi qui perſicus ſapis. Nævius: & qui fuerit perſicus carpenti eſt ratio. Hæc *Feſtus*, quæ Critici corrupta eſſe putant, & ita legenda: Perſibus peracutum ſignificare videtur, ut Plautus: nihil deconciliares illi, niſi quid perſibus ſapis. Nævius: & qui fuerit, perſibus captanda eſt ratio. *Sibus* enim apud eund. *Feſt.* aſt callidus, vel acutus.

PERSICUS, a, um, *Perſiano*, *di Perſia*, ut Perſicus ſinus, *Plin. l.* 6. *c.* 24. *Golfo di Perſia*. Perſica regna, *Juvenal. ſat.* 14. *ſub fin.* Perſicus

cus apparatus. *h.* e. opulentus, dalicatus, ſplendidus: a Perſarum deliciis & luxu, *Horat. l.* 1. *od.* 38. ¶ Perſica malus, περσικὴ μηλέα, *perſicajo, peſco*, arbor humilie, folio lingua ſimili, & amygdalæ, paulo majore, flore ſubpuniceo, fructu ſimili cordi, quod *Perſicum malum* vocatur. Nomen habet a Perſide, ex qua a Macedonibus poſt victum Darium in Graciam translata eſt. Sacra fuit Harpocrati fileatti deo, ut auctor eſt *Plut. l. de Iſide, & Oſiride*, quia ejus folium linguæ ſimile eſt, fructus cordi. V. *Macrob. l.* 1. *c.* 15. & *Plin. l.* 12. *&* 23. & *Colum. l.* 10. a *verſ.* 409. & *Pallad. in Novembr. tit.* 7. ¶ Dicitur etiam *Perſicus*, i, ſ. abſolute. *Pallad. l.* 2. *c.* 37. Perſicus, pirus, pomiferæque arboree. Adde *in Novembr. tit.* 7. ¶ Perſicum malum, *perſica, perſa*, fructus Perſicæ arboris, forte molli lanugine veſtitus, carnoſus, ſucculentus, intus oſſe duro, & ſcabro, quod nucleum amygdalæ ſimilem habet. *Plin. l.* 15. *c.* 12. Sed Perſicorum palma duracinis, &c. ¶ Eſt etiam *Perſica malus* apud *Macrob. loc. cit.* eadem quæ Mallica, & citrea: de que V. in *Aſſyrine*. ¶ Denique alia ab his, neque cognita oobis eſt *Perſica arbor*, ſimilis piro, folia retinens, quam deſcribit *Plin. l.* 13. *c.* 9. ¶ De ſacris Perſicis V. in *Eleocus*. ¶ Perſicum portum *Plautus* cum ait (*Amph.* 1. 1. 248. & 256.) unare Euboicum videtur ſignificare, quod in eo claſſis Perſarum dicatur ſteriſſa non procul a Thebis. *Feſtus*. ¶ Depiqua *Perſicus* idem eſt ac adject. *Perſeus*, h. e. ad Perſea Macedoniæ regem pertinens, in illo *Cicer. l.* 1. *Offic. c.* 22. *in fin.* Cum in Macedonia Perſico bello miles eſſet. *In Faſtis conſularib.* apud *Gruter. pag.* 293. C. Popillius Lænas, P. Ælius Ligus, ambo prioni de plebe. Bellum Perſicum.

PERSIDEO, es, edi, eſſum, ἐπικαθέζομαι, permaneo: ex *per*, & *ſedeo*. *Plin. l.* 17. *c.* 24. Penitæ pernicioſior natura, quoniam lapſa perſidet, gelatque.

PERSIDICUS, a, um, Perſicus. *In vet. epigr.* ætatis Gratiani Imp. apud *Panvin. de civ. Rom. cap* 38. Perſidicique Mithræ antiſtes Babylonie templi. *h.* e. Solis, qui Mithræ nomine a Perſis colebatur.

PERSIDO, is, n. ἐκκαθέζομαι, deorſum ſeroe, proſtus ſido, ſubſido, deſcendo, penetre. *Lucret. l.* 6. *v.* 2123. peſſilitaique Aut in aquas cadit, aut fruges perſidit in ipſas.

PERSIGNO, as, a. 1. *ſignare, ſigillare*, ἐπισφραγίζω, ſigno, & obſigno, notam, ſignum appono. *Liv. l.* 25. *c.* 7. Creati ſunt triumviri bini: uni ſacris conquirendis, donifque perſignandis: alteri, &c. *Pompon. Mela l.* 1. *cap. ult.* Moſſyni potis corpus omne perſignant, propatulo veſcuntur. Adde *Jul. Firmic. l.* 3. *c.* 7. *fell.* 12.

PERSILLUM vocant ſacerdotes rudiculum picatum, quo unguine flamen Portunalis *arma* Quirini unguet. *Feſtus*. Quæ verba *Paulus* ita contrasit: Perſillum dicebant vas quoddam picatum, in quo erat unguentum, unde arma Quirini ungebantur.

PERSIMILIS, le, valde ſimilis. *Cic. in Pariſ. c.* 7. Memoria eſt germana literaturæ quodammodo, & in diſſimili genere perſimilis. *Id. in Piſon. c.* 38. *a med.* Illi autem ſtatuam, ſtatius perſimilem, deturbant. *Horat. de ar. Poet. v.* 6. Credite, Piſones, iſti tabulæ fore librum perſimilem.

PERSIMPLEX, plicis, valde ſimplex. *Tacit. Ann. 15. cap.* 45. *extr.* Perſimplici victu tolerare vitam.

PERSIS, idis, adject. femin. *Perſaus*, Perſica. *Ovid. l.* 2. *de ar. am. v.* 172. Perſidas induſit, Cecropidaſque toros. *Claudian. l.* 1. *de laudib. Stilich. v.* 52. deſixæ hoſpite pulchro Parſides. ¶ *Perſis*, abſolute, regio Perſica. *Lucan l.* 2. *v.* 258. V. *Perſia*.

PERSISTO, is, n. 3. *perſiſtere, perſeverare, ſtare conſtanter, ſtabilire*, perſto, perſevero, permaneo. *Liv. l.* 38. *cap.* 14. *a med.* Niſi præſens quoque in eadem impudentia perſiſtas. ¶ Præteritum *perſtiti* commune cum *perſto* habet. Extra præteritum perrari eſt uſus: atque ego præter *Livium* allatum, *Auſon. in Eclogar.* 1. *verſ.* 22. & *Prudent. l.* 2. *contra Symmach. v.* 772. qui uſurpaverit, inveni adhuc neminem.

PERSIUS, ii. C. Perſius, civis R. Lucilii æqualis, fui temporis doctiſſimus fuit. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 6. & *in Bruto, c.* 126. & *lib.* 5. *de Fin. c.* 3. ¶ A. Perſius Flacrus, eques R. & Poeta Satyricus, natus Volaterris in Etruria, magiſtros habuit Remmium Palæmonem Grammaticum, & Verginium Flaccum Rhetorem. Floruit ſub Nerona, deceſitque anno ætatis trigeſimo. Eius vita legitur in fine vitarum *Suetonii*, qui eam quoque ſcripſiſſe creditur. Exſtat ejus liber ſex Satyrarum, multo quidem ſale, & acumine, ſed non minore obſcuritate, adeo ut affectaſſe eum quidam putent, & in eo deſſe operam, ut multos intelligeretur. *Martial. l.* 4. *epigr.* 29. Sapius in libris memoratur Perſius uno, Quam levis in tota Marſus Amazonide.

PERSOLATA, æ, ſ. nomen herbæ. *Plin. l.* 25. *c.* 9. *a med.* Perſolata, quam nemo ignorat, Græci vero arcion (ἄρκιον) vocant, folia habet majore etiam cucurbitis, & hirſutiora, nigrioraque, & craſſiora, radicem album & grandem. Al. leg. *Perſollata*.

PERSOLEMNIS, ne, valde ſolemnis. *Sueton. in Ner. cap.* 28. Cum dote & flammeo perſolamai naptiarum celeberrimo officio deductum ad ſe prn uxore habuit. Al. rectius leg. *per ſolemne ſuppetarum*.

PERSOLIDO, as, avi, atum, a. 1. idem ac ſolido. *Sedul. l. Theb. v.* 352. ficco quos aſper hiatu Perſolidat Boreas. *h.* e. congelat.

PERSOLLA, æ, ſ. deminut. perſa perſona, ut *corolla* a *corona*. *Plaut. Curcul.* 1. 3. 36. *ubi* tamen Codices mire variant.

PERSOLLATA. V. *Perſolata*.

PERSOLVO, is, ſolvi, lutum, a. 3. *pagare, ſoddisfare*, ἀποδίδωμι, idem quod ſolvo, aut totum ſolvo. *Brut. ad Cicer. Fam. l. & epiſt.* 11. Tantum me tibi debere exiſtimo, quantum perſolvere difficile eſt. *Sallaſt. in Catil.* c. 37. Cum alienis nominibus liberalitas O eſtillæ ſuis copiis perſolverit. *Tacit. l. Ann. c.* 37. Pecuniam alicui perſolvere. *Suetom. in Calig. c.* 16. legata cum fide. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 14. ſtipendium militibus. ¶ Item dare, reddere, & de iis ſæpe dicitur, quæ aliquo retione debentur. *Terent. Andr.* 1. 1. 12. Quod habui ſummum pietium, perſolvi tibi. *Flor. l.* 4. *c.* 5. Agri, quos Cæſar veteranis, pretium militiæ perſolvebat. *Suetom. in Aug. c.* 15. & *in Veſpaſ. c.* 8. Veteranis promiſſa præmia perſolvere. *Id. in Calig. c.* 26. Quibus omnibus pro neceſſitudinis jure, prope meritorum gratia mora perſoluta eſt. *Senec. l.* 5. *de Benef. c.* 16. Inferias elicui perſolvere. *Virg.* 5. *Æn. v.* 483. Hanc tibi meliorem animam pro morte Daretis perſolvo. ¶ *Perſolvere grates, gratiam*, reddere. *Virg.* 2. *Æn. v.* 537. & *lib.* 5. *v.* 604. grates perſolvere dignas Non opis eſt noſtræ. *Cic. pro Planc. c.* 33. Meritam diis immortalibus gratiam juſtis honoribus, & memori mente perſolvere. ¶ *pœnas*, luere, dare, pendere. *Phædr. lib.* 3. *fab.* 5. *extr.* Comprenſus nunque pœnas perſolvit cruce. *pagò il fio.* & *Cic. Phil.* 11. *cap.* 12. Pœnas diis hominibuſque meritas debitaſque perſolvat. Adde *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 12. *Senec. in Agam. v.* 1001. & *Virg. 9. Æn. v* 413. Sic *Tacit. 6. Ann. c.* 26. *extr.* Sere magis, quam immerita ſupplicia perſolvit. & *Claudian. l.* 2. *in Ruſin. v.* 437. Perſolvere fraudes. *h.* e. luere. ¶ *honorem dicti*, facere debito ſacrificio prn accepto munere. *Virg. 8. Æn. v.* 62. ¶ *votis*, implere. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 23. *Tacit. 3. Ann. c.* 64. *extr.* & *Senec. in Herc. Fur. verſ.* 1037. ¶ *juſta*, præſtare, facere. *Id. in Oedip. v.* 998. Juſta perſolvi patri. ¶ *promiſſa*, præſtare. *Cic.* 3. *Fam. ep.* 9. Velim, reliquum quod eſt promiſſi ac muneris tui, mihi perſolvas. Sic 7. *Verr. c.* 72. Cum & populo R. ſatisfactum, & receptum officium Siculis neceſſarius meis erit perſolvium. & *pro Planc. fub fin.* Sinire me, quod vobis fretus huic ſæpe promiſi, id a vobis ei perſolvere. *h.* e. per me, de veſtro. ¶ *epiſtolæ*, reſpondere. *Cic.* 14. *Attic. ep.* 20. Perſolvi primæ epiſtolæ: venio ad ſecundam. ¶ *quæſtiones, dubium*, ſolvere, explicare. *Id. Attic. l.* 7. *ep.* 3. *ad fin.* Si mihi hoc ζήτημα perſolveris, magna me molestia liberaris. ¶ In carmine dicitur parturi. *Ovid. Faſt. v.* 329. conſul cum conſule ludos Poſtumio Lænas perſoluere mihi. *Alb. novem. ad Liv. el.* 1. *v.* 370. Mutue, nec certa perſoluenda die.

PERSOLUS, a, um, idem ac ſolus, ſeu merus, *unico*. *Plaut. Curc.* 1. 3. 36. Ebrinia, perſolæ nugæ. Alii eliter leg. *Id. Men.* 1. 2. 46. Oculum effodito perſonum mihi, ſi ullum verbum faxo. Verba ſunt cujuſdam luſci, ſeu cocliris. Et nota, adhiberi hoc loco a *Plauto* correpta pæoulrima.

PERSOLOTA, æ, ſ. herba hortenſis, apud Ægyptios. *Plin. lib.* 21. *cap.* 33. Et perſolutam Ægyptus in hortis ferit coronarum gratia.

PERSOLUTUS, a, um, *pagato*, ſolutus. *Cic. Attic. lib.* 5. *epiſt.* 14. Stipendium militibus perſolutum. *Id. in Orat. cap.* 63. Pœnæ perſolutæ.

PERSONA, æ, ſ. *maſchera da commediante, travisò*, μασκάρα, προσωπεῖον, larva hiſtrionalis, h. e. fictitie facies, qua Fabularum actores utebantur, inſtar galeæ, & totum caput obtegens, averſa parte capillamenta inſtructa, adverſa humanam vultum tenuis, aut adoleſcentis, aut mulieris, &c. referens, ure tamen juſto latiore, & rotundo, qua vox exiret facilius: a *perſonando*. *Gabius Baſſus* apud *Gell. l.* 5. *c.* 7. Caput & os cooperimento perſonæ tectum undique, unaque tantum vocis emittendæ via peevium, quoniam noa vana neque diffuſe eſt, in unum tantummodo exitum collectam coactamque vocem, & magis claros canoroſque ſonitus facit. Quoniam igitur inſtrumentum illud oris clarefcere & reſonare vocem facit, ob eam cauſam perſonæ dicte eſt, a littera, propter vocabuli formam, producliore. Hæc *Baſſus*. Alii, quia obſtat quantitas, aliunde dicunt. *Phædr. l.* 1. *fab.* 7. Perſonam tragicam ferre vulpis videtur: O quanta ſpecies, inquit, cerebrum non habet? *Martial. l.* 3. *epigr.* 43. ſcit te Proſerpina canum: Perſonam capiti detraher ille tuo. *Plin. lib.* 11. *epigr.* 14. *extr. med.* Alicui perſonam capiti adjicere. *incappucciarle*. ¶ Ligneas fuiſſe perſonas colligitur ex illo *Prudent. l.* 2. *contra Symmach. v.* 646. Ut Tragicus cantor ligno tegit ora cavato, Grande aliquod cujus per hiatum crimen anhelet. Huc pertinet & illud *Virg.* 2. *Georg. v.* 387. Oraque corticibus ſumnat horrenda cavatis. ¶ Fictilem memoreat *Martial. lib.* 14. *epigr.* 176. & *Lucret.* mox afferendus. ¶ Olim, inquit *Diomed. lib.* 3. *pag.* 486. *Pariſeb.* galeris utebantur, ut qualitas coloris indicium faceret ætatis, cum eſſent aut albi, aut nigri, aut rufi. Perſonis uti primus cœpit Roſcius Gallus præcipuus hiſtrio, quod oculis obverſis erat, nec ſatis decorus in perſonis, niſi parafitus, pronuntiabat. Hæc *Diomed.* ¶ De ea lato *perſona* eſt illud *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 175. cum perſonæ palleatis hiatum In gremio matris formidat rufticus infens. ¶ Proverb. aut *genius* eſt illud *Publii Syri* apud *Gell. l.* 17. *c.* 14. Heredis fletus ſub perſona riſus eſt. ¶ A ſimilitudine dicuntur *perſonæ* ſimulacra & imagines, hominum aut animalium capita vultuſque ferentes, *maſcherone*. *Lucret. l.* 4. *v.* 296. ut ſi quis prius, arida quem ſit, Cretea perſona, allidat prævæ trabique. *Plin. l.* 35. *c.* 12. Dibutades primus perſonas tegularum extremis imbricibus impoſuit. *Ulpian. Dig. lib.* 19. *tit.* 1. *leg.* 17. *ſub fin.* Item conſtat, ſigilla, columnas quoque, & perſonas, a quorum roſtris aqua ſalire ſolet, villæ eſſe. ¶ Translate ab hiſtrionibus dicitur *perſona* quidquid ſimulandi cauſa aſſumitur. *Liv. l.* 3. *cap.* 36. Illa ſuis Appio alienæ perſonæ ferendæ fuit: ſua jam vivere ingenio cœpit. *Senec. ep.* 24. *circa med.* Non hominibus tantum, ſed & rebus perſona demenda eſt, & reddenda ſactus ſua. ¶ Item ipſe auctor & hiſtrio, *attore, perſonaggio*. Hinc in fronte Fabularum *Terentii*, & *Plauti* enumerantur *Perſonæ*, quæ in iis inducuntur loquentes: & *muta*

Digitized by Google

muto Perſona aſt hiſtrin qui prodit quidem, ſed non loquitur, κωφὸν ὑποκριτὴν. *Terent. Eun. prol. verſ.* 25. Colacem aſſe Nævii, & Plauti veterem Fabulam: Paraſiti perſonam inde ablatam, & militis. Adde *verſ.* 32. & 35. Hus pertinet illud *Gell. l.* 13. *cap.* 21. Plautus in Truculento, conjugem aſſe Neriemen Martia, dicit: atque id ſub perſona militis, in hoc verſu: Mars peregre adveniens, &c. *Vellej. l.* 1. *c.* 3. Nihil enim ex perſone poetæ, ſed nimia ſub earum, qui illo tempore viuebant, diuerunt. ¶ Univerſim *perſona* eſt conditio, ſtatus, munus, quod quiſque inter homines, & in vita civili gerit. *Cic. Phil.* 8. *c.* 10. Quam magnum eſt perſonam in republica tueri principis! *Plin. l.* 18. *cap.* 13. *a med.* Ipſe ſua lege damnatus, cum, ſubſtituta filii perſona, amplius quingentorum jugerum poſſideret. *Nep. de Pelopid. c.* 4. *extr.* Denique hæc fuit altera perſona Thebis, ſed tamen ſecunda, ita ut proxima eſſet Epaminondæ. *Cic. in Piſon. c.* 11. Non capiunt angustiæ pectoris tui, non recipit levitas iſta, non infirmitas ingenii ſuſtinet tantam perſonam, tam gravem, tam ſeveram. *b. c.* munus conſulatus. *Id. pro Sull.* c. 3. Iſtam ipſam perſonam vehementem & acrem, quam mihi tum tempus & reſpublica impoſuit, jam voluntas & natura ipſa detraxit. *Id. ad Cæſ. poſt epiſt.* 11. *l.* 9. *ad Attic.* Ad eam retionem eaſtimabam ſatis aptam eſſe & naturam, & perſonam meam. *Id. pro Quinct. c.* 13. *extr.* Petitoris perſonam capere, accuſatorie deponere. *Id.* 2. *de Orat. c.* 37. Qui hanc perſonam ſuſceperit, ut amicorum cauſas tueatur. *Id. in Piſon. cap.* 29. Qui philoſophiam profiteatur, graviſſimam mihi faſtinere videtur perſonem. *Id.* 3. *de Orat. c.* 14. *a med.* Neque adhuc quam perſonam teneant, aut quid profiteantur, intelligem potuerunt. *Id.* 1. *Offic. c.* 32. Ipſi gerera quam perſonam velimus, a noſtra voluntate proficiſcitur. *Al. leg.* agere. *Id. pro Planc. cap.* 41. *extr.* Abjecta quæſtoria perſona comitiſque ſumpta. *Quintil. declam.* 9. *c.* 21. Ferre perſonam ſceleris. *ſee comparſo de vero.* ¶ Item ipſa homo, quotenus hanc vel illam perſonam gerit, *perſona, perſonaggia, foggetto. Cic. ad Pomp.* 2. *ad fin. poſt ep.* 11. *l.* 8. *ad Attic.* Ut mea perſona ſemper ad improborum civium impetus aliquid videretur habere populare. *Id. ibid. ep.* 12. *a med.* Ecquæ pacifica perſone defideretur, an in bellatora ſint omnia. *Id. pro Cluent. c.* 29. Hujus Staleni perſona, populo jam nota atque perſpecta, ab nulla turpi ſuſpicione abhorrebat. *Id.* 6. *Fam. ep.* 6. *a med.* Cæſar nunquam, niſi honorificentiſſime, Pompejum appellat. At in ajus perſonem multa fecit aſperius, &c. *Senec. in epocalos. ante med.* Na videar in perſonam, non in rem, ſententiam dicere. ¶ Item pro homine, abſoluta, *perſona, uomo. Suetou. in Ner. c.* 1. Prænomina Cnæi, & Lucii uſurparunt, eaque ipſa notabili varietate, modo continuantes uaamquodque per ternas perſonas, modo alternantes per ſingulas. *Paul. Dig. lib.* 1. *tit.* 5. *leg.* 1. Omne jus, quo utimur, vel ad perſoons pertinet, vel ad res, vel ad actiones. ¶ Apud Grammaticos *perſona* in verbis, & nominibus eſt ſabſtantia ad propriam ſignificationem dicandi relata, ut *Charif. l.* 2. *pag.* 142. *Pufcb.* definit. Adde *Varron. l.* 7. *de L. L. c.* 8. & *lib.* 8. *c.* 23. *extr. & cap.* 57. & 58. *Quintil. l.* 1. *c.* 4. (*al.* 8.) *Diomed. lib.* 2. *pag.* 313. & *Priſcian. l.* 8. *pag.* 840.

PERSONALIS, le, *perſonale*, προσωπικὸς, ad perſonam ſeu hominem pertinens. *Perſonalia* dicuntur a JCtis, quæ perſonæ adhærent, non rei, aut cauſæ. *Paul. Dig. lib.* 8. *tit.* 3. *leg.* 37. Uſum aquæ perſonalem ad heredem tranſmitti non oportere. *Id. lib.* 24. *tit.* 3. *leg.* 13. Tale beneficium perſonale eſt, & cum perſone extinguitur. *Ulpian. lib. ult. tit. pandc. leg.* 178. Perſonales actiones. ¶ Apud Grammaticos verbum perſonale eſt, quod perſonas tres habet utroque numero. *Charif. Diomed. Priſcian.*

PERSONALITER, adverb. apud Grammaticos ſignificat, cum perſonie, ut Varbum perſonaliter dictum, *Gell. l.* 15. *c.* 13. ¶ *Arnob. lib.* 3. *pag.* 124. alia ratione uſurpat: Etiamſi, inquit, perſonaliter ignoramus, qui ſunt Lares, Penates, &c. *non ſappiamo preciſamente.*

PERSONATA, æ, f. herba, quam eandem cum perſolata eſſe volunt. *Colum. lib.* 6. *cap.* 17. Venena viperæ depellit herba, quam vocant perſonatam.

PERSONATUS, a, um, *maſcherato, ἐυπροσωπος, ὁ ἐν προσωπείῳ*, qui perſona, h. e. larva indutus eſt. Proprie perſonati, teſte *Feſto*, dicebantur hiſtrionee Atellani, quia jus erat iis non cogi in ſcena ponere perſonam, quod ceteris hiſtrionibus peti neceſſe erat. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 59. Qui perſonatum ne Roſcium quidem magnopere laudabant. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 54. Quem (*verſum*) ſi diſſolvas, quivis ſtomachetur eodem, Quo perſonatus paſto pater. *b. c.* patre in comœdia inductus. Intelligit autem Demeam in Adelphis *Terentii*. ¶ *Perſonata fabula* dicitur, quæ agitur a perſonatis hiſtrionibus. Hoc nomine fabula quædam *Nævii* inſcribitur, non quod permum ab hiſtrionibus perſonatis acta ſit, ut quidam putant, cum multis poſt annis comœdi & tragœdi perſonis uti cœperint, ſed quia propter inopiam comœdorum acta nova eſt per Atellanos, qui proprie vocabantur perſonati. *Feſt.* ¶ Per tranſlationem etiam ſolia herbæ perſolatæ perſonata dicuntur. *Plin. l.* 21. *c.* 15. Folia latiſſima ad ſimilitudinem eorum, quæ perſonata in noſtris amnibus vocamus. ¶ Item translate *perſonatus* dici poteſt, qaiſquis foris aliud oſtendit, & intus aliud ſentit, & machinatur. *Cic. Attic. lib.* 15. *ep.* 1. Quid eſt autem, cur ego perſonatus ambulem? ¶ *Perſonata felicitas*, qaz vera non eſt, ſed ſimulata, *Senec. epiſt.* 80. *ſub fin. Perſonati faſtus*, ſupercilium, & ſeveritas affectata, & ficta. *Martial. l.* 11. *epigr.* 2.

PERSONO, as, ui, itum, *n.* 2. *ſonare molto, gridare, riſonare, ἐξηχεῖν*, velde ſono, alamo, perſtrepo. *Cic. pro Cael. c.* 20. Illæ vero non loquuntur ſolam, verum etiam perſonant, hus unius malieris libidinem eſſe prolapſam, &c. *Virg.* 1. *Æn. v.* 744. cithara crinitus Iopas Perſonat aurata. *Id.* 6. *Æn. v.* 417. Cerberas hæc ingens latratu regna triſauci Perſonat. *Horat. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 114. ſimul domus alta Molotdis Perſonuit cambus. *Id. l.* 1. *ep.* 2. *v.* 7. Eſt, mihi purgatam crebro qui perſonet aatem. *b. c.* in aurem clamet. *Valer. Flacc. l.* 2. *v.* 163. totam inda per urbem Perſoust, ut, &c. *b. c.* clamat ſuadendo, & hortando. *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v.* 314. qui pulpita focco Perſonat. *b. c.* comœdum agit. *Paulin. Nolan. carm.* 14. *Nat. 9.* S. *Felic. v.* 561. caſtis famulos quoque vocibus hymnos Perſonat. ¶ Paſſive *Salin. c.* 24. (*al.* 37.) *a med.* Mons choris Ægipanum undique perſonatur. ¶ *Perſonui* pro *perſonui. Apul. l.* 5. *Metam.* Jam ſumpſit arma, & caſtra commovit, & aciem direxit, & claſſicum perſonavit.

PERSONUS, a, um, *riſonante. Valer. Flacc. lib.* 4. *verſ.* 418. In Aſpide cincta comas, & nuanti perſona ſiſtro. *Perſon. in Satyr. cap.* 120. verno perſona cantu vicgulta. *Mamertin. in grat. act. ad Julian. cap.* 11. Lata camporum balatu, hinnitu, mugitibus perſona.

PERSORBENS, entis, exſorbens. *Plin. lib.* 31. *c. ult.* Spongiæ perſorbentes.

PERSPECTE, adverb. *διιγκιβῶς*, diligenter, & docte. *Plaut. Mil.* 3. 1. 161. Ut docte & perſpecte ſupit!

PERSPECTIO, onis, f. perſpicentia. *Lactant. l.* 2. *c.* 7. *ſub fin.* Terrenum animal rerum cælestium perſpectionem non capit. Adde *de ira Dei c.* 1.

PERSPECTO, are, avi, atum, diligenter ac totum ſpecto. *Plaut. Moſtell.* 3. 2. 128. Quin tu in intro, atque ntiose perſpectas, ut lubet? *Suetou. in Aug. c.* 99. Quamquam tum infirmis intellexit, tamen quinquennali certamen gymnicum perſpectavit. *b. c.* uſque ad finem ſpectavit.

PERSPECTOR, oris, m. qui perſpicit. *Juvenc. l.* 2. *v.* 275. *in c.* 4. *Joann.* mentie perſpector Ieſus. Al. leg. *proſpector.*

PERSPECTUS, a, um, *ben oſſervato, conoſciuto, provato, διιγκριβώς*, diligenter animadverſus, inſpectus, exploratus, cognitus, certus. *Cic. de Orat. l.* 1. *c.* 20. Ars rebus cognitis, penitusque perſpectis continetur. & *cap.* 23. Are definitur ex rebus penitus perſpectis, planeque cognitis, &c. & *lib.* 2. *c.* 78. Tuta cauſa perrentata atque perſpecta. *Id. ad Brut. ep.* 1. Clodii animum perſpectum habeo, cognitum, judicatum. *Id. pro Balb. c.* 6. *extr.* Virtus alicujus experta atque perſpecta. *Id. Attic. l.* 3. *ep.* 15. *ſub fin.* Fac, ut omnis ad me perſpecta & explorata perſcribas. & *lib.* 11. *epiſt.* 1. Omnem ſpem habeo in tua arga me mihi perſpectiſſima benevolentia. *Id. in Orat. c.* 34. *ad fin.* Erit ei perſpectum, nihil ambigi poſſe, in quo, &c. *ſapra egli benissimo.*

PERSPECULOR, aria, depon. 1. *περισκοπῶμαι*, diligentar ſpeculor. *Hirt. de B. Afric. c.* 31. Cum da vallo perſpecularetur.

PERSPERGO, is, rſi, rſum, *a.* 3. *aſpergo*, idem ac aſpergo. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 34. *ſub fin.* Quo tanquam ſala perſpergatur omnie oratio. *Cato R. R. c.* 130. Liga amarca cruda perſpergito. *Salin. c.* 42. (*al.* 54.) Pruſiadem urbem alluit Hylas flumen, & perſpergit Hylas lacus.

PERSPICABILIS, le, conſpicuus. *Ammian. l.* 14. *c.* 8. (*al.* 25.) Tarſus urbs perſpicabilis. Adde *Auguſtin. ep.* 32. *ad Paulin.*

PERSPICACE, adverb. perſpicaciter. *Afran.* apud *Non. cap.* 11. *num.* 31. Quam perſpicaca, quam benigne, quam cito! Al. leg. *perſpicete.*

PERSPICACIA, æ, f. idem ac perſpicacitas. *Cic. Attic. lib.* 15. *ep.* 11. Quod ipſum perſpicaciam aliquam ſignificaret. Alii pro *perſpectionem* reponnet προσοψὴν, hoc eſt progreſſum, pnſectum.

PERSPICACITAS, atis, f. *acutezza, perſpicacia, πρόνοια, ἀγχίνοια*, acumen. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 18. *ſub fin.* Etſi ea iis, quæ ſcripſimus (tanta es perſpicacitata) atiam a me non ſcripta perſpicis. Pleraque optimæ editiones omittunt *es perſpicacitata*, & ſignum parentheſis.

PERSPICACITER, adverb. acute, cum perſpicientia. *Ammian. l.* 29. *c.* 4. *poſt med.* (*al.* 6. 9.) Omnibus perſpicacitar inquiſitis.

PERSPICATE. V. *Perſpicaxe.*

PERSPICAX, acis, adject. *acuto, perſpicace, ἀγχίνους*, qui valde perſpicit, acutus, ſolers. *Cic.* 1. *Offic. c.* 18. *ad fin.* Sequemur & id, quod acutum & perſpicax natura eſt, &c. *Vetus Poeta* apud *eund.* 3. *Offic. c.* 20. Palamedis perſpicax prudentia. *Terent. Heaut.* 5. 1. 1. Ego, me non tam abutum, neque ita perſpicacam eſſe, id certo ſcio. *Et* 2. 3. 229. Patrem noviſti, ad has res quam ſit perſpicax. *Apul. l.* 2. *Metam.* Homo perſpicacior Lynceo, vel Argo, & oculeus totus.

PERSPICIBILIS, le, qui perſpici poteſt. *Vitruv. l.* 9. *c.* 4. *ante med.* Perſpicibilie & patens Solis ſplendor.

PERSPICIENTIA, æ, f. *cognizione, Scopia*, perfecta viſio, vel cognitio. *Cic.* 1. *Offic. cap.* 5. Aut enim in perſpicientia veri, ſolertiaque verſatur, &c.

PERSPICIO, is, exi, actum, *n.* 3. *penetrare coll' occhio, διοψία*, introſpicio, pervideo. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 17. *ſub fin.* Sepes intra muri munimenta prabebant, quo non modo non intrari, ſed ne perſpici quidem poſſet. ¶ Item ſæpius *vedere bene, mirare attentamente, conſiderare, diſcernere, conoſcere perfettamente, συωπᾶν*, penitus inſpicio, diligentar animadverto, plane video, cognoſco, intelligo: & tum ad oculos, tum ad animum refertur. *Plaut. Caſ.* 3. 6. 24. Perſpicito prius, quid intus agatur. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 6. *ſub fin.* & *lib.* 9. *ep.* 15. *extr.* Domum tuam, atque ædificationem omnem perſpexi, & vehementar probavi. *Plin. l.* 17. *c.* 10. *a med.* Minimie id graais conſtat, ut vix perſpici quædam poſſint. *Cæs.* 1. *de Legib. c.* 22. Cum ſe ipſa perſpexerit, tutumque tentarit, intelliget, &c. *Id. pro Sull. c.* 27. Perſpicite etiam atque etiam judices, &c. penitus introſpicite Catilinæ, Autronii, ceterorumque mentes.

Lucret. l. 1. *v.* 478. Perſpicere ut poſſis res geſtas funditus omnes. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep. ult. ad fin.* Sed ut perſpice rem, & portenta. *Id. Agror.* 2. *c.* 35. Hoc, quæſo, perſpicis, atque cognoſcite. *Id. pro leg. Manil. c.* 9. *ſub fin.* Conjectura perſpicere aliquid. *Id.* 1. *de Orat. c.* 78. Totam cauſam pertentare, atque perſpicere. *Caſ. l.* 5. *B. Gall.* 1. 5. Perpaucos querum in ſe fidem perſperarat, delinquere in Gallia decreverat. *Cic. Verr.* 4. *c.* 2. Cujus virtutem hoſtes, miſericordiam victi, fidem ceteri perſpexerunt. *Id. hanc.* 3. *ep.* 10. Nollem accidiſſet tempus, in quo perſpicere poſſes, quanti te facerem: quamquam in conſuetudine quotidiana perſpexiſſes, ſicut perſpicies. *Id. de Amic. c.* 17. Quidam ſæpe in parva pecunia perſpiciuntur, quam ſint leves.

PERSPICUE, *claremente, apertamente, ευκρινῶς*, dilucide, aperte, manifeſte. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 3. *extr.* Plane & perſpicue expedire aliquid. *Id. Verr.* 2. *c.* 7. *a med.* Aperte & perſpicue nulla eſſe judicia. *Id. pro Cal. c.* 11. Non me hæc movent, quæ perſpicue falſa ſunt. *Plin. l.* 18. *c.* 28. *a med.* Dilucide atque perſpicue.

PERSPICUITAS, atis, f. *evidenza, chiarezza, ἐναργεια*, evidentia. *Cic.* 4. *Acad. c.* 6. Nihil eſt clarius *ἐναργείᾳ*, ut Graeci, perſpicuitatem aut evidentiam nos, ſi placet, nominemus. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 4. Neque ego in cauſſa, ſi quid eſt evidens, argumentari ſoleo. perſpicuitas enim argumentatione elevatur. ¶ Proprie eſt pellucidiras, *traſparenza*. *Plin. l.* 37. *c.* 10. Sunt qui maxime probent vitream perſpicuitatem in his. Adde *cap.* 5. *ſub fin.* ¶ In verbis, inquit *Quintil. capite cap.* 2. *l.* 8. præcipuam habet proprietatem.

PERSPICUUS, a, um, *traſparente, chiaro, διαφανὴς*, qui unuſquaque perſpici poteſt, pellucidus. *Ovid.* 5. *Met. verſ.* 588. Perſpicuas (*aquas*) imo, per quas numerabilis alti Caleſtus omnis erat. *Plin. l.* 31. *c.* 7. Sal maxime perſpicuus. *Martial. l.* 8. *epigr.* 68. Perſpicua gemma. *Id. l.* 4. *ep.* 86. Perſpicuus calie. *Stat. lib. & ſilv.* 3. *v.* 94. nives perſpicuæ. *h. e.* cryſtalla. ¶ Trenslate eſt apertus, manifeſtus, evidens, minime dubius, *chiaro, evidente*. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 4. Quaſi vero hoc perſpicuum ſit, conſtetque inter omnes, eſſe deos. *& lib.* 2. *c.* 2. Quid poteſt eſſe tam apertum, tamque perſpicuum, &c? *Id. pro Roſc. Amer. c.* 7. Quod adhuc eſt ſuſpicioſum, perſpicuum res ipſa faciet. *Id. pro Dom.* 1. 14. *ad fin.* Se in medios hoſtes ad perſpicuam mortem injeciſſe.

PERSPIRO, as, a. t. valde ſpiro, aut ſpirando tranſeo. *Cato R. R. cap.* 157. *circa med.* Venæ omnes ubi ſuſſlatæ ſuot ex cibo, non poſſunt perſpirere in toto corpore. *Plin. l.* 2. *c.* 45. Venti flatu, atque perſpirantes.

PERSTERNO. V. *Proſtraco.*

PERSTIMULO, as, a. t. idem ac ſtimulo. *Tacit. l.* 4. *Ann.* 2. 12 *extr.* Agrippinæ peoetmi illiciebantur pravis ſermonibus ſpiritus perſtimulare.

PERSTINO. V. *Preſtino.*

PERSTO, as, ſtiti, ſtatum, a. t. *perſiſtere, ſtar ſaldo, perſeverare, durabile, ἐμμένω*, permaneo, perſevero, perſiſto. *Cic.* 3. *Offic. c.* 9. *ſub fin.* Urgent ruſticæ fanæ. negant eutre poſſe, & in eo perſtant. *Id.* 2. *de Fin.* 2. 33. Pertinaciſſimus fueris, ſi in eo perſtiteris, ad corpus ea, quæ dixi, referre. *Id.* 4. *Acad. c.* 8. *a med.* Tamenne in illa previtate perſtabitis? *Id. pro Roſc. Com. c.* 9. *ſub fin.* Perſtat in impudentia. *Caſ. l.* 7. *B. Gall.* 2. 16. Ubi eos perſtare in ſententia viderunt. *Valer. Flacc. l.* 4. *v.* 143. *dictis* Perſtatorem cernit in iiſdem. *Liv. l.* 8. 2. 34. Se eamen perſtaturum in incepto. *& cap.* 33. Cum perſtaret incepto immitis animus. *Al. leg.* in incepto. *Senec. in Troadib. v.* 589. Hic ipſe, quo nunc enntumax perſtas, unor monet, &c. *Virg.* 2. *Æn. v.* 650. Talia perſtabat memorans, fiuſque minebat. *& lib.* 5. *v.* 811. Nunc quoqus mens eadem perſtat mihi. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. *v.* 30. Perſta, atque obdura. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 12. *in fin.* Hæc tibi, qui perſtaa indeclinatus amico. ¶ Cum infinitn, *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 5. *v.* 34. Dumnoſa perſto condere ſemen humo. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 58. perſtas non cedere teeris. *Terent.* 4. *Ann. c.* 38. Perſtititque poſthac aſpernari talem ſui cultum. *Sil. l.* 5. *v.* 104. ne cælicolis contendere perſtat. ¶ Paſſive imperſonaliter. *Epitom. Livii, l.* 49. Catonis ſententia pervicit, ut in decreto perſtaretur. *Al. emitt. in.* ¶ Pro durare, *durare. Ovid.* 3. *Faſt. v.* 137. Laurea Flaminibus, quæ toto perſtitit anno, Tollitur, & frondes ſunt in honore novæ. *Id.* 15. *Met. v.* 177. nihil eſt tam, quod perſtet, in orbe: Cuncta fluunt. *Id. Heroid. epiſt.* 18. *verſ.* 206. Cum tua contigero litora, perſtet hiems.

PERSTRATUS, a, um, participium *perſterno*, perſuſus, vel totus ſtratus. *Liv. l.* 10. 2. *ult.* Damnatia aliquot pecuariis, vis a Martis ſilice ad Bovillas perſtreta eſt. *Vitruv. l.* 7. *c.* 1. *in fin.* Cum fuerit hoc ita perſtratum, ſupes nucleus inducatur.

PERSTRENUE, valde ſtrenue. *Terent. Adelph.* 2. 1. 13. Abi perſtrenue, ac fores aperi. Ita legit *Non. c.* 4. *n.* 5. Alii *præſtrenue*, aut *abi præ ſtrenue*.

PERSTREPO, is, pui, pitum, n. 3. *παταβρέμω*, valde ſtrepo. *Terent. Eun.* 3. 5. 52. Abeunt lavatum, perſtrepunt. *Stat. 2. Achill. v.* 76. Rumor in arcana jamdudum perſtrepit aula, Virginibus qua ſola domus, veniſſe Pelaſgum Ductores. *Claudian. l.* 1. *in Ruſin. v.* 213. Turba ſaiutantum latas ibi perſtrepit ædes. *h. e.* ſtrepit per ædes, ut *Virg. 6. Æn. v.* 171. perſonat æquora concha. ¶ Paſſive *Apul. ſub init. l.* 3. *Metam.* Quati fores interdum, & frequenti clamore januæ noſtræ perſtrepi.

PERSTRICTIO, onis, f. *infreddatura, coſtipamento*, perſtrictio. *Veget. de re Veterin. l.* 1. *c.* 35. Qui ea perſtrictione febrit, rigidus eſt. Adde *cap.* 38.

PERSTRICTUS, a, um, valde ſtrictus. *Plin. l.* 17. *c.* 24. Quoniam perſtrictus gelu non potuit eo pervenire humor. *Al. leg.* præſtrictus. *Veget. de re Veterin. l.* 3. *c.* 53. Stomachus nimio rigore præſtrictus, nec coquere poteſt, &c.

PERSTRINGO, is, inxi, ictum, n. 3. *ſtringere aſſai, διαφέγγω*, valde ſtringo. *Cato R. R. cap.* 31. Vites bene nodentur pei omnes ramos. diligentet caveto, ne vitem præcipites, & ne nimium perſtringas. *Grat. in Cyneg. v.* 296. ubi Canemo perſtrinxit frigore veſper. ¶ Translate *Liv. l.* 1. *c.* 25. Ut micantes falſere gladii, horror ingens ſpectantes perſtringit. *h. e.* corripit. Eodem modo & *Valer. Flacc. l.* 7. *v.* 81. locutus eſt. Sic *Ital. l.* 7. *verſ.* 104. Virginis ecce novus mentem perſtringere languor incipit. ¶ percurrere feriendo, aut fulcando. *Cic.* 1. *Agror. cap.* 25. *ad fin.* Quod ſolum tam exile & macrum eſt, quod aratro perſtringi non poſſit? *h. e.* aratro tanquam radi, & ſcindi. Sic *Phil.* 2. *c.* 40. Aratri vomere portam Capuæ pæne perſtrinxiſti. *Senec. in Agam. v.* 534. Ajacem flamma perſtrinxit cadens. *h. e.* fulmen ambuſlit. *Virg.* 10. *Æn. v.* 344. magnique femur perſtrinxit Achatæ. *h. e.* ſcarificavit, levitar vulnerevit. Hinc translate *Cic. pro Planc. c.* 14. Ille L. Craſſi, ille M. Antonii voluntatem aſperioribus facetiis perſtrinxit impune. *h. e.* pupugit, carpſit, *tocco ſul vivo*. & *pro Scaur. c.* 6. Quo in oratione ſi aſperius jo quoſdam homines iavehi vellem, quis non conſideret, ut sos, quorum ſceleris furore violatus eſſem, vocis libertate perſtringerem? *Id. pro Sull. c.* 16. Nemo unquam me tenuiſſima ſuſpicione perſtrinxit, quem non præverterim. ¶ ſtrictim breviterque dicere, & veluti in tranſcurſu atque obiter, *toccare brevemente, e de paſſaggio*. ducta metaphora vel a ſagitta, quæ levitee pungit, & prætervolat, nec infigitur: vel ab aratro, quod proſcindit, & tranſit. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 31. *extr.* In animo eſt levitee tranſire, ac tantummodo perſtringere unamquamque rem. *Id.* 2. *de Orat. c.* 49. Perquam brevitet perſtringere, atque attingere. *Id.* 2. *Phil. c.* 19. Sed reliquum vitæ curſum videte: quem quidem celeriter perſtriogam. ¶ *Oculos perſtringere* eſt ferire nimio lumine, atque adeo reſtringere & conſtiare (nam & palpebras ad nimium lumen claudere ſolemus) ut cernendi facultatem amittant, *abbagliare, accecare*: & refertur etiam ad animum. *Lucil.* apud *Non. c.* 1. *n.* 149. (& *Plaut. Mil.* 2. 2. 4.) Perſtringatque oculorum aciem ſplendore micanti. *Plin. l.* 2. *c.* 18. Cum ſolis radii viſus perſtrinxere noſtros. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 50. Exiſtimat ſe gemmæ nitore, & auri ſplendore aſpectus omnium perſtringere. *Cic. de Senect. c.* 12. *a med.* Impedit enim conſilium voluptas rationi inimica, ut mentis, ut ita dicare, perſtringit oculos. *Id. pro Rabir. Poſt. c.* 16. Nec illius animi aciem perſtringit ſplendor ſui nominis, nec mentis quaſi luminibus officit altitudo fortunæ & gloriæ. *Id. ad Brut. ep. ult.* Qui ſplendore falſi honoris objecto, aciem boni ingenii perſtrioxi poſſe confiduot. *Id. Phil.* 12. *c.* 1. Quod videbam eundem, ſed quaſi pri caliginem: perſtinxeret aciem animi Bruti ſalus. *Gell. l.* 11. *cap.* 13. *ad fin.* Uti caveretis, ne vos facile perſtingeret modulatus aliquis currentis facundiæ ſonitus. *Stat. 5. Theb. v.* 666. Et juvenem reuito perſtringunt lumine. ¶ Perſtringere aciem gladii, apud *Plin. l.* 15. *c.* 14. in *fin.* obtundere, hebetare. Quo ſenſu *Horat. l.* 2. *od.* 2. *v.* 17. Jam nunc minaci murmure cornuum Perſtringis aures. *interea, affordi*, omnia ſtrepitu obtundis, & exſurdas. ¶ In pleriſque ex allatis exemplis, præſertim vero eum de acie oculorum ſermo eſt, *præſtringo* legunt alii ex probatis MSS. Facile enim fuit librariis alterum pro altero ponere, cum in codicibus manu exaratis ſoleant *per*, *pro*, & *præ* per ootam unius *p* tranſverſa ſubter linoola ſubiberi. Hujus varietatis plura exempla affert *Drakenborch. ad Sil. lib.* 1. *verſ.* 358. *ad lib.* 4. *verſ.* 548. *& lib.* 6. *verſ.* 43.

PERSTRUCTUS, a, ere, uſque ad finem exſtructus. *Vitruv. l.* 7. *c.* 4. Cum paries in altitudinem fuerit perſtructus.

PERSTRUO. V. *Proſtruo.*

PERSTUDIOSE, adverb. valde ſtudioſe. *Cic. in Brut. c.* 56. *ſub fin.* Eumque audire perſtudioſe ſolerem.

PERSTUDIOSUS, a, um, *παλυπρόθυμος*, valde ſtudioſus. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 22. Muſicorum vero perſtudioſus. *Id. de Senect. c.* 1. *in fin.* Græcarum litterarum perſtudioſum eſſe.

PERSUADEO, es, ſi, ſum, n. 2. *perſuadere, far credere, indurre a qualche coſa, πειθω*, eo uſque ſuadeo, ut credatur, probetve, fiat id, quod ſuadeo, fidem facio, probo. *Cic.* 1. *de Orat. cap.* 31. Oratoris officium eſt dicere ad perſuadendum accommodate. *Plaut. Trinum. c.* 2. 98. Metuebat, ne ſibi perſuaderes, ut, &c. *Caſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 13. In primis hoc volunt perſuadere, non interire animas. *Salluſt. in Jug. c.* 39. Huic Albinus perſuadet, regnum Numidiæ ab Senatu petae. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 18. Huic magnis præmiis pollicitationibuſque perſuadet, uti ad hoſtes tranſeat. *Cic.* 2. *Phil. c.* 10. Duo ſunt tempora, quibus aliquid contra Cæſarem Pompejo ſuaſerim: unum, ne, *&c.* alterum, ne, *&c.* quorum ſi utrumvis perſuaſiſſem, in haa miſerias nunquam incidiſſemus. *Id. Tuſcul.* 4. *c.* 27. *ſub fin.* Ne ſi forte de pauperrate non perſuaſeria, ſit ægritudini concedendum. *Id. Fam.* 11. *ep.* 5. *in fin.* Velim tibi ita perſuadeas, me tois conſiliis nullo loco defuturum. *Accurſius ad Cicer. poſt ep.* 8. *l.* 10. *ad Attic.* Sic enire volo te tibi perſuadere, mihi neminem eſſe cariorem te. *Nepos in Eumen. c.* 3. Militibus perſuaſit, ſe contra Barbaros proficiſci. *ſi credere, decide ad intendere. & Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 5. Hoc cum mihi non modo confirmaſſet, ſed etiam perſuaſiſſet. ¶ inducere, illicere. *Terent. Adelph.* 3. 5. 23. Hoc quidem ferendum aliquo modo eſt perſuaſit nox, amor, vioum, adoleſcentia. ¶ Cum infinito *Gell. l.* 4. *c.* 5. Quod cum ita fieri perſuaſiſſent, delati ad populum, proditique ſunt. *avendo indotto i Romani a ciò fare. & Nep. in Dione, c.* 3. Perſuaſit ei tyrannidis facere finem. ¶ Cum accuſativo perſonæ, *Perron. in fragm. Trogur. cap.* 46. *Burm.* Aliqua *die* te perſuadeam, ut ad vi-

lam

lam veniae. *& cap.* 61. Perſuadeo hoſpitem noſtrum, ut, &c. *Serv.* quoque *ad Æn.* 12. v. 10. affert, tanquam ex *Ennio*: Quis te perſuaſit? Etiam *ſuadeo* hunc caſum admitti. ¶ Paſſive imperſonaliter, *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 40. Sibi quidem perſuaderi, cognitis ſuis poſtulatis, eum neque ſuam, neque populi R. gratiam repudiaturum. *& lib.* 2. *c.* 20. *extr.* Hic perſuaderi, ut diutius monarcham, non poteret. *Plaut. Bacch.* 4. 9. 93. Perſuaſum eſt facere, cujus nunc me facti pudet. ¶ Pro ſimplici ſuadeo, aut valde ſuadeo. Terent. *Andr.* 3. 3. 45. Et is mihi perſuadet, nuptias, quamvis queam, ut maturem. Al. plerique leg. *ſuadet*.

PERSUASIBILIS, le, *probabile, verisimile, perſuaſibile, πιθανὸς*, qui perſuaderi poteſt, probabilis, veri ſimilis. *Quintil.* aliquoties *l.* 2. *c.* 15. ubi de rhetoricæ definitione diſſerit, & Latine vertit vocem *Ariſtotelis*, & aliorum, πιθανὸς. Eſt qui legit *perſuadibilis*.

PERSUASIBILITER, *perſuaſibilmente, πιθανῶς*, verisimiliter, probabiliter. *Cassiod. Cels.* apud *Quintil. l.* 2. *c.* 15. Finis rhetorices eſt, dicere perſuaſibiliter in dubia, & civili materia. Adde *Quintil. ibid.* Hermagoræ Græca verba vertentem. *Cic. l. de Invent. c.* 5. dicit, appoſita ad perſuaſionem.

PERSUASIO, onis, *f. il perſuadere, πεῖσις, πειθανότης*, actus perſuadendi. *Cic. l.* 1. *de Invent. c.* 5. Officium ejus facultatis videtur eſſe, dicere appoſita ad perſuaſionem. *Juſtin. in fr. l.* 34. Hortati ſuat, ut in auctorem ratoru:at ſceluſ: nec difficiles perſuaſio fuit. ¶ Paſſive eſt credulitas, fama opinio, fides, *perſuaſione, credenza, opinione*. *Plin. l.* 25. *c.* 2. *ante med.* Datat tamen tradita perſuaſio in magna parte vulgi, veneficiis & herbis id cogi. *Id. l.* 30. *cap.* 13. Narvos abſciſſos illitis vermibus ſolidari, perſuaſio eſt. *Quintil. l.* 1. *c.* 1. (*al. cap.* 2.) Qui paulum aliquid ultra primas literas prograſſi, ſeſtam ſibi ſcientiæ perſuaſionem induerunt. *Id. l.* 2. *c.* 4. *ante med.* Arrogans de ſe perſuaſio. *Sueton. in Tiber. c.* 69. Perſuaſionis plenus, cuncta fato agi.

PERSUASORIUS. V. *Perſuaſorius*.

PERSUASTRIX, icis, *f.* quæ perſuadet. *Plaut. Bacch.* 5. 2. 47. Eccas tandem probri perlecabræ, & perſuaſtrices.

PERSUASUS, a, um, *perſuaſo, πεπεισμένος*, creditus, pro certo habitus. *Cic. Tuſcul.* 3. *cap.* 29. Opinio mali, quo viſo, & perſuaſo ægritudo inferatur neceſſario. *Id.* 7. *Verr. cap.* 25. *extr.* Hodieque omnes ſic habent perſuaſum, *illum*, &c. *Brut. Cicer. l.* 11. *Fam. ep.* 9. Sed quod mihi perſuaſiſſimum eſt, Lepidum recte facturum nunquam. *Colum. l.* 12. *c.* 1. *a med.* Ea porro perſuaſiſſimum habeo debebit, &c. ¶ *Homo perſuaſus*, cui perſuaſum eſt, qui pro certo habet, qui decrevit. *Auct. ad Herenn. l.* 1. *cap.* 6. Cum animus auditoris perſuaſus videtur eſſe ab iis, qui ante contra dixerunt. *Ovid.* 3. *de ar. am. verſ.* 679. Jamdudum perſuaſus ſum, miſarebitur ultro. *Phædr. l.* 1. *fab.* 8. *verſ.* 7. Tandem perſuaſa eſt jurajurando gruis. *Val. Max. l.* 3. *c.* 8. *n.* 1. Capua Italiæ ragnum nefaria deſtectione pacifici perſuaſa. *Juſtin. l.* 2. *cap.* 11. Nihil eſt difficile, perſuadere perſuaſis mori. *cyrus*.

PERSUASUS, us, m. perſuaſio. In ſexto caſu ſingul. *Cic. pro Varenо* apud *Quintil. l.* 5. *c.* 10. *circa med.* Hujus perſuaſu, & inductu. *In argumento Epiſtol. Plautini*. Emit fidicinam, filiam credens, pater, perſuaſu ſervi.

PERSUAVITER, valde ſuaviter. *Auguſtin. lib.* 4. *de Muſica, cap.* 13. Dic mihi, quomodo tibi aurem tangat metrum hoc. *D.* perſuavius.

PERSUBTILIS, le, valde ſubtilis. *Cic. pro Planc. c.* 24. Et quoniam ſua ſuit peralegans, ac perſubtilis oratio. *Lucret. l.* 3. *v.* 180. Animus perſubtilis, atque immutis perquam corporibus factus.

PERSULCANS, antis, ſulcans ducens, navigans. *Apul. lib.* 4. *Metam.* Paſſim maria perſulcantes tritonum catervæ. *Al. leg.* perſultantes.

PERSULCATUS, a, um, ſulcis covatus, aratus. *Claudian. l.* 1. *in Ruſin. v.* 136. rugiſque ſeveras Perſulcare genas.

PERSULTATOR, oris, m. qui perſultat. *Symmach. l.* 6. *ep.* 23. (*al.* 22.) Bajani litoris perſultatos.

PERSULTO, as, avi, atum, *n.* 1. *ſaltelio*, ſuper ram aliquam ſalire: quod proprie feracum eſt, & pecudum, quæ in pabuli abertate identidem ſubiliunt. *Lucret. l.* 1. *v.* 14. Inde feræ pecudes perſultant pabula læta. *Senec. de providen. c.* 4. *ad fin.* Super durata glacie ſtagna perſultant. *Tacit.* 5. *Hiſt. cap.* 15. Germani notis vadis perſultabant. *Id. Ann.* 4. *c.* 47. Qui ante vallum more gentis cum carminibus & tripudiis perſultabant. Adde *Sil. l.* 3. *v.* 385. & *Senec.* 2. *de Ira, c.* 31. ¶ Eſt item cum petulanti quadam inſultatione locum agrumes percurrera, & interdum ſaltando lætitiem animi oſtendere. *Liv. l.* 34. *c.* 20. *Quam ſæpe in agro eorum impune perſultaſſent. Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 49. Captam Italiam perſultare. *Prudent. περὶ στεφ. 4. de S. Reppol. v.* 77. Hinc perſultantr. *b. e.* ſuperbe imperanti. ¶ Vox perſultat. *Id. in præfat. Hamartig. v.* 10. *b. e.* refultat, refonat.

PERTABESCO, is, bui, *n.* 3. valde tabeſco. *Sever. in Ætna, v.* 472. Tum ſi quis lapidum ſummo pertabuit igni. *b. e.* exceſſus eſt, exuſue, comminutus.

PERTÆDEO, es, dui, *n.* 2. *diuturnoque*, tædio vehementer afficior. *Gell. l.* 1. *c.* 2. Jamque omnes finem caperent, verbiſque ejus defatigati pertæduiſſent. ¶ *Pertædet, ebat*. V. infra.

PERTÆDESCIT, ebat, impers. 3. idem ac pertædet, val incipit pertædere. *Cato R. R. cap.* 156. *ſub fin.* Nolite multum dare, ne pertædeſcat.

PERTÆDET, ebat, tæſum eſt, impers. 2. *vincreſcere multa, δίωρον-τος*, tædio vehementer affici. *Cic. ad Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 2. Pertæſum eſt enim levitatis. *Gell. l.* 15. *c.* 20. Quarum matrimonii pertædebat. *Nep. in Attic. c.* 15. nunquam ſuſcepti negotii eum pertæſum eſt. *Plaut. Moſtell.* 1. 4. 4. Ita me ibi male convivii, ſermonisque pertæſum eſt. *Lucret. l.* 3. *v.* 1074. Exit ſæpe foras magnis ex ædibus ille, Eſſe domi quem pertæſum eſt. ¶ Cum dativo *Græcch.* apud *Diomed. l.* 2. *pag.* 291. *Putſch.* Uſque adeo pertæſum vos mihi eſſe.

PERTÆSUS, a, um, *attediato, ἐξαποδιόμενος*, particip. a *pertædeo*, voce paſſiva, ſed ſignificatione activa. *Tacit.* 15. *Ann. c.* 51. Lenitudinis eorum pertæſa. *Suetan. in Cæſ. c.* 7. Et quaſi pertæſus ignaviam ſuam, quod nihil dum a ſe mamorabile actum eſſet. ¶ Antiqui dixere *pertiſus*. V.

PERTANGO, is, *pro* Pertingo eſt *Apicii l.* 6. *c.* 9. Pullum aſſabis, & ſuo ſibi jure pertangis. *b. e.* perfundis. Adde *lib.* 8. 1. 8.

PERTĔGO, is, xi, ctum, *a.* 3. *coprire d ogni parte, καταστεγάζω*, omni ex parte tego. *Plaut. Rud.* 1. 2. 35. Qui pertegamus villam. ¶ Translate *Id. Trin.* 2. 2. 41. Benefacta benefactis aliis pertegito, ne perpluant.

PERTEMERARIUS, a, um, valde temerarius. *Imp. Anaſtaſ. lib.* 12. *Cod. tit.* 21. *leg.* 2. Cum perabſurdum, perque temerarium ſit, &c.

PERTENDO, is, endi, enſum, *a.* 3. *perſiſtere, perſeverare, oſtinarſi, ἐπιτείνω*, uſque tendo, contendo: & translate perſiſto, perſevero. *Varr. incerto l.* 4. *de L. L.* Cum demonſtratur, in quo non debet pertendere, & perrendit, pertinacia eſt. *Propert. l.* 2. *el.* 12. *v.* 17. Quod ſi pertendens animo exſtita cubaris, &c. ¶ *Pertendere aliquid*, uſque ad finem perducere. *Terent. Heaut.* 5. 5. 9. Video non licere, ut cœperam, hoc pertendere. ¶ racta tendere, contendere, pergere uſque ad aliquem locum. *Liv. l.* 5. *c.* 8. *ad fin.* Perpauci in majora coſtra, pars maxima Romam pertenderunt. *armorum diritto fine a Roma. Hirt. de B. Alex. c.* 30. Protinus victor ad regis caſtra pertendit. ¶ conferre, contendere, comparare, *confrontare, oſſomigliare paragonando*. *Cic. pro Balb. c.* 5. Nos Pompeii decretum cum legibus conferemus? cum ſœderibus omnia acerbiſſima diligentia pertendemus? Al. leg. *perpendemus*.

PERTENTĀTUS, a, um, valde tentatus. *Vitruv. l.* 8. *cap.* 1. *ad fin.* Cum hæc ita erunt pertentata, &c. *Tacit. Ann.* 6. *c.* 20. Quem accitum, & diverſis ſermonibus pertentatum, poſtremo Græcie verbis adlocutus, &c. ¶ affectus. *Apul. l. c. Metam.* Inſolita vinolentia ac diuturna fatigatione pertentatus, ſopitus jam ſtertebat altius.

PERTENTO, as, avi, atum, *a.* 1. *tentare bene, provare, διαπειρᾶσθαι*, vehementiae tento, explore, expiſcor. *Tacit.* 2. *Hiſt. cap.* 49. Allatis pugionibus duobus, cum utrumque pertentaſſet. *Id.* 1. *Hiſt. c.* 29. Placuit pertentari animum cohortis. *Terent. Andr.* 3. 4. 9. Sed ea gratia ſimulavi, vos ut pertentarem. *Plin. l.* 1. *epiſt.* 20. *a med.* Omnia pertento, omnia aaperior, *tento denique ἀνάπτω*. ¶ Item pro conſiderare. *Cic. ad Q. Fr. l.* 1. *ep. ult. ad fin.* Sed tu perſpice rem, & pertenta. ¶ Item pro permovere, commovere. *Virg. Æn.* 1. *v.* 506. Latonæ tacitum pertentant gaudia pectus. *Id.* 3. *Georg. v.* 250. Ut tota tremor pertentet equorum corpore. *Id.* 7. *Æn. v.* 354. Ac dum prima lues udo ſublapſa veneno Pertentat ſenſus, atque oſſibus implicet ignem. *Petron. in Satyr. cap.* 107. Tam dulcis ſonus pertentabat nera, ut putares inter auras canere Sirenum concordiam. Al. leg. *pertentimus mulcebat aera*.

PERTENUIS, e, *λεπτότατος*, valde tenuis. *Plin. l.* 18. *c.* 6. Sabulum pertenue. ¶ Translate ſumitur pro valde parvo. *Cic. l.* 14. *Fam. ep.* 3. Spes ſalutis pertenuis oſtenditur. *Id. Agrar.* 2. *c.* 31. Cum pertenui diſcrimine ſepararentur. *Id. l.* 2. *de Orat. c.* 23. Mihi dicendi aut nullam artem, aut pertenuem videri. *Id. Verr.* 2. *c.* 6. *ſub fin.* Pertenue argumentum. *Id. pro Cluent. c.* 60. *ad fin.* Pertenuis ſuſpicio.

PERTEPIDUS, a, um, valda tepidus, ut Aqua pertepida, *Vopiſc. in Carino, cap.* 17. Fone aqua pertepida.

PERTEREBRATUS, a, um, *traforato*, perforatus. *Vitruv. l.* 8. *c. ult. circa med.* Lapis perterebratus.

PERTERĔBRO, as, avi, atum, *a.* 1. *traforare, διατρυπᾶν*, idem ac terebro, ſeu plane terebro. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 24. Annibalem Cœlius ſcribit columnam auream perterebraviſſe.

PERTERGĔO, es, erſi, *a.* 2. *nettare, forbire, ἀπομάττω*, diligenter rergeo, abſtergeo. *Colum. l.* 12. *c.* 9. Munda ſpongia vaſa pertergere. *Horat. l.* 2. *ſat.* 8. *v.* 21. Gaufape purpureo menſam pertersit. *Lucret. l.* 4. *v.* 248. Iſque (*ser*) ita per noſtras acies perlabitur omnis; Et quaſi perterget pupillas, atque ita tranſit. Eſt qui leg. *praterget*.

PERTĔRO, is, trivi, itum, *a.* 3. *tritare, peſtare, κατατρίβω*, valde tero, perfrin, protero, comminuo. *Colum. l.* 12. *c.* 38. *ad fin.* Myrti baccam cum panlum ficcaverunt, perterunt ita, ut quantum fieri poteſt, interiora ſemina integra permanenant: tum per linteum ſicum, quod pertrivcrunt, expriment.

PERTERREFACIO, is, *ſpaventare, δειλιάττω*, valde terrefacio, perterreo. *Terent. Andr.* 2. 1. 142. Perterrefacias Davum.

PERTERREFACTUS, a, um, *ſpaventato. Brut. Cicer. l.* 11. *Fam. ep.* 20. Sperare eos, re perterrefacta, adoleſcente impulſo, poſſe magna conſequi præmia. Al. leg. *perterrefacta*.

PERTERRĔO, es, ui, itum, *a.* 2. *πατασκλάττω*, valde terreo. *Cic. pro Cæcin. c.* 9. Ferro, inquit, te rajeci, atque perterrui. *Terent. Eun.* 5. 3. 13. Hunc perterrebo ſacrilegum. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 4. *extr.* Magnitudine pœnæ perterrera alios. *& lib.* 7. *c.* 5. Similitudine armorum vehementer noſtros perterruerunt.

PERTERRICRĔPUS, a, um, *ſpaventoſo*, terrorem crepando incutiens. *Lucret. de tonitru*, l. 6. *v.* 128. Tum pertorricrepo ſonitu det miſſa fragorem. *Cic. in Orat. c.* 49. *ex Pœta*. Habeo iſtam ego perterricrepam.

PERTERRITO, as, *a.* 1. frequentat. a perterreo. *Avien. in phænom. Arat. v.* 1169. Scorpius ingentem perterritat Oriona.

PERTERRITUS, a, um, *ſpaventato*, *πανικλαγὲς*, valde territus. *Cic. pro Col. c.* 28. Ne tot unum, valentes imbecillum, alacres perterritum ſuperare non poſſent. *Id. pro Cæcin. c.* 10. Omnes metu perterriti. *Id. pro Cluent. c.* 13. *a med.* Recentis maleficii conſcientia perterritus. *Id. Catil.* 2. *c.* 7. Spoliatus armis audaciæ, obſtupefactus ac perterritus mea diligentia. *Id. pro Cæcin. c.* 13. Tu ſolus prohibitus, & a tuis ædibus vi atque armis perterritus. *b. e.* percerrendo ſummotus.

PERTEXO, is, xui, xtum, 3. *διάπλεκω*, ad finem uſque texo, pergo, perficio. *Vitruv. l.* 5. *c.* 9. Odeum, quod Pericles columnis lapideis diſpoſuit, naviumque malis, & antennis pertexuit. *Id. in præfat. l.* 7. *ad fin.* Ceteris cellam Dorico more pertexit. ¶ Sæpe transferur ad ſermonem, & narrationem. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 33. *ſub fin.* Pertexe modo, quod exorſus es. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 14. Tutum hunc locum valde gravitèr peteruit. *Lucret. l.* 6. *v.* 42. Qui magis inceptum porgam pertexere dictis.

PERTEXTUS, a, um, *teſſuto*, intus textus. *Apul. l.* 11. *Metam.* Palla byſſo tenui pertexta.

PERTICA, æ, f. *pertica*, *fongo*, *lungo baſtone*, *misura*, lignum, ſeu baculus oblongus ad varios uſus. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 117. Pertica ſuſpenſos portabat longa maniplos. *Id. de nuce*, *v.* 67. At cum maturas fiſſo nova cuſpice rimas Nux agit, ad partes pertica ſæva venit; Pertica dat plenis immitia vulnera ramis. *Plin. l.* 15. *c.* 3. Torticis oleas decutere. *Id. l.* 18. *c.* 30. Meſſis alibi tribulis in area, alibi equarom greſſibus exteritur, alibi perticis flagellatur. *cò δὲ τὰκτικὸν*. & *lib.* 16. *c.* 37. Salices in procerirarem magnam emittunt jugis vineatum perticas. *Plaut. Aſin.* 3. 2. *in fin.* Nimis vellem habera perticam, qui verberarem aſiaos. *Apul. ſub fin. l.* 7. *Metam.* Pertica, quæ ſtabuli fores offirmari ſolebant, arrepta, non prius ma deſiit obtundere, quam manibus ejus fuſtis eſſet elapſus. *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 7. *leg.* 12. *ante med.* Perticæ, quibus arancæ devergunrur. ¶ De ramo tereti, oblongo, ſuæ arbori conjuncto, *Colum. ſub fin. l.* 4. *de nuce*. Melius va vicino, ſi competit, mergi more, pertica declinata propagatur, quam exempta reſeritur. ¶ De arundine *Colum. l.* 4. *c.* 32. Balbus arundinis obtutus anno celerius perticam præbet. *b. r.* adeo creſcit, ut perticæ vicem jugandis vitibus præbeat. ¶ Sæpe dicitur de longa regula, qua agros dimetiri mos eſt, quæ & decempeda. Unde ío *Gloſſ.* non ſolum *κάνων*, ſed etiam *κανὼν* vertitur. Crebre ejus mentio apud auctores rei agrariæ *Goeſr.* ¶ *Pertica mediocris* vè, qua dividebantur militibus in præmium agri adempti privatis. *Serv. ad Virg. Ecl.* 9. *v.* 7. qua ſe ſubducere colles incipiunt: Uſque ad eum locum, inquit, perticam militarem Octavius Muſa porrexerat, limitator ab Auguſto datus. De ea *Valer. Cato in Dirac*, *v.* 45. Pertica, quæ noſtros metata eſt impia agellos. *& Propert. l.* 4. *el.* 1. *v.* 130. Abſulit exultas pertica triſtia opes. ¶ Apud *coſd. Auctor. Agrar.* dicitur etiam *pertica* univerſus ager alicui coloniæ aſſignatus. Solum, inquit *Frontin. de limitib. agror. pag.* 43. *Goeſ.* quodcumque coloniæ eſt aſſignatum, id univerſum pertica appellatur. Quidquid huic univerſitati applicitum fuerit ex alterius civitatis fine, ſive ſolidum, ſive cultellatum fuerit, præfectura appellatur. Hæc *Frontin.* ¶ *Una pertica*, ano modulo, aus ratione ac modo. *Plin. l.* 8. *ep.* 2. *in fin.* Ex ipſis ariam, quos non una, ut dicitur, pertica, ſed diſtincte gradatimque tractavi, quanto quis molius & probior, tanto mihi obligatior ablit.

PERTICALIS, le, ex quo fiunt perticæ. *Colum. l.* 4. *c.* 31. Perticalis fere falia eundem agrum, quem viminalis, deſiderat. Adde *Plin. l.* 17. *c.* 20.

PERTICATUS, a, um. *Frontin perticata*, h. e. qua perticam gerit, diviſo quidam putant *Martial. l.* 5. *epigr.* 22. ſed alii *pertinaci*.

PERTIMEFACTUS, a, um, perterritus. *Pacuv.* apud *Non. c.* 7. *n.* 2. Is tripliei pertimefactus mœrore animi, incuſte usrans vaget. V. *Perterrefactus*.

PERTIMESCO, is, mui, n. 3. *περιφοβέομαι*, valde timeo. *Cic. 6. Verr. c.* 35. Hanc tu tantam religionem ſi tum in imperio propter cupiditatem & audaciam non pertimeſcebas, &c. *Id. in divin. Verr. c. ult.* Eos, qui alterum accuſant, non minus de laude, de honore, de fama ſua, quam illos, qui accuſantur, de capite ac fortunis ſuis pertimeſcere. *Id. pro Quinc. c.* 2. 3d vero eos mediocriter pertimeſcn. *Nep. in Alcib. c.* 5. Pertimuerunt, ne deſiſceret. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 19. *ante*. In quo ſi non præſens periculum, at certe longa obſidione fames eſſet pertimeſcenda; *Cic. Agror.* 2. *cap.* 17. Grave eſt enim nomen impetti, atque id etiam in levi perſona pertimeſcitur. ¶ *Pertimens*, *entis*, perticip. a *pertimeo*. *Lactant. l.* 6. *c.* 17. *circa med.* Puſillitas animi aut pertimentis, ne deſit, aut deſpeantis, &c.

PERTINACIA, æ, f. *pertinacia*, *durezza*, *oſtinazione*, *διβάθεια*, fiemitas, obſtinatio, pervicacia, cum in re mala deſiſtere, aut cedere nolumus. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 54. *ad fin.* Unicuique virtuti finitimum vitium reperietur, ut audacia, quæ fiducia; pertinacia, qua perſeverantiæ finitima eſt. *Verr. ſub init. l.* 4. *de L. L.* In quo non debet pertendi, & pertendit, pertinacia eſt: in quo oportet manere, ſi in eo perſtet, perſeverantia eſt. *Cic. pro Marcell. cap.* 10. Quæ enim pertinacia quibuſdam, eadem aliis conſtantia videri poteſt. *Id.* 1. *Acad. c.* 12. Cum Zenone Arceſilas certamen inſtituit, non pertinacia & ſtudio vincendi, ſed earum rerum obſcuritate, quæ, &c. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 42. In ſpem veniebat, fore, ut pertinacia deſiſteret. *Id. l.* 3. *B. Civ. c.* 10. Pertinaciæ ſuum facere. *Tacit. 4. Hiſt. c.* 56. & *Juſtin. l.* 39. *c.* 3. Muliebri pertinacia accendi. *Tacit. 2. Ann. c.* 81. Pertinaciam alicujus vincere. *Petron. in Satyr. c.* 111. expugnare. *& ibid.* frangere. ¶ In bonam partem pro conſtantia, *Liv. l.* 42. *c.* 61. *ad fin.* Miraculo ignaris moria pertinacia Romanorum eſſe. *Suetor. in Cæſ. c.* 68. Ne patientia & pertinacia hoſtia, animi ſuorum frangerentur. *Plin. l.* 37. *c.* 3. *ad fin.* De lyncurio dici cogit auctorum pertinacia; quippe gemmam eſſe commendant. ¶ In Fabulis uſt forer Ætheris & Dici, habetque prætorea fratres fatum, laborem, dolum, &c. ſorores invidentiam, miſeriam, querelam, &c. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 17. *ſub fin.*

PERTINACITER, *molto tenacemente*, valde tenaciter. *Plin. l.* 33. *c.* 5. *de argento vivo*. Cum ura inaurantur, ſublitum bracteis pertinaciſſime retinet. *Id. l.* 16. *c.* 43. Ligna viridia ferræ pertinacius reſiſtunt. *b. e.* validius, fortius, retinendo ferram, & remorando. *Suetor. in Tiber. c.* 74. Cinis exarſit repente, atque in multam noctem pertinaciter luxit. *b. e.* conſtanter ignem retinuit. *Quinctil. l.* 1. *c.* 1. Hæc ipſa magis pertinaciter hærent, quæ deteriora ſunt. *& ibid. (al. c.* 2.) Pertinaciſſime durare. ¶ Item abſtinaſe, contumaciter, nimis perſeveranter, pervicaciter, *oſtinatamente*, *pertinacemente*, *ἐπαίνως*. *Sallaſt. in orat. Ligarii ad plebem a med.* Si res pertinaciter retinebunt. *Plaut. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 22. Ne cui nbtreſtatorem viderer oinium pertinaciter Lepido offenſus. *Suetor. in Cæſ. c.* 1. Pertinaciter contendere. *& cap.* 16. Cæcilio Metello turbulentiſſimas leges ſorenti, auctorem ſe pertinaciſſime præſtitit. ¶ conſtanter, perſeveranter, *coſtantemente*, *ἐπαίνως*. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 13. Cum conſtantius univerſi paludem tranſiſſent, & pertinacius reliquam multitudinem offuet infecuti. *Suetor. in Claud. c.* 40. *ante*. Pertinaciſſime liberalibus ſtudiis deditus. *Senec. epiſt.* 5. Pertinaciter ſtudes, & omnibus omiſſis, hoc unum agis.

PERTINAX, acis, n. g. *molto tenace*, valde tenax, fortiter retinens. *Horat. l.* 1. *od.* 9. *in fin.* Pignuſque dereptum lacertis, Aut digito male pertinaci. *Apul. in Florid. n.* 23. (*al. l.* 4. *ad fin.*) Alex oculis perſequax, unguibus pertinax. *Plaut. Capt. l.* 2. 39. Tenax na pater eius eſt? *Phi.* imo edepol pertinax. *avariſſimus*. ¶ Item qui diu, & conſtanter, & plus juſto durat. *Plin. l.* 10. *c.* 29. *de Infirmis*. (& *Quinctil. l.* 11. *c.* 3. *ante med.*) Tanta vos tam parvo in corpuſculo, tam pertinax ſpiritus. *Id. l.* 18. *c.* 8. *extr.* Siligo in Allobrogum agre pertinax: in ceteria biennio in triticum tranſit. *Id. l.* 24. *c.* 17. Hoc volumen Pythagoræ pertinax fama, antiquitaſque vindicant. *Quinctil. in fin. proœm. l.* 1. Pertinax ſtudium. *Plin. l.* 24. *c.* 1. ndium. Liv. *l.* 2. *c.* 40. *ſub fin.* certamen. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1854. dolor. *Quinctil. declam.* 9. *c.* 8. *ſub fin.* Pertinaces lacrymæ. *Gell. l.* 2. *c.* 2. Stare ſolitus Socrates dicitur pertinaci ſtatu, perdina atque pernox, &c. ¶ Transfertur ad animum, & ſignificat obſtinatum, obſtirmatum, pervicacem, contumacem, nimiſque in ſententia perſiſtentem, *pertinace*, *oſtinato*, *tenace*, *ἀκάμπτου*. *Cic. 1. de Fin. c.* 8. Concertationes io diſputando pertinaces, indigna mihi philoſophia videri ſolent. *& ſub fin.* Certe pertinax non vre, tibique, ſi mihi probabis ea quæ dices, libenter aſſentiar. *& lib.* 1. *cap.* 33. Pertinaciſſimus fueris, ſi io eo perſtiteris. ¶ Item conſtantem, perſeverantem, *coſtante*, *fermo*, *perſeverante*, *ἐπίμονος*. *Liv. l.* 25. *c.* 24. Vicit tamen omnia pertinax virtus. *Id. l.* 28. *c.* 22. *ad fin.* Vetus miles adverſus temerarios impetus pertinax. *& lib.* 50. *c.* 33. Turma pertinacius in repugnando, telis obrura eſt. *Martial. l.* 8. *epigr.* 38. Qui præſtat pietate pertinaci, &c. Adde *Senec. epiſt.* 120. *circa med.* ¶ Cum infinito *Horat. l.* 3. *od.* 29. *v.* 51. Fortuna ludum inſolentem ludere pertinax. ¶ Cum genitivo *Apul. in Apolog. ſub fin.* Virum æquum, & juſtitiæ pertinacem. *Valer. Max. l.* 6. *c.* 3. *n.* 3. iræ. Al. leg. *tro*. Sed & *trona* genitivum regit.

PERTINENS, entis, *παρὸν*. *Plin. l.* 28. *c.* 35. Quamobrem & hæc breviter attingemus, ſcrutati maxime pertinentia, *quello cofa*, *che fanno più a propoſito*, & *lib.* 29. *c.* 1. Quæ tam parata atque pertinentia erant. *Gell. l.* 16. *c.* 3. Verba Eraſiſtrati ad eam rem pertinentia. V. alia in *Pertineo*.

PERTINENTER, adverb. convenienter, apte, *a propoſito*. *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 38. Vides, quam pertinenter ad cauſam? *Id. ibid. c.* 31. Pertinentiſſime ad hanc parabolam. *& cap.* 9. Pertinentius volebat agnoſci.

PERTINEO, es, nui, n. 2. *giungere*, *arrivare*, *ſtendere*, *κάθημαι*, *παρεῖναι*, pervenio, pertingo, penetro, permeo, dirigor, porrigor, extendor: a *per*, & *teneo*. Uſum habet in tertiis perſonis, in infinito, & particip. *Cic.* 2. *de nat. Deor. cap.* 54. Aſpera arteria ad pulmones uſque pertinet. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fell.* 55. Venes ab oculis pertinere ad cerebrum, peritiſſimi auctores tradunt. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 1. Belgæ ab extremis Galliæ finibus oriuntur, pertinent ad inferiorem partem ſluminis Rheni. *Id. l.* 3. *B. Civ. c.* 49. Omnes rivos, qui ad mare pertiuebant, Cæſar avertorat. *metteano capo*. *& lib.* 6. *B. Gall. c.* 9. Silvam ibi eſſe infinitæ magnitudinis: hanc longe introrſus pertinere. *Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit.* 22. *leg.* 1. *a med.* Quod ait prætor, pertinet, hoc ſignificat: quod ex ædibus ejus in ædes pertinet, hoc eſt dirigitur, extenditur, pervenit. *Liv. l.* 25. *c.* 24. In vaſtæ magnitudinis urbe, partim ſanius non facis pertinens in omnia. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 55. Venæ io omnes partes corporis pertinemes. *& ibid. in fin.* Nervorum implicatim toto corpore pertinens. *& cap.* 28. Deus pertineus per naturam cujuſque rei, per terram Ceres, per maria Neptunus, alii per alia. *Hort. de B. Alex. c.* 2. In omnes partes, per quas Ægypti regnum pertinet, legatos miſerant. ¶ Translate *Liv. l.* 23. *c. ult.* Ea caritas patriæ per omnes ordines, velut tenore uno, pertinebat. *Senec. l.* 2. *quæſt. nat. c.* 47. Fulmina perpetua, quorum ſignificatio in totam vitam pertinet. *Id. epiſt.* 22. *a med.* Hic pertinet a natali ad diem extremum. *Cic. de Amic. cap.* 14. Conſtat, bonis inter bonos quaſi neceſſariam benevolentiam eſſe. ſed eadem bonitas vtiam ad multitudinem pertinet. *i' ſplende anche ſopra la moltitudine. & Seevola*

vale *Dig. lib.* 17. *tit.* 1. *leg.* 60. Sempronium ad animum meum pertinere cognoviſti. *h. e.* a me amari, vel mihi curæ eſſe. *Cic.* 2. *de Orat.* c. 2. Non cognitis rebus omnibus, quæ in tantam prudentiam pertinuerint. *che contano a coſtituir una sì gran cognizione.* & *de Senect. c. ult.* Magnos viros tanta eſſe conatos, quæ ad poſteritatis memoriam pertinerent. *che generoſſero.* & *Agrar.* 2. *c.* 8. Illud de minore parte populi, quo pertineat, videte. *deve vada a finire*: quo tendat. Sic *Vere. l.* 2. R. R. *c.* 1. *ad fin.* Habent in villis mulieres: & id pertinere putant, quo facilius ud greges paſtores retineant. *ouer per fine, per mezo di trattenere*, &c. *Cic. Acad. l.* 8. *ep.* 9. Eo ſcripſi, quo in fuadendo plus auctoritatis haberem: eodemque pertinet, quod cauſam ejus probo. *ho la medeſima mira.* & *de clar. Orat. c.* 87. Quod autem plures a nobis nominati ſunt, eo pertinuit, quod intelligi volui, in eo, cujus omnes cupidiſſimi eſſent, quam pauci digni nomine evaderent. *Id. Vere. 7. c.* 10. Summa illuc pertinet, ut ſciatis, quoniam plura genera ſunt imperetorum, ex quo genere iſte ſit. *& lib.* 3. *de nat. Deor. c.* 23. *extr.* Interpretando, quorſum quidque pertineat. *che voglia ſignificare.* Sic *Plaut. Merc.* 2. 1. 28. Hoc quam ad rem credam pertinere ſummum, nequeo invenire. ¶ *Pertinet ad me*, cadit in me. *Plaut. Truculent.* 4. 3. 36. Magis pol hæc malitia pertinet ad viros, quam ad mulieres. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 7. Spero, ex hac ipſa non eſſe obſcurum, ad quem ſuſpicio maleficii pertineat. *Phædr. l.* 1. *fab.* 14. *v.* 19. Hoc pertinere vere ad illos dicerim, &c. *cadere, calzare, quadrare.* ¶ attinet, ſpectat, *appartenir, riſguarda, concerne, riguarda. Pompon. Otg. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 181. Verbum illud pertinere latiſſime petet. nam & eis rebus petendis aprum eſt, quæ noſtri dominii ſint, & eis, quas jure eliquo poſſideamus, quamvis non noſtri dominii ſint. Pertinere ad nos etiam ea dicimus, quæ in nulla earum cauſa ſint, ſed eſſe poſſint. *Tacit. 3. Hiſt. c.* 19. Expugnata urbis prædam ad militem, dedita ad duces pertinere. *Cic. l.* 5. *de Fin. c.* 9. Cum animal proceſſit peulum, & quatenus quidquid ſe attingat, ad ſeque pertineat, perſpicere cœpit, &c. *Id. Fam.* 13. *ep.* 13. Cum virtutibus, tum etiam fortuna, ſi quid hoc ad rem pertinet, ornatus. *ſe ciò ſa punto a propoſito. & Plaut. Rud.* 4. 4. 62. Quid iſta ad vidulum pertinent, ſervæ ſint iſtæ, an liberæ? *che an che fare?* & Nep. *in Thraſyb. cap.* 2. *ſub fin.* Nil attigit, niſi arma, & quæ ad victum pertinebant. *Tacit. 3. Ann. c.* 48. Nihil ad patriciam Sulpiciorum familiam Quirinius pertinuit. *non ebbe alcuna attinenza con*, &c. *Martial. l.* 7. *epigr.* 9. Illud diſſimulas, ad te quod pertinet, Ole, Quodque magis curæ convenit eſſe tuæ. *a te importa:* tua intereſt. V. reliquum epigramma. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 13. Illa res ad meum officium pertinet. *Id. ad Brut. ep.* 2. Et id valde pertinuit, ut ego tum intelligebam, ad rempublicam; ut nunc judico, ad dignitatem tuam. *h. e.* fuit a republica, expedit, interfuit, utile fuit.

PERTINGO, is, n. 3. *arrivare, giungere*, pervenio, pertineo. Afferuntur loca *Cicer. 2. de nat. Deor. c.* 9. *Cæſaris l.* 3. *B. Civ. c.* 68. *Salluſtii in Jugurt. c.* 52. *Livii l.* 25. *c.* 24. *Quintil. l.* 2. *c.* 4. *e med.* & *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fell.* 55. *Hard.* ſed ubique lectio variat, & *pertinco* ab aliis reponitur. Sic apud *Lucret. l.* 4. *v.* 278. non *pertingit*, ſed *perterget* legendum eſt.

PERTISUM pro *pertæſum* dicerunt antiqui: ridetque ob id Scipionem Africanum Pauli filium *Lucilius* apud *Feſt.* in *Roderguiſſe*, cum ait: Quo facetior videare, & ſcita plus quam ceteri, pertiſum hominem, non pertæſum dicera ferunt. V. *Diſſiſum.*

PERTOLÉRO, as, n. 1. valde, aut uſque ad finem tolero. *Lucret. l.* 5. *v.* 315. neque enim caderent avolſa repente, Et infinito quæ tempora pertoleraſſent Omnia tormenta ætatis.

PERTÔNO, as, n. 1. velda tono. *Hieronym. epiſt.* 61. *ad Pammach. adverſ. error. Joan. Hieroſol. c.* 4. Et morantem in populis laudis cupidum pertonabas. Adde *adverſ. Vigilant. fell.* 22. *& epiſt.* 103. *ad Pantin.* ubi de Abdia.

PERTORQUÉO, es, rſi, rtum, n. 2. idem ac torqueo, diſtorqueo. *Lucret. l.* 2. *v.* 401. ferique Centauri fœdo pertorquent ora ſapore.

PERTRACTÂTE, adverb. *Plaut. Capt. prol. v.* 54. Profecto expediet Fabulæ huic operam dare: non pertractate facta eſt, neque item ut ceteræ. *h. e.* non vulgariter, non ratione in aliis uſitata, & pertractata, ſed nova & ſingulari. Alii leg. *præcantate*. h. e. laſcive, quemadmodum *Gellius* dixit *præcantata verba*.

PERTRACTÂTIO, & Pertractátio, onis, f. *maneggiamento, ἐγχείρησις*, frequens & aſſidua tractatio. *Cic. 1. de Orat. c.* 42. In grammaticis poetarum pertractatio, hiſtoriarum cognitio, verborum interpretio. *& cap.* 11. Non enim ſine multa pertractatione rerumpublicarum, &c. *Gell. l.* 5. *c.* 1. Proinde ut eum affecerit animi partium cui ſinceratum aut ægrarum Philoſophi pertractatio.

PERTRACTÂTUS, & Pertractátus, a, um, *toccato, maneggiato*, ſæpe tactus, tractatus, verſetus, aploratus. *Petron. in Satyr. c.* 24. Pertractato vaſculo tam rudi, hoc, inquit, &c. ¶ Translate *Cic. 1. de Orato. c.* 56. *ad fin.* Qui curſum rerum, eventorumque conſequentiam diuturnitate pertractata notaverunt. *& 3. Tuſcul. c.* 14. Perceptas penitus, & pertractatas res humanas habere.

PERTRACTO, & Pertrecto, as, avi, atum, a. 1. *toccare, maneggiare, ἐγχειρέω*, manibus tracto, verſo, contrecto, contrecto. *Cic. Pevad. 5. c.* 2. Barbatulos mullos exceptantem de piſcino, & pertractantem. *Plaut. Aſin. 1. 3. 71.* Si pepillam pertractavit. *Juſtin. l.* 11. *c.* 9. Tum pertrectare dormienti caput jubet. *Hirt. de B. Afric. c.* 72. Nam & milites beſtias manibus pertractabant. *Plin. l.* 25. *c.* 6. Chironi Herculis hoſpitio excepti pertractanti arma, ſagitta excidit in pedem. ¶ Translate eſt diligenter verſare, perfolvere, percurrere, conſiderare. *Cic. 2. de Fin. c. ult.* Introſpice in mentem tuam, eamque omni cogitatione pertractans, perſcrutare ipſe te, an, &c. *Id. 1. de Orat. c.* 51. Orator ita peragrat per animos hominum, ita ſenſus menteſque pertractat, ut, &c. & *lib. 2. c.* 8. & 44. Pertractare animos hominum. *Id. c. de Invent. c.* 14. Facilius ad inventionem animus incedet, ſi geſti negotii & ſuum, & adverſarii naturationem ſæpe & diligenter pertractabit. *Plin. l.* 7. *ep.* 17. Primum quæ ſcripſi, mecum ipſe pertracto, deinde duobus aut tribus lego. *eſamino, ripenſo*. & *Cic. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 4. *ad fin.* Ad totam philoſophiam pertractandam ſe dare. *a trattare, ſpargere*. & *Tuſcul.* 4. *c.* 10. Qua oratione prætermiſſa, ea, quæ rem continent, pertractemus. *h. e.* diſſeramus, diſputemus, explicemus. ¶ *Pertractare viſu vulnera* apud *Sil. l.* 10. *v.* 452. h. e. diligenter attente que perſpicere, & quaſi manu explorare: catachreſis. Simile eſt *devorare oculis* apud *Juſtin.* & *oculis comedere* apud *Martial.*

PERTRACTUS, us, m. mora, perdurattio. *Tertull. de Orat. c.* 5. Quidam pertractum quendam in ſæculo poſtulant.

PERTRACTUS, a, um, *ſtraſcinato, tirato*, vi tractus, perductus. *Plin. l.* 7. *c.* 2. Homines ſilveſtres ad Alexandrum M. pertractos. *Tacit. Hiſtor. 2. c.* 70. Pertractus ad Vitellium. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 8. *a med.* Ad ſcalas Gemoniæ, perque eas pertractus, in Tiberim dejicitur.

PERTRAHO, is, axi, actum, a. 3. *trarre, tirare a ſtrega, ſtraſcinare, condurre, ἕλκυω*, trahe, perduco, ad deſtinatum finem traho, cum molimine trahe. *Liv. l.* 7. *c.* 39. *ad fin.* Somno gravi Quintium oppreſſum, mortem, ni fequsratur, denuntiantes, in caſtra pertraxerunt. *Id. l.* 21. *c.* 68. *a med.* Ratis ab actuarlis aliquot navibus ed alterem ripam pertrahitur. *Phæd. l.* 3. *fab.* 10. *v.* 34. Accuſatores poſtularunt mulierem, Romamque pertrexerunt ud Centumviros. *Valer. Max. l.* 5. *c.* 2. *n.* 3 *extern. a med.* Pertrahere aliquem in jus. *& lib.* 1. *c.* 7. *n.* 8. *extern.* Ipſum intra mœnia ſua vinctum pertraxerunt. ¶ in longum traho, produco. *Plin. l.* 28. *c.* 1. *ſub fin.* Vitam quidem non adeo expetendam ceaſemus, ut quoquo modo pertrahenda ſit. *Al. leg.* trahende.

PERTRANSEO, is, ivi, itum, n. anom. *paſſare, oltrepaſſare, διάγειμαι, διαβαίνω*, per medium tranſeo. *Senec. ep.* 4. Mors ad ta venit. timenda erat, ſi tecum eſſa poſſet: neceſſe eſt; aut non perveniat, aut pertranſeat. *Plin. l.* 37. *c.* 5. *ante med. de ſmeraglo.* Nubecula albicantis eſt vitium, cum viridii non pertranſit aſpectus, ſed aut intus occurrit, aut, &c.

PERTRANSLUCIDUS, a, um, valde translucidus. *Plin. l.* 13. *c.* 11. Charta indecoro viſu pertranslucide.

PERTRECTO, &c. V. *Pertracto*.

PERTREPIDUS, a, um, valde trepidus. *Capitol. in Maxim. & Balbin. c.* 1. Senatus pertrepidus in Ædem Concordiæ concurrit.

PERTRIBUO, is, ui, n. 3. idem ac tribuo. *Plin. ep.* 18. *l.* 10. Apud me & milites & pagani certatim ei, quæ privatim, quæ publice, teſtimonium pertribuerunt. Eſt qui leg. *retribuerunt*.

PERTRICOSUS. V. *Petricoſus*.

PERTRISTIS, te, valde triſtis. *Cic. pro Cal. c.* 11. Fuit in hac cauſe pertriſtis quidam petrunx, cenſor, magiſter. *h. e.* perſeverus. *Id. in pragmat. l.* 3. *de Orvin. c.* 8. Sæpe etiam pertriſte canit de pectore carmen. *h. e.* augurii valde infelicis.

PERTRITUS, a, um, *ben peſte*, valde tritus, comminutus. *Column. l.* 8. *c.* 5. *ad fin.* Uva pertrita, & cum aqua potui data. ¶ Item uſu tritus, vulgerie. *Senec. controverſ.* 28. *a med.* Vulgaris in ejuſmodi controverſiis, & pertrita quæſtio. *molto uſitata*. Adde *epiſt.* 63. *a med.*

PERTRUX, ucis, valde trux. *Apul. l.* 5. *Metam.* Quæ te pertrucis beſtiæ nuptiis deſtinatum eſſe clamavit. Al. leg. *trucis*.

PERTUMIDUS. V. *Praramidus*.

PERTUMULTUOSE, valde tumultuoſe. *Cic. l.* 15. *Fam. ep.* 4. Pertumultuoſe, neque tamen non vsee, Parthos in Syriam tranſiſſe, nuntiaverunt.

PERTUNDA, æ, f. dea quæ pertundendo cugin præeſſe credebatur. *Arnob. l.* 4. *pag.* 131. & *Auguſtin. de Civ. Dei l.* 6. *c.* 9.

PERTUNDO, is, udi, ſum, a. 3. *forare, traforare, διατρυπάω, διατείνω*, tundendo perforo. *Lucret. in fi. l.* 4. Nonne vides etiam guttes in faxa cadentes Humoris, longo in ſpatio pertundere faxa? *& lib.* 5. *v.* 1266. levara, & radere tigna, Et terebrara atiam, & pertundere, perque forare. *Cato R. R. cap.* 41. Terebra vitem pertundme. *& cap.* 52. Celicem pertunditu per fundum. *Eun.* apud *Priſcian. l.* 10. *pag.* 891. latu' pertudit haſta. *Plaut. Pſeud. 1. 2. 37.* Ne quiſquam pertundat etumenam, cautio eſt. *Colum. l.* 6. *c.* 15. Si bos furculum calcaverit, aut acuta teſta, vel lapide ungulam pertuderit. *rompe'. & Vitruv. ſub fin. lib. ult.* crebra foramina pertudit.

PERTURBATE, adverb. *confuſamente, διαταράττως*, confuſe, non ſervato ordine rerum & temporum. *Cic. 1. de Invent. cap.* 20. *a med.* Ne quid perturbata, ne quid contorte dicatur.

PERTURBÂTIO, onis, f. *confuſione, perturbamento, diſordine, ταραχή*, turbatio, confuſio. *Cic. Parad.* 3. *in fi.* Quidquid peccatur, perturbatione peccatur rationis atque ordinis. *Id. Agror. 1. cap.* 8. Hoc motu atque hac perturbatione animorum atque rerum. *Id. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 2. Quibus ſublatis, perturbatio vitæ ſequitur, & magna confuſio. *Id. pro Flacc. c.* 37. *extr.* Videtis, in qua motu temporum, quanta in converſione rerum, & perturbetione verſemur. *Caſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 29. Magna totius exercitus perturbatio facta eſt. *Cic. 2. de Orvin. c.* 45. Tum ferenitas, tum perturbatio cæli. ¶ Sæpe dicitur de commotione animi, affectione, *paſſione, affette, πάθη*. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 5. *a med.* Quæ Græci πάθη vocant, nobis perturbationes appellari magis placet, quam morbos. *& cap.* 6. Eſt igitur Zenonis hæc definitio, ut perturbatio ſit averſa a recta ratio-

ne, contra autorum, animi commotio: quidam brevius perturbationem eſſe appetitum vehementiorem. *& cap.* 25. Ee vitioſitate concitantur perturbationes, quæ ſunt turbidi animorum, concitatique motus, averſi a ratione, & immoderatiſſimi mentis, vitæque tranquillæ. *Id. 3. de Fin. cap.* 10. *ſub fin.* Perturbationes ſunt genere quatuor, partibus plures, ægritudo, formido, libido, lætitia. *Id. 2. de Orat. c.* 42. Impetu quodam animi, & perturbatione magis, quam judicio, aut conſilio regi. *Id. 1. c. de Divin. c.* 30. Perturbationem afferre. *Id. 1. Offic. c.* 7. *ad fin.* Perturbatinos incitatus. *Id. 1. Offic. c.* 36. In perturbationes atque examinationes incidere.

PERTURBATOR, oris, m. ταραχὴς, qui perturbat. *Sulpic. Severi. l. 2. ſacra hiſt. c.* 49. Perturbator Eccleſiarum.

PERTURBATRIX, icis, f. *turbatrix*, quæ perturbat. *Cic. 1. de Legib. cap.* 13. *ſub fin.* Perturbatricem autem harum omnium Academiam, hanc ab Arceſila & Carneade recentem, exercimus, ut ſileat.

PERTURBATUS, a, um, *turbatus*, *confuſus*, ἐκπεπληγμένος, confuſus. *Cic. 3. de Orat. c.* 23. Non confuſis perſonis, non perturbato ordine. *Id. Attic. l.* 8 *ep.* 11. Quod me magno animi motu perturbatum putas, fum equidem. *Id. Auct. l.* 2n. *ep.* 24. Nunquam vidi hominem perturbationem metu. *Id. Agror. 2. c.* 8. Civitas ſeditionibus perturbata. *Senec. l. 7. quæſt. nat. cap.* 20. Perturbatiſſimum tempeſtatis genus. *Id. 1. de Divin. c.* 32. Somnia vera multo plura evenirent, ſi ad quietem integri iramus: nunc multi cibo & vino perturbata & confuſa cernimus. *Id. de Haruſp. reſp. cap.* 21. Id ita perturbatum, itaque permutatum eſt, ut, &c.

PERTURBIDUS, a, um, valde turbidus, perturbatus. *Vopiſc. in Saturnin. c.* 7. Si perturbidam civitatem vidiſſet, &c.

PERTURBO, as, avi, atum, a. 1. *turbare*, *confundere*, *ſconvolgere*, *ſcombertare*, *diſordinare*, ἐκπλήττω, valde turbo, confundo, miſceo. *Cic. pro Sull. cap.* 20. Cinelius eſt ab hoc in ulteriorem Hiſpaniam miſſus, ut eam provinciam perturbaret. *Id. de clar. Orat. c.* 62. Ut in ille perturbem ætatum ordinem. *Id. 3. Offic. c.* 29. *ſub fin.* Conditiones pactionesque bellicas perturbare perjurio. *Salluſt. in Jug. c.* 63. Implicare ac perturbare aciem. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 32. *extr.* Paucis interfectis, reliquos incertis ordinibus perturbaverunt. *& lib. 5. c.* 36. Impetu peturbare ordines. *Plin. l. 2. ep.* 20. Oratio magnifica & aaceiſa tonat, fulgurat, omnia denique perturbat & miſcet. ¶ Sæpe refertur ad animum, & ſignificat aliquo affectu & perturbatione commovere. *Cic. pro Rabir. perduell. c.* 6. Nunquam populus R. cuiuſquam me feciſſet, ſi veſtro clamore perturbatum ici arbitraretur. *Id. in Orat. c.* 37. Alterum, quod πεϑανὸν nominat, qua perturbantur animi, & concitantur. *Id. pro Mil. c.* 2. Cum Milo rasgia de cripubl. ſalute, quam de ſua perturbetur. *Id. Verr. 5. c.* 57. *in f.* Hæc te voa non perculit? non perturbavit? ¶ Pro deturbare, expellere, proturbare. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 8. *extr.* Ut eum præcipitem perturbetis ex ea civitate, quam, &c. *Al. leg.* proturbetis. Adduat *Ovid. 3. Met. v.* 80. *&* 506. *& Stat. l. 3. Theb. v.* 82. ſed eodem modo lectione variante: item *Cæſ. l. 7. B. Gall. c.* 81. ubi al. leg. *deturbare*. V. *Perſtringo* in fine. ¶ permiſcere, *Pallad. in Novembr. cit. c.* 8. Inulam, lauri folia, & cyperum permiſcera cum ſalibus, & duo oleo injecta perturbara.

PERTURPIS, pe, valda turpis. *Cic. pro Cal. c.* 20. Cum hac aliquid adoleſcentem hominem habuiſſe ratione, non tibi perturpe, aut peſtiferioſum eſſe videatur?

PERTUSÚRA, æ, f. peeforatio. *Cal. Aurel. Tard. l.* 5. *c.* 11 Pertuſuræ patieos locus.

PERTÚSUS, a, um, *traforato*, *bucato*, *bugia*, *pertugiato*, διάτρητος, perforatus. *Cato R. R. c.* 157. *a med.* Sub ſillam ſuppenito pertuſam: eo multæ affidat. *Ulpian. Dig. lib. 9. tit. 2. leg.* 27. *ad fin.* Si uxor margaritas perforaſſet, ut pertuſis in linea uteratur. *Perſ. ſat. 4. v.* 26. jugum pertuſa ad cumpita figis. *b. c.* pervia. ¶ *In pertuſum dolium quippiam congerere*, proverb. fruſtra laborare, tempus terare, operam ludere, nihil proficere, *perder il tempo*, *imbotir nebbie*. Ductum eſt a fabula Danaidum. *Plaut. Pſeud. t. 3. c.* 35. In pertuſum ingerimus dicta dolium. *Lucret. l. 3. v.* 949. Nam ſi geſta fuit tibi vita anteacta priorque, Et non omnia pertuſum congeſta quaſi in vas Commoda perfluxere, atque ingrata interiere, Cur non ut plenus vitæ conviva recedis? Adde *verſ.* 1023. *& lib. 6. v.* 19.

PERVADO, is, ſi, ſum, n. 3. *paſſare*, *entrare*, *penetrare*, *trapaſſare*, διαβαίνω, per aliquam rem vado, ingredior, invado, penetro, pertranſeo. *Cic. Verr. 3. c.* 16. *extr.* Quacumque iter fecit, ajuſmodi fuit, non ut legatus populi R. ſed ut quædam calamitas pervadere videretur. *Tacit. Ann. 2. c.* 17. Niſu tamen corporis, & impetu equi pervaſit. *b. c.* perrupit, evaſitque. *Cic. Verr. 5. c.* 89. Locus intra oceanum jam nullus eſt, quo non noſtrorum hominum libido iniquitaſque pervaſerit. ¶ Cum præpoſitionib. *per*, *in*, *ad*, *ab*. *Id. ibid. c.* 26. Incendium per agros, & reliquas fortunas aratorum pervaſit. *Liv. l.* 25. *c.* 14. *a med.* Per æquo & iniquo loce pervadunt, irrumpuntque. *Cic. pro leg. Manil. c.* 9. Opinio, quæ per animos gentium barbararum pervaſerat. *Id. a. de nat. Deor. c.* 57. *ad fin.* Nares contractiores habent introitus, ne quid in eas, quod noceat, poſſit pervadere. *Liv. l.* 7. *c.* 36. Inter trepidationem tumultumque Samnitium, præſidium Romanum, obvias cuſtodibus cæſis, ad caſtra conſulis pervadit. *Id. l.* 26. *c.* 5. *a med.* Cohors Hiſpanorum uſque ad vallum pervaſit. *Sil. l.* 5. *v.* 390. gelidiuſque ſub oſſa Pervaſit miſeris conſpecti conſulis horror. ¶ Cum ſolo accuſat. fine præpoſit. quæ mihi ipſi verbo, *Cic. pro Sull. c.* 19. Quas oras quaſi morbus quidem illius furoris pervaſerat. *Salluſt. orat. c. ad Cæſ. de republ. ordin. c.* 6. Quare capeſſe per deos rempublicam, & omnia aſpera, uti ſoles, pervade. *b. c.* aggredere, & vince. *Liv. l.* 5. *c.* 7. Cum fama ea forum atque urbem pervaſiſſet. *avendo fatta per la piazza*, *e per la città*. *& lib.* 26. *c.* 15. Murmur a tribunali totam concionem pervaſit. *Accius* apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 2. *circa med.* Pervade polum. *b. c.* vade per polum, ut ipſemet *Varro* explicat. *Tacit. Ann. 13. c.* 16. Venenum ita cunctos artus pervaſit, *ut*, &c. *Sil. l.* 7. *v.* 427. quiſve ora repente Pervaſit pallor? *b. c.* invaſit, infecitque. *Quintil. l.* 8. *c.* 2. *a med.* Pervaſit jam multos iſta perſuaſio, ut id eleganter dictum putent, quod interpretandum ſit. *Lucret. l.* 1. *v.* 554. Ut nihil ex illis a certo tempore poſſet Conceptum, ſummum ætatis pervadere florem. (*al.* finem) *b. c.* vadere uſque, ſeu pervenire ad ſummum ætatis florem.

PERVAGABILIS, le, pervagans. *Sidon. l.* 2. *ep.* 2. *poſt med.* Pelagi campus cymbulis late fecatur pervagabilibus.

PERVAGÁTUS, a, um, partic. a pervagor. *Liv. l.* 38 *c.* 17. Inter mitiſſimum genus hominum ferox natio, pervagata belli prope orbem terrarum, ſedem cepit. *Cic. 6. Verr. c.* 28. Quod in exteris nationibus uſque ad ultimas terras pervagatum eſt. ¶ Sæpe in nomen tranſit, & divulgatum, prevulgatum ſignificat, *divulgato*, *pubblicato*, *ſparſa per tutte*, *noto*, *ordinario*. *Cic. pro Planc. c.* 19. Deſinamus aliquando vulgari & pervagata declamatione contendere. *Id. in Orat. c.* 57. *ſub fin.* Ut pervagatum & vulgare videatur. *Id. c. de Orat. c.* 36. De communibus & pervagatis rebus audire. *Id. in Topic. c.* 18. Mala paucioris anteponantur malis pluribus, diuturniora bonis brevioribus, longe & late pervagata angultis. *Id. pro Marcell. c.* 8. *extr.* Gloria eſt illuſtris & pervagata fama meritorum. *Id. in Orat. c.* 43. Pervagatiſſimus illa verſus, qui vatat Artem padere proloqui, quam facilites. *Id. 2. de Invent. c.* 14. *extr.* Para argumentorum eſt adjuncta cauſæ, pera pervagatior.

PERVÁGOR, aris, atus ſum, dep. t. *andare vagando*, περιφέρομαι, per aliquem locum vagor. *Cic. 7. Verr. c.* 37. *ad fin.* Hic in prætore, prædonum naviculæ pereagatæ ſunt. *& c. de Legib. c.* 11. Molliſſimæ, lætitiæ, cupiditates, timores ſimilitet omnium mentes pervagantur. *Liv. l.* 1. *c.* 29. Nunc errabundi domos ſunt, ultimoni illas vifuri, pervagarentur. *Plin. l.* 5. *c.* 29. *a med.* Mæandet Apamenam pervagatus regionem. *Plin. alter l.* 2. *ep.* 12. Dolor omnia membra pervagabatur. *& lib. 6. ep.* 20. Cujm memoria orbem terrarum pervagatur. *Cæſ. l. 7. B. Gall. c.* 45. Imperat, ut pedo tumultuoſque omnibus in locis pervagarentur. *Cic. 2. de Invent. c.* 39. Ne is honos nimium pervagetur. *b. c.* nimis multis habeatur.

PERVAGUS, a, um, valde vagus. *Ovid. 2. de ar. am. v.* 28. tam vaſto pervague orbe puer. Adde *Sabin. epiſt. 1. v.* 91.

PERVALEO, es, lui, n. *c.* multum valeo. *Lucret. l.* 6. *v.* 916. Uſque adeo permanenter vie pervalet ejus. Al. leg. *prevalet*.

PERVALIDUS, a, um, multum validus. *Ammian. initio l.* 29. Agminibus pervalidis. Aliud exemplum, quod affertur ex *Liv. l.* 40. *c.* 47. dubiam habet lectionem.

PERVARIE, adverb. πανοικιλῶς, valde varia. *Cic. l.* 2. *de Orat. c.* 80. Reliqua pervarie jucundeque narrantur.

PERVARIUS, a, um, valde varius. *Apul. de dro Socrat.* Pervaciæ utilitates in vita agenda animadverſa. *Al. aliter leg.*

PERVASTÁTUS, a, um, omnino vaſtatus. *Tacit. 15. Ann. c.* 45. Conferendis pecuniis pervaſtata Italia.

PERVÁSTO, as, avi, atum, a. t. prorſus vaſto. *Liv. l.* 6. *c.* 4. Ad pervaſtandos fines duxere.

PERVÁSUS, a, um, penetratus, invaſus. *Ammian. l.* 24. *cap.* 3. (*al. c.* 7.) Pervaſa urbe. *Id. l.* 31. *cap.* 3. (*al. c.* 8.) Pervaſis regionibus.

PERUBIQUE, adverb. idem quod ubique, addita per pleonaſmum præpoſit. *Tertull. de Pall. c.* 2. *ad fin.*

PERVECTOR, oris, m. qu pervehit. *Symmach. l.* 4. *epiſt.* 65. (*al.* 64.) Pervector apicum. *b. c.* tabellarius.

PERVECTUS, a, um, particip. V. *Pervehe.*

PERVEHO, is, exi, actum, a. 3. *portare*, *condurre*, διακομίζω, uſque ad aliquem locum vehu, defero, navi, equo, aut curru. *Liv. l.* 5. *c.* 40. *extr.* & *Valer. Max. l. c. c. c. n.* 6n. Sacra in plauſtrum impoſuit, & Cære pervexit. *Plin. l.* 35. *c.* 6. Sandaracham & ochram in inſula rubri marie naſci. Inde nunc pervehuntur ad nos. *Apul. de dro Socrat. de equo*. Vulo animi non modo pernicitee, ſed etiam molliter pervehat. ¶ Paſſiva ſæpius adhibetur. *Exim.* val *Nau.* apud *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 32. *a med.* Dictator ubi currum inſidit, pervehitur uſque ad oppidum. *Cic. Acter. l.* 24. *ep.* 29. Alium portum videbamus, in quem mallem pervehi. *Id. ſub fin. l.* 2. *Tuſcul.* Quo utimam vallis paſſis pervehi liceat. *Plin. l.* 9. *c.* 8. *a med.* Acioorm, cum ſe jeciſſet in mare, exceptum a delphino Tænarium in litus pervectum. ¶ Cum ſolo accuſativo *Tacit. 2. Ann. c.* 8. Lacus inde, & Oceanum ſecunda navigatione pervehitur. *Sil. l.* 4. *v.* 51. Jam Conſul volueri pervectus litora claſſe. ¶ De eo, qui pedibus procedit, *Sil. l.* 8. *v.* 226. Illa cito paſſu pervecta ad litora, &c. ¶ Translate *Cic. 2. Offic. c.* 6. Cum proſpero flatu fortunæ utimur, ad exitus pervehimur optatos. Al. leg. *provehimur*. Eſt autem inter hæc diſcrimeo. nam *provehimur* a terra in altum, *pervehimur* ab alto ad portum. Tametſi na hoc quidem perpetuum all. *Liv. l.* 31. *c.* 23. Tranquillo pervectus Chalcidem. Al. leg. *prevectus*, alii *profectus*.

PERVELLO, ellie, elli, a. 3. *piegare*, *ſtirare*, διατείνω, valde vello, vellico, aliquid in corpore ſummie digitie evellendi cauſa attrabo, aut cumprimo. *Aſcon. in Verr. 3. c.* 23. *ad fin. Complures* pilos pervellerit. *Plaut. Perſ. 5. 2. 66.* Heu, nates pervellit. *Phædr. l.* 5. *fab.* 5. *v.* 32. Pervellit aurem vero (*pervello*) quem ceIsverat, Et cum dolore vocem naturæ exprimit. ¶ *Pervellere alicui aurem* translate eſt admonere, & memoriam alicujus rei re-

nova-

novare. *Valer. Max. l. 1. c. 5. n. 8. & Senec. l. 5. de benef. c. 7. ad fin. & lib. 4. c. 36. & epiſt. 94. a med.* Simile eſt illud *ejuſd. cit. l. 5. c. 23.* Quorundam ad referendam gratiam fides non ceſſat, ſed languet: hanc pervellamus. *b. e.* excitemus, admoneamus, tanquam aurem pervellendo. ¶ Significat etiam irritare, torquere, mordere, pungere, dolorem afferre. *Cic. 3. Tuſcul. c. 17.* Fortuna pervellere ea ſorſitan poterit, & pungere; non poterit certe vires ſuangere. *& lib. 2. c. 20.* Si ea forte dolos aliquis pervellerit, exclamabis ut mulier? *Horat. l. 2. ſat. 8. v. 8.* Rapula, lactucæ, radices quelia laſſum Pervelluat ſtomachum. *b. e.* irritant, excitant, & oreaim faciunt, *accitano l' appetita.* ¶ Transleta *Cic. in ſin. l. 1. de Orat.* Neque tam mihi moleſtus fuit, quod jos noſtrum civila pervellit, quam, &c. *b. e.* convellit, dictis pupugit, ei obtrectavit.

PERVENIO, is, eni, entum, n. 4. *giungere, arrivare, pervenire, ἀφικνέομαι*, uſque ad conſtitutum locum venio, devenio, accedo, perducor, pertineo. *Cæſ. l. 4. B. Gall. c. 6.* Germani in fines Ebutonum pervenerunt. *Nep. in Epamin. c. 4.* Præſidium dedit, ut eo tuto perveniret. *Cic. in Piſon. c. 25.* Ipſe cum hominibus quindecim mala veſtitis ad portam Cælimontanam ſitiene pervenerim. *Nep. in Chabr. in fin.* Nando in rutum perveneruut. *Cic. pro leg. Manil. c. 12.* Duodecim fecures in prædonum poteſtatem perveuerunt. *Virg. 9. Æn. v. 396.* clamos ad aores pervenit. *Quintil. l. 2. c. 17. circa med.* Gubernator vult ſalva eova in portum pereuoire. *Ovid. 13. Met. v. 909.* pervenire in ſammum montis. *Val. Flacc. l. 7. v. 394.* ut qua ſub altas pervenere teabes. ¶ *Varr. l. 1. R. R. c. 23.* Si ea ſiliquas non ita pervenit, ut ſabam legere eapediat. *& cap. 4.* Calamitos colonum ad ſuſtus pervenire non potitus. *Terent. Eun. 1. 2. 44.* Sine, me pervenire, quo volo. *b. e.* dicere omnia, quæ inſtitui. *Cæſ. l. 1. B. Civ. c. 52.* Jam ad denarios L in ſingulos modios annona pervenerat. ¶ Dicitur *pervenire*, quod emptam contingit: item qui boni aliquid adipiſcitur, vel in malum aliquod incidit. *Salluſt. in Jug. c. 35.* Æſtimabitis, qualis illa pax, aut deditio ſit, ea qua ad Jugurtham ſcelerum impunitas, ad paucos potentes maxime divitiæ, in rempublicam damna atque dedecora pervenerint. *Cæſ. l. 1. B. Civ. c. 26.* Cujus rei magnam partem laudis ad Libouem perventuram. *Nep. in Epamin. c. 4.* Na, ſi tibi ſit pecunia adempta, aliquis dicat, ad me perveniſſe. *Cic. 2. de Fin. c. 17.* Ut omnis hereditas ad filiam perveniret. *Id. pro Cluent. c. 69.* Perquiritur a coactoribus: invenitur ea ſcrula ad Stratonem perveniſſe. *ſcil.* in auctiona amptam. *Id. Verr. 4. c. 18.* Popalum Syracuſanum in maximam invidiam ſua infamia alieno præmio perveniſſe. *Nep. in Lyſand. 1. 1. & in Phoc. c. 2.* Pervanira in odium alicujus. *Id. in Cim. c. 2.* ad principatum. *& in Alcib. 1. 5.* in amicitiam alienjus intimam. *Id. in Attic. c. 10. extr.* ve tot procellis civilibus ad incolumitatem. *Id. in Amilc. c. 2. & Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 42.* ad deſperationem. *& lib. 1. c. 61.* in magnum timorem, ne, &c. *Cic. pro Flacc. c. 18. & Salluſt. in Jug. c. 4.* in Senatum. *b. e.* ad ordinem Senatorium. *Id. Fam. 5. ep. 12.* in ſcripta alicujus. *b. e.* obtinere, ut aliquia da nobis ſcribat. *Id. pro Roſcio Com. cap. 11.* ad primos comodos. *arrivare ad eſſer de primi.* ¶ Item qui certum vitæ terminum attigit. *Cic. 1. de Divin. c. 23.* Ad ſeptuageſimum regni annum pervenit. *Quintil. l. 5. c. 10.* Eum, qui recte valeat, in craſſimum pervoeturum. ¶ *Pervenire ad aliquem*, ad notitiam alicujus: *ad aures, ad oculos hominum*, ſciri, videri. *Plaut. Mil. 2. 4. 50.* Si ad herum hæc res pervenerit, periſti pulcre. *Colum. l. 5. c. 8.* Olesrum plura genaum aſſe arbitrea, ſed in meam notitiam decem modo pervenerunt. *Cic. 6. Verr. c. 18.* Cum palcritudo ejus recena ad oculos hominum, atque integra pervenuet. *& rurs.* Pervenit res ad illius aures, neſcio quomodo. ¶ Cum ſolo accuſativo *Ovid. Met. 3. v. 462.* Verba refers aures non pervanientia noſtras. *Claudian. de B. Get. v. 73.* eon pervenere juventæ Robur Aloidæ. ¶ Pro ſimplici venio, *Pompon. Dig. lib. 1. tit. 2. ante med.* Evenit, ut plebs in diſcordiam cum petribus pervaniret. ¶ Paſſive impeſonaliter *Cic. Aſcet. l. 1. ep. 17. ad fin.* Quin erat dicturus (ad quem propter diel brevitatem non eſt perventum) heros ille noſter Cato. *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 6.* Quoniam prope ad finem laborum eſſet perventum. *Terent. Phorm. 4. 3. 35.* Non poruit malius pervenirier eo, quo nos volumus. *Cic. pro Sext. c. 36.* Raro ad manus perveuitur. *ſi viene alle mani.* ¶ *Perveniro* pro *pervenium*, poſitio non infrequens in 4. conjugat. *Pompon.* apud *Non. c. 10. n. 17.* Quo illo perveuibunt divitiæ.

PERVENOR, aris, atus ſum, dep. t. *cum θήρᾳ*, diligenter venor, ſolertia adhibita inveſtigo. *Plaut. Mers. 4. 5. 3.* Defeſſus ſum urbem totam pervenariar.

PERVENTIO, onis, ſ. *arrivo*, actus perveniendi. *Auguſtin. l. 6. Confeſſion. c. 1. & lib. 2. de conſenſ. Evangeliſt. c. 20. & Martian. Capell. l. 4. pag. 126.*

PERVENTOR, oris, m. qui pervenit. *Auguſtin. l. 2. de conſenſ. Evangeliſt. c. 20.* Vulgo perventores appallantur, qui potantium quorumlibet tanquam inacceſſibiles animos, per convenientium perſonarum interpoſitionem, ambitionis arte pertingunt.

PERVENUSTUS, a, am, valda venuſtus. *Sidon. lib. 2. ep. 13. ante med.* Elegans homo, pervenuſtuſque.

PERVERRO. V. *Peaverro*.

PERVERSE, & Perverſa, *ſtravoltamente, a roveſcio, malamente, διεστραμμένως*, præpoſtere, perperam, prava. *Sueton. in Galb. c. 18. extr.* Sella curulis in Senatu perverſe collocata. *Plaut. Mers. 2. 2. 29. De.* Quid tibi ego ætatis videor? *Ly.* Acheruntica, ſenex, vetulus, decrepitus. *De.* perverſe vides. puer ſum ſeptuennis. *Id. Moſtell. 4. 2. 36.* Erras perverſe, pater. *Id. Tern. 1. 2. 146.* Hæc ſunt: ſeu recte, ſeu perverſe facta ſunt. *Caso* apud *Gell. l. 10. c. 23. Si* quid perverſe tetteque factum eſt a muliere, maltatur. *Plaut. Trucul. 2. 2. 41.* Perverſe interpretari. *Cic. 3. de nat. Deor. cap. 28.* Deorum beneficio peoverſa uti. *Id. 3. Offic. c. 32.* Stulta calliditas perverſa imitata prudentiam. *Id. l. 1. de Orat. c. 33.* Perverſe dicere homines, perverſe dicendo, facillime confequi. *Salluſt. orat. 2. ad Cæſ. de republ. ordin. cap. 2.* Plerique rerum potentes perverſe conſulunt. *Tertull. in Apolog. c. 2.* Perverſius cogitis vertuetis da confeſſionc decedere. *Hieronym. in cap. 2. Matth. verſ. ult.* Quidam perverſiſſime ſuſpicantur.

PERVERSIBILIS, le. *Prulent. in Romano, v. 136.* Cave benignus alle perverſibilis. *Leg. plerique al.* Cave, benignus eſſa perverſe velis.

PERVERSIO, onis, ſ. actus pervertendi, inverſio, *διαστροφή. Auſt. ad Herenn. l. 4. c. 32 ad fin.* Tranſgreſſio eſt, quæ verborum perturbat ordinem perverſione, aut tranſiectione. Perverſione ſic: Hoc vobis deos immortales arbitror dediſſe pietata pro veſtra. *Terrull. l. 4. adverſ. Marcion. c. 5. a med.* Competit, ut ſi qui Evangelium pervertabant, eorum magis curarent perverſionem, quorum ſciebant auctoritatem receptiorem.

PERVERSITAS, atis, ſ. *ſtravolgimento, perverſità, διαστροφή, πανουργία*, ordo præpoſterus, inverſio, perturbatio, pravitas. *Cic. in Orat. c. 9.* Quæ eſt autem in hominibus tanta perverſitas, ut, inveniis frugibus, glande veſcantur? *Id. 3. Tuſcul. c. 1.* In omni pravitate, & in ſumma opinionum perverſitate verſemur. *Id 1. Offic. c. 40. ad fin.* Quæ multum ab humanitata diſcrepant, at ſi quis in foro cantet, aut ſi que eſt alia magna perverſitas. *Id. Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 13.* Cum ea alicujus improbites perverſitaſque commoverit. *Quintil. l. 1. c. 6. (al. 10.)* Inhærent quidam moleſtiſſima diligentiæ perverſitata, ut *eudeaster* penius dicant, quam *audaſter*. *Sueton. in Aug. c. 61.* Pertæſus morum perverſitatem ejus.

PERVERSUS, & Perverſus, a, um, *ſtravolto, roveſcio, ſtorto, perverſo, διεστραμμένος*, inverſus, diſtortus, pravus, præpoſterus. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 28. extr.* Erat, ſicut hodie eſt, perverſiſſimis oculis. *Plin. l. 10. c. 16.* Pondere capitum perverſa ova. *Senec. l. 1. de ira, c. 16. & Perron. in fragm. Tragur. c. 58. Burm. ad fin.* Perverſa vellis. V. *Interpr.* ad Sciptorem utrumque. *Varr.* apud *Gell. l. & cap. 16. extr.* Rectus, perverſuſque partus. *Ovid. l. 3. de Art. am. v. 146.* Dictus anum caidam ſubito veniſſe puellæ: Turbida perverſas induit illa comas. *& verſ. 287.* perverſo diſtorquera ora cachinno. *Liv. l. 21. c. 33.* Perverſis rupibus, juxta invia ac devia, diſcurrunt. *ſcoſceſe, precipitoſi, vipide.* ¶ Translate *Plaut. Men. 5. 5. 1.* Na hic dice perverſus atque adverſus mihi obtigit. *Cic. de Haruſp. reſpon. c. 11.* Quid magis daformetum, inquinatum, perverſum, conturbatum dici poteſt? *Id. pro Roſc. Com. c. 10. ad fin.* Nihil ab hac pravem & perverſum produci poſſa arbitrabaotur. *& in ſ. orat.* Perverſa more quippiam facere. *Id. 5. Tuſcul. c. 17. ad fin.* Ita erit beata vita meliae aliquid: quo quid poteſt dici perverſius. *Id. pro Cluent. c. 26.* Itaque ut erat ſemper præpoſtere atque perverſus, initium facit a Bulbo. *Id. pro Mur. c. 36.* Perverſa ſapientia. *ſcil.* Stoicorum. *Senec. in Hoppol. v. 984.* Triſtis virtus perverſa tulit præmia recti. *b. e.* pœnas, calamitates pro bonis. *Virg. 7. Æn. v. 584.* bellum Contra fata deum, perverſo numine poſcuat. *b. e.* aveclo, adverſo, ireto. *Stat. 1. Theb. v. 59.* perverſa vota. *b. e.* quibus mala petuntur. *Plin. l. 35. c. 3.* Scatis continebantur imagines: unde & eomeo habuere clypeorum, non, ut perverſa Grammaticorum ſubtilitas volait, a eluendo. *Senec. de vita beata, c. 5. a med.* Ratio prava, & malo ſuo, atque eo perverſum ſolers. ¶ *Perverſus homo* interdum eſt malevolus, invidus, malignus, tanquam ſi perverſis obliquiſque oculis alterius bono aſpiciat, *invidioſo, maligno, perverſo. D. Brut. ad Cicer. Fam. 11. ep. 20.* Gmniorem me eſſa in re poſſe, quam illi perverſi ſunt in me, exploratum habes. (*Manut.* hic adſcribit illud *Cicer. ad M. Brut. ep. 15. extra med.* Decrevi, ut in faſtis ad eum diem Bruti nomen adſcriberetur, *&c.* Atque illo die cognovi, paulo plures in Senatu malevolos eſſa, quam gratos.) *Virg. 3. Eclog. v. 12.* Aut hic ad veteres fagos, cum Daphnidis arcum Fregiſti, & calamos, quæ tu, perverſa Menalea, Et, cum vidiſti puero donata dolebas: Et ſi eon aliqua nocuiſſes, mortuus eſſes.

PERVERTO, & Pervorto, tis, ti, ſum, a. 3. *roveſciare, ſtravoglierе, mettere ſoſopra, attorcere, abbattere, rovinare, διαστρέφω*, everto, percello, ſubverto. *Plaut. Caſ. 4. 1. 16.* Coqui aulas pervortunt, ignam reſtinguunt aqua. *Ennius* apud *Macrob. l. 6. Saturn. c. 1.* Pinus proceſs pervertunt. *Cic. 2. de Divin. c. 56.* Cum ſors illa edita eſt opalentiſſimo regi Aſiæ, *Cræſus Halym ſuperare magnum pervertet opum vim*, hoſtium vim ſe ſe perverſurum patavit: pervertit autem ſuam. *& lib. 1. c. 24.* Tum viſam beluam vaſtem & immanem, quacumque incederer, omnia arbuſta, virgulta, ſecta pervertere. *Plaut. Bacch. 4. 4. 59.* Baliſta pervortam turrim & propugnacula. *Id. Stich. 2. 1. 14.* Si rex obſtabit obviam, regem ipſum *prius* pervortito. *buttele a terra. Hirt. ad Cicer. poſt epiſt. 6. l. 15. ad Attic.* Noli ſinere hoc omoia perire, quæ funditus medius fidius capiuis, incendiis, cædibus pervertuntur. *Perron. in Satyr. c. 102. ad fin.* Tenquam hic ſolue color figuram poſſit pervertere. *diſtruggerri, ſcontraffare le ſattezze.* ¶ Translate *Cic. 3. de Fin. c. 21.* Labefactara atque pervertere amicitiam, aut juſtitiam. *Id. 1. Offic. c. 2.* Omne officium pervertesa. *& cap. 8.* C. Cæſar omnia jura divina atque humaoo pervertit propter principetum. *Id. de Haruſp. reſp. c. 27.* Sacra incxpiebili ſcelera pervertit. ¶ ſubvertere, efficere, ut aliqais a recto deflectat, deficiat, deficiſcat, *perverture. Nep. in Lyſand. c. 2.* Quod ea civitas præcipua fide fuerat erga Athenienſes, eam pervertere concupivit. *Id. in Amilc. c. 3.* Et princeps largitione vetuſtos pervertit mores Carthaginienſium. *Cic. de clar. Orat.*

c. 79. Neſciu quomodo, diſceſſit a ſe ſe i eciditque poſtquam eos imitari cœpit, quos ipſa perverterat. ¶ labefactare, evertere, de ſtatu dejicere, perdere, *vovtaste*. *Cic. in Divin. Verr. c.* 14. Nunquam ille ma oppitmet conſilio, nunquem ullo artificio pervertet. *Tacit. 3. Hiſt. c.* 38. Ubi, aſperorum Vitellium, & poſſe Blæſum perverti, fatie petuit iis, qui Principipum offenſa acritar ſpeculantur. *Id. 13. Ann. c.* 45. Nam Ollium honoribus nondum functum emicitia Sejani perverrit. *& lib 16. c, 22. ad fin.* Ut imperium evertant, libertatem præferunt: ſi perverterint, libertatem ipſam aggrediantur.

PERVESPĔRI, *aſſi tardi*, ſero veſperi. *Cic. Fam. 9. ep.* 2. Caninius cum ad me perveſperi veniſſet. Al. leg. *nuper veſperi*.

PERVESTIGATIO, onis, ſ. *ricerca diligente*, *ἴχνευσις*, actus perveſtigandi. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 3. Sed omnia, quæcumque eſſent, eel ſcientia perveſtigatione, vel differendi ratione comprehenderint.

PERVESTIGATOR, oris, m. *ricercatore*, *ἰχνευτὴς*, qui perveſtigat. *Hieron. de Vir. illuſtr. c.* 81. *de Euſebio*. Bibliothecæ divinæ diligentiſſimus perveſtigator.

PERVESTIGATUS, a, um, *ricercato*, *inveſtigato*, perquiſitus, inventus. *Cic. Verr. 7. c.* 68. Quæ tentate jam & corpra ab iſtu ſunt, a me autem perveſtigata & cognita.

PERVESTIGO, as, avi, atum, a. t. *ricercare con diligenza*, *investigare*, *trovare*, *ſcoprire*, *ἀνιχνεύω*, veſtigia ſequendo (ut canes vanatici ſolent) inquiro, invenio, reperio. *Cic. Verr. 6. c.* 13. In Siciliam poſteaquam venerunt, mirandum in modum, canes venaticos dicere: ita odorabantur omnia, & perveſtigabant, ut ubi quidque eſſet, aliqua ratione iovenirent. *Id. 2. de Orat. c.* 34. *ad fin.* Noſſa regiones, intra quæ ventas, & perveſtiges, quod quæras. *Plaut. Merc. 5. 2.* 94. Operam ut ſumam ad perveſtigandum, ubi ſit illæc.

PERVĔTUS, teris, *molto vecchio*, πολύχρονος, velde vetus. *Cic. Verr. 6. c.* 3. *extr.* Signum pervetus ligneum. *& cap.* 33. Oppidum pervetus. *Id. Fam. 13. ep.* 17. Pervetus amicitia. *Id. 3. ad Q. Fr. ep.* 2. *c.* 4. Pervetus epiſtola, ſed ſero allata. *Hirt. de B. Afric. c.* 37. Turres, ſpeculæque pervetteres. *Celſ. l. 5. c.* 26. *fect.* 30. Vinum non pervetus.

PERVĔTUSTUS, a, um, idem ac pervetus. *Cic. 3. de Orat. c.* 52. Ut translatie verbis utamur frequentas, interdumque factie, raro etiam pervetuſtie.

PERVIAM, adverb. ut ubviam. *Plaut. Aulul. 3. 2.* 24. Qui angulos hic omnes mearum ædium, & conclavium mihi pervium facite. *b. e.* acceſſibiles, & qui adiri ab omnibus poſſint.

PERVICACIA, æ, ſ. *oſtinazione*, *pervanata*, *durezza*, *δυσθελία*, *ἀπειθία*, ubſtinatio, durities, firmitas. Quomodo a *pertinacia* differat, V. in *Pervicax*. *Cic. Tuſcul. 4. c.* 11. *a med.* Ægrotantiosi talie quædam ſubjecta ſunt, avaritia, ambitio, mulierofitas, pervicacia, &c. *Liv. l. 9. c.* 34. *ad fin.* Hæc, quæ adhuc egi, pervicacia tua & ſuperbia coegit me loqui. ¶ Pro perſeverantia, firmitate. *Tacit. Ann. 12. c.* 20. *extr.* Ita majoribus placitum quanta pervicacia in hoſtem, tanta beneficentia adverſus ſupplices utendum. *Plin. l. 17. c.* 20. Caſanea pedamentis omnibus præfertur perdurandi pervicacia.

PERVICACITER, adverb. *oſtinatamente*, *ἀναιδῶς*, pertinaciter. *Ulpian. Dig. lib.* 26. *tit.* 10. *leg.* 3. *ad fin.* Neque pecuniam deponere pervicaciter perſtent. *Tacit. 4. Ann. c.* 42. Iuvlementiam pervicacius amplecti. *& lib.* 13. *t.* 54. *extr.* Cælie qui pervicacius reſtiterant. *Liv. l.* 42. *c.* 14. Pervicacius cauſam belli quærere.

PERVICAX, acis, *oſtinato*, *perſiſtente*, *pertinace*, *capobbio*, *pervicace*, *ἀδάμας*, *ἀσέβιτος*, ubſtinatus, obſtirmatus, pertinax, contemnoſm, neque veſſans, donec pervicerit. *Terent. Hecyr. 4. 1. 17.* Adeon' pervicaci eſſe animo, ut puerum præoptares peeire, potine quam, &c? *Flor. l. 1. c. 11. a med.* Pervicaciſſimi tamen Latinorum Ætus, & Volſci fuere, & quotidiani, ut ita dixerim, hoſtes. *Tacit. 13. Ann. c.* 33. Pervicaci accuſatione conflictatus. *Id. 3. Ann. c. 33. ſub fin.* Pervicacia, & præpotuetia mulierum juſſa. *Colum. l. 6. c.* 2. *a med. de bove domando*. Pervicax contumacia plerumque ſæviertem ſarpit. *Curt. l. 8. c. 6.* In Calliſthenem pervicaciorie iræ fuit. ¶ Olim inter *pervinacem*, & *pervicacem* ita diſtinguebant, ut ille in malam partam ſemper acciperetur, hic in bonam. *Acron* apud *Hor. c.* 3. *n.* 40. Tu pertinaciam eſſe, Archiloche, hanc prædicas: Ego pervicaciam ajo, & hac me uti volu. Nam pervicacem dici me eſſe, & vincere, Perfacile patior: pertinacem nil moror. Hæc fortie dicitur, illam indocti poſſident. Tu addie qaod vitio eſt; demis quod laudi datur. Hæc *Acron*. Utrumque tamen in utrumque partem adhibetur, ut hic, & in *Pertinax* videre eſt. Aliud eſt diſcrimen in ipſa vi verbi. nam *pertinax* firmiter tenet, tuerurque quod habet: *pervicax* obſtinete perſtat, ut quod non habet, acquirat. *Apul. l. 9. Metam.* Mulier ſcava, ſæva, virioſa, abrioſa, pervicax, pertinax. *Id. de deo Socrat.* Homines pervicaci audacia, pertinaci ſpe. ¶ Sed ne hue quidem ſervari ſolet. nam *pervicax* pro *pertinax* eperte eſt in illo *Senec. in Herc. Fur. v.* 501. Conjugia quoniam pervicax noſtra abnuie. ¶ Et in bonam partem pro conſtanti, firmo, *coſtante*, *fermo*, apod *Tacit. 4. Hiſt. cap.* 5. *extr.* Opum contemptor, reſti pervicax, conſtane adverſus metue. Ubi notandus genitivus *Tacite* familiarie. Sic *Ann. 4. c.* 53. Agrippina pervicax iræ.

PERVICTUS, a, um, omnino victue, ſuperatus. *Sever. Sammon. c.* 32. *v.* 585. Si coi veſica tardm cunctabitur humor, Hæc mora rumpetur vino pervicta vetuſto.

PERVICUS, a, um, idem ac pervicax, apod Veteres. *Acrius* apud *Non. c. ſt. n.* 28. Pervico Ajax animo. *Plaut. in fragm. ibid.* Hic quidem pervicue cuſtodiem addidit.

PERVIDENS, entis, *perſpicace*, *provido*, valda videns, providus, ſagax. *Frontin. de agrorum qualit. extrc.* 11. Quæ retiu moverit Auguſtum, pervidentiſſimum principem, producendi Alſetinam aquam, non ſatis perſpicio. Al. leg. *providentiſſimum*.

PERVĪDĔO, es, idi, iſum, n. 2. *veder bene*, *e oſſervo*, *ſcoprire*, *vedere*, *ἐπιτρέπω*, diligenter & perfecte video, perſpicio. *Colum. l.* 2. *c.* 1. Videt ſine dubio, quid eveniat, ſed, cur id accidat, non pervidet. *Cic. Attic. l.* 15. *c.* 4. Ibi te quamprimum pervidere velim. *Ovid. Met.* 14. *v.* 375. ſol, qui pervidet omnia. *Lucret. l.* 2. *v.* 88. Et quo jactari magie omnia materiai Corporv pervideae, reminiſcerv, &c. ¶ Pro ſimplici video, *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 25. Cum tua pervideas oculie mala lippus inunctie, Cur in amicorum vitiis tam cernie acutum? Legit cum aliis *Bentley*. Cum tua prævideae oculis male lippus inunctis. ¶ conſidero, expendo. *Lucret. l.* 1. *v.* 954. Pervidcamus, utrum finitum ſunditue omne Conſtet, an immenſum peteat.

PERVIGĔO, es, gui, n. 2. *vegetare*, velde vigeo. *Tacit. l.* 4. *Ann. c.* 34. Et uterque opibus, atque honoribus perviguere.

PERVĪGIL, is, *vegliante*, valde vigil: & qui tota nocte vigilat. *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 60. Ante meos oculos pervigil anguis erat. *& lib.* 1. *Amor. el.* 6. *v.* 44. Pervigil in mediæ ſidera noctis erae. *Id.* 10. *Met. v.* 369. at virgo Cinyreia pervigil igni Carpitur indomito. *Plin. in Paneg. c.* 63. Pervigiles & inſomnes. *Juſtin. l.* 12. *c.* 13. Cum duæ noctem pervigilem junxiſſet. *b. c.* integram vigilando. Adde *Plin. l.* 33. *c.* 4. ¶ *Cura pervigilis* in recto ſingulari dixit *Apul. l.* 11. *Metam.*

PERVIGILATIO, onis, ſ. *vegliando*, actus pervigilandi. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 15. Et in his colendis noctturnas pervigilationes.

PERVIGILĀTUS, a, um, *vegliato*, uſque ad finem vigilatus. *Ovid. 6. Faſt. v.* 316. In multo nox eſt pervigilata mero.

PERVIGILIA, æ, ſ. pervigilatio. *Juſtin. l.* 24. *c. ult.* Fames & laſſitudo, ſupet hæc maximum pervigilia malum. *Alii leg.* pervigilii. *Chariſ. l.* 1. *pag.* 43. *Puiſch.* contendit in plur. num. ſemper *pervigilias* dici debere, non *pervigilia*.

PERVIGILIUM, ii, n. *veglia di tutte la notte*, *παννυχὶς*, vigilatio integræ noctie. *Plin. l.* 11. *c.* 53. *in fi.* Pervigilio quidem præcipum vincuntur cibi. *Juſtin. l.* 13. *c. ſt.* Securis in itinere, & pervigilio fatigatio occurſum eſt. ¶ Speciatim eſt ſacrum nocturnum, in quo tota nocte vigilatur. *Liv. l.* 23. *c.* 35. *ad fin.* Caſtra Campana, ut pervigilio neglecta, ſimul omnibus portie invadit. *Plin. l. ſt. c.* 12. Cicer, quod religio pervigilio adhibet. *Sueton. in Galb. c.* 4. Menſtruie ſupplicationibus, & pervigilio anniverſario coluit. *Id. in Vitell. c.* 10. *in fi.* Pervigilium agere. *Id. in Calig. c.* 54. indicere. *Tacit. 15. Ann. t.* 44. celebrare. Adde *Petron. in Satyr. c.* 21. *extr.* ¶ *Pervigilium Veneris* titulus eſt carminie incerti Poetæ, ſed antiqui tamen, in quo Veneris & veris laudes celebrantur. *Catullo* eſt qui tribuit, alii *Q. Catulo Urbicorio*, alii *Seæuæ Floro*, alii alite. V. *Fabric. in Bibliotb. Lat. l.* 4. *cap.* 1. *ſect.* 10.

PERVIGILO, as, avi, atum, n. 1. *vegliare*, valde vigilo, din vigilo, uſque ad finem, & tota nocta vigilo. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 35. Non erat, ut eam noctem pervigilet? *Liv. l.* 24. 1. 38. Pervigilate in armie. *Virg. 1. Georg. v.* 291. feros hiberni ad luminis ignes pervigilat. *Martial. l. 9. epigr.* 70. Victmi ſomnum non tota nocte rogamus. Nam vigilare leve eſt, pervigilare grave. *Tibull. l.* 3. *el.* 6. *v.* 54. Et tecum longos pervigilare dies. ¶ *Pervigilare Veneri*, eſt nocturnum ſacrum Veneri facero. *Plaut. Curcul. 1.* 3. 25. Tu Veneri pervigilarv te vuvili. V. *Pervigilium*.

PERVILIS, le, admodum vilie. *Liv. l.* 31. *c. ult.* Annona quoque eo anno pervilis fuit.

PERVINCA. V. *Vinca pervinca*.

PERVINCO, is, ici, ictum, n. 3. *vincere affatto*, *superare*, *ἐπικράω*, procſus vinco, devinco, longe ſupero. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 200. nam quæ pervincere vocte Evaluere ſuuum, reſeunt quem noſtra theatra? *Tacit. Ann. 11. c.* 20. In treuſgreſſu amnie multum *certato*, pervicit Bardanes. *Stace. in Herc. Fur. v.* 654. Pervinca, Theſeu, quidquid alto in pectora Remanet pavorie. *Plaut. Mil. 3. 3.* 67. Haud vereor, no nos ſubdola perfidia pervincamur. *Id. Curcul. 1.* 3. 57. Facitn, ut pretio pervincas tuo. *Liv. l.* 42. *c.* 45. Hegeſilochus multie retionibus pervicerat Rhodios, ut Romenam ſocietatem retinerent: *gli avea vinti a forza di molte ragioni e ritenere*, &c. *Tacit. 15. Ann. c.* 57. At illam non verbere, non ignes pervicere, quin objecta danegaret. ¶ *Pervincere aliquid*, & *pervincere*, *ut*, magno conatu, multa molimiae evincere, obtinere, *ottenere l'intento*, *ottenere a forza*, *guadagnare*, *vincere*. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 1. *a med.* Reſtitit, ue pervicit Cato. *Liv. l.* 37. *c.* 26. Pervicerunt quidem remie, ut tenerent terram, ſed neque tuta ſtatio erat, &c. *& lib.* 4. *c.* 12. Neque, ut de agrie dividendie plebi referrent Coſſ. ad Senatum, perviocere potuit. *Catull. carm. 75. ad ſcipſ. v.* 15. Una ſalus hæc eſt: hoc eſt tibi pervincendum. *Tacit. Ann. 14. cap.* 14. Senecæ ac Burro viſum, no utrvque pervinceret, alterum concedere. ¶ *Pervincere aliquid dicti*, probare, oſtendere, manifeſtum facere. *Lucret. l.* 5. *v.* 100.

PERVIRENS, entis, valde virens. *Paulin. Nolan. poem. 7. v.* 11. Et fronde nunquam deflarente pervirens, Stabit perenni vividum lignum coma.

PERVIRIDIS, de, valde viridis. *Plin. l.* 6. *c.* 22. *& Solin. cap.* 53. (*al.* 66.) *a med.* Mare culore pervisidi. *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 5. *a med.* Campus minuta arundine, gracilique pervitidie.

PERVISO, is, a. 3. pervideo, cerno. *Manil. l.* 4. *v.* 925. Parvula ſia magnum pervilit pupula colum.

PERVIVO, is, n. 3. *ἐκζάω*, uſque vivo, ſuperſtee vivo. *Plaut. Capt. 3. 5.* 84. Etſi pervivo uſque ad ſummam ætatem, tamen breva ſpatium

tium eſt perferendi, quæ minitas mihi. *Acciusapud Non. c. 4. n. 9.* Pervixi uſque adhuc.

PERVIUS, a, um, *acceſſibile, aperto, dove ſi può andare, o paſſare, frequente, bonoso*, qui adiri, & trunſiri poteſt, pateus, apertus: a *per*, & *via*. *Virg.* 2. *Æn.* v. 453. Limen erat, cæcæque fores, & pervius uſus Tectorum inter ſa Priami. *Terent. Adelph.* 5. 7. 14. Fratri ædes ſient pervix. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 27. Inoi ab eundo nomen eſt ductum: ex quo tranſitiones pervix, Jani nominantur. *Liv. l.* 9. *c.* 43. Omnia itinera obſeſſerunt hoſtes, ſaltuſque pervios ceperant. *Lucan. l.* 6. v. 645. Phœbo non pervia taxus. *b. c.* quæ ſolis radios non tranſmittit. *Val. Flacc. l.* 1. v. 719. Iucta pupibus pervia. *& verſ.* 127. moles non pervia ponto. *b. c.* novis in quam aqua maris penetrare non poteſt. *Senec. in Herc. Oet.* v. 152. Nullis vulneribus pervia membra ſunt. *Lucan. l.* 2. v. 320. cunctis pervius hoſtis. *Plin. l.* 6. *c.* 4. Phaſis pontibus CXX pervius. *Ovid. Met.* 15. v. 301. cum cæcare cima Nulla ſineret toto, nec pervia flatibus eſſet. *& lib.* 8. v. 376. Vulnera feciſſent, niſi ſtipes inter opacas, Nec jaculis, iſſet, nec equo loca pervia, ſilvas. *Tacit.* 12. *Ann. c.* 12. Unde maxime pervius amnis. *b. c.* vadoſus. *Id.* 3. *Hiſt. c.* 8. Ne pervium illa Germaniæ exercitibus ſoret. *ſubaudi* iter. *Fabius Pictor* apud *Gell. l.* 10. *c.* 15. Annulo uti, Flaminem Dialem, niſi pervio caſtogno, fas non eſt. *b. c.* cavo, non ſolido. ¶ Tranſlata *Plaut. Pſeud.* 2. 4. 69. Quidquid inſerti mihi in animo prius, aut ambiguum fuit, nunc liquet, nunc defæcatum eſt: cor mihi nunc pervium eſt. *Tacit.* 13. *Ann. c.* 4. Nihil in penatibus ſoie venale, aut ambitioni pervium. *Claudian. de B. Get.* v. 130. nulli pervia culpæ pectora Fabricii. ¶ Active eſt qui aperit, tranſit, pervium facit. *Sil. l.* 10. v. 249. qua flatus agit, quo pervius auſtis.

PERULA, æ, f. *taſchetta*, parva pera, faccnlus. *Senec. epiſt.* 90. *ante med.* Fregit exemptum e perula calicem. *Apul. l.* 5. *Metam.* Quantum boni geris in iſta perula?

PERUNCTIO, onis, f. inunctio, unctio. *Plin. l.* 28. *c.* 16. Perunctione proderſe dicitur. Adde *lib.* 24. *c.* 15.

PERUNCTUS, a, um, unctus, inunctus. *Horat. epod.* 5. v. 59. Nardo perunctus. *Id. de or. poet.* v. 277. ſæcibus ora perunctî.

PERUNGO, is, nxi, unctum, n. 3. valde ungo, circumquaque ungo. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 47. Corpora oleo peruuxerunt. *Ovid.* 3. *de or. am.* v. 755. Carpe cibos digitis: eſt quidam geſtus edendi: Ora nec immunda tota perunge mano. *Plin. l.* 28. *c.* 9. *a med.* Adipe vetuſto axibus vehiculorum perungendis uti. *Id. lib.* 31. *c.* 9. *ad fin.* Fervores febrium ſale cum oleo perungere. *Id. l.* 29. *c.* 4. *a med.* Peruugere vulnere.

PERVOLATICUS, a, um, qui pervolat. *Tertull. de anim. cap.* 46. *in fin.* Via vaga & pervolatica.

PERVOLGO. V. *Pervulgo*.

PERVOLITANTIA, æ, f. circumvolutio. *Vitruv. l.* 9. *c.* 7. Mundi circa terram pervolitantia. Al. leg. *pervolutamine*.

PERVOLITO, as, n. 1. frequentat. a *volo*, er. *Virg.* 8. Æn. v. 24. Omnia pervolitat late loca. *Val. Flacc. l.* 4. v. 505. Pervolitare tecta. *Lucret. l.* 6. v. 952. per diſſepta domorum ſaana voces pervolitant.

PERVOLO, as, avi, atum, n. 1. *volare*, a *correre aſſai*, a *per qualche luogo*, *διαπέτομαι*, celeriter volare, per aliquem locum volare, percurrere. *Virg.* 12. Æn. v. 473. Niger velut magnas domini cum divitis ædes pervolat, & penitus alta atria luſtrat hirundo. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 7. Decem horæ noſturnis ſex & quinquagiata millia paſſuum ciſſis pervolavit. *Juvenal. ſat.* 6. v. 307. totam pervolet urbem. *& ſat.* 1. v. 60. dum pervolat axa citato Flaminiam. *Ovid.* 2. *Faſt.* v. 252. Corvus & acrium pervolat altus iter. *& lib.* 6. v. 527. Rumor, ut eſt velox, agitatis pervolat alis. *Cic. in ſomn. Scip. c. ult.* Animus velocius in hanc ſedem ac domum ſuam pervolabit. *Lucret. l.* 6. v. 1057. raro quia ſunt cum corpore, ut æſtus Pervolet intactus, nequeunt impellere uſquam. *paſſa per mezzo volando*. *& Claudian. de Apono*, v. 10. Hunc, qui tot populis pervolat ora, locum. *corre per le bocche*.

PERVOLO, a *volo*, vis. Quibuſdam enim temporibus & perſonis ajue verbi additur *per* ad ſignificandum prorſus velle, vehementer cupere. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 14. *extr.* Te exſpecto, quem videre pervellem. *& lib.* 1. *ep.* 1. Abs ta mihi ignoſci pervelim. *Liv. l.* 39. *c.* 43. Illa negavit unquam vidiſſe, & pervella id videre. *Lucret. l.* 2. v. 1045. Atque animi tactus liber quo pervolit ire. *b. c.* pervolat. antiqui enim *volim* pro *velim* dixere, teſte *Priſcian. l.* 9. *pag.* 848. *Putſch.*

PERVOLVO, is, olvi, utum, n. 3. *volgere da ogni parte*, *διαστρέφω*, magna vi volvo, valde verſo. *Terent. Andr.* 4. 4. 37. Niſi puerum antilis, jam ego hunc in mediam viam provolvam, teque ibidem pervolvam in luto. ¶ Translata ſumitur pro valde verſari. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 35. Deinde ut in iis locis pervolvatur animus. ¶ Pro diligenter legere. *Catull. de Smyrna, carm.* 93. v. 6. Smyrnam incana din ſæcula pervolvent. (ubi diæreſi uſus eſt metri cauſa.)

PERVOLUTO, as, n. 1. *διαστρέφω*, frequent. a *pervolvo*, & uſurpatur pro omni adhibita diligentia legere. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 12. Quoniam meos cum Thallumeto noſtro pervolutas libros. *Id.* 1. *de Orat. c.* 34. *a med.* Omnium bonarum artium ſcriptores ac doctores & legendi, & pervolutandi.

PERVOLUTUS, a, um. *Lev. l.* 24. *c.* 34. *ſub fin.* Ut non ſolum miſſa tormenta, ſed etiam quæ pondere ſuo pervoluta affent, graviter in hoſtem inciderent. *Al. leg.* provoluta. *Apul. l.* 8. *Metam.* Ferro ſub papillam tranſadacto corruit, & in ſuo ſibi pervoluta ſanguine, &c.

PERURBANE. *Sidon. l.* 5. *ep.* 17. *ad fin.* Reſpondit ille petulanter: *b. c.* perfacete.

PERURBANUS, a, um, valde urbanus. *Cic. in Bruto, c.* 68. Etiam L. Torquatus alegane in dicendo, in ratiſinando admodum prudens, toto genere perurbanus. Adde *lib.* 1. *de Or. c.* 16. Utroque autem loco perfacetum ſignificare videtur. ¶ Pro ſtudioſo urbis, ſeu rerum urbanarum videtur poni in illo *cjuſd. l.* 2. *ad Attic. ep.* 15. *ad fin.* Denique ſi ſolus non potero, cum ruſticis potius, quam cum his perurbanis.

PERURGEO, es, ſi, n. 2. valde urgeo, impello, inſto. *Suet. in Tiber. c.* 25. Summa vi Germanicum ad capeſſendam rempublicam perurgebant. *Ammian. l.* 29. *c.* 1. (*al.* 5.) Nocentes, innocentesque maligna infectatione volucriter perurgebat. *Spartian. in Sever. c. penult.* Cum videret ſe perurgeri ſub hora mortis. *Trebell. Poll. in Gallien. c.* 5. Cum ballum Odenatus inferret, Aureolus perurgeret Illyricum. ¶ Perurgere facre apud *Sever. in Æmo*, v. 226. oſt incumbere, & inſtare inquirendis, perſcrutandiſque ſacrorum, rerumque cæleſtium arcanis, & latentibus cauſis.

PERURO, is, uſi, uſtum, n. 3. *abbruciare*, *διαυαίω*, valde uro, urendo confumo. *Plin. l.* 34. *c.* 17. *in fin.* Eadem in aqua calculus æreus quadrans ſi addatur, vae peruri. *Plin. alter l.* 7. *ep.* 1. Ardentiſſima febre peruri. ¶ Translate *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 543. Sed facile haremus, validoque perurimur æſtu. *b. c.* amore accendimur. *Martial. l.* 12. *epigr.* 49. Illos (*unciones*) qui male cor meum perurunt. *b. c.* accendunt cupiditate habendi. *Val. Flacc. l.* 1. v. 76. tu ſola animos mentemque peroris Gloria. *Senec. de conſtant. Sap. c.* 17. Pauperiatis maledictum quoſdam peruſſit. *fecerà*. ¶ De iis, qui rivalem in amore ferre non poſſunt. *Catull. carm.* 76. *ad Ruſum*, v. 3. atque inteſtina perurens Mi miſera eripuiſti omnia noſtra bona. ¶ Dicitur etiam de gelu & frigore. V. *Uro*. *Cato R. R. c.* 161. Subſtramentis per hiemem operito, ne peruratur. *Colum. l.* 4. *c.* 8. Hiemalis aquo bruma congelationibus nova vulnera peruret. *Senec. l.* 4. *quæſt. nat. c. ult.* Viſcera iſtorum vitio torpentia nihil ſentiunt, niſi frigore illa vehementiore peruſſeris. ¶ De iis, quæ deterunt cutem, V. *Peruſtus*.

PERUSIA, æ, f. *Perugia*, Περουσία, urbs Italiæ, noa ex XII primis Thuſcorum Colonize, condita ab Acharis, cum arce munita in monte, apud Tiberim, in confinio Umbriæ, media fere inter urbem Romam, & Florentiam. *Velleſ. l.* 2. *c.* 74. Antonius pulſus undique Perufiam ſe contulerat. *Plin. l.* 3. *c.* 5. *ante med.* Præfecture Claudia Foroclodii, Piſtorium, Perufia. Adde *Liv. l.* 9. *c.* 37. *& in Epit. l.* 126. *Sueton. in Aug. c.* 14. *Flor. l.* 4. *c.* 5. *& 6. & Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 264. n. 7. *& ſ.* Apud *Eutrop. l.* 7. *c.* 3. *extr.* quidam leg. *Perſiuum*.

PERUSINUS, a, um, *Perugino*, ad Perufiam pertineus. *Liv. l.* 23. *c.* 17. Perufino cohore. *Plin. l.* 7. *c.* 45. Perufina contentio. *b. c.* qua Auguſtus Perufiam obſedit, & non ſine magno conatu, & diſcrimine ad deditionem fame compulit: fame, inquam, turpi, & nihili non experta, ut ait *Flor. l.* 4. *c.* 5. Deditam irati milites incenderunt. Hinc *Perufina fames* in proverb. abiit. *Lucan. l.* 1. v. 41. His, Cæſar, Perufino fames, Mutinæque labores Accedant fatis. *Auſon. epiſt.* 22. v. 42. Jam jam Perufina, & Saguntina fame Lucaniacum liberet. V. *& Propert. el. ult. l.* 2. & Hiſtoricos laudatus in voce præced. ¶ *Perufini, orum*, cives ipſi, *Liv. l.* 10. *c.* 30. *& 31. & lib.* 28. *c.* 45. ¶ *Perufinum, i*, rus in agro Perufino. *Plin. l.* 1. *ep.* 4.

PERUSTUS, a, um, *abbruciato*, *διαυσὶς*, cambuſtus, exuſtus. *Ovid.* 5. *Faſt.* v. 454. Spargebant lacrymis oſſa peruſta ſuis. *Propert. l.* 4. *el.* 9. v. 46. Libyco ſola peruſta coma. *Senec. in Med.* v. 484. Uſque a peruſtis latiæ populis petunt. *abbruſolati*. *& Macrob. l.* 2. *in Somn. Scip. c.* 8. Zona peruſta. *torrida*. ¶ Translate *Cic.* 13. *Fam. ep.* 15. Hominem peruſtum gloria volunt incendere: ſed minus jam movent. *Senec. in Med.* v. 547. Pectus peruſtum curis. ¶ gelu conſtrictus, & quaſi igne uſtus. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 4. v. 48. adſtricto terra peruſta gelu. V. *Uro*. Sic *Quintil. declam.* 3. *c.* 3. Prædura priſcis moribus mater, frigoribus ac ſolibus peruſta. ¶ de cute rupta, detrita, pertrita, & quaſi igne ambuſta. *Ovid. l.* 1. *ex Ponto, ep.* 5. v. 24. Subducant meri colla peruſta boves. *Horat. epod.* 4. v. 3. Iberiæ peruſtæ funibus latus, Et crura dura compeda. *Ingeroso, accicerato, caſo, lacerato*. Huc pertinet illud *Lucani l.* 6. v. 193. Et galeæ fragmenta cavæ compreſſa perurunt Tempora. *accicerano, ammaccano*.

PERUTILIS, la, *παγχρηστος*, valde utilis. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 17. In hac enim fortuna perutilis ejus & opera, & fidelitas eſſet.

PERVULGATE, uſitato more vulgi. *Gell. l.* 16. *c.* 7. *Cocceianus* pervulgata dicit, quem veteres *orulcarem* diæerunt. Adde *lib.* 12. *c.* 10.

PERVULGATUS, & Pervolgatus, a, um, *divulgato, pubblicato, διάφορος*, divulgatus, diffuſus, diſſeminatus. *Cic. a. de Fin. c.* 5. De re illuſtri & facili etiam in vulgus pervulgata loquitur. *Id.* 4. *Verr. c.* 42. In re tam clara, tam teſtata, tam abs ta ipſo pervulgata. *& cap.* 34. Cupiditate illa ſua nota, atque apud omnes pervulgata. ¶ Item communis, conſuetus, valde uſitatus, *comune, uſitato, conſueto*. *Cic. pro Cael. c.* 3. Sunt iſta maledicta pervulgata in omnes, quorum, &c. *Id. Fam.* 5. *ep.* 16. Eſt autem conſolatio pervulgata, homines nos ut eſſa meminerimus. *Plaut. Bacch.* 4. 9. 249. Ne memiemini, quod non triumpho: pervolgatum eſt, nihil moror. *Id. Pſeud.* 1. 1. 121. *Pſeud.* De iſtac re in oculum utrumvis conquiſcito. *Ce.* Oculum utrum, an in aurem? *Pſeud.* at hoc pervolgatum eſt minus. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 8. Infima & pervulgatiſſima verborum dignitas. *Gell. l.* 7. *c.* 17. *extra med.* Quod videtur notius, pervulgatiuſque eſſe, id me doce.

PER-

PERVULGO, & Pervolgo, as, avi, atum, a. 1. *for commune e tutti, divulgare, diffamare, pubblicare, bandire*, cum vulgo communico, in vulgus ſpargo, divulgo, diſſemino. *Lucret. l.* 5. v. 1160. quæ cauſa dedit per magnas nomina gentes Pervulgarit, & arcrum compleverit urbes. *Cic. pro Sull. c.* 15. Illas tabulas non occultavi, non continui domi, ſed deſcribi ab omnibus ſtatim *librariis*, dividi paſſim, & pervulgari atque edi populo R. imperavi. *Id. pro Cal. c.* 16. Mulier, quæ ſe omnibus perſulgeret. *h. c.* proſtitueret. *Id. 2. de Invent. c.* 39. Præmia virtutis & officii ſanctæ & caſtæ eſſe oportere, neque ea not cum impenhis communicari, nat in mediocribus hominibus pervulgari. *Q. Cic. de petit. conſul. c.* 11. *a med.* Operam ſuam pervulgare, & communicare. *b. c.* vulgo paſſim offerre. *Sil. l* 7. v. 193. Pervulgare nomen alicujus. ¶ Eſt etiam pervagari, pererrare, obire, inſtrare, *girare, andar vagando, ſcorrere*: quaſi per vulgus ire. *Enn.* apud *Non. c.* 3. *n.* 92. Craſſa palvis oritur: nimnem pervulgat cæli fretum. *Al. leg.* pervolat. *Pacuv.* apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 5. Halcyonis ritu litus pervolgans furor. (ſic *Senec. in Agam.* v. 775. Jam pervagatus ipſe ſe feegit furor.) *Al. leg.* pervolans feror. *Lucret. l.* 2. v. 163. & *lib.* 4. v. 208. Tempore, quo ſalis pervolgant lumina cælum. *Id. l.* 2. v. 346. Et quæ pervolgant nemora avia pavolitantes.

PES, pedis, m. *piede*, vīn, τοῦς, extremæ, & infimæ partis corporis, qua animal inſiſtit, & ingreditur: a voce Græca allata. *Cic. de Univ. c.* 6. Itaque nec ea manus affiaſit, nec pedes, nec alia membra, quibus, &c. *Id.* 2. *Tuſcul.* 1. 22. Nos, ſi pes condolnit, ſi deus, ferre non poſſumus. *Id.* 1. *de Orat. c.* 54. Calcei habiles & apti ad pedem. *Ovid.* 5. *Met.* v. 164. ictus pedir. *calcio. & lib.* 11. v. 304. certamine pedum vincere. *nel corſo. & Plaut. Epid.* 5. 1. in *fin.* Provocare aliquem pedibus. *sfidare al corſo*. & *Liv. l.* 8. *c.* 8. Pede preſſi. *a pie fermo*. & *lib.* 9. *c.* 22. *ad fin.* Deſcendere ad pedes. *ſmontar da cavallo. Propert. lib.* 2. *el.* 5. v. 29. quæ limina ponam, Quas nunquam ſupra pes inimicus eſt? ¶ *Pedem ferre*, ire. *Virg. Georg.* 1. v. 11. Ferte ſimul Faunique pedem, Dryadeſque puellæ. *venite. & Senec. in Med.* v. 862. Huc fert pedes & illuc. *va or quo, or là*. Et *inferre pedem*, introire. *Cic. pro Cæcin. c.* 14. Pedem cum intulero, atque in poſſeſſionem veſtigium ferero. *quando farò entrato*. Et *ponere* eod. ſenſu. *Id. ibid. c.* 11. Si in fundo pedem poſuiſſet. *Id. Phil.* 2. *c.* 19. *ante.* Quid erat in terris, ubi in eo pedem poneres? *Id. Phil.* 3. *c.* 12. Hodierno die primum in poſſeſſionem libertatis pedem ponimus. Et *efferre*, egredi. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 19. Digitum longe a pædagogo pedem ut efferres ædibus. *Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 8. Pedem porta non plus exſtulit, quem domo ſua. *non è uſcire*. Et *referre*, *revocare*, *regredi*, retro ire. *Ovid. Heroid. ep.* 15. v. 186. Cum profugum poſtis ipſe referre pedem. *ritornare. & Quintil. l.* 6. *c.* 4. *ad fin.* Ab iis, quæ non adjuvant, quam molliſſime pedem oportet referre. *ritirarſi. & Virg.* 9. *Æn.* v. 185. revocatque pedem Tiberinus ab alto. *Conferre*, congredi, *venire alle ſtrette, accoſtarſi. Liv. l.* 26. *c.* 39. *circa med.* Collata pede rem gerere. *Cic. pro Planc. c.* 19. *a med.* Non poſſum magis pedem conferre, at ajunt, aut propius accedere. ¶ *Pedibus*, arobulando, non equo, aut curro, aut navi. *Cic. de Senect. c.* 10. *ad fin.* Maſſiſſam ogreginta annos natum, cum ingreſſus iter pedibus fit, in equum ommno non aſcendere. *quando s' è poſto in viaggio a piedi. & Suetou. in Aug. c.* 53. In conſulatu pedibus fere, extra conſulatum ſæpe aduperta ſella per publicum inceſſit. ¶ Item terra, non mari, *per terra. Cic. in Verr. c.* 5. Cum illud iter Hiſpanienſe pedibus fere confici ſoleat: aut ſi quis navigare velit, recta ſit ratim navigandi. *Propert. l.* 2. *el.* 20. v. 63. Seu pedibus Parthos ſequimur, ſeu claſſe Britannos. Adde *Cæſar. l.* 2. *B. Civ. c.* 21. *ſub fin.* ¶ *Pedibus mevere*, peditem militare, *militare da pedone, nella fanteria. Liv. l.* 24. *c.* 18. ¶ *Conjicere ſe in pedes*, fugæ ſe dare. *Terent. Phorm.* 2. 4. 13. Et omiſſo verbo, *Id. Eun.* 5. 2. 5. Ubi vidi, ego me in pedes, quantum queo, in angiportum quoddam defertum. *a gambe*. ¶ *Servus a pedibus*, quo mittendo ultro citroque dominus uritur, *lacchè, vallets*, curſor. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 5. Pollicem, ſervum a pedibus meum, Romam miſi. Al. leg. *a pedibus meis*. Sunt etiam qui ſuſpirantor illa *ſervum a pedibus non eſſe Ciceronis*, ſed alicujus Gramretici explicantis. Hujus Pollicis meminit *Cic.* etiam *lib.* 11. *ep.* 4. *cotr. & lib.* 13. *ep.* 46. & *Fam.* 14. *ep.* 6. quibus locis officium quidem eius hac illuc ſtandi indicat, ſed e *pedibus* nunquam appellat: nequs aliud ego vetus monumentum hujus appellationis adhuc reperi. ¶ Servus *ad pedes*, qui ad pedes domini cœnantis præſto erat. *Martial. lib.* 12. *epigr.* 89. Sir Cotta ſoleas perdidiſſe queſtus, Dum negligentem ducit ad pedes vernam. *Senec. lib.* 3. *de Benef.* 1. 27. Servur, qui cœuenti ad pedes ſtrterat, partat quæ inter cœnam ebrius dixiſſet. ¶ *Sub pedibus* eſſe dicuetur, quæ in divione & peteſtate ſunt. *Virg.* 7. *Æn.* v. 99. quorumque ab ſtirpe nepotes Omnia ſub pedibus, qua ſol utrumque recurreus Aſpicit Oceanum, vertique regique videbunt. Adde *Sil. l.* 17. v. 145. Sic *Liv. l.* 34. *c.* 32. Argos & Lacedæmonem, duas clariſſimas urbes ſub pedibus tuis relinquemus? ¶ *Sub pedibus ponere*, nihili facere. *Senec. in Herc. Oet.* v. 127. Quiſquir ſub pedibus fata repacia, Et puppem poſuit ſuminis ultimi, &c. Sic *Ovid. Met.* 14. v. 488. dum pejora timeetur, Eſt in vota locus: fors autem ubi peſſima rerum, Sub pedibus timor eſt, ſecuaque ſumma minorum. Adde *lib.* 1. *Triſt. el.* 8. v. 15. ¶ *Pedem oppouere*, adverſari, obſtare, ſupplantare. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 6. *verſ.* 7. Perſtat enim Fortuna tenax, vonifque malignum Opponit noſtris inſidioſa pedem. ¶ *Pedem trahere*, claudicare, *zoppicare*. Translate de verſu ſazonte *Ovid. de remed. amor.* v. 377. Liber in adverſos hoſtes ſtringatur Iambus, Seu celer, extremum ſeu trahat ille pedem. ¶ *Trahuntur hæc pedibus*, formula, qua de iis utimur, quæ nihil curamus, aut timemus, quæ contemnimus: ductum ex eo, quod reos, & contemptibiles homines, & victos hoſtes pedibus trahi mos fuit, ut de Hectore ab Achille tracto, & Caco ab Hercule legimus: item de Seiano, &c. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 16. Fretrem mecum, & te ſi habebo, per me iſta pedibue trahantur. *Al. leg.* trahuntur. *Id. Fam.* 7. *ep.* 32. De judicita quod querens, multo labore minus: trahantur per me pedibus nmnes rei. V. *Juvenal. ſat.* 5. v. 125. ¶ *Aver pedes*, quæ ſub oculis, & præſentia ſunt, & omnibus obvia. *Terent. Adelph.* 3. 4. 22. (*al.* 3. 3. 31.) Illuc eſt ſapeca, non quod ante pedes modo eſt, videre, ſed etiam illa, quæ futura ſuot, proſpicere. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 40. Ingenii ſpecimre eſt quoddam, tranſilire anta pedes poſita, & alia longe repetita ſumere. ¶ *Pedem*, aut *pedes tollere*, *extollere* in re turpi obſcenaque locum haber. *Martial. l.* 10. *epigr.* 81. & *lib.* 11. *epigr.* 72. & *Novius* apud *Non. c.* 7. v. 49. quibus locis illuſtrator jocus Ciceronis in Clodium, cujuſque ſororem *lib.* 2. *ad Attic. ep.* 1. ¶ *Sicut pede in uno* quippiam facere dicitur, qui cito, & nulla labore facit. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. v. 9 *di Lucilio*. in hora ſæpe ducentos, Ut magnum, verſus dictabat, ſtans pede in uno. ¶ Contra *omni pede ſtare*, omni cautamriane adhibita, & totis viribus incumbendo. *Quintil. lib.* 12. *c.* 9. *ad fin.* Itaque in his actionibus omni, ut agitenia dicunt, pede ſtandum eſt. ¶ *In pedes*, præmiſſis pedibus, *coi piedi innanzi. Plin. l.* 11. *c.* 53. *a med.* Aves omnes in pedes naſcuntur, conere quam reliqua animalia. ¶ *Pede terrum pulſare*, ſaltare, *ballare. Horat. l.* 1. *od.* 37. v. 1. nunc pede libero Pulſanda telluc. Sic *od.* 4. v. 7. alterno pede terram quatere. & *lib.* 4. *od.* 1. v. 27. pede cauduido in morem Salium ter quatiere humum. ¶ Illa ſupplicia & deuniſſi ſuot, *Cicer. l.* 1. *ad Attic. ep.* 14. *a med.* Ad pedes omnium ſingillatim accidenie Clodin, at, &c. & *lib.* 4. *ep.* 2. *a med.* Abjecta toga, ſe ad genori pedes abjeeit. & *pro Sext. cap.* 11. *ſub fin.* Vos pro meo capite ad pedes Inuonis impuriſſimi proiecitis. & *Phil.* 2. *c.* 18. Filius ſe ad pedes meos proſterneres, lacrymans te mihi commendabat. *Id. Verr.* 7. *c.* 40. Mater mihi ad pedes miſera jacuit. *Ovid. 9. Met.* v. 605. Ampiectique pedes, affuſaque poſtere vitam. *Id. Heroid. ep.* 12. v. 186. aare pedes alicujus procumbere. *Flor. l.* 4. *c.* 11. *ad fin.* Regius ad pedes Cæſaris proſnlnta. ¶ Religio fuit veteribus locum aliquem ingreſſuris, niſi dextrum pedem priorem intuliſſent. ſiniſtrum enim omen habebatur, ſtirer feciſſe. Habes exemplum apud *Perron. in Satyr. c.* 30. atque hinc eſt, quod *Vitruv. l.* 3. *c.* 3. gradus templorum impares eſſe jubet, ut cum dexero pede primus gradus aſcenditur, id in ſummo primus ponatur. ¶ Etiam offenſa pedis in limine exeuntis eut ingredientis habita eſt mali omnis. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. v. 19. O quoties ingreſſus itre mihi triſtia dixi Offenſum in porta ſigna dediſſe pedem! Adde *Ovid. l.* 1. *Amor. el.* 12. v. 3. & *Val. Max. l.* 1. *c.* 4. *ſect.* 2 & *Plin. l.* 2. *c.* 7. *e med.* ¶ *Dexter, felix, fecundus pes*, felix acceſſus, eiventue boni nminis. *Virg.* 8. *Æn.* v. 302. Et nos, & tua dexter adi pede ſacra ſecundo. *Sil. l.* 7. v. 171. Attunt hoſpitio pergerem ad litora Calpes, Extremumque diem, pes dexter, & hora Lyæum. *Ovid. l.* 1. *Faſt.* v. 514. Ripaque ſolici tacta ſit ista pede. *Auguſtin. epiſt.* 44. *ad Muſam. Grammat. circa med.* Nymthamu quid aliud ſignificat, quam boni pedis hominem, id eſt cujus advertus affectus aliquid ſolicitatus? ſicut ſolemus dicere, ſecundo pede introiſſe, cujus introitum proſperitas aliqua confecuta ſit. ¶ *Nec caput, nec pedes*, proverb. V. *Caput*. ¶ *Pedibus pecunia compenſatur*, aliud proverb. *Caronis* apud *Cicer. pro Flacc. c.* 29. quo ſignificatur, agros ab urbe remotos minore quidem pretio ami, ſed itinerum labore pretium compenſari. ¶ Translate *pes* dicitur da alias rebus. *Sema. l.* 2. *de benef. c.* 34. Pedem & noſtrum dicimus, & lecti, & veli, & carminis. *Ovid. Met.* v. 650. menſam ſuccinta tremenſque Ponit anus. menſæ ſed erat pes tertius impar: Teſta parem feeit. *Plin. l.* 34. *c.* 2. *ſub fin.* Antiquiſſima æris gloria Delnaco fuit, trichinorum pedibus, fulcriſque. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 27. *ad fin.* Malo de meis pedibus audire, quam quinquemodum pedes betareos feri oporteat. *b. r.* cauliculos. *Ammian. lib.* 14. *c.* 8. (*al.* 26.) Orontus imos pedes Caſſii montis præternens, funditur in Parthenium mare. *le radici*. ¶ In adjectis quid ſit *pes planus*, V. in *Planus*. ¶ *Pes veli* eſt imus veli angulus, vel potius fumus, quo imus veli angulus utrinque religatur ad latera navis, ut expanſum ſit, & ventum conciptat: quod manue in ſummo velo antenna præſtat. Hunc & Græci *vîtu* vocant. Duplex eſt, dexter, & ſiniſter: ille diritue Italice *poggio*, hic *orza*. *Cornll. corm.* 4. v. 19. læva ſive dextera Vocaret aura, ſive utrumque Jupiter Simal ſecundus incidiſſet in pedem. *Ovid.* 3. *Faſt.* v. 565. Naſcta retem, comitemque fugæ, pede labitur æquo. *b. e.* vento ſecundo & proſpero curſu. quod *Virg.* dixit 4. *Æn.* v. 587. nquotis claſſem proredere velis. V. *Æquatur*. ¶ Hinc *facere pedem* eſt velum, extenſis imis funibus, expandere, ut ventum concipiat. *Virg.* 5. *Æn.* v. 818. jubet octus omnes Attolli malos, fatendi beschia velis. Una omnes fecere pedem: preiteruque ſimiliros, Nunc dextros ſolvere ſinue: nea ardua torquent Cornua, detanquentque. *Proferre pedem*, alternatrum veli angulum, laſſato remiſſoque funi pro venti flatu, in anterinrem partem protendere, *andar a poggia, e ad orza. Plin. l.* 2. *c.* 47. *ad fin.* Iiſdem autem ventis in contrarium navigami, prolstis pedibus, ut noctu pleromque adverſa vela concurrant. *Lucan.* eod. ſenſu dixit *l.* 5. v 427. obliquare lævo pede carbaſa. & *Virg. Æn.* 5. v. 16. Obliquare ſinus. V. *Obliquo*. ¶ *Pedes* in navi ſuet remiges. V. *Nauales*. ¶ In carmine (atque etiam in ſoluta oratione, ubi oratoritue nameras ſervandus eſt. V. *Cicer. 3. de Orat. c.* 47. & *ſequent.*) *pes* eſt pars verſus, duabus, aut tribus, aut etiam pluribus ſyllabis conſtans, ut ſpondeus, dactylus, dichoreus,

rent, &c. de quibus V. *Grammaticos:* quia his quaſi quibuſdam pedibus verſus procedit. *Horat. l. e. ſat.* 1. v. 28. me pedibus delectat claudere verba. Sic *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 12. v. 34. Inquo ſuos volui cogere verba pedes. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 47. Ad heroum nos dactyli, & anapæſti, & ſpondei pedem invitas. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 1. *in fin.* Muſa per undenos emodulanda pedes. *h. e.* per verſus hexametrum, & pentametrum, illum ſex, hunc quinque pedes habentem. ¶ Per ſynecdochen ponitur pro genere carminis. *Horat. l.* 4. *od.* 6. v. 35. Lesbium ſervate pedem, meique pollicis ictum. *Ovid. in Ibin, in fin.* Poſtmodo plum leges, & nomen habentia verum, Et pedis, quo debent fortia bella geri. ¶ Frequenter Poetæ fontibus, & fluminibus *pedes* tribuunt. *Horat. epod.* 16. v. 47. montibus altis Levis crepante lympha deſilit pede. *Virg.* 9. *Æn.* v. 105. revocatque pedem Tiberinus ab alto. *Id. in Cul.* v. 17. Caſtaliæque pedem Tiberinus ab alto. *Sil. l.* 6. v. 140. Turbidus erentes lento pede ſulcat arenas Bagrada. ¶ *Suo pede fluere*, ex ſe, & ſponte ſua opem hominum. *Sever. in Ætna*, de aurea ætate, v. 13. Ipſe ſua fluerat Bacchus pede. Alii alter explic. Sed etiam *Tibull. l.* 2. *eleg.* 1. v. 45. ſignificare videtur olim homines non calceſſa uvam, ſed ſponte fluens muſtum bibiſſe. ¶ Eſt etiam menſuræ genus, quæ quinquies producta paſſum efficit: conſtat autem quatuor palmis, quorum ſinguli quatuor trauſverſus digitos longitudinis habent: ita efficitur, ut habeat pes ſexdecim digitos, ut eſt apud *Vitruv. l.* 3. *c.* 1. *c med.* Dividitur autem in duodecim partes, ſeu uncias, ut *ex.* V. *Colum. l.* 5. *c.* 1. *Frontin. in exped. formor. pag.* 310. *Goeſ.* & alterum *Frontin. de aquaduct. urbis*, 64. & notas *Poleni* ad *urbis.* 5. ubi de pedis Romani longitudine agit accurate. *Cæſ l.* 7. *B. Gall. c.* 72. Duas foſſas quindecim pedes latas, eadem altitudine perduxit. Poſt uti aggerem, & vallum duodecim pedum extruxit. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 20. *Pedem* in Italia video nullum eſſe, qui non in ſtatu ſit poteſtate. *non vidi pedem in terra.* Docet *Plin. l.* 6. *c.* 26. *a med.* pedem Babylonium tribus digitis longiorem fuiſſe, quam Romanum. ¶ In his, quæ ſubjicin, non tam pro menſura modo dicta accipitur, quam pro magnitudine ipſa humani pedis. *Cic. pro Deiot. c. ult.* Negat, unquam ſe a re pedem diſceſſiſſe. *ad pur au paſſe.* & *Attic. l.* 13. *ep.* 26. pedem a villa adhuc egreſſi non ſumus. *Quinct. declam.* 6. *c.* 24. Non reliqui, non abſceſſi, neque pede, quod ajunt, uno a perſona diſceſſi. ¶ De menſura, aut modo generatim, ſeu univerſa cujuſpiam rei quantitate, *Plin. l.* 18. *c.* 31. *a med.* Preſſura una culeos viginti implere debet. Hic eſt pes juſtus. *Senec. de tranquill. c.* 10. *circa med.* Eoſque ſæpe areæ in multos uſus deſcribentis arte patuere, & quamvis angulum pedem diſpoſitio fecit habitabilem. ¶ Pede ſuo ſe metiri, *regulari ſecundo le ſuo ſorze*, eſt *Horat. l.* 1. *ep.* 7. *extr.* ¶ *Pedes menſiles*, menſuræ, & moduli, quibus metiuntur cantus. *Plin. l.* 29. *c.* 1. Herophilus in muſicis pedes veterum pulſu deſcripto, &c. *Id. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 88. Arteriarum pulſus in modulos certos, ligeſque metricas deſcriptus ab Herophilo medicinæ vate, &c. ¶ *Per* pro tractu, vel limite, vel ſolo, *tractu, confine, paſſu. Solin. cap.* 32. (*al.* 45.) Nilus in Cæſarienſis pede prorumpens ampline. *& cap.* 27. (*al.* 40.) Omnis Africa a Zeugitano pede incipit. *Anſon. in Moſell. v.* 327. Quin etiam riguis humili pede condita pratis. *h. e.* humili ſolo: *in ſitu baſſo.* ¶ De pediculis vinaceorum, & de ipſa vinaceorum maſſa prelo ſubjecta ad vinum exprimendum, *Colum. l.* 12. *c.* 43. *ad fin.* Tum vinaceorum pus bene prelo expreſſus prorumpitur, & modice ſeparatis ſcopionibus, mſolutaque intrita folliculorum, in dolio ſubſternitur. *& cap.* 36. Muſtum tortivum aſt, quod poſt primum preſſuram vinaceorum circumeiſo pede exprimitur. *& cap.* 19. Antequam prelo pes eximatur. *Plin.* uſurpat de ſampſa, *h. e.* maſſa olearum prelo ſubjectarum, *l.* 15. *c.* 1. Prima unda prelii laudatiſſima, ac deinde per diminutiones: ſive ut nupec iuventum eſt, exilibus regulis pede incluſo. ¶ De pediculis, *paduculi*, *Plaut. Curcul.* 4. *c.* 13. Muſcæque, culiceſque, pedeſque, pulieeſque. *Lucil.* apud *Feſt.* in *Pedibus.* Ubi me videt, caput ſcabit, pedes legit. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 9. *c med. de pullis gallin.* E capite, & e collo eorum crebro eligendi pedes. *i pollini.* ¶ *Pes malvæ mus*, & *muſci*, eſt colliculus battidis, ſeu baticlis. *Colum. l.* 12. *c.* 7. ¶ *Pedes gallinacei*, alia herba, de qua *Plin. c. ult. l.* 25. Capnos prima, quam pedes gallinaceos vocant, naſcens in parietinis, & ſepibus, &c.

PESCENNIANUS, a, um, ad Peſcennium Nigrum Imp. Rom. pertinens. *Spartian. in vita vero*, *c.* 10. Domus ejus Romæ viſitur in campo Jovis, quæ appellatur Peſcenniana. *Id. in Sever. cap.* 15. Peſcennianas reliquias perſequi.

PESCTA, orum, n. in Saliari carmine Ælius Stilo dici ait, capitia ex pellibus agninis facta, quod Græci vocent pelles *πῆκτα* neutro genere pluraliter. *Feſtus.*

PESESTAS, inter alia, quæ inter precationes dicunt, cum fundus inſtruitur, ſignificare videtur peſtilentiam. *Feſtus.*

PESSARIUM, *πεσσάριον*, genus medicamenti, idem quod paſſum, vel ei ſimile, apud *Theod. Priſcian. l.* 3. *c.* 5.

PESSIME, *peſſimamente, malitioſamente, πάνυ κακῶς*, omnino male. *Cic.* 5. *Verr. c.* 50. *extr.* Intelliget, ſecum actum eſſe peſſime. *Id. Phil.* 24. *c.* 7. Peſſime de republica ſentire. *Terent. Heaut.* 3. 1. 28. Peſſime iſtud in te conſulis. *Plaut. Amph. c.* 1. 50. Sum obtuſus pugnis peſſime. *Id. Aulul.* 4. 9. 12. Peril male perditus, peſſime ornatus eo. *Salluſt. in Jug. c.* 34. *in fin.* Quam quiſquis peſſuma fecit, tam maxime tutus eſt. *Plin. l.* 29. *c.* 7. *ſub fin.* Apes furtivæ peſſime proveniunt. ¶ Pro exide, *Plaut. Curcul.* 5. 3. 6. Peſſime metui, ne mihi hodie apud Prætorem ſolveret. ¶ *Peſſime mihi eſt*, maxime metuo. *Petron. in fragm. Tragur. cap.* 54. *Burm.* Peſſime mihi erat, ne, &c.

PESSIMUS, a, um, *peſſimo, malevoliſſimo, contiviſſimo, moleſtiſſimo, πονηρότατος, κάκιστος*, ſuperlat. anom. poſitivi *malus*, & comparat. *perus.* Duci putat *Feſt. a peſſum. Plaut. Men.* 3. 2. 26. Quid ais, homo levior, quam plume, peſſime & nequiſſime, flagitium hominis? *Salluſt. in Catil. c.* 5. *extr.* Ut paulatim immutata, ex pulcherrima peſſima ac flagitioſiſſima facta ſit. *Id. in orat. Philippi contra Lepid.* Peſſume omnium, eoque impudentiſſume, tibi ne, &c. *Gell. l.* 2. *c.* 6. *circa med.* Iſque omnium peſſimus, deterrimuſque eſt. *Catull. carm.* 49. *ad M. Tull. v.* 6. Tanto peſſimus omnium poeta, Quanto tu optimus omnium patronus. *Brut. ad Brut. & Caſſ. l.* 11. *Fam. ep.* 1. Qua mente eſſet Antonius, demonſtravit, peſſime ſcilicet, & infidelitſſima. *Salluſt. in Catil. c.* 18. Eo die poſt conditam urbem peſſimum facinus patratum foret. ¶ *Peſſimum*, res peſſima, maximum malum. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fect.* 74. Fel ſit purgamentum, peſſimumque ſanguinis. *Id peggior parte. & lib.* 17. *c.* 20. *circa med.* Cum indoruit vitis, peſſimum in vinea palmitem traducim. *Varr. lib.* 1. *R. R. c.* 13. *ſub fin.* Cum Mutelli ac Luculli villis peſſimo publico edificatis certant. *con gravissimo pregiudizio del pubblico.* Etiam *Liv. initio lib.* 2. ita locutus eſt. ¶ *Peſſimum eſſe*, peſſime ſe habere. *Cels. l.* 3. *c.* 5. *ante med.* Alii veſperna tali ægro cibum dant. Sed cum eo tempore ſean peſſimi ſint, qui ægrotant, vereudum aſt, ea, &c. ¶ Aliquando *peſſimus* vos ſit blandientis. *Catull. carm.* 55. v. 20. Camerium mihi, peſſimæ puellæ, &c. & *carm.* 36. v. 9. Et hæc peſſime ſe puella vidit jocoſe, & lepide vovare divis. *mariuola, cattivella.*

PESSINUNTICUS, & Peſſinuntius, a, um, adject. a Peſſinunte. *Cic. pro Sext. c.* 26. Peſſinuntius facerdos magnæ Matris. *Gell. l.* 7. *c.* 16. Aſelli Peſſinuntii, oſtrea Tarentina. ¶ Ipſe Cybele *Peſſinuntica* dicime ab *Apul. l.* 11. *Metam.*

PESSINUS, & Peſſunus, untis, ſ. Πεσσινοῦς, & Πεσσῶς, urbs Galatiæ in Phrygiæ magnæ confinio, in qua celebre fuit templum Cybeles, quæ ideo *Peſſinuntia* dicta eſt. Urbs vero inde nomen habuit, quod ejus dæ ſimulacrum de cælo *ceciderit*, *h. e.* delapſum eſſe creditum aſt. ut *Ammian. l.* 22. *c.* 9. (*al.* 22.) docet. Alii a conditore ſic appellatam putant. *Plin. l.* 5. *c. ult.* Trocmorum oppidum Tavium, Toliſtoboguorum Peſſinus. *Liv. l.* ep. 1. 20. Si matrem Idæa a Peſſinunte Romam advecta foret. *& cap.* 11. Legatos Peſſinuntem in Phrygiam duduſit.

PESSULUM, li, n. idem quod peſſum, i. *Cæl. Aurelian. Acutor. l.* 3. *c.* 18. *a med.*

PESSULUS, li, m. *ferramentum, obſtaculum, μοχλός, βάλανος, ἐπιβλὴς, μάγγανον*, vectis ferreus, vel ligneus, quo fores clauſæ obfirmantur intus: a *materia*, paxillus, clavus. Duos obdebant, qui tutiores eſſe vellent. *Plaut. Aulul.* 1. *c.* 15. Occlude iis foces ambobus peſſulis. *Terent. Heaut. c.* 3. 37. Anus foribus obdit peſſulum. *& Eun.* 3. 5. 55. Peſſulum oſtio obdo. *Apul. lib.* 3. *Metam.* Et cum dicta peſſulis injectis, & uncino firmiter immiſſo, ſic ad me reverſa, &c. *& lib.* 1. Adducta fore, peſſulifque firmatis. *& ibid.* Poſtes ad tegula redeunt, ad claſtra peſſuli recerrunt. *& paulo poſt.* Subdita clavi peſſulos reduco.

PESSUM, *in profundo, a baſſo*, adverb. vel adverbii ſimile, idem ſignificat, quod in profundum, vel deorſum, quaſi ſub pedes: fortaſſe a *βυθὸς* Ionice pro *βάθος*, profunditas. *Colum. l.* 10. *cap.* 6. *extr.* Eſt aliud muriæ naturæ experimentum. nam ubi dulcem caſeum demiſeris in eam, ſi peſſum ibit, ſcire aſſe adhuc crudam; ſi innatabit, maturam. *Lucret. l.* 6. v. 588. multa per mare peſſum Subſedere ſuis peritec cum civibus urbes. *Lucan. l.* 3. v. 674. ſidentia peſſum Corpora cæſa tenent. Sic *abire peſſum*, dictum de navi & rete, a *Plaut. Trucul.* 1. 1. 25. *Aulul.* 4. 2. 12. *Rud. c.* 3. 64. *affundere.* Sic *Tacit. l. Ann. c.* 79. Peſſum ituros ſecundiſſimus Italiæ campos, ſi amuis *Nar* in rivos deductus ſuperſtagnaviſſet. *ſors æquo. & Prudent. in præfat. l.* 2. *in Symmach. v.* 36. peſſum mergere pedes. *affundere.* ¶ *Peſſum accipere*, in imum recipere. *Meio lib.* 3. *rep.* p. Lacus adeo ad ſuſtinenda quæ incidunt, infirmus, ut folia etiam proximis deciſa frondibus, non innatantia ſemt, ſed peſſum penitus accipiat. ¶ Translata *peſſum res*, eſt ruere, perdi, *andar in rovina, a ſu molare. Plaut. Ciſt.* 1. 1. 12. Neque, niſi quia miſer non eo peſſum, mihi ulle abeſt perdito pernicies. *Plin. in proœm. l.* 14. *a med.* Peſſum iere vitæ pretia. Sic *Senec. de conſtant. Sap. c.* 2. Cato adverſus vitia civitatis degeneraotie, & peſſum ſua mole fidentis, ſtetit ſolus. ¶ Peſſum dejicere, *Apul. l.* 5. *Metam.* Nec ſum mulier, niſi usm peſſum de tantis opibus dejecero. *h. e.* exturbavem. ¶ Peſſum premere, pro peſſundare, perdem. *Plaut. Moſtell. ſc. ult. v.* 49. Quidvis impetrari e me facilius perferam, quam ut non ego iſtum pro ſuis factis peſſimis peſſum premam. ¶ *Peſſum ollo aver*, uſque ad ſenium, ad terminum vitæ. *Enn.* apud *Lactant. l.* 1. *c.* 11. Ætate peſſum acta, in Crete vitam commutavit, & ad deos abiit. ¶ *Peſſum do.* V. *Peſſundo.*

PESSUMDO, & Peſſundo, & Peſſum do, as, dedi, datum, a. 1. *mando a mettere a fondo, abbaſſo, affondare, ſommergere, βυθίζω, κατακοντίζω, ἀνακρίπτω*, deorſum, aut in profundum mitto, demergo: & dicitur de iis, quæ ſubſidunt, & aquis merguntur, ut in *Peſſum* dictum eſt. *Lucan. l.* 5. v. 616. quam celſa cacumina peſſum Tellus victa dedit! ¶ Translate eſt perdere, avertere, *mandar in malora, rovinare*: ducta metaphora a mergendis navibus, ut monet *Donat.* ad illud *Terent. Andr.* 1. 3. 3. Quæ ſi non alia

providentur; ms, aut herum peſſundabunt. *Al. diverſimo leg.* peſſum dabunt. *Cic. in fragm.* apud *Quintil. l.* 8. *c.* 6. *a med.* Hoc miror quamrque, quamquam hominum ita peſſundare alterum acerbis velle, ut etiam navem perforet, qua ipſe naviget. *Plaut. Rud.* 2. 6. 23. Peſſum dediſti me blandimentis tuis. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 66. *extr.* Quod multos etiam bonos peſſum dedit, qui ſpreris quæ tarda cum ſecuritate, præmatura vel cum exitio properant. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 5. *v.* 45. Non mihi quærenti peſſum dare cuncta, petitum Cæſareum caput eſt, quod caput orbis erat. *Plaut. Merc.* 5. 2. 4. Domi erae quod quærebabam. ibi fex ſodales reperi, vitam, amicitiam, civitatem, *&c.* Eorum inveotu res decem ſimilis peſſimas peſſundedi, iram, inimicitiam, ſtultitiam, &c. *b. c.* capuli, perdidi, & quaſi in mare projeci. *Id. Rud.* 3. 2. 3. Exemplum peſſumum peſſundate. *b. l.* tollite, delere. *Val. Max. l.* 4. *c.* 4. *n.* 5. Ingeotes hoſtium copias peſſundare. *diſſert.*

PESSUS, i, m. idem quod peſſum medicamentum. *Plin. Valerian. l.* 2. *c.* 5. *ad fin.* Peſſus Liviamus, quo utebatur Livia regina, faciens ad fecundas, &c.

PESTIBILIS, le, peſtilens. *Edictum Diocletiani, & Maxim. relatum l.* 4. Cod. III. 58. *leg.* 4. Peſtibilis fundus, hoc eſt peſtibiles herbas, vel lethiferas habens. *Alii legunt*: Peſtibilis fundus, hoc eſt peſtibulas, vel herbam lethiferam habens. *Peſtibulas* autem interpretatur *Cujac. lib.* 6. *Obſervat. cap.* 24. natricum, & aliarum noxiarum ſerpentum peſtes.

PESTIBULA, æ, f. V. in dictione præced.

PESTIFER, & Peſtifems, a, um, *peſtifero, peſtilenziale, peſtilente, mortale*; λοιμώδης; peſtem afferens, pernicioſus, exitioſus, noxius. *Cic. pro Dom. c.* 31. Tu unus peſtifer civis. *Celſ. l.* 2. *c.* 6. Sudor frigidus in acuta febre peſtiferus eſt. *& mox.* Sanguinem in febre admiſſe, peſtiferum eſt. *Id. l.* 4. *c.* 1. *fell.* 1. Acutus, & peſtifer morbus. *Virg.* 7. *Æn. v.* 569. ruptoque ingens Acheronta vorago Peſtiferas aperit fauces. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 594. Peſtifera aquæ. *Cic.* 4. *Fam. ep.* 3. Peſtiferum bellum. *Colum. l.* 10. *v.* 331. Peſtifer aer. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 24. Vipera venenata & peſtifera. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 47. Res peſtiferæ & nocentes. *Id. pro Dom. c.* 1. Peſtifer & funeſtus tribunatus. *Id. Phil.* 3. *c.* 2. Antonii reditus crudelis & peſtifer. *Plin. l.* 4. *c.* 11. *ſub fin.* Scopulum dirum ac peſtiferum. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 12. *ad fin.* Acceſſus ad res ſalutares, a peſtiferis receſſus. ¶ Peſtifera auſpicia eſſe dicebant, talia *Feſto*, cum cor in extis, aut caput in jecinore non ſuiſſet.

PESTIFERE, adverb. λοιμώδως, pernicioſe. *Cic.* 2. *de Legib. cap.* 5. *a med.* Quid, quod multa pernicioſe, multa peſtifere ſciſcuntur in populis?

PESTILENS, entis, *peſtilente, λοιμώδης*, peſtifer, pernicioſus, nocens. *Cic. de Fato, c.* 4. Inter locorum naturas quantum interſit videmus: alios eſſe ſalubres, alios peſtilentes. *Id.* 3. *Offic. c.* 13. Ædes peſtilentes. *infelix. Liv. l.* 4. *c.* 21. Peſtilentior annus. *Cic.* 5. *Fam. ep.* 16. Greviſſimus & peſtilentiſſimus annus. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 4. Fundus peſtilentior. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 57. Aſpiretio gravis & peſtilens. *Horat. l.* 3. *ed.* 23. *v.* 5. Nec peſtilentem ſentiet Africum fecunda vitis. ¶ Translate *Liv. l.* 2. *c.* 41. Peſtilens collegæ munus eſſe: agros illos ſervituterm iis, qui acceperint, leturos. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 24. *de Tigellio Sarde*. Homo peſtilentior patria ſua. *Senec. in Hippol. v.* 489. Peſtilens invidia.

PESTILENTIA, æ, f. *peſti, contagio, peſtilenza, epidemia, λοιμός*, peſtis, ſeu morbus contagione in plurimos ſe effundens, ac tum homines, tum veria brutorum genera vulgatis funeribus abſumens. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 22. Maſſilienſes graai peſtilentia conflictati ex diutina conſuetione, & muretione victus. *Colum. l.* 6. *c.* 5. Id præcipue, quod egerit ſus ægre, peſtilentiam facere valet. *Id. l.* 7. *c.* 7. Alia genera pecorum cum peſtilentia vexantur. *Liv. l.* 27. *c.* 23. Eo anno peſtileotia graais incidit in urbem agroſque, quæ tamen magis in longos morbos, quam in pernicialeſ evaſit. *Colum. l.* 9. *c.* 13. Morbo, aſi peſtilentia laborare. *Liv. in fin. l.* 10. Peſtilentia urens urbem atque agros. *Tacit. Ann.* 16. *c.* 13. In urbe omne mortalium genus vis peſtileotia depopulebatur. *Plin. l.* 23. *c.* 8. *ad fin.* Peſtileotia contagia prohibere. *Id. lib.* 10. *cap.* 28. Peſtilentiam afferre. ¶ Peſtilentiæ deſcriptionem habes apud *Virg.* 3. *Georg.* a *verſ.* 478. *Ovid.* 7. *Met.* a *verſ.* 523. *Lucret. lib.* 6. a *verſ.* 1136. *Liv. l.* 25. *c.* 26. *Sil. l.* 14. a *verſ.* 582. ¶ Differt a *peſte*, quæ eſt generale nomen, & non ſolum de morbis, ſed de quacumque clade, malo, calamitate, nota, pernicie uſurpatur. ¶ Translate *Catull. carm.* 44. *ad fundum ſuum*, *v.* 11. Orstionem in Antium petitorem, Plenam veneni, & peſtilentiæ legit. *b. c.* quæ peſtilentiæ modo coscare auditoras poſſet. In plur. numero *Gell. l.* 2. *c.* 2. Ammorum labes, & peſtilentias. ¶ Sumitur etiam pro gravitate cæli, aut loci: cui *ſalubritati* oppoaitur, *contrario aëri, loogo malſano. Cic. Agrar.* 2. *c.* 26. *ad fin.* Agrorum genus propter ſteriiitatem incultum, propter peſtilentiam vaſtum atque defertum. *Id. l.* 1. *de Divin. c.* 57. Ex habitu extorum, atque ex colore tum ſalubritatis, tum peſtilentiæ ſigna pereipiuntur. *Id. Agrar.* 1. *cap.* 5. Locupletatis aut invidiæ, aut peſtilentiæ poſſeſſoribus, agri tamen amantur. *b. v.* iis qui poſſident vel nimis amplos agros & invidiæ ſubjectos, vel graaitate cæli peſtilantes. V. *Agrar.* 2. *c.* 26.

PESTILENTIARIUS, a, um, peſtilens. *Tertull. de Spectac. cap.* 27. Cathedra peſtilentiaria.

PESTILENTIOSUS, a, um, idem ac peſtilens. *Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit.* 8. *leg.* 2. *a med.* Si odora ſoli locus peſtilentioſus fiat.

PESTILENTUS, a, um, peſtilens. *Lucilius* apud *Gell. lib.* 19. *cap.* 7. Loca pulaaulenta & peſtilenta.

PESTILIS, le, peſtilentioſus. *Arnob. l.* 2. *pag.* 32. Poſſunt nos aurie peſtilibus enecare.

PESTILITAS, atis, f. idem ac peſtis. *Lucret. l.* 6. *v.* 1096. Atque ea vis omnis morborum, peſtilitaſque. Adde *verſ.* 1213. & 1230. *Non. c.* 2. *n.* 684. tribuit *Lucilio* verſiculum allatum *Lucretii*.

PESTIS, is, f. *male, calamità, diſgrazia, rovina, danno, πανὶς, βλάβη*, nomen eſt generale omnis mali, perniciei, morbi, exitii, calamitatis, ruinæ, cladis, noxæ, ſiue hominibus incidat, ſive brutis, ſiva rebus inanimis. Quare differt a peſtilentia, ut genus a ſpecie. V. *Peſtilentia*. Ita *Liv. l.* 4. *c.* 25. & *lib.* 5. *c.* 24. & *lib.* 25. *c.* 26. utitur quidem voce *peſtis* ad peſtilentiam ſignificandam, ſed poſtquam *peſtilentiæ* mentionem fecit. *Cic.* 2. *Offic. c.* 5. Nulla tam deteſtabilis peſtis eſt, quæ non hominі ab homine naſcatur. *Id. pro Rabir. perduell. c.* 2. Peſtis us pernicies ciaitatis. *& cap.* 9. Ita imago, quæ domi poſita peſtem atque exilium Sex. Titin attuliſſet. *Lucret. l.* 3. *v.* 348. Difficilium ut nequeat fieri ſine peſte maloque. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 36. Ibes averunt peſtem ab Ægypto, cum volucres angues vento invectas interficiont atque conſumunt. *Liv. l.* 25. *c.* 19. *extr.* Adeo ea fugæ quidem iter petuit, ut aix mille caſerint: ceteri peſſim, alii alia peſte, abſumpti ſunt. *Cic.* aertens locum *Sophocl. l.* 2. *Tuſcul. c.* 8. Ipſa illigatus peſte interimor teatili. *b. c.* aeſte imbuta Neſſi ſanguine. *Virg.* 5. *Æn. v.* 699. ſervatæ a peſte carinæ. *b. c.* ab incendio. *Id. Æn.* 12. *v.* 55. belli evadere peſtem. *Tacit. 1. Ann. c.* 47. Improviſior, greaiorque peſtis fuit. *b. c.* damnum ex terræ motu. *& lib.* 4. *c.* 62. Unde gravior peſtis fuit. *b. c.* clades ex ruina theatri. *Plaut. Capt.* 4. 3. 3. Quanta pernis peſtis veniet! quanta labes larido! *b. c.* ex Peraſiti edacitate. *Catull. carm.* 68. *in Roſam*, *v.* 9. crudelem eoſorum interfice peſtem. *b. c.* mali odoris hircum ſub alis. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 4. T. Annius ad illam peſtem comprimendam, exſtinguendam, ſuoditus delendam natus eſſe videtur. *Id. ad Brut. ep.* 15. Peſtem depellere. *Id. pro Dejot. in fin.* miſerrimam importare alicui. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 26. machinari alicui. *Liv. l.* 2. *c.* 49. minitari. *Salluſt. in fug. c.* 73. Monere, on præmia Metelli in peſtem ſuam cumuerteret. *in ſuo rovina*, a *malanno. & in epiſt. Madrid. ad Aſſoc. ad fin.* Romani peſte conditi orbis terrarum. *mato per la rovina del mondo.* ¶ Metonymice dicitur de homine publice pernicioſo. *Cic. pro Sext. c.* 14. *in fin.* Producti io concionem ab illa furia ac peſte patriæ. *Id. Verr. 5. c.* 54. Ne poſt abitum quidem hujus importuniſſima peſtis. ¶ In plur. numero *Id. de Haruſp. reſp. c.* 2. *ſub fin.* Cum his furiis & facibus, cum his inquam exitioſis prodigiis, ac pæne hujus imperii peſtibus bellum mihi, &c. *Id. 5. Fam. ep.* 8. Quædam peſtes hominum iſurie aliena dolentium. *Virg.* 1. *Georg. v.* 181. Tom variæ illudunt peſtes. ſæpe exiguus mus, &c. Adde *l.* 3. *v.* 471. & alibi. Sic *Colum. l.* 7. *c.* 5. *ad fin.* Quod in omnibus morbis ac peſtibus faciendum eſſe cenſemus. *& lib.* 2. *c.* 9. *circa med.* Quædam ſubterraneæ peſtes adultas ſegetes enecant. ¶ Abſolute pro morbo, peſtilentia, *peſte, Enn.* apud *Priſcian. lib.* 9. *pag.* 861. *Putſch.* Hos peſtis necuit; pare occidit illa duellis. Addunt *Lucan. l.* 6. *v.* 89. *Sil. l.* 14. *v.* 582. *& 602.* ſed hæc non videntur rem conficere niſi eo modo, quo de *Livii* locis ſupra dictum eſt. ¶ *Opperire peſtem* apud *Plaut. Capt.* 3. 3. 11. eſt mortem oppetere.

PETA, æ, f. dea, quæ rebus petendis præeret. *Arnob. l.* 4. *pag.* 131. Putationibus arborum Puta præſto eſt, rebus petendis Peta.

PETALIUM, ii, n. πεταλίον, genus unguenti, Latino foliatum, & nardinum: a πέταλον, folium. *Plaut. Curcul.* 1. 1. 7. Tu ſtacte, tu cinnamum, tu roſa, tu crocum, & caſia es, tu petalium. Al. *leg. Bdellium*.

PETAMINARIUS, *vel* Petamenarius, m. *chi fa ſalti mortali*, qui ſtrenua corporis agilitate ſaltans volare videtur; a πέτασθαι, volans. *Firmic. l.* 8. *c.* 15. Cum Marte vero, & Mercurio petaminarius, ephalmator, orcheſtopalarius, petauriſtarius.

PETASATUS, a, um, πετασάτος, petaſo tectus. *Cic. l.* 25. *Fam. ep.* 17. *de tabellariis*. Id facerent commodius, ſi mihi aliquid ſpatii ad ſcribendum darent: ſed petaſati veniunt, comites ad portam exſpectare dicunt. *Sueton. in Aug. cap.* 82. Domi quoqus non niſi petaſatus ſub dio ſpatiabatur. Adde *Varron.* apud *Non. cap.* 4. *n.* 319.

PETASIO, onis, m. idem videtur eſſe quod petaſo. *Varr. lib.* 2. *R. R. c.* 4. Succidias Galli uptimas facere confuaverunt. Optimarum ſignum, quod etiam nunc quotannis e Gallia apportantur Romam pernæ tomacinæ, & taniacæ; & petaſiones.

PETASO, onis, m. *proſciutto*, πετασίων, coxa porcina ſalita. *Perottus* ita definit: Petaſo ea pare ſuis dicitur, quæ ab alie insipit, & coſtas comprehendit, quibuſdam veluti aingulis pinguibus diſtincta. Quomodo a *perna* differat, in ea voce diximus. *Martial. lib.* 13. *epigr.* 55. Muſtens eſt: propera, carus nec differ amicos. Nam mihi cum vsiule ſit petaſone nihil. quia ſcil. ut ait *Perott.* ob pinguitudinem facile rancefcit. *Id. l.* 3. *epigr.* 77. Et pulpam dubia de petaſone aoras. *b. c.* jam corrumpi incipiente: *remedio*. ¶ Apud *Varron. l.* 2. *R. R. c.* 4. *ante med.* lag. *petaſia, onis*.

PETASUNCULUS, li, m. *piccial proſciutto*, parvus petaſo. *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 119. Quod vocis pretium? ſiccus petaſunculus, & vas Pelamidum. *ſcorn*, h. e. parvi pretii. nam petaſoni gratia ſi muſtus ſit. V. *Martial. l.* 13. *epigr.* 55. ¶ Item parvus petaſus, *cappelluccia. Arnob. l.* 6. *pag.* 198. Mercurio det radios: Solis capiti petaſunculum ſuperponas.

PETASUS, i, m. *cappello*, πέτασος, capitis tegmen, galeri genus: a πετάννυμι, extendo, quod latos haberet margines, quemadmodum videre eſt in imaginibus Mercurii, qui petaſatus pingitur. Utuntatur petaſo longum iter facientes, quo adverſus Solis, & imbrium injurias faciom tueruntur. *Plaut. Pſeud. a.* 1. *ſc.* 4. 45. Etiam opus eſt chlamyde, & machæra, & petaſo. *Arnob. l.* 6. *pag.* 197. Cum petaſo

taſo gnatos Mſiæ, tanquam viæ aggredi præparet, & ſalem pulveremque drelinet. ¶ Translate petaſus dicitur quiddam in galeri formam ædificiis ſuperpoſitum, extenſum, & explicatum, in metæ formam ſe contrahens. *Plin. l. 36. c. 23. ſub fin.* Ut in ſummo obtis xyſtus, & petaſus unus omnibus ſit impoſitus. ¶ Apud *Calpurn. ecl. 6. v. 52.* eſt nomen equi, a πετάζω, volare.

PETAURISTA, æ, m. πεταυριστὴς, qui ex petauro ſe in aerem excutit, atque in terram devolat. *Feſtus:* Petauriſtas Lucilius a petauro appellatos exiſtimare videtur, cum ait, Sicuti mechanici cum alto ſaliuere petauro. At Ælius Stilo, quod in aera volent, cum ait, petauriſta proprie Græca, quod ii πρὸς ἄϐυσσον πετάζωσι. *Scaliger* ad *Feſtum* hujuſmodi fuiſſe docet, qui deſperata audacia in machina, vel reta trajiciebant ſe. V. vocem ſequent. A *Nonio c. 1. n. 277.* petauriſtæ definuntur, qui ſaltibus, vel ſubtiore levioribus moventur. *Varro ibid.* Nec minus aliquo in genere ſunt ludi velitis Galli, Germani petauriſtæ. Addo alium ejuſdem *Varron.* locum *ibid.* ubi Græce ponitur ex lectione *Scalig.* & pro ſaltatore tantum accipiendus eſſe videtur.

PETAURISTARIUS, ii, m. idem qui petauriſta. *Petron. in fragm. Trogur. c. 53. Burm.* Petauriſtarii tandem venerunt: haro inſulſiſſimus cum ſcalis conſtitit, puerumque juſſit per gradus, & in ſummæ parte odaria ſaltare, circulos deinde ardentes tranſire, & dentibus amplioram ſuſtinere. Adde *cap. 60.* & *Farnac. l. 8. c. 15.*

PETAURUM, i, n. πέταυρος, machina in ſublimi ſuſpenſa, ex qua ſe in aerem excutiebant, atque in terram devolebant: ab ἄφω, aufero, & πετάομαι, volo, ut. Hoc nomine comprehendunt & machinam lignearn, genus ludi, quo homines per aerem rotatum pulſu jaciantur, & omne id, ſupra quod homines agilitate corporum inſignes ludunt, ut ſuet haſta, circa quas ſe volvunt, funes, ſupra quos etiam reciproce ambulant, circuli, per quos ſe more piſcium tranſmittunt, tabulæ, e quibus in aere pendent, uno brachio ſe ſuſtinentes. Græce ſignificat perticam, tignum, aſſerem, ſuper quo gallinæ dormiunt. *Lucil.* apud *Feſt.* in *Petauriſtæ*. Sicut mechanici cum alto ſaliuere petauro. *Juvenal. ſat. 14. v. 265.* An magis oblectant animum jactata petauro Corpora, quique ſolet rectum deſcendere funem? *Manil. l. 5. v. 434.* Corpora, quæ velido ſaliunt excuſſa petauro, Alternoſque eient motus: elatus & illo Nuoc jacet, atque hujus caſa ſuſpenditur ille, Membraque per flammas, orbeſque emiſſa ſagittæ. Ubi *Scalig.* Rota in ſublimi poſita a duobus verſabatur: alter ſuperne, alter inferne nitabatur. Ita ſirbat, ut alternis dejecti, nuoc penderent, nunc erecti ſederent. Hæc *Scalig.* quæ confirmari videntur fragmento illo *Petronii pag. 674. Burmam.* Petauro jubenre modo ſuperior. *Martial. l. 1. epigr. 86.* Quid ſi per graciles vias petauri Invitum jubeas ſubire Ladam? ¶ In illo *ejuſd. l. 11. epigr. 22.* Quam mta tranſmiſſo toties impacta petauro: *Turneb. l. 8. adverſar. c. 4.* putat *petaurum* eſſe lignum per rotam a petauriſta tranſmiſſum. Eſt qui ipſum petauriſtam intelligit. *Scalig. ad Manil.* malles *intacta* pro *impacta*.

PETAX, acis, qui multum petit. *Fulgent. Plane. l. 2. Mythol. c. 1.* Vita orneſtus petax, habendi inſatiata.

PETELYA, & Petilia, æ, f. Πετηλία, urbs Brutiorum a Philoctete condita. *Liv. l. 23. c. 30. Plin. l. 3. c. 10.* & *Virg. 3. Æn. v. 402.* ubi *Servius* dictam ait παρὰ τὸ πέτεσθαι, volare, quod captato auſpicio condita ſit. ¶ Scribitur & *Petellia*.

PETELINUS, a, um, ad Petelium pertinens, at Petelina fides, *Valer. Max. in fin. c. 6. l. 6.* h. e. conſtantia in non deſciſcendo ab Romanis, & in toleranda Pœnorum obſidione: de qua *Liv. l. 23. c. 30.* & *Sil. l. 12. v. 431.* ¶ *Petelini, orum*, cives, & incolæ. *Val. Max. loc. cit.* ¶ Scribitur & *Petellinus*. ¶ *Petelinus lucus* prope muros Romæ fuit, extra portam Flomentanam, memoraturque ab *Liv. l. 6. c. 2.* Hunc *Varr. l. 4. de L. L. c. 8. Petilium*, aut *Patilium* appellat.

PETESSO, & Petiſſo, is, a. 3. idem quod peto, aut frequenter peto. *Feſtus*: Petiſſere antiqui pro petere dicebant, ea quidem forma verbi, qua ſunt laceſſere, & inceſſere. Sed, ut mihi videtur, tum ſignificabant ſæpius petere. Hæc *Feſtus*, ubi ſi rem ſpectes *periſſo* legendum videtur: ſi ſeriem litterarum *petiſſo*. *Cic. 2. Tuſcul. c. 26.* Apud quos venandi & equitandi laus viget, qui hanc peteſſunt, nullum fugiant dolorem. *Lucret. lib. 3. v. 649.* pugnam cædeſque petiſſit. *& lib. 5. v. 808.* fugiens humorem, numſque petiſſens.

PETIGINOSUS, a, um, petiginibus laborans. *Theod. Priſcian. l. 1. c. 22.*

PETIGO, ginis, f. *volatica*, eadem quæ impetigo. *Cato R. R. c. 157. in fin.* Petigini parco braſſicam apponite, ſanem faciet. Al. leg. *depetigini*, al. *emperigini*, qua voce *Plin. utitur* eandem *Catonis* ſententiam referendo, *l. 20. c. 9.* Sic *Lucil.* apud *Non. c. 2. n. 437. & 700.* Illuvies, ſcabies, oculos huic, deinque petigo Conſcendere. *Al. leg.* deque petigo.

PETILIA, urbs Brutiorum. V. *Petelia*. ¶ Petilia lex de peculatu, lata a duob. Q. Petiliis tribb. pleb. memorator a *Liv. l. 38. c. 54.* ¶ Alia de ambitu coercendo, auctorem habuit C. Petilium trib. pleb. teſta *eod. l. 7. c. 25. extr.* Sed horum tribunorum nomina aliter alibi legantur, *Petillius, Pantelius, Patilius*.

PETILIANUS, a, um, ad Petilium aliquem pertinens. *Martial. l. 12. epigr. 57.* Tu, Sparſe, neſcis ille, nec potes ſcire, Petilianis delicatus in regnis. *h. e.* in villa, quæ cujuſdam Petilii olim fuit.

PETILIUM, ii, n. ſos autumnalis, & circa vepres naſcens, & tantum colore commendatus, qui eſt roſæ ſilveſtris, ſoliis parvis, quinis. Mirumque in eo flecti cacumen, & non niſi retorto folia naſci, parvo calyce, ac verſicolori, luteum ſemen includente. *Plin. l. 21. c. 8.*

PETILUS, a, um, ſiccus, tenuis, exilis, ſtrigoſus. *Lucil.* apud *Non. Tom. III.*

c. 2. n. 620. Inſignis variis eſt cruribus, atque petilis. *Plaut. ibid.* Petila labra. *Feſtus*: Petilam ſuram, ſiccam & fabriſtram vulgo interpretantur: Scævola ait, angulam ejus albam ita dici. *Decemvir* putat eſſe a πετηλὸς (quod ſonat πέτεσθαι) ſalum.

PETIMINA, um, *n. guidalefchi*, in humeris jumentorum ulcera, & vulgue appellat & Lucilius meminit, cum ait: Ut petimen naſo, aut lumbos cervicibu' tangat. Eo nomine autem & inter duos armos ſuis quod eſt, aut pectus, apvellari ſolitum, teſtatur Nævius in deſcriptione ſuillæ, cum ait: petimine piſcino qui meruerat. Hæc *Feſtus*. Pro *piſcino* eſt qui malit *porcino*. At *Scalig.* qui verba illa *Nevii* de jugulo thymi intelligenda eſſe putat, miratur, cur *Feſtus* ad ſuillam traxerit.

PETIOLUS, li, m. *pediculo, vitis*, parvus pes. *Celſ. l. 2. c. 18. a med.* Ex agna, hædove, cum petiolis totum capot aliquanto, quam cetera membra, laviora ſunt. ¶ pediculus fructuum, quo tamia adhærent, *picciuolo. Colum. de arborib. cap. 23.* Cum matura mala fuerint, antequam rumpantur, petiolos, quibus pendent, intorqueto.

PETISIA MALA, n. genue malorum minutorum, ſed ſapore gratiſſimo. *Plin. l. 15. c. 14.*

PETISSO. V. *Peteſſo*.

PETITIO, onis, f. actus petendi, *dimanda*: & præſertim petendi honores, *concorſo, broglio, bucheramento*, ambitus, ambitio. *Cic. inviio l. 2. ad Attic.* Petitionis noſtræ, quam tibi ſummæ curæ eſſe ſcio, hujuſmodi ratio eſt, &c. Peeuſat Galba ſine fuco ac falliciis, more majorum. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 22.* Quod in petitione conſulatus ob eo erat fabievatus. *Salluſt. in Catil. c. 49.* Petitio pontificatus. *Juſtin. ſub fin. l. 2.* In regni petitione ſuperatus. *Valer. Max. in fin. c. 4. l. 6.* Io petitione magiſtratus victus. *Sueton. in Caſ. c 26.* Dare alicui petitionem conſulatus. *h. e.* ad petendum admittere. *& cap. 28.* Abſentes a petitione honorum ſubmovere. *Tacit. 2. Ann. c. 43.* Abſinere petitione honorum. *Cic. Fam. 13. ep. 10.* Petitionem ſa dare. ¶ Univerſim pro quacumque actione petendi, *dimanda, parigione, ſupplica. Plin. l. 29. c. 4. ante med.* Magi ſanguini baſilifci tribonet & ſuccellus petitionum a poteſtatibus, & a diis etiam precum. *Trajan. ad Plin. l. 10. ep. 23.* Cum Harpocrati civitatem impetravaris, huic quoque petitioni tuæ negare non ſuſtineo. Adde *Gell. ſub fin. c. 26. l. 22.* & *Apul. in Florid. n. 16. (al. l. 3.)* ¶ In re forenſi eſt intentio eluctoris, qua rem ſuam perſequitur. *Papinian. Dig. lib. 44. tit. 7. leg. 27.* Actio in perſonam infertur, petitio in rem. *Ulpian. lib. 5. tit. 3. qui eſt* de petitione hereditatis, *leg. 16.* petitione hereditatis renari. *h. e.* actione, qua hereditas petitur. *Quintil. l. 4 c. 4.* Recuſatio quoque plures interim propoſitiones habet, at contem petitionem pecuniæ: Male petis, procuratori enim tibi *eſſe* non licuit. *Cic. in Bruto, c. 5.* Tibi ego non ſolvam, niſi prius a te cavero, amplius ne nomine neminem, cujue petitio ſit, petiturum. *h. e.* jus petendi. Sic *Florentin. Dig. lib. 2. tit. 14. leg. 56.* Heres meus ab omnibus vobis petitionem habebit. ¶ Præterea *petitio* eſt actus impetendi, & ictum in aliquem intendendi, *ſtoccata, colpo*, ut gladiatorum, ſcitionem, &c. *Cic. 2. Catil. c. 6. ad fin.* Quot ego tuas petitiones, ita cooperias, ut vitari poſſe non viderentur, parva quadam declinatione, &, ut ajunt, corpore effugi. ¶ Translate *Cic. in Orat. c. 68. ad fin.* Sic oratio nec plagam graveun facit, niſi patitio ſumit apta, &c.

PETITOR, oris, m. *dimandatore, aitente*, qui petit. *Frontin. de aquæduct. urbis.* 109. Cum vacare aliquæ cœperint aquæ, adnuntiatur, ut petitoribus ex vacuis dari poſſint. *Apul. l. 4. Metam. prope fin.* Nec quiſquam cupiene ejus nuptiarum, petitor accedit. *h. e.* procue: quo ſenſa adhibetur etiam a *Senec. in fragm.* apud *Auguſtin. l. 6. de Civit. Dei, c. 10. ſub fin.* ¶ Speciatim de eo, qui bona petit, rem ſuam judicio perſequitur, & litem intendit, *petitore, attore*: cui *reus*, & *poſſeſſor* reſpondet. *Cic. pro Roſc. Com. c. 14* Quis erat petitor? Fannius: quis reus? Flavius: quis judex? Cluvius. *Id. pro Cæcin. c. 3.* Prætor nunquam petitori præſtituit, qua actione illum uti velit. *Id. pro Quinct. c. 13. ſub fin.* Poſſumue petitoris perſonam capere, accuſatoris deponere. *Plin. l. 6. ep. 2.* Oculum modo dextrum, modo ſiniſtrum circumlinebat: dextrum, ſi a petitore; alterum, ſi a poſſeſſore eſſet acturus. ¶ Item qui honores petit, candidatus, *concorrente. Horat. l. 3. od. 1. v. 10.* hic generoſior Deſcendat in campum petitor. *Scip. Africau. Æmilian.* apud *Macrob. l. 2. Saturn. c. 10.* Vidi in his unum puerum bullatum, petitoris filium, cum crotalis ſaltare. ¶ Translate *Lucan. de Pompejo lib. 1. v. 131.* famæque petitor Multa dare in vulgus. *ambizioſo di gloria*.

PETITORIUS, a, um, *petitorio*, ad petendum, ſeu judicio & lite poſtulandum pertinens. *Cujus Dig. lib. 6. tit. 1. leg. 36.* Qui petitorio judicio utitur, ne fruſtra experiatur, requiere debet, an is, cum quo inſtituit actionem, poſſeſſor ſit. ¶ *Mamertin. in gratiar. act. ad Julian. c. 16.* Blandiri populo, palpare obvios, & artes petitorias exercere. *gli artifizj de chi broglia*.

PETITRIX, icis, f. quæ petit judicio aliquid. *Paul. Dig. lib. 36. tit. 1. leg. 74. extr.* Contra petitricem pronuntiavit. ¶ Item quæ honores petit. *Quintil.* (ſeu quicumque alius auctor eſt) *declam. 252. ante med.* Quid pœnæ adjicitur, quod adverſus petitricem, quod adverſus eam, quæ facerdotium jam prope acceperat?

PETITURIO, is, a. 4. honores petere cupio. *Cic. l. 1. Attic. ep. 14. in fin.* Video, hominem valde petiturire; navabo operam. Al. aliter leg.

PETITUS, ue, m. idem ac petitio. *Gell. l. 18. c. 3. ad fin.* Juſſitque cum conſenſu, petituque omnium, &c. *Lucret. l. 3. v. 173.* Attamen inſequitur languor, terræque petitus. *h. e.* cupido humi decumbendi.

PETITUS, a, um, *demandato*, ζητηθεὶς, quæſitus, rogatus, poſtulatus. *Cæſ. l. 4. B. Gall. c. 13.* Petita pax. *Horat. l. c. ſat. c. v. 120.* piſcibus urbe petitis. *Ceſar. Cæſ. l. 2. c. 8. ante med.* Sanguinis profuſio vel foetuita, vel petita. *procurata, curata.* ¶ Impetitus. *Horat. epod. 5. v. 19.* Petita ferro balus. *aſſolutus, perculſus.* Ex translata *Cic. de Harusp. reſp. c. 21. ad fin.* Injecta eſt fax luctuoſa reipublicæ, petita eſt auctoritas veſtra. ¶ Tractus. *Horat. epod. 11. v. 18.* latere petitus imo ſpiritus. *ſiratus.* & *Ovid. Met. 2. v. 812.* gemitus alto de corde petiti. *Tacit. 3. Hiſt. c. 51.* Hæc ex veteri memoria petita. ¶ Ad quem iter eſt inſtitutum, ad quem acceſſum eſt. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 10. v. 50.* Et quondam Grajis Phaſi petite viris. ¶ *Petitum, i*, petitio, *domandu, richieſta. Catull. carm. 67. ad Manl. v. 39.* Quod tibi non unius petiti cupia facta eſt. Al. leg. *petenti.*

PETO, is, tivi, & tii, titum, a. 3. *domandare, chiedere, pregare, ricercare, aimer, poſer, poſtulo, rogo, contendo, quæſo*: a voce Græca allata: vel a πόθος, deſidero. V. *Feſto. Cic. 13. Fam. ep. 7. e med.* A te etiam atque etiam, pro noſtra conjunctione, majorem in modum peto atque contendo, ut, &c. *Id. 5. Fam. ep. 4.* Peto quæſoque, ut, &c. & *lib. 9. ep. 13.* Petu igitur a te, vel ſi pateris, oro, ut, &c. *Perſon. in Satyr. c. 17.* Peto & oro, ne, &c. *Cic. 6. Verr. c. 29.* Id ſibi ut donaret, rogare & vehementer petere cœpit. *& cap.* eſt. Petit a rege, & eum pluribus verbis rogat, ut, &c. & *Verr. 5. r. ſic.* Petivit in beneficii loco & gratiæ, ut, &c. *Cæſ. ad Cicer. poſt epiſt. B. l. 19. ad Attic.* Quod ne facias, pro jure amicitiæ noſtræ a te peto. *Cic. pro Sull. c. 19. ad fin.* Per litteras precibus a Sulla petiit, ut, &c. *Phædr. in fin. prol. l. 3.* ſiacerum mihi Candore noto reddas judicium, peto. *Ulpian. Dig. lib. 13. tit. d. leg. 5. ad fin.* Si de ea petiſſet, ut triclinium tibi ſtruerem. *b. c. a me. Brut. ad Cicer. ep. 16. e med.* Si Octavius tibi placet, a quo de noſtra ſalute petendum ſit. *Cæſ. l. c. B. Gall. c. 33. extr.* Paſſis manibus pacem a Romanis petierunt. *Cic. 5. Tuſcul. c.* Petere opem ab aliquo. *Id. Q. Fr. l. 2. ep. 15.* M. Cartio tribunatum a Cæſare petivi. *b. c.* pro M. Cartio. Sic *Tacit. Ann. c. 31.* Petere vitam nocenti. *Juſtin. l. 43. c. 5.* Petito, ut intrare urbem liceret. *b. c.* cum petiſſet. ¶ Cum duobus accuſativis, *Ovid. 7. Met. v. 695.* admonitus, juvenes autricipus annos Poſſe ſuis reddi, petit hoc Ætidia munus. *& lib. 14. v. 787.* Has petit ancillum. *Quintil. declam. 9. c. 2.* Quidquid petii patrem, evenavi. *Phædr. l. 1. fab. 2. v. 11.* Ranæ regem peciernnt jovem. Hæc congeſſere *Heinſ.* & *Burman.* ad primum *Ovidii* locum: fateatur tamen, iacertæ lectionis eſſe omnia. ¶ Cum infinito *Stat. l. 1. Achill. v. 35c.* arma humeris arcumque animoſa petebat Ferre, & Amazonio connubia pellere ritu. Adde *Sil. l. 3. v. 60.* ¶ *Petere* abſolute, petere honores, *ſonciterre, brogliare, buchevare. Salluſt. in Jug. c. 63.* Tamen ad id locorum talis vir (nam poſtea ambitione præceps datus eſt) petere non audebat. *& cap. 68.* Marius ab Metello petundi gratia miſſionem rogat. *Cic. Attic. l. 1. ep. 2.* Nemo eſt ex iis, qui nunc petunt, qui ſtimior candidatus fore videatur. *Liv. l. 3. c. 35.* Ergo virum, ceteta egregium, ſecuta, quam in petendo habuerat, atiam reponiiem ambitio eſt. V. *Preſto*, & *Paſtor.* ¶ Item judicia aliquid poſtulare, litem intendendo rem ſuam repetere. *Cic. pro Roſc. Com. c. ult.* Qui per ſe litem contraſtatur, ſibi ſoli petit: alteri nemo poteſt, niſi qui cognitor eſt factus. *Id. pro Cluent. c. 59. e med.* Aliquando cum ſervo Aviti furti egit: nupet ab ipſo Avito petere cœpit. *Id. pro Mil. c. 27.* Qui non calumnia litium, non injuſtis vindiciis ac ſacramento alienos fundos, ſed caſtris, iaercitu, ſignis inferendis petebat. V. *Perſecto*, & *Paſtor.* Hinc *unde petatur* eſt is, a quo in judicio quippiam petitur. V. *Unde.* ¶ Interdum ab exigere, poſtulare, poſcere, *richiedere, volere. Cic. 3. de Orat. c. 31.* Ex iis tantum, quantum res petet, hauriemus. *Varr. l. 1. R. R. c. 23.* Ita petit aſparagus. *Quintil. l. 7. c. 3. e med.* Petuntur in vincula, qui parentes ſuos non alunt. *& cap. 6.* Petere aliquem ad ſupplicium. ¶ Sæpe eſt appetere, ſectari, cupere. *Salluſt. in Catil. c. 57. extr.* Quo minus gloriam petebat, ne magis ſequebatur. *Id. in epiſt. Mithrid. ad Arſac. e med.* Ea re a nobis ad ſocietatem, ab illis ad prædam peteris. *Cic. in Orat. c. 15. ſub fin.* Qui eloquentiæ principatum petit. ¶ Item patere, *cercare, procacciarſi. Cic. Q. Fr. l. 3. ep. 8.* Præſidium firmiſſimum petabamus ex optimi & potentiſſimi viri benevolentia ad omnem ſtatum noſtræ dignitatis. *Terent. Heaut. 5. a. 25.* Unde mihi peterem cibum. ¶ *Petere fugam*, quærere fugiendi locum, aut rationem, *cercare ſcampo. Cæſ. l. 2. B. Gall. c. 24.* Aliam in partem petebant fugam. *Liv. l. 28. cap. 6.* Nec fuga effuſa petita, nec pertinaciter prælia inita. ¶ *Petere ſalutem fuga* apud *Nep. in Annib. c. 11. cercar di ſalvarſi fuggendo.* Sic *Ovid. 1. Met. v. 533.* Ut canis in vacuo leporem cum Gallicus arvo Vidit, & hic prædam pedibus petit, ille ſalutem. ¶ Item ducere, ſumere, capere, *tirare, prendere, torre, pigliare. Plaut. Caſtell. 2. 1. 57.* Hoc ſis vide, ut petiſit ſuſpirium alte! *Terent. Eun. 3. 2. 38.* E flamma petere te cibum poſſe arbitrum. *Cic. pro Cæcin. c. 4.* Si forte videbor altius initium rei demonſtrandæ petiſſe. *Id. 1. Acad. c. 2.* Quæ docti a Græcis petere mallent, indocti ne a nobis quidem accipiunt. *Id. Fam. 5. ep. 15. ad fin.* Sic litteris utor, non ut ab his medicinam perpetuam, ſed ut caiguam doloris oblivionem petam. *Id. l. 1. de Invent. c. 14. & lib. 3. Attic. ep. 16. circa med. & Salluſt. in Jug. c. 69.* Petere pœnas ab aliquo. *Quintil. l. 7. in proœm. extr.* conſilium a ſe ipſo. *Id. l. 10. c. ult.* rerum exempla ab hiſtoricis, aut dicendi ab oratoribus. *Virg. 4. Georg. v. 8.* Principio ſedes apibus, ſtatioque petendæ. *b. c.* capiendæ, aligendæ. ¶ Item impetere, invadere, *tor di mira, andar a ferire, aſſaltare, aſpettar*: & eſt gladiatorum. *Cic. in Orat. c. 68. e med.* Gladiatores & vitando cante, & petendo vehementer, &c. *Id. pro Ligar. c. 3. ad fin.* Cujus latus mucro ille petebat? *Id. pro Mur. c. 06.* Scieſcum, Catilinam non latus aut ventrem, ſed caput & collum ſolere petere. *Horat. l. & ſat. 2. v. 13.* petere aera diſco. *Ovid. c. de ar. am. v. 45c.* alicui genas ungue. *Id. de nuce, v. c. & 100.* aliquem ſaxis. *Virg. 6. Æn. v. 395.* Tartareum ille manu cuſtodem in vincla petivit. ¶ Et translate *Cic. 1. Catil. c. 5.* Quotieſcumque me petiſti, per mn tibi obtiti: nuac jam aperte rempubl. univerſam petis. *Id. Attic. l. & ep. 2.* Qui me epiſtola petivit: ad te comimus acceſſit. *Auſt. ad Horatn. l. 4. c. 16.* Veneficio aliquem petere. *Tacit. Ann. 4. c. 31.* falſis ceimiatibus. *Liv. l. 40. c. 55.* fraude & inſidiis. *Virg. 3. Æn. v. 603.* bello urbem. *Juſtin. l. 9. c. 5.* Neque dubium erat, imperium Perſarum his apparatibus peti. *M. Cæl. apud Quintil. l. 4. c. c. a med.* collum alicujus amplexu. *Virg. 9. Æn. v. 118.* Trojanos hæc monſtra petunt. *b. c.* deſignant, ſpectant: in Trojanos recidunt. ¶ Cum infinito *Martial. l. 5. epigr. 51.* Meque petis ſtricto medium transfigere ferro. ¶ Frequentiſſime eſt itet dirigere, verſus aliquem locum tendere, ire, proficiſci, *auviarſi verſe qualche luogo, andare. Cic. 2. de nat. Deor. c. 49.* Grues loca calidiora petentes maria transmittunt. *Id. 14. Fam. ep. 4.* Per Macedoniam Cyzicum petebamus. *Id. pro Planc. c. 41.* Dyrrhachium petere contendi. *Nep. in Milt. c. 5.* Adeo pertenuerunt, ut Perſæ non caſtra, ſed naves peterent. *Liv. l. 25. c. 27. e med.* Claſſis petere altum viſa eſt. *Virg. 3. Georg. v. 541.* per prata volutus Purioe *electro* campum petit amnis. *Ovid. Faſt. 3. v. 457.* petere cælum pennis. *Id. 1. Met. v. 316.* Mons ibi verticibus petit arduus aſtra duobus, Nomine Parnaſſus. *e' immenſo verſo le ſtelle.* & *Plin. l. 17. c. 19. e med.* Polygala palmi altitudinem petit. *creſce all' altezza d' un palmo.* & *Virg. 9. Æn. v. 219.* Delphinumque modo demerſis aquoea roſtris Ima petunt. *calano al fondo.* ¶ Petere aliquem, *andar a trovare*, adire, convenire, viſere. *Virg. 6. Æn. v. 115.* ut te ſupplex peterem, & tua limina adirem. ¶ *Petere aliquem*, rogare, ut videtur. *Plaut. Curcul. 1. c. 60.* Peſſali, heus peſſuli, vos ſaluto lubens, Vos amo, vos volo, vos peto atque obſecro. *Capitolin. in Maximin. c. c.* Imperatorem publice petiit, ut ſibi daret licentiam contendendi cum iis, qui, &c. ¶ *Petere aver, voam, ingredi, intre. Cic. pro Planc. c. 40. extr.* & *Liv. l. 44. c. 2.* Iter a Vibone Brundiſium terra petere contendi. *Val. Flacc. l. 1. v. 91.* celerique per æthera lapſu Diverſas petiere vias. *Cic. Attic. l. 3. ep. 8.* Ille incertus, ubi ego eſſem, fortaſſe alium curſum petivit. ¶ *Petere aliquid aliquo*, ire aliquo ad quippiam ſumendum, accipiendum, *andar a prendere. Plin. l. 9. c. 54.* Vilum eſt tanti in zetremam Italiam petere Brundiſium oſtreas. *Id. l. 32. c. 15.* Myrrham petunt ad Troglodytas. *& lib. 36. c. 6. ad fin.* Arena ad Æthiopas uſque petitur. *Id. l. 16. c. 10.* Collis, in quem vimine pertebantur. *Id. l. 19. c. 4. e med.* Quæque tiam maria petimus. *& ibid. poſt init.* Aves ultra Phaſidem peti. *Id. l. 5. c. 2.* Coluein jura Baricam petere juſſa. *Id. l. 6. c. 22. e med.* Si perdutta mens illuc uſque cogitet, quid, & quo petatur, & quere.

PETORITUM, & Petorritum, i, n. *carretta*, genus vehiculi Gallici. Nituntur Etymologi ex Græco ducere. V. *Voſſ.* Negat *Gell. l. 15. c. 30.* e Græca eſſe, ſed vocem mere Gallicam: idque Varronis auctoritate confirmat. *Feſtus*: Petoritum & Gallicum vehiculum eſſe, & nomen ejus dictum exiſtimani a numero quetuor rotarum: alii Oſce, quod is quoque petora, quatuor vocent: alii Græce, ſed αἰολικῶς dictum. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 191.* Eſſeda feſtinant, pilenta, petorita, naves. *Id. l. 1. ſat. 6. v. 103.* plures calones, atque caballi Paſcendi, ducenda petorrita. *Plin. l. 34. c. 17.* Stanno eſſeda, & vehicula, & petorita exornare. *Auſon. ep. 5. ſub fin.* Juvenes præſto ſubjuncta petorita mulis, & *epiſt. 8. v. 5.* Corripedes rapiant impoſita petoritis mulæ.

PETOSIRIS, idis, m. Πετοσῖρις, Ægyptius Mathematicus inſignis. *Plin. l. c. c. 63.* & *lib. 7. c. 49.* & *Jul. Firmic. in præfat. l. 4.* Hinc pro quolibet Mathematico ponitur a *Juvenal. ſat. 6. v. 580.* capienda nulla videtur Aptior hora cibo, niſi quam dederit Petoſiris.

PETRA, æ, f. *rupe, roccia, ſcoglio*, πέτρα, rupes, cautes, ſcopulus. *Plin. l. 10. c. 32.* Gavia in petris nidificant. *Petron. in fragm. pag. 675. Burmon.* exciſa defoſſa marmore petra. *Senec. in Herc. Oet. v. 804.* Petræ Capharides. *Id. in Hippol. v. 1022.* Et ſcelere petræ nobiles Scironides. *Plin. l. 32. c. 6. extr.* Laudatiſſima alga, quæ juxta terram in petris naſcitur. *Id. l. 34. c. 16.* Lapis ex fabdialibus petris cæditur. Adde *Gell. l. 10. c. 16. e med.* ¶ Hinc nomen eſt aliquot oppidorum, quæ in rupibus ſita ſunt, ut Petra metropolis Arabiæ Petræa, apud *Plin. l. 6. c. 28.* Petra Oxi apud *Curt. l. 7. c. 11.* Adde *Lucan. l. 6. v. 16.* ¶ Eſt etium lapis, ſaxum, *pietra, ſaſſo. Plaut. in fragm.* apud *Serv.* & *Philargyr. ad l. 4. Georg. v. 173.* Quam folles taurini habent, cum liquefcunt petræ, ferrum ubi fit. *Plin. l. 37. c. 10.* Cytin (*gemma*) videtur intus habere petrem, quæ ſentiatur etiam ſtrepitu. Ita *Hardouin.* ex MSS. Libri editi *pertum qui.* Adde *Feſt. in Petreio*, ubi petras agri vitium vocat. ¶ Petrarum, inquit *Feſtus*, genera ſunt duo, quorum alterum ueturale, ſaxum prominens in mare, cujus Ennius meminit *l. 11.* (*de ſpecu*) Alte delata, petriſque ingentibu' tecta. & Livius in Centaurie: ubi ego ſæpe peteis. (al. leg. *ubi echo ſepta petrii*) Alterum manufactum, ut docet Ælius Gallus, petra eſt, quæ Jovis (al. leg. *domus*) dextra ac ſiniſtra formicum expletura eſt ad libramentum ſummi fornicis. Hæc *Feſtus.*

PETRÆUS, a, um, in petris naſcens, ut Petræa braſſica, apud *Plin. l. 20. c. 9.* & Alum petræum *Id. l. 17. c. 6.* ¶ Arabia Petræa dicta eſt ab oppido Petra, de quo in voce præced. Hinc Petræa

tæa balanus, quæ circa illud nascitur. *Plin. l.* 12. *c.* 22. & Petræum hypericon, *ead. ratione. Id. ibid. cap.* 25.

PETREIA vocabatur, quæ pompam præcedens, in coloniis, aut municipiis, imitabatur anum ebriam, ab agri vitio, scilicet petrii, appellata. *Festus*. Similis fuere *Citeria*, & *Mandacus*, quæ V.

PETREJANUS, a, um, ad Petrejum pertinens, quod est nomen propr. civis R. ut Petrejanum auxilium *Hirt. de B. Afric. c.* 19.

PETRENSIS, se, petræus, ut Petrenses pisces, *Col. Aurel. Tord. l.* 1. *c.* 1. *fell.* 26. *h. e. saxatiles*. ¶ *Petrenses, ium*, Petræ oppidi incolæ. *Solin. c.* 5. (*al.* 32.) *a med.* Stagnum Petrense serpentibus noxium est.

PETRÆUS, a, um, adject. a *petra*, aut *Petro*. *Augustin. serm.* 297. *edition. Monachor. Parisiens. c.* 2. *extr.* Aspera via mortis, spinis plena: sed illæ spinæ, Petra, & Petro transeunte, petreis pedibus teritæ sunt.

PETRICOSUS, a, um, petrosus, difficilis, *scabrosa, difficile. Martial. l.* 3. *epigr.* 63. Res petricosæ est, Catile, bellus homo. Alii leg. *pertricosa*. h. *e.* teticis plena.

PETRINUM, i, u. upp. Campaniæ, cum arce apud Sinuessam urb. exc. in monte dictæ urbi imminente. *Horat. l.* 1. *ep.* 5. *v.* 5. Inter Minturnas, Sinuessamque Petrinum. ¶ *Petrini*, incolæ ejus oppidi. *Cic. Verr.* 5. *c.* 39. ¶ Sunt etiam hoc nomine populi Siciliæ, apud *Plin. l.* 3. *c.* 8. *ed fin.*

PETRINUS, a, um, qui est ex petra, ut Petrina acies, apud *Terentill. l.* 3. *adversf. Marcion. c.* 16. & *adversf. Judæos c.* 9. *a med.* qua scilicet circumcisio fiebat. Adde *Lactant. l.* 4. *c.* 17.

PETRITES, æ, m. genus xini ita dictum, ut eidetur, quia circa Arabiæ Petram nascitur. *Plin. l.* 14. *c.* 7.

PETRO, onis, m. rusticus: a petrarum asperitate, duritiaque. *Fest.* ¶ A petra quoque arietes vocantur petrones, idest a duritie, & asperitate. *Plaut. Capt.* 4. 2. 40. Qui petrom nomen induit verveci sectario. Sententia est, qui petronum, five aristum carnem eendunt pro vervecina, quæ sapore magis commendatur.

PETRONIA, amnis est in Tiberim profluens, quam magistratus auspicatu transiunt, cum in campo quid agere volunt: quod genus auspicii peromne vocatur. Amnem autem feminine antiqui enuntiabant. *Festus*, qui etiam in *Carisons* ejus mentionem facit.

PETRONIANUS, a, um, ad Petronium aliquem pertinens, ut Petronianæ Albutia, *Pulgent. Planciad. l.* 2. *Mythol. pag.* m. 23.

PETRONIUS ARBITER (prænomine T. vel C.) Massiliensis, Equestri genere natus, Vie Consularie, & inter familiares Neronis Imp. a cujus familiaritate & favore cum artibus Tigellini æmuli excidisset, sectæ venis xltam finivit. Scripsit Satyricon, quo corruptissimos suorum temporum mores insectatur eleganti quidem, & polita loquendi genere, verum tot obscenitatibus aspersa, ut non sine pudoris detrimento perlegi possit. ¶ Adjective *petronius canes* apud *Grat. in Cyneg. v.* 201. & 206. intelligit *Ulitsei pet rupes*, seu petras, & asperæ montium venari solitos.

PETROSELINUM, i, u. *petrosselino*, πετροσέλινον, genus apii in petris nascens, & in asperis: a πέτρα, petra, & σέλινον, apium. *Plin. l.* 20. *c.* 12. & *Pallad. in April. tit.* 3.

PETROSUS, a, um, πετρώδης, petris abundans. *Plin. l.* 9. *c.* 31. *de lacustr. aquatilib.* Vivunt petrosis locis, cancri mollibus. *Id. l.* 26. *c.* 8. *a med.* Crethmus nascitur in maritimis petrosis.

PETTEUMA. V. *Pessimo*.

PETULANS, antis, *petulante, insolente, sfacciato*, ὑβριστὴς, procax, improbus, immodestus, qui quolibet sine discrimine petit, & lacessit, & lædit. *Festus*: Petulantes, & petulci etiam appellantur, qui pastervo impetu, & crebro petunt lædendi alterius gratia. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 75. Illud adsequor, ut si quis mihi forte maledicat, petulans, aut plane insanus mihi esse videatur. *Id. in Pison. c.* 5. Quam potestatem minuere, quo minus de moribus vestris quinto quoque anno judicaretur, nemo tam effusi petulans conatus est. *Id. de clar. Orat. c.* 68. *in fin.* Fervidum quoddam, & petulans, & furiosum genus dicendi. *Arnob. l.* 4. *pag.* 151. Ne vestitus aures convicio aliquis petulantiore pulsaret. *Pers. sat.* 1. *v.* 11. sum petulanti splene cachinno. *Lucret. l.* 6. *v.* 1211. Carbasus perscissa petulantibus Euris. *Juvenal. sat.* 12. *v.* 5. hostia petulans. *h. e.* vitulus, qui cornu petit. *Petron. in Satyr. c.* 92. Et me quidem pueri, tanquam insanum, imitatione petulantissima deriserunt. ¶ Item lascivus, h. e. ad quidlibet sine modo agendum proclivis, etiam si non lædat. *Gell. l.* 17. *c.* 20. *a med.* Uti quædam animalium parva & vilia, ad imitandum sunt, quas res cumque audierint, viderintve, petulantia. *Petulantem picturam* vocat *Plin. l.* 35. *c.* 12. *a med.* quæ Jupiter pictus fuit mitram habens, & habitu parturientis Baccham inter obstetricia dearum muliebriter ingemiscens. Dedecent enim hæc maxime regem deum atque hominum, & fulmine jaculantem. ¶ Speciatim significat lascivum in turpi libidine. *Cic. Parad.* 3. *c.* 1. Lapsa est libido in muliere ignota: dolor ad pauciores pertinet, quam si petulans fuisset in aliqua generosa ac nobili virgine.

PETULANTER, *insolentemente, sfacciatamente, con petulanza*, ὑβριστικῶς, licenter, procaciter, improbe. *Cic.* 2. *Attic. ep.* 19. Diphilus tragœdus in nostrum Pompejum petulanter invectus est. *Id. pro Cal. c.* 26. *extr.* Si vidua libere, proterva petulanter, dives effuse, libidinosa meretricio more eiveret. *& cap.* 3. Contumelia si petulantius insectur, convicium; si facetius, urbanitas nominatur. *Id. Attic. l.* 9. *ep.* 19. Ea, quæ cum a bonis vicit, cum justo in bello, cum modeste fiant, tamen ipsa per se molesta sunt; quam censes acerba nunc esse, cum a perditis in civili nefario bello petulantissime fiant?

PETULANTIA, æ, f. *immodestia, insolenza, petulanza, sfacciataggine*, ἀβρεία, immodestia, improbitas illa, qua alios per contumelias petimus, & generatim effrenatio immodica ad quodlibet vitium. *Cic. 4. de Rep. apud Non. c.* 1. *n.* 89. Itaque a petendo petulantia, a procando, idest poscendo, procacitas nominata est. *Id. de Senect. c.* 11. Petulantia & libido magis est adolescentium, quam senum, nec tamen omnium adolescentium, sed non proborum. *Gell. l.* 3. *c.* 3. *extr.* Cum delicta sua, & petulantias dictorum diluisset. *Cic.* 2. *Catil. c.* 11. Ea hac parte pugnat pudor, illinc petulantia. *Id. in Pison. c.* 14. Abjecti hominis furorem & petulantiem fregistis. *Id. pro Cæcin. c.* 35. *extr.* Neque quicquam illius audaciæ petulantiæque concessit. *Id. pro Font. c.* 12. *extr.* Nulla turpitudo, quæ a libidine, aut a petulantia, aut ab audacia nata esset. (¶ Petulantiam vocat *Plaut. Men.* 5. 2. 43. cum quis alterum falso infamulat. ¶ Item negligentiam, focordiam, qua quis amittit aliquid, quod magni momenti erat. *Cistell.* 4. 2. 3.) ¶ Dicitur propriè de bestiis, quæ cornu petunt. *Colum. l.* 7. *c.* 6. Maritos gregum mutilos esse oportebit: quoniam cornuti fere pernicioli sunt propter petulantiem. ¶ Translate *Plin. l.* 16. *c.* 32. Præcipue domibus expetitur cæmorum petulantiæ, brevi caudice latissima exspatiantium umbra, & in vicinas domos sæpe transilientium. *h. e.* dilatatio exuberans, luxuria. *Gell. l.* 12. *c.* 5. *a med.* Vidistis philosophum, ratione decreti sui niaum, cum petulantia morbi, doloriique exsultantis colluctantem.

PETULCUS, a, um, *che cozza, insolente*, προπετὴς, qui cornu petit, petulans, lascivus: a *peto, is*, ut hiulcus, ab *hio, as*: & dicitur etiam de pecudibus, quæ cornibus carent, sed lasciviunt tamen, exsultant, insolescunt. *Colum. l.* 7. *c.* 3. Capri, vel etietis petulci sævitiem pastores hac cautis repellunt. *Virg. 4. Georg. v.* 10. neque uves, hadique petulci Floribus insultent. *Lucret. l.* 2. *v.* 267. aguique petulci. *Afran.* apud *Fest.* in *Petulantes*. Nostrum in convantum aut confessum ludum, lapsumque petulcum. ¶ Subdit *Festus*: Interdum pro veloci usi videntur antiqui, ut hoc versu intelligitur: Exsilivit, quasi petulcus quidam, pedibus convibravit. Ita *Fest.* sed non est necesse a priore notione discedere.

PETUSCUM. V. *Petuscum*.

PEUCE, es, f. πεύκη, Græce est picea, pinus, aut larix. *Plin. l.* 12. *c.* 25. Canthaxidas vermiculi ficorum, & pini, & peuces generant. ¶ Apud *eund. l.* 14. *c.* 7. est genus uvæ in Ægypto. ¶ Item nomen insulæ Danubii, sic dicta ab vicino ejus ostio cognomine. *Plin. l.* 4. *c.* 12. *a med. Lucan. l.* 3. *v.* 202. & *Claudian. de* IV. *Consul. Honor. v.* 629. ¶ In Fabulis est Nympha Sarmatica, quam Ister compressit. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 217. & 256. & *Sens. lib.* 5. *Silv. c. v.* 137. undosis circumflua conjuge Peuce.

PEUCEDANUM, i, u. & Peucedanos, i, m. *finocchio porcino*, πευκέδανον, herbæ genus: a πεύκη, pinus, quia ejus folia imitetur, at *saxifragumm a myrtus*: unde & pinastellum nonnulli ex recentioribus appellaverunt. *Plin. l.* 25. *c.* 9. Sed inter primas celebratur peucedanum, laudatissimum in Arcadia, mox Samothrace. Caulie ei tenuis, longus, foniculo similis, junta terram foliosus, radice nigra, crassa, graxi odore, succosa: gignitur in montibus opacis, &c. *Apul. de herb. c.* 94. A Græcis dicitur peucedanos: Latini pinastellum vocarunt. ¶ Vim habet percipue contra serpentes. *Plin. loc. cit.* & *Lucan. l.* 9. *v.* 919.

PEUCETTUS, a, um, ad Peucetiam pertinens, quæ est regio Italiæ, pars Apuliæ, inter Aufidum fluvium, & Calabriam: nunc *Terra di Bari* dicta. *Ovid. Met. l.* 14. *v.* 512. Venulus Calydonia regna, Peucetiosque sinus, Messapiaque arva relinquit. *Servius ad* 8. Æn. *v.* 9. tradit, Peucetiam, & Messapiam a duobus fratribus dictas, qui illic imperarunt. *Plin. l.* 3. *c.* 11. *Peucetiam* scribens dictam a Peucetio Œnotri fratre, ipsam Calabriam appellare eidetur.

PEUMENE, es, f. πεύμενε, spuma argentea genus. *Plin. l.* 33. *c.* 6.

PEXATUS, a, um, qui pexa veste est indutus, hoc est cujus flocci nondum sunt detriti. *Martial. l.* 2. *epigr.* 58. Pexatus pulchre rides mea, Zoile, trita. *Senec. de vita beata, c.* 25. Pexatus, & gausapatus.

PEXITAS telæ est lanugo telæ pexæ. *Plin.* loquens de tela aranei, *l.* 11. *c.* 24. Quanta arte celat pedicas, scutulato rete grassantes! quam non ad hoc videatur pertinere crebrata pexitas telæ, & quadam polituræ arte ipsa per se tenax rotin trama!

PEXUS, a, um, *pettinato, con la chioma aggruffata, pettinato in maccare*, κατακομόων, *Ἐκτενισμένος*, qui capillos comptos, & pectitos habet, deperus. *Juvenal. sat.* 11. *v.* 149. tenui, erectique capilli, Atque hodie tantum propter convivia pexi. *Martial. l.* 7. *epigr.* 57. Dum come te nimium, pexaque barba juvat. *Quintil. l.* 1. *c.* 5. (*al.* 9.) At illi pexus pinguisque doctor putabit, &c. *Pers. sat.* 1. *v.* 15. Scilicet hæc populo pexa sqas, togaque recenti Sede legas celsa. ¶ *Pexa vestis* est nova, & minime trita, villis adhuc planis, & politis, ac texturam tegentibus, ut in laneis pannis recentibus eidemus: Pataviui dicunt *col suo pigno*: cui opponitur trita. *Horat. l. & epist.* 1. *v.* 95. si forte subucula pexa Trita subest tunicæ. *Plin. l.* 8. *c.* 48. Lana Ilirica, Liburnizque pilo propior, quam lana, pexis aliena vestibus. ¶ A similitudine *Colum. l.* 11. *c.* 3. *ante med. de lollace generis*. Cappadocia, quæ pallida, & pexu, densoque folio viret. *h. e.* leviter villoso, & lævi. ¶ *Pexa munera* apud *Martial. l.* 7. *epigr.* 45. quidam intelligunt pexam togam. Al. aliter.

PEZICÆ, vel Pezitæ, m. πεζίδες, πέζιτες, fungi sine radice, aut pediculo: a πέζος, pedes, quasi pedestres, quod non tollant se se altius a terra. *Plin. l.* 19. *c.* 3.

P H

PHACELIS, idis, V. *Fescelis*.

PHÆACES, um, m. Φαίακες, pop. Phæaciæ insulæ, h. e. Corcyræ. *Ovid. Met.* 13. v. 719. Phæacum rura felicibus obsita pomis. ¶ In singulari num. est *Phæax*, *acis*. *Juvenal. sat.* 15. v. 23. Tam vacui capitis populum Phæaca putevit. *Horat. l.* 1. *ep.* 15. v. 24. Pinguis ut inde domum possis Phæaxque reverti. *h. e.* obesus, bene nutritus. Phæaces enim luxu infames fuere. V. *epist.* 2. v. 28.

PHÆACIA, æ, f. insula marie Ionii, eadem ac Corcyra. *Plin. l.* 4. *c.* 12. & *Tibull. l.* 1. *el.* 3. v. 3.

PHÆACIS, idis, f. Φαιακὶς, quæ est ex Phæacia. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 12. v. 27. Dignam Mæonis Phæacida condere chartis Cum ta Pieridee perdocuere tuæ. Adde *epist. ult.* v. 27. Intelligitur autem poema inscriptum *Phæaces*, in quo Ulyssis naufragium ad Phæaciæ littora, & ejus mora in ejus insula delcribebatur. Fortasse autem *Phæacidæ* nomine designabatur Nausicaa Alcinoi Phæacum regis filia, a qua primum Ulysses naufragus exceptus fuit. V. *Homer. Odyss.* 5. 6. 7. &c.

PHÆACIUS, a, um, Φαιάκιος, ad Phæaciam insulam spectans. *Tibull. l.* 4. *ad Messalam*, *carm.* 1. v. 78. Talus Phæacia.

PHÆACUS, a, um, Φαίακος, idem ac Phæacius. *Propert. l.* 3. *el.* 1. v. 51. Nec mea Phæacas æquant pomaria silvas.

PHÆAX. V. *Phæces*.

PHÆCASIA. V. *Phæcesium*.

PHÆCASIÂNI dii dicebantur, quorum simulacra phæcasiis induta erant. Alii intelligunt deos, quorum sacerdotes *phæcasiatæ* dicebantur, quod phæcasia gestarent, quales Athenis, & Alexandriæ fuisse, *Appian. l.* 5. *de B. Civ.* ostendit. *Juvenal. sat.* 3. v. 216. hic nuda & candida signa, Hic aliquod præclarum Euphranoris, & Polycleti, Phæcasiatorum vetera ornamenta deorum. Al. leg. *Phœcasiatorum*, eod. sensu, Al. vero *Hæc Asiaticorum*.

PHÆCASIÂTUS, a, um, phæcasiis indutus. *Senec. epist.* 113. Quæ decent phæcasiatum, palliatumque. *h. e.* Græcum. *Petron.* in *Satyr. cap.* 80. Age ergo, inquit illa, in exercitu vestro phæcasiati milites ambulant?

PHÆCASIUM, ii, n. & Phæcasia, æ, f. *forta di calzare*, φαικάσιον, genus calcamenti, Græcorum proprium, tum viris, tum mulieribus commune, tum rusticis, tum urbanis: quin & deorum simulacris aliquando indutum. *Senec. l.* 7. *de benef.* c. 21. Pythagoricus quidam amerat a sutore phæcasia. *Petron.* in *frag. Tregur. c.* 67. *Burm.* Galbano succincta cingillo, ita ut infra cerasina appareret tunica, & perisceliles tortæ, phæcasiaque inauratæ.

PHÆDRA, æ f. Φαίδρα, Minois Cretensium regis filia ex Pasiphae, sorer Ariadnes, uxor Thesei filii Ægei regis Athenarum, qui eam *ex* secutam, relicta Ariadne, uxorem sibi copulavit, atque ex ea Demophoontem, & Antigonum suscepit. Hinc amore Hippolyti privigni capta, cum ipsum adducere non potuisset, ut paternum thalamum conspurcaret, apud patrem eum detulit, tanquam stuprum sibi per vim inferre voluisset. Tandem Hippolyti morte audita, qui patris iram fugiens ab equis discerptus fuerat, scelus suum Theseo narravit, & Hippolyti ensa, vel laqueo ipsa sibi mortem conscivit. *Serv. ad Æn.* 6. v. 14. & 445. *Hygin. fab.* 47. & 243. & *Senec.* in *Hippol.*

PHÆDRUS, Φαῖδρος, natione Thrax, conditione servus, & ab Augusto manumissus, sub Tiberio maxima floruit, & quinque libros fabularum Æsopiarum suavissimis versibus senariis, nitidissimis, elegantissimis compolnit, aureaque illa lingux ætate dignissimos, præclaris insuper sententiis, & memoriæ mandari dignis locupletissimos. In recta casu non sine ratione *Gudius* putat *Phædes* dicendum esse, tum aa analogia, quod Σώκρατες, Μάντιπες, Ἀλέξανδρες, Πειρίθοες, & similia in *es* exeunt; tum quia sic habetur in vet. lap. apud *Gruter. pag* 1111. n. 3. & in alio, quem ipse refert. Ejus vitam fusius ast perfecutus *Jos. Scaliger* in *Argentoratenf.* Quod improbum *Mercial.* vocat illo *versu*, *l.* 3. *epigr.* 20. Ne æmulatur improbi jocos Phædri? url alium ab hoc intelligit, qui ubique in Fabulis fuis honestatie, & probitatis amantissimum se ostendit: (neque enim desunt, qui putant noltrum hunc Phædro Augusti L. esse juniorem) Vel si hunc ipsum significat, improbum, h. e. callidum, astutum intelligit in notandis sui seculi vitiis sub fabellarum allegoria. Simili ratione usurpatur *improbus* a *Stat. 6. Theb.* v. 804. ¶ Ipsa voc Græca significat hilarem, alacrem, item splendidum, luculentum, & in tabula marmorea apud *Gruter. pag.* 347. *sub fin.* nomen est equi Circensis.

PHÆNOMÊNA, orum, n. φαινόμενα, a φαίνω, ostendo, ab Astronomis dicuntur, quæ in acre, & cælie digna observatione apparent. *Lactant. l.* 2. *c.* 5. Eum librum, quo phænomena breviter comprehendit, &c. Quædam *Lactantii* editiones Græce habent φαινόμενα. De his exstat *Aratı* carmen ab *Avieno* Latine redditum.

PHÆNON, onis, Φαίνων, stella Saturni: a φαω, luceo. *Auson. Edyll.* 18. v. 11. (ubi al. leg. *Phæton.*) & *Martian. Capell. l.* 8. *pag.* 287.

PHÆREUS. V. *Pharetra*.

PHÆSTIAS, adis, f. Φαιστιάς, quæ est ex Phæstio oppido Cretæ in mediterraneo, ut *Plin.* ait *l.* 4. *c.* 12. non procul tamen ab Olyssa, & Metallo promontorio. *Ovid. 9. Met.* v. 715. Inter Phæstiades quæ laudatissima formæ Dote fuit virgo.

PHÆSTIUS, a, um, Φαίστιος, ad Phæstium oppidum pertinens, de quo in voce præced. *Ovid. Met. 9.* v. 668. Proxima Gnosiaco narx quondam Phæstia regno Progenuit tellus. ¶ *Phæstius Apollo* apud *Plin. l.* 4. *c.* 3. dictus est a Phæsto oppido Locrorum in Græcia.

PHAËTHON, ontis, re o ἔθων, filius Solis Ægyptii & Clymenes: a φαίθω, quod idem ac φαιδρύνω, splendeo. Hic cum a patre impetrassat, ut uno die currus sui habenae sibi permitteret, auriganaique imperitus cælum & terram comburaret, a Jove fulmine a curru excussus in Padum fluvium decidit. *Cic. 3. Offic. n.* 25. & 3. *de nat. Deor. c.* 31. *Ovid. a. Met. Hygin. fab.* 152. 154. & *l.* 2. *Post. Astron. c.* 42. & *Servius* ad *Æn.* 6. v. 659. & *ad Æn.* 10. v. 189. ¶ Gutta Phaethontie est alectrum. *Martial. l.* 4. *epigr.* 32. V. *Phaethontiades*. ¶ Græci Poetæ interdum Phaethontem vocant ipsum Solem. Notatin enim nominis aptitur in Solem, quam in Phaethontem cadit. Hos itaque imitatue videtur *Virg.* 5. *Æn.* v. 105. Auroram Phaethontie equi jam luce vehebant. & *Sil. l.* 6. v. 3. primique novo Phaethontis retecti Seres. Eadem ratione quidam accipiunt illud *Valer. Flacc. l.* 3. v. 213. trepidam Phaethon afflavit ab alto Tisiphonea. Sunt etiam qui hic intelligunt equum Auroræ. ¶ Per fymæresin fit dissyllabum. *P. Verro* apud *Quintil. l.* 1. *c.* 5. (*al. 6.*) Cum te flagranti dejectum fulmine Phaethon.

PHAËTHONTÆUS, a, um, ad Phaethontem pertinens. *Ovid.* 4. *Met.* v. 246. Post Phaethonteos vidisse dolentium ignes. *Martial. l.* 10. *epigr.* 11. Phaethonteus Padus. *Claudian. de consul. Prob. & Olybr.* v. 258. Phaethontea ruina. *Id. de Phœnice*, v. 107. Phaethontei arbores. *Stat.* 1. *Theb.* v. 221. Phaethontes familia. *h. e.* fulmen. *Martial. l.* 6. *epigr.* 15. Phaethontes umbra. *h. e.* populi arborie. V. vocem sequent.

PHAETHONTIADES, dum. f. tres Heliadee virgines, Phaethusa, Lampetie, & Lampetusa, filiæ Solis & Clymenes, sorores Phaethontis, quæ dum exsinctum fratrem flerent, conversæ sunt in alnos arbores, seu in populos, ac quibus perpetuo guttæ, tanquam lacrymæ, fluunt, quæ deinde in electrum rigescunt & durantur. *Virg. Ecl.* 6. v. 62. & Æn. 10. v. 190. *Ovid.* 2. *Met.* a *vers.* 340. *Senec. in Herc. Oet.* v. 185. Ubi mœsta sonat Phaethontiadum silva sororum.

PHAETHONTIS, idis, patronym. femin. *Avien.* in *Phœnom. Arat.* v. 70. Illum prolixis durx Phaethontides alnis Planserunt. *h. l.* sorores Phaethontii. *Martial. l.* 4. *epigr.* 32. Fe latet, & lucet Phaethontide condita gutta. *h. e.* alectro, quo sudare dicuntur Phaethontis sorores in populos uersæ.

PHAETHONTIUS, a, um, Φαεθόεντος, ad Phaethontem pertinens. *Stat. l.* 2. *silv.* 4. v. 9. eedat Phaethontia vulgi fabula. *Sil. l.* 7. v. 149. nunquam Phaethontius amnis Senguines pontum turbasset decolor unda. *h. e.* non fuisset adversum Romanis prœlium, & cædes facta ab Annibele ad Ticinum & Trebiam annes, qui in Padum incidunt, & cruentat undas cum ejus aquis miscueruut. Eodem refer illud *ejusd. l.* 17. v 497. Qui sacros Thresymehe, lacus, Phaethontia quique Polluerant tabo flagna. & *vers.* 606. & Tyrrhena vada, & Phaethontii videret amnem Strage virum undantem. & *lib.* 1. n. 231. fluit ecce cruentus Eridanus. ¶ Refertur etiam ad Solem. *Sil. l.* 10. v. 110. *de equis*. Oburssum spectans ora ad Phaethontia prolem, Eeplorat dubios Phœbea lampade natos. V *Phaethon*.

PHAETHUSA, æ, f. Φαέθουσα, filia Solis & Clymenes, sorer Phaethontie, Lampeties, & Lampetusæ. *Ovid.* 2. *Met.* v. 346.

PHAGEDÆNA, æ, f. φαγέδαινα, immodicue cibi appetitus, edacitas pœtur cunsuetudinem: a φάγω, edo, & ἄλω, assatim. Translata sit dicitur ceulceratio usque ad ossa, celeritet depascens, tamem male mientem emittens, & ad mortem perducens. *Plin. l.* 26. c. 11. Phagedænis (quod nomen sine modo eforientium est, & aliæ ulcerum) tithymall medentur cum sesamie sumpti. *Id. l.* 28. *c.* 18. Es, quæ phagedænae vocant in ulcerum genere. & *lib.* 35. *c.* 15. *ad fin.* Strongyle phagedænae ulcerum ae aceto sanat. *Id. l.* 23. *c.* 7. *ante med.* Phagedænæ remedium est, sicum imponi. ¶ Item de morbo apum, cum cetæ partes vacuæ computrescunt, & serpente latius vitio ipse quoque apes intereunt. *Colum. l.* 9. *c.* 13. *a med.* Sæpe etiam vitio, quod Græci φαγέδαινα vocant, intereunt.

PHAGEDÆNICUS, a, um, ad phagedænam pertinens, ut Phagedænica vulnera. *Plin. l.* 24. *c.* 4.

PHAGER, vel Phagrus, i, m. φάγρος, genus pilcis, qui lapidem in capite habere neitimatur. *Plin. l.* 32. *c. ult.* qui *lib.* 9. *c.* 16. pagrum vocat. nam Græce etiam πάγρος dicitur.

PHAGO, onis, m. ἔδαξ, vorax, helno. Edones, & phagones, inquit *Non. c.* 1. *n.* 237. ab adjectate (scilicet a φάγω, edo) unum Latinum, alterum Græcum. *Varr. 1bid.* Sed propter phagones fiedulam pinguem, aut turdum nisi volantem non viden. *Vopisc.* in *Aurelian. c. ult.* Vehementissima delectatus est phagone, qui eo usque malum comedit, ut uno die apium integrum, centum panes, vervecem, & porcellum comederet. V. *Lapf. Comitr. miscell.* 3. *ep.* 51. ubi alia exempla hujusmodi phagonum refert.

PHAGRUS. V. *Phager*.

PHALACROCORAX, acie, m. φαλακροκόραξ, corvus aquaticus: ita dictus a naturali calvitie, nam φαλακρὸς calvus, κόραξ corvum significat. *Plin. l.* 10. c. 48. Per Alpes capiuntur & phalacrocoraces, aves Baleaticum insularum peculiaree.

PHALA. V. *Fala*.

PHALÆCIUM, & Phaleucium, & Phalæcum, carmen ast hendecasyllabum, ut *Vidi cretosa per lucos Lucrinos*: & constat spondeo, dactylo, & tribus choreis. Dictum est a Phalæco poeta Græco inventore, ut docet *Diomed. l.* 3. *pag.* 509. *Pursch. Servius* in *Centimetr. pag.* 1865. & *Terentian. Maur. pag.* 2440. ubi pro spondeo dneet admittere etiam iambum, & choreum, & *Casulii* exemplis confirmat. *Sulpicia in sat. v.* 4. quæra nec carmine curro phalæco, Nec trimetro iambo, nec, &c. ¶ Aliud est Phalæcium Choriambicum, da quo idem *Terentian. pag.* 2424. ut *Jesu pater*, *Jane tuear*, *deus*, *hæres*, *biformis*. V. Grammaticos.

PHA-

PHALANGÆ, & Phalangæ, arum, f. *currì*, φάλαγγες, vel φαλάγγια. De his ita *Nav. c. 2. n. 725.* Phalangæ dicantur fustes teretes, qui navibus subjiciuntur, cum attrahuntur ad pelagus, vel cum ad litora subducuntur; unde etiam nunc phalangarios dicimus, qui aliquid onerie fustibus transvehunt. *Varro de vita P. R. ibid.* Cum Pœnus in fretum obviam venisset nostris, & quosdam cepisset, crudelissime pro palangis carinis subjecerat, quo metu debilitaret nostros. *Cæs. l. 2. B. Civ. c. 10. vide.* Palangis subjectis ad turrim hostiam admovent. ¶ Item vectes, quibus onera majore a bajulis portantur, *stangæ*. *Vitruv. l. 10. c. 8.* Onerum maxima pondera cum feruntur a phalangariis, examinantur per ipsa media centra phalangarum. ¶ Item fustes generatim, *bastoni*, *pertiche*. *Plin. l. 7. n. 56.* Prælium Afri contra Ægyptios primum fecere fustibus, quos vocant phalangas. *Id. l. 12. c. 4.* In tributi vicem regibus Persidis e materie ebeni centenos phalangas tertio quoque anno penitissa Æthiopas.

PHALANGARII, & Palangarii, orum, m. *facchini da stanga*, qui aliquid onerie fustibus transvehunt. V. *Phalangæ*. *Vitruv. l. 10. c. 8.* Onerum vero maxima pondera cum feruntur e palangariis, heaaphoria, & tetrephoria. ¶ *Phalangarii* dicuntur etiam milites phalangis. *Lamprid. in Alex. Severo*, c. 50. Fecerat & phalangem triginta millium hominum, quos phalangarios vocari jusserat.

PHALANGITÆ, arum, m. milites ex phalange. *Liv. l. 37. c. 40.* Decem, & seu millie peditum more Macedonum ornati fuere, qui phalangitæ appellabantur. Adde *lib. 42. c. 51.*

PHALANGITES, æ, m. φαλαγγίτης, genus herbæ. *Plin. l. 27. c. 12.* Phalangites a quibusdam phalangion vocatur, eh aliis leucanthemos, vel (ut in quibusdam exemplaribus invenio) leucacantha. Ramuli sunt ei nunquam pauciores duobus, in diversa tendentes: flos candidus, lilio tubro similis: semine nigro, lato ad lenticulæ dimidiæ figuram, multo tenuiore: radice tenui herbacei coloris. Hæc *Plin.* addens, ejus folio, flore, vel semine sanari phalangiorum ictus.

PHALANGIUM, ii, n. φαλάγγιον, genus aranei: a φάλαγξ, quod idem notat. *Plin. l. 18. c. 17.* Nescitur & phalangion in ervo, bellula aranei generis, si hiems aqueja sit. *Id. l. 8. c. 27.* Cervi percussi a phalangio, quod est aranei genus, cancros edendo sibi medentur. *Id. l. 11. c. 24.* Phalangia ex his (*aranei*) appellantur, quorum noxii morsus, corpus exiguum, varium, acuminatum, usultim ingredientium. Adde *Cels. l. 5. c. 27. fett. 9.* ¶ Apud *Veget. de re Veterin. l. 3. n. 77. & 79.* legitur & *sphalangium*: & *sap. 81.* in recta *sphalangius*. ¶ Est etiam herbæ nomen. V. vocam præced.

PHALANGO, *fra* Pelango, as, a. *1. portare a stanga*, onus aliquod fuste transvaho: a *Phalanga*. *Afranius*. Et capream unam semilacerum quaterni simul phalangabant. Ita *Perottus in Cornucop. ad epigr. 115. Martial.* quem penes sit fides.

PHALANTÆUS, a, um, &

PHALANTINUS, a, um, adject. a Phalanto, ut Phalanteum Terentum, h. e. a Phalanto conditum. *Sil. l. 11. v. 16.* Et, Agna Galesi Phalantini, apud *Martial. l. 5. epigr. 38.* Est autem Galesus Bovius Tarentini agri.

PHALANTUS, i, vir quidam Lacedæmonius, qui cum aliquibus sociis in Italiam venit, & Tarentum condidit. *Justin. l. 3. c. 4. & Horat. l. 2. ed. 6. v. 11.* & regnata petam Laconi Rura Phalanto. *Martial. l. 8. epigr. 28.* Appala Ledæi tibi florent herba Phalanti.

PHALANX, angis, f. *squadrone*, *terzo*, *falange*, φάλαγξ, in exercitu Macedonum fuit agmen peditum fortissimorum confertis ordinibus, quadrata acie, aut cuneate: simile Romanæ legioni, nisi quod in exercitu Macedonico una tantum phalanx erat ex selectis militibus composita, robur totius aciei; in Romano plures erant legiones: præterea phalanx sexdecim millibus peditum fere constabat, ut ex *Liv. l. 33. n. 4. & lib. 37. c. 40.* item ex *Appiano*, & *Xenophonte* colligitur: legio sex millia nunquam excessit. *Curt. l. 3. c. 2.* Ipsi phalangem vocant peditum stabile agmen: vir viro, arma armis confarta sunt. *Liv. l. 31. c. 39.* Erant pleraque silvestria circa, incommoda phalangi maxime Macedonum, quæ nisi ubi præluogia habia velut vallum ante clypeos objecit (quod ut fiet, libero campo opus est) nullius admodum usus est. ¶ *Vegetius l. 2. de re milit. n. 2.* etiam Græcis, & Dardanis tribuit, & octo millia hominum habuisse dicit: unda colligi potest, plures in uno justo exercita habuisse phalanges. Sed hæc pro temporum, & opum varietate mutari potuerunt. nam & *Lamprid.* de Alexandro Severo narrat *cap. 50. vide.* phalangem sibi fecisse triginta millium hominum, quo erat ex sex legionibus similium armorum. ¶ Dicitur universim de cujuscumque gentis agmine, aut caterva. *Virg. 6. Æn. v. 489.* At Dauson proceres, Agamemnoniæque phalanges, Ut videre virum, &c. & *lib. 12. v. 661.* de *Latinis*: Soli pro portis Messapus, & Acer Atinas Sustentant aciem: circum hos utrinque phalanges Stant densæ. & *vers 551.* Talcorumque phalanx. & *vers 577.* phalangem vocat octo fretrum pugnantium numerum. Imitatus est *Val. Flacc. l. 2. v. 436.* ¶ De quacumque multitudine. *Prudent. in Psychom. v. 816.* Phalanges culparum. ¶ *Phalangem facere*, *arctare* & densare ordines. *Cæs. l. 1. B. Gall. c. 24. vide.* Helvetii confertissima acie, phalange facta, sub primum nostram aciem succedebant. & *cap. 25.* Milites pilis missis facile hostium phalangem perfregerunt. Adde *cap. 52.* ¶ Videtur de classe dici a *Virg. 2. Æn. v. 254.* Et jam Argiva phalanx instructis navibus ibat A Tenedo. Nisi velis intelligere Græcorum exercitum navibus instructis impositum.

PHALARICA. V. *Falarica*.

PHALARIS, idis, m. φάλαρις, Tyrannus immanissimus Agrigentinorum in Sicilia. Præter cetera novorum supplicium instrumenta, taurum habuit æneum, terribili arte fabricatum, in quem immissi damnati, igneoque subjecto, bovis mugitum edebant: cujus muneris nomine cum artifex non leve munus speraret, jussu Tyranni in taurum conjectus, primus artis suæ specimen præbuit. Ad extremum ipse quoque Phalaris, cum nimia ejus atrocitas ulterius ferri non posset, facto in eum universorum civium impetu, correptus, & ipse tauro, quo alios exasserat, inclusus, vivus crematus est. *Cic. n. Offic. c. 7. 3. de nat. Deor. n. 33. & lib. 1. n. 7. & Verr. 6. c. 33. Plin. l. 7. c. 56. & lib. 34. c. 8. a med. & Sil. l. 14. a vers. 212.* ¶ Est etiam nomen herbæ, de qua *Plin. l. 27. c. 12.* Phalaris thyrsum habet longum, tenuem, cui calamum, in summo florem inclinatum, semen simile sesamo. ¶ Est etiam genus avis equatico apud *Varron. l. 3. R. R. c. 11. Plin. l. 10. c. 48. & Colum. l. 8. n. 15.* apud quos legitur & *phaleris*. ¶ In accusativo *Phalarin* habet pro *Phalaridem*. *Claudian. de B. Gild. v. 186.* Phalarin, tormentosque flammæ Profuit, & Siculi mugitus ferre juvenci.

PHALERÆ, arum, f. *bordature*, *fornimenti da cavallo*, φάλαρα, ωτά, ea omnia, quibus equus ornatur & instruitur. *Liv. l. 22. n. 52.* Argenti plurimum in phaleris equorum erat. *Cic. 6. Verr. n. 22.* Phaleras pulcherrimas fectas, quæ regis Hieronis fuisse dicuntur, utrum abstulisti, an emisti? *Claudian. epigr. 60.* Dumque auro phaleræ, gemmis dum frena renident. *Id. de IV. Consul. Honor. v. 548.* Turbaatur phaleræ, spumosis morsibus aurum Fumat. His locis *Claudian.* distinguit a frenis phaleras, quasi per has sole ephippiorum ornamenta significentur: quod idem videre est etiam in lemmate *epigr. 23.* ubi legitur *De freno*, *phaleris*, &c. item apud *Gell. l. 5. n. 5. & Apulej. l. 10. Metam.* Non puto tamen hoc esse perpetuum. ¶ Per catachresin dicuntur de ornamentis hominum pretiosioribus, *gale*, *obbligamenti*. *Liv. l. 9. sub fin.* Tanturoque Flavii comitia indignitatis habuerunt, ut plerique nobilium annulos aureos, & phaleras deponerent. *Sil. l. 15. v. 154.* Tum merita æquantur donis & præmia virtus Sanguine parta capit. phaleris hic pectora fulget, Hic torque aurato circumdat bellica colla. *P. Syrus* apud *Petron. in fragm. Tragur. v. 55. Burm.* Matrona utraste phalaris pelagiis. ¶ Ex *Flavo* discimus *l. 1. c. 5.* ab Etruscis ad Romanos phalerarum usum transisse nos cum trabeis, curulibus sellis, prætexta, annulis, ceteriisque insignibus. Quin aliquamdiu Imperatorum, & Regum propriæ faisse videntur. quod *Berth.* adnotavit ad *Claudiani laus. ser.* de IV. *consul. Honor.* Idam *Flor. in fin. v. 10. l. 3.* Ipse ille rex, supplex cum in castra venisset, tum & phaleras, & sua arma ante Cæsaris genua projecit. ¶ Fuerunt inter militaria præmia, quibus virtus pugnantium donabatur. *Liv. l. 30. c. 31. sub fin. Juvenal. in fin. sat. 6. Sueton. in Aug. c. 25. Gell. l. 2. c. 12. & Sidon* modo alletus. ¶ Metaphorice dicuntur de rebus externis, fucatis, & speciem boni præferentibus. *Pers. sat. 3. v. 30.* Ad populum phaleres: ego te intus, & in cute novi. ¶ De ornatu dicendi *Martian. Capell. initio l. 3.* Rursum Camena parvo Phaleras parat libello. *Symmach. ep. 83. (al. 89.)* Præter loquendi phaleras, quibus te notare ditavit. *Sidon. sub fin. ep. 9. l. 2.* Collata vestris mas carmina, non heroicorum phaleris, sed epitaphiatarum uzuris comparabuntur. ¶ Ex antiquis Annalibus *Plin. l. 33. c. 1. circa med.* recitat hæc verba *Sed & phalera posita*: quæ femininum genus singularis numeri offendere videntur: sed similius est veri, esse neutrum plurale, Græco more, τὰ φάλαρα.

PHALERATUS, a, um, *bardato*, *abbigliato*, phaleris ornatus. *Liv. l. 30. c. 17. ad fin.* Munera, quæ legati ferrent regi, sagula duo purpurea, & equos duo phaleratos, &c. ¶ De hominibus. *Petron. in Satyr. c. 28.* Lecticæ impositus est, præcedentibus phaleratis cursoribus quatuor. *Suet. in Ner. c. 30. vide.* Soleis mularum argenteis, canusiatis muliumbus, ermillata & phalerata cum Mazacum turba, atque cursorum. *Prudent. in Psychom. v. 30.* Illa hostile capat, phaleratæque tempora vittis Altior insurgens labefactat. ¶ Translate *Terent. Phorm. 3. 2. 14.* Adeon' te esse inconstantem, etqos impudentem, ut phaleratis dictis ducas me, & meam dudes gratiis? *cum bella paroline*, verbis in speciem honestis, sed dolosis.

PHALEREUS, a, um, φαληρεύς, & φαληρικός, ad Phalerum, φαληρόν, pertinens, qui est portus Athenarum prope Piræum, ut *Plin. l. 4. c. 7.* docet. Hinc Phalereus Demetrius, philosophus physicus, & Alexandrinæ bibliothecæ præfectus. *Phadr. l. 5. fab. 1.* Demetriae qui dictus est Phalereus, Athenas occupavit imperio improbo. *Nep. in Thrasyb. cap. 6.* Cum Phalereo portu neque magno neque bono Athenienses uterentur, hujus consilio triplex Piræi portus constitutus est.

PHALERIS. V. *Phalaris*.

PHALEUCIUM. V. *Phalucium*.

PHALLICA, orum, n. φαλλικά, carmina in honorem Bacchi, item Priapi: a φαλλός, penis. Phallicus auctor est ille, qui Priapea scripsit, quæ perperam *Virgilio* quidam tribuunt. Sed hæc Græca sunt.

PHALLOPŒTA. V. *Drilopœta*.

PHALLOVITROBOLUS, i, m. poculum obscenæ figuræ, Priapus ex vitro, apud *Capitolin. in Pertinace*, c. 8. ubi alii leg. *Phallovitrobolum*, alii *Phallovetrobuli* eod. sensu.

PHALLUS, i, m. φαλλός, penis ligneus, vel vitreus, vel coriaceus, quem in Bacchi festis phallico impositum per rura & urbes magno honore circumferebant, ut *Augustin. l. 7. de Civ. Dei c. 21.* narrat. *Arnob. l. 5. pag. 176.* Pudor me habet, Alimontia illa proferre mysteria, quibus in Liberi honorem Patrie phallos fabrigit Græcia, &c.

PHANÆUS, i, mons in promontorio Chii insulæ, optimo vino celebris. *Virg. 2. Georg. v. 98.*

PHANEROSIS, is, f. *rivelazione*, φανέρωσις, manifestatio. Vox Gre-

ca, qua librum quendam ſuum inſcripſit Valentinus, in quo arcana multa, a mala femina dictata, perſcripſerat. *Tertullian. adverſ. Hæret.* c. 30. & 51.

PHANTASIA, æ, f. *fantaſia, immaginazione, penſiero*, viſum, imago rerum animo inſidentium. Ita dicta eſt a φαίνομαι, appareo, quia ſpecies rerum, quæ ſentimus, vel etiam ſentire nos putamus, intus apparent. Græce Cic. 2. *Acad. cap.* 11. In qua primum de ſenſibus ipſe quædam diait nova, quos junctos eſſe cenſuit e quadam quaſi impulſione ohlata extrinſecus, quam ille φαντασίαν, nos viſum appellemus, licat. ¶ Apud Rhetores accipitur pro mentis concepta, *concetto, idea, penſiero. Senec. Suaſor.* 2. *a med.* Ceſtius cum deſcripſiſſet honores, quos, &c. adjecit: per ſepulcra noſtra jurabitur. Nicetas longe diſertius hanc phantaſiam movit, &c. ¶ *Phantaſia, non homo*, convicium apud *Perron. in fragm. Tragur. cap.* 38. *Burm. ſub fin.* quaſi ſpecies & ſimulacrum hominis, non homo: vel homo jactabundus & vanus.

PHANTASMA, atis, n. φάντασμα, ſpeciee, vel imaginatio falſa, quales ſunt, quas dormientes videre ſibi videntur. Hinc & pro ſpectro ſumitur. *Plin. l.* 7. *ep.* 27. Velim ſcire, eſſe aliquid phantaſmata, & habere propriam figuram, numenque aliquod putes, an inanem & vacuam ea metu noſtro imaginem accipere. Adde *Prudent. in Hamartig.* v. 59.

PHANTASOS. V. *Morpheus.*

PHAON, onis, m. Φάων, juvenis Lesbius, quem Sappho poeteis perdite amavit, & ab eo contempta fuit. *Martial. l.* 12. *epigr.* 35. V. *Ovid. Heroid. ep.* 15.

PHARÆUS, a, um, Φαρεύς, ad Pharas pertinens: quod eſt multorum oppidorum nomen: h. e. in mediterraneis Cretæ, teſte *Plin. l.* 4. c. 12. item in Laconia, quod ſæpius *Phæa* dicitur: in Theſſalia: in Bœotia. *Stat. l.* 2. *Theb.* v. 163. longum enumerare Pharæos, Œbaliſque duces.

PHARÉTRA, æ, f. *faretra, turcaſſo*, φαρέτρα, theca, ubi ſagittæ repanuntur: *τοξικὸν τὸ φάρος τὸ τῶνδε βοσκόμενον. Virg. Æn.* 1. v. 327. Succinctam pharetra, & maculoſo tegmine lyncis. *Horat. l.* 1. *od.* 22. v. 3. Nec venenatis gravida ſagittis, Fuſce, pharetra. *Virg.* 1. *Æn.* v. 504. illa pharetram fert humero. *Stat.* 4. *Theb.* v. 259. Amyclæas humeris uptaſſe pharetras. *Propert. l.* 2. *el.* 9. v. 10. Et pharetra ea humero Gnoſia utroque jacet. *Ovid.* 2. *Met.* v. 419. pharetram veſuere humero. *& lib.* 5. v. 379. fulvere. *i. e.* aperire ad depromendas ſagittas.

PHARETRATUS, a, um, *fornito di faretra*, pharetra inſtructus. *Virg.* 11. *Æn.* v. 649. pharetrata Camilla. *Id.* 4. *Georg.* v. 190. pharetrata Perſis. *h. e.* quæ ſagittis maxime delectatur, & pollet. Sic *Horat. l.* 3. *od.* 4. v. 35. pharetrati Geloni. *Ovid. Met.* 10. v. 515. pharetratus puer. *h. e.* Cupido. *Id. l.* 1. *Amor. el.* 1. v. 21. pharetratu virgo. *h. e.* Diana. *Val. Flacc. l.* 6. v. 696. pharetrata tapetia. *h. e.* in quibus eſt pharetre.

PHARETRIGER, a, um, qui pharetram fert. *Sil. l.* 14. v. 186. Clade pharetrigeri ſubmiſeas regie Athenæ. *h. e.* Xereis Perſarum regis.

PHARIA, æ, f. inſula Illyrici mœnie cum oppido. *Plin. in fin. l.* 3. nunc *Leſina*. ¶ *Pharus* ejus nobilis olim in Pharo agro. *Plin. l.* 14. *c.* 3.

PHARIACUS, a, um, Pharius, Ægyptius. *Apul. l.* 2. *Metam.* Pes incrementa Nilotica, & arcana Memphitica, & ſibra Phariaca.

PHARIAS. V. *Pariæ*.

PHARICON, *vel* Pharicum, ci, n. φαρικὸν, genus veneni, ita dicti a Phario inventore. *Plin. l.* 28. *c.* 10. *Scribon. Larg. compoſ.* 195.

PHARISÆUS, i, m. φαρισαῖος, una ex tribus Judæorum ſectis, a ceteris religione & ſanctitate diſtincta. Quare ipſum nomen Hebraice ſeparationem ſonat. Secunda ſecta erat Saddocæorum, tertia Eſſæorum. *Tertull. de præſcriptionib. cap.* 45. Prætermitto Phariſæos, qui additamenta quædam legi adſtruendo, a Judaie divulſi ſunt; unde etiam hoc accipere ipſum, quod habent, nomen digni fuerunt. Adde *Hieronym. adverſ. Luciferi. ſect.* 23. ¶ Adjectivo *Sedul. l.* 4. *v.* 66. Poſt Dominus Phariſæa petit convivia cœnæ.

PHARISAICUS, a, um, φαρισαϊκὸς, ad Phariſæos ſpectans. *Hieron. contra Vigilant. ſect.* 9. Quaſi ſepulchra Phariſaica foris dealbata.

PHARITÆ, arum, m. incolæ Phari. V. *Pharus. Hiſt. de B. Alex. c.* 17. *ad fin.* & *cap.* 19.

PHARIUS, a, um, ad Pherum pertinens. *Lucan. l.* 9. v. 1004. Septima nox, Zephyro nunquam luuente rudentes, Offeudit Phariis Ægyptia litora flammis. *h. e.* ignibus, qui in turri Phari ardebant. ¶ Item onverſim Ægyptius. *Ovid. Faſt.* 5. v. 619. (& *Martial. l.* 12. *epigr.* 48.) Pharia juvenca. *h. e.* Io, Iſis. *Id.* 2. *ex Pont. ep.* 2. v. 38. Jactantem Pharia tinnula ſiſtra manu. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. v. 32. Pharia turba. *h. e.* Iſiaci, ut *Brouchuſ.* contendit. *Martial. l.* 4. *epigr.* 22. Pharia conjux. *h. e.* Cleopatra uxor M. Antonii. *Vel. Paterc. l.* 4. v. 408. Pharia terra. *& lib.* 1. v. 644. Phariæ carinæ. *& lib.* 7. v. 123. Phariæ matres. *Lucan. l.* 3. v. 260. Pharia unda. *h. e.* Nilus. *& lib.* 4. v. 257. Pharium æquor. *& lib.* 2. v. 636. Pharii reges. *Id. l.* 4. v. 724. Pharia aſpides. *& lib.* 9. v. 209. Pharium ſcelus. *h. e.* quo Pompejus occiſus eſt. *Martial. l.* 1. *epigr.* 89. Pharia nutantia pondera ſaxo. *h. e.* Ægypti pyramides. *Al. leg.* Pario. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 1. v. 261. Pharii Paloſtioique liquores. *h. e.* unguentum quoddam Ægyptiis familiare. V. *Gronov.* Apud *eund. l.* 3. *ſilv.* 2. v. 22. Phaſius annus eſt annona annua ex Ægypto. Sic *Claudian. de B. Gild.* v. 57. Memphis ſi forte negaſſet, Penſabam Pharium Gætulis meſſibus annum. *Juvenal. ſat.* 13. v. 85. Phaſium acetum. V. *Acetum. Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. v. 244. Pharii dolores. *h. e.* luctus Ægyptiarum matrum in ſacrie Iſidie, ob memoriam mutationis ejus in vaccam, vel ob amiſſum maritum Oſiridem. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 270. Phariue piſcis. *h. e.* crocodilus, cujus ſtercus habet oſum in fucis mulierum. V. *Crocodilus*.

PHARMACEUTRIA, æ, f. *magæ, ſtrige*, φαρμακεύτρια, ſaga, veneficu. Hoc nomine *Virg.* Eclogam octavam inſcripſit, in qua Theocriti imitatione veneſica quædam inducitur, quæ magicis incantationibus unimum viri, a quo ſpernebatur, ad ſui amorem conatur revocare.

PHARMACOPOLA, æ, *ebi vende medicine, ſpeziale*, φαρμακοπώλης, qui phaemaca vendit: a φάρμακον, vendo, & πωλέω, medicamentum. Olim alii erant pharmacopolæ, quam hodie. Nunc etiam ſimplicia divenduat, atque ex Medicorum præſcripto pharmaca concinnant. Olim ſimplicia divendebant ſeplaiarii, qui Græcie μυροπῶλαι. Phaemacopola autem non ex alieno agebant præſcripto, ſed ipſimet remedia concinnabant, venaliaque habebant, quales nuue Medici circumforanei, qui per fora, atque urbes curſitant, & peritiam ſuam, ac remedia jactando ſimplici popello ſubſtituere os ſolent, *ciarlatani*. Cete apud *Gell. l.* 12. c. 15. Itaque audite, non aufcultatis, tanquam pharmacopolam: Nam ejus verba audiuntur, verum ei ſe nemo committit, ſi æger eſt. *Cic. pro Cluent. c.* 14. Tum repente Aconitanum quendam L. Clodium pharmacopolam circumforaneum aggreditur. Adde *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. v. 1. & *Scribon. Larg. compoſ. cap.*

PHARMACUM, ci, n. φάρμακον, medicamentum. Vox media eſt, quales multas recenſet *Gell. l.* 12. *c.* 9. & *Cajus Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 236. Sumitur enim & pro medicamento ſalutifero, & pro veneno malo, ſeu toxico, quemadmodum & Latine *medicamentum* vox media eſt, & tam in malam, quam in bonam partem accipitur, ut *Nonius* auctor eſt *cap.* 4. n. 207.

PHARMACUS, i, m. φάρμακος, homo ſacer, exſecrabilis, devotas. *Servius ad Æn.* 3. v. 75. morem fuiſſe apud Maſſilienſes, ut quotiee peſtilentia laborarent, unum aliquem abjectum, & pauperem hominem eligerent, qui ſe pro civitate devoveret, & annum publice alius exquiſitis ciborum delieiis, tandem ornatus verbenis, & ſacrie veſtibus, tota urbe circumductus, omnium exſecrationibus onneratus, ut in eum mala civium reciderent, extra urbem ſæcie obtueretur, aut præceps daretur e rupe, aut ad aras communie victima mactaretur. Quam rem narrat etiam *vetus Scholiaſt. Strabo ad l.* 10. *Theb.* v. 793. Hic igitur φάρμακος dicebatur. *Heſych.* Φαρμοὶ, καθάρσιοι, ἀναθήματα τῶν θεῶν. Hinc *Petron. in Satyr.* de eo, qui partem corporis quaſi devoverat, vel qui ſceleſtus eſt, ac deteſtabilis, *cap.* 107. *extr.* Cui deo criuem vovilli? Pharmace, reſponde.

PHARNACEON, i, n. herba, genus panacie, ſalio longiore, & feretro; ita dictum a Pharnace rege inventore. *Plin. l.* 25. *c.* 4.

PHARSALIA, æ, f. regio circa Pharſalum. *Ovid.* 15. *Met.* v. 824. & *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel.* v. 37. V. vocem ſequent. ¶ Pharſalia terra, dixit *Luc. l.* 33. *c.* 6. *ſub fin.* V. *Arabia*.

PHARSALICUS, a, um, ad Pharſaliam pertinens, quæ regio eſt Theſſaliæ, ubi Pharſalus oppidum, & Pharſalici campi, celebres pugna & victoria C. Cæſarie contra Pompejum, de qua V. *Cæſarem ipſum l.* 3. *B. Civ. a cap* 82. *Flor. l.* 4. *c.* 2. *Lucan. l.* 7. &c. & Auguſti contra Brutum & Caſſium, de qua *Flor. l.* 4. *c.* 7. *Velleſ. l.* 2. *c.* 70. &c. *Ovid.* 15. *Metam.* v. 823. Illiue auſpiciis nbſcæ mœnia pacem Victa petent Mutinæ: Pharſalia ſentiet illum, Æmathiaque iterum madefacti cæde Philippi. ¶ Secunda ſyllaba corripi etiam poteſt. V. in voce ſequenti.

PHARSALIUS, a, um, Pharſalicus. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel.* v. 37. Pharſalium coeunt, Pharſalia tecta frequentant. Al. priore loco leg. *Pharſalnum*, alii induount fynæreſim. *Calpurn. Ecl.* 4. v. 101. Nec mora Pharſaliæ ſolverunt fibila cannæ. Al. aliter leg.

PHARSALOS, & Pharſalus, li, f. nomen urbis, de qua V. in *Pharſalicus. Lucret. l.* 6. v. 350. Emathis æquorei regnum Pharſalos Achillis.

PHARUS, & Pharos, i, f. Φάρος, oppidum Ægypti apud Alexandriam, in inſula cognomine, oblonga, parvaque, continenti pane juncta, contra Canopicum oſtium Nili. In ea ingens turris a Ptolemæo Philadelpho rege, Soſtrati Gnidii opera DCCC talentis exſtructa eſt, albo lapide, quæ inter ſeptem orbis miracula numeratur, ee qua lumen per noctem navigantibus elucebat, ut eſt apud *Plin. l.* 36. *c.* 12. *ſub fin.* Unde ut *Solinus* ſcribit *c.* 32. (*al.* 45.) *ſub fin.* machinæ in portubue ad præluendi miniſterium ædificatæ Phari deinceps apud omues gentes appellari cœpto ſunt. *Val. Flacc. l.* 7. v. 84. claramque ſerena Arce Pharon ſubtit. *Sucv. in Tib. c.* 74. Turris Phari tarræ motu Capreis concidit. *Stat. l.* 3. *ſilv. ult.* v. 100. Telebouique domos, trepidis ubi dulcia nautis Lumina noctivagæ ſollit Pharue æmula Luna. ¶ Hanc turrim cum diruiſſet Cæſar bello Alexandrino, reſtituit Cleopatra Ægypti regina. Sic enim intelligendus eſt *Ammian. l.* 22. *c.* 16. (*al.* 42.) ut adſcripſit *Valeſius*. ¶ *Pharus* ponitur interdum pro Ægypto, ut regina Pharii, *Stat. l.* 3. *ſilv.* 2. v. 122. Sic *Lucan. l.* 8. v. 543. Petimus Pharon, arvaque Lagi.

PHASCOLA (φασκῶλα, æ) appellant Græci, quas vulgus peras vocat. *Paul. ex Feſto.*

PHASELARE. V. *Faſelare*.

PHASELINUS, a, um, ad Phaſelidem pertinens, quæ convallis eſt Judææ, ubi plurima lilia: unde Phaſelinum oleum cognominatum eſt, quod ſæpius liriuon dicitur, h. e. a lilio. *Plin. l.* 23. *c.* 4. *ad fin.* & *lib.* 20. c. 5.

PHASELIS, idis, f. Φάσηλις, urbs Pamphyliæ in Lyciæ confinio, olim piraturum ſedes. Cic. *Verr. c.* 10. *Lucan. l.* 8. v. 254. ta primum, parva Phaſeli, Magnus adit. Adde *Plin. l.* 5. *c.* 27. ¶ Item convallis Judææ, V. vocem præced.

PHA-

PHASELUS, & Faſelus, i, m. & f. φάσηλος, navigii genus, miſtam habens formam ex oneraria, & longa triremi, quod tam velis, quam remis agi poterat. *Servius ad Virg. 4. Georg. v. 289.* monet, eſſe brevem naviculam, *Acro ad Horat. l. 3. ed. 2. v. 29.* ſcribit, eſſe navem velocem, & oblongam, *Nonius cap. 13. n. 7.* dicit eſſe navigium Campanum. *Bapſius* eundem putat ac myoparonem, aut certe ab illius figura non multum diſtantem. *Cor. Attic. l. 1. ep. 13.* Tertiam, quam ut ſcribis, anchora ſoluta de phaſelo dediſti. *Salluſt.* apud *Non. lor. cit. & n. 6.* Cohors una grandi phaſelo vecta, a ceteris deerraſit. *Martial. l. 12. epigr. 30.* Pictam phaſelum adjuvant ſert aura. *Catull. carm. 4.* Phaſelus ille, quem videtis hoſpites. *Lucan. l. 5. v. 518.* Et latus inverſa nudum munita phaſelo. ¶ Fictiles etiam phaſelos fuiſſe, tradit *Strabo l. 17. & Juvenal. ſat. 15. v. 126.* Parvula fictilibus ſolitum dare vela phaſelis. ¶ Scribitur & *phaſellus*. ¶ Eſt etiam *phaſelus*, & *faſelus*, aut *faſellus*, m. & f. genus leguminis: quod quidam in duo genera dividunt, majus & minus: majus putant eſſe quod nos dicimus *fabas*: minus quod appellamus *faſeolos*. De hac minore intelligunt illud *Virg. 1. Georg. v. 227.* victumque feres, vilemque phaſelum. & *Columa. l. 10. v. 377.* Et grevis atriplex conſurgit longa faſellus. Adde *lib. 2. c. 10. & Pallad. in Septembr. tit. 12.* Hic dicitur etiam *phaſeolus*.

PHASEOLUS, & Faſeolus, i, m. *faginolo*, φάσηλος, genus leguminis, ſiliquam ferens longiorem, quam fœnogræcum, quæ una cum ſemine manditur viridis ex oleo, & aceto. Pro eo *phaſiolus*, vel *paſſiolus* legas in antiquis *Plinii* codicibus, qui ejus meminit *l. 24. c. 9.* Sic *Columa. l. 11. c. 2. a med.* Milium & panicum hoc tempore demetitur, quo faſeolus ad eſcam ſeritur. V. vocem præced.

PHASGANION, ii, n. gladiolus herba. *Plin. l. 25. c. 11.* V. *Lanceaire*.

PHASIACUS, a, um, ad Phaſidem pertinens, Colchicus, ut Phaſiaca conjux, h. e. Medea, *Senec. in Herc. Oet. v. 950.* Phaſiaca unda, *Ovid. 2. Triſt. v. 430.* terra, *Id. de remed. amor. v. 261.* coronæ, *Id. in Ibin, v. 605.* h. e. quam Medea Creuſæ pellici dono dedit, qua illa cum regia igne abſumpta eſt. Coronam enim ſcribunt fuiſſe *Hygin. fab. 25. Phn. l. 2. c. 103.* & *Apul. l. 2. Metam.* alii pallam, ut *Horat. epod. 5. v. 65. Senec. in Med. a. 4. &c. Perron. in Sat. p. 93.* Ales Phaſiacis petita Colchis. *h. e.* Phaſianus.

PHASIANARIUS, ii, m. φασιανεύριος, qui phaſianos paſcit. *Paul. Dig. lib. 32. leg. 64.* Phaſianarii, & paſtores anſerum non continentur.

PHASIANINUS, a, um, ad phaſianum pertinens, ut Phaſianina ova, *Pallad. l. 1. c. 29.*

PHASIANUS, a, um, ad Phaſim pertinens, ut *Phaſiane aves*, & *Phaſiana* abſolute, quæ plurimæ circa Phaſidis oſtia conveniebant: indeque in Europam ab Argonautis adductæ ſunt, & in delicias cœnarum habitæ, *fagiani*: de quibus *Martial. l. 13. epigr. 72.* Argiva primum ſum tranſportata carina: Ante mihi notum nil, niſi Phaſis, erat. *Id. l. 3. epigr. 58. v. 16.* Et impiorum Phaſiana Colchicum. *Plin. l. 10. c. 48.* Phaſianæ aves in Colchis geminas ex pluma aures ſubmittunt, ſubrigunteque. *Id. l. 11. c. 37. init.* has *aures* cornicula appellat. *Id. ibid. c. 33. de pediculis.* Hoc quidem & aves infeſtat: phaſianas vero interimit, niſi pulverantes ſe ſe. ¶ Dicitur etiam *phaſianus*, ut, abſolute. *Sueton. in Vitell. cap. 13.* Phaſianorum & pavonum cerebella. *Pallad. l. 1. tit. 29.* Si pituitam patientur phaſiani. *Lamprid. in Alex. Sever. cap. 41. ſub fin.* Aviaria inſtituerat pavonum, phaſianorum, gallinaceorum. Adde *Paul. Dig. lib. 32. leg. 64.* ¶ In Fabulis eſt ftys Tereti filius, in hanc avem converſus. V. *Ityr*.

PHASIAS, adis, f. Medea filia Æetæ regis Colchorum, ubi Phaſis fluvius. *Ovid. 2. de ar. am. v. 381.* Conjugia admiſſum, violataque jura maritæ Barbare per natos Phaſias ulta ſuos. Adde *verſ. 103.* Adjective *Id. Heroid. ep. 6. v. 103.* Phaſias Æetine. *Id. l. 3. ex Pont. ep. 3. v. 80.* Phaſias eſt telis fixa puella meis.

PHASIOLUS, i, φασίολος, idem quod phaſeolus. Eſt autem nomen herbæ ſiſopyri, quoniam ejus foliom, quod eſt aniſo ſimile, more phaſeoli in pampinos torquetur. Capitula ſunt in ſummo capite tenuia, plena ſeminis melanthii. *Plin. l. 27. c. 11.*

PHASIS, is, & idis, m. φᾶσις, fluvius Colchidis clariſſimus, qui oritur in Moſchis, navigatur quamlibet magnis navigiis XXX. mill. D. paſſ. inde minoribus longo ſpatio, pontibus CXX. perviis. Oppida in ripis habuit complure celeberrima, in faucibus (ubi in Pontum Euxinum ſeptem oſtiis influit in parte ejus orientali) Phaſin. Hanc, & alia de eo *Plin. l. 6. c. 4. Ovid. 7. Met. v. 6.* Contigerant rapidas limoſi Phaſidos undas. *Stat. 5. Theb. v. 457.* ſua jura cruentum Phaſin habent. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 10. v. 52.* Et quondam Gmjis, Phaſi, petite viris. *Stat. l. 4. ſilv. 6. v. 8.* Phaſidis ales. *h. e.* phaſianus. ¶ Adjective *Martial. l. 13. epigr. 45.* Si Libycæ nobis volucres, aut Phaſides eſſent. ¶ Eſt etiam *Phaſis* Medus filia regis Colchorum, quæ & *Phaſias*. *Ovid. 2. Faſt. v. 41.* Veſtam frenatis per inane draconibus Ægeus Credulus immarita Phaſida juvit ope. Adde *lib. 3. de ar. am. v. 33. & Heroid. ep. 16. v. 345.*

PHASMA, atis, n. φάσμα, viſum, ſpectrum, idem ac phantaſma. Hinc nonnulli *phaſmata* legunt pro *phantaſmata* in *epiſt. Plinii*, quam in *Phantaſmata* attulimus. ¶ Eſt etiam nomen unius ex fabulis Menandri, *Terent. Eun. prol. v. 9.* cujus argumentum ibi *Donatus* enarrat. Item cujuſdam Catulli mimographi apud *Juvenal. ſat. 8. v. 186.*

PHATNÆ, arum, f. φάτναι. Vna Græca, quas præſepia ſignificantur. *Plin. l. 18. c. ult. circa med.* Sunt in ſigno Cancri duæ ſtellæ parvæ, Aſelli appellatæ, exiguum inter illas ſpatium obtinente nubecula, quam Præſepia appellant. *Cic. in progn.* apud *Priſcian. in fin. l. 16. & lib. 18. pag. 1179. Putſch.* Aſt autem tenui quæ candent lumine Phatnæ. V. *Aſellus*.

PHAULIÆ, arum, f. φαυλίαι, olivæ grandiſſimæ, ſed minimo ſucco, quæ & regiæ ab aliis, eh aliis majoriæ appellantur: a φαῦλος, vilis, nullius pretii. *Plin. l. 15. c. 3. ad fin.* Apud *Macrob. ſub fin. l. 2. Saturn.* legitur *paulæ*, ſed *phaulæ* corrigendum videtur.

PHAYLLEUS. V. *Paphagon*.

PHEGEIUS, a, um, ad Phegeum pertinens. *Ovid. Met. 9. v. 412.* Cognatumque latus Phegeus hauſerit enſis.

PHEGEUS, i, m. φηγεύς, diſyllab. Alphei filius, qui filiam Alphefibœæ filiæ ſuæ necidit. *Hygin. fab. 244.* ¶ Apud *Virg. 5. Æn. v. 263.* eſt nomen famuli, & *lib. 9. v. 765.* militis Trojani, ut & *lib. 12. v. 371.* Apud *Stat.* quoque *l. 2. Theb. v. 609.* miles Thebanus eſt, ut & *lib. 12. v. 506.* miles, aut *duc* Athenienſis.

PHEGIS, idis, f. Φηγίς, Alphefibœæ Phegei filia. *Ovid. de remed. amor. v. 455.* Amphilochi *teſtor* ne Phegida ſempee amaret, &c.

PHELLANDRION, ii, n. φελλάνδριον, herba paluſtris, folio apii, cujus potu levari veſicæ citia, tradit *Plin. l. 27. c. 12.*

PHELLOS, i, m. φελλός, Græce eſt ſuber, genus arboris. Membrum horologii aquarii ex ſubere. *Vitruv. l. 9. c. 9. de horolog.* Æqualiter per id cavum influens æqua ſublevat ſcaphum inverſum, quod ab artificibus phellos, ſive tympanum dicitur. V. *Bald. in Lex.*

PHEMIUS, ii, citharœdus, Homeri præceptor, quem ipſe cantantem inducit *Odyſſ.* 1. Hinc *Ovid. 3. Amor. el. 7. v. 61.* Quid juvat, ad ſurdas ſi cantet Phemius aures? ¶ Apud *Hygin. fab. 82.* eſt vanus e procis Helenæ.

PHEMONOE, es, f. φημονόη, vates, & augur peritiſſima, Apollinis filia, quæ carmen heroicum invenſſe dicitur, ſcripſiſſe etiam multa de auguriis. *Plin. l. 10. c. 3. & ſ. & Stat. l. 1. ſilv. 2. v. 39.* ¶ Apud *Lucan. l. 5. v. 126.* nomen eſt cujuſdam Phœbadis.

PHENEATÆ, arum, m. Φενεᾶται, cives Phenei oppidi, quod eſt in Arcadia apud Cyllenem montem. *Cor. 3. de nat. Deor. c. 22. Plin. l. 4. c. 6. & Virg. 8. Æn. v. 165.*

PHENEUM, i, n. Φένεον, oppidum Arcadiæ, de quo in voce præced. Item lacus juxta, de quo *Ovid. 15. Met. v. 332.* Eſt lacus Arcadiæ (Pheneon dicere priores) Ambiguis ſuſpectus aquis, quas nocte timeto: Nocte nocent potæ, ſine noxa luce bibuntur.

PHENGITES, æ, m. φεγγίτης, lapis duritia marmoris, candidus, & tranſlucens: a φέγγος, ſplendor. *Plin. l. 36. c. 22. Solinus in Domit. c. 14.*

PHEOS, i, o. φέος, herba foliis & caule ſpinoſo, alio nomine ſcorpius. *Plin. l. 22. c. 15. a med. & lib. 22. c. 22.* ubi al. leg. *phleos*.

PHERÆ, arum, f. Φεραί, oppidum mediterraneum Theſſaliæ. *Plin. l. 4. c. 8.* ¶ Item Bœotiæ. *Id. ibid. c. 7.* ¶ Item agri Laconici. *Id. ibid. c. 5.* ¶ Item Achajæ. *Id. ibid.*

PHERÆUS, a, um, ad Pheras pertinens, ut Pheræus Iaſon, vir Theſſalus, apud *Plin. l. 7. c. 52. Cic. 3. de nat. Deor. c. 28. & Val. Max. l. 1. c. ult. n. 6. extern.* Alexander Pheræus, qui in Theſſalia tyrannidem adeo ſævum exarcuit, ut ab uxore noctu occiſus ſit, *Cic. 2. de Invent. c. 49. Ovid. in Ibin, v. 322.* Inque tuo thalamo ritu jugulare Pheræi, Qui datus eſt leto conjugis enſe ſuæ. Hinc Pheræa gens apud *eund. 2. ex Pont. ep. 9. v. 43.* videtur eſſe genus & ſanguis Pheræi tyreani. ¶ Pheræus conjux, apud *Senec. in Med. v. 662.* eſt Admetus rex Theſſaliæ, & Pherææ vaccæ apud *Ovid. Heroid. ep. 5. v. 151. & lib. 2. de ar. am. v. 239.* armenta ejuſdem Admeti, quæ Apollo paviſſe dicitur. Pheræi duces *Statio l. 2. Theb. v. 163.* Theſſali. Pheræi campi *Val. Flacco l. 1. v. 444.* Theſſaliæ.

PHERECLEUS, a, um, ad Phereclum pertinens, qui fuit architectus, & Paridi naves fabricavit ad rapiendam Helenam. *Ovid. Heroid. ep. 16. v. 21.* Hac duce Sigæo dubius a litore feci Longa Phereclea per freta puppe vias.

PHERECYADES, um, m. dicuntur o *Silio* incolæ Puteolorum, fortaſſe, ut ait *Drakenborch.* quia Pherecydes, qui Pythagoræ præceptor fuit, diu in Samo inſula habitavit: Puteoli autem a Samiis conditi dicuntur. *Sil. l. 12. v. 159.* Inde Phereciadum muros, frondentia læto Palmite devaſtat Nyſæa cacumina Gaſri. ¶ Scribunt & *Pherecrades*.

PHERECYDES, is, Philoſophus Syrus, Pythagoræ præceptor, qui primus animorum immortalitatem docuit, teſte *Cicer. 1. Tuſcul. c. 16. & 1. de Divin. c. 50.* Morbo pediculoſum conſumptum tradit *Plin. l. 7. c. 52.* item *Apul. in Florid. n. 15. (al. ſub fin. l. 2.)* Sic *Serv. Sammon. cap. 5. v. 62.* Sed quis non paveat Pherecydis fata trapœdi? Qui aiweio fudore fluens, animalia terra Eduxit, turpi miſerum quæ morte tulerunt. ¶ *Trapedus* cur dictus ſit, inquirunt Eruditi, nec ſatis expediunt. ¶ Scribitur & *Pherecides*.

PHERECYDEUS, a, um, ad Pherecydem ſpectans, *Cic. 2. de Divin. c. 13.* Quale Pherecydeum illud, quod eſt a ta dictum, &c.

PHERETIADES, æ, m. Φερητιάδης, Pheretis filius, h. e. Admetus, cujus patar Pheres fuit, Theſſaliæ, ſeu Pheræorum rex. *Ovid. 3. de ar. am. v. 19.* Fata Pheretiadæ conjux Pagaſæa redemit. V. *Alceſte*, & *Admetus*.

PHETRIUM, ii, n. φήτριον, locus, in quem, qui ſunt ejuſdem curiæ ſeu ſodalitii, conveniunt, maxime ſacrorum cauſa. Hujuſmodi fuit apud *Gruter. pag. 214. & 215. n. 2.* quod Veſbinus Aug. L. ſua impenſa exornatum, Auguſtalibus cum ara Genii pameit, & municipio Caritum D. D. Q. Ninnio Haſta, P. Manilio Vopiſco Coſ. h. e. ſub annum Chriſti CXIV. Ut dicebant φήτριος pro φράτριος, ſic pro φράτηρ φήτηρ: unde *phretrium*.

PHIALA, æ, f. φιάλη, *coppa*, *bicchiere*, poculi genus in ſuperiori parte latius: & fere ex auro, aut aliis pretioſis materia. *Juvenal.*

venal. sat. 5. v. 37. ipſe capaces Heliadum cruſtas, & inæqueles beryllo Vitro tenet phialas: tibi non committitur aurum. *Martial. l.* 8. *epigr.* 51. Quis labor in phiala? ductî Myoe, anne Myronis? Mentoris hæc manus eſt, an, Polyclete, tua? *Id. l.* 3. *epigr.* 41. Infuſa phialæ, Menturiæ manu ductæ, Lacrta vivit, & timetur argentum. *Plin. l.* 33. *c.* 12. *ed fin.* Ulyſſes & Diomedes erant in phialæ emblemata, Palladium furripientes. Adde *Martial. l.* 8. *epigr.* 33. & *lib.* 14. *epigr.* 95.

PHIDIACUS, a, um, ad Phidiam ſpectans. *Martial. l.* 6. *epigr.* 13. Quis tu Phidiacæ formatam, Julia, cælo, Aut quis Palladiæ non putet artis opus? *Juvenal. ſat.* 8. v. 103. Phidiacum vivebat ebur. Adde *Ovid. l.* 4. *ex Pont. ep.* 1. v. 32. & *Stat. l.* 2. *ſilv.* 2. v. 66.

PHIDIAS, æ, m. Φειδίας, nobilis ſtatuarius, qui in ebore ſcalpendo cæteris æmulum claruit, dire tamen, ut inquit *Quintil. l.* 12. *c.* 10. quam hominibus efficiendis melior. Inter hujus opera præcipua commendata eſt Minervæ ſtatus, quam Athenis ex ebore fecit ex. cubitorum altitudine, in cujus clypeo Amazonum pugnam, & Gigantomachiam inſculpſit, in ſoleis vero Centaurorum, & Lapitharum certamen. Proximam commendationem meruit Jupiter Olympius ſ (quem nemo æmulatur, inquit *Plin.* mox citandus) & ipſe totus ebore. Cælavit & Venerem, quæ poſtea Romæ ſita ſuit in porticu Octaviæ. Item ſtatuam Nemeſis deæ denum cubitorum apud Rhamnuntam Atticæ oppidum fecit. *Cic.* 4. *Acad. cap.* 47. *t. Tuſcul. c.* 15. 2. *de Orat. c.* 17. *in Orat. c. ult. in Brut. c.* 73. & *Plin. l.* 34. *c.* 8.

PHIDITIA, orum, n. cœnationes, live convivia apud Lacedæmonee, ita dicta, ſive quod φείδεσθαι, ideſt amicitiæ cauſa, inſtituta ſint: unde quidam *philitia* dicunt: ſiva potius a parſimonia, a φείδεσθαι, parco, parce utor. Conveniebant enim ad Phiditia conferentre ſinguli farinæ modium, vini cœtos octo, caſei quinque minas, ficuum quinque ſemis minas. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 34. Quid? victum Lacedæmoniorum in Phiditiis noane videmus?

PHILAGRIANUS, a, um, ad Philagrium partineas, quod aſt nomen viri proprium. *Sidon. l.* 2. *ep.* 3. In lares Philagrianos remeare.

PHILAMMON, onis, m. filius Apollinis, ex Chione Nympha, clariſſimus carmina & cithara. *Ovid. in. Met. v.* 317.

PHILANTHROPIA, æ, f. φιλανθρωπία, humanitas, amor erge homines, liberalitas: a φίλος, amicus, & ἄνθρωπος, homo. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 14. *leg.* 1. Si quid philanthropiæ nomine accepeit. Meliorus libri habent *philoanthropia*, h. e. præmii, quod proxenetie pro navata opera datur. Paravini dicunt *le ſenſarie*.

PHILANTHROPOS, m. lappæ genus, Dioſcoridi ſparine: a φίλος, amicus, & ἄνθρωπος, homo, quia veſtibus hominum adhærens, eos amare videtur. *Plin. l.* 24. *c.* 19.

PHILEMA, atis, n. φίλημα, oſculum. *Lucret. l.* 4. v. 1160. Simula, Silena, ac Sature eſt; labioſa, Philema.

PHILESIA REGNA, quod leg. aliqui apud *Ovid. in Ibin, v.* 329. & intelligi putant regionem quandam Ponto conjunctam; rem valde incertam affirmant, & in corruptum codicem incidiſſe videntur. Legunt alii *Pelaſgia* a Phylla Theſſaliæ oppido: alii *Peſeta*, a Piſe in Elide: alii *Philoſia* a Philunte Achaiæ oppido.

PHILETÆRIA, æ, f. φιλεταιρία, herba alio nomine Polamonia, a certamine regum inventionis. V. *Chelidonia minor.*

PHILETAS, æ, poeta Græcus, elegiacus, patria Cous, acerrimus poetarum cenſor, Ptolemæi Philadelphi præceptor. *Propert. l.* 3. *el.* 1. Callimachi manes, & Coi ſacra Philetæ.

PHILETÆUS, a, um, adject. a Phileta. *Propert. l.* 3. *el.* 2. *in fin.* Ore Philetea noſtra rigavit aqua. *h. e.* docuit me elegiaci carminis rationem. *Id. l.* 4. *el.* 6. v. 3. Serta Philetæe certent Romana coronibus. *h. e.* alegia Latina Græcæ.

PHILIPPENSIS, ſe, adject. a Philippis, ut Philippenſe prælium, *Plin. l.* 7. *c.* 45. Philippenſis acies, *Val. Max. l.* 1. *c.* 5. *n.* 7. Philippenſis Brutus, *Plin. l.* 34. *c.* 8. a *mod.* h. e. qui Philippenſi acie cecidit. V. *Philippi*. Philippenſe bellum, *Sutton. in Aug. cap.* 9. & 13.

PHILIPPEUS, a, um, Φιλίππειος, ad Philippum Macedonum regem pertinens. *Propert. l.* 3. *el.* 9. v. 39. Scilicet inceſti meretrix regiæ Canopi, Una Philippeo ſanguine inuſta nota. *h. e.* Cleopatra, quæ deſcendebat ex ſanguine Philippi regis Macedonum. V. *Pellæus*. ¶ Philippeus nummus, nota ſignatus Philippi regis. *Plaut. Rud.* 5. 2. 67. Nummi octingenti aurei in marſupio inſuerant: præterea centum denaria Philippea in peſcenio ſeorſus. *Id. Aſin.* 1. 3. 2. Unumquodque illorum verbum nummis Philippeis aureis non poteſt auferre hinc a me. *Id. Tria.* 4. 2. 128. An illa tam eſſet ſtultus, qui mihi mille nummum crederet Philippeum? *Liv. l.* 39. *c.* 7. Philippeorum aurorum nummorum ſedecim millia. *Plaut. Curcul.* 2. 3. v. 70. Statuam vult dare auream ſolidam faciundam ex auro Philippeo. *h. e.* ex ve auro, unda cuduntur Philippei nummi. Porro Philippeorum nummorum valor duos fere aureos Gallicos æquaſſe creditur. ¶ De aliis quoque nummis, h. e. alia forma vultum ſignatis, dicitur. V. *Philippus*. *Valerius. Imp. in quodam epiſt.* apud *Vopiſc. in Aurelian. c.* 9. *extr.* Ipſi ad ſumptus dabis argenteos Philippeos minutulos quinquagenos. Adde *cap.* 12. ¶ *Philippei campi* prope Philippos urbem, ubi pugnatum eſt in Brutum & Caſſium. *Manil. l.* 1. v. 906. cum ducibus jurata cruentis Arma Philippeos implerunt agmine campos. Adde *Vellej. l.* 2. *c.* 86.

PHILIPPI, orum, m. urbs Macedoniæ extremæ, in Thraciæ confinio, ad radices Pangæi montis, & apud oram maris Ægæi: dicta a Philippo Alexandri M. patre, qui eam refecit. Quidam locant in Thracia, quia prope ejus fines ſita eſt. Celebre fuit pugna Octaviani & M. Antonii contra Brutum & Caſſium, qua bi victi & debellati, ſe uterque a ſuis interficiendos curarunt. V. *Flor. l.* 4. *c.* 7. & *Velleij. l.* 2. *c.* 70. Meminit etiam *Tacit. l.* 1. *Hiſt.* 2. 50. & *lib.* 2. *c.* 38. item *Propert. l.* 1. *el.* 20. v. 27. & *Horat. l.* 2. *od.* 7. v. 9. ¶ In illo *Virgilii l.* 1. *Georg.* v. 489. Ergo inter ſe ſi paribus concurrere telis Romanas actas iterum videre Philippi: *vi ſtomm ad concurrere* referri quidam putarunt, non ad *videre Philippi*: & reſpicere pugnam Pharſalicam, quæ ante hanc facta eſt. Alii putent, *Virgilium* male confundere Pharſaliam cum Philippis. Alii geminos Philippos faciunt, in Theſſalia, ubi Pharſalia eſt, & in Macedonia, ſeu Thracia. *Ovid.* quoqus Philippos in Pharſalia locare videtur, cum ait *l.* 15. *Met.* v. 823 *de Oſtaviano*. Pharſalia ſentiet illum, Æmathiaque iterum madefacti (al. *madefient*) cæde Philippi. Nam li Pharſalia hoc loco pugnam Cæſaris cum Pompejo notaret, falſo diceret, Pharſaliam ſenſuram Oſtavianum, cum illi pugnæ ie non interfuerit. Eſt & locus *Perſeus* ad hanc tam pertinens, *in Sat. c.* 121. Cerno equidem gemina jam ſtrictos morte Philippos, Theſſaliæque rogos. Ubi *morte* pro ſtrage quidam accipiunt. Ego malim intelligi de morte Bruti & Caſſii. Sed alii leg. *gemino ſum ſtratus Marte*, quaſi apud veſtem Philippos Theſſalicos utraque pugna pugnata ſit: quod affirmant *Servius ad loc. Virg. cit.* & *Flor.* cum ſcribit *loc. cit.* Cæſar cum Antonio in Caſſium Brutumque ſuccingitur. Illi comparatis ingentibus copiis, eandem illem, quæ fatalis Cn. Pompejo fuit, aremem infelicrant. Diærat autem *cap.* 2. priori pugnæ Cæſarie cum Pompejo Theſſaliam, & Philippicos campos ſumptos fuiſſe. Idem ſignificant *Lucan. l.* 7. n *verſ.* 852. & *Manil. l.* 1. n *verſ.* 905. V. *Theſſalicus* in fine, & *Lexic. Geograph. Mortuerit ad* vorem Philippici campi.

PHILIPPIANUS, a, um. Philippianæ cohortes, h. e. quæ ſub Philippis Impp. R. militaverunt. *Ver. Tabula* apud *Maffei.* in *Muſ. Veronen. pag.* 325.

PHILIPPICUS, a, um, ad Philippum pertinens. *Plaut. Trucul.* 5. 1. 60. Hem tibi talentum argenti. Philippicum eſt: tene tibi. ¶ *Philippicum aurum* apud *Plin. l.* 37. *c.* 4. eſt auri ſodina Philippi regis in Macedonia, ubi repertum ait genus adamantis per ſemini cucumis. ¶ *Philippica vocitavit*, Φιλιππικὰς λόγους, dictæ ſunt, quæ Demoſthenes in Philippum regem Macedonum habuit: quem imitatus *Cicero*, eodem nomine ſuas ſaſcripſit in Antonium. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 1. In eis nectnonibus, quæ Philippicæ nominantur, eniteret civis illa tuus Demoſthenes. *Juvenal. ſat.* 10. v. 129. ridenda poemata malo, Quam te conſpicuæ divina Philippica famæ, Volveris a prima quæ proxima. ¶ Item ad Philippos Macedoniæ oppidum pertinens. *Plin. l.* 33. *c.* 3. M. Bruti in Philippicis campis epiſtolæ reperiuntur frementes, &c. ¶ *Flor. l.* 4. *c.* 2. *ante med.* Sic præcipitantibus fatis, prælia ſumpta aſt Theſſalia, & Philippicis campis Ubris, imperii, generis humani fata cummiſſa ſunt. Loquitur *Flor.* de Pharſalia, & *Philippicos campos* pro Pharſalicis poſuit. V. in voce *Philippi*.

PHILIPPUS, i, m. Φίλιππος, rex Macedonum, filius Amyntæ, peter Alexandri M. item alius, Perſei pater, qui cum Romanis bella geſſit. De utroque V. *Juſtin.* & de poſteriore *Livium*. Fuerunt & alii Macedonum regee hoc nomine. ¶ Metonymice eſt nummus Philippeus. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. v. 233. inculſis qui veribus & male natis Rettulit acceptos, regale nomiſme, Philippos. ¶ Dicitur etiam de aliis nummis. *Auſon. ep.* 5. v. 19. Bis ſeptem rutilos, regale nomiſma, Philippos. *Darius* mox appellat v. 23. Sic *Valerius.* in *quadam epiſt.* apud *Trebell. Poll.* in *Claud.* c. 14. Philippeos noſtri vultus annoe centum quinquaginta.

PHILLYRIDES. V. *Philyrides*.

PHILOCALIA, æ, f. φιλοκαλία, amor pulcritudinie: a φίλος, amicus, & καλός, pulcher: item ſtudium honeſtatis, elegantiæ, uitoris, urbanitatis in rebus ornatibus, in cultu corporis, in conviviis, ſupellectile, ædibus, convictu, &c. *Auguſtin. l.* 2. *contra Acad.* 2. 3. & in *ſ. cap.* 2.

PHILOCHARES, is, m. φιλοχαρὶς, herba eadem quæ marrubium. *Plin. l.* 20. *cap.* 22.

PHILOCOMASIUM, ii, f. φιλοκωμάσιον, h. e. comiſſationum amica, nomen aſt meretricie in *Mitite Plauti*: a φίλος, amicus, & κῶμος, comiſſatio: & eſt diminutiva vox, ut *Glycerium*, *Phronefium*, *Euſtachium*, &c.

PHILOCTETÆUS, a, um, Φιλοκτητάϊος, ad Philoctetem pertinens. *Cic. c. de Fin. cap* 29. Saaum illud Lemnium clamore Philoctetæo funeſtare.

PHILOCTETA, & Philoctetes, æ, m. (prior poſitio Latina eſt, altera Græca) Φιλοκτήτης, Pœantis & Demonaſſæ filius, & comes Herculis. Huic Hercules moriens in Oeta monte mandavit, ne cui corporis ſui reliquiae indicaret, idque jurare eum adegit, deditque pro munere pharetram & ſagittas Hydræ felle tinctas. Sed cum Delphico Oraculo monti affaat Græci, ad evertendam Trojam ſagittie Herculis opus eſſe, juventus Philoctetes, & de Hercule interrogatus, negavit primo, ſe aliquod de Hrreule ſcire, tandem vero mortuum eſſe confeſſus eſt, & cum graviter ad indicandum ſepulcrum cogeretur, ne jusjusandum violaret, ictu pedis locum oſtendit. Igitur conſtituere Principes Græciæ, ut ad bellum Trojanum deduceretur, quia ipſe ſolus Lernæis ſagittis uti poterat, quibus Paris erat occidendus. Verum nonus ſagittæ caſu in pede, quo Herculis tumulum monſtraverat, vulnere pene immedicabili affectus eſt. Quare cum vulneris fœtur a Græcis ferri non poſſet, in Lemno relictus eſt. Sed occiſo Achilla, Ulyſſes in Lemnum regreſſus, ad Trojam illum perduxit. Devicta autem Troja, pudore ne in patriam æger rediret, impeditus, in Calabriam venit, ibique Petiliam condidit. Tandem opera Machaonis medici ſanatus eſt. *Servius ad Æn.* 3. v. 402. *Cic. c. de Fin. cap.* 29. & *lib.* 5. *c.* 22. *lib. c. Tuſcul. c.* 7. & alibi. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 30. *cum Ovid.* 13. *Met.* a *verſ.* 328. *lib.* 5.

lib. 5. *Triſt. el.* 1. *v.* 61. *Propert. l.* 2. *el.* 1. *v.* 61. &c. Sed *Servio* auctore, *lor. cit.* Græci Philoctetem in Lemno, ablatis ſagittis, reliquerunt. Alii narrant, non ſagittæ caſu, ſed morſu ſerpentis vulneratum fuiſſe, curante Junone iratâ, quod auſus fuiſſet Herculis pyram conſtruere. *Hygin. fab.* 102. *Cic. de Fato, c.* 16. & *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 4. *v.* 12. ¶ Ad declinationem quod attinet *Cic.* 2. *de Fin. c.* 29. Sit Epicurus Philocteta. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 4. *v.* 12. Quidue Philoctetes ictus ab angue gemat. *Propert. l.* 2. *el.* 1. *v.* 61. Tarda Philoctetæ ſanaeit crura Machaon. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 22. Ea perferent, quæ Philoctetam videmus in fabulis. *Id.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 12. *ſub fin.* Meliorem civem eſſe, quam Philoctetem. *Ovid.* 13. *Met. v.* 328. Sis licet infeſtus ſociis, regique, mihique, Dure Philoctete.

PHILOGRÆCUS, i, m. φιλόλογος, qui libenter utitur dictionibus Græcis: vox hybrida ex Græco φίλος, amicus, & *Græcus* Latino. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 10. Tranſi inquit Aarus, nunc in illud genus, quod eos philogræci vocatis *dogiſtes*.

PHILOLOGIA, æ, ſ. φιλολογία, *ſtudio di belle lettere*, ſtudium eruditionis, ſeu humaniorum litterarum, quam eruditionem appellat *Suetonius in Aug. c.* 89. &c. *Cicero fil. Fam. 16. ep.* 21. Quid de Bruttio dicam? cujus cum frugi ſeveraque eſt eita, tum etiam jucundiſſima convictus. non eſt enim ſejunctus locus a philologia, & quotidiana ἀχροάσεις. *Cic. pater l.* 2. *ad Attic. ep.* 17. Ne & opere & oleum philologiæ noſtræ perierit. *Vitruv. in præfat. l.* 7. Reges Attalici magnis philologiæ dulcedinibus inducti, cum egregiam bibliothecam inſtituiſſent. ¶ Proprie eſt amor ſermonis, loquacitas, otium verborum ſtudium: a φίλος, amicus, & λόγος, ſermo. Hinc *Senec. epiſt.* 108. *a med.* Quæ philoſophia fuit, facta eſt philologia.

PHILOLOGUS, i, m. φιλόλογος, ſtudioſus philologiæ. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 12. In qua *homines* nobiles illi quidem, ſed nullo modo philologi, nimis acute loquuntur. *Senec. epiſt.* 108 *a med.* Cum Ciceronis libros de Republica prehendis hinc philologus aliquis, hinc grammaticus, hinc philoſophiæ deditus. V. ibi reliqua, unde intelliges, quodnam philologi ſimul, & grammatici officium & ſtudium ſit. *Sueton. de Grammat. c.* 10. *de Attejo*. Philologi eppellationem ſumpſiſſe videtur, quia ſicut Eratoſthenes, qui primus hoc cognomen ſibi vendicavit, multiplici variaque doctrina cenſebatus. ¶ Ex duab. Inſcript. apud *Murator. to.* 2. *pag.* 806. *n.* 4. & 6. diſcimus, Philologos fuiſſe inter officia domus Auguſtæ. ¶ Adject. *Vitruv. l.* 6. *in proœm.* Cum & parentum cura, & præceptorum doctrinis cuctas haberem copias diſciplinarum, philologis & philotechnis rebus, commentariorumque ſcripturis me delectaus, &c. *vide erudite*.

PHILOMELA, æ, ſ. φιλομήλα, Pandionis regis Athenienſium filia. Tereus rex Thracum, cum Athenienſibus tuliſſet auxilium, ac Pandionis filium Prognem uxorem duxiſſet, poſt aliquot annos rogatus ab ea eſt, ut ſibi Philomelam ſororem ſuam videndam arceſſeret. Profectus Athenas, dum adducit puellam, eam in itinere citiaeit, eique linguam, ne facinus indicaret, abſcidit, inclufamque in ſtabulis reliquit, ementitus conjugi, eam periiſſe naufragio. Sed Philomela rem in veſte ſuo eruore deſcriptam, vel multa arte interſam, miſit ſorori. Qua re cognita Progne Itym filium interemit, patrique epulandum appoſuit. Cognito ſcelere Tereus dum in ambas inſurgit ulciſcendi cauſa, omnes in aves mutti ſunt, ipſa in upupam, Progne in hirundinem, Philomela in luſciniam. Alii Terenm fecero finaiſſe dicunt, Prognem uxorem mortuam, & petiſſe Philomelam in matrimonium: hoc dolore compulſam Prognem impiæ apulæ paraſſe viro, &c. Alii narrant eas navibus effugiſſe periculum, Tereum nove inſecutum: & ob celeritatem aves fuiſſe appellatos. *Servius ad Ecl. 6. v.* 78. *Hygin. fab.* 45. & fuſius *Ovid. 6. Met. a verſ.* 424. Lepida *Martial. l.* 14. *epigr.* 75. Flet Philomela nefas inceſti Tereos: & quæ Muta puella fuit, garrula fertur aeis. ¶ Interdum cum Progne Poetica licentia confunditur, at adnotaeit *Servius* ad illud *Virg. loc. cit.* Quas illi Philomela dapes, quæ dona pararit. ¶ Pru luſcinia, aut pro quacis ave *Id.* 4. *Georg. v.* 511. Qualis populea mœrens philomela ſub umbra Amiſſos queritur fetus, quos durus arator Obſervans nido implumes detraxit.

PHILOMOSUS, i, m. φιλόμοσος, amator, ſive amicus muſarum. Nomen proprium eſt apud *Martial. l.* 3. *epigr.* 20. & *lib.* 7. *epigr.* 75.

PHILONIUM, ii, v. φιλώνιον, pharmaci genus, dictum fortaſſe a Philone medico, cujus meminit *Caſſ. l.* 6. *c.* 6. *ſect.* 3. *Seren. Sammon. c.* 22. *v.* 396. Quid referam multie compoſita phijonia rebus?

PHILOPATOR, oris, φιλοπάτωρ, h. e. amans patris: cognomen additum Ἀντιόχῳ uni ex Ptolemæis, qui patrem matremque interfecit. *Juſtin. l.* 29. *c.* 2.

PHILOSARCA, æ, m. amator carnis: a φίλος, amicus, & σάρξ, caro. *Hieronym. epiſt.* 61. *ad Pammach. adverſ. Joann. Hieroſolym.* Nos ſimplices & philoſarcas dicere, quod eadem oſſa, & ſanguis, & caro reſurgat.

PHILOSOPHIA, æ, ſ. *Filoſofia*, φιλοσοφία, amor & ſtudium ſapientiæ: a φίλος, amicus, & σοφία, ſapientia. *Cic.* ita deſcripſit *l.* 2. *Offic. c.* 2. Nec quicquam aliud eſt Philoſophia, ſi interpretari velis, quam ſtudium ſapientiæ. Sapientia autem eſt, ut a veteribus Philoſophis definitum eſt, rerum divinarum, & humanarum, cauſarumque, quibus hæ res continentur, ſcientia. V. *Senec. epiſt.* 89. ¶ Triplex eſt, Phyſica, Ethica, Logica, quo nomine etiam Metaphyſica a veteribus comprehenditur. Prima rerum naturam ſcrutatur, fecunda animum componit, tertia bene differendi rationem docet. *Cic.* 1. & 2. *Acad.* & 5. *Fin.* 1. *de Or. c.* 15. Item *Senec. ep.* 89. ubi varias ejus diviſiones perſequitur. De diviſione Philoſophiæ ſecundum ſectas *Cic.* differit 2. *Acad.* 1. *de Legib.* 3. *de Orat.* ¶ Antonomaſtice, ſeu per excellentiam Philoſophiæ nomine Ethica, ſeu Moralis intelligitur. *Cic.* 2. *de Divin.* & 2. *de Orat.* & *Senec. paſſim.* ¶ In plur. num. uſurpat *Cicero* 3. *de Orat.* 1. 27. & *Gell. l.* 4. *c.* 1. & *lib.* 5. *c.* 3. Ille ſignificat ſectas Academicorum & Peripateticorum: hic vero priore loco ſubtiles diſputandi rationes, poſteriore partes ipſas Philoſophiæ, dialecticam, ethicen, &c.

PHILOSOPHICE, adverb. *de Filoſofia*, ut Philoſophice vivere, apud *Lactam. l.* 3. *c.* 14. *ad fin.*

PHILOSOPHICUS, a, um, *Filoſofico*, φιλοσοφικός, ad Philoſophiam ſpectans. *Cic.* 5. *Tuſcul. cap. ult.* A quo non modo impuſi ſumus ad Philoſophicas ſcriptiones, verum etiam laceſſiti. *Al. leg.* Philoſophas.

PHILOSOPHOR, oris, atus ſum, dep. 1. *filoſofare*, *ſtudiar Filoſofia*, φιλοσοφέω, ſapientiæ ſtudeo, rerum naturas perſcrutor, Philoſophorum more diſputo. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 3. Et enim minime videbamur, tum maxime philoſophabamur. *Id.* 2. *de Or. c.* 37. Decreci philoſophari potius (ut Neoptolemus apud Ennium) paucis: nam omnina haud placet. ¶ Reperitur etiam imperſ. *Plaut. Pſeud.* 2. 3. 21. Sed ſatis eſt philoſophatum.

PHILOSOPHUS, phi, m. *amatore della ſapienza*, *Filoſofo*, φιλόσοφος, amator ſapientiæ, naturæ interpres, magiſter virtutis, qui rerum cognitione delectatur: a φίλος, amicus, & σοφός, ſapiens. *Cicero* ſic deſcribit *l.* 2. *de Orat. c.* 49. Philoſophi denique ipſius, qui de ſua vi ac ſapientia unae omnia pæne prudtetur, eſt tanum quædam deſcriptio, ut is, qui ſtudeat omnium rerum divinarum atque humanarum vim, naturam, cauſaſque noſſe, & omnem bene civendi rationem tauare & perſequi, nomine hoc appelletur. *Varr.* apud *Non. c.* 1. *n.* 275. Nemo egrotus quicquam ſomniat tam inſaodum, quod non aliquis dicat philoſophus. ¶ Hoc nomen a Pythagora originem habuit. Cum enim Philuntem veniſſet, & cum Leonte principe Phliaſiorum docte & copioſe diſſeruiſſet, ajut ingenium & eloquentiam cum admiratus eſſet Leon, quæſivit ea re, qua maxima arte confideret; at ille, artem quidem ſe ſcire nullam, ſed eſſe Philoſophum, reſpondit. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 3. ¶ Primus Philoſophus Thales Mileſius fuit. *Cic.* 1. *de nat. Deor. cap.* 10. & *in Fragm. de Philoſophia* apud *Lactant. l.* 3. *c.* 16. *ad fin.* ¶ Adjective *Pacuv.* apud *Gell. l.* 13. *c.* 8. Ego oli homines ignava opera, philoſopha ſententia. *Imp. Verus in quadam epiſt.* apud *Vulcat. Gallican. in Avid. Caſſ. cap.* 5. Te philoſophum amiculum vocat. ¶ Primam ſyllabam Poetæ neceſſitate producunt. *Sidon. carm.* 15. *v.* 43. Innumerabilium primordia philoſophorum. Adde *verſ.* 182.

PHILOTECHNUS, a, um, adject. a φίλος, amicus, & τέχνη, ars, artificioſus, induſtrius. *Vitruv. l.* 6. *proœm.* Philologis, & philotechnis rebus me delectans.

PHILTRUM, i, n. *medicamento per far amare*, *malia*, φίλτρον, amatorium poculum, quod in amorem, & plerumque in inſaniam inducit: a φιλέω, amo. *Ovid.* 2. *de or. am. verſ.* 105. Nec data proſuerint pallentia philtra puellis: Philtra nocent animis, vimque furoris habent. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 609. Hic magicos affert cantus, hic Theſſala vendit Philtra, quibus caleant mentem vexare mariti, Et ſolea pulſare nates.

PHILUS, i, m. *amico*, φίλος, amicus. *Petron. in Satyr. c.* 110. Quam facile (*mulieres*) adamarent: quam cito etiam philorum oblivisceretur. Al. leg. *filiorum*.

PHILYRA, & Philura, æ, ſ. φιλύρα, membrana tenuiſſima inter corticem & lignum tiliæ arboris. eam Græca vox tiliam ſignificat. *Plin. l.* 16. *c.* 14. *de tilia*. Inter corticem & lignum tenues tunicæ multiplici membrana, e quibus cincula, iliæ eocantur: tenuiſſimæ earum, philyræ, coronarum lemniſcis celebres, antiquorum honore. *Horat. l.* 2. *od. ult. v.* 2. Diſplicant nexæ philyre coronæ. *Plin. l.* 21. *cap.* 3. Lemniſcos cælare primus inſtituit P. Claudius Pulcher, bracteaſque etiam philyræ dedit. *b. e.* lemniſco tenuiſſimo aureo adjecit bracteas aureas. *Ovid. l.* 5. *Faſt. v.* 337. Ebrius incinctis philyre conviva capillis Saltat. *Plin. c.* 2. *l.* 24. Philyra coci, & polline nimium ſelem cibi eximunt. *Id. l.* 19. *c.* 2. *circa med.* Junco Græcos ad funes uſos, poſtea palmarum ſoliis, philyraque manifeſtum eſt. ¶ Dicitur etiam de tenuiſſimis papyri membranis, ea quibus charta fit. *Plin. l.* 13. *c.* 11. *extr. de papyro*. Præparantur ea eo chartæ, diviſo acu in prætenues, ſed quam latiſſimas philuras. *Ulpian. Dig. lib.* 32. *leg.* 50. Librorum appellatione continentur omnia volumina, ſive in charta, ſive in membrana ſint, ſive in quovis alia materia. Sed & ſi in philyre, aut tilia, aut nonnulli conficiunt, aut in aliquo corin, idem erit dicendum. ¶ Eſt etiam hoc nomine Nympha Oceani filia, cum qua concumbens Saturnus, advenicnte Ope conjuge, in equum ſe vertit, & aufugit. Ea re autem concubitu natus eſt Chiron dimidia parte homo, dimidia equus: quo territa monſtro Philyre, petiit a Jove, ut ſe ea tanto opprobrio eriperet, qui eam vertit in arborem ſui nominis. *Hygin. fab.* 138. & *Servius* ad illud *Virg.* 3. *Georg. v.* 92. Talis & ipſe jubam cervice effudit equina Conjugis adventu pavida Saturnus, & altum Pelion himitu fugiens implevit acuto. Adde *Valer. Flacc. l.* 5. *v.* 153.

PHILYREIUS, & Philiréus, a, um, ad Chironem pertinens Philyræ filium. *Ovid. Met.* 2. *v.* 676. & *lib.* 5. *Faſt. v.* 391. Philyreius heros. *Id. Met.* 7. *verſ.* 352. Philyreia tecta. *Al. leg.* Philyreaque tecta.

PHILYRIDES, & *Poetice* Phillyrides, æ, m. φιλυρίδης, Chiron filius Philyræ. *Propert. l.* 2. *el.* 1. *v.* 61. Tarda Philoctetæ ſanaeit crura Machaon: Phœnicis Chiron lumina Phillyrides. *Ovid. lib.* 1. *de art. am. v.* 12. Phillyrides puerum cithara perfecit Achillem. Adde *Virg. Georg.* 3. *v.* 550.

PHILYRINUS, a, um, qui eſt a philyra, ut *Philyrinus liber*, philyræ tunica, quæ coronæ alligantur. *Servius ad lib.* 3. *Georg. verſ.* 93. V. *Philyra*.

PHIMUS, i, m. φιμὸς, fritillus, pyrgus. Quidam legunt in illo *Horatii lib.* 2. *ſat.* 7. *verſ.* 17. Mitteret in phimum talos. At plerique *pyrgum*.

PHINEIUS, & Phineus, a, um, ad Phineum pertinens. *Virg.* 3. *Æn.* v. 212. Phineis poſtquam Cleſa domus. *Ovid.* 6. *Faſt. verſ.* 132. Sunt avidæ volucres, non quæ Phineis menſis Guttura fraudabant, &c. *Val. Flacc. l.* 4. *verſ.* 504. Phineia teſta. *Petron. in Sat. c.* 136. cum Phineo maduere veneno Fellaces epulæ. *Ovid.* 5. *Met.* v. 109. Phinea cecidere manu. *b. e.* Cephei. *Senec. in Herc. Fur.* v. 759. Terreteque menſas ſvida Phineas avis. *Id. in Thyeſt.* v. 654. Phineæ eves. *b. e.* Harpyiæ.

PHINEUS, i, m. diſyllab. Φινεὺς, filius fuit, teſte Helleanico, Agenoris, vel, ut *Heſiodus* ait, Phœnicis & Caſſiopeæ, nepos Agenoris, frater Cilicis, Dorycli, & Atumini. Hic vates Apollineus, & rex Arcadiæ, vel ut alii ſcribunt, Thraciæ, vel ut curſus alii, Paphlagoniæ, uxorem duxit Cleopatram, quam quidam Sthenoboeam, ſeu Sthenoboen vocant, ex qua genuit Orytum, & Crambum, ut *Sophocles*; ut alii Mariandynum, & Thynum; vel, ut curſus alii, Pariæmonem & Phineam, quibus, mortua priore conjuge, Harpalycen filiam Boreæ & Orithyiæ, ſororem Calais, & Zethi, novercam ſuperinduxit. Sed alii dicunt, Phineum Cleopatram filiam Boreæ & Orithyiæ, uxorem duxiſſe, ſecundam vero Idæam Dardani filiam novercam ſuperinduxiſſe. Suaſu ſecundæ uxoris filios ſuos ex priore ſuſceptos excæcavit, quaſi eam illi de ſupro interpellaſſent. Quapropter & ipſe excæcatus eſt a diis, & Harpyiæ contra eum miſſæ, quæ menſam ejus & cibos turpiſſime fœdabant. Poſtea vero, cum Argonautæ humaniſſime excepiſſet, Iaſon præcepit Calai & Zetho fratribus alatis, et ayes illac ve ejus regno expellerent, a quibus uſque ad Steuphades inſulas fugatæ ſunt. Poſtremo occiſus eſt ab Hercule, cum is in ſolitudine liberos Phinei inveniſſet excæcatos, audiviſſetque eos calumnias novercæ ejectos fuiſſe. *Serv. ad Æn.* 3. v. 209. *Hygin. fab.* 19. *Ovid.* 7. *Met.* v. 3. *lib.* 1. *de ar. am.* v. 339. & *Val. Flacc. lib.* 4. a *verſ.* 465. & alii. *Ovid. de remed. Amor.* v. 355. Illa tuas redoluit, Phineu, medicamina menſas. *Val. Flacc. l.* 4. v. 425. Litoa fatidici pœna horreretis Phinei. *& verſ.* 473. Suſtulit hæc geminas Phineus ad fidera palmas. ¶ *Phineus* pro quocumque cæco. *Martial. lib.* 9. *epigr.* 26. Si non vis teneros ſpaſſet convita miniſtros, Phineas invites, Afer, & Oedipodas. ¶ Phineus alter, Cephei frater, qui cum promiſſam ſibi Andromedam filiam fratris a Perſeo, cui ex pacto poſtea nupſerat, repeteret, poſt ingentem rixam, viſo caſu capitis Meduſæ, in lapidem mutatus eſt. *Ovid.* 5. *Met.* a *verſ.* 1. *Id. ibid.* v. 210. Pœnitet impulſi tam demique Phinea belli.

PHINIDES, æ, m. Φινίδης, Phinei filius. *Ovid. in Ibin*, v. 273. Ut duo Phinidæ, quibus idem lumen ademit, Qui dedit.

PHISON, m. unus ex quatuor fluviis, qui e terreſtri Paradiſo egrediuntur. Aliis eſt Ganges, aliis Nilus, aliis Phaſis, qui eſt in Colchide. *Alcim. Avit. l. c. v.* 290. Quartus Phiſon erit, quem poſſidet Indus Gangem.

PHLEBOTOMATUS, a, um, *falaſſato*, ut Phlebotomati ægrotantes, *Cœl. Aurelian. Acut. l.* 2. *c.* 13.

PHLEBOTOMIA, æ, f. *falaſſa*, inciſio venæ, φλεβοτομία a φλὲψ, βός, vena, & τέμνω, ſeco. *Cœl. Aurelian. Acut. l.* 2. *c.* 18. Si dolor vehemens fuerit, phlebotomiam convenit adhibere. *Veget. lib.* 1. *vet. veter. c.* 24. Si phlebotomia uti volueris. ¶ Scribitur & *flebotomia*.

PHLEBOTOMĬCE, es, f. φλεβοτομική, phlebotomia. *Cœl. Aurelian. Acutor. l. c. c.* 3. *a med.* Phlebotomice adhiberi prohibetur.

PHLEBOTŌMO, & Flebotomo, as, avi, atum, *falaſſare*, *cavar ſangue*, φλεβοτομέω, inciſa vena ſanguinem extrahо cuntionis cauſa. *Veget. de re veterin. l.* 1. *c.* 24. Admiſſarios flebotomare non eſt opus. *Cœl. Aurel. l.* 2. *Acut. c.* 14. Phlebotomat eos, qui, &c. Adde *lib.* 2. *c.* 19. *a med.*

PHLEBOTŌMUS, i, m. *falaſſo*, φλεβότομον, inciſio venæ, phlebotomis: item ſcalpellum, quo vena inciditur, *lancetta*. *Veget. l. c. vet veterin. c.* 19. Quæ in cauteriis, vel phlebotomo facienda ſunt. *& cap.* 27. *extr.* Cauto tranſverſo phlebotomo percutiet. *Cœl. Aurel. Acut. l.* 2. *c.* 19. *a med.* Phlebotomo uti. *Theod. Priſcian. l.* 2. *c.* 22. Phlebotomus adhibendus. ¶ Scribitur & *flebotomus*.

PHLEGĔTHON, ontis, m. *Flagetonte*, φλεγέθων, fluvius Inferorum igneis undis fluens: a φλεγέθω, uro, incendo. In Fabulis Cocyti filius dicitur. *Stat.* 4. *Theb.* v. 528. Iliventes Acheron ejectat arenas: Fumidus atre vadis Phlegethon incendia volvit. *Senec. in Thyeſt.* v. 1018. ardenti feeto Phlegethon arenas igneus tortas agens. *Id. in Oedip.* v. 162. Phlegethonque ſus motam ripa Miſcuit undis Styga Solomiæ. *Id. in Agam.* v. 752. hæc hodie ratis Phlegethontis otii legias animas vebet. ¶ *Virg.* 6. *Æn.* v. 264. Di, quibus imperium eſt animarum, umbræque ſilentes, Et Chaos, & Phlegethon, loca nocte ſilentia late. Ubi *Servius*: per Phlegethonta ignem ſignificet, unde ſecundum Heraclitum cuncta procreantur.

PHLEGETHONTEUS, a, um, φλεγεθόντιος, ad Phlegethontem pertinens. *Claudian. l.* 1. *de rapt. Proſ.* v. 88. Et Phlegethonteæ requierunt murmura ripæ.

PHLEGETHONTIS, idis, f. quæ eſt a Phlegethonte. *Ovid.* 15. *Met.* v. 532. Et lacerum ſovi Phlegethontide corpus in unda. Adde *lib.* 5. v. 544.

PHLEGMA, & Flegma, atis, n. *flemma*, φλέγμα, humor in corpore frigidus, & humidus, hieme potiſſimum exuberans. *Pallad. in Jul. cit. 6.* Hoc vim genet ventrem purgabit, flegma diſſolvet. *Veget. l.* 2. *de re Veterin. cap.* 12. Jumentum inſaniens multum flegmatis ex ore profundet. *& lib.* 3. *c.* 19. Flegma in genibus jumenti curam. ¶ Volunt eſſe a φλέγω, inflammo, per antiphraſim, quia minime calidum eſt: & ſunt qui *Plinio* etiam tribuunt *l.* 23. *c.* 1. *ante med. fcſ.* 17. *Hard.* Sed ibi *feminæ* legendum eſt.

PHLEGMŌNE, es, f. *inflammazione*, φλεγμονή, collectio ſanguinis in aliqua parte corporis cum rubore, tumore, calore, & dolore, quæ quatuor *Celſ. l.* 5. *c.* 20. ſigna inflammationis eſſe poſuit: a φλέγω, inflammo. *Plin. lib.* 20. *cap.* 4. Raphanos tuſos phlegmonæ illinere.

PHLEGON, ontis, *vel* ontis, m. φλέγων, unus ex equis Solis: a φλέγω, ardeo. *Ovid. Met.* 2. v. 154. volucres Pyroeis, Eous, & Æthon, Solis equi, quartuſque Phlegon.

PHLEGONTIS, idis, f. φλεγοντὶς, gemmæ genus, a φλέγω, uro, quod in ea flamma quædam intus ardere videatur. *Plin. lib.* 37. *cap.* 11.

PHLEGRA, æ, f. φλέγρα, poſſa Pallenes, urbs Macedoniæ, circa quam vallis fuit, in qua Gigantes olim cum cœleſtibus confixiſſe, & ab Hercule enſtinctı eſſe dicuntur. *Plin. l.* 4. *c.* 10. & *Solin. c.* 9. (*al.* 14.) Qui ad hiſtoriam fidem pugnam hanc conantur reducere, ita ſcripſerunt: Pallenen, quæ veteri nomine Phlegra vocabatur, homines tenuerunt, quibus immanitas & ſuperbis morum Gigantum cognomen peperit. In hos ineunte prælium Hercule, fulmina de cœlo miſſa ſunt, donec ii fugere conſti ſunt, ſicque ingenti victoria ſeperati. Ex hac re rumor in vulgus ortus, ut Gigantes moverint bellum diis. *Stat. 1. Theb. v.* 595. Non aliter Geticæ ſi fas eſt credere Phlegræ, Armatem immenſus Briareus ſtetit æthera contra. *Senec. in Herc. Fur.* v. 444. Poſt monſtra tot perdomita, poſt Phlegram impia ſparſam cruore, poſtque defenſos deos. *Val. Flacc. l.* 1. v. 564. Iapeti poſt bella trucis, Phlegræque labores. V. vocem ſequent.

PHLEGRÆUS, a, um, φλεγραῖος, ad Phlegram pertinens. *Ovid.* 10. *Met.* v. 150. recini plectro graviore Gigantas, Sparſaque Phlegræi victricia fulmina campis. *Propert. lib.* 2. *el.* 1. v. 39. Phlegræos Jovis, Enceladique tumultus. *Stat. l.* 1. *Achill.* v. 484. Phlegræa caſtra. *Senec. in Thyeſt.* v. 811. Phlegræi hoſtes. *Val. Flacc. l.* 5. v. 693. Phlegrææ pugnæ. *Martial. l.* 8. *epigr.* 78. Phlegræa victoria. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. v. 196. Phlegræa prælia. *b. e.* civilia ac tam impia, quam fuere Gigantum cum diis. ¶ In illo *Propert. l.* 3. *el.* 9. v. 37. Iſſane Phlegræo melius tibi funera campo: intelligo campum Pharſalicum, vel Philippenſem, ubi belli civilis Pompeji ac Cæſaris furor detonuit. Sunt enim qui Phlegram in Theſſalia (ubi campi Pharſalici) ponunt. ¶ Phlegræi campi ſunt etiam in Campania Italiæ regionis, ubi Forum Vulcani, prope Puteolos, & Achemſiam paludem e teſte *Plin. l.* 3. *c.* 5. *Sil. l.* 8. v. 540. & *Strabone l.* 5. & 6. quibus ſimiliter Poetæ tribuunt pugnam Gigantum cum diis, quia ſulphure & ignibus ea loca abundant. Unde illud *Propert. l.* 2. *el.* 10. v. 8. Sive Anienæ ſuos tinxerit unda pedes: Sive Gigantea ſpatiabere litore ora. ¶ Phlegræus vertex, apud *Sil. l.* 8. *verſ.* 657. eſt ſumma erumpens e cacumine Veſuvii montis, quia tam alte aſcendit, ut ſidera tangere videatur, & cum diis Gigantum mox pugnare: vel quia a φλέγω, oro, incendo.

PHLEGYAS, æ, m. Φλεγύας, Martis filius, rex Lapitharum in Theſſalia, pater Ixionis & Coronidis Nymphæ, quam cum ab Apolline vitiatam ſenſiſſet, confeſtim ira percitus, templum ejus Delphis incendit. Quapropter Apollo iratus ipſum ſagittis interfectum ad Inferos detruſit, ubi hac pœna afficitur, ut ſub ingenti ſaxo, ruinam minitante, ſedens ſemper illud caſurum ſuſpicetur & timeat. *Servius ad Æn. 6. v.* 618. *Stat. 1. Theb. v.* 723.

PHLEOS. V. *Phees*.

PHLIASIUS, a, um, Φλιάσιος, adject. a Phliunte, ut Phliaſius ſermo, *Cic. Tuſcul.* 3. *c.* 4. *h.* 2. Phliunte habitus. ¶ *Phliaſii*, *orum*, Phliuntis incolæ. *Cic. ibid. c.* 3. & *Attic. l.* 6. *ep.* 2.

PHLIUS, untis, m. Φλιοῦς, oppidum Peloponneſi in Sicyonia, ad fontes Aſopi amnis. *Plin. l.* 4. *c.* 5.

PHLOGINOS, i, m. φλόγινος, gemma colom flammeo: a φλόγω, inflamma. *Plin. l.* 37. *c.* 10.

PHLOGITES, æ, m. φλογίτης, gemma eadem, quæ phlogitis. *Solin. cap.* 37. (*al.* 50.) *extr.* Phlogites oſtentat intra ſe quaſi flammas effluentes.

PHLOGITIS, itidis, f. φλογῖτις, gemma, in qua intus ardere flamme quædam videtur, quæ non exeat. *Plin. l.* 37. *c.* 11.

PHLOMIS, idis, f. φλωμὶς, herba hirſuta, eſtundis foliis, humilis, quaſi parvum verbaſcum. Ejus tria genera memorat *Plin. l.* 25. *cap.* 10. & tertium genus ait habere folia craſſa & pinguia, aptaque ſuccernarum luminibus: unde & lychnitis dicta eſt.

PHLOMOS, i, m. φλώμος, herba eadem quæ verbaſcum. *Plin. l.* 25. *cap.* 10.

PHLOX, phlogis, f. φλὸξ, φλογὶς, Græcis flammam ſignificat: a φλέγω, incendo. Eſt etiam nomen violæ ſilveſtris, colore flammeo. *Plin. l.* 21. *c.* 11.

PHOBETOR. V. *Morpheus*.

PHOCA, æ, & Phoce, es, f. *vorchiomarino*, φώκη, vitulus marinus, beſtia, quæ corio, & pilis tecta eſt, cunctis modo coit, partu in terra pecudum more, & in ſomno inſtar bovis mugit. *Plin. lib.* 9. *c.* 7. *extr. & lib.* 13. *Virg.* 4. *Georg.* v. 432. Sternunt ſe ſomno diverſæ in litora phocæ. *& verſ.* 395. *de Proteo*. & turpes paſcit ſub gurgite phocas. *Ovid. c. Met. v.* 300. deformes phocæ. *& lib.* 1. v. 267. Corpora phocarum ſummo reſupina profundo Exanimata jacent. ¶ Fingunt Poetæ, Proteæ vehi curru, quem junctæ phocæ trahunt. *Val. Flacc. l.* 2. *verſ.* 319. ¶ Fabulantur etiam unum quendam neporem Cephiſi ab Apolline in hanc piſcem converſum. *Ovid. Met.* 7. v. 388. Cephiſon procul hinc deflentem fata nepotis Reſpicit in tumidam phocen ab Apolline verſi.

PHOCÆA, æ, f. Φώκαια, urbs Ioniæ, in ora maris, in confinio Æoliæ,

liæ, Athenienſium colonia, cum portu. Dicta creditur, quod ingens phocarum numerus contentibus apparuerit. *Plin. l. 5. c. 29. ſub fin. & cap. 30. & Pompon. Mela in fin. c. 17. l. 1.* ¶ Ejus forma & ſitus deſcribitur a *Liv. l. 37. c. 32.*

PHOCÆENSIS, ſe, Φωκαϊς, ad Phocæam pertinens. *Plin. l. 3. c. 4.* Maſſilia Græcorum Phocæenſium fœderata. *& cap. 3.* Phocæenſium ſobolea. *Juſtin. l. 43. c. 3.* Phocæenſium juventus. Adde *Liv. l. 37. c. 32. & lib. 38. c. 39.*

PHOCÆUS, a, um, ad Phocæam pertinens. *Horat. epod. 16. v. 17.* Phocæorum Velut profugit exſecrata civitas Agros, atque lares paternos. *Gell. l. 10. c. 16.* narrat, Phocidis (intellige *Phocæa*) incolas ab Harpago Cyri præfecto vexatos bello, reliquiſſe patriam, & in Europam migraſſe, ubi inter alias urbes Maſſiliam condidere. ¶ Aliud eſt *Phocæus*, de quo V. infra.

PHOCAICUS, a, um, Φωκαϊκός, ad Phocæam urbem Ioniæ pertinens. *Ovid. 6. Met. v. 8.* Colophonius Idmon Phocaico bibulas tingebat murice lanas. *b. e.* qui in mari juxta Phocæam capiebatur. Unde ex hoc loco diſcimus Phocaicam purpuram in pretio fuiſſe. ¶ Item ad Maſſiliam pertineas, cujus incolæ a Phocæa oriundi. *Sil. lib. 4. v. 52.* Scipio Phocaicus ſe ſe referebat ab ortu. *Senec. in epigr.* Corſica Phocaico tellus habitata colono. (V. *eund. de conſol. ad Helv. c. 8.*) Al. leg. *Phoceo*. ¶ Phocaicas Emporias *Silius* appellat ab eadem ratione. *l. 3. v. 369.* V. *Liv. l. 34. c. 9.* & *Plin. l. 3. c. 3. ante med.* ¶ Item *ad* Phocidem, Φωκικός. *Ovid. Met. 2. v. 569.* Phocaica clarus tellure Coroneus. *Lucan. l. 3. verſ. 172.* Phocaicas Amphiſſa manus, ſcopulоſaque Cirrha, Parnaſuſque iugo miſit deſertus utroque. *Id. l. 5. v. 143.* crinesque in terga ſolutos Caadida Phocaica complectitur infula lauro. *b. e.* Parnaſia, quia Parnaſus in Phocide eſt. ¶ Cur Erymanthum, qui mons eſt, & Suvius Arcadiæ in Peloponnaſo, *Phocaicum* dixerit *Ovid. 2. Met. v. 244.* cauſam reperire neſciunt Interpretes. Itaque alii *Pſophidium*, aut *Pſophaum* malient, a Pſophide, quod eſt oppidum Arcadiæ ad fontes Erymanthi, Ψωφὶς, apud *Plin. l. 4. c. 6. & lib. 12. c. 26. Ovid. 5. Met. v. 607.* & *Stat. 4. Theb. v. 296.*

PHOCAIS, idis, adject. femin. ad Phocæam Ioniæ pertinens. *Lucan. l. 3. v. 341.* Phocais in dubiis auſa eſt ſervare juventus Non Grajs levitate fidem. *b. e.* Maſſilienſis, quæ e Phocæa originem ducit. Adde *Sil. l. 15. v. 172.* ¶ *Phocais ballиſta* dicta a Maſſilienſibus, qui in hoc armorum genere excellueruut, & a Phocæa in Europam Inveserunt, ponitur pro quavis ballиſta per ſynecdochen, in illo *Silii l. 1. v. 334.* adductis ſtridula nervis Phocais effundit vaſtos ballиſta molares.

PHOCENSIS, ſe, Φωκικός, ad Phocidem Græciæ regionem pertineus. *Phocenſes, inm*, Φωκεῖς, ejus regionis homines. *Juſtin. l. 8. c. 1. 2. 4. & 5. & lib. 11. c. 3. Plin. l. 3. c. 5. ad fin. & Solin. cap. 2.* (*al. 8.*) ¶ Item ad Phocæam pertinens, pro *Phocæenſis*, unde *Phocenſes* ejus urbis cives, Φωκαεῖς. *Juſtin. l. 37. c. 1.* Maſſilienſes pro Phocenſibus conditoribus ſuis legatos Romam deprecatum miſere. Adde *lib. 43. c. 3.* & *Solin. c. 2.* (*al. 8.*) *ad fin.* Sunt tamen, qui his locis *Phocæenſes* legendum cenſent. Alii putant, erratum eſſe in hac re a Latinis Scriptoribus, qui *Phocenſes* pro *Phocæenſibus* perperam ſumpſerint: quod & in *Phocæcus*, *Phœceus*, & *Phœcis* videre eſt.

PHOCEUS, a, um, Φώκαιος, ad Phocidem pertiuens. *Ovid. Met. 5. v. 276.* Daulia Threicio, Phocenqus milite rura Ceperat. *& lib. 12. v. 348.* Phoceus Anetor. *Plin. lib. 34. cap. 8. ante med.* Telephanes Phoceus. *Ovid. 1. Triſt. el. 5. v. 21.* & *lib. 4. el. 4. v. 71.* juvenis Phoceus. *b. e.* Pylades filius Strophii regis Phocidis. Adde *Senec. in Oedip. v. 772.* His autem locis al. mala leg. *Phocæus*. nam hoc ad Phocæam pertinet.

PHOCIS, idis, f. Φωκὶς, regio Achajæ inter Bœotiam, & Ætoliam, in qua Delphi urbs, Parnaſus, & Helicon montes, Caſtalius fons, & Cephiſus fluvius. *Ovid. Met. 1. v. 313. Pompon. Mela l. 2. c. 3. Liv. l. 28. c. 5.* & *lib. 32. c. 18.* & *Stat. 1. Theb. v. 64.* ¶ Dicta ferunt a Phoco Æaci filio, quem Peleus, & Telamon occidiſſe dicuntur. ¶ Sumitur & pro Phocæa urbe Ioniæ, tum ſubſtantiva, tum adjective. V. dicta in *Phocenſis. Gell. l. 12. c. 26.* Qui ab Harpalo ex terra Phocide fugati ſunt, Maſſiliam condiderunt. *Senec. de conſol. ad Helv. c. 8.* Phocidis relicta, Graji, qui nunc Maſſilium colunt, prius in hac inſula (*Corſica*) conſederunt. *Lucan. l. 4. v. 256.* nec Phocidos undis Maſſiliæ, Phario nec tantum eſt æquore geſtum. (Etiam *Sidon. carm. 23. v. 13.* Phocida pro Maſſilia poſuit.) *Id. lib. 3. v. 340.* Et poſt trauslatas exuſtæ Phocidos arces. Adde *lib. 5. v. 53.* ¶ *Phocis* apud Chios genus eſt piri, quam ſi lambat aut mordeat capra, utiliorem fieri, ſcribit *Plin. l. 17. c. 24. ad fin.* cum aliæ arbores ea injuria fiant deteriores, aliæ moriantur.

PHOCUS, ci, Φῶκος, Æaci filius, Pelei frater, & ab hoc occiſus. *Ovid. Met. 7. v. 476.* & *lib. 11. v. 267.* & *381.*

PHŒBAS, adis, f. mulier Phœbi vates, quæ ejus numine concepto furere & bacchantis more agitari, & futura prædicere credite eſt. Eadem & Pythia dicitur. *Lucan. l. 5. v. 128.* Limine terrifico metuens conſiſtere Phœbas. *& verſ. 165.* tandemque potitus Peſtare Cirrhæo non unquem plenior artus Phœbadne irrupit Pæan. V. ibi reliqua, & adde *Sil. l. 15. v. 282.* ubi Phœbas Iliaca eſt Caſſandra. Sic *Ovid. l. 2. Triſt. v. 400.* & *lib. 2. Amor. el. 8. verſ. 12.* Serva Mycenæo Phœbas amſta duci. Adde *Propert. l. 3. el. 22. v. 61. Senec. in Agam. v. 586.* & *712.* & *Sidon. carm. 15. v. 2.* & *carm. 5. v. 194.*

PHŒBE, es, f. Φοίβη, Phœbi ſoror, Luna, Diana. *Virg. Georg. 1. v. 431.* vento ſemper rubet aurea Phœbe. *Id. 10. Æn. v. 215.* almaque curru Noctivago Phœbe medium pulſabat Olympum. *Val. Flacc. l. 7. v. 366.* quæ lampade Phœbes Sub decima juga ſera menſit. *Ovid. l. 3. Amor. el. 2. v. 51.* Auguribus Phœbus, Phœbe venantibus adſit. *Id. Heroid. ep. 20. v. 229.* jaculatrix Phœbe. *Id. 1. Met. v. 476.* innupta. ¶ Fuit etiam hoc nomine filia Ledæ, ſoror Helenes. *Ovid. Heroid. ep. 8. v. 77.* Flebat anus, Phœbeque ſoror, fratreſque gemelli. Al. aliter leg.

PHŒBEIUS, &

PHŒBEUS, a, um, Φοιβήϊος, & Φοίβειος, ad Phœbum pertinens. *Ovid. 5. Met. v. 389.* Silve ſuis frondibus Phœbeos ſubmovet ictus. *b. e.* radios & calorem. *Lucret. l. 2. v. 504.* Phœbea carmina. *Virg. Æn. 4. v. 6.* lampas. *Ovid. 3. Faſt. v. 847.* aere morbos pellere. *Id. 4. Triſt. el. 2. v. 51.* laurus. *Id. 2. ex Pont. ep. 2. v. 82.* virgo. *b. e.* Daphne in laurum converſa. *Id. Heroid. ep. 16. v. 180.* lyra, *Id. Met. 7. v. 365.* Rhodos. *b. e.* in qua præcipue Phœbus colebatur. *Id. 3. Met. v. 130.* Phœbeæ ſortes. *b. e.* oracula, reſponſa. (V. *verſ. 8.*) *Id. 3. de ar. am. v. 789.* Phœbei tripodes. *Stat. l. 3. ſilv. 4. v. 6. & 69.* & *Ovid. Met. 15. v. 642.* Phœbeius juvenis. *b. e.* Æſculapius Phœbi filius. *& verſ. 742.* anguis. *b. e.* idem in anguem verſus. *Id. Met. 2. v. 545.* & *Stat. l. 2. ſilv. 4. v. 17.* ales. *b. e.* corvus a Phœbo ex albo mutatus in nigrum, qui in auguriis præcipuum locum habet. Sic *Auſon. Edyll. 11. v. 15.* Phœbeus oſcan. *Lucan. lib. 3. v. 203.* Phœbea palatia complet turba Patrum. *b. e.* templum Apollinis in Palatio exſtructum ab Auguſto. *Petron. in Satyr. c. 135.* Phœbeia Circe. *b. e.* Solis filia. Sic *Valer. Flacc. l. 2. v. 258.* Phœbeius Idmon. *b. e.* Phœbi filius & vates, *Id. l. 3. v. 372.* Phœbeus Mopſus. *b. e.* Phœbi vates & augur. *Senec. in Agam. v. 176.* Phœbeus ſenex. *b. e.* Chryſes Phœbi ſacerdos. V. *Chryſes. Lucan. l. 9. v. 965.* Phœbeus murus. *b. e.* Troja a Phœbo & Neptuno exſtructus. De Phœbeis navalibus apud *eund. l. 3. v. 182.* V. Interpretes.

PHŒBIGENA, æ, m. Phœbi filius. *Virg. 7. Æn. v. 773. de Æſculapio.* Fulmius Phœbigenam ſtygias detruſit ad undas. Adde *Seren. Sammon. cap. 11. v. 186. & cap. 20. v. 364.*

PHŒBUS, i, m. *Sole, Febo*, Φοῖβος, idem ac Apollo: ita dictus a ſpecie & nitore, ut aliqui ſenſere apud *Macrob. l. 1. Saturn. c. 17.* Nam φοῖβος notat ſplendidum, lucidum, purum, teſte *Heſych. Hoſm. in carm. ſec. v. 61.* Augur, & ſulgente decorus arce Phœbus. ¶ Revera πάϊος adject. eſt. quare *Homerus* ſæpe παῖδα Ἀπόλλωνα habet; eumque imitatus *Virg. Æn. 3. v. 251.* Quæ Phœbo pater omnipotens, mihi Phœbus Apollo Prædixit. ¶ pro Sole. *Horat. l. 3. od. 21. extr.* Dum vediens fugat aſtra Phœbus. *Ovid. Met. 2. v. 109.* poſitaque en ordine gemmæ Clara repercuſſo reddebant lumina Phœbo. *Id. de remed. Amor. v. 585.* Trithoe idcirco noe eſt, quam tempora Phœbi.

PHŒNICE, es, f. *Fenice*, Φοίνιξ, regio Syriæ maritima, inter reliquam Syriam ed Bor. Eleuthero fl. diſtreminante, & Paleſtinam ad Mer. Cherſeo fl. ab ea diuiſa. Olim Phœnica erat, quioquid terrarum inter Eleutherum flu. & Peluſium opp. Ægypti mari interno objacebat. Dicta eſt a Phœnice filio Naptuni & Libyes, qui in hac regione regnavit. Inter alia abundat murice, gypſo, gentiano, lilio, myrtis, & circa Orontem myrrha. Sed uſtro maxime Tyrio claret. *Plin. l. 5. c. 12. & 19.* & *lib. 36. c. 26. Pompon. Mela l. 1. c. 12.* ¶ Phœnice item inſula parva maris Ægæi, alio nomine Ios. *Plin. l. 4. c. 12.* Item alia adverſa Sigeo litori, alio nomine Tenedus. *Id. in fin. c. 32. l. 5.* ¶ Item urbs Epiri. *Liv. l. 29. c. 12.*

PHŒNICEA, æ, f. φοινίκη, herba, quam Latini hordeum marinum appellant, quidam hodie ſterilem evenam. *Plin. l. 22. c. 25.*

PHŒNICES, cum, m. Φοίνικες, pop. Phœniciæ, qui a Poetis etiam Agenoridæ, & Pygmalionei dicuntur. Nomen accepere a Phœnice filio Neptuni & Libyus. A mari rubro profecti Tyrum, Sidonem, & alias urbes in Phœnicia condidere. Iidem Thebas, Uticam, Hipponem, Leptim, Maſſiliam, Emporias, & alias urbes ædificavere in Bœotia, Africa, Gallia, Hiſpania, & aliis provinciis. Fuere inventores litterarum, ſiderum in navigando, navaliumque ac bellicarum artium. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 41. Lucan. l. 3. v. 220. Plin. l. 5. c. 12.* ¶ Iidem primi mercaturam exercuere. *Cic. 3. de Rep. apud Non. c. 5. n. 35.* ¶ In illa *Silii l. 13. v. 730.* primo qui fœdera bello Phœnicum pepigit: *Phœnices* ſunt Pœni, ſeu Carthaginienſes, qui Tyro Phœniciæ urbe profecti Carthaginem condiderunt.

PHŒNICEUS, & Pœniceus, a, um, *roſſa, roſſeggiante*, adject. *Phœniceus color, φοινικοῦν χρῶμα*, idem qui ſpadiceus, & badius. *Gell. l. 2. c. 26. ad fin.* Phœniceus, & rutilus, & ſpadix phœnicei *verſiculos*, exuberantiam ſplendoremque ſignificant roboris: quales ſunt fructus palmæ arboris, non admodum ſole innocti: unde ſpadici & phœniceo nomen eſt. Hic *Gell.* oſtendit notationem nominis: nempe a φοίνιξ, palma. Differt a *purpureo*, qui proprie ad nigrum magis accedit. *Plin. l. 21. c. 23.* Aut phœniceum florem habet, aut purpureum, aut lacteum. V. tamen quæ in ea voce dicamus. ¶ Confunditur cum *puniceo*: immo ſæpe in libris promiſcue unum pro altero legitur. *Plaut. Pſeud. 1. 2. in fin.* phœniceum corium vocat tergum ſervi, plagis cruentum. *& Rud. 4. 3. 61.* Fiet tibi puniceum corium, poſtea atrum denuo. *Ovid. 12. Met. v. 101.* Circo taurus aperto Cum ſus terribili petit irritamina cornu, Pœniceæ veſtes, elufaque vulnera ſentit. *& lib. 14. verſ. 345.* Pœnicea chlamys.

PHŒNICIA, æ, f. eadem quæ Phœnice. *Cic. Phil. 11. cap. 13. extr.* (ubi al. leg. *Phœnices*.) Vetus Lap. apud *Gud. pag. 69. in fin. Martian. Capell. l. 6. pag. 219.* & *220.* & *Serv. ad Æn. 1. v. 452.* & *lib. 3. v. 88.*

PHŒNICITIS, itidis, f. gemma ex balani ſimilitudine appellata, inquit *Plin. l. 37. c. 10.*

PHŒ-

PHŒNICIUS, a, um, ad Phœniciam pertinens, ut Phœnicium mare, *Plin. l. 5. c. 12.* Phœnicia cedrus, *Id. l. 13. c. 5.* ¶ *Phœniciorum eorum*, legitur in quibuſdam *Plauti* codicibus pro *Punicorum*, *Pœnul. 1. 2. in fin.* V. *Phœniceus*.

PHŒNICOBALANUS, i, m. φοινικοβάλανος, h. e. palma cum nucleo, palmæ Ægyptiæ fructus præ maturitate nigreſcens, veſcentesque incipiens. *Plin. l. 12. c. 25.*

PHŒNICOPTERUS, ri, m. φοινικόπτερος, ſpecies uvis rubentes pennas habentis. Suapte natura nomen adjectivum eſt, & commune, quod ſignificat pennas habens puniceî coloris: ex φοῖνιξ, qua colorem notat puniceum, & πτερὸν, penna. *Plin. l. 10. c. 48.* Phœnicopteri linguam præcipui ſeporis eſſe, Apicius docuit nepotum omnium alteſſimus gurges. *Martial. epigr. 71. l. 13.* cujus lemma *Phœnicopterus*. Dat mihi penna rubens nomen, ſed lingua guloſis Noſtra ſapit. quid, ſi garrula lingua foret? *Senec. ep. 110. a med.* Quod non deſideras milliſſios upros, nec linguas phœnicopterorum, & alia portenta luxuriæ. *Lamprid. de Heliogab. c. 20.* exhibuit & Palatinis ingeatet dapes aatis mulierum refertas, & cerebellis phœnicopterum, & pendicum ovis, &c. *Celſ. l. 2. c. 18.* In medio materiu numerari debere ea quadrupedibus leporem, aves omnes uſque ad phœnicopterum, piſces omnes, &c. *Juvenal. ſat. 11. v. 139.* Et Scythicæ volucres, & phœnicopterus ingens.

PHŒNICURUS, i, m. φοινίκουρος, avis a cauda rubore ſic dictu. *Plin. l. 10. c. 29. ſub fin.*

PHŒNISSA, adject. Phœnicia. *Virg. Æn. 2. v. 674.* Hunc Phœniſſa tenet Dido. *Ovid. 3. Faſt. v. 595.* Jactatur tumidas exſul Phœniſſa per undas. *Sil. l. 6. v. 321.* vidiſſem mœnia flammis Phœniſſæ ruera. *h. e.* Carthaginem. *Ovid. 15. Met. v. 388.* Et Phœuiſſa Tyros. *Stat. 9. Theb. v. 547.* cohore. *h. e.* Thebana. nam Thebæ a Phœnicibus conditæ. *Sil. l. 7. v. 409.* cleſſis. *& lib. 17. v. 638.* juventa. ¶ Neutre geu. ſed ſedere poſitione, *Id. ibid. v. 174.* Phœniſſa agmina. ¶ *Phœniſſæ* inſcribitur una ex Tragœdiis *Senecæ* (ad exemplum *Euripidis*) quæ vulgo *Thebaes*: ſed lacerata, & curta ad nos pervenit. ¶ *Phœniſſus* ea dixeris, ut nequs *Threiſſus*, nec *Coliſſus*, &c.

PHŒNIX, icis, m. φοῖνιξ, filius Agenoris, nepos Beli Peiſci Ægyptii, frater Taygetæ, Polydori, Cilicis, Europæ, Cadmi, Labdaci, pater Philithenis, & Beli ſecundi. Aliqui dicunt, non filium, ſed patrem Agenoris fuiſſe. Regnavit in parte maritima Syriæ, quæ ab eo Phœnice, ſeu Phœnicia dicta eſt, tempore Danai regis Argivorum. ¶ Phœnix alius, fil. Amyntoris, qui Achilli a Peleo patre comes datus eſt ad bellum Trojanum, ut illum ſolliceret oratorem veſborum, acturemque rerum. *Ovid. 8. Met. v. 307. & lib. 1. de or. am. v. 337. & Cic. 3. de Orat. c. 15.* Cum in cæcitatem incidiſſet (V. *Amyntoridæ*.) a Chirone ſanatus fuit. *Propert. lib. 2. el. 1. v. 62.* ¶ Achilla mortuo, eius rei nuntium ad patrem detulit. Hinc *Plaut. Becch. 2. 2. 48.* Metuo magis, ne Phœnix tuis ſaltis fuam, tequa ad patrem eſſe *mostrum* renuncient. ¶ Item fluvius Theſſaliæ, qui in Apidanum influit. *Plin. l. 4. c. 8. & Lucan. l. 6. v. 374.* ¶ Item uvis in Arabia nobilis, de qua *Plin. l. 10. c. 2.* haud ſcio, inquit, an fabuloſus, unue in toto orbe, nec viſus megnopere. Aquilæ narratur magnitudine, aori fulgore circa colla, cetero purpureus, cæruleum roſeis caudam pennis diſtinguentibus, criſtis fauces caputque plumeo apice honeſtante. Hæc *Plin.* qui deinde ex ſententia uliorum narrat, nuilii viſum veſcentem, ſacrum Soli eſſe, vivere annis DIX. ſeneſcentem caſia turiſque ſarculis conſtruere nidum, replere odoribus (adduct alii, accendere Solis radiis, clarum agitatu) & ſuperemnai: ex oſſibus duinde & medullis ejus naſci primo ceu vermiculum, inde fieri pullum, principioque juſta funare primæ reddare, & totum deferre aidure prupe Panchæam in Solis urbem, & in ara ibi deponere: Q. Plautio, Sex. Papinio Coſſ. devolaviſſe in Ægyptum: aliatum etiam eſſe in Urbem Claudii Principis Cenſure, A. U. DCCC, & in Comitio propoſitum. Similia his multa habes apud *Solin. cap. 33.* (*al. 46.*) *Tacit. 6. Annal. c. 28. & Aurel. Vict. de Cæſarib. c. 4.* Daſcribitur etiam u *Claudiano*, & *Ovid. 15. Met. u verſ. 391.* Varie de longitudina vitæ ejus vani prodiderunt: & falſum denique eſſe, tum *Plin.* tum *Tacit. locis citatis*, merito ſuſpicantur. *Ovid. 2. Amor. el. 6. v. 54.* Et vivax Phœnix, unica ſemper avis. *Claudian. l. 1. de laudib. Stilich. v. 417.* Unicus extremo Phœnix procedit ab Eurn. *Id. in epiſt. ad Seren. v. 15.* Venit & extremo Phœnix longævus ab Eure. *Stat. in ſ. ſilv. 4. v. 36.* ſenin nec feſſus inerti Scendit odoratos Phœnix felicior ignes. *Ovid. 15. Met. verſ. 393.* Aſſyrii Phœnica vocant. ¶ Itere ventus ſpirans mudia regions inter ortum brumalem & meridiem. *Plin. l. 2. c. 47.* V. *Eurocaurus*. ¶ Adjective, qui eſt e Phœnicia. *Plin. l. 19. c. 3. ſub fin.* Fit medicamentum adipe avium, aylohalſamo, Phœnics ſleta, &c. ¶ Apud *Sil. l. 16. verſ. 55.* Pumnix eſt Pœanus: quia Pœni ſunt a Phœnicia oriendi: & ipſa vox *Pœnus* eſt a *Phœnix*. *Adde l. 1. v. 33.*

PHOLOE, es, ſ. φολόη, mons Peloponneſi in Arcadia, excelſus, ſilveſtus, aiveſtus, Piſæ Olympiæ proximus. *Ovid. 2. Faſt. v. 273. & Stat. 2. Achill. v. 168.* ¶ Item mona Theſſaliæ, ubi Hercules Centauros occidit. *Lucan. l. 3. v. 198.* Hinc

PHOLOETICUS, a, um, ad Pholoen ſpectans, ut Pholoetica munſtra, ideſt Centauri. *Sidon. carm. 5. v. 230.* noa ſic Pholoetica monſtra, Atque Pelethronios Lapithas Semsleius Euan Miſcuit.

PHOLUS, i, m. φόλος, unus ex Centauris, filius Iaimois ex Nube, qui Herculem ſuſcepti huſpitis, cum ad expugnandos Centauros pergeret. *Serv. in 8. Æn. v. 294. & Lucan. l. 6. v. 391.* Perut io nuptus Pirithoi. *Virg. 2. Georg. v. 456.*

PHONASCUS, i, m. φωνασκὸς, vocis exercitstor, vocis pronuntiatiuſque magiſter & moderator: a φωὴ, vox, & ἀσκέω, exerceo. *Varr.* apud *Non. c. 2. u. 826.* Phonaſcus adſum, vocis ſuſcitabulum. *Suetou. de Aug. c. 84.* Pronunciabat dulci & proprio quodam ona ſono, dahatqua affidus phonaſco operam. Is eaim vocem intorquere, remittere, lexiro, exaſperare docebat. *Quintil. l. 11. c. 3.* Sed cure non eadem oratoribus, quæ phonaſcis. Ubi *Turneb.* Illi vocem afficiuut mollem & tenerem: cum orator deſideret fortam & durabilem. ¶ Interdum phonaſcus dicitur præcentor in choru canentium, quem docem carminis *Apuleius de Mundo* vocat, *magiſtro di capella*. *Sidon. l. 4. ep. 11. in verm.* Pſalmorum hic modulatus, & phonaſcus, ubi contra naturam Græcæ vocalis ω, primam corripuit.

PHORCUS, ci, & *Græco more* Phorcys, ys, *aut etiam* Phorcyn, nos, Φόρκυς, Φόρκυν, filius Neptuni & Thooſæ Nymphæ, val Oceani & Salaciæ, ut *Cicero* ſcripſit *de Univerſ. cap. 11.* & *Varr.* apud *Serv.* Rex Corſicæ, & Sardiniæ luſularum, quem ab Atlanta navali prælio victum, undiſque obrutum, poſtea ſocii ſuperſtites in marinum deum converſure diuere, eique divinos honores exhibuere. Reliquit filium Bathyllum, & quinque filias, Thooſam, Scyllam, Medaſam, Sthenoionem, Euryalen. *Servius* ad illud *Virg. 5. Æn. v. 240.* Nereidum, Phorcique chorus. & ad illud *ibid. v. 824.* Tritoneſque citi, Phorcique exercitus omnis. *Valer. Flacc. l. 3. v. 756.* Dat procul interea toto parer æquore ſignum Phoreys, & immanes iuterre reurice phocas Contrahit, antra petens. *Lucan. l. 9. v. 645.* nureenque ſecundum Phorcyn uquis. *Cic. de Univ. c. 11.* Ea his Phorcyre, Saturnum, & Opem generatos memoremus. *Prifcian. l. 6. pag. 690. Priſcb. Phorcyn, gnos*, ugnoſcit. ¶ Eſt etiam nomen piſcis cujuſdam, apud *Plin. l. 32. c. ult.*

PHORCYNIS, idos, f. Meduſa filia Phorci. *Ovid. 5. Met. v. 230.* in partem Phorcyuida tranſtulit illam, Ad quam, &c. Adde *Lucan. l. 9. v. 666.*

PHORCYS, ydis, f. Meduſa filia Phorci. *Propert. l. 3. el. 21. v. 8.* Sectaque Perſea Phorcydos ora manu. *Ovid. Met. 4. v. 773.* geminas habitaſſe ſorores Phorcydas, uréus partitas lumires uium. ¶ *Phorcys*, m. V. in *Phorcus*.

PHORMIO, onis, m. paraſitus apud *Terent.* a φορμὸς, ſporta. *Donat. in Phorm. 2. 2. 78.* Phormio non a formulu, ſed u phormiu dicitur ſpertco, quem nos aoiuem *dicimus* trivieliter, & pro conſuetudine. *Id. in prol. eraſd. Comadæ v. 27.* ſcribet phormium dici tegeticulum, quo pavimentum ſuſternitur. Porro φορμίον Græce eſt diminutivum u φορμὸς, ſporta, corbis, itere teges, ſtorea. *Ulpian. Dig. lib. 33. tit. 7. leg. 12. ante med* Centonas, phormiones, ſpongias, & hamas. Sunt qui ſcribunt *formiones*.

PHORONEUS, m. per tres ſyllabas, Φορωνεὺς, filius Inachi flu. frater Ius, fire Ionis, rea Argivorure. Aliqui dicunt, filium habuiſſe Inachum, qui a ſa fluvium Inachum denominarit, hinc eſſe, quad Poetæ fluvium pro filio Phoronei accipiant. Primus dicitur regnaſſe in Græcia, primus Junoni ſtruiſſe templum, atque primus feciſſe ſacre: primus inveniſſe arma, & eidem conſecraſſe. Filium habuit Ægialeum, & filiam Niobeu, quam primam mortalium a Jove compreſſam dicunt. *Hygin. fab. 164. 243. 225. & 274. Plin. l. 7. cap. 56. & Stat. 4. Theb. v. 589.*

PHORONEUS, a, um, per quatuor ſyllabas, Φορωνεὺς, ad Phoroneum ſpectans. *Stat. l. 3. ſilv. 2. v. 201.* Iſi Phoroneis quondam fabulatæ ſub antris. *h. e.* Argivis.

PHORONIS, idis, f. Φορωνὶς, In filis Inachi, ſoror Phoronei. *Ovid. 1. Met. verſ. 668.* Nec ſuperum rectur mala tanta Phoronidua ultre Ferre poteſt. Adde *lib. 2. v. 524.* ¶ Adjective *Senec. in Thyeſt. v. 125.* Phuroniues iatuers vexæ. *h. e.* andæ Inachi fluvii, filii, vel patris Phoronei.

PHOSPHORRUS, a, um, ad Phoſphorum pertinens. *Pendour. Cacheuer. 5. v. 147.* Et qua Phoſphoreum temo regit jugum. Al. leg. *Bosphoreum*.

PHOSPHORUS, i, m. *Lucifero*, Φωσφόρος, Lucifer, ſtella Veneris matutino tempore. Nam veſpere eadem *Heſperus* vocatur. Eſt a φῶς, lumen, & φέρω, portu. *Cic. 2. de nat. Deor. cap. 20. Martial. l. 8. epigr. 21.* Phoſphora, redde diem.

PHRADMON, onis, m. Φράδμων, ſculptor, & pictor nobilis Argivus. *Plin. l. 34. c. 8. & Colum. l. 10. v. 30.*

PHRAGMITIS, is, ſ. φραγμίτης, i, genus calami, ſeu arundinis tenuis & gracilis. *Plin. l. 32. c. 10. ſub fin.* Phragmitis radix recens tuſa luxatis mudetur.

PHRASIS, is, ſ. *freſe, locutsour, ſtile*, φράσις, dictio, ſtylus, elocutio, genus elegans & ornatum loquendi a φράζω, dico, loquor. A *Quintil. l. 8. c. 1.* dicitur Latine eincutio, & *l. 10. c. 1.* corpus eloquentiæ. Macer, *inquit*, & Lucretius legendi quidem, ſed non ot phraſim, ideſt corpus eloquentiæ faciunt. *Senec. in præm. lib. 3. exuoverſ. de Albutio*. Splendor orationis, quantus naſcin an in ullo alio fuerit: non lnars magna, ſed phraſis.

PHRENESIS, is, ſ. *frenoſie*, φρένησις, inſenia, furor: a φρὴν, φρενὸς, mens. *Senec. l. 1. de Ira, c. 13.* Dic & phreneſin, & inſaniam viribus neceſſariam, quia ſape exlidiores furor reddit. *Juvenal. ſat. 14. v. 136.* Cum furor haud dubius, cum ſit manifeſta phrenaſis: *Serem. Sammon. c. 7. v. 90. & Prudent. in Hamartig. v. 115.* ſecundem corripeare: qua in re imitandi non ſant.

PHRENETICUS, a, um, *frenetico*, φρενητικὸς, qui phreneſi laboret. *Cic. 1. de Divin. c. 38.* Ego autem haud ſcin, an nec cardiacia hoc tribuendum ſit, nec phreneticia. *Martial. lib. 12. epigr. 89.* Invaſit medicus Naſica phreneticus Eucli, &c. *Varr.* apud *Non. c. 2. u. 888.* ventos vocat phreneticos Septemtrionum filios.

PHRENITICUS, a, um, φρενιτικὸς, phreuitidis laborans. *Celſ. l. 3. cap. 18.* Ea phreniticis ulii hilares, alii triſtes ſunt. Adde *Cal. Aurel. in præfat. Acuter.*

PHRE-

PHRENITTIS, itidis, ſ. *frenesis*, *paραφρονία*, *delirium*, φρενῖτις, phrenesis, morbus, in quo febris cum inſania. *Cels. l. 3. c. 18.* Phrenitis tum demum eſt, cum continua dementia eſſe incipit; aut cum æger, quamvis adhuc ſapiat, tamen quaſdam vanas imagines accipit: perfecta eſt, ubi meus illis imaginibus addicta eſt.

PHRENITIZO, as, n. i. *frenesicare*, φρενιτίζω, phrenesi laboro. *Cal. Aurelian. in præfat. Acut.* Phrenitizandi cauſas dicere.

PHRIXEUS (*melius quam* Phryxeus) a, um, Φρίξειος, ad Phrixum pertinens. *Ovid. Heroid. ep. 6. v. 104.* Aurea Phrixeæ tergo revellit ovis. *Id. 7. Met. v. 7.* Phrixeo vellera poſcunt. *Martial. l. 14. epigr. 221.* Mollia Phrixei feciſti colla mariti. *b. e.* arietis cujuſcunque. ſyncdoche. *Id. l. 10. epigr. 51.* Sidera jam Tyrius Phrixei reſpicit agni Taurus. *b. e.* Arietis, ſigni cæleſtis. *Ovid. Faſt. 4. v. 278.* Longaque Phrixeæ ſtagna ſororis adit. *b. e.* Helleſpontum, qui *Lucano* eſt *l. 6. v. 56.* Phrixeus pontus: *Seneca in Herc. Oet. v. 776.* Phrixeam mare: *Statius Theb. 6. v. 542.* æquor. *Valer. Flaccus l. 2. v. 391.* Phrixei Colchi. *b. e.* ubi Phrixus habitavit, & mortuus eſt. ¶ *Phrixeum mare* interdum ponitur pro Ægæo, per ſyncdochen, quia Helleſpontus Ægæi pars eſt. *Senec. in Agam. v. 564.* Et iſthmon, arctu qui recarvatus ſolo, Ionia jungi marum Phrixeis vetat.

PHRIXUS (*melius quam* Phryxus) i, m. Φρίξος, filius Athamantis & Nepheles, qui cum ab Ino noverca ad necem quæreretur, una cum Helle ſorore profugit, accepto a matre ariete velleris aurei, in quem conſcendentes mare tranſmitterent. Cum itaque ad ſretum Ægæi maris perveniſſent, Helle enterrita decidit, & merſa eſt, Helleſpontoque nomen dedit. Phrixus incolumis in Colchidem pervenit, ad regem Æeten, ubi ariete mactato, aureum vellus Jovi, vel Marti ſacravit: quod poſtea Iaſon cum Argonautis ope Medææ inde abſtulit. Aries inter ſidera tranſlatus eſt. V. *Aratus*. Phrixus accepta in uxorem Chalciope Æetæ filia, Medææ ſorore, plures filios genuit: demum ab ſocero meiu ne regno pelleretur, interfectus eſt. *Hygin. fab. 2. & 3. &c. Ovid. Heroid. ep. 18. v. 143.* Invideo Phrixo, quem per freta triſtia tutum Aurea lanigero vellera vexit ovis. (V. *eund. 3. Faſt. a verſ. 853.*) *Strab. 1. Achill. verſ. 28.* Phrixi litora. *b. e.* Helleſponti. *& verſ. 409.* Phrixi qua ſemita jungi Europamque, Aſiamque vetat. *Io ſtretto di Gallipoli.*

PHRONESTUM, i, ſ. *φρονίστον*, diminutivum Græcum, nomen meretricis in Truculento *Plauti*, quaſi diceres blandiendo *prudentiuncula*. nam φρόνησις prudentia eſt. *Id. ibid. 1. v. 58.* Nam mihi hæc meretrix, quæ hic habet, Phronefium, ſanum nomen omne ex pectore exmovit meo, Phroneſiam. (nam phroneſis eſt ſapientia.)

PHRYGES, gum, m. pop. Phrygiæ. *Val. Flacc. l. 7. v. 635.* Qualis ubi attonitos mœſtæ Phrygas annua matris Ira, vel exſectos lacerat Bellona comatus. ¶ Barbari, ac ſervili ingenio eſſe leruntur, ſolisque verberibus in officio contineri. Hinc adag. *Phryx plagis melior fere ſolet*, in eus, qui non monitis, nec pudore, ſed verberibus tantum emendantur. *Cic. pro Flacc. cap. 27.* Utrum igitur noſtrum eſt, an veſtrum hoc proverbium, Phrygem plagis fieri ſolere meliorem? ¶ Paſtorum erant. *Cic. 1. de Divin. c. 41.* ¶ Avibus, & earum ſignificationibus obtemperabant. *Id. ibid. c. 42.* ¶ Populi Phrygiæ minoris, ideſt Trojani, innumeris acceptis calamitatibus ob Helenæ raptum, vix decimo demum anno de ea reſtituenda conſultare cœperunt, quam ſi ſtatim repoſcenti Menelao reddidiſſent, iis æruinnis ſe ſe ſubduxiſſent. Hinc proverb. *Sero ſapiunt Phryges*, quod eſt in Tragœdiis Livii Andronici, quæ inſcribitur *Equus Troianus*, in eos, quos ſero pœnitet male, vel ſtulte factorum. *Cic. l. 7. Fam. ep. 16.* In Equo Trojano ſcis eſſe in extremo, Sero ſapiunt. ¶ In ſingul. num. V. *Phryx*.

PHRYGIA, æ, ſ. *Frygia*, *Φρυγία*, regio Aſiæ minoris, ita dicta a Phryge ſ. qui eam a Caris dividit, vel a Phrygia filia Cecropis, vel a Phrygio, ſive Brygio uppid. Macedoniæ, unde colonos profectos ajunt in Phrygiam. Duplex eſt, magna ſea major, & parva ſeu minor. Phrygia magna eſt regio ampla in mediterraneis, Galatiæ, Pamphyliæ, Lydiæ, Cariæque confinis. Minor eſt regio inter Lydiam, Phrygiam magnam, & Cariam. Etiam Troas a Phrygibus occupata Phrygia minor dici cœpit. *Plin. l. 5. c. ult. & Liv. l. 37. c. 56.*

PHRYGIANUS, a, um, Phrygionum opere confectus, ut Phrygiana veſtes, ideſt acu pictæ, & filis aureis decoræ. *Plin. l. 8. c. 48.* Togas raſas, Phrygianaſque D. Auguſti noviſſimis temporibus cœpiſſe, ſcribit *Feneſtella*. (*Hardouin.* leg. ea quibuſdam MSS. *Phrygiones*, & exponit ex Tuinebo. veſtes villoſas, & criſpas ad ſimilitudinem Phryxei velleris.) *Senec. l. 1. de Benef. c. 3. & Gratiar.* Iuveniam alium poetam, apud quem præcingantur, & ſpiſſis auro Phrygianis prodeant.

PHRYGICUS, a, um, Phrygius. *Val. Max. lib. 7. cap. 5. num. 2.* Qui Matrem Idæam Phrygicis ſedibus ad noſtras aras focoſque migratem excepit.

PHRYGIONES, um, m. *vicamatori*, φρύγιοι, qui acu pingunt, vel qui veſtes auro intexunt: a *Phrygibus*, qui artificio veſtes acu pingendi nobiles erant, atque adeo artem hanc iovenifſe exiſtimantur, ut auctor eſt *Serv. ad 3. Æn. verſ. 484. & lib. 9. verſ. 614. & Plin. lib. 8. cap. 48.* his verbis: Acu facera Idæi Phryges invenerunt: ideoque Phrygiones appellati ſunt. *Hardouin.* ex MSS. omnibus legit: *ideoque Phrygionie appellata ſunt*, ſubaudi *veſtes*. *Tzetz.* apud *Non. c. 2. n. 10.* Phrygio ſui primo, beneque id opus fcivi: reliqui acus, aciaſque hero atque heræ noſtræ. *Varr. ibid.* ea lectione *Scalig.* Phrygio qui pulvinos poterat pingere, ſoliar lavigabat. *Plaut. Aulul. 3. 5. 34.* Stat ſulio, Phrygio, aurifex, lanarius. *Id. Mon. 2. 3. 72.* Pallium illam ad phrygionem ut deferas, ut reconcinnetur, atque ut opera addantur, quæ voln. V. *Barbaricarii*.

PHRYGIONTUS, a, um, adject. V. in dictione præced.

PHRYGIUS, a, um, *φρύγιος*, ad Phrygiam pertinens: & ſæpiſſime de Phrygis minore, ac Trojanis intelligitur. *Cic. pro Rabir. Amor. c. 32.* Multos cæſos ad Servilium lacum vidimus. quis ibi non eſt vulneratus ferro Phrygio? *b. e.* ſervorum Phrygum, quibus Sulla uſus eſt in occidendis una die multis millibus civium Rom. ut eſt apud *Senec. de Provid. cap. 3. Virg. 2. Æn. v. 68.* Phrygia agmina. *Id. 4. Georg. v. 41.* Phrygii Ida. *Id. 1. Æn. v. 621.* Phrygius Simois. *& verſ. 385.* Phrygium æquor. *Stat. l. 7 Theb. v. 548.* Phrygius venator. *b. e.* Ganymedes. *Virg. Æn. 7. v. 363.* Phrygius paſtor. *b. e.* Paris. *Stat. l. 5. ſilv. 1. v. 57.* raptor. *Idem Virg. Æn. 12. v. 75.* tyrannus. *b. e.* Æneas. *& lib. 7. v. 358.* Phrygii hymenæi. *b. e.* Æneæ cum Lavinia. *Val. Flacc. in fin. l. 5. & lib. 2. v. 417.* miniſter. *b. e.* Ganymedes pincerna Jovis. *Id. l. 3. v. 512.* Phrygia monſtra. *b. e.* marinum monſtrum a Neptuno immiſſum in Laomedontem, & ab Hercule occiſum. V. *Hiſione*. *Propert. l. 2. el. 2. v. 19.* Phrygius maritus. *b. e.* Pelops filius Tantali regis Phrygiæ. *Stat. 5. Theb. in fi.* Phrygii auci. *b. e.* Priami, vel Tithoni. *Ovid. 13. Met. v. 337.* Phrygia Minerva. *b. e.* Palladium, quod Trojæ olim ſervabatur. *Lucan. l. 9. v. 44.* Phrygius magiſter. *b. e.* Palinurus claſſis Æneæ primus gubernator. *Senec. in Herc. Oet. v. 1077.* Phrygum ſenex. *b. e.* Tantalus Phrygiæ rex. Sed *Ovidio 4. ex Pont. ep. 16. v. 18.* eſt Antenor. *Id. Met. 13. v. 721.* vates. *b. e.* Helenus Tantalus rex Epiri. *Stat. l. 5. ſilv. 3. v. 87.* Phrygius ſilex. Phrygium ſilicem *Domitius* putat eſſe Hecubam: ſed hæc in canem verſa eſt. Videndum ergo, quid *Statius* ibi ſignificet: num Palladium? quod furto ablatum ab Ulyſſe Trojæ auſtum fuit. num ſaxa, quibus dii, Neptunus, Apollo, Hercules ſtruendis Troiæ mœnibus congeſſere? num lapidem, in quam verſa dicitur Niobe in Sipylo monte Lydiæ in confinio Phrygiæ magnæ? Hoc verius puto. V. *Niobe*. ¶ Sæpe de iis dicitur, quæ ad Matrem deum magnam Idæam pertinent, quia in Ida Phrygiæ monte præcipue ſacra ejus colebantur. *Virg. 7. Æn. v. 139.* Phrygia mater. *& l. 10. v. 257.* Phrygii leones. *b. e.* qui ejus currum trahunt. *Ovid. 1. ex Ponto, epiſt. 1. verſ. 45.* Phrygium buxum. *b. e.* tibia, cujus plurimus uſus in ſacris Matris deum. Sic apud *Sil. lib. 11. verſ. 432.* & *Column. l. 10. v. 258.* Phrygia intos. *Lucan. lib. 9. v. 288.* Phrygium æs. *b. e.* cymbala, quæ in iisdem ſacris pulſabantur. *Stat. 12. Theb. v. 224.* Nocte velut Phrygia, cum lamentata reſultant Dindyma, &c. *b. e.* qua Phrygii ſacro Cybeles celebrabant. ¶ *Phrygii modi* erant genus muſices vehemens, & concitatum, quo audientes in furorem accendebantur: adhibebaturque in ſacris Matris deum, in quibus ſe cultris vulnerabant. *Quintil. l. 1. c. 10. a med.* (*al. cap. 17. ſeu.*) Tibicen, qui ſacrificantis Phrygium concinerat, actu illi in infamiam, & per præcipitia delato, accuſatur, quod cauſa mortis exſtiterit. V. *Lydius*. *Ovid. in Ibin, v. 456.* Attonituſque ſecet, ut quos Cybeleia mater Incitat, ad Phrygios vilia membra modos. Adde *Tibull. l. 1. el. 4. v. 64. Propert. l. 2. el. 18. v. 25. Juvenal. ſat. 2. v. 115.* & *Martial. l. 11. epigr. 85.* ¶ De tibiis Phrygiis V. in *Sarranae*. ¶ *Phrygium marmor*, puniceum & maculoſum, in magno pretio habitum fuit, Synnadicum etiam dictum, quia circa Synnadem majoris Phrygiæ urbem, effodiebatur. *Tibull. l. 3. el. 3. v. 13.* domus Phrygiis innixa columnis. *Stat. l. 2. ſilv. 2. v. 87.* Synnade quod mœſta Phrygiæ fodere fecures Per Cybeles jugentis agros. Adde *Horat. l. 3. od. 1. v. 41.* & *Martial. l. 6. epigr. 42.* & *lib. 9. epigr. 77.* ¶ Phrygium lapis genitis nomen habet. Eſt autem glaba pumicoſa: uritur ante vino perfuſus, flaturque ſolibus, donec rubeſcat, ac rurſus vino dulci exſtinguitur, & hoc ternis vicibus: tingendis veſtibus tantum utilis. *Plin. l. 36. c. 19. extr.* ¶ Phrygiæ veſtes Phrygum arta acu pictæ, ut in *Phrygiones* dictum eſt, *vicamatori*. *Virg. 3. Æn. v. 483.* Feri picturatas auci ſabtemine veſtes, Et Phrygiam Aſcanio chlamydem. *Ovid. Met. 6. v. 166. de Niobe*. Veſtibus intextis Phrygiis ſpectabilis auro. ¶ *Phrygiæ*, arum, mulieres a Phrygia. *Virg. 9. Æn. v. 617.* O vere Phrygiæ, neque enim Phryges. *& lib. 6. v. 517.* exantes Orgia circum Ducebat Phrygias. Apud *Plaut.* eſt *Phrygia* nomen ancillæ, *Aulul. a. 5. 7.* ¶ *Phrygius, ii*, nomine, qui & Phryx. *Liv. l. 37. cap. 37. ad fin.*

PHRYNE, es, ſ. Φρύνη, quæ & Maſarete, mulier Theſpia nobilis Athenis & pulcritudine, & quæſtu meretricio. Illa adeo valuit, ut ſa judicium capitis adducta, graviſſimorum criminum delictione, nſenſu judicibus ejus vultu ab Hyperide oratore, tanquam Veneris ſacerdos dimittaretur. Hæc taotas divitias conſecit, ut Thebas ab Alexandro excifas de ſua pecunia refecturam ſe polliceretur, ſi permitteretur adſcribere, Ἀλέξανδρος ἀνέστησεν, ἀπέστησε δὲ Φρύνη ἡ ἑταίρα. *Propert. l. 2. el. 5. v. 5.* Nec quæ deletas potuit componere Thebas, Phryne, tam multis facta beata viris. Meminit & *Quintil. l. 2. c. 15. & Valer. Max. l. 4. c. 3. extern.* V. *Athen. l. 13. cap. 6. &c.* ¶ Apud *Horat. epod. 14. extr.* nomen Romani ſcorti eſt.

PHRYNION, ii, n. Φρύνιον, herba, quæ & poſterior dicitur, & neuras, large fruticans, ſpinis retorrida, lanuginis ſpiſſa, foliis parvis, rotundis, ramulis longis, mollibus, lentis, tenuibus, flore longo herbacei coloris: ſeminis nulli uſus, ſed gulſu acuto & odorato. Invenitur in aquoſis collibus. Radices habet duas aut tres binum cubitorum in altitudine, nervoſas, candidas, firmas. Nomen habet a φρύνος, rubeta, quia contra hujus venenum auxilio eſt. *Plin. l. 27. c. 12. a med. & lib. 25. c. 12.*

PHRYNOS, i, m. φρῦνος, rubeta venenata, in vepribus viveus. *Plin. l. 31. c. 5.*

PHRYX, ygis, adject. m. & ſ. Φρύξ, qui eſt a Phrygia, Phrygius. *Phædr. in prooem. l. 3. v. 52.* Si Phryx Æſopum potuit, &c. *Propert. l. 4.*

l. 4. *sl.* 1. *v.* 2. maxima Roma Aote Phrygem Æneam collis & herba fuit. *Ovid.* 4. *Fast. v.* 274. Phrya pius. *h. e.* pius Æneas. *Sen. Theb. l.* 1. *v.* 709. Tu Phryga submittis citharæ. *h. e.* Masyam Phrygium. *Juvenal. sat.* 6. *v.* 584. Phrya augur. V. *Phrygæ. Sen. Achill.* 2. *v.* 345. Ille Phrygas lucos, matris penetralia cædit Turaigeræ. *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 254 Phrya æger. *Plin. l.* 36. *s.* 15. Basilica columnis a Phrygibus mirabilis. *Martial. l.* 11. *epigr.* 5. Sacra, Lareſque Phrygum. *Id. l.* 9. *epigr.* 37. Phrya puer. *h. e.* Ganymedes. Sic *lib.* 10. *epigr.* 19. avemque regis, Raptum quæ Phryga pertulit Tonanti. ¶ De miniſtris, ſeu Gallis Cybeles, *Id. l.* 8. *epigr.* 46. Te Cybele ſiſcum vellet habere Phrygem. *Propert. l.* 2. *el.* 18. *v.* 16. Et Phrygis iaſanos cæditur ad numeros. *Virg. Æn.* 12. *v.* 98. da ſternere corpus Semivir Phrygiæ. *h. e.* Æneæ, per convicium. ¶ Eſt etiam *Phrya* fluvius Phrygiæ minoris, qui eam a Caria dividit, & utrique Phrygiæ nomen dedit. *Plin. lib.* 5. *c.* 29. *ad fin.* ¶ De populis Phrygiæ V. *Phrygæ.*

PHRYXÆUS. V. *Phrixeus.*

PHRYXIANUS. V. *Phrygianus.*

PHRYXONIDES Nymphas ex Euhemero Poeta memorat *Columella. l.* 9. *c.* 2. tanquam primas apum nutrices.

PHRYXUS. V. *Phrixus.*

PHTHIA, æ.) V. *Phthias.*

PHTHIAS, adis.)

PHTHIOTA, & Phthiotes, æ, m. Φθιώτης, qui eſt ex Phthia, vel Phthiotide. *Cic. l. Tuſcul. c.* 10. Pherecratem quendam Phthiotem finem differentem ioducit. *Plin. l.* 4. *c.* 7. *ad fin.* Phthiotæ nominantur Doridis incolentes. Adde *Liv. l.* 36. *a.* 25.

PHTHIOTICUS, a, um, Φθιωτικὸς, ad Phthiam, vel Phthiotidem pertinens: & pro Theſſalico Poetica libertate ponitur. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 35. linquunt Phthiotica Tempe. *Liv. l.* 33. *c.* 3. *a med.* Phthioticus ager.

PHTHIOTIS, idis, f. Φθιάς, regio Græciæ propa Theſſaliam, vel pars Theſſaliæ meridionalis. *Plin. lib.* 4. *cap.* 8. *Pomp. Mela lib.* 2. *cap.* 3.

PHTHIRIASIS, is, f. *mal di pidocchi*, φθειρίασις, morbus pediculoſus, quo, corrupto ſanguine, naſcuntur in homine animalia exſurſa corpus, ut *Plin.* loquitur *l.* 26. *c.* 13. *in fin.* ubi tradit, eo Sullam Dictatorem conſumptum fuiſſe. *Id. ibid.* Phthiriaſi reſiſtitur ova taminia ſucco. *Id. lib.* 20. *c.* 6. *a med.* Allium phthiriaſes & potrigines compeſcit. *Id. lib.* 25. *cap.* 5. *extr.* Elleboro phthiriaſis emendatur. *Id. l.* 24. *c.* 10. Lacryma hedaræ pſilotrum eſt, phthiriaſimque tollit. Adde *Vitlor. de vir. illuſtr. c.* 75. *extr.* ¶ *Celſ. l.* 6. *c.* 6. *ſect.* 25. φθειριάσεις vocat, cum inter pilos palpebrarum pſdiculi naſcuntur.

PHTHIROPHAGI, orum, m. Φθειροφάγοι, gens Sarmatiæ Aſianæ ad Pontum Euxinum, ita dicti a ſordibus & ſqualore, ut *Strabo* docet *l.* 11. quaſi ſemper ſint pediculis obſiti, iiſque veſcantur. Meminere etiam *Plin. l.* 6. *c.* 4. *ſub fin.* & *Pompon. Mela lib.* 2. *cap.* 19. *a med.*

PHTHIROPHORUS, φθειροφόρος, genus piceæ nucleos ferentis: a φθεὶρ, nucleus, & φέρω, gigno. *Plin. l.* 16. *c.* 10. *ad fin.*

PHTHISICUS, a, um, *tiſico*, φθισικὸς, phthiſi laborans. *Vitruv. l.* 2. *c.* 9. *ſub fin.* Roſina, quæ medetur phthiſicis. *Plin. l.* 20. *c.* 6. Sanguinem vero excreantibus, & phthiſicis ſuccus prodeſt. Adde *lib.* 24. *c.* 16. & *lib.* 28. *c.* 17. & alibi. & *Scribon. Larg. compoſ.* 186. Mirantiamque per tabem, quaſi phthiſici, conſumuntur.

PHTHISIS, is, f. *tiſica*, φθίσις, rebes, morbus totius corporis, quo ea pulmonum vitia macies cum febri, tuſſi & ſputo puruloſo totum corpus paulatim extenuat, & conſumit: a φθίω, corrumpo. *Senec. ep.* 91. *ante med.* Invadit temperantiſſimos morbus, validiſſimos phthiſis. *Id. epiſt.* 95. *a med.* Diſſillatio nos, nec adhuc in morem adducta, tuſſim facit: aſſidua & vetus phthiſim. *Colum.* de morbis boum, *lib.* 6. *c.* 14. Eſt etiam illa gravis pernicies, cum pulmones exulcerantur, inde tuſſis, & macies, & ad ultimum Phthiſis invadit. *Juvenal. ſat.* 13. *v.* 95. Et phthiſis, & vomicæ putres, & dimidium caue, &c. *Plin. lib.* 26. *c.* 7. *extr. med.* Peculiariter pulmonibus, & quos ab his phthiſis tentat, aadix herbæ conſiliginis medetur. *Id. l.* 27. *c.* 5. *a med.* Phthiſim cordi iactus lohæreotem depellere. *Id. l.* 20. *c.* 6. extenuat allium. *Id. lib.* 32. *c.* 6. Phthiſi affectus.

PHTHISISCENS, antis, phthiſicus fieri incipiens. *Sidon. l.* 5. *ep.* 14. Jecoroſis, ac phthiſiſcentibus medicabilis piſcina.

PHTHITARUS, i, m. nomen piſcis noſtrit tempoalbus incogniti. *Plin. l.* 32. *c. ult.*

PHTHIUS, a, um, Φθῖος, ad Phthiam pertinens, quæ eſt urbs Phthiotidis, ſeu Theſſaliæ, Achillis natalibus nobilis. *Virg. a. Æn. v.* 288. Cum domus Aſſaraci Phthiam, clarafque Mycenas Servitio premet. *Horat. l.* 4. *od.* 6. *v.* 3. Trojæ propa victor altæ Phthius Achilles. *Propert. l.* 2. *el.* 20. *v.* 38. Phthii buſta cruenta viri. *h. e.* Achillis. *Ovid. 2. Amor. el.* 17. *v.* 27. Phthius rea. *h. e.* Peleus Achillis pater. *Id. Heroid. ep.* 7. *v.* 165. Non ego ſum Phthia, magniſve oriunde Mycenis. Al. leg. *Phthius*, Φθιὰς, *Alar*, ex Phthia orbe. Dido enim hic loquitur.

PHTHONGUS, i, m. φθόγγος, ſonus: a φθέγγομαι, vocem edo, ſono. In Muſica eſt ſonus, & vox nouve tenoris, quæ a proximo uno integro, aut dimidio intervello diſtinguitur, *voce*, 100ns. Item plurium ſonorum conformatio, vel gravis & lenta, vel acuta & incitata, vel inter has media, qua ratione Pythagoras apud *Plin. l.* 2. *c.* 22. Planetarum motus explicabat, & Saturnum dicebat Dorio movesi phthongo, Jovem Phrygio, &c. V. *Lydius.*

PHTHORIUS, a, um, φθόριος, corrumpendi, ſex axtioguendi vim habens: a φθορὰ, pernicies. *Plin. l.* 24. *c.* 16. *ad fin.* Hoc vinum phthorium vocant, quoniam facit abortus.

PHU, n. indeclin. φοῦ, nardus Cretica, quæ & agria nardus dicitur, herba folio oluſatri, caule cubitali, geniculato, in purpura albicante, radice obliqua villoſaque, & imitante avium pedes. *Plin. l.* & *cap.* 12. & *Scribon. Larg. compoſ.* 176. & 177. ¶ Eſt etiam ioterjectio malum odorem aſpernantis. *Plaut. Pſeud.* 5. 2. 5. Phu! io malam crucem. Al. leg. *phui*, alii *fu*, eodem ſenſu. Dicitur & *ſi*. V. *Chariſ. lib.* 2. *pag.* 213. *Pauſch.* & *Priſcian. lib.* 15. *pag.* 1064.

PHY, ioterjectio mirantis, teſte *Donato* ad illud *Terent. Adelph.* 3. 3. 59. Phy! domi habuit, unde diſceret. *Priſcian. l.* 15. recenſet inter eas, quæ vocat illitteratorum ſonituum imitationes, ut *babæ, heu, ohe, eo*, &c.

PHYCIS, idis, f. φυᾶς, piſcis verno tempore varii coloris, reliquis anni partibus candidus. *Plin. l.* 9. *c.* 16. Eſt a φυκὸς, alga, quia in ea nidificat.

PHYCITIS, idis, f. φυκῖτις, gemma algæ colorem referens: a φῦκος, alga. *Plin. l.* 37. *c.* 10.

PHYCOS, i, n. φῦκος, frutex marinus, folio lato, colore viridi, naſcens in vadis haud procul littore. Aliud genus capillaceo folio ſimile ſœniculo, in ſaxis naſcens: tertium gramini ſimile, radice geniculata & caule qualitea calami. *Plin. lib.* 13. *cap. ult.*

PHYLACA, æ, f. *priggione*, φυλακὴ, carcer, item locus in ædibus urbanis, in quo vincti cuſtodiuntur ſevi. Vox Græca, a φυλάττω, cuſtodio. *Plaut. Capt.* 3. 5. 93. Illic abdactus eſt recta in phylacam, ut dignus eſt.

PHYLACE, es, f. oppidum Theſſaliæ, al. Magneſiæ, in Epiri, ſeu Moloſſidis, quæ Epiri regio eſt, confinio, conditum a Phylaco Deionis filio, ubi Proteſilaus regnavit. *Plin. l.* 4. *c.* 9.

PHYLACEIS, idis, f. φυλακὶς, quæ eſt ac Phylace urbe Theſſaliæ. *Ovid. Heroid. ep.* 13. *v.* 35. Conveniunt matres Phylaceides, & mihi clamant: Indue regales, Laodamia, ſinus. Al. leg. *Phylacides* a Phyllo Itidam Theſſaliæ oppido (quam *pecoroſam* vocat *Stat. 4. Theb. v.* 45.) teſte *Steph. de Urbib.* & *Sreph. l.* 9. ¶ Apud *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. *v.* 273. Phyleceis eſt Laodamia.

PHYLACEUS, a, um, ad Phylacum urbem ſpectans. *Ovid. Trift. lib.* 5. *el. ult. v.* 39. Ut vivet famâ coojux Phylacea. *ideſt* Laodamia uxor Proteſilai.

PHYLACIDES, æ, m. Φυλακίδης, Proteſilaus a Phylace urbe Theſſaliæ, vel a Phylaco Iphiclî patre, avo ſuo. *Ovid. l.* 2. *de ar. am. v.* 356. Phylacides aberat, Laodamia, tuus. & *lib.* 3. *v.* 17. Reſpiſce Phylacidæ, & quæ comes iſſe marito Fertur. *Claudian. de laudib. Serenæ, v.* 250. Laodamia ſequens renisantem rurſus ad umbras Phylacidem. Adde *Propert. l.* 1. *eleg.* 19. *v.* 7. ¶ Quod in his prima ſyllaba producitur, quæ natura eſt brevis, vel metrica neceſſitate fit, vel, quod multi faciunt, *Phylacides* ſcribendum eſt.

PHYLACISTA, æ, m. φυλακιστὴς, carceris cuſtos: a φυλάττω in atriis, cuſtodio. *Plaut. Aulul.* 3. 5. 44. Trecenti conſtant phylaciſtæ in atriis. Ubi transiits intelligit importunos creditores, qui eos minus cuſtodiunt debitores ſuos, quam cuſtos carcere detentos.

PHYLACTERIUM, ii, n. φυλακτήριον, amuletum. Apud Hebræos erat membrana continens verba Decalogi, quam complicatam & ligatam geſtabant in fronte, ut viderentua legem Dei ſemper habere ante oculos, & diligenter cuſtodire. qua de re *Hieronym. l.* 4. *in cap. Matth.* 23. ¶ Pro amuleto quocumque *Martell. Empir. c.* 8. *ad ephphar.* & *lippitud.* &c. Dolorem oculorum ut non patiaris, &c. lapillos perrundes, & linos inferto pra phylacteria uretis.

PHYLARCHUS, i, m. φύλαρχος, tribunus, vel tribunus principe, regulus, dynaſta: a φῦλον, tribus, & ἄρχω, princeps. *Cic. Fam.* 15. *ep.* 2. Jamblichus phylarchus Arabum. *Ammian. lib.* 24. *cap.* 2. (*al.* 5.) Malechus Philarchus Saracenorum Aſſanitarum. Adde *Sea. Raf. in breviar. c.* 14.

PHYLLACIDES. V. *Phylacides.*

PHYLLEIS, idis, f. φυλλὶς, ad Phylluntem Theſſaliæ oppidum pertinens, ut matres Phylleides, *Ovid. Heroid. ep.* 13. *verſ.* 35. h. e. Theſſalicæ.

PHYLLEIUS, a, um, φυλλήϊος, ad Phylluntem Theſſaliæ oppidum pertinens. *Ovid. Met.* 12. *v.* 479. Nudaque Phyllei juvenes ferit ore ſariſſa. *h. e.* Cænei. Al. leg. *Pellæi.*

PHYLLIS, idis, f. φυλλὶς, filia Lycurgi regis Thracum, quæ Demophoontem Theſei filium regem Athenienſium ex Trojano bello redeuntem hoſpitio lætoque excepit, accepta prius ab eo fide, ut domi compoſitis rebus, illam uxorem duceret. Profectus iteque Demophoon cum ultra ſtatutum tempus, variis diſtrictus negotiis, in patria detineretur, Phyllis & amoris impatientia, & dolore impulſu, quod ſe ſpretam alſe crederet, lequeo vitam finivit, & converſa eſt in arborem amygdalum ſive ſolim. Poſtea reverſus Demophoon, cognita re, ejus amplexus eſt truncum, qui velut ſponſi ſentiret adventum, folia emiſit. Unde etiam *phyllo* ſunt dicta a phyllide, quæ ante *petala* dicebantur. Aliqui dicunt, Phyllidem, cum ſe vellet in mare dejicere, deorum miſeretione in amygdalum eſſe converſam. Hæc *Servius* ad illud *Eclog.* 5. *v.* 10. ſi quos aut Phyllidis ignes, &c. Adde *Hygin. fab.* 59. & 243. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 98. Phylli, face expectes Demophoonta tuum. & *verſ.* 105. Utque tibi excidimus, nullam puto Phyllida noſti. *Perſ. ſat.* 2. *v.* 34. Phyllidas, Hypſipylas, vatum, & plorabile ſi quid Eliquat, &c. *Cremutius* auctor eſt ouſquam eirere arborem, ex qua Phyllis ſe ſuſpenderit. *Plin. l.* 16. *c.* 26. ¶ De quacumque puella, *Virg. Ecl.* 3. *v.* 78. Phyllida amo ante alias. nam me diſcedere flevit, &c. Adde *Horat. l.* 4. *od.* 11. & *Martial. l.* 10. & 12. ¶ De

arbora

arbore amygdali, *Pallad. de inſit.* v. 149. Phyllis odoratos primavis floribus artus Diſciſſi pruni cortice ſiſa tegit. Adde *verſ.* 61. & 97.

PHYLLON, i, n. φύλλον, a Græcis vocatur herba in ſaxoſis montibus, mas, & femina: hanc magis herbacei coloris, caule tenui, radice parva, femina rotundo, papaveris ſimili: mas femina tantum differens, quod eſt incipientis olivæ. Hæc *Plin. l.* 27. *c.* 12. *a med.* ¶ Alia eſt, quæ & leucacantha, & iſchias, & polygonaton dicitur, radice cyperi. *Id. l.* 22. *c.* 16. ¶ Ipſa vox Græce folium, aut frondem ſignificat.

PHYMA, atis, n. φῦμα, tuberculum furunculo ſimile, ſed rotundius, & planius, ſæpe etiam majus. *Celſ. l.* 5. *c.* 28. *fect.* 9. ubi plura de eo. Adde *lib.* 5. *c.* 28. *n.* 23. & 33. Eſt autem a φύω, nascor, quia eſt ex iis, quæ ſponte enaſcuntur, ſine externa cauſa.

PHYNON, onis, m. φύνον, nomen aſi collyrii, cujus confiſiendi ratio nem tradit *Cæſ. l.* 6. *c.* 6. *fect.* 60.

PHYRĀMA, atis, n. φύραμα, lacrymæ genus, an metopio arbore ſillane, pingue & reſinoſum. *Plin. l.* 12. *c.* 23. Eſt a φύραμαι, miſceo, & proprie miuturam ſignificat, quia cum in terram decidat, miſcetur terræ calculie, & ſordibus. Alterum lacrymæ genus, nobilius & pretioſius, vocant thrauſton, Θραυστὸν, muſculi turis ſimile: a Θράω, ſino, frango, quaſi fragmentum, aut particula friando detrita.

PHYSĀTER, eris, m. φυσητὴρ, belua ex balænarum genere, in mari Gallico, & Indico. Nomen habet a φυσάω, flo, quod non ore, ſed ſiſtulis quibuſdam in vertice prope oculos poſitis, ingentem aquarum vim eructet. *Plin. l.* 9. *c.* 4. Maximum animal in Indico mari periſſis, & balæna eſt, in Gallico Oceano phyſeter, ingentis columnæ modo ſe attollens, altiorque navium velis diluviem quandam eructans.

PHYSICA, æ, *vel* Phyſice, es, f. φύσικη, φυσικὴ, ſcientia naturalis, ideſt quæ circa res naturales verſetur. *Cic.* t. *Acad. c.* 7. Sed enim ſar, ut Latina loquar, niſi in hujuſcemodi verbis, ut Philoſophiam, aut Rhetoricam, aut Phyſicam, aut Dialecticam appellem, quibus ut aliis multis, conſuetudo jam utitur pro Latinis. *Al. leg.* Phyſices. Adde *lib.* 3. *de Fin. c.* 21.

PHYSICA, orum, n. φυσικὰ, res naturales, ſcientia naturalis, libri in quibus de rebus naturalibus differitur. *Cic. in Orat. cap.* 34. Quem etiam quo grandior ſit, & quodammodo excelſior, ne phyſicorum quidem eſſe ignarum velo. Adde 1. *Fin. c.* 6.

PHYSICE, adverb. φυσικωτὰτα, more phyſicorum. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 7. *ad fin.* Quæ a te phyſice dicta ſunt de vi ignea.

PHYSĪCULĀTUS, phyſice inquirendo examinatus, ut Phyſiculatæ extorum proſicia, *Martian. Capell. l.* 1. *pag.* 5. ubi alii aliter.

PHYSICUS, ci, m. φύσικος, φυσικὸς, Philoſophus naturalis, ſeu qui Phyſicæ dat operam, qui rerum naturam rimatur, vel, ut *Cicero* definit *de Univ. c.* 1. acer inveſtigator & diligens earum rerum, quæ a natura involutæ videntur. *Id. t. de nat. Deor. cap.* 30. Non pudet igitur Phyſicum, ideſt ſpeculatorem venatoremque naturæ, ab animis conſuetudine imbutis petere teſtimonium veritatis? *Varr. lib.* 1. R. R. *cap.* 40. Si ſunt ſemina in aere, ut uit phyſicus Anaxagoras.

PHYSICUS, a, um, *naturalis*, φυσικὸς, naturalis, ſive ad rerum naturam pertinens: a φύσις, natura. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 59. Aut geometricum quiddam, aut phyſicum, aut dialecticum explicare. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 21. Phyſica retin. ¶ Prima ſylleba brevis eſt. *Marcell. in carm. de medic. v.* 19. Quæ curis hominum phyſicorum inventa pararint. *Sidon.* tamen produxit *carm.* 15. *v.* 101. Phyſica vel logico, logicum vel jungit ad ethos.

PHYSIOGNŌMON, ōnis, m. *ubi ſe di ſſenomia, ſſonomiſta*, φυσιογνώμων, qui hominum mores ex vultu & corpore cognoſcit. *Cic. de Fato, c.* 5. Quid? Socratem nonne legimus, quemadmodum notarit Zopyrus phyſiognomon, qui ſe profitebatur hominum mores naturaſque ex corpore, oculis, vultu, fronte perſpicere? Eſt a φύσις, natura, & γνώμων, cognoſcens.

PHYSIOLOGIA, æ, f. φυσιολογία, ſcientia, quæ de naturis rerum diſſerit, eadem ac Phyſica. *Cic. t. de nat. Deor. c.* 5. Hinc cenſes primie, ut dicitur, labris guſtaſſe Phyſiologiam? *Id.* 1. *de Divin. c.* 41. Qui & natura revionem, quam Phyſiologiam Græci appellant, notam ſibi eſſe pentitebatur.

PHYSIS, is, f. φύσις, Græce naturem ſignificat. Hinc Phyſes appellari ait *Plin. l.* 37. *c.* 12. quaſdam gemmas proprio nomine carentes, quis ipſius naturæ admirationem in ſe continent.

PHYTEUMA, atis, φύτευμα, herba amatoria. *Plin. l.* 27. *c.* 12. *a med.* Phyteuma quale ſit, deſcribere ſupervacuum habeo, cum ſit uſus ejus tantum ad amatoria.

P I

PIABILIS, le, *che ſi può eſpiare*, qui piari poteſt & purgari. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* alib. Cui dea: ne nimium terrere: piabile fulmen Eſt, uit, & ſævi flectitur ira Jovis.

PIACULĀRIS, e, *purgativo, eſpiatorio, ſoddisfattorio*, κηδεμονικὸς, vim habens expiandi, purgandi, placandi, ſatisfaciendi pro ſcelere admiſſo. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 4. Prætor, qui tum fatus eſt, ſi imprudens fecit, piacolari hoſtia ſecta piutur. *Liv. l.* 1. *c.* 26. *ad fin.* la quibuſdam piacularibus ſacrificiis factis, tranſmiſſo per viam tigillo, velut ſub jugum miſit juvenem. *Id. l.* 42. *c.* 3. *ſub fin.* Ut piacularis Junoni fierent. ¶ Urbane *Plaut. Epid.* t. a. 36. Men' piacularem oportet fieri ob ſultitiam tuam? ut meum tergum ſtultitiæ tuæ ſubdas ſuccidaneum? ¶ *Piacularia auſpicia*, inquit *Feſtus*, appellabant, antiqua loquendi conſuetudine, cum aut hoſtia ab ara effugit, aut percuſſa mugitum dedit, aut in aliam, quam oportuit, partem corporis decidit. Scilicet quia piaculari ſacro apus erat ad triſtia illa avertenda. ¶ *Piacularis porta* Romæ appellabatur propter aliqua piacula, quæ ibidem fiebant. *Idem.*

PIACULĀRITER, adverb. ita ut piacula opus ſit, impie. *Tertull. de Pudic. in fin.* Piaculariter negare. Al. leg. *peculiariter*.

PIACŪLO, as, ui, atum, a. 1. expio, piaculis placo. *Cato R. R. c.* 141. Mars Patet, te hiſce ſuovetaurilibus piaculo.

PIACULUM, i, n. *eſpiazione, purgazione, ſacrifizio in ſoddisfazione di peccato*, ἄγυσμός, ἁγισμὸς, ἱλασμὸς, ſacrum piaculare, & quidquid ad piandum & purgandum pertinet. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 22. *in fin.* Habendæ tridnum ferias, & porco ſemine piaculum pati. *Horat. l.* 1. *od.* 28. *ſub fin.* precibus non linquar inultis, Teque piacula nulla reſolvent. *Cell. l.* 4. *c.* 5. Fulgur piaculis fuere. *Cato R. R. c.* 139. Porco piaculo facere. *b. l.* piaculum facere porcum immolando: vel facere porco (h. e. ſacrificare porco) in piaculum ſeu piaculi cauſa. Sic *cap.* 140. Si ſoderit velis, altero piaculo, eodem modo facito. *Liv. l.* 8. *c.* 10. *ex vet. formula*. Signum in terram defodi, & piaculum hoſtia cædi. *b. l.* cæſa hoſtia piaculum fieri. ¶ Translate *Liv. lib.* 29. *c.* 18. *a med.* Dea ſuum templum aut tutata eſt, aut e violatoribus gravis piacula exegit. *b. l.* pœnas repetiit piaculi loci. Eodem modo locuti ſunt *Juſtin. l.* 6. *c.* 2. *Sil. l.* 13. *v.* 702. & *Val. Max. l.* 1. *c.* 1. *n.* 14. ¶ Metonymice eſt ipſa res, quæ piaculi cauſa adhibetur. *Virg. 6. Æn. v.* 153. Duc nigras pecudes: ea prima piacula ſuntu. *Ovid. Met. 6. v.* 569. & inane ſepulcrum Conſtituit, falſiſque piacula manibus infert. ¶ Metaphorice *Liv. l.* 21. *c.* 10. *a med.* Nec dedendum ſolum (*Annibalem*) id piaculum rupti fœderis, ſed, ſi nemo depoſcat, devehendum in ultimas oras, &c. ¶ Item ipſum ſcelus piacula purgandum, *ſcelleraggine, peccato*. *Virg. 6. Æn. v.* 568. Quæ quis apud ſuperos, furto lætatus inani, Diſtulit in ſemm commiſſa piacula mortem. *Plaut. Trucul.* 2. 1. 13. Piaculum eſt, miſereri nos hominum rei mele gerentum. *Fabius Pictor* apud *Coll. l.* 10. *c.* 15. *de Plautus Diels*. Si quis ad verberandum ducatur, ſi ad pedes ejus ſuppleu procubuerit, eo die verberari piaculum eſt. *Enn.* apud *Feſt. in Mutire*. Falam mutire, plebejo piaculum eſt. *Tacit. Ann.* 1. *c.* 32. Solutus piaculo. *Plin. in Paneg. c.* 37. *in fin.* Nec ſine piaculo quodam ſanctiſſimas neceſſitudines ſcindi. *Liv. l.* 39. *c.* 47. *in fin.* Ut ſi quid minus factum ſit, quem debuerit, tum quoque ſine piaculo rerum prætermiſſarum fiat. *b. l.* ſine culpa, & obligatione ſetisfaciendi. *Plin. l.* 7. *c.* 30. *a med.* Sed & quo te, M. Tulli, piaculo taccem? quove maxime excellentem inſigni prædicem? ¶ Item triſte augurium, meleficium, periculum, quod piaculo egeat. *Plin. l.* 25. *c.* 8. Vettonica herba tantum gloriæ habet, ut domus in qua ſata ſit, tuta exiſtimetur a piaculis omnibus. ¶ *Piaculum*, ſyncope eſt apud *Prudent. περὶ στε. 14. in Rom. v.* 219.

PIAM, ſyllubica adjectio, quæ extra compoſitionem nihil ſignificat, in compoſitione aliquid addit ſignificationi dictionis, cum qua componitur, ut *quiſpiam, uſpiam*. *Veſſius* etiam in *Uſque* meram vocis productionem eſſe putat. *Docerius* ad *Feſt.* in *Quiſpiam* docet Oſcos diuiſſe *piam*, pro *quam*, ut *pitpit* pro *quidquid*: inde eſſe *quiſpiam, nuſpiam, uſpiam* pro *quiſquam, nuſquam, uſquam*.

PIAMEN, inis, n. idem ac piamentum. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 19. Februa Romani diuere piamina patres.

PIAMENTUM, ti, n. *purgazione, ἀδιαφορὰ*, expiatio, actus expiandi: Item id ipſum, quo in expiando utebantur, ut *Feſt.* ait in *Piatrix*. *Plin. l.* 25. *c.* 4. Hæc evulſa, ſcrobem repleri vario genere frugum, religio eſt, ne terræ piamentum. & *cap.* 9. Favis, ante, & melle terræ ad piamentum datis. ¶ Translate *Id. l.* 37. *c.* 1. Ut Polycrati Samio ſalicitatis fuæ, quam unium fatebatur etiam ipſe, ſatis piamenti in unius gemmæ voluntario damno videretur. *Senec. de conſol. ad Helv. c.* 16. Fuerim tantum doliturę domus piamentum.

PIATIO, onis, f. piamentum, expiatio. *Plin. l.* 28. *c.* 2. In menſe id reponi, adolerique ad Larem, piatio eſt.

PIATRIX, icis, f. dicebatur ſacerdos, quæ expiare erat ſolita, quam quidam ſimulatricem, alii fagam, alii expiatricem vocant. *Feſt. Plautus Mil.* 3. 1. 101. Tum piatricem clemeuter non poteſt quis munerum. ¶ *Simulatrix* dicta eſt, quia quæ in ſacris ſuis vera repræſentare non poterat, ficta & ſimulata adhibebat. *Virg. Æn.* 4. *v.* 512. Sparſeraę & latices ſimulatos ſontis Averni. Ubi *Servius*: In ſacris, quæ exhiberi non poterant, ſimulabantur, & erant pro veris.

PIATUS, a, um, purgatus, luſtratus, expiatus. *Plin. l.* 2. *c.* 25. Cometes, terrificum magna ex parte ſidus, ne non levitet piatum, ut civili motu Octavio conſule, iterumque Pompeji & Cæſaris bello. *b. c.* non levi calamitate & clade reipublicæ expiatum. *Ovid. Heroid. ep.* 19. *v.* 191. Nec minus hoſternæ confundor imagine noctis: Quamvis eſt ſacrie illa pietu mcie.

PICA, æ, f. *pica*, γάγγρα, *ὄρνις*, avis magnitudine palumbio, eſis varin nolore, & præſertim cærulne depictis, humane imitane verba. In hac uves fabulantur Poetæ mutatae eſſe Pierides, ideſt novem filias Pieri & Euippes, quod cum Muſis certare auſæ eſſent, indeque illis priſtinam loquacitatem, humanæque linguæ ſtudium remanſiſſe. *Perſ. in prol. in fin.* Quod ſi doloſi ſpes refulſerit nummi, Corvos poetas, & poetrias picas Cantare credas Pegaſeium melos. *V. Plin. l.* 10. *c.* 33. & 42. & *Ovid.* 5. *Met.* a *verſ.* 294. & 663. & *Martial. l.* 14. *epigr.* 76. ¶ Eſt & alis pica, ſub ventre alba, ſuperius nigra, cauda longa, quæ varia appellatur, quæ ab Apennino Romam verſus *Plinii* ætate cerni cœpit. *Plin. l.* 10. *c.* 29. ¶ Apud *Feſt.* in *Picasi* phica & pica ſphingem ſignificat, Græce σφίγγα, & φίγγα.

PICĀNUS, i, m. nomen eſt montis excelſi in Picentine regione, apud

Sil. l. 4. *v.* 304. qui primam ſyllabam corripit, & *Auſon. in deſcript. Orb. v.* 500. qui produxit.

PICARIA, æ, ſ. locus, ubi pix effoditur (eſt enim pix quædam foſſilis, teſte *Plin. l.* 16. *c.* 12.) vel ubi coquitur. *Cic. de clar. Orat. c.* 22. Liberi ſocietatis ejus, quæ picarias redemiſſet. Al. leg. *picarias*, al. *petrarias*. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 17. Veſtigal ſalinarum, metallorum, & picatiarum. Ita *Torrentius*. alii *picariarum*.

PICATUS, a, um, *impeciatus*, πίττωτος, pice illitus. *Colum. l.* 12. *c.* 2. *a med.* Dolia partim picata, partim defricata. *Aull. Cope, v.* 12. Eſt & vappa cado nuper diffuſa picato. ¶ *Vinum picatum* dicitur, quod pice conditum eſt. Solebat enim muſto in primo fervore (qui fere novem diebus peragitur) pix aſpergi, ut odor vino conciliaretur, & quoddam ſaporis acumen. *Plin. l.* 14. *c.* 19. *& 22. & Colum. l.* 12. *c.* 23. ¶ Fuit & vinum picetum naturale ex uva picata, quæ natura picis odorem & ſaporem habebat, in agro Vienneſi. *Plin. l.* 14. *c.* 2. *& 2. Id. l.* 23. *cap.* 1. *a med.* Ad omnia hæc utilius id, quod ſponte naturæ ſuæ picem reſipit, picatumque appellatur. *Martial. l.* 13. *epigr.* 107. Hæc de vitiſera veniſſe picata Vienna, Ne dubites. ¶ Præterea *picata* appellantur quidam, quorum pedes ſumſti ſunt in ſpeciem ſphiagum, quod ea Dolii picas vocant. *Feſtus*.

PICEA, æ, ſ. πίτυς, πίνυς, genus arboris picem fundens: a voce Græca allata, unde etiam noſtrum *pecea*, & Etruſcis *pecu*, quam tamen eandem eſſe non affirmaverim. *Plin. l.* 16. *c.* 12. Picea montes amat, atque frigora, feralis arbor, & funebri indicio ad fores poſita, ac vegis ſirens: jam tamen & in domos recepta tonſili facilitate. Hæc plurimam reſinam fundit, interveniente candida gumma, tam ſimili turis, ut mixta viſu diſcerni non queat. *& mox*. Piceæ rami pæne ſtatim ab radice modici, velut brachia lateribus inhærent. *& mox*. Materies piceæ ad fiſiles ſcandulas, cupaſque, & peuſa alia ſecamenta. *& paulo poſt*. Picea minus alta, quam larix. Illa craſſior levioreque cortice, folia villoſior, pinguior, & denſior, molliorque ſexu. At piceæ raziora ſiccioraque folia, & tenuiora, ac magis algentis: totaque horridior eſt, & perfuſa reſinæ: lignum abiegni ſimilius. *& cap.* 24. Folia infecta pectinum modo piceæ, abieti. *& mox*. pungentia pino, piceæ, abieti, larici. *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 67. Eſt nemus & piceis, & frondibus ilicis atrum.

PICEARIA. V. *Picaria*.

PICEASTER, ſtri, m. picea ſilveſtris. *Plin. l.* 14. *c.* 10. Fit a picus reſina, in Hiſpania autem a piceaſtris minime laudata. *Hardouin.* habet *pinaſtris*.

PICEATUS, a, um, πιτοχρώτος, pice illitus. *Martial. lib.* 8. *epigr.* 59. Non fuit Autalyci tam piceata manus. Ubi *picearum manum* dicit pro furaci, quaſi quæ picis inſtar, quod tangit, auferat. (Sic *Catull. carm.* 29. *in Theſſ. furens*, *v.* 9. Quæ nunc tuis ab angulis reglutina, & remitte.) Al. leg. *piperata*: quod neglicam conatur *Barthius* ad *Claudian. l.* 2. *in Rufin. v.* 438. & *lib.* 14. *Adverſar. c.* 24.

PICENIANUS, a, um, Picenus, ut Conſularis Picenianus, *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 471. *n.* 8.

PICENS, entis, Picentinus: item Picenus. *Liv. l.* 10. *c.* 10. *extr.* Fodus ictum cum Picenti populo eſt. *Gell. l.* 15. *c.* 4. Eum Picentem fuiſſe, genere & loco humili. *Verr. l.* 2. *R. R. c.* 2. Ultra agrum Picentium. *Sil. l.* 10. *v.* 313. Hic Picentum acies. *Cic. pro Sull. c.* 8. Doceat, Picentes ſolos non eſſe peregrinos. *Plin. c.* 13. *l.* 3. Quinta regio Picen: CCCLX. millia Picentium in fidem populi R. venere. *& mox*. Finitur Prætutiana regio, & Picentium incipit.

PICENTIA, æ, ſ. oppidum, a quo ager Picentinus nomen habet. *Plin. l.* 3. *c.* 5. *a med.* V. vocem ſequent.

PICENTINUS, a, um, ad Picentes pertinens. *Pamperi. ad Domit.* 2. *poſt epiſt.* 11. *l.* 8. *ad Attic.* Picentinæ cohortes. *Tacit. 4. Hiſt. c.* 62. Picentica ala. *Plin. l.* 15. *c.* 15. Picentina pira. *Id. l.* 3. *c.* 5. *a med.* A Surrento ad Silarum amnem triginta millia paſſuum ager Picentinus fuit Tuſcorum, templo Junonis Argivæ ab Iaſone condito inſignis. Intus oppidum Salerni, Picentia. Hæc *Plin.* Porro hæc regio nunc dicitur *Coſta d' Amalfi*, & *Principato citra*, in ora maris Tyrrheni. ¶ Item Picenus. *Martial. l.* 13. *epigr.* 47. Picentina Ceres niveo ſic nectam creſcit, Ut levia accepta ſpongia turget aqua. *h. e.* Picenus panis, de quo *Plin. l.* 18. *c.* 11. Durat ſua Piceno in panis inventione gratia, ne alica materia. Eum novem diebus macerant: decimo ad ſpeciem tractæ ſubigunt nivæ paſſæ ſucco: poſtea in formis, ollis inditum, quæ rumpantur, ibi torrent: neque eſt ea ex eo cibus, niſi madefacto, quod fit lacte maxime muſto. Hæc *Plin.*

PICENUM, i, n. regio Italiæ in ora maris Adriatici, ab Aterno amne uſque ad Apenninum, quo a Sabinis (unde ejus populi origo eſt) ſejungitur. Nunc eſt *parte dello Morea d' Ancona*, & *dell' Abruzzo*. Ejus oppidum nobiliſſimum, & colonia R. Aſculum. Cetera oppida, & certiores fines habebis a Geographo. Nomen dutit ex eo, quod Sabini cum in hanc regionem migrarent, in vexillo eorum picus conſedit, ut *Feſtus* tradit. *Plin. l.* 3. *c.* 13. Quinta regio Piceni eſt, quondam uberrimæ multitudinis. *Suetton. in Cæſ. c.* 34. Picenum, Umbriam, Etruriam occupavit. Adde *Cæſar. Attic. l.* 8. *ep.* 8. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 11. 15. *& 29. & Liv. l.* 27. *c.* 43. *ſub fin.*

PICENUS, a, um, ad Picenum pertinens. *Cic. in Brut. c.* 14. *& Liv. l.* 21. *c.* 62. Picenus ager. *Plin. l.* 14. *c.* 3. Picena vitis. *& lib.* 18. *c.* 11. Picenus panis. (V. *Picenianus*.) *Martial. l.* 13. *epigr.* 35. Filia Picenæ venit Lucanice portæ. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 270. *& ſat.* 4. *v.* 70. Picenis cedunt pomis Tiburtia ſucco. Nam facie præſtant. ¶ Picenas olivas memorat *Plin. l.* 15. *c.* 3. *a med.* Hæ conditæ gratiſſimæ erant in cibis. *Martial. l.* 5. *epigr.* 19. Succurrent tibi nobiles olivæ, Piceni modo quas tulere rami. *Id. l.* 13. *epigr.* 36. Hæc, quæ Picenis venit ſubducta trapetis, Inchoat, atque eadem finit oliva dapes. *Id. l.* 4. *epigr.* 89. Nec rugoſarum vimen breve Picenarum. Adde *lib.* 11. *epigr.* 53. *& lib.* 1. *epigr.* 44.

PICEUS, a, um, *di pece*, πιτυώδης, qui eſt ex pice, & qui picis inſtar niger eſt. *Virg. a. Georg. v.* 308. *de igne*. Et totum involvit flammis nemus, & ruit atram Ad cælum picea craſſus caligine nubem. *Id. 3. Æn. v.* 572. *de Ætna*. Interdumque atram prorumpit ad æthera nubem, Turbine fumantem piceo, & candente favilla. *& l.* 9. *verſ.* 75. piceum ſere humida, lumen Tædæ. *& verſ.* 813. toto corpore ſudor Liquitur, & piceum flumen agit. *Ovid. 11. Met. v.* 549. induſta piceæ a nubibus umbra Omne latet cælum. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 125. piceus nimbus. *& verſ.* 527. piceum cælum. *& lib.* 3. *v.* 439. Tum piceæ mactantur aves. *Martial. l.* 2. *epigr.* 41. dentes picique, buxique. *Lucan. l.* 10. *v.* 491. picea unguine tinctus. *Plin. l.* 16. *c.* 33. Imber piceus craſſuſque.

PICINUS, a, um. Picina uva, a colore picis dicta, omnium nigerrima eſt, teſte *Plin. l.* 14. *c.* 3. *ad fin.* ut quidem legit *Hardouin.* ex MSS. ¶ Picinum oleum. V. *Piſſinus*.

PICO, as, a. 1. *impegolare*, *impeciare*, πιττόω, pice linio. *Colum. l.* 12. *c.* 18. Et ferventiſſima pice infuſa novo alia rutabulo, & ſcopula picatur. *Sueton. in Claud. c.* 16. Picare dolia. *Plin. l.* 36. *c.* 22. *a med.* Tofum cura tuentur, picando pariates. *Vitruv. l.* 7. *c.* 4. Interiores tegularum partes curioſius picentur.

PICRIDIÆ, arum, ſ. picrides, lactucæ agreſtes. *Auguſtin. in ſerm. ad Ceterónum. de catechiſm. c.* 4. *ad fin.* ex *Eundi* 12. 8. To. VI. *edit. Monachor. Pariſienſ. pag.* 605. V. vocem ſequent.

PICRIS, idis, ſ. πικρίς, lactucæ, vel cichoreæ agreſtis genus: a πικρός, amarus. *Plin. l.* 19. *c.* 8. Peſſimum autem genus cum exprobratione amaritudinis appellavere picrida. ¶ Eſt & alia herba hac nomine, tota anno florens, rotundo folio. *Plin. l.* 21. *c.* 17. *& lib.* 22. *c.* 22.

PICTACIUM. V. *Pittacium*.

PICTAVI, m. pop. Galliæ Aquitanicæ, quorum regio Pictavienſis provincia, quæ nunc *el Poetù*. *Venanc. Fortun. l.* 6. *carm.* 7. *v.* 215. Poſt aliquas urbes, Pictavas attigit arces. *Id.* ſecundam corripit *lib.* 2. *carm.* 16. *verſ.* 2. Allobroges referunt Pictavos genitum. ¶ Pictavorum meminit & *Ammian. l.* 15. *c.* 11. (*al.* 18.) Antiquiores *Pictones* vocant.

PICTAVICUS, a, um, adject. ad Pictavos pertinens. *Auſon. epigr.* 51. Imago Rufi Rhetoris Pictavici.

PICTILIS, le, pictus, ornatus. *Apul. l.* 11. *Metam.* Aſinus phaleris aureis, & frenis argenteis, & pictilibus baltheis exornatus.

PICTONES, um, ſidem ac Pictavi. *Plin. l.* 4. *c.* 19. *Lucan. l.* 1. *v.* 436. Pictones immunes ſubigunt ſua rura, nec ultra, &c. Multi hunc verſ. *Lucano* eſſe negant.

PICTONICUS, a, um, ad Pictones pertinens. *Auſon. epiſt.* 9. *v.* 36. Et qua Pictonici legit accola litoris.

PICTOR, oris, m. *pittore*, γραφεύς, qui pingit, ſeu picturam exercet. *Cic. 4. Acad. c.* 7. Multa vident pictores in umbris, & in eminentia, quæ nos non videmus. *Horat. de ar. Poet. v.* 9. pictoribus atque poetis Quidlibet audendi ſemper fuit æqua poteſtas. ¶ De priſcis Pictoribus multa *Plin. l.* 35. *c.* 8. *& ſequentib. & Quintil. l.* 12. *c.* 10. ¶ Fuit cognomen familiæ R. in gente Fabia. Primus enim C. Fabius M. F. ita cognominatus eſt, quia picturam exercuit. *Plin. l.* 35. *c.* 4. Apud Romanos bonos mature hanc artem conſigit. Siquidem cognomina ex ea Pictorum traxerunt Fabii clariſſimæ gentis, princepſque ejus, cognominis ipſe, ædem Salutis pinxit anno U. C. CCCCL. quæ pictura duravit ad noſtram memoriam, ede Claudii principatu exuſta. ¶ Ex hac Familia fuiſſe creditur etiam Q. Fabius Pictor, qui poſt cladem Cannenſem Delphos legatus miſſus eſt, ut eſt apud *Liv. l.* 22. *c.* 57. Hic hiſtoriam ſcripſit rerum R. & longe antiquiſſimus auctor dicitur ab *eod. l.* 2. *c.* 40. Sed ejus ſcripta exciderunt injuria temporum.

PICTORIUS, a, um, adject. ad pictores pertinens. *Tertull. l.* 2. *adverſ. Marcion. c.* 3. Poetica, & pictoria licentia. *Julian. Dig. lib.* 38. *tit.* 2. *leg.* 23. Fabriles, vel pictoriæ operæ.

PICTURA, æ, ſ. *pittura*, γραφική, ars pingendi. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 7. Una eſt ars ratioque picturæ, diſſimillimique tamen inter ſe Zeuxis, Aglaophon, Apelles. ¶ Metonymice accipitur pro tabula, vel tela, vel alia re picta. *Cic. 6. Verr. c.* 2. Nego, ullam picturam neque in tabulis, neque textilem fuiſſe, quin conquæſierit, inſpexerit. *Id. in Orat. c.* 11. In picturis alios horrida, inculta, abdita, & opace, contra alios nitida, læta, colluſtrata delectant.

PICTURATUS, a, um, *pitturato*, *dipinto*, ποικιλόγραφος, pictura, & variis coloribus ſenmatus. *Claudian. in epiſt. ad Serem. v.* 3. picturatæ volucres. *Stat. Theb. 6. v.* 58. picturatus ſoribus agger. ¶ Veſtes picturatæ dicuntur, quæ acu pictæ ſunt. *Virg. 3. Æn. v.* 483. Fert picturatas auri ſubtemine veſtes.

PICTUS, a, um, *dipinto*, γραφικός. *Cic. 5. Fin. c.* 27. Quæ quidem dicunt, qui nunquam Philoſophum pictum, ut dicitur, viderunt. *Id. 5. Tuſcul. c.* 21. Stragulum textile magnificis operibus pictum. *Id. de clar. Orat. c.* 85. Lyſia nihil poteſt eſſe pictius. *h. e.* in docendo ornatius. *Virg. in Culice, v.* 69. Florida cum tellus gemmantes picta per herbas. *Martial. l.* 10. *epigr.* 72. Picti reges. *h. e.* pictis veſtibus induti. *Propert. l.* 4. *eleg.* 6. *v.* 50. Tigna cava, & pictos experiere metus. *h. e.* venos, caſſas formidines. ¶ *Picta rogi*, quæ triumphantium fuit, itemque Conſulum ſub Imperatoribus,

bos, & Prætorum quoties ludos ederent; ita dicta eſt, quod acu elaborata eſſet, & opire Phrygio diſtincta. Eadem & *palmata* dicta eſt, quamquam ſæpius apud Latinos Scriptores invenies *palmeatam tunicam*, quam *palmatam togam*. V. *Palmatus*. Item *Capitolium* aliquando dicitur, tum quod ea Jupiter Capitolinus indutus eſſet, tum quod veſtes triumphales in templo Jovis Capitolini ſervarentur, & inde, cum opus foret, depromerentur. *Lamprid.* in *Alex. Severo*, c. 40. Prætextam, & phialam togam nunquam niſi Conſul accepit, & eandem quidem, quam de Jovis templo ſumptam alii quoque acciebant aut Prætores, aut Conſules.

PICULA, æ, f. diminut. a *pix*. *Apul. de herb.* c. 36. *fol.* 3. Ipſum cum nitro, & axungia, & picula ea aceto tere.

PICUMNUS, & Pilumnus dii præſides auſpiciis conjugalibus habiti ſunt, inquit *Non.* c. 12. n. 36. *Varro ibid.* Natus ſi erat ejuſdem, ac ſublatus, ab obſtetrice ſtatuebatur in terra, ut auſpicaretur rectus eſſe: Dii conjugalibus Pilumno & Picumno in ædibus lectus ſternebatur. *Æmil. Maver* apud *Non. ibid.* n. 3. Et nunc agreſtes inter Picumnus habetur. *Servius ad Æn.* 9. v. 4. pro *Picumnus* habet *Pithumnus*: docet etiam, Pilumni fratrem fuiſſe, & ſtercorendorum agrorum uſum invenifſe: Pilumnum certo pinſendi ſtrumenti: ideo a piſtoribus coli: ab ipſo etiam *pilum* dictum (quod & *Plin.* tradit c. 3. *l.* 18.) A nonnullis hos credi Caſtorem & Pollucem: a Varrone deos conjugales credi. Eadem fere habet ad *Æn. eo. v.* 76. ubi addit, *Piſonem* dicere, Pilumnum dictum, quia pellat mala infantiæ. Deinde Pilumnum cum Picumno ſeu Pithumno confundit, dum ait, eundem cum Stercutio eſſe. Sed hæc inania videntur. ¶ *Non. cit. cap.* 12. n. 3. ex *Hygino* docet, Picumnum eſſe etiam avem Marti dicatam, quæ & picus, vel pica dicitur.

PICUS, i, m. πελεκᾶς, avis præcipui uſus in auſpiciis. *Plin. l.* 10. c. 18. Sunt & parvæ aves uncorum unguium, ut pici, Martio cognomine inſignes, & in auſpicatu magni: quo in genere arborum cavatores ſcandentes in ſubreptum felium modo: illi vero & ſupini, percuſſi corticis ſono, pabulum ſubeſſe intelligunt. Pulios in cavis (*arborum*) educant aerium ſuli. Adactos cavernis eorum a paſtore cuneos, admota quadam ab his herba, elabi, creditur vulgo. Ipſi principales Latin funt in auguriis, a rege, qui nomen huic avi dedit, & *cap.* 33. Priorum alteri ſuſpenditur nidus ſurculo primis in rauſta cyathi modo, ut nulla quadrupes poſſit accedere. *Id. l.* 11. c. 33. *ſub init.* Cinnus natura pico quoque Martio dedit, & grui Balearicæ. *Plaut. Aſin.* a. 1. 12. Quovis admittunt aves: picus & cornix eſt ab læva, curvus porro ab dextera. ¶ *Picos*, inquit *Nonius cap.* 2. n. 641. Veteres eſſe voluerunt, quos Græci γρῦπας appellant, fortaſſe quia ſicut gryps effodere tartara dicitur in montibus Hyperboreis, & aurum ſcrutari: ita picus tundit & cavat arborum cortices, & formicas venatur: unde ἀπὸ τοῦ πείκειν dicti. & Italice *picchia* appellatur. *Plaut. Aulul.* 4. 8. 2. Pici divitiæ, qui aureos montes colunt, ego ſolus ſupero. ¶ Picus ille, qui a *Plinio* dicitur huic aci nomen dediſſe, fuit filius Saturni, pater Fauni, avus Latini, rex Aboriginum, peritiſſimus auguriorum. Hunc Pomona, ut eſt in fabulis, adamavit, & ejus voluptate ſortita eſt conjugium. Poſtea a Circe quoque amatus eſt, quam cum ſperneret, ab illa iratæ in picum Martium converſus, ut eſt apud *Ovid. 14. Met.* a *verſ.* 320. quamquam *Val. Flacc. l.* 7. v. 232. Circem quoque Pici uxoram facit, ut mos eſt Poetis fabulas confuadere. Hoc ideo finxere, quia ejus aeis augurio plurimum utebatur, unde fotara noſcebat: quod & Pontificales indicant libri, inquit *Servius* ad illud *Virg. Æn.* 7. v. 189. Picus eſquum domitor, &c. Unorem habuit Canentam filiam Jani & Veniliæ. *Ovid. loc. cit.* a *verſ.* 333.

PIE, *devotamente*, *religioſamente*, *piamente*, εὐσεβῶς, cum pietate in Deum, patriam, majores, conſanguineos, mortuos, religioſa, ſancta. *Cic. de nat. Deor. l.* 1. c. 17. & 20. *ſub fin.* Pie ſancteque colere deos. *Id. pro Mil.* c. *ult.* Pace tua, patria, diſerim. metuo enim, ne ſcelerate dicam in te, quod pro Milone dicam pia. *Id. de Senect.* c. 12. *extr.* Memoriam noſtri pie incolateque ſervabitis. *Id. Fam.* 11. *ep.* 27. *ad fin.* Alia ſunt, quæ defendam a te pia fieri, & humane, ut de curatione ludorum. *Id.* a. *de Orat.* c. 40. Si pietati ſumma tribuenda lex eſt, debetis moveri, cum Q. Metellum tam pie lugere videatis. *Id. Attic.* 6. *ep.* 7. Q. filius pie ſane animum patris ſui ſorori tuæ reconciliavit. *Senec. de conſol. ad Polyb.* c. 34. a *med.* Quod utromque piiſſime, & fortiſſime tulit. *Apul. de dogm. Plat. l.* 2. *ad fin.* Pie civere. *Ovid. Heroid. ep.* 15. v. 253. Sola vium non ulta pie mœſtiſſima mater.

PIENS. V. *Pius* in fine.

PIERES, rum, Πιερῆς, populi Macedoniæ *Plin. l.* 4. c. 10.

PIERIA, æ, f. *Veria*, al. *Lucoſicbia*, Πιερία, regio Macedoniæ, in confinio Dardaniæ. Picem habet Indicæ, Naricæ, Idææ, & Illyricæ comparandam. *Plin. l.* 4. c. 12. & *lib.* 24. c. 20. ¶ Pieria altera, regio Syriæ, in ora, inter Ciliciam & Phœnicen, ubi mons ejuſdem nominis, qui Amani pars eſt, ubi etiam Seleucia urbs præcipua cognomento Pieria. *Plin. l.* 5. c. 12. & 21. ¶ Apud *Hovem. l.* 3. *od.* 12. v. 15. eſt nomen mulieris proprium.

PIERICUS, a, um, ad Pieriam pertinens, ut Pierica pia, apud *Plin. l.* 24. c. 20. V. *Pieria*.

PIERIDES, dum, f. *Muſæ*, Πιερίδες, novem filiæ Pieri Macedonis, vel Theſſali ex Euippe, al. Enippe, quæ Muſas ad carminum & cantus certamen provocare auſæ, ab iis victæ ſunt, judicio Nympharum, eumque convicia fecerunt, ab illis in pices verſæ fuere. V. *Pico*. ¶ Vulgo hoc nomine Muſæ appellantur, dictæque creduntur a Pieria reg. Macedoniæ, vel a Pierio monte Theſſaliæ in Macedoniæ confinio, ubi ex Jove & Macmoſyne natæ ſint: vel a Pierio Apollinis filio, cujus meminit *Servius ad Eclog.* 7. v. 21. vel ab Jove tertio Pierio, quem *Cic.* 3. *de nat. Deor.* c. 21. eas ea Antiopa ſuſcepiſſe tradit. *Virg. Ecl.* 8. *v.* 63. Dicite Pierides. ¶ In ſingulari num. *Ovid.* 4. *Faſt.* v. 222. Pieris niſa loqui. *Horat. l.* 4. *od.* 3. *verſ.* 17. O teſtudinis aureæ Dulcem quæ ſtrepitum, Pieri, temperas.

PIERIUS, a, um, Πιέριος, ad Pieriam reg. vel ad *Pierium* mont. aut fluv. vel ad Pierides, vel ad Muſas, & litteras ſpectans. *Ovid. l.* 2. ex *Pont. ep.* 9. v. 62. Lucida Pieria tendis ad aſtra via. *Horat. lib.* 3. *od.* 4. v. 40. Pierium aatrum. *Id. in ar. poet.* v. 405. Pierii modi. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 5. v. 58. chori. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 3. v. 23. dies. *b. e.* quos impellimus litteris. *Martial. lib.* 8. *epigr.* 70. Pieria frons. *b. e.* poetæ. *Id. l.* 10. *epigr.* 64 tuba. *b. e.* carmen heroicum. *Id. l.* 12. *ep.* 52. corona. *b. e.* laurus. & *epigr.* 12. Pierius grex. *b. e.* Muſæum, & vatum. ¶ ad Pieriam Theſſaliæ montem. *Propert. l.* 2. *el.* 10. v. 5. Non ut Pieriæ quercus mea verba ſequatur. *Phædr. in prol. l.* 3. v. 27. Pierium jugum.

PIERUS, ri, m. Πίερος, Macedo quidam, vel Theſſalus, qui ea Euippe, al. Enippa genuit novem filias, quæ Pierides appellatæ ſunt. *Ovid.* 5. *Met.* v. 302. Idem Lioum filium ea Euippe ſuſcepit. Condidit urbem Pieriam in Macedonia, al. in Bœotia. ¶ Item mons Theſſaliæ, al. Bœotiæ, in confinio Macedoniæ, apud Olympum M. ubi opp. ejuſdem nominis, Pieris proximum, cum lacu cogn. *Plin. l.* 4. c. 8. ¶ Vulgo dicitur Muſis fuiſſe edita. Sed filiæ Pieri cum Muſis confunduntur. V. *Pierides*.

PIETAS, atis, f. *pietà*, *venerazione*, *riſpetto*, ἐυσέβεια, *cariſtion*, eſt virtus juſtitiæ ſubjecta, qua parentes colimus, vel alios majores, & conſanguineos, amicos, benevolos: item patriam, quæ altera parens eſt. *Cic.* 2. *de Invent.* c. 22. Pietas, quæ erga patriam, aut parentes, aut alios ſanguine conjunctos officium conſeruare monet. *Id. in Pariſ.* c. 12. *extr.* Juſtitia erga deos religio, erga parentes pietas nominatur. *Id. pro Plaut.* c. 33. Quid eſt pietas, niſi voluntas grata in parentes? *Id. in ſomn. Scip.* c. 3. Juſtitiam cole, & pietatem, quæ cum ſit magna in pareatibus & propinquis, tum in patria maxima eſt. *Id. pro Roſc. Amer.* c. 13. Si (id quod præclare a ſapientibus dicitur) cultu ſæpe læditur pietas, quod ſupplicium ſatis acre reperietur in eum, qui mortem obtulerit parenti? *Id. Fam.* 2. *ep.* 1. Ego omni officio, ac potius pietate erga te ceteris ſatisfacio omnibus. & *ep.* 9. Ta perſpicere meam in te pietatem: qui enim dicam benevolentiam, cum illud ipſum graviſſimum & ſanctiſſimum nomen pietatis levius mihi meritis erga me tuis videatur? & *lib.* 6. *ep.* 22. *extr.* Hic tui omnes valent, ſummaque pietate te deſiderent. *Tacit. in Agric.* c. 7. Solemnia pietatis, *b. e.* juſta funeris, quæ matri defunctæ filius perfolvit. ¶ Item deos: eademque fere eſt ac religio, *devozione*, *pietà*, *religione*. *Cic.* 1. *de nat. Deor.* c. 41. *ad fin.* Eſt enim pietas juſtitia adverſus deos. *Id. pro Dom.* c. 41. Nec eſt ulla erga deos pietas, niſi honeſta de animis eorum ac mente opinio. ¶ Item juſtitia, qua dii res hominum regunt, & pœna meritis pœnas, aut præmia tribuunt, miſeros foerent, malos exagitant, &c. *Virg. Æn.* 2. v. 535. At tibi pro ſcelere, exclamat, pro talibus auſis Di, ſi qua eſt cælo pietas, quæ talia curet, Perſolvant graves dignas, & præmia reddant Debita. *Id.* 5. *Æn.* v. 687. Jupiter omnipotens, ſi nondum axoſus ad unum Trojanos, ſi quid pietas antiqua labores Reſpicit humanos, da flammam evadere claſſi. ¶ Item clementia, mitis animus, & facile miſeratos, & parcens, *pietà*, *tenerezza*, *compaſſione*. *Domitianus* apud *Sueton. in ejus vita*, c. 11. Permittite, P. C. a pietate veſtra impetrari, ut damnatis liberum mortis arbitrium indulgeatis. *Martian. Dig. lib.* 48. *tit.* 9. *leg.* 5. Patria poteſtas in pietate debet, non atrocitate conſiſtere. *Juſtin. l.* 10. c. 1. Darius poſt nova paternæ pietatis exempla, interficiendi patris conſilium cepit. *del paterno affetto*. V. *Sen. ep.* 11. *Theb.* a *verſ.* 457. ¶ In plur. numero *Amm. Paneg. ad Maximian. & Conſtantin.* c. 13. Perpetuis profecto pietatibus affinitas iſta coalefcat. Al. aliter leg. ¶ Romanis Pietas dea fuit, templumque habuit Romæ ad foro, ubi poſtea Marcelli theatrum dedicavit Auguſtus. Voverat illud M' Acilius Glabrio Conſul, quo die cum Antiocho pugnavit ad Thermopylas, ut eſt apud *Liv. l.* 36. c. 18. & *lib.* 40. c. 34. Dedicavit M' Acilius filius ejus, ut *Liv. ibid.* tradit. Locus ei exſtruendo in Urbe delectus, ubi memorabile pietatis exemplum olim editum fuerat a quadam ignobili puerpera, quæ, ut narrant *Plin. l.* 7. c. 36. & *Valer. Max. l.* 5. c. 4. n. 7. ſupplicii cauſa carcere incluſa matre, cum innetraſſet aditum, a janitore ſemper excuſſa, ne quid inferret cibi, deprehenſa eſt uberibus ſuis alere eam. (*Feſtus*, & *Salm. ex* t. (*al.* 7.) *ſub fin.* patrem fuiſſe tradunt.) Quo miraculo materi falos donata filiæ pietati eſt, ambæque perpetuis alimentis: & locus ille eidem confecratus deæ; C. Quinctio, M' Acilio Conſ. templo exſtructo, &c. *Feſtus* ſcribit, non carcerem, ſed domum, ubi va mulier habitaverat, templi ſedem fuiſſe. ¶ *Pietas Julia* vocatur nunc *Pola* urbs Iſtriæ, R. colonia, quondam a Colchis condita. *Plin. l.* 3. *cap.* 19.

PIETATICULTRIX, icis, f. quæ pietatem colit. *Petron. in Satyr.* c. 55. Ciconia etiam grata, peregrina, hoſpita, pietaticultria.

PIGENDUS. V. *Piget*.

PIGER, gra, grum, *pigro*, *tarde*, *accidioſo*, ἀνωφελὴς, *fainéant*, ἀργὸς, segnis, tardus. Putant quidam eſſe a πηγὸς, quod *Heſych. dryanin* interpretatur, *b. e.* difficilem, moleſtum, quaſi difficile moveatur. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 17. Interdum piger, interdum timidus in re militari videbere. *Virg.* 4. *Georg.* v. 259. apes contractu frigore pigræ. *Martial. l.* 3. *epigr.* 67. pueri Vatreni, Eridanoque pigriores. *Liv. l.* 21. c. 55. Gens pigerrima ad militaria opere. *Cæl. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 1. Ad litteras ſcribendas pigerrimus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. v. 22. piger ſcribendi ferre laborem. ¶ Cum genitivo *id. l.* 2. *ep.* 2. v. 124. Militiæ piger & malus. *Sil. l.* 14. v. 264. Non Herboſos iners, non Naulocha pigra periclı Sederunt. *Id. l.* 15. v. 504.

ſerpit Arar per rura pigerrimus undæ. ¶ Translata *Horat. l. 1. ep. 1. v. 21.* piger annus Pupillis, quos dura premit cuſtodia matrum. *b. a.* longus. Sic *Ovid. 2. Faſt. v. 767.* Dum nos difficilis pigro tenet Ardea bello. *Id. 4. ex Pont. ep. 12. v. 61.* ſtagno ſimilis, pigræque paludi. *b. e.* immotæ, ſtanti. *Claudian. l. 2. de laudib. Stilich. v. 355.* Elephanti pigra molem. *b. 2.* gravis. *Colum. l. 7. c. 8.* Pigro humore defluere. *b. 2.* ſpiſſo & lento. *Horat. l. 1. od. 22. v. 17.* Pone me, pigris ubi nulla campis Arbor æſtiva recreatur aura. *b. e.* perpetuo frigore obſtita, atque aden ſterilibus. *Colum. l. 2. c. 1. 18.* Pigriora ſunt iſta remedia, cum ſit efficaciſſimum de integro locum evarare. *Stat. l. 1. ſilv. 4. v. 57.* pigra vita. *b. e.* otioſa. *Ovid. 2. Amor. el. 3. v. 14.* Indigna iſt pigro forma perire ſitu. *b. e.* quæ nec amet, nec ametur. *Martial. l. 10. epigr. 104.* Pigrum aliquem facere. *b. a.* otioſum reddere, & ſecutum a labore. Apud *eund. l. 2. epigr. 11.* piger vultus eſt demiſſus, torpens, mœſtus. Sic *Apul. l. 4. Metam.* Rea olim beatus, affatu ſanctæ vaticinationis accepto, piger triſtiſque retro domum pergit. Al. leg. *pigens*. ¶ Metonymica, pigros faciens. *Catull. carm. 62. de Aty. v. 37.* Piger ſopor. *Tibull. l. 1. el 2. v. 89.* Pigra frigora. *& e. leg. 21. v. 40.* ſenecta. ¶ *Pigriſſimus* pro *pigerrimus* eſt *Tertull. in exhortat. ad Caſt. 2. ult.* ¶ Ingerere pigros in os ſenatoris, apud *Sinoc. l. 2. de benef. 2. 12. cete.* V. *Epigrue*.

PIGET, ebat, guit, & pigitum eſt, impeſſ. *a. vincefee, vitem a mopo, μετανίαν, μεταμέλειν*, tædet, moleſtum eſt, dolorem affert. *Terent. Adelph. 3. 3. 37.* Fratris me quidem pudet, pigetque. Ubi *Donat.* Pudet quod turpe eſt, piget quod dolet. Sic *Nen. c. 5. v. 10.* Pudet verecundiæ eſt, piget pœnitentiæ. *Salluſt. in orat. Philippi contra Lepid. circa med.* Niſi forte pudet, aut piget recta facere. *Id. in Jug. 1. 100. intr.* Nam poſtea quæ fecerit incertum habeo, pudeat magis, an pigeat differre. *Plaut. Pſeud. 2. 3. 47.* Nimio id quod pudet, facilius ferur, quam illud, quod piget: Non dediſſe, iſtum pudet; me, quia non accapi, piget. *Salluſt. in Jug. c. 4. extr.* Dum me civitatis morum piget, tædetque. *Apul. l. 1. Metam.* Ne pigeat te, vel tædeat reliqua perlegere. *Cic. pro Dom. c. 31.* Ut me non ſolum pigeat ſtultitiæ meæ, ſed etiam pudeat. *Acteus* apud *eund. l. 1. de Divin. c. 31.* Mea mater, tui me miſeret, mei piget. *Plaut. Mim. ſc. ult. v. 7.* Quæſo, loquere tuum mihi nomen, ni piget. *Cic. in Bruto, 1. 52.* Oratione multitudo ad miſericordiam inducitur, ad pudendum, ad pigendum. *Petron. in Satyr. c. 117.* Nequa enim me piguit quærere. *Sil. l. 7. v. 173.* Nec pigitum parvoſque lares, humiliſque ſubira Limina exlicolam tecti. *T. Caſtricius* apud *Gell. l. 13. c. 21.* Pigitum eſt, cinctos ſalrem eſſe, & pœnulatos? ¶ Cum accuſat. communi, vel nominativo *Terent. Heaut. prol. v. 18.* Factum iſta id non negat, nequa ſe id pepere. *Id. Phorm. 3. 3. 22.* Na quid plus minuſve faxit, quod nos poſt pigeat. ¶ Pro pœnitere. *Juſtin. l. 12. c. 6.* Conſiquum in ira locum ſucceſſit æſtimatio, pigere eum facti cœpit. *Apul. l. 7. Metam.* Profecto vos hujus omnis injuriæ pigeret. ¶ *Paul. ex Feſt.* Pigere interdum pro tardaci, interdum pro pœnitere poni ſolet. ¶ Pro pudere. *Apul. in Apolog.* Hic etiam *pro* ſua gravitate vitio mihi vortebat, quod me nec ſordidiora dicere honeſte pigeret. ¶ Porticip. *pigens*, & *pigendus*. *Apul. l. 4. Metam.* Pigeas triſtiſque rerum domum pergit. *Propert. l. 4. el. 1. v. 76.* averſus Apollo Poſcitur invita verba pigenda lyra. ¶ *Pigeo*. V. in *Pudeo*.

PIGMENTARIUS, ii, m. *chi vende colori, ſpeziale, droghiere, profumiere*, qui pigmenta vendit, item medicamenta, aromata, unguenta. *Gloſſa vet.* Pigmeotarius, *χρωματοπώλης, σμυρνοπώλης, μυροπώλης*. Vox ad adjectiva. *Cic. Fam. 13. ep. 17.* Attius pigmentarius valde gaudebat, &c. *Martian. Dig. lib. 48. tit. 8. leg. 3.* Ut pigmentarii, ſi cui temere cicutam, ſalamandram, aconitum dederint, pœna teneantur hujus legis. *Scribon. Larg. compoſ. 22.* Collyrium ex lacte ipſin papaveris caprum fit, non ex ſucco foliorum ejus, ut pigmentarii infirmes ejus rei compendii cauſa faciunt. *Jul. Firmic. l. 8. 1. 27. a med.* Tutarios faciet, vel pigmentarios, ſeu pharmacopolas. *Fulgent. Plane. in expoſit. ſermon. antiq.* Myropolæ ſunt, qui unguenta vendunt, ut ſunt pigmentarii.

PIGMENTATUS, a, um, *imbellettato, κεκοσμημένος*, pigmentis ornatus. *Tertull. de cultu fem. in fin.* Talites pigmentatæ Deum habebatis amatorem. *Prudent. in Hamartig. v. 316.* Quas pigmentato meretrix jacit improba crine.

PIGMENTUM, ti, n. *colore, χρώματα*, colores pictorum: a ſup. *pictum* verbi *pingo*, e in *g* converſo. Adhibetur fere in plur. numero. *Plaut. Epid. 5. 1. 20.* Quem Apelles, Zeuxiſque dum pingent pigmentis ulmeis. *Ideſt* virgis ulmeis utuntur ad corpus meum ſanguine pingendum. *Cic. 1. de Div. c. 13.* Aſparſa temere pigmenta in tabula, uris lineamenta efficere poſſunt. *Plin. l. 35. c. 11. ſub fin.* Vela in cortinam pigmenti ferventis miſſa, poſt ammentum extrahuntur picta. ¶ Speciarim ſumitur pro unguento, quo mulieres utuntur ad venuſtandam faciem, qualis eſt ceruſſa, aliique id genus ſuci, quibus cuti candorem & ruborem inducunt, *bellette, liſcie, gheſſi*. *Plin. l. 16. c. 43.* Nuper portentoſis ingeniis principari Neronis inventum, ut pigmentis perderet ſe. ¶ Quandoque accipitur pro ſucco herbarum, unde pigmenta fiunt, & pharmaca. *Firmic. l. 8. c. 27.* Marſi erunt, vel qui venenis ea herbarum pigmentis confectis ſaluteria ſolennt hominibus remedia comparare. Adde *Cal. Aurel. 2. Acut. c. 9. circa med.* ¶ Translate dicitur de coloribus Rhetoricis, ideſt de exornationibus. *Cic. Acut. l. 2. ep. 1.* Meus autem liber totum Iſocratis *μυροθήκιον*, atque omnes ejus diſcipulorum arculas, & nonnihil etiam Ariſtotelia pigmenta conſumpſit. *Id. in Bruto, c. 87.* Volvendi ſunt libri Catonis. intelliges nihil illius lineamentis, niſi eorum pigmentorum, quæ inventa nondum erant, florem & colorem defuiſſe. ¶ Item de ornamentis inanibus, de mendaciis, de fraudibus. Nam ejus qui pingitur, non eſt naturalis color, ſed artificialis. *Cic. 2. de Orat. 1. 45.* Tum iotegræ ſententiæ, tam veræ, tam novæ, tam ſine pigmentis fucoque puerili.

PIGNERATIO, onis, ſ. actus pignerandi, pignus. *Cajus Dig. lib. 20. tit. 1. leg. 9.* Quod emptionem venditionemque recipit, etiam pignerationem poterit recipere. ¶ Quidam ſcribunt *pignoratio*.

PIGNERATITIUS, & Pigneraticius, & Pignoratitius, a, um, ad pignus pertinens. *Pompon. Dig. lib. 13. tit. 7. leg. 6.* Pigneratitius fundus. *b. a.* qui pignori datus: *empegnato, ipotecato. Ulpian. ebd. leg. 1. 9. 11.* &c. Pigneratitia actio: & abſolute Pigneratitia. *b. e.* quæ de pignore inſtituitur: & datur debitori ad repetendum pignus, debito ſoluto. *Martian. ibid. leg. 1. 32.* &c. Contraria pigneratitia actio. *b. e.* quæ datur creditori rem ſibi oppigneratam repetenti adverſus debitorem. *Id. lib. 39. tit. 2. leg. 15. a med.* Pigneratitius creditor. *b. e.* qui ſub pignoribus creditit. *Id. lib. 13. tit. 7. leg. 24. & 36.* Pigneratitium judicium. *b. e.* quod de pignore inſtituitur.

PIGNERATOR, & Pignorator, oris, m. *Ἐνεχυραστής*, qui pignus accipit. *Cic. Verr. 5. c. 21.* Cum in his quidem rebus omnibus publicanus petitor, ac pignerator, non creptor, neque poſſeſſor ſoleat eſſe.

PIGNERATUS, & Pignoratus, a, um, *impegnato*, pignori obligatus. *Ulpian. Dig. lib. 40. tit. 5. leg. 24. anni mod.* Si quis ſervo pignerato directam libertatem dederit. *& leg. 46.* Ancillam ſuam pigneratam manumittere. ¶ Translate *Liv. l. 24. c. 1.* Velut obſidibus datis, pigneratos habere animos.

PIGNERO, as, a. 1. *dare in pegno, impegnare, ἐνεχυράσαι*, eſt rem pignori dare: ab antiquo *pignera* pro *pignora*. *Sueton. de Vitell. c. 7.* Utque ex aura mutua detractum unionem pigneraverit ad itineris impenſas. *Modeſtin. Dig. lib. 42. tit. 5. leg. 5.* Si rem, quam tibi pignerevi, ſubripuero. *Liv. l. 29. c. 36. intr.* Cum abſentes damnati eſſent, corporibus ſubtractis, bona tantum, quæ publicari poterant, pigneranda pœnæ pebebant. *de conſiſcare. Juvenal. ſat. 7. v. 73.* Cujus & alvenlos, & lenem pigneret Atreus. *b. e.* Rubrenus Poeta (de quo ſermo eſt) dum tragœdiam de Atreo ſcribit, cogitur ob paupertatem lanam pignori dare. Itaque perperam quidam hoc loco *pigneret* accipiunt pro pignus capere. ¶ Item pignore obligo, devincio. *Apul. l. 3. Metam.* Tuumque mancipium irremunerabili beneficio tibi perpetuo pignera. *Nazar. in Panegyr. ad Conſtantin. c. 35.* Cum ex omnibus provinciis optimates viros curiæ tuæ pigneraveris. ¶ Hoc ſenſu *diarre* etiam *pignero* deponentis forma, ut *Gell. l. 18. c. 12. extr. & Perſicon. l. 8. pag. 799.* Poſſit. adnotarunt. *Cic. in fragm.* apud *Non. c. 7. n. 84.* Maximas noſtri ingenii partes ipſa ſibi ad utilitatem ſuam pigneraretur.

PIGNEROR, aris, atus ſum, dep. 1. *impegnare*, pignus capio, obnoxium mihi reddo. Translate *Sueton. in Claud. c. 10. extr.* Primus Cæſarum ſidum militum etiam præmio pigneratus. *Cic. Phil. 14. 12.* Mars ipſe ea acie fortiſſimum quemque pignerari ſolet. *b. e.* ſibi aſſerere, vindicare, veluti in pignus accipere: itaque ſenſus eſt, fortiſſimum quemque primum in prælio occumbere ſolere. *Id. in fragm.* apud *Non. c. 7. n. 84.* Sed ut plurimas & maximas noſtri animi, ingenii, conſilii prima ipſa ſibi ad utilitatem pigneraretur. *b. e.* vindicaret. *Ovid. Met. 7. v. 620.* ſint iſta, precor, felicia mentis Signa tuæ, dixi: quod das mihi, pigneror omen. *b. e.* accipio tanquam pignus, & fidem tuæ in me voluntatis. Alii ſemen alirer leg.

PIGNORISCAPIO, onis, f. *ſequeſtro*, quaſi captio pignoris. *Cato* apud *Gell. l. 7. c. 10.* Pignoriſcapio ob æs militare, quod æs a Tribuno ærario milen accipere debebat, vocabulum ſeorſum fit.

PIGNOSA, pignora, eo modo, quo Valeſii pro Valerii, &c. *Feſtus*, ubi mallet *Voſſ. in Etymol.* legi *pignoſa* quia & *pignera* olim dictum fuit, ut *Priſcian.* docet *l. 6. pag. 721. Putſch.*

PIGNUS, oris, (*olim* neris) n. *pegno, gaggio, ſbaggio, νυσθήκη*, id quod alteri datur, ut ſit ſecurus vel da re ſua nobis tradita, vel de re, aut opere noſtre ei promiſſa. Quomodo ab hypotheca differat, in eo voce *dictum* eſt. *Cajus Dig. lib. 50. tit. 16. leg. 238.* a *pegno* dictum putat, quia quæ pignori dantur, manu traduntur: alii a *pango* derivant, quia pactione pignus traditur. Utraque notatio nimis longe petii videtur. *Cæſ. l. 1. B. Civ. c. 39.* A tribunis militum, centurionibuſque mutuas pecunias ſumpſit. hac exercitui diſtribuit. quo facto, pignore animos centurionum devinxit, & largitione ſedemit militum voluntates. *Sueton. in Aug. c. 21.* Novum genus abſidum feminas eligere tentavit, quod negligem marium pignora ferrebat. *Papinian. Dig. lib. 20. tit. 1. leg. 1.* Servum pignori *dare*. *& mox.* Cum prædium pignori daretur, nominatim, ut fructus quoque pignori eſſent, convenit. *& leg. 3.* Rem aliquam pignori obligare. *& leg. 2.* Fidejuſſor, qui pignora, vel hypothecas ſuſcepit, atque ita pecunias ſolvit. *Paul. ibid. leg. aft. & Tacit. 3. Hiſt. c. 65.* Rem alicujus pignori accipere. *Cajus lib. 13. tit. 7. leg. 10.* Sub pignoribus mutuas pecunias accipere. *Papinian. lib. 20. tit. 4. leg. 2.* Habere aliquid pignori. *Pompon. ibid. leg. 4.* Liberare pignus a creditore. *Martian. ibid. tit. 5. leg. 7.* Reddere pecuniam, & pignus recuperare. *Ulpian. lib. 43. tit. 3. leg. 2.* Pignoribus cavere alicui. *Id. lib. 13. tit. 7. leg. 27.* Autum pignori apud aliquem ponere. *dar in pegno, impegnare*: quod ſæpius probati Scriptores *apponere* dicunt. *Plaut. Pſeud. 2. 2. 84.* Potes nunc mutuum drachmam dare mihi unam? *Pſeud.* vin hercle opinor, ſi me opponam pignori. V. *Oppono*. ¶ Quod depositue ab iis, qui ſimul de re aliqua decertant, ut ſit victoris, *ſcommeſſo. Virg. Ecl. 3. v. 31.* Certare pignore cum aliquo. *ſcommettere*.

Sic

Sic *Catull. carm. 44. ad Fundum*, v. 4. (& *Phædr. l. 4. fab. 10. v. 5.*) Quovis Sabinum pignore eſſe contendit. *h. e.* paratì quamvis pecuniæ ſummam pignori oppoſuere. *Gell. l. 5. c. 4.* Contra libarius in quodvis pignus vocabat, ni in una uſpiam littera delictum eſſet. (*Al. leg.* ſi in una nuſpiam.) *h. e.* provocabat ad quodvis pignus deponendum. *Plaut. Epid. 5. 2. 34.* Da pignus, ni ea ſit filia. *& mox.* Ni ergo matris filia eſt, in meum nummum, in tuum talentum pignus da. *h. e.* ut ego nummum amittam, tu talentum. *Ovid. l. 2. de ar. am. v. 268.* Et quærit, poſito pignore, vincat uter. *Valer. Max. l. 4. c. 3. n. 3. extern.* Pignore cum quibuſdam poſito, an poſſet, &c. *& paulo poſt.* Ponere pignus cum aliquo de re quapiam. ¶ Juriſconſulti *pignus* dicunt quemvis contractum, in quo pignus datur. Hinc apud eos, contrahere, fiatre, ſolvere pignus. *Ulpian. Dig. lib. 13. tit. 7. leg. 1. & lib. 20. tit. 6. leg. 3.* &c. ¶ Eſt etiam pignus, quod Magiſtratus capit contumaciæ vincendæ cauſa, ut ſi v. gr. Senator per viatorem accitus venire in Senatum recuſaverit, vel in Senatu contra Magiſtratum obloquutus fuerit, &c. *Liv. l. 3. c. 38. ad fin.* Dimiſſi circa domos apparitores ſimul ad pignore capiendo, ſciſcitandumque, num conſulto detrectarent. (Adde *lib. 37. c. 51.*) *Cic. 3. de Orat. c. 1. a med.* Hic cum Philippo quaſi quaſdam verborum faces admoviſſet, non tulit ille, & graviter exercuit, pignoribuſque ablatis Craſſum inſtituit coercere. *Id. Phil. 1. c. 5.* Senatores pignoribus cogere. ¶ *Pignora cedere, concidere*, all pignora contumaci ablata a Magiſtratu diſtrahere, ſub haſta vendere, conſumere. V. *Cædo. Craſſus* apud *Cicer. l. 3. de Orat. c. 1. ſub fin.* An tu, cum omnem auctoritatem univerſi ordinis pro pignore putaris, eamque in conſpectu populi R. concideris, mais pignoribus exiſtimas poſſe terreri? Non tibi illa ſunt cædenda, ſi Craſſum vis coercere: hæc tibi eſt evidenda lingua, &c. Hinc *ſua pignora cædere*, ſibi ipſi damno eſſe, ſcipſum lædere: proverbialis locutio. *Tibull. l. 4. carm. 13. v. 27.* Quid facis demens? heu heu mea pignora cædo. Sunt qui leg. *rada*: ſunt qui *creda*: ſed *cædo* ea *Craſſi* verbis ſatis firmatur. ¶ Eſt & aliud pignoris genus, quod Prætorium dicitur, cum creditor, aut fideicommiſſarius in poſſeſſionem rei a Prætore mittitur, ejus ſervandæ cauſa. *Ulpian. Dig. lib. 13. tit. 7. leg. 26. & Paul. lib. 42. tit. 5. leg. 22.* &c. ¶ Translate pignus dicitur quidquid facit ad continendum in officio, ſidem alicujus rei faciendam, aut retinendam, aut obligandam, *pegno, ſicurezza, presa. Cic. Phil. 2. c. 2.* Magnum pignus ab ea reipublicæ datum, ſe libertam civitatem eſſe velle, cum Dictatoris nomen ſuſtulit. *Id. pro Cæl. 2. ult.* Habet a M. Cœlio reſpubl. duas accuſationes, vel obſides periculi, vel pignora voluntatis. *Plin. l. 20. ep. 11.* Tantam mihi poſt conſulatum reverentiam præſtat, ut publicæ neceſſitudinis pignora privatis comulet officiis. *Cic. Phil. 13. c. 3. a med.* Nec pro his libertatem, ſed pro libertate hæc projicias, tanquam pignora injuriæ. *Id. c.* tanquam pignora injuriæ ſubeundæ. quia dum vis fortunas, & vitam ſervare, ſis obnoxius certæ ſervituti. *Tacit. 3. Hiſt. c. 72.* Sedes Jovis Opt. Max. auſpicata a majoribus pignus imperii condita. *& lib. 4. c. 61.* Pauci centurionum reſervantur, pignus ſocietatis. *& cap. 57.* Militum emebantur animi; ut pignus tanti ſceleris nec aut vinculis Irgotorum darentur. *Curt. l. 6. c. 7. extr.* Dextram ei reconciliatæ gretiæ pignus obtulit. ¶ certum argumentum, ſignum. *Sever. in Ætna, v. 459.* Certaque venturæ præmittit pignora flammæ. *Ovid. 2. Met. v. 38.* Pignora da genitor, per quæ tua vera propago Credar. *Id. 2. de or. am. v. 378.* Ardet, & in vultu pignore mentis habet. *Phædr. in fin. fab. 5. l. 5.* Turpemque apertо pignore errorem probans, &c. ¶ *Pignora* ſunt filii, & nepotes, quia conjugalis amoris, & fidei viaculum. *Propert. l. 4. el. 11. v. 69.* Nunc tibi commendo communia pignora, natos. *Ovid. 11. Met. v. 542.* ſubeunt illi fraterſque, parenſque: Hunc cum pignoribus domus. *Id. Heroid. ep. 6. v. 121.* prolemque gemellam, Pignora Lucina bina favente dedi. *Id. 3. Met. v. 134.* Tot natos, natasque, & pignora cara, nepotes. *Stat. l. 2. ſilv. c. 2. n. 86.* adſcito pignora. *Fgliuoli adottivi.* ¶ Item parentes, fratres, uxor, conjuncti. *Plin. l. 1. ep. 22.* Habens filiam, uxorem, nepotem, ſorores, interque tot pignora veros amicos. *Quintil. l. 6. c. 1. a med.* Quare & obſecratio illa judicum, per cariſſima pignora, utique ſi & reo ſint liberi, conjux, parentes, utilis erit. ¶ De furculis inſitis, qui ſunt quaſi filii adoptivi, *Pallad. de inſit. v. 209.* Necnon & citrei patiuntur mutua remi Pignora, quæ gravido cortica moreo alit.

PIGRE, adverb. *pigramente, lentamente, ἀργῶς*, ſigniter, tarde. *Plin. l. 20. c. 24.* Pigrius retrante femina ad pullos. *Senec. l. 3. de ben. c. 27.* Pigre in ſervitutem tranſiens. *Colum. l. 7. c. 5.* Pigre ac ſegniter agere. *Lucan. l. 5. v. 434.* alto torpore ligatæ Pigrius immotis hæſere paludibus undæ.

PIGRĔO, es, n. a. *eſſer pigro*, piger ſum. *Enn.* apud *Non. c. 3. n. 170.* Pro ætate pigrei ſufferre laborem. *Accius ibid.* Omnes gaudent recte facere, mali pigrant. Ubiqus al. aliter leg.

PIGRESCO, is, n. 3. *divenir pigro, ſvogliarſi*, fio piger, vel lecatus. *Plin. l. 28. c. 18. de Nilo:* Moa pigreſcit, in Virginem mansgreſſu Sole.

PIGRITIA, æ, & Pigrities, ei, *f. pigrizie, ὀκνία*, tarditas, ignavia, negligentia. *Cic. Tuſcul. 4. c. 8.* Pigritiam definiunt, metum conſequutoria laboria. *Id. 1. Offic. c. 29.* Ut eppetitus retioni obediant, eamque neque præcurrant, nec propter pigritiam, aut ignaviom deſirant. *Id. Attic. l. 16. ep. 15.* Noli putare, pigritia me facere, quod non mea manu ſcribam. *Petron. in Satyr. c. 85.* Pigritiamve recedendi impoſuerat hilaritas longior. *Liv. l. 54. c. 42. extr.* Noa & fugiemes texit, & Romanis pigritiam ad ſequendum ignotis locis fecit. *Martial. l. 12. epigr. 80.* Arguimur lentæ crimine pigritiæ. ¶ Apud *rund. l. 12. epigr. 4.* ingenua pigritia eſt honeſtum otium. ¶ Translata *Senec. de Provid. c. 3. ante med.* Conchyliis ſuperi atque infera maris pigritiam ſtomachi naufeantis erigere.

PIGRO, as, n. t. piger ſum, tardo, idem ac pigror. *Non. c. 2. n. 655.* exponit retinere. *Accius ibid.* Metui ſi pigraſſe. nam properaſſe aſ uſus. *Id. ibid.* Sed cur propter te pigrem hæc, aut hujuſce dolorem parcare capiti? *Lucret. l. 6. v. 420.* Quod niſi pigraris, paulumve receſſeris ab re. pro *pigraveris*. Potuit etiam eſſe a *pigror, aris*.

PIGROR, aris, dep. 1. *tardare, ἀργέω*, per pigritiam cunctor, moror, tardo, differo. *Cic. Attic. l. 14. ep. 1.* Tus quæſo, quicquid novi, ſcribere ne pigrere.

PIGROR, oris, m. pigritia. *Lucil.* apud *Non. c. 3. n. 169.* Languor & oppreſſit, pigror, torporque quietem.

PIGUUS, a, um, quam piget. Agnoſcitur a *Priſciano l. 4. pag. 635. Puriſch.* ſed fine exemplis.

PILA, æ, *f. mortaio, ὄλμος, ὕγλη, θύεια*, mortarium, vas æreum, lapideum, aut lignoum, in quo aliquid pinſitur, & comminuitur: a *πίλλω*, ſtipo, denſo. *Cato* R. R. c. 14. Pilam, ubi tritieum pinſant, unam. *Plin. l. 18. c. 11. a med.* Zeæ granum tunditur in pila lignea, ne lapidis duritia conterat. *Colum. l. 12. c. 51.* Animata in pila quam mundiſſime contundito. *Ovid. in Ibin, v. 573.* Aut, ut Anaxarchus, pila minuaris in alta, Iſtaque pro ſolidis frugibus oſſa ſonent. ¶ Item ſtructura erecta in modum columnæ, ad aliquid ſulciendum, *pilaſtro, pilare, μίσσ.* Differt a columna, quæ uno ſtapo conſtat, h. e. lapide oblongo perpetuo: pila vero ſtructilia eſt pluribus lapidibus, aut latericius. *Vitruv. l. 6. c. 11.* Eorum parietes, pilæ, columnæ ad perpendiculum collocantur. *Horat. l. 2. ſat. 4. v. 71.* Nulle taberna meos habeat, neque pile libellos. *Nepos in Alcib. c. 4.* Ejus devotionis exemplum in pile lapidaa incium. *Vitruv. l. 2. c. 8. a med.* Pilis lepidem, ſtructuris teſtaceis altitudines evſtructæ. *Senec. l. 6. nat. quæſt. c. 30.* Pilas operibus ſubdere. *Liv. l. 40. c. 52.* Locavit pilas pontis in Tiberim: quibus pilis fornices poſt aliquot aanos locaverunt imponendos. *Plin. l. 11. c. 18.* Ruentes ceras ſulciunt, pilarum intergerinis a ſolo fornicatis. ¶ Quod ſcribit *Paul. ex Feſto*, Pila, quæ parietem ſuſtentat, ab opponendo dicta eſt. *Voſſ.* putat legendum ab *appilonda*, h. e. ſtipando, firmando. ¶ Item faaca molæ, quæ præſtruitur litori ad frangendam undarum vim, *molo, ἀκρωτήριον, χῶμα*. Ejus conſiciendæ, & in mare jaciendæ *Vitruv. l. 5. c. ult.* rationem docet. *Virg. 9. Æn. v. 711.* Qualis in Euboico Bajarum littore quondam Saxea pila cadit, magnis quam molibus ante Conſtructam ponto jecium. Adde *Sil. l. 4. a verſ. 297.*

PILA, æ, *f. pella, globo, σφαῖρα*, ſphæra, globus, quo luditur. *Cic. 3. de Orat. c. 23.* Ut ſi veltm ego talis optime ludere, aut pilæ ſtodin tangere. *Horat. l. 1. ſat. 3. v. 49.* Namque pile lippis inimicum & ludere crudis. *Propert. l. 3. el. 12. v. 5.* Cum pila veloci ſaltli per brachia lapſu. *Virg. in Cer, v. 149.* cum lapſa e menibus fugit pila, cumque relapſa Procureit virgo. (Hinc diſces, Gezcis virginibus morem fuiſſe pila ludere, leviore tamen, & mioori, quam viris, artificio, & lebore corporis. *V. Ovid. 3. de ar. am. a verſ. 381.*) *Petron. in Satyr. c. 27.* Pilam repetere, quæ terram contigit. *& mox.* Pilas inter manus luſu expellente vibrare. *Varr.* apud *Non. c. 2. n. 281.* Videbis Romæ in foro anta lenenas pueros pila expulſim ludere. *Martial. l. 14. epigr. 46.* cujus lemma *Pila trigonales.* Si me mobilibus ſcis expulſare ſiniſtris, Sum tua: ſi neſcis, ruſtice, redde pilam. *Auct. Pomeg. ad Piſon. v. 173.* Nec tibi mobilitas minor eſt, ſi forte volantem Aut geminare pilam juvat, aut revocare cadentem, Et non ſperato fugientem reddere geſta. *Senec. l. 2. de benef. c. 17.* Pilam cedere non eſt dubium aut mittentis vitio, aut accipientis. Tunc curſum ſanus ſervet, ubi inter manus utriuſque, apta ab utroque & jactata & excepta, verſatur. Neceſſe eſt autem, luſor bonus aliter illam colluſori longo, alitee brevi mittat. *& mox.* Pile utcumque venerit, manus illam expedita & agilis repercutiat. Si cum tirone negotium eſt, non tam rigide, nec tam excuſſe, ſed languidius, & in ipſam ejus dirigentes manom, remiſſe occurremus. *& cap. 32.* In luſu eſt aliquid, pilam ſcite & diligenter excipere: ſed non dicitur bonus luſor, niſi qui apte & expedite remiſit, quam exceperat. *Manil. l. 5. v. 165.* Illa pilam celeri fugientem reddere planta, Et pedibus penſare manus, & ludere ſaltu. V. *Donat.* Tres autem modos ludendi pile obſervant Eruditi, datatim, reptim, expulſim. V. ſuis locis. *Alphon. Dig. lib. 9. tit. 2. leg. 52. ſub fin.* Cum pila complures ludercnt, quidam ex his ſervulum, cum pilam percipere conaretur, impulit. ¶ Pilam luſoriam, inquit *Plin. l. 7. c. 56. a med.* Pythus invenit. Ejus quatuor ſunt genera, trigonalis, pagnica, follis, & harpeſtum. V. ſuis locis. ¶ *Mere claudo retinere pilam*, proverb. apud *Cicer. in Piſon. c. 28. V. Claudus.* ¶ *Mea pile eſt*, aliud proverb. res eſt in mea manu & poteſtate. *Plaut. Trucul. 4. t. 7.* Tatus gaudeo: mea pila eſt. Nos quoque eod. ſenſu dicimus, *avere la palla in mano.* ¶ Enimvero dii nos quaſi piles homines habent *Plaut. Capt. prol. v. 22. h. e.* agitant, verſant, & fortunæ ludenti in rebus humanis objiciunt. *ſecondo di noi alla palle.* Simila eſt illud *Petron. in fragm. Tragur. c. 44. Burm.* Singulos volut pilas tractabat. Al. aliter leg. *Auſel. Vill. in Eprom. c. 18.* Hoc exitu ubiit vir ad homınæ converſationis exemplum per laboris genera univerſa aſſumptus, pervectuſque eo, ut Fortunæ vocaretor pila. ¶ *Pila* etiam dicitur quidquid rotundum eſt inſtar pilæ. *Plin. l. 12. c. 10.* Pilæ lanuginis, ea quibus veſtra pectuntur linteo faciunt. *bottoni, pallottole, globetti. & lib. 13. c. 28.* Scarabæi e ſimo ingentes pilas averſi pedibus volutant. *Id. l.*

37. *c.* 2. *o med.* Cryſtallina pila adverſis poſita ſolis radiis. *Martial. l.* 13. *epigr.* 20. Nurſinæ pilæ. *b. e.* rapa rotunda. *Propert. l.* 2. *el.* 18. *v.* 60. Et manibus dura frigus habere pila. *b. e.* pilam cryſtallinam tractando refrigerara manus. ¶ De terra, quæ inſtar pilæ rotunda eſt. *Ennius* apud *Scalig. ad Feſtum* in *Cohum.* pilam vix Sol mediam: complera cahum tarcoribu' celi. *Varr.* apud *Non. c.* 4. *o.* 273. Hinc liquit homines omnes in terræ pila. ¶ *Calum. l.* 5. *c.* 9. *ante med.* pilam vocat glabam adhærentem arbuſculæ radicibus, cum e ſeminario aum ſua terra evellitur, alio tranſferenda. ¶ De ſuffragiis, quæ Itali *balle*, Etruſci *fove*, & *ballotte*. *Aſcon. ad fin. argum. Milonian.*: Ut coram accuſatora ac reo pilæ, in quibus nomina judicum inſcripta eſſent, æquarentur. *Propert. l.* 4. *el. ult. v.* 19. Aut ſi quis poſita judea ſedet Æacus urna, In mea ſortita vindicet oſſa pila. ¶ Sunt etiam *pila* globi ex lana, aut veſte farta in modum pilæ, & humana capita referentes: de quibus *Feſtus*: Pilæ, & effigies virtles, & mulierbres ex lana Compitalibus ſuſpendebantur in compitis, quod alla deorum Inferorum hunc diem feſtum, quos vocant Larce, putabant: quibus eo dre tot pilæ, quot capita ſervorum; tot effigies, quot eſſent liberi, ponebantur, ut vivis parcemat, & eſſent his pilis, & ſimulacris contenti. ¶ Ad hæc inſtar *pilæ* dictæ ſunt ſtramentitiæ effigies, ſcil. e veſtibus ſtimmento fartis, quibus objectis ad ſpectaculum præbendum tauri iritarentur, ut *Aſcon.* loquitur *ad illud fragment. Cic. pro C. Cornel.* Videlicet homines fameos in medium ad tentandum periculum projectos. *Martial. de ſpect. epigr.* 19. Qui modo per totam ſammis ſtimulatus arenam Suſtulerat mptas tauros in aëra pilas. *& epigr.* 9. *de ſpectacul.* Quantus arat cornu, cos pila taurus erat! *Id. l.* 2. *epigr.* 43. *de toga tenta*, *& lineva*. quæ paſſa eſt furias & cornus tauri: Noluerit dici quam pila prima fuam. ¶ Denique *pila* eſt ſphæra, *ſfera*, in illo *Pompeiſſe lib.* 4. *alleg.* 1. *v.* 76. Neſcius ætata ſigna movem pila. ¶ *Pilai* in genit more ſuo dixit *Lucret. l.* 5. *v.* 711.

PILANI, orum, m. iidem qui triarii, ut *Varr.* docet *l.* 4. *de L. L. c.* 16. a *pilum*, telum ſive baſtile Romanorum proprium. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 128. Haſtatos inſtituitque decem: Et totidem Princeps, totidem Pilanus habebat. *Paul.* ex *Feſt.* Pilani, pilis pugnantes.

PILARII, orum, m. præſtigiatores, qui levi agitatione parvas pilas videntur emittere, ani in vas injicere, cum ſecus faciat. *Quintil. l.* 10. *c.* 7. Quo conſtant miracula illa in ſcenis pilariorum, ac ventilatorum, ni ea, quæ emiſerint, ultro venire in manus credas, & qua jubentur, decunera. *Inſcript.* apud *Fabrett. cap.* 4. *n.* 2. *pag.* 250. P. Ælio Aug. lib. Secundo, pilario omnium eminentiſſimo, &c.

PILARIS, m, ad pilam luſoriam pertinens. *Stat. in præfat. l.* 4. *ſilvar. ſub fin.* Sed & Sphæromachias ſpectamus, & pilaris luſo admittitur.

PILÄTES, genus lapidis, cujus meminit Cato Originum libro quinto: Lapis candidior, quam pilates. *Feſtus.*

PILATIM, *per pilaſtri*, per pilas, ſeu columnas ſtructiles. *Vitruv. l.* 6. *c.* 11. Item quæ pilatim aguntor ædificia, & cuneorum diviſoribus, coagmentis ad centrum reſpondemibus, fornices concluduntur. ¶ Eſt etiam militara verbum, pertinens ad ordinem aciei denſæ, & in longum directæ, pilaque figuram referentis. *Aſellio* apud *Serv. ad Æn.* 12. *v.* 121. Triariorum quartum ſignum antecedebat, ſive pilatim, ſive paſſim iter facera volebat. *in columna*. & *Scaur. ibid.* In agrum hoſtium veni, pilatim a exercitum duxi. *b. e.* ſtrictim & denſa, inquit *Serv.* V. *Pilatus*.

PILATRIX, icis, f. *rubatrice*, quæ pilat, h. e. ſpoliat. *Titinn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 259. Quia ago hodia extorrem hanc domo faciam pilatricam pallii, avallavero pulcra.

PILÄTUS, a, um, pilo armatus. *Virg.* 12. *Æn. v.* 121. Procedit leſto Auſonidum, pilataque plenis Agmina ſe fundunt portis. *Martial. l.* 10. *epigr.* 48. Et pilata redit jamque, fubitqua cohnera. *b. e.* cohors militum prætorionorum, quæ io palatio excubias agebat. ¶ Locum *Virgilii* alii aliter explicant. nam *pilata agmina* intelligunt denſa, ſpiſſa: a πίλος, cogo, coarcto, ſtipo. *Varr.* apud *Serv. ad hunc locum*. Quadratum agmen, quod immixtis etiam jumentis incedit, ut ubivis poſſit conſidera: pilatum, quod ſine jumentis incedit, ſed inter ſe denſum eſt, quo facilius per iniquiora loca tranſmittatur. *Ennius ibid.* Inda loci liquidas pilataſque ætheris oras Contemplo. Alii *pilata agmina* volunt eſſe in longitudinem directa, *in columna*: a pila ſtructili: vel fixa & ſtabilia, inſtar pilæ ſtructilis, quæ fixa manet. Translata *Hoſtium ibid.* Sententia præſto pectora pilara. *b. e.* fixa. ¶ Similiter *aliter* leg. alii locum *Martial.* Atque pilata redit, &c. *b. e.* calea & depilata: a *pilo*, ſeu capillis: unde *pilare*, & noſtrum *pelare*, & *pelato*, capillis ſpoliatus. Putant autem fermonem aſſa de facerdotibus Iſidra, quos calvos fuiſſe, *Id. l.* 12. *epigr.* 29. ſignificat. ¶ *Pilatus*, ſpoliatus, *eſpilato*, *rubata*, *ſpogliato*. *Ammian. l.* 14. *c.* 2. (*al.* 5.) Cognitis pilatorum, cæſorumque funeribus, nemo deinde ad has ſtationes appulit navem.

PILEÄTUS, a, um, πιλοφόρος, pileo tectus. *Liv. l.* 24. *c.* 16. *ad fin.* Pileati, aut lana alba velatis capitibus volones apulati ſunt. *Id. in fin. l.* 45. Regem pileatum capite raſo, obvium im legatis ſolitum, libertumque ſe populi R. ferea, & ideo inſignia ordinis ejus gerera. *Senec. epiſt.* 18. Nec pac omnia nos ſimilee eſſe pileatæ turbæ voluiſſes. *b. e.* populo R. qui Saturnalibus pileos ſumebant. Hinc *Martial. epigr.* 7. *l.* 12. Verſu ludere non laborioſo Permittis, puto, pileata Roma. *Suetan. de Ner. c. ult.* Tantum gaudium (*mori eum*) publice præbuit, ut plebs pileata tota urbe diſcurreret. *b. e.* quaſi e ſervitute in libertatem emerſiſſet: vel quaſi Saturnalitios dies ageret. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 13. Vires Romanis trana ſtrum propagavit, domitis in provinciam Dacorum pileatis. *b. e.* quibus mos, & patrium geſtare pileos. Eadem ratione *Martial. l.* 10. *epigr.* 72. Ad Parthos procul ite pileatos. ¶ *Pileati fratres* apud *Cmaill. carm.* 37. *ad Cognbernal. v.* 2. ſunt Caſtor & Pollux, quorum peculiare geſtamen pileus. ¶ *Pileati ſervi*, qui pileo impoſito vendebantur: de quibus *Gell. l.* 7. *c.* 4. Pileatos ſervos venum lolitos ire, quorum nomine venditor nihil præſtaret, Cælius Sabinus juriſperitus ſcriptum reliquit. Cujus rei cauſam eſſe ait, quod bujuſmodi conditionis mancipia inſignia eſſe in vendundo deberent, ut emptores errare & capi noo poſſent. V. ibi reliqua.

PILENTUM, ti, n. *carpentum*, πυργωτὸν, κατίσιον ἅρμα, vehiculi genus, quo matronæ ferebantur, ita libratum duabus rotis, ut concidentes in pulvinis, *in aere* ſuſpenſæ agitari viderentur. Differebat a petorito, quod quatuor rotis conſtabat: pilentum fuit inventum Hiſpanorum, petoritum Gallorum. Alii tamen dicunt, pilentum a Tuſcis eſſe. *Feſtus*: Pilentia, & carpentis per urbem vehi matronis conceſſum eſt, quod, cum aurum non capererarur, ea voto, quod Camillus voverat Apollini Delphico, contulerunt. *Liv.* de hac eadem collatione, *lib.* 5. *c.* 25. Honoram ob eam munificentiam ferunt matronis habitum, ut pilento ad ſacra ludoſque, carpentis feſto profeſtoque utereatur. *Virg.* 8. *Æn. v.* 665. caſtæ ducebant ſacra per urbem Pilentis matres in mollibus. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 192. Eſſeda feſtinant, pilenta, petorita, naves. ¶ Ea loco *Livii* allato diſcimus, pilenti uſum matronis conceſſum ſacrorum tantum, & ludorum cauſa. Ex iis vera, quæ habet *Macreb. l.* 1. *Saturn. c.* 6. ex *Verrio Flacco*, facta tolummodo, & inſtrumenta atque arcana ſacrorum pilentis geſtari ſolita in arca ſuper iis compoſita, antequam vectandis matronis deſtinamntur: eoſque pellibus aut lana conſtili (quæ κίλλα Græca dicitur, unde his nomen) contegi conſueviſſe, ne vulgo conſpicerentur.

PILEOLUS, li, m. & Pileolum, i, n. *berettino*, *beretta*, πιλίδιον, parvus pileus. *Hinat. l.* 1. *ep.* 13. *v.* 15. Ut cum pileolo (*portes*) ſoleas conviva tribulis. *Colum. de arborib. c.* 25. *ſub fin.* Antequam frigus cacumina aduras, omnia folia decerpera expedias, & ita craſſis arundinibus, quæ ab una parte nodos integros habent, quaſi pileolos induera. *Hieronym. epiſt.* 153. *ad Paulin. in fi.* Pileolum textura breva, caritate latiſſimum, lenili capiti confuvendo, libenter accipi.

PILEUM, i, n. & Pileus, i, m. *berretta*, πῖλος, πίλιον, tegmen, & indumentum virile capitis, ut calantica & mitra muliebre, ut *Serv. ad 9. Æn. v.* 616. docet. Ejus figura fera ſimilis arae drmidio ovi putamini, nt ſunt qui hodieque a nobis geſtantur in cubiculo, & in lectu. Ideo Caſtori & Polluci tribuuntur, ut in *Pileorum* dictum eſt, quia ex ovo nati finguntur. *Feſtus* aliam cauſam affert: Pilea, inquit, Caſtori & Polluci dederunt antiqui, quia Lacones fuerunt, quibus pileatis pugnare mos eſt. *Plaut. in fragm.* apud *Non. c.* 3. *o.* 178. Pileum, quem habuit, deripuit. ¶ Apud Romanos pileus erat libertatis inſigne, geſtabaturque a novis libertis, qui cum in ſervitute promiſſum capillum, & nudum caput gererent, mannmiſſi capillum ſtatim radebant, pileumque induebant: idque in templo Feroniæ, quæ libertorum dea, ut *Serv. ad Æn.* 8. *v.* 564. docet. Cauſam affert *Non. cap.* 12. *n.* 38. quam V. in *Rudo*. *Plaut. Amph.* 1. 1. *in fi.* Quod ille faciat Jupiter, Ut ago hic hodie caſo capite calvus capram pileum. *Perſ. ſat.* 5. *v.* 82. Hæc mera libertas: hanc nobis pilea donant. *Serv. loc. cit.* tradit, Tarracinæ templum Feroniæ fuiſſe, & in eo ſedile lapideum, in quo hic verſus inciſus erat: Benemerits ſervi ſedeant, ſurgent liberi. ¶ Hinc *ſervos ad pileum vocare* eſt vocare ad libertatem, excitara ad arma cum promiſſione libertatis: quod fere ſeditioſum fuit. V. *Liv. l.* 24. *c.* 32. *in fin. Sueton. in Tiber. c.* 4. *Senec. ep.* 47. *ad fin.* & *Valer. Max. l.* 8. *c.* 6. *n.* 2. ¶ Apud *Martial. l.* 2. *epigr.* 68. Tatis pilea farciuis redemi. *b. e.* libertatem, vendita omm mea ſupellectili, recuperavi, affecique ut ſine altena ſportula vivere poſſem, quæ me obnoxium, & quaſi ſervum aliorum fecerat. ¶ Etiam ingenui, qui aliquando in captivitatem incidiſſent, libertate recuperata pileum tantiſper ſumebant. Exemplum habes in Q. Terentio Culeone apud *Liv. in fin. l.* 30. *Quintil. declam. 9. c.* 20. & *Val. Max. l.* 5. 1. 2. *n.* 5. & 6. V. & *Liv. l.* 34. *c.* 52. *in fi.* ¶ Præterea Romani paſſim Saturnalibus pilea geſtara ſolebant, quo tempora maxima voluptatum, riſus, & joci tota orbe libertas erat, & ſervi ipſi temporaria quadam libertate fruebantur. V. *Pileatus*, & *Martial. l.* 14. *epigr.* 1. ¶ De tribus pileorum generibus V. in *Calerus*. ¶ Quod *Apul. in Apolog.* Marcurio pileum tribuit, videtur cum petaſo confundera. ¶ Pileorum materia fere fuit lana conſta. id anim iadicat Græca vox πῖλος, unde πιλέω, cogo, denſo. Pauperiores etiam ex ſegmentis tritæ laceræ pilea ſibi conſuebaot. *Stat. l.* 4. *ſilv. 9. v.* 23. uſque adeo ne defuerunt Cæſis pilea futa de lacernis? *Martial. l.* 14. *epigr.* 132. cui titulus, *Pileae*. Si poſſem, totas cuperem miſſile lacernas: Nunc tantum capiti munera mitto tuo. V. *Lapſ. de Amphith. c.* 19. & 20. ¶ *Pileum meum* appellatio hominis amici, & nos noſtraque tuentis & foventis. *Plaut. in fragm.* apud *Non. c.* 3. *n.* 178. Te obſecro, Lyde, pileum meum, mi ſodalis, mea ſalubritas. ¶ Hoc nomine appellatur etiam membrana, ſeu pellicula, qua fetus contecti naſcuntur. *Lamprid. in Antonin. Diadum. cap.* 4. Solent pueri pileo infigniri neturali, quod obſtetrices rapiunt, & nos noſtraque tuentis & foventis. *Plaut. in fragm.* apud *Non. c.* 3. *n.* 178. Te obſecro, Lyde, pileum meum, mi ſodalis, mea ſalubritas. ¶ Hoc nomine appellatur etiam membrana, ſeu pellicula, qua fetus contecti naſcuntur. *Lamprid. in Antonin. Diadum. cap.* 4. Solent pueri pileo inſ

mus pila Luſi decenter cum meis laſcribus, Laudante populo maximis clamoribus, Thermis Trajani, thermis Agrippæ, & Titi, Multum & Neronis, ſi tamen mihi creditis, Ego ſum. Ovantas convenite pilicrepi, &c. *Lipſ. ad locum Senecæ cit.* vult intelligi eos, qui luſoria pila ſe exercebant in balneis, ſuper tabulatie malde ex lctu pilæ crepantibus. Unde *Sen. l. 1. ſilv. 5.* quæ eſt de Balneis Etruſci *verſ. 57.* Quid nunc ſtrata ſolo referem tabulata, crepantes Auditura pilas, ubi languidus ignis inerrat Ædibus, & tenuem volvunt hypocauſta vaporem? Aliter alii hanc vocem explicant, *Turneb. Hieron. Mercurial. Cal. Rhodigin.* item *Hadrian. Jun.* qui *pilicrepum* intelligit pilos evellentem a corpore: ſed hoc in allata laſcriptione locum non habet.

PILO, as, avi, atum, n. 1. πτερίω, pilos accipio, vel emitto: a *pilus*. Feſt. Pilat, pilos habere incipit: alies pro detrahit pilos, a quo depilati. *Non. c. 1. n. 184.* Pilare *dictum eſt*, ut plumare plumis veſtiri. *Afranius in Compitaliibus*, Præterea corpus meum nunc pilare primum cœpit. *Novius ibid.* Anteqnem pugæ pilant. ¶ Eſt autem activum, pro pilos evellere, ſeu detrahere. *Martial. l. 6. epigr. 56.* Teque pilare tuas taſſificara nates. *pelare. & lib. 12. epigr. 32.* Summœnianæ qua pilantur uxores.

PILO, as, avi, atum, a. 1. *ſpirare, rubere*, πνέω, furor, expilo, ſuppilo. *Feſtus*: Pilare, & compilare ſunt qui Græcæ originis putarunt. Graci enim fures φιλοὺς, & Æolice πιλοὺς, vocant. Alii ducunt a πιλέω, aut πιλῶ, ſtipare, denſare: quia fures ſtipant ea, quæ furantur. Sed hoc longius petitum videtur. *Ammian. l. 31. c. 2.* (*al. 3.*) Nec caſtra inimica pilantes. *& cap. 5.* (*al. 24.*) Jam turmæ prædatoriæ concurſabant, pilando villas, & incendendo. Tributur etiam *Petron. in fragm. Trojan. cap. 43. & 44. Burm.* ¶ Item figere, premere, *premere*: ab allato πιλῶ. *Hoſtius bello Iſtrici preme* apud *Serv. ad Æn. 12. v. 121.* Percutit, atque haſtam prius pra pondere frangit.

PILOSUS, a, um, *peloſe*, πιλώδης, pilin plenus. *Cic. in Piſon. c. 1.* Noo enim nos color iſte ſervilis, non piloſæ genæ, non dentes putridi deceperunt. *Varr. l. 2. R. R. c. 1.* Ovis ventre piloſo. *Plin. l. 10. c. 16.* E contrario quæ mollis vocatur, pilaſioribus foliis, ac ramis aculeatis. *Martial. l. 12. epigr. 59.* Ta vicinia tota, te piloſus Hircoſo petit oſculo colonus. *Auctor Priap. carm. 46.* Urſus aſperior, piloſiorque.

PILULA, æ, f. *palletta, palliolus*, σφαιρίδιον, parva pila, globulus, ſphæricum quiddam, & rotundum. *Plin. l. 36. c. 7.* Naſcuntur in eo pilulæ nucibus non abſimiles. ¶ Speciatim uſurpatur de pharmacis, quæ hac forma ſumimus, quæ Græcis dicuntur καταπότια a καταπίνω, deglutio. Non enim comminuendæ dentibus, aut guſtandæ ſunt pilulæ, ſed integræ devorandæ. *Plin. l. 28. c. 9. circa med.* Vetus axungia phthiſin in pilulis ſumpta ſanat. *in pillola*.

PILUM, i, n. *peſtelle*, ὕφασμα, piſtillum, inſtrumentum, quo quippiam in mortario teritur. *Cato R. R. c. 12.* Pilas duas, pilum fabarium unum, farrearium unum. *& cap. 18. ad fin. de pavimento.* De glarea, & calce arenato primum corium facito: id pilis ſubigito. *Plin. l. 18. c. 20.* Pinſente pilo præferrato. ¶ Pilum Græcum eſt, teſte *Turnebo l. 6. Adverſar. c. 18. & lib. 17. c. 8.* quod in pinſendo tritico una deprimitur parte, altera attollitur. *Plaut. in fragment.* apud *Feſt. in Reciprocare*. Quaſi tollenonem, aut pilam Græcum reciproces plana via. ¶ Pilum item, πῖλος, fuit telum miſſile Romanum, cujus haſtile, teſte *Vegetio l. 2. de re milit. c. 15.* erat quinque pedum, & ſemis, & ferrum trigonali figura novem unciarum. Generaliter tamen *pila*, ut ait *Serv. ad Æn. 7. v. 664.* tela Romana ſunt, ſicut gæſa Gallorum, & ſariſſæ Macedonum. *Cic. 2. Phil. c. 2.* Cervicibus caput abſcidit, idque ſixum geſtari juſſit in pilo. *Lucan. l. 1. v. 7.* parse aquilas, & pila minantia pilis. *Liv. l. 9. c. 19.* Macedonibue arma, clypeus, ſariſſæque: Romano ſcutum, majus corpori tegumentum, & pilum, haud paulo, quam haſta, vehementius ictu miſſuque telum. ¶ Pilum alicui injicere, apud *Plaut. Moſtell. 3. 1. 43.* eſt impedimentum afferre, & queſi injecto pilo morari. ¶ Ex hoc pilo fecere *primum pilum*, quo nomine ſignificatur prima centuria pilanorum, ſeu triariorum. *Cæſ. l. 5. B. Gall. cap. 35.* Superiore anno primum pilum duxerat. *Id. l. 1. B. Civ. c. 46.* T. Cæcilius primi pili centurio. ¶ Quidam Lexicographi neutrius generis fecere, ita nimirum poſtulante analogia: ſed nullo exemplo genus confirmant. Certe maſculini generis eſt apud *Suetan. in Calig. c. 44.* Pleriſque centurionum maturre jam primos pilos ademit. ¶ Poetæ carminis cauſa *pilum* ſimpliciter dicunt pro *primum pilum*. *Martial. l. 2. epigr. 32.* Grata Pudens meriti tulerit cum præmia pili. Adde *lib. 6. epigr. 58.* Niſi forte *pili* eſt loco *primipili*, quod V. ſuo loco. ¶ Sunt qui putant, pilum ſignificare etiam pilam ſeu columnam ſtructilem, *peloſve*, ex illo *Livii l. 1. c. 26.* Spolia Curiatiorum ſua ea locu, qui nunc Pila Horetia appellatur. *& mox.* Modo inter illa pila, & ſpolia hoſtium. *& Propert. l. 3. el. 2. v. 7.* Et cecinit Curios fratres, & Horatia pila. Porro *Dionyſ. Halicarn. l. 3. ἐτυπὸς*, inquit, Ὅρατία καλουμένη στήλη. h. e. columella appellata Pila Horatia. Sed hæc rem non conficiunt. Nam *pile Horatie* commode intelligentur arma Horatiorum: quod de loco *Propertii* affirmant *Paſſerat. & Broukhuſius*. *Dionyſ.* vero hoc dicit, columellam illam ſic vocatam ſuiſſe, quia Horatia arma olim habuit inſoſita.

PILUMNI, Romani. *Feſtus*: Pilumnos poplos in carmine Saliari, Romani, velut pilis utl affuſi: vel quia ſ recipue pellant hoſtes. Alii putant, *Pilumnos* eſſe genitivum ſingularem, *populo* rectum plurale, ut ſignificetur populus Pilumno, h. e. Romuli qui Pilumnus dictus eſt a pilo, ut Mare a pico Picumnus. Sed hoc eſt minus probabile.

PILUMNUS, i, m. filius Jovis, deus piſtorum, itemque infantium, alio nomine Stercutius, frater Picumni, ſeu Pithumni. V. *Picumnus*, & *Deverra*. ¶ Ad hunc Danaë Acriſii filia, quæ forte ad Apulum litos acta fuerat, a paſtore una cum Perſeo parvulo ducta eſt, quam ipſe cognito genere uxorem duxit, ex qua Daunum filium ſuſcepit. V. *Danaë*, & *Daunus*.

PILUS, li, m. *pelo*, ϑρὶξ, excrementum in pelle animalis. Differt a *capillo*, quia *pilus* eſt in omnibus corporis partibus: *capillus*, qui caput contegit. Sed hoc diſcrimen nonnunquam confunditur. *Phædr. l. 5. fab. 6.* Invenit calvus forte in trivio pectiorm: Acceſſit alter æque defectus pilis. *Ovid. 3. de ar. am. v. 194.* Neve ſorent duris aſpera cruta pilis. *Plin. l. 12. c. 37. ſect. 47.* In capite cunctorum animalium homini pluriraus pilus. *Varr. l. 2. R. R. c. 11. a med.* Ut fructum ovis e lana ad veſtimentum, ſic capra pilos miniſtrat ad uſum nauticum. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 57.* Muoitæ ſunt palpebræ tanquam valli pilorum. *Horat. l. 2. ep. t. v. 45.* Utor permiſſu, caudæque pilos ut equinæ Paulatim vello. ¶ Translate dicitur de re minima & nullius momenti. *Cic. Q. Fr. l. 1. ep. ult. extr.* Ego ne pilo quidem minus me amabo. *punto di meno*. & *lib. 5. ad Attic. ep. 20. a med.* Interea e Cappadocia ne pilum quidem. *Id. pro Roſc. Com. c. 7.* Qui capite & ſupercilitie ſemper eſt raſis, ne ullum pilum viri boni habere dicatur. *Catull. carm. 10. de Vare ſcorte, v. 13.* non facit pili cohortem. *non la ſtima un pelo*. Sic *carm. 17. ad Colon. v. 17.* Ludere hanc ſinit, ut lubet, nec pili facit uni. (*uni* pro *unius*.) ¶ *Pilus* de ordine aciei, V. in *Pilum*.

PIMPLA, æ, f. fons Macedoniæ. V. *Pimpleis*. Alliæ eſt mons ejuſdem regionis, Olympo vicinus, & Muſis ſacer. Item locus in Phocide, apud Parnaſſum.

PIMPLEA, æ, f. Πίμπλεια, idem ac Pimpla, ſive oppidum, ſive mons ſit, ſive fons. Item Muſa. *Stat. l. 1. ſilv. 4. v. 15.* licet enthea vatis Encludat Pimplea ſitim. Adde *lib. 1. ſilv. 2. v. 7. & Horat. l. 1. od. 26. v. 8.* Sed V. vocem ſequent. Legitur & *Pipleа*: item *Pimplaa*, ſed hoc minus recte.

PIMPLEIS, *& Pipleis*, idis, *& idos*, f. Πιμπλεὶς, Pimpla, ſive fons ſit, ſive mons. *Auſon. epiſt. 14. v. 9.* Si rignam laxis recolis Pimpleida Muſis. ¶ Item Muſa. *Feſtus*: Pimpleides Muſæ a fonte Macedoniæ dictæ, propter liquoris ejus unicam ſubtilitatem. *Verr. l. 6. de L. L. c. 2. ad fin.* Muſæ ab terreſtribus locis cognominatæ Libethrides, Pipleides, Pimpliades, Theſpiades, Helicoaiades. *Martial. l. 11. epigr. 4.* Non urbana mea tantum Pimpleide gaudent Otus. *Horat. l. 1. od. 26. v. 8.* Necte meo Lamiæ coronam, Pimplei dulcis. Ita *Heinſ. & Bentley.* qui eos reprehendunt, qui *Pimplea* legunt, liust plerique omnes ſint.

PIMPLEUS, a, um, Πίμπλειος, ad Pimplam, ſeu Muſas pertineus. *Catull. carm. 103.* Pimpleum ſcandere montem. *Mercurial. l. 12. epigr. 11.* Cujus Pimpleo lyra clarior exit ab antro. ¶ Legitur & *Pipleus*: item *Pimplæus*: ſed hoc *Bentley.* improbat, & Græcæ litteræ non patiuntur.

PIMPLEIAS, ádis, f. Πιμπληὶς, & Πιμπλειὰς, eadem quæ Pimpleis. *Vorr. l. 6. de L. L. c. 2.* cujus verba V. in *Pimpleis*. Subducta altera vocali diphthongi, ſecunda ſyllaba corripitur. *Sidon. carm. 10. v. 17.* Hic & Pimpliadas induxeret optimus Orpheus. *& carm. 22. v. 77.* Ibant Pimpliades pariter, mediumque noveno Circumſiſtentes umbrabant ſyrmate currum.

PINA, æ, f. concha marina. V. *Pinna*.

PINACOTHECA, æ, *& Pinacothece*, es, f. *galleria*, πινακοθήκη, locus in ædibus amplus, pictis tabulis, & veterum imagiaibus exornatus: a πίναξ, tabula, & θήκη, repoſitorium. *Vitruv. l. 6. c. 5.* Pinacothecæ, uti exedræ, amplia magnitudinibus ſunt conſtituendæ. *& cap. 28.* Habent ea domus (*Græcorum*) veſtibula egregia, porticuſque ornatas, & in porticibus, quæ ad ſeptentrionem ſpectant triclinia Cyzicena, & pinacothecas: ad orientem autem bibliothecas, &c. *Varr. l. 1. R. R. c. 2.* Hujus ſpectatum veniunt, non ut apud Lucullum, ut videant pinacothecas, ſed uporothecas. *& cap. 59.* Ut in pinacothece faciant, quod ſpectaculum datur ab urte. *Plin. l. 35. c. 2.* Et inter hæc pinacothecas veteribus tabulis conſunt, alienaſque effigies colunt. *& cap 11. ſub fin.* Celeberrimi pictores, quorum tabulæ pinacothecas implent.

PINARII, orum, m. familia nobiliſſima in Latio, quæ una cum familia Potitiorum ſacris Herculis operabatur: a πίνειν, eſurio. Cum enim Euander Herculi adhuc viventi, qui ex Hiſpania, victo Geryone, cum armento boum in Italiam veneret, rem divinam facere vellet, adhibuit ad miniſterium dapemque duas familiæ, ex quibus una ad tempus præſto ſoit, altera extis jam adeſis venit. Igitur Hercules inſtituit, ut ii, qui ad tempus præſto fuere, eorumque poſteri extis ſolemnibus veſcerentur, qui tarde & negligenter acceſſere, ii cum omni poſteritate extis excluderentur, & interea miniſtrarent, his verbis, ὑμεῖς δὲ πινάσετε, *vos vero eſurietis*. Hinc primi Potitii appellari cœpti ſunt, quod extie potiti eſſent, ceteri Pinarii, quod iis fames extorum indicta fuiſſet. *Liv. l. 1. c. 7. Feſt. in Potitium*, & *Serv. ad Æn. v. 269.* ubi alia in hanc rem. *Feſti* verba ſunt *loc. cit.* Potitium, & Pinarium Hercules, cum ad aram, quæ hodieque maxima appellatur, decimam boum, quas a Geryone abductas abigebat Argos in patriam, pmſanaſſet, genus ſacrificii edocuit. Quæ familia, & poſteri ejus non defuerunt decumantibus uſque ad Appium Claudium Cenſorem, qui quioquagiuta millia æris gravis his dedit, ut ſervos publicos edocerent ritum ſacrificandi: quo facto Potitii, cum eſſent ex familia numero duodecim, omnes interierunt intra diem trigeſimum. Pinarius quod non affuit ſacrificiis, poſtea cautum eſt, nequis Pinariorum ex eo ſacrificio veſceretur. ¶ Adjective *Aurel. Vict. de orig. gentis R. cap. 8.* Pinaria gens. *Porg. loc. cit.* primuſque Potitius auctor, Et domus Herculeæ cultus

cuſſos Pinaria ſacri. *Macrob. Saturn. l. 3. c. 6.* docet, ideo cuſtodem factum, quia cum ara maxima vicino conflagraret incendio, liberatam a Pinariis ſerunt. *Plaut. Bacch.* 2, 2. 15. Stultior es barbaro Potitio, qui tantus natu deorum neſcia nomina. *h. e.* Potitio illo Latino, qui Appio Claudio jus ſacrificii vendidit, ut modo ea *Feſto* dictum eſt. ¶ *Pinaria tribus*, apud Romanos, nomen habuit a forore Pinarii. *Feſtus* in *Popillia*. Sed de hac nulla alibi praeterea mentio.

PINASTELLUS. V. *Pauxillanum*.

PINASTER, tri, m. πίτυς ἄγριη, pinus ſilveſtris. *Plin. l.* 16. *c.* 10. Pinaſter nihil aliud eſt, quam pinus ſilveſtris, mira altitudine, & a medio tamoſa, ſicut pinus in vertice.

PINAX, acis, m. tabula, πίναξ. Graeca vox. *Pinax Cebetis* eſt libellus Cebetis philoſophi Thebani, in quo humana natura, & vitae ratiocinem tanquam in tabula deſcripſit. *Tertull. adverſ. Haeret. c.* 39. Inter cetera illi fuit utilia Pinacem Cebetis explicuit. ¶ Etiam *Aurelius Opilius* Grammaticus libellum ſcripſit, qui Pinax inſcribitur. *Suetan. de Grammat. c.* 6. *extr.*

PINCERNA, ae, m. *copparo*, ὀινοχόος, pocillator, ſervus a cyatho, a potione, miniſter vini: a *vinum* ἄιρω, miſce ad bibendum: vel ab ἐνεπίνω, quod ab *ἐνεπίνωνται*, admiſceo. *Aſcon. in Verr.* 3. *c.* 26. Provocant ſe invicem: majoribus autem poſcunt poculis a pincerna. *Lamprid. in Alex. Severo*, *cap.* 41. Ita ut annonas, non dignitatem acciperent fullones, & veſtitores, & piſtores, & pincernae.

PINDARICUS, a, um, Pindaricus. *Martian. Capell. l.* 2. *pag.* 29. Pindarea chelys.

PINDARICUS, a, um, ad Pindarum pertinens. *Horat. l.* 4. *od.* 9. *v.* 6. Pindaricae Camenae. *Id. l.* 1. *ep.* 3. *v.* 10. Pindarici fontis qui non expalluit haustus. *Ovid. l. & epiſt. ult. ex Pont. v.* 28. Pindarica lyra. *Martial. l.* 8. *epigr.* 18. Pindarici modi. *Propert. l.* 3. *el.* 15. *in fi.* Qualis Pindarico ſpiritus ore ſonat. ¶ *Pindaricum metrum* conſtat trimetro brachycatalecto, ut eſt hoc: Medium rapidus mare Tibris adit fluvio. *Serv. in Centimetr. pag.* 1812. *Putſch.*

PINDARUS, i, m. Πίνδαρος, Poeta Thebanus, novem Lyricorum apud Graecos princeps, temporibus Aeſchyli Poetae, & Perſarum expeditionis in Graeciam. Primum a patre tibiam, mox ab Hermione lyram edoctus eſt. Scripſit lingua Dorica Olympia, Pythia, Nemeaea, Iſthmia, quae exſtant. Altiſſimus fertur & verborum & ſententiarum copia. Nam ut ait *Quintil. l.* 10. *c.* 1. ſpiritus magnificentia, ſententiis, figuris, beatiſſima rerum verborumque copia, & velut quodam eloquentiae flumine adeo excellit, ut Horatius (*l.* 4. *od.* 2.) nemini crediderit imitabilem. Ejus gratia Lacedaemonii in reliquem Boeotiam ſaevientes Thebis pepercerunt. Alexander etiam cum Thebas everteret, & in omnes ſaeviret ſine diſcrimine, Pindari vatis penatibus familiaeque parci juſſit.

PINDUS, i, m. Πίνδος, mons ingens Theſſaliae, inter illam, & Epirum. Ab Acrocerauniis jugis ad Thermopylas excurrit, & ea media ſui brachiuma emittit, quod Parnaſſum in Phocide facie, & deſinit in Heliconem. Haec cauſa eſt, cur apud Poetas tria haec nomina *Pindus*, *Parnaſſus*, *Helicon* confundantur, & in omnibus promiſcue Muſis colloquentur. Aetolos ab Acarnanibus dividit. *Plin. l.* 4. *in praem. & cap.* 8. *Virg. Eclog.* 10. *v.* 11. Nam neque Parnaſi vobis juga, nam neque Pindi Ulla moram fecere.

PINEA. V. *Pinus*.

PINETUM, ti, n. *ſilva di pini*, *pineto*, πευκών, locus pinis conſitus, pinorum ſilva: & per ſynecdochen fumitur pro quovis nemore. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 275. Cinctaque pinetis nemoris juga Nonacrini. *Id. Met.* 15. *v.* 603. Qualia ſuccinctis, ubi trux inſibilat Eurus, Murmura pinetis fiunt. *Id.* 4. *Faſt. v.* 273. innumeraeque caduot pineta ſecures. *Plin. l.* 27. *c.* 8. *a med.* Chryſolachanum in pineto lactucae ſimile naſcitur.

PINEUS, a, um, *de pino*, πευκίνος, qui eſt ex pinu. *Virg.* 11. *Aen. v.* 788. cui pineus ardor acervo Pabitur. *h. e.* ignis e pineis lignis ſuccenſus. *& verſ* 320. & celſi plaga pinea montis. *h. e.* ubi mons eſt pinis conſitus. Sic *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 521. juga pinea montis. *Virg. Aen. 9. v.* 85. pinea ſilex. *& lib.* 2. *v.* 258. pinea furtim Laxat clauſtra Sinon. *h. e.* latus equi duratri. *Propert. l.* 4. *el.* 6. *v.* 20. Pinea moles. *Ovid.* 14. *Met. v.* 530. fert avidas in pinea Turnus Teata faces. *h. e.* in tabulata navium. (Adde *Catull. de nupt. Pel. carm.* 63. *v.* 20. & *Ovid. Faſt.* 1. *v.* 506.) *Martial. l.* 9. *epigr.* 77. Pinea compages. *h. e.* tabularum pinearum. *Plin. l.* 13. *c.* 20. Pineae nuces. *& ibid. in fi.* Pinea corona victores apud Iſthmum coronantur. *Lucret. l.* 4. *v.* 588. Pan pinea ſemileri capitis velamina quaſſans. ¶ *Pinea*, *ae*, ſ. abſolute eſt nux, vel arbor pinea. *pignus*. *Colum. l.* 5. *c.* 10. a *med.* Eodem tempore juglandem, & pineam, & caſtaneam ferre oportet. *Id. l.* 10. *v.* 239. *de cinere.* deſertaque colli Nunc adoperta manet, nunc pineis vertice pungit. *h. e.* velut pinea nux. *Lamprid. in Commod. c.* 9. Iſiacus pineis uſque ad perniciem pectus tundere cogebat. *h. e.* ſtrobilis.

PINGO, is, pinxi, pictum, a. 3. *dipingere*, γράφω, formam alicujus rei ductis lineis, & inductis coloribus repraeſento. Voluot eſſe a *fingo*. *Cic.* 5. *Fam. ep.* 12. (& *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 239.) Neque Alexander gratiae cauſa ab Apellis potiſſimum pingi, & a Lyſippo fingi volebat. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 1. Tabulas pingere. *& ibid.* Helenae ſimulacrum. *Id.* 2. *de Orat. c.* 86. hominis ſpeciem. *Tibull. l.* 1. *el.* 10. *v.* 31. Ut mihi potanti poſſit ſua dicere facta Miles, & in menſa pingere caſtra mero. *Phaedr. l.* 4. *fab.* 5. *v.* 2. victi mures muſtelarum exercitu, Hiſtoria quorum in tabernis pingitur. *Ovid. l.* 2. *de ar. am. v.* 131. Ille levi virga, &c. in ſpiſſo litore pingit opus. *delineo*, *diſcerno*. ¶ Item univerſim colores inducere, inficere; *coloro*, χρώζομαι. *Virg. Ecl.* 6. *v.* 22. Sanguineis frontem moris, & tempora pingit. *Lucret. l.* 4. *v.* 336. pallentibus omnia pingunt. ¶ Item variis coloribus ornare, variare. *Lucret. l.* 2. *v.* 374. Concharumque genus parili ratione videmus Pingere: talluris gremium. *& lib.* 5. *v.* 1395. anni Tempora pingebant viridantes floribus herbas. *Senec. in Med. v.* 310. ſtellis pingitur aether. *Virg. Ecl.* 2. *v.* 50. Mollia luteola pingit vaccinia caltha. *Martial. l.* 9. *epigr.* 14. Nigra tibi niveum littera pingat ebur. *& epigr.* 78. pingit barba genas. ¶ Translate eſt ornare. *Cic. Auct. l.* 4. *ep.* 5. *extr.* Bibliothecam mihi tui pinxerunt conſtructione, & ſittybis. *Ovid.* 6. *Met. v.* 23. Seu pingebat acu, ſeires a Pallade doctam. *vicenove.* ¶ Tranſfertur concinne ad orationem. *Cic. in Brut. c.* 37. *extr.* Σχήματα non tam in verbis pingendis habent pondus, quem in illuminandis ſententiis. *h. e.* per tropos ornandis. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 14. Totum hunc locum, quam ego varie meis orationibus ſoleo pingere, de flamma, de ferro; valde graviter pertenuit. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 25. Modo mihi date Britanniam, quam pingam coloribus tuis, penicillo meo.

PINGUEDO, inis, ſ. *graſſezza*, *graiſſe*, λίπος, λιπαρία, ſubſtantia oleoſa in animalibus, & aliis rebus. *Plin. l.* 22. *c.* 25. *extr. de myrtho.* Unguentarii digerunt haud difficulter, odoris atque pinguedinis argumentis. Hoc uno in loco ita legit *Hardouin.* nam in ceteris, quae a Lexicographis afferri ſolent, *pinguitudo* reponit. Quin, nunquam *Plinium* voce *pinguedinis* uſum, *ſed pinguitudinis*, affirmit *Gronov. Pallad. in Februar. tit.* 29. *ad fin.* Succus ea aqua ad ſapae pinguedinem reſolutus. *Id. in Octobr. tit.* 20. Decunques donec tota permixtio pinguedioem puri mellis imitetur. *Sidon. l.* 2. *ep.* 2. *a med.* Limi biboli pinguedo coaleſcit. Agnoſcit etiam ut Latinum, *Empeher de diſcern. conjugat. l.* 1. *pag.* 2155. *Putſch.* Itaque *Servius ad* 3. *Georg. v.* 124. Latinum eſſe fruſtra negat.

PINGUEDINEUS, a, um, pinguis, oleoſus. *Plin. l.* 35. *c.* 25. Gignitur & pinguedinei liquoris. Ita *Salmaſ.* Alii & *pingue*, *liquoreſque*, &c.

PINGUEFACIO, is, eci, actum, a. 3. *ingraſſare*, λιπαίνω, pinguem efficio. *Plin. l.* 16. *c.* 44. Hypheat ad ſaginanda pecora utilius. Vitia modo purgat primo, deinde pinguefacit.

PINGUEFACTUS, a, um, *ingraſſato*, πίειρος, ſaginatus. *Tertull. adverſ. Pſych. c.* 6. ex *Deuter.* 32. 15. Incraſſatus eſt dilectus, & pinguefactus, & dilatatus eſt.

PINGUESCO, is, n. 3. *ingraſſarſi*, λιπαίνω, παχύνομαι, pinguis fio. *Colum. l.* 2. *c.* 11. Omne emaciatum armentum medica pinguefcit. *Plin. l.* 9. *c.* 25. Attilus (*piſcis*) in Pado inertia pinguefceos. *Id. lib. c.* 14. Pinguefcere lupini fatu arva vineaſque. *& lib.* 17. *c.* 2. Ita maxime frumenta pinguefcunt. *& lib.* 19. *c.* 5. *ad fin.* Bubus pinguefcit. *& lib.* 15. *c.* 22. Nuces juglandes vetuſtate pinguefcunt. *Id. l.* 14. *c.* 4. *a med.* Vinum Maroneum vetuſtate pinguefcit. *h. e.* craſſeſcit inſtar pinguis. *Id. l.* 37. *c.* 10. Achates politura pinguefcit. *h. e.* nitorem induit inſtar pinguis. *Virg. l. Georg. v.* 491. bis ſanguine noſtro Emathiam, & latos Hami pinguefcere campos.

PINGUIARIUS, ii, m. qui pinguia amat. *Martial. l.* 12. *epigr.* 101. Carnarine ſum, pinguiarius non ſum.

PINGUIS, gue, *graſſo*, *pingue*, λιπαρός, opimus, craſſus, obeſus: a πιαίνω, quod idem ſignificet: vel a πυκνός, craſſus. Dicitur de animalibus carne & adipe abundantibus. *Cic. de Fato*, c. 4. Craſſum Thebis caelum: itaque pingues Thebani, & valentes. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 40. pingui tentus omaſo Furius. *Id. l.* 1. *ep.* 4. *in fin.* Me pinguem & nitidum bene curata cute viſes. *Plaut. Aulul.* 2, 5. 5. Pinguiorem agnum alii habent. *Sen.* At nunc tibi dabitur pinguior ſidicina. *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 65. pinguiſſimae hadulae. *Colum. l.* 8. *c.* 7. Pinguem facere gallinam. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 64. Unda ſatis pingui ponentur oliſcula lardo. ¶ *Pingue* abſolute eſt ipſe liquor craſſus, *graſſo*, πίαδος ὑγρὸν. & differt ab adipe, ut *Plin.* docet *lib.* 11. *c.* 37. *ſect.* 85. quia adeps concretus eſt, & cum refrixit, fragilis, ſemperque in ſine carnis: contra pingue inter carnem cutemque, ſucco liquidum. Sed hoc loco *Plin.* pingue cum ſevo confundere videtur. *Virgil.* vero cum adipe, cum ait *Georg.* 3. *v.* 224. omnes impendunt curas denſo diſtendere pingui (*ingraſſare*) Quem legere docem, & pecori dixere martitum. *Plin. loco cit.* Omnibus animalibus eſt quoddam in oculis pingue. *Id. l.* 28. *c.* 9. *a med.* Taurorum, leonum, ac pantherarum pinguia. ¶ *Ager pinguis* dicitur, qui glebas habet humore veluti macerataes, tenaces, ſpiſſas, & digitis adhaerentes, inſtar adipis: cui *macer* opponitur. *Colum. l.* 2. *c.* 4. & *lib.* 2. *c.* 2. *Plin. l.* 17. *c.* 4. & *lib.* 18. *c.* 19. *Virg.* 2. *Georg. v.* 64. & *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 689. Sic *Horat. l.* 2. *od.* 6. *v.* 19. (& Sim. 7. *Theb. v.* 545.) Quis non Latino ſanguine pinguior campus? *Lucan. l.* 6. *v.* 381. pinguis ſulcus. *h. e.* in agro pingui ductus. ¶ *Pinguis humus* dicitur & ob eandem rationem, & quia campos pinguefacit. *Virg. l. Georg. v.* 80. Ne ſaturare ſimo pingui pudeat ſola. Sic *Id. l.* 9. *Aen. v.* 31. aut pingui flumina Nilus Cum refluit campis. ¶ *Pinguis ager* idem & fecundus, & fructu dives habetur. *Virg.* 4. *Georg. v.* 118. Pingues horti. ¶ Hinc *pinguis* pro divite, opulento. *Horat. l.* 2. *od.* 12. *v.* 22. Aut pinguis Phrygiae Mygdonias opes. *Perſ. ſat.* 2. *v.* 52. Si tibi crateras argenti, incuſaque pingui Aurea dona ferant. *h. e.* craſſo, ſolido, atque adeo multi pretii. ¶ *Pinguis ſolum*, craſſa, & veluti carnoſa. *Plin. l.* 16. *c.* 34. Duo genera hederae: major traditur mas, corpore, & folio duriore etiam, ac pinguiore. *Id. l.* 22. *c.* 9. *a med.* Sertula Campana foliis breviſſimis, atque pinguiſſimis. ¶ *Pinguis flabilis* de apum alveariboe dixit *Virg.* 4. *Georg. v.* 14. quae *Servius* interpretatur plena, ſicut inanes res, tenues nominamus. Rectius dices reſpexiſſe ad pinguitudinem cerae, & mel-

& mollis. ¶ *Pinguis pomus*, craſſa & ſucci plena : *Horat. l. 2. ſat. 8. v. 88.* Pingaibus & ficis paſtum jecur anſeris albi. ¶ *Pinguis liquor*, craſſus, oleoſus, & leote fluens, adipiſque ſimilior, quam aquæ. Hujuſmodi eſt oleum, anguruta, muſtum. *Ovid. 10. Met. v. 176.* Corpora veſte levant, & ſucco pinguie olivi Splendeſcunt. *Horat. epod. 2. v. 55.* lecta de pinguiſſimis Olivæ ramis arborum. *Ovid. de medic. fac. v. 88.* Myrrhæ pingues. *Senec. in Thyeſt. v. 948.* Pingui madidus crinie amomo. *Lucan. l. 3. v. 681.* Pingues taxæ. *b. e.* multa pice fluentes. *Tibull. l. 1. el. 2. v. 6.* & *Calum. l. 10. ſub fin.* pleno pinguis muſta lacu. Sic dicitur *fumus*, *flamma pinguis*, h. e. craſſior, oleoſior, & quæ contigerit facile inficiens. *Senec. in Herc. Fur. v. 909.* quidquid Indorum ſegea, Arabeſque odoris quidquid arboribus leguot, Conferte in aras : pinguis exundet vapor. *Lucan. l. 8. v. 730.* non pinguis ad aſtra Ut ferat e membris Eoos fumus odores. *Ovid. 5. Triſt. el. 5. v. 11.* Da mihi turа, puer, pingues facientia flammas. ¶ *Pinguet aræ*, ſanguine delibutæ propter frequentiam victimarum. *Virg. 4. Æn. v. 62.* & *lib. 7. v. 764.* ¶ *Pinguit coma* & unguentis madens iotelligitur, & denſa ac multo capillo abundans. Poſteriori ſenſu *Sueton. in Ner. c. 20. extr.* Inſignes pinguiſſima coma, & excellentiſſimo cultu pueri. *Priori Martial. l. 8. epigr. 29.* Cujus olat tuto pinguis coma Marcelliano. ¶ Pinguia Herodis palmeta *Horat.* dicit *l. 2. ep. 2. v. 184.* propter opobalſami copiam. ¶ *Pinguc meram* apud *eund. l. 2. ſat. 4. v. 65.* quidam intelligunt, non defæcatum : alii plenum, cui opponitur tenue. Noſtri *tondo* dicunt, & *perno* : quo ſenſu videtur etiam *Celſ. pingue vinum* dixiſſe, *l. 2. c. 18. a med.* ¶ Pinguis ſaliva, *ſputo groſſo. Senec. l. 3. de Ira, c. 38. extr.* ¶ *Pinguc cælum*, craſſi & humidi aeris, *di aria groſſo. Cic. l. 1. de Divin. c. 57.* Si Canicula obſcurior aſtiterit, pingue & coacrtum eſſe cælum, ut ejus adſpiratio gravis & peſtilens futura ſit : ſin illuſtris & perlucida apparuerit, ſignificari cælum eſſe tenue, purumque, & propterea ſalubre. ¶ *Pinguis toga*, craſſo filo contexta, & denſa. *Sueton. in Aug. c. 82.* Hieme quatereie cum pingui toga tonicis muniebatur. *Juvenal. ſat. 9. v. 28.* pingues aliquando lacernas, Munimenta togæ, dari craſſique colorie, Et male perculſæ textoris pectine Galli. *Martial. l. 6. epigr. 11.* Te Cadmea Tyros, me pinguie Gallia veſtit. ¶ *Pinguis menſa*, epulis copioſa, lauta. *Catull. carm. 61. epithal. v. 3.* Surgere jam tempus, jam pingues linquere menſas. ¶ Pinguis crura lutu, *Juvenal. ſat. 3. v. 247. b. e.* oblita, & craſſo luto quaſi peructa. Sic *Marcial. l. 9. epigr. 55.* Pingnit & implicitæ virga teneret aves. *b. e.* viſco illita. ¶ *Pinguis color*, ſaturus, & veluti craſſus, obtuſuſque. *Plin. l. 37. c. 8. ad fin.* Iaſpidem ſmaragdo ſimilem ferunt laudi, Cypros durum, glaucoque pingui, Perſæ aeri ſimilem. ¶ *Pinguis ſapor*, obtuſus, & ſordus, non acer, non acatus, qualie eſt in lacte, oliva, lauro, nuce juglande, amygdalis, ot eſt apud *Plin. l. 15. c. 27. & 28.* ¶ Translate *pinguis ocium*, in quo minima eſt corporis agitatio, aptum proinde alendo corpori, & pinguefaciendo. *Plin. alter l. 1. ep. 3.* Quio tu humiles & ſordidas curas nobis mandas, & ipſe te io alto iſto pinguique ſeceſſu ſtudiis adſeris? *Id. l. 5. ep. 6. ſub fin.* & *lib. 9. ep. 3.* & *Senec. ep. 73. a med.* Altius ibi otium, & pinguius, eoque ſecurius. *Plin. l. 7. ep. 26.* Mollie & pinguis vita. ¶ *Pinguis ſomnus*, tranquillus & profundus, & pinguefaciendo corpori idoneus. *Ovid. 1. Amor. el. 13. v. 7.* & *Lucan. l. 10. v. 354.* Sic *Ovid. de remed. amor. v. 806.* & pingui membra quiete levat. ¶ *Pinguis amor*, qui redamantem facile ioveoit, nullo labore, aut meto, aut zelotypia exercitus, quietus, ſecurus. *Ovid. 2. Amor. el. 19. v. 25.* Pinguie amor, nimiumque patens io tædia nobis Vertitur, & ſtomacho, dulcia ut eſca, nocet. ¶ Aliquando ad ingenium refertur, & craſſum, ſtupidum, hebes, tardumque ſignificat. *Ovid. 11. Met. v. 548.* Pingue ſed ingenium manſit : occiturusque, at ante, Ruſus eraoi domino ſtolidæ præcordia mentis. *Cic. pro Archi. c. 10. extr.* Ut eriam Corduba natie poetis, pingue quiddam ſonantibue atque peregrinum, tamen aures ſuas dederet. *Quintil. l. 1. c. 5. (al. 9.)* At illa pecus pinguiſque doctor putabit, &c. (hic ſimul ad corporis obeſitatem, & ingenii tarditatem reſpicitur.) *Celum. l. 9. c. 14. a med.* Nec tamen Hipparchi ſubtilitas pinguioribus, ut ajunt, ruſticorum lirteris oeceſſaria eſt. *alla groſſolana erudizione*. Sic *in corollell. Virgil. pag. m. 98.* pingui nil mihi com populo. Hinc proverb. *pingui Minerva*. V. *Minerva. Horat. l. 2. ep. 1. ſub fin.* Nec prave factis decorari verſibus opto, Ne rubeam pingui donatus munere. *Cic. 4. Acad. c. 34.* Quod ipſi Aotiocho pingue videbetur, & ſibi contrarium. *Gell. l. 13. c. 20.* Verte & muta, ot *orbes* dicas, indubidius neſcio quid facies, & pinguius. ¶ *Pinguia verba*, quaſi craſſa, plena, inflata, ſonantia, & quæ efferendo buccas implent, quibus opponuntur tenuia, gracilia, ſubtilia. *Quintil. l. 12. c. 10. circa med.* Nec rerum oimiam tenoitatem, ot non dicam pinguioribus, fortioribus certe verbis miſcebimus. *& mox.* Non poſſumus eſſe tam graciles? ſimus fortiores. *Gell. l. 17. c. 20.* Ejuſmodi ſententias & verba molitus eſt, ut Pindaro quoque ipſo, qui nimia opima pinguique eſſe facundia exiſtimatus eſt, ioſoleotior tumidiorque fit. ¶ *Pinguis vitis*, qui crapula, & voluptatibus tum corpus pingue reddidit, tom ſimul animum depravavit, corrupitque. *Horat. l. 2. ſat. 2. v. 21.*

PINGUITER, *con dello groſſezza*, Λεπτῶς, cum pinguitudine. *Colum. l. 2. c. 2.* Solum pingue ac putre præſtantiſſimum : proximum huic pinguitei denſum. ¶ Translate *Paul. Dig. lib. 44. tit. 2. leg. 14.* Pinguius accipere aliquid. *b. e.* craſſiore Minerva, & laxios, *più alla groſſa*. & *lib. 42. tit. 2. leg. 49.* Pinguius donatori ſuccurrere debemus, quam ei, qui verum debitum perſolvere compellitur. *b. e.* uberius, largius, & plura ei condonando.

PINGUITTA, æ, &

PINGUITTES, ei, ſ. pinguitudo. *Arnob. l. 7. pag. 226.* Nno videtis ibas eſſe hoſtiarum carnes, oſſa, dentes, pinguttias? *Apul. l. 10. Meram.* Corpus obeſa pinguitie compleveram.

PINGUITUDO, inis, ſ. *groſſezza*, *groſſa*, πιμελή, λίπος, pinguitia, pingoedo, piogue. *Varr. R. R. l. 2. c. 4. de ſue.* Quæ ets non modo pinguitudinem efficit, ſed etiam carnie jucundam ſaporem. Cato apud *eund. ebid.* Vere ſus aſque adeo pinguitudioe creſcere ſolet, ut ſe ipſa ſtans ſuſtinere non poſſit. *Plin. l. 22. c. 37. ſect. 72.* Io corde ſummo pinguitudo eſt quædam, lætia extis. *Colum. l. 22. c. 50. a med.* Pinguitudo olei. *Id. l. 4. c. 24. a med.* oli. *Pallad. in Februar. tit. 22.* palmiris. ¶ Translate *Quintil. l. 2. cap. 22. (al. 19.)* Vitia, ſiqua ſunt, oris emendet, ut expreſſa ſint verba, at ſuie quæque litteræ ſonis enuntientur. Quaronodam enim vel exilitate vel pinguitudine oimia laboramus. *b. e.* vaſtum, craſſum, & juſtu pleniorem ſonum habentium. ¶ Scribitur & *pinguetudo*, unde *pinguedo* per ſyncop. Sella eſſe videtur.

PINIFER, a, um, pinum ferens, pini ſerax, πιτυοφόρος. *Virg. 4. Æn. v. 248. de Atlante*, cinctum aſſidue cui nubibus atris Piniferum caput. *Id. Ecl. 10. v. 14.* Pinifer Mænalus. *Stat. l. 3. ſilv. 4. v. 82.* Pinifera Ida.

PINIGER, a, um, pinum gerens. *Ovid. 3. Faſt. v. 84.* Pinigerum Fauoi Mænalis ora caput. *Jeſtiret* colit. *Val. Flacc. l. 6. v. 393.* Piniger Othrys. *Sene. in Thoeb. v. 205.* pinigeri Simoentis ad amnem. *& lib. 7. v. 172.* Pinigeri agri.

PINNA, æ, ſ. *penna*, πτέρυξ, penna, plume aviam craſſior, & longior, io cauda præſertim, & alis. Eſt idem omnino quod *penna*, & io veterib. libr. promiſcue anam pro altero ponitur. Neque verum eſt, quod ſcripſit *Caper de Orthogr. pag. 2243. Putſch.* murorum pinnæ dici, avium, pennas. & *Quintil.* qui *l. 1. c. 4. (al. 6.)* videtur negare, *pinnas* de avibus dici. *Colum. l. 8. c. 2. a med. de gallis gallinaceis.* Tum proceriſſimæ caudæ, duplici ordine ſinpubs utrinque promioentibus pinnis mixtæ. *& cap. 4.* Nam bis zebus plumam pinnaſque emondant. *Varr. l. 3. R. R. cap. 9.* Galli faiacæ, brevibus cruribus, caudis magnis, frequentibus pinnis. *Sueton. in Claud. c. 33.* Ut ſupino ac per ſomoum hianti piona io os indreretur, ad eaonerandum ſtomachum. ¶ Sæpe dicitur de penna varii calorie, quæ iouxtæ linea terrendit ſeria & avibus adhubentur. V. *Formido.* ¶ Pes ſynecdoche eſt ala, *ala. Cic. in Mario l. 1. de Divin. c. 47. extr.* Hanc abi præpetibus pioois, lapſuque volantem, &c. *Al. leg.* pennis. ¶ De alia piſcium *Plin. l. 9. c. 13. de marinis vitulis.* Pinnis, quibus in mari ntuntur, humi quoque vice pedum ſerpunt. ¶ Præterea *pinna* dicitur quidquid eſt acutum : unde murorum, & turrium, valli cacumina, quæ in acutum per iotervalla deſinunt, *pinnæ* vocantur, *merli*. *Varr.* ſcribit *l. 4. de L. L. c. 32.* dictas eſſe a pinnis, quas inſigniti milites habere in galeis ſolent, & io gladiatoribus Samnites. *Claud. Quadriger.* apud *Gell. l. 9. c. 2.* Milites Metelli a pinnis hoſtes defendebant facillime. *Caſ. l. 3. B. Gall. c. 30.* Turres contabulantur, pinnæ loricæque ex cratibus attsauntur. *& lib. 7. c. 72.* Aggerem & vallum reſtruit : huic loricam pionaſque adjecit. *Virg. 7. Æn. v. 159.* primaſque io litore ſedes Caſtrorum in morem pinnis atque aggere cingit. ¶ Quod gladiatores Samnites pinnas in galeis geſtarent, argumento eſt, quod qui contra eum depugnarent *pinnirapi* dicti ſunt. ¶ Apud *Vitruv. l. 10. c. 10.* dicuntur *pinnæ* tabellæ circa frontes rotarum certis intervallis infixæ, io quas incurrente aqua, verſatiooes fiant. ¶ Item *cap. 13.* tabellæ io organa hydraulico, junctas regulis, quæ variis foraminibus inſtructæ, a onbis *regulis* appellantur, *pinnæ* vocat : quia ſunt veluti alæ, quibus illæ regulæ eunt, redeuntque. ¶ Deniqoe *pinna*, *vitra*, piſcis eſt marioua ex genere concharum, duebue teſtis patolus, & parva ſquilla comitatus, quæ ducem ei ſe præbet, (*pinnoteres* ideo dicta) & cibi preſentis admonet : tunc illa comprimit ſe, & quidquid incluſit examinat, partemque ſociæ ttibuit. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 48. lib. 3. de Fin. c. 20.* & *Plin. l. 9. c. 42.*

PINNACULUM, li, n. extremo ædificii pare pinnis inſtructa, faſtigium, culmen. *Tertull. adverſ. Jud. c. 8.* Dicit enim Daoiel, & civitatem & ſanctum terminari cum duce venturo, & deſtrui pinnaculum uſque ad interitum. V. *Daniel. 9. 26.*

PINNATUS, a, um, *pennato*, *penouto*, *alato*, πτερωτός, pinnas habens. pennatus, alatus. *Varias Porta* apud *Cicer. 2. Tuſcul. c. 20.* Jovis fatelles pinnata cauda noſtrum adalat faogoinem. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 23.* Diana prima, quæ pinnatum Cupidinem genuiſſe dicitur. *Porcius Licin.* apud *Gell. ſub fin. l. 17.* Muſa pinnato grado intulit ſe, &c. *b. e.* celeri. Sic *Prudent. in Apotheoſ. v. 679.* Quis tam pinnatus, rapidoque ſimillimus Auſtro Nuntius, &c? *Plin. l. 16. c. 20. a med.* Abies ſolio pinnato denſa, ut imbres non tranſmittat. *b. e.* ita diſpoſito, ut aliud ſuper aliud fadens pinnas avium referat. *& cap. 23.* Fraxinoe procera & teres, pinnata & ipſa ſolio. *Id. l. 17. c. 9.* (da filica, quæ Græco nomine pteris, πτερίς, dicitur.) Folia utriuſque lateribot pinnata : unde nomen Græci impoſuere.

PINNENSIS, ſe, ad Pinnam pertinens, quæ urbs eſt Veſtinorum, *ciuà di vemo* : at Pinnenſis juvenis, *Valer. Max. l. 5. c. 4. in fin.* ¶ *Pinnenſes*, ium, ejus incolæ. *Plin. l. 3. c. 12.*

PINNICILLUM, i, n. *vel* Pinnicillus, i, m. penicillum, vel penicillus : quaſi ea pinnis factus. *Pallad. in Mart. tit. 1. a med.* Ligaturæ ipſi pinnicillo tanuis debet frequenter humor affundi.

PINNIGER, a, um, *pennuto*, pinnas habens, pennatus. *Accius* apud *Cicer. Fam. 7. ep. ult.* Hæc pinnigeto, non armigero ia corpore tela exercentur. *b. e.* io aves, non io homines armatos. *Lucret. l. 5. v. 1074.* Pinnigeri ſævit calcaribus ictus amoris. *b. e.* Cupidinis.

Ovid. Met. 13. *v.* 963. Cruraque pinnigero cuevats noviſſima piſce. *b. e.* pinnas, ſeu alas gerente.

PINNIPOTENS. V. *Pennipotens*.

PINNIRAPUS, pi, m. πτερυγαλίδος, qui tum Samoite gladiatore depugnabat, quod pinnam, ideſt ſummitatem in illiue galea appeteret, & raperet. *Juvenal. ſat.* 3 *v.* 158. Hic plaudat nitidi præconis filius inter Pinnirapi caltos juvenes.

PINNOPHYLAX, acis, m. πινοφύλαξ (*a* πίννα, pinna, & φύλαξ, cuſtos) idem qui pinnoteres. *Plin. l.* 9. *c.* 46.

PINNOTERES, æ, m. πινοτήρης, cuſtos pinnæ: a πίννη, pinna, & τηρέω, ſervo. *Plin. l.* 9. *c.* 42. & *lib.* 32. *c. alt.* & *Cic. l.* 3. *de Fin. c.* 19. ¶ Alii ſcribunt *pinnotheres*, æ, πινοθήρης, a θηράω, venor, quaſi venatoe pinnæ, quia prædæ præſentis eam admonet, ut in *Pinno* dictum eſt. ¶ Eſt & alius *pinnotheras*, nempe minimus piſcis in cancrorum genere, ideo opportunos injuriæ. Huic ſolertia eſt inanium oſtrearum teſtæ ſe condem, & cum accreverit, migrare in capaciores. *Plin. l.* 9. *c.* 31.

PINNOTHERAS. V. vocem præced.

PINNULA, æ, f. *pennacea*, *pennetta*, πτερύγιον, parva pinna, pennula. *Plaut. Amph. prol. v.* 143. Ego has habebo hic uſque in petaſo pinnulae. *Colum. l.* 8. *c.* 5. *de gallin.* Inhibetur cupiditas incubandi pinoula per nares trajecta. ¶ De parvis alis piſcium, *Plin. l.* 9. *c.* 57. Quoſdam inde exire ad pabula pinnulis gradientes, cæteo cauda motu, &c.

PINSATTO, onis, f. actus pinſendi. *Vitruv. l.* 7. *c.* 1. Rudus vectibus ligneis crebiter proſarsone ſolideiur.

PINSITO, as, a. t. πτισανίζω, frequentat. a *pinſo*. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 18. Qui polentam pinſitaoe. Alii legunt *pranſitant*.

PINSITUS, a, um, *peſtato*, particip. a pinſoe, ere. *Colum. l.* 2. *c.* 9. 12 *ſ.* Panicum pinſitum, & evolutum ſurſum, &c. *Id. l.* 6. *c.* 31. Pinſita lens, & a valvulis ſeparata, minuteque molita. & *cap.* 6. *in ſ.* Tribus heminis vini tres uncias pinſiti allii permiſceetur. & *cap.* 8. Allium pinſitum eum oleo in aures infundere.

PINSO, is, ſi, & ſui, piotum, & pinſitum, & piſtum, a. 3. *peſtere*, *πτίσσω*, *πτύσσω*, tundo, frango, tero. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 31. Pilum, quod eo far pinſunt: id ubi fit, piſtrinum. *Id.* apud *Non.* 1. 2. *n.* 643. Neque piſtorem ullum noſſent, niſi eum, qui in piſtrino pinſetur, ac torreatur. *Nonius cap.* 2. *n.* 713. legit *piſcitur*, ut ſit a *piſa*, æ, pro *piſſo*: alii *piſatus*, ut ſit a *piſo*, *is*. *Virruv. l.* 7. *c.* 3. *ad fin.* Mortario colinoato, calcn & arena tibi confuſa, decuria hominum induſta, ligneis vectibus piaſunt materiam, & ita ſubacta uruntur. ¶ *Pinſibant* pro *pinſebant*, πτίσσον. *Enn.* apud *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 4. In terram eadentes, cubitie pinſibant humum. *b. e.* feriebant: quo ſenſu *Id.* apud *Diomed. l.* 1. *pag.* 370. Puſſunt terram genibus. ¶ De illo *Perſii ſat.* 1. *v.* 58. O Jane, a tergo quem nulla cicoma pinſit. V. *Cicamo*. ¶ *Ponſere ſagos*, verbeeaie. *Plaut. Merc.* 2. 3. 81. ¶ Particip. *pinſus*, *pinſurus*, *ponſitus*, & *pſitus*, quæ agnoſcunt etiam *Diomed.* & *Priſcian. locis cit.* V. ſuie locis. ¶ In allato *Perſii* loco ambiguum eſt, *piſce*, an *piſe* legendum ſit, inquit *Priſcian. l.* 1. *pag.* 370. *Puſſch.*

PINSUS, a, um, *peſtato*, pinſitus, puſtus: a *pinſo*, is, *ſi*. *Vitruv. l.* 7. *c.* 1. Rudue pinſum abſolutum craſſitudioe ſit dodrantis.

PINUS, nus, & ni, f. *pinus*, *πίτυς*, uis, arbor ex earum genere, quæ reſinam fundunt, tametſi minime omnium ejus feræ, in magnam altitudinem ſe promittens, tamoſa in vertice, folia habens capillamenti modo prætenuia, longa, mucrone aculeata, & nunquam deciduntia, nunquam florens, fructum habens altum matureſcentem, alium proximo anno ad maturitatem venturum, alium deinde tertio. Hæc ex *Plinio l.* 16. *c.* 10. 20. 25. & 26. qui *l.* 17. *c.* 12. addit umbram eiue necare gramina. Eſt ſecundæ, & quartæ declinat. non taioen promiſcue in omnibus eaſibus. *Virg. Ecl.* 7. *v.* 65. Fraxinue in ſilvie pulcherrima, pinus io hortie, Populus in fluviis, abies in montibus altis. *Id.* 2. *Georg. v.* 389. Oſcilla na alta ſuſpendunt molla piou. *Plin. l.* 23. *c.* 8. Carbois e pino decoctum contra tormina datur. *Virg. Ecl.* 8. *v.* 82. argutumque nemus, pinoſque loquentes. *Accius* apud *Non. c.* 10. *n.* 16. Lætum in Parnaſſo inter pinos tripudientem. *Virg.* 11. *Æn. v.* 136. evertunt actas ad ſidera pinus. & Æn. 10. *v.* 230. Nos fumne Idæ ſacro de vertice pinus. *Plin. l.* 23. *c.* 1. Contra cantharidae, bupreſtim, pinorum erucas. *Id. l.* 37. *c.* 3. Gummi in ceraſis, reſina pinie. *Pallad. in Mart. tit.* 10. *corr.* Locie ſitgidis pini ſemen aſperitur. *Plin. l.* 24. *c.* 6. Herba flore pinus & odore. ¶ In Fabulie eſt ſacra Cybeiæ, ut *Phædr. l.* 3. *fab.* 17. & *Macrob. in ſ. l.* 6. *Saturnal.* docent. *Ovid.* 10. *Met. v.* 103. Et ſuccincta comae, hirſutaque vertice pinus Grata deum matri: ſiquidem Cybeleiae Atys Exſuit hac hominem trunco que induruit illo. ¶ Item Dianæ. *Horat. l.* 3. *od.* 22. Montium cuſtos, nemorumque, Virgo, &c. Iomineus villa tua pinue eſto. *Propert. l.* 2. *ad.* 15. *v.* 17. jam nunc me facta Dianæ Sufcipere, & Veneri ponere vota juvat. Incipiam captare feras, & reddere pinu Corcus. *b. e.* cornua cervorum captorum, vuto promiſſa Dianæ, reddem ei affixa pinu. ¶ Aptiſſimam præbet materiam cooſtruendis navibus: unde per ſynecdochen pro navi ponitue. *Virg. Æn.* 10. *v.* 206. quos Mincius infeſta ducebat io æquora pinu. *Horat. epod.* 16. *v.* 57. Non huc Argoo contendit remige pinue. *Ovid.* 14. *Met. v.* 88. orbataque præſide pinus Inarimen, Prochytenque legit. ¶ Synecdoche eſt & in illo *Virgilii* 9. *Æn. v.* 76. Atque manum pinu flagranti fervidus implet. *b. e.* tæda pinea. & *Sen.* 8. *Thеb. v.* 539. una duo corpora pinu, Cornipedemque, equitemque ſeeiv. *b. e.* biida. *Lucan. l.* 3. *v.* 531. pro remo poſuit. ¶ Corona ex pinea fronde geſtamen eſt Panos. *Ovid.* 14. *Met. v.* 637. & *Faſt.* 1. *v.* 401. & *Sil. l.* 13. *v.* 331. Hoc ideo, quia Pao amavit nlim Pityo nympham, quæ cum Boream amantem ſe everſaretur, ab hoc aliiſa foio, in arborem ſui nominis verſa eſt. Hinc *Propert. l.* 2. *el.* 18. *v.* 20. & Arcadio pinus amica deo. ¶ Item Fauni. *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 137. Cornigerumque caput pinu præcinctue acuta Faunus. ¶ Etiam victores Iſthmiorum pino coronabantur. V. *Iſthmia*. ¶ In illo *Virg.* 4. *Georg. v.* 110. Ipſe thymum, pinoſque ferens de montibue eltie: *pinus* Eruditie nonnullie non nebor eſt, ſed ſtos, qui chamæpytie dicitur. Sic apud *eund. in Culic. v.* 406. Buphthalmuſque virene, & ſemper florida pinus. Negant tamen alii: alii *rinee* legi volunt.

PIO, as, avi, atum, a. 1. *placare con ſacrificzi*, *ſoddisfare*, *espiare*, placo, propitium reddo, ſatisfacio. *Horat. l.* 3. *ep.* 1. *v.* 143. Telluremem porco, Silvanum lacte piabant. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 318. Janus Aquali luce piandae erit. *Id. Met.* 13. *v.* 523. Piam buſta. *b. e.* placare manes. Sic *Virg.* 6. *Æn. v.* 367. piare oſſa. *Propert. l.* 3. *el.* 17. *v.* 17. Nam quid Medeæ referam, quo tempore matris Iram natorum exde piavit amne? *ſacrò*, *ſoddisfece*, *ſpegò*. ¶ Apud *Ovid.* piare damna, *riſare*, *rimediare*, *lib.* 3. *de tr. am. v.* 160. Quarum ſunt multis damna pianda modis. ¶ Item pie colere. *Plaut. Aſin.* 3. 1. 3. Ubi pieus Pietatem, ſi iſte mom moratam tibi poſtulem placere, mater, mihi quo pacto præcipis? *Propert. l.* 3. *el.* 8. *v.* 19. coronstae ubi tum praveote arae. ¶ Item purgare, expiare, procurare, *purgare*, *espiare*, *ripurdre*. *Cic. pro dom. c.* 51. *a med.* Si quid tibi piandum fuiſſet religione domeſtica, ad pontificem deiulliee. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 191. & 321. Piare fulmen. *Verg.* 1. *Æn. v.* 184. Effigiem batuere, oeſas quæ triſte piaret. & *verſ.* 140. & culpam hanc miſerorum morte piabuot. *Sil. l.* 17. *v.* 565. quæ mœrm fatæ delicta piabit Tartareus torrene? *Id. l.* 4. *v.* 811. dii patrii, quorum delubra piantur Cædibus. ¶ purgare ab amentia. *Feſtus*: Piati eos, veluts propeim verbo, nit Varrius, qui parum ſint animati, cum mentie fuæ non ſint: & per quædam verba liberartue incommodo. *Plaut. Men.* 2. 2. 17. Jube te piari de mea pecunia. nam ego quidem inſanum te eſſe certo ſcio. Adde 3. 2. 52. ¶ Addit *Petronius*: Quandoque caputue pro eo, quod nſi pio amo. Nævius: Nemo eſt, qui magis ſuos piet liberoe.

PIPATIO, clamor ploiantis, lingua Oſcorum. *Feſtus*.

PIPATUS, us, m. vox pulloeum. *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 5. *a med.* Pipulum declinatum a pipatu pullorum.

PIPER, piperis, n. *pepe*, *pevere*, *πέπερι*, fructus cujuſdam arboris in India, condimentis aptus: a voce Græca allata, per apocopen, ut a *nive*, mel. Arboe eſt juniperis noſtris ſimilis: ſemen e junipero diſtat parvulis ſiliquae, quales in faſeolie videmus. Hæ priuſquam dehiſcant, decerpae, toſtaeque ſole faciunt quod vocatur pipes longum: paulatim vero dehiſcentes maturitate, oſtendunt candidum pipes, quod deinde toſtum ſolibus, colore tuginſqm mutatue. Piperis arborem jam & Italia habet, oec abſimilem. Amaritudo grano eadem, quæ piperi muſteo creditur eſſe. Hæc & alia plura *Plin. l.* 12. *c.* 7. quæ tamen magna ex parte aliter ſe habem Recentiores tradiderunt. Inter ea, quæ exlefaciune, *Celſ. l.* 2. *c.* 27. enumerat. *Horat. in ſ. ep.* 1. *l.* 2. Et piper, & quidquid chaetia amicitur ineptis. *Martial. l.* 13. *epigr.* 5. Cenæ quæ patalo lucet ficedula lumbo, Cum tibi forte datue, ſi ſapie, adde piper. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 55. Rugoſam piper. & *ſat.* 6. *v.* 21. ſacrum mrrorane patinæ piper. *ſacrum* dicit, quia tanquam rei ſacræ, avarus ei parcit. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 210. neſcius uti Compoſitæ, metuenſque velut contingere ſacrum. ¶ Transfertur elegaeter ad acrimoniam dicendi. *Hieronym. epiſt.* 19. *ad Euſtoch.* Ut te aliquid & piperis mordeat, &c. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 44. *Burm.* Piper, non homo. *b. e.* præditus aſpera, acrique libertate loquendi. proverbium. V. vocem ſequent.

PIPERATUS, a, um, pipere conditue. *Plin. l.* 14. *c.* 16. Qualia (*vina*) nunc quoque fiunt pipere & melle addito, quæ alii condita, alii piperata appellaot. *Colum. l.* 12. *c.* 47. & 57. Piperatum acetum. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 36. *Burman.* Garum piperatum. ¶ *Piperatum* abſolute condimentum ex pipere. *Celſ. l.* 4. *c.* 19. & *Apic. l.* 3. *c.* 14. ¶ Translate *Sidon. l.* 5. *ep.* 8. Pipeota facundin. *b. e.* acris, mordax, ſale & dictis aſperſa. *Id. l.* 8. *ep.* 11. *de epigrammatis*. Eadem cum noo pauca piperata, mellea multa conſpiceres, omoia tamen falſa cernebae. V. *Piper*. ¶ *Piperata mensa*. V. *Piscatus*.

PIPERITIS, idis, *vel* idie, f. *genginovo*, *wenzgivo*, genus herbæ. *Plin. l.* 20. *c.* 17. Piperitis, quam & filiquaſtrum appellavimus, contra morbos comitiales bibitur. Caſtor & aliter (h. n. *aliud genus*) demonſtrabat, caule cubro, & longo, denſie geniculie, foliie lauri, ſemine albo, tenui, guſtu piperis, utilem gingivis, dentibus, orie ſuavitati, & ruſtibus.

PIPILO, as, n. 1. *pigolare*, idem quod pipio. *Catull. carm.* 3. *de paſſere*, *v.* 10. Ad ſolam dominam uſque pipilabat. *Vet. Inſcript. in Prolog. Heſſelii ad Inſcript. Gud. pag.* 9. Lufciniæ pulcerrimæ canticis ſuaeiſſ. omnibus gintiis, ad digitum pipilanti, &c.

PIPINNA. V. *Pipinnax*.

PIPIO, as, n. e. prpim, vagire plorando. *Tertull. de monogam.* 1. 16. *in fin.* Uteros nauſeantes, & infantes pipiantes. *Id. adverſ. Valentinian. c.* 15. Cæleſtes imbres pipiavit Achamoth. *b. e.* pipiane & fiens velut effudit.

PIPIO, is, n. 4. *pigolare*, *πιπίζω*, verbum naprimens vocem pullorum gallinaceorum, item paſſerum, & aliarum avium minutarum: e voce Græca allata: vel a *pipo*, as. *Colum. l.* 8. *c.* 5. *a med.* Avia-

viarius animadvertat, ne pulli roſtellis ova percutiant: & auſcultetur, ſi pipiant. *Auſt. carm. de pöſtemate*, v. 32. Peſſimos at paſſar triſtia ſtendo pipit.

PIPIO, onis, m. pullus avium pipiens. De pullis palumbium, aut columbarum, ut cenſet *Salmaſ.* eſt illud *Lamprid. in Alex. Severr. c.* 41. *extr.* Ne eorum (*auceriorum*) paſtus gravaret annonam, ſervos habuit vectigales, qui eos ex ovis & pullicenis, ac pipionibus alerent. *h. e.* ex pecunia, quæ venditis ovis, pullitenis, &c. redigebatur. *Pullicenæ* ſunt pulli gallinacei, *pulcini* & *pipiones* palumbini, aut columbini, *piccioni*, *pippioni*.

PIPO, as, n. 1. idem ac pipio, m. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 676. Mugit bos, balat ovis, equi hinniunt, gallina pipat. ¶ Apud *anſtorem carm. de pöſtem. v.* 64. tribuitur & accipitri: & prima ſyllaba producitur. Addit *Scalig. in conjectan. ad Varron. p.* m. 165. Oſcos *pipare* diciſſe pro eo quod eſt ejulando conqueri. V. *Pipatio*.

PIPULUM, *vel* Pipulus. *Plaut. Aulul.* 3. 2. 31. Niſi reddi mihi vaſa jubes, pipulo hic differam te ante ades. *Varr. l.* 6. *de L. L.* afferens hunc *Plauti* locum ita explicat *c.* 5. a *med.* id eſt convicia: declinatum a pipata pullorum. Vult ergo convicium ei facere, gallinarum vocem imitando. Eodem fere ſenſu dicebant, *occentare ante oſtium*. ¶ Hinc *pipulo poſcere*, quod dixit *Cn. Matius* apud *Gell. l.* 20. *c.* 9. eſt convicio poſcere, clamore, ejulatu, ploratu, quæ vel flagitationem, vel irriſionem contumeliamque ſignificent.

PIRACIUM, ii, n. vinum ex piris. *Hieronym. l.* 2. *adverſ. Jovinian. fol.* 5. *extr.* referens ipſius Joviniani verba: Paulus Timotheo dolenti ſtomachum, vinum ſuadet bibere, non piracium. *Al. leg.* piraticem.

PIRÆEUS, triſyllab. & Piræus, i, m. & Piræum, i, n. Πειραιεύς, *ῶς*, ὁ, portus Athenarum celeberis, quadraginta navium capax, quinque mill. paſſ. ab Athenis diſtans, ſed urbi longo muro junctus, & multo opere munitus opera Themiſtoclis: qui murus μακρὰ τείχη, longa mœnia, dicitur. *Plin. l.* 4. *c.* 7. Pirææus, & Phalera portus, quinque millia paſſuum muro recedentibus Athenis junctæ. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 74. Egreſſus curvis e litoribus Piræi: *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 653. Suaſon axpoſitum, Piræaque tuta receſſu Linquit. *Stat.* 12. *Theb. v.* 616. & trepidis ſtabilem Piræea nautis. *Piræeus* accuſativus eſt Græce poſitionis, *τὸν Πειραιᾶ*: Latini *Piræum* dicunt. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 3. *a med.* Venit ad *Piræeum*: in quo magis reprehendendus ſum, quod homo Romanus *Piræea* ſcripſerim, non *Piræum* (ſic vetus omnes noſtri locuti ſunt) quem quod in addiderim, non enim hæc, ut oppido, præpoſui, ſed ut loco. ¶ Adjective *Ovid. 6. Met. v.* 446. portus Cecropios iatras, Piræaque litora tangit. Adde *Sil. l.* 13. *v.* 754.

PIRATA, æ, m. *corſale*, *corſore*, *πειρατὴς*, prædo maritimus: a nomine Græco allato, quod a *πειράω*, conor, tento. *Cic.* 3. *Offic. c.* 29. a *med.* Nam pirata non eſt ex perduellium numero definitus, ſed communis hoſtis omnium. *Vellej. l.* 2. *c.* 31. Piratæ urbem claſſibus terrebant. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 50. Quis unquam prædo fuit tam nefarius, quis pirata tam barbarus, ut, &c? *Lucan. l.* 3. *v.* 218. Itque Cilix juſta, jam non pirata, carina.

PIRATICUM. V. *Piraticum*.

PIRATICUS, a, um, *de corſale*, *πειρατικὸς*, ad piratas ſpectans. *Cic.* 7. *Verr. c.* 28. *ſub fin.* Myoparone piratico capto, dux liberatus, ſymphoniaci Romam miſſi. *Id. poſt redit. in Sen. c.* 5. Piraticum bellum. *h. e.* contra piratas. *Plin. ipſo fine l.* 3. Piratica ſtatio. *Lucan. l.* 2. *v.* 582. Et victis cedat piratica lautus Gallis. *h. e.* parta ob victos piratas. ¶ *Piraticus* abſolute, piratarum ars, & vita, *πειρατικὴ*, *πειρατεία*. *Cic. poſt redit. ad Sen. c.* 5. Egeſtam & improbitate conatus piraticam ipſe feciſſet. *Juſtin. l.* 8. *c.* 3. *ad fin.* & *lib.* 20. *c.* 2. Piraticam exercere adverſus patriam. Quintiliani temporibus hæc vox nova videbatur. *Piraticam* (inquit *lib.* 8. *c.* 3.) quoque, ut *muſicam*, & *fabricam* dici adhuc dubitabant mei præceptores. Fortaſſe ignorabatur ea multo ante uſum *Ciceronem* fuiſſe.

PIRENE, es, f. Πειρήνη, filia Achelœi, quæ a Neptuno compreſſa, in fontem cognominem verſa eſt, quod filium Cenchriam, imprudentem a Diana occiſum, nimium lugeret, ut eſt apud *Pauſan. in Corinthiac.* Hic autem fons in Acrocorintho fuit, ut *Plaut. Aulul.* 3. 6. 23. & *Plin. l.* 4. *a.* 4. docent. ¶ Latini Poetæ hunc fontem faciunt ex ictu unguiæ Pegaſi ortum, ut Hippocrenem (quod ſatis indicat *Stat. l.* 2. *ſilv. ult. v.* 4. & *lib.* 4. *Theb. v.* 60.) ac proinde Muſis ſacrum. Unde *Stat. l.* 1. *ſilv.* 4. *v.* 65. licet enthea vatis Excludes Pimplea ſitim, nec conſcia detur Pirene. *Perſ. in prol. v.* 4. Heliconidaſque, pallidamque Pirenen. Sed *Cæſonbon.* in hunc loc. obſervat, a nullis Græcis Scriptoribus dici ſacrum Muſis: proinde videri, vel incogitantia, vel imperitia cum Hippocrene Latinos Poetas confudiſſe.

PIRENIS, idis, f. Πειρηνὶς, ad Pirenem pertinens, ſeu ad Corinthum, quam prope Pirene eſt. *Ovid.* 7. *Met. v.* 391. *de Medea*. Tandem vipereis Ephyren Pirenida pennis Contigit. *Id.* 1. *ex Pont. epiſt.* 3. *v.* 75. Exſul ab Haemonia Pirenida ceſſit ad undam. *h. e.* Corinthum. Al. leg. *urbem* pro *undam*. Loquitur de Iaſone, qui poſt interfectum Pelian patruum, Corinthi exſulavit, ibique Creuſam duxit. *Senec. in Med. v.* 745. Tantalus ſecurus undas hauriat Pirenidas. *ſitiens* quis Corinthiorum rex fuit, ut *Serv. ad Æn.* 6. *v.* 603. tradit.

PIRITHOUS, & Peritheus, i, m. Πειρίθοος, Ixionis filius, non ex Nube, quemadmodum Centauri, ſed ex legitima uxore, rex Lapitharum. Arctiſſimo amicitiæ fœdere Theſeo Athenienſi conjunctus fuit. Duxit in uxorem Hippodamen Atracn filiam, quam cum ei Centauri impere in nuptiis vellent, a Piritheo ope Theſei, & Lapitharum ſuperati ſunt. Mortua autem Hippodame, cum Theſeo, qui tum forte cælebs erat, convenit, ut uxorem, niſi ex Jove natam, nullam ducerent. Et cum jam Theſeus Helenam Jovis & Ledæ filiam rapuiſſet, nec alia eo tempore noſceratur, quæ Jovis eſſet, præter Proſerpinam, Plutonis conjugem, ad rapiendam illam ſimul profecti ſunt ad Inferos. Verum Pirithous primo impetu a Cerbero interfectus eſt, quem Theſeus adjuvare volens, ipſe quoque in vitæ diſcrimine fuit, atque ad extremum captus, a Dira detentus eſt, ſed poſtea ab Hercule liberatus, ſuperiſque reſtitutus. *Horat. ep. ſin. ad.* 4. *l.* 3. amatorum Pirithoum cruentæ cohibent catenæ. *& in fin. ad.* 7. *l.* 4. Nec Lethæa valet Theſeus abrumpere caſa Vincula Pirithoo. *Ovid. l.* 6. *ex Pont. ep.* 6. *v.* 26. Non hæc Ægidæ, Pirithoique fides. Adde *epiſt.* 3. *v.* 43. & *lib.* 1. *Triſt. el.* 5. *v.* 19. *Stat. Theb.* 8. *v.* 54. & *Martial. l.* 10. *epigr.* 22.

PIRPIT (*corrige* Pitpit) Oſce quidquid. *Feſtus*.

PIRUM, i, n. *pero*, ἄπιον, fructus piri arboris: a πῦρ, ignis, quia flammæ inſtar a lato in oblongum & acutum faſtigiatur, ac protenditur, *v* in *i* tranſeunte, ut a *πῦρ* eſt *pa*. Legitur tamen & *pyrum*. *Horat. epod.* 2. *v.* 19. Ut gaudet inſitivis decerpens pira! ¶ Pirorum varia ſunt genera, quæ enumerant diligenter *Plin. l.* 15. *c.* 15. *Colum. l.* 5. *c.* 10. *ad fin.* & ex *Claſſicis Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 15. Aliquot recenſent etiam Cato R. R. *c.* 7. & *Calſ. l.* 2. *a.* 24. ¶ *Pirorum* de hominibus ex aere magno numero decidentibus, *Pun. c.* 2. *v.* 38. Tam crebri ad terram accidebant, quam pira.

PIRUS, i, f. *pero*, ἄπιος, genus arboris, cujus fructus pirum dicitur. *Virg.* 1. *Eſl.* 2. 74. Inſere nunc Meliboce piros. *Plin. l.* 16. *c.* 24. Pirus circinata folia, & *cap.* 26. Perdunt facillime fructum ante maturitatem amygdala, malus, pirus. & *cap.* 27. Amygdala, & pirus in ſenecta fertiliſſimæ.

PISA, æ, *ſæpius quoque* Piſæ, arum, f. Πίσα, urbs Peloponneſi in Elide, ad Alpheum fluvium, ludis Græcorum Olympiis celebris. V. *Olympus*, & *Olympiæ*. *Virg.* 3. *Georg.* v. 180. Aut Alphea potis præſabi flumina Piſæ. *Ovid.* in *Ibin*, v. 327. Utque Milon, ſub quo cruciata eſt Piſa tyranno, Vivus in occultas præcipiteris aquas. *Pompon. Mela*, *l.* 2. *c.* 3. Piſa Œnomai, Elis, & ſanum Jovis, &c. Adde *Stat.* 4. *Theb.* 8. 638. ¶ *Piſa*, *arum*, urbs Etruriæ, *Piſa*, ad Arnum fluvium, condita a civibus Piſæ Alpheæ, qui Neſtoram ad Trojanum bellum ſecuti, & in reditu tempeſtate disjecti, alii quidem Mataponti, alii Etruſcum litus tenuerunt. *Virg. Æn.* 10. *v.* 179. Alpheæ ab origine Piſæ, Urbs Etruſca ſolo. (Varias de conditoribus ejus opiniones *Servius* hic recenſet.) *Juſtin. l.* 20. *c.* 1. Sed & Piſa in Liguribus Græcos auctores habent. *Lucan. l.* 2. *v.* 401. Tyrrhenos vado frangentes æquora Piſæ. Adde *Rutil. l.* 2. *a verſ.* 560. & *Plin. l.* 3. *c.* 5.

PISÆUS, a, um, ad Piſas Elidis pertinens, & ad certamina equorum ibi in honorem Jovis Olympii celebrata. *Ovid. Met.* 5. *v.* 409. Piſæa Arethuſa. *h. e.* cujus fontes in Elide eſſe fingunt. *Id.* 3. *Amor. el.* 2. *v.* 15. Ah quam pene Pelops Piſæo concidit ante, Dum ſpectat vultus, Hippodamia, tuos! *h. e.* curru, quo certabat Piſæ cum Œnomao rege Elidis patre Hippodamiæ. *Alii leg.* Piſæa haſta. *h. e.* ipſius Œnomai, qui eam legem ſtatuerat, ut qui filiam vellet, ſecum decertaret curuli certamine, victor nuptias ejus obtineret, victus moreretur: de qua *Stat. l.* 1. *ſilv.* 2. *v.* 41. Piſæa lege trementem Currere, & Œnomai fremitus audire ſequentis. *& Nemeſian. in Cynæg. v.* 63. Piſæique tori legem. *Stat. l.* 6. *Theb. v.* 166. Piſæis metuendas habemus. *h. e.* certamine curuli. *Ovid.* 6. *Triſt. v.* 385. Quid? non Tantalides, agitante Cupidine currus, Piſæam Phrygiis vexit eburnea equis? *h. e.* Hippodamiam. *Senec. in Thyeſt. v.* 123. Piſæi cineres. *Sil. l.* 15. *v.* 610. ubi perſiluit Piſæo carcere præceps, Ante ſuos it victor equos. *Juvenal. ſat.* 13. *v.* 99. Piſææ ramus olivæ. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 3. *v.* 8. Piſæue annus. *h. e.* anni tempue, quo Olympii ludi fiunt, nempe media æſtate. *Id.* 1. *Theb. v.* 422. Piſæi ſua luſtra Tonanti Cum redeunt. *Senec. in Agam. v.* 938. Piſæus Jupiter. *Accius* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 698. *Putſch.* Piſæa pramia. *Lucan. l.* 2. *v.* 265. Piſæa aula. *h. e.* Œnomai regis. *Stat. l.* 4. *ſil.* 6. *v.* 67. ebur Piſæo pollice raſum. *h. e.* ea manu, qua Phidias Piſæ Jovem Olympium fecit.

PISANUS, a, um, *Piſano*, ad Piſas Hetruriæ urbem pertinens. *Liv. l.* 39. *c.* 2. In agrum Piſanum, Bononienſemque incurſaverant. *Rutil. l.* 1. *Itiner. v.* 12. Piſanus portus. ¶ *Piſani*, *orum*, ejus populi *Liv. l.* 40. *c.* 43. & *Rutil. in Itiner. l.* 1. *v.* 576.

PISATTILEM appellat Nævius Pæotaleontem e Piſis netundum tyrannum: cum alioqui inde profecti nunc Piſani dicantur. *Feſtus*.

PISATIO, onis, f. actus piſandi, hoc eſt pinſendi. *Senec. ep.* 86. *ad fin.* Terram non aggeſſit tantum, ſed calcavit, & preſſit. Negat, quidquam eſſe hac, ut ait, piſatione utilius. Al. plerique legunt *ſpiſſatione*.

PISAURENSIS, ſe, ad Piſaurum pertinens, quod eſt oppidum Umbriæ ad oſtia Iſauri fluvii, nunc *Peſaro*. *Cic. de clar. Orat. c.* 78. *Plin. l.* 7. *c.* 30. & *Inſcript.* apud *Gruter. pag* 481. *n.* 9. *pag.* 563. *n.* 1. & *pag.* 1085. *n.* 12. ¶ Si credis *Servio ad 6. Æn. v.* 846. dictum eſt Piſaurum ab auro penſato: quod circa ea loca Camillus debellatis Gallis, qui Romam ceperant, & reaguam vim auri ab Romanis Capitolio inclusis pro libertate extorſeruat, omnem pecuniam reddere coegit.

PISCARIUS, a, um, *ἰχθυοπωλικὸς*, ad piſces, & ad piſcandum pertinens. *Plaut. Caſ.* 2. *ſt.* 65. Ex copia piſcaria conſulere quid emam, æquum eſt. *Id. Curcul.* 4. 1. 13. Forum piſcarium. (quod *Sex. Ruf.* & *P. Vict.* ponunt in regione octava Urbis Romæ.) *Id. Stich.* 2. 1. 27. Arundinem ſert, ſportulamque, & hamulum piſcarium. ¶ *Piſcaria*, æ, abſolute, *ἰχθυοπώλιον*, *peſcheria*, piſcarium forum. & *piſcarius*, ii, qui piſces vendit, *peſcivendolo*. *Varr.* apud *Perott. in Cornucop.* (quem penes ſit fides.) Nullus in piſcaria piſcis erat: inter piſcarios nemo vendebat. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 17.

Vectigal salinarum, & metallorum, & piscariarum. Ita *Maloander*, at *Torrentius* habet *piscariarum*. ¶ Piscarium argumentum *Apul.* 10 *Apolog.* dixit. *b. e.* dubium a piscibus.

PISCATIO, onis, f. *pesca*, *piscagione*, ἁλιεία, piscatus. *Ulpian. Dig. lib.* 8. *tit.* 4. *leg.* 13. Piscationem thymiariam exercere. *Id. lib.* 7. *tit.* 1. *leg.* 9. Piscationum aeditui ad fructuarium pertinere.

PISCATOR, oris, m. *pescatore*, ἁλιεύς, qui piscatur. *Cic.* 3. *Offic. c.* 14. Piscatores ad se convocat.

PISCATORIUS, a, um, *da pescare*, *e da pescatore*, *pescherecio*, ἁλιευτικὸς, ad piscatum, & piscatores pertinens. *Conf. l.* 8. *B. Civ. c.* 4. Piscatoriæ naves. *Perron. in Satyr. c.* 115. Piscatoria casa. *Plin. l.* 16. *c.* 36. *sub fin.* arundo. *Id. l.* 24. *c.* 9. *circa med.* lina. *b. c.* ad retia piscaria facienda. *Colum. sub fin. l.* 8. Piscatorium forum. ¶ Piscatorii ludi vocantur, qui quotannis mense Junio trans Tiberim fieri solent a Prætore urbano pro piscatoribus Tiberinis, quorum quæstus non in macellum pervenit, sed fere in aream Vulcani, quod id genus pisciculorum vivorem datur ei deo pro animis humanis. *Festus*. Meminit horum ludorum *Ovid. l.* 6. *Fast. v.* 239. ¶ Piscatorium ius vetusto more appellatur, quod in monte Albano datur pro piscibus. *Festus*.

PISCATRIX, icis, f. *pescatrice*, ἁλιεύτρια, quæ piscatur. *Plin. l.* 9. *c.* 40. Nec minor fortitu rana, quæ in mari piscatrix vocatur. *Ver. lap.* apud *Gud. pag.* 190. *n.* 8. Aurelia C. L. Nais piscatrix, &c.

PISCATURA, æ, f. piscatus. *Tertull. l.* 4. *adverf. Marcion. c.* 9. Ad piscaturam respexit.

PISCATUS, us, m. *pesca*, *pescagione*, ἁλιεία, piscatio. *Plin. l.* 6. *c.* 22. *sub fin.* Esse & in piscatu voluptatem, maxime testudinum. *Id. l.* 8. *c.* 26. Quos venatus, aucupia, piscatusque alebant. ¶ Item ipsi pisces capti. *Plautus Mostell.* 1. 2. 63. Ego ire in Piræum volo in vesperum parare piscatum mihi. *&* 3. 2. 41. Vivo, & victu, piscatu pcobo vitam colitis. Adde *Cæsar. 1. de Fin. c.* 8. ¶ Olim fuit secundæ declinationis. *Pompon.* apud *Non. c.* 8. *n.* 38. Quid habes in scipiculis, calve? omus piscati genus. *Turpil. ibid.* Inopia tum erat piscati.

PISCICULENTUS. V. *Piscolentus*.

PISCICULUS, i, m. *pescetto*, *pesciolino*, ἰχθύδιον, parvus piscis. *Cic. 2. de nat. Deor. c.* 48. Itaque cum piscículi parvi in concham hianteni innataverint. *Terent. Andr.* 2. 2. 32. Olera, & piscículos minutos fere obolo in cenam emi. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 5. *ad fin.* Piscículi ultro citroque commeant.

PISCINA, æ, f. *peschiera*, ἰχθυοτροφεῖον, lacus, & stagnum, in quo vivi pisces coercentur, ut *Gell. l.* 2. *c.* 20. docet. *Cic. Parad.* 5. *c.* 1. Barbatulos inulilios exceptantem de piscina. Adde *lib.* 2. *ad Attic. ep.* 1. *a med. & Colum. l.* 7. *c. ult.* ubi ejus conficiendæ cationem tradit. V. etiam *Varron. R. R. l.* 3. *c.* 17. ¶ Et quoniam in piscinis etiam homines natare solebant, invaloit consuetudo, ut omnes in hunc usum collectæ aquæ, sive frigidæ, sive calidæ, piscinæ dicantur, quamvis in his nihil piscium sit. *Plin. l.* 5. *ep.* 6. Si natare latius, aut lapidius velis, in area piscina est. *Id. l.* 2. *ep.* 17. Cohæret calida piscina, ex qua natantes mare aspiciunt. *Senec. ep.* 86. Thalius lapis piscinas nostras circumdedit, in quo multa sudatione corpora exsanata demittimus. *Lampred. de Heliogab. c.* 19. Hic non nisi unguentum nobili, aut croco piscinas infectis natavit. *& ep.* 84. Momentarias de rosato & rosis piscinas habibuit. ¶ De frigidaria cella in balneis usurpat *Lampred. in Alex. Sever. c.* 30. ¶ Imo piscinæ etiam vocantur, ubi anates innatant, unde pecora bibunt, denique ubicumque aqua est ad usum aliquem hominum collecta. *Colum. l.* 1. *c.* 6. Circa villam esse oportebit piscinas minimum duas, alteram quæ anseribus, ac pecoribus serviat, alteram, in qua lupinum, vimina, & virgas, atque alia, quæ sunt usibus nostris apta, maceremus. ¶ Præterea *piscinas* vocat *Plin. l.* 3. *c.* 5. ubi de Tiberi verba facit, clausura in tenui flavio ad sustinendam aquam, ut diu ibi concepta & coercita, deinde emissa, largius fluat, & aliquantisper navigabilis sit. *Ferro*, *ferraglio*, *catwatra*. ¶ Denique piscina dicitur quoque de vasis ligneis amplioribus, ad tenendam aquam. *Plin. l.* 34. *c.* 12. *a med.* Et in piscinas ligneas funditur.

PISCINALIS, le, ad piscinam spectans. *Pallad. l.* 1. *tit.* 40. Piscinales cellæ in æstivis balneis a septentrione lumen accipiant, in hiemalibus a meridie. *b. e.* cellæ frigidariæ.

PISCINARIUS, ii, m. ἰχθυοτροφεῖος, qui amplis & sumptuosis piscibus delectatur, in quibus pisces magni pretii gulæ, & deliciarum causa aluntur, cujusmodi fuere Hortensius, Lucullus, & alii. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 19. *a med.* Beatos homines (hos piscinarios dico, amicos tuos) non obscure nobis invidere. Adde *epist. ult.*

PISCINENSIS, se, piscinalis. *Lucil.* apud *Festum* in *Piscem*. Piscinensia res est.

PISCINELLA, æ, f. &

PISCINULA, læ, f. diminutæ sunt a piscina. *Varr. l.* 8. *de L. L. c.* 45. sed improbare videtur. Legitur *piscinula* in MSS. *Herum. de vita Hilarion. fect.* 32. *edition. Veronenf. in.* 2. *pag.* 30. Quare *piscinellam* ego quoque improbaverim, *piscinulam* non item.

PISCIS, is, m. *pesce*, ἰχθὺς, animal, quod in aqua degit, & proprie quod tegitur squammis, ut in *Plauto* apparet *lib. 9. c.* 22. *Cic. 2. de nat. Deor. c.* 50. Etsi pisces, ut ajunt, ova cum genuerint, colinquunt. *Horat. l.* 4. *od.* 3. *v.* 19. O mutis quoque piscibus donatura cveni, si libeat, sonum. *Plaut. Asin. a.* 3. 26. Quasi piscis, itidem est amator lenæ: nequam est, nisi recens. *Id. Trucul.* 2. 3. 1. Pisces ego credo, qui usque dum vivunt, lavant, minus diu lavere, quam hæc lavat Phronesium. ¶ *Piscis femina*. *Ovid. a. de ar. am. v.* 481. cum quo sua gaudia jungat, Invenit in medio femina pisce aqua. ¶ *Pisces* sunt unum ex signis Zodiaci, constans ex quatuor & triginta sideribus. Cum olim bello Gigantico Venus Typhonem fugiens ad Euphratem una cum Cupidine venisset, repentino turborum, & cannarum strepitu, quæ circa flumen erant, perterrita in ipsum invocatis Nymphis profiluit. Duo pisces accurrerunt, alterque Venerem, alter Cupidinem trans Euphratem incolumes detulerunt. Hoc merito in cœlum translati sunt. *Ovid. l.* 2. *Fast. a vers.* 457. item *Hygin. Poet. Astron. l.* 2. *c.* 30. *& lib.* 3. *c.* 20. qui dicit, Venerem cum filio se in piscium formam vertisse: quod & *Ovid. 5. Met. v.* 331. narrat. Inde factum, ut Syri ea loca accolentes, piscibus in cibo abstinerent, ne aut deorum præsidia impugnare, aut ipsos captare videantur, ut ait *Hygin. ibid. Colum. l.* 12. *c.* 2. *ante med.* XV. Cal. Martii Sol in pisces transitum facit: nonnunquam ventosa tempestas. ¶ Horum alter (ut est apud *Germanic. in Arat. v.* 240.) in austros Tendit, Thracium boream petit alter, &c. Eadem habet *Ovid. 3. Fast. v.* 400. *Avien. in Arat. v.* 545. & *Cic. in Arat. v.* 22. ¶ De nodo, quo invicem connectuntur. V. *Nodus*. ¶ Est aliud signum, quod *Pisces notius* dicitur, de qua *Avien. in Arat. a vers.* 806. & videtur esse idem, de quo *Virg. Georg.* 4. *v.* 234. Plus fidus fugiens ubi Piscis equosi Tritior hibernas cælo defendit in undas. *aquosus* dicitur, quia videtur ore aquam excipere a signo Aquarii. Creditur autem esse pater duorum illorum Piscium Zodiaci; & laborantem quondam Isin servasse: unde in cælum locatus est. *Hygin. loc. cit. c.* 41. *& lib.* 3. *c.* 40. *& Manil. l.* 1. *v.* 428. Situs est autem in Australi parte cæli infra Tropicum Capricorni, sub Aquarii pedibus. Appellatur *Notius* major, a Noto, h. e. Austro: quia *Notius minor* est alter a Piscibus Zodiaci in Austrum versus, ut modo diximus. ¶ *Non ex pero, piscem pera*. V. in *Reservus*. ¶ Quod Itali dicimus, *il pesce grosso ingabbatisce il minore*, aut *divora il piccolo*, est *Varronis* apud *Non. c.* 2. *n.* 98. pisces ut sæpe minutos Magnus comest, ut aves enecat accipiter.

PISCOR, aris, dep. 1. *pescare*, ἁλιεύω, piscari venor. *Cic.* 3. *Offic. c.* 14. Ut ante fines hortulos poslere die piscarentur. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 57. eamus, Quo ducit gula, piscemur, venemur, ut olim Gargilius. *Sueton. in Aug. c.* 25. *&* 83. Piscari hamo. *Id. in Ner. c.* 30. Piscatus ait rete nutato. *Plin. l.* 19. *c.* 1. *circa med.* Retia in piscando duranda. ¶ *Piscari in aere*, proverb. est operam ludere, frustra laborare. *Plaut. Asin.* 2. 2. 86. Jubeas una opera me piscari in aere. Simile est illud, quod subdit *ibid.* Venari retejaculo in medio mari.

PISCOSUS, a, um, *che abbonda di pesci*, ἰχθυώδης, piscibus abundans, vel in quo piscari facile est. *Ovid. 3. Fast. v.* 581. Est prope piscosos lapidosi Cratidis amnes Parvus ager. *Virg. 4. Æn. v.* 255. Piscosi scopuli.

PISCULENTUS, a, um, idem ac piscosus. *Plaut. Rud.* 4. 2. 2. Qui salsis locis incolit piscularius. *Salm. da Secilia*, c. 5. (*al.* ca.) Promontorium omnibus mari nantibus pisculentissimum. Adde *Caton.* apud *Non. c.* 2. *n.* 634. ¶ De ipsis piscibus. *Apul. in Apolog.* Nunquam marino aliquo & pisculento medicavit nec Proteus faciem, nec Ulysses fœcobam, &c. Al. leg. *pisculentum*.

PISIDÆ, arum, m. populi Pisidia, quæ est pars Pamphyliæ Borealis. *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 241. Finibus obliquis Lydi, Pisidæque feroces. Cic. 1. *de Divin. c.* 1. Pisidarum gens. ¶ *Pisæus*, *a Pisæges* usurpat in 3. declin. & primam & secundam syllabas producit (*vers.* 808.) Post hos Pisidum pinguissima rura coluntur.

PISINNUS, i, m. vetus vocabulum significans puerum, infantem, pusionem: quasi *pusillus*. *Labeo* apud *veterem Scholiast. Persii ad sat.* 1. *v.* 4. Ceudum manduces Priamum Priamique pisinnos. *Martial. l.* 12. *epigr.* 73. Dauci Nata sui vocat pisinnum. *b. e.* parvam puellam: quamquam ibi translate loquitur. Alii legunt *pipinnum*, hoc est parvam mentulam. Alii *vepernm* eodem sensu.

PISITO, as, n. t. verbum exprimens vocem ferni. *Auson. verne. de philom. v.* 17. Burnus tunc pisitat ore.

PISO, are, a. *e.* idem ac *pisò*, is, seu pinso. V. *Pinso*.

PISO, is, fi, a. 3. *pestare*, *wirwen*, pinso, calco, tundo: a verbo Græco allato. *Varr. R. R. l.* 3. *c.* 16 *a med.* Alii ficum & uvam passam cum piperunt, affundunt sapam. *Plin. l.* 18. *c.* 20. Ut nisi inrenti pisant, concidantur grana. *Id. ibid.* Cum pistur spica. Ita legit *Hardouin.* Alii ubique *pinso* ceponunt. etiam in loco *Varronis*. Nihilominus *piso* agnoscitur ut Latinum a *Donnel. l.* 1. *pag.* 370. *Perfch.*

PISO, onis, m. mortarium, in quo aliquid pistur. *Marcell. Empir. c.* 8 Radices betæ lavabis, siccabis, deinde tundes in pisone marmoreo.

PISONES, um, m. Πίσωνες, familia nobilissima Romæ t e piserum satione, quod pisa optime sererent, ut *Cicero* a cicere, *Fabii* a faba, *Lentuli* a lenca. Sed *Plin. l.* 18. *c.* 3. *& Auct. Pomp. ad Persi. v.* 26. deducit a' *pisendo*. E Calpurniorum prosapia, seu gente fuere, quæ a Numa Pompilio descendit. Calpus enim Numæ filius fuit, ut ait *Festus*: unde Calpurnii dicti. Ea hac familia fuit L. Piso cognomento Frugi. Item M. Piso Philosophus Peripateticus, æqualis Hortensii. Item C. Piso Orator. Item C. (*al.* Cn.) Piso Orator gener Ciceronis. Item Cn. Piso socius Catilinæ. Item L. Piso inimicus Ciceronis, homo omnibus vitiis infamis, ut quidem *& Cicero* pingitur. ¶ Pisonum etiam familia plebeja fuit, in qua natus est L. Piso Orator, qui Tribunus plebis legem primus de pecuniis repetundis, Censorino, & Manilio Coss. tulit. *Cic. in Brut. c.* 27. *& Verr. 5. c.* 84.

PISONIANUS, a, um, ad Pisones pertinens. *Sueton. in Ner. c.* 36. Pisoniana conjuratio. *Hieronym. epist.* 83. *ad Oceon.* Primum Spinosulus noster obmutuit: postea vero, Pisonano vitio, cum loqui nesciret,

Digitized by Google

ſciret, tacere non potuit. *Cic. in Piſon. c.* 1. L. Piſoni objicit tardiſtem ingenii, ſuperem debilitatemque linguæ. Dicitur tamen is mira loquendi libidine laborasſe.

PISSASPHALTUS, i, m. *πισσάσφαλτος*, pix miſta bitumini, quæ in Apolloniatarum agro reperitur: a *πίσσα*, pix, & *ἄσφαλτος*, bitumen. *Plin. l.* 24. *c.* 7.

PISSELÆON, i, n. *πισσέλαιον*, oleum, quod ex pice cedrina fit. *Plin. l.* 24. *c.* 5. Fit ea eo oleum, quod piſſelæon vocant.

PISSINUM OLEUM eſt, quod e pice fit: a *πίσσα*, pix. *Plin. l.* 25. *c.* 7. *ad fin.* E pice fit quod piſſinum appellant, cum coquitur, vellentibus ſupra halitum ejus expanſis, atque ita expreſſis: probatum maxime a Brutia. eſt enim pinguiſſima & raſinoſiſſima. Quidam editi libri habent *picinum*; at MSS. omnes *piſſinum*, teſte *Hardouino*. *Id. lib.* 23. *c.* 4. *ad fin.* Piſſino oleo uſus ad quadrupedum ſcabiem eſt. Adde *lib.* 25. *c.* 5. *e med.*

PISSOCEROS, i, m. *πισσήρης*, genus melligini miatum a cera & pice: a *πίσσα*, pix, & *κηρός*, cera. *Plin. l.* 11. *c.* 7. *de apib.* Prima fundamenta commoſin vocant periti: ſecunda piſſocerœo, tertia propolin. Commoſin cruſta eſt prima, ſapurie umari: piſſoceros ſuper eam venit, picantium modo, cum dilutior cera.

PISTACIA, æ, f. arbor piſtacium ferens. *Pallad. in Februar. tit.* 25. *extr.* Et piſtaciæ planta vel nunc ſtatui, aut inſeri poteſt.

PISTACIUM, & Piſtaceum, i, n. *πιστάκιον*, *πιστάκιον*, nucis genus apud Alexandriam Ægypti, & Berytham Syriæ copioſiſſima proveniens. *Pallad. de inſitione*, v. 157. Quin & umygdaleos ſubeunt piſtacia ramos. *Plin. l.* 13. *c.* 5. In nucum genere piſtaceæ nota. Adde *Pallad. in Odobr. tit.* 12. ubi ejus ſationem, & culturam docet.

PISTANA, æ, f. Græcis dicitur alvæ genus, quod Latini ſagittam vocant. *Plin. l.* 21. *c.* 17. *ſub fin.*

PISTIA, cognomen Dianæ in veteri Inſcript. apud *Reinef. claſſ.* 1. *n.* 230. & Cereris *ibid. n.* 232. eſt fidelis, a *πίστις*, fides, quaſi *Fidia*. Sed *Reinef.* errorem lapicidæ putat, & *Fuſca* corrigit.

PISTILLUM, i, n. & Piſtillus, i, m. *peſtillo*, *ὕπερον*, pilum, h. e. inſtrumentum, quo quippiam in mortario teritur: a *pinſo* ſup. *peſtum* verbi *penſo*. *Plaut. Aulul.* 2. 2. 27. Cultrum, ſecurim, piſtillum, mortarium, quæ utenda vaſa ſemper vicini rogant, fures veniſſe, atque abſtuliſſe dicito. *Calum. l.* 12. *c.* 55. Semen ſinapis in mortarium conjicito, & piſtillo contrito. *Plin. l.* 34. *c.* 18. In mortaria lapideo plumbeo piſtillo terere. *Auctor Moreti v.* 111. Sed gravior lentos ibat pittullus in orbes. *Hieronym. epiſt.* 60. (*al.* 83.) *ad Oceau. ſoli.* 4. *extr.* Acumen omni piſtillo ratuſino. *b. e.* argutia obtuſa & infirma. ¶ In neutro gen. *Vetus Scriptor* apud *Non. c.* 3. *n.* 182. Piſtillum grande eſt. Sunt qui putant, *Nonium* eo loco non de piſtillo, ſe de *peſtillo* verba facere: cui magis congruere videntur, quæ ibi afferuntur exempla.

PISTO, as, a. t. *peſtare*, pinſo. *Veget. de re Rustica. c.* 32. *l.* 2. In pila lignea piſtabis, cerneſique ſubtilites.

PISTOLOCHIA, æ, f. *πιστολοχία*, herba, genus Ariſtolochiæ, denſis radicis capillamentis: ite dicta quaſi fidelis puerperiis. *Plin. l.* 25. *c.* 8. *e med.* ubi tamen *Hardouin.* ex MSS. legit *piſtolochia*.

PISTOR, oris, m. *μαγεύς*, *σιτοπώλης*, qui ante inventum molarum uſum frumentum in pila contundebat: a *pinſendo*. *Varro* apud *Non. c.* 2. *n.* 643. Nec piſtorum ullum noſſent, niſi eum, qui in piſtrino pinſeret farinam. *Id. ibid.* Nec piſtoris nomen erat, niſi ejus, qui ruri far pinſebat. *Plin. l.* 18. *c.* 11. Certum eſt A. Atreji Capitonis ſententia, coquos tum panem lautioribus coquere ſolitos: piſtoreſque tantum eos, qui far pinſebant, nominatos. *Plautus* quoque piſtor fuit hoc ſenſu, ſcilicet molle verſandis operam ſuam locare ſolitus, ut *Gell.* tradit *l.* 3. *c.* 3. *ad fin.* ¶ Deinde dici cœpit *de eo*, qui farinam fubigit, panemque conficit, *peſtore*, *fornaja*, *ἀρτοκόπος*. *Plin. loc. cit.* Piſtores Romæ non fuerunt ad Perſicum uſque bellum, annis ab Urbe condita ſuper quingentos octoginta. Ipſi panem faciebant Quirites: mulieremque id opus erat, ſicut etiam nunc in plurimis gentium. *Varr.* apud *Gell. l.* 15. *cap.* 19. Si quantum operæ ſumpſiſti, ut tuus piſtor bonum faceret panem, &c. *Suetou. in Cæſ. c.* 48. Ut piſtorem, alium, quam ſibi, panem convivis ſubjicientem compedibus vinxerit. ¶ *Jupiter piſtor* dictus eſt, quod obſeſſis in Capitolio Romanis eam mentem dedit, ut paoes in munimenta Gallorum abſidentium dejicerent ad ſtimulandam copiam, ut illi fame poſſa vinci ſperarent. *Ovid. 6. Faſt. a verſ.* 377. & *Lactant. l.* 1. *c.* 20. ¶ Etiam qui placentas, & alia opera dulciaria facit, *piſtor* dicitur, *crumbellaro*, *confortenario*, *poſticciere*. *Martial. l.* 12. *epigr.* 32. & *lib.* 14. *epigr.* 222. & *Petron. in fragm. Trogur. c.* 60. *Burm.* Sic *piſtor dulciarius*, & *candidarius*, quæ V. ſuis loc. ¶ *Pyderma*, ut ceterorum fere artificum, corpus, & collegium Romæ fuit, quod nos dicimus *fraglia de' piſtori*, ut apparet ex *Inſcript.* apud *Grater. pag.* 811. *num.* 10. & *pag.* 255. *num.* 1. & ex *Cato Dig. lib.* 3. *tit.* 4. *leg.* 2. & *Papiniano lib.* 27. *tit.* 1. *leg. ult.*

PISTORICUS, a, um, idem ac piſtorius. *Ulpian. Dig. lib.* 32. *leg.* 72. Sed quorum operæ locabet vel piſtoricas, vel hiſtrionicas. Alii leg. *peſtoricas*.

PISTORIENSES MILITES, dicuntur a *Pistoia* jocoſa, & ambigue, *Capr.* 1. *n.* 57. poſſunt enim intelligi, ut ſint a Piſtorio oppido Hetruriæ, nunc *Piſtoja*: & ut ſtrenui ſint in arte piſtoria, h. e. in pane, & frugibus conſumendis. Verba ſunt: Opus eſt militibus piſtorienſibus, opus panificis, placentinis, turdetanis, ficedulenſibus. Al. leg. *Peſtoricubus*.

PISTORIUS, a, um, *de piſtore*, *σιτοποιός*, *ἀρτοκοπικός*, ad piſtorem pertinens, ut Ars piſtoria, quod fuit nomen generale ad panem, & ad omnia delicatiora panis genera, cujuſmodi erant, quæ placentas, & mazas appellabant. *Plin. l.* 18. *c.* 11. Ad operis piſtorii genera transeunte cura. *Celſ. l.* 2. *c.* 18. Opus piſtorium valentiſſimum eſſe, quod ex frumento, adipe, melle, caſeo conſtat. ¶ Forum Piſtorium Romæ fuit in Aventino, quæ eſt Regio XII. *P. Victor de Reg. U. R.*

PISTRIGER, a, um, adject. a Piſtrio. *Sidon. l.* 4. *ep.* 8. *in carm.* Piſtrigera quæ concha vehit Tritone Citheren. *h. e.* Tritone in piſtricis formam cauda deformatem. Al. leg. *piſtigera*.

PISTRILLA, æ, f. mola truſatilis, quæ manibus verſatur: vel piſtrine parva. *Terent. Adelph.* 4. 2. 45. Apud ipſum lacunt eſt piſtrilla, & ea adverſum eſt fabrica.

PISTRINA, æ, f. idem ac piſtrinum. *Plin. l.* 18. *c.* 9. E ſiligine laudatiſſimus panis, piſtrinarumque opera laudatiſſima. Adde *lib.* 19. *c.* 14. ubi intelligit officinam piſtoris dulciarii: & *Lucil.* apud *Chariſ. l.* 1. *pag.* 55. *Puteſch.*

PISTRINALIS, e, ad piſtrinum pertinens, piſtrinenſis. Piſtrinales fues dicuntur, quæ in piſtrino aluntur furfuribus & farina. *Calum. l.* 7. *c.* 9. R. *Rᵉ do ſuib.* Si regio temperata eſt, glabrum pecus, vel etiam piſtrinale album poteſt paſci. Huc facit illud *Plauti Capt.* 4. 2. 87. Piſtores ſcrophipaſci, qui alunt furfure ſues, quarum odore præterire nemo piſtrinum poteſt. Quidam in verbia *Calum.* legunt *piſtinale*, ſed non facile confirmant.

PISTRINARIUS, ii, m. qui piſtrinum exercet. *Ulpian. Dig. lib.* 16. *tit.* 3. *leg.* 1. Actionem eſſe adverſum piſtrinarium.

PISTRINENSIS, ſe, *μυλικός*, ad piſtrinum pertinens. *Suetou. in Caligula. c.* 39. Comprehenſis ad deportandum meritoriæ quoque vehiculis, & piſtrinenſibus jumentis.

PISTRINUM, ni, n. *piſtrino*, *molino*, *μύλων*, locus, in quo frumentum, & aliæ frugeo ante molarum truſatilium inventionem in pilis conterebantur: item poſt molæ inventæ omnis locus, in quo fruges molis circumactis, opera jumentorum, vel ſervorum, vel impulſu aquæ, aut venti communebantur: a *pinſendo*. *Terent. Andr.* 1. 2. 28. Verberibus caſum ra in piſtrinum, Dave, dedam uſque ad necem. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 11. Oraturem in judicio, tanquam in aliquod piſtrinum, detrudi & compingi videbam. *Suetou. in Aug. c.* 4. Exercere piſtrinum. *b. e.* artem piſtoriam. ¶ Translate pro quovis operoſo loco, vel labore accipitur. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 33. Tibi mecum in eodem eſt piſtrino, Craſſe, vivendum.

PISTRINUS, a, um. V. *Piſtinus*.

PISTRIS. V. in dictione ſequent.

PISTRIX, icis, f. *fornaja*, *μακαίρις*, *ἀρτοκόπος*, mulier, quæ fruges piniſt: item quæ panem conficit. nam panis confectio apud Romanos fuit opus præcipue mulierum, ut *Plin. l.* 18. *cap.* 11. docat. *Lucil.* uſuepavit, teſte *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 31. Verba autem refert *Feſt. in Mamphula*, ubi V. ¶ Item genus marinæ belluæ longi corporis, & anguſti. *Flor. l.* 3. *c.* 5. Numtius per medias hoſtium naves utre ſuſpenſue, & pedibus itar adgubernans, videntibus procul, quaſi marine piſtria, evaſerat. ¶ Hoc ſenſu dicitur & *peſtris*, is, & rectius per metathefim *piſtris*. *Plin. l.* 9. *c.* 3. In Indico mari balænæ quaternum jugerum, piſtres ducenum cubitorum. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 530. jamque agmine toto Piſtrie adeſt, miſerzque inhiat jam proxima prædæ. *Virg.* 3. *Æn. v.* 427. *de Scylla*. Prima hominis facies, & pulcro pectora virgo Pube tenus: poſtrema immani corpora piſtria. Ubi *Servius*: ſi navem intelligas, *hæc piſtis*, *hujus piſtis* facit: ſi de bellua, *hæc piſtria*, *hujus piſtricis*. *Arnob. lib.* 3. *pag.* 118. Frater Jovis Olympii germanus, tridenti armatus ferro, piſtricum dominus, atque marinarum. ¶ Ut ut hoc diſcrimen ſit verum, certe *piſtris* eſt etiam unvigili genus, ut ait *Nonius c.* 13. *n.* 13. e forma piſtrium marinarum, quæ longi corporis ſunt, ſed anguſti. *Claudius Quadriger. ibid.* Quinque piſtres: unvigilum ea forma a marine bellua dictum eſt. *Virg.* 5. *Æn. v.* 116. Velocem Mnetheus agit acri remiga piſtrin. Ubi *Pierius* docet (ut & *ad Æn.* 10. *n.* 209.) in antiquis pleriſque codicib. *peiſtrin* legi, in aliis *piſtrim*: & dictam eſſe a *πίζω*, findo, a ſecandis fluctibus. ¶ Item ſignum cæleſte, de quo ſatis in *Cete* dictum eſt. *Cic. in Arat. v.* 152. Flumine mixta ratro ad Piſtricis terga reverti. *Cæſ. Germau. in Arat. v.* 358. Auctor Piſtrin agit: duo ſidera prælegit unum.

PISTURA, æ, f. *peſtamento*, *macinamento*, actus pinſendi frumenta in uſum panis. *Plin. l.* 18. *c.* 10. *e med.* Piſtura non omnium facilis: quippe Etruria ſpicam ſarrit toſti piſente pilo præterato, &c. & *paulo poſt*. Et ipſa quæ evalluntur, variam piſturarum rationem habeat. Acus vocatur, cum per ſe piſtur ſpica, &c.

PISTUS, a, um, *peſtato*, *peſto*, *frauto*, *πτισθείς*, pinſitus, tuſus, tritus: a *pinſo*. Ubi legitur apud *Feſt.* Piſtum a pinſendo pro polito antiqui frequentius uſurpabant, quem nunc eos dicimus: illud *politum* in *molitum Scaliger* mutat. *Plin. l.* 20. *c.* 5. *extr.* Capa ſile & aceto piſta & arafacta. *Id. l.* 28. *c.* 10. Zeam ac tiphen cum ſtat degeneres, redire ad frumentum, ſi piſta ferantur. *b. e.* decorticata, & purgata.

PISUM, i, n. *peſello*, *πίσον*, & *πίσος*, genus leguminis, rotundo in ſiliquis grano, caule oblonga, & ſpargente ſe humi, ſi careat adminiculo. *Calum. l.* 2. *c.* 10. Piſum facilem & ſolutam terram deſiderat, tepidumque locum. *Plin. lib.* 18. *c.* 12. Piſum in apricis ſeri debet, frigorum impatientiſſimum. *Id. ibid. ſub fin.* Piſo ſiliquæ cylindratæ.

PITHAULES. V. *Pythaules*.

PITHECIUM, ii, n. *ſcimmietto*, *πίθηκιον*, diminut. a *πίθηκος*, ſimia. *Plaut. Mil.* 4. 2. 42. Pithecium hæc eſt præ illa, & ſpinthernicium. ¶ Eſt etiam nomen herbæ, apud *Apul. de herb. c.* 86. alio nomine *eanie cerebrum*.

PITHECOSA, æ, f. inſula maris Tyrrheni in ſinu Puteolano, ante pro-

promontor. Miſeni : a πίθος, dolium ; quia multa ibi dolia ex creta fiebant. *Plin. l.* 3. *cap.* 6. Ænaria a ſtatione navium Ænea, Homero Inarime dicta, Græcis Pithecuſa, non a ſimiarum multitudine, ut aliqui exiſtimavere, ſed a figlinis doliorum. ¶ Alii duas faciunt Pithecuſas, & dictas putant a πίθηκος, ſimia, quia multa olim ibi ſimiarum copia fuerit. Eſt enim in fabulis duos fratres, Candalum & Atlantem, omnium ſculptum inventores, dolis omnibus circumvenire ſolitos, quicumque ad eas inſulas appellerent, Jovem ipſum aliquando decipere tentaſſe, ab eoque in ſimias fuiſſe mutatos. *Ovid. Met.* 14. *v.* 89. Inarimen, Prochytemque legit, ſterilique locatas Colle Pithecuſas, habitantum nomine dictas. Quippe deum genitor, &c.

PITHEUS, i, m. diſyllab. πίθευς, nomen globi ignei in cælo apparentis, dolii figura, in concavo fumidis lucis, ut ait *Plin. l.* 2. *c.* 25. (Latina) a πίθος, doliura. Al. leg. *Pithæus*, *i*, m. πίθαιος. unus & ſic appellatur. *Senec. quæſt. nat. l.* 1. *c.* 14. Sunt pithiæ, cum magnitudo vaſti rotundique ignis dolio ſimilis vel fertur, vel eodem loco ſtagnat. ¶ Dicitur etiam *Pithus*, *i*, πίθος. *Apul. de Mundo.* Sunt & alia ejuſmodi imaginum genera, quæ Græci Faces, & Docidas, & Pithos, & Bothynos, ad eorum ſimilitudinem, unde dicta ſunt, nominant. De his *Manil. l.* 1. *v.* 840. Quin etiam tumidis exæquat dolia flammis, Procero diſtenta utero.

PITHIAS. V. in dictione præced.

PITISSO. V. *Pytiſſo.*

PITMIT, Oſce, quidquid. *Feſtus.*

PITTACIUM, ii, n. *bullatorium*, *biglietto*, πιττάκιον, ſchedula brevis, ſeu membranæ, aut chartæ particula, quæ alicui rei pice vel cera aliave re affigitur, & paucis verbis perſcribitur memoriæ cauſa : a πίττα, pix. *Petron. in Satyr. c.* 34. Allatæ ſunt amphoræ vitreæ diligenter gypſatæ, quarum in cervicibus pittacia erant affixa cum hoc titulo : Falernum Opimianum annorum centum. De his *Plaut. Pœn.* 4. 2. 14. Ibi tu videas litteratas fictilibus epiſtolas, pice ſignatas nomina inſunt cubitum longis litteris. Ita vinariorum habemus noſtræ delectum domi. ¶ Item brevis charta, libellus, in quo memoriæ cauſa aliquid adſcribitur, licet nullibi affigatur. *Vet. Gloſſ.* Πιττάκιον, pittacium, brevis. (V. *Breve.*) *Gloſſ. Iſid.* Pittacia, epiſtola brevis, & modica. *Lamprid. in Alex. Severo. cap.* 41. *ſub fin.* De promovendis etiam ſibi annotabat, & perlegebat cuncta pittacia. *Imp. Valentinian. & Valens lib.* 7. *Cod. Theodoſ. tit.* 4. *leg.* 11. *de erogat. annonar. miſtorium.* Suſceptor notequam diarnum pittacium authenticum ab actuariis ſuſceperit, non eroget : quod ſi abſque pittacio fuerit erogatie, id quod expenſum eſt, damnis ejus potius deputetur. *& leg.* 13. Actuarii per ſingulos, vel, ut multum, binas dies authentica pittacia prorogent, ut hoc modo immiſſis pittaciis, ſpecies capitum, annonarumve ex horreis proferantur. ¶ Item emplaſtrum, ſeu panni particula aliquo medicamente illita, quæ imponitur alicui parti corporis ad ſedandum dolorem. *Celſ. l.* 3. *c.* 10. Si capitis dolores ſunt, capitoli habeatur duo pittacia, quæ latitudinem frontis æquent : ex his invicem alterum in aceto & roſa habere, alterum in fronte. *Laberius* apud *Gell. l.* 16. *cap.* 7. Induis capitium tunicæ pittacium. *h. l.* quod tanquam pittacium tunicæ adſutum & affixum eſt. ¶ Sunt qui ſcribunt *pittacium*, alii *pittorium*, alii *pyttacium* : ſed verior eſt ſcribendi ratio, quam poſuimus. *Dauſq.*

PITTACUS, ci, m. Πιττακός, Philoſophus Mitylenæus unus ex ſeptem Græciæ Sapientibus, qui ea Lesbo tyrannum Melanchrum depulit, & certantibus Athenienſibus, atque Mitylenæis dux in bello factus, Phrynonem Athenienſium ducem ſingulari certamine interfecit. Hujus illud eſt : *Providere ne caſus veniant ; ſi forte venerint, æquo animo tolerare. Auſon. de* VII. *Sapientib.* Mitylena oriundus Pittacus ſum Lesbius, Τεγέσιον ἄνορα, qui dixi ſententiam. Sed iſte καιρὸς, tempus ut noris, monet, Et eſſe ἀνῳὸν, tempeſtivum quod vocant. Romana ſic eſt vox, Venite in tempore. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 6. Si quis Ariſtotelem ſimilem, vel Pittacon emit.

PITTHEIS, idos, f. patronym. Πιτθηὶς, filia, vel neptis Pitthei. *Ovid. Heroid. ep.* 10. *v.* 131. *de Theſeo.* Nec pater eſt Ægeus, nec tu Pitthidos Æthræ filius. *h. e.* Æthræ filiæ Pitthei, qui Trœzene regnavit.

PITTHEIUS, a, um, Πιτθεῖος, ad Pittheum pertinens, regem Trœzenis. *Ovid. Heroid. ep.* 4. *v.* 207. Hic necum Trœzena colam, Pittheia regna.

PITTHEUS, a, um, Pitthæus, Πιτθεύς. *Ovid.* 15. *Met. verſ.* 506. Pittheum profugo curru Trœzena patebam. Adde *verſ.* 496.

PITUINA reſina eſt, quæ e pinu fluit, πιτυΐνη. nam πίτυς pinus eſt. *Veget. de re Veterin. l.* 4. *c. ult. a med.* & *Scribon. Larg. compoſ.* 201. & 205.

PITUITA, æ, f. *flemma*, *catarro*, φλέγμα, ſanguis imperfecte coctus, humor crudus, aqueus, excrementitius, vel naturaliter, vel præternaturaliter in corpore genitus : quo pertinent mucus narium, qui ea capite redundat, ſaliva, phlegma ventriculi, & inteſtinorum : a πνέω, & πτύω, ſpuo, & πτύαλον, coagulo. Ridet *Quintilian. l.* 1. *cap.* 6. (*al.* 10.) *poſt med.* eum, qui dictum putavit, quia *pectus vitium. Cic. Tuſcul.* 4. *c.* 10. Quemadmodum cum ſanguis corruptus eſt, aut pituita redundat, aut bilis, in corpore morbi ægrotationeſque naſcuntur. *Plin. l.* 25. *c.* 11. *extr.* Hujus tadix pituitas capitis purgat. *Id. l.* 23. *c.* 1. *ante med.* Pituitam oris ſiccare. *Id. l.* 24. *c.* 6. detrahere pri alvum. *Id. l.* 20. *c.* 14. *ad fin.* diſcantere. *Cato R. R. c.* 156. ejicere. *Columa. l.* 6. *c.* 34. elicere per nares. *Plin. l.* 22. *c.* 22. *a med.* extenuare. *Id. l.* 23. *c.* 9. *extr.* extrahere. *Id. l.* 21. *c.* 23. trahere. *Id. l.* 20. *c.* 7. *a med.* Pituitæ lentitiem digerere. *Id. lib.* 26. *c.* 11. *ad fin.* eruptiones emendare. *Id. l.* 22. *c.* 25. *ante med.* Adverſus acutas pituitæ fluxiones, quas Græci rheumatiſmos vocant. ¶ Interdum ſumitur pro morbo ex pituitæ fluxu nato, quo etiam gallinæ infeſtantur. *Colum. l.* 8. *c.* 5. *a med.* Ipſis matribus etiam vitanda pituitæ pernicies erit. *Pallad. lib.* 1. *tit.* 27. Pituita his naſci ſolet, quæ alba pellicula linguam veſtit extremam. Adde *Plin. l.* 10. *c.* 57. ubi & remedia affert. Iteli vocant *la pipita.* ¶ Dicitur etiam de humore lente ex arboribus effluente. *Plin. l.* 17. *c.* 27. Amygdalæ ex amaris dulces fiunt, ſi ſtipite ab ima parte circumforato, defluens pituita abſtergeatur. *Id. l.* 22. *c.* 23. Fungorum origo non niſi ex pituite arborum. ¶ Prima ſyllaba producitur, & tertia. *Catull. carm.* 23. *in Fur. v.* 17. Mucuſque & mala pituita naſi. Secunda & tertia aliquando pro ſynereſim coaleſcunt. *Perſ. ſat.* 2. *v.* 57. Somnia pituita quæ purgatiſſima mittunt. *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. *verſ.* 75. Dulcia ſe in bilem vertunt, ſtomachoque tumultum Lenta ferat pituita. vides ut pallidus ora ſic. &c.

PITUITARIA, æ, f. herba ſpecies, al. aſtaphiſagria, ſeu uva agreſtis, ita dicta, quod pituitam eris ſiccet. *Plin. lib.* 23. *cap.* 1. *ante med.*

PITUITOSUS, a, um, *pituitoſe*, pituite abundans, φλεγματώδης. *Cic. de Fato*, 1. 4. Inter locorum naturas quantam interſit, videmus : alios aſſe ſalubres, alios peſtilentes : in aliis eſſe pituitoſos & quaſi redundantes, in aliis naſicoatos atque aridos.

PITYINUS, a, um, qui eſt ex pinu, quæ Græce πίτυς dicitur : ut Pityina reſina, apud *Marcell. Empir. c.* 36. *a med.*

PITYIS, idos, f. *vervex*, nux pinea e pinaſtris. *Plin. lib.* 15. *cap.* 10.

PITYOCAMPA, æ, & Pityocampe, es, f. πιτυοκάμπη, eruca e picea naſcens, venenata, & vim habens adurendi corpus, & cruſtas obducendi, ut *Plin. l.* 29. *c.* 4. *ſub fin.* docet. *Id. l.* 18. *cap.* 9. *ante med.* Potis pityocampæ, cantharidum, aut ſalamandræ venenia.

PITYSMA. V. *Pytiſmo.*

PITYUSA, æ, f. πιτυοῦσα, pinis abundans : a πίτυς, pinus. Nomen eſt cujuſdam inſulæ in ſinu Argolico, de qua *Plin. l.* 4. *c.* 12. item duarum in mari mediterraneo prope Hiſpanias. *Id. l.* 3. *c.* 5. *ad fin.* Præterea ita dictæ fuet Chios, & Miletus, & Lampſacum, teſte *Sud. l.* 5. *c.* 31. *a med.* & *cap.* 29. *circa med.* & *cap.* 32. a pinorum copia.

PIUS, a, um, *pio*, *pieuſe*, *reſpectoſe*, *affectuoſe*, εὐσεβὴς, ἐυσεβὲς, qui parentes, majores, ſanguine conjunctos, amicos, patriam amat, colit, fovet, iisque obſequitur, & inſervit (at in *Pietas* dictum eſt) benignus, miſericors. *Cic.* 3. *Offic. cap.* 23. Ipſi patriæ conducit pios habere civea in parentes. *Terent. Hec.* 1. 2. 77. Pium ac pudicam ingenium narras Pamphili. *Ovid.* 11. *Met. v.* 389. pii metus. *h. e.* uxoris pro mariti vita ſollicitæ. *Id.* 7. *Met. v.* 482. Arma juves oro pro gnate ſumpta, piaque Para ſis militiæ. *Cic. pro Sext. c.* 2. Pius dolor, & juſta iracundia. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 5. *v.* 30. illo, Quo plus affectu Caſtora frater amat. *Id. Heroid. ep.* 7. *v.* 107. ſimilesque parens, pio farcina nati. *h. e.* Anchiſes humeris ſublatus ab Æoea, qui idcirco *pius* paſſim a *Virgil.* dicitur. *Liv. l.* 30. *c.* 36. *a med.* & *lib.* 30. *c.* 31. & 32. *l.* 15. *verſ.* 162. pium bellum. *h. e.* quod pro ſociis, aut patria ſuſcipitur. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 4. *verſ.* 43. Pro quibus affirmat ſore ſe memoremque piumque. ¶ Item qui deos veretur, colitque, & ſanctè & eſt moribus, *religioſe*, *de bono*, *diuvito*, *pie. Plaut. Rud. prol.* v. 26 Facilius, ſi quis pius eſt, a diis ſupplicans, quam qui ſceleſtus eſt, invenies veniam ſibi. *Id. Amph.* 5. 2. 33. At ego faciam, pium & pudicam eſſe tuam uxorem ut ſcias. *Horat. l.* 3. *od* 23. *v.* 19. Mollivit averſos Penates Farre pio, & ſalſimve mica. ¶ Hinc *pia* dicuntur Poetæ, quia divinum aliquid habere creduntur, & deorum numine afflari. *Catull. carm.* 36. *in Aurel. &c. v.* 5. Nam caſtum decet eſſe pium poetam, &c. *Virg. 6. Æn. verſ.* 662. Quique pii vates, & Phœbo digna locuti. (*Servius* intelligit vaticinantes, non mendaces. Alii pios doctos volunt eſſe, & *impios* indoctos. V. *Impius.*) *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 325. Scire nefas homini : nobis concella canantur, Quæque pie diſci vetis ab ore licet. ¶ Item Elyſii manes. *Ovid.* 12. *Met. v.* 61. quæreſque per arva pium Invenit Eurydicen. *Cic. Phil.* 14. *c.* 12. Vos, qui extremum ſpiritum in victoria effudiſtis, piorum eſtis ſedem & locum conſecuti. Adde *Valer. Flacc. Virg. Sil. Lucan. Martial.* & alios, quorum loca congeſſit *Benzlej.* ad illud *Horat. l.* 3. *od.* 4. *v.* 6. audire, & videor pios Errare per lucos. Ubi Elyſium pleriqus intelliguut, quod *ſedem* pium vocat *Virg. in Cal. v.* 38. *&* 374. & *pium arcuum Albinovan. ad Liv. v.* 329. Ipſe tamen *pius iuter* caput neraus Heliconis, & Muſarum. ¶ Eſt etiam benignus, clemens, miſericors, *pietoſo*, *clemente. Claudian. de* IV. *conſul. Honor. v.* 275. Sis pius in primis. nam cum vincamur in omni Munere, ſola deos æquat clementia nobis. *M. Antonin. Imp. in epiſt. ad Fauſtinam*, apud *Vulcat. Gallican. in Avid. Caſſ. c.* 11. Non enim quidquam eſt, quod Imperatorem Roman. melius commendet gentibus, quam clementia. Hæc patrem tuum in primis Pii nomine ornavit. V. *Capitolin. in Pio*, *cap.* 2. ¶ Item minime gravis, blandus, jucundus, amœnus. *Horat. l.* 3. *od.* 21. *v.* 2. Seu tu querelas, ſive geris jocos, Seu ritam & infames amores, Seu facilem, pia teſte, fomnum. (*Bentley.* ita diſtinguit : Seu facilem pia, teſta, ſomnum : ut *pio* ſit tantummodo, cum ſomnum gerit. Sed quidquid teſta ſecum ferat, ſemper jucunda & blanda eſt, cum bibitur.) *Caſ. Germon. in Arat. verſ.* 604. Arguſque ipſi pio cælo refecetur imago. Ita Ing. *Groe.* & interpretatur. *Martian. Capell. l.* 6. *pag.* 191. Mouque imitata pium lactea Luna diem. ¶ *Pio & æterno pax ſit*, formula adhiberi ſolita in fœderibus, ut eſt apud *Cic. pro Balb. c.* 16. ubi *pio* dicitur, quod pie ſanctæque colenda ſit. ¶ *Pium eſt*, pia & diis placens res eſt. *Ovid. Faſt.* 4. *v.* 830. Quoſque pium eſt adhibere deos. *Id. l. Triſt.*

Triſt. el. 2. *v.* 96. nec, quæ damnaverit ille, Crimina defendi, juſve, piumve puto. *Id. Heroid. epiſt.* 8. *v.* 4. ſocluſam contra juſque, piumque tanet. Adde *lib.* 1. *de ar. am. v.* 200. ¶ *Pius*, juſtus, crimine carens. *Cato de R. R. in præfat.* Ex agricolis maxime pius quæſtus, ſtabiliſſimuſque conſequitur. *h. v.* legitimis nectibus partus, *gnadagno innocente*. ¶ Comparativo caret: pro quo *magis pius* dicimus, ut *Charif.* monet *l.* 1. *pag.* 88. & *lib.* 2. *pag.* 230. *Priſcian.* Superlativ. *eſt piiſſimus*: de quo ſic reprehendit M. Antonium *Cic. Phil.* 13. *c.* 19. *ad fin.* Tu porro ne pios quidem, ſed piiſſimos quæris: & quod verbum nimirum nullum in lingua Latina eſt, id propter tuam divinam pietatem novum inducis. Poſt *Cicer.* tamen uſurparunt multi. *Senec. de conſol. ad Polyb. cap.* 26. *a med.* Quod lunge, a ſenſibus tuis prudentiſſimis piiſſimiſque abeſt. *Senec. oliter controv.* 27. *l.* 4. *a med.* Piiſſimo patri tormentum quæriſſe. *Tacit. in Agric. c.* 43. Cohæres optimæ uxori, & piiſſimæ filiæ. Adde *Quintil. declam.* 6. *c.* 3. *ad fin. Flor. l.* 4. *c.* 7. *in fin. Curt. l.* 9. *c.* 6. & plurimos *ver. Inſcription.* apud *Gruter.* & *Reinef.* & al. ut videre eſt *in Indicib. c.* 14. Sed in æque multis, ut *ibid.* patet, habetur *pientiſſimus*, tsmetſi *pient non eſt in uſu*: (quamquam legitur in veteri Lap. *Muſ. Veron. pag.* 129. *n.* 3. Parent. pientes filii fecerunt. Et in alia apud *Murator. pag.* 1614. *n.* 4. Pientes ſalvete.) Sed, puto, plenim, & ſonantius poſterioribus temporibus viſum eſt.

PIX, picis, f. *pece*, *pegolo*, *nivem*, ſturus combuſtæ in tæda ſuæ reſinæ. Differt a *reſina*. Nam *reſina* eſt liquor craſſus ex arboribus fluens, & ſæpe ſua ſponte ſiccatus ad ſolem: *pix* eſt, quæ ſit ex arborum reſinis ad ignem decoctis, idque ad navium, & aliarum multarum rerum uſum. *Plin. l.* 23. *c.* 1. *a med.* Sed & picem meminiſſe debemus non aliud eſſe, quam combuſtæ reſinæ fluxum. *Id. l.* 24. *c.* 20. Craſſiorem reſinem, & ad pices faciendas cedrus ſuadit. *Ovid. Heroid. ep.* 18. *v.* 7. Calum pice nigrius. *Horat. lib.* 3. *od.* 8. *v.* 12. Hic diu, anno redeunte, feſtus Corticem adſtrictum pice dimovebit Amphora. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 10. *verſ.* 25. paſtor junctis pice cantat avenis. *Plaut. Moſtell.* 3. *a.* 140. Poſtes ſatis boni ſunt, ſi ſint inducti pice. ¶ Fuit inter tormenta fervorum, cum ferveus inſtillabatur corpori. *Lucret. lib.* 3. *v.* 1031. Verbera, carnifices, robur, pix, lamiuæ, tædæ. *Plaut. Capt.* 3. 4. 64. At pol te, ſi hic ſapiat ſenex, atra pix agitet apud carnificem, tuoque capiti illuceat. ¶ Picia coquendæ & conficiendæ rationem tradit *Plin. l.* 16. *c.* 22.

P L

PLACABILIS, le, *che facilmente ſi place*, *piegbevole*, *placabile*, ἱλαστὸς, ἐυκατάλλακτος, qui facile placatur, exorabilis. *Auctor ad Herenn. l.* 4. *c.* 25. & 45. Inimicis ne placabilem, emicis inexorabilem præbes. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 17. *ante med.* Ireitabiles animos eſſe optimorum ſæpe hominum, & eoſdem placabiles. *Liv. l.* 4. *c.* 42. *ſub fin.* Placabile ad juſtas preces ingenium. *Cic. Verr.* 4. *c.* 38. *in fin.* Omnia habuiſſet æquiora & placabiliora, quam animum prætoria. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 5. *v.* 31. Quo quiſque eſt major, magis eſt placabilis im. Al. leg. *vre*. ¶ Aram placabilem Dianæ, & Palici dixit *Virg.* 7. *Æn. v.* 764. & *lib.* 9. *v.* 585. quia cum olim humanis hoſtiis coleretur, mitigata aliquando illa ſacra ſrant, & ad victimas aoimalium redacta. ¶ Item qui facile placat, vel ad placandum idoneus eſt. *Terent. Adelph.* 4. 3. *in fin.* Quapropter te ipſum purgare ipſis corem, placabilius eſt. *Lollour. l.* 4. *c.* 28. Si una hoſtia placabilis, placabilioces utique hoſtiæ plures.

PLACABILITAS, atis, f. *piacevolezza*, τὸ ἱλάσκεσθαι, lenitas, menſuetudo. *Cic.* 2. *Offic. c.* 25. Nihil enim laudabilius, nihil magno & præclaro viro dignius placabilitate atque clementia.

PLACABILITER, adverb. placate. *Gell. l.* 7. *c.* 3. Judices conciliandos eſſe ac propitiandos laudabiliter, ac placabiliter, & lenitee.

PLACAMEN, inis, n. idem ac placamentum. *Liv. l.* 7. *c.* 2. Ludi quoque ſcenici, nova res bellicoſo populo, inter alia cæleſtis iræ placamina inſtituti dicuntur.

PLACAMENTUM, ti, n. *placamento*, *placazione*, id quo quis placatur. *Plin. l.* 21. *cap.* 7. Hoc veluti placamento terræ blandiuntur. *Tacit. l.* 15. *Ann. cap.* 44. Non largitionibus Principis, non deum placamentis decedebat infamia. *Id. l.* 2. *Hiſtor. cap.* 63. Siratis per vias pueris femioiſque, quæque alia placamenta hoſtilis iræ, &c.

PLACATE, adverb. *pacificamente*, ἱλαστικῶς, quiem. *Cic. l.* 6. *Fam. ep.* 2. Omnia humana placate & modeiate ſoramos. *& ep.* 23. Sed hoc ipſum intelligamus eum quotidie remiſſius, & placatius ferre.

PLACATIO, onis, f. *placazione*, ἱλασμὸς, mitigatio, pacificatio. *Cic.* 4. *Tuſcul. cap.* 28. Sed omnis ejuſmodi perturbatio animi placatione abluatur. *Cic.* 3. *de nat. Deor. cap.* 2. Placatio deorum immortalium.

PLACATORIUS, a, um, ad placandum pertinens. *Tertull. de Pacem. c.* 23. Hoſtia placatoria.

PLACATUS, a, um, *placato*, *quieto*, *mite*, ἥμερος, ἱλαστὸς, lenitus. *Cic.* 3. *Catil. c.* 8. Niſi dii immortales omni ratione placati ſno numiaa prope fata ipſa ſtxiſſent. *Id.* in *Orat. c.* 20. Conſequeris tamen, ut eos ipſos, quos contu ſtatuas, æquos placatoſque dimittas. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 42. Qui nonnunquam etiam ſine viſis ſomniorum placatiſſimam quietem affert. *& l.* 5. *c.* 6. Animi quietus & placatus ſtatus. *Id.* 2. *de Fin. c.* 22. Placata, tranquilla, quieta, beata vita. *Id. Attic. l.* 5. *ep* 2. Nihil tam vidi mite, aibil tam placatum, quam meus fratet erat in ſororem tuam. *Id. in Orat. c.* 29. Res placatæ ac minime turbulentæ. *Virg.* 3. *Æn. v.* 69. placataque venti Dant maria. *Lucret. l.* 2. *v.* 8. tibi rident æquora ponti, Placatumque nitet diffuſo lumine cælum. *Liv. l.* 37. *c.* 45. Placatiore animo aliquid facere.

PLACENDUS. V. *Placeo*.

PLACENS, entis, *cupo*, *diletto*, *grato*, *piacente*, qui placet, placitus. *Horat. lib.* 2. *od.* 14. *verſ.* 22. Linquenda tellus, & domus & placens uxor.

PLACENTA, æ, f. *focaccia*, *ſchiacciata*, *torta*, πλακοῦς, πλακόεις, ὄπτη, panis ex farina ſiliginea ſine formento coctus, caſeo & melle adjecto, & in latam ac tenuem formam compoſitus: a Græca voce ellata, quæ a πλατὺς, πλακὸς, cruſta. Ejus conficiendæ rationem fuſe tradit *Cato R. R. c.* 76. Coctam in quadras ſecabant (magna enim forma fem fiebat) & convivis dividebaat. *Horat. l.* 1. *ſat.* 10. *v.* 20. Utque ſacerdotia fugitivus, liba recuſo: Pane egeo jam mellitis potiore placentis. *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 59. pultes Coram aliis dictem puero, ſed in aure placentas. *Martial. l.* 5. *epigr.* 40. miſi Hybläis madidas thymis placentas. *Id. lib.* 6 *epigr.* 75. quadrum placentæ alicui mittere. *Horat. l.* 2. *ſat.* 8. *v.* 24. abſorbere placentas. ¶ Erat ejus uſus etiam in ſacris, ut liborum. *Martial. l.* 9. *epigr.* 92. Et cum tare, meroque, victimaque Libetue tibi cadidas ad aras Secta plorima quadra de placente.

PLACENTIA, æ, f. *piacevolezza*, ἀφάνεια, ſtudium, & aea ubique, & omnibus placeadi. *Apul. lib.* 2. *de dogm. Platon.* In homine ad placentiam, ac mediocritatem libido flectitur. ¶ Eſt hoc nomine arbe Italiæ, in Gallia Criſpadana, ad Padum fluvium, colonia R. *Piacenza*. *Sil. l.* 8. *v.* 593. Certavit Mutiæ queſtora Placentia bello.

PLACENTINUS, a, um, ad Placentiam pertinens. *Cic. in Brute*, *cap.* 46. Ego memini, T. Tincam Placentinum, hominem facetiſſimum. Adde *Verr.* 7. *cap.* 33. ¶ Placentini militas ambigue dicuntur a *Plauto*, vel Placentiæ incolæ, vel placentarum ſtudioſi. V. *Piſtorienſes*.

PLACEO, es, cui, & placitus ſum, citum, n. 2. *piacere*, *aggradire*, *ſoddisfare*, *andar a gusto*, *a genio*, ἀρέσκω, jucundus ſum, arridco, ſatisfacio. *Perron. in Satyr. cap.* 93. Aſiæ volucres placent palate. *Cic.* 2. *Phil. c.* 5. Non placet Antonio conſulatus meus, at placuit P. Servilio, placuit Q. Lutatio, placuit duobus Lucullis, placuit M. Catoni. *Id. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 2. *cap.* 4. Erigonam ſi accepero, ſcribam ad te, quid ſentiam: nec dubito, quin mihi placitura ſit. *Terent. Hecyr.* 2. 2. *in fin.* Et quæ vobis placita eſt conditio, datur. *Id. ibid. prol.* 2. *verſ.* 22. Ubi font cognitæ, placitæ ſunt. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 2. Exſpecto quid iſtis placeat de epiſtola ad Cæſarem. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 4. *v.* 19. Eſt quæ Callimachi pæa noſtris ruſtica dicat Carmina. cui placen, protinus ipſa placet. *Nep. in Ariſtid. c.* 1. Se ignorare Ariſtidem: ſed ſibi non placera, quod cupida elaboraſſet, ut prætor ceteros juſtus appallaretur. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 20. *ad fin.* Interea & reipublicæ, & ipſis placere oportem ſi uterque juraviſſet, &c. *Plin. l.* 18. *c.* 7. Piper ſola placet amaritudine. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 3. *v.* 57. omni tibi dote placebam. ¶ Inſolens, nec facile imitanda illa loquendi ratio apud *Plaut. Trin.* 5. 2. 35. Si illa tibi placet, placenda dos quoque eſt, quam dat tibi. Simile eſt illud *Epid.* 2. 2. 70. Puppis pereunda eſt probe. ¶ *Placet ne?* increpantis, & quærentis. *Terent. Eun.* 5. 2. 22. Bone vir, ſalve, die mihi, aufugiſtio'? *Cher.* hera, factum. *Tho.* fatin' id tibi placet? *Cic. Attic. l.* 6 *ep.* 6. Sed heus tu, *vuoi ch' io* dicam Athenis? placet hoc tibi? *ti piace? ſia bene quello?* ¶ *Vello placere alicui*, velle gratificari. *Cic.* 2. *ad Q. Fr. epiſt.* 6. Longiſtum redemptorem cohortatus ſum fidem mihi faciebat, ſe velle nobis placem. *Id. Attic.* 13. *ep.* 23. Vole Dolabellæ valde deſideranti placem: non reperis quid. Al. *placero* omitt. ¶ *Placere ſibi*, efferri, gloriari, *compiacerſi*, *eſſer contento di ſe ſteſſo*, *vantarſi*, *inſuperbirſi*. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 4. Ego nunquam mihi minus, quam hellerno die, placui. *Plin. l.* 35. *c.* 9. *de Zeuxe*. Adeo ſibi in illo (*athleta pitto*) placuit, ut verſum ſubſcriberet, &c. *Perron. in Satyr. c.* 126. Nolo tibi tam valde placeas. Hinc ſpectat illud *Livii l.* 33. *cap.* 31. Antiochum tranſgreſſurum in Europam, cum primum ei res ſuæ placuiſſent. *ſtolto che i ſuoi intereſſi gli foſſero andati bene*: vel *ſtolto che aveſſe avuto forze da fidarſi*. Sic enim & *Tacit.* 4. *Hiſtor. c.* 23. Non loco, neque muaimentis labor additus: vis, & arme ſatis placebant. ¶ *Si dii placeri*. V. *Deus*. ¶ *Placet*, *ebat*, *uit*, & *placitum eſt*, ſæpe ponitur pro videtur, voluntas, aut ſententia eſt, docetur, tenetur. *Cic.* 4. *Acad. c.* 31. Duo placet eſſe Carneadi genera viſorum. *Id.* 2. *de Divin. cap.* 49. Natura deorum, a qua, ut doctiſſimis ſapicatiſſimiſque placuit, hauſtos animos & libatos habemus. *Auct. ad Herenn. l.* 2. *cap.* 2. Ita nobis placitum eſt, ut ea potiſſimum ſcriberamus. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 11. *v.* 7. Non ita diis placuit. *Plin. l.* 34. *c.* 18. Nero (quoniam ita diis placuit) Princeps. *Valer. Flacc. l.* 3. *v.* 296. quod ſi jam bella manebant, & placitum hoc ſuperis. ¶ Pertinet etiam ad conſultationes, deliberationes, edicta Senatus, Magiſtratus, conſilii. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 25. Deliberatur de Avarico in communi conſilio, incendi placeret, an defendi. *Pompei. ad Cæſ. poſt epiſt.* 12. *l.* 8. *ad Attic.* Placirum eſt mihi, ac ita video cenſeri Marcello & cæteris noſtri ordinis, ut Brundiſium ducerem hanc copiam, quam mecum habeo. *Cic. Phil.* 12. *cap.* 20. Senatui placere, C. Caſſium procoſulem provinciam Syriam obtinere. *& Phil.* 14. *ſub fin.* Senatui placere, ut Conſules curent, &c. *In edicto Craſſor.* apud *Suetou. de Rhetorib. c.* 2. Quapropter iia, qui eos ludos habent, videtur faciendum, ut oſtendamus noſtram ſententiam, nobis non placere. *Suetou. in Aug. c.* 44. *extr.* Edixit, mulieres ante homm quintam venim in theatrum non placere.

PLACIBILIS, le, qui placere poteſt, placens, placitus. *Tertull. de reſurrect. carn. c.* 43. ex 2. *Cor.* 5. 9. & *cap.* 47. ex *Rom.* 12. 1.

PLA-

PLACIDE, *fauemente, piano piano, placidamente, quietamente, tranquillamente, ἐνηχῶ*, ſine ſtrepitu, quiete, leniter, ſedate, placate, tranquille. *Plaut. Bacch.* 4. 7. 35. Forem hanc pauxillulum aperi, placide, ne crepa. *Id. Mil.* 2. c. 65. Propere hæc, non placide decet. *Caſ. l. 6. B. Gall. c.* 7. Placide progredi. *Terent. Phorm.* 5. 6. 18. Suſpenſo gradu placide ire perreat. *Plin. l.* 10. *cap.* 18. Picus in capite Prætoris ita placide ſedit, ut manu prehendererur. *Plaut. Pœn.* 3. 1. 46. Placide, otioſeque agere aliquid. *Cic. Tuſcul.* 2. *c.* 64. a *med.* Placide & ſedate ferre dolorem. *Id. in Orat. c.* 27. Sedate placideque loqui. *Plin. l.* 7. *ep.* 1. Spe balinei placide leniterque dimiſſa. *Gell. l.* 13. *c.* 64. *a med.* Leniter ac placide objurgare. *Solinſt. in Jug. c.* 45. Populus & Senatus placide modeſteque inter ſe rempubl. tractabant. *& cap.* 111. Placide & benigne ſimul verba facit. *Gell. l.* 19. *c.* 1. *circa med.* Placide & comiter loqui. *Salluſt. in Catil. c.* 40. Plebem placidius tractare. *Auguſtin. Confeſſion. l.* 6. *c.* 1. Placidiſſime reſpondit.

PLACIDEJANUS, V. *Pacideianus*.

PLACIDITAS, atis, ſ. *placidezza, ἐυηθεία*, lenitas. *Varr. lib.* 2. *de R. R. cap.* 1. Oves aſſumptas & propter utilitatem, & propter placiditatem. *Gell. l.* 13. *c.* 21. *ex comment. Servii in Clenda*. Nerin dictum quaſi Neinin, hoc eſt ſine ira, & cum placiditate.

PLACIDULUS, a, um, *placidetto*, diminutivum a placidus. *Auſon. in Parental.* 27. Ciuis placidula.

PLACIDUS, a, um, *piacevole, placida, manſueto, tranquille, πρᾶος, ἡσυχιος*, ſedatus, placatus, tranquillus, lenis, quietus, mitis, perturbatione animi carens: a *placeo*. Differt a clemente, quia, teſte *Donato*, clemens eſt circa recte agentes, placidus etiam circa delinquentes: clemens animo, placidus vultu. *Terent. Adelph.* 5. 4. 9. Ille ſemper egit ſuam vitam in otio, in conviviis, clemens, placidus, nulli lædere os, arridere omnibus. *Id. ibid.* 4. 1. 18. Cum fervet maxime, tam placidum, quam ovem reddo. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 5. Tranquillitas animi, id eſt placida quietaque conſtantia. *Id. de Senect. c.* 5. Placida ac lenis ſenectus. *Id. pro Cæcin. c.* 10. Ita eum placidum mollemque reddidi. *Id. c. de Orat. cap.* 43. Non ſemper fortis oratio quæreret, ſed ſæpe placida, ſummiſſa, lenis. *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 16. *ad fin.* Semper in ejus animo placidiſſimam pacem eſſe. *Lucret. l.* 5. *v.* 1121. Placidam vitam degere. *Liv. l.* 3. *c.* 14. Nihil illis placidius, aut quietius erat. ¶ Arbor placida eſt, cui ſilveſtris opponitur. *Plin. l.* 16. *c.* 5. Præterea ſunt aliquæ ſilveſtres, aliæ placidiores, quæ culta obtinent. ¶ *Cælum placidum*, ſerenum notat. *Sil. lib.* 11. *verſ.* 667. Nec placido commota tonitrua cælo. ¶ *Diei placidus*, tranquillus, & ſerenus. *Plin. ep. 6. l.* 5. Accipit ab hoc auras quam libet ſereno, & placido die. ¶ *Placidum mare*, aut *flumen*, eſt nullis ſuctibus imbatum, leni motu fluens. *Plin. l.* 9 *epiſt.* 26. Nequaquam par gubernatoris eſt virtus, cum placido, & cum turbato maxi vehitur. *Ovid. Met.* 1. *v.* 702. placidum Ladonis ad amnem. Sic dicitur placida mors, *Virg. 6. Æn. v.* 520. placidus ſomnus, *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 1815. urbs placida, *h. e.* quæ belli expers eſt, *Virg.* 7. *Æn. v.* 46. loca placidiora, *Pallad. lib.* 1. *tit.* 6. *circa med.* h. e. quæ cæli iejuriis minus infeſtantur: quibus opponit *moleſtiora*. ¶ *Placide uva*, maturæ. *Sedul. l.* 1. *v.* 69. Labruſcam placidis quid adhuc præponitis uvis?

PLACIFER. V. *Pacifer*.

PLACITIS, tidis, ſ. tertium genus Cadmiæ, in latebribus fornacum adhærens, quæ propter gravitatem ad cameras pervenire non potuit. Eſt a πλάξ, πλακὸς, cruſta, quia cruſta eſt verius, quam pumea, inus vaſta. *Plin. l.* 34. *c.* 10.

PLACITO, as, n. *c.* frequent. a *placeo. Plaut. Bacch.* 4. 20. 10. Neque placitant mores, quibus video vulgo gnatis aſſe parentes.

PLACITUM, ti, n. *dogma, opinione, decreto, ſentimento, τὸ δόκουν, δόγμα*, ſententia, opinio, decretum: a *placeo*, qua ſignificat ſentire, cenſere, tenere. *Plin. l.* 25. *c.* 5. Nunc dicentur Caronis placita de olivis. *Id. l.* 14. *c.* 22. Medicorum placita, novitate aliqua ſe commendantium.

PLACITUS, a, um, *piaciuta, grata, care, gradite, ἀρεσὸς*, placens, gratus. *Virg.* 2. *Georg. v.* 425. & placitam paci nutritor olivam. *Ovid. c. Amor. el.* 4. *v.* 67. Sive ea docta, places mœras dotata per artes: Sive rudis, placita es ſimplicitate tua. *Id. Heroid. epiſt.* 17. *v.* 98. Eſt virtus placitis abſtinuiſſe bonis. *Juſtin. ex f. c.* 7. *l.* 6. Atque ita veluti ex placito conſenſo, a prœlio diſceditur. *Id. l.* 18. *c.* 3. Eum regem placitiſſimum diis, qui ſolem orientem primus vidiſſet. *Al. leg.* acceptiſſimum. *Stat. ex. Theb. v.* 302. cultris placitiſſima noſtri Ioachis Argia. *Al. leg.* placidiſſima.

PLACO, as, avi, atum, *a. t. pacificare, placare, addolcire, calmare, mitigare, πραΰνω, ἱλάσκομαι*, placidum reddo, lenio, mitigo, ſedo, reconcilio. *Terent. Phorm.* 5. 3. 1. Agedum, fac, illa ut placetur nobis. *Nep. in Pelop. c.* ult. Nunquam is animo placari potuit in eum, a quo erat violatus. *Cic.* 2. *Catil. c* 8. Quos quidem ego, ſi ullo modo fieri poſſet, non tam ulciſci ſtudeo, quam ſanare, & ipſos placare reipublicæ. *Id.* 1. *de Fin. c.* 14. Temperantia paſcem animis affert, & eos quaſi concordia quadam placat ac lenit. *Id. Phil.* 10. *c.* 3. Placa animum illum aliquando, & mitiga. *Caſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 15. Pro vitu hominis niſi vita hominis redditur, non poſſe aliter deorum immortalium numen placari arbitrentur. *Virg. c. Æn. v.* 116. Sanguine placaſtis ventos, & virgine cæſa. *Liv. l.* 4. *c.* 33. Placare aliquem beneficiis. *Cic. c. de Legib. c.* 9. Impius ne audeto placare donis iram deorum. *Id. de Haruſp. reſp. in fin.* Noſtræ nobis ſunt inter nos iræ diſcordiæque placandæ. *Id. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 3. Benevolæ obiurgatores placare. *Id. pro Dom. c.* 55. Divinum numen ſcelere violatum placare precibus. *& cap.* 67. Placare odia improborum. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 13. invidiam. ¶ Tranſlate *Ovid. Met.* 11. *v.* 432. Hippotades cum vult, æquora placat. *Phædr. l.* 4. *fab.* 9. *v.* 3. Parva libellum ſuſtine patientiæ, Severitatem frontis dum placo tuæ. *h.* 2. lenio & mitiuo tuum legendi faſtidium. *Horat. l.* 1. *od.* 36. *v.* 1. Et tore & fidibus placare & vituli ſanguine debito deos. *h. e.* vota facre diis perſolvere, qui merito inſcientur, niſi reddamus ea, quæ vota promiſimus. ¶ *Placare aliquem*, placare conari. *Horat. l.* 1. *ep.* 14. *v.* 5. Non ſi trecenis, quotquot eunt dies, Amice, places illacrymabilem Plotona tauris. ¶ Placare eſca ventrem inatum, *Horat. l. c. ſat.* 8. *v.* 5. h. e. ſatiare famem. Sic *Martial. lib.* 1. *epigr.* 50. *v.* 17. placare ſitim.

PLÆTORIA LEX, cujus meminit *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 2. fuit plebis ſcitum, quod tulit M. Plætorius trib. pleb. in quo ſcriptum erat: Prætor urbanus, qui nunc eſt, quique poſt hac fuat, duos lictores apud ſe habeto: iſque uſque ad ſupremam jus inter cives dicito. Ita *Cenſorin. de die natal. c.* 24. refert. *Varr. loc. cit.* Sed poſſea lex Plætoria id quoque tempus jubet eſſe ſupremum, quo Prætor in comitio ſupremam pronuntiavit populo. ¶ Alia fuit lex Plætoria, cujus meminit *Cic.* 3. *Offic. c.* 15. (ubi al. leg. *Latoria*) & habetur in vet. Tab. ænea apud *Manoch. pag.* 423. cavens, ne pueri circumſcriberentur. V. *Latorius*.

PLAGA, æ, f. *percoſſa, colpo, battitura, πλαγὴ*, ictus, percuſſio: a voce Græca allata, quæ a πλήττω, percutio. *Cic. Verr.* 7. *c.* 51. a *med.* Dico, in illo ſupplicio mercedem lacrimarum, mercedem vulneris atque plagæ, mercedem funeris ac ſepulturæ conſtitui, nefas fuiſſe. *Virg.* 7. *Æn. v.* 382. *de trochæo*. Dant animos plagæ. *Gell. l* 5. *c.* 15. Non percuſſus aer, ſed plaga ipſa atque percuſſio vox eſt. *Ovid.* 12. *Met. v.* 487. Plaga facit gemitus, ceu corpore mœroris ictu. ¶ De incuſſu, & impulſione atomorum, *Cic. de Fato, c. ult.* Atomi aliam quandam vim motus habebunt a Democrito impulſionis, quam plagam ille appellat: a te, Epicure, gravitatis & ponderis. Adde *cap.* 10. & *Lucret.* qui ſæpe *plagam* dicit concurſum atomorum, alias aliis ferientibus, unde varia res gigni in natura, & diſſolvi poſſint. V. *lib.* 1. *v.* 626. & 1040. & *lib.* 2. *v.* 663. &c. ¶ Metonymice eſt ipſa ruptio, & fiſſio membri, quæ inflicta plaga fit, *piaga, ferita*. Diſtinguit *Plin.* inter *plagam*, & *vulnus*, ut illa ſit, qua perforatur, & finditur corpus, *ἕτρωσις*, hoc, quo pars ejus laceratur, & avellitur, *ἕλκος*. Sic enim ait *lib.* 16. *c.* 12. Aperiuntur picea a parte ſolani, non plaga, ſed vulnere oblati corporis. Alio modo *Celſus lib.* 8. *cap.* 4. *ante med.* Plagam ſi ea vulnera eſt, talem neceſſe eſt habeamus, qualem accepeimus: ſi manu facienda eſt, ea fere commodiſſima, quæ littera X figuram accipit. Alibi *v. gr. lib.* 5. *c.* 26. ſæpe plagam, & vulnus promiſcue accipit. Apud *Sueton. in Vitell. c.* 10. Verbata, & plagis, ſæpe vulnera, nonnunquam eecem repræſentames adverſantibus: *verbera* ſunt, quæ virgis, fuſte, loro infiguntur; *plagæ*, quæ pugnis, calcibus, ſanis, aliove duro inſtrumento; *vulnera*, quæ gladio, haſta, aut hujuſmodi, unde membrum rumpitur. V. *Vell. l.* 6. *c.* 47. *Elegantior.* Io illa *Catull. Gell. l.* 10. *c.* 3. *ad fin.* Infignitas injurias, plagas, verbera, vibices, eos dolores atque carnificinas te facere aiſunt, &c. *plagas* puto eſſe flagrorum ictus: *verbera* addi amplificandi gratia, quia loquitur de liberis hominibus flagro cæſis. V. integr. loc. ¶ Promiſcue ad *pleœrem*, ſivo ictum, ſive vulnus ſignificet, hæc pertinent. *Virg. ex. Æn. v.* 797. Jamque aſſurgentis dextra, plagamque ferentis Æneæ ſubiit mucronem. *Plaut. Pſeud.* 1. *c.* 4. Neque homines magis aſinos unquam vidi: ita plagis coſtæ calleant. *Terent. Eun.* 2. *c.* 23. Ego neque ridiculus eſſe, neque plagas pati poſſum. *Cic. c. Tuſcul. cap.* 17. Plagas perferre. *Id. Phil.* 7. *c.* 6. Plagam luculentam accipere. *Id. in Verr. c.* 8. mortiferam infligere. *Id. in Orat. c.* 68. graveam faceen. *Id. pro Sext. cap.* 19. & *Perſon. in Satyr. c.* 105. alicui impooere. *Plin. l.* 28. *c.* 18. inferre. *Hirt. de B. Alex. c.* 52. Sauciara aliquem plagis. *Suetan. in Cæſ. c.* 80. confodi. *Cic. Verr.* 7. *cap.* 54. confectus. *Celſ. l.* 5. *c.* 26. *fell.* 29. Plagam curare. *& fell.* 23. ſuere. *Plin. in prooem. l.* 23. *a med.* Scorpionum, & canum plagas ſanare. *la morſicature*. ¶ Tranſlate *Cic. pro Mur. c.* 23. *a med.* Illa plaga eſt infecta petitioni tuæ maxima. *Id. in Orat. c.* 68. Sic nec oratio plagam gravem facit, niſi petitio fuerit apta. *Id. l.* 9. *Fam. ep.* 26. *ad fin.* Levior eſt plaga ab amico, quam a dabitore. *h. e.* jactura. *Nep. in Eumen. c.* 5. Hac ille perculſus plaga non ſuccubuit. *h. e.* calamitate.

PLAGA, æ, f. *tratto, clima, regione, κλίμα, χώρα*, tractus, ſpatium, regio: a πλάξ, πλακὸς, planities: vel a πλάγιος, obliquus, tranſverſus, ut proprie tranſverſum, obliquumve ſpatium ſignificet. *Veteres Poeta* apud *Gicer. l. c. de Divin. c.* 23. Quod eſt ante pedes, nemo ſpectat: cæli ſcrutantur plagas. *Gell. l.* 17. *cap.* 10. *ad fin.* Flurre amnes ſumi, & flammarum fulva & fluctuoſa volumina in plagas maris ferre. *Pindori* locum ioterpretatur, qui habet *ἐς βυθὸν οὐρέα πλάκα*. profundum maris æquor. *Virg.* 7. *Æn. v.* 226. & ſi quem extenta plagarum Quatuor in medio dirimit plaga ſolis iniqui. *zona. (Senec. in Herc. Oet. v.* 67. zonam torridam, *ardentem plagam*: & *verſ.* 1219. *ferendam* appellat.) & *lib.* 1. *v.* 3en. Hæc omnis regio, & celſi plaga pinea montis Cedat amiciriæ Teucrorum. *Id.* 1. *Æn. v.* 394. Ætheria quos lapſa plaga Jovis ales aperto Turbabat cælo. *Senec. in Oedip. v.* 426. Omnis Eoæ plaga vaſta terra. *Id. in Hippol. v.* 930. te licet terra ultimo Sitmmota mundo dirimat Oceani plagis. *Plin. l.* 16. *cap.* 32. Septentrionalia plaga. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 3. *v.* 95. pariterque ſe levaret Ingenti plaga marmorata dorſo. *an longo tractu de ſtrada*. ¶ Item retis genus ad capiendas feras, *rete, δίκτυον, ἄμπυξ*: & plerumque in plur. numero. Sunt enim qui putant *plagas* proprie eſſe maculas, ſeu foramina, quibus rete conſtat, *maglie*. *Servius* ad illud 4. *Æn.*

v. 131. Retia ſura, plagæ: multi, inquit, dividunt, ut ſint *retia ſuræ* majora: *plagas* vero minora intelligamus. Alii plagas per definitionem accipiunt, ut intelligamus quæ ſuat retia rara, plagæ. Sciendum tamen proprie plagas eſſe funes illos, quibus retia tenduntur circa imam & ſummam partem. Hæc *Servius Cæs.* 3. *Offic.* c. 17. Suntne inſidiæ, tendera plagas, etiamſi excitaturus non ſis, nec agitaturus? *Horat. l.* 3. *od.* 5. *verſ.* 31. extricata denſis cerva plagis. *Ovid. 7. Met. v.* 767. *de vulpe.* Illa levi velox ſuperabat retia ſaltu, Summaque tranſibat poſitarum lina plagarum. *& l.* 2. v. 499. Nexilibuſque plagis ſilvæ Erymanthidas ambit. *Id. 6. Faſt.* v. 110. Nodoſaſque cava tendere valle plagas. *Id.* 3. *de ar. am. v.* 418. Inque plagam nullo cervus agente cadit. *Al. leg.* plagas. *Plin. l.* 11. *cap.* 24. *a med. de avenis.* Cum vero captura inciuit, quam vigilans & paratus ad curſum? licet extrema hæreat plaga, ſemper in medium currit. *Plaut. Pœn.* 3. 3. 35. Canes compellunt in plagas lupum. ¶ Diſtinguit inter plagas, & retia *Nemeſian. in Cynaget.* ubi ait, *verſ.* 209. Nec non & caſſes iidem (*ſervi*) venatibus aptos, Atque plagas longoque meantia retia tractu Addiſcant raris ſemper contexere nodis, Et ſervare modum maculis, hinoque tenaci. Ad quem locum *Ulitius* obſervat, etiam *Horat. diſtinguere Epod.* 2. v. 31. Aut trudit acres hinc & hinc multa cane Apros in obſtantes plagas: Aut amite levi rara tendit *retia*, Turdis edacibus dolos: item *Virg. loc. cit.* Retia rara, plagæ. Vult itaque (id quod ex *Servio* modo diximus) *retia* eſſe majora, & quæ in amplis tractibus tendantur, plagas minorae, & quarum ſit uſus in viis anguſtis, ubi magnis retibus locus non eſt. Dictas autem eſſe a πλάγιος, obliquus, quia obliquæ ubicumque. Poteſt etiam dici ex loco *Horatii*, eſſe *plagas* majoribus feris capiendis aptas, retia minoribus, & avibus. ¶ Translata *Plaut. Mil.* 4. 9. 12. Ipſue illic ſe ſe jam impedivit in plagas. *Id. Trin* 2. 1. 11. Amor quemquam, niſi cupidum hominem, poſſulat ſe in plagas conjicere. *Perron. in Satyr. c.* 107. Juvenes caſu in hae plagas inciditſe. *over date in queſte rete.* & *Cic.* 4. *Acad. c.* 48. De ſorite, aut pſeudomeno: quas plagas ipſi contra ſe Stoici texuerunt. *Id.* 7. *Verr. c.* 58. Si ex his laqueis te exſueris, in illas tibi majores plagas incidendum eſt. *Id. Cæcin.* 12. *cp.* 25. *circa med.* Antonium conjecti in Cæſaris Octaviani plagas. *Plaut. Mil.* 3. 1. 14. Speculabor, ne quis noſtro conſilio venator adſit cum auritis plagis. *b. e.* attentis attentiſque auribus. ¶ In illo *Varron.* apud *Non. cap.* 11. *n.* 716. Nulla poteſt bene judicare, quid ſit bene pictum a plumario in polvinaribus plagis: *pulvinares plagæ* videntur eſſe raticula, quibus pulvini involvuntur. Addit *Non. c.* 4. *n.* 361. & *cap.* 14. *n.* 5. ſumi *plagam* pro fundove, ſeu velo, quo lectica, aut lectus integitur, *cortinaggio, cortina, tenda. Varr. ibid.* Eburneis lectis & plagis figillatis. *Id. ibid.* Chlamydes, plagæ, vela aurea. V. *Plagula.* Idem fortaſſe ſignificat *Varro* prinre loco allato. ¶ Item pro clavo veſti adſuto. *Pacuv. ibid.* Et ſimitu pictæ plagæ pallam. Ita leg. *Voſſ.* ¶ Alia ſenſu *Lev. l.* 9. *c.* 41. *a med.* Repene adventus conſulis ita exterruit Umbros, ut bellum omittendum cenſerent. Plaga una (Materinam ipſi appellant) non continuit modo cetores in armis, ſed confeſtim ad certamen egit. *b. e.* para aciei, *una ſquadrone:* & fortaſſe, inquit *Glareau.* acies quadrata altera parte longior, quæ πλαγία Græce dicitur, quia tranſverſa hoſti opponitur. *Gloſſ. vet.* Πλαγία, tranſverſa. Alii intelligunt regionis, ſeu pagi unius milites.

PLAGIARIUS, ii, m. qui mancipia alinos ſollicitat, celat, ſupprimit, item qui liberum hominem ſciens emit, abducit, invitum in ſervitute retinet. *Senec. de Tranquill. c.* 8. *Ulpian. Dig. lib.* 21. *tit.* 1. *leg.* 17. & *lib.* 47. *tit.* 2. *leg.* 49. & 53. & *lib.* 48. *tit.* 15. *leg.* 1. & *Calliſtrat. ibid. leg.* 6. Et videtur etiam *Cic.* uſurpaſſe, ubi ait ad *Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 2. Licinium plagiarium cum ſuo pullo milvino tributa exigere. ¶ Tranſfertur ad eum, qui alieni libri ſe auctorem falſo prædicat. *Martial. l.* 1. *epigr.* 53. Impones plagiario pedoreon.

PLAGIATOR, oris, m. idem qui plagiarius. *Tertull. lib.* 2. *adverſ. Marcion. c.* 23.

PLAGIGER, ra, rum, πλαγιφόρος, qui plagas gerit, qui uetue eſt ad plagas ferendas: & dicitur de ſervis. *Plaut. Pſeud.* 1. 2. 20. Plagigera genera hominum.

PLAGIGERULUS, a, um, idem ac plagiger. *Plaut. Moſtell.* 4. 2. 19. Peculii ſui prodigi, plagigeculi.

PLAGIOSIPPUS, & Plagiuxippus, i, m. vox ficta ad ſignificandum eum, qui plagas infert: vel (ſi malis ducere a *plagium*) eum qui furtis delectatur. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 31. Pronominatim eſt, quæ cognomine quodam extraneo demonſtrat id, quod ſuo nomine appellari non poteſt, ut ſi quis de adverſario dicat: Videte, judices, quemadmodum me plagioſippus iſte tractarit. *Turneb. l.* 20. *c.* 25. ex conjectura lectionem mutata conatur.

PLAGIPATIDA, æ, com. gen. qui plagas patitur, plagarum patiens. *Plaut. Capt.* 3. 1. 12. Nihil morantur jam Lacones imi ſubſelli viros plagipatidas. V. *Spartanus.*

PLAGIUM, ii, n. ἀνθρωποκλοπία, crimen illud, quo quis hominem, quem ſcit liberum eſſe, emit, & pro ſervo tenet, vel vendit: item quo alieno mancipio perſuadet, ut a domino fugiat, vel ipſum invito, vel inſciente domino celat, vinctum habet, emit, vendit, donat. Eſt a πλάγιος, quod proprie notat obliquum, metaphorice autem pro doloſo ſumitur. *Calliſtrat. Dig. lib.* 48. *tit.* 15. *leg.* 6. & *Ulpian. ibid. leg.* 1. ¶ Eſt etiam rare pluribus plagis contextum. *Gratius in Cyneg.* v. 24. Armorum caſſes, plagiique exordiar aſtus. Al. aliter leg.

PLAGO, as, a. 1. *impingere*, plagam facere. *Auguſtin. l.* 11. *de Civ. Dei, c.* 11. Servus, qui verbo, aut ictu laceſſivit dominum, vel plagavit.

PLAGOSUS, a, um, *impingens*, πληγώδης, plenus plagis. *Apul. lib.* 9. *Metam.* Plagoſum dorſum. *& lib.* 8. Plagoſa crura. ¶ Active pro eo, qui frequentes, & multas plagas infert. *Horat. l.* 2. *epiſt.* 1. *verſ.* 70. Memini quæ plagoſum mihi parvo Orbilium dictara.

PLAGULA, æ, ſ. *cortina, tenda*, παραπέτασμα, velum, aut para veli, quo lectus, aut lectica integitur, aut inſternitur. V. *Plaga* ſub fin. *Afran.* apud *Non. cap.* 4. *n.* 361. Demitto plagulam de lecto. *Varr.* apud *eund. c.* 2. *n.* 131. Qui primus uxorem ducebat, duabus calcitris, ac duabus rutos plagulis cum ſtraſſet. *Sueton. in Tito, c.* 10. Cum inde lectica traosferretur, ſuſpexriſſe dicitur dimotis plagulis cælum. *Liv. l.* 39 *c.* 6. Luxuriæ peregrinæ origo ab exercitu Aſiatico invecta in urbem eſt: ii primum lectos æratos, veſtem ſtragulam pretioſam, plagulas, & alia textilia Romam advexerunt. ¶ Item pare veſtis. *Varr. l.* 8. *de L. L. c.* 47. Si quis tunicam in uſu ita conſuit, ut altera plaguia ſit anguſtus clavie, altera latis. ¶ Item chartæ folium, *foglio. Plin. l.* 13. *c.* 11. Premitur deinde pteiis, & ſiccantur ſole plagulæ, atque intra ſe junguntur, *&c.* nonquam plures ſcapo quam vicenæ.

PLAGÙSIA, æ, ſ. genus piſcis. *Plaut. Rud.* 2. 1. 9. Captamus concha, marinam urticam, muſculos, plaguſias. A πλάγιος, obliquus dictam volunt, quia obliqua ſocedat. Al. legi mallent *plagiæ*: alii aliter.

PLANARATRUM, i, n. aratrum cum duabus rotis, a Gallie primo inventum. *Plin. l.* 18. *c.* 18. *ad fin.* ubi *Hardouinus* mavult legere *plaufrarratum*, compoſita voce ex *plaufro*, & *aro*, as.

PLANARIUS, a, um, qui in plano ſit, ut Planarius conflictus, apud *Ammian. l.* 19. *c.* 5. (*al.* 8.) Planaria interpellatio, *Imp. Conſtant. lib.* 3. *Cod. tit.* 11. *leg.* 4. h. e. compellatio Magiſtratus, quæ ſit de plano. h. e. antequam in tribunal aſcendat. ¶ *Planaria* etiam dicta eſt inſula parva roaris Liguſtici, inter Caprariam, & Corſicam, quia plana eſt, & æqualis freto, ideoque navigiis fallax. *Plin. l.* 3. *c.* 6. ¶ Alia eodem nomine, & itidem plani ſitus, eſt inter Fortunatas. *Id. l.* 6. *c.* 32.

PLANCA, æ, ſ. πλανίς, tabula plana, vel complanata. *Feſt.* Plancæ, tabulæ planæ: ob quam cauſam & planci appellantur, qui ſupra modum pedibus plani ſunt. *Plin. l.* 8. *c.* 43. Nec pontes aſini tranſeunt, per raritatem plancarum translucentibus fluviis. Ita in vet. edit. anni 1470. & 1472. At antiquior 1469. & *Harduin.* ex MSS. eorum. *Pallad. l.* 1. *tit.* 21. Plancæ roboreæ ſupponantur ſtationibus equorum cum ſtramine.

PLANCIANUS, a, um, ad Plancum aliquem pertinens, cognomen quod eſt R. hominis: ut Plancianum ſenatuſcooſultum, apud *Ulpian. Dig. lib.* 25. *tit.* 3. *leg.* 1. *circa med.* ubi al. leg. *Plautianum.*

PLANCTUS, us, m. *percuſſo, battimento ſtrepitoſo*, πλῆξις, *percuſſio*, percuſſio, plaga, ictus cum ſtrepitu, plangor: a *plango. Voler. Flacc. l.* 4. v. 494. unum omnes inceſſere planctibus, unum Infeſtare manus. De harpyis loquitur, alarum agitatione ſtrepitum facientibus. Sic de iiſdem *Perron. in Satyr. cap.* 136. tranuit perterritus æther Planctibus inſolitis. *Lucan. l.* 6. v. 690. quod fibilas anguis, Exprimit, & planctus illiſæ cautibus undæ, Silvarumque ſonum. ¶ Præcipue vero dicitur de ictibus, qui in fletu & lamentis fiunt, cum querentes pectus tundunt, brachia, vultum feriunt. *battimento di petto. Senec. in Troadib.* v. 91. Vacet ad crebri verbera planctus Furibunda manus. *Id. in Thyeſt.* v. 1045. pectora illiſo ſonent Contuſa planctu. *Lucan. l.* 2. v. 37. planctu livemes contuſa lacertos. *Petron. in Sat. c.* 81. Verberabam ægrum planctibus pectus. *Lucan. l.* 1. v. 23. nec mater crine ſoluto Exigit ad ſævos famularum brachia planctus. *Valer. Flacc. l.* 2. v. 175. Flet Venus, & ſævis ardens dea planctibus inſtat. *Claudian. l.* 2. *de rapt. Proſer.* v. 148. planctuque lacertus Verberat, & queſtus ad nubila rumpit inanes. *Tacit. Ann.* 1. *cap.* 41. Gemitus ac planctus. *Senec. in Troadib.* v. 905. Planctus & gemitus ſonent. *Lucan. l.* 9. v. 49. luctus planctuſque ferebant. *Flor. l.* 4. *c.* 1. *circa med.* Theatri plauſum in modum planctus circumſonare.

PLANCUS, a, um, *ebe ha i piedi piani*, λαύκης, σκυταλίας, ut in *Gloſſ.* exponitur, qui pedes ſupra modum planos habet, ut *Feſt.* docet in *Planca*, h. e. ſine vola, ſeu cavitate in ſolo medio pedis. *Plin. lib.* 11. *cap.* 45. *a med.* Vula homini tantum, exceptis quibuſdam. namque & hinc cognomina inventa Planci, Plauti, Scauri, Panſæ. ¶ Ab Ariſtotele dicitur *plancus*, πλαγιὸς, ſpecies quædam aquilæ, cujus meminit & *Plin. l.* 10. *c.* 3.

PLANE, *apertamente, ſchiettamente, chiaramente, pianamente, ουσφῶς, παῤῥήσιος*, manifeſte, clare, aperte, plano & facili ad intelligendum modo. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 80. *ſub fin.* Alia potes, ſemel ſi obſcurius diceris, dicere alin loco planius. *Plaut. Amph.* 2. 1. 30. Satin' hoc plane, ſatin' diferte, here, nunc videor tibi locutus? *Cic.* 1. *de Orat. c.* 32. Plane & dilucide loqui. *Id.* 3. *de Fin. c.* 5. *in fin.* Plane & perſpicue expedira aliquid. *Id. pro Roſc. Com. c.* 14. *extr.* Planius utque apertius dicere. *Id.* 4. *Verr. c.* 64. *extr.* Apertiſſima planiſſimeque explicare. *Id.* 7. *Phil. c.* 6. Plane & Latine loqui. ¶ Item omnino, prorſus, penitus, *affatto, totalmente. Cic. Attic. lib.* 13. *ep.* 6. Quod reliquos coheredes conveniſti, plane bene. *Id. Fam.* 3. *ep.* 10. Illud plane moleſte tuli, quod, *&c. Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 20. Fieri poteſt, ut non plane par ſit numerus ſyllabarum. *Cic.* 1. *de Orat. cap.* 23. Ex rebus penitus perſpectis, planeque cognitis. *Terent. Heaut.* 5. 1. 24. Sed te miror, qui alia tam plane ſcias. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. v. 66. Communi ſenſu plane caret. *Plaut. Epid.* 3. 4. 55. Tibi ne eſt ſublitum plane & prube. *Cic. in Brut. c.* 97. Quod jam propemodum, vel plane potius effeceras. *& cap.* 81. Erat autem cum inſtitutus optime, tum etiam perfecte planeque eruditus. *& cap.* 59. Nec vero Sulpicio, neque

Cottæ dicere poſſumus rem nullam plane atque omnino deſuiſſe. ¶ In reſponſionibus affirmandi vim habet. *Terent. Phorm.* 5. 2. 3. *De.* Nonne id fat erat, accipere ab illo injuriam? etiam argentum eſt altro objectum, ut ſit, qui vivat, dum aliud aliquid ſagitii conficiat. *Ge.* planiſſime. *De.* His nunc præmium eſt, qui recta prava faciunt. *Ge.* veriſſime. *cerl & per appunte.* Sic *Plaut. Trucul.* 2. 7. 57. Ego & doaia privatus ſum, & periì. *Ge.* plane iſtuc eſt.

PLANES, ētis. V. *Planeta* in fi.

PLANESIUM, Πλανήσιον, nomen mulieris in Curculione Plautino, *à τὸ πλάνης*; h. e. ab errore factum.

PLANETA, æ, m. *planeta, πλανήτης*, ſidus errans: a *πλανᾶσθαι*, *errare*, vagor. Ita autem planetæ vocantur, non quia errent re vera, ſed quia errare videntur, quia nunc alio, atque alio ſidere cetera. Sant autem ſeptem: Saturnus ſuorum locum obtinet, proximum Jupiter, tertium Mars, quam deinde Sol ſubſequitur, Solem Venus, ſub Venere Mercurius ſitus eſt, Luna ultimum, terriſque proximam, eundemque minimum orbem poſſidet. *Cic.* vocat *ſtellas errantes*, at *Senec. Nogid.* & *Varr. errantes*, & *errones*. V. *Plin. l.* 2. *c.* 8. & 9. *Macrob. l.* 1. *in ſomn. Scipion. c.* 17. 19. & 21. & *Cic. in ſomn. Scip. c.* 4. & *Lucan. lib.* 10. *v.* 199. qui omnes de his verba faciunt: ſed *planetas* qui appellaverit Latinus ſcriptor, inveni adhuc neminem, præter *Iſidor. l.* 3. *Orig. c. ult.* & *lib.* 19. *c.* 24. *ad fin. Jul. Firmic. l.* 2. *c.* 2. & *veter. Inſcript.* apud *Fabrett. c.* 20. *num.* 307. *pag.* 709. ¶ In tert. declin. *planes, ētis*, m. *πλάνης, νος*, legitur apud *Gell. l.* 14. *c.* 1. *ante med.* Ut alii quidam planetes peri poteſtate eſſent.

PLANETARIUS, ii, m. *aſſervator de planeti, aſtrologus*, aſtrologus. *Auguſtin. l.* 4. *Confeſſion. c.* 3. Illos planetarios, quos mathematicos vocant, conſulere non deſiſtebam. AL. rectius leg. *planos*. Adde *Serv. ad Æn.* 3. *v.* 284.

PLANETICUS, a, um, ad planetam pertinens. *Sidon. l.* 8. *ep.* 12. *a med.* Planeticorum ſiderum globus.

PLANGO, is, axi, actum, *a.* 3. *percuterе, battere, πλήττω, πάτταλος*, percutio, verbero. Verbum eſt ſere poeticum, a plago (ut *tango a tago*) quod a πλαγὴ Dorico pro πληγή, percuſſio. *Lucret. lib.* 2. *v.* 1154. Nec mare, nec fluctus plangentes faxa crearunt. *Id. l.* 6. *v.* 114. chartaſque volantes Verberibus venti verſant, plangantque per auras. *Ovid.* 12. *Met. v.* 118. plangens moribundo vertice terram. *Id. Heroid. epiſt.* 16. *v.* 334. Cæſaque ſanguineam victima planget humum. *& epiſt.* 19. *v.* 111. Me miſeram! quanto plangatur litora fluctu! *Sil. l.* 1. *v.* 588. *de Borea.* ſæpeque rigeas nunc litora pulſat, Nunc ipſas alis plangit ſtridentibus Alpes. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel & Thet. v.* 261. Plangebant aliæ proceris tympana palmis. ¶ Translate *Stat. Theb.* 3. *v.* 505. ales fugiens placabile plauxerit omen. *h. e.* alis aera verberando omen dederit. Al. leg. *plauſerit*. ¶ Sæpe dicitur de iis, qui flentes, querentesque pectus tundunt, vultum, brachia feriunt præ dolore. *Petron. in Satyr. c.* 111. Funus ſparſis prælequi crinibus, & nudatum pectus in conſpectu frequentiæ plangere. *Ovid. 6. Met. v.* 248. lanistaque pectore plangens. *& lib.* 11. *v.* 81. femur morienti plangem dextra. *& lib.* 9. *v.* 635. a pectore veſtem Deripuit, planxitque ſuos furibunda lacertos. *Apul. l.* 5. *Metam.* Ibique deflebant oculos, & plangebant abera. ¶ Paſſive *Ovid. Met.* 8. *v.* 525. ſtillæque capillos Plangunter matres Calydonides Eueninæ. *h. e.* tundunt ſe præ dolore. Al. leg. *plangunt ſe*: alii *plangebant*: ſed *Heinſ. ri plangantur* defendit. Sic *lib.* 3. *verſ.* 675. Dumque volunt plangi. Alia eſt ſententia in illo *triſtil. l.* 11. *v.* 73. Utque ſuum laqueis, quos callidus abdidit auceps, Crus ubi commiſit volucris, ſenſitque teneri, Plangitur, ne trepidans, adſtringat vincula motu. *h. e.* agitat ſe, & alas diverberat, ut effugiat. ¶ Abſolute *Ovid.* 3. *Met. v.* 505. plangere ſorores Naides, & ſectos fratri poſuere capillos: Planxere & Dryades: plangentibus adſonat echo. *Stat. Theb.* 11. *v.* 417. Cuncta madent lacrymis, & ab omni plangitur arce. *Juſtin. l.* 19. *c.* 2. *extr.* Toto litore plangentium genitus. ¶ *Plangere aliquem*, aut *aliquid*, fletu, lamentis, & pectoris verberatione proſequi, *piangere. Tibull. l.* 2. *el.* 6. *verſ.* 17. ſuum pubes miratur Oſirim Barbara, Memphitem plangere docta bovem. *Val. Flacc. l.* 3. *n.* 297. nonne hæc meu juſtius eſſent Funera, mequa taas potius nunc plangeret error? *Caſ. Germanic. in Arat. v.* 198. tendit palmas, ceu ſit planctura rehictam Andromedam. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 2. *v.* 123. Et monſtrare astes, & verba reſtagere, quæ nunc Plangimus. *Id. Theb. 11. v.* 117. plangont ſua damna coloni. *& lib.* 12. *v.* 383. mea funera plangis. *Claudian. in prol. l.* 2. *in Eutrop. n.* 49. Diuptas quid plangis opes? *Id. l.* 3. *de rapt. Proſ. v.* 159. Nec deſtet, plangitve malum. *Stat.* 3. *Theb. v.* 196. & longo examine matres Invidiam planxere data. *h. e.* lamentando necem natorum Niobes, invidiam in deos moverunt, a quibus interfecti fuerant. *Ovid.* 4. *Metam. n.* 545. Cadmeida palmis Deplanxere domum, ſciſſa cum veſte capillos.

PLANGOR, oris, m. *percuſſa cum ſtrepitu, πατάγος*, percuſſio, ictus cum ſtrepitu. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel & Thet. v.* 272. Quæ (*undæ*) primum clementi flamine pulſæ Procedunt, leni & reſonant plangore cachinni. *Ovid.* 3. *Met. v.* 497. *de Echo*. Cumque ſuos manibus percuſſeret ille lacertos, Hæc quoque reddebat ſonitum plangoris eundem. ¶ Præcipue vere ſic dicitur percuſſio pectoris, aut vultus in lamentatione, & fletu, ut *planctus. Cic. in Orat. c.* 38. Plangora & lamentatione compleremus forum. *Virg.* 2. *Æn. v.* 487. penituſque cavæ plangoribus ædes Femineis ululant. *Ovid.* 6. *Met. v.* 532. ædis plangore lacertis. *& lib.* 4. *v.* 553. dum ſolito tentat plangora ferire pectore. *& lib.* 14. *v.* 420. Nec ſatis eſt Nymphæ fiere, & lacerare capillos, Et dare plangorem.

Val. Flacc. l. 3. *v.* 274. Tum ſuper exſangues conſertæ cædis acervos Præcipiti plangore ruunt.

PLANGUNCULA, æ, f. *fantoccino*, puſilla pupa: a *πάμμυγγον*, pupa. Unde *Scholiaſtes Callimachi* exponit *κόρον τινὰ*, ceream nympham. *Cic. Attic. l.* 6. *epiſt.* 1. *ſub fin.* Inventæ ſunt quinque plangunculæ matronarum. Al. leg. *lagunculæ*, al. *imagunculæ*.

PLANILOQUUS, a, um, *che parla ſbiaco*, qui plane loquitur. *Plaut. Trucul.* 4. 4. 11. Dii immortales, at planiloqus eſt! paucis ut rem ipſam attigit!

PLANIPEDES, um, dicti ſunt mimi, infimi ordinis actores (V. *Mimus*) qui non in ſuggeſtu ſcenæ, ſed in plano actitabant: vel nudis pedibus, h. e. non cum ſoccis, neque cum cothurnis, ut Tragici, ſcenam ingrediebantur. Utramque opinionem affert *Diomed. l.* 3. *pag.* 487. *Paſch.* ſed priorem præferunt *Scalig. ad Feſt. in Orcheſtra, & Voſſ. inſtit. Poet. l.* 2. *c.* 32. quamvis enim, inquiunt, verum eſt, pedibus nudis fuiſſe; tamen falſum, pedem oudum, pedem planum eſſe. *Ateo* apud *Diomed. loc. cit.* Daturin' eſtis aurum? exſultat planipes. *Gell. l.* 1. *c.* 11. *a med.* Quid enim foret iſta re ineptius, ſi ut planipedi ſaltanti, ita Graccho concinnanti numeros & modos tibicen incineret? *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 189. populi frons durior hujus, Qui ſedet & ſpectat triſcurria patriciorum, Planipedes audit Fabios. *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 1. Hæc nobis ſit litterata lætitia, & docta cavillatio, vicem planipedis, & fabulonis, impudica & prætentata verba jacientis, ad pudorem ac modeſtiam verſus imitata. *Caſſius* apud *Quintil. l.* 5. *c.* 11. *a med.* Quis iſtam faciem planipedis ſenis tocquens? *Al. leg.* Quis iſte? faciem, &c. *Al.* lanipedis. *h. e.* laneis vinculis pedes deligatos habentis, tanquam ulceroſi ſint: atque adeo tardigradi, lenti. Plura de Planipedibus *Voſſ. loc. cit.*

PLANIPEDIUS, a, um, humilis, ut Planipedia Comœdia. *Donat. in præfat. de Comœd. & Trag.* Planipedia dicta ob humilitatem argumenti, ac vilitatem Actorum, qui non cothurnos aut ſoccos utuntur in ſcena aut pulpito, ſed plano pede: vel ideo quod non ea negotia contingat, quæ perſonarum in turribus, aut in cœnaculis habitantium ſunt, ſed in plano & humili loco. Poſteriorem hanc *Donati* cauſam cave probes: & jamdiu *oli*, quod hoc fragmentum Eruditi *Pſeudonati* cujuſdam eſſe judicarunt.

PLANITAS, atis, f. *Auct. dial. de oratorib. c.* 23. *ad fin.* Ea eſt electio inventionis, is ordo rerum, is compoſitionis decor, ſententiarum planitas, &c. *h. e.* æquabilitas, vel perſpicuitas. Alii malient *ſanitas*, alii *gravitas*.

PLANITIA, æ, f. &

PLANITIES, ei, f. *pianura, piano, pianezza, ἐπιπεδότης, πεδίον*, æqualitas loci, æquor, locus planus. *Cic. 1. de Divin. c.* 1. Principio Aſyrii propter planitiem, magnitudinemque regionum, quas incolebant, &c. *Vitruv. l.* 7. *c.* 3. Planitiæ coronarum ſunt periculoſæ. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 43. Erat inter oppidum & collem planitia circiter paſſuum CCC. *Vet. Inſcript.* apud *Uſſm. in not. ad hunc loc.* Clivum Martis in planitiam redigendum curavit. (Adde aliam eadem ſententia apud *Murator. pag.* 463. *n.* 9.) *Salluſt. in Catil. c.* 61. Planities erat inter ſiniſtros montes. *Lucret. l.* 4. *v.* 294. Planitiem ad ſpeculi veniens cum offendit imago. Supra *v.* 190. dixit *æquor ſpeculi*.

PLANITUDO, inis, f. planitia. *Vet. Gloſſ.* Planitudo, *ἐπιπεδία*. Tribuunt & *Columellæ l.* 4. *c.* 30. Sed V. *Plenitudo*.

PLANITUS, adverb. plana via. *Tertull. de Pall. c.* 4. Quo planitus adeantur.

PLANO, as, a. 1. *appianare, ἐπιπεδόω*, planum facio, complano. *Corripp. l.* 2. *v.* 223. Ante pedes planate vias.

PLANTA, æ, f. *ramuſcello, pollone, marza, κλάδισκος, κλάδιον, ῥάβδος*, ſurculus, ſeu ramus tenerior, & virens, qui in ſummitate ramorum ab arbore emittitur, & deſectus transferri, aut inſeri poteſt. Vocis notatio apud Etymologos valde eſt incerta. *Cic. de Senect. c.* 15. Malleoli, plantæ, farmenta, viviradices, propagines, nonne ea efficiunt, ut, &c? *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 55. Qui quatiet, ne adverſam cædat. ſæpe enim ita percuſſa olea defert de tumulo plantam. *Virg.* 2. *Georg. v.* 23. Hic plantas tenero abſcindens de corpore matrum, Depoſuit ſulcis. *& verſ.* 300. neve flagella Summa pete, aut ſumma deſtringe ex arbore plantas. *& verſ.* 78. enodes trunci reſecantur, & alta Findtur in ſolidum cuneis via: deinde ſeraces Plantæ immittuntur. ¶ Apud *Feſt.* planta oleaginea eſt virga foliata ex olea deplantata. ¶ Si cum *ramus* jungatur, ita ab eo differt, ut minor a majore: vel *planta* una virga conſtat, *ramus* pluribus. *Colum. l.* 5. *c.* 10. Semina ſi en veteribus ramis ſumes, illos magis eligito, qui ſunt contra ſolum, quam qui umbris, ramis, aut plantis, contiantur. *Id. de arbor. c.* 20. Arbor inſita fructuoſior eſt, quam quæ inſita non eſt, ideſt quam quæ cum ramis, nec plantis ponitur. ¶ Per ſynecdochen eſt tota arbor, aut herba, *pianta, ὄρπηξ*, ſed cum reſpectu ad tranſlationem, aut ſationem. *Plin. l.* 17. *c.* 11. Plantas ex ſeminario transferre in aliud, priſquam ſua loco pangantur. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *circa med.* Hæ res (h. e. *herba, quæ condimentorum cauſa ſeruntur*) & ſemine, & plantis circa æquinoctium vernum ſeruntur. *Ovid. de remed. amor. v.* 193. Ipſe potes riguis pinotam deponere in hortis. *Pallad. in April. tit.* 2. Aliqui ulcus in radicibus inſerunt, & ubi comprehenderint, cum aliqua parte radicis avellunt, & transferunt more plantarum. ¶ Et univerſim quidquid e terra germinat. *Journal. ſac.* 3. *v.* 226. Hortulus hic, puteuſque brevis, nec reſtæ movendus, In tenues plantas facili diffunditur haufu. ¶ Apud *Feſt. plantæ* dicuntur etiam feminum olerum, quod plana ſunt. Appellantur etiam, inquit *Id.* ex ſimili plantæ noſtrorum pedum. Dicitur enim *planta pedis*, & *piano* abſolute, ſolum pedis, & ipſe pes, *pianta, o pianta del piede, pede, πέλμα. Plin. l.* 7. *c.* 2. *a med.* In meridianis Indiæ viris plantas eſſe cubitales, feminis adeo parvas, ut ſtrathopodes appellentur.

& ibid.

& *ibid. poſt init.* Homines averſi poſt crura plantis, caſimiæ velocitatis. *Virg. Ecl.* III. v. 49. Ah! tibi ne teneræ glacies fecet aſpera plantas. *Id. Æn.* 8. v. 458. Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis. *Ovid. Met.* III. v. 592. Aura refert ublata citis talaria plantis. *Sil. l.* 13. v. 846. per aperta volantem Aſſequitur planta. *b.* r. curſu. Sic *Id. l.* 16. v. 458. læta ad certamina plantæ invitat. *Id. l.* 6. v. 212. Quadrepedem planta fodiens. *b. e.* calcaribus. *Senec. epiſt.* 122. Exſurgere in plantas. *alcarſi in punta di piedi. & Val. Flacc. l.* 6. v. 702. Improba barbaricæ procurrunt tegmina plantæ. *b. e.* pedis barbarico calceo induti, vel etiam ipſius calcei. ¶ Supra *plantam*, proverb. apud *Valer. Max. l.* 8. r. 12. *extr.* & *Aramæa. l.* 28. *c.* 2. *ante med.* (*al. c.* 3.) eandem habet ſententiam, ac *ultra crepidam.* V. *Crepido.*

PLANTAGO, ginis, f. herba vulgaris, cujus duo genera. Minor anguſtioribus foliis & nigrioribus, linguæ pecorum ſimilis (unde *πεντάλωττον* dicitus) caule anguloſo, in terram lenſto, in pratis naſceus. Altera major, foliis interum modo incluſa, quæ quia ſeptem ſunt, quidam eam heptapleuron vocavere. Hujus & caulis cubitalis eſt, & napi ſimilis. Naſcitur in humidis multo efficacius. *Plin. l.* 25. *c.* 8.

PLANTARIS, re, *παλαμαῖος*, ad plantam pedis ſpectans. *Stat. l.* 1. *Theb.* v. 304. *de Mercurio.* Summe pedum propere plantaribus alligat alis. *Val. Flacc. l.* 1. v. 67. nunc aerii plantaria vellet Perſeos. ¶ Item ad plantas, quæ ferantur: unde *plantaria* ſunt ipſæ plantæ. *Virg.* 2. *Georg.* v. 26. Silvarumque aliæ præſſos propagimis arcus Exſpectant, & vera ſua plantaria terra. *Plin. l.* 21. *c.* 20. *ad fin.* Abrotonum feritur ſemine nullus, quam radice aut furculo: ſemine quoque non ſine negotio: plantaria transferuntur. *Juvenal. ſat.* 13. v. 123. non Epicurum Sufpicit exigui lætum plantaribus horti. *b. e.* uberibus, *erbaggi*. Hæc etiam ad vocem ſequent. pertinere poſſunt.

PLANTARIUM, ii, n. *ſemenzajo, ſeminario, φυτωτήριον*, locus plantarum, ſeminarium. *Plin. l.* 13. *c.* 4. *de palmis.* Ergo plantaria inſtituunt, anoiculaſqua transferunt, & iterum binas. *Id. l.* 17. *c.* 20. *a med.* Ideo nucibus potius, quam vitiradicibus, plantaria cædus impleatur. *Id. l.* 16. *c.* 33. *de cupreſſo.* Quæſtuoſiſſima in ſatus ratione ſilva: vulgoque dotem filiarum nutriqui plantaria appellabant. ¶ Metaphorica *Perſ. ſat.* 4. v. 39. Quinque palæſtritæ licet hæc plantaria vellant. *b. e.* inguina dentis pilis obſita. ¶ Metonymice *plantaria* ipſæ plantæ. V. in voce præced.

PLANTATIO, onis, f. *piantamento, piantagione, φύτευσις*, actus plantandi, aut transferendi. *Plin. l.* 21. *c.* 4. *de roſis.* Pangæus mons fert numeroſis foliis ac parvis: unde accolæ transferentes conferunt, ipſique plantatione proficiunt.

PLANTATOR, oris, m. *piantatore*, qui plantat. Eſt *Auguſtini epiſt.* 89 (*al.* 157.) *c.* 20. & *ep.* 222. (*al.* 147.) *ſub nom. & ſimm.* 358. *edit. recent. in fin.*

PLANTIGER, era, rum, *φυτοφόρος*, plantas gerens, vel ex ſe pullulando emittens. *Plin. lib.* 13. *cap.* 8. Silliqua plantigera eſt in imis partibus.

PLANTO, as, a. 2. *piantare, trafpiantare, φυτεύω, πυτεύω*, per plantam arborem ſero, aut tranſero. *Plin. lib.* 17. *c.* 10. Stolones cum perna ſua avelluntur, partemque aliquam e matris quoque corpore ſuſerunt ſecum. Hoc modo plantantur punicæ, coryli, muli, ſurbi. *Pallad. in Mart.* tit. 5. Sinapis, & caules uptima ſeruntur, vel plantantur. *b. e.* ſemine, vel planta.

PLANUS, i, m. *impoſtore, ingannatore, barattiere, furbo, πλάνος*, propria eſt erro, vagabundus: a πλάνη, error: ſed accipitur etiam pro eo, qui decipiendi cauſa vagatur, impoſtore, nebulone, ſycophanta, fraudulento, fallaci, ut & *Gell.* obſervat *l.* 16. *c.* 7. *Cic. pro Cluent. c.* 26. a *med.* Hic illa planus improbiſſimus, qui, &c. *Petron. in Satyr. c.* 82. Notavit me miles, ſive ille planus fuit, ſive noctorius graſſator. *Aceron ad Horat. lib.* 1. *ep.* 17. ſcribit, *Planum* nomen fuiſſe notiſſimi impoſtoris, qui cum fixiſſet aliquoties, ſe crus fregiſſe, ut in vehiculo tolleretur, cum poſtea vera crus fregiſſet, rogaretque ut vehiculo in Urbem reportaretur, non fuit ei creditum. *Horat. loc. cit. ſub fin.* Nec ſemel irriſus triviis attollere curat Fracto crure planum. *Capitolin. in M. Anton. Philoſ.* r. 23. Planus quidam concionabundus, ignem de cælo lapſurum, ſinemque mundi affore dicebat. Addo *Plin. l.* 35. *c.* 10. *versu med.* & *Arnob. lib.* 2. *pag.* 66. &c.

PLANUS, a, um, *piano, eguale, piatto, ſpianato, ὁμαλός*, æquus, æqualis, æquabilis, in quo nihil eminet, non clivoſus, non editus. *Cic. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 18. Cum duæ formæ præſtantes ſint, ea ſolidis globus, ex planis circulus aut orbis. *Id. de Univerſ. c.* 5. Si univerſitatis corpus planum & æquabila explicaretur. *Id. pro Cæcin. c.* 17. *ſub fin.* Æquus & planus locus. *Id.* 2. *Agror. c.* 35. Campus planiſſimo in loco explicata. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 23. *extr.* Aſpecto ac plano litore naves conſtituit. *Plin. l.* 9. *c.* 20. & 51. Plani piſces. V. in *Jactus. Plaut. Teren.* 3. 2. 19. Facilis & plana via. *Liv. l.* 34. *c.* 29. A porta unde aditus planior erat, irrumpere conabantur. *Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit.* 8. *leg.* 2. *a med.* Deteriorem viam fieri, ſi cum plana fuerit, clivoſa fiat. *Vitruv. lib.* 6. *c.* 11. Ædificia, quæ plano pede inſtituuntur. *b. e. ſine* hypogæis & concamerationibus. *Id. l.* 7. *c.* 2. Si plano pede erit ruderandum. a *piè piano*: cui opponitur *in contignatione*. Sic *cap.* 4. conclavia, quæ plano pede ſuot. ¶ *Planum*, planitius, *piano, pianura. Juſtin. l.* 2. *c.* 11. *ſub fin. de Xerxe.* Montes in planum ducebat, & convexa vallium æquabat. *Salluſt. in Jug. c.* 53. *extr.* Aciem in planum deduxit. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 243. per planum ire. *cui non opponi* pœ præcepo. *Id.* 3. *Triſt. el.* 4. v. 17. cadere in plano. *cui non opponit* tecto delapſus ab alto. *Senec. de Tranquill. c.* 10. a *med.* In planum deferre aliquid. *Flor. l.* & *cap. ult.* Caſtra quæ in plano erant. *Phædr. l.* 2. *fab.* 4. v. 10. Quercum vult evertere, ut umbram in piſces facile progeniem upprimat. *Flor. l.* 3. *c.* 5. *ad fin.* In plana deſcendere. *alla pianura.* ¶ *De plano*, ex æquo loco, non ex edito, *in piano, in piana terra, χαμόθεν, ἐξ ὑπαίθρου. Ulpian. Dig. lib.* 13. *tit.* 6. *leg.* 5. *ante med.* Hoc verum puto, ſi ferrum tibi commodavi, ut in machina operaretur: ceterum ſi ut de plano opus faceret, &c. *Auſon. in gratiar. act. c.* 21. Has litteras ſi in omnibus pilis atque particibus, unde de plano legi poſſint, inſtar edicti pendere mandavero. Hinc illa notæ V. D. P. R. L. P. in Edictis & Legibus proponendis, quæ habentur in ænea Tabula optimæ notæ apud *Murator. pag.* 581. hoc eſt *Unde*, vel *ubi de plano recte legi poſſius.* ¶ Apud JCtos ſignificat nuilla forma judicii, vel ultra tempus juris dicendi, *in forma effraginduzzata*: cui pre *tribunali* apponitur. *Sueton. in Tiber. c.* 33 Judices aut *de plano*, aut a Quæſtoris tribunali, legum & religionis admonebat. *Paul. Dig. lib.* 48. *tit.* 18. *leg.* 18. *extr.* Cuſtodiæ non ſolum pro tribunali, ſed & de plano audiri poſſunt, atque damnari. Adde *Ulpian. lib.* 37. *tit.* 1. *leg.* 3. *ſub fin.* & alibi. Huc pertinet illud *Senec. de clement. c.* 5. Hæc magnanimitas in bona fortuna laxiorem locum habet, meliuſque in tribunali, quam in plano conſpicitur. *b. e.* in homine divite ac nobili, quam pauvere & humili loco nato. ¶ Præterea *de plano* tranſlate eſt facili negotio, nullo labore, non multa opera & cura adhibita. *Lucret. lib.* 1. v. 412. Hoc tibi de plano poſſum promittere, Memmi. ¶ Eſt etiam *planus*, apertus, clarus, manifeſtus, qui facile intelligitur, *piano, chiaro. Plaut. Perſ.* a. 2. 1. Satin' hæc ſunt tibi plana & certa? *Cic. in Top. cap. ult.* Ut narrationes planæ ſint, breves, evidentes. *Plin. l.* 2. *c.* 7. Minus plana de Deo conjectatio. ¶ Planum eſt, *è coſa chiara. Plaut. Capt.* 3. 4. 32. Pol planum id quidem eſt, non noviſſe. Adde *Mil.* 2. 4. 52. ¶ *Planum facere*, patefacere, declarare, ante oculos ponere, *far vedere, ſpiegare ad evidenza. Cic.* 7. *Verr. c.* 64. Cum hæc omnia quæ polliceor, cumulate tuis proximis plana feceto. *Id. Verr.* 1. *cap.* 14. Cum planum facere multis teſtibus poſſim, Verrem dixiſſe, &c. *Lucret. l.* 2. v. 932. planum facere atque probare.

PLASEA. V. *Paleſea.*

PLASMA, atis, n. *finzione*, fictio, figmentum, *πλάσμα*, a *πλάσσω*, fingo. *Auſon. epiſt.* 20. v. 1. Si qua fides falſis unquam eſt adhibenda poetis, Nec plaſma ſemper alimunt. *Martian. Capell. ſub fin. l. ult.* Garrire agreſti cruda finxit plaſmate. ¶ Item opus fictile figuli arte a lutu formatum. Hinc a Poetis Chriſtianis nonnunquam de homine dicitur, qui a lutu factus eſt. *Prudent. Cathemer.* 7. v. 184. Emancipator ſervientis plaſmatis. *& ep.* 9. v. 91. Quid tibi, prophane ſerpens, profuit rebus novis, Plaſma primum perculiſſe verſipelli hortamine? ¶ Eſt etiam potius ex dulcioribus quibuſdam rebus compoſitus, qua colluebaot os & fauces ad fingendum vocem, ut liquida eſſet, clara, & ſuavis, *gargariſmo per la voce. Perſ. ſat.* 1. v. 17. Sede leges celſa, liquido cum plaimate guttur Mobile colluerit. *Quintil. l.* 1. *c.* 8. (*al.* 14.) Sit lectus uon in canticum diſſoluta. nec plaſmate, ut nunc a pleriſque fit, effeminata.

PLASMATIO, onis, f. actus plaſmandi. *Hieronym. ep.* 22. *ad Euſtoch. feſt.* 38. *ſub fin.* Quomodu poſſuot honorare plaſmationem hoſtis ſui?

PLASMATOR, oris, m. qui plaſmat. *Tertull. adverſ. Judæos, c.* 2. Deus univerſitatis conditor, hominis plaſmator.

PLASMATUS, a, um, fictus, factus. *Tertull. adverſ. Jud. cap.* 23. *circa med.* Illa terra virgo, ex qua homo tunc primum plaſmatus eſt. Adde *Prudent. in Apotheoſ. v.* 934.

PLASMO, as, a. 1. *πλάσσω*, e lutu fingo, formo. *Prudent. in Apotheoſ. v.* 933. Ut pei corpoream ſpeciem plaſmaſſe feratur Corporis effigiem.

PLASSO, as, a. 2. plaſmo, fingo, formu, *πλάσσω*. Eſt *Apicii lib.* 2. *cap.* 1.

PLASTES, æ, m. *chi fa ſtatue, o altro di terra* cotta, *πλάστης*, qui vaſa vel ſtatuas, aliave opera ex argilla facit, figulus: a *πλάσσω*, fingo. *Velleii. l.* 1. *c.* 17. Hoc idem eveniſſe grammaticis, plaſtis, pictoribus, ſcalptoribus. *Plin. l.* 35. *c.* 12. Plaſtæ laudatiſſimi fuere Damophilus, & Gorgaſus, iidemque pictores. *Tertull. de Idolol. cap.* 3. Neque intereſt, an plaſtes effingat idolum, an cælator exſculpet.

PLASTICA. V. *Plaſtice.*

PLASTICATOR, oris, m. qui ex argilla opus facit. *Jul. Firmic. l.* 8. *c.* 16. Erunt aurifices, bracteatores, inauratores, plaſticatores, margaritarii.

PLASTICE, es, f. *arte di fare ſtatue di terra cotta*, e *di ſtucco*, *πλαστική*, ars faciendi ſtatuas, aliudve opus ex gypſo, creta, aut argilla: a *πλάσσω*, fingo. *Plin. l.* 35. *c.* 12. narrat Dibutadem Sicyonium figulum, primum inveniſſe Corinthi, filiæ opera, quæ capta amore juvenis, illo abeunte peregre, cum umbram ex facie ejus ad lacernam in pariete linea circumſcripſiſſet, illis pater impreſſa argilla typum fecit, & cum ceteris fictilibus induratum igni peopoſuit. *Id. ibid.* Qui plaſticen matrem ſtatuariæ, ſcalpturæque, & cælaturæ eſſe dixit. ¶ *Plaſtices, æ*, Latina poſitione uſurpatur a *Tertull. de cult. fem. cap.* 2. *ſub fin.* & *cap.* 5. & *de Spectac. cap.* 18.

PLASTICUS, a, um, *πλαστικός*, ad plaſticen pertinens, h. e. ad fingendum ex argilla. *Vitruv. l.* 1. *c.* 1. *a med.* Architectos non poſſe eſſe plaſtes, ut Myreu, ſed rationis plaſticæ non ignarus. *Tertull. l.* 1. *ad Nation. c.* 12. Plaſtica manus. ¶ *Plaſticus, i*, plaſtes. *Jul. Firmic. l.* 7. *c.* 25. Faciet pictores, plaſticos, aurificus.

PLATÆÆ, arum, f. *Πλάταιαι*, urbs etc. Bœotiæ, apud Cithæronem mon-

montem Theſpiæ proxima, inter Cithæronem & Thebas. Apud hanc urbem Ariſtides Prætor Athenienſium, & Pauſanias dux Spartanorum viceruet Mardonium ducem Xerxis cæſis trecentis millibus peditum, & viginti millibus equitum, ideſt univerſis fere copiis Perſarum, quos, illi Xerxis in regnum revertena reliquerat. *Cic.* 2. *Offic. c.* 16. *Nep. in Ariſtid. c.* 2. & *in Pauſan. c.* 2. *Juſtin. l.* 2. *c.* 12. & 14. *Plutarch. l. c. c.* 2. ¶ In ſingul. aum. ſi τὸ Πλάτανον ἴχω dixit *Homer. Iliad.* 3. *in extol. v.* 26. ¶ Apud *Nepot. locis citat.* legitur *Platæa*.

PLATÆENSIS, ſe, ad Platæam pertinens. *Plutarchus*, Platææ civis. *Nepos in Milt. c.* 5. & *Juſtin. l.* 2. *c.* 9.

PLATÆUS, a, um, Platæenſis. *Virruv. l.* 2. *c.* 2. Platæum prætium.

PLATALEA, æ, ſ. avis, de qua *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 49. Legi etiam ſcriptum, eſſe avem quandam, quæ platalea nominetur: eam eibum quærere advolantem ad eas aves, quæ ſe in mari mergerent, quæ cum emerſiſſent, piſcemque capiſſent, uſque eo premere earum capita morsicus, dum illæ captum amitterent, id quod ipſa invaderet. Eademque hæc avis ſcribitur conchis ſe ſolere complere, eaſque cum ſtomachi calore concoxerit, evomere, atque ita eligere ex iis, quæ ſunt eſculenta. Hæc *Cicero*. Eadem narrat *Plin. l.* 10. *c.* 40. ſed *plateam* vocat. *Ariſtot. l.* 9. *Hiſt. anim. c.* 20. πελεκᾶν. Ex Italis multi dicunt *palettone*.

PLATANINUS, a, um, πλατανικὸς, qui ex platano eſt. *Colum. l.* 12. *c.* 16. Alii ſuſilia vitigineia, nonnulli plataninis ſemivietas uvas contegunt.

PLATANISTA, æ, m. πλατανιστὴς, piſcis, de quo *Plin. l.* 9. *c.* 25. In Gange Indiæ plataniſtas vocant, roſtro delphini & cauda, magnitudine autem quindecim cubitorum.

PLATANON, onis, ſ. πλατανὼν, locus platanis conſitus. *Petron. in Satyr. c.* 131. Poſteto die in eundem Platanona deſcendi. *Martial. l.* 3. *epigr.* 19. Exornant fictæ qua platanona ſtræ. *Vitruv. l.* 5. *c.* 11. *ad fin.* Faciunda autem xyſta ſic videntur, ut ſiet inter duas porticus ſilvæ, aut platanonis. ¶ Rectus caſus *platanus* eſt apud *Plin. l.* 12. *ep.* 3. & in quibuſdam Editionib. Græcis litteris πλατανὼν.

PLATANUS, i, ſ. *platano*, πλάτανος, arboris genus, quod umbræ tantum gratia expetitur: a πλατὺς, latus. Hinc ab *Horat. l.* 2. *od.* 15. v. 4. cælebs dicitur, quia non ſolet adhiberi ad vites ſulcicandas, ut ulmus. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 7. Nam nec hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opacandum hunc locum patulis ſit diffuſa ramis, quem illa cujus umbram ſecutus eſt Socrates, quæ mihi videtur non tam ipſa aquula, quæ deſcribitur, quam Platonis oratione creviſſe. *Plin. l.* 12. *c.* 1. Quis non jute miretur, arborem umbræ gratia tantum ea aliunde peſtitam orbe? Platanus hæc eſt, mare Ionium in Diomedis inſulam primum invecta, inde in Siciliam tranſgreſſa, atque inter primas donata Italiæ, & jam ad Morinos uſque pervecta, *&c. & mox*. Celebrentur ſunt primum in ambulatione Academiæ Atheniis cubitorum XXXIII. Nunc eſt clara in Lycia, gelidi fontis ſocia amœnitate, itineri appoſita, domicilii modo cava, octoginta atque unius pedum ſpecu, nemoroſa vertice, & ſe vaſtis proteges ramis, arborum inſtar, agros longis obtinet umbris, &c. V. ibi reliqua. *Virg.* 2. *Georg. v.* 70. Et ſtirilis platani realos geſſere valentes. In quarta decliuat. *Virg. in Col. v.* 122. prona ſurgebant valle patentes Aeriæ pletanus. Eſt qui leg. *plateæ*.

PLATEA, æ, ſ. *ſtrada larga*, πλατεῖα, via lata in urbe: a Græce voce allata, in qua ſuppliendum eſt ὁδὸς, via. Eſt enim adject. femin. nominis πλατὺς, latus. *Terrent. Andr.* 4 5. 1. In hac habitaſſe platea dicitur eſt Chryſidam. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 27. Portas obſtruit, vicos plateaſque inædificat. *Hirt. de B. Alex. c.* 2. *extr.* Turres ſubjectis rotis, ſuoibus, jumentiſque, directis plateis, in quamcumque erat viſum partem movebant. ¶ Extrita ſubjunctiva diphthongi pænultima corripitur. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 69. Puræ ſunt plateæ, nihil ut properantibus obſtent. Adde *Catull. carm.* 15. *ad Aurel. v.* 7. ¶ Quandoque etiam capitur pro area in medio ædibus, *corticle. Lamprid. in Heliog. c.* 24. Plateæ in Palatio ſtravit Lacedæmonis & porphyreticis ſuis. ¶ *Platea* ium, πελεκᾶς eſt nomen avis. V. *Platalea*.

PLATESSA, æ, ſ. genus piſcis plani, & jecentis. *Auſon. epiſt.* 4. *v.* 60. molleſque plateſſæ.

PLATICE, es, ſ. *abbozzo*, πλαττὴ, rudis & compendiaria inſtructio, quam poſtea ſequitur plenior doctrina. *Jul. Firmic. l. c. c.* 16. *extr.* Nunc ad platicen, locorumque definitionem revertamur.

PLATICE, adverb. πλατικῶς, *alla groſſa*, *rozzamente*, cruditer, laxe, univerſim. *Jul. Firmic. l.* 2. *c.* 26. Debet enim is, qui inſtituitur, primum platice inſtitui, ut his aperturibus leviuſculque compoſitus, ſecretiore doctrinæ confidentius conſequatur.

PLATICUS, a, um, πλατικὸς, laxus, latus, remotus. *Jul. Firmic. l.* 3. *c.* 2. *a med.* Et quamvis quidam putent, platicam iſtam diſpoſitionem eſſe, diſcentia tamen ingenium facili inſtitutionis magiſterio componit. *vid. obbozzo*.

PLATO, & Platon, onis, m. Πλάτων, ωνος, philoſophus Athenienſis, ſic dictus ab humerorum, & pectoris latitudine (a πλατὺς, *latus*) ut ait *Senec. ep.* 58. *a med.* nam primis annis Ariſtocles eſt appellatus, teſte *Apul. initio l.* 1. *de dog. Plat.* ubi plura de eo. Patrem habuit Ariſtonem, matrem Perictionem Glauci filiam: natuſque fertur eo die, quo Apollinem & Dianam Latona peperit, vel pridie ejus diei. Parvulo in cunle dormienti, ut eſt apud *Cicer. l.* 1. *de Divin. c.* 36. cum in labellis apes conſediſſent, reſponſum eſt, ſingulari illare ſuavitate orationis fore. Miro fuit ingenio, primiſque annis tantum profecit in litteris & ingenuis artibus, ut ſingularem in omnibus laudem aſſequeretur. Philoſophiæ rector deditus, atque ejus gratia in Italiam profectus, Pythagoram audivit: deinde in Ægyptum navigans, libros Moyſis ibi legiſſe dicitur: tantaque cœpit clarere luce doctrinæ & ſapientiæ, ut totum terrarum orbem illuſtraverit, *divinus* vulgo appellatus. Vixit annos LXXXI. deceſſit die natalis ſui, teſte *Senec. loc. cit.* Errare, inquit *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 27. malo cum Platone, quam cum iſtis vera ſentire. *Id. in Orat. c.* 3. Ille non intelligendi ſulum, ſed etiam dicendi graviſſimus auctor & magiſter Plato. *Id. in Brut. c.* 31. *ad fin.* Quis uberior in dicendo Platone? Jovem ajunt philoſophi, ſi Græce loquetur, ſic loqui. *Id. de opt. gen. Orat. c.* 6. Divinus auctor Plato. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 22. Audiamus Platonem, quaſi deum quendam philoſophorum. *Horat. l. c. ſat.* 4. *v.* 3. Pythagoran, Aeytique reum, doctumque Platona. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 11. Neſcis, quæ ætate Hecuba ſervire cœpit, qua Diogenes, qua Plato. *Manil. lib.* 2. *verſ.* 772. Ætheriuſque Plato, & qui fabricaverat illum. V. *Rubico*.

PLATONICUS, a, um, ad Platonem pertinens, ut Platonica ſublimitas, *Plin. l.* 2. *epiſt.* 20. Platonicus philoſophus, *Gell. lib.* 15. *cap.* 2.

PLATYCÆROS, ſtia, πλατύκερως, lata cornua habens: a πλατὺς, latus, & κέρας, cornu. *Plin. ſub init. cap.* 37. *l.* 11. Alterum (*animalium cornua*) fineit in palmas, digitoſque emiſit ex iis: unde pleycerotas vocant. *b. c.* dorcades. Πλατυκέρωτας quidam leg. & apud *Varron. l.* 2. R. R. *c.* 2. ubi libri habent *ceperarum quas Lacone rotas appellant*.

PLATYCORIASIS, is, ſ. pupillæ ultre naturalem modum dilatatio, morbus equorum oculos infeſtans: a πλατὺς, latus, & κόρη, pupilla. *Veget. l.* 2. *c.* 26. *mulomedic.*

PLATYOPHTHALMUS, i, πλατυόφθαλμος, lapis ſpumæ candidæ nitentiſque, oculos dilatans: a πλατὺς, latus, & ὀφθαλμὸς, oculus. *Plin. l.* 37. *c.* 6.

PLATYPHYLLON, i, πλατύφυλλον, genus tithymali latis foliis. *Plin. l.* 26. *c.* 8. & *cap.* 11. *ad fin.* Eſt autem a πλατὺς, latus, & φύλλον, folium.

PLAUDO, dis, ſi, ſum, a. 3. *percutere, battere con ſtrepito*, ποιῶ, cum ſimitu percutio, plaga, verbero, pulſo, ferio. *Virg. in Ciri*, v. 179. Non Libyco mollies plaudunter pectora tala. *Ovid. Met.* 2. *v.* 866. modo pectora præbet Virginea plaudenda manu. *Stat. 7. Theb. v.* 134. elypeum ter pectore plauſit. *Id. l.* 1. *ſilv.* 3. *v.* 74. vitreaſque natatu Plaudit aques. *Virg. 6. Æn. v.* 644. Pars pedibus plaudunt, eborea. *b. c.* pede terram pulſando choreas aguat. ¶ *Plaudere alicui re*, ſimitum edere. *Virg.* 5. *Æn. v.* 515. alis pleudeatem figit ſub nubs columbere. *Ovid. 8. Met. v.* 238. proſpexit ab ilice perdix, Et plauſi pennis, teſtataque gaudia cantu eſt. *Id. Met. 6. v.* 97. plaudit crepitante ciconia roſtro. ¶ Abſolute *Senec. l.* 2. *quæſt. nat. c.* 28. Averſæ inter ſe manus colliſæ non plaudunt, ſed palma cum palma collata plauſum facit. *reſonando*. ¶ Sæpe eſt colliſis manibus ſonitum edere, quod ſit cum alicui re bene geſta gratulamur, cum probamus aliquid, cum lætitiam oſtendere volumus, *applaudere, applaudire. Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 2. Populum R. manus ſuæ non in defendenda republ. ſed in plaudendo conſumere. *Al. leg.* in laudendo. *& lib.* 2. *ep.* 19. Huic ita plauſum eſt, ut ſalva republ. Pompeio pleudi ſolebat. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 88. favere & plaudere alicui. *Cic. l.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 4. Vatinium arbitratu noſtro concidimus, dits hominibuſque plaudentibus. ¶ *Plaudere*, extremo vox actorum, aut cantoris in theatro pronuncia ſebula, ut apud *Terent. & Plaut.* videre eſt. *Quintil. l.* 6. *c.* 1. *ſub fin.* (*al. c.* 2.) Tunc eſt commovendum theatrum, cum ventum eſt ad ipſum illud, quo veteres tragediæ comediæque claudantur, Plaudite. *Horat. de ar. Poet. v.* 155. uſque Seſſuri, donec cantor, vos plaudite, dicat. ¶ *Plaudere ſibi*, ubi placere, blandiri, ſoe mirum amare, probare. *Plin. l.* 9. *ep.* 14. Nec ipſe ti bi plaudis, & ego mihi magis ea fide, quam de te ſcribo. *Horat. l.* 1. *ſat.* 1 *v.* 66. populus me ſibilat: at mihi plaudo ipſe domi, nummi ac nummos contemplor in arca. ¶ *Plaudere in aliquem*, contra aliquem, & quaſi exſibilare. *Minut. Fel. in Octav. cap.* 24. ¶ Pro *plaudo* dixere etiam *plodo*, ut pro *cauda coda*, pro *plauſtrum ploſtrum*, &c. unde *explodo*, *complodo*. *Varr.* apud *Non. c.* 7. *v.* 85. In balneis plodere cœpimus, & murmurari. Adde *Cicer. in frogm.* apud *Diomed. l.* 2. *pag.* 378. *Putſch.*

PLAVIS. V. *Anaſſum*.

PLAUSIBILIS, le, *plauſibile, favorevole, grato, che piace*, προσῳδικὸς, ἀρεστὸς, qui placet, qui plauſum meretur, popularis, gratus. *Cic. in Divin. Verr.* 2. 3. Cenſorium nomen, quod aſperius antea populo videri ſolebat, id nunc populare etque plauſibile factum eſt. *Senec. ep.* 59. Antiqui, apud quos nondum captabatur plauſibilis oratio. *Quintil. l.* 4. *c.* 3. Pleriſque moris eſt, prolato rerum ordine, protinus utique in aliquem latum ac plauſibilem locum, quam maxime poſſint, favorabiliter excurrere.

PLAUSIBILITER, *plauſibilmente*, cum plauſu. *Sidon. l.* 8. *ep.* 10. Magnus orator, ſi negotium aggrediatur anguſtum, tunc amplum plauſibilios manifeſtat ingenium.

PLAUSILIS, le plauſibilis. *Sidon. l.* 9. *epiſt.* 14. Plauſilibus aliquem fovere ulais. Al. leg *plauſibilibus*.

PLAUSITO, as, n. *c.* frequent. a plaudo. *Auſt. Philom. v.* 22. Plauſitet arborea clamans de fronde palumbes.

PLAUSOR, oris, m. *applauſore*, qui plaudit. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 130. In vacuo lætus ſeſſor, plauſorque theatro. *Petron. in Satyr. cap.* 5. neve plauſor in ſcena Sedeat redemptus hiſtrionis addictus. *Sueton. in Ner. c.* 25. Sequentibus currum ovantium ritu plauſoribus. ¶ Dicitur etiam *plaſor*, ut *plodo* pro *plaudo*. *Sidon. l.* 9. *ep.* 3. *a med.* & *carm.* 9. *v.* 300.

PLAUSTRARATUM. V. *Planaſtrum*.

PLAUSTRARIUS, ii, m. *τετραξενος*, *διαξονιος*, opifex plauſtrorum. *Lamprid. in Alex. Severi. c.* 24. Linteorum, vitreariorum, plauſtrariorum, & ceterarum artium veſtigal pulcherrimum inſtituit. ¶ Item qui plauſtrum regit, *αρματηλατης*. *Ulpian. Dig. lib.* 9 *tit.* 2. *leg.* 27. *ad fin.* Si ex plauſtro lapis ceciderit, & quid ruperit, vel fregerit, Aquiliæ actione plauſtrarium teneri placet. Al. leg. *plaſtrarium*.

PLAUSTRUM, i, n. *τετρο*, *αρραξ*, *τετροκυκλον*, *ἁμαξα*, *ὑποζυγιον*, carruca, cahuciuum reagnis oneribus ſerendis aptum, præſertim apud ruſticos: a *plaudendo*, quod terram plaudat, ut placet *Scaligero*. *Plaut. Aulul.* 3. 5. 31. plus plauſtrorum in ædibus videas, quam rura, quando ad eas tam veneris. *Cic. c. de Divin.* c. 27. *a med.* Se interfectum in plauſtrum a caupone eſſe conjectum, & ſupra fiercus injectum. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 10. *v.* 59. Ruris opes parvæ, pecus, & ſtridentis plauſtra. *Id. ex Met. v.* 281. inque humeros limen tellure ravulſum Tollit, onus plauſtri. *Id.* 4. *ex Pont. ep.* 7. *v.* 9. Ipſe vides, onerata feros ut ducat Iazyx Per medias Iſtri plauſtra bubulcus aquas. *Virg.* 1. *Æn. v.* 638. Nec plauſtris ceſſant vectara gemitibus omnis. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 256. pinum plauſtra vehunt. ¶ Scythæ in plauſtris habitaſſe dicuntur. V. *Homumbris*. *Horat. l.* 3. *od.* 24. *v.* 9. Campeſtres melius Scythæ, Quorum plauſtra vagos rite trahunt domos. ¶ Plauſtris facra *Cereris*, ejuſque miniſtras Athenis vectara mos fuit: item Romæ, teſte *Servio* ad illud *Virg.* 2. *Georg. v.* 163. Tardaque Eleuſinæ matris volventia plauſtra. ¶ Fabularum agendarum inertium in plauſtris fuit. nare ut ait *Horat. in ar. Poet. v.* 275. Ignotum Tragicæ genus inveniſſe Camenæ Dicitur, & plauſtris vexiſſe poemata Theſpis Qui canerent, agerentque, peruncti fœcibus ora. ¶ *Plauſtrum perculi*, proverb. ruſticum, h. e. res meas perturbavi, everti: ductum, ut *Feſt.* ait, ab eo, qui pede onuſta plauſtra perculit, everſtuque. *Plaut. Epid.* 4. 2. 22. Perii! plauſtrum perculi. *Domos.* ad illud *Terent. Eun.* 2. 3. 87. Quo trudis? perculeris ta jam me: Perverteris, inquit. unde proverbium: *bene plauſtrum perculi*, ubi *Scalig. ad Feſtum* monet legendum *penes*, ſeu *pene*. ¶ Eſt & ſignum cæleſte hoc nomine: de quo *Ovid.* 10. *Met. v.* 447. Flexerat obliquo plauſtrum temone Bootes. *Id.* 4. *ex Pont. ep.* 10. *v.* 39. Proximus ſunt nobis plauſtri ducentia forteam, & quæ præcipuum ſidera frigus habent. V. *Septentrio*. ¶ Etiam *plaſtrum* dixere. *Suetou. in Veſpaſ. c.* 22. Nonnulla ejus facetiſſima exſtant, in quibus & hæc: Meſſerium Florum, admonitus ab eo, plauſtra potius, quam plaſtra dicenda, die poſtero Flaurum ſalutavit. *Cato R. R. c.* 2. *extr.* Venduſi boves vetuſtos, plauſtrum vetus. *Colum. l.* 6. *c.* 2. Juvenci poſt ejuſmodi experimenta vacuo plaſtro ſubjungendi. Adde *Varron. l.* 1. *R. R. c.* 22. *Horat. l. c. ſat.* 6. *v.* 42. *c. Tab. Æu.* apud *Morator. pag.* 582. *ſub fin.* Ex loco *Suetou.* apperet, *plaſtrum*, uſque ad Vaſpaſiani tempora magis in uſu fuiſſe, quam *plauſtrum*, præſertim in ſermone familiari.

PLAUSUS, a, um, *percuſſe*, *barrimoro con ſuono*, *κρουθεις*, percuſſus cum ſonitu. *Virg.* 3. *Georg. v.* 185. *de equo*. hiandis gaudere reagiſtri Laudibus, & plauſæ ſonitum cervicis amare. *& Æn.* 12. *v.* 80. Circumſtant properi auriga, manibuſque inceſſunt Pectora plauſa cavis. *Ovid.* 14. *Metam. v.* 576. præpes Subvolat, & cinctum plauſis everberat alis. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 527. Ipſe citatarum tellus pede plauſa ſororum Perſonat.

PLAUSUS, us, m. *percuſſe*, *barrimoro con ſuono*, *κρουσις*, percuſſio cum ſonitu. *Virg.* 5. *Æn. v.* 215. *de columbis*. plauſumque aſterrita pennis Dat teſtu ingentem. *Senec. l.* 2. *quæſt. nat. cap.* 28. Palma cum palma collata plauſum facit. *Enn.* apud *Cicer. l.* 2. *de Divin. c.* 26. *de gallis gallinac.* Favent fanctibus ruſtis cantu, plauſuque premunt alas. *Plin. de ſiſd. l.* 10. *c.* 21. Diem venientem nuntiant cantu, ipſum vero cantum plauſu latterum. *Id. l.* 11. *c.* 20. *de apib.* Gaudent plauſu atque tinnitu æris, eoque convocantur. ¶ Sæpius dicitur de callifione manuum in gratulatione, lætitia, ſtudio, *applauſus*, *plauſu*, *feſto. Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 16. Præſertim tantis plauſibus, tanta approbatione iaſimorum. *Id. ad Brut. ep.* 3. Maximo clamore atque plauſu in Roſtris collocatus ſum. *Id. Attic. l.* 4. *ep.* 1. *extra med.* A plebe plauſu maximo eſt mihi gratulatio ſignificata. *Quintil. l.* 8. *c.* 3. Admirationem ſuam non acclamatione tantum, ſed etiam plauſu canſteri. *Cic. de Senect. c.* 18. Quibus cum a cuncto canſeſſu plauſus eſſet multiplex datus, &c. *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 18. Huic plauſus maximi a bonis impertiuntur. *Id. pro Sext. c.* 58. *a med.* Tantus ed ex omnibus ſpectaculis plauſus excitatus, ut, &c. *Id. Attic. l.* 8. *ep.* 9. In aliqua re plauſus quærere. *Horat. l.* 2. *ſer.* 3. *v.* 185. ferre. *reportare*. & Cic. *Tuſcul.* 2. *c.* 26. *ad fin.* captare. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *ſub fin.* petere. *Virg.* 1. Æn. *v.* 752. ingeminare. *& lib.* 5. *v.* 506. ingenti ſonuerunt omnia plauſu. *& verſ.* 576. Aliquem plauſu excipere. ¶ In ſecunda decim. *Iropp. Honor. & Theodoſ. lib.* 15. *Cod. Theodoſ. tit.* 9. *leg.* 2. Inconſulta plauſorum inſania. ¶ Apud Cilices plauſus ſupplicantium ſignum fuit, ut eſt apud *Flor. l.* 3. *c.* 6. *ad fin.* ¶ Romæ aliquando plauſuum ars quædam fuit: ac tria eorum genera ſub Neronæ, bombos, imbrices, teſtas, enumerat *Suetou. in Ner. c.* 20. Olim res fuit ſimplex, & arte carens, ut ait *Ovid. de or. amo. l. c. v.* 623. ¶ *Plaſor* pro *plauſor* quidam leg. in illo *Enn.* apud *Macrob. l.* 6. *Saturn. c.* 1. It Eques, & plaſu cæca concutit angula terram.

PLAUTIANUS, a, um, ad Plautium pertinens, qui fuit quidam poeta Comediarum, ut ait *Gell. l.* 3. *c.* 3. *a rerd.* Hinc Plautianæ fabulæ, *Id. ibid.* ¶ Dicitur etiam *Plotianus*. *Cic. Fam. ep.* 8. Quæ prædia Laberiue memorat a Cæſara de bonis Plotianis. *h. e.* cujuſdam Plotii, qui a Pompeji partibus ſtetetat: & fortaſſe eſt ille M. Plotius centurio, cujus meminit *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 19.

PLAUTINUS, a, um, ad Plautum pertinens. *Horat. in art. Poet. v.* 270. At veſtri proavi Plautinos & numeros & Laudavere ſales, nimium patieoter utrumque, Ne dicam ſtulte, mirati. *Cic. ad Brut. ep.* 2. *ſub fin.* Plautinue pater. *h. r.* qui a *Plauto* in Comœdia Trinummi inducitur. *Quintil. l.* 10. *c. c. poſt med.* In Comœdia maxime claudicamus, licet Varro dicat, Muſas, Ælii Stilonis ſententia, Plautian ſermone locuturas fuiſſe, ſi Latine loqui vellent. *Gell. l.* 3. *c.* 3. Qui verſus, ut de Varronis rocca dicam, Plautiniſimi ſunt. *h. c.* Plauti ingenio digniſſimi ſunt, & abſque dubio eum auctorem habent. *Minuc. Fel. in Octav. c.* 24. Quid ad hæc audet Octavius, homo Plautinæ præſapiæ, ut priſcorum præcipuus, ita poſtremus philoſophorum?

PLAUTTUS, a, um. *Plautia lex* lata a M. Plautio Silano trib. pleb. Cn. Pompejo Strabone, L. Portio Catone Coſſ. ut Tribus ſingulæ ex ſuo numero quinos ſuffragio crearent, qui eo anno judicarent: quo fiebat, ne Senatores quoque, & aliquot etiam ex plebe judices eſſent, cum antea equeſter ordo in judiciis dominaretur. *Aſcon. in orat. Cicer. pro C. Cornel. in fin.* ¶ Alia ſunt de vi, ut qui eas aperte, vel per inſidias alterο eim intuliſſet, in eum quæreretur. *Salluſt. in Catil. c.* 31. Hanc *Plotiam* vocant *Cic. pro Mil. c.* 23. & *Cul. ad Cicer. Fam. l. ep. ſ.* Lata eſt autem M. Æmilio Lepido, Q Luctatio Catulo Coſſ. a P. Plautio Trib. pl. V. & *Cicer. pro Cal. c.* 29. ¶ Alia furi *Plautia repetiæ*, cujus meminit *Gell. l.* 13. *c.* 3. item *Suetou. in Cæſ. c.* 5. ubi *Plotia* dicitur. Fuit autem privilegium de reducendo L. Cinna fratre uxoris C. Julii Cæſaris, qui ad Sertorium confugerat.

PLAUTUS, & Plotus, a, um, adject. *Feſtus*: Plauti appellantur canes, quorum aures languidæ ſunt ac flaccidæ, & latius videntur patere. ¶ Notat etiam eum, qui planis eſt pedibus. *Idem*: Plauti appellati ſunt Urubri, pedibus planis quod eſſent. Unde ſole x dimidiatas, quibus minutus in venando, quo planius pedes ponerent, cocaue *ſemiplauta*. Et ab eadem cauſa M. Accius Poeta, quia Umber Sarſinas erat, a pedum planitie initio Plautus, poſtea Plautus cœpteu eſt dici, ut idem *Feſt.* docet. Hic cum propter pauperrtatem molam in piſtrino verſaret, horis ſubſecivis, quibus ab eo labora otium erat, aliquot fabulas compoſuit ex his, quæ etiam hodie omnium manibus teruntur. Excelluit linguæ Latinæ puritate. Ceteris Comicis præfertur ſententia multorum, præſertim *Varronis*, qui ait: Si Muſis Latinæ loqui vellent, Plantino ſermonn loquerentur. V. *Plautinus*. Eſt plenus facetiis, & Latinorum omnium feſtiviſſimus. Mirifice gaudebat Comœdiis illis ſuis, quæ *Trucolentos*, & *Pſeudolus* inſcribuntur. Mortuus eſt P. Claudio, L. Porcio Coſſ. annis circiter octoginta ante natum Ciceronem, Terentio puero ers novemo, ante Chriſtum vero A. CLXXXIV. Hæc ex *Gell. l.* 3. *c.* 3. *Cic. in Brutu, c.* 15. *l.* 3. *de Orat. c.* 12. &c. De verſibus & jocis ejus non bene ſenſit *Horat. in ar. Poet. v.* 270. neque omnino de ſtilo *Quintil. l.* 10. *c.* 1. Utriuſque verba in *Plautinas* retulirous. *Varro* ita cenſet apud *Non. c.* 4. *n.* 377. In argumentis Cæciliue poſcit palmam, in atheſin Terentius, in ſermonibus Plautus. *ſermones* collocutiones & *διαλογισμοι* intelligit.

PLEBECULA, æ, f. *gentuntia*, *plebeja*, *voſtrau plebe*, *bruſbos*, infimæ plebe, popellus. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 16. Illa concionalia hiruda zararii, miſera ac jejuna plebecula, me ab hoc Magno unice diligi putet. *Horat. l.* 2. *ep. c. v.* 183. media inter carmina poſcunt Aut veſum, aut pugiles: his nam plebecula gaudet.

PLEBEJUS, a, um, *dello plebe*, *plebee*, *δημοτικος*, qui eſt ex plebe, h. e. ea tertia, infimoque ordine populi R. *Cic. Fam. 9. ep.* 21. Quid tibi venit in mentam negara, Papirium queraquam unquam, niſi plebejum fuiſſe? fuerunt enim patricii minorum gentium. *Id. pro Mur. c.* 7. Sunt amplæ & honeſtæ familiæ plebejæ. *Liv. l.* 6. *c.* 40. Ne, ſi duos licebit creari patricios conſules, neminem creetis plebejum. *Id. l.* 10. *c.* 23. Virginia Auli filia patricia plebejo nupta Volumnio conſuli. *& ibid.* Hanc ego animi Pudicitiæ plebejæ dedico. ¶ Item ad plebem pertinens, vulgaris, humilis, abjectus, vilis. *Plin. l.* 15. *c.* 18. *in fin.* Vitis, atque ales, ſedalitate plebeja fata. *Cic. 9. Fam. ep.* 21. Quid tibi ago in epiſtolis videor? nonne plebejo ſermone agera tecum? *Id. pro Sext.* c. 8. Veſtitue aſpera noſtra hac purpura plebeja, ac pæne fuſca. *Id. in frag.* apud *Auguſtin. l.* 2. *com. Pelag. c. ult.* De plebeja fæce ſellulariorum. *Id. l. Tuſcul. c.* 23. Licet concurrant plebeji omnes philoſophi, ſic enim ii, qui a Platone, & Socrate, & ab ea familia diſſident, appellandi videntur. *Gell. l.* 12. *c.* 2. Eruditio vernacula & plebeja, nihilque ex veterum ſcriptis habens neque gratiæ, neque dignitatis. *Propert. l.* 2. *el.* 20. *v.* 24. Plebej parvæ funerie exſequiæ. *Ovid. in Ibin, v.* 654. date plebejo corpus inane rogo. *Plin. l.* 14. *c.* 6. *ad fin.* Plebeja vina. *Id. l.* 13. *c.* 22. charta. *Id. l.* 37. *c.* 9. *circa med.* geramus. *Propert. l.* 2. *el.* 29. *v.* 21. plebejue amictus. *Martial. l.* 13. *epigr.* 8. Imbue plebejus Clufinis pultibus ollas. ¶ Abſolute *Enn.* apud *Feſt.* in *Murrea*, & apud *Phædr. in fin. l.* 4. Palam mutira, plebejo piaculum eſt. *e ou plebeo*. & *Petron. in Satyr. c.* 93. ut albus anſer, Et pictis anas rancentis pennis Plebejum ſapit. ¶ *Ludi plebeji*, a plebe R. inſtituti. V. *Cerereuſes*. *Liv. in fin. l.* 29. Ludi Romani bifuum inſtaurati: idem per biduum plebeji ab ædilibus.

PLEBES, f. *plebe*, idem quod *plebs*, fortaſſe a *πλῆθος*. *Cic.* 3. *de Legib. c.* 3. *ad fin.* Plebes quos pro ſe auxilii ergo creaſſit, &c. *Salluſt. in Catil. c.* 34. *a med.* Sæpe ipſa plebes dominandi ſtudio permota, &c. *Phædr. l.* 4. *fab.* 5. *extrem.* Minuta plebes facili præſidio latet. *Hirt. de B. Alex. c.* 5. Plebes ac multitudo. *Lucan. l.* 7. *v.* 760. capit impia plebes Cæſpite patricio ſomnos. *Sil. l.* 8. *v.* 276. Martia plebes. Adde *Liv. l.* 6. *c.* 32. & alibi ſæpe, *Flor. Senec. Plin. Tacit. Claudian.* & al. Hinc *plebi* in genit. & dat. pamultima correpta, pro *plebis*, *bi*, ut ſit quintæ declinat. ut *tribuum plebei*, in veteri decreto apud *Gell. l.* 7. *c.* 19. item apud *Cicer. Fam.* 7. *ep.* 27. Liv.

Liv. l. 3. *c.* 64. *in antiqua formula regationis*, & alibi ſæpe: *& Salluſt. in orat. Lucull. trib. pleb.* Adde *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 14. *& lib.* 5. *c.* 92. *& Priſcian. l.* 6. *pag.* 704. *& lib.* 7. *pag.* 780. *Pmſch.* In dativo *Plin. l.* 11. *c.* 11. *de epiſt.* Domus primum plebei exædificant, deinde regibus. *Id. l.* 19. *c.* 4. Ea horto plebei macellum, quanto innocentiore victu! ¶ Veſtus tamen eſt fortaſſe, quod alii ſentiunt, *ro plebri* non genitivum, ſed dativum eſſe diſſyllabum ex conſuetudine veterum Latinorum ſcribendi *ei* pro *i* longa, uti docet *Priſcian. l.* 1. *pag.* 555. *&* 561. Hinc *Sulpicius* apud *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 4. *cett.* Plebei rura largitus ad aream. Quod autem affert *Priſcian. l.* 6. *pag.* 704. ex *fragmento Salluſt. l.* 2. *Hiſtor.* Plebei tribunitiam poteſtatem (quæ verba habentur in *Orat. Philippi contra Lepid. a med.*) ſequitur verbum *reſtituit*, ex quo intelligitur eſſe detivum, non patrium. Neque obſtat, quod *tribunus plebes* dixere *Salluſt. Cic. Liv.* &c. nam ea forma dixere, qua *imperator Romanus*, & *Triumvirr tribunis deſcendis*, &c. Hæc & alia in hanc rem *Corſinus* ad *Salluſt. l.* 37. ¶ *Plebi* etiam pro *plebei* in multis *Livii* locis haberi in genitivo, docet *Drakenborch. ad l.* 2. *c.* 43. ¶ Cum verbis & adjectivis pluralis numeri. *Liv. l.* 4. *c.* 9. *al ſin.* Plebes ad capiendum ſecum Ardeam Vulſcos excivere. *Stat. Theb. l.* 5. *v.* 488. fremit impia plebes Sontibus accenſæ ſimulis. ¶ *Plebrum* in genit. plur. dixit *Prudent. in Romano, v.* 709.

PLEBICOLA, æ, com. gen. *δημοφιλής*, qui plebem colit, & plebi ſervit. *Cic. pro Sext. c.* 52. Qui credo non libidinie cauſa, ſed ut plebicola videretur, libertinam duxit uxorem. *Al. leg.* poplicola. *Id. Agror. a. c.* 31. Ab hoc plebicola tribuno plebis ejicitur.

PLEBIS, ſ. idem quod *plebs*, & *plebes*. Habetur in *Inſcript.* apud *Gud. in not. ad Phædr. l.* 4. *fab.* 5. *extr.*

PLEBISCITUM, i, n. *decretum*, e *lege ſanctum de populo*, *ψήφισμα*, *χειροτονία*, decretum plebis, ſeu populi R. cum ſenatu rogata in concione plebs rogatione Magiſtratus, velitne, jubeatque quippiam fieri, ipſa per ſuffragia id jubet, aut vetat: a *ſcisco*, decerno. Senatue autem *conſulere*, & *auctor eſſe*, plebs *ſcifcere*, & *jubere* dicitur: Senatus ſunt *conſulte* plebis *ſcita*, & *juſſa*. *Cic. pro Dom. c.* 17. *Velleius*, *jubeatis*, *ut M. Tullius in ſtatuam ne ſit*, *honoque eius ut meo ſim*. Ita enim fecit, etſi aliis verbis tulit. Hoc plebiſcitum eſt? hæc rogatio eſt? *Id. l.* 2. *de Fin. c.* 16. *ſub fin.* Ut tribunus plebis ferret *ad* plebem, velleatne de ea quæri. quo plebiſcito *decreta* a Senatu eſt conſuli quæſtio. *Id. a. de Orat. l.* 48. Plebiſcitis toties conſulatrem poteſtatem minui. *Liv. l.* 4. *c.* 49. Tribuni pleb. nullum plebiſcitum, niſi ex auctoritate Senatus, paſſuros ſe perferri oſtenderunt. *Id. l.* 7. *c. ult.* Aliis plebiſcitis cautum, ne quis eundem Magiſtratum intra decem annos caperet, neu duos Magiſtratus uno anno gereret. *Id. l.* 8. *c.* 12. *ad fin.* Q. Publilius Philo (U. C. *anno* CCCCXVI.) dictator legem tulit, ut plebiſcita omnes Quirites tenerent. *Lalius Feſtus* apud *Gell. l.* 15. *c.* 27. Tribuni neque advocant patricios, neque ad eos referre ulla de re poſſunt: ita ne leges quidem propriæ, ſed plebiſcita appellantur, quæ tribunis plebis ferentibus accepta ſunt: quibus rogationibus ante patricii non tenebantur, donec Q. Hortenſius Dictator (U. C. *anno* CCCCLXII.) eam legem tulit, ut eo jure, quod plebes ſtatuiſſet, omnes Quirites tenerentur. *De hoc Q. Hortenſio mentio eſt* in *Epit. Livii l.* 11. ¶ Diviſim etiam uſurpatur. V. *Sc'tum*. ¶ In quarta declinat. *In vet. decreto* apud *Cicer. Attic. l.* 4. *ep.* 2. *bis.* Neque populi juſſu, aut plebis ſcitu. Al. leg. *ſcite*.

PLEBITAS, atis, ſ. conditio plebeja, ignobilitas. *Cato* apud *Non. l.* 2. *a.* 619. Propter tenuitatem, & plebitatem. *Coſſ. Hemina ibid.* Quicumque propter plebitatem agro publico ejecti ſunt. Alii ſcribunt *plevitas* propter affinitatem litterarum *b*, & *v*.

PLEBS, plebis, ſ. *plebe*, *populo*, *πλῆθος*, *δῆμος*, ea pars populi R. quæ a Patribus ſeu Patriciis diſtinguitur: a *πλῆθος*, unde *plebes*, & contract. *plebs*. Differt a *populus*, quia hoc nomine omnis pars civitatis, omneſque ejus ordines continentur: *plebs* vero ea dicitur, in qua gentes civium patriciæ non inſunt, ut ait *Gell. l.* 10. *c.* 20. ex Ateii Capitone. *Liv. l.* 2. *c.* 56. *a med.* Appius negare, jus eſſe tribuno in quemquam, niſi in plebejum. non enim populi, ſed plabis eum Magiſtratum eſſe. *Cic. pro Mur. c.* 2. Ut ea res mihi Magiſtratuique meo, populo, plebique Romanæ bene atque feliciter eveniret. ¶ Hoc ſenſu etiam equeſter ordo plebe comprehenditur. *Salluſt. in orat. a. ad Cæſ. c.* 5. In duas partes ego civitatem diviſam arbitror, ſicut a majoribus accepi, in patres, & plebem. *Liv. l.* 2. *c.* 56. Huic actioni, gratiſſimæ plebi, cum ſumma vi reſiſterent patres. ¶ *Populus* etiam aliquando pro *plebe* hoc ſenſu ponitur: ut cum dicitur *Senatus populuſque R.* & *Liv. l.* 2. *c.* 55. Provoco ad populum, *meo enim judicio*: Provoco, & fidem plebis implore. *&* *lib. c.* 1. 47. *ad fin.* Non per ſuffragium populi, non auctoribus patribus, regnum occupaſſe. ¶ Frequenter *plebs* dicitur de tertio ordine populi R. excluſis Equitibus, & Patribus. Hinc illud *Auſon. in Gryphe*, ſeu *Edill. ep.* 7. Martia Roma triplex equitatu, plebe, ſenatu. *Horat. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 59. Si quadringentis ſex ſeptem millia deſint, Plebs eris. *h. e.* mus plebeji ordinis. *Ovid. 4. Triſt. el.* 2. *v.* 15. Plebs pia, comque pio lætetur plebe Senatus, Parvaque cujus aram pars ego nuper, Eques. ¶ In hac quoque ſignificatione *populus* interdum pro *plebe* ponitur. *Martial. l.* 8. *epigr.* 25. Dat populus, dat geotus equee, dat tura Senatus. ¶ Univerſim ſæpiſſime in quacumque civitate plebs eſt ordo infimorum hominum, pauperiorum, viliorum, *plebe*, *plebaglia*, *popolacco*. *Cic. Tuſcul. l. v.* 45. In Hyrcania plebe publicos alii canes; optimates domeſticos. *Id. pro Mil. c.* 35. Plebem & infimam multitudinem delinire. ¶ *Plebs urbana* Romæ erat turba otioſorum, egenorum, factioſorum, turbulentium, & in foro aſſidue verſantium, quos in quatuor tribus redegit Q. Fabius Max. ut *Liv. in fin. lib.* 9. narrat. *Salluſt. in Catil. c.* 38. Sed urbana plebs præceps erat multis de cauſis. Contra *plebs ruſtica*, quæ in agrie degit. *Plin. l.* 17. *c.* 24. *& lib.* 18. *c.* 3. ¶ Translate de quocumque infimo cœtu dicitur. *Ovid. in Ibin, v.* 81. Vos quoque plebe Superum, Fauni, Satyrique, Larefque, Flaminaque, & Nymphæ, Semideumque genus. *Colum. de epib. loquens, l.* 9. *c.* 11. *plebem* dicit vulgus apum, ut diſtinguatur ab earum regibus. ¶ In plur. num. *Colum. loc. cit.* Duas vel tres alveorum plebes. *Prudent. Cathemer. 14. de S. Romano, v.* 709. Scribes & ipſos, & coronam plebium. *Auguſtin. epiſt.* 166. Recedite a plebibus noſtris. ¶ In recto ſingulari habet etiam *plebes*, & *plebis*. V. ſupra ſuis locis. ¶ De genitivo, & dativo *plebei*, & *plebi*, V. in *Plebes*.

PLECTIBILIS, le, *dignus de caſtigo*, plecti dignus. *Sidon. l.* 4. *ep.* 6. *ad fin.* Plectibilis invidia. *Id. ibid. ep.* 13. *e med.* Et quoniam nemo ferme eſt, qui plectibilibus careat occultis. *b. e.* criminibus. Al. leg. *protectibilibus*, h. e. molle illecebris, a *protecto*, es. Caterum *plectibilis* habetur etiam apud *Claud. Mamert. l. a. de ſtatu animæ*, *c.* ult. & *Impp. Gratian. Valentinian. & Theodoſ. lib.* 14. *Cod. Theodoſ. tit.* 3. *leg* 16.

PLECTILIS, le, *intrecciato*, πλεκτός, plexus, nexilis. *Plaut. Bacch. l.* 1. 37. Pro jaſpi ſit corona plectilis. *Prudent. in Apotheoſ. præfat. l. v.* 36. Syllogiſmi plectiles. *intricati*.

PLECTO, is, a. 3. *percuotere*, *battere*, πλήττω, verbero, ferio, percutio: a πλήσσω, percuſſor: & univerſim punio, ſupplicio afficio. Fere autem paſſiva voce uſurpatur, & *plecti* aſi pœnas dare, luere, *pagar il fio*, *provar le pene*. *Terent. Phorm. l.* 4. 43. Tu jam lites audies: ego plectar pendens, niſi quid me ſeſellerit. *Horat. lib.* 2. *ſat.* 7. *v.* 105. tergo plecti. *Plin. l.* 6. *epiſt.* 29. *ſub fin.* Quæſitum eſt an provinciales plecti oporteret: pœnas luerunt. *Cic.* 3. *de Legib. c. ult.* Ut in ſuo vitio quiſque plectatur. *Id. pro Cluent. c.* 2. Ut in judiciis culpa plectatur. *Modeſtin. Dig. lib.* 48. *tit.* 9. *leg.* 9. *& Ulpian. ibid. tit.* 8. *leg.* 10. Capitis pœna plecti. *Nep. in Attic. c.* 11. *extr.* Cavit, ne qua in *ea* jure plecteretur. *Phædr. in fin. fab. ult. l.* 5. De aliquis tunc una: merito plectimur. *ben ci ſta.* & *Cat.* 2. *Offic. c.* 8. Jure igitur plectimur. niſi enim multorum impunita ſcelera tuliſſemus, nunquam ad unum tanta pervenuſſet licentia. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 5. *v.* 49. Iaſcia quod crimen viderunt lumina, plectus. *Cic. de Amic. c.* 16. *ſub fin.* Cum multis in rebus negligentia plectimur, tum maxime in amicis deligendis. *b. e.* ob negligentiam. *Ovid. 4. ex Pont. ep.* 14. *v.* 17. Ergo ego ceſſabo nunquam, per carmina lædi? Plectar & incauto ſemper ab ingenio? *Apul. genitivum* adjunxit in *Apolog.* Ut obtentu ejus ætatuiæ, ipſe inſimulatioois falſæ non plecteretur. ¶ Active *Impp. Diocles. & Maximian. lib.* 9. *Cod. tit.* 50. *leg.* 7. Si quem hujuſmodi facinore deprehenderis, capite eum plectere non dubitabis. Addunt quidam ex *Plaut. Capt.* 4. 2. 116. ſufti plectito, & *Mer.* 5. 7. 28. plectæ pugnis. Sed utroque loco legendum eſt *pecto*. *Solen.* tamen dixit *cap.* 25. (*al.* 25.) *a med.* Grypes velut geniti ad plectendam avaritiæ temeritatem. *& Auſon. in epiſt. præfixa Edyll.* 6. Quæ ſibi ignoſcunt, & plectunt deum. ¶ Eſt etiam implicare, nectere, texere, *intrecciare*: a πλέκω. *Auſt. Pomp. ad Piſon. v.* 169. Mobilitate pedum celeres ſupet orbibus orbes Plectis. Al. leg. *flectis*. ¶ Item plicare, flectere, *piegare*. *Phædr. l.* 5. *fab.* 9. Angullo in adim taurus luctans cornibus, Cum vix iatrare poſſet ad præſepia, Monſtrabet vitulus, quo ſe pacto plecteret. *i' intrecciaſſe*. Al. leg. *flecteret*. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 495. plectitque comæ, & *adde* vit in Addit. Al. leg. *pectit*. ¶ Hinc *plexus*, & compoſita *amplectior*, *complectior*, &c. ¶ Hac notione *plexi* habet in præterit. *at Priſcian.* docet *lib.* 10. *pag.* 903. *Putſch.* exemplum affert ex *Livio* in *Erotopæg. Voſſ. de Grammat. l.* 5. *c.* 31. etiam *plexus* tribuit, ſed auctoritate parum idoneo, qualis eſt in Bibliis *Judic.* 16. 13.

PLECTRIPOTENS, tis, poeticæ & muſicæ peritus. *Sidon. in metre epiſt.* 13. *l.* 9. Qua Flaccos lyricos Pindaricum ad melos Feenis flexit aquos plectripotentibus.

PLECTRUM, i, n. *plectre*, *archetto*, πλῆκτρον, inſtrumentum citharœdi, quo ab illis fides, hoc chordæ pertentuntur: a nomine Græco allato, quod a πλήσσω. ſenin. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 59. *ra fin.* Itaque plectri ſimilem linguam noſtri ſolent dicare, chordarum dentes. (Hinc *Prudent. in Romano, v.* 6. *plectrum linguæ & jactrum* linguam vocat.) *Ovid. 12. Met. v.* 167. Inſtructamque fidem gemmis, & deatibus Indis Suſtinet a læva: tenuit manus altera plectrum. *Id. Heroid. ep.* 3. *v.* 113. plectra movere. ¶ A Poetis fere uſurpatur pro lyra ipſa; item pro ipſis carminibus. *Tibull. l.* 3. *el.* 4. *v.* 39. Plectro modulatus eburno. *Horat. l.* 2. *od.* 13. *v.* 26. Et te ſonantem plenius aureo, Alcæe, plectro. *Id. in fin. od. l.* 2. Mecum Dionzo ſub antro Quære modos leviore plectro. ¶ Eſt etiam *plectrum* navis gubernaculum, vel ipſius gubernaculi ſumma pars. *Sil. l.* 14. *v.* 549. Non plectre ratis, aut ſtragenda in vulnere prora Parcitur. *& verſ.* 403. Deduxit telum, & reſidentis puppe magiſtri Affixit plectro dextram.

PLEGUS, ſidejuſſor. V. *Pligium*.

PLEIADES, dum, ſ. *le pleiadi*, *le gallinelle*, Πλειάδες, ſeptem filiæ Atlantis ex Pleione Nympha, nempe Electra, Halcyone, Celæno, Maja, Afterope, Taygete, Merope, quæ in cœlum translatæ, & ante genua Tauri collocatæ finguntur. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 105. Quis tuus aut Hyadas, aut Plejadas Atlanteas ſeuſerat? ¶ Dictæ ſunt *ἀπὸ τῦ πλεῖν*, ideſt a navigando, quia exortu ſuo indicant tempus navigationi idoneum. Alii dictas putant, quaſi πλειάδες, quod nunquam ſingulæ apparerent, ſed fere omnes ſimul, præter Meropen, quæ viu cernitur. Cauſa hujus rei affertur, quod cum reliquæ ſorores diis nupſiſſent, Maja, Electra, & Taygeta Jovi, Halcyone, & Celæno Neptuno, Afterope Marti, ſola Merope mortali

viro

viro Siſypho cupiſt: quam ob cauſam veluti pudibunda latitat. Sed aliorum opinio eſt, hanc eſſe Electram matrem Dardani, & idcirco obſcuriorem videri, quod excidium Trojæ ſpectare non potuerit, ſed oculis manum oppoſuerit. V. *Ovid.* 4. *Faſt.* a *verſ.* 169. & *Hygin. Poet. Aſtron. l.* 2. *c.* 21. ¶ A Latinis appellantur Vergiliæ, a veris temporis ſignificatione, quod indicant, dum in noſtro hemiſphærio oriuntur. Nam vere exoriuntur, & circa æquinoctium earum ortus matutinus eſt. *Hygin. loc. cit.* Inter hujus Tauri ſinitionem, & caudam Arietis ſtellæ ſunt, quas noſtri Vergilias, Græci Πλειάδας dixere. ¶ Hæc dictio aliquando ſit tetraſyllaba, Πλειάδες. *Propert. l.* 3. *el.* 3. *v.* 58. Pleiadum denſo nix coit imbre chorus? ¶ Aliquando in diphthongo a Poetæ abjiciunt *e*, & dicunt *Pliades*, prima correpta. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 3. *v.* 95. Nec per & Ægæas Hyadas, Pliadumque nivoſum Sidus. ¶ In ſingulari num. *Id. l.* 1. *ſilv.* 6. *v.* 22. Terras obruit aut ſoluta Plias. (Hic prima producitur. Sic *Valer. Flacc. l.* 2. *v.* 357. Pliada lege poli nimboſo movaret aëro.) *Virg.* 4. *Georg. v.* 233. Plejas, & Oceani ſpretos pede reppulit amnes. ¶ *Ovid.* triſyllabam facit, 2. *Met. v.* 670. Pleias amica eſt, lethoque dei, imperat Argum. ¶ Ponitur aliquando pro tempeſtate, & pluvia. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 268. ſpumanti qualis in alto Pliada rapta retis. *& lib.* 3. *v.* 405. aſpera ſi te Plias in adverſæ tenuiſſet litore Thraces. Adde *verſ.* 357. & *Propert. loc. cit.*

PLEIONE, es, f. Πλειόνη, Nympha filia Oceani, & Tethyos, unor Atlantis, en qua Plejades ſuſcepit. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 83. Hinc fata Pirithoa cum exhiſtro Atlanta. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 738. magnæque nepotem Pleiones. *h. e.* Mercurium Maiæ filium, quam Pleione peperit. Sic eum vocat etiam *Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 62. Atlantis magni, Pleioneſque nepos.

PLEMINA. V. *Flemina.*

PLEMINIANUS, a, um, adject. ad Pleminium pertinens, quod a nomen proprium civis R. ut Plaminianus tumultus, *Liv. l.* 38. *c.* 51. V *eund. l.* 29. *c.* 9. 17. 18. &c.

PLEMMYRIUM, ii, n. *Maſſa Olivieri*, Πλεμμύριον, promontorium Siciliæ, in ora Orientali, apud Anapi 8. ſtadium, cum 8. cognomina. Fortaſſe dictum a quaſi undoſum, ut vocatur a *Virg.* 3. *Æn. v.* 693. a πλημμύρα, exundo, vel a πλημμύρα, maris æſtuantis acceſſus, quod maris fluctibus alluatur. Sed aliqui putant, *undoſum* eſſe epitheſum Suvii.

PLENE, *perumenter*, *compiuumenter*, *totalmente*, *d'avvhdo*, perfectè, plenè, cumulatè. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 1. Ut ejus loci quæſtio plene eſſet cumulateque perfectè. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 3. Cum neque opus hibernorum, munitionesque plena eſſent perfectæ, neque, &c. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 13. Si hoc plena vitæ non potes. *Id.* 1. *Offic. cap.* 15. Homines plene ſapientes. *Plin. l.* 5. *ep.* 8. *ſub fin.* Quamvis illud pleniſſime, hoc refertiſſime feceris. *Quintil. l.* 2. *c.* 2. Licet ſatis exemplorum (*præceptor*) ad imitandum ea lectione ſuppeditet, tamen viva illa, ut dicitur, vox alit plenius. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep. ult. v.* 20. Plenius facere aliquid. *h. e.* impenſius, promptius, diligentius. *Plin. l.* 18. *c.* 28. a *med.* Oſtendemuſque jam plenius. *h. e.* fuſius, copioſius, uberius. *Horat. l.* 2. *od.* 13. *v.* 26. Et te ſonorem plenius aureo, Alcæe plectro. *Id. l.* 1. *ep.* 21. *v.* 14. plene præſtare aliquid. *& lib.* 2. *ep.* 2. *v.* 10. plenius æquo laudare. *più del dovere.* ¶ Propria Plin. *l.* 14. *c.* 22. Ingentia vaſa corripere ac plene infundere. *h. e.* ad planum.

PLENILUNIUM, ii, n. *plenilunio*, *novilunio*, oppoſitio Lunæ & Solis, cum Luna Soli ex diametro oppoſita tota ab illo illuminatur: tempus illud, cum Luna quintadecima, & rotunda eſt. *Plin. l.* 18. *c.* 32. Cum vero occidente Sole orietur ex adverſo, ita ut pariter reſpiciantur, tunc erit plenilunium. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *poſt med.* Ut pridie quam plenilunium ſit, ſi minus, certe ipſo plenilunio, omnem quam ſaturus es, ſabam una die ſpargas. *Plin. l.* 9. *c.* 15. Latent in gurgitibus imis, niſi tepore aliquo avocati, aut plenilunii.

PLENITAS, atis, f. idem quod plenitudo. *Vitruv. l.* 8. *c.* 2. Nubes propter plenitatem & gravitatem liqueſcendo diſperguntur. *Id. l.* 5. *c.* 9. *a med.* Cum corpus motionibus in ambulatione calefcat, humores ex membris aer exſugendo, imminuit plenitates, extenuatque diffipando quod plus ineſt, quam corpus poteſt ſuſtinere. *Id. l.* 6. *c.* 1. Sub ſeptentrionibus nutriuntur gentes immanibus corporibus, ſanguine multo, quoniam ab humoris plenitare cælique refrigerationibus ſunt conformati. Adde *l.* 7. *c.* 8.

PLENITUDO, inis, f. *pienezza*, *groſſezza*, *corpulenza*, πλήρωσις, plenitas, craſſitudo. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 20. Longitudo, aut plenitudo ſyllabarum. *Colum. l.* 4. *c.* 30. Pertica cacuminum modicæ plenitudinis. Eſt qui leg. *plenientiſſit*, male. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſub fin.* Homo creſcit in longitudinem ad annos uſque ter ſeptenos, tum deinde ad plenitudinem. *In declam. quæ inſcribitur* Trib. Merion. *c.* 3. Attendat Romanæ militiæ plenitudo. *h. e.* univerſi Romani militis. Cave, imitaris.

PLENUS, a, um, *pieno*, *rapiceo*, πλέως, πλήρης, μεστὸς, refertus, confertus, repletus: a prima Græca voce allata. Et genitivum regit, & ablativum: ſed cum genitivo eſt magis Latinum, ut *Quintil. l.* 9. *c.* 3. *inſtro* monet. *Cic.* 4. *Acad. c.* 37. Plenum & inane. *Id. pro Font. c.* 2. Referta Gallia negotiatorum eſt, plena civium R. *Id. pro Sext. c.* 20. Orioſa vita, plena & conferta voluptatibus. *Id.* 4. *Verr. c.* 14. Plena domus cælati argenti, multaque fragilæ veſtis. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 74. *ad fin.* Erant plena lætitiæ & gratulatione omnia. *Cic. Verr. 6. c.* 57. Plena domus ornamentis fanorum atque oppidorum. *Id. Attic. l.* 3. *ep.* 14 Ea tuis litteris plenus ſum exſpectatione de Pompejo. *Liv. l.* 26. *c.* 42. Urbem omni bellico apparatu plenam. *Id. l.* 2. *c.* 25. Feroces & pleni adhortantium vocibus. *Cic. poſt redit. in Sen. c.* 6. & *Varr.* apud *Non. c.* 9. *n.* 6. Vici, ſomne plenus. *Ovid. Met. v.* 176. magno feror æquore, plenaque ventis Vela dedi. *& Virg.* 5. *Æn. v.* 281. & *lib.* 1. *v.* 404. velis ſubit ollis planis. *a pieno vele. Cic. pro Dom. c.* 22. Pleniſſimis velis navigare. ¶ Abſolute *Pallad. in Januar. cit.* 25. Sorba ficulnibus uſque ad plenum claudantur urceolis. *Virg.* 2. *Georg. v.* 243. dulceſque a fontibus undæ Ad plenum calcentur. *Plin. l.* 16. *c.* 40. *ad fin.* In plenum dici poteſt. *h. e.* univerſim, ſummatim, omnia. Adde *lib.* 4. *c.* 12. *lib.* 7. *c.* 16. *lib.* 23. *c.* 4. &c. ¶ *Plenus*, grevidus, *pregno*, *gravido*. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 45. Ut ſue plena procumtin fieret. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 633. Nunc gravidum pecus æſt, gravidæque nunc femine terræ. Telluri plenæ veſtitus plena datur. *Id. Heroid. ep.* 16. *v.* 46. plenus venter. *Colum. l.* 6. *c.* 24. Bos plena fetu. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 413. Nec timet Aoæum genitrix committere ponto, Plena tulit quem rege maris. ¶ craſſus, *groſſo*. *Colum. l.* 4. *c.* 29. *circa med.* Ut ab ima parte acutus ſurculus, latere altero ſit tenuior, atque altero planior. *Cæſ. l.* 8. *c.* 4. Specillum neque nimis tenue, neque acutum; neque nimis plenum. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 6. *a med.* Quod etiam quibuſdam regionibus contingere videmus, hebetiora ut ſint hominum ingenia propter exili plenioremve naturam. *aria groſſa.* ¶ corpulentus, pinguis, *groſſo*, *corpulento*. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 69. Pleni, erectius ſimus, &c. *Varr. R. R. l.* 2. *c.* 5. a *med.* Tauros palea ac fœno facere pleniores. *Horat. l.* 1. *ep.* 7. *v.* 31. Vulpecula plenum corpore. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 661. & *de remed. amor. v.* 327. Dic habilem, quæcumque brevis; quæ turgida, plenam. *Cæſ. l.* 2. *c.* 9. Frigus inimicum nil ſeni, tenui: at prodeſt juvenibus, & omnibus plenis. *& lib.* 2. *c.* 2. a *med.* Quæ paricula pleniſſimi cujuſque ſunt. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 23. Aliæ pecudis jecur nitidum atque plenum eſt, aliæ horridum, & exile. ¶ ſatur, ſatiatus, *ſazziato*, *ſazio*. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 6. *v.* 29. *de ſpittoco.* Plenus eros minimo. & translate *Horat. l.* 2. *ep.* 20. *v.* 8. & ſeis, In breve te cogi, plenus cum languet amator. *h. e.* ſatur, & ſabidians. *& lib.* 2. *ep. c. v.* 200. Quo ſi cupide petiit, mature plena reliquit. *Plenores ebi*, apud *Cæſ. l.* 3. *c.* 20. *in f.* qui craſſiores, valentiores, & majoris alimenti. ¶ *Vinum plenum* apud *eund. l.* 1. *c.* 6. opponitur tenui. ¶ *Plenus*, dives, abundans, *ricco*, *pieno*, *abbondante*. *Cic.* 4. *Verr. c.* 4. *ad fin.* Non tam Siciliam, quam inopem offenderant, quem Verrem ipſum, qui plenus deceſſerat, &c. *Id. Fam. 7. ep.* 9. Seriæ potius nil nos, dum plenæ. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 2. Quoniam in alienam pecuniam tam plenam, atque præclaram nollo jure inveſerit. *Id. in Piſon. c.* 37. Nobiles urbes atque plenæ. *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. *v.* 50. pleniſſima villa. *Id. l.* 2. *od.* 12. *v.* 24. plenas Arabum domos. *Virg.* 11. *Æn. v.* 738. Exſpectare dapes, & plenæ pocula menſæ. ¶ numeroſus, *numeroſo*. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 66. Hoc quoque, credo mihi, pleoius agmen erit. ¶ onuſtus, *caricco*. *Stat.* 4. *Theb. v* 812. & pleni dominis, armiſque ferunntur Quadrupedes. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 14. *v.* 23. Quid plenam fraudat vitem creſcentibus uvis? *Virg.* 4. *Georg. v.* 181. apes crura thymo plenæ. *Liv. l.* 41. *c.* ult. Exercitus pleniſſimus prædæ. *Propert. l.* 4. *el.* 10. *v.* 6. exuviis plenus ab hoſte redit. ¶ integer, cui nihil deeſt, *intiero*. *Cic. pro Milo. c.* 9. Ut haberet ad prætneram gerendam plenum animum atque integrum. *Id. in Orat. c.* 47. *Stet* plenum eſt, *ſia* imminutum. *Id. Fam.* 3. *ep.* 6. a *med.* Illud me movet, in tanta multitum paucitata abeſſe tres cohortes, quæ ſint plaziſſimæ. ¶ perfectus, juſtus, *pieno*, *compito*. *Quintil. l.* 1. *c.* 2. *circa med.* (*al. c.* 2.) Nec ſum adeo ætatum imprudens, ut infandum teneris protinus acerbe petem, exigeodamque plenam operam. *Auct. ad Herenn. l.* 2. *c.* 20. Perfecta & plena argumentatio ex quinque partibus conſtat. *Cic.* 4. *Fin. c.* 14. Perfecta & plena ſententia. (*cui curta opponitur.*) *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 23. *extr.* Ex perpetuis pleniſque gaudiis vitam beatam exiſtere. *Id. in ſomn. Scip. c.* 2. Numerus plenus. ¶ Refertur ad ætatem. *Virg.* 7. *Æn. v.* 53. jam plenis nubilis annis. *h. e.* idoneis ad nubendum. Sic *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 258. plena necdum Medea juventa. *Plaut. Merc.* 3. 3. 23. Plenus ætatis. *vecchio*. & *Stat. l.* 2. *ſilv.* 2. *v.* 129. Planus vita. *Plin. l.* 2. *ep.* 1. Plenus annis, plenus honoribus. *h. e.* qui ad ſummam ſenectutem pervenit. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 376. plenior annis. *più avvanzato.* ¶ *Plenus oratore ſalcare*, apud *Colum. l.* 2. *c.* 2. *ſub fin.* eſt tam aratro terræ immerſo. ¶ *Plenus gradu* eſt ita citato, ut parum abſit a curſu, *a gran paſſi*. Habent *Salluſt. in Jug. c.* 103. *Trebon. ad Cicer. Fam.* 12. *ep.* 16. *Liv. l.* 4. *c.* 32. & *lib.* 34. *c.* 15. & alii. ¶ *Plena manu*, tota manu, tutis manus viribus. *Tibull. l.* 1. *el.* 6. *v.* 31. nec verbis victa fatiſcit Jaana, ſed plena eſt percutiendi manu. *Grat. in Cyneg. v.* 147. haſtilia plena cædæ manu. ¶ Translate eſt copioſa, abundanter, *a mani piene*. *Cic. Arrio. l.* 2. *ep. ult.* Hortatus quam plena manu, quam ingenue, quam ornate noſtras laudes in aſtra ſuſtulit? ¶ *Plena vertice*, toto vertice, contorta cervice. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 7. *v.* 77. Sudineas ut omnes, nitendum vertice pleno eſt. Sic *plena cervice. Stat.* 2. *Theb. v.* 559. Saaum ingens, quod vir plena cervice gementes Vertere humo, muriſque valeat inferre juvenci. Sic *plena lumine*, intentis oculis, diligenti obtutu. *Claudian. l.* 3. *de rapt. Proſerp. v.* 441. & pleno rimatur lumine campos. ¶ *Plena ore vocis*, apud Plin. *l.* 8. *c.* 22. *ſub fin.* avida, & buccas implendi, a *pieno boco*. Translate *pleno ore laudare*, quantum poteſt, impenſe, liberaliter, large. *Cic.* 1. *Offic. c.* 18. *ad fin.* Quæ magno animo, & fortiter geſta ſunt, ea nescio quomodo quaſi plenore ore laudamus. ¶ *Plena voce*, magna & clara, fuſa & grandis, canora, reſonans, *voce piena*: cui opponitur *exilis*, *tenuis*, ut eſt apud *Quintil. l.* 12. *c.* 3. *Cic. in Brut. c.* 84. Subſellia grandiorem & pleniorem vocem deſiderant. *Virgil.* 1. *Georg. v.* 388. Tum cornix plena pluviam vocat improba voce. *Cic. l.* 1. *de*

de Orm. c. 19. Ego neminem voce pleniorem, aut suaviorem mihi videor audisse. ¶ *Plena litterarum*, quæ sonantiores sunt, & plena voce efferuntur. *Cic.* 3. *de Orat.* c. 12. Cotte noster, cujus tu illa lata imitaris, ut iota litterarum tolles, & E plenissimum dicas. *Auct. ad Herenn.* l. 4. c. 12. Pleniores syllabæ. ¶ *Plena verba*, plene significantia. *Ovid. Met.* 10. v. 290. Tum vero Paphius plenissima concipit heros Verba, quibus Venerī grates agat. ¶ *Plena epistola*, longa & multa continens. *Cic. Fam.* 11. *ep.* 12. Tres uno die a te accepi epistolas, unam brevem, duas pleniores. ¶ *Plenus orator*, copiosa, rebus & ornamentis instructa, & referta. *Cic.* 1. *Offic.* c. 1. Orationem Latinam prosecto legendis nostris efficies pleniorem. Sic *plenus orator*, copiosus. *Id.* 3. *de Orat.* c. 4. *a med.* Si quis erit, qui aut Antonium jejuniorem, aut Crassum fuisse pleniorem putet. *& lib.* 1. *c.* 13. *ante.* Oratorem plenum atque perfectum esse cum dicam, qui de omnibus rebus possit ornate copioseque dicere. *Quintil. l.* 9. c. 4. *ad fin.* In procœmiis plerumque submissi, in ostentatione pleni atque expressi, in argumentis citeti sumus. *de compositione loquitur.* ¶ *Deo plenus*, afflatus, inflinctus, *numine*, *invasus*. *Lucan. l.* 9. *v.* 564. Ille deo plenus, tacita quem mente gerebat, Effudit dignas adytis e pectore voces. ¶ *Plenus inimicorum*, qui plurimos habet inimicos. *Cic. de provinc. consul. c.* 8. *a med.* Quis plenior inimicorum fuit C. Mario? ¶ Commode etiam dicuntur hæc: plenus consilii, *Plen. Epid.* 1. c. 49. vitii, probrique, *Id. Mil.* a. 5. c. 1. & *Rud.* 2. c. 13. fraudis, sceleris, parricidii, perjurii, *Id. Pud.* 3. c. 37. officii, *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 4. negotii, h. e. occupatissimus, *Id. l.* 1. *de nat. Deor.* c. 20. *a med.* ira, *Liv. l.* 3. c. 48. & *Justin. l.* 14. c. 4. fidei, h. e. valde fidus, *Eus.* apud *Cicer. de Senect.* c. 1. ingenii, h. e. valde ingeniosus, *Id. pro Flacc.* c. 6. *ad fin.* laboris, h. e. laboriosissimus, *Plin. l.* 6. c. 19. Alia sensu *Virg.* 1. *Æn.* v. 464. Quæ regio in terris nostri non plena laboris? *h. e.* ubi nota non sint mala nostra, & non sit multus sermo de his? *Stat.* 2. *Theb.* v. 684. ubi tu Teitonis virgo, Flagrentem, multaque operis caligine plenum Consilio dignata eirum. h. e. *congemeraso*, *occiecato*, *offuscato nella mente*: magnitudine facinoris stupentem, attonitum, & quasi amentem. ¶ Illa sunt JCtorum: *Ulpian. Dig. lib.* 32. *leg.* 71. Suos servos vel ancillas eos accipimus, qui sunt plano jure testantis. *h. e.* quorum non solum ususfructus, sed etiam proprietas ad testantem pertinet. *Marcian. lib.* 48. *tit.* 16. *leg.* 1. *a med.* An plenam habuerit aliquis accusandi facultatem. *Ulpian. lib.* 50. *tit.* 4. *leg.* 8. Aucue vicesimusquintus cœptus pro pleno habetur. *Id. tit.* 20. *regulae. de testam.* Impubes nondum plenum judicium animi habet. ¶ *In plenum*, plene omnino, summatim, universe. *Plin. l.* 13. c. 4. *ante med.* Quod in plenum satis sit dixisse hoc in loco. (Adde *lib.* 16. c. 40. *ad fin.*) *Pompon. Dig. lib.* 40. *tit.* 7. *leg.* 11. Si heres pecuniem donasset statulibero, ut sibi eam daret, & liber esset, non fieri liberum, Ariston ait: si *in* plenum ei donasset, fieri liberum.

PLEO, implus. *Paul.* ex *Festo*. Plentae antiqui etiam sine præpositionibus dicebant. *h. e.* sine *in*, *con*, *re*, *ex*, *de*, &c. ex quibus fuot hujus verbi compositæ.

PLEONASMUS, i, m. πλεονασμὸς, abundantia, redundantia, vitium, quo supervacaneis verbis oratio onerature, ut *Ego oculis meis vidi*: *Sic ore locutus est*. nam *oculis meis*, & *ore* superflua sunt. Sed voa Græca est, & Græcis litteris scribenda. *Quintil. l.* 1. c. 5. (*al.* 9.) *adjectionis vitium* appellat: *& lib.* 9. c. 3. *abundantem supra necessitatem orationem*. Rursus *Id. l.* 8. c. 3. *a med.* Emendavit hoc non inurbane in Hirtio Cicero, qui cum in Pansam declamans, *filium a matre decem mensibus in utero latum esse* dixisset, *quid? alius*, inquit, *in pauculis solent fieri?* Nonnunquam tamen affirmationis gratia adhibetur (*Virg.* 4. *Æn.* v. 359.) *vocemque hæc auribus hausi*. At vitium erit, quotiee otiosum fuerit, & supererit, non cum adjicietur. Sic *lib.* 9. c. 3. Id cum supervacua onerstur adjectione, vitium dicitur: cum autem auget manifestam sententiam, sicut hic, virtus: *vidi oculis ante ipse meis: vidi, ipse, ante oculos*, quot verba, tot idem sunt affectus. Hæc *Quintil.*

PLERIMUS. V. *Plerus*.

PLERIQUE, æque, aque, adject. plur. *molti*, *buona parte*, *la maggior parte*, *ai nostri*, πλείονες, πλέονες; & ut est in *Glass. vet.* πλείους, πλέους; permulti, bona, aut major pars. Factum est ex antiquo *plerus*, adjecto *que*, ut in *quisque*, *uterque*. *Terent. Eun.* 1. c. 38. Sororem plerique esse credebant meam. *Cic. l.* 1. *de Invent.* c. 36. *a med.* Multi nihil prodesse philosophiam, plerique, etiam obesse, arbitrantur. *Varr. l.* 2. *R. R.* c. 5. *a med.* Pleræque bovee partiori in decem annos, quædam etiam in plures. *Liv. l.* 27. c. 3. Erant pleraque tecta ex cratibus, alia arundine tecta. *Cæs. l.* 3. *B. Civ.* c. 69. Pleresque uovre in Italiam remittit. *& lib. B. Gall.* 2. c. 4. Plerosque Belgas esse ortos a Germanis. *& lib.* 1. *B. Civ.* c. 72. Hoc consilium Cæsarie a plerisque non probabatur. *Plin. l.* 5. c. 1. Plerique e Græcia, nostrisque. ¶ Minus est quam *plusimi*. *Tacit.* 4. *Hist.* c. 84. *ante.* Deum ipsum multi Æsculapium, quidam Osirim, plurique Jovem, plurimi Ditem patrem conjectant. ¶ Cum genitivo *Justin. l.* 41. c. 1. *in fin.* Parthiæ pleraque finium frigoris magnitudo possidet. *Plin. l.* 21. c. 15. Pleræque gentium. ¶ multi, *multi*. *Nep. in Timoth.* 1. 4. Timothei autem moderatæ sapientisque vitæ cum pleraque possimus profeste testimonia, uno contenti erimus. Est qui aliter leg. *Torr.* 1. *Hist.* c. 86. Rapti a publico plerique, plusve in tabernie & cubilibus intercepti. ¶ *Pleraque* accusativus Græco more. *h. e.* in plerisque rebus. *Gell. l.* 17. c. 19. *extr.* Is erit pleraque impeccabilie, vitamque vivet tranquillissimam. ¶ *Pleraque* h. e. omnia. *Lucret. l.* 6. v. 44. Et quæcumque in eo (*mundo*) fiunt, fierique necesse est, Pleraque dissolvi. *Al. leg.* quæcumque in eo fiunt, fientque, necesse Esse ea dissolvi. ¶ *Plerique omnes*, πάνυπολλοὶ, πάμπολλοι, elegans Hellenismus, idem fere significans quod *plerique*, aut aliquid plus, pæne omnes, maxima pars. Quidem putent subintelligi *vel*: & dici ut *plus minus*, *sex septem*, in quibus *vel* omittitur. *Terent. Andr.* 1. 1. 28. Quod plerique omnes faciunt adolescentuli, ut animum ad aliquod studium adjungues, aut equos alere, aut canes ad venandum, &c. *Nervius* apud *Donat. hic*. Plerique omnes subigustur sub suum judicium. *Nep. in Eumen.* c. 12. Cum plerique omnes admirarentur. *Terent. Phorm.* 1. 3. 20. Itu plerique ingenio sumus omnes: nostri nosmet pœnitet. *Id. Heaut.* 4. 7. c. Quid rei esset, diati huic? *Syrini* pleraque omnia. Adde *Gell. l.* 1. c. 3. & 4. ¶ In singulari num. *Sallust. in Catil.* c. 17. Juventue pleraque, sed maxime nobilium, Catilinæ favebat. *Id. in Jug.* c. 81. Qua tempestate Carthaginienses plusquæ Africæ imperitabant. *& cap.* 60. Exercitum plerumque in iisdem locis oppetiri jubet: ipse cum delectis equitibus Metellum sequitur. *Gell. l.* 17. c. 21. *ante med.* Xerxe ab Atheniensibus, & pleraque Græcia navali prœlio victue. *Apul. sub fin. Apolog.* Uti rem familiarem meo adhortatu pleramque filiis condonasset. *& lib.* 9. *Metam.* Cumæ pleramque contegebant faciem. ¶ Et neutrum cum genitivo. *Sallust. in Jug.* c. 24. Ubi pleumque nostris processit, ubicumo etiam tum lumine, milites castra hostium invaduet. *Is maggior parte della notte*. & *Liv. l.* 45. c. 9. Finis inciti per Europæ plerumque, atque Asiam omnem regni. ¶ Hoc sæpius absolute adverbii more ponitur, & significat magus ex parte, ut plurimum, fere, *si può delle volte*, *per lo più*, ὡς τὸ πολύ, ὡς τὸ πολλά. *Horat. l.* 1. *sat.* 10. v. 14. ridiculum acri Fortius & melius magnas plerumque secat res. *Cic.* 2. *de Divin.* c. 5. Hæc ipsa fortasta sunt. plerumque enim non semper eveniunt. *Id.* c. *de nat. Deor. cap.* 67. *a med.* Partus maturescunt ad septem nonnunquam, aut plerumque novem luose cursibus. *Id. in Osm. cap.* 51. Quod fit etiam ab antiquie, sed plerumque casu, sæpe natuea. *Column. l.* 7. c. 4. Terentinum pecus raro foris, plerumque domi alitur. ¶ Pro nonnunquam, interdum, *alle volte*. *Quintil. declam.* 15. c. 11. *sub fin.* Excussa fuot plerumque languentium eerberibus, redemptaque debilitate vitia. *Paul. & Ulpian. Dig. lib.* 2. *tit.* 14. *leg.* 65. *& 66.* Sed quamvis fidejussoris pactum reo non prosit; plerumque tamen doli exceptionem reo profuturum, Julianus scripsit: videlicet si hoc actum est, ne a reo quoque petatur.

PLEROMA, atis, n. πλήρωμα, plenitudo, complementum: vox Græca, quam usurpat *Tertull.* de *Præscription. c.* 49.

PLEROPICUS, a, um, suppletus, adjectus supplendi gratia: a πλήρωσις, impleo. *Frontin. de colon. pag.* 131. *Goes.* Pleue deficiente, aliis paucioribus eger aft affirmatue termiois pleropicue.

PLERUMQUE. V. in *Plerique*.

PLERUS, a, um, adject. antiquum. *Pomp.* apud *Fest. & Peiscion. l.* 5. *pag.* 668. *Paisch.* Pater Achæos in Caphareis seate pleros perdidit. *h. e.* plerosque, majorem partem. *Id. ibid.* Periare Danai, plere pare pessundata est. *Cic. l.* 3. *de Legib. c.* 3. Minores magistratus, partiti jucis, plures in plera funto. *h. e.* in plerisque muneribus reipubl. *Cato* apud *Festum. loc. cit.* Agrum quem Volsci habuerunt, campestris plarus, Aboriginum fuit. *piano per la maggior parte*. Al. leg. *plerus Aborigenum*. h. e. plenus: a πλησός. ¶ Hinc *plerum* plerumque. *Aiclius ibid.* Fieri solet plerum, ut in victoria mitior manufactorque fiat. ¶ Superlat. *plerimus*. *Gell. l.* 4. c. 19. Plerimo cibo uti. Al. leg. *plenemo*.

PLERUSQUE. V. in *Plerique*.

PLETURA, æ, *f. circumcisio*, capletio. *Paulin. poem.* 21. (*al.* 13.) v. 47. Interea navis eltius decrescere, Crescente pletura sui, *h. e.* intrantibus aquis, & eam implentibus.

PLETUS, a, um, *pieno*, *empium*, impletus, plenus: a *pleo*. *Lucret. l.* 2. v. 631. Curetes Phrygii sanguine pleti. Al. leg. *fleti*: alii *laeti*. & *lib.* 6. v. 1201. Corruptus sanguis pletis e naeibus ibat. Al. leg. *plenis*: alii *pleno* eod. sensu, nempe a πλησός.

PLEVITAS. V. *Plebitas*.

PLEURITICUS, a, um, *Imerate*, ad letus, vel in latus positus, obliquue: a πλευρὰ, latus. *Frontin. de colon. pag.* 117. *Goes.* Termini pleurici positi sunt.

PLEURISIS, is, f. eadem quæ pleuritis. Corripit pænultimam *Prudent. in Romano*, seu *Peristeph.* 14. v. 484. Non ungularum tanta vis latus fodit, Mucrone quanto dira pulsat pleurisis.

PLEURITICUS, a, um, *pleuritico*, qui pleuritide laborat, πλευριτικός. *Plin. l.* 27. c. 4. Medentur ischiadicis, pleuriticie. *a chi ha mal di punta*. Adde *lib.* eo. c. 5. & 17. & alibi.

PLEURITIS, idis, *f. mal di punta*, πλευρίτης, lateris dolor acutus, ac pungene cum febre assidua, spirandi difficultate, tussi, sputo citius, vel tardius subsequente, orta ab inflammatione membranæ costas succingentis, ob sanguinis effervescentis impeditum per venas ibidem fluxum. Tanc enim inter membranem, & costas sanire colligitur, & apostema generatur: a πλευρὰ, vel πλευρὰ, latus. Unde *dolorem lateris Cic.* 3. *de Orat. cap.* 2. appellat. *Vitruv. l.* 1. c. 6. Arthritis, tussis, pleuritis, phthisis. ¶ *Pleuritides* apud *eund. l.* 10. c. 13. sunt in hydraulicis organis regulæ inter tabulam, & canone interpositæ, & ad eundem modum foratæ, quæ tabula, & oleo subductæ, quo facilius impellantur, & rursus introrsus reducantur, ut obturent, aut aperiant terebrationes ipsius tabulæ, *i regitori*. Dictæ fuet a πλευρὰ, costa, quia sunt veluti parvæ quædam costæ per canonem, & sub tabula porrectæ. Al. leg. *plumbides*, a πλινθὶς, latercullus, quia oblongorum laterculorum figuram referunt.

PLEURONIUS, a, um, Πλευρώνιος, ad Pleuronem pertinens, quod est oppidum Ætoliæ mediterraneum: de quo *Plin. l.* 4. c. 2. & *Sext. Theb.* 2. v. 727. ubi Martia Pleuron, *& lib.* 4. v. 103. ubi Meleagria

gris vocatur, quia ibi Mars colebatur, & Malcager natus eſt. *Ovid. 14. Met. v. 494.* Pleuronius Acmon. ¶ *Pleuronia*, abſolute ipſa Ætolia, vel Ætoliæ pars illa, in qua Pleuron. *Auſon. in epitaph. n. 20.* Nec me non dignum titulo Pleuronia credit.

PLEXUS, us, m. *intrecciamento, intreccciatura*, πλεκὴ, implexus, implicatio. *Manil. l. 5. v. 147.* tortos in plexum ponere crines. Al. leg. *flexum*, al. *fluctum*.

PLEXUS, a, um, *intrecciato, intortigliato*, πλεκτὸς, implexus, intortus, implicatus: a *plecto*. *Feſtus:* Plexa colligata ſignificat, ex Græco (*ſcil.* a πλέκω) cui nos etiam præpoſitionem adjicimus, cum dicimus perplexa. *Lucret. l. 5. v. 1398.* Tum caput atque humeros plexis redimita corollis. *Catull. de nupt. Pel. carm. 63. v. 283.* Hus (*ſcil. foreis*) indiſtinctis plexos tulit ipſe corollis. *Vitruv. l. 10. c. 2.* Scanſoria ratio catenationibus, & tranſverſariis, & plexis colligationibus, & criſmatum fulturis continetur. *Lucret. l. 4. v. 622.* Inde quod captimimus, per caulas omne palati Diditur, & taræ per plexa foramina linguæ. *b. e.* quæ facta, tranſverſa, obliqua, intercurrentia linguam pervadunt. ¶ Translata *Pacuv.* apud *Non. c. 4. n. 7.* Plexa, non falſa autumare dictio Delphis ſolet. *b. e.* perplexa, ambigua.

PLIADES. V. *Plejades*.

PLICATILIS, le, *piegabevole*, πλατὸς, qui plicatur, aut plicari potaſt. *Plin. l. 10. c. 29. ſub fin.* Upupa crista viſenda plicatili, contrahens eam, ſubrigenſque per longitudinem capitis. ¶ *Navis plicatilis* eſt navis facta ex corio, quæ complicata circumfertur ad trajiciendos annes. *Plin. l. 5. n. 9. ad fin.* Ibi Æthiopicæ conveniunt naves. Naraque eas plicatiles humeris transferunt, quoties ad cataractas ventum eſt.

PLICATURA, æ, ſ. *piegatura*, actus plicandi. *Plin. l. 7. c. 52. de ſigmoe mortis.* Straguiæ veſtis plicaturas.

PLICATUS, a, um, complicitus. *Lucret. l. 6. v. 1085.* quaſi ut annellis hamiſque plicata Inter ſe quædam poſſint copulata teneri.

PLICO, as, n. 1. *piegare*, πλέκω, flecto, complico, contrahn. *Lucret. l. 4. v. 823.* Lumina qui faciunt oculorum clara creata, Proſpicere ut poſſimus: & ut præterre viai Proceros paſſus, idee faſtigia poſſe Sæcarum ac ſuminum pedibus ſundata plicari. *Martial. l. 4. epigr. 83.* Si nimis eſt legiſſe duos, tibi charta plicetur Altera: diviſum ſic breve fiet opus. *Coll. l. 17. 2. 9.* Ut uræ loti, quod plicabatur, crierunt. *Virg. Æn. 5. v. 279. de angue.* ſeque in ſua membra plicantem. *Senec.* ſimiliter de angue *in Med. v. 689.* Tumidum nodis corpus aggeſtis plicat, Cogitque in orbes. *Nemeſian. Ecl. 3. v. 28.* Te cano, qui gravidis hederata fronda corymbis Vitea ſerta plicas. ¶ Præteritum *plicui*, & *plicavi* agnoſcitur a *Priſciano l. 9. pag. 860.* ſed ſine exemplis: quæ in compoſitis non deſunt: v. gr. in *applico, complico*.

PLIGORIÆ, val plegoriæ lineæ, in re agraria ſunt quæ in lateribus agrorum, pro media, quæ principalis dicitur, quaſi ſpondere videntur (*plegare* enim eſt fidejuſſor) atque in omnem eventum cavere, ne limitis rectura oblivioni mandetur. *Innocent. de caſis litterar. pag. 224. Goeſii*, & ipſa *Goeſ. eumquit. agrarior. c. 8. pag. 79.*

PLINIANUS, a, um, ad Plinium pertinens, ut Pliniana cerafa, *Plin. l. 15. n. 25.*

C. PLINIUS SECUNDUS, Philoſophiæ Naturalis ſcientia, & omni genere doctrinarum inſignis, vixit temporibus Veſpaſiani Imper. cujus etiam negotia adminiſtravit. Noctibus, & ſubſecivis horis ſcripſit XXXVII. libros de Rerum natura, qui adhuc ſaſtant, item alia plurima, quæ interiere, uous omnium parciſſimus temporis. Periit in Veſevi montis incendio, dum ejus cauſam indagare cupit. Vide quæ de eo narrat C. Plinius Cæcilius ejus ſororis filius, *l. 3. ep. 5. & lib. 6. ep. 16. Herdanus ſub fin.* præfationis in ejus hiſtoriam multis contendit Romanum fuiſſe. Quod autem in præfat. Pliniana dicitur contarraneus Catulli, qui cerin Veronenſis fuit, negat *Harduin.* ejus præfationis Plinium auctorem eſſe. ¶ C. *Plinius Cæcilius* ex Novo Como, natus ex ſorora C. Plinii Secundi, ut diximus, ſcripſit Epiſtolas, & Panegyricum in laudem Traiani Imp. in quo gratias egit, quod ab illo Conſul factus eſſet. Hæc etiam operæ uſque in hodiernam diem ſervata ſunt. ¶ *Plinius Valerianus*, medicus Empiricus, ſcripſit libros quinque de re medica, quos quidam alius Plinio Secundo perperam tribuerunt. Floruit paulo ante Conſtantini M. tempora. Ex quibuſdam Inſcriptionibus viri docti colligunt, ipſum quoque patria Comenſem fuiſſe. ¶ Prioris eſt locutio Latina quidem, ſed compoſitione aſperior ſubinde, & obſcurior: alterius planior, ſuavior, nitidior. V. *Martial. l. 10. epigr. 19.* Apparat tamen in utroque flexus quidam Linguæ ab aurea puritate paulatim declinantis. Poſtremus vero vix ullo loco habendus.

PLINTHIS, idis, ſ. *mattoncello*, πλινθὶς, parvus later, laterculus: diminut. a πλίνθος, later. Apud *Vitruv. l. 3. c. 2.* accipitur pro ipſa plintho, quæ ſub columnæ ſpira ponitur. V. *Plinthus*. ¶ Apud Gromaticos eſt forma agri quadrata ad modum plinthi. *Hygin. de condit. agror. pag. 210.* ubi al. leg. *plinthus*.

PLINTHIUM, ii, n. *mattoncello*, πλίνθιον, laterculus: diminut. a πλίνθος. Accipitur a *Vitruv.* pro quadrato lapide aut tabula in modum plinthi, in qua linea deſcriptæ ſint ad horas deprehendendas, *quadrantes*. Sic enim ille *l. 9. c. 9.* Plinthium, ſive lacunar, quod etiam in Circo Flaminio eſt poſitum, dicitur inveniſſe Scopas Syracuſius.

PLINTHUS, i, ſ. *plinto, quadrato, ſpecolo, dado*, πλίνθος, Græce eſt later. In architectura eſt membrum quadrata figura in modum lateris, quod columnis ſubjicitur, & firmitatem concinna facit. *Vitruv. l. 4. cap. 7.* Habeant ſpiræ earum plinthum ad circinum aitam ſuæ craſſitudinis dimidia parte. ¶ In re agraria eſt forma agri plinthum referens; & certum jugerum numerum continens. *Hygin. de condit. agror. pag. 205. Goeſ.* Quæſtorii dicuntur agri, quos populus R. devictis pulſiſque hoſtibus poſſedit, rasadavisque Quæſtoribus, ut eos venundarent: quæ centuriæ nunc appellantur plinthi, idsſ laterculi. Adde *pag. 220.*

PLISYMA. V. *Pluſima*.

PLISTHENES, is, m. Πλεσθένης, filius Pelopis & Hippodames, nepos Tantali primi, frater Atrei, Thyeſtis, & Lyſidices. Filios duos habuit, Agamemnonem, & Menelaum, quos moriens Atreo fratri commendavit, qui ab illo inſtar filiorum educati fuere. Quare progreſſu temporis, memoria Pliſthenis ſublata, filii Atrei habiti ſunt, & Atridæ appellati. ¶ Pliſthenes altar, filius Thyeſtis ex uxore Atrei, qui una cum fratribus Tantalo, & Harpogyge, ab Atreo interfectus, & patri epulandus oppoſitus eſt. *Senec. in Thyeſt. v. 726.*

PLISTHENIDES, æ, m. Πλεσθενίδης, patronym. a Pliſthene. *Sabin. epiſt. 1. v. 107.* Felix Pliſthenides, quacumque in ſorte fuiſti Conjuge cum cara. *b. e.* Menelaus fili Pliſthenis.

PLISTHENIUS, a, um, ad Pliſthenem pertinens. *Ovid. de remed. amor. v. 777.* Hoc & in abducta Briſeidi Sobat Achilles, illam Pliſthenio gaudia ferra toro. *b. e.* Agamemnonis Pliſthenis filii.

PLISTOLOCHIA, æ, ſ. πλεσπολοχία, genus herbæ, ita dictæ, quia parientibus plurimam opem præſtat: a πλέονες, plurimus, & λοχεία, gravida. Eſt autem quartum genus aſiſtolochiæ, tenuis, denſis radicis capillaceatis, junci plemoris craſſitudine: alii polyrrhizon cognominant. *Ita Plin. l. 25. c. 8. poſt med.* ubi al. leg. *piſtolochia*, πιστολοχία, a πιστὸς, fidelis, quaſi fida puerperis.

PLISTONICES, æ, m. Πλεσσονίκης, h.e. multorum victor, cognominatus fuit Apion Grammaticus, teſte *Coll. l. 5. c. 14.* V. *Cymbalum*.

PLOCE, es, ſ. πλοκὴ, nexus: a πλέκω, necto. V. *Agoge*.

PLODO. V. *Plaudo* in fin.

PLORABILIS, le, *lugubre, lagrimevole, flebile*, ἀκλαυτὸς, ploratu dignus, lugubris, flebilis. *Poſt. fat. 2. v. 34.* Phyllidas, Hypſipylas, vatum & plorabile ſi quid Eliquat. *Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 261.* verbiſque ſonat plorabile quiddam Ultra nequitiam fraſtis.

PLORABUNDUS, a, um, multum plorans, δεδακρυσμένος. *Plaut. Aulul. 2. 4. 38.* Homo ad prætorem plorabundus devenit. *Plerique al. leg.* deplorabundus venit.

PLORATIO, onis, ſ. *pianto*, ploratus, δάκρυσις. *Auguſtin. ſerm. 17. de S. S. certa med.* A convalle plorationis uſque ad montem pacis.

PLORATOR, oris, m. δακρύτης, qui plorat. *Martial. l. 14. epigr. 54.* Siqua plorator colln tibi vernula pendet.

PLORATUS, us, m. *pianto*, πλαυθμὸς, actus plorandi, fletus. *Cic.* vertens *Sophoclis* verſus, 2. *Tuſcul. c. 8.* Hen virginalem me ore ploratum edere. *Liv. l. 29. c. 17. a med.* Omnia mulierum ploratibus ſonant. *Plin. l. 36. c. 5. a med.* Ploratum infantis cohibere. ¶ Translate *Id. l. 22. c. 25.* Succus e plaga manat, quem opobalſamum vocant, ſuavitatis eximiæ, ſed tenui gutta ploratu, &c. *b. e.* quaſi lacrima.

PLORATUS, a, um, *pianto, compianto*, defletus. *Ovid. 1. de ar. am. v. 75.* Veneri ploratus Adonis. *Id. 4. Faſt. v. 856.* ploratu ſubdita Summa rogo. *Stat. 4. Theb. v. 460.* plorata cupreſſus.

PLORO, as, avi, atum, a. 1. *piangere gridando, piangere aſſai*, δακρύω, δυρύρω, multis lacrymis & clamore Deo. *Senec. epiſt. 63.* Nec ſicci ſint oculi, nraiſſo amico, nec ſuant: lacrymandum eſt, non plorandum. *Cic. Attic. l. 15. ep. 9.* Rides, inquiat, in talibus rebus? Quid faciam? plorando feſſus ſum. *Id. pro Dom. n. 22. extr.* Ut Senatum pro me non raodo pugnara, ſed etiam plorare & ſupplicare, mutata veſte prohiberant. *Serv. l. 5. ſilv. 3. v. 245.* plorare funera. *Ovid, 3. de ar. am. v. 291.* diſcunt lacrymare decenter, Quoque volunt plorant tempora, quoque modo. *Horat. l. 3. od. 27. v. 38.* turpa commiſſum plorara. *Plaut. Pan. n. 2. 164.* Jam ego hercle faciam plorantem illum, niſi ta facio propitiam. ¶ Translate eſt ægra ferre, dolera. *Plaut. Aulul. 2. 4. 29.* Aquam hercle plorat, dum lavat, profundere. *gli piange il cuore. & Horat. l. 2. ep. 2. v. 9.* Ploravere, ſuis non raſpondera favorem Speratum meritis. *& lib. 3. od. 10. v. 2.* me tamen aſperas Projectum ante fores objicere incolis Plorares Aquilonibus. ¶ *Jubeo te plorare*, male tibi cupio, infelicem eſſe volo. *Horat. in ſ. ſer. ult. l. 1.* Detractri, tequa, Tigelli Diſcipulorum inter jubeo plorare cathedras. *Κλαίειν κελεύω* dicunt Græci eod. ſenſu: cui contrarium eſt χαίρειν, aut *ἐυφράτειν σελεύειν*. quæ illuſtrat *Lambin. ad Horat. Epod. 5. v. 74.* ¶ Olim *plorare* erat plane inclamare, ut nit *Feſtus*. Hinc illa in *Legib. XII. Tab.* apud *eund.* Si parentem puer verberit, at uloe ploraſſint *parentes*, &c.

PLOSOR. V. *Plauſor*.

PLOSTELLUM, i, n. *carretto, διαφὴς*, diminut. a *plaſtrum*. *Varr. l. 1. R. R. c. 52.* Ploſtellum Pœnicum. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 247.* Pleſtello adjungere mures. *Auguſtin. l. 7. de civ. Dei, c. 22.* Turpe raambrum ploſtellis impoſitum.

PLOSTRARIUS, a, um, ad plauſtrum pertinens, plauſtrarius. *Cato R. R. c. 22.* Aſinos ploſtrarios duos. *& mox.* Jugum ploſtrarium.

PLOSTRUM. V. *Plauſtrum* in fin.

PLOSUS. V. *Plauſus*.

PLOTIANUS. V. *Plautianus*.

PLOTIUS. V. *Plautius*.

PLOTUS. V. *Plautus*.

PLOXENUM, i, n. capſa in ciſo, ut ait *Feſtus*. Eſt vox Gallica. *Quintil. l. 2. c. 5. (al. 9.)* dicit a *Catullo* circa Padum inventam eſſe.

eſſe. Catull. epigr. 95. in Æmil. Gingivas vero ploxemi habet veteris. ¶ Scribitur & *Pleximum*, & *Plextumpo*.

PLUIT, ebat, pluit, & pluvit, impersonal. 3. *pluere*, *βρέχει*, ὗει, aſt imbrem decidere: & translate cadere more imbris: a πλύνω, lavo, vel a βλύω, ſcaturio, mano. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 43. Has Græci ſtellas Hyadas vocitare ſuerunt, a pluendo. Nec enim eſt plucra. *Plaut. Curcul.* 1. 2. 42. Pluct credo hercle hodie. *Cic. in Top.* c. 9. Omnem aquam oportere arceri, quæ pluendo creviſſet. *Plaut. Men. prol.* v. 63. Nam rus ut ibat ſorte, ut multum pluveras. *Virg. 4. Georg.* v. 8r. Nec de concuſſa tantum pluit ilice glandis. *Stat. l.* 1. *ſilv. ult.* v. 10. Jam ballaria adorea pluebant. *Id. l. Theb.* v. 476. ſtridentia ſundæ Saxa pluunt. *Plin. l.* 2. *c.* 56. Effigies, quæ pluit, ſpougiarum ſere ſimilis ſuit. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 27. Sanguinem pluiſſe Senatui nuntiatum eſt. *Liv. l.* 4. *c.* 19. In ares Vulcani ſanguinem pluit. *Id. l.* 27. c. 11. Lacte pluiſſe. *Id. l.* 1. *c.* 31. & *lib.* 7. *c.* 28. & *lib.* 35. *c.* 9. & *alibi*, lapidibus. *Plin. l.* 2. *c.* 56. lacte, ſanguine, caseo. *Martial. l.* 3. *epigr.* 47. Capne grandi porta qua pluit gutta. ¶ Paſſive *Apul. in Florid. n.* 2. Totum illud ſpatium, qua pluitur, & ningitur. ¶ *Pluit in* præterita primam habet longam, ut *Verr.* docet *l.* 8. *de L. L. c.* 60. maxime ſi *pluvit* ſcribas. V. *Luc* in fi.

PLUMA, æ, ſ. *piuma*, *πτίλον*, in avibus eſt id, qua veſtiuntur, teſtius, molliusque, denſiuſque. V. *Penna. Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 47. Animantes aliæ plumo, aliæ ſquama vidamus obductas. *Id.* 3. *de Fin. c.* 5. 2 *med.* Alia ſed quendam ornatum, ut cauda pavoni, plumæ verſicolores columbis. *Virg.* 2in. *Æn. v.* 192. mollis pluma. *Petron. in Satyr. c.* 117. 2 *med.* Implicitum beachris molliſoribus pluma deduxit in terram. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 68. in plumis delituiſſe Jovem. *b. c.* ſub forma cycni. ¶ Pluma ſarcirebantur a ditioribus culcitæ, carvicalia, lectice. *Martial. l.* 12. *epigr.* 17. Dormit & in pluma, purpureoque toro. *Id. l.* 14. *epigr.* 146. Tinge caput nardi ſolio, cervical olabit. Perdidit unguentum cum coma, pluma tenet. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 362. & potiores Herculis æruinnas credat, *&c.* & cæteris, & plumis Sardanapali. *Id. ſat.* 1. *v.* 159. Penſilibus plumis vehi. *b. c.* lectica. ¶ Adhibatur ad ſignificandam animi levitatem. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 15. 2 *med* Nec ma contales moveant, qui ipſi plumi, aut folio facilius movantur. *Plaut. Men.* 3. 2. 25. Quid ais, homo levior quam pluma, peſſima & nequiſſime? *Id. Pœn.* 3. 6. 17. Si quid benefacias, levior pluma eſt gratia. ¶ Translata dicitur de prima barba. *Horat. l.* 1. *od.* 10. *v.* 2. Inſperata tuæ cum veniet pluma ſuperbiæ. Al. intelligunt canitiem. *Bentley.* utramque rejicit, & *bruma* legit. ¶ De re nullius pretii, *Plaut. Muſtell.* 2. *c.* 60. Plumi haud intereſt, patronus, an clians probior ſiet. ¶ In thorace militari parvæ lamiuæ conſertæ, aliæ ſub aliam adnatæ, more plumarum in avibus, *plumæ* dicuntur. *Stat. Theb.* 12. *v.* 545. altc enſem gremsni io corpore preſſit, Qua male jam plumis imus tegit inguina thoras. *Virg. Æn.* 11. *v.* 770. Spumantemque agitabat aquum, quem pellis ahenis In plumam ſquamis auro conſerta tegebat. *Salluſt. in fragm.* apud *Serv. Æn.* Equis paria ornamenta erant, quæ lintea ferreis laminis in modum plumæ adnexa erant. *Plumarius*, ii, m. *vicamsoor*, *πτιλωτὴς*, qui acu pingit, & tenue opus variumque in veſte, plumarum inſtar, efformat. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 716. Etenim nulla, quæ non didicit pingere, poteſt bene judicare, quid ſit bene pictum a plumario, aut textore in pulvinaribus plagis. *Vitruv. l.* 6. *c.* 7. *ſub fin.* Plumariorum textrinæ, pictorumque officinæ. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 649. *n.* 8. Artemidoro plumario conlegæ. Alia apud *Reinef. claſſ.* 11. *n.* 214. & apud *Muſcov. claſſ.* 12. *pag.* 906. *n.* 13. & *pag.* 914. *n.* 12. C. Julius Euphroſynus Aug. plumarius H. S. S. *Solmoſ. ad Vopiſc. in Carino*, c. 20. docet, plumarios eſſe, qui plumas avium in veſtibus acu pingunt: *plumæ* autem vocaſſe Veteres rotundas notas ex auro vel purpura, & in modum plumarum factas, quibus veſtes intexebantur ac variabantur: ſic laminas rotundas, vel circulos ferreos, e quibus loricæ fiebant, *plumæ* dicitſſe. (V. *Plumis*) Clavos quoque tunicis intcotos hoc nomine fortaſſe appellaſſe, quia *Nonius c.* 14. *n.* 22. plumatila interpretatur aut clavarum, aut ex plumis factum. Sed omnino ipſum adire opus eſt, copioſiſſime de his diſputantem. Aliorum Eruditorum ſententias in re ſatis obſcura V. apud *Bald. in Lex. Vitruv.* Conſule etiam, ſi placet, *differtation.* 65. *Muratorii de antiquitatib. Ital. pag.* 401. ¶ Adjective *Hieronym. epiſt.* 130. (*al.* 29.) *ad Marcell. ad fin.* In Exodo, cæteriſque locis, ubi deſcribuntur veſtes plumaria arte contextæ.

PLUMATILIS, le, ad plumas, & plumarii artem pertinens. *Plaut. Epid.* 2. 2. enumerans varia veſtium genera, *verſ.* 49. Cumatile, aut plumotile, ceriaum, aut inclinum. V. *Plumarius*.

PLUMATUS, a, um, *plumaris*, *pennatus*, *πτερωτὸς*, plumis tectus. *Cic.* vertens *Aratī* carmina, *l.* 2. *de nat. Deor. c.* 44. *ad fin.* plumato corpore corvus. *Plin. l.* 8. *c.* 35. 2 *med. de corvis cornic.* Eadem teneris increſcunt ferulis, arundinusa in paniculas molli plumata lanugine. ¶ Item in plumam conſertus. *Juſtin. l.* 41. *c.* 2. *in fin.* Munimentum ipſis, equiſque loricæ plumatæ ſunt, quæ utrumque toto corpore tegunt. V. *Pluma*. ¶ Item acu pictus arte plumarii, *vicamato. Lucan. l.* 10. *v.* 123. Strata micant, Tyrio coorum pars maxima ſuco Coſta diu, vitrea non uno duxit aheno: Pars auro plumata nitet.

PLUMBAGO, inis, ſ. *piombaggine*, *μολύβδαινα*, genus metalli, plumbi & argenti ſimul naturam refrens. *Plin. l.* 34. *c. ult.* ubi & *molybdæna* appellat, quod idem eſt. ¶ Item talis metalli color. *Plin. l.* 37. *c.* 5. *de gemmis*. Frequens & ſis plumbago, hoc eſt, ut in Sole plumbei videantur. ¶ Item genus herbæ. *Plin. l.* 25. *c. ult.* V. *Molybdæna*.

PLUMBARIUS, a, um, *μολυβδικὸς*, ad plumbum pertinens. *Plin. l.* 34. *c.* 18. Pſimmythium quoque, hoc eſt aeruſſum, plumbariæ daot officinæ. ¶ *Plumbarius*, ſubſt. qui opera ex plumbo facit. *Auvel. Arcad. Dig. lib.* 50. *tit.* 6. Plumbarii, ferrarii, lapidarii. Adde *Inſcription.* apud *Murator. pag.* 900. *n.* 4. & *Frontin. de aquæduct. urbis.* 25. Sit artifices plumbarii, *Varro. l.* 8. *c. ult. a med.*

PLUMBATURA, æ, ſ. *impiombatura*, *μολύβδωσις*, ferruminatio, & quæcumque conjunctio plumbo facta. Caſſius apud *Paul. Dig. lib.* 6. *tit.* 1. *leg.* 23. Ferruminatio per eandem materiam facit confuſionem, plumbatura non efficit.

PLUMBATUS, a, um, *di piombo*, plumbeus. *Plin. l.* 10. *c.* 33. & *lib.* 12. *c.* 19. Plumbatis ſagittis nidos avium decutere. *Solin. c.* 33. (*al.* 46.) 2 *med.* Plumbata jacula. *Frontin. de aquæduct. urbis.* 114. Plumbati canales. *Vel. Max. l.* 3. *c.* 7. *n.* 2. Omnia vada plumbatis tabulis conſternem. ¶ *Plumbata*, *arma*, pilæ e plumbo, quibus exercebantur milites, *piombate*, *μολυβδίδες*. *Veget. l.* 1. *de re milit. c.* 17. V. *Mercherbulus. Imp. Valentinian. Valens*, & *Gratian. lib.* 9. *Cod. Theodoſ. tit.* 35. *leg.* 2. Plumbatarum vero ictus in ingenuis corporibus non probamus. *Gothofred.* & alii iotelligunt lora in extremo plumbeis globulis inſtructa, cædendis reis. *Prudent. in Rom. περὶ στεφ.* 14. *v.* 116. Tundsntur targa crebris ictibus, Plumboque cervis verberata extuberet. ¶ plumbo conglutinatus, *impiombato*. *Tertull. in Apolog. c.* 29. Salutem non putamus in manibus eſſe plumbatis. Poteſt tamen *plumbatus* intelligi *plumbeis*.

PLUMBEUS, a, um, *di piombo*, *μολύβδινος*, qui aſt a plumbo: *Lucret. l.* 6. *v.* 305. plumbea ſæpe Fervida fit glans in curſu. *Plin. l.* 34. *c. ult.* Plumbeo piſtillo terere aliquid. *Id. l.* 33. *c.* 7. *circa med.* Plumbeum vas. Abſolute *Martial. l.* 6. *epigr.* 55. Fragras plumbea Niceretiana. *b. e.* vaſa plumbea Niccroris unguenterri. Nam ungucota apte coquuntur plumbais vaſis, ut *Plin. l.* 13. *c.* 2. docet. *Cato R. R. c.* 125. Muſtum in ahcneum aut plumbeum infuodito. *Colum. l.* 12. *c.* 19. *extr.* Oleo plumbea intsinfecus imbuere, & bena ſincare. *& rsp.* 50. *tirca med.* Plumbea quadrsta. *Plin. l.* 13. *c.* 11. Publica monumenta plumbais voluminibus confici. *b. c.* plumbeis laminis in volumen convolutis. *Id. l.* 26. *c.* 11. Vettonica pota colorem plumbeum corporis emendat. ¶ Ictus plumbei *Prudent. περὶ στεφ.* 14. *de S. Rom. v.* 152. fuet plumbatarum. V. vocem præced. ¶ *Plumbeus nummus* oullius pretii. *Plaut. Caſ.* 2. 3. 40. Cui homini hodie peculii nummus non eſt plumbeus. *Id. Trin.* 4. 2. 150. Cui, ſi capitis reus fiet, nummum nunquam credam plumbeum. *Id. Muſtell.* 4. 2. 11. Tacc ſis, faber, qui cudere ſoles plumbeos nommos. *monsta ſalſa*. Abſolute *Martial. l.* 10. *epigr.* 74. quamdiu ſalutator Anteambulones & togatulos inter Centum merebor plumbeos die toto? *erato miſerabih quastrani*. Intelligit autem ſportulam, quæ erat cantum quadrantum: & *plumbeus* dicit per contemptum. nam quadrantes emnt arei. Vel reſpicit ad materiam, quia æs quadrantum adeo vilium miotura erat, ut plumbum videri poſſet. Quo pertinet illud *ejuſd. l.* 1. *epigr.* 100. Et ſeptem veteres tui ſodales Conſtamus tibi plumbea ſelibra. *Supra diverat*, Nigræ ſordibus ſeplices monetæ. ¶ *Plumbeus vinus*, obſcuri coloris, & vilioris pretii. *Martial. l.* 10. *epigr.* 49. Quiſquam plumbea vina vult in auro? ¶ *Plumbea maris*, ittidem a mslo colore, & vili pretio. *Id. ibid. epigr.* 94. nec furem plumbea mala timent. ¶ *Plumbea arma*, obtuſa, hebetia, ſine acia, *attuſi*, *ſenzc tegito*. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 16. Cum illum plumbeo gladio jugulatum iri tamen diceret. *Id.* 4. *de Fin. c.* 18. O plumbeum pugionem! *b. c.* argumentum ſigidum, & ſine vi. ¶ *Plumbeus auſter*, h. c. humidus, gravis, & gravedinem inducens corporibus. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 18. nec plumbeus auſter, Autumnuſque gravis. ¶ Tranſlate *plumbeus* eſt hebetis ingenii, ſluttus, ſtupidus, ſtolidus. *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 29. Niſi plane in phyſicis plumbei ſumus. *Terent. Heaut.* 5. 1. 3. In me quidvis harum rerum convenit, quæ ſunt dicta in ſtultom: caudex, ſtipes, aſinus, plumbeus. ¶ *Plumbea ira*, graviſſima, & diuturna. *Plaut. Pœn.* 3. 6. 16. Ita ſunt iſtis noſtri divites: Si quid benefacias, levior pluma eſt gratia: Si quid peccatum eſt, plumbeæ iras gerunt. ¶ *Plumbea carmina*, mala. *Auſon. epiſt.* 6. *v.* 1. Aurea cuala, Theon, ſed plumbea carmina mittis. ¶ *Plumbea*, æ, abſoluta, plumbea pila, plumbatæ. *Spartian. in Severo*, cap. 11. Ita ut mortuus ictu plumbeæ crederetur.

PLUMBO, as, a. 1. *impiombare*, *ſaldare*, *μολυβδίω*, ferrumine, plumbo conglutino. *Plin. l.* 34. c. 17. Neque argentum aa ſtanno plumbatur. *Cato de R. R. c.* 21. *ſub fin.* Modiolos inderc & plumbere, & *cap.* 20. Modiolos oleaginos facito, & eos circum plumbato. *Pompon. Dig. lib.* 41. *tit.* 1. *leg.* 27. Si tuum ſcyphum alieno plumbo plumbaveris.

PLUMBOSUS, a, um, plurimum plumbi habens admixtum. *Plin. l.* 34. *c.* 18. Quantoque minus plumboſa, friabilis, & modice gravis. *Id. l.* 33. *c.* 6. *a med.* Fæe ejus intelligitur plumboſiſſima.

PLUMBUM, i, n. *piombo*, *μόλυβδος*, genus metalli duplicis generis, candidi, & nigri. Pretioſiſſimum candidum. Jungi inter ſe nigrum ſine albo non poteſt, nec hoc ni ſine nigo: ac ne album quidem ſecum ſine nigro. Nigri origo duplex: aut enim ſua provenit vena, nec quidquam aliud ex ſe parit: aut cum argento aefcitur, mistiſque venis conflatur. Ejus qui primus ſluit in fornacibus liquor, ſtannum appellatur; qui ſecundus argentum: quod reuanſit in fornacibus, galena, quæ eſt tertia portio additæ venæ. Hæc rurſus conflata dat oigrum plumbum, deductis partibus duabus. Hæc, & alia plura *Plin. l.* 34. *c.* 16. & 17. ubi *cap.* 18. perſequitur usus eſus in medicine. *Cato R. R. c.* 39. Dolia plombo vincito. ¶ Per ſynecdochen aſt glans, ſeu pila plumbea. *Ovid.* 2. *Met. v.* 727. & *lib.* 4. *v.* 709. Balsarica plumbum Funda jacit: volat illud, & io-

cau-

candeſcit eundo. *Virg.* 9. *Æn.* v. 587. fundam ter addučta circum
erput eſt habena; Et media adverſi liquefacto tempora plumbo
Diffidit. V. *Glans*. ¶ Item fiſtula plumbea. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 3.
v. 66. Teque, per obliquum penitus qua labitur amnem, Marcia,
& audaci tranſcurris flumina plumbo. ¶ Fortaſſe huc pertinet
ſeruus a plumbo in *vet. Inſcripc.* apud *Gruter. pag.* 640. *n.* 10. ſcili-
cet curam habens fiſtularum aquæductus. *Spon. in Miſcellan. ſect.* 2.
antiq. 7. *pag.* 35. tres affert plumbeos tubos, in quibus *veteri* nomen
inſcriptum eſt. ¶ Cæſtus plumbo onerabant, quo gravius tun-
derent. *Virg.* 5. *Æn.* v. 405. & *Val. Flacc. l.* 1. v. 420. ¶ *Plum-
bum*, vitium oculi. *Plin. l.* 25. *c. ult. de plumbagine*. Hic com-
manducata ſi oculus ſabinde elingatur, plumbum (quod eſt genus
vitii) ex oculo tollitur. ¶ Proverb. eſt illud *Petron. in fragm.
Tragur. c.* 43. *Burm.* Plane fortunæ filius: in manu illius plumbum
aurum fiebat.

PLUMESCO, is, n. 3. *mettre le pieume*, ἀνωτρώω, plumas emitte-
re incipio. *Plin. l.* 10. 1. 53. *a med.* Viceſima die ſi moveatur o-
vum, jam viventis intra putamen vox auditur. Ab eodem tempore
plumeſcit.

PLUMEUS, a, um, *di piume*, qui eſt ex pluma. *Cic.* 3. *Tuſcul.
c.* 19. Collocemus in culcita plumea. *Plin. l.* 10. *c.* 23. *ad fin.* O-
tus auribus plumeis eminentibus. *Martial. l.* 4. *epigr.* 19. Plumea
ſeu laxi partiris pondera ſollis. *b. e.* levia. uam ſollis erat vento
repletus. *Arnob. l.* 2. *pag.* 84. Nives plumeæ. *b. e.* minutæ, & le-
ves. *Apul. l.* 3. *Metam.* Plumea & lactea cutis. *morbida e dolciato*.
¶ Referter etiam ad opus acu pictum in veſtibus, ut in *Plumarius*
dictum eſt. *Prudent. in Hamartig. v.* 295. aviom quoque veſticolo-
rum indumenta novis texentem plumea telis.

PLUMIGER, a, um, qui plumas gerit, ut Plumigeri anſeres, *Plin.
l.* 10. *c.* 22. Plumigera ſeries, *b. e.* pinnæ, *Prudent. Cathemer.* 3.
v. 44.

PLUMIPES, edis, πτηνόπους, qui pedes pennatos habet. *Catull. ep.* 55.
ad Comer. v. 27. Adde huc plumipedas, volatileſque, &c.

PLUMO, as, avi, atum, n. 1. *fare la piuma*, plumas emitto. *Gell.
l.* 2. *c.* 29. Pullis jam jam plumantibus. *Apul. l.* 3. *Metam.* Indicat,
dominam ſuam in avem ſe plumaturam, atque devolaturam. *Ter-
tull. in carm. de Sodom. ſub fin. c.* 3. Aut ſi quis plumat ſenio mo-
dulatior ales. ¶ Sumitur etiam pro acu pingere. *Vopiſc. in Ca-
rino c.* 20. Laneas tunicas purpura micantes, & plumandi difficulta-
te pensbiles. V. *Plumarius*.

PLUMOSUS, a, um, plumis tectus, plumis abundans. *Propert. l.* 4.
el. 2. *v.* 34. ſed arundine ſumpta Faunus plumoſo ſum deus aucu-
pio. *Plin. l.* 25. *c.* 6. & *lib.* 27. *c.* 8. Plumoſa ſolia.

PLUMULA, æ, ſ. πτίλον, parva pluma. *Colum. l.* 8. *c.* 5. *a med.*
Plumulæ ſub eſuda clunibus detrahendæ. *Apul. in Florid. n.* 12.
(*al. l.* 2.) Color pittaco viridi & intimis plumulis, & extimis
palmulis.

PLUO. V. *Pluit*.

PLUOR, oris, m. *pioggia*, pluvia. *Labor.* apud *Non. c.* 3. *n.* 181. Qui
pedem ex taberna tulimus, tantus cum fluret pluor.

PLURALIS, le, *del numero di più*, *plurale*, πληθυντικὸς, ut *pluralis
numerus* apud Grammaticos, quo plura ſignificantur. *Quintil. l.* 1.
c. 5. (*al.* 9.) Præterea numeros, in quibus nos ſingularem ac plu-
ralem habemus, Græci & δυϊκὸν. Adde *lib.* 8. *c.* 6. *ante med.* &
Pompon. Dig. lib. 50. *tit.* 16. *leg.* 122.

PLURALITAS, atis, ſ. pluralis numerus. Eſt *Chariſii l.* 1. *cap. de anal.
leg. pag.* 50. *Puteoli. & cap. de deficientib. pag.* 72.

PLURALITER, *in plurale*, πληθυντικῶς, plurali numero. *Senec. l.* 2.
queſtion. nat. c. 56. Hæc antiqui fulgetra dicebant: tonitrus nos
pluraliter dicimus. *Quintil. l.* 8. *c.* 6. *ante med.* Cum dico vultus
hominis pro vultu, dico pluraliter quod ſingulare eſt. Adde *cap.* 3.
circa med. & lib. 1. *c.* 6. (*al.* 10.)

PLURATIVUS, a, um, *plurale*, πληθυντικὸς, pluralis. *Gell. l.* 19.
c. 8. Quadrigas plurativo ſemper numero dicendas putat. *Id. l.* 20.
c. 6. Mii interrogandi caſus eſt, & ab eo declinatur, quod eſt ego.
Hujus deinde pluralivum eſt nos. Adde *lib.* 1. *c.* 16. & *Arnob. l.* 4.
pag. 134.

PLUARES. V. *Plus*.

PLURIES, adverb. *più volte*, πολλάκις, pluribus vicibus, ſæpius. *Cæſ.
l.* 1. *B. Civ. c.* 79. Cohortes agmen claudebant, pluriesque in locis
campeſtribus ſubſiſtebant.

PLURIFARIAM, *in più luoghi*, *o parti*, πληθυντικῶς, πολλαχῇ, pluribus
locis, aut partibus. *Sueton. in Aug. c.* 46. Italiam operibus ac ve-
ſtigalibus publicis plurifariam inſtruxit. *& cap.* 80. Callis quibuſ-
dam ex purrigine corporis, aſſiduoque & vehementi ſtrigilis uſu plu-
ſifariam concretis. *Id. in Tiber. c.* 43. Cubicula plurifariam diſpoſi-
ta. *Id. in Claud. c.* 21. Gladiatoria munera plurifariam, ac multi-
plicia exhibuit. Eſt qui leg. *pluriformi*, ut ſit adject. *Inſcripc.* ſub
Anton. Pio, apud *Gruter. pag.* 187. *n.* 3. Arcus Cœlimontanos plu-
rifariam vetuſtate conlapſos & coruptos a ſolo ſua pecunia reſtitue-
runt. *Gell. l.* 2. *c.* 22. *a med.* Prater hos ſunt alii plurifariam ven-
ti, ſuæ quiſque regionis indigenæ. ¶ Item pluribus modis, *in
più modi. Apul. in Florid. n.* 17. (*al. l.* 3. *ad fin.*) Ceterum ipſius
vocis hominis exercendæ cauſa caſſus labor ſapervacaneo ſtudio plu-
rifariam ſuperatur. *Solin. c.* 38. (*al.* 51. *ad fin.*) Mons Taurus pro
gentium ac linguarum varietata plurifariam nominatus.

PLURIPARTUS, a, um. V. Io voce præced.

PLURIFORMIS, e, *di molte maniere*, ot Pluriformi modo, *Apul. in
Florid. n.* 3. (*al. lib.* 1.)

PLURILATERUS. V. *Trilaterus*.

PLURIMUS, a, um, *aſſaiſſimo*, *moltiſſimo*, πλεῖστος: a *plus*, *pluris*:
& vices gerit ſuperlativi τῦ *multus*, a quo *multiſſimus* non fit.

Cæſ. l. 6. *B. Gall.* 1. 16. Deum maxime Mercurium colunt. Hujus
ſunt plurima ſimulacra. *Plaut. Rud.* 4. 2. 4. Plurima præda onuſtus.
Id. Moſtell. 5. 1. 12. Facio idem quod plurimi alii. *Plin. l.* 18. *c.*
11. Mulierum id opus erat, ſicut nunc in plerimir gentium. *Plaut.
Curcul.* 1. 3. 60. Hoſpiti ſuo plurimam ſalutem dicit. *Horat. l.* 4.
od. 2. *v.* 29. per laborem plurimum. *Nep. in Epamin. c.* 2. *extr.* In
armis plurimum ſtudii conſumebat. *Cic. l.* 1. *de Inuent. c.* 18. Ex-
ordium gravitatis plurimum debet habere. *Id. Fam.* 15. *ep.* 16.
Hoc ego utor omnium plurimum. *Solinſt. in Jug. c.* 101. Id labo-
rare, ut illi quam plurimi deberent. *Colum. l.* 8. *c.* 14. & *Plin.
l.* 10. *c.* 59. Supponuntur gallinis ova plurima quinqus, pauciſſima
tria: anſeribus pauciſſima ſeptem, plurima quindecim. *al più al
più*. ¶ *Plurimus* pro *plurimi*. *Horat. l.* 1. *od.* 7. *v.* 8. Plurimus
in Junonis honorem Aptum dicet equis Argos, ditesque Mycenæ.
¶ Illa quoque Poetica ſunt: *Ovid. l.* 11. *Met. n.* 140. Spumiferoque
tuum fonti, qua plurimus exit, Subde caput. *in maggior copia*. &
2. *Poſt. n.* 272. *de Pane*. Arcadiis plurimus Illi jugis. *pratica
ſpeſſiſſimo ne' monti d' Arcadia*. & *in fin. l.* 4. *Triſt.* & in toto plu-
rimes orbe legor. *ſono letto i miei verſi da moltiſſimi*. & *in Ibin*, v.
600. Plurima quæ Summas Sicanis Ætna vomit. *vomica moltiſſimo
fuoco*, plurimas flammas. & 14. *Met. v.* 361. Plurima qua ſilva
eſt, & equo loca pervia non ſunt. *deve la ſelva è denſiſſima*. &
Martial. l. 8. *epigr.* 51. Plurima cum tota lampadis luna nitet. *piena*.
Sic plurimus roſa, h. e. plurimæ roſæ, *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 441.
& *plurimæ alæ*, plurimæ alites, *Martial. l.* 9. *epigr.* 56. & *plurimo
mappo*, plurimæ mappæ, *Id. l.* 8. *epigr.* 59. Similia ſunt his *multa
ova*, *multa canis*, *multo prece*, &c. V. *Multus*. Huc pertinet illud
Stat. 1. *Theb. v.* 114. abrupta qua plurimus arce Cithæron occurrit
cælo. *b. e.* altiſſimus eſt. ¶ Cum genit. *Sil. l.* 16. *v.* 363. *de
equo*. Iaſigni multa cervics, & plurimus idem Ludentis per colla
jubæ. *b. e.* plurimam jubam habens. ¶ *Plurimi*, genit. cum
verbis æſtimandi. *Plaut. Bacch.* 2. 2. 29. Unice unum plurimi pen-
dit. *Cic. Parad.* 6. *c.* 2. *extr.* Ut quiſque quod plurimi eſt poſſidet,
ita ditiſſimus habendus eſt. *Nep. in Eumen. c.* 2. Quem unum Al-
xander plurimi fecerat. ¶ *Plurimum* adverbii more, *aſſaiſſimo*.
Cic. Fam. 1. *ep.* 7. Te plurimum diligo. *Plin. l.* 2. *c.* 45. Pluri-
mum intereſt, Batus ſi, an ventus. *Nep. In Cim. c.* 2. Plurimum
valuit auctoritate. *Id. in Alcib.* 1. 3. Et obeſſe plurimum, & pro-
deſſe potrat. *Id. in Chabr. c.* 3. Quod ei licebat, plurimum ab-
erat. *& mon*. Plurimum Cypri vixit. *lunghiſſimo tempo*. Sic *Terent.
Phorm.* 1. 4. 17. Domum ire pergam: ibi plurimum eſt. *Plin. l.*
9. *c.* 36. Purpuræ vivunt annis plurimum ſeptenis. *al più al più*.
Sic *l.* 25. *c.* 5. *poſt med.* Elleborum datur ad lenitas mollisndam alvum,
plurimum drachma, modice quatuor obolis. & *lib.* 30. *c.* 6. Diebus
plurimum novem. ¶ *Ut*, & *cum plurimum* eodem ſenſu dicuntur.
Id. in fin. c. 3. *l.* 15. Nec ium numeroſa differentia (*olei*, *quam
vini*) tribus, ut plurimum, bonitatibus diſtat. *Id. l.* 2. 1. 17.
extr. Non comparere in cælo Saturni ſidus, cum plurimum, diebus
centum ſeptuaginta: Jovis triginta ſex, aut, cum minimum, denis
detractis diebus; Mercurii tredecim, aut, cum plurimum, octode-
cim. ¶ *Plurimum quantum*, mirum quantum, immane quan-
tum, πλεῖστον ὅσον. *Flor. l.* 4. *c.* 2. *a med.* Plurimum quantum fa-
veris partibus dabat fraternitas ducum. *Minuc. Felix in Octav. c. ult.*
Octavio mio plurimum quantum gratulor. Adde *cap.* 22. ¶ *Plur-
mum maleſacta*, plurima. *Plaut. Epid.* 3. 3. 9.

PLURIVOCUS, a, um. *Martian. Capell. l.* 4. *pag.* 97. Quæritur quid
ſit æquivocum, quid univocum, quid, ot ita dicam, plurivocum.
Debetis quippe infolentiam perſerre ſermonis, qui Grajam differtare
Latialiter compulitis.

PLUS, pluris, *più*, πλείων, & πλῆον, magis, ampliut. Eſt a πλέος,
vel a πολὺς, contract. Et adverbii uſum habet & adjectivi præſer-
tim in obliquis caſibus. Quomodo a *magis* differat, in fins ejus
vocis dictum eſt. *Liv. l.* 9. *c.* 24. Vos & numero decem, & quod
plus eſt, Romani. *s quel che è più*. *Cic.* 7. *Attic. ep.* 3. *a med.* Tan-
tum, & plus etiam ipſis mihi deberet. *& lib.* 6. *ep.* 2. *ſub fin.*
Quem mehercule plus plaſque in dies diligo. *Horr. l.* 8. *B. Gall.
c.* 20. Abeſſe plus minus octo millibus paſſuum. *poco più poco me-
no*. Sic *Martial. l.* 8. *epigr.* 71. venerunt pluſve minuſve duæ. A-
lin ſenſu *Terent. Phorm.* 3. 3. 21. Obſecro, ne quid plus, minuſve
faciat. *nè più, nè meno*. & *Plaut. Capt.* 5. 3. 18. Eheu! cui ego
plus minuſque feci, quam æquum fuit! πλεῖον, ἢ ἔπρεπον. Rurſus
Terent. Hecyr. 2. 1. 39. Ut eum matre plus una eſſet. *più lungo
tempo*. *Cic. l.* 1. *de Inuent. c.* 47. *ſub fin.* Voltis autem pecuniæ
plus habere. *Id. l.* 1. *de Legib. c.* 2. Ex his alius alia plus habet
virium. *Id. Pom.* 13. *ep.* 29. Non plus duobus, an tribus menſi-
bus. *Id. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 35. *a med.* Molsſtum eſt uno digito
plus habere. *un dito di più*. & 2. *de Legib. c.* 23. ex XII. *Tab.* Hoc
plus ns facito. *Terent. Heaut.* 1. 1. 11. Annos ſexaginta natus es,
aut plus eo. *Cic. de Amic. c.* 16. Plus æquo. *Auct. ad Herenn. l.*
4. *c.* 4. paulo plus. *Terent. Heaut.* 2. 1. 8. Ubi adhibit plus paulo.
Anton. ad Cicer. poſt epiſt. 8. *l.* 10. *ad Attic.* nimio plus. ¶ Se-
quente *quam*. *Terent. Eun.* 1. 1. 17. Nihilo plus agas, quam ſi,
&c. *Nep. in Thraſyb. c.* 2. Non plus habuit ſecum, quam triginta
de ſuis. *b. e.* non plures. *Ovid. de remed. amor. v.* 53. Sed bibe plus
etiam, quam quod præcordia poſcunt. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 17. Qui
privati plus poſſiet, quam ipſi magiſtratus. *& cap.* 42. Plus quam pol-
licitus eſſet, Cæſarem facere. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 3. Eum nunquam
a me eſſe accuſandum putavi, non plus quam ſtipitem illum, qui,
&c. ¶ Et omiſſo *quam*, *Terent. Eun.* 1. 2. 5. Jam caleſces plus
ſatis. *più del biſogno*. & *Adelph.* 2. 1. 46. Plus quingentos colaphos
infregit mihi. *Id. Eun.* 3. 1. 32. Plus millies audivi. *più di mille
volte*. & *Virr. l.* 3. *R. R. c.* 10. Non plus quater in anno partum.

Senec. l. 2. de Clem. c. 19. de epib. Nec unquam regem plus unum patiuntur. *Cic. 6. ad Attic. ep. 6.* Plus annum obtinere provinciam. *Id. Tuſcul. 2. c. 16.* Ferre plus dimidiati meoſis cibaria. ¶ Cum comparativo *Plaut. Bacch. 3. 3. 58.* Ingenium plus triginta annis majus eſt. ¶ *Pluris* cum verbie æſtimandi. *Cic. Parad. 6. 2. c.* Utrum pluris æſtimentur pecuniam Pyrrhi, an continentiam Fabricii? *Horat. l. 2. ſat. 3. v 300.* poſſi damnum ſic vendes omnia pleris. *Cic. pro Roſc. Com. c. 12.* Agor, qui nunc multo pluris eſt, quam tunc fuit. *Id. Fam. 7. ep. 2.* Pluris emem. *Id. 3. Offic. c. 4.* Pluris putara, quod utile videatur, quam quod honeſtum. *Id. 6. Phil. c. 4.* Hic pluria habetue, quaco L. Trebellius. *Id. Attic. l. 8. ep. 2.* Pro Pompejo emori poſſem. facio pluris hominum neminem. *& lib. 12. ep. 28.* Mea mihi conſcientia pluris eſt, quam hominum ſermo. *Colum. l. 2. c. 4. a med.* Pluris ædificara, *cum più ſpeſa*. ¶ Cum adjectivis pro *magis*. *Nemeſian. in fin. Eclog. 4.* Plus tamen ipſe meus, plus eſt formoſus ſolus. ¶ In plurali *plures*, & *ra*, *rum*, *ribus*. *Cic. pro leg. Manil. c. 7. a med.* Non enim poſſunt una in civitate multi rem atque fortunas amittere, ut non plures ſecum in eandem calamitatem trahant. *Plin. l. 12. c. 29.* Contionate plurium dierum fame. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 18.* Plerisque præſentibus eae res jactari nolebat. *Id. l. 3. B. Civ. c. 50.* Plura caſtella paciter tenteverat. ¶ *Plures* interdum ſunt mortui, *ol πλειονες*. *Plaut. Trin. a. 2. 24.* Lacrymas hæc mihi eliciunt, quia ego ad hoc genus hominum durum, quam prius me ad plures penetrevi. *διὰ τὸν ἀποθανόντων* ſic dicebant, ne voce *mortuus* mali ominis uterentur. Ideo autem *plures*, quia ii majori numero ſunt, quam vivi. ¶ *Plura*, plura verba. *Catullus* apud *Salluſt. cap. 36. in fin.* Plura cum ſcribere vellem, nuntiatum eſt mihi, vim pamri. *Phædr. l. 3. fab. 10. in fin.* Hæc exſecutus ſum propterea pluribus, Brevitata nimia quoniam quoſdem offeodimue. *Cic. Fam. 13. ep. 1. ad fin.* Sed, na plura (dicendum enim aliquando eſt) Pompeninm Atticum ſic amo, ut, &c. *per non eſcuderme di vantaggio: per fuerla*. ¶ Inventoe etiam *pluria* pro *plura*: unde *complurio*. *Lucret. l. 2. v. 876.* Apparera unum cujus ſint pluria miata. Adda *Catom. Cloud. Quadrigar. Valer. Antiat. L. Ælium, Nigid. Varron. & Senatum Capitom.* quorum auctoritate *Gell. l. 5. c. ult.* racte *pluria* dici confirmet. Sed quod ibi *Capeta* docet *pluria* Latinum eſſa, *plora* barbarum, contra conſuetudinem eſt. ¶ *Pluram* pro *plurium* putat eſſe dicendum *Jul. Modeſt.* apud *Chariſ. l. 2. pag. 56. Putſch.* ſed uſus rejicit. ¶ *Plure* pro *pluris*, vel ranquam adverb. *Plaut. in fragm.* apud *Charif. l. 2. pag. 189. Putſch.* Plure altero tanto, quanto ejus fundus eſt, velim. *Lucil. ibid.* Plure foras vendunt, quod pro minore emptum. *Cicero* quoque dicit, ſi *Charifio* fides *ibid. & lib. 1. pag. 84.* plura venit, *vel* vænit. ¶ Dativ. ſing. *pluri* non eſt in uſu, nec ablativus ejuſdem poſitionis. & ſi qua loca afferuntur Latini Scriptoris, dubium omnia lectionem habent.

PLUSCULUS, a, um, diminut. a *plus*, aliquanto plus, plus paulo. *Terent. Phorm. 4. 3. 60.* Uaori emenda ancillula eſt: tum plusçula ſupellectile opus eſt. *un poco più*. *Colum. l. 12. c. 50. circa med.* Plusculo ſale urendum erit. ¶ *Plusculum* ſubſtantivi more. *Id. ibid. c. 47.* Exiguum aceti piperati, & plusculum mellis adjiciunt. *un poco più di miele*. *& Cic. 2. de Orat. c. 84.* Cauſæ, in quibus plusculum negotii eſt. *Id. 5. Fam. ep. 12.* Plusculum etiam, quam concedit veritas, amori noſtro largiare. ¶ Et more adverbii. *Plaut. Amph. 2. 2. 127.* Miro ſunt, niſi invitavit ſe ſe in cœna plusculum. *un po' più del ſolito*. *& Perſ. 2. 1. 21.* Negotium edepol fuit plusculum annum haud probe. *b. e.* aliquanto plus, quam annum, *un poco più d' un anno*.

PLUSIMUS olim pro *plurimus*, ut *pignoſa*, *Fuſii*, pro *pignora*, *Furii*, & alia, quæ *Varr.* congerit *l. 6. de L. L. c. 3.* Adde *Feſt.* licet apud hunc litterarum feries *plſima* ibi, non *pluſima* legi poſſulet.

PLUTEALIS, le, ad plutcum pertinens. *Cic. Attic. l. 2. ep. 20.* Typos tibi mando, & plutealia ſigilla duo. *b. e.* imagunculas plutei ſecludendas. Al. leg. *plutealia ſigillata*. h.e. tabulas plutei facieodis, ſigillis ornatas.

PLUTEUS, i, m. *ſepes quam* Plutcum, i, o. *parapetto*, *riparo*, *gallerìa*, *Steccato*, machina militaris ex tabulis, aſſeribus, cratibus, qua milites protecti ad injurias hoſtiles, opus faciunt. *Feſtus*: Plutei dicuntur crates corio crudo intentæ, quæ ſolebant appam militibus opus facientibus, & appellabantur militares. *Ammian. l. 23. c. 12.* (*al.* 20.) Pluteos igitur præferentes oppugnatores, crateſque denſius teatas, ſenſim incedentes & caute, murorum ima ſuffodere ferramentorum multitudine conebantur. ¶ Alius videtur eſſa illa, ejuſdem tamen officii, quam ita deſcribit *Veget. l. 4. de re milit. c. 15.* Plutei dicuntur, qui ad ſimilitudinem abſidis (*al. leg.* caſſidis) contexuntur a mnioe, & ciliciis vel coriis protegnatur, temſique rotulis, quarum una in medio, duæ in capitibus apponuntur, in quamcunque partem volueris admoventur more carpenti: quos obſidentra applicant murie, eorumqua munitiona protecti, ſagittie, ſiva fundia, vel miſſilibus defenſores omnes de pumpugnaculis exturbant, ut ſcales eſceodendi facilior penſtetur occaſio. V. *Lipſ. polmocet. l. 2. dial. 7.* ubi & figuram exhibet. Similis eſt atiam illa, de qua *Vitruv. l. 10. c. 21. a med.* Supra caput eorum, qui continebant arierem, collocatum erat pluteum, turricula ſimilitudine ornatum, uti ſine periculo dun milltee tuto ſtantes proſpicere poſſent, & renuntiare, quee res adverſarii conentur. *Liv. l. 34. c. 27. extr.* Segeſticam vineis, & plutcie cepit. *Salluſt. in fragm.* apud *Non. c. 2. n. 104.* Pluteos reſcindit, ac munitiones demolitur, locoque ſummo potitur. Translate *Plaut. Mil. 2. 2. 111.* Si invenio qui vidit, ad eom aineas pluteoſque agam. *b. e.* omni arta & ni eum aggrediar. ¶ Præterea *plutei* dicuntue tabulæ, qnibue quid præſepitur, ut uit *Feſt.* Itaque univerſim *plutei* ſunt quæcumque tegumenta & munitiones alicui rei præfiguntur ad vim & ignem hoſtilem arcendum. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 41.* Duabue rathſtie portis, obſtruere ceteres, pluteoſque vallo addere. *& cap. 65.* Eo magis, quod denſos pluteos turrium videbant. *Id. l. 3. B. Civ. c. 64.* Scaphas navium magnarum cratibus pluteiſque contexit. *& lib. 2. c. 25. ſub fin.* Ratæ a fronte atque ab utroque latera cratibus ac plutcis protegebat. Adda *Liv. l. 10. c. 38.* ¶ De ſponda lecti interiore, quæ tabula claudebatur, cum exterior aperta eſſet aicendeadi gratia, *Martial. l. 3. epigr. 91.* Excidunteque ſenem, ſponiæ qui parte jecebat. Namque puer pluteo vindice tutus erat. ¶ De lecti triclinaris tabula, qua ejus pars exterior, & a menſa remota muniebatur, *Sueton. in Calig. c. 26.* Quoſdam fumnie honoribus functos, conanti modo ad plurcum, modo ad pedes ſtare ſuccinctos lineo paſſus eſt. Adde *Propert. l. 4. el. 8. v. 68.* In *Gloſſis vet.* exponitur Græce pluteus *ἀνάκλιτος*, q. d. reclinatorium, & *κλιντὴρ ἐγγωνιος τρικλίνου*, additamentum angulofum triclinii, & *ἀκλὶς πλάγιος*, pulpirum, ſuggeſtum in nam: & forteſſe intelligit tabulam aaſtantem ad latera navis ad arcendos fluctus. Quæ omnia licet confiemara Latini Scriptoris teſtimonio facile non ſit, aliquam tamen lucem afferunt bis. Nam ufurpatur etiam de tabula ſuper rogum poſita in modum lecti, ſeu de ipſo lecto funebri pluteis munito, in quo extendebatur cadaver comburendum. *Martial. l. 8. epigr. 44.* Supraque pluteum te jacente, vel ſaxum, Fartus papyro dum tibi torus craſcit, &c. ¶ De tabulis parieti affixis ornatus, *aut* innitendi gratia, v. gr. cum ſedetur, aut ſcribitur: item repoſitoriie librorum, tabularum pictarum, ſtatuarum, & hujuſmodi. *Ulpian. Dig. lib. 19. tit. 1. leg. 17.* Reticuli circa columnas, plutei circa pariates, item cilicia, vela, adium non ſunt. *Juvenal. ſat. 2. v. 7.* Et jubet archatypos pluteum ſervare Cleanthas. *Perſ. ſat. 1. v. 106.* Nec pluteum cædit, nec demorſos ſapit uegues. ¶ Apud *Vitruv.* accipitur ariam pro ſepto ex marmore, aut lateribus, aut alia meteria, qun intercolumnium claudi, & ſepiri ſolet: *lib. 4. c. 4.* Item intercolumnia trie, quæ erunt inter antas & columnas, plutcis marmoreis, ſive ex inteſtinu opere factis intercludentur, ita uti fores habeant, per quas itinera pronao fiant. *balauſtrata*. *& lib. 5. c. 1.* Pluteum, quod fuerit inter ſuperiores columnae, &c. *& ſub fin.* Pluteum columnarumque ſuperiorum diſtributio, &c. Ubi *Philander*: Plutei hoc loco ſum ſuperiorum ab inferioribus columnis interſepta, ideſt quidquid a capitulo inferiorum columnarum ad baſim ſuperiorum intercedit.

PLUTO, & Plutus, onis, m. *Plutone*, *Πλούτων*, *Αΐδης*, filius Saturni & Opis, deus Inferorum: a *πλοῦτος*, divitiæ, quia opes omnes ab inferis, ideſt ex intimis terræ viſceribus affodiuntur. Fratres habuit Jovem, & Neptunum, ſororem Glaucen, quæ cum ipſo eadem partu nata eſt. Fabulantur, cum ad regni diviſionem veniſſent, Jovi imperium cæli, Neptuno mariz, Plutoni, qui natu minor erat, inferorum obtigiſſe, quia Jupitee plagam Orientalam regni paterni, ideſt Cretam, ſortitus eſt, Neptunus inſulas, ideſt Peloponneſum, & alias, Pluto partem Occid. & inferiorem, ideſt Epirum. Rapuit Proſerpinam filiam Cereris. Hanc raptum *Claudianus* Poeta tribus libris deſcribit. Ejus currus a tribus equis trahi dicitur, quorum nomina ſiot Methæus, Abaſter, Nonius: alii quatuor tribuunt, Orpheum, Æthonem, Nyſteum, & Alaſtorem. Hæc ex *Hygin. in præfat. & fab. 146. Cic. l. 2. de nat. Deor. c. 26. & l. 3. c. 23. & Senec. in Hippol. v. 628. & Claudian. l. 2. de rapt. Proſ. in fin.* ¶ *Pluton* in recto habant *Verg. 7. Æn. v. 327. Juvenal. ſat. 13. v. 50. Claudian. loc. cit. v. 276. Hygin. cit. fab. 146.* ¶ *Pluto* eſt apud *Hygin. in præfat. ex.* V. *Rubico*.

PLUTONIUS, a, um, ad Plutonem pertinens. *Horat. l. 1. od. 4. v. 17.* Et domus exilis Plutonia. *b. e.* Inferi. ¶ *Plutonea*, *orum*, locus in Aſia, ubi teter & peſtifer halitus: quaſi illa ſit via ad Plutonem. *Cic. l. 1. de Divin. c. 36.*

PLUTOR, oris, m. qui plnit. *Auguſtin. ſerm. 8 de diverſ. c. 3. Seminator, plutor, rigator, atque ipſius incrementi dator.*

PLUTUS, i, m. *Πλοῦτος*, deus divitiarum. Hujus domum quidam finxerant eſſe in ſubterranein Hiſpania, in quod ea regio eſt metallorum ferax. *Phædr. l. 4. fab. 12.* Cælo meceptus propter mirutem Hercules, Cum gratulantes perſaluaſſet deos, Venienta Pluto, qui Fortunæ eſt filius, Avertit oculos. Cauſam quæſivit pater: Odi, inquit, illum, quia malis amicus eſt.

PLUVIA, æ, f. *pioggia*, *ſerein*, aqua jugis ex aere, & nubibus decidens, imbec. *Cic. Attic. l. 15. ep. 26.* Equidem etiam pluvias metuo, ſi prognoſtica noſtra vera ſunt. ranæ enim *ſereno dicunt*. *Virg. 1. Georg. v. 92.* tenues pluviæ. *& verſ. 395.* pluvia ingens. *& lib. 4. v. 191.* impendens. *Martial. l. 9. epigr. 100.* grandis. *Ovid. 2. Faſt. v. 71.* Sæpe graves pluviæ adopertus nubibus æther Concitat. *Stat. l. 2. ſilv. 2. v. 186.* cum pluviis rarefcunt nubila. *Plin. l. 33. c. 6.* Stibium teritur in mortariis, admixta pluvia. *acqua piovana*.

PLUVIALIS, le, *da pioggia*, *piovoſo*, *ὑδατώδης*, *ὑετῶδης*, ad pluviam pertinens, pluvius, pluviofus. *Virg. 3. Georg. v. 429.* Vere madent udo terra, ac pluvialibus eustris. *Id. 9. Æn. v. 668.* Quantus ab occaſu venieus pluvialibus Hadæ Verberat imber humum. *Colum. l. 2. c. 13. ſub fin.* Pluvialis dies. *Ovid. 7. Met. v. 393.* Pluvialia fungi. *Id. 4. Faſt. v. 506. Senec. l. 3. quæſt. nat. c. 7. extr. & Colum. l. 12. c. 5.* Plumalie aqua. *piovana*. *& Tacit. 5. Hiſt. c. 23. ed fin.* Flexu autumni, & crebria pluvialibus imbribus ſuperfuſus amnis.

PLUVIATICUS, a, um, pluvialis. *Marcell. Empir. c. 8.* Teritur ex equa pluviatica, atque conficitur.

PLUVIATILIS, le, pulvialie. *Colum. l. 9. c. 12. & Celſ. l. 4. c. 12. ad fin. & lib. 7. c. 3.* Aqua pluviatilis. *piovana*.

PLUVIOSUS, a, um, *piovoſo*, *vinoſo*, pluviæ abundans, pluvius, pluvialis.

vialis. *Plin. l.* 18. *c.* 25. *poſt med.* Vergiliarum ſidus nubilo occaſa pluvioſam hiemem denuntiat.

PLUVIUS, a, um, *pioveſe, νότιος*, pluviam ferens, pluvialis, pluvioſus. *Plin. l.* 2. *c.* 39. Suculas Græci pluvio nomine Hyadas appellant. *Virg.* 3. *Æn.* v. 516. Arcturum, pluviaſque Hyadas, geminoſque Triones. *Horat. l.* 2. *od.* 17. *v.* 4. Pluvii venti. *& l.* 3. *od.* 3. *v.* 56. rores. *Colum. l.* 2. *c.* 5. *a med.* dies. *Cato R. R. c.* 2. Pluviæ tempeſtates. *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 13. Pluvium cælum. *Colum. l.* 2. *c.* 10. cæli ſtatus. *Tibull. l.* 1. *el.* 8. *v.* 26. Jupiter? (hanc loc. *Seneca l.* 4. *Quæſt. nat. c.* 2. *ἐκ μέρους ἁμαρτάνοντα Ovidio* tribuit.) *Ζεὺς ὑέτιος. Horat. de ar. poet. v.* 58. arcus. *Irride*, quia poſt pluviam apparet. *Cic. pro Mur. c.* 9. *ſub fin.* & *in Tog. c.* 9. Aqua pluvia. *piovana.*

P N

PNEUMATICUS, a, um, *πνευματικός*, ſpiritalis: a *πνεῦμα*, ſpiritus: ar Pneumatica organa, ſpiritalia, hoc eſt, quæ vi ſtatus, vel ſpiritus aliquid hauriunt, vel attrahunt. *Plin. l.* 19. *c.* 4. *a med.* E putre pertica, pneumaticiſve organis, vel tollennium hauſtu hortos rigandos. *Id. l.* 7. *c.* 37. *a med.* Laudatus eſt Ctefibius pneumatica ratione, & hydraulicis organis repertis. *Virgav. l. & cap.* 9. Ctefibius Alexandrinus, qui ſpiritus naturales, pneumaticaſque res invenit.

PNIGEUS, i, m. diſyllab. *πνιγεύς*, a *πνίγω*, ſuffoco, machina quædam, ſeu vas ad inſtar infundibuli inverſi, quæ in organo hydraulico aeerem aſcendentem coercet, & veluti ſuffocat. *Vitruv. l.* 10. *c.* 13. V. *Bald. in Lex. Vitruv.* In quibuſd. edit. *Vitruvii* leg. *phigeus* male.

PNIGITIS, ſ. *πνιγίτης*, terra quædam Eretriæ ſimillima, grandioribus tantum glebis, & glutinoſa: ita dicta, quod eam deglutienti periculam ſuffocationis ſit: *πνίγω* enim ſuffocare ſignificat. *Plin. l.* 35. *c.* 16.

P O

PO. V. Po.

POBLILIA, *ſeu* Poblilia, *aut* Publilia Tribus (quæ & Publicia, & Popilia, ſeu Popillia) una fuit ex Ruſticis inſtituta circa A. U. CCCXCV. ſimul cum Pomptina, ut eſt apud *Liv. l.* 7. *c.* 15. *ſub fin.* & *in ſenſd. libri Epitom.* quibus locis tor ſera ſunt lectionis variatates, quot adſcripſimus. *In veterib. Inſcripsionib.* ſæpiſſime habetur Pob. & Pop. & Pub. & Publ. Præterea Publil. habetur in *Donianis ſtaff. 6. n.* 552. expreſſe Publia *ibid. num.* 534. & apud *Gruter. pag.* 568. *num.* 2. ¶ Quotieſcumque io antiquis lapidib. Pop. legitur, de Popinia etiam intelligi poteſt. ¶ In hac Tribu fuit Verona, ut conſtat ex plurib. lapidib. apud *Maffeium in Ver. illuſtr. in fin. par.* 2. ¶ Sunt qui putant Popilium, ſeu Popillium a Publilio a diſtingui. V. *Manut. de civ. Rom.* & *Sigon.* ¶ De Popilia hac habentur apud *Feſtum*: Popillia tribus una quinque & triginta tribuum (tot enim fuerunt) a Popillia fœmina felici nomine appellata: quomodo tribus quoque Pinaria a ſorore Pinarii dicta, ſive ab ejus nomine. Quem loc. ita contraxit *Paul. Diac.* Popilia tribus a progenitrice transit vocabulum.

POCILLATOR, oris, m. *coppiere, ἀνηρόϊος*, qui eſt a poculis, pincerna, qualis fuit Ganymedes in menſa Jovis: *a pocillum. Apul. l.* 6. *Metam.* Q.30, ductu Cupidinis, Jovi pocillatorem Phrygium ſuffulerat. *Id. ibid.* Tunc poculum nectaris, quod vinum deorum eſt, Jovi quidem ſuus pocillator ille raſticus puer, ceteris vero Liber miniſtrabat.

POCILLUM, i, n. *ἀνανιπτῆρον, bicchieretto, coppetta*, parvum poculum. *Liv. l.* 10. *c.* 42. *in fin.* Vaverat, Jovi Victori, ſi legiones hoſtium fudiſſet, pocillum muſſi, priuſquam temetum biberet, ſe ſacturum. Al. aliter leg. Sed *Plin.* de eadem re verba faciens *l.* 24. *c.* 13. eodem *pocilli* verbo utitur: niſi quod non *muſſi*, ſed *vini pocillum* narrat. *Cato R. R. c.* 156. In linteum exſugeto ſuccum, quaſi heminam, in pocilium fictile. *& mox.* Poſtea ponito pocillum in ſereno noctu. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 2. Pocillo argenteo potare.

POCULENTUS, a, am, *de bere, πότιμος, πότιμος*, potui aptus. *Cic. l. de nat. Deor. c.* 56. Guſtatus habitat in ea parte oris, qua eſculentis, & poculentis itet natura patefecit. Al. leg. *poculentia a potus*, quod nihil abhorret a Latina analogia. *Q. Scævola* apud *Gell. l.* 4. *c.* 1. *ad fin.* Penus eſt, quod eſculentum, aut poculentum eſt. Adde Ipſum *Gell. l.* 17. *c.* 11. ¶ In vet. Inſcript. apud *Gruter. pag.* 643. *v.* 3. videtur mentio fieri *argenti poculenti*, h. e. poculorum ex argento: quod alibi *argentum potorium* dicitur.

POCULUM, li, n. *vaſo da bere, tazza, bicchiere, gotto*, vas, quo bibitur, *ποτήριον, ποτόν. Virg.* 3. *Ecl. v.* 44. Et nobis idem Alcimedon duo pocula fecit, Et molli circum eſt anſas amplexus acantho. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 322. Tarra rubens crater, pocula fagus erant. *Tibull. l.* 1. *el.* 1. *v.* 32. Fictilia antiquum primum ſibi fecit agreſtis Pocula, de facili compoſitaque luto. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 114. Num, tibi cum fauces urit ſitis, aurea quæris Pocula? *Id. l.* 3. *od.* 29. *v.* 12. tribus aut novem Miſcentur cyathis pocula commodis. *Cat.* 3. *Varr.* 2. 26. Hortatur hoſpes: poſcunt majoribus poculis. *Id. pro Cluent. c.* 55. Exhauſira poculum. *Horat. l.* 2. *od.* 17. *v.* 22. ducere. *Petron. in Satyr. c.* 92. avide ſiccare. *Plaut. Caſ.* 5. 2. 44. Ut ſenex hoc eodem poculo, quo ego bibi, biberet. *ἐπιγραφικῶς*, at eundem ſentiret calamitatem. ¶ Per metonym. eſt ipſa potio, *bevanda. Virg.* 1. *Georg. v.* 328. victu paſcuntur ſimplicis herbæ: Pocula ſunt fontes liquidi. *Horat. Epod.* 5. *v.* 37. Exſta uti medullis, & aridum jecur Amoris eſſet poculum. *& Epod. ult. extr.* Deſiderique temperare poculum. *h. e.* philtrum. *Flor. l.* 2. *c.* 20. Epulantes, ut, ubi eſſent, præ poculis neſcientes. *h. e.* præ ebrietate. Adde *Lamprid. in Heliogab. c.* 19. ¶ Item compotatio largius in cœnis. *Cic.* 2. *Phil.* 2. 25. *ſub fin.* Si inter cœnam, in ipſis tuis immanibus poculis hoc tibi acciderat. *Id. de Senect. c.* 14. Is ſermo, qui more majorum a ſummo adhibetur in poculis. ¶ Sæpe, cum de veneficiis potionibus ſermo eſt, poculi nomen uſurpatur. *Cic. pro Cluent.* 2. 20. *ad fin.* Uxori ſuæ cum ipſa poculum dediſſet, ſubito illa in media potione exclamavit, &c. Alia ex *Virg. Horat. Prop.* congeſſit *Broukuſ.* ad *Tibull. l.* 3. *el.* 5. *v.* 9. quibus adde *Ovid. 14. Met. v.* 295. & *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 555. ¶ *Poculum per* ſyncop. In quodam carm. apud *Arnob. l.* 5. *pag.* 175. Inde mana poclum fumit, riſuque ſequenti Perducit totum cycenuis lata liquorem. Adda *Prudent. Cathemer. 6. v.* 26.

PODAGER, gri, *podagroſa, ποδαγρός*, podagricus. *Enn.* apud *Priſcian. l.* 8. *pag.* 819. *Putſch.* Nunquem poetor, niſi podager. *Claudian. epigr.* 19. Atque nihil prorſus ſtare putat podager.

PODAGRA, æ, ſ. *gotta, podagra, ποδάγρα*, morbus articularis, præcipue pedes infeſtans: ſicut *chiragra* manus. Vox Græca, quaſi ἀγρα τοῦ ποδός, captura pedum. *Plin. l.* 26. *c.* 10. *a med.* Podagræ morbus ratios ſolebat eſſe non modo patrum avorumque memoria, verum etiam noſtra, peregrinus & ipſe. Nam ſi Italiæ fuiſſet antiquitus, Latinum nomen inveniſſet. Inſanabilis non eſt credendus, quippe quoniam & in multis ſponte deſiit, & in pluribus curs. *Catull. carm.* 72. *ad Verron. v.* 2. Aat ſi quem merito tarda podagra ſecat. *& in fin.* Illum affligit odore, ipſe perit podagra. *Martial. l.* 1. *epigr.* 99. Litigat, & podagra Diodorus, Flacce, laborat: Sed nil patrono porrigit. hæc chiragra eſt. *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 19. *a med.* Qui complures annos doloribus podagræ crucietur maximis. *Id.* 5. *de Fin. c. penult. ſub fin.* Cum arderet podagræ doloribus. *Ovid.* 1, *ex Pont. ep.* 3. *v.* 23. Tollere nodoſam neſcit medicina podagram. ¶ In plur. num. *Celſ. l.* 5. *c.* 28. Malagma ad calidas podagras aptum. Adde *Plin.* ſæpiſſime.

PODAGRICUS, a, um, *gottoſe, podagroſa, ποδαγρικός, ποδαγρώδης*, podagra laborans, podagroſus, podager. *Petron. in Satyr. c.* 131. Podagrici pedibus fatis maledicunt, chiragrici manibus, lippi oculis. *Celſ. l.* 4. *c.* 24. Vitia, quæ in podagricis, chiragricisve eſſe conſueruet. *& ſub fin.* Equitare podagricis alienum eſt. Adde *Plin. l.* 28. *c.* 8. *a med.* & alibi. & *Lober.* apud *Oberiſ. l.* 1. *pag.* 58. *Putſch.* & *Senec. epiſt.* 24. &c.

PODAGROSUS, a, um, *gottoſo, podagroſa, ποδαγρώδης*, podagricus. *Lucil.* apud *Non. c.* 2. *v.* 743. Quod deformi' ſenex, ut padidus, ut podagroſus. *Plaut. Pan.* 3. 5. 28. Nunc, vos quia mihi advocatos dixi podagroſi eſtis, ut viciſtis cochleam tarditudine. *Id. Merc.* 3. 4. ſt. Podagroſis pedibus eſſe.

PODALIRIUS, ii, m. *Ποδαλείριος*, Æſculapii filius, qui ex Creta ob inſignem medicæ artis peritiam una cum fratre Machaone ad bellum Trojanum evocatus fertur: ita dictus, ut aliqui ajunt, ob pedum magnitudinem. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 6. *v.* 21. Quum ſemel ancepit, tanquid Podalirius ægro Promiſſam medica non tulit artis opem? *Id.* 2. *de art. am. v.* 735. Quantus apud Danaos Podalirius arte medandi, Æacides dextra, pectora Neſtor erat. ¶ Podalirius alter vir Trojanus, qui Æneam in Italiam navigantem ſecutus eſt. *Virg. Æn.* 12. *v.* 304.

PODERES, *vel* Poderis, is, m. *camice, ποδήρης*, tunica ſacerdotalis linea corpori adſtricta, & uſque ad pedes deſcendens: quæ vulgo camiſia vocatur: a *εἰς, πρός*, pes, & *ἄρω*, apto. *Tertull. adverſ. Judæos, cap.* 21. & *Iſid. l.* 19. *Orig. c.* 25.

PODEX, icis, m. para pudenda inter nates animalis, qua ſtercus agetitur, *πυγαῖον. Horat. epod.* 8. *v.* 5. Hietque turpis inter aridas nates podex, velut crudæ bovis, *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 12. ſed podica levi Cæcuntus tumidæ, medica ridente, mariſcæ.

PODISMATUS, a, um, pedibus menſuratus, ut Ager podiſmatus, *Frontin. de Colon. pag.* 535. *Goeſ.*

PODISMUS, i, m. *πόδισμος*, idem ac pedatara, ideſt menſura jugeri, areæ, aut alterius rei pedibus definita: a *πόδιζω*, pedibus dimetior. Pedibus enim, vel paſſibus, vel ſune, aut pertica certam pedum menſuram habente colligebatur magnitudo loci. *Veget. l.* 2. *c.* 7. *ad fin.* Menſores ſunt, qui ad podiſmum dimetiuntur loca, in qaibus tentoria milites figant, &c. Adde *lib.* 3. *c.* 15. *Frontin. de Colon. pag.* 530. *Goeſ.* & *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 885. *n.* 8. & aliam apud *Reineſ. claſſ.* 7. *v.* 26.

PODIUM, ii, n. *parapetto, poggio, poggiuole, πόδιον*, projectura in ſummo muro arenam circi, vel amphitheatri proxime cingente. Quia vero podium areæ proximum erat, ideo digniſſimus is orchebræ gradus (nam plurium orchellra gradaum erat) qui proximus podio: ſaitque is latior, cum in eo ſuggeſtus fuerit Imperatoris; ut Conſulum, Prætores, aliique, quibus id jus, federint in ue ſellis curulibus, cum lictoribus, apparitoribus, & Magiſtratus ſui pompa. Sed & in eodem fuit tribunal editoris, & Virginum Veſtalium ſedes. Plura de eo *Lapſ. de amphitch. c.* 21. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 145. Et Capitolinis generoſior & Marcellis, Et Catulis, Paulifque minoribus, & Fabris, & Omnibus ad podium ſpectantibus. *Sueton. de Nat. c.* 12. Accubuit primum parvis foraminibus, deinde toto podio adaperto ſpectare conſueverat. Adde *Plin. l.* 37. *c.* 3. ¶ Dicitur etiam de quolibet loco porrecto extra domus parietem inſtar pulpiti, qui aliter dicitur Maniauum. *Plin. l.* 5. *ep.* 6. *circa med.* Eſt & aliud cubiculum a proxima platano viride, & umbroſum, marmore exciltum podio tenus. Adda *Vitruv. l.* 3. *c.* 3. & *lib.* 5. *c.* 7. ¶ Et de quolibet ſuggeſtu. *Pallad. l.* 1. *tit.* 38. Podia ternis alta pedibus fabricentur, inducta teſtaceo, & albario opere levigata. *& arva.* Super hæc podia alvearia collocentur. (*Colum. l.* 9. *c.* 7. ſuggeſtus lapideos vocat.) *Id. ibid. cit.* 28. *de colla vinaria.* Si cupis locum ſuum depatabimus, is locus ad calcſtorii ſimilitudinem podii brevibus, & teſtaceo pavimento ſolidetur. *&*

tit. 19. de haredit. Si terræ pauperies minora promittit, vel craticiis podiis erunt diſcernende granaria, vel nimineis vaſculis reditus teones colligemus.

PŒANTIADES, æ, m. Pœantis filius, Philoctetes. *Ovid. Met.* 13. *verſ.* 313. Nec, Pœantiaden quod habet Vulcania Lemnos, Eſſe reus meruit.

PŒANTIUS, a, um, ad Pœantem pertinens. *Ovid.* 13. *Met. v.* 45. Pœantia proles. *h. e.* Philoctetes. Sic *Id. de remed. Amor. v.* 111. Pœantius heros. & Pœantius, abſolute, apud *eund.* 5. *Triſt. el.* 1. *v.* 61. & *el.* 2. *v.* 13. & *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 391. *h. e.* Philoctetes. Sic *Senec. in Herc. Oet. v.* 1485. Pœantiam genus. ¶ Sunt qui ſcribunt *Peantius*.

PŒAS, antis, m. Ποίας, αντος, vir Theſſalus ex Meliboea oppido, patet Philoctetæ. *Ovid. 9. Met. v.* 233. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1603. & *Hygin. fab.* 14. Al. ſcrib. *Peas*.

PŒCILE, es, ſ. ποικίλη, porticus Athenis, in qua Stoici philoſophabantur, a Polygnoto Thaſio gratis picta: a ποικίλος, varius, macaloſus, quia varia, ſive variegata, propter multiplicem picturam. *Plin. l.* 25. *c.* 9. ¶ Fuit & in Elide porticus Pœcile, quæ a *Plinio Heptaphonos* appellatur, quoniam ſepties eadem vox in ea redditabatur: *lib.* 36. *c.* 15.

POEMA, atis, n. *poema, compoſitione poetica*, ποίημα, proprie eſt opus quodlibet factum, vel quodlibet figmentum: a ποιέω, facio, fingo: & præcipue dicitur de opere poetico, quia poetarum eſt facere, & fingere. Differunt *poema*, & *poeſis*: hæc eſt magnum & totum opus: illud parvum, aut pars operis. *Lucil.* apud *Non. c.* 5. *n.* 95. Cujuſvis operis pars eſt non magna poema. Pars eſt parva poema, proinde ut epiſtola quævis. Illa poeſis opus totum, ut tota Ilias una Eſt *Sicca*, annaleſque Ennii: atque iſtoc opus unum Eſt majus multo, quam quod dixi ante poema. Ita hos verſus apud *Non.* perverſos, aut corruptos *Janus Dauſa* ordinavit, reſtituitque. In eandem ſententiam ſant illa *Varron.* (ſi modo *Varron.* ſunt unula) apud *Non. ibid.* Poema eſt λέξις ἐνμελὴς, id eſt verba plura modice in quandam conjecta formam. Itaque etiam diſtichon epigrammation vocant poema. Poeſis eſt perpetuum argumentum e rhytmis, ut Ilias Homeri, & Aenales Ennii. *Cic.* quoque *poema* vocat *lib.* 2. *de Divin. c.* 31. paucos verſus veteris Poetæ: & *Catull. non titand.* carmen unum hendecaſyllabum. ¶ Hoc tamen diſcrimen non obſervatur: & *poema* univerſum quodcumque opus poeticum dicitur, ſive breve ſit, ſive longum. *Catull. carm.* 50. *ad Licin.* Hoc, jucunde, tibi poema feci, Ex quo perſpiceres meum dolorem. *Cic.* 1. *Acad. c.* 3. *da Varrona*. Atque ipſe varium & elegans omni fere numero poema feciſti. *Id. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. *c.* 4. Poema ad Cæſerem quod compoſueram, incidi. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 16. *ad fin.* Græcum poema condere. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 40. pangere. & *lib.* 2. *ep.* 1. *v.* 117. ſcribere. *Petron. in Satyr. c.* 118. caſtruere. *Cic. l.* 1. *de Orat. c.* 50. Egregium poema. *Id. in Piſon. c.* 29. Ita feſtivum, ita concinnum, ita elegans, nihil ut fieri poſſit argutius. *Id.* 1. *de Divin. cap.* 31. teneram, & moratum, atque molle. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 28. *a med.* Si poema loqueas pictura eſt, picture tacitum poema dicet eſſe. ¶ In genitive plur. *poematorum* dixere *Varro*, *Q. Lalius*, *Accius*, & ipſe *Cic. pro Callio*, teſte *Charif. l.* 1. *pag.* 114. *Pmſeb.* tanquam a recto *poematum*, ti, & *Afron.* apud *Non. c.* 8. *n.* 79. a quo & *poemasis* in dat. plur. uſurparunt idem *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 3. & *Plaut. Aſin.* 2. 3. 22. & *Annæus Flor.* apud *Charif. ibid.* & *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 4. & *Cic.* 3. *Offic. c.* 3. *ad fin.* (ut cum aliis legit *Non. c.* 8. *n.* 39.) & in *Orat. cap.* 21. Sed & *poematibus* recte dicitur cum *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 2. & al. Libentius itaque *poematis* dixerim, ita jubente uſu, ut *epigrammatis*, *emblematis*, *periperoſmatis*, & aliis, quæ congeſſit *Voſſ. l.* 4. *de Grammatic. cap.* 13. *ad fin.* At *poematorum* non videtur ita uſu obtinuiſſe.

POEMATTUM, ii, n. *breve compoſitionis poetica*, ποιημάτιον, breve poema. *Plin. l.* 4. *ep.* 14. *a med.* Sive epigrammata, ſive Edyllia, ſive Eclogas, ſive, ut multi, poematia vocare maluerit, licebit voces: ego tantum hendecaſyllabos præſto. Adde *epiſt.* 27. Utroque autem loco ſaet qui aliter leg. *Auſon. in epiſt.* præfixa *Edyll.* 7. Poematia, quæ in alumnam meam luſeram.

PŒMENIS, idis, ſ. nomen canis: a ποιμὴν, ένος, paſtor, quod oves ſervaret. *Ovid.* 3. *Met. v.* 215.

PŒNA, æ, ſ. *pena, caſtigo*, ποινὴ, *mutatio*, unimadverſio, ſupplicium, ultio peccati, multa: a voce Græca allata. *Cic. pro Flacc. c.* 17. Pœna Dorycleuſiam gravior, quam apud ulios, falſerum litterarum. *Id. in fragm.* apud *Auguſtin. l.* 21. *de Civ. Dei, c.* 11. Octo pœnarum genera in legibus continentur, damnum, vincula, verbera, talio, ignominia, exſilium, mors, ſervitus. *Id. ad Brut. ep.* 15. In unimadverſione pœnaque duriorem eſſe. *Id. pro Balb. c.* 28. *a med.* Multa & pœna multare aliquem. *Terent. Heaut.* 4. 4. 6. Syrus mihi tergo pœnas pendet. *me la pagherà colla ſchiena.* & *Cic. Attic. l.* 11. *ep.* 8. Maximes pœnas pendo temeritatis meæ. *Id. pro Sext. c.* 67. Omnes fere reipublicæ pœnas aut præſenti morte, aut turpi exſilio dependerunt. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 10. Prometheus pœnas expendit Jovi fato ſupremo. *Virg.* 4. *Æn. v.* 386. dabis, improbe, pœnas. *mi pagherai le pene, empio guerriero.* Hoc ſenſu *dare pœnas* etiam *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 18. *ad fin.* & *Tuſcul. c.* 19. dixit. *Id.* 7. *Verr. c.* 63. *a med.* & C. *Carbo* apud *eund. in Orat. c.* 63. Quicumque eam violaviſſet, ab omnibus eſſe ei pœnas perſolutas. *avere tutti pagato il fio.* & *pro Mil. c.* 31. *ad fin.* Pœnas juſtas & debitas ſolvere. *Id. pro Dom. c.* 52. Ferre pœnam temeritatis. *Id. poſt redit. ad Quirit. c.* 1. ſuſtinere. *Id. Agrar.* 2. *c.* 34. perferre. *Id. pro Flacc. c.* 38. ſufferre. *Id.* 3. *Offic. c.* 26. ſubire. *Vetus Pœna* apud *eund.* 3. *de nat. Deor. c.* 38. & *Ovid.* 8. *Met. v.* 689. luere. *Id. Met.* 9. *v.* 372. & *lib.* 2. *Faſt. v.* 483. pati. *Suetun. in Cæſ. c.* 14. ultiam ſtatuere in aliquem. *h. e.* mortem. *Quintil. l.* 6. *c.* 4. *a med.* irrogare alicui. *Cic. pro leg. Manil. c.* 3. dignam ſuo ſcelere ſuſcipere. *recovere*, *riportare*. & *Verr.* 7. *c.* 63. *a med.* & *pro Roſc. Amer. c.* 24. Repetere pœnas ab aliquo. *h. e.* curare, ut pœnas det. *forſela pagare*. & *Attic. lib.* 1. *ep.* 16. *circa med.* Ut aperte virtutis nequitia ac libido pœnas eb uptimo quoque peteret doloris ſui. & *de Haruſp. reſp. c.* 20. *ad fin.* Graccham mors fraterna ad expetendas pœnas domeſtici ſanguinis excitavit. & *Fam.* 1. *ep.* 9. *ante med.* Pœnas a ſeditioſo civa per bonos viros judicium perſequi. *Plin. l.* 7. *c.* 44. & *Ovid.* 4. *Met. v.* 190. & *lib.* 8. *v.* 195. pœnam ab aliquo exigere. *Salluſt. in Jug. cap.* 71. & *Curt. l.* 4. *c.* 6. *ad fin.* Capere pœnas pro civibus. *h. e.* ſumere, repetere, cives ulciſcendo. *Liv. l.* 2. *c.* 5. Capere pœnam de aliquo. *Curt. l.* 4. *c.* 6. *ſub fin.* Capere pœnam in hoſtem. *Virg.* 2. *Æn. v.* 586. ſumere pœnas. *Cic.* 2. *Offic. c.* 5. *extr.* Pœna aliquem afficere. *In SCto* apud *eund. l.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 3. *a med.* Teneri ea pœna, quæ eſt de ei. ¶ De multa, quam in ludo victus ſolvit. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 205. Seu jacies talos, victum ne pœna ſequatur, Damnoſi ſacito ſtent tibi ſæpe canes. ¶ Apud Poetas *Pœna* ſunt Furiæ, quia ſunt ſcelerum vindices: ſic & Ποινὴ Græcis, *Val. Flacc. lib.* 7. *v.* 147. Turbidus ut pœnis, cæciſque pavoribus enſem Corripit, & ſævæ ferit agmina matris Oreſtes. *Stat. 8. Theb. v.* 25. Sævaque multifonas exercet Pœna catenas. *Varr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 418. Tertia Pœnarum Infaſtis ſtans unus in vulgi pectore, fluctuanti intonſa coma, ſordido veſtitu, ore ſevero. *Sealig. ad Virg. in Cul. v.* 118. & 375. præponenda his cenſet illa *cujuſd. Varron.* apud *Non. eod. cap. n.* 160. Videmus populum Furiis inſiſtum tribus Diverſum ferri, exterritum formidine. *Deinde poſt pauco, quæ interridere* Tertia Pœnarum, &c. Quidam diſtinguunt Pœnas a Furiis, fortaſſe ut Furiæ ſint, quæ vexant animos, & cruciant conſcientia ſceleris; Pœnæ, quæ animadverſione, & ſuppliciis apud Inferos, ποινυσιν. *Cic. in Piſon. c.* 37. Ætoliam, quæ medio fere Græciæ gremio continetur (o pœna, o furia ſocionum!) decedens miſeram perdidiſti. *Id. pro Dom. c.* 9. Illud a te, homine vſano ac furioſo, requiro, quæ te tanta pœna tuorum ſcelerum vexet, ut, &c. Vel Pœna eſt Furiarum mater, ut in illo *Valer. Flacc. l.* 2. *v.* 706. Ultriceſque deæ, Furiæque, & ſæva ſororum Pœna parens. ¶ Interdum *pœna* eſt labor, moleſtia, *pena*, *fatica*, *travaglio*, *moleſtia*. *Ovid. initiis Amor.* Ut jam nulla tibi nox ſit legiſſe voluptas, At levior demptis pœna duobus erit. *Senec. in Hippol. v.* 439. Namque eniam me cura ſollicitat tui, Quod te ipſe pœnis gravibus infeſtus domas. *Senec. ep.* 5. *circa med.* Frugalitatem exigit philoſophia, non pœnam. *Plin. l.* 2. *c.* 7. In tantis vitæ pœnis. *Id. l.* 9. *c.* 6. Balanæ utero graves, parientive pœnis invalidæ. *Id. l.* 23. *c.* 2. Acetum ſtillinum prodeſt acefcentibus cibis. guſtetum vetus diſcutit pœnam eam. ¶ Eſt *vetus* Græce etiam debita merces, pretium quod ſolvitur pro injuria illata, aut pro opere, aut opera, *mercede*, *peno*. Quo ſenſu *Virg. in Cir*, *v.* 83. Auſe quod eſt mulier numen fraudare deorum, Et dictam Veneri votorum vertere pœnam.

PŒNALIS, le, *penale*, ad pœnam ſpectans, pœnam continens. *Plin. l.* 18. *c.* 11. *a med.* Pilo vinctorum pœnali opera. *Id. lib.* 4. *c.* 8. *in fin.* Pœnales aquas, diriſque genitas. *Solin. c.* 46. (*al.* 58.) Pœnales tenebræ. *h. e.* in quas aliquis pœnæ cauſa conjectus eſt. *Modeſtin. Dig. lib.* 40. *tit.* 12. *leg.* 21. Pœnalis actio. *Paul. lib.* 19. *tit.* 2. *leg.* 54. *a med.* ſtipulatio. *Ulpian. lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 7. cauſa. *Scævola lib.* 22. *tit.* 2. *leg.* 5. conditio. *Paul. lib.* & *tit. ult. leg.* 108 Pœnalis judicia. *Imp. Conſtantin. lib.* 10. *Cod. tit.* 19. *leg.* 2. Carcer pœnalium, carcer hominum noxiorum eſt.

PŒNALITER, adverb. per pœnam. *Ammian. lib.* 16. *cap.* 8. (*al.* 12.) Reus delatus, ſeptuſque in judicium pœnaliter interibat.

PŒNARIUS, a, am, idem ac pœnalis. *Quintil. l.* 4. *c.* 3. Si legem aſperam tuebimur, aut pœnarias actiones inferemus. *h. e.* quibus pœna irrogatur. Has *pœnales actiones* vocant JCti paſſim in *Digeſt.*

PŒNI, orum, *Carthaginenſes*. V. *Punus*.

PŒNICE, adverb. Punice. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 2. *ante med.* Qui de agricultura ſcripſerunt & Pœnice, & Græce, & Latine.

PŒNICÆUS. V. *Phœniceus*.

PŒNICUS, a, um, ad Pœnos pertinens, Punicus. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 1. *ſub fin.* Pœnica lingua. & *cap.* 52. Plotellam Pœnicum. *Valer. Max. l.* 2. *c.* 6. *n.* 15. Pœnicæ feminæ. Cave apud *Fest.* in *Povimento*. Pœnica pavimenta. *h. e.* marmore Numidico ſtrata. *In fragm. Capitolin.* apud *Gruter. pag.* 297. *col.* 2. Pœnica claſſis. *Sil. l.* 1. *v.* 602. Pœnicus ignis. *h. e.* a Pœnorum exercita illatus. ¶ *Pœnicum* abſolute, genus veſtimenti Pœnici. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 23. ¶ *Pœnicei, orum*, Pœni. *Varr. l.* 7. *c.* 36. Pœnicorum, aut Ægyptiorum vocabula.

PŒNINUS mons. V. *Penninus*.

PŒNIO, is, pro *punio* (ut *mauvio* pro *munio*, *marvat* pro *murus*, *Puniceus* pro *Puniſtus*) legitur apud *Cicer. pro Mil. c.* 31. *a med.* & *lib.* 2. *Tuſcul. c.* 44. & apud *Gell. l.* 6. *c.* 14. *l.* 7. *c.* 3. *ſub fin. l.* 11. *c.* 18. & *lib.* 20. *cap.* 1. in multis editionibus, & MSS. teſte *Pareo in Lex. Cris.* Similiter *punitio* pro *punicio*, & *punitur* pro *punitus* apud *eund. Gell. cit. l.* 6. *c.* 14. & *l.* 21. *c.* 1. & *l.* 20. *c.* 7.

PŒNITENDUS, a, am, *de pœnitendus*, ποινατέος, cujus nos pœnitet, damnandus, improbandus. *Colum. l.* 9. *c.* 2. Itaque hic eger, ſive exercetur, ſive ceſſat, colono eſt pœnitendus. *Liv. l.* 1. *c.* 35. Sub haud pœnitendo magiſtro. *Cell. l.* 1. *c.* 3. Dicta mea, factaque pleraque omnia fuiſſe non pœnitenda. *Suetun. in Veſpaſ. c.* 1. Gens Flavia obſcura illa quidem, ſed tamen reipub. non pœnitenda.

PŒNITENS, entis, *ebi ſi pente*, *penitente*, quem pœnitet. *Cic.* 12. *Phil.*

Phil. c. 2. *extr.* Optimus eſt portus pœnitenti mutatio conſilii. *Salluſt.* apud *Chariſ. l.* 3. *pag.* 224. *Putſch.* Lepidum pœnitentem conſilii. *Sueton. in Claud.* c. 43. Signa quædam nec obſcura pœnitentis de matrimonio, deque adoptione dederat.

PŒNITENTER, adverb. cum pœnitentia. *Minuc. Fel. in Octav.* c. 26. Auſpicia & augurio pœnitenter omiſſa, obſervata felicites.

PŒNITENTIA, æ, ſ. *penitenza*, *pentimento*, *mercivon*, actus pœnitendi, dolor ob aliquod factum noxium, aut occaſionis prætermiſſionem. *Phædr. l.* 1. *fab.* 13. Qui ſe laudari gaudent verbis ſubdolis, Sera dant pœnas turpes pœnitentiæ. *Liv. l.* 31. c. 32. Celerem pœnitentiam, ſed eandem ſeram atque inutilem ſequi. *Plin. l.* 7. *ep.* 20. Ne rurſus provinciæ, quod damnaſſe dicitur, placeat, agatque pœnitentiam pœnitentiæ ſuæ. *Petron. in Sat.* c. 132. *Curt. l.* 8. c. 6. & *Auct. dial. de Oratorib. cap.* 25. Pœnitentiam agere ſermonis mei cœpi, ſecretoque rubore perfundi, quod, &c. *Senec. in præfat. l.* 2. *quæſt. nat.* Fideliſſimus eſt ad honeſtas pœnitentia tranſitus. *Plin. l.* 27. *c.* 12. *extr.* Nihil eſt fœdius agricolis, quam geſtæ rei pœnitentia. *Id. l.* 20. c. 23. *ad fin.* Hanc avem pœnitentia cum labore ſubibit. *Id. l.* 7. c. 25. Cæſari propitiam & peculiare clementiæ indigne, quæ uſque ad pœnitentiam omnes ſuperavit. *ſino a pentirſene.* & *Suetan. in Cæſ.* c. 9. Pœnitentia, vel meta diem cædi deſtinatum non obiit. *Tacit.* 4. *Hiſt.* c. 37. Dein mutati in pœnitentiam primani, quartanique, Voculam ſequuntur. *Flor. in fin. l.* 3. Iode Sardiniam receſſit, ibique morbo, & pœnitentia interiit. *Ulpian. tit.* 22. *regular.* qui heredes ioſtit. *ad fin.* Pœnitentia actus everſando heres fieri poteſt. *l. e.* pœnitentia ductus, ut loquitur *Imp. Probus l.* 8. *Cod. tit.* 56. *leg.* 2. ¶ *Ciceronem* hac voce abſtinuiſſe, notavit & *Anſon. ep.* 12. *v.* 20. ¶ Monet *Lactant. l.* 6. c. 24. cum de dolore peccatorum apud Chriſtianos ſermo eſt, aptius Græce *μετανοια*, & Latine *reſipiſcentiam* dici quam *pœnitentiam*. hæc enim ſolum reſipicit factum præteritum, de quo dolet: *μετανοια*, & *reſipiſcentia* & præteritum factum dolet, & correctionem futuræ vitæ reſpicit, confirmans animum ſuum ad rectius vivendum. Nihilominus & *pœnanetro* hoc ſenſu uſurpatur a *Tertull. de pœnit. Auguſtin. Herron.*

PŒNITET, tebat, tuit, imperſ. 2. *pentirſi*, *μετανοῶ*, *μετανοεῖν*, doleo, moleſte fero, diſplices quod placuit. *Voſſ.* dusit a *pœna*. Pœnitere, inquit *Gell. l.* 17 c. 1. tum dicere ſolemus, cum quæ ipſi fecimus, aut quæ de noſtra voluntate noſtroque conſilio facta ſunt, ea nobis poſt incipiunt diſplicere, ſententiamque in iis noſtram demutamus. *Phædr. l.* 5. *fab.* 5. *v.* 3. Ad pœnitendum rebus manifeſtis agi. *Cic. Tuſcul.* 4. c. 37. Alexander cum interemiſſet Clitum, via a ſe manus abſtinuit. tanta vis fuit pœnitendi. *Id. in fragm.* apud *Lactant. l.* 6. c. 24. Corrigere errorem pœnitendo. *Ovid. l.* 1. *ex Pont. ep.* 1. *v.* 57. Sæpe levant (*dei*) pœnas, ereptaque lumina reddunt, Cum bene peccati pœnituiſſe vident. Pœnitet me, ſi quid miſerorum creditur ulli: Pœnitet, & factis torqueor ipſe meis. *Curt. l.* 10. *cap.* 7. Pœnitebat modo conſilii, modo pœnitentiæ ipſius. *Nep. in Timoth.* c. 4. Cum populum judicii ſui pœniteret. *Attic. ad Cicer. l.* 9. *ad Attic. ep.* 20. *ad fin.* Hoc dicam, non pœnitere me conſilii de tua manſione. Cic. 2. *de Orat. c.* 19. Efficiunt, ut me non didiciſſe minus pœniteat. *Id. Attic. l.* 8. *ep.* 5. Etſi ſolet eum, cum aliquid furioſe fecit, pœnitere. *& lib.* 7. *ep.* 3. *a med.* Valde ego ipſi, quod de ſua ſententia decederit, pœnitendum puto. *Plaut. Trin.* 2. 2. 39 Is probus eſt, quem non pœnitet, quem probus ſit, & frugi bonæ. *b. e.* qui altro, libenter, & conſtanter probus eſt. ¶ Cum accuſat. aut nominat. rei, Cic. 5. *Tuſcul.* c. 28. Sapientis eſt proprium, nihil, quod pœnitare poſſit, facere. *Id.* 2. *de Invent.* c. 83. Quæri oportet, utrum id facinus ſit, quod pœnitere fuerit neceſſe. *Fleur. Stoch.* 2. 1. 50. Et me quidem hæc conditio nunc non pœnitet. *b. e.* non diſplicet. *Juſtin. l.* 21. c. 3. Athenienſes ſicuti primi defecerant, ita primi pœnitere cœperunt. ¶ Latet nominativus in illo *Liv. l.* 36. c. 22. Ætolos quoque, ſi pœnitere poſſint, poſſe & incolumes eſſe. Eſt qui leg. *poſſit*. ¶ In plur. numero, *Pacuv.* apud *Non.* c. 7. *n.* 63. Nunc pœnitebunt: libant liberi gratis ex loco. ¶ Dicitur etiam de iis rebus, quæ nec voluntate, nec conſilium noſtro factæ ſunt: & ponitur pro diſplicere, dolere, pigere, tædere, aut pudere. *Cic. de Senect.* c. 6. *a med.* Num ipſitur, ſi ad centeſimum annum vixiſſet, ſenectutis ſuæ eum pœniteret? *gli rincreſcerebbe la ſua vecchiaja? & in ſomn. Scip.* c. 3. *extr.* Ipſa terra ita mihi parva viſa eſt, ut me imperii noſtri, quo quaſi punctum ejus attingimus, pœniteret. *mi vergognavo.* & *Attic. l.* 12. *ep.* 23. Ait, ſe pœnitere, quod animum tuum offenderit, ſed ſe jure feciſſe. *che gli rincreſceva di*, &c. *Suet. l.* 2. *ſilv.* 3. *v.* 23. Pœnituit videre deam. *b. e.* diſplicuit deæ vidiſſe. Adde *Cic. pro Cal. c.* 3. ¶ Et *de* iis, quæ contemnimus, parvi facimus, & quæ non fatiſfaciunt. *Cic.* 4. *Acad.* c. 22. Cur non ſe tranſtulit ad alios, & maxime ad Stoicos? Quid vum Mnaſarchi pœnitebat? quid Dardam? qui erant Athenis tum principes Stoicorum. *non gli piaceva? non lo ſoddisfaceva?* & *Plaut. Amul.* 3. 2. 20. Me haud pœnitet: tua ne expetam? *ſon contento de quel che ho. Liv. l.* 8. c. 23. Minime pœnitere ſe virium ſuarum, ſi bellum placeat. ¶ *Pœnitet*, parum videtur. *Terent Eun.* 5. 7. 12. An pœnitebat flagitii, te auctore quod feciſſet adoleſcens, ni miſerum inſuper *etram* patri indicares? *ti pareva poco? non ti contentavi?* Adde *Hrant.* 2. 2. 20. Sic *Plaut. Sench.* 4. c. 44. Imo duo dabo, inquit illy adoleſcens, una ſi parum eſt: & ſi duarum pœnitebit, addentur duæ. Adde *Trucul.* 2. 4. 77. & 2. 6. 52. & *Liv. l.* 9. c. 36. *a med.* Sic *Cæſ. l.* 2. *B Civ.* c. 32. *a med.* An pœnitet vos, quod ſalvum atque incolumem exercitum, nulla omnino nave deſiderata, transduxerim? ¶ Participia. *pœnitens*, *pœnitendus*, *pœnitura*, V. ſuo locis. ¶ Scribitur & *pœnitet*. Sic enim perpetuo habetur in Pandectis Florent. Sic in Tab. æreæ apud *Gruter. pag.* 502. *col.* 2. *ad fin.* Non magis ſunt pœnitendi ſenatores, quam pœnitet, &c. Sic etiam in libris veterib. & Virgilio Carpenſi haberi teſtatur *Manut.* Huc facit, quod *Gellius l.* 17. c. 1. non a *pœna*, ſed a *pœet*, & *pœnuria* ducendum putat. quod ſane videtur probabile, ſi dicamus primam & propriam hujus verbi vim eſſe, cum *pœ pœnam videri* poniur. Quod confirmat *Donat.* ad illud *Terent. Phorm.* c. 3. 20. noſtri noſmet pœnitet. Pœnitet (inquit) eum, qui parum putat.

PŒNITO. V. *Pœnio*.

PŒNITŪDO, inis, ſ. pœnitentia. *Pacuv.* apud *Non. cap.* 2. *n.* 646. & 769. Deſiderio, pœnitudine. *Auſon. in Sapient. de Thal.* v. 22. Prædes, vadeſque pœnitudinis mi. Adde *Sidon. l.* 6. *ep.* 9. & *Hincmar. epiſt.* 84.

PŒNITŪRUS, a, um, particip. temporis futuri verbi *pœnitet*. *Quinctil. l.* 9. c. 3. Eo uſque proceſſum eſt, ut *non pœnituerus* pro non acturo pœnitentiam, & *viſurus* ad videndum miſſos, Salluſtius dixerit. *Accius* apud Non. c. 2. *n.* 685. Neque te, neque quemquem abhorror tuæ pœniturum laudis.

PŒNITUS. V. *in Pœnio*.

PŒNULUS, li, m. diminut. a *Pœnus*, unde Plautina fabula nomen ſumpſit, in qua Pœnus Hanno Punice loquens inducitur.

PŒNUS, i, m. *Αἴβυς*, Carthaginienſis: a *Φοῖνιξ*, Phœnix. Pœni enim e Phœnicia erant, quæ Græce *Φοινίκη*. *Virg.* c. Æn. *v.* 306. ponuntque ferocia Pœni Corda volcate deo. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 18. Hic Pœnos non optime Græce, ſed tamen libere reſpondiſſe fertur. ¶ Adjectivus pro Punicus. *Virg. Ecl.* 5. *v.* 27. Pœnos ingemuiſſe leones. *Propert. l.* 2. *eleg.* 23. *v.* 3. porticus Pœnis digeſta columnis. *Sil. l.* 6. *v.* 338. Pœna inſurgit via ſæva virorum. *& verſ.* 407. habitu & velamine Pœno deformis. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 3. *v.* 91. Pœnos Bagrada ſarpit inter agros. *& ſilv.* 5. *v.* 45. Sermo Pœnus. *Auſon. ep.* 20. *v.* 47. Pœna fides. ¶ Ponitur pro vafro, callido, verſuto. Tales enim Pœni habiti ſunt. *Plaut. Pan. prol. v.* 121. Ita docte, atque aſtu filius quærit ſuas: Et is omnes linguas ſcit, ſed diſſimulat ſciens ſe ſcire. Pœnus plane eſt. ¶ *Pœnum* pro *Pœnorum*. *Sil. l.* 7. *v.* 714. circumdata Pœnum Agmina deturbat gladio. Adde *lib.* 27. *v.* 321.

PŒSIS, is, ſ. *poeſia*, *poema*, *veiuvs*, opus poeticum: a *ποιέω*, facio, fingo. *Horat. de ar. Poet. v.* 361. Ut pictura poeſis: erit quæ, ſi propius ſtes, Te capiat magis: & quædam, ſi longius abſtes: Hæc amat obſcurum: volet hæc ſub luce videri. *Cic.* 4. *Tuſcul.* c. 33. Anacreontis tota poeſis eſt amatoria. *Id.* 3. *de Orat. c.* 25. *ſub fin.* Quamvis claris ſit caloribus picta vel poeſis, vel oratio, non poteſt in delectatione eſſe diuturna. V. *Poema*, ubi de diſcrimine inter utramque vocem. ¶ Cave imiteris *Prudent.* medium ſyllabam corripientem *lib.* 2. *in Symmach. v.* 52. cum pulcrum poeſis caſtravere Atyn.

PŒSNIS, pœnis, ut caſmenas dicebant pro camenis, & cœſnas pro cœnis. *Feſtus*.

POETA, æ, m. *poeta*, *vimatore*, *νοιητὴς*, carminum ſcriptor: a *ποιέω*, facio, fingo. *Cic. pro Arch. c.* 8. Ceterarum rerum ſtudia & doctrina, & præceptis, & arte conſtant: poeta natura ipſa valet, & mentis viribus excitatur, & quaſi divino quodam ſpiritu inflatur. *Id. l.* 2. *de Orat. c.* 46. *extr.* Poetam bonum nemiuem ſine inflammatione animorum exiſtere poſſe, & ſine quodam afflatu quaſi furoris. *Id.* 2. *de Orat. c.* 54. *ſub fin.* Poetæ quaſi alia quadam lingua locuti. *Horat. in ar. Poet. v.* 9. pictoribus atque poetis Quidlibet audendi ſemper fuit æqua poteſtas. *& verſ.* 372. mediocribus eſſe poetis Non dii, non homines, non conceſſere columnæ. *Quinct. l.* 10. c. 2. *a med.* Cornelius Severus, verſificatne, quam poeta, melior. *poetam* intelligit, qui & apte invenire ac fingere imitando poteſt, ſimulque verſus idoneis verbis componere: *verſificatorem*, qui altera tantummodo poteſt. ¶ artifex, architectus. *nam νοιητὴς* proprie eſt, qui quippiam facit. *Plaut. Aſin.* 4. c. 1. Agedum, iſtum oſtende, quem conſcripſiſti, ſyngraphum. Nam tu poeta es ad eam rem unicus. ¶ Per antonomaſiam *poeta* Græcis eſt *Homerus*, Latinis *Virgilius*. *Juſtinian. inſtitution. l.* 2. *tit.* 2.

POETICA, æ, & Poetice, es, ſ. *Poetice*, *Ποιητικὴ*, ars ſcribendorum verſuum. *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 1. *extr.* Serius Poeticam nos accepimus. *& lib.* 4. c. 32. O præclaram emendatricem vitæ Poeticam! *Nep. de Attico*, c. 18. Attigit quoque Poeticen: credimus, ne ejus expers eſſet ſuavitatis. *Plin. l.* 7. *ep.* 4. Nunquam a Poetice alienus fui.

POETICE, adverb. *da poeta*, *poeticamente*, *νοιητικὸς*, poetæ more modoque. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 4. Ut nulla pars cælo, mari, terra, ut poetice loquer, prætermiſſa ſit. *Plin. l.* 8. *ep.* 4. Pande vela, ne, ſi quando alias, toto ingenio velucre. cur enim non ego quoque poetice cum poeta? *Petron. in Satyr. c.* 90. Minus quam duobus horis mecum moraris, & ſæpius poetice, quam humane locutus es.

POETICUS, a, um, *de poeta*, *poetico*, *νοιητικὸς*, ad poetam pertinens. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 38. Poeticum verbum. *& lib. c. c.* 33. Collocatio verborum perficitur in ſcribendo, non poetice, ſed quodam oratorio numero & modo. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 31. Poetici dii. *b. e.* qui & quales a poetis finguntur. *Id.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 15. Curſu corrigam tarditatem, tum equis, tum (quamiam ſcribis poema ab eo noſtrum probari) quadrigis poeticis. *Quinctil. l.* 10. *c. de Homero*. Nec poetica modo, ſed oratoria virtute eminentiſſimus. *Horat. l.* 1. *ep. ep. v.* 44. manare poetica mella.

POETILLA, æ, m. *poetaſtro*, malus poeta. Habetur apud *Plaut. Trucul.* 2. 6. 4. ſed non certa lectione.

POETOR, aris, dep. c. *poetare*, *verſeggiare*, *νοιητίζω*, poetam ago, verſus facio. *Enn.* apud *Priſcian. l.* 8. *v.* 849. Nunquam poetor, niſi podager. *Auſon. in epiſt. præfat. Edyll.* 6. Mirandi ſupporem tranſtuli ad inepcium poetandi.

POE-

Digitized by Google

POETRIA, æ, f. *poeſſa*, *vimatrice*, ποιήτρια, femina poetices peritæ. *Cic. pro Cael. c.* 27. Vetus & plurimarum fabularum poetria. *Ovid. Heroid. ep.* 15. *v.* 183. Grata lyram poſui tibi, Phœbe, poetria Sappho. *Perſ. in fin. prol.* Corvos poetas, & poetrias picas docere credas Pegaſeium melos. Sunt qui leg. *poetridas a poetris*, *idis*, eod. ſenſu.

POETRIS. V. in voce præced.

POGONIAS, æ, m. πωγωνίας, genus cametæ, ſtellæ barbatæ ſimilitudinem referens. πώγων enim Græci barbam vocant. *Senec. l.* 1. *quæſt. nat. c.* 15. & *Plin. l.* 2. *c.* 25. Deſignatur a *Manil. l.* 2. *v.* 837. Et globus ardenti ſequitur ſub imagine barbæ.

POL, per Pollucem adverb. juranda, quod juramenti genus tam viris, quam mulieribus erat commune. *Horat. l.* 1. *ep.* 7. *v.* 92. Pol, me miſerum, patrone, vocares. *Terent. Eun.* 4. 5. 5. Certe tu quidem pol multo hilarior. *Plaut. Amph.* 1. 1. 215. Pol profecto. *Enn.* apud *Macrob. l.* 6. *Saturn. c.* 1. Non pol homo quiſquam faciet impuna animatus Hoc, tuſi tu.

POLATICUS, a, um, ad Polam pertinens, quæ eſt urbs Iſtriæ maritima: unde *Polaticus ſinus*, idem qui Flanaticus, apud *Pompon. Mel. l.* 2. *c.* 3. *ſub fin.*

POLEA, æ, f. πόλεα, ſimus pulli aſinini. *Plin. l.* 28. *c.* 13. *a med.* Aſinini pulli ſimum, quod primum edidit, poleam vocant Syri.

POLEMO, & Polemon, onis, m. Πολέμων, Philoſophus Athenienſis, filius Philoſtrati, diſcipulus Xenocratis, magiſtri Zenonis. Cum in juventute petulans eſſet, & aliquando ebrius, & coronatus Xenocratis ſcholam ingreſſus fuiſſet, ejus orationc, quæ tunc de pudicitia erat, adeo mores immutavit, tantumque in Philoſophia profecit, ut Xenocrati in ſchola ſuccedere potuerit. V. *Valer. Max. l.* 6. *c.* 9. *n.* 1. *extern. Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 254. quæro, faciamne quod olim mutatus Polemon? *Cic.* 4. *de Fin. c.* 6. Polemo, ſecundum naturam vivere, ſummum bonum eſſe dixit. ¶ Fuit etiam hoc nomine rex Ponti, qui poſt devictum a Pompejo M. Mithridatem, redactaque in provinciam dimidia regni ejus parte, in reliqua regnavit, & ſub Nerone hanc ipſam quoque populo R. conceſſit, ut eſt apud *Suetou. in Ner. c.* 18. Hinc Pontus Polemoniacus, apud *Aurel. Victor. de Cæſarib. c.* 15. *Vopiſc. in Aurelian. c.* 21. *extr.* & *Eutrop. l.* 7. *c.* 14. ¶ De poſitione recti caſus, V. in *Rubico*.

POLEMONEUS, a, um, ad Polemonem pertineas. *Cic.* 4. *Acad. t.* 43. Si Polemoneue peccat Stoicus, rui falſæ aſſentiens.

POLEMONIA, æ, f. πολεμωνία, herba, ruta capraria. *Plin. l.* 25. *c.* 6. V. *Chiliadynama*.

POLEMONIACUS, a, um. V. in *Polemo*.

POLENTA, æ, f. *polvere*, ἄλφιτον παρασκεύασμα, πόλτος, cibus viliſſimus ex farina hordeacea toſta, proprius tenuiter viventium. Fiebat autem a Græcis hac ratione. Perfuſum aqua hordeum ficcabant noctu una, poſtem die frigebant, deinde molle frangebant, ſervabantque in multos dies: cum vero uti velleut, partem illius farinæ aquo aſpergebant, & torrebant in ſartagine. Ita narrat *Plin. l.* 18. *c.* 7. additque alias conficiendæ polentæ rationes ab iiſdem uſurpatas. alii enim adjiciebant hordeo ſemina lini, & coriandri, ſal, &c. Italia vero, ſubdit *Id. ibid.* ſine perfuſione toſtum hordeum in ſubtilem formam molit, iiſdem additis, utque etiam millio. V. *eund.* & *l.* 22. *c.* 25. ubi medicinas ex polenta recenſet. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 55. *de Sciris*. detonſa juventus Invigilat, ſiliquis, & grandi paſta polenta. *Senec. epiſt.* 110. *ſub fin.* Diſce parvo contentus eſſa, & illam vocem magnus atque animoſus exclama: Habeamus aquam, habeamus polentam, Jovi ipſi de felicitate contraverſam faciamus. Turpe eſt beatam vitam in auro & argento reponere: æque turpe eſt in aquo & polenta. *Ovid.* 5. *Met. v.* 450. Dulce dedit, toſta quod coxerat ante polenta. *b. e.* mel, vel mulſum, quo toſtam polentam conſperſerat, coxeratque. Unde mox *verſ.* 454. Cum liquido mixta perfudit dive polenta. Videtur *Ovid.* hic deſcribere cycconem, cujus meminit *Aruob. l.* 5. V. *Cyceon. Colum. l.* 6. *c.* 17. *ſub fin.* Epiphoram ſupprimit polenta conſperſa mulſa aqua, & in ſupercilia genaſque impoſita. *Apul. l.* 6. *Metam.* Offae polentæ mulſo concreatæ umbubus geſtare manibus. *Colſ. l.* 4. *c.* 11. Polenta vino aſperſa. *Apul. l.* 1. *Metam.* Polentæ caſeatæ offula. *Plin. l.* 24. *c.* 1. Nitroſæ, aut amaræ aquæ polenta addita mitigantur: qua de cauſa & in ſaccos vinarios additur polenta. *Id. l.* 30. *c.* 12. Carbunculus aboletur polenta impoſita inſperſa. *Id. l.* 27. *c.* 8. *ante med.* Herba, quæ ignes ſacros cum flore polentæ ſanat impoſita. *b. e.* cum flore farinæ, ex qua polenta fit: vel cum polenta liquidiore, de qua infra. ¶ Differt a pulte, tum quia pulſ Latina vox eſt, & res Italiæ, polenta Græciæ: tum quia pulſ ex farre eſt, polenta ex hordeo. *Plin. l.* 18. *c.* 8. Videtur tam pulſ ignota Græciæ fuiſſe, quam Italiæ polenta. ¶ Macedonibus men fuit, arbie quem condere pararent, muros polentæ deſignare, teſte *Curt. l.* 4. *c.* 8. Adde *Valer. Maxim. l.* 1. *c.* 8. *n.* 1. *extern.* ¶ *Polenta*, *orum*, neutro genere, *Macrob. l.* 7. *Saturn. c.* 15. Si natumhe via potum in pulmonem traheret, cum polenta bibuntur, vel cum hauritur potus admixtis grauis, ſeu en ra aliqua denſiore, quid hic ſumptis pulmo pateretur? *bibuntur* dicit, quia polenta ita temperari poteſt, ut potui ſit: unde *Scribon. Larg. compoſ.* 159. Polentæ tenuie cyathi duo.

POLENTARIUS, a, um, ἀλφιτικός, qui eſt ex polenta. *Plaut. Curcul.* 2. 3. 16. Eos ego ſi offendero, ex unoquoque eorum exciam crepitum polentarium. *b. e.* adeo cubito, aut peſtore, aut genu offendam, ut pedere cogam iſtos Græcos palliatos polenta paſtos. *Apul. l.* 6. *Metam.* Polentarium damnum. *b. e.* jactura offæ ex polenta factæ.

POLENTINUS, & Pollentinus, a, um, ad Polentiam, ſeu Pollentiam pertinens, quæ eſt urbs Italiæ in Piceno: unde *Pollentini*, *orum*, ejus cives, *Plin. l.* 3. *c.* 13. ¶ Alia eſt in Liguria ad Tanarum fluvium celebris fictilibus calicibus, ut eſt apud *Plin. l.* 35. *c.* 12. *a med.* & *Martial. l.* 14. *epigr.* 157. Item lanæ fuſci velleris, teſte *eod. Plin. l.* 8. *c.* 48. & *Colum. l.* 7. *c.* 2. Unde *Sil. l.* 8. *v.* 599. fuſcique ferax Pollentin ville. *In lemmate epigr.* 157. *l.* 14. *Martial.* lanæ Polentinæ. Ad hanc peetinet & illud *Stat. l.* 2. *ſilv.* 6. *v.* 63. Seu Pollentinos merſiſſent flumine ſaltus. ¶ In campis circa eandem cæſi ſunt magno clade Gothi ab exercitu R. ſub Honorio. *Claudian. de* VI. *conſul. Honor. v.* 107. Jam Polentini tenuatus ſumere campi Hoſtis. *Prudent. l.* 2. *adverſ. Symmach. v.* 718 inhumata cadavera late, Quæ Pollentinos texerunt oſſibus agros. ¶ Alia item eſt in Baleari inſula majori. *Plin. l.* 3. *c.* 5. *ſub fin.* & *Pompon. Mela ſub fin. l.* 2.

POLET, pollet, quia nondum geminabant antiqui conſonantes. *Feſt.*

POLIA, æ, f. gemme canitiem quandam ſparti indicans: a πωλίος, canus. *Plin. l.* 37. *c.* 11. ¶ Item grex equorum, *greggia di cavalli*: a πῶλος, pullus equinus. *Ulpian. Dig. lib.* 21. *tit.* 1. *leg.* 38. *ſub fin.* Si polia venierit, dicemus unum equum, qui vitioſus eſt, non omnem polliam redhiberi oportere. ¶ Græce eſt πώλαινα (quamquam hoc aliud ſignificat) prima & altera ſyllaba producta.

POLIMEN, inmnie, n. politura, politio. *Apul. de deo Socrat.* Neque enim in emendie equie phaleras conſideramus, & baltei polimina inſpicimus. *b. e.* bullas, fibulas, &c. ¶ Item polimina ſunt ea, quæ nos prolee verecundiùs dicimus: a vulgaribus autem aſſolent cognomine teſtium nuncupari. *Arnob. l.* 7. *pag.* 230. V. vocem ſequeat.

POLIMENTA, orum, n. (ait *Verrius* apud *Feſt.*) dicebant antiqui teſticulos porcorum, cum eos caſtrabant: a politione ſegetum, aut veſtimentorum: quod ſimiliter atque illa, curentur. *Plaut. Men.* 1. 3. 18. Jube de ſtro obſtinarier ſincipat, aut polimenta porcina, aut aliquid ad eum modum. Diſplicet *Scaligero in coniectan. ad Varr. pag.* 71. ea notatio verbi a *Feſto* allata: vula autem dici *polimenta* a *polir*, ſeu *polubis*, quæ fuerint pilæ ex aluta, tomento molli farctæ, quibus datatim ludebant: unde *polire*, pila ludit, apud *Paul.* ex *Feſto*. Alii alia commiſiſcuntur. V. *Voſſ.*

POLINDRUM, i, n. nomen aromatis, vel condimenti, fictum joculariter a coquo apud *Plaut. Pſeud.* 3. *c.* 43.

POLIO, ire, ivi, itum, a. 4. *polire*, *luſtrare*, *nettare*, *liſciare*, *ornare*, λειαίνω, ἀναξέω, lævigo, nitidum reddo, perficio, & dicitur proprie de iis, quæ fricando, & terendo nitorem acquirunt. A Græcis ducunt Etymologi, aliunde alii. *Vitruv. l.* 7. *c.* 4. & *Colum. l.* 8. *c.* 8. Parietem tectorio polire. *inroucare*. & *Vitruv. ibid.* Supra podia abaci ex atramento ſunt fabigenda & polienda. *Lucret. ſub fin. l.* 5. & dædala ſigno polire. *Plin. l.* 18. *c.* 9. *ad fin.* Polita ſcabritiam ferri hircorum ſanguine. *Id. l.* 19. *c.* 5. *a med.* Raphani poliuut ebora. *Id. l.* 36. *c.* 21. Lapie Samius polienda aura utilis. *Id. l.* 37. *c.* 8. Polire gemmas cotibus. *Id. l.* 9. *c.* 12. & *lib.* 34. *c.* 9. *a med.* Sqnatinæ piſcis cute polire ligna. *Id. l.* 36. *c.* 6. *ad fin.* marmora. *Id. l.* 8. *c.* 48. ahena. *In Legib.* XII. *Tab.* apud *Cicer.* 2. *de Leg.* 2. 23. Rogum aſcia ne polito. *Quintil. in proem. l.* 8. *a med.* Ungues polire, & capillum raponere. *Ovid.* 1. *Triſt. el.* 2. *v.* 12. Nec fragili gemiæ poliantur pumice frontes. *Plaut. Pœn.* 1. 2. 9. Ambæ nunquam conceſſavimus lavari, aut ornari, polirі, expoliri, pingi, fingi. *Ovid. de medic. faciei*, *v.* 25. feminæ poliuntur lege mariti. *Jul. Firmic. de err. profh. relig. c.* 4. Effeminare voltem, polire cutem, & virilem ſexum ornatu muliebri dedecorare. ¶ *Polire lima*, eſt *lavare*, *nettare*. *Plin. l.* 19. *c.* 1. Hiſpania citerior habet ſplendorem lini præcipuum, torrentis, in quo politur, naturæ. & *ibid. a med.* Iterum deinde in filo politur, illiſum crebro in ſilice ac aqua. ¶ *Hor politum eſt*, perfectum eſt. *Plaut. Epid.* 3. 2. 3. Hoc oppido politum eſt. ¶ *Polire veſtes* eſt fullonum, qui lavant, illidunt ex aquo, & pectinæ villos deſtringunt, γναφεύειν, *purgare*, *lavare*. *Plin. l.* 35. *c.* 17. Creta Umbrica polienda veſtibus aſſumitur. *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 2. *leg.* 12. Fullo, qui curanda, polienduque veſtimenta accepit. *Cajus lib.* 19. *tit.* 5. *leg.* 22. Si tibi polienda, farciendave veſtimenta dederim. ¶ *Polire agros*, raſtris, bidente, crate, quaſi pectere, occare, radere, occolere. *Enn.* apud *Non. c.* 1. *n.* 339. Raſtros dente fabet capiit canſa poliendi agri. V. *Polire*, & *Polimus*. ¶ Tranſlare *Cic.* 1. *de Orat. c.* 14. *in fin.* Ignarus faciundæ ac polienda orationis. *Quintil. lib.* 10. *c.* 4. *ad fin.* Sit aliquando, quod placeat, aut certe quod ſufficiat, ut opus poliat lima, non exterat. *Phædr. l.* 1. *prol.* Æſopus auctor quam materiam reppcrit, Hanc ego polivi verſibus fenariis. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 5. *v.* 61. Cur ego ſollicita poliam mea carmina cura? *Petron. in Satyr. c.* 5. mores frugalitatie lega poliat exacta. ¶ *Polibam* pro *policham*: quæ politio in 4. conjugatione frequens eſt: *Virg.* 8. *Æn. v.* 435. Palladis arma Certatim ſquamis ſerpentum, amoque polibant.

POLIO, onis, m. qui arma polit. *Aurel. Arcad. Dig. lib.* 50. *tit.* 6. *in fin.* Poliones, & cuſtodes armorum. *Torrentin.* habet polliones: *Heloand.* pelliones: alii *poliores*. Quidam Lexicographi addunt & locum *Fermeri*, ſine notatione libri, aut cap. Fortaſſe deſignant *lib.* 3. *c.* 13. *ad fin.* ubi tamen *polliones*, non *poliones*. ¶ In Gloſſ. veterib. legimus Polio, πανηγυρίζω. V.

POLION, ii, n. *polio*, πόλιον, nomen herbæ Græcum, Latine *tinctoria* apud *Scribon. Larg. compoſ.* 83. quoniam ad arcendas tineas interponitur veſtibus; duplex eſt, campeſtris, major; ſilveſtris, minor. Folia ſunt canis hominis ſimilia (unde nomen. nam πολιός canum ſignificat) a radice protinus, nunquam palmo altiora. Ita *Plin. l.* 21. *c.* 7. *in fin.* qui miroe ejus uſus in medicina recenſet *cap.* 20. *a med.* & folia ejus æterna eſſe, tradit *cap.* 17.

POLIORCETES, æ, m. πολιορκητής, urbium obſeſſor, & expugnator,

tor, urbicapus : a πόλις, urbs, & ἅομαι, ſeptum, vallum : cognomentum eſt Demetrio regi Macedonum, Antigoni filio inditum ob poriti am, & conſtantiam obſidendarum urbium. *Vitruv. l. & c. alt. Senec. epiſt. 9. ad fin. Plin. l. 7. c. 38. Gell. l. 15. c. ult.* & *Ammian. l. 23. c. 4.* (*al.* 9.) & *lib. 24. c. 2.* (*al.* 8.)

POLITE, *politiſſimè, elegantiſſimè, cum politiore*, γλαφυρῶς, ornate, elegantèr, ſplendidè, perfectè. *Cic. 4. Acad. c. 38.* Negatis hæc tam politè, tamque ſubtiliter effici potuiſſe ſine divina aliqua ſolertia. *Id. de clar. Orat. c. 19.* Et luculente quidem ſcripſerunt, etiamſi minus, quam tu, politè. *Id. pro Cal. c. 3. extr.* Ornatè politèque dicere. *Id. 4. de Fin. c. 3.* Politè aptèque dicere. *Plin. l. 1. ep. 16.* Cauſas agere acriter & ardenter, nec minus politè & ornatè. *Cic. 1. Acad. c. 1.* Quæ & ſunt magna ſane, & limantur à me politius. *Auſt. ad Herenn. l. 4. c. 32. extr.* Ut perfectè & politiſſimè poſſint eſſe abſolutæ. *Ita* infert *Ruſin. de mirer. com. pag. 2715. Pariſ.* In editis eſt *perpoliſſimè*.

POLITIA, æ, ſ. *republica, governo della repubblica*, πολιτεία, reſpublica, ſtatus civitatis, & ut *Ariſtoteles* definit *in Rhet.* principatus, & conſuetudo rarum, ſecundum quam vivere unumquemque, & converſari decet. Hoc nomine inſcripſerunt aſt opus Platonis de Republica, quod in decem dialogos diſtinguitur. *Cic. 1. de Divin. c. 30.* Vide, quid Socrates in Platonis Politia loquatur. Adde *lib. 2. c. 27.*

POLITICE, es, ſ. πολιτική, civilitas, reſpublicæ ſtatus, & ars ejus adminiſtranda. *Apul. de dogm. Plat. l. 2.* Civilitatem Plato politicen vocat. Al. ſcrib. πολιτικήν. *Cicero* quoque Græce uſurpat.

POLITICUS, a, um, *politico, civile*, πολιτικός, ad politiam, & reſpubl. pertinens, civilis. *Cic. l. 7. Fam. ep. 1.* Sed quæ poteſt eſſe homini politico, delectatio, eum, &c? *Al. leg.* polito. *Id. Attic. l. 9. ep. 4.* Quædam tanquam *Sicem*, quæ & politicæ ſunt, & temporum horum. *Cael. ad Cicer. l. 8. Fam. ep. 2.* Tui libri politici omnibus vigent. *Macrob. l. 1. in ſomn. Scip. c. 8.* Politicæ virtutes.

POLITIO, onis, ſ. *politura, πολιασμός, λείανσις*, actus poliendi & perficiendi. *Vitruv. l. 7. c. 4.* Quibus rationibus ſecti locis tectoria oporteat fieri, dixi : nunc quemadmodum humidis locis politiones expediantur, ut permanere poſſint ſine vitiis, exponam. *l. c.* tectorii inductiones. *intonacature.* & *cap. 3. a med.* Speculum argentatum ſecipiens in ſe politionem, fulgentes imagines reddit. *ſregogisure e liſtrature.* & *Feſtus :* Depolitum, perfectum, quia omnes perfectiones antiqui politiones appellabant. ¶ *Politio agri* eſt ſuprema & diligentior cultura, occando, & complanando terram : quod fit & anta, & poſt jacta ſemina. *Cato R. R. c. 36.* Politionem quæ paſto dari oporteat. In agro Caſinate, & Venafro, in loco bono, parte octava corbi dividat, &c. Loquitur *Cato* de contractu, quo æger colendus, & poliendus ſub certa frugum mercede dabatur. *Feſt. in Polimenta :* Politio ſegetum, aut veſtimentorum.

POLITOR, oris, m. *politore*, πολιάδης, qui polit. *Jul. Firmic. l. 4. c. 7. ſub fin.* Facit gemmarum politores. ¶ *Politor agri*, qui diligenter excolit, & ſuperemuni culturæ manum impouit, ut in voce præced. dictum eſt. *Calſ.* apud *Ulpian. Dig. lib. 17. tit. 2. leg. 52.* Si in coeunda ſocietate artem operamve polliciti eſt alter, veluti cum pecus in commune paſcendum, aut agrum politori damus in commune quærendis fructibus. *Cato R. R. c. 5.* Operarium, mercenarium, politorem diutius eundem ne habeat. Adde *cap. 136.* Fruſtra ſunt, qui his locis aliter leg.

POLITULUS, a, um, dimin. a *politus*. *Cic. l. 7. Fam. ep. ult.* Opus eſt hac limatulo & politula tua judicio. Al. leg. *polito*.

POLITURA, æ, ſ. *pulitura, liſciatura, pulimento, λείανσις*, politio, perfectio. *Vitruv. l. 7. c. 2. de pavimentis.* Super ſticaturam, levigationibus & polituris cum fuerint perfecta, incernatur marmur, & ſuprà loricæ ut calce & arena inducantur. *Plin. l. 36. c. 6. in fin.* Craſſior arena plus erodit marmoris, majuſque opus ſcabritia politura relinquit. *Id. l. 23. c. 22. a med.* Charta politura minus ſorbet, magis ſplendet. *Id. l. 27. c. 26. de virib.* Gemmarum, ſi frigus retorridas hirtaſque fecerit, repumicatio, & quædam politura. *Id. l. 31. c. 24. ad fin. de aramo.* Sciſſa protinus reſcit, ad polituram ſarciens. *ritornicando a perfezione.*

POLITUS, a, um, *polito, fregato, liſciato, luſtrato*, ξυσθείς, γλαφυρός, levigatus, utidus factus, perfectus. *Cic. 3. ad Q. Fr. ep. 2. c. 2.* Porticus tota patet, & columnæ politæ ſunt. *Varr. l. 3. R. R. c. 9. circa med.* Villa polita opere teſtaceo eleganter. *Sueton. in Caſ. c. 67.* Argento & auro polita arma. *Plin. l. 36. c. 23.* Fornices tecti lapide politi. *Martial. l. 4. epigr. 46.* Syntheſis craſſo ſiguli politi cælo. *Id. lib. 5. epigr. 38.* Cui nec lapillos præferas Erythræos, Nec modo politum pecudis Indicæ dentem. *Id. lib. 8. epigr. 72. liber* ſuperſu pomicis aridi politus. *& lib. 9. epigr. 58.* Tuſca ligo vinea politus. *h. e.* detritus, atque adeo uitens. ¶ *Politus ager*, diligenter & plane cultus. *Varr. l. 3. R. R. c. 2.* Fundus cultus politus. *Enn.* apud *Non. c. 2. n. 339.* Lati campi, quos gerit Africa terra politos. V. *Polio*, *Polior*, & *Politio*. ¶ *Polito domus*, perfecta, omnibus ornamentis inſtructa, plene ornata. *Phædr. l. 4. fab. 4. n. 26.* Domum politam, & delicatos hortulos. *Varr. l. 2. R. R. c. 2. ante med.* Regie polita ædificia. *Id.* apud *Non. cap. 2. n. 339.* Politum cœnaculum. *Plin. l. 2. ep. 17. ante med.* Cubiculum politiſſimum. ¶ Translate *Varr. l. 2. R. R. c. 10. ante med.* Vir omnibus virtutibus politus. *Perſ. ſat. 5. n. 216.* Pelliculam veterem mtines, & fronte politus Aſſutam vapido ſervas ſub pectore vulpem. *h. e.* externa ſpecie virtutibus ornatus. ¶ Refertur ad culturam ingenii, & litterarum, & orationis. *Vel. Max. l. 5. c. 4. n. 5. extern.* Doctrina proficit, ut politiora, non ut maiora fiant ingenia. *Id. l. 2. c. 2. n. 2.* Facundia politiorem fieri. *Lucret. l. 3. v. 308.* Doctrina homines politos conſtituit. *Plin. l. 2. ep. 16.* Qui virorem tam doctam politamque reddiderit. *Sueton. in Tom. 311.*

Caſ. c. 47. Servitia recentiora, politioraque immenſo pretio comparare. *Cic. in Piſon. c. 25.* Homo ad perſuadendum concionue, perfectus, politus e ſchola. *Id. Fam. 13. ep. 1. ad fin.* Vir omni liberali doctrina politiſſimus. *Id. 1. de Fin. c. 7. in fi.* Non ſatis politus iis artibus, quas qui tenent, eruditi appellantur. *Id. 2. de Orat. c. 17.* Homo communium litterarum, & politioris humanitatis expers. *Auſt. dial. de Orat. c. 18.* Gracchus in dicendo plenior & uberior, Craſſus politior & ornatior. *Cic. de clar. Orat. c. 95.* Accurata & polita oratio. *Plin. l. 7. ep. 13.* Epiſtola tam polite, quæ niſi a ſtudente, non poteſt ſcribi. *Cic. Attic. l. 2. ep. 21. circa med.* Sic ego hunc, omnibus a me pictum & politum artis coloribus, ſubito deformatum non ſine magno dolore vidi. *Id. Fam. 2. ep. 9. circa med.* Ut Apelles Veneris caput, & ſumma pectoris politiſſima arte perfecit, reliquam partem corporis inchoatam reliquit.

POLLA *pro* Paula, nomen Romanæ feminæ, legitur in quatuor veteribus Inſcriptionibus, quas collegit *Momm.* in *Orthographia*. item *Gruter. pag. 321. n. 4. pag. 365. n. 6. pag. 697. v. 8. & pag. 955. n 6.* Quibus adde ſex alias apud *eund. Gruter. pag. 493. n. 1. pag. 665. n. 3. pag. 718. v. 11. pag. 840. v. 1. pag. 969. n. 10. & pag. 1064. n. 3. & Sueton. in Veſpaſ. c. 1.* ¶ Fuit Polla Claudia unus primum *Luconi*, deinde *Scetii* : quod ipſa ſignificat *l. 2. ſilv. 7. v. 62. 82. & 120. & lib. 3. ſilv. ult. n. 52. & Martial. l. 7. epigr. 22. & 23. & lib. 10. epigr. 64.* Quare *Sidon.* Lucanum, & Statium ſignificat, cum ait *carm. 23. v. 165.* Quid quos duplicibus jugata tædis Argentaria Polla dat Poetas?

POLLEN, inis, n. & Pollis, inis, ſ. & m. *farina di friſcello, o faſcello*, πάλη, πτισάνη, γύρις, tenuiſſima farinæ pars, quæ circa molas, & loca, quibus panis pinſitur, volitat, & poſtea bus adhæret. *Terent. Adelph. 5. 1. 60.* Atque ibi faviliæ plena, ſumi, ac pollinis coquendo ſit faxo, & molendo. *Cato R. R. c. 156. & 157. a med.* Poſtea ſalem additu, & cumini paululum, & pollinem polentæ. *h. e.* farinæ hordaceæ, ex qua polenta ſit. *Plin. l. 13. c. 22. ad fin.* Glutinum vulgare & pollinis flore temperatur ſervente aque, minimo acetl aſperſu. *Peiſeion. l. 6. pag. 708. Pariſ.* Hæc pollis, pollinis : ſic Chariſius. (*lib. 1. pag. 27.*) Probus autem, & Cæſar hoc pollen, pollinis declinaverunt. *Phocas in arte, pag. 1697.* Illa ſunt generis maſculini, quæ in genitivo una ſyllaba accreſcunt, ut hic lapis, idis; hic polvis, eris; hic ſanguis, inis; hic pollis, inis. ¶ Sumitur etiam pro farina tenuiſſima, non ſolum a furfuribus ſecreta, ſed etiam denſiore cribro excernendo, tenuiſſima farina, *fior di farina*. *Plin. l. 18.* de ſiligine, quæ eſt genus tritici, *cap. 9.* Si vero pollinem facere libeat, ſendecim pondo panis reddunt (*e medio*) & ciberli tria, furfuremque ſemodius. *& cap. 10.* Ex Africo (*tritico*) juſtum eſt e modiis redira ſemodios (*ſimilagine*) & pollinis ſextarios quinque. V. *integr. cap. 9.* unde etiam colliges, pollinem tenuiorem eſſe, quam ipſum florem farinæ. ¶ Dicitur & de tenuiſſima farine aliarum rarum. *Plin. l. 19. c. 3. poſt med.* Ioala in pollinem tunditur atida. *Id. l. 29. c. 3.* & *Columm. l. 6. c. 30.* Pollen turis. *h. e.* tus minutum, quod & *manna turis* aliis dicitur.

POLLENS, tis, *potente*, potens, valens : a *polleo* : δυνάμενος. *Plaut. Capt. 2. 2. 28.* Genus polleus & honoratiſſimum. *Id. Curcul. 1. 2. 21. de Bacchis.* Vini pollens Liber. *Ovid. 3. Triſt. el. 10. v. 55.* Hoſtis eque pollens, longeque volante ſagitta. *Lucret. l. 1. v. 60.* Pollens opibus. *Tertull. adverſ. Pſyeh. c. 6.* Multo pollentiuris mentis. *Solin. c. 2.* (*al.* 8.) *ante med.* Pollentiſſima ingenia. ¶ Cum infinito *Lucan. l. 6. v. 685.* Tum vox Letheos cunctis pollentior herbis Excantare deos. *Sil. l. 14. v. 80.* tractare ſereno Imperio vulgum pollens. ¶ Jungitur cum *potens*. *Salluſt. in Jug. c. 2.* Dux atque imperator vitæ mortaſium animus eſt, qui ubi ed glorium virtutis via graſſatur, abunde pollens potenſque, & clarus eſt, neque fortuna eget. *Liv. l. 2. c. 34. a med.* Cur Siciuium potentem pollentemque video? *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 50. n. 3.* Herculi victori, pollenti, potenti, invicto, &c. Sic pollers & poſſe. *Liv.* in veteri formula fuderis, *l. 1. c. 24. ſub fin.* Tantoque magis ferito, quanto magis potes polleſque. *Id. l. 8. c. 33.* Qui unus plus, quam tua dictatura, poteſt polletque. *Plaut. Amph. 3. 3. 46.* Videtis', vigiuti minæ quid pollent, quidve poſſunt? Sic *Vetus Poeta* apud *Cicer. 4. Tuſcul. cap. 32. extr.* Illum, amor quem dederat, qui plus pollet, potioruue eſt potre. ¶ Hæc quidam ita diſtinguunt, ut *pollere* referatur ad vires inſitas, & a uetura : *poſſe* ad acquiſitas, & ab exercitatione. Sed hoc incertum diſcrimen eſt, paſſimque negligitur, præſertim a Poetis. ¶ V. alia huc pertinentia in *Polleo*.

POLLENTER, adverb. potenter. *Claudian. de IV. Conſul. Honor. vs 254.* Cæſuque redit pollentius hydra.

POLLENTIA, æ, ſ. *potenza*, δύναμις, potentia. *Plaut. Rud. 3. 2. 4.* Ne impiorum potior ſit pollentia, quam innocentium. *& Caſ. 4. 4. 3.* Nova nupta, ſoſpes itet incipe hoc, ut viro tuo ſemper ſis ſuperſtes, atque ut potior pollentia ſit, vincaſque virum, &c. *h. e.* vigor & vires corporis. ¶ De Pollentia urbe V. in *Polentini*.

POLLEO, m, n. a. *potere, aver potenza, forza, virtù, valere*, ἰσχύω, poſſum, valeo, vigeo, vim virefque multas habeo. Antiqui *polo* dixere, teſte *Feſto*, quia nondum geminabant conſonantes. Quomodo a *poſſum* differat, & cum ue jungatur, V. in *Polleus*. *Caſ.* in *fragm.* apud *Suetou. in Caſ. c. 6.* Reges, qui plurimum inter homines pollent. *Id. l. 2. B. Civ. c. 4.* Qui in republica, judiciiſque tum plurimum pollebant. *Cic. 2. Offic. c. 9. ad fin.* Ad fidem faciendam juſtitia plus pollet. *Id. in Brutt. c. 51.* Peroranti locus, ubi plurimum pollet oratio. *& cap. 69.* Is omnibus exempla debet eſſe, quantum in hac urbe polleat, mulierem obedire temperi a

multorumque vel honori, vel periculo fervitz . *Plor. l.* 4. *t.* 2. Cum Romana majeſtas tuta urbe polleret . *Velleſ. l.* 1. *c.* 2. Claſſis plurimum pollens mari . *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 85. galidis pollens Ophiuſa veneno . *Senec. in Agam. v.* 805. Soror cuncta pollentis viri, Argolice Juno. *Propert. l.* 3. *el.* 8. *v.* 17. Pollere forma . *Suetan. in Cæſ. c.* 19. pecunia . *Tacit. Ann.* 4. *c.* 55. antiquitetis gloria . *& lib.* 11. *c.* 24. armis . *& lib.* 14. *cap.* 57. malis artibus. *Id. 2. Hiſt. c.* 92. gratia . *& lib.* 3. *c.* 45. nobilitate . ¶ De rebus inanimis . *Plin. l.* 36. *c.* 22. *a med.* Ex oleo & aqua Ciliciæ cutis pollent, ex aqua Attinoeticæ . *Jam hunc affi. & lib.* 14. *c.* 6. *ſub fin.* Cum eadem vetie aliud alibi in locis polleat. *Id. l.* 19. *c.* 3. *ad fin.* Sunt etiamnum duo genera, non niſi ſordido nota vulgo, cum quæſtu multum polleant. *b. c.* cum valde quæſtuoſe ſint. ¶ De iis, quæ vim habent in medicina . *Id. l.* 24. *c. ult.* Herba contra anginas efficaciſſima pollet, ex aqua pota . *Id. l.* 20. *c.* 16. Cunilago pollet adverſus ſcorpiones ea poſca . *& lib.* 33. *c.* 4. *ſub fin.* Aurum plurimis modis pollet in remediis . *Id. l.* 28. *c.* 8. *a med.* Chamæleonie linguam ad judiciarum eventue pollere . *& mox .* Pedem deatrum contra latrocinia, terroreſque nocturnos . Hinc *pollentes herbæ* apud *Ovid. Luxen. Claudian.* ¶ Præteritis, ac ſupinis caret .

POLLEX, icis, m. *dito groſſo, pollice*, ἀντίχειρ, primus & craſſior digitus in manu, & pede : a *pollex* , quia ſupra ceteroe vim habet , ut *Ateyus Capito* apud *Macrob. l.* 7. *Saturn. c.* 13. docet . *Plin. l.* 11. *c.* 43. Huminis digiti articulos habent ternoe , pollica binos , & digitie adverſus naiverſis flectitur : pat ſn vero in obliquum porrigitur, craſſior cetetis . huic minimus menſura par eſt . *Cato R. R. c.* 20. Tunicas latae digitum pollicem facito . *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. t.* 13. Clavi digiti pollicis craſſitudioe . *Cic.* 3. *Offic. c.* 11. Durius Athenienſes, qui ſciverunt, ot Æginetie , qui claſſe velebaus , pollices præciderentur . *Horat. epod.* 5. *v.* 47. irreſectum ſæva dentu livido Canidia rodens pollicem. *Ovid.* 4. *Met. v.* 36. levi deducere pollice filum. *& lib.* 6. *v.* 22. verſare fuſum . *Virg.* 11. *Æn. v.* 68. & *Colum. l.* 10. *v.* 303. duro demetere ſores . *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 494. movere fila lyræ . (Hinc *Horat. l.* 4. *od.* 6. *v.* 35. Lesbium ſervate pedem , meique Pollicis ictum .) *Id.* 8. *Met. v.* 198. mollire ceram . (Hinc *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 237. mores teneros ceu pollice ducat , Ut ſi quis cera vultum facit .) *Id. l.* 10. *v.* 289. tenare venas. *Martial. l.* 6. *epigr.* 89. arguto matellam poſcere . *b. e.* crepando digitis. ¶ In pollice eret favorie , Budiqus ſignificatin . nam faventes premebant , averſantes impeobunteſque vertebant retro, & ſubrigebant . *Plin. l.* 28. *c.* 2. *a med.* Pollices, cum favemus, premere etiam proverbio jubemur . *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 66. Fautor utroqus tuum laudabit pollica ludum . *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 36. Munera nunc edunt , & verſo pollice vulgi Quemlibet occidunt populariter . *Prudent. l.* 2. *cont. Symmach. v.* 1097. pectuſque jacentis Virgo modeſta jubet converſo pollice tumpi . Adde *Stat. l.* 8. *Theb. v.* 26. ¶ *Infeſtus pollex* eſt converſoe , & ſubrectus , quia tale eſſe averſentium ſolet, & damnantium . *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Fit & ille habitus, qui eſſe in ſtatus pecificator ſolet , qui , inclinato in humerum dextrum capite , brachio ab aure protenſo , manum infeſto pollice extendit. *Apul. l.* 2. *Metam.* Duobus infimis concluſis digitis , ceteros eminentes porrigit , & infeſto pollica clementer ſubridens infit . ¶ De pollice pedum exempla habes apud *Plin. l.* 28. *c.* 4. *& alibi* , & *Martial. l.* 8. *epigr.* 75. ¶ Per ſynecdochen *pollex* eſt tota manus. *Ovid.* 3. *Amor. el* 6. *v.* 71. ſcindens inimico pollice crinem . ¶ Per metaphoram ad pelmes breviot craſſiorque , figum pollicis, qui & cuſtoe , & refex , & præſidiatiue, & ſubſidiarius dicitur, ut *Colum. l.* 4. *c.* 21. docet , id eſt ſarmentum gemmarum duarum , vel trium , ex quo cum proceſſere materiæ , quidquid eſt ſupra vetuſti brachii , amputatur . *Id. ibid. c.* 24. *circa med.* Subſidiarius cuſtos in pollicem ſubſecari non debet , cum, &c. *Plin. l.* 14. *c.* 2. Vites excreſcere ultra ſuos pollices prohibita . Adde *lib.* 17. *c.* 21. *a med.* ¶ Item nodus , & velut craſſue unguis caſtans in trunco, & cortice palmarum . *Plin. l.* 13. *c.* 4. Reliqua teretes atque proceræ , denſis gradatiſque corticum pollicibus , ut arbibus , faciles ſe ad ſcandendum Orientis populis præbent. ¶ *Pollex* nomen eſt ſervi a pedibus , apud *Cicer. Artic. l.* 8. *ep.* 5. *l.* 13. *ep.* 46. & *Fam. l.* 4. *ep.* 6.

POLLIA , Tribus Romana ruſtica , cujus mentio eſt apud *Liv. l.* 8. *c.* 37. *ad fin. & lib.* 29. *c.* 37. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 400. *n.* 1. C. Curtio C. F. Pollia Rufino Tribuen laticlav. &c.

POLLICARIS, re , *di un pollice* , pollicia magnitudinem habens . *Plin. l.* 27. *c.* 9. Folia pollicari amplitudine . *Id. l.* 15. *c.* 24. Siliqua pollicari letitudine. *Id. l.* 13. *c.* 23. Fretex pollicari craſſitudine .

POLLICEOR, ēris, icitus ſum , dep. 2. *promittere , offibire , offerire ,* ὑπισχνέομαι, ἐπαγγέλλομαι, promitto, profiteor, defero, offero. Ducunt a *Iscor* , quaſi proprie dicamo de eo , qui pretium pro merce , aut opera promittit . *Plaut. Aulul.* 3. 4. 11. Credo ego edepol , illi mercedem gallo pollicitos coquos . *Terent. Andr.* 1. 1. 49. Amane accelſi pretium pollicenr. *Id. Phorm.* 1. 2. 18 le ſenem per epiſtolas pelleait modo non montes auri pollicens . *Salluſt. in Jug. c.* 19. Dando, & pollicendo multe perfecit, at, &c. ¶ Doiverſim tamen adhibetur pro promittere : niſi quod nonnulli (ut *Donat. ad Terent. Andr.* 2. 3. 27.) ita diſtinguunt, ut *pollicere* majori affirmatione dicatur, quem *promittere* : alii, (ut *Serv. ad Æn.* 1. *v.* 141.) *polliceri* ultro ac ſponte, *promittere* rogatos . Sed hanc diſcrimina aut vera non ſunt, aut perraro ſervantur . *Cic. pro Planc. c. ult.* Nihil tibi ego tum de meis opibus pollicebar , ſed horum erga me benevolentiam promittebam. *Id. Fam.* 7. *ep.* 5. Nequs minus ei prolius de tua voluntate promiſi, quam eram ſolitus de mea pollicori . *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 1. De æſtate polliceris, vel potius recipis. *Id. Fam.* 5. *ep.* 8. *a med.* Ego vero tibi profiteor atque polliceor meum ſtudium in omni genere officii . *Id. pro leg. Manil. c. ult.* Quidquid auctoritate poſſum , id omne ad hanc rem conficiendam tibi polliceor ac defero. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c. ult.* Noſtræ cauſæ non videntur homines defutari : mirandum in modum profitentur , offerunt ſe , pollicentur. *Id. in ſu. Agror.* 2. Pro exrto polliceor hoc vobis atque confirmo, me eſſe perfecturum , ut , &c. *Plaut. Truculi.* 2. 4. 23. Plus pollicere tu, quam ego a te poſſim . *Terent. Heaut.* 4. 4. 57. Pollicita eſt ea , ſe conceſſuram ex ædibus . *Id. Andr.* 3. 5. 7. Qui modo ſum pollicitus ducere. *Plaut. Moſtell.* 5. 1. 36. Quin juſjurandum pollicitus eſt dare , ſi vellem , mihi . *Id. Bacch.* 2. 2. 8. Hoſpitium & cœnam polliceri peregre advenienti . *Cic. Phil.* 10. *c.* 4. *ſub fin.* prædidium ſuum alicui . *& in Divin. Verr. c.* 6. ſuam uperam . *Ad Attic. l.* 5. *ep.* 13. liberaliſſime . *Id.* 4. *Fam. ep.* 13. benigne . *Id. pro Dom. c.* 11. proluæ . *Senec. in Thyeſt. v.* 619. Nemo tam divos habuit faventes, Craſtinum ut poſſit ſibi polliceri . ¶ Olim *pollicro* activa poſitione dictum fuit . *Varr.* apud *Non. c.* 7. *n.* 15. Ne deres , ne polliceres . ¶ Hinc *pollicitor* paſſive ſignificatione . *Metellus Numidic.* apud *Priſcian. l.* 8. *pag.* 792. *Putſch.* Ut alius ob metum ſtatuæ polliceatur. *Ulpian. Dig. lib.* 24. *tit.* 1. *leg.* 1. *a med.* Exercenti navem actio non pollicetur .

POLLICITATIO, onis, ſ. *promeſſa , offibejone , offerta, ἐυαγγελία , ὑπόσχεσις*, promiſſio iterata, vel multarum rerum , ut nit *Donat. ad Terent. Andr.* 3. 2. 47. item ſimpliciter promiſſio , præſertim ejus , qui ultro, & non rogatus pollicetur. *Terent. Phorm.* 5. 6. 18. Quin tu hinc pollicitationes eufer : quod fers , tædo . *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 18. *& 26.* Huic magnis præmuie, pollicitationibuſque perſuadet , ut, &c. *& lib.* 7. *c.* 1. Omnibue pollicitationibus , ac præmiis depoſcunt , qui belli initium faciant. *& lib.* 3. *B. Civ. c.* 108. Hunc incitatum ſuit , & regis inflatum pollicitationibus , &c. *Salluſt. in Jug. c.* 65. Multis pollicitationibus aggredi aliquem . *Aſin. Poll. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 32. *a med.* Cum legionem ad ſe arceſſiſſet hac pollicitatione , denarios quingenos militibus datumus . ¶ A JCtis ſæpe de ea promiſſione dicitur , qua ſit civitati , aut reipublicæ , ut videre eſt *Dig. lib.* 50. *tit.* 12. qui *de pollicitationib.* inſcribitur . *Plin. l.* 10. *ep.* 48. Huic theatro ex privatorum pollicitationibus multa debentur. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 422. *n.* 3. C. Julio Auguſti L. Heleno ex decreto Decur. municipii Aletrinat. & pollicitatione Sevir. & municipum , & incolar.

POLLICITATOR, oris, m. qui pollicetur . *Tertull. adverſ. Jud. c.* 2. Habemus Deum idoneum pollicitatorem, & fidelem ſponſorem .

POLLICITATRIX, icis, ſ. quæ pollicetus . *Tertull.* in *Apolog. c.* 23. Virgo pluviarum pollicitatria .

POLLICITOR, aris, atus ſum , dep. 1. *promettere , ofibire , offerire , ὑπισχνέομαι*, frequentat. a *pollicor* , multa , aut ſæpe promitto , defero . *Plaut. Rud.* 4. 2. 14. Pauxillatim pollicitabor pro capite argentum , ut ſim libee . *Id. Mil.* 3. 3. 6. Pollicitari alicui operam ſuam. *Terent. Phorm.* 3. 2. 35. Ego te complures menſes tuli pollicitantem, nihil ferentem. *Id. Andr.* 5. 4. 9. Sollicitando, & pollicitando eorum animos lactas . *Ulpian. Dig. lib. ult. tit.* 12. *leg.* 6. Etiam feminas , ſi quid ub honorem pollicitatæ ſunt , debere implere , ſiendum eſt .

POLLICITUS, a, um, *tbi bo promeſſo*, particip. a *pollicor* , qui proteiſit . *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. cap.* 4. Bellovacos pollicitos lecta millia LX. ¶ Item paſſive promiſſus , *promeſſo , ofibito . Velleſ. l.* 2. *c.* 121. Senatorum , equitumque R. eaadæ ad id bellum operæ pollicitæ . *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 366. Pollicitum dictis , Juppiter , addo fidem . *& Herod. ep.* 21. *v.* 140. Exige pollicitæ debita jura tori . Adde *epiſt.* 6. *v.* 110. ¶ *Pollicitum* , ti, promiſſio, pollicitatio, *promeſſo . Colum. l.* 11. *c.* 3. Memores polliciti noſtri ſubjungemus cultus hortorum . *Ovid. l.* 1. *de ar. am. v.* 632. Pollicitu teſtes quoslibet adde deos. *& verſ.* 355. pollicitu corrumpere aliquem . *& lib.* 3. *Amor. el.* 7. *v.* 70. capi .

POLLINARIUS, a, um, ad pollinem pertinens . *Plaut. Pan.* 3. 1. 10. Ille quidem gradus ſuccretus eſt cribro pollinario . *b. e.* breviſſimus, & minutiſſimus, minimumque procedens . *Plin. l.* 18. *c.* 11. *circa med.* Cribrorum genera Galli e ſeta equorum invenere , Hiſpani e lino excuſſoria , & pollinaria .

POLLINCTOR, oris, m. *becconcuntr , becthiap , ἐνταφιαστὴς , νεκροτάφος*, qui cadaver curat, lavat, ungit, & rogo parat : a *pollingo . Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 681. Itaqus plures dies inter medici diſceſſum, & adventum pollinctoris interfuerunt . *Plaut. Pan. prol. v.* 63. Quin mihi pollinctor dixit, qui eum pollinerat . *Marcell. l.* 10. *epigr.* 97. Jam ſcrobe , jam lecto, jam pollinctore parato , Heredem ſcripſit me Numa : convaluit. *Ulpian. Dig. lib.* 14. *tit.* 3. *leg.* 5. Si libitinarius ſervum pollinctorem habuerit. ¶ Et univerſim veſpillo, libitinarius . *Sidon. l.* 3. *ep.* 13. *ante med.* Cadavre rogale , quod facibus admotie ſemicombuſtum , moxque fidente ſtrue terrium devolutum , reddere pyræ jam faſtidioſus pollinctor exhorret . ¶ Quidam ſcrib. *pollictor* .

POLLINCTORIUS, a, um, ad pollinctorem pertinens . *Plaut. in ſuppoſit. Aulul. ſcena , Quid hic , v.* 4. Libitinarius , ſive pollinctorius efferat .

POLLINCTURA, unctio, & curatio cadaveris. V. *Pollinctor* .

POLLINCTUS, a, um, curatus, unctus. *Ammian. l.* 19. *c.* 1. (*al.* 2. *ſub fin.*) Crebuli figmenta vehentes hominum mortuorum , ita curate pollincta, ut imagines eſſent corporibus ſimiles jam ſepultis. *Apul. in Florid.* n. 19. (*al. l.* 4.) Jam miſeri illius membra tenuie aromatia perſperſa , jam os ipſius unguine odoro delibutum , jam eum pollinctum, &c. ¶ Translate *Senec. de vita beata , cap.* 7. Voluptas medicamentie pollincta . Al. leg. *pollata* .

POLLINGO, is, inxi, inctum, a. 3. *governare o ungere i cadaveri per la ſepoltura* , cadaver curare , lavare , ungere ad rogum & ſepulturam.

rum. *Gloſſ. vet.* Pollingo, περιτείνω παχύ, σφυκλάω, παχύνω, ἐπιπαχύζω. *Plaut. prol. Pœn. v. 63.* Quia mihi pollinctor dixit, qui eum pollinxerat. ¶ Quidam *pollingo* eſſe putant in peſſente: ſed *pollingo* agnoſcit etiam *Chariſ. l. 3. pag. 218. Putſch.* De etymologia V. *Voſſ.*

POLLIO, onis, m. Afinius Pollio Orator celebris fuit Roma, Auguſti amicus, & Virgilii patronus. Laudatur a *Virg. Ecl. 3. v. 86.* & *Horat. l. 1. ſat. 10. v. 85. &c.* ¶ De Trebellio Pollione V. *in Capitolinus.*

POLLIS. V. *Pollen.*

POLLŬBRUM, & Polubrum, i, n. *catino, bacino da lavar la mani, χέρνιβον*, vas excipiendæ aquæ, dum manus lavantur, aut pedes, malluvium, trulleum, pelvis: a *polluo*, quod a *lus*, lavo. *Livius* apud *Non. c. 15. n. 12.* Argenteo pollubro, & aureo gutto. *Fabius Pict. ibid.* Aquam manibus pedibuſque dato: polubrum ſiniſtra manu teneta, dextera vaſam cum aqua.

POLLUCĔO, es, xi, ctum, a. 2. *offerire*, ἀνατίθημι, ſacrorum verbum eſt, de illis, qui diis libamenta offerunt. Unde dicatur non conveniunt Etymologi. V. *Voſſ.* Proprie eſt partem victimæ populo permittere, ut veſcatur, poſtquam pars diis data & porrecta eſt. Sed accipitur etiam pro ſacre facere, diis offerre, conſecrare. *Cato R. R. c. 132.* Jovi dapali culignam vini, quantum vis polluceto. Cum pollucere oportebit, ſic facies. Jupiter dapalis, quod tibi fieri oportet, in domo familia mea culignam vini dapi, ejus rei ergo macte hac dape pollucenda eſto. *Plaut. Sticb. 1. 3. 80.* Uti decumam patrem Herculi polluceam. *Plin. l. 32. c. 3. ex Caſſio Hemina.* Numa conſtituit, ut piſces, *qui* ſquamoſi non eſſent, ni polluerent: parcimonia commentus, ut convivia publica & privata, cœnæque ad polvinaria facilius compararentur: ni qui ad polluctum ameront, pretio minus parcerent, eaque præmercarentur. *Feſtus* quoque ea parcunſct, quæ pollucere licebat, h. e. coemera diis offerenda, & in conviviis ſacrorum cauſa adhibenda, nimirum ſal, polentam, vinum, panem fermeotatum, ſicum paſſam, ſaillam, babulam, agninam, caſeos, ovillam, alicam, ſeſama, oleum, & piſces, quibus eſt ſquama, præter ſcarum: Herculi autem omnia eſculenta, poculanta.

POLLOCES. V. *Pollux.*

POLLUCIBILIS CŒNA, opulenta, opipara, ſplendida: *a pollucto*, quia polluctum plane opiparum, ac ſumptuoſum erat. *Macrob. l. 2. Satur. c. 13. ad fin.* Altera die Cleopatra pertentans Antonium, pollucibilem ſane cœnam paravit, ſed quam non miraretur Antonius: *Tertull. de jejun. 2. ult.* Quis ſanctius inter vos, niſi convivandi frequentior, niſi abſonandi pollucibilior, niſi calicibus inſtructior? *h. e.* ſumptuoſior, magnificentior.

POLLUCIBILITAS, atis, f. *Fulgent. l. 1. Mythol. c. 2.* Pollucis filius, ſive a pollendo, ſive a pollucibilitate, quam nos humanitatem dicimus.

POLLUCIBILITER, adverb. πολυτελῶς, opipare, ſplendide, laute. *Plaut. Moſtell. 1. 1. 23.* Paſcite paraſitos, abſonate pollucibiliter. *Id. in fragm.* apud *Fulgent. l. 1. Mythol. 1. 2.* Bibite, pergræcamini pollucibiliter.

POLLUCTE, adverb. opipare, a *polluctum*. *Plaut. in fragm.* apud *Feſt.* in *Prodegeris*. Polluctæ prodigum eſſe amentem addece. Id ſine dubio verius eſt, quam quod in vulgatis legitur, *producte*. Ita *Voſſ.* in *Pollucco.*

POLLUCTUM, i, n. ſacrificium, ſive convivium, quod Jovi Dapali, Herculi, alive deo fiebat: a pollucendo. *Caſſius Hemina* apud *Plin. l. 32. 1. 2.* Ni qui ad polluctum emerent, pretio minus parcerent. *Macrob. l. 2. Saturn. c. 12. in f.* Proprie autem Catillones dicebantur, qui ad polluctum Herculis ultimi cum venireat, catillos liguriebant. ¶ Proprie autem *polluctum* erat pars victimæ reliqua, quæ a populo conſumebatur, poſquam alia pars diis data & porrecta erat. Hius *Plaut. ſtud. a. 5. ſcen. ult. v. 63.* Spectatores voi quoqua ad cœnam vocem, ni daturus nihil ſim, neque ſit quicquam polluctî domi.

POLLUCTŪRA, æ, f. lautum convivium, cœna lauta ac ſumptuoſa. *Plaut. Scrib. 5. 4. 6.* Quiſquis præterea, comiſſatum volo vocari. *Se.* Convenit, dum quidem hercle quiſque veniat cum vino ſuo. Nam hinc quidem hodie polluctura, præter nos, jam dabitur ſemini. Eſt qui legit *pollinctura*. ſed hoc ad rem hic non facit.

POLLUCTUS, a, um, particip. a polluceo, in reedium poſitus, omnibus communis: ductum a *polluctis*, ad quæ quilibet conveniebat. Poſtquam enim pars victimæ v. gr. exta, diis porrecta & oblata erat, reliqua cum populo communicabatur, ut ab eo conſumeretur. Hinc translate *Plaut. Rud. 2. 4. 11.* Non ego ſum polluctu pago: potin' ut me abſtinens manum? ¶ Significat etiam opipare acceptus, laute habitus, ncmpe quia pollucentes Veteres convivia lauta inſtituebant. Hinc jocoſe *Id. Curcul. 1. 3. 37.* Polluctus virgis ſervus. ¶ Item imbutus, quaſi particeps factus alicujus rei. *Arnob. l. 5. pag. 164.* Hoccius de diis quiſquam vel caigus diaerit eorum opinione polluctus?

POLLUO, is, lui, lutum, a. 3. *ſporcare, lordare, imbrattare, ſozzare, macchiare*, μολύνω, μιαίνω, inquino, maculo, fœdo, contamino: a *lus*, lavo. *Virg. 3. Æn. v. 233.* de *harpyiis.* Turba ſonans prædam pedibus circumvolat uncis, Polluit ore dapes. *Ovid. 15. Met. v. 98.* nec polluti ora cruore. *Tacit. Annal. 4. c. 49.* Polluit cuncta ſania, odore, contactu. ¶ Translate eſt contaminare, vitiare, pervertere. *Cic. pro Roſc. Amer. 1. 26.* Ne, cum delati eſſent in mare, ipſum polluerent, quo cetera, quæ violata ſunt, expiari poſſent. *Id. pro Dom. c. 40.* Qui non ſolum aſpectu, ſed etiam inceſto flagitio, & ſtupro polluit cæremonias. *Id. Phil. 11. c. 12.* Omnia deorum hominumque jura inexpiabili ſcelere polluerit. *Propert. l. 4. el. 9. v. 8. de Cæſ.* fuſto polluit illa Jovem. *Gell. l. 2. c. 28.* Polluere ferias. *h. e.* opus faciendo violare. *Salluſt. in Jug. c. 45.* Avaritia invadit, polluit, vaſtat omnia. *Gell. l. 9. c. 2. a med.* Nefas ducebant, nomina libertati patriæ devota ſervili contagio pollui. *Propert. l. 3. el. 19. v. 16.* Polluerit*que* novo facta marita toro. *Ovid. Met. 2. v. 793. de Iuvidia.* Affatuque ſuo populos, urbeſque, domuſque Polluit. *Tacit. 3. Ann. c. 50.* nefaria voce meorem ſuam & aures hominum polluere. *Plin. l. 4. ep. 11.* Cum ipſe fratris filiam inaſſto polluiſſet. *Plin. alter l. 25. c. ult. a med.* In prophanis uſibus pollui laurum, & oleam, fas non eſt. *Tibull. l. 1. el. 10. v. 17.* aure ut pollae formam. *h. e.* ne corrumpas pretio accepto formam tuam. ¶ *Polluere* abſolute, fluere fœdare. *Tacit. in Agric. c. 31.* & *Ann. 12. 1. 46.* ¶ dedecora afficere. *Id. 3. Ann. 1. 19. extr.* Polluiſſe nobilitatem familiæ videbantur. *Phædr. l. 3. fab. 10. v. 17.* Stuproque turpi pollui famam domus. ¶ *Polluere jejunia*, ſalvere, rumpere. *Nogid.* apud *Iſid. l. 20. 1. 1.* Nos ipſi jejunia jentaculis levibus polluimus. *Symmach. l. 1. ep. 7.* Non deerit, quo famem polluant. Ita leg. *Salmaſ.* Alii *pellant.*

POLLUTTO, onis, f. actus polluendi. *Pallad. l. 9. tit. 10.* Aqua colore perlucido, carens muſco, & omni labe pollutionis aliena.

POLLŪTUS, a, um, *macchiato, imbrattato*, μεμιαμμένος, inquinatus, fœdatus. *Plin. l. 14. c. 19.* Prohibere diu nefaſtum habent vina ſuparne deciduo immundiore lapſu aliquo polluta. ¶ Translate *Cic. Verr. ult. 2. ult. a med.* Polluta, & violata ſacre. *Virg. 5. Æn. v. 5.* duri ſed amare dolores polluto. *h. e.* laſo. & *lib. 7. v. 467.* polluta pax. *rotta, violata.* Sic *Sil. l. 12. v. 322.* hic erit ille Qui polluta doli jam fœdere ſauiet, enſis. & *vers. 337.* ſanguine polluta hoſpitia. *Senec. in Oedip. v. 723.* Hominum cruenta cædo polotæ manus. *Id. in Herc. Fur. v. 1262.* Pollutus animus. *h. e.* ſcelere contaminatus. *Liv. l. 10. c. 23. a med.* Vulgum dein religio polluit, nec matronis ſolum, ſed omnia ordinis feminis. *h. e.* minima pudicia. *Sil. l. 12. v. 46.* ſed enim temeraria pubis Delicta augebat, pollutior ipſa, feneſtra. *h. e.* vitiis inquinatior. *Gell. l. 1. c. 5.* parum virum, & ure polluto eſſe. *Apul. l. 9. Metam.* Pollutiſſimus dives. Eſt qui leg. *pollentiſſimus.* ¶ *Pollutus* a *porrigendo* fictus, dus oblatus. *Varr. l. 5. de L. L. 1. 7.* ſed al. rectius leg. *pollutus.*

POLLUX, ucis, m. Tyndari, & Ledæ filius, frater Caſtoris, Heleuæ, & Clytemneſtræ. V. *Caſtor.* ¶ Fuit ſtudioſus pugilatus, ut ibi dictum eſt. Aliquando tamen cum fratre confunditur, qui equorum domitor habitus eſt. V. *Cyllarus.* ¶ *Pollices*, rectus caſus ſingul. pro *Pollux*, eſt a Græco Πολυδεύκης, ut *Varr. de L. L. l. 4. c. 10. ad fin.* docet. *Plaut. Bacch. 4. 8. 52.* Caſtor, Pollices, Mars, Mercurius, Hercules. ¶ Πολυδεύκης eſt a τὸ γλυκὺ, dulce, aut multum, & πολὺς, multum. Fortaſſe ita dictus eſt Pollux a morum ſuavitate. ¶ In veteri *Inſcript.* apud *Reinef. claſſ. 1. n. 218.* dicitur *Deus Vincius Pollux*, quia pugilatu maxime valebat, vincebatque omnes. ¶ Aliquem facere de Polluce Caſtorem apud *Martial. l. 7. epigr. 56.* eſt de pugili facere equitem R.

POLOSE, per polos. *Martian. Capell. l. 1. pag. 14.* Obliqua decuſſata poloſe.

POLŌBRUM. V. *Pollubrum.*

POLŎLUS, a, um, adject. antiquus pro paululus. *Cato R. R. c. 12.* Labellum polulum. & *cap. 22.* Laminæ polulæ. Scribitur & *pollulus*, ut *paululus*, & *paullulus.*

POLUS, i, m. *polo*, πόλος, eſt cardo, ſeu extrema pars axis, quo rota vertitur: a πολέω, verto. Duo finguntur *poli* in cælo, Arcticus, ſeu Borealis, & Antarcticus, ſeu Auſtrinus: quorum prior axis, & ſupra nos Europam incolentes poſitus, alter depreſſus eſt, & abſconditus. Latius *vertices* dicuntur. *Virg. 1. Georg. v. 242.* Hic vertex nobis ſemper ſublimis: at illum Sub pedibus Styx atra videt, Manesque profundi. *Plin. l. 2. c. 15. ſub fin.* Terra a verticibus duobus, quos appellaverunt polos, centrum cæli eſt, necnon Signiferi obliquc inter eos ſiti. *Id. l. 2. c. 70.* Neque enim mundus hus polo excelſiore ſe attollit. *Id. l. 5. c. 9. a med.* Sol in Capricornum, & auſtrinum polum reverſus. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 7. v. 64.* ariſtior iſta Terra ſub ambobus non jacet ulla polis. *Id. 2. Met. v. 74.* poteriſne rotatis Obvius ire polis, ut te citus auferat axis? ¶ Item nomen ſtellæ in ipſo boreali polo ſita, in cauda minoris Urſæ, quam nos dicimus *la tramontana*. *Vitruv. l. 9. 1. 6. ad fin.* Stella, quæ dicitur polus. ¶ Per ſynecdoch. ſumitur paſſim a Poetis pro ipſo cælo, *cielo*. *Virg. 3. Æn. v. 585.* Nam neque erant aſtrorum ignes, neque lucidus æthre Sidera polus. & *lib. 5. v. 721.* Et nox atra polum bigis ſubvecta tenebat. *Horat. epod. ult. ſub fin.* Polo deripere lunam. *Valer. Flacc. l. 2. v. 622.* Cum picei fulſere poli.

POLTEIO, pro ulteriore. *Feſtus.*

POLYACANTHOS, i, πολυάκανθος, herba folio & caule ſpinoſæ lanuginis, ut ait *Plin. l. 22. 1. 26.* a πολὺς, multus, & ἄκανθα, ſpina.

POLYANDRION, ii, n. πολυάνδριον, ſepulcretum, vel multorum commune ſepulcrum: a πολὺς, multus, & ἀνὴρ, δάνδρὸς, vir. *Arnob. l. 6. pag. 194.* Polyandria illa Varronis quibus tereplis contegantur, quaſque in ſe habeant ſuperlati ponderis molea. *Laſtant.* Græca uſurpat *ſub fin. cap. penult. Eptomer.* Latine habetur ctiam in vet. *Inſcript.* apud *Elmenhorſt.* in *Obſervat. ad Arnob. lac. cit.* In Gloſſ. veterib. πολυάνδριον, *ſtragis* vertitur.

POLYANTHEMUM, i, n. πολυάνθεμον, herba, quæ & batrachium, & Latine ranunculus: a πολὺς, multus, & ἄνθεμον, flos. *Plin. ſub fin. l. 25. & lib. 27. 1. 22.*

POLYCARPOS, i, f. πολύκαρπος, herba eadem quæ polygonus. *Apul. de herb. c. 18.*

POLYCHRONIUS, a, um, adject. πολυχρόνιος, diuturnus, longævus : a πολύς, multus, & χρόνος, tempus. *Jul. Firmic. l. 8. c. 28. a med.*

POLYCLETEUS, a, um, ad Polycletem pertinens. *Scot. l. 3. fab. 3. v. 67.* Aut Polycleteo juſſum eſt quod vivere cæco.

POLYCLETUS, i, m. Πολύκλειτος, ſtatuarius eximius, genere Sithonius, diſcipulus Apeladæ. Duas eodem argumentu ſtatuas fecit, alteram arte ſua, alteram de vulgi opinione, quam de ſententia cujuſvis præteruntis cælaverat. Quibus perfectis turbam admiſit, & primum illam oſtendit, quam arte ſua cælaverat, quæ magnopere laudata eſt, deinde eam, quam ex vulgi opinione, quæ non æque placuit. Tunc, *Æqui*, inquit, *hanc, quam ceteropere laudastis, ego feci, quam vero vituperastis, vos fecistis*. Fecit aſtragalisontes, hoc eſt talis ludentes, quo opere nullum abſolutius judicant. Hujus etiam Doryphorus celebratur, quem Lyſippus ajebat ſibi magiſtrum ſuiſſe. Fecit & alia, quæ recenſet *Plin. l. 34. c. 8.* Memiait & *Cic. l. 2. de Orat. c. 16.* & *lib. 3. c. 7.* & *in Bruto, c. 18.* & *86.* & alibi. *Martial. l. 8. epigr. 50.* Mentoris hæc manus eſt, an, Polyclete, tua? ¶ Pæultimam quod corripuit *Prudent. in Rempon. (περὶ στεφ. 14.)* v. 269. non eſt imitandus.

POLYCNEMON, i, m. πολύκνημον, e, herba cuniæ bubulæ ſimilis, ſemine pulegii, furculoſis (unde nomen, a πολύς, multus, & κνήμη, crus.) multis geniculis, corymbo odorato, acri & dulci odore, *Plin. l. 26. c. 14. ad fin.*

POLYCRATES, is, m. Πολυκράτης, tyrannus, qui regnavit in Samo inſula, ætate Pythagoræ, & Anacreontis, celebris apud Hiſtoricos opibus, & felicitate. Nihil enim ei in vita adverſi unquam contigit. Anulum habuiſſe dicitur incredibilis pretii, ſibique chariſſimum, quem, ut nimia ſibi blandientem ſortunam aliqua adverſitate temperaret, in mare abjecit: quem tamen poſtea in præcordiis piſcis inventum recuperavit. Sed ejus mors arumnoſa, & infamis docuit, neminem ante obitum mstito dici poſſe felicem. Fuit enim ab Oronte Satrapa Perſarum captus, ſuſpenſuſque. *Cic. 5. Fin. c. 30. in fin.* & *Valer. Max. l. 6. c. ult. n. 5. extern.*

POLYDAMAS, antis, m. Πολυδάμας, vir Trojanus, filius Antenoris ex Thelamno ſorore Hecubæ. Alii Panthoi filium fuiſſe dicunt. Fuit æqualis Hectoris, ejuſdemque ſocius, & magiſter. Eloquentia valuit. Lycaſten Priami filiam ex concubina uxorem duxit. *Dares* Hiſtoricus *cap. 39.* hunc dicit ad caſtra Græcorum nocte profectum de conſilio Antenoris patris, & Æneæ Trojam prodidiſſe. *Ovid. 12. Met. v. 547.* & *Heroid. ep. 5. v. 94.* ¶ Polydamas alter, pancratiaſtes nobilis, qui æmulatus Herculem, leonem inermis amplexus ſuperavit, taurum ingentem ſopprehenſis extremis pedibus retro tenebat, currum agitatum ſeſe opponendo altera manu apprehenſum ex curſu retrahebat, in equoſque inſiliebat dejecto auriga. Arceſilaus a Dario Artaxerſis magni filio, ter apud eum ex provocatione victor fuit. Poſtremo poſt cænam in caverna, cum ſanum a vertice ruinam minaretur, diffugientibus convivis, conſiſus ipſe viribus ac manibus poſſe illud ſuſtinere, oppreſſus eſt. *Pauſan.* & *Valer. Max. 10 fin. cap. 12. l. 9.* ¶ Poetæ primam ſyllabam producunt vel metrica neceſſitate, ut in *Italia*, vel quia Æolice Πολλύδαμας ſcribitur. *Homero* eſt Πολυδάμας, *Iliad. 18. v. 60. 80. 109.* &c.

POLYDAMANTEUS, a, um, adject. ad Polydamantem pertinens. *Sil. l. 12. v. 565.* Polydamanteis juvenis Pedianus in armis. *b. e.* qui Polydamantem Trojanum generis ſui auctorem jactabat.

POLYDECTES, æ, m. Πολυδέκτης, filius Magnetis, rex Seriphi inſulæ. Hic Perſeum Jovis & Danaes filium educavit. Cujus tandem ingenium veritus, audaciamque & felicitatem, ſub prætextu nuptiæ gloriæ illum ad ſuperandam Gorgonem Meduſam miſit. Sed Perſeus devicta Meduſa victor reverſus eſt. Polydectes, cum Perſeo ſemper detraheret, converſus eſt ab illo in ſilicem objecto capitis Meduſæ. *Ovid. 5. Met. v. 242.* Ta tamen, o parvæ rector, Polydecta, Seriphi, &c. *Hygin. fab. 273.* & *Pers. ſatyr. l. 2. c. 12.*

POLYDOREUS, a, um, ad Polydorum pertinens, *Ovid. 13. Met. v. 619.* Et Polydoreo manantem ſanguine terram.

POLYDORUS, i, m. Πολύδωρος, filius Priami ex Hecuba, quem pater initio belli Trojani, cum magno auri pondere conſervandum miſit Polymneſtori regi Thraciæ, non ſolum antiquo amico & hoſpiti, ſed etiam genero ſuo, data ei in matrimonium Ilione maxima filiarum. Sed ille incenſa Troja, cæteriſque Priami filiis fere omnibus interfectis, auri cupiditate adductus Polydorum in litore ſpectantem telis aggreſſus eſt, & fruſtra fidem deorum hominumque implorantem occidit. *Virg. 3. Æn. a verſ. 40.* V. *Ovid. 13. Met. a verſ. 429.* & *Serv. ad Virg. loc. cit. v. 49.*

POLYGALA, æ, ſ. πολύγαλον, herba palmi altitudinem petens, in caule ſummo foliis lenticulæ, guſtu adſtricto: quæ pota lactis abundantiam facit: unde nomen a πολύς, multum, & γάλα, lac. *Plin. l. 27. c. 12. a med.*

POLYGONATON, i, n. πολύγονατον, herba, genus polygoni, a geniculorum frequentia dictum. nam πολύ, multum, γόνυ, γόνατος, genu. *Plin. l. 27. c. 12. ante med.*

POLYGONIUM, ii, n. herba eadem quæ polygonos. *Scribon. Larg. compoſ. 193.*

POLYGONIUS, a, um, *de multi angoli*, πολύγωνος, multos habens angulos, multangulus: a πολύς, multus, & γωνία, angulus. *Vitruv. l. 1. c. 5. a med.* Turres rotundæ, aut polygoniæ ſunt faciendæ. quadratas enim machinæ celerius diſſipant.

POLYGONOIDES, is, n. πολυγωνοειδές, herba alio nomine clematis Ægyptia, & daphnoides, folio lauri, longa tenuiſque: adverſus ſerpentes, ac privatim aſpidas, ex aceto pota, efficax. *Plin. 20 fin. cap. 15. l. 24.* ¶ Sic appellatur, quia propter crebra geniculæ ſpeciem habet polygoni: ab εἶδος, ſpecies, forma, facies.

POLYGONOS, & Polygonus, i, ſ. herba, quæ Latine ſanguinaria. Non attollitur a terra, ſolitis rutæ, ſeminis graminis. *Plin. l. 27. c. 12. ante med.* ¶ Dicta eſt a πολύς, multum, & γόνυ, genu, quia geniculis abundat. *Id. l. 26. c. ult. circa med.* Polygonus pota menſes ciet.

POLYGRAMMOS, i, ſ. πολύγραμμος, genus gemmæ lineis albis multis diſtincta, cetera ſmaragdo ſimilis: a πολύς, multus, & γραμμή, linea. *Plin. l. 37. c. 9.*

POLYGYNÆCON, n. πολυγυναικῶν, frequentia, ſeu ſenatus mulierum. *Plin. l. 35. c. 11.* Pinxit in templo Eleuſine Phylarchum, Athenis frequentiam, quam vocavere polygynæcon. Aliqui legunt *gynæconitim*, alii *polygynæcon. Barbaro.* denique *ſyngynæcon*, h. e. congationem, συγγυναικῶν. quæ vox habetur etiam *eod. cap. a med.* Sed hæc Græca ſunt omnia.

POLYHISTOR, ŏris, adject. πολυΐστωρ, ορος, multiſcius, varia multiplicique eruditione præditus: a πολύς, multum, & ἵστωρ, ſciens, peritus. Ita appellatus eſt Solinus: item Cornelius Alexander Grammaticus Græcus, talis *Sueton. de Grammat. c. 20.* Ex hoc multa hauſit *Plin.* in ſua nat. hiſtoria, eumque inter æternos auctores recenſet *lib. 1. in indice lib. 3. 4. 5. 6. 7. 9.* &c.

POLYHYMNIA, æ, ſ. una ex Muſis: de qua V. in *Muſa*. Dictam volunt a πολύς, multus, & ὕμνος, hymnus, carmen. *Ovid. 5. Faſt. v. 9.* Diſſentere deæ: quarum Polyhymnia cœpit, &c. *Martial. l. 4. epigr. 31.* Quod nec Melpomene, quod nec Polyhymnia poſſit. ¶ Alii ducunt a πολύς, multus, & ὠιδή, memoria, ſcribique volunt *polymneia*: itaque leg. in illo *Virg. in Cirl, v. 45.* Nam verum fateamur, amat Polymneja verum, Sic ſpud *Horat. l. 1. od. 1. v. 33.* Euterpe cohibet, nec Polymneia. Quib. loc. ſecunda corripitur Græco more, ut in *Clytæmneſtra* facit *Auſon. in Epitaph. n. 5.* cetera per diæreſin ſeſerentur ſolutione diphthongi. Plerique tamen alii *Polyhymnia* retinent.

POLYMACHÆROPLACIDES, æ, m. nomen militis fictum a *Plauto Pſeud. 4. 2. 32.* quaſi dicas probe quidem mschæra armatum, ſed placidum tamen, & imbellis animi. Vox eſt hybrida ex duabus Græcis, ac tertia Latine voce.

POLYMITUS, a, um, multis liciis, atque aden multis filis contextus: a πολύς, multus, & μίτος, filum, licium. *Plin. l. 8. c. 48. ad fin.* Plurimis xere liciis texere, quæ polymita appellant, Alexandria inſtituit. V. *Lucum. Petron. in fragm. Trogur. c. 40. Burm.* Barbatus ingem, faſciis cruralibus alligatus, & alicula ſubornatus polymita. *Hieronym. epiſt. 128. ad Fabiol. de veſt. ſacerd.* Balteum ita polymita arte diſtinctum, ut dixerſos floros ac gemmas artificis manu non textas, ſed additas arbitrerii. *Martial. l. 14. epigr. 150.* cujus lemms ſit *Cubiculorum polymita*. Hæc tibi Mumphitis tellus dat munera: victa eſt Pectine Niliaco jam Babylonis acus. ¶ Ea hin colligo, & multicolora ſæpe fuiſſe licia, ſeu fila in polymita veſte, & a Babyloncis differre, quod acus in his, in polymita opus faceret ipſa textura. ¶ Pænultima brevis eſt. ſiquidem *Homer.* primam in μίτρα corripit *Iliad. Υ. verſ. 762.* Πυκίνα δ' ἔξωθεν κεῖτο μίτρα, ἄγχοθι δ' ὄχθαι.

POLYMNEIA. V. *Polyhymnia*.

POLYMNESTOR, & Polymneſtor, ŏris, m. Πολυμνήστωρ, & Πολυμνήστορ, ορος, rex Thracum in ea regione, quæ Biſtonia, & Pallene dicta eſt, gener Priami, ejus filia Ilione uxore ducta. Hic Polydorum uxoris fratrem poſt Trojæ excidium interfecit, ut in *Polydoro* dictum eſt. Quod cum Hecuba, in Græciam cum aliis captivis muliaribus navigaas, ubi in Thraciam pervenit, cognoviſſet, eum adiit, tanquam aliud auri pondus indicſtura, ſeductumque, allarum feminarum ope unguibus excæcavit. *Ovid. Met. 13. v. 536.*

POLYMYXOS, i, adject. *lucerna di molti ſtoppini*, πολύμυξος, lucerna, quæ multis ellychnis lumen in diverſa ſpargit: a πολύς, multus, & μύξα, quod inter alia etiam de lucernæ ellychnio dicitur. Legitur apud *Martial. in lemmate epigr. 41. l. 14.*

POLYNEURON, i, πολύνευρον, herba multas fibras veluti nervos habens. *Apul. de herb. c. 1.*

POLYNICES, is, m. Πολυνείκης, filius Œdipi, frater Eteoclis: a πολύς, multus, & νεῖκος, rixa, jurgium, contentio. V. *Eteocles. Stat. 7. Theb. v. 689.* Parcior ud cives Polynicis inhorruit enſis. *Quintil. l. 5. c. 10. ante med.* Nam & illud apud Euripidem frigidum ſane, quod nomen Polynicis, ut argumentum morum, frater inceſti. ¶ Si *olan* per, ſcribas, eſt multerum victoriarum compos. quo ſenſu nomen eſt equi Circenſis in Tab. marm. apud *Gruter. pag. 341.*

POLYONYMOS, i, adject. πολυώνυμος, herba perdicalis: a πολύς, multum, & ὄνυμα, nomen, quod multis præterea nominibus appellatur, *Apul. de herb. c. 81.*

POLYPHAGUS, i, m. ὀψοφάγος, πολυφάγος, multum comedens, vorax, heluo: a πολύς, multum, & φάγω, edo. *Sueton. in Ner. c. 37.* Creditur etiam polyphago cuidam Ægyptii generis, crudam carnem, & quidquid dsretur, mandsre aſſueto, &c. ¶ Strenui polyphagi exemplum habes apud *Vopiſc. in Aureliam. in fin.*

POLYPHEMUS, mi, m. Πολύφημος, Cyclops Neptuni filius ex Thoa Phorci filia, monſtrum ingenti corpore, uno tantum oculo in fronte. Galateam Nympham adamavit, a qua ſpretus, animi dolore Acin puerum, quem illa prætulerat, ſamo interſecit. Ad hunc venit Ulyſſes cum duodecim comitibus, & optimo vino ſoporatum titione obcæcavit. *Virg. 3. Æn. a verſ. 619. Ovid. 13. Met. v. 770. Polyphemon* in accuſ. Græco more dixit *Martial. lib. 4. epigr. 49.*

POLYPLUSIUS, a, um, πολυπλήσιος, valde dives: a πολύς, multum, & πλοῦτος, divea. Apud *Plaut. Capt. 2. 2. 27.* & 5. 2. 20. cognomen eſt gentis, aut familiæ.

POLYPODIUM, ii, n. πολυπόδιον, herba, quæ & ſerpyllum, & dolichos dicitur. *Plin. l. 26. c. ult. a med.* & *lib. 26. c. 12.*

PO-

POLYPOSUS, a, um, qui polypo morbo laborat. *Martial. l. 12. epigr. 37.* Naſutum volo, nolo polypoſum. Adde *Ulpian. Dig. lib. 21. tit. 1. leg. 12.*

POLYPTOTON, i, n. πολύπτωτον, traductio, figura locutionis, qua caſibus diverſis oratio diſtinguitur: a πολὺς, multus, & πτῶσις, casus, ut apud *Virg. 4. Æn. v. 618.* Litora litoribus contraria, fluctibus undas Imprecor, arma armis pugnant, &c. Sed vox Græca eſt, & Græce ſcribenda. *Quintil. l. 9. c. 3.*

POLYPTYCHUS, a, um, πολύπτυχος, multiplex, hoc eſt multas plicas habens: a πολὺς, multus, & πτυχὴ, plica. *Veget. l. 2. de re milit. c. 19.* Res annonaria, vel civilis polyptychis annotatae. *l. 2. c. tabulis*, ſeu libris confuſum, & publicarum rationum. *Caſſiod. l. 5. ep. 14. extr.* Ut omnibus a re ſollicita indagatione compertis, polyptychis jubeantur adſcribi. Adde *Impp. Arcad. & Honor. lib. 12. Cod. Theodoſ. tit. 26. leg. 2. & Honor. & Theodoſ. ibid. tit. 28. leg. 13.* V. ſi lubet *Cujac. lib. 4. obſervat. c. 27.*

POLYPUS, i, m. *polpo*, πολύπους, & Attice πώλυπος, piſcis marinus, a multitudine pedum dictus. octo enim habet (a πολὺς, multus, & πούς, pes.) qui vicem pinnarum præbent. Nulla cute tegitur: cerebrum habet, quamvis careat ſanguine: in terram ſuit: parit vere ova tortili vibrata pampino, tanta fecunditate, ut multitudinem occiſos non recipiat cavo capitis, quo pregnans tulit: eacluditque en quinquageſimo die, multis propter numerum intercidentibus: adhæret firmiſſime petris, nec avalli inde poteſt: idem tamen, cunila adrecta, ab odore protinus reſilit. Multa ſunt polyporum genera: terreni (h. e. prope litus accolentes, & in terram exeuntes) majores, quam pelagii: omnes brachia (quæ & flagella, & crines, & cirri, & pedes dicuntur) ut pedibus ac manibus, utuntur: cauda vero bifulca & acuta. Eſt iis etiam fiſtula in dorſo, qua trafmittunt mare: eamque modo in dexteram partem, modo in ſiniſtram transferunt: ontant obliqui in caput, quod præ dorum eſt. Cetero per brachia velut acetabulis diſperſis, hauſtu quodam adhærefcunt: ieunt ſupini, ut avelli non queant. Colorem mutant ad ſimilitudinem loci, & maxime in meta. Hæc omnia ex *Plin. l. 9. c. 22. 29. 30. 29. & 31. a med. lib. 12. c. 70. & lib. 11. c. 37. fell. 49. & cap. 48.* ¶ Declinatur Latino more *polypus, i:* Græco eſſet *polypodis*. *Ovid. in Heleno. v. 30.* At contra ſcopulis crinali corpore ſegnis Polypus hæret, & hac eludit retia fraude. *Plin. l. 12. c. 9.* Arbores ficco litore radicibus nudis polyporum modo amplexæ ſteriles arenas. *Id. l. 11. c. 37. fell. 78.* Inteſtinus ab ore incipit, & quibuſdam eodem inflectitur, ut ſepiæ, polypo. *Id. l. 9. c. 51. a med.* Polypus feminas modo in ovis ſedet, reodo cavernam cancellato brachiorum implexu claudit. ¶ Translate dicitur de homine rapaci. *Plaut. Aulul. 2. 2. 21.* Ego iſtos onvi pelypos, qui ſibi, quidquid attigerint, tenent. ¶ In feminino gen. *Lucil.* apud *Non. c. 3. n. 175.* Pauliſper comedens edet hæc ſe, ut polypus ipſa. Tangit *Lucil.* opinionem vulgi credentis, polypum ſuo ſibi brachia rodere: quod falſum eſſe, *Plin. 11 l. 9. c. 29. a med.* Verba *Lucilii* poſſunt & ita legi, ut *ipſe* non ad *polypus*, ſed ad *hæc ſe* referatur: Pauliſper comedens edet hæc ſe, ut polypus, ipſa. ¶ Eſt etiam hoc nomina morbus in naribus, hoc eſt caruncula, modo alba, modo ſubrubra, carium oſſi inhærens, quæ modo ad labra tendens narem implet; modo retro per id foramen, quo ſpiritus a naribus ad fauces deſcendit, adeo increſcit, ut poſt uvam conſpici poſſit; ſtrangulatque hominem, maxime auſtro, aut euro flante: ferneque mollis eſt, raro dum: eaque magis ſpiritum impedit, & narcs dilatat: ſerequa *καρκίνῳ* eſt. Ita *Celſ. l. 6. c. 8. fell. 2.* deſcribit. Habet autem naſus a polypo piſces, quia & carne eum reſert, & multas habet radices, ut ille pedes. *Horat. epod. 12. v. 4.* ſagacius unus odoror, Polypus, an gravis hirſuis cabet hircus in alis. *Plin. l. 24. c. 16.* Ulcera omnium generum, ſive phagedænæ ſint, ſive carcinomata, ſive polypi in naribus.

POLYRRHIZOS, i, πολύρριζος, adject. multas radices habens: a πολὺς, multus, & ῥίζα, radix. Cognomen eſt multarum herbarum, ut piſtolochiæ, apud *Plin. l. 25. c. 8. a med.* ellebori nigri, *ibid. c. 5.* ariſtolochiæ, *ibid. c. 8. ad fin.* & peculiaris herbæ folio myrti, radice multa, *lib. 27. c. 12. a med.*

POLYSEMUS, πολύσημος, multa ſignificans: a πολὺς, multus, & σῆμα, ſignum. *Serv. ad v. Æn. v. 5.*

POLYSPASTOS, machina dicitur a *Vitruv. l. 10. c. 5.* quæ multis orbiculis conſtat, atque adeo magnam trahendi vim habet: a πολὺ, multum, & σπάω, traho.

POLYSYNTHETON, n. Figure verborum per adjectionem, per quam eadem conjunctio in membris, vel inciſis orationis frequenter repetitur: a πολὺ, multum, & σύνθεσις, ſimul pono. Quidam duas figuras diſtinguunt, *Polyſyndeton* & *Polyſynthetum*: & *Polyſyndeton* eſſe volunt, cum eadem conjunctio ſæpius in inciſis repetitur: a σύνδεσμος, colligatus, quod a σύν, ligo. *Polyſynthetum*, cum in membris ejuſdem conjunctionis repetitio fit, vel etiam plures conjunctiones diverſæ afferuntur. Exemplum prioris eſt in illo *Virg. 3. Georg. v. 344. vellumque, lorumque, Amaque, Amyclæumque canem, Creſſamque phareteram.* Poſtrioris hoc reodo apud *Ruttilium Lupum lib. 1. Ille hanc pœna conſtrictum trahebat, hic autem vociferabatur: concurſat vero non mediocris erat, cum tamen omnes opitulari vellent, ſed nemo audiret: neque ibi Magiſtratus aderat, neque circumſpiciebatur, quo potiſſimum confugeremus, reperiebamur.* Utraque vox Græca eſt, & Græcis litteris ſcribenda.

POLYTELES, πολυτελὴς, titulus eſt libri ſeptimi *Apicii*, & ſignificat ſumptuoſum, impendioſum: a πολὺ, multum, & τέλος, vectigal, impenſa: quia in eo libro multa traduntur condimenta, quæ magnas impenſas requirunt.

POLYTRICHON, i, πολύτριχον, herba, capillus Veneris, a multitudine tenuium fibrarum, ſeu capillamentorum in radicibus ſic dicta; nam πολὺ, multum, & θρὶξ, τριχὸς, capillum ſignificat. *Plin. l. 22. c. 21. ad fin.* ¶ Eadem dicitur & Polythrix, icis, πολύθριξ, ab *eod. l. 26. c. 14. ad fin.* ¶ Polythricos nomen eſt gemmæ capillamentum refurentis, *Id. l. 37. c. 12.*

POLYXENA, æ, f. *Poliſſena*, Πολυξένη, filia Priami ex Hecuba conjugs. Poſt Trojæ excidium a Pyrrho Achillis filio ad patris ſepulcrum jugulata eſt, quod Achilles ſub ſpecie nuptiarum cum ea celebrandarum a Paride per inſidias interfectus fuiſſet in templo Apollinis. V. *Ovid. 13. Met. a verſ. 439. & Senec. in Troade.* ubi *verſ. 367.* habetur *Polyxene* in recto caſu, Græca poſitione.

POLYXENIUS, a, um, ad Polyxenam ſpectans. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 368.* Alta Polyxenia madefient cæde ſepulcra.

POLYXO, ûs, f. Πολυξὼ, anus Lemnia, vates Apollinis, qua cum Lemnicides a viris ſuis, inductis ex Thracia pellicibus, ſpernerentur, auctor fuit, ut omnem virilem ſexum interimerent: eademque poſtea hortatrix fuit, ut Argonautas hoſpitio exciperent. quod utrumque facere. V. *Stat. 5. Theb. a verſ. 90. & Valer. Flacc. l. 2. a verſ. 316.*

POLYZONOS, i, m. πολύζωνος, gemma nigra reultis zonis candicantibus diſtincta. *Plin. l. 37. c. 12.*

POMARIUM, ii, n. *pomarium, orchard, pometo, πωμάδωνος*, locus pomiferis arboribus conſitus, pometom. *Cic. de Senect. c. 15. ſub fin.* Nec vero ſegetibus ſolum, & pratis, & vineis, res ruſticæ latæ ſunt, ſed etiam hortis, & pomariis. *Varr. l. 1. R. R. c. 2.* Non arboribus conſita Italia eſt, ut tota pomarium videatne? *Horat. l. 2. od. 7. v. 13.* Tiburni lacus, & uda Mobilibus pomaria rivis. *Ovid. de nuce v. 111.* Heſperii regis pomaria tota fuiſſent: Una ſed immenſas arbor habebet opes. *Plin. l. 34. c. 14.* Serere arbuſta, pomaria ponere. *Senec. epiſt. 122.* Pomaria in ſummis turribus ſerere. *Colum. l. 5. c. 10.* pomarii conſtituendi rationem tradit. ¶ Item locus in villa, ubi decerpta poma conduntur. *Plin. l. 15. c. 16.* In univerſum de pomis ſervandis præcipitur: pomaria in loco frigido ac ſicco contabulari, ſeptentrionalibus feneſtris ſereno dis patere, &c.

POMARIUS, ii, *fruteyuelo, ἀνωρίων*, pomorum venditor. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 227.* Edicit, piſcator uti, pomarius, auceps, &c. Adde *Lamprid. in Heliogab. c. 27. & Inſcript.* apud *Gruter. pag. 651. n. 11. & apud Reinef. claſſ. 11. n. 79.* ¶ *Pomarium*, hoc eſt locus pomis condendis, aguoſcitur a *Chariſ. l. 1. pag. 23. Putſch.* ſed nullo exemplo firmatur.

POMARIUS, a, um, ad poma pertinens. *Cato R. R. c. 48.* Pomariore ſeminarium ad eundem modum, atque oleaginem facito.

POMERIDIANUS, a, um, *de dopo mezzo dì*, μεσημβρινὸς, qui poſt meridiem eſt, aut fit. *Cic. 3. de Orat. c. 30. ſub fin.* Ambulatin antemeridiaen, aut pomeridiana feſſio. *Id. ibid. cap. 5.* Pomeridianum tempus. Al. leg. *poſtmeridianum*: quod & apud *Vitruv. l. 1. c. 6. & Suetan. de Grammat. c. 24.* legitur: ſed *Cic. in Orat. c. 47.* libentius ſa ait dicturum *pomeridianus*, quam *poſtmeridianus*: nimirum quin eſt ſuavius. Hac ratione

PO' MERIDIEM pro poſtmeridiem dixiſſe quoſdam, ſcribit *Quintil. l. 9. c. 4.* ad evitandum conſonantium concurſum.

POMERIUM, & Pomœrium, ii, n. *ſpianato*, locus intra & extra murum urbis: a *poſt*, vel *pone*, & *murus*, aut *murus*. De eo ita *Liv. l. 1. c. 44. de Servio.* Ad eam multitudinem urbs quoque amplificanda viſa eſt. Addit duos colles, Quirinalem, Viminalemque: aggere, & foſſis, & muro circumdat nobem. ita pomœrium profert. Pomœrium, verbi vim ſolam intuentes, poſtmœrium (*al. leg.* poſt murum) interpretantur eſſe. Eſt autem magis circa murum (*al. leg.* circamœrium) locus: quem in condendis nebibus quondam Etrufci, qua murum ducturi erent, certis circa tacmiris inaugurato conſecrabant, ut neque in interiore pecte ædificia regnibus continuarentur, quæ nunc vulgo etiam conjungunt; & extrinſecus puri aliquid ab humano cultu pateret ſoli. Hoc ſpatium, quod neque habitari, neque arari fas erat, non magis quod poſt murum eſſet, quam quod murus poſt id, pomœrium Romani appellarunt: & in arbia incremento ſemper, quantum mœnia proceſſura erant, tantum termini hi confecreti proferebantur. Hæc *Livius*. In antiquis libris de auſpiciis apud *Gell. c. 14. l. 13.* ita definitur: Pomœrium eſt locus intra agrum effatum, per totius urbis circuitum, pone muros regionibus certis determinatus, qui facit finem urbani auſpicii. *Varr. l. 4. de L. L. c. 32.* Principium, quod erat poſt murum, pomerium dictum: ejuſque ambitu auſpicia urbana finiuntur. Addit *Gell. loc. cit.* jas proferendi pomœrii fuiſſe penes eum, qui populum R. agro de hoſtibus capto auxiſſet. Poſt Servium Tull. id affectaſſe Sullam, deinde Jul. Cæſarem: quibus adde Auguſtum & Claudium Imperatorem, ut eſt apud *Tacit. Ann. 12. c. 23. & 24.* ubi etiam terminos antiqui pomœrii ab Romulo conſtitutos enarrat. *Sullam effectaſſe*, inquit *Gell.* quia pomœrium proferre, nunquam provinciali, ſed ſolum Italico agro acquiſito, reus fuit, ut *Senec.* docet *de brevit. vitæ, c. 14.* Id tamen intelligo ſub libera republica. nam ſub Imperatoribus, etiam barbarico agro acquiſito prolatum eſt pomœrium, ut colligitur ex *Vopiſc. in Aureliau. c. 21.* qui Neronem quoque, & Trajanum dicit pomœrium protuliſſe. V. quæ ad hunc loc. adnotavit *Salmaſ.* ubi inquicit, num etiam Aurelianus protulerit. ¶ Translate *Varr. l. 1. R. R. c. 2. circa med.* Video, qui de agricultura ſcripſerunt, latius vagatos, quam oportuerit. Ego vero, inquit Stolo, eos non io omni re imitandos arbitror, & eo melius feciſſe quoſdam, qui minore pomœrio finierunt. ¶ Ad ſcriptionem quod attinet, diphthongum omittit *Mamur.* allatis aliquot vet. lapidib. quibus adde *Donſqa.* & *Collar.* & Græcor. Scriptorum conſuetudinem *πωμήριον* ſcribendi. Sed & diphthongus *æ*, quæ

quæ in *murus* pro *murus* olim adſcribabatur ; graviſſimos auctores habet.

POMETINUS, a, um, ad Pometiam pertinens ; quod fuit oppidum Latii in Auruncis, cujus mentio fit Plin. l. 3. c. 5. *a med.* Alia quoque cognomine Sueſſa in Volſcis, de qua Liv. l. 2. c. 41. *extr.* & *cap.* 53. Ad hanc pertinet illud *ejuſdem ibid. c.* 55. Pometinæ manubiæ, quæ perducendo ad culmen operi deſtinatæ erant, &c.

POMETUM, ti, n. idem quod pomarium. *Pallad. l.* 1. *tit.* 36. Sit area longe ab hortis, vineis, atque pometis.

POMIFER, *a*, um, *de fructu*, ἀπόφυσις, poma ferens. *Horat. l.* 4. *od.* 7. *v.* 11. ſimul Pomifer autumnus fruges effuderit. *Senec. in Herc. Fur. v.* 700. Non ulla ramos ſilva pomiferos habet. V. *Silvanus*.

POMŒRIUM. V. *Pomerium*.

POMONA, æ, ſ. dea pomorum, h. e. præſes fructibus arborum. *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 3. *a med.* Pomona pomorum patrona. *Feſtus*: Maximæ dignitatis Flamen Dialis ab intac quindecim Flamines ; & cum ceteri diſcrimina majeſtatis ſuæ habeant, minimi habetur Pomonalis, quod Pomona, laviſſimo fructui agrorum, præſidet pomis. *Ovid.* 14. *Met. v.* 623. Rege ſub hoc (*Proca*) Pomona fuit, qua nulla Latinas inter Hamadryadas coluit ſolertius hortos. Nec fuit arbore ſtudioſior altera ſetus : Unde tenet nomen. Pergit ibi *Ovid.* narrare, mille eam procis placuiſſe, ſpreviſſe omnes, uni Vertumno nupſiſſe, qui & ipſe deus eſt pomorum præſes. *Servius* autem *ad Æn.* 7. *v.* 190. ait, Pomonam amaſſe Picum, ejuſque uxorem fuiſſa : ipſum ab id a Circe, quæ eum amabat, in avem ſui nominis fuiſſa converſum. *Plin. initio l.* 23. Peracta Cerealium in metendo quoque natura eſt. Non ceſſit his Pomona, parteſque medicas & pendentibus dedit. *Solin. c.* 22. (*al.* 35.) *a med.* Thyle larga & diutina pomona copioſa eſt. *b. c.* pomorum proventu & copia. *metonymice*.

POMONAL eſt in agro Sabina via Oſtienſi ad duodecimum lapidem, diverticulo a milliario octavo. *Feſtus*.

POMONALIS, le, ad Pomonam pertinens, ut Pomonalis Flamen. *Varr.* & *Feſt.* locis citat. in *Pomona*.

POMOSUS, a, um, pomis abundans. *Tibull. l.* 1. *el.* 2. *v.* 21. Pomoſuſque ruber cuſtos donatur in hortis. *Propert. l.* 4. *el.* 2. *v.* 17. Inſitor hic ſolvit pomoſa vota corona. *b. c.* facta ea ramis implexis cum ſuis pomis. *& elog.* 7. *v.* 81. Pomoſa arva. *Colum. l.* 10. *v.* 138. & pomoſi Tiburis arva.

POMPA, æ, ſ. *præceſſione con apparato e ſolennità*, πομπή, deductio, translatus, tranſvectio, apparatus ſolemnis per publicas Urbis vias cum oſtentatione & ſpecie quadam triumphi, & agmine pluriom incedentium, tam in lætis rebus, quam in lugubribus: a *πέμπω*, mitto, deduco, tranſveho. Hujuſmodi erant deductio ſponſæ in domum ſponſi, exſequiæ, tranſvectio ſacrorum in ludis, in ſupplicationibus, triumphis. *Lucan. lib.* 2. *v.* 352. *de aupi. Cæſar.* Fœdera ſola tamen, vanaque carentia pompæ Jure placent. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 32. Socrates, in pompa cum magna vis auri argentique ferretur, quam multa non deſidero! inquit. *Id.* 1. *Offic. c.* 36. Cavendum eſt ne tarditatibus utamur in greſſu mollioribus, ut pomparum ferculis ſimiles eſſe videamur. *Id. pro Mil. c.* 13. Cadaver Clodii ſpoliatum imaginibus, exſequiis, pompa, laudatione. *Nep. in Attic. in fin.* Elatus eſt in lecticula, ſine ulla pompa funeris, comitantibus omnibus bonis, maxima vulgi frequentia. *Ovid. 6. Faſt. v.* 663. Adde, quod Ædilis, pompem qui ſoneris irent, Artifices ſolos juſſerat eſſe decem. *ire pompam*, ut *ire exſequias*. Al. tamen leg. *pompa*. (De hac pompa funebri V. *Propert. l.* 2. *el.* 13. *v.* 19. & 25.) *Virg.* 3. *Georg. v.* 22. jam nunc ſolemnes ducere pompas Ad delubra juvat, cæſoſque videre juvencos. *Id. Æn.* 5. *v.* 53. Annua vota tamen, ſolemneſque ordine pompas Exſequerer, ſtruerentque ſuis altaria donis. *Plaut. Caſtell.* 1. 1. 52. Per Dionyſia mater pompam me ſpectatum duxit. *Sueton. in Cæſ.* 2. 37. Pontico triumpho intaa pompæ fercula trium verborum prætulit titulum, veni, vidi, vici. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 4. *v.* 95. Quid, ceſſas currum, pompamque parare triumphis, Livia? *Martial. l.* 8. *epigr.* 78. Pompa Indica. *b. e.* triumphus Bacchi. ¶ Præcipue vero dicitur de ſolemni Circenſium, cujus initium erat pompa cum ſimulacris deorum, fasculis, thenſis, &c. *Tertull. de ſpectac. c.* 7. Sed Circenſium paulo pompatior ſuggeſtus, quibus proprie hoc nomen pompa præcedit. *Liv. l.* 30. *c.* 38. *in fin.* Ludorum ipſis diis, ferentate ſubita orta, pompa duci cœpta *ad* portam Collinam, revocata, deductique in Circum eſt. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 391. Circus erit pompa celeber, numeroque deorum. Adde *lib.* 3. *Amor. el.* 2. *a verſ.* 43. & *lib.* 1. *de ar. am. v.* 147. *Sueton. in Cæſ. cap.* 37. *in Claud. cap.* 11. &c. ¶ Tranſfertur ad quodvis agmen, longum ordinem, & comitatum incedentium, *comitiva*, *ſeguito*, *treno*, *equipaggio*. *Cic. Fam. l.* 2. *ep.* 16. Accedit etiam moleſta hac pompa lictorum meorum, nomenque imperii, quo appellor. *Q. Cic. de petit. conſul. c. penult.* Poſtremo tota petitio cuta ut pompæ plena ſit, ut illuſtris, ut ſplendida, ut populatis. *Plaut. Curcul.* 1. 1. 1. Quo ted hoc noctis dicam proficiſci foras cum iſtoc ornatu, cumque hac pompa, Phædrome? *Terent. Heaut* 4. 4. 17. Tranſeundum nunc tibi ad Menedemum eſt, & tua pompa eo traducenda. ¶ Et ad ſetiem atque ordinem variarum rerum, quæ tranſferantur. *Senec. ep.* 120. *poſt med.* Quid ſibi vult iſta pecuniæ pompa? *Plaut. in fragm.* apud *Macrob. l.* 2. *Saturn. cap.* 12. Quis eſt mortalis tanta fortuna affectus unquam, quanta ego nunc ſum, aujus hæc ventri portatur pompa? *b. c.* multiplex obſonium, & ſumptuoſum. *Tibull. l.* 3. *el.* 1. *v.* 3. Et vaga nunc certa diſcurrunt undique pompa Perque vias urbis munera, perque domos. *Martial. in fin. epigr.* 32. *l.* 12. Sarcinarum pompa. *ſalmuria*. ¶ Et ad oſtentationem, faſtum, jactationem, ſplendorem verborum in dicendo, aut in aliis rebus. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 72. *a med.* Adhibere quandam in dicendo ſpeciem atque pompam. *Id.* 4. *Tuſcul. c.* 21. Illa quidem ea rhetorum pompa, ordores animorum, coteſque victarum. *Senec.* 1. *de benef. c.* 13. Benigniſſimus ſit, deſcenditque in æquum, & datraait munesi ſuo pompam. Supra dixerat *cap.* 11. *extr.* Detrahenda eſt inanis jactatio: res loquantur, nobis tacentibus. *Ulpian. Dig. lib.* 13. *tit.* 6. *leg.* 3. *extr.* Non petaſi commodari id, quod uſu conſumitur: niſi forta ad pompam, vel oſtentationem quis accipiat. ¶ Commodo opponitur pugnæ & contentioni. *Cic. in Orac. c.* 13. *ad fin.* Epideſticum genus perpurium ſophiſtarum, pompæ, quam pugnæ aptius; gymnaſiis, & paleſtræ dicatum; ſpretum, & pulſum foro. *Id. l.* 2. *de Orat. cap.* 22. *extr.* Exortus eſt Iſocrates magiſter iſtorum omnium, ſed eorum partim in pompa, partim in aula illuſtres eſſe voluerunt.

POMPABILIS, le, *pompeſa*, in pompæ modum ornatus, ſplendidus. *Trebell. Poll. in* XXX. *Tyrann. num cap.* 30. *de Zenobia*. Dicta per triumphum ea ſpacie, ut nihil pompabilius populo R. videratur.

POMPABILITER. V. *Pompaliter*.

POMPALIS, le, pompabilis, ſpectabilis. *Capitolin. in Gordian. c.* 6. Et erat canitie decora, & pompali vultu.

POMPALITAS, atis, ſ. Eſt *Proſperi ſub nom. I. de verſib. Comitis*, ubi ait, *pag.* 1310. *Pauſch.* Altitudinis cauſa, & pompalitatis, quæ illis elocutionis convenit Latinæ. *b.* a. ſplendoris & pompæ verborum, & illi grandioris.

POMPALITER, in modum pompæ. *Trebell. Poll. in Gallien. cap.* 8. Gladiatores pompaliter natati. Al. lag. *pompabiliter*.

POMPATICUS, a, um, *pompoſa*, in modum pompæ ornatus. *Tertull. de cultu fem. c.* 9. Si quas vel divitiarum fuscum, vel natalium, vel retro dignitatum ratio compellit ita pompaticas progredi. *Apul. l.* 10. *Metam.* Ad conſaptum cavæ, profequente populo pompatico favore deducor.

POMPATUS, a, um, pompam habens. *Tertull. de ſpectac. c.* 7. Sed Circenſium paulo pompatior ſuggeſtus.

POMPEJANUS, a, um, ad Pompejum aliquem pertinens; & præſertim ad Cn. Pompejum Magnum, qui in Latina hiſtoria celeberrimus eſt. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 58. Pompajanus equitatus. *& cap.* 101. Pompajana claſſis. *Lucan. l.* 3. *v.* 166. Quæ Pompajanis præſata eſt gara triumphis. *Id. l.* 10. *v.* 350. Pompejana cædes. *b. e.* qua Pompejus in Ægypto occiſus eſt. *Vitruv. l.* 5. *c.* 9. Pompejana porticus. (V. in *Pompejus*.) *Cicutius* apud *Macrob. l.* 2. *Saturn. a. ult.* Pompejana ficus. *b.* a. ita dicta *a* quodam Pompejo auctore, ut *Plin. l.* 15. *c.* 18. ait. *Martial. l.* 6. *epigr.* 9. & *lib.* 14. *epigr.* 29. Pompajanum theatrum, & *lib.* 21. *epigr.* 22. Pompejano vela negata noto. *b. e.* vento ſtante in theatro Pompejano in vela exiente ad arcendum ſolam. V. *Pompejus*. ¶ Jupiter Pompejanus, Statua Jovis *a* Claudio Cæſare in Circo maxima dicata, itaque dicta *a* viciuitate theatri Pompajani. Ita *Plin. l.* 34. *c.* 7. ¶ *Pompejani*, *orum*, milites, & quicumque a partibus Pompeji ſtitere. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 46. Pompejani hoc infoleatiue noſtros premere cœperunt. *Senec. l.* 3. *de Ira*, *c.* 30. *in f. de Jul. Cæſare*. Vidit Briſtis circa ſellam ſuam gladiis coramilitones ſuos, alioſque poſt Pompejum demum Pompejanos. *Lucan. l.* 4. *verſ.* 448. Pompejanus Cilix. *Tacit. 4. Ann. c.* 34. T. Livius Cn. Pompajum tantis laudibus tulit, ut Pompejanum aum Auguſtus appellarat. *Velleſ. lib.* 2. *c.* 52. Tot talaſque Pompajanarum partium cæſos virus. ¶ Item incolæ Pompejorum, Campaniæ oppidi maritimi, ad Sarnum fluv. quod ſub Nerone terræ motu defeciſſa, & ſub Tito Veſuvii cineribus prorſus obrutum fuiſſe, *Senec. l.* 6. *quæſt. nat.* 2. 1. *Strabo*, & *Dio Caſſius* ſcribunt. *Cic. pro Sull. c.* 21. Pompajanorum, coloniorumque diſſenſio. *Solin. cap.* 2. (*al.* 8.) dictum putat a pompa boum, quos ea Hiſpania Hercules illo duxerat. ¶ Hinc Pompejana regio, quæ circa id oppidum eſt, *Senec. lor. cit. cap.* 27. Pompajani placeant magis otia Sarni, *Stat. l.* 1. *ſilv.* 2. *v.* 265. Pompejanum municipium, *Plin. l.* 2. *c.* 51. Pompejana vitis, aut uva, *Id. l.* 14. *c.* 2. *in fin.* & *Colum. l.* 3. *c.* 2. *a med.* quæ quia ex oppido Siciliæ Murgento translata Pompajos creditur, etiam Murgentina dicta eſt. Sic Pompejana vina, *Plin. l.* 14. *c.* 6. *ad fin.* & Pompejana braſſica, apud *eund. l.* 19. *c.* 8. *ante med.* caule ab radice tenui, tutro ſulia araſſeſcente. Pompejana quoque cæpa apud *Colum. l.* 12. *a.* 20. (ubi al. leg. *Pompeja*) a Pompejorum agro dicta videtur. Pompejanus pumex apud *Vitruv. l.* 2. *c.* 6. V. *Carsumenſis*. ¶ *Pompejanum*, *i*, villa fuit Ciceronis in Pompejano agro. *Cic. Fam. 7. epiſt.* 3. & 4. & *lib.* 12. *ep.* 20. & alibi.

POMPEII, orum, gens Romana, plebaja illa quidem, ſed geſtis honoribus nobiliſſima. In tias familias diviſa fuiſſe dicitur, Nepotum, Rufatum, & Magnorum. In hac fuit Cn. Pompajus Magnus, cujus nomen omnis R. hiſtoria prædicat. Ejus mores, laudes, res geſtas habes apud *Cic. pro leg. Manil. Plin. l.* 7. *c.* 26. & *Velleja. l.* 2. *c.* 29. Excitato contra C. Cæſarem civili bello, victuſque prælio Pharſalico, in Ægyptum fugiens miſerrimo ibi fato periit. V. *Flor. Velleſ. Cæſar. Lucan.* &c. ¶ In illo *Martial. l.* 12. *epigr.* 2. Turbam non habet otioſiorem Pompejus; Porticus Pompeja intelligitur, de qua V. in voce ſequ. ¶ De Pompejis, oppido Campaniæ V. in voce præced.

POMPEJUS, a, um, ad Pompejum aliquem pertinens. *Ovid. 4. ex Pont. ep.* 5. *v.* 9. Pompeja domus. *Cic. Verr. 7. c.* 66. Via Pompeja. *b.* a. quæ Meſſana per ipſum Siciliam ferebat: ſed cur ita dicta ſit, incompertum. *Propert. l.* 3. *el.* 9. *v.* 60. Et modo Pompeja Pharſalia capta manu. *b.* a. vi bellica, duce Cn. Pompejo M. *Plin. l.* 15. *c.* 18. Pompeja ficus. V. *Pompejanus*. *Cæſ. lib.* 3. *B. Civ. c.* 2. Nonnullos ambitus Pompeja lege damnatos. *b.* a. quæ la-

ta

ta eſt a Cn. Pompejo Magno primis diebus tertii fuit conſulatus, ut pœna gravitate, & forma judiciorum breviore in cauſis ambitus procederetur: nempe ut teſtes prius audirentur per triduum, deinde uno eodemque die & ab accuſatore duabus horis, & a reo tribus peroraretur, & ſententia ferretur, ut *Aſcon. in argum. Milonianæ* docet. Aliam tulit idem de vi eodem tempore, ut idem judicii ordo in cauſis de vi ſervaretur, teſte *Aſcon. ibid.* Adde *Cicer. in Bruto, c.* 94. & *lib.* 4. *de Fin. c.* 1. Alia fuit lex Pompeja de comitiis, lata ab eodem, ne cujus abſentis in iis ratio haberetur, ut eſt apud *Sueton. in Cæſ. c.* 28. Alia eodem auctura de judicibus, ut cum ex Senatu, & Equitib. R. & Tribunis ærariis ex lege Aurelii Cottæ Præturis judices legi juberentur, ne iiſdem quidem ordinibus, ſed ampliſſimo en cenſu, aliter, quam antea, legerentur, ut *Aſcon.* tradit in *Piſon. c.* 39. Alia de parricidiis, lata ab eodem, qua cavebatur, ut ſi quis parricidium admiſiſſet, ea pœna teneretur, quæ eſt legis Cornelæ de ſicariis. *Martian. Dig. lib.* 48. *tit.* 9. qui *ad leg. Pompej. de parricid.* ſcribitur, & *Ulpian. ibid. tit.* 1. *leg.* 1. ¶ Alia denique de civitate, lata a Cn. Pompejo Strabone, Magni patre, ut Liguribus, & Ciſpadanis, & Vanetis civitas, Tranſpadanis jus Latii daretur. Meminit *Plin. l.* 3. *c.* 20. *ſub fin.* ¶ Pompeja porticus fuit Romæ magnificentiſſima prope Theatrum Pompejanum, nempe a Cn. Pompejo M. exſtructa, in regione Urbis nona, ante Curiam itidem Pompejam. Meminit & porticus, & Curiæ *Plin. l.* 35. *c.* 9. 10. & 11. item *Sueton. in Cæſ. c.* 81. ſed Curia poſt occiſum in ea C. Cæſarem obſtructa eſt. Porticus vero ceotum columnis inſtructa, platanis circum arabroſa, ſignis & picturis nobilibus, & pretioſis marmoribus, fonte, aliiſque rebus ornata, populo R. amœniſſimum deambulandi, exſtruxit, & pluviæ vitandæ ſpatium præbebat. *Propert. l.* 2. *el.* 23. *v.* 45. Scilicet umbroſis ſordet Pompeja columnis Porticus, aulæis nobilis Attalicis, Et crebri platanis pariter ſurgentibus ordo, &c. Hanc Poetæ intelligunt, cum *Pompejanam umbram* dicunt, ut *Id. lib.* 4. *el.* 8. *v.* 75. *Ovid. l.* 1. *de Ar. am. v.* 67. & *lib.* 3. *v.* 387. & *Martial. l.* 11. *epigr.* 48. De theatro (quod tamen non *Pompejanum*, ſed *Pompejanum* dici ſolet. *Sueton. in Tiber. c.* 47. & re *Claud. c.* 21. & *Plin. l.* 36. *c.* 15. *a med.*) ſcribit *Tiro Tullius* apud *Gell. l.* 13. *cap.* 1. fuiſſe eidem Victoriæ, cujus gradus vicem theatri erant. *Tertull.* vero *de Spectac.* hæc habet *cap.* 10. Pompejus Magnus, ſolo theatro ſuo minor, cum illaro arcem omnium turpitudinum exſtruxiſſet, veritus quandoque memoriæ ſuæ cenſorium animadverſionem, Veneris eidem ſuperpoſuit, & ad dedicationem edicto populum vocans, non theatrum, ſed Veneris templum nuncupavit: cui ſubjecimus, inquit, gradus ſpectaculorum. Quod *Tertull.* Venerie, *Tiro* Victoriæ eidem nominat, non diſſentiunt. nam templum fuit Veneris Victricis, teſte *Plin. l.* 8. *c.* 7. Hoc primum theatrum fuit, quod ſtabile ac manſurum Romæ exſtrueretur, cum alia uſque eo temporaria, ne ſtatim poſt ludos diſſolvenda, facta fuiſſent, ut eſt apud *Tacit. Ann.* 14. *c.* 20.

POMPELONENSIS, ſe, ad Pompelonam pertinens, urbem Hiſpaniæ Tarraconeſis, a Cn. Pompejo M. ut ferunt, conditam. Hinc *Pompelonenſes*, ium, ejus gives. *Plin. l.* 3. *c.* 3. & *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 455. *n.* 11. ubi *Pompelonenſis* ſcriptum eſt.

POMPHOLYX, ygis, ſ. πομφόλυξ, fulgo metallica, Græce bullam ſignificans, quia inſtar bullæ concreſcit. De ea *Plin. l.* 34. *cap.* 13. Etiammum in ærariis reperiuntur, quæ vocant pompholygen, & ſpodon. Differentia, quod pompholyx lotura paratur: ſpodos illota eſt. Aliqui id, quod ſit candidum leviſſimumque, pompholygen dixere, & eſſe æris, & cadmia favillam: ſpodon nigriorem, ponderoſioremque eſſe, deraſam parietibus fornacum, mixtis ſcintillis, aliquando & carbonibus.

POMPILIANUS, a, um, ad Pompilium aliquem pertinens, quod eſt nomen Romani hominis. *Ammian. l.* 14. *c.* 6. (*al.* 14.) Pompiliani redierit fecuritas temporis. *b. e.* Numæ Pompilii, regis Romanorum ſecundi: de quo *Horat. l.* 2. *od.* 12. *v.* 33. Romulum poſt hos prius, an quietum Pompili regnum memorem, &c. *Arnob. lib.* 2. *pag.* 95. Non doctorum in litteris continetur, Apollinia nomen Pompiliana indigitamenta neſcire? *b. e.* libros ſacrorum a Numa conſcriptos. *Vopiſc. in Aurel. c.* 41. Pompiliana Curia. *b. e.* a Numa conſtructa: vel intelligitur Hoſtilia a Tullo Hoſtilio facta, quæ proximus poſt Numam fuit.

POMPILIUS, a, um, ad Pompilium pertinens, Pompilianus. *Horat. de ar. Poet. v.* 292. vos, o Pompilius ſanguis, carmen reprehendite, quod, &c. *b. e.* a Calpurnii Piſones, quorum origo gentis a Calpo Numæ Pompilii filio ducitur, teſte *Feſto*. ¶ De Numa Pompilio V. *Numa*.

POMPILUS, li, m. πομπίλος, piſcis marinus. *Plin. l.* 9. *c.* 15. *a med. de thynnis*. Idem ſæpe noxiæ velis cuntia comitantem, miræ quadam dulcedine per aliquot horarum ſpatia, & paſſuum millia a gubernaculis ſpectantur, ne tridente quidem in eos ſupino jacto territi. Quidam eos, qui hoc a thynnis faciant pompilos vocant. *Ovid. in Halieut. v.* 120. Tuque comes retium, tractuque per æquora ſulci, Qui ſemper ſpumas ſequeris, pompile, natantes. Adde *Plin. ſub fin. l.* 32. ¶ Quidam hoc nomine vocant etiam nautilum, piſcem velificantem, de quo V. ſuo loco. *Plin. l.* 9. *c.* 29. *ſub fin.*

POMPO, onis, m. a. cum pompa aliquid ago. *Sedul. l.* 1. *v.* 2. Grandiſonis pompare modis, tragicoque boatu.

POMPONIA gens Romana, ad Pomponem Numæ filium originem ſuam referens, ut eſt apud *Plutarch.* in *Numa*. In hac fuit T. Pomponius, cognomento *Atticus* ob diuturnam Athenarum commorationem appellatus, ditiſſimus idem, & litteratiſſimus, & Ciceronis amiciſſimus; ad quem ceſſant libri XVI. epiſtolarum *ad Atticum* inſcripti. Ejus vitam ſcripſit *Cornel. Nep.* ¶ L. Pomponius Bononienſis, poeta, Atellanarum ſcriptor, vixit inter Lucretium & Catullum. Ejus exſtant ſolum fragmenta apud *Gell. lib.* 18. *Nonium*, *Chariſ. Diomed. Priſcian.* &c. ¶ P. Pomponius Secundus, vir conſularis, poeta Tragicus, temporibus C. & Claudii Cæſarum, cujus vitam ſcripſiſſe ſe teſtatur *Plin. l.* 14. *c.* 4. *ad fin.* & *lib.* 7. *c.* 19. refert, nunquam raſtaſſe; memoratur e *Tacito*, *Plin. jun.* & *Quintil.* & magna Tragicæ eloquentiæ laude floruiſſe dicitur. Hujus quoque ſcripta periere. ¶ Sextus Pomponius JCtus cujus reſponſa in Digeſtis referuntur, Papiniani diſcipulus fuit, & Alex. Severi a conſiliis, teſte *Lamprid. in hujus vita, cap.* ult. ubi legum peritiſſimus appellatur.

POMPONIANUS, a, um, ad Pomponium aliquem pertinens. *Gell. l.* 10. *c.* 24. Pomponianus verſus. *b. e.* L. Pomponii, de quo in voce præced. ¶ Pomponiana pira, genus pirarum ita dictum ab Inſitore. Eadem mammoſa ob ſimilitudinem mammæ cognominantur. *Plin. l.* 15. *c.* 15. ¶ Eſt etiam Pomponiana ruſula, una ex Stœchadibus. *Id. l.* 3. *c.* 5.

POMPONIUS. V. *Pomponia gens*.

POMPOSE, adverb. *Sidon. l.* 9. *ep.* 9. a *med.* Scripſeras autem plurima ardenter, plura pompoſe. *b. e.* graviter, & magnifice.

POMPOSUS, a, um, adject. *Sidon. l.* 4. *ep.* 9. Pompoſus inceſſus, animus ferius. *b. e.* gravis, tardus, ſimiliſque pomparum ferculis, ut ait *Cic. Offic.* 1. *c.* 36.

POMPTINA palus, & Tribus. V. *Pomptinæ*.

POMUM, i, n. *fructus*, *frutto*, πόλυω, ἀνάω, nomis fere fructus, qui ex arboribus eſu aptus provenit, ut malum, pirum, prunum, perſicum, ceraſum, ſorbum, ficus, &c. De hoc ſumma poſtremo ſunt aperta *Plinii* verba *l.* 15. *c.* 18. quæ in *pomus* referemus, item *lib.* 12. *c.* 5. & *lib.* 16. *c.* 26. *ſub fin.* & *lib.* 17. *c.* 25. & *Ovid. Faſt.* 2. *v.* 253. quamvis ab *Aſcon.* & *Cic. in frag.* apud *Macrob. l.* 2. *Saturn. c. ult.* pomum a ficu; & uva diſtinguatur, V. ſupra. *Virg. Ecl.* 7. *v.* 54. Strata jacent paſſim ſua quæque ſub arbore poma. *Ovid. l.* 1. *re Pont. ep.* 7. *v.* 13. Nos habeat regio nec pomo fœta, nec uvis. Adde *ep.* 3. *v.* 52. & *lib.* 13. *Metam. verſ.* 812. & *lib.* 1. *Amor. el.* 10. *v.* 55. & *lib.* 2. *el.* 14. *v.* 23. quibus omnib. loc. uvas a pomis excludit. Differt a *nuce*, quia hæc dicitur de iis, quæ dura ſunt tegumento, ut juglandes, caſtaneæ, &c. *Virg. Ecl.* 2. *v.* 82. ſunt nobis mitia poma, caſtaneæ molles. *Pomum* de iis, quæ tenero & eduli. Hoc tamen diſcrimen magis inter *malo* & *nuces* locum habet, ut in *Malum* dictum eſt. Sed & nuces aliquando *pomi* appellatione ſignificantur, ut apud *Plin. l.* 15. *c.* 22. *de juglande*. Solum hoc pomum natura cumpactilt nperimento clauſit. Adde *Ovid. de nuce*, *v.* 6. & *Martial. l.* 13. *epigr.* 25. ubi egit de pineis nucibus. ¶ De fructu palmarum. *Plin. l.* 13. *c.* 4. Coma omnis in cacumine, & pomum eſt. Adde *ibid. a med.* ¶ De moris, *Ovid. Met.* 3. *v.* 80 arbor ibi niveis uberrima pomis, Ardua moros erat. ¶ De tuberibus *Martial. l.* 13. *epigr.* 50. Rumpimus altricem tenero de vertice terram Tubera: boletis poma ſecunda ſumus. ¶ De glande quæ uſurpaverit, inveni adhuc neminem. *Plin. l.* 15. *c.* 24. Glandes inter poma numerari non poſſunt. ¶ Videtur dici poſſe de oleis: tametſi hæ inter baccas numerantur. *Plin. l.* 15. *c.* 24. *extr.* Pomum ceraſis primo candidum, & fere omnibus baccis. Mox aliis vireſcit, ut olivis, lauris: rubet vero muris, ceraſis, cornis: deinde nigreſcit morus, ceraſis, olivis. ¶ De ſemine arboris balſami. *Solin. cap.* 35. (*al.* 48.) Poſt lacrymam ſecundum in pretiis locum poma obtinent. *Plin. l.* 12. *c.* 25. ſemen vocat, *Dioſcorid. l.* 1. *c.* 18. *a med. καρπὸν*. ¶ De aliis *Plin. l.* 15. *c.* 28. *ſub fin.* In papyris, & ferulis, ſpinaque alba caulis ipſe pomum eſt. *b. e.* pomi inſtar manditur. ¶ Etiam uvæ *pomi* appellatione comprehendi poſſuat, ſed non omnes. *Paul. Dig. lib. ult. tit. penult. leg.* 205. Qui fundum vendidit, pomum recepit. Nuces, & ficus, & uvas, dumtaxat duracinas, & purpureas, & quæ ejuſdem generis eſſent, quas non vini cauſa habeamus, quas Græci ταϐλίτας appellant, receptas videri. Ita diſtinguit *Terrentius*. & alii. *Heloudi.* vero ita: Qui fundum vendidit, pomum recepit, nuces, & ficus, & uvas. Dumtaxat duracinas, &c. Sed prior diſtinctio magis placet: ex qua fit, ut uvæ quoque pomi nomine veniant, ſed conditivæ ſolum, & cibi cauſa paratæ, non vini: quod & *Colum.* facit *l.* 12. *cap.* 43. *a med.* Si enim vini cauſa ſint, a *pomis* diſtinguuntur, ut ſupra dictum eſt. Tametſi *Nemeſian.* etiam uvas calcandas *poma* dixit *Eclog.* 3. *v.* 38. Mixtur Satyri frondes, & poma Lyæi. Ubi qui *dono* reponunt, improbantur a *Barth. Ulit. Burman.* ¶ Obſcenum quoque ſenſum hæc vox habere dicitur, & vix ὄχνος ſignificare. *Servius* ad illud *Virg. Ecl.* 2. *v.* 51. Ipſe ego cana legam tenera lanugine mala: Verecunde, inquit, rem inhoneſtam ſupprimit, quam Theocritus aperte commemorat. Adde quæ in hanc rem congeſſit *Lipſ. l.* 3. *antiq. lection. poſt med.* ex *Propert. l.* 1. *el.* 3. *v.* 24. & *lib.* 2. *el.* 23. *v.* 95. ex *Priapejis carm.* 15. & 68. &c. ¶ Ditatur etiam *pomum* ex ipſa arbore. *Cato R. R. c.* 28. Oleas, ulmos, ficos, poma, vites, picos, cupreſſus cura ferto, bene cum radicibus eximito. *Virg.* 2. *Georg. verſ.* 426. Poma quoque, ut primum truncos ſenſere valentes, Et vires habuere ſuas, ad ſidera raptim Vi propria nituntur. *Plin. l.* 18. *c.* 26. *extra med.* Poma ſerantur, inſeranturque. *Plin. alter l.* 5. *ep.* 6. *a med.* Alternis metulæ ſurgunt, alternis inſerta ſuet poma.

POMUS, i, ſ. *altera de fructe*, *pomo*, πόλυ, arbor pomifera. *Tibull. l.* 2. *el.* 1. *v.* 43. Tunc victus abiere feri, tunc inſita (*al.* confita) pomus. ¶ Item ipſa fructus, *frutto*. *Plin. l.* 15. *c.* 18. *de ficu*. Interroga vos, quando hanc pomum demptam putatis ex arbore. Cum inter omnes conſtaret; atqui terrium, inquit,

Digitized by Google

inquit, diem ſcitote decerptam Carthagine. Ita *Hard.* ex MSS. fuit omnib. Al. leg. *hoc pomum demptum*, & mox *decerptum*: ſed *vi verſutus*, quod non variat, ſatis genus ſermo indicat.

PONDERABILIS, *le*, qui ponderari poteſt. *Cloud. Momen. l. 3. c. 4.* Corpore nonmembilia, ponderabilia, & menſurabilia.

PONDERALE, is, *n.* idem quod pondererium, ζυγοσχῖον. *Vet. Lap. apud Reinef. claſſ. 7. num.* 13. Ponderale, & Chalcidicum, & Schola.

PONDERANS, antis, *peſante*, pondus habens. Hoc ſenſu cumparetitium *ponderantior* uſurpatur a *Sidon. l. 8. epiſt. 6. ante med.* Affectu ponderantiora prolata ſententia. Al. leg. *ponderatiore*. V. *Ponderatus*.

PONDERARIUM, ii, *n.* ζυγοστάσιον, locus in quo publica pondera aſſervantur, & res publice ponderantur. Legitur in *Vet. Inſcripc.* apud *Gruter. pag.* 1026. *n.* 10. & *Donium claſſ. 2. n. 69.* C. Caſius C. F. Ouf. Silveſter P P. Pondererium S. P. P. S. F. & Chariſtionem æreum Poſ. &c. *Scalig. ad Manil. p. m.* 288. legit *præfectus ponderariorum*, h. e. ponderariorum. Sed hoc nan videtur cum ſequentib. ronguere. Al. illa duo P P. leg. *pro Prætor*.

PONDERATIO, onis, actus ponderandi, examen, libra. *Vitruv. lib.* 10. *c. 8. a med.* In ſtatere æquipondium cum examine progreditur ad fines ponderationum. *Theodor. Priſcian. lib. 1. c. 13.* Æqua ponderatione caſici.

PONDERATOR, uris, ut. *peſatore*, ζυγοστάτης, qui ponderat, penſitator. De ponderatoribus inſcribitur *cit. 71. lib. 10. Cod. & tit. 7. lib. 12. Cod. Theodoſ.*

PONDERATUS, a, um, *peſato*, *eſaminato*. *Sidon. l. 8. epiſt. 6.* Sententia affectu ponderatiore prolata. Al. leg. *ponderantiore*. V. *Ponderans*.

PONDERITAS, atis, *f. peſo*, idem quod pondus. *Accius* apud *Non. c. 2. n. 671.* Ponderitatem gravitatemque homitis.

PONDERO, as, avi, atum, *a. 1. peſare*, ζυγοστατέω, libro, pendo, ponderibus examino. *Plin. l. 18. c. 7.* Si quis granum ipſum ponderet. *Plaut. Amph. 1. 1. 156.* Haud malum huic eſt pondus pugno. *So.* perii! pugnos ponderat. *Propert. l. 2. el. 13. verſ. 12.* Strmper amatorum ponderat illa ſinus. ¶ Translare capitur pro conſiderare, examinare, *eſaminare*, *ponderare*. *Cic. 1. Offic. c. 15.* In quo tamen imprimis, quo quiſque animo, ſtudio, benevolentia fecerit, ponderandum eſt. *Id. 3. de Orat. c. 37.* Vrrhorum delectum aurium quodam judicio ponderare. *Id. in Partit. c. 34.* Non eſſe fidem ex fortuna ponderandam. *Id. pro Font. c. 6.* In rebus judicandis non utinimam partem, ad animumque rem æſtimandam momentoque ſuo ponderandam, ſapientia judicis tenet. *Quintil. l. 8. in proœm. a med.* Pleroſque videas haventes circa ſingula, & dum inveniunt, & dum inventa ponderant, ac dimetiuntur.

PONDEROSUS, a, um, *peſante*, *grave*, βαρὺς, multum ponderis habens, gravis. *Plaut. Capt. 3. 5. 64.* Ubi ponderoſas, craſſas capiat compedes. *Varr. l. 1. R. R. c. 51. extr.* Frumentum ponderoſum. *& lib. 2. c. ult. a med.* Ex ſudore ejus lana fit mollior, & ponderoſior, & colore meliore. *Plin. l. 36. c. 19.* Pondoroſiſſimi lapides. *Val. Max. l. 1. in f.* Silicum crebris, & pondoroſis verberibus anguis procubuit. ¶ Translata *Cic. l. 2. ad Attic. ep. 21.* Iſti puera da ponderoſam aliquam epiſtolam, plenam omnium non modo actorum, ſed etiam optimorum tuarum. Eadem metaph. *Id. l. 1. ep. 13.* Idcirco ſum tardior, quia non invenio fidelem tabellarium, quotas enim quiſque eſt, qui epiſtolam paulo graviorem ferre poſſit, niſi eam pellectione relevarit? *Val. Max. l. 6. c. 4. n. 1. extr.* Ponderoſa vox. *h. e. dictum* plenum gravitatis, & feveritatis.

PONDICULUM, i, *n.* diminut. pondiſculum. De æquipondio ſtateræ, *Claudian. Momen. l. 2. c. 4.* Et numeri in corpore certus eſt modus, & pondiculi trutinæ certum eſt pondus, & decempedæ certa menſura eſt.

PONDO, Indecl. *peſo*, pondus, quod in rebus per libram, aut ſtateram deprehenditur: a *pendo*. Videtur eſſe ablativus caſus ab obſoleta *pendus*, *i*, ut cenſet etiam *Gronov. de pecun. Vet. l. 2. c. 6.* Jungitur autem cum vocabulis varia rerum pondera ſignificantibus, ut uncia, ſemis, quadrans, libra, &c. quæ ponuntur illo caſu, quem ipſius verbum, aut conſtructio requirit. *Plaut. Rud. 4. 3. 8.* Neque piſcium uliam unciaus hodie pondo cepi. *Celſ. l. 5. c. 19. ſect. 19.* Habet ſalis ammoniaci pondo ſemis, æruginis roſæ pondo beſſem. *& cap. 25. ſect. 16.* Cruci, coſti unciæ ſingulæ; ſtyracis, reſinæ terebinthinæ pondo ſextantre. *Colum. lib. 12. cap. 12.* Sextarium nquæ cum dodrante pondo mellis diluunt. *Plin. lib. 26. cap. 7.* Stomacho medetur vettonicæ tuſæ pondo libra, mellis Attici ſemuncia. *Id. lib. 33. cap. 13. ad fin. de ſile.* Pretium in ponda libras denarii duo. *duo lire per ogni lira di peſo*. ¶ Illa vocabula ſæpe cum *pondo* in accuſativo ponuntur, quamvis alium caſum requirere videatur ratio ſyntaxeos. *Varr. l. 4. de L. L. c. 36.* As erat libram pondo. *Al. leg.* libræ pondus. *& ibid.* Libram pondo as valebat. *Feſtus in Grave.* Grave æs dictum a pondere, quia deni aſſes, ſinguli pondo libras, efficirbant denarium. *Liv. l. 26. cap. 47.* Pateræ aureæ fuerunt CCLXXVI, libras fere omnes pondo. Utroque loco ſunt qui putant *libræ* eſſe genitivum, ut *familiæ*, *monetæ*: ſed videtur refugium infulie. *Liv. l. 3. c. 29.* Ut exercitus coronam auream dictatori libram pondo decreverit. *Id. l. 4. c. 20.* Dictator coronam auream, libram pondo, in Capitolio Jovi donum poſuit. Utroque loco al. leg. *libre*: ſed contra ſtat *Gronov. loc. cit. Colum. l. 12. c. 28.* Irim cribratam, quæ ſit inſtar pondo quincuncem, permiſceto. *& cap. 30. a med.* Adjicr debent unyrrhæ quincuna, calami pondo libram, caſiæ ſelibram, amomi pondo quadrans, croci quincunx, cripæ pampinaceæ libram. Alia congerit *Gronov. loc. cit.* Ea hia patet *pondo libram* eſſe veluti formulam, qua ſub quolibet verbo utebantur. ¶ Quoties *pondo* abſolute ponitur, ſignificat libræ pondus, *una lira di peſo*, *Mercur.* quia hæc ponderis quantitas notiſſimi omnium, & uſitatiſſima eſt. *Cic. pro Cluent. c. 64.* Et auri quinque ponda abſtulit. *Quintil. l. 6. c. 3. a med.* Tarques aureus centum pondo. *Plaut. Aſin. 2. 2. 33.* Quot pondo ta cenſes eſſe nudum? *Caſ. l. 2. Bl. Civ. cap. 18.* Argenti pondo vigiati millia. *Plin. l. 33. c. 3. circa med.* Populus R. Carthagini victæ argenti pondo annua in quinquagiuta annos imperitavit, uſhil auri. *& mox.* Cyrus deviſta Aſia pondo XXXIV. millia auri invenerat. *Id. l. 37. cap. 9. circa med.* Bꝛochus auctor eſt, chryſolithon XII ponda a ſe viſam. *Id. l. 37. c. 6.* Si fiſtulæ quinariæ etunt ſexagena ponda pendere legitimum eſt. *Id. l. 18. c.* 8 LX ponda panis e modia uſili reducunt. *Id. l. 11. c. 42.* Caſeus Lunenſis magnitudine conſpicuus, quippe & ad ſingula millia pondo premitur. *Gell. l. 2. c. 14.* Neque argenti in convivia plus pondo, quam libras centum illaturos. ¶ Sequente genitivo, *Varr.* apud *Non. cap 2. n. 621.* Retuli auri pondo mille octingentum ſeptuaginta. *& n. 726.* Delphos Apollini munera miſſa corona aurea pondo ducentum.

PONDUS, deris, *n. peſo*, *gravità*, *pondo*, βάρος, gravitas, momentum, onus: a *pendo*. *Cic. de ſenect. Scip. c. 4. extr.* In terram feruntur omnia ſuo nutu pondera. *Id. de Fato, c. 11.* Cum per inane moveatur gravitate & pondere. *Caſ. l. 2. B. Gall. c. 29. & lib. 7. c. 22.* Magni ponderis ſaxa. *& lib. 5. c. 12.* Utuntur aut nummo æreo, aut taleis ferreis ad certum pondus examinatis pro numusa. *Id. 3. B. Civ. c. 96.* Triclinia ſtrata, magnum argenti pondus expoſitum. *& cap. 123.* Æris magno pondere in navre impoſita. *pran ſomma di danaro*. *& Cic. 3. Verr. cap. 17.* Ea æde Minervæ grande auri pondus ablatum. *Virg. 6. Æn. v. 413.* gemuit ſub pondere cymba. *Horat. l. 1. ep. 6. v. 50.* Mercemur ſervum, qui dictus nomine, lævum Qui ſodiat latus, & cogat trans pondera dextram Porrigere. *h. e.* trans onera plauſtrorum, aut jumentorum farcinas; per vias Urbis commeantio, manum porrigere prenſandi cauſa. Alii aliter interpretantur. *Plin. l. 12. c. 7. & lib. 35. cap. 17.* Pondere emera aliquid. *comperare a peſo*. Apud *Cavall. cerem. 61. de Aty*, *v. 5.* Devolvit illa acuta ſibi pondera ſtice. *h. e. vi actota*. (Ead. modo *pondere* uſurpaſſe videtur *Stat. l. 3. ſilv. 4. verſ. 77.*) Apud *Ovid. l. 1. Amor. el. 14. v. 14. & lib. 9 Met. v. 684. & Martial. l. 14. epigr. 152.* pandera ſunt onus ventris, h. e. fetus, *il feto*. Adde *Propert. l. 4. el. 2. v. 96.* ¶ Pro ictu, colpo, botto, percoſſo: quia ictus venit ex pondere. *Juvenal. ſat. 3. v. 270.* quoties rimoſa & curta ſeneſtris Vaſa cadunt, quanta percuſſus pondere ſignent, Et lædant ſilicem. (Adde *ſat. 15. n. 66.*) *Cic. de Fato, c. 12.* Tertios quidam motus oritur extra pondus & plagam, cum declinat atamus, &c. Adde *cap. ult.* ¶ Pro numero, ſeu multitudine, etiam earum rerum, quæ non ponderantur, ſed numerentur. *Varr.* apud *Non. c. 6. n. 122.* E Græcia Aſiaticas in villas comportaſſe magnum pondus omnium artificum. ¶ Nonnunquam ipſa res ponderoſa *pondus* dicitur. *Lucan. l. 6. v. 199.* valli muralia pondera ſaxi. *Martial. l. 5. epigr. 66.* Quæ graviora cadunt Nemæo pondera monſtro. *h. e.* apri Nemæi majores. *Id. l. 12. epigr. 67.* Et Mauruſiaci pondere rara citri. *h. e.* menſa citrea. *Id. l. 14. epigr. 164.* Spartani pondera diſci. *Virg. Æn. 10. v. 496.* repiens immania pondera baltheï. *Stat. 6. Theb. v. 648.* ahenæ lubrica maſſæ pondera. *h. e.* diſcum. *Sil. l. 2. v. 246.* nodoſæ pondera clavæ. *& lib. 9. v. 335.* hi ſude pugnas, Hi pinu flagrantu cient, hi pondere pili. Adde *lib. 15. v. 687.* ¶ *Pondere*, quæ adhibentur in ſtatera, vel lance ponderandi gratia. *Lev. l. 5. cap. 48. extr.* Pondera ab Gallis allata iniqua, & additus ab inſolente Gallo ponderi gladius. *Ulpian. Dig. lib. 19. tit. 2. leg. 32.* Emptor circumſcriptus a venditore ponderibus minoribus. ¶ Illa quoque JCtorum ſunt: *Cejus lib. 18. tit. 2. leg. 35. circa med.* In hra, quæ pondere, numero, menſura conſtant, veluti frumento, vino, oleo, argento. *Ulpian. lib. 32. leg. 47.* Si id petatur, quod pondere, numero, menſura continetur. ¶ Repenitur etiam pro pondere libræ, ut *ponde*. *Varr. l. 4. de L. L. c. 36.* Dupondius a duobus pondirribus, quod unum pondus aſſipondium dicebatur. id ideo, quia as erat libræ pondus. *Martial. l. 7. epigr. 52.* argenti pondera quinque. ¶ Translate eſt vis, auctoritas, momentum ad permovendum, & ad ſuciendam fidem: ducta translatione ab æquipondio libræ: *autorità*, *peſo*, *forza*. *Cic. Attic. l. 11. epiſt. 6.* Addis etiam, ceteria quoque, id eſt qui pondus habent, factum noſtrum probari. *Id. 2. de Orat. c. 74. ſub fin.* Habet enim & voluntatem nocendi in iracundia, & vim in ingenio, & pondus in vita. *credito*. *Id. in Top. c. 19.* Perſona non qualiſcunque, teſtimonii pondus habet. ad faciendam enim fidem auctoritas quæritur. *Id. l. 3. de nat. Deor. c. 35.* Et virtutis & vitiorum, ſive ulla divina rationi, grave ipſius conſcientiæ pondus eſt. *Id. in Verr. c. 4.* Boni viri judicant. id eſt maximi momenti & ponderis. *Id. Attic. l. 9. ep. 9.* Dubitanti mihi, quid me facere par ſit, permagnum pondus affert benevolentia erga illum. *Id. Fam. 11. ep. ult.* Quod in utramque partem in mentem multa veniebant, magnum pondus acceſſit ad tollendam dubitationem, judicium & conſilium tuum. *& ad Attic. l. 10. ep. 2.* Ejus igitur mihi vivit auctoritas, & ſiusillimus ejus filius eodem eſt apud me pondere, quo fuit Ille. *Id. Fam. l. 2. ep. ult. ad fin.* Tuæ littaræ maximi ſunt apud me ponderis. *& lib. 13. ep. 25.* Pergratum uſhi fecerit, ſi dederia operam, ut ita intelligat, hanc meam commendationem magnum apud te pondus habuiſſe. *Ovid. Heroid. epiſt. 3. v. 4. & l. 3. ex Ponto, epiſt. 1. v. 158.* lacrymæ pondera vocis habent. *Id. 2. Amor. el. 14. ſub fin.* Et ſint uminibus pondera nulla meis. *non abbiano alcuna forza i miei ſcongiuri*. *& Horat. l. 2. epiſt. 19. v. 42.* augis addere pondus, *for calere*. Sic *Perſ. ſat. 5. v. 19.* Non equidem hoc ſtudeo, bullatis

latis ut mihi augis Pagina turgeſcat, dare pondus idonea fumo : ¶ *Pondera verborum*, virba vim magnam habentia ad faciendam fidem. *Cic. t. de Over. c.* 17. *ad fin.* Omnium ſtultitiarum gravitate, omnium verborum ponderibus eſt utendum. *Horat. in ar. Poet. v.* 319. Interdum ſpecioſa locis, morataque recte Fabula, nullius veneris, ſine pondere & arte, Valdius oblectat populum, meliuſque moratur, Quam verſus inopes rerum, nugæque canoræ. *h. e.* ſine verborum ponderibus. ¶ A pondere libræ illa quoque tranſlata ſunt. *Cic. t. Tuſcul. c.* 19. Cum animus ſui ſimilem & levitatem, & calorem adeptus, tanquam paribus examinatus ponderibus, nullam in partem movetur &c. & *pri Plaut. c.* 20. *in fin.* Sed ego meis ponderibus examinabo, quid cuique debeam. *Lucan. l.* 8. *v.* 679. curarum vobis arcana meatuum Expromam, meotiſque reæ quo pondera vergant. *Senec. in Med. v.* 391. Quo pondus animi verget? ubi ponet minas? ¶ Tranſlate a *pondera* ſimplicitet, & quo nunc ſignificat: Pondera curarum, *i peſi delle cure*, apud *Lucan. l.* 9. *v.* 951. & *Stat.* 4. *Theb. v.* 39. rerum, *del governo*, apud *Ovid. l.* 1. *Trift. v.* 637. & *Martial. l.* 6. *epigr.* 64. *v.* 14. mali, *il peſo della diſgrazia*, apud *Senec. in Herc. Oet. v.* 231. *ſenectæ*, apud *Ovid.* 9. *Met. v.* 436. *il peſo degli anni*. fama, *Lucan. l.* 8. *v.* 11. *de Fortuna*. quæ tanto pondere famæ Res premit adverſas, fatiſque peioribus urget. *h. e.* magnitudine famæ antea præclaræ. In bonam partem *Claudian. in* II *Conſul. Stilich. v.* 79. *de Roma*. venerabile fama Pondus, & amiſſas vires, & regna recepit. ¶ Hac ratione elegantèr ponitur pro firmitate, & conſtantia, *coſtanza*, *fermezza*, *ſtabilità*. *Propert. l.* 1. *el.* 19. *v.* 61. nulla diu femina pondus habet. *Stat. l.* 1. *Theb. v.* 187. *de Jove*. neque me (detur ſi copia) fallit, Multa ſupor Thebis Bacchum, auſuramque Dionem Dicere: ſed noſtri reverentia ponderis obſtat. *h. e.* decreti, & voluntatis meæ immutabilis, & firmæ. ¶ Item pro gravitate, *gravità*, *decoro*, *ſoſtenutezza*. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 3. *v.* 65. Blandus honos, hilariſque (tamen cum pondere) virtus. & *lib.* 5. *ſilv.* 3. *v.* 246. Quid referam expoſitos, ſervato pondere, mores? *Val. Max. in fin. cap.* 1. *l.* 8. Expertus acerrimum oculorum vigorem, terribile vultus pondus, accommodatum ſingulis verbis ſonum vocis, efficaciſſimos corporis nutus.

PONDUSCULUM, i, n. *proccol* πεσα, βαρύλλιον, parvum pondus. *Columm. l.* 12. *c.* 51. Aromata in reticulum adjici, & cum ſaxi pondunculo in olei pariem demitti. *Plin. l.* 11. *c.* 11. *a med. de apib.* Si cooriatur procella, apprehenſi ponduſculo lapilli ſe librant.

PONE, adverb. *a dietro*, *in dietro*, *dietro*, *indietro*, *indietro*, poſt, retro, in loco poſtico, a tergo: cui *ante* opponitur. Cum caſus habet, accuſativum *regit*. *Cic. de Univ. c.* 13. *ad fin.* Moveri & ante & pone, & ad lævam & ad dextram, & ſurſum & deorſum, modo huc modo illuc. *Id. ibid. c.* 10. *ad fin.* Et pone quos, aut ante labantur. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 85. Vinctæ pone tergum manus. *Plaut. Pœn.* 3. 2. 34. Pone nos recede. *Id. Curcul.* 4. 1. 20. Pone eadem Caſtoris. *Liv. l.* 40. *c.* 30. *extr.* Pone caſtra pabulatum ibant. *Valer. Max. l. e.* 1. 7. *e.* 1. *extern.* Pone reſpiciens. *Propert. l.* 3. *el.* 13. *v.* 28. pone venire. *Virg.* 12. *Æn. v.* 615. Pone ſequens. *Sil. l.* 8. *v.* 561. faciliſque comæ, nec pone retroque Cæſaries brevior. ¶ Inter antiqua recenſitur a *Quintil.* ut in *Olim* dictum eſt. Differt a *poſt*, quod etiam ad tempus refertur: *pone* ad locum tantum: quod & *Servius ad Æn. e. v.* 208. & 725. & *Caper de Orthograph. pag.* 2243. *Putſch.* docuet. Idem *Servius ad eat. lib.* 2. *Æn.* & *ad lib.* 3. *v.* 3. vult accentum in ultima appingi, ad diſcrimen vi *pone*, cum verbum eſt. *Feſtus* quoque, Pona, inquit, gravi ſono antiqui utebantur pro loci ſignificatione. Hoc tamen non ita intelligi debet, quaſi ultima ſit ucuenda: quia in Latinis vocibus ultima ſyllaba nec acuta unquam excitatur, nec flexa circumducitur, ſed in gravem, vel duas graves cadit ſempor, ut ait *Quintil. lib.* 12. *c.* 10. *a med.* & *lib.* 1. *c.* 5. (*al.* 9.) *ante med.* Adde *Diomed. l. e. pag.* 415. *Putſch.*

PONE VERSUS, *aut* verſus, retro & verſus uliquem locum. *Cato* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 191. *Putſch.* Poſquam auſpicavi, atque exercitum adduxi pone verſus caſtra hoſtium. (V. *Liv. l.* 34. *c.* 14.) *Id. ibid.* Pone verſum illac mare eſt.

PONO, nĭ, poſui, *altro* ſivi, ſitum, 3. *mettere*, *porre*, *πίθημι*, loco, ſtatuo, conſtituo. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 108. Tabulæ teſtamenti, quæ Romam erant allatæ, ut in ærario ponerentur, cum poni non potuiſſent, &c. *Id. l.* 1. *B. Gall.* 1. 20. *extr.* Millia paſſuum tria ab eorum caſtris caſtra ponit. *Cic. in fragm.* apud *Quintil. l.* 9. *c.* 3. *ante med.* Qui indicabantur, eos vocari, cuſtodiri, ad ſenatum adduci juſſit: in ſenatu ſum poſiti. *preſentati*. & *Caſ. B. Gall. l.* 1. 1. 5. In eo flumine pons erat: ibi præſidium ponit. & *lib.* 3. *B. Civ. c.* 34. Legin, quem tuendæ nræ maritimæ poſuerat. *avea poſtato*. & *Cic. Agrar.* 2. *cap.* 18. Ponere inſidias contra aliquem. *Horat. l.* 4. *od.* 6. *v.* 21. Procidit late, poſuitque collum in polvere Teucro. *Flor. l.* 1. 1. 13. In curulibus ſellis ſe ſa poſuerunt. *ſi ritirò a ſedere*. & *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 378. ſaxo poſuit latus. *poſò*. & *Virg. Æn.* 1. *v.* 177. Et ſale tabentes artus in liene ponunt. *Ovid. Met.* 8. *v.* 452. Stipitem in flammam ponere. *Id. de remed. Amor. v.* 719. aliquid in ignes. *Id.* 8. *Met. v.* 694. baculiſque levati Nituntur longo veſtigia ponere clivo. *Cic.* 4. *de Fin. c.* 25. Ubi pedem ponerer, non habebat. *Quinct. Cic. de petit. Conſul. in princ.* Ponere aliquid ſub aſpectu. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 29. in conſpectu. *Cato R. R. cap.* 7. oleas in ſolem. *Senec.* 1. *de Ira*, *c.* 7. In poſſeſſione ponere ſe. *Cic. Paradox.* 1. *c.* 3. aliquid ante oculos. *Gell. l.* 3. 1. 15. coronem in caput. *Cic. ad Planc.* 2. *poſt cpiſt. n6. l.* 16. *ad Attic.* In te poſitum eſt, ut, &c. *ſta in tuo mano ci ſare*, *ch6*, &c. *Id. Attic. l.* 5. *ep.* 3. Ponere aliquem in gratiam apud aliquem. *mettere in grazia*. *Plaut. Trin.* 3. 3. 21. aliquem in crimen atque infamiam populo. *b.* 1. apud populum. *Cic. pro Sext. c.* 66. *ad fin.* aliquem in laude. *b. e.* laudare. *Id. in Topic. c.* 13. *in fin.* in metu. *b. e.* reetuere. *Quintil. l.* 9. *c.* 3. *a med.* in diſtinguendum. *b.* 1. diſtinguendi cauſa. ¶ ſexere, *piantare*. *Virg. Ecl.* 1. *verſ.* 74. Inſitet nunc, Melibœe, piros, pone ordine vites. *Colum. ſub rust. l.* 4. Quid ita cenſemus altius paſſionare, tam brumali menſura vitem poſituri? *Id. l.* 10. *v.* 100. Atque oleris pulli radia, lacrymoſaque capa Ponitur. *Horat. l.* 2. *od.* 13. Illa & anſaſto te poſuit die, &c. ¶ exſtruere, *fabbricare*, *fare*. *Ovid Met.* 8. *v.* 160. ingenia fabræ celeberemus artis Ponit opus. *Virg.* 6. *Æn. v.* 29. poſuitque immania templa. Hioc illud *poſuit* frequentiſſimum in antiquis monum. ¶ ſtatuere, erigere. *Cic. pro Dom. c.* 30. *ſub fin.* Qui tibi ſtatuam in meis ædibus poſuit. *Nep. in Datam. c.* 8. Ponere trupæum. *Virg.* 3. *Æn. v.* 404. ams. ¶ efformare, *formare*, *fare*. *Horat. l.* 4. *od.* 8. Parrhaſius, aut Scopas, Hic ſaxo, liquidis ille coloribus Solars nunc hominem ponere, nunc deum. *Virg. Ecl.* 3. *verſ.* 44. Alcimedon duo pocula fecit, Orpheaque in medio poſuit, ſi vaſque ſequentes. ¶ apponere, h. e. ponere in menſa ante eliquem, *mettere innanzi*. *Cara R. R. c.* 79. & 81. Globos melle unguere, papaver infriare: ita ponim. *Martial lib.* 8. *epigr.* 22. Invitas ad aprum, ponis mihi, Gallice, porcum. *Juvenal. ſat.* 5. *v.* 135. Da Trebio, pone ad Trebium. vis frater ab illis Ilibus? ¶ apponere, h. e. ad latus, vel circe aliquem ponere. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c* 20. *extr.* Domorigi cuſtodes ponit, ut quæ agat, ſcire poſſit. ¶ diſponere. *Ovid. t. Amor. el.* 8. *v.* 1. Ponendis in mille modos perfecta capillis, Comere ſed ſolas digna, Cypaſſi, deas. V. *Paſtor*, nr. ¶ demittere, *abbaſſare*. *Horat. l.* 1. *od.* 3. *v.* 15. rabiem Noti, Quo non arbiter Hadriæ Major, tollere, ſeu ponere vult freta. ¶ deponere, *deporre*, *mettere giù*. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 20. *a med.* Cum pilam ludere vellet, tunicamque poneret. *Caſ. lib.* 4. *B. Gall. c. pœnult.* Arma ponere juſſerunt. *Cic. in Orat. c.* 69. Ponendus eſt enim ille verborum ambitus, non abjiciendus. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 8. ponere libros de manibus. *Ovid. Met.* 4. *v.* 345. velamina de corpore. *Sueton. in Calig. c.* 5. barbam. *Liv. l.* 1. 1. 19. curas. *Cæl. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 6. inimicitias. *Plin. l.* 5. *ep.* 6. metum. *Virg.* 1. *Æn. v.* 306. ſtrocia corda. *Horat. l.* 4. *od.* 11. *v.* 25. moras & ſtudium lucri. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 12. vitia. *Id.* 9. *Fam. epiſt.* 24. *extr.* vitam. Abſolute *Virg. Æn.* 7. *v.* 27. Cum venti poſuere. *ſuppli* vim, ſatum. Apud *Sueton. in Ner. c.* 20. ponere rudimentum. & apud *Juſtin. lib.* 12. *c.* 4. tirocinium. *b.* 1. esire, exfuere. ¶ Apud *Sil. l.* 4. *verſ.* 307. ponere prælia. *b. e.* ciſſare a pugna. *& lib.* 2. *v.* 460. tandem æquore vono Avertunt oculos fruſtratoque litore ponunt. *b.* 1. deſinunt ſpectare litora, unde caſpectabant auxilium. *Burman.* realiti *lumina ponunt*, quod certe eſt mollius. ¶ deorſum mittere, *mandar giù*. *Senec. in Phœniſſ. v.* 370. Brume ter poſuit nives. *b. e.* tres jam hiemes tranſierunt. V. alia in *Peſtror*, a, *um*. ¶ depouere in pignore, *ſcommettere*, *deporre*. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 36. pocula ponam Fagina, cælatum divini opus Alcimedontis. *Plaut. Curc.* 2. 3. 77. Pono pallium. ¶ imponere, *imporre*. *Cic.* 1. *de nat. Deor.* 1. 17. Sunt enim rebus novis nova ponenda nomina. *Virg.* 7. *Æn. v.* 63. Laurentesque ab eo nomen poſuiſſe coloni. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 48. qui tibi nomen Infano poſuere. ¶ proponere, in medium afferre, *proporre*. *Cic.* 1. *Tuſcul.* 1. 4. Ponere jubebam, de quo quis audire vellet: ad id aut ſudens, aut ambulans diſputabam. *Id.* 1. *de Orat. c.* 22. Ponere alicui quæſiunculam. *Petron.* 10 *Satyr.* 1. 115. Cum ponneremos conſilium, cui nos regioni crederemus. *Senec. Suaſor.* 6. *in fin.* Solent ſchulaſtici declamatores ponere: Deliberat Cicero, an promittente ſalutem Antonio, orationes ſuas comburat. *mettere*, *proporre queſta temu*, &c. *Virg.* 5. *Æn. v.* 491. Invitat pretiis animos, & præmia ponit. ¶ collocare ſenori, *mettere a ſedere*. *Horat. epod. c. in fin.* Omnem redigit idibus pecuniam, Quærit calendis ponire. ¶ conſtituere, reponere, *mettere*, *riporre*. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. extr.* Omnem ſpem ſalutis in virtute ponere. *Cic.* 2. *Attic. epiſt.* 23. *ad fin.* Credibile non eſt, quantum ego in conſiliis & prudentia tua, quantum in amori & fide ponam. ¶ cenſere, reputare, judicare, numerare. *Cic. Fam.* 6. *ep.* 1. Quod ego quaſi conſolationis locu pono. & *lib.* 15. *ep.* 4. *a med.* Qui ego in beneficii loco non ponu. *Id. in Top. c.* 18. *ad fin.* Si conſilio juvare cives & auxilio, æque in laude ponendum eſt. *Id. pro Cluent. c.* 21. *extr.* Ut quæcunique dicendi poteſtas effet deta, in honore, atque in beneficio ponerent. *Nep. in Epamin. c.* 1. Scimus muſicen noſtris moribus abeſſe a principis perſona: ſaltare vero etiem in vitiis poni. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 8. *a med.* Qui mortem in malis ponit. *Nep. in præfor. a med.* Quæ omnia apud nos partim infamia, partim humilia, atque ab honeſtate remota ponuntur. ¶ conſumere, *conſumare*, *paſſere*. *Cic. de elor. Orat. c.* 21. Unum medium diem fuiſſe, quem totum Galbam in conſiderenda cauſa, componendaque poſuiſſe. *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 1. *circa med.* Ibi cum Junium menſem conſumpſiſſem, cogitabam Quintilem in reditu ponere. *Id.* 5. *Fam. ep.* 21. Unum tecum diem libentius poſuerim, quam, &c. ¶ dare, figere. *Propert. l. e. el.* 20. *v.* 29. Oſculaque in gelidis ponas ſuprema labellis. *Stat. t. Theb. v.* 354. & oſcula mœſtis Tempeſtiva genis poſuit. ¶ adbibere, *aſperare*, *uſare*, *impegnare*, *mettere*. *Cic. pro Muren.* 1. 22. Ut candidatus totum animum, atque omnem curam, operam, diligentiamque ſuam in petitione non poſſit ponere. *Id. Tuſcul.* 1. 1. 19. *a med.* Totoſque nos in contemplandis rebus, perſpiciendiſque ponemus. *Id. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. *c. e.* Præſtabo, ſumptum nuſquam melius poſſe poni. *Id. Fam.* 13. *epiſt.* 64. *extr.* Si eum adjuveris eo ſtudio, quo oſtenditi, apud ipſum præclariſſime poſueris. ¶ dicere, pronuntiare, vel ſcribendo adjicere, *dire*, *ſcrivere*, *mettere*. *Cic.* 2. *de Le-*

gib. c. 3. Recte Magnus ille noſter, me audiente, poſuit in judicio, rempubl. noſtram juſtiſſimas huic municipio gratias agere poſſe, quod, &c. *Id. l.* 1. *Fam. ep.* 9. *a med.* Quamobrem, ut paulo ante poſui, ſi eſſent omnia mihi ſolutiſſima, tamen, &c. *Id.* 2. *de Fin. c.* 31. Hoc ipſum elegantius poni, meliuſque poſſe poſſet. *Liv. lib.* 10. *c.* 9. *ad fin.* Id ne pro certo ponerem, vetuſtior annalium auctor Piſo effecit. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 155. Pone Tigellinum: tæda lucebis in illa, &c. *h. e.* dic, vel ſcribe aliquid in Tigellinum. *Cic. Fam. ep.* 15. *a med.* Et quidem cum in mentem venit, ponor ad ſcribendum. *h. e.* cum venit in mentem iis, qui ſenatusconſulta ſcribunt, ponitur nomen meum quaſi ſcribendo adjiciendum. Sunt tamen qui in his verbis mendum ſuſpicantur. ¶ pro certo aſſero, ſtatuo, & quod in ſchola dicunt, ſuppono, *ſupponere*, *mentiri per certe*. *Cic. in Brut.* 1. 45. Etſi non fuit in oratorum numero, tamen puno, ſatis in eo fuiſſe orationis atque ingenii, quo & magiſtratus perſonam, & conſulare dignitatem tueretur. *Id. in Orat. c.* 4. Poſitum ſit igitur in primis, hinc philoſophia non poſſe effici, quam quærimus, eloqueatem. Adde *Terent. Phorm.* 4. 3. 25. ¶ fingere, *fingere*. *Terent. Phorm.* 4. 3. 23. Sudabis ſanis, ſi cum illo inceptas homine: ea eloquentia eſt. Verum pone, eſſe victum eum: 31, &c. *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 10. *leg.* 5. *circa med.* Ponamus, ſtudiorum cauſa Romæ agere. Fer etiam hoc ſenſu dicimus, & Græce τίθεμι. ¶ exponere, objicere, *ejicere*. *Plaut. Capt.* 3. 5. 29. Meumque me potius caput periculo præoptaviſſe, quam is periret, ponere. ¶ ſtatuere, ſancire. *Tacit.* 5. *Hiſt. c.* 5. *extr.* Liber Pater ſeſtus lætoſque ritus poſuit: Judæorum mos abſurdus ſordiduſque. *pismè*, *inſtituit*. *Quintil. l.* 8. *c.* 3. Ponere alia, quam quæ illi primi fecerunt, fas non eſt. *h. l.* nova verba fingere. ¶ *Rationem ponere*, iaire, *fari*, *e vendor i comes*. *Colum. l.* 1. *c.* 3. & *Sueton.* in *Oth. c.* 7. Sic ponere calculos. *Petron. in Satyr. cap.* 115. Si bene calculum ponas, ubique naufragium eſt. *h. e.* ſi eum bene æſtimes, & diligenter rationem inias. *Plin. l.* 2. *epiſt.* 19. *in fin.* Sed plane adhuc, an ſit recitandum, examinas tecum, omneſque, quos ego novi, in utraque parte calculos pone: idque elige, in quo viceris retro. ¶ *Poſivi*, & *poſivo* præterit. ab *Plauto Pſeud.* 5. 1. 35. Commuto illico palliumr illud poſivi. *& Trin.* 1. 2. 108. Mihi quod credideris, ſumes, ubi poſiveris. & *in fragm.* apud *Priſcian. lib.* 10. *pag.* 878. *Priſcb.* Apud ſequeſtrum vidulum poſivimus. Adde *Caton. de R. R. in præam.* & *cap.* 4. & *Vet. Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 159. *n.* 6. Sic in compoſit. *eppoſivi*, *compoſivi*, *depoſivi*, *expoſivi*, *impoſivi*, *oppoſivi*, *repoſivi*, *ſuppoſivi*, quæ habea ſuis locis. ¶ *Poſii* pro *poſuiſti* in *Vet. Inſcripi.* apud *Gruter. pag.* 541. *n.* 8. & 571. *n.* 9. & 724. *n.* 8. & 882. *n.* 14. barbariſmos potius dicendus eſt, quem error lapicidarum.

PONS, pontis, m. *pons*, γέφυρα, nmne id, quo ſuper flumen, vel foveam, vel ſimile quid tranſimus. Alii ducnot a *πέζος*, tranſitus, alii a peadeo. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 13. *Nep. in Milt. c.* 3. & *Planc. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 15. Pontem in flumine facere. *Flor. lib.* 1. *c.* 4. Interfluentem Urbi Tiberinum pnote commiſit. *Cic. Verr.* 6. *c.* 52. *extr.* Pars oppidi, quæ appellatur Inſula, mari diajuncta anguſto ponte rurſus adjungitur & contioctur. *Tacit.* 4. *Hiſt. cap.* 77. Pons, qui ulteriora coloniæ annectit. *Liv. l.* 26. *cap.* 6. & Terti. *Ann.* 15. *c.* 9. Pontem injicere. *gerere*. Sic *Suetan. in Celig.* 1. 22. *extr.* Super templum divi Auguſti ponte traſmiſſo, Palatium Capitoliumque conjunait. *Id. ibid. c.* 19. Bajarum medium intervallum trium millium & ſexcentorum fere paſſuum ponte conjunait. *Cæſ. l.* 5. *c.* 2. *a med.* Pons lapideus flumini impoſitus jongit urbem. *Id. l.* 3. *c.* 7. & *lib.* 4. *c.* 9. Fluvium ponte jungere. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 68. & *Quintil. l.* 2. *c.* 13. *ſub fin.* Pontem tumpere. *Tacit. Ann.* 1. *c.* 49. & *lib.* 13. *c.* 7. per amnem jungere. *& lib.* 13. *c.* 39. *extr.* ponte amnem tranſgredi. *Plin. l.* 8. *ep.* 8. Ponte flumen tranſmittere. *Flor. l.* 4. *c.* 12. trajicere. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 6. *extr.* & *lib.* 4. *c.* 70. Pontem abrumpere. *tagliare*. & *Nep. in Mil. cap.* 3. reſcindere. *Curt. l.* 4. *c. ult.* recidere. *Plaut. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 23. interrumpere. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 4. *a med.* interſcindere. *Tacit. 2. Ann. c.* 69. ſolvere. *Nep. in Themiſt. c.* 5. diſſolvere. *Virg. ſ. Æn. v.* 650. vellere. *Juſtin. l.* 2. *c.* 10. *extr.* Xerſes quadam maria pontibus ſternebat. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 57. Iaditis pontibus (*in lacu*) pedeſtrem ad pugnam. *Hirt. l. ſ. B. Gall. c.* 14. Pontibus palude conſtrata, exercitum tranſducit. *Tacit. 6. Ann. c.* 37. Pontem navibus efficere. ¶ de via lignis ſtrata in locis paludoſis. *Tacit. Ann.* 1. *c.* 63. Pontes longos quam maturrime ſuperare. anguſtus is trames vaſtas inter paludes, & quondam 2 L. Domitio aggeratus. ¶ da iis, quibus in navem aſcenditur. *Virg.* 10. *Æn. v.* 653. Forte ratis celſi conjuncta crepidine ſani Expoſitis ſtabat ſcalis, & ponte parata. *& lib.* 10. *v.* 287. ſocios de puppibus altis Pontibus exponit. ¶ Sunt etiam *pontes* tabulata, quibus turres inſtruuntur: ut *Serv.* docet ad illud *Virg. 9. Æn. v.* 530. Turria erat vaſto ſaſpectu, & pontibus altis. Sic *l.* 12. *verſ.* 674. Turrim, compactis trabibus quam eduxerat ipſe, Subideratque rotas, pontesque inſtravetat alius. ¶ Item qui de turri lignea ea ſuperiore ejus parte trochleis laxatur, & muro obſeſſæ urbis imponitur, ut per illum obſidentes mœnia invadant: qui a *Vegez. de re militi. l.* 4. *c.* 21. *ſambuca*, & *tenſtro* dicitur. *Suetan. in Auguſt. c.* 20. Et crus & utrumque brachium ruina pontis conſauciatus. *Plin.* hoc idem narrans *l.* 7. *c.* 45. ruina e turri periclitatum dicit. *Herodian.* autem ea *Dione*, & *Appiano* docet turris pontem intalligendum eſſe. Similea his ſunt pontea ia illo *Tacit. Ann.* 4. *c.* 51. In vallum manualia ſaxa, præuſtas fudes facere, complere foſſas, puntes & ſcalas inferca propugnaculis. *ornar* tabulata trajiciendæ foſſæ, & ſcandendo vallo apta. ¶ de tabulatis navium, *Id.* 2. *Ann. c.* 6. Multæ pontibus ſtratæ, ſuper quas tormenta vehérentur. ¶ In illo *Virg. 9. Æn. v.* 169. nec non trepidi formidine portas Exploraut, pontesque, & propugnacula jungunt; *pontes* intelligit *Servius*, qui fiant in muris anguſtioribus, ut ſit facilius tranſitus ad divifas muri partes. Horum fit mentio & apud *Stat. l.* 10. *Theb. verſ.* 879. ¶ Romæ Comitiorum tempore in campo Martio, aut in foro pontes ad tempus conſtituebantur, h. e. tabulata anguſta, & a ſolo excitata, in morem pontis, per quæ populus ſuffragia laturus de ſepto in ſeptum tranſibat, acceptis tabellis, quæ a diribitoribus ex ipſis pontibus diſtribuebantor. *Cic. l.* 3. *ad Attic. ep.* 14. *a med.* Conſul lator rogationis, idem erat diſſuaſor. opera Clodianæ pontes occuparant: tabellæ miniſtrabantur, ita ut nulla daretur, Uti rogas. ¶ Narrant autem, ut eſt apud *Fest.* in *Sexagenarios* et *Sinnie Capitone*, cum primum per pontes ſuffragia ferri cœpta ſunt, juniores conclamaviſſe, ut de ponta dejicerentur ſexagenarii, qui jam aulla publico munere fungerentur, ut ipſi potius ſibi, quam illi deligerent imperatorem. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 633. Pars putat, ut ferrent juvenes ſuffragia ſuli, Pontibus infirmos præcipitaſſe ſenes. ¶ In pontibus fluminum ſtabant mendici, ſtipem petentes. *Senec. de vita beate*, *c.* 25. In ſublicium pontem me tranſfer, & later egentes abjice. *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 116. diruſque a ponte ſatelles. Adde *ſer.* 14. *v.* 134. & *Martial. l.* 10. *epigr.* 5. & *lib.* 12. *epigr.* 32. *in fin.* ¶ Ubi ait *Horat. lib.* 2. *ſat.* 2. *v.* 31. Unde datum ſcatis, lupus hic Tiberinus, an altu Captus hiet? ponteſne inter jactatus, an amnis Oſtia ſub Tuſci? *pontes* intelligit in Tiberi, de quibus V. in *Lupus*.

PONTIA. V. in *Penrina*.

PONTICULUS, i, *ponticelle*, γεφυρίς, pons exiguus. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 20. Ejuſque foſſæ tranſitum ponticulo ligneo conjunarſſet. Adde *Catull. carm.* 17. *ed Celan. v.* 3.

PONTICUS, a, um, Ποντικός, ad Pontum provinc. ſpectans. *Colum. l.* 12. *c.* 35. Pontici abſinthii pondo libram. *Ovid. 1. Triſt. el.* 2. *v.* 94. Pontica terre. ¶ Nuces Ponticæ eædem ac Prænelinæ, & Avellanæ, ita dictæ, quod in Ponto maxime abundent circa Ponticum mare, & inde in Græciam, & ex Græcia in Italiam tranſlatæ fuerint. *Plin. l.* 15. *c.* 22. ¶ Pontici mures, di qaib. *Plin. l.* 8. *c.* 37. & *lib.* 15. *c.* 73. ſunt, qui apud nos *ermellini*, pilo albo, & mollifſimo. ¶ *Juvenal. in ſ. ſat.* 6. Pontica ter victi medicamina regis. *h. e.* Mithridatis regis Ponti. ¶ Ponticus ſerpens apud *eund. ſat.* 14. *v.* 214. eſt draco aurei velleris cuſtos in Colchide, quæ eſt proviacia ad Pontum Euxinum ſita. ¶ Pontici fauces ſretr, *Senec. in Med. v.* 454. h. e. Boſphorus Thracius, *le ſtretto de Coſtantinopoli*. ¶ De radice Pontice V. in *Rho*.

PONTIFEX, tificis, m. *Pontefice*, *ieguie*, facet magiſtratas, ſacrorum præſes, antiſtes, magiſter religionis. De notatione ita *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 15. Sacerdotes univerſi a ſacris dicti: pontifices, ut Q. Scævola Pontifex maximus dicebat, a poſſe, & facere: ego a ponte arbitror. nam ab ija publicius eſt factus primum, & reſtitutus ſæpe, quod eo ſacra & uls, & cis Tiberim non mediocri ritu fiant. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 8. Divis aliis alii ſacerdotes, omnibus pontifices, ſingulis flamines ſunto. *Id. de Harusp. reſp. c.* 6. *ad fin.* Meam domum P. Lentulus conſul & pontifex, L. Lentulus flamen Martialis, L. Claudius rex ſacrorum, Q. Cornelius, Q. Terentius pontifices minores, omni religione liberaverunt. *Id.* 3. *de Orat. c.* 19. *ſub fin.* Ut pontifices veteres propter ſacrificiorum multitudinem, trefvirea epulones eſſe voluerunt, cum eſſent ipſi a Numa, ut etiam illud ludorum epulata ſacrificium ſacerent, inſtituti; ſic, &c. *Ovid. 6. Faſt. v.* 454. factum den rapta probavit, Pontificiſque ſul mueere tuta fuit. *Horat. l.* 3. *od.* 23. *v.* 12. Victima pontificum ſecurim Cervice tinget. *Id. l.* 2. *od.* 14. *extr.* & mero Tinget pavimentum ſuperbo, Pontificum potiore cœnis. *h. e.* quæ debarntur a pontificibus, cum magiſtratum inibant. V. *Adpetalis*. ¶ Pontifices diu, præterquam a Patribus, creari non licuit. Sed M. Valerio, & Q. Apulejo Coſſ. etiam plebs ad hujuſmodi ſacerdotium admiſſa eſt. *Liv. l.* 10. *c.* 6. *& frequent.* Dividebantur in majorum, & minores. Omnibus unus præfectus fuit a Numa, iſque *Pontifex Maximus* appellabatur. Primus Poatifex Maximus fuit Mattius Martiè filius, Numæ gener. *Liv. l.* 1. *c.* 20. ¶ Fuerunt ab initio quatuor. Poſtquam autem plebi quoque communicatus Pontificatus eſt, quatuor alios creari ex plebe pontifices placuit. Hiac pontificum Collegium dicebatur. Summum ſacerdotium, & ſummam poteſtatem habebant. Præerant omnibus ſacris publicis, privatiſque. Legea etiam de ſacris ferre ſolebaot, dequs omnibus cauſis ad ſacra pertinentibus ipſi tanquam ſupremi judices, cognoſcebant: qua in re & muletandi jus habebant, cum ipſi nulli muletæ, nulliſque arbitrio obnoxii eſſent. *Liv. loc. cit.* ¶ Pontifex Maximus dicitur, Inquit *Feſt.* in *Maximus*, quod maximus rerum, quæ ad ſacra & religiones pertinent, judex ſit, vindexque contumaciæ privatorum, magiſtratuumque. Hujuſque rei exempla habemus apud *Valer. Max. l.* 1. *c.* 1. *n.* 2. & *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 16. quib. loc. & in privatos, & in magiſtratus imperium exercuiſſe pontifices legimus, cum da religione ageretur. Creabatur a populo in Comitiis, ut apparet ex *Liv. l.* 25. *c.* 5. & *Cic.* 2. *Agrar. c.* 7. Habebat ea Noma ſacra omnia exſcripta, exſignataque, quibus diebus, quæ ad templa, quibus hoſtius ſacra fieri deberent, atque unde in eos ſumptus pecunia erogaretur. Hinc commentarii, & apud *Liv. l.* 4. *c.* 3. libri pontificum, & *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 26. Retinebat dignitatem tota vita: præteata atebatur. Veſtales eligebat, capiebatque: edicebat comitia, iſque præerat regis ſacrorum, & flaminum creandorum cauſa: interreat arrogationibus, & adoptionibus lege curiata faciis, ne ſacra privata familiarum aliquid detrimenti capiant. Alia multa ad eum pertinentia V. apud *Preiſc.* & al. ¶ *Pontifex* pro Epiſcopo, *Veſcovo* apud Chriſtianos. *Sidon. carm.* 16. *v.* 6.

PON-

PONTIFICALIS, le, *pontificale, ἱερωσύνης*, ad pontificem pertinens. *Cic.* e. *de Legib. c.* 21. Si pontificalis maneret auctoritas. *Ovid. 1. Faſt. v.* 462. Arcadiæ facrum pontificale deæ. *& l. 3. v.* 420. Acceſſit titulis pontificalis honos. *Liv. l.* 20. *c.* 7. *o med.* Pontificalia, atque auguralia inſignia. *Sueton. in Aug. c.* 44. Pontificales ludi. *b. e.* editi a pontif. max. initio honoris lati. *Aufon. in gratiar. act. c.* 18. Pontificalia comitia. *b.* 1. quibus præerant pontifices maximi mineribus pontificibus creandis. *In ſing. Feſti*: Pontificals pomœrium appellabant locum illum, ugrumque prope murum, in quo pontifices ſuc conſtituerent auſpicia.

PONTIFICATUS, us, m. *Pontificis, ἀρχιερωσύνη*, pontificis munus & dignitas. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 9. Qui ſtatas ſolemneſque cæremonias pontificatu, rerum bene gerendarum auctoritates augurio conſeneri patuerunt. *Vellej. l.* 2. 1. 59. Pontificatus ſacerdotio puerum honoravit. *Tacit. Hiſt. l.* 2. *c.* 77. Otho pontificatus, auguratuſque honoratie jam ſenibus, cumulum dignitatis addidit.

PONTIFICENSIS, & Pontificienſis, ſe, cognomen Obuicouis oppidi in Hiſpania inter Cordubam & Gienoam. *Plin. l.* 3. *c.* 1. & *Inſcript.* apud *Grut. pag.* 458. *n.* 5.

PONTIFICIUM, ii, n. proprie eſt auctoritas & poteſtas pontificis in rebus ſacris. *Solin. c.* 16. (*al.* 26.) *extr.* Devotionis, quam peregre profequebantur, pontificium mox intra fines ſuos receperunt. *Imipp. Gratian. Valentinian. & Theodoſ. lib.* 16. *Cod. Theodoſ. tit.* 5. *leg* 13. Omnes, qui harum profeſſionum vel pontificium ſibi, vel miniſterium viudicarunt. ¶ Univerſim ſumitur pro munere, facultate, poteſtate, jure faciendi aliquid *Gell. l. c.* 1. 13. Re ſemel ſtatuta deliberataque ab ee, cujus negotium id, pontificiumque eſſet. *Symmach. l.* 3. *ep.* 17. Pontificio iterati honoris cuctus. *& lib.* 10. *ep.* 44. (*al.* 51.) *o med.* Ut æternitati veſtræ cauſæ illioe pontificiam reſervarem. *Imp. Conſtantin. lib.* 8. *Cod. Theodoſ. tit.* 18. *leg.* 1. Ut fruendi pontificium habeant, alienandi eis licentia derogetur. *Arnob. l.* 2. *pag.* 89. Ut enim dii certi certas apud vos habeot tutelas, licentias, poteſtates; ite unius pontificium Chriſti eſt dare animis ſalutem.

PONTIFICUS, a, um, *pontificale*, pontificalis. *Cic. pro Dom. c.* 14. Nagu, iſtam adoptionem pontificis jure eſſe factam. *Id. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 36. Pontificii libri. ¶ De pede Pontificio. V. *Spondæus.*

PONTILIS, le, ad pontem pertinens, ut Stratus pontilis, apud *Veget. l.* 1. *c.* 56. *de re veterin.*

PONTINA, *ſue* Pomptina palus, *Paludi Pontine, Auſonie Paludi*, palus Volſcorum, in Latio, ſeu Campania Romana, inter Appii Forum, Tarracinam, & Circæjos, olim adeo late patens, ut illam teſte *Plin. l.* 3. *c.* 5. triginta tres urbes circumſtarent, in quibus erat Pometia. In eam Ufens, & Amaſenus fluv. influunt. Per hanc Trajanus viem ſaxo ſtravit ingenti ſumptu, ut ejus etiamnum videntur reliquiæ. *Id. Plin. l.* 26. *c.* 4. Pontinas paludes vocat in plur. num. ut & *Martial. l.* 10. *epigr.* 74. & *Lucan. l.* 3. *v.* 85. & *Sueton. in Cæſ.* 1. 44. ¶ Sedes latronum fuit, teſte *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 306. ¶ Pontinos, ſex Pomptinos campos appellat *Martial. l.* 13. *epigr.* 112. Pomptinum agrum *Liv. l. c.* 1. 34. & *lib.* 6. *c.* 5. & 6. ¶ Qui *Pontino* ſcribunt, ducnet cum Feſto e Pontia urbe Volſcorum, ut *Idem* ait: (ſit autem in inſula cognomine, colonia R. contra & prope Terracinam, apud *Liv. l.* 9. *c.* 28. unde *Pontiani, orum*, apud *eund. l.* 27. *c.* 10.) Qui *Pompeino*, a Pometia cognomine Sueſſe, quod itidem Volſcorum oppidum ad eam paludem ſitum: quaſi per ſyncop. ſit pro *Pometino*. ¶ Pontina, ſeu Pomptina Tribus, una ex ruſticis, a palude cognomine ſic appellata, ſeu a Pontia urbe modo dicta, ut *Feſt.* docet. Addira ſit reliquis una cum Publicie circa A. U. CCCXCVII. ut *Liv. l.* 7. *c.* 15. *ſub fin.* ſcribit. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 549. *n.* 3. L. Junius L. F. Pontine Ogulnius Mil. Leg. II. &c.

PONTO, onis, m. nevis tranſvehendis jumentis & vehiculis accommodata: ſive intelligas tabulatum duobus lyntribus ſimul nelligatis fultum: cujuſmodi hodieque utimur trajiciendis fluminibus, ubi pontes non ſunt, religato ad utramque ripam func, & ſequente navi, ubi ille ettrahitur: ſive navem ſolam plano tabulatu conſtratam, & in mari quoque utilem. De hac *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 29. Plurafque neves in Italiam remittit, ad reliquos milites equiteſque tranſportandos: pontones, quod eſt genus nevium Gallicarum, Liſi relinquit. De priore *Auſon. Edyll.* 12. ſeu *Technopægn. in Grammaticomaſt. v.* 10. Lyntribus in geminis conſtratus ponto ſit, an pons. *Paul. Dig. lib.* 8. *tit.* 3. *leg. ult.* Flumen, in quo pontonibus trajiciuntur. Etiam *Gell. l.* 20. *c.* 25. inter varia nevium nomina *pontones* recenſet.

PONTUS, i, m. *mare, πόντος*, Græca vox mere ſignificans apud Poetas. *Virg. Georg.* 1. *v.* 356. freta ponti incipiunt agitata tumeſcere. *& verſ.* 469. tellus quoque, & æquora ponti. *& lib.* 4. *v.* 430. vaſti gens humida ponti. *Horat. l.* 3. *od.* 3. *v.* 37. Dum longus inter ſæviat Ilion, Romamque pontus. *Senec. in Oedip. v.* 488. Nexos Ægæo redimita ponto. ¶ Per ſynecdochen dicitur de mari Euxino, ſeu de toto illo mari, quod eſt ab Helleſponto uſque ad Mæotin, *ponto Euxino, mar nero. Plin. l.* 4. *c.* 12. *poſt med.* V. Euxinus. *Cic. 6. Verr. c.* 58. In Ponti ore & angultiis. *b. e.* in Boſphoro Thracio. *Vat. Place. l.* 8. *v.* 180. Craſſina namque dies trucis ad confinia Ponti, Cyaneaſque vocat. ¶ Item de illa regione Aſiæ minoris, quæ ad Ponti litus a meridie ſita eſt, inter Bithynlam & Paphlagoniam, itam quæ inter Paphlagoniam & Armeniam majorem: Pontus etiam Galeticus, Cappadocius, & Polemoniacus cognominata. Sed accuratius de his Geographi. Regnevit in ea Mithridates: quo devicto, in provinciam ab Romanis redacta eſt. *Plor. l.* 3. *c.* 5. & *Velley. l.* 2. *c.* 38. *extr.* ¶ Interdum latius accipitur de tis regionibus, quæ ad Ponti litus quodcumque poſitæ ſunt, ut de Tomitane, ubi exſulavit Ovidius, & de Colchidis Medeæ patria. *Cic. pro leg. Manil. c.* 9. Ex ſuo regno ſic Mithridates profugit, ut ex eodem Ponto Medea illa, &c. Adde *Serv. ad Ecl. Virg. 6. v.* 43. & *ad Æn. l.* 9. *v.* 681. Hinc Ovidii epiſtolarum libri ex Ponto. ¶ In plur. num. *Ponti, orum*, Latinitas non recipit, inquit *Serv. ad Æn.* 3. *v.* 104.

POPA, æ, m. *Βώτης*, victimarius, h. e. miniſter ſacerdotis, victimas ad altare admovens, ac ferens. idem erat etiam victimarum venditor: item ſacrificulus, qui circa domos, ſacrificiis familias purgaturus, oberrabat. Apparebat ab umbilico involutus veſte, nudus cetera. *Serv. ad Æn.* 12. *v.* 120. Limus eſt veſtis, qua ab umbilico uſque ad pedes tegentur popæ. Apud *Montfaucon. To.* 4. *Antiquit. illuſtr.* viſuntur popæ infra pectus tecti limo uſque ad genua. *Suetonius. de Calig. c.* 32. *ſub fin.* Admote altaribus victima ſuccinctus poparum habitu, elato alte malleo, cultrarium mactavit. *Popa* eſt hic, qui malleo bovem tundit: vel qui victimam feriendam tenet: *cultrarius*, qui jugulat. *Propert. l.* 4. *el.* 3. *v.* 61. Illa dies hornis cædem denuntiat egnis: Succinctique calent ad nova lucra popæ. *Cic. pro Mil.* 1. 24. Quin etiam audiendus ſit popa Licinius neſcio quis, &c. Ubi *Aſcon. paulo poſt ad cap.* 25. Licinium quendam de plebe, ſacrificulum, qui ſolitus eſſet familias purgare. ¶ *Fabricius.* lapidem habet, in quo (*cap.* 2. *n.* 75.) Critonie Q. L. Philenia dicitur *popa de ſuſulo*. h. e. quæ victimis venalibus negotiabetur. ¶ *Popa venter* apud *Perſ. ſat.* 6. *v.* 74. eſt gulnſus, helco, dalicatiſſimis ſpuliis faginatus, ut popæ ſolebant victimarum carnibus expleri: vel qui tnt pæne cædit pecudes ad menſam inſtruendam, quot popæ ſacroram cauſa.

POPANUM, i, *πόπανον*, placenta lata, tenuis, orbicularis, teſte *Suida*: a πέπτω, coquo, utpote genus rerum, quæ coquuntur. Harum placentarum uſus in ſacrificiis fuit, quemadmodum indicat *Ariſtophanes in Plutu*, & *Lucianus de ſacrificiis. Juvenal. ſat.* 6. *v.* 540. Scilicas & tenui popano corruptus Oſiris. *Pontificium* Latina appellatione vocat *Sueton. in Veſpaſ.* 1. 7.

POPELLUS, i, m. *popolaccio, vil plebe, gentaccia, canaglia*, plebecula. *Horat. l.* 2. *ep.* 7. *v.* 65. Vilia vendentem tenicata ſcruta popello. *Perſ. ſat.* 4. *v.* 15. blando caudam jactare popello.

POPILIA, *vel* Popillia Tribus. V. Poblilia.

POPILII, *vel* Popillii, orum, m. geos Romana: ex qua familia fuit cognomine *Lænatum*, cujus princeps M. Popilius Lænas M. F. qui conſul fuit quioquies. V. *Lænas*, & *Liv. l.* 7. *c.* 12. 17. 23. & 26. & *lib.* 9. *c.* 21. Fuere præterea multi alii clari viri tum honoribus, tum eloquentia. V. *Liv.* & *Cicer. in Bruto*. ¶ C. Popilius trib. reil. olim parricidii reus, & a Cicerone defenſus, ejus poſtea proſcripti caput & manus recidit, & ad M. Antonium detulit. *Epit. Livii lib.* 120. *Senec. Suaſor.* 7. ¶ Popiliam gentem memorat *Cic. l.* 2. *de Legib.* 1. 23. ¶ Pro utraquo ſcribendi ratione Lapidum teſtimonia multa congeſſit *Manut. in Orthograph.*

POPINA, æ, f. *taverna, bettola, ψυχτικὸν, ἀναπαυτήριον*, locus, ubi cocta obſinnia, & delicatiores cibi venduntur, & comeduntur, ganea: a *popo*. Eo conveniebant fere guloſi homines, luxuriones, haluones, & ventri dediti. *Plaut. Pan.* 4. a. 23. Bibitur, eſtur, quaſi in popina, haud ſecus. *Cic. Phil.* 2. *c.* 28. Hujus in ſedibus pro cubiculis ſtabula, pro triclinüis popinæ fuut. *Sueton. in Tiber. c.* 34. Datu Ædilibus negotio popinas ganeaſque uſque eo inhibendi, at ne opera quidem pictoria propoai venelie ſinerent. *Id. in Ner. c.* 16. Interdictum, ne quid in popinis cocti præter legumina, aut olera veniret, cum antea nullam non obſonii genus proponeretur. *Cic. Phil.* 13. *c.* 22. In luſtris, popinis, alea, vino tempus ætatis omne conſumere. *Martial. l.* 5. *epigr.* 71. In ſellariolis vagus popinis. *& lib.* 1. *epigr.* 42. fumantia qui tomacia raucus Circumfert tepidis vagus popinis. *Horat. l.* 1. *ep.* 14. *v.* 21. fornix tibi, & uncta popina Incutiunt Urbie deſiderium. *Id. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 62. immundæ popinæ. ¶ Metonymice dicitur de ipſis cibis delicatioribus, & largioribus. *Cic. Phil.* 3. *c.* 8. Vian atque epulis retentus, & alea eſt: ſi epulæ potius, quam popinæ nominandæ ſunt. *Id. in Piſon. c.* 6. Cum iſto ore fœtido tetterrimam nobis popinem inhalaſſes.

POPINALIS, e, *ὀψωνιώδης, ὀψαρυσικὸς*, ad popinam pertinens. *Colum. l.* 8. *c.* 16. Jam exim celebres erant daliciæ popinales. *Apul. ſub init. l.* 8. *Metam.* Juvenis natalibus præuobilis, ſed luxuriæ popinalis.

POPINARIUS, ii, m. *tavernaio, bettoliere, ψυχτάλης*, qui popinem exercet. *Lamprid. in Alex. Sever. c.* 49. *ſub fin.* Cum Chriſtiani quendam locum, qui publicus fuerat, occupaſſent, contra popinarii dicerent, ſibi ſum deberi. *Jul. Firmic. l.* 4. *c.* 15. Hoſpites, popinarii, tabernarii, myropolæ.

POPINATOR, oris, qui popinam frequentat, popino. *Macrob. l.* 7. *Saturn. c.* 14. Apud popinatores plaraque ſcitamentorum cernimus propoſita.

POPINTA TRIBUS, una ex Ruſticis, eadem eſt cum *Pupinia*, ut frequentius legitur: dicta ab agro Popinio, qui circa Tuſculum fuit, ut *Feſt.* docet in *Pupinia*: cujus agri & *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 9. item *Colum. l.* 1. *c.* 4. abi peſtilentem, & exilem vocat, & *Liv.* & *Valer. Max.* meminere. *Inſcript.* apud *Reinef. cleſſ.* 6. *n.* 118. L. Albidin L. F. Popin. Saturnian, &c. Alia apud *Donium cleſſ.* 6. n. 142. Furio Paulo Fur. F. Popinia Paulian, &c. Sunt eliæ multæ, in quib. *Pop.* ſcriptum eſt, quod & *Papiliam*, ſeu *Popillium* ſignificare poteſt.

POPINO, onis, m. *beccardo, ghiottone, taverniere, crapulone, ὄψοφις*, helne, gulo, qui ſe popinis dedit. *Varr.* apud *Non. c.* 2. n. 705. Quis poculis argenteis chorum intreibit? popino. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 39. Imbecillus, iners, ſim quidvis, adde, popino. *Senec.*

de clar. Grammat. c. 15. Lurconem, & nebulonem, popinonemque appellans.

POPINOR, eris, dep. 1. *derſi alia crapula*, κραιπάλω, heluor, indulgeo popinis. *Trebell. Poll. in* XXX. *Tyrannis, c.* 29. *de Celſo*. Dum Gallienus popinatur, & balneis oc lenoniibus deputat vitam.

POPLES, itis, m. *pregatura, e ginocchio interiore del ginocchio*, ἰγνύα, pars ea, quæ genu oppoſita eſt: ex *poſt*, & *plico*, quia poſt genu plicetur, oc curvetur. *Colum. l. 6. c.* 12. *de bove*. Oleo, & ſale genua, poplitesque, & crure confricanda ſunt. *Liv. l.* 22. *c.* 51. Quoſdam & jacentes vivos ſucciſis ſeminibus poplitibuſque invenerunt. *Virg. Æn.* 12. *n.* 927. incidit ictus Ingens ad terram duplicato poplite Turnus. *h. e.* genu flexo. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 97. contento poplite mirari aliquid. *a piè ferma*. & *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 245. ſubmiſſo poplite. *piegato il ginocchio*. & *Stat. 6. Theb. v.* 500. flexo poplite ſidere. *Lucan. l.* 1. *v.* 613. Victima depoſita præbebat poplite collum. *Lucret. l.* 4. *v.* 950. Brachia, palpebræque caduntur, poplitesque procumbunt. *Curt. l.* 6. *c.* 1. & *lib.* 9. *c.* 5. Excipere ſe poplitibus. *eleggerſi, foſſentarſi ſulle ginocchie*. *Plin. l.* 28. *c.* 6. Poplites genibus imponere. *mettere un ginocchio ſopra l' altro*. & *lib.* 11. *c.* 45. Elephas poplites intus flectit, hominis modo. *Claudian. l.* 2. *de ſuæ. Prof. v.* 34. veſtis poplite fuſa tenus. *fino al ginocchio*. ¶ In recto ſingul. *Lucan. l.* 9. *v.* 770. Membra natant ſanie: ſuræ ſtamen: ſine ullo Tegmine poples erat.

POPLICOLA, & Poplicula, æ, m. cognomen fuit P. Valerii, qui in locum L. Tarquinii Collatini conſul e populo ſuffectus fuit: ita dictus e *pepino* pro *populus*, & *colo*, quaſi populum coleret, obſervaretque, quia faſces ei in concione ſubmiſit, & de provocatione adverſus magiſtratus legem tulit, ut *Liv. l.* 2. *c.* 7. & 8. & *Val. Max. l.* 4. *c.* 1. narrant. Fuit quater conſul. Mortuus eſt gloria ingenti, ſed re familiari adeo exi ua, ut ſumptus funeri deeſſet: quare de publico alatus eſt. *Liv. ibid. c.* 15. & 16. *Sil. l.* 2. *v.* 8. Poplicola, ingentis Voleſi Spartana propago. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 97. *n.* 2. & *Manut. in Orthogr.* P. Valerius Voluſi F. Poplicola. Alia *ibid. pag.* 6. *n.* 5. P. Valarius Voleſi F. Poplicola Jovi, Junoni, &c. Alia *ibid. pag.* 480. *n.* 5. Sex. Valerio Sex. Fil. Fabia Poplicolæ, &c. Græci quoque Πουπλικόλας. *Horat. l.* 1. *ſer.* 10. *v.* 38. Cum Pedius cauſas exludet Poplicola, atque Corvinus. ¶ De quocumque populi ſtudioſo. *Sidon. carm.* 23. *n.* 80. Inter publicolas manu feroces Trunco Mucins eminet lacerto. ¶ Scribitur & *Publicula*, ſed minus recte.

POPLICITTUS, publico. *Enn.* apud *Gell. c.* 10. *l.* 16. Proletarii' poplicitus ſcutoque feroque Oroatur ferro. *a ſpiſe del pubblico*. & *Plaut. Stich.* 3. 2. 35. Ambracia veniunt hue legati poplicitus. Al. utroque loco leg. *publicitus*: & apud *Plaut.* etiam *publice*.

POPLICUS, a, um, publicus: e *populus*. *Enn.* apud *Cicer. Fam.* 7. *ep.* 6. Nam multi ſuam rem bene geſſere, & poplicam patria procul. *Plaut. Trin.* 2. 2. 16. Remoramque faciunt rei privatæ & poplicæ. Al. utrobique lag. *publicæ*. Vet. lapis apud *Gruter. pag.* 204. *lin.* 23. Agri poplici quod Laegenſes poſſident. Alius *ibid. pag.* 150. *n.* 6. Ut de agro poplico araturibus cederent, &c.

POPLIFUGIA, populifugia. *Veter Calendar.* apud *Gruter. pag.* 133. *in Jul.* Non. Poplif. NP.

POPLUS, i, m. populus, per ſyncopen Poetis conceſſam. *Plaut. Amph. prol. v.* 101. & 2. 1. 103. Thebano poplo. *Id. Caſ.* 3. 2. 6. præſidium popli. *Id. Aſin. prol. v.* 4. auritum poplum. Habetur etiam in fragm. antiquiſſimæ Inſcription. columnæ Roſtratæ apud *Gruter. pag.* 404. *n.* 1.

POPULUS, i, antiqus pro *populus*. *In formule concipiendi ferias*, apud *Gell. l.* 10. *c.* 24. Die noni populo Romano Quiritibus Compitalia eruei. *In alie tapiende Veſtalis* apud *eund. l.* 1. *c.* 12. Sacerdotem Veſtalem facere pm populo Romano Quiritibus. Adde *Enn.* locum apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 3. elium apud *Non. c.* 2. *n.* 615. alium *ibid. c.* 4. *n.* 403. &c. quibus locis per *e* mediam ſyllabam multi libri habent: atque hanc ſcriptionem agnoſcit etiam *Mar. Victorin. l.* 1. *or. Grammat. pag.* 2458. *Putſch.*

POPPÆANUS, a, um, ad Poppæam pertinens, quæ fuit uxor Neronis, a quo ictu calcis, cum gravida & ægra eſſet, occiſa eſt, et *Sueton. c.* 35. narrat. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 461. multo Pane tumet facies, aut pinguia Poppæana Spirat. *h. e.* unguente uſurpata, aut inventa e Poppæa. ¶ Sunt qui ſcribunt *Poppæo*, & *Poppæanus*, ſed contra vet. libros, & lapides, teſte *Manut. in Orthograph.*

POPPYSMA, etis, n. πόππυσμα, palpum, vel ſonus linguæ, manibus, ac ſimilibus modis excitatus ad favorem oſtendendum. Proprie eſt ortus preſſi ſonus, & labiorum in ſe colliſorum ſtrepitus, at fit cum cupide oſculamur: e ποππύζω, ſibilum: quod quidam etiam exponunt *applaudere*, ideſt illiſis manibus inter ſe, & palma cum palma collata pleoſum edere. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 583. frontemque, manumque Præbebit vati crebrem poppyſma roganti. *Plin. l.* 28. *c.* 2. *a med.* Fulgetras poppyſmis adorare, conſenſus gentium eſt. Hoc *poppyſmie* poteſt eſſe etiam e recto *poppyſmos*: ſed etiam neutra in *a* dativum plur. in *ſi* habent, ut *epigrammaſin, peſtiromaſie*, &c. ¶ Pro ſibilo in re obſcena, *Martial. l.* 7. *epigr.* 17.

POPPYSMUS. V. in voce præced.

POPPYZONTA, accuſat. ſingularis Græcus ποππύζοντα, a ποππύζω, quod ſignificat blande contrectare, palpare, tenui ſibilo ore emiſſo, quod facere ii ſolent, qui equos feroces demulcere, & mites reddere volunt. *Plin. l.* 35. *c.* 10. *n med.* Cum pingeret poppyzonta retinentem equum.

POPULABILIS, le, qui populari poteſt. *Ovid. 9. Met. v.* 263. Interea quodcumque fuit populabile flammæ, Mulciber abſtulerat.

POPULABUNDUS, a, um, ἀῤῥαιστικός, qui populator, prædabundus. *Liv. l.* 1. *c.* 15. In finm Romanos excurrerunt, populabundi magis, quam juſti more belli. *Siſenn.* apud *Non. l.* 7. *n.* 26. Pmtinus agros populabundus ad Numerium convertit. Adde apud *Gell. l.* 11. *c.* 15.

POPULACTA. V. *Populavit*.

POPULARIA, ium, n. locus in theatro, ubi populus, ideſt plebs ſedebat, videlicet media & ſumma cavea, ut equeſtria, locus, unde equites ſpectabant. *Sueton. in Domit. c.* 4. *extr.* Et quia pars major intra popularia deciderat. Adde *in Claud. c.* 25. *a med.*

POPULARIS, re, *popolare, del popolo*, ad populum pertinens, δημοτικός. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 4. Ante quam ad populares leges veniam, vim iſtius cæleſtis legis explana. *h. e.* populorum ſcito conditas. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 8. *ſub fin.* Patere aures tuas querelis omnium: nullius inopiam ac ſolitudinem non modo illo populari acceſſu ac tribunali, ſed in domo quidem & cubiculo eſſe exclusam. *Id.* 4. *Acad. c.* 2. *a med.* Popularis cœtus. *& mot.* Populares illuſtresque laudes. *Id.* 2. *Offic. cap.* 20. Popularibus verbis eſt agendum, & uſitatis, cum loquimur de opinione populari. *Id.* 3. *de Legib. c.* 6. Veteres acute illi quidem, ſed non ad hunc uſum popularem atque civilem de republica differebant. *Id.* 1. *de Orat. c.* 23. Sunt animi varia & ad vulgarem, popularemque ſenſum accommodata, omnia genere hujus forenſis nobiæ dictionis. *Cure R. R. c.* 88. Sal popolare. *h. e.* vulgare, quo populus paſſim utitur. *Plin. l.* 13. *c.* 4. *ad fin.* Popolari nomine e nobis appellantur balani. *Id. l.* 7. *c.* 56. *ante med.* Regiam civitatem Ægyptii, popularem Attici invenerunt. *h. e.* quæ populi arbitrio gubernatur, *democratia*. & *Colum. l.* 9. *c.* 11. *ſub fin. de apib.* Populares pulli. *h. e.* fetus plebis apum, quibus opponuntur pulli regum. *Cic. in fragm.* pro C. *Cornel.* apud *Aſcon.* Quod paſſus eſſet tum primum a populari conſeſſe ſenatoria ſubſellia ſeparari. *h. e.* a loco, in quo conſidebat populus ludos ſpectaturus: qui *popolaris* etiam dicitur. V. vocem præced. ¶ Qui eſt ejuſdem populi, civis, municeps, jocola, cnoterraneus, *compatriota, paeſano*, συμπολίτης. *Cic. l.* 1. *de Leg. c.* 23. *a med* Sequo non unis circumdatum mœnibus, popularem elicujus definiti loci; ſed civem totius mundi agnoverit. *Id. Acad. l.* 4. *c.* 37. At hoc Thales Anaximandro popolari & ſodali ſuo non perſuaſit. *Plaut. Pœn.* 5. 2. 79. O mi popolaris, ſalve. *Terent. Eun* 5. 9. 1. O populares, ecqeis ma vivit hodie fortunatior? *Id. Addiph.* 2. 1. 1. Obſecro, populares, ferte miſero etque innocenti auxilium. *Ovid. 12. Met. v.* 190. popolarem eſſe alicui. *Salluſt. in Jug. c.* 62. Metellus, converſo equo, animadvertit, ſugam ad ſe vorſum fieri: quæ res indicabat populares eſſe. *de' ſuoi*. ¶ Popolare carmen *Seneca in Oedip. v.* 402. eſt peculiem, propriom, & ſolemne toti populo. ¶ Dicitur etiam de beſtiis, & plantis, &c. *Plin. l.* 8. *c.* 57. *de glirib.* Qua in re notatum, non congregari niſi populares ejuſdem ſilvæ: & ſi miſceantur alienigenæ, omne vel mœſte diſcreti, interire dimicando. *Ovid. in Ibin, v.* 583. lenna popolaris. *Plin. l.* 25. *c.* 13. *de prunis*. Simul dici poſſunt popolares eorum myxæ, quæ & ipſæ nunc coperunt Romæ naſci, inſitæ ſorbis. *Ovid. Met.* 7. *v.* 408. ramemque tenens popolaris olivæ. *h. e.* quæ plurima in ejus patria ſolo colitur, & in honore habetur. Loquitur de rege Athenarum, quæ ſub tutela Minervæ ſunt, cui ſacre olive. *Id. l.* 1. *v.* 577. popolarin ſtuquius. *h. e.* ejuſdem regionis. ¶ Item de iis, qui ejuſdem ſunt fortunæ, & conditionis. *Terent. Phorm.* 1. 1. 1. Amicus ſummus meus & popolaris Geta. *h. e.* ſervus, ut ego. ¶ Item de iis, qui ejuſdem ſunt factionis & ſocietatis. *Salluſt. in Catil. c.* 23. Cum ea juſjurandum popolares ſceleris ſui adigeret. *& cap.* 25. Quod factum primo popolares conjurationis concuſſerat. *Senec. de vita beata, c.* 13. Invitis hoc noſtris popolaribus dicam. *h. e.* meæ ſectæ Sinicis. ¶ Præterea *popolaris* dicitur populi ſtudioſus, & fautor, ejuſque gretiam captans, φιλοδήμος. *Cic. pro Cluent. c.* 28. L. Quintius homo maxime popolaris, qui omnes rumorum & concionum vectos colligere conſueſſet. *Id. Agrar.* 2. *c.* 7. *ſub fin.* Conſul veritate, non oſtentatione popolaris. *Id.* 4. *Catil. c.* 5. Animus vere popolaris, ſaluti populi conſulens. V. *Opermaster.* ¶ Item populo gratos, & jucundos. *Cic. ibid. c.* 8. Nihil tam popolare, quam pacem, quam concordiam, quam otium reperiemus. *Plin. l.* 1. *ep.* 8. *a med.* Utiliſſimum munus, ſed non perinde popolare. *Lactant. de Ira Dei, c.* 5. Favorabilis admodum, & popolazie oratio. *Plin. in Panec. c.* 77. Popolare, gratumque audientibus. *Lucr. l.* 7. *c.* 33. Et, quo nihil popolarius eſt, quibus artibus petierat magiſtratus, iisdem gerebat. ¶ Popolaria facre *Feſto* ee *Laborne* ſunt, quæ omnes cives faciunt, nec certis familiis attributa ſunt, Fornacalia, Parilia, Lararia, porca præcidanea. ¶ *Aura popolaris*, gratia & favor populi, quem affectant, qui populares eſſe volunt. *Cic. de Haruſp. reſpon. c.* 20. *extr. Horat. l.* 3. *od. c. v.* 20. & *Virg. 6. Æn. v.* 817. ¶ Popolaris etiam dicitur humilis, vilis, ſordidus, teſte *Donato ad Terent. Phorm.* 1. 1. 1. ¶ Popolaria egere, h. e. nugamria, vel puerilia. *Labor.* apud *Non. c.* 2. *n.* 630. Popolaria agimus per ludum. Al. leg. *popolacia* cod. ſenſu. ¶ *Popolares*, populus urbis, plebs urbana: & diſtinguuntur a militibus, qui extranei plerumque eſſe ſolebant poſterioribus R. imperii temporibus. *Capitolin. in M. Antonin. Philoſ. c.* 17. Peſtilentia gravis multa millia & popolarium & militum interemerat. *Ulpian. Dig. lib.* 1. *tit.* 12. *leg.* 1. *ad fin.* Debet diſpoſitos milites ſtationnarios habere ad tuendam popolarium quietem. ¶ *Popolares* antique pro *popolaris*, e *popolus*. *Enn.* apud *Gell. l.* 12. *c.* 2. dictus olim popolaribus olim. Al. *popolaribor*.

POPULARITAS, etis, f. *grazia*, e *favore popolare, popolarità*, δημαγωγία, ſtudium populi, humanitas, blanditiæ, quibus populi favorem aucupamur. *Plin. l.* 6 *ep.* 31. Homo munificus, & innoxiæ popularitatis. Al. aliter leg. *Suetan. in Tit. c.* 8. Ne quid popularitatis prærermitteret, non nunquam in thermis ſuis, admiſta plebe, lavit. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 69. Quanto tarior apud Tiberium popula-

pularitas, tanto lætioribus animis accepta. ¶ Aliquando ponitur pro conjunctione, quæ debet esse inter populares, seu pro amicitia, quæ ex ejusdem patriæ habitatione contrahitur. *Plaut. Pœn.* 5. a. 81. Atque impera popularitatis causa.

POPULARITER, adverb. *popolarmente*, ὁμοπολιτικῶς, more populi, vulgo, pro populari insolitia, ut Populariter agere, loqui, scribere, &c. *Cic. in somn. Scip. c.* 7. Homines enim populariter annum tantummodo Solis, idest unius ustri, redita metiuntur. *Id. 2. Fin. c.* 6. Loqui populariter. *Id. l.* 5. *c.* 5. Dun genera librorum sunt, unum populariter scriptum, quod *διαγραμμὸν* appellabant; alterum limatius, quod in commentariis reliquerunt. ¶ Interdum ponitur pro seditiose, cum gratia populi. *Cic. 2. Offic. c.* 21. Sed cum in agendo multa populariter, tum illud male, non esse in civitate duo millia hominum, qui rem haberent. *Id. pro Cluent. c.* 34. Concliones quotidianæ seditiosæ ac populariter excitatæ. *Juvenal. sat.* 3. *v.* 37. Quemlibet occidunt populariter.

POPULATIM, adverb. catervatim, in universum, per populos. *Pompon.* apud *Non. c.* 2. *v.* 628. Poeta placuit populatim omnibus. *Cæcil. ibid. n.* 659. Ego te perdidi, qui nunnec servos perdo populatim?

POPULATIO, onis, f. *saccheggiamento*, *sacco*, *ruberia*, *guasto*, πόρθησις, actus populandi, prædatio, direptio. *Liv. l.* 3. *c.* 3. *in fin.* Æquos populationibus incursionibusque meliores esse. *Id. l.* 2. *c.* 64. Populationem adeo effuse fecit, ut nihil belle iactatum relinqueret, multiplicique capta præda rediret. *Cæs. l.* 2. *B. Gall. c.* 15. Hostem rapinis, pabulationibus, populationibusque prohibere. ¶ Extra rem militarem, *Colum. l. r. c.* 5. Villa iuncta militari viæ prætereuntium visturum populationibus, & assiduis divertentium hospitiis diveuat rem familiarem. ¶ De ipsa præda. *Liv. l.* 2. *c.* 43. Vejentes, pleni jam populationum, Romam ipsam se oppugnaturos minitabantur. ¶ De bellue fruges passim absumentibus. *Colum. l.* 2. *c.* 20. Ea res a populatione murium formicarumque frumenta defendit. *Id. l.* 3. *c. ult.* Vindemiæ populationibus volucrum pluvisque aut ventis laceſſita dilabitur. ¶ Translate *Plin. l.* 9. *c.* 34. Cum populatio morum, atque luxuriæ non aliunde major, quam, &c. *guasto*, *corruttela*. ¶ De populi multitudine, *popolazione*, *Sadol. l.* 4. *v.* 275. Flebant germanæ, flebat populatim præsens.

POPULATOR, oris, m. *saccheggiatore*, *guastatore*, πορθητὴς, qui populatur, depopulatur, direptor. *Liv. l.* 3. *c.* 68. *sub fin.* Populatores ugrorum fusos fugaloque castris exsuere. *Ovid.* 13. *Met. v.* 655. Trojæ populatur Atrides. ¶ Translate *Martial. l.* 7. *epigr.* 26. Taſcæ gladiis aper populator. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 683. Calabri populatur Sirius ævi Incubuit. *Quintil. declam.* 12. *c.* 24. *extr.* Populator everſorque civitatis. *Claudian. l.* 1. *in Ruf. v.* 35. Et luxus popalatur opum. *& lib.* 2. *v.* 377. sic attonitos ad litora piſces Æquoreus populator agit.

POPULATRIX, icis, f. *saccheggiatrice*, *guastatrice*, quæ populatur. *Stat. l.* 3. *silv.* 2. *v.* 86. Siculi populatrix virgo profundi. *b. t.* Scylla. *Claudian. l.* 3. *de rapt. Pros. v.* 165. attonitus fabulo ceu pastor inani, Cui pecus aut rabies Pœnorum inopina Iranum, Aut populatrices infestavere caterva. ¶ Translate *Mart. l.* 13. *epigr.* 104. Hoc tibi Thesei populatrix misit Hymetti Pallados a silvis nobile nectar apis.

POPULATUS, a, um, *chi ha saccheggiato*, πορθήσας, qui depopulatus est. *Flor. l.* 2. *c.* 17. *sub fin.* & *lib.* 3. *c.* 7. Omnia igni ferroque populatus. *Stat. l.* 3. *Theb. v.* 221. Geticas populatus cædibus urbes. *avendo spopolato*. ¶ Passive *saccheggiato*, *guastato*, πορθηθείς. *Cic. in devin. Verr. c.* 2. Siculi nunc populati, atque vexati, cunctiad me publica sæpe venerunt. *& S. Verr. c.* 52. *extr.* Populatam vexatamque provinciam. *Horat. l.* 3. *od.* 5. *v.* 23. & arva Marte coli populata nostro. *Plin. l.* 8. *c.* 55. Cuniculi famem Balearibus insulis, populatis messibus, afferentes. *consumato*, absumptis. ¶ Translate *Virg.* 6. *Æn. v.* 495. Deiphobum vidit lacerum crudeliter ora, Ora manusque ambas, populataque tempora raptis Auribus, & truncas inhonesto vulnere nares. *guastate*, *disformate*. & *Senec. in Agam. v.* 583. Navis lacera, & omni decore populata levis. *guasto ogni ornamento*. & *Ovid. in Halieut. v.* 36. *de polypo*. Brachia dissolvit, populatumque exspuit hamum. *b. c.* esca spoliatum.

POPULATUS, us, m. *saccheggiamento*, πόρθησις, populatio. *Lucan. l.* 2. *v.* 634. Ardent Hesperiæ sævis populatibus agri. *Claudian. l.* 1. *in Eutrop. v.* 244. squalent popalatibus agri.

POPULETUM, i, n. λόχος, locus, ubi multæ populi consitæ sunt. *Plin. l.* 14. *c.* 6. Antea Cæcubo erat generositas celeberrima in palustribus populetis.

POPULEUS, a, um, *di pioppo*, λεύκινος, ad populum arborem pertinens. *Virg.* 4. *Georg. v.* 511. Qualis populea mœrens philomela sub umbra. *Id. ibi. Æn. v.* 290. & *lib.* 8. *v.* 32. frondes populeæ. *Horat. l.* 2. *od.* 7. *v.* 23. populea corona. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1641. silva.

POPULIFER, a, um, populorum arborum ferax. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 17. *v.* 32. Frigidus Eurotas, populiferque Padus. Adde *lib.* 1. *Met. v.* 579.

POPULIFUGIA. *Piso* apud *Macrob. l.* 3. *Saturn. c.* 2. *a med.* Postridie Nonas Jul. re bene gesta, cum pridie populus a Tuscie in fugam versus sit, unde Populifugia vocantur, post victurum certis sacrificiis sit vitulatio. Paule aliter *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 3. Dies Populifugia videtur nominatus, quod eo die repente tumultu fugerit populus, non multo enim post hic dies, quam decessus Gallorum ex urbe: & qui tum sub urbe populi, ut Ficulenses, ac Fidenates, & finitimi alii, contra nos conjuraruut.

POPULISCITUM, i, n. *decreto del popolo*, ψήφισμα legitur aliquoties in quibusd. MSS. apud *Nepot.* ut in *Aristid. c.* 1. *extr.* & *in Alcib. c.* 5. & *in Epamin. c.* 7. & *in Phoc. c.* 2. ubi in editis semper est *plebiscitum*.

POPULITOR, oris, frequentativum a *populor* passivo. *Poppr. Dig. lib.* 49. *tit.* 1. *leg.* 21. *extr.* Cum fructus agrorum populitarentur ab adversario. Ita *Terentius*. al. *populerentur*.

POPULNEUS, &

POPULNUS, a, um, *di pioppo*, populneus, λεύκινος. *Cato R. R. c.* 5. Frondem populneam, ulmeam, quernam cædito. Al. leg. *populeam*: quomodo & *Plin. l.* 16. *c.* 24. *sub fin.* hunc eundem *Catonis* locum referens. *Colum. l.* 6. *c.* 3. *ad fin.* Probatur maxime ulmeu, post fraxinea, & ab hac populnea. *Id. lib.* 12. *c.* 43. Arida populnea, vel abiegna scobe viridee uvas custodiunt. *Plaut. Cas.* 2. 6. 32. Num ista aut populus sora, aut ubiegna est tua?

POPULO, as, avi, atum, a. 1. & Populor, aris, atus sum, dep. 1. *spopolare*, *desolare*, πορθεῖν, populum cædibus ubsumo. *Liv. l.* 3. *c.* 6. Urbem Romanam deum ira morbo populari. *Propert. l.* 2. *el.* 7. *v.* 7. Hic nilm ignaros luctus populavit Achivos. *Stat.* 3. *Theb. v.* 210. *de Marte*, ille fumentes Bistonas, & Geticæ popalatus cædibus urbes, Turbidus ætheriæ currus arrebat ad arces. *Ovid. l.* 1. *Met. v.* 249. ferte populandas tradere gentes. ¶ Item depopulor, igni ferroque corrumpo, vasto, prædas ago, diripio, ubsumo, *saccheggiare*, *mettar a sacco*, *dar il guasto*, *rubare*: u *populus*, quia populo & integræ regioni damnum infertur. *Cic. 1. Offic. c.* 10. *ad fin.* Cum triginta dierum essent eam bosle pactæ indutiæ, nocte populabatur agros. *Virg. 12. Æn. v.* 263. & litora vellra Vi populat. *Plaut. in frogm.* apud *Diomed. l.* 1. *pag.* 305. *Putsch.* Quæ ego populabo prœbe. *Pacuv.* apud *Non. c.* 1. *n.* 185. potiam populavit meam. *Nonius* hoc aliter interpretatur, sed perperam. *Claud. Quadrigar. ibid. c.* 7. *n.* 26. Agrum Nnlanum populare coperunt. *Lucan. l.* 2. *v.* 445. urva ferro populatur & igni. *Claudian. de VI. consul. Honor. v.* 134. piratica puppis multas populata carines. *Sil. l.* 6. *v.* 649. errantibus armis, Quo spolia invitant, manefest popalantiu figna. *b. t.* milites sub signis populabundos. ¶ Translate est absumere, consumere, corrumpere. *Virg. 1. Georg. v.* 185. popalatque ingentem farris acervum Curculio, atque inopi metuens formica senectæ. *Flor. l.* 2. *c.* 2. Ignis popalatæ incendio silvas. *Ovid.* 2. *Met. v.* 319. rutilos flamma popalante capillos. *Id. de medic. fac. v.* 45. formam popalabitur ætas. *Senec. in Hippol. v.* 377. Popalatur artas cura. *& vers.* 1095. Et ure durus pulcre popalatur lapis. *guasto*, *disforma*. & *Claudian. l.* 2. *de rap. Pros.* de vento subterraneo in Ætna, *vers.* 174. Putria maltivagis popalatur flatibus antru. *b. c.* exedit, diruit, perrumpit. *Virg.* 12. *Æn. v.* 524. Dant fontium spumasi amnes, & in æquora currunt, Quisque suum popalatus iter. *b. c.* ruendo, & corrumpendo quscumque fluunt. Hyperbole est in illa Stat. *Theb.* 5. *v.* 1. popalataque gurgitis ulveum Agmina linquebant ripas. *Sil.* quasi totum fluvium bibendo exsiccasseot. ¶ Populor passive significatione, præter ullatum *Livii* locum, *Id. l.* 3. *c.* 3. *sub fin.* In oppida sua fu recepere, uri sua popularique passi. (Adde *lib.* 28. *c.* 44. *ad fin.* ubi al. aliter leg.) *Eutrop. l.* 9. *c.* 8. Pannoniu a Sarmatis Quadisque popalata est. V. *Populeus*.

POPULONIA, æ, f. cognomen Junonis apud *Popir.* ut refert *Macrob. l.* 3. *Saturn. c.* 11. *Arnob. l.* 3. *pag.* 118. & *Martian. Capell. l.* 2. *pag.* 38. quam populus invocabat, ut se tueretur. Meminit etiam *Augustin. l.* 6. *de Civ. Dei*, *c.* 10. *sub fin.* ex *Seneca fragm.* sed aliam a Junone facit. Itu enim ibi *Seneca* loquitur: Quid quod & matrimonia deorum jungimus, & ne pie quidem, fratrum ac sororum? Quosdam tamen cælibes reliquimus, quasi conditio defecerit: præsertim cum quædam viduæ sint, ut Populonia, vel Falgora, vel diva Rumia: quibus non miror petitorem defuisse. Ea hoc *Senecæ* loco colligia, & Populoniam non esse Junonem, quia hæc vidua non fingitur: & videri dictam non a populo tuendo, sed a populando, aut carte mali uliquid nomine continere: ait enim, mirum non esse, quod ei petitor defuerit. ¶ Est etiam hoc nomine oppidum Hetruriæ, in ora maris contra Ilvam insulam: ex cujus ruinis *Piombino* crevisse creditur. *Plin. l.* 3. *c.* 5. *Pompon. Mel. sub fin. c.* 4. *l.* 2. & *Virg.* 10. *Æn. v.* 172. Sexcentos illi dederat Populonia mater. Ubi *Serv.* adscribit, conditam esse fecundum alios a Corsis, fecundum alios a Volaterranis. *Plin. l.* 3. *c.* 5. & *lib.* 14. *c.* 2. vocat Popaloniam.

POPULOR, aris. V. *Populo*.

POPULOSITAS, atis, f. multitudo, ut Populositas summa deorum, apud *Arnob. l.* 3. *pag.* 102. Sic *Fulgent. l.* 1. *Mythol. c.* 24. Mercurius Argum luminum populositate consceptum interemit.

POPULOSUS, a, um, *popolato*, *popoloso*, *numeroso*, πολυάνθρωπος, populo abundans, hominibus frequens. *Nemesian.* in *Cynteg. v.* 136. tibi si placitum populosos pascere fetus. *Sedul.* canum. *Apud. in Fleusid. n.* 6. (*al. l.* 1.) Inde geus populosa cultoribus, & finibus maxima. *Id. l.* 5. *Metam.* Popalosa familia. *Veget. l.* 3. *de re milit. c.* 19. *sub fin.* Contra quem alter populosior, vel fortior immittitur globus. *Solin. c.* 52. (*al.* 65.) In Gange insula est populosissima. *Sidon. carm.* 23. *v.* 27. Plurimus hic Briareus populosis corpore pugnat.

POPULUS, li, m. *popolo*, *plebe*, *gente*, δῆμος, multitudo hominum unius urbie, aut territorii, aut regionis. Dicunt alii ab ὄχλος, multitudo; alii a πολὺς, multus. Quomodo a plebe differat, in ea voce diximus. *Augustin. l.* 2. *de Civ. Dei*, *c.* 21. ex *Cicer. de republ.* Populum, non omnem cœtum multitudinis, sed cœtum juris consensu, & utilitatis communione sociatum esse determinat. *Cic. Phil.* 6. *c.* 5. Populus Romanus victor dominusque omnium gentium. *Liv. sub fin. l.* 22. Defecere ad Pœnos hi populi: Atellani, Calatini,

Digitized by Google

tim, Hirpini, Appulorum pars, Bruttii omnes, Lucani. *Ovid. Met.* 2. v. 235. Cumque ſuis totas populis incendia gentes In cinerem vertunt. *Id.* 2. *Faſtor.* v. 679. Eſt ain, quæ populum Laurentes ducit in agros. ¶ Hoc ſenſu comprehendit omnes omnium ordinum. *Phædr. in fin. ſub.* 5. *l.* 4. Quemcumque populum triſtis eventus premit, Periclitatur magnitudo principum: Minuta plebes facili præſidio latet. *Feſtus*: Populi commune eſt in legibus ferendis cum plebe ſuffragium. nam comitia centuriata ex Patribus & plebe conſtant. V. *Plebs*. ¶ Interdum ſignificat omnes præter Senatum: unde illud, Senatus, populuſque Romanus. *Liv. l.* 2. *c.* 56. *extr.* Et petres in populi fore poteſtate. ¶ Interdum plebem tantum. *Martial. l.* 8. *epigr.* 15. Dat populus, dat guttus equis, dat tura Senatus. V. *Plebs*. ¶ Populus urbanus apud *Nepot. in Cimon. c.* 2. exercitui opponitur. ¶ *Ire, exire, mittere in populos*, in lucem, in omnium notitiam. *Sil. l.* 7. *v.* 712. Hæc mitte in populos, & adhuc majora dabuntur. (Adde *Valer. Flacc. l.* 2. *v.* 430.) *Eumen. in gratiar. act. ad Conſtantin. c.* 2. Ne meum ſtudium dicendi minus, quam ex dignum eſſet, iret in populos. *Claudian. de* VI. *conſul. Honor. v.* 649. Exaut in populus cunctis illuſtrior annus. Sic ire in ſæcula, *Sil. l.* 12. *v.* 312. & *Plin. in Panag. c.* 55. *poſteri à poſteris*: in famam & ſæcula mitti, *Lucan. l.* 10. *v.* 533. ¶ Per metonymiam contenti pro continente *populus* eſt regio, locus, *poſſeſſio*. *Liv. l.* 21. *c.* 34. Perventum inde ad frequentem calceribus alium, ut inter montana, populum. ¶ Dicitur & de quacumque multitudine, turba. *Lucan. l.* 3. *v.* 665. Nutaretque ratis populo paritura excepto. *l.* 2. piurib. vectorib. *Juſtin. l.* 10. *c.* 1. *a med.* Ubi in tanto populi non ſolum ſociari, verum etiam ſileri parricidium potuit. *l. c.* in tanto filiorum numero, quinquaginta enim fratres erant. *Apul. in Apolog.* Quindecim liberi homines populus eſt; totidem ſervi familia; totidem aſinæi argaſtulum. *Quintil. declam.* 3. *c.* 19. Totus ille circa nos carceris populus obticuit. ¶ De aprib. *Colum. l.* 9. *c.* 13. *a med.* Duo popali conjungi debent, qui poſſint adhuc integras ceras explere. ¶ De cujuſcumque rei multitudine. *Plin. l.* 33. *c.* 9. Pocula ita figurantur, ut uſi uno intueare, populeo totidem imaginum fiat. *Pallad. in Jun. tit.* 2. Si æqualiter ſpicarum populus maturato rubore flaveſcat. *Sidon. l.* 6. *ep.* 2. *ad fin.* populus ſcelerum. ¶ *Populus*, & *Poplus* V. ſuis loc.

POPULUS, li, *f. πόππος*, arboris genus: cujus tria genere, nigra, *ἄγγυρος*; alba, *λάϊον*; & quæ Libyſca appellatur, minima folio, ac nigerrima, fungiſque anaſcentibus laudatiſſima. Alba folio bicolor, ſuperne candicans, inferiore parte viridi. Huic, nigræque folia in juventa circinatæ rotunditatis ſunt, vetuſtiora in angulos emunt. Hæc in alba per ſolſtitium circumaguntur, ita ut alia parte cælum reſpiciant, quam ſpectavere pridie, quod & olea, & ulmo, & ſalici, & tilia evenit: nec aliud eſt certius conſecti ſolſtitii argumentum. Populus tum nigra, tam alba ſeritur aitium cauſa, poſt ulmos maxima utilis: alba tamen præcipua. Nullum fert fructum, carnoſum, rugoſumque habet corticem, feritur ſemine, feſtinanter germinat, tarde ſeneſcit. Ex foliis grandiſſimam emittit lanuginem. Amat fluvios, & in aquoſis lætiſſime provenit, & in magnam altitudinem excreſcit. Hec an *Plin. l.* 16. *c.* 23. Item *cap.* 18. 20. 26. 28. *&* 31. item *lib.* 17. *c.* 11. *&* 23. & *lib.* 18. *c.* 28. *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 27. Popale, vive, precor, quæ conſita margine ripæ Hoc in rugoſo cortice carmen habes. ¶ Herculi ſacra habetur, ut eſt apud *Virg. 7. Ecl. v.* 61. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 64. *Phædr. l.* 3. *fab.* 17. *v.* 4. & *Plin. l.* 12. *c.* 1. *Servius ad Virg. loc. cit. narrat*, Leucen Oceani filiam a Plutone adamatam fuiſſe: poſt ejus mortem natam eſſa arborem cognominem in Elyſiis, vel in ripa Acherontia, ex qua Hercules rediens ab Inferis coronam ſibi fecerit, duplici ſcilicet ſolſtitiorum calore, geminos labores, ſuperorum, inferorumque profeſſus. Ob hanc cauſam ſacrificantes ei apud aram maximam populeo corona ornari ſolebant ante Romam conditam, ut *Id. ad Æn. 8. v.* 276. *& Macrob. l.* 3. *Saturn. c.* 12. tradunt: quamquam poſt ea tempora lauro uſi ſunt, laureto inſtituta in Aventino. ¶ In hanc arborem verſæ fingunter ſorores Phaethontis, dum ejus caſum lugerent in Padi ripis. *Virg.* 10. Æn. *v.* 190. tametſi *Ecl. 6. v.* 63. in alnos dicit. V. *Ovid. 2. Met. a verſ.* 345.

POR, m. *ſervus*, antiquus puer, ſervus. unde Marcipor, Lucipor, Publipor, Quinctipor, Caipor (quæ V. ſuis loc.) h. e. ſervus Marci, Lucii, Publii, &c. ut eſt apud *Priſcian. l. 6. pag.* 700. *Putſch.* In Vat. Inſcript. apud *Gruter. pag.* 958. *n.* 11. P. Rubrio Sabim Sicinius P. Por Patrono Ino B. M. ¶ Sic *pora*, puera, *forvo*. Alia apud *Reinef. claſſ.* 17. *n.* 180. Jul. Æxia M. Jul. pora.

PORCA, æ, *f. ſerofa, troja, porca*, æ, *o*'*s*, ſus femina, ſcrofa. *Cato R. R.* 2. 134. Porca præcidanea. V. *Præcidaneus*. *Pallad. in Februar. ſer.* 26. Neque gregatim claudenda ſunt porcæ, ſed, &c. ¶ Per quandam ſuphuniam de porco maſculo dixit *Virg. Æn.* 8. *v.* 641. & cæſa jungebant fœdera porca. Ubi *Serv.* od ſacrificium, quod in fœderibus fiebat, porcum, non porcam adhibitam ait: quod & *Liv.* tradit *l.* 1. *c.* 24. *& Varr. l.* 2. *R. R. c.* 4. *ante med.* Unde *Quintil. l.* 8. *c.* 3. *ante med.* Quædam non tam ratione, quam ſenſu judicantur, ut illud: *cæſa jungebant fœdera porca*. Fecit elegans fictio nomiais. quod ſi fuiſſet *porco*, vile erat. V. *Cervo*. ¶ Porcam auream & argenteam, hoc eſt effigiem porcæ ex auro & argento adhibeti ſolitam in ſacrificio Ceriali, docet *Feſtus*. ¶ *Porcam contrahere*, quid ſit, V. in *Providocus*. ¶ Etiam *νὶ ἀδῖνα γυναικὸς* in virginibus *porcam* dixere, ut & Græci *χοῖρον*, teſte *Varr. l.* 2. *de R. R.* 2. 4. ubi al. leg. *porcum*. & *Cato R. R.* 1. 157. *extr.* Petigini porcæ braſſicam opponito: ſanam faciet, & ulcus non faciet. ¶ In agro *porca* eſt quod in arando exſtat, ſeu terra elata inter duos ſulcos: quæ & lira dicitur. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 4. *ſub fin.* Ab eo quod aratri vomer ſuſtollit, ſulcus e quo ea terra jacta, id eſt projecta (al. *porrecta*) porca. *Id. l.* 1. *R. R.* 2. 29. Quo arctrum vomere ſtriam fecit, ſulcus vocatur: quod eſt inter duos ſulcos elata terra, dicitur porca, quod ea feges frumentum porricit. (al. leg. *porrigit*. Nam *Feſtus*: Porcas, quæ in agris ſunt, ait Varro dici, quod porrigant frumentum.) *Colum. l.* 11. *c.* 3. *a med.* In locis ſiccis partibus ſulcorum imis diſponenda ſunt ſemina, ut tanquam in alueolis maneant: at uliginoſis e contrario in ſummo porca dorſo collocanda, ne humore nimio lædantur. V. *Liva*. ¶ Aliin ſenſu *Feſtus*: Porca appellantur rari ſulci, qui decuntur aquæ dseiaandæ gratia: dicti quod porcant, ideſt prohibent aquam frumentis nocere. nam crebriores ſulci limi vocantur. ¶ Apud Bæticos, teſte *Colum. l.* 5. *c.* 1. porca eſt ſpatium agri trigiuta pedum latitudine, & cvetum octoginta longitudiue.

PORCARIUS, ii, m. *porcajo, ſubulcus*, porcorum cuſtos, fubulcus. *Jul. Firmic. l.* 3. *c.* 6. *fell.* 6. Faciet armentarios, bubulcos, porcarios, &c.

PORCARIUS, a, um, *χάσιος*, idem ac porcinus. Vulva porcaria dicebatur illa, quæ, edito partu, veſcabatur. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fell.* 84. Vulva ſiccto partu melior, quem edito. Ejectitia vocatur illa, hæc porcaria: primiparæ ſuis optima. V. *Martial. l.* 13. *epigr.* 56.

PORCASTRUM, herba eadem quæ porcilaca, aut portulaca. *Apul. de herb. c.* 103.

PORCELLINUS, a, um, qui eſt an porcello, ut Porcellinæ glandulæ, *Apic. l.* 4. *c.* 3. Adde *Theod. Priſcian. de diæta*, 2. 6.

PORCELLIO, onis, m. genus vermiculi. *Cal. Aurel. Tard. l.* 1. *c.* 4. *fell.* 119. Porcelliones, ideſt animalia, quæ humoris locis naſcuntur, a Græcis appellata *ὀνίσκοι*.

PORCELLUS, li, m. *porcelletus, porcellino, χοῖρος*, diminut. a *porcus. Varr. l.* 2. *R. R. c.* 4. *a med.* Na qui porcellus a matre opprimatur. *Suet. in Ner.* 2. 33. *ad fin.* Venenum porcello objecit: quo ſtatim exanimato, &c. Adde *Plin. l.* 30. *c.* 6. item *Phædr. l.* 2. *fab.* 4. *v.* 25. ubi de ſota apri uſurpat.

PORCEO, es, *a. n. impedire, allomauere, ἐνίσχω*, prohibeo, impedio. Antique aoz ex *porro*, & *arceo*. Enn. apud *Non. c.* 2. *n.* 696. Deum me incendit facers pietas, civium porcet pudor. *Lucil. ibid.* non ts porro procedere porcvet. *Varr. ibid* Hunc Cereris cibi miniſtre frugibus fuia porcet. Adde *Pacuv. & Accium ibid. & Feſt.* in *Porca*. ¶ Præteritum *porsi* ponitur a *Chariſ. l.* 3. *pag.* 217. *Putſch.* ſed ſine exemplis.

PORCETRA, æ, *f. χοῖρος*, al. *θήλεια*, porca, quæ femel tantum peperit, ut ſcrofa, quæ ſæpius. *Gell. l.* 18. *c.* 6. ex *Ælio Meliſſo*.

PORCII, orum, m. familia plebeja Romæ, a Tuſculo Municipio ortum habens, cujus princeps fuit M. Porcius Cato ille *Cenſorius*, qui fuit Conſul cum L. Valerio anno U. C. DLVII. V. *Cato, & Lavinianus*. ¶ Cognomen hoc Cato a *porco* traxit. Nam multa cognomina Romanorum, teſte *Varrone l.* 2. *R. R. c.* 10. *ante med.* a beſtiis erant, vel majoribus, ut Equitius, Taurus, vel minoribus, ut Porcius, Caprilius, Ovinius, nempe at quiſque hoc vel illud pecus alars maxime ſtuduit.

PORCILACA, æ, *f.* herba, quæ & peplis dicitur, duplicis generis, ſativa, & ſilveſtris. *Plin. l.* 20. *c.* 20. & *lib.* 23. *c.* 22. ubi adraſhnem nominat. ¶ Dicitar & *porculaca*, & ita refertur a *Nonio c.* 17. *n.* 25. ex *Varrone*.

PORCINARIUS, ii, m. qui carnes porcinas vendit. *Plaut. Capt.* 4. 3. 5. Quanta laniis laſſitudo! quanta porcinariis!

PORCINUS, a, um, *porcino, di porco, χοῖρινος*, qui ex porco eſt. *Plaut. Capt.* 4. 2. 69. Alium piſces præſtinatum abire, alium porcinam, atque agniaam. *Senec. l.* 2. *de Ira, c.* 22. Elephantes porcion vox terret. *Plaut. Men.* 2. 3. 28. Polimeata porcina. *Petron. in fragm. pag.* 683. *Burm.* Judæus licet & porcinum numen adoret. ¶ *Porcino* cognominatus eſt M. Æmilius Lepidus, qui conſul fuit cum C. Hoſtilio Mancino U. C. DCXVII. *Cic. in Bruto, c.* 25. *Vel. Max. l.* 8. *c.* 1. *n.* 7. *in damnat.* ¶ *Porcinum caput* in re militari eſt genus aciei, de quo ita *Veget. l.* 3. *c.* 19. *ad fin.* Cuneus dicitur multitudo peditum, quæ juncta acie primo anguſtior, deinde latior procedit, & adverſariorum ordines rumpit, quia a plurimis in unum locum tela mittuntur: quam rem milites nominant caput porcinum. Contra quod urdinatio ponitur, quam forficem vocant. *Ammian. l.* 17. *c.* 13. *ante med.* (al. *c.* 29.) Eoſque definente in anguſtum fronta, quem habitum caput porci ſimplicitas militaris appellat, impetu disjecit ardenti.

PORCIUS, a, um, ad Porcium aliquem pertinens. V. *Porcii*. Porcia lex lata eſt a P. Porcio Læca trib. pleb. ne quis magiſtratus civem R. virgis cæderet, neceretque: ſed exſilium damnato permitteretur. *Liv. l.* 10. *c.* 9. *Salluſt. in Catil. c.* 50. & 52. *Cic. pro Rabir. Perduell. n.* 3. & 4. Hæc non habebat locum in caſtris, quia non eadem urbana diſciplina & militaris, ſed hæc multa ſeverior. *Sigon. de ant. jur. C. R. l.* 1. *c.* 15.

PORCULA, æ, *f. porcelletta, χοιρίδιον*, parva porca. *Plaut. Mil.* 4. 2. 67. Niſi huic verri affertur merces, non hic ſuo feminio quamque porculum impertitarus eſt. Eſt qui leg. *porculenam* eod. ſenſu.

PORCULATIO, onis, *f. χοιροβοσία*, porcarum nutritio. *Varro l.* 2. *de R. R.* 2. 4. *circa med.* In nutricatu, quam porculationem appellabant, &c.

PORCULATOR, oris, m. qui porcalos nutrit, qui feturæ ſuillæ curam habet. Differt a fubulco, qui ſues paſcit, cuſtoditque a lacte depulſos. *Colum. in præfat. l.* 1. *ad fin.* Porculatoris & ſubulci diverſa profeſſio, diverſæ paſtiones. *Id. l.* 7. *c.* 9. *ad fin.* Porculatoria maximum officium eſt, at unamquamque ſcrofam cum ſua proli claudat.

PORCULENA. V. *Porcula*.

PORCULETUM, ti, n. ager, terra in crebras porcas, ſeu areas & pulvinos elaborata ferendi cauſa. *Plin. l. 17. c. 22. ante med.* Umbri, & Marſi ad vicenos pedes intermittunt (*ſpatium inter binas vites*) arationis gratia, ie his, quæ vocant porculeas.

PORCULUS, li, m. *porcellus*, χοῖρος, parvus porcus. *Plaut. Men. a. 2. 36.* Si me conſulas, nummum illum, quem mihi dudum pollicitus dare, jubeas, ſi ſapias, porculum afferri tibi. *b. c.* quem nummum mihi pollicitus dare, illo jubeas porculum emi, & afferri tibi. (Sic *Ampb. 4. 1. 1.* Naucratem quem convenire volui, in navi non erat. *& Virg. 1. Æn. v. 577.* Urbem quam ſtatuo, veſtra eſt.) Rurſus *Plaut. Rud. 4. 4. 126.* Quin tu i dierecta cum ſucula & porculis. *Gell. l. 4. c. 11.* Porculis minuſculis, & hædis tenerioribus victitare. ¶ Porculus marinus, genus piſcis roſtri ſuilli ſimilitudine. *Plin. l. 9. c. 15.* Silurus in Danubio porculo marino ſimillimus. ¶ In torculari porculus dicitur batillus aut uncus, qui figebatur, ut teneret funem, quo, dum verſabatur torcular, ſucula circumplicabatur. Ita *Turneb. l. 7. adverſar. c. 25.* ad illud *Coton. R. R. c. 19.* Poraulum in media ſucula facito. *& mox.* Ubi porculum figere oportebit.

PORCUS, ci, m. *porco*, χοῖρος, ου, ſue domeſticus, ut *aper* ferus. De notatione V. *Voſſ. in Etymol. Gr. de Struct. c. 16.* Villa abundat porco, hædo, agno, gallina, &c. *Plin. ſub fin. l. 18.* Turpes porci manipulos fœni lacerantes. *Martial. l. 3. epigr. 50. v. 20.* Avidi ſequuntur villicæ ſinum porci. *Id. l. 8. epigr. 22.* Invitas ad aprum, ponis mihi, Gallice, porcum. ¶ *Porcus femina* olim diſere pro *porca*. *Cato R. R. c. 134.* Priuſquam poraum feminam immolabis. *Cic. 2. de Legib. c. 25. extr.* Porco femina piaculum pati. Hinc ut *Feſt.* docet in *Reſte*, ſæpe in libris Pontificalibus dicitur *hoc agnus, hoc porcus*: quæ non ut vitia, ſed ut antiquum confuetudinem teſtantia debamus accipere. ¶ Ab ſuillo genera pecoris immolandi initiam primum ſumptum videtur: cujus veſtigia, quod initiis Cereris porci immolantur; & quod initiis pacis, fœdus cum feritur, porcus occiditur; & quod nuptiarum initio antiqui reges ac ſublimes viri in Hetruria, in conjunctione nuptiali, nova nupta & novus maritus primum porcum immolant. Priſci quoque Latini, atque etiam Græci in Italia idem factitaſſe videntur. Hæc *Varr. l. 2. R. R. c. 4.* Porco fiebat etiam ad expiandam infamiam. *Plaut. Men. a. 2. 15.* Mon. Adoleſcens, quibus hic pretiis porci veneant ſacres, ſinceri? *Cyl.* nummo. *Men.* eum a me accipe; jube te piari de mea pecunia. nam ego quidem, infanum eſſe te, certo ſcio. Adde *ibid. verſ. 36.* Item Laribus, & Genio, & Telluri. *Id. Rud. 4. 6. 4. Horat. l. 2. ſat. 3. v. 164.* & *ſcb. 3. od. 17. extr.* & *lib. 2. ep. 1. v. 143.* & *Tibull. l. 1. el. 11. v. 26.* Et univerſim divis placandis. *Horat. l. 1. ep. 16. v. 58.* & *Ovid. 3. Amor. el. 13. v. 16.* V. etiam *Martial. l. 6. epigr. 47.* ¶ *Porcus Trojanus*, qui aliis animalibus incluſis ſartus coquebatur, qualem pleſtum turdis defcribit *Petron. in fragm. Tragur. c. 40. Burm.* in coena Trimalchionis. Nomen tractum eſt ab æquo Trojano, in quo multi viri incluſi fuere. *Macrob. l. 2. Saturn. c. 9. ad fin.* Cinius objecit ſæculo ſuo, quod porcum Trojanum menſis inferat. ¶ *Porci caput*, formæ quædam aciei, de qua V. in *Porcinus*. ¶ Porci effigies inter ſigna militaria quintum locum obtinebat: quia confectis bello, inter quos populos pax fiebat, cæſa porca fœdus firmari ſolebat. Ita *Feſtus. Plin.* inter ſigna legionum aperum recenſet, *l. 10. c. 4.* ¶ Porcum olim dixere τὸ αἰδοῖον γυναικεῖον. V. in *Porca*. ¶ Eſt hoc nomine etiam marinus piſcis, ulius ab eo, quem in *Porculus* poſuimus. *Plin. l. 32. c. 5.* Apium maximum piſcium eſſe tradit porcum, quem Lacedæmonii orthragoriſcum vocant: grunnira eum, cum capiatur. *& cap. 5. ad fin.* Inter venena ſunt piſcium porci marini ſpinæ in dorſo. ¶ Per convicium dicitur de homine obeſo, & corpulentiore, & ventri dedito. *Horat. in fin. ep. 4. l. 1.* Me pinguem & nitidum bene curata cute viſes, Cum ridere voles, Epicuri de grege porcum. *Catull. carm. 39. in Egnat. v. 21.* Aut porcus Umber, aut obeſus Etruſcus.

PORDACA apud *Aurelian. l. 28. c. 4. a med.* (*al. c. 25.*) eſt nomen viri proprium.

PORGO, is, a. 3. idem ac porrigo, per ſyncop. *Virg. Æn. 8. v. 274.* & pocula porgite dextris. *Val. Flacc. l. 2. v. 656.* duci purgens carchefia Grajo. *Stat. 8. Theb. v. 755.* Imperat abſciſum porgi. *Auſon. Edyll. 4. v. 37.* vel ea, vel ſpe mihi porge fruendum. *Feſt.* in *Porigam*: Antiqui etiam porgam dixerunt pro *porrigam*. *Stat. l. 2. ſilv. 2. v. 104.* Steriles ramos, mutaſque volucres Porxit. *Sil. l. 9. v. 458.* porgebat protinus enſem. ¶ *Porgo* pro *porgo*, ut *vorto* pro *verto*, &c. *Lucret. l. 1. v. 930.* Religionum animos nodis exſolvere porgo.

PORPHYRETICUS, a, um, ad porphyriten pertinens, ut Porphyretici cuſi marmor, *Suetton. in Ner. cap. 50.* Porphyretica ſaxa, *Lamprid. in Heliogab. c. 24.* Porphyretica porticus, *Vopiſc. in Probo, cap. 2.* Columnæ porphyreticæ, *Capitolin. in Pio, c. 11.*

PORPHYRIACUS, a, um, purpureus: ἀπὸ τοῦ πορφύρα, purpura. *Ovidius*: Et porphyriacæ figere labra gamæ. Ita quidam Lexicographi, & *Rittershuſius in Profod. reform.* citans hunc verſum ex libris Amorum. Hoc penes ſit fides.

PORPHYRIO, onis, m. πορφύριος, genus avis, quæ a nonnullis *Pelecanus* dicitur. *Plin. l. 10. c. 46.* Porphyrio ſolus morſu bibit. Idem eſt proprio genere, omnem cibum aqua ſubinde tingens, deinde pede ad roſtrum veluti manu afferans. Laudatiſſimi in Comagena. Roſtra iis, & pralonga crura rubent. *Id. l. 11. c. 37. fcil. 79.* Quædam ventre modo, ſed ventrem proximum habent, quibus prælonga colla, & anguſta, ut porphyrioni.

PORPHYRION, onis, unus ex Gigantibus. *Horat. l. 3. od. 4. v. 54. Claudian. in Gigantem. v. 35.* & *115.* & *Martial. lib. 13. epigr. 78.* & Item auriga Neronis, factionis Prafinæ. *Martial. ibid.* ¶ Porphyrion, & Porphyrio interpres Horatii, antiquior eſt Charifio Grammatico, ab eo enim citatur *l. 1. pag. 196. Putſch.*

PORPHYRITES, æ, m. adject. *porfido*, *proſſerato*, πορφυρίτης λίθος, genus lapidis Ægyptii rubentis: quo in genere ſi albis punctis diſtinctus ſit, lepropſephos vocatur, ut *Plin. l. 36. c. 9.* tradit: a πορφύρα, purpura. *Id. ibid. c. 24. circa med.* Intus columnæ de porphyrite lapide.

PORPHYRITIS FICUS, *f.* πορφυρίτης, ιδος, purpuræ colorem referens: a πορφύρα, purpura. *Plin. l. 15. c. 18.* Primo provenit porphyritis, longiſſimo pediculo.

PORRACEUS, a, um, πρασινος, ad porrum pertinens, porrum referens. *Plin. l. 21. c. 28.* Cyperi folia porraceis exiliora. *Id. l. 37. c. 10.* Eumithres gemma porracei coloris. *Id. l. 24. c. 4.* Viſcum cætra fulvum, ietus porraceum.

PORRECTE, extenſe. *Ammian. l. 29. c. 5. a med.* (*al. c. 32. extr.*) Firmus equo celſiori inſidens, ſago puniceo porrectius panſo. *Id. lib. 31. cap. 9.* (*al. 15.*) Porrectius ira pergebat. *b. a.* alterius.

PORRECTIO, onis, ſ. *oſtenſione*, *allungamento*, ἐκτάσεως, actus porrigendi, extentio. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 60.* Digitorum contractio facilis, facilisque porrectio propter molles commiſſuras. *Auſt. ad Herenn. l. 3. c. 15.* Celeri porrectione brachii.

PORRECTUS, a, um, *diſteſo per lungo*, *a su piano*, *allungato*, πρεκτικός, in longum extenſus, protentus: *a porrigo*. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 34. ad fin.* Victoriolas aureas, & pateras, coronaſque, quæ ſimulacrorum porrectis manibus ſuſtinebantur. *Ovid. Heroid. ep. 10. v. 93.* Si mare, ſi terras, porrectaque littora vidi. *Tibull. l. 1. el. 3. v. 75.* Porrectuſque novem Tityus per jugera terræ. *Horat. l. 1. ſat. 6. v. 88.* pater ipſe domus palea porrectus in horna. *Stat. 2. Achill. v. 75.* Porrectus ſomno. *Virg. 9. Æn. v. 589.* & multa porrectum cetendit arena. *Inuno e diſteſo.* & *Catull. carm. 66. ad Jovem, v. 6.* Poſtquam ea porrecto facta marita ſene. *b. e.* mortuo, & porrecto in feretro. *morto diſteſo.* & *Plin. l. 17. c. 10. ante med.* Juglandes nuces porrectæ feruntur, commiſſuris jacentibus. *Id. l. 31. c. 2. circa med.* Coma porrecta. *diſteſa*: cui opponitur criſpa. *Tacit. in Agric. c. 35. ſub fin.* Porrectior acies. *Hirt. de B. Afric. c. 30.* Porrecta equitum peditumque multitudo. *Plin. l. 2. c. 81.* Nubes porrecta in longum. *Id. l. 12. c. 40. extr.* Delphini papillæ habent paulum in obliquum porrectas. *Id. l. 28. c. 4. a med.* Porrectis manibus ultra caput. *Id. l. 4. c. 22. paſt med.* Paninſula ad formam gladii in tranſverſum porrecta. *& ibid.* Inſula in quindecim millia paſſuum porrecta. *Sil. l. 6. v. 153.* ſerpens centum porrectus in ulnas. *Virg. 3. Georg. v. 351.* medium Rhodope porrecta ſub axem. *Plin. l. 5. c. 5.* Marmaride a Paræotonii ferme regione ad Syrtin uſque porrecti. *Id. l. 6. c. 28. a med.* Ad utraque maria porrectis gentibus. *Id. l. 19. c. 8. ante med.* Caules in orbem porrecti. *Val. Flacc. l. 6. v. 234.* haſta equi porrecta per nares. *Plin. l. 9. c. 37. extr.* Porrectæ linguæ. *b. e.* exſertæ. *& lib. 4. c. 9.* Thaſſalia in porrectum longitudo CCCCLXXX. mill. paſſ. traditur: latitudo CCLXXXVII. *per lungo. Cajus Dig. lib. 8. tit. 3. leg. 8.* Viæ latitudo ex lege XII. Tab. in porrectum octo pedes habeat: in anfractum, ideſt, ubi flexum eſt, ſedecim. *b. e.* in rectum, ubi via recta eſt. ¶ *Mucon. Fel. in Oſtav. c. 17. ſub fin.* Recta montium, collium flexa, porrecta cumporum. *l'eſtenſione delle pianure.* Sic *Cæſ. l. 2. B. Gall. c. 19.* Porrecta ac aperta loca. *piani.* & *Horat. l. 1. ep. 7. v. 41.* locus planie porrectus ſpatiis. ¶ Porrecta frons, *allegra*, læta, hilaris, exporrecta: cui opponitur contracta. *Plaut. Caſ. 2. 4. 3.* Ego te porrectiore fronte volo mecum loqui. ¶ *Horat. l. 4. od. 15. v. 14.* famaque, & imperi Porrecta majeſtas ad ortum Solis ab Heſperio cubili. *b. e.* producta, propagata, prolata. ¶ Porrecta ſyllaba, producta. *Quintil. l. 1. c. 7.* (*al. 13.*) Porrectas ſyllabas geminis vocalibus ſcripſerunt. *Ovid. 4. re Pont. ep. 12. v. 14.* Et ſit porrecta longa ſecunda mora. ¶ *Porrectus*, extenſa manu oblatus, *offerto*, *preſentato*. *Ovid. 8. Met. v. 94.* ſceleratique deætra Munera porrexit: Minos porrecta refugit. *Horat. l. 2. ep. 18. v. 91.* Potores liquidi media de luce Falerni Oderunt porrecta negantem pocula. ¶ *Porrectus* a *porrigo*, datus, oblatus in ſacrificium, ut *exta porrecta*. V. *Cæſus*.

PORRICIÆ. V. *Proſicia*.

PORRICIO, is, a. 3. porrigo, do, offero. Verbum eſt ſolemne ſacrificantibus ex diſciplina haruſpicum, & præcepto pontificum, ut ait *Macrob. l. 3. Saturn. c. 2.* & ſignificat diis offerra, cæſa cæta arm comburendu imponera, aut in fluctus projicere expiationis causa: a *porro*, & *jacio*, ut *Feſto* placet. *Veran.* apud *Macrob. ibid.* Exta porriciunto, diis damn in altaria, asamve, focumve, eove, quo cæta dari debebunt. Eadem habet *Feſt.* poſt *Prophanum*. *Nævius* apud *Non. c. 2. n. 62.* Simul atrocia porricerent exta miniſtratores. *Plaut. Pſeud. 1. 3. 31.* Si facrificem ſummo Jovi, atque in menibus exta teneam, ut porriciam. *Liv. l. 29. c. 27.* Secundum eas preces cruda cæta, cæſa victima, uti mos, in mare porricit. *Al. leg.* porrigit: *al.* projecit. *Virg. 5. Æn. v. 238.* & 775. extaque falſos Porriciam in fluctus. Ita *Macrob. loc. cit.* reprehendens eos, qui *proiiciam*, ſubſtituunt. Nihilominus nimia antiqua exemplaria habent *projicium*, aut *proiecum*, teſte *Pierio* ad utrumque loc. V. etiam *Voſſ. in Etymol.* ¶ Præteritum *porreci*, vel *porrexi*. *Foneſtella* apud *Non. c. 2. n. 660.* Et quædam exta præſente ſuis, quædam abſente porreciſſem. Al. leg. *proreciſſem*. ¶ Cætra rem divinem *Varr. l. 1. R. R. c. 29. extr.* Dicitur porca (*in agris*) quod ea ſeger frumentum porricit. Sic quoque cæta deis cum dabant, porricere dicebant. Al. leg. *porrigere*, & *porrigere*: quod corruptum videtur. Minus enim apte *porco* a *porrigo* duceretur.

POR-

PORRIGINOSUS, a, um, ὑπερδερμος, porrigine laborans. *Plin. Valer. l.* 1. *c.* 4. Caput porriginoſum bete ſucco lotum.

PORRIGO, iginis, *l. forfora, ſigna,* πιτυρίασις, λεπίς, raorbus in cute capitis, quem ita deſcribit *Celſ. l. 6. c.* 5. Porrigo eſt, ubi inter pilos quædem quaſi ſquamulæ ſurgunt, eæque a cute reſolvuntur: & interdum madent, multo ſæpius ſiccæ ſunt. Idque evenit raodo ſine ulcere, modo exulcerato loco: huic quoque modo malo odore, modo nullo accedente. Ferequr id in capillo fit, ratius in barba, aliquando atiam in ſupercilio. *Seren. Sammon. c.* 3. *v.* 34. Eſt inſenſibilis morbus, ſed aocia forma, Cum caput immenſe pexum porrigine ninguit, Copia farris uti frondentibus ſidita ſeeis. *Lucil. apud Non. c.* 2. *n.* 701. Triſtum, & corruptum ſcabie, & porriginì plenum. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 125. Ungere ſi caules oleo meliore caputque Corperis impeva fœdum porrigius. *Plin. l.* 20. *c.* 6. *a med.* Allium phthiriaſes, & porrigines ſompeſcit. *& cap.* 8. Betæ nigræ radices porriginem tollunt. *Id. l.* 28. *c.* 12. Uſtinue aſeps porrigiai cum vino prodeſt. *Id. l.* 32. *c.* 4. Porrigines curare. ¶ Dicitur etiam de aliis corporis partibus, quæ pilis veſtitæ ſunt: nec ſolum de hominibus, ſed etiam de beſtiis. *Scribon. Larg. compoſ.* 243. Ad papulas in capite effervefcentes, vel quelibet parte corporis totius porriginem. *Juvenal. ſat.* 1. *v.* 79. gere totus in agris Unius ſcabia cadit, & porrigius porci. Al. lag. *prurigine.*

PORRIGO, is, rexi, rectum, a. 3. *ſtendere, ſpargere,* τανύειν, In longum, vel planum extendo, protendo: a *porro*, & *rego*. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 53. Animal membre, quocumque cuit, flexit, cootorquet, porrigit, contrahit. *Id. pro Cal. c.* 26. *ad fin.* Cum jam manum ad tredendam pyvidem porrexiſſet. *Plin. l.* 17. *c.* 22. *ad fin.* Pempinos teneros alligato lemitur, porrigitoque. *Cato de R. R.* unde hoc *Plin.* ſumpſit, habet *cap.* 33. corrigitoque. *Ovid. 4. Met. v.* 109. Spectandique mora brumales porrigis horas. *ellongbs.* de Sole anim loquitur. *Hor. de B. Afric. cap.* 17. Jubet aetem in longitudinem quem maximam porrigi. *& cap.* 60. Porressrat acirm ufqus ad, &c. *Salluſt. in Jug. c.* 56. *ſub fin.* Aciem latius porrigere. *Virg. 6. Æn. v.* 596. *de Tityo*. per tota novem cui jugere corpus Porrigitur. *Ovid. Met. 4. v.* 574. Ipſis, precor, ſerpens in longam porrigar aleum. *& verſ.* 526. ſcopulus frontam in aperiam porrigit æquor. *Plin. l.* 2. *ep.* 17. *a med.* Procerton, & cubiculum porrigitur in ſolem. *& lib.* 5. *ep.* 6. Per latus nunne vineæ porriguntur. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 38. Locum delrgit, cujus pars eulles emet, pars in planitiem porrigebatur. *Jaſtin. l.* 42. *c.* 2. Armenie in latitudinem millia paſſ. DCC. porrigitur. *Plin. l.* 4. *c.* 12. Creta inter ortum occaſumque porrigitur. *s'eſtends par longo. & lib.* 5. *c.* 20. Libanus raills & quingentis ſtadiis Simyiam uſque porrigitur. *Id. l.* 12. *c.* 52. *a raed.* Supercilia quibus porriguntur in rectum, molles ſignificant. *Id. l.* 17. *c.* 23. *a med.* Gallica putatin vitis in tradices porrigitur, *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 21. *v.* 5. Quis gradus ulterius, quo ſe tus porrigat ira, Reſtat? ¶ ad terram ſternem. *Ovid. 7. Met. v.* 253. in plenus reſolutum carmina foranos, Exanimi ſimilem, ſtatis porrexit in brabis. *corvcè, ſeſe. & Val. Flacc. l.* 6. *v.* 553. utrumque ab squis iogenti porrigit arvo, Et Zacorum, & Phalcen. *guerra, gaia a terra lunghi e diſteſi. & Liv. l.* 7. *c.* 10. *ad fin.* Uno alteroque ſubinda ictu ventrem hauſit, & in ſpatium ingens ruentem porrexit hoſtem. *Martial. de Spectac. epigr.* 25. Et volucrem longo porrexit vulnsia pardum. ¶ protrahere, differre. *Celſ. l.* 5. *c.* 5. Neque ulla alia ſpes eſt, quem ut impetum morbi trahendo aliquis effugiat, porrigaturque in id tempus, quod ſurationi locura præſtet. ¶ Sæpe ſic prolata manu offerre, præbere, dare, *porgere, dare, offerre. Cic. l.* 3. *de nat. Deor. c.* 34. *ad fin.* Eſſe ſtultitiam, a quibus bona precaremur, ab iis portigenribus & dantibus nolis ſumere. *Id. l.* 1. *de Orat. c.* 40. *in fin.* Præſidium clisotibus, atque opem amicis, & prope cunctis civibus lucem ingenii & conſilii ſui porrigere atque tendeis. *Id. pro Mil. c.* 3. *ante.* Aliquando gladiam nobis ad occidendum hominem ab ipſis porrigi legibus. *Hirt. de B. Afric. c.* 4. Porrigere litteras alicui. *Ovid. 8. Met. v.* 95. munera. *& lib.* 3. *v.* 451. oſcula lymphis. *Id.* 3. *ex Pont. ep.* 1. *v.* 13. Nec tibi pampineas autumnus porrigit uvas. *Id.* 2. *Met. v.* 861. & flores ad eandida porrigit ora. *Horat. l.* 2. *od.* 16. *v.* 32. Et mihi forſan, tibi quod negarit, Porriget hora. *Id. l.* 3. *od.* 16. *v.* 39. Contracto melius parva cupidins Veſtigalia porrigem, Quam ſi, &c. *b. e.* ſolvam. *Propert. l.* 4. *el.* 1. *v.* 125. Nauplius ultores ſub noctem porrigit ignes. *h. e.* profert, extollit, oſtendit. ¶ *Porrigere dextram*, amicitiæ, fidei, & opis ſignum. *Plin. l.* 11. *c.* 45. Dextra uſculis averſa appetitur, in fide porrigitur. *Cic. pro Deiot. c.* 3. Per devisam te iſtam oro, quam Dejotaro hoſpes hoſpiti porrexiſti, *Id. poſt redit. in Sen. c.* 9. *a med.* Qui mihi primus affricto & jacenti conſularem fidem dextramque porrexit. *Id. 7. Verr. c.* 58. Cui civi ſupplici non illa dentem invicta & fidem porrexit, & ſpem ſalutis oſtendit? ¶ *Porrigere manum* aliquando infertur ad ſumendum, vel rapiendum quod opus eſt. *Nepos in Dion. c.* 7. Caleritsi pecunia deeſſe cœpit: neque quo manus porrigeret, ſuppetebat, niſi amicorum poſſeſſiones. *Senec. de vita beata, c.* 3. Hue eruimus: nec longe poſitum eſt, incenietur: ſcire tantum opus eſt, quo manum porrigas. *Curt. l.* 7. *c.* 8. *a med.* Jam atiam ad pecora noſtra acaras & inſatiabiles manus porrigis. Simile eſt illud *Senecæ epiſt.* 119. Fames ma appellat? ad prasima quæque tendatur manus: ipſa mihi commendabat quodcumque comprehendero. Nos dicimus *mettere, e ſtender le mani ſu qualche coſa.* ¶ *Porgo* per ſyncop. V. ſub loco.

PORRIMA, æ, f. foror, vel comes Carmentæ vatis matris Euandri: a *porro* anta, quia quæ longe ante evenerant, canebat: ſicut *Poſtvorta* altera ejuſdem comes prædicens quæ poſita futura erant. Vatum enim eſt & præterita ſcire, & futures proſpicere, ut ait *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 7. *circa med.* Sed da *Poſtvorta* alii aliter. *Ovid. Faſt. l.* 1. *v.* 633. Porrima placatur, Poſtvorttaque; ſive ſorores, Sive lugæ comites, Mœnali Nympha, tuæ. Altem, quod porro fuerat, ceciniſſe puratur: Altera verſurum poſtmodo quidquid erat. Adde *Serv. ad Æn. 8. v.* 336.

PORRINA, æ, f. multitudo porrorum uno loco ſatorum: & locus ubi ſeruntur: item ipſum porrum. *Cato R. R. c.* 47. Quotannis porrinam inferito: quotannis habebis quod ſeimas. *Arnob. l.* 2. *pag.* 85. Quid ſit triticum, dicite, far, hordeum, cicer, lenticula, porrina, cæpe. *Stævola Dig. lib.* 7. *tit.* 1. *leg.* 58. Sempronio do, legavi reditu fructuum uleris & porrinæ, quæ habeo in agro farrario, pertem ſextam.

PORRO, *da longi, avanti,* πρόσω, longe in antriorem partem, ante oculur, ſed proeul, ſumme, ultra: cui opponitur *retro*. Eſt autem adverb. loci. *Plaut. Rud.* 4. 3. 95. Ubi tu hic habitas? *Gri.* porro illic longe ufque in campis ultimis. *Virg. Æn. 6. v.* 711. Inſtius Æneas, quæ ſint ea flumina porro. *in lontananza. Liv. l.* 1. *c.* 7. Ea loco inſeſto agere porro armentum cœpit. *Id. l.* 9. *c.* 2. Aut eadem, qua is inſinuaveris, retro via repetenda; aut ſi ire porro perges, per alium ſeltum evadendum. *Terent. Hecyr.* 3. 1. 18. Hem nova res orta eſt, porro eh hac quæ ms abſtrahst. *Plin. l.* 5. *ep. 6. ante med.* Prarum inds, non minus uatura, quem arte eſtendom. Campi deinde porro, raultaque alia grata, & arbuſta. *Al. leg.* Carapi deinde, porro multa alia, &c. *Solin. c.* 22. (*al. c.* 35.) *a med.* Orchades ab Hebudibus porro ſunt ſeptem diarum curſu. ¶ Item temporis, & ſignificat poſtea, deinds, in poſterum, in futurum, *poi, per l' avvenire, ùra. Coto* apud *Cœrſ. l.* 1. *pag.* 190. *Puteſch.* Ma ſollicitum habitum eſſe, atque porro ſore. *Terent. Andr.* 4. 3. 16. Move ocyus te, ut, quid agam, porro intelligas. *Id. Phorm.* 5. 8. 36. Quid rathi hic affers, quamobrem ſperem, porro non fore! *Id. Hecyr.* 5. 1. 38. Fec, eadem ut ſis porro. *Id. Andr. prol. v.* 22. Dehinc ut quirſcaat porro, raoneo, & drûnaut maledicers, *Catull. carm.* 45. *de Septim. v.* 3. te perdita amo, & amam porro Omnes ſum affidue paratus annos. *Liv. l.* 27. *c. ult.* Ut quiſque audierat, *&c.* avtemplo alis porro impertiebat gaudium ſuum. *agli altri de mano in mano. & lib.* 40. *c.* 36. Neque ſe divinare poſſe quid in animo Caltiberi baberent, aut puro habituri eſſent. *Virg. Æn.* 5. *v.* 600. Hinc maxima porro Accepit Roma, & patrium ſæreavit honorem. *h. e.* poſt longum intervallum. *Terent. Phorm.* 5. 7. 44. Si porm aſſe odioſi pergitis. *Stat. 7. Theb. v.* 546. tu porro ſequêris? *Plaut. Aſin.* 5. 2. 55. Is atiam corruptus porro ſuum corrumpit filium. ¶ Referrur etiara ad tempus præteritum. *Cic. de Senect. c.* 13. Sæpe audivi à majoribus natu, qui ſe porro pueros a ſcaibue audiſſe dicebant. *h. e.* jam ante. ¶ Habet etiam vim conjungendi ſermonis: ita tamen ut continuationem ſemper aliquam aut loci, aut temporis, aut ordinis rerum ſuccedentium adſignificet, *poi. Salluſt. in Jug. c.* 30. Legiones per Italiam Rhegium, atque inde Siciliam, porro ex Sicilia in Africam tranſvectæ. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 1. *a med.* Et porro aſſenſus eſt unus, familiaris meus, Favonius. *Salluſt. in Jug. c.* 27. Timebat iram Senati, ni paruiſſet legatis: porro animus cupidine cæcus ad inceptum ſcelus rapiebat. *Cic. pro Mil. c.* 9. Occurrebat, mancam ue debilem præturam ſuam futuram conſule Milone: eum porro ſummo conſenſu populi R. conſulem fieri videbat. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 40. Videte jam porro cetera. *Id. 2. de Divin. c.* 51. Sequitur porro nihil deos ignorare. *Id. pro Quinct. c.* 8. *a med.* Clamabet porro Quintius, ſa ſe idcirco nolle fatiſdare, ns, *&c.* ſponſionem porro ſi iſtiuſmodi faceret, ſa de capite ſuo prinre loco cauſam aſſe dicturum. ¶ Jungitur cum *autem. Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 5. Nunquam carnoe ſum factus, eſſe sui litteras dare poſſum: porro autsm neque mihi uecidit, ut haberem qui in Epirum proficiſcerentur. *Salluſt. in Catil. c.* 49. Porro autem auxius arat, quid facto opus aſſet. *Terent. Phorm.* 1. 1. 13. Porro autem Geta ferietur alio munere, ubi hera peperetit: porro uttera aliu, ubi srit puere natalis dies. ¶ *Porro loquor, dicere*, progredi dicendo, proſequi ſermone quæ narranda reſtent, *proſeguire. Plaut. Amph.* 5. 1. 67. Quid fit deinde? porro loquere. *Id. Curcul. a.* 3. *v.* 83. Immo etiam porm, ſi eis, dicem. ¶ Aliquando aſt hortantis, & ad pergendum quodammodo urgentis. *Cic. 7. Verr. c.* 22. Age porro, tu, qui ta tam religioſum ſeiſtimeri voluiſti, cur, &c. *Terent. Adelph.* 4. 4. 21. Ceſſatum uſque adhuc eſt: nunc porro Æſchine, expergiſcere. ¶ *Porro Quirites*, formula inclamantis, & fidem auxiliumque avpoſcentis, *accor' uomini*: veſtrem fidem. *Labre.* apud *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 7. Porro Quirites! libertatsm perdimus. *Auct. Priap. carm.* 26. Porro (nam quis erit modus?) Quirites! Adds *Tertull. adverſ. Valentinian. c.* 13. *Porro* hic idem ſſis videtur, ue adeſis, q. d. vos qui porro & procul eſtis, venite, accedite, ut opem feratis. ¶ Videtur atiam aſſe conjunctio expletiva, ut *adeo, tam, autem*, quæ nonnunquam ſvplandæ, & jungendæ ſimul orationis gratia ponuntur. Ita accipit *Donat.* in illo *Terent. Andr.* 1. 5. 42. Adeon' ms ignavum putas? adeon' porro ingratum, aut inhumanum, aut ferum? *Cic. 7. Verr. c.* 46. Neque enim perfacete dicta, neque porro hæc feveritats digna ſunt. *Id. 5. de Fin. c.* 26. *ad fin.* Ea nos mala dicimus, ſed exigua, & porro minima.

PORRUM, ri, n. & Porrus, ri, m. *porro, vodeor*, genus oleris duplicis generis, ſativi, & capitati: illud ita dicitur, quia ſæpius ſecatur, demeturque: hoc quia a radica in caput extuberat. Utriuſque ſerendi *Plin. l.* 19. *c.* 6. *a med.* & *Colum. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* rationem tradunt. *Colum. l.* 10. *v.* 370. Et Taſtefacos, Pephoſque revellere thyrſos, Atque apia ſeſces, & ſacto cingere porro. *Martial. l.* 3. *epigr.* 47. Et utrumque porrum, ſeſſilſque lactucas. *Id. l.* 13. *epigr.* 19. Mittit præcipuos memoralis Aricia porros. In nivco

virides ſtipite cerne comas . *Id. lib.* 5. *epiſt.* 79. Viles Cappadocæ, graveſque porri . *Calſ. l.* 4. *c.* 6. Jus, in quo porrus cum pullo gallinaceo coctus ſit . *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 293. & *Martial. l.* 20. *epigr.* 48. fictilis porrum . *Pallad. in Februar. tit.* 24. *a med.* Hoc menſe porrus ſerendus : quem ſi fictilem velis , &c. ¶ fictivus porrus in ſila diſſectas inferebatur . *Martial. l.* 13. *epigr.* 18. Fila Tarentini graviter redolentia porri Editi quoties , uſcula clauſa dato . *Id. lib.* 11. *epigr.* 53. Et porris fila refecta ſuis. ¶ Fere cum lactucis comedebatur, ut conſtat ex *eod. ibid.* & *lib.* 3. *epigr.* 47. & *lib.* 5. *epigr.* 79. & *lib.* 10. *epigr.* 48. &c. Solus , erat pauperiorum cibus . *Juvenal. loc. cit.*

PORSENA , & Porſenno , æ , m. Lars Porſena, rex Cluſinorum in Hetruria , precibus Tarquinii Superbi Romis expulſi, bellum Romanis intulit , urbemque obſedit . Sed poſt multa virtutis exempla , præſertim in Horatio Cocle , & C. Mucio Scævola , pacem ultro petiit , & Tarquinium deſeruit . V. *Liv. l.* 2. *c.* 9. & *deinceps* . *Plin. l.* 2. *c.* 53. Evocamus & a Porſenno ſuo rege . *Virg. Æn.* 8. *v.* 646. Nec non Tarquinium ejectum Porſenna jubebat Accipere . *Martial. l.* 14. *epigr.* 98. Lautus erat Tuſcis Porſino fictilibus . *Sil. l.* 10. *v.* 484. ſi Porſena fauſa Auditus tibi , ſi Cocles , ſi Lydia caſtra . ¶ *Bona Porſena vendi* Romæ dicebantur , quoties bello capta præda auctioni ſubjiceretur . Hujus formulæ cauſam quærit *Liv. l.* 2. *c.* 14. ¶ *Porſenna* præter lus. ſit. *Plinii* , legitur etiam apud *Liv. locis cit.* in MSS. Græci ſcribunt Πορσίνας , & Πορσίνος : unde & *Porſena* penult. prod. & ſimplici n ſcribi poteſt .

PORTA , æ , ſ. *porta della Città* , *volta* , aditus urbis , vel alterius loci vallo foſſave muniti , qua res importantur , & exportantur . Alii ducunt a portando , & ſuſpendendo vomere , quo loco aditus oſſet relinquendus, cum arretro mœnium locus deſignabatur . V. *Aretrum* . Differt a *fore* , *janua* , *oſtio* , quæ ædium privatarum ſunt . *Ovid.* 1. *Amor. el.* 9. *v.* 20. hic (*miles*) portas frangit, at illa (*amans*) fores . *Plaut. Mil.* 2. 4. 7. Credo , iſtoc exemplo tibi ſis ſundum actutum extre portam , diſpeſſis manibus patibulum cum habebis . *Cic.* 4. *de Fin.* 1. 9. Si Annibal ad portas veniſſet , murumque jaculo trajeciſſet . *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 15. Non eadem eſſe diligentia ab decumana porta caſtra munita . *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 8. *a med.* & *lib.* 8. *ep.* 2. *ſub fin.* Pedem porta efferre . *uſcir di certo* , & *su Perſon. c.* 13. Ad portam præſto fuere . *& ibid.* Quaſi ad rem pertineat , qua tu porta introieris . *Virg.* 8. *Æn. v.* 585. ſaiciat portis equitatus apertis . *Id.* 4. *Æn. v.* 130. It portis delecta juventus . *Id.* 7. *Æn. v.* 185. portamus ingentia claudite . *& Æn.* 2. *v.* 803. Danoique obſeſſa tenebant Limina portarum . *& lib.* 9. *v.* 45. portas objicere . *chiudere* . & *Ovid. l.* 14. *Met. v.* 780. claudere objice firma. *Id.* 3. *de ar. am. v.* 577. referare hoſti . *Id.* 6. *Met. v.* 597. refringere . *Cic. Phil.* 14. *c.* 6. urbis occupare . ¶ *Porta itinere longiſſimo* , proverb. apud *Varron. l.* 1. *R. R. c.* 2. quo ſignificatur plus ſæpe temporis conſumi in apparera , dum ad portam venias , quam in ipſo itinere . Simile eſt illud noſtrum , *si più duro paſſo è quel della ſoglia* . ¶ Poetice fere dicitur de quovis aditu . *Ovid. 6. Met. v.* 596. venit ad ſtabula avia tandem , *&c.* portaſque refregit , Germanamque rapit . *Enn.* apud *Horat. l.* 1. *ſat.* 4 *v.* 60. & apud *Serv. ad Æn.* 7. *v.* 622. poſtquam diſcordia terre Belli ferratos poſtes, portaſque refregit . *& c.* Templi Jani . *Virg.* 1. *Æn. v.* 86. venti , velut agmine facto , Qua data porta , ruunt . *Plaut. Perſ.* 3. 3. 30. Citius a foro ſuginot , quam ex porta ludis cum emiſſus eſt lepus . *& c.* ita oſtia cavæ Circi , unde emittebantur beſtiæ . *Plin. l.* 28. *c.* 10. *circa med.* Veneficiis roſtrum lupi raſiſſere ajunt , ob idqua villarum portis pœſigunt . *ſu è personi* . ¶ De freto maris , *ſtretto* , *Manil. l.* 4. *v.* 604. At ubi ſi primum porta mare fudit ab illa , Enatat Inoio . ¶ De anguſtiis , & faucibus montium , *Plin. l.* 5. *c.* 27. *a med.* Taurus ubi dehiſcit , ſeque populis aperit , portarum tamen nomine unitatem ſibi vindicans , quæ alibi Armeniæ , alibi Caſpiæ , alibi Ciliciæ vocantur . *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 496. primuſque coacta Advehit Albana Styrus gener agmina porta . ¶ De porta cæli *Enn.* apud *Senec. ep.* 59. & *Virg.* 3. *Georg. v.* 260. quem ſuper ingens Porta tonat cæli . *Servius* aerem tetalligit , per quem iter in cælum eſt . ¶ Solis, *Macrob. l.* 1. *in Somn. Scip. c.* 21. & *l.* 1. *Saturn. c.* 17. *poſt med.* Duo tropica Signa Capricornure & Cancrum , Solis portas Phyſici vocaverunt , quia in utraque , obviante ſolſtitio , ulterius Solis prohibetur acceſſio , *&c.* Per has portas animæ de cælo in terras meare , & de terris in cælum remeare creduntur : ideo hominum una , altera deorum vocatur : hominum Cancer, quia per hunc in inferiore deſcenſus eſt : Capricornus deorum , quia per illum animæ in deorum numerum revertuntur . ¶ Portæ Somni apud *Virg. in fin. l.* 6. *Æn.* duæ ſunt , quarum altere fertur Cornea , qua veris facilis detur exitus umbris : Altera candenti perfecta nitens elephanto : Sed falſa ad cælum mittunt inſomnia Manes . Ubi *Servius* ita Phyſiologia docet , per corneam oculos ſignificari , qui cornei ſunt coloris : per eburneam os & dentes . Quæ loquimur enim , falſa eſſe poſſunt : ea vero , quæ videmus, ſine dubio vera ſunt, &c. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. *ſub fin.* Inde tamen venias , melior qua porta malignum Cornea vincit ebur . *Propert. l.* 4. *el.* 7. *v.* 87. Nec to ſperne piis venientia ſomnia portis . Cum pia ventrunt ſomnia , pondus habent . ¶ Portæ jecoris dicuntur de ejus parte ſima , ubi duo ſunt tubercula , quas *porcas* dicere , arbitrati ſuccum confecti alimenti per eas in jecur deferri : unde & vena inde exorta , *vena porta* dicta eſt . *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 55. Ea inteſtinis ſecretus a cibo ſuccus is, quo alimur, permanat ad jecur per quaſdam a medio inteſtino aſque ad portas jecoris (ſic enim appellant) ductus & directus vias . ¶ Ad illud *Virg. Æn.* 2. *v.* 612. hic Juno Scæas ſæviſſima portas Prima tenet, *Servius* notat , portarum urbis Junonem præſidem eſſe , quia portam luminis naſcentibus præbet . ¶ *Porta* , metaphorice . *Lucret. l.* 6. *v.* 31. Et quibus e portis occurri caiqua deceat. *b.* a. e quibus viis , quibus rationibus : ductis translationis a portis urbis , aut caſtrorum , unde in hoſtem ruptio fit . ¶ *Portubus* pro *portis* male dicitur juxta ea , quæ in *Aſino* dicta ſunt . Dixit tamen *Cn. Gell.* apud *Chariſ. l.* 1. *pag.* 40. *Putſch.*

PORTABILIS , le , *portabile* , nimc , qui portari poteſt . *Auguſtin. ep.* 34. Onus tolerabilius & portabilius . *Sidon. l.* 8. *ep.* 11. *circa med.* Et portandus quidem , ſed portabilis .

PORTATIO , onis , ſ. *il portare* , ἀγωγὴ , *pe à* , actus portandi , delatio, importatio . *Salluſt. in Catil. c.* 43. Nocturnis conſiliis , armorum atque trinorum portationibus , feſtinando , apparando omnia , &c. *Vitruv. l.* 10. *c.* 1. *a med.* Portationes eorum non eſſent , niſi plauſtrorum per terram , navicularum per aquam inventæ eſſent mushinationes

PORTATORIUS , a , um , ad portandum idoneus . *Cal. Aurel. Tard. l.* 1. *c.* 2. *fell.* 15. Aure cibum erit adhibenda gaſtatio , portatoria ſcilicet ſella , ſine vehementi motu . *Auctor ſerm. de Aſcenſ. Domini* , *inter ſerm. Auguſtini* , *de Temp.* 180. Delectat aſpicere Chriſtum Dominum portatoriis nubibus aſcendantem .

PORTATUS , a , um , *portato* , latus, allatus, geſtatus . *Plin. l.* 4. *c.* 8. *extr.* Penetus accipit amnem Orcon , nus recipit , ſed olei modo ſupernatantem , brevi ſpatio portatum abdicat .

PORTATUS , us , m. portatio . *Plin. l.* 9 *r.* 35. *circa med.* Tadia exquiſita perdito portatu . *Hardouin.* ea MS leg. *neperato* . *Sil. l.* 12. *v.* 443. Perque averſa talit portatus ia aiva canimus. Sed rectius leges *portatus arva* . ¶ Supinum eſt cum dicit *Plin. l.* 14. *c.* 3. *ſub fin.* Uvæ portatu faciles. *& lib.* 23. *c.* 7. Mala piraque portata jumentis mire gaavia ſunt , vel paaca .

PORTENDO , is, endi, entum, a. 3. *profigire* , *moſtrar da lungi* , *promoſticare* , *avvenunciare* , præmonſtro , prædico , ante ſignifico : a *porro* , & *tendo* : & tam in bonis, tam in malis adhibetur. In malis *Plaut. Pœn.* 3. 5. 4. Harufpices dudum dicebant mihi , malum damnumque maximum portendier . *Id. Curcul.* 2. 2. 22. Malum , quod ia quietis tibi portentum eſt . *Accius* apud *Cicer. l.* 1. *de Divin. c.* 22. *ſub fin.* Nam quod de ſole oſtentum eſt tibi , populo commutationem rerum portendit fore . *Id. de Haruſp. reſp. c.* 25. Eadem , periculumque alicui portendere . ¶ In bonis *Cic. l.* 1. *de Divin. c.* 23. Ex triplici appetitione ſolis , triginta annos Cyrum regnaturum ſibi , portendi . *Hirt. de B. Alex. c.* 62. Victoriam ſibi proprtam a diis immortalibus portendi . *Liv. l.* 31. *c.* 7. *extr.* Dii immortales mihi ſuſtificanti , precantique , ut hoc bellum mihi , Senatui , vobiſque felicitet eveniret, læta omnia proſperaque portendere. *Plaut. Pœn.* 5. 4. 35. Nimiæ voluptati eſt , quod in eatis noſtris portentum eſt. ¶ Promiſcue *Salluſt. in Jug. c.* 97. Omnes credere , illi aut mentem divinam , aut deorum nutu cuncta portendi . *b. c.* ſignificari, prædici . *Liv. l.* 9. *c.* 11. & *lib.* 1. *c.* 50. Conſulentes, negotii peſciendi quam ſibi ſpem portenderet . *Ovid.* 25. *Met. v.* 571. Quidquid , ait , Superi monſtro portenditur iſto , Seu lætum eſt , patriæ lætum populoque Quirini ; Sive minax , mihi ſit . ¶ Interdum eſt ſignificare in futurum ſum effectu , ſecum ferre . *Salluſt. in Jug. c.* 3. Omnes rerum mutationes cædem , fugam , aliaque hoſtilia portendant . *portano ſcco* . & *Liv. l.* 28. *r.* 5. Hi omnes ſuis quiſque urbibus ; quæ pericula terra marique portendebantur , nuntiantes , &c.

PORTENSIS . V. *Portuenſis* .

PORTENTIFER , ra , rum , portenta ferens , portentoſus . *Ovid.* 14. *Met. v.* 55. Hunc (*gurgitem*) dea prævitiat , portentiferiſque venenis Inficit . Eſt qui lag. *portentifera* .

PORTENTIFICUS , a , um, portentoſus . In bonam partem *Lactant. l.* 4. 1. 13. & 15. vertens illud Apollinis oraculum de Chriſto : *Οσσατε ἐπ νεκυι σώμα τεαλὸν πανάθλιον ἀγγος* : Nam quod ait , portentifica illam opera feciſſe , quo maxime divinitatis fidem meruit , aſſentiri nobis jam videtur . Adde *cap.* 15. ¶ In malam *Id. l.* 2. *c.* 13. *a med.* Ægyptii portentificas animalium figuras , quas colerent, commenti ſunt . *b. c.* monſtroſas . V. vocem proxcd.

PORTENTOSUS , a , um, *portentoſo* , *moſtruoſo* , πανάθλιος , portenti plenus, monſtruoſus, prodigioſus . Nam quæ monſtruoſa ſunt , aut præter morem , portendere aliquid creduntur . *Cic.* 2. *de Divin. c.* 28. At vero illa nos terrent , ſi quando aliqua portentoſa aut ex pecuda , aut ex homine nata dicuntur. *Sueton. in Domit. c.* 4. Puer portentoſo parvoque capite . *Plin. l.* 36. *c.* 13. Dicamus & labyrinthos , vel portentoſiſſimum humani impendii opus . *Id. l.* 5. *c.* 2. Portentoſa Græciæ mendacia . *Id. l.* 9. *c.* 41. ingenia . *Id. l.* 14. *c. ult.* libido . *Id. l.* 23. *c.* 2. *extr.* ſcientia . *b. c.* quæ portentoſas res ducet. *Id. l.* 30. *c.* 1. are . *Id. l.* 24. *c.* 27. Ille magorum ſtudioſiſſimus quanto portentoſiora tredit ? *Senec. ep.* 87. *a med.* Quo quid fieri portentoſius poteſt ? *Id. ep.* 114. *de Mecenate* . Hanc ipſam laudem ſuam corrupit iſtis orationis portentoſiſſimæ deliciis . *ſtrauſſimæ* .

PORTENTUM , i , n. *avvenimento ſtrano* , *portento* , *prodigio* , *ajuto* , res præter naturam, aut morem , ex qua aliquid futurum ſignificatur , & porreditur, monſtrum , oſtentum , prodigium . Inter hæc , & oſtenta diſcrimen quidam poſuere . *Feſtus* : Portenta exiſtimarunt quidam gravia eſſe, oſtenta bona. Alii portenta quædam bona , oſtenta quædam triſtia appellari: portenta , quæ , quid porro tendatur , indicunt ; oſtenta , quæ tantummodo oſtendant : monſtre præcipiant quoque remedia . Hæc *Feſt.* quæ ramen Scriptorea non obſervant . V. *Monſtrum* . *Paul. ibid.* Portenta rerum fieri dicuntur, cum ſolita corpore raro ſe oſtendunt , ut cometæ , turbines , baratbra, ſereno cæli facta tonitrua . *Cic.* 2. *de nat. Deor.* 1. 3. Prædictiones vero, & præſtiſiones rerum futurarum quid aliud declarant , niſi hominibus ea , quæ

ſtot, oſtendi, monſtrari, portendi, prædici ? ex quo illa oſtenta, monſtra, portenta, prodigia dicuntur. *Id.* a. *de Divin.* c. 28. Nam ſi quod raro fit, id portentum putandum eſt, ſapientem eſſe, portentum eſt. Sapius enim malam peperiſſe arbitror, quam ſapientem fuiſſe. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. v. 21. diram qui contudit hydram, Notaque fatali portenta labore ſubegit. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 16. v. 23. quæ virgineo portenta ſub inguine latrant. *b. e.* canes Scyllæ. *Sallust. in Catil.* c. 31. Simul, quod in tali re fieri ſolet, alii portenta atque prodigia nunciabant. *Virg. Æn.* 8. v. 535. ne quære profecto, Quem caſum portenta ferant. *Vet. Poeta* apud *Gell. l.* 15. *c.* 4. Portentum inuſitatum coactatum eſt recens. Nam mulos qui fricabet, conſul ſiſtus eſt. ¶ De homine perniciſſa. *Cic. in Piſon.* c. 4. P. Clodium, fatale portentum prodigiumque reipublicæ. *Id. de provinc. conſul.* c. 1. Gabinius & Piſo, duo reipublicæ portenta, ac pœna fungre. ¶ fictin, mendacium, commentum incredibile, & naturæ repugnans. *Cic.* 1. *Tuſcul.* c. 6. Poetarum & pictorum portenta convincere. *Lucret. l.* 4. v. 591. Cetera de genere hoc monſtra & portenta loquuntur. *Gell. l.* 10. *cap.* 12. Portenta atque prædigias ſcribere.

PORTHMEUS, i, m. diſyllab. *barcaiuolo*, πορθμεύς, qui trans flumen, aut fretum homines navigio tranſducit, portitor: a πόρθμος, fretum. *Juvenal. ſat.* 3. v. 266. Jam ſedet in ripa, tetrumque novitius horret Porthmea, nec ſperat cœnoſi gurgitis alnum. *b. e.* Charontem. Sic *Petron. in Satyr.* c. 121. via nevita Porthmeus Sufficit ſimulacre virum traducere cymba.

PORTHMOS, *ſtretto di mare*, πορθμός, vox Græca fretum ſignificans. *Plin. l.* 3. *c.* 5. *ad fin.* Porthmos a Græcis, a nobis Gaditanum fretum. Adde *Pompon. Mel. l.* 1. *c.* 1. ¶ Eſt etiam oppidum Euboeæ. *Plin. l.* 4. *c.* 12.

PORTICATIO, onis, f. porticuum ordo. *Macer Dig. lib.* 11. *tit.* 7. *leg.* 37. Si amplum quid ædificari teſtator juſſerit, veluti in circuitu (*ſepulcri*) porticationes, non ſumptus funeris cauſa non eſſe.

PORTICULA, æ, f. *piccol portico*, parva porticus. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 23. a *med.* Exedria quædam mihi nova ſunt inſtituta in porticula Tuſculani.

PORTICUS, us, f. *portico*, στοά, locus amplus, & longus, columnis, aut pilis ſuſpenſo tecto munitus, cetera apertus, deambulationis, umbraque, & imbium vitandorum cauſa. Erant privatæ, quas ditiores ſibi aonſtruebant tum in urbe, tum in agris: erant publicæ ingenti ſumptu exſtructæ, ſignis, pictutis, marmoribus ornatæ, in quibus non ſolum otioſi homines desmbulare ſolebant, ſed aliquando jus dictum, Senatum habitum, acceptos legatos legimus: item varia negotia agitata, ſponſalia inita, merces pretioſas expoſitas, &c. De his *Viſc. in Lex.* ſuſe, & accuſate. *Vitruv. l.* 5. *c.* 11. Conſtituuntur in tribus porticibus aedræ ſpatioſæ, habantes ſedes, in quibus Philoſophi, Rhetores, cæteriquique, qui ſtudiis delectantur, ſedentes diſputare poſſunt. *Juſtin. l.* 21. *c.* 4. Plebi ſpolas in publicis porticibus (*Carthaginis*) ſenatui in domo ſua parat. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 16. *ad fin.* In Campo Martio ſepta tributis comitiis marmorea ſumus, & tecta facturi: eaque eingemus excelſa portico, ut mille paſſuum conficiatur. *Id. pro Dom. c.* 44. In Palatio, pulcherrimo proſpectu, porticum cum cochlavibus pavimentatam trecentum pedum concupierat, ampliſſimum peristylum. *Martial. l.* 12. *epigr.* 13. Hic rudis æſtivas præſtabat porticus umbras: Heu quam pœne novum porticus auſa nefas! Nam ſubito collapſa ruit, cum mola ſub illa Geſtatus bijugis Regulus eſſet equis. *Virg.* a. *Æn. v.* 518. Porticibus longis fugit, & vacue atria luſtrat. *& lib.* 3. *v.* 353. Illos porticibus rex accipiebat in amplis. *Plin. l.* 36. *c.* 13. *de labyrintho Ægypti.* Quin & cœnacula prim excelſa, porticuſque aſcenduntur nonagenis gradibus omnes. ¶ *Labro* apud *Neron. Dig. lib.* 39. *tit.* 2. *leg.* 47. porticum memorat in ſuperiore ædium parte poſitam. ¶ Metonymica refertur ad diſciplinam Stoicorum, qui in portico diſputare ſoliti. *Cic.* 4. *Acad. c.* 24. Cum habeam Chryſippum, qui ſulcire putatur porticum Stoicorum. *Id. in fragm.* apud *Auguſtin. l.* 3. *cont. Acad. c.* 7. Clamat Zeno, & tota illa porticus tumultuatur. Adde *Gell. l.* 12. *c.* 5. *ad fin.* ¶ De tentoriis videtur intalligendum illud Vsteris Poetæ, ubi ſanctus miles in exercitu Græcorum ad Trojam ita loquitur apud *Cicer.* 2. *Tuſcul. c.* 16. Naimque Æſculapii liberorum ſaucii nppleut porticus: Non poteſt accedi. ¶ De quovis tecto ad latera aperto, *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 2. Pedalibus lignis conjunctis inter ſe porticus intagebatur. *b. e.* vineæ militaris tectum. *Colum. l.* 9. *c.* 7. Convenit alvearia porticibus ſupermuniri. *& c.* 14. *a med.* Porticu protecta vaſa. ¶ *Perſonam* in genit. plur. *Vitruv. l.* 5. *c.* 1. Teabes, in quibus invehantur porticuum entiſignationes. Adde *Suetan. in Calig. cap.* 37. & *in Domit. c.* 24.

PORTIO, onis, f. *porzione*, *parte*, μέρος, μοῖρα, dicta eſt quaſi *partio*, vel *portitio*, a *pars*, & partem ſignificat. *Plin. l.* 2. *c.* 9. Luna modo curvata in cornua facie, modo æqua portione diviſa. *Juvenal. ſat.* 9. *v.* 137. breviſſima vitæ portio. *Id. ſat.* 3. *v.* 61. & *Plin. l.* 12. *c.* 18. *extr.* Quota portio ea illis ad deos jam pertinet? *Juſtin. l.* 24. *c.* 4. Ea his portio in Italia conſedit, portio in Illyricos ſinus penetravit. *Id. l.* 36. *c.* 2. Poetio hereditatis. *Id. l.* 8. *c.* 5. Portione prædæ fraudare ſocios. *Plin. l.* 8. *c.* 28. Circa quod magna mortalium portio hæret. *Id. l.* 34. *c.* 9. Maſſa proſatur in primis: mox in proſatum additur tertia portio æris collectanei. *Id. l.* 6. *c.* 13. Aſiæ magna portio appoſita ſeptemtrioni. *Juſtin. l.* 21. *c.* 1. Regnum portionibus inter plures filios dividere. *Plin. l.* 26. *c.* 8. *poſt med.* Ad calculos vettonicam, & verbenacam, & milleſolium æquis portionibus ex aqua bibere ſuadent. *ana.* Sic *Celſ. l.* 4. *c.* 24. *a med.* Pari partiona inter ſe miſta pia, cera, alumen. *& lib.* 5. *c.* 18. *ſect.* 4. Glandis cortex, & nitrum paribus portionibus. *Plin. l.* 17. *c.* 22. *ante med.* Nil natura portionibus parit. *b. e.* per partes, & intervalla. *Juſtin. l.* 5. *c.* 1. Vocare aliquem in portionem munetis. *chiamar a parte*. *& lib.* 28. *c.* 1. Pars Acarnaniæ, quam in portionem belli pater pupillorum acceperat. *b. e.* in mercedem belli geſti. ¶ *Pro portione* comparationem ſignificat, & proportionem alicujus rei ad altoram. *Cic. Verr.* 7. *c.* 21. *ad fin.* Nunquam in Sicilia frumentum publica eſt emptum, quin Mamertinis pro portione imperaretur. *per la loro parte*, vel *a proporzione di ciò che raccolgono*. *& Liv. l.* 34. *c.* 50. Mille ducentos ea rations Achaja habuit. Adjice nunc, pro portione quot veriſimile ſit totam Græciam habuiſſe. *Colum. l.* 1. *c.* 4. Pro portione etiam facultatum quæs aptime pater familias debet habitare. *Plin. l.* 11. *c.* 15. Æſtiva mallatione decimam partem apibus relinqui placet, ſi plenæ fuerint alvi: ſi minus pro rata portione: aut ſi inanes, omnino non attingi. *Conſorin. de die natal. c.* 3. Sed & alii ſunt dii hominum vitam, pro ſue quiſque portiona, adminiculantes. ¶ Etiam ſine præpoſit. & in aliis caſibus *pars* præportio eſt, *proporzione*. *Cors. l.* 7. *c. ult. ante med.* Præmium erit ui, qui primus occupaverit verticem talento decem: uno minus accipiet, qui proximus vi venerit: eademque ad decem homines ſervabitur portio. *Plin. l.* 21. *c.* 37. *ſect.* 49. Cerebrum omnin habent animalia, quæ ſanguinem: ſed homo portiona maximum: *a proporzione della mole del corpo*, πανὶ μέτρον. (Adde *ſect.* 70. & *lib. eod. cap* 1.) *Colum. l.* 2. *c.* 9. Ubetem campum in ſingula jugera tritici quinque modiis obſervere præcipiunt: atque hac portiane mediocribus agris ſimine pœzbenda cauſent. *con queſta proporzione*. *& lib.* 11. *c.* 2. *poſt med.* Magnis arbocibus quaternos modios ſtercoris circumſpergere: in cæteris autem pro magnitudine portionem ſervare. *Plin. l.* 14. *c.* 21. Mitiores plagæ doliis vine condunt, infoduntque terræ tota, aut ad portionem ſitus. *a proporzione del clima*. Sic *lib.* 24. *c.* 8. Foliis cum vine tritis ad vitium portionem. *& lib.* 36. *c.* 16. *ſub fin.* Omnes neuloram medicamentis proſunt, ad ſuum quiſque portionem. *ognuno a proporzione della ſua virtù*. *& Colum. l.* 7. *c.* 1. *de aſello*. Hujus animalis tam exigua tutelæ plurima & neceſſaria opera ſupra portionem reſpondent. *più di quel che importa lo ſpeſo di mantenerlo*.

PORTIONĀLIS, le, portionem continens. *Terrull. de virg. veland. c.* 4. *ſub fin.* Subjectum igitur eſt generali ſpeciale, & portionale univerſali. *Id. adverſ. Pſych. c.* 9. Exceptio edulium quorundam portionala jejunium eſt.

PORTISCULUS, li, m. *remiero*, ἀρμάτης, *portolatto*, κελεύστης, qui remigibus ſignum dat, hortatur remigum, & earum in remigendo ictus ac vires voce & ſigno moderans: a *porta*, quia in portu modum dat claſſi, ut ait *Ælius Stilo* apud *Feſt.* Tvvebat is pertica, quæ malleus dicebatur, fortaſſa quia una parte capitata erat: quæ modum daret remigandi. Ea quoque pertica *portiſculus* dicebatur, ut *Feſt. & Non.* 1. a. *n.* 637. docent. *Labor.* apud *Non. ibid.* Nec palmacum pulſus, nec portiſculi. *Enn.* apud *Non. loc. cit.* tonſas ants tveentes Parerent, obſervarent, portiſculi ſignum Cum dare cœpiſſet. *Cato* apud *Feſt.* C. Lucuin prætore, remiges ſcripti civas R. ſub portiſculum, ſub ſagrum conſcripti veniere paſſim. *Sil.* ita deſcribit *l.* 6. *v.* 360. mediæ ſtat margine puppis, Qui voce alternos mautarune temperet ictus, Et remis dictet ſonitum, patirerque relatis Ad numerum plaudat reſonantia cærula tonſis. ¶ Translate *Plaut. Aſin.* 3. 1. 14. Et meam partem loquendi, & tuam trada tibi: ad loquendum atqua ad tacendum tute habeas portiſculum.

PORTITANS, antis, ſæpe portans. *Gell. l.* 20. *c.* 1. *ante med.* Eum ſervus ſequebatur, crumenam plenam aſſium portitans.

PORTITOR, oris, m. *pedaggiere*, *doganiere*, *gabelliere*, τελώνης, qui ſtipem, quæ portorium dicitur, exigit a vinitoribus pro tranſitu mercium, aut hominum ex uno in alium locum: qui fructus pecuniarios en portu conducit: a *portus*. *Non. c.* 1. *n.* 95. Portitores dicuntur telonarii, qui portum obſidentes unum ſciſcitantur, ut ex eo vectigal accipiane. *Verr. ibid.* Tum portitores ara induxere. *Plaut. Aſin.* 1. 3. 7. Ego pol iſtum portitorem privabo portorio. *Id. Mer.* 2. 2. 5. Quoties foras ita volo, me retinet, cevocas, rogitas, quo eam, quam rem agam, quid negotii geram, quid petam, quid feram, quid foris agerim. Portitarem domum conduai: ita omnem mihi tem neceſſe loqui aſt, quidquid egi, atque ago. *Cic.* 2. *Offic. c.* 42. Improbantur ti quæſtus, qui in odia hominum incurrunt, ut portitorum, ut feneratorum. *Id. in fragm.* apud *Non. ibid.* Nolo eundem populum imperatorem & portitorem eſſe terrarum. *Id. Agrar.* 2. *c.* 23. Eſt iniquum, bos decemviros, portitores omnium pecuniis conſtitui, qui non modo reges, atque exterarum nationum homines, ſed etiam imperatores noſtros axentant. ¶ Item qui mercede an uno in alium portum navi tranſducit, *barcaiuolo*, πορθμεύς. *Sonnet. l.* 6. *de bonaſ. c.* 18. Plato cum ſuman nave tranſiſſet, nec ab illo quidquam portitor exegiſſet, &c. ¶ Sæpe de Charonte uſurpatur, qui tranſvehere dicitur defunctorum animas, & pretium exigere. *Virg.* 4. *Georg. v.* 502. nec portitor Orci Amplius objectam paſſus tranſira paludem. (Adde *Æn.* 6. *v.* 298.) *Propert. l.* 4. *el.* 11. *v.* 7. ubi portitor ara recepit, Obſerat herboſos lurida porta togos. *Stat.* 12. *Theb. v.* 559. Lethæi portitor amnis. *Alboinovan. ad Lev. v.* 357. Fata manent nunnes, omnes aaſpectat avarus Portitor. Adde *Valer. Flacc. v.* 784. *l.* 1. & *Senec. in Herc. Fur. v.* 768. ¶ Translate *Colum. l.* 10. *v.* 155. & *Martial. l.* 9. *epigr.* 73. *Quid meruit terror* Nemees, quid portitor Helles? *b. e.* urtes, qui Phrixum & Hellan trans mare vexit. Al. apud *Martial.* leg. *proditor*: quæ varietas lectionis etiam apud *Lucan. l.* 4. *v.* 57. habetur. *Stat. l.* 1. *Theb. v.* 692. ſed jam temone ſupino Languet hyperboreæ glacialis portitor Urſæ. *b. e.* Arctophylax, ſeu Bootes, qui Urſæ majoris plauſtrum agere fingitur, ut portitor navem.

¶ Eſt etiam *portitor*, qui portat ſau navi, ſeu manu, humeriſve; *portatore*. *Claudian. epigr.*

49.

49. *extr.* Juſſus poſt multos gra litur paralyticus annos (Mirandum) lecti portitor ipſe ſui. *Prudent. περὶ στεφ.* 2. *de S. Vincent.* v. 405. Nam corvus Heliæ datus Olim ciborum portitor. *Impp. Arcad. & Honor. lib.* 11. *Cod. tit.* 4. *leg.* 1. Ne quis audeat portitores frumenti ad ſuſcipiendum eius quæ neceſſitate compellere. *condemneri*, e *barcajuoli*. *Sedon. l.* 6. *ep.* 3. Commendamus aptum portitorem. Adde *Arnob. l.* 3. *ſub fin. lib.* 1.

PORTIUNCULA, æ, f. *porcuncella*, *ωρίς*, parva portio, particula. *Plin. l.* 28. *c.* 7. *e med.* Veſtiæ portiunculæ. *Ulpian. Dig. lib.* 39. *tit.* 2. *leg.* 15. *ante med.* Si modica portiuncula ædium ampliſſimarum vitium faciat.

PORTO, as, avi, atum, a. 1. *portare*, *φέρω*, *διαφέρω*, fero, geſto, bajulo, veho, comporto. Putatur eſſe a *πόρτος*, onus. *Cajus Dig. lib. ult. tit. pannit. leg.* 235. docet proprie dici de iis, quæ jumento ferantur, ſicut *ferre* de iis, quæ quis ſuo corpore bajulat. Si aliatam notationem probes, cum *πόρος* dicatur de onare navium, *portare* dicentur, quæ navi vehuntur. Sed in uſu quocumque modo ferre, *portare* eſt. *Cic.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 10. Cum hominem portarem ad Bajas octophoro. *Nep. in Phoc. c.* 4. Cum pedibus jam non valeret, & vehiculo portaretur. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 76. Sed puerum aſſuetum Romam portare docendum artes. *condurre*. & *lib.* 1. *epiſt.* 13. *v.* 12. ne forte ſub ala Faſciculum portee librorum, ut raſticus agnum. *Virg.* 5. *Æn. v.* 565. quem Thracius albis Portat equus bicolor maculis. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 429. Jam rerei rapuere rtem, jam flamina portant. *Lucret. l.* 4. *v.* 444. venti per cælum nubila portant. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 5. Frumentum omne, præter quod ſecum portaturi erant, comburunt. *Id. l.* 5. *c.* 23. Ut nulla navis, quæ milites portaret, deſideraretur. *Id l.* 1. *B. Civ. c.* 78. Quorum corpora erant inſuera ad onera portanda. *Nep. in Datam. c.* 4. Quæ regi portarentur abripiebat. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 3. *ſub fin.* Portare viaticum ad hoſtem. *Virg.* 11. *Æn. v.* 281. ad aliquem munera. *Senec. in Oedip. v.* 59. mortuum ad ignem. *b. e.* ut ait *Ovid. Heroid. ep.* 15. *v.* 116. portare corpus ad rogum. *Sil. l.* 10. *v.* 633. titubantem ad mœnia greſſum. *Nemeſian. in Cynog. v.* 155. catulum cubili. *b. e.* ad cubile. Sic *Val. Flacc. lib.* 5. *v.* 9. robore cædunt Pars ſilvæ, portantque aræ. *b. e.* ad aram exſtruendam. *Albinovan. ad Liv. el.* 1. *v.* 125. turcula portare, & igni. *b. e.* ut cremetis, & tumuleris. *Manil. l.* 5. *v.* 17. Et Canis in totum portans incendia mundum. *Plin. l.* 7. *c.* 44. *ſub fin.* Portare aliquem in regam. *Cic.* 2. *Offic. c.* 8. aliquid in triumpho. *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. *v.* 90. panem humeris. *Colum. l.* 9. *c.* 8. aliquid colla. *Ovid.* 14. *Met. v.* 647. ſtimulos manu. *& lib.* 6. *v.* 238. aliquid in ſinu ſuo. ¶ Univerſim pro afferre. *Salluſt. in Catil. c.* 6. Sociis atque amicis auxilia portabant. *Terent. Andr.* 2. 2. 1. Dii boni, boni quid porto! *& c.* 6. 2. Aliquam alicui portare fallaciam. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 326. alicujus preces alicui. *riportare*, *riferire*. *& Propert. lib.* 2. *el.* 3. *verſ.* 29. timorem ſuipiam. *recare*. *& Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 4. *verſ.* 2. portantia verba ſalutem. *Terent. Heaut.* 4. 1. 12. Neſcio quid peccati portat hæc purgatio. *hoc eſt* arguit, continet, *porte ſeco*.

PORTORIUM, ii, n. *pedaggio*, *gabella*, *dazio*, τέλος, vectigal, quod ſolvitur pro rerum tranſvectione per maria, flumina, lacus: quod qui redimunt, *portitores* dicuntur: a *portus*. V. *Portitor*. *Cic. Verr.* 4. *c.* 72. Dico, te multam Deliacam ſupellectilem, plurima vaſa Corinthia, magnum numerum frumenti, vim miſſis maximam Syracuſis exportaſſe. hic pro rabue quod portorium non eſſet datum, litteras ad ſocios miſiſſe L. Canuleium, qui in porta operae daret. *Hirc. de B. Alex. c.* 13. Erant omnibus oſtia Nili cuſtodiæ exigendi portorii cauſa diſpoſita. *Labeo Dig. lib.* 19. *tit.* 2. *leg.* 60. *ad fin.* Cum pourem tranſiret, redemptor ejus pontie portorium ab eo exigebat. *Cic. pro Four. c.* 5. Tituriam Toloſæ quaternos danarios in ſingulas vini amphoras portorii nomine exegiſſe. *Id. in Piſon. c.* 36. Vectigalem proviaciam, ſingulis rebus, quæcumque venirent, certo portorio impoſito, ſervis tuis publicanis u ta factam eſſe, memioiſti? *Id. 1. de Invent. c.* 47. Si Rhodiæ turpe non eſt portorium locare, us Hermacreonti quidem turpa eſt conducere. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 18. Portoria, reſiquaque omnia Æduorum vectigalia parvo pretio redempta habere. *Plaut. Toin.* 4. 4. 15. Portitori portorium ſolvere. *Cæſ. lib.* 3. *B. Gall. c.* 1. Iter per Alpes, quo magno cum periculo, magnifque portoriis mercatores ire conſueverant. *con grandi ſpeſe di gabelle*. Adde *Lucil.* apud *Non. c.* 2. *n.* 169. *& Cornel.* apud *Gell. lib.* 15. *c.* 14. ¶ Qui *portorium* nullum intelligunt, non habent, opinor, quo ſe tueantur.

PORTUENSIS, ſe, ad Portum Tiberis pertinens, qui & Portus Romanus dicitur, prope Oſtiam. Ibi corpus erat menſorum, qui annonam a Caudicariis per Tiberim invehendam in Urbem metiebantur. *Impp. Arcad. & Honor. lib.* 14. *Cod. Theodoſ. tit.* 4. *leg.* 9. Ad excludendas patronorum caudicariorum fraudes, & Portuenſium furta menſorum. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 482. *n.* 1. Ut menſores nos Portuenſes, quibus vetus fuit cum Caudicariis, diuturnumque luctamen, &c. Adde *pag.* 235. *n.* 7. ¶ In alia apud *eund. pag.* 437. *n.* 2. legitur *Portenſis*.

PORTULA, æ, f. *portella*, *portello*, *porticella*, *πυλὶς*, parva porta. *Liv. l.* 25. *c.* 9. Portula affecta venationem inferens. *& mon.* Portula aperitur.

PORTULACA. V. *Porcilaca*.

PORTUMNALIA, & Portumalia, um, ſacra in honorem Portumni, Παλαιμόνιον. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 3. Portumnalia dicta a Portumno, cui eo die ædes in portu Tiberino facta, & feria inſtituta. *In vet. Calendar.* apud *Gruter. pag.* 133. ponuntur XVI. cal. Septembr. In alio frag. *ibid. pag.* 134. dicitur, ad Pontem Æmilium ſacra hæc fieri conſuaviſſe.

PORTUMNALIS, & Portunalis, e, ad Portumnum pertinens: ut Portumnalis Flamen. V. *Pertillum*.

PORTUMNUS, & Portunus, i, m. Παλαίμων, idem qui Palæmon, deus ſcilicet portuum præſes. V. *Palæmon. Feſtus*. Portumnus, qui & Palæmon alio nomine dicitur, inter deos, qui præſunt mari, a Romanis colebatur. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 26. Nomenque productum, ut Portunus a porta, ſic Neptunus a nando, &c. *Ovid.* 6 *Faſt. v.* 545. Leucothee Graji, Matuta vocabere noſtris: In portus nato jue erit omne tuo, Quem nos Portumum, ſua lingua Palæmona dicat. ¶ Quia vero *portus* apud Veteres etiam domum ſignificat, vel domus portam, teſte *Feſto*, clavium quoque tutelam ei tribuere. *Paulus ex Feſto in Claudere*: Claudera, & clavis ex Græco deſcendit: cajus rei tutelam penes Portumonum eſſa putabant, qui clavim manu tenere fingebatur, & deus putabatur eſſe portarum. *Æl. leg.* portuum. ¶ Hinc Janus, qui ædium foribus præerat, cognomina hoc aliquando appellatus eſt. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 95. *n.* 6. Jano Portumno atque Marti, &c. ¶ Etiam Neptunus interdum hoc nomine dictus videtur. *Virg.* 5. *Æn. v.* 241. Et pater ipſe manu magna Portunus auntem Impulit. Quod enim *pater* dicitur, magis *Neptuno* convenit, quam Palæmoni, qui deus quidem habetur, ſed puer. Quæ ſi vera eſt ratio, *Apul.* quoque Neptunum intelligit, cum ait *Metam. l.* 4. Adeſt Portunae cæruli barbie hiſpidus. Apertius vero *Mercian. Capella* tridentem ei tribuere *nurro l.* 5. Portuni trifidum ſuſpirans flagitat hadam. Quæconfimari videntur illo *Cic. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 26. Datum eſt igitur Neptuno maritimum omne regnum, nomenque productum, ut Portunus a portu, ſic Neptunus a nando, paulum primæ litteræ immutatis.

PORTUOSUS, a, um, *portuoſo*, λιμενώδης, portubus abundans, vel ad quem facile eſt appellere. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 19. Superum mare Ionium portuoſum, infirum Tuſcum ſcopuloſum, atque infeſtum. *Id. Fam. 6. ep.* 20. Navigatio longa, & hiemalis, & reinime portuoſa. *Salluſt. in Jug. c.* 19. Pars Numidiæ portuoſior. *Plin. l.* 3. *c.* 12. Flumen Trinium portuoſam. *Id. l.* 4. *c.* 12. *a med.* Samothracæ attollitur monte Saoce X. mill. paſſ. altitudinis, portuoſiſſima omnium. *Hardouin.* ex MSS. omnib. legit *importuoſiſſima*.

PORTUS, us, m. *porto*, λιμήν, locus in receſſa litoris vel natura, vel manu concluſus, adita in mare patenti, ubi naves conſiſtunt a venturum iniuria liberæ. Eſt vel a *portando*, quia ree per eum importantur, & exportantur: vel a πόρος, trenſitus, vel a πορθμός. Ejus illuſtram deſcriptionem posticam *Virg.* 1. *Æn. v.* 163. *& l.* 3. *v.* 533. dabit. *Cic. pro leg. Manil. c.* 12. Portus Cajetæ celeberrimus & pleniſſimus navium. *Id. de Senect. c.* 19. *extr.* In portum ex longa navigatione venire. *Id. Fam.* 1. *ep.* 9. In navigando tempeſtati obſequi artie eſt, atiamſi portum tenere non queas. *Id. pro Mur. c.* 2. E porta ſolvere. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 14. proficiſci. *& lib.* 2. *B. Civ. c.* 37. *& lib.* 2. *c.* 22. naves educere. *& lib.* 2. *cap.* 4. axire. *Virgil.* 3. *Æn. v.* 300. porta progredi. *Cic. pro Murena, c.* 2. In portam ex alto invehi. *Auct. ad Herenn. l.* 1. *c.* 11. *ad fin.* deferri. *Nep. in Chabr. ad fin.* intrare. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 22. pervenire. *& l.* 2. *B. Civ. c.* 22. ſe recipere. *& lib.* 1. *c.* 58. *extr.* naves compellere. *Cic.* 2. *de Invent. cap.* 32. navim conjicere. *Id. Verr.* 7. *c.* 37. peuſtrare. *Tacit. Ann.* 16. *c.* 23. Portum aperire. *Horat. l.* 1. *ep.* 6. *v.* 32. nacupare. *Virg. l. Æn. v.* 198. *& Cic. pro Planc. c.* 39. petere. *Virg. l.* 3. *Æn. v.* 289. linqaere. *& l.* 4. *v.* 612. tangere. *approdare*. Sic *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 36. capere. ¶ Referetur aliquando ad portitores, & portorium, quod ab hic aeigitur. *Cic. Verr.* 4. *c.* 72. Canulejae, qui in porta Syracuſis operas dabat, furta quoque iſtius permulta nominatim ad ſocios perſcripſerat ea, quæ ſine portorio Syracuſis erant exportata: portum autem, & ſcripturas eadem ſocietas habebat. ¶ Dicitur de oſtio fluminum. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 13. *v.* 10. *de Nilo*. Per ſeptem portae in marie auit aquae. Adde *Heroid. ep.* 14. *v.* 107. ¶ Tranelare aſt locus tutus, & quoddam in adverſie perfugium, & quies, *ricovero*, *rifugio*, *aſilo*, *porto*, *riparo*. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 30. Qua qaidere ego non ferrem, niſi me in philoſophiæ portum contuliſſere. *Id. de clar. Orat. c.* 2. Quo tempore ætas noſtra perfuncta rebus ampliſſimis tanquam in portum confugere deberet, non inertiæ, neque deſidiæ, ſed otii moderati atque honeſti. *Id. 1. de Orat. cap.* 60. Tanquam portum aliquem exſpecto illam, quam tu timee, ſolitudinem. *Id. 2. Offic. c.* 8. Regum, populorum, nationum portus erat & refugium Senatus. *Id. ad Brut. ep.* 5. Tum & fugæ portus erat in tuie caſtris, & ſubſidium ſalutie in tuo aeereitu. *Id. pro Cæcin. c.* 34. Eſſilium non ſupplicium eſt, ſed perfugium portuſque ſupplicii. *Id. ſub fin. l. c. Tuſcul.* Portum portus peratum nobis & perfugium putemae. *Plin. l.* 8. *ep.* 12. Colit ſtudia, ſtudioſos amat, multorumque qai aliqua componunt, portus, finus, præmiam. *Ennius* apud *Cicer.* ſepulcrum vocat *Tuſcul.* 1. *c.* 44. portum corporis. *Ovid. Heroid. ep.* 1. *v.* 110. Ta citina venias, porras & ara tuia. ¶ *Res eſt in portu*, in tuto, certa omna periculum. *Plaut. in ſuppoſit. Merc. ſcena, quæ incipit*, Syra non redit, *verſ.* 48. Urbem hanc ſe deſerturum autumat. *Do.* in porta res eſt. ¶ *In portu navigare*, extra omne periculum, in vado, in tuto eſſe. *Terent. Andr.* 3. 2. *extr.* Nunc hujus periclo ſit: ego in portu navigo. ¶ *Impingere in portu*, in ipſo ſtatim operie initio peccare. *Quintil. l.* 4. *c.* 1. 2 *med.* Peſſimus certe gubernator, qai navem, dum portum egreditur, impegit. Sic *declam.* 12. *c.* 23. In porta naufragium fecimus. ¶ Olim *portus* erat domus, ædes. *Feſtus*: Portum in duodecim (*Tab.*) pro domo poſitum, omnes fere conſentiunt: Cui teſtimonium defuerit, is tertiis diebus ob portum obvagulatum ito. *Donat. ad Terent. Adelph.* 4. 2. 39. Domos vel portus, vel inſulas Veteres dixerunt. ¶ Præterea *portus* appellatus eſt concluſus locus, quo importantur merces, & inde exportantur, ut ait *Ulpian. Dig. lib.*

alt. in. penult. leg. 59. Nos dicimus *magazzino*. Indè eſt *magiporium*. ¶ In dat. plur. & *portibus* dicimus, ut *fenſibus, curribus*: & *portubus*, ut *orcubus, lacubus, ſpecubus*. Utrumque in optimis lib. paſſim. ¶ In ſecunda declinat. *Turpil.* apud *Non. cap.* 8. *n.* 63. Nautæ circumveati ventis porti indigentes.

PORUS, i, m. *paſſaggio, ſtrada, canale, viaje*, meatus, via, tranſitus: a *πόρος*, tranſeo. De meatu urinæ *Plin. l.* 20. *c.* 6. et. *tuccio med. de malva*. Succus decoctæ parl meatus ſuaves facit. In Edit. A. 1469. & in uno ea MSS. *Harduini* legitur *per meeruni*. ¶ Porus, *πόρος*, genus lapidis, ſervandis corporibus, nec abſumendis idonei. *Plin. l.* 36. *c.* 17. Parin ſimilis candore & duritia, minus tamen ponderoſus, qui porus vocatur. *& cap. 6. extr.* Arena, quæ ſit e poro lapide.

POS, poteis, unde *compos, impos*. nam pir non eſt in uſu. Videtur olim fuiſſe etiam tectus caſus pro *pote. Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 1. Recto caſu cum dicimus impos, obſcurius eſt eſſa a potentie, quam eum dicimus impotem: & eo obſcurius ſit, ſi dicas pos, quam impos. videtur enim pos ſignificare putius pontem, quam potentem.

POSCA, æ, *f. ἀκρατος τοῦ ὄξους, ὀξύκρατον*, ut in Gloſſ. exponitur, hoc eſt aqua aceto mixta: a *πόσις*, poto, ut *ofca* ab *edo*: quia potui idonea. *Plaut. Mil.* 3. *c.* 23. Alii ebrii ſunt, alii poſcam potitant. *Id. Truculi.* 2. 7. 48. Tun tantilli doni cauſa, olerum, atque eſcarum, & poſcarum, &c. *Celſ. l.* 4. *c.* 5. *ad fin.* Si plus doloris eſt, dandus panis as poſca frigida. *Plin. l.* 27. *c.* 4. *ad fin.* Radia decoquitur in poſca dolori dentium. *Scribon. Larg. compoſ.* 46. Prodeſt (*eruptioni ſanguinis de naribus.*) aqua frigida vel poſca ſubinde aſpergere totam faciem. *Sunica. in Vitell. c.* 20. Poſcam vendere. ¶ Fuit cognomen R. in gente Pinaria, ut M. Pinarius Poſca. *Liv. l.* 40. *c.* 18. ¶ Legitur & *poſca*. *Virgil.* de re *Veterin. l.* 2. *c.* 48. *a med.* Spongiam cum poſca acri ſupra vuleus imponat.

POSCINUMMIUS, a, um, nummos poſcens. *Apul. l.* 10. *Metam.* Babula meretricum poſcinummia.

POSCO, is, popoſci, 3. *chiedere, domandare, ricrire*, peto, requiro, poſtulo, flagito. *Petimus*, inquit *Donat.* ad *Terent. Andr.* 5. 1. 1. & *Heaut.* 4. 5. 17. precarin: *poſcimus* imperioſe: *poſtulamus* jure. *Cic. Verr.* 5. *r.* 34 Incipiunt poſtulare, poſcere, minari. *Cæſ. 6. Verr. c.* 20. *a med.* Nemo ioventus eſt tam amens, qui illud argentum eriperet: nemo tam audax, qui poſceret: nemo tam impudens, qui poſtularet, ut venderet. *Verr.* apud *Serv. ad Æn. 9. v.* 194. poſcere ait eſſe, cum aliquid pro merito noſtro depoſcimus: petere, cum aliquid humiliter, & cum precibus poſtulamus. ¶ Hæc ſans diſcrimine perpetua non ſunt. plus eſt tamen *poſcere*, quam *petere*. *Terrent. Heaut.* 5. 1. 52. Fac, ts patrem eſſe ſimtiat: fac, ut audeat tibi credere omnia, eis tu peters, & poſcere. ¶ & minus quam *flagitare. Cic. Verr.* 7. *c.* 58. Raliquos non deſideraret ſolum, ſed etiam poſceret, & flagiteret. ¶ Univerſim varie conſtruitur. *Plaut. Aulul.* 5. 9. Detruſiti me ad ſenem parciſſimum, ubi ſi quid poſcamus, ad ravim poſcamus, priuſquam quidquam detur, & *c.* 2. 45. Filiam tuam mihi uxorem poſco. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 13. Criminis confictionem accuſator Erucius ſuſcepit: audaciæ partes Roſcii ſibi popoſcerunt. *Id.* 2. *de Orat. c.* 7. *extr.* Craſſum pulvinos popoſciſſe. *Juſtin. l.* 28. *c. ult.* Ingreſſus urbem non humi conſedit, nec cibum aut potum popoſcit, non ermorum omus depoſuit. *Suetan. in Aug. c.* 94. Poſcere tuiorem ab aliquo. *Cic. Verr.* 4. *c.* 47. munus ab aliquo. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 75. veotam poscatis. *Id. in ep. pert. v.* 418. opem. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 194. contraque occurrere poſcunt. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 128. & luſco qui poſcit dicere, luſce. *Juvenal. ſat.* 5. *v.* 112. Poſcimus, ut cœnes civiliter. *& ſat.* 7. *v.* 71. poſcimus, ut ſit, &c. ¶ Cum duob. accuſativis. *Cic.* 3. *Verr. c.* 3. Qui parentes pretium pro ſepultura liberum poſceret. *Liv. l.* 27. *c.* 24. *ad fin.* Claves portarum cum Magiſtratus popoſciſſet. *Horat. l.* 2. *od.* 24. *v.* 22. non ita creditum Poſcit Quotilium deos. *Perſ. ſat.* 6. *v.* 61. cur ms in decurſu lampada poſcis? ¶ Paſſive *Ovid. Faſt.* 4. *v.* 761. Palilia poſcus: Non poſcor fruſtra, ſi favet alma Palex. *b. c.* poſcitur a me, ut canam Pelilia. *Gell. in fin. c.* 18. *l.* 4. Ægre paſſus, quod rationem pecuniæ prædaticiæ poſceretur. ¶ Apud *Juſtin. l. & cap.* 21. Poſcere interrogatious. *b. c.* interrogare. Al. leg. *interrogaticuem*. ¶ inclamare, vocare, lavitare. *Virg.* 8. *Æn. v.* 535. ut quare profecto, Quam caſum portenta ſeiant: ego poſcor Olympo. *b. c.* vocor, invitor. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1887. Poſcite magno Alciden gemitu. *b. 2.* clamate, vocate. *Plaut. Curcul.* 5. 3. 5. Clamorem hominem poſco. *b. c.* inclamo, clamore voco. ¶ indicare pretium rei venalis. *Plaut. Merc.* 2. 4. 22. Tanti quanti poſcit, vin' tanti iliam emi? ¶ pretium offerre, ſpondere, liceri in auctione, ſibi petere rem aliquam pretio ablato. *Plaut. Stich.* 2. 3. 68. Logos tidiculos vendo. agita licemini. Qui cœna poſcit? ecqui poſcit prandio? *Plin. l.* 35. *c.* 10. *ante med.* Percontanti, quanti liceret opera effecta, parvum uiſcio quid dixerat: at illa quinquagenis talentis poſcebat. Adde *Mart.* 2. 3. 201. ¶ in conviviis potere bibere. *Cic.* 3. *Verr. c.* 66. Hortatur hoſpes: poſcunt majoribus poculis. Ubi *Aſcon.* Sunt, qui producta *o* littera *poſcunt* legunt, quaſi ſæpe pocant: ſed *poſcunt*, provocant, intelligendum eſt, ut ſit ſenſus, provocant ſe invicem. Hoc ſenſu *Virg.* 8. *Æn. v.* 614. Aut acrem dubites in prœlia poſcere Turnum. ¶ tequiſtre, exigere. *Plin. l.* 17. *c.* 20. Siccus ager autumno poſcit ſeri. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 2. Adduut ipſi, & affingunt rumoribus Galli, quod res poſcere videbatur. *& lib.* 4. *c.* 6. Ad eqnos ſe celeriter, cum uſus poſcit, recipiunt. *Salluſt. in Jug. c.* 60. Rutus id, quod negotium poſcebat. *Nep. in Alcib. c.* 2. Cum tempus poſceret, laborioſus, patiens. *Petron. in Satyr. c.* 111. Si antequam fata poſcant, ſpiritum effuderis. *Plin. l.* 7. *ep.* 27. Lyrica noa lectorem, ſed chorum & lyram poſcunt. ¶ inquirere, ſcicitari. *Virg.* 3. *Æn. v.* 59. & quæ ſit ſententia, poſco. *Stat. Theb.* 8. *v.* 20. Dux Erebi populos poſcebat crimina vitæ. ¶ rrare. *Virg.* 1. *Æn. v.* 670. Ad te confugio, & ſuppliex tua numina poſco. ¶ *Poſcere pœnas*, repetere, expetere. *Virg.* 2. *Æn. v.* 72. Dardanidæ infenſi pœnas cum ſanguine poſcunt. Adde *Senec. in Herc. Oet. v.* 1006. ¶ *Poſcere aliquem*, ſcilicet ad pœnam propter ſcelera admiſſa. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 5. *ad fin.* Accuſant ii, quos populus poſcit: cauſam dicit ia, qui, &c. *Sil. l.* 1. *v.* 677. Poſcendum pœnæ juvenem. *& lib.* 2. *v.* 44. Poſcimur, a ſocii, Fabuſque e puppe catenas Oſtentat. ¶ Addit *Nav. c.* 4. *n.* 377. poni etiam pro accipere, & adverſari: ſed nihil probant, quæ affert exempla. ¶ *propoſci* olim dictum a *Veter. Auctore*, teſte *Gell. l.* 7. *c.* 9. V. in fine verbi *Mordeo*.

POSEA, *vel* Poſia. V. *Pauſce*.

POSIDIANUS, a, um, ad Poſidium pertinens, qui fuit Claudii Cæſaris libertus: (Poſiden vocat, & ſpadonem *Sueton. in Claud. c.* 28.) et Poſidianæ aquæ prope Baias calidiſſimæ. *Plin. l.* 31. *c.* 2.

POSITIO, onis, *f. ἡ θέσις, θέσις*, actus ponendi, inſtitutio. *Quinct. l.* 8. *c.* 6. *ante med.* Metonymia eſt nominis pro nomine poſitio. *Colum. l.* 3. *c.* 3. *extr.* Spes vindemiarum cohortari nos debet ad poſitionem linearum. *& cap.* 17. Poſitio ſurculi. *Frontin. de aquæduct. urbis.* 36. Sed & calicis poſitio habet momentum. ¶ *Poſitio* atiam dicitur, cum aliquid dicendo ponimus, & affirmamus. *Senec. epiſt.* 87. *ad fin.* Paupertas non per poſitionem, ſed per detrectionem dicitur, vel ut antiqui diarruat, per uabationem. ¶ Item fundamentum, quo argumenta innituntur, *θέσις, sedes. Quinct. l.* 2. *c.* 10. *fub fin.* Quin aliquando atiam argumenta ex ipſis poſitionum vitiis ducimus. *Id. l.* 1. *c.* 2. (*al.* 3.) *extra med.* Tecta de poſitionibus, & declametionibus rhetorum. *Plerique al. leg.* partitionibus. ¶ Item depoſſio, & quaſi depoſitio, cui *ſubſtantia* oppoaitur, *ὑφίστασις. Id. l.* 9. *c.* 4. *ante med.* Tempus ſonum metitur, ut e ſublatimus ad poſitionem iſidem ſit ſpatiis pedum. *& paulo poſt.* Rhythmi qua cœperunt ſublatione, ac poſitione, ad finem uſque decurrunt. ¶ Item termtuatio, ſeu finis, *deſinentia. Quinct. l.* 1. *c.* 4. *a med.* (*al. c.* 7.) Quæ feminina poſitione mares, neutrali feminas ſignificant, ut ſunt *Murena, Glycerium*. ¶ Eſt atiam ratio loci, quo quidqac poſitum eſt, ſitus, poſitura, *ſito, ſituazione, poſitura. Senec. l.* 1. *quæſt. nat. c.* 16. *a med.* Ea, quæ ab aſpectu corporis noſtri poſitio ſubmovit. *Plin. ſub fin. l. uit. de Italia.* Etenim contingit procurrentis poſitio in partem utiliſſimam, & intur ortus occaſuſque mediam. *Id. l.* 36. *c.* 13. Labyrinthi poſitionem, ſingulaſque partes anarrare. *Colum. l.* 3. *c.* 4. Peregrina ſimina reſumidant mutatum cæli locique poſitionem. *& cap. ult. a med.* Pro ſitu & poſitione locorum. *Gell. lib.* 14. *cap.* 2. *circa med.* Uniuſcujuſque ſtillarum ſurma, & poſitio. ¶ *Poſitio ſyllabæ* eſt ſitus, quo poſita eſt, unde quantitatem mutat. *Quinct. l.* 1. *c.* 5. (*al.* 9.) *ante med.* Evenit, ut metri quoqus conditio mutet accentum, ut *pecudes, piſtaque volucres*; (*Virg. Georg.* 3. *v.* 243.) nam *volucres* media acuta legam, quie eſi natura brevis, tamen poſitione longa eſt, us faciat jambum, quem non reſipit verſus heroicus. *Dromed. l.* 2. *pag.* 423. *Pauſch.* ſeptem tradit modos, quibus ſyllaba brevis ſit poſitione longa. ¶ *Poſitacus rei* ſunt adjuncta, *circoſtanze. Quinct. l.* 6. *c.* 4. *ſub fin.* Sed nec omnes mihi perſequi materias in animo eſt, nec communes ſunt earum quæſtiones, quia poſitionibus mutentur. *Ulpian. Dig. lib.* 1. *c. & leg.* 1. Hujus ſtudii duæ ſunt poſitiones, publicum & privatum. *b. c.* membre, partes. ¶ Translate *Senec. epiſt.* 64. In quacumque poſitione mentis ſum, cum lego hunc, libet nmoes caſus provocare. *b. c.* in quacumque cogitatione, aut affectu ſum.

POSITIVUS, a, om, qui ponitur. In lemmate *cap.* 4. *lib.* 10. *Gellii*. Quod P. Nigidius angutiſſima docuit, nomina non poſitiva aſſa, ſed naturalia. *b. c.* non poſitu fortuito, ſed quadam vi & ratione naturæ facte eſſe, ut *Gell.* ibi loquitur. ¶ Poſitiva nomina apud Grammaticos ſunt, quæ primo poſite ſunt, & rem abſolute ac ſimpliciter ſignificant, ut *fortis, doctus, magnus*: ea quibus comparativus, & ſuperlativa ducuntur. *Cledon. pag.* 1803. *Pauſch. & Servius ibid. pag.* 1781. ¶ *Poſitivum nomen*, ſubſtantivum. *Macrob. l.* 1. *Saturn. cap.* 4. Cum dicitur *formoſa facies viridiorem*, tunc *viridus* quaſi poſitivum ponitur, non accidens.

POSITOR, oris, m. *fondatore, Stifter*, qui ponit, conditur. *Ovid.* 9. *Met. verſ.* 447. & in Aſide terra Mœnia condituis poſitoris habentia nomen. *Id. e. Faſt. v.* 63. Templorum poſitus, templorum ſancte reponor.

POSITURA, æ, *f. poſitura, fituazione diſpoſizione*, poſitus, poſitio, diſpoſitio. *Lucret. l.* 1. *v.* 684. ſunt quædam corpora, quorum Concurſus, motus, uudo, poſitura, figura Efficiunt ignes. *Celſ. in præfat. ante med.* Eorum, quæ natura ante clauſiſſet, poſituram, colotem, figuram conſideraritat. *Propert. lib.* 4. *el.* 3. *v.* 36. Qualis & hæc docti ſit poſitura doi. *b. c.* deſcriptio & diſpoſitio mudi. *Gell. l.* 5. *c.* 3. Vinctaram poſituremque ligni ſcite perituque factam confidtat. *& lib.* 2. *cap.* 21. *a med.* Sidus, quod a figura poſituraque ipſa, quia ſimilt plauſtri videtur, *ἁμαξίαν* direuat. *Id. l.* 2. *c.* 7. *ad fin.* Sonus & poſitura ipſa verborum. ¶ Apud Grammaticos *poſituræ* ſunt diſtinctiones, vel diſtinctionum notæ, quas Graci *θέσεις* vocant, quæ intsr legendum dant copiam ſpiritus reficiendi, us continuatione deficiat, *interpunzione. Diomed. l.* 2. *pag.* 432. *Pauſch. & Donat. edit. l. pag.* 1740.

POSITUS, us, m. *poſitura, ſito, diſpoſizione*, poſitio, poſitura, ſitus, diſpoſitio. *Celſ. in præfat. a med.* Sedem, poſitum, ordinem, figuram, ſimiliaque cognoſcere prudentem medicum. *Id. initio l.* 8. Prius poſitus, figuraſque oſſium indicabo. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 7. *v.* 23.

Urbs,

Urbs, *Bubium* poſitu melius deſtruſa, manuve . *Id. de medic. fac.* v. ep. Vultus odoratos poſitu variare capillos. *& lib.* 3. *de ar. am.* v. 151. Nec mihi tot poſitus numerum comprehendere fas eſt . *tanta fuggeſta dt ornamenti di tapeti . Tacit. Ann. 6. c.* 21. Poſitus ſiderum, ac ſpatia dimenſus. *Id. 4. Ann. c.* 5. Poſitus regionis.

POSITUS, a, um, *poſto, meſſe, collocate, ſituato*, τεθεὶς, ſitus, collocatus. *Virg. Ecl.* 2. v. 54. Et vos, o lauri, carpam, & te, proxima myrte, Sic poſitæ quoniam ſuaves miſcetis odores. *Plaut. in fragm.* apud *Cherif. l.* 2. *pag.* 179. *Putſch.* Nihil quicquam factum niſi fabre, nec quicquam poſitum ſine luco, auro, ebore, argento, purpura, picturis, &c. *meſſo a legname lavorato, a oro, ad avorio, ad argento*, &c. *Cic.* 2. *Agrar. c.* 35. Romam in montibus poſitam & convallibus præ ſua Capua contemnent. *Id. pro leg. Manil. c.* 18. *ad fin.* Delos in Ægeo mari poſita. *ſituata. & ad Brut. ep.* 10. *circa med.* Quandoquidem potentia jam in vi poſita eſt & armis. *conſiſte, è fondata. & pro Flacc. c.* 1. *extr.* Ut omnia reipubl. ſubſidia, ſalutem præſentium, ſpem reliquorum, in veſtris ſcatentiis poſitam eſſe & definam putetis. *Ovid.* 5. *Met. v.* 40. Palpitat, & poſitas aſpergit ſanguine menſas. *h. e.* paratas, inſtructas. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 43. *Omata* ſunt poſita artis oculos, collocata in uſu quotidiano. *eſpoſte. & Plaut. Capt.* 2. 3. 73. Cogitato, meam eſſe vitam hic pro te poſitam pignori. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 13. dives poſitis in fenore nummis. *inveſtiti. & Plin. l.* 16. *c.* 33. Cupreſſus funebri ſigno ad domos poſita. *Virg.* 2. *Georg. v.* 354. ſeminibus poſitis. *piantati. Id.* 5. *Æn. v.* 60. Urbs poſita. *fondata, fatta. & Cic.* 2. *de Fin.* 1. 2. Hoc poſitum in Phædro a Platone probavit Epicurus. *detto, foritto.* ¶ humi poſitus, depoſitus, dejectus. *Plin. l.* 37. *c.* 7. Fulgorem carbunculi debere eſſe candidum poſiti, aſtremo viſu nubilantem; ſi attollatur, ecardeſcentem. *poſto giù, giacente. & Ovid.* 2. *Faſt. v.* 438. Suppliciter poſtæ procubuere genu. *abbaſſate, piegate. & Virg.* 4. *Æn. v.* 681. ſic te ut poſita crudelis abeſſem? *h. e.* exanimata, *eſtinta, caduta morta*. Sic *Stat.* apud *Serv. ibid.* poſituſque beata Morte pater. *Albinov. el.* 1. *v.* 135. Ts ue ego ſubſineo poſtum ſcelerata videre? *h. e.* mortuum, & lecto compoſitum ad ſepulturam. Sic *verſ.* 249. Nec juvenis poſiti ſupremos deſtrus honores. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 480. poſitis juſta feruntur avis. *fepolti*. Sic apud *Ulpian. Digeſt. l.* 34. *tit.* 1. *leg.* 28. *ſub fin.* Ubi corpus meum poſitum fuerit. *Virg.* 4. *Æn. v.* 527. pecudes pictæque volucres, *&c.* Somno poſitæ ſub nocte ſilenti. *giacenti, coricate, date in preda al ſonno*. ¶ Eleganter *poſita* dicuntur, quæ cælo delapſa in terra jacent, ut nix, ros, pruina. *Horat. l.* 3. *od.* 10. *v.* 7. poſitas ut glaciet nives Puro numine Jupiter. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 72. poſita ſub nive terra latet. *& lib.* 6. *v.* 200. Factaque erit poſito rore bis uda ſeges. *Propert. l.* 1. *el.* 8. *v.* 7. pedibus poſitis calcare pruinas. ¶ præpoſitus, *prepoſto. Cic. pro Flacc. c.* 19. a *med.* Cuſtos frumento pubico poſitus. *Curt. l.* 6. *c.* 7. Nobilis juvenis ſupra armamentarium poſitus. ¶ depoſitus, objectus, *depoſto. Liv. l.* 7. *c.* 19. Ni univerſa gens, poſitis armis, in fidem conſulis veniſſet. *& cap.* 32. Poſitis omnium aliarum rerum curis. *Propert. l.* 2. *el.* 1. *v.* 36. Et ſumpta, & poſita pacs fidsis caput. *Ovid. Met.* 11. *v.* 652. poſitis e corpore pennis. ¶ Hoc poſito, *poſto ciò, ciò ſuppoſto, poſto per vero*. Cic. 3. *de Fin. c.* 8. *a med.* Quo poſito, & omnium aſſenſu approbato, illud aſſumitur, &c. *Id. l.* 1. *de Divin. c.* 52. Hoc poſito atque conceſſo, &c. Sic *pro Cæcin. c.* 11. Eſt hæc res poſita, quæ ab adverſario non negatur, Cæcinam pulſum prohibitumque eſſe. *& in Orat. c.* 4. Poſitum ſit igitur in primis (quod poſt magis intelligetur) ſine philoſophia non poſſe ſſſici, quem quærimus, eloquentem. ¶ *Poſtus* ſyncope, unde *compoſtus, repoſtus. Lucret. l.* 1. *v.* 1056. omnia ſurſum ſurſum Nitier, in terramque retro requeſcere poſta. *& lib.* 3. *v.* 871. ſemina in eodem ordine poſta. *& verſ.* 885. ut putreſcant corpore poſto. *fepolto. & Enn. in fragm.* apud *Macrob. pag.* 320. poſtumque tyranni Tarquinii (*Preſes*) corpus bona femina lavit & unxit. *h. e.* jacentem in lecto funebri. *Sil. l.* 13. *v.* 553. nec cæli poſta ſub axe.

POSSESSIO, onis, f. *poſſeſſo, poſſeſſimento, poſſeſſione*, κτῆσις, actus, aut jus poſſidendi, *Feſtus*: Poſſeſſio eſt, ut definit Gallus Ælius, uſus quidam agri, aut ædificii, non ipſe fundus, aut ager. *Paul. Dig. lib.* 41. *tit.* 2. *leg.* 1. Poſſeſſio appellata eſt, ut Labeo ait, a ſedibus, quaſi poſitio, quia naturaliter tenetur ab eo, qui ei inſiſtit, quam Græci κατοχὴν dicunt. *Cic. Fam.* 12. ep. 25. Nam ſolum ſpe, ſed certa re & poſſeſſione deturbari. *Id. pro Mil. c.* 27. *ad fin.* Utrique mortem ſibi minitatus, niſi ſibi hortorum poſſeſſione ceſſiſſet. *& ibid.* Dejicere aliquem de poſſeſſione fundi. *Id. pro Quinct. cap.* 16. *extr.* Mittere aliquem in poſſeſſionem. *& cap.* 27. proficiſci. *Id. Acad. l.* 4. *ep.* 2. venim. *Id. Fam.* 10. *ep.* 27. inſtituere. *Sruec. l.* 2. *de Ira, c.* 7. Ponem ſe in poſſeſſione. *Cic. pro Cæcin. c.* 7. Eſſe in poſſeſſione bonorum. *3d. Fam.* 7. *ep.* 21. poſſeſſionem bonorum dare cupiam. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 44. *extr.* tradere. *Nep. in Timol. c.* 2. tenere. *Gell. l.* 11. *c. ult. circa med.* Fundi poſſeſſione dominum interarcere. ¶ Frequentius ſumitur pro ipſis rebus, quæ poſſidentur, præſertim immobilibus, κτῆμα. *Feſtus*: Poſſeſſiones appellantur agri late patentes, publici privatique: quia non mancipatione, ſed uſu tenebantur, &, ut quiſque occuparat, colebat. *Cic. Parad.* 6. *ſub fin.* Prata, & arcas quaſdam magno æſtimant, quod ei generi poſſeſſionum minime noceri poteſt. *& paulo ſup.* Cujus poſſeſſio quo eſt major, eo plus requiei ad tuendam. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 17. Militibus in conclone agros ex ſuis poſſeſſionibus pollicetur quaternas in ſingulos ſugere. *Id. l.* 1. *B. Gall. c.* 11. Qui trans Rhodanum vicos poſſeſſioneſque habebant. *Nep. in Attic. c.* 14. Omnis ejus pecuniæ reditus conſiſtebat in Epiroticis, & urbanis poſſeſſionibus. *Salluſt. in Catil. l.* 36. Æs alienum meis nominibus ea poſſeſſionibus ſolvere poſſem. ¶ Translate *Cic.* 3. *de Orat. c.* 31. Noſtra eſt omnis iſta ſtudentiæ doctrinæque poſſeſſio, in quem homines, queſi caducam & vacuam abundantes otio, nobis occupatis, involaverunt. *& lib.* 2. *c.* 40. Quod ubi ma ſenſi in poſſeſſione judicii ac defenſionis meæ conſtitiſſe, &c. *Plaut. ad Cicer.* 10. *Pam. ep.* 7. Poſſeſſionem laudis occupare. *& ep.* 21. *a med.* Reſpublica in poſſeſſione victoriæ permansbit. *Juſtin. l.* 2. *c.* 1. *circa med.* Ignis prima poſſeſſio rerum fuit. *h. e.* prius cuncta mundi obtinuit, occupavit: dein paulatim extinctus ſedem terris dedit.

POSSESSIUNCULA, æ, f. *poſſeſſioncella*, parva poſſeſſio. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 23. Mihi majori offenſioni eſſe, quam delectationi, poſſeſſiunculas meas.

POSSESSIVUS, a, um, *poſſeſſivo*, κτητικὸς, poſſeſſionem ſignificans, ut *poſſeſſiva nomina*, quibus ea poſſeſſa, eaï ad aliquem pertinens ſignificatur, ut *Ciceronianus, Pompejanus, Emandrius, Æmilius*. Ita *Chariſ. l.* 2. *pag.* 118. *& 133. Putſch. & Diomed. l.* 1. *pag.* 310. Præterea *Priſcian. l.* 2. *pag.* 585. ponit inter poſſeſſiva etiam ea, quæ formam tantummodo poſſeſſivorum habent, ut *Romanus, Latinus*: item *ferreus, aureus*, & alia multa, quæ ibi ſuſe perſequitur. ¶ Poſſeſſiva pronomina ſunt *meus, tuus, ſuus, noſter*, vos*ter*, quæ a pronominibus ſiunt. *Serv. in art.* 2. *Donati, pag.* 1786. *Putſch. Quæcil. l.* 1. *c.* 5. (*al.* 9.) *a med.* In quibus patrium pro poſſeſſivo ponitur. ¶ Poſſeſſivus eſſus eſt Genitivus, quia poſſeſſionem eo ſignificamus, ut Priami regnum. *Priſcian. l.* 5. *pag.* 670. *Putſch.*

POSSESSOR, oris, m. *poſſeſſore, padrone*, κτήτωρ, qui poſſidet. *Cic.* 5. *Phil. c.* 7. *ſub fin.* Tantum quiſque habebat poſſeſſor, quantum reliquerat divisor Antonius. *Id.* 2. *Offic. c.* 22. Rem agrariam tentant, ut poſſeſſores ſuis ſedibus pellantur. *Horat. l.* 1. *ep.* 2. *v.* 49. valeat poſſeſſor oportet, Si comportatis rebus bene cogitat uti. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 70. Vide, Scaure, mortuus rapitur, ſi potes eſſe poſſeſſor. *Id. pro Quinct. c.* 8. Ibi, homo acerrimus bonorum poſſeſſor, expulſor, everſor. *uſurpatore, occupatore, detratore, invaſore. Lucan. l.* 6. *v.* 779. regni poſſeſſor inertis. *h. e.* Pluto Inferorum rex. ¶ Apud JCtos *poſſeſſor* propris dicitur rerum duntaxat corporalium, juris vero *veluti poſſeſſor*, ut ait *Ulpian. Dig. lib.* 5. *tit.* 3. *leg.* 18. *a med.* ¶ Translate *Petron. in Satyr. c.* 114. Sæpiſſime Italicis litoris Aquilo poſſeſſor convertsbat hue illuc obnoxiam ratem.

POSSESSORIUS, a, um, *poſſeſſorie*, κτητικὸς, poſſeſſivus. *Trypbonin. Dig. lib.* 38. *tit.* 2. *leg. penult.* Numquid præter ri denegare poſſeſſories actiones debeat?

POSSESSUS, us, m. poſſeſſio. In feeto caſu ſing. *Apul. in Apolog.* Plurimis rebus poſſeſſu careo, uſu fruor.

POSSESSUS, a, um, *poſſeduto*, ἐκτημένος. *Petron. in Satyr. c.* 120. Quæ nova ſemper amas, & mox poſſeſſa relinquis. *Martial. l.* 9. *epigr.* 104. Afſuit poſſeſſa malis Pallatia regnis. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 60. poſſeſſa draconе vellera. *Lucan. l.* 6. *v.* 314. Deſerit averſo poſſeſſam nomine ſedem Cæſar. *Tacit. Ann.* 6. *c.* 31. Se invaſurum poſſeſſa Cyro, & poſt Alexandro, per vanilequentiam jactabat. *Plin. l.* 3. *c.* 7. Poſſeſſa ab Œantriis Italia. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 2. *v.* 8. Et poſſeſſa ſerus pectora verſat amor. *Plin. ſub init. l.* 30. Poſſeſſis hominum ſenſibus triplici vinculo. *Auſel. Vill. in epit. c.* 1. *a med.* Poſſeſſus amore conjugis.

POSSESTRIX, icis, f. *poſſeditrice*, quæ poſſidet. *Afran.* apud *Non. c.* 2. *n.* 631. Totius mundis poſſeſtricem.

POSSIBILIS, le, *poſſibile, fattibile*, δυνατὸς, qui fieri poteſt. *Quinctil. l.* 3. *c.* 8. *ante med.* Melius qui tertiam partem dixerunt δυνατὸν, quod noſtri poſſibile nominant: quæ ut dura videatur appellatio, tamen ſuta eſt. *Pompon. Dig. lib.* 28. *tit.* 3. *leg.* 16. *ad fin. & Jul. Paul. lib.* 3. *ſententiar. tit.* 5. Conditiones ſi poſſibiles ſunt, & exiſtere poterunt, efficiant, ut, &c. *Paul. lib.* 25. *ead.* 2. *leg.* 3. Sed & cum uxore furti agi poſſibile eſt, ſi, &c. *Sedul. lib.* 4. *v.* 27. Poſſibile eſt jus omne Deo.

POSSIBILITAS, atis, f. *poſſibilità*, facultas, potentia. *Arnob. lib.* 1. *pag.* 25. Conſtat, Chriſtum omnia illa, quæ fecit, numinis ſui poſſibilitate feciſſe. *Pallad. in Februar. tit.* 14. In eo brachiis ſarmenta pro vitis poſſibilitate ſervabis. *Ammian. l.* 19. *c.* 2. (*al.* 1. 4.) *ſub fin.* Medebatur ſuis quiſque vulneribus pro poſſibilitate, aut cuarantium copia. *Martian. Capell. l.* 4. *pag.* 96. Fandi poſſibilitatem per ſcholas Auſonias comparavit.

POSSIDEO, es, edi, eſſum, 2. 1. *poſſedere, tenere, eſſer in poſſeſſo, avere, arrivare*, κρατέω, teneo, habeo in mea poteſtate: & dicitur propie de iis, quæ tangi poſſunt, ut ait *Feſt.* in *Poſſeſſa*: & præcipus de rebus immobilibus. Eſt a *pos* pro *potis*, & *ſedeo*, quaſi ſedere poſſum, ut *ipſum poſſum* a *potis*, & *ſum*, conflatur. Vetus formula Prætoris apud *Feſt. ibid.* Uti nunc poſſidetis eum fundum, quo de agitur, quod nec vi, nec clam, nec precario alter ab altero poſſidetis, ita poſſideatis: adverſus ea vim fieri veto. *Papinian. Dig. lib.* 41. *tit.* 2. *leg.* 49. Qui in aliena poteſtate ſunt, rem peculiarem tenere poſſunt, habere & poſſidere non poſſunt: quia poſſeſſio non tantum corporis, ſed etiam juris eſt. *Liv. l.* 26. *c.* 11. Solum, quod ipſe bello captum poſſideret, haberetque. ¶ Hoc tamen diſcrimen non ſervatur. *Cic.* 2. *de Orat. cap.* 70. Cum Scaurus nonnullam habeat invidiam ea eo, quod Phrygionis Pompeji locupletis hominis bona ſua teſtamento poſſederat. *Id. pro Quinct. c.* 6. Poſſulat a Prætore Nævius, ut ex edicto bona poſſidere liceat. *Id. Verr.* 4. *c.* 18. Huic omnia orenda ac poſſidenda tradiderat. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 11. Partem finitimi agri per vim occupatam poſſidebant. *Juſtin. l.* 38. *c.* 4. Galli Italiam maximis plaeisque urbibus poſſident. *Hirt. de B. Alex. c.* 34. Ne regnum Ariobarzanis poſſideri, vaſtarique pateretur a Pharnace. *eſſer occupato*. ¶ Poſſidere publice, *conſiſcare. Cic. Phil.* 11. *c.* 6. *ad fin.* Judicavit hoſtem Dolabellam, bona ejus cenſuit publice poſſidenda. *Liv. ſub fin. l.* 38. In bona L. Scipionis poſſeſſum publice quæſtores præter

Digitized by Google

mutat. ¶ Illa ſunt ſCtorum, poſſidere pro emptore, pro donato, pro legato, pro dote, pro herede, pro ſuo. h. e. jure emptoris, rei donatæ, legatæve, &c. de quibus ſunt tituli 4. 5. 6. 7. &c. *lib.* 41. *Dig.* ¶ Abſolute, *prædia*, aut domoe poſſidere, *Calliſtrat. Dig. lib.* 47. *tit.* 9. *leg.* 7. Hi qui juxta litora marie poſſiderent. *Ulpian. lib.* 43. *tit.* 14. *leg.* 1. *a med.* Qui trana fluuium poſſidebuet. ¶ de rebus mobilibus, *Plin. l.* 9. *c.* 35. *a med.* Duo fuere maximi uninnes per omne ævum: utrumque poſſedit Cleopatea. ¶ Translate eſt quocumque modo habere, renere, occupare. *Cic. Verr.* 5. *c.* 68. Quibus rebus non ſenſim atque moderate ad illius amicitiam adrepſerat, ſed brevi tempore totum hominem, totamque ejus præturam poſſederet. *e' ero fonte padroue. & pro Roſc. Com. c.* 6. Qui medina fidius plus fidei, quam artis, plus veritatis, quam diſciplinæ poſſidet in ſe. *Plaut. Mil.* 2. 5. 27. poſſidere nomen. *avere*, e *tener nome. Id. Moſtell.* 1. 1. 31. palmam. *Id. Trucul. prol.* v. 13. Hæc hujus ſæculi mores in ſe poſſidet. *Vn. Poeta* apud *Cic. l.* 1. *de Invent. c.* 45. Inverecundum animi ingenium poſſidere. *Cic. pro Dom. c.* 42. Cum forum armatis catervis perditorum hominum poſſideretur. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 24. Magnam vim, magnam neceſſitatem, magnam poſſidet religionem paternus maternuſque ſanguis. *Juſtin. l.* 2. *c.* 1. *circa med.* Ignis cuncta poſſedit. *Ovid. Met.* 1. v. 31. circumfluue humor ultime poſſedit. *h. e.* infimum locum tenuit. *Id. l.* 4. v. 686. veniens immenſis bellua ponto Eminet, & latum ſub pectore poſſidet æquor. *Id. Faſt.* 1. v. 586. Poſſidet hunc Jani ſic dea menſe diem. ¶ obſidere, occupare. *Accius* apud *Cic.* 3. *de Orat. c.* 26. Ecquid video? ferro ſeptus poſſidet ſedem ſacram.

POSSIDO, is, 3. poſſideo, ut *confido*, *defido*. *Lucret. l.* 1. v. 386. nempe acc nmne unceſſe eſt, Intes corpora quod fiat, poſſidat inane. *h. e.* occupet, obtineat, implear. *& verſ.* 964. Uſque adeo quem quiſque locum poſſidit, in omnes Tantundem partes infinitum omne relinquit.

POSSUM, porn, poteſt, potui, n. anom. *potere*, *aver poſſe*, *ſ'immuove*, valeo, polleo, facultas mihi eſt, vires habeo: contractum ex *potis*, potens, & *ſum*. *Cic.* 6. *Fam. ep.* 5. Quotieſcumque filium tuum video, pollicene ei ſtudium meum ſine ulla exceptione: gratiam autem cum hac exceptione, quantum valeam, quantumque poſſim. *Id. Att. l.* 4. *ep.* 13. Velim ree illas, & præſentem ſtarum reipubl. reſcribas ad me, quantum potes, & valm. Ita *Aldus*: alii aliter leg. *Id.* 6. *Phil. c. ult.* Quamobrem, Quirites, conſilio, quantum poteo, labore plus pæne, quam potero, excubabo. *Id. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 5. *circa med.* Facerem tamen, ut poſſem, ſed, &c. *Id. init. de Amic.* A patre ita eram deductus ad Scævolam, ut, quoad poſſem & licetet, a ſenia latere nunquam diſcederem. *Id. pro Dom. c.* 36. Dico igitur, & quam poſſum maxima voce dico. *Id. Fam. 7. ep.* 17. *circa med.* Cæſari te commendavi & tradidi, at graviſſime diligentiſſimeque potui. *Id.* 2. *Phil. c.* 10. Nihil prætermiſi, quantum facere enitique potui, qmin, &c. *Id. Fam.* 13. *ep.* 73. Mihi ita perſuadeo (poteſt fieri, ut fallar) eam rem laudi fore. *Id.* 3. *ad Q. Fr. ep.* 5. *ſub fin.* Sed tamen quod fieri poterit, non negligam. *Id.* 8. *Attic. ep.* 14. Ut nihil ad te dem litterarum, facere non poſſum. *& lib.* 2. *de Orat. c.* 10. Non poſſum quin eeclamem, ut ait ille in Trinummo. (*Plaut. Trin.* 3. 2. 79.) *In frag. pro Cornel.* apud *Aſcon.* Nihil unum poſſe contra multos. *Id. l.* 1. *de Orat. c.* 20. *extr.* Hoc amplius ſi quid poterit, non id mihi videbitur orator, ſed Craſſus ſue quadam propria, non communi oratorum facultate, poſſe. *Terent. Heaut. prol.* v. 23. Hic actor tantum poterit a facundia, quantum, &c. ¶ Minantia, aut urgentia ſunt illa *Plaut. Amph.* 1. 1. 190. Poſſum ſcire, quo profectus, cujus ſis, aut quid veneris? *& Terent. Eun.* 4. 4. 44. Poſſumne ego hodie ex te exſculpere verum? ¶ *Poteſt* abſolute pro *poteſt fieri*, aut hujuſmodi. *Cic. Fam.* 1. *ep.* 2. *ad fin.* Nos in Senatu dignitatem noſtram, ut poteſt in tanta hominum perfidia, ertuebimus. *Plaut. Pſeud.* 2. 2. 38. Poteſt, ut alii ita arbitrentur, & ego ut ut credam tibi. *Liv. l.* 10. *c.* 23. Detiſque operam, ot hæc are', quam illa, ſi quid poteſt, ſanctius colt dicatur. *Terent. Phorm.* 2. 1. 73. Non, non ſic futurum eſt, non poteſt. *Id. Eun.* 5. 2. 20. Comprehendi hominem jube, quantum poteſt. *Plaut. Men.* 5. 2. *in fin.* Ibo, atque arceſſam medicum, quantum poteſt. ¶ Sæpe eſt auctoritatem, vim, opee, potentiam habere. *Plaut. Caſ.* 2. 4. 4. Stultitia eſt, ei te eſſe triſtem, cujue poteſtas plus poteſt. *Id. Trucul.* 4. 2. 42. Vocat me, quæ in me plus poteſt. *Cic. pro Quinct. c.* 21. *ſub fin.* Qui tum & poteſant per vim & ſcelus plancimum, & quod poteſant, id audebant. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 2. *ſub fin.* Qui apud me & amicitia, & beneficiis, & dignitate plarimum poſſunt. ¶ pro debere, oportere, æquum eſſe. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 9. Minore ſonitu, quam pataeam, urbia bie in republica eſt converſue: citius nnnium quem potuit. *& lib.* 3. *ep.* 15. *circa med.* Si qmiquam fuiſſet, qui me a turpiſſimo conſilio revocaret: quod unue tu facere maxime potuiſti. ¶ Tribuitur & rebus inanimis vim ad aliqmid efficiendum habentibus, *Cic. Verr.* 5. *c.* 57. *a med.* Plue abiquanto apud te pecuniæ capiditas, quam judicii metue potuit. *ebbe più forza. & lib.* 2. *de Orat. c.* 42. *a med.* Ordo, & diſpoſitio tantum poteſt in dicendo, ut ad vincendum nulle plus poſſit. *Id. t. de Divin. c.* 20. Quid ſcammoniæ radix ad purgandum, quid ariſtolochia ad morſus ſerpentum poſſit. ¶ pte bene valere, ſanum eſſe, videtur poni in illo *Cicer.* 2. *Tuſcul. c.* 19. Si eſt tantus dolor, quantus Philoctetæ, bene plane magnus mihi quidem videtur, ſed tamen non ſummus. nihil enim dolet, niſi pea: poſſunt oculi, poteſt caput, latera, pulmones, poſſunt omnia. *Poſſi tamen sto interpretare*, poſſunt dolere oculi, &c. ¶ *Poſſi* ſecundum habet communem. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. v. 103. Metiri poſſis oculo latus. *Juvenal. ſat.* 5. v. 121. cum poſſis honeſtius illic. ¶ *Poteſſim* pro *poſſim*, *poſſim*, eſt *Plauti Perſ.* 1. 1. 41. ¶ *Peruſſes* pro *poſſet* eſt *Lucilii* apud *Non. c.* 5. *n.* 98. ubi alii leg. *poſſet*: quod alii eidem tribuunt etiam alio loco, quem refert *Aſcon. in Divin. Verr. c.* 13. *Poſſi* enim pro *poſſi* Veterum noanullarum fuit, teſte *Diomed. l.* 1. *pag.* 381. *Putſch.* & habetur apud *Fabrett. pag.* 427. *in ver.* S. C. *de Bacchanal. Peruſſe* pro *poſſe* eſt *Plauti* ſæpe, & *Lucret. l.* 1. v. 665. & alibi, & *Terent. Eun.* 4. 3. 24. ¶ *Poſſum* pro *poſſum*, quidam leg. apud *Plaut. Curcul.* 5. 3. 23. & *porſſunt* pro *poſſunt*, *Pun.* 2. 2. 27. Legunt alii *potis ſum*, & *potis ſunt*. ¶ Ut *ſiem* pro *ſim*, ita *poſſem*, *es*, *et*, dixere pro *poſſim*, *ie*, *it*. *Cic. in Arat.* v. 304. *Plaut. Bacch.* 4. 5. 2. *Moſtell.* 2. 2. 34. & 4. 2. 68. & alibi. ¶ *Poteſſe*, *poteſſis*, *poteſſe*, *poſſunto*, perſonæ imperetivi, quas agnoſcit *Cherif. l.* 3. *pag.* 231. *Putſch.* nulla ab eo auctoritate firmantur. ¶ Paſſiva terminatione *poteſſur* habent *Lucret. lib.* 3. v. 1024. *Patuv. & Quadrigar.* apud *Non. cap.* 10. *n.* 34. item *Scipio Afric.* apud *Feſt. & Enn.* apud *Diomed. lib.* 1. *pag.* 381. *Putſch.* item *Virg.* 8. *Æn.* v. 402. ut in aliquot MSS. ſa vidiſſe ait *Pierius*, tametſi ipſe cum aliis pleriſque non probat. *Poteretur* eſt *Catbi* apud *Non. loc. cit. n.* 33. & *C. Gracch.* apud *Feſt.* in *Poteſtur*, & *Scauri* apud *Diomed. l.* 1. *pag.* 381. *Putſch. Poſſetur* ejuſdem *Scauri ibid. Poſſetur Claudii Quadrigar.* apud *Non. ibid. n.* 32. *Poſſiuer* item *Caton. de R. R. c.* 154. ubi al. leg. *poſſet*, & *in ver. monum.* apud *Gruter. pag.* 509. *lin.* 22. Ubi de pleno recte legi poſſitue. Etiam *poſſuntur* a nonnullis Veterum dictum fuiſſe, teſtatur *Diomed. l.* 1. *pag.* 380. *Putſch.* Verum poſſiva hæc forma antiqua eſt, & omnino abſolevit. ¶ *Pote*, & *Potis*, V. infra ſuia loc.

POST, *dopo*, *appreſſo*, *avrà*, *prapoſit.* regens uecuſativum, quæ demonſtrat ordinem, temporia, loci, vel alicujue alterius rei. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 8. Poſt heus urbem conſtitutam. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 44. Aliquot poſt menſes. *Id. Phil.* 2. *c.* 38. Ne poſt M. Brutum prnconſulem ſit Creta provincia. *Id. l.* 2. *de Divin. c.* 44. *extr.* Secenaio poſt Vejos captna. *Id. in Orat. c.* 35. Poſt nmnia perorationem concludere. *Nepos in Ariſt. in fin.* Deceſſit poſt annum quartum, quam expulſus fuerat. *Id. id Cim. c.* 3. Poſt annum quintum, quo expulſus erat. *Celſ. l.* 2. *c.* 18. *circa med.* Piſcium gravitiſſimi ſunt ex quibus falſamenta fieri poſſunt: deinde hi, qui, *&c.* tum plani: poſt quos etiam leviores ſunt lupi, mullique: & poſt bos omum ſaxatilea. *Plin. l.* 33. *c.* 2. *a med.* Equeſter ordo & nunc poſt populum ſcribitur, quia noviſſime emptus eſt a dicibus. *h. e.* extremo loco, *ſenatus*, *populuſque R. & equeſter ordo. Id. lib.* 32. *c.* 7. *ante med.* Poſt paulum. *h. e.* paulo poſt. *Nep. in Themiſt. c.* 5. *extr.* Maxima poſt hominum memoriam claſſis. *dopo che' l mondo è mauda. & in Attic. c.* 9. Cum fundum exiſſet in diem, neque poſt calamitotem verſurum facem putuiſſet. *h. e.* poſtquam in calamitatem iaciderat. *Juſtin. l.* 8. *c.* 1. Quaſi poſt arme & bellum locum legibus reliquiſſent. *h. e.* poſtquam arma ſumpſerant, & bellum inceperant. *Cic.* 4. *Fam. ep.* 4. *circa med.* Sic fac exiſtimes, poſt has miſerias, id eſt poſtquam armis diſceptari cœptum eſt de jure publico, nihil eſſe actum aliud cum dignitate. ¶ *Poſt id*, *poſt illa* Comicis eſt poſtea. *Plaut. Caſ. c.* 2. v. 42. Poſt id cum leſſus fuerim, &c. *Id. Curcul.* 4. 2. 43. Eum qui vendidit, nunquam poſt illa vidi. *Terent. Phorm.* 2. 2. *in fin.* Si eam ſuſtinueris, poſt illa jam, ut lubet, ludas licet. V. *Poſtilla*. ¶ Sæpe adverbii more ponitur, ſine caſu, vel cum ablativo temporis: quamquam non deſunt, qui ſemper præpoſitionem eſſe ajunt, & ablativo etiam jungi. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 5. Ut initio mea ſponte, poſt autem invitatu tua mittendum duaerim. *Id.* 3. *de Fin. c.* 6. *a med.* Non luoſt in primis naturæ conciliationibus honeſta actio. conſequnena enim eſt, & poſt oritur. *Ver. Poeta* apud *Plin. l.* 35. *c.* 20. *ad fin.* Quem nunc, & poſt ſemper ob artem hanc Ardea laudar. *Cic. pro Flacc. c.* 23. *extr.* Pecunia recuperata eſt multre poſt annie. *Id. de clar. Orat. c.* 60. *extr. & lib.* 2. *de Divin. c.* 33. *ſub fin. & Liv. l.* 2. *c.* 16. Res, quas Cæſar anno poſt, & deioceps reliquis annis adminiſtravit. *un anno dopo. & Plaut. Mil. prol.* v. 36. Paucie diebue poſt. *& 5. 9.* 72. Multia annis poſt. *Liv. l.* 32. *c.* 5. *a med.* Ipſe poſt paucis diebus graviore ſecutus agmine. *Cic. in Brut. cap.* 92. *ſub fin.* Biennio poſt. *Plin. l.* 16. *c.* 15. *ſub fin.* Parvo poſt florent pirus, & cerafus. *ſcil.* parvo tempore. *Patuv.* apud *Non. c.* 4. *n.* 468. Quam te poſt multis tueor tempeſtatibus? ¶ Jungitur cum aline adverb. in *o* deſinentib. *Cic. Fam.* 16. *ep.* 5. *ſub fin.* Maln te paulo poſt valuatem, quam ſtatim imbecillum videre. *Cuſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 29. & *Liv. l.* 5. *c. ult.* Cum Senatus poſt paulo haberetur. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 49. Multm poſt, quam tu a me diſceſſiti. *Virg.* 3. *Georg.* v. 476. Nunc quoque poſt tanto. *Nep. in Pomfon. c.* 3. At ille poſt non multo ad exercitum rediit. *& in Cimon. c.* 3. Poſt neque ita multo Cyprum miſſus. *Cic. pro Cæcin. c.* 4. Aliquante poſt Fulcinius prædia mercatur. *Id. in Orat. c.* 30. Poſt aliquanto ſentire cœpimus. *Liv. l.* 2. *c.* 31. Cum Æquis poſt aliquanto pugnatum eſt. ¶ Pleonaſmus eſt in his *Terent. Andr.* 3. 2. 3. Primum hic, iſthæc ut lavet: poſt deinde quod juſſi ei dare bibere, date. *Colum. l.* 3. *c.* 4. Poſt hæc deinde memnerit accurate locum vineis eligere. (Adde *Senec. l.* 2. *de benef. c.* 34. *Virg.* 5. *Æn.* v. 321. & *Plaut. Mon.* 3. 2. 8.) *Lucret. l.* 3. v. 530. Inda pedes & crura mori, poſt inde per artus, &c. ¶ Aliquando notat infre, *ſotto. Senec. epiſt.* 104. *ante med.* Tantus erit numbitionis furor, ut uemo tibi poſt te videatae, ſi aliquie ante te fuerit. *Salluſt. in Catil. cap.* 24. *extr.* Sed ubi periculum advenit, invidia atque ſuperbia poſt fuere. *h. e.* poſthabita ſunt. *Horat. l.* 3. *od.* 9. v. 6. neque erat Lydia poſt Chloen. *h. e.* minus amabatur. ¶ Eſt etiam pone, retro, *dietro*, *di dietro*. *Plaut. Epid.* 2. 2. 52. Occepere mulieree poſt me ſic fabulari inter ſe. *Horat. l.* 3. *od.* 1. v. 40. Poſt equitem ſedet atra cura. *in groppa. & Cuſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 9. Flu-

Digitized by Google

Flamen, quod eſſe poſt noſtra caſtra, demonſtratum eſt. *& lib. 7. cap.* 88. Repoſita poſt targum equitatus ceritur. *Plin. l.* 16. *c.* 9. Pulegium jajunus qui legerit, ſi poſt ſe alliget, inguinie dolores prohibet. *Id. lib.* 12. *cap.* 45. Lacertis priore gemina poſt curventur, poſteriora in priorem pertem. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 20. tu poſt careſta latebas. *Id.* 3. *Georg. v.* 373. poſt montem oppoſitum. *Pallad. in April. tit.* 8. Cum ad eum convenerint epes, & ingreſſæ fuerint poſt odorem. *Cic. pro Mil. c.* 20. *ad fin.* Cædere incipiens ejus ſervos, qui poſt erant. *Nep. in Eumen. c.* 5. Subdringebat caput loro altius, quam ut prioribus pedibus plane terram poſſent attingere: deinde poſt verberibus cogebat exſultare, *ea' pieds di dietro*.

POSTANTE, adverb. ut *exante*, *innante*. *Varr. l.* 5. *de L. L. cap.* 9. Poſtante conventionem habet. Ita *Scalig. in append. ad conjectan.* Al. *poſt eatem*.

POSTAUTUMNALIS, le, poſt autumnum veniens. *Plin. l. & cap.* 25. Pira Aniciane poſtautumnalia, acidulo ſapore jucunda.

POSTEA, adverb. *dopo*, *di poi*, *dappoi*, *poſcia*, ὕστερον, ὕστατον, poſt ea, poſt, poſt hæc, poſt id, poſt illa. *Plin. l.* 22. *c.* 22. *extr.* Fraxini folia nec poſtea naſcentia, nec ante decidentia. *Caſ. lib* 1. *B. Gall. c.* 12. *extr.* P. Conſidius, qui in exercitu *P.* Syllæ, & poſtea in M. Craſſi fuerat. *& cap.* 40. Quos aliquando inermes timuiſſent, hos poſtea armatos & victores ſuperarunt. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 35. *ad fin.* Philoſophi debuerunt, ſi forte eos primus aſpectus conturbaverat, poſtea, cum vidiſſent motus finitos, *&c.* intelligere ineſſe aliquem, &c. *Id. de clar. Orat. c.* 3. Poſteaquæ proſperæ res deinceps multæ confecutæ ſunt. *Caſ. l.* 4. *Bell. Gall. c. penult.* Poſtea vero quam equitatus in conſpectum venit, &c. *Cato R. R. c.* 156. Poſtea, ubi occipiet ſervere, peculiſper dimittito, &c. *Cic.* 1. *de Invent. c.* 51. Poſtea aliquanto ipſos quoque tempeſtas jactare cœpit. *Id. Cæſ.* 1. *c.* 6. *a med.* Neque enim ſunt aut obſcura, aut non multa poſtea commiſſa. *Celſ. l.* 7. *c.* 8. *a med.* Trajicere id cavum acu ſatis eſt, poſtea deinde imponere id, quod purget. ¶ In comparationibus *Plin. l.* 17. *c.* 16. *ſub fin.* Fertiliſſima omnium iooculatio, poſtea emplaſtratio. ¶ Pro præterea, *Plaut. Merc.* 2. 3. 35. Neſcio quid mea animo eſt ægre, pater: poſtea hac nocte non quievi ſatis ex mea ſententia. ¶ *Poſtea loci*, poſtea. *Salluſt. in Jug. c.* 108. Poſtea loci conſul pervenit in oppidum. ¶ *Quid poſtea?* quid inde? quid hinc ſequitur? *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 33. *a med.* Quid poſtea, Si Romæ aſſiduus fui? *Liv. l.* 4. *c.* 4. At enim nemo poſt reges exactos de plebe conſul fuit. quid poſtea? *& per quæſte?* & *Tacit. Ann.* 4. 7. 23. Diatin', hos mihi dies ſoli dare te? *Ter.* quid tum poſtea? ¶ Videtur ultimam prodantiſſe *Plaut. Pœn.* 1. 2. 29. Si auctoritatem poſtea defugeris. ¶ Quoties apud Poetas (excipio Comicos) reperiee (quod peraro fiet), rectius *poſt ea* diviſum ſcribes nam conjunctum languet. Sic apud *Ovid. Faſt.* 2. *v.* 165. Poſt ea mirabar, cur non ſine litibus eſſet Prima dies.

POSTEAQUAM, *quod & diviſim ſcribitur* Poſtea quam, *dopo che*, *da poi che*, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, poſt quam. *Cic. 4. Verr. c.* 56. Poſteaquam ego inquirendi cauſa in Siciliam veni, repente iſtius amicus factus eſt. *Id.* 2. *Offic. c.* 1. *ad fin.* Poſteaquam honoribus inſervire cœpi. *Id. Fam.* 3. *ep.* 7. *ad fin.* Poſtea very quam ita cœpi. *Salluſt. in Jug. c.* 31. Poſtea vero quam particeps negotii Scaurum acceperat.

POSTĔO, is, n. *andar dopo*, *eſſer inferiore*, poſt aliquem eo, inferior ſum: cui contrarium *anteeo*. *Sidon. l.* 1. *ep. ult. a med.* Qui Severinum ſicut honore poſtibat, ita favore præceſſerat.

POSTĔRI, orum. V. *Poſteror*.

POSTERGANEUS, a, um, qui poſt tergum, & retro eſt. *Arnob. l.* 4. *pag.* 130. In ſeptentrionem ſi ora treduxeen, erit mihi ſiniſtæ occaſus, qui ab ſole poſterganeus habebitur.

POSTERIOR, ius, *oris*, *che vien dopo*, *poſteriore*, *ſecondo*, ὕστερος, δεύτερος, ὑστέρων, δεύτερος, inferior, ſecundus ordine, loco, tempore: cui oppoſitur *prior*, *ſuperior*: a *poſt*, vel *poſter*, ſeu *poſterus*. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 48. *extr.* Paria eſſe debent poſteriora ſuperioribus, extrema primis. *Id.* 4. *Acad. c.* 14. *a med.* Ita priori poſteriore, poſteriori ſuperius conjungitur. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 58. & quod prius ordine verbum eſt, Poſterius facias. *Cic. de clar. Orat. c.* 11. Thucydides paulo ætate poſterior. *Id. Phil.* 12. *c.* 2. Poſteriores cogitationes, ut ajunt, ſapientiores eſſe ſolent. *Salluſt. in Jug. c.* 88. Nam gerere, quam fieri, tempore poſterius, re atque uſu prius eſt. *Plin. l.* 11. *c.* 45. Elephanto pedes majores priores: in poſterioribus nticali breves. *ai' piedi di dietro*. & *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 717. Vacca ſit, an taurus, non eſt cognoſcere promptum: Pars prior apparet, poſteriora latent. ¶ Quemadmodum omnes cognati ſupra tritavum, generali appellatione *majores* vocantur, ita poſt trinepotem *poſteriores*, ut ait *Paul. Dig. lib.* 38. *tit.* 10. *leg.* 10. Hi temeo ſæpius *poſteri* dicuntur. ¶ Poſterior, minus corne, vilior, minor, deterior. *Cic. Attic. l.* 10. *ep.* 4. *ante med.* Quorum utrique ſemper potriæ ſalus & dignitas poſterior ſua dominatione & domeſticis commodis fuit. *Id. Phil.* 13. *c.* 3. *a med.* Ita vitam corpuſque ſervato, ita fortunas, ut poſteriore libertate ducas. *Id. in Piſon. c.* 27. *a med.* Nihil ſcitote eſſe luxurioſius, nihil libidinoſius, nihil poſterius, nihil nequius. *Al. leg.* præterius. *Plaut. Mil.* 4. 1. 7. Omnes res poſteriores pone, atque operam do tibi. *b. e.* poſthabeo. *Terent. Adelph.* 3. 4. 26. Si id fit dando, atque obſequendo, nos poſteriores feram. Ubi *Donat.* ſubauditur *partes*: id eſt non vincar a Micione. Translatio deſumitur a perſonis comicis, in quibus aliæ primarum, aliæ ſecundarum, aliæ denique poſteriorum partium erant. ¶ *Poſterius* adverbii uſum habet, *dopo*, *di poi*, poſt, poſtea, ὕστερον. *Plaut. Epid.* 2. 2. 76. Vos primres eſſe oportet, nos poſterius dicere. *Id. Aſin.* 2. 2. 48. Poſterius iſtuc dicis, quam credo tibi. *b. e.* credo tibi priuſquam dicis. *Nep. in Cim. in fin.* Procul ab eo loco infoderunt, in quo erat mortuus: inde poſterius dei Delphici reſponſo erutus, &c. *Cic. 6. Verr. c.* 29. Mittit rea iſtum, ſi ſibi videantur, ut reddat. Jubet iſte poſterius ad ſe reverti. *Id. de clar. Orat. c.* 83. *extr.* Thucydides ſi poſterius fuiſſet, multo maturior fuiſſet, & mitior. ¶ *Poſterior*, in neutro genere. V. *Prior in fine*.

POSTERITAS, atis, f. *poſteriorà*, *diſcendenti*, *poſteri*, ἐπιγενεαὶ, poſterum ſeu futurum tempus, & ipſi homines, qui poſt nos erunt. *Cic. de Amic. c.* 4. *a med.* Sperare videor, Scipionis & Lælii amicitiam notam poſteritati fore. *Id.* 12. *Attic. ep.* 19. Domini inoccrrabiles fieri poſſunt in infinita poſteritate. *Id.* 8. *Phil. cap.* 22. Hujus rei ne poſteritatem quidem omnium ſæculorum immemorem fore. *Ovid.* 2. *Feſt. v.* 639. At bona poſteritas puppim ſervavit in æra. *Id.* 3. *ex Pont. epiſt.* 2. *v.* 30. Si tamen a memori poſteritate legar. *& lib.* 4. *ep.* 8. *v.* 48. Noſtiam ſera poſteritatis habet. *Id. l.* 4. *Triſt. el.* 9. *v.* 26. perpetuæ crimen poſteritatis erit. *Id. Heroid. ep.* 16. *in fin.* Nomea eb æterna poſteritate feres. *Id. l.* 2. *re Pont. ep.* 6. *v.* 34. in ore frequens poſteritatis eris. *Propert. l.* 3. *el.* 1. *v.* 34. Homerus Poſteritate ſuum creſcere ſeotit opus. *coll' andar del tempo*. *Cic. Tuſcul.* 1. *c.* 15. *in fin.* Cum optimus quiſque maxime poſteritati ſerviet. *b. e.* famæ apud poſteros. *Quint. lib.* 12. *c.* 1. *ante med.* Hiſtoria non ad uſtum rei, ſed ad memoriam poſteritatis compenitur. ¶ *In poſteritatem*, in poſterum. *Juſtin. l.* 2. *c.* 3. *ſub fin.* Nec paſſurus, ot in poſteritatem Scythatum genus intercidat. ¶ Dicitur interdum de tempore non futuro, etiam viventibus nobis. *Cic.* 2. *Fam. ep. penult. in fin.* Si me audies, vitabis inimicitiee, & poſteritatis otio conſules. *Id. Catil.* 1. *c.* 10. Verendum mihi non erao, ne quid, hac parricida civium interfecto, invidiæ mihi in poſteritatem reduudaret. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 13. Proinde habeat rationem poſteritatis & periculi ſui. ¶ De beſtiis *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 62. Sed venale pecus Corithæ, poſteritas & Hirpini. ¶ *Poſteritas* quatenus oppoſitur *priorivati*, ut barbare loquuntur Scholæ. *Tertull. de præſcriptionib. c.* 31. Principalem veritati, & poſteritatem mendacitati deputare.

POSTERIUS. V. *Poſterior*.

POSTĔRO, as, n. 1. *differire*, *poſporre*, in poſterum differo, ὑστερίζω *Pallad. in Novemb. tit.* 4. Otiva cum varia cœperit eſſe, colligitur, ex qua primum fiet oleum. nam cum tota olgreſcet, quod ſpeciei meritu poſteravit, ſundendi ubertata compenſat.

POSTERŎLA, æ, f. *Ammian. l.* 30. *c.* 1. *circa med.* (*al. c.* 3.) Cum bivium armato milite vidiſſet opplerum, per poſterulam, tramitem medium ſqualentem fruteetis & ſentibus, vitabundus excedens. *b. e.* per poſticum, vel potius per ſemitam reductam, & occultam.

POSTĔRUS, *aus* Poſter, a, um, *vegnente*, *ſeguente*, *avvenire*, ὕστερος, qui poſt venit, ſequens, conſequens. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 9. *a med.* Poſterum quodam modo & conſequens putandum eſt. *& in fin.* Hæc non in poſteris, & in conſequentibus, ſed in primis continua peccata ſunt. *Id. pro Cluent. c.* 13. Cum ibi diem poſterum commoraretur.. *Id. pro Deiot. c.* 7. In poſterum diem diſſulit. *Id.* 4. *Verr. c.* 17. Poſtero die mane. *Salluſt. in Jug. c.* 78. *ad fin.* Poſtera die ad Thalam perveniunt. *Nep. in Eumen. c.* 9. Poſtere nocte. *Id. in Ariſtid. c. ult.* Poſtero tempore. *Cic. in frogm. pro C. Cornel.* apud *Aſcon. a med.* Poſteru anno. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 41. & præſens, & poſtere ætas. *Id. l.* 3. *od.* 30. *v.* 7. ufque ego poſtera Crafcam laude recens. *b. e.* laude poſterorum. ¶ *Poſteri*, *orum*, qui poſt nos vel ea nobis, vel ex aliis naſcentur, *poſteri*, *diſcendenti*, ἐπιγενεαὶ; ἀνάγονοι; ἀνάγονοι, & præſertim qui poſt eos, quorum ſone vocabula propria, ſcilicet poſt trinepotes, ut in *Poſterior* dictum eſt. His *majores* oppanuntur. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 38. Ut etiam ſi quis morte pœnas ſceleris effugerit, expetantur ex pœnæ a liberis, a nepotibus, a poſteris. *Horat. epod.* 9. *v.* 11. Romanus (ehea poſteri negabitie!) Emancipatus feminæ. *Inſcripe.* apud *Gruter. pag.* 698. *n.* 7. Cn. Oſillio Cn. F. Quir. Piſoni, Cn. Oſillio Cn. F. Quir. Frugi Cn. Oſillius Succeſſus, & Antonia Reſtituta, perentes filiis pientiſſimis fecerunt, & ſibi, & ſuis libertis, libertabuſque, poſterique eorum. *Poſterum* pro *poſterorum* habet *Tacit. Ann.* 3. *c.* 72. Opes ornatum ad urbis. & poſterum gloriam conferre. ¶ *Poſteri dies*, atri, & omnoſi. *Nov. c.* 8. *n.* 40. Atri dies dicuntur, quos nunc nefaſtos, vel poſteros vocaot. *Poſteros* opinor dictos, quod atri eſſent quicumque poſtridie calendæ, nonas, idus, ut in *Ater* dictum eſt. Hujus tamen appellationis nullam auctoritatem ſa graviorem *Nonius* affert. ¶ *Poſterus*, inferior. *Martian. Capell. l.* 4. *pag.* 96. Poſterem Romuleis virtmibus Grajam æſtimaos levitatem. ¶ *Poſtero*, poſtera die. *Tacit.* 4. *Ann. c.* 45. Idem cum poſtero ad quæſtionem retmheretur. ¶ *In poſterum*, in poſterum diem. *Caſ. lib.* 7. *B. Gall. c.* 11. Diei tempore excluſus, in poſterum oppugnationem differt. Adde *Cicer. Fam.* 10. *ep.* 12. *a med.* Sic *Juſtin. l.* 11. *c.* 10. *extr.* Aut deditionem ea die, aut in poſteram aciem paret. ¶ in poſterum tampus. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. cap.* 3. *& lib.* 2. *cap.* 21. Laudat promptos, atque in poſterum confirmat. *Cic.* 2. *Agrar. cap.* 33. *extr.* Multum in poſterum proviserat. *pei tempo evvenire*. & 2. *Fam. ep.* 8. Ut ab homine longe in poſterum proſpiciente, futuru exſpecto. ¶ Rectus caſus maſculin. *poſterus* ne ſit, an *poſter*, nondum plane conſtat.

POSTFACTUS, & Poſt factus, a, um, *fatto dopo*, poſtea factus. *Gell. l.* 17. *c.* 7. Viroe doctos dubitaſſe, utrum ne in poſtfacta modo furta lex valeret, an etiam in ante facta. ¶ Abſolute *Paul. Dig. lib.* 21. *tit.* 2. *leg.* 44. *extr.* Neque ex poſtfacto decreſcit obligatio.

POSTFĔRO, ers, a. anom. *poſporre*, poſthabeo, poſpono. *Liv. l.* 3. *c.* 64.

c. 64. Qui libertati plebis ſuas opes poſtferrent. *Sil. l.* 2. *v.* 700. neu rumpite fœdera pacis, Nec ragnis poſtferte fidem. *Vellej. l.* 2. *s.* 69. Cum & Brutus cuilibet ducum præferendus videretur, Vatinius nulli non eſſet poſtferendus. *Plin. l.* 36. *c.* 5. *s med.* Nunc poſſeruntur & Charites, quas Socrates fecit. *nunc ſi ſtimante paco.*

POSTPŌI, & Poſt fui, poſthabitus ſum. *Salluſt. in Catil. c.* 24. Ubi periculum advenit, invidia atque ſuperbia poſtfuere.

POSTFŪTŪRUS, a, um, futurus. *Salluſt. in orat. Lep. ad* P. R. Supplicia in poſtfuturos compoſuit. *Plin. l.* 7. *c.* 55. *ſub fin.* Si dulcra utiam poſtfuturi æſtimatione evenit. *Gell. l.* 17. *c.* 7. *ſub fin.* Tum videbitur Ire in poſtfuturum loqui.

POSTGENĪTUS, & Poſt genitus, a, um, poſt natus. *Horat. l.* 3. *od.* 24. *v.* 30. Clarus poſtgenitis. *apprello : poſteri.*

POSTHABĒO, es, bui, bitum, a. *c. poſpono, ſtimor minus, poſterior do parte,* ὑστερίζω, ὑστερῶ, ἧσσον τίθημι, ἀπωθοῦμαι, ἀπέχω, ἀποτίθεμαι, poſtpono, negligo. *Terent. Phorm.* 5. 7. 15. Omnes poſthabui mihi res, itu uti pac fuit, poſtquam, tantopere id vos velle, animum adverteram. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 1. Ut, omnibus rabus poſthabitis, totos ſe in optimo ſtata exquirendo collocarent. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 33. Properarat ad ſe cum exercitu veniru, omniaque poſthaberet. *Virg. Ecl.* 7. *v.* 17. Poſthabui tamen illorum mea ſeria ludo. *Id.* 1. *Æn. v.* 19. Quam Juno fertur terris magis omnibus unam Poſthabita coluiſſe Samo.

POSTHABĪTUS, a, um, *paſpoſito*, poſtpoſitus. *Tacit. l. Ann. c.* 86. Poſthabitam dotis ſolatus eſt. *Id.* 4. *Hiſt. c.* 7. Ne aliis electis poſthabitus haberetur. V. *Poſthabeo.*

POSTHAC, *per ſ' avvenire, in avvenire, da ora innanzi,* ἐπειδάνδε, *meriſ τάνυν*, poſt hoc tempus, deinceps, in poſterum. *Terent. Eun.* 5. 2. 59. Hunc tu in ædes cogitas recipere poſthac? *Id. Andr.* 3. 5. 5. Poſthac iocolumem fat ſein fore me, nunc ſi devito hoc malum. *Plaut. Mon.* 4. 3. 61. Alium poſthac invenito, quem tu habeas fruſtratui. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 3. *s med.* Sed in hoc genera non accuſabimur poſthac: neque hercule antea negligentes fuimus. *Id.* 3. *Catil. c. ult.* Vobis erit providendum, qua cuaditione poſthac eos eſſe velitis. *Horat. l. c. ſat.* 3. *v.* 297. Arma dedit, poſthac ut compellarer inultus. *Martial. l.* 4. *epigr.* 73. Sequi mori poſthac credidit ille ſenem. ¶ deinde, poſtea, *poi, di poi. Plaut. Amph. c.* 2. 164. Pateram hanc dedifti, poſthac rurſus obſignaſti clanculum. *Sueton. in* Tra, *c.* 9. Fidem præſtitit, nec auctor poſthac cujuſquam necis, nec conſcius. *d' allora in poi.*

POSTHÆC, & Poſt hæc, *poi, di poi, meriſ τάνυν*, poſtea, deinde. *Cic. l.* 1. *de Inuent. c.* 23. *s med.* Primum quali vitam: deinde ſuum conſilium: poſthæc, quid Saſiam velit facere.

POSTHINC, & Poſt hinc, *di poi, δέπειτα*, deiecepe, deinde. *Virg. Æn.* 8. *v.* 546. Poſthinc ad mœnia graditur, ſociuſque reviſit.

POSTHOC, & Poſt hoc, poſthæc, poſtea, poſthac. *In fragm. legis Papir.* apud *Feſt.* in *Sacramentum*. Quicunque Prætor poſthoc factus erit. Al. leg. *poſthac.*

POSTHUMĪUS. V. *Poſtumius.*

POSTHŪMUS, &c. V. *Poſtumus.*

POSTĪBI, *poſcia*, poſtea: ut *tnibi, intaribi. Plaut. Pœn. prol. v.* 108. Dat aurum: rogitat poſtibi, unde ſit. *Id. Rud.* 3. 1. 8. Poſtibi videbatur ad me ſimia aggredirier. *&* 4. 7. *in fin.* Nunc hic ibo intro, & ſacrificabo: poſtibi jubebo cœnam coqui.

POSTĪCA. V. in *Poſticus.*

POSTĪCŪLA, æ, *f. portiella di dietro*, parva janua in poſtico ædium. *Apul. l.* 2. *Metam.* Me perduxit ad domum quampiam, cujus ipſie foribus obſeptie, per quandam brevem poſticulam introvocat me.

POSTĪCŪLUM, i, n. *picciolo ſtanza*, *luogo dietro la caſa*, parvum poſticum. *Plaut. Trin.* 1. *c.* 157. Poſticulum hoc recepit, cum ædis vendidit. *&* 4. 3. 78. Ubi nunc filius meus habitat? Sta. hic in hoc poſticulo.

POSTĪCUM. V. vocem ſequent.

POSTĪCUS, a, um, *che è di dietro, poſteriore*, ὀπίσθιος, retro poſitus, averſus, poſterior: a *poſt*: cui *anticus* opponitur. *Liv. l.* 23. *c.* 8. *ad fin.* Locus erat poſticis ædium partibus. *Plaut. Stich.* 3. 1. 40. Eſt etiam hic oſtium aliud poſticum noſtrarum ædium. *Valer. Max. lib.* 5. *c.* 7. *n.* 3. *&* *Varr.* apud *Non. cap.* 3. *n.* 158. Cum domo poſtica clam eſſet egreſſus. *b.* 1. poſtica porta domus. *Lucil.* apud *Non. ibid.* Non peperit, verum poſtica parte profudit. *Solin. c.* 26. (*al.* 30.) *s med. de urſis.* Iutardum poſticis pedibus inſiſtunt. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 61. poſtica occurrite ſannæ. *b.* 2. irridentium a tergo. ¶ *Feſtus:* Poſticam lineam in agris dividendis Servius Sulpicine appellavit, ab axoriente Sole ad occidentum quæ ſpectabat. ¶ *Idem* in *Poſticum.* Quæ ante nos ſunt, antica: & quæ poſt nos ſunt, poſtica dicuntur: & dextram anticam, ſiniſtram poſticam dicimus. Sic etiam ea cæli pars, quæ ſole illuſtratur ad meridiem, antica mique nominatur, quæ ad ſeptemtrionem eſt, poſtica. *Varr. lib.* 6. *de L. L. cap.* 2. Ejus templi partes quatuor: antica ad uſeridiem, poſtica ad ſeptemtrionem, &c. ¶ *Poſticum* abſolute, poſtica, & averſa pars. *Sueton. in Claud. c.* 18. Detentus quondam medio Foro a turba, convicilique, ac ſimul fragminibus panis ita infectatus, ut agru, nec niſi poſtico avadere in Palatium valuerit. *Vitruv. in fin. cap.* 1. *l.* 3. Aditus valvarum ex utraque parte in pronao, & poſtico. *Tacit.* apud *Non. loc. cit.* Duo poſtica, quæ loco mercede. *due ſtanze, a cafotto dietro la caſa*, ὀπισθόδομοι. *Horat. l.* 1. *ep.* 5. *in fin.* Atria ſervantem poſtica fallu clientem. *per l'uſcio di dietro*, ψιλοθύρᾳ, παραθύρᾳ. Sis *Plaut. Moſtell.* 3. 3. 27. Ego me illa per poſticum ad congerones conferam. Adde *Tibull.* apud *Non. loc. cit. & cap.* 4. *n.* 355. Sic in feminino *Apul. poſt iait. l.* 9. *Metam.* Canem rabidam paulo ante per poſticam impetu micn ſe ſe direxiſſe. *jubeudi* januam. Sic *Ulpian. Dig. lib.* 7. *tit.* 1. *leg.* 13. *s med.* Aditus, poſticaſve vertera. ¶ Alio ſenſu *Lucil.* apud *Non. ibid.* Piſtrinum appoſitum, poſticum, ſella, culina. *b. c.* locus exonerando ventri, qui fere in poſtica ædium parte eſt, *ſi ceſſo.* ¶ Pro ipſo podice. *Varr. ibid.* Retrimanta cibi, quæ exierunt per poſticum, vallem fecerunt. *Arnob. l. c. pag.* 54. Cibo ſuſtentantur & potu, & ſuperfluas fœditates inferioribus egerunt, abjiciuntque poſticis. Apud *Aronium. l.* 18. *c.* 1. *ante med.* (*al. c.* 3.) Ut ſæpe faciunt amphitheatrales feræ, diffractis tandem ſoluta poſticie. *b. c.* cavis locis, portis in poſtico amphitheatri, unde in arenam emittebantur. V. *Conſpectum.*

POSTIDĔA, adverb. *poſcia, poi*, poſt id, poſtea: cui *antidea* opponitur. *Plaut. Aulul. c. c. in fin.* Nunc qua profectus ſum, ibo, poſtidea domum me recipiam. (Al. leg. *poſtidem* eod. ſenſu. quod quidam etiam *Varroni* tribuunt *l.* 8. *de L. L. c.* 12. ſed incerta admodum lectione.) Adde *Trucul.* 2. 4. 67. ¶ *Poſtidea loci*, idem. *Plaut. Ciſtell. in fin.* Ubi id erit factum, ornamenta ponent: poſtidea loci, qui deliquit, vapulabit. Adde *Stich.* 5. 5. 17.

POSTILĒNA, æ, *f. groppiera, poſoliera, poſolino*, ὄναρις, ὀνάρδιον, lorum, vel ligeum incurvum, quod ex ephippio aut clitellie ſub cauda, & poſterioribus jumenti coxis alligatur, ne facciua in anteriorem partem decidat: a *poſt. Plaut. Caſ.* 1. 1. 36. Ita te aggerunda curvum aque faciam probe, ut poſtilena poſſit ex te fieri.

POSTILIŌ. V. in *Poſtulatio.*

POSTILLA, & Poſt illa, *poſcia, di poi*, poſt illa, poſtea. *Enn.* apud *Cicer. l.* 1. *de Divin. c.* 60. Poſtilla, geemana ſoror urrare videbar. Cure apud *Gell. l.* 3. *c.* 7. Eum ſuſulare: iſque convaluit: ſæpeque poſt illa uperam reipublicæ ſortem perhibuit. *Catull. carm.* 63. *in Arrium, v.* 9. Nec ſibi poſtilla meruebant talia verba. *Terent. Phorm. c.* 2. *in fin.* Prima coitio eſt acerrima. ſi eam ſuſtinuerit, poſtilla jam, ut lubet, ladus licet. *Plaut. Curcul.* 4. *c.* 43. Sed eum, qui mihi vendidit illam, nunquam poſtilla vidi. *da quel tempo in quo. &* *Men.* 4. 3. 11. Nunc redeo, nunc te poſtilla videre. *Terent. Andr.* 5. 4. 33. Poſtilla nunc primum audio.

POSTĪS, ie, m. *ſtipite della porta*, πανωτιον, lignum, aut lapis erectus ab utroque latere portæ, januæ, quod inferiori limine ſuſtinetur, ſuperius & valvas ſuſtinet. Alter poſtis valvas fulcit cardinibus affixis: alter feram recipit, & rapagula. hæc intelligo, cum valvæ geminæ non ſunt. *Ovid. c. amor. el.* 1. *v.* 17. infertaque poſti, Quamvis robur erat, carmine victa fera eſt. *& lib.* 1. *el.* 6. *v.* 64. excute poſte feram. *Id. de remed. amor. v.* 35. rigido jurgia poſti dicere. *Id.* 19. *Met. v.* 378. luqueoqua innectere fauces Deſtinat, & zona ſummo de poſte cevincta, &c. *b. c.* de ſuperiore parte poſtie. *Cic.* 3. *Attic. ep.* 15. *s med.* Quoddam capot legie Clodium in curia poſte fixiſſe. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 25. Et nunc ille jubas, captivaqua poſtibus ora Impoſuit. *Horat. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 5. armis Herculis ad poſtem fixis. *Virg.* 5. *Æn. v.* 360. Neptuni ſacro clypeum de poſtu refixum. *Valer. Max. l.* 9. *c.* 12. *n.* 6. Cum in carcerem doceretur, in ejus poſtem illiſis capite concidit. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 51. tecte coronam Poſtibus, & denſus poſt limina tende corymbos. ¶ *Tenere poſtem* erat dedicantis ædem divis. *Cic. pro Dom. c.* 46. Poſtem teneri in dedicatione oportere videre audiſſe templi. ibi enim poſtis eſt, ubi tampli aditus eſt, & valvæ. *Liv. l.* 2. 1. 8. & *Valer. Max. l.* 5. *c.* 10. *n.* 1. Poſtem jam tuunti conſult, ſœdum inter precationem deum auntium incutiunt. *& max.* Tenens poſtem precationem peragit, & dedicat templum. ¶ Etiam in aliis operibus arrectaria tigna aut faxa *poſtes* dici poſſunt. *Vitruv.* de teſtudine militari *lib.* 10. *c. en.* Inſuper hanc compactionem erigantur poſtes compactiles, &c. *Cic. pro Dom. c.* 46. Ambulationiu poſtes nemo unquam tenuit in dedicando. ¶ A Poetis ſæpe ponuntur pro ipſis valvie, ſeu foribus, *le imposte, la porta. Virg. a. Æn. v.* 480. Limine perrumpit, poſteſque a cardine vellit æratos. *& verſ.* 493. ærati procumbunt cardine poſtes. *& lib.* 8. *v.* 227. ſulinſque emunit objice poſtes. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 312. & *Senec. in Herc. Oet. v.* 654. impaſſo ſummerunt cardine poſtes. *Senec. in Hippol. v.* 863. Referate cluſos regii poſtes larie. *Lucan. l.* 5. *v.* 531. poſte recluſo. ¶ Translate *Lucret. l.* 3. *v.* 369. Jam magis exemptis oculis debere videtne Cernere res animus, ſubiatis poſtibus ipſis. *b. c.* oculis, qui ſunt veluti forss, & feneſtræ animi. ¶ In eblut. habet utiam *poſti. Ovid. ſ. Met. v.* 120. Raptaque de dextro robuſta rapagula poſti. Ita legit etiam *Priſcian. l.* 7. *pag.* 768. *Putſch.*

POSTLIMĪNIUM, ii, n. ὑπόλυσις, *dimittimum*, ut eſt in Gloſſ. veterib. definitur a *Paulo Dig. lib.* 49. *tit.* 15. *qui* de poſtliminio *inſcribuntur, leg.* 19. jus amiſſæ rei recipiendæ ab extraneo, & *in* ſtatum priſtinum reſtituendæ, inter nos ac liberos populos regeſque, moribus, legibus conſtitutum: a *poſt*, & *limen.* Qua de re ita *Cic. in Top. c.* 8. *ad fin.* Cum ipſius poſtliminii vis quæritur, & verbum ipſum notatur, Servius nuller nihil putat eſſe notandum, niſi *poſt*: & *liminium* illud productionem eſſu verbi vult, ut in *finitimo, legitimo, aditimo* non plus ineſſe *timum*, quam in *mediocritio tutilimo*. Scævola notem P. F. junctum putat eſſe verbum, ut ſit in eo & *poſt*, & *limen*: ut quæ a nobis alienata ſunt, cum ad hoſtem pervenerint, & ex fuo tanquam limine ecierint, deinde cum redierint poſt ad idem limen, poſtliminio viduntur redire. Hæc *Cicero*: quibus ſimilia habet *Juſtinian. lib.* 1. *inſtitution. tit.* 12. §. 4. ¶ De ipſo jure *Cicero ibid.* Poſtliminio redeunt hæc, homo, navis, mulus clitellarius, equus, equa, quæ freus recipere ſolet. *Gellius Ælius* apud *Feſt.* poſtliminium receptum (*poſtliminio* legi vult *Veſſ. in Etymol.*) uit uſu cum, qui liber, ex qua civitate abierat, in eandam civitatem redit eo jure, quod conſtitutum eſt de poſtliminiis: item qui ſervus a nobis in hoſtium poteſtatem pervenit, poſtea ed nos rediit, in ejus poteſtatem, cujus antea fuit jure poſtliminii.

minii. Equi, & muli, & navis eadem retio ast, &c. *Cic. l. t. de Orat. c. 40. & lib. 2. c. 32.* Quem pater ſuus, aut populus vendidiſſet, aut pater potratus dedidiſſet, ei nullum eſſe poſtliminium. *Id. pro Balb. c. 21. a med.* Poſtliminio poteſt civitatis fieri mutatio. *& cap. 12.* Civi Romano licet eſſe Geditanom, ſive exſilio, ſive poſtliminio, ſive rejectione hujus civitatis. *Papinian. Dig. loc. cit. leg. 5.* Poſtliminii jus competit aut in pace, aut in bello. *Id. ibid.* Poſtliminium dare alicui. *Id. ibid.* Poſtliminio reverti. *Paul. ibid. leg. 19.* recipere eliquid. *& ibid.* Transfugæ nullum poſtliminium eſt. *& ibid. leg. 17.* Poſtliminio careat, qui armis victi hoſtibus ſe dediderunt. *Gell. l. 7. c. 18.* Octo en tis, poſtliminium juſtum non eſſe ſibi reſponderunt, quoniam dejurio vincti eſſent. *Papinian. Dig. loc. cit. leg. 14.* Duæ ſpecies poſtliminii ſunt, ut aut nos revertemur, aut aliquid recipiamus. Alia ad hoc jus pertinentia, quæ *hic. cit. Dig.* explicentur, omittimus, vire, & uſum verbi ſignificaſſe contenti. ¶ Translate *Apul. l. 1. Metam. ſub fin.* Statim acrepta dextra, poſtliminio in forum anpedinis reducens, &c. *l. 2.* iterum, rurſus. *& lib. 2.* Corpus iſtud poſtliminio mortis anireare. *& lib. 3.* Exibis aſinum, ſtatimque in meum Lucium poſtliminio redibis. *& lib. 4.* Quid repente poſtliminio preſſæ quiritis leſentationes licentioſas refricas? *Tertull. de pudic. c. 15.* Cum fomicatori poſtliminium largitus Eccleſiaſticæ pacis ſtatim ingeſſeret. *l. c.* reconciliationem.

POSTMERIDIANUS. V. *Pomeridianus.*

POSTMODO, &

POSTMODUM, adverb. *dipoi, poſcia, in breve*, poſtea, poſt, mox: & fere de tempore brevi futuro dicuntur. *Liv. l. 1. c. 9. ſub fin.* Sæpe ex injuria poſtmodum gratiam ortem. *Id. l. 4. c. 7.* Fore, ut poſtmodum gaudeant, ſe iræ moderatos. *Terent. Hecyr. 2. 1. 11.* Me abs te immerito eſſe accuſatam, poſtmodum reſciſces. *Al. leg.* poſtmodo. *Ovid. 1. Amor. el. 14. extr.* reparebile damnum eſt: Poſtmodo nativa conſpicicre coma. ¶ Cum accuſativo, ut cupiam videtue, *Horat. l. 1. od. 28. v. 30.* Negligis immeritis nocituram Poſtmodo te natis freudem committere? Sed *nè te* verius eſt ablativus *in natis.*

POSTOMIS (*Ἐπιστώμιος*, ut habetur in *Gloſſ.*) dicitur ferrum, quod ad cohibendam equorum tenaciam naribus, vel morſui impoſitur: Græce *ἐπὶ τῷ στόματι*. *Lucil. ſatyr. l. 15.* Trullus' poſtomis huic ingens de naribu' pendet. Hæc *Non. c. t. n. 84.* Ad quem locum *Turneb. l. 17. adverſar. c. ult.* Elegantter tranſtulit ad potores Lucilius, quibus a naribus pocule pendere videntur. Diſitue autem *poſtomis* voce laceſſita & læſa, veluti *epiſtomis*, aut *epiſtomium*: immo vero tanquam *ψ,στομίς*, id eſt additameatum ori adjectum, & appenſum: atque ita ſcribendum videtur. Hæc *Turneb.* Alii locum *Lucilii* ita lep. Poſtomides hinc *ingentes de naribu' pendent*. Etiam *Dauſquie* magis placet *proſtomis*. Sunt qui legunt *poſtomis*.

POSTPARTOR, oris, m. qui poſt nos bona noſtra poſſidebit. *Plaut. Trucul. 1. 2. 42.* Ut auteparta demus poſtpartoribus.

POSTPONO, is, ſui, ſitum, a. 3. *poſporre, laſciar da parte, Ἐπιτιθέναι ὄπιθεν, ὕστερον ποιεῖσθαι*, poſthabeo, vilius puto, negligo. *Caſ. l. 6. B. Gall. c. 3.* Initium belli hoc eſſe arbitrantur, ut omnia poſponsre videretur, concilium Lutetiam Pariſiorum tranſfert. *Cic. fil. ad Tiron. Fam. 16. ep. 21. a med.* Omnia poſtpoſui, dummodo præceptis pateis parerem. *Horat. l. 1. ep. 18. v. 34.* Dormiet in lucem, ſcortu poſponet honeſtum Officium. *Plin. l. 4. ep. 1.* Non ut rem familiarem oculis ſubjiciamus (id enim poſtpoai poteſt) ſed ut fungamur neceſſario officio. *Ovid. Met. 6. v. 611.* voſquo eſt poſtponere natis Auſa ſuis. *Plin. l. 34. c. 7. ſub fin.* Zenodorus ſcientia fingendi nulli veterum poſtponeretue. *Joſtin. l. 3. 2. ult.* Nec Annibalem quidem Alexandro Magno poſtponendum. ¶ Particip. *poſtpoſitus*, poſthabitus, neglectus, *poſpoſto, laſciato da parte. Caſ. l. 5. B. Gall. c. 7.* Intermiſſa proſectione, atque omnibus rebus poſtpoſitis. *Plin. l. 10. ep. 19.* Otii, & ſenectutis tatione poſtpoſita.

POSTPRINCIPIA, orum, n. *avanzamento, progreſſi*, progreſſus rei alicujus, qui priacipium ſubſequitur. *Varr.* apud *Gell. l. 16. c. 18. extr.* Voluptas, vel utilitas diſciplinarum in poſtprincipiis enſiſtit, eum perfectæ abſolutæque ſunt: in principiis vero ipſis ineptæ & infueves videntur. *Id.* apud *eund. ibid. c. 9.* Quod ſimon horum omnium ſimilia eſſent principia ac poſtprincipio, ſus deque eſſet. *Plaut. Perſ. 4. 1. 3.* Ferme ut quiſque tem accuret ſuam, ſic ei procedunt poſtpeinoipia denique. Adde *Varron.* apud *Gell. l. 16. c. 9.* ¶ Proverbii vim habet apud *Varron. l. 3. R. R. c. 4.* Nam *poſtprincipia* in re militari eſt locus in acie poſt eum ordinem militum, qui *principia* dicuntur: Unde *Varro*: Unde velis ma incipere, Axi, dic. Ille, ego vero, inquit, ut ajunt, poſtprincipia in caſtris: id eſt ab his potiue temporibus, quam ſuperioribus. *Al. leg.* ego vero a poſtprincipiis, ut in caſtris, &c.

POSTPOTO, as, avi, atum, a. 1. *poſporre, ſtimar meno, ὕστερον ἡδέσθαι*, poſthabeo, poſpono, minue puto. *Terent. Adelph. 2. 3. 9.* Qui omnin ſibi poſtputarit eſſe præ men commodn. *Id. Hecyr. 3. 5. 33.* Cum te poſtputaſſe omnes res præ parente intelligo.

POSTQUAM, & Poſt quam, adverb. *dopo che, poi che, d'onde*, poſteaquam, ubi, ut, ſimul ac. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 27.* Eo poſtquam Cæſar pervenit, obſides, arme popoſcit. *Salluſt. in Catil. c. 6.* Poſtquam res eorum ſatis proſpera videbatur, invidia ex opulentia orta eſt. *Plaut. Merc. prol. v. 12.* Biennium jam factum eſt, poſtquam abii domo. *Id. Capt. 3. 1. 27.* Abeo ab illis, poſtquam video, me ſic ludificarier: pergo ad alios. *Phædr. l. 1. fab. 21. v. 11.* Qui poſtquam cade eſt feſſus, aſinum evocat. *Terent. Hecyr. 5. 3. 28.* Poſtquam viden neſcio quid ſuſpicariſe, magis cœpi inflare, ut dicai. *Cic. Attic. 12. ep. 1.* Undecimo die poſtquam a te diſceſſeram. *& lib. 6. ep. 3.* Quod poſt acciditſet, quam dediſſem ad ta liberto litteras. *Nep. in Dione, in fin.* Quactum poſt annum, quam cederat. *Plaut. Moſtell. 3. 3. 22.* Qui tibi nunquem quicquam, poſtquam tuus ſum, verborum dedi. *de che*, ex quo tempore ſervus ſum tuus. ¶ Sequente *poſt*, *Id. Trin. 2. 4. 15.* Poſtquam comedit eam, poſt rationem putet. Adde *4. 2. 133. & 156.* ¶ Pro quoniam, ut videtur, *già che. Plaut. Bacch. 3. 6. 1.* Reddidi patri omne aurum. Nunc ego illam me velim convenire, poſtquam inanis ſum, contemptricem meam. *Terent. Adelph. prol. v. 1.* Poſtquem poeta ſenſit, ſcripturam ſuam ab iniquis obſervari, &c. Ubi *Donatus*: poſtquam pro quoniam, cujus reciprocum quoniam pro poſtquam. Plaut. in Aulul. (*prol. v. 9.*) Quoniam is moritur (ita avido ingenio fuit.) nunquem indicare id filio volnit ſuo.

POSTREMITAS, atis, f. *eſtremità*, extremites. *Macrob. l. 1. in Somn. Scip. c. 11. a med.* In terram definat tam ima, quam ſumma poſtremitas.

POSTREMUS, a, um, nltimo, *ἔσχατος, πλεῖστος, ὕστατος*, ultimus, extremus: ſuperlat. a *poſterus. Cic. in Orat. c. 15. ſub fin.* De firmiſſimis alia prima ponet, alia poſtrema. *Salluſt. in Jug. c. 107.* Poſtremam Romanorum aciem invadunt. *h. e.* poſtremam acici petem. *& cap. 49.* In egmine in primis modo, modo in poſtremis, ſæpe in medio adeſſe. *Juſtin. l. 2. c. 10. ſub fin.* Ipſa primus io fuga, poſtremus ie prælio ſemper viſus eſt. *Plaut. Caſtell. in fin.* Date plauſum poſtrema ie Comœdia. *h. e. io* fine Comœdiæ. *Juſtin. lib. 43. ſub fin.* Io poſtremo libro. *h. e. in* fine libri. *Paſſad. io Jon. 111. 2.* Menſe poſtremo. *al fin del meſe.* Rurſus *Juſtin. l. 3. c. 4. ad fin.* Ut oſſa ſua poſtremaſque reliquias conferant. *Cornll. carm. 99. ad Ferr. v. 3.* Poſtremum munus. *h. e.* exſequiæ, juſte. *Virg. 3. Georg. v. 404.* Nec tibi cure canum fuerit poſtrema. *Cic. Fam. 1. ep. 9. extr. med.* Ego autem cum illa ſequor, quæ paulo ante propoſui, tum hoc non io poſtremis, de quo copiosam ponere. ¶ *Poſtremus, poſtremum* adverbii vim habent, *ultimamente, finalmente, τὸ πλεῖστον, ὕστατον*, denique, tandem, ad extremum. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 1. extr.* Poſtremo ie acia præſtare interfici, quam, &c. *Cic. 2. Agrar. c. 23. ad fin.* Omnes urbes, agri, cegna denique, poſtremo etiam veſtigelia veſtra venerint. *Id.* bis ponis l. 1. *de nat. Deor. c. 37.* Quæro igitur veſter deus primum ubi habitet: deinde quæ ænuſa ſum loco moveat: poſtremo deus quid appetat: ad quam denique rem motu mentis ac rationis ntatur: poſtremo, quo modo beatus ſit. *Id. 3. de Orat. 2. 2.* Ut veſtigium illud ipſum, in quo ille poſtremum inſtitiſſet, contuersmue. *Paſſad. in Novembr. in. 62. a med.* Poſtremum mel & acetum ſuperfundes: noviſſime optimi olei quantumcumque reiſcebis. *Terent. Andr. 2. 2. 22.* Si id facis, bodie poſtremum me vides. *per l' ultima volta.* ¶ *Ad poſtremum* idem eſt. *Plaut. Pœn. 4. 2. 13.* Sed ad poſtremum nihil apparet. *Salluſt. in fragm.* apud *Auguſtin. l. 3. de civit. Dei, c. 17.* Pluimæ turbæ, ſedrimues, & ad poſtremum bella civilia nota ſunt. *Hirt. l. 8. B. Gall. 2. 43.* Ad poſtremum cuniculis venæ fontium intareiſæ ſunt. *Liv. l. 38. c. 16. ad fin.* Ut Syriæ quoque ad poſtremum reges ſtipendium dare non abnerent. *Juſtin. l. 6. c. 2.* Ad poſtremum ſtatuerunt, meline eſſe, &c. *Salluſt. in orat. Philippi contra Lepid.* Qui ad poſtremum uſque legatos, pacem, concordiam decrevere. ¶ Aliquando *poſtremus* eſt non ſolo loco aut ordine ultimus, ſed ætiam pretio, & æſtimatione viliſſimus, nequiſſimus, abjectiſſimos. *Cic. Catil. 2. c. 10.* Poſtremum autem genus eſt non ſolum numero, verum etiem genere ipſo atque vita: quod proprium eſt Catilinæ, de ejus delectu, &c. *Id. pro Roſc. Amer. c. 47. ad fin.* Sin autem id actum aſt, ut homines poſtremi pecuniis alienis locupletarentur, &c. *Brut. ad Citer. ep. 16. ante med.* Quod ſi Romanos nos eſſe meminiſſemue, non aadaciut dominari cuperent poſtremi homines, quam id nos prohibaremue. ¶ *Poſtremior, poſtremiſſimus* parum ſunt in uſu. C. *Gracchus* apud *Gell. l. 15. c. 12.* Omnium natorum poſtremiſſimum, nequiſſimumque exiſtimatote. *Apul. in Apolog.* Cum adoleſcentulis poſtremiſſimis puer hoc ævi convivium agitat. *Id. de deo Socrat.* Plerique ſe ira deprevarunt, ut poſſit videri nullum animal in tercis homine poſtremius. Adde *Tertull. de cultu fœmin. c. 1.*

POSTRIDIE, *il giorno dopo, e ſeguente, τῇ ὑστεραίᾳ*, poſtero die: quaſi *poſteridie. Cic. Phil. 2. c. 25. a med.* Tantum vini in Hippiæ nuptiis enhauſtum, ut tibi neceſſe eſſet in conſpectu populi R. vomere poſtridie. *Id. Fam. 11. ep. 6. & Verr. 3. c. 27.* Cum Romam ſexto die veniſſet, poſtridie me mane convenit. *Id. Q. Fr. l. 2. ep. 8.* Quod idibus, & poſtridie fueret dictum de agro Campano actum ici, non eſt actum. *Caſ. l. 1. B. Civ. 2. 67. extr.* Prima luce poſtridie conſtituunt proficiſci. ¶ Sequente *quam. Cic. 14. Fam. ep. 7.* Quid cenſæ fuerit, poſtridie intelleci, quam a vobis diſceſſi. Adde *ad Q. Fr. l. 2. ep. 9. & lib. 9. ad Attic. ep. 5.* ¶ Cum genit. aut accuſative. *Caſ. l. 4. B. Gall. c. 13. & lib. 5. c. 10.* Poſtridie ejus diei mane eadem perfidia uſi Germani, &c. *Cat. ad Citer. 8. Fam. ep. 2.* Poſtridie ejus abſolutionis in theatrum introiit. *Al. leg.* abſolutionem. *Cic. Attic. l. 16. ep. 4.* Venatio, quæ poſtridie ludos Apollinares futura eſt. *Liv. l. 6. c. 2. in fin.* Poſtridie calendas, nonas, idus. (Hi dies atri erant. V. *Ater*, & *Poſterus.*) *Feſt.* io *Repoſſa.* Poſtridie nuptias. *Sueton. in Aug. c. 92.* Poſtridia nundinas. ¶ Dicitur etiam *poſtridino. Plaut. Mil. 4. 2. 90.* Poſtridno natus ſum ego, quam Jupiter ex Ope natus eſt.

POSTRIDUANUS, & Poſtridianus, a, um, qui poſtridie venit, aut fit. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 15. ſub fin. & cap. 16.* Omnes poſtriduani dien, ſeu poſt calendas, ſive poſt nonas, idufve, en æquo atri fuei. V. *Ater.*

POSTRIDUO. V. *Poſtridie* in fin.

POSTSCENTUM, ii, n. locus poſt ſcenam, ubi multe fiebant, quæ a ſpectatoribus non cernebantur. Translate *Lucret. l. 4. v. 1179.* quo

magis ipſæ Omnia ſummopere hos vitæ poſtſcenia celant. *h. e.* omnia ea, quæ ſolæ domi & clam faciunt, & occulta eſſe volunt.

POSTSCRIBO, is, n. 3. *ſcripſi dope*, poſt ſcribo. *Taſit. 3. Ann. c.* 04. Tiberii nomen ſuo poſtſcripſerat.

POSTSIGNANI, milites poſt ſigna in acie collocati. V. *Antefignani*. *Ammian. l.* 18. *c.* 8*n.* (*al. c.* 20.) Poſtſignani noſtri, qui teneſant editiora collis. *Id. l.* 24. *c.* 6. *n med.* (*al. c.* 23.) Ne poſtſignani pone omnes rejecti ceatorias, nullo retinente licentius verterent terga.

POSTVENIENS, entis, *ibis vien dopo, ſervir*, ſuccedens. *Plin. l.* eſt. *c.* 25. Nuoc præcurrente tempeſtatum ſignificata, quod προηγούμενον Græci vocant; nunc poſtvenientc, quod ἐπιγιγνόμενον.

POSTVERTA, & Poſtvorta, æ, ſ. dea præſes perverſi partus, ut cum non caput, ſed pedes primi in naſcendo exiſtunt: ut *Præſa* erat, quæ recto partui præerat. *Varr.* apud *Gell. l.* & *cap.* 16. Aræ ſtatutæ ſunt Romæ duabus Carmentibus, quarum una Poſtverta nominata eſt, Proſa altera, a recto perverſique partus & poteſtate, & nomine. Adde *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 50. *n.* 9. ubi cum Mercurio jungitur: (ſed eadem apud *Murator. pag.* 50. *n.* 6. habet *Fort. Vert.* quod eſt *Fortuna vertens*;) item *Macrob. l. c. Saturn. c.* 7. *ante med* ubi *Poſtverta* etiam res futuras curare dicitur, ſicut *Antevorte* præteritas. V. *Partunda*.

POSTULARIA fulmina a *Feſto* dicuntur, quæ votorum, aut ſacrificiorum ſpretam religionem deſignant: quaſi poſtulent, vota, aut ſacrificia inſtaurari. A *Cæcina* apud *Senec. l.* 2. *quæſt. nat. c.* 49. dicuntur poſtulatoria, quibus ſacrificia intermiſſa, aut non rite facta repetuntur.

POSTULATIO, onis, ſ. *domanda, richieſta, preteuſione, dimanda*, actus poſtulandi, petitio, poſtulatum. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 2. *extr.* Si vobis æqua & honeſta poſtulatio videtur, ego contra brevem poſtulationem affero. *Id.* 2. *de Invent. c.* 34. Deprecatio eſt, io qua ignoſcendi poſtulatio continetur. *Id. pro Mur. c.* 23. Concedere poſtulationi alicujus. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 11 reſiſtere. ¶ In ſacrie erat genus ſacrificii, quod fiebat, cum dii violati aliquid fieri poſtulabant ad ſe placandos, & avertenda mala, quæ oſtentis minabantur. *Cic. de Harusp. reſp. c.* 10. De ea re ſcriptum eſt, poſtulationes eſſe Jovi, Saturno, Neptuno, &c. & *cap.* 14. *ſub fin.* Eodem oſtento Telluri poſtulatio deberi dicitur. ¶ Hæc antiquiore vocabulo, & haruſpicum proprio *poſtulio*, vel *poſtulia* dicebatur. *Varr. l.* 4. *de L. l. c.* 32. In eo loco debiſſe, & ea ſenatus conſulto ad haruſpices relatum, eſſe reſponſum, deum Munium poſtulionem poſtulare, id eſt civem fortiſſimum ea demitti. Ita leg. *Scaliger*. *Arnob. l.* 4. *pag.* 178. In cæremonia veſtris rebuſque divinis, poſtulationibus locus eſt, & placuli dicitur contracta eſſe commiſſio, ſi, &c. Quidam ita legendum putant etiam in allatis *Cicer.* locis. Hue pertinent *poſtulatoria fulmina*, de quib. in voce præced. ¶ In re forenſi *poſtulationes* ſunt actiones oratorum, patronorumque. *Suet. in Claud. c.* 7. *n med.* Auſpicatus eſt & juriſdictionem Præfectus urbi, celeberrimis patronis non tralatitias, ut aſſolet, & breves, ſed maximas plurimaſque poſtulationes certatim ingerentibus. *Plin. l.* 5. *ep.* 04. Promiſi ſcripturum me tibi, quem habuiſſet eventum poſtulatio Neporis circa Tuſcilium Nominatum. Adde *epiſt.* 20. & *lib.* 7. *ep.* 6. & 3e. ¶ accuſatio, querela. *Plaut. Caſ.* 3. 2. 26. Si quid ejus eſſet, eſſet meum poſtulatum. *Id. Bacch.* 3. 3. 45. Acris poſtulatio hæc eſt, cum hujus dicta intellego. *Terent. Hec.* 1. 2. 605. Neque lites ullæ inter eas, poſtulatio nunquam. ¶ peritio deferendi nominis cujuſpiam, accuſandi gratia. *Cæl. ad Cicer.* 8. *Fam. ep.* 6. Inter poſtulationem, & nominis delationem unor a Dolabella diceſſit. V. *Poſtula*.

POSTULATITIUS, & Poſtulaticius, a, um, qui poſtulatur, precarius. *Poſtulentes gladiatores*, qui poſtulante populo, præter ordinarios exhiberi Principis benignitate ſolebant. *Senec. ep.* 7. Hoc plerique ordinariis paribus, & poſtulatitiis præferunt. V. in *Poſtula*.

POSTULATOR, oris, m. qui poſtulat, *dimanda*. *Suetan. in Ner. c.* 14. In juriſdictione poſtulatoribus, niſi ſequenti die, ac pee libellos, non temere reſpondit. *avvocati, procuratori*.

POSTULATORIUS, a, um, ad poſtulandum pertinens, ut Poſtulatorium fulmina. V. *Poſtularia*.

POSTULATRIX, icis, f. quæ poſtulat. *Tertull. de cor. Mil. c.* 13. *n med.* Solenoitates poſtulatrices. Al. aliter leg.

POSTULATUM, ti, n. *domanda, richieſta, preteuſione, dimanda*, poſtulatio, petitio. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 4. Ultro ab illo ad nos intolerabilia poſtulata retuleiunt. *Id. Phil.* 12. *c.* ult. Reliquum eſt, ut & accipiantur, & remittantur poſtulata per litteras. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 9. Deferre ad quempiam poſtulata alicujus. *& lib.* 4. *B. Gall. c.* 11. *ſub fin.* De poſtulatis alicujus cognoſcere. *Nep. in Alcib. c.* 8. Id eſſi vere dictum Philocres animadvertebat, tamen poſtulata facere nolebat. *ſoddiſfare alle domande*.

POSTULATUS, us, m. poſtulatio, poſtulatum. *Liv. l.* 4. *c.* 9. Ventum in eos eſt: poſtulata audito matris tutorumque, magiſtratus ſecundum parentis arbitrium dat jus nuptiarum.

POSTULATUS, a, um, *domandato*, petitus. *Flor. l.* 4. *c.* 12. Silentio poſtulato. ¶ delatus, accuſatus. *Plin. l.* 7. *c.* 27. Sit proprium Catonis, quater & quadragies cauſam diciſſe, nec quemquam ſcipius poſtulatum, & ſemper abſolutum. *Cic.* 2. *Q. Fr. ep.* 3. *n med.* Seſtius a Nerio de ambitu poſtulatus. *Id. in Vatin. c.* 04. Poſtulatue lege Licinia. *Apul. l.* 3. *Metam.* Nec tantillo quidem unquam crimine poſtulatus. ¶ De argento poſtulato. V. *Poſtulatus*.

POSTULIO, onis, ſ. V. in *Poſtulatio*.

POSTULO, as, avi, atum, a. 1. *chiedere, dimandare, pretendere, volere, cirire, bramare*, peto, poſco, quæſo. Videtur dici proprie de iis, quæ jure aliquo nobis deberi putamus, ut in *Poſco* ex *Donate* adnotavimus. *Cæſ. l.* 4. *c.* 6. Poſtulabat autem magis, quam petebat, ut accepta pecunia matrem ſibi reſtitueret. ¶ Univerſim autem pro petere, & oſtendere ſe velle, quocunque modo. *Caſ. l. c. B. Gall. c.* 31. Romam ad Senatum venille auxilium poſtulatum. *Terent. Andr.* 5. 2. 4. Quam maxime abs te poſtulo atque oro, Chreme, ut, &c. & 3. 3. 18. Immo ita volo, itaque poſtulo, ut fat. *Cic. de Amic. c.* 22. Neque quidquam unquam, niſi honeſtum & rectum, alter ab altero poſtulabit. *& lib.* 2. *Acad. ep.* 24. Statim fidem publicam poſtulavit. *implorò*. & *ep.* 7. Orationes autem me duas poſtulas. *Al. leg.* a me. *Sueton. in Tiber. c.* 71. & *Gell. l.* 12. *c.* 13. Ideoque veniam gratiamque malæ exiſtimationis, ſi quid eſſet erratum, poſtulavit. *Cic. pro Balb. c.* 25. Sipientes hominis & publici juris periti Gallitani a Senatu de fœdere poſtulaverunt. *h. e.* quæſierunt, quid de fœdere ſentiret: vel fœdus a Senatu petierunt. *Caſ. l. c. B. Gall. c.* 41. Arioviltus legatos ad eum mittit, quod antea de colloquio poſtulaſſet, id per ſe fieri licere. *Cic. Fam. l.* 1. *ep.* 2. Poſtulatum eſt, ut Bibuli ſeotentia divideretur. *Salluſt in fug. c.* 85. Legatos ad Bocchum mittit poſtulatum, ne ſine cauſa hoſtis populo R. fieret. *In vet. decreto* apud *Gell. l.* 7. *c.* 19 Quod P. Scipio Africanus poſtulavit pro L. Scipione Aſiatico fratre, &c. ¶ De populo petere gladiatores extraordinarios, qui *poſtulatitii* dicebantur. *Sueton. in Aug. c.* 44. Pugilum par poſtulatum diſtulit in ſequentis diei tempus. *Id. in Claud. c.* 21. *n med.* Palumbum poſtulantibus, daturum ſe promiſit, ſi captus eſſet. Adde *in Domit. c.* 4. ¶ De diſputantibus, cum aliquid ſibi dari petunt, unde aliud ioferant, ut Geometræ. *Cic. l.* 1. *de Legib. n.* 7. Dafne igitur hoc nobis, Pomponi, de deorum vi, natura, ratione, &c. *Attic.* do ſane, ſi poſtulas. ¶ Sæpe eſt exigere, requirere, *richiedere, volere*. *Terent. Andr.* 2. 2. 28. Nunc hic dies aliam vitam affert, alios mores poſtulat. *Cic. Offic.* 1. *c.* 23. *extr.* Cum tempus neceſſitaque poſtulat, decertandum manu eſt. *Id.* 2. *de Orat. c.* 77. *a med.* Res enim hoc poſtulat, ut eorum exſpectationi occurratur. *Id. Fam.* 2. *ep.* 16. *extr.* Ut amicitia noſtra, & ita fides poſtulabit. *Id. Q. Fr. l. c. ep.* 2. *c.* 14. Ea noſtra ratio eſt, ut omnes boni cum faveant, tum etiam a nobis omnem diligentiam virtutemque & poſtulent, & exſpectent. *Lucceij. ad Cæſar. Fam.* 5. *ep.* 14. *a med.* Non intelliges duplicem ſollicitudinem, quas elevare tua te prudentia poſtulat? ¶ Cum infinita ſæpe eſt dare operam, contendere, cupere, velle. *Terent. Eun. c.* 2. *c.* 16. Inceria hæc ſi tu poſtules retione certa facere, nihilo plus agas, quam ſi des operam, ut cum ratione inſanias. *Id. Andr.* 4. 1. 20. Etiam nunc me ducere iſtis dictis poſtulas? *Plaut. Men.* 2. 3. 88. Sed ego ioſcitus, qui me hera poſtulem modecarier. *Id. Rud.* 2. 3. 62. O Lucinus impudicum! quam liberam eſſe oporteat, ſervire poſtulare. *Nep. in Eumen. c.* 8. Illa phalanx non parere ſe ducibus, ſed imperare poſtulabat. *Plin. l.* 18. *c.* 24. *de lupino*. Ne ſpargi quidem poſtulat, decidens ſponte. ¶ Pertinet etiam ad forum & judicia. *Ulpian. Dig. lib.* 3. *tit.* 1. *qui de* poſtulando *inſervibunt, leg.* 1. Poſtulare eſt deſiderium ſuum, vel amici ſui in jure apud eum, qui juriſdictioni præeſt, exponere, vel alterius deſiderio contradicere. *In decreto Prætor. ibid. n med.* Hi pro alio, quam pro quo licebit, in jure apud me ne poſtulent. ¶ Speciatim eſt petere, ut alicujus nomen deferre liceat, eumque reum facere, *chieder licenza di accuſare*. quod eum impetratum eſt, tunc rei nomen defertur, iſque accuſatur. *Cic. in Divin. Verr. c.* 20. Nuper cum in Gabinium Piſo delationem nominie poſtularet, & contra Cæcilius peteret, &c. ¶ Sæpe tamen ponitur pro accuſare, *chiamar in giudizio, accuſare*. *Cic. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. *c.* 5. Gabinium tres adhuc factiones poſtulant. *Id. in fragm. pro C. Cornel.* apud *Aſcon.* Poſtulatur apud me prætorem peinum de peconile repetundis. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 38. Priſcus Cordum proconſule Cretæ poſtulaverat repetundis. *Cæl. ad Cicer.* 8. *Fam. ep.* 12. *ad fin.* Iofolentiſſimi homines poſtulandum me lege Scaotinia curant: ego Appium cenſorem eadem lege poſtulavi. *Sueton. in Cæſ.* 1. 4. Dolabellam repetundarum poſtulavit. *Id. in Aug. c.* 56 *ad fin.* Poſtulari injuriarum. *Plin. l.* 33. *c.* 2. *ante med.* Ut apud Claudium Cæſarem Flavius quadringentoe ea ea cauſa reos poſtularet. *Plin. alter ep. ult. l.* 7. Aliquem imritetatie mum poſtulare. *Papinian. Dig. lib.* 46. *tit.* 1. *leg.* 53. Poſtulare aliquem capitis. ¶ *Poſtulare quæſtionem, judicem*, petere, ut quæſtio inſtituatur, judex detur, &c. *Liv. l.* 2. *c.* 29. *Cic. Verr.* 5. *c.* 59. *extr.* Sic poſtulare ſervos in quæſtionem, *Id. pro Mil. c.* 22. ¶ Etiam ipſe magiſtratus *poſtulare* dicitur, cum pro tribunali petit aliquid. *Plin. l.* 5. *ep.* 4. Nepos prætor poſtulavit, ut Nominatus induceretur. ¶ *Poſtulare cum aliquo*, queri, eapoſtulare. *Plaut. Mil.* 2. 6. 34. Ut neſciam, utrum ne poſtulare prius tecum æquom ſiet, an me expergare hic tibi videatur æquius.

POSTUMATUS, us, m. locus poſterior. *Tertull. adverſus Valentinian. c.* 35. Sunt qui nec principatum Bytho defendant, ſed poſtumatum.

POSTUMIANUS, a, um, ad Poſtumium aliquem pertinens. *Gell. l. c. c.* 23. Ne ferox inexorabiliſque ſit: qualis fuerunt Poſtumiana ſuperia, & Manliana. *h. e.* A. Poſtumii Tuberti, quem Dictatorem narrat *Valer. Max. l.* 2. *c.* 7. *n.* 6. filium ſuum A. Poſtumium, quod injuſſu contra hoſtes pugnaſſet, ſecuri feriri juſſiſſe. Sed hoc de L. Manlio Torquato verum eſſe, ait *Liv. l.* 4. *c.* 29. *a med.* & argumento eſſe, quod imperia Manliana, non Poſtumiana appellata ſunt. *& cap.* 51. Poſtumiana cædes. Apud *Gell.* al. leg. *Poſtumia*. ¶ De ratione ſcribendi V. in voce ſequenti.

POSTUMUS, a, um. Poſtumia lex, a Numa rege lata, eret, ut *vinum vovo ne reſpergere*. Quod ſanxiſſe illum propter inopiam rei, nemo dubitet. Eadem lege, ex imputata vite libari vina diis, neſas ſtatuit. Hæc *Plin. l.* 14. *c.* 12. ¶ Poſtumia gens Romæ patricia a

cla, & præclara fuit multis conſulatibus, ceaſuris, & dictaturis. Primus ea ex conſul *P.* Poſtumius Tubertus *cœſa* A. U. C. CCXLVII. his cum honorem geſſit. V. *Liv. l.* 8. *c.* 16. Hic primus ovans Urbem ingreſſus eſt, victis Sabinis, quoniam rem leviter ſine cruore geſſerat, inquit *Plin. l.* 15. *c.*29. *ad fin.* Paucis poſt annis A. Poſtumius Dictator Latinos ad Regillum lacum devicit. *Id. ibid. c.* 19. & *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 2. Hunc priscum coronam ea aure donaſſe ei, cujus maxime opera Latinorum caſtra expugnata fuerant, tradit ex *L. Piſone Plin. l.* 33. *c. ult. ſub fin.* ¶ Poſtumia via, in æneis Tabella apud *Gruter. pag.* 204. *lin.* 7. & 10. & apud *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 21. fuit in Gallia Togata, apud Bebriacum, Veronenſi agro, ferebatque ad occidentem Genuam verſus. V. *Inſcripc.* apud *Gruter. loc. cit.* ¶ Poſtumia, mulier bibaciſſima, memoratur a *Catulla carm.* 27. *v.* 3. ¶ Sunt qui ſcribunt *Poſthumius*, quod a *poſt*, & *humus* dictum putant: præcipue vero inde appellatam *legem Poſthumiam*, quia pertinet ad rogum, ſcil. ad ea, quæ poſt mortem fiunt. Sed hus leve eſt admodum. In antiqu. numiſ. & lapidib. apud *Manut. Cellar.* & *Dauſqu. in Orthograph.* & *Patin. de Famil.* R. legitur *Poſtumianus*, *Poſtumius*, & *Poſtumus* ſine aſpiratione. V. *Poſtumus*. Sunt quidem lapides apud *Gruter. pag.* 16. *n.* 16. *pag.* 38. *n.* 14. *pag.* 124. *n.* 6. *pag.* 151. *n.* 6. *pag.* 885. *n.* 15. & 16. *pag.* 1005. *n.* 3. *pag.* 1038. *n.* 5. & *pag.* 1035. *n.* 1. in quib. aſpiratio additur: ſed in his alii proculdubio ab Roma ſculpti ſunt, alii ſequiori ævo, quod & *Cellar.* adnotavit: quidam etiam, ut *ex. pag.* 1032. minime ſapit ætatem U. C. CCLIII. cujus anni conſules refert. Contra longe plures ſunt apud *eund. Gruter.* in quib. nulla eſt aſpiratio.

POSTUMO, as, n. 1. poſterior fum. *Terull. in Apolog. c.* 19. Ceteri Prophetæ etſi Moyſi poſtumant, &c. *Id. de reſurr. carn. c.* 45. Omnia conſummatio, etſi ordine poſtumat, effectu tamen anticipat.

POSTUMUS, a, um, *ultimus*, ὕστατος, ultimus, poſtremus, a *poſt*, ut a *eis extimus*, *extremus*, *intra intimus* (quod & *extremus*, & *ſuprumus* olim dictum eſt, ut *maximus* pro *maximus*, &c. ſic *poſtremus poſtumus*.) Vel a *poſterus*, ut *infimus* ab *inferus*: vel per ſyncop. a *poſterumus* inuſit. *Virg. 6. Æn. v.* 763. Silvius, Albanum nomen, tua poſtuma proles, Quam tibi longævo ferum Lavinia conjux Educet ſilvis. *Caſell. Vindex* apud *Gell. l.* 2. *c.* 16. Poſtuma proles non eum ſignificat, qui patre mortuo, ſed qui poſtremo loco natus eſt. *Tertull. adverſ. Gnoſt. initio.* Cauda erit quodcumque de poſtumo corporis propagatus, & verberet. *Apul. propo ſin. l.* 6. *Metam.* Cœnam quam poſtuma diligentia præparaverat infelix anicula, ferinis invadunt aſarcis. (*poſtumus diligentiam* dicit, quia illa mane poſt cœnam coctam laqueo ex arbore ſe ſuſpenderat.) *& lib.* 4. Tandem poſtumæ ſpei ſatigati, ſecumque cultocuti, &c. *Id. in Apolog.* Quamquam eſt præcipiti ævo, tamen ſuſcipiat diſciplinam, ſeram plane, & poſtumam. *Sidon. l.* 3. *ep.* 12. *in carm.* Tempore poſtumo. *& carm.* 7. *v.* 160. Sunt alii, per quos ſe poſtuma jactet origo. ¶ Sunt qui ſcribunt *poſthumus* cum aſpiratione: & in loco *Virgilii* ullato poſtumam prolem intelligunt cum *Sulpicio Apollinari* apud *Gell. loc. cit.* & *Servio*, quæ *poſt humatum* patrem nata ſit. Nam tale *Gell. ibid.* omnium ferme annalium monumentis ſcriptum eſt, Silvium poſt mortem patris natum eſſe. Prætarea *Varr. l.* 8. *de L. L. a.* 38. *ad fin.* Forſitan ab eo qui mane natus diceretur, ut is Manius eſſet: qui luci, Lucius: qui poſt patris mortem, Poſtumus. *Paul.* ex *Feſto*. Poſtumus cognominatur poſt patris mortem natus. Plautus in Aulularia (2. 1. 40.) Poſt mediam ætatem qui reediam ducit uxorem domum, Si eam ſenes anum prægnantem ſurtuitu fecerit, Quid dubitas, quin ſit paratum nomen puero, Poſtumus? Hæc *Paulus*: quæ tamen non tantem vim habent, ut nos cogant credere, *poſtumus* a *poſt*, & *humus* conflatum eſſe, & cum aſpiratione ſcribendum. Nam poſtumus filius dicitur mortuo patre natus, non quia poſt ejus mortem, ſed quia poſtremus filiorum ejus. Unde apud JCtos ſic etiam appellatur is, qui vivo patre, poſt teſtamentum ab eo factum natus eſt, ut docet *Cajus Inſtitutum. tit.* 11. & coillgitur ex *Ulpian. Dig. lib.* 26. *tit.* 2. *leg.* 16. *extr.* & *lib.* 28. *tit.* 3. *leg.* 3. *&* 12. & ex *Pompon. ibid. tit.* 2. *leg.* 8. Itaque aſpirationem rejiciunt plerique Critici *Manut. Voſſ. Cellar. Dauſq. Cujac. lib.* 3. *Obſervat. c.* 4. &c. ut in *Poſtumus* dictum eſt.

POSTVORTA. V. *Poſtverta*.

POSTVOTA, adjunctum Veneris. *Servius ad l.* 1. *Æn. v.* 724. Dicitur etiam Obſequens Venus, quam Fabius Gurges poſt peractum bellum Samniticum, ideo hoc nomine conſecravit, quod ſibi fuerat obſecuta. hanc Itali Poſtvotam dicunt.

POSTUS. V. *Poſtis* in fi.

POTABILIS, le, *potabilis*, *potabile*, πόσιμος, qui potari poteſt. *Auſon. de clue. Urbib. n.* 14. *v.* 31. Salve urbis genius, medico potabilis haustu. Loquitur de Divona fonte Burdigalæ. *Cæl. Aurelian. l.* 1. *Chron. c.* 4. *fed.* 112. Utendum potabilibus medicaminibus.

POTACULUM, li, n. potio, potatio. *Terull. in Apolog. c.* 39. Non epulis, nec potaculis, nec ingratis voratoriis diſpenſatur, ſed egenis alendis, humandiſque. Adde *de reſurr. carn. c.* 3. *a med.*

POTAMANTIS, idis, f. herba, qua pota lymphantur homines, obverſantibus miraculis. *Plin. l.* 24. *c.* 17. *a med.*

POTAMOGETON, & Potamogiton, ὄνις, f. ποταμογείτων, ονος, herba in aquoſis locis naſcens: a ποτὰμὸς, fluvius, & γείτων, vicinus: ſimilis betæ foliis, minoribus tantum hirſutioribuſque, paulum ſuperemineus extra aquam. Alii aliter novere, tenui folio, velut equinis ſetis, thyrſo longo & lævi. *Plin. l.* 26. *c.* 8. *ante med. & lib.* 32. *c.* 3. *a med.*

POTATIO, onis, f. *il bere*, *gozzoviglia*, *beverio*, *ubere*, *convivium*, actus potandi, compotatio. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 46. Si apud te veniat *deſubito* prandium, aut potatio ſorte, aut cœna, ut ſolet in *Tom. III.*

iſtis fieri conciliabulis. *Cic. in fragm.* apud *Quintil. l.* 8. *c.* 3. *a med.* Quoſdam ex vino vecillantes, quoſdam heſterna potatione oſcitantes. *Senec. ep.* 18. *ante med.* Deditus vino potius extrema delectat, illa quæ mergit, quæ ebrietati ſummam manum imponit.

POTATOR, oris, m. *bevitore*, *vinoſo*, potor. *Plaut. Men.* 2. 2. 34. Voluptatii, atque potatores maximi.

POTATORIUS, a, um, *da bere*, ad potandum aptas. *Plin. Valerian. l.* 3. *c.* 53. Electrum eſt aurum, *&c.* ex quo ſi quis vaſe potatorio utatur, &c.

POTATUS, a, um, *bevuto*, potus. *Cic. Tuſcul.* 5. *c.* 5. *a med. Cæſ. l.* 4. *c.* 29. *ſub fin.* & *Plin. l.* 2. *c.* 103. *a med.* ſed ubique al. *potus* reponunt. *Propertian. l.* 11. *pag.* 920. *Pauſan.* Præterea dubitabatur, utrum *potatum*, *potaturus*, & *potatus* ſecundum analogiam, an *potus*, *poturus* per ſyncopen melius dicatur, quæ in uſu ſunt.

POTATUS, us, m. *bevanda*, potio. *Apul. l.* 7. *Metam.* Vinum potatui affatim ſufficiens. *Senec. l.* 2. *controverſ. 9. ante med.* Neque potatus objicis filius. Al. leg. *nepotatus*.

POTE, *può*, idem quod *poteſt*, potis eſt: abjectis per apocopen ultimis litteris. Vox eſt fere poetica. *Terent. Adelph.* 2. 3. 11. Nihil pote ſupra. Ubi *Donatus*: Subaudiendum eſt *eſſe*, vel *dici*. Ut *pote* pro *potis*, & *rogo* pro *magis*, τῷ ὁμοιοτελεύτῳ. *Lucret. l.* 3. *v.* 1023. Nec devitari letum pote, quin ibeamus. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 680. nec eniti remis pote. *Propert. l.* 2. *el.* 1. *v.* 46. Qua pote quiſque, in ea conterat arte diem. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 876. Viget, veget, ut pote, plusimum. *Id. l.* 2. *R. R. c.* 2. Nec non exiptor pote ex empto venditu illum damnare. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 56. Qui pote? vis dicam? nugaris. *come può eſſere? & Catull. carm. 96. in Vett.* In te, ſi in quemquam, dici pote, putide Vetti, Id, quod, &c. *& carm. 96. ad Jov. v.* 11. Nec peccatum a me quiſquam pote dicere quidquam. *Id. carm. 75. in Leſb. v.* 16. Hoc faciens, ſive id non pote, ſive pote. *b. e.* ſive poteſt fieri, ſive non poteſt. *Martial. l.* 9. *epigr.* 16. quid pote ſimplicius? ¶ Uſurpat & *Cicero*, ſed in familiari ſermone, *de clue. Orat. c.* 46. *ad fin.* Hoſpes, non pote minoris. *b. e.* vendi non poteſt. *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 38. Hoc quidquam pote impurius? *b. e.* poteſt fieri aut eſſe. ¶ *Quam pote*, quotum fieri poteſt. *Apul. l.* 1. *Metam.* Aufugiamus illinc quam pote longiſſime. *& lib.* 2. Quam pote tutus ab ejus aſpectu. ¶ *Voſſ. de Grammat. l.* 4. *c.* 21. vult *poteſſe* adjectivum, & poſitionem neutram maſculini *poeſe*: quamvis fatentur etiam cum maſculinis nomiabus jungi, & *potis* cum neutris. ¶ Hinc *potes eſt*, fieri poteſt, *è poſſibile*. *Catull. carm.* 42. *in maech. v.* 16. Quod ſi non aliud pote eſt, ruborem Ferreo canis exprimamus ore. Tribunt etiam *Arnobio* multis in locis *lib.* 2. 4. 6. & 7. ſed ubique alii *potis* reponunt. ¶ *Utpote* V. ſuo loco.

POTENS, entis, *che può*, *che ha forza*, *poſſente*, *capace*, δυνάμενος, qui poteſt, vires habens. *Plin. l.* 10. *c.* 9. *extr.* Accipiter jam volandi potens. *Id. l.* 2. *c.* 8. Cum ſpiritus attollendo potens ſolo, non valuit erumpere. *Ulpian. Dig. lib.* 16. *tit.* 2. *leg.* 10. Si quis compenſare potens ſolverit. *Plin. l.* 13. *c.* 2. Inter omnes potentiſſimus odor, quiſquis noviſſime additur. *Quintil. l.* 12. *c. ult.* Quanta ſit humani ingenii vis, quam potens efficiendi quæ velit. ¶ De iis, quæ in medicina, aut aliis rebus utilia ſunt, *efficace*: *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 147. Quæcumque herba potens ad npem, radiſque medenti Utilis. *Id.* 3. *Amor. el.* 11. *v.* 31. Deſine blanditias, & verba potentia quondam Perdere. *Plin. l.* 25. *c.* 10. *ſub fin.* Herba potens adverſus rsnas. *Id. l.* 23. *c.* 1. Paſſum ex uvis coutra hæmorrhoida potens. *Quintil. l.* 6. *c.* 1. *circa med.* Tanto ſunt quædare ad efficiendum potentiora, cum, &c. *Plin. l.* 29. *c.* 4. *de cantharidib.* Potentiſſimæ inter omnes variæ, lutris linxis. *b. e.* præſentiſſimi veneni. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 8. *v.* 29. admonitus nihil eſſe potentius auro. *Quintil. in fi. cap.* 4. *l.* 6. Potentiſſima argumenta. ¶ Sæpiſſime *potens* dicitur, qui multum poteſt, qui divitiis, opibus, gratia apud omnes valet tum in bonam, tum in malam partem, *potente*, *forte*, *ricco*, *di autorità*, *preponente*, ἰσχυρὸς, δυνατὸς. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 56. Amplæ atque potentes civitates. *Id. pro leg. Manil. c.* 2. Duo potentiſſimi reges. *Id. pro Dom. c.* 19. Cum tu floreus ac potens pse medium forum popularis volitares. *Id. pro Planc. c.* 21. Potentiſſimus & clariſſimus civis. *Liv. l.* 23. *c.* 4. *ad fin.* Familiæ claræ ac potentes. *Sueton. in Aug. c.* 56. Amici magni & potentes. *Auſt. ad Herenn. l.* 2. *c.* 26. Si quis potens ut facilnſus in concione dixerit, &c. *Nep. in Chabr. c.* 3. *extr.* Athenis & honoratus, & potens. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 20. Ne quis ex plebe contre potentiorem auxilii egeret. *Phædr. l.* 1. *fab.* 24. Inops potentem dum vult imiteri, perit. *& fab.* 5. Nunquam eſt fidelis cum potente ſocietas. *& fab.* 30. Humiles laborant, ubi potentes diſſident. *Liv. l.* 9. *c.* 17. Fortuna pse omnia humana, maxime in res bellicas, potens. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 4. Agrippina potens adhuc apud filium. ¶ Cum abiativo *Virg.* 1. *Æn. v.* 535. Teera antiqus, potens armis, atque ubere glebæ. *Ovid. l.* 13. *Met. v.* 22. mobilitate potens. *Id.* 4. *Faſt. v.* 255. Roma potens opibus. *Id.* 6. *Met. v.* 678. Erechtheus Juſtitia dubium, validiſne potentior armis. *Tacit. Hiſtor. l.* 1. *c.* 73. Mulier potens pecunia, & arbitrata. *Martial. l.* 9. *epigr.* 88. Silius Aufinnin non ſemel ore poteas. *b. e.* eloquentia præditus. ¶ Cum genitivo ſignificat cum, qui in re aliqua poteſt, qui rei cujuſpiam plene dominus eſt, atque ea utitur, ut libet, *padrone*, compos. *Liv. l.* 26. *c.* 13. *a med.* Cruciatus contumeliaſque, quas ſperæ hoſtis, dum liber, dum mei potens ſum, effugere morte poſſum. *Curt. l.* 4. *c.* 13. *a med.* Potere mei non eram. *ero ſuor di me ſteſſo.* & *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 139. ſanus mentiſque potens. *che ho il ſuo buon giudizio.* & *Liv. l.* 23. *c.* 16. Ut potentes rerum ſuarum etque urbis, Pœnum pro Romano acciperent. *padroni e diſpotici.* & *lib.* 8. *c.* 23. *poſt med.* Dii immortales ita vos potentes

tes hujus conſilii fecerunt, ut, ſit Latium deinde, an non ſit, in veſtra manu poſuerint. *pedroni di queſta deliberazione.* & *cap. penult.* Hoſtes neque pugnæ, neque fugæ ſatis potentes cæduntur. *&* *lib.* 28. *c.* 30. *e ſeed.* Æſtus tutius certaminis potens. *Stat. t. Theb, v.* 311. maneas hominum contentus habenit Undarum terræque potens, & ſidere dones. *Velleſ. l.* 2. *c.* 65. Brutus & Caſſius jam decem & ſeptem legionum potentes erant. *Virg. t. Æn. v.* 84. nimborum tempeſtatumque potens. *h. e.* Æolus. *Horat. l.* 1. *od.* 3. *v.* 1. Diva potens Cypri. *h. e.* Venus. *Id. l.* 3. *od.* 25. *v.* 14. Naiadum potens Bacchus. *Id. in carm. ſæcul. v.* 1. ſilvarum potens Diana. *Taciſ. Hiſtor.* 4. *c.* 84. *teſt.* rerum omnium potens Jupiter. *Ovid. Met.* 9. *v.* 315. diva potens uteri. *h. e.* Lucina, quæ præeſt, & dominatur in partus. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 10. *v.* 35. & *Senec. in Herc. Fur. v.* 300. diva potens frugum. *h. e.* Ceres. *Lucan. l.* 5. *v.* 399. poteas veri Pæan. *Horat. l.* 1. *od.* 6. *v.* 10. Muſa potens lyræ. *h. e.* lyræ carminis præſes. *Lucan. l.* 6. *v.* 485. animal potens leti. *h. e.* letum inferre potens. *Curt, l.* 4. *c.* 3. Potens iræ. *h. e.* qui iræ moderatur. *Id. l.* 7. *c.* 7. *circa med.* ſuperſtitionis. *h. e.* qui ſuperſtitiosus non ducitur. ¶ *Potens imperii* apud *Liv. l.* 22. *c.* 42. *extr.* & *Tacit. t.* 1. *Ann. c.* 31. qui imperare poteſt, ita ut ei pareatur: *padrone di comandare.* Sic apud eund. *Tacit. Ann.* 14. *c.* 6. dicitur *potens mortis* mulier, quæ in virum dominatur. Sic *Id.* 3. *Hiſtor. c.* 70. *extr.* Ipſe neque jubendi, neque vetandi potens, non jam imperator, ſed belli cauſa erat. ¶ *Potens regni* apud *Liv. l.* 24. *c.* 4. *extr.* eſt qui regnare poteſt, regno idoneus, & maturus. ¶ Dicitur etiam potens alicujus rei, qui ea potitus eſt, & compos factus. *Ovid. Met.* 8. *v.* 80. & 409. *lib.* 3. *Faſt. v.* 269. & *lib.* 5. *v.* 258. porens voti. *Valer. Flacc. l.* 6. *v.* 680. Incepti jam Juno potens. *Id. l.* 4. *v.* 366. Munuſia illa potens. *Plaut. Pœn.* 5. 4. 9. præpotentes, pulcræ, paciſque potentes, ſoror, fumus. ¶ *Potens in amore*, qui felicitèr amavit. *Cornell. carm. 98. de Cal. &c, in fi.* ¶ *Potens ſuſſ* apud *Ovid. Met.* 4. *v.* 509. qui juſſa peregit.

POTENTATOR, orie, m. dominator, princeps, potens. *Tertull. de reſurr. carn. c.* 13. ex t. *Timoth. 6.* 15. Beatus, & ſolus potentator, & rex regnantium. *Vulgata* habet *potens*.

POTENTATUS, us, m. *principato, dominazione, comando, potenza, δυναστία, δύναμις*, principatus, imperium, ſuprema poteſtas, dominium. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 31. Cum tantopere de potentatu inter ſe contenderent. *Liv. l.* 26. *c.* 38. Cum ab re averſus, tum æmulo potentatue inimicus. *Lactant. l.* 6. *c.* 17. *ante med.* Opes, & honores, & potentatus, & regna ipſa contrmnet. Adde *Papinian. Dig. lib.* 23. *tit.* 2. *leg.* 64. ¶ Vires, facultas. *Arnob. l.* 1. *pag.* 31. Si faciae ipſe, quod poſſit, & quod tuis ſit viribus potentatuique convenienes.

POTENTER, *potentemente, con forza, validamente, δυνατῶς*, vi, viribus. *Valer. Max. l.* 1. *c.* 1. *n.* 1. *extern.* Se ipſam porenter atque efficaciter dea defendit. *Horat. l.* 3. *od.* 16. *v.* 12. eurum petrumpera umat ſaxa potentius ictu fulmineo. *Quintil. l.* 6. *c.* 4. *a med.* Quod in altercatione fit potentius, quam in actione. *Id. l.* 12. *c.* 10. *prope fin.* Sic fier, ut neator dicat & utiliter, & ad efficiendum, quod intendit, potenter. *Horat. in ar. poet. v.* 40. cui lecta potenter erit ree, Nec facundia deſeret hunc, nec lucidus ordo. *h. e.* pro viribus, juxta vires, *secondo bisogno. Quintil. declam.* 274. *porro ale. in ferm.* Ut in comparatione legum illud potentiſſime dicamus, eam irgem eſſe, &c.

POTENTIA, æ, f. *forza, potenza, δύναμις*, vie, virea, poteſtas. *Liv. l.* 21. *c.* 54. *in fi.* Egreſſis aquam rigere omnibus corpora, at vix armorum tenendorum potentia eſſet. *Virg. t. Georg. v.* 92. rapidive potentia ſolis acriue. *Ovid. t. Amor. el.* 16. *v.* 27. Neptunum ventoſa potentia vincit. *Id. in. Met. v.* 573. tanta potentia formæ eſt. *&* *lib.* 7. *v.* 537. ſubiti deprehenſa potentia morbi. ¶ facultas. *Celſus l.* 7. *c.* 7. *ſect.* 14. Concreſcit humor ſub duabus tunicis (*anuli*) iſque paulatim indureſcens interiori potentiæ ſe opponit. *la potenza viſiva. &* *lib.* 6. *c.* 6. *ſect.* 35. Suffuſio oculi potentiæ, qua cernit, ſe opponit. Al. hic leg. *pupilla.* ¶ virtus & vis in medicina & hujuſmodi, *virtù, efficacia. Ovid. t. Met. v.* 522. Herbarum potentia. *Plin. l.* 25. *c.* 8. *a med.* Dictamnum qui legere, in ſerula vel arundine condunt, ne potentia evaniſcat. *Id. l.* 37. *c.* 10. Achatæ potentiam habere contra ſcorpiones dicuntur. *Id. l.* 31. *c.* 1. Aquarum potentiæ exempla ponemus. *Id. l.* 28. *c.* 9. *a med.* Quæ ratio adipia, eadem fevi eſt, non minoris potentiæ. *Id. l.* 34. *c.* 15. *de rubigine.* Potentia ejus ligare, ſiccare, ſiſtere. ¶ captus, facultae, *capacità. Juſtin. l.* 12. *c. ult.* Alexander, vir ſupra humanam potentiam magnitudine animi prædituſ. ¶ Sæpe eſt auctoritas, & opes civilee, tum in privata re, tum in publica, *ex* divitiie, honoribus, copia amicorum, eloquentia, gratia, & hujuſmodi: tum in bonam, tum in malam partem, *potenza, autorità, credito, prepotenza. Cic.* 2. *de Invent. c.* 56. Potentia eſt ad ſua conſervanda, & alterius obtinenda, idonearum rerum facultae. *Salluſt. in Catil. c.* 52. Poſquam divitiæ honori eſſe cœperunt, & eas gloria, imperium, potentia ſequebatur. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 14. Ut quiſque 28 genera, copiiſque ampliſſimus, ita plurimos circum ſe clientes habet. Hanc unam gratiam potentiamque noverunt. *Auct. ad Herenn. l.* 1. *c.* 5. In invidiam trahemus, ſi vim, ſi potentiam, factionem, divitias adverſariorum proferemus. *Hirt. de B. Gall. l.* 8. *c.* 50. Contra factionum & potentiam paucorum. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 4. Legiones, quæ ab itinere Aſiæ ad ſuam potentiam dominatumque converterent. *Hirt. de B. Alex. c.* 66. Ut ſacerdos ejus deæ majeſtate, imperio, & potentia ſecundus a rege habeatur. *Cic.* 1. *Offic. cap.* 3. Conſultant, ad facultatem rerum atque copias, ad opes, ad potentiam conducat id, nec ne. *Id. pro Planc. c.* 10. Non enim opibus, non invidioſa gratia, non potentia vim ſerenda, ſed commemoratione beneficii, ſed miſericordia, ſed precibus aliquid attulimus etiam nos. *Id. pro Mur. c.* 11. Erant in magna potentia, qui conſuleabantur. *Id. pro Mil. c.* 5. Potentiæus alicujus invidioſe criminari. ¶ In plur. num. *Cic. pro Cæl. c.* 9. Contra periculoſiſſimae hominum potentiae conditioni omnium civium providere. ¶ Interdum eſt imperium, dominatio, *impero, dominio, Ovid.* 2. *Met. v.* 259. Cuique ſuit rerum promiſſa potentia, Tibrin. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 28. *in fi. de Philippis Imp.* Annos potentiæ quinque egere. *Nep. in Dion, c.* 9. Singularis potentia. *monarchia.* ¶ Eſt etiam hoc nomine urbs Liguriæ ad confluentes Tanaci, & Sturæ: quæ & Pollentia Carrea dicitur; nunc *Polenzo. Plin. l.* 3. *c.* 5. Item alterine in Lucania, quæ nunc *Potenza:* ejuſque oppidani Potentini. *Id. ibid. c.* 11. Item alia cum fluvio cognomine in Piceno. *Id. ibid. cap.* 13. & *Pompon. Mela l.* 2. *c.* 4.

POTENTIALITER. *Sidon. l.* 7. *ep.* 14. *poſt med.* Illum Philagrium cordie oculo ſemper inſpicio, cui me animue potentialiter notum morum ſimilitudine facit.

POTENTINUS, a, um, ad Potentiam urbem pertinens, ut Potentinus ager, *Frontin. de colon. pag.* 118. *Goeſ.* Sic *Pollentinus* a Pollentia apud *Plin. l.* 3. *c.* 13. *extr.*

POTERION, ii, n. genus herbæ, de qua V. in *Pergunion.*

POTERIUM, ii, n. *bicchiere, tazza, gotto, orciuolo*, poculum: Græca vox. *Plaut. Stich.* 5. 4. 22. Quibue divitiæ domi ſunt, ſcaphia & canthatie bibunt: at nos noſtro Samiolo poterio tamen vivimus. *Id. Trin.* 4. 3. 10. Tribus ne to poteriis memoria eſſe oblitum?

POTESSE, & Poteſſim. V. *Poſſum.*

POTESTAS, atis, f. *potere, facoltà, licenza, δύναμις*, facultas, copia, qua aliquid facere poſſumus. Poteſtatis verbo, inquit *Paul. Dig. lib. ult. tit. penult. leg.* 225. plura ſignificantur: in perſona magiſtratuum, imperium; in perſona liberorum, patria poteſtas; in perſona ſervi, dominium: at cum agimus de noxæ deditione cum eo, qui ſeream non defendit, præſentie corporie copiam facultatemque ſignificamus. *Terent. Heaut.* 4. 3. 31. Hic me magnifice effero, qui vim tantam in me, & poteſtatem habeam tantæ alluriæ. *Cic. Fam.* 10. *ep.* 13. Ut primum poteſtae date eſt augendæ dignitatie tuæ, nihil prætermiſi in te ornando. *&* *lib.* 1. *ep.* 7. Quoties mihi certorum hominum poteſtas erit, quibus reſte dem (*literas*) non prætermittam. *Al. leg.* facultae. *Id.* 2. *de Invent. c.* 7. Aut poteſtas aliia defuiſſe demonſtranda eſt, aut facultas, aut voluntas. *Id. pro Dom. cap.* 29. Vitæ neciſque poteſtatem habere in aliquem. *Id. Fam.* 5. *ep.* 2. *circa med.* Private aliquem poteſtate concinnie habendæ. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 3. Ut ea poteſtate, quam tu ad dignitatem permiſiſſee, ad quæſtum uteretur. *Id. Phil.* 12. *c.* 7. Poteſtatem peccandi cuipiem concedere. *Id. pro Balb. c.* 16. *extr.* deferre imperatoribus beneficiorum virtutis cauſa tribuendarum. *Id. pro Quinct. c.* 2. adimere. *Id. Phil.* 11. *c.* 12. *a med.* Jus poteſtatemque habere faciendi aliquid. ¶ *Facere poteſtatem*, licentiam, facultatem, commodum dare, *dar licenza, facoltà, comodo, permettere. Cic. Catil.* 3. *c.* 5. Si quid de his rebus dicere vellet, feci poteſtatem. *Id. Phil.* 1. *ſub fin.* Quæ poteſtae ſi mihi ſæpius fiet, utar. *Id. in Divin. Verr. c.* 14. Quoties ille tibi poteſtatem optionemque facturus eſt, ut eligae, utrum valis. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 27. Facin tibi interpellandi poteſtatem. *Id. 6. Verr. c.* 66. *ad fin.* Ego legem recitare, omnium mihi tabularum & litterarum fieri poteſtatem oportere. *dormi licenza di vedere tutte le ſcritture, &c. dare in mia balia, &c. Colum. l.* 6. *c.* 27. *ſub fin. de equis.* Nam id præcipue genus pecudie amore natorum, niſi fiat poteſtae, noxam trahit. *ſe non ſi laſciano ſtar con loro.* ¶ *Poteſtatem ſui facere*, prabere ſe, aditum ad ſe & copiam ſecum agendi dare, nec data opera latitare, *laſciarſi vedere, e trovare, dar udienza, arceſſo. Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c. ult.* Cum neque prætores diebus aliquot adiri poſſent, nel poteſtatem ſui facerent, *Id. Phil.* 8. *c.* 10. Facere omnibus conveniendi ſui poteſtatem. Sic *Sueton. in Tiber. c.* 34. Offenſus interpellari ſe ab ne, qui poteſtatem ſui non habuiſſent. ¶ *Eſt mihi poteſtas, eſt in mea poteſtate*, poſſum. *Cic. de provinc. conſul. c.* 1. Quotieſcumque ei locue dicende, ac poteſtae ſuit. *Id.* 4. *Verr. c.* 60. Petie a me quod in tua poteſtate eſt, ut id tibi facere non liceat? *ſta in tua mano, potere, balia, arbitrio. &* 4. *Acad. c.* 12. Aſſenſio, quæ eſt in noſtra ſita poteſtate. *Id. pro Quinct. c.* 14. Qui inter tot annos ne appellarir quidem Quinctium, cum poteſtas effet agendi quotidie. ¶ Cum infinito. *Lucan. l.* 2. *v.* 40. nunc flere poteſtae, Cum pender fortuna ducum. *Stat.* 3. *Theb. v.* 296. ſoli cui tanta poteſtae mete occurrere telis, Hos aſſidere equos, hunc enſem evellere dextra. Adde *lib.* 4. *v.* 249. ¶ *Eſſe in poteſtate alicujus, parere*, ſubjectum eſſe, *eſſere, o ſtar ſoggetto, obbedire, ſoggettarſi. Cic. 6. Phil. c.* 2. Mittuntur legati, qui nuntient, ut ſit in ſenatus populique R. poteſtate. *Id. pro Quinct. c.* 2. Cogitant, quid poſſit is, cujus in ditione ac poteſtate ſunt. *Id. Ascic. l.* 1. *ep.* 10. Magnopere confido, illum fore in officio, & in noſtra poteſtate. ¶ *Hic eſt poteſtate mea, tua*, &c. in mea, tua eſt poteſtate. *Liv. l.* 24. *c.* 39. Cum conſulie ea de re jus ac poteſtatem eſſe, diuiſſet. Adde *cap.* 37. ¶ *poteſtas mea, tua*, &c. poſſum, potes, eſt facultas, arbitrium. *Terent. Heaut.* 4. 3. 40. Quaſi non ea poteſtae ſit tua, ut, &c. *Cic. ad Planc. ep. penult. l. ult. ad Attic.* Præſertim cum tota poteſtas ejue rei tua ſit, ut ea, quæ conſules decreruerit, comprobes. *Id. in Vatin. c. ult.* An erit hæc optio, & poteſtas tua, ut dicas, &c? *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 5. Si deferetur, arit quædam noſtra poteſtae, & tum deliberabimus. *ſarà qualche arbitrio, & lib.* 4. *ep.* 2. *ad fin.* Volui meam poteſtatem eſſe vel petendi, vel ezeundi. ¶ *Habere familiam in poteſtate* dicitur dominus, qui ſer-

ſervos ſuos in ſervitutem apud ſe retinet, nec manumittit. In quibus cauſis ſuevi ad quæſtionem poſtulari poterant, vetabatur dominus ſos manumittere, ne manumiſſi & liberi facti, torqueri amplius non poſſent, ut *Ulpian.* docet *Dig. lib.* 40. *tit* 9. *leg.* 12. Hinc apud *Liv. l.* 8. *c.* 15. Minucia Veſtalis cum in ſuſpicionem veniſſet impudicitiæ, juſſa eſt a Pontificibus abſtinere ſacris, & familiam in poteſtate habere. Simile exemplum habes apud *Aſcon. in Milonian. c.* 25. ¶ Aliquando *poteſtor* mentem, ac rationem reſpicit. Hinc *exire de poteſtate*, mentis imponem fieri, rationis uſum amittere, *oſcer di ſenno*. *Cic. Tuſcul.* 3. *c.* 5. Nihil melius, quam quod ſit in conſuetudine ſermonis Latini, cum ſaiſſe ſa poteſtate dicimus eos, qui effrenati ferantur aut libidine, aut iracundia. *& mox.* Qui ſaiſſi ex poteſtate dicuntur, idcirco dicuntur, quia non ſunt in poteſtate mentis, cui regnum totius animi a natura tributum eſt. *& lib.* 4. *c.* 36. Iratos proprie dicimus exiſſe de poteſtate, id eſt de conſilio, de ratioce, de mente. horum enim poteſtas in totum animum eſſe debet. Cato apud *Gell. l.* 7. *c.* 3. *ante med.* Suadeo, ut hæc res aliquot diss proſtrotur, dum ex tanto gaudio in poteſtatem noſtram redeamus. *to noſ ſtiſſi*. ¶ Sæpiſſime ſignificat imperium, ditionem, jus, dominium, ſive legitimum, ſive non, ſive privatum, ſive publicum, *dominio*, *potere*, *impero*. *Nep. in Pelop. c.* 5. Cum Theſſaliam in potеſtatem Thebanorum cuperet redigere. *Liv. l.* 34. *c.* 31. *a med.* Daret operam, ut eos in ſuam poteſtatem redigerst. *procureſſe & averli ollie mani*, *in ſuo potere*. *& Cic. Verr.* 4. *c.* 54. *ad fin.* Scitote, in Timarchidis poteſtate ſociorum populi R. 3iberos, bona, fortunaſque omnes fuiſſe. *& cap.* 10. A certis hominibus dominationem poteſtatemque omnium rerum queri. *& Verr.* 3. *c.* 38. Tenere aliquem in ſue poteſtate ac ditione. *& pro Quinct. c.* 2. Eſſe in alicujus ditione ac poteſtate. *Id.* 3. *Verr. c.* 57. Venire in arbitriam ac poteſtatem cainſpiam. *Id.* 3. *Catil. c.* 9. Hæc omnia deorum immortalium nutu atque poteſtate adminiſtrari. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 36. *extr.* Vis omnis deorum ne poteſtas. *& lib.* 2. *c.* 11. Omnium rerum poteſtate dominatuque digniſſimas. ¶ de imperio, & jure magiſtratus, *Cic. pro leg. Manil. c. ult.* Quidquid hac potsſtate prætoria poſſum. *Id. Phil.* 1. *c.* 7. Qui togatus in republica cum poteſtate imperioque verſatus ſit. *Id.* 6. *Verr. c.* 21. Imperium aut poteſtatem aſſequi. *& ſæp.* 5. Cum poteſtata aut legatione in provinciam proficiſci. *Id. pro Cluent. c.* 27. a *med.* Tribunos plebis judicium pro potsſtate dimitti juſſit. *Id. Verr.* 6. *c.* 14. *&* 24. Palam per poteſtatem uno imperio oſtiatim totum oppidum compilavit. ¶ De magiſtrata ipſo, præſertim civili & provinciali, *Cic.* 3. *de Legib. c.* 3. *a med.* Imperia, poteſtates, legationes, cum ſenatus creverit, populuſve juſſerit, ex urbe exeunto. *Plin. l.* 28. *c.* 6. In conciliis ducum poteſtatumve. *Anſt. ad Herenn. l.* 3. *c.* 7. *ſub fin.* Quemadmodum habuerit in poteſtatibus gerendis animum. *Cic. Verr.* 4. *c.* 55. Cenſores dedorunt operam, ut ita potsſtatem gererent, ut, &c. *Id.* 1. *Tuſcul. c.* 32. *ſub fin.* A magiſtratu, aut ab aliqua poteſtate legitima evocatus. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 100. An Fidenarum, Gabiorumque eſſe poteſtas. *poſeſſa*. *& Suetan. in Claud. c.* 23. Juriſdictionem poteſtatibus per provincias demandare. Adde *Plin. l.* 9. *c.* ult. Sic *Id. l.* 29. *c.* 4. *ante med.* Pilmum ſpondylum draconis aditus poteſtatum mulcere: dentes ejus mites pœſtare dominos, poteſtateſque enorabiles. ¶ In rebus inanimis eſt natura, vis, potentia, *natura*, *forza*. *Lucret. l.* 5. *v.* 1241. Et ſimul argenti pondus, plumbique poteſtas. *& verſ.* 878. *de centaurie*. Ex alienigenis membris compaſta poteſtas. *Vitruv. l.* 9. *c.* 4. In his lucis ita naturalie poteſtas archiſtectata eſt. *Id. to ſ. l.* 7. poteſtates colorum. *Virg. in Æn. v.* 396. *& Plin. l.* 25. *c.* 2. Poteſtates, vimque herbarum demonſtrare. *Gell. l.* 1. *c.* 3. *a med.* Ponderibus hæc, poteſtatibuſque præſentibus, non vocabulorum appellationibus dijudicanda ſunt. *Ulpian. Dig. lib.* 9. *tit.* 4. *leg.* 1. Quarum actionum vis & poteſtas hæc eſt, ut, &c. *Cajus lib.* 13. *tit.* 4. *leg.* 3. Pecuniarum poteſtas. *valore*, *prezzo*.

POTESTATIVUS, a, um, poteſtatem habens. *Tertull. adverſ. Hermog. c.* 19. *ſub fin.* Vocabulum quod eſt *δυνατὸν*, non tantum ordinativum, ſed & poteſtativum capit principatum. *non ſolo de ordine*, *ma anche de merito*.

POTESTUR. V. in *Poſſum*.

POTHOS, i, m. *πόθος*, Bos quidam æſtivus. *Plin. l.* 21. *c.* 21. a *med.* Sed maxime ſpectabilis pothos. Duo genera hujus: unum cui flos hyacinthi eſt: alterum candidius, qui fere naſcitur (*Hordeum.* malit *jocitus*) in tumulis, quoniam fortius durat. Hæc *Plin.* Ipſa vox Græcs deſiderium ſignificat. *Pothos* etiam fuit ſignum a Scopa factum. *Id. l.* 36. *c.* 5. *ante med.*

POTIENS. V. *Potior*.

POTILIS, le, *potabile*, *πόσιμος*, aptus ad potandum, potabilis. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 588. cujus verba in *Nonio* retalimus. *Cai. Auvel. Tard. l.* 5. *c.* 10. a *med.* Aloe, vel ſtyrace impoſitis igni ægros, hiſcere jufferunt, & raptu quodam potili nidorem tranſvorare. *b. c.* bibentis more hauſtro.

POTIN' ? *poſi to* ? *ſi può*? potis ne ea? potes ne? Vox familiaris & Poetica. *Terent. Andr.* 2. 6. 6. Potin' ea mihi verum dicere? *Plaut. Ciſtell. in fragm.* apud *Gell. l.* 7. *c.* 7. Potin' ea tu homo facinus facere ſtrenuum? *Id. Amph.* 3. 2. 21. Potin' es ut abſtineas manum? *Id. Pœn.* 4. 2. 94. Potin' ut tacene? *Terent. Adelph.* 4. 2. 23. Potio' ut deſinas?

POTINA. V. *Edulia*.

POTIO, onis, *ſ. bevanda*, *pozione*, *πόσις*, *πῶσις*, actus bibendi, & ipſa res, quæ bibitur, potus. *Cic. pro Cluent.* 2. 20. a *med.* Cum ipſe poculum dediſſet, ſubito illa in media potione exclamavit, ſe maximo cum dolore mori. *Id.* 1. *de Fin. c.* 21. Cum cibo & potione fames ſitisque depulſa eſt. *Id. Tuſcul.* 5. *c.* 35. Ns menta quidem rectis uti poſſumus, multo cibo & potione completi. ¶ *Servire a potione*, pincerna, *ioppiere*: inter officia domus Auguſtæ. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 578. *n.* 2. M. Upio Aug. Lib. Phædimo Divi Trajani Aug. a potione, item a lagana, & tricliniarch. &c. Adde *pag.* 582. *n.* 2. *&* 3. ¶ Speciatim dicitur de medicamento, quod bibitur, *medicina in bevanda*. *Plaut. Men.* 5. 5. 21. Quid caſſas dare potionis aliquid, priuſquam percipit infimis! *Celſ. l.* 4. *c.* 8. Præter cibos, qui animam movent, potioneſque ad id efficaces. *Plin. l.* 20. *c.* 13. *ad fin.* Rutam dederunt cum bitumine infriatam potioni, propter anhelitum. ¶ De veneno. *Cic. pro Cluent. c.* 14. Pharmacopola circumforaneus prima potione mulierem ſuſtulit. *Horat. epod.* 5. *v.* 73. Non aſinatis, Vare, potionibus Ad me recurres. *b. c.* philtris.

POTIO, is, V. in *Potior*, *iris*.

POTIONATUS, a, um, *abbeverato*, qui potionem ſumpſit. *Suetan. in Calig. c.* 50. a *med.* Creditur potionatus a Cæſonia uxore, amatorio quidem medicamento, ſed quod in furorem vertit. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 614. ut nvnculus ille Neronis, Cui totam timmali frontem Cæſonia pulli Infudit.

POTIONO, as, a. 1. potionem, ſeu medicamentum do. *Veget. de re Veterin. l.* 1. *c.* 34. *&* 38. *& lib.* 3. *c.* 59.

POTIOR, iris, itus ſum, dep. 4. *impadronirſi*, *impoſſeſſarſi*, *ottenere*, *acquiſtare*, *ſωτηγγύαω*, potis, ſi. e. potens, compos, & dominus fio, acquiro, vindico, adipiſcor. *Cic. de Senect. c.* 22. Voluptatis avidæ libidines temere & effrenate ad potiundum incitantur. *Id.* 1. *de Fin. c.* 18. *a med.* Pntiendi ſpe inflammati. ¶ Cum ablativo *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 2. Perſuaſit eſſe totius Galliæ imperio potiri. *& lib.* 3. *c.* 24. Sine ullo vulnere victoria potiri. *& lib.* 1. *c.* 21. Impedimentis caſtriſque noſtri potiti ſunt. *Stat. t. Theb. v.* 637. juvenes qui cæde potiti. *b. c.* eadem admiſerunt. *Ovid. Heroid. ep.* 14. *v.* 113. Ille ſuos ſolus ſolio, ſceptroque potitur. *Lucret.* apud *Proſcian. l.* 10. *pag.* 881. Deficit alma Ceres, nec plabes pans potitur. *Navius ibid.* thalsmoqas potitur. ¶ Cum genitivo *Salluſt. in Catil. c.* 48. Se tertium eſſe, cui fatum foret urbis potiri. *Cic. Pam. t. ep.* 7. *ante med.* Si explaratum tibi ſit, poſſe is illius regni potiri. *Velleij. l.* 2. *c.* 55. Sextorium, & multos alios, potitus eorum, dimiſit incolumes. *avendoli fatti prigioni*. ¶ Cum accuſativo *Cic. t. Tuſcul. c.* 37. *extr.* Cur doloum, ſi ad decem millia aonarum gentum aliquem arbem noſtram potiturum putem? *Al. leg.* urbe noſtra. *Anſt. B. Hiſpan. c.* 13. Oppidum potiri ſe poſſe ſperarent. *Nep. in Eumen. c.* 3. *a med.* Qui ſummum imperii potirentur. *Lucret. l.* 3. *v.* 1050. *& Acc.* apud *Non. c.* 7. *n. penult.* unus Homerus ſceptra potitus. (Adde *Nev. & Pacuv. ibid.*) *Juſtin. l.* 6. *c.* 4. Thebani victoriam potiti. *& lib.* 9. *c.* 7. *a med.* Spectaculo pendentis altitudine potita eſt. *Tacit. 11. Ann. c.* 20. *ſub fin.* Potitus regiam. *Pacuv.* apud *Non. loc. cit.* Regnum potitur tranſmiſſu patris. ¶ Eſt etiam tuere, frui, in poſſeſſum habere, *poſſedere*, *godere*. *Cic. de Senect. c.* 14. Bona ætas voluptatibus fruitur, quibus ſenectus ſi non abunde potitur, non omnino caret. *Colum. l.* 10. *v.* 274. Et nunc inferno potitur Proſerpina regno. *Liv. l.* 6. *c.* 33. Quoniam ippido potirentur. *Terent. Adelph.* 5. 4. 16. Hoc fracti pro labore ab his foro, odium: illa alter ſine labore patria potitur commoda. *& verſ.* 22. Miſeriam omnem ego capio: hic potitur gaudia. ¶ *Potens rerum* dicuntur, qui ſummum imperium alicubi obtinent, & ſummam rerum ad ſe trahunt. *Cic. Acad. l.* 4. *c.* 41. Cleanthes ſolem dominari, & rerum potiri potat. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 25. Prudentiſſima civitas Athenienſium, dum ea rerum potita eſt, fuiſſe traditur. *Nep. in Attic. c.* 9. Nemini in opinionem veniebat, Antonium rerum potiturum. Et abſolute *Cic. Attic.* 7. *ep.* 12. An cunctse, & tergiverſei, & iis me dsm, qui tenent, qui potiuntur? ¶ *Potitus monte*, qui in ejus cacumen ſcandendo pervenit. *Ovid. Met.* 5. *v.* 254 Virgineumque Helicona petit: quo monte potita Conſtitit, *Sic Virg. Æn.* 1. *v.* 491. Quelis ubi abruptis fugit præſepia vinclis Tandem libes equus, campoque potitus aperto, &c. ¶ *Potiri* eſt etiam amantum, cum amoris ſui potantes fiunt, & fpeiatis fruuntur. *Ovidius ſæpe*. ¶ *Potiri* etiam dicitur, qui in malum incidit. *Lucret. l.* 4. *v.* 767. mortis letiqus potitos. *Gell. l.* 13. *c.* 1. *a med.* Eliſa, quæ mortem per vim potita eſt. *Accius* apud *Donat. ad Terent. Adelph.* 5. 4. 17. ſiccas potiuntur plagas. *Terent. Phorm.* 3. 1. 5. Ne quid propter tuam fidem decepta poteretur mali. Ubi *Donatus*: Legitur & *potiretur*, quia *potior* ἀπὸ τοῦ πάσομαι fuit. *Auſon. Edyll.* 19. *in fin.* Non natci ſſis bonum, natum aut ciro morte potiri. ¶ Hinc *potitus hoſtium*, qui in hoſtes incidit, & ſervitatem: ductum a Græcis, ut *Feſtus* monet, qui dicunt eadem ratione ἁνυπὸ ἑαυτὸν, aut ποιεῖ, quaſi frui ſervitute, aut malo. *Plaut. Capt.* 1. 2. 42. Poſtquam gnatus tuus potitus eſt hoſtium. *Id. Epid.* 4. 1. 5. *&* 35. Gnata mea hoſtium eſt potita, neque ego nunc, ubi ſit, ſcio. Quidam putant, *potiune* eſſe paſſivum a *potio*, *is*: unde *Plaut. Amph.* 1. 2. 23. Qui fuerim liber, eum nunc potivit patsr ſervitutis. *b.* 1. ſervituti ſubjecit, ſervire coegit. *Feſt.* Potitus ſervituta apud antiquos dicebatur, qui, ut ait Labeo, ſervitutem ſervit. ¶ In quibuſdam perſonis ac temporibus apud Poetas eſt tertia conjugat. *Virg. 3. Æn. v.* 55. Polydorum obtruncat, & auro Vi potitur. (ſæpius apud Poetas *potitur* inveniles corrupta pænult. quam prodiſta.) *Manil. l.* 4. *v.* 882. Et captu potimur mundo. *Ovid. Met.* 13. *v.* 130. Tuque tuis armis, nos te poteremur, Achille. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 402. Liber ut innuptæ potoretur flore juventa. *Auſon. epitaph.* 35. Fortis pœrgreſſis ut potereris equis. *Pacuv.* apud *Non. c.* 7. *n.* 66. Uſi onere, credo, ſdhuc ſceptrum patientse poti, pro *potiri*. Adde *Propert. l.* 2. *el.* 7. *v.* 64. *& Valer. Flacc. l.* 7. *v.* 54. *Servius ad Æn.* 3. *v.* 56. putst, decipi eos, qui

potiris dicunt : quæ significare eldetur, *potiris* in tertia conjugat. esse dicendum. Etiam apud proſæ ſcriptores in optimis MSS. *potereminr* apud *Colum. l.* 1. *r.* 3. *od fin.* & *poteretur* apud *Sueton. in Caſ. c.* 64. *extr.* reperitur teſtib. *Heinſ.* & *Burmon. ad Ovid. Met.* 13. v. 130. ¶ Particip. *potens*, *entis*. *Cic. Tuſcul.* 3. *c.* 18. Forè, ut natura iis potiens dolore careat. ¶ *Potiendus*, & *undus*, *a*, *um*. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 6. Qui in ſpem potiendorum caſtrorum venerant. *& lib.* 5. *c.* 7. (& *Salluſt. in Jug. r.* 41. *extr.*) Hoſtibus ſpes potiundi oppidi diſceſſit. *Ovid. 9. Met. v.* 751. poo ſe negat ipſa roganti, Nec remeo eſt potiundo tibi.

POTIOR, tius, oris, adject. *meliore*, *κρείσσων*, *βελτίων*, melior, præſtantior, antiquior, prior, quaſi plus potens : a *potis*. *Cic.* 3. *de Orat. r.* 62. Illa ſemper potiora duxiſti, quæ ad ſapientiam ſpectarent, *Id. Phil.* 10. *r.* 9. Mors cicibus R. ſemper fuit ſervitute potior. *Salluſt. in Jug. cap.* 71. Illi turpis eita ineogra fama potior fuit. *Plaut. Pſeud.* 4. 1. 17. Nunquam ædepol erit ille potior Harpſe, quam ego. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. r.* 8. Semper ſe reipublicæ commoda privatis neceſſitatibus habuiſſe potiora. *auer preferito*. & *Cic. iaitio ſomn.* Scip Cum ia Africam eeniſſem, nihil mihi potius fuit, quam ut Maſſiniſſam conveairem. *non ebbi coſa più premuroſa, che di*, &c. *Id. Fam.* 10. *ep.* 3. Nemial concedens, qui tibi vetuſtate occeſſitudiois potior poſſit eſſe. *b. c.* conjunctior. *Id. in Top. c.* 2. Inveniendi artem, quæ Topice dicitur, quæque ad uſum potior eret, & ordine naturæ certe prior, totam reliquerunt. *Nep. in Alcib. r.* 2. *extr.* Odioſa multa delicete jocoſeque ſecit, quæ referremus, oiſi majora, potioraque haberemus. *Horat. l.* 2. *ep.* 10. *v.* 14. Noviſſime locum potiorem care beato? *Ill. epod.* 16. *v.* 17. & *Virg. Æn.* 4. *v.* 287. Potior ſententia. *Id. l.* 4. *od.* 6. *v.* 24. ducti potiore alite muri. *con uuguri auſpizj*, & *Plin. l.* 36. *c.* 22. Succus potior. *b. r.* in medicina utilior. *Varr. l.* 1. R. R. *r.* 15. *de olmo*. Nulla potior ſereoda. *b. c.* nulla prior, nulla magis. ¶ *Potior* dicitur is, qui jure aliquo, auctoritate, potentie, gratia, aliaee ea præſtat, & potentior eſt. *Vetus Poeta* apud *Cicer. Tuſcul.* 4. *r.* 32. *extr.* Dicere audet, conjugem ſe habuiſſe illum, amor quem dederat, qui plus pollet, potiorque eſt patre. *Cic. de Amic. r.* 5. *ad fin.* Itaque cives potiores, quam peregrini; & propinqui, quam alieni. *Tibull. l.* 1. *el.* 6. *v.* 33. At tu, qui potior nunc es, mea furta caveto. *b. r.* prior & felicior in emore, apud amicam gratioſior. ſic *Horat. epod.* 15. *v.* 14. Non ferer, aſſiduas potiori te dare noctes. *Terene. Phorm.* 3. 2. *in f.* Si mihi prior tu attuleris, mea lege utar, ot potior ſit, qui peroe ad dandum eſt. *Paul. Dig. lib.* 18. *tit.* 1. *leg.* 34. *a med.* Ut in judicio poſſeſſionis potior eſſet. Adde *eit.* 4. *lib.* 20. *tutor inſcriptio* Qui potiores in pignore, &c. & *lib.* 8. *Cod. eod. tit.* ubi *Imp. Antonin.* Si fundum pignori acceptiſti, antequam reipublicæ obligaretur, ſicut prior es tempore, ita potior es jure. ¶ Superlativum eſt *poſſimus*, h. e. optimus, præcipuus, ſingularis, *ottimo*, *principale*, *ſpezialc*, *ſingolare*, *unico*. *Cic. t. de Invent. c.* 15. Comparatio, in qua per contentionem, utrum potius, aut quid poſſimum ſit, quæritur. *Plaut. Men.* 5. 3. 7. Eccum video, qui mihi eſt uſui, & pluiimum prodeſt : item huic ultro ſit, ni meret, poſſimus noſtræ domi ut ſit. *il più bravo vedrete*. & *Suet. l.* 4. *Theſ. v.* 627. cur Lectus ego eupurio? tantiſque poſſimus umbris Qui ventura loquar? *Id. l.* 4. *ſilv.* 4. *v.* 20. Quid tuea eote omnes, tua cura poſſimus, Gallus? *Plin. l.* 14. *r.* 2. Poſſimus nobilitas vitibus vernaculis Italiæ. *Plin. alter l.* 4. *ep.* 14. *in f.* Si hoc opuſculum noſtrum aut poſſimum eſſet, aut ſolum. *Tacit. Annal.* 1. *r.* 15. Etſi poſſima erbitrio Principis, quædam tamen ſtudiis tribuum fiebant. *le coſe più importanti*. & *lib.* 4. *r.* 16. Poſſimam cauſam effeiebat. *Id. ſub fin. l.* 14. Poſſimos libertorum eeneno interficere. *Salluſt. in Jug. r.* 99. Ipſe cum illorum armis ſequi : quæ dubia oiſi videbantur, poſſimus tentare. *b. r.* omoium primus. *Al. leg.* poſſimum. *Quintil. l.* 10. *c.* 3. *a med.* Ut ſemel, quod eſt poſſimum, dicam. Al. leg. *potentiſſimum*. ¶ Adverbia *potius*, & *poſſimum* V. ſuis locis.

POTIS, adject. indeclin. *che può*, *δυνατὸς*, *δυνεὸς*, qui poteſt. Vos ſere Poetica, ex qua *potior*, & *poſſimus* orta ſunt. *Vetus Poeta* apud *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 16. Neque ſanguis ullo potis eſt pacto proficens conſiſtere. *Ædituus* apud *Gell. l.* 19. *c.* 9. Iſtam non potis eſt vis ſæva extinguere vnoi. *Virg.* 11. *Æn. v.* 148. At non Eunodrum potis eſt vis ulla tenere. *Lucret. l.* 1. *v.* 451. Conjunctum eſt id, quod nunquam ſine perniciali Diſcidio potis eſt ſejungi ſeque gregari. *& lib.* 4. *v.* 718. Nec potis eſt cerni, quod ceſſum lumine ſertur. *Catull. carm.* 75. *ad ſcipſ. v.* 24. Non jam illud quæro, contre ut me diligat illa, Aut, quod non potis eſt, eſſe pedics velit. *Varro l.* 2. R. R. *r.* 2. Ut videamus, quid paſtores potis ſint. *Plaut. Pan.* 1. 2. 17. Duæ plus ſatis dare potis ſunt. *Catull. carm.* 71. *ad Lesb. v.* 7. Qui potis eſt? inquis. *b. r.* quomodo fieri poteſt? *Terent. Eun.* 2. 2. 31. Sectari juſſi, ſi potis eſt. ¶ Et abjecto verbo *Enn.* epud *Diomed. l.* 1. *pag.* 381. *Pauſeb.* Quis potis ingentes oras evolvere belli? *Virg. Æn.* 3. *n.* 671. Nec potis ionios fluctus æquare ſequendo. ¶ Es his apperet, cum omoibus generibus jungi, & cum plural. num. quamquam *Priſcian. l.* 6. *pag.* 708. & *lib.* 15. *pag.* 1009. *Pauſeb.* eſſe docuit *hic*, & *hæc potis*, & *hoc pote*. V. *Pote*.

POTISSIME, & Potiſſume, &

POTISSIMUM, & Potiſſumum, adverb. *ſopra tutto*, *ſpezialmente*, *principalmente*, *μάλιστα*, præcipue, maxime, præ ceteris. *Cic. pro Mur. r.* 2. Is potiſſime honore affecto defenſor daretur, qui, &c. *Cæſ. l.* 3. *c.* 6. *circa med.* In ipſo impetu febris, potiſſimeque ubi ardena ea eſt. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. r.* 43. Tanta erat contentio, qui potiſſimum ex magno oomero conſcenderent, ot, &c. *Salluſt. in Jug. c.* 76. Quid agam? aut quo potiſſimum infelix accedam? *Plaut. Merc.* 2. 4. 15. Reſpoode, quo leto cenſes me ut peream potiſſimum? *Terent. Andr.* 2. 6. 13. Quem vocabo ad cœnam meorum æqualium potiſſimum omn.? *Cic. pro Cæl.* 1. 14. Exiſtet ea hæc ipſe familis aliquis, & potiſſimum Cæcus ille. ¶ Putant adhiberi in comporationc plurium, & *potiſſime* duorum rentum. *Auct. ad Herenn. l.* 3. *c.* 2. Deliberationes partim ſunt hujuſmodi, ut quærotur, utrum potius faciendum ſit : partim hujuſmodi, uti, quid potiſſimum faciendum ſit conſideretur : Utrum potius hoc modo : Carthago tollende, an relinquenda videatur. Quid potiſſimum, hoc pacto, ut ſi Annibal conſultet, in Italia remaneat, an domum redeat, ao in Ægyptum proſectus, &c. Sed contra eſt illud *Cicer.* 2. *de Invent.* 1. 58. Ut quamquam præſtet honeſtas incolumitati, tamen, utri poſſimum conſulendum ſit, deliberetur.

POTISSUM. V. in *Poſſum*.

POTITIANUS, a, um, ad Potitium aliquem pertinens, ut Potitiana prædia, *Paul. Dig. lib.* 33. *tit.* 1. *leg.* 12.

POTITII, orum, m. ſacerdotes Herculis, de quibus in *Pinarii* dictum eſt.

POTITO, as, avi, atum, a. 1. *bere ſpeſſo*, frequentat. a *poto*, *as*, ſæpe bibo, bibere conſuaeci. *Plaut. Amph.* 1. 1. 105. Patera, quo Pterela potitare reu ſolitus eſt. *Id. Aſin.* 4. 1. 26. Tecum una poſtea æque pocula potitet. *Id. Mil.* 3. 2. 23. Alii ebrii ſunt, alii poſcam potitant.

POTITUS. V. *Potior*, *irio*.

POTIUNCULA, æ, f. *picciola bevanda*, parva potio. *Suetou. in Domit. c.* 21. Ut medicam in ampolla potiunculam ſumeret. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 47. *Burmon.* Subinde caſtigamus crebris potiunculis eſſum.

POTIUS, *più toſto*, *μᾶλλον*, magis, prius, citius. *Terent. Hec.* 5. 1. 27. Sed ſcin', quid volo potius, ſoder, facias? *Id. Andr.* 5. 3. 2. Rem potius ipſam dic, ac mitte male loqui. *Cic. de Orat. l.* 2. *r.* 68. In oratione non via potius, ſed delectatio poſtulatur. *Id. l.* 1. *Offic. r.* 20. *a med.* Nec vero imperia expetenda : ac potius non accipiende ioterdum. *Id. de clor. Orat. r.* 85. Cato magnus hercule homo, eel potius ſummus & ſingularis vir. *Ulpian. Dig. lib.* 1. *tit.* 5. *leg.* 16. Quæſito ergo facti potius eſt, non juris. ¶ Sequente *quam*, *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 45. Neque ſe judicare, Galliam potius eſſe Arioviſti, quam populi R. *più toſto che*. & *Cic.* 2. *Tuſcul. r.* 22. Perpeſſus eſt omoia potius, quam conſcios indicaret. ¶ Interdum *potius* reticetur. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 428. idque ſedet, quam non quæcumque fubire Patris juſſa tui. ¶ *Quam potius*, potius quam. *C. Titius* apud *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 15. Quid mihi negotii eſt cum iſtis nugacibus, quam potius potamus multum, &c? *Auct. Copa*, *v.* 5. Quid juvat æſtico defeſſum pulvere abeſſe, Quam potius bibulo decubuiſſe toro? ¶ *Potius eſt*, magis eſt. *African. Dig. lib.* 46. *tit.* 1. *leg.* 21. Si vero fidejubeat in obligationem naturalem ſuam, potius eſt, ut nihil agatur. *V. Magis*. ¶ Interdum omittitur. *Plaut. Rud.* 4. 4. 70. Tecita, bona eſt mulier ſemper, quam loqueos. *Id. Men.* 5. 1. 26. Quio eidua eicam, quam tuos mores perferam. *Nep. in Datam. cap.* 8. Tamen ſtatuit congredi, quam cum tantis copiis refugere. ¶ Interdum redundat. *Cajus Dig. lib. & tit. alt. leg.* 167. Favorabiliores rei potius, quam actores habentur.

POTNIAS, adis, adject. femin. Ποτνιὰς, ad Potnias pertinens, quæ eſt urbs Bœotiæ, Thebis proxima. Circe quam paſcuis eam vim eſſe tradit *Plin. l.* 25. *r.* 8. *a med.* ut peſti ejus rabie iuflammentur. Ibi Glaucus Siſyphi filius, cum ſacra Veneris ſperneret, illa irata equabus ejus furorem immiſit, quo eam morſibus dilaceraverent. Ita *Servius* ad illud *Virg.* 3. *Georg. v.* 266. Scilicet ante omnes furor eſt iuſignis equarum : Et meoteum Venus, ipſa dedit, quo tempore Glauci Potniades malis membra abfumpſere quadrigæ. *Ovid. in Ibin, v.* 557. Potniadum mœſtus fubeas, ut Glaucus, equarum. Paulo aliter *Philargyrius* ad loc *Virg.* cit. Cum Glaucus, inquit, ad Iſthmicum certamen quadrigam duceret, expliceit ad eicum Bœotiæ, & equas potum ad fontem ſacrum per ignorantiam duxit, unde qui bibiſſent, in furorem agi ſolebant. Itaque illum equæ, furore exagitante, in ipſo certamine curru effudiſſe, ac morſibus laniaſſe dicuntur. Fabula ex eo ducta eſt, inquit *Serv. loc. cit.* quod Glaucus equas arcere a Venere voluit, quo eſſent velociores : itaque ab his diſcerptus eſt.

POTO, as, avi, & potus ſum, atum, & potum, a. 1. *bere*, *πίνω*, bibo. A Græco ioufit. *πῶ*, unde *πάτωμα*, *πῶσις*, *πῶμα*, *πῶτος*, &c. *Cic. in Bruto*, *r.* 83. Si potare velit, de dolio ſibi hauriendum puret. *Id. in fragm.* apud *Ammion. l.* 15. *c.* 12. (*al. c.* 29.) Gallos poſt hæc dilutina eſſe potaurus. *Suetou. in Ner. r.* 48. Aquam potaturus manu hauſit. *Colum. l.* 12. *r.* 51. *ſub fin.* Dabitue potatum imbecillis bobus. *Plaut. Pſeud.* 5. 2. 58. Redi ſimul mecum potatum. *Plin. l.* 17. *c.* 13. Semeo Smyrnii hydropicie datur potu. *Virg. Ecl.* 7. *v.* 11. Hur ipſi potum veniunt per preta juvenci. *Cæcil.* apud *Gell. l.* 2. *r.* 23. *a med.* Ut devomas, vult, quod foris potueris. *Plaut. Rud.* 2. 7. 28. Ut edormiſcam hanc crapolam, quam potaei præter animi ſententiam. *Terent. Phorm.* 5. 5. 8. Nem potaturos eſt apud me. *Plin. l.* 14. *r.* 5. Vinum poturus memento te bibere ſenguinem terræ. *Id. l.* 8. *c.* 43. *de ofaut*. Nec oiſi aſſuetos potant fontes, quæ ſunt in pecuariis. *Id. l.* 11. *r.* 37. *ſect.* 45. Urorum cornibus barbari potant. *Martial. l.* 14. *epiec.* 110. Poteſſi noſta Rhætica vina mes. ¶ Sæpe eſt largius vino indulgere, poculia deditum eſſe, *ubriacare*. *Terent. Adelph.* 1. 2. 37. Obſonat, potat, olet unguenta de meo. *Senec. ep.* 122. *extr. med.* Ut in ipſo pæne balnei limine bibaot, imo potent. *Salluſt. in Catil. c.* 11. Ibi primum inſuevit exercitus populi R. amare, potare, ſigna, tabulas pictas mirari, &c. *Cic. S. Tuſcul. c. ult.* Frui cum aliis voluptate po-

potandi . *Id.* 2. *Phil. c.* 27. Domus erat aleatoribus ceſerta , plena ebriorum : totos dies potabatur . Adde *Plaut. Men.* 3. 2. 11. *Horat. l. c. ep.* 5. *v.* 14. &c. ¶ *Plin.* de elephantis *l.* 8. *c. c. extr.* Plenis hominum tricliniis , accubitum tere per lectos ita libratis geſtigiis , ne quis potantium attingeretur . *b. c* convivarum . ¶ Tranſlele eſt humore imbui . *Lucret. l.* 4. *v.* 1121. Veſtis ſudorem potat . *Plin. l.* 9. *c.* 38. Quinis lana potat (*purpura coloremq*) horis , rurſuſque mergitur carminata , donec omnem ebibat ſaniem . *Horat. l.* 1. *ep.* 20. *v.* 27. potantie ſellera ſucum . ¶ Poetice *potare flumen aliquod* dicuntur , qui ejus accolæ ſunt. V. *Ecba. Senec. in Hippol. v.* 57. Petitur telis ſeva , quæ gelidum potat Arenen . *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v.* 286. ſompes , qui ſplendida potet Stagna Tagi . ¶ De altero præterito *Varr. l.* 8. *de L. L.* apud *Gell. l.* 2. *c.* 25. A cœno , & prandeo , & poto , & cœnatus ſum , & pranſus ſum , & potus ſum dicimus . V. *Patus* , & , *nus* .

POTOR, oris , m. *bevrage* , πότης, potator . *Horat. l. c. ep.* 19. *v.* 2. Nulla placere diu , nec vivere carmina poſſunt , Quæ ſcribuntur aquæ potoribus . *Id. l.* 2. *od. ult. ſub fin.* Rhodanique potor . *b. c.* Rhodani accola . ¶ Sæpe eſt vino indulgens , bibax , ebrioſus , *brave . Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 58. Toſtis marcentem ſquillis recreabis , & Afra Potorem cochlea . *& ſat.* 8. *v.* 37. acres potores . *Martial. l.* 6. *epigr.* 78. Potor nobilis . *Propert. l.* 1. *el.* 16. *v.* 5. Janus nocturnis potorum ſaucia ſtetis . *Plin. l.* 23. *c.* 8. Quinis empydalis præſumptis ebrietatem non ſentim potores . *& cap.* 4. *ad fin.* Potores certaturi . *& lib.* 20. *c.* 23. *ſub fin.* Cardui cadis potoribus ſitim facit .

POTORIUS, a, um , *da bere* , πότιμος , ad potandum pertinens . *Plin. l.* 36. *c.* 7. *ad fin.* Potoria vaſa . *Pompon. Dig. lib.* 34. *tit.* 2. *leg.* 22. Potoriare argentum . *Arnob. l.* 6. *pag.* 209. In Liberi dextera pendens potorius cantharus . ¶ *Potorium* abſoluie , vas potorium , poculum , *cazza , bicchiere , gotta , navigna . Plin. l.* 37. *c.* 2. Potorie gemmare . *Id. l.* 33. *c.* 10. aurea . *& cap.* 12. *a med.* parvule .

POTRIX, icis , ſ. *bevereice* , πότνια, quæ potat , ebrioſa . *Phædr. l. & fab.* 4. *v.* 25. Potrici pleurm antiquis apothecam cadis.

POTUA , æ, ſ. Potina , h. e. dea , quæ potui præeſt , ut *Vitta* , quæ victui . *Arnob. l.* 3. *pag.* 115. Victa , & Potua ſanctiſſimæ victui potuique procurant .

POTULENTUS, a, um, *abbriaco*, bene potus , ebrius . *Suetou. in Oth. c.* 2. Ferebatur & vagari noctibus ſolitus , etque invalidum quemque obvium , vel potulentum corripere . *Apul. l.* 3. *Metam.* Cum a cœna me ſerius aliquanto eciperem , potulentus alioquin . V. *Poculentus* .

POTURA, æ, ſ. potio. Legitne apud *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 5. Sed *Scalig.* & alii alitur .

POTUS, a, um, *che ha ben bevuto* , particip. præteriti a *poto* . *Cic. Fam.* 7. *ep.* 22. Etſi domum beur potus, ſeroque redieram . *Id. pro Mil. c.* 21. *a med.* Adde inſcitiam preſoſi , poti , oſcitantis *ducis* . *Horat. l.* 4. *od.* 13. *v.* 5. Anus pota . *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 753. Etſi turpie eris , formoſa videbere potie. *Id. 6. Faſt. v.* 682. Potaque ſe Tibur turba redim putat. ¶ Peſſive *bevuto* , potatus . *Cic. de clar. Orat. c.* 21. Sanguine tauri poto. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 68. canto eſt Albula pota deo . *Horat. l.* 3. *od.* 15. *extr.* Cadi fæce tenus poti .

POTUS, us, m. *bevanda* , πόσις , πόμα , potin . *Cic. l.* 1. *de Divin. c.* 30. Immoderato obſtupefacta pota atque peſta . *Celſ. l. c. c.* 1. 13. *extr.* Illud ſcire oportet omne ejuſmodi medramentum , quod potui datur , non ſempec ægris prodeſſe , ſemper ſanis nocere . *Plin. l.* 26. *c.* 3. *extr.* Medicamentorum potur ſtomacho inimici . *Id. in ſ. l.* 21. Potus ex frugibus fiunt . *Tacit. de Germ. c.* 23. Putai eſt humor an hordeo in quandam ſimilitudinem ziai corruptus . *Plin. l.* 8. *c.* 40. *cervi med.* Potum exigaum equis impertici . *Id. l.* 9. *c.* 25. Elephanti ad potum venientes . *Id. l.* 30. *c.* 4. Squamæ teſtudiuis deraſæ , & in potu datæ . *Id. l.* 23. *c.* 3. *ſub fin.* Quidam auguenta etiem in potus addunt . *Nemeſian. in Cynog. v.* 222. Diſce igitur potus medicos euramque ſalubrem . ¶ compotatio . *Plin. l.* 21. *c.* 3. *a med.* In pota etque bilaritate odorum vis ſurrepit fallaciter . *Id. l.* 36. *c.* 21. *extr.* Immenſi potu impleri . ¶ lotium , h. e. potur humani excrementum , ut *Plin. l.* 9. *c.* 39. loquitur . *Id. l.* 17. *c.* 9. *de ſimi generibus* . Alii ex bis præferant hominum potus . *Humanas dapes* ſimili retione pro ſtercore hominum *Ibid.* diuit : quod eſt bourſin vocabulo rem fœdam eppellare .

POTUS, i, m. puer delicatus : a πότος qua tum præputium , tum ipſe penis ſignificatur . *In Carabill. Virg. p.* 10. 96. Diſpeream , niſi me perdidit iſte potus . Sin eutem præcepta vetent me dicere , ſane Non dicam , ſed , me perdidit iſte puer . V. ibi *Scalig. pag.* 509. & *Voſſ. Etymol.* in *Præputium* .

P R

PRÆ , *avanti , dinanzi* , πρὸ , ante : præpoſitio ablativum regens . *Terent. Eun.* 5. 2. 69. I præ : ſequor . *Plaut. Amph. c.* 3. 45. Abi præ, Sofia : jam ego ſequar . *Lev. l.* 2. *c.* 7. Præ ſe agens ermentum . *Id. l.* 28. *c.* 38. Urbem eſt ingreſſus , argentique præ ſe tulit quetuordecim millia ponda . *Colum. l. c. c.* 5. Ville a tergo potius , quam præ ſe flumen habeat . *Salluſt. in Jug. c.* 99. Singulos præ ſe inermos mittere . *Apul. de Mundo* . Limine alia præ aliis erant : interiores fores exteriores januæ muniebant . ¶ *Præ cæteris* , enie , ſeu ſupra ceteros . *Cic. de Senect. c. c. a med.* Qui & diutiſſime ſenex fuiſſet , & in ipſa ſeneſtute præ ceterie floruiſſet . *Al. leg.* præter ceteros . ¶ *Præ ſe ferre , agere* , &c. qurſi ento ſo , & palam , *b. c.* oſtendere , profiteri , demonſtrare , *maſtrare apertamente , for pompa* . Cic. *Agrar.* 2. *c.* 2. Vocem vivam præ vobis , indicem veſtrarum erga me voluntatum ac ſtudiorum tuliſtis. *Id.* 2. *Phil. c.* 12. Stillantem præ ſe pugionem tulit . *Id. in Oxat. cap.* 42. Ac fortaſſe cereri tectiores : ego ſemper , me didiciſſe , præ me tuli . *Id. pro Mil. cap.* 16. Cruenis manibus ſcelus & facinus præ ſe ferens , & conſitens. *Id.* 2. *Attic. ep.* 23. *a med.* Sampſiceano negat , ceterie præ ſe fert & uſtentat . *Id. Tuſcul.* 5. *c.* 17. Beata vita glorianda ? & pradicanda , & præ ſe ferende eſt . *Id. c. de Invent. c.* 9. *a med.* Affectionis ratio perſpicuum ſolet præ ſe gerere cooje turam . *Hirt. de B. Afric. c.* 20. Animum altum & erectum præ ſe gerebat . *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 34. præ ſe declarant gaudie aulta . *Apul. in Florid. n.* 3. *ad fin.* (*al. l.* 1.) Præ ſe maximem ſpecrere oſtentare . ¶ *Præ manu* , aut *manibus* , in mana , ad manum , *in mano , alla mano , per le mani , in pronto . Plaut. Bacch.* 4. 3. 9. Patri reddidi omne aurum , quod fuit præ manu . *Terent. Adelph.* 5. 9. 23. Si hnic eliquid paululum præ menu dederis , unde utatur , reddet tibi citu . *Ulpian. Dig. lib.* 13. *tit.* 7. *leg.* 27. Petenti pecuniam creditori , cum præ manu debitor non haberet , ſpecies auri dedit . *Gell. l.* 19. *c.* 8. Si Cæſaris libet præ manibus eſt , promi jubeas. ¶ Sæpe cauſam ſignificat , ob , propter , *per , da :* & ejus cauſæ abundantiam , ſen magnitudinem quandam notat . *Plaut. Trinum.* 2. 3. 7. Præ laſſitudine opus eſt , ut laoem . *Id. Stich.* 3. 2. 13. Præ lætitia lacrymæ præſiliunt mihi . *Lucret. l.* 4. *v.* 1160. *vivere non quit* præ macie . *Cic. pro Planc. c.* 41. Nec loqui præ mœrore potuit . *Id. Phil.* 13. *cap.* 9. Quorum ille omnem præ metu ferre non poterat . *Liv. l.* 31. 1. 24. *extr.* Nec divini humanive juris quidquam præ impotenti ira eſt ſervatum . *& lib.* 39. *c.* 49. Vix ſibimet ipſi præ ure upinato gaudio credentes. *Cic. Tuſcul.* 1. 1. 42. *ad fin.* Solem præ jaculorum multitudioe non videbitis. ¶ Cum accuſativo junxit *Petron. in fragm. Tragm. c.* 46. *Burm.* Scimus te præ littems fatuum eſſe . Sed ibi κατακλίσεως loquentem induxit . ¶ Sæpe etiam in compoſitionibus locum habet . *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 30. Gallis præ magnitudine corporum ſuorum brevitas noſtra contemptui eſt . *a confronto* . & *Nep. in Eumen.* 1. 10. Videbant , Eumene recepto , omnes præ illo parvi futuros . *Cic. Agrar.* 2. *c.* 35. Romam præ ſua Capua , irridebunt atque contemnent . *Id. in Rull.* 1. 83. Veros illos Atticos præ ſe pæne egeſtes putat . *Id. Fam.* 4. *ep.* 4. Non tu quidem vacuus moleſtiis , ſed præ nobis beatus. *Plaut. Stich.* 2. 2. 38. Imo ces omnes relictas habeo , præ quod tu velis . *Gell. l.* 1. *c.* 3. Viſum eſt eſſe id , quod feci, præ hoc quod erant alia, tolerata facilius . ¶ *Præ ut , pra quam , pra quod* Comicorum ſere ſunt . *Terent. Eun.* 2. 3. 8. Ludum jocumque dices ſuiſſe illam alterum , præ ut hujus rabies quæ dabit . *in paragone di cib , che* , &c. *Plaut. Men. c.* 3. 64. Folia nunc cadunt : præ ut , ſi tridiuom hoc hic erimus, tum arbores in te cedent . *Id. Moſtell.* 4. 2. 65. Nihil hoc quidem eſt , triginta minæ , præ quam elios dapſiles ſumptus facit . *Id. Amph.* 2. 2. c. Satin' parve res eſt voluptatum in ante præ qurni quod moleſtum eſt ? *Præ quam* habet uſum *Gell. l.* 16. *c.* 1. ¶ Pro *prater* . *Apul. l.* 7. *Metam.* Me , præ ceteris flagitiis , nunc novis periculis etiam angit . ¶ In compoſitione vim ſuam ſæpe cetiner , ut *prædico* , ante dico , *præmoneo* , ante moneo , *præmeturus* , ante tempur maturus : ſæpe euget , ut in *præaltus* , *præclarus* , *prævalidus* , &c. ¶ Io carmine, ſi ſequatur vocalis, corripi ſolet : producit tamen *Paulin. Nolan. carm.* 21. (*al.* 13.) *v.* 752. *& 872.* in *præcelſi* , & *præcunt* .

PRÆACCO . V. *Veracus* .

PRÆACOTE, perecute . *Apul. in Apolog.* Et fortaſſe an præcute repecciſſe vobis videbamini .

PRÆACOTUS, a, um , in anteriom perte acutus , vel valde ecutus . *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 17. Tigna paulum ab imo præacuta . *Cato R. R. c.* 40. Surculus atidus præacutus . *Salluſt. in Catil. c.* 59. Præacutæ ſudes . *Ovid.* 7. *Met. v.* 131. Quos ubi viderunt præacutæ cuſpidis haſtas , &c. *Plin. l. & cap.* 8. Præacuta bipennis . *Id. l.* 9. *c.* 20. *ad fin.* Præacuti ſcopuli .

PRÆALTE , *molto alto* , valde alte . *Veget. l.* 4. *de re milit.* Trebes in iercam præalte defigitur .

PRÆALTUS, a, um , *molto alto* , ὑψηλότατος , valde altue. *Liv. l.* 40. 1. 58. Præaltæ tupes . *Plin. l.* 2. *c.* 10. Volucrum præalti volatus . *Liv. l. c.* 2. Odium flumiois præalti . *Plin. l.* 5. *c.* 29. Præaltum mare . *aſſai profondo* . quo ſeuſa *Salluſt. in Jug. c.* 80. Proxima teriæ præalta ſunt . *& Tacit. Hiſt. l.* 5. *c.* 15. Cum præeltis paiudibus arma , equi hauriremur . *Apul. l.* 8. *Metam.* Præaltiſſimus puteus .

PRÆAMBULO, as, n. c. ante ambulo . *Martian. Capell. l.* 9. *pag.* 306. Tanti cumitetus præambulare ziſuntur .

PRÆAMBULUS , anteambulo , præcedens . *Martian. Capell. ſub fin. l.* 9. Jove effurgente , diciſque præambulis . *Id. ſub fin. l.* 2. Matm præambula .

PRÆAUDITUS , a , um , ante auditur . *Ulpian. Dig. lib. c. tit.* 16. *leg.* 6. Cuſtodiarum cognitionem mandare legatis , ſcilicet ut præauditas cuſtodias ad proconſulem remittant .

PRÆBÉO, es, bui, bitum, n. a. *dare , ſommineſtrare , porgere* , παρέχω , do , tredo , ſuppedito , exhibeo , præſto , impertio : a *prabibeo* per ſyncop. Dicitur autem fere de iis , qui facile & ſponte offerunt , & ultro copioſeque largiuntur : & ſæpe de iis , quæ ad cibum & potum pertinent. *Cic.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 6. A. d. VIII. id. April. ſponſalie Creſſipedi præbui . Huic conciaro Quintus tuus defuit . *Nep. in Themiſt. c. ult.* Urbem ei donarat , quæ panem præberet . *Juſtin. l.* 31. *c.* 4. Aſiam & vires belli , & ſumptum præbituram . *Id. l. c. c.* 4. *a med.* Canis parvulo præbens ubera . *Lucret. l.* 3. *v.* 6095. & *Colum. l.* 9. *c.* 1. cibum de menu . *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 269. bos collum cultris præbet . *Senec. in Agam. v.* 973. jugulum . *Petron. in Satyr. n.* 97. cervicem . *Liv. l.* 4. *c.* 35. *ſub fin.* Præbere ad cuntume-

peliam ac : *Ovid. 1. de ar. am. v. 16.* manus verberibus . *Liv. l. 38. c. 52. serr. & Plin. l. 2. ep. 14. s med.* aures, & aurem . *afferire, dar orecchio. Plen. alter l. 9. c. 8. ante med.* afcenſuro dorſum . *Id. l. 15. c. 4.* honorem alicui . *Liv. l. 5. c. 4.* ſuo ſumptu operare reipublicæ . *Plin. l. 21. c. 32.* auxilium . *Id. l. 8. c. 40. a med.* occaſionem . *Liv. l. 3. c. 46.* materiam ſeditionis . *Id. l. 30. c. 4.* cauſam tollendi indutias . *Id. l. 8. c. 5. c med. & Senec. in Troad. v. 180.* iter . *Calum. l. 11. c. 2. a med.* ſpem impunitatis, aut locum peccandi . *Nep. in Datam. c. 6.* ſuſpicionum inſidiarum . *Salluſt. in Jug. c. 27. a med.* ſpectaculum . *Id. in ep. Mithrid. ad Arſac.* exemplum . *Plin. in Paneg. c. 64.* juſjurandum . *b. c.* deferre, proponere . *Liv. l. 25. c. 27.* gaudium & metum . *b. c.* afſerre . Sic *lib. 28. c. 7.* tumultare . *& Hirt. de B. Alex. c. 6.* admoniſcendum hominibus . *& Caſ. 3. B. Gall. c. 17.* opinionem timoris . *Cic. pro Arch. c. 7. ad fin.* perfugium & ſolatium rebus adverſis . *Nep. in Attic. c. 4.* fidem alicui in periculis . *b. c.* præſtare . *Ovid. 5. Faſt. v. 429.* nos ſomno ſilentia præbet . *Liv. c. 36. l. 7.* Offenſo ſcuto præbuit ſonitum . *feces ſtrepere.* ¶ Speciatim dicitur de iis, qui quædam neceſſaria ad uitam certa menſura ſuppeditant . *Horat. l. 1. ſat. 5. v. 46.* teſtum Præbuit, & parochi quæ debent ligna ſalemque . *Gell. l. 15. c. 4.* Muli & vehicula, quæ magiſtratibus, qui fortiti provincias forent, publice præbenda conduxiſſet . *Varr. l. 2. R. R. c. 5. ad fin.* Si quæ vitulum amiſit, ei ſupponere oportet eos, quibus non ſatis præbent matres . V. *Prabitus.* ¶ *Præbere ſpectem*, videri, *parere, ſat comparſa . Caſ. l. 3. B. Gall. c. 24.* Auxiliares ſpectem atque opinionem pugnantium præbebant . *Plin. l. 24. c. 15.* Chiropodion ſpeciem lecti pedum præbere . *Id. l. 34. c. 8. ad fin.* Æs coronarium taurorum felle tinctum ſpeciem auri in coronis hiſtrionum præbet. ¶ *ludos*, edere, ridendi materiam præbere . *Terent. Eun. 5. 7. 9.* Non poteſt ſatis narrari, quos ludos præbuerit intus . *quanta hæ ſatis videre dii te.* ¶ *victum*, præſtare, ſungi victu . *Plin. l. 8. c. 10. in fin.* Elephanti dentes poſtium vicem in domiciliis præbent . *ferrona di, &c. Id. l. 13. c. 11.* Turbidus liquor glutinis præbet vicem . ¶ *uſum*, miſſem eſſe . *Plin. ibid.* Charta emporetica inutilis ſcribendo, involucris chartarum, ſagoſtriumque in mercibus uſum præbet . *è buona per*, &c. *& lib. 18. c. 11. s med.* Tali bubuli ejnie dentifricium eſt : oſſa ee ungulis ſuum combuſta eandem uſum præbent . *Id. l. 19. c. 1. a med.* Cortices lini cibanæ & furnis præbent uſum . ¶ *Præbere ſe*, exhibere, oſtendere, ſe dare, gerere ſe, *darſi, eſhibirſi, moſtrarſi . Salluſt. in orat. Lucinii ad pleb.* Morem pecorum vos multitudo ſingulis habendos ſruendoſque præbetis . *Plin. l. 9. c. 8.* Delphinus præbens ſe tractandum . *Juſtin. l. 43. c. 2.* Lupa nutricem ſe infantibus præbuit . *Plin. l. 5. c. 14.* Annus amœnus, & quatenus locorum ſitus patitur ambitioſus, accolisque ſe præbene . *Suacc. ep. 70. aute med. & alter contraverſ.* 23. Præbere ſe legibus . *b. c.* permittere, ſe ſubjicere, judicioque aleam ſubire. *Nep. in Ageſil. c. 6.* Talem ſe imperatorem præbuit, ut, &c. *Id. in Annib. c. 7.* In magiſtratu pari ſo diligentia præbuit . *Cic. pro Roſc. Amer. c. 4. in fi.* To magnopere quæſo, ut qualem te antea populo R. præbuiſti, talem te & nobis irepertias . *Id. pro Cæcin. c. 10.* In ea miſericordiam ſe præbuit, & in teſtimonio religioſum. *Id. 5. Fam. ep. 18.* Rogo atque oro, te colligas, virumque præbeas . *Id. Fam. 15. ep. 17.* Multos miſeriis levavit, & ſe in malis hominem præbuit. *Id. Fam. 2. ep. 18. ad fin.* Præbere ſe dignum ſuis majoribus. *Anton. ad Cicer. poſt ep. 13. l. 14. ad Attic. in fin.* ſe placabiliorem alicui. *Id. 3. Verr. cap. 32.* Non legatum populi R. ſed tyrannum . ¶ *& omiſſa ſe*, *Terent. Phorm. 3. 1. 12.* Tum Phormio ităidem in hac re, ut aliis, ſtrenuum hominem præbuit. ¶ Cum infinito. *Ovid. Heroid. ep. 5. v. 132.* Quæ toties rapta eſt, præbuit ipſa rapi. *b. c.* ſe rapiendam ultra obtulit . *Perſ. ſat. 2. v. 28.* Idcirco ſtolidam præbet tibi vellere barbare Jupiter ? *Stat. 8. Theb. v. 527.* mortemque invenerat haſta : Sed prohibet, paulumque humeri libare ſiniſtri Præbuit, & merito paruit Tritonia fratri . *b. c.* permiſit, conceſſit .

PRÆBIA, orum, n. plur. *ἀλεξήματα*, amuleta . *Feſtus :* Præbia dicuntur curandi mali remedia, vidrlicet quæ curationis cauſa præbeantur . *Varr. l. 6. de L. L. c. penult.* Præbia a præbendo, ut ſit tutum, quod ſunt remedia in colla pueris. Uſus eſt *Nævius in Stigmatia*. Critici mallent ſcribi *præbita* a *prohibendo* : affruntque alium *Feſto* locum poſt *Præcidere*, hiz verbis : Præbia Verrius vocari ait ea remedia, quæ Cajus Cæcilia uxor Tarquinii Priſci inveniſſe exiſtimatur, & immiſceriſſi ſonæ ſuæ, qua præcincta eſt ejus ſtatua in æde Sancī, quī dius Fidius vocatur : ea qua aona periclitantes ramenta ſumunt, ea vocari præbia, quod mala prahibent .

PRÆBIBO, ĭe, a. 3. *bere immungi, προπίνω*, ante bibo . *Apul. l. 10. Metam.* Cantharum muſſo contempſra, & offer parafito mio : ſimul quod ei præbiberim, commonito . *ibe gli ho fatto un bridiſi. & Cal. Aurel. Tard. l. 2. c. 4. fell. 93.* Dabireue aquam præbibendam .

PRÆBITTO, onis, ſ. *il dare, il fommiſtrare, provvedimento, παροχή*, actus præbendi. De præbitione cœnæ, *Varr.* apud *Non. c. 2. n. 647.* Quod ea dis mea eſt præbitio, in jumum, cavo canem, inſcribi jubeo. V. *Canis.* ¶ De iis, quæ dari publice jubentur, *Juſtin. l. 38. c. ult.* Cum gravari ſe copiarum præbitione, & injucire militum civitates viderunt. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c. 41. a med.* Remotæ olei frumentique adventiciæ præbitiones, quibus Tripolis ac Nicæa acerbius angebantur .

PRÆBITOR, oris, re. *chi dà, πάροχος*, qui præbet, datur . *Cic. 2. Offic. c. 15.* An tu id agis, ut Macedones non tz regem ſuum, ſed miniſtrum & præbitorem ſperent fore ?

PRÆBITUS, a, um, *dato, ſommiſtrato*, datus, ſuppeditatus, gratis, & ultro, & copioſe largitus. *Salluſt. in Jug. c. 58. a med.* Frumentum, & alia, quæ uſui forent, affatim præbita . *Colum. l. 7. c. 3. a med.* Niſi pecudum faſtidio paſtor occurrerit præbito ſale . *Ovid. Met. 13. v. 476.* Præbita conjecto rupit præcordia ferro. *b. c.* ultro oblata ad feriendum . *Plin. l. 36. c. 15. poſ med.* Gratuita præbita balinea . *Hirt. l. 8. B. Gall. in proem.* Ut perrepta, non præbita facultas ſcriptoribus videatur . ¶ *Præbita, orum*, quæ alicui ſuppeditantur ad victum neceſſaria, *gli alimenti. Sueton. in Tib. c. 50.* Sed & peculio conceſſo a patre, præbitiſque annuis privavit . *Calum. l. 2. c. 8.* Ne ſervi aut in vaſtarint, aut in ceteris præbitis injurioſe tractentur .

PRÆCADENS, entis, procidens. *Cal. Aurel. Chronic. l. 5. c. 4.* Podez præcadene.

PRÆCÆDO pro præcido legunt nonnulli in verbis *Clodii Quadrigarii* apud *Gell. l. 9. c. 13. ad fin.* Ubi eum evertit, caput præcædit .

PRÆCALEFACTUS, & Præcalfactus, a, ure, ante aut valde calefactus. *Strabon. Lacg compoſ. 156.* In ſole, aut loco flamma præcalfacto. *& compoſ. 238.* Cera præcalfacta. *Cal. Aurel. Acut. l. 1. c. ult. ante med.* Præcaleſacta apponere .

PRÆCALIDUS, a, um, *bruſiato*, valde calidus . *Tacit. 13. Ann. c. 16.* Præcalida potio . *Prudent. l. 2. contra Symmach. v. 320.* Sanguine præcalido ſervet nervoſa juventa .

PRÆCALVUS, a, um, in parte anteriore calvus, vel valde calvus . *Sueton. in Galb. c. 2.* Statura fuit juſta, capite præcalvo.

PRÆCANO, ĭe, a. 3. præcino, prædico. *Tertull. adverſ. Jud. c. 10. ad fin.* Cum amaritudine manducaturos præcanebat. *Id. l. 4. adverſ. Marcion. c. 40.* Quanditatem peetii Hisremiæ præcanit . *Mamertin. in Genethl. cap. 10.* Thraſymenum & Cannas dolore præſago præcanebant. Al. leg. *præcumbant.* ¶ Alio ſenſu *Plin. l. 29. c. 4.* Aiunt, viperare præcanere. *b. c.* incantationem ante repellere, recanere. Ita *Harduin.* ex MSS.

PRÆCANTATIO, onis, ſ. *incantefimo*, incantatin, ipcantamentum . *Quintil. declam. 14. c. 4.* Vitæ dirie carminibus, & ſeralium præcantationum terrore perveiatum . *Auguſtin. tract. 7. in Joann. ante med.* Qui ſeducunt per ligaturas, per præcantationes, &c.

PRÆCANTATOR, oris, m. *incantatore, ſtregone, ἐπαοιδός*, qui incantationibus medetur. *Auguſtin. in ſerm. de Temp.* apud *Gronov. l. 2. Obſervac. c. 1.* Nullus ſibi præcantatores adhibeat. *& mox.* Sed iteram dicie: aliquoties, ſi præcantatores non fuerint, aut de morſu ſerpentis, aut de alia qualibet infirmitate, prope uſque ad mortem raulti periclitantur. *Id. tractat. 7. in Joann. ante med.* Non, quando nobis dolet caput, curramus ad præcantatores, ad ſortilegos, ad remedia nunitatis.

PRÆCANTATRIX, &

PRÆCANTRIX, icis, ſ. *ſtrega, incantatrice*, faga, quæ incantationibus medetur. *Varr.* apud *Non. c. 8. n. 92.* Quod faciant pleraque, ut adhibeant præcantrices, nec medico oſtendunt . *Al. leg.* præcentrices . *Plaut. Mid. 3. 1. 99.* Quod dem Quinquatribus præcantatrici, conjectrici, hariolæ, atque haruſpicæ . Sunt qui leg. *precatrici .*

PRÆCANTATUS, a, um, *incantato*, incantatus, vel ante incantatus. *Petron. in Satyr. c. 131.* Ter me juſſit ceſſpuere, terque lapillos conjicere in ſinum, quos ipſa præcantatos purpura involveret.

PRÆCANTO, as, e. 1. præcino, prædico . *Lucil.* apud *Non. 1. 2. n. 160.* Quæ nunc Æmilio præcanto, atque exigo .

PRÆCANUS, a, um, valde, vel ante tempus canus . *Horat. l. 1. ep. ult. ſub fin.* Corporis eorgus, præcanum, ſobibus aptum.

PRÆCARPO. V. *Præcerpo* .

PRÆCARUS. V. *Percarus* .

PRÆCAVEO, es, avi, autum, a. 2. *provedere, guardarſi, metterſi in guardia, ſtare all'erta*, a *alia vedette, προφυλάττομαι*, ante caveo, provideo, declino . *Caſ. l. 1. B. Gell. c. 38.* Quod ne accideret, magnopere præcavendum ſibi Cæſar exiſtimabat . *Plaut. Men. 5. 2. 107.* Illud præcavendum eſt, atque accurandum mihi . *Plin. l. 20. c. 13. ſub fin.* Præcavendum eſt gravidis, abſtineant hoc cibo . *Cic. pro Plane. c. 22.* Qui te incautum loco demovere potuerunt, providentem autem ante & præcavenrem nunquare certe movebunt . *Plaut. Trucul. 2. 5. 21.* Iſte hic haud multo poſt, credo, aderit : nunc prius præcaveo ſcienr. *Terent. Andr. 3. 3. in fin.* Hoc tempue præcavere mihi me, haud te ulciſci ſinit . *Liv. l. 9. c. 17. ad fin.* Præcavere ab inſidiis . *Sueton. in Calig. cap. 23. ad fin.* Antidotum ad præcavenda venena ſumptum . *Tacit. Ann. 16. c. 35.* Dedit exemplum præcavendi, quomodo fraudibus involutos, aut flagitiis commaculatos, ſic ſpecie honeſtarum artium falſos, & amicitiæ fallaces. *Gell. l. 7. c. 3. a med.* Injurias imreinentes præcaviſſe juſtum eſt, quam exſpectaviſſe . ¶ Cum infinitiv *Paulin. Nolan. in Nat. XII. S. Fel. edit. Maretor. v. 286.* Præcaveant de terremis ſibi parcere rebus . ¶ Paſſive *Cic. pro Roſc. Amer. c. 40.* Ea ſunt animadvertenda peccata maxime, quæ difficillime præcaventur . ¶ Impersonaliter . *Liv. l. 36. c. 17. a med.* Satis undique proviſum, anteque præcautum eſt, ne, &c. ¶ Particip. *præcautus . Plaut. Merc. 2. 2. in fin.* Præcauto eſt opus, ne ſentiat . *Cic. Attic. l. 2. ep. 5. a med.* Quod a me ita præcautum atque ita proviſum eſt . *Id. Verr. 6. c. 42.* Res mihi tota præviſa, utque præcauta eſt .

PRÆCAUTIO, onis, ſ. ante cautio . *Cal. Aurelian. Acut. l. 2. c. 15. ante med.* Paſſionis avertendæ præcautio .

PRÆCAUTUS. V. in *Præcavco* .

PRÆCEDENS, entis, *precedente*, qui prægreditur . *Plin. l. 8. c. 30.* Cervi maria tranant capita imponentes præcedentium clunibus . *Id. l. 28. c. 16.* Dentur triti in lactis, præcedente vini abſtinentia . *Id. l. 11. c. 37. fell. 55. Hard.* Multie repente ablatæ viſus, nulla præcedente injuria .

PRÆCĒDO, is, eſſi, eſſum, a. 3. *andare innanzi, precedere, oltrapaſſare, προβαίνω*, antecedo, prægredior, ante eo. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 54.*

c. 54. Litaviens ad follicitandos Æduos profectum : opus eſſe & ipſos præcedere ad confirmandam civitatem . *Juſtin. l. 14. c. 4. ad fin.* Cuſtodes ſuos præcedere ad Antigoni caſtra cœpit . *Virg. 9. Æn. v. 47.* ante volans tardum præceſſerat agmen . *Ovid. Met. 9. v. 137.* Fama loquax præceſſit ad aures Deianira tuas . *& lib. 5. v. 664.* Sol erat a tergo : vidi præcedere longam Ante pedes umbram . *Id. Faſt. 1. v. 705.* At quæ venturas præcedet ſexta calendas. *Plin. l. 31. c. 6. circa med.* In quo uſu præcedere vomitum volunt . ¶ Tranſlate eſt antecellere, præſtare , *eſſe ſuperiore , ἐυπερέχειν. Juvenal. ſat. 13. v. 58.* Tam venerabila erat præcedere quatuor annis . *& Plin. l. 18. c. 3. ſub fin.* In quo præceſſit omnes D. Silanus. *Cuſ. l. 1. B. Gall. c. 1.* Helvetii reliquos Gallos virtute præceduut . *Plin. l. 3. c. 1.* Ratica cunctas provinciarum diviti cultu ac nitore præcedit . *Stat. l. 2. ſilv. 2. v. 145.* Ite per annos , Sæculaque , & priſcæ titulos præcedite famæ . ¶ Cum dativo *Plaut. Aſin. 3. 3. 39.* Ut veſtræ fortunæ meis præcedunt, Libane, longe.

PRÆCELER, eris , valde celer . *Plin. l. 9. c. 46.* Præceleri vi rapere aliquid . *Id. l. 8. c. 23.* præceleri fuga . *Stat. l. 6. Theb. v. 550.* viri curſu præceleres.

PRÆCELERO , as, *affectatiſ aſſai* , valde celero , depropero. *Stat. 2. Theb. v. 496.* Fert via per dumos propior , qua calls latenti Præcelerant . ¶ Cum accuſativo. *Id. 4. Theb. v. 798.* pam cingunt, para arcta plebe ſequuntur, Præalcrantque ducem. *b. e.* properantes antecedunt.

PRÆCELLENS , entis, *molta eccellente*, ὑπέροχος, valde excellens, præſtans. *Cic. pro Balb. c. 10.* Vir & animo , & virtute præcellens . *Plin. l. 12. c. 6.* Arbor pomo , & ſuavitate procellentior. *Cic. Verr. 6. c. 44.* P. Scipio vir omnibus rebus præcellentiſſimus . *Plin. l. 9. c. 35. circa med.* Uniones magnitudine præcellentes . *Id. l. 7. c. 53. a med.* Homines forma præcellente . *Gell. l. 19. c. 8.* C. Cæſar, vir ingenii præcellentis.

PRÆCELLENTIA, æ , f. excellentia , præſtantia. *Tertull. in Apoleg. c. 23.* Ubi eſt ergo præcellentia divinitatis , quam utique ſuperioſem omni poteſtate credendum eſt?

PRÆCELLEO , ui , n. 2. idem quod præcello , ut *excellee* excello . *Plaut. Pſeud. 2. 3. 13.* Ut quiſque fortuna utitur, ita præcellet.

PRÆCELLO , lis, a. 3. *evanzare , ſuperare , ſopraſtare , ὑπερέχω* , excello , præſto , antecello, ſupero . *Claud. Quadriger.* apud *Gell. l. 17. c. 2.* Simul forma , facilis , eloquentia, dignitate , acrimonia , confidentia pariter præcellebat. *Lucret. l. 2. v. 160.* præcellere mobilitate . *Plin. l. 15. c. 21.* odora & ſuavitate . *Sueton. in Ner. c. 23.* arte . *Id. in Aug. c. 25.* honore . *Tacit. Ann. 2. c. 43.* aliquam fecunditate . *& lib. 3. c. 24.* per inſignem ucbilitatem & eloquentiam . *Papinian. Dig. lib. 50. tit. 2. leg. 6. extr.* cæteros honoris ordina . *Id. lib. 2. tit, 14. leg. 8.* dignitara intse aliquos . ¶ Cum dativo pro imperare, præſſe . *Tacit. Ann. 12. c. 25.* Miſſis legatis ad Eunonem, qui Adorſorum genti præcellebat.

PRÆCELSUS , a , um , valde celſus, præaltus . *Cicer. 6. Verr. c. 48.* Enus eſt loco præcilſo atque edito . *Virg. 3. Æn. v. 245.* præcilſa rupes . ¶ Translats . *Stat. l. 3. ſilv. 3. v. 85.* Jamque piem lux alta domum, præcelſaque toto Intravit fortuna gradu.

PRÆCENTIO , onis, f. *ὑπόφωνια*, cantus tibicinum , qui præmittitur v. gr. ſacris, aut prœlio . *Cic. de Haruſp. reſp. c. 10.* Tu appello , Lentuls . Tui ſacerdotii ſunt thenſæ , curricula , præcentio , ludi , libationes, epulæque ludorum publicorum . *Gell. l. 1. c. 11.* Cum inſtructæ eraut acies , cœptumque in hoſtes progredi , tibicines canere inceptabant . Ea præcentione tranquilla & delectabili vis & impetus militum cohibebatur .

PRÆCENTOR , oris, m. *χορηγὸς* , qui canentibus præeſt. *Apul. de Munda.* Quod eſt in triremi gubernator, in curru rector, præcentor in choris , hoc eſt in Mundo Deus. *Auguſtin. enarr. in Pſalm. 87.* Quemadmodum dicuntur in arte muſica , ſicut ut docti homines Latina dicere potuerunt, præcentor, & ſuccentor: præcentor ſcilicet , qui vocem præmittit : ſuccentor autem , qui ſubſequenter. *Antonatore , maeſtro di coro.*

PRÆCENTORIUS , a, um , ad præcinendum pertinens . *Solin. c. 5. (al. 22.) a med.* Arundines accommodatiſſimæ in omnem ſenum vibiarum , ſeu præcentoriss facias , quarum locus eſt ad pulvinaria præcinendi, ſeu vaſcas , quæ foraminum numeris præcentorias antecedunt, &c.

PRÆCENTRIX . V. *Præcentrix* .

PRÆCEPS, cipitis, *ebi cade , a corre sul capo in giù , precipitoſo , ὑποκάρσιος , ὑπτιάζων , προνωτὸς* , qui in caput deorſum & celeriter fertur : a *præcipes* per ſyncop. quod a *pro* ante , & *caput* , ot ab *auceps* auceps . *Plaut. Pſeud. 5. 5. 79.* Juberes hunc præcipitem in piſtrinum trahi . *Cic. Verr. 6. c. 40.* Sopatrum de portico præcipitem in forum dejiciunt. *Liv. l. 31. c. 37.* Ruents ſaucia equo , præceps ad terram datus . *Ovid. in Ibin* , v. 259. ab equo præceps in Aleia decidit arva . *Id. Met. 12. v. 128.* præceps curru fremebundus ab alto Deſilit . *Horat. l. 2. ſat. 2. v. 40.* Hic ſe præcipitem tecto dedit . *Cornll. term. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 244.* Præcipitam ſe ſe ſcopulorum e vertice jecit . *Id. eorm. 17. v. 9. ad Colon.* ds ponte Ire præcipitem in lutum per caputque pedeſque . *Cic. pro Cæcin. c. 21.* Si fuſtibus aliquem de fundo præcipitem egeris . *Auſt. de B. Hiſpan. c. 15. ad fin.* Hoſpites jugulare , & de muro præcipites mittere . *Cuſ. l. 2. B. Gall. c. 24.* Præcipites ſe fugæ mandabant . *Ovid. 7. Met. v. 844. & 3. Amor. el. 11. v. 25.* Conjugia ad vocem præceps amenſque cucurri . *Horat. l. 1. ſat. 4. v. 30.* præceps Fertur, uti pulvis collectus turbine . ¶ De iis, quæ celerrime feruntur, aut fiunt . *Id. l. c. ad. 7. v. 23. & Ovid. Met. 14. v. 330.* Præceps amnis . *Stat. 5. Theb. v. 419.* procella . *Ovid. Met. 2. v. 185. & Heroid. ep. 20. v. 30.* ventus . *Id. Met. 9. v. 485.* nox . *b. e.*

breviſſima . *Val. Flacc. l. 3. v. 404.* Oceani præceps fragor . *Cic. pro Planc. c. 20. ad fin.* Cum ſe homo volubilis quadam præcipiti celeritate dicendi illa oratione jactaret . *Auct. ad Cicer. l. 9. ad Attic. ep. 10. a med.* Subitum diſceſſum, & præcipitere profectionem periculoſam puto. ¶ *Dies, mea preceps* , ad occaſum properans. *Liv. l. 4. c. 9. ad fin.* Præcipitique jam die curare corpora milites jubet. *Virg. 3. Georg. v. 359.* ſol præcipitem lavit æquore currum . *Liv. l. 10. c. 42.* Jam præceps in occaſum ſol erat . Similiter *ver præceps , menſis præceps* , ad finem accedens . *Servius* ad illud *Virg. 1. Georg. v. 43.* Vera novo , &c. Vere novo accipiamus prima parte veris . Nam anni quetuor ſunt tempora , diviſa in ternos menſes, qui ipſorum temporum talem faciunt diſcretionem , ut primo menſe veris novum dicatur ver , ſecundo adultum , tertio præceps . Sicut etiam Salluſt. dicit ubique *novos annos , adultos , præceps* . Hæc *Servius* . Sic *Auſt. epiſt. ad Octav. circa med.* Calamitoſa ac præceps ſenectus . *b. e.* quæ proxime accedit ad mortem . ¶ In vitibus *præcipites palmites* dicuntur , qui de hornotinis virgis enati , in duro alligantur . Hi plurimum fructus afferunt , ſed plurimum matri nocent . Itaque niſi extremis tamis , aut ſi vitis arboris circumeo ſuperaverit, præcipitari palmitem non oportet . Ita *Colum. l. 5. c. 6. ad fin.* Nomen autem inde habent , quia deorſum , & quaſi in caput pendentes alligantur : vel quia vslut præcipites ferantur in fructum . ¶ Transfertur ad animum , & feſtinationem animam , ac temeritatem ſignificat ezeo velut impetu agentis. *Cic. 5. Phil. c. 13. a med.* Homo amentiſſimus, atque in omnibus conſiliis præceps, & devius. *Id. de Haruſp. reſp. c. 24.* Illa demens , & jampridem ad pœnam exitiumque præceps . *Id. 7. Verr. c. 46.* Præceps amentia ferebara . *Salluſt. in Catil. c. 26.* Sæpe fidem prodiderat , creditum abjuraverat , cædis conſcia fuerat , luxuria atque inopia præceps abierat . *Cic. pro Planc. c. 3.* Circum & præcipitam ferri in cauſa . *Liv. l. 26. c. 38.* Præceps in avaritiam & crudelitatem animo . *Id. l. 23. c. 7. extr.* Præceps ingenio in iram erat . *Tacit. 16. Ann. c. 21.* Animus ad flagitia præceps . *Perg. 9. Æn. v. 685.* Vir præceps animi . *Cic. pro Dom. c. 34.* Præceps furor . *Val. Max. l. 1. c. 6. n. 7.* audacia . *Sueton. in Aug. c. 8.* conſilium , & immaturum . *Id. in Calig. c. 48.* cogitatio . ¶ Dicitur etiam de loco edito, maxime declivi , prærupto, & onde facile quis præceps cadere poteſt , *precipitoſo , ſtrabocchevole . Cuſ. l. 4. B. Gall. c. 33.* In declivi ac præcipiti loco incitatos equos ſuſtinere . *Cic. pro Flacc. c. ult.* Viam præcipitem & lubricem planæ & ſtabili præponere . *Liv. l. 38. c. 23.* Ruunt cæci per vias, per invias nulla præcipitia ſaxa , nullæ rupes obſtant . *Plin. in Paneg. c. 16.* Mons præceps . *Virg. 11. Æn. v. 888. & Ovid. Met. 1. v. 97.* Foſſæ præcipites . *Ovid. l. 4. Triſt. el. 3. v. 74.* vadere per iter præceps . *Colum. l. 1. c. 2. a med.* Segetes campis melius, quam præcipitibus locis proveniunt. ¶ Translate *Ovid. 2. Faſt. v. 400.* In tam præcipiti tempore ferrat opem . *in pericoloſo* . ¶ *Præceps* abſolute , locus præceps, *precipizio. Velleï. l. 2. c. 3. extr.* Ubi ſemel rectus deerratum eſt, in præceps pervenitur . *Juvenal. ſat. 10. v. 107.* altior Caſus, & impulſæ præceps immane ruinæ. *Apul. l. 4. Metam.* Per altiſſimum præceps in vallem proximam aſinum præcipitant . *Virg. 2. Æn. v. 464.* Turrim in præcipiti ſtantem . *Plin. l. 2. c. 45.* Specus vaſto in præceps hiato . *Senec. epiſt. 8. ante med.* In præcipitia curſus iſte deducit. ¶ Tranſlate *Liv. l. & cap. 27. ad fin.* Tam imperoide ſe collegamque , & prope rutam rampublicam in præceps dedemt. *b. e.* in ſummum diſcrimen adduxerat. *Celſ. l. 2. c. 6. a med.* Æger eſt in præcipiti. *ſu gli eſtremi* . & *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 292.* caſus , medicuſue levavit Ægrum ss præcipiti . *Juvenal. ſat. 2. v. 147.* Omne in præcipiti vitium ſtetit . *è giunto al ſommo :* ultra progredi non poteſt ſine ruina reipublicæ . *Ovid. 13. Metam. v. 378.* Si quid adhue audaa, es præcipitique petendum . *Cic. pro Cael. c. 15.* Mraa naſcio quæ effrenata & præceps . *Stat. l. 2. ſilv. 4. v. 51.* fubiti præceps juvenile pericli . V. *Juvenilis . Plin. l. 9. ep. 26.* Debet orator erigi, attolli , interdum etiam ſiffervefcere , ſfferri , ac ſæps accedera ad præceps . ¶ More adverbii *Ammian. l. 29. c. 2. ante med. (al. c. 5.)* Ut penatibus multi protruderentur inſontes , præceps in exſilium acti . ¶ *Præcipes , cipis* , olim pro *præceps , ipitis* , ut *auceps* pro *auceps . Plaut. Rud. 3. 3. 8.* Sceleſtus ſacerdotem anum præcipem teppulit , propulit . *Id. in fragm.* apud *Proſcian. ſub fin. lib. 6.* Saliam in pnſum præcipes . *Ennius ibid.* Obcumbunt multi letum ferroque lapique, Aut intra muros , aut extra præcipe caſu.

PRÆCEPTIO, onis, f. *precetto , inſegnamento , ὑποθήκη , παράδοσις* , actus præcipiendi, præceptum, doctrina . *Cic. 2. de nat. Deor. c. 31.* Lex eſt recti præceptio , pravique depulſio . *Id. in Orat. c. 46. a med.* In juris ſcientia eſt perfectissimum , cautionumque præceptio. *Id. c. Offic. c. 2. a med.* Itaque propria eſt ea præceptio Stoicorum , Academicorum , Peripateticorum . *Senec. epiſt. 95. poſt med.* Poſſidoniue non tantum præceptionem (nihil enim nos hoc verbo uti prohiber) ſed etiam ſuaſionem , & conſolationem , & exhortationem neceſſariam judicat . *b. e.* præceptum philoſophiæ . ¶ Item actus præcipiendi , h. e. ante capiendi . Unde apud JCtos *per præceptionem dare , legare , relinquere* eſt ita dare , ut percipiatur , ante quam tota hereditas dividatur , & partes aliis coheredibus diſtribuantur . *Ulpian. regular. tit. 24. de legat.* Per præceptionem legamus ſic : L. Titius illam rem præcipito. *Scævola Dig. lib. 32. leg. 31.* Dedit autem per præceptionem Marin certas ſpecies . *Id. lib. 31. leg. ult. circa med.* Quatuor filios æquis partibus Inſtituit , & fundum per præceptionem ſingulis legavit . *Id. l. 32. leg. 33. a med.* Uni ex heredibus per præceptionem reliquit ea , quæ, &c. ¶ Jus ipſum, quod inde acquiritur , *præceptio* eſt . *Plin. l. 5. ep. 7.* Saturninus, qui nos raliquit heredes, quadrantem reipublicæ noſtræ, deinde pro quadrante præſtitionem quadringento-

rum millium dedit. Papinian. lib. 33. tit. 7. leg. 2. Cum patet pluribus filiis heredibus ſcriptis, duobus præceptionem bonorum aviæ præter partes hereditarias dediſſet. ¶ *Præcepto dotis* eſt, cum ante alia omnia dos capitur. *Pand. Dig. lib. 10. tit. 2. leg. 46. & Papinian. lib. 23. tit. 4. leg. 16.* V. *Præcipio*, & *Percipuus*.

PRÆCEPTIVE, præcipiendo. *Tertull. l. 5. adverſ. Marcion. c. 10. a med.* Portemus, inquit, non portabimus, præceptive, non prohibitive.

PRÆCEPTIVUS, a, um, *præceptivo*, præceptum continens. *Senec. epiſt. 95.* Pare philoſophiæ, quam Græci παραινετικὴν vocant, non præceptivam dicimus. *Tertull. de reſurrect. carn. c. 49. circa med.* Portemus præceptivo modo dicens.

PRÆCEPTO, ãs, a. 1. frequentativum a præcipio. *Feſtus.* Præceptat, in Saliari carmine eſt, ſæpe præcipit.

PRÆCEPTOR, oris, m. qui præcipit, h. e. præoccupat. *Paulin. Natal. opiſt. 23. (al. 3.) ad Sever. ſect. 4.* Liberalium plenus affectuum, ſed ſervilium præceptor operum, via ut me unquam miniſtrare manibus ſuis ſineret. Eſt qui malit *præreptor*, aut *præceptor*: ſed illud videtur elegantius. V. *Præcipio*. ¶ Item *ebi commendo, invenio*, qui jubet. *Gell. l. 1. c. 13.* Nam ſi tali præceptori ratio reddenda ſit, nihil faciendum eſſe monuerunt aliter, quam præceptum eſt. ¶ Item qui docet, inſtitutor, doctor, *inſtructore, præceptor, magiſtro. Plaut. Pſeud. 4. 7. 96.* Præceptor tuus, qui te hanc fallaciam docuit. *Cic. 3. de Orat. c. 15.* Neque disjuncti doctores, ſed iidem erant vivendi præceptores, atque dicendi. *Id. Phil. 2. c. 6.* Hunc tu auctorem & præceptorem omnium conſiliorum, totiuſque vitæ debuiſſe habere. *Id. 5. Fam. ep. 13.* Hoc fortaſſe me puto, quam te ipſum, præceptorem fortitudinis. *Petron. in Satyr. c. 88. ad fin.* Senatus recte bonique præceptor. *Lalet. Max. l. 8. c. 7. n. 3. extern.* Plato præceptorem Socratem fortitus. *Nep. in Epamin. c. 2.* Philoſophiæ præceptorem habuit Lyſim. *Plin. l. 35. c. 10.* Pamphilus Apellis præceptor. *Sueton. in Tyber. c. 57.* Theodorus rhetoricæ præceptor. *Ovid. l. 1. de ar. am. v. 17.* Æcidæ Chiron, ego ſum præceptor amoris. *Ulpian. Dig. lib. 50. tit. 13. leg. 1.* Præceptores ſtudiorum liberalium. ¶ Juriſprudentiæ auctor. *Cajus Dig. lib. 39. tit. 2. leg. 32.* Eſt plane noſtrorum præceptorum hæc ſententia, ut, &c. *Juvenal. ſat. 7. v. 109.* Dii præceptorem ſancti voluere parentis Eſſe loco.

PRÆCEPTORIUS, a, um, ad præcipiendum, h. e. præoccupandum pertinens. *Plin. l. 4. ep. 13.* Interim ne quid feſtinationi meæ pereat, quod ſum præſens petiturus, procul a præceptoria epiſtola rogo. Al. leg. rectius *præturſoria*.

PRÆCEPTRIX, icis, f. quæ præcipit, & docet. *Vitruv. l. 10. c. 1.* Omnis machinatio eſt a rerum natura procreata, ac a præceptrice & magiſtra mundi verſatione inſtituta. *Cic. l. 1. de Fin. c. 13.* Sapientia præceptrice, in tranquillitate vivi poteſt.

PRÆCEPTUM, i, n. *ἐπιτροπὴ, regula, inſtigamento, monitio, precatio, ordinatio, iuſſio, παράγγελμα*, juſſio, juſſum, inſtitutum, mandatum: & præſertim quod cum monitione & doctrina conjunctum eſt, & non ſolum jubet, ſed etiam, quomodo agendum ſit, docet. *Cic. Fam. 5. ep. 13. a med.* Quamquam tuis monitis præceptiſque omnis eſt abjiciendus dolor. *Id. initio l. 1. Offic.* Abundare præceptis inſtitutiſque philoſophiæ. *Id. de clar. Orat. c. 76.* Hermagoræ diſciplina dat rationes certas, & præcepta dicendi. *Id. in Orat. c. 41.* Studioſis dicendi præcepta, & quaſi vias tradere, quæ ad eloquentiam ferant. *Id. Tuſcul. 2. c. 14.* Hoc præceptum, quod de dolore datur, patet latius. *Id. 2. Offic. c. 14. a med.* Atque etiam hoc præceptum miſcii diligenter tenendum eſt, ne quem unquam innocentem judicio capitis arceſſas. *Id. de Fato, c. 6.* Præcepta artis. V. *Perceptus. Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 35.* Quo præcepto ab iis diligentiſſime obſervato, &c. *Nep. in Attic. c. 17.* Philoſophorum ita percepta habuerat præcepta, ut his ad vitam agendam, non ad oſtentationem uteretur. *Horat. l. 2. ſat. 4. in fin.* haurire vitæ præcepta beatæ. *Petron. in ſatyr. c. 4.* Præceptis ſapientiæ animos componere. *& cap. 140.* ſalubribus inſtruere aliquem. *Phædr. l. 3. fab. 8. v. 1.* præcepto monere aliquem. *Propert. l. 3. el. 7. v. 21.* præcepta alicujus recipere. *Virg. 6. Æn. v. 236.* exſequi. *& lib. 5. v. 747.* edocere. *Plaut. Pœn. 3. 2. 1.* tenere in corde. *Juſtin. l. 2. c. 12. ad fin.* Iones, juxta præceptum Themiſtoclis, pugnæ ſe ſubtrahere. *h. e.* conſilium, aut hortamentum. *Salluſt. in Catil. c. 45.* Allobroges ea præcepta Ciceronis ceterne conveniunt. *Column. l. 11. c. 1.* Numerum, quem jam quaſi conſummaveram, voluminum naceſſi, & hoc undecimum præceptum ruſticationis memoriæ tradidi. *quæſt undecimo libro, e inſtructione.* Sic *Pallad. l. 1. in fin.* Expletis his, quæ pertinent ad generale præceptum, nunc operas ſuas ſingulis menſibus evplicabimus. *inſtructione in genere.* ¶ Pro ſimplici juſſo, *mandato, ordine. Virg. 4. Georg. v. 448.* deum præcepta ſecuti Venimus hinc lapſis quæſitum oracula rebus. *& verſ. 548.* matris præcepta faceſſere. *Nep. in Eumen. c. 9. a med.* Quibus imperatum erat, diligenter præceptum cuſant. *Tacit. in Agric. c. 37.* Tranſvectæ præcepto ducis a tergo pugnantium alæ. *Juſtin. l. 3. c. 4. ad fin.* Præceptis parere.

PRÆCEPTUS, a, um, *πεποιημένος*, ante captus, præſumptus. *Salluſt. in frag.* apud *Gell. l. 10. c. 26.* Mons a Luſitanis præceptus. *præoccupato. Liv. l. 1. c. 7.* Tempore illi præcepto, at hi numero avium, regnum trahebant. *anticipato. Nep. in Attic. c. 11. ad fin.* Immortali memoria præcepta retinebat beneficia. *Ovid. Heroid. ep. 17. v. 107.* Ad poſſeſſa venis, præceptaque gaudia ſerus. *Manertin. in gratiar. act. c. 28.* Advocatare nos principi nuntiatur. Statim e ſolio, tanquam præceptus, exſiluit. *prævenuſ. & Plin. traſtio l. 29.* Natura remediorum, atque multitudo inſtantium ac præceptorum, plura de ipſa medendi arte cogunt dicere. *h. e.* eorum quæ proxime dicenda, & quæ jam ante dicta ſunt. Sic *Celſ. l. 3. c. 23.* Utendum ductione alvi, vel nigro veratro, ſicut præceptum eſt. *h. r.* ante indictum ne juſſum eſt. Rurſus *Plin. l. 7. c. 35.* Sulpicia electa ex centum præceptis, quæ ſimulacrum Veneris dedicaret. *h. e.* ante electis. V. *Voter. Max. l. 8. c. ult. n. 12.*

PRÆCERPO, is, pſi, ptum, a. 3. *προαναλίσκω*, ante tempus decerpo. *Plin. l. 18. c. 19.* Boves amturos ſiſcellis capiſtrari, ne germinum tenera præcerpant. *Ovid. Heroid. ep. 20. v. 143.* Quæ tibi permiſit noſtras præcerpere meſſes? ¶ Translate *Cic. 6. Verr. c. 37.* Non præcerpo fructum officii tui: non alienam mihi landem appetm. *Plin. l. 5. ep. 20. extr.* Ne gratiam novitate, & florem epiſtolæ loquacitate præcerpam. *h. e.* deliberm, deflorem, corrumpam. ¶ Pro ſimplici carpo, decerpo, carptim evello, *Stat. l. 9. Theb. de leone cæſo a paſtoribus, verſ. 192.* magno ſubeunt clamore coloni, Præcerpuntque jubas, immaniſque ora recludunt. ¶ Legitur & *præcarpo. Oppian* apud *Macrob. l. 2. Saturn. c. 15.* In Perſide omni tempore mala citrea alia præcarpuntur, alia interim maturescunt.

PRÆCERPTUS, a, um, anta carptum, delibatus, præguſtatus. *Liv. l. 41. c. 1.* Victoriæ nuntii celeriter Romam cum venirent, præceptam tamen ejus rei lætitiam invenerunt. *Plin. in Paneg. c. 58. ad fin.* Summum illud purpuræ decus non niſi præcerptum prædoratumque tranſmittere..

PRÆCERTATIO, onis, f. ante certatio, vel acria certatio. *Auſt. ad Heronn. l. 4. c. 30.* Mihi tecum præcertatio non eſt.

PRÆCESSOR, oris, m. *prædeceſſor, προγενὴς*, deceſſor, prædeceſſor, anteceſſor. *Tertull. adverſ. Prax. c. 1. a med.* Præceſſorum ejus auctoritates defendendo. *Hieronym. l. 3. adverſ. Rufin. c. 6.* Qui præceſſoris ejus habeat teſtimonium.

PRÆCIA, æ, m. a *præ* ante, & *eo* clamo. *Feſtus:* Præcias dicebant, qui a Flaminibus præmittebantur, ut denuntiarent opificibus, manus abſtinerent ab opere: ne ſi vidiſſet facerdos facientem opus, facta polluerentur. *Apul. l. 11. Metam.* Ibant dicati magno Serapi tibicines, & præciæ, quo facilem ſacria viam dari prædicarent. Adde *Serv. ad 1. Georg. v. 268.* ¶ Idem & *præclamatores* dicebantur. *Feſtus:* Præclamitatores dicuntur, qui Flaminibus Diali, Quirinali, Martiali antecedentes exclamant feriis publicis, ut homines abſtineant ſe opere, quia hic opus facientem videre, religioſum eſt. *Scalig.* legi vellet *Præcia mentatores*.

PRÆCIANUM VINUM, nobile in Adriatico ſinu creditur eſſe, quod non procul a Timavo fonte, ſaxeo colle naſcitur, maritimo afflatu paucas coquente amphoras. Hoc mirie laudibus Græci celebrant: nec aliud aptius medicamentis judicatur. Hæc ea *Plin. l. 14. c. 6.* V. *Pucinus*.

PRÆCIDANEUS, a, um, qui antecelit: a *præcidendo:* ſicut *succidaneus*, qui poſt ſequitur: a *ſuccidendo*. Hinc *porca præcidanea, agna præcidanea:* hæc erat, quæ ante alias cædebatur: illa quæ mactabatur ab eo, qui mortuo juſta non feciſſet, ideſt glebam non objeciſſet: quod mos erat ei facere prius, quam novas fruges guſtarent. Ita *Feſtus. l. xv.* apud *Non. cap. 2. n. 714.* Quod humatus non ſit, heredi porca præcidanea ſuſcipienda Telluri & Cereri: aliter familia pura non eſt. *Gell.* non a *cædo*, ſed a *cado* ducit. Ejus verba ſunt *l. 4. c. 6.* Præcidaneæ hoſtiæ dicuntur, quæ ante ſacrificia ſolemnia prædite cæduntur. Porca etiam præcidanea appellata, quam piaculi gratia, ante fruges novas captas, immolari Cereri mos fuit, ſi qui familiam funeſtam aut non purgaverant, aut aliter eam rem, quam oportuerat, procureverant. *Cato* R. R. *c. 134.* Priuſquam meſſim faciee, porcam præcidaneam hoc modo fieri oportet. V. ibi reliqua. ¶ Qui mortuo juſta non feciſſet, dicebatur *porcum contrahere*, ut ionitur a *Cicer. a. de legib. c. 22.* & clarius a *Marco Victorino lib. 1. pag. 247. Putſch.* ¶ *Ferias præcidaneas*, quæ ſolemnes & legitimas ferias præcedebant. *Aveſus Capito* apud *Gell. ibid.* Qui quidem putat ut dictum ab, hanc vocem non a *cædendo*, ſed a *vocando* duci, quod hoſtia ante cædatur, quam fruges capiantur, &c. Sed in *præcidaneis feriis* hæc nomtio locum non habet. V. *Voſſ. in Etym.* & infra *Surcidaneus*.

PRÆCIDARIUS, a, um, idem quod *præcidaneus*, ut *extraneus, extrarius*, & *peregrinus, pedaneus*. Sic *præcidaria porca*, eadem quæ *præcidanea. Feſt. & Mar. Victorin. l. 1. art. Grammat. pag. 1470. Putſch.*

PRÆCIDO, is, idi, iſum, a. 3. *τέμνειν, resecare, ἀποτέμνω, περικόπτω*, proprie eſt ante cædo (unde *Paul. ex Feſto*. Præcidere, ante cædere, ideſt ante immolare.) vel in anteriori parte ſeu cacumina abſcindo: univerſim vero abſcindo, amputo, feco. *Plaut. Aulul. a. 2. 12.* Cui ego jam linguam præcidam, atque oculos effodiam. *Herc. l. 8. B. Gall. c. 44.* Omnibus, qui arma tuleraut, manus præcidit. *Petron. in Satyr. c. 1.* Tyranni imperent filiis, ut patrum ſuorum capita præcidant. *Juſtin. l. 1. c. 10.* Aures, naſum, & labia alicui præcidere. *Petron. in Satyr. c. 103.* capillos. *Cic. l. 1. de Divin. c. 29.* cutem novacula. *Id. 7. Verr. c. 34.* ancoras. *Id. pro Rabir. perduell. in fin.* fiſtulæ, quibus aqua ſuppeditatur. *Plin. l. 32. c. 10. ante med.* ſorticibus ſugentia ora hirudinum. *Id. l. 17. c. 23. poſt med.* traducem. *Cæc. Auſtr. l. 9. ep. 6.* Naves, quibus uſus non eſt, omnes aut præciditſſe, aut incendiſſe dicunt. *aver tagliate, o diſarmate. Plin. l. 8. c. 22. ſub fin.* Præcidere iter. *tagliare, attraverſare.* ¶ Translate *Plaut. Mil. 4. 6. 56.* Dum ta nbtuetur, interim linguam oculi præciderunt. *h. e.* nbmuteſecere coegerunt. *Lucan. l. 6. v. 340. de umbra Pauli.* Et maturatn præcidit veſpere lucem. *accorcia il giorno.* & *Cic. l. 1. Offic. c. 33.* Amicitias, quæ minus delectans, magis decere cenſent ſapientes ſenſim diffuere, quam repente præcidere. *Terent. Hec. 4. 2. 22.* Tempus eſt concedere. ſic optime, ut ego opinor, omnes cauſas præcidam omnibus. *anglicè*

tutti

turri i preteſti. & *Plin. l. 9. ep. 2. extr.* Tranporia ratio cunctationem præcidit. *Cic. Verr. 4. c. 62.* Da mihi hoc. jam tibi maximam partem defenſionis præciderim. *Id. Verr. 3. c. 7. a med.* Ut reo audaci, pecuniaſo, profuſo ſpem judicii corrumpendi præciderem. *& Verr. 5. c. 2. extr.* Præcidere ſibi licentiam libertatemque vivendi. *Id. in Piſon. c. 22.* ſibi reditum. ¶ *Præcidere ſermonem*, & *præcidere* abſolute, abrumpere, &c, ut *Flaut.* loquitur, dicta compendium facere. *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 54.* Per abſciſionem ſignificatio fit, ſi, cum inſipimus aliquid dicere, præcidimus. *τραυλίζομαι le parole*. & *Cic. de Senect. c. 16. ad fin.* Brevi præcidam. Agro bene culto nil poteſt eſſe nec uſu uberius, &c. *Τὸ brevi* videtur eſſe ſuperſluum additamentum, & merito a multis rejicitur. *Id. 4. Acad. c. 43.* Præcide, inquit. Al. aliter leg. ¶ Hac retione ponitur pro negare, abnuere, recuſare, *negare aſſolutamente*: hoc enim paucis verbis fit, & ſpes obtinendi præciditur. *Cic. Attic. l. 8. ep. 4.* Nonquam reo cuiquam tam humili, tam ſordido, tam præciſe negavi, quam hic mihi. Plane ſine ulla exceptione præcidit. *& lib. 10. ep. 16.* Cupisbam eum eſſe nobiſcum: quod quia præciderat, &c. ¶ *Præcidere ſinum marie*, navigando ita curſum dirigere, ut non legatur terra, & curvum litus circumveſamur, ſed recta ab uno ad alterum ſinos cornu navis feratur, *andare a golfo lanciato, attraverſare il golfo*. præciduntur enim omnes circuitus, & recto tramite mare ſecatur. *Senec. ep. 53.* Quo celerius evaderem, protinus per altum ad Neſida direxi, præciſuras omnes ſinus. Sic *Quintil. declam. 12. r. 22. a med.* Non præcides medium mare? non tuta in fugam vela torquebis? *Lucan.* hoc ſenſu dixit *l. 8. v. 248.* magnoſque ſinus Telmeſſidos undæ Compenſat medio pelagi. ¶ Obſcene ſenſu adhibetur a *Martial. l. 7. epigr. 61.* & *lib. 11. epigr. 29.* & alibi: ſed paſſim in libris in *percido* mutatur. ¶ Pro valde cædere, h. e. verberare, pulſare. *Plaut. Caſ. 2. 6. 52.* Præcide eo tu illi.

PRÆCINCTIO, onis, f. In theatro eſt diviſio graduum in orbem facta, ſive gradus reliquis duplo altior, laxiorque, quo equitum v. gr. gradus a plebejis ſeparebantur: quo loco commoda in gyrum tranſverſim, ſine impedimento eorum, qui in gradibus ſedebant ambulari poterat. Ratio appellationis eſt, quia ſpeciem cujuſdam faſciæ præ ſe fert graduum loca cingentis, *ζωνίον, zona, pomerium ſolo*. V. *Baltens. Vitruv. l. 5. c. 3.* Præcinctiones ad altitudinem theatrorum pro rete parte faciendæ videntur, neque altiores, quam quanta præcinctionis itineris ſit latitudo. ¶ A ſimilitudine *Id. l. 2. r. 8. circa med.* Je locus eſt theatri curvaturæ ſimilis. In imo forum eſt conſtitutum: per mediam autem altitudinis curvaturam præcinctionemque platea ampla latitudine facta.

PRÆCINCTORIUS, a, um, ad præcingendum aptus. *Vitruv. l. 10. c. 21.* Eique ſunes præcinctoriis tranſverſis erant religati. ¶ *Præcinctorium* abſolute, ſubligar, præcinctura, *περίζωμα*. *Auguſtin. l. 2. contra Julian. Pelag. c. 6.* V. *Manutius*.

PRÆCINCTURA, æ, f. *cinctura, ζώσις*, zona, cingulum, aut ipſe præcingendi modus. *Macrob. l. 2. Saturn. r. 3.* In Cæſarem quoque mordacitas Cicsronis dentes ſuos ſtrinxit. Nam paſ victoriam Cæſaris interrogatus, cur in elsctione partia erraſſet, reſpondit: *præcinctura me decepit*: jocatus in Cæſarem, qui ita toga præcingebatur, ut trahendo lacinism velut mollis incederet. V. vocem ſequent.

PRÆCINCTUS, a, um, *cinctus, circumdatus, περιζωσάμενος*, ante, aut circum, aut bene cinctus, circumdatus. *Ovid. 1. de ar. am. v. 223.* Euphretes præcinctus arundine frontem. *Id. Met. 14. v. 638.* pinu præcincti cornus Panes. *Id. Hercid. ep. 4. v. 71.* præcincti flore capilli. *Plin. initio l. 22.* Inſecta appellata ab inciſuris, quæ nunc cervicum loco, nunc pectorum atque alvi præcincta ſeparant membra. *Id. l. 2. c. 66.* Tellus præcincta circumſuo mari. *Ovid. 3. Faſt. v. 263.* Vallis Aricinæ ſilva præcinctus opaca Eſt lacus. *Martial. l. 7. epigr. 60.* Nulla catenatis pila eſt præcincta lagenis. *Plin. l. 37. c. 7. ante med.* Gemmæ candida vena præcinctæ. *Plin. alter l. 10. ep. 48.* Parietes ſine cæmento medio farti, nec teſtaceo opere præcincti. *b. r.* obducti. ¶ De veſtitu *Plaut. Bacch. 3. 3. 28.* Cincticulo præcinctus in ſella apud magiſtrum aſſideres. *Perſon. in Satyr. c. 95.* Anus ſordidiſſimo linteo præcincta. *& cap. 19.* Et præcincti certe altius eramus. *ſuccinctus*, alticincti, atque adeo expediti, parati, prompti. Sic *Horat. l. 2. ſat. 5. v. 5.* Hoc iter igniavi diviſimus, altius, ac nos, Præcinctis unum. *& l. 2. ſer. 8. v. 70.* ut omore Præcincti recte pueri, comptique miniſtrent. *εὐζωνοι. Sueton. in Caſ. c. 45.* & *Macrob. l. 2. Saturn. c. 3.* Ur male præcinctum puerum caverent. V. vocem præced. ¶ In illo *Ennii* apud *Gellium l. & cap. 6.* Brundiſium polcro præcinctum præpete portu: *præcinctum* intelligo inſtructum, & habens ante ſe pulcrum portum.

PRÆCINCTUS, us, m. præcinctura. *Nonius cap. 16. n. 5.* Caſtula eſt palliolum præcinctui, quod nudæ infm pepillas præcinguotur. ¶ item ipſe veſtes, *veſtitus. Macrob. l. 2. Saturn. c. 9.* Horteniius vit ex profeſſo mollis, & in præcinctu penens omnem decorem: fuit enim veſtitu ad munditiem curioſo.

PRÆCINGO, ls, inxi, inctum, a. 3. *cingere, circumdare, περιζώννυμι*, ante, aut circum zingo. *Propert. l. & eleg. 4. v. 7.* fontem vallo præcingit noſtro. *Sil. l. 3. v. 243.* præcingere litora muro. *Plin. l. 23. c. 2. ante med.* Ajunt, ſi quis villam vite nigra præcinaerit, fugem accipitres. *Id. l. 37. c. 9.* Gemma per tranſverſum linea alba media præcingitur. *Id. l. 5. c. 32.* Præcingitur gens mari. *Senec. in Med. v. 70.* Præcingens roſeo tempora vinculo. *coronando*. & *Martial. l. 12. epigr. 38.* gemmam præcingere auro. *lagare in oro*. Urbane *Claudian. de B. Get. v. 296.* Quid turpes jam mente fugas, quid Gallica tuta Reſpicitis, Latioque libet poſt terga relicto Lon-

Tom. III.

ginquum profugis Ararim præcingere cæſis? *b. r.* quaſi ante ſe conſtituere, locando poſt ipſum caſtra. ¶ De cinctu veſtium *Cic.* apud *Nonium c. 14. n. 2. & 8.* Cum calaoticsm capiti accommodaris, cum ſtrophio accurate præcingerere. *Martial. l. 14. epigr. 153.* cujus lemma eſt *Senticaſtrum*. Det tunicam dives: ego ta præcingere poſſum. *Ovid. 2. Triſt. v. 297.* Et latto, & cautus præcingitor enſe viator. *ſi tenge al fianco*. & *Grat. in Cyneg. v. 341.* Ima Toletano præcingant ilia cultro.

PRÆCINO, is, cinui, a. 3. *præcedere col canto, a ſuono, προᾴδω*, ante cann. *Cic. 4. Tuſcul. r. 2.* Et deorum pulvinaribus, & epulis magiſtratuum fides præcinnat. *Flor. l. 2. c. 2. ante med.* Ubi a cœna rediret, præluſere ſunalia, præcinere ſibi tibias juſſit. *Gell. l. 2. c. 22.* Cretenſes in prælia ingredi ſolitos, præcinente ac præmodorante cithara greſſibus. *Suet. l. 5. ſilv. 3. v. 58.* Ipſe madens oculis, umbrorum animaquas facerdos Præcinerem gemitum. *b. r.* carmen lugubre primus canerem. ¶ De præcantatore, h. 2. morbia remedia carminibus & incantationibus afferente, *Macrob. lib. 2. in ſomn. Scip. c. 3. circa med. de Moſes*. Hioc eſt, quod ægris remedia præſtantes præcinere dicuntur. *Tibull. l. 1. el. 5. v. 11.* Ipſeque ter circum luſtravi ſulphure puro, Carmine cum magico præciauſſet anus. V. *Præcantator*. ¶ Sæpe eſt prænuntiare, prædicere, *prædire, præſagire. Cic. de Haruſp. reſp. c. 10.* Quis eſt tam impius, qui hoc tam novo tantoque motu non magnum aliquid deos populo R. præmonſtrare & præcinere fateatur? *Tibull. l. 2. el. 5. v. 73.* Atque tubas atque arma ferunt crepitantia cælo Audita, & lucos præcinuiſſe fugam. *Plin. l. 8. c. 46.* Hi greges tepsnts lymphati futura præcinunt. *Id. l. 25. c. 9.* Præcinere reſponſa. *b. e.* de futuris reſponſa dare.

PRÆCIPES. V. *Præceps*, in fin.

PRÆCIPIO, is, epi, eptum, a. 3. *pigliare innanzi, anticipare, preoccupare, προλαμβάνω*, aois capio, præoccupo, præripio, prævenio. *Lucret. l. 6. v. 1047.* prior æſtus ubi æris Præcepit, ferriqus vias poſſedit apertas. *& vers. 802.* Carbonumque gravis vis, atque odor inſinuatur Quem ſcilicet in cerebrum, niſi ſquam præcepimus ante. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 31.* A publicanis debitam biennii pecuniam ſaſſeret, & ab eiſdem ſafequentis anni motuam præceperat. *Liv. l. 30. c. 8. ſub fin.* Aliquantum ad fugam temporis Syphax & Aſdrubal præceperunt. *Id. l. 36. c. 19.* Aliquantum viæ præceperat rex, ut qui non ants, quam Elatiæ, ab effuſo conſiterit curſu. *Id. l. 3. c. 46. a med.* Sedulo rempus tersen, dum præciperent iter muntii miſſi in caſtra. *avanzaſſero la ſtrada*. & *l. 35. c. 16.* Juſſis navibus maturete ſequi, ipſe tribus quinqueremibus expeditis Paræum præcepit. *Val. Flacc. l. 4. v. 340.* eſortia terga Laconi Præcipiunt pecudum. *Flor. l. 3. c. 9.* Et illa quidem ad rei famam veoene fata præcepit. *Stat. 8. Theb. v. 358.* celeres nau præcipe Parcas. *Virg. Ecl. 3. v. 98.* ſi lac præceperit æſtus. ¶ Apud JCtos eſt per præceptionem capere, aut habere. *Plin. l. 5. ep. 7.* Nec heredem inſtitui, nec præcipere poſſe Rempublicam conſtat. *Julian. Dig. lib. 30. leg. 122.* Si heres centum præcipem juſſus ſit. V. *Præcipio*. ¶ Refertur ad animum. *Virg. 6. Æn. v. 105.* Omnia præcepi, atque animo mecum ante peregi. *ho anticipato, mi ſono preſtammo. Cic. 1. Offic. c. 23. a med.* Præcipere cogitatione futura. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 9.* Hæc uſuventure, opinione præceperat. *Virg. Æn. 11. v. 491.* Eaſultitque animis, & ſpe jam præcipit hoſtem. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 87. extr.* Jam animo victoriam præcipiebant. *Hirt. de B. Gall. l. 8. c. 51.* Fora templaqos occupabantur, ut vel exſpectatiſſimi triumphi lætitia præcipi poſſet. *M. Anton.* apud *Cicer. Phil. 13. c. 10.* Præcipio gaudia ſuppliciorum veſtrorum. ¶ Eſt etiam antes monere, docere, tradere, inſtituere, & m ante præmonſtrata aliquid mandare, *inſegnare, inſtruire, ordinare*. Differt ab *impero*, & *jubeo*, quia hæc etiam nihil docendo ſiunt: qui autem præcipit, ſimul docet. *Hirt. de B. Afric. c. 8.* Hæc ita imperabat, itaque unicuique præcipiebat, ut, &c. *Nep. in Pauſan. c. 4.* Itaqus huic indici, quid fieri vellent, præceperent. *Terent. Adelph. 5. 9. 5.* Ego iſtos uſque a pueris curavi ambos ſedulo: docui, monui, bene præcepi ſemper, quæ potui omnia. *Plaut. Mil. 2. 2. 92.* Simillimas dicito eſſe: & Philocomaſio id præcipiendum eſt, ut ſcist. *Perſon. in Satyr. c. 85.* Ego ſtudia ejus ordinare, ego docere ac præcipere. *Horat. de ar. Poet. v. 335.* Quidquid præcipies, eſto brevis, ut cito dicta Percipiant animi dociles, teneantque fideles. *Nep. in fragm.* apud *Lactant. l. 3. c. 15.* Qui io ſchola de pudore & continentia præcipiunt argutiſſime. *Cic. 2. de Orat. r. 21. in fin.* Præcipere de eloquentia. *Plin. l. 18. c. 24. de agricultura. Cic. pro Mur. c. 2. a med.* E portu ſolventibus ii, qui jam in portum ex alto invehuntur, præcipere ſummo ſtudio ſolent & temperatum rationem, & prædonum, & locorum. *Colum. l. 12. in proœm.* cultum hortorum diligeotius, quam tradiderunt majores. *Ovid. 2. Triſt. v. 486.* urtem nandi. *Plin. l. 1. ep. 12.* humanitatem. *Quintil. l. 3. r. 1. a med.* oratoriam. *Horat. l. 2. od. 24. v. 2.* cantus lugubres. *Aſin. Gall.* apud *Sueton. de Grammar. c. 22.* Qui caput ad lævam deicit, gloſſemata nobia Præcipit. *Cic. de Amic. c. 20. a med.* Recte etiam præcipi poteſt io amicitiis, ne, &c. *& cap. 16. ad fin.* Illud potius præcipiendum ſuit, ut eam diligentiam adhiberamus, &c. *Salluſt. in Jug. c. 30.* Hic præcipit, omnes mortales pecunia aggrediantur. ¶ Cum infinito *Ovid. l. 2. de ar. am. v. 415.* Sunt qui præcipiant herbas, fermmia, nocentss Sumere. *Plin l. 25. c. 4.* Pæoniam præcipiunt erutre noctu. ¶ Abſolute, præceptorem ſen doctorem eſſe. *Sueton. in Grammat. c. 22.* & *26.* Scholam aperuit, ſed ita ut paucis, & tantum adoleſcentibus præciperet. *Id. in Ner. c. 7.* Senecam viſum ſibi per quietem, C. Cæſari præcipere. ¶ De reſpondentibus ea oracula, *Nep. in Milt. r. 1.* Conſulentibus Pythia præcepit, ut Miltiadem ſibi imperatorem ſumerent. ¶ De jubentibus,

tibus, & imperantibus, *comendere*. *Cæf. l.* 5. *B. Gall. c. ult.* Præcipit atque interdicit, omnes unum peterent indutiarum. *Plaut. Aſin.* 2. 4. 15. Cui nunquam unam rem me licat ſemel præciperu ſuri. *Mea verbo jubeo uſitur*. *Scævola ſub fo. lib.* 31. *Dig.* Codicillos aperiri teſtator præcepit. *Cælliſtrat. lib.* 48. *tit.* 10. *leg.* 15. D. Claudius edicto præcepit. *Ulpian. lib.* 50. *tit.* 3. *leg.* 1. Lege municipali præcipitur. ¶ Pro fundere, monere, ſuggerere, ſine ulla jubendi auctoritate, *ſuggerire*, *perſuadere*. *Nep. in Themiſt.* c. 6. *ad fin.* Reliqui legati ut jam eairent; cum fatis altitudo muri aæſtructa videretur, præcepit. *Curt. l.* 4. *c.* 13. Forum iſta ſolertia eſt, quam præcipitis mihi. *Juſtin. l.* 18. *c.* 6. Iturum ſe ad virum, ſicut præceperaot. ¶ *Præceps* antique, præcepero. *Cato R. R.* c. 142. Villici officia, quæ dominus præcepſit. Al. leg. *præcipit*, aut *præcepit*.

PRÆCIPITANS, antis, *præcipitanſ*, *cadens*, in præceps cadens, ruens, in præcipiti poſitus. *Virg.* 6. *Æn.* v. 351. gubernaculum præcipitans ſtrasi mecum. *Lucret. l.* 6. v. 290. videtur in ireberra vertiar æther, Atque ita præcipitans, &c. *Ædituur* apud *Gell. l.* 19. *c.* 9. Aut imber cælo candidus præcipitans. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 48. a *med.* Amnis præcipitans. *& cap.* 55. Sol jam præcipitens. *ib. c.* ad occaſum prope accedens. *Id. pro Sall. c.* 31. Reipublicæ præcipitanti ſubvenire. *Id. Attic. l.* 3. *ep.* 15. *ad fin.* Me certa ad uxrium præcipitantem retinuiſſes. *Id. pro Rab. Poſt. c.* 1. Satis eſt homines imprudentia lapſus non erigere: urgere vero jacentes, aut præcipitantes impellere, certe eſt inhumanum.

PÆCIPITANTER, *præcipitoſumente*, *πρεσπῶς*, in præceps, præcipiti ſuſtinatione, inconſiderate, temere. *Lucret. l.* 3. v. 1077. Currit agens manoos ad villum præcipitaoter.

PRÆCIPITANTÍA, æ, f. *id cadere præcipitoſumente*, præcipitatio, *πρεπίπτωσις*. *Gell. l.* 9. *c.* 1. Si in prona jacias, moderatio atque ratio mittentis præcipitantia ipſa & pondere cadentis tuli corrumpitur. *& lib.* 6. *c.* 2. *a med.* Lapidem cylindrum ſi pre ſpatia terræ prona atque deruta jacias, cauſam quidem ei & initium præcipitantiæ dederis.

PRÆCIPITATIO, onis, f. *præcipitazione*, *precipitamenta*, *πτωσις*, caſus, aut curſus præceps. *Virruv. l.* 5. *c. ult.* Arene fluctibus fubruta afflictet in mare præcipitatioocm. *Senec. l.* 1. *de Ire*, *c.* 12. *in fin.* Ira aliquando ut venenum, & præcipitatio, & naufragium, ex ioopinato profuit. *Apul. de Mundo*. Nimbus quoto repentinior uſt, tanto vehementior: & quanto impmciſior ajus præcipitatio eſt, tanto breviore caſu reſtringitur.

PRÆCIPITATUS, a, um, *precipiteſie*, *πρανχθὶς*, in præceps datus. *Cic. pro Cæcin. c.* 17. *in fin.* Qui ſe præcipitatos ex locis ſuperioribus dicerant. *Sueton. in Claud. c.* 9. Præcipitatus in flumen. *Ovid. Heroid. ep.* 10. v. 13. conterrita ſurge, Membraque ſunt viduo præcipitata toro. *del Ieme. Val. Flacc. lib.* 4. v. 642. ſed præcipitata profundo Siderei pare viſa poli. *nel mare*. *Ovid.* 11. *Met. v.* 556. nuda præcipitata ruit. *Id.* 4. *Triſt. el.* 3. v. 47. Jamque moræ ſpatium non præcipitata negabat. *b. c.* in diem vergans, & prope accedens. *Marius ad Cæcr. Fam.* 11. *ep.* 28. Ao quod adoleſcens præſtiti, id nunc, ætata præcipitata, commentem? *Velley. lib.* 2. *c.* 49. Quieta, aut certe non præcipitata morta fungi. ¶ De palmite præcipitato apud *Colum. l.* 4. *c.* 24. *& lib.* 5. *c.* 6. V. in *Præceps*, *& Præcipio*.

PRÆCIPITIUM, ii, n. *precipiçie*, *πρωνὶς*, locus præceps, unde facilis eſt caſus. *Sueton. in Aug. c.* 79. Quo minus in tranſitu Alpium in præcipitiom propellerat. *Lactam. l.* 2. *c.* 3. *a med.* Dum aliorum præcipitium vidrot, non proſpexerunt, quid anta ſuos pedes eſſet. ¶ Item præceps caſus, *cadata precipitoſa*. *Plin.* de herba urceolari, *l.* 22. *c.* 17. Sed contra ulcera, rupta, lapſuſque, & præcipitia, aut vehiculorum everſiones, ſingularis.

PRÆCIPITO, as, avi, atum, a. *precipitare*, *πρανίζω*, *πρωπαπωρίζω*, pronum dejicio, præcipitem ago, in præceps propello. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 18. Ut ſi poſſe putet eum, qui ſe a Leucade præcipitaverit, ſuſtinere ſe, cum velit. *Lucret. l.* 4. v. 1014. de montibus altis Se quaſi præcipitent ad terram corpore toto. *Senec. ep.* 4. Aliut ſe præcipitavit a tecta, ne, &c. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 69. Se ſe in foſſas præcipirabant. *Hirt. de B. Alex. c.* 18. Se per molem in mare præcipitaverunt. *Liv. lib.* 23. *c.* 37. Cum armatorum multitudo de turri ſe præcipitaret. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 634. Pars putat, ut ferrent juvenes ſuffragia ſoli, Pontibus iuſiemos præcipitaſſe ſenes. *Salluſt. in Jug. c.* 62. *ad fin.* Cum alii ſuper vallum præcipitarentur. *Ovid.* 4. *Met. v.* 91. lua tarda decedere viſa Præcipitatur aquis. *b. c.* dies & ſol ad occaſum pervenit, *tramontat*. Sic *Id.* 4. *Faſt. v.* 164. Scorpios in virides præcipiratur aquas. ¶ Sæpe ſine caſu adhibetur neutrorum more, ſed accuſativus *ſe* ſubauditur. *Cic. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 32. Præcipitare illuc quidem aſt, non deſcendere. *Virg.* 11. *Æn. v.* 617. uxuſſus Aconteus Præcipitat longe, & vitam diſpergit in auras. *& lib.* 9. *v.* 669. quam multa grandine nimbi In vada præcipitant. *Cic. in ſomn. Scip. c.* 5. *ad fin.* Ubi Nilus ad illa, quæ Catadupa nominantur, præcipitat ea altiſſimis montibus. *Virg. Æn.* 2. *v.* 8. & jam nox humida cælo præcipitat. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 25. Multi jam menſes tranſiarant, & hiems præcipitaverat. ¶ *Præcipitare aliquid*, deorſum jacere, ruere, *gettar giù*, *far cadere*. *Stat. in. Theb. v.* 881. truncas rupes in tecta domoſque Præcipitat. *Ovid.* 15. *Met. v.* 518. quadrupedes præcipitant currum ſcopulis. *Stat.* 2. *Achill. verſ.* 546. vetuſtaque ſolo procumbere pinus Præcipirat. ¶ *Præcipitare uterum*. *Catoni de R. R. c.* 32. eſt decorſum nimis intorquendo ſtangere. *Columella* præcipitare palmitem *l.* 4. *c.* 20. *& lib.* 5. *c.* 6. *c med.* aſt cacumine deorſum verſa alligara, ut frocta uberiore induatur. V. *Præcipi*. ¶ Translate *Plaut. Trin. a.* 1. 30. Qui in amorem præcipitavit, pejus perit, quam ſi faxo faliat. *Cic.* 4. *Acad. c.* 21. Suſtinenda eſt potius omnie aſſenſio, ne præcipitet, ſi temere proceſſerit. *Id. pro Dom. c.* 37. Præcipitari ex altiſſimo dignitatis gradu. *Virg.* 2. *Æn. v.* 317. furor iraque mentem Præcipitant. *Cæſ. l.* 6. *c.* 7. Aurium dolores interdum ad dementiam mortemque præcipitant. *Cic.* 3. *ad Attic. ep.* 15. *ſub fin.* Me certe ad uſurium præcipitantem retinuiſſes. *Cæſ. lib.* 3. *cap.* 21. Præcipitare ſu in exitium. *Ovid. l.* 3. *ex Pont. ep.* 1. *v.* 140. cavequa Spem feſtinando præcipitare meam. *vovumare*. *& Plin. lib.* 16. *c.* 36. Calamorum uſus in Creta bellatores ſuos præcipitavit. *fu la loro rovina*. *Cæſ. lib.* 2. *c.* 10. *a med.* Satius aſt primum levare zgrum, deinde perpurgare, quam ſimul omni vi effuſa fortaſſe præcipitare. *mandarlo in precipizio*. *& Plin. l.* 17. *c.* 12. *ſub fin.* Adultis arbores ioteſucara juſto plus, & in feneſtam præcipiram. *farlo ravvezzare prima del tempo*. ¶ *Petron. in Satyr.* c. 118. Per ambages, deorumque miniſteria, & fabuloſum ſententiarum turmantum præcipitandos aſt liber ſpiritus. *b. c.* immittendus, velut præceps furore poetico. ¶ Aliquando eſt accelurare; nimia feſtinatione urgere, *affrettare*, *accelerare*. *Lucan. l.* 7. v. 51. ſua quiſque ac publica feta Præcipitare cupit. *Quintil. declam.* 4. *c.* 10. Præcipitare ſuprema ſua. *Id. in epiſt. ad Theophon.* Uſos Horatii conſilio, qui in arte poetica (a *verſ.* 388.) ſundet, ne præcipitetur editio, nonumque prematur in annum. *Sil. l.* 3. v. 166. Præcipitat conſulta viri, ſequemque quietem terret. *Colum. ſub fin. l.* 3. Præcipitare vindemiam. *Ulpian. Dig. lib.* 23. *tit.* 3. *leg.* 39. Parcendum mario, qui non præcipitaverit aum ad ſolutiooem, qui donaverat. ¶ Cum infinito *Virg.* 11. *Æn. v.* 3. ſocitis dare tempus humandis Præcipitant curæ. *Stat. t. Theb. v.* 679. eodem modo locutus aſt. ¶ *Præcipitare moras*, feſtinando moras abjicere, *levar ogni indugio*. *Virg. 8. Æn. v.* 443. *& lib.* 12. v. 699. Sic *Sil. lib.* 13. v. 774. tu magna gerendi Præcipitata tempus. more atra impendet agenti. *togli preſtamente il tempo*. ¶ *Præcipite*, frequenter præcipio, jubeo. *Plaut. Trin.* 2. 2. 17. Quæ ego tibi præcipito, & facito. *Al. leg.* præcipio, ea facita.

PRÆCIPUE, *particolarmente*, *ſpezialmente*, *ſingolarmente*, *ſegnalatamente*, *principalmente*, *maßen*, *ἐξαιρέτως*, in primis, potiſſimum, maxime. *Cic. pro Sull. c.* 29. *ad fin.* Neque ega præcipue de conſularibus diſputo, nam hæc univerſi Senatus communis eſt laus. *Id.* 1. *de Orat.* 8. ſi. Hæc una res in omni libero populo, maximeque in pacatis civitatibus præcipue ſemper floruit. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 40. Semper Æduorum civitati præcipue indulſemt. *Id. l.* 3. *B Civ. c.* 68. Fortuna, quæ plurimum poteſt cum in reliquis rebus, tum præcipue in bello. *Nep. in Ariſt. c.* 16. Eum præcipue Cicero dilexit. *Gell. l.* 20. *c.* 1. *a med.* Populus R. omnium maxima atque præcipue fidem coluit. *Tacit. 11. Ann. c.* 60. Cum Marius & Sulla olim de upvel præcipue bellarent. *Virg.* 2. *Georg. v.* 372. Præcipue dum frons tenera, imprudenſque laborum. *Horat. in fin. ep.* 1. *lib.* 1. Præcipua ſanus, niſi cum pituita molaſta eſt. *b. c.* optima valetudine utens.

PRÆCIPUUS, a, um, *particolare*, *proprio*, *ἐξαίρετος*, *διάφορος*, peculiaris, proprius: cui opponitur communis. *Cic. pro Sull. c.* 3. Neceſſe eſt, quod mihi conſuli præcipuum fuit præter alios, ad jam privata cum ceteris eſſe commune. *& cap.* 4. Tum communibus, tum præcipuis patris tui periculis commovebatur. *Id. Fam.* 4. *ep. ult.* Non debes aut popriam fortunam & præcipuum poſtulare, aut communem recuſare. *Id. de provinc. conſul. c.* 1. *in fin.* Præcipuum illum & proprium feoſam doloris mei, quem tamen vos commooem ſemper vobis mecum eſſe duriſſis, a ſententia dicenda amocebo. ¶ Eſt a *præcipio*, h. a. ante capio, ea ratione, qua *reſpicere*, & *perſpicere* ab *ſpecio* ſunt: ut ſit id, quod ante, & præter alios capitur, ut *Feſt.* docet in *Excipuum*. Unde apud JCtos dicitur *præcipuum*, quod iotet multos in diviſionam non venit, ſed ab uno aliquo uatra fortem percipitur. *Sedan. l.* 6. *ep. ult. ams med.* Illud autem deberi tibi quodam, ut Juriſconſulti dicunt, præcipui titulo, nec tunc poterit ire pudor inficias, &c. *Sueton. in Galb. c.* 5. Liviæ teſtamento pæne ditatus eſt. H S. namque quinquentios cum præcipuum inter legitarios habuiſſet, &c. *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 4. *leg.* 2. *in fin.* Habebis præcipuum dotem cum frugibus ſuis: id vero, quod extrinſecus ei relictum aſt, reſtituet. *Papinian. Dig. lib.* 40. *tit.* 5. *leg.* 23. *a med.* Cum peculium caſtrenſe filius & inter legitimos heredes præcipuum retioeat. *Id. lib.* 31. *leg.* 79. *a med.* Nec ob eam rem apud arbitrum diviſionis præcipuum cauſam filiæ fore. V. *Præcipio*. Huc pertinera videtur illud *Terent. Adelph.* 2. 3. 5. Itaque unam hanc rem ma habeae præter alios præcipuam arbitmr, fratrem, &c. *& Plauti Rud.* 1. 3. 6. Hancine ego partem capio, ob pietatem, præcipuam? ¶ Sæpe eſt inſignis, ſingularis, animus, pontiſmus, *inſignis*, *ſingulare*, *eſimio*, *principale*, *deſtinato*. *Plant. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 9. Niſi in multitudine optimorum civium impetus animi mei fuerit ſingularis, & opera præcipua, nihil ad meam dignitatem accedere vulo ſuffragatione veſtra. *Cic. pro leg. Manil. c.* 19. *a med.* Qui in hoc bello etiam præcipuo jure eſſe deberet. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 52. Quos præcipuo ſemper honora Cæſar habuit. *Virg.* 3. *Georg. v.* 74. quos in ſpem ſtatues ſubmittere gentis, Præcipuum jam inde a teneris impende laborem. *Cic.* 4. *Fam. ep.* 3. In communibus miſeriis præcipuo quodam dolore angi. *Id. l.* 1. *Offic. c.* 4. Natura ingenerat præcipuum quendam amorem in eos, qui procreati ſunt. *Quintil. ſub init. cap.* 3. *l.* 6. Cicero præcipuus in uloquentia vir. *Tacit. 12. Ann. c.* 40. Præcipuus ſcientia rei militaris Venuſius. *Plin. l.* 7. *c.* 48. Vir præcipuus corpore viribuſque. *Flor. l.* 3. *c.* 2. Ut rex fraude præcipuus, fraude capeeetur. *Tacit. Ann.* 6. *c.* 4. Latiaris præcipuus alim circumveniendi Sabini, & tunc luendæ pœnæ primus fuit. *b. c.* qoi præcipuam dederat operam, ut Sabinus circumceniretur. *Plin. l.* 11. *c.* 49. Calculo humano remedia pex-

præcipua. *Id. l.* B. *c.* 25. Sinces contra venena præcipuus antidotis. & *c.* 27. Herba ad ſerpentium ictus præcipua. *Id. ſub fin. l.* 25. Herba dentibus præcipua. *Id. l.* 22. *c.* 7. *a med.* Piper præcipua amaritudine. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 10. *v.* 40 Et quæ præcipuum ſidera frigus habent. *Senec. in Thyeſt. v.* 285. Quod eſt in illa ſcelere præcipuum uſus, hoc ipſe facit. ¶ princeps, primus. *Virg.* 8. *Æn. v.* 276. gramineoque vinus locat ipſe ſedili: Præcipuumque toro, & villoſi pelle leonis Accipit Æneam, ſolioque invitat acerno. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 56. *extr.* Præcipui amicorum. & *lib.* 14. *c.* 55. *in fin.* Præcipuæ caritate. & *lib.* 16. *c.* 33. Magnitudine opum præcipuus inter Bithynos. & *lib.* 3. *c.* 30. Præcipuus, cui ſecreta impemtorum inniterentur.

PRÆCISE, *brevemente, ſuccintamente, a'veriuus*, breviter, paucis, ſermonem præcidendo. *Cic. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 29. Præciſe dicitur providentia mundum adminiſtrari: plene autem & perfecte ſic dici exiſtimato, providentia deorum mundum adminiſtrari. *Id. Acad. l.* 8. *ep.* 4. Præciſe negare alicui. *b. c.* abſolute, nude, ſimpliciter, atque adeo dure. V. *Præcido. Ulpian. Dig. l.* 36. *tit.* 3. *leg.* 1. *ſub fin.* Cavebitur ei oon præciſe, ſed ſub conditione. *b. e.* non abſolute. *Juſtinian. lib.* 4. *Inſtitut. tit.* 3. Quod autem non præciſe de quadrupeda, ſed de ea tantum, quæ, &c. *b. c.* ſimpliciter, & univerſim.

PRÆCISIO, onis, f. *taglio, cranconcento, a'verſuni*, actus præcidendi, præciſio: item locus, ubi aliquid præciſum eſt. *Vitruv. lib.* 5. *c.* 7. Ad ejus menſuræ perpendiculum toſeriores ſedes præſcindantur, & qua præciſio fueris, ibi, &c. *Id. l.* 4. *c.* 2. Projecturas tignorum præſecuerunt, & tabellas cootre tignorem præciſiones io fronte faciunt. ¶ Io re oratoria Præciſio eſt, roqeit *Auſt. ad Herenn. lib.* 4. *c.* 30. cum dictis quibuſdam, reliquum, quod cœptum eſt dici, relinquitur audientiem judicio, ſic: Mihi tecum præcertatio non eſt, ideo quod populus R. me, nolo dicere, te cui ſorte arrogaos videar: te autem ſæpe ignomioſa dignum putavit. Memioit & *Cic.* 3. *de Orat. c.* 53. cujus verba V. in *Peremptio*. ¶ Quomodo ab Reticentia differet, docet hia verbis *Quinct. l.* 9. *c.* 2. *terte med.* Eſt & alia non quidem reticentia, quæ ſis imperfecti ſermonis, ſed tamen præciſa, velut ante legitimum finem oresio, ut illud (*Cicer. pro Ligar. c.* 3. *extr.*) Nimis urgeo: commoveri videtur adoleſcens. Et, Quid plura? ipſum adoleſcentem dicere *audritis*.

PRÆCISÚRA, æ, f. *cisaglio*. Præciſuræ aſparagorum *Apicio l.* 4. *c.* 2. ſunt, quæ præciſæ abjiciuntur. agrorum *Frontino de Colon. pag.* 102. & 126. & 140. *Goeſ.* ſunt pinguiores agrorum laciniæ, ut ipſe *Goeſ.* interpretatur.

PRÆCISUS, a, um, *tagliato, troncato, a'ventaniato*, abſciſſus, deciſus, abruptus. *Petron. in Satyr. c.* 102. Deſcendimus in ſcapham, præciſoque vinculo, &c. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *ſect.* 54. Stramenta præciſa in acervum congeruntur. *Plin. l.* 29. *c. ult. ante med.* Vipera quatuor digitorum menſura utringan præciſa. *Id. l.* 30. *c.* 11. *a med.* Limacum capita præciſa arundine. *Id. l.* 21. *c.* 39. Præciſæ penæ non crefcunt, evulſæ renaſcuntue. *Id. l.* 25. *c.* 5. Præciſos nervos glutinere. *Id. l.* 28. *c.* 13. Hircos, barba præciſa, non abire in alienum gregem. *Id. l.* 8. *c.* 22. Præciſum iter. *tagliato, attraverſato. Mamil. lib.* 4. *verſ.* 630. Trinacria Italia tantum præciſa receſſit. *ſeparata dall' Italia*. ¶ Præruptus, abruptus, præceps, *dirupato, ſcoſceſo, ſtrapicpendente. Salluſt. in Jug. rep.* 97. *ad fin.* Iter caſtellanorum anguſtum admodem, atrinque præciſum. *Virgil.* 8. *Æn. verſ.* 233. acuta ſilea præciſis undiqus ſaxis. *Quintil. lib.* 12. *cap.* 9. Civitates præciſis impoſitæ rupibus. *Sil. l.* 13. *v.* 337. ſimiliſque volenti Cornipedem telerit præciſa per avia plantam. *Pompon. Mela l.* 3. *c.* 9. Vaſta omnia, vaſtis præciſa montibus, ripæ potius ſuot, quam litora. ¶ Obſcem ſenſe *Senec. de provid. c.* 5. Interim in urbe ſecuros eſſe præciſos, & profeſſus impudentiam. Al. leg. *perviſos*. V. *Præcido*. ¶ Effectus, caltratus. *Lamprid. in Heliogab. c.* 7. Jactavit autem caput inter præciſos phanaticos, & omnia fecit, quæ Galli facere ſolent. ¶ Trenſfertur ad orationem brevem, circuncifam, abruptam, conciſem, *breve, ſuccinto, conciſe. Quintil. l.* 9. *c.* 2. *circa med.* Præciſa velut ante legitimum finem oratio. V. *Præciſio*. & *lib.* 10. *c.* 2. *a med.* Qui præciſis concluſionibus obſcuri, Salluſtium atque Thucydidem ſupemat. & *lib.* 7. *c.* 3. *ante med.* Præciſa comprehenſio. & *lib.* 4. *c.* 2. *extr med.* Simplex & undique præciſa, non tam narratio vocari poteſt, quam confuſio. *Gell. ſub fin. c.* 2. *l.* 7. Præciſis interruptiſque verbis exclamare. ¶ Eſt etiam ablatus, ereptus, aut diminutus, *tolto, levato*, e *ſminuito. Cic. ad Brut. ep.* 15. *ante med.* Oppreſſa ab impiis civitas, aptitelandr poteſtate præciſa. *Id.* 2. *ad Q. Fr. ep.* 11. Tenediorum libertas ſecurr Tenedia præciſa. *Id.* 5. *Verr. c.* 64. *a med.* Illa quidem certe tibi præciſa defenſio eſt. *Petron. in Satyr. c.* 82. Præciſa ultione. ¶ Pro duro, difficili. *Aer. Mamead. lib.* 40. *Dig. tit.* 16. *leg.* 4. Non omnia, qui litem habuit, & ideo militavit, exauctoeari jebetur; ſed qui eo animo militiæ ſe dedit, ut ſub obtentu militiæ præciſiorem ſe adverſario faceret. Al. leg. *prætoſciorem*. ¶ *Præciſum*, abſolute, pars viſcerum, aut carnis præciſa. *Nævius* apud *Non. c.* 2. *n.* 633. Præciſum, omaſum, pernam, callum, &c. *Lucil. ibid.* Illi præciſa, atque epelis capiuntur opimia.

PRÆCLAMITÁTOR, oris, m. V. *Præcio*.

PRÆCLAMO, as, a. 1. *gridare innanzi, πρόβοάω*, ante clamo. *Paul. Dig. lib.* 48. *tit.* 8. *leg.* 7. Si putator ea arbore eum ramum dejeceret, non præclamaverit, & prætereuntem occiderit. Al. leg. *proclamaverit*.

PRÆCLARE, *molto chiaramente, κομψοτέρως*, valde clare, dilucide, perſpicue. *Cic.* 2. *Acad. c.* 9. Præclere explicatur Academiæ veteris auctoritas. *Id. in Brute, c.* 25. Ingenii lumen eloquentia, qua virum excellentem præclare, &c. *Id. Fam.* 13. *ep.* 7. Tibi negotium darum eſſe a Cæſare non judicium, præclare intelligo. *b. beatiſſimo*. & *lib.* 4. *ep.* 7. Ego te cum eſſe, qui, &c. præclare memini. *Plin. l.* 3. *ep.* 13. Inventa præclare, enuntiare magnifice, diſponere apte. *Gell. l.* 2. *c.* 23. Præclare, & appoſite, & facete ſcribere. ¶ Item cum multa gloria, aut laude. *Cic. pro Mil. c.* 35. Se nihil in vita niſi præclariſſime feciſſe. *Hirt. de B. Alex. c.* 30. Cæſar te præclariſſime geſſa, victor ad cæſtra contendit. ¶ Item valde recte, commode, optime, *benaſſimo, egregiamente, ottimamente, καλῶς. Cic. Verr.* 3. *c.* 4. Præclare nobiſcum actum *sit*, ſi populus R. iſtius unius ſupplicio contentus erit. & *Verr.* 4. *c.* 61. Omnino præclare tu habes, cum in ordo tibi eſt inimiciſſimus. *ſa che ſtai bene*. ironia. & *Verr. 6. c.* 58. Pugna in tabelis picta præclare. & *rep.* 44. Simulacrum prætlare factum e marmore. *Id.* 3. *Phil. c.* 10. Præclare facitis, qui de præſidio conſulum referatie. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 13. Si (id quod præclare a ſapientibus dicitur) vultu ſæpe lædiour pietas. *Id. Fam.* 13. *ep.* 41. Id bia valde gratum fora, teque apud eos præclare poſiturum, confirmo & ſpondeo. *con ano gran vantaggio*. Sic *pro Roſc. Com. c.* 12. Præclare ſuem negotium gerat Roſcius: fundum fructuoſiſſimum abſtulit. ¶ De his quæ utiliter adhibentur in medicina. Plin. *l.* 29. *c.* 4. *circa med.* Jus quoque ex bis potum præclare medetur. *Id. ſub fin. l.* 26. Dictamni ſolia præclare dantur ex aqua. *Id. l.* 22. *c.* 19. Radix cœliacis præclare facit. *Id. l.* 32. *c.* 4. Teſtudinum caroes contra ſalamendres præclare auxiliantur. ¶ Eſt vehementer approbantis. *Cic. Phil.* 13. *c.* 9. Pacem vult M. Lepidus: præclare, ſi, &c. *beatiſſimo*.

PRÆCLARITER, præclare. *Cloud. Quadrigar.* apud *Non. c.* 12. *n.* 56. Et ita rebus præclariter geſtis, Romam revertemur.

PRÆCLÁRUS, a, um, *molto chiaro, κρυπρὸς*, valde clares, illuſtris, ſplendidus. *Lucr. l.* 2. *v.* 1031. Præclara lux. & *lib.* 5. *v.* 122. præclarum cæli reflingere ſolem. *Juvenal. ſat.* 5. *v.* 42. præclara illec laudatur iaſpis. ¶ Translate ſarmoſus, pulcher, *belle. Lucret. lib.* 4. *verſ.* 1026. Nuntia præclari vultus, pulcrique coloria. *Cic. Verr. 6. cap.* 52. *ad fin.* Urbs ſitu cem mento, tum ea omni aditu, vel terra, vel mari, præclaro ad aſpectum. *Accius* apud *Cicer.* 1. *de Divin. c.* 22. Duos arietes inde eligi, præclariorem alterum immolare me. ¶ Item illuſtris, nobilis, *nobile. Sueton. in Otb. c.* 2. Materno genere præclaro. *Virg.* 4. *Georg. v.* 322. præclara ſtirpe deorum. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 149. magni prales præclara Dorycli. ¶ Illuſtris, commemorandes, famoſus, egregius, eximius, *illuſtre, coſpicuo, famoſo, inſigne, nobile, preclare, celebre, eccellente. Virg.* 8. *Æn. v.* 480. & 12. *v.* 347. Gens bello præclera. Stat. *Theb.* 3. *v.* 284. Præclarus armis. *Plaut. Mil.* 4. 2. 51. Hominem tam pulcrum, & præclara virtute, & forma, & factis. *Salluſt. in Jug. c.* 88. Quanto vita illorum præclarior, tanto borum ſocordia flagitioſior. *Sueton. in Calig. c.* 22. Simulacra nominum, religione & arte præclare. *Cic. Fam.* 1. *ep.* 7. *a med.* Minime miramur, te tuis, ut egregium artificem, præclaris operibus lætari. *Id.* 2. de *Orm. c.* 12. Melii præclari in philoſophia & nobiles. *Id. an. Fam. ep.* 5. Nec quidquam ea omnibus rebus humanis eſt præclarius, aut præſtantius, quam de republ. beoe mereri. *Id.* 1. *Offic. c.* 20. Quæ enimia plerique & præclara videotur, parva ducere. *Id. l.* 2. *de Orat. c.* 69. Io vobis egregiam quandam & præclaram indolem ad dicendum eſſe cognovi. & *lib.* 2. *c.* 21. *ſub fin.* Genus dicendi magoificum atque præclerum. & *in Orm. c.* 4. Cum alia præclara quædam & magnifica diticiſſet. *Id. Phil. 4. c.* 2. *a med.* Præclare & loculenta reclamatione factum Martiolum comprobatia. *Nep. in Timol. c.* 1. Præclariſſimum facinus. & *cap. c.* Præclara victoria. *Hirt. de B. Alex. c.* 24. Præclariſſima patria. *Virg.* 4. *Æn. v.* 655. Urbs præclara. *Plin. in Pamg. c.* 88. *ad fin.* Præclarior laus. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 5. *v.* 40. & *Perſ. ſat.* 2. *v.* 10. Præclarum funus. *b. c.* crebris funalibus, & pompa magnificum. ¶ In malam partem. *Salluſt. in Jug. c.* 17. Qui ounc ſceleribus fuis feroa atque præclarus eſt. ¶ Cum gent. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 34. T. Livius, eloquentiæ ac fidei præclarus in primis. ¶ Copioſus, abundans, dives. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. *v.* 45. Si cui præterea validus male filius in re Præclara ſebi tus aletur. ¶ De his, quæ famam utilitatis inbent in medicina, *Plin. l.* 23. *c.* 3. Olivæ atbæ præclarum habent uſum recentes, per ſe cibi modo devoratæ. *Id. l.* 20. *c.* 7. Succus ad multa præclarus. *Id. l.* 27. *c.* 4. *ſub fin.* Herba præclara in vulneribus. *Id. l.* 22. *c.* 24. Aqua mulſa præclarum uſiſtitatem habet. *Id. l.* 35. *c.* 6. Rubrica in medicina res præclare habetur. V. *Præclare*.

PRÆCLAVIUM, ii, n. *Nonio cap.* 11. *n.* 326. eſt pars veſtis, quæ ante clavum texitur: *Solmaſio ad Vopiſc. in Aurelian. c.* 46. ornamentum clavi figura, prætextum ad oram veſtis. *Afran.* apud *Non.* Tertium diem præclavium unum texere. *Id. ibid.* Mea nutrix ſorge, ſi vis, proter purpurem, præclavium contextus.

PRÆCLÓDO, is, ſi, ſum, a. 3. *chiudere in faccia, ſerrare, bannire*, ante aliquem claudo. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 19. *extr.* Per ſe cohortes ejecit, portaſque præclouit. & *lib.* 3. *c.* 22. Illi datoros ſe negare, neque portas conſelt præcluſuros. *Lucan. l.* 9. *v.* 39. claſſi præcludere portus. ¶ Et *metverſim* intercludo, impedio, præcido. *Hirt. de B. Alex. c.* 8. Quæ diverſæ navigationes nunquam uno tempore adverſis ventis præclederentur. *Cic. pro Planc. c.* 40. *extr.* Nam maritimos curſus præludebat biemie magnitudo. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1920. & *Ovid. Met.* 14. *v.* 790. præcludere iter. *Colum. l.* 6. *c.* 18. Hirudo faucibus adhærens tranſitum cibis præcludit. *Plin. l.* 8. *c.* 15. Præcludere ſpiritum. *terre il fimo*. & *Ovid.* 2. *Met. v.* 658. uſum vocis. ¶ Translate *Cic.* 7. *Verr. c.* 65. Jam omnem orbem terrarum, qui ſemper noſtris hominibus maxime patuit, civibus R. ille defenſione præluſerit. *Id. in Pſon. c.* 17. Si

non

non tuis oſeſſis in hunc ordinem contumeliis in perpetuum tibi curiam præcluſiſſes. *Petron. in Satyr. c.* 87. Præcludere ſibi oditum. *Lucret. l.* 2. *v.* 973. affugium alicui. *& verſ.* 311. ſpeciem videndi. *Phædr. l.* 1. *fab.* 2. *v.* 26. vocem præcludit metus. *& fab.* 23. linguam cani præcludere, ne latret. ¶ Pro coercere, impedire, prohibere, excludere. *Suetou. in Ner. c.* 31. Cum interdixiſſet uſum amethyſtini ac Tyrii coloris, ſubmiſſeſteque qui oundinarum die pauculas unciss venderet, præcluſit cunctos negotiatores. *Budæus* malleti *perculit.*

PRÆCLUĒO, es, n. 2. valde clueo, celebris ſum. *Terentian. Maur. de carm. Iambi. pag.* 1433. *Putſch.* Vel qui in vetuſta præcluant comœdia. *Prudent. cathemer.* 4. *v.* 37. Sic olim tua præcloens poteſtas.

PRÆCLUIS, e, valde illuſtris, nobilis, fama celebris. *Martian Capell. lib. 1. pag.* 2. Liberi præclues. *& pag.* 18. Præcluibus liberis.

PRÆCLUSIO, onis, f. *ferramentum, κλεῖσθρον*, actus præcludendi, cancluſio. *Vitruv. l.* 9. *c. ult. a med.* Præcluſione aquarum.

PRÆCLUSOR, oris, m. qui præcludit. *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 17. *ſub fin.* Præcluſores legis. *b.* 1. noa admitteates quemquam ad legia intellactum.

PRÆCLUSUS, a, um, *chiuſo in faccia, ferrato*, δυσανοίκτος, occluſus. *Propert. l.* 2. *el.* 4. *v.* 11. Nec mea præcluſas fregerit ira fores. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 20. Cum ſi ſe Itelicam ventuium præmiſiſſet, certior a ſuis factus eſt, præcluſus eſſe portas. *Suetou. in Oth. c.* 8. *extr.* Via lapidum ruina præcluſa. *Senec. in Thyeſt. v.* 781. Sæpe præcluſæ cibum tenuere fauces. *Sil. l.* 9. *v.* 511. denſo fauces præcluſus pulvere miles. *Suetou. in Calig. c.* 26. *extr.* Horreis præcluſis populo famem indixit. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 668. ſcopulis præcluſa ratis. *h. e.* clauſa ratse duos ſcopulos. ¶ Translate *Cic. 7. Verr. c.* 8. *extr.* Facila oſteadam, tua crudelitate in alios, omnes tibi aditus miſsricordiæ judicum jampridem eſſe præcluſos. *Claudian. de* VI. *conſul. Honor. v.* 165. ubi præcluſæ voci laxata remiſit Frena dolor.

PRÆCO, onis, m. *banditore, gridatore, κήρυξ*, buccinator, prædicator, miniſter publicus, qui voce quæſtum facit. Videtur eſſe a *præcino*, vel a *præcino*, vel quaſi *prædico*, per ſyncop. Præconum multiplex ſuit opem. Nam in auctionibus pretium rerum clamore pronuatiabant, & ad emendum laudando invitabant. *Horat. in ar. poet. v.* 419. Ut præco, ad merces turbam qui cogit emendas. *Plaut. Bacch.* 4. 7. 17. Stulte, neſcis, nunc venire te, atque in eo ipſo aſtas lapide, ubi præco prædicat. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 34. *ſub fin.* Hæc ſublata de ſania in forum protulit, & per præconem vendidit. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 40. *ad fin.* De hartis Scapulanis hoc videtur effici poſſe, ut præconi ſubjiciantur. *Id. pro Dom. c.* 20. Ut Cyprius rex cum bonis omnibus ſub præcone ſubjiceretur. ¶ Magiſtratibus apparebant, reos citabant, ſilentium indicebant, eorum addicta, ſententias judicum, & alia hujuſmodi publicabant. *Liv. l.* 26. *c.* 25. *a med.* Præconi imperavit conſul, ut lictorem lage agere juberet. *Aſcon. in Verr.* 3. *c.* 1. Apud Veteres & judices, & rei, & accuſatores, & defenſores citabantur a præcone Prætoris. *Cic. Verr.* 4. *c.* 30. *ad fin.* Teſtes citari jubet: dicit unus & alter breviter. nihil interrogatur. præco, draiſſa prununtiat. *Suetou. in Tiber. cap.* 12. Citatum pro tribunali voce præconis convicistorem rapi juſſit in carcarem. *Liv. l.* 3. *c.* 47. *extr.* Cum repellsretur aſſertor virginis, ſilentium per præconem factum. ¶ Ad concionem, & coonitia populum vocabaat: in his eorum nomina renuntiabant, qui creabantur. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 9. Ubi in templum conſura euſpicatur, præconi ſic imperato, ut viros vocet. *& mox.* Præco in templo primum vocat, poſtea de muris vocat. *Auct. ad Herenn. l.* 4 *c.* 55. Jubet advocari concionem, *&c.* Illi præco faciebat audientiam. *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 3. Alterum Comitiis cum recitatur, a præcone diſitur, nlla centuria, non illa. *Cic. Agrar.* 2. *c.* 2. *a med.* Me non ſingulæ voces præconum, ſed una voce univerſus populus R. conſulem declaravit. *Gell. l.* 12. *c.* 8. *ad fin.* Populus eos ſimul cenſores facit: atque illi, ubi voce præconis renuntiati ſunt, *&c.* ¶ In aliquibus conveniebant cum accenſis. *Varr. lat. cit.* Quare hic accenſo, illic præconi dicit? hæc eſt cauſa: in aliquot rebus idem, ut præco accenſus accicbat. ¶ Ad ludos invitabant, & in his victores qui ſuiſſent, clara voce, & multis laudibus enuatiabant. *Suetou. in Claud. c.* 21. Quare vox præconis irriſa eſt, invitantis more ſolamni ad ludos, quos nec ſpectaſſet quiſquam, nec ſpectaturus eſſet. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 12. *ad fin.* Verecundiores eſſe præcones ludorum gymnicorum, qui cum ceteris enronas impoſuerint victoribus, eorumque nomine magna voce pronantiarint; cum ipſi ante ludorum multonum corona donentur, alium præconem adhibeaat, ns ſua voce ipſi ſe victores eſſe prædicent. ¶ Hinc translate ponitur pro laudatore. *Cic. pro Arch.* 8. 10. O fortunate adoliſcens, qui tuæ virtutis Homerum præconem inveneris. ¶ In theatris ſilentium indicebant. Apud *Plaut.* ita Prologus loquitur, *Pœn. prol. v.* 11. Exſurge, præco, fac populo audientiam. Jamdudam exſpecto, ſi tuum officium ſcias. Exerce vocem, per quam vivis, & colis. Nam o ſi clamabis, tacitum te abrepet fames. ¶ Adhibebantur ad res amicas ravoſtigandas. *Plaut. Merc.* 3. 4. *in fin.* Certum eſt præconum jubere jam quantum eſt conducier, qui illam inveſtigent, qui inveniant. *Petron. in Satyr. c.* 97. Intret ſtabulum præco cum ſervo publico, & has proclamavit: Puer io balneo paolo ante abſcraxit, *&c.* Si quis eum reddere, aut commonſtrare voluerit, acclpiat nummos mille. ¶ Item funeribus indicendis, & ad exſequias hominibus avocandis. *Feſt. ſub Vic. 1.* Indictivum funus, ad quod per præconem avocabantur. Formulam indicendi refert *Terent. Phorm.* 5. 8. 37. item *Varr. l.* 6. *de L. L.* 3. V. *Exſequia*, & *Olitor.* ¶ Eorum miniſterium parum honeſtum fuit. Nam in municipiis lege vetabantur, qui præcones eſſent, decuriones creari: qui fuiſſent, aoa vetsbantur, ut aſt apod *Cic. Fam. 6. ep.* 18. ¶ Anuli diſtinxere alterum ordiasm a plabe, ſicut tunica ab anulis Senatorum tantum: quamquam & hoc ſem: vulgoque purpura latinre tnnicæ uſos invenimos etism præconss ſicut patrem L. Ælii Stiloais, Præconini ob id cognominatir. *Plin. l.* 33. *c. ult. ſub fin.* & *Suetou. de Gramm. c.* 3.

PRÆCOCTUS, a, um, valda coctus, encoctus. *Plin. l.* 14. *c.* 9. *de poſſ.* Quidam e quacumque dulci (*uva*) dum præcocta alba, faciant. ¶ ante coctus. *Cæl. Aurelian. Acut. l.* 1. *c.* 34. Mulſum, ia qua præcocta, vel præinfuſa fuerit ruta. Adde *Tard. l.* 4. *c.* 3. *fol.* 16. *&* 38.

PRÆCOGITATIO, onis, f. ante cogitatio. *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 30. *ante med.* Cohibuit præcogitationem.

PRÆCOGITATUS, a, um, *premeditato*, aate cogiterus. *Liv. l.* 40. *c.* 4. *ad fin.* Multo ants præcogitstu-n facinus. *Senec. ſub fin. epiſt.* 76. Præcogitati mali mollis ictus venit.

PRÆCOGITO, as, avi, atum, a. *c. penſare innanzi, premeditare, προφέρειν*, ante sogita, præmeditur. *Quintil. l.* 11. *c.* 9. *ad fin.* Licet præcogitare plure, & animum ad omnes caſus componere. *Impp. Arcad. Honor. & Theodoſ. lib.* 8. *Cod. Theodoſ. tit.* 4. *leg.* 20. Præcogitare abſceſſum.

PRÆCOGNITIO, onis, f. anticipata cognitin. Eſt *Boethii l.* 5. *de conſol. Philoſ. prof.* 4.

PRÆCOGNITUS, a, um, *antivedato, preintoſo, προγνωσκόμενος*, ante cognitus. *Plaue. ad Cicer. Fam.* 20. *ep.* 15. *ad fin.* Si latro, præcogaito noſtro adventa, ruſus in Itelham ſa recipere coperit.

PRÆCOLO, is, 3. ante colo, præfero. *Tacit. Ann.* 14. *c.* 22. Fovebantque multi, quibus nova & aacipitia præcultra, avida & plerumque fallax ambitio eſt.

PRÆCOMMODO, as, a. *c.* aate commodo, præbeo. *Impp. Theodoſ. & Valentin. lib.* 14. *Cod. Theodoſ. tit. & leg. ult.* Quingentos ſolidos (*sic*) præcommodari decernimus. *Corspp. l.* 1. *v.* 7. Officio quocumque deſrur, præcommodo liaguam.

PRÆCOMMOVĒO, es, a. 2. aate, aut valde commoveo. *Senec. in Thyeſt. v.* 299. Si nimis dorus precas ſperaet Thyeſtes, liberos ejus rudes, & factiles cepi præcommovebunt. *Eſt qui aliter leg.*

PRÆCOMPOSITUS, a, um, *preparato*, aate compoſitus, meditatus, paretus. *Ovid. 6. Faſt. v.* 674. Cum præcompoſito nentius ore venit.

PRÆCONANS, antis, præconem agens. *Martian. Capell. l.* 1. *pag.* 17. Ingreſſuros cunctos nominatim vocabat Fama præconans.

PRÆCONCEPTUS, a, um, ante conceptus, *προεννοηθείς*. *Plin. l.* 2. *c.* 82. Specus præconceptum ſpirttum exhalant. *Hardoin. in* MSS. legit *conceptum*.

PRÆCONDIO, is, a. 4. ante condin. *Apic. l.* 8. *c.* 8. *a med.* Leporem præcondies, ſicot hædum Tarpejanum.

PRÆCONINUS. V. *Præco* in fine.

PRÆCONIUM, ii, n. *uffizio del banditore, gridu, pubblicazione, κήρυγμα*, officium, munus, & vox præconis. *Cic. Fam.* 6. *ep.* 18. Eos qui facarent præconium, vetarĕ aſſe in decurionibus. *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 12. Ligarianam præclara vendidiſti. poſthac quidquid ſcripſero, tibi præconium deferam. *h. e.* quidquid venale ſcripſero, vendendi curam tibi tradam. Simul allegorice hoc dicit: orationem meam pro Ligario pulcre commendabi, & in eſufa fuiſti, ut multi probarent. poſthac quæcumque ſcripſero, edenda tibi mandabo. *Apul. l.* 6. *Metam.* Nil ſuperest, quam tuo præconio præmium inveſtigationis publicitus edicre. *h. e.* te præcone prædicate & rem amiſſam, & præmium invenientis. nam præcones adhibebantur umiſſis rebus invelligandis. V. *Præco*. ¶ Traoslate eſt publicatio, divulgatio, *divulgamento, propalazione, pubblicazione*. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 20. *ad fin.* Homo ſtultitiæ ſuæ quamplurimos teſtes domeſtion præconio enlligeat. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 1. *v.* 9. Ut cecidi, petago ſubiti præconia caſus. *Id.* 1. 10 *Pont. ep. c. v.* 55. Talia cælsſtes ſiuri præconia gaudeat, Ut, ſua quid valeant nomina, teſts probent. *Id.* 4. *Triſt. el.* 9. *v.* 19. Noſtre per immoſas ibuat præconia gentes: Quodque querar, notum, qua patet orbis, erit. *Id. Heroid. ep.* 17. *v.* 107. Non ita contempso volucris præconia Famæ, Ut probris teras impleat illa meis. ¶ De prædicatione, quæ cum laude coajuncte eſt (ex more præconum res venales laudantium) *lode, encomio. Cic. pro Arch. c.* 9. Nanus quiſquam eſt tam averſus a Muſis, qui non mandari verſibus ſuorum laborum facile præconium patiatur. *Id.* 5. *Fam. ep.* 12. *ad fin.* Ut non ſolum mihi præconium, quod Alexander ab Homero Achilli tributum eſſe diait, ſed etiam grave teſtimonium impertitum clari hominis magaique videatur. *Plin. l.* 16. *c.* 13. Multum Homeri præconio Achillis haſta nobilitata eſt. *Ovid.* 4. ex *Pont. ep.* 8. *v.* 45. Carmine veſtrarum peragunt præconia laudum. *Id.* 3. *Amor. el.* 12. *v.* 9. quid anim formæ præconia feci? Vendibilis culpa facta puella mea eſt. ¶ Adjective *Cic. pro Quint. c.* 3. Cujus vox in præcoaio quæſtu conſtitit.

PRÆCONOR. V. *Præconare*.

PRÆCONSŪMO, is, a. 3. ante conſumo. *Ovid. Met.* 7. *v.* 488. utilius bellum putat eſſe minari, Quam gerere, atqus ſuas ibi præconſumere vires. *conſumate avanti il tempo.*

PRÆCONSUMPTUS, a, um, ante conſumptus. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 6. *v.* 19. vires afferre recoates, Nec præconſumptum temporis eſſe malis.

PRÆCONTRECTO, as, a. 1. aots contrecto. *Ovid. Met.* 6. *v.* 478. Spectat eam Tereus, præcontrectatque videndo.

PRÆCŌQUIS, e. V. *Præco*.

PRÆCŌQUO, it, oxi, octum, a. 3. *cuocere avanti, προέψω*, ante coquo.

cnquo. *Plin. l.* 18. *c.* 29. *circa med.* Vapore emittat culpa, acinique præcoquuntur in callum. *b. c.* priuſquam creſcant, at *Id.* ait *l.* 17. *c.* 24. *circa med.* decoquuntur in callum.

PRÆCŎQUUS. V. *Præco*.

PRÆCORDIA, orum, n. *ſtamenaverſo*, φρένες, διάφραγμα, διάζωμα, membrana pectoris viſcera ab alvo ſiu ventra ſiparans: ita dicta, quia cordi prætenditur. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 77. Esta hominis ab inferiore viſcerum parte ſeparantur membrana, quæ præcordia appellant, quia cordi prætenditur, quod Græci appellaverunt φρένας. (Quod φρένες idem ſint ac διάζωμα, & διάφραγμα, clare docent *Ariſtot. l.* 3. *de part. anim. c.* 10. & *Plato in Timæo pag.* m. 70.) *Et mox*. In eadem præcipue hilaritatis ſedes. Ob hoc in prœliis mortem cum riſu trajecta præcordia attularunt. ¶ Metonymice ſunt cor, pulmo, & quæcumque partes cordi vicinæ. *Plin. l.* 30. *c.* 5. *ſub fin.* Præcordia vocamus uno nomine asta in homine. *M. Cæl.* apud *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *a med.* Ipſum offendunt temulento ſopore profligatum, totis præcordiis ſtertentem. *Celſ. l.* 4. *c.* 1. Sub cordis atque pulmous traſverſum ex valida membrana ſeptum eſt, quod a præcordiis uterum diducit. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 82. Pectus, hoc eſt oſſa, præcordiis & vitalibus natura circumdedit. *Id. l.* 26. *c.* 7. Acoron jocinari medetur, thoraci quoque, & præcordiis. ¶ Item aliquando ea, quæ ὑποχόνδρια Græci vocant, h. e. ſpatium utrinque ſub coſtis ſpuriis, in quo ſunt ventriculus, bepar, lien, &c. *Celſ. l.* 2. *c.* 3. & 7. Si præcordia ſine ullo ſenſu doloris æqualiter mollia in utraque parte ſunt. *Id. l.* 5. *c.* 26. *ſect.* 20. Ad ſpinam reducta præcordia. & *ſect.* 22. Præcordia cum ventriculo ab eadem parte indurescunt. *Sueton. in Aug. c.* 82. Præcordiorum inflatione tentari. ¶ Et aniverſum viſcera, inteſtina, *le viſcere*. *Cic. ſ.* 5. *de Fin. c.* 30. *ſub fin.* Ipſe aoulus in præcordiis piſcis inventus eſt. ¶ Pro pectore, *petto*, *Ovid.* 12. *Met. v.* 140. clypeo genibuſque premens præcordia duris. ¶ Pro toto corpore. *Id. Met.* 7. *v.* 558. Non ſtatum, non ulla pati valamina poſſunt. Dura ſed in terra ponunt præcordia: nec ſit Corpus bumo gelidum, ſed humus de corpore ſervet. ¶ Ut cor, & pectus, ita præcordia ſuot ſedes ſenſuum & affectuum. *Juvenal. ſat.* 13. *v.* 182. quorum præcordia nullis Interdum, aut levibus videas flagrantia cauſis. *b. c.* ita ardentia. *Id. ſat.* 1. *v.* 167. tacita ſudant præcordia culpa. *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 183. ſi forte præces præcordia ferrea tangunt. *Tibull. l. & eleg.* 1. *v.* 77. Fibris. non tua ſunt duro præcordia ferro Vincta, nec in tenero ſtat tibi corde ſtlau. *Propert. l.* 2. *el.* 3. *extr.* Alter ſæpe uno mutat præcordia verbo. *b. c.* ſententiam: mollitor, cedit. *Virg.* 2. *Æn. v.* 367. Quondam etiam victis redit in præcordia virtus. *virtus in petto al coraggio.* & *Petron. in Satyr. c.* 17. Major in præcordiis dolus ſævit. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 89. Condita cum verau aperit præcordia Liber. *i ſecreti del cuore.* Sic *Perſ. ſat.* 5. *v.* 22. tibi nunc, hortante Camena, Excutianda damus præcordia. ¶ *Præcordia mœſtis*, ſedes intima mœſtis. *Ovid.* 12. *Met. v.* 148. Pingue ſed ingenium manſit: nociturague, ut anta, Rurſus erant domino ſtolidæ præcordia mentis.

PRÆCORRUMPO, is, *r.* 3. ante corrumpo. *Ovid. Met.* 14. *v.* 234. dum præcorrumpsra donis me cupit.

PRÆCORRUPTUS, a, um, ante corruptus. *Ovid.* 9. *Met. v.* 295. Illa quidem venit. ſed præcorrupta, meumque Quæ domare caput Junoni vellet iniquæ.

PRÆCOX, præcócis, Præcŏquis, que, & Præcŏquus, a, um, adject. *maturo temporis il tempo, primaticcio, ἄωρος, πρώϊμος*, matureſcens celeritæ, vel aata tempus juſtum & legitimum, præmaturus: a *præ*, & *coqno*, maturo. Dicitur propria da terræ fructibus. *Plin. l.* 19. *c.* 6. *a med.* Allium præcox matureſcit ſexaginta diebus. *Id. l.* 21. *c.* 4. *ad fin.* Roſa hiems tota præcos. *Id. l.* 17. *c.* 2. *a med.* Cum præcoces excurrere germinationes, avocatæ indulgentia cæli, ſuauus frigoribus avuruntur. Qua de cauſa ſarotinæ hismes noxiæ. *Colum. l.* 3. *c.* 2. *a med.* Vitis præcoqois fructus. *Id. ibid. c.* 9. *a med.* Ex una præcoque vite. *Id. l.* 5. *c.* 10. *a med.* Pira volema, mulſa, præcocia. *Id. l.* 12. *c.* 37. & 39. Uvas præcoquas quam maturiſſimas legere. *Calpurn. ecl.* 2. *v.* 42. & modo cogit Inſita præcoquibus ſubrepere perſica prunis. *Al. leg.* præcocibus. *Colum. l.* 2. *c.* 8. *a med.* Vina colerius vetuſteſcunt, quæ fumi quodam tenora præcocem maturitatem tiahunt. ¶ De arboribus præcocem fructum ferentibus, *Colum. l.* 3. *c.* 2. & 2. Præcoques vites. *Plin. l.* 16. *c.* 27. Præcoces arbores. ¶ *Præcocia loca*, in quibus fructus præcocss ſunt. V. *Serotinus*. ¶ Translata de omnibus dicitur, quæ ante tempus ſiunt, vel contingunt. *Afran.* apud *Gell. c.* 11. *l.* 10. Appetis dominatum demens præmatura præcocem. *Enn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 627. Præcon pugna. *Novius ibid.* Huic puellæ præcoquis libido eſt. *Lucil. ibid.* & *Verr. n.* 678. Præcox fuga. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 1. *v.* 30. modeſtia. *Plin. in præfat. l.* 7. *de ſolertiis.* Riſus præcos illa, & celeritmus aote quadrageſimum diem nulli datur. *Senec. de brevit. vitæ, c.* 6. Præcox audacia. *b. c.* quæ, in puero & prætestam eſt. *Quintil. l.* 2. *c.* 3. (*al.* 4.) Illud ingeniorum velut præcox genus non temere unquam pervenit ad frugem. *Tertull. de anim. c.* 20. Pueri menſe citius aloquuntur præcoce lingua.

PRÆCRASSUS, a, um, valda craſſus. *Plin. l.* 16. *c.* 8. *ad fin.* Suberis cortex præcraſſus, ac tenaſcens.

PRÆCULCO, as, *a.* 1. ants, aut velds inculco. *Tertull. de monog. c.* 12. Ad cujus feuſum lacilius perſpiciendum tanto inſtantius præculcandum eſt, mulierem teneri, &c.

PRÆCULTUS, a, um, ants, aut valde aucultus, præparatus. *Cic. in Pariit. c.* 23. Sunt alii quidam parfecti animi habitus, ad virtutem quaſi præcalti & præparati rectis ſtudiis & artibus. *Quintil. l.* 11. *c.* 1. *ante med.* Genus eloquentiæ piſnum, & ſrectum, & audax, & præcultum ſenibus non convenit. *Stat.* 2. *Theb. v.* 197. Tunc donis Argia nitet, vilaſque ſororis Ornatus facto præculta ſuparvenit aurn.

PRÆCUPIDUS, a, um, valde cupidus, percupidus. *Sueton. in Aug. c.* 70. Notatus eſt, ut præciosæ ſupellectilis, Corinthiorumque præcupidus.

PRÆCURO, as, *a. p.* ante curo. *Cæl. Aurelian. Acut. l.* 2. *c.* 37. Corpus erit præcurandum unctions olsi lentiſcini. *Tertull. ſub fin. l.* 2. *adverſ. Marcion.* Res ſuas rationali æmulatione materitatis præcurabra.

PRÆCURRO, is, præcucurri, & præcurri, urſum, *n.* 3. *correre innanzi, precorrere, procedere, προτρέχω*, ante curro, præcedo. *Plaut. Merc.* 2. 2. *in fin.* Ea huc præcucurri gratia, os ts opprimeret imprudentem. *Terent. Hec.* 3. 3. 22. Propere præcucurrit, nuntians me veniſſe. *Liv. l.* 40. *c.* 7. *a med.* Præcucurrit index ad Perſea. *Al. leg.* præcurrit. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 80. Eo fama jam præcucurrerat de prœlio Dyrrhachino. ¶ Translate *Cic. in Orat. c.* 58. *a med.* Horum uterque Iſocratem ætate præcurrit. *Id.* 4. *Acad. c. ult.* Nihil aſſa turpius, quem cognizioni & perceptioni aſſertionem approbationemque præcurrere. *Id.* 2. *de Divin. c.* 52. Ut certæ rebus certa ſigna præcurrerent. *Id. de Amic. c.* 17. Præcurrit amicitia judicium. *Hirat. l.* 1. *ep.* 20. *v.* 28. licet ſub paupere tecto Reges, & ragum vita præcurrers amicos. *b. c.* diutius vivsra. ¶ Anteeo, ſupero, antecello, *ſuperare, vincere. Nep. in Thraſyb. c.* 2. Cum nemo antteirat his virtutibus, multi nobilitate præcucurrerunt. *Aoſt. dial. de Oratorib. c.* 22. Cicero nulla re magis ejuſdem ætatis oratoiss præcurrit, quam judicio. primus enim excoluit usationem, &c. ¶ *Præcurrentes*, antecedentia. *Cic.* in *Pozit. c.* 2. *ſub fin.* Primordia rerum, & quaſi præcurrantia. *Id.* 2. *de Orat.* 1. 39. Et contraria, & conſequutia, & conſentanea, & quaſi præcurrantia.

PRÆCURSIO, onis, ſ. *precorrimento, προδρομή*, actus præcurrendi, autecceſſio. *Cic. de Fato*, *c.* 19. Conſitsntes, non ſtati affectiones ſine præcurſions viforum. ¶ In ra milit. *Plin. l.* 6. *ep.* 13. *extr.* Æſtima quantum prœlium, quanta pugna certamini moneat, cujus quaſi præluſio atque præcurſio hss contemiones ascitavit. *ſcaramuccia.* ¶ ipſa cauſa præcedens & præmovens. *Cic. in Top. c.* 15. Alia præcurſionem quandam adhibent ad efficiendum, & quædam aſferunt per ſe adjuvantia, ut amori congreſſio cauſam attulerit, amor ſtagitio.

PRÆCURSOR, oris, m. *precurſore, ſcorrere, corridore, πρόδρομος*, qui præcurrit, ut in exercitu qui anta ſigna procurrunt. *Liv. l.* 26. *c.* 17. *extr.* Levia prœlia inter extremum Punicum agmen, præcurſoreſque Romanorum ſiebant. ¶ Urbans *Cic. Verr.* 7. *c.* 41. *extr.* Quem iſte in decumis, in rebus capitalibus in omni calumnia præcurſorem habere ſolsbat, & comſſarium. *Plin. in Panegy. c.* 76. *ad fin.* Ita domo progrediebatur, ut illum nullus apparatus arrogantiæ principalis, nullus præcurſorum tumultus detinerer. *b. c.* anteambulonum. ¶ Translate *Nazar. in Panegy. Conſtant. Aug. c.* 3. *a med.* Quorum in annis pubeſcentibus non eruptuæ virtutis tumens germen, non flos præcurſor indolis bonæ, &c.

PRÆCURSORIUS, a, um, qui præcurrit. *Plin. l.* 4. *ep.* 13. Interim ns quid feſtinationi meæ parcat, quod ſum præſens petiturus, hoc quaſi præcurſoria apiſtola rogo. Sic *ep.* 9. *in fi.* Habebis hsus intesim epiſtolam ut *πρόδρομον*. V. *Præceptorius*. *Ammian. l.* 25. *c.* 2. & *lib.* 31. *c.* 3. (*al.* 9.) Apodemius, præcurſorius index, Mediolanum advsnit. Al. leg. *procurſorius*.

PRÆCURSUS, us, m. præcurſio. In ſexus cauſa ſing. *Plin. l.* 16. *c.* 25. *extr.* Defloreſcunt omnia intra octavum Idus Julii, Eteſiarum præcurſu. *b. c.* præcurrendo Eteſias.

PRÆCURSUS, a, um, *præcorſo, precedente*, qui præcucurrit. *Ammian. c.* 2. *l.* 18. Hærebat anvius, qua vi, qua celeritate, rumora præcurſo, terras eorum invaderat.

PRÆCUSSUS, a, um, anta, aut valde concuſſus. *Apul. l.* 3. *Miſcell.* Sonitu vehementi, & largo ſtrepitu præcuſſis januis. Al. leg. *percuſſis*.

PRÆCUTIO, ūtis, *n.* 3. anta, aut priua quatio. *Propert. l.* 3. *el.* 24. *v.* 16. Ipſe Amor accenſas præcutit ante faces. *Ovid. Met.* 4. *v.* 757. tædas Hymsozus, Amorque præcutiunt. *Utroque loco eſt qui alster leg.*

PRÆDA, æ, & *præde, bottino, ſpoglio, λεία*, corpora rerum, quæ capta ſunt, ut definit *Gell. l.* 13. *c.* 24. *ad fin.* V. *Manubiæ*. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 36. Præda eſt ab hoſtibus capta, quod manu parta: at parida, præda. V. *Veſſ. in Etymol. Cic.* 2. *Agrar. cap.* 23. Si eſt æquum, prædas ac manubias tuas imperatores, non in urbis ornamanta conferre, ſed ad decemvirat reportare. *Id. de provinc. conſul. c.* 22. *a med.* Illum putabam etiam ſine hoc fabidin pecuniæ, retinere exercitum prœda ante parta, & bellum conficere poſſe. *Salluſt. in Jug. cap.* 25. *ad fin.* Regnum ejus ſcelsris fui prædam ſecit, & *cap.* 37. Ex pacatis prædas agere. *Virg.* 9. *Æn. v.* 613. comportare, & vivare rapio. *Tarit.* 4. *Ann. c.* 48. Vaſtare, urare, trahere prœdas. *Nep. in Chabr. cap.* 2. magnas facere ab hoſtibus. *Cic. pro Dom. c.* 58. Prædam capera ex fortunis alisnjus. *Plaut. Trucul.* 1. 2. 14. Capsra de prædonibus. *Lucan. l.* 7. *v.* 737. militem in prædam ducera. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 11. *extr.* Oppidum diripit, atque incendit: prædam militibus donat. *Caſſ. ad Cicer. Fam. l. & ep.* 22. Sequi ſpem prædæ & rapinarum. *Virg.* 9. *Æn. v.* 450. victores prœda, ſpoliſque potiti. *Nep. in Alcib. c.* 5. Inde prœda nouſti, locupletam asarcitu, Athenas vsnerunt. ¶ De venatione *Horat. l.* 4. *od.* 4. *v.* 30. Cervi luporum prœda rapacium. *Plin. l.* 8. *c.* 55. Lepus omnium prædæ naſcens. Adde *Phædr. l.* 2. *fab.* 5. *in fin. Virg. Æn.* 3. *v.* 223. *Martial.* & *Ovid.* ſæpe. *Manil. l.* 4. *v.* 281. & *Nemeſian. in Cynog. v.* 50. De piſcatu *Ovid. Met.* 13. *v.* 936. & *Plaut. Rud.* 4. 2. 4. De aucupio *Senec. in Hippol. v.* 819. Prædam de medii.

dits nubibus afferet. ¶ De quocumque lucro, quæſtu, *quadagne, profitto, prezzo*. *Horat. l. 2. ſat.* 3. *u.* 68. Rejecta præda, quam præſens Mercurius fert. *Tibull. l.* 2. *el.* 6. *v.* 17. Ferrea noo Ventrem, ſed prædam ſæcula laudant: Præda tamen multis eſt operata malis. *Cic. 5. Verr. c.* 30. *in fi.* Maximos quæſtus prædaſque facere. *guadagni, e ruberie*. & *Plin. l.* 26. *c.* 1. Medici hanc ſolam uperam afferentes, magna ſua præda. ¶ Huc pertinet illud *Proverb. ult. verſ.* 14. Facta eſt quaſi navis inſtitoris, de lunge portans panem ſuum: Et de nocte ſurrexit, deditque prædam domeſticis ſuis, & cibaria ancillis ſuis. ¶ De re lavgota uſurpat *Phædr. l.* 5. *fab.* 6. *v.* 4. ¶ Translate *Ovid. Heroid. ep.* 15. *v.* 51. Nunc tibi Sicelides veniuot, nova præda, puellæ. *Plaut. Pſeud.* 4. 7. 23. Præda hæc mea eſt: ſcortum quærit, habet argentum. *Verbo ſuur lenonis*. ¶ Olim prædam vocabant, inquit *Scalig. in Conjection. ad Varron.* id, quo in locationibus, & rebus mancupi, & ullis ajuſmodi publice cavebatur. Itaque ubi legitur apud *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 4. *extr.* Prædia dicta, item ut prædes, a præſtando, quod, eo pignore dato, publice mancupes fidem præſtent.: *Scalig.* ita legi mallet: Præda dicta, item ut prædes, a præſtando, quod, ea pignori data, &c.

PRÆDABUNDUS, a, um, multas prædas agens. *Salluſt. in Jug.* c. 95. Dicit, ſe prædabundum eodem eſſe venturum. *Liv. l.* 2. *c.* 26. Exercitus prædabundus.

PRÆDAMNATIO, onis, f. anticipata damnatio. *Tertull. de habit. mulier. c.* 4. Notam prædamnationis inurere alicui. Adde *in Apolog. c.* 27. *a med.*

PRÆDAMNATUS, a, *um*, ante damnatus. *Liv. l.* 4. *c.* 41. *ad fin.* Culpam ejus temporis in prædamnatum collegam transferens. *Id. l.* 27. *c.* 18. Oſtendebat hoſtem, prædamnata ſpe equo dimicandi campo, captauem tumulos, loci fiducia, non virtutis armorumque, ſtam in conſpectu. *h. e.* improbata, abjecta, rejecta.

PRÆDAMNO, & Prædemno, as, avi, atum, a. r. *condamnare innocenti, προκαταδικάζω*, ante tempus, aut indicta cauſa damno. *Sueton. in Aug. c.* 56. Ne ſi deeſſet, deſiituere ac prædamnare amicum exiſtimaretur. *Valer. Max. l. 6. c. 9.* Stultum eſt perpetuę infelicitatis ſe prædemnare. *Lactant. l.* 5. *c.* 1. Nec prodamnarit quemquam incognita cauſa liert. V. vocem præced.

PRÆDATIO, onis, f. *ruberie, ſaccheggiamento, λαφυρία, σύλη, ἅρπαγμα*, actus prædandi. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 29. Fama ditis regni, quod Vannius, prædatiooibur, & vectigalibus auxerat. *Vellej. l.* 2. *c.* 73. Latrocinalis ac prædationibus infeſtato mare. *Lactant. l.* 5. *c.* 9. Aperta prædatione gaſſari.

PRÆDATITIUS, & Prædaticius, a, um, *de prede*, λάθριος, λῃστρικὸς, qui eſt ex præda. *Gell. l.* 14. *c.* 18. *extr.* Ægre paſſus, quod rationem pecuniæ prædaticiæ poſceretur. Adde *lib.* 13. *c.* 24. *ad fin.*

PRÆDATOR, oris, m. *ſaccheggiatore, rubatore, predatore, λῃστὴς*, qui prædas agit, prædu. *Salluſt. in Jug. c.* 48. Exercitus iners, imbellis, prædator ex locis, & ipſe præda hoſtium. *Cic. 2. Catil. c.* 9. *fub fin.* Quos ego in eodem genere prædatorum direptorumque pono. ¶ venator, *cacciatore. Ovid.* 12. *Met. v.* 306. Abas prædator aprorum. *Phædr. l.* 2. *fab.* 1. *v.* 2. Super juvencum ſtabat dejectum leo: Prædator intervenit partem poſtulans. *Stat. l.* 4. *Theb. v.* 315. raptis velut aſperu ostit Prædatoris equi ſequitur veſtigia tigris. V. *Venator*. ¶ lucri, prædę, pecuniæ cupidus, avarus. *Tibull. l.* 2. *el.* 6. *v.* 23. Prædator cupit immenſos obſidere campor, Ut multo innumeram jugere paſcat ovem. ¶ *Prædator Jupiter* dictus eſt, non quod prædę præeſſet, ſed quod prædę aliquid ei deberetur: habuitque hoc nomine Romę templum, ſi *Servio* eredimus ad illud Æn. 3. *v.* 222. ipſumque vocamus Io prædam partemque Jovem. ¶ Translate *Petron. in Satyr. c.* 85. Ne quis prædator corporia admittetuetur in domum. *h. e.* pudicitię corruptor.

PRÆDATORIUS, a, um, *de predare*, ad prædatorem, ſeu ad prædandum pertinens, λῃστικὸς. *Salluſt. in Jug. c.* 23. *ad fin.* Non, ut antea, cum prædatoria manu, ſed magno exercitu comparato bellum gerere cœpit. *Liv. l.* 29. *c.* 28. Prædatorię claſſes, quibus eaſcenſiones in agros maritimos factę erant. *Id. l.* 34. *c.* 36. Omnem oram prædatoriis navibus infeſtam habens. *navi da corſo*. Adde *Plaut. Men.* 2. 2. 69.

PRÆDATRIX, icis, f. *predatrice*, λῃστρὶς, quę prædatur. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 5. *v.* 22. & Herculei prædatrix cedat alumni. *h. e.* Dryope Nympha, quę Hylam repuit. *Ammian. l.* 26. *c.* 6. (*al.* 15.) Subſidebat, ut prædatrix baſilia, viſu quod capi poterat, protiuus eruptura.

PRÆDATUS, a, um, qui prædas egit: particip. a *prædor*. *Tacit. in Agric.* 29. Præmiſſa claſſe, quę pluribos locis prædata, magnum terrorem faceret. *Petron. in Satyr. c.* 83. Hylam Nympha prædata impenſſet amori ſuo, ſi venturum ad ioterdictum Herculem credidiſſet. ¶ Translare *Ovid. 1. Amor. el.* 3. *v.* 1. quę me nuper prædata puella eſt. ¶ Item prędę potitus, ditatus, onuſtus. *Plaut. Pſeud.* 4. 7. 39. & *Rud.* 5. 2. 29. Bene egu ab hoc prędotus ibo. *Id. Perſ.* 4. 4. 215. Heu prædatus probe! ¶ Paſſive, prędando ablatus. *Plaut. Rud.* 4. 7. 16. Mihi iſtæc videtur præda prædatum iri. *Vopiſc. in Probo*, *c.* 8. Cum de prædato repertus eſſet equus non decorus.

PRÆDATUS, us, m. prædatio. *Liv. l.* 38. *c.* 23. Conſul direptione, prædatibuſque abſtinet. Ita leg. ex conjectura *Gronov.* Al. aliter.

PRÆDATUS, a, um, ante datus. *Cal. Aurel. Acut. l.* 2. *c.* 37. & *lib.* 3. *c.* 27. & *Chronic. l.* 2. *c.* 2. & *lib.* 2. *c.* 2. & *lib.* 3. *c.* 7. *ad fin.*

PRÆDECESSOR, oris, m. *predeceſſore*, deceſſor, præceſſor, πρόδρομος. *Rutil. in Itiner. l.* 2. *v.* 474. Prædeceſſoris major amore fuit. *Synuach. l.* 10. *epiſt.* 47. (*al.* 54.) Cognitio, & relatio viri illuſtris prædeceſſoris mei.

PRÆDELASSO, as, a. r. ante delaſſo. *Ovid. 12. Met. v.* 728. adjecet undis Facta manu moles, quæ primas æquoris iras Frangit, & iocurſus quo prædelaſſat aquarum.

PRÆDELEGATIO, onis, f. delegatio ante tempus facta. *Impp. Theodoſ. & Valentinian. lib.* 12. *Cod. tit.* 5. *leg.* 3. Ut prædelegatio manifeſtetur in locis, &c.

PRÆDEMNO. V. *Prædamno*.

PRÆDENSATUS, a, um, prædenſus. *Plin. l.* 9. *c.* 33. Prædenſata, porrecta, ſinuata. Ita *Edition. vet.* 1469. & 1472. Al. cum *Hardum.* denſata.

PRÆDENSUS, a, um, valde denſus. *Plin. l.* 18. *c.* 16. Farrago prædenſa feritur. *& cap.* 7. Paucum prædenſis acervatur granis. *& cap.* 18. Culter vocatur, prædenſam, prius quam proſcindatur, tarram ſecans.

PRÆDES. V. *Pres*.

PRÆDESIGNATUS, a, um, ante deſignatus. *Tertull. de reſurr. carn. c.* 22. *in fi.* Et mittat prædeſignatum vobis Chriſtum.

PRÆDESTINATIO, onis, f. vox Theologorum. Eſt *Auguſtini* liber, qui *de prædeſtinatione Sanctorum* inſcribitur, & *Boeth. de conſol. Philoſ. l.* 4. *proſ.* 6.

PRÆDESTINO, as, a. r. ante deſtino. *Liv. l.* 45. *c.* 40. *ſub fin.* Quor prætestatos curru vehi cum patre, ſibi ipſos ſimiles prædeſtinantes triumphos, oporturat. *Anſt. Pomp. ad Maxim. & Conſtant.* r. 7. Cum tibi io illa jucundiſſima ſede lætitiæ harum uoptiarum gaudia prædeſtinabas. *Prudent. Cathemer.* 12. *u.* 67. Puer u, cui trium pater Prædeſtinavit iudolem.

PRÆDEXTER, a, um, valde dexter, agilis, aptus. *Gron. in Cynog. u.* 67. ceciditque ſuis Aacæus io armis, Ut prædrater erat, gemiuiſque ſecuribus iogens. *Barthius* iotelligit æquimanum, ambidextrum, *ἀμφιδέξιον*: ideo duabus ſecuribus armatum.

PRÆDIATOR, oris, m. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 14. Procuratores Coruificii, & Apulejum prædiatorem videbis. *& epiſt.* 17. Eiſi reus locuples eſt, & Apulejus prædiator liberalis. *Id. pro Balb. c.* 20. Q. Scævola, homo juris peritiſſimus, cum de jure prædiatorio conſuleretur, conſultores ſuos nonnunquem ad Furium & Cæſellium prædiatores rejiciebat. (*Salmaſ. in prædiatores* delendum cenſet.) Io *lemmate legis* 54. *lib.* 23. *Dig. tit.* 3. Cujus ad edictum Prætoria Urbani, titulo de prædiatoribus. *Manut.* prædiatores iotelligit eos, qui prodiorum, & prædum jura norunt. *Valer. Max. l.* 8. *c.* 12. *n.* 1. Q. Scævola quot eſcumque de jure prædiatorio conſulebatur, ad Furium & Cæſellium, quia huic ſcientio dediti erant, conſultoree rejiciebat. Alii prædiatores dicti ſunt, ut prædes, qui publico, aut privatu fidem & prædia, h. e. bona ſua jure pignoris, vel hypotheco obligaverunt. *Sueton. in Claud. c.* 9. Ad eas rei familiaria angustias decidit, ut cum obligatam ærario fidem liberare non poſſet, io vacuum lege prædiatoria prependerit ſub edicto præfectorum. *Briſſon. de verbor. ſignif. Torrentin.* & *Gorl. in hunc Sueton. loc.* Aliter *Salmaſ.* & *Græv.* nam his prædiator eſt, qui unit prædia publicu obligata & proſcripta. Hanc & ſuperiorem ſententiam poncm videotur *Vet. Gloſſe*, io quibus legitur: Prædiator, *ὁποῖος ἐνυπόθηκα ἀνὴρ φέρει ἐάνα ἀβαλόμενος*. Alii ito leg. Prodiator, *ἀντὶ τοῦ ἐνυπόθηκα χαράσσων*: prædiatus, *ἀνὴρ φέρε*, &c. In eiſdem Gloſſis prædiatores ſunt etiam *χαραξάμενοι*: quod accidit quodammodo ad ſeotentiam *Manutii*.

PRÆDIATORIUS, a, um, ad prædiaturem pertinens. *Cic. Sueton.* & *Valer. Maxim.* V. vocem præced.

PRÆDIATUS, a, *um*, prædiit inſtructus, locuples. *Apul. in Florid. u.* 14. (*al. l.* 2.) Ipſe bene veſtitus, bene prædiatur. ¶ In Gloſſ. eſt etiam is, qui prædia ſua publicu obligavit ob noo ſoluta vectigalia, aut tributa. V. *Prædiator* ſub fin.

PRÆDICABILIS, le, qui prædicari, & palam dici, ac præ ſe ferri poteſt, prædicandus, gloriandus. *Cic. 5. Tuſcul. 10p.* 17. Eſt in aliqua vita prædicabilis uliquid, aut gloriandum ac præ ſe ferendum.

PRÆDICATIO, onis, f. *pubblicazione, κήρυξις*, actus prædicandi, & palam faciendi, celebratio, *commemoratiu*. Sepe dicitur de præconio, h. e. præconis munera aliquid edita voce enuotiantis, *grido, bando*. *Cic. 2. Agror. c.* 18. Quam ego præconi huic ipſe luctuoſam & acerbam prædicationem foturam puto. *Apul. l. 6. Metam.* Mercurius mandatæ prædicationis munus exſequebatur. V. *Prædico*. ¶ De aliis rebus. *Cic. Verr. 5. c.* 61. Cogit Scandilium Apronio, ub ſingularem improbitatem, atque audaciam prædicationemque nefario ſocietatis, dare, &c. *Apul. in Apolog.* Io quibur omnia contra prædicationem iſtorum pro me reperiuntur. *contro ciò che ne dicono pubblicamente coſtoro*. ¶ De ea, quæ cum laude conjuncta eſt, *Plaut. Mil. 4. 6. 22.* Metuo, ne prædicatio tua nooc meam formam exſuperet. *Cic. Q. Fr. l. & ep.* 1. *c.* 14. Quod ſi io mediocri ſtatu ſermonis ac prædicationis noſtræ rer eſſent, nihil aba te exlmium poſſuleretur. *Id. de Haruſp. reſpon. c.* 8. Nec verene, ne hæc mea veſtrorum beneficiorum prædicatio arrogans videatur. *Id. pro Arch. c.* 11. Prodicationem nobilitatemque fugere. *Id. pro Dom. c.* 11. Qui ab illo te me honos, quæ prædicatio de mea laude prætermiſſa eſt? *Plin. l. 6. ep.* 8. Nam & ille amicitiam meam latiſſima prædicatione circumfert. *& lib. 7. ep.* 31. *a med.* & *lib. 9. ep. 9. extr.* Cujus memoriam tam grata prædicatione prorogat, & extendit, ut, &c. *Plin. alter l.* 20. *c.* 10. Radia aſparagi plurimorum prædicatione trita. *Flor. l.* 4. *c.* 2. *a med.* Nec vana de ſe prædicatio eſt Cæſaris, aute victum hoſtem eſſe, quam viſum. *vaotè, vantamento*. Sic *Plin. l.* 35. *c.* 3. Ægyptii apud ipſos (*picturam*) inventam affirmant, vana prædicatione, ut palam eſt.

PRÆ-

PRÆDICATTIVUS, a, um, *adject.* von Logicorum, ot *praedicativa propositio*. *Apul. de syllogism.* τετραγ. Propoſitionum duæ ſpecies ſuot: altera prædicative, quæ artem ſimplex eſt: ut ſi dicamus, *Qui regnat, beatus eſt*. altera ſubſtitutiva, vel conditionalis, quæ artem compoſita eſt: *Ajax, qui regnat, ſi ſapit, beatus eſt*. ſubſtitutis enim conditionem, &c.

PRÆDICATOR, oris, m. *publicatore, divulgatore, banditore*, κήρυξ, qui prædicat; palam & ſæpe dicit, pronuntiat, divulgat. Proptie eſt præconis. *Apul. l. 6. Metam.* Si quis a fuga retrahere, vel occultam demonſtrare poterit fugitivam ancillam, conveniat retro meas Murtas Mercurium prædicatorem, accepturus indicium nomine, &c. V. *Praedicatio*, & *Praedico*. ¶ Item qui cum laude commemorat, & commendat, laudator, buccinator: at præcones ſuciunt, cum res venales pronuntiant. *Cic. pro Balb. c.* 2. Qui ſui factı, ſui judicii, ſui beneficii voluit me eſſe & prædicatorem, & actorem. *Id. Fam. l. ep. 9.* Pompejo plurimum, te quidem ipſo prædicatore ac teſte, debebam. *Plin. l. 7. ep.* 33. Debemus optare, at operibus noſtris ſimilis tui ſcriptor prædicatorque contingat. *Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. a fi. circa med.* Chriſtus præmiſerat digniores prædicatores. *promulgatores, praedicatori*.

PRÆDICATRIX, icis, f. quæ prædicat. *Tertull. de anim. c.* 46. Nec hæc ſola ſpecies artt ſummarum prædicatrix poteſtatum, ſed & peticulorum.

PRÆDICATUS, a, um, da quo multa & palam dicta ſunt. *Plaut. Trin. a. a.* 54. Edepol hominem prædicatum ferme familiariter. *deſertto*. & *Plin. l. 11. c. 17. a med.* Arbor cum miraculo hiſtoriis Claudii Cæſaris prædicta. *& lib. 13. c. 14.* Frutes ab Ariſtomacho miris laudibus prædicſtus. ¶ prædictus. V. in fin. vnuis ſeqaent.

PRÆDICO, as, avi, atum, a. 1. *publicare, divulgere, fae la grida, bandire*, κηρύττειν, ἀναγορεύειν, de re aliqua ſæpe ac palam dicn, ſermone celebro, commemoro, divulgo, pronuntio. Eſt præpraun præconum, alata voce rem aliquare publice pronuntiantium, ut res venales, &c. *Cic. 5. Verr. c.* 16. Si palam præco juſſu tuo prædicaſſet, nuo decumas frumenti, ſed dimidias veaire parses, & ita emptores accediſſent, &c. *Plaut Sitcb. 1. 3.* 41. Itaque auctionem prædicem, ipſa veneare. Adde *Cicer. pro Quinct. c. 15. ad fin. l. a. Offic. c. 13. & lib. 5. Fam. ep. 12. ad fin. & Plaut. Bacch. 4. 7. 17.* ¶ Univerſim eſt cujuſque palam loquentis, anarrantis. *Terent. Eun.* 4. 4. 53. Utrum taceam ne, *an* prædicem? *Salluſt. in Catil. c.* 49. Ipſum Craſſum ego poſtea prædicantem audivi, tantam illam contumeliam ſibi ab Cicarona impoſitam. *Terent. Andr. 3. 1. 7.* Actum eſt, ſiquidem hæc *vera* prædicat. *dite il vero. & Caſ. l. 4. B. Gall. c.* 34. Barbari nuntios in omnes partes dimiſerunt, paucitatemque noſtrorum militum ſuis prædicaverunt, & quanta prædæ faciendæ facultas daretur. *Cic. pro Plant. c.* 21. Avus vero tuus tibi Ædiliciam prædicaret repulſam. *ti direbbe, e ridirebbe*. & *Liv. l. 4. c.* 53. *a med.* Conſul prædam in ærarium redigere quæſtores juſſit, tum prædicans participem prædæ fore exercitam, cum militiam non abnuiſſet. *dicendo apertamente*, &c. *Nep. in Attic. c.* 13. *extr.* Atque hoc non audirum, ſed cognitum prædicamas. *ſa certamente*. & *in Eumen. ſub fin.* Neque quod initm prædicerunt, ſe Alexandri liberos regnum ſervara, id præſtare voluerunt. *ſi dubbiarono, s' imposero*. & *Terent. Phorm. 4. 5. 13.* Vnlo ipſius quoque volantare hoc fieri, na ſe ejectam prædicet. *non vuole dicendo d' eſſere ſtata ſcacciata*. & *Plaut. Amph. 1. 1. 146.* Quod mihi prædicas vitium, id tibi eſt. *h. e. dicis*, affirmas, me habere. Sic a. 1. 11. Sceleſtiſſima, audes mihi prædicare id, domi te eſſa nunc, qui hic ades? *Cic. Catil. 1. c. 9.* Si mibi, inimicn, at prædicas, tuo conſtare vis invidiam. *Terent. Andr. 5. 3. 4.* Aiu' tandem, civis Glycarium eſt? *Pam.* ita prædicant. *così ſi dice pubblicamente*. & *Eun. 3. 5. 17.* Quid ago ajus tibi nunc faciem prædicem, aut laudem? *ti deſcriva*. & *Plaut. Pam. 5. 4. 75.* Ei prædicabo, quomodo vos furta faciatis molta. *gli dirò a note chiare*. & *Petron. in Tragur. c. 74 Burm.* Maledicere Trimalchionem cœpit, & pargamentum dedecuſque prædicare. *chiamarlo ad alta voce, e più d' una volta*. & *Colum. l. 7. 1. 12.* Cants falſo dicitur mutus caſſos. nam quis hominum clariue, aut tanta vociferatione beſtiam, vel ſurem prædicat, quam iſte latretn? ¶ Sæpe eſt commemorare cam laude, commendare, verbis extollere: ductum a præcona, qui ut ait *Horat. l. 2. ep. 1. v. 11.* laudat venales, cum vult eatrudere, merces: *predicare, lodare, far comvera menzione*. *Cic. pro Arch. c. 9.* Noſtra ſempet feretur & prædicabitur pugna, &c. *& cap. 11.* Prædicari da ſa, ac nominari volunt. *Id. Phil. 11. c. 13.* Quæ da illo viro Sulla, quæ Lucullus, quam ornata, quam honorifice, quam gravitet ſæpe prædicaverunt! *Plin. l. 19. c. 4. circa med.* Hortorum Catu prædicat caules. *Id. l. 25. c. 5.* Prædicare aliquid miris laudibus. *Nep. in Timol. c. 4.* Prædicare laudes alicujus. *Id. in Dion. ſub fin.* aliquem liberatorem patriæ, tyrennique expulſorem. *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 39.* De ſuis homines laudibus libenter prædicant. *Plin. l. 1. ep. 8. poſt med.* Qui benefacta ſua verbis udornant, non ideo prædicare quia feceriot, ſed, ut prædicarent, feciſſa creduntur. *Id. l. 1. ep. 14. ſub fin.* Omnia longe ampliora, quam a me prædicantur, invanies. *Tacit. in Agric. c. fi. extr.* Ita vittute in nbſequendo, verecundia in prædicando, extra invidiam, nec extra gloriam erat. *nel vantarſi, gloriarſi*: quo ſenſa *Cic. pro Dom. cap.* 35. Hoc reprehendis, quod ſolere me dicas da ma ipſo gloriſius prædicare. *Id. in Piſon. c. 1.* Mihi iſta licet de me vera cum gloria prædicare. *Caſ. l. 6. B. Gall. c. 17.* Galli ſa omnes ab Dite patre prognates prædicant. *Nep. in Thraſyb. c. 1.* Fortuna, ſa plas valaiſſe, quam ducis prudentiam, vere poteſt prædicare. ¶ Videtur etiam ſumi pro prædicere. *Tertull. de fuga in perſtcut. cap. 6.* Perſecutiones aos paſſuros prælicsbat, & toletandas docebat. *& cap. 12. a med.* Perſecutiones prædicatas præcavere.

PRÆDICO, is, ai, ctum, a. 3. *dire innanzi, premettere*, προλέγειν, ante, ſea prius dico. *Senec. ep. 102.* At niſi aliquid prædixero, intelligi non poterunt, quæ relellentur. *Vellej. l. 1. c. 4.* Chalcidenſes orti, ut præſcimus, Atticis. *Plin. l. 10. ep. 25.* Epiſtolæ, quas detiocre, ut anta prædixi, nolui. *Terent. Andr. 4. 4. 54.* Alin pacto haud poteraz fieri, at ſcireet hæc, quæ volumus. *Mi*ſ. hem prædiceres. *dovevi dirmelo prima*. ¶ Item præmonito, cano, præſignifico, *predire, preſtagire*. *Cic. 6. Fam. ep. 6. ante med.* Quo in bello nihil adverſi accidit, non prædiceore ma. *Id. l. 1. de Divin. c. 1.* Chald I ſcientiam putantur effeciſſe, ut prædici poſſet, quid cuique eventurum, & quo quiſque fato natus eſſet. *& ibid. & Petron. in Satyr. c. 137. ad fin.* Intelligere & prædicere futare. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 25. Dii de clariſſimorum civium diſſenſione prædicunt. *Id. de Senect. cap. 14. a med.* Delectiones ſolis & lunæ multo ante prædicera. *Virg. Ecl. 1. v. 17.* molam hoc nobis De cælo tactas memini prædicere quercus. *b. c.* portendere. Sic *Senec. l. 2. quæſt. nat. c. 32. a med.* Nullum animal eſt, quod non motu & occurſa ſuo prædicat aliquid. ¶ Item ſerio monere, de re aliqua, quæ facienda ſit, indicere, denuntiare, *far ſapere, far intendere con premura*. nam quæ ſerio volumus, multo ante quam fiant, indicere ſolemus. *Cic. Phil. 6. c. 3.* Teſtificor, denuntio, ante prædico, nihil M. Antonium eorum, quæ legatis ſuas mandata, factarum. *Nep. in Themiſt. c. 7.* Colleges juſſit proficiſci, eiſque prædixit, at ne prius legatos dimitteretot, quam ipſe eſſet remiſſus. *Vellej. l. 1. c. 13.* Mummius juſſit prædici conducentibus, ſi eas (*ſtatuas*) perdidiſſent, novas eos redditaros. *Id. l. 2. c. 81.* Acceſſit nocte ad ſtationem Romanam, prædixitque, ne deſtinatum iter peteretat, ſed, &c. *Virg. 3. Æn. v.* 435. Unum illud tibi, nate deo, pioque omnibus unum Prædicam, & repetens iteramque iterumque monebo. *Tacit. Ann. 16. c. 33.* Montanus patri conceſſus eſt, prædicto, ne in republica haberetur. *con ragionamento, che*, &c. ¶ *Praedicere diem*, conſtituere, *appuntare*. *Tacit. Ann. 2. c.* 79. Ubi prætor reo atque accuſatoribus diem prædixiſſet. Adda *lib. 11. c. 27.* & *Plin. l. 10. c. 23.*

PRÆDICTIO, onis, f. *predizione, profezia, pronoſtico*, πρόρρησις, προφήτευσις, προφητεία, actus prædicendi, & ipſum id, quod prædicitur, divinatio. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 3.* Prædictiones & præſensiones rerum futurarum. *Suetan. in Tiber. c. 14.* Redit magna ſpe futurorum, quam & oſtentis & prædictionibus ab initio ætatis conciperet. *Cic. l. 2. de Divin. cap. 25.* Omnis prædictio mali tum probatur, cum ad prædictionem cautio udjungitur. *& cap. 41.* Chaldæis in prædictione, & in notatione cujuſque vitæ ex natali die, multa eſſe credendum. *& l. 1. c. 2.* Hariolorum & vatum furibundis prædictiones audire. ¶ Rhetorice nxornatio, ſpecies Prulepſis. *Quintil. l. 9. c. 2.* Eſt quædam præmuntio, &c. quædam confeſſio, &c. quædam prædictio, at: Dicam enim non augendi criminis gratia.

PRÆDICTUS, a, um, *detto innanzi, predetto, ſopraddetto*, προρρηθείς, ante, ſeu prius dictus. *Colum. intra proem. l. 1.* Sæpenumero civitatis noſtræ principes audia culpantes modo ægroram infecunditatem, modo cæli noxiare frugibus intemperiem: quoſdam prædictos querimoniss velut ratione *certa* mitigantes, &c. *Quintil. l. 10. c. 1. circa med.* Theopompus his primus, ut in hiſtoria prædictis minor, ita oratori magis ſimilis. *Plin. l. 3. c. 3. ad fin.* Ad Oceanum reliqua vergunt, Vandulique ea prædictis, & Caatabri. *Id. l. 12. c. 16.* Sembracena myrrha prædictis cirlis caret. Adde *Tacit. t. Ann. cap. 60.* ¶ Item præmonſtratus, præmonitus. *Val. Flacc. l. 7. v. 72.* ac ſi quid in iſta eſt Robore, prædicti venies in tare laboris. *& lib. 8. n. 127.* ſocius, qui tunc prædicta tenebant Oſtia, &c. *b. c.* quæ jam moniti, aut juſſi fueraot tenere. Sic *lib. 7. v. 188.* Et juvenere Æmonium prædicto ſiſtere luco. *& Ovid. Met. 15. v. 608.* Et ſpectant frontes, prædictaque cornua quærunt. ¶ Item conſtitutus, præſtitutus, *appuntato, accordato*. *Suetan. in Claud. c. 8.* Si paulo fatius ad prædictum cœna horem occurriſſet. *Plin. l. 10. c. 23. de eiconiis.* Abitare congregantur in certo loco, & ceu lege prædicta die recedunt. ¶ Item prænuntiatus, prædivinatus, *pronoſticato, predetto, profetizzato*, προμαντευόμενος. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 61.* Defectiones ſolis & lunæ cognitæ, prædictaque in omne præſtcum tempus, quæ, quanta, quando futuræ ſint. *Tacit. Ann. 6. c. 22. extr.* A filio Thraſulli prædictum Neronis imperium, in tempore memorabitur. ¶ *Prædictum*, i, prædictio, *predizione, pronoſtico*. *Cic. 2. de Divin. cap. 42. & 47.* Chaldæorum natalitia prædicta defendunt. *Id. a. de Legib. c. 12. & Virg. 4. Æn. v. 464.* Vatum prædicta interpretari. *Val. Flacc. l. 4. v. 460.* deorum. *b. c.* portenta. *Suetan. in Orb. cap. 6. & Plin. lib. 2. cap. 7. a med.* haruſpicis. ¶ Item edictum. *Liv. lib. 23. cap. 19.* Prædictum erat dictatoris, ne quid, abſente eo, rei gereretur. *Al. leg.* edictum.

PRÆDIFFICILIS, le, παγχάλεπος, perdifficilis. *Tertull. de Baptiſmo, c. 2. ad fin.* Prædifficilia penes homines, facilia penes deum.

PRÆDIOLUM, li, n. *podereno, poderino, poſſeſſioncella*, χωρίον, parvum prædium, agellus. *Cic. 3. de Orat. cap. 27. ſub fin.* De noſtra poſſeſſione depulſi, in parvo, & eo litigioſo prædiolo relicti. *Id. Attic. l. 16. ep. 3. circa med.* Prædiola belle ædificata, & ſatis amœna. Adde *Plin. l. 1. ep. ult. rcur.*

PRÆDIRUS, a, um, valda dirus. *Ammian. l. 31. c. 8. a med.* (*al. c. 24.*) Facto dictu cifuque prædire.

PRÆDISCO, is, a. 3. *imparare innanzi*, προμανθάνειν, ante diſcn. *Cic. 2. de Orat. c. 32. ad fin.* Qui quæ agenda ſunt in foro, ranquam in acie, poſſunt atiam nunc exercitatione quaſi ludicra prædiſcere ac

meditari, *Virg. Georg.* 1. *v.* 51. Ventos, & varium cæli præſcire morem.

PRÆDISPOSITUS, a, um, ante diſpoſitus. *Liv. l.* 40. *c.* 56. *extr.* Nuntios prædiſpoſitos, ita ut conveniret, miſit ad Perſeum. *Sunt qui aliter leg.*

PRÆDITUS, a, um, *ebo ha, dotato, fornito, ornato, ἔχων*, qui habet, inſtructus, affectus, ornatus. Videtur eſſe a *præ*, & *datus*. *Cic. in Divin. Verr. c.* 22. Homo parvis opibus ac facultatibus prædituſ. *Id. l.* 1. *de net. Deor. c.* 8. Mundus animo & ſenſibus prædituſ. *Id. pro Rabir. Anter. c.* 8. *ad fin.* Miſer luctu prædituſ. *Al. leg.* perditus. *Id. Tuſcul.* 5. *c.* 41. Non ut parvo metu prædituſ ſit, ſed ut nullo. *Id. Verr.* 2. *c.* 3. *in fin.* Ea ipſe iſtum fuiſſe prædituſ, ut omnem rationem ſalutis in pecunia poneret. *Id. de univerſ. c. 9. ad fin.* Siderum errantes ſemihitudine infinita, varietate admirabili prædiţi. *Sil. l.* 14. *v.* 88. bis octonis noadum rex prædituſ annis. *Auct. ad Herenn. l.* 2. *c.* 27. *ſub fin.* Mortuum deformitum, tumore prædituſ fuiſſe conſtat: ergo veneno occatus eſt. *Plin. l.* 8. *c.* 32. Deterum cornu cervi medicamento prædituſ. *Juſtin. l.* 41. *c.* 4. *ad fin.* & *Sallaſt. in Catil. c.* 50. Duarum civitatum imperio prædituſ. *Hirt. de B. Afric. c.* 58. Cum tam magnis copiis auxiliiſque regis eſſent prædiţi. ¶ In malam partem. *Cic. in Divin. Verr. c.* 2. *ad fin.* Homo ſingulari cupiditate, audacia, ſcelere prædituſ. *Id. Verr.* 4. *c.* 42. *a med.* Tanta ac amentia prædituſ, atque audacia furiſi, ut, &c? *Id. pro Flacc. c.* 3. levitate, egeſtate, perfidia. *Id. pro Sall. c.* 3. ſingulari immanitate & crudelitate. *Id. l.* 1. *de Invent. c.* 47. vitio grandi & perſpicuo. *Lucret. l.* 5. *v.* 200. culpa. ¶ Supius io bonam. *Cic. pro Leg. Manil. c.* 17. Q. Hortenſius ſummis ornamentis honorie, fortunæ, virtutie, ingeaii prædituſ. *Id. pro Dom. c.* 15. Vir ſingulari virtute, conſtantia, gravitate prædituſ. *& cap.* 45. ſingulari bonitate & modeſtia. *& cap.* 53. *& Attic. l.* 8. *ep.* 3. amiciſſimo ſacerdotio. *Tacit. in Agric. c.* 44. Conſularibus ac triumphalibus ornamentis.

PRÆDIVES, itis, *aſſai ricco, πολύπλουτος*, valde dives. *Liv. l.* 45. *c.* 40. Admodum inops pecunia Philippus, Perſem contra prædives. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 64. Prædives & præpotens. *Ovid. 9. Met. v.* 91. totumque tulit prædivite carnu Autumnum. *Plin. l.* 34. *c.* 3. Receptus in torum, mox in teſtamentum prædives. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 26. magnos Seneca prædivitis hortos.

PRÆDIVINATIO, onis, *ſ. preſagio, indovinamento, auguria*, divinatio. *Plin. l.* 8. *c.* 25. Crocodilus parit ova, eaque extra eum locum ſemper incubat, prædivinatione quadam, ad quem lumine auctu eo anno acceſſurus eſt Nilus.

PRÆDIVINO, as, *a.* 1. *indovinare, preſagire, προθεσπίζω*, divino, præſentio. *Plaut. Trucul.* 2. 3. 17. Vide, ut jam, quaſi vulturii, tradum prius prædivinant, quo die eſuri ſient. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 7. Prædivinare futura. *Plin. l.* 11. *c.* 10. Apes prælivinant ventos imbreſque, & ſe continent tectis.

PRÆDIVINUS, a, um, valde divinus, ſeu multum divinans. *Plin. l.* 37. *c.* 10. Hamaxonia eorum, gemma aureo colore, arietiai cornus effigiem reddens, promittitur prædivina ſomnia ieprælentare. Eadem hab. *Solin. cap.* 27. (*al.* 40.) *a med.*

PRÆDIUM, ii, n. *podere, poſſeſſione, fondo, χωρίον*. Ducunt Etymologi a *præs*, *prædis*, & hoc a *præſtando*, ut *prædia* proprie ſint bona, quibus quiſpiam alteri ſe obligat, & pro re aliqua eidem cavet, pignori ea opponendo. *Cic. Verr.* 3. *c.* 54. *fab fin.* & *cap.* 55. Prædiibus & prædiis populo cautum eſt. *Liv. l.* 22. *c.* 60. Cum duodiam ex ærario pecuniam mutuam, prædibuſque ac prædiis cavendum populo conſerent. *Cato* apud *Feſt.* in *Quadrantal.* Vinum redemiſti: prædia pro vini quadrantalibus ſexcenta in publicum dediſti: vinum non dediſti. ¶ Univerſim dicitur de quacumque poſſeſſione. Differt tamen, quia poſſeſſio omnia bona complectitur, mobilia & immobilia: *prædium* immobilia tantum. Differt etiam a *fundo*, qui fere de poſſeſſione ruſtica dicitur: *prædium* etiam de urbana. *Cic. pro Cæcin. c.* 4. Huic fundo uxoris continentia quædam prædia atque adjuncta mercatur. *Nep. in Cimon. c. ult.* Cum complurium locis prædia hortoſque haberet, nunquam eis cuſtodem poſuit. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 15. Tot prædia, tam pulcra, tam fructuoſa, filio ſuo colenda ac tuenda tradideraat. *Id. ibid.* Illum ſecum omni tempore volebat eſſe: hunc in prædia ruſtica relegarat. *Id.* 5. *Verr. c.* 86. Habet in nummis, habet in urbanis prædiis. *Colum. l. c. c. 1. fab fin.* Suburbanum prædium commodiſſimum eſſe puto. *Suet. in Cæſ. c.* 50. Ampliſſima prædia ex auctionibus baſſæ ei dono addixit. *Cic. l.* 11. *ad Attic. ep.* 2. In quos enim ſumptus abeunt fructus prædiorum? ¶ Translate *Martial. l.* 12. *epigr.* 73. Deſertis urbanae, tua prædia, Poſtice, lites. ¶ Ad illud *Cicer. Verr.* 3. *c.* 54. *a med.* Ubi illa conſuetudo in bonis prædibus prædiiſque vendendis, omnium conſulum, ceaſorum, prætorum, quæſtorum denique, ut optima conditione ſit is, cujus ius ſit, cojum periculum? *Aſconius* hunc adſcribit: Bona prædia dicuntur bona fatisfationibus obnoxia, ſive ſint in mancipio, ſive in pecuaia numerata: prædia vero domos, agri. Hæc omnia vendontur, ſi eſtioni publicæ locator fartorum tectorum non reſponderit. *& paulo poſt.* Prædia ſunt res ipſæ: prædes, homines, adeſt fidejuſſores, quorum res bona prædia uno nomine dicuntur. Hæc *Aſconii* verba, ſi ſana credimus, ſatis obſcura ſunt, neque paucis illuſtrari facile poſſunt. In verbis *Cicer. in bonis* tam ad *prædes*, quam ad *prædibus* referatur: *prædes vendere* non eſt ipſos homines fidejuſſores vendere, ſed eorum bona: ea ratione, qua apud *Suet. in Claud. c.* 9. dicitur Claudius vendiis pependiſſe, h. e. ejus bona. Sic *Cic. Phil.* 2. *c.* 31. *ſub fin.* Et domi quidem cauſam amoris habuiſti: forte etiam turpiorem: ne L. Plancm prædes tuos venderet. Quod additur apud *Cicer. in Verr.* 3. *prædibus prædiiſque*, primum bona prædum, alterum mancipie, h. e. ejus, qui ſe obligaveeat, ſignificare videtue. *Hotoman.* hæc aliter interpretatur. *Bona* intelligit ipſa nprra quæ locantue, quia fiunt veluti bona ejus, qui conducit, cum lucrum ei pariant: *vendere* poſitum ait pro locare, quemadmodum *redimere* eſt conducere: *prædibus prædiiſque* abſolute ſexto caſu dici putat, ot *datis*, vel *appoſitis* ſubintelligatur. V. etiam *Manut.* & *Grav.* ¶ Quæ ſub hac voce ſeguntur apud *Feſt.* V. in *Prædia*.

PRÆDO, nis, m. *ladro, rubatore, corſale, aſſaſſino*, λῃστὴς, prædator, latro, qui teres, marive graſſatur. *Ulpian. Dig. lib.* 49. *tit.* 15. *leg.* 24. Hoſtes ſunt, quibus bellum publice populus R. decrevit, vel ipſi populo R. Ceteri latrunculi, vel prædones appellantur. *Auct. ad Herenn. l.* 2. *c.* 21. Quoniam hominem occiſum conſtat eſſe, neceſſe eſt, aut a prædonibus, aut ab inimicis occiſum eſſe. *Cic.* 2. *Verr. c.* 5. Urbes piratis prædonibuſque pateſactæ. *Liv. l.* 38. *c.* 40. *ad fin.* Alibi prædo, alibi prædo vindex cadit. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 110. Huc accedebant colleſti ex prædonibus latronibuſque Syriæ Ciliciæque provinciæ. *Nep. in Themiſt. cap.* 2. Maritimos prædones conſectando, mare totum reddidit. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 1. Deploravit caſum atque orbitatem Senatus, cujus ordinis a conſula, qui quaſi parens bonus, ac tutor fidelis eſſe deberet, tanquam ab aliquo nefario prædone diriperetur patrimonium dignitatis. *Salluſt. in fragm.* apud *Non. c.* 13. *n.* 6. Cohors una grandi vecta faſelo, a duobus prædonum myoparonibus circumventa. *Cic. pro Dom. c.* 55. Omnium templorum atque tectorum, totiuſque urbis prædonem. *Virg. Æn.* 7. *v.* 362. Perfidus alta petens, abſcita virgine prædo. *Ovid. 4. Faſt. v.* 591. At neque Perſephone digna eſt prædone marito. *h. e.* Plutone raptore. ¶ Translate *Colum. l.* 9. *c.* 15. *de ſuris*. Nec turſus multitudinem prædonum coaleſcere patiendum eſt, ne univerſas opes alienas diripiant. *Martial. l.* 14. *epigr.* 216. acciptter prædo volucrum. ¶ Apud JCtos prædo eſt etiam, qui cum nullam cauſam poſſidendæ hereditatis habeat, *invadit* tamen, & poſſidet. *Ulpian. Dig. lib.* 5. *tit.* 3. *leg.* 25. Quod autem ait Senatus, eos qui bona invaſiſſent; loquitur de prædonibus, id eſt *de his*, qui cum ſcirent, ad ſe non pertinere hereditatem, iovaſerunt bona: ſcilicet cum nullaco cauſam haberent pothendi. ¶ Item cujuſcumque rei injuſtus poſſeſſor. *Cujac lib.* 9. *tit.* 4. *leg.* 13. Abſurdum videretur, eos quidem, qui bona fida poſſiderent, excipere actionem, prædones vero ſecuros eſſe.

PRÆDO, as, *a.* 1. V. *Prædor* in fin.

PRÆDOCEO, es, *n.* 2. ante doceo, præmoaſtro. *Prudent. Cathemer.* 12. *v.* 71. myrrheue Pulvis ſepulcrum prædocet.

PRÆDOCTUS, a, um, ante doctus. *Salluſt. in Jug. c.* 94. Illi prædocti a duce arma muraverant. *inſtruiti imanagi.* & *Plin. l.* 18. *c.* 34. Prædoctus eſto: alia ſubuſtie profunt, alia infantibus.

PRÆDOMO, as, *a.* 1. ante domo. Teſtulate *Senec. ep.* 113. *poſt med.* Et omnes caſus, antequam exciperet, prædomuit meditando.

PRÆDONIUS, a, um, *Λαιτρικὸς*, ad prædonem pertinens, prædatorium. *Ulpian. Dig. lib.* 5. *tit.* 3. *leg.* 25. Conſcium ad ſe nihil hereditatem pertinere, prædonio more verſari cœpit. Ita *Torrentia.* nam *Holvand.* habet *prædones*. V. *Prædo* in fin.

PRÆDONULUS, i, m. diminut. a *prædo*, ut ab *opale opalcaai*, a *decurio decurionei*. *Feſtus* — Prædonulos Cum ἀνεκφωνήτως diait in Epiſt. Quia ſæpe utiles videntur prædonuli. *Scalig.* vuir legi *prædunculos*, ut a *latro latrunculus*.

PRÆDOR, aris, atus ſum, *dep. t. rubare, predare, ſaccheggiare, λῃζομαι, ἁρπάζω*, prædas ago, diripio, vi aufero. *Cic.* 4. *Phil. c.* 4. Spes rapiendi atque prædandi obcæcas animos eorum. *Nep. in Alcib. c.* 8. *extr.* & *Liv. l.* 4. *c.* 55. Vulgum Athenienſium in terram prædatum exiſſe, naveſque pene inanes reliſtas. *Liv. l.* 22. *c.* 3. Ab effuſa prædandi licentia hoſtem cohibere. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 46. *extr.* Vix ſe ex manibus prædantium militum eripoit. *Juſtin. l.* 23. *c.* 1. Ex agris fiartumorum prædari ſoliti. *Cic.* 4. *Verr. c.* 19. Ferpe hereditatem propinquis, da palæſtritis: prædare in bonis alienæ nomine civitatis. *tuba, quadagna.* & *Verr.* 5. *c.* 78. Tuoe apparitor de uraiorum bonie prædabitur. *& 3. Offic. c.* 17. *ad fin.* Hoc fecundum naturam eſt, nemineia id agere, ut ex alterius prædetur infirmitia. ¶ Cum accuſativo *Tacit. Ann.* 12. *c.* 49. Dum ſocios magis, quam hoſtes prædatur. *Suetra. in Domit. c.* 12. Nihil penſi habuit, qua prædaretur omni modo bona vivorum & mortuorum. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 647. virgineæ prædet ſi Cecropie arces. *Lucian. l.* 5. *c.* 9. *ctr. aird.* Prædari inania. *conſegnare*. ¶ de venatu, piſcatu, aucupio. *Ovid. 3. de ar. am. v.* 419. Ad multas lupa tendit oves, prædetur ut unam. *Plin. l.* 10. *c.* 71. Alia deotibus prædantur, alia unguibus. *Propert. l.* 4. *el.* 2. *v.* 37. piſces calamo prædabur. ¶ Translate *Ovid. 3. Amor. el.* 8. *v.* 57. Omnia poſſideant: illic Campuſque, Forumque Serviat: hi pacem crudaque bella gerant, Tantum ne noſtros avide prædentur amores. *Senec. in Oedip. v.* 557. Flamma prædatur dapes. *h. e.* papulatur, abſumit. *Horat. l. a. ep.* 2. *v.* 55. Singula de nobis anni prædantur euntes: Eripuere jocos, venerem, coavivia, ludum: Tendunt extorquere poemata. ¶ Etiam *prædo, as*, ab antiquis dictum eſt, *Priſciano* teſte *l.* 8. *pag.* 799. *Putſch. Plaut. Rud.* 4. 7. 16. Mihi iſtæc videtur præda prædatium ire.

PRÆDOTIUNT, præoptant. *Paul. ex Feſto.* Alii leg. *prædopiunt* ab obſoleto *opio*, unde *opte*: alii *præoptiunt* ab *optino*, itidem obſoleto, quod ab *opto*.

PRÆDUCO, is, xi, ctum, *tirare, fare, a mettere innanzi* a *qualche coſa, προάγω*, ante duco, aut facio, præſtruo, prætexo. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 69. Foſſam & muceriam ſex in altitudinem pedum prædaxerant. *& lib.* 2. *B. Civ. c.* 27. Vicos plateaſque inædificat, foſſas tranſverſas viæ præducit. *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 83. fatam caſtris præducere foſſam. *Sil. l.* 10. *v.* 411. foſſas præducere muros. *Plin.*

Plin. l. 33. c. 4. Lineas itineri præducere. *h. e.* ductis lineis iter præfigeare. *Stat. l. 5. silv. 3. v. 62.* Quis sterili mea corda situ, quis Apellius verso Frigida damnatæ præduxit nubila menti? Al. leg. *produxit*. Quæ lectionis varietas *est* etiam in illo *Lucani l. 6. v. 465.* nunc omnia complent Imbribus, & calido præducunt nubila Phœbo.

PRÆDUCTORIUS, a, um, ad præducendum pertinens. *Cato R. R. c. 135.* Lora præductoria.

PRÆDUCTUS, a, um, ante *aliquam* rem ductus. *Senec. l. 2. de Ira, c. 8. ad fin.* Præductam obsessis parentibus fossam. *Auson. in defrripe. orb. v. 625.* locus undique septus Aggere præducto. *Virat Poeta in catalect. Priami, l. 4. pag. m. 529.* Hesperiæ pulcras strophio præducta papillas. *h. e.* strophium habens papillis præductum. Al. leg. *producta*, sed male.

PRÆDULCIS, ce, *offri dolce*, γλυκυλλυκύς, valde dulcis. *Lucret. l. 4. v. 636.* Hoc tamen esse aliis possit prædulce videri. *Al. leg.* perdulce. *Plin. l. 12. c. 5. exer.* Prædulcis sapor. *& lib. 15. c. 18.* ficus. *& lib. 23. c. 4. a med.* Mel prædulce. *Id. l. 14. c. 6.* Prædulcia vine. *Id. lib. 24. cap. 2.* Prædulcium fastidium sal temperat. ¶ Translate *Id. l. 11. c. 17.* Prædulcis eloqui suavitas. *Virg. Æn. 11. v. 155.* Prædulce decus. *Val. Flacc. l. 4. v. 61.* nomen. *Claudian. l. 2. in I. Consul. Stilich. v. 132.* Luxuriæ prædulce malum. *Nemesian. Ecl. 2. v. 62.* Prædulcis tibia. ¶ *Prædulce* adverbii more. *Stat. l. 5. silv. 3. v. 82.* Tyrrhenæ volucres (h. e. *Sirenes*) nautis prædulce minantur.

PRÆDURÂTUS, a, um, ante, aut valde duratus. *Plin. l. 23. c. 7. ad fin.* Succum pomi, myrrha adjecta, præduratum ad solem torrebant.

PRÆDÜRO, as, avi, atum, *a. t. indurare*, valde duro, induro. *Prudent. περὶ στεφ. 2. de S. Vincent. v. 177.* Si tanta callum pectoris Præurat obstinatio. Adde *Apic. l. 6. c. 9. a med. l. 7. c. 4. & 8.* &c. Nam quod adduot *Colum. l. 3. c. 11. extr.* rectius ibi aliter lez.

PRÆDÜRUS, a, um, *affas duro*, ὑπέρλιθος, valde durus. *Plin. l. 18. c. 12.* Faba prædura, & quæ percoqui non potest. *Id. l. 26. c. 8.* Præduræ radices. *Id. l. 9. c. 29.* Prædurum caput. *Tacit. l. 1. Hist. c. 79.* corium. *Martial. l. 13. epigr. 66.* Prædurus dens. ¶ Translate *Virg. 10. Æn. v. 748.* homo prædurus viribus. *h. e.* prævalidus. Sic *l. 2. Georg. v. 531.* Corporaque agresti nudant prædura palæstra. *Quintil. declam. 3. c. 3.* Prædura priscis moribus mater. *Val. Flacc. l. 1. v. 235.* Prædurus labor. *h. e.* perdifficilis. *Colum. c. 2. l. 6.* Neque ante tertium, neque post quintum annum juvencos domari placet: quoniam illa ætas adhuc tenera est, hæc jam prædura. *Quintil. l. 6. c. 4. circa med.* Prædori arte esse. *h. e.* valde impudentis, improbi. *Id. l. 1. c. 6. (al. 10.)* Prædura verba.

PRÆMINENS, & Præminens, *prominente*, eminens. *Ulpian. Dig. lib. 21. tit. 1. leg. 12.* Præminentes oculi. Ita *Halocand.* sed *Torrentin.* habet *eminentes*. *Pendent. Cathemer. 11. sub fin.* Infignis ipse & præminens.

PRÆEMINENTIA, æ, f. *prominenza*, excellentia, præstantie. *Claud. Mamert. in epist. prafix l. 1. de statu anim.* Ad cognitionem & usum naturæ ipsa præeunte deducimur. *Virg. 5. Æn. v. 186.* Nec tota tamen ille prior præeunte carina. *Ovid. 1. Fast. v. 81.* Jamque novi præeunt fasces, nova purpura fulget. *Stat. l. 6. Theb. v. 519.* cum vacuus domino præiret Arion. *Vare. l. 4. de L. L. c. 14.* Prætor dictus, qui præiret jure, & exercitu. *Tacit. 6. Ann. c. 21.* Is corpore valido per avia ac derupta præibat eum, cujus artem, &c. *& lib. 15. c. 4.* Acto raptim agmine, ut famam sui præiret. ¶ *Præire verba*, & *verbis*, & *præire* absolute, & certam verborum formulam alicui dictare, quam is totidem verbis referet. Mos enim erat, ut in exsecrationibus, & devotionibus, in fœderibus, in dedicationibus, in votis, juramentis & aliis hujusmodi, certa verba adhiberentur (quod *carmen* dicebatur) a quibus ne minimum quidem licebat discedere. Itaque ut quo in verbo peccaretur, præfix erat pontifex, aut sacerdos, qui vel moniter, vel de scripto dictabat, quæ dicenda erant. *Liv. l. 8. c. 9.* Agedum pontifex publicus populi R. præi verba, quibus me pro legionibus devovesm. *Id. l. 31. c. 27. a med.* Et se facinus perpetraturos, præeuntibus exsecrabile carmen sacerdotibus, jurejurando adacti. *Val. Max. l. 4. r. 1. n. 10.* Cum Africanum censor lustrum conderet, inque solito fieri sacrificio Scriba ex publicis tabulis solemne ei precationis carmen præiret. *Suet. in Claud. c. 22.* Præire obsecrationem. *Tacit. l. 1. Histor. c. 36. & lib. 2. cap. 74.* sacramentum. *Liv. l. 9. c. ult.* Ædem Concordiæ dedicavit: coactusque pontifex max. verba præire. *Plaut. Rud. 5. 2. 47. Gri.* Per Venerem hanc jurandum est tibi. *La.* quid jurem? *Gri.* quod jubebo. *La.* præi verbis, quid via. *Plin. l. 22. ep. 6.* Præivimus & commilitonibus jusjurandum more solemni præstantibus. *Cic. pro Dom. c. 52.* Adea, Luculle, Servili, dum dedico domum Ciceronis, ut mihi præeatis, possemque tenastis. *Plin. l. 28. c. 2.* Et ne quid verborum præteretur, aut præpostorum dicatur, de scripto præire. ¶ Hinc illa translata. *Cic. pro Mil. c. 2.* Qui hesterna etiam concione incitati sunt, ut vobis voce præirent, quid judicaretis. *Liv. l. 43. c. 13. in fin.* Omnia, uti decemviri præierunt, facta. *Gell. l. 14. c. 2. circa med.* Sed si de omni quoque officio judicis præire me tibi via, nequaquam est vel loci hujus, vel temporis. *Id. l. 1. c. 11. a med.* Tibiæ illius concionatoriæ in mentem venit, quam C. Graccho cum populo agenti præisse ac præmonstrasse modulos ferunt. *Quintil. l. 2. c. 5.* Non videntur tempora sufficturæ, si legentibus singulis præire semper ipsi velint. *h. e.* prælegere. ¶ Quando post *pro* sequitur *o*, aliquando in scriptis Lapidib. *o* omitti solet, *promore, præsse*. Ita in utroque *Cenotaphio Pisano*, & apud *Fabrett. c. 6. pag. 442.* bis, & in *Antiquitatib. Brunwic. claff. 1. n. 9. & 20.* & apud *Gruter. pag. 506. lin. 31.*

PRÆEXERCITAMENTUM, i, n. *Præfectum. de Rhetor. pag. 2329. Pasch.* præexercitamenta vertit *οἱ προγυμνάσματα*, h. e. præludia.

PRÆFACILIS, le, valde facilis. *Plaut. Epid. 5. 2. 21.* De præfacili exores. Ita in quibusd. MSS. apud *Taubman.* Alii *facile exores.*

PRÆFACTUS, V. *Præfectus* in fin.

PRÆFAMEN, inis, n. *proemio, prefazione*, præfatio, proœmium. *Symmach. l. 2. ep. 34.* Nem recordarie, hoc te præfamioe epistolam taxuisse.

PRÆFAMINO. } V. vocem sequent.
PRÆFANDUS. }

PRÆFARIS, atur, atum sum, dep. *t. parlare innanzi, premettere parlando*, προλέγω, προσαμίζω, ante fari, prædicere, præloqui. *Cic. l. 1. de Divin. c. 45.* Majores nostri omnibus rebus agendis, Quod bonum, faustum, felix, fortunatumque esset, præfabantur. *Virg. 12. Æn. v. 301.* Præfatus divos solio rex infit ab alto. *Cic. de Univ. c. 10. extr.* Quæ de deorum natura præfati sumus, habeant hunc terminum. *Colum. in fi. proœm. l. 1.* Quas ordine suo tunc demum persequar, cum præfatus fuero, quæ reor ad universam disciplinam maxime pertinere. *Apul. l. 11. Metam.* Tacitus hæreham, quid potissimum præfarer primarium. *Gell. l. 9. c. 15.* Introit adolescens, & præfatur arrogantius & elatius, quam ejus decebat: ac deinde jubet eapoui controversias. *fa una prefazione*. V. *Præfatio. Auson. Edyll. 4. v. 54.* Et melicos lyricosque modos præfando novabat. *h. e.* prælegendo. *Justin. l. 11. c. 5.* Patrimonium omne suum, quod in Macedonia habebat, amicis dividit, sibi Asiam sufficere præfatus. *decendo che*, &c. ¶ *Præfari aliquem* ejus nomen, auctoritatemque præmittere. *Plin. l. 8. c. 16.* Aristoteles diversa tradit, vir, quem in iis magna secuturus ex parte, præfandum reor. ¶ *rarmen*, præire. *Liv. l. 5. c. 41.* Sunt, qui M. Fabin pontifice max. præfante carmen, devovisse eos fo pex patria, tradant. V. *Præco.* ¶ *honorem* dicimur, cum turpe quid dicturi, *aliquot verbis* præmissis (v. gr. *bonos auribus sis*) mollimus, quod alioqui pudice aures averssarentur. *Cic. Fam. 9. ep. 26. a med.* Si dicimus, ille patrem strangulavit, hominem non præfamur: sin de Aurelia aliquid, aut Lollia, honos præfandus est. *Plin. l. 7. c. 51.* Præfandi humorie e corpore effluvium. ¶ *veniam*, petere antequam loqui incipias. *Apul. rustic Florid.* Mihi ingresso sanctissimam civitatem præfanda venia, & habenda oratio, & iobibenda properatio est. *Id. rustic l. 1. Metam.* Ecce præfamur veniam, si quid rudis locutor offendero. ¶ Pro prædicere, vaticinari, *predire. Cornil. carm. 63. de usque. Pel. v. 382.* Talia præfantes quondam, felicia Pelei Carmina divino cecinerunt omine Parcæ. ¶ *Præfamine* imperativi vox est, pro *præfatur. Cato R. R. c. 141.* Janum Jovemque vino præfamino. *h. e.* vinum affatum Janum Jovemque prius invocato. V. *Antistor.* ¶ *Præfato* pro *præfatus. Id. ibid. c. 134.* Thure, vino Jano, Jovi, Junoni præfato.

PRÆFATIO, onis, f. *introduzione*, id quod ante aliquam rem præloquimur. *Cic. 5. Verr. c. 80. a med.* Annuln est aureo scriba donatus, & ad eam donationem concio est advocata, &c. Qua porro præfatio tua donationis fuit? Illa scilicet verus atque imperatoria? Quando tu quidem in prœlio, &c. *Liv. l. 45. c. 5.* Omnis præfatio sacrorum, eos quibus eos fiat puræ manus, sacris arcet. *Plin. l. 7. c. 26. de Pompeio.* Triumphi vero præfatio hæc fuit: Cum oram maritimam a prædonibus liberasset, &c. *Id. initio præfat. hist. nat.* Libme naturalis historiæ narrare consilium tibi, jucundissime Imperator. fit enim hæc tui præfatio verissima. *h. e.* appellatio. *Id. ibid. ante med.* Vocabula rustica, aut externa, immo barbare etiam cum honoris præfatione ponenda. (V. *Præfarie.*) *Sueton. in Domit. c. 11.* Nunquam tristiorem sententiam sine præfatione clementiæ pronuntiavit. *Val. Max. l. 2. c. 8. n. 8.* C. Cassius nunquam fiat præfatione publici parricidii nominandus. ¶ Item brevior sermo, aut omitia, quæ ante opus præmittitur, consilium scriptoris, & summam operis brevitas exponens: item in declamationibus, controversiis, & causis quidquid præmittitur, & ad *ipsam* causam non pertinet, *prefazione, preambolo, προοίμιον*: quare differt ab exordio, quod causæ pars est. *Plin. l. 1. ep. 23.* Subinde sibi nuntiari jubeot, an jam recitator intreverit, an dixerit præfationem, an ex magna parte evolverit librum. *Id. l. 4. ep. 11. ad fin.* Clementia Nervæ translatus est in Siciliam, ubi nunc profitetur, seque de fortuna præfationibus vindicat. *Quintil. l. 1. c. 1. a med.* Itaque Cicero, quamquam eret in Cottam gravissime dicturus, neque aliter agi P. Oppii causa poterat, longa tamen præfatione excusavit officii sui necessitatem. *Id. l. 8. c. 3.* Memini inter Pomponium & Senecam etiam præfationibus esse tractatum, an *gradus eloquentiæ* apud Accium in Tragœdia dici oportuisset. *Martial. l. 3. epigram. 18.* Perfricite tuas quæsta est præfatio fauces. Cum te excusarie, Maxime, quid recitas? Adde *Plin. l. 2. epist. 3. & lib. 4. epist. 14.* ¶ Mos erat declamaturis, ut in præfatione fingerent, in declamatione fungerent.

gerent. V. *Præcutio*. ¶ Videtur etiam sumi pro exordio. *Cassius Dig. lib. 2. tit. 2. leg. 1.* Si in jure causas dicentibus nefas videtur esse, nulla præfatione facta, judici eam exponere.

PRÆFATIUNCULA, æ, f. *prooemiolum*, brevis præfatio. *Hieronym. epist. 128. ad Fabiol. de vest. sacerd.* Et de observatione Pontificis præfatiunculam struerem.

PRÆFATUS, a, um, particip. a *Præfari*. V. ¶ Passive est antedictus, prædictus, supra dictus, *antedictus, supradictus, prædictus*. *Paul. Dig. lib. 10. tit. 3. leg. 19.* Ut præfata jure aut mensura, aut temporibus dividantur. *Martian. lib. 20. tit. 4. leg. 12.* Condemnatus ex præfatis causis. *Auson. in præfationem. 2. in fin.* Sic etiam nostri præfatus habebere libet. *b. e.* dictus, nominatus inisin libri nostri. *Quintil. l. 8. c. 3. a med.* In præfata videmur incidere. Al. leg. *profanda*, h. a. obscena, & quæ sine præfatione honoris & veniæ dicenda non sint. Sic *Arnob. l. 5. pag. 176.* Partes istæ, quas inter aures cassas sine venia nefas est, ac sine honoribus appellare præfatis. *Vopisc. in Aurelian. c. 5.* Vtt illustris, ac præfata reverentia nominandus. *b. e.* præmissa reverentiæ commemoratione. ¶ Alio sensu *Senec. l. 5. de benefic. c. 17. a med.* Hoc ingrati sit, non esse contentum præfato tempore. *b. e.* satis præstituto. Al. leg. *præcipiti*, alii rectius *profuso*. ¶ *Præfatum* absolute, præfatio. *Symmach. l. 6. ep. 3.* Præfato opus est, si aedua pestilentiae: pinnis ac facilibus admovisi ambitum non oportet.

PRÆFATUS, us, m. In sexto casu singulari *Symmach. l. 10. ep. 22. (al. 29.) circa med.* Ubi compotit meo præfatu, affore dona, &c. *b. e.* mea prædictione.

PRÆFECTIANUS, a, um, ad Præfectum pertinens. *Ammian. l. 17. c. 3. (al. 5.) sub fin.* Ut nec Præfectianus, nec Præfidialis apparitor ad solvendum quemquam urgeret. Adde *Inscr. Valentin. & Valent. lib. 12. Cod. tit. 53. leg. 2.*

PRÆFECTIO, onis, f. actus præficiendi. Legitur apud *Martian. Capell. l. 7. pag. 239.* ubi al. *perfectio*.

PRÆFECTORIUS, a, um, ad præfectum pertinens. *Vir præfectorius*, qui præfectura functus est, ut *consularis*, qui consulatu. *Ulpian. Dig. lib. 1. tit. 9. leg. 1.* Vir præfectorius an similis consulari præsentur, videndum. *Sidon. l. 1. ep. ult. ad fin.* Mihi consul ad pectus, præfectorii ad manus cadere.

PRÆFECTURA, æ, f. *Præfectura, superintendenza, governo, ἐπαρχία, ufficiatura*, dignitas, & officium Præfecti. *Varr. l. 1. R. R. c. 17. ad fin.* Præfectura villæ. *Cic. Attic. l. 6. ep. 1. ante med.* Meminisli, nos sic agere, ut quot vellet, præfecturas sumeret, dum na negotiatori. itaque duas ei præterea dedimus. *Nep. in Attic. c. 6.* Multorum consulum, prætorumque præfecturas delatas sic accepit, ut neminem in provincia sit secutus, honore fuerit contentus. *Sueton. in Aug. c. 38.* Liberis senatorum militiam auspicantibus non tribunatum modo legionum, sed & præfecturas alarum dedit. *Id. in Cæs. c. 76.* Præfectura morum. *b. e.* censura. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 12.* Suscipem præfecturam equitum Gallorum. *Aurel. Vict. de Cæsarib. c. 9. sub fin.* Filium Titum victorem præfectura prætorio extulerat. *Plin. l. 7. c. 14.* Valusio in Urbis præfectura extincto. *Ulpian. Dig. lib. 1. tit. 12. leg. 1.* Omnia omnino crimina præfectura urbi sibi vindicavit. Al. leg. *urbis*. ¶ Translate *Plin. l. 18. c. 5. extr.* Lucullus hanc de se præfecturam servo deferat. *b. e.* hoc negotium, hanc provinciam, ut ciborum mensuram conanti sibi præstituere. *Plaut. Cas. a. 2. v. 11.* Quin suci es in præfectura tua? *b. e.* in villicatione. Adde *Capr. 4. 3. 7.* ubi de cura ciborum, & culina dicitur. ¶ Sumitur etiam pro administratione alicujus urbis, aut provinciæ: item pro ipsa urbe, aut provincia, cui præfectus præest: Persæ Satrapiam vocant, Ægyptii Nomon, Græci ἐπαρχίαν, προστασίαν, &c. *Plin. l. 5. c. 9.* Ægyptus dividitur in præfecturas oppidorum, quas Nomos vocant. ¶ Apud Romanos præfecturæ erant urbes Italiæ cum suis agris, quarum populi cum iniqui ingratique erga populum R. fuissent, propriis legibus ac magistratibus spoliati, magistratuum Romanorum arbitrio parebant, qui in eas urbes quotannis Roma mittebantur. Exemplum habes de Capua apud *Liv. l. 26. c. 16.* Habitari tantum, tanquam urbem, Capuam, frequentarique placuit: corpus nullum civitatis, nec senatus, nec plebis consilium, nec magistratus esse: sine consilio publico, sine imperio multitudinem, nullius rei inter se sociam, ad consensum inhabilem fore: præfectum ad jura reddenda ab Roma quotannis missuros. Hæc *Liv.* Itaque quemadmodum provinciæ, ita & præfecturæ, non perpetuis legibus, quæ a populo R. datæ essent, sed arbitrariis edictis, quæ ipsi Præfecti promulgabant, administrabantur: exantique infima conditione post municipia, & colonias. *Festus*: Præfecturæ ex appellabantur in Italia, in quibus & jus dicebatur, & nundinæ agebantur, & erat quædam earum respublica: neque tamen magistratus suos habebant: in quas legibus præfecti mittebantur quotannis, qui jus dicerent. Quarum genera fuerunt duo: alterum, in quas solebant ire præfecti quatuor ex XVI virís, qui (Al. leg. *ire præfectis, qui auctore XXVI earum numero, populis*, &c.) populi suffragio creati erant, in hæc oppida Capuam, Cumas, Casilinum, Vulturnum, Litarnum, Putenlos, Acerras, Suessulam, Atellas, Calatiam: alterum, in quas ibant, quos Prætor urbanus quotannis in quæque loca miserat legibus, ut Fundos, Formias, Cære, Venafrum, Allifas, Privernum, Anagniam, Frusinonem, Reate, Saturniam, Nursiam, Arpinum, aliaque complura. Hæc *Festus*. Aliquando tamen idem oppidum & præfectura, & municipium fuit, ut Cumæ, Arpinum: aliquando & præfectura, & colonia, ut Venafrum, Capua, Casilinum: aliquando & præfectura, & colonia, & municipium, ut Atella, Anagnia, Fundi. Erat enim præfectura, quatenus a præfecto repebatur: municipium, quatenus jure civitatis Romanæ, ex peculiari aliqua concessione, cum, vel sine suffragii gaudebat: colonia, quatenus in eam pars aliqua civium Romanorum transferebatur. *Cic. pro Sest. c. 14.* Nullum erat Italiæ municipium, nulla colonia, nulla præfectura, &c. *Vellej. l. 2. c. 44.* Bello Punico ab Romanis Capua in formam præfecturæ redacta. ¶ In re Agraria quid sit præfectura, docent *Siculus Flacc. de condit. Agror. pag. 21. Goes. Frontin. de limitib. ibid. pag. 43.* & *Aggen. in cand. Frontin. pag. 56.* V. Pertica *in fi.*

PRÆFECTUS, a, um, *prepostо, deputato, fatto presidente*, præpositus. *Ovid. Heroid. ep. 12. v. 87.* Coacta sit Juno sacris præfecta maritis. ¶ Absolute *sopraintendente, presidente, governo, ἔπαρχος, προστάτης, ἐπιτηρητὴς*, qui alicui rei, vel negotio præficitur, præpositus, præses. *Nep. in Eumen. c. 11.* Cum eum in custodiam dedisset, & præfectus custodum quæsisset, &c. *Plaut. Bacch. 3. 3. 22.* Anta solem uientem nisi in palæstram venetas, Gymnasii præfecto haud mediocres pœnas pendetes. *Varr. l. 1. R. R. c. 17. ad fin.* Præfectus villæ. *Cic. pro Cluent. c. 45. de censore.* Tu es præfectus moribus, magister veteris disciplinæ. *Nep. in Annib. c. 3.* Ut a præfecto morum Annibar cum eo vetaretur esse. *Cic. in Pison. c. 6.* His (*Græculis philosophis*) utitur quasi præfectis libidinum suarum. ¶ In militia externa *præfectus* alt, quem nos *generale*, aut *luogotenente generale* dicimus. *Nep. in Alcib. c. 5.* Ad Tissaphernem præfectum regis Darii se contulit. *Id. in Artaxt. c. 2.* Tissaphernes, qui summum imperium inter præfectos habebat regios. Adde *Flor. l. 3. c. 5. & 12.* ¶ Præfectus equitum est, qui apud nos *generale della cavalleria*. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 12.* Amilio Vertisco, principe civitatis, præfecto equitum. ¶ In Romano, qui præest singulis alis in equitatu, aut cohortibus in peditatu sociorum adjuncto legionibus, *colonello, capitano*: eestque fere in auxiliis, quod in legionibus tribunus. *Cæs. l. 3. B. Gall. c. 7.* Præfectos, tribunosque militum complures in finitimas civitates, frumenti petendi causa dimisit. *& lib. 5. c. 39.* Timos primum ortus est a tribunis militum ac præfectis. *Sallust. in Jug. c. 50.* In utrumque latus equites auxiliaris tribunis legionum, & præfectis cohortium dispertiverat. Cic. *Fam. 3. ep. 8. a med.* Si aut legatorum suorum cuipiam, aut præfectorum, aut tribunorum militum mala dicitur. ¶ Hujusmodi præfecti creabantur ab imperatore ipsi Romano, a consule, a prætore, aut proprætore in exercitu, in provinciis. *Cic. ad Cæs. imperat. 7. Fam. ep. 5. ad fin.* Huic ego neque præfecturam, neque ullius beneficii certum nomen peto: benevolentiam tuam, & liberalitatem peto. ¶ Quod vero *Tacit. l. 1. Histor. c. 84. præfectum legionis* dixit, *præfectum* pro tribuno posuit. ¶ Fuerunt alii præfecti, qui in exercitu, & provinciis a R. magistratibus creabantur, ut castrorum, fabrum, evocatorum, de quibus infra. *Nep. in Attic. c. 6.* Multorum consulum, prætorumque præfecturas delatas sic accepit, ut neminem in provincia sit secutus: honore fuerit contentus, rei familiaris despexerit fructum. ¶ *Præfectus classis*, qui classi præst, *ammiraglio*. Ita dicebatur temporibus reipublicæ, qui sub auspiciis consulis, tertia bellum gerentis, classi præerat. *Liv. l. 26. c. 48.* C. Lælius præfectus classis. Adde *Flor. l. 3. c. 7. & Liv. l. 36. c. 20. & 42.* Sic apud *Cicer. Verr. 7. c. 34.* Cleomenes sub Prætore Siciliæ Verre; *duo præfectusque classis* dicitur. Sub Imperatoribus vero talis erat, qui classem regendam ab his accipiebat: videturque ortum habuisse ab Augusto, qui cum duas classes Ravennatium, & Misenatium, ad tutelam superi inferique maris, constituisset, ut ait apud *Suetom. c. 49.* his præpositi *præfecti* appellati sunt, ut videre est apud *Tacit. 3. Histor. c. 12. & Veget. l. 4. de re milit. c. 31.* ¶ *Præfecti novium* apud *Liv. l. 36. c. 44. & Flor. l. 2. c. 5.* sunt *capitani di nave*. ¶ *Præfectus castrorum, & castris* fuit in singulis legionibus, quem nos dicere possumus *maestro della di campo*: cujus erat munus castrorum positio, valli & fossæ attimstio, impedimentorum atque agmentantium militum cura, itemque vehiculorum, fecrameotorum, ligni, straminis, machinarum militarium, & hujusmodi, ut *Veget. l. 2. de re milit. c. 10.* præscribet. *Tacit. 14. Annal. c. 37.* Peenim Postumus præfectus castrorum secundæ legionis. *& lib. 1. c. 20.* Rufus diu manipularis, dein centurio, mox castris præfectus. Adde *Vellej. l. 2. c. 119.* ¶ *Præfectus fabrum, ἔπαρχος τῶν τεκτόνων*, qui præerat artificibus in usum militarem machinis, tormentaque, &c. facientibus, *capo degli artieri*. *Nep. in Attic. c. 12. Cæs. ad Oppium post epist. 8. l. 9. ad Attic. Plin. l. 36. c. 6 & Vellej. l. 2. c. 76.* ¶ *Præfectus remigum* in classe, *capo della ciurma*, capiensis de' *condannati*, *Tacit. 13. Ann. c. 30.* ¶ *Evocatorum*, qui militibus evocatis præerat, *capitano*, V. *Evocatus*. ¶ *Præfectus prætorii*, & *prætorii*, qui militibus iis præerat: quos Imperatores ad sui corporis custodiam adfeiverant, & Romæ plerumque degebat: *capitano della guardia, ἔπαρχος τοῦ πραιτωρίου*. Institutus fuit ab Augusto, & primo modica initia habuit: mox paulatim ad eam dignitatem ac potentiam crevit, non solum in re militari, sed etiam in administratione rerum civilium plurimarum, ut non multum absuerit a principatu: siquidem ipsi Imperator eius fidei se committebat: *Sueton. de Tito, c. 6.* Præfecturam quoque prætorii suscepit, nunquam ad id tempus, nisi ab equite R. administratam. *Aurel. Acad. l. 1. Dig. tit. 11.* qui est *de Officio Præfecti Prætorio*. Ad vicem magistri equitum præfectus prætorio antiquitus esse institutus, a quibusdam scriptoribus traditum est. *& mox.* In tantum meruit augeri, ut appellari a præfectis prætorio non possit. *Tacit. 1. Ann. c. 24. & 2. Histor. c. 13. & 19.* Prætorii præfectus Ælius Sejanus. ¶ Posteriobius temporibus quatuor fuere Præfecti prætorio, vice Imperatoris partem Imperii administrantes: quorum primus *Præfectus Prætorio per Orientem*, alter *per Illyricum*, tertius *per Italiam*, postremus *per Gallias* dicebatur. Quintum addidit Justinianus *per Africam*. V. *Novit. digniu. Imper.* & qui de his scripsere. ¶ *Præfectus vigilum, & vigilibus* institutus est ab Augusto, qui septem cohortibus opportunis locis per

Urbem

Urbem conſtitutis; arcendorum incendiorum gratia ſpectabilem iis virum præpoſuit, qui eo nomine ſit appellatus. Is cognoſcebat de incendiariis, effractoribus, furibus, raptoribus, & receptoribus. Per totam noctem vigilare debebat, & coercere cum flamis & dolabris, & inquilinos admonere, ne per negligentiam incendii caſus oriretur. *Paul. Dig. lib.* 1. *tit.* 15. *leg* 3. *Julian. lib.* 47. *tit.* 2. *leg.* 58. & *Sueton. in Aug. c.* 30. ¶ Etiam in adminiſtratione civili reipublicæ multiplex eſt præfectí nomen, & vis. *Præfectus urbis & urbi* fuit magiſtratus Romæ, qui urbanis negotiis præerat, *gouverneur*. A principio creabatur, quotiſcumque regem abeſſe oporteret: reipublicæ tempore, quotiès conſules, aliique magiſtratus in monte Albano Feriis Latinis operem dorent. At ſub Imperatoribus cœpit eſſe ſtabilis, ac perpetuus, ex inſtitutione Auguſti, teſte *Sueton. c.* 37. moltoque reipublicæ partes ejus procurationi tributæ ſunt: de quibus V. *Ulpian. Dig. lib.* 1. *tit.* 12. V. etiam *Tacit. l.* 6. *Ann. c.* 10. & 11. ubi ejus originem ab imperii uſque initiis perſequitur. *Varr.* apud *Gell. l.* 14. *c.* 7. ponit, qui fuerint, per quos more majorum ſenatus haberi ſoleret, ſoſque nominat, dictatorem, conſulem, prætores, tribunos plebi, interregem, præfectum urbi. *Plin. l.* 11. *c.* 38. Vulſinis Saturninus Urbis præfectus nonageſimum exceſſit annum. ¶ *Præfectus ærarii*, & *ærario*, qui una cum aliis ærarii curam habet, *préſidente alla Zecca*, *tréſorier*. Olim ærario præfuere Quæſtores, deinde Ædiles, poſtea Prætores: iidem rurſus Quæſtores, demum Præfecti. V. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 29. & *Lipſ. excurſ.* B. *ad eum libr. Plin. in Paneg. c.* 92. Nubis præfectis ærario conſulatum, antequare ſucceſſorem, dediſſi. *Id. l.* 3. *ep.* 4. Accepto, ut Præfectus ærarii, commeatu. Adde *Gell. l.* 13. *c.* 24. *ſub fin.* & *Capitolin. in Gord. c.* 4. ¶ *Præfectus annonæ*, magiſtratus extraordinarius, qui a *Tacito* 11. *Ann. c.* 31. rei ſeverſantariæ præfectus dicitur, in annonæ difficultate creabatur, *préſidente alla graſcia*, *ſoprantendente alle vivere*, *preſetto dell' annona*. Poſt Tiberium cœpit eſſe ordinarius, habebatque facultatem exercendi juris in negotiatores rerum ad victum pertinentium, ſub Præfecto Urbi. *Liv. l.* 4. *c.* 12. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 7. ¶ *Præfectus Ægypti*, magiſtratus Ægypto, in provinciæ formare redactæ, ab Auguſto impoſitus (unde & *Auguſtalis* dictus 18) ad ſimilitudinem proconſulis, *gouverneur*. *Sueton. in Aug. c.* 18. & 66. & *in Veſpaſ. c.* 6. & *Ulpian. Dig. lib.* 1. *tit.* 17. Similiter *præfectus Lydiæ*, *Iſauriæ*, &c. apud *Nepot. in Datam. c.* 2. *extr.* qui Perſarum regis nomine eas provincias adminiſtrabat. ¶ Denique *præfectus* nomen eſt generale cujuſcumque reagiſtratus proprio nomine carentis. *Sueton. in Caſ. c.* 79. Utroque anno binos conſules ſubſtituit ſibi in ternos noviſſimos menſes, ita ut medio tempore comitia nulla habuerit, præter tribunorum, & ædilium plebis, præfectoſque pro prætoribus conſtituerit, qui præſente ſe ſes urbanas adminiſtrarent. *Tacit. 4. Hiſtor. c.* 55. Julius Tutor, ripæ Rheni a Vitellio præfectus. *Plin. l.* 10. *c.* 48. *extr.* & *Grater. pag.* 287. *n.* 7. Egnatius Calvinus præfectus Alpium. ¶ Adjective, ante factus, *fatte innanzi*. Hoc ſenſu adhibetur a *Cæl. Aurelian. l.* 3. *Acut. cap.* 17. *ſub fin.* & *lib.* 2. *Tard. extr.* & *lib.* 5. *c.* 4. a *med.* &c. quib. loc. al. leg. *prælatus*.

PRÆFECUNDUS, a, um, valde fecundus. *Plin. l.* 16. *c.* 17. *ſub fin.* Omnia celerius ſeneſcunt præfecunda.

PRÆFERICULUM, li, n. vas æneum fine aſa, patene ſummum, ut pelvis, quo ad ſacrificia utebantur in ſacrario Opis Conſivæ. Ita *Feſtus*. Dictum autem videtur a *præferenda*, quod in eo res ſacræ præferrentur.

PRÆFERMENTO, as, a. 1. ante fermento. *Plin. l.* 18. *c.* 12. Cum fieret autem panis hordeaceus, ervi aut cicerculæ farina ai præfermentabatur. *Hordeum.* ex MSS. leg. *ipſe fermentabatur*.

PRÆFERO, fers, tuli, latum, a. anom. *portare innanzi a qualche coſa*, *a paleſemente*, *pubblicamente*, *moſtrare*, præ, ſeu ante, vel palam fero. *Cic. 6. Verr.* c. 34. Siniſtre manu retinebat arcum, dextra ardentem facem præferebat. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 71. Neque in litteris, neque in faſcibus inſignia laureæ prætulit. *Cic.* 7. *Verr. c.* 9. Quamobrem faſces prætoribus præferantur, car ſecures datæ. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 336. Et præfert cautas, ſubſequiturque manus. *ſtende braccolando*. ¶ ¶ In triumphi, & ſacrorum pompa præcipue locum habet. *Sueton. in Caſ. c.* 37. Pontico triumpho inter pompæ ſercula trium verborum prætulit titulum, Veni, Vidi, Vici. *Id. in Tite*, 2. 2. Quæ ſtatua Circenſi pompa hodieque præfertur. *Liv. l.* 3. *c.* 29. & *lib.* 31. *c.* 49. Duces ante currum hoſtium duces, ſigna militaria prælata. *Flor. l.* 2. *c.* 7. Populus R. Ionium mare ingreſſus, tota Græciæ litora veluti triumphante claſſe peragravit. Spolia quippe Siciliæ, Sardiniæ, Hiſpaniæ, præferebat. Sic *Plin.* de pompa funeris *lib.* 21. *c.* 3. Populus funus elocavit, quaque præferebatur, flores ſparſit. & de nuptiali *Senec. in Octav. v.* 24. Illa illa meis triſtis Erinnys Thalamis Stygios prætulit ignes. ¶ Translate eſt præ ſe ferre, oſtendere, indicare, *moſtrare*, *far apparire*. *Plaut. ad Caſſ. Cic. l.* 10. *Fam. ep.* 8. a *med.* Ut eum præferremus ſenſus aperte, tum etiam ſciri, quid defenſuri eſſemus, non eſſet periculoſum. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 31. Avaritiam præfers, qui ſocietatem coieris de municipiis cognatique fortunis cum alienſſireo. *Ovid. Heroid. ep.* 17. *v.* 36. Si modo, quem præfers, non ſimulatur amor. *Senec. in Oedip. v.* 509. Ipſa vultus flebiles præfert notas. *Plin. l.* 5. *c.* 16. Fons Callirrhoe, aquarum gloriam ipſo nomine præferens. *Id. l.* 21. *c.* 37. *fiſt.* 50. Aures in equis animi iudicia præferunt. *Juſtin. l.* 12. *c. ult.* Duæ aquilæ ſupra culmen domus ſederunt, omen duplicis imperii præferentes. ¶ Sæpe eſt anteponere, antaferre, præponere; *preporre*, *preferire*, *antiporre*. *Salluſt. in Catil. c.* 37. Urbanum otium ingrato labori prætulisſet. *Cic. de clar. Orat. c.* 26. *a med.* Cum illo Q. Scævolam ſibi minorem natu generum prætuliſſet. *Id. pro leg. Manil. in fi.* Stetui, vſſtram voluntatem meis omnibus commodis & rationibus præferri. *Id. 2. de Orat. c.* 84. *a med.* Non prætulit ſe aliis propter abundantiam fortunæ. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 52. *extr.* Qui virtute belli omnibus gentibus præterebantur. *Plin. l.* 35. *c.* 11. *ante med.* Nemo comparetur, & aliquanto præferatur Athenion Maronites. *Horat. l.* 6 *ep.* 2. *v.* 183. Cur alter fratrum ceſſare, & ludere, & ungi Præferat Herodis palmetis pinguibus. *Celſum. l.* 1. *c.* 3. Ut multi prætulerint carere penatibus. ¶ *Præferre*, jactare, diſſeminare. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 47. Sed hæc ejus dicti præfertur opinio, ut ſe utrique ſuperiores diſceſſiſſe exiſtimarent. ¶ *Præferre opem*, afferre. *Stat. 6. Theb. v.* 476. nec prætulit ullam Freter opem. ¶ *Præferre conſum*, prætexere. *Siſenn.* apud *Non. c.* 1. *n.* 286. C. Titinnius quidam, cui minus properitas mratis ab natura tradita videretur, primo ante telludinem conſilit, deinde apud eunſulem cauſam atque accuſationem præferre cœpit. ¶ *Præferre diem*, præcipere, antevertere, *anticipare*. *Liv. l.* 39. *c.* 5. *a med.* Triumphare medio Januario ſtatuerat, ſed cure, &c. prætulit triumphi diem. Al. leg. *ecculit*. Nam *feſtus*: Referri diem prodictam, id eſt anteferri. *Prætor* apud *Ulpian. Dig. lib.* 2. *tit.* 13. *leg.* 1. Editiones ſiae die & conſule fieri debent, ne quid excogitetur, aut prælato die fiat. *Modeſtin. lib.* 48. *tit.* 10. *leg.* 28. Si a debitore prælato die pignoris obligatio mentiatur, falſi criminis locus eſt. Al. utroque loco leg. *prolato*, quod corruptum aſſe cenſet *Cujac. lib.* 3. *Obſervat. c.* 7.

PRÆFEROX, ocis, valde ferox. *Liv. l.* 5. *c.* 36. Mitis legatio, ni præferoces legatos, Gallicque magis, quam Romanis ſimiles, habuiſſet. *Suetan. in Caſ. c.* 35. Multiplici ſucceſſu præferocem.

PRÆFERRATUS, a, um, *cinto di ferro*, ferro vinctus. Ceto R. R. *c.* 10. Modium præferratum unum, ſemodium unum. *Plaut. Perſ. c.* 2. 22. Piuſculum annure fui præferratus apud reolis tribunus vapularis. ¶ *Præferratum pilum*, ferrum habens in ſummitate. *Plin. l.* 18. *c.* 10. *a med.* Etruria ſpicam farris tolli piſcos pilo præferrato, fiſtula ſerrata.

PRÆFERTILIS, le, valde fertilis. *Prudent. l.* 2. *adverſ. Symmach. v.* 1025. præfertile germen Luxoriat. *Aicim. Avit. l.* 5. *v.* 119. præfertilis ubere terra.

PRÆFERVIDUS, a, um, valda fervidus. *Colum. l.* 3. *c.* 1. Vitis omni pæne regione, niſi tamen glaciali, vel præfervida, curæ reortalium reſpondet. *Tacit. Ann.* 14. *c. penult.* Præfervidi balnei vapore enecatur. ¶ Translate Liv. *l.* 9. *c.* 18. Trux ac præfervida ira.

PRÆFESTINATIM, adverb. præfeſtinando. *Siſenn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 708. Judices, quos vellent, inſtituerent præfeſtinatire, & cupide.

PRÆFESTINATUS, a, um, *accelerato*, valde feſtinatus. *Colum. l.* 11. *c.* 2. Quia neque præfeſtinatum opus utretur imreaurus videri poſſit, anta quindecim dies factum, nec rurſus poſt totidem nimium tarde. *Ovid. de nuce*, *v.* 97. Jam tamen invenias qui me jaculentur, & ictu Præfeſtinato munus inane petant.

PRÆFESTINO, as, avi, atum, a. 1. *affrettarſi aſſai*, valde feſtino, præpropere ago. *Plaut. Rud.* 1. 2. 31. Qui præfeſtinet, ubi herus aſſit, præloqui. *Liv. l.* 23. *c.* 14. *ad fin.* Concedendo plebi ſenatum, ubi velint, defecturos ſe, ne deficere præfeſtinarent, effeciſſe. *Tacit. l.* 5. *c. penult.* Thoronæum, Thermæaunqus ſinum præfeſtineas. *b. v.* navigando propere percurrens.

PRÆFICA, æ, f. *donne pagate per ledere e piangere un morte*, *lamentatrice*, *Spmizem*, mulier deſendis mortuis præpoſita: a *præficio*. *Feſtus*: Præficæ dicuntur mulieres ad lamentandum mortuum conductæ, quæ daot ceteris modum plangendi, quaſi in hoc ipſum præfectæ. *Nonius ibid.* & apud *Varron. l.* 6. *de L. L. c.* 3. *ſub fin.* Hæc quidere mebercle, upinor, præfica eſt, quæ ſic mortuum collaudat. *Varr. ibid.* Præfica, ut Aurelius ſcribit, mulier ab luctu, quæ conduceretur, quæ ante domum mortui laudes ejus caneret. & *mox.* Quæ præficeretur ancillis, quemadmodum lamentareatur, præfica eſt dicta. (*Scalig. ibid.* ait eſſe ioventum Phrygum.) *Id.* apud *Non. c.* 1. *n.* 340. & *cap.* 2. *n.* 594. Ibi a mulisre, quæ optima voce aſſet, perquam laudari: deinde ozoiam cantari ſolitam, &c. Hæc reulier vocitata ulire præfica uſque ad Punicum bellum. *Lucil. ibid.* mercede quæ Conductæ flent alieno in funere præficæ. Multo & capillos ſcinduot, & clamant magis. *Plaut. in fragm. ibid.* Supraba omnes argutando præficas. *Id. Trucul.* 2. *c.* 14. Sine virtute argutum eivem mihi habeam pro præfica, Quæ alius collaudare abſentes, ſe ſe vero non poteſt. ¶ Adjectivæ *Gell. l.* 18. *c.* 6. Colligetis lexidia, res tetras, & inanes & frivolas, tanquam mulierum vores præficarum.

PRÆFICIO, is, eci, actum, a. 1. *preporre*, *far preſidente*, *dar la ſoprantendenza*, *deputare*, *ordinare*, præpono, præſidem, præfectum eſſe jubeo, creo: a *præ*, & *facio*. *Plaut. Pſeud.* 1. 2. 25. Te cum ſecuri caudicali præficio provinciæ. *Cic.* 4. *Verr. c.* 59. Aliquem curaturem præficere, qui ſtatuis faciundis præſit. *Id. pro dom. c.* 8. Pecuniæ deportandæ, & bello gerendo M. Catonem præfecîti. *Id. pro Sext. c.* 18. *extr.* In eo exercitu inimici mei fretrem præfecerat. *b. c.* cuidam parti ejus exercitus præpoſuerat. *Id. pro Planc. c.* 25. *ad fin.* præficere aliquem pecori. *Id. pro leg. Manil. c.* 16. *ad fin.* imperatorem bello. *Id. pro dom. c.* 33. duces populo. *Nep. in Milt. c.* 4. aliquem claſſi. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 24. legatos legionibus. *Cic.* 2. *de Leg. c. penult. extr.* alicui procurationi certum magiſtratum. *Plin. l.* 9. *c.* 8. *ante med.* aliquam ſacerdotio Neptuni. *Tacit. Ann.* 16. *c.* 8. retionibus, libellis, & epiſtolis libertos. & *lib.* 13. *c.* 46. provinciæ Luſitaniæ. *far governatore*. & *lib.* 2. *c.* 4. Ariobarzanem volentibus Armenis præfecit. *foce re. Virg. 6. Æn. v.* 118. nec te Nequidquam lucis Hecate præfecit Avereis. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 4. *extr.* Nec omnium diviantio eſt, ut rario docuit: nec locus, nec materia inventur, cui divinationem præficere poſſimus. *b.* 1. in qua poſſimus diviantionem ponere, ut ir ea vsluti dominstur.

PRÆ-

PRÆFIDENS, entis, valde confidens. *Venus Porro* apud *Cicer.* 3. *de Orat. c.* 41. *extr.* Exſultantem te, & præfidentem tibi Repeiment validæ legum habenæ. *Cic. c. Offic.* 2. 26. Homines ſecundis rebus effrenatos, ſibique præfidentes. Al. aliter leg.

PRÆFIDENTER, confidenter. *Auguſtin. epiſt.* 55. *ad Marcellin.* Præfidentius, tanquam ſuis viribus, cucurrerunt.

PRÆFIGO, ĭi, ixi, ixum, a. 3. *figere, a conficcare immanzè, a in cima a qualche coſa*, προσήγνυμι, aota aliquid figo. *Colum. l.* 8. *c. ult. ante med.* Rivia, par quos exundat piſcina, præfiguntur æneis foraminibus exiguis caocelli, quibus impediatur fuga piſcium. *Plin. l.* 28. *c.* 10. *circa med.* Roſtrum lupi villarum portis præfigunt. *Virg.* 10. *Æn.* 9. 80. præfigere puppibus arma. *& lib.* 9. *v.* 465. capita io haſtis. *Nemeſian. in Cynog. v.* 55. felemque minacem Arboris in trunco longis præfigere telis. ¶ Aliquando eſt præcludere, *chiudere. Plin. l.* 19. *c.* 4. *a med.* Præfigi proſpectus omnes coegit multitudiaie innumeræ ſæva latrocinatio. *h. c.* claudi omnes feneſtras proſpicientes in vicum. V. *Præfixus.* ¶ Hypallage eſt in illo *Virg.* 3. *Georg. v.* 309. Primaque ferratis præfigunt oea capiſtris. *h. e.* præfigunt capiſtra oribus hædorum, atque oden ipſa ora claudunt. ¶ Translata *Perſ. ſat.* 4. *v.* 13. nigrum vitio præfigere theta. *h. e.* notare, damnare.

PRÆFIGURATIO, onis, f. *Auguſtin. l.* 16. *de civit. Dei, c.* 2. *a med.* Hæc Scripturæ ſecreta divinæ indagamus, certum tenentes, non ea ſine aliqua præfiguratione futurorum geſta atque conſcripta, neque niſi ad Chriſtum, & ejus Eccleſiam eſſe referenda.

PRÆFIGURO, as, avi, atum, a. 1. ante figuro, formo. *Lactant.* de ſpectaculis agens mimorum impudicorum, *lib.* 6. *c.* 20. *poſt med.* Quid juvanes, aut virgines faciant, cum hæc & fieri ſine pudore, & ſpectari libenter ab omnibus cernunt? Admonentur utique quid facere poſſint, ac ſe quiſque pro ſexu in illis imaginibus præfiguret.

PRÆFINIO, is, ivi, & ii, itum, a. 4. *prefcrivere, determinare, limitare*, προορίζω, præſtituo, præſcribo, ante finio. *Cic. Tuſcul.* 5. *c.* 8. Contra Brutum ne me dicturum putas? A. Tu vero, ut videtur. nam præfinire non eſt meum. *Id.* 2. *de legib. c.* 18. Sed ego cetera non tam reſtricte præfinio. *& cap. ult.* A Platone ſumptus funerum præfinitur ex cenſibus. *Id. Fam.* 7. *ep.* 2. Eo vidiſti maltum, quod præfiniſti, quo ne pluris ememm. *Id. Verr.* 7. *c.* 68. Neque de illo quidquam tibi præfinio, quo minus ingenio mecum contendas. *Id. de provinc. conſul. c.* 15. Præfinit ſucceſſori diem.

PRÆFINITIO, onis, f. *determinazione, limitazione*, προορισμός, actus præfiniendi. *Julian. Dig. lib.* 36. *tit.* 2. *leg.* 19. Cum ſine præfinitione temporis legatum ita datum fuerit, &c. *Marcell. ibid. leg.* 20. Si cum præfinitiona annorum legatum ſit, velut: Titio dena uſque ad annos decem.

PRÆFINITUS, a, um, *determinato, preſcritto, limitata, aſſignato*, præſtitutus, præſcriptus. *Quinct. l.* 12. *c.* 3. *ante med.* Vitium animæ turditatis (*in dicendo*) & feguitia ſolvit animos, &, in quo eſt aliquid, temporibus præfinitis æquam perdit. *Sueton. in Galb. c.* 14. *ſub fin.* Ad certum præfinitumque tempus. *Gell. l.* 1. *c.* 15. *ad fin.* Dies certus præfinitus. ¶ *Præfinito*, adverbii more, præfinito tempore, aut modo. *Terent. Hecyr.* 1. 2. 19. Nam illic haud licebet, niſi præfinito, loqui quæ illi placerent. Ubi *Donat.* deeſt *tempore*, aut quid tale. Duo dixit, & *præfinito*, & *quæ illi placerent*, ut neque quantum velles, neque quod velles, diceres.

PRÆFISCINE, & Præfiſcini, *ἀπαγχόμενε*, adverb. ex *præ*, & *faſcino* collatum, inſervit avertendæ faſcinationi, ut deprecandæ invidiæ eſt illud, *abſit verbis invidis*: & malo omini, *dii omen avertant*, &c. Putabant, cum quis impenſe vel ipſe ſe laudaret, vel laudaretur ab alio, faſcinationis periculum eſſe: cui declinando ioterponebant *præfiſcini*, *ut.* b. e. quod ſine faſcino ſit. *Præ* hoc loco pro *ſine* poſitum eſſe *Chariſ.* docet *lib.* 2. *pag.* 210. *Priſcian. Tarinen. ibid. pag.* 189. Paula maa, amabo, pol tu ud laudem addito, præfiſcini, ne puella faſcinatur. *Afran. ibid.* Scis habitum ita ut nunc obtinet præfiſciai. *Plaut. Aſin c.* 4. 84. Præfiſcine hoc nunc dixerim: nemo etiam me accuſavit merito meo. *Id. Caſ.* 5. 2. 43. Inde foras tacitus; præfiſcini, exea hoc ornatu, quo vides. *Petron. in fragm.* Tergur. *c.* 73. *Burm.* Homo, præfiſcini, frugi.

PRÆFIXUS, *a*, um, *conficcato davanti, a in cima a qualche coſa*, ante aliquid fixus. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 18. Ripa autem arat acutis ſudibus præfixis munits. *Sueton. in Cæſ. c.* 85. Caput ejus præfixum haſtæ circumtulit. *Id. in Calig. c.* 25. Præfixum in bimmis puppe vexillum. ¶ Item qui habet aliquid ante, aut in ſummitate fixum. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 1. Afferes cuſpidibus præfixi. *Liv. l.* 26. *c.* 4. Jacula præfixa ferro. *Virg. Æn.* 10. *v.* 479. ferro præfixum robur acuto. ¶ Item præcluſus, *chiuſo, ferrato*. V. *Præfigo. Cujus Dig. lib.* 8. *tit.* 2. *leg.* 5. Si ædes tuæ ædibus meis ſerviant, na altius tollantur, & ego per ſtatutum tempus feneſtras meas præfixas habuero, vel obſtruxero, &c. ¶ Item confixus, trajectus, *trafitto. Tibull. l.* 2. *el.* 7. *v.* 55. *de fœcerdote Bellonæ*. Statque latus præfixa veru, ſtat faucia pectus. ¶ Item incantamentis defixus. *Quinctil. declam.* 10. *c.* 8. Præfixum claufumque tumulum nudis cecidit uberibus.

PRÆFLORATUS, a, um, *sforato*, flore ante tempus ſpoliatus: & translate delibatus, deturpatus, corruptus. *Liv. l.* 37. *c.* 58. *ad fin.* Gloriam ejus victoriæ præfloratam apud Thermopylas eſſe. *Al. leg.* defloratam. *Plin. in Paneg. c.* 58. Quamquem non ambitio magis, quem livor & malignitas videri poteſt, omnes annos (*conſulatum*) poſſidera, ſummumque illud purpuræ decus non niſi præcerptum præfloratumque tranſmittera. *Apul. in Apolog.* Vidus jam ab alio præfloratæ.

PRÆFLOREO, es, ui, n. 2. ante floreo, *Plin. l.* 16. *c.* 29. Ideo & præflorent tilia, & prægerminaot, atque in totum præcocia fiuot.

PRÆFLORO, as, a. 2. *sfiorare*, flore ante tempus ſpolio: & translato *defloro*, delibo. V. *Defloro.*

PRÆFLUO, is, o. 3. *ſcorrere innanzi, trapaſſare*, ante ſuo, præter ſuo. *Liv. l. c. c.* 45. *ſub fin.* Infima valle præfluit Tiberis. *Horat. l.* 4. *od.* 14. *v.* 26. Aufidus, qui regna Dauni præfluit Appuli. *Plin. l.* 3. *c.* 18. Natiſo cum Turro præfluentes Aquilejam. *Tacit. Ann. l. & cap.* 15. Flumini Arſaniæ (etenim is caſtra præfluebat) pontem impoſuit.

PRÆFLUUS, a, um, qui præfluit. *Plin. l.* 19. *c.* 4. Hortos riguos habeodos præfluo amne.

PRÆFOCABILIS, le, ἀποπνικτικὸς, præfocandi vim habens. *Cæl. Aurelian. Acut. l.* 2. *c.* 35. Cum gravedine thoracis, atque ſpiratione præfocabili. *& cap.* 37. Loca plus ſatis brevia ſunt præfocabilia. *Id. Tard. l.* 3. *c.* 2. Tranſvorandi difficultas cum præfocabili ſenſu.

PRÆFOCATIO, onis, f. *ſoffocamento, πνιγμονὴ, actus* præfocandi, ſuffocatio. *Seribon. Larg. compoſ.* 100. Ad ſuſpirium & ad vocis abſciſionem, & ſubitas præfocationes. *Cæl. Aurelian. Acutor. l.* 2. *c.* 6. Faucium ſiccitates præfocationis imitantur effectum.

PRÆFOCATUS, a, um, *ſoffocata*, ſuffocatus. *Calpurn. ecl.* 4. *v.* 115. nec præfocata malignum Meſſis habet lolium, nec inertibus alber avenis.

PRÆFOCO, as, a. 1. *ſoffocare*, ἀποπνίγω, fauces præcludo, ſuffoco. *Ovid. in Ibin, v.* 560. Præfocet animæ Gnoſia mella viam. *Paul. Dig. lib.* 25. *tit.* 3. *leg.* 4. Præfocam partum.

PRÆFODIO, is, odi, oſſum, a. 3. *sotterrare*, ante fodio. *Virg.* 12. *Æn. v.* 473. Præfodiunt alii portas, aut ſaxa ſubeſque Subvectant. Ubi *Servius*: id eſt ante portas foſſas faciunt. *Ovid. 13. Met. v.* 60. & oſtendit, quod jam præfuderat aurum. *h. e.* ante fodiendo occultaverat.

PRÆFŒCUNDUS. V. *Præfecundus.*

PRÆFORMATOR, orie, m. qui ante format, & inſtruit. *Tertull. de proſcript. c.* 30. Marcion inſtitutor & præformator.

PRÆFORMATUS, a, um, ante formatus. *Quinctil. l.* 2. *c.* 6. Namque incipientibus daoda eſit velut præformata materia, ſecundum cujuſque vias.

PRÆFORMIDATUS. V. *Performidatus.*

PRÆFORMIDO, as, a. *e.* ante formido, prætimeo. *Quinctil. l.* 4. *c. ult.* Quem judea, ſi providet, non aliter præformidat, quem qui ferrum medici, prius quam curetur, aſpexit. Al. leg. *reformidat.*

PRÆFORMO, as, a. 1. ante formo, inſtruo, præpam. *Sil. l.* 7. *v.* 385. Atque his præformat dictis, fingitque mooendo. *Tertull. in Apolog. c.* 2. *ad fin.* Quanti ad malum præformaatus! quenti tranſfuræ in perverſum!

PRÆFORTIS, te, valde fortis. *Tertull. de corone Chriſti, c.* 5. *a med.* Hioc infirmum, inde præfortem.

PRÆFOTUS, a, um, ante fotus. *Cæl. Aurel. Tard. l.* 4. *c.* 2. Præfotis partibus aque macina, vel aceto falſo.

PRÆFRACTE, *trifalutamente, ἀβλαβῶς*, pertinaciter, obſtinate. *Cic.* 3. *Offic. c.* 22. Nimis præfracte videbatur ararium vectigaliaque defendera. *Nep. c.* 2. *a. u.* 664. leg. præfractum. *Valer. Max. in fin. c.* 7. *l.* 9. Diſſolutum diſciplinam militarem præfractius & rigidius adſtringere conatum privavit vita.

PRÆFRACTUS, a, um, *ſpezzato, rotto, ſpezzato, διάῤῥωκτος*, ante, aut valde fractus: vel ſimpliciter fractus. *Lucil.* apud *Gell. l.* 3. *c.* 13. ſcruta quidem, ut veadat, ſcrutariu' laudat, Præfractam ſtrigilem, ſoleam improbu' dimidiatam. *Lucret. l.* 1. *v.* 889. Poſtremo in lignis cinerem ſummumque videri, Cum præfracta ſorent, ingneſque latere minutos. *Senec. ep.* 71. *a med.* Quidam rectiſſimis, cum in aquem damiſſi ſunt, ſpeciem curvi præfractique vifentibus reddant. *Ovid.* 15. *Met. v.* 358. ſolido revellere domo Aanoſam pinum magno molimine tentat: Quod quia non potuit, præfractam miſit in hoſtem. *Cæſ. l.* 5. *c.* 26. *fcft.* 35. Suculum ſi fieri poteſt, oportet vel manu, vel ferramento educere: ſi vel præfractus eſt, vel altius deſcendit, quam ut ita fieri poſſit, medicamento evocandus eſt. ¶ Translata eſt durus, obſtinatus, contumax, inflexibilis, *oſtinato, rigido, ſevero, ruſtichezza, σκληρότερος, ἀπαίδευτος, ἀνήθικος*, videturque ductum ea iis, quæ nimis dura ſunt, & franguntur potius, quam flectantur. *Cic. in fragm.* apud *Non. c.* 2. *a. u.* 664. Huic contrarius Ariſto Chius, præfractus, ferreos: nihil bonum, niſi quod rectum & honeſtum eſt. *Val. Max. l.* 6. *c.* 5. *ſub fin.* Sed aliquanto Charondæ Thurii præfractior atque abſciſior juſtitia. *Id. l.* 3. *c. ult. a.* 3. *extera.* Socratis autem virilitatis robora palliatus animos aliquanto præfractius perſeverantiæ exemplum edidit. *h. e.* conſtantius. ¶ Refertus etiam ad genus dicendi abruptum, durum, aſperum. *Cic. in Orat. c.* 13. Nam cum concifus Socrati Thraſymachus minutis numeris videretur, Thucydides autem præfractior, nec fatis, ut ita dicam, rotundus; primus joſtituit dilatam verbis, & mollioribus numeris explere ſententias.

PRÆFRIGIDUS, a, um, *aſſai freddo, ψυχρότατος*, valde frigidus. *Ovid. 4. ex Pont. ep.* 12. *v.* 35. Et tepidus Boreas, & ſit præfrigidus Auſter. *Cæſ. l.* 2. *c.* 30. & *Juſtin. l.* 11. *c.* 8. In præfrigidam ſtadam ſe projecit. *Plin. l.* 17. *c.* 20. Septemtrionalia & præfrigidus ſitus.

PRÆFRINGO, is, egi, actum, a. 3. *ſpezzare, ſpezzare, rompere, διαῤῥήγνυμι*, in anteriom parte frango, confriogo, perfringo. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 6. Triremes adeo graviter inter ſe incitatæ conflixerunt, ut altera præfracto roſtro, tota collabeſceret. *Liv. l.* 8. *c.* 10. Cum haſtas præfregiſſent, aut hebetaſſent. *Al. leg.* perfregiſſent. *Plin. l.* 17. *c.* 22. *ſub fin.* ex *Cato. R. R. c.* 33. Vineas novellas alligato crebro, ne caulis præfringatur. *Juſtin. l.* 6. *c. paulo.* Nam ſicuti

Digitized by Google

ſicuti telo ſi primum aciem præfregeris, reliquo ferro vim nocendi tolleris; ſic, &c.

PRÆFUGIO, is, a. 3. ante fugio. *Tertull. de anim. c. 33. circa med.* Sed etſi anima præfugerit, &c.

PRÆFULCIO, is, alſi, ultum, a. 4. *fulcitare innixi, munire, fortificare, ἐρείδειν, στηρίζειν*, ante fulcio, præmunio. Translate *Cic. Attic. l. 5. ep. 13.* Per fortunas! quoniam Romæ manes, primum illud præfulci atque præmuni, quæſo, ut ſimus amici. *Gell. l. 7. c. 3. a med.* Cato non nudum neque ſolitariam, neque improtectam hanc epagogen facit, ſed multis eam modis præſultes, multiſque aliis argumentis convelat. *Plaut. Perſ. 1. 1. 11.* Herus meus manum abſtinere haud quit tamen, quin mihi imperet, qui me ſuis negotiis præfulcist. *b. a.* præficiat tanquam columen & fulcimentum rei ſuæ familiaris. Sunt qui aliter legi mallent. *Id. Pſeud. 3. 1. 5.* Velut hæc mihi evenit ſervitus, ubi ego omnibus pateis magniſque miſeriis præfultior. *b. e.* undique cingor, & comprimor, quaſi fulcimentis quibuſdam, quæ ut ſuſtentare poſſint, arcta hærere & comprimere debent.

PRÆFULGEO, es, ulſi, n. 2. *vifplendere aſſai, περιλάμπω*, valde fulgeo. *Auct. ad Herenn. l. 3. c. 19.* Nec nimis illuſtres, nec vehementer obſcuros locos haberi oportet, ne aut obſcurentur tenebris imagines, aut ſplendore præfulgeant. *abbagliare. Phædr. l. 3. fab. 18. v. 7. de pavone.* Nitor ſmaragdi collo præfulget tuo. *Senec. in Agam. v. 728.* gemino ſola præfulget dies. *Virg. 8. Æn. v. 551.* equus, quem fulva leonis Pellis obit totum, præfulgens dentibus aureis. *Gell. l. 5. c. 5.* Equitatus frenis, ephippiis, phaleris præfulgens. ¶ Translate *Vellej. l. 1. c. 14.* Nam militarium (*cervum*) & cauſæ, & ſuctores, & ipſarum præfulgent nomina. *Tacit. in fin. l. 3. Ann.* Sed præfulgebant Caſſius atque Brutus eo ipſo quod effigies eorum non viſebantur. *& lib. 13. c. 45.* Poppæus Sabinus conſulari & triumphali decore præfulgens. *Gell. l. 15. c. 5. circa med.* Præ ceteris omnibus eximiis & præſulſit decori & honeſti dignitas.

PRÆFULGIDUS, a, um, valde fulgidus. *Juvenc. l. 3. v. 330. in Matth. c. 18.* cœli præfulgida nubes Circumjecta oculis veſtibat lumine montem.

PRÆFULGURAT, abat, valde fulguret, præfulget. *Stat. 7. Theb. v. 502.* longe tua juſſa cohortes Exſpectant, multoque Istus præfulgurat enſe. ¶ Active *Val. Flacc. l. 3. v. 119.* ſtrictoque vias præfulgurat enſe. *b. e.* fulgore vias implet, ſtrictum enſem vibrando.

PRÆFULTUS, a, um, particip. a *præfulcio. Prudent. περὶ στεφ. 2. de S. Vincent. v. 335.* Mollior præfultum torum.

PRÆFUNDO, is, a. 3. eſt *Symphiere inter auctores rei Agror. Gorf. pag. 87.* Subciſiva poſſeſſionibus vicinis Domitianus Imperator præfudit. *b. e.* addidit, adjecit, inſuper affignavit, quaſi ſuperfudit.

PRÆFURNIUM, ii, n. *bocca del forno*, os furni, aut farnacis. *Cato R. R. c. 38.* Fornacem calcariam pedes latam decem facito. Si uno præfurnio coques, lacunam intus magnam facito, uti ſatis ſiet, ubi cinerem concipiat. Si duobus præfurniis coques, lacuna nihil opus erit. Cum cinere eruto opus erit, altero præfurnio eruto: in altero ignis erit. *& paulo poſt.* Ventus ad præfurnium caveto ne accedat. *Vitruv. l. 5.* de hypocauſtis balinei, quod fornacis genus eſt, *cap. 10.* Suſpenſuræ caldariorum ita ſunt faciendæ, ut primum ſeſquipedalibus tegulis ſolum ſternatur inclinatum ad hypocauſim, uti pila cum mittatur, non poſſit intro reſiſtere, ſed rurſus redeat ad præfurnium.

PRÆFURO, is, n. 3. anta, aut valde furo. *Stat. l. 2. Theb. v. 420.* torvus præfurit. *& lib. 4. v. 852.* jaſumque in gurgite Martem præfurere.

PRÆFUSCUS, a, um, valde fuſcus. *Manil. l. 4. v. 751.* Æthiopes maculant Orbem, terraſque figurant Præfuſcas. *Al. leg.* teteriſque figuris Perſuſas, &c.

PRÆGELIDUS, a, um, *aſſai freddo, κατάψυχρος*, valde gelidus, præfrigidus. *Lan. l. 2. c. 54. a med.* In locis Alpibus Apenninoque interjectis propinquitate etiam fluminum ac paludum prægelidis. *Colum. l. 4. c. 8.* Prægelida frigora. *Plin. l. 9. c. 16.* Prægelida hiems. *Sil. l. 4. v. 256.* Prægelidi rivi.

PRÆGERMINO, as, a. 1. ante germino. V. *Præſtorm.*

PRÆGERO, is, a. 3. anta gero, præfero. *Apul. l. 4. Metam. prope fin.* Anus ſub oculis domina ſpeculum prægerit.

PRÆGESTIO, is, n. 4. *deſiderar molto*, ante, & valde geſtio, magnopere cupio. *Cic. pro Cal. c. 28.* Prægeſtit animus jam videre plenum lætos juvenes, &c. *Horat. l. 1. od. 5. v. 7.* juvenæ nunc in ædo Lydere cum virilis falſicto Prægeſtientis.

PRÆGESTUS, a, um, ante geſtus, ante factus. *Cal. Aurel. Tard. l. 1. c. 5. ſect. 150. cura.* Oblivione præceſſorum affici.

PRÆGIGNO, is, a. 3. progigno, produco. *Plaut. Pſeud. 1. 5. 77.* Quia nolebam eis me morem prægigni malum. Eſt qui leg. *progignat.*

PRÆGLORIOSUS, a, um, valde gloriſus. *Venar Inſcripc.* ſub Imppp. Arcad. & Honor. apud *Gruter. pag. 391. n. 5.* Cl. Claudiano inter ceteros vigentes artes prægloriosiſſimo poetatum, &c.

PRÆGNANS, antis, *gravida, incinta, pregna, ἔγκυος, ἀγκύων*, in utero ferens, gravida, inciens: quaſi *pregenans, a gero* gigno. *Feſt.* ita diſtinguit in *Gravida*: Gravida eſt, quæ jam gravatur conceptu: prægnans velut occupata in generando (Al. leg. *grauda*) quod conceperit: inciens propinquo partui, quod incitatus ſit fetus ejus. Egeriæ nymphæ (eod. teſte in *Egeria*) ſacrificabant prægnantes, quod eam putabant facile conceptum alvum egerere. *Cic. t. de Orat. c. 40.* Cum paterfamilias uxorem prægnantem in provincia reliquiſſet. *Juvenal. ſat. 6. v. 604.* facere aliquam prægnantem. *Horat. l. 3. od. 27. v. 2.* prægnans canis. *Varr. l. 2. R. R. c. 4. a med.* ſus. *& cap. 2. a med.* aeis. *Plin. l. 10. c. 63. ad fin.* Viciſſe Olympia equam prægnantem, invenimus. *& cap. 33. ad fin.* Prægnantes perdices. *& lib. 29. c. 4. a med.* Si mus araneus prægnaos momordit. ¶ Translate de arboribus *Plin. l. 15. c. 14. de arbore turis.* Prior atque naturalis vindemia incidentibus quæ maxime videatur eſſe prægnans, tenuiſſimuſque tendi cortex. *Id. l. 17. c. 14.* Surculi prægnantes. *& cap. 21.* prægnantes oculi arboum. ¶ De lapidib. *Id. l. 10. c. 3. de aetite.* Eſt autem lapis iſte prægnans, intus, cum quatias, alio, velut in utero, ſonante. *Id. l. 37. c. 10.* Pœantides gemmæ prægnantes fieri, & parere dicuntur. ¶ Et de aliis rebus. *Id. l. 31. c. 10.* Spumam nitri antiqui negabant fieri, niſi cum eos cecidiſſet, prægnantibus nitrariis, ſed nondum parientibus. *Scribon. Lang. compoſ. 61.* Soleat gingivæ quorundam fluore infeſtari: quas prægnantes vocant. ¶ Eſt etiam univerſum plenus, gravidus, *pieno, gravida. Plin. l. 14. c. 15.* Prægnane fucco herba. *Id. l. 31. c. 6.* Oſtrea multo lacte prægnantia. *Id. l. 11. c. 37. ſect. 62.* Prægnans veneno vipera. ¶ Item turgens, tumidus, inflat uteri prægnantis. *Colum. l. 10. v. 379.* gelidas per graminis umbras Intortus cucumis, prægnanſque cucurbita ſerpit. *Plaut. Aſin. 2. 2. 10.* Etiam de tergo ducentas plagas prægnantes dabo. *Juvenal. ſat. 1. v. 55.* tenui prægnantem ſtamine fuſum torquere. ¶ Etiam *pregnat, atis*, dictum eſt. *Plaut. Trucul. t. 1. 95.* Quæ nunquam fuit prægnas, qui parere potuit? Adde 4. 3. 37. Sic *Macrob. in fin. cap. 11. l. 3. Saturn.* Ceteri faciunt ſuæ prægnate. Etiam apud *Cicer.* ita quidam leg. ex MSS. *l. 1. Acter. ep. 10. a med.* Quod ſoror prægnas eſt.

PRÆGNATIO, onis, f. *gravidanza, κύησις*, gravidatas. *Varr. l. 2. R. R. c. 1. a med.* Appello fœturam a conceptu ad partum. hi enim prægnationis primi & extremi fines. Adde *lib. 1. c. 44.*

PRÆGNATUS, us, m. prægnatio. *Tertull. adverſ. Jud. c. 9. ante med.* Juvenculæ prægnatus & partus. Adde *lib. 3. adverſ. Marcion. c. 8.*

PRÆGNAVITER, valde gnaviter, ſedulo. *Plaut. Perſ. 4. 4. 30.* Age, indica prægnaviter. Al. leg. *prognaviter*, eod. ſenſu: alii cum *Non. c. 1. n. 625. prognariter.* h. a. valde gnare, ſcite, perite, aperte. Sic *Enn.* apud *Non. ibid.* Ut pro Romano populo prognariter arimis Certando, prudens animum de corpore mittam. *b. e.* ſtrenue, conſtanter, fortiter, ut ipſe *Non.* exponit.

PRÆGRACILIS, e, *molto gracile, κατάλεπτος*, valda grscilis, pergracilis. *Tacit. Ann. 4. c. 57.* Erat illi prægracilis, & incurva procerita.s.

PRÆGRADO, as, a. 1. *precedere*, prægredine, præcedo, antevenio. *Pacuv.* apud *Non. c. 1. n. 328.* Extremum intra campterem ipſum prægradat Pantheonem.

PRÆGRANOIS, e, *aſſai grande, ὑπερμέγεθης*, valde grandis, pergrandis. *Pacuv. apud Feſt. in Torvus.* Feroci ingenio torvus, prægrandi grsdu. *Plin. l. 13. c. ult.* Prægrandes arbores. *Id. l. 4. c. 13.* aures. *Id. l. 8. c. 33. & Sueton. in Tiber. c. 68.* oculi. *Plin. ibid. c. 45.* boves. *Id. l. 3. c. 16.* Claudius Cæſar prægrandi illa domo verius quam nave ſuſtravit Adriam. *Id. l. 11. c. 37. ſect. 74.* Prægrande ſel. *Id. l. 8. c. 15.* labrum ſuperius. *Sueton. in Tiber. c. 60.* Prægrandis locuſta. *Perſ. ſat. 1. v. 124.* prægrandis ſenex. *b. e.* Ariſtophanes.

PRÆGRAVATUS, a, um, *aſſai aggravato e peſante, ὑπερβαρὴς*, valda gravis factus, prægravis. *Liv. l. 7. c. 13. ſub fin.* Onerati telis Galli, quibus aut corpora transfixa, aut prægravata inhærentibus gerebant ſcuta. *Colum. l. 6. c. 7. ad fin.* Prægravato capite ſi ſæpius lacryma proſuunt, &c.

PRÆGRAVIDUS, a, um, valde gravidus, ſeu gravis. *Stat. 6. Theb. v. 700.* Mollis prægravidæ caſtigat pulvere lapſus. *b. e.* diſci ponderoſi.

PRÆGRAVIS, e, *aſſai grave, peſante, περίβαρὴς*, valde grsvis, pergrsvis. *Ovid. Heroid. ep. 9. v. 98.* Prægrave compreſſa fauce pependit onus. *Plin. l. 8. c. 21. a med.* Fera catoblapas caput prægrave ægre ferens: id dejectum ſemper in terram. *Martial. l. 4. epigr. 18.* hiberno prægravis anda gelu. *Plin. l. 10. c. 33. ſub fin. de perdice.* Si auceps ad nidum cœpit accedere, procurrit ad pedes ejus fœta, prægravem aut delumbem ſe ſe ſimulans. *b. e.* tardam, & volatui inhabilem. ¶ Translate *Id. l. 7. c. 8.* Prægrave ſervirium. *Varr.* apud *Non. c. 5. n. 74.* Ubi prægraves paſcuntur pavonum greges. *b. e.* magni ſumptus.

PRÆGRAVO, as, avi, atum, a. 1. *aggravare molto, eſſer aſſai gravoſo, premere, opprimere, ἐκβαρύνω*, valde gravis fum, pondere premo, appetmo, obrun. *Horat. l. 2. ſat. 1. v. 77.* corpus onuſtum Heſternis vitiis animum quoque prægravat una. *Colum. l. 7. c. 6.* Caper optimus habetur plena & brevi cervice, flaccidis & prægravantibus auribus, &c. *b. e.* deorſum pendentibus quaſi graves ſint. *Liv. l. 35. c. 42. extr.* Si ſumma petantur, & dantem, & accipientem prægravatura. *Id. l. 5. c. 34.* Exonerare prægravante turba regnum cupiens. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 13.* Urit enim fulgore ſuo, qui prægravat artes Infra ſe poſitas. *b. e.* longe multo ſuperat, & gravis eſt inferioribus. ¶ Item prægnderare, *prepondevare, peſare più, ὑπερνικᾶν, ἰσχύειν. Plin. l. 17. c. 25. a med. de putatione vitium.* Dividi putatione pollices æquali examine, ne prægraveet fructus parte aliqua. ¶ Translate *Senec. l. 1. de clem. c. 24.* Cito apparebit, pars civitatis deterior quanto prægravet. *Suetan. in Cæſ. c. 76.* Prægravant tamen cetera facta dictaque ejus, ut & abuſus dominatione, & jure cæſus exiſtimetur. Adde *Valer. Max. l. 3. c. 7. n. 6. extern.*

PRÆGREDIOR, ederis, eſſus ſum, dep. 3. *precedere, andare innanzi, προπορεύομαι*, ante gradior, præcedo, præeo. *Cic. Phil. 13. c. 5. ſub fin.* Latera tegentes alios, ſequentes alios, alios prægredientes amicos. *Liv. l. 35. c. 30.* Sequi ſuorum agmen aliquantum præ-

prægreſſum inſiſtunt. *Varr. l. 2. R. R. c. 7. ante med.* Equi boni futuri ſigna ſunt, G, cum flumen tranſeundum eſt, gregi in primis præ̃greditur, ac non reſpectat alios. *Juſtin. l. 24. c. 3.* Prægreſſa igitur virum, diem feſtum urbi in adventum ejus indicit. *Sueton. in Tiber. c. 7. extr.* Prægredi aliquem pedibus toto itinere. *Liv. l. 28. c. 1.* non ſolum nuntios, ſed etiam famam adventus ſui. Tacit. *Ann. 11. c. 37.* Raptim in hortos prægreſſus. ¶ Tranſlata *Sallaſt. in orat. 1. ad Cæſ. c. 1.* Qui tantum alios prægreſſus es, uti prius defeſſi ſim homines laudando facta tua, quam, &c. *di tanto hos ovanzato gli altri*, &c.

PRÆGRESSIO, onis, f. *precedimento, viaggio*, actus prægrediendi, præcurſio. *Cic. de Fato, c. 19. a med.* Ut nihil fieret ſine prægreſſionis cauſæ.

PRÆGRESSUS, us, m. prægreſſio. *Ammian. l. 22. c. 5. (al. c. 20.) extr.* Expertus, quid in rebus tumultuoſis anteverſo valeat, & prægreſſus. Adde *Cicer. 1. Offic. c. 4.* ubi al. leg. *pregreſſus*.

PRÆGUBERNANS, antis, præeundo gubernans. *Sidon. l. 5. ep. 13.* Muſculus ſimilis, inter ſavoſa, vel brevie balænarum corpulentiam prægubernantibus.

PRÆGUSTATOR, oris, m. *chi fa credenza, aſſaggiatore, ſcelco, coppiere, προγεύστης, πιτνοδόκος*, qui præguſtat. Inter officia domus Auguſtæ erat, qui ed menſam ſtatos, cibos potuſque a Principe ſumendos guſtu explorabat, ut *Tacit.* loquitur *Ann. 13. c. 16.* tum ad judicandum, an apti eſſent, recteque conditi, tum ad *veneni* ſuſpicionem tollendam. *Sueton. in Claud. c. 44.* Veneno occiſum quidam tradunt, per Halotum ſpadonem præguſtatorem. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 63. n. 5. & 9. & pag. 602. n. 4.* Præguſtator Divi Auguſti. Adde *pag. 582. n. 2. & pag. 616. n. 2.* & apud *Murator. pag. 907. n. 3.* & apud *Donium cleſſ. 9. n. 24.* in quarum altera habetur: C. Julius Aug. L. decurio præguſtatorum: *& in altera:* Chryſanti Aug. L. Præguſtatori benemerenti collegium Præguſtatorum fecit. & apud *Gruter. pag. 582. n. 13.* procurator præguſtatorum. ¶ Tranſlate *Cic. pro Dom. c. 10.* Heluoni ſpurciſſimo, præguſtatori libidinum turum, homini egentiſſimo & facinoroſiſſimo Sev. Clodio, &c. *Laſtant. de mortib. perſecuter. c. 38.* Ut ipſe in omnibus nuptiis præguſtator eſſet.

PRÆGUSTATUS, a, um, *aſſaggiato*, ante goſtatus. *Plin. l. 21. c. 3. ad fin.* Gratificationem ipſius reginæ Antonius timens, nec niſi præguſtatos cibos ſumeas. *Juſtin. in fin. c. 14. l. 12.* In aqua frigida venenum habuerunt, quam præguſtatæ jam potioni ſuperniſerunt.

PRÆGUSTO, as, avi, atum, a. 1. *aſſaggiare, aſſaggiare, προγεύομαι*, ante guſtu, præbibo, guſtu explaro. *Phædr. l. 4. fab. 23. v. 4* Ubi immolatur, evta præguſto deum. *Ovid. 2. Amor. el. 4. v. 33.* Si tibi forte dabit, quos prægueſtavit ipſe Rejice libatos illius ore cibos. ¶ *Juſtin. l. 12. c. 14. in fin.* Philippus, & Jollae prægueſtare ac temperare potum regie ſoliti. *ſer la credenza.* Adde *Juvenal. ſat. 6. v. 632.* & V. *Prægueſtator.* ¶ Aore tumere. *Juvenal. in fin. ſat. 6.* At nunc res agitur tenui pulmone rubeæ: Sed tamen & ferro, ſi prægueſtaret Atrides Pontica tec victi cautus medicamina regis. *b. e.* antidota Mithridatis ante fumeret, ut ſe a venenis tutum redderet. ¶ *Prægueſtor*, prægueſtator. *Plin. l. 22. c. 3. ad fin.* En ego ſum, inquit, illa, Marce Antoni, quam tu nova prægueſtantium diligentia caves.

PRÆGYPSO, as, a. 1. gypſo ante obducn. *Cael. Aurelian. Chronic. l. 3. c. 2. ad fin.* Sed erit primo os vaſculi prægypſandum.

PRÆHIBEO, es, a. 2. *dare, ſommminiſtrare*, verbum Plautinum, ex *præ*, & *habeo*, idem valens ac *præbeo*, quod ab eo contracte factum eſt. *Plaut. Pſend. t. 2. 49.* Cur ego veſtem, aurum, atque ea, quibus eſt vobis uſui, præhibeo? *& 1. 3. 134.* Præhibere alicui cibum. *& Merc. 3. 2. in fin.* alicui locum. *& Perſ. 4. 3. 41.* alicui operam atque hoſpitium. *& Rud. 1. 2. 5.* Ut verba præhibes, me periiſſe prædicas. *b. e.* ut verba facis, ut loqueris. Adde *Merc. 5. 4. 63.* & *Men. 5. 6. 16.*

PRÆJACEO, es, cui, n. 2. *giacere, a eſſer ſituate innanzi, υπόκωμαι*, ante jaceo, aut poſitus ſum. *Plin. l. 4. c. 22. a med.* Vaſtum mare præjacens Aſiæ. *Tacit. 12. Ann. c. 36.* Campus, qui caſtra præjacet. *Plin. l. 3. c. 4.* Oppida de cetero rara, præjacentibus ſtagnis. *& lib. 9. c. 29. de polypet.* Veſcuntur conchyliorum caroe, quorum conchas complevu crimium franguat: itaqus præjacentibus teſtie cubile eremum deprehenditur.

PRÆJACIO, is, jeci, jactum, a. 3. ante jacio, *υποβάλλω. Colum. l. 8. c. ult. a med.* Mox præjaciuntur in gyrum molee. *Dilyi Cretenſ. de B. Trojano, l. 2. c. 24.* Multis in contumeliam Græcorum præjactis probris. ¶ Legitur & *præjicio* apud *Feſtum in Pone.*

PRÆJENS, euntis. V. in *Præeo.* Sed recti caſus exemplum adhuc non vidi.

PRÆJICTO. V. in *Præjacio.*

PRÆINFÜSUS, a, um, ante infuſus. *Cael. Aurelian. Acutor. l. 2. c. 34.* Mulſum, in quo peracocta, vel præinfuſa fuerit ruta.

PRÆINNOO, is, a. 3. ante innuo, præſignifico. *Varr.* apud *Non. 2. a. n. 172.* Aut frigidos nimbos aquæ caduciter fuentie Præinnuerint aquatiles querquedulæ natantes. *Al. leg.* pertimuerint.

PRÆJUDICATIO, onis, f. præjudicium. *Quinctil. l. 4. c. 2. ante med.* Si jam præjudicatione Senatus damnatus eſſet Milo. *Plerique al. leg.* præjudicio.

PRÆJUDICATUS, a, um, *giudicato innanzi, προκατακεκριμένος*, de quo antea judicatum eſt, ante judicatus. *Cic. pro Cluent. c. 27.* Ita reum citatum eſſe illum, ut, re ſemel atqus iterum præjudicata, condemnatue in judicium veneit. *& cap. 2.* Poſtulo, ut ne quid huc præjudicati afferatie. *Liv. l. 26. c. 2.* Ne idipſum, quod conſultationi reliquerant, pro præjudicato ferret. *Cic. l. 2. de nat. Deor. c. 5.* Tantum opinio præjudicata poterat, ut etiam ſine ratione valeret auctoritas. *le prevenzione.* Rurſus *Liv. l. 42. c. 61.* Præjudicatum eventum belli haberis: meliorem partem hoſtium fadiſtie. ¶ *Vir præjudicatiſſimus* dicitur a *Sidonio poſt carm. 22.* Papinius Statiue, quod de ingenii ejus præſtantia jam omnium conſenſu judicatum ſit.

PRÆJUDICIALIS, le, ad præjudicium pertinens. *Impp. Valentinian. Theodoſ. Arcad. lib. 11. Cod. Theodoſ. tit. 30. leg. 50.* & *Impp. Honor. & Theodoſ. ibid. leg. 65.* Præjudicialem multam fuhite. *b. e.* quæ judicia ante habitu, vel legibus antee latis irrogata eſt. Adde *Symmach. l. 10 ep. 52. (al. 58.)* ¶ De actionibus præjudicialibus V. *Præjudicium* in fine.

PRÆJUDICIUM, ii, n. *giudizio, e ſentenza anticipata, προκατάκρισις, προκατάκριμα*, judicium ante factum, ſeutentie ante late de eadem re, aut ſimili, ſive pro, ſive contra cauſam, de qua nunc agitur. *Quinctil. l. 5. c. 2.* Præjudiciorum vis omnie tribus in generibus verſatur: rebus, quæ aliquando ex paribus cauſis ſunt judicatæ; quæ exempla rectius dicuntur, ut de reſciſſis patrum teſtamentie, vel coorte filios confirmatie: judicia ed ipſum cauſam pertinentibus: unde etiam nomen duſtum eſt: qualia in Oppianicum facta dicuntur, & a Senatu edverſus Milonem: aut cum de eadem cauſa pronuntiatum eſt, ut in reis deportatis, & aſſertione fecunda, & partibus centumvitalium, quæ in duas haſtas diviſæ ſunt. *Cic. in Divin. Verr. cap. 4* De quo non præjudicium, ſed plane judicium jam factum putatur. Ubi *Aſconius*: Præjudicium dicitur res, quæ cum ſtatuta fuerit, effert judicaturie exemplum, quod ſequantur (*caſe ſegnita*): judicium autem res, quæ cauſam litemque determinat. *Cic. pro Cluent. c. 22.* Apud eoſdem judices reus eſt factus, cum is duobus præjudiciis jam damnatus eſſet. *Quinctil. l. 6. c. ult. ad fin.* Cicero pro Milone non ante narravit, quam præjudicie omnibus reum liberavit. *Sueton. in Cæſ. c. 23.* Functus conſulatu in provinciam abiit, & ſtatim quæſtor ejus in præjudicium aliquos criminibus arreptus eſt. *b. e.* in ſpem & exemplum ſimilie futoti de eo judicii. *Plin. l. 7. ep. 6.* Poſtulavit, ne cognitioni Cæſaris præjudicium fieret. *b. e.* ut integra omnia cognitioni Cæſarie reſervarentue. ¶ In bonam partem *Liv. l. 35. c. 10.* His obtinuit, ut præferretur candidatus, quem Africanus trater deducebat, quem Cornelia gyne, quem ſentum præjudicium Senatus. *Plin. l. 5. ep. 2.* Curianus orabat, ut ſibi damarem portionem meam, ſeque præjudicio juvarem. ¶ Tranſlate dicitur quidquid antea geſtum impulſui aut exemplo eſt ad quippiam faciendum. *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 31.* Pompejus nullo proelio pulſus, veſtri facti præjudicio demotus Italia evceſſit. *& ibid. fub fin.* Hiſpamarum deditionem, Afrieci belli præjudicia ſequimini. ¶ Interdum ponitur pro re, quæ judicio mov ferendo obeſt, *pregiudizio, danno. Senec. l. 4. de benef. cap. 35.* Promiſi advocationem: poſtea apparuit, per illam cauſam præjudicium in patrem meum quæri. *Gell. l. & cap. 2.* Invitavit Taurus patrem Præſidis, ut federet: atque ille ait: ſedeat hic potius, qui populi R. magiſtratus eſt. Abſque præjudicio, inquit Taurus, tu interea ſede, dum inſpicimus, &c. *Imp. Gordian. lib. 7. Cod. tit. 56. leg. 2.* Res inter alios judicatæ neque emolumentum afferre his, qui judicia non interfuerunt, neque præjudicium ſolent irrogare. *Ulpian. Dig. lib. 2. tit. 6. leg. penult.* Neque enim alimentorum cauſa veritati facit præjudicium. *Scævola lib. 40. tit. 4. leg. 29. a med.* Filium nihil præjudicii paſſum fuiſſe, ſi pater eum ignoravit. *Tripbonin. lib. 26. tit. 2. leg. 27.* Sine ullo ilie præjudicio. ¶ Apud JCtos *præjudicium* dicitur quæſtio controverſa, de qua prius cognoſcendum eſt, quam principa cauſa diſceptetur, quia illa huic præjudicium facit. Hujuſmodi ſunt ea judicia, quæ de ſtatu perſonæ tuddantur, in quibus quæritur, an filius quis ſit, an pater, an ſervus, an libertus, an ingenuus, &c. *Ulpian. Dig. lib. 40. tit. 14. leg. ult.* Quoties de hoc contenditur, an quis libertus ſit, ſive operæ petantur, ſive obſequium deſideretur, &c. reddituv præjudicium. Sed & quoties quis libertum ſv quidem confitetur, libertum autem C. Seji ſe negat, idvm præjudicium datur. *b. e.* prius diſceptatur & deciditur an libertus ſit: poſtea an operæ, aut obſequium debeat. *Paptr. Juſt. lib. 42. tit. 5. leg. 30.* (*aliis tit. 6. leg. 14.*) Qui bona ſua negant jure venifſe, præjudicia experiri debere. *Ulpian. lib. 25. tit. 3. leg. 5. a med.* Nec tamen alimentorum decretum tollet liberto facultatem, quo minue præjudicium certare poſſit, ſi libertum ſe neget. *Id. lib. 22. tit. 3. leg. 18.* Patronus in præjudicio poſſeſſor eſſe videtue. *Id. lib. 2. tit. 4. leg. 8.* Si præjudicio pronuotietur eſſe liberrus. ¶ Hinc *præjudiciales actiones* apud *Juſtinian. Inſtitut. lib. 4. tit. 6. ante med.* quibus ſcilicet hujuſmodi præjudicia inſtituuntur.

PRÆJUDICO, as, avi, etum, a. 1. *giudicare anticipatamente, προκατακρίνω*, ante judico, præjudicium facio. *Cic. Verr. 5. c. 65.* Miror, quomodo de quo homine præjudicium nolusrit fieri per recuperatores, de hoc ipſo non modo præjudicarit, verum graviſſime ac vehementiſſime judicarit. *Id. 3. de leg. c. ult.* Apud cenſores qui magiſtratu abivrint, edant & expunant, quid in magiſtratu geſſerint: deque iis cenſores præjudicent. *ſcil.* antequam cauſa ad legitimos judicas deferatur. *Brut. ad Cæcer. ep. 4.* Quod nondum Senatus cenſuit, nec populus R. juſſit, id arroganter non præjudico, nec revoco ad arbitrium meum. ¶ Cum dativo eſt obeſſe, *pregiudicare*: eo modo, qua in voce præced. dictum eſt. *Marcell. Dig. lib. 42. tit. 1. leg. 63.* Res inter alios judicatæ aliis non præjudicant. *Ulpian. lib. 47. tit. 10. leg. 7.* Privato judicio legi Corneliæ præjudicari.

PRÆJURATIO, onis, f. juretin ante facta. Præjurationne facere dicuntur ii, qui ante alios conceptis verbis jurant: poſt quos eadem verba juranies tantummodo dicunt, *idem in me.* Hæc *Feſtus.* Cujus rei exemplum habes apud *Liv. l. 2. c. 45. ad fin.*

PRÆ-

PRÆJUVO, as, juvi, a. 1. *ajutare innanzi*, ante juvo. *Tac. it.* 3. *Hiſt.* 1. 65. Et credebatur affectam ejus fidem prejuviſſe, domo ageſtus pignori acceptus.

PRÆLABOR, aris, lapſus ſum, dep. 3. *ſcorrer innanzi*, preſſo, ante labor, *προῤῥέω*. *Cic. in Arat.* l. 2. *de nat. Deor.* c. 43. *extr.* Piſces, quorum altee paulum prelabitur ants. *Lucan. l.* 9. *verſ.* 355. Quam juſta Lethon tacitus prelabitur amnis, *Virg.* 3. *Georg.* v. 180. Alphea rotis prelabi flumina Piſe. *Lucan. l.* 6. *verſ.* 76. preſapſus mœnia Tibris. *Tacit.* 2. *Hiſt.* c. 35. Inſula, in quam Germani nando prelabebantur. ¶ Item prætorlabor, prætorfluo, *ſcorrer via*. *Petron. in Satyr.* c. 99. Ita ſæras quidem mentes obſidet, eruditos prelabitur. *Celum. l.* 11. c. 1. *ad fin.* Prelabentis vero temporis fuga quam ſit irreparabilis, quis dubitet?

PRÆLAMBO, is, a. 3. *leccare, o aſſaggiare innanzi*, *προλείχω*, ante lambo, pregusto, prelibo. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. v. 108. nec non verſimiliter ipſis Fungitur officiis, prelambens omna, quod affert. V. *Bentley.* qui vult *prælibans* ex duob. MSS. ¶ De fluvio lambente ſeu alluente ripas, *Prudent. in Hamartig.* v. 357. Sed dum liventee liquæ incorruptus arenas Prelambit, putrefacta iatee contagia ſordet. *Auſon. in diſcripe. Orb.* v. 494. *de Tibre.* Romanoſque large lapſu prelambit alumno.

PRÆLARGUS, a, um, valde largus. *Perſ. ſat.* 1. v. 14. Gnnde aliquid quod pulmo animę prelargus anhelet. *Juvene. l.* 3. *ſub fin.* Prelarge dapes.

PRÆLASSATUS, a, um, ante laſſatus. *Frontin. l.* 2. *ſtrategem. c.* 5. *extr.* Prelaſſatos facile ſuperavit.

PRÆLATIO, onis, ſ. *preferimento, prelazione, πρόκρισις*, actus preferendi, ſeu anteponendi. *Valer. Max. lib.* 7. *c. ult. num.* 4. Ut non ſolum flagitioſam ſilentium, ſed etiam prelatio contumelioſa videri poſſit. *Tertull.* in *Apoleg. c.* 23. Prelatio alterius ſine contumelia alterius non poteſt procedere. Adde *adverſ. Valentinian. c.* 22.

PRÆLATOR, oris, m. *preſeritore, προκρίνων*, qui preſert & anteponit. *Tertull. de Pudic. cap.* 2. Idem miſericordię prelator, quam ſacrificii.

PRÆLATUS, a, um, *preferito, anteposto, πρόκριτος*, antepoſitus. *Virg. Æn.* 5. v. 541. Nec bonus Eurytion pulato invidit honori. *Ovid. Met.* 8. v. 109. O patrię prelate mee, prelata parenti. *Plin. l.* 12. *c.* 25. Sativa myrrha multum ſilveſtri prelata. *Tertull. ſub fin. lib.* 3. *adverſ. Marcion.* Jacob, qui poſterioris, & prelatioris popali ſignum eſt. *Cæl. Aurel. Acut. l.* 3. c. 8. *ſect.* 94. Neque melioe, quam phlebotomia, vel prelatior uſue cucurbitę eſſe poteſt. ¶ Item ante latus, prętervectus, *portato oltre, trasportato*. *Tacit. 6. Ann. c.* 35. Vulnus pee galeam adegit, nec itorare valuit, prelatus equo. *Liv. l.* 2. *c.* 14. *ad fin.* Cumanæ cohortes effuſa prælatos hoſtes ab tergo adortæ ſant. *Id. lib.* 7. *cap.* 24. *a med.* Præter caſtra atiam ſua fuga prælati, arcem petunt. *Id. lib.* 5. *cap.* 26. *a med.* Ut effuſa fuga caſtra ſue prælati, urbem peterent. Adde *lib.* 38. *cap.* 27.

PRÆLAVO, is, a. 3. ante lavo. *Apul.* in *Apolog.* Ejus merito os, ut bono potui poculum, prælavitur.

PRÆLAUTUS, a, um, *aſſai lauto, ſplendido*, valde lautus. *Sueton. in Ner. c.* 30. Sordidos ac deparcos eſſe putabat, qaibus ratin impenſarum conſtaret: prælautos, verecque magnificos, qui abuterentur ac perderent. *Id.* in *Vitell. c.* 2. Prælautos alioqui, famoſuſque conarum magnificentia.

PRÆLAXATUS, a, um, relaxatus. *Cæl. Aurelian. Tard. l.* 2. *c.* 1. *ſect.* 27. Motus beneficio prælaxatus ægrotans.

PRÆLECTIO, onis, ſ. *leggione maeſtrale, ἀνάγνωσις*, lectio, qua magiſter præit diſcipulis, explanandi & docendi cauſa. *Quintil.* uſurpat *de eo*, qua legentibus ſingulis ipſe præit: ut *lib.* 1. *c.* 2. (*al. c.* 3.) *circa med.* At enim emendationi prælectionique numerus obſtat, &c. *& lib.* 2. c. 5. Et hercle prælectio, quæ in hoc adhibetur, ut facile atque diſtincte pueri ſcripta ocalis ſequantur: etiam illa, quæ vim cujuſque verbi, ſi quod minus uſitatum incidat, docet, multum infra rhetoris officium exiſtimanda eſt. V. *inoge. locum*.

PRÆLECTOR, oris, m. *lettore, maeſtro, γραμματιστής*, qui ſingulie diſcipulie præit legendo, docendi gratia. V. vocem præced. *Gell. lib.* 18. *cap.* 5. Et quid putatis, ſi magiſtrum prelectoremque habuiſſet alicujus æris, *quadrupes equus* dicturum fuiſſe, ac non *quadrupes equus*?

PRÆLECTUS, a, um, ante lectus, ſeu ſelectus. *Apul. l.* 7. *Metam.* Gregatim pecua comminantea: unde prelectum grandem hircum Maeti victimant. Adde *Tertull. in carm. adverſ. Marcion. lib.* 3. *cap.* 7.

PRÆLEGATIO, onis, ſ. actus prelegandi. *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 4. *leg.* 1. *&* a. ubi tamen plerique al. leg. *rolegato*.

PRÆLEGATUS, a, um, ante legatus, ſeu teſtamento relictus, per præceptionem legatus. V. *Præcepio. Paponian. Dig. lib.* 31. *leg.* 79. *ante med.* Arbiter non patietur, cum partes coheredibus prælegatas reſtituere. Adde *Interpretem.* apod *Gruter. pag.* 551. n. 3. & *Scævol. Dig. l.* 32. *leg.* 32. ¶ *Obligatio prælegato* h. e. impoſita. *Pompon. lib.* 34. *tit.* 3. *leg.* 8. *ad fin.*

PRÆLEGO, as, a. 1. *laſciare antiſcriveneute, o in ſpezialità in teſtamento*, ante alicui lego, h. e. teſtamento relinquo, per præceptionem lego. V. *Præcepio. Plin. l.* 33. c. 2. *extr.* Eam coronam teſtamento ei prælegavit. *Scævol. Dig. lib.* 33. *tit.* 8. *leg. ult.* Peculia filiis prælegavit. *Papinian. lib.* 31. *leg.* 69. *ante med.* Fideicommiſſum non magis petetur, quam ſi alteri fundum prælegaſſet.

PRÆLEGO, is, legi, lectum, a. 3. *leggere innanzi, o maeſtralmente, ſpurgare, inſegnare, προαναγινώσκω*, ante lego, legendo prælo, enarrandi & docendi cauſa. V. *Prælectio. Quintil. l.* 1. c. 5. (*al.* 9.) Auctorſe, quos prælegunt, criminantur. *& cap.* 8. (*al.* 14.) Sed pueris, quę maxime ingenium alant, prælegenda. *Suetan. de Grammat. c.* 16. Primus dicitur Virgilium, & alios poetas novos prælegere cepiſſe. ¶ Item prætereo, prætervaigo, *trasorrere*. *Tacit. Ann. 6. cap.* 1. Cæſar, tranſmiſſo freto, Campaniam prælegebat. *Rutil. in Itiner. l.* 1. v. 223. Alſia prælegitur tellus, Pyrgique recedont.

PRÆLIBATIO, onis, ſ. actus prælibandi, *delibatio*. *Paul. ex Feſto* in *Promotum*. Prømetium, quod prælibationis cauſa ante prømittur. *Tertull. de anim. c. ult.* Salvum debet eſſe judicio divino negotium ſuum ſine ulla prælibatione ſententię.

PRÆLIBER, a, um, omnino liber. *Prudent.* in *Apotheoſi*, de natura ſuperni ignis, *verſ.* 155. Pura, ſerena, micans, liquido prælibera motu.

PRÆLIBO, as, a. 1. ante libo, pregusto, delibo. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 4. v. 60. Care puer, Superis qui prælibare verendum Nectar, &c. *Id. l.* 2. *Achill.* v. 87. Tum vero intentus vultus, ac pectora Ulyſſes Prælibat viſa. *i. e.* ſcrutatur oculis, contemplatur, totumque pererrat luminibus tacitis, ut sit *Virg. Æn.* 4. v. 363.

PRÆLICENTER, *eſſai liscenzioſamente*, valde licenter. *Gell. l.* 16. c. 7. Laberius in Mimis, quos ſcriptitavit, oppido quam verba finxit prælicenter. Nam & mendicimonium dixit, & mœchimonium, &c. *Ammian. lib.* 16. *cap.* 5. Prælicente diſponens, quid in convivio Cęſare impendi deberet. Adde *lib.* 27. *c.* 8. (*al.* 27.)

PRÆLIDO. V. *Perlado*.

PRÆLIGAMEN, inis, *n.* Uſurpari dicitur a *Marcello Empir. c.* 8. pro amuleto.

PRÆLIGANEUM VINUM apud *Coton.* a prælegendo dictum videtur, quod ante juſtam vindemiam legantur & premantur uvę, quę ętatem ferre non queunt. Verba *Catonis* ſunt *de* R. R. *c.* 23. Uvas miſcellas ad vinum prælignneum, quod operarii bibant, ubi tempus erit, legito.

PRÆLIGATUS, a, um, *legato*, ante vel circum ligatus. *Cic. 2. de Invent. c.* 50. Os obvolutum folliculo, & præligatum. *Suetan. in Cæſ. c.* 79. Cum quidam ſtatuę ejus coronam candida faſcia prælignatam impoſuiſſet. *Plin. l.* 17. *c.* 22. *ante med.* Dejecta pars palmitis, aut præligata ſiuctum dat. *Id. l.* 30. *c.* 5. *ſub fin.* Linum quo præligata infra caput vipera pependerit donec exanimaretur. *Id. l.* 29. *c.* 2. *in fi.* Cauda pecoris quato arctiſſime præligata. ¶ *Plaut. Bacch.* 1. a. 2. O præligatum pectus! *i. e.* inſanum, demens: quaſi veneficiis & incantamentis, ceu quibuſdam vinculis, ligatum & deſitum.

PRÆLIGO, as, avi, atom, a. 1. *legare innanzi, o intorno, ἀναδέω*, in anteriori parte, vel circum ligo. *Liv. l.* 22. *c.* 16. Arida ſamenta prælignntur corubus boum. *Plin. l.* 17. *c.* 24. *a med.* Voſtigio ſiſſuræ falce in truncis facto, falice prælignnt marginem ipſum. *Id. l.* 15. c. 8. *a med.* Dictamnum qui legere, in ſerula, vel arundine condant, prælignntque, ne potentia evaneſcat. *Id. l.* 28. *c.* 6. *circa med.* Vulnera nodo Herculis prælligare. *Petron. in Satyr. c.* 102. *extr.* Prælligemus veſibus capita, & oos in profundum mergamus. *h. e.* obvolvamus.

PRÆLINO, is, a. 3. idem fere quod lino, vel in anteirore parte lino. *Gell. l.* 13. *c.* 23. Villas ſuas inscultas & eudes, ue tectorio quidem prælitas fuiſſe. Et translate *Id. l.* 7. *c.* 14. *extr.* Unumquodque genus cum caſte pudicque ornatur, fit illuſtrius; cum fucatur atque prælinitur, fit præſtigiſinum.

PRÆLITUS. V. in *Prælino*.

PRÆLIUM, &c. V. *Prælium*.

PRÆLOCO, as, a. 1. ante loco, præpono, præmitto. *Martian. Capell. l.* 5. *pag.* 170. Si pro trochæo pænultimo ſpondeum prælocaveris. *Auguſtin. lib.* 7. *de Gen. ad litter. c.* 17. Senſus in ſola facia prælocati ſunt.

PRÆLOCUTIO, onis, ſ. *prefazione, proemio, προοίμιον*, præfatio, proœmium. *Senec. in præfat. l.* 3. *excerpt. controverſ. a med.* Silo Pompejus ſedens & facundus & litteratus eſt: & haberetur diſertus, ſi a prælocutione dimitteret. declamat tam male, ut videar balle optaſſe, cum, disi: nunquam ſorgas. V. *Præfatio. Auguſtin. lib.* 4. *de Doctr. Chriſt. cap.* 2. Exſpectatinnem legentium iſta prælocutione cohibeo.

PRÆLONGO, as, a. 1. *allungare*, valde longum facio, *ἀναπλάσσω*. *Plin. l.* 11. *c.* 2. *de inſect.* Qua ſubtilitate natura pennas annexuit! prælongavit pedum crura!

PRÆLONGUS, a, um, *aſſai lungo, περιμήκης*, velde longus. *Lucret. l.* 3. v. 615. prælonga cornua ſenie cervi. *Liv. l.* 22. c. 46. Prælongi gladii. *Plin. l.* 8. *cap.* 33. Cauda prælonga in tenuitatem definens. *Id. l.* 13. *c.* 4. *a med.* Prælonga gracilitas. *Tacit. Ann.* 2. *cap.* 21. Prælongas haſtas protendere. *Quintil. lib.* 6. *cap.* 3. *a med.* Homo prælongus. *ſpilungone*. & *lib.* 10. *c.* 3. *ſub fin.* Prælongi ſermones.

PRÆLOQUOR, eris, utus ſum, dep. 3. *parlare innanzi, premettere parlando, προλέγω*, ante loqui, præfari. *Plaut. Rud.* 1. 4. 28. Occupas prælequi, quæ mea eſt oratio. *Plin. l.* 3. *ep.* 4. Collegæ de commeais officii neceſſitate prælocuti, excuſare me tentarunt. *Id. l.* 8. *ep.* 21. Accidit, ut in advocationem ſubitam rogarer: quod mihi cauſam prælequendi dedit. Sum enim deprecatus, ne, &c. *for una prefazione*. & *lib.* 4. *ep.* 5. Libi amplitudo non ſinit me longiore epiſtola prælequi.

PRÆLUCEO, es, uxi, n. a. *προφαίνω, διαφαίνω*. *Prælucere alicui*, lumen præferre, *for lume, portar il lume innanzi*. *Suetan. in Aug. c.* 29. Cum per nocturnum iter lecticam ejus fulgur perſtrinxiſſet, fervumque prælucentem exanimaſſet. *Sen. l.* 1. *ſilv.* 2. v. 89. & ſæpe natanti prælnxi. *Plin. l.* 32. *c.* 10. *extr.* Pulmone marino ſi confricetur lignum, ardere videtur: adeo ut baculum ita prælu-

ceat. *Flor. l. 3. c. 1. ante med.* Duilius ubi a cœna redibat, prælucere funalia, præcinere sibi tibias jussit. *Phædr. l. 4. fab. 10. v. 9.* ne ignis noster præluceat facinori. *h. e.* facienti facinus facem præferat. *Sen. in Troad. v. 888.* Tædis quid opus iis? quidve solemni faca? Quid igne? thalamis Troja præluceat novis. ¶ Translate *Cic. de Amic. c. 7.* Cum plurimas commoditates amicitia contineat, tum illa nimium præstat omnibus, quod bona spe præluceat in posterum, nec debilitari animos, aut cadere patitur. *Horat. lib. 1. epist. 1. vers. 83.* Nullus in orbe sinus Baiis præluceat amœnis. ¶ Cum accus. *Auson. Epist. 4. v. 95.* lumenque tuæ præluceo vitæ.

PRÆLUCIDUS, a, um, valde lucidus. *Plin. lib. 37. cap. 6. a med.* Serdonychæ Arabicæ excellunt candore circuli prælucido, atque non gracili.

PRÆLUDIUM, ii, *n. προ'παιγμον.* Metaphorice, & in malam partem tribuitur *Cic. Phil. 14. c. 3.* Præludium illud & portentum L. Antonius. Sed al. *propudium* reponunt, al. *prodigium*, al. *præludium*, quidam *præludium*.

PRÆLŪDO, is, ui, usum, n. 3. *præparare, provarè* a *for qualche cosa, προβάλλομαι*, ante ludo, quasi per ludum aliquid facio, quod postmodum serio faciendum sit: leve quiddam, cui majoris rei initium præmitto. *Flor. l. 4. c. 2.* Ac Mastiana quidem rabies intra Urbem præluserat, quasi experiretur. *Plin. l. 37. c. 1.* Theatrum quod a populo impleri, caneote se, dum Pompejano præludit, etiam Neroni satis erat. *h. e.* dum parat se ad canendum in theatro Pompejano. *Gell. l. 19. c. 11.* Cum tragœdiis quoque eodem tempore faciendis præluderet. *Tertull. l. 3. adverf. Marcion. c. 5.* His præluserim, quasi de gradu primo adhuc, & quasi de longinquo. ¶ Cum accus. *Rutil. in Itinr. v. 157. de rauco.* Ut solet excussis pugnam præludere glebis. *Stat. in epist. præfixa lib. 1. filvar.* Nec quisquam est illustrium Poetarum, qui non aliquid operibus suis filio remissiore præluserit. ¶ *Virg. Ovid. Sever. uterque*, &c. in melioribb. lib. MSS. & excusis *præludo* dixere eod. sensu: quod jam optimi Critici admonuerunt.

PRÆLUM. V. *Prelum*.

PRÆLUMBO, as, a. 1. lumbos perfringo, delumbo. *Novius* apud *Non. cap 2. num. 673.* Cœpit unumquemque prælumbare fustibus.

PRÆLUMINATUS, a, um, ante illustratus, explicatus. *Tertull. de resurr. carn. cap. 33.* Parabola a commentatore Evangelii præluminata.

PRÆLUSIO, onis, *f. preludio, prova, faggio*, actus præludendi, prolusio. *Plin. l. 6. ep. 13. extr.* Æstima, quantum prælium, quanta pugna certamini maneat, cujus quasi prælusio, atque percursio has contentiones excitavit. *Eumen. pro reflaur. fchol. c. 2.* Ibi prælusio, hic pugna committitur. *Al.* apud *Plin. leg.* prolusio.

PRÆLUSTRIS, e, *multe chiare*, e *illustre*, *περίλαμπρος*, valde lucidus, illustris. *Ovid. 3. Trist. el. 4. vers. 5.* Vive tibi, quantumque potes, prælustria vita. Sæcum prælustri fulmen ab arce venit.

PRÆMACERO, as, a. 1. *προμαραίνω*, ante macero. *Serabon. Larg. tempof. 193.* Præmacerantur mala cydonia.

PRÆMALEDICO, is, a. 3. ante maledico. *Tertull. lib. 5. adverf. Marcion. c. 3. a med.* Quomodo prælaudixisset eum creator, quem ignorat?

PRÆMALO, vis, idem quod malo. *Apul. lib. 3. Metam.* Adjuro per istum nodulum, me nullam aliam meæ Fotidi præmalle.

PRÆMANDO, as, avi, atum, a. 1. prius *mando*, committo, jubeo. *Varro. ad Cicer. Fam. 5. ep. 9. ad fin.* De quo to mihi nihil mandasti: ego tamen terra mariquc ut conquireretur, præmandavi. Adde *Plaut. Truculi. 2. 4. 49.*

PRÆMANDO, is, e, a. 3. pelus mandere, manducare. Translate *Gell. lib. 4. cap. 2. circa med.* Sed si me tibi præmandere, quod ajunt, postulas, faciam sane id quoque. *h. e.* diligentius & minutius explicare, & quasi cibum manfum in os inferera, ut ait *Cic. 2. de Orat. c. 39.*

PRÆMATURE, *prima del tempo, troppo presto, πρωϊαίτερον, πρὸ καιροῦ*, valde mature, ante tempus, immatura, intempestive. *Gell. l. 10. c. 11.* Cum significandum est conactius quid factum, & festinatius, tum rectius *præmature* factum id dicitur, quam *mature*. *Plaut. Mostell. 2. 2. 68.* Ms Acheruntem recipere Orcus noluit, quia præmature vita careo. *Papinian. Dig. lib. 45. tit. 1. leg. 118.* Nec videri præmature agi, non finito stipulationis die.

PRÆMATŪRUS, a, um, *matura avanti il tempo folite, primaticcio, πρώϊος, πρώϊμος*, qui ante alios maturescit, præcox. *Colum. l. 11. cap. 3. a med.* Qui præmeturum fructum cucumeris habere volet. ¶ Translate est immaturus, legitimum tempus præverlens, intempestivus, præproperus, *emmaturo, troppo presto, avanti il tempo. Plaut. ad Cicer. Fam. 10. ep. 8. circa med.* Quod præmatura denuntiatio boni civis imperati, quam periculosa esset, ex casu collegæ videbam. *Plin. l. 8. cap. 45. circa med.* Domitum boum in trimatu: postea sera, ante præmatura. *Id. l. 7. c. 51.* Senilem juventam præmaturæ mortis esse signum. *Tacit. Ann. 1. 2. 30. & lib. 2. cap. 5.* Præmatura hiems. *& lib. 4. cap. 17.* Mobilas adulescentium animos præmaturis honoribus ad superbiam extollere. *& lib. 14. cap. 57. extr.* Caput præmatura canitie deforme. *& lib. 3. c. 66. extr.* Spretis quæ tarda cum securitate, præmatura vel cum asitia properant. *Plin. l. 8. c. 48. extr.* Cæsrari agnos, nisi quinquemestres, præmaturum exiſtimatur.

PRÆMEDICATUS, a, um, medicamentis præmunitus. *Ovid. Heroid. epist. 12. vers. 15.* Illet anhelatos non præmedicatus in ignes Immemor Æsonides. *Tertull. de Jejun. c. 12. a med.* Antidoto præmedicatus.

PRÆMEDITATIO, onis, *f. premeditazione, antivedimento, προμελέτη*, meditatio, provisio. *Cic. 3. Tuscul. c. 14.* Præmeditatio futurorum malorum lenit eorum adventum.

PRÆMEDITATORIUM, ii, n. locus ad præmeditandum. *Tertull. de Jejun. c. 6.* Cum totum illud domicilium interioris hominis, aſcis ſtipatum, vinis laudatum, decoquendis jam ſtercoribus æſtuans, præmeditaturium efficitur latrinarum.

PRÆMEDITĀTUS, a, um, partic. a præmeditor. *Cic. 2. Offic. c. 13. in fin.* Id ſe in foro optime jam præmeditatum facere, quod, &c. Al. aliter leg. ¶ Paſſive *premeditata, penſata prima. Quintil. lib. 4. cap. 5.* Qui ad agendum nihil cogitati præmeditatique tulerit.

PRÆMEDITOR, aris, dep. 1. *premeditare, penſar prima, προμελετάω*, prius meditor, præcogito. *Cic. Phil. 12. c. 3.* Eſt ſapientis quidquid homini accidere poſſit, id præmeditari ferendum modice aſſe, ſi evenerit. *Id. Attic. 6. ep. 3.* Formam mihi totius reipublicæ velim mittas, quæ mihi obviam veniat, ex qua me fingere poſſim, & præmeditari, quo animo accedam ad urbem. *Lucret. l. 4. v. 822.* Effugere illorumque errorem præmeditemur, qui &c.

PRÆMENSUS, a, um, *misurato innanzi*, paſſive ante menſus. *Tibull. lib. 3. el. 3. vers. 9.* præmenſæ defunctus tempora vitæ. *h. e.* cujus ſpatium Parcæ, quæ unicuique ſua vivendi tempora præfinunt, jam menſæ ſunt. Ita *Broukhuſ.* Al. leg. *permenſo tempore*.

PRÆMERCOR, aris, atus ſum, dep. 1. *comperare innanzi*, ante mercor, æmptione prævenio. *Plaut. Epid. 3. 3. 25.* Næ iſtam tempore gnato tuo ſumus præmercati. *Caſſius Hemina* apud *Plin. l. 31. c. 2. a med.* Ni qui ad polluctum emerent (*piſces*) pretio minus parcerent, eaque præmercarentur. *incolzaffero l'un l'altro nel comperare*.

PRÆMESSUM. V. *Præmetium*.

PRÆMETĀTUS, a, um, qui ante metatus eſt. *Solin. c. 40.* (*al. 53.*) Dinocraten Alexandri juſſu Alexandriam præmeratum, ſupra aſpoſuimus. ¶ Paſſive *Martian. Capell. l. 8. pag. 273. extr.* Præmetata divum itinera.

PRÆMETIUM, ii, n. quod prælibationis cauſa ante prætmetitur, inquit *Paul.* ex *Feſto.* (ubi al. leg. *præmeſſum*, aut *præmeſſum*) h. e. primitiæ ſpicarum, quæ prætmetebantur Ceteri offerenda. *Feſt.* Ipſa in *Sacrima*: Præmeſſum de ſpicis, quas primum meſſuiſſent, ſacrificabant Cereri. *Gloſſ. ver.* Prætmetium (al. Prætmetivum) *ὑ πρὸ θερισμοῦ ἀναίτησις Sacrin.*

PRÆMĒTO, is, a. 3. ante metere. V. vocem præced.

PRÆMETUENTER, ante metuendo, caute, provide. *Lucret. lib. 4. vers. 822.* errorem vitareque prætmetuenter. Ita *Granov.* ex MSS. alii aliter.

PRÆMETUO, is, a. 3. *temere anticipatamente, προφοβέω, προδείδω*, ante metuo. *Lucret. lib. 3. vers. 1032.* ut mens ſibi conſcia facti, Prætmetuens adhibet ſtimulos, torretque flagellis. *Cæſ. l. 7. B. Gall. c. 49.* Cæſar prætmetuens ſuis. *Phædr. l. 1. fab. 16. v. 4.* Ovis prætmetuens doli.

PRÆMIATOR, oris, m. nocturnus prædo, ut *Non.* interpretatur *c. 2. n. 629. Nævius*, vel *Neuius ibid.* Nam in ſcena nos nocturnos cepit præmiatores tollere. ¶ Item qui præmium dat. V. *Præmiatrix*.

PRÆMIĀTRIX, icis, *f. premiatrice*, quæ præmium ſeu mercedem dat. *Ammian. l. 14. c. 11.* (*al. 30.*) Ultrix facinorum impiorum, bonorumque præmiatrix Adraſtia.

PRÆMICO, as, n. 1. valde mico, præfulgeo. *Apul. l. 5. Metam.* Lucernam completam oleo, claro lumine præmicantem. *Id. initio l. 10.* Galea minore præmicans. *Prudent. περὶ στεφ. c. 9. 84.* munera, Quæ viam patere cæli præmicando oſtenderent. Adde *Mosac. Fel. in Odav. c. 5.*

PRÆMIGRO, as, n. 1. ante migro. *Plin. l. 8. c. 28.* Ruinis imminentibus muſculi præmigrant.

PRÆMINĔO. V. *Præmineo*.

PRÆMINISTER, tri, m. *miniſtro*, qui ante miniſtrat, qui miniſtrando præcedit. *Macrob. l. 3. Saturn. c. 8.* Tuſci camillum appellant Mercurium: quo vocabulo ſignificant præminiſtrum deorum: unde Virgilius ait, Metabum camillam appellaſſe filiam, Dianæ ſcilicet præminiſtram. Romani quoque pueros & puellas nobiles camillos & camillas appellant, Flamiricarum, & Flaminum præminiſtros. Adde *Tertull. de orat. a. 1.*

PRÆMINISTRA, æ, *f.* quæ miniſtrando præcedit. *Apul. in Apolog.* Lingua mendaciorum & amaritudinum præminiſtra. Adde *Marrab. in voce* præced.

PRÆMINISTRO, as, a. 1. ante miniſtro, miniſtrando præcedo. *Gell. lib. 10. cap. 3. ſub fin. & lib. 12. cap. 3.* Bruttios Magiſtratibus in provincias euntibus parere, & præminiſtrare. *Apul. ſub initia l. 5. Metam.* Nos tuæ famulæ ſedulo tibi præminiſtrabimus. *Tertull. de Baptiſm. cap. 11.* Semper is dicitur facere, cui præminiſtratur.

PRÆMINOR, aris, dep. 1. ante, aut valde minor, miniter. *Tertull. lib. 5. adverf. Marcion. cap. 19. a med.* Perditurum ſe ſapientiam ſapientium præminabatur. Adde *Apul. lib. 5. & 8. Metam.*

PRÆMIOR, aris, dep. 1. *guadagnare*, quæſtum facio, lucror. V. *Præmium*. *Sueton. in Tito*, c. 7. Suſpecta & rapacitas, quod conſtabat, in concionibus patriis mundinari, præmiarique ſolitum.

PRÆMIOSUS, a, um, pecuniosus. *Feſtus*: Præmioſum, pecunioſum, dixit Cato in *oratione*, quam ſcripſit . . . . . impendentiam præmioſam. *Accius* (ſi *Perorre* eſt fides) Divitem ac præmioſum anum.

PRÆ-

PRÆMISSUS, a, um, *præmeſſa, ſpedere iuuenci*, προπεμπτηριος, προπομπικὸς, ante miſſus. *Cic. Caril. c. 9.* A quo jam ſciam eſſe præmiſſos, qui tibi præſtolarentur. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 16.* Cohortes præmiſſas a Domitio ex oppido pontem interrumpebant. ¶ Abſolute *Plin. l. 12. c. 1.* Gallias hanc primum habuiſſe cauſam ſuperfundendi ſe Italiæ, quod Helico ex Helvetiis civis earum, fabrilem ob artem Romæ commoratus, ficum ſiccam, & uvam, oleique ac vini præmiſſa, remeans ſecum tuliſſet. *b. e.* primitias, ut *Cæl. Rhodig.* interpretatur *l. 6. c. 6.* vel olei ac vini ſelectam portionem, ut *Hardu.*

PRÆMISTUS, vel Præmiatus, a, um, prius mixtus. *Apic. l. 4. c. 5.* Percingis patinam, & ſulia malvarum ſubſternis, & præmiata olera componis.

PRÆMITIS, te, valde mitis, manſuetus. *Juvenc. l. 3. Hiſt. Evang. in cap. 21. Matth. v. 633.* quem terga ſedentem Præmitis geſtant aſinæ, nullius ſequentis.

PRÆMITTO, is, iſi, iſſum, a. 3. *mandare iuuenci, premittere*, προπεμπτηριαζειν, προπεμπω, ante mitto, prius mitto. *Plaut. Amph. 3. 1. 55.* Dudum ante lucem a portu me præmiſiſti domum. *Id. Truculi. a. 4. 58.* Ut præmiſit nuntium mihi, non multo poſt hic aderit. *Caſ. l. 1. B Civ. c. 39.* Cæſar legiones in Hiſpaniam præmiſerat. *Salluſt. in Jug. c. 54.* Legatum cum expeditis cohortibus præmiſerat ad flumen. *Cic. Attic. l. 10. ep. 8. extr.* Antonius hodie venturus dicebatur: ſed præmiſit mihi odioſas litteras, hoc exemplo. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 19.* Cæſar cum equitibus progreditur, edictumque præmittit, ad quam diem, &c. *Id. l. 3 B. Gall. c. 11.* Petebant, uti ad eos equites, qui agmen antecediſſent, præmitteret, eoſque pugna prohiberet. *ſupple* nuntios. *Sueton. in Calig. c. 58.* Alloquenti pueros ferevicem gladio percuſſit; præmiſſa voce, Hoc age. *Senec. epiſt. 5. ſub fin.* Non ad præſentia aptamur, ſed cogitationes in longinqua præmittimus. *Plaut. Caſ. 2. 8. 12.* Huue Acheruntem præmittam prius. *mandabo ei mundo de hâc.* Et abſolute *Senec. in Apocoloc. ad fin.* Quos omnes, necubi imparatus eſſet, præmiſerat. ¶ Ante ſtatuo, ante culloco. *Plin. lib. 15. cap. 19.* Ideoque ficortis caprificus præmittitur ad rationem venti, ut ſtatue evolantes (*cuſtoſes*) in ficus ferat.

PRÆMIUM, ii, n. *donum, pecunia*, olim pecuniam ſignificabat: unde *præmioſus*. Sic *Navius* apud *Feſtum*. Sive præmio ſum: marſupium reliqui domi. ¶ Eſt item *utilitas, commodo, profitus*, quodcumque commodum, utilitas. *Lucret. l. 5. v. 4.* qui talia nobis Pectore parta ſuo, quæſitaque præmia linquit. *& lib. 3. v. 969.* Omnia perfunctus mitai præmia marces. ¶ Et præcipue commodum & utilitas, quæ ex præda & ſpoliis eſt: item ipſa præda. Hinc *Vorr. l. 4. de L. L. ad fin. præmium a præda* ducit: *præda, guadagno*: unde *promiari*, & *præmiatur. Tibull. l. 1. el. 2. v. 25.* Nec ſinit occurrat opſiquam, qui corpora ferro Vulneret, aut capta præmia veſte ferat. *Valer. Flacc. l. 8. v. 252.* Mox epulas, & ſacra parant. ſilveſtris lætis præmia, venatu facili quæſita ſuperſunt. *Propert. l. 2. el. 23. v. 67.* Spargere & altema communes cæde penates, Et ferre ad patrios præmia dira lares. *Id. l. 3. el. 11. v. 46.* Sive petas calamo præmia, ſive cave. *Perſon. in Satyr. c. 119.* Omniaque orbis Præmia correptis miles vagus exſtruat armis. *Ovid. 6. Met. v. 518.* ſpectat ſua præmia reptus. *Id. 5. Faſtor. v. 204.* Auſus Erechthea præmia ferre domo. Hue pertinere volunt & illud *Virgil. 11. Æn. v. 78.* Multaque præterea Laurentis præmia pugnæ Aggerat, & longo prædam jubet ordine duci. ¶ Sæpiſſime eſt merces, quæ præ labore, induſtria, & recte factis datur, *premio, guiderdone, contracambio, mercede*, γερας, μισθος. *Cic. 1. de Orat. c. 58.* Legibus & præmia propoſita ſunt virtutibus, & ſupplicia vitiis. *Id. ad Brut. ep. 15.* Solon rempublicam duabus rebus contineri dixit, præmio & pœna. *Terent. Eun. 5. 9. 27.* Quodvis donum & præmium a me optato: id optatum feres. Ubi *Donat.* Donum deorum eſt, præmium virorum fortium, munus hominum. Et donum munuſque tam ante factum, quam poſt factum datur: præmium eno niſi poſt factum eſt. Donum voluntarium, præmium debetur. *Caſ. l. 3. B. Gall. cap. 18. & 26.* Perſuadere alicui magnis præmiis & pollicitationibus. *Cic. 1. de Orat. c. 4.* Præmiis ad perdiſcendum amplioribus commoveri. *Id. pro Mur. c. 4.* Magna præmia alicui dare præ re aliqua. *Id. pro Arch. c. 4.* Præmia donare aliquem. *Quintil. l. 3. c. 6. circa med.* afficere. *Tacit. Ann. 1. cap. 42.* augere. *Salluſt. in Jug. c. 13.* inducere. *& cap. 112.* illicere. *Cic. pro Ligar. c. 4.* invitare. *Id. pro Balb. c. 16. ſub fin.* cliere ad quippiam faciendum. *Quintil. l. 1. cap. 1. (al. 2.)* evocare. *Cic. pro Cal. c. 29.* Præmium cuipiam perſolvere. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. v. 157* reddere alicui præ re aliqua. *Stat. 9. Theb. v. 50.* repeadere. *Cic. pro Arch. c. 12. ad fin.* tribuere. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 17.* Peritæ regionum, magno propoſito præmio, cum litteris mittit. *Id. l. 1. B. Gall. c. 42.* Præmium conſequi. *Liv. lib. 24. c. 45.* Promittens, ſi ſibi præmio foret, ſe Aepos proditurum eſſe. ¶ *Præmio legio*, legis beneficio. *Cic. 4. Acad. c. 1.* Abſens factus ædilis, continuo prætor. licebat eum celerius legis præmio. ¶ Per ironiam *Ovid. 8. Met. v. 503.* Nunc merito molere tuo. cape præmia facti. *b. e.* da pœnas ſceleris.

PRÆMODĔRANS, antis, ante moderans, moderando præcedens. *Gell. l. 1. c. 11.* Crerenſes in prœlia ingredi ſolitos præcinente ac præmoderante cithara greſſibus.

PRÆMODULATUS, a, um, perticip. depon. ante modulatus. *Quinct. l. 11. c. 3. a med.* Unde id quoque fluit vitium, ut juvenes cum ſcribunt, geſtu præmodulati, cogitationem ſic componant, quomodo cafura manus eſt.

PRÆMŌDUM, *aliquando*, παγκαλως, ὑπερβαλλοντως. *Gell. in ſ. c. 7. l. 7.* Liejus in Odyſſea *præmodum* dicit, quaſi *admodum*. *Parcentes*, inquit, *præmodum*. quod ſignificat ſupes modum: dictumque eſt quaſi præter modum.

PRÆMŌNEO, is, a. 2. præ *præmunio*. ita enim ſcriptum reperitur in opt. libris apud *Gell. l. 13 c. 27.* Caput, & ne ſunum manibus oppoſitis, quaſi vallo, præmœnitent. *& lib. 14. c. 2.* Generalia quædam præmonita, quibus ante cauſam præmœniet judex, præpararique ad incertos caſus debeat.

PRÆMOLESTIA, æ, f. *moleſtie anticipata, timore*, idem quod timor, cura malum futurum antecedit. *Cic. Tuſcul. 4 c. 30* Alii metum præmoleſtiam appellabant, quod eſt quaſi dua conſequentis moleſtiæ.

PRÆMOLIOR, iris, depon. 4. *præparare*, ante moliri, præparo *Liv. l. 28. c. 17.* Itaque præmolicndas tibi mtue jam res, conciliandoſque gentium animos.

PRÆMOLLIO, is, a. 4. προμαλαττω, ante mollio. *Quintil. l. 4. c. 3.* His valut ſumeatis, ſi quid erit aſperum, præmollienrus, quo facilius aures judicum admittant.

PRÆMOLLIS, le, *aſſai molle*, valde mollis. *Plin. l. 9. c. 51. ad fin.* Torpedo intra ſe parit ova præmollia. *Id. l. 11. c. 37. ſect. 69.* Cor pinmolli firmoque opertum membranæ lavolueræ.

PRÆMOLLITUS, a, um, ante mollitus, ſubmollitus. *Quintil. lib. 2. cap. 9.* Fruſtra ſparſeris ſemine, niſi illa præmollitus foverit ſulcus. ¶ Translate *Id. ſub fin. lib. 6.* Quo genere defenſionis etiam offendiſſe nondum præmollitas judicum mentes. *b. e.* placatas, mitigatas, lenitas.

PRÆMONĔO, es, ui, itum, a. 2. *ammonire ovanti, avvifare anticipatamente*, προνουθετω, προλεγω, προεπω, ante moneo. *Cic. 2. Verr. c. 8. extr.* Sane benivoli animo me, ut magnopere caverem, præmonebat. *Juſtin. l. 12. c. 14.* Præmonito filio, ne alii, quem Theſſalo, crederet. *Plin. l. 6. ep. 22.* Ut te præmonerem, plurimum tibi credas, nec cuiquam ſatis fidas. *Senec. in Herc. Oet. v. 721.* Hic ipſe fraudes eſſe præmonuit deus. *Ovid. 5. Triſt. el. 2. v. 16.* Præmoneo, nunquam ſcripta quod iſta legat. (Al. aliter legi volunt. ſunt etiam qui ſpurium verſum putant.) *Cic. de Haruſp. reſp c. 5. ad fin.* De impendentibus periculis voce Jovis npt. maa. præmoneri. *Colum. initio cap. 2. l. 11.* Cæli varietatem mutationemque ſi ex hoc commentario fuerit præmonitus villicus, nunquam decipietur. *Plin. lib. 2. ep. 6. ſub fin.* Convenit amori in te meo, præmonere, quid debeas fugere. *& lib. 3. ep. 18.* Ut futuri principes præmonerentur, qua via poſſent ad gloriam niti. ¶ Item prædico, præfagio, *predire, profagire. Juſtin. l. 14. c. 1.* Fatue, quæ aſſidue divino ſpiritu impleta, velut pec furorem futura præmonebat. *Plin. l. 18. c. ult. ante med.* Si quartam lunam orbis rurſus cingit, ventos & imbres præmonebit. *Ovid. Heroid. ep. 17. v. 239.* Et vatum timen monitus, quos, igne Peloſgo Ilion arſuram, præmoniſſe ferunt.

PRÆMONITIO, onis, f. *præcognizione*, monitio præcedens. *Tertull. lib. 2. adverſ. Marcion. cap. 4. extr.* Agnoſcs bonitatem Dei ex providentiis & legibus, ex præmonitionibus bonis & benignis.

PRÆMONITOR, oris, m. qui præmonet. *Apul. de deo Socrat.* In rebus incertis profpectos, dubiis præmonitor, periculoſis tutator.

PRÆMONITORIUS, a, um, ad præmonendum aptus. *Tertull. de anim. c. 3.* Paulus concepit præmonitorium illud edictum.

PRÆMONITUS, a, um, *avvifato anticipatamente*, ante monitus. *Plin. lib. 28. c. 2. ante med.* Ni præmonitti legati R. reſpondiſſent, &c. *Juſtin. l. 2. c. 6.* Præmonitus, ut ſociom cœptit aſſumeret. ¶ *Præmonitum*, abſolute, præmonitio, *premonizione. Gell l. 14. c. 2.* Generalia quædam præmonita, & præcepta ſunt, quibus ante cauſam præmœnici judex debeat.

PRÆMONITUS, us, m. *premonizione, predizione*, præmonitio, prædictu. *Ovid. 15. Met. v. 799.* Non tamen infidias ventumque vincere fata Præmonitus potuere deum.

PRÆMONSTRATIO, onis, f. actus præmonſtrandi. *Lactant. l. 7. c. 14. a med.* Sæpe diximus, minora & exigua magnorum figuras & præmonſtrationes eſſe.

PRÆMONSTRATOR, oris, m. qui præmonſtret. *Terent. Heaut. 5. c. 2.* Sed hic adjutor meus, & monitor, & præmonſtrator Chremes hoc mihi præſtat.

PRÆMONSTRATUS, a, um. V. in voce ſequenti.

PRÆMONSTRO, as, avi, atum, a. 1. *monſtrare, a inſegnare innanzi, avvertire*, προδιδασκω, ante monſtro, præcipio, doceo quid faciendum ſit aute rem gerendam, vel ante periculum. *Plaut. Perſ. 2. 3. 68.* Præmonſtre docte, præcipe actu filiæ quid fabuletur, ubi ſe natam prædiret. *Id. Trin. 2. 2. 61.* Hoc verbum cum illi cuidam dico, præmonſtro tibi, ut, &c. *Lucret. l. 6. a. 92.* Currenti ſpatium præmonſtra callida Muſa. ¶ Item prædico, præfagio, *predire, profagire. Cic. de Haruſp. reſp. c. 12.* Hoc tam novo, tantoque motu magnum aliquid deos populo R. præmonſtrare & præcinere. *Plin. l. 11. c. 29. a med.* Hanc ſuavitatem præmonſtratam efficaci ſuſpicio, cum *in* ore Steſichori cecinit infantis. *Cic. in Prognoſt. lib. 1. de Divin. c. 7.* Atque etiam ventos præmonſtrat ſæpe futuros Inſtatum mare.

PRÆMORDĔO, es, orſi, & ordi, orſum, a. 2. *mordere, morſicare*, δακνω, idem quod mordeo, aut valde morden. *Plaut. in fragm. apud Gell. l. 7. c. 9.* Ni fugiſſem, medium, credo, præmorſiſſet. *Senec. de clem. l. 1. c. 5. a med.* Ferarum eſt, nec generoſarum quidem, præmordere, & urgere projectos. *Lucan. l. 6. v. 567.* ſiccoque hærentem gutture linguam Præmordese. *b. e.* anteriorem linguæ partem mordens. *Id. l. 10. v. 445.* Sic fremit in parvis fera nobilis abdita claustris, Et frangit rabidus præmorſo carcere dentes. ¶ Translate *Juvenal. ſat. 7. verſ. 217.* præmordere ea aliqua re

qoippiam. *b.* 1. deradere, demem, quaſi mordendo auferre. ¶ De altero præterito *præmordi* V. in fine τῦ *Mordeo*.

PRÆMORIOR, eris, mruus ſum, dep. 3. *morire innanzi*, *premorire*, προαποθνήσκω, ante morior, ante tempus morior. *Ovid. Heroid. ep.* 8. *extr.* Aut ego præmoriar, primoque unſtinguar in ævo. *Quinctil. declam.* 4. 1. 10. Omnis nos hora appleat ſaro, & per exigua feſtinantis ævi momenta præmorimur. *Plin. lib.* 7. *c.* 50. Hebeſcuat ſenſus, roembra torpent, præmoritur viſus, auditus, incceſſus. *ſcal.* in ſentſtoie. *morire la vista innanzi la vita.*

PRÆMORSUS. V. in *Præmordeo*.

PRÆMORTUUS, a, um, *morto innanzi*, προθάνατος, ante, aut jam mortuus. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 7. *v.* 65. jacuere, velut præmortua, membra. *Suetan. de Grammet.* 1. 3. Podagræ impatiene, veneno ſibi peruunit pedes, & enecuit, ita ut, parte ea carpoeie velut præmortua, viaerit. *Quinctl. declam.* 12. *c.* 7. Figura tibi exeſos vultus, decreſcentem populum, jam præmortuae vires. *Lan. ſub fin. l.* 3. Scaptium ipſum id quidem, etſi præmortui jam ſit pudoris, non factorum.

PRÆMOVEO, es, a. 2. ante, aut valde moveo. *Cæl. Aurel. Tmd. l.* 1. *c.* 5. *e mrd.* Quoties partes longe remotæ præmoventur. & *l.* 5. *c.* 7. Præmoveri corpoe, ſive prætangi acceſſione ventara. Adde *lib.* 1. *c.* 1. *e mrd.*

PRÆMULSUS, a, um. *Apul. in Flurid. fell.* 3. (*al. l.* 1.) Criaes ejas præmulſis aatus, & promulſie caproueie anteventuli, & propenduli. *b. c.* in anteriorem pertem quaſi mulcendo deductis. *promulſis* vero, h. e. in longum quaſi malcrodo productis.

PRÆMUNIO, is, ivi, itum, a. 4. *fortificare innanzi*, *premunire*, προοχυρόω, ante munio. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. cap.* 55. Iſthmum præmunire inſtituit, ut Achajs Fuſium prohibeiet. & *cap.* 58. Aditue duos magnis operibus præmunivit. *Suetan. in Calig. c.* 29. Quem meta veneaorum præmeniri medicamentie ſuſpicabatur. ¶ Traſlate *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 13. Primum illiod præſolci & præmuai, quæſo, ot ſimus annai. *Id. pro Cæl.* c. 8. Illa, quæ ex accuſatorum oratione præmuoiri jam, & fingi intelligebam, non perrimeſco. *Id.* 1. *de Leg.* c. 12. *ad fin.* Quæ præmuaiuntur omnia reliquo ſermoni diſputationique noſtræ, quo faciliue, &c. *ſi premettemue, ſi perſuppongomo.* ¶ Jn illo *cauſa. in Orat. c.* 40. Ut aliquid relinquat, ac negligat; ut ante præmuniat, &c. & pleonaſmue uſi, & figura Rhetor. ſignificatur. V. vocem ſequent.

PRÆMUNITIO, onis, f. προκατάληψις, προκατάστασις, figora ſententiarum apud Rhetores, ſpecies Prolepſeos, cum oratur præparatione aliqua præmuoir, præmollitque locum deriorem, ut irrepat in aaimos auditorum. *Quinctl. l.* 9. *c.* 2. *ante med.* Eſt quædam præmunitio, qualis Ciceronis (*in Divinat. Verr. c.* 1.) contra Q. Cæcilium, quod ad accuſandum deſcendat, qui ſemper defenderit. *Cic.* 3. *de Orat.* 1. 53. *a med.* Præmunitio eſt etiam ad id, quod aggredtare, & rejectio in alium. & *lib.* 2. *cap.* 75. Quid? ſi ia hominee caros, judicibuſque jucundos, ſine ulla præmunitione orationie, acerbius & contumelioſius invebare, nonne ubs te judicee abalienes?

PRÆMUNITUS, a, um, *premaniie*, ante monitue. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 21. Legin ſeptimo agreſſi foſſa (ita locus erat) præmanita. ¶ Traaslate *Cic.* 3. *de Orm. c.* 9. Genus dicendi forte, vehemens, commotum in agendo, præmunitum, & ee omni parte cauſæ ſeptum. *Auguſt. l.* 3. *de Doctr. Chriſt.* c. 1. Præmunitus ſcientia linguarum.

PRÆNARRO, as, avi, atum, a. 1. *raccontare innanzi*, *premarrare*, προδιηγέομαι, ante narro. *Terent. Eun.* 5. 6. 12. Oportuit rem præaarraſſe me.

PRÆNATO, as, n. 1. *nuotare innanzi*, προνήχομαι, aota nato. *Plin. in ſ. l.* 9. Prægraci ſuperciliorum pondera abrutis balænæ oculis, infeſtantia magnitudinem vada præaatans muſculus demonſtrat. ¶ Item ante fluo, præterfluo, *ſcorrere innanzi*, προῤῥέω. *Virg.* 6. *Æn. verſ.* 705. Lethæumqua, domos placidas qui præaatat, amnem.

PRÆNAVIGATIO, onis, f. navigatio ante, aut præter aliquem locum. *Plin. l.* 6. *c.* 31. *ad fin.* A Gorgonum inſulis præaavigatione Atlantie dierum quadraginta ad Hrſperidum inſulas.

PRÆNAVIGO, as, a. 1. *navigar oltre*, e *avanzi*, περαίομαι, προπλέω, ante, vel præter locum aliquem navigo. *Plin. l.* 6. *c.* 23. Deinde Ichthyophagi tam loago tractu, ut vigiari dierum ſpatio præaavigaverint. & *cap.* 28. Duo oppida longie intervallis Tigri præaavigari tradunt. *Val. Max. l.* 1. 1. 8. *fell.* 9. Præaavigane litus. Adde *Flor. l.* 3. *c.* 8. ¶ Traaslate *Senec. epiſt.* 70. Præaavigamus vitam, & quemadmodam in mari, ut ait Virgilius noſter (*Æn.* 3. *v.* 72.) terræque, urbeſque recedunt: ſic in hoc carſu rapidiſſimi temporie primum pueritiam abſcondimus, deinde adoleſcentiam, &c.

PRÆNESTE, is, n. oppidum Latii in finibus Æquorum inter Pedum & Hortaaam, Roma diſtane M. P. circiter XXIV. *in monte*: nunc *Paleſtrina*: conditum a Cæculo Vulcani filio, ut eſt apud *Virg.* 7. *Æa. v.* 678. vel a Præneſte filio Ulyſſis & Circes, vel Latini regis filio, Ulyſſis nepote, ut *Solin. c.* c. (*al.* 8.) tradit. *Virg. Æn.* 7. *v.* 681. Quique altum Præneſte viri, &c. *Horat. l.* 3. *od.* 4. *v.* 22. Frigidum Præneſte. *Sect. lib.* 4. *ſilv.* 6. *v.* 15. Præneſte ſacrum. *Servius ad eatec. l.* 7. *v.* 678. *Æn.* putat dictum eſſe *ἀνὶ τῦ πρίνου*, h. e. ab ilicibue, quæ ibi abundabaat. *Cato* vero apud *eund. ibid. v.* 682. & *Feſtus* ideo ſic appellatum dicunt, *quia in locum montibus proſtet*. Celebm fuit templo Fortunæ, & ſortibus, quæ ibi ducebantur: de quib. *Suetan. in Tiber. c.* 63. & *Propert. l. c. el.* 23. *v.* 41. ¶ Quod *Virgil.* dixit *Æneid. l.* 8. *v.* 561. Præneſte ſub ipſa ad *urbem* reſpexit. Simile eſt ejuſd. Centauro magna, & *Terentii* Eunuchum ſuam.

PRÆNESTINUS, a, um, ad Præneſte pertineas. *Virg.* 7. *Æa. v* 678. Præneſtinæ fundatur urbie. *Ovid. 6. Faſt. v.* 62. Præneſtinæ mœnia facta deæ. *h. c.* Fortunæ. *Cic.* 2. *de Divin.* c. 41. Præneſtinæ ſortes. ¶ Præneſtinas roſae laudat *Plin. l.* 21. *c.* 4. nuces *Cato R. R. c.* 8. ubi avellanas Præneſtinas appellat. *Macrob.* quoque *lib.* e. *Saturn.* c. 14. Acellanas, & Præneſtinas idem eſſe ait: additque eſſe nationem hominum juxta agrum Præneſtinum, qui Carſitani appellantur ἀπὸ τῦ καρύου: inde Præneſtinas nuces dictas. Sed καρύον non avellanam, ſed juglandem nucem ſignificat. V. *Nacato*. ¶ *Plin. l.* 33. *c.* 3. *ad fin.* craſſiſſimæ auri bracteas dictae ait Præneſtinas, quoniam ejuſmodi inauratum fuerit Præneſte ſimulacrum Fortunæ. ¶ Præneſtina via Roma Præneſte ducens. Exibat ab Urbe Eſquilina Porta, & ferebat primo Collatiam, deinde ulterius procedendo, Præneſtam: unde eadem cum Collatina fuiſſe multie videtue. Ejus meminera *Plin. lib.* 31. 1. 3. *a med.* & *Frontin. de aquæduct. artic.* 5. ¶ *Præneſtini*, *orum*, cives Præneſtie. Horum ſermo ab Romanis ridebatur, quia decurtare verba ſolebant, & *conto* dicere pro *cicouto*, ut eſt apud *Plaut. Trucul.* 3. 2. 63. & *tommodo* pro *tuommodo*, aut *modo*, apud *eund. Trin.* 3. c. 8. & *Feſt.* in *Tam modo*.

PRÆNEXUS, a, um, in anteriori parte nexae. *Solin. c.* 1. (*al.* 2.) *ſub init.* Diva præſul ſileati præneeo obſignatoque ore ſimulacrum labet.

PRÆNIMIS, troppo troppo, ὑπερ, valda nimis. *Gell. l.* 19. *c.* 12. Hoc præaimie plebejum eſt.

PRÆNITENS, entis. V. in voce ſequenti.

PRÆNITĔO, ee, tui, n. 2. *riſplendere aſſai*, valde niteo, perniteo, præfulgeo. *Apul. l.* 5. *Mireen.* Veſtes præaitent, ſplendicant gemmæ. & *lib.* 11. Juvenis veſte nicea præaitens. *Plin. l. c. c.* 9. Luna ſubito præaitens. *Vedet. l.* 2. *c.* 39. Gentee, quarum titulis ſarum Auguſti præniret. *Senec. in Med. v.* 93. Hæc cum ſemineo conſtitit in choro, Unive facies præaitet omnibus. *h. c.* palcritudine præcellit. *Horat. l.* 1. *od.* 33. *v.* 4. cur tibi juniur Læſa præniteat fide. *h. e.* ut pulcrior & amabilior ab omnibus præfertur. *Velleij. l.* 2. *c.* 35. Ille dtee virtutem Catonis, jam multie in rebus conſpicuam atque præaitentem, aliiſſime illeminavit.

PRÆNOBILIS, le, valda nobilie, pernobilis. *Apul. in Florid. n.* 16. (*al. l.* 3.) Eſt enim in ſtudiis tantue, ut præaobiliue ſit proprio ingenio, quam patrio conſulatu. *Id.* 10. *Met.* Bili ſubtrahendæ præaobilis potio. Adde *Prudent. in Hamartig. v.* 720.

PRÆNOMEN, inis, n. *ammome*, *premome*, προσώνυμον, appellatin, quæ nomiai gentilitio præponitur; ot *Cajus*, *Marcus*, *Titus*, *Publius*, *Quintus*, &c. Nam ingeeui apud Romanos trina appellatione gaudebant; præaomine, nomine, cognomine, ut *Publius Decius Mus*. V. dicta in *Nomen. Lex. l.* eo. 1. 18. Quintilius præter cum filio, cui Marco præaomen erat. ¶ Fere per uoam tantum, vel duos, aut tres litteras ſcribebatur, ut M. *Marcus*, M'. *Manius*, C. *Cajus*, Cn. *Cneus*, Pub. *Publius*, T. *Titus*, Ti. *Tiberius*, quod poſtremum in cognomeo poſtea tranſiit, ut & alia pronomina *Poſtumus*, *Agrippa*, *Proculus*, & alia, quæ etiam nominis nationem aliquando induerunt. V. *Auctor. libelli de nom. præaom. cognom.* &c. qui *Valerne Max.* ſubjici ſolet: item *Sigon. Manut.* &c. Scribebatur autem per notas, quod cum per omnem Romanorum ætatem trigiata omaino fuerint, vel paula plura præaomina, facile ab omnibus ferrentur. In familiari ſermone aliquando omittebatur. *Cic. Fam. 7. epiſt. penult.* Quod ſine præaomine familiariter, ut debebas, ad me apiſtolam roiſiſti, &c. *Horat. l.* 1. *ſat.* 9. *v.* 32. Quinte, puta, aut Publi (gaudeot præaomine mollas Auriculæ) tibi me virtue tua fecit amicum. ¶ Coatroverſiam de molierum præaomioibus, fuerint, aecne in uſu, a ſummis viris agitatem, ita compoai poſſe putat *Spaabem. de præſt. & uſu Numiſm. p.* m. 154. ut largiamur vetuſtis temporibus ſeminæ præaomina, quod *Varr. l.* 8. *de L. L. c.* 38. & *Aoſt. lib. Jupra cit.* & *Paul.* ex *Feſte* tradidere: paulatim vero in defuetudinem abierint: donec poſtea ſequiori ævo frequentior eorum uſus repetitus ſit. Neque enim aliter conciliari poſſe tot vetuſta lapidum, auctorumque teſtimonia, quibue nituntur negantia ajeatiſque ſeatentiæ patroni. ¶ Præaomina etiam dicuntur appellationes quæcumque nominibus præpoſitæ. *Suetan. in Claud. c.* 12. In ſemet augendo parcus atque civilis, præaomine Imperatoris abſtinuit.

PRÆNOMINO, as, a. 1. præaomen impono. *Varr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 379. Ut qui contra celeriter erant nati, fere Numerios præaominabant. *Aull. libelli cit. in voce preced.* Tullus præaominatue eſt omnis gratia, quaſi tollen lue.

PRÆNOSCO, is, a. 3. *conoſcere*, e *ſperar innanzi*, *preſentire*, προγιγνώσκω, ante cognoſco, præſentio. *Plaut. Aſin.* 1. 1. 46. Tu primus ſeatie, nos tamen præaoſcimue. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 38. *ad fin.* Neque dii nna poſſunt futura præaoſcere. *Stat.* 3. *Theb. v.* 490. venturum cœli præaoſce labotem. *Sil. l.* 3. *v.* 7. rerum præaoſcere fata. & *lib.* 16. *v.* 124. grandæva deum præaoſcens omina mater.

PRÆNOTATUS, a, um, ante notatus. *Apul. l.* 11. De opertie adyti profert quoſdam libros litteris ignorabilibus præaotatue. *Augoſtin. l. c. Recreſt. c.* 14. Liber hoc titulo præaotatus. *intitolate. Prudent. in Romaac, ſeu περὶ στε. 14. v.* 619. Crux præaotata, Crux adumbrata eſt prius. *prefigurata*.

PRÆNOTIO, onis, f. *preconoſcenza*, πρόγνωσις, cognitio præcedens, antcccpta rei iaformatin. *Cic.* 1. *de nat. Deor.* 1. 17. Hanc nos habere ſive anticipationem, ſive præaotionem deorum.

PRÆNOTO, as, a. 1. *ſegnare*, *notare*, *ſcrivere*, *bnarmalire*, ante, vel in anteriori parte noto, præſigno, præſcribo. *Pallad. in Aug. tit.* 8. Locum ſigno aliqua præaotare. *Apul. lib* 10. *Metam.* Aureos facculo conditos annulo præaotare. & *lib.* 6. Dolebam, quod pugillares & ſtilum non habebam, qui tam bellam febellam præaotarem. *Tertull.* ad-

adverſ. Jud. c. 14. Prophetæ duos adventus Chriſti præaoſtarunt. *prædiſſero.* ¶ *Prænotare librum*, titulum, vel auctorem in fronte libri præſcribere, *intitulare. Auguſtin. l.* 8. *de Civit. Dei, c.* 24. *poſt med.* Ut de deo Socratis prænoteret librum, quem appellare da dæmones Socratis debuit. *Hieronym. ad Cteſiph. adverſ. Pelag. c.* 2. Ut librum primum Euſebii Cæſarienſis, nomine Pamphili Martyris præinotaret.

PRÆNUBILUS, a, um, *aſſai nuvoloſo, cuvgòs*, velde nubilus. *Ovid. 3. Amor. El.* 23. *v.* 7. Stat vetus, & denſa prænubilus arbore lucus. *tenebroſa.*

PRÆNUM, i, n. in *Gloſſ.* exponitur *ἐνωτίδιον λίνου*, vel ut legit *Salmaſ. ἐνωτίριον*, h. e. inſtrumentum aculeis ferreis inſtructum ad pectendum linum. *Salmaſ. ad Vopiſc.* in *Aurel. c.* 19. legi vult *ἐνωτάριον*, & *ptolum. ἐνωτίριον*, autem ab *ἐνῶ*, premo. Translate *Tertull.* in *Apolog. c.* 5. Tantevarut & Domitianus prænum Neronis. *h. e.* crudelitatem, qua uſus Nero in opprimendis aut excruciandis Chriſtianis. Al. aliter leg.

PRÆNUNCUPATUS, a, um, prænominatus, ante appellatus. *Prudent. Cathemer.* 7. *v.* 179. Prænuncupatus ore qui Prophetico Emmanuel eſt, ſive nubiferus Deus.

PRÆNUNTIA. V. *Prænuncius*.

PRÆNUNTIATIO, onis, ſ. actus prænuntiandi. *Tertull. de anim. c.* 46. *ad fin.* Etiam per beneficia ſalutes medicinarum, & admonitionum, & prænuntiationum. *delle predizioni.* De Oraculis loquuntur.

PRÆNUNTIATIVUS, a, um, prænuntiandi, & prænoſtrandi vim habens. *Plin. l.* 2. *c.* 71. Propter piraticos terrores turres accitetę, in quibus prænuntiativos ignes accenſos, &c.

PRÆNUNTIATRIX, icis, ſ. quæ prænuntiat. *Prudent. περὶ στεφ. 3. de S. Laurent. verſ.* 29. Extrema vox Epiſcopi, Prænuntiatrix gloriæ.

PRÆNUNTIO, as, avi, atum, a. 1. *avviſare anticipatamente, predire, prenunziare, προαγγέλλω*, ante nuntio, prænoſtro, prædico. *Terent. Phorm.* 5. *a.* 12. Tu, Geta, abi, prænuntia, hanc venturam. *Hirt. de B. Afric. c.* 92. Legatus domum jubet antecedere, ac ſuum adventum prænuntiare. *Nep. in Eumen. c.* 9. Ut ſuſpicionem injiciat hoſtibus, de eorum adventu eſſe prænuntiatum. *eſſer corſo prevvia avviſo della loro venuta. & Cic. de Divin. c.* 6. *extr.* Eſt vis & natura quædam, quę cum obſervatia longo tempore ſignificationibus, tum aliquo inſtinctu afflatuque divino futura prænuntiat. *Plin. l.* 16. *c.* 42. Juglans, frangi ſa, pronuntiat ſtrepitu. *Id. in fin. l.* 18. Vaſa ſudorem repoſitoria liquentiu dirus tempeſtates prænuntiant. *Id. l.* 36. *c.* 12. *ad fin.* Uſus turris nocturno navium curſu ignes oſtendens, ad prænuntiandu vudal, portuſque introrſum.

PRÆNUNTIUS, a, um, *che avviſa anticipatamente, predice, profagifce, προάγγελος*, qui prænuntiat. *Cic. a. de nat. Deor. c.* 5. Stellę magnarum calamitatum prænuntię. *Id. pro Mur. c.* 22. *a med.* Non placet mihi inquiſitio candidati, prænuntia repulſę. *Lucret. l.* 5. *v.* 736. Veneris prænuntius ante Pennatus graditur Zephyrus. *Sil. l.* 16. *v.* 78. celarant gradum, coujungat ut arma, Haſdrubalem ignarum cladis, prænuntius uffert Expinestor eques. *Ovid. a. Faſt. v.* 767. lucis prænuntius alnus, *h. e.* gallus. *& lib.* 6. *v.* 207. Hinc ſolet haſta manu, belli prænuntia mitti. *Plin. l.* 2. *c.* 84. Nunquam urbs Roma tumuit, ut non futuri aventus alicujus id prænuntium eſſet. *Senec.* 3. *de Ira, c.* 10. Omnium iſtarum procellarum animos vexantium quędam ſunt prænuntia.

PRÆOBTURO, as, a. 1. Idem quod obturo, vel ante obturo. *Vitruv. l.* 10. *c.* 12. Qui præobturantes foramina narium, non patiuntur exire, &c.

PRÆOCCIDO, is, n. 3. unte ad occaſum pervenio. *Plin. l.* 18. *c.* 29. Per id quatriduum Canis occidit, cui prąoccidere Caniculam neceſſe eſt.

PRÆOCCUPATIO, onis, ſ. *prevoccupazione, occupamento anticipato, προλῆψις*, occupatio. *Lep. in Eumen. c.* 3. *extr.* Effecit etiam illud locorum prøoccupatione, ut equitatu potius dimicaret, quo plus valebat. ¶ Eſt etiam figura, quę & præſumptio, quando au, quę ſequi debent, anteponuntur. *Bedo de Schem. & Tropis.* ¶ Item morbi genus. *Veget. de re Veterin. l.* 1. *c.* 40. *extr.* Hinc etiam tortura & extenſio ventris, dolorqua cum magno periculo generatur: quę paſſio Græce emphiagma, Latine prøoccupatio dicitur. *Ἐμφραγμα eſt obturamentum.*

PRÆOCCUPATUS, a, um, ante occupatus. *Calum. l.* 7. *c. ult.* Aures canum niceribus prøoccupatæ. *Velleſ. l.* 2. *a.* 1. 69. Qui prøoccupata Aſia in Syriam pervenerat. *Liv. l.* 6. *c.* an. Nunquam fore in prøoccupatis beneficio animis vero crimini locum. Adde *lib.* 21. *c.* 20. *a med.*

PRÆOCCUPO, as, avi, atum, a. 1. *prevoccupare, anticipatamente impoſſeſſarſi, prevenire, προσκαταλαμβάνω*, occupo, ante occupo, anticipo, anteverto, prævenin. *Nep. in Datam. c.* 7. Hic oc intrare poſſet ſaltum, Datames prøoccupare ſtuduit. *& in Eum. c.* 2. Macedoniam prøoccupatu deſtinaverat. *Id. in Dione, c.* 4. Na, cum iotar ſe timerent, ulter ultatum prøoccuparat. *h. e.* prior opprimeret. *Liv. l.* 4. *c.* 48. Ubi vidaat colliagus gratiam nimnem ad plebem prøoccupaſſa, nec locum in ea relictum ſibi. *Cic. Phil. in. c.* 2. Quas mihi ipſe partes ſumpſeram, eas prøoccupavit nuntio tua. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall.* 2. 40. Sic omnium animos timor prøoccupaverat, ut, &c. *Petron. in Satyr. cap.* 113. Hilaritas prøoccupavent mentes. ¶ Cum infinitu *Liv. l.* 4. *c.* 30. Legem de multarum æſtimatione, quam ab tribunis parari, conſules unius ex collegio proditione excepiſſent, ipſi prøoccupavarunt ferre.

PRÆOPIMUS, a, um, valde opimus. *Tertull. de Panit. c.* 8. Vitulum prøopimum immolare.

PRÆOPTO, as, avi, atum, a. t. *voler piuttoſto, bramar più, preferire, antiporre, προαιρέομαι*, magis hoc quam illud opto, malo, anteponoo, potius aligo. *Terent. Hec.* 4. 2. 17. Adeon' pervicaci eſſe animo, ut puerum prøoptares perire, potius quam, &c? ubi nota plenaſm. *vè potuit*: qua ratione etiam *Plautus Capt.* 3. 5. 30. *& Val. Max. l.* 4. *c.* 1. *n.* 5. *extern.* locuti ſunt. *Juſtin. l.* 8. 2. 4. Ut petire ipſi, quam non perdera eos prøoptarent. *Tacit. 4. Hiſtor. c.* 48. Quoniens Romanæ legiones parum prøoptaverint, ne loco pellerentur. *Plane. Trin.* 3. *a.* 2. Tam ſultus moribus prøoptaviſti, amorem tuum ati virtuti prøponeras. *Liv. l.* 9. 2. 45. Suas leges Romanæ civitati prøoptaverunt. *Id. l.* 29. *a.* 30. *extr.* Prøoptantes exſilio modicam domi fortunam. *Nep. in Attic. c.* 12. Ut prøoptarat equitis R. filiam generoſarum nuptiis. *Cæſ. lib.* 2. *B. Gall. c.* 25. Multi ut diu jactatu brachio, prøoptarent ſcutum manu emittere, & nudo corpore pugnare. *elegeſſero.* ¶ Ex Grammaticorum regulis primus in carmine corripitur. Produxit temeo *Mortium. Capell. lib.* 2. *pag.* 9. Prøoptara caret, ſi quod placet, atque neceſſe eſt.

PRÆORDINATUS, a, um, *ante ordinatus. Cod. Auctian. Acut. l.* 2. *c.* 4. *ad fin.* Cauſæ prøordinatæ, atque fixæ.

PRÆOSTENSUS, a, um, prænoſtratus. *Tertull. adverſ. Jud. c.* 4. Sabbatum prøoſtenſum & prædictum. *& lep.* 5. Prøoſtenſa ſacrificia.

PRÆPALPANS, antis, ante palpans. *Paulin. Nolan. epiſt.* 49. (*al.* 36.) *ante med.* Molli manu ante prøpalpans.

PRÆPANDO, is, a. 3. ante aparin. *Cic. in Arat. v.* 40. hibernos prøpandana temporis ortus. *Lucret. l.* 1. *v.* 144. qui carmine damum Clara tuæ poſſim prøpandere lumina menti. *Plin. l.* 22. *c.* 24. Majores intarna & cavernis axigua veſtibula prøpandunt.

PRÆPARATIO, onis, ſ. *preparazione, appreſtamento, alleſtimento, ἑτοιμασία, παρασκευή*, proviſi, prømeditatio, apparatus. *Cic.* 2. *Offic. c.* 22. *extr.* In omnibus negotiis, priuſquam aggrediara, adhibenda eſt prøparatio diligens. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 14. Multum poteſt proviſio animi & prøparatio ad miauendum dolorem. *Hirt. de B. Alex. c.* 44. Tamen virtute vicit incommodum naturæ, difficultatiſque hiemis, & ſubitæ prøparationis. *Frontin. de aquæduct. urbis*, 124. Difficilis videbatur futuia impenſæ prøparatio. *Velleſ. l.* 2. *c.* 12. Aut bellum inter eos populos, aut belli prøparatio fuit. *Quinctil. l.* 7. *c. ult. a med.* Quando in cauſa proponendæ proœmiis quæſtiones, qua prøparationa prømoniendæ. ¶ Eſt & ſpecies præſumptionis, h. e. *προαίρεσις* apud Rhetores, cum pioribus verbis, vel quare factuni quid ſimus, vel quare ſecarimus, dici ſoles. Ita *Quinctil. l.* 9. *c.* 2.

PRÆPARATO, cum prøparatione, adverbii more. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *ante med.* Quam nihil prøparato, nihil feſtinatu feciſſe videtur Milo? *appoſtatamente.* ¶ *Ex prøparato*, idem. *Senec. apoſt.* 11. Non anim ex prøparato locutus eſt, ſed ſubito daprehenſus. *Liv. l.* 10. *c.* 41. Ad nutum omnia, velut ex ante prøparato, fiuut.

PRÆPARATOR, oris, m. *preparatore, παρασκευαστὴς*, qui prøparat. *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 33. *ad fin.* Joannes præcurſor & prøparator viarum Domini.

PRÆPARATORIUS, a, um, *preparatorio, παρασκευαστικὸς*, ad prøparandum pertinens. *Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit.* 29. *leg.* 3. Prius interdictum prøparatorium eſt hujus interdicti.

PRÆPARATORA, æ, ſ. prøparatio. *Velleſ. lib.* 2. *c.* 76. Adventus in Iteliam Autonii, prøparatuſque contra eum Cæſaris habuit belli matum. *Gell. l.* 20. *c.* 11. In prøparatu rei rubicæ.

PRÆPARATUS, a, um, *preparato, alleſtito, diſpoſto, παρασκευασθὲις*, ante parauna. *Cic. a. de Divin. c.* 58. Pythagoras & Plato, quo in fomam certiora videamus, prøparatos quodam cultu atque victu peoficifci ad dormiandum jubent. *& lib.* 2. *c.* 53. *ad fin.* Qui ſe tradat quieti prøparato animo cum bonis cogitationibus, tum rebus ad tranquillitatem accommodatis, certe & vera cernit in ſomnis. *Horat. l.* 2. *od.* 10. *v.* 13. Sperat infeſtis, metuit ſecundis Alcæum ſortem bene prøparatum Pectus. *Cic. in Orat.* 2. 28. *ad fin.* Si is non prøparatis auribus inflammare rem cœpit, furuna apud ſanos videtur. *Juſtin. l.* 9. *c.* 7. Olympias fugieuti percuſſori equos prøparatos habuit. *Petron. in Satyr. c.* 16. Prøparata nos implevimus cœna. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 24. Res magno uſui prøparate. *Plin. lib.* 23. *in prooem.* Lacryma vitium ſpinas nitro ante prøparatas ſanat. *h.* 2. elotes, purgatus. V. *Prøparo.* ¶ *Prøparate*, V. ſuo loco.

PRÆPARCUS, a, um, *aſſai parco, molto avaro, παυσπενίκος*, valde parcus, avarus, ſordidus. *Plin. l.* 22. *a.* 29. Apes prøparcæ, & quæ alioqui prodigas atque edaces proturbant. *Id. l.* 22. *c.* 24. Homines animi humilis & prøparci.

PRÆPARO, as, avi, atum, a. 1. *preparare, alleſtire, apparecchiare, παρασκευάζω*, idem ac paro, unte paro. *Cic. in fragm.* apud *Non. l.* 12. *n.* 23. Litteris ante aacoli animos, & ad ſapientiam concipiendam imbui & prøparari decet. *Id. pro Roſc. Amer. cap.* 8. Cum eodem tempora & ea, quæ prøterita ſuut, & ea, quæ videntur inſtare, prøparet. *Liv. l.* 30. *c.* 20. Jam hoc ipſum præſagiens animo, prøparaverat anna navis. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 9. Locus natura & opera munitus, quem domeſtici belli cauſa prøparaverant. *Salluſt. in fragm.* apud *Veget. l.* 1. *de re milit. c.* 9. *extr.* Se, & ſuos milites fraquentibus aaercitiis prøparare ad prœlia. *Velleſ. l.* 2. *c.* 109. Exercitum aſſiduis bellis exercendo, majori, quam quod habebat, uperi prøparabat. *Calum. l.* 2. *c.* 26. Prøparam urva frumentis. *Cic.* 1. *Offic. c.* 4. res neceſſarias ad vitam drgeadam. *Perſ. ſat.* 6. *v.* 12. Hic ego facurus vulgi, & quid prøparat Auſter infeſtis pecori. *h. e.* paret, minatur. *Sueton. in Calig. c.* 24. gladios in necem alicujus.

& cap.

& *cap.* 27. feras muneri. *Plin. l.* 8. *c.* 37. cibos hiemi. *Tacit.* 11. *Ann. c.* 8. uncem fratri. *Plin. l.* 8. *c.* 50. ſe pugnæ. *Perron. in Satyr. c.* 139. exculationem idoneam. *Sueton. in Tiber. c.* 38. profectionem. *Tacit. l. Hiſt. c.* 72. privatam gratiam adverſus publicum odium. *proceritateſq; immanes truncis.* ¶ Eſt etiam ſullonum verbum. Nam *præparare lanas*, eſt elucre, purgare, & coloribus imbibendis aptas reddere. *Plin. l.* 22. *c.* 50. Anchuſæ radix præparat lanas pretioſis coloribus. & *lib.* 24. *c.* 11. *rores med.* Tingentibus & radicule lanas præparet. Dixerat enim *l.* 19. *c.* 3. *ſub fin.* At quæ vocatur radicula, lavendis demum lanis ſuccum habet. ¶ Item medicorum, quibus eſt eluere, purgare, ut medicamentum ad ſanitatem imbibatur. *Plin. l.* 29. *c.* 6. Alopecias in ea curatione præparari oportet novacule & ſinapi. *Id. l.* 30. *c.* 7. Præparant autem ſepiarum cruſtæ farina medicamentis cutem. ¶ Item medicamenta, & alia hujuſmodi confecientium. *Plin. l.* 29. *c.* 4. *ad fin.* Præparare potum cantaridam. *manipolare. & cap.* 6. *a med.* Anferum omniumque avium adeps præparatur, exemplſque venis ſquamæ. *Martial. l.* 13. *epigr.* 56. Et ſua non emptus præparat ova cinis. *b. e.* coquit, & eſui parat. ¶ *Plin. l.* 13. *c.* 11. *extr.* Præparantur ex papyro chartæ, diviſa acu in prætenues philuras. *ſi fauno.*

PRÆPARVUS, a, am, valde parvus, perparvus. *Juvenc. ſub fin. l.* 2. *in cap.* 13. *Manil.* Haud aliter ſimile eſt (cordis ſi panditis antes) Præpavi geano regnum cæleſte ſinapis.

PRÆPATIOR, eris, dep. 3. *Calius Aurel. Acut. l.* 3. *c.* 34. Prępati in cardiacis Eraſiſtratus & Aſclepiades cor diaerunt.

PRÆPEDIMENTUM, ti, n. *impedimenta, ſarcinæ*, impedimentum. *Plaut. Pan.* 3. 2. 29. Ne fallaciæ prępedimentum objiciatur.

PRÆPEDIO, is, ivi, & ii, itum, a. 4 *impedire, ſarcire, παρεμποδίζω*, impedio, irretio, implico. *Plaut. Caſ.* 3. 5. 15. Timor prępedit dicta linguæ. *Ovid. l. Triſt. el.* 3. *v.* 41. Singultu medios prępediente ſonos. *Id. Heroid. ep.* 14. *v.* 18. Et ſubitus dextræ prępedit orſa tremor. *Liv. l.* 8. *c.* 38. *s med.* Sine modo, ſe ſe prępediunt. *Plin. in Pan. c.* 68. Si forte aliquos ſtamina, nives, venti prępediſſent. *Pacat. in Paneg. Theodoſ. cap.* 42. Ego fugam hoſtium præpedivi. *Plin. l.* 1. *ep.* 19. Recitentium prępcipua pronuntiationis adjumenta, oculi, manus, prępediuntur. *Tacit.* 3. *Ann.* 2. 3. Prępediri valetudine. ¶ Proprie eſt compedire, vincire. V. in voce ſequenti. ¶ Translate *Salluſt. in Jug. c.* 30. In conſule noſtro multæ bonæ artes animi & corporis erant, quas omnes avaritia prępediebat.

PRÆPEDITUS, a, um, *ligato, incepporo*, compeditus, *κεκαθαμένος, ἐμποδιζόμενος*. *Plaut. Pan.* 4. 2. 5. Ita me dii ament, vel in lautumiis, vel io piſtrino mavelim agere ſtipendium, prępeditus latera ſorti ferro, quam &c. *Tacit.* 4. *Ann. c.* 25. Prępeditis Numidarum equis, aut diverſis paſtus pererrantibus. ¶ Item univerſim impedimus, irretitus, implicitus, *impedire, intricata. Cic. pro Rabir. perduell. c.* 7. Confectus ſenectute, prępeditus morbo. *Al. leg.* perditus. *Terent. Heaut.* 3. 1. 99. In re noſtra aut gaudio ſumus prępediti animo, aut ægritudine. *Tacit. l. Ann. c.* 73. Prępeditus Germanias ſervitio premere. *Flor. l.* 4. *c.* 11. Graves, & ad omnia prępeditæ naves. *omib. oppon.* habiles in omnia, quæ uſus poſcit.

PRÆPENDEO, es, n. 2. *pendere πρόσθεν*, ante pendeo. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 9. Ut eſſet, ubi tegumenta prępendere poſſent ad defendendos ictus. & *ibid.* Storeę eminentibus trabibus prępendentes. *Propert. l.* 2. *el.* 24. *v.* 37. Cum tua prępendent demiſſæ in pocula fertæ. *Martial. l.* 9. *epigr.* 48. Prępendet mento nec tibi barba minor. *Apul. in Apol.* Lacinia prępendens impedit & præcipitat. Adde *Virum. l.* 4. *c.* 6. 2 *med.*

PRÆPES, ĕtis, adject. *velox, volans, ταχὺς, πρόθυμος*, volans, velox, celer: a *præ* ante, vel multum, & *peto. Virg. Æn.* 6. *n.* 15. Dædalus prępetibus pennis naſus ſe credere cælo. *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 578. prępes Boreas. *Plin. l.* 7. *in proœm.* Prępetes volatus. *Enn.* apud *Macrob. l.* 6. *Saturn. c.* 3. Prępes farsum. *b. e.* telum volatile, ut *Virg.* 4. *Æn. v.* 71. dixit. *Cn. Matius* apud *Gell. l.* 6. *c.* 6. Dum det vincenti prępes Victoria palmam. *Senec. in Hippol. v.* 1061. prępeti curſu evolat, Summam citato via gradu taogens homum. *Auſon. epigr.* 146. *v.* 1. Puer notarum prępetum Soiers miniſter, edvola. & *verſ* 10. prępetis dextræ fuga Tu me loquentem prævenis. ¶ Item alatus, aliger, *alata. Ovid. Heroid. ep.* 8. *v.* 38 Succubuit telis prępetis ipſe dei. *b. e.* Cupidinis. ¶ Item abſolute avis quæcumque, præſertim quæ volatu potens. *Ovid.* 13. *Met. v.* 617. Prępetibus ſubitis nomen facit auctor: ab illa Memnonides dictæ. *Id.* 4. *Met. v.* 713. Prępes Jovis. *b. e.* aquila. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 35. pavitæ de more columbæ, Quæ ſuper ingens circumdata prępetis ambee, &c. *b. e.* accipitris. Adde *Stat.* 3. *Theb. v.* 544. & *Ovid. Met.* 14. *v.* 576. ¶ Apud *eund.* 5. *Met. v.* 557. prępes Meduſæus. *b. e.* Perſeus pegaſo volans: de quo *Lucan. l.* 9. *v.* 688. quis enim non prępete tanto, Æthera reſpiceret? Adde *verſ.* 666. ¶ Eſt verbum Augurale. Naos prępetes aves *Hygin.* apud *Gell. l.* & *cap.* 6. appelleri docet, quæ aut opportune prævolant, aut ſedes idoneas capiunt. *Nigid.* autem *ibid. prępetibus* contrarias eſſe ait *aves inferas*. Ita enim loquitur *lib.* 1. *augur. privati*: Diſcrepat dextra ſiniſtræ, prępes inferæ. Ex quo ſubdit *Gell.* eâ conjectare, *prępetes* appellatas, quæ altius ſublimiuſque volirent: contra *inferas*, quæ demiſſe. Denique *Sulpic. Apollinar. ibid. prępetes* ſibi videri ait, quas Homerus ὠκυπετήνας appellaverit (*b. e.* magnas alas habentes) quoniam iſtas potiſſimam auguras ſpectarent, quæ ingentibus alis patulæ atque porrectæ prævolarent. *Virg.* 3. *Æn. v.* 359. Troiugena, interpres divum, qui numina Phœbi, Qui tripodas, Clarii lauros, qui ſidera ſentis, Et volucrum linguas, & prępetis omina pennæ. Ubi *Servius*: Prępetes ſunt, quæ ſecundo auſpicium ante eum volant, qui auſpicatur. & *mox*. Prępetes aut ſuperiora tenent, & *prępetes* vocantur, aut inferiora, & dicuntur *inferæ. Prępetes* autem ideo, quia omnes aves priora petunt volantes: vel a Græca *etymon*, id eſt volo. Hæc *Servius*. ¶ Non tantum ipſæ aves, quæ proſperius prævolant, ſed etiam loci, quos capiunt, qui idonei feliciſque ſunt, *prępetes* appellantur, inquit *Gell. loc. cit.* & *Serv. ad lib.* 6. *Æn. v.* 15. At *Scalig. ad Sever. in Æneam, v.* 356. prępetem locum intelligit declivem, & ad quem facilis eſt acceſſus, quod Græcis eſt εὐπρόσβολος, a *cubo*. Immo ut *prępetent* eb ipſo *προπετὲς* factum putat. *Ennius* apud *Gell. loc. cit.* Prępetibus hilarea ſe ſe pulcriſque locis dant. *Id. ibid.* Brundiſium pulcro prępectum prępete portu.

PRÆPETO, is, a. 3. *Feſt.* In *Prępetes*. Prępetere dicebant pro anteire. ¶ Item valde peto. *Lucret. l.* 4. *v.* 1144. Et prętermittas animi vitia omnia primum, Tum quæ corporis ſunt ejus, quam prępetis, ac vis. Al. leg. *percipis*.

PRÆPIGNERATUS, a, um, ante pignori oppoſitus: & translate obligatus. *Ammian. l.* 29. *c.* 2. (*al.* 25.) Colloquiis ee aula regia prępigneratus abſtrudis.

PRÆPILATUS, a, um, in anteriore parte in modum pilæ efformatus, ea ſummitate rotundatus in pilam: ut *prępilata haſta*, quę in acumine cuſpidem non habet, ſed in obtuſum definens inſtar pilę rotunda eſt, ne lædat: ut apud nos enſis prępilatus, *ſpada da bottone*, a *da ſcherma*. Hujuimodi telis utebantur milites in pugnis ludicris: quemadmodum apud *Hirt. de B. Afric. c.* 72. legimus, a Cæſare edoctos milites rationem pugnandi cnatra elephantos. hos enim in caſtra adductos haſtis prępilatis feriebant, ut diſcerneat, cui parti corporis tela adjicere poſſent, cum eos adverſus in veris prœliis habuiſſent. Similiter Scipm apud *Liv. l.* 26. *cap. ult.* milites exercere volens, juſſit eos rudibus inter ſe in modum haſtæ pugnæ concurrere, prępilatiſque miſſilibus jaculari. *Plin.* quoque narrat *l.* 8. *c.* 6. inductos in Circum elephantos a L. Piſone, atque ut contemptus eorum nocreſceret, eb operariis haſtas prępilatas habentibus per circum totum actos. ¶ Translate *Quintil. l.* 5. *c.* 12. 2 *med.* Declamationes, quibus ad pugnam furentem, velut prępilatis exerceri ſolebamus. *Plin. l.* 9. *c.* 30. *extr.* Locuſtarum coraua, quæ ſunt proprie rotunditate prępilata. ¶ In illo *Ammiani l.* 23. *c.* 6. *a med.* (*al. c.* 23.) Prępilatis miſſilibus pee procarſatores principis pugnæ tentatis, &c. *Lipſ. l.* 4. *Poliorcet. dial.* 4. *prępilatis* expoeit conjectis, emiſſis: quia de vera pugna ibi agitur. Sic *Id. Ammian. lib.* 16. *c.* 12. *circa med.* (*al. c.* 10.) Utrinque magnis concurſum eſt viribus: prępilabantur miſſilia, &c. *b. e.* ante conjiciebantur. Sunt qui leg. *propilabantur* eod. ſenſu, ut *Valeſ. ad prior. Ammiani loc.*

PRÆPILO, as, a. 1. pila emitto. V. in fin. dictionis prąced.

PRÆPINGUIS, e, *nimis groſſus, ἄκρως πιότατος, ὑπερπίων*, valde pingais. *Virg.* 3. *Æn. v.* 638 prępinguæ ſolum ſtagnantis Helori. *Plin. l.* 8. *c.* 51. Prępingues ſues. *Id. l.* 28. *c.* 17. *ad fin.* Prępinguis & denſa ubertas. ¶ Translate *Quintil. l.* 12. *c.* 2. *ante med.* Vox dura, rigida, prępinguis, aut teous. V. *Pinguitudo*.

PRÆPOLIO, is, a. 3. ante polm. *Quintil. l.* 2. *c.* 11. *a med.* Quod litteræ prępoliverunt. Al. leg. *propoliverunt*.

PRÆPOLLENS, entis, valde pollens, *δυνάμενος*. *Liv. l.* 1. *c.* 57. Gens divitiis prępollens. & *lib.* 5. *cap.* 34. Vis virtuta fortunaque cum ſua, tum publica, prępollens. *Augustin. de Civ. Dei, l.* 22. *c.* 19. Vis oculorum prępollentior.

PRÆPOLLEO, es, n. 2. *eſſe pra potente*, magis pollen. *Tacit. l. Ann. c.* 45. Longobardi defecere ad eum: quibus additis prępollebat. & *cap.* 51. Ut numerus liberorum in candidatos prępolleret & *lib.* 11. *c.* 14. Phœnices, qui mari prępollebant. *Apul. l.* 6. *Meram.* Si qua in terris puella prępollet pulchritudine.

PRÆPONDERATUS, a, um, ponderem valde preſſus. *Sabin. c.* 21. *a med.* (*al. c.* 18.) Coturnices globatæ vehementius properent: qua feſtinatio pleremque exitium portat navigantibus. accidit enim in noctibus, ut vela incidant, & prępondenadis ſinibus alveos vertant.

PRÆPONDERO, as, *prſar pia, pigare, ὑπερπλανάω, ὑπερβαίζομαι*, majus pondus habeo, pondere vinco, prægravo: atque adeo inclinor, vergo. *Senec. l.* 3. *quæſt. nat. c.* 10. 2 *med.* Et natura partes ſuas velut in ponderibus conſtitutas examinat, ne portionum æquitate turbata, mundus prępondereat. *Id. lib.* 1. *de clem. cap.* 5. *extr.* Quia difficile eſt rempersimentum, quidquid æquo plus futurum eſt, in partem humaniorem prępondereat. *Quintil. l.* 7. *c.* 1. *a med.* Sed mihi, ſi neutro litis condirin pręponderet, ſecundum naturam videtur incipere a perſona. *Apul. lib.* 7. *Metam.* Quoties in alterum latus prępondcrans, declinarat farcina. ¶ Translate *Lucan. l.* 6. *v.* 603. Quærere quo taoti prępondcret aleo fari. *b. e.* in quem exitum magis inclinet incertus adhuc rerum eventus. ¶ Eſt etiam plurs æſtimor, plaris ſum. *Stat. l.* 8. *Theb. v.* 615. gravia hinc miſeris cunctatio voti: Nutat utroquis timor, quemnam hoc certamina victum, Quem victiſe velint: tacite prępondereat exſul. *Gell. l.* 1. *c.* 3. 2 *med.* Cum in rebus aut partibus, aut non longe ſecus, utilitas amici, & honeſtas noſtra conſiſtit; honeſtas procul dubio prępondeeat. *Quintil. declam.* 8. *c.* 9. Inter duos liberos pari deſperatione languentes da bonum patrem: non prępondcrabit: alterutrum non eliget. *b. e.* neuter prępondcrabit. *Alii leg.* non prępondcrabit alter: neutrum eliget: *alii*: non prępondcrabit alteruter: non eligee. ¶ Paſſive *Cic.* 3. *Offic. c.* 4. *ante med.* Qui omnia merimatue emolumentis & commodis, neque ea volunt prępondcrari honeſtate. *b. e.* ab honeſtate vinci pondere & æſtimatione.

PRÆPONO, is, ſui, *ėlim etiam* ſivi, ſitum, a. 3. *pone innanzi, preporre, ſuiporre, προτίθημι*, ante pono, priore loco colloco. *Cic. Attic.*

Attic. lib. 7. ep. 3. a mid. Non enim hoc (*ſcil. præpoſitionem* in) ut oppidi præpoſui , ſed ut loco ; *Ovid. l. t. Triſt. el. 7. v. 33.* Hos quoque lex verſus , in prima fronte libelli Si præponendos eſſe putabis , habe. *Horat. l. t. ſat. 4. v. 58.* ſi quod prius ordine verbum eſt , Poſterius ſuetas præponens ultima primis . *Cic. 2. de Orat. c. 79.* Oportet , ut ædibus ac templis veſtibula & aditus , ſic cauſis principia proportionum rerum præponere . *Id. Fam. 12. ep. 17.* De qua priuſquam reſpondeo , pauca præponam . ¶ *Præponere alicui rei quempiam*, ai curandæ , aut reſpendæ præficere, *deputare , mettre al governo , alla direzione , far preſidente . Cic. pro leg. Manil. c. 12.* Unum illum ex omnibus delegiſtis , quem bello prædonum præponeretis . *Caſ. in fin. l. 2. B. Gall.* Hibernis Labienum præpoſuit . *& lib. 3. B. Civ. c. 89.* Siniſtro cornu Antonium , dextro P. Sullam , media acie Domitium præpoſuerat . *Juſtin. l. 6. c. 2.* Præponere aliquem ſummæ rei . *Cic. 2. Fam. ep. 15.* aliquem provinciæ . *& lib. 13. ep. 4. a med.* negotio . *Id. Verr. 7. c. 38. ſub fin.* navibus . *Tacit. 1. Hiſt. c. 20.* exactioni . *& 15. Ann. cap. 18.* veſtigalibus . *Ovid. 3. Triſt. el. 1. v. 67.* aliquem cuſtodem alicui loco . ¶ Eſt etiam præferre , pluris facere , anteponere , *preferire , antiporre , ſtimar più . Cic. 9. Phil. c. 7.* Salutem reipubl. vitæ ſuæ præpoſuit . *Plaut. Rud. 4. 3. 11.* Lucrum præpoſui ſopori & quieti . *Terent. Andr. 1. 1. 38.* Præponere ſe alteri . *Id. Eun. 1. 2. 59.* Si fidem habeat , ſe iri præpoſitum ibi apud me . ¶ Notanda eſt ratio illa loquendi , quam *Priſcian.* nullo quidem exemplo fulcit , uſitatam tamen Latinis ait *lib. 18. pag. 1203. Puſch.* Præpono hunc optimum eſſe amicorum . Græci quoque ſic loquuntur : Πίτταχος τὸν ἀνδρεῖον ἔφασκε τῶν λόγων .

PRÆPORTO , as , a. 1. præfero , præ me freo , oſtendo . *Cit. in Arat. v. 433.* E quibus ingenti exſiſtit cum corpore præ ſe Scorpius infeſtus præportans ſibile acumen . *Lucret. l. 2. v. 611.* Telaque præportant , violenti ſigna furoris . *Cæcili. comm. 63. de nupt. Pel. v. 193.* Eumenides , quibus anguino redimita capillo Frons exſpirantes præportet pectorie iras .

PRÆPOSITIO , onis , ſ. *il preporre* , πρόθεσις , actus præponendi aut præfigendi . *Cic. 3. de Fin. c. 16. a med.* Qui ita talus erit jactus , ut cadat rectus , prepoſitum quiddam habebit ad finem ; neque tamen illa præpoſitio tali ad eum finem pertinebit . *Ulpian. Dig. lib. 14. tit. 1. leg. 1. circa med.* Igitur præpoſitio certam legem dat contrahentibus . Quare ſi eum præpoſuit nevi ad hoc ſolum , ut &c. Adde *tit. 3. leg. 12.* ¶ Grammaticis eſt pars orationis indeclinabilis , quæ ceteris partibus aut ſeparata , aut conjuncta fere præponitur ; ut *pre , in , apud , extra . Cic. in Orat. c. 47. a med.* Una eſt præpoſitio *ab* , eaque nunc tantum in accepti tabulis manet . *Id. in Top. c. 12.* Præpoſitio enim *in* privat verbum ea vi , quam haberet , ſi *in* præpoſitum non fuiſſet . Adde *Varron. l. 5. de L. L. c. 7. Quintil. l. 1. c. 4. & 5. Gell. Sueton.* &c.

PRÆPOSITIVUS , a , um , qui præponitur , ut vocales præpoſitivæ apud *Priſcian. l. 1. pag. 561. Puſch. & lib. 17. pag. 1138.* quæ in diphthongis conſtandis priorem locum habent . Conjunctiæ præpoſitiva apud *Diomed. l. 2. pag. 409.* quæ in oratione præponitur , ſeu *at , nam* .

PRÆPOSITURA , æ , ſ. *prepoſiture , carica* , officium & dignitas præpoſiti . *Lamprid. in Heliogab. c. 6.* Militaribus præpoſituris , & tribunatibus , & legationibus , & ducatibus venditis . *Inſcr. Valeſ. & Valeſ. lib. 10. Cod. tit. 70. leg. 1.* Præpoſitura horreorum , & pagorum .

PRÆPOSITUS , i , m. *propoſto , preſetto , preſidente , officiale , capo* , ἡγούμενος , qui alicui officio præponitur , præfectus , præſertim militaris . *Cic. in Piſon. c. 36.* Præpoſitus legatorum tuorum optimus abs te quiſque violatus . *Al. leg.* Præpoſitus legatorum tuorum impiſſimus : optimus abs te , &c. *Tacit. 1. Hiſt. c. 36.* Gregarius miles caveri inſuper præpoſitos jubebat . *Sueton. in Oth. c. 1.* Auſus eſt milites quoſdam , quod præpoſitos ſuos occiderant , capite punire . Adde *Modeſtin. Dig. lib. 49. tit. 16.* qui eſt de re militari , *leg. 3. extr. & Arr. Menand. ibid. leg. 6. extr.* ¶ Extra rem militarem Vetus S. C. apud *Plin. l. 8. ep. 6. a med.* Præpoſiti rerum curæ Cæſaris . *l. 1.* procuratores . *Inſcript. apud Gruter. pag. 582. n. 7.* Gemellus Aug. lib. præpoſito argenti potorii . *& n. 5.* Philetæro Aug. lib. præpoſ. ab auro gemmato . *& pag. 600. n. 15.* Præp. curſorum . *Fronsin. de aquæduct. urbis. 17. & 117.* aquarum .

PRÆPOSITUS , a , um , *propoſto , diputato* , προτεθειμένος , alicui rei præfectus . *Cicero t. de Divin. c. 34. extr.* Sacerdos oraculo præpoſita . *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 5.* Bibulus toti officin maritimo præpoſitus . *Juſtin. l. 12. c. 3.* Præfectus ipſius Medis præpoſitus . *Senec. l. 1. de Ira , cap. 16. circa med.* Centurio præpoſitus ſupplicio . *Sueton. in Tiber. c. 4.* claſſi . *& in Domit. c. 16.* cubiculo . *Ulpian. Dig. lib. 15. tit. 3. leg. 11. circa med.* Servus pecuniis exigendis præpoſitos . *Ovid. 9. Met. v. 283.* Præpoſitam timidis parientibus Ilithyiam . *b. e.* præſidem . *Senec. in Herc. Fur. v. 532.* Pomis divitibus præpoſitus draco . *poſto alla cuſtodia .* ¶ Abſoluta *præpoſita , τὰ προηγμένα* , appellavit Zeno philoſophus 82 , quæ licet vere bona non ſint , pluris tamen ſunt æſtimanda , ut *Cic. t. Acad. cap. 10.* docet : quæ vero minoris rejecta . *Id. 4. de Fin. c. 26.* Illa bona eon dico , ſed dicem Græcs προηγμένα , Latine autem producta : ſed præpoſita , aut præcipua malo : illa autem non appello mala , ſed ſi libet , rejectanea . *& paulo poſt .* Bonum asgas eſſe divitias , præpoſitum eſſe dicis . Bonum ex quo appellatum ſit , neſcio : præpoſitum ex eo credo , quod præponatur aliis . V. *Productus .* ¶ *Præpoſtum* , ſyncope . *Lucret. l. 6. v. 906.* Quapropter bene ubi hæc confirmata atque locata Omnia conſtiterint nobis præpoſta , parata , &c. *b. e.* ante poſita , ante dicta .

PRÆPOSSUM , ôtes , otui , n. anom. plus poſſum , præpollo , præva-

leo , ὑπερίσχυω . *Tacit. 5. Ann. c. 8.* Poſtquam Macsänius præpotuere . *prevalſero* .

PRÆPOSTÈRE , adverb. *a roveſcio , contr' ordine , confuſamente , sbarzatamente* , ioverſo ordine , perverſe , perperam . *Cic. 7. Attic. ep. 16.* Omnes arbitror mihi tuas litteras reddatas eſſe , ſed primas præpoſtere , reliquas ordine , quo ſunt miſſæ . *Id. 4. Acad. cap. an. curr.* Ut præpoſtere tecum agam , hoc referam me ad ordinem . *Plin. l. 3. ep. 9. a med.* Succurrit quod præterieram , & quidem ſero ; ſed quamquam præpoſtere , reddetur . *Plin. alter l. 2. c. 7. a med.* Lævus calceus præpoſtere roductus . *b. e.* lævus pro dextero . *Gell. l. 2. c. 8.* Imperfecte , atque præpoſtere , atque inſcite ſyllogiſmo uti .

PRÆPOSTERITAS , atis , ſ. ordo præpoſterus . *Arnob. l. 3. pag. 118.* Si Juno eſt aer , quemadmodum dictitare confueſtis , Græci nominis præpoſteritate repetita . *b. e.* inverſo ordine litterarum in voce ἀὴρ , aer , unde ſit ἥρα , Juno . *Petron Lupus* non optimæ notæ apud *Gruter. pag. 684. n. 6.* Parens afflictus præpoſteritata naturæ hunc filium unicum hic condidi .

PRÆPOSTERO , as , a. t. inverto , perturbo , præpoſterum facio . *Auſt. declam. quæ inſcribit.* Tribunus Marianus , *rap. penult.* Ordinem judiciarium militis inhumam præpoſterauit impietas .

PRÆPOSTERUS , a , um , *roveſcio , contr' ordine , ſatte di contrattempo , confuſa , ſtravolto , προϋστερικός* , inverſo ordine factus , perverſus , cum ſcilicet aliquid prius fit , quod poſt fieri debuit , aut a contra : a *præ* , & *poſterus . Cic. pro Rabir. Poſt. c. 13.* Quid tam inſolens , tam perverſum præpoſtrumve dici , aut excogitari poteſt ? *Plin. l. 6. ep. 5.* Oratio ſera , & intempeſtiva , & præpoſtera . *Lucret. l. 3. v. 662.* præpoſterus ordo . *Senec. ep. 23.* Vir malignum , & frigus præpoſterum . *Cic. 3. de Orat. c. 21.* Ut verba ſic & caſibus , & temporibus , & genses , & numero conſervemus , ut ne quid perturbetum , ac diſcrepans , aut præpoſtrum ſit . *& cap. 23.* Non diſcreptis ſenatiis , oon præpoſteris temporibus , non confuſis perſonis , non perturbato ordine . *Id. pro Sull. c. ult.* O falſam ſpem ! n præpoſteram gratulationem ! *Id. de Amic. c. 22. ſub fin.* Præpoſtris utimur conſiliis , & acta agimus . *Ovid. t. Triſt. el. 8. v. 5.* Omnia naturæ præpoſtera legibus ibunt . *Plin. l. 7. c. 8.* Præpoſterus natalis . *b. e.* cum quis non in caput , ſed in pedes ex otero prodit . *Id. l. 17. c. 24.* Arberes aduri ſletu frigidiore præpoſtero die , quoniam ſuo frigore etiam profunt . *fuor di tempo . & lib. 16. c. 27. ad fin.* Præpoſteri ficus . *b. e.* qui ceterius , aut tardius ſolito proveniunt . ¶ *Præpoſterus homo* , præpoſtere agens , perverſus . *Cic. pro Cluent. c. 26.* Itaque ut erat ſempre præpoſterus atque perverſus , initium facit a Bulbo . *Id. in Piſon. c. 38.* Noſtre hic præpoſterus imperator . *Sallaſt. in Jug. c. 88.* Homines præpoſteri .

PRÆPOTENS , entis , *molto potente , δεσπόζων* , valde , aut plus potens , præpollens . *Cic. c. de nat. Deor. c. 30.* Non eſt igitur natura deorum præpotens , neque excellens , ſiquidem ſubjecta eſt neceſſitati . *Id. l. 1. de Orat. c. 43.* Præpotens & gloriola philoſophia . *Id. pro Rabir. Poſt. c. 16.* Clari ac præpotentes viri . *Id. pro Balb. c. 15.* Cum præpotens terra marique Carthago , nixa duobus Hiſpaniis , huic imperio immineret . *Plin. l. 36. c. 5. ad fin.* Statuarii præpotentes opibus . *Val. Max. l. 5. c. 2. n. 8.* Præpotens gratæ mentis imperus . *& l. 7. c. 2. n. 1.* Præpotentia imperia . ¶ Cum genit. *Cic. 2. de Divin. c. 18.* Nonne perſpicuum eſt , ex prima admiratione hominum , quod tonitrus jactuſque fulminum extimuiſſent , creditaſſa , ea efficere rerum omnium præpotentem Jovem ? ¶ Abſolute *Cic. de Amic. c. 25.* Multarum opes præpotentium excludunt amicitias fideles . *Colum. l. 1. c. 3. ſub fin.* More præpotentium , qui poſſident fines gentium , quos ac circumitrs equis quidem valent . *Plin. l. 12. c. 19. a med.* Id acciderit oh iniquitatem præpoteotium , an ſorte , non ſatis conſtat . *de' prepotenti* .

PRÆPOTENTIA , æ , ſ. excellens potentia . *Tertull. l. 2. adverſ. Marcion. c. 7.* Præſcientia & præpoteotia Dei .

PRÆPOTO , as , a. 1. ants poto , prabibo . *Cael. Aurel. Acut. l. 3. c. 17. ſect. 159.* Præpotandos jubet medicamentis myrrhæ obolos duos . *& ſect. ſequ.* Præputat abſinthio ægrotantes vino ſincero . *& lib. 5. Chronic. c. penult. ſect. 210.* Præpotandus ægrotus iis , quæ ſupra memoravimus .

PRÆPROPERANTER , valde properanter . *Lucret. l. 3. v. 781.* certaque præproperanter .

PRÆPROPERE , *con troppa fretta , ſi celerità , λίαν σπουδῇ* , nimis propere , nimis celeriter . *Liv. l. 37. c. 23. ſub fin.* Feſtinans præpropere . *Id. l. 22. c. 19. a med.* Reptim omnia præpropere agendo .

PRÆPROPERUS , a , um , *troppo frettoloſo , a preſta , a precipitoſa* , ἐπιπρόβολος , πανσπουδος , nimis properus , feſtinus , celer , præceps . *Cic. Fam. 7. ep. 8. & lib. 12. ep. 26.* Ta adipiſcendi magiſtratus præpropera feſtinatio abduxit a tantis laudibus . *Id. Attic. l. & ep. 1.* Non alienum mtioni noſtræ fuit hæc præpropera prenſatio . *Liv. l. 31. c. 42.* Fatigati ſqui viriqus præpropera celeritate . *Id. c. 41. l. 22.* Temeritati conſulis , ac præpropero ingenio materiam etiam fortuna dedit . *Id. l. 27. c. 33. ſub fin.* Toto en bello damnoſa , præpropera , ac frevida ingenia imperatorum ſuiſſe . *Sil. l. 15. v. 757.* Haſtam præpropero niſu jacit . *Val. Max. l. 5. n. 3. n. 6.* Parum pudices ratus lacrymas , quæ præpropero amori dabantur .

PRÆPULCHER , a , um , velde pulcher , prepulcher . *Juvenc. l. 1. v. 432. in cap. 4. Matth.* fortia vobis Proventunt hominum præpulchra indagine lucra .

PRÆPURGO , as , a. t. προκαθαίρω , ante , aut valde purgo . *Cael. Aurelian. Tard. l. 2. c. 4. poſt med. ſect. 128.* Ut ſæpe imminente acceſſione , per ſomoum jactu ſeminis ægri præpurgentur .

PRÆPUTIATIO , onis , ſ. præputii conſervatio , ἀκροβυστία : cui opponitur circumciſio . *Tertull. l. 5. adverſ. Marcion. cap. 4. a med. et Apoſt. ad Galer. 5. 6.* Adde *lib. 5. c. 23.*

PRÆ-

PRÆPUTIATUS, a, um, *circumcisus*, præputium habens, incircumcisus. *Tertull. l. 5. adverſ. Marcion. c. 9. & med.* Chriſtus præputiati ſacerdotii pontifex.

PRÆPUTIUM, ii, n. *prepucio, ἀκροβυστία, ἀποσθιάσις*, pellis glandem colis integens: *e præ*, ante, & *vieo*, pario, *e* extrito. *Juvenal. ſat. 14. v. 99.* moe & præputia ponunt. V. *Retentus.*

PRÆQUAM, *più di quello che*, plus quam. *Plaut. Merc.* c. 1. ee. Nec pol profecto quiſquam ſine grendi malo, præquam res patitur, ſtudut elegantiæ. ¶ Item præter quam. *Cato* apud *Feſt.* in *Nequitum*. Fena ie vo loco complurie fuere. ee exaugurevit, præquam quod Terminо fanum fuit. id nequitum exaugurari. Al. leg. *præterquam*. V. elie in *Pro* ſub fin.

PRÆQUÉROR, eris, *Æſtus ſum*, dep. 3. ante queror. *Ovid. 4. Met. v. 651.* Multaque præqueſtus, tangene tamen æthera, dicit.

PRÆRABIDUS. V. *Prærapidus.*

PRÆRADIO, es, e. 1. ere, ere valde radiie illuſtro. *Ovid. Heroid. ep. 6. v. 115.* Bacchi conjux redimite corona Præradiat ſtellis ſigna minora ſaie. ¶ Item præfulgeo, *ἐκφαίνω*. *Claudian. de nupt. Honor. & Mar. v. 186.* Ante fores jem pompa ſonat, pilentaque ſacram Præradiant ductura aurum.

PRÆRADO, is, a. 3. in antexiore parte rado. *Cato* R. R. c. 41. Si vitis vitem contiget, viiis utrumque letus altrerum præradito obliquе: inter ſe medullam eum medulle libro colligato. *Plin.* paulo aliter hoc idem dicit, Ipſum *Caronis* locum reſpiciene, *lib. 17. c. 15.* Si inter ſeſe vites contingent, utriuſque in obliquum latere contrario edreſo, junctis medullis colligari. Al. tamen apud *Catan.* aliter lsg. V. *Prærafur.*

PRÆRANCIDUS, e, um, velde rancidue, obſuletus, inſipidus. *Probus Valer.* epud *Gell. l. 13. c. 20.* Non ſinitionee illae præracidae, neque facutieee gremmeticee ſpecteverie.

PRÆRAPIDUS, e, um, *molto celere, velocissimo, precipitoso, ταχὺς*, velde rapidus, præceler. *Senec. l. 1. nat. quæſt. c. 1.* Obliqui ferunter, & præripide celeritate. *Sil. l. 17. v. 180.* Prærapidus juvenie. *& lib. 16. v. 564.* Prærepida fuga. *Senec. in Apocolar. anno urbd.* Ubi Rhodanus ingens emne prærapido fluit.

PRÆRASUS, e, am, in anterimi parte raſue. *Poulm. Nolan. ep. 7. (al. 22.) fecit.* e. Inæqualiter ſemitonſi, & deſtituta fronte præraſi. ¶ Aete raſus. *Cael. Aurel. Tard. l. 5. c. 4. & med.* Præreſi capilli.

PRÆRÉPTOR, oris, m. qui præripit. *Hieronym. epiſt. 125. (al. 36.) ad Damaſ. ad fin.* Ut non intelligeret, minorem eſſe filium, qui ad hereditiioocm fretrie præreptor edſiteras.

PRÆRÉPTUS, e, um, *rapito innanzi il tempo, tolto di mano, levato, πρωτωτρώθεις*, raptue ente tempus, ſubletus, ebletus. *Cic. pro Roſc. Amer. c. e.* Ne iſtiue quidem laudie ite ſum cupidue, ut aline eum præreptem velim. *Herr. in præam. l. ſ. de B. Gall.* Ut præcepta, non præbita facultae ſcriptoribus videatur. *Plin. l. 3. ep. 9.* Cum ea præreptm & extorte deſeeſioni ſuæ cerneret, in quibue omnem fiduciem reponebat. *Virg. 9. Æn. v. 138.* Prærepta conjux. *Aurel. Vict. de vir. illuſtr. cap. 5.* Immature morte præreptus. *Plin. l. 8. ep. 22. a med.* Que vigilaetie hanc ipſam ædilitatem, cui præreptus eſt, petiit! *Val. Flacc. l. 5. v. 571.* brevibus præreptus in ennie. *Inſcript.* epud *Gruter. pag. 350. n. 6.* primo ætatie flore præreptue.

PRÆRIGÉO, es, gui, n. e. velde rigeo. *Tacit. Ann. 13. c. 35.* Annotatuſque miles, qui ſeſcem lignorum geſtabet, ita præriguiſſe maeus, ut oneri adhaerentes truncie brachiie deciderent.

PRÆRIGIDUS, e, um, velde rigidus. *Quintil. declam. 17. cap. 7.* Cunctos præriguit mentie effectus vocebulo molliore lenitie.

PRÆRIPIA, orum, n. loca proxima ripie fluminum. *Apul. in Apol.* Cum crocodilue egreſſus in præripia fluminie hievit. Tribuunt & *Servio ad Æn. 6. v. 704.* Sed utroque loco el. leg. *prærupta*, eut *prærupta.*

PRÆRIPIO, ie, ipui, eptum, a. 3. *capire innanzi il tempo, προφθάζω*, ante repio, præripio. *Plaut. Caſ. a. 1. v. 14.* Quid huc veniſti ſponſum præreptum meam? *Id. Men. 5. 9. 61.* Tibi neque occupere patrem, neque præripere poſtulo. *Cic. de Haruſp. reſp. c. 3. extr.* Præripere alicui deſponſem jam & deſtinatam laudem. *Plin. l. 10. c. 9. & 74.* Præripere alicui cibos. *Cic. Phil. 14. cap. 6. ad fin.* Deorum beneficium feſtinatione præripere. *Hirt. de B. Alex. c. 27.* Feſtinantes præripere ſubſequentibue victoriæ ſocietatem. *Senec. in Thyeſt. v. 1104.* Scio quid queraris: ſcelere præripto doles. *b. e.* quod ego ſcelue prior ſecerim. *Valer. Flacc. l. 6. v. 571.* præripi annis brevibus. *b. e.* immetura morte auferri. *Lucret. l. 3. v. 909.* nec dulcee occurrent oſcula nati præripere. *Suetan. in Ner. c. 49.* Perlatue a eurſore codicillue præripuit, *b. e.* manu celeri rapuit, prioſquam porrigerentur. ¶ Pro occupare, prævenire. *Cic. 1. Offic. c. 30.* Facile celare, tacere, diſſimulare, præripere conſilia hoſtium. *prevenire e fornirsi i diſegni.* ¶ Sunt qui leg. *præcipere*, quod eandem habet ſententiem. Sic epud *Virg. 10. Æn. v. 276.* Haud tamen audaci Turno fiducia ceſſit Litore præripere: *Plevius in antiqu. codicib.* repetit *præcipere*. Quod idem & apud *Liv.* tum ipſe, tum elii Critici ſe vidiſſe teſtantur. V. *l. 3. c. 46. l. 6. c. 5. & l. 31. c. 39.* ¶ Pro vi euferre, eripere, *togliar per forza*, e *di mano*. *Ovid. 1. Amor. el. 1. v. 7.* Quid præripiet flavæ Venue erme Mmervæ? *Trrent. Eun. 1. c. 81.* Iſtam nunc times, quæ edvrſte eſt, ne illom talem præripiat tibi. ¶ Inter *præcipere* hoc ſenſu, & *eripere* diſcrimen ſtatuit *Valla l. 5. elegantiar. a. 83.* quod qui alteri quippiem *eripit*, poteſt non in ſuos uſus euferre: qui vero *præripit*, in ſuos proprios uſus rapit. ¶ *Præripere ſe*, ſe proripere. *Ulpian. Dig. lib. 21. tit. 1. leg. 17. ante med.* Qui cum dominum animadverteret verberibus ſe afficere velle, e præripuit ſe ad emicum, quem ed precendum deduceret. ¶ *Prævertit* pro *præripuit* legitur in quadam *Inſcript.* epud *Gruter. pag. 684. n. 6.* ſed quæ tamen minus probæ notæ eſt.

PRÆROBORÁTUS, e, um, ante roboratus, ut Prærobortum corpus, *Cael. Aurel. Tard. l. 4. c. 1.*

PRÆRÓDO, is, a. 3. aete, vel in anteriori parte rodo, corrodo, erodo. *Plaut. Pſeud. 3. c. 93.* Ut quiſque quidque conditum guſtaverit, Ipſos ſibi faciam ut digitos prærodant ſuos. *Ba.* Quæſo hercle, priuſquam convivis dabie, guſtato tute prius, & diſcipulis dato, ut prærodatie veſtrae furtificas manue. *Column. de arborib. c. 15.* Genus eſt animelie volucre appellatur: is fere prærodit teneres edhac pempinos. *Plin. l. 9. c. 43.* Vulpes merinæ gluriunt hamoe uſque ad infirme lineæ, quæ facile prærodunt.

PRÆROGATIVUS, a, um, qui eote elius rogatur, ſeu interrogatur: ut *Tribus*, eut *Centuria prærogativa*, & *prærogativa* abſolute, quæ prima ad ſerendum in Comitiie ſuffragium per ſortitionem rogabatur, ſeu vocebatur. Cujus quidem tam gravis euctoritas eſſe ſolebat, ut ceteræ fere ſemper voluntetem ejus ſequerentur. *Cic. pro Planc. cap. 20.* An tandem une centuria prærogativa (in MS. epud *Verburg.* bobatur *prærogota*) taetum habet euctoritatie ut nemo unquem prior eum tulerit, quin renuntratm ſit? &c. *Id. l. 1. de Divin. cap. 45. extr.* Prærogativam majores omee juſtorum comitiorum eſſe voluerunt. *Liv. l. 26. c. 22.* Fulvine cum comitie conſulibus creandie huberet, prærogativa Voturia juniorum declarevit T. Manlium. V. iotege. illud caput. *Id. l. 24. c. 7. extr.* Cum ſors prærogativæ Antonii juniorum exiſſet, eaque T. Otacilium, & M. Æmilium conſules diceret. *Id. l. 10. c. 22.* Nomini dubium erat, quin Q. Fabius omnium conſenſu deſtinarstur: eumque & prærogativæ, & primo vocatæ omnes centuriæ conſulem dicebant. Quas hic *Liv.* dicit *primo vocatas*, eas *l. 27. c. 6. jure vocatas* appellet, his verbis: Galerie juniorum, quæ ſorte prærogativa erat, Q. Fulvium, & Q. Fabium conſules dixerat: eodemque jure vocatæ inclinaſſent, ni, &c. *Aſcon. in oft.* t. *Verr. c. 9.* Prærogativæ ſunt tribue, quæ primæ ſuffragium ferunt ante jure vocetes. Mos eam fuerat, quo facilius in comitiie concordie populi firmaretur, bina omnie de iiſdem eandidatis comitie fieri: quorum tribus *primæ prærogativæ* dicebantur, quod primæ rogarantur, quos vellent conſules fieri: ſecundæ jure vocetæ, quod in hie, ſequente populo, ut ſæpe contigit, prærogativerum voluntatem, jure omnia complerentur. Hrc *Aſcon.* Dici ſtiam poteſt, *jure vocatas* ideo appellari, quie noe ſorte, ut prærogativæ, ſed ſuo jure eque ordine ad ſuffragium vocarentur. ¶ *Omen prærogativum*, quod ex ſuffragiis centuriæ prærogativæ capitur. *Cic. pro Mur. c. 18. extr.* ¶ Videtur eliquando ſervetum fuiſſe, primie præſertim Comitiorum temporibus, ut poſt vocatam Centuriem prærogativam, latueque ab ea ſuffragium, eliquod ſpatium temporie interponeretur, antequam reliquæ jure vocatæ admitterentur. Nem *Varra* apud *Feſt.* centuriam prærogativam ideo introductam ait, ut Romani ruſtici, qui petitores ignorarent, facilius eos enimadvertere poſſent: & *Iverſue ibid.* probabilius judicat, idcirco id factum, ut cum eſſet aliquis deſignatue a prærogativa, in ſermonem res veniret populi de dignis indignive, & ſcirent ceteri dilrgentiores ad ſuffragie de hie ſerenda. Quod certe fieri non potuiſſet, ſi poſt prærogativam centuriæ jure vocatæ, nulle mora interpoſite, ſuffragium tuliſſent. ¶ Dicitur etiem *prærogativa* ipſum ſuffregium, quod e centurie prærogative fertur. Trenslete autem eſt aliquod dictum, aut factum ejus, qui nobie beneficturus eſt, ante ipſum beneficium præſtitum, unde probabile eſt, noe ipſum beneficium conſecuturos: & univerſim omne id, ex quo bonum aliquod nobis polliceri eceto poſſumus. *Cic. in off. 1. in Verr. c. 9.* Qui (*Merulius conſul deſignatus*) quam iſti ſit emicus, attendite. dedit enim prærogativam ſuæ voluntatis ejuſmodi, ut iſti pro prærogativie eam teddidiſſe videntur. *b. e.* dedit teſtimonium ſuæ benevolentiæ pro prærogativie centuriie e Verre corruptis, ut ſe conſulem dicerent. *Liv. l. 21. c. 3.* In Aſdrubalis locum haud dubie res fuit, quin prærogativem militarem, qua exemplo juvenie Aenibal imperetor eppelletus erat, favor etiam plebis ſequeretur. *Cato ad Cicer. Fam. 15. ep. 5.* Quod ſi triumphi prærogativam putas ſupplicetionem, & idcireo ceſum potius, quam te laudari mavie, neque ſupplicationem ſequitur ſemper triumphus, &c. *Plin. l. 7. c. 16.* Fecunditeris in feminie prærogativam accepimus, inuuſtie medicamies oculre ſalivam infici. *conerafſegno.* ¶ Item præſantia, auctoritae, que quie elteri ie elique re præfertur, *prerogativa, priuilegio, avvantaggio, ſingolarità. Ulpian. Dig. lib. 1. tit. 16. leg. 4. a med.* Magei enim feciunt provinciales, ſarveri ſibi conſuetudinem iſtam, & hujuſmodi prærogativas. *Arr. Menand. lib. 40. tit. 10. leg.* e. Veterenomm privilegium inter cetera, etiam in delictie hebet prærogativem. *Eumen. in Paneg. ad Conſtantin. cap. 2.* Vetus ille imperatorim domoe prærogetiva. *Plin. l. 37. c. 9. circa med.* Prærogativa decoris in gemmie.

PRÆROGÁTUS, a, um, ante rogetue. *Cic. pro Planc. cap. 20.* Cujue in honore non uniue tribue pars, ſed comitia tota comitiie fuerint prærogata. *b. e.* prærogetivæ vicem ac vim habuerint. *Al. leg.* prærogativa. *Imp. Conſtantin. in ſ. Cod. Theodoſ. leg. e.* Prærogam les. *b. e.* olim late.

PRÆRÓGO, ea, n. e. ente rogo. *Suetan. in Aug. c. 35. ad fin.* Sententiss de majore negotio, non more etque ordine, ſed prout libuiſſet, prærogabat. ¶ Item ante erogo, ſolutionem repræſento. *Ulpian. Dig. lib. 19. tit. 2. leg. 19. a med.* Inter eum, qui pec errorem ſolvit, & eum, qui penſionem integram prærogavit, multum ieteresi. *Imp. Conſtantin. & Conſtant lib. 10. Cod. tit. 31. leg.* eo. Prærogere expenſes.

PRÆROSUS, e, um, ante, vel in anteriore parte roſus, eroſus, corroſus.

roſus. *Horat. l. 2. ſat. 5. v. 24.* ſi vafer unus & alter Inſidiatorem præroſo ſugerit hamo. *Plin. l. 7. c. 23.* Præroſam deatibus linguam in tyranni os exſpuit.

PRÆRUMPO, is, upi, uptum, a. 3. idem quod rumpo, aut ante, vel in anteriori parte rumpo, præfrigo. *Colum. l. 3. c. 18.* Velut uncus infixus ſolo, antequam exſtrahatur, prærumpitur. *Ovid. 14. Met. v. 547.* Stuppea prærumpit Phrygiæ retinacula claſſis. *Caſ. l. 3. B. Gall. c. 24. a med.* Funes falcibus compreheníi adductique prærumpebantur.

PRÆRUPTE, *ſcoſcoſamente, dirupatamente, ſtrapicevolmente*, abrupte. *Plin. l. 34. c. 24. extr.* Mons prærupta altus.

PRÆRUPTUS, a, um, *ſcoſcoſo, dirupato, ſtrapicevole, ἀνώμαλος, ἀνώμαλος*, abruptus, arduus, directus, præciſus, præceps: quaſi anterinei perte ruptus. *Cic. Verr. 7. c. 56.* Aliqua promontoria, aut prærupta ſaxa tenuiſſe dicuntur. *Horat. l. 1. ſer. 6. v. 91.* Prærupti nemoris petiuntem vivere duoſo. *Virg. 1. Æn. v. 109.* Inſequuntur cumulo prærupti aquæ mons. *Suetan. in Tiber. c. 40.* Inſula ſepta undique prærupti immenſæ altitudinis cuſpibus. *Hirt. de B. Alex. c. 74. extr.* Prærupta in vallem deſcendere. *Tacit. 2. Hiſtor. c. 41.* Prærupti utrinque foſſis via anguſta. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 86.* Deſperatis campeſtribus locis, loca prærupta ex aſcenſu tentant. *Id. l. 1. B. Civ. c. 24.* Jugum directum, eminens in mare, utraque ex parte prærupтum atque aſperum. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 40.* Mons, in quo poſitum erat prærupтum undique oppidum Uxellodunum. *& mox.* Erat autem oppidanis difficilis & prærupтus eo deſcenſus. *Liv. l. 27. c. 18.* Pet præcipitia & prærupta fugere. *Colum. l. 3. c. 13. circa med.* Campeſtris locus alte duos pedes infodiendus eſt: acclivis regio tres: prærupтior vero collis vel in quatuor pedes vertendus. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 33.* Omnes oppidi partes prærupтiſſimis ſaxis eſſe munitas. ¶ Abſoluta *Juſtin. l. 41. c. 1.* Prærupta collium montiumque ardua occupare. *Plin. l. 8. c. 42.* Prærupta petere. ¶ Translate eſt præceps, projectus, proruptus, violentus, effrenis, quaſi per prærupta ruens. *Tacit. 16. Ann. c. 7. extr.* Juvenis animo prærupтus. *& lib. 5. c. 3.* Prærupta & urgens dominatio, *Ulpian. Dig. lib. 28. tit. 3. leg. 6. poſt med.* Prærupta ſeditio. (Sic apud *Cicer. pro Roſc. Amer. c. 24. a med.* prorupta audacia.) *Vellej. l. 2. c. 2.* In prærupтum atque ancepe periculum adduxit rempublicam.

PRÆRUTILUS, a, um, velde rutilus. *Auſt. term. de Judicio Dom.* (quem alii *Tertull.* alii *Cyprian.* putant) *c. 8.* purpura campis Omnia præretila miſcet non invida luce.

PRÆS, prædis, *ſicurtà, mallevadore, preggio, ἔγγυος, ἐγγυητὴς*, ſponſor, qui ſe pro alio obligat, ideſt promittit, ſi quid incommodi fiat, ſe plene ſatisfacturum. *Varr. l. 5. de L. L. c. 7. ad fin.* Præs, qui a magiſtratu interrogatus, in publicum ut præſtet; a quo & cum reſpondet, dicit præs. *Scalig. ad Feſt.* legit: Præs, qui a magiſtratu interrogatus in publicum, an præſtet, &c. (*Præſtò*, præſens eſt, ſignificat. Unde *Auſon. in VII. Sap. in Ludis*, v. 18. Thales, ἐγγύα· πάρεσσι δὲτε, protulit, Spondere qui nos, noxa quod præſtò, vetat.) *Feſtus*: Præs eſt is, qui populo ſe obligat, interrogatuſque a magiſtratu, ſi præs ſit, illa reſpondet, præs. *Id. in Mancepe*: Mancepe dicitur qui quid a populo emit conduitve: qui idem præs dicitur, quia tam debet præſtare quod promiſit, quam is, qui pro eo præs factus. Hæc *Feſt.* qui prædem dicens eundem eſſe cum mancipe, lata id ſignificatione dicit. Nam manceps proprie quippiam emit conduitve: præs pro emente aut conduente ſe obligat. *Nep. in Attic. c. 6.* Nullius rei neque præs, neque mancepe factus eſt. ¶ Differt etiam præs a vade. *vas* enim eſt, qui pro alio ſpondet ſo re capitali: *præs*, qui in re nummaria. *Auſon. in Technopægn. ſeu Edyll. 22. de monoſyll. pro interroger. & reſp.* Quis ſubit ia pœnam capitali judicia? vas. Quid, ſi lis ſuerit nummaria? quis dabitur? præs. *Aſcon. in 3. Verr. c. 45.* Prædes dicuntur ſatisdatores locupletes pro re, de qua apud judicem lis eſt, ne interea, qui tenet, diffidens cauſæ, poſſeſſionem deteriorem faciat, tecta diſſipet, arcidat arbores, & culta deſerat. *Cic. Fam. 2. ep. 17.* Laodiceæ me prædes accepturum arbitrer omnes pecuniæ publicæ, ut & mihi, & populo cautum ſit ſine vecturæ periculo. *Id. Attic. l. 12. ep. 52.* Prædem eſſe pro aliquo. *Id. pro Robir. Poſt. c. 4. & 13. & Plaut. Men. 4. 2. 28.* Prædes dare. *Cic. Attic. l. 13. ep. 3.* Prædem fieri. *& lib. 9. ep. 9. ſub fin.* Per prædem agere. *Id. Fam. 5. ep. 20.* Prædes tenentur. *Id. Verr. 3. c. 54. & Liv. l. 26. c. 60.* Cavere populo prædibus ac prædiis. ¶ Translate *Cic. Attic. l. 6. ep. 1. ante med.* Cum ſex libris, tamquam prædibus, me ipſum obſtrinxeram. ¶ *Prædo vendere* quid ſit, V. *Prædium* in fine.

PRÆSAGATUS, a, um, præſagiendo formatus. *Hieronym. epiſt. 41. ad Ruſin. circa med.* Bonoſus ſcalam præſagatam Jacob ſomniante jam ſcandit.

PRÆSAGIO, ägis, ivi, n. 4. *preſentire, preſagire, indovinare, predire, προαιρεῖν, προμαντεύεσθαι*, ante ſagio, præſentio, prædico, prævideo. *Feſtus*: Præſagire eſt prædivinare. ſagax enim eſt acutus & ſolers. *Cic. 1. de Divin. c. 31.* Sagire, ſentire acute eſt. Is igitur, qui ante ſagit, quam oblata res eſt, dicitur præſagire, id eſt futura ante ſentire. *Plaut. Aulul. 2. 2. 1.* Præſagibat mihi animus, fruſtra me ire, cum exibam domo. *Liv. l. 30. c. 20.* Jam hoc ipſum præſagiens animo, præparaverat ante cuves. *Celſus l. 2. c. 2. ſub fin.* Præſagire aliquid in futurum. *Propert. l. 3. el. 9. v. 5.* Venturam mellus præſagit navita noctem. *Plin. l. 8. c. 42.* Equi præſagiunt pugnam. ¶ Item præſignificare, præmonſtrare. *Cæl. ad Cicer. l. 8. Fam. ep. 10.* Exiguitas copiarum receſſum, non dimicationem mihi tuam præſagiebat. *Plin. l. 22. c. 22. ad fin.* Galli totis noctibus canendo Bœotiis præſagivere victoriam. *Id. l. 18. c. ult. ante med.* Luna magnam tempeſtatem in mari præſagiet. ¶ Deponentis forma *Plaut. Bacch. 4. 4. 28.* Jam animus iſtoc dicto plus præſagitur miſi. Habet hæc etiam *Nev. c. 7. v. 73.*

PRÆSAGITIO, onis, f. *preſenſione, προαισθησις*, præſenſio rerum futurarum, divinatio. *Cic. 1. de Divin. cap. 31.* Ineſt igitur in animis præſagitio extrinſecus injecta, atque inclula dicitaitus. Ea ſi exſtitit acrius, furor appellatur, eum a corpore animus abſtractus divino inſtinctu comitatur. *Id. ibid. c. 54.* Cum uterer, quo ſoleo, præſagitione dicton.

PRÆSAGIUM, ii, n. *preſagio, preſezio, preneſtico, προαισθησις, προσαιρεῖν*, præſenſio, divinatio. *Colum. l. 12. c. 1. ſub fin.* Quantumvis utile coatinget villico tempeſtatis futuræ præſagium. *Vellej. l. 2. c. 57.* Cum plurima præſagia atque indicia dii immortales futuri obtuliſſent periculi. *Ovid. in 8. Met.* perque nimia ſæcula fama (Si quid habent veri vatum præſagia) vivam. *& lib. 6. v. 510.* timuitque ſum præſagia mentis. *Sueton. in Ner. c. 6.* De geniture ejus ſtatim multa & formidoloſa multis conjectantibus, præſagio fuit etiam Domitii petris vux, negantis, &c.

PRÆSAGUS, a, um, *chi preſente, indovino, preſago, προαισθητικὸς, προσαιρετικὸς*, qui præſagit, præſentit, præſcius, præmonſtrans, prædicens. *Virg. 10. Æn. v. 843.* Agnovit longe gemitum præſaga malt mens. *Ovid. 2. Met. v. 124.* præſaga luctus ſuſpira. *& lib. 3. v. 514.* præſaga verba. *Tacit. 2. Hiſt. c. 1.* reſponſa. *Val. Flacc. l. 3. v. 434.* ars. *Stat. l. 8. Theb. v. 245.* aſtra. *& lib. 10. v. 345.* quies. *ſagus præſago.* & *Val. Flacc. l. 3. v. 354.* fulmina. Sic *Virg. 10. Æn. v. 177.* præſagi fulmiais ignes. *Sil. l. 16. v. 501.* Præſagi vates. *Jul. Firmic. l. 8. c. 9.* Homines, qui cubilia fererum, & latentes latebras præſagis auribus perſequuntur.

PRÆSANATUS, a, um, ante tempus, aut nimis celeriter ſanatus. *Plin. l. 26. c. 14. a med.* Vulneribus præſanatis efficaciſſima eſt aſphodeli radix decocta.

PRÆSANO, aa, n. 1. ante ſano: & neutrorum vi ante ſanus ſio. *Plin. l. 24. c. 10.* Cortex ejus interior cicatrices, quæ præſanavere, ſperit. *h. e.* quæ prius elauſæ & ſanatæ ſunt, quam opus eſſet.

PRÆSAUCIATUS, a, um, valde, vel ante ſauciatus, ut præſauciatæ vinea, *Cæl. Aurel. Acut. l. 3. cap. 3. a med.*

PRÆSCATENS, entis, valde ſcatens, abundans. *Gell. l. 14. c. 6.* Dat mihi librum grandi volumine, doctrinis omnigenis, ut ipſe dicebat, præſcatentem.

PRÆSCIENTIA, æ, f. *notizia anticipata, preſcienza, πρόγνωσις*, rei futura ſcientia, præſagitio, præſenſio. *Tertull. l. 1. adverſ. Marcion. c. 5.* Dei bonitas, & præſcientia, & potentis. *Auguſtin. l. 5. de Civ. Dei, c. 9.* Præſcientiam Dei negat, & omnem prophetiam conatur evertere. *Marcion. Capell. l. 1. pag. 12.* Tuumqua velle eſt ante præſcientias.

PRÆSCINDO, is, idi, iſſum, a. 3. ante ſcindo, ſeparo, divido. *Virgil. l. 5. c. 7.* Inferiores ſedes præſcindantur.

PRÆSCIO, is, ivi, itum, a. 4. *ſapere innanzi, προγινώσκειν*, ante ſcio. *Terent. Andr. 1. 5. 4.* Nonne oportuit præſciſſe me ante? *Sueton. in Tiber. c. 67.* Exiſtimaat quidam, præſciſſe hac eum peritia futurorum.

PRÆSCISCO, is, a. 3. *ſapere innanzi, profagire, προγινώσκειν*, præſcin, prænoſcn. *Virg. Georg. 4. v. 69. de apib.* animos vulgi & trepidantia bello Corda licet longe præſciſcere. *Colum. l. 9. c. 9. de viſil.* Poterit exploratam fugam præſciſcere, aurem alveis admovende. *Liv. l. 27. c. 35.* Quamprimum eos fortiri provincias, & præſciſcere, quam quiſque eorum provinciam, quem hoſtem haberet, volebant. Al. leg. *præſcire.*

PRÆSCITIO, onis, f. præſcientia, præſagium, prædictio. *Auſonian. l. 29. c. 2. (al. 7.) a med.* Litato conceptiæ carminibus numina præſcitionum anctore.

PRÆSCITUM, ti, n. *preneſtico, preſagio*, præſcitio, præſagium. *Plin. ſub fin. l. 10.* Utrum ne fiat aliquo præſcita animi quieſcentis, qua fiant retiooe, an fortuita res ſit. *& cap. 18. de pire ave.* Unum eorum præſcitum tranſire non queo.

PRÆSCIUS, a, um, *chi ſa, e vede il futuro, προειδὼς*, qui præſcit, & quod futurum eſt ante videt. *Virg. 6. Æn. v. 66.* vates præſcia venturi. *& lib. 12. v. 452.* miſeris heu præſcia longe Horrefcunt corda agricolis. *Ovid. 1. Faſt. v. 538.* Subſtitit in medios præſcia lingua ſonos. *Val. Flacc. l. 5. v. 529.* Urit & antiquæ memorem vox præſcia ſortis. *Tacit. Ann. 12. c. 69.* Facere aliquem præſcium rei cujuſpiam. *h. e.* docere rem, antequam fiat. *& lib. 6. c. 22.* Præſcius periculorum. ¶ Etiam cum accuſativo *præſcius futura* dici poteſt, teſte *Donato in edit. 2. pag. 1749. Putſch.*

PRÆSCRIBO, ia, pſi, ptum, a. 3. *ſcrivere innanzi, προγράφω*, ante ſeu prius ſcribo, in anteriori parte ſcribo, inſcribo, prænoto. *Vellej. l. 2. c. 41.* Cujus præclara opera, ut præſcripſimus, uſa erat reſpublica. *Virg. Ecl. 6. v. 11.* nec Phœbo gratior ulla eſt, Quam ſibi quæ Vari præſcripſit pagina nomen. *Tacit. Hiſt. 2. c. 65.* Diplomatibus nullum principem præſcribere. *Gell. l. 11. c. 16. a med.* Nomenque ipſius virtutis libro ipſi non incommode præſcripſit. *Frontin. de aquæduct. art. 93.* Novam auctorem, Imperatorem Cæſarem Nervam Trajanum, præſcribente titula. *Plin. l. & cap. 18.* Culter vocatur, prædenſam, priuſquam præſcindatur, terram ſecans, futuriſque ſulcis veſtigia præſcribens incifuris. ¶ Translate eſt prætendere, obtendere: quaſi titulum cauſamque præponendo cuipiam rei faciendæ. *Tacit. Ann. 4. c. 52.* Fruſtra Pulcram præſcribi, cui, &c. Adde *lib. 11. c. 16.* ¶ Item definire, præhnire, ſtatuere, *preſcrivere, terminare, limitare. Terent. Andr. 1. 1. 124.* Tute ipſe his rebus finem præſcripſti, pater. *Syncope pro* præſcripſiſti. *Quintil. l. 4. c. 1. ante med.* Dicere eo modo, quem accuſator actione præſcripſerat. ¶ Item præcipere, præmonſtrare, præſtituere, denuntiare, *ordinare, preſcrivere, comandare, per legge*: ſive ſcribendo

Id fiat, ſive loquendo. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 26. Sic enim præſcripſimus lia, quibus ea negotia mandavimus, ut omnibus in rebus te arbitro uterentur. *Id. Attic.* 16. *ep.* 3. *ſub fin.* Cum ei præſcriptum eſſet, ne quid ſine Senatu ſententia ageret. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 36. Si ipſa populo R. non præſcriberet, quemadmodum ſuo jure uteretur; non oportere ſe a populo R. in ſuo jure impediri. *& lib. c. c.* 60. Quod ſuperioribus prœliis exercitati, quid fieri oporteret, non minus commode ipſi ſibi præſcribere, quem ab aliis doceri poterant. *Cic. pro Font. c.* 16. *ſub fin.* Ut majorum jure moreſque præſcribunt. *Id.* 2. *de Divin. c.* 59. *ad fin.* Æſculapius poteſt nobis præſcribere per ſomnum curationem valetudinis. *Id. de Senect. c.* 9. Præſcribere jura civibus. *& cap.* 6. Senatui, quæ ſunt agenda. *propert.* 1. *& pro Cæc. c.* 67. Conſtituere & præſcribere aliquid. *Id.* 4. *Acad. c.* 3. aliquid, & quaſi imperare. ¶ Item plane, ac diligenter ſcribo: ſed hoc ſenſu aptius adhibetur *perſcribo*. Facile autem eſt in MSS. *præ* pro *per*, aut hoc pro illo legere. *Cic.* 4. *de Fin. c. cc. ad fin.* Omnium rerumpublicarum rectiones, genera, ſtatus, mutationes, legea atram, & inſtituta, ac mores civitatum præſcripſimus. *Salluſt. in Jug. c.* 58. Caſtelli planitiem præſcribit. *Al.* utroque loco rectius lug. *preſcribere*. *Paul. Dig. lib.* 29. *tit.* 1. *leg.* 40. Antequam teſtamentum litteris præſcriberetur. Ita *Torrentin.* alii *perſcriberetur*. Adde *Impp. Diocletian. & Maximian. lib.* 2. *Cod. tit.* 6. *leg.* 21. ¶ In re forenſi *præſcribere alicui* eſt excipere, ſeu acceptionem opponere, propter aliquem circumſtantiam, qua agere prohibeatur, *δια εκκεπτικης*. Idea autem præſcribendi verbo utimur, ut ait *Turneb.* quia actoris intentio, ſeu actio præſcribitur, h. e. præfinitur, limitatur, reſtringitur, quaſiqua ligatur. *Quintil. l.* 7. *c.* 5. Ignominioſo patri filius præſcribit. *Id. declam.* 12. *c.* 16. Non præſcribes. te accuſare mala geſtæ legationis poſſum. *Macer Dig. lib.* 47. *tit.* 15. *leg.* 3. Si reus accuſatori publico judicio ideo præſcribat, quod dicat ſe eodem crimine ab alio accuſatum & abſolutum. ¶ Pro diſſitare docendi cauſa, *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 177. Non ego ſum ſatis ad tantæ præconia laudis, Ipſe mihi non ſi præſcribat carmina Phœbus. V. *Præſcriptus, a, um.*

PRÆSCRIPTIO, onis, f. *inſcriptione, titolo, ἐπιγραφὴ*, inſcriptio, titulus. *Cic. Agrar. c. c.* 9. Collegæ fui, a quibus ea locus primus inſcriptione in præſcriptione legis conceſſus eſt. *Al. leg.* primus in indice, & præſcriptione. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 30. Diſſitabant, ſe domo expulſos omnibus neceſſariis egere rebus, ut honeſta præſcriptione rem turpiſſimam tegerent. *titolo, pretiſio. Tacit. Annal.* 1. 1. 7. Ne edictum quidem, quo patres in curiam vocebat, niſi tribunitiæ poteſtatis præſcriptione poſuit. ¶ Item præceptum, regula, lex, præſcriptum, *ordine, regola, legge, preſcrizzione, niuna. Cic. pro Cul. c.* 18. Dummodo illa in hoc genere præſcriptio moderatioque teneatur. *Id. Acad.* 4. *c.* 46. Hanc normam, hanc regulam, hanc præſcriptionem eſſe naturæ, a qua qui abeſſaviſſet, &c. *Id.* 4. *Tuſcul. c.* 9. Intemperantia eſt ſic averſa a præſcriptione rationis, ut, &c. Adde *lib.* 1. *de Inventi. c.* 63. Hoc ſenſu intelligendus eſt titulus libri *Tertulliani* de præſcriptionibus adverſus hæreticos. ibi enim multa præſcribuntur, h. e. multæ leges & regulæ ponuntur, quas Catholici cum Hæreticis agentes ſervare debent. V. *cap.* 15. 21. 32. 41. &c. ¶ Item præfinitio, *limitazione. Cic. pro Rabir. perduell. c. c.* Quinquam in hac præſcriptione ſemihoræ patroni mihi partes reliquiſti, conſulis ademiſti. *Tacit. 6. Ann. c.* 15. *extr.* Facto lacu, & ſine præſcriptione generis, aut numeri, ſenatus conſulto. ¶ In re forenſi eſt acceptio, qua quis alterum ab agendo ſummovet, & repellit, ut in *Præſcribo* dictum eſt, *eccezione in giudizio, παραγραφὴ. Quintil. l.* 7. *c.* 5. Aut ioteatio, aut præſcriptio habet controverſiam. Ac fuerunt, qui præſcriptionis ſtetum facerent, &c. *& mox.* Cum ea præſcriptione lis prædet, &c. *Julian. Dig. lib.* 44. *tit.* 1. *qui eſt* da exceptionib. præſcriptionib. &c. *leg.* 11. Præſcriptionem alicui opponere. *Labeo ibid. leg. penult.* Excludere aliquem præſcriptione ex factum data. *Papinian. lib.* 40. *tit.* 14. *leg.* 5. ſubmovere. *Modeſtin. lib.* 5. *tit.* 2. *leg.* 12. removere. *Ulpian. lib.* 5. *tit.* 1. *leg.* 50. *extr.* Præſcriptione uti. ¶ *Quintil. l.* 3. *c.* 6. a *med.* hene eandem *translationem* vocat his verbis: Ac ſimiliter in translatione: non habes jus obdicandi, quæ ignominioſo non eſt actio. Sunt tamen qui *translationem* a *præſcriptione* differre tradunt, quod *translatio* intentionem actoris non omnino tollat, ſed in aliud tempus, vel ad alium judicem transferat: *præſcriptio* oppugnet & ſubmoveat. Commune utrique nomen *exceptio* eſt. Varia porro ſunt præſcriptionum genera, de quibus JCti: & hodieque obtinuit ea, qua quis rem alienem certo tempore, bona fide, juſtoque titulo cum poſſederit, præſcribit vero domino eam in jure repetenti, *preſcrizzione*. Hujus mentio eſt apud *Paul. Dig. lib.* 18. *tit.* 1. *leg.* 76. & *Modeſtin. lib.* 44. *tit.* 3. qui eſt de diverſis temporalibus præſcriptionibus & acceſſionibus poſſeſſionum, *leg.* 3. &c. Adde *Cod. lib.* 7. *tit.* 33. & 39. ¶ Translate *Senec. ſub fin. epiſt.* 48. Quantum potes, redue ta ab illis enceptionibus & præſcriptionibus philoſophorum. *h. r.* ineptis captiunculis, & ſpinoſis argutiis, quibus vis veritetie infiamatur, & eluditur. ¶ *Perſcriptio* pro ſcriptione V. in *Perſcriptio*.

PRÆSCRIPTIVE, adverb. utendo præſcriptione & exceptione. *Tertull. l.* 4 *adverſ. Marcion. c.* 1. Præſcriptiva occurrere.

PRÆSCRIPTUM, ti. V. in *Præſcriptus, a, um.*

PRÆSCRIPTUS, us, m. idem ac præſcriptum. *Tertull. de exhortat. ad caſtit. c.* 3. *a med.* De divino præſcriptu inducere.

PRÆSCRIPTUS, a, um, *ſcritto innanzi, ἐπιγεγραμμένος*, ante ſcriptus, priore loco ſcriptus. *Gell. l.* 5. *c. ult. a med.* Epiſtola, cui titulus præſcriptus eſt, *placeia*, non *plum* dici debere. *Plin. l.* 35. *c.* 10. *circa med.* Apellen inchoaveret aliem Venerem: invidit mors perfecta parte: nec qui ſuccederet operi ad præſcripta lineamenta, inventus eſt. ¶ Item præceptus, peſinitus, dereterminatus, *ordinato, preſcritto, limitato. Propert. l.* 3. *el.* 2. *v.* 21. Cur tua præſcriptos avecta eſt pagina gyros? *Horat. l. & ſat.* 2. *v.* 81. vegetus præſcripta ad munia ſurgit. *Secunda Dig. lib.* 34. *tit.* 3. *leg.* 28. a *med.* Ante tempus a teſtatore præſcriptum. ¶ *Præſcriptis verbis agere* apud JCtos eſt certis præfinitiſque verbis actionem aliquam inſtruere: quod fiebat, quoties alia actio, quæ inſinuebatur, non eret ex illis, quarum formulas in edictis ſuis Prætores edere ſolebant. Itaque non ex edicto Prætoris, ſed ex verbis a litigante præſcriptis conceptiſque, in quæ ipſe jurebat, ſponſionemque faciebat, judicium a Prætore dabatur. *Caſſ. Dig. lib.* 19. *tit.* 5. *qui eſt* de præſcriptis verbis, & in factum actione, *leg.* e. Nam cum deficiunt vulgaria atque uſitata actionum nomina, præſcriptis verbis agendum eſt. V. ibi plura. ¶ *Præſcriptum* abſolute, præſcriptio, lex, norma, regula, *ordine dato, precetto, regola, norma, ὑπογραμμὸς. Cic. pro Cluent. c.* 53. *ſub fin.* Omnia legum imperio & præſcripto fieri videbitis. *Id.* 2. *Offic. c.* 66. *extr.* Hæc præſcripta ſervantem licet magnifice vivere. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 51. Aliæ ſunt legati partes, atque imperatoris: alter omnia agere ed præſcriptum; alter libere ad ſummam rerum conſuiere debet. *ſecondo le iſtruzioni*. & *Liv. l.* 10. *c.* 20. Poſtridia ad præſcripta conſulis & conſulacia, & prætoria comitia habita. *ſecondo il progetto, il parere, le inſtruzzioni*. & *Cic. c. de Inuent. c.* 45. Si ea ſuo quiſque conſilio, non ex communi præſcripto civitatis rem adminiſtrabit. *Sueton. in Ner. c.* 10. Ex Auguſti præſcripto imperaturum ſe profeſſus. *ſol pueda*. & *in Caſ. c.* 28. *extr.* Ut colonie civitas adimeretur, quod per ambitionem, & ultra præſceiptum data eſſet. *Horat. l. c. ad* 9. *extr.* Intraque præſcriptum Gelonos Equitare campis. *dentro i termini preſſi*. ¶ Hoc a ludimagiſtris ductum eſt, qui puetis aliquid diſcendum proponentes, præſcripta eis dant, quæ imitentur, docet vetus *Scholiaſt. Horat. ad lib.* 2. *od.* 15. *v.* 10. Hinc *Senec. epiſt.* 94. *extr. med.* Si ludum litterarium inieveris, ſcies, iſta quæ ingenti ſupercilio philoſophi jactant, in puerili eſſe præſcripto. *dettato, latino, eſemplare*. & *ibid. a med.* Pueri ad præſcriptum diſcunt: digiti illorum tenentur, & aliena manu per litteratum ſimulacra ducuntur. ¶ Præſcripte calcie *Lucretio l.* 6. *v.* 91. ſuni metæ. V. *Colo.* ¶ *Præſcriptus* pro *ſcriptus* ſicubi legatur, rectius in *perſcriptus* motaverie: quod & in *Præſcribo*, & *Præſcriptio* admonuimus.

PRÆSECA, æ, f. *noman* eſt oleris. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 21. Braſſica, ut præſaca, quod ex hujus ſuam minutatim præſecatur.

PRÆSECATUS, a, um, nom. ax partcip. *tagliato. Apul. l. c. Metam.* Impatu teli præſecata gula. Al. leg. *præſerata*.

PRÆSECO, as, cui, ctum, a. t. *tagliare innanzi, ἀναπέμπω*, ſecu, vel prius ſeco, præcido. *Ovid. de remed. Amor. v.* 122. Qua læſus fuerat, partem Pæantius heros Debuerat celeri præſecuiſſe manu. ¶ Sæpe ſumitur pro ſimplici ſecu. *Varro l.* 3. *R. R. c.* 16. *ad fin.* favorum, qui enimuntur, ſigua pare mellis nihil habet, aut habet inquinatum, cultello præſecetur. *Plin. l.* 32. *c.* 2. Aathiam infixo hama invertese ſe, quoniam ſit in dorſo cultellato ei ſpina, eaque hoeam præſecare. ¶ Et in anteriori parte ſeco. *Vitruv. l.* 4. *c.* 2. Projecturas tignorum, quantum eminebant, præſecuerunt.

PRÆSECTUS, a, um, *tagliate, troncate, τρόπωσις*, ante, aut in anteriori parte ſectus, præciſus. *Calum. de arborib. c. penult.* Radicem arundinis acura falce præſectam impendenti pluvia diſponito. *Horat. to* 21. *Post. v.* 694. Præfectum deces non caſtigavit unguem. *Plin. l.* 17. *c.* 15. Præfectam vitem findi jubet per medullam. *Id. l.* 18. *c.* 37. *fell.* fil. Vulneratie nervis ſummus dolne, præfectis nullus.

PRÆSEGMEN, inie, n. *viraglio, tondituca, ἀνάσαιμα*, fruſtum, particula aa aliqua te defecta. *Plaut. Aulul. c.* 4. 33. Quin ipſi pridam tonſor unguen dempſerat: callegit, omoie abſtulit præſegmine. *Non. c.* 2. *n.* 639. Præſegmina propeie Plautus in Aulularia ea dici voluit, quæ unguibus eminulis præfecantur. *Apul. l. c. Metam.* Regie celiquæ quædam, & cadaverum præſegmina ad initiabilen eventium fortunæ petuntur.

PRÆSEMINANS, tie, particip. ante ſeminans, præſtruens, præmolliens. *Arnobius. l.* 30. *c.* 2. (*al.* 6.) Majora ſibi præſeminans, legato ad principem miſſo, &c.

PRÆSEMINATIO, onis, f. *Varro. l. a. c.* 9. *de ſeminis prægnantib.* In corpore præſeminatio creſcens ex omnibus cibi poteſtatibus detrehit alimentum in ſe. *h. e.* fetus.

PRÆSEMINATUS, a, um, ante ſemioatus. *Lactant. l.* 6. *c.* 20. *a med.* Non nati ſunt homines e terra, tanquam ae draconis alicujus dantibus præſemineti, ut poeta ferunt. *Auguſtin. l.* 3. *de Gen. ad litt. cap.* 14. *ad fin.* Vir quædem naturelie, & quaſi præſemina te.

PRÆSENS, entis, *preſente, vuhir, ἑτοιμος*, qui adeſt, qui eſt in conſpectu, vel nunc eſt, aut fit. Dicitur enim de loco, & tempore: a *præ*, anta, & *ens*, interjecto *s*, ut *prædeſt* a *præ*, & *eſt*, interjecto *d. Cic.* 1. *de Orat. c.* 24. Hunc eſſe unum ex omnibus, quo præſante ego ineptus eſſa minime vellem. *Id.* 2. *de Fin. c.* 67. Corpore mihi niſi præſens, & quod adeſt, ſentire poſſumus. *Id.* 1. *Offic. c.* 4. Belua ad id ſolum, quod adeſt, quodque præſens eſt, ſe accommodat. *Terent. Adelph.* 3. 4. 29. Non quia ades præſens, dico hoc. *Plaut. Meſſ.* 5. *c.* 67. Siquidem me quæris, adſum ex omnibus, quo præſente ego ineptus eſſa minime vellem. *Id.* 2. *de Fin. c.* 67. Corpore mihi niſi præſens, & quod adeſt, ſentire poſſumus. *Id.* 1. *Offic. c.* 4. Belua ad id ſolum, quod adeſt, quodque præſens eſt, ſe accommodat. *Terent. Adelph.* 3. 4. 29. Non quia ades præſens, dico hoc. *Plaut. Meſſ.* 5. *c.* 67. Siquidem me quæris, adſum ex omnibus, quo præſente tibt. *ſon qui io perſona donanej a te*. Sic *Liv. l.* 1. *c.* 57. Quin conſcendimus equos, inviſimuſque præſentes noſtrarum ingenia? *andiamo in perſona a vedere*. & *Plaut. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 4. *a med.* Si facultas mihi tui præſentie eſſet. *e' no ti poteſſi aver preſente*. & *Cic.* 1. *Offic. c.* 44. Neque ſolum vivi atque præſentem ſtudioſos diſcendi arudiunt, ſed etiam poſt mortem, &c. *Salluſt. in Catil. c.* 50. Cum præſenti diligentia conſulis tanta præſidia ſint. *Ovid.* 4.

ex

es *Pers. ep.* 14. *v.* 9. In mediis Syrtes medium mea vela Charybdim Mittite, præſenti dum careamus humo. ¶ *Præſens* etiam dicitur, quod fuit, aut factum eſt, & quod erit, vel fiet eo tempore, de quo loquimur. nam illo tempore præterito præſens erat: item tempore illo futuro præſens erit. *Cic. Fam.* 1. *ep.* 7. *e med.* Præſens tecum egi. *Id. Catil.* 4. *c.* 6. Sororis ſuæ virum præſentem & audientem vita privandum eſſe dixit. *Id. l.* 1. *de Invent. c.* 54. Perinde illi videretur indignum ac ſi ipſe interfuerit, & præſens vidiſſet. *Id. Q. Fratr. l. c. ep.* 8. Cetera præſenti ſermoni reſerventur. *Id. Attic.* 12. *ep.* 12. Præſens in præſentem multa dixerat. *ſul viſo.* & *Terent. Adelph.* 4. 5. 34. Cum hanc tibi videbit præſens præſenti eripi. ¶ *Præſentia verba*, quæ nunc ſunt in uſu. *Gell. l.* 2. *c.* 10. Vive moribus præteritis, loquere verbis præſentibus. ¶ *In præſens tempus*, & frequentius *in præſens*, eſt præſenti tempore, in præſentis, *ad præſentem, ore, per ora. Horat. de art. Poet. v.* 44. Plerique differat, & præſene in tempus omittat. *Cic. Catil.* 1. *c.* 9. Video, quanta tempeſtas invidiæ nobis, ſi minus in præſens tempus, ut in poſteritatem impendeat. *Id. ad Brut. ep.* 15. *o med.* Ut & in præſens ſceleratos cives timore eb impugnanda patria deterrerem, & in poſterum documentum ſtatuerem, &c. *per allora. Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 58. Si fortuna io præſens, viriuſque defecuit. ¶ *Ad præſens tempus*, & *ad præſens*, idem. *Juſtin. l.* 2. *c.* 5. Harpagus ad præſens tempus diſſimulatn dolore, &c. *allora, per allora.* & *Tacit.* 4. *Ann. c.* 31. Quod factum aſpere ecceptum ad præſens, mox in laudem vertit. *& top.* 40. *ſub fin.* Ipſe quid intra animum voluteverim, nmittam ad præſene referre. *per ora, adeſſo.* & *lib.* 1. *Hiſt. c.* 44 *extr.* Omnes interfici juſſit, tradito Principibus more, munimentum ad præſene, in poſterum ultionem. Adde *Sueton. in Tito, c.* 6. & *Plin. l.* 8. *c.* 22. ¶ *Præſens tempus*, & ſæpius *in præſenti*, idem. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 478. Jamque ego præſenti tempore nulla foccm. *Cic. Fam.* 1. *ep.* 10. *ad fin.* Hæc ad te in præſenti ſcripſi, ut ſperes, &c. *Nep. in Attic. c.* 12. Quod in præſenti utrum ei laboriоſiue, an gloriоſius fuerit, difficile fuit judicare. ¶ *In vero præſentem*, in eum locum, de quo agitur, aut controverſia eſt, *ſopra loco*: ductum ea more foreaſi, quo litigantes, & aliquando ipſi judices ſe conferebaei ad rem controverſam, v. gr. dnmum, agrum, ut re inſpecta plenius certiuſque judicare poſſent, quam ſi ſolie teſtibus & tabulie ree ageretne. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 58. *ſub fin.* Si de finibus, cum in rem preſentem non venimus, controverſia eſt. *Senec. ep.* 6. *e med.* In rem præſentem ventae oportet, quia homines amplius oculis, quem auribue credunt. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. *ad fin.* Multum confert adjecta verie credibilis rerum imago, quæ velut in rem præſentem perducere audientes videtur. Adde *Plin. l.* 3. *ep.* 9. & *lib.* 10. *ep.* 24. ¶ *In re præſenti*, in ipſo loco, aut in ipſa re agenda, *ſul fatto. Plaut. Caſ. c.* 8. 65. In re præſenti, ex copia pulcaria conſulere, quid emam, æquum eſt. *Liv. l.* 40. *c.* 9. Quod tum vociſtererer in re præſenti pavidus, hoc nunc poſſeo die queror. *Quintil. l.c. c.* 2. *ad fin.* Ut hominem occiſum quærat, non omnia, quæ in re præſenti occidiſſe credibile eſt, in oculis habebo? Adde *lib.* 7. *c. ult. o med.* Rurſus *Liv. l.* 40. *c.* 17. Eodem anno inter populum Carthaginienſem & regem Maſiniſſam in re præſenti diſceptatores Romani de egro fuerunt. *ſopra loco.* Adde *Ulpian. Dig. lib.* 39. *tit.* 1. *leg.* 5. ¶ Apud eoſdem JCtos *præſens* aliquando eſt purus, cum de obligationibue ſermo eſt: nempa cum neque in diem, utque ſub conditione conceptæ fuot: hinc præſens obligatio, quæ ſtatim adſtringit, *Ulpian. lib.* 12. *tit.* 2. *leg.* 9. & *Paul. lib.* 45. *tit.* 2. *leg.* 46. Præſene debitum, *Martian. lib.* 20. *tit.* 1. *leg.* 13. *ad fin.* Si dies appoſita legato non eſt, præſene debetur, *Paul. lib.* 36. *tit.* 2. *leg.* 22. ¶ Hioc *præſens*, & *in diem* opponuntur. *Ulpian. Dig. lib.* 42. *tit.* 9. *leg.* 20. *verſ. med.* Si cum in diem mihi deberetne, fraudatot præſens ſolverit. *Paul. lib.* 45. *tit.* 1. *leg.* 76. & *Segvolo lib.* 31. *leg.* 47. Quidquid te dare facere oportet, præſens, in diemve. Sic *Paul. lib.* 7. *tit.* 1. *leg.* 4. Quod vel præſeon, vel en die dari poteſt. ¶ *Præſumi die dari*, eſt præſens dari. *Ulpian. lib.* 45. *tit.* 1. *leg.* 41. Quotiee in obligationibus dies non ponitur, præſenti die pecunia debetur. *Cæſus lib.* 28. *tit.* 7. *leg.* 11. Eum qui libertatem dare poteſt, ipſum debere aut præſenti die, aut in diem, aut ſub conditione dare. ¶ Hinc ætiam *præſens pœnnia*, quæ ſtatim debetur, aut ſolvitur, *ſolda alla mano. Cic. pro Cluent. c.* 21. Quæ pecunia mulieri legata erat e filio, ſi qui natue eſſet, eam præſentem Oppianicus non debitam mulieri ſolvit. *Plaut. Capt. c.* 2. 8. Quos tam grandi ſum mercatue præſenti pecunia. *e ſi vora prezzo in contanti.* & *Petron.* in *Satyr. c.* 109. Pro ſingulis injuriis numerabis præſemee denarios ducentos. *ſborſerai iſſo.* & *cap.* 137. Quidvie nummie præſentibus opta. *col ſolde alla mano.* ¶ Et univerſim *præſens* dicitur, quod nunc eſt, aut fit, nec differtne. *Cic. e. de nat. Deor. c.* 59. *e med.* Ne ſi navigare quidem velim, ita gubernarem, ut ſomniaverim. præſens enim pœna ſit. *Propert. l.* 2. *el.* 23. *v.* 63. Et jam ſi pecces, deus avarabilis ille eſt, Si modo præſentes viderit eſſe precee. *b. e.* quæ peccatam ſtatim ſequantur, inquit *Poſſert.* Vel quæ animo præſenti, intento, & conſidenti fiant. *Flor. l.* 1. *c.* 16. *e med.* Malium largitione ſuſpectum dominationie, præſenti morta multavit. *& lib.* 3. *c.* 14. Adeo præſenti metu mortis exterruit, ut, &c. ¶ Hioc eſt etiam potens, efficax, vehemens, præſtans, præſentaneus: quia quod præſens eſt, magis valet, quam quod abeſt, *potente, efficace, pronto, vehemente, preſtanteo. Cic. Verr. 6. c.* 49. Multie ſæpe in difficillimis rebus præſene eusilium ejus obletum eſt. *Hirt. ad Cæſ. poſt ep. 6. l.* 15. *ad Attic.* Hæc in contentione præſeetee ad nocendum viree habent. *Virg.* 2. *Georg. v.* 126. tardumque ſaporem Felicis meli, quo non præſentius ullum, Pocula ſi quando ſævæ infecere novercæ. *che operi, e aiſani prò preſto.* & *Colum. l.* 6. *c.* 14.

Præſentiſſimum eſt remedium ſanguis de aure emiſſus. *Plin. l.* 22. *c.* 18. Radix adverſus ſerpentium ictus præſenti remedio eſt. *& cap.* 20. *poſt med.* Meliſſophyllon præſentiſſimum eſt contra ictus aspum. *Quintil. l.* 10. *c.* 7. Præſentiſſima pericula. *Virg.* 12. *Æn. v.* 151. Tu pro germano ſi quid præſentius audes, Perge. *Ovid* 13. *Met. v.* 756. Nre, ſi quæſieris, odium Cyclopia, amoren Acidis in nobis fuerit præſentior, edam. ¶ Item fortis, acer, alacer, confidens, *forte, coſtante, ardito, che non ſi perde, e turba. Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 18. In republica vero quamquam animus eſt præſens, tamen, &c. *Id.* 2. *de Orat. c.* 22. Animus acer, & præſeus, & acutus idem, atque verſutus, invictos victos efficit. *Quintil. l.* 6. *c.* 4. Opus eſt ingenio celeri ac mobili, animo præſenti & acri. *Terent. Phorm.* 5. 7. 6. Animo virili præſentique ut ſis, pars. *Virg.* 5. *Æn. v.* 363. Nunc ſi cui virtus, animuſque in pectore præſens, Adſit. *Liv. l.* 31. *c.* 46. *o med.* Non plures tamcum Macedonæi, quam ante, tuehantur urbem, ſed etiam præſentioribus animis, & caſtigationibus regis, & ſimul minarum memores. *non gli animi più riſoluti.* & *Hirt. de B. Afric. c.* 40. Præſentiſſimo animo pugnare. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 8. *v.* 17. At quanto, ſi forte refere, præſentior ipſe Per Venetie feci numina magna fidem. *più ardito e franco.* ¶ *Præſens ingenio* fere eodem modo dicitur; qui ingenio eſt promptus, & occurrente etiam ſubitie, *pronto d'ingegno. Plin. l.* 17. *c.* 1. Craſſue, ut præſens ingenio ſemper, & faceto lepore ſolers, reſpondit, &c. ¶ Cum infinitn *Horat. l.* 1. *od.* 35. O diva, gratum quæ regis Antium, Præſens vel imo tollere de gradu Mortale corpue, vel ſuperibos Vertere funeribue triumphos. *volevole, poſſente, ſapace.* ¶ Item qui adeſt, adſiſtit, favet, tartur, præſto eſt, *aſſiſtente, propizio, favorevole. Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 12. Hercules tantus, & tam præſene habetur deus. *Virg. 9. Æn. v.* 404. Tu dea, tu præſene voſtro ſuccurre labori. *Ovid. 7. Met. v.* 177. modo diva triformie Adjovet, & præſens ingentibus adnuat ſuſie. *Flor. l.* 4. *n.* 7. *circa med.* In Cæſeris caſtrie omnia aves victimæque promiſerant: ſed nihil illo præſentius, quod Cæſarie medicus ſomno admonitus eſt, ut, &c. ¶ *Præſens abeſt*, proverb. de quo in *Abſum*. ¶ In ablativo ſing. duplicem poſitionem habet: ſed *præſente* fere de perſonie dicimue, *præſenti* de rebus, ut in allatio exemplis videre eſt. Poetæ tamen id non ſervant. *Horat. in ar. Poet. v.* 59. præſente vote. *Martial. l.* 10. *epigr.* 25. tunica præſenta maleſta. *Nepos* quoque *in Alcib. c.* 4. Poſtulabat, ut ſi quid de ſe agi vellent, potius de præſenti quæſtio haberetur, quam abſens accuſaretur. ¶ Olim *præſente* (ut *abſente*) de pluribue perſonis dictum eſt. *Plaut. Amph.* 2. 2. 194. Nre nobis præſente aliquis quiſquam, niſi ſervus, affuit. Ita refert *Non. c.* 2. *n. 66.* alii *Plauti* genuinum verſum eſſe negant. *Pompon.* apud *Non. ibid. n.* 660. præſente teſtibus. *Accius ibid.* præſente hio. *Feneſtello ibid.* ſuis. *Novius ibid.* omnibus. *Varr.* apud *Donat. ad Terent. Eun.* 4. 3. 7. Legetie. *Pompon. ibid.* amicis. *Terent.* dicerat *ibid.* abſente nobis. (Simile eſt illud *Catulli carm.* 104. *v.* 5. inſperanti ipſa refers te nobis. *& Tibulli l.* 3. *el.* 6. *v.* 55. Perfida, nec merito nobis inimica merenti. *Al. aliter diſtinguunt.*) Addit *Donat.* poni *præſente*, & *abſente* pro præpoſitionib. *corem*, & *clem.* ¶ *Præſentia* neutr. plur. eſt ſtatue rerum præſene, *lo ſtare preſente delle coſe, il preſente governo, τὰ παρόντα. Suetou. in Aug. c.* 87. Cum hortatur ſerende eſſe præſentia. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 59. *extr.* Veniam oſtentantes, ſi præſentia ſequerentur. ¶ Similis ſunt illa *Taciti* 3. *Hiſt. c.* 69. Sabinue, re trepide, quod tutiſſimum e præſentibus, arcem Capitolii inſedit. *& lib.* 4. *c.* 56. Optimum e præſeotibue retue, iisdem quibus petebatur, artibus groſſari. *Id.* 5. *Ann. c.* 10. Lætus præſentibus, & inanium ſpe.

PRÆSENSIO, onis, f. *il preſentire, antivedimento, preſagio, ὑποψία*, actus præſentiendi, præſagitio, divinatio. *Cic. initio l.* 1. *de Divin.* Verſari quandam inter hominee divinationem, quam Græci *μαντικὴν* appellent, id eſt præſenſionem & ſcientiam rerum futurarum. *Id. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 3. Prædictionee, & præſenſiones rerum futurarum. *Id. in Top. c.* 20. Atque etiam per exta inventa præſenſio.

PRÆSENSUS, a, um, *preſentito. Cic.* 2. *de Divin. c.* 55. Si unum aliquid ita ſit prædictum præſenſumque. *Id. ibid.* Paoctora divine præſenſa, & prædicta reperiri.

PRÆSENTÁLIS, e, præſene, qui præſene adeſt, ut præſentales militeſ, h. e. præſentes in enmitatu principis, *Imp. Anaſtaſ. lib.* 12. *Cod. tit.* 36. *leg. ult.* Et, præſentales domeſtici, *Imp. Juſtinian. ibid. tit.* 17. *leg. ult.*

PRÆSENTANÉE, adverb. in præſenti, ſtatim, brevi tempore. *Theodor. Priſcian. in præfat. l.* 1. *ad Timoth.* Fr. Confeci nonnullos præſentanee libellos.

PRÆSENTANÉUS, a, um, *che opera ſubito, preſentaneo, παραχρημα*, qui in præſens ſubito ſit, qui præſentem habet efficaciam. *Plin. l.* 21. *c.* 31. Præſentaneum remedium ad deatium mobilee ſirmandoe. *Id. l.* 24. *c.* 1. Præſeotaneum venenum. *Id. l.* 27. *c.* 9. Cocco Gnidio vis præſentanes contra cicutam. *Quintil. declam.* 17. *c.* 12. Virus præſentaneum paro, quod ſtatim, quod ſubito corripiet. ¶ Abſolute *Plin. l.* 30. *c.* 9. Articulie luratis præſentaneum eſt ſevum pecudie. Adde *lib.* 28. *c.* 16. *e med.*

PRÆSENTARIUS, a, um, *preſente*, præſens. *Plaut. Moſtell.* 2. 1. 14. & *Pœn.* 3. 3. 91. Ubi id erit factum, a me argentum petito præſentarium. *b. e.* quod ſtatim ſolvam. *Id. Trin.* 4. 3. 74. Vendidi ædes præſentariie argenti minie numeratie quadraginta. *allo mano.* & *Pœn.* 3. 5. 47. Haruſpices ſi quid boni pnmmittunt, pro ſpiſſo evenit: id quod mali promittunt, præſentarium eſt, *b. e.* ſtatim venit.

PRÆSENTIA, æ, f. *preſenza, coſpetto, compariſa, παρουσία*, præſentem

eſſe, conſpectus, aſpectus. *Cic. Cæcil.* c. 7. Alicujus aſpectum præſentiamque vitare. *Id. pro Dom.* c. 5. Periculum in præſentia nique ante oculos propoſitum. Al. abitee leg. *Id.* 5. *Fam. ep.* 8. *extr.* Ut deſiderium præſentiæ tuæ meo labore minuatne. *Virg.* 9. *Æn.* v. 73. urget præſentia Turni. *Cæſar Dig. lib. ult. tit. paulo ult. leg.* 22. Exhibere eſt præſentiam corporis præbere. ¶ In plur. num. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 66. Deorum præſentiæ declarant. *apparatum, comparſe.* ¶ Præſentiam ſui facere, *ſeſe videre*, *commonſtrare*, *loſtendere* vocare, copiam, ſeu poteſtatem ſui facere. *Hermogenian. lib.* 41. *Dig. tit.* 1. *leg.* 53. Contumax eſt, qui tribus edictis propoſitis, præſentiam ſui facere contemnit. Adde *Paul. ibid. lex.* 47. ¶ *Præſentia animi*, intentio, vis, robur, conſtantia, præſens & acer animus, *preſencia de ſpiritu*, *forza*, *ardire*, *coraggio*. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall.* c. 45. Tanta militum virtus, atque animi præſentia fuit, ut, &c. *Cic. pro Mil.* c. 23. Videbant enim facti conſcientiam, præſentiam animi, defenſionis conſtantiam. Adde *Plin. l.* 8. c. 25. *a med.* ¶ *In præſentia*, in præſenti, hoc, vel illo tempore, de quo loquimur. *Nep. in Alcib.* c. 4. Quieſcendum in præſentia, & illud tempus exſpectandum decreverunt, quo, &c. *pro olim*. Sic *in Themiſt.* c. 8. Hæc cum veniſſet, & in præſentia ea abeſſet. *olim*. & *Liv. l.* 24. c. 22. Tutiorem otium eſſe viam, ſi in præſentia tempori ceſſiſſet. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall.* c. 15. Suos a prælio continebat, ac ſatis habebat in præſentia hoſtem populationibus prohibere. *Cic.* 5. *de Fin.* c. 8. Sed quoniam non poſſunt omnia ſimul dici, hæc in præſentia nota eſſe debebunt. *per ora*. & *Terent. Adelph.* 5. 2. 24. Proviſum eſt, ne in præſentia hæc hinc abeat. *Cic. Attic. l.* 15. *ep.* 20. *ad fin.* Hoc viden in præſentia opus eſſe. *preſentemente*, *di preſente*. & *Plin. l.* 22. c. 3. In præſentia exciſas arbores proſequemur. *ora*, *adeſſo*. & *Plin. alter l.* 3. *ep.* 9. *a med.* Fides in præſentia eos, quibus reſiſtit, offendit: deinde ab illo ipſe ſuſpicitur, laudatur. *ſul fatto*. Adde *Pompei. ad Dionis.* 2. *poſt epiſt.* 22. *l.* 8. *ad Attic. Cic.* 1. *Tuſcul.* c. 7. *l.* 14. *Fam. ep.* 14. *Hirt. de B. Afric.* c. 10. *Cæſ. l.* 4. c. 3. *Quinctil. in proœm. l.* 8. & *lib.* 9. c. 4. *a med.* & *lib.* 10. c. 7. *Sueton. in Tiber.* c. 22. &c. Alio ſenſu *Nep. in Alcib.* c. 10. Id quod in præſentia veſtimentorum ſuit, arripuit. *b. c. ad manum fuit*, præſens ſe obtulit, *che ſe gli preſentò*. Poſt tot optimorum Scriptorum loca (quibus alia multa, præſertim ex *Livio*, addit *Bonerob. in windic. Latinit.*) nullus remanet dubitandi locus, quin *in præſentia* Latinum ſit. quod idem & de *in præſentiarum* ſentiendum eſt. V. *Impræſentiarum*.

PRÆSENTIO, is, enſi, enſum, a. 4. *præſentire*, *preſagire*, *indovinare*, *antivedere*, *aver ſentore d'una coſa*, *accorgerſi*, *apprehendere*, ante quippiam, quam fiat, ſentio, cogitatione præcipio, præſcio, præſagio, divino, prævideo. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall.* c. 30. Animo prævidere & præſentire. *Plin. l.* 2. c. 79. Præſentire aliquid, & prædicere. *Lucret. l.* 5. v. 1341. animo præſentire atque videre. *Cic.* 2. *de Divin.* c. 48. Eſſe in mentibus hominum tanquam oraculum aliquod, & quo futura præſentiant. *Id. pro Rabir. perduell.* c. 10. *a med.* Sapientiſſimi cujuſque animus ita præſentit ea poſterum, ut, &c. *Plaut. Trin.* c. 2. 135. Peciſſet edepol, niſi hæc præſenſiſſet canes. *Ovid. e. Met.* v. 611. Conjugis adventum præſeoſerat. & *lib.* 20. v. 404. Præſentire amorem. *Virg.* 4. *Æn.* v. 207. dolos. *Suetan. in Aug.* c. 96. Bellorum omnium eventus ante præſeoſit. *Plin. l.* 5. *ep.* 5. Quod accidit, multo ante præſenſit. *Plin. alter l.* 28. c. 2. *a med.* Abſentes tinoitu aurium præſentire ſermones de ſe. ¶ Paſſive imperſonaliter *Liv. l.* 21. c. 49. *a med.* Præſenſum tamen eſt, quia luna pernox erat. ¶ *Præſenſiſſe* pro *præſenſiſſe* legitur apud *Facat. in Paneg. Theodoſ.* c. 3.

PRÆSENTISCO, is, a. 3. præſentire incipio, præſciſco. *Terent. Heaut.* 4. 5. 20. Ne tu id præſentiſceres. Ita apud *Priſcian. l.* 8. *pag.* 824. *Putſch.* Alii fere omnes leg. *perſentiſſeret*. quod idem dicendum de ultro loco *Plauti Amph.* c. 3. 29. quod a quibuſd. Lexicograph. adhibitur.

PRÆSENTO, as, avi, atum, a. c. *preſentare*, *far vedere*, *moſtrare*, præſentem facio, aſpectui ſubjicio, exhiben, offero. *Quintil. l.* 21. c. 2. *ſub fine*. Exemplorum quaſdam copias eadem illa vis (*memoriæ*) præſentat. *Plerique al. leg.* ceprzlentat. *Auſt. Paneg. ad Maximian. & Conſtantin.* c. 3. *extr.* Neque forma tantum in te patria, ſed etiam continentia, fortitudo, juſtitia, prudentia ſe ſe votis gentium præſentant. *Aurel. Vict. de vir. illuſtr.* c. 77. Caput ab Achilla Cæſari pezſentatum eſt. Quædam MSS. hæc verba non habent. *Plin. l.* 37. c. 10. *ſect.* 67. Sarcitis bubulos carnes præſentat. *b. c.* ſpeciem bubularum carnium præbet. *edit. vet.* 1469. 1470. & 1472. *Hardouini*, & al. leg. *repræſentat*. *Apul. l.* 6. *Metam.* Ad iſtum modum ſupplicanti ſtatim ſeſe Juno præſentat.

PRÆSÆPES, *vel* Præſepis, is, ſ. & Præſepia, æ, ſ. & Præſæpe, is, n. *ſtalla*, *ſtalle*, *ſtalliere*, locus ſeptus, in quo pecudes ſtabulantur: a *præ* & *ſepes*, aut *ſepio*. *Varr. l.* 1. R. R. c. 13. Laudabetur villa, ſi habebat culinam ruſticam bonam; præſepias laxas, cellam vinariam, &c. *Al. leg.* pinſepes; *vel* præſepia. *Cato R. R.* c. 24. Præſepes bubus hibernas & æſtivas. *Columen. ad Nemeſian. ecl.* 1. v. 38. noctumaque paſtus Circdere fraxinea nolit præſepia creta. *Virg.* 7. *Æn.* v. 275. Stabant ter centum (*equi*) nivei in præſepibus altis. & *vers.* 17. Setigeriqua ſues, atque in præſepibus uſi. *porci*, *barcæ*. ¶ Tranſlate *Plaut. Caſ. prol.* v. 56. Scit, ſi id impetret, futurum, quod amat, intra præſepis ſuos. *b. c.* in ſua poteſtate. *Id. Rud.* 4. 3. 99. *Ad* meum herum arbitrum vocat me hic intra præſepis meos. *b. c.* ædes. Nam, ut ait *Non.* c. 1. *n.* 247. non tantum loca, quibus jumenta ſtabulantur, ſed etiam omnia loca claula & tuta, dicta præſepia. *Varr. ibid.* Si quis meloclinis ſit ἀπὸ λόγου, præſepibus ſe retineat ſurenſibus. *Virg.* 4. *Georg.* v. 168. *de epib.* Ignavum fucos pecus a præſepibus arcent. *daeli eluovi*. & *Cic. in Peſon.* c. 18. Verum audis in præſepibus, audis in ſtupris, audis in cibo & vino. *b. c.* in luſtris, ganeis. ¶ Per ſynecdochen eſt locus in ſtabulo, ubi pabulum jumentis apponitur, *mangiatoja*, *preſepio*, *greppia*, *κάνη*, *κυπὸς*. *Phædr. ſab. ult.* v. 22. Accedit ad præſepes: cur frondis parum eſt? *Varr. l.* 2. R. R. c. 5. *ad fin.* Levandæ matres pabulo virdi objiciendo in præſepibus. *Colum. l.* 6. c. 6. *ante med.* Noa altius edita eſſe præſepia convenit, quam ut boe, aut jumentum ſine incommodo ſtans veſci poſſit. *Cato R. R.* c. 4. Bubilia bona, bonis præſepibe. *Plaut. Curcul.* 2. 1. 13. Quin reciperet ſe huc eſum ad præſepiam ſuam. Ita leg. *Non.* c. 3. *n.* 260. Alii *præſepium*. Hoc autem loco tranſlate ſignificat domum, ubi ſolet alienus quadra victitare. *allo ſuo mangiatoro*. Sic *Horat. l.* 1. *ep.* 15. v. 28. Scurra vagus, non qui certum præſepe teneret. ¶ Invenitur etiam *præſepium*, ii. *Apul. l.* 7. *Metam.* Præſepium meum hordeo paſſim repleri jubet. & *lib.* 9. Cibarius inſtruit præſepium. & *paulo poſt*. Me nexa machinæ libramentum applicant præſepio. ¶ *Præſepia* neutr. plur. nubecula in ſidere Aſellorum. V. *Aſellus*, & *Pharus*.

PRÆSEPIO, is, pſi, ptum, a. 4. *eſſepare*, *ſerrare dinanzi*, *turare*, obſepio, obſtruo. *Caſ. l.* 1. *B. Civ.* c. 27. Aditus atque itinera maximis deſuper trabibus præſepit. & *lib.* 3. c. 49. Loca montuoſa ſubliciis in terram demiſſis præſepiebat. *Id. l.* 7. *B. Gall.* c. 77. *a med.* Si illorum inuatiis confirmari non poteſſis, omni aditu præſepto.

PRÆSEPIS. } V. *Præſepes*.
PRÆSEPIUM. }

PRÆSEPTUS. V. *Præſepio*.

PRÆSEPULTUS, a, um, ante ſepultus. *Quinctil. declam.* 9. *ſub fin.* Video ſenem meliore ſui parte præſepultum. *Ammian. l.* 14. c. 11. *a med.* (*al.* c. 38.) Terrore propinquantis exitus jam præſepultus.

PRÆSERATUS, a, um, referatus, apertus. V. *Præſecatus*.

PRÆSERO, is, ſ. 3. ante ſero. *Paulin. Nolan. carm.* 32. v. 445. Da mihi nunc lugere, Deus, fluctuque ſolubri Præſerere æternæ ſemina lætitiæ.

PRÆSERTIM, adverb. *ſpecialmente*, *ſingolarmente*, *principalmente*, μάλιστα δὲ, ἄλλως τε, præcipue, maxime. *Feſtus* vult eſſe a *præ*, & *ſero*, nexo, ut propne dicatur de his, quæ in ſerie aliqua prima ſint. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall.* c. 31. Quibuſdam manibus, aut quibus viribus, præſertim homines tantulæ ſtaturæ, teati oneris turrim in muros ſe ſe collocare confiderent? *Cic. de Amic.* c. 4. *a med.* Non tam iſta me ſapientiæ fama delectat, falſa præſertim; quam quod, &c. *Id. Fam.* 1. *ep.* 4. *ſub fin.* Ego tibi a vi, hac præſertim imbecillitate magiſtratuum, præſtare nihil poſſum. *Nep. in Alcib.* c. 5. Erat enim ea ſagacitate, ut decipi non poſſet, præſertim cum animum attendiſſet ad cavendum. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 6. *ante med.* Cum præſertim confiderem, nullam eſſe gratiam, quam, &c. *Terent. Hec.* 4. 4. 83. Præſertim in ea re cum ſit mihi adjutria ſocrus. *Cic. pro Flacc.* c. 17. *a med.* Facia injuſte ſi putas, periculo noſtro vivere tuos contubernales: præſertim quod tua negligentia factum arbitremur. *Id. Fam.* 14. *ep.* 2. *in fin.* Velim, quam ſæpiſſime literas mittatis, præſertim ſi quid eſt firmius, quod ſperemus. *Terent. Phorm.* 1. 2. 5. Præſertim ut nunc ſunt mores. Adde *Virg.* 1. *Georg.* v. 215. *Horat. en ac. Poet.* v. 383. & *Propert. l.* 1. *el.* 2. v. 27.

PRÆSERVIO, ire, a. 4. idem fere quod ſervio, vel ante ſervio. *Plaut. Amph. prol.* 124. Ego ſervi ſumpſi Soſiæ mihi imaginem, ut præſervire amanti meo poſſem patri. *Gell. l.* 1. c. 7. Verbum indefinitum, neque numeris, neque generibus præſervient.

PRÆSERVO, as, a. 1. obſervo. *Cal. Aurel. l.* 3. c. 8. c *med.* Quid enim tamen vocum, quam ob uſum cataplaſmatum natorum, vel ætates, ac vitæ conſuetudinem præſervare? ¶ Pro conſervare, *præſervare*, uſu Latino caret.

PRÆSES, idis, m. & f. *preſidente*, *ſoprantendente*, *ſopreſidente*, *capo*, *governatore*, *preſetto*, *ἀντιστράτηγος*, *ἡγεμών*, *ἄρχων*, qui præeſt, qui præſidet, antiſtes. *Salluſt. in orat. Mucri Lucin. ad pleb.* Volunt ipſi pro ſuffragia, ut præſides olim, nunc dominos deſignatis. *Virg. Æn.* 11. v. 483. Armipotens præſes belli Tritonia virgo. *Mater Dig. l.* 1. *tit.* 18. *quo eſt* de officio Præſidis, *leg. c.* Præſidis nomen generale eſt, ex quod & proconſules, & legati Cæſaris, & omnes provinciis regentes (licet Senatores ſint) præſides appellentur. *Hoſman. leg.* licet Senatores non ſint. *Sueton. in Aug.* c. 23. Præſidibus provinciarum propagavit imperium. V. *Præſidalis*. ¶ Fere habet eam vim, ut etiam cuſtodem, vindicem, aſſertorem ſignificet, a quo tutelæ, & defenſio, & præſidium, auxiliumque exſpectandum, *cuſtode*, *difendatore*, *protettore*. *Cic. pro Dom.* c. 55. *ad fin.* Dii immortales ſtorum templorum cuſtodem ac præſidem ſalutatiſſime pulſum cum viderent. *Id. pro Sext.* c. 65. Senatus reipublicæ cuſtos, præſes, propugnator. *Id. pro Dom.* c. 57. Patrii penates, qui huic urbi & reipubl. præſides eſtis. *Al. lec.* præſidetis. *Senec. in Thyeſt.* v. 1202. Prorum præſides tcelor deos. *protettori*. & *Cic. Agror.* 2. c. 6. *ad fin.* Tribunus plebis, quem majores præſidem libertatis cuſtodemque eſſe voluerunt. *Ovid.* 15. *Met.* v. 758. *de Auguſto*. quo præſide rerum Humano generi, Superi, cavitis abunde. *Liv. l.* 6. c. 26. Di deæque, qui Capitolium incolitis, ſiccine veſtrum militem ac præſidem finitis vexari ab inimicis? Hæc deatra, qua Gallos ſudi a delubris veſtris, jam in vinculis & coteorx erit? *Id. l.* 23. c. 47. *a med.* Siciliam & Sardiniam, quæ ante bellum veſtigales fuiſſent, vix præſides provinciarum exercitus alere. *gli eſercito di preſidio*. & *Senec. in Here. Fur.* v. 336. Præſides dii. *b. c.* tutelares. Sic *Tacit. Hiſt.* 4. c. 53. Jovem, Junonem, Minervam, præſidesque imperii dena precatus. *Sen. in Oedip.* v. 1042. Phœbus veri præ-

præſes. *h. e.* afferint, aſſerentur. ¶ Adjective *Plaut. Caſ.* 5. 1. 21. Ne illum quidem nequiorem arbitror eſſe, qui locum præbet illi nunc præſidem. *h. e.* tutum refugium. Al. aliter lag. *Seneс. in Med.* v. 247. cum genua attigi, Fidemque ſupplex præſidis dextræ petii. ¶ *Præſes*, qui cuſtodiæ ac præſidii cauſa aut Principi comitatur, qui & *cuſtos corporis* dicitur, aut aliquem locum infidat, *guardia*. De hoc *Plaut. Rud.* 4. 4. 7. Ite domum ambo nunc jam ax præſidio præſides. De illo *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 2. *extr.* Nam ceteros paritorum, præſideſque Auguſtus inſtituerat.

PRÆSEST. V. in *Præs*.

PRÆSICCATUS, a, um, bene, vel ante ſiccatus. *Apul. de herb. c.* 124. Succus ſole præſiccatus.

PRÆSICCUS, a, um, valde ſiccus. *Prudent. περιστεφ.* 2. *de S. Vincent. v.* 141. Præſicca curſus vulnera Manus refulcana diruet.

PRÆSIDALIS, le, ad præſidem provinciæ pertinens. *Trebell. Poll.* in XXX. *Tyranno. c.* 24. Qui jure præſidali omnes Gallias rexerat. Sic præſidalis juſſio, *Inspp. Diocles. & Maxim. lib.* 4. *Cod. tit.* 34. *leg. penult.* præſidale judicium, *Iidem lib.* 9. *tit.* 1. *leg.* 18. præſidalis vir, *h. e.* præſidatu functus, *Symmach. l.* 4. *ep.* 72. (*al.* 70.) & *Ammian. l.* 29. *c.* 1. (*al. c.* 2. *extr.*) ¶ Apud *Sext. Ruf. c.* 4. & 5. & *Symmach. l.* 1. *ep. ult.* provincia *præſidalis* dicitur, quæ neque eſt conſularis, neque proconſularis, neque prætoria, ſed a minore magiſtratu regitur: nimirum nomen præſidis poſterioribus temporibus tres illos magiſtratus, licet generale eſſet, non comprehendebat. ¶ Sunt qui ſcrib. *præſidialis*: itaque legitur apud *Trebell. Poll.* in XXX. *Tyranno. c.* 24.

PRÆSIDARIUS. V. *Præſidiarius* in fin.

PRÆSIDATUS, us, m. *præſidenza, governo, ἐπαρχία, ἡγεμονία*, dignitas, & munus Præſidis. *Vopiſc. in Carino, c.* 17. Qui tunc præſidatum Dalmatiæ adminiſtrabat. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 29. Qui Macedonas præſidatu regebat. *Modeſtin. Dig. lib.* 27. *tit.* 1. *leg.* 6. *a med.* Legum vero doctores, in aliquo præſidatu docentes, cemiſſionem non habebunt. *h. e.* in aliqua provincia, qua a Præſide regitur. ¶ Sunt qui ſcrib. *præſidectus*: & ita legitur in quodam vet. monum. apud *Spon. in miſcell. erudit. antiqu. pag.* 36. Ob eximiam præſidiatus ejus integritatem.

PRÆSIDENS, entis, *præſidente, governatore*, præſes. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 40. Differebant de contionatioue tributnum, & ſuperbia præſidentium. *Tertullian. de cor. Mil. c.* 3. *a med.* Euchariſtiæ Sacramentum non de aliorum manu, quam præſidentium ſumimus. *Inspp. Valentinian. Valens, & Gratian. lib.* 8. *Cod. Theodoſ. tit.* 7. *leg.* 13. Præſidentium appuritores.

PRÆSIDEO, es, ſedi, n. a. proprie eſt ante ſedeo, vel anteriora loco ſedeo: *e pro*, & *ſedeo*. *Lactant. l.* 1. *c.* 20. *ad fin.* Mutiaus, in cujus ſinu nubentes præſident. ¶ Frequentiſſime eſt præſidem eſſa, præeſſe, *preſidere, aver preſidenza e cura, eſſer preſidente, ſopraintendere, governare, reggere*, præſes ſum. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 85. Ut idem ad portas urbanis præſideat rebus, & duas bellicoſiſſimas provincias abſens tot annos obtineat. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 85. Mars Latio venerandus erat, quia præſidet armis. *Suet. in Aug. c.* 26. Cum mane pro æde Capitolii Jovis paululuin curuli ſella præſediſſet. *Id. in Tiber. c.* 6. Præſedit & Actiacis ludis, & Trojanis Circenſibus, ductor turmæ puerorum majorum. *Id. in Claud. c.* 7. Præſedit ſpectaculis in Caji vicem. *Id. in Domit. c.* 4. Certamini præſedit crapidatus. *Plin. l.* 2. *ep.* 12. Senatus conſpectus auguſtiſſimus fuit. Princeps præſidebat. erat enim conſul. ¶ Abſoluta *Sueton. in Aug. c.* 35. Qui tempore exiſtimatus lorica ſub veſte munitus, ferroque cinctus præſediſſe. *h. e.* jus & munus ſui magiſtratus exercuiſſe. ¶ Sæpiſſime ſignificat cuſtodem eſſe, tueri, defendere, præſidio eſſe, & quaſi ante aliquem ſedere ac manere, ut ipſe tutus ſit, *cuſtodire, guardare, difendere, proteggere, eſſer di guardia*, ut in *Præſes* dictum eſt: unde *præſidium*. *Plaut. Moſtell.* 5. 1. 47. Ego hic tibi præſidebo, ne interbitat queſtio. *Salluſt. in Catil. c.* 59. Metellus cum tribus legionibus in agro Picano præſidebat. *Liv. l.* 22. *c.* 11. *extr.* Minores quinque & triginta annis in naves impoſiti: alii ut urbi præſiderent, relicti. *Cic. pro Mil. c.* 37. Vos appello centuriones, voſque milites: vobis non modo inſpectantibus, ſed etiam armatis, & huic judicio præſidentibus, hæc tanta virtus ex hac urbe expelletur? *Id. Phil.* 5. *c.* 23. *in fin.* Gallia, quæ ſemper præſidet atque præſedit huic imperio, libertatique communi. *Id. pro Sull. c.* 31. Dii patrii ac penates, qui huic urbi, atque huic imperio præſidetis. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 525. Præſideo foribus cæli cum mitibus Horis. *ſon di guardia.* (Janus loquitur.) *Plin. l.* 21. *c.* 25. Cum horreia ſua ventilandis præſideret. ¶ Cum acculativo *Tacit. 12. Ann. c.* 29. Scripſit P. Atellin, qui Pannoniam præſidebat. *era di preſidio nella Pannonia*: quaſi ante Pannoniam ſedebat præſidii cauſa. *& lib.* 3. *c.* 39. P. Velleius proximum exercitum præſidebat. *era coprirne: aver il comando*. *& lib.* 4. *c.* 5. Proximum Galliæ litus roſtratæ naves præſidebant. Adde *cap.* 72. *extr.*

PRÆSIDERARE dicitur, cum maturina hiberna tempeſtas movetur: quaſi ante ſideris tempus. *Feſtus*, cujus ſententia illuſtratur his *Plinii* verbis *lib.* 18. *c.* 25. Ita fit, ut tradi non poſſint certa ſiderum tempora. Accedit confeſſo rerum obſcuritas, nuoc præcurraota, nec paucis diebus, tempeſtatum ſignificato, quod *προσήμαινον* Græci vocant: nunc poſtveniente, quod *ἐπισήμαινον*: & plerumque ulias citione, aliaa tardius cæli effectu ad tertam deciduo. Hæc *Plin.*

PRÆSIDIALIS. V. *Præſidalis*.

PRÆSIDIARIUS, a, um, *di guardia, di guarnigione*, φυλακικός, cuſtodiæ ac præſidii cauſa paratus: a *præ*, & *ſedeo*. *Feſtus* in *Subſidium*: Dicti præſidiarii, milites anta alios collocati qui erant, aut in alio loco prepoſiti. *Liv. l.* 29. *c.* 8. Præſidiarii milites. *Aſcon. in Verr.* 3. *c.* 34. Præſidiaria claſſis. ¶ Translate *Celum. l.* 4. *c.* 15. Sed eous anuicula (*vitis*) menſumque ſex ad vindemiam perducta eſt, ſublato fructu protinus fraquentando aſſ, & præſidiarii melleoli propagandi ſunt, qui in hunc uſum fuerant depoſiti. *h. e.* in ſubſidium poſiti, ſi forte vitis demoriatur, ut ipſemet *lib.* 3. *c.* 16. docet. Apud *eund. l.* 4. *c.* 22. præſidiarius palmes eſt idem qui cuſtos, & talex. ¶ *Præſidiaria toga*, qua Præſes utitur. *Spartian. in Severo, c. 1. a med.* Cum togatus ad coenam imperatoriam palliatus veniſſet, qui togatus venire debuerat, togam præſidiariam ipſius imperatoris accepit. Al. lag. *præſidatoria*.

PRÆSIDIATUS. V. *Præſidatus*.

PRÆSIDIUM, ii, n. *guardia, guarnigione, preſidio, cuſtodia*, φυλακή, φύλαξις, comitatus, cuſtodes, munus & ſtatio militum alicubi præſidentium defendendi & cuſtodiendi cauſa. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 16. Præſidium eſt dictum, quia extra caſtra præſidebant loco aliquo, quo tutior regio eſſet. *Caſ. l.* 7. *B Gall. c.* 55. Præſidia cuſtodiaſque ad ripas Ligeris diſponare. *& lib.* 7. *c.* 69. Hæc eadem noctu excubitoribus ac ſimis præſidiis tenebantur. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 3. Italia tota armis præſidiiſque teneatur. *Id. Catil.* 1. *c.* 3. *ſub fin.* Colonia meis præſidiis, cuſtodiis, vigiliis munita. *Caſ. B. Gall. l.* 1. *c.* 38. *extr.* Occupatoque oppido, ibi præſidium collocat. *& lib.* 2. *c.* 5. *ad fin.* In eo flumine pons erat: ibi præſidium ponit. *& lib.* 2. *c.* 42. Statuit legionarios equis imponere, ut præſidium quam amiciſſimum haberet. *& cap.* 8. Præſidia diſponit, caſtella communit. *& lib.* 2. *c.* 33. Deditione facta, noſtros præſidia deducturos crediderant. *& lib.* 7. *c.* 7. Præſidia in Ruthenis, Tuloſatibus, ciecumque Narbonem conſtituit. *Salluſt. in Jug. c.* 25. & *Cic.* 1. *Fam. ep.* 7. Locum aliquem præſidiis firmare. *Cic.* 2. *Agrar. c.* 26. confirmare. *& c.* 28. obſidere atque occupare. *Caſ. l.* 1. *B Civ. c.* 13. Præſidium, quod introduxerat, ea oppido educit. *Cic. l.* 2. *Fam. ep.* 17. Præſidia, quæ magos & firma putaverant, dimiſit. *Liv. l.* 24. *c.* 7. *ad fin.* Imponere præſidium oppido. *Nep. in Epamin. c.* 4. A quo cum quæreretur, quo ſe duci vellet, & illa Athenas diceret, præſidium dedit, ut eo tuto perveniret. *gli diede una ſcorta*. & *cap.* 10. Præſidium ea arce expellera. *Id. in Pauſan. c.* 2. ex regionibus depellera. *Id. in Milt. c.* 4. Ragis præſidia interficere. *Id. in Annib. c.* 12. Intra ſua præſidia ſe recipere. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 5. *a med.* Ad hoc ipſum judicium cum præſidio veoit, oa hic ibidem ante oculos veſtros trucidetur. ¶ Item locus, ubi cuſtodia & ſtatio habetur, vel haberi poteſt. *Cic. Tuſcul.* 3. 1. 8. Qui propter motum præſidium reliquit: quod eſt ignaviæ. *Liv. l.* 4. *c.* 29. Præſidio decedera. *Nepos in Timol. c.* 1. Dum res conficeratne, procul in præſidio ſuit, ne quis latelles poſſet occurrere. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. cap.* 45. Cum legio nona præſidium quoddam occupaviſſet, & munire cœpiſſet. *Id. l.* 7. *B. Gall. c.* 87. Cohortes, quas ex proximis præſidiis deductas ſors obtulit. *& cap.* 34. Milites in præſidia rai frumantariæ cauſa diſponere. ¶ Item ipſa cuſtodia, auxilium, defenſio, tutela, *guardia, difeſa, ajuto*. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 29. Legiones, quæ præſidio impedimentis erant. *Nep. in Ageſil. c.* 3. Proficiſci præſidio ſuis. *& cap.* 7. Præſidio eſſe alicui. *Cic. pro Sull. c.* 18. Tectus præſidio firmo amicorum. *Id.* 5. *Verr. c.* 8. Claſſis pulcherrima Siciliæ propugnaculum præſidiumque provinciæ. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 8. *a med.* Die ſuneris milites velut præſidia ſtetere. ¶ Traoslate eſt quodcumque auxilium, tutela, ſubſidium, *protezione, ajuto, difeſa, riſugio. Paul. ex Feſto*: Præſidium eſt, quod pro utilitate & ſaluta alicujus auxilii gratia præponitur: ſubſidium, quod poſpoſitum eſt ad ſubveniendum laborantibus. *Terent. Heaut.* 4. 1. 33. Hoc ra obſecro, ut meæ ſtultitiæ in juſtitia tua ſit aliquid præſidii. *Cic. pro Quint. c.* 1. *ad fin.* Eſſe præſidio contra vim & gratiam ſolitudini & inopiæ. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 44. Amicitiam populi R. ſibi ornamento & præſidio, non detrimento eſſe oportera. *Cic. pro Mur. c.* 10. Omnia hæc noſtra præclara ſtudia lateot in tutela ac præſidio bellicæ virtutis. *Id. pro leg. Manil. c. ult.* Quærera ſibi præſidia periculis, & adjumenta honoribus. *Auſil. ad Herenn. l.* 4. *c.* 19. Qui ſibi firmios in virtute, quam in caſu, præſidium collocavit. *& cap.* 24. Aliqua ex honeſta re ſibi præſidium petere. *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 1. Magnum ſibi præſidium ad beatam vitam comparare. *Id. l.* 1. *de Orat. c. 9. ſub fin.* Omnibus vel naturæ, vel doctrinæ præſidia ad dicendum parati. *Id. ad Brut. ep.* 18. Forte præſidium labenti & inclinatæ raipublicæ. *Horat. l.* 2. *od.* 1. *v.* 23. Iofigne mœſtis præſidium reis, Et conſulenti, Pollio, curiæ. *Plaut. Perſ.* 5. 2. 55. Abſque me foret, & meo præſidio, hic facerat te proſtibilem propeliem. *& c.* 3. 45. Murſupium habeas, inibi paulum præſidii, qui familiaram ſuam vitam obiectet modo. *un po' di provviſione. Colum. l.* 12. *c.* 50. *ad fin.* Ubi exeſa vermiculis oliva decidit, ad præſidium aquæ calidæ decurritur. ¶ De remedio morbi *Plin. l.* 22. *c.* 22. *poſt med.* Radix decocta in oleo aurium morbis præſidium eſt. *Id. l.* 30. *c.* 15. Infantibus, qui lacte concreto veaantur, præſidium eſt aganum coagulum. *Id. l.* 28. *c.* 4. Hominum jejunam ſalivam contra ſerpentes præſidio eſſe.

PRÆSIGNANUS. V. *Præſignumus*.

PRÆSIGNATOR, oris, m. *Inſcript.* apud *Fabretti. pag.* 38. D. M. Primo. Aug. Sex. Præſignator. Hereditat. Filii. Primo D. M. Fe*bruar.* legit *præſignatores hereditatium*, & putat pertinere ad procuratorem ſeu adminiſtratorem vectigalis viceſimæ hereditatium. Quod ſi verum eſt, *præſignator* ſuit, qui præſignebat, quantum ea quaque hereditate pendendum æraio eſſet viceſimæ partis nomine. Vel qui teſtamenta, in quibus hereditas viceſimæ ſubjecta perſcripta eſſet, Principis nontine, ne qua fraus interponeretne, ſignabat. Alia apud *Murator. pag.* 915. *n.* 6. Saturninus Cæſaris præſignator fecit contubernali ſuæ, &c.

PRÆSIGNIFICATIO, onis, f. actus præſignificandi. *Lactant. l.* 7. *c.* 15.

15. Quod facinus quamvis ad præſens virtutem Dei hominibus offenderet, tamen præſignificatio & figura majorie rei fuit.

PRÆSIGNIFICO, as, a. 1. *moſtrare anticipatamente, predire*, προσημαίνω, prædico, præmoneo, ants oſtendo. *Cic.* 1. *de Divin.* c. 38. Aut non cenſent, eſſe ſuæ majeſtatie præſignificare hominibus, quæ ſunt futura.

PRÆSIGNIS, gne, *illuſtre*, ἐπίσημος, præ aliis inſignis, præſtans. *Ovid. Met.* 15. v. 611. Exhibuit gemino præſignia tempora cornu. *Id.* 6. *Faſt.* v. 621. Præſignie facie Corniculana fuit. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 8. v. 12. Libyes præſigoie avunculus haſta. (Adde 4. *Theb.* v. 593.) *Sil. l.* 6. v. 43. vitis Latiæ præſignis honore.

PRÆSIGNO, as, a. 1. *ſegnare prima*, προσημαίνω, prius ſigno. *Cato cap.* 154. Et ad ſummum, qui fini culeum capiet, præſignato. *Al. leg.* pertundito. *Plin. l.* 28. *c.* 4. Incipientes furunculos ter præſignare jejuna faliva.

PRÆSILIO, ii, a. 4. προσπήδαω, anta ſalio. *Plaut. Stich.* 3. 2. 13. Ut præ lætitia lacrymæ præſiliunt mihi.

PRÆSIPIO, is, a. 3. ante ſapio, præſcifco. *Feſtus* in *Præſagire*. Præſagire eſt prædivinare, præſcire. *Id. in Adſipere*. Adſipere, & præſipere dicebant antiqui a ſapiendo: ſicut nec quoquo modo dicimus ab æquo iniquum, a quærendo inquirere.

PRÆSOLIDUS, a, um, valde ſolidus, conſtans. *Juvencus l.* 2. *Hiſt. Evangel.* v. 427. Præſolidum Simonem, dignum cognomine Petri.

PRÆSONO, as, ui, itum, n. 2. ante ſono. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 13. v. 11. Hinc ubi præſonuit ſalamal ribia ceata. *Al. leg.* perſonuit. *Calpurn. ecl.* 4. v. 65. Ille fuit vates facer, & qui poſſet avena Præſonuiſſe chalyn. *b. c.* ante & melius ſonare, quam chelys. Al. leg. *perſonuiſſe*.

PRÆSPECULATUS, a, um, nom. ea partieip. paſſiva ſignificatione, anta examinatus, conſideratus. *Amatian. l.* 25. *c.* 8. *circa med.* (*al. c.* 27.) Gemina utilitate præſpeculata.

PRÆSPARGO, is, rſi, rſum, a. 3. προσπάσσω, ante ſpargo. *Lucret. l.* 5. v. 738. Flora quibus mater præſpargens ante viai Cuncta enloribus egregiie, & odoribus opplet. Alii legunt *præſpergens*, a *præſpergo*.

PRÆSPERGO. V. vocem præced.

PRÆSPERO, as, a. 1. ante ſpere. *Tertull. l.* 5. *adverſ. Marcion. c.* 17. Qui enim præſperaſſe potuerunt, id eſt ante ſperaſſe in Deum, quam veniſſet, orſi Judæi, quibus Chriſtus prænuntiabatur ab initio? Qui ergo prænuntiabatur, ille & præſperabatur.

PRÆSTABILIS, le, *eccellente, preſtante, nobile*, ὑπέροχος, ἔξοχος, præſtans, nacellens, nobilie, inſignie. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 85. Res aut magnitudine præſtabiles, aut novitate primæ, aut genere ipſo ſingulares. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 19. Præſtabilis inſignisque virtus. *Id. de Provinc. Conſul. c.* 16. Nullam dignotetem præſtabiliorem us, quam per vos eſſet adeptus, putavit. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 7. Nihil omnium rerum melius eſt mundo, nihil præſtabilius, nihil pulcrius. *Id. de Amic. in fin.* Virtute excepte, nihil amicitia præſtabilius. *Gell. l.* 18. *c.* 3. Homo lingua atque facondia nimium quantum præſtabilia. *& lib.* 20. *c.* 18. *ad fin.* Viri nobiles ingenio atque lingua præſtabili. ¶ Refertor etiam ad utilitarem & commodum. *Cic. in Verr. c.* 4. Utrum hunc civiteti, huic reipublicæ melius fuiſſe & præſtabilius me civem nafci, an te? *Terent. Hec.* 3. 2. 4. Cui quanto fuerat præſtabilius, ubivis gentium agere ætatem, quam hic redire! *Salluſt. in Jug. c.* 1. Neque majus aliud, neque præſtabilius invenias.

PRÆSTANA, æ, f. dea, cujus ope eliquie aliie præſtat, ſeu antecellit: a *præſtando*. *Arnob. l.* 4. *pag.* 128. Præſtana eſt, ut perhibetis, dicta, quod Quirinus in jaculi miſſiane cunctorum præſtiterit viribus.

PRÆSTANS, antis, *eccellente, preſtante, inſigne, ſingolare*, περίσσιος, ὑπέροχος, ſupra alios bonus, excellens, præſtabilis, pollens, inſignis, eximius. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 13. Præſtantia debent ea dici, quæ habent aliquam comparationem. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 20. *ad fin.* Pia ſanctaque colimus naturam nacellentem atque præſtantem. *Id.* 3. *Fam. ep.* 10. Præſtanti & ſingulari fide tractare aliquem. *Id.* 1. *Tuſcul. c.* 20. *a med.* Ariſtotelas longe omnibus præſtaos & ingenio & diligentia. *Nep. in Timoth. c.* 3. Viri uſu & ſapientia præſtantes. *Id. Acad. c.* 4. Præſtantiſſimi ſtudin atque doctrina, Xenocrates & Ariſtoteles. *Id.* 1. *de Orat. c.* 50. *a med.* Platonem omnes in illis artibus præſtantiſſimum fuiſſe fatentur. *Id. in Verr. c.* 3. *a med.* Quid præſtantius mihi potuit acciderе, quam, &c? *Nep. in Alcib. c.* 5. Acerrimi vici præſtaus prudentia in omnibus. *Ovid.* 2. *Met.* v. 724. virginibus præſtantior omnibus Heriſe. *Id.* 3. *Faſt.* v. 467. Inter captivas facie præſtante puellas. *Virg.* 1. *Æn.* v. 75. bis ſeptem præſtanti corpore Nymphæ. ¶ Cum genit. *Tacit. 6. Ann.* 1. 6. Præſtantiſſimus ſapientiæ. *Virg.* 12. *Æn.* v. 19. O præſtans animi juvenis. *Sil. l.* 5. v. 92. belli. *Stat.* 2. *Theb.* v. 605. animorum. ¶ Cum infinito *Virg. 6. Æn.* v. 164. quo non præſtantior alter Ære ciere viros, Martemque accendere cantu. ¶ *Lucret. l.* 2. v. 12. & *lib* 3. v. 62. Nocte atque dies nitit præſtaota labore Ad ſummas emergere opes. *b. c.* efficiente, & conficiente id, quod ſibi propoſuit, *efficace*. Eſt qui mallet *preſtante*. *Sic Martial. l.* 7. *epigr.* 42. Diligo præſtantem: non odi, Cinna, negantem. ¶ Hinc *præſtans* dicitur, qui vim & efficaciam habet, præſertim in medicina. *Plin. l.* 28. *c.* 23. *de vapis*. Quando aliis uſus præſtantior non eſt. *Id. in fin. l.* 27. Præſtantiſſima auxilia. *Id. l.* 23. *c.* 24. Cytiſue pecudum medicina a morbis omni uſu præſtane. *& lib.* 12. *c.* 22. Calamus præſtantior odore. *Id. l.* 25. *c.* 2. Succus ſapare præſtantiſſimus.

PRÆSTANTER, adverb. *eccellentemente*. Superlat. legitur apud *Plin. l.* 28. *c.* 12. Lichenas orie præſtantiſſima vincit glutinum.

PRÆSTANTIA, æ, f. *eccellenza*, ὑπεροχή, excellentia. *Cic.* 1. *Offic. c.* 28. Nobie autem perſonam impoſuit ipſa natura magna cum excellentia præſtantiaque animantium reliquorum. *Id. de Amic. c.* 19. *a med.* Si quam præſtantiam virtutis, ingenii, fortunæ conſecuti ſint. *Id. a. de Divin. c.* 63. Dii omnium rerum præſtantia excellentes. *Id. a. de Orat. c.* 58. Si intolerantius ſe jactant, & æquabilitatem communis jutie præſtantia dignitatis aut fortunæ ſuæ tranſeunt. *ſuperiorità*. ¶ Vis, efficacia. *Plin. l.* 12. *c.* 3. Præſtantia remedii. *Id. l.* 27. *c.* 6. *extr.* Vulneribus ſanandis tanta præſtantia eſt, ut, &c.

PRÆSTAT. V. *Præſto, as*.

PRÆSTATIO, onis, f. προσχή, actus præſtandi. *Senec. de brevit. vitæ, c.* 14. *ante med.* Nam ut concedas, omnia eos fide bona dicere, ut ad præſtationem ſcribant, tamen cujus iſta erroree minuerat? *b. c.* ita ſcribane, ut præſtare & probare idonei & parati ſint quæ ſcribunt. *a mantenere, a ſoſtenere ciò, che ſcrivono*. & *Paul. Dig. lib.* 32. *leg.* 96. Omnes heredes onerare legatorum præſtatione. *pagamento, adempimento*. & *lib.* 45. *tit.* 2. *leg.* 2. Stipulationum quædam partium præſtationem recipiunt, veluti cum decem dari ſtipulamur: quædam non recipiunt, ut in his, quæ natura divinnem non admittunt. *Modeſtin. lib.* 31. *leg.* 35. *a med.* Præſtatio dotis. *Ulpian. lib.* 20. *tit.* 3. *leg.* 7. vectigalium. *Iopp. Diocler. & Maxim. lib.* 3. *Cod. tit* 33. *leg.* 20. Uſumfructum locare ſub certa annua præſtatione. *penſione*.

PRÆSTATOR, oris, m. qui præſtat in vadimonio, *mantenitore*. *Fronim. de Colon. in præſat. pag.* 128. *Goeſ.* Qui advocantur ut præſtatores.

PRÆSTAURO, as, a. 1. præſtruo, ſubminiſtro. *Diomed. Grammat.* Præſtaurare materiam dicenti. *Voſſ. in Etymol.* in voce *Inſtauro*.

PRÆSTEGA, æ, f. προστέγασμα, locus, ubi otii cauſa ſumus, ſub tecto tantum, patula reliqua paris, tanquam ſub porticu. *Plaut. Pſeud.* 2. a. 3. Verſa præſtega, ſtrata, lautaque, coctaque omnia uti ſint. Alii leg. *præſtirpa*, h. a. omnino terſa, & munda, ut ſit antiqua dictum pro *præterſo* a *prætergo*. Alii *verſa, ſparſa, tenſa, ſtrata*.

PRÆSTERGA. V. in dictione præced.

PRÆSTERNO, is, a. 3. προστρωννύω, ante ſterno. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 2. v. 124. Quæ ſibi præſternat vivax altaria phœnix. *Plaut. Poen. a.* 2. v. 32. Eo præſternebant folia farſeri. Al. leg. *proſternebant*. *Apul. l.* 10. *Metam.* Pulvillis compluribus, ventoſa tumentibus pluma delicata, terreſtre nobis cubitum præſternunt. ¶ Translate ponitur pro præparare. *Plin. l.* 5. *ep.* 8. *in fin.* Illud peto, præſternas, ad quod hortarie. Alii leg. *præſtruas*.

PRÆSTES, itis, m. & f. *preſidente, protettore*, προστάτης, antiſtes, præſes. *Feſtus*. Præſitem in eadem ſignificatione dicebant antiqui, qua nunc dicimus antiſtitem. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 18. *a med.* Liberum Ἐφεσίαν vocantes, boni conſilii hunc deum præſitem monſtrant. *Martian. Capell. l.* 2. *pag.* 40. In hic etiam locis Summones, eorumque præſites Mana, atque Manuana. ¶ *Lares præſtites*, Lares publici, urbis cuſtodes, quorum ara & ſigna in via, campitis, ſemitis ſtatuebantur: dicti a *præſtando*, quod omnia tuta præſtarent. *Ovid.* 5. *Faſt.* v. 129. Præſtitibus Majæ Laribus videre calendæ Aram conſtitui, ſignaque parva deum. Voverat illa quidem Cutius: ſed multa vetuſtas Deſtruit, & ſaxo longa ſenecta nocet. Cauſa tamen poſiri fuerat cognominis illis, Quod præſtant oculis omnia tuta ſuis. *& mox*. At canis ante pedes ſaxo fabricatus eodem Stabat. quæ ſtandi cum Lare cauſa fuit? Servat uterque domum, &c. ¶ Fuit etiam epitheton Jovis, ut videre eſt apud *Capitolin. in Max. & Balbin. c.* 5. & in *Inſcriptionib.* apud *Gruter. pag.* 22. n. 1. Præſtiti Jovi S. & *pag.* 1065. n. 2. Jovi Præſtiti Herculeſ victor dicavit.

PRÆSTIGIÆ, arum, f. *coſa che ſo ſtravedere, giuoco di mano, ghermanello*, παθρίαι, θαύματα, *γοητεύματα*, miraculum, res ſpecia mirz ad fallendum, uti ſunt imantstiones, & quidam ludi manuales, quibus illuditur oculis, & aliud cernere videmur, quam re ipſa ſit: a *præſtringo*, quod oculorum aciem præſtringant: extrito altere r euphonie cauſa. Earum inventor Mercurius habetur. Exemplum habee apud *Flor. l.* 3. *c.* 20. de eo, qui in ore abdita nuce, quam ſulphure & igne ſtupaverat, flammam iotee verba fundebat, ut diviuitus loqui videretur. ¶ Translate autem ſuot fallacię, doli, captiones, offucię, impoſturę, fraudes, *baratterie, impoſture, ingannoi, falloci*. *Plaut. Capt.* 3. 3. 9. Operta quę fuere, aperta ſunt: patent præſtigię. *Cic.* 4. *Acad. c.* 14. *ſub fin.* Ne ab iis, quę clara ſint ipſa per ſe, quaſi præſtigiis quibuſdam & captionibos depellamus. *Gell. c.* 1. *l.* 14. *de generibuſcit*. Sed id præſtigiarum atqoe officiarum genus commentos eſſe homines cruſcatores, & cibum quęſumque ex mendaciis captantes. *Stat. Cæſt.* apud *Cicer.* 3. *de nat. Deor. c.* 29. Ita omnes meos dolos, fallacias, præſtigias præſtrinait commoditas patrie. *Id. Verr. 6. c.* 24. Non per præſtigias, ſed palam per poteſtatem uno imperio oſtiatim totum oppidum compilavit. *b. c.* non obſcure & occulte. *Id.* 4. *de Fin. c.* 27. Verborem præſtigię. *b. c.* ſplendoe, & magnificentia, & inanis ſpous. *Gell. l.* 13. *c.* 23. Greçę iſtorum præſtigię, philoſophari ſe ſe dicentium, umbraſque verborum inanes fingentium. ¶ Nubium præſtigias *Apul. de Mundo* appellat ſpecice rerum inanes in nubibus apparentes, Greça φάσματα, φάντα. ¶ In ſingul. num. *Quintil. l.* 4. *c.* 1. *ſub fin.* Ut ipſe tranſitus (*ab exordio ad narrationem*) efficiat aliquam otiqua ſententiam, & hojus velut præſtigiæ plauſam petat. ¶ Secunda ab initio ſyllaba dubię eſt quantitetis. Producit *Prudent. περὶ στεφ.* 3. *de S. Laurent.* v. 85. Deprome theſauros, malia Suadendo quos præſtigiis Exaggeratos obtinea. Adde *Catormer. 6.* v. 140. Corripit *Alcim. Avit. l.* 5. v. 472. Præſtigięque

diu

diu nebuloſa in fraude pereſtæ. Niſi malis hic eſſe triſyllab. per ſynæreſin.

PRÆSTIGIATOR, oris, m. *giocolare*, *ingannatore*, *barattiere*, Σωφιστὴς, Ὑφηνιοχεύτης, qui celeritate luſitendi, & ludibria ille oculorum factitandi ita præſtringit viſum hominum, ut miracula facere credatur: ſeu qui circumſtantibus ita oculorum aciem præſtringit, ut non advertant dolum. *Plaut. Pœn.* 5. 3. 6. Præſtigiator hic quidem Pœnus prohm eſt. *Senec. ep.* 45. *circa med.* Quomodo præſtigiatorum acetabula, & calculi, in quibus fallacia ipſa delectat. Adde *Varron. l.* 4. *de L. L. c.* 18.

PRÆSTIGIATRIX, icis, f. quæ præſtigias facit. *Plaut. Amph.* 2. 2. 150. Aut pol hæc præſtigiatrix mulier multo maxima eſt.

PRÆSTIGIOSUS, a, um, *preſtigioſo*, præſtigiis plenus, captioſus, ad fallendum compoſitus. *Gell. l.* 7. *c.* 14. *extr.* Unumquodque genus cum caſte ornatus, ſit illuſtrius; cum fucatur atque præſtringitur, fit præſtigioſum. *Arnob. lib.* 1. *pag.* 32. Nihil magicum, nihil præſtigioſum, aut ſubdolum.

PRÆSTINATUS, a, um, *comperato*, emptus. *Apul. l.* 4. *Metam.* Socium noſtrum immittimus caveæ modico præſtinatæ pretio.

PRÆSTINGUO, is, nxi, nctum, a. 3. exſtinguo, obſcurum facio, tenebras effundo. *Lucret. l.* 3. *v.* 1056. *de Epicuro.* Qui genus humanum ingenio ſuperevit, & omnes Præſtinxit, ſtelles exortus uti ætherius ſol. *Lactant. l.* 3. *c.* 17. *a med.* hunc ipſum locum recitans, in quibuſdam editionib. habet *exſtinxit*, in al. *reſtinxit*. Alii leg. *præſtrinxit*. *Velleſ. l.* 2. *c.* 118. Prævaluerant jam fata conſiliis, omnemque animi ejus aciem præſtrinxerant. *Al. leg.* præſtruxerant: *alii præſtrinxerant*. *Lambin.* tribuit etiam *Plauto Mil.* 1. 1. 4. alii *Lucano l.* 1. *v.* 154. alii *Silio l.* 2. *v.* 358. alii *Aſconio in divin. Verr. c.* 14. *a med.* alii *Ciceroni* ipſi *ibid.* & *pro Rabir. Poſt. c.* 16. alii *Nonio c.* 4. *n.* 275. alii aliis ex var. MSS. ſed ubique *præſtringo* alii ſubſtituunt. Non ideo tamen *præſtinguo* inter dubia repoſueris.

PRÆSTINO, as, avi, atum, a. 1. *comperare*, *ἐρίναιμαι*, amo, vel emendo teneo, apud vet. *Feſt.* Præſtinare apud Plautum emere eſt, idâ, emendo tenere. *Plaut. Pſeud.* 1. 2. 36. Ego eo in macellum, ut piſcium quidquid eſt, pretiis præſtinem. *Id. Capt.* 4. 2. 68. Piſces præſtinatum abire. *Apul. l.* 1. *Metam.* Et percontato pretio, viginti denariis præſtinavi. Eſt qui leg. *perſtinavi* eod. ſenſu.

PRÆSTITES. V. *Præſtes*.

PRÆSTITOR, oris, m. qui præſtat, ſeu efficit, aut tribuit. *Apul. in Aſclep. pag.* 92. *Elmenhorſt.* Præſtitor, & tributor omnium, quæ enortalibus videntur bona.

PRÆSTITUÏRI. V. *Præſta*, *ae*, in fine.

PRÆSTITUO, is, ui, utum, a. 3. *preſcrivere*, *determinare*, *preſſeggere*, προορίζω, ante ſtatuo, conſtituo, præſcribo, præfinio. *Cic.* 3. *Verr.* 1. 56. *extr.* Diem præſtituit operi faciundo calendas Decembres. *Id. pro Quinct. cap.* 9. *a med.* Ut nobis tempus, quamdin diceremus, præſtitueres. *Id. pro Cæcin. c.* 3. Prætor nunquam petituri præſtituit, qua actione illum uti velit. Adde *Terent. Phorm.* 3. 2. 39.

PRÆSTITUS, a, um, traditus, datus: *a præſto*, *as*. *Paulin. Nolan. carm.* 17. *v.* 191. ut veharis Uſque felices, quibus us facerdos Præſtitus, nras.

PRÆSTÍTUTUS, a, um, *preſcritta*, *determinata*, *preſſa*, προθέσμιος, conſtitutus, præfinitus, præſcriptus. *Plaut. Pſeud.* 1. 1. 57. Ei rei dies hæc præſtituta eſt, proxima Dionyſia. *Cic. Attic. lib.* 13. *epiſt.* 49. Scis enim, dies illorum judiciorum præſtitutos fuiſſe.

PRÆSTO, *preſente*, πάρειμι, adverbium eſt, vel, ut alii volunt, nomen indeclin. omnia generis, quod junctum verbo *ſum*, vel *adſum* ſignificat adeſſe, præſentem eſſe, paretum eſſe, in promptu eſſe, *eſſer preſtante*, *in pronto*, παρόντα, ἑτοῖμος. *Terent.* Enn. 5. 9. 20. Sed ubi eſt frater? *Chær.* præſto adeſt. *Id. Heaut.* 2. 2. 120. Domi præſto apud me eſſe ajont. *Cic.* 3. *Fam. ep.* 5. Ibi mihi præſto fuit L. Lucilius cum litteris mandatiſque tuis. *Terent. Andr.* 2. 5. 4. Ipſum adeo præſto video cum Davo. *Cic. in Piſon.* 1. 23. Tugulæ hoſtoribus ad portam præſto fuerunt, quibus illi acceptis ſagula rejecerunt. *Lucret. l.* 2. *verſ.* 1065. Cum locus eſt præſto, nec res, nec cauſa moratur Ulla, geri debent nixirum & conferi res. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 137. tibi nulla fuit clementia præſto, Immite ut noſtri vellet miſarefcere pectus? ¶ Sine verbo, quod facile ſubintelligitur, *Stat. 6. Theb. v.* 643. Finiti curſus, operumque inſignia præſto. *Plaut. Mil.* 4. 6. 1. Hera, eccum præſto militem. ¶ Ponitur etiam pro advenire, comparere. *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 48. Hirundines æſtivo tempore præſto ſunt, frigore pulſæ recedunt. *Tibull. l.* 1. *el.* 6. *v.* 25. Pauper erit præſto tibi, præſto pauper adibit. ¶ Metaleptice ponitur pro opem ferre, præſidio eſſe, juvere. *Cic. pro Mur.* 1. 9. Jus civile didicit, multum vigilavit, laboravit, præſto multis fuit. *Id. in Anton. ep.* 8. Pati poterunt oculi, me cum Gabinio ſententiam dicere? præſto eſſe clientem tuum, &c? *b. r.* cum patroni in rebus foreoſibus præſto eſſe, & opem ſerre ſoleant clientibus, nunc rem contra ſe habere? *Id. Fam.* 4. *epiſt.* 14. *ſub fin.* Me opera, & conſilio, ſtudio quidem certe, rei, famæ, ſaluti tuæ præſto futurum. *& epiſt.* 8. Ut ad omnia, quæ tui velint, ita adſim præſto, ut, &c. ¶ In malam partem, *Cic. Verr.* 4. *c.* 4. *a med.* Quæſtoras utriuſque provinciæ, cum faſcibus mihi præſto fuerunt. Ubi *Aſcon.* ut impedirent ſcilicet meam inquiſitionem. ſequitur enim: Non minus ocres contre me fuerunt. Id. *pro Cæcin.* 1. 30. Si quis mihi præſto fuerit cum armatis hominibus extra meum fundum, & me introire prohibuerit. ¶ *Præſtus ſui* legitur in quadam *Inſcript.* ſed non optimæ notæ, apud *Gruter. pag.* 669. *n.* 4. Agnoſcunt tamen *Voſſ.* & *Joſ. Scalig.* V. *Præſtolor* in fi.

PRÆSTO, as, ſtiti, ſtitum, a. 1. *ſtare innanzi*, προίστημι, ante ſto. *Lucan. lib.* 4. *v.* 29. ſubita circumdedit agmina foſſa, Dum primæ *præſtant* aciei: hoſtemque fefellit. *b. c.* ſtant in armis ante eos, qui foſſam ducebant. Eſt qui leg. *perſtant*. ¶ Item antecto, antecello, fupero, vinco, melius ſum, *eſſer ſuperiore*, *a ſoprastare*, *ſuperare*, *avanzare*, ὑπερέχω. *Terent. Enn.* 2. 2. 1. Dii immortales! homo homini quid præſtat! *Salluſt. initio Catil.* Omnes homines, qui ſe ſe ſtudent præſtare ceteris animalibus, &c. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 44. Quantum præſtiterint noſtri majores prudentia ceteris gentibus. & 1. *de Invent. c.* 4. *a med.* Qui, quæ re hominoes beſtia præſtent, ea in re hominibus ipſis antecellet. *Colum. l.* 12. *circa med.* Dici vix poteſt, quid navus operarius ignavo & ceſſatore præſtet. *Liv. l.* 5. *c.* 36. Quantum Galli ceteros mortales virtute præſtarent. *Nep. in Attic. c.* 18. *ad fin.* Qui honore rerumque geſtarum amplitudine ceteros præſtiterunt. *Id. in Epamin. cap.* 6. Qui eloquentia omnes eo præſtabat tempore. *Cic. de clar. Orat. c.* 64. *ſub fin.* Suos inter æquales longe præſtitit. *Id. de Amic. c.* 5. *ad fin.* Hoc præſtat amicitia propinquitati, quod, &c. *Id. l.* 2. *de Invent. cap.* 1. Zeuxin multebri in corpore pingendo plurimum aliis præſtare. *Id. de clar. Orat. c.* 43. *ad fin.* Totidemque annis mihi ætate præſtabat. *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 367. Si facies præſtat facie, ſi corpore corpus. ¶ Cum ſolo accuſativo *Varr.* apud *Non. c.* 9. *num.* 20. Qui primus in alterutra ea præſtet alios. *Stat. ſub fin. l.* 4. *Theb.* Te nec Apollineus Ladon, nec Xanthus uterque præſtiterint. ¶ In malam partem *Salluſt. in Catil. c.* 3ſi. Qui ubique probm atque petulantia maxume præſtabant. ¶ *Præſtat*, melius eſt, utilius eſt, *è meglio*, *è più avvantaggioſo*. *Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 9. Mori millies præſtitit, quam hæc pati. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. cap.* 17. Præſtare dicuot, Gallorum, quam Romanorum imperia perferre. *Plaut. Bacch.* 3. 2. 12. Nemin præſtat impeudioſum te, quam ingratum dicier. ¶ Sæpiſſime eſt efficere, exſequi, perficere, facere, *fare*, *eſeguire*, *praticare*, *effettuare*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 3. *extr.* Si nimnia philoſophiæ præcepta referuntur ad vitam, arbitramur nos & publicis & privatis in rebus ea præſtitiſſe, quæ ratio & doctrina præſcripſerit. *Id. Fam.* 7. *ep.* 27. *a med.* Si tardior tibi erit viſus, perferto, & ultima exſpectato, quæ ego tibi & jucunda & honeſta præſtebo. *ſarò sì*, *che ti ſaranno*, &c. *Id.* 2. *de Orat. c.* 9. *ſub fin.* Omnes artes aliæ fine eloquentia ſuum munus præſtare poſſunt. *Id. Fam.* 14. *ep.* 4. Neque legis improbiſſimæ pœna deductus eſt, quo minus hoſpitii & amicitiæ jus officiumque præſtaret. *Liv. l.* 30. *c.* 30. *in fi.* Quia a me bellum cœptum eſt, ne quem ejus pœniteret, præſtiti. *Juſtin. l.* 1. *c.* 7. Quos ante Cyrum invictos bella præſtitterant. *avevano reſi invincibili*. *Ovid. 5. Triſt. el. ult. v.* 19. Quæ ne quia poſſit dicere temeraria, præſta. ¶ Item perſolvere, ſervare, *adempire*, *mantenere*. *Cic. ad Brut. ep. ult.* Afficiebar dolore, quod cum me pro adoleſcentuli teſpublica accepiſſet vadem, vix videbar, quod promiſeram præſtare poſſa. *Id. lib.* 5. *Fam. ep.* 11. *ad fin.* Quamcumque ei fidem dederis, ego præſtabo. *Liv. l.* 30. *c.* 25. & *lib.* 33. 1. 21. & *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 497. Fidem præſtare tuipiam, *oſſervare*, *mantener la promeſſa*, *la parola*. & *Liv. l.* 40. *c.* 34. Pacem cum iis populus R. non ab ſe tantum, ſed ab rege etiam Maſiniſſa præſtitit. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 4. *ante med.* Nec tam id propter me, aut fratrem meum, quorum jam ætas, quam propter pueros, quibus interdum videmur præſtare etiam rempublicam debuiſſe. *b. c.* incolumem quolaomodo reſervare. ¶ Et probare. *Cic. pro Sext. c.* 16. *extr.* Ut meum factum ſemper omnes præſtare tuerique deberent. ¶ Et pro conſervare, tueri. *Id. Fam.* 3. *ep.* 10. Pomtimus, qui a te tractatus eſt præſtantis ac ſingulari fide, præſtat tibi memoriam benevolentiamque, quem debet. *conſervo*, *mantenere*. & *pro leg. Manil. c.* 18. *a med.* Non modo Italiam tutam habebamus, ſed omnes ſocios in ultimis oris auctoritate noſtri imperii ſelvos præſtare poteramus. *Lucret. l.* 3. *v.* 215. mors nimma præſtat, Vitalem præter ſeuſum, calidumque vaporem. *laſcia cacciare*. ¶ Et pro cavere, fidejubere, in ſe ſuſcipere, confirmare, *mantenere*, *aſſicurare*. *Cic. pro Flacc.* 1. 12. Prædones nullos fora, quis præſtare poterat? *Id.* 5. *Fam. epiſt.* 17. Communem incertumque caſum neque vitare quiſquam noſtrum, nec præſtare ullo pacto poteſt. *b.* 1. efficere, ut noxius non ſit, vel ut non eveniat. *& lib.* 6. *ep.* 1. *circa med.* Simus ea mente, quam ratio & virtus præſcribit, ut nihil in vita nobis præſtandum, præter culpam, putemus. *b. c.* nihil aliud in nobis recipiamus, niſi culpam non admiſſuros. Adde *lib.* 9. *ep.* 16. Sic *l.* 2. *de Orat. c.* 28. *a med.* Impetus populi præſtare nemo poteſt. *b. c.* in ſe recipere, moderetos futuros. *Id. Fam.* 4. *ep. ultim. in fin.* Eo animo ſimus inter nos, quo ſemper fuimus. quod da te ſperare, de me præſtare poſſum. *& lib.* 1. *ep.* 4. *ſub fin.* Ego tibi a vi, hac præſtetim imbecillitate magiſtratuum, præſtare nihil poſſum: vi excepta poſſum confirmare, te, &c. *Id. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. 1. 3. *a med.* Trebatium ad Cæſarem miſi, qui mihi jam ſatisfecit: ſi ipſi minus, præſtare nihil debeo: teque item ab eo vindico, & libero. ¶ *Præſtare alicui damnum*, *noxam*, *periculum*, in ſe recipere, & veluti vadem, & prædem ſa conſtituere, ſi quid periculi, aut damni in re ſit. *Cic. pro Mur.* 1. 2. In iis rebus repetendis, quæ mancipi ſunt, is periculum judicii præſtare debet, qui ſe nexu obligavit. *Id.* 3. *Offic. c.* 16. Damnum præſtare alicui. *Id. pro Sext. c.* 28. *ad fin.* invidiam. ¶ *Præſtare ſe*, ſe oſtendere, exhibere, probare, ſa præbere. *Cic.* 1. *Fam. ep.* 6. Præſta te eum, qui mihi a teneris unguiculis es cognitus. *ſa vedere tu ſteſſi*, *che ſei quel deſſo*, *che*, &c. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 5. *v.* 23. Teque, quod eſt rarum, præſta conſtanter ad omne Indeclinatæ munus amicitiæ. *b.* 1. exhibe te conſtantem. *Senec.* 2. *de Ira*, *c.* 28. Sed ae ad illam quidem arctiſſimam innocentiæ formulam præſtare nos poſſumus. *b. c.* exhibere, & conſervare nos innocentes ad illam formulam. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 10. *v.*

10. v. 104. Præſtore ſe invictum. *Lucret. l.* 3. v. 822. ſe incolumem. *Ovid.* 2. *Triſt.* v. 169. Sic adſueta tuis ſemper Victoria caſtris, Nuoe quoque ſe præſtet, notaque ſigna petat. *Pompon. Dig. lib.* 1. *tit.* 2. *leg.* 2. 8 *med.* Juris periti conſultatoribus potius, quam diſcere volentibus ſe præſtabant. *b. e.* ſe præbebant, aditum ad ſe dabant. ¶ *Præſtare aliquem*, efficere, unt cavere, ne quid ſe committat ſecus, quam volumus. *Cic. l.* 1. *ad Q. Fr. ep.* 1. *c.* 3. Eſſe circumſpiciendum diligenter, ut in hac cuſtodia provinciæ, non ta unum, ſed omnes miniſtros imperii tui ſociis, & civibus, & reipublicæ præſtare videare. *Id. l.* 6. *ad Attic. ep.* 3. *circa med.* Quem tameo ago præſtare uon poterem, erat enim rex perpauper. *Plin. in Panog. cap.* 83. Quaoto magis arduam eſt alios præſtare, quam ſe; tanto ſtudabilius, quod, cum ipſe ſis optimus, omoci circa te ſimiles tui effectii. ¶ Signoficat etiam exhibere, adhibare, pœbere, oſtendere, *dare*, *offerre*, *monſtrare*, cum quadam firmitate, æqualitate, & conſtantia. *Cic. Phil.* 9. *cap.* 5. *ſub fin.* Ut videatur honorem debitum patri præſtiſſe. *Id. de clar. Orat. c.* 33. *de C. Graccho.* Utinam noo tam fratri pietatem, quam patriæ præſtare voluiſſet. *Id. Pam.* 14. *ep.* 3. Pudet me uxoris meo optimo, ſuaviſſimis liberis virtutem & diligentiam noo præſtiſſe. *& lib.* 1. *ep.* 9. Neque hercule in iis ipſis rebus eam volentatem, quam exſpectaram, præſtiternot. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 29. Hoſtes tantem virtutem præſtiterant, ut cum primi cecidiſſent, proimi jacentibus inſiſterent. *Balb. ad Cicer. poſt ep.* 8 *lib.* 9. *ad Attic.* Urbano officia præſtare alicui. *Phædr. l.* 2. *fab.* 8. *v.* 16. hoſpitium. *der vicovera.* & *Herr. l.* 8. *B. Gall. c.* 50. frequentiam & officium cuipiam honores peteoti. *Senec. a. quæſt. nat. c. ult.* 2 *med.* obſequium. *Ulpian. Dig. lib.* 13. *ſtrol.* 3. *leg.* 2. reſoqium. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 1. benevolentiam. *Id.* 3. *de Orat. cap.* 33. conſilium ſuum fidemque & lu ſeostu, & apud populum, & iu cauſis amicorum. *Plin. l.* 3. *ep.* 18. ſedolitatem alicui rei. *Liv. l.* 29. *c.* 25. 2 *med.* fileotimm alicui. *Juſtin. l.* 5. *c.* 4. quæſtum. *dar guadagno. Lucan. l.* 4. *v.* 23. Hiberus præſtat nomen terris. *dà il nome*. & *Suet. in Domit. c.* 9. cuipiam quotannis certam ſummam pecuniæ. *Lucan. l.* 5. *v.* 770. caput ſulmioibus. *Senec.* apud *Dromed. lib.* 1. *pag.* 362. *Putſch.* cervicem. *Colum. l.* 8. *cap.* 13. Anſer præſtat ex ſe pullos atque plumam. *Cic. in Piſon. c.* 31. Cum conſuli ſiegoens adſideret, ſenatui ſententiam proſtaret. *b. e.* sabiberet, proferret ita conſtantem, et ſecurum redderet, ſe ita ſemper ſenſurum. ¶ Præſtare terga hoſti, *volter lo ſpalle*, apud *Tarin. in Agric. c.* 37. ¶ Inter *præſtare*, & *præbere* diſcrimen eſt, inquit *Dromed. loc. cit.* ut ſit *præbo* patientis, *præſto* facientis: ac proinde *præbui occaſionem*, *dà operam*, *præſtiti ſidem*, ac vrm dicamus. *Manut.* quoque ad *lib.* 4. *Fam. ep.* 8. *præſtor* plus eſſe ait, quam *præbere*, cum hoc præpenſi animi ſit, illud rem ipſam & actionem ſignificet. Adde quod *præſtare* conſtantiam præſentis ſdſignificat: quod in *præbere* non apparet. *Cic. loc. cit.* Reliquum eſt, ut tibi ms in omni re sum præbeam, præſtemque, ut, &c. *Senec. de clem. l.* 1. *c.* 10. *ente.* Hue eſt non dare iantum ſalutem, ſed præſtare. ¶ *Vicem alicujus rei præſtare*, eſſe vice. *Salluſt. l.* 3. *Hiſtor. in epiſt. Pompeji ad Senat.* Per deos immortales, utrum cenſatis, me vicem *aratil* præſtare, an exercitum ſiue frumento & Stipendio hobere poſſe? ¶ *Præſtare vicem*, explere, fungi, peragere. *Phædr. in prolog. lib.* 3. *v.* 13. otium des corpori, Ut adſuetam fortius præſtes vicem. *Al. leg.* perſtes. ¶ *Re præſtare*, factis oſtendere. *Marcell. ad Cicer.* 4. *Fam. ep.* 21. *extr.* Ut iutelligas, homioi amiciſſimo te tribuiſſe oſficium, re præſtabo. *coi fatti te lo farò vedere.* ¶ Paſſive *Phædr. l.* 3. *fab.* 4. Quals caput eſt, talis præſtatur ſapor. *tal ſi promuove obe farà il ſapore.* & *Vitruv. l.* 2. *c.* 9. Corpora moliabria in vemolibus, cum ſunt præguantia, non præſtantur ſooa. *non ſi danno per fame. Varr. l.* 1. *R. R. c.* 5. 2 *med.* Boves cum emimus iodomitos, ſtipulamur ſic: Illoſce boves ſanos recte, deque pecore ſano eſſe, noviſque præſtari, ſpondes ne? *b. e.* nullam eos adhue nonam contraſſe, cevari & fidejoberi. *Cic. Offic.* 3. *c.* 16. Cum io venuodando rem eam ſciſſet, & non proountiaſſet, emptori damnum præſtari oportere. *b. e.* de domno caveri. ¶ Pro *præſtiti*, *ſtirum*, reperitur etiam *præſtavi*, *atum*. ouds *præſtaturus. Paul. Dig. lib.* 3. *tit.* 5. *leg.* 18. *ad fin.* Uforas, quas præſtavimos, vel quas ex noſtra pecunia percipere potuimus. *Ulpian. lib.* 22. *tit.* 1. *leg.* 37. *extr.* Si plus tibi præſtaverim incommodi, quam, &c. Priare loco *Heloand.* habet *præſtirimus*: poſteriore alii *præſtiterim*. Sed *Torrentin.* priore, ut poſuimus; poſteriore *præſtavim* per ſyncopeu. *Liv. l.* 30. *c.* 15. Maſiniſſam libenter primam et fidem præſtaturum ſoiſſe. *Trebon. ad Cicer. Fam.* 12. *ep.* 16. Cui nos tuum officium præſtaturos, non debas dobitare. *Juſtin. l.* 12. *c.* 12. *ad fin.* Præſturum ſe ea Davio, ſi, &c. Adde *Cicer. 6. Fam. ep.* 8. ubi al. leg. *præſtiturus*. ¶ *Præſtum iri*, & *præſtitu iri* pro *præſtaturum* vel *præſtiturum ſui*, h. e. præſtandum eſſe, uut fore ut præſtetur; legautur apud *Pompon. Dig. lib.* 18. *tit.* 1. *leg.* 66. & *Jubolen. ibid. tit.* 4. *leg.* 10. Sic *datu iri* apud *Ulpian. lib.* 45. *tit.* 1. *leg.* 38. *ad fin.* & *debitu iri* apud *eund. lib.* 12. *tit.* 1. *leg.* 10. & *Stavol. ibid. leg.* 38. & *traditu iri* apud *Paul. lib.* 6. *tit.* 1. *leg.* 47. & *Julian. lib.* 40. *tit.* 5. *leg.* 47. & *reddita iri* apud *eund. Paul. lib.* 17. *tit.* 1. *leg.* 27. *§ 1 med.* Ut quidem ubique legitur in celebri editione *Torentini*. nam *Heloand.* & *præſtitum*, & *datum*, & *debitum*, & *traditum*, & *redditum* io ſua exhibet: quem alii plures ſequuti ſunt. Qui *præſtitoeri* conjunctæ ſcribunt, Manuſcriptorum morem verſare videntur, omnia fere verba jungentium. Quidam putant illud ipſum *præſtitu iri* ortum eſſe ex ignorantia legentium Manuſcripta, in quibus cum *præſtiturui*, ſuperdocta ſyllabæ re lineola, appareret, hac illi aut diſſimulata, aut non perſpecta, *præſtito iri* fecerint, cum *præſtitoeri* debuiſſent.

PRÆSTOLOR, aris, atus ſum, dep. 1. *aſpettare*, *ſtare attendendo*, *venire*, *venire*, eſpectando præſto ſum: a *præſto*. *Paul. ex Feſt.* Præſtolari dicitur is, qui ante ſtando, ibi, quo venturum excipere vult, moratur. *Donat. ad Terent. Eun.* 5. 6. 5. Præſtolari eſt præſto eſſe, & apparere, *b. e.* obſequi. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 13. Hujus adveotum L. Cæſar cum longis navibus ad Clupeam præſtolaoes. *Terent. loc. cit.* Quem præſtolare, Pormuno, hic aute oſtium? *Plaut. Epid.* 2. 2. 33. Ego illam illic video præſtolarier. *Id. Trucul.* 2. 3. 15. Neſcio quem præſtolata eſt. *Cic. 2. Catil. c.* 9. Qui tibi ad ſoorum Aurelium præſtolarentur armati. *Id.* 2. *Attic. ep.* 15. *ad fin.* Ut io Formiano tibi præſtoler uſque ad 111 noo. Maji. *Al. leg. ver ſed Donat. ad Terent. loc. cit.* nove dictum potat *te* pro *tibi*. ¶ Cum genit. *Siſenn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 709. Occulte taciteque adverſentium cohortium præſtolari occipiunt. Al. leg. *adventantium*, adventum: dictum ut *habentia*, *variantia*, *vomentia*. ¶ Active forma *Turpil.* apud *Non. c.* 7. *n.* 67. Ego præſtolabo illi. *Liv.* vel *Lev. ibid.* Nimis pol imprudeoter ſuis (al. *ſervor*) præſtolsras. ¶ De quantitate pænultima *lis* eſt. Apud Veteres nihil invenies quod rem conficiat. *Vallo* produxit: *Veſſ. l.* 2. *de Grammat. c.* 37. corripiendam cenſet. Ducit enim (tum ibi, tum *lib.* 7. *c.* 34. cum *Joſ. Scalig. ad Feſt.*) a *præſto*, a quo factum ſit *præſtus*, ub eo *præſtinus*, &, ut dicebant Antiqui, *præſtolus*.

PRÆSTRANGULO, as. Legitur io *declam.* quæ ioſcribitur *Trebuoor Mariomus*, & perpemm olim *Quintiliano* tribuebatur, *cap.* 3.

PRÆSTRENDE. V. *Præſtrenuo*.

PRÆSTRICTIO, onis, ſ. actus præſtringendi, ut Præſtrictin ſenſus apud *Tertull. de reſurr. carn. cap.* 49. *ſub fin.* ubi al. leg. *præſtructio*.

PRÆSTRICTUS, a, um, valde ſtrictus. *Ovid. in Ibin*, v. 551. Utve Syracoſio præſtricta fauce Poeta. *Senec. in Troad. v.* 560. Præſtricta mnous vinculis ſecautibus. *Plin. l.* 17. *cap.* 24. Præſtrictus gelu non potuit eo pereoire humor. *cappreſa*. ¶ *Ammian. lib.* 14. *c.* 7. (*al.* 25.) Præſtrictis Palatii jnnuis ad Prætorium perreait. *trasceſe vicino in poſſando. Senec. epiſt.* 72. *ad fin.* Oculi cedunt nimio ſplendore præſtricti. *abbagliati. Prudent. Cathemer.* 7. *v* 44. loquentis voca præſtrictus Dei. *ſulpito, asserrato*.

PRÆSTRINGO, is, inxi, ictum, a. 3. *ſtringere oſſa*, *ἐπιρρίγνυμι*, valde ſtringo, perſtringo, comprimo, arcte ligo. *Ovid. in Ibin*, *v.* 552. Præſtriogere ſoutem laqueo. *Tacit.* 12. *Ann. cap.* 47. Pollices vlocive, nodoque præſtringere. *Plin. l.* 8. *c.* 12. Bellantes cum elephantis dracones tantæ magnitudiois, ut circumplesu facili ambisnt, nexuque nodi præſtringant. *Id. l.* 17. *c.* 24. 2 *med.* Præſtringere & ſtmgulare. *Id. l.* 10. *c.* 72. Vehemenier præſtringera aliquid. *Id. l.* 28. *c.* 34. Ventus præſtriopit atque percellit radices arborum, quas poſiturus afferes. *b. e.* comprimit, condenſat, indurat. *Id. l.* 22. *c.* 25. *circa med.* Panis detur ex vioo ud diſcutiendo, quæ præſtringi opus eſt. *b. e.* coercori, ſiſti, v. gr. fluxiones pituita. ¶ Pro ſimplici ſtringo, aut circumdo, *Stat. l.* 5. *ſilv.* 1. *v.* 112. Ille tuis toties præſtrioxit rempora ſe iis. ¶ *Præſtringere oculos*, aut *oculorum aciem* eſt valde ſplendenti luce obtenebrare, *abbagliare*. Nam v. gr. ſolis radii oculos cum feriunt, coguut eos reſtringere ſe, & palpebris connivere. Similiter præſtiogatores aciem oculorum videntur quodammodo reſtingere, cum manuum ceseritate non pationtur ea cernees, quæ perſpicere opta ciet. Hujus locutionis exempla multa habes apud *Non. c.* 1. *n.* 14. es *Lucil. Plaut. Var. Cic.* quæ in *Perſtringo* ſupre attulimus, & ut unique verbum promiſcue in libris legi, docuimus. His adda, eum *præſtringere* a nonnullis pro iſtis alicubi ſubſtitoi, ut adnotovit *Drakenborch. ad Sil. l.* 1. *v.* 358. & noo in eo verbo admonnimus. ¶ *Præſtringere aciem* fecit, hebetare, retundere, *reader ottuſa*, *ammuzzare*, *ſpirgare*, *ſpuntare*: quod ab ocis ocalorum translatum videtur. *Plin. l.* 7. *c.* 15. Speculorum fulgor aſpectu ipſo hebetatur, acies ferri præſtringitur. Adda *Plaut. Trucul.* 2. 6. 11. ¶ Nitorem eboris præſtringere. *Plin. ibid.* infuſcare, *offuſcare*. ¶ *Præſtringere vites*. *Id. l.* 17. *cap.* 24. *circa med.* h. e. excavare palmites, ſupias falca ſuferendo oculos, ut *Id. c.* 22. diserat. ¶ Pro tranſeundo attingere, prope ire, radere. *Ammian. l.* 31. *c.* 2. 2 *med.* (*al. cap.* 9.) A ſuperciliis Gerafi fluminis adufque Daoubium Taifalorum terras præſtringens, muros altius arigebat. *toccando*, *radendo*, *rafentando*. V. *Perſtringo*.

PRÆSTRUCTIM, adverb. præſtruendo, ante præparando, via ante præſtructa. *Tertull. de Poll. l.* 3. Multa dicendum fuit, ut ad hominem præſtructim perveoiretur.

PRÆSTRUCTIO, onis, ſ. præparatio, fundamentum. *Tertull. lib.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 14. *circa med.* Nifi hanc promiſſionem creator in Euangelii ſui præſtructionem deſtinaſſet. Adde *adverſ. Hermog. cap.* 16.

PRÆSTRUCTURA, æ, ſ. præſtructio. *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 2 Ad Euangelii præſtructuram.

PRÆSTRUCTUS, a, um, ante ſtructus. *Colum. l.* 2. *cap.* 5. *ad fin.* Ab imo præſtructa valeotes reſiſtent contra ea, quæ poſtmodum ſuperpoſita iocumbent. ¶ Item obſtructus. *Ovid.* 14. *Met. v.* 797. Portaque nequicquam rigidis permiſſa Sabinis, Fonte fuit præſtructa novo. ¶ Translate eſt ante præpamtus, præmiſſus. *Sueton. in Tiber. c.* 53. Cum præſtructum utrunque conſulre eſſet. *Claudian. de B. Get. v.* 285. nec oota fefellit Semits præſtructum bellis civilibus hoſtem. *b. e.* antea inſtructum, edoctum.

PRÆSTRUO, is, uxi, uctum, a. 3. *fabbricare innanzi*, 2 *nella parte anteriore*, προοικοδομέω, unte, vel io anteiore parte ſtruo. V. *Præſtructus*. ¶ Item obſtruo, claudo, *ſerrare*, *chiudere*. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 563. *de Coco*. Ille aditum vaſti præſtruxere obiice montis. *Al. leg.* perſtruxerat. *Id. l.* 2. *de ar. am. v.* 21 Hoſpitia effugio

ſugin præſtruxeret omnia Minos. *Al. leg.* præcluſerat. *Stat. 1. Achill. verſ.* 480. Quemve alium Stygios tulerit ſecreta per amnes Nereis, & pulcros ferro præſtruxerit artas? *h. e.* firmaverit contra ferrum, & impenetrabiles fecerit. Al. leg. *perſtringerit*. ¶ Translate a prima notione eſt præparare, præmittere tanquam fundamentum rerum ſequentium. *Liv. l.* 28. *c.* 42. Fraus fidem in parvis ſibi præſtruit, ut cum operæ pretium ſit, cum mercede magna fallet. *Aſcon. in Divin. Verr. c.* 8. *ſub fin.* Præſtruit ad illud quod dicturus eſt, multa eſſe crimina in Verrē, quæ, &c. *Claudian. l.* 2. *in Ruſin. v.* 480. ſenſu dolor hæret in alto Abditus, & tacitos vindicta præſtruit iras. *Id. de* IV. *conſul. Honor. v.* 319. prius agmina dariis Exerca ſtudiis, & ſævo præſtrue Marti. *addeſtrelo*.

PRÆSTUPIDUS, a, um, valde ſtupidus. *Juvenc. lib.* 4. *v.* 600. *in Matth. c.* 25. Altera præſtupido pars eſt ſtolidiſſima corda.

PRÆSŪDO, as, n. *t.* προϊδρόω, ante ſudo. *Claudian. de capr. Prof. verſ.* 130. *lib. e.* Dum matutinis præſudat ſolibus æer. *h. t.* rare fluit. ¶ Tranſlata ſumitur pro ante exerceri. *Stat. 6. Theb. v.* 4. ſuper quo Martia bellis Præſudare paret, ſe ſque accendere virtus.

PRÆSUL, ulis, m. & f. præſultator, præſultor, προχορευτής: a *præ*, & *ſalio*. Dicitur de principe Saliorum, qui ancilia per urbem peſtantes ſelite ſolebant. *Capitolin. in M. Antonin. Philoſ. cap.* 4. Fuit in eo ſacerdotio (*Salvenus*) & præſul, & vates, & magiſter. *Cic.* quoque uſurpaſſe creditur *l.* 2. *de Divin. c.* 26. ubi al. leg. *præſultator*: & *lib. e. cap.* 66. ubi al. *præſulter*. ¶ Item univerſim qui alicui rei præeſt, præſes, *prælete*, *præſidens*, προεδρος, προεστώς. *Pallad.* R. R. *l. t. tit.* 6. *e med.* Recordati, arbori hanc eſſe præſulem Caſtitatem. *& ibid. in fin.* Agri præſul. *h. e.* villicus. *Rutil. in Itiner. l. t. v.* 550. Teſtis Roma fui præſulis eſſe poteſt. *h. e.* viri qui Roma honorum calmen indeptus eſt, ut ait *Symmach. l.* 4. *ep.* 23. de eadem illa loquens, de qua *Rutil.* hic. *Solin. c.* 2. (*al.* 3. *ſub init.*) Angerona, diva præſul ſilentii. *Martian. Capell. ſub init. l.* 6. *de Pallade*. Quod dua ſanguineo, præſulque coruſca duellu. *Avien. in deſcript. Orbis, v.* 519. Et Junone calent hic aræ præſule ſemper. *Sidon. l.* 4. *ep.* 14. Præſul fori.

PRÆSULSUS, a, um, valde ſalſus. *Colum. l.* 6. *c.* 2. *ante med.* Liba ſalſoque offas in præſulſæ adipis liquamine tinctas.

PRÆSULTATOR, oris, m. idem ac præſaltor. *Liv. l.* 2. *c.* 36. Invi præſaltatorem diſplicuiſſe. V. *Præſul*.

PRÆSULTO, as, n. *t.* προπηδάω, ante ſalio. *Lin. l.* 7. *c.* 10. Quando adeo feroa præſultat hoſtium ſignis.

PRÆSULTOR, oris, m. *i de toîs ἐφόρε προορχούμενος*, qui in ſacris choream ducit, & ante alios ſalit. Narrat *Lactant. l.* 2. *c.* 7. Joveus per quietem cuidam Atinio diuiſſe, ludis Circenſibus proximis præſultorem ſibi diſplicuiſſe. Idem refert *Valer. Max. l.* 2. *c.* 7. *n.* 4. & *Cic. t. de Divin. l.* 26. & *Liv. l. e. c.* 36.

PRÆSUM, pnes, præſt, præfui, n. anom. *præſidere*, *eſſe præſidente*, *ſupervenendere*, *eſſe cape*, *ἐπεστάναι*, *ἐφίσασθαι*, ante alios ſum, præſideo, præpoſitus ſum, præfectus ſum: a *præ*, & *ſum*: vel a *præt*, & *ſum*, unde *præſſe* pro *præeſt*: de quo V. in *Præt. Caſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 22. Omnibus Druidibus præſt unus, qui ſummam inter eos habet auctoritatem, & *lib. t. cap.* 18. & 52. Equitatu Dumnoria præeſt. præ *equitatui*. V. *Aſpellar*. Sic *cap.* 26. Liſcus, qui ſummo magiſtratu præerat. *Id. l.* 2. *c.* 6. Iccius, qui tum oppido præerat. *& lib.* 5. *c.* 22. Quibus reginoibus quatuor reges præerant. *Salluſt in Catil. c.* 43. *extr.* Qui ei provinciæ legatus præerat. *ero governatorr*. & *Cic. Verr.* 5. *c.* 77. *ad fin.* Ea provincia, in qua tu triennium præfuiſti. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 25. Præeſſe claſſi. *& cap.* 57. exercitui. *& cap.* 61. alicui negotio. *Salluſt. in Catil. c.* 32. *extr.* vigiliis, quæ per urbem habentur. *Nep. in Con. c.* 4. regiis opibus. *eſſe tuteræ generale dei Ro.* & *in Phoc. c.* 3. rebus regiis. *eſſer primo miniſtre*. & *Cic.* 4. *Verr. c.* 59. ſtatuis faciendis. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 7. ſacris. *Pompon. Dig. lib.* 1. *tit. e. leg.* 2. *ante med.* ædibus. *h. e.* ædilem eſſe. *Martial. l.* 12. *epigr.* 2. At chartis nec fata nocent, nec facula præſunt. *h. e.* non ſunt ſuperiora, non diutius durant, non vivacant. ¶ Abſolute juri dicundo præpoſitam eſſe, & edictionibus dandis. *Pompon. Dig. lor. tit. poſt inter.* Ea quibus conſtituebatur, quis quoque anno præeſſet privatis. *& paulo poſt*. Augeſcente civitate, & qui præerant, quædam genera agendi compoſuerunt. *Cic.* huc alludere videtur *l.* 1. *de Orat. c.* 20. Id, niſi hic in tuo regno eſſemus, nno tuliſſem, ſed moltis præeſſem, qui aut interdicto tecum contenderent, aut ta ex jure manu conſertum vocarent. ¶ *Præeſſe rei alicui*, auctorem & ducem ſe præbere, *fatis capo*, *e autore*. *Cic. de Amic. c.* 12. Non enim paruit illa Ti. Gracchi temeritati, ſed præfuit: nec ſe comitem illius furoris, ſed ducem præbuit. *Id. Attic. l.* 9. *ep.* 6. *ſub fin.* Illi crudelitati non ſolum præeſſe, verum etiam interfeſſe. ¶ *Præeſſe alicui ſcientiæ*, aut *artificio*, profiteri, *profeſſore*, cum quadam excellentia. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 45. Juris civilis cognitio, quantam affetat iis, qui ei præſnnt, honoris, gratiæ, dignitatis, quis ignorat? *& cap.* 55. Et clariſſimi civas et ſtudio præfuerunt. *& lib.* 4. *de Fin. cap.* 27. *in fin.* Prudentiam omnes, qui cuiqne artificin præſunt, debent habere. *Colum. in præfat. ante med.* Ignarum rei, cui præfuturus eſt, magiſtrum fieri jubet. ¶ Pro tueri, præſidio eſſe, *Ovid. de Larib.* Præſtitib. 5. *Poſt. verſ.* 135. Stant quoque præ nobis, & præſunt mœnibus Urbis, Et ſunt præſentes, nnaiſimque ferunt.

PRÆSŪMO, is, mpſi, & mſi, mptum, & mtum, 3. 3. *prendere innanzi*, *præoccupare*, προλαμβάνω, ante ſumo, præcipio, anticipo, anteverto, præverto. *Ovid. 3. de ar. am. v.* 757. Neve domi præſume dapes. *h. e.* antequam in convivium venias. *Plin. l.* 25. *c.* 5. *circa med.* Elleborum album non facile colligitur, caput aggravans, maxime niſi præſumatur alliam. *Tacit. 14. Ann. c.* 3. Præſumendo remedia munierat corpus. *re profecturini*, *e antivolens*. *& Cæſar in Epitom. Juſtiæ. tit.* 23. *e med.* Heres meus rem illam illum permitte præſumere, & ſibi habere. V. *Præcipio*. & *Plin. l.* 28. *c.* 4. *ſub fin.* Præſumere cibis, & interponere frigidam. *Plin. eiter l.* 6. *ep.* 20. *ad fin.* Ut ipſi nobis debeamus etiam conditoria exſtruere, omniaque heredum officia præſumere. *prevenire*. & *lib.* 3. *epiſt.* 2. *ad fin.* Hanc ego vitam voto & cogitatione præſumo, ingeſſurus avidiſſime, ut primum ratio ætatis receptai canere permiſerit. *Virg. Æn. t.* 1. *v.* 18. Arma parate animis, & ſpe præſumite bellum. *h. t.* bellum jam jam futurum mente & cogitatione tanquam præſens inte. Sic *verſ.* 491. & ſpe jam præcipit hoſtem. *Quintil. l.* 10. *c.* 5. Verba poetica libertate audacinre præſumunt eandem propria dicendi facultatem. *præſupponunt*. Legit *Burmann.* non præſumunt, & interpretatur, non adimant, non impediunt: quod videtur obſcurius. *Id. l.* 12. *c.* 1. Inviti judices audiunt præſumentem partes ſuas. *h. e.* præoccupantem. *Id. l.* 1. *cap.* 1. Quantum in infantia præſumptum eſt tamponis, ndoleſcentiæ acquiritat. *è è anticipato*. & *Plin. l.* 18. *c.* 25. *e med.* Sementribus tempora plerique præſumunt. *anticipano*. *Tacit. Ann. t. c.* 48. Venire ſe valida manu, ac ni ſupplicium io malos præſumant, uſurum promiſcua cæde. *h. e.* ante ſuum adventum ſumant. *Quintil. l.* 8. *c.* 6. *ed fin. de compoſ. verbor.* Deferende igitur quædam, & præſumenda, atque ut in ſtructuris lapidam impolitiorum, loco, quo convenit, quidque ponendum. *Id. l.* 12. *cap.* 9. Præſumere mala audiendi patientiam. *armare anticipatamente di pazienza*. & *Senec. ep.* 107. Mortem coatemnes, ſi ſæpe cogitaveris, & futura præſumpſeris. *et prefigurevei*. & *Val. Max. l.* 3. *c.* 5. *n.* 3. E fortuito dicto quaſi ſpem certam clariſſimi triumphi animo præſumpſit. *Tacit. 2. Hiſt. c.* 62. Torpebet Vitellius, & fortunam principatus iocrti luan ac prodigis apulis præſumebat. *h. e.* uſurpabat, antequam certus eſſet princeps. Adde *Horat. l.* & *Sat. e. v.* 87. ¶ Pro præneſcere, *Tacit. 12. Ann. c.* 42. Spectaret populus, hunc decore imperatorin, illum puerili habitu, ac pefinde fortunam utriuſque præſumeret. *Quintil. l.* 2. *c.* 4. Illa in pueris natura minimum ſpei dederit, in qua iogeniom judicio præſumitas. *h. e.* iatelligitur ea judicin, cum ea memoria debeat, ut *Id.* docat *tertio cap.* 3. (*al.* 4.) *l.* 12. ¶ Præ audere, occipere, moliri, apud ſeqnioris avi Scriptores, ſive in bonam, ſive in malam partem. *Aurel. Pearg. ed Conſtantin. c. e.* Te oc, imperator, tantum animo potuiſſe præſumere, ut bellum tantis opibus conſtatum, cunctantibus tunc imperii tui ſociis, primus invaderes? *Sulpic. Severr. lib.* 1. *hiſt. ſacræ*, *c.* 47. Illicita præſumens, incenſum Deo obtulit: quod ſolis facere ſacerdotibus fas erat. *Sex. Ruf. c.* 7. Epirotæ, qui ad Italiam tranſire præſumpſerent. ¶ Item ſine ratione aliquid expetera, & exſpectare, *preſumere*. *Tertull. de ſultu femin. cap.* 2. Qui præſumit, minus veretur, minus pœcavet, plus periclitatur. *Pacat. in Pentg. Theodoſ. cap.* 40. Nec præſumere veniam reus, nec ſperare fugam claufus, nec martem potuit timere moriturus. ¶ Item opinari, credere, coajicere, *ſtimare*, *credere*, *immeginarſi*. *Juſtin. l.* 6. *c.* 2. Eo inſaniæ ſtudio poſcentes, quo geaviorem ſub magno duce militiam præſumebant. *Papinian. Dig. l.* 28. *tit.* 6. *leg.* 3. Ab hoſtibus reverſa filio, quem parer obiiſſe falſo præſumſerat. *Id. l.* 32. *leg.* 69. Ne fides comianuiom liberorum decipiat patrem, qoi malius de matre præſumſperet. *Paul. lib.* 48. *tit.* 10. *leg.* 18. Qui ſa filin teſtatoris impuberi tutorem adſcripſit, ſaſpectus eſſe præſumitur. *Ulpian. lib.* 12. *tit.* 3. *leg.* 7. Vulgo præſumitur, alium in litem non debere jurare, niſi dominum litis. *communemente ſi tiene*.

PRÆSUMPTE, adverb. *Vopiſc. in Caro*, *cap.* 4. Casi patria ſic ambiguus a plerifque proditur, at præſumpte veritatem dicere nequeam, quæ illa vere ſit. *Ti veriſtetem* qaidam delendum cenſent: *præſumpre* 28 audaciter, & nihil hæſitando. Al. leg. *præſumpto gravitate*.

PRÆSUMPTIO, nais, f. προλῆψις, actus præſumendi, ante ſamptin, & id quod ante ſumitur. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 53. Sed demus tibi iſtas duas ſumptiones, ea quæ Λήμματα appellant dialectici: ſed nos Latine loqui malumus: præſumptio tamen, quam προλαμβάνω idem vocant, non debitur. *h. e.* major propoſitio ſyllogiſmi, ſicuti *ſumptio*, & *aſſumptio* eſt minor. ¶ Item anticipatin, ſeu præoctin, opinio, fiducia de re aliqua, antequam eveniat, *fiducia*, *preſunzione*, *credenza*, *opinione*. V. *Præſumo*. *Plin. l.* 9. *ep.* 3. Beatiſſimum exiſtimo, qui bona meaſurzque famæ præſumptione perfruitur, certuſque poſteritatis cum futura gloria vivit. *Id. l.* 4. *ep.* 15. *e med.* Rerum, ques aſſeqni cupias, præſumptin ipſa jucunda eſt. *Juſtin. l.* 3. *c.* 4. Cum contre præſumptionem ſuam annis decem in obſidione tenerentur. *Spartian. in Adrian. c.* 2. Habait autem præſumptionem imperii mos futuri ea Jovis reſponſa. *Senec. ep.* 117. Maltum dare ſolemus præſumptinni omniam hominum. *h. e.* præcepta opinioni. *Papinian. Dig. l.* 41. *tit.* 3. *leg.* 44. *e med.* Si, en patris hereditate ad ſe perveniſſe rem emptam, noo levi præſumptione credat. *Ulpian. lib.* 29. *tit. e. leg.* 30. *e med.* Toties ei ſua præſumptio proficit, quoties concurrit cum veritate. *preſuppoſizione*, *ſuppoſto*. & *lib.* 43. *tit.* 4. *leg.* 3. *extr.* Ad exemplum præſumptionis Cacboniani edicti, prætor pollicetur poſſeſſionem. *Id. lib.* 40. *tit.* 5. *leg.* 24. *ante med.* Cum ea præſumptione libertas præſtim eſſe videtur. ¶ Item occupatin, figura Rhetorum. *Quintil. l.* 9. *cap. e. ante med.* Mire in cauſis velet præſumptio, quæ προλῆψις dicitur, cum id, quod objici poteſt, occupamus. ¶ Sequiori ævo audacia, confidentia, nimia ſpes, *preſuazione*. *Sulpic. Severr. l.* 2. *Hiſt. ſacr. c.* 33. Illicita præſumptinoe rex ad vicem ſacerdotis holocauſtom obtulit. *Tertull. de cult. fem. c.* 2. Timor fundamentum falſo-

ais, præſumptio impedimentum timoris. *Apul. in Apolog.* Pari avaritiæ & egeſtate totum Pudentillæ quadragies præſumptione caſſa deveraunt. ¶ Item obſtinata animi præparatio, & ultra modum obfirmata conſtantia. *Apul. l. 8. Metam.* Se ſe multimodis commulcat ictibus, mira contra plagarum dolores præſumptione munitus. *& lib.* 10. Obfirmatus mira præſumptione, nullis verberibus, ac ne ipſo quidem ſuccubuit igni. ¶ Item falſa religio, ſuperſtitio, quæ animos jam perperam imbutus fuit, *ſuperſtitionem imbecillo. Apul. l. 9. Metam.* In vicem certæ religionis, mentita ſacrilega præſumptione Dei, quem prædicaret unicum confictis obſervationibus vacuis. ¶ Item quarvis præjudicata opinio, & falſa ſententia. *Tertull. in Apolog. c. ult.* Hæ ſunt, quæ in nobis ſolis præſumptiones vocantur, in philoſophis & poetis ſummæ ſcientiæ, & inſignia ingenia.

PRÆSUMPTIOSUS, a, um, *præſumtuoſo*, præſumptionis, & audaciæ plenus. *Sidon. l. 1. ep. ult.* Quod juvenem dixiſſe præſumptioſum fuiſſet, publicaſſe periculoſum. Al. leg. *præſumptuoſum*, quod *Id.* uſurpavit etiam *ep. 1. ejuſd. lib.* Hoc *a præſumptus* fit, illud a *præſumpta*.

PRÆSUMPTOR, oris, m. qui præſumit, & fidenter, aut nimis audaciter ſibi promittit. *Tertull. de Pœnit. c. 6. ſub fin.* At ille præſumptor, cum ſibi raptomitterat, ſecurus ſcilicet, timera non potuit. *Auguſtin. ep.* 120. *c.* 14. Petrus ea egregiæ præſumptore tam creber negator effectus. Adde *Paulin. Nolan. carm.* 24. *Not. 9. S. Fel. v.* 225. *Ammian. l.* 26. *c.* 8. *ad fin.* (*al. cap.* 25.) & *Imp. Theodoſ. lib.* 16. *Cod. Theodoſ. tit.* 2. *leg. ult.*

PRÆSUMPTORIE, *cum præſumptione*, nimis fidendo, & præſumendo. *Tertull. lib. 4. adverſ. Marcian. c.* 41. Petrus præſumptorie aliquid alocutus.

PRÆSUMPTUOSE, idem quod præſumptorie. *Sidon. l. 7. ep. 6.* Præſumptuoſe arroganterque loqui.

PRÆSUMPTUOSUS. V. *Præſumptioſus*.

PRÆSUMPTUS, & Præſumtus, a, um, *antecepto, preſe tumanzi*, προλαβὼν, ante ſumptus, præceptus. *Sil. l. 5. v.* 213. & *lib. 6. v.* 300. Manibus ipſa ſuis præſumpta pincula mittit. *Plin. lib.* 30. *c.* 15. *ſub fin.* Ebrietatem arcat pecudum affus pulmo præſumptus. *Id. l.* 25. *c.* 2. Quotidie veuenum bibere præſumptia remediis. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor. v.* 166. ſeſſinaque voti Præſumptore tam creber negator effectus. Adde *Paulin. Nolan. carm.* 24. *Not. 9. S. Fel. v.* 225. *Ammian. l.* 26. *c.* 8. *ad fin.* (*al. cap.* 25.) & *Imp. Theodoſ. lib.* 16. *Cod. Theodoſ. tit.* 2. *leg. ult.*

PRÆSUMPTORIE, *cum præſumptione*, nimis fidendo, & præſumendo. *Tertull. lib. 4. adverſ. Marcian. c.* 41. Petrus præſumptorie aliquid alocutus.

PRÆSUMPTUOSE, idem quod præſumptorie. *Sidon. l. 7. ep. 6.* Præſumptuoſe arroganterque loqui.

PRÆSUMPTUOSUS. V. *Præſumptioſus*.

PRÆSUMPTUS, & Præſumtus, a, um, *antecepto, preſe tumanzi*, προλαβὼν, ante ſumptus, præceptus. *Sil. l. 5. v.* 213. & *lib. 6. v.* 300. Manibus ipſa ſuis præſumpta pincula mittit. *Plin. lib.* 30. *c.* 15. *ſub fin.* Ebrietatem arcat pecudum affus pulmo præſumptus. *Id. l.* 25. *c.* 2. Quotidie veuenum bibere præſumptia remediis. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor. v.* 166. ſeſſinaque voti Præſumptore tam diadema dedit. *b. e.* ante legitimam ætatem. *Quinctl. l.* 1. *in proœm. a med.* Altius ibant qui ad ſumma nitebatur, quam qui præſumpta deſperatione quo vellnt evadendi, protinus ciraa ima ſubſtiterint. *Id. l.* 2. *cap.* 17. *a med.* Nihil invidia valeat, nihil gratia, nihil opinio præſumpta. *commune prevenzione, pergiudizio, fama, credenza.* Sic *Sil. l.* 7. *v.* 581. præſumpta ſpes. *Terent.* 2. *Aun. cap.* 73. Ut quis miſericordia in Germanicum, & præſumpta ſuſpicione, aut favora in Piſonam pronior, diverſi interpretabantur. *ſoſpette, e propenſione già concepta.* & *in Agric. c.* 18. Tranſacta ætas, ſparſi per provinciam numeri, præſumpta apud militem illius anni quies. *credota comunemente.* ¶ *Præſumptum eſt*, præſumpta opinio eſt, *è comune anticipate concetto. Ulpian. Dig. lib.* 21. *tit.* 1. *leg.* 31. *ad fin.* Præſumptum eſt, quoſdam ſervos bonos eſſe, quia nationis ſunt non infamatæ. Adde *leg.* 37. Sic *Scævol. lib.* 32. *leg.* 32. *extr.* Quod præſumptum id eſſe debeat, niſi contrarium ab heredibus probetur. *dee preſupporſi per certo.* ¶ *Præſumptum habere*, tanquam præmiſſum certumque habere. *Tacit. Ann.* 14. *c. penult.* Quod ad eum finem memoravimus, ut quicumque caſus temporum illorum nobis vel aliis auctoribus noſcent, præſumptum habeant, quoties fugas & cædes juſſit princeps, toties grates deis actas.

PRÆSUO, is, ui, utum, n. 3. *cucire*, anta, vel in anteriore parte conſuo. *Plin. l.* 12. *c.* 19. *od fin.* Conſecant caſiæ furculos, moa præſuunt recentibus corlia.

PRÆSUTUS, a, um, ante conſutus. *Ovid. Met.* 11. *v.* 8. haſtam Varis Apollinei vocalia miſit in ora: Quæ ſoliis præſuta notam ſine vulnere fecit. *b. e.* thyrſus cuſpidem habens ſolius contectam, & quaſi præpilatam. Al. leg. *præfixa, protecta, perfuta, præfulta*, &c.

PRÆTACTUS, a, um, ante tactus. *Cæl. Aurelian. Acutor. l.* 1. *c.* 9. Prætacta nervoſitas. *b. e.* ante affecta. *Id. Chronic. lib.* 4. *cap.* 3. Lania mollibus venter contegendus, leviter oleo Hiſpano prætactus. Adde *cap.* 4.

PRÆTANGO, is, a. 3. ante tango. *Cæl. Aurelian. Chronic. lib.* 5. *cap.* 7. Prætmoveri corpus, ſive prætangi acceſſione ventura. Adde *lib.* 1. *c.* 4.

PRÆTECTUS, a, um, contectus. *Cæl. Aurel. Chronic. l.* 1. *c.* 5. *fect.* 112. Sole corpus torrendum, ſed prætecto capite. Adde *lib.* 2. *c.* 7. & *lib.* 3. *c. ult.* & *Acut. l.* 2. *c.* 9.

PRÆTEGO, is, exi, ectum, a. 3. *captire, ſvrmuhdvrtu*, ante tego, contego. *Propert. l.* 3. *el.* 12. *v.* 12. Virgineumque cavo prætegit ære caput. *Al. leg.* protegit. *Plin. in Pæneg. c.* 15. Quis ſudores tuos hauſerit campus, quæ refectiones tues arbores, quæ ſomnium ſaxa prætexerint. *Laſtanz. lib.* 5. *cap.* 2. Vitia ſua capillis & pallio, & (quod maximum eſt velamentum) divitiis prætegebat.

PRÆTENDO, is, endi, enſum, a. 3. *ſtendere, e porre innanzi, προτείνω*, ante extendo, obtendo, objecta. *Plin. l.* 11. *c.* 2. Ubi viſum in culice natura prætendit? ubi guſtatum applicavit? *b. e.* extendit, & poſuit in anteriore oris parte. *Id. l.* 11. *cap.* 37. *fect.* 45. Cornua cochleæ bina, & ut prætendantur, ac reſiliant. *& fect.* 77. Membrana, quæ præcordia appellant, quia cordi prætenditur. *Virg. t. Georg. v.* 270. ſegeti prætendera ſepem. *Ovid. 3. Amor. el. 6. v.* 79. veſlem tumidis prætendit ocellis, Atque ita ſe in rapidas perdita miſit aquas. *Plin. l. 9. c. 6.* Prætendi juſſit plagas multiplices inter ora portus. *Juſtin. in fi. l.* 29. Prætendere alicui inſidias. tendere. *Agian. in deſcript. Orb. v.* 359. blandus prætenditur aer. *b. e.* circumfunditur. *Auctor vitæ Plinii maj.* qui a noanullis *Suetonius* creditur. Cum Bagrante Veſevo, ad aſperandaſs propius cauſas Liburnicas prætendiſſet. *b. e.* ante egiſſet, propuliſſet. *Plin. l. 7. ep.* 27. Ille non tollere oculos, non remittere ſtilum, ſed obfirmare animum, auribuſque prætendere. *b. e.* animum & conſtantiam quaſi in cuſtodiam aurium prætendera, ne ſonitu ſtrepituque perceilerentur. *Prætendere* hic a militia ductum videtur, cum caſtra aut acies contra hoſtem, & ad cuſtodiam limitum tenduntur. *Tacit. l. Hiſt. c. 6.* Quidquid caſtrorum Armeniis prætenditur. *Paneg. in Pomp. Theodoſ. c.* 10. Via Iberum tuum viderat, jam Iſtro prætendebas. *Claudian. de B. Get. verſ.* 416. extremis legio prætenta Britannis. ¶ *Prætendi* locus aliquis dicitur, qui alteri objacet, ſeu ante alium locum extenditur. *Plin. l.* 3. *c.* 1. Bæticæ latere ſeptemtrionali prætenditur Luſitania. *Id. l.* 5. *c.* 9. Proxima Africæ incolitur Ægyptus, introrſus ad meridiem recedena, donec a tergo prætendantur Æthiopes. *Id. l.* 6. *c.* 27. *circa med.* Hyi, qui prætenduntur ſupra Elymaida. *Id. l.* 3. *c.* 3. Regio Edetania, amœno prætendente ſe ſtagno. ¶ Pro præferre, *Virg.* 8. *Æn. v.* 116. Pacifaraque manu ramum prætendit olivæ. *Id.* 4. *Georg. verſ.* 230. ſumoſque manu prætende ſequaces. *b. e.* præſer, ut apibus offundas. ¶ Translate *Virg.* 4. *Æn. v.* 338. nec conjugis unquam Prætendi tædas, aut hæc in fœdera veni. *b. e.* prætuli ſigna conjugii, ut marius dicerer. *Cic. in Verr. c.* 6. Qui te Pythagoricum ſolet dicere, & hominis doctiſſimi nomen tuis immanibus & barbaris moribus prætendere. *coprorti, e teonoſtare col nome*, &c. *Quinctl. in proœm. l.* 1. Non enim virtute ac ſtudiis, ut haberentur philoſophi, laborabant, ſed vultum, & triſtitiam, & diſſentientem a ceteris habitum peſſimis moribus prætendebant. *Ovid. de remed. Amor. v.* 239. Nec te Lar patrius, ſed amor revocabit amicæ, Prætendens culpæ ſplendida verba tuæ. *Plin. l.* 4. *ep.* 16. *extr.* Studeamus ergo, nec deſidiæ noſtræ prætendamus alienam. ¶ Nimirum frequenter ponitur pro affera cauſam, aut prætextum faciendi quippiam, præſertim ſi minus vera cauſa ſit, & alia lateat, qua ra vera ad agendum moveamur, *alligare, addurre per iſcuſa, e prentſto. Quinctl. l.* 7. *c.* 1. *a med.* Ignorantia prætendi non poteſt. *Flor. l.* 3. *c.* 5. Cauſam balli prætenderat apud Cæſium legatum, attrectari terminos ſuos a Nicomede. *Tacit. 6. Ann. c.* 18. Hæc a ſe factitari prætendebat, ut parta apud Principem gratia, periculis fratria mederetur. *Id.* 2. *Hiſt. c.* 85. Miſſo centurione ad interficiendum legatum, ob ſimultates, quibus cauſam partium prætendebat. *Id.* 3. *Ann. c.* 59. *extr.* Feſſam ætatem & actoa labores prætendere. *Senec. in Troadeh. v.* 753. Vatem, & infontes prætendis deos? *Paul. Dig. lib.* 2. *tit.* 14. *leg.* 9. Unus tutor plurium pupillorum nomine unum debitum prætendentium, ſi convenerit, placuit unius loco eſſe. *Leo. l.* 3. *c.* 47. Quem decretæ ſermonem prætenderit, forſan aliquem verum auctores antiqui tradiderint. *b. e.* præpoſuerit, ut juſtitiam decreti ſui offenderet.

PRÆTENER, ra, rum, *πολυτέρμων*, valde tener. *Plin. l.* 25. *cap.* 13. Sed alia eſt capnos, fruticoſa, prætenera, folius coriandri. Adde *lib.* 14. *c.* 2.

PRÆTENTATUS, us, m. actus prætentandi. In ſexto caſu ſing. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fect.* 52. Cochleis oculorum vicem cornicula bina prætentatu implent.

PRÆTENTATUS, a, um, ante tentatus, exploratus. *Sueton. in Aug. c.* 35. Ne admiſſum quidem tunc quemquem Seuatorum, niſi ſolum, & prætentato ſinu. *b. e.* explorato prius, an arma ſino abdita ferret. *Id. in Claud. c.* 35. Neque ægrum quemquam viſitavit, niſi explorato prius cubiculo, culcitiſque & ſtragulis prætrotatis & rescuſſis. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 78. Idcirco tota cauſa prætentata atque perſpecta, locis omnibus inventis atque indiuctis, conſiderandum eſt, &c. Al. leg. *pertentata*.

PRÆTENTO, as, avi, atum, a. 1. *tentare innanzi, provare, taſtare, προπειράσαι*, prius tentu, ſcrutor, exploro, experior, inquiru. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 312. hi celſo cornua malo Expediunt: alii tonſas in marmore ſummo Prætentant. *Tibull. l.* 2. *el.* 1. *v.* 77. Et pedibus prætentat iter ſuſpenſa timore, Explorat cæcas cui manus ante vias. *va a tentare, a brancolando.* & *Ovid. in Ibin, v.* 261. trapiduſque miniſtro Prætentes baculo, luminis orbus, iter. *Plin. l.* 9. *c.* 32. Cochleæ corniculis prætentant iter. *Ovid. 14. Met. verſ.* 180. *de Polyphemo.* Prætentatque manu ſilvas, & luminis orbus Rupibus incurſat. *Id.* 5. *Met. v.* 339. Calliope querulas prætentat pollice chordas. *ſa una ricercata.* ¶ Translate *Quinctl. l.* 4. *c.* 1. *ant med.* In ingreſſu parcius & modeſtius prætentanda eſt judicia miſericordia. *Ovid. Met. l.* 8. *v.* 7. Prætentatque ſui vires Mavortis in arbe Alcathoi. *ſa prova, un ſaggio. & lib. 9. v.* 587. Ante erat ambiguis animi ſententia dictis Prætentanda mihi. *Lucan. l.* 9. *verſ.* 398. Prætentara pericula. *Val. Flacc. lib. 6. verſ.* 75. vulnera. V. alia in *Prætentatus*. ¶ Eſt etiam frequentativum a *prætendo*, obtendo, objecto, oppoon. *Claudian. de B. Gild. verſ.* 438. Dextra mocet jaculum, prætentat pallia læva: Cetera nudus eques.

PRÆTENTURA, æ, f. cuſtodia militaris poſita in confiniis provinciæ, & velati prætenta. *Ammian. l.* 24. *c.* 3. (*al.* 9.) Meſopotamiæ tractus, omnes crebro inquietasi ſueti, prætenturis & ſtationibus ſervabantur agrarius. Adde *cap.* 2. (*al.* 6.) & *lib.* 25. *cap.* 4. (*al.* 13. *ouer.*) & *lib.* 31. *c.* 8. (*al.* 23.)

PRÆTENTUS, a, um, *ſteſo innanzi, προτεταμένος*, ante extenſus, protenſus. *Suetan. in Claud. c.* 12. Inter prætenta foribus vela ſe abdidit. *Stat. 8. Theb. v.* 36. prætentaque cælo Agmina nimborum. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fect.* 32. Talpus viſus non eſt: oculorum effigies ineſt, ſi quis prætentam detrahat membranam. *Id. l.* 10. *cap.* 37.

Quid

Quid tutia amne prætenta profuere Antonio, per cuius conte nunciu ? *Ovid. Heroid. ep.* 12. v. 43. Æra pedes ſolidi, prætentaque auribus æra. *b. e.* nares ære obductæ. ¶ Item contra intentus. *Ovid.* 3. *Met. v.* 63. infantiaque ora (*angoris*) reterdat Cuſpidis prætenta. *& lib.* 8. v. 341. prætentaque ſorti Tela tenent dextra, læto vibranda ferro. *Adde l.* 11. v. 570. ubi al. leg. *protenta*. ¶ Item ſimpliciter extentus, *tenſus*. *Fab. Pæt.* apud *Gell. l.* 10. *c.* 15. Propagines e vitibus altius prætentos non ſuccidet. ¶ Item objacens, ſeu ante alium locum extenſus. *Virg. Æn.* 6. v. 60. Prætantaque Syrtibus arva. *Liv. l.* 10. *c.* 2. Tenue litus prætentum. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 167. Armeniæ prætentus Iber. *Tacit. a. Ann. cap.* 56. Gens noſtris provinciis late prætenta. *Plin. lib.* 6. *cap.* 20. Montes perpetuo tractu oceani oræ prætenti. *Claudian. de B. Get. verſ.* 416. legio prætenta Britannis. *b. e.* oppoſita cuſtodiæ cauſa.

PRÆTENUIS, a, *multo ſubtile*, *e tenue*, λεπτότατος, valde tenuis, pertenuis. *Plin. l.* 16. *c.* 10. Pinus folium habet capillamenti modo prætenue. *& cap.* 31. Prætenuis fila. *Id. l.* 19. *c.* 6. *extr.* Allium capita prætenui. *Id. l.* 33. *c.* 6. Simplices, aut prætenues bracteæ. *& lib.* 25. *c.* 8. *circa med.* Dictamnum ramis prætenue, pulegio ſimile. *Id. l.* 8. *c.* 50. Prætenuis pons. *multo ſtrictus*.

PRÆTEPEO, es, n. a. prius tepeo. Translate *Ovid.* 2. *Amor. el.* 4. v. 3. Mollis ia obſequium, facilisque rogantibus eſſes, Si tuus in quavis prætepuiſſet amor. *b. e.* ſi ante incaluiſſet.

PRÆTER, *innanzi*, *lunge*, *appreſſo*, παρὰ, ante, juxta, cum verbis motus, & accuſativo: a *præ*, ut *fabter* a *fab*. *Plaut. Stich.* 3. 2. 7. Muſtela murem mihi abſtulit præter pedes. *Lucret. l.* 4. *v.* 140. Interdum magni montes, avolſaque ſaxa, Montibus anteira, & ſolem ſuccedere præter. *Cæſ. lib.* 1. *B. Gall.* 1. 48. Præter caſtra Cæſaris ſuas copias tranſduxit, & millibus paſſuum duobus ultra eum caſtra fecit. *Liv. l.* 40. *c.* 41. Ligures in eaves impoſitos præter oram Etruſci maris Neapolim tranſmiſit. *Id. lib.* 38. *c.* 16. Præter ripam euntibus Romanis Galli occurrere. *Plin. l.* 6. *c.* 3. Præter radices Amazonii montis lapſus amnis. *Cic.* 5. *Verr. c.* 25. Servi ejus præter oculos Loliii hæc omnia ferebant. *ſu gli occhi*. *& Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 30. Præter ora ſuorum. *Plin. l.* 36. *c.* 8. *extr.* Tectas moles in privatas domos trahi præter fictilia deorum ſaſtigia. *Ovid.* 5. *Met. v.* 158. tela volant hiberna grandine plura Præter utrumque latus, præterque & lumina & aures. ¶ Item extra, citra, ultra, contra, *fuori*, *oltre*, *contro*. *Cic.* 2. *Phil. c.* 4. Ut ſi quid mihi homanitus acciditſet (multa autem impendere videbantur præter naturam, præterque fatum) teſtem relinquerem, &c. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 43. Ut præter ſe denos ad colloquium adduxerant, poſtulavit. *Nep. in Annib.* 1. 12. Plures præter conſuetudinem armatos apparere. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 44. Cum lacus Albanus præter modum creviſſet. *Id. Cand. a.* 1. 7. *extr.* Cum ei nihil adhuc præter ipſius voluntatem cogitationemque acciderit. *Auct. ad Herenn. lib.* 4. 1. 1. In ſuperioribus libris nihil neque ante rem, neque præter rem locuti ſumus. *fuor di propoſito*. *Nep. in Milt. c.* 2. Etſi præter opinionem res cecideraat. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 14. Præter æquum deliquere. *Id. Rud.* 2. 3. 69. Multa præter ſpem ſcio multis bona evenille. ¶ Sequente *etiam*, aut *tum*. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ.* 1. 32. Exactores præter imperatas pecunias, ſuo etiam privato compendio exerciebant. *& cap.* 57. Ut præter auctoritatem vires quoque ad coercendum haberet. *Calum. l.* 4. 1. 18. Quæ diſtinctio, præter illud commodum, quod plus ſolis vitibus præbet, tum etiam oculos domiai facilius admittit. ¶ Ioſervit excludendo, ſeu excipiendo, *fuorchè*, *ſalvo*, *eccetto*, ἐκτὸς, ἔξω. *Cic. pro Cluent. c.* 20. Omnibus ſententiis præter unam, condemnatus eſt. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 2. *in fin.* Ut locis frigidiſſimis nequa veſtitus, præter pelles, haberent quidquam. *& lib.* 1. *c.* 5. Frumentum omne, præter quod ſecum portaturi erant, comburunt. *b. e.* præter illud, quod, &c. Sic *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 3. Nullas (*litteras*) adhuc accepimus, præter quæ mihi binæ ſemel in Trebulano ſunt redditæ. *b. e.* præter illas, quæ, &c. *Juſtin. l.* 23. *c.* 2. Præter illum nemo regum ditior fuit, *Nep. in Milt. c.* 5. Nulla civitas Athenienſibus auxilio fuit, præter Platæenſium. ¶ Pro *præterquam*, ſine caſu, *eccettochè*, *fuorchè*, πλὴν. *Salluſt. in Catil. c.* 37. Cetera multitudini diem ſtatuit, ante quam liceret ſine fraude ab armis diſcedere, præter rerum capitalium condemnatis. *Priſcian. lib.* 18. *pag.* 1203. *Putſch.* & *Cledon.* in *Artc*, *pag.* 1933. putant hic *præter* ablativum regere: ſed vi *condemnatis* non a *præter*, ſed a *liceret* pendet. *Juſtin. l.* 13. *c.* 5. Epiſtolas in Græciam ſcripſerat, quibus omnium civitatium exſulss, præter cædis damnati, reſtituebantur. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *cap.* 5. E Græcis ipſis diligenter cavendæ ſunt quædam familiaritates, præter hominum perpaucorum. *Suet. in Ner. c.* 56. Religionum uſquequaque contemptor, præter unius dei Syriæ. *Id. in Claud. c.* 4. *ad fin.* Reliquit eum, nullo, præter auguralis ſacerdotii, honore impertitum. *Ovid. 6. Faſt. v.* 406. Nil præter ſalices, caſſaque canna fuit. (Adde locum *Calpurnii in Remoremoro*.) *Varr. R. R. l.* 1. *c.* 41. *ad fin.* Potius ſerculos de ſiceto, quam grana de fico expedit nbruere: præter ſi aliter nequeas. Adde *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 24. ¶ *Prætereaquæ*, præterea quæ, & inſuper, *e oltre a ciò*, *e di più*. *Plin. l.* 12. *c.* 4. Infecta habeat oculos, præterea e ſenſibus tactum, atque guſtatum. *Id. lib.* 4. *cap.* 6. Montes in Arcadia Pholoe, Cyllene, Lycæus, *&c.* præterque ignobiles octo. Adde *lib.* 4. *c.* 13. & *lib.* 5. *r. t. ſub fin.* & *lib.* 29. *c.* 5. *ſub fin.* ¶ *Præter hæc*, præterea, *oltre a ciò*. *Terent. Adelph.* 5. 3. 61. Præter hæc meridie ipſo faciam ut ſtipulam colligat. *Cæſ. l.* 2. *r.* 4. *ſub fin.* Præter hæc periculam oſtendit id quod excernitur, ſi, &c. ¶ *Proverbia*, & *Præter hæc*, V. infra ſuo loco. ¶ Sæpe *præter*, & *præter quam*, eſt ſupra, ultra, præ, magis quam, *più*. *Cic. Q. Fr. l.* 1 *ep.* 1. *c. penult.* Si, ut amplisſimum nomen conſequeremur, unus præter ceteros adjuviſi, certe idem, ut idem retineamus, præter ceteros laborabo. *Horat. epod.* 3. *v.* 9. Ut Argonautas præter omnes candidum Medea mirata eſt ducem. *Cic. pro Sull.* 2. 3. Quod mihi conſuli præcipuum fuit præter alios, id jam privato eum ceteris eſt commune. *Terent. Andr.* 1. 2. 31. Horum ille nihil egregie præter cætera ſtudebat. *Id. Heaut.* 1. 1. 7. Quod mihi videre præter ætatem tuam fucere, & præter quam res te adhortarur tua. *più di quel*, *the porta l' età tua*, &c. *Plaut. Perſ.* 3. 1. 37. Mulier nulla erit, quin ſit mala, Quæ præter ſpiret, quam placet parentibus. *Id. Merc. prol. v.* 94. Lucrum ingens facto, præter quam mihi meus pater dedit æſtimatas merces. ¶ *Præterquam*, V. infra ſuo loco. ¶ *Præter propter*, plus minus, circiter, *poco più poco meno*, *ad un di preſſo*, *in circa*: adverb. ex duobus conflatum, ut *altrinque utrinque*, *plus minus*, *ſus dsque*, &c. *Gell. l.* 19. *c.* 10. Cum architectus diviſſet, neceſſaria videri ſeſtertia trecenta, unus ex amicis Frontonis, & præter propter, inquit, alia quinquaginta. *Præter propter* vivere, inconſtantem vitam agere; modo hoc, modo illud velle; nunc hic nunc illuc ferri, nullam vitæ certam rationem ſequi. *Enn.* apud *Gell. ibid.* Imus huc, hinc illuc: cum illuc ventum eſt, ira illinc lubet: inserte errat animus: præter propter vita vivitur. (Uſi fuit etiam *Cato*, & *Varro*, teſte *Gell. ibid.*) Sunt qui leg. *uterque*, quaſi hoc dicat, vivitur præter id, quod propius vitam eſt. Sed hoc minus placet.

PRÆTERAGO, is, a. 3. ago oltra aliquem locum. *Homer. lib.* 1. *ep.* 15. v. 10. Mutandus locus eſt, & diverſoria nota Præteragendus equus.

PRÆTERBITO, is, a. 3. *paſſar oltre*, παρέρχομαι, tranſeo, prætereo. *Plaut. Pœn.* 5. 3. 43. Quid ſi eamus illis obviam? *Pœn.* at, ne intervias præterbitamus, metuo. *Id. Epid.* 3. 4. 1. Cave præterbitas ullas ædes, quin roges, ſenex ubi habitat.

PRÆTERCURRENS, entis, ante atque ultra currens. *Veget. l.* 3. *de re milit. c.* 14. *a med.* Equis prætercurrentibus.

PRÆTERCURSUS, a, um, *traſcorſo*, currendo præteritus. *Ammian. l.* 22. *c.* 9. (*al. c.* 22.) Prætercurſa Chalcedone, inde Nicomediam venit.

PRÆTERDOCO, is, xi, ctum, a. 3. ultra, vel ante aliquem docen. *Plaut. Mil.* 1. 1. 67. Ut te hodie, quaſi pompam illac præterdocerem.

PRÆTEREA, adverb. *oltre a ciò*, *in oltre*, *oltre*, *di più*, ἀκὶ τε, ἔτι, præter ea, præter hæc, ad hæc, inſuper, adhuc. *Cic. t. de Orat. c.* 35. Quid tacetis? nihil ne vobis in mentem venit, quod præterea Craſſo requiretis? *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 20. Auxiliis, equitatuque comparato, multisque præterea viris fortibus Toloſæ & Narbonæ evocatis. *& lib.* 4. *c.* 22. Quidquid præterea novium habebat, legatis præfectiſque diſtribuit. *Cic. pro Balb.* 1. 12. Sed nos non poſſumus & hujus eſſe civitatis, & cujuſvis præterea. *Id. Fam.* 14. *ep.* 4. Eſi in officio adhuc Orpheus: præterea magnopere nemo ceterorum fervorum. *altre e lui*, *fuori di lui*. & *Fam.* 4. *ep.* 3. *ſub fin.* A me ſic diligitur, ut tibi uni concedam, præterea nemini. ¶ In diſtributionibus *Salluſt. in Catil. c.* 14. Quicumque bona patria laceraverat; quique alienum æs grande conflaverat; præterea omnes undique parricidæ; ad hoc quos manus atque lingua perjurio & ſanguine civili alebat; poſtremo omnes, quos conſcius animus exagitabat, hi Catilinæ familiares erant. *Cic. Fam.* 10. *ep.* 3. Nam & in re militari virtutem, & in adminiſtranda provincia juſtitiam, & in omni genere prudentiam mihi tuam expoſuit: & præterea mihi non ignotam ſuavitatem tuam adjunxit: præterea ſummam erga te liberalitatem. *Terent. Eun.* 1. 2. 65. Multæ ſunt cauſæ, quamobram cupio abducere: primum quod ſoror eſt dicta: præterea at ſuis reſtituam. *Id. Adelph.* 3. 2. 47. Primam indotata eſt: tum præterea quæ ſecunda ei dos erat, periit. ¶ Aliquando ad tempus refertur, & deinde, poſtea, aut poſthac ſignificat. *Virg. Æn.* 2. *v.* 52. & quiſquam numen Junonis adoret Præterea, aut ſupplex aris imponat honorem? *Id.* 4. *Georg. v.* 500. neque illum Prenſantem nequicquam umbras, & multa volentem Dicere, præterea vidit.

PRÆTERĔO, is, ivi, & ii, itum, a. anom. *andare*, *e paſſare avanti*, *e lunge*, *e oltre*, *paſſare*, *oltrepaſſare*, παρέρχομαι, præter, ſeu ante, aut ultra eo, præterbito, prætergredior, tranſeo. *Plaut. Capt.* 4. 2. 27. Aiunt furfuri fues, quarum odors præterira nemo piſtrinum poteſt. *Id. Aſin.* 3. 4. 15. Jam hunc non auſim præterire, quin conſiſtam & colloquar. *Id. Ciſtell.* 4. 2. 15. Si nemo hac præteriit, poſtquam intro abii. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 2. *ſub fin.* Epicuri horti, quos modo præteribamus. *Horat. l.* 4. *od.* 7. *v.* 3. & decreſcentia ripas fiumine prætereunt. *b. e.* fluunt ſecundum ripas, non ultra aut ſupra. Quidam mallent diviſim ſcribere *præter eunt*: ſed non eſt neceſſe. *Terent. Adelph.* 4. 2. 35. Præterito has recta platea ſurſum. *Id. Andr.* 1. 5. 18. Præteriens modo, mihi apud forum, uxor tibi ducenda eſt, Pamphile, inquit. *Plaut. Merc.* 5. 4. 46. Non nubilis hic locus factis tuis, dum memoramus, ut arbitri ſint, qui præteriant per vias. *Cic. in Divin. Verr.* 1. 15. *rem.* Quaſi præteriens ſatisfaciam univerſis. *come di paſſaggio*. Sic *de clar. Orat. c.* 54. Uno aſpectu, & prateriens de oratore judicet. ¶ Item tranſira, labi. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 63. Nec, quæ præteriit, iterum revocabitur unda, Nec quæ præteriit hora, redira poteſt. *Plaut. Merc.* 2. 1. 3. Nocte hac, quæ præteriit, proxima. *Id. Rud.* 2. 2. 3. *R. R. c.* 4. *ad fin.* Præteritis decem diebus, ſiunt exire paſtum. *paſſati dieci di*. ¶ *Nisi me præterit*, haud eiam me eſt, non fugit, memoria non excidit, hæret adhuc, ſcio, non ignoro, *non m' è ſfuggito di mente*, *ſa benissimo*. *Cic. pro Cæcin. c.* 35. Non me præterit, tametſi de hoc jure multa prætereo, tamen me longius proſequtum eſſe. *& cap.* 33. *ſub fin.* Certe quæri hoc ſolera, me non præterit (ut ex me ea, quæ tibi in mentem non veniunt, audias) quem-

admodum, &c. *Id. Fam. 1. ep. 8.* Sed te non præterit, quam sit difficile, &c. *Pompej. ad Domit. 3. cast. post epist. 12. l. 8. ad Attic.* Quantum ne committendum sit, non te præterit. *Plin. in præfat. Hist. nat. ante med.* Nec dubitamus multa esse, quæ & nos præterierint. *the ri sino ifuggire.* ¶ *Præterire aliquem*, negligere, nullam rationem habere præsertim in honorum petitione, in testamentis, & hujusmodi, *lasciar fuori, sfriudere. Cic. pro Planc. c. 3.* Populus & potest, & solet nonnunquam dignos præterire: nec, si a populo præteritus est, quem non oportuit, a judicibus condemnandus est, qui præteritus non est. *Id. 5. Tuscul. c. 19.* Cum sapiens & bonus vir suffragiis præteritur. *Id. Phil. 2. c. 16.* Vide, quam te amarit is, qui, albus, ater ne fuerit, ignorare, fratrie filium præterirt. *Ovid. 5. Met. v. 312.* Me quoque Romani præteriere patres. *Cæs. l. 1. B. Civ. c. 6.* Scipioni obvenit Syria, Domitio Gallia, Philippus & Marcellus prætercuntur. *Martial. l. 7. epigr. 85.* Ad natalitias dapes vocabar. Etiam cum tibi, Sexte, non amicus. Quid factum est, rogo, quid repente factum, Quod sum præteritus virtus fodalis! ¶ *Præterire aliquid*, dicendo omittere, prætermittere, *tacere, tralasciare, ommettere. Cic. 5. Verr. c. 44. a med.* Audiisti hæc, quæ nunc ego omnia prætereo ac relinquo. *& ep. 77.* Ut illud missum faciam, permultos aratores, *&c.* ut hoc præteream, quod, &c. *Id. de Provinc. consul. c. 3.* Omitto jurisdictionem contra leges, cædes relinquo, libidines prætereo. *Cæs. ad Cicer. post epist. 6. l. 9. ad Attic.* Prætermittere non potui, quin scriberem ad te. *Cic. Attic. l. 6. ep. 3. ante med. & Verr. 4. c. 35.* Et quod pene præterii, Bruti tui causa feci omnia. *Id. pro Marcell. c. 1.* Tantam manifestudinem tacitæ nulla modo præterire possum. *Id. de clar. Orat. c. 21. fub fin.* Ut nulla fere pars orationis silentio præterretur. (Adde *Phil. 3. c. 4.*) *Ovid. 6. Fast. v. 319.* Præteream, recitatam ne tuum, rubicunde Priape, Dedecus? *Cic. pro Flacc. c. 3.* Prætereo illa, quæ præterenda non sunt. *Apul. l. 3. Metam.* Quod sufficitari pene præterivi. *Plaut. Merc. 2. 3. 68.* Verum, quod præterii dicere, neque illa matrem, &c. *Plin. l. 16. c. 10. ad fin.* Ne quid prætereatur. *& lib. 17. c. 19.* Ne quid sciens quidem præteream. *Id. l. 2. c. 98.* Ut nihil, quod equidem noverim, præteream. ¶ omittere alia quavis ratione. *Plin. l. 18. c. 18.* Prata quoties secta sunt, debent duplari, hoc est quæ secta fuerint præterierunt, secari. *Martial. l. 13. epigr. 3.* Prætereas, si quid non facit ad stomachum. *h. e.* transeas in lectulo. *Sueton. in Aug. c. 88.* Litteræ non modo, sed syllabæ aut permutat, aut præterit. ¶ Interdum est evadere, effugere, *fuggire, passare. Terent. Hecyr. 3. 4. 4.* O fortunate, nescis, quid mali prætereris, qui nuptias non ingressus mare. ¶ Item superare, vincere, *superare, passare*: ductum ab iis, qui cursu certant. *Virg. 4. Æn. v. 157.* Gaudet equa: jamque hos cursu, jam præterit illos. *Varr. l. 1. R. R. c. 1. ad fin.* Hos nobilitate Mago Carthaginensis præteriit. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 7. v. 51.* virtus alios tua præterit omnes. Adde *Vellej. lib. 1. cap. 17. ad fin.*

PRÆTEREQUITANS, antis, equitando prætereiens, ante & juxta aliquem equitans. *Liv. l. 3. c. 61.* Plerosque a castris averunt, prætereuntesque absterrent.

PRÆTEREUNTER, adverb. prætereundo, *di passagio*, cursim. *Augustin. tractat 118. in Joann.* Non est prætereunter loquendum.

PRÆTERFERO. V. *Prætertatus.*

PRÆTERFLUO, ixi, a. 3. *scorrer avanti*, e *oltre*, παραῤῥέω, præter, seu ante & prope fluo, fluendo prætereo. *Varr. l. 3. R. R. c. 16. a med.* Aquam esse oportet propinquam, quæ prætersluat, aut ir aliquem locum influat. ¶ Cum accusat. vi præpositionis adnexa. *Sallust. in fragm.* apud *Prisciun. l. 6. pag. 680. Putsch.* Flumen quod Valrotium parvo intervallo prætersluit. *Liv. l. 41. c. 11.* Amnem prætersluentem mœnia novo alveo avertit. ¶ Translate *Cic. 5. Tusc. c. 33. a med.* Corpus gaudere tamdiu, dum præsentem sentiret voluptatem: animum & præsentem percipere pariter cum corpora, & prospicere ventrem, nec præteritam prætersluere sinere. *scorrer via, passare.* Sic *Cato* apud *Plin. sub fin. præfat. hist. nat.* Horum ego orationes sino prætersluere.

PRÆTERGEO. V. *Pertergeo.*

PRÆTERGREDIOR, *ederis, essus sum*, dep. 3. *passar avanti*, e *oltre*, παρέρχομαι, præter *gradior*, prætereo, præterlabor, *Sallust.* apud *Non. c. 18. n. 28.* Qui prætergrediebantur, equites catapharti, ferrea omni specie. *Cic. Fam. 3. ep. 7. circa med.* Mihi nuntiavit, te jam castra prætergressum esse. *Hirt. de B. Alex. c. 69.* Cum non longe a castris Scipionis abesset, quæ eum necesse erat prætergredi. *Tacit. 14. Ann. c. 23.* Illum finis suos prætergredientem incusavere Mardi. ¶ Translate est superare, antecellere, *superare, passare. Sallust. sub init. orat. 1. ad Cæs.* In te maxime, qui tantum alios prætergressus es, uti prius defessi sint homines laudando facta tua, quem, &c.

PRÆTERHAC, adverb. *oltre a ciò, di più, da qui avanti*, prætee hæc, prætereа, ut *ontrac, pelhac. Plaut. Rud. 4. 4. 73.* Sic prætcrhac unum verbum facio hodie, ego tibi comminuam caput. *Id. Men. 1. 2. 3.* Prætcrhac si mihi tale post hanc diem faxis, faxo, suris vidua vitæ patrem. *& 5. 1. 25.* Non patiar prætcrhac. *Id. Mostell. 1. 1. 72.* Prætcthac mihi non facies moram. ¶ Scribitur & divisim *præter hac.*

PRÆTERIENS, V. io *Præterco.* ¶ In obliquis est *eunte.* Sed in vet. Lapide apud *Doniam class. 5. n. 165.* T. Lollius T. L..... positus propter viam, ut dicant prætcrientes, Lolli ave.

PRÆTERINQUIRO, is, a. 3. insuper inquiro. *Ammian. l. 25. c. 5.* (*al. c. 10.*) Statuit in negotium prætcrinquiri.

PRÆTERITIO, onis, f. *il lasciar fuori*, παράλειψις, actus prætereundi, omissio, negligentia. *Imp. Justin. lib. 6. Cod. tit. 29. leg. 4.* Mavent testatoris voluntas immutilata, ne pœnam patiatur prætcritionis, qui suos filios non præterit. ¶ Figura Rhetorum, qua dicimus nos præterire & nolle dicere id, quod tunc maxime dicimus: quæ ab *Auct. ad Herenn.* vocatur *occupatio. Aquila Romanus de figur. sentent. pag. 14. Pithœi.*

PRÆTERITUS, a, um, *possuto, andato, prœterito*, παρεληλυθώς, qui præterit, transactus, elapsus. *Cic. de Senect. c. 19. a med.* Nec præteritum tempus quoquam tevertitur, nec, quid sequatur, sciri potest. *& mox.* Præterita vemi temporis suavitate, ætatem veniisse. *& cap. 2.* Præterita ætas. *Virg. 8. Æn. v. 560.* O mihi præteritos referat si Jupiter annos! *Quintil. l. 10. c. 7.* Præteritus labor perit. *Id. l. 12. c. 4. ante.* Præterita fæcula. *Justin. l. 41. c. 2.* Præterita vita. *Propert. l. 2. el. 11. v. 9. not. & lib. 3. el. 9. v. 7.* juvenata. *Ovid. Heroid. ep. 10. v. 187.* Præteritæ veniam dabit ignorantia culpæ. *Plin. l. 8. c. 28. de comedis.* Sitim & quatriduo toletant, implenturque, cum bibendi occasio est, & in præteritum, & in futurum. *per lo passato.* Sic *Suetan. in Domit. cap. 9. ad fin.* Negotiantes contra Clodiam legem vetita in præteritum donavit. *Auct. B. Hispan. c. ult.* Ingressos in populum R. hoc bello, & in præterito tempore, cognosse. *Propert. l. 2. el. 10. v. 51.* Tu tamen amisso nonnunquam flebis amico: Fas est præteritos semper amare viros. *trapassati, defonti.* ¶ Præteritum tempus, παρακείμενος χρόνος, apud Grammaticos verbum est rem jam actam significans. *Quintil. l. 1. c. 4.* (*al. 8.*) *fub fin.* Quædam verba etiam mutantur, ut *fero* in præterito. Adde *Varron. lib. 7. de L. L. c. 32. &c.* ¶ Præterita, orum, *le cose passate. Cic. 1. de Divin. c. 30.* Sevocatus animus a contagione corporis meminit præteritorum, præsentia cernit, futura prævidet. *Id. de Fato, c. 7. ad fin.* Nec in falsum e vero præterita possunt converti. *Cæs. l. 1. B. Gall. c. 20. in fin.* Monet ut in reliquum tempus omnes suspicionem virtet: præterita se fratri condonare dicit. *Justin. l. 11. c. 3. fub fin.* Invidiam præteritorum contemptu præsentium demere. ¶ Item omissus, *ommesso, tralasciato. Terent. Adelph. prol. v. 13.* Fuctum ne factum existimetis, an locum reprehensum, qui præteritos negligentia est. *Ovid. Met. 12. v. 538.* dolorem Præteriti Alcidæ tacito non pertulit ore. *Id. Fast. 4. v. 573.* immersum est erratos dicere terras: Præteritæ Cereri nullus in orbe locus. *Cic. Acad. 4. c. 14. a med.* Quæ ab his dicantur, sic perfequamur, ut nihil in præteritis relinquamus. Al. leg. *in præteritum.* ¶ Præterita, παρακείμενα, libroe S. Scripturæ, in quibus omissa in historia Regum perscripta sunt, vocat *Hieronym. epist. 142. ad Domet.* ¶ De iis, qui in petitione honorum, aut testamento neglecti sunt, *Cic. pro Planc. c. 11.* Quos omnes fcimus adhibitate præteritos, consules esse factos. *Valer. Max. lib. 7. cap. 8. n. 4.* Cum testamento fratris præteritus esset. ¶ *Præteriti Senatores* dicti sunt, quos in legendo Senatus Censores præteribant, nec appellabant: quo facto censebantur Senatu ejecti. *Festus.*

PRÆTERLABOR, eris, psus sum, dep. 3. *scorrere avanti*, e *oltre*, præter, seu ante labi, præterfluere, *prætcrire*, παραῤῥέω. *Virg. Æn. 6. v. 874.* vel quæ, Tiberine, videbis Funera, cum tumulum præterlabere receptem. *Quintil. l. 9. c. 3. ad fin.* Silvarum amœnitas, & præterlabentia flumina. *Virg. 3. Æn. v. 477.* Ecce tibi Ausoniæ tellus: hanc arripe velle. Et tamen hanc pelago præterlabare, necesse est. *h. e.* præternaviges. ¶ Translate *Cic. 2. de Orat. c. 25. extr.* Ix mentem judicis intrare non potest, ante enim præterlabitur, quam percepta est. *posta, sfugge.*

PRÆTERLAMBO, ixi, a. 3. lambendo prætereo. *Ammian. l. 17. c. 2.* (*al. c. 4.*) Oppidum, quod Mosa fluvius præterlambit. *h. e.* prætersluit.

PRÆTERLÄTUS, a, um, *portato avanti*, e *oltre*, παραφερόμενος, latus præter aliquem locum, prætervectus. *Lucret. l. 4. v. 569.* At quæ pars vocum non aures incidit ipsas, Præterlata perit, frustra dissa per auras. *Liv. lib. 21. c. 55. fub fin.* Simul latebras eorum præterlata acies est.

PRÆTERLUENS, entis, præterfluens. *Apul. l. 6. Metam.* Nemus, quod fluvio præterluenti, rupique longæ artenditur.

PRÆTERMÕLO, ui, n. 1. *Possar avanti, e oltre*, παραπλέω, præter, seu ante meo, prætereo. *Lucret. l. 1. v. 318.* Sæpe salutantum tactu præterque meantum. *Ammian. l. 31. c. 8.* (*al. 23.*) Ab ipsis tractibus, quos prætermeat Ister. *Claudian. de consul. Mall. Theod. v. 234.* rapidus tacitus prætermeat ingens Danubius ripas.

PRÆTERMISSIO, onis, f. *omessione, tralasciamento*, παράλειψις, actus prætermittendi, omissio, neglectio. *Cic. in Top. c. 7.* Formæ sunt, in quas genus sine ullius prætermissione dividitur. *Id. 2. Offic. cap. 17.* Mamercæ prætermissio ædilitatis consulatus repulsam attulit.

PRÆTERMISSUS, a, um, *ommesso, tralasciato*, παραλελειμμένος, omissus, præteritus, relictus, neglectus. *Cic. 2. de Orat. c. 26.* Cum idcirco aliquid ambigitur, quod aut verbum, aut verba fint prætermissa. *& c. 29.* Si quid ab Antonio aut prætermissum, aut relictum sit, (*prætermissum* oblivione, aut negligentia: *relictum* data opera. Sic *l. 3. Offic. c. 2. a med.* Qui negant, eum locum a Panætio prætermissum, sed consulto relictum.) *Id. Attic. lib. 11. ep. 7. circa med.* Officii prætermissi reprehensio. *Cæs. l. 3. B. Civ. c. 25.* Nonnullæ ejus rei prætermissæ occasiones Cæsari videbantur. *Gell. lib. 6. c. 14.* Prætermissa animadversio contemptum parit.

PRÆTERMITTO, isi, issum, a. 3. *ommettere, tralasciare, lasciar passare*, παραλείπω, omitto, prætereo, relinquo, negligo. Qua ratione a *relinquo* differat V. in voce præced. *Cic. 9. Attic. ep. 14. fub fin.* Quid est quod scribamus? Ego tamen nullum diem prætermitto. *Id. 1. Offic. cap. 9.* Prætermittendæ defensionis, deferendique officii

officii plures ſolent eſſe cauſæ. *Hirt. de B. Aſric. c.* 1. Nullem prætermittere occaſionem proſectionis. *Cic. Fam. l.* 1. *ep.* 8. nullum officium hominis amantiſſimi erge aliquem. *& lib.* 12. *ep.* 24. nullum locum laudandi alicujus. *Juſtin. l.* 8. *c.* 3. *ad fin.* nullum jus, vel fas inviolatum. *Cic. Fam. l.* 12. *ep.* 21. neminem, quicum loqui poſſis, cui non eadem iſta dicas. *Id.* 3. *de nat. Deor. cap.* 15. voluptates. *Id. Attic. l.* 9. *ep.* 1. *c med.* ſcilus. *& ad Brut. ep.* 15. *a med.* poenam ſceleris. *b. e.* ignoſcere. ¶ ſcribendo, aut dicendo omittere, tacere, *laſciar ſtare. Nep. in Epamin. c.* 1. Nil videmus debere prætermittere, quod pertineat ad eam declarandam. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 25. Quod dignum memoria viſum, prætermittendum non exiſtimavimus. *Cic.* 3. *Q. Fr. ep.* 3. De aquis, & vie nihil prætermiſi quadam epiſtula, quin eaucleate ad te perſcribereim. *Id.* 6. *Attic. ep.* 3. *ad fin.* Id te ſcire volui. Ne illud quidem prætermittam. Horteníius, &c. *Id. Phil.* 13. *cap.* 6. Ne illud quidem ſilentio prætermittendum puto. Al. leg. *præterundum.* ¶ Cum infinito. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 39. Reliqua, ſtudio itineris conficiendi, quærere prætermittit. *Nep. in Cim. c.* 4. Quod facere nullum diem prætermittebat. ¶ Pro veniam dare, indulgere, connivere, ſinere, permittere. *Terent. Adelph.* 1. 1. 26. Do, prætermitto: non neceſſe habeo omnia pro meo jure agere. Ubi *Donat.* do ſumptum, prætermitto deliciæ. *Lucret. lib.* 4. *v.* 1184. Prætermittet te humanis concedere rebus. ¶ Pro ultra mittere, præter aliquem locum mittere, tranſmittere, tranſvehere. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 2. *v.* 84. an ſocili re prætermiſerit unda Lucani tobida ora maris.

PRÆTERMONSTRANS, antis. *Gell. l.* 20. *c.* 10. Uſus conſilio ſum magiſtri, quod docere ipſe me debuetet, a quo diſcerem prætermonſtrantie. *b. e.* monſtrantis alium, qui quod ipſe debebat, doceret.

PRÆTERNAVIGATIO, onis, ſ. παράπλους, navigatio jucta, vel ante aliquam locum. *Plin. l.* 4. *c.* 12. Ab hac Ægina liberæ conditionis XVII. millib. P. cujus XX. M. P. prætetnavigatio eſt. *il giro, el circuito.*

PRÆTERNAVIGO, as, n. 1. *navigare avanti*, παραπλέω, jueta, vel ultra navigo. *Suetou. in Ner. c.* 27. Quoties Bajanum ſinum prætternavigaret. *Id. in Tiber. c.* 12. Mediterreneis agris abditus, vitanſque prætternavigantium officia. Adde *Apul. de deo Socrat. in fine.*

PRÆTERO, is, trivi, itum, a. 3. idem quod tero, vel velde tero. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 63. *de dentibus.* Prater Timarchi non mutavit primores, ideoqua prætrivit. *Plaut. Men.* 1. 2. 9. Januam lima prætetuat. Alii leg. *proterunt.*

PRÆTERPROPTER. V. *Prater* in fin.

PRÆTERQUAM, *fuorchè, fetto che, oltre che*, πλὴν ἢ, niſi, præter, excepto: adverb. aut conjunctim excipiendi, poſt ſe habene caſus verbi præcedentis. *Cic. Catil.* 3. *c.* 12. Quibus pre tantis rebue nullum a vobis præmium virtutis poſtulo, prætquam hujus diei memoriam ſempiternam. *Nep. in Attic. cap.* 21. Cum tres menſes ſine ullis doloribus, prætequam quos ex curatione capiebat, conſumpſiſſet. *Terent. Eun. c.* 1. 32. Neque, prætequam quas ipſe amor moleſtias habet, addas. *Cic. c. de Divin. c.* 22. *caet.* Moneta, a qua, prætequam da ſne plena quid unquam moniti ſumus? *Terent. Andr.* 4. 4. 14. Verbum ſi mihi unum, prætequam quod te rogo, faxis, cave. *Vellej. l. c. c.* 40. *c med.* Longeque majorem omni ante te ſe illata pecunia in ærarium, prætequam a Paulo, ee manubiis intulit. *Liv. l. & cap.* 4. *caet.* Nec quod noe ex connubio veſtro petamus, quicquam eſt, prætequam ut hominum, ut civium numero ſimus. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 6. *v.* 17. Cunctis poteſt igitur tacito pede lapſa vetuſtas, Prætequam curas attenuare meas. *Plin. l.* 20. *c.* 12. Aſparagi urinam cient utiliſſime, prætequam veſicam erulcerant. *ſe non che*, niſi quod. ¶ Sequente *etiam, quoque, tum vero*, particulis, *oltre, oltre che. Liv. l.* 25. *c.* 23. Syracuſarum oppugnatio ad finem venit, prætequam vi ac virtute ducis, inteſtina etiam proditione adjuta. *Ceſ. l.* 1. *c.* 9. Aqua frigida inſuſe prætequam capiti, etiam ſtomacho prodeſt. *Suetou. in Aug. c.* 71. Luſit palam obleſtamenti cauſa, etiam ſenex, ec, prætequam Decembri menſe, alias quoqua feſtis ac profeſtis diebus. *& Gell. initio l.* 15. Declameverat Antonius Julianus, prætequam ſempet alias, tum vero nimium quantum delectabilites. *oltre che.* ¶ Sequente *ſi eſt ecceta ſo. Plin. l.* 8. *c.* 25. *ſub fin.* Hippopotamus tergoris impenetrabilis, prætequam ſi humore madeat. ¶ & *quod eſt oltre che, eccetto che, ſe non che. Liv. l.* 35. *c.* 25. *ſub fin.* Philopœmen, prætequam quod ita Quintio placeret, & ipſe exiſtimabet, claſſem exſpectandam. *Cic. Q. Fr. l. c. ep.* 14. Ego me in Cumanum, prætequam quod ſine te, ceterum ſatis commode obleſtabam. *Terent. Heaut. c.* 4. 15. Omnes mihi labores ſuate leves, prætequam tui cerendum quod erat. *Liv. l. ep. c.* 27. *ſub fin.* Cortus unus prætequam quod non meſſas fluctibus naves, ceteros omnes cæleſtes maritimuſque terrores exponit. *Cic.* 3. *de Legib. c.* 19. *e fin.* Prater enim quam quod comitia ille eſſent ermie geſta ſervilibus, prætetee neque tribute capitis comitia rata eſſe poſſent, nequa ulla privilegii.

PRÆTERRADO, is, a. 3. *radere paſſando*, παραξέω, prætetundo radio. *Lucret. l.* 4. *v.* 530. Prætetradit enim vox faucee ſæpe.

PRÆTERSUM, es, fui, n. anom. obſum, ceetra ſum, negligo. *Terentl. in Apolog. c.* 38. Ipſis rebue, de quibus tranſiguntur, (*ſpectacule*) prætetſamus.

PRÆTERVECTIO, onis, ſ. *paſſaggio*, prætternavigatio. *Cic.* 7. *Verr. c.* 66. *extr.* Prætetvectione omnium, qui ultro citroque navigarent. παραπλοῦς.

PRÆTERVECTUS. V. vncem ſequant.

PRÆTERVEHOR, eris, ectus ſum, paſſ. 3. *paſſar avanti*, e *oltre*, παραπλέω, præter, ſeu ante, & jueta aliquem locum tranſeo, equo, curru, & præſertim nevi vectus. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 18. Neque enim ſirenes vocum ſuavitate videntur revocare eos ſolitæ, qui prætervehebantur. *Hirt. de B. Aſric. c.* 2. Cluperam claſſe prætervehitur, inde Neapolim. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 26. Naves ſolvunt, atqua altera die Apolloniam prætervehuntur. *& cap* 30. Nam prætervectas Apolloniam navee viderant. *Virg.* 3. *Æn. v.* 688. vivo prætervehor uſta ſaxo Pantagiæ. *Stat. Theb.* 5. *v.* 470. Iitora tectis Prætervectus aquie. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 72. Cito agmine forum & imminentia foro templa prætervecti, erigunt aciem per adverſum collem. Hic de pedituh. ſermo eſt. ¶ Interjecto verbo *Ovid. Met.* 13. *v.* 711. Et jam Dulichios portus, Ithecamque, Sumenque Prætter esant vecti. ¶ *Prætervehere* abſolate, prætervectus, vel dum prætervehitur. *Liv. l. ee. c.* 49. Cum prætervehens equo, ſedentem in ſaxo cruore oppletum conſulem vidiſſet. *Suet. in Aug. c.* 93. Quod Judæam prætervehens, apud Hierioſolymam non ſupplicaſſet. *& cap.* 98. Puteolanum ſinum prætervehenti vectores de navi Alexandrina eximiae laudes congeſſerant. *Id. in Caſ. cap.* 37. Gallici triumphi die velabram prætervehene pene curru exeuſſue eſt. Adde *caput* 78. *& in Ner. c.* 34. ¶ Translate *Cic. pro Cael. c.* 21. Emerſiſſe a vadis, & ſcopulos prætervecta videtur oratio mea. *b. e.* difficilimre percurriſſe, & explicoviſſe. *Id.* 7. *Phil. c.* 3. Periculoſiſſimum locum ſilentio ſum prætervectus. *ho paſſato ſotto ſilenzio. & pro Balbo, c.* 1. *ſub fin.* Oratio, quæ non prætervecta ſit aurce veſtræ, ſed in enimis omnium penitus infederit. *Plin. in Paneg. cap.* 56. Quid eſt enim in principatu tuo, quod cujuſquem prædicatio vel trenſilire, vel prætervehi debeat? *cocrei ſolo da paſſargia?*

PRÆTERVERTO, ie, a. 3. aoie vecto. *Plin. l. c. c.* 72. Eunti cum ſole iter eret: eundem remeans obvium contrario prætervertebat occurſu. *Eſt qui leg.* prævertebat.

PRÆTERVOLO, as, avi, atum, n. 1. *volare innanzi*, e *oltre, paſſare volando*, παρανέομαι, prætet, ſeu ante aliquem volare, volando aut currendo prætetire. Accuſativum regere poteſt vi præpoſitionis adjunctæ. *Cic. in Arat. v.* 412. Quem rutila fulgens pluma prætervolat Ales. *Suet. in Claud. c.* 7. Ut Forum ingredienti prætervolans aquila dextetiore humero conſideret. *Sil. l.* 10. *v.* 214. hoſta, Quæ medias raptim velox prætervolat aures. *Claudian. de B. Get. v.* 301. Pæva puppe lacum prætervolat. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 59. *ſub fin.* Sententiæ ſæpe acutæ non acutorum hominum ſenſus prætervolant. *Id. in Orat. c.* 58. Dum verbo & ſententias animis attentis admirantes excipiunt, fugit eos & prætervolat numerus. *Id.* 4. *Acad. c.* 23. *c med.* Hæc duo prepoſita non prætervolant, ſed ita dilatant, ut, &c.

PRÆTESTATUS, a, um, particip. prius, ſeu ante teſtatus. *Tertull. l.* 3. *carn. cont. Marcion. c.* 6. Prætetiete viam vitæ.

PRÆTEXO, is, xui, xtum, n. 3. *inteſſere*, περιπλέκω, ante teco, contexo. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 8. *v.* 7. Purpute ſæpe tuos fulgens prætexit amictus. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 436. glaucaſque comis prætecese frondes. *Plin. c.* 1. *l.* 16. Olve, & peluſtri junco ſunes nectuat ad prætexenda piſcibus retia. ¶ Translate *Id. in præfat. hiſt. nat. a med.* In his voluminibus auctorum nomina prætecui. *b. e.* præpoſui, prius recenſui, attecui. *& lib.* 18. *c.* 25. Auctores prodidere ea, quoe prætexuimus volumini huic. *Plin. elter in Paneg. c.* 52. Tibi maximus honor eecubare pro templis, puſibuſque prætexi. *b. e.* advolvi, harere, applicitum eſſe. *Cic.* 2. *de Orat. cap.* 78. Omnia quæ fiunt, quaque aguntur acerrime, lenioribue principiis natura prætexuit. *b. e.* principio conſtituit, inſtituit. *Id. e. de Divin. c.* 54. *a med.* Ee primis litteris illius ſententiæ carmen omne prætexitur. *b. e.* conſtituitur, componitur. *Tibull. l.* 3. *el.* 1. *v.* 11. Sumvnequa prætexat tenuie faſtigia chartæ, fadicet ut omnen, littera facta, meum. *b. e.* quaſi quædam textura ornet. ¶ Significat etiam tegere, operire, *coprire*: quaſi ſupra, aut ante aliquem rem quidpiam texere. *Plin. l.* 6. *c.* 25. *ad fin.* Semper fuit Parthia in radicibus montium, qui omnes eas gentes prætexunt. *Virg. Ecl.* 7. *v.* 12. Hic viridis tenera prætexit arundine ripas Mincius. *Id.* 6. *Æn. v.* 5. litore curvæ prætexunt puppes. *Claudian. de conſul. Prob. & Olybr. v.* 249. & totum violie prætexite fontem. *& lib. c. de rapt. Proſ. v.* 320. prætexere ramis limina. *Auſon. in Moſell. v.* 45. Tu eoque limigens ripam prætexens ulvis. *Colum. l.* 12. *v.* 697. Sicubi odoratus prætexit amœnus umbras. *b. e.* prætexens locum aliquem, umbram inducit. *Tecit. de Germ. cap.* 34 Utræqua nationes Rhteo prætexuntur. *abitano lungo il Reno*: quaſi Rhenus tequatur. ¶ Translate eſt velare, tegere colorem, ſeu excuſationem afforre, *vicoprire, colorire. Virg. Æn.* 4. *v.* 172. Conjugium vocat: hoc prætexit nomine culpam. *& verſ.* 500. Non tamen Anna novie prætecere fuoera facrie Germanam credit. *Claudian. l.* 1. *in Ruſin. v.* 99. blando fraudem prætexere riſu. ¶ Item obtendere, prætendere, adducere cauſam minue veram, ſeu prætextum faciendi quippiam, *fingere un motivo, addur un pretefto, a ſcuſa*, προφέρομαι, προτείνομαι. *Cic. in Piſon. c.* 24. Neque enim quiſquam poteſt excuſitum cupere, aperteque petoee, ut non prætexat cupiditatem triumphi. *Juſtin. l.* 16. *c.* 1. Quamquam in parricidio nulla ſatie juſta cauſa ad ſceleris patrocinia prætexi poteſt. *Vellej. l.* 2. *c.* 62. Ubicumque ipſi eſſent, prætexentes eſſe rempublicam. *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 72. Tigellinus apud Galbam T. Vinii potentia defenſus, prætexentis, ſervatam ab eo filiam. *& lib.* 4. *c.* 73. Libertas & ipſe ioſo nomina prætexuntur.

PRÆTEXTA, æ, ſ. & Toga prætexte, *veſte con liſte di porpora, prateſte*, περιπόρφυρος, toga Romanorum purpureum limbum in ore intextum vel aſſutum habens. Ea otebantur primo pueri & puellæ nobiliores honeſtioreſque (ut eſt apud *Aſcon. in Verr.* 3. *c.* 48. nam viliores ſimplici toga induebantur) illi uſque ad annum XVII. vel

XV.

XV. quo, illa poſita, virilem togam puram ſumebant: hæ uſque ad nuptias: Secundo magiſtratus omnes urbani, item coloniarum, & municipiorum, & Romæ vicarum, & collegiorum magiſtri, ut ex *Liv.* apparet *l.* 34. *c.* 7. & *Feſt.*, dum ludos publicos agerent: Tertio omnes ſacerdotes, & omnes ſacra facientes, aut votum aliquod ſolventes, atque etiam Senatores feſtis deorum diebus. De dictatoribus in urbe eſt locus *Seneca. de clem. l.* 2. *c.* 12. de conſulibus *Cic. poſt redit. in Sen. c.* 5. *ſub fin.* de prætoribus *Sueton. in Cæſ. c.* 26. & *Velleii contr. c.* 65. *l.* 2. (quos reum aliquem civem R. morti damnaturos prætextam depoſuiſſe ſatis indicat *Valer. Max. l.* 9. *c.* 12. *n.* 7. ſed aut perverſum induiſſe, ut eſt apud *Senec. l.* 2. *de ira, c.* 26.) de auguribus *Cic. a. Attic. ep.* 9. (quamquam alii verius non prætextam, ſed trabeam, eorum veſtem fuiſſe dicunt. *Cicero* autem *Διάκονον* vocat.) de Decemviris ſacra facientibus *Liv. l.* 27. *c.* 37. de ædilibus *Cic. ad Q. Fr. l.* 2. *ep.* 12. & *Verr.* 7. *c.* 14. de Senatoribus *Id. Phil.* 2. *c.* 43. de trium virtis epulonibus *Liv. l.* 33. *c.* 42. De tribunis pleb. alii affirmant, alii negant. V. *Ferrar.* & *Ruben. de re veſt.* Item *Georg.* in *Cic. Verburgii*, *pro Cluent. c.* 40. De Cenſoribus etiam controverſia eſt. Negare videtur *Polyb. l.* 6. *c.* 52. Quæſtores quoque urbanos ea abſtimiſſe, ſatis aperte ſignificat *Cic. Verr.* 7. *c.* 14. Provinciales adhibuiſſe fortaſſe ex *conſ. pro Planc. c.* 41. colligas. Sane major horum in provincia, quam Illorum in urbe, auctoritas, & juriſdictio fuit. ¶ Prætexta pulla nulli alii licebat uti, quam ei, qui funus faciebat. *Feſtus.* ¶ Magiſtratus in luctu publico prætextam abjeciſſe, colligi videmur ex *Cicer. poſt redit. in Sen. c.* 5. *ſub fin.* ¶ Origo ejus eſt ab Etruſcia, a quibus etiam alia honoris inſignia Romani acceperunt, teſte *Floro l.* 1. *c.* 5. & *Liv. l.* 1. *c.* 8. primumque ea uſum Tullum Hoſtilium, tertium Romæ regem, *Plin.* tradit *l.* 9. *c.* 39. & *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 6. Pueris autem concedi cœpta eſt poſt Tarquinium Priſcum, quintum regem. Nam cum is filium ſuum annorum quatuordecim, quod Sabino bello hoſtem ſua manu percuſſerat, prætexta, quæ magiſtratuum, & bulla aurea, quæ triumphantium geſtamen erat, donaſſet; inde ductus eſt mos, ut prætexta & bulla in uſum puerorum nobilium uſurparentur, ad omen & vota ſonciliandæ virtutis ei ſimilis, cui primis in annis munera hæc conceſſa fuerant, ut ait *Macrob. loc. cit.* alias inſuper aliorum ſententiis ſubtexuntur ad hoc inſtitutum pertinentes. Adde *Plin. l.* 33. *c.* 1. ¶ Hinc *prætexta* interdum ad ætatem puerilem refertur. *Cic. Catil.* 2. *c.* 2. *ſub fin.* Tongillum mihi eduxit, quem amare in prætexta, calumnia coperat. *Plin. loc. cit.* Cum in prætextæ annis occidiſſet hoſtem. ¶ *Prætexta* etiam dictum eſt genus fabulæ, ſimile tragediæ, in qua publica negotia agebantur, & reges Romani, magiſtratuſve inducebantur, qui toga prætexta uſi lunt: eorumque res publice geſtæ deſcribebantur. Hæc & *prætexta* dicitur: cui quaſi contraria fuit *Togata*, in qua res privatæ agebantur, & ignobiliores plebejique homines inducebantur, quę & *tabernaria* dicitur. *Horat. in ar. Poet. v.* 286. noſtri veſtigia Græca Auſi deſerere, & celebrare domeſtica facta, Vel qui Prætextas, vel qui docuere Togatas. *Pollio ad Cicer.* l. 10. *Fam. ep.* 32. Illa vero jam ne Cæſarie quidem exemplo, quod ludis prætextam de ſuo itinere ad L. Lentulum proconſ. ſollicitandum poſuit. & *ibid. in fin.* Etiam prætextem ſi vules legere, Gallum Cornelium familiarem meum poſcite. V. *Togatus*. Hujuſmodi *Prætexta* inſcribebantur v. gr. *Brutus*, *Decius*, *Marcellus*, ut ait *Diomed. l.* 3. *pag.* 487. *Putſch.*

PRÆTEXTATE. V. *Perærudite*.

PRÆTEXTATUS, a, um, prætexta indutus. *Cic. in Piſon. c.* 4. Clodium, qui nunquam antea prætextatus fuiſſet, ludos facere, & prætextatum volitare paſſus es. *b. c.* tanquam ludorum magiſtrum, ut *Manut.* adſcribit. *Suetan. in Ner. c. ult.* Prætextatæ imagines. *Donat. in fragm. de Com. & Trag.* Prætextata comœdia. V. *Prætexta* in fin. ¶ Sæpe dicitur de puerile puellisque, & de ætata puerili. *Cic.* 3. *Verr. c.* 58. Pupillus prætextatus. *Id. Phil.* 2. *c.* 18. Tenes eo memoria, prætextatum te decoaſſe? *Liv. l.* 22. *c.* 57. *ad fin.* Delecta edicta, juniores ab annis ſeptemdecim, & quoſdam prætextatos ſcribunt. (Adde *Sil. l.* 10. *v.* 647. & *Val. Max. l.* 7. *c.* 6. *n.* 1.) *Suetan. de clar. Rhetor. c.* 1. Latine Cicero declamavit, ſenior quoque, & quidem conſulibus Hirtio & Panſa, quos diſcipulos, & grandes prætextatos vocabat. *Gell. in ſ. cap.* 13. *l.* 2. Prætextata ætas. *Martial. l.* 10. *epigr.* 20. Tu mihi ſimplicibus, Maai, dilectus ab annie, Et prematata cultus amicitia. ¶ *Prætextatæ formæ*, & *prætextatæ verbæ*, obſcenæ & turpia, quia nobentibus, cum prætextas ponebant, obſcena (id eſt Feſcennina) a multitudine puerorum clamabantur, ut ait *Feſt.* apud quem alii, contrario ſenſu, *prætextatum foruunoum* pudicam, & omni obſcenitatis carentem, & qui prætextatos pueros decet, eſſe putaverunt: quod falſum eſt. *Suetan. in Veſpaſ. c.* 22. Erat dicacitatis plurimæ, & ſic ſcurrilis ac ſordidæ, ut eo prætaatetie quidem verbia abſtineret. *Gell. l.* 9. *c.* 12. Non prætextatis, ſed puris honeſtiſque verbis dicere aliquid. *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 2. *circa med.* Impudica & prætextata verba jaciens. ¶ *Prætextati mores*, impudici, obſceni, turpes. *Juvenal. in ſ. ſat.* 2. Sic prætextatos referunt Artaxata mores. ¶ *Prætextatus* cognominatus eſt quidam puer in gente Papiria, ob loquendi tacendique prudentiam, cum a matre de rebus in Senatu actis interrogaretur. Lepidam hiſtoriam narrat *Gell. l.* 2. *c.* 23 & ex eo *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 6.

PRÆTEXTUM, ti, n. proprie eſt id, quod in anteriore parte alicujus rei texitur, & affigitur. *Plin. l.* 16. *c.* 9. E cortice vaſa corbeſque faciunt, atque prætexta tugurionum. *b. c.* extremos tecti margines in tugurlo. In MSS. teſte *Hauduin.* eſt *protecta*: unde ipſe mallet *protecta*. Sed & *protecta* eandem ſententiam habere poteſt. ¶ Translata eſt ornamentum, ornatus, quaſi purpura, qua aurum, aut aliud quippiam ornandi cauſa alicubi intextum. *Senec. ep.* 71. *ante med.* Sed illud pulcherrimum reipublicæ prætextum, optimates, &c. *Val. Max. l.* 7. *c.* 3. *n.* 8. Abjecto honoris prætexto. *Al. leg.* abjecta prætexta. *Id. l.* 2. *c.* 10. Majeſtas jucundo introita animis hominum illabitur, admirationis prætexto velata. *Al. leg.* prætextu. *Id. l.* 4. *c.* 4. *n.* 1. Plurimorum ac maximorum operum prætextu titulum imaginum ſuarum amplificavit. *Al. leg.* prætento. *Manil. l.* 3. *v.* 129. nobilitas, qua conſtat bonoria Conditio, & famę modus, & genus, & ſpecioſo Gratia prętexta. Al. le. *prætecta*. ¶ Item prætextus, *prætecto*, *colore*. *Suetan. in Cæſ. c.* 30. Et prætextum quidem illi civilium armorum hæc fuit: cauſas autem *alias* fuiſſe opinantur. Multi hæc tralunt etiam locum *Senecæ* modo allatum. Adde *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 100. & *lib.* 3. *c.* 80. Ubi tamen ſunt, qui pro *prætextu* reponi malunt *prætexta*.

PRÆTEXTUS, us, m. *prætecto*, *colore*, *titulo*, *ſcuſa*, *πρόφασις*, *πρόσχημα*, illa apparens cauſa, & velamen, quo moveri ſe aliquis ſimulat ad aliquid agendum, cum tamen alia cauſa moveatur: ita dictus, quia prætexitur quodammodo & prætenditur ad velandam veritatem. *Petron. in Satyr. c.* 97. *ad fin.* Funde ſanguinem, quem ſub prætextu quęſtionis petiſti. *Juſtin. l.* 29. *c.* 3. *ad fin.* Hoc prætextu finitu cum Ætolis bello, nihil aliud quam Pœnorum & Romanorum bella reſpiciens, &c. *Suetan. in Aug. c.* 21. Cauſam optimatum deferut: ad prætextum mutatę voluntatis dicta factaque quorundam calumniatus. Adde *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 77. ¶ In bonam partem *Tacit.* 1. *Hiſtor. c.* 19. Cenſuerant mittendos ad Germanicum exercitum legatos. Agitatum ſecreto, num & Piſo proficiſceretur, majore prætextu. *b. c.* majori ſpecie dignitatis, & auctoritatis: vel majore ornamento legationis: quo ſenſu V. alia ex *Valer. Max.* in voce præced.

PRÆTEXTUS, a, um, *teſſata*, *intexture*, *περιφοὶς*, ante, vel in exteriori parte intextus, ut *prætexta toga*, de qua V. ſupra. Sic *Sil. l.* 10. *v.* 647. primęva ſuorum Corpora prętexto ſpoliant velamine. *Accurſ.* apud *Gell. l.* 2. *c.* 6. *ad fin.* Ejus ſerpentis ſquamæ ſqualido auro & purpura prætextæ. ¶ Item prętexta, vel allo quovis ornato veſtitu indutus. *Propertius l.* 4. *el.* 2. *v.* 11. Curia, prætexto quæ nunc nitet alta Senatu, Pellitos habuit, ruſtica corda, patres. *Auſon. in Profeſſorib. l.* 18. *v.* 7. prætexta pubce. *b. e.* pueri prætextati. ¶ De *prætexta* comœdia V. *Prætexta*. ¶ Item opertus, *coperte*. *Ovid.* 1. *de ar. am. v.* 155. Quid referam Baiæ, prętextoque litora velis? ¶ Item ornatus. *Id. in fin. l.* 4. *Faſt.* State Palatinę laurus, prętextaque quercu Stet domus. & *lib.* 5. *v.* 567. Auguſto prætextum numine templum.

PRÆTIMEO, es, mi, a. 2. *temere anticipare animo*, ante timeo. *Plaut. Amph. prol. v.* 29. Humana matre natus, humano patre, Mirari non eſt equum, ſi ſibi prętimet. *Tybull. l.* 3. *el.* 4. *v.* 14. Et fruſtra immanitum prætimuiſſe velit. *Senec. epiſt.* 98. *circa med.* Nil eſt miſerius, quam prętimere. Quę iſta dementia eſt, malum ſuum antecedere? Adde *Tertull de cerſur. carn. c.* 35. *circa med.*

PRÆTIMIDUS, a, um, prętimens. *Auſt. carm. de Ione & Nemeor, v.* 65. famulum ſe ſe ille fatetur Prætimidum.

PRÆTINCTUS, a, um, ante tinctus, imbutus. *Ovid. Met.* 7. *v.* 123. Semina mollit humus validis prætincta veneno. *Cal. Aurel. Tard. l.* 1. *c.* 4. *fect.* 119. Aqua, in qua fuerit candens ferrum prętinctum.

PRÆTONDEO, es, a. 2. ante tondeo. *Apul. ſub fin. l.* 5. *Metam.* Cum ejus comas demiſerim, pinnæ prætotonderim.

PRÆTOR, oris, m. *Prætore*, *Podeſtà*, *Ἄρχων*, qui rempublicam regit, vel qui exercitui præeſt, & ſpeciatim qui juriſdictionem exercet, ſeu jus populo dicit: a *prætendo*. Prętotis enim appellatio longe aliter accepta eſt poſt annum U. C. CCCLXXXVIII. aliter ante. Quippe regibus *exactis* iidem erant Conſules ac Prętores, qui etiam progreſſa temporis Judices dicti ſunt. *Cic. de Leg. l.* 3. *c.* 3. Regio imperio duo ſunto, iique prœeundo, judicando, conſulendo, Prętores, Judices, Conſules appellantor. *Id.* 1. *de Divin. c.* 54. Cum apud Delium male pugnatum eſſet, Lachete Prætore. Ubi Imperatorem Athenienſem more Romano Prętorem vocat. (Sic Thebanum Imperatorem *Id. l.* 1. *de Invent. c.* 33. prętorem dicit.) *Varr.* apud *Non. c.* 1. *n.* 91. Quod iidem dicebantur Conſules, & Prętores; quod prœirent populo, Prætores; quod conſulerent Senatum, Conſules. *Liv. l.* 3. *c.* 55. *ad fin.* Fuere, qui interpraetarentur, eadem hac Hotutia lege Conſalibus quoque, & Prætoribus, quia iiſdem auſpiciis, quibus Conſules crearentur, cantum eſſe: Judicem enim Conſulem appellari. Quæ refellitur interpretatio, quod his temporibus (ideſt anno CCCVII.) nondum Conſulem Judicem, ſed Prætorem appellari mos fuerit. Adde *Feſt. in Prætoria porta*. ¶ Duravit hæc appellatio, uſque dum creſcente Pop. Rom. imperio, bellis pluribus implicarentur; eoque, cum plurimum Urbe abeſſent, jus populo reddere nequirent: ideſt uſque ad L. Æmilium Mamercum, & L. Sextium Conſ. videlicet anno U.C. CCCLXXXVIII. Tum enim Patricii pro communicato plebi altero Conſulatu quæſtere ſibi hunc honorem, & impetrarunt. quod *Liv.* narrat *inſt. l.* 7. & *in fin. l.* 6. Poſtquam igitur Prætorium nomen pecuniarem habuit Magiſtratum, Conſules omnem Prætorum amiſere, quod propriure lis factum eſt, qui jus populo dicerent. *Cic. pro Mur. c.* 20. Qua in forte ſapiens Prætor, qualis hic fuit, offenſionem vitat æquabilitate decernendi, benevolentiam adjungit lenitate audiendi. ¶ Primum unus tantum Prætor creatus eſt, ut Conſulibus bello avocatis, jus in Urbe redderet, iſque *Prætor Urbanus* dictus eſt. Poſt aliquot deinde annos, non ſufficiente eo, quod multa turba etiam peregrinorum in Urbem veniret, creatus eſt & alius, qui Peregrinus appellatus eſt, quod inter ſives & peregrinos, vel inter peregrinos & peregrinos jus diceret. *Pompon. lib.* 1. *Dig. tit.* 2. *leg.* 2. *circa med.* ¶ Capta

pta deinde Sardinia, mox Sicilia, item Hiſpania, deinde Narbonenſi provincia. Prætores Procinciales tutidem creati ſunt, quot Provinciæ in ditionem venerant, qui in Provincias cum imperio, & exercitu mitterentur, & partim rebus urbanis, partim provincialibus præſſent, ideſt & jus dicerent, & Provincias regerent, bellum geſturi, ſi opus eſſet. V. *Liv. l.* 31. *c.* 27. & *lib.* 43. *c.* 65. V. etiam *lib.* 40. *c.* 44. Deinde Cornel. Sullæ quæſtiones publicas inſtituens de falſo, de parricidio, de ſicariis, de injuriis, prætores quatuor adjecit. *Pompon. loc. cit.* ¶ Varie deinde auctus eſt Prætorum numerus. nam C. Julius Cæſar duos novos Prætores creavit: Auguſtus ſexdecim conſtituit; Claudius denique duos adjecit. *Pompon. ibid.* ¶ Prætor primus erat ille, qui in Comitiis plura, quam ceteri ſuffragia ferebat, & primus omnium renunciabatur. *Cic. pro Leg. Manil. c.* 1. Nam cum Prætor primus centuriis cunctis renunciatus ſum, &c. ¶ Prætorem maximum, inquit *Feſt.* in *Meximum*, dici putant alii eum, qui maximi imperii ſit: alii, qui ætatis maximæ. Pro collegio quidem Augurum decretum eſt, quod in ſalutis augurio Prætores majores, & minores appellentur, non ad ætatem, ſed ad vim imperii pertinere. Hus *Feſtus*. Dicitur autem *maximus* Prætor Urbanus. *Liv. l.* 7. *c.* 3. Lex vetuſta eſt, priſcis litteris verbiſque ſcripta, ut qui Prætur maximus ſit, Idib. Septembr. clavum pangat. Sed hic *Liv.* vel Conſulum vel Dictatorem fortaſſe intelligit. Idem Prætor Urbanus dicitur etiam *major*. *Feſt.* in *Majorem*. Hic tantum juri in Urbe dicundo præerat: ceteri de quæſtionibus capitalibus cogniturі, ſorticbantur, ſtatim ac deſignati erant, quis cui quæſtioni publicæ præſuturus eſſet, puta quis de parricidiis, quis de pecuniis repetendis, &c. *Cic. Verr.* 2. *c.* 8. & ibi *Aſcen.* Provinciales vero in ſuam quiſque proviciam, in quam creati erant, tempore inſidictionis iueundæ proficiſcebantur. ¶ Aliquando *præeo* dicitur quicumque alicui rei præeſt. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 75. *lib.* 4. *Hiſt. c.* 9. (& *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 360. *n.* 3.) Reſiſtentibus ærarii prætoribus. *Aſcon. in Verr.* 3. *c.* 14. Veteres omnem magiſtratum, cui pareret exercitus, prætorem appellaverunt. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 318. *n.* 7. Cn. Sergio Co. F. prætori factis Volcani. & *pag.* 413. *n.* 2. Præt. coll. Fabr. *Cic.* quoque *l.* 2. *Fam. ep.* 17. *a med.* vocat *præterea* M. Bibulum, qui poſt conſulatum Syriam adminiſtrabat: quod adnotavit *Manut. ad inic. epiſt. Fam.*

PRÆTORIANUS, a, um, ad Prætorium, vel Prætorium cohortem pertinens. *Milites prætoriani*, qui ad prætorium excubant, & Prætoris, hoc eſt ducis ſummi in exercitu, perſonam coſtodiunt, *ſoldati delle guardie del corpo*. V. *Prætorius*. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 44. Prætorianus miles, non virtute ſua, ſed proditione victum, fremebat. *Plin. l.* 6. *n.* 29. *poſt med.* Miſſi ab Nerone milites prætoriani cum tribuno ad explorandum, &c. *Id. l.* 9. *c.* 6. *ſub fin.* Cæſar profectus eum prætorianis cohortibus. *Aurel. Vict. in Epitom. c.* 10. & 45. Prætoriana præfectura. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 6. Prætorianus exercitus. ¶ Prætoriana comitia *Liv. l.* 22. *c.* 35. diaiſe a nonnullis creditur: ſed plerique alii leg. *prætoria*. ¶ Interdum eſt idem quod prætorius. *Ulpian. Regular. tit.* 12. *a med.* Qui prætorianus tutor dicitur, quia a Prætore urbis dari conſuevit. *Auguſtus. l.* 6. *Confeſſion. n.* 10. Pretiis prætorianis codices ſibi conficiendos curare. *b. e.* pecunia collecta ex juriſdictione prætoria, & audiendis cauſis.

PRÆTORITIUS, *vel* Prætoricius, a, um, Prætorius. *Mertial. l.* 8. *epigr.* 33. De prætoritia ſolium mihi, Paule, corona Mittis. *b. n.* de coronis, quas in ludis ſolebant Prætores, aureis, & argenteis ſoliis (ſed tenuiſſimis) veratas donare ciciaribus. *Plin. l.* 21. *c.* 2. Craſſus dives primus *argento* auroque ſulia imitatus, ludis ſuis coronas dedit. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 398. *n.* 1. Q. Cornelio Senecioni Proculo Prætoricio Legato provinciæ Aſiæ.

PRÆTORIUM, ii, *n. podeſtà del Generale*, *pretorio*, ἡγεμονίων, tabernaculum Prætoris, ideſt ejus, qui exercitui præeſt: quia Prætor olim notabat omnem magiſtratum, cui pareret exercitus, ut docent *Aſcon. in Verr.* 3. *c.* 14. & *Feſtus* in *Prætorio porta*. *Liv. l.* 10. *c.* 33. Conſul duas cohortes tueri prætorium jubet. *Id. l.* 7. *c.* 12. Prætorium Dictatoris. *Id. l.* 3. *c.* 25. *a med.* Quercus imminens prætorio imperatoris Æquorum. Adde *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 76. & *lib.* 3. *c.* 82. & *Salluſt. in Jug. c.* 8. ¶ Item locus in proviacia ubi Prætor habitat, & jus dicit, *palazzo delle ragione*, *foro*, ἀγορά. *Cic. Verr.* 6. *c.* 28. *a med.* Imperat ſuis, ut id in prætorium deferant. & *Verr* 7. *c.* 35. Curritur ad prætorium. ¶ Item cujuſque Principis domus, *palazzo reale*. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 161. ſedet ad prætoria regis, Donec Bithyno libeat vigilare tyranno. ¶ (Elegauter *Virg.* tranſlulit ad ſedem regis apum in alveari, 4. *Georg. v.* 75. Et circa regem atque ipſa ad prætoria denſe Miſceantur.) ¶ Item cœtus hominum ad prætorium imperatoris convenientium, *conſiglio di guerra*. *Liv. l.* 30. *c.* 5. & *lib.* 37. *c.* 5. Tribunis edicit, ut ubi, prætorio dimiſſo, ſigna concinuiſſent, extemplo educerent caſtria legiones. ¶ Item ordo militum prætorianorum, ſeu prætoriarum cohortium & turmarum corpus, certo loco prope Urbem tendentium, perſonæ Principia coſtodiendæ cauſa: quibus qui præerat *præfectus prætorio* eſt dictus. *Plin. l.* 35. *c.* 2. *ad fin.* Militare in prætorio. *Id. l.* 7. *c.* 20. Meruit in prætorio Auguſti cautus. *Sueton. in Ner. c.* 9. Antium coloniam deduxit, adſcriptis veteranis e prætorio. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 46. *ad fin.* Speruunt oblatos ægros, militiam & ſtipendia orant. igitur in prætorium accepti. Poſſunt hæc intelligi etiam de ipſo loco in Urbe, ubi Prætoriani tendebant. V. *Prætorius*. ¶ Denique *prætorium* dici cœpta ſunt ædes elegantiores, utpatimeſque in agris exſtructa, & villa quæque minime ruſtica, vel villæ pars nobilior, & cultior, ubi domini, ruſticari cum libet, morantur, *palazzo in ville*, *caſe domenicali in campagna*: fortaſſe quia ſuper ruſticorum tuguria & caſas eminebat, quemadmodum in caſtris prætorium ſuper reliqua tentoria: *Sueton. in Aug. c.* 72. Ampla & operoſa prætoria gravabetur. Et ueptis quidem ſuæ, profuſe ab ea exſtructa, etiam diruit ad ſolum: ſua vero, quamvis modica, non tam ſtatuarum, tabularumque pictarum ornata, quam xyſtis & nemoribus excoluit. *Id. in Calig. c.* 37. In exſtructionibus prætoriorum atque villarum, omni ratione poſtiabita, nihil tam efficere concupiſcebat, quam quod poſſe effici negaretur. *Id. in Tiber. c.* 39. Poſt paucos dies juxta Tarciuium in prætorio, cui ſpeluncæ nomen erat, incenante eu, &c. (*Tacit.* hunc eundem locum deſignans, *ad lucum* vocat *l.* 4. *Ann. c.* 59.) *Sueton. l. c. ſilv.* 3. de villa Manlii Vupiſci, *v.* 25. alterneas ferennt prætoria ripas. *Juvenal. ſat.* 1. *v.* 75. Criminibus debent hortos & prætoria, menſas. *Modeſtin. Dig. lib.* 32. *leg.* 35. *circa med.* Sejus cum domum haberet, & in prætorium uxoris ſuæ ſe contulliſſet. *Ulpian. lib.* 50. *tit.* 16. *leg.* 198. Prætoria voluptarl tantum deſervientia. Adde *lib.* 47. *tit.* 20, *leg.* 13. *extr. Nerut. lib.* 8. *tit.* 3. *leg.* 2. & *Pallad. de re ruſt. lib.* 1. *tit.* 8.

PRÆTORTUS, a, um, ad Prætorem pertinens. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 7. Litteræ miſſæ ad conſulares & prætorios. *b. e.* qui præturam geſſerunt. *Id.* 7. *Verr. c.* 56. Onera atque merces in prætoriam domum deferebantur. *Id. l.* 2. *de Divin.* 1. 32. Cum C. Coponius prætorio imperio claſſi præeſſet. *Id. pro leg. Manil. c. ult.* Prætoria poteſtas. *Liv. l.* 10. *c.* 22. & *lib.* 22. *c.* 35. Prætoria comitia. *b.* 2. creandis prætoribus. *Cic.* 1. *Offic. c.* 10. *a med.* Quæ quidem pleraque jure prætorio liberantur, nonnulla legibus. *b. e.* quod Prætor per edicta proponit: definiturque *a Papiniano Dig. lib. & tit.* 2. *leg.* 7. Jus prætorium, quod Prætores introduxerunt adjuvandi vel ſuppleudi, vel corrigendi juris civilis gratia, propter utilitatem publicam: quod & Honorarium dicitur. Hinc illa Jctorum: Prætoriæ actiones, apud *Cujum lib.* 36. *tit.* 2. *leg.* 63. *circa med.* ſtipulationes, *Ulpian. Paul. & al. lib.* 46. *tit.* 5. *qui* de prætor. ſtipulationib. *ſcribitur*: Prætoria cautio, *Marcian. lib.* 35. *tit.* 2. *leg.* 31. Prætorium pignus, *Pomp. lib.* 41. *tit.* 5. *leg.* 22. ¶ Prætorius exercitus, *Plin. l.* 3. 1. 19. *ad fin.* qui a prætore regitur. ¶ Prætoria turba, *Cic.* 3. *Verr. c.* 52. dicuntur, qui ad Prætorem conveniunt juris patendi cauſa. ¶ Prætoria ornamenta, aut inſignia, *Tacit. Ann.* 12. 1. 21. & *Plin. l.* 7. *ep.* 29. h. e. latus clavus, prætexte, paludamentum, ſella curulis, quæ dabantur interdum ab Imperatoribus, virtutis ergo aliquibus, prætoriam dignitatem nunquam adeptis. ¶ *Prætoria porta* in caſtris, quæ ea prætorio recta in hoſtes ferebat (oppoſita decumanæ, quæ erat averſa huſti) hac exercitus ad pugnam educebatur. Dicta eſt a Prætore, qua ſignificat ſummum belli imperatorem. *Feſtus*, & *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 94. ¶ Eadem ratione *prætoria cohors* appellata eſt, quod ab Imperatore non diſcedebat, *la guardia del Generale*. Scipio raim Africanus, ut ait *Feſt.* primus fortiſſimum quemque delegit, qui ab eo in bello non diſcederent, & cetera munere militiæ vacarent, & ſeſquiplex ſtipendium acciperent. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall.* 2. 40. & 42. Hinc *Cic. Catil.* 2. *c.* 10. *extr.* O bellum magnopere pertimeſcendum, cum hanc ſit habiturus Catilina ſcortatorum cohortem prætoriam! ¶ Ad hujus exemplum Auguſtus tres cohortes elegit, quæ ſine caſtris, earüia locis in Urbe tenderent, ad ejus & ſui cuſtodiam, ut eſt apud *Sueton.* 2. 49. quæ deinde ad novem auctæ: poſtea additis etiam equitibus, juſtus pæne factus exercitus: datuſque ita certus locus (a Sejano ſub Tiberio) prope rauros urbis ad portam Viminalem, *caſtra Prætoria*, & *Prætoriana*, & *Prætorium* dictus: ipſique milites *Prætoriani*, dux *Præfectus prætorio* appellatus. *Sueton. in Tiber. cap.* 37. *Plin. l.* 3. *c.* 5. *ſect.* 9. *e med.* & *Tacit. 4. Ann.* 1. 2. ¶ Prætoria navis, *la capitana*, qua claſſis imperator vehitur. *Liv. l.* 26. *c.* 39. *e med.* Ut prætorium novem captam videre. *Plor. l.* 2. *c.* 7. Nata in prætoria puppe laurus. *Id. l.* 4. *c.* 8. *extr.* Xerxes fugiebat exſtincto prætoriæ navis lumine, &c. ¶ Prætoria claſſica. V. *Claſſicum*.

PRÆTORQUEO, es, orſi, ortum, 2. 2. ante torqueo, diſtorqueo. *Plaut. Rud.* 3. 2. 12. Prætorquete injuriæ priua collum, quam ad vos perveniat.

PRÆTORRIDUS, a, um, valde torridus. *Calpurn. Ecl.* 2. *v.* 80. Quos etiam prætorrida muneraat æſtas.

PRÆTORTUS, a, um, valde tortus. *Colum. l.* 3. *c.* 18. Julius Atticus prætorto capite, & recurvato ſemeu demerlit.

PRÆTRACTATUS, ûs, m. tractatus prive poſitus. *Tertull. de fuga in perſecut. c.* 4. Poſſumus determinare ex hoc ipſo prætractatu.

PRÆTREPIDANS, tis, valde trepidans, feſtinans. *Catull. carm.* 46. *v.* 7. *de advento veris*. Jam mens prætrepidans avet vagari.

PRÆTREPIDUS, a, um, valde trepidus, feſtinus, exſultans. *Perſ. ſat.* 2. *v.* 52. Si tibi crateras argenti, incuſaque pingui Auro dona feram, ſudes, & pectore læve Eacutias guttas: lætari prætrepidum cor. *exſultens*, *palpitante*. ¶ Item valde tremens, timidus. *Sueton. in Tiber. c.* 63. Non modo invifus ac deteſtabilis, ſed prætrepidus quoque, atque etiam cuetumeliis obnoxius vixit. *enfeſo*, *inquieto*. & *in Ner.* 2. 41. Urgentibus aliis ſuper alios nuntiis, Roma prætrepidus rediit. *pieno di paure*.

PRÆTRUNCO, as, a. 1. *troncare*, *tagliare*, ἀποκόπτω, idem fere quod trunco, amputo, præcido, præcindo. *Plaut. Capt.* 4. 3. 2. Collos prætruncabo targoribus. *Id. Mil.* 2. 3. 47. Noane tibi iſtam prætruncari linguam largiloquam jubes?

PRÆTUMIDUS, a, um, valde tumidus. *Claudian. l.* 1. *in Ruſin. v.* 125. Effera prætumido quatiebat corda furore. *Id. in* II. *conſul. Stilich. v.* 81. Jam non prætumidi ſuppliex Orientis agmina Legatis poſcit Libyam. *Juvenal. l.* 1. *in cap.* 6. *Matth. v.* 584. prætumida jactatio mentis.

PRÆTURA, æ, *f. preture*, ἐπαρχία, dignitas prætoris, h. e. ejus, qui

qui populo jus dicit, ſive Romæ, ſive ia proviacia. Magiſtratus ædilitate major, conſulatu minor: cujus petendi ætas erat fere annus quadrageſimus, ita tamen ut poſt ædilitatem biennium intercederet. Inſigaia ſella curulis, prætexta, latus clavus. Patriciorum primo propria fuit: deinde etiam cum plebe commuicata. V. *Liv. l.* 8. *c.* 15. Qui primus e patriciis hunc magiſtratum iniit, fuit Sp. Furius M. F. Camillus, ut eſt apud *eund. iaitio l.* 7. a plebeiis vero Q. Publilius Philo, teſte *eod. cit. l.* 8. Tria præcipua præturæ urbanæ officia ſignificantur a *Cicer. pro Mur. c.* 26. Præture probata in jure, grata in munere, ornata in provincia. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 30. Voluſio vetus familia, neque tamen præturam egreſſa.

PRÆTUTIANUS AGER apud *Plin. l.* 3. *c.* 13. *&* 14. & *Liv. l.* ea. *c.* 9. & *lib.* 67. *c.* 43. fuit iu Picano, quem ulim Siculi & Liburni tenuere, juxte Anconem.

PRÆTUTIUS, a, um, Prætutianus, ut Prætutia vina apud *Plin. l.* 14. *c.* 6. *circa med. & Sil. l.* 15. *v.* 571. Tum qua vitiferos domitat Prætutia pubes, Læta laboris, agros.

PRÆVALENS, tis, *offai potens*, valde potens. *Liv. in præfat.* Jampridem prævalentis populi vires ſe *ipſæ* conficiunt. *Velleſ. l.* 2. *c.* 108. Prævalens corpore, animo ferus. *Plin. l.* 5. *c.* 24. Occurrit Euphrati Taurus mons, nec reſiſtit, quamquam XII. mill. paſſ. latitudine prævalens.

PRÆVALENTIA, æ, f. actus prævaleudi. *Paul. Dig. lib.* 6. *tit.* 1. *leg.* 23. In omnibus iſtis cauſis, ea quibus mea res per prævalentiam alienam rem trahit. *per volos de plà.*

PRÆVALEO, es, lui, n. 2. *valere aſſai, posse multum, ὑπερισχύειν*, plus valeo, plus poſſum, meliue ſum. *Phædr. l.* 1. *fab.* 13. *extr.* Virtute ſemper prævalet ſapientia. *b. e.* robore corporis. Al. leg. *virtuti*, al. *virorum*: alii ſpurium verſum putant. *Valleſ. l.* 2. *c.* 118. *a med.* Sed prævalebant tam fata conſiliis. *Strat. l.* 2. *Achill.* 2. 121. Quiſquis equo jaculoque potens, qui prævalet arcu. *Plin. l.* 10. *c.* 6. Vulturum prævaleat oigri. *Id. l.* 11. *c.* 19. Aranei cum prævalure (*ſupra opes*) ut intexant, onerant alvum. *Id. l.* 17. *c.* 22. a *med.* Et in Africa, & in Ægypto hic mos prævalet. *Plin. alter l.* 3. *c.* 20. Iis ſupius digni, quam gratioſi, prævalebant. *ſcil.* in petendis honoribus. *Tacit. Ann.* 1. *c.* 58. *a med.* Tuum erit conſultare, utrum prævaleat, quod ex Arminio concepit, an quod *ex* me geoita eſt. *& lib.* 12. *c.* 64. *ad fin.* Enimvero certamen acerrimum, amita potius, an mater apud Neronem prævaleret. *Suet. in Galb. c.* 19. Prævalere auctoritate, & præſentia. *Id. in Ner. c.* 28. gratia. *Tacit. c. Hiſt. c.* 65. Auctoritas Cinelii præualuit, ut puueri libertum ſuum Vitellius juberet. *Plin. l.* 5. *ep. ult. ſub fin.* Tales ubique ſermones: qui tameu alterutram in partem ea eventu prævalebunt. *Ulpian. Dig. l.* 1. *tit.* 5. *leg.* 10. Hermaphroditum puto ejus ſexus exiſtimaodum, qui in eo prævalet. ¶ De iis, quæ vim habent in medicina, *Plin. l. & cap.* 21. Trifolium præcalet contra ſerpentium ictus. *& lib.* 28. *c.* 7. Lac præcalet ad citia in facie fananda.

PRÆVALESCO, is, n. 3. invaleſco, validior fio. *Calum. l.* 5. *c.* 6. *ante med.* Vitem quoqus aats, quam ex toto erbor præualeſcat conſerere convenit.

PRÆVALIDE, adverb. *ἐσχυρῶς*, admodum valide. *Plin. l.* 17. *c.* 14. a *med.* Ut prævalide accipientis trunco in media fiſſura relinquatur.

PRÆVALIDUS, a, um, *aſſai robuſto, molto forte, molto potente, ὑπερίσχυρος*, præpotens. *Liv. l.* 7. *c.* 5. Se ſolum iuermem, illum prævalidum juvenem, & ſolido ferocem viribus ſuis. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 80. Ah quoties, digitis dum torques ſtamina durie, Prævalidæ ſuſos commiouere manus. *Liv. l.* 27. *c.* 39. *ad fin.* Prævalidæ urbes. *Veliei. l. c. c.* 69. Prævalidæ leginnes. *Tacit. c. Hiſt. c.* 28. Cohortes turbidæ, ac ſi una forent, prævalidæ. *Suet. in Veſpaſ. c.* 5. Ramus prævalidus ac proliaus. ¶ Translate *Virg. c. Georg. v.* 252. *de terra*. ah nimium ne ſit mihi fertilis illa, Neu ſe præcalidam primis oſtendat ariſtis. *b. e.* multa gigeera potentem. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 53. Prævalida & adolta vitia. *& lib.* 12. *c.* 60. *ad fin.* Matios & Vedius, & cetera equitum R. prævalida nomina. *b. e.* potentiores equites R. Sic *lib.* 3. *c.* 35. Avunculum eſſe Sejani Blæſum, atque eo prævalidum. *b. e.* magis gratioſum.

PRÆVALLO, as, a. 1. ante vallo. *Hirt. de B. Alex. c.* 29. Imperat, pontem adverſus hoſtem prævallari. *Claudian. l. c. in* I. *conſul. Stilich. v.* 188. & ſevum gentibus amuem, Tibridis iu morem domibus prævallet eamenis. *b. e.* tanquam vellum opponat hoſtibus.

PRÆVARICATIO, nnis, f. *collaſione, prevaricazione, ſtravendeſcio calf ouverſario, παῤῥῶσις*, actus prævaricandi V. voces ſequent. *Cre. in Partit. c.* 36. Ut ſi in reo pecuata abſoluto, rurſuſque revocato, prævsricetioaem accuſator eſſe definat omnem judicii corruptelam ab *reo*; defenſor autem non omnem, ſed tentummodo accuſatoris corruptelam ab reo. *Id. ad Q. Fr. l. c. epiſt. ult.* Quo dio hæc ſcripſi, Druſus erat de prævaricatione a Tribunis æraris abſolutus. *Plin. l. c. ep.* 21. Brevitatem cuſtodiendam eſſe confiteor, ſi cauſa permittat: alioquin prævaricatio eſt, traſire dicenda. Prævaricatio etiam, curſim & breviter attingere, quę ſint inculcanda, iuſigenda, repetenda. *Id. l.* 3. *cp. 9. a med.* Prævaricationis crimine corruere. *& mox.* Prevaricationie damnatus.

PRÆVARICATOR, oris, m. *collaſore, prevaricatore, παῤῥωτὴς*, qui prevaricatur, ſive prætergreditur. Accipitur pro eo, qui ab officii ſui præſcripto deflectit, atque aberrat: & ſpeciatim pro accuſatore, qui a reo pecunia corruptus eſt. *Cic. in Partit. c.* 36. Prævaricator ſignificat eum, qui in contrariis ceuſis quaſi vsrie eſſe poſitus videatur. *Mortum. Dig. lib.* 48. *tit.* 16. *leg.* 2. Prævariceturem eſſe eum oſtendimus, qui calludit cum reo, & trenslatitie munere accuſandi defungitur, eo quod proprias quidem ptubationes diſſimularet, falſas vero tui excuſationes admitteret. *Ulpian. lib.* 3. *tit.* 2. *leg.* 4. *ſub fin. & lib.* 47. *tit.* 15. qui *de prevaricatorib.* inſcribitur, *leg.* 1. Prævsricator eutem eſt quaſi vericator, qui diverſam partam adjuvat, prodita cauſa ſua. *Cic.* 1. *Verr. c.* 18. Utrum te perfidioſum, an prævaricatorem exiſtimari maeis? *Id. in Piſon. c.* 10. Prævaricator Catilinę quondam, nunc ultor. *Cul. ad Cicer. l.* 8. *Fam. ep.* 11. Prævaricator cauſa publicæ. ¶ *Apponere ſibi prevaricatorem*, *ad* curare ſe per aliom quempiam accuſari colludendi gratia. *Cic. Phil. c. c.* 21. Jam vereor, ne prævaricatorem mihi appoſuiſſe videar, qui me uon ſolum meis laudibus ornaret, ſed etiam oneraret *alienis*.

PRÆVARICATRIX, icis, f. quæ prævaricatur. Eſt *Auguſtui epiſt.* 89. (*al.* 157.) *c.* eo.

PRÆVARICOR, aris, atue ſum, dep. 1. *andare ſtorto*, calde vericor, varus, h. e. obliquus incedo, rectam lineam prætergredior. *Paul. ex Feſt.* Prævaricetores a prætergrediendo ſunt vocati. *Plin. l.* 18. *c.* 19. a *med.* Arator, niſi incorvus, prævaricatur. Inde translatum hoc crimen in forum. Ibi iteque caveatur, ubi inventum eſt. *b. e.* a recto ſulco deflexit. ¶ Transfertur itaque ad res forenſes, & præcipue dicitur do accuſatore, qui dum fingit ſe accuſare, id agit potius, ut reus abſolvatur, proditque cauſam ſuam proprias probationes diſſimolando, & falſas rei excuſationes admittendo, *παῤῥοῶσιν, ajuto collußone, intenderſela coll' ouverſario, tradire la cauſa*. V. *Prævaricator. Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 15. *leg.* 1. Qui prævaricatur, ex utraque parte conſiſtit, quimino ea altera. Is autem prævaricatoe proprie dicitur, qui publico judicio accuſevetit. Cetorum advocetus non proprie prævsricatur dicitur. *Cic. de Harusp. reſp. c.* 20. A Catilina pecuniam accepit, at turpiſſime prævaricaretur. *Plin. l.* 3. *cp. 9. a med.* Norbanum reum poſtulavit, quaſi in cauſa Coſtæ prævaricaretur. *Cic. pro Cluent. c.* 21. Hoc quamquam ſedulo faciebat, tamen interdum non defendere, ſed prævaricari accuſationi videbatur. *Al. omnr.* accuſationi: *al. leg.* accuſatori: *alii* defenſioni. *Prævaricari* hoc loco ait, cauſam ſuſceptam prodere, male defendendo, & accuſationi inſervieudo. Quamvis enim proprie accuſator *prævaricari* dicatur, tamen & patrono tribui poteſt. Cujus rei exemplum habetur etiam *in ep.* 11. *Cælii ad Cicer. l.* 8. *Fam.* ubi *prævaricator* dicitur, qui aliquid defendit. Etiam *prævaricatus* hoc ſenſu uſurpatur a *Plin. l.* 1. *ep. ep.* 20. V. *Prævaricatio*. ¶ Etiam *prevenio* ab antiquis dictum eſt, teſte *Priſciano l.* 8. *pag.* 799. *Putſch.* Sic *Auguſtin. tract.* 99. *in Joann.* Adam non ſicut audivit, ipdicaeit, quia quod audivit, prævaricavit. *b. e.* negleuit, vel transgreſſus eſt: *traſcendi, prevarich.* quo ſenſu & *prevaricator* ab *eod.* accipitur, *traſgreſſore, prevaricatore*: in *epiſtol. ad Galat. ſect.* 16. & *enarr. in Pſalm.* 100. *ſect.* 5. item prevericatio, *traſgreſſione, prevaricazione*: *enarr. in Pſalm.* 118. *ſerm.* 25. &c.

PRÆVARUS, a, um, valde varus, obliquus, pravus. *Cic. in fragm.* apud *Iſidorum l.* 20. *Orig. litt. P.* Quid enim tam prævarum? *Apul. in Pherid. n.* 19. (*al. l.* 4.) Veoarum pulſus incunditos & prævaros.

PRÆVĔHOR, eris, ectus ſum, dep. 3. *portarſi, a andar innanzi, paſſar oltre, avanzarſi, προβαίνω, προϊέναι*, ente vehor, prævehor, prætervehor. *Liv. l.* 9. *c.* 35. *a med.* Equites R. prævecti per obliqua campi, cum ſe fugientibus obtuliſſent, &c. *Id. l.* 24. *c.* 44. *ſub fin. & Virg.* 7. *Æn. vs.* 166. Præter uodecim faſces equo prævectus ſenex. *Sil. l.* 4. *v.* 51. volucri prævectus litora claſſe Scipin, Phocaicis ſe ſo refemebat eb oris. *Al. leg.* pervectus. *Tacit.* 5. *Hiſt. c.* 16. Hinc prævectus ad Germanicum exercitum, mauus reudebat, &c. *Id. c. Ann. c.* 6. Rhenus ſervat unmen, qua Germaniam prævehitur. *Id.* 4. *Hiſt. c.* 71. *ad fin.* Paulum moræ ie aſcenſu, dum miſſilia hoſtium prævehuntur. *b. e.* feruntur in ſubeuntes. *Plin. l.* 1. *ep.* 16. Adſunt aptæ crebræque ſententiæ, gravis & decora conſtructio, ſonoatia verba & antiqua. Omnia hæc mire placent, cum impetu quodam & flumine prævehuntur: placent, ſi retractentur.

PRÆVELLO, is, velli, & vulſi, a. 3. ante cello, evello, avello. *Labet.* epud *Diomed. l.* 1. *pag.* 369. Aliqua parte prævulſerat. *Tertull. adverſ. Gnoſt. c.* 13. *in fin.* Sicubi ab idololatria divelli, quid ei magis, quem mertyria prævellit.

PRÆVELO, as, e. 1. *coprire davanti, προκαλύπτω*, ante velo, ſeu tego. *Claudian. l. c. de rap. Proſ. v.* 305. & vultibus addunt Plammoa, fullcitum prævelature podorem. *Id. de* VI. *conſul. Honor. v.* 647. Et ſextas Getica prævelaos frondea ſecures.

PRÆVELOX, ocis, velde velox. *Plin. l.* 11. *c.* 31. Quamvis prævelocibus camelis fugientes. *Quintil. l.* 11. *c. c. a med.* Prævalor memoria.

PRÆVENIO, is, eoi, eetum, a. 4. *venire innanzi, anticipare, prevenire, φθάνω, προλαμβάνω*, ente venio, occupo, præverto. *Liv. l. cc. c.* 24. Quia haud dobie hoſtis breviore via præventurus erat. *Id. l.* 24. *c.* 21. Ceterum prævenerat non fama ſolum, ſed nuntius etiam ea regiis ſervis. *Ovid. ſ. Faſt. v.* 547. Quid ſolito citius liquido jubar æquore tollit Candida, Lucifero prævenente, dies? *Cic. Offic.* 3. *c.* 7. Niſi aliquis caſus, aut occupatio conſilium ejus prævenſſet. *Al. rectius leg.* peremiſſet. *Liu. l.* 8. *c.* 16. *ſub fin.* Ut beneficio prævenirent deſiderium plebis de colonia deducenda Cales retulerunt. *Juſtin. l.* 32. *c. a. ult. & Val. Max. l.* 1. *cap. & n.* 3. Damnationis ignominiam volantaria morte prævenit. *Suet. in Cæſ. c.* 44. Talia ageotem & meditantem mors prævenit. *Calum. l.* 3. *c. c. ante med.* Nonnntsnæ vites vini nobilitate ſubſequuntur Amineas, ſecunditata vero etiam prævenisnt. *ouvanzano, vincono*. ¶ Paſſive *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 4. *v.* 32. mœrens tempus reminiſcitur illud, Quod non prævenlum morte fuiſſe, dolet. *Juſtin. l.* 32. *c.* 3. Peregiſſetque altionem, niſi morte præcentus fuiſſet. *Sueton. in Claud. c.* 44. Priuſquam ultra progrederetur, præcentus

eſt

eſt ab Agrippina. *Tacit. Ann.* 14. *c.* 7. Eo deſcenſum credebaot, ut niſi præveniretur Agrippina, pereundum Neroni eſſet. *h. e.* prior occideretur. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 5. *leg.* 15. Si maritus ſit is magiſtratu, poteſt præveniri a patre. *h. l.* in accuſanda filia adulterii rea. *Prævenire* enim aliquando dicitur, quo prior accuſat, ut eſt apud *eund. ibid. leg.* 4. ¶ Timetis eſt in illo *Virg. Ecl.* 8. v. 17. Naſcera, præque diem veniens age, Luciſer, almum.

PRÆVENTOR, oris, m. qui prævenit. *Prærentores*, & *ſuperventores* apud *Ammian. cap.* 9. (*al.* 21.) *ad fin. lib.* 18. fuut militum genus, a pugnæ, opinor, incundæ tempore atque ordine appellati.

PRÆVENTUS, us, m. occupatio, ut Mortis præventus. *Tertull. l.* 5. *adverſ. Marcion. cap.* 12. in ſenſu caſu ſingulari.

PRÆVENTUS, a, um, *prevenire*, quem alius prævenit, occupatus. *Salluſt. in Jug. c.* 74. *ſub fin.* Quæ ipſe paraviſſet, perfidia clientis ſui præventa. *Plin. l.* 9. *ep.* 1. Jam parata edito morte præventa. *Juſtin. l.* 21. *c.* 4. Hoc conſilio prævenitur, iterum ſervitia concitat. *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 5. Poſtquam præventam gratiam intelligit, pronus ad novas res, &c. *Flor. l.* 3. *c.* 5. *a med.* Filii ſcelere prævenius, male tentatum veneno ſpiritum ferro expulit. *Macrob. l.* 7. *Saturn. c.* 12. *ſub fin.* Ex aſperatione uris præventa ſuavitas excludituc. Eſt qui leg. *provenus*, ſed repugnante ſententia. Adde *Ovid.* 5. *Triſt. eleg.* 4. v. 32. & *Claudian. de* IV. *conſul. Honor.* v. 101.

PRÆVERBIUM, ii, n. verbum, quod in compoſitione alterius verbi præponitur. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 5. Ab iſtſiam principiis, antepoſitis præverbiis paucis, immenſis verborum accedit numerus, quod præverbiis additis, atque commutatis, aliud atque aliud fit. & *cap.* 8. Conſuetudo communis, quæ cum præverbiis conjuncta ſant, etiam nunc ſervat, ut eſpicio, conſpicio, reſpicio, ſuſpicio, deſpiciu. *Gell. l.* 7. *c.* 7. Addebat etiam, quod *ad* præverbium tunc ferme acuerentur, cum ſignificarer *ultra*, ut adfabor, admodum.

PRÆVERNAT, abat, n. 1. ver præmature incipit. *Plin. l.* 18. *c.* 26. *circa med.* Sive ante, quando præveruat; ſive poſt, quando hiemat.

PRÆVERRO, is, *e.* 3. ante verro. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 13. v. 24. Qua vunuura dea eſt juvenes timidmque puellæ Praverrunt latas veſte jacente vias. *Auſt. Moret.* v. 23. Præveniit eauda ſilices, gremiumque molarem. Al. leg. *perverrit*. h. e. probe ac diligenter verrit, & mundat. Utreque lectio probabilis eſt.

PRÆVERTO, & Prævoito, ia, ti, *a.* 1. *perporre*, *preferire*, *foro innanzi*, *auriſtare*, παραδίδω, anteverto, prævenio, antepono, præfero. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 6. De quibus quid *ipſe* ſentiam, ſi placet, exponam, ita tamen, ſi vacua animo, neque habes aliquid quod huic ſermoni prævertendum putes. (Eſt qui leg. *prætervertendum*, minus recte.) *Liv. l.* 2. *c.* 24. Nec poſſe, cum hoſtes propo ad portas eſſent, bello prævertiſſa quidquam. *Gell. l.* 4. *c.* 3. Jurisjurandi religionem animo atque amori prævertere. *Plaut. Amph.* 1. 3. 29. Illue redeundum eſt mihi, ne me uxorem prævertiſſe dicaat præ republica. ¶ Item prævenio, antecedo, currendo ſupero, *vincere correndo*. *Virg.* 7. *Æn.* v. 807. & *lib.* 12. v. 345. cuoſuque pedum prævetere ventos. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet.* v. 341. Flammea prævortet celeris veſtigia cervæ. *Stat.* 5. *Theb.* v. 691. volucres equitum præverteret alas Fama recens. *Adde lib.* 2. *Achill.* v. 396. ¶ Item prævenio, præoccupo, *prevenire*, *preoccupare*. *Lucan. l.* 8. *u.* 29. ſumma dies cum fine bonorum Adſuit, & celeri prævertit triſtia leto. *Gell. l.* 17. *c.* 10. Quæ abſolvi, quoniam mora præverterat, nequiverunt. *Liv. l.* 8. *c.* 16. Aggerem & vinsas egit, turreſque admovit: quorum uſum forte oblata opportunitas prævertit. *h. e.* eorum uſum inanem reddidit, cum ante capta ſit urbs, quam illa adhiberentur. *Cic. pro Sull. c.* 16. Nemo unquam me tenuiſſima ſuſpicione perſtrinxit, quem non prævertrim. *h. e.* non prævenerim male dicendo, dictis lacerando. *Ovid. Met.* 2. v. 657. præventunt, inquis, me fata, veturque Plura loqui. *Plaut. Mil.* 3. 1. 59. Neque præripio pulpamentum, neque prævorto poculum. *h. e.* ante tempus ſumo. *Virg. Æn.* 2. *u.* 724. peulatim abolere Sichæum incipit, & vivo tentat prævertere amore Jampridem reſides animos. *h. e.* præoccupare, antequam a Junone capiantur. ¶ Item præcavere, vitare. *Seren. Samonic.* c. 61. v. 1077. Si nequit infandum præverima cautio virus. ¶ Item ſuperare, plus poſſe, *ſuperare*, *aver più forza*. *Plaut. Amph.* 5. 1. 16. Jam ea res me horrore afficit: herilis prævertit metus: ocyus accurro. *Id. Pſeud.* 1. 3. 59. Quoniam pietatem amori tuo videa prævortere. ¶ Interdum eſt diverture, tranſire, quaſi omiſſis, quæ occepetamus, vertere ſe ad alia, eaque priue perſequi, & conficere, ut quæ majoris momenti ſiue: & ſem paſſiva voce: *rivoglierſi*, *e fare prima de tutto*. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. v. 38. Illue prævertamur, amatorem quod amicæ Turpin decipiunt cæcum vitia. *Colum. l.* 3. *c.* 7. *extr.* Quare non intempeſtivum eſt, nos ad ea prævorti, quæ, &c. *Tacit. Ann. c.* 32. Qui veteres populi R. res compoſuere, ingeotia bella, expugnationes urbium, ſuſos captoſque reges; aut ſi quando ad interna prævertereot (*ſupple* ſe) diſcordias conſulum adverſum tribunos, agrarias leges, plebis & optimatium certamina, libero egreſſo memorabant. *Gell. l.* 3. *c.* 7. Hoſtes profecto, ubi id viderint, fortiſſimus quiſque ad occurſandum pugnandumque in eos prevertentur, unoqua illu negotio ſe ſu alligabuna. *Plin. ſub init. l.* 16. Proximum mat nartare glandiferas quoque, ni præverti cogeret admiratio, quænam eſſet vita ſine arbore ulla, &c. *Cæſ. l.* 7. *B. Gell. c.* 33. Etſi ab hoſte diſcedere detrimentoſum eſſe exiſtimabat, tamen huic rei prævertendum exiſtimavit. *Plaut. Merc.* 2. 3. 40. Rei mandatæ omnes ſapientes primum prævorti decet. *h. e.* vorti ante alm ad rem mandatam faciendam. Sic *Perſ.* 5. 2. 20. Stultitia eſt, cui bene eſſa licat, eum prævorti litibus. Poſterius iſſec te magis par agere eſt. Adde *Copa.* 2. 3. *in fin.* ¶ Hoc ſenſu regit interdum accuſativum, quaſi ſit deponens. *Liv. l.* 8. *c.* 13. Conſtiquæ novi conſules omnibus eam rem prævorti, proficiſcuntur. *h. e.* vertere ſe ad eam rem præ, ſeu ante omnia. *Plaut. Pſeud.* 2. 2. 8. Hoc prævorter principio: illa unum miſſa habeo, quæ ante agere occepi. *Liv. l.* 35. *c.* 33. *ſub fin.* & *lib.* 36. *c.* 27. Aliud in præſentia, quod magis inſtaret, prævertendum ſibi eſſe dixit. ¶ Hue & illa pertinent *ejuſd. Pſeud.* 1. 3. 8. In rem quod ſit, prævortaris, potius quam re adverſa animo auſcultes. *h. e.* agas, advertas, cures ante omnia, quod utile ſit. & *Merc.* 1. *a.* 3. Abige abs te laſſitudinem: cave, pigritiæ prævorteris. *h. e.* pigritiæ indulgeas omiſſa cura ſalutis heri. ¶ Hac ratiuns etiem pro anteire, *præcenire* adhibetur. *Virg.* 1. *Æn. v.* 321. volucremque fuga prævertitur Hebrum. *Plaut. Caſ.* 1. 8. 75. Noſtra omnis iis eſt: pulcre prævortar viros. *h. e.* præveniam, ne quod pararunt, perficere queant. ¶ Ejuſdem ſententiæ eſt illud *ejuſd. Ampb.* 3. *a.* 30. Si quid dictum eſt per jocum, non æquum eſt, id te ſerio prævortier. *h. e.* præoccupare, ac ſtatim arripere, & in ſerium interpratari, priuſquam mentem loquentis plane intelligas. ¶ *Prævorti foras*, exire, aufugere. *In ſuppoſ. Amph. ſcena*, *qua incipit* Dj voſtrem fidem, v. 23. Famem enſpectar obambulans. *Se.* curioſe quidem. fores enim claudit, ne prævorteretur foras. *h. e.* ne foras egrediens fames eum anteveteret.

PRÆVETITUS, a, um, *prius veritus*. *Sil. l.* 13. v. 155. Prævetitum asmque & capital committere martem Sponte viris.

PRÆVEXATUS, a, um, ante, aot velde vexatus. *Cæl. Aurel. Acut. l.* 2. *c.* 32. Prævexatæ vires. *Id. l.* 2. *Tard. c.* 1. *fell.* 18. Æger viribus prævexatus.

PRÆVIDEO, es, idi, iſum, *a.* 2. *prevedere*, *antivedere*, προορᾶν, anre video, provideo, proſpicio, præſentio. *Cic.* 7. *Verr. c.* 9. Omnia iſta concedam & remittam. prævideo enim, quid ſit defenſurus Hortenſius. *Tacit.* 4. *Hiſtor. c.* 15. Nec prævidereot impetum hoſtium milites, nec ſi prævidiſſent, fatis virium ad aicendum erat. *Plin. l.* 1. *ep.* 10. *circa med.* Quiſque quaſi fortiſſimum amplexitur, cum ab alio dictum eſt, quod ipſe prævidit. *Tacit.* 12. *Ann. cap.* 40. *a med.* Quod nobis prævioum, & miſſa auxilia cuburtes. ¶ Alia hujus verbi taſtimonia afferri ſolent ex *Terent. Andr.* 1. 2. 12. *Cic. in ſomn. Scip. c.* 8. *l.* 1. *de Divin. c.* 30. & *lib.* 2. *de nat. Deor. c.* 65. *Horat. l.* 1. *ep.* 7. *v.* 69. *Suet. in Tiber. c.* 14. *ſub fin.* & *Quintil. l.* 4. *c.* 5. *ante med.* &c. ſed ubique alii *provedere* ſubſtituunt, quod tandem vim habet. ¶ Procul video, & antequam perveniam. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 442. jam quas prævideret urbes Navita condebat. Hic quoque eſt qui leg. *provideret*. Simile eſt illud *Virg.* 5. *Æn. v.* 443. Oitendit dextram inſurgens Entellus, & altu Extulit: ille ictum venientem a vertice velox Prævidit, celeique elapſus corpore ceſſit. ¶ conſulo, caveo, proſpicio, *provedere*. *Nep. in Annib. cap.* 9. Vidit autam vir unnium callidiſſimus, magno ſe fore periculo, niſi quid prævidiſſet. Itaque capit tale conſilium, &c. *Al. leg.* providiſſet.

PRÆVINCTUS, a, um, ante, aut valde vinctus, conſtrictus. *Gell. l.* 15. *c.* 10. Cum eodem laqueo, qui aſſeot prævinctæ. *Id. l.* 19. *c.* 2. Ferinis voluptatibus prævinctus.

PRÆVIRIDANS, tis, nom. ex particip. *Labor.* apud *Macrob. l.* 2. *Saturnal. c.* 7. Cum vigebam membris præviridantibus. *h. e.* prævalidis, vegetis.

PRÆVIRIDIS, de, valde viridis. *Frontin. de aquæduct. urbis. c.* 3. *a med.* Colore prævirídi. *Plerique omnes leg.* pervirídi.

PRÆVISUS, a, um, προοφθείς, *prevedute*, ante viſus. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 327. An, quia prævíſos in aqua timet hoſtia coltros, &c? *Tacit. Ann.* 12. *c.* 63. Prævíſa locorem utilitate. *Id.* 14. *Ann. c.* 55. Non tantum prævíſa, ſed fabita expedire. *Suet. in Aug. c.* 20. Prævíſum periculum fubterfugere.

PRÆVITIATUS, a, um, ante vitiatus, præcorruptus. *Cæl. Aurel. Tard. l.* 2. *c.* 1. *fell.* 15. Corpora jamdudum debilia, vel ſenes, aut ex alio modo prævitiati.

PRÆVITTO, as, *a.* 1. προσταττω, ante vitio, vel corrumpo. *Ovid.* 14. *Met. v.* 55. Hunc (*gurgitem*) dea prævitiat, portentificſque venenis Inquinat.

PRÆVIUS, a, um, *chi va innanzi*, *previe*, ἡγεμὼν, qui præeundo viam monſtrat, qui antecedit. *Cic. in Arm.* apud *Non. c.* 1. *n.* 330. Prævius Aurora, Solis Noctiſque ſatelles. *Ovid.* 12. *Met. v.* 65. Nunc præcedentem ſequitur, nunc prævius anteit. & *lib.* 15. *v.* 190. cum prævia luci Tendendum Phœbo Pallantias inficit orbem. *Al. leg.* lucis. *Stat.* 4. *Theb. v.* 485. Augue ter excuſſo, & flagrauti prævia taxo, Tiſiphone, dux pande diem. *Auſon. Edyll.* 12. *de verſ. monoſyllabo cæſur. & fin. v.* 6. Lux dono conceſſa deum, cui prævius eſt ſol. Adde *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 426. Ex his intelligis, vocem eſſe Poeticam.

PRÆULCERATUS, a, um, ante ulceratus. *Cæl. Aurel. Tard. l.* 5. *c.* 1. *fell.* 18. Pulviſculum locis præulcerarie apponimus.

PRÆUMBRANS, antis, umbram inducens, umbra involvens. Tranſlate *Tacit. Ann.* 14. *c.* 47. Mortem obiit Mrmmius, auctoritate conſtantin, fama, in quantum præumbrante imperatoris faſtigio datur, clarus.

PRÆUNCTUS, a, um, ante unctus. *Cæl. Aurel. Tard. l.* 4. *c.* 3. *ante med. fell.* 45. Digitus præunctus adipe anſerino.

PRÆUNGO, is, *a.* 3. prius ungo. *Theod. Priſcian. l.* 1. *c.* 19. Præungendum eſt vulnus.

PRÆVOLO, as, *n.* 1. antevolo. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 49. *a med.* Grues in tergo prævolantium colla & capita reponunt. *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 62. Aquila leni mustu, prout agmen incederet, velut dux viæ prævolavit. *Plaut. Mil.* 1. 1. 40. Noviſſe mores me tuos meditatæ decet, curamque adhibere, ut prævolei mihi, quo tu velis.

b. e. ut animus rarus præcurrat, quo tu vslis. Eſt qui leg. *prævelit*, vsl *prævelim*, *quæ in velis*: a *prævolo*, *prævis*, &c.

PRÆVŌLO, vi, n. anom. V. in voce præced.

PRÆURO, is, a. 3. prius, vel volde uro. *Colum. de arborib.* r. 11. *curr.* Uvas, quę meridiem vel occidentem ſpectabunt, ne præurantur, ſive ſibi pampino tegitu. Al. leg. *perurantur*.

PRÆUSTUS, a, um, *abbruſtolato*, *arſiciato*, prius, aut valde, aut in anteriori parte uſtus. *Lev. l.* 1. *c.* 32. *ad fin.* Ut ſecialis haſtam ferratam, aut ſanguineam præuſtam ad fines eorum ferret. *b. e.* uſtulatam in cacumine. Sic *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 39. & *Virg.* 7. *Æn.* 9. 524. Stipitibus duris agitur, ſudibuſque præuſtis. *Tacit. Ann.* 2. r. 14. Præuſta & brevia tela. ¶ De figore *Plin. l.* 3. *c.* 20. Præuſtia in tranſitu Alpium nive merabria.

PRÆUT. V. in *Præ*.

PRAGMATICARIUS, ii, m. qui in facris Principis ſcrinii occupatus eſt, & pragmaticas ſanctiones, adnotationes, & acta cognitionum perſcribit. *Imp. Zeno lib.* 1. *Cod. tit.* 23. *leg. ult.*

PRAGMATICUS, a, um, πραγματικὸς, ad negotia pertinens, negotialis. πρᾶγμα enim eſt negotium. Et præſertim ad lites, & cauſas foraſes, ac civiles pertinens. V. *Negotialis*. Græce *Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 3. Tu ſi quid πραγματικὸν (*al.* pragmaticon,) habes, ſcribe: ſio minus, populi *avvocatucci*, & mirantura dicta perſcribitu. *qualche novità forenſe, o della piazza.* ¶ *Pragmatici homines*, rerum periti, *pratichi delle coſe del mondo*, callidi, humanorumque morum gnari. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 20. Pompejus amat nos. Credis? inquira. credo: prorſus raihi perſuadet. Sed quia, ut video, pragmatici homines omnibus hiſtoricis (*al.* hiſtoriis) præceptis, verſibus denique cavere jubeat, & vetant credere; alterum facio, ut caveam; alterum, ut non credam, facere non poſſum. ¶ Speciatim ſic dicebantur apud Græcos, qui res foraſes callebant, qui mercede cauſarum actores, juris & conſuetudinis ſui ignaros monebant, dicenda ſuggerebant, agendi rationem docebant, *pratichi del palazzo, ſollecitatori di cauſe*. Nam ut ait *Quintil. l.* 3. *c.* 6. *a med.* Græci πραγματικὰς vocant juris intexpretes. *Cic. t. de Orat. c.* 45. Ut apud Græcos infimi homines, raſcedula addufti, miniſtros ſe præbent in judiciis oratoribus, ii, qui apud illos πραγματικοὶ vocantur. & *rep.* 59. *a med.* Itaque illi diſertiſſimi homines (*Græci*) miniſtros habent in cauſis juris peritos, cum ipſi ſint peritiſſimi, & qui, ut ab te paulo ante dictum eſt, pragmatici vocantur. & *in fin.* Oratori pragmaticum adjutorem dara. *Quintil. l.* 12. *c.* 3. Neque ego ſum noſti morta ignatus, oblituſve earum, qui velut ad aciculas ſedent, & tela agentibus ſubrainiſtrant: neque idem Græcos quoque nrſcio ſoſſitoſſe: unde nomen his pragmaticorum datum eſt. ¶ Poulatira etiam in Romano foro locum habses cœperunt. *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 122. Si quatter egiſti, ſi corrupit aurtus unos, inde eadunt partes ex ſordere pragmaticoſum. *b. e.* ex eo aureo detrahuntur partes, quæ debentur pragmaticis ex pacto cura oratore inito. Addc *Martial. l.* 11. *epigr.* 73. ¶ Differebant ab *advocatis*, quia hi aſſeſſebantur ab reo, eique aderant gratis officii cauſa: *pragmatici* ultro ſe offerebant actori, ſan oratori, eique aderant mercedis gratia: *advocati* voce & conſilio, *pragmatici* etiam ſcripto navabant operam: unde & *tabellliones* aliquando appellantur. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 19. *leg.* 9. Solet autera interdici foranibus negotiis vel juris ſtudioſis, vel advocatis, vel tabellionibus ſive pragmaticis. Hoc tamen loco *advocati* rectius intelliguntur ipſi cauſarum actores. ¶ *Pragmatica*, *orum*, fuit quoddara opus ab *Accio* conſcriptum, quod citat *Gell. l.* 20. *c.* 3. Videtur autem eſſe idem cum eo, quod *Plinior* appellat *Prænidica*, & *Prænidicum* (πρᾶξις enim, & πρᾶγμα idem fere ſonant) *lib.* 1. *in indice auctor. libri* 18. & *ipſe lib.* 18. ubi hæc habet *ſup.* 14. Adjecit iis Accius in Præxidico, ut ſtraretur, cum Luna ſſiet in Arisre, Gemonis, Leone, Libra, Aquario. ¶ *Pragmatica ſanctio*, aut *juſſio*, aut *adnotatio*, aut *conſtitutio*, quæ ab Imperatoribus ſit de rebus, ac negotiis civilibus, adhibitis in conſilium viris prudentibus, & diligenti examine rei, de qua decernendum eſt, *decreto*, *edicto* ſuperiore. *Impp. Theod.* & *Valent. lib.* 2. *Cod. tit.* 21. *leg.* 10. & *Impp. Leo*, & *Anthem. ibid. tit.* 3. *leg.* 35. & alibi. Sic pragmaticum reſcriptum *Auguſtin. collat.* 3. rom *Donatiſt. c.* 2. Unde *pragmaticum* abſoluta, h. e. pragmatica ſanctio, *Impp. Theodoſ.* & *Valentinian. lib.* 6. *Cod. Theodoſ. tit.* 23. *leg.* 3. & *lib.* 21. *tit.* 2. *leg.* 36. & *Iaopp. Honor.* & *Theodoſ. ibid. lib.* 16. *tit.* 5. *leg.* 52.

PRAMNIUM VINUM, οἶνος πράμνιος, generoſi vini genus, in Smirnæorum agro, juxta delubrum Cybeles. *Plin. l.* 14. *c.* 4. *a med.* ¶ Apud *eund. l.* 37. *c.* 10. Morio gemma Indica, quæ nigerrimo colore translucet, vocatur pramnion.

PRANDĒO, es, prandi, pranſum, a. 2. *far colazione*, *diſnare*, *desinare*, prandium ſumo. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 30. Ita Caonio conſule ſcito ueminem prandiſſe. *ſcil.* quia eraatus poſt meridiem, poſtridie mane abiturus erat magiſtratu. *Val. Max. l.* 3. *c.* 2. *n.* 3. *extern.* Sic prandete commilitones, tanquam apud inferos cœnaturi. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 245. Luſcinias ſoliti impenſo prandere coemptas. *Id. l.* 1. *ep.* 17. *v.* 13. Si prandereț olus patienter. *Plaur. Rud.* 4. 2. *in fin.* Sed hic rex cum aceto pranfurus eſt & ſale, ſine bono pulmento. *Id. Pan.* 3. 5. 14. Calidum prandiſti prandium. *Suet. in Domit.* c. 21. Prandere ad ſatietatem. *Auguſtin. l.* 2. *contra Acad. c.* 4. Parum prandere. *Plin. l.* 28. *cap.* 5. Hippocretes tradit, non prandentium exta caleriue ſenoſcere. V. *Prandium*. ¶ Alterum huic prætextum tribui ſolet, *prænſe ſum*. V. *Pranſus*.

PRANDICŌLA antiqui dicebant, quæ nunc jentacula. *Feſtus*.

PRANDIUM, ii, n. *colazione*, *refezione*, *pranzo*, ἄριστον, δεῖπνον, cibus, qui mane ſumebatur, ut *cœna*, quę meridie, teſte *Feſto*, & *veſperna*, quę veſpere. Dictum quidam putsat πρὸ τῆ πρὸϊ Dorice pro πρωΐ, mane: alii quaſi *parandium*, quod eo ſumpto pararentur ad opus: alii aliunde. Et quidem in militari vita *prandium* fere vocatur eſt cibus, qui ante pugnam a militibus, atque adeo mane juſſu imperatoris capiebatur. *Liv. l.* 28. *c.* 14. Tſiſſiam vſſperi per caſtra dedit, ut ante lucem viri ſquique curati & pranſi eſſent. *Id. l.* 21. *c.* 54 Ceteria ducibus præceptum, ut prandere omnes jubcrant, armatus deinde ſignum exſpectare. Adde *lib.* 9. *c.* 32. & *Cæſar.* apud *Gell. l.* 15. *c.* 13. V. *Pranſus*. *Trebell. Poll. in Salon. Gallien. r.* 2. Plerique dicunt, dictum eſſe prandium ab eo, quod ad bellum raslites paret. ¶ Poſtea dilato cœna ad veſperam, *prandium* cœptus dici cibus circa meridiem ſumptus: aura quem ſi cui edere liberet, *jemaculum*; ſi poſt, *merenda* appellata. V. *Merenda*. Quod circa meridiem id fieret, colligitur etiara ex *Suet. in Calig. r.* 58. & *in Claud. r.* 34. ¶ Non erat prandium in more omnium, ut cœna. multi enim (ut hodieque non pauci) ſemel die tantum veſcebantur. Quibus vero uſque ad cœnę terapus integram fameu perducere difficile eſset, levem ſimplicemque cibum in prandio ſumebant: opifices & laborioſi, quantum ſat eſſet tolerando labori: intemperantes gulę largitur inferviebaot. *Cæſ. l.* 1. *c.* 3. *ad fin.* Si prander aliquis, nihius eſt exiguum aliquid, & ipſum ſiccum ſine corne, ſine potiona ſumere. & *paulo poſt*. Æſtats cibo ſæpius corpus ageı: ideo prandere quoque commodum eſt. *Senec. ep.* 83. Panis deinde ſiccus, & ſine menſa prandium, poſt quod non ſint lavandę manus. *Martial. l.* 13. *epigr.* 30. Cafeus Etruſcę ſignatus imagine Lunę Præſtabit pueris prandia mills tuis. *Id. l.* 6. *epigr.* 64. Curio dum prandia portat aranti. & *lib.* 13. *epigr.* 13. ſotuę ſobrorum prandia betę. *Cæſ. Phil.* 2. *c.* 39. Quid prandiorum apparatus, quid ſumptum vinolentiam tuam profcram? *Id. Verr.* 3. *c.* 19. Quid ego iſtius prandia, cœnas, equos, rauneraque commemorem? *Sueton. in Vitell. c.* 13. Epulos teſtaſiara ſempre, interdum quadrifariam diſpertirbat, in jentacula, & prandia, & cœnas, comiſſationeſque. ¶ Solebant genio indulgenes poſt prandium pocolis dara operam. Hinc ſæpe apud *Plaut.* prandi, potavi, ut *Men. l.* 2. 61. & 2. 3. 12. & 5. 9. 81. & *Bacch.* 2. *c.* 46. &c. & *Martial. l.* 4. *epigr. ponult.* Prandeo, poto, cano, ludo, lavo, cœno, quieſco. Hinc *Pranſus potus*. de que V. in *Pranſus*. ¶ Ad prandium prętereo hęc ſpectant. *Plaut. Capt.* 3. 1. 18. Acceſſi *ad* adoleſcentes in ſinu: ſalvete, inquam: quo iraus una ad prandium? *Id. Stich.* 4. 2. 45. *de paraſito*. Hic quidem in ſummom crucem cœna, aut prandia perduci poteſt. *Cic. pro Mur. c.* 35. Invitars ad prandium. *Plaut. Men.* 5. 9. 76. & *Pun. a.* 2. *v.* 13. vocare. *Id. Pun.* 5. 5. 3. Adducers aliquem ad ſe ad prandium. *Id. Men.* 2. 3. 37. Coquere alicui prandium. *Id. Caſ.* 2. 2. 4. parare. & *Men.* 1. 2. 61. apparara. & 1. 3. 25. accurara. *Id. Rud.* 1. 2. 53. ornare. *Id. Amph.* 2. 2. 33. dare. *Id. Pun.* 5. 5. 16. obſonara alicui. & *Men.* 2. 2. 2. anteponere. & 3. 2. 55. comedere. *Id. Pun.* 3. 5. 14. Prandium prondere. *Id. Curcul.* 1. 1. 12. In prandio aliquem lepide atque nitide accipere apud ſe. ¶ De ſportula, congiario Imperatorum, *Martial. l.* 5. *epigr.* 5. Tunc, cum prandia miſit Imperator, Cum panariolis tribus rediſti. *Sueton. in Caſ. c.* 38. Adjecit epulum ac viſcarationem, & poſt Hiſpanienſem victoriam duo prandia. nam cum prius parae, neque pro liberalitate ſua prębitum judicaret, quinto poſt die aliud largiſſimum prębuit. *Id. in Tiber.* 2. 20. Prandium populo mille mentis, & congiarium treecnos numos viritim dedit. ¶ Item quę prębebatur a candidato tribulibus, &c. *Cic. pro Mur. c.* 32. & 34. & *lib.* 2. *Offic. c.* 17. ¶ De quocumque convivio. *Martial. l.* 4. *epigr.* 49. qui ſcribit prandia ſevi Terreio. aut cœnam, crude Thyrſe, tuara. ¶ De cibo beſtiarum. *Plaut. Trucul.* 3. 1. 2. Rus mane ma ira juſſit, ut bubus glandem prandio deprometem. *Val. Max. l.* 3. *c.* 7. *n.* 2. Prandio dato ipſis, jumentiſque eorum.

PRANSITO, as, a. 2. frequentat. a prandeo. *Plaur. Aſin.* 1. 2. 20. Nequem homines, qui potentam pranſitaut. *Arnob. l.* 4. *pag.* 143. Jovem pro ſuillis viſceribus prolem neſcium Lycaoniam pranſitaſſe. *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 23. Ut patentibus januis pranſitaretur, & cœnitaretur.

PRANSOR, oris, m. *dejeuneur*, qui prandet, aut qui invitatus eſt ad prondium. *Plaut. Men.* 2. 2. 2. Bonum antſpoonam prandium pranſoribus. *Veronius* apud *Macrob.* 3. *Saturn. c.* 6. *a med.* Qui noviſſimi conueſo prandii veniſſent, cum jam manus pranſores lavarent.

PRANSORIUS, a, um, ad prandium ſpectans. *Quintil. l.* 6. *r.* 3. *a med.* Mirantibus, quod humile candelsbrum emiſſet, Pranſorium erit, inquit. *b. e.* optum erst prondentibus, quia ciraa meridiem prandium ſit, quo tempore lucerna non eſt opue. nam cœoantes ſub noctem altiore condelobro egent, que latius lna diffundatue. *Turnob.*

PRANSUS, a, um, *chi s'è refiziato*, *chi ha pranzato*, *digeruto*, qui prandit: ut *potus* qui potavit. Nomen eſt potius, quam prętcritum participii. *Horat. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 27. Pranſus non avide, quantum interpellet inani Ventre diem durare, domeſticus otior. & *ſat.* 5. *v.* 25. Millia tum pranſi tria repiamus. *Id. in ar. Poet. v.* 340. Nec pranſę Lamię vivum puerum extrahet alvo. *Liv. l.* 28. *c.* 14. Teſſeram veſperi per caſtra dedit, ut ante lucem viri equique cusati & pranſi eſſeot. ¶ *Pranſus & paratus* provesbii ſpeciem habet de eo, cui ad aggrediendum aliquid nihil jam deeſt: ductum a more militari, quę pugnaturi milites, & cibo prius curabant corpora, & arma expedrebant, ſolumque pugnę ſignum exſpectabant, ut in *Prandium* dictum eſt. Unde *Cato* apud *Gell. l.* 15. *c.* 13. Exscritum ſuum pranſum, paratum, cohortatum eduxit foras, atque inſtruxit. *Varr.* apud *Non. c.* 6. *n.* 59. Quare, o Marce, pranſum ac paratum eſſe hoc miorme oportet. ¶ Contra *pranſus*, *potus* ineptue eſt ad diligentee agendum, gravatus nimii cibi potuſque onere. *Cic. pro Mil. c.* 21. Adde inſcitiam pranſi, poti, oſcitantis ducis.

PRA-

PRAPEDILON, i, n. herba eadem, quæ leontopodion. *Apul. de herb. c. 7.*

PRASINATUS, a, um, præſina veſte indutus. *Petron. in Satyr. c. 28. in fin.* In aditu ipſo ſtabat uſtiarius præſinatus, ceraſino ſuccinctus : cingulo.

PRASINUS, a, um, *di colore di porro*, *verdeporro*, *verde*, πράσινος, colore porri ſimilis, porraceus. πράσον enim porrum eſt. *Petron. in Satyr. c. 27.* Paterfamilias ſolitus pila præſina exercebatur. *Plin. l. 37. c. 12. a med.* Præſinus color. *Martial. l. 10. epigr. 29.* De noſtra præſina eſt hyathefis empta toga. *& lib. 3. epigr. 82. v. 21.* præſina ſtabella fugare muſcas. ¶ Præſina factio, una ex quatuor aurigantium in Circo, cui Caligula, & Nero impenſiſſime ſeverunt. V. *Fabio*, & *Aurigo*. *Martial. l. 10. epigr. 48.* De præſino convivæ meus, Venetoque lognatur. *Id. l. 13. epigr. 78.* Et nomen Præſini Porphyrionis habas. Adde *lib. 11. epigr. 34. Suet. in Calig. c. 55. & in Ner. c. 22.*

PRASION, & Præſium, ii, πράσιον, ſpecies origani, a colore porraceo: item heracilii: item marrubii, *præſio*: quæ nomina herbarum ſunt. *Plin. l. 20. c. 27. & 22. & Celſ. l. 5. c. 22.*

PRASIUS, ii, m. πράσιος λίθος, gemma viridis: a præſino, ſive porraceo colore. *Plin. l. 37. c. 8.* Viridantium & alia plura ſunt genera. Viliorie turbæ eſt præſius, cujus alterum genus ſanguineis punctis obhorret.

PRASOIDES, is, πρασοειδής, genus topazii: a πράσον, porrum, quaſi porraceum. *Plin. l. 37. c. 8.* Et duo ejus genera faciunt, præſoidem, atque chryſopteron ſimilem chryſopræſo.

PRASON, i, πράσον, frutex martius, foliis laris, colore viridi. *Plin. l. 13. c. ult.*

PRATENSIS, ſe, *di prato*, λειμώνιος, ad pratum pertinens, in pratis naſcens. *Horat. l. 2. ſat. 4. v. 20.* pratenſibus optima fungis Natura eſt: aliis male creditur. *Colum. l. 6. c. 3.* Pratenſe fœnum. *Plin. l. 21. c. 8. ſub fin.* Pratenſes flores. *& cap. 15.* Paſtinaca pratenſis.

PRATULUM, i, n. *pratello*, *praticello*, λειμώνιον, parvum pratum. *Cic. in Brut. c. 6.* Tum in portulo propter Platonis Setuam conſedimus. *Arnob. l. 5. pag. 173.* Cum in Siciliæ pratulis flores legeret Proſerpina.

PRATUM, i, n. *prato*, λειμών, locus in agrie, ex quo fœnum percipitur. *Varr. l. 4. de L. L. c. 4. ſub fin. & lib. 2. R. R. c. 7. ſub fin. Colum. l. 7. c. 17. & Ulpian. Dig. lib. ult. tit. 16. leg. 31.* cenſent, prata dicta eſſe ab eo, quod ſine opere parata ſint. Hia ſubſcribit & *Plin.* qui *l. 18. c. 5.* auctor eſt, veteres dixiſſe *porreta*. *Cic. de Senect. c. 16. a med.* Quid de pertorum viriditate, aut arborum ordinibus dicam? *Id. l. 3. ad Q. Fr. ep. 1. c. 2.* Pratum irrigere. *Plin. l. 18. c. 20.* cratire, fecare, ſicilire. *Cato R. R. c. 50.* ſtercotare. *& cap. 9.* letigua facere. *Colum. l. 2. c. 18.* renovare; reſitnare. *Varr. in prooem. l. 2. R. R.* Ex ſegetibus prata facere. *Pallad. in September. tit. 20.* novella formare. *Inſcript. apud Gruter. pag. 204. ad fin.* In ea agro alia prate immittere. *Colum. l. 2. c. 17.* Pratum ſiccaneum, aut riguum. *Cato R. R. c. 8. & 9.* Iteriguum, aut ſiccum. *Ovid. 1. Met. v. 297.* viride. *Plin. l. 5. ep. 6.* Prata florida, & gemmea. *& lib. 7. ep. 9. in carm.* verna. *Virg. 2. Georg. v. 384.* mollia. *& lib. 1. v. 289.* arida tondere. *Martial. l. 1. epigr. 215.* uda. *Virg. l. 6. Æn. v. 674.* recentia rivis. *& 4. Georg. v. 306.* novis coloribus rubent. *Lucret. l. 5. v. 781.* campoſque per omnes Florida fulferunt viridanti præta colore. *Ovid. 3. Amor. el. 5. v. 5.* Area gramineo ſuberat viridiſſima prato. *Propert. l. 1. el. 20. v. 37.* Et circumriguo ſurgebant lilia prato. ¶ Metonymice *Ovid. 1. de ar. am. v. 299.* Ipſa novas frondes, & præta tenerrima tauro Fertur inadſueta fabſecuiſſe manu. *b. e.* teneriores harbas. *Plaut. Pſeud. 3. 2. 21.* Non itidem cœnam condio, ut alii coqui, qui mihi condita præta in parinis proferunt. ¶ Inſtituendi, colendique præti rationem tradunt *Colum. l. 2. c. 17. & 18. Plin. l. 18. c. 68. & Pallad. in September. tit. 20.* ¶ Inter varios titulos, quos ſcriptis ſuis Auctores præponebant, fuere etiam, qui *pratum* inſcriberent. *Gell. in præfat.*

PRAVE, *malamente*, *pravamente*, κακῶς, πονηρῶς, male, perperam: cui contrarium *recte*, bene. *Terent. Hec. 4. 4. 24.* Hoc mihi videtur factum prave. *Horat. l. & ep. 1. v. 104.* prave factum ſtomacharis ob unguem. *Cic. l. Acad. c. 20.* Recta facta ſola in bonis actionibus ponens, prave, id eſt peccata, in malis. *Id. 2. de Fin. c. 8. ſub fin.* Quod bene, id recte, frugaliter, honeſte: ille porro male, prave, nequiter, turpiter, cœnabat. *Plin. l. 17. c. 9. ſub fin.* Id plerique prave intelligunt a Favonii ortu faciendum. *Tacit. 6. Ann. c. 5.* Verba prave detorta. *Gell. l. 4. c. 9.* Religioſos dies multitudo imperitorum prave, & perperam nefaſtos appellant. *Phædr. l. 3. fab. 12. v. 5.* Exploranda eſt veritas multum prius, Quam ſtulta prave judicet ſententia. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 87.* ſive ego prava, Seu recte; hoc velui: ne ſis mihi patruus. *Id. l. 2. ep. 2. v. 166.* verſus prave ſecti. *Id. in ar. Poet. v. 88.* Cur neſcire, pudens prave, quam diſcere malo? *Tacit. c. Ann. c. 53.* Solers ingenio & prave facundus. *Liv. l. 2. c. 32.* Aut naglectis religionibus, aut prave cultis. *Salluſt. in orat. Lepidi cont. Sull.* Præſſumeque per ſceleris immanitatem adhuc tutus furit.

PRAVICORDIUS, a, um, qui pravo eſt corde. *Auguſtin. in Pſalm. 146. n. 7.* (ex *Oſee cap. ult. in fin.* ubi Vulgata habet *prævaricator*.) Quod eſt pravicordius? torticordius, tortum cor habens.

PRAVITAS, atis, f. *storezza*, *deformità*, *diſetto*, σκολιότης, vitium quo res a congruentia cum aliis, & a rectitudine deficit, perverſitas, diſſonitas, deformitas. *Colum. l. 4. c. 20.* Alligatoris cura eſſe debet, rectum conſervare ſurpem, nec flexum ridicæ perſequi, ne pravitas ſtaturninum ad ſimilitudinem ſui vitem configuret. *Pallad. in Mart. tit. 21.* Sint boves cornibus robuſtis, ac fiat curvaturæ pravitate lunatis. *Cic. 4. Tuſcul. c. 13.* Vitium appellabant, cum partes corporis inter ſe diſſident: ex quo pravitas membrorum, diſtortio, deformitas. *Id. l. 1. de Legib. c. 19.* An corporis pravitates ſi erunt peſtifignes, hebebunt aliquid offenſionis; animi deformitas non habebit? *Id. 2. de Orat. c. 66.* Fuſius narvos in dicendo C. Fimbriæ, quos habuit ille, non aſſequitur: oris pravitatem, & verborum letſtudinem imitatur. *& l. 3. c. 34.* Intuendi ſunt nobis non ſolum oratores, ſed etiam actores, ne mala conſuetudine ad aliquam deformitatem pravitatemque veniamus. *Id 5. de Fin. c. 27. a med.* Pravitas & imminutio corporis. ¶ Translate *Gell. c. 20. l. 5.* Solœciſmus vetuſtioribus Latinis ſtribligo dicebatur, a verſure videlicet, & pravitate tortuoſa uretionis. ¶ Sæpiſſime refertur ad animum, ac mentem, & eſt perverſitas judicii & ſtatentiæ, cum perperam ſentiur de rebus, eumve in judicando a recto honeſtoque deflectitur, *perverſità*, *malvagità*, *iniquità*. *Senec. ep. 56. circa med.* Si ante animum noſtrum formare incipimus, & recorrigere, quam indurefcat pravitas ejus. *Sallul in Jug. c. 2.* Quo magis pravitas eorum admiranda eſt, qui dediti corporis gaudiis per luxum & ignaviam ætatem agunt; ceterum ingenium inculto atque ſocordia torpeſcæ ſinunt. *Q. Cic. de petit. conſul. c. 20. a med.* Qui ſine nauſa non amant, eos aut beneficio, aut ſpe delinito, dare operam, ut de illa animi pravitate deducas. *Terent. Heaut. 5. 1. 20.* Quæ iſta eſt pravitas, quæve aſtrutia, quod peccavi ego, id obſaſſe hoc? *cur ingannaſti?* & *Cic. in Varron. c. 6.* Vain, ut mihi reſpondeas, quæ te tanta pervitas mentis repulerit, qui tantus furor, ut cum inaudita ac nefaria ſacra ſuſceperis, auſpicia, quibus omnis reſpublica tenetur, contempſeris? *Id. Acad. 4. c. 8. ad fin.* Quid, quod ſi iſta vana ſunt, retio omais tollitur, quaſi quidam lux lumenque vitæ? tamen na in iſta pravitate perſtabitis? *Tacit. 3. Hiſt. c. 41.* Pravitas conſilii. ¶ Item malitia, improbitas, mali mores, *malvagità*, *improbità*, *malizia*. *Cic. c. de Fin. c. 9.* Qualis iſta philoſophia eſt, quæ non interitum afferat pravitatis, ſed ſit contenta mediocritate vitiorum? *Tacit. Ann. 14. c. 38.* Nullum prælia finem exſpectarent, niſi ſuccederetur Suetonio: cujus adverſo pravitati ipſius, proſpera ad fortunam reipub. referebat. (Adde *Salluſt. in fragm.* apud *Non. c. 4. n. 403.*) *Id. 4. Hiſt. c. 44.* Soficana pravitate morum multis axtioſus. ¶ Pravitas unimis, *Gell. l. 1. c. 22. extr.* eſt malum omen.

PRAVUS, a, am, *ſtorto*, *torto*, *deforme*, στρεβλός, σκολιός, qui non eſt rectus, diſtortus, perverſus. *Cic. 4. Acad. c. 22.* Intereſſe oportet, ut inter rectum & prevum, ſic inter verum & falſum. *Id. 5. de Fin. c. 17.* Videſne, ut ſi qua in membris prava, aut debilitata, aut imminuta ſint, occultent homines? *Horat. l. 1. ſat. 3. v. 48.* previs ſultus mala talis. *Lucret. l. 4. v. 514.* at in fabrica, ſi prava eſt regula prima, Normaque ſi fallax rectis regionibus axit, Omnia mendoſa fieri atque obſtipa neceſſe eſt, Prava, cubantia, prona, ſupina, atque abſona recte. ¶ Translate eſt malus, vitioſus, improbus, *cattivo*, *malvagio*, *viziofo*, *prava*, *perverſo*, *malizioſo*, πονηρός. *Plaut. Bacch. 3. 3. 8.* Abſque te eſſet, ago illum habarem rectum ad ingeniume bonum: Nunc propter te, ſuamque pravam factus eſt fiduciam. *Cic. Tuſcul. 4. c. 13.* Eorum, qui non longe a ſapientia abſunt, affectio eſt illa quidem diſcrepans ſibi ipſa, dam eſt inſipiens; ſed non diſtorte, nec preva. *Id. pro Roſc. Com. c. 20. ad fin.* Quod Panurgus Roſcii fuit diſcipulus, qui diligebant hunc, illi favebant. Quid ferret ille, perpauci animadvertebant: ubi didiciſſet, omnes quærebant. nihil ab hoc pravum & perverſum produci poſſe arbitrabantur. *Juvenal. ſat. 14. v. 40.* dociles imitandis Turpibus, & previs omnes famas. *Velleſ. l. 2. c. 10.* Adeo mature a rectis in vitia, a vitiis in prava, a pravis in præcipitia pervenitur. *vizio* ipſa peccata, *prava* eorum habitus & conſuetudo. *Tacit. 12. Ann. c. 33.* Prætorii prafecto haud ſatis fidebat, ad honeſta, ſeu prava juxta lavi. *Id. 4. Hiſt. c. 68.* Pravi impulſores. *& cap. 48.* Prava æmulatio. *Id. 3. Ann. c. 56.* Spes pravas aliorum cohibare. *& lib. 16. c. 28.* Prava ambitio. *Phædr. l. 1. fab. 25.* Prava conſilia dare cuipiam. *Cic. 3. Tuſcul. c. 33. a med.* Quo pravius nihil eſſe poſſit. *Al. leg.* gravius. *Id. de clar. Orat. c. 74.* Pravitima conſuetudinis regula. *Velleſ. l. 2. c. 80.* Praviſſimus homo. ¶ Speciatim dicitur de ao, qui male judicat, perperam ſentit da rebus, & qui cum quippiem *stanu* rectum ſemel imbiberit, corrigi nequit, & ad ſanitatem traduci, *ſtrano*, *ſtravolto*, *oſtinato*. *Salluſt. in Catil. c. 5. & Plin. l. 3. ep. 9. a med.* Ingenium malum, pravumque. (Alii ita intelligunt: *ocalum* in alios, & pernicioſum: *pravum* in ſe, & vitiis deditum.) *Senec. l. de Ira, c. 26. ante med.* Cn. Piſo fuit vir a multis vitiis integer, ſed pravus, & cui placebat pro conſtantia rigor. *Phædr. l. & fab. 5.* Pravo favere labi mortales ſolent: Et pro judicio dum ſtant erroris ſui, &c. *Quintil. l. 10. c. 2. circa med.* Philemon previs ſui temporis judiciis Menandro ſæpe prælatus eſt. *Horat. l. 2. ſat. 7. v. 70.* quæ helua ruptis, Cum ſemel effugit, reddit ſe pœna catenis? *b. e.* ſtulta, incauta. ¶ Cum genitivo *Sil. l. 3. v. 253.* Battiadas previos fidei ſimulavit in arma. *Id. l. 8. v. 260.* turbarum fator, atqua accendere ſolers Invidiam, pravuſque togæ. *Id. l. 9. v. 636.* heu plebes ſcelerata, & preva favoris! *& lib. 12. v. 464.* cudendi prevus, facilliſque periclis. ¶ *In prevum*, prave. *Quintil. l. 1. c. 3.* (*al. 4.*) *a med.* Fœmgas citius, quam corrigas, quæ in prevum indurerunt. *Tacit. 4. Hiſtor. c. 81. a med.* Elapſi in prevum artus. *ſlogati*. ¶ Quid *previus*, & *deprevatur* differant, V. in *Deprevatus*.

PRAXIDICA. V. in *Pragmaticus*.

PRAXITĔLES, is, m. Πραξιτέλης, egregius ſtaturius natus eſt in Magna Græcia Olympiade CIV. Ejus opera recenſet *Plin. l. 34. c. 8. circa med. & lib. 36. c. 5.* quarum præcipua ſunt Venus nuda a Gni-

diis empta, quam ut viderent, multi navigaverunt Gnidum. Voluit eam & Gnidiis mercari rex Bithyniæ Nicomedes, totum æs civitatis alienum, quod erat ingens, dilfoluturum ſe promittens: ſed fruſtra. Nobilis etiam fuit Cupido nudus, propter quem Theſpiæ, oppidum Bœotiæ, viſitabantur, cum, ut ait *Cic. l. 6. Verr. c. 2.* nulla alia vi ſeundi cauſa eſſet. *Propert. l. 3. el. 7. v. 15.* Phidiacus ſigno ſe Jupiter ornat aburan: Praxitelem Paria vindicat urbe lapis. *Sen. l. 4. ſilv. 6. v. 25.* laboriſeti vivant quæ marmora calo Praxitelis.

PRAXITELICUS, &
PRAXITELIUS, a, um, ad Praxitelem pertinens. *Cic. 2. de Divin. c. 21. ad fin.* Quaſi non io omni marmore neceſſe ſit lærſie vel Praxitelia capita. *Plin. l. 36. c. 5.* Praſiteliæ Veneris ſpecimen. Al. leg. *Praxiteleæ*.

PRECABUNDUS, a, um, multum precans, abundans in precibus. *Perſ. in Paurg. c. 36. a med.* Quanto melius manus illa conſuluit, quæ ſubmiſſis precabunda vestibus petiit veniam verecundatis?

PRECANS, antis, *ebi prego, ſupplicabundus, Δεόμενος*, orans. *Plaut. Rud. 1. 5. 2.* Vox precantum me huc foras eccitsvit. *Virg. 12. Æn. v. 930.* Illa humilis, ſupplesque oculos, dextramque precantem Protendens. *Ovid. l. 1. Triſt. el. 2. v. 35.* fruſtraqos precanti Ore necaturas accipiemus aquas. *Id. l. 7. Met. v. 500.* Pro gnato genitor dum verba precantia dicit. *Stat. 2. Theb. v. 478.* ramumque precantis olivæ abjcit. *Val. Flacc. l. 2. v. 240.* mixti gemitus, clamorque precantum. *Aurel. Vict. in Epit. c. 14. extr.* Ut crebro ſe ſa interficiendum miniſtrorum fidiſſimis precans offreret.

PRECARIO, *per vim de prehibere, precando, verbi Mercur, ngr' ἀξίωσιν*, precibus, precando. V. *Precavitur. Terent. Eun. 2. 3. 27.* Hanc tu mihi vel vi, vel clam, vel precario fac tradas. (V. *Vis.*) *Cic. 7. Verr. c. 23.* Etiam ſi precario eſſent rogandi, tamen ab his impetraretur. *Plaut. Ampb. prol. v. 21.* Tametſi pro imperio ſcibat facturos; verum hoc parere ma precario a vobis juſſit. *Suet. in Claud. c. 12.* Ut ſibi in Curiam tribunos militum ſecum inducere liceret, precario augent. *Senec. in Thyeſt. v. 274.* Ubicumque tantum honeſta dominanti licet, precario regnatur. *Tacit. in Agric. c. 16. a med.* Trebellius vitate axercitus ira, indecorus atque humilis, precario mox præfuit. *Ulpian. Dig. lib. 43. tit. 15. leg. 1.* Precario quippiam concedera. *Liv. l. 34. c. ult. a med.* dare. *Plin. l. 7. ep. 30.* Quibus ea cauſis precario ſtudeo: Studeo tamen. *l. 1.* quaſi aliena arbitrio, quaſi impetrando a multis, qui me quotidie circumſtant, ut vacare litteris liceat. *Senec. in præfat. l. 1. controv.* Memoria mihi jam olim precario paret.

PRECARIUM, ii, n. lorus in æditus precibus faciendis deſtinatus. *Petron. in Satyr. c. 30.* Diſpeoſator in precario aurros enumerans. Plurique al. leg. *prætoris*. ¶ Alio ſenſu V. in voce ſequ.

PRECARIUS, a, um, *precarium rem precibus, Ικετήσιος, Ικετικός*, qui habetur ex precibus, qui tandiu obtinetur, quandiu is, qui concrilit, permiſerit. *Ulpian. lib. 43. Dig. tit. 25. qui de precario conſerbatur, leg. 1.* Precarium eſt, quod precibus petenti utendum conceditur tandiu, quandiu is, qui conceſſit, patitur: quod genus liberalitatis ex jure gentium deſcendit. & diſtat a donatione eo, quod qui donat, ſic dat, ne rerupiat: qui precario concedit, ſic dat, quaſi tunc recepturus, cum ſibi liberit precarium ſolvere. *Brut. ad Cicer. ep. 16. ante med.* Precariam incolumitatem habere. *Liv. l. 3. c. 47.* Non orare ſolum precariam pem, ſed pro orbito petera. *Id. l. 8. c. 35.* Donatur Q. Fabius tribunitiæ poteſtati, precarium, non juſſum auxilium ferenti. *Tacit. 4. Hiſtor. c. 76. ſub fin.* Precaria vita. *Id. l. 1. Ann. c. 42. extr.* Precariam animam inter inſenſos trahere. *Id. l. 1. Hiſt. c. 52.* Precarium ſeni imperium, & brevi tranſiturum. ¶ De iis, quæ licet non ſint imperrata precibus, ad tempus tamen tantummodo noſtra ſunt. *Ovid. Met. 9. v. 75.* Quid ſore te credas, ſolum qui verſue in anguem Arma aliena moves? quem forma prscaria celat? *Senec. de tranquill. anim. c. 11.* Sapiens corpus ſuum ſaque ipſum inter precaria numetet, vivitqua ut commodatus ſibi, & repoſcentibus ſine triſtitia redditurus.

PRECATIO, onis, *f. prehibere, orazione, Ευχή, λιτανεία*, rogatio, obſecratio, preces, præſertim quæ diis adhibentur. *Cic. pro Mur. c. 1.* Quod ſi illa ſolemnis comitiorum precatio, conſularibus auſpiciis conſecrata, tantam habet in ſe vim & religionem, &c. *Id. 1. Tuſcul. c. 47. ad fin.* Simili precatione Trophonius & Agamedes uſi dicuntur. *Liv. l. 31. c. 5. ad fin.* Precationem admiſiſſe deos. *Al. leg.* precationi annuiſſe. *Id. l. 39. c. 18.* Preratiomem facere. *Plin. l. 18. c. 2.* Veſtalea noſtras credimus nondum egreſſa Urbe mancipia retinere in loco, precatione. ¶ Sumitur & pro carmine, ſeu formula carta verborum, quæ ſuperſtitione occultam vim ad faciendum aliquid habere creduntur. *Plin. l. 28. c. 4. extra med.* Partus accelaret vicinos, ſi cinctu ſuo ſoluto feminam cinxerit, dein ſolverit, adjecta precatione, ſa vinaſſe, eundem & ſoluturum.

PRECATIVE, *prigando*, preces adhibeodo, precario. *Ulpian. regulm. tit. 25. de fideicom.* Fideicommiſſum eſt, quod non civilibus verbis, ſed precative relinquitur. *verbs gr.* Te, Titi, rogo, fidicique tua commitio, ut, &c. ut habetur *Dig. lib. 30. leg. 105. ad fin.* vel peto a te, ut partem hereditatis reſtituas matri tuæ, ut habetur *lib. 31. leg. 79.*

PRECATIVUS, a, um, preces continens, precarius. *Ulpian. regul. tit. 24. de legatis.* Ea, quæ precativo modo relinquuntur, fideicommiſſa vocantur. V. vocam præced. *Ammian. l. 17. c. 5. (al. 12.)* Pacem poſcere precativam.

PRECATOR, oris, m. *intercoſſore, ἱκέτης*, qui precatur pro altero, deprecator. *Terent. Heaut. 5. 2. 22.* Nemo accuſat, Syra, te: nec tu aram tibi, nec precatorem pararis. *intercoſſore. & Phorm. 1. 2. 90.* Ad precatorem adeam, credo, qui mihi ſic oret: nunc amitta, quæſo, hunc: ceterum poſquam ſi quidquam, nihil precor. *Plaut. Pſeud. 2. 2. 12.* Precator & patronus.

PRECATORIUS, a, um, *hortatis*, ad deprecandum pertinens. *Donat. ad Terent. Phorm. 1. 2. 92.* Ars precatoria eſt, mitigare præſentia, futura permittere.

PRECATRIX. V. *Precatoratrix*.

PRECATUS, us, m. *prehibers, λιτανεία*, precatio, preces. *Stat. in Theb. v. 71.* ſed nec periſſe precatus, Tantaque dona velit. *Ammian. l. 24. c. 6. (al. 22.)* Concordi precatu tentara aliquid.

PRECATUS, a, um, *ebi ha pregato*, pertieip. a *precor. Cic. 1. Tuſcul. 2. 47.* Sacerdos precata a dea dicitur, ut, &c. *Virg. 9. Æn. v. 624.* Conſtitit ante Jovem ſupplex per vota precatus. ¶ Paſſiva ſignificatione, *pregato*, togatus. *Juvenc. Perſe. l. 3. in cap. 14. Matth. v. 85.* Suſpicienſque dehinc cælum, genitore precato, &c.

PRECES. V. *Pres*.

PRECIÆ, *vel* Preriæ vites in duo genere majus & minus, magnitudine acini diſcernuntur: materies iis plurima, avaque cito matureſcens, generoſa, & ollis utiliſſima, ſolium apio ſimile. Hæc *Plin. l. 14. c. 2. a med.* & *Colum. l. 3. c. 2. a med.* Ad illud *Virg. 2. Georg. v. 95.* Purpureæ, preciæque; *Servius* adſcribit dictas eſſe quaſi *præcoquas*, quod ante alias coquantur.

PRECIANUM, *ſen* Præcianum pirorum genus mamoratur a *Macrob. l. 2. Somn. c. 15. ſub fin.* ex *Cloatio*, de quo nihil apud *Plin. l. 15. c. 15.* aut *Colum. l. 5. c. 10.* ubi varia hujus pomi genera recenſentur.

PRECOR, aris, atus ſum, dep. 2. *pregare, ſen orazione, λίτομαι*, rogo, quæſo, obſecro, precrs adhibeo. *Cato R. R. c. 134. & 139.* Jane pater, te hac die commovenda bonas preces precor, uti ſirs volens propitius mihi. *Liv. 1. decem litera.* Cic. 1. *de nat. Deor. 1. 42.* Dii, quos nos colere, precari, venerarique ſolemus. *& cap. 44.* Quod ni ita ſit, quid veneramur, quid precamur deos? *& in fin. Catil. 2.* Deos precari, venerari, atque implorare. *Id. pro Rabir. perduell. c. 2.* A dius deabuſque immortalibus pacem, ac veniam peto: precorque ab iis, ut patrantur, &c. *Liv. l. 38. c. 43.* Deos, quos adorent, ad quos precentur, ue ſupplicent, Ambracienſibus non ſupreſſe. *Horat. in ar. poet. v. 200.* droſque precetur & oret, ut, &c. *Cic. pro Dom. c. 57.* Te, Capitoline, teque, Juno, precor ac quæſo, voſque patrii Penates, obteſtor, ut, &c. *Id. in Piſon. c. 20.* Hæc ſemper de vobis expetivi, hæc optavi, hæc precatus ſum. *Id. Verr. 6. 1. 31.* Ubi ue precari quidem Jovem opt. max. atque ab eo auxilium petere poſſit. *Id. de Amic. c. 16.* Precari ab indigno, ſupplicare. *Nep. in Timol. in fin.* Diſit, ſe hoc a diis ſemper precatum, ut, &c. *Cic. in Piſon. c. 19.* Neque ego, ſi unquam vobis mala precarer, quod ſæpe feci, morbum, aut mortem, aut creciatum precarer. *& rep. 14. ad fin.* Utrum bono viro optabilius putas, ſic exire a patria, ut omnes ſui cives ſalutem, incolumitatem, reditum precentur, quod mihi accidit; an, quod tibi proficiſcenti avsnit, ut omnes exſecrarentur, mala precarentur? *Propert. l. 3. el. 9. v. 40.* capa, Roma, triumphum, Et longam Auguſto ſalva precare diem. *Ovid. Heroid. ep. 19. v. 81.* Ver. ventos audirem lenta tonantes, Et nunquam placidas eſſe precarer aquas. *& in fin. ep. 5.* Et tua, quod ſupereſt temporis, eſſe precor. *& lib. 1. ex Pont. ep. 10. v. 19.* Delicme illi precor hæ contingere. (Adde *Tibull. l. 2. el. 5. v. 3.*) *Val. Flacc. l. 5. v. 118.* ſeque precantur Accipiant ſuciet. *Ovid. Faſt. 4. v. 247.* Hoc quoqus dux operis moneas, precor. *& lib. 2. ex Pont. ep. 2. v. 68.* Detque ſolum miſeræ mite, precare, fugæ. *Id. 10. Met. v. 391.* Canoſque ſuos & inania nudans Ubera, per cunas alimentaque prima prsratur, ut, &c. *Id. 2. Amor. el. 13. v. 21.* Per tua ſiſtra precor, per Aoubidis ora verendi. *Id. 4. ex Pont. ep. 8. B. extr.* pro ſorem pæna precare tuo. *inverecth. Tacit. 4. Ann. c. 7. extr.* Precandam poſt hæc Moeſtiam, ut contentue eſſet. *Virg. 4. Æn. v. 113.* tibi ſas animum tentare precando. ¶ Elegantur intarſritur, ut *optare, quæſo, &c. Ovid. Heroid. ep. 16. v. 12.* Patet, precor, faſſa. *Id. 3. Amor. el. 9. v. 67.* Oſſa quieta, precor, tuta requeraſcite in urna. ¶ *Precari alicui* pro imprecari, ab *Plaute Aſin. 2. 4. 71.* ¶ *Preces* pro *precor* diuſile antiques, ait *Feſtus. l. 8. pag. 779.* Poſtſab. Hinc *precantur* paſſive dixit *Varr.* apud *Non. c. 7. n. 104.*

PREHENDO, is, di, nſum, a. 3. *pigliare, prendere, λαμβάνω*, capio. *Plaut. Aſin. 3. 3. 78.* Prehendere aliquem auricalis. *Cic. 1. de Orat. c. 56.* aliquem manu. *Plaut. Muſtell. 1. 3. 61.* fauces alicui, atque anicare. *Id. Perſ. 2. 4. 22.* Te hodie ſi prehendero, deſigam tu terram colaphis. *Id. Epid. 1. 1. 1.* Quis me pmperantem prehendit pallio? *Id. Epid. 2. 3. 65.* Prehendit deateram, ſeducit, rogat, cur, &c. *Id. Rud. 5. 2. 4.* Reis prehendere aliquid. *Petron. in Satyr. c. 138.* Per aliquot vicos ſecutæ fugientem, prehendere ſurem, clamant. *Plin. l. 20. c. 23. ſub fin.* Perdix aucupem jam jam prehenſurum affugiens. *Ovid. de medicam. fac. v. 93.* Arentiſque roſæ quantum manus una prehendat. *Plin. l. 30. c. 5. a med.* Cinerem eum dant bibendum, quantum prehenditur ternis digitis. *Senec. in Med. v. 105.* Felix Æoliam prendito virginem. *h. e.* duc uxorem. Al. leg. *corripe*. ¶ *Prendo* per ſyncopen, qan libentee utuntur Poetæ. *Virg. Æn. 2. v. 312.* quem prendimus arcem? *h. e.* occupamus. *Id. Æn. 12. v. 775.* teloque ſequi, quem prendere curſu Non poterat. *Stat. 9. Theb. v. 266.* Flumineam repiante vado, puer Agrius ulmum Prenderat. *avia efferata. Sil. l. 15. v. 635.* lancea turbine nigro Fert letum cuicumque vim, quem prenderit ictus. *colpiſce*. Eſt qui leg. *prendidit* invitis Criticis. *Martial. l. 3. epigr. 96.* Si te premlero, Gargili, tacebis. *ſi te colgo. Senec. in Troad. v. 1046.* Cum ſimul ventis properante remo Pranderint altum, fugietque litus. *h. e.* altum mare ingreſſi fuerint. ¶ Etiam apud *Cicer.* legitur *prendo* in multis libris, ut *lib. 2. Acad. c. 11.*

ſimi-

Similem iis rebus, quæ manu præderaotur. *& epiſt. 1. ad Brut.* ec *ettentoriib.* Gubernacula reipublicæ prendiesem. *& Quintil. declam.* 3. c. 7. *ad fin.* Ad prendendos amplexus. (Etiam *Sueet. in Med.* 2. 103. prendere dextra peſtas alicujus. *b. e.* ampleſti.) Al. leg. *prehender.* Adde *Cicer. Attic. l.* 12. *ep.* 13. *& Cael. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 12. ¶ *Prehendere alignem*, alloquendi, aut rogandi cauſa ſiſtere. *Terent. Andr.* 2. 2. 16. Tuus pater modo me prehendit: ait, tibi osorem dare ſe ſe hodie. *Id. Phorm.* 4. 3. 15. Prendo hominem ſolum: cur non, inquam, &c. *Id. Heaut.* 3. 2. 89. Syrus eſt prehendendus, atque exhortandus mihi. *Cael. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 12. Renuntiatum nobis erat, Hirrum diutius dicturum. prendimus eum: non modo non fecit, ſed, &c. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 13. Prende C. Septimium, L. Statilium. denique nemo negabit ſe juraturum, quem rogabis. Adde *Catull. carm.* 55. *ad Comer. v.* 7. ¶ Translate *Cic. 1. de Legib.* c. 23. Cum animus rerum omnium naturam perſpexerit, eaque unde generata, quo recurrant, viderit, ipſumque ea moderantem atque regentem pæne prehenderit, &c. *b. e.* intelligentia affectus fuerit. *Lucret. l.* 4. *v.* 1236. Prendere aliquid oculis. *b.* 2. cernere, videre. ¶ Prehendere aliquem mendacii, *tegiter in bugia*, apud *Plaut. Bacch.* 4. 4. 45. Sic prenſus manifeſti furti, *colta col furto in mano*, apud *Gell. l.* 11. *c.* 18. & manifeſto furto prenſus, *ibid.* & prehendi in furto, *Plaut. Aſin.* 3. 2. 67. ¶ *Prehendere* etiam dicuntur, quæ fatu proveniunt. *Pallad. in Februar.* 111. 25. Pirorum plantas radicatas feremus, ut eam prehenderint, inſeramus. *& 111. 10. ceter.* Hoc genere quantum voluerit numerum vitium teroſſeres, ſive ambiguitate prehendendi. V. *Comprehendo*. Hue pertinet illud *Cicer. in Arat. v.* 116. Nam quæcum ſtirpes tellus amplexa preheudit, &c. ¶ *Lucan. l.* 4. *v.* 19. Explicat hinc tellus campos effuſa patentes, Vix oculo prendente modum. *b. e.* tutam ampſitudinem aſſequente, *capras ne ſempre ſ ompregge.* ¶ Sunt qui maluot ſcribere *prehendo*: alii qui *prendo*, ſubleta aſpiratione: Sed *prehendo* eſt uſu receptius. V. *Dauſqu. in Orthogr.*

PREHENSIO, *&* Prenſio, onis, f. *prenſare, prenſa, il pigliare*, ἀνβολή, actus prehendendi. *Atejus Capito* apud *Gell. l.* 13. *c.* 12. Tribuni plebis prenſionem habeot, vocationem ooo habeot. *Varr. ibid.* In magiſtratu habeot alii vocationem, alii prenſionem, alii neutrum. *b. e.* jus prehendendi, & conjiciendi in carcerem. Adde *eund. ibid. c.* 13. ¶ *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 9. *a med.* Turris teſtum pes ſe ipſum prehenſionibus ex contignatione prima ſuſpendere ac tollere cœperunt. *& mox.* Ruſuſque alia prehenſione ad ædificandum ſibi locum expediebant. *Lipſ.* & al. ex MSS. leg. *preſſionibus*, h. e. hypomochliis & vectibus, quorum pæſione magna pondera in altum tolluntur. Qui *prehenſiones* retinent, cochleas, aut prela intelligunt, quorum ope itidem tolli quid poneſt.

PREHENSO, *&* *ſæpius* Prenſo, as, avi, atum, a. 1. *pigliare, prendere, accbiappare, afferrare*, frequentativum a *prehendo*, & *prendo*. *Horat. l.* 1. *ſat.* 9. *v.* 63. vellare cœpit, Et prenſare manu lentiſſima brachia. *Virg.* 2. *Æn. v.* 444. prænſant ſalligie dextris. *& l.* 12. *v.* 404. prenſatque tenaci forcipe ferrum. *Ovid. 5. Faſt. v.* 476. Lubrica prenſantes effugit umbra manus. *Tacit.* 3. *Hiſt. cap.* 28. Prehenſare hoſtium tele, brachiaque. ¶ Item ambire, rogare in petitione honorum, & hujuſmodi, *παραγγέλλω, brogliare, barbarare*: quod ſit prenſando manue, & blanda verba adhibendo. *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 66. Volumenta & infulas præferentes, arme, genua, veſtigia prenſando, flexere multitum animos. *& lib.* 4. *c.* 46. Prenſare commenipulatium pectore, cervicibus innecti, ſupreme aſcula petere, ne deſerercntur, &c. *Plin. l.* 2. *ep.* 9. *a med.* Itaque prenſo amicos, ſupplico, ambio domos, ſtationeſque circumeo. *Liv. l.* 1. *c.* 47. Circumire & prehenſare patres, admooere paterni beneficii. *Cic. Attic. lib. & ep.* 1. Prenſat unue P. Galba: ſine fuco ac fallaciis, more majorum, negatur. ¶ Translate *Liv. lib.* 22. *cap.* 51. Ad conſilium prenſandum tempus opus eſſe. *b. e.* capiendum. Al. leg. *penſandum*.

PREHENSUS, *&* Prenſus, a, um, *preſo, pigliato, afferrato*, ληφθὶς, captus, comprehenſus. *Virg.* 3. *Æn. v.* 623. Vidi egomet, duo de numero cum corpora noſtro Prenſa manu magna medio reſupioue io antro Frangeret ad ſaxum. *Id.* 1. *Georg. v.* 285. Et prenſos domitare boves. *Id.* 2. *Æn. v.* 592. dextraque prehenſum Continuit. *Ovid. Met.* 12. *v.* 223. Raptaturque comes per vim nova nupta prehenſis. *Plin. l.* 11. *c.* 17. *a med. de apib.* Duce prehenſo, tatum teuetur agmen: amiſſo, dilabitur. *Horat. od.* 16. *l.* 2. Otium divos rogat in patenti Prenſus Ægæo. *colto dalla tempeſte*: deprehenſus. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 45. Prenſus manifeſti furti. *& Gell. l.* 11. *c.* 18. manifeſto furto.

PRELUM. V. *Prelium*.

PRELUM, i, n. *torchio, ſtrettoje*, πιεστὴς, inſtrumentum, quo uva, oliva, aliuſve quid comprimitur ad ſuccuno expriomendum. Ducunt a *premo*, quaſi contract. a *premulum*. Alii a *prelio*, & per diphthongum *prælum* ſcribunt: ſed hæc videtur nimis longe petita notatio. Differt a *torculari*, ut a totopars. nam torcular eſt tota machina, *prelum* trabs, quæ demiſſa comprimit: tametſi interdum promiſcue ponuntur. *Vitruv. l.* 6. *c.* 9. Ipſum torcular ſi non cochleis torquetur, ſed veſtibus & prelo premitur, oc minus longum pedes quadraginta conſtituatur. Ita enim erit veſtiatio ſpatium expeditum. *Virg.* 2. *Georg. v.* 241. tu ſpiſſo vimine quatos, Colaque prelorum ſumoſis deripe teſtis. Ubi *Servius*. Prela trabes ſunt, quibus uva jam calcata premitur. *Colum. l.* 12. *c.* 50. Olivam prelo ſubjicere. *Cato R. R. c.* 21. Prelum de carpino etra poteſſimum facito. (*Plin. l.* 16. *c.* 39. hunc eundem locum referens, habet, e *ſapino atra.*) *Ulpian. Dig. lib.* 19. *tit.* 2. *leg.* 19. Et prelum, & ſuculam, & trocleas, quibus relevetur prelum, dominum præſtare oportere. *Martial. l.* 13. *epigr.* 111. De Sinueſſenis veterum Maſſica preſis. *Propert. l.* 4. *el.* 6. *v.* 73. Vinaque fundentur preſis elſa Falernis. *Plin. l.* 18. *c.* 31. *poſt med.* Intra viginti duos hos annos inventum, parvis preſis, & minori torculari, ædificiu breviore, & melo to melio decreto, tympana impoſite vinaceæ ſuperne toto pondere urgere, & ſuper preſe conſtruere congeriem. *Id. l.* 13. *c.* 11. *de charta*. Premitur deinde preſis, & ſiccantur ſole plagulæ. *Martial. l.* 2. *epigr.* 46. Sic tua ſuppoſitos pelluceot prela lacernis. *mingano, ſoppreſſo*. Sic *Claudian. in epithal. Pallad. & Cæler. v.* 101. preſiſque ſoluta Mea Dionææ ſumit velamina telæ. *cavate, a ſcolar le dalla ſoppreſſo*. Huc pertinet illud *Senecæ de tranquill. anim. c.* 1. Placet non ex arcule praleta veſtis, non mille ponderibus ata ter mentis ſplendere cogentibus preſſa, ſed domeſtica & mitis. *Ammian. l.* 28. *c.* 4. (*al.* 22.) Solutis preſſoriis veſtes lucæ oitentes urbitæ diligenter explorat.

PREMA, æ, f. dea nuptiarum, & conjugii, Pertundæ affocis, & Subigo. Ejus officium deſcribit *Auguſtin. lib.* 6. *de Civ. Dei*, *c.* 9. *fect.* 3.

PREMO, is, ſſi, ſſum, a. 3. *calcare, pigiare, aggravare ſopra alcuno coſa, premere*, πιέζω, δαΐζω, βιέω, miſa aut pondere urgeo, calco, deprimo, perprimo. *Plaut. Aſin.* 4. 1. 30. Pede pedem alicui premere. *Virg.* 2. *Æn. v.* 379. Improviſum aſpris veluti qui ſentibus anguem Preſſit humi nitens. *Ovid. in Ibin, v.* 366. Preſſit & indueſis membra paterna rotis. *Horat. l.* 2. *od.* 18. *v.* 3. Trabes Hymettiæ premunt columnas. *Senec. in Here. Fur. v.* 464. Telluris illum pondus immenſæ premit. *Meg.* Nullo premetur onere, qui cælum tulit. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 2. *v.* 24. *& lib.* 2. *de ar. am. v.* 258. genu premere terga alicujus. *ſtar addoſſo, premere urtando.* ¶ Premere veſtigia alicujus, *camminar full' iſteſſe pedate*, eadem calcam veſtigie, quæ alius pedecleus impreſſit: & traoslate imitari. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 24. *ſub fin.* Patris, patruique veſtigia premens. *Nemeſian. in Cynag. v.* 11. intacto premimue veſtigia muſco. ¶ Premere ſulcum, *ſcavare, faro un ſolco*, premendo ſulcum facere. *Virg.* 10. *Æn. v.* 296. ¶ Habet etiam ubſcenum ſenſum, ut *compremo*. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 256. *Martial. l.* 3. *epigr.* 58. *v.* 17. *& Suetou. in Caligc. c.* 25. ¶ Eſt etiam ſtringere, *ſtringere, premere*. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 28. Cum anguio eanu portarum ſe ipſi premerent. *Horat. l.* 1. *epiſt. 16.* Collum laqueo premere. *Virg.* 8. *Æn. v.* 288. ut prima moverex Monſtie manu, gemioufque premens eliſerit angues. *Ovid.* 8. *Metam. v.* 37. premere frena manu. *Virg.* 1. *Æn. v.* 67. Et premere, & laxas dare habenas. *ſtrare, e rallentare*, ſactitee tenere & adducere. (Adde *lib.* 11. *v.* 600.) *Id. Æn. l.* 7. *v.* 518. Et trepide matres preſſere ad pectore natos. *ſi ſtrinſero le madri i figli al ſeno*. & *Ovid.* 12. *Met. v.* 509. Premere alicui fauces. *Id.* 4. *Faſt. v.* 769. Ubera plena premam: referat mihi cafeue æra. *Plin. l.* 13. *c.* 12. Prelo aliquid premere. *Horat. l.* 2. *od.* 10. *v.* 3. Premere litue. *b. e.* ſtringere, radere, proxime litus navigare. *Ovid.* 10. *Met. v.* 704. Dente premunt domito Cybelæa frena leones. *mordono. & lib.* 5. *v.* 538. Premere ore aliquid. *maſticare, mangiare. & Stuer. in Troadib. v.* 707. *& Lucret. l.* 3. *v.* 664. premere aliquid morſu. ¶ Premere lac, aut caſeum, *Virg. Ecl.* 1. *v.* 35. *& Georg.* 3. *v.* 401. *& Plin. l.* 11. *c.* 42. *far formaggio*: lac ſcilicet coagulo mixtum ſtringendo manibus, in caſeum redigere. Et abſolute *Virg.* 3. *Georg. v.* 400. Quod ſurgente die mulſere, horiſque diurois, Nocte premunt. *Calpurn. ad Nemeſian. ecl.* 5. *v.* 34. ruſuſque premetur Mane, quod occidue mulſare redegerit horæ. ¶ *Premere enſem*, ſtingere, *empugnare, ſtringere. Sil. l.* 5. *v.* 670. premit omnis dextera ferrum. *& lib.* 2. *v.* 615. Preſſit ovans capulum, cunctantemque impulit enſem. ¶ Eſt etiam cingere, circumdare, coercere, circumligare. *Virg.* 4. *Æn. v.* 147. mollique ſuentem fronde premit crinem fingens. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 517. *& Senec. in Herc. Oet. v.* 375. mittaque capillos Preſſerat. *Virg. Æn.* 9. *v.* 615. canitiem galea premimus. *b. e.* coercemus, & oneramus. ¶ Item urgendo, & retendo infigere, injicere, immittere, *premendo cacciar dentro. Ovid.* 1. *Faſt. v.* 355. caprum dentes in vite prementem. *Senec. in Thyeſte, v.* 173. Dexteram introrſus preme, magiſque merge. *Stat. Theb.* 11. *v.* 532. alte enſem germani in corpore preſſit. *Pallad. in Octobr. tit.* 12. Cuoeom ſelicis interfoſſis palmæ radicibus premere. *Ruſil. l.* 1. *v.* 74. Et qui primus humo præſſit aratra puer. ¶ Item ſtringendo elicere, emittere, exprimere, *ſpremere, cavare ſuore. Lucan. l.* 4. *v.* 317. palmite crudo Arboris, aut tenera ſuccos preſſere medulla. *Virg.* 3. *Georg. verſ.* 85. Colleſtumque premens volvit ſub naribus ignem. ¶ Item cavare: unde *foſſam premere*, facere, docere, alte terram eruendo. *Frontin. l.* 1. *c.* 5. *Strateg. ante med.* Foſſam tranſverſem iotes montes preſſit. *Eſt qui leg.* pereuſſit. *Plin. l.* 10. *ep. 69.* Foſſam arctius preſſam mari æquare. *Cato. l.* 5. *c.* 1. Caverne in altitudinem preſſæ. Sic *Tacit.* 15. *Ann. c.* 42. Foſſam deprimere. ¶ Item deprimere, *abbaſſare. Virg.* 1. *Georg. v.* 240. Mundus ut ad Scythiem Rhipheæſque arduus arces Conſurgit, premitur Libyæ devexus in Auſtros. *Ovid.* 2. *Met. v.* 135. Nec preme, nec ſummum moliter per æthera currum. *Id.* 3. *Trift. el.* 11. *v.* 67. Humoeque memor fortis, quæ tollit eoſdem, Et premit. ¶ Et translate dicendo elevare, *abbaſſare, ſminuire, ſtreditare. Liv. l.* 22. *c.* 12. *extr.* Premendorum ſuperiorum arte ſe ſe extollebat. *Quintil. l.* 11. *c.* 1. Qui ſe ſupra modum aetollit, premere ac deſpicere creditur, nec tam ſe majorem, quam minores ceteros facere. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 49. Premere famam alicujus. *Quintil. l.* 10. *c.* 4. *de emendatione*. Premere tumentia, humilia extollere, exſuitantia coercere. Adde *Virg.* 11. *Æn. v.* 401. ¶ Item coercere, continere, concludere, ne quid elabatur, effugiat, evadet. *Martial. l.* 3. *epigr.* 40. Ea opibus tantis, quos gravat arca premit. *cinchiude, tiene ſtretto*. & Te-

cir. Ann. 15. *c.* 64. Obligere venas, premere ſanguinem: *ſtagnare, fermare.* & 4. *Hiſt.* *c.* 2. Paucos erumpere ſuos circumſecti preſſere. ¶ Premere oculos, *obtudere*, *ferrato*. *Virg.* 9. *Æn.* *v.* 486. nec te tua funere mater Produni, preſſive oculos. *Quintil. lib.* 6. *c.* 2. Amantes de forma judicare non poſſunt, quia ſanſum oculorum preterit amor. ¶ Pro onerare, *cocitare*, *Tibull. l.* 1. *el.* 3. *v.* 40. Preſſeret externa usvita merce ratem. ¶ Item *premere* dicuntur, qui ſuper aliqua re jacent, aut fœdat, qui alicui rei inniteutur, incumbunt. *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 30. Et premitis pictos corpora Graja toros. *Senec. in Hippol. v.* 510. Juvat amais vagi preſſiſſe ripas. *Ovid.* 5. *Met. v.* 317. Factaque de vivo preſſere ſedilia ſaxo. *Id. l.* 2. *v.* 421. Et pictam poſita pharetram cervice premebat. *& lib.* 9. *v.* 649. dura poſitis tellure capillis, Bibli, taces, frondeſque tuo premte ore caducas. ¶ Hinc de iis, qui cadunt, & moriuntur. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 843. ruirn Celer occupat aufum: Ille (*Remus*) premit duram ſanguinolentus humum. ¶ Eſt etiam venatorum verbum, cum ita prope inſequuntur feram, ut clabi non poſſe videatur, *inſequire*, *incalzare*, *offer addoſſo*. *Virg.* 3. *Georg. v.* 412. & *Ovid. Heroid. ep.* 4. *v.* 41. monteſque per altos Ingentem clamore premes in retia cervum. *Id.* 1. *Æn. v.* 328. Aut ſpumantis apri curſum clamore prementem. Adde *Sil. l.* 12. *v.* 125. ¶ Item militare, cum prope & acriter urgetur hoſtis, ut pedem referre cogatur, *dar la ſcrita*, *incalzare*, *earicare*. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 19. Haſitantes hoſtes premere de loco ſuperiore. *Id. lib.* 3. *B. Civ. c.* 46. Pompeiani inſolentius atque audacius noſtros premere & inſtare cœperunt. *Senec. in Hippol. v.* 727. Inſtare, & premere. *Virg.* 1. *Æn. v.* 471. Hac fugerent Graji, premeret Trojana juventus. *Nep. in Annib. c.* 11. Pergameæ naves cum adverſerius premerent acrius, &c. ¶ Item cum in angustum redigitur, & urgendo includitur. *Virg.* 8. *Æn. v.* 473. hinc Tuſco claudimur amni, Hinc Rutulus premit, & maram circumſonat armis. *& verſ.* 647. & *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 32. & *lib.* 3. *B. Civ. c.* 9. Obſidione urbem premere. *ſtringere & aſſedio*. ¶ Significat etiam ſiſtere, *fermare*. *Virg.* 6. *Æn. v.* 197. & 331. Conſtitit Anchiſa fatus, & veſtigia preſſit. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 424. Attoniti preſſere gradum. *Cic. in Brut*, *c.* 97. Curſum ingenii tui, Brute, premit hæc importuna clades civitatis. *arreſta*, *impediſce*. ¶ Item obruere, tegere, celare, *ſotterrare*, *copiere*, *naſcondere*. *Plin. l.* 2. *c.* 79. Motu terræ urbs tota corruit, & montis pare abrupm cladem inſuper eam ruina preſſit. *Horat. in fin. epod.* 1. haud paravero, Quod aut, uverus ut Chremes, terra premam, &c. *Id. in ep. Poet. v.* 388. novumque prematur in annum, Membranis intus poſitis. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 8. *v.* 36. Omne locrum tenebris alta premebat humus. ¶ Et translate *Virg.* 6. *Æn. v.* 828. dum nocte premmentur. *& lib.* 4. *v.* 332. curam ſub corde premebat. *Plin. in Panegy. c.* 61. premere odium. *Tacit. Ann.* 6. *c. paſſim.* iram. & *lib.* 13. *c.* 16. pavorem & conſternationem mentis vultu. *Senec. ep.* 3. *a med.* interius nmus ſecretum. *Valer. Max. l.* 3. *c.* 3. *m. t. extr.* dolorem ſiſtratio. *Virg. Æn.* 7. *v.* 103. ore aliquid. *tacere*. & *Sil. l.* 12. *v.* 646. Sic adeo orantes preſſere ſilentia. *tacquere*. Io illo *Horat. l.* 3. *ed.* 4. *v.* 18. Ut premerer ſacre Lauroque, collataque myrto: *premerer* eſt tegerer, & defenderer ab injuria ſererum. ¶ Item comprimere, continere, *trattenere*. *Virg.* 10. *Æn. v.* 464. magnumque ſub imo Corde premit gemitum. *Id.* 9. *Æn. v.* 324. & *Phædr. l.* 1. *fab.* 11. *v.* 12. Premere vocem. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 6. ſermones vulgi. *b. c.* compeſcere, *fermare la diceria del volgo*. ¶ Premere arbores, *piantare*, ſerere: quia in terram deprimuntur. *Virg.* 2. *Georg. v.* 346. quæcumque premes virgulta per agroe, Sparge ſimo pingui. ¶ Item *potare*, *diſrufcare*, ramos inutiles amputare, & in urctum redigere, & compeſcere, ne nimis dilatentur & luxurient. *Horat. l.* 1. *ad.* 31. *v.* 9. premat Calena falca, quibus dedit Fortuna, vitem. *Ovid.* 14. *Met. v.* 628. Nec jaculo brevis eſt, ſed adunca dextere falce, Qua modo luxuriem premit, & ſpatiantia paſſim Brachia compeſcit. *Virg.* 1. *Georg. v.* 157. ruris opaci Falce premes umbras. *b. c.* arbores umbrantes. *& lib.* 4. *v.* 136. hic rarum in dumie ulus, alibaque circum Lilia, verbeuſque premens, veſcumque papaver, &c. ¶ Translate eſt in pauca redigere, *riſtringere*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 7. *extr.* Hæc enim, quæ dilatantur a nobis, Zeno ſic premebat. *Supra dixerat*: Cum autem, ut Zeno ſolebat, brevius & anguſtius concluduntur. ¶ Item ſubjectum tenere, dominari, *tener ſoggetto*, *dominare*. *Virg.* 7. *Æn. v.* 737. & *lib.* 10. *v.* 54. premere ditione populos. *& lib.* 1. *v.* 57. premere imperio. *& verſ.* 288. Mycenas Servitio premet, ec victis dominabitur Argis. ¶ Item opprimere, *oppeimere*. *Virg.* 8. *Æn. v.* 249. & *lib.* 9. *v.* 393. Premere aliquem telis. *& verſ.* 329. Tres juxta famulos temere inter tela jacentes, Armigerumque Remi premit. *accide*. ¶ Translate u re militari, eſt dicendo, aut diſputando, aut auctoritate, potentia, odio, & ſimilibus urgere aliquem, *ſtringere*, *aggravare*, *doc addoſſe*, *preſſare*, *incalzare*, *perſeguitare*, *opprimere*. *Cic. Verr.* 3. *c.* 53. Tantus in adoleſcente pudor fuit, ut cum a me premerctur, omnia potius reſponderet, quam, &c. *Id. Tuſcul. t. cap.* 7. Quoniam me verbo premis, poſtiac non dicem, &c. *Quintil. declam.* 1. *c.* 15. Quibus te ſatis abundeque preſſimus, dum adoleſcentem defendimus. *Ovid.* 14. *Met. v.* 401. Criminibus veris premera uliquem. *Cic. Agrar.* 1. *c.* 5. *ſub fin.* Ne urbem hanc urbe aliu premere, utqus urgere poſſitis. *Nep. in Ageſil. c.* 6. Cum u pleriſque ad arcendum premeretur, exire noluit. *b. c.* impelleretur, & pæne cogeretur. *Virg.* 10. *Æn. v.* 375. Numina nulla premunt: mortali urgemur ab hoſte. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 67. Non temperante Tiberio, quin premeret voce, vultu reum. *Cic. Tuſcul.* 1. *c.* 36. Hoc premendum etiam atqus etiam eſt argumentum. *b. c.* urgendum. *Quintil. l.* 7. *c.* 2. Premere crimen. *b. c.* urgere, & evidentius probare, *aggravare*. & *cap.* 1. *a med.* confeſſionem. *b. c.* urgere reum', & inſtare vehementius ex ipſa ejus confeſſione. ¶ Illud ipſum *premere* dicitur, quod nos urget, gravat, angit, in anguſtum redigit. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 34. *in fin.* Quæ neceſſitas eum tanta premebat, ut, &c. *Id.* 9. *Fam. ep.* 1. Videor ſperare debere, ſi te viderim, & aa, quæ premant, & ea quæ impendeant, facila traaſiturum. *ei ſtanno addoſſo*. & *l. c. de Orat. c.* 53. Cum invidia & odio populi Galba premeretur. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 12. Cum aut ære alieno, aut magnitudius tributorum, aut injuria potentium premuntur. *Salluſt. in Jug. c.* 17. Omnes has, quæ me premunt ærumnas umiſiſti. *Tacit. Hiſt.* 1. *c.* 7. Inviſo ſemel Priocipe, ſeu bene, ſeu mala facta premunt. *Plin. l.* 8. *c.* 36. *lib.* 9. *c.* 13. & *lib.* 10. *c.* 75. Premi ſummo. *& lib.* 20. *c.* 22. Somnus lethargicus premit. ¶ Elegantes *premere* dicuntur, quæ ſuperioru ſunt, mejora, meliora. *Ovid.* 7. *Met. v.* 438. Si titulos aanoſque tuos numerere velimus, Facta premant annos. *Id. lib.* 3. *ex Pem. ep.* 1. *v.* 116. Quæ (*Livia*) præſtat virtute ſus, ne priſca vetuſtas Laude pudicitiæ ſæcula noſtre premat. *Stat. l. c. ſilv. u. v.* 115. quamrem Latonia Nymphas Virgo premit. ¶ Pro vexare, *travagliare*. *Juſtin. l.* 2. *c.* 1. Nequs hiberna frigora, neque æſtivi ſoles Ægypti iocolas premunt. *Id. ep.* 2. *lib.* 9. *&* 26. Premi bello. ¶ Premere ocu, *diſpingere coll' ago*, *ricamare*, exprimere. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 410. Illic ſervati gemitorie conſciu facre Preſſit ueu, curruſque pius. Eſt qui leg. *pmum*. Simile eſt illud *Statii* 8. *Theb. v.* 567. tunc uuro phaleras, auroque ſagittas, Cingulaque, & manicas, ne conjuge vilior iret, Preſſerat. *b. c.* ornaverat, & quaſi uneraverat: *auve caricato*, *e ornato d' oro*.

PREND0. V. *Prehende*.

PRENSATIO, onis, ſ. *broglio*, *bucheramento*, ἐξέτασις, ψηφοφορία, actus prenſandi, ambitio. *Cic. Attic. l.* & *ep.* 1. Non uliena rationi noſtræ fuit illiuc hæc præpropere prenſetim.

PRENSITO, as, a. 1. frequentativum u *prenſo*. *Sidon. lib.* 2. *ep.* 8. Cum libitinam ipſum flentes omnes prenſitarent, remotarentur, ckmſcalarentur.

PRENSO, as, V. *Prehenſo*.

PRENSUS. V. *Prehenſus*.

PRESBYTER, eri, m. *prete*, πρεσβύτερος, Græce eſt ſenior: a πρέσβυς, ſenex (quo ſenſu *Tertull. de ver. milit. c. ult.* Sedent & presbyteri coronati, &c. in *Apocal. c.* 4. *v.* 4. ubi Vulgatu habet *ſeniores*.) Item ſacerdos: qua ratione ab Eccleſiaſticis Scriptoribus ſæpe uſurpatur. *Tertull. de Baptiſm. c.* 17. Daudi baptiſmum habet jus ſummus ſacerdos, qui eſt Epiſcopus: dehinc Presbyteri, & Diaconi. Adde *adverſ. Hæret. c.* 41. *extr. Hieronym. adverſ. Rufin. l.* 3. *c. c. Prudent. perißeph.* 4. *v.* 20. & *Sidon. l.* 6. *ep.* 2.

PRESBYTERATUS, us, m. mueus & dignitas Presbyteri. *Hieron. epiſt.* 22. *ad Euſtoch. c.* 22. *a med.* Diaconatum & Presbyteratum ambire. Al. leg. *presbyterium*.

PRESSE, adverb. *eſtrettamente*, συνεσταλμένως, premendo, in anguſtum redigendo, arcte. *Arrius Capito* apud *Gell. l.* 10. *c.* 6. Quanto artius preſſiuſque conſtrictata eſſem, ſi fruter mens claſſem cum ingenti civium numero non perdidiſſet! *Pallad. in Novembr. tit.* 9. Vites quæ fronde luxuriant, putare preſſius conveniet. *Veget. de re Veterin. l.* 1. *c.* 56. *ad fin.* Jumentit preſſius collu radere. *baſſo*. V. in *Per no* Premere arbores. ¶ *Preſſe dicere* eſt breviter, paucis, & ea ſolum dicendo, quæ ad rem exponendum neceſſaria ſunt: amplificationes omittendo, argumento arctiſſime inhærendo. *Cic. in Orat. c.* 33. Ut deſiuire rem poſſit, nequs id faciat tam preſſe & anguſte, quam ia illis eruditiſſimis diſputationibus fieri ſolet; ſed cum explanatius, tum etiam uberius. *Id. in Brute*, *c.* 55. Orsturum bonorum duo genera ſunt, unum attenuate preſſequs, ulterum ſublate amplequs dicaatium. *Quintil. lib.* 8. *c.* 3. *circa med.* Ut liquest augere quid velimus, an minuere; concitate dicere, an moderate; lætc, an fevere; abundanter, an preſſe. *Cic.* 4. *de Fin. c.* 10. Mihi placet agi ſubtilius, & ut ipſe dixiſti, preſſius. quæ enim udhac protulifti popularia ſunt. *Plin. l.* 3. *ep.* 18. *ſub fin.* Cum ea patius, quæ præſſius & adſtrictius, quam illa, quæ hilarius & quaſi exſultentius ſcripſi, poſſint videri arceſſita & inducta. *Id. l.* 4. *ep.* 14. Hendecaſyllabis deſcribimus aliquid, modo preſſius, modo elatius. *& lib.* 9. *ep.* 26. An illa cuſtoditius preſſiuſque? ὁ Ἰὸ ἀκριβῶς, &c. *Gell. lib.* 1. *cap.* 3. *circa med.* Anquiſitius, & exactius, preſſiuſque ſuper aliqua re differere. *più perrifamente*, *più a propoſito*. ¶ *Preſſe loqui*, clare, expreſſequc, ut omnes littera, & ſyllabæ diſtincte audiantur, *perloce ſcbutto e chiaro*. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 12. Loqui non aſpere, non valle, non ruſtice, ſed preſſe, & æquabiliter, & leniter. *Id.* 1. *Offic. c.* 37. In voce duo ſequamur, ut clara ſit, ut ſuavis. Utrumque omnino a natura petendum eſt: verum alterum exercitatio augebit, alterum imitatio preſſe loquentium, & leniter. Huc facit illud *ejuſd.* 3. *de Orat. c.* 11. rese. Ex iſtis urbanis, in quibus minimum eſt litterarum, nemo eſt, quin litteratiſſimum togatarum omnium Q. Valerium Soranum, lenitate vocis, utqus ipſo oris preſſu & ſano facile vincat.

PRESSIM, adverb. preſſe, vel premendo, *ſtrettamente*. *Apul. lib.* 11. *Metam.* Me preſſim denſculato. *& ibid.* Linteolum preſſim adglutinatum.

PRESSIO, onis, ſ. *preſſione*, *viocia*, actus premendi, depreſſio. *Vitruv. l.* 10. *c.* 8. *a med.* Velu, quæ in capire mali ſummo collocantur, diſcedentia longius a centro, preſſione cacuminis vehementius cogunt progredi nsvem. *& paulo ſup.* Gubernator anſam gubernaculi tenens una manu preſſionibus artis agitans, verſat cam. ¶ Item lignum illud, aut ſaxum, quod vecti ſubjicitur, dum onus extollit, ὑποσήλιον. *Vitruv. ibid. poſt principi.* Vectia ferreus cum eſt admotus od onus, ſuppoſita uti centro preſſione, quod Græci ὑπομόχλιον appellant, &c.

PRES-

Digitized by Google

PRESSO, as, avi, atum, *c. t. premere, stringere, πιεζω*, frequentativum a *premo*, & ejuſdem fere ſignificationis. *Plaut. Perſ. c. 5. 11.* Quid hoc lue in collo tibi tumet? *Sa.* vomica eſt: preſſare parce. *Propert. l. 3. el. 15. v. 18.* Et nova pratſantes inquinet uva pedes. *Ovid. 15. Met. v. 472.* Ubera dent ſaturæ manibus preſſanda capellæ. *& lib. 8. v. 538.* cineres, ad pectora prantant, Adſuſæque jacent tumulo. *Furtus Anitus* apud *Macrob. l. 6. Saturn. c. 3.* Preſſatus pede pes, mucro mucrone, viro vic.

PRESSOR, oris, m. venator, qui ferum premit. *Iſidor. V. Aletor.*

PRESSORIUS, a, um, ad premendum pertinens. *Colum. l. 12. c. 18.* Preſſoria vaſa. *b. e.* torcularia, prela. ¶ *Preſſorium* abſolute, inſtrumentum ad premendum, *ſuppreſſo, mangano, ſtrettoio. Ammian. l. 28. c. 4.* (*al.* ae.) Solutis preſſoriis veſtes luce intentes caploscat. (V. *Prelum* in fin.) *Plin. Valerian. l. 1. c. 27. a med.* Coronea purgare, tundere diligenter, & expremere in preſſorio.

PRESSOLE, adverb. diminutiv. a *preſſe*, h. e. arcte quidem premendo, ſed ita tamen, ut non lædatur, qui premitur. *Apul. l. 4. Metam.* Filium diu, ac preſſole ſavitata. *& lib. 10.* Veſtit adhærens preſſole.

PRESSOLUS, a, um, dimiaut. eliquantum preſſus. *Apul. in Florid. n. 9.* (*al. l.* a.) Ampulla lenticulari forma, tereti ambitu, preſſole rotunditate. *aliquanto ſphæroidea.*

PRESSORA, æ, f. *pigiatura, premitura*, *πιεσις*, preſſio. *Colum. l. 12. c. 36.* Muſtum, quod poſt primam preſſurem vinaceorum exprimitur. *Plin. l. 18. c. 31. a med.* Preſſuræ uno culeos vigeni implere debet. *Colum. l. 12. c. 50. circa med.* Sint in cella olearia tres labrorum ordines, ut unus primæ notæ; ideo primæ preſſuræ oleum reciptat, altre ſecundæ, tertius tertiæ. *Apul. l. 5. Metam.* Lacrymæ preſſure palpebrarum coactæ. *Id. l. 3.* Cœtus multitude preſſuræ nimis denſitate periclitatur. *per lo troppo calore. Id. lib. 7.* Levare preſſuram. *b. e.* onus, quod premit. ¶ Apud *Carl. Aurelian. l. 1. Acut. in præfat. a med. cap. ult.* preſſura eſt ſomnus gravior, & præter naturam, *letargo*. ¶ Illud ipſum quod exprimitur. *Lucan. l. 9. v. 809.* Utque ſolet pariter toties ſe effundere ſignis Corycii preſſure croci, ſic, &c. ¶ In aquæductibus eſt deductio aquæ ex loco altiore in humiliorem, ea quo cogitur rurſus in altiorem conſcendere, quie premitur aqua antecedens a ſubſequenti, & inde vim accipit, ut rurſus aſcendat: ut ſit in lapideis fontibus, in quibus aqua per ſiſtulas in aere ſertur. *Frontin. de aquæduct. urbis. 18.* Quinque aquarum altitudo in omnem partem Urbis attollitur, ſed ea his aliæ leviori preſſura coguntur. ¶ Translate eſt afflictio, *affizione, preſſura, θλιψις. Tertull. l. 2. ad uxor. c. 5.* Preſſuram, perfectionemque perferre. *Lactan. l. 5. c. penult.* a *med.* Deus preſſuræ verberibus deſuetam corrigit diſcipinam.

PRESSUS, us, m. *premitura*, preſſio. *Cic. c. Tuſcul. c. 23.* Ut onera contentis corporibus facilius ferantur, remiſſis opprimunt; ſimilime animus intentione ſua depellit preſſum omnem ponderum, remiſſione autem ſic aegetur, ut ſe nequeat extollere. *Id. 3. de Orat. cap. 11. extr.* Lenitate vocis, atque ipſo oris preſſu ac ſono. *b. e.* os comprimendo, neque valla loquendo. *Id. in Arat. lib. 2. de nat. Deor. c. 42. de Ophiucho.* Hic preſſu duplici palmarum continet anguem. *ſtringendo ambabus le manu.*

PRESSUS, a, um, *calcato, pigiato, premuto, πατητός*, calcatus. *Horat. l. 1. ſat. 3. v. 314.* Ranæ pulli vituli pede preſſi. *Id. Epiſt. 13. v. 6.* Tu vina Torquato move conſule preſſa meo. *Propert. l. 2. el. 33. v. 35.* Apparent nonnulla turo veſtigia preſſo. ¶ Item Strictus, conſtrictus, *ſtretto, ſpremuto. Virg. Ecl. 2. ſub fin.* Preſſum lac. *b. e.* craſſus. *Colum. l. 7. c. 8. a med.* Calcus fiſtuloſus provenit, ſi parum preſſus. *Ovid. 4. Triſt. el. 6. v. 10.* nudo preſſa uve pede. *Horat. Epod. a. v. 15.* Preſſa nulla. *Ovid. 9. Met. verſ. 78.* angebar ceu guttura forcipe preſſus. *Virg. 1. Georg. v. 420.* corvi preſſo ter gutture voces, Aut quatre ingeminant. *Senec. in Herc. Fur. v. 665.* Gemuit lacertis preſſus Herculeis leo. *Lucan. l. 4. v. 706.* Enſe ſubit preſſo. *b. e.* ſtricto gladio. Al. leg. *promſo.* Sic *lib. 7. v. 562.* Quæ preſſo tremat anſe manus. Hic quoq. al. *prenſa.* At *Sil. l. 1. v. 565.* preſſumque ica ſimul exigit enſem. ¶ Preſſus amplexu, *ſtretto abbracciamento. Senec. in Oedip. v. 192.* tunc amplexu Frigida preſſo ſaæ fatigent. Sic preſſa baſia, *Martial. l. 6. epigr. 34.* preſſa uſcula jungere, *Ovid. Herod. ep. 15. v. 94.* ¶ Item naufius, gravatus, *carico, aggravato dal peſo. Propert. lib. 4. el. 1. v. 114.* tu dirutæ fletum Supprime, & Eubœicos reſpice, Tenja, ſinus. Nauplius ultores in nocte porrigit ignes: Et natat ceſuviis Græcia preſſa tuis. *Virg. 1. Georg. v. 303.* Ceu preſſa cum jam poctum tetigere carinæ. *Propert. lib. 2. el. 16. v. 42.* Preſſus membra mero. *Ovid. 15. Met. verſ. 61.* gravitate ſoporis. *oppreſſo da grave ſonno. & Cæſ. l. 4. B. Gall. c. 24.* Magno & gravi onara armorum preſſi. ¶ Item compreſſus. *Ovid. 1. Met. v. 207.* Subſtitit ut clamor preſſus gravitate regentis. *Virg. 3. Æn. v. 566.* Omnibus in morem tonſa coma preſſa corona. *Lucan. l. 3. v. 60.* Cingere Pellæo preſſos diademate crines. ¶ dapreſſus. *Virg. a. Georg. v. 26.* Silvarumque aliæ preſſos propaginis arcus Exſpectant. *Horat. l. 1. od. 27. v. 8.* Et cubita remanete preſſo. *baſſo e appoggiato alla menſa. & Senec. in Herc. Fur. v. 155.* Aut deceptos inſtruit hamos, Aut ſuſpenſus ſpectat preſſa præmia deatra. *abbaſſata. & in Thyeſt. v. 498.* ſagax Umber preſſo vias ſcrutatur nec. *col maſa a terra.* Sic *in Hippol. v. 40.* luſtcque preſſo quærent roſtro. ¶ impreſſus, Infixus, *caccciato, premuto. Virg. 2. Georg. v. 356.* preſſo exercere ſolum ſub vomere. *Tibull. l. 4. carm. 1. v. 161.* preſſo tellus conſurgit aratro. *Virg. in. Æn. v. 346.* Dryopen ferit eminus haſte Sub mentum gravitre preſſa. *Propert. l. 3. el. 8. v. 14.* Et nitidas preſſo pollice finge comas. *Senec. de benef. c. 6. l. a.* Gladius idem & ſtringit, & transforat: quam preſſo articulo venetit, refert. *b. e.* quam forti manu & adacta. Contrarium eſt *molli articulo.* ¶ Item adductus. *Virg. 11. Æn. v. 600.* fremit æquoreo tota Iuſultans ſonipes, & preſſis pugnat habenis. *b. e.* quibus adductis ne ſibi freno gravitec premitur. ¶ clauſus, compreſſus. *Virg. 6. Æn. v. 155.* dixit, preſſoque obmutuit ore. ¶ occultatus, abſconditus, celatus. *Virg. 12. Æn. v. 322.* preſſa eſt infigurs gloria ſacti. *Stat. 9. Theb. verſ. 824.* preſſus tacito ſub corde dolor. ¶ teſtus, operiens. *Ovid. 5. Faſt. v. 509.* Stant calices. minor inde fabas, olus alter habebanc: Et ſumant teſtu preſſus utcrque ſuo. ¶ ſignatus. *Ovid. 6. Faſt. v. 609.* dictus Sreleostus ab illa Vicus: & æterna res ce preſſa nota. *Id. Herold. ep. 20. v. 140.* Littcia preſſa articulo tremeete. *& ep. 18. v. 134.* multa via preſſa rota. ¶ *Preſſo grado* eſt lento, ſed firmo, qualis eſt caute incedentium, pede ſcilicet ſolum firmitec premendo, a *piè ſodo*, a *paſſo ferrato. Liv. l. 8. c. 8. & lib. 28. c. 14. a med.* Hiſpanos preſſo geadu incedere jubet. ¶ *Preſſo greſſa*, proxime inſequente, & præcedentis veſtigia ipſa premente. *Ovid. Met. 3. v. 17.* Subſequitur, preſſoque legit veſtigia greſſu. ¶ Item actus, impulſus. *Ovid. Herold. ep. 4. v. 41.* preſſique in retia cervi. ¶ mœſtus, obrutus. *Id. Met. 12. v. 558.* pare magna virorum Gurgite preſſa geovi. ¶ compreſſus turpitre. *Mocenat. l. 6 epigr. 4.* Quod preſſa pigec hircus in capella. ¶ *Niger preſſar color*, quaſi depreſſus, h. e. niger quidem, ſed albicanti mixtus, *nero preſſovano.* Laudatur a *Pallad.* in equis, *in Mart. tit. 13.* & puto dici a noſtris *bajo ſcuro, o caſtagno.* Sic *Servius ad illud* honeſti ſpadices, *Georg. 3. v. 82.* quos phœnicistos vocant, preſſos, myrteos: ipſe ſuus badii. ¶ Transfertur ad animum, *oppreſſo, auguſtiato. Virg. 3. Æn. v. 47.* ancipiti mentem formidine preſſus. *Senec. in Octav. v. 103.* miſerere, luctu obrote, mœrore preſſa. *Lactant. l. 4. c. 23.* Sed veritate preſſus negare non potuit. *coſtretto.* ¶ Item ad orationem, & ſtilum, & dicitur de ve, qui genere dicendi utitur tenui, ſubtili, & brevi, ſine floribus & amplificatione, hæreſiſque arcte rei propoſitæ omnem fugit redundantiam: ducta metaphora ab arboribus, quæ ita falce premuntur, ut inutilibus ramis nudentur. *Quintil. l. 10. c. 1. ante med.* Alii preſſa demum & tenula, & quæ minimum ab uſu quotidiano recedant, ſana & vere Attica putant. *& cap. 2.* Proaima virtutibus vitia comprehendunt, fiuntque pro prendibus tumidi, proſſis aenles, fucibus temerarii, lætis corrupti, compoſitie exſultantes, ſimplicibus negligentes. *Id. l. 12. c. 10. ante med.* Antiqua illa, diviſio inter Aſianos & Atticos fuit, cuio hi preſſi & integri, contro inſani illi & inanes haberentur; & in his nihil ſuperfluceret, illis judicium maxime ac modus deeſſet. *Cic. c. de Orat. c. 13.* Thucydides ita verbis aptus & preſſus, ut, *&c. Id. in fragm.* apud *Non. c. 4. v. 350.* Quis te ſuit unquam in partiundo rebus, in definiendis, in explanandis preſſior? *Plin. lib. 2. ep. 8.* Stilus preſſus & demiſſus. *& ep. 16.* In concionibus idem, qui in orationibus, eſt, preſſior tamen, & circumſcriptior, & adductior. *Quintil. de narratione l. 4. c. 2. a med.* Preſſus, & valut applicitos rei cultus. V. alia in *Preſſe.* ¶ *Preſſum verbum*, voa rem ipſam proxime evidenterque ſignificans. *Gell. l. 2. c. 6.* Sicuti *tenere* preſſius crebriuſque eſt, quam *tangere*, unde proculdubio id inclinetum eſt. ¶ *Preſſior cautela*, attentior, intentior, accuratior. *Apul. l. 5. Metam.* Exitiabile tibi periculum minatur Fortuna ſavios, quod obſervandum preſſiore cautela cenſen. *Sic ibid. paulo poſt.* Diuque cogitationibus preſſioribus inſtructe, ad ſuperbiem puniendam firmiores redeamus.

PRESTER, eris, m. *baſtero, tifone, turbine, πρηστηρ, πυρ*, igneus turbo, ventus ignitus ex alto ruens colurenæ modo: a *πρησω*, incendo. *Lucret. l. 6. v. 422.* Quod ſupereſt, facile eſt ea his cognoſcere rebus, Præſtores Greqi quos ab re nominitarunt. In mare qui miſſi ventant ratione ſuperne. Nam ſit, ut interdum tanquam demiſſa columna In mare de cælo deſcendat, quam freta circum Ferviſcunt, graviter ſpirantibus incita flabris: Et quæcumque in ea tum fuet depreſſa tumultu Navigia, in ſummum veniunt vexata periculum. *Senec. l. 5. nat. quæſt. c. 13.* Ventus circumactus, & eundem ambiens locum, turbo eſt: qui ſi pugnacior eſt, ac diutius volutetur, inflammetur, & efficit quem *πρηστηρα* Græci vocant. hic eſt igneus turbo. *Plin. l. 2. c. 48. extr.* Turbu ardentior accenſuſque dum furit, præſtes vocatur, amburene contacta pariter, & protereus. *Apul. de mundo.* Spiritus cum majore vi torti ſunt, fit procella terreſtris, & a Græcis preſter nomen accepit. ¶ Item genus ſerpentis in Africa, cujus morſus ſitim efficit ardentem, inextinguibilem, & mortalem, cum diſſentione membrorum. *Solin. cap. 27.* (*al.* 40.) *circa med.* Preſtes quem percuſſerit, diſſenditur, enorsiſque corpulentia necatur ectuberetus. *Lucan. l. 9. v. 700.* Naſidium Marſi cultorem torridus agri Percuſſit preſter. illi robur igneus ora Succendit, tenditque cutem, pereunte figura, Miſcens cuncte tumor, toto jam corpore major: Humanumque egreſſa modum ſuper omnia membre Effatur ſanies. *Plin. l. 20. c. 20.* Porcilaca venene preſterum reſtingui. *Id. lib. 24. cap. 13. a med.* Adverſantur ſerpentium ſceleratiſſimis, hæmorrhoidi, & preſteri, ruborum flos, aut mora.

PRETIOSE, adverb. *pretioſamente, πολυτελως*, cum pretio, ſumptuoſe, & elegenter. Cic. a. *de Invent. c. 40.* Vaſa magnifica, & pretioſe cælata. *Gell. l. 5. c. 5.* Pretioſe atmatum carecitum. *Curt. l. 10. c. 1.* Tanti nominis regem haud pretioſius ſepultum eſſe, quam ſi fuiſſet e plebe.

PRETIOSITAS, atis, f. *prezzo, valore*, pretium. *Ateius Capito* apud *Macrob. l. 7. Saturn. c. 13.* Annule pretioſitas.

PRETIOSUS, a, um, *prezioſo, ſtimato, πολυτιμητος*, qui eſt multi pretii, ſumptuoſus. *Cic. 3. Offic. 1. 23.* Equine pretioſi potius jactutam faciat, an ſervi vilis. *Ovid. 1. Met. v. 115.* ſubiitque argentea proles

prolee Auro deterior, fulvo pretioſior ære. *Cic.* 2. *Fin.* *i.* 28. Non minor voluptas percipitur ex rebus vilifſimis, quam ex pretioſiſſimis. *Propert.* *l.* 3. *el.* 11. *v.* 1. Nox pretioſa. *h. e.* quæ pretio emitur. *Horat.* *l.* 3. *od.* 6. *v.* 31. Pretioſus emptus. *h. e.* qui magno pretio emit. *Colum.* *l.* 3. *c.* 8. Pretioſa oleribus Arabia illuſtris. *Plaut.* *Epid.* 2. 2. 17. Pretioſo pretio emere aliquid. *h. e.* magno. *Id.* *Bacch.* 1. 1. 41. Pretioſa operaria. *h. e.* quæ magno conducitur. *Propert.* *l.* 4. *el.* 5. *v.* 43. Thais pretioſa. *h. e.* quæ noſtem magno vendit. *Martial.* *l.* 10. *epigr.* 92. Pretioſa fames. *h. e.* quæ non niſi magno ſumpto ſatiatur. *Id.* *l.* 5. *epigr.* 70. Pretioſa ſilentia. *h. e.* magno pretio comparata. Loquitur da Antonio, qui ut Ciceroni ſibi male dicenti ne obſtaret, occidendum curavit. *Plin.* Pompejum alloquens, cujus imago e margaritis, *l.* 37. *c.* 2. Hinc fieri tuos vultus? ſic te pretioſum videri? *Id.* *l.* 11. *c.* 37. *fol.* 52. Oculi, pace corporis pretioſiſſima. *Id.* de Homeri opere, *l.* 7. *c.* 29. Pretioſiſſimum humani animi opus.

PRETIUM, ii, *n.* *prezzo*, *mad*, *ἄγιον*, *ωνὴ*, id quod æſtimationi emptioniſque cauſa conſtituitur, ut ait *Varr.* *l.* 4. *de L. L.* *c.* 36. cujus etymologiam, a *pertior*, quod periti ſoli poſſunt id recte facere, ridet *Salmaſ.* Alii ejus originem ab aliis linguis petunt. V. *Voſſ.* Eſt itaque pretium id, quod pro re venali poſcitur. *Plin.* *l.* 35. *c.* 10. *cerea med. do Apello.* Tabulæ pretium accepit menſeria, non numero. *Id.* *ro proœm.* *l.* 33. *ſub fin.* Myerhinis pretium facit ipſa fragilitas. *ſa*, *obe vagliano aſſai.* & *l.* 11. *c.* 13. Pretium uvo amomi io libras denarii ſexaginta: friato vero amomo deuetii quedraginta octo. *Varr.* *l.* 2. R. R. *c.* 2. Pretia facto in ſingulas oves, ut agni chordi duo pro una ove adnumereotur. *Quintil.* *l.* 12. *c.* 7. *ſub fin.* Alicui rei pretium imponere. *Cic.* *Arrit.* *l.* 12. *ep.* 33. *certum conſtituere.* *Plaut.* *Mil.* 3. 1. 133. ſtatuere merci. *Cic.* *pro Roſc.* *Amer.* *c.* 46. enumerare. *Quintil.* *lib.* 4. *cap.* 2. De pretio conveare. *Cic.* 3. *Offic.* *c.* 29. *a med.* pacifci pro re aliqua. *Plaut.* *Mrn.* 5. 6. 26. exſolvere. *&* 2. 2. 15. Quibus hic pretiis porci veneunt? *Id.* *Perſ.* 4. 4. 30. Vendere aliquid pretio ſuo. *quel che vale*, *cbe merita.* & *Pſeud.* 1. 2. 36. Eo in macellum, ot piſcium quidquid eſt pretio præſtiuum. *Id.* *Merc.* *n.* 3. 7. Parare ſibi pretio aliquid. *Cic.* *pro Roſc.* *Com.* *c.* 12. Jacent pretia prædiorum. *Varr.* *R.* *R.* *l.* 3. *c.* 6. *ſub fin.* Multi extulerunt eorum pretia, ita ut ova eorum denariis veneant ceinis. *Caſ.* *l.* 1. *B. Gall.* *c.* 18. Omnia vactigalia parvo pretio redempta habere. *Cic.* 4. *Verr.* *c.* 49. *ad fin.* Pretio mercari ordinem ſenatorium. *a forza d'oro.* & *Plin.* *l.* 9. *c.* 55. Pretio permutare aliquid. *vendere e comperare.* Verba *Plauto* ſunt: Sea millia mucnarum mutuo appendit. nam permutata quidem pretio noluit, alieve merce. *Plaut.* *Capt.* *prol.* *v.* 32. Nil pretio parſit, filio dum parceret. *non perdonò a ſpeſa.* & *Virg.* 4. *Æn.* *v.* 211. Femina, quæ noſtris errans in finibus urbem Eaiguam pretio poſuit. *h. e.* pecunia emptam. Unde *t.* *Æn.* *v.* 371. mercatique ſolum. ¶ In pretio eſſe, *eſſer in prezzo*, *a ſtima*, *valere*, pretiuſum eſſe. *Plin.* *l.* 33. *c.* 1. *a med.* Effigies variis calando (*in oura*) ut alibi ars, alibi materia eſſet in pretio. *Ovid.* 5. *Faſt.* *v.* 58. Inque hac pretio ruga ſenilis erat. ¶ Eſſe pretio, idem. *Plin.* *l.* 12. *c.* 12. Coſti radix & ſolium India eſt maximo pretio. ¶ Magni, parvi pretii eſſe, *eſſer di molto a poco prezzo*, *a ſtima*, magno, aut parvo pretio valere. *Terent.* *Heaut.* 1. 1. 12. Agrum meliorem, neque majoris pretii nemo habet. *Cic.* *Q. Fr.* *l.* 2. *ep.* 2. *c.* 4. *ſub fin.* Noli ſpectare, quanti homo ſit, parvi enim pretii eſt, qui jam nihil ſit. *Plaut.* *Amiul.* 4. 10. 60. Qui culpam admiſit in ſe, nullus eſt tam parvi pretii, quin pudeat. *tanto vale e obbrobrio.* & *Salluſt.* *orat.* 2. *ad Cæſ.* *c.* 9. *extr.* Si quid adverſi coortum eſt, de illis potiſſimum jactura fit, qui pretii minimi ſunt. *Plaut.* *Epid.* 3. 3. 29. Næ tu habes ſervum graphicum, & quantivis pretii! ¶ Pretium habere. *Cic.* *Verr.* 5. *c.* *ult.* Annona pretium, niſi in calamitate fructuum, non habet. *Ovid.* 4. *ex Pont.* *ep.* 8. *v.* 67. Non petre officium vatis contemnere vates. Judicio pretium res habet iſta tuo. *vale qualche coſa*, *è degna di ſtima.* ¶ Eſt pretium. *Id.* 1. *Triſt.* *el.* 9. *v.* 43. Sive aliquod morum, ſeu vitæ labe carentis Eſt pretium, nemo pluria habendus erit. *Plin.* *l.* 12. *c.* 25. *de balſamo.* Corticis etiam ad medicamenta pretium eſt. *&* *cap.* 19. *de caſia.* Corticem levari & avinaniri, pretium eſt. ¶ *Pretium facere* eſt venditoris merci ſuæ pretium ſtatuentis, & indicantis quanti vendere velit. *Plaut.* *Perſ.* 4. 4. 37. Indica, fac pretium. *Do.* tua merx eſt, tuæ indicatio eſt. *dì*, *quanto vuoi.* Item emptoris, cum pretium offert, & quanti velit emere oſtendit. *Martial.* *l.* 1. *epigr.* 86. Quis faceret pretium, niſi qui ſuæ perdere vellet Omnio? Sic Mario noxius hæret agee. *Paul.* *Dig.* *lib.* 10. *tit.* 3. *leg.* 19. Qui de veſtibolo liceri cogitur, neceſſe habet interdum ſvtarum ædium pretium facere. ¶ Eſt etiam *pretium* merces, quæ pro opere datur, *pago*, *ricompenſa*, *mercede.* *Plaut.* *Pſeud.* 3. 2. 59. Fateor, me eſſe coquum cariſſimum: verum pro pretio facio ut opere appareat. *Id.* *Epid.* *t.* 2. 17. Operam Epidici nunc ma emere pretio pretioſo velim. ¶ Et quæ datur ex turpi cauſa. *Virg.* 6. *Æn.* *v.* 620. ſuit leges pretio, atque refuit. *per danaro.* *Cic.* 7. *Verr.* *c.* 20. Pretio atque merceda minuiſti majeſtatem reipublicæ. *Lucan.* *l.* 4. *v.* 220. pretium merceſque proditionis. *Cic.* 5. *Verr.* *c.* 32. *ſub fin.* Apronio data eſt acceſſio, merces operæ, pretiumque impudentiæ. *&* *pro Cæcin.* *c.* 10. Adduci pretio ad hominem condemnandum. *&* *cap.* 25. Pretio judicem corrumpere. *Auſt.* *ad Herenn.* *l.* 3. *c.* 3. Nec prece, nec pretio, nec gratia, nec periculo, nec ſimultate a recta via deduci. ¶ Et ſpaciatim ea, quæ ſtupri cauſa datur. *Terent.* *Andr.* *t.* *t.* 49. Poſquam amans acceſſit pretium pollicene, &c. *Ovid.* *l.* 3. *de Ar. am.* *v.* 551. A doctia pretium ſcelus eſt ſperare poetis. Me miſerum! ſcelus hoc nulla puella timet. Adde *lib.* 1. *Amor.* *el.* 10. *a verſ.* 57. *Propert.* *l.* 3. *el.* 9. *v.* 31. *Tibull.* *l.* 2. *el.* 4. *v.* 14. *Horat.* *l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 104. & alios, quos collegit *Broucbuſ.* *ad Tibull.* *l.* 1. *el.* 10. *v.* 33. ¶ Item præmium, *premio*, *ricompenſa*. *Ovid.* 1. *Amor.* *el.* 1. *v.* 34. Ad vatem, pretium carminis, ipſa venit. *Id.* 2. *Met.* *v.* 701. Junctæ fuo pretium dabitur tibi femina tauro. *Virg.* 5. *Æn.* *v.* 100. facri tripodes, viridiſque coronæ Et palmæ pretium victoribus. *Plaut.* *Capt.* 5. 1. 20. Reddera alicui pretium pro benefactis. Adde *Cæcin.* apud *Feſt.* in *Opitnatur.* ¶ Item pœna, ſupplicium, *caſtigo*, *pena*, (Eſt enim verbum medium & aacops, ut *medetmonetum*, *volutudo*, *faciour*, quæ in bonam & in malam partem uſurpari poſſunt.) quemadmodum & Græci *μισθὸν* pœnam vocant *ἀπὸ τοῦ μισοῦς*, quod eſt pretium. Ita Servius ad illud *Virg.* *Æn.* 9. *v.* 349. (ubi utroque ſenſu adhibetur) caſtra ut Daucum ſpeculatus adiret, Auſus Pelidæ pretium ſibi poſcere curtus. Illum Tydides alio pro talibus auſis Affecit pretio. *Luc.* *Andron.* apud *Non.* 6. 4. *n.* 354. Si malos imitabor, tum pretium pro noxa dabis. *Terent.* *Andr.* 3. 5. 4. Ego pretium ob ſultitiam fero. *Horat.* *l.* 3. *od.* 24. *v.* 24. Et peccare nefas, aut pretium eſt mori. *Juvenal.* *ſm.* 13. *v.* 105. Ille crucem pretium ſceleris tulit, hic diadema. *Plaur.* *Mem.* 5. 6. 10. Verbera, compedes, molæ, laſſitudo, fames, frigufque, hæc pretia ſunt iguviæ. ¶ *Pretium curæ*, aut *operæ*, merces, pœnium operæ, curæ, induſtriæ adhibitæ in re aliqua. *Plin.* *l.* 8. *op.* 6. Poſſes mihi viſum eſt pretium curæ, ipſum S. C. quærere. *Al. Imp.* operæ. *Liv.* *initio op.* Facturos ne opere pretium ſim, ſi, *&c.* nec ſatis ſcio, &c. *e' io ſia per ſar coſa*, *che paghi la ſpeſa.* & *lib.* 25. *c.* 6. *ſub fin.* Operæ pretium habent libertatem, civitatemque. *avuto in ricompenſa*, *in premio dell' opera loro la libertà*, &c. & *lib.* 21. *c.* 43. *circa med.* Tempus eſt jam opulenta vos ac ditia ſtipendia facere, & magna operæ pretia mereri. *guadagnare grandi ricompenſe.* & *Enn.* apud *Senec.* *ep.* 108. Reddere alicui pro factæ operæ pretium. *Senec.* *l.* 3. *de benef.* *c.* 23. Claudius Quadrigarius tradit, cum obſideretur Grumentum, duos ſervos ad hoſtes tranſfugiſſe, & operæ pretium feciſſe. *h. e.* ita ſe geſſiſſe, ut operæ ſuæ dignam mercedem æquiſierint. Et putat *Lipſius* eſſe verba ipſius *Quadrigarii*. ¶ *Opere pretium eſt*, digna res eſt, cui opera impendatur, utile eſt, *paga la ſpeſa*, *torna a conto*, *giova*, *τὸ ἐν ὠφελείᾳ*, *κέρδος ἄξιον.* *Salluſt.* 10 *frag.* *c.* 83. Ratus, capta urbe, operæ pretium fore. Al. omitt. *ut opera*. V. tafra. *Cic.* *Agror.* 2. *c.* 27. *a med.* Quo in genere eſt operæ pretium diligentiam majorum recordari. *Liv.* *l.* 3. *c.* 26. Operæ pretium eſt audire, qui omnia præ divitiis humana ſpernunt. ¶ Aliquando *ut opera* ſubticetur. *Tacit.* *Ann.* 1. *c.* 57. Germanico pretium fuit convertere agmen. *&* *lib.* 2. *c.* 35. Res ne annn peolatas haud referrem, ni pretium foret Piſonis & Gulli ſententias noſcere. ¶ Aliquando *ut pretium*. *Enn.* apud *Perſ.* *ſat.* 6. *v.* 9. Luuai portum eſt operæ cognoſcere, cives. *Plaut.* *Caſ.* 5. 2. 5. Eſt operæ auribus percipere: ita eidicule audiru ea ſunt, quæ ego intus turbavi. V. alia in *Opere*. ¶ *Operæ pretium ſmere*, æſtimare, quanti ſit opera, quæ præſtatur, *ſtimare*, *fare ſtima*, *a conto.* *Liv.* *l.* 27. *c.* 17. *ad fin.* Quales ea hæc die experiundo cognorit, perinde operæ eorum pretium faceret. *Id* *l.* 25. *c.* 30. Poſſa eum, ſi operæ pretium faciat, principem populacium eſſe. ¶ Metonymice *pretium* ſunt divitiæ, pecunia, aurum, argentum, *oro*, *danaro*, *ricchezze.* *Ovid.* *t.* *Faſt.* *v.* 217. In pretio pretium nunc eſt: dat cenſus honores. *Horat.* *l.* 3. *od.* 16. *v.* 8. Converſo in pretium deo. *h. e.* Jove in aurum Danaea cauſa. *Ovid.* *l.* 2. *ex Pont.* *ep.* 8. *v.* 5. Argentum felia, omnique beatius auro, Quod pretium fuerit cum rude, mumen erit. *h. e.* numiſma argentum ſignatum empto Cæſario. ¶ Scribitur & *pretium* per *c.* quod videtur probare *Douſa.* in *Orthogr.* quaſi ſit a *procendo*, vel a *preco*. Itaque ſic edidit *Heloander in Pandect.* et *Torrentio.* ſemper *pretium* per *t.* Affert pro ſe *Douſa.* carmen Prænestini lapidis: fructuſque reuetos Digerit in precium. Sed hoc ipſum *Manut.* per *t* ſcripium eſſe teſtatur. Addit *Cellar.* ex *Gruter.* *pag.* 481. *n.* 4. & 803. *n.* 8. Cujus pretium Valeria Silvana intulit. Tutius itaque per *c* ſcribere.

PREX, precis, f. *προθήκη*, *preci*, *prego*, *ἐυχὴ*, *λίτανα*, precatio, obſecratio, rogatio. *Terent.* *Andr.* 3. 4. 22. Nihil eſt preci loci relictum. *Plaut.* *Capt.* 2. 2. 47. Nunc te oro per precem, per fortunam incertam, & per mei erga te benitatem patria. *h. e.* oro te prece, ut ait *Horat.* *l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 13. vel *precem* intelligit deam Jovis filiam, præſidem ſupplicationum, ut *Orpheo* in *Argon.* *v.* 105. *Acrat.* Etiam *Cere* dixit *precem*, teſte *Feſto*. *Cic.* *Attic.* *l.* 11. *ep.* 15. Quintus non modo non cum magna prece ad me, ſed acerbiſſime ſcripſit. *Id.* 1. *de Invent.* *c.* 16. Preca & obſecratione humili ac ſupplici uti. *Auct.* *ad Herenn.* *l.* *&* *cap* 3. Nec prece, nec pretio, nec gratia, nec periculo, nec ſimultata a recta via deduci. *Horat.* *l.* 4. *od.* 5. *v.* 33. Multa prece profequi aliquem. *Ovid.* *Triſt.* *l.* 1. *el.* 3. *v.* 41. Hac prece adnaeai Superos ego, pluribus uxor. *Id.* 8. *Metam.* *v.* 271. opem ſollicita ſupplex petiit prece. *Id.* 6. *Faſt.* *v.* 251. In prece totus eram: cælellia nomina ſenſi. ¶ Geattivi ſingulâre exempla nondum vidi: multo minus nominativi, quo carere ait *Ghoeſ.* *l.* 1. *pag.* 72. *Puiſch.* legitur tamen in *Gloſſ.* *vet.* Prex, *παράκλησις*, *λιτανία*: & admittitur a *Servio* una cum *precer* in eodem caſu, ad *Æn.* 1. *v.* 591. In plurali vero per omnes caſus uſum habet frequentiſſimum. *Cic.* *pro Planc.* *c.* 41. Eorumque preces & vota de mee reditu exaudiem. *Id.* *pro Cluent.* *c.* *paulo. extr.* Cujus vota & preces a veſtris mentibus repudiare debetis. *Plin.* *l.* 29. *c.* 4. *ante med.* Tribuunt ei ſucceſſus petitionum a poteſtatibus, & e diis etiam precum. *Ovid.* *Heroid.* *ep.* 12. *v.* 183. ſi forte preces præcordia ferrea tangunt. *Cic.* *ad Caſ.* *poſt epiſt.* 12. *l.* 9. *ad Attic.* *a med.* A te peto, vel potius omnibus precibus oro & obteſtor, ut, &c. *inſtantiſſimamente.* & *Caſ.* *l.* 5. *B. Gall.* *c.* 6. Omnibus precibus petere contendit, ut, &c. *Liv.* *l.* 28. *c.* 2. *a med.* Precibus infimis petiere, ut, &c. *Id.* *l.* 1. *c.* 11. & *Val.* *Flacc.* *l.* 8. *v.* 386.

Fatis-

Fatigare aliquem precibus. *Cic. c. de nat. Deor. c. 2.* Adhibere preces dis. *Ovid. 3. ex Pont. ep. 7. v. 36.* admovere. *Id. 3. Amor. el. 7. v. 44.* concipere. *Horat. l. 3. od. 29. v. 59.* ad miseras preces decurrere. *Claudian. l. 3. de rapt. Prof. v. 295.* demitti in homines preces. *Virg. 5. Æn. v. 781.* preces descendere in omnes. *Senec. in Hippol. v. 669.* descendere ad preces. *Valer. Flacc. l. 4. v. 547.* preces ferre. *b. e.* precari. *Senec. in Herc. Oet. v. 1691.* mittere in astra ad superos. *Virg. 5. Æn. v. 234.* fundere, & superos in vota vocare. *Petron. in Satyr. c. 133.* cujuspiam admittere. *Ovid. Met. 8. v. 85c.* spernere. *Cic. in Pison. c. 19.* audire. *Liv. l. 3. c. 12. extr.* aversari. *Brut. ad Cic. ep. 26.* precibus impetrare salutem cuipiam. *Virg. 2. Æn. v. 689.* flecti. *Ovid. Heroid. ep. 7. v. 3.* moveri. *& vers. 86. ep. r.* frangi. *Senec. in Hippol. v. 630.* vinci. *Cæs. l. 1. B. Gall. c. 26. extr. & Nep. in Dione, c. 2.* adduci. *Cic. ad Brut. ep. 12.* alicujus cedere. *Senec. in Med. v. 444.* iretum aggredi. *& vers. 894.* repugnare. *& vers. 544.* parere. *& in Hippol. v. 635.* admotis agere. *Suet. in Tiber. c. 13.* impensissimis cogi. *& cap. 21.* expugnari. *Cic. pro Dom. c. 55.* numen placere. ¶ In illo *Catulli carm. 67. ad Manl. v. 65.* Jam prece Pollucis, jam Castoris implorata: *prece* metonymice ait, ope, auxilio. ¶ Aliquando preces sunt exsecrationes, *imprecationes. Cæs. l. 6. B. Gall. c. 30. sub fin.* Omnibus precibus detestatus Ambiorigem. *Horat. epod. 5. v. 86.* Missit Thyesteas preces. *Ovid. 15. Met. v. 505.* Hostilique ore caput prece detestatur cuntis.

PRI. V. in *Provigne.*

PRIAMEIS, idis, patronym. femin. Priami filia. *Ovid. 1. Amor. el. 9. v. 37.* Summa ducum Atrides visa Priameide fertur, &c. *b. e.* Cassandre. *Id. 2. de ar. am. v. 405.* Priameida viderat ipsam.

PRIAMEIUS, a, um, ad Priamum pertinens. *Virg. Æn. c. v. 403.* trahebetur passis Priameia virgo Crinibus a templo Cassandra. *& lib. 7. v. 252.* Priamiæ sceptra. *Ovid. c. de ar. am. v. 5.* Priameius hujpes. *b. e.* Paris Priami filius. *Id. 13. Met. v. 404. & 513.* Priameia conjex. *b. e.* Hecuba. *Auct. poem. ad Pison. v. 162.* Heros Priameius. *b. e.* Hector.

PRIAMIDES, æ, m. Πριαμίδης, Priami filius, aut nepor. *Virg. 3. Æn. v. 295.* Priamiden Helenum Grajas regnare per urbes. *& 6. Æn. v. 494.* Deiphobus Priamides. *Ovid. Fast. 6. v. 55.* Nec quæ Priamides in aquosæ vallibus Idæ Contulit. *b. e.* Paris. *Id. 23. Met. v. 482.* deploratusque recenset Priamidas.

PRIAMUS, i, m. Πρίαμος, filius Laomedontis, rex Trojanorum. Dictus est a *πρίασθαι*, emo, redimo. Nam pater ab Hercule, occiso Laomedonte, sacrificque Ilio, una cum sorore Hesione in Græciam abductus est, sed statim a Trojanis pecunia redemptus. Hecubam filiam Dimantis, vel Cissei regis Thraciæ uxorem duxit. Quinquaginta filios suscepit, septendecim ex uxore, reliquos ex concubinis. Ex his Helenus, & Cassandra vates fuere. Paris Helenam rapuit. Cum Priamus nullis legationibus adduci potuisset, ut Helenam redderet, bellum a Græcis decennale passus est. Vidit in eo bello filios suos fere omnes ab hostibus interfectos. Tandem capto Ilio, & ipse a Pyrrho Achillis filio occisus est prope aram Jovis Herczi, quæ in ædibus regiis erat, in oculis Hecubæ. Hæc ex *Cicer. 1. Tuscul. c. 35. Hygin. fab. 89. 90.* (ubi filiorum ejus nomina edit) *& 91. Ovid. 13. Met. a vers. 404. & Serv. ad 1. Æn. v. 623. & ad lib. 2. v. 506. &c.* ¶ Priami sceptrum unum fuit ex septem insparii R. pignoribus. *Serv. ad 7. Æn. v. 188.* V. *Ancile.* ¶ Priamus alter filius Politæ, Priami filii, quem secum Æneas in Italiam duxisse dicitur. *Virg. 5. Æn. v. 564.*

PRIAPEIUS, a, um, ad Priapum pertinens. Priapeium metrum, quo usit *Diomed. lib. 3. pag. 511. Pompeius.* usum Virgilium in prolusionibus suis, fortasse inde dictum est, quod eo præcipue otebantur in Priapi laudibus. Constat autem, ut docet *Serv. in Centimetr. pag. 1865.* Glyconico, & Pherecretio, ut Hellespontiacos tuum numen protagit hortos. Aliud genus tradit *Mar. Victorin. pag. 1960.* cum in hexametro versu supremi inter se pedes concatensti, a reliquis tribus sequentibus divisi seperatique sunt, ut illud *Virg. Ecl. 1. v. 63.* Aut Arerim Parthus bibet, — aut Germania Tigrim. *& Ecl. 3. v. 33.* Est mihi namque domi patar, — ad injusta noverca. Similia sara habet *Terentian. Maur. pag. 2444.* addens, hexametrum, quod sic dividatur, lusibus, lusibus, quam gravibus rebus, aptius esse. V. plura apud *Grammar.* ¶ *Priapeia, orum*, carmen obscenum, Priapi res tractant: quod quidam olim *Virgilio* tribuerunt, alii *Ovidio*, alii aliis. Sed veri similius est, multorum opus esse, ob argumenti similitudinem in unum volumen compositum.

PRIAPISCUS, ci, barbe, alio nomine satyrion, vim habens *& ut* A'φρόδισιον. *Apul. de herb. c. 25.*

PRIAPISMUS, mi, m. πρίαπισμός, tentigo, morbus cum genitale membrum in longitudinem protenditur, & in circulum intumescit sine Veneris appetitu: quod vitii genus iis potissimum solet asovenire, qui supini cubara consueverunt. *Cal. Aurelian. Acut. 3. c. 18. & Tard. l. 5. c. 9.*

PRIAPUS, i, m. Πρίαπος, Jon. Πρίηπος, filius Liberi Patris, seu Bacchi & Veneris. Alii ejus patrem faciunt Mercurium, alii Adonidem. Hunc superstitiosa notiquitas hortorum præsidem credidit. Cum Venus Bacchum amaret, cum eo concubuit, & Baccho in Indiam profecto, cum Adonide. Postea Baccho ex Iodia reverso coronam illi obviam progrediens obtulit, eumque sic coronatum tanquam sponsum sequi se jussit. Ex quo cum concepissset, in Lampsacum oppidum Hellespontiæ abiit. Ariadne autem (aliqui Junonem scripsere) infensa illi ob zelotypiam, manu uterum illius incantando tetigit: ea quo factum est, ut pareret filium non modo præter omnes alios deformem, sed & ingenti pene præter modum dehonestatum. Cujus cum illa puderet, reliquit in urbe Lampsaco ab se rejectum. Hinc Lampsacenus, & Hellespontiacus dictus est. Hunc postea, cum Lamplacanis mulieribus nimium gratus esset, a civibus ejectum ferunt. Ob quam rem, cum nescio quo malo premi cœpissent, templa eidem, & sacra constituerunt, factusque etiam hortorum deus est: in quibus ejus signum nudum, & cum falce fatui mos erat. Immolabant ei asinum, quod cum olim hic deus in festis Bacchi, ad quæ Panes, Satyri, Naïades, Dryades, aliique dii, deæque convenerant, intempesta nocte silentio, Lothidam Nympham, vel Vestam, humi dormientem, stuprare vellet, repentino asini, quo Silenus vehebatur, clamore fuisset impeditus. Alii tradunt, ab id Lampsacenos asinum Priapo immolare consuevisse, quod ab asino, cum de magnitudine membri certarent, superatus videretur. Dicitur autem præsse hortis propter eorum secunditatem, non cum alia terra semel erant aliquid, horti nunquam sine fructu sunt. Hæc ex *Hygin. fab. 160. Servio ad 4. Georg. v. 111. Horat. l. 1. sat. 8. Virg. loc. cit. Tibull. l. 1. el. 4. Ovid. 9. Met. v. 347. & lib. 1. Fast. a vers. 415. & lib. 6. a vers. 319. & Lactant. l. 1. r. 21.* V. etiam *Prudent. l. 1. adverf. Symmach. v. 102.* ubi ea veritate historiæ tradit, quandam fuisse strenuum agri & horti adolescentem, eundem remen amatorem nimium, & libidinis salacissimæ: unde datum fabulæ locum. *Colum. l. 10. v. 108.* Et quæ fecundo feritur vicina Priapo, Excitat ut Veneri tardos eruca maritos. ¶ Priapus viteus apud *Juvenal. sat. 2. v. 95.* siligineus apud *Martial. l. 14. epigr. 69.* est poculum, aut panis in modum Priapi turpi figura factus. *Petron. in fragm. Trogur. c. 60. Burm.* Repositorium cum placentis aunt positum, quod maximum Priapus a pistore factus tenebat. ¶ Apud *Comill. carm. 47. in Pers. v. 4.* est convicium in hominem libidinosum. ¶ Fuit hoc nomine & oppidum Mysiæ maritimum, in ora Hellaspontl, a Priapo, ut feruut, conditum. *Plin. l. 4. c. 12. a med. & lib. 5. c. 32.*

PRIDEM, *innanzi, non è molto, da qualche tempo, già*, ἔτι, πάλαι, πρὶ ἐπιὼν, antea, aliquot ante diebus, dudum. Dicitur de tempore præterito longiore, quam *nuper*: non tamen valde longo: & breviore, quam *jamdudum*, & *jampridem*. Sed *Valla l. 2. elegantiar. r. 34.* putat, *pridem*, & *nuper* idem esse. Ducunt Etymologi a *pri* inusitato (quod significat ante, prius, a πρὶν) & *dem*, ut *idem* ab *is*, & *dem*: vel a *prius*, & *die. Cic. Fam. 5. ep. 6.* Quod ad me pridem scripsaras. *Justin. l. 5. c. 7. extr.* Nunc jam non classem, in quam, sicuti pridem, confugiant, superesse. *Id. l. 32. c. 3. in f.* Italiam uotiorem sibi auec, quam pridem fuisse. *Plaut. Cas. 2. 8. 29.* Ita me pridem, cum ad advorsum veneram, facere astricsem volucrat. *Id. Rud. 4. 7. 23.* Spactavi ego pridem Comicos ad istum modum sapientar dicta dicere. *Sen. 3. Theb. v. 680.* Sicut erat pridem lacerie tuebeta capillis. ¶ De admodum brevi tempore, *Justin.* de Alexandro post Clitem occisum, *lib. 12. c. 6.* Eodem igitur furore in pœnitentiam, quo pridem in iram, versus, mori volnit, *poco prima.* ¶ *Quam pridem*, quanto tempore ante. *Cic. Verr. 3. c. 48.* Quam pridem sibi hereditas veniisat, docet. *Id. pro Rosc. Com. a. 3.* Quam pridem hoc nomen, Fanni, in adversaria retulisti? *quant'è, che*, &c. & *Plaut. Stich. a. 1. 46.* Quampridem uoo edisti? ¶ *Non pridem*, paulo ante, nuper, *poco fa. Plin. lib. 12. c. 25.* Alica res Romana est, & non pridem excogitata. *Terent. Heaut. a. 1. in fin.* Hoc ego mali non pridem inveni. *Lucret. l. 5. v. 332.* habet novitatem summe, recensque Natura est mundi, neque pridem exordia cepit. *Horat. l. 2. sat. 2. v. 46.* haud ita pridem Galloni præconis arat accipenfire mensa infamis. *Cic. de clar. Orat. r. 12. a med.* Themistocles fuit regnante jam Græcia, nostra autem civitate non ita pridem dominatu regio liberata. *b. e.* non multo ante id tempos. ¶ *Jam pridem* V. suo loco.

PRIDIANUS, a, um, di *ieri*, ἐχθρός, ad pridie pertinens, hesternus: & dicitur fere de cibis. *Sueton. in Tiber. c. 34. & in Vitell. c. 13.* Solemnibus ipse cœnis pridiana sæpe ac semesa opsonia appofuit. *Id. in Calig. c. 58.* Marcente adhuc stomacho pridiani cibi onere. *Apul. in Apolog. de demifricio.* Converritorem pridianæ reliquiæ. ¶ De aliis rebus *Plin. l. 28. c. 19.* Pridiana balinea. *Apul. l. 7. Metam.* Pridians pluvia. *& lib. 12.* pruina.

PRIDIE, *il giorno innanzi, un giorno prima*, τῇ πρότερον, τῇ πρότερον ἡμέρᾳ, fobaudi ἡμέρᾳ, die ante: quasi pristino die, ut *Gell. l. 10. c. 24.* docet. *Cic. Phil. 7. a. 4. ad fin.* Cui cum pridie frequentes effetis assansi, postridie ad spem eius innanem pacis devoluti. *Plaut. Stich. r. 2. 65.* Quotidie pridie caveat, ne faciat, quod pigeat postridie. *Nep. in Datam. c. 8.* Postem die tropæum posuit, quo loco pridie pugnatum est. *Plin. l. 18. c. 22.* Quidam pridia affervata materia utuntur. *da jeri.* ¶ Sequente *quem. Plaut. Mil. 4. 2. 91.* Si hic pridia natus foret, quam hic est. *un giorno prima de cassai. & Cic. Attic. l. 3. ep. 8.* Hæc epistola all pridie datæ, quam illa. *& lib. 5. ep. 22. a med.* Qui pridie, quam ego Athenas veni, Mitylenas profectus erat. ¶ Habet post se tum secundum casum, tum quartum. *Cæs. l. 1. B. Gall. r. 47. & Cic. Fam. r. ep. 4.* Pridie ejus diei. *Ulpian. Dig. lib. 28. tit. 2. leg. 5.* Etiamsi pridia calendarum fecerit. *Tacit. Ann. 15. c. 54.* insidiarum. *Cic. 13. Attic. ep. 25.* Ego Romam pridie Idus. *& lib. 2. ep. 3. sub fin.* Pridie Compitalia. *& lib. 9. ep. 13.* Quinquatrus. *& lib. 12. ep. 23.* eum diem. *Al. leg.* ejus diei. *Liv. l. 40. cap. 2.* Parilia. *Justin. l. 2. c. 10.* constitutam diem. *Sueton. in Calig. r. 55.* Circenses. *Ulpian. Dig. lib. 24. tit. 3. leg. 7.* vindemias. *& lib. 43. tit. 19. leg. 2. a med.* æquinoctium autumnale. *Cic. Attic. lib. 3. epist. 17.* Ex anta diem non. Jun. usque ad prid. Kal. Sept. ¶ Interdum longius tempus significat, quam præcedentem diem. *Mortian. Dig. lib. 40. tit. 5. leg. 10. extr.* Qui pridie quam ex testamento ad libertatem perveniret, idem fieri passus est. *b. e.* antequam perveniret.

PRIENÆUS, a, um, Πριηνεύς, ad Prienem pertinens. V. *Prieneus*. *Sidon. carm.* 2. *v.* 161. Prienæ Bia, quod plus tibi turba malorum eſt. Adde *carm.* 15. *v.* 48.

PRIENENSIS, ſe, ad Prienem pertineos. V. vocem ſequent. *Plin. lib.* 16. *cap.* 8. *ante med.* Prieneuſe ſcammonium. *Val. Max. l.* 2. *c.* 5. *n.* 2. *extern.* Prienenſibus auxilium adverſus Carras imploran-tibus.

PRIENEUS, i, Πριηνεύς, triſyllab. Prienæus, qui eſt ex Priene oppido Ioniæ maritimo, in confinio Cariæ, Heracleæ proximo, patria Biantis. *Auſon. de* VII. *Sap. da Lud. v.* 22. *& in Bianta, verſ.* 2. Bias Prieneus dicit, οἱ πλεῖστοι κακοί. *& in fi.* Plures eſſe, Bias, pravos, quem clara Priene, &c. *Sidon. carm.* 2. *v.* 161. & *carm.* 15. *v.* 48. primam producit.

PRIMÆVITAS, atis, f. *gioventù, adoleſcenza*, primum ævum, primi anni adoleſcentiæ. *Inſcript.* (IV. Chriſti ſæculo exarata) apud *Gruter. pag.* 462. *n.* 2. Cujus primævitas, officio ſedis Urbanæ advocationis exercito, &c.

PRIMÆVUS, a, um, *che è nel fior degli anni, giovinetto, novellino, novellone*, qui in primo ævo eſt, h. e. in flore ætatis: qui primos pubertatis annos eſt ingreſſus, vel qui adoleſcentiam eundem exceſſit. *Virg. 9. Æn. v.* 544. vix annis Helenor, Et Lycus elapſi: quorum primævus Helenor, &c. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 569. Neſoris haſtæ Immoritur primævus Helix, brevibus præreptus in annis. *Virg. 7. Æn. v.* 161. & *Sil. l.* 5. *v.* 18. & *Senec. in Hippol. verſ.* 620. Ante urbem pueri, & primævo flore juventus Exerçentur equis. *Virg. Æn. 10. v.* 345. & *Sil. l.* 16. *v.* 406. & *Lucan. l.* 6. *v.* 561. fidens primævo corpore Clauſus. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 653. ceutumque pares primæva miniſtri Corpora. *Cauſil. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 401. Optavit genitor primævi funera nati. *Nemeſian. in Cyneg. v.* 113. *de canib.* dum læto flore juventus, Corporis & venis primævi ſanguis abundat. (ordo eſt *& ſanguis primæve corporis abundat* in *venis*.) *Claudian. l.* 1. *in* I. *Conſul. Stilich. verſ.* 51. Vix primævus eras, paci cum mitteris auctor Aſſyriæ.

PRIMANI, orum, m. primæ legionis milites, ut Secundani ſecundæ, Tertiani tertiæ. *Tacit. lib.* 2. *Hiſt. cap.* 43. Primani, ſtratis Unaetviceſimanorum principibus, aquilam abſtulere. Adde *lib.* 4. *c.* 37. & alibi.

PRIMANUS Tribunus, la dicebatur, qui primæ legioni tributum ſcribebat, ut tradit *Feſtus*, citans *Catonis* orationem, quam de ſuis virtutibus contra Thermum habuit.

PRIMARIUS, a, um, *primario, principale*, πρῶτος, qui primus eſt in aliquo ordine, princeps, primas, vel principum unus. Vetus elogium A. Atilii Calatini apud *Cicer. 2. de Fin. c. ult. & de Senect. c.* 17. Uno ore cui plurimæ conſentiunt gentes, populi primarium fuiſſe virum. *Id. 3. Verr. c.* 58. *ad fin.* Magno præſidio fuit Antiæ pupillæ mater, femina primaria. *Plaut. Stich.* 2. 2. 81. Quin vos capitis conditionem ea peſſima primariam? *h. e.* conditionem nuptiarum & matrimonii. *Id. Mil.* 3. 1. 73. Primarius paraſitus. *Plin. l.* 7. *c.* 43. *a med.* Primarius bellator. *Cic. 3. de Fin. c.* 16. Sic in vita non ea, quæ primario loco ſunt, ſed ea, quæ ſecundum locum obtinent, producta eominentor.

PRIMAS, tis, omn. gen. primus, primarius. *Apul. l.* 2. *Metam.* Apod primatem feminam. *& ibid.* Primates civitatis filius. *Imp. Arcad. Honor. & Theodoſ. lib.* 7. *Cod. Theodoſ. tit.* 18. *leg.* 13. Quod ad notitiam primatum urbium, vicorum, caſtellorumque devenat. *Imp. Honor. & Theodoſ. ibid. leg.* 1. *tit.* 22. *leg. ult.* Periculo primatum officii.

PRIMATUS, us, m. *primato, maggioranza, preferenza, primo poſto*, πρωτεῖον, primus locus, primæ partes, principatus, palma. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 7. *in fin.* Alii dant primatum bonis pratis. *Plin. l.* 14 *c.* 17. *a med.* Primatum obtinere apud regem. *Id. l.* 8. *cap.* 5. Donare aliquem primatu. *Id. l.* 13. *c.* 22. *de charta*. Primatom mutauit Claudius: nimia quippe Auguſtæ tenuitas tolerandi non ſufficiebat calamis.

PRIME, adverb. apprime, in primis. *Nævius* apud *Chariſ. lib.* 2. *pag.* 188. *Putſch.* Fabula prime proba. Agnoſcit etiam *Feſtum. l.* 3. *pag.* 603.

PRIMICERIATUS, us, m. officium & dignitas Primicerii. *Imp. Honor. & Theodoſ. lib.* 12. *Cod. tit* 27. *leg.* 1.

PRIMICERIUS, ii, magiſter, vel princeps officii. h. e. qui primum obtinet locum inter aliquos munere publico fungentes. Amplifſime enim hæc vox accipitur, & generatim ita vocatur, qui in aliquo munere principes ſunt, adeo quidem, ut & ſcholæ, collegiaque ſuum habuerint primicerium. Unde *Suidas* geoeratim interpretatur πρῶτος τῆς τάξεως, ideſt qui in quocunque ordioe primum locum obtinet. Itaque *Primicerius in officio Præfectorum Prætorio* legitur apud *Veget. de re milit. l.* 2. *c.* 21. & *Primicerius protectorum* apud *Ammian. Marcell. l.* 18. *c.* 3. (*al.* 6.) Primicerius Notariorum, apud *Imp. Honor. & Arcad. lib.* 12. *Cod. Theodoſ. tit.* 18. *leg.* 1. ſacri cubiculi, *ibid.* menſorum apud *eoſd. lib.* 12. *Cod. Juſtin. tit.* 28. *leg.* 1. fabricæ, *Valens. Theodoſ. & Arcad. ibid. lib.* 11. *tit.* 9 *leg.* 2. domeſticorum, & protectorum, *Theodoſ. & Valent. ibid. lib.* 11. *tit.* 17. *leg.* 2. Alios etiam primicerios ſuppeditat *Caſſiod. l.* 11. *Variar.* ¶ De ejus etymologia varii varia, ſed plures & ſaniores ita dictum putant, qui primus ſcriberetur in cera. h. e. in tabula cerata, ſeu catalogo alicujus ordinis. Nunc voa hæc ad Eccleſiaſticam dignitatem tranſiit Epiſcopali proximam.

PRIMIGENIUS, a, um, πρωτογενής, primitivus, qui aliunde noo habet originem. *Varr. l.* 2. *de R. R. c.* 2. Dicam de primigenia pecuaria. E feris enim pecudibus primum dicis oves comprehenſas ab hominibus, & manſuefactas. ¶ Primigenia verba, ſeu vocabula, πρωτότυπα ῥήματα, quæ non ſunt ab alia voce, ſed ſuas habent radices, ut *lego, ſcribo. Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 5. ¶ *Primigenia femina* dicuntur, quæ a natura infita ſunt, quæ Græci τὰ πρῶτα οἰκεῖα appellant, & *Cic.* 5. *de Fin. c.* 7. prima ſecundum naturam. *& lib.* 2. *c.* 11. prima data natura, item prima, & principia oaturalia. Io his numerent incolumitatem, conſervationemque omnium partium, valetudinem, ſenſus integros, doloris vacuitatem, vires, pulcritudinem, ceteraque hujuſmodi. *Varr. l.* 2. *de R. R. c.* 4. In his intus primigenia femina dedit natura. ¶ *Primigenius ſulcus* dicitur, teſte *Feſto*, qui in condenda nova urbe, junctis tauro & vacca, deſignationis cauſa imprimitur: quia ab eo incheatur opus urbis coodendæ. ¶ Primigenia rerum *Ammiano ſub fin. l.* 26. eſt rerum natura. ¶ Primigenii apud *Apul. lib.* 11. *Metam.* dicti ſunt Phryges, quia credi volebant, ſe primos omnium hominum exſtitiſſe. quod tangit etiam *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 251. ¶ Primigenia Fortuna, dea Fortuna præſes rerum gignendarum, vel quæ eſt unicuique a primo ortu comes. Hujus ædem in colle Quirinali dedicavit Q. Marcius Rulla, duumvir ad id ipſum creatus. *Cic.* 2. *de Leg. c.* 11. *extr. Liv. l.* 34. *c.* 53. *a med.* ¶ Ab hac datum cognomen legioni XXII. Primigeniæ, apud *Spartian. in Dig. Julian.* c. 1. & apud *Gruter. Inſcript. 9. pag.* 427. & 1. *pag.* 551. & 2 *pag.* 566. & alibi.

PRIMIGENUS, a, um, πρωτόγονος, primo genitus. *Lucret. lib.* 2. *verſ.* 1104. Diemque Primigenum matris, & terræ, ſolique courtum. *Avien. in Arat. verſ.* 13. Mentis primigeuæ penetralia dura reſolvens.

PRIMIPARA, æ, f. *di primo parto*, πρωτοτόκος, femina in quovis animalium genere, quæ primo peperit. *Plin. l.* 8. *c.* 40. Et ab ea, quæ femina ſit ea primipara geoita, Faunos crmi. Adde *cap.* 47. ubi de ovibus loquitur, ſicut priore loco de canibus.

PRIMIPILARIS, re, qui fuerat, vel qui eſt primipilus. *Quintil. l.* 6. *c.* 3. An primipilaris ei teſtamento fuaderet ordinare ſuprema judicia. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 416. *n.* 1. Primipilari Leg. VIII. ¶ Legitur & *primopilaris* in *Inſcript.* apud *eund. pag.* 50. *n.* 6. L. Aurelius L. F. Pal. Rufus Primopilaris.

PRIMIPILARIUS, ii, m. primipilaris. *Senec. de conſolat. Sap. c.* 18. Nec impune ceſſit primipilario, quod, &c. *Spartian. in Didio Julian.* c. 5. Nigrum miſſo primipilario, occidi imperat. Adde *in Peſcen. Nigro, c.* 2. *a med.*

PRIMIPILATUS, us, m. primipili dignitas. *Impp. Valerian. & Gallien. l.* 12. *Cod. tit.* 63. *leg.* 1. Commoda primipilatus poſt adminiſtrationem incipiunt deberi.

PRIMIPILUS, *ſive* Primopilus, i, m. πρῶτος τῶν ἑκατοντάρχων, Centurio primi pili, h. e. due primæ centuriæ in ordine pilanorum, ſeu triariorum. Sed *Dionyſ. lib.* 9. ſcribit, omnes Centuriones legionis, qui ſexaginta erant, generatim primipilos appellatos eſſe. *Veget. de re milit. l.* 4. *c.* 8. ſic ſcribit: Vetus conſuetudo tenuit, ut ea primo principe legionis promoveretur centurio primi pili, qui non ſolum aquilæ præerat, verum etiam quatuor centuriis, h. e. quadringentos milites in prima acie gubernabat. Hic tanquam caput totius legionis merita conſequebatur, & commoda. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 25. P. Sextio primipilo multis vulneribus confecto. *Val. Max. l.* 1. *c.* 6. *n.* 11. Aquilarum altera vis coovelli a primipilo potuit. ¶ *Primopilus* legitur in Vet. Inſcript. apud *Gruter. pag.* 349. *n.* 4. & *pag.* 370. *n.* 1. & *pag.* 437. *n.* 5. quæ ſic habet: C. Meſſio C. F. Sabini. Primo. Pilo. Præf. Cohort. &c. ¶ Differunt autem *primipilus*, & *primus pilus*; nam *primus pilus* eſt prima centuria; *primipilus* vero ejus centuriæ ductor. V. *Pilus*. ¶ Summa erat primipili dignitas, quique eam obtinebat, ſtatim in equeſtrem ordinem referebatur. *Martial. l.* 6. *epigr.* 58. Et referes pili præmia clarus eques. V. *Juſt. Lipſ. de milit. Rom. l.* 2. *dial* 8.

PRIMIPOTENS, tis, adject. primus potentia. *Apul. in Aſclep. pag.* 92. *Elmenhorſt.* Deus primipoteus, & primus gubernator mundi.

PRIMISCRINIUS, ii, m. primus in ordine ſcriniariorum. *Imp. Anaſtaſ. lib.* 12. *Cod. tit.* 50. *leg. ult. Impp. Theodoſ. & Valent. ibid. tit.* 53. *leg. ult. & Impp. Gratian. Valens, Theodoſ. & Arcad. ibid. tit.* 60 *leg. ult. & Inſcript.* apud *Donatum claſſ.* 6. *n* 151.

PRIMITER, adverb. primitus, primo, primum. *Pompon.* apud *Non. c.* 2. *n.* 661. & *cap.* 10. *n.* 23. Quin bono animo es, video: eripii primiter dapes. Sed idem *Non. c.* 8. *n.* 41. hunc eundem locum ita refert: Bono animo es, video: eripuiſti primitus de pannibus. Addit *Non. cit. c.* 2. hæc verba *Lucilii l.* 5. Sicuti cum primiter ficos populare ſentis, item pretia ingenti ad primitus paucos. Quæ corrupta ſunt, & ab eodem ſic emendate recitantur *cap.* 4. *n.* 118. Sicuti cum primos ficos propola recentes Protulit, & pretio ingenti dat primita paucos.

PRIMITIÆ, arum, f. *primizie, ſtrenne*, primæ res in quocumque genere, ut Primitiæ operum, armorum, frugum, vel fructuum, &c. a *primus*. Videntur proprie dici de primis fructibus ex agro ſuſceptis, qui Deo offerebantur, translate etiam de aliis rebus. *Ovid. 2. Faſt. v.* 510. Primitias Cereri farra refecta dabant. *Id. 8. Met. v.* 274. Primitias, frugem Cereri, ſua vina Lyæo, Palladios flavæ latices libaſſe Minervæ. *Id. 3. Faſt. v.* 729. To (*Bacche*) memorant, Gange, totoque Oriente ſubacto, Primitias magno ſepoſuiſſe Jovi. *Calpurn. Ecl.* 2. *v.* 64. pomiferi Laribus conſuevimus horti Mittere primitias. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 515. juſtæque dolorum Primitiæ, & tenero ſuperati protinus angues. *ſcil.* Juno de Hercule loquitur. *Stat. 11. Theb. v.* 285. Hei mihi primitiis armorum, & tite nefaſto Libatus. *h. e.* initiis belli. *& in fin. lib.* 2. Primitiæ operum. *& lib.* 6. *v.* 146. lacrimarum. *Virg. 11. Æn. verſ.* 156. Primitiæ juvenis miſeræ, bellique propinqui Dura rudimenta. *Sil. l.* 3. *v.* 11. Primitiæ iori. *h. e.* prima gaudia conjugii. *Tacit. 4. Hiſt. c.* 53. *ad fin.* metallorum. *h. e.* primæ maſſæ e metallis eruta.

Digitized by Google

ta. *Colum. l.* 4. *c.* 10. vitis resecare. *b. e.* quæ prima trunco vitis progeminantur. Sic *lib.* 10. *v.* 147. Primitia plantæ modicos tum præbeat imbres Sedulus irrorsus qhtor. *Gell. in præfat. atticæ med.* Primitias quasdam, & quasi libamenta ingeniarum artium dedimus. *Apul. l.* 2a. *Mercam.* Dum ludicris Scenicorum choreis primitiæ spectaculi dedicantur. *& lib.* 11. Rudem dedicantes carinam, primitias commeatus libant. *b. e.* initium navigationis. ¶ Legitur & *primitia*, sed minus placet.

PRIMITIUS, a, um, πρῶτος, qui in aliqua re primus & præcipualis est. *Ovid.* 12. *Met. vers.* 272. Ecce rapit mediis flagrantem Rhœtus ab aris Primitium torrem. Al. leg. *prunarum*. h. e. jam prunam factum.

PRIMITIVUS, a, um, *primitivo*, primus, primo advenions. *Colum. l.* 9. *c.* 13. Apes primitivis floribus illectæ. *Id. de Arbor. c.* 23. Ea res & fertilem arborem reddet, & primitivos annos fructum vinosum. *b. e.* cum primum arbor fructus ferat. quod idem tradens *l.* 5. inquit *cap.* 10. *a med.* primis annis. *Prudent. περὶ στεφ.* 14. *de S. Romano*, *v.* 128. Ut primitivum crederes fetum geri. *b. e.* primogenitum. ¶ Primitiva verba, quæ primigenia *Varro* vocat, suas, quæ primam positionem ab ipsa natura acceperunt, ut *lego*, *servo*, *domo*, *foris*. Hæc *Perscian. l.* 8. *pag.* 834. *Putsch.*

PRIMITUS, *primitumante*, *la prima volta*, πρῶτον, primum, primo. *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 118. Sicuti cum primos ficos propola recentes Protulit, & pretii ingenti dat primitu' paucos. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 31. Primitus cum esit vitis, tota resecari solet. *& lib.* 2. *cap.* 2. *a med.* Primitus ortu herba imbribus primoribus evocata. *Virg. in Cer.*, *v.* 490. Ac veluti lu niveo teneræ cum primitus ovo Effigies animantis, &c. ¶ Dicitur & *primum*, producta ultima. *Catull. carm.* 19. *in Priap. v.* 18. Florido mihi ponitur picta vere corolla Primitu, & tenera virens spica mollis arista.

PRIMNESIUS, palus, ad quam funis nauticus religatur, quem alii tonsillum dicunt. *Paul. ex Festo.* Al. leg. *prymnesium*, πρυμνήσιον, *a* πρύμνα, puppis, quia funis a puppi religatur ad litus. *Virg. in l. 6. Æn.* stant litore puppes.

PRIMO, adverb. *alla prima*, *primieramente*, *in prima*, πρῶτον, principio, primo loco, prima specie, primum, primitus. *Plaut. Amph.* 5. 1. 45. Ibi continuo contonat fonitu maximo. ædes primo ruere rebamur tuas. *Cic. Verr.* 3. *c.* 9. *extr.* Glaucia primus tulit, ut comperendinaretur reus. antea vel judicari primo potuit, vel amplius pronuntiari. *alla prima*. & *Nep. in Datam. c.* 3. Primo non accredidit. *Phædr. l.* 4. *fab.* 10. *v.* 16. Significat primo, sæpe quos ipse &c. secundo offendit scelera punire, &c. *Sallust. in Jug. cap.* 219. Rex primo negitare, &c. ad hoc metuere, ne, &c. denique sæpius fatigatus, &c. *Id. in Catil. c.* 10. Primo pecuniæ, dein imperii cupido crevit. *& ibid.* Hæc primo paulatim crescere: post, &c. *Liv. l.* 1. *c.* 50. *ad fin.* Primo restitere: mox populere etiam subeuntes. *Justin. l.* 2. *cap.* 3. Primo latebras circumspiciz: mox deinde, &c. *Liv. l.* 26. *c.* 39. Primo quinque naves habuit: postea tres additæ quinqueremes: postremo, &c. *Celsi. l.* 5. *c.* 26. *sect.* 34. Primo abstinentia utendum: deinde danda, quæ, &c. postea imponi eadem, quæ, &c. *Terent. Hec.* 4. 4. 91. Neque illi credebam primo. nunc vero palam est. *Tacit. de Germ. c.* 6. Quod primo numerus fuit, jam nomen, & honos est. *Plaut. Amph.* 2. 1. 50. Neque credebam primo mihimet Sosiæ: donec Sosia ille lecit, sibi uti arederem. *Liv. l.* 31. *cap.* 29. Messanæ ut auxilio essent, primo in Siciliam conscenderunt: iterum, ut Syracusas in libertatem asimerent. ¶ Additur interdum particula *dum*, nil mutata significatione. *Plaut. Capt.* 1. 2. 57. Primodum opus est pistrinensibus. Plerique al. leg. *primum dum*. ¶ Quid differat a *primum*, V. ibi in fine.

PRIMOGENITALIS, le, primigenius. *Tertull. adverf. Valentinian. cap.* 20.

PRIMOGENITUS, a, um, *primogenita*, πρωτόγονος, qui primus omnium genitus est, natu major. *Pallad. lib.* 1. *cap.* 30. Creduntur (*apes*) non fugere, si fercus primogeniti vituli edilmamus ritibus vasculorum. *Lodamr. l.* 4. *c.* 11. Filium suum primogenitum delabi jussit a cælo. *Plin. l.* 12. *cap.* 40. Primogenitis in quoque partu suus primus (*mammas*) præbent. *Ita Hardouin.* ex MSS. Al. *primit genitis*.

PRIMOPLASTUS, i, m. πρωτόπλαστος, primo creatus, hoc est Adam. vox hybrida ex Latino *primus*, & Græco πλαστὸς, factus, formatus. *Pseudon. Cathemer.* 9. *v.* 27. Ne genus periret primoplasti ex germine.

PRIMORDIA, orum, *n. principii*, ἀρχαί, quæ primo ordimur, initia, principia, ut Primordia rerum, gentis, belli, &c. *Cic. in Part. c.* 2. *extr.* Ut primordia rerum, & quasi præcurrentia, in quibus inest aliquid argumenti. *Id. in Arat.* 2. *Leg. c.* 3. A Jove Musarum primordia. *Quintil. l.* 1. *c.* 9. (*al.* 15.) Primordia dicendi. *Ovid. Met. v.* 67. Primordia mundi. *Lucan. lib.* 10. *v.* 177. gentis. *Pers. Sat.* 6. *v.* 3. veterum vocum. *Colum. l.* 3. *c.* 11. *circa med.* Elementa spiritus cum terrenis primordiis miscere. *Pallad. in Mart. tit.* 12. In primordiis. *Lucret.* inverso ordine *lib.* 4. *v.* 32. Quove modo distracta rediret in ordia prime. Eadem ratione *fecit ore* dixit *l.* 6. *v.* 961. pro *orsus est*. ¶ In singulari num. *Luc. initio op.* & *Sallust. in fragm.* apud *Priscian. l.* 16. *pag.* 1101. *Putsch.* A primordio urbis. *Colum. l.* 1. *c.* 1. *ad fin. a med.* Utriusque scripturam primordium talibus auspicatus sententiis. *Curt. l.* 9. *c.* 2. Adhuc in operum suorum primordio stara. *Justin. l.* 2. *c.* 1. *a med.* Utriusque primordii Scythas origine præstare. Adda *Tacit.* 2. *Ann. c.* 7. & *l.* 3. *Hist. c.* 34. & *Apul. in Apolog. & in Florid. n.* 3. (*al. lib.* 1.)

PRIMORDIALIS, le, ad primordia pertinens, primus, ut Primordialis lex, *Tertull. adverf. Jud. c.* 2. Primordialis causa, *Ammian. l.* 30. *c.* 2.

PRIMORDIUM, V. *Primordia*.

PRIMORDIUS, a, um, *primo*, *originario*. *Colum. l.* 6. *c.* 37. Ut avitus color primordii feminis misto reddatur nepotibus. *Al. leg.* primordiis feminum.

PRIMORIS, is, *primo*, primus, prior. *Cell. l.* 20. *c.* 10. *In* primore pustitia. *Sil. l.* 1. *v.* 511. Haud ma dissimilem, Alcide, primoribus annis Agnoscs Agnoscs, iaviste, tuis. *Id. l.* 11. *v.* 143. excisam primori Marte Saguntum. *b. e.* primo belli tempore. *Gell. l.* 2. *c.* 7. Primore aspectu. *a prima visla. Lucr. l.* 2. *R. R. c.* 2. *a med.* Primitus uritur herba primoribus imbribus evocata. ¶ *Permores dentes*, qui primi conspiciuntur, *i denti davanti*. *Plin. l.* 7. *c.* 16. *& lib.* 11. *c.* 37. quos *lib.* 29. *c.* 2. *sub fin.* primos dixit. ¶ *Primores*, proceres, primi, primates. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 203. Vitibus, ingenio, specie, virtute, loco, re Extremi primorum, extremis usque priores. *Id. l.* 2. *sat.* 2. *v.* 69. Primores populi arripuit, populumque tributim. *Colum. l.* 12. *c.* 3. *sub fin.* Civitatum primores, atque optimates. *Curtil. carm.* 67. *ad Manl. v.* 87. primores Argivorum viri. *Juvenal. sat.* 15. *v.* 40. Primores, ac ducos. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 29. Primores feminæ. *Liv. l.* 24. *c.* 20. *a med.* Primora juventute conscripta, dispositisque hastinubus. *b. e.* primoribus a juventuta. *Tacit.* 13 *Ann. c.* 3. C. Ansonius Rebius ex primoribus peritia legum, & pecuniæ magnitudine. *Cell. l.* 2. *c.* 22. *circa med.* Primores venti, *principali*, *cardinali*. ¶ *Primores*, patres, nobiles: & opponuntur plebi. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 29. Plebes, primores, juventus, senes incurfant. *& lib.* 6. *c.* 42. Plebem primoribus tradidit. ¶ da prima, seu anteriori parte cujusque rei, *l'estremità davanti*. *Cato R. R. c.* 40. Capito sibi furculum, quod genus inserere voles eum primorem præscuto obliquum primores digitos duos. *agguzzalo nell' estremità due punte di dietro*. V. *Digitus*. *Plaut. Becch.* 4. 4. 54. Sumese aliquid digitulis duobus primoribus. *Lucil.* apud *Non. c.* 5. *n.* 24. Gallinaceu' cum victor se gallus honesta Sustulit in digitos, primoresque erigit ungues. *Id. ibid.* Eluxique animam in primoribu' ostribus. *Plin. l.* 18. *c.* 22. *post med.* Pilo primori (*que ego tunditur*) inest pyeis ferrea. *Lucret. l.* 6. *v.* 1191. Nasi primoris acumen. *Plin. l.* 8. *c.* 14 Cauda lata fusa primori parte. *Cell. l.* 2. 1. 18. In primore libro *nel principio del libro*. *& lib.* 16. *c.* 5. Vestibulum esse partem domus primorem. *anteriore*. *& lib.* 7. *c.* 22. Tunicis uti prolixis ultra brachia, & usque in primores manus, ac prope in digitos. *Tacit.* 3. *Hist. c.* 22. *extr.* Primori in acie versari. *nella prima file*. & *Curt. l.* 4. *cap.* 6. *circa med.* Dimicare inter primores. *b. e.* inter eos, qui in primori acie sunt. ¶ Primoribus labris, *sulla punta della lingua*, *sulle sommità delle labbra*: & translate *leggermente*, levitet. *Plaut. Trin.* 4. 2. 65. Verbabatur mihi (*munera*) in labris primoribus. *Cic. in fragm.* apud *Non. c.* 5. *n.* 24. Quod in primoribus habent, ut ajunt, labris. *Id. pro Cal. c.* 15. Non modo qui primoribus labris gustassent genus hoc vitæ, & extremis, ut dicitur, digitis attigissent; sed qui totam adolescentiam voluptatibus dedissent. *Id.* 2. *de Orat. c.* 19. *a med.* Hæc esse penitus in media philosophia retrusa atque abdita, quæ isti rhetores ea primoribus quidem labris attigissent. ¶ Caret recto singulari, itemque posticna neutrius generis propria, in utroque num. Genitivus autem mobilitudinis, *primorum*, communis est cum *primus*. *Serv. ad Æn.* 9. *v.* 309.

PRIMOTICUS. V. vocem sequent.

PRIMOTINUS, a, um, πρώϊμος, primo nascans, tempestivus, maturus: cui opponitur serotinus. Agnoscitur a *Perscian.* super 12. *vers. Æn.* 5. *pag.* 1227. *Putsch.* Et fortasse ita legendum est apud *Apic. l.* 4. *c.* 5. *sub fin.* Duracina primotina pusilla præcoqua purgas. Ubi ni. leg. *primotica* eod. sensu.

PRIMULUM, *per la prima volta*, primum, primo, primiter: apud Comicos. *Terent. Adelph.* 3. 2. 2. Modo dolores, mea tu, occipiunt primulum. *& 5. 6. 10.* Paulatim plebem primulum facio meam. *Plaut. Men.* 5. 5. 18. Jam hercle occeptat insanire primulum. *& 9. 57.* Tum dentes mihi cadebant primulum. Adde *Mil.* 4. 2. 23.

PRIMULUS, a, um, *primo*, primus: apud Comicos. *Plaut. Amph.* 2. 2. 205. Primulo dilusoln abivisti ad legiones.

PRIMUM, *la prima volta*, *primieramente*, πρῶτον, primo, primiter: & sæpe enumerationibus, & distributionibus. *Cæs. l.* 1. *B. Gall. c.* 25. Cæsar primum suo, deinde utriusque & conspectu remotis equis, prælium commisit. *Cic. Fam.* 16. *ep.* 3. *extr.* Ta valere, tus causa primum volo, tum mea. *Id. pro Sull. c.* 15. Primum, ne qui posset, &c. deinde, ne cui liceret, &c. postremo, ne quid jam a me, &c. *Id. Verr.* 4. *c.* 58. *extr.* Primum, averti pecuniam non placere: deinde ipsarum statuarum modum quendam assa oportere: deinda, illud cerre: ab invitis aeipi non oportere. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 1. *sub fin.* Primum docent esse deos: deinde, quales sint: tum, mundum ab his administrari: postremo, consulere eos rebus humanis. *Celsi. l.* 2. *c.* 1. *ad fin.* Puericia primum circa quadragesimum diem, deinde septimo mensis, tum septimo anno, postea circa pubertatem periclitstur. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 56. *a med.* Primum Latina Apollo nonquam locutus est: deinde ista fere inaudita Græcis est: præterea Pyrrhi temporibus, &c. postremo, quamquam, &c. *Id. l.* 2. *de Orat. c.* 31. *a med.* Orator debet reperire primum, quid dicat: deinde inventa, &c. tum ea vollire, &c. post memoria tenere: ad extremum agere, &c. *Id* 5. *de Fin. c.* 23. Caritas generis humani serpit cognationibus primum, tum affinitatibus, deinde amicitiis, post vicinitatibus, tum civibus, deinda totius complexu gentis humanæ. ¶ Additur genitivus *omnium* ad majorem vim. *Cic.* 2. *Catil. c.* 9. Primum omnium ego ipse vigilo, adsum, provideo. *& 3. Verr. c.* 25. Primum omnium opera danda est, ut, &c. *Brut. ad Cæsar.* 25. *Fam. epist.* 20. Primum omnium non te fugit a

&c. *Terent. Heaut.* 2. 3. 33. Jam primum omnium Dromo pulſet lores. *Plaut. Trucul.* 4. 3. 13. Omnium primum deverſæ ſtuta. ¶ Item *duæ* particula. *Plaut. Mil.* 2. 3. 26. Primum *dum*, ſi falſo inſimulas Philocomaſium, hoc perieris. Iterum ſi id verum eſt, tu ei cuſtos additus poteris. *Id. Trin.* 1. 2. 61. Primum dum omnium mala dicitoſtur tibi vulgo in fœminibus. *Id. Moſtell.* 2. 1. 53. Omnium primum dum ædes fac occluſæ ſint. Adde *Rud. prol.* v. 32. & *Trucul.* 2. 1. 10. ¶ Interdum poſt *primum* non ſignificatur *deinde*, aut quippiam ſimile, ſubintelligitur tamen, & nihilominus abſolvitur ſententia. Exempla habes *l.* 2. *Fam. ep.* 9. *l.* 7. *ep.* 23. *lib.* 12. *Attic. ep.* 18. *a med. l.* 4. *Acad. q.* 14. *ad fin.* & 18. quæ congeſſit *Manut. ad tit. l.* 2. *Fam.* item *Terent. Andr.* 1. 3. 6. *Virg.* 4. *Æn. v.* 343. *Plaut. Moſtell.* 2. 1. 53. &c. ¶ Extra enumerationem, præcedentibus particulis *ut*, *ubi*, *cum*, *nunc*, &c. *Cic. Fam.* 12. *epiſt.* 13. Ut primum poteſtas data eſt augendæ dignitatis tuæ, nihil prætermiſi in te ornando. *toſta tbe.* & 4. *Verr.* c. 10. Ubi primum potuit, ſtum reliquit. *ſubito tbe.* Sic *lib.* 2. *de nat. Deor.* c. 48. Simul ac primum niti poſſunt, aquam perſequuntur. *Id.* 4. *Verr.* c. 23. Tum affuerat, cum primum dati ſunt judices. *quando per la prima volta.* & *Terent. Andr.* 5. 4. 33. Poſtilla nunc primum nudio, quid illa ſit ſuctum. *queſt' è la prima volta, tbe feuro u dire.* & *Plaut. Aſin.* 5. 2. 37. Cenſin' tu, illunc hodie primum ire aſſuetum eſſe in ganeum? *tbe oggi fu la prima volta*, *tbe*, &c. *Cic. Phil.* 5. *c.* 11. *ſub fin.* Quo die primum convocati ſumus. ¶ *Primum*, & *primo* id differunt, quod *primum* ad ordinem rerum pertinet, *primo* ad tempus. Aliquando tamen promiſcue uſurpantur. *Plaut. Capt.* 2. 3. *extr.* Et rus primum prævorti volo. *primo di tutte.* & *Cic. pro Arch.* 1. 3. Primum Antiochiæ celeriter antecellere omnibus contigit; poſt, &c. *Liv. l.* 38. *ep.* 41. Primum expulere loco hoſtes, deinde avertere. *Cæſ. l.* 1. *de Bell. Civ.* 39. *a med.* Primo quidem decipi, incommodum eſt: iterum, ſtultum: tertio, turpe. ¶ *Quam primum* V. ſuo loco.

PRIMUS, a, um, *primus*, *principalis*, πρῶτος, ſuperlat. a *prior*, dicitur is, qui ante ſe nullum habet, & refertur ad ordinem, locum, tempus. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 48. Eorum ut-cunque primus venerat, ſub muro conſiſtebat. *Terent. Adelph.* 4. 2. 7. Primus ſeatio mala noſtra: primus reſciſco omnia: primus porro nbnuntio. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 22. *ſub fin.* Statuariorum primus Apollonis, quem Arcades colunt: qui ſpeculum inuenit, primuſque vulnus dicitur obliquaviſſe: ſecundus lecundi Mercurii frater: tertius Arſippi, & Arſioone, qui primus purgationem alvi invenit. *Id.* 3. *Offic. cap.* 1. Verum primum: verum igitur & *extremum*. *Liv. lib.* 34. *cap.* 19. Trium conditionum electionem ferre jubet: primam, ſi tranſire, &c. alteram, ſi abire, &c. tertiam, ſi placeat, &c. *Cæſ. Attic. l.* 9. *ep.* 6. *a med.* Primæ litteræ monent, ne, &c. proinde oſtendunt, &c. *Id. ſub fin. Phil.* 8. Qui ad conſules ante Idus Martias primus adierat. *le proſſime ide.* & *pro Sext. c.* 3. Cum tribunus plebis primus iater homines nobiliſſimos factus eſſet. *Id.* 4. *de Fin. cap.* 7. Primi ex omnibus philoſophis a natura tributum eſſe docuerunt, ut, &c. *Nep. in Alcib. cap.* 7. *ad fin.* Primus Græcia in Thraciam introit. *Sortou. in Cæſ. c.* 25. Germanos primus Romanorum mannis affecit clabibus. *Tacit. Ann.* 6. *c.* 4. Latiarem luendæ pœnæ primus fuit. *Ovid. Heroid. ep.* 17. *v.* 185. Si te vidiſſem, primus de mille fuiſſes. *Id.* 5. *Met. v.* 97. Cephenum poſt regem primus Odites. & *l.* 4. *ex Pont. ep.* 15. *verſ.* 4. a Superis hic mihi primus erit. *b. e.* poſt Superos. ¶ *Prima virorum*, primarii viri, τὰ πρῶτα τῶν ἀνδρῶν. *Lucret. l.* 1. *v.* 85. Dictores Danaum delecti, prima virorum. Sic *Primus vero*, prima via. *Id. l.* 1. *v.* 1067. *Prima conſiliorum*, prima conſilia. *Tacit. 2. Hiſtor. c.* 11. ¶ Cum infinito *Sil. l.* 1. *v.* 160. Primus inire mari, poſtremus ponere Martem. ¶ Sæpe dicitur de principe, ſeu numerare parte cujuſque rei. *Cic. Fam.* 3. *ep.* 6. Te in primo provincia velle eſſe, ut quam primum deceſſeris. *fait' ingreſſo della provincia.* & *Ovid.* 3. *Amor. el.* 2. *v.* 64. pates ſi ſorte juvabit, Cancellis primos inſerueſſe pedes. *la punta de' piedi.* & *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 65. Rana prima lingua cohæret, interna abſoluta a gutture. *la punta della lingua.* & *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 8. *ad fin.* Primis, ut dicitur, labris guſtaſſe phyſiologiam. *Virg.* 3. *Georg. v.* 399. Primaque ferratis præfigunt æra capiſtris. *L'eſtremità del muſo.* & *Catull. carm.* 2. *verſ.* 3. primus digitus. *la punta del dito.* & *Petron. in Satyr. c.* 122. Primis ſtatim nocte. *ſul principio della notte.* & *Calum. l.* 10. *v.* 190. Cæciliam primo deponit Aquerius anno. *Id. l.* 12. *c.* 21. *in fi.* primis vindemia. *& cap. c.* Primo mane. *Plin. l.* 19. *cap.* 2. *ſub fin.* Primi dantes. *b. e.* primores. ¶ *Primus ſol*, ſol oriens, *il ſol naſcente. Virg. 6. Æn. v.* 255. primi ſub lumina ſolis, & ortus. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 331. primi jubar ad placabile Phœbi. *Sil. l.* 12. *v.* 574. ubi nox depulſa polo, primaque rubeſcit Lampeda Neptunus. ¶ *Primus luna*, primus dies lunæ. *Plin. l.* 2. *c.* 13. & 17. ¶ In illo *Statii l.* 1. *ſilv.* 4. *v.* 73. & *lib.* 1. *Theb. v.* 200. Occiduas, primaſque domos, & ſole ſub omni Permeruit jurata manus: *primos domos* intellige regionem *orientalem*, quæ & nobilior eſt, & dextera pars mundi a terræ menſoribus dicitur. ¶ Ferquenter jungitur cum *quiſque*; & majorem vim adjicit. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 57. & *ad Pompeyum* 2. *poſt epiſt.* 11. *l.* 8. *ad Attic. antr med.* & *Nep. in Milt. c.* 4. *ad fin.* Primo quoque tempore. *quanto primo.* & *Cic. in f. Phil.* 8. Primo quoque die. & *Liv. l.* 41. *c.* 48. Ut exercitui diem primam quemque dicerat ad conveniendum. *il primo giorno che ſi potrà.* & 4. *Acad. c.* 16. Mr tibi primum quidquid concedente. & *lib.* 2. *de Fin. c.* 32. *ad fin.* Fluit voluptas, & primo quæque avolat. *b. e.* quæcumque voluptas, ſtatim ne ſe ſe offert, præterit more aquæ labentis. ¶ Sæpe eſt primarius, princeps, *primario*, *principale*: & refertur ad conditionem eminentem, dignitatem, nobilitatem. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 35. Evocat ad ſe Maſſilienſium quindecim primos. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 6. Sex. Roſcius fuit genere, nobilitate, & pecunia non modo ſui municipii, verum etiam ejus victinitatis facile primus. & *Verr.* 6. *cap.* 17. A Lyſone vero Lilybætano, primo hominum, Apollinis ſignum ablatum eſſe non opoctuit. *Petron. in Satyr. c.* 116. Urbem antiquiſſimam, & nliquando Italiæ primam. *Virg.* 9. *Æn. v.* 785. juvenum primos tot miſerit Oreo. *Terent. Eun.* 2. 2. 17. Eſt genus hominum, qui eſſe primos ſe omnium rerum volunt, nec ſunt. φιλοπρωτεύοντες. *Sil. l.* 17. *v.* 355. Perque bis octonos primus fuit Annibal annos Hamani generis. *Terent. Eun.* 1. 2. 10. Quia ſum apud te primus. *b. e.* amor a te maxime omnium. *Lamprid. in Alex. Severo, c.* 27. *extr.* Palæſtes primus fuit. *eccellente*, *ſingolare.* Hinc *in primis*, & *tum primis*, inter primos, *tra' primi*, ſive ratione ordinis, temporis, aut loci, ſive excellentiæ. *Nep. in Pauſan. c. ult.* Dicitur mater, poſtquam de ſcelere hujus comperit, in primis, ad filium claudendum lapidem ad introitum ædis attuliſſe. *Id. in Epamin. c.* 19. Cum pugnari cum Lacedæmoniis cœpit, in primis fletit. Cic. 4. *Verr. c.* 36. Sthenius multa, ut in primis Siculorum in dicendo copioſus eſt, commemoravit. *Nep. in Attic. c.* 13. Naque tamen non in primis hanc habuerunt. & *ibid. ad fin.* Cum in primis lautus eſſet equos Romanus. *Cic.* 4. *Verr. c.* 36. Oppidum in primis Siciliæ clarum & ornatum. *Id. l.* 1. *de nat. Deor. cap.* 43. Vir magnus in primis. *Id. Verr. 5. c.* 27. Homo in primis improbiſſimus. & *Verr.* 4. *c.* 28. Homo domi ſuæ cum primis locuples atque honeſtus. *Craſſus* apud *Cicer. l.* 2. *de Orat. cap.* 55. Sapiens homo cum primis noſtræ civitatis. ¶ Dicitur etiam *primus* de re præcipua, potiſſima, maxime æſtimanda, optima, præſtantiſſima. *Cato R. R. c.* 1. *ad fin.* Prædium quod primum ſiet, ſi mi rogabis, ſic dicam. *Salluſt. in Catil. c.* 3. Otium, atque divitiæ, quæ prima mortales putant. *Id. in Jug. c.* 86. & *Terent. Heaut.* 5. 2. 9. Eſſe animo omiſſo, &, ſuavin in præſentia quæ eſſent, ea prima habere. *Id. Eun.* 3. 5. 51. Præterea hoc etiam, quod ego vel primum puto, accipit homo nemo malius prorſus, neque probatius. *Plin. l.* 10. *c.* 34. Columbis pudicitia prima. *Id. l.* 5. *c.* 25. Primus cura. *b. e.* præcipua, pariſſima. ¶ Hinc *in primis*, (quod & *imprimis*, aut *imprimis* conjunctim ſcribitur, ſed minus recte, ut *Manut.* & *Cellar.* monent) inter res primas, ſupra cetera, præcipue, maxime, *ſopra tutto*, *principalmente*, *ſpecialmente*. *Cic.* 3. *de Orat.* 1. 5. In primis hoc in ſe animadvertam eſſe dicabet. *Id.* 5. *de Fin. c.* 18. Illud vero minime conſectarium, ſed in primis hebes. ¶ Item ante omnia, primum, primo, *premieramente*, *in primo luogo*, *prima di tutto*. *Salluſt. in Jug. cap.* 2. Jugurtha in primis Adherbalem excruciatum necat, dein omnes puberes. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 1. Cum ad me frater veniſſet, in primis nobis ſermo de te fuit. ¶ *Primæ partes* in fabulis ſcenicis ſunt ejus, qui ſæpius in actu eſt, & majorem fabulæ partem ſuſtinet. V. *Pars. Terent. Phorm. prol. v.* 26. Epidicazomenon quam vocant Comœdiam Græci, Latini Phormionem nominant, Quia primas qui partas aget, is erit Phormio Parafitus, per quem res agetur maxime. ¶ Hinc translate *primas agere*, *ferre*, *dare*, *deferre*, &c. primum in quaque re locum, munus, dignitatem deſignat. *Cic. in Bruto, c.* 90. Primas in cauſis agebat Hortenſius. *Id. ibid. c.* 89. Ex his Cotte & Sulpicius facile primas tuleruot. *Id.* 3. *de Orat. c.* 56. Actioni primas dediſſe Demoſthenes dicitur, cum rogaretur, quid in dicendo eſſet primum: huic ſecundas, huic tertias. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 17. *extra med.* Amorie erga me, tum a ſuntemo amore deſcenſi, tibi primas defero. *Id. in Divin. Verr. cap.* 15. *a med.* Si Allienus minus vehemens fuerit, & tibi primas in dicendo partes concefferit. *Id. in Bruto, c.* 95. *a med.* Hortenſius facile primas tenebat adoleſcens. ¶ *Prima* neutr. plur. principia, primordia. *Virg. Ecl.* 6. *verſ.* 33. at his naordia primis Omnia, & ipſi tenet mundi concreverit orbis. *Liv. l.* 8. *cap.* 3. Quod bellum, ſi prima fatie proſpera fuiſſent, haud dubie ad Romanos perveniſſet. *Lucret. l.* 4. *v.* 185. In quo jam genere eſt ſolis lux, & vapor ejus, Proptereа quia ſunt e primis lacta minutis. ¶ *Primus* pro *primum*, h. e. in primis, ante omnia, Poetice. *Sil. l.* 2. *v.* 235. Stat primum urbem, muruſque patentes, Poſſpoſita cæda, & dilata, invadere, pugos. Adde *lib.* 10. *v.* 580. Non abſimilis eſt ratio in illo *Virg.* 5. *Æn. verſ.* 857. Vix primos impiua quies laxaverat artus. *b. e.* vix primum, tantum non: nisi malis eſſe enallagen pro *primo quies*, initium ſomni. ¶ *Primo*, πρῶτα, adverbii ritu, primo, primum, *primieramente*, *la prima volta*. *Gem. in Cynog. v.* 25. Prima jubeat tenui naſcentem jungere filo Limbum. Huc *Porphyrius*, & *Servius* trahunt illud *Virg.* 4. *Georg. verſ.* 221. cum prima novi ducunt examina reges. Alii illud *Catulli carm.* 29. *in Cæſ. v.* 18. Patarna prima lanciuata ſunt bona: Secunda præda Pontica: inde tertia Hibera. & *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 1. Prima deum magnis canimus freta pervia natis. *b. e.* freta primum pervia. ¶ *A prima*, a primo tempore, primum, prima, *du principio*, *in prima. Plaut. Moſtell.* 3. 2. 139. Multum improbiores ſunt, quam a primo credidi. *Terent. Phorm.* 4. 2. 24. Petam hinc, unde a primo inſtitui. *Cic. in Orat. c.* 2. In illis pro Cteſiphonte oratione ſubtiliſſima primo: deinde preſſius: poſt ſenſim exſultavit audacius. Adde *Attic. l.* 8. *ep.* 11. & 23. *lib.* 9. *ep.* 6. *lib.* 16. *ep.* 7. 5. & *Fin. c.* 15. & *Phil.* 2. *c.* 30. ¶ *In primo*, primo loco, ante alios. *Salluſt. in Jug. c.* 71. *extr.* Equites in primo lati, pedites quam acriſſime ire jubet. *Senec. l.* 5. *nat. quæſt. c.* 14. Repetam nunc, quod in primo diximus. *Al. emire.* in. *Cic. in Orat. c.* 64. Qui numerus in primo viget, iacet in extremo.

PRINCEPS, principis, adject. *primo*, πρῶτος, idem quod primus. Videtur eſſe quaſi *primiceps*, a *primus*, & *capio*, vel *cupio*. V. *Dominus*.

cepr. Cic. *Verr.* 4. c. 2. Omnium nationum exterarum princeps Sicili'a ſe ad amicitiam populi R. appliuit. *Ovid.* 2. *Faſt.* v. 714. muri Qui dederit princeps oſcula, victor erit. Cic. *Verr.* 7. c. 34. *ea fu.* Ut quiſque in ſuea poſtremus, ita periculo princeps erat. *Plaac. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 17. Ad omnia pericula princeps eſſe noo recuſabat. *Liv. l.* 21. *cap.* 4. *ad fin.* Princeps in prœlium ibat, ultimus conferto prœlio cacedebat. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall.* c. 2. Carnutes, principes ſa cu omnibus bellum facturos pollicentur. Cic. 3. *de Orat.* c. 32. Princepe en omnibus auſus eſt poſcere, &c. *Id.* 10. *Phil.* c. *ult.* Princeps fuit ad conatum exercitus comparandi. *& Phil.* 7. *cap.* 9. Firmani principes pecuniæ pollicendæ fuerunt. *Id. in Divin. Verr.* c. 15. Omnibus rebus is, qui princeps eſt in agendo, ornatiſſimus eſſe debet. *Virg.* 11. *Æn.* v. 620. princeps turmas inducit Atylas. *Val. Flacc. l.* 1. *verſ.* 532. peregunt Ordine cuncta ſuo, tetumque a principe curſu Fixa manent. *Stat.* 12. *Theb.* v. 664. Cujus in Ogygio princeps ſtat lancea maro. ¶ Item qui auctor, aut inventor, aut caput eſt rei cujuſpiam, *autore, capo. Cic. pro Arch.* c. 1. Hunc video mihi principem ad ſoſcipiendam, & ad ingrediendam rationem horum ſtudiorum eeſtitiſſe. *Id. pro Cluent.* c. 22. Cum patronum, quia conſciue, condemnaſſent, ipſum principem atque arbitrum ſceleris abſolveruut? *Id.* 2. *de nat. Deor.* c. 42. *extr.* Zeno, qui inventor & principe Stoicorum fuit. *Id. de Haruſpic. reſponſ.* c. 26. *ad fin.* Deteriores cavete: quorum quidem magna eſt natio: ſed tamen eorum omnium hic duæ eſt atque princeps. *Id.* 3. *de Orat.* c. 17. Auctor publici conſilii, regendæ civitatis dux, ſententiæ atque eloquentiæ princeps. *Liv. l.* 8. c. 21. *ad fin.* Principes ſententiaram conſulares. *b.* e. qui ante alios ſententiam in Senatu rogantur. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall.* c. 14. Qui hujus conſilii principes fuiſſent, in Britanniam profugiſſe. *& lib.* 5. *cap.* 52. Tentum apud barbaros valuit, eſſe repertos aliquos principes belli inferendi. ¶ Item primarius, primus, atque re antecellens, *principale, primario, primo. Cic. in Orat.* c. 19. Longe omnium, quicumque ſcripſerunt, aut locuti ſunt, gravitate princeps Plato. *Id.* 2. *de Divin.* c. 42. Eudoxus in aſtrologia facile princeps. *Id. Fam.* 1. *epiſt.* 9. *ante med.* Quales in republica principes eſſent, tales reliquos ſolere eſſe cives. *Horat. l.* 2. *ep.* 17. v. 35. Principibus placuiſſe viris, non ultima laus eſt. *Plin. l.* 37. c. 2. *ſub fin.* Sophocles principe loci genitus Athenis. *Id. in fin.* c. 32. *l.* 8. Quæſdam principes femines ſcimus cernem eam degustare ſolitae. ¶ *Princeps juventutem*, ſub libera civitate fuit juvenis inter æquales (præſertim equeſtris ordinis) nobilitate, ſplendore, ingeniis artibus, & optima ſpe excellens, & nondum honores adeptus. *Cic. Fam.* 3. *epiſt.* 11. *a med. de M. Brute.* Alter jampridem juventutis princeps, celeritee, ut ſpero, civitatis. *Liv. l.* 42. c. 61. Equites enim illis (*Romanis*) principes juventutis: equites ſeminarium Senatus. ¶ Sub Imperatoribus hæſit hoc nomeo honoris cauſa eorum filiis: ut de Cajo & Lucio ab Auguſto adoptatis videre eſt apud *Tacit.* 2. *Ann. cap.* 3. *Ovid.* 1. *de ar. am.* v. 194. *Senec. de conſol. ad Polyb.* c. 34. *a med. & in Cenotaph. Piſon.* C. *Cæſarii*, & *in Inſcript. Gruter. pag.* 235. *n.* 2. 4. &c. Adde *Sueton. in Calig.* c. 15. ubi martat, a Caligula fratrem Tiberium die virilis togæ adoptatum, atque hoc titalo appellatam. ¶ *Princeps Senatus, πρόεδρος τῆς γερουσίας*, dicebatur, qui primo loca in Cenſoribus in Senatu recenſendo legebatur, & primus poſt magiſtratus ſententiam rogabatur. Hic honos habebatur ei, qui vitæ probitate, auctoritete & amplitudine rerum geſtarum anteibat. *Liv. l.* 34. c. 44. Cenſores principem Senatus P. Scipionem Conſulem, quem & priores Cenſores legerent, legerunt. *Id. l.* 27. c. 11. Senatus lectionem contentio inter Cenſores de principe legendo tenuit. Sempronii lectio erat: ceterum Cornelius moram traditum a patribus ſequendum ajebat, ut qui primus cenſne nt iis, qui viverent, fuiſſet, eum principem legerent. is T. Manlius Torquatus erat. Sempronius, cui dii ſortem legendi dediſſent, ei jus liberum eoſdem dediſſe deos. ſe id ſuo arbitrio facturum, lecturumque Q. Fabium Maximum, quem tum principem Romanæ civitatis eſſe, vel Annibale judice, victurus eſſet. Cum dio certatum eſſet verbis, concedente collega, lectus a Sempronio princeps in Senato Q. Fabius Max. Cof. *Eſt qui legat* princeps in Senatum Q. Fabius, &c. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 406. *n.* 7. *dubia tamen ætate.* Princeps in Senatum duobus luſtrie lectus eſt. V. *Liv. l.* 29. c. 37. ¶ In militia *principes* erant milites robuſtioris ætatis, & gravis armaturæ, qui in ſecundo, vel (ſi velites primos dicas) tertio aciei loco poſt haſtatos collocabantur; ita dicti vel quod eſſent præcipuum robur exercitus, (quod tamen triarii maxime convenit): vel quod erant ex ditioribus & nobilioribus civibus: vel demum quod olim primi pugnam inibant: unde *Ingers. de re milit. l.* 1. c. 20. & *lib.* 2. *cap.* 15. eos in prima acie collocat. Dividebantur in decem ordines, qui e decem centurionibus regebantur, ut in Haſtetis, & Triariis. Cic. *ad Brut. epiſt.* 8. Cretenſi bello, Metello imperatore, octavam principem duait. *b.* e. octevum ordinem principum. *Liv. lib.* 42. *cap.* 34. A Mac. Acilio mihi primus princeps prineis centuriæ eſt aſſignatus. V. *Antiplautus*, & *Haſdruv.* Auguſtus rerum potitus, ſub nomine *Principis* eripublicæ præfuit, invidioſa vocabula *regis, dictatoris, domini* evitans, nomenque uſurpans, eni in libertate jam Romani aſſueverant, *principem juvenem nitis*, & *ſenatum* jampridem audire ſoliti. Unde *Principis* poſtea dictus, penes quem ſumma rerum fuit, *Princips, Καίσαρ. Ovid. l.* 1. *ex Pont. ep.* 2. v. 123. *Horat. l.* 1. *od.* 2. *ve ſunc*, *Phædr. l.* 5. *fab.* 7. v. 17. & 27. *Tacit.* 1. *Ann. cap.* 1. & 9 *Senec. Plin. utrique*, *Martial. Suetan.* &c. ¶ Eſt etiam *princeps*, præfectus, præſes, alicui nedimi cui officio præpoſitus, *preſidente. Varr. l.* 1. *R. R.* c. 2. *terra med.* Paſtio magis ad paſtorem, quam ad agricolam pertinere videtur. Quocirca principes, qui utriqus rei præpoouotur, vocabulis quoque fuut diverſi, quod unus vocatur villicus, alter magister pecoris. *Lamprid. in Alex. Sever. cap.* 31. Iouriem nulli unquam fecit, nec magiſtris quidem, aut principibus officiorum. *Aurel. in Vopiſc.* 3. *cap.* 28. Accenſus eſt numen ordinis & promotionis in militia, ut nunc dicitur princeps, vel commeotarienſis. ¶ Apud *Phædr. l.* 5. *fab.* 7. eſt *Princeps* nomen proprium ibicinis.

PRINCIPALIS, le, *principale, primarie, ἀρχικὸς, πρωτεύων*, primus, præcipuus, ea principio proveniens, ſeu ea origine. *Cic. de Fate, cap.* 18. Cauſarum aliæ ſunt perfectæ & principales, aliæ adjuvantes & proximæ. (*Id. ibid.* c. 5. vocat *naturales* & *antecedentes.*) *Quintil. l.* 9. *c.* 1. Eſt igitur teopus ferino a naturali & principali ſignificatione traoslatus ad eliam. *Id. l.* 3. *c. ult.* Hanc quæſtioocm, velati principalem, vocant *ζήτησιν*. *Colum. l.* 1. c. 3. Poſt hæc dum principalia ſubjungebat illa non minus imuenda. *Vellej. l.* 2. c. 11. Metellus præter triumphos, honoreſque ampliſſimos, & principale in republica faſtigium, &c. *Plin. l.* 10. c. 18. Pici principales in augurio. *Id. l.* 29. *c.* 8. *poſt med.* Peregrinum & cereum (*herbæ genus*) culmis principale. *Id. l.* 12. c. 14. Principalia in Arebia tas, & myrrha. *Id. l.* 37. c. *ult.* Principalia gemmerum genera. *Id. l.* 31. c. 6. *extr.* Prioripalia aquatilium. *Apul. in Florid.* n. 21. (*al.* l. 4.) Principales viri. *Plin. l.* 18. *c.* 3. *ſub fin.* De caltura agri præcipere, principala fuit & apud cateros. *b.* e. præcipue cura. *Gell. l.* 13. c. 10. Juris civilis diſciplinam principali ſtudio exercere. *eam explicazione particulare. & lib.* 11. *cap.* 15. Principalia verba. *b.* e. primitiva, primigenia, primæ origioie. ¶ Item pertinens ad principes in militia. *Pealm* ex *Feſto*. Principalis caſtrorum porta nominatur, quod in eo loco eſt, in quo principes ordines tendunt. ¶ Item ed Principem, *principeſco, de principe, καισαρικὸς, Vellej. l.* 2. c. 56. Neque illi (C. *Cæſari*) plus quinque menſium Principalis quies contigit. *Plin. in Panag.* c. 79. Principales curæ. *& cap.* 82. copiæ. *& cap.* 76. Apparatus arrogantiæ Principalis. *& cap.* 36. *extr.* Principalia beneficia. *Tacit.* 1. *Hiſt.* c. 22. Principale meterimonium. *& lib.* 2. c. 81. *extr.* Principalia cæſtrorum porta nominatur, *de principe, καισαρικὸς, Vellej. l.* 2. c. 56. Neque illi (C. *Cæſari*) plus quinque menſium Principalis quies contigit. *Plin. in Panag.* c. 79. Principales curæ. *& cap.* 82. copiæ. *& cap.* 76. Apparatus arrogantiæ Principalis. *& cap.* 36. *extr.* Principalia beneficia. *Tacit.* 1. *Hiſt.* c. 22. Principale meterimonium. *& lib.* 2. c. 81. *extr.* Principalia cæſtrorum porta nominatur, quod in eo loco eſt, in quo principes ordines tendunt. ¶ Item ed Principem, *principeſco,

PRINCIPIUM, ii, n. *principio*, *cominciamento*, ἀρχή; initium, primordium, origo, caput. *Cic. 1. Tuſcul. c. 23.* Origo principii nulla eſt. nam ex principio oriuntur omnia: ipſum autem nulla ex re alia naſci potuit. *Id. 1. de nat. Deor. c. 8. ſub fin.* Quid eſt cujus principium aliquod ſit, cihil ſit ceternum? *Id. de Senect. c. 21.* Nec principium, nec finem habere. *Id. pro Cal. c. 23.* Cujus criminis neque principium iovenire, neque avolvere axitum poſſum. *Id. in ſomn. Scip. c. 8.* Hic fons, hoc principium eſt movendi. *Tacit. 1. Ann. c. 69.* Tradit Plinius, ſtetiſſe apud principium pontis, grates legionibus habentem. ¶ Dicitur & de primis alimentis, rudimentis, & propoſitionibus univerſalibus artium, &c. *Cic. 1. de Legib. c. 13.* Bene proviſa & diligenter esplorata principia ponantur. *& cap. 6.* Nunc juris principia eideamus. *Id. 3. Offic. c. 12. e med.* Cum ea habeas principia naturæ, quibus parere, & quæ ſequi debeas. *primi decreti.* & *lib. 1. c. 17.* Id autem eſt principium urbis, & quaſi ſeminarium reipublicæ. *Id. 4. Acad. c. 36. in fin* Principia rerum, ea quibus omnia conſtant. ¶ Item de auctore, capite, principe, origine generis, familiæ, &c. *Sil. l. 15. v. 748.* mihi Bellus avorum Principium. *Ovid. 2. Faſt. v. 37.* Græcia principium mortis fuit. ¶ *Principium dicendi*, initium orationis, exordium. *Cic. 1. de Orat. c. 26. ad fin.* Ut exalbeſcam in principiis dicendi. V. *Inſonuerie.* ¶ *Principio*, *a principio*, *in principio*, initio cujuſcunque rei, primum, primo, in primis, *primoramente*, *in primo luogo*, *da principio*. *Cic. de Divin. l. 2. c. 35. extr.* Jus augurum divinationis opinione principio conſtitutum eſt, poſtea, &c. *Id. 1. Offic. c. 4.* Principio generi animantium omni eſt a natura tributum, ut ſe tueatur. *Id. 2. Tuſcul. c. 22. e med.* C. Marius, cum ſecaretur, principio vetuit ſe effigiari: nec quiſquam eate Marium ſolatus dicitur effe ſectus, cui ergo noſtra alii? valuit auctoritas. *Terent. Andr. a. 1. ſc. 1.* Te obſecro priocipio ut ne duras: ſed ſi id non poteſt, ſaltem, &c. *Plaut. Merc. 1. 1. 40.* Principio atque animus ephebis æteſe exiit. *h. e.* ſimul atque, cum primum. *Cic. Attic. l. 7. ep. 1.* Vellem a principio ea audiſſe amiciſſime monentem. *Id. de clar. Orat. c. 42. ſub fin.* Diceram a priacipio, de republica ut ſileremus. *Id. 1. de Orat. c. 48.* Quod in principio fieri in omnibus diſputationibus oportere cenſeo. *Terent. Pherm. 2. 1. 52.* Sed quid ceſſas hominem adire, & blande in principio alloqui? ¶ *Principiumi* pro *principio*, *a principio*. *Cæſ. B. R. c. 157.* Principium re cognoſcere oportet, quot genera braſſicæ ſint. *Al. leg.* principia. ¶ *Dovere principiumi ab aliquo*, proficiſci, deſcendere. *Ovid. 13. Met. v. 705.* Inde recordati, Teucros a ſanguine Teucri Ducere principium. *Cic. in Verr. c. 6.* Omnium rerum magnarum principia a diis immortalibus ducuntur. ¶ *Prenzipiumi capeſſere*, incipere, *dar cominciamento*. *Tacit. 15. Ann. c. 49.* Principium tanti facinoris capeſſivere. ¶ *Principia*, *erum*, locus in caſtris, ubi erat Prætorium, & tabernacula Legatorum, & Tribunorum militum, & ſigna legionum: & ubi conciones militares, & conſilia habebantur, jus dicebatur, ſacra fiebant, ἀρχαῖα. ita dictus vel quod ibi principes ac duces exercitus tenderent: vel quod in caſtris metandis principio deſignaretur, poſtea reliqua caſtra: vel quod ibi principes, ſeu milites ſecundi in acie ordinis decerent. *Liv. l. 28. c. 24.* Et jura reddere in principiis ſolebant. *Id. l. 7. c. 12. ſub fin.* Nec in circuitu modo fremere, ſed jam in principiis, ac prætoria in unum ſermones confundi. *Joſtin. l. 11. c. 6.* Dedituſ nemo, niſi ſeeagenarius, dueit: ut ſi principia caſtrorum cerneres, Senatum te alicujus priſcæ raipublicæ cidere dicetes. *Nep. in Eumen. c. 7.* In principiis nomine Alexandri ſtatuit tabernaculum, in eoque ſellam auream cum ſceptro ac diademete juſſit poni, eoque omnes quotidia conveoire, ut ibi da ſummis rebus conſilia caperentur. *Macer Dig. lib. 49. tit. 16. leg. 12. ſub fin.* Officium tribunorum eſt principiis freqoenter intereſſe, querelas commilitonum audire. *Tacit. 3. Hiſtor. c. 13.* Primores centurionum, & paucos militum in principia vocat. Adde *lib. 1. c. 48.* Hunc locum ita deſignat *Sext. l. 10. Theb. v. 176.* Ventum ad concilii penetrale, domumque verendam Signorum, magnis ubi dudum cladibus æger, Rerum extrema movens, fruſtra conſulter Adraſtus. *Terrall. de cor. mil. c. 12.* Ecce aanua cutorum nuncupatis quid videtur? Prima io principiis, ſecunda in Cepitaliis. ¶ In illo *Cic. ad Brut. ep. 10. ſub fin.* Spes libertatis auſquam, niſi in ceſtrorum caſtrorum principiis eſt: *Manut.* mallet *præſidiis*, ſi antiquus aliquis liber haberet. Sed *ceſtrorum principia* figurate intelligera poſſumus robur exercitus, & ducum ejus militarem prudentiam, quia in principiis caſtrorum tendebat nobilior pars exercitus, & ibi conſilia militaria habebaatur, ut dictum eſt. ¶ *Principia* pro militibus, qui in principio aciei, h. e. in primis ordinibus, ſeu in fronte exercitus contra hoſtem ſtructi ſtant, *le prime file*, *le fronte*. *Liv. l. 2. c. ult.* Ceſſere magis, quam pulſi hoſtes ſunt, quia ab tergo erant clivi, in quos poſt principia integris ordinibus tutus receptus fuit. *Siſenn.* apud *Non. c. 2. n. 516.* Poſt principia paulatim recedant, atque inde cum paucis fugæ ſe mandant. *Salluſt. in Jug. c. 54.* Deinde ipſe paulatim procedere, Macium poſt principia habere. *Terent. 2. Hiſt. cap 43.* Primani, ſtratis Unaetvicefimanorum principiis, aquilam abſtulere. *Terent. Eun. 4. 2. 12.* Tu hoſce inſtrue: hic ego ero poſt principia: inde omnibus ſignum dabo. *Gnat.* Illuc eſt ſapere. ut hoſce inſtruxit, ipſus ſibi cavit loco. Ubi *Donatus*: Militare dictum eſt: & ambiqunt multi, an in extremo agmina ſit hic locus, an in medio. Hæc *Donat.* Puto autem aptius de medio acici loco intalligi. V. *Poſtpeniscipia*. ¶ *Principium* etiam dicta eſt curia, vel tribus prærogativa, quæ prima forte exibat ad ferendum ſuffragium. *Liv. ſub fin. cap. 38. l. 9.* Legem curiatam ferenti triſte omen diem diffidit, quod Faucie curia fuit principium duabus infigais cladibus, captæ urbis, & Caudinæ pacie, quod utroque anno eadem curie fuerat principium. ¶ Sequiori ævo *principia* dicti ſunt principales, ſeu præcipui militis, qui præſlegiis muniuntur, ut cit *Veget. l. 2. de re milit. c. 7. in fin.* Adde *Frontin. Strategem. l. 2. c. 5. e med. Ammian. l. 15. c. 5. (al. 12.) lib. 22. c. 3. lib. 25. c. 5. (al. 27.)* & *lib. 28. c. 6. (al. 34.)* item *Imp. Conſtantin. lib. 12. Cod. tit. 47. leg. 2.* & *Imp. Anaſtaſ. ibid. tit. 38. leg. 16.* ¶ *Principium* pro principara. *Tertull. adverſ. Hermog. c. 19. ſub fin.* Poſſunt & aliter principium interpretari. nam & in Græco principii vocabulum, quod eſt ἀρχή, non tantum ordinetivum, ſed & poteſtativum capit principatum. *Sueton. in Calig. c. 31.* Auguſti principium clade Variana, Tiberii ruina ſpectaculorum memorabile factum. *Al. leg.* principatum, *& memorabilem. Gloſſ. vet.* Ἀρχή, magiſterium, magiſtratus, præſidatus, principium. Pro principatu eſt etiam in illo *Plin. l. 9. c. 35.* Principium ergo, culmenque omnium rerum prerii margaritæ tenent.

PRINCIPOR, aris, dep. 1. princeps ſum, impero. *Lactant. l. 4. c. 13. e med. referens verba Eſaiæ prophe. 11. 12.* Erit in illa die radix Jeſſe, & qui anſurget principari in nationes. Quæ verba referens *D. Paulus Rom. 15. 12.* habet regere gentes. *Auguſtin. contra adverſar. Legis*, & *Prophetar. l. 2. c. 6.* Sanguis in noſtro corpore plus ceteris humoribus principatur. *Sidon. carm. 9. v. 47.* Non prolem Gacamantici tonantis Regnis, Principibuſque principantem.

PRIOR, & prius, *primo*, *antecedente*, *interiore*, superior: comparat. ab obſoleto *prix*, cujus ſuperlat. eſt *primus*. Dicitur de eo, qui unum alterum præcedit tempore, loco, alieve re quacumque. *Cic. 4. Acad. c. 14. e med.* Ita priori poſterius, poſteriori ſuperius non jungitur. *Id. in Piſon. c. 1.* Me quæſtorem in primis, ædilem priorem, prætorem primum populus R. faciebat. *Cæſ. l. 1. B. Civ. c. 66. extr.* Qui prior has anguſtias occupaverit, ab hoc hoſtem prohibere nihil eſſe negotii. *& cap. 82. extr.* Hac de cauſa conſtituerat prior prælio non lacceſſere. *Id. de clar. Orat. c. 82. ſub fin.* Etſi utrique primus, penores tamen habenter deferunt Lælio. *Id. pro Quinct. c. 7.* Priore loco cauſam dicere. *Terent. Pherm. 3. 2. in fin.* Ut potior ſit, qui prior ad dandum eſt. *Cæſius ad Cicer. Fam. 12. ep. 13.* Claſſis, quam anno priore Tullius Cimber comparaverat. *Cic. 1. Fam. ep. 9. ad fin.* Quod de Quinti fratris negotio ſcribus, te priore æſtate confiere non potuiſſe, ſcio, &c. *Id. pro Planc. c. 22.* Aie prioribus Comitiis Antiaſem a Pintio tibi eſſe conceſſam. *Ovid. 15. Met. v. 445.* urbs, Quanta nec eſt, nec erit, nec viſo prioribus annis. *negli anni andati*. *Nep. in Dion c. 1.* Erat intimus Dionyſio priori. *a Dionisio il vecchio*. & *Plin. l. 14. c. 29.* Muſta condire priorie eini face. *vino dell' anno paſſato*. & *Colum. l. 4. c. 25. ſub fin.* & *l. 12. c. 1.* Vinea, quam priore libeo præcepimus. *nel libro precedente*. & *Salluſt. in Jug. c. 54.* Numidæ numero priores. *ſuperiori di numero*. ¶ Item de eo, qui plures antecedit: eſtque idem ac *primus*. *Cic. l. 1. de nat. Deor. c. 30. in fi.* In illis ſelectis ſententiis, quas, &c. hæc prior ſententia eſt. *Al. leg.* prima. *Gell. l. 14. c. 7.* Quotiens uſu veniſſet, ut omnes illi magiſtratus Rome eſſent, tum qui eorum prior aliis eſſet, ei patriſſimum, &c. *Apul. in Florid. n. 9. (al. inſit l. 2.)* Hippias e numero Sophiſtarum eſt, artium multitudine prior omnibus. ¶ Eſt etiam anterior. *Nep. in Eumen. c. 5.* Subſtringebat equo caput loro altius, quam ut prioribus pedibus terram poſſet attingere. *Plin. l. 11. c. 37. fcit. 47.* Canities homini ſemper a priori parte capitis, tum deinde ab aceria. ¶ *Priores*, majores, *i noſtri maggiori*, *gli antenati*. *Phædr. l. 4. fab. 19. v. 16.* Abiturus hinc, quo priores ebierunt. *Virg. 3. Æn. v. 693.* nomen dixera priores Ortygiam. *Plin. l. 8. c. 45. & lib. 18. c. 28.* Apud priores. *Plin. alter l. 3. epiſt. 4. e med.* Priores noſtri. *Ovid. 10. Met. v. 218.* More priorum. Adde *Senec. ep. 52. circa med. & Velley. l. 2. c. 28.* ¶ Sæpe *prior* eſt melior, præſtantior, potior. *Horat. in carm. ſæc. v. 51.* bellatrix prior, jacentem Lesbis in hoſtem. *ſuperiore*. & *lib. 4. od. 10. v. 4.* color punicæ flore prior roſæ. *più bello*. & *Ovid. Heroid. ep. 18. v. 69.* A Veneris facia non eſt prior ulla, tuique. *Liv. l. 27. c. 8.* Is, ut animum ejus cura ſacrorum & cæremoniarum cepit, ita repente exſuit antiquos mores, ut nemo tota juventute haberetur prior. *Al. leg.* in tota juventute. *Phædr. l. 1. fab. 13. v. 8.* Si vocem haberes, nulla prior ales foret, *più nobile*. & *Salluſt. in Jug. c. 10.* Quia ætata & ſapientia prior es. *& cap. 101. in fin.* Neque conſilio, neque manu priorem animum pati: pleroſque eneveoire. *Terent. Eun. 1. 1. 5.* Si quidem hercle poſſis, nihil prius, neque ſortius. ¶ Item majoris momenti, gravior, magis neceſſarius. *Val. Flacc. l. 5. v. 533.* quoniam belli pugnæque propiaque Cuco prior. *più importante*, e *premurosa*. & *Velles. l. 2. c. 52.* Neque prius, neque antiquius quidquam habuit, quam, &c. *Quinctil. l. 12. c. 2.* Et morum quidem in his haud dubie prior ratio eſt: recta tamen atiam loquentur. ¶ Vetuſtiſſimi inquit *Feſtus. l. 7. pag. 767. Putſch.* comparaticum neutrum in *or* finiebant. Unde *Valer. Antiat.* Hoc ſenatuſconſultum prior faſtum eſt. *Claud. Quadrigar.* Qui prius bellum meminiſſeot. *Id.* Fœdus prior non aſſe ſervatum. Sic *Cæſius Hemina*. Bellum Punicum poſterior.

PRIORATUS, us, m. *priorità*, prior dignitatis locus, primatus. *Tertullian. adverſ. Valentin. c. 4.*

PRIORSUM, & Priorſus, adverb. in priorem, ſeu anteriorem partem. *Macrob. l. 7. Saturn. c. 9.* Corpus aut accedit priorſum, aut retrorſum recedit. Al. leg. *prorſum*. & *cap. 13.* Priorſum pergere. *Claud. Mamert. l. 1. c. 28.* Movetur corpus priorſus, ac retrorſus.

PRISCE, *all' antica*, *dayaius*, priſco more, ſevere, duriter. *Cic. pro Cal. c. 14.* Quæram prius, utrum me ſecum ſevere, & graviter, & priſce agere malit, an remiſſe, ac leniter, & urbane.

PRISCIANUS, Grammaticus Cæſarienſis, temporibus Juſtiniani Imp. flo-

floruit, ſcripſitque de arte Grammatica libros XVIII., & quædam alia, ab *Hilia Puſchco* edita, de quibus accurate *Jo. Albericus Fabric. l. 4. bibliothec. Lat. c. 7.* Creditur etiam Latinis verſibus verſiſſe *Dionyſii* periegeſim. ¶ *Theodorus Priſcianus*, medicus ſub Gratiano, & Valentiniano II. Imipp. viſit, ediditque Medicinæ libros IV. dictione horrida, & barbarie inquinata. V. *quod. Fabric. ibid. cap. 12.*

PRISCUS, a, um, *antico, vetebo, priſco, ἀρχαῖος, ἀρχαιικὸς*, antiquus, vetuſtus, caſcus. Dicitur fere de iis, quæ multo ante nos tempore fuerunt. *Cic. de Univerſ. c. 11.* Credendum nimirum eſt veteribus & priſcis, ut ajunt, viris, qui ſe progeniem deorum eſſe dicebant. *Ovid. 1. Faſt. v. 203.* Me chaos antiqui (nam fuit res priſca) vocabant. *Velle. l. 2. c. 89. & 125.* Priſca illa & antiqua reipublicæ forma revocata. *Cic. Tuſcul. 1. c. 12.* Illud erat inſitum priſcis illis, quos Caſcos appellat Ennius. *Id. 3. de nat. Deor. c. 16. a med.* Joves plures in priſcis Græcorum litteris invenimus. *Id. 3. de Orat. c. 11. a med.* Et illud quod loquitur, priſcum viſum iri putat, ſi plane fuerit ruſticanum. *& lib. 1. c. 43. & Ovid. 3. ex Pont. ep. 1. v. 115.* Verborum priſca vetuſtas. *Gell. l. 2. c. 6. ad fin.* Laudare ſignificat priſca lingua, nominare, appellare. *Cic. de Haruſp. reſp. c. 13.* Priſca illa ſeveritas. *Tacit. Ann. 3. c. 69.* Priſcæ ſanctimoniæ virgo. *Id. Ann. 6. c. 32.* Regendis provinciis priſca virtute egit. *Virg. 7. Æn. v. 706.* Sabinorum priſcus de ſanguine Clauſus. *Feſtus*: Priſcæ Latinæ coloniæ appellatæ ſunt, ut diſtingueret a novis, quæ poſtea a populo dabantur. *Liv. l. 1. c. 3.* Ab eo (*Latino Silvio*) coloniæ aliquot deductæ: Priſci Latini appellati. *Paul. ex Feſto*: Priſci Latioi proprie appellati ſunt ii, qui prius quam conderetur Roma, fuerunt. *Id.* Priſcus Tarquinius ab dictus, quia prius fuit, quam Superbus Tarquinius. *Ovid. 3. de Art. am. v. 121.* Priſca juvent alios: ego me nunc denique natum Gratulor. *Id. 1. Faſt. v. 197.* Priſcum tempus. *& lib. 2. v. 282.* Priſco more. *Plin. l. 12. c. 1.* ritu. ¶ Priſci, *gli antichi*. *Ovid. 3. Faſt. v. 779.* cum priſci colerent ſtudioſius agros. *Plin. l. 8. c. 42.* Apud priſcos. *Id. l. 16. c. 29.* Rudis fuit priſcorum vita, æqua fine litteris. ¶ *Priſcus* de homine ſevero & gravi, quales priſci fuiſſe perhibentur. (V. *Velle. l. 2. c. 92. 116. & 125.*) *Cæſell. term. 63. de magn. Pel. n. 159.* Sæva quod horrebas priſci præcepta parentis. *Auctor Copa ſub fin.* Ah pereat, cui ſunt priſca ſupercilia. ¶ Interdum de eo, quod paulo ante fuit. *Horat. l. 3. od. 9. v. 27.* Quid ſi priſca redit Venus? *Ovid. 14. Met. in fin. de Herſilia*. priſcum pariter cum corpore nomen Mutat, Horamque vocat. *Val. Flacc. l. 4. v. 391.* Jamque refecta Jovi, paulatim in imagine priſca Ibat agris in victrix Junonis.

PRISTA, æ, m. *πρίστης*, qui ſerra ſecat, aut ſecuri findit: a *πρίζω*, ſeco, findo. *Plin. l. 34. c. 8.* Myron fecit & canem, & Diſcogolon, & Perſeа, & Priſtas.

PRISTINALIS. V. *Priſtinalis*.

PRISTINUS, a, um, *pριμιτερο, priſtino, paſſato, ἀρχαῖος, παλαιὸς*, qui ante fuit, ſuperior, tranſactus: & fere dicitur de iis, quæ nos vidimus, habuimus, ſenſimus, ſive paulo ante, ſive multis ante diebus, menſibus, annis. *Cic. 1. Fam ep. 5. extr.* Ut tuam priſtinam dignitatem & gloriam conſequare. *Id. pro Sull. c. 9.* Ille labor meus priſtinus. *Id. pro Roſc. Amer. c. 52.* Veſtra priſtina bonitas & miſericordia. *Id. pro Mil. c. 2.* Veterem conſuetudinem ſori, & priſtinum morem judicandi requirere. *Liv. l. 31. c. 2.* Priſtinum animum erga populum R. conſervare. *Nep. in Eumen. c. 4. extr.* Pro priſtina amicitia ampla fuere extulit. *Id. in Alcib. 1. 6.* Reminiſceas priſtini temporis. *Ovid. de Achæne in cervum verſa, Met. 3. v. 203.* meus tantum priſtina mutavit. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 32.* Catone repugnante, & priſtina conſuetudine, dicendi mora diem extraheante. *& lib. 3. c. 82.* Priſtina omnium confirmatur opinio. *Id. l. 7. B. Gall. c. 54.* In priſtinum ſtatum redire. *Gell. in præfat.* Priſtinæ adnotationes, quas feceramus. *Suet. in Claud. c. 14.* Conſulatus, ſuper priſtinum, quatuor peſſit. *h. e.* præter eum quem ſupra dixerat *cap. 7.* ¶ Heſternus, proxime elapſus. *Caſ. l. 4. B Gall. c. 14* Milites noſtri dei priſtini perfidia incitati. *Sueton. in Aug. c. 94. a med.* Somnium priſtinæ noctis familiaribus forte narrabat. *Gell. l. 10. c. 24. a med. Die priſtino* quoque eodem modo, (*quo* die quarti, quinti, noni) dicebatur, quod ſignificabat die priſtino, quod vulgo *pridie* dicitur. V. *Dies*. ¶ *Priſcus*, antiquus, *antico*. *Plaut. Truculent. prol. v. 6.* Quid ſi de veſtro quippiam orem? abnuunt. En mehercle in vobis reſident mores priſtini. *Colum. l. 5. c. 1. extra med.* Tribus dictæ primum a partibus populi tripartito diviſi: quæ tamen nunc multiplicatæ priſtinum nomen poſſident. *Claudian. de II. Conſul. Stilich. v. 124.* Priſtina Romuleis iſſit cuit arcibus ætas. *Nep. in Timol. c. 1.* Siciliam in priſtinum ſtatum reſtituere. Al. omitt. *ſtatum*. Sic nos *ridurre in priſtino*.

PRISTINUS, & Piſtrinus, a, um, ad Priſlin, ſeu Piſtrin pertinens, quod eſt calcis filius. *Colum. l. 11 cap. 2. poſt init.* IX kal. Februar. ex occaſu priſtini ſidetis ſignificat tempeſtatem. *& a med. Id.* Sept ex priſtino ſidere nonunq; iam tempeſtatem ſignificat. Ita *Scheffergrotius in not. ad R. R. Script. a Matthia Gaſnero editos pag. 747.* V. *Piſtrea*.

PRISTIS. V. in *Piſtis*.

PRIVANTIA, um, nom. particip. contrariorum genus, quod privativum appellant. *Cic. in Top. c. 11.* Sunt eatm alia contraria, quæ privantia licet appellemus Latine, Græce appellantur *ἐναντία*.

PRIVATIM, adverb. *privatamente, in privata, κατ' ἰδίαν*, non publice. *Cic. l. 1. de Invent. c. 4* Eloqueotia & privatim & publice homines perverſe abutuntur. *Id. 5. Fin. c. 20 a med.* Aut privatim gerere aliquid malunt, aut capeſſunt rempublicam. *Id. pro Roſc. Amer. c. 39.* Si hanc ai rem privatim S. Roſcius moadaviſſet. *Tacit. 11. Ann. c. 17.* Privatim deperiere, in publicum certioſi. *Salluſt. in Catil. c. 11.* Vaſa exlata privatim & publice rapere. *h. e.* pro ſe quiſque ſingoli milites, & omnis ſimul exercitus, quaſi publico nomine. Sic *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 53.* Tantam ſibi auctoritatem comparaverat, ut undique ad eum legationes concurrerent, gratiam atque amicitiam publice privatimque peterent. *Gell. l. 20. c. 1. a med.* Eadem præcipue rulisti, ſanctamque habuit tam privatim, quam publice. *h. c.* tam erga ſingulos, quam univerſos, ſeu erga rempublicam. *Plin. l. 6. c. 17.* De iis pervatim condidit volumen Amometus. *ſeparatamente*, de iis tantummodo tractans, ſpeciatim, peculiariter. *& lib. 23. c. 1. poſt med.* Hic ſolus (*medius digitus*) accipitur: ceteri omnes onerantur (*anulis*) atque etiam privatim articuli minoribus aliis. *h. e.* ſingoli articuli. *Id. l. 23. c. 4.* Oleum cicinum bibitur ad purgationes ventris: privatim dicitur purgare præcordia. *in ſpezialità*. Sic *cap. 16.* Serpentes nidore, cum cremantur, privatimque aſpidas fugat. *e ſpezialmente*. Adde *cap. 1. ſect. 18. & 23. & lib. 23. v. 5. & Quintil. l. 8. c. 2.* Qui jaculum emittit, jaculari dicitur: qui piluot aut ſudem, appellatione privatim ſibi affigenda caret. *vocabolo proprio e particolare*.

PRIVATIO, onis, f. *privazione, στέρησις*, actus privandi, vacuitas. *Cic. 1. Fin. c. 11.* Omoi privatione doloris putat Epicurus terminari ſummum voluptatem. *& lib. 2. c. 9. extr.* Dolori non voluptas contraria eſt, ſed doloris privatio. *Gell. l. 2. c. 6. a med.* Omnis culpæ privatio inculpatum facit.

PRIVATIVUS, a, um, *privativo, στερητικὸς*, vim privandi habens. *Gell. in fr. cap. 22. lib. 13. Ne* particula privativa eſt. Adde *lib. 5. c. 12.*

PRIVATO, *privatamente, in privato*, ablativus adverbii ritu poſitus, ut *manifeſto, ſuſpicato, merito*, &c. T. *Liv. in fragm.* apud *Feſtum, lib. 15. pag. 1009. Paſch.* Privato nos tenuiſſemus.

PRIVATUS, a, um, *privato, particolare, proprio, libero*, qui eſt uniuſcujuſque proprius: cui opponitur communis, & publicus: a *privus*. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 5.* Oppida omnia ad duodecim, vicos ad quadringentos, reliqua privata ædificia incendunt. *& lib. 4. c. 1.* Privati ac ſeparati agri apud eos nihil eſt. *Cic. 1. Offic. c. 7.* Ut communibus utatur pro communibus, privatis ut ſuis. Sunt autem privata nulla natura, ſed aut veteri occupatione, aut victoria, aut lega, pactione, conditione, ſorte. *Horat. l. 2. od. 15. v. 13.* Privatus illis cenſus erat brevis, Commune magnum. *Cic. pro Sext. c. 12.* Pro uno cive & bonos omnes privato conſentu, & univerſum Senatum publico conſilio mutaſſe veſtem. *Id. pro Quinct. c. 3. ad fin.* De communi quidquid poterat, ad ſe in privatam domum frvocabat. *& cap. 4.* Auctionem proſcribit etiam rerum, quæ ipſius erant privatæ. *Suet. in Caſ. c. 24.* Ad legiones, quas a republica acceperat, alias privato ſumptu addidit. *Perſius. in Sat. c. 10.* Communes facinulas partiamur, ac paupertatem noſtram privatis quæſibus tentemus expellere. *h. e.* ſingoli ſuis, privis. *Cic. 3. de Legib. c. 19. & pro Dom. c. 17.* In privatos homines leges ferri noluerunt. *h. e.* in ſingulos, privos. Al. leg. *privos* utroque loco. *Id. 3. de Fin. c. 1. extr.* Ipſæ rhetorum artes, quæ ſunt totæ forenſes atque populares, verbia tantum in docendo quaſi privatis utuntur, ac ſuis. *Feſtus*: Privatæ feriæ vocantur ſacrorum proprionum, velut dies natales, operationis, denecales. ¶ *Privatus homo* dicitur, qui in magiſtratu non eſt, *ἰδιώτης*. nam qui magiſtratum gerit, ait publicus. *Cic. Catil. 1. c. 1.* An vero P. Scipio pontifex max. Ti. Gracchum privatus interfecit; Catilinam nos conſules perferemus? *Id. 12. Phil. c. 10. ad fin.* Privato viro imperium eatca ordinem dare. *Id. 1. Fam. ep. 1. a med.* Craſſus tres legatos decernit, ee ius, qui cum imperio ſunt: Bibulus ex iis, qui privati ſunt. *Id. 1. de Invent. c. 25.* In fortuna quæritur, ſervus ſit, an liber: pecunioſus, an tenuis: privatus, an cum poteſtate. *Id. de Senect. c. 7.* Nec ea ſolum in claris & honoratis viris, ſed in vita etiam privata & quieta. ¶ In privato, *privatamente, in privato*. *Liv. l. 39. c. 16.* Mulieres damnatas cognatis tradebant, ut ipſi in privato animadverterent in eas: ſi nemo erat idoneus ſupplicii exactor, in publico animadvertebatur. Adde *lib. 2. c. 54.* ¶ In privatum, *per uſo de' privati*. *Liv. l. 40. c. 51.* Fulvius locavit forum piſcatorium, circumdatis tabernis, quas vendidit in privatum. ¶ Es privato, *di quel de' privati*. *Liv. l. 30. c. penult. ad fin.* Nunc quia tribunum ex privato conſerendum eſt, tanquam in publico funere comploratis. ¶ Sub Imperatoribus omnes privati dicebantur, licet in magiſtratu eſſent. *Tacit. in Agric. c. 39.* Id ſibi (*Domitiano*) maxime formidoloſum, privari hominis (*Agricolæ Britannorum adminiſtratoris*) nomen ſupra Principis attolli. *Plin. l. 2. ep. 1.* Perfunctus eſt tertio conſulatu, ut ſummum faſtigium privati hominis impleret, cum Principis noluiſſet. *Suet. in Ner. c. 21.* Non dubitavit etiam privatis ſpectaculis operam inter ſcenicos dare. *h. e.* non a ſe, ſed a prætore editis. *Plin. in Panegy. c. 10.* Jam Cæſar, jam imperator, jam Germanicus, abſens & ignarus, & poſt tanta nomina, quantum ad te attinet, privatus. ¶ Significat etiam ſpoliatum, orbatum, ea enim ex re, *privare, ſpogliato, ſenza, στερίσκω*. *Paul. ex Feſto in Privat.* Dicimus & privatum, cui quid eſt ademptum. *Cic. pro Rabir. Poſt. c. 9.* Demetrium, aſpide ad corpus admota, vita eſſa privatum. *Ovid. 1. ex Pont. ep. 1. v. 53.* Alter ab hoc ſimilem privarus lumine culpam. *Gell. l. 19 c. 12.* Animus affectionum adminiculis privatus. *Lucret. l. 2. v. 830.* quæ ſunt alias rebus privata, noſtqua. *& lib. 1. v. 1036.* privata cibo natura animantum Diffluit amittens corpus. *& verſ. 343.* Non tam ſollicito motu privata cerecent. ¶ Exemptus, liber, vacuus. *Id. ibid. verſ. 59.* divum natura privata dolore omni, privata periclis. *& l. 2. v. 1089.* natura videtur Libera continuo dominis privata ſuperbis.

PRI-

PRIVERAS, mulieres privatas dicebant. *Fest.*

PRIVERNAS, atis, qui eſt ex Privarno, oppido Latii in Valſcie prope Uſentum fluvium, & Pomptinas paludes, nunc *Piperno*: olim ob generoſum vinum nobili. *Liv. l. 8. c. 20.* De Senatu Privernate *ita decretum*. *& cap. 21.* Qui Privernetium cauſam impugnabant. *& cap. 19.* Privernas bellum. *Sil. l. 8. v. 395.* Ferentinis, Privernatumque maniplis. *Plin. l. 14. c. 6.* Privernatia vina. *Cic. c. de Orat. c. 55.* Teſtificatur pater, ſe tibi Privernatem fundum reliquiſſe. *M. Brut.* apud *eund. ibid. & pro Cluent. c. 51.* Forte evenit ut in Privernati eſſemus. *Al. leg.* Privernam. *Id. Agrar. 2. c. 25.* Ager Setinus, Privernas, Fundanus. Eſt qui leg. *Privernae*.

PRIVERNUS, a, um, idem ac Privernas. V. in voce præced.

PRIVIGNUS, i, Privigne, *e*, *ἠγλιοῦτο*, *ἠγλιοῦτα*, *πάϊγνιος*, *ἀμφίγνιος*, filius, filia mariti, vel uxoris meæ, alterutro parente carens: cui reſpondent vitricus, & noverca. Privignus dictus, quod ante, quam mater fecundn nuberet, eſt progenitus. Per enim antiqui pro *pro* dixerunt. *Modeſtin. Dig. lib. 38. tit. 10. leg. 4.* Uxor liberis ex aliv uxore natis noverce dicitur: matrie vir ex alio viro natis vitricus vppellatur: eorum uterque natus vliunde privignos privignaſque vocnar. Adde *Cicer. Attico l. 13. ep. 20. & Q. Fr. l. 3. ep. 3. & Horat. lib. 3. od. 24. v. 18.* ¶ Si vir ex priori uxore filium vel filiam habeat, & ſimiliter neor filium vel filiam, inter hos matrimonium eſſe poteſt. *Papinian. lib. 13. tit. 2. leg. 34.* Inter privignos contrahi nuptiæ poſſunt, etſi fratrem communem ex novo parentum matrimonio ſuſceptum habeant. ¶ Privignus arlam is eſt, qui vulgo conceptes ex ea natus eſt, quæ poſtea mihi nupſit. *Scævola Dig. lib. 38. tit. 10. leg. 7.* ¶ Adjective *Colum. l. 10. v. 161.* Flagitat ecce ſuos genitrix mitiſſima fetus, Et quos eniae eſt partus, jam quærit vlendos, Privignaſque rogat prules. *h. s.* terra appetit herbas, quas non ſponte ſua genuit, ſed humana opera induſtriaque fatas eduxit: val in elio ſolu natas, & in ſe translatas. utroque enim modo *privignæ* vocvntur metaphorice.

PRIVILEGIARIUS, ii, m. *privilegiorum*, cui aliquod privilegium concſſum eſt. *Ulpian. Dig. lib. 14. tit. 5. leg. 3.* Niſi quis privilegiaries veniat.

PRIVILEGIUM, ii, n. *legge fatta contro un particulare*, *ψηφίσμα*, *ψηφίσματα*, lex contra privatum aliquem lata, ut illa Clodii de exſilio Ciceronis. *Cic. 3. de Leg. c. 19. & pro Dom. c. 17.* In privatos homines leges ferri nolesrunt. id eſt enim privilegium. ¶ Eſt e *privus*, ſingularis, & *lex*: & a *Ciceronе* fere in malam partem accipitur, ut *pro Sext. c. 30.* Cum ſanctum eſſet, ut neque privilegium irrogari liceret, neqes de capite, niſi comitiis centuriatis, rogari. *& Paræd. 4. ſub fin.* Familiariſſimes tuus de te privilegium tulit, ut, ſi in opertum Bonæ deæ acceſſiſſes, ceſſulves. *& in Bruto*, c. 23. Libo rogationem in Galbam privilegi ſimilem ferens. *& pro Dom. c. 10. ad fin.* De peſte civis, conſervatoris reipubl. licuit tibi ferre non legem, ſed nefarium privilegium. *& ep. 42.* Cum indemnatum exturbares, privilegiis tyrannicis itrepatis. *& poſt redit. in Sen. c. 11. ſub fin.* Vim & crudelitatem privilegii publicis litteris conſignavit. Adde *ad Attic. ep. 15. l. 3.* ¶ A poſterioribus ponitur vtiem pro lege in favorem, & commodum alicujus lata, immunitate, beneficio Principis, *privilegio*, *immunità*, *eſenzione*. *Plin. l. 10. ep. 56.* Colonicm habuiſſe privilegium, & vatuſtiſſimum morem, arbitrio ſuo rempublicam adminiſtram. *Trajan. ad Plin. ibid. ep. 57n.* Sive civitates habent privilegium, quo ceteris creditoribus anteponantur, ſive, &c. *Senec. l. 3. de benef. c. 11.* Quædam privilegia parentibes data ſuat. *Aurel. Arcad. Dig. lib. 2. tit. 11. leg. 2. in fin.* Præfecti prætorio ſubnivi ſunt & alio privilegio, na a ſententiis eorum minores atvte ab aliis magiſtratibus reſtitoi poſſint. *Ulpian. lib. 38. tit. 17. leg. 2. a med.* Privilegio munitus. ¶ *Privilegia creditorum*, de quibes eſt *titulus 6. lib. 42. Dig.* (qui ia edit. Torrentiai eſt idem cum 5. *de vrb. judicis auctor.* &c.) ſignificaut prælationum, quvm hebet inter multos creditores aliquis, ut ſibi prius ſolvatur; *πρωτοκλίσια*, *preferenza*.

PRIVO, as, avi, atum, a. t. *privare*, *ſpogliare*, *togliere*, *vnuire*, aliquid cuipivm aufero, orbo, ſpolio: a *privus*. *Cic. 4. Acad. c. 19.* Spoliat nos judicio, privat approbatione, omnibus orbet ſenſibus. *Id. in Top. c. 11.* Præpoſitin *in* priuat verbum ea vi, quam haberet, ſi *in* præpoſitum non fuiſſet. *Id. Attic. l. 9. ep. 10.* Cum me ægritudo ſomno privaret. *Id. 5. de Fin. c. 29.* Democritus dicitur oculis ſe privaſſe. *Id. 9. Phil. c. 4.* Privare aliqesm vlte. *Id. pro Quinct. c. 23.* communi luce. *Id. Fam. 4. ep. 9. ad fin.* patriam aſpectu ſuo. *Sen. c. Theb. v. 605.* ſed fata moneatem privavare fide. *Lucret. l. 5. v. 382.* Aut igitur motu privendum eſt corpora quæque, Aut, &c. ¶ Cum genit. *Afran.* vpud *Non. c. 9. n. 6.* Quod vitæ ſtudium, aut quod præſidium in poſterum mihi ſupponebas, me cum privas tui? ¶ E'στερῆσθε eſt in illo *Nævii* apud *eund. c. 9. n. 9.* Quod res vis hanc priveri pulcras, quas uti ſolet. ¶ Eſt etiam liberare, evimare, *liberare*, *eſimere*, *ſottrarre*. *Cic. 1. Agrar. c. 4. ad fin.* Non enim hac exceptione uaus afficitur beneficio, ſed unus privatur injuria. *Id. Attic. l. 1. ep. 16. a med.* Privare aliquem exſilio. *& lib. 22. ep. 26.* moleſtia. *Id. 1. de Fin. c. 11.* dolore.

PRIUS, adverb. *prima*, *avanti*, *innanzi*, *πρὶν*, *πρόσθεν*, ante, entea. *Cic. de Amic. c. 4.* Quem fint æquius, ut prius introieram in vitam, ſic prine exire de vita. *Id. Attic. l. 4. ep. 1.* Nihil prius mihi faciendum putavi, qesm ut tibi gratulerer. *Phædr. l. 4. fab. 25. v. 24.* Tuæ prius ſunt partes, vliorum dein. *Cic. Attic. l. 15. ep. 13.* Quod ad te autea, *atqua* adeo prius ſcripſi (ſic enim mavis) &c. *Plin. l. 3. c. 5. circa med.* Oppidum Formiæ, Hormiæ prius olim dictum. ¶ Sequente *quam* eſt antequam, *prima che*, *πρὶν ἢ*. *Cic. Phil. 2. c. 1. in fi.* Cui priue quam de ceteris rebus reſpondeo, de amicitia pauca dicam. *Id. in Vatin. c. 2.* Quod ego, ſimul ac te eſperi, prius quam loqui cœpiſti, ſenſi atque providi. *Terent. Andr. c. 1. 11.* Omnis eeperiri certum eſt, pries quam pereat. *Plaut. Mil. 3. s. 175.* Prius quam lucet, adſunt. *Sen. 12. Theb. v. 570.* vos iſta decet vindicta, prius quam Emethii, Thracæſque dolent. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 53.* Neque prius fugere deſtiterunt, quam ad flumen Rhenum pervenerunt. *Cic. Fam. 9. ep. 26.* Quid potius faciem, prius quam me dormitum conferam, non reperio. ¶ Habet interdum vim ſimilem adverbii *potius*, aut *magis*. *Cic. 5. Tuſcul. c. 27. a med.* Ægypti quamvis carnificinam prius ſubieriat, quam ibia, vut eſpidem violent. *Id. pro Ligar. c. 12.* Quis eſt, qui hoc non ſentiat, quidvis prius futurum fuiſſe, quam ut hi ſrvtres diverſas ſententias ſequerentur? *Cæſ. l. 3 B. Civ. c. 1.* Stvtuerar enim, hos pries judicio populi debere reſtitui, quam ſuo beneficio videri receptos. *Balb. ad Cicer. 5. ad fin. poſt ep. 8. l. 9. ad Attic.* Præſtabo eum prius tuæ dignitatis, quam ſuæ utilitvtis rationem habiturum. ¶ Scribitur & conjunctе *priuſquam*. ¶ *Quam prius* inverſo ordine, Poetice, *ὅ πρὶν*. *Plaut. Trin. c. 2. s. 53.* Ad hoc genus hominum durevi, quam prius me ad plures penetravi. *Al. leg.* quin pries. *Prop. l. 2. eleg. 14. v. 11.* Illum ſæpe ſuis decedens fovit in ulnis, Quam prius abjunctos ſedula lvvit equos. Sic *quam potius* pro *potius quam*. V. *Potius*. ¶ *Prius*, olim. *Catull. carm. 51 de Lesbia*, Otium & reges pries, & beatas Perdidit urbes. *Id. carm. 4. v. 25.* Sed hæc prius fuere: nunc, &c.

PRIUSQUAM. V. diction præced. in fin.

PRIVUS, a, um, *uno*, *ſingolare*, *un ſolo*, ſingulus, unus, ſingularis, ut *Fest.* & *Gell. l. 10. c. 20.* tredunt. *Lucil. ibid.* & apud *Non. c. 1. n. 152. & cap. 2. n. 604.* abdomina thymni Advenientibu' prive dabo. *ne per una*. & *Liv. l. 30. c. 43.* Ut prisus lapides ſilices, privaſque verbenas ſecum ferrent. *Lucil.* apud *Non. loc. cit.* Colcitula accedunt privæ ceutonibu' binis. *Lucret. l. 4. v. 260.* & cum Acre ferit friges, non privam quamque ſolemus Particulam venti ſentire, & frigoris ejus, Sed magis *converſum*. *Plin. l. 8. c. 46. de bove Api.* Reſponſe privis dat, e manu conſulentium eibum capiendo. *Cæl. l. 81. c. 26.* Quæ non tam dilocide demonſtrari Latina oratione poſſunt, quam Græci ea dicunt privis vocibus. *Lucret. l. 5. v. 732.* Inqua dres privos aboriri quæque creata. *agmi di*, in dies ſingulos. *& vers. 675.* Innumerabiliter privas mutstur in horas. *ad ſemi ora*. & *lib. 4. v. 566.* In multas igitur voces voa una tepente Diffugit, in privas quoniam ſe dividit aurus. *in cadenas orecchia*. Tribuunt & *Ciceroni 3. de Legib. c. 19. & pro Dom. c. 17. ex leg. XII. Tab.* ſed vl. *privorum* ſubſtituerunt. ¶ Interdum occipitur pro privvtu, & propio uniuſcviuſque. *Hvat. l. 1. ep. 1. v. 92.* vivlen' ut peuper cunduſto nevigin æques Nauſeat, ne locuples, quem ducit priva triremis? *proprio ſuo*. ¶ Item pro ſingulari, eximia, *ſingolare*. *Id. l. 1. ep. 5. v. 10.* turdus, ſive alind privum dabitur tibi, devalet illuc, Res ubi magna niret domino fene. *Liv. l. 7. c. 37.* Milites ſingulis bobus, binifque privis tomeis donati. Al. omitt. *pervii*. ¶ Item pin priveto, *corente*, *privo*. *Apul. de deo Socrat.* Turba imperitorum, vana ſenſitudinis, priva varæ ratinnis.

PRO, *avanti*, *dinanzi*, *πρό*, ante: refertur ad locum, & ablativo ſervit. *Cic. pro Mil. c. 5.* Præſidie illis, quæ pro remplis omnibus carnitis. *Id. 3. Phil. c. 21.* Sedens pro æde Caſtoris. *Liv. l. 30. c. 10.* pro muro. *Plin. l. c. c. 37.* pro vallo. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 48.* pro cvſtris ſuas copias produvit. *& lib. 4. c. 32.* pro portis caſtrorum. *Apul. in Apol. ad fin.* Tvbulas hic ibidem pro peribus tuis abjicio. ¶ Ponitur & locn *πρὸ in*. *Cæſ. l. 6. B. Gall. c. 3. in fin.* Hac re pro ſuggeſtu pronuntiva. *Salluſt. in Jug. c. 8. & Liv. l. 39. c. 5.* Ne ſuas quidem ſimultates pro magiſtratu evercere, boni exempli eſſe. *Id. l. 38. c. 23. ſub fin.* Laudari pro concione omnes ſunt. *Cic. 3. Fam. ep. 8.* pro tribunali. *Tacit. 14. Ann. c. 30.* Siebat pro litore claſſis. *Feſtus*: Pro cenſu elaſſis jumorum, Ser. Tullius cum divit, eccipi debet, in cenſu, ut ait M. Varro: ſicuti pro æde Caſtoris, pro tribunell, pro teſtimonio. *Paul. ex Feſto*: Pro ſeatrntiv, idem eſt, ac ſi dicatur, in ſententia, ut pro roſtris, id eſt in roſtris. ¶ Item *κατὰ* juxta, ſecundum, *ſecondo*, *conforme*. *Nep. in Epamin. c. 3. ad fin.* Amicorum conſilium habebat, & quaatum quiſque daret, pro facultetibus impersbat. *ſecondo le facultà*. & *Cæ. pro Dom. c. 41.* Nemo eſt, qui non pro ſuis opibus defenderit. *Id. de Senect. c. 9.* Decet, quidquid agas, agere pro viribus. *Id. pro Sext. c. 66.* Pro virili parte. *Id. 3. Offic. c. 14.* & *Cæſ. l. 6. B. Gall. c. 25.* Pro ſe quiſque. *Cic. pro Rofc. Amer. c. 12.* Quem pro dignitvte ne leudsre quidem quiſquam ſvtis commode poſſet. *Id. Verr. 3. c. 27.* Cum in eam rationem pro ſuo quiſque ſenſu ac dolore loqueretur. *Id. 4. Fam. ep. 10. in fin.* Reliqua ta pro tua prudentiv conſiderabis. *& lib. & ep. 55. ad fin.* Quibus aliquid opis fortaſſe ego pro mea, tu pro tua, pro ſua quiſque ſerre potuiſſet. *Liv. l. 30. c. 10.* His raptim pro tempore inſtructis. *Colum. l. 11. c. 3. circa med.* Familiam ſemper ad opera cunctantem, pro temporibus anni feſtinanter producat. *Pallad. l. 1. tit. 4. in fin.* Pro mejori parte. ¶ *Pro eo*, ſequente *ut*, *atque*, *quaſi*, *quod*, *quantum*, ita ut, periode ut, quomodo. *Sulpic. ad Cicer. Fam. 4. ep. 5.* Poſtea qesm mihi renuntivtum eſt de nbitu filiæ tuæ, fane quam, pro ea ac debui, moleſte tuli. *Cic. 1. de Invent. c. 32.* Pro eo ac ſi cuncteſſum ſit. *Ulpian. Dig. lib. 48. tit. 5. leg. 22.* Pro no eſt, atque ſi adhibitus non eſſet. *è come ſe*. *Pompon. lib. 30. leg. 38.* Pro eo erit, quaſi ne legatum quidem ſit. *Cic. c. de Orat. cap. 18.* Cum Annibal ad Antiochum veniſſet ceſui, proqet eo, quod ejus nomen erat magna apud omnes gloria, invitatus eſſet ab hoſpitibus. *s ſecondo che*, *e a miſura che*. *& lib. 4.*

de Pin. cap. 21. Eaque pro eo, quantum in quoque ſit ponderis, eſſe æſtimanda. *Id.* 3. *Fam. ep.* 3. *ad fin.* Equidem pro eo quanti te facio, quidquid feceris, approbabo. *ſecondo io ſtimo che ho de te.* ¶ *Pro eo* abſolute. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 7. Quod erit hujuſmodi, ut ſi a Cæſara, quod ſperamus, impetremus, tuo beneficio nos id conſecutos eſſe judicemus: ſin minus, pro eo tamen id habeamus, cum ea ratione data ſit opera, ut impetraremus. *Io vengheremo questa via per benefizio tuo.* ¶ *Pro eo quod*, quia, vel propter hoc quod. *Liv. l.* 38. *c.* 49. *extr.* Sed ſatis jam dictum eſt: quæ pro ea quod pluribus verbis vos, quam volui, fatigavi, veniam a vobis petitam velim. ¶ *Prout*, & *pro eo* ut, ſecondo che. *Cic.* 4. *Verr. c.* 34. Comparaverat ſupellectilem elegantiorem, tabulas pictas, etiam argenti bene facti, prout Thermitani hominis facultates ferabant, ſatis. *Liv. l.* 38. *c.* 50. Id prout cujuſque ingenium erat, interpretabantur. *& cap.* 40. *ſub fin.* Prout locus inimicus æquuſve his aut illis, prout animus pugnantium eſt, prout numerus, varia pugnæ fortuna eſt. *Plin. l.* 5. *c.* 9. Prout nives ſe rioveriot, ita Nilum increſcere. *Colſ. l.* 4. *c.* 4. *fett.* 5. Si ſecota ulcera ſunt, prout ſedes ipſa eſt, ita varia genera morborum ſunt. *Ivi epiſt. L. Metelli Siculus Prat.* apud *Cicer.* 5. *Verr. c.* 54. Tamen pro ea ætate temporis difficultas, oratorumque peritia tulit, &c. ¶ Eſt etiam *pro* ab, propter, *per*, *per cagione*, *dà*. *Plaut. Amph.* 3. 3. 8. Pro vapulando abs te mercedem petam. *Terent. Eun.* 5. 4. 19. Ego pol te pro iſtis dictis & factis, ſcelus, ulciſcar. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 3. Miſimus, qui pro vectura ſolverat. *Id.* 2. *de Orat. c.* 55. Quem omnes amare meritiſſimo pro ejus evimia ſuavitate debemus. ¶ Sæpe loco, vica, *in luogo*, *in vece*. Unde illa *pro praetore*, *pro conſule* (*pro magiſtro* ſcripturæ. *Cic. Verr.* 4. *c.* 70. & *Attic. l.* 12. *ep.* 10.) quæ & conjunctæ ſcribuntur, de eo qui vices agit prætoris, &c. eandemque habet auctoritatem, quamvis prætor ea ſit, *interpretare*, *viceconſole*. *Cic. in Orat. c.* 45. Aio pro niſne, nequire pro non quire, malle pro magis velle, nolle pro non velle. *Id.* 2. *de Leg. c.* 5. *a med.* Neque medicorum præcepta vere dici poſſent, ſi quæ ioſcii imperitique pro ſalutaribus mortifera conſcripſerint. *Sueton. in Cæſ. c.* 70. Una voce, qua Quirites eos pro militibus appellarat, tam facile deſiit, ut, &c. ¶ Item tanquam, ioſtar, ot, *come*, *per*. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 5. Cato illa noſter, qui mihi unus eſt pro cantum millibus. *Met. & Trebat. ad Cicer. poſt epiſt.* 15. *l.* 9. *ad Attic.* Pro certo habere. *Terent. Adelph.* 2. 1. 23. Hunc eduxi e parvulo, habui, amavi pro meo. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 109. & Col. *pro Scat. c.* 38. & *Verr. 6. c.* 15. Cum jam pro damnato mortuoque eſſet. *& Verr.* 4. *c.* 2. *ſub fin.* Siciliam nobis non pro penaria cella, ſed pro æraria fuiſſe. *Id. pro Arch. c.* 5. *ad fin.* Gerara ſe pro cive. *Liv. l.* 32. *c.* 33. Nicephorium, Veneriſque templum quæ ſpoliaſſet, evaſtaſſetque, pro incorrupta reſtitui. *& lib.* 39. *c.* 49. Aden incredibilis viſa res, et non pro vana modo, ſed via pro ſano nuntius audiretur. *Id. l.* 8. *c.* 1. Volſci nocte pro victis Aeolium agmine trepido abierunt. *Senec. de Tranquill. c.* 12. *ante med.* Qui mortem timebit, nihil unquam pro homine vive faciet. *Plaut. Pan.* 3. 1. 25. Neque nos populus pro cerritis iaſeſtabat lapidibus. *Id. Merc.* 4. 4. 4. Qui amat, quod amat, id ſi habet, id habet pro cibo. *Curt. l.* 4. *c.* 10. Jam pro ſeditione res erat. *Liv. l.* 43. *c.* 5. Eſſe alicui pro hoſte. *Ulpian. Dig. lib.* 5. *tit.* 3. *leg.* 11. Pro herede poſſidet, qui putat ſe heredem eſſe. Sic *leg.* 13. Pro poſſeſſore, pro emptore, &c. *Pompon. Dig. lib.* 30. *leg.* 54. Turpia legata pro non ſcriptis habentur. *Liv. l.* 23. *c.* 22. *ad fin.* Id omnino pro non dicto habendum. ¶ Significat etiam in defenſionem, in favorem, *in favore*, *in difeſa*, *per*: cui opponitur *contro*. Hinc Ciceronis orationes pro Archia, pro Ligario, &c. *Id.* 3. *de Orat. c.* 20. Hoc non modo pro me, ſed contra me eſt potius. *Id. pro Cluent. c.* 22. *ſub fin.* Partim nihil contra Avitum velere, partim etiam pro hoc aſſe. *Liv. l.* 34. *c.* 8. Hinc cum contra legem, proque lege dicta eſſent. *Senec. l.* 2. *quæſt. nat. c.* 55. Puta ita eſſe: pro me eſt. *ſo per me*. Rurſus *Cic. poſt redit. in Sen. c.* 12. *a med.* Populum R. pro me, tanquam pro fratre, aut pro parente obſecravit. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 78. Cuncta pro hoſtibus erant. *Colum. l.* 3. *c.* 5. Quod ego minime reor eſſe pro agricola. *eſſer di ſomaggio*. ¶ Item comparationem. *Liv. l.* 36. *c.* 20. *a med.* Caſtra metatus latius, quam pro copiis. *Id. l.* 21. *c.* 29. Prælium atrocius, quam pro numero pugnantium fuit. *& cap.* 59. *ad fin.* Major Romanis quam pro numero, jactura fuit. ¶ Pro cum accuſative. *Inſcript. apud Gruter. pag.* 4. *n.* 12. Minervæ libenter dedit pro ſalutem ſuam. *& pag.* 46. *n.* 9. Herculi lovicto ſacrum pro ſalutem Imp. L. Sept. Severi, &c. Cave imiteris. ¶ In compoſitione ſignificat ante, ut *procedo*, *progredior*, *proviſo*: & palam ut *proloquor*, *prodo*: & procul ut *profugio*, *prohibeo*: & vice, ut *proconſul*: quæ & *Feſtus* docet.

PRO, *a*, *ob*, *ab*, *ō*, interjectio exclamantis, admirantis. *Cic. pro leg. Manil. c.* 22. & *l.* 2. *de Orat. c.* 55. Pro dii immortales! tantam ne unius hominis divina virtus, tam brevi tempore lucem afforæ reipublicæ potuit, ut, &c. *Id. in Orat. c.* 46. & 5. *Tuſcul. cap.* 26. *a med.* Pro deum atque hominum fidem! *Terrat. Adelph.* 3. 3. 3. Pro Jupiter, homicis ſtultitiam! *Martial. l.* 2. *epigr.* 46. Pro ſcelus! *Horat. l.* 3. *od.* 5. *v.* 7. Pro Curia, inverſique mores! *Tertull. de Pænit. ſub fin.* Pro mella tractationis! *oh*. *Liv. l.* 22. *c.* 14. Tantum (pro dolor!) degeneramus a parentibus noſtris. *Al. omitt. dolor*. *Plaut. Caſ.* 2. 4. 5. Pro! bonæ frugi hominem te jampridem eſſe arbitror. *Ovid. 13. Met. v.* 758. pro, quanta potentia regni Eſt, Venus alma, tui! *Id. Heroid. ep.* 3. *v.* 98. Et mea, pro! nullo pondere verba caduot. ¶ Sunt qui ſcribuot *proh*: ſed *Priſcian.* docet *l.* 1. *pag.* 548. *Pauſrb.* nunquam vocalibus in fine diſtinnis affirmationem appingi, exceptis *oh*, & *vah*, quæ voces mutilæ ſunt, & per apocopen factæ ex *ohe*, & *oahe*. Stant pro *Priſciano Manut.* & *Ceſar.* Alii aſpirationem retinent, ſive quia etiam *proh* factum a *proho* caaſtet, ſive quia in enuntiando majori ſemper ſpiritu affertur, quam *pro* præpoſitio. Stat ab his *Donſqurus*.

PROÆDIFICATUM dicitur, quod ex private loco proceſſit in publicum ſolum. *Feſtus*: qui ſignificare videtur mæzianum, projectum.

PROAGOGION. V. in *Prolagogium*.

PROAGORUS, i, m. *πρωτάγορος*, Grace ſignificat eum, qui ante alios verba facit: apud Siculos nomen fuit ſummi magiſtratus. *Cic. 6. Verr. c.* 23. & 39.

PROAMITA, æ, f. *ſorella di mio biſavo*, proavi mei ſoror, ſeu amita avi mei, quæ & *amita major* dicitur. *Cajus Dig. lib.* 38. *tit.* 10. *leg.* 1. & *Paul. ibid. leg.* 10.

PROAGUO. V. *Peracuo*.

PROARCHE, es, f. *προαρχή*, onus ex zonibus Valentiniani, nempe principium omnium rarum, & origioum. *Tertullian. adverſ. Valentin. c.* 7 35. & 37.

PROAUCTOR, oris, m. *προαυτωρ*, progenitor, princeps, quaſi procul, & longa origine auctor. *Sueton. in Claud. c.* 24. Appium Czcum gentris ſui proauctorem.

PROAVIA, æ, f. *madre di mio avo*, *biſavola*, *προμάμμη*, mater ovi, vel aviæ meæ, ſive ii paterni ſint, ſive materni: cui reſpondent pronepos, proneptis, ut *Cajus Dig. lib.* 38. *tit.* 10. *leg.* 1. & *Paul. ibid. leg.* 10. docent. *Sueton. in Calig. c.* 10. In Livia Auguſtæ proaviæ ſuæ coetubernio maoſit.

PROAVITUS, a, um, *del biſavolo*, ad proavum, aut proaviam, & univerſim ad majores noſtros pertinens. *Ovid. 13. Met. v.* 415. Mittitur Aſtyanax illis de turribus, unde Pugnantem pro ſe, proavitaque regna tuentem Sæpe videre patrem, monſtratum a matre ſolebat. *Sear. l.* 4. *ſilv.* 4. *v.* 83. Proavita rura. *Sil. l.* 16. *v.* 254. potentia. *Id. l.* 5. *v.* 366. medicamina. *h. e.* quæ quis a proavis tradita didicit.

PROAVUNCULUS, li, m. *fratello di mio biſavolo*, proavi meæ frater, qui & *avunculus major* dicitur, ut docent *Cajus Dig. lib.* 38. *tit.* 10. *leg.* 1. & *Paul. ibid. leg.* 10. V. *Avunculus*.

PROAVUS, i, m. *biſavo*, *biſavolo*, *ſeconde ave*, *πρόπαππος*, pater avi, vel aviæ tum ex parte paterna, tum materna: cui reſpondent pronepos, proneptis. *Cajus Dig. lib.* 38. *tit.* 10. *leg.* 1. & *Paul. ibid. leg.* 10. *Plaut. Mil.* 2. 4. 20. & *Perſ.* 1. 2. 5. Pater, avus, proavus, abavus, atavus, tritavus. *Cic. pro Mur. c.* 7. Et proavus L. Murenæ, & avus prætores fuerunt. ¶ Pro tritave *Cic. Fam.* 3. *ep.* 12. *extr. ad Appium Pulcrum*. Io cenſura da proavo multum cogitato tuo. *h. e.* de Appio Claudio Cæco. V. *Abavus*. ¶ Et univerſim pro quocunque ex majoribus. *Horat. in mt. Poet. v.* 270. At veſtri proavi Plautinos & numeros, & Laudavire ſales. *Sam. 10. Theb. v.* 807. Quanque novis proavum tellus effloruit armis. *pro* proaverum. *Ovid. 3. Amor. el. ult. v.* 5. uſque a proavis vetus ordinis heres. *Curt. l.* 6. *c.* 11. Quis proavum hujus Alexandrum ultus eſt? V. *Juſtin. l.* 7. *per tot. Solin. c.* 9. (*al.* 14.) & *Euſeb. in Chronic.*

PROBA, æ, f. probatio, ſpecimen, indicium, *prova*. *Impp. Valentin. & Valent*, *lib.* 12. *Cod. tit.* 25. *leg.* 1. Ut ſtratoribus unus taotum ſolidus probæ nomine poſcaretur. *Ammian. in fi. l.* 21. Annonæ militaris indicia, ut ipſi nominaot probam.

PROBABILIS, le, *probabile*, *verisimile*, *πιθανὸς*, qui probari & credi poteſt. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 29. *ad fin.* Probabile eſt id, quod fera ſitti ſolet, aut quod in opinione poſitum eſt, aut quod habet in ſe ad hæc quandam ſimilitudinem, ſive id falſum eſt, ſive verum. *Id. in præfat. Part.* Nihil eſt tam incredibile, quod non dicendo fiat probabile. *Id.* 1. *Offic. c.* 3. Medium officium id eſſe dicunt, quod cur factum ſit, ratio probabilis reddi poſſit. *Id.* 2. *de Divin. c.* 6. Qui nihil ſine aliqua probabili conjectura & ratione dicunt. *Id.* 1. *de Orat. c.* 56. *extr.* Galbæ diſputationem ſibi probabilem, & propeveram videri. *Id. Verr.* 7. *c.* 67. *ad fin.* Splendida eſt illa cauſa, probabilis mihi & facilis, populo grata atque jucunda. *Liv. l.* 40. *c.* 19. Probabile mendacium. *Tacit. Ann. 6. c.* 14. Nullas probabiles cæſas longinquæ peregrinationis afferebat. ¶ Item probandus, probatione dignus, *da approvarſi*, *da piacere*. *Quintil. l.* 8. *c.* 3. *circa med.* Na ſperemus ornatam orationem fore, quæ probabilis non erit. *Cic. in Partit. c.* 6. Probabile genus eſt orationis, ſi non nimis eſt cumptum atque expolitum, ſi eſt auctoritas & pondus in verbis, ſi ſententiæ vel graves, vel aptæ opinionibus hominum & moribus. *Liv. l.* 2. *c.* 13. *ſub fin.* Quod & virginitati decorum, & conſenſu obſidum ipſorum probabile erat. *Veler. Mox. initio c.* 2. *l.* 6. Libertas io dictis & factis vulgi ſic auribus gratior, quam ſapientiſſimi cujuſque animo probabilior eſt. *Colum. l.* 3. *c.* 2. *a med.* Uva, quæ habent probabilem guſtum. *& in ſ. cap.* 1. Maxime probabilis cæli & ſoli qualitas. *Plin. l.* 31. *c.* 3. Aqua maxime probabilis. *Id. l.* 21. *c.* 4. Roſa nec odore, nec ſpecie probabilis. *Colum. l.* 6. *c.* 1. Umbria progenerat boves vallos & elbos, eademque rubros, nec minus probabiles animis, quam corporibus. *& rep.* 2. *od fin.* Mores hujus pecudis probabiles habentur, qui ſunt propiores placidis, quam concitatis, ſed non inertes. *Gell. l.* 20. *c.* 1. *a med.* Quod edictum prætorium de æſtimandis injuriis probabilius eſſe poteſt? *più ragionevole*. ¶ *Probabilis mater* cujus ingenium & eloquentia probari ac placere debet. *Cic. in Brut, c.* 76. C. Sicinnius probabilis orator: jam vero etiam probatus. *Id.* 2. *de Orat. c.* 36. Semper exiſtimavi, jucundiorem & probabiliorem huic populo oratoram fore, qui, &c. *Id. de clar. Orat. c.* 68. *a med.* P. Autronius voce peracuta atque magna, nec alia ra ulla probabilis. *Id. l.* 1. *de Orat. c.* 28. *a med.* Diſcipulus probabilis. *Id. in Brut*, c. 48. *ſub fin.* Vis ingenio ſua probabili.

PROBABILITAS, atis, f. *probabilitè*, *verisimiglianze*, πιθανότης, veriſimilitudo. *Cic. 4. Acad. c.* 24. Multa, quæ nos fallunt probabilitate magna. *Id. 3. de Fin. c. penult.* Nè cui falſo aſſentiamur, nave unquam captioſa probabilitate fallemur. *Id. 5. Tuſcul. c.* 11. Quodcumque noſtros animos probabilitate perculit, *id dicimus.*

PROBABILITER, *probabilmente*, *verisimilmente*, πιθανῶς, creditbiliter, veriſimiliter. *Cic. in Orat. c.* 35. Rem breviter exponere, & probabiliter, & aperte. *Id. 2. de Orat. c.* 82. *a med.* Ad conſilium de republica dandum, caput eſt, noſſe rempubl. ad diceadum vero probabiliter, noſſe mores civitatis. *Id. in fragm.* apud *Auguſtin. l.* 3. *contra Acad. c.* 7. Ea quo poteſt probabiliter confici eum, &c. *Liv. l.* 33. *c.* 28. Multa in eam partem probabiliter argumentatus. *Cic. 2. de Invent. c.* 46. Juſtius & probabilius accuſare videtur. *Gell. in fi. l.* 9. Elegauter & probabiliter hoc dictum eſt. *Id. l.* 1. *c.* 16. Id quoque facile, & probabiliter dici ſolitum. *Vellej. l.* 2. *c.* 46. Conſulatue neque petitus honeſte ab his, neque probabiliter geſtus eſt. *vellerabilmente*, vel *lodevolmente*.

PROBAMENTUM, ti, *n. prova*, probatio. *Impp. Honor. & Theodoſ. lib.* 13. *Cod. Theodoſ. tit.* 6. *leg. ult.* Quem non perſonæ alicujus probamenta approbarunt.

PROBATA, n. plur. *beſtiame*, *vedame*, Græca non, pecus omne, & præcipue ovem ſignificens. *Plin. l.* 7. *c.* 2. In Africa eſſe familias quaſdam effaſciantium, quorum laudatione intercant probeta, arecant arbores, &c.

PROBATIO, onis, f. *approvazione*, ἀγαπησίωσις, *d'veloxè*, approbatio. *Cic. pro Font. c.* 4. Certe falſum eſt, ob probationem pretium dari, cum multa improbeta fiot. ¶ Item demonſtratio, confirmatio, argumentum, *prova*, *argomento*, πίστις. *Quinctl. l.* 5. *c.* 10. Hæc omnia (*enthymata*, *epicherema*, *ſyllogiſmos*, &c.) generaliter *piſtes* appellant: quod etſi propria interpretatione dicera *fidem* poſſumus, apertius tamen *probationem* interpretabimur. *& ibid. poſt med.* Probationes potentiſſimæ. *Juſtin. l.* 32. *c.* 2. *ſub fin.* Inſidias ob eo ſibi paratas confingit: ad cajus rei probationem immittit indicas, &c. *Plin. l.* 2. *c.* 2. Oculorum probatio. ¶ Præterea ita appellatur tertia orationis pars, quæ *& confirmatio* dicitur, *& fides orationis*, in qua orator ponit ea, quæ ad fecundam fidem directo pertinent. *Quinctl. l.* 3. *c.* 9. (*al.* 11.) ¶ Denique eſt examen, asploretio, *experimentum*, periculum, *eſame*, *prova*, *eſperienza*, *boniamma*. *Cic. 1. Offic. c.* 40. *a med.* Athlatarum probatio. *Veler. Max. l.* 2. *c.* 2. *n.* 9. Probatio equitum. *l. c.* quæ in tranſvectione fit. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 20. Igitur de omnibus quadrupedibus prima eſt probatio, qui idonei ſint boves, qui arendi cauſa emuntur. *Plin. l.* 19. *c.* 2. Probatio œſypi, ut ſindiom virus oleat. *Id. l.* 12. *c.* 11 *ſub fin.* In his probatio una, ne ſint fragilia. *Id. l* 21. *c.* 6. *a med.* Probatio arnei ſinceri, ſi impoſita manu crepat. *Id. l.* 36. *cap.* 21. Probatio pumicis in cendore mioimoqua ponderis. *Id. l.* 37. *c. ult.* Gemmæ recuſant limæ probationem.

PROBATIVUS, a, um, ad probandum pertinens. *In ſermone*, *qui præcedit declam.* 299. *Quinctl.* In hoc probativæ quæſtiones duæ, altera *ſyſtemaſi*, altera παραγραφή.

PROBATOR, oris, m. *approvatore*, ἐκκριτὴς, qui probat, approbator. *Cic. Phil. l.* 2. *c.* 12. Quid interſit inter ſuaſorem falſi, & probatorem? *Id. pro Cæcin. c.* 29. *ad fin.* Hujus rationis non modo non inventorem, ſed ne probatorem quidem aſſe me. *Ovid. l.* 2. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 105. Ingenii certe, quo non male ſenſimus uſus, Artibus exceptis, ſæpe probator eras.

PROBATORIUS, a, um, ad probandum pertinens. *Probatoria* abſolute, *lettera teſtimoniale*, inſtimonium, quo quis idoneus & probatus oſtenditur, qui in ordinem aliquem adſciſcatur. *Impp. Conſtantin. & Conſtanc lib.* 12. *Cod. tit.* 58. *leg.* 2. *Impp. Theodoſ. & Valent. ibid. tit.* 60. *leg.* 6. &c.

PROBATUS, a, um, *provato*, *teneſciuto per prova*, *ſperimentato*, *finzato*, *accetto*, δοκιμασθὲις, experimento cognitus, ſpectatus, exploratus: & fere in bonam partem. *Ovid. Met.* 15. *v.* 361. Si qua fides rebus tamen eſt adhibeada probatis. *Plaut. Perſ.* 4. 6. 1. Probati argenti ſeſaginta minæ. *Plin. l.* 16. *c.* 8. Boletos pariuni quercus probatiſſimos, robur, & cupreſſus noaina. *Id. l.* 23. *c.* 5. Probatiſſima in Ægypto palma. *Id. l.* 37. *c.* 5. *a med. de beryllis*. Probatiſſimi ſunt ea iis, qui viriditatem puri maris imitantur. *Id. l.* 34. *c.* 8. Probatiſſima fictua. *Plin. alter l.* 7. *ep.* 9. Adeo notum probatumque eſt, ut probatione non egent. *Id. in fin. l.* 8. Nitendum eſt, ne rudis & incognitus, quam exploratus probatuſque, humanior fuiſſe videaris. *Id. l.* 2. *ep.* 13. *ad fin.* Hebes, quam probatus caruſque ſit nobis. *Quinctl. l.* 10. *c.* 2. Ruſtici probatam experimento culturam in exemplum intuentur. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 85. *a med.* Ut per paucos probati & electi in provincias mittantur. *Lucil.* apud *Non. c.* 5. *n.* 60. Tuam probatam mihi & ſpectatam maxime adoleſcentiam. *Cic. 1. de Orat. c.* 27. Ceterarum homines artium ſpectati & probati. *Id. in Top. c.* 19. Ingenioſos, & opulentos, & ætatis ſpatio probatos, digaos, quibus credatur, putant. *Colum. l.* 11. *c.* 1. Operum probatiſſimi artifices. *Plin. l.* 9. *ep.* 19. Familiariter ab eo dilectus probatuſque. *Cic. pro Planc. c.* 11. Quibus cum fuerit probatiſſimus, hodieque ſit, omnibus eſſa ſe probatum debet ſperara. *Liv. l.* 17. *c.* 8. Ita repente exſuit antiquos mores, ut nemo probatior primoribus patrum, ſuis paciter alienique eſſet. *Cic. pro Cæcin. c.* 4. Cæſenaia ſummo loco nata, & probatiſſima femina. *Martell. ad Cicer. Fam.* 4. *ep.* 11. Gretulatio tue mihi eſt probatiſſima. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor. v.* 487. Ut fortes in Marte viros, animique probatos, Sic juſtos in pace legis. *b. e.* compertos animuſque virtutis ballicæ. Al. leg. *animiſque peratus*. ¶ *Probatum eſt*, receptum eſt, placet, *piaciuto*. *Sil. l.* 13. *v.* 473. Regia cum lucem poſuerunt membra, probatum eſt Hiscanis adnovere canes. ¶ *Probatus*, oſtenſus, argumentis confirmatus, manifeſtus. *Ovid. Met.* 15. *v.* 37. crimenque patas ſion teſta probatum. ¶ examinatus, exactus, & probus judicatus. *Modeſtin. Dig. lib.* 48. *tit.* 10. *leg.* 32. Menſuras publicæ probatas vini, frumenti, vai cujuslibet rei corrumpere.

PROBE, *bene*, *beniſſimo*, καλῶς, εὖ, bene, recte, præclare. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 50. Antipater, quem ita probe memiaiſti. *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 6. De aquæductu probe feciſti. *Id. 2. Fam. ep.* 12. Quod cum probe ſcirem, utinam, &c. *& epiſt.* 10. Exercitus ſatis probe ornatus armiſque. *Plaut. Bacch. 4. 9.* 18. Militet armari utique animati probe. *Id. Moſtell. 1. 2. 19.* Ædes expolitæ, factæ probe, enamuſſim. *Id. Men. 3. 2. 1.* Probe lepideque cuncinnatue. *Id. Milit. 2. 6.* 107. Uſque adhuc actum eſt probe. *Id. Rud. 2. 3. 50.* & *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 1. Probe curare aliquid. *Plaut. Trin. 3. 3. 56.* Satis ſcite & probe. *Tacit. 3. Hiſt. c.* 61. Mimos acſtavii ſcita magis, quam probe. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 3. Illud probe judicas. *Id. in Brutc, c.* 41. De Servio probe dicis. *Id. 1. Offic. c.* 19. Proba definitur a Stoicis fortitudo. ¶ Item valde, vehementer, omnino, præſertim apud Comicos, *bene*, *molto*, *aſſai*, *aſſaica*. *Plaut. Amph. 1. 1.* 116. Apportus probe. *&* 165. Proba percutere aliquem. *&* 268. Proba decipera. *&* 3. 3. 20. Probe errare. *&* 3. 4. 14. Faxo probe, jam hic deludatur. *Id. Capt. 3. 4.* 108. Perco probe. *Id. Curcul. 2. 3. v.* 16. Næ ego hic me intus aspleni probe. *Id. Epid. 3. 4.* 55. Tibi os eſt ſubſitum plane & probe. *Id. Mil. 2. 5. v.* 4. Vida, ut ſit acutua culter proba. *Terent. Heaut. 5. 3.* 18. Convincas facila ea re natum, nam toi ſimilia eſt probe. ¶ *Probe narres*, bonum nuntium affers. *Terent. Andr. fc. ult. v.* 6. quæ *Eun. 5. 3. 7.* bene narias, *Hec. 4. 4. 20.* bene nunrias, 2od. ſenſu diati. ¶ In reſponſionibus eſt approbantis, laudantis, applaudentis. *Plaut. Moſtell. 1. 4.* 58. Unde agis ta? *Co.* unde homo ebrius. *Philo*. probe. *beniſſimo*. *& Mil. 4. 4. 9.* Milas cuncubinam intus abiit oratum ſuam, ah ſe ut abeat. *Acroa. eu*, probe! *Terent. Eun. 4. 7. 3. Ter.* Primum ædes expugnabo. *Gna.* recte. *Ter.* virginem eripiam. *Gna.* probe. *Ter.* male mulcebe ipſum. *Gna.* pulcre. *Id. Adelph. 3. 4. 53. De.* Hoc facitn. *Sy.* recte ſene. *Dr.* hoc fugim. *Sy.* callide. *De.* hoc laudi eſt. *Sy.* iſtæc res eſt. *De.* hoc vitio detur. *Sy.* probiſſima.

PROBEAT, prohibeat. V. in *Prohibeo*.

PROBIANUS, a, um, ad Probum aliquem, eumen proprium pertinens. *Lamprid. in Alex. Severe. cap.* 40. Purpura, quæ vulgo Probiana dicitur, idcirco quod Aurelius Probus id genus muricis raperiſſet.

PROBITAS, atis, f. *bontà*, *probità*, *modeſtia*, εὐθηνεργησία, bonitas oaturæ ac morum, integritas vitæ, virtus: ea præſertim, quæ modeſtiam & verecundiam conjunctam habet: unde *improbitas* audaciam, impudentiamque ſignificat. *Cic. pro Planc. c.* 25. *a med.* Virtus, probitas, integritas in candidato, non linguæ volubilitas, non aes, non ſcientia requiri ſolet. *Id. Fam.* 13. *ep.* 10. Cum ſeparatim de probitate ejus, & moribus dicturus fuiſſem. *Id. 1. de Orat. c.* 26. *extr.* Fuit mirificus quidam in Craſſo pudor, qui non modo non abeſſet ejus orationi, ſed etiam probitatis commendationi prodeſſet. *Tacit. 13. Ann. cap.* 12. Spectatæ probitatis femina. *Auct. Dial. de Oratorib. c.* 29. Ipſi parentes nec probitati, neque modeſtiæ parvulos aſſuefaciunt, ſed laſcivia & libertati. *Gell. l.* 14. *c.* 2. Multa exempla probitetis fiacaritatisque ejus aaproinebantur. *Quinctl. l.* 6. *c.* 4. *a med.* Nam ea res animi jacentis, & mollis ſupra modum frontis: fallitqua plerumque, quad probitas vocatur, quæ eſt imbecillitas.

PROBITER, probe. *Varr.* apud *Non. l.* 2. *n.* 72. & *cap.* 21. *n.* 13. & apud *Priſcian. l.* 15. *pag.* 1010. *Periſch.*

PROBLEMA, atis, n. *queſtione*, *dubbio*, *problema*, πρόβλημα, propoſitio cum interrogatione, quæſtio ad ſolvendum propoſita. *Servius. da Grammat. c.* 4. Inſtituiſſa & ipſos quædam genera inſtitutionum ad eloquentiam præparandam, ut problemata, paraphraſes, elocutiones, ethologias. *Senec. l.* 2. *controv.* 3. *a med.* Tractare problemata *peripatetica*. *Gell. l.* 19. *c.* 4. Ariſtotelis libri ſunt, qui problemata phyſica inſcribuntur. *& cap.* 6. In problematis Ariſtotelis. (V. *Emblema* in fin.) *Id. l.* 3. *c.* 6. Ariſtoteles in ſeptimo Problematum.

PROBO, as, avi, atum, a. 1. *approvare*, *lodare*, *ammettere*, δοκιμάζω, meo judicio probum, ſeu rectum eſſe judico, admitto, approbe, laudo. *Cic. pro Mil. c.* 28. Quis eſt, qui non probet, qui non laudet? *Id. Fam. 7. ep.* 1. *a med.* Teque, & iſtam rationem otii tui laudo vehementer, & probo. *Balb. & Opp. ad Cæſar. poſt epiſt.* 8. *l.* 9. *ad Attic.* Ampliſſimorum virorum conſilia an eventu, eon as voluntate, a pleriſque probari ſolent. *Cæſ. Attic. l.* 6. *ep.* 1. *ante med.* Quos libros tibi tam valde proberi, gaudeo. *Id. l.* 5. *Attic. ep. ult.* Habes meam cauſam, quæ ſi Bruto non probabitur, veſcio cur illum amemus: ſed avunculo ajus certe probabitur. *Id. in proœm. Parad.* Cato ea ſentit, quæ non probantur in vulgus. *Id. 2. de Fin. cap.* 1. Quod ea in ipſis quidem philoſophis magnopere noquam probavi. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 29. Cæſer maxime probabat coactis navibus mara tranſire, & Pompejum ſequi. *Plin. l.* 14. *c.* 20. *a med.* Aſia picem Idæam maxima probat. *Plinius*. & *l.* 37. *c.* 10. *do achates*. Sunt qui maxima probent perſpicuitatem in his. ¶ *Sil. l.* 16. *v.* 165. ſiratumque oſtro (quem ceperat ipſa, Dejecto victor Magone, animique probarat) Cornipedem. *b. e.* compererat generoſum, & ardentem. (V. ſimilem *loquendi* eationem in *Probatus*, *Laudo*, *Miror*, *Live*, *Damno*.) Al. leg. *animiſque*. ¶ Probe factum eſſe dicere. *Liv. l.* 4. *c.* 25. *extr.* Cenſores villam publicam in campo Martio probaverunt. *Plaut. Moſtell. 1. 2. 20.* Laudant fabrum atque ædes probant. *Cic. 5. Fam. ep.* 6. *ad fin.* Domum tuam atque ædi-

ædificationum omnium præſpexi, & vehementer probavi. ¶ Item probum, præfectum, recte factum eſſe oſtendo, & ut placeat, efficio, perſuadeo, *juſtificare*. *Cic. Attic. l. 4. ep. 14.* & *Nep. in Lyſand. ſub fin.* Libros oratorios in manibus habeo, quos, ut ſpero, tibi valde probabo. *Id. Verr. 6. 1. 38.* Non vereor, ne hoc officium meum P. Seevilio non probem. *Id. pro Quinct. c. 30.* Si cauſa cum cauſa contenderet, nos noſtram perfacile cuivis probaturos ſtatuebamus. *Id. in Divin. Verr. c. ult.* Ut ſi in hac cauſa noſtrum officium ac diligentiam probaverimus, &c. Id. t6. *Attic. ep. 7.* Ergo id erat meum factum, quod Catoni probare non poſſim, flagitii ſcilicet planum, & dedecoris. *& ibid. o med.* Quibus de meo celeri reditu non probabam. *Plin. l. 10. ep. 20. extr.* Cum omnia facta dictaque mea probare ſanctiſſimis moribus tuis cupiam. ¶ *Probori ſe alicui*, de ſe alicui ſatisfacere, ſe virum bonum oſtendere. *Cic. 2. de Fin. c. 25.* Epicurus multis ſe probavit. *Id. pro Ligar. c. 2.* Ligarius legatus in Africam profectus eſt? qua in legatione & civibus, & ſociis ita ſe probavit, ut, &c. *ſi ſi tonſtere di monuero, abi*, &c. ¶ Item planum facio, oſtendo, argumentis demonſtro, confirmo, *provare, fur vedere, confermare, dimoſtrare. Cic. pro Flacc. 1. 37. o med.* His tu epiſtolis recitatis, his mulieribus productis, tantum te crimen probaturum putaſti? *Id. Verr. 3. c. 4.* His ego judicibus non probabo, C. Verrem contra leges pecunias cepiſſe? *Id. pro Balb. c. 21.* Paucis ipſe veris cauſam illam gravitate ſua defendit ac probavit. *Ovid. 1. ex Pont. ep. 1. v. 56.* Ut, ſua quid valeant numina, tale probeat. *Id. 2. Met. v. 91.* Pignora certa petis. do pignora certa timando, Et patrio patet eſſe metu probor. *Cæſ. l. 2. B. Gall. 1. 3.* Perfacile factu eſſe illis probat, conata perficere. *Phædr. l. 1. fab. 13. in fin.* Hæc ita probatus, quantum ingenium valet. *Cic. 5. Tuſcul. 1. 1.* Hoc difficile eſt probatu. *Id. 1. de Orat. 1. 18.* Probas mihi iſta, Craſſe, quæ dicis. *mi perſvodi*. ¶ Item tentare, experiri, exigere, inſpicere, an proba *res* ſit, *provare, dove, o ſar prova, ſperimentare, ſperimentaro. Petron. in fragm. Tregur. c. 70. Burm.* Caltros juſſit afferri, ipſeque ſuos miratus eſt: etiam nobis potellatem fecit, ut mucronem ad buccam probaremus. *Sueton. in Cæſ. c. 65.* Militem neque a moribus, neque a fortuna probabat, ſed tantum a viribus. *Plin. l. 12. 1. 14. 2211.* Tus probatur candore, amplitudine, fragilitate, carbone, ut ſtatim adeat. *Id. l. 17. c. 5.* Terram amaram ſive macram, ſi quis probare velit, demonſtrant eas atræ depenereſque herbæ. *Id. lib. 33. c. 9. in fin.* Probare denarios. *ſaggiare*. Sic *African. Dig. lib. 45. tit. 3. leg. 39.* pecuniam. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 43.* Quam locum probandæ virtutis tuæ exſpectas? ¶ Pro æſtimare, penſare, ſpectare. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 3. v. 8.* Vulgus amicitias utilitate probat. *Plaut. Trin. 4. 3 42.* Ex eorum ingenio ingenium horum probant. Adde *Perſ. 2. 2. 30.* ¶ experiendo comperior. *Pallad. in Novembr. tit. 7. ſub fin.* Caſtanea inſeritur, ſicut probavi ipſa, ſub cnotice menſe Martio. *come ho provato per eſperienze*.

PROBOLE, es, f. προβολὴ, edito, emiſſio, prolatio: Græca vox a προβάλλω, edo, emitto, profero. *Tertull. de præſcriptionib. 1. 46.* Deinde infinitas angelorum editiones, & probolas. *Id. adverſ. Prax. c. 8.* Si quis putaverit, me προβολὴν aliquam introducere, ideſt probationem rei alterius ex altera. *& paulo poſt*. Prolatus eſt ſermo Dei, an non? Si prolatus eſt, cognoſce probolen veritatis.

PROBOSCIS, idis, f. *προβοσκὶς*, eſt, ut *Nonius diſtinct. 1. 1. c. 241.* portecta corporis pars inhærens naribus, quæ excepto homine, in aliis animalibus invenitur, al. promuſcis: a προ, ante, & βόσκω, paſco. *Varr.* apud *Non. ibid.* & *cap. 2. n. 290.* Calvum eſſe factum ericium e pilis albis cum proboſcide. ¶ Speciatim dicitur de elephanti roſtro, *proboſcide. Plin. l. 8. c. 7.* Proboſcidem eorum facillime amputari, Pyrrhi præliorum experimentis patuit. *Flor. l. 1. c. 18.* Unius proboſcidis abſciſſa, mori poſſe beluas oſtenderet. *Hirt. de B. Afric. 1. 84.* Cum elephantus liaam ſub pede ſubditum, pondere ſuo, proboſcide aracta vibrantique, ſtridore maximo prameret, atque enecaret. *& mox*. Quam elephantus proboſcide circumdat, atque in ſublime extollit asmatum.

PROBRACHYS, pas matricue quinque ſyllabarum, conſtans brevi, & quatuor longis, ut *redundaverunt*. *Diomed. l. 3. pag. 478. Putſch.*

PROBROSE, *ignominioſamente, vituperoſamente, con vergogna, e villania, ſvergognatamente*, cum probro, dedecore, ignominia. *Senec. l. 2. controv. 2. poſt med.* Probroſe leno illam profituit. *Gell. l. 17. 1. ultr. a med.* Cum Demoſthenes, quod ſugerat, probroſe objiceretur.

PROBROSUS, a, um, *vituperoſo, ignominioſo, vergognoſo, ſvergognato*, ignominioſus, dedecus afferens. *Cic. pro Font. c. 12. ad fin.* De quo vos homine, ne ab inimicis quidem, ullum factum probroſum, non modo crimen, ſed ne maledictum quidem audiſtis. *Horat. l. 3. od. 5. v. 39.* O magna Carthago, probroſis Altior Italo ruinis! *Sueton. in Calig. c. 11.* Naturam ſævam atque probroſam inhibere. *Tacit. 3. Ann. c. 68.* Vita probroſus, & opertus infamia. *& lib. 14. 1. 48.* Facilitare probroſa carmina adverſus aliquem. *verſi infamatorii*. & *lib. 2. c. 50.* Probroſis ſermonibus aliquem illudere. *Gell. l. 1. c. 5.* Maledictis & probroſis compellationibus jactare aliquem. *villanie*. & *Sueton. in Domit. c. 8.* Probroſis feminis lectice uſum ademit. *Plin. l. 28. cap. 8. circa med.* Probroſæ mollitiei homo. *Id. l. 22. c. 6. o med.* Et (quo nihil equidem probroſius duco) vivimus aliena fiducia. *Mamertin. in grat. act. ad Julian. c. 19. ſub fin.* Sordidiſſimum quemque, & probroſiſſimum adulare.

PROBRUM, i, n. *colpa vituperoſa o infame, ſcelleraggine, ribalderia*, αἶσχος, ὄνειδος, τὸ ἄλγος, univerſim dicitur quidquid virtuti conſentaneum non eſt: præcipue vero omne peccatum cum turpitudine ignominiaque conjunctum. *Actius* apud *Feſt.* Qui, niſi probium, omnia elia indelicta æſtimant. *Salluſt. in Jug. c. 48. extr.* Quæcumque dici, aut fingi queunt, ignaviæ luxuriæque probre, in illo exercitu cuncta fuere. *Id. in Catil. c. 38.* Qui ubique probro atque petulantia maxime præſtabant. *Cic. Verr. 5. c. 69. a med.* Emergere ex paternis probris ac vitiis. *Plaut. Curcul. 1. 3. 42.* Flagitium, probromque magnum expergefacis: bene monſtrantem pugnis cædis. *P. Africon.* apud *Gell. l. 7. c. 11.* Omnia mala, probra, flagitia, quæ hominis faciunt, in duobus rebus ſunt, malitia atque nequitia. *Ulpian. Dig. lib. 50. tit. 16 leg. 42.* Probrum & opprobrium idem eſt. Probra autem quædam natura turpia ſunt, quædam civiliter, & quaſi more civitatis: ut pura fuctum, adulterium natura turpe eſt. enimvero tutelæ damnari, hoc non natura turpe eſt, ſed more cjcitatis. ¶ Speciatim aſt *inceſtum, ſtuprum, flagitium, ſtupro, violazione, inceſto, adulterio. Feſtus*: Probrum virginis Veſtalis, ut capite puniretur; vii, qui eam inceſtaviſſet, verberibus necaretur, lex fisa in atiio Libertatis, &c. *Cic. Phil. 2. 1. 38. ad fin.* Probri inſimulaſti pudicitiſſimam feminam. *Plaut. Amph. 3. 1. 9.* Alcumenam inſontem probri Amphitruo accuſat. *Id. Trinum. 2. 5. 8.* Probrum aſſiqui. *Id. Mil. c. 5. 13.* Te alloquor, viri probrique plena, quæ circum vicinos vaga es. ¶ Item metonymice dadecus, ignominia, infamia, quæ ex flagitio naſcitur, *diſonore, infamia, vergogna, vituperio. Cæcil.* apud *Feſt.* Ea tum compreſſa parit hunc puerum, ſibi probrum. *Plaut. Amph. 2. 1. 30.* Nemo id probro ducet Alcumenæ. *Salluſt. in Catil. c. 14.* Q. Catilus flagitiis atque facinoribus coopertus, quam cauſores Senatu probri geoma moverant. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 17.* Vita ruſtica, quam tu probro & crimini putas eſſe oportuiſe. *Salluſt. in Catil. 1. 12.* Poſquam divitiæ honori eſſe cœperunt, paupertas probro habeti. *Gell. l. 7. c. 12.* Inter plerasque alia, quo objectabat, id quoque probro dedit, quod tunicis uteretur manus totas operientibus. *Cic. pro Cæl. c. 18.* Probrum caſtis, labem integris, infamiam bonis infuere. *Id. pro Roſc. Amer. c. 24. o med.* Sumptus effuſi cum probro atque dedecore. *Terent. Phorm. 5. 4. 5.* Ego nullo poſſum remedio me evolvere ex his turbis, quin ſi hoc celetur, in matu; ſin patefit, ie probro ſiam. *Id. Andr. 5. 3. 10.* Adeon' impotanti eſſe animo, ut hoc habere budnet cum ſummo probro? *Ovid. Heroid. ep. 17. v. 207.* Non ita contamno volucria præconia famæ, Ut probris ſeriam impleat illa meis. *Tacit. 1. Hiſt. 1. 48. a med.* Servili probro raſperſus, tanquam ſcyphum aureum in convicio Claudii furatus. ¶ Item convicium, maledictum, contumelia, *ſtrapazzo di parole, villania. Cic. Attic. l. 11. ep. 9.* Epiſtolas mihi legerunt, plenas omnium in me probrorum. *Id. pro Flacc. c. 20. ad fin.* Optimum virum probris omnibus maledicti vexavit. *Id. pro Dom. c. 29.* In iſto tuo maledicto probrum non modo mihi nullum objectas, ſed etiam laudem illuſtrem meam. *Liv. l. 29. c. 9.* Jactare probra in aliquem. *Tacit. 4. Hiſt. 1. 45.* Contumelias & probra jacere in aliquem. *& lib. 11. Ann. c. 37. extr.* increpare multia ac ſercilibus probris. *Senec. in Agam. v. 980.* laceſſere. *Flor. l. 4. c. 4.* inſectari. *Ovid. 3. de ar. am. v. 49.* & *de remed. amor. v. 697.* probra dicare alicui. *Tacit. 3. Hiſt. 1. 31.* & *Gell. l. 7. c. 11.* ludibriola & turpia ingeſtre in aliquem. *Tacit. 13. Ann. c. 14. extr.* aggerere. *& lib. 6. c. 42.* fundere in aliquem. *Id. Ann. 16. c. 21.* componere in aliquem. *& lib. 1. c. 21.* cumulare in quempiam. *Id. 2. Hiſt. c. 52.* Conviciis ac probris cauſam cædis quærebant. *& lib. 3. c. 24.* Alios pudore ac probris, multos laude & hortatu, omnes ſpe promiſſiſque accendens. *compogne*. Adde *Liv. l. 23. c. 45.* ¶ *Probro*, adjective, probroſa. *Gell. c. 2. l. 9.* Hoc potius doloni mihi eſt, quod iſtuſmodi animalia ſpurca atque probre nomen uſurpant ſanctiſſimum, & philoſophi appellantur. *Senec, qui leſtatum ſolbertano*.

PROBUS, a, um, *buono, probo, da bene, χρηστὸς, σπουδαῖος*, bonus, integer, rectus, ſanctus, frugi: & primo dicitur *de* homine, quaſi *probibus*, ut ait *Feſtus*, quia ſe a delinquendo prohibet. *Cic. 2. de Orat. c. 43. extr.* Ut probi, ut bene morati, ut boni viri eſſe videantur. *Plaut. Moſtell. 1. 2. 53.* Frugi & probum eſſe. *Id. Trin. 2. 2. 39.* Probus & frugi bonæ. *Plin. l. 8. ep. 18.* Mulier natalibus claru, moribus proba. *Id. l. 10. ep. 18.* Vir ioteger, probus, induſtrius. *Cic. l. 10. ad Attic. ep. 7.* Modeſtior rex, & probior & integrior. *Horat. epod. 17. v. 40* tu pudica, tu proba. *Afran.* apud *Non. c. 4. n. 64.* Proba & pudica quod ſum. *Cic. Verr. 5. 69.* Ex inerti, atque impuro, & impudno parente natus, & pudens, & probus filius. *Id. pro Cluent. c. 48.* Neque enim hoc homine ſanction, neque probior, neque in officiis retinendis diligentior eſſa quiſquam poteſt. *Plaut. Pſend. 1. 5. 23.* Probum patrem eſſi oportet, qui gnatum ſuum eſſe probiorem, quam ipſus fuerit, poſtulat. *Plin. l. 2. ep. 9. & lib. 10. ep. 95.* Probiſſimus, honeſtiſſimus, eruditiſſimus vir. ¶ Aliquando eſt peritus. *Plaut. Pſeud. 1. 3. 132.* Cantores probos! *a bravi cantori!* & *Men. 2. 2. 32.* Probus faber. *& Mil. 3. 3. 40.* architectus. *Terent. Phorm. 2. 1. 29.* artifex. ¶ Item navis, ſtrenuus, callidus, *valente, bravo, accorto. Plaut. Pſeud. 4. 2. 31.* & *Pun. 3. 2. 5.* Probus hic homo eſt. *Id. Perſ. 1. 3. 43.* Probus parafitus. *Id. Pon. 5. 2. 6.* præſligiator. *Id. Trucul. 3. 2. 15.* cavillator. *& 2. 2. 14.* Proba lena. *& 2. 2. 20.* Nec unquam quiſquam probus erit amator, niſi qui ici inimicus eſt ſuæ. ¶ idonee. *Plaut. Pon. 3. 3. 67.* Iſtic eſt ad iſtas res probus, quas quæritas. ¶ honeſtus, pudicus, pudens. *Plaut. Amph. 2. 2. 46.* Quam cives vero rumificant probam. *Terent. Adelph. 5. 8. 7.* Proba & modeſta muliar. *Plin. l. 7. c. 12.* & *lib. 37. c. 2.* Os probum & venerandum Cn. Pompeji. *Sueton. de Grammet. c. 25.* Lenæus Pompeji M. libertus tanto amore erga patroni memoriam exſtitit, ut Salluſtium hiſtoricum, quod eum oris probi, animo inverecundo ſcripſiſſet, acerbiſſima ſatyra laceraverit. Al. hic leg. *improbi*: ſed refellantur tum locis *Plinii* citatis, tum illo *Senecæ ep. 11.* Nihil erat mollius ore Pompeji. eamquam non coram pluribus erubuit, utique in concionibus. Dicitur autem *ſi probum*, quia probitatis ſignum

pudor eſt. ¶ Alio ſenſu *ac probum* dixit *Plin. l.* 11. *c.* 37. nempe cultum ſolidum, firmum, oſſeum. Ejus verba ſunt *ſeſt.* 60. *Hard.* Et os probum durioſve animal generantibus: pro iis cornea & acuta volucribus roſtra. ¶ Nam ſapiſſime *probus* dicitur de rebus quibuſcumque. *Plaut. Men.* t. 2. 23. Hoc facinus pulcrum eſt, hoc probum eſt, hoc lepidum, hoc factum eſt fabre. *Id. Pœn.* 4. 2. 93. Proba materies data eſt, ſi probum adhibes fabrum. *Id. Mil.* 3. 1. 165. Probus hic conges frigidus. *Id. Caſ.* 5. 4. 2. Proba eſt occaſio. *Id. Pœn.* 1. 2. 159. Proba merx. *Id. Rud.* 3. 5. 20. Affer huc duas clavas, ſed probas. *Colum. de arborib. c.* 3. *o med.* Probus ager. *& ſub fin.* ſapor. *& lib.* 8. *c.* 5. *circa med.* color. *Cic.* 4. *Acad. c.* 31. *o med.* Probum navigium. *Id. in Orat. c.* 51. Probæ res. *eſſe bonæ*, e *ſede*, quæ in oratione ponuntur: quibus oppoſit *ibid.* leves ſententiæ. *Plaut. Perſ.* 4. 3. 57. & *Lin. l.* 35. *c.* 2. Probum argentum. *de buona lega*, probatum, purum. Sic *Plaut. Perſ.* 3. 3. 33. Probi nummi. *Senec. ep.* 19. *ad fin.* Nec voles quod debeo, niſi in aſpero & probo accipere. ¶ *Probo orationi*, ſermo probitatis & honeſtatis plenus, *diſcorſo da uomo da bene. Cic. in Orat. c.* 21. *o med.* Poeta peccat, cum probaos orationem affingit improbo, ſtultove ſapientis.

PROCACIA, æ, f. procacitas, audacia in petendo. *Auſon. epiſt.* 22. Quod nihil poſcente me abnuis, magis auget procaciam, quam retundit.

PROCACITAS, atis, f. *petulanza, audacia, sfrontatezza, ὑβρὶς, ἀναίδεια*, petulantia. *Cic. l.* 4. *de Rep.* apud *Non. c.* 1. *n.* 89. *&* 92. deducit a *protendo*, ideſt poſcendo, his verbis: Itaque a petendo petulantia, a procando, ideſt poſcendo procacitas nomiuata eſt. V. *Petron. Tacit.* 3. *Hiſt.* c. 11. Ut olim virtutis, modeſtiæque, tunc procacitatis & petulantiæ certamen erat, ne minus violenter Aponium, quam Flavianum ad ſupplicium depoſcerent. *Nep. de Timol. c. ult.* Huic quidam homo petulans & ingratus vadimonium cum vellet imponere, & complures concurriſſent, qui procacitatem hominis manibus coercere conarentur, &c. *Marſial. l.* 2. *epigr.* 41. Et convivia nequiora vita, Et quidquid lepida procacitate Laxat perſpicua labenta riſu. *Colum. l.* 8. *c.* 2. *extr.* Procacitas galli gallinacei impedienda ampullaceo corio.

PROCACITER, adverb. *petulantemente, ἀναιδέως*, proterve, petulantee. *Curt. l.* 8. 1. 1. *o med.* Finem procacitee ortu ſermoni imponit. *Id. ibid.* Procacitſime patris ſui memoriæ illudunt. *Liv. l.* 28. *c.* 24. Procacius ſtipendium fagitare, quam ea modeſtia militari. *Tacit. Ann.* 5. *c.* 4. Exercentibus plenique pee occultum, ntque eo procaciue, libidinem ingeniorum.

PROCALARE, provocare; ex Græco προκαλεῖν. *Feſtus.*

PROCAPIS, progenies, quæ ab uno capite procedit. *Paul.* ex *Feſto.*

PROCAS, & Proca, æ, m. Πρόκας, filius Aventini, decimuſſertius rex Albanorum. Habuit duos filios, Numitorem, & Amulium Romuli avum. Annos viginti tres regnavit. *Ovid.* 14. *Met. v.* 622. Jamque Palatiræ ſummam Proca gentis habebat. *Virg. 6. Æn. v.* 767. Proximus ille Procas, Trojanæ gloria Geotis. Ubi *Servius* dicit, duodecimum regem fuiſſe.

PROCATIO, onis, f. actus procandi, & ad Buprum illiciendi. *Apul. in Apolog.* Cum *in* hoc Batu res eſſet, inter procationem matris, & metum fiiii. Al. leg. precationem.

PROCAX, ācis, *petulante, sfacciato, sfrontato, proterva, sfrenatiſſima, ἀναιδὴς, ἀθυρὸγλωσσος*, primo & proprie eſt impudens in petendo: a *prco, as*: & dicitur v. gr. de meretrice, quæ uſque ingerit, da mihi, affer mihi, ut ait *Terent. Heaut.* 2. 3. 11. Deinde impudeos in re quacumque, audax, mordax, dicax, obſcena aperte effutiens. *Cic. pro Cal. c.* 20. Si ita ſe ſe geret, ut non ſolum meretrix, ſed etiam procax videatur. *Plaut. Perſ.* 3. 3. 6. Leno procax, rapax, teahax. *Id. Trucul.* 1. 2. 52. Procaciores eſtis vos (*mercatores*) ſed illi (*publicani*) perjurioſi. *Senec. in Agam. v.* 209. Procacem manum armare. *b. c.* cædis immodice appetentem. *Plin. l.* 22. *c.* 6. *in fin.* Excogitavit (*natura*) aliquax (*herbas*) aſperitu liſpidas, tactu iroces, ne procaces manus rapiant. *rapaci, che vogliono toccar da per tutto. Catull. carm.* 60. *nuptiali, v.* 126. Ne diu taceat procax Feſcennina locutio. *Salluſt. in Catil.* 1. 26. Sermo procax. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 66. vernæque procaces. *Martial. l.* 5. *epigr.* 2. Nequitiæ procaciores. *Phædr. l.* 1. *fab.* 2. *v.* 2. Procax libertas. *Tacit. Ann.* 1. *c.* 72. Viros feminaſque illuſtres procacibus ſcriptis diffamaverat. *Cic. Fam. 7. ep.* 13. *ad fin.* Scio, te non eſſe procacem in lacceſſendo. *Tacit.* 2. *Hiſt.* c. 87. Procaciſſima, etiam inter ſeveros, lixarum ingenia. *& cap.* 23. *o med.* Ut quiſque animo igoavus, procax ore. *& lib.* 4. *c.* 20. Procax ante periculum manus. *Id.* 14. *Ann. c.* 25. Procax ingenio. *& lib.* 1. *c.* 16. lingua. *Id.* 3. *Hiſt. c.* 62. moribus. *Colum. l.* 7. *c.* 3. Aries, cum ſentiat ſe velut quodam naturali telo capitis armatum, frequenter in pugnam procurrit, & ſi in feminas quoque procactor. *più inſolente.* ¶ Cum genitivo, *Tacit. Ann.* 13. *c.* 46. *extr.* Procax ovi, & poteſtatis temperantior. *b. c.* in otio petulans, in magiſtratu moderatior. ¶ Translate *Plin. l.* 14. *c.* 1. *de vitib.* Maritas populos complexæ, atque per ramos earum procacibus brachiis ſcandentes. *che s' appigliano dovunque poſſono.* & *Virg.* 1. *Æn. v.* 539. nimboſus Orion In vada cæca tulit, penituſque procacibus Auſtris Perque undas, ſuperante ſalo, perque invia ſaxa Diſpulit. *b. c.* impetuoſis, præcipitibus. *In Glaſſis*, procax *προπετὴς* etiam vertitur.

PROCEDO, is, eſſi, eſſum, n. 3. *andare innanzi, farſi avanti, avanzarſi, camminare, προβαίνω, προέρχομαι*, ante cedo, progredior. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 34. Tentandas ſibi provincias, longiuſque procedendum exiſtimabat. *Cic.* 16. *Fam. ep.* 9. A porto Corcyræorum ad Caſſiopen ſtadia CXX proceſſimus. *Hirt. de B. Gall. l.* 8. 1. 27. *o med.* Equitatus procedit ante agmen. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 80. Lente ac paulatim proceditur. *Liv. l.* 25. *c.* 21. Qua temeritate proceſſum in aciem eſt. *Plaut. Caſ.* 3. 3. 2. Procedere ad ſorum. *andar in piazza.* & *Plin. l.* 9. *c.* 30. *extr.* Locuſtæ in pavore obliquæ in latera procedunt. *Id. l.* 8. *c.* 32. *o med.* Cervi quamdiu cornibus carent, noctibus procedunt ad paſcua. *Plaut. Capt.* 5. 2. 2. Age tu, illuc procede, bone vir. ¶ De agmine, aut pompa incedente, *Terent. Andr.* c. 1. 101. Funus interim procedit: ſequimur. *Stil. l.* 7. *v.* 91. tacito procedens agmine. *Id. l.* 6. *v.* 443. Hæc eſt, unde ingens, humeris fulgentibus oſtro, Vidiſti Latios conſul procedere faſces. *Claudian. de* III. *Conſul. Honor. v.* 8. proceda fecundis Alitibus, Phœbique novus ordire meatus. *Sil. ex. l.* 6. & *Claudian.* loquuntur de ingenti amicorum comitatu, quo conſul prima initi conſulatus die ex ædibus in Capitolium vota nuncupaturus deducebatur. ¶ *Procedere* etiam dicimus, quæ extenduntur, & procurrunt. *Plin. l.* 17. *c.* 22. *circa med.* Ita ut in pedes binos foſſa procedat. *Id. l.* 5. 1. 29. Lydia ſuper loniam procedit. *Id. l.* 4. *c.* 2. Promontorium, quod contra Pelupoonneſum procedit. *Cæſ. l.* 8. *c.* 2. *o med.* Cubitus rotundus in extremo, parte altera paululum procedit. ¶ Translate *Propert. l.* 2. *el.* 8. *v.* 13. Nunc volo ſubducta gravior procedere vultu. *b. c.* gravius gerere me, & res magis ſeriis tractare. *Perron. in Satyr. c.* 2. Quis poſſet ad ſummam Thucydidis, quis Hyperidis ad famam proceſſit? *b. c.* progrediendo pervenit. *Cic. Phil.* 5. 1. 18. An hoc vidit puer; ſi ætate proceſſerit, non videbit? *Id. de Haruſp. reſp. c.* 23. Longius proceſſit: in ipſum Cn. Pompejum invehi cœpit. *Id. in Brut. c.* 48. *extr.* Is proceſſiſſet honoribus longius, niſi ſemper infirma valetudine fuiſſet. *& cap.* 36. L. Cotta non multum dicendi laude proceſſerat. *Id.* 3. *de Fin. c.* 2. Cum in philoſophia tantum proceſſeris. *avendo fatto tanto profitto.* & *Plin. l.* 8. *ep.* 6. Ambitin & procedendi libido. *di avanzarſi*, majores honores adipiſcendi. *Virg. Æn.* 5. *v.* 461. iræ longius procedunt. *Cic. Fam.* 11. *ep.* 25. *ext.* Non imitor ἀκαιρότητάς tuam. altera jam pagella procedit. *Salluſt. in Jug. c.* 24. Ubi plerumque noſtra proceſſit, caſtra invadunt. *era paſſato.* Sic *Virg. Æn.* 3. *v.* 356. Jamque dies alterque dies proceſſit. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 22. Dies procedens mitigat ægritudinem. *il tempo coll' andar innanzi.* & *Plin. in fin. ep.* 31. *l.* 6. & *ep.* 20. *l.* 3. & *Plin. alter l.* 21. *c.* 16. *ad fin.* Saxa, quæ procedente tempore enatam inſulam imitentur. *poi progreſſo, coll' andar del tempo.* & *Salluſt. in Jug. c.* 5. Eo vecordiæ proceſſi, ut, &c. *paſſi, s' avanzò tanto oltre, che*, &c. *Velleſ. l.* 2. *c.* 80. Proceſſit in id furoris, ut, &c. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* 1. 58. *extr.* Perſpicuum eſt, quas compoſitiones unguentorum, quo eiborum conditiones, quo corporum lenocinia proceſſerint. *a qual ſegno ſian giunte.* & *Plin. l.* 8. *c.* 22. Mirum eſt, quo procedat Græca creduitas. *Colum. l.* 5. 1. 3. *ſub fin.* Ne in infinitum procedat diſputatio noſtra. *Cic.* 1. *de Fin. c.* 9. Conſtituam, quid, & quale, *&c.* ut ratione & via procedat oratio. *affinchè la diſputa cammini con metodo.* & *Lav. l.* 25. *c.* 5. *o med.* Ut qui minores ſepiem & decem annis ſacramento dixiſſent, iis perinde ſtipendia procederent, ac ſi, &c. *b. c.* ut anni, quos militabant, ad honeſtam miſſionem prodeſſent. Adde *lib.* 5. *c.* 7. *ſub fin.* Hinc illa *procedere* dicuntur, quæ in utilitatem alicujus ceduot, profunt, juvant. *Cato R. R c.* 148. Quot dies per dominum mora fuerit, quo minue vinum daguſtet, totidem dies emptori procedent. *Salluſt. in Jug. c.* 87. Beneſacta mea reipub. proceduot. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 109. Illi procedit rerum menſura tuarum. Cede bonis: heres laudis amica tuæ. *va per lei.* & *Valer. Flacc. l.* 8. *v.* 458. Procedit non gentia honos, non gloria magni Solis nvi, non bachariæ decor ille juventæ. *nulla volr.* ¶ Item quæ valeot, locum habent. *Paul. Dig. lib.* 5. *tit.* 3. *leg.* 32. Per ſervum acquiſitæ res horedi reſtituendæ ſunt. quod procedit in hereditate liberti, &c. *Ulpian. lib.* 24. *in.* 2. *leg.* 11. Quod ita procedit, ſi ea, cui donabatur, eum interpoſuit. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 2. Pretio facto in ſingulas oves, ut agni chordi duo pro una ove annumerentur: & ſi cui vetuſtate dentes abſunt, item binæ ſingulis oe procedant. *b. c.* cedant pro ſingulis, *vogliano due per una.* Vel adludit ad morem numerandi gregis: quia ut ait *P. Victorius*, includitur is in ſepto, & dum procedit, ſeu egreditur, numerabat. ¶ *Procedere*, proficiſci, venire. *Juſtinian. lib.* 7. *Cod. tit.* 37. *leg.* 3. Res, quæ a facratiſſimis Imperatoribus, non a fiſcalibus rebus, ſed ex privata eorum ſubſtantia procedunt. ¶ Interdum eſt evenire, accidere, *accadere. Plaut. Moſtell.* 4. 3. 7. Nunquid proceſſit ad ſorum hodie novi? ¶ Sæpius bene, aut male cadere, cedere, *ſuccedere, riuſcire, andar bene* a *male. Cic.* 1. *de Orat. c.* 27. Nonnunquam ſummis neatoribus non ſatis eu ſententia eventum dicendi procedere. *Id. Phil.* 13. *c.* 19. Pergit in mea maledicta, quaſi vero ei pulcherrime priora proceſſerint. *Id. pro Rab. Poſt. c.* 1. Cui bene quid proceſſerit, multum eum providiſſe dicimus. *Cæl. ad Cicer.* 8. *Fam. ep.* 12. Quibus cum parum procederet, ut *ulla* lege mihi ponerent accuſatorem, &c. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 9. Omnia proſpere procedent. *Valer. Antior apud Gell. l.* 1. *c.* 7. Haraſpices dixerunt, omnia ex ſententia proceſſurum. ¶ Abſolute, bene eveuire, ſuccedere, *andar bene. Cic. ep. ult. Verr.* 5. Aonona pretium, niſi in calamitate ſructuum, noo habet: ſi autem tibertas in percipiendis fructibus ſuit, conſequitur vilitas in vendenda: ut aut male vendendum intelligas, ſi proceſſit; aut male perceptos fructus, ſi recte licet vendere. *Liv. l.* 24. *c.* 16. Si Andranodoro conſilia proceſſiſſent. *Plaut. Perſ.* 2. 3. 34. Mane quod tu oscoperis, id totom procedit diem. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 60. Ut ferro graſſaretur, quando venenum non proceſſerat. *Terent. Adelph.* 5. 9. 12. Syra, proceſſiſti hodie pulcre. *hai avanzata molto.* V. *Provenio.* ¶ Frequenter ſignificat egredi, prodire, *uſcire, venir fuori. Plaut. Pſeud.* 2. 2. 12. Foribus foras procedere. *Pœn.* 12. *Æn. v.* 269. procedere caſtris. *Claudian. de nupt. Honor. & Mar.*

Mar. v. 170. undis. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 43. Procedit extra munitiones. *Cic.* 7. *Verr. c.* 36. Procedit in medium vinum, ſomni plenus. *Id. in Bruto, c.* 9. *a med.* Procedere e tabernaculo in ſolem. *Plin. l.* 11. *c.* 18. *ſub fin.* Plebs apum mœret igosvo dolore, non cibos convehens, non procedent. *Id. l.* 7. *c.* 8. In pedes procedere naſcentem, conſtat naturam eſſ. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 22. *leg. vlt.* Poteſt præſes quendam damnare, ne de domo ſua procedat. *Ovid.* 14. *Met.* v. 46. media procedit ab aula. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 52. *a med.* Cæſar quo die primum cum veſte purpurea proceſſit. *Id. pro Sext. c.* 31. *ad fin.* Obviam alicui procedere. ¶ Pro apparere, exoriri, exſiſtere, *naſcere*, *comparere*. *Virg. ecl.* 9. v. 47. Ecce Dionæi proceſſit Cæſaris aſtrum. *& ecl.* 6. *in fin.* invito proceſſit veſpere Olympo. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 30. Poſtea quam philoſophia proceſſit, nemo aliter philoſophus feſſit. ¶ De plantis germinantibus, & provenientibus. *Colum. l.* 4. *c.* 22. Plerumque germen de cicatrice procedit: quod ſive longius profluxerit, in flagellum ſubmittitur, &c. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 23. *ad fin.* Antequam radices longius procedere poſſint. *Pallad. in Jun. tit.* 5. Gemma, quæ bene apparebit, ſine dubio proceſſum.

PROCELEUSMATICUS pes, πρωτοδακτυλικὸς, pes ex quatuor ſyllabis brevibus conſtans, ut *Abiere*, *Remulcet*, &c. Aliqui dictum volunt a πρὸ, ante, & κελεύω, jubeo, quaſi primitus juſſum, eo quod in facris Mineryæ carmen quoddam hoc pedum genere conſtans primo loco cani jubebatur. Hinc Proceleuſmaticum metrum, *Diomed. l.* 3. *pag.* 523. *Putſch.* Proceleuſmaticum metrum eſt, quale fecit Serenus: Animula miſerula properiter obiit. Adde *Auſon. in Parentalib. n.* 27.

PROCELLA, æ, ſ. *procella*, *burraſca*, *fortuna e tempeſta di mare*, Σκέλλα, ἐλαία, vis venti cum pluvia, ut deſuit *Iſidor. l.* 13. *Orig. c.* 11. *in fin.* & *Serv. ad* 1. *Æn.* v. 89. (quaroquam & ſine pluvia ventus impetuoſus ita appellatur. V. *Senec. l.* 5. *Quæſt. nat. cap.* 12.) præſertim in mari & fluminibus: a *procello*: vel a πρὸς Σκέλλω, quod idem ſonat. *Cic.* 3. *de nat. Deor.* 2. 20. Imbres, nimbi, procellæ, turbines. *Virg. loc. cit.* Una Euruſque, Notuſque ruunt, creberque procellis Africus. *& verſ.* 106. Hiridus Aquilone procella Valam adverſa ferit. *Horat. l.* 3. *od.* 29. v. 57. ſi mugiat Africis malus procellis. *Id. l.* 2. *od.* 9. v. 2. mare Caſpium Vexant inæquales procellæ. *Plaut.* Trin. 4. 1. 17. Imber, fluctuſque, atque procellæ frangere malum, ruere antennas, ſcindere vela. *Lucret. l.* 6. v. 123. Cum ſubitu ſalidi venti collecta procella Nubibus intuefit ſe ſe, concluſaque ibidem Turbine verſanti, magis ac magis undique nubem Cogit. *& verſ.* 445. Hic (*ventus*) ubi ſe in terras demiſit, diſſoluitque, Turbinis immanem vim provomit, atque procellæ. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 6. v. 35. Procellæ præcipites. *& lib.* 1. *el.* 2. v. 85. cymba ſenel ſaſta percuſſa procella. *& lib.* 3. *el.* 5. v. 17. navis quaſſata procella. *Martial. l.* 9. *epig.* 41. Diſperſa rate triſtibus procellis. *Lucan. l.* 5. v. 612. æquoræ capta procellis. *Carmil. carm.* 25. v. 4. *in Thall. de ſure.* Thalle, turbida rapacior procella. *Id. carm.* 63. *de nupt. Pel.* v. 59. Irrita ventoſæ linquens promiſſa procellæ. *Flor. l.* 4. *c.* 2. *poſt med.* Quinam ille horror, eum eodem tempore fluctus procellæ, viri, naves, armamenta confligerent? *Petron. in Satyr. c.* 114. Illum quidem vociferantem in mare ventus excuſſit, repetituruque infeſto gurgite procella circumegit atque hauſit. ¶ De vento terreſtri. *Ovid. de nuce*, v. 163. Aqua utinam ſubita raperent mea poma procellæ. *Senec. in Octav.* v. 897. Quatiunt alias ſæpe procellæ domos. *Curt. l.* 3. *c. ult.* Procella ſubito novem effuderat. ¶ Translate dicitur de impetu pugnantium (præſertim equitum, qui celerius ſtruntur in aciem adverſam) & impreſſione hoſtem procellentium. *Liv. l.* 30. 2. 18. Equeſtrem procellam excitemus oportet, ſi turbare, ac ſtatu movere volumus. *Id. l.* 29. *c.* 2. Procella equeſtri hoſtem circumfundere. *Id. l.* 37. *c.* 41. *ad fin.* Hac velut procella ita conſternavit equos, ut, &c. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 53. Legionem equeſtri procella, mox peditum vi fundere. ¶ Translate de adverſa pugna. *Flor. l.* 2. *c.* 6. Ticino Trebia ſuccedit. Hic ſecunda belli Punici procella deſæviit. *Lucan. l.* 8. v. 203. Sparſus ab Æmathia fugit quicunque procella. ¶ De quavis turba, impetu, & aggreſſione, vi ingruente, diſcrimine, moleſtia, *ærumna*. *Nep. in Ariſt. c.* 10. *in fin.* Ex tot tamque gravibus procellis civilibus ad incolumitatem pervenit. *Cic. pro Mil. c.* 2. Equidem ceterea tempeſtates & procellas in illie dumtaxat fluctibus concionum ſemper putavi Miloni eſſe ſubeundas. *Id. pro Cluent. c.* 56. Vita tranquilla & quieta, remota a procellis invidiarum. *Liv. l.* 2. *c.* 1. Plebs agitari cœpta tribuniciis procellis. *Id. l.* 28. *c.* 25. Seditionum procellæ. *Cic. pro Dom. c.* 53. *a med.* Tu procella patriæ, turbo ac tempeſtas pacis atque otii. *Id. 2. Verr. c.* 3. Ut quoniam criminum vim ſubterfugere nulla modo poterat, procellam temporis devitaret. *Senec. in Agam.* v. 504. Procella impotens Fortunæ. *Virg.* 7. *Æn.* v. 504. Frangimur, heu! fatis, inquit, ferimurque procella. ¶ In bonam partem *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *longe poſt med.* Hoc præcipit Homerus Ulyxis exemplo, quem fletiſſe oculis in terram defixa, immoto ſceptro, priuſquam illam eloquentiæ procellam effunderet, dicit. *Homeri* verſus, ad quem *Quintil.* reſpicit, eſt *Iliad.* 3. v. 222. Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν.

PROCELLO, is, a. 3. idem quod parcellu, permoveo, propello, excutio: a πάλλω, moveo. *Propert. l.* 3. *el.* 6. v. 3. Dum furibunda mero menſam procellis, & in me Projicis iuſana cymbia plena manu. Al. leg. *propellit*, improbante *Broukuſio*, qui & illud *Servii* affert ad 2. *Æn.* v. 89. Dicta procella, quod omnia proſſilat, hoc eſt moveat. Ubi al. leg. *percellat*. & *Gloſſ. vet.* Procello, ὑποχείριον. *b. e.* impello, everto. ¶ *Procellere* in anteriorem partem movere. *Paul.* ex *Feſto*. Procellunt, procumbunt. *Plaut. Mil.* 3. *c.* 167. Sed procellunt, ſed procumbunt dimidiati, dum appetunt. Ita MSS. & vet. edit. Alii *percellunt*. Loquitur *Plaut.* de iis, qui menſæ accumbentes, imminent ferculis, & ipſum corpus extendentes patinis quaſi recumbunt, & cupids inhiant.

PROCELLOSUS, a, um, *ventoſo*, *tempeſtoſo*, *procelloſo*, πνευματίας, *Suetonio*, procellis agitatus. *Liv. l.* 40. *c.* 2. Ver procelloſum eo anno fuit. *Colum. l.* 9. *c.* 4. Apricus & minime procelloſus cæli ſtatus. *Senec. in Med.* v. 411. *& Later. Flacc. l.* 3. v. 621. Procelloſum mare. ¶ Item procellam inducens. *Liv. l.* 28. *c.* 6. *& Ovid. Heroid. ep.* 2. v. 12. *& lib.* 2. *amor. el.* 6. v. 44. Procelloſus ventus.

PROCER. V. *Proceres*.

PROCERE, *in longo*, μακρὰ, longe, in longum. Comparativum habes apud *Cicer.* 3. *de Orat. c.* 59. Brachium proceriùs projectum, quaſi quoddam telum orationis.

PROCERES, um, m. *Servio ad* 1. *Æn.* v. 743. ex *Varrone* ſunt capita trabium, vel mutuli extra parietem prominentes. Hinc ita dicti viri primarii in quovis ordine, principes in civibus, *i grandi*, *i capi*, *i principali*, *i primarii*, *i magnati*, ὄβριμοι, πρωτεύοντες, πρωτοκλισίαις. *Cic.* 13. *Fam. ep.* 15. Audiebam enim noſtros proceres elamitantes. *Liv. l.* 1. *c.* 45. Proceres Latinorum. *Plaut. Bacch.* 4. 9. 130. Fit vaſta Troja: ſcindunt proceres Pergamum. *b. e.* principes Græciæ, fortiſſimi militum, qui in equo lucrant incluſi. *Tacit. Ann.* 14. *c.* 53. Ego equeſtri & prætoriali loco ortus, proximus civitatis annumeror. *Virg. Æn.* 3. v. 58. Delectos populi ad proceres, primumque parentem Monitus deum refero. *Sil. l.* 11. v. 141. Paulumque idem inter prælia, & idem Hamiotum, proceres rerum deuiſſe circumbeit. *Lucan. l.* 7. v. 69. Proceres caſtrorum. *Id. l.* 8. v. 261. In procerum ſcetu tandem mœſta ora reholvit. *Plin. l.* 17. *c.* 1. Cæcina Largus e proceribus. *una de primoribus*. ¶ Negant Grammatici *Chariſ. Diomed. Phocas*, &c. in ſingulari num. uſurpari. *Juvenal.* tamen *ſat.* 8. v. 26. Agnoſco proceres. *Capitolin. in Maximin. c.* 2. In puentia fuit paſtor, nonnunquam procer, qui latronibus infidiaretur. *b. e.* dux & princeps ad infeſtandos latrones. *Salmaſ.* vult aliter legi. ¶ Translate *Plin. l.* 29. *c.* 1. *ed fin.* Proceres artis ejus. *b. e.* medicinæ: medicorum principes. *Id. l.* 7. *c.* 30. ſapientiæ. *Id. l.* 9. *c.* 17. *ad fin.* gulæ. *Id. l.* 35. *c.* 11. *a med.* Hactenus indicatis in genere utroque (*præcendis*) proceribus. *Colum. l.* 9. *c.* 9. *a med. de apib.* Sunt ſæpe plures uonus populi duces, & quaſi proceres ſedítione plebs in partes diducitur. ¶ De notatione V. *Voſſ.*

PROCERITAS, atis, ſ. *longhezza*, μῆκος, longitudo. *Cic. 2. de nat. Deor. c.* 47. *extr.* Aliorum ea eſt humilitas, ut ſibum terreſtrem roſtris facile contingant. Quæ autem altiora ſunt, ut anſeres, ut cycni, ut cameli, adjuvantur proceritate colli. *Plin. l.* 8. *c.* 15. Alces, ni proceritas aurium, & cervicis diſtinguat, jumento ſimilis. *Id. l.* 16. *c.* 6. Pediculi (*glandis*) proceritas brevitaſque differentiam habet. *& lib.* 17. *c.* 13. Proceritas ejus. *Cic. in Orat. c.* 63. Fluit omnino numerus a primo tum incitatius brevitate pedum, tum proceritate tardius. *b. e.* cum plures ſyllabæ producuntur. ¶ Item altitudo: & præcipua ſtaturæ, *altezza*, *grandezza*. *Cic. pro Cal. c.* 15. *a med.* Candor hujus te, & proceritas, vultus oculique perpulerunt. *Plin. l.* 2. *ep.* 10. Proceritas corporis, & decora facies. *Juſtin. l.* 13. *c.* 1. *a med.* Formæ pulchritudo, & proceritas corporis. *Tacit. in. Ann. c.* 44. Rhadamiſtus decora proceritate, vi corporis inſignis. *& lib.* 4. 2. 57. *de Tiberio*. Quippe illi prægracilis, & incurva proceritas. *Gell. l.* 9. *c.* 11. Dux Gallorum valla & ardua procsritate. *Suetou. de Viriil. c.* 17. Erat in eo enormis proceritas, venter obeſus, &c. *Apul. l.* 5. *Metam.* Remigio plumis captum maritum proceritas ſpatii fecerat alienum. *ſcil.* altitudo in ſublime ſe proripientis. ¶ De plantis *Cic. de Senect. c.* 17. Cum admiraretur & proceritates arborum, & directos in quincuncem ordines. *Tacit. 5. Hiſt. c.* 6. Palmetis ſit proceritas & decor. *Plin. l.* 17. *c.* 4. Nec ſemper aquoſa ſit terra, cui procsritas herbarum. *Id. l.* 16. *c.* 14. Tilia proceritate perquam rodica. *Id. l.* 12. *c.* 25. Proceritas balſami intra bina ſubita ſubſidit.

PROCERITŪDO, inis, ſ. proceritas. *Solin. c.* 1. *a med.* (*al. c.* 5. *cirta med.*) Corruptam degeneri ſucceſſinne ſubolem noſtri temporis, per naſcentium detrimenta decus veteris procsritudinis perdidiſſe.

PROCERULUS, a, um, *longhetto*, aliquantum procerus, longiuſculus. *Apul. in Florid. n.* 15. (*al. l.* 2.) Procerula læva diſtantibus digitis nervos ſitharæ molitur.

PROCERUS, a, um, *lungo*, μακρὸς, longus, porrectus, productus, prolixus. De notatione V. *Voſſ. Varr. l.* 2. *R. R. c.* 1. *circa med.* Sues procero corpore, capitibus ut ſint parvis. *Cic. 2. de nat. Deor. c.* 36. *a med.* Aves cornea procroque roſtro. *Id. in Bruto, c.* 91. Procerum, & tenue collum. *Lucret. l.* 4. v. 824. proferre vias Proseros paſſus. *Colum. l.* 6. *c.* 2. Boves cornibus proceris, ac aligeantibus, & robuſtis. *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. v. 36. Procseres odiſſe lupos. *piſces*. *Plin. l.* 8. *c.* 34. Thoes: lupurum id genus eſt, proceriua longitudine, brevitate crurum diſſimilis. *& cap.* 45. *ad fin.* Procerius cauda. *Id. l.* 11. *c.* 43. dextera. *Id. l.* 9. *c.* 35. *ante med.* Procerioribus animalibus ſua gratia eſt: ſiſnchos appellant, faſtigata longitudine. *Id. l.* 19. *c.* 5. *ante med.* Proceræ cucurbitæ. *Gell. l.* 1. *c.* 2. Modus, ſpatiumque plantæ Herculis procerius. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 48. Poſt anapæſtus, procerior quidam numerus, efflorvit. *Diomed. l.* 2. *pag.* 443. *Putſch.* ex *Verrano*. Syllabæ procerus ſunt, quæ vocalem longam habent in penultima, ut *facultas*. ¶ Item altus, celſus, ſum de ſtatura ſermo ſit, *alto di ſtatura*, *grande*. *Ovid. de Galatea, Met.* 13. v. 790. Floridior pratis, longa procerior alno. *Plin. ſub fin. ep.* 9. *l.* 4. In procsro corpore mœſta & ſqualida ſenectus. *Tacit. 7. Ann. c.* 64. Procera membra. *& lib.* 15. 2. 72. & *Hiſt.* 4. *c.* 1. Habitu procerus. *Id.* 4. *Hiſt. c.* 14. Eſt pleriſque pro-

procera puericia. *Sueton. in Vispaſ. c.* 23. Homo proceræ ſtaturæ. *Id. in Aug. c.* 73. Uſus eſt calceamentis altinſculis, ut procerior, quam eret, videretur. *Id. in Calig. c.* 47. Galliarum procerſſimum quemquam. *Stat. l.* 15. *v.* 717. Proceræ ſtabant, Celtarum ſigna, cohortes. ¶ De plantis. *Catull. carm.* 63. *v.* 289. rectus procerus ſtipite lauros. *Cic. l. de Legib. c.* 5. Proceriſſimæ populi. *Plin. l.* 17. *c.* 4. Quid enim abiete procerius? *Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 107. & *Plin. l.* 5. *ep.* 6. Proceræ ſilvæ. ¶ in altum extenſus, ſublatus. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 261. Plangebant aliæ proceris tympana palmis.

PROCESSIO, onis, ſ. idem quod proceſſus. *Cic. pro Leg. Manil. c.* 9. Ea iis locis a militibus noſtris reditus magis maturus, quam proceſſio longior quærebatur. *avanzamenta, vantamenti.* Alii leg. *proceſſus. Veget. l.* 2. *de re milit. c.* 22. Cornicines canunt, quod in omnibus exercitiis & proceſſionibus cuſtoditur. *nelle marcbe. Capitolin. in Pertin. c.* 11. Cum Pertinax eo die proceſſionem, quam ad Athenæum paraverat, ut audiret poetam, diſtuliſſet. *V. ufcita ad calc.*

PROCESSUS, us, m. *progreſſa, inaltramento, avanzamento, πρόϐασις*, actus procedendi, progreſſio, progreſſus. *Senec. l.* 3. *de brevit. c.* 19. Quidquid eſt, quo timentur ioelyti amnes, quo noxiarantur, in proceſſu pareverunt. *Apul. de Mundo.* Hinc illi ſeptem motus, proceſſus & retroceſſus, ſurſuni deorſum, &c. *Rutil. l.* 2. *Itiner. v.* 439. Proceſſa pelagi jam ſe Capraria tollit. V. loc. *Cicer.* in voce præced. *Prudent. 7. Cathemer. v.* 111. Ternis dierum ac noctium proceſſibus. *b. e.* tridno & trinoctio. ¶ Apud Medicos eſt caput oſſis prominens, & procurrens in eum ſæpe uſum, ut alterius oſſis cava extremitate excipiatur, *ἀνώμυσις. Celſ. l.* 8. *c.* 1. Maxillæ partes extremæ quaſi bicornes ſunt. Alter proceſſus infra latior, &c. ¶ Translata eſt proceſſus, incrementum. *Cic. in Brute, c.* 65. *ad fin.* Gradus tuos, & quaſi proceſſus dicendi ſtudeo cognoſcere. *& cap.* 78. a *med.* Itaque tantos proceſſus efficiebat, ut evolare, non ascurrere videretur. *Attejus Philologus* apud *Sueton. de Grammat. c.* 10. Se in Græcis litteris magnum proceſſum habere, & in Latinis nonnullum. *Ovid. 4. Triſt. el.* 5. *v.* 25. Sic tua proceſſus habeat fortuna perennes. *Juvenal. ſat.* 1. *verſ.* 38. in cælum quos evehit optima ſummi Nunc eia proceſſus. *Quintil. declam.* 3. *c.* 9. In diem ſperare etiam proceſſus poteſt: pro hoc merito accipiet fortaſſe vitem. *qualche promozione. Senec. de tranquill. cap.* 2. a *med.* Ex hac everſatione alienorum proceſſuum, & ſuorum deſperatione ohirefcens fortunæ animus, & de ſæculo quereus, &c. *Id. de conſol. ad Polyb. c.* 28. Inimica ſemper alienis proceſſibus iovidia. *Lucan. Ruſin. Dig. lib.* 24. *tit.* 1. *leg.* 41. Imperator Antoninus conſtituit, ut ad proceſſus viri uxor ei donare poſſit. ¶ Item ſucceſſus, eventus, *ſucceſſo. Senec. ep.* 115. *ſub fin.* Queruntur & de conſiliis, & de proceſſibus ſuis.

PROCESSUS, a, um, particip. paſſiv. a procedo, *avanzato. Hirt. de B. Afric. cap.* 75. Cæſar proceſſus a ſuis caſtris millia paſſuum quinque. Alii *rectius progreſſus. Strabon. Larg. compoſ.* 100. In proceſſa ætate.

PROCESTRIA dicuntur, quo pmneeditur in muro. Ælius proceſtria ædificia diait eſſe extra portam. Antorius proceſtria, quæ ſunt ante caſtra: etiam qui non habent caſtra, propugnacula, quibus pro caſtris utuntur, ædificant. *Paul. ex Feſto.* In quodam MS. legitur *proteſtria.* Sic in *Gloſſ. ver.* Procaſtia, *ἐπάλξεις πρὸ παρεμβολῆς.* Et, Hæc procaſtria, ſingulare non habet: *ἀπὸ τῶν παρεμβολῶν τάφρος.* Et, Procaſtrinm, *ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς τάφρος.* In iiſdem *Gloſſ. παρεμβολαὶ* ſunt caſtra. *Plin. l.* 2. *ep.* 17. *ante med.* Poſt hanc (*conatoorum*) cubiculum eum proceſtrin. Al. leg. *prætorium.*

PROCHOS AGRIOS, *πρόχος ἄγριος*, herba ſaxifraga, *Apul. de herb. cap.* 97.

PROCHYTA, æ, & Prochyte, es, ſ. *Procida, Πρυχύτη*, inſula maris Tyrrheni, in ora Campaniæ, in ſinu Puteolano, Æneriæ proxima, angulto frem diſcreta, cui olim junctla fuiſſe putatur. Dicta eſt quaſi profuſa, a *πρυχέω*, profundo, quod emerſerit provolutis in mare montibus. Narrant enim, Æneriæ montem terræmota concuſſum inſulam hanc fudiſſe. *Plin. l.* 2. *c.* 88. & *lib.* 3. *cap.* 6. ubi refellit eos, qui putarunt Prochytam dictam eſſe a nutrice Æneæ ejuſdem nominis. *Virg. 9. Æn. v.* 715. Tum ſuaitu Prochyta alta tremit. *Ovid. Met. lib.* 14. *v.* 89. Inanimen, Prochytenque legit. V. *Servium* ad hunc loc. Scribit *Sex. Aurel. Victor. de mag. Gen. Rom. c.* 10. Prochytam fuiſſe Æneæ cognatinne conjunctam.

PROCIDENS, entis, *πρόπτωτος*, qui procidit. Procidens membrum in corpore quomodo dicatur, V. in voca ſequenti. *Plin. l.* 24. *c.* 13. a *med.* Mora imponuntur ocolis procidentibus. *& in fin. cap.* 15. Paſſilli ex acacia ſiſtunt valvam, & ſedem procidentes. *Id. l.* 25. *c.* 25. *circa med.* Lens glutinat interenea procidentia. *b. c.* enterocelas. *Id. c.* 1. *l.* 32. Lubricos partus atque procidentes contineri ad maturitatem. ¶ Abſolute *Id. l.* 24. *c.* 11. a *med.* Radix roſiſmariai ſanat procidentia ſedis. Adde *lib* 23. *c.* 1.

PROCIDENTIA, æ, ſ. *diſcoſa, πρόπτωσις*, actus procidendi, abſceſſus, geous morbi, cum pars quædam corporis prolabitur extra ſuum locum naturalem. Itaque procidentia oculi apud *Plin. l.* 34. *c.* 18. dicitur, cum ingens inflammatio tanto impetu erumpit, ut oculos ſua ſede propellat. *πρόπτωσις* id, quoniam oculi procidunt, Græci appellent. Ita deſcribitur a *Celſo l.* 6. *c.* 6. *ſect. ſi. ad fin.* Procidentia ani, ſeu ſedia eſt, cum rectum inteſtinum extra ſedem procidit. Sic procidentiæ vulvæ, uteri, &c. *Plin. l.* 23. *c.* 9. Myrtus utilis procidentiæ vulvarum. *Id. l.* 26. *c.* 8. *extr.* Anagallidum cærulea procidentiam ſedit retro agit.

PROCIDO, is, cidi, n. 3. *cadere mmanci, προπίπτω*, pronus cado, procumbo. *Horat. l.* 4. *od.* 6. *v.* 20. impulſa copreſſus Euro Procidit late. *Liv. l.* 31. *c.* 46. *ad fin.* Muri quoque pars, ariete incuſſo ſubruta, multis jam locis prociderat. *Ovid. 9. Met. v.* 649. cum tu laſſata ſequendo procidis. *Horat. epod.* 17. *v.* 13. rex procidit, Heu! pervicaces ad pedes Achillei. *Stat. l. 9. Theb. verſ.* 47. in egregii vacuum jam corpus amici Procidit. *Liv. l.* 26. *cap.* 39. a *med.* Præceps cum armis procidit ante proram. *Plin. l.* 26. *cap.* 5. Glandem in alienum fundum procidentem licet colligere. ¶ Procidere aliquod membrum in corpore, eſt morbo extra ſuum ſedem prolabi, ut in *Procidentia* dictum eſt. *Celſ. l. & cap. 6. ſect. ſi. ad fin.* Oculi procidunt. *Plin. l.* 23. *c.* 6. Decocto cotoneorum fovento, ſi procidant ſolvæ & internea.

PROCIDUUS, a, um, *cadente mmanci, πρόπτωτος*, qui procidit, procumbens, deciduus. *Plin. l.* 16. *cap.* 32. Salix procidua atque detruncata. *Stat. 3. Theb. v* 227. Scrutantur galeas ſtigentum, Inventaque monſtrant Corpore, procidæ ſuper externoſque ſuoſque. *Sidon. carm.* 23. *verſ.* 415. Tuipans procidoem cruore frontam. ¶ Membrum procidnum ex morbo quid ſit, V. in *Procidentia. Plin. l.* 21. *c.* 20. *ſub fin.* Malluios lenit teſtes, & ſedem procidnam. *Id. l.* 20. *a.* 20. Porcilaca infantium cerebro imponitur, umbilicoque procidno.

PRO IERE. V. *Procreant*, & *Protitum*.

PROCINCTUALIS, le, ad procinctum pertinens. *Caſſiod. l.* 6. *form.* 25. Procinctualis oroatus. *b. e.* militaria, & paratus ad pugnam.

PROCINCTUS, a, um, *facceuta*, præcioctus, ſuccinctus, expeditus. *Feſtus:* Procincta claſſis dicebatur, exercitus ad prœlium inſtructus & paratus: quem Diali Flamini cidere non licet. Antiqui enim procinctum militem dixerunt, ut nuoc quoque, cum exercitus inſtructus eſt. Procincta autem ideo, quod togis incincti ad pugnam ire ſoliti fuerint. Unde teſtamenta in procinctu fieri dicta, quod faciunt ad pugnam ituri. Hæc *Feſtus*, quæ ſubjectis exemplis illuſtrantur *In voc. lege Numa* apud *eund.* in *Opimia*. Cujus auſpicio claſſe procincta opima ſpolia capiuntur, Jovi Feretrio bovem cædito. *Fabius Pictor* apud *Gell. l.* 10. *c.* 15. Equo Dialem Flaminem vehi, religio eſt: claſſem procinctam, extra pomœrium, id eſt exercitum armatam videre. Adde *lib.* 1. *c.* 11. Quod autem ait *Feſt.* ideo procinctam *dici*, quod togis incincti ad pugnam ire ſoliti fuerint, habet etiam ſub voce *Endo*: & ſignificat cinctum Gabinum, de quo V. in *Cinctus, ut.* ¶ *Juſtinian. Inſtitution. lib.* 2. *tit.* 10. teſtamentum in procinctu, de quo in voce ſequenti, *procinctum teſtamentum* appellat.

PROCINCTUS, us, m. *apparecchio, procinto, πρόβολή, παρασκευή*, apparatus militaris, quo ſe milites ad pugnam inſtruunt: item ipſe pugnæ imminentis articulus. V. vocem præced. Hinc in *procinctu*, in ipſo articulo prœlii incundi, *in procinto*: & translate cujuslibet rei faciendæ. *Gloſſ. ver.* Procinctum, *ἅπαν τὸ ἑτοίμασον παρασκεύασμα. Plin. l.* 6. *c.* 29. Regi LX millia peditum in procincta bellorum eacubant. *Gell. l.* 1. *c.* 21. Halyattes rex terræ Lydiæ concinentes fiſtulatores & fidicines, atque ſemmas etiam tibicines in exercitu, atque in procinctu habuit, laſcivientium delicias coercierorum. *ſul punto del combattere. & Tacit. 3. Hiſt. c.* 5. Plus ſecordiæ, quam fiduciæ accenſiſſe victoribus. neque enim in procinctu & caſtris habetos: per omnia Italiæ municipia deſides, inſolitas voluptates hauſiſſe. *b. e.* in expeditione, *in attuale eſercizio militare. & Plin. l.* 23. *c.* 5. *a med.* Tendere ad procinctum. *Solin. c.* 32. (*al.* 45.) a *med.* In procinctum ire. *Ulpian. Dig. lib.* 37. *tit.* 13. *leg.* 1. In procinctu verſari. *Ovid. 1. ex Ponto, ep. ſi. verſ.* 9. Quoque magis noſtros venia dignere libellos, Hæc in procinctu carmina facta leges. *Quintil. in fin. cap.* 9. *l.* 12. Oratorem armatum ſemper, ac velut in procinctu ſtantem, non magis unquam in cauſis oratio, quam in rebus quotidianis ſermo deficiet. *Id. l.* 20. *c.* 1. Niſi tanquam in procinctu paratam quidem ad omnes caſus habuerit eloquentiam. *Senec. l.* 1. *de clem. c.* 1. Severitatem abditam, clementiam in procinctu habeo. *b. e.* palam & in promptu, ut miles in acie arma ſua. ¶ In procinctu factum teſtamentum (inquit *Feſtus* ſub litrare I.) dicitur, quod miles pugnaturus nuncupat præſentibus commilitonibus. *Cic. l. de Orat. c.* 53. Se tanquam in procinctu teſtamentum faceret, ſine libra atqua tabulis populum R. tutorem inſtituere diaiſſet filiorum orbitati. Adde *l.* 2. *de nat. Deor. c.* 3. *ad fin.* & V. *Teſtamentum*. ¶ In plur. numero. *Impp. Valentinian. & Valens lib.* 6. *Cod. Theodoſ. tit.* 24. *leg.* 2. Quos armis geſtandis & procinctibus bellicis idoneos adhuc non eſſe conſiterit. ¶ *Prudent. in Hamartig. v* 923. Procinctum videt Augelicum. *b. e.* exercitum Augelicum paratum.

PROCITANT, pnvocitant. citare enim vocare eſt: unde procet (al. leg *protis*) & procist. *Paul. ex Feſto.* Hinc *Gloſſ. ver.* Procitat, *κάλει κελεύει*.

PROCITARE, ſæpe prolicere, ideſt producere. *Feſtus.*

PROCITUM teſtamentum dicebatur, veluti procatum, provocatum, ideſt irritum ac ruptum. Procitum, cum prima ſyllaba corripitur, ſignificat petitum. Lielus (*in Odyſſ.*) Matrem procitum plurimi venerunt. *Paul. ex Feſto.*

PROCLAMATIO, onis, ſ. *eſclamazione, grida, ἀναβόησις, ἀναγόρευσις*, actus proclamandi, exclamatio, vociferatio. *Quintil. declam.* 8. *c.* 21. *ad fin.* Totus in lacrymas mœreremque reſolutus, *&c.* in omni proclamatione gemituque frazes. *Id. declam.* 18. *t. ponob.* O quanto nunc dolore torquetis, quod inſtantem non potes aliqua troci proclamatione diſcutere! Adde *cap.* 4. *& declam.* 7. *c.* 5. ¶ Proclamatio ad libertatem *Caja Dig. lib.* 40. *tit.* 12. *leg.* 25. & *Ulpian. ibid. leg.* 14. *&* 34. & *Paulo leg.* 23. eſt ejus, qui e ſervitute in libertatem, confugiendo ad judicem, ſe vindicat. V. *Proclamo*.

PROCLAMATOR, oris, m. *gridatore, βοητής, ἀναβοητήτωρ*, qui proclamat,

mat, clamator, vociferator. *Cic. 1. de Or. c. 46.* Non enim cauſificum neſcio quem, neque proclamatorem, aut rabulam hoc ſermone noſtro conquirimus.

PROCLAMO, as, avi, atum, a. 2. *gridare, eſclamare, ſclamare, ἀναβοᾶν*, palam & valde clamo, exclamo, vociferor, cum clamore loquor. *Petron. in Sat. c. 81.* Verberabam ægrum planctibus pectus, & inter tot altiſſimos gemitus frequentes etiam proclamabam: ego me, &c. *Liv. l. 21. c. 26.* Patre proclamante, ſe filiam jure cæſam judicare. *Virg. Æn. 5. v. 345.* magna proclamat voce Dioeee. *Quintil. l. 11. c. 3. ad fin.* Nam etiam oebos viduaſque videas ju ipſis funeribus cauoro quodam modo proclamantes. ¶ De iis qui in judicio aliquid magna vi, & clamando perſequuntur, *Cic. 7. Verr. c. 42.* Adſunt, defendunt, proclamant: fidem tuam implorant. *Ulpian. Dig. lib. 48. tit. 8. leg. 4. a med.* Si ipſi, qui hanc injuriam paſſi ſunt, proclamaverint. ¶ Hinc apud JCtos *proclamare ad*, vel *in libertatem, ἀναγωγὴν ποιεῖσθαι*, dicuntur qui ex ſervitute ſe in libertatem vindicant, judicis ope implorata. *Paul. lib. 40. Dig. tit. 13. qui infirmitatem*, Quib. ad libertat. proclamare non licet, *leg. 1. 3. 4. 5.* & *Scævola ibid. cit. 4. leg. 59.* & ubi ſæpe. Sic *Papinian. ibid. tit. 14. leg. 4.* Poſt quinquennium a die manumiſſionis in ingenuitatem proclamare. Etiam *reclamo* hac ratione interdum utimur.

PROCLINATIO, onis, ſ. *piegatura, inchinamentum, ἔγκλισις*, inclinatio in anteriorem partem, curvatura. *Vitruv. l. 5. c. ult.* Tunc proclinatio ea implaatur arena. *Id. l. 6. c. ult.* Ne ſtructuræ habeant ulla in parte proclinationes.

PROCLINATUS, a, um, vergens, ioclinatus, *piegato. Vitruv. l. 2. c. ult.* Curvatura montis proclinata ad roare. *Id. l. 5. c. ult.* Proclinarum latus. *Ovid. 2. Triſt. v. 83.* Cum cœpit quaſſata domus ſubſidere, paetes in proclinatas omne recumbit onus. ¶ Translate *Cæſ. l. 7. B. Gall. c. 42.* Adjuvat rem proclinatam Convictolitanis, plebemque ad furorem impellit. *Ibi avea pigliato mala piega.* Sic *Id. ad Cicer. poſt ep. 8. l. 10. ad Attic.* Ne quo progrederetur, proclinata jam res, qua integra etiam, progrediendum tibi non exiſtimaſſes. Al. leg. *inclinata.*

PROCLINO, as, avi, atum, a. 1. *piegare, inclinare, ἐγκλίνω, κατακλίνω*, inclino. *Ovid. 2. Amor. el. 11. v. 39.* Tum rostre in hæc meguus proclinet litora Nereus. *Virtuv. ſub fin. c. 8. l. 2.* Vetuſtate mareidi fiunt, deinda ſubſidentes proclinantur, & diſrumpunt ſpeciem taſtoriorum. *Colum. l. 7. c. 10.* Earum (*ſuum*) notanda ſunt capita, quam in partam proclinentur, ut aa adverſa parte de auricula ſanguinem mittamus. Eſt qui leg. *proclinens.*

PROCLIVIS, ve, *varias* Proclivus, a, um, *chino, che ha del pendio, declive, pendente, ἐπίκλινος, ἔγκλινὴς, κατάκλινος*, in anteriorem partem inclinatus, declivis, pronus. *Varr. l. 2. R. R. cap. 2.* Solum oportet eſſe eruderatum, & proclivum, ut everri facile poſſit. *Senec. in Agroloc. verſus fin.* Omniu proclivia ſuns: facile deſcenditur. *Liv. l. 5. c. 43.* Quo ſucceſſerit magia in arduum hoſtie, eo pelli poſſe per proclive facilius rati. *Hirt. de B Alex. c. 76. extr.* Cum in proclive detruderentur hoſtes. *Colum. l. 9. c. 5.* Apes eum onere per proclivia non ægre devolant. ¶. Tranelate *Apul. in Florid. n. 18. a med.* (*al. lib. 4.*) Jam proclivi ſenectute. *h. e.* vergente ad mortem. ¶ De eo, qui eſt in peoclivi, ſeu per proclive deſcendit, *Claudian. de III. Conſul. Honor. v. 178.* primos eum detegit ortus, Aſpicit Arcadium: cum te proclivior urges, Occiduus viſus remoratus Honorius ignem. ¶ Sæpe eſt facilis, quia per clivum cum labore aſcenditur, facile deſcenditur, *facile. Cæſ. l. 1. B. Civ. c. 48. extr.* Quibus emt proclive tranſnare flumen. *Lucret. l. 6. v. 708.* Et proclivue item fiat mioue impetus undis. *Hirt. de B. Afric. cap. 10. extr.* In ejus ſcientia & conſilio omnia ſibi proclivia fore ſperabant. *Gell. l. 9. c. 1.* Cum proclivioe faciliorque jactus ſit ex ſuperne in infiroa, quam ex ſuſmis in ſuperna. *Cic. in Top. c. 18.* Proclivia anteponuntur laborioſie. *Id. 2. Offic. c. 20.* Dicta quidem eſt proclive. *Plin. l. 37. c. 5. ante med.* Sed & vitia demonſtrari oportet, in tam proclivi erratu. ¶ *Eſſe in proclivi*, facile eſſe. *Terent. Andr. 4. 2. 17.* Sed ſi id non poterit, id faciam, in proclivi quod eſt, per me ſtetiſſe ut eredat. *Salluſt. orat. c. ad Cæſ. c. 8. ſub fin.* Cujus ſi dolum caveris, alia omnia in proclivi erunt. *Plaut. Capt. 2. 2. 86.* Tam hoc quidem tibi in proclivi, quam imber eſt, quando pluit. ¶ Eſt etiam propenſus, tum in malam, tum in bonam partem, *propenſo, inclinato, portato, diſpoſto. Cic. 4. Tuſcul. c. penult. ad fin.* Ut aliquis poteſt vidari ad aliquem morbum proclivior; ſic animus alius ad ulia vitia propenſior. *Terent. Andr. 1. 1. 50.* Ut ingenium eſt omnium hominum ab labore proclive ad lobidinem. *Sil. l. 13. v. 585* ſceleri proclivie egeſtae. *Quintil. l. 4. c. ult. a med.* Eritque judex circa jus noſtrum ſpe modeſtiæ utteotior, circa modeſtiam jurie probatrone proclivior. *Cic. de Amic. c. 18. extr.* Amicitia debet eſſe ad omnem comitatem facilitatemque peoclivior. *Phædr. lib. 4. fab. 25. v. 20.* Stultum admovere tibi precas exiſtima, Proclivis altro curo ſit miſericordia. *Claudian. de laudib. Seren. v. 133.* pietas in te proclivior ibet. ¶ Veteree in ablativo etiam *proclivi* dixerunt, teſte *Gell. l. 10. cap. 24. a med.* ¶ Proclive adverbii ritu pro *proclivitter* quidam leg. apud *Lucret. l. 2. v. 454.* Et procurſus item proclive volubilie eaſtat. & *Cic. 4. Tuſcul. c. 18* Sunt in lubrico, incitataque ſemel proclive labuntur. (Sed utroque loco dubia eſt lectio.)

PROCLIVITAS, atie, ſ. *diſtrſa, pendio, pendenza, ἐγκλισις*, inclinatio, declivitas. *Hirt. de B. Afric. v. 37.* Inde parvulam proclivitatem digreſſus, propter mare legionee ducit. ¶ Tranolate eſt propenſio in rem aliquam, præſertim vitioſam. Nam in rebus bonis, & laudabilibus propria facilitas dicitur. *inclinazione, propenſione.* *Cic. lib. 4. Tuſcul. c. 12.* Atque hæc aliorum ad alios morbos proclivitas late patet. *& infra.* Hæc igitur proclivitas ad ſuum quodque genus a ſimilitudine corporis ægrotatio dicitur, dum aa intelligatue ad ægrotandum proclivitas. Sed hæc in bonis rebus, quod alii ad alia bona ſunt aptiores, facilitas nominetur, in malis proclivitas, ut ſignifices lapſionem. Hæc *Cic.*

PROCLIVITER, *facilmente, agevolmente, ἐυκινήτως*, in proclivi, facile. *Gell. l. 1. c. 6. ad fin.* Facila & proclivitee perſuaſi, civitatem ſalvam eſſe ſine matrimoniorum frequentatione non poſſe. *Cic. 5. de Fin. c. 28.* Proclivius currit oratio: veoit ad extremum. *Id. in Orat. c. 57.* Brevitatu & celeritate ſyllabarum labi putat verba proclivius.

PROCLIVIUM, il, n. locus proclivis, proclivitas, *declive. Frontin. lib. & cap. 2. ſtrategem.* Elegit locum caſtris editum, unda adjuvante proclivio impetum militum, &c. Hic pertinem poteſt & illud *Claudiani l. 1. de laudib. Stilich. v. 23.* Ipſaque Pierios laſſant proclivia currus.

PROCLIVUS. V. in *Proclivis.*

PROCLODO, is, a. 3. idem quod elaudo, concludo. *Pallad. in Februar. tit. 26.* Curabit autem, ut ferus propnios cum unaquaque (*matre*) procludat. Al. leg. *procludat.*

PROCNE. *V. Progne.*

PROCO, as, a. 1. & Procor, aris, dep. 1. blande peto, poſco. *Cic. 4. de Rep.* apud *Non. v. c. n. 89. & 92.* Itaque u petendo petulantia, a procando, ideſt poſcendo procacitas nominata 28. *Feſt.* Procari, poſcere, unde procaces meretrices ab affidue poſcendo: & procti uxorem poſcantee in matrimonium: & verbum procas, ideſt poſcis. *Id. in Procuno.* Eſt enim procare, poſcere, ut cum dicitur in judice collocando: ſi alium procas, aive eum procas. (Adde *eund. in Recipcrare.*) *Varr. l. 6. de L. L. c. 5.* Poſcere, procare dictum. *Sener. in præf. l. 4. quæſt. nat.* Plancus ajebat, non eſſe occulte, nec ex diſſimulato blandiendum: petit, inquit, procuei, ſi latet. *Liv. in Ægiſte*, apud *Non. tit. n. 92.* Quin quod pareee vos majeſtas mea procat, &c.

PROCŒTON, onis, m. *anticamera, ἀντωπία*, locus ante cubiculum: a *πρό*, ante, & *οἶκος*, cubile. *Plin. l. 2. ep. 17.* Huic cubiculo aliud, & procœton eommuni pariete junguntur. Habet etiam *l'orto*, ſed Gracie, *in proœm. l. 2. R. R.* Nec putant ſe habere villam, ſi non multie vocabulis reuineant Gracie, cum vocent particulatim loca, *προαύλια, προκύπτια, ἀνδρωνίτιδα*, &c.

PROCONNESIUS, a, um, *Proconneſio*, ad Proconneſum pertineus, quæ eſt inſula Propontidie, nunc *Marmora. Plin. ſub fin. l. 5.* Hinc Proconneſia ancilla, *Id. l. 7. c. 11.* & Proconuetium marmor, *Id. l. 36. c. 6.* & *lib. 37. c. 20. in fin.* & *Vitruv. l. 2. c. 8.*

PROCONSUL, is, m. & Pro conſule, *unterconſolo, proconſolo, ἀνθύπατος*, magiſtratus, qui in provinciam mittitur, poteſtate conſulari, & loco conſulis eum adminiſtraturus: de cujue officio *28 titulus 16. lib. 1. Dig.* Primum dictum eſt *pro conſule*, & ex frequentia uſus coalefcentibus vocibus, *proconſulec* deinde ex præpoſitione & ablativo *proconſul*, ut *pronepos*: unde *proconſulare, proconſulatus*. Utrumque autem recte Latine dicitur: ſed poſterius & frequentius eſt, & cum regit aliquod verbum, aptius adhibetur. v. g. dici poteſt *miſſus eſt ro Aſiam proconſul*, & *proconſule*: non item tam facile, *Proconſule juſſit, decrevit hac fuvs.* In antiquis lapidibus apud *Manut. in Orthogr. Gruter. Reioeſ. Doniuus, Muratur.* habetur Pro. *coſ.* & *Procaſ.* & aliquando *Proconſ.* item *Proconſul*, & in obliquis *Proconſulis, Proconſuli. Cic. pro Leg. Manil. c. 21.* & *Phil. 11. cap. 8.* Quid tam inuſitatom, quam ut, cum doo conſules eſſent, æque Romanus ad belluro maximum pro conſule mitteretur? miſſus eſt. Quo quidem tempore cum eſſet non nemo in Senato, qui diceret, non oportere mitti hominem privatum pro conſule, L. Philippus dieiſſe dicitur, non ſe illum ſua ſententie pro conſula, ſed peo conſulibus mittere. *Id. 1. de Orat. c. 18.* Cum pro conſule in Ciliciam peoficiſcene Athenas veniſſem. *Auſon. Edyll. 2. v. 45.* Hunc ego & natam & generom proconſule vidi. *h. e.* proconſulem vidi. *Salluſt. in fragm.* apud *Priſcian. lib. 10. pag. 902. Pariſeh.* Domitium proconſulem au ioferiore Hiſpania aeceſſivit. *Tacit. 15. Ann. c. 22.* Agendae proprætoribus, provecoofulibue gratee. ¶ Sub libera republica, cum creſcenta uſquequaque imperii ditioue, duo conſulee ad omnia non ſufficerent, mitti cœpti ſunt in provincias viri principes, qui conſulari poteſtate, & pro ipſis conſulibus eas regerent: hique fere erant conſulares. Euemplum habes in M. Tullio, & C. Antonio, qui poſt conſulatum Ciliciam, & Macedoniam proconſules obtinnerunt, ille quidem decem annis poſt conſulatum, hic autem uno tentum. Nonnunquam tamen extra ordinem, etiam ante conſulatom proconſules facti, ut M. Antouius orator, cum prætoe eſſet (V. infra in *Proconſulatus*, & *Epit. Livii, l. 68.* & *Cicer. 1. de Orat. c. 18.*) & Co. Pompejus adhuc privatus (V. *Cic. pro Leg. Manil. c. 21.*) uterque bellum contra piratas geſturi. Alia euempla collegit *Manut. ad inſcr. ep. Fam.* Primus qui poſt conſulatum proconſule rem paſſarit, creditur fuiſſe T. Quintius, qui conſul fuit A. U. C. CCLXXXIX. ut eſt apud *Liv. l. 3. c. 2.* & *4. extr.* Sex liſtores & faſces habebeut, & cetera conſularia inſigoa (ſi conſulares eſſent: ſi non, quinque tamtaxat) ſummumque jus in provincia, non ſecus ac in Urbe conſules. Ordinarii proconſules, h. e. conſulares, io ipſo conſulatu vel comparabant inter ſe, vel ſortiebantur provincias poſt conſulatum adminiſtrandas, quas Senatus nominaſſet: & ſine ullis comitiis eum magiſtratum conſequebantur. Idem dic de proprætoribus. Extraordinarie, rogatione ad populum lata, id minus mendabatur. Ordinarie imperium fere triennium durabat: extra ordinem procouſulibus pro re vel breviore, vel longiue. Quæ fuerint Procouſulis partes in provincia, fuſe docet *Cic. ep. 2. l. 1.*

l. 1. *ad Q. Fr.* ¶ Sub Imperatoribus proconſules dicti, qui provincias populi adminiſtrabant. nam qui Principis (V. *Sueton. in Aug.* c. 47.) *legati*, aut *rectores*, aut *proconſules* Principis appellati ſunt. V. *Caſaubon. ad Sueton. loc. cit. Liſ. in excurſu M. ad lib.* 1. *Ann. Taciti*, & *Salmaſ. ad Spartian. in Adrian.* c. 3. Fuit proconſul initium ſuſtigii Cæſaribus. V. *Tacit. Ann.* 1. c. 14. & *lib.* 12. c. 41. & *lib.* 13. c. 01. & *Lipſium*.

PROCONSULARIS, re, ἀνθυπατικὸς, ad proconſulem pertinens. *Liv. lib.* 5. *cap.* 2. Quidnam illi (*tribuni mil. conſul. poteſt.*) conſules dictatoreſve facturi eſſent, qui proconſularem imaginem ſæve ac trucem feceriat? Sic Proconſolare jus, *Tacit.* 13. *Ann. cap.* 01. Proconſularis vir, *Id. in Agric.* c. 41. Proconſulare imperium, *Gell. l.* 5. c. 14. & *lib.* 12. c. 7.

PROCONSULATUS, us, m. *viceconſulatus*, *proconſulatus*, ἀνθυπατεία, dignitas proconſulis. *Plin. c. ult. l.* 14. Ad proconſulatum oſque e prætura honoribus geſtis. Adde *Tacit.* 16. *Ann.* c. 23. & 30. *Plin. l.* 3. *ep.* 9. & *Sueton. in Aug. c.* 3. & alibi. ¶ Etiam proprætoris munus in adminiſtratione provinciæ *proconſulatus* dicitur a *Sueton. in Aug. c.* 3. ubi loquitur de Q. Cicerone *proconſulatum Aſiæ adminiſtrante*, cum tamen ipſe nunquem conſul fuerit. Sunt qui putant *Suetonium* memoria lapſum fuiſſe: ſed obſervavit Munar. etiam Q. Metellum Celerem *in titula epiſt.* 1. & 2. *l.* 5. *Fam.* proconſulem dici, qui tamen in Gallia Ciſalpina provincia ſolum proprætor erat: & *pro Flacc. c.* 34. L. Lucullum Aſiam provinciam conſulari imperio obtinere, cum itidem prætorius eſſet, non conſularis. Quod ita intelligi poteſt, ut hi, quamvis ſolummodo prætorii eſſent, haberent tamen in provincia ſua idem imperium, quod conſulares; ideoque proconſules honoris cauſa appellarentur. Confirmat hæc illud Cic. 1. *de Leg.* c. 20. Gellium familiarem tuum, cum proconſule ex prætura in Græciam veniſſet.

PROCOR, aris. V. *Precr.*

PROCRASTINATIO, onis, f. *dilatio*, *temporeggiamento*, ἀναβολὴ, dilatio. *Cic. 6. Phil. c.* 3. Nam cum pleriſque in rebus gerendis tarditas, & procraſtinatio odioſa eſt, &c.

PROCRASTINO, as, n. 1. *prolungare di giorno in giorno*, *differire*, *temporeggiare*, ἀναβάλλομαι, diem de die traho, differo. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 9. Rem differre quotidie, ac procraſtinare illi cœperunt. ¶ Et paſſive *Id. Verr. 6. cap.* 45. Ree non procraſtinatur. *Gell. l.* 17. *c.* 10. Quæ procraſtinata ſunt ab eo.

PROCREATIO, onis, f. *generazione*, γενεσις, generatio. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 14. Quid procreatio liberorum? quid propagatio nominis? *Id. c. de Divin. c.* 46. Diſſimilitudo locorum diſſimiles hominum procreationes habet.

PROCREATOR, oris, m. *genitore*, γεννήτης, genitor, parens. *Cic. de Univ. cap.* ſi. Animum igitur eam ille procreator mundi deus ex ſua mente & voluntate genuiſſet. *Id.* 4. *Fin. c.* 7. A procreatoribus amari.

PROCREATRIX, icis, f. *genitrice*, γενέτειρα, genitrix, parens. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 3. Neque te fugit laudandarum artium ornium procreatricem quandam, & queſi parentem eam, quam Philoſophiam Græci vocant, &c.

PROCREATUS, a, am, *generato*, genitus. *Cic.* 3. *Fin. cap.* 19. Ut natura & procreari vellet, & diligi procreatos non curaret. *Id.* 3. *de Legib. c.* ſi. Tribunatus, cujus primum ortum inter arma civium procreatum videmus. & *lib.* 2. r. c. Hoc ſolum, in quo tu ortus & procreatus es.

PROCRĒO, as, avi, atum, a. t. *generare*, *procreare*, γεννάω, progenero, progigno, ereo, pario. *Cic.* 2. *de nat. Deor. cap.* 51. *ad fin.* Quæ multiplices ſetus procreant, ut ſues, ut canes, his mammarum data eſt multitudo. *Nep. in Regib. cap. c. extr.* Cum ex tribus uxoribus liberos procreaſſet. *Cic. de Senect. c.* 15. Tarra ex minuſſimis ſerainibus tantos truncos ramoſque procreat. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 194. Atque aliquam, de qua procreet, anguis habet. *Lucret. l.* 2. *v.* 872. natura cibos in corpora viva Verrit, & hinc ſenſus animantum procreat omnes. ¶ Translate *Id. l.* 4. *verſ.* 833. ſed quod natum eſt, id procreat noſum. *Macrob. lib.* 2. *Saturn. cap.* 13. *circa med.* Vetus verbum eſt: Leges bonæ ex malis moribus procreantur.

PROCRESCO, is, n. 3. *exoriri*, ἀνάδυω, creſcu, augeor. *Lucret. l. c. v.* 566. Et ita progigat, & genitas procreſcere poſſe. *Id. l.* 1. *v.* 714. quattuor ex rebus poſſe omnia renasci, Ea igni, terra, atque anima procreſcere, & imbri. *Id. l.* 6. *v.* 664. Unde queat vis immenſi procreſcere morbi. *Id. lib.* 2. *verſ.* 546. procreſcere, aliquæ.

PROCRIS, is, f. Πρόκρις, filia Erichthei regis Athenienſium, ſoror Orithyiæ, uxor Cephali, qui eam in ſilvas ſecutam, eodem telo, quod ab ipſa dono acceperat, putans feram eſſe, interfecit. *Ovid. Met.* 7. *a verſ.* 795. ubi *verſ.* 865. Procrim adit, linguaque refert audita ſuſurra. Adde *Serv. ad Æn. 6. v.* 445. & *Hygin. fab.* 189. V. *Cephalus*.

PROCRUSTES, æ, m. Προκρούστης, latro inſignis in Attica regione, ſuper Cephiſum ſuvium latrocinia exercens, qui cogebat hoſpites in lectum aliquem aſcendere, quo ſi longiores fuiſſent, pare ſuperemineus amputabatur, ſi breviores, vi extendebantur: a qua re etiam nomen illi inditure putant. Προύειν enim eſt pulſando affligo, ictu ſterno. Hunc Theſeus occidiſſe dicitur, teſte *Panſan. in Attic.* ubi & tradit nomine Polypemona fuiſſe, Procruſten cognoreine. *Ovid. Met.* 7. *verſ.* 438. Vidit & immitem Cephiſias ora Procruſten. *Id. Heroid. epiſt. c. verſ.* 69. torvuſque Procruſtes. Adde *Hygin. fab.* 38.

PROCUBITOR, oris, m. *guardia*, *ſentinella*, φύλαξ, excubitor. *Feſtus*: Procubitores dicuntur fere velites, qui noctu cuſtodiæ cauſa ante caſtra excubant, cum caſtra hoſtium in propinque ſuot: ut M. Cato in eo, quem de re militari ſcripſit.

PROCUBO, as, n. 1. cubando extendor. *Virg.* 3. *Georg. v.* 144. muſcus ubi, & viridiſſima gramine ripa, Speluncæque tegant, & ſaxea procubet umbra. Ubi *Pöplerger.* Nove *ſuam umbra*, quæ ſuis fiat: & *procubet*, protendatur. *Claudian. de conſul. Prob. & Olybr. verſ.* 119. Qualis letifera populatue cæde Gelonos Procubat horrendum Getico Gradivus in Hæmo. *ſi cernes*, e *cupoſa*.

PROCŪDO, is, di, ſum, n. 3. *aguzzare battendo*, κόπτω, *martellare*, cudendo extenuo, tundendo produco, acuo, eancuo. *Lucret. l.* 5. *v.* 1263. Et prorſum quamvis in acuta & tenuia poſſe Mucronum duci faſtigia procudendo. *Horat. l.* 4. *od. ult. v.* 19. Ira procudit enſes. *Virg.* 1. *Georg. v.* 261. durum procudit arator Vomeris obtuſi dentem. ¶ Translate *Suc.* 3. *de Orat. c.* 30. *extr.* Non ſolum acuenda nobis, neque procudenda lingua eſt, ſed ornandum complendumque pectus rerum plarimarum copia. *Varr.* apud *Non. c. v. m.* 677. Legendo, & ſcribendo vitam procudito. *b. e.* produceito: vel queſi cudendo ornato, perpolito, perficito. ¶ Eſt etiam ſimpliciter cudo, ferio, *battere*, v. gr. nommos, qui feriendo ſignantur. Allegorice *Horat. in ar. Poet. v.* 58. licuit, ſemperque licebit Signatum præſente nota procudere nummum. Al. leg. *producere numos*: ſed priorem lectionem *Bentley.* acriter appoſiteque defendit. Metaphorice *Plaut. Pſeud.* 2. *c.* 20. Hic mihi incus eſt: procudam ego hodie hinc multos dolos. *b. e.* effingam, inveniam, machinabor, excogam. *Lucret. l.* 3. *v.* 1095. Nec nova vivendo procuditur olla voluptas. ¶ Hinc & pro gignere, procreare, propagare uſurpator. *Lucret. l.* 2. *v.* 1110. Humor ad humorem, terreno corpore terra Creſcit, & ignere ignes procudunt, ætheraque æther. *Id. l.* 5. *v.* 848. Ut propagando poſſint procudere ſæcla. & *v.* 854. propagando procudere prolem. ¶ propellere. *Lucret. l.* 4. *v.* 946. Nam eare mittitur (*imago*) extemplo procudit, agitque aera. Al. leg. *protrudit*, alii aliter.

PROCUL, *lungi*, *da lontano*, *lontano*, *diſcoſto*, πόῤῥω, longe, porro: quaſi *porro* ab *oculis*, ut ait *Serv.* ad illud *Virg.* 3. *Æn. v.* 13. Terra procul vaſtis colitur Mavortia campis. vel quaſi *pro oculis*, ut duplicem ſignificationem habeat, & juxta, & longe, ut ait *Id.* ad illud *Æn. 6. v.* 20. horrendæque procul ſecreta Sibyllæ. Confirmat hanc poſteriorem ſenſum ad illud *Ecl. 6. v.* 16. Serta procul tantum capiti delapſa jacebant. Modo, inquit, prope, ideſt juxta. nam idea intulit: *tantum capiti delapſa*: ut oſtenderet non longius provolutam comam, at eſt (*Æn.* 10. *v.* 835.) *pectus ante ramis Dependet galea*. Hæc *Servius*. Rectius tamen eſt ſi dicamus, *procul* & parvam, & magnam diſtantiam ſignificata; juxta, & prope nunquem. *Cic. c. Cæcil. ſub fin.* Non jam procul, ſed hic præſentes ſue temple dii defendant. *Plin. l.* 07. *cap.* 3. *a med.* Acontum procul & e longinquo odore mures necat. *Virg.* 3. *Æn. v.* 554. Tum procul e ſlactis Trinacria cernitur Ætna. *Cæſ. lib.* 2. *B. Gall. c.* 30. Ubi vineis ectis turrem conſtitui procul viderunt. & *lib.* 5. *c.* 34. Jubet, ut procul tela conjiciant, neu propius accedant. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 36. *in fin.* Subauſultando excipere voces eorum, & procul, quid narrent, attendere. *Ovid.* 5. *Met. v.* 114. procul adſtare. & *lib.* 4. *v.* 648. vade procul. *Id.* 2. *de ar. am. v.* 350. abi. *Id.* 6. *Met. v.* 362. abſcadere. *Id. Heroid. ep.* 17. *v.* 155. proficiſci. *Plaut. Curcul.* 1. *c.* 18. Cuja voa ſonat procul? *Id. Pœn.* 3. 3. 6. Ille quiſnare eſt, qui ſequitur procul? *Plin. lib.* 20. *c.* 19. Folia, ſi procul intuearis, ſpeciem paſſerum præbentia. *Martial. l.* 14. *epigr.* 164. Eſte procul pueri. *Salluſt. in Catil. cap.* 20. Omnibus arbitris procul amotis. *Virg. 6. Æn. v.* 258. procul o, procul eſte, profani. *Ovid.* 15. *Met. verſ.* 587. procul, ah procul omina, dixit, Talia dj pellant. ¶ Cure aliis particulis *hinc*, *inde*, *alicunde*, *longe*, &c. *Terent. Hec.* 4. 3 1. Quem *eum* iſtoc ſermonem habuerit, procul hinc ſtam accepi, uxor. *Id. Eun.* 4. 7. 16. Fundam tibi nunc nimis vellem dari, ut tu illos procul hinc ex occulto exderes. *Plaut. Mil.* 4. 4. 33. Hinc te procul ita volo aſſrenalare, quaſi, &c. *Id. Rud.* 4. 4. 104. Tu iſtinc procul dicito, quid, &c. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 14. *v.* 18. ſtet procul inde pudor. *Cic.* 4 *Verr. cap.* 20. Non quæſivit procul alicunde, ſed, &c. *Plaut. Curcul.* a. c. 10. In ſomnis viſus ſum viderier, procul ſedere longe a me Æſculapium. *Salluſt. in fragm.* apud *Chariſ. lib.* 2. *pag.* 191. Nam procul, & diverſis ex regionibus. Ubi *Aſper*: ergo *procul* e loco eſt. ¶ Cum ablat. & a, vel *ab* præpoſitione. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 36. Procul a terra abripi. *Id.* 2. *Agrar. c.* 32. Eſſe procul a conſpectu. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 17. Procul a caſtris conſiſteruat. *Virg. Ecl.* 10. *v.* 46. a patria. ¶ Et translate *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 14. Procul ab omni metu. *Id.* 1. *Acad. cap.* 4. Cælellia procul ſunt a noſtra cognitione. *Quintil. in proœm. l.* 1. Res procul ab oſtentatione poſitæ. *Id. l.* 7. *c.* 1. *a med.* Quis tam procul a litteris, quin ſic incipiat? *Id. l.* 6. *cap.* 2. *ante med.* Procul ab ira, procul ab odio. *Terent. Adelph.* 3. *c.* 50. Conſcia mihi ſum a me culpam hanc eſſe procul. ¶ Et omiſſa præpoſit. *Enn.* apud *Cic. Fam.* 7. *ep.* 6. Multi ſuam rem bene geſſere, & publicam patria procul. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 5. *v.* 73. Procol orbe. *Liv. lib.* 38. *c.* 16. *extr.* mari. *Tacit.* 4. *Hiſtor. c.* 22. Haud procul caſtris. *Colum. l.* 7. *c.* 8. Haud procul igne. *Plin. l.* 31. *c.* 2. *ad fin.* Non procul Euripidis poetæ ſepulcro. ¶ Et translate *Horat. epod.* 2. *v.* 1. negotiis. *Id. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 50. ambitione. & *ſat.* 4. *verſ.* 101. quod vitium procul abſore chartis, Atque animo prius, promitto. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 50. Conquirere fabuloſa, procul gravitate cœpti operis crediderim. *Id.* 4. *Ann. c.* 60. Procul voluptatibus habere aliquem. *erner longum*. & *lib.* 14. *c.* 31. Ratus domum ſuam procul injuria fore. *Salluſt. in Jug. c.* 89. *ad fin.* Homines ſuperbiſſimi procul errant. *de gran lunga*, longe, valde. *Curt. l.* 6. *c.* 7.

Ani-

Animus tecto facinore procul obhorreas. Colum. in præfat. lib. 1. ſub fin. Nam illud procul vero eſt, quod plerique crediderunt, facillimam eſſe ruſticationem. *Iouenae dol vero. Plin. lib. 9. cap. 61. Quintil. l. 1. c. 5. (al. 9.) & Sueton. in Ner. cap. 3.* Procul dubio. *ſans d'avoir dubbio, ſenza dubbie*, certe, profecto. *Plin. l. c. c. 6. & 7.* Dubium procul. ¶ *Non procul eſt, quin*, parum obeſt, quin. *Sil. l. 2. v. 335.* Nec procul eſt, quin jam mœnes umbraſque paveſcat. ¶ Aliquando retertur ad tempus. *Stat. ſub fin. l. alt. Theb.* Durabit ne procul, dominoque legere ſuperſtes, O mihi biſſenos multum vigilata per annos, Thebai? ¶ Item ad æſtimationem. *Plin. l. 34. c. c. ad fin.* Æs ſuo colore pretioſum, procul a Corinthio, longe tamen ante Ægineticum, utique Deliacum, quæ diu obtinuere principatum. *h. e.* longe inferioris ætat, quam Corinthium. ¶ *Procul* accuſetivo jundum nondum reperi. neque enim *procul urbem* dixiſſe *Cornum* credo, ut quidam, non indicato loco, exiſtimem; neque *Lycium* procul muros *l. 21. cap. 7.* cum plerique *muro*, alii *murre* legant.

PROCULCATIO, onis, ſ. cnaculcatio. *Plin. l. 8. cap. 18.* Obturbata proculcatione prius æque. *Aeri leg.* conculcatione. *Senec. de tranquill. c. 11. u med.* Ruina & proculcatio.

PROCULCATOR, oris, m. Proculcatores in militia dicuntur, qui agmen præeuntes, itinera exploraut, & hoſtium progreſſus, *fuſeres. Ammian. l. 17. c. 10. (al. 13.)* Inveniri noſſe aliam viam, quam inſpexere proculcatores. Al. leg. *prorariatores*. V *Exculcator*.

PROCULCATUS, a, um, *calcato*, calcatus. *Colum. l. 12. c. 19.* Proculcatæ uvæ. *Plin. l. 8. c. 50.* Solertiam capræ Mucianus viſam ſibi prodidit in ponte præteunti, duabus obviis e diverſo: cum circumeuntia angustiæ non caperent, nec reciprocationem longitudo in exilitate corca, torrente rapido mineiter ſubterfluente, alteram decubuiſſe, atque ita alteram proculcatæ ſuperuretam. *Phædr. l. 1. fab. 30. verſ. 10. Bos* proculcatas (*ranas*) ubteret duro pede. ¶ Translate *Gell. l. 18. c. 4. u med.* Verbe proculcata vulgo, & protrita. *h. e.* paſſim uſurpata & translatitie. *Id. l. 17. c. c. ante med. Sole accaſe* non inſuavi venuſtate eſt, ſi quis aurem habeat non ſordidam nec proculcatam. *h. e.* vulgentibue taatum vocabulis aſſuetam, & iis quaſi protritam.

PROCULCO, as, avi, atum, a. 1. *peſtare co' piedi, calcare, conculcare*, nauuuuiu, pedibus calco, conculco. *Ovid. ſt. Metam. v. 690. oper* crefcenti ſegetes proculcat in herba. *& l. 12. v. 374. de conſtatare.* pedibuſque virum proculcet equinis. *Colum. l. 3. c. 13. ante med.* Ne jam paſtinatum ſolum exportantium zomos ingreſſu proculcetur. *Juſtin. l. 38. c. 10.* Ut etiam gregarii milites caligas auro figerent, proculcarentque meretrum, cujus amore populi ferro dimicant. *Tacit. c. Hiſt. cap 40.* Milites disjecta plebe, proculcatu Semeta, trucis armis forum irrumpuet. *& lib. 3. c. 81.* Propellere & proculcare aliquem. *Colum. l. c. c. 20.* Dum n pecudibus legumina proculcantur. *h. e.* pedibus in area eeteruntur.

PROCULIANUS. V. *Proculus*.

PROCULINANT, promittunt, ait ſignificare Antiſtius de jure pontificali libro nono. *Feſtus*. Al. leg. *proculunus*, quod ſtatim ibidem ſubjicit *Paulus*.

PROCULUM, inter cognomina eum dicunt, qui natus eſt patre peregrinante a patria procul. Proculos ſunt qui credant ideo dictos, quia patribus ſenibus, quaſi procul progreſſis ætate, nati ſunt. *Paulus ex Feſto*.

PROCULUS. JCtus unus ex iis, qui in Pandectis laudantur, creditur a quibuſdam Luciuius Proculus, quem præfectum prætorio ſub Othone memorat Tacit. *l. Hiſt. cap.* 87. Circa ea tempora certe vixit. Non levis auctor juris dictus eſt a divis Fratribus, apud *Ulpian. Dig. lib. 37. tit. 14. leg. 17.* Ab eo Proculiani appellati ſunt juriſconſulti Pegaſus, Celſus pater, & filius, Priſcus Neratius, &c. qui ejus ſcholæ & factionis fuerunt, Sabinianis, ſru Caſſianis adverſi. V. *Pompon. Dig. lib. 1. tit. 2. leg. 2. ad fin.* ubi *Torrentius* habet *Proculeyanos*.

PROCUMBO, bis, cubui, bitum, n. 3. *inchiuerſi, piegarſi colla facies immanzi, proſtrarſi*, παπίπτω, κατακλίνομαι, in anteriorem partem incumbo, inclinor, proclinor, proſternor. *Cuſ. l. 4. B. Gell. c. 17.* Tigue non directa ad perpendiculum, ſed prona ac faſtigieta, ut ſecundum naturam fluminis procumberent. *Virg. Æn. 5. v. 197.* olli certamine ſummo procumbunt. *h. e.* incumbunt remis. *Plaut. Mril. 3. c. 167.* Procumbunt dimidiati, dum appetunt. *h. e.* inhiant, & imminent menſæ, & incumbunt corpore in patinas. *Val. Flacc. l. 3. v. 556.* utque ortus & concita pectora ſudor Diluerat, gratos uvidus procumbit ad amnes. *Ovid. Met. 14. verſ. 681.* in terram toto procumbere vultu. *Plin. l. 28. c. 32. u med.* Vindemiare incipito, cum ad palmitem pampinus procumbere cœperit. *Cef. l. 6. B. Gell. cap. 40.* Frumente imbribus procubuereat. *Plin. l. 16. c. 30.* Ulmus in aram ipſam procumbebat. *Id. lib. 4. c. 12. ante med.* Mons Hæmus vaſto jugo procumbens in Pontum. *Aſſen. Dig. lib. 8. tit. 5. leg. 17.* Si paries ita ventrem faceret, ut in vicini domo ſemipedem aut ampliue procumberet. *Plin. l. 18. c. 6. ſub fin.* Utiliſſimum eſt, foſſes ſupiuis lateribus procumbere. ¶ *Procumbere* eſt adorantium, & rogantium, *proſtrarſi. Cuſ. l. 7. B. Gell. c. 15.* Procumbunt Gallis omnibus ad pedes Bituriges, ne pulcherrimam urbem ſuccendere cogerentur. *Ovid. 13. Met. v. 585.* magni genibus procumbere aon eſt Dedignata Jovis. *Tibull. lib. 1. el. 5. v. 41.* procumbere templis. *Lev. l. 25. c. 7.* Sub hæc dicta ad genua Marcelli procubuerunt. *Perron. in Sat. c. 30.* Servus nobis deſpoliatus procubuit ante pedes, & rogare cœpit, ut, &c. *Ovid. 4. Triſt. el. 2. v. 2.* Jam fera Cæſaribus Germania, totus ut Orbis, Victa potes flexo procubuiſſe genu. *Id. c. Met. v. 375.* Ut templi tetigere gradus, procumbit uterque Pronus humi. *Val. Flacc.*

l. 3. v. 437. alte Phœbi ſurgentia ad orbem Ferre manus, tutiſque ſimul procumbere campis. ¶ Translate *Senec. ep. 18.* Procumbere in voluptates. *abbandonarſi.* & *Vellej. l. c. c. 16. cave.* Imurmiem procumbentemque rempublicem reſtituere. *h. e.* inclinatam ad interitum. ¶ Eſt etiam decumbere, *porſi a giacere, coricarſi. Cuſ. l. 6. B. Gell. c. 16.* Alces crura ſine nodis articuliſque habitut, neque quietis cauſa procumbunt. *Virg. 8. Æn. v. 30.* Procubuit, ſeſamque dedit per membra quietem. *Id. 12 Æn. verſ. 149.* ſtretto Pallanta repoſto, Procumbit ſuper, atque hæret lacrymanſque gemeſque. *Ovid. 5. Faſt. verſ. 456.* In duro procubuere torn. *Virg. Ecl. 8. v. 87.* bucula viridi procumbit in ulva. *Cicudeon. in conſul. Pub. & Olyb. v. 226.* Eſt in Romulro procumbens inſula Tiberi. *h. e.* jacens, plene, humilis. ¶ Eſt etiam pronum cadere, procidere, ruere, *cader boccone, rovinare, radere. Cuſ. l. c. B. Gell. c. 27.* Ut etiam qui vulneribus confecti procubuiſſent, ſcutis innixi prœlium redintegrarent. *Virg. 11. Æn. v. 394.* Eunadri totam cum ſtirpe videbit Procubuiſſe domum. *Ovid. 13. Met. v. 175.* mea concuſſa puinte Procubuiſſe ſolo Lyrneſia mœnia dextro. *Id. 1. ex Pont. ep. 9. v. 13.* Cum domus ingenti ſubito mea lapſa ruina Concidit, in domini, proclubuique caput. *Quintil. l. 2. c. 16.* Nunquam tecta ſubeamus: ſuper habitantes ahquando procumbunt. *Cuet. l. 9. c. 5. ante med.* Ramos complexus tentabat effugere: ſed ar h. quidem pertus corporis, rurſus in genua procuuibit. ¶ De iis qui moriendo cadunt, *Virg. 2. Æn. v. 423.* primuſque Corœbus Penelei dextra, divæ armipotentis ad aram Procumbit. *& lib. 11. v. 417.* qui nu quid tale videres, Procubuit moriens, & humum ſemel ore momordit. *Val. Flacc. l. 3. v. 670.* vellem hac equidem me ſtrage, meoſque Procubuiſſe magis. *& lib. 4. v. 753.* bellove magis laterer & arnis Procubuiſſe meis. *Tacit. l. Ann. c. 59.* Sibi tres legiones, totidem legates procubuiſſe. *h. e. u ſe cæſos eſſe. Virg. 5. Æn. v. 481.* Steruitur, examinuſque terminis procumbit humi bos. *Ovid. 5. Met. v. 311.* Procubuit terræ meſtati more juvenci. *Eſt qui leg.* terra. ¶ Translate *Ovid. 3. Triſt. el. 4. v. 1.* O mihi care quidem ſemper, ſed tempore duro Cognite, res poſtquem procuburre meæ. ¶ *Procumbere in aliquem*, irruere, impetu incidere urgendi opptimendique gratia, *andar addoſſo. Martial. lib. 1. epigr. 61. de leone*, & *lepore*. Quod ruet in tergum, vel quos procumbet in armos?

PROCUPIDO, inis, m. emor anteceptus. *Minuc. Felix in Octav. cap. 26. in fin.* Movet etiam in nos procupidinem errotis. Alii aliter legunt.

PROCURATIO, onis, f. *amminiſtrazione, maneggio, governo, ſoviraſi, diſpenſa*, curatio, edminiſtretio, guberoatio. *Cic. 1. Acad. c. 3.* Dum me reipublicæ non ſolum cura, ſed quædam etiam procuretio multis officiis implicitem & conſtrictum tenebat. *Id. c. de nat. Deor. c. 16. ſub fin.* Deos omni procuratione atque actione privare. *Varr. l. 1. R. R. r. c.* Ædituus arceſſitus ab Æſculo, cujus procuratio hujus templi eſt, nondum redit. *Cic. pro Deiot. c. 13.* Nimis magna procuratione liberatus, modicis regni terminis utebatur. *Id. c. de Legib. c. penult. cave.* Super terræ tumulum noluit quid ſtatui niſi columellam, aut menſam, aut labellum: & huic procurationi certum magiſtratum præfecit. *Id. Fam. 15. ep. 13. ſub fin.* Mearum rerum maximeque exiſtimationis meæ procurationem ſuſcepiem velim habeas. *Id. Attic. l. 4. ep. 2. u med.* Vocare aliquem ad procurationem annonæ. *Senec. de brevit. vitæ, c. 17. u med.* Alienorum bonorum mercenaria procuretione conſeuit. *Lentul. ad Cicer. Fam. 12. ep. 14.* Dare cuipiem procurationem Aſiæ. *Plin. l. 7. ep. 25.* Procuretione provinciæ inteperrime fungi. *& ep. 31.* Ad ampliſſimas procuretiouns promotus. *Quintil. l. 7. c. 4. poſt med.* Procuratio mala geſta. ¶ Translare *Gell. l. 17. c. 5. ante med.* Quia natura ſit benivolue, benigaitaſque eum pir ſe fe ipſa delectet, ſine ulle recipiendæ gratiæ procuretione. ¶ De expiatione per ſacrificia *Cic. 2. de Divin. 2. 45.* Cum terræ motus factus eſſet, ut fue plene procuretio fieret. *Liv. l. 7. c. 6. & Senec. l. 2. quæſt. nat. c. 35. & 38.* Expiationes, procurationeſque prodigiorum. *Tacit. 12. Ann. c. 8.* Pœnas procurationeſque incelſi anquirere.

PROCURATIUNCULA, æ, f. parve procuretio. *Senec. ep. 31. u med.* Quæ tamen omnia tranſiſti procuratiunculæ pretio.

PROCURATOR, oris, m. *procuratore, amminiſtratore, governatore, ſoprantendente, ἐπίτροπος, ſoluaire*, proprie eſt, qui curatoris vices agit, ut *propretor, propuæſtor*. Unde *Frontin. de aquæduct. urbis. 125.* Curatori aquarum procuratorem ſubjicit. Alies idem eſt qui *curator*. Nam quem *Colum. initio rep. 9. l. 9.* cumtorem nlveatum dicit, hoc *procuratorem* vocet. Sic procuretor aviarii apud *Varron. l. 3. R. R. c. 6.* eſt *curator* apud *Colum. l. 9. c. 14.* Et curator rei frumentariæ *Feſto*, procuratri annonæ rectiſſime dici poteſt. ¶ Univerſim eſt is, qui aliena negotia mandetu domini adminiſtret: & vel omnium rerum, vel unius rei eſſe potuit: quamvis quidem non putent, unius rei mandetum ſuſcipientem, procumtorem eſſe: ſicuti nec le quidem, qui rem perferendam, vel epiſtolam, vel nuntium ſuſcepit. Sed verius eſt, eum quoque procuratorem eſſe, qui ad unam rem detus ſit. Hæc *Ulpian. lib. 3. Dig. tit. 3. qui de* procumtorib. & defeoforib. *inſtributur, leg. 1.* V. locum *Aſconii* huc pertinentem in *Advocatus. Cic. pro Cæcin. 2. eo.* Procurator, quæſi quidam pæne dominus, hoc eſt alieni juris vicarius. *Plaut. Pſeud. 2. c. 14.* Condus promus ſum, procurator peni. *Ovid. l. 1. de or. ann. v. 587.* Inde procuretne nimium quoque multa procurat, Et ſibi mendatis plure videnda putet. *Cic. pro Quinct. cap. 6. u med.* Libelline Sex. Alphenus, procuranie P. Quinti dejicit: denuntiat ſu procumtorem eſſe. *Id. Attic. lib. 4. ep. 16. ſub fin.* Agere aliquid per procuratorem. *Ulpian. loc. 1. leg. 19.* Eſſe procuratorem in eem alicujus. *Paul. ibid. leg. 41.* Dare procuratorem ad rem ali-

quam. *Ulpian. ibid. leg.* 55. in rem ſuam. *Paul. lib. & tit. 4. leg.* 24. facere. ¶ Frequentra dicitur de ſervo, qui rationes domini ducit & pecuniam curat, *fortunæ, agentis*. Huic in urbe ſæpe diſpenſator, ruri villicus ſubjiciebatur. *Petron. in Satyr. c.* 30. Procuratur rationes accipiebat. *Senec. in ſ. ep.* 14. Rationes accipit, locum conterit, calendarium verſat, ſit ex domino procurator. *Colum. l.* 1. *c.* 6. Villico juxta januam ſtat habitatio, ut iatrantium exeuntiumque conſpectum habeat: Procuratori ſupra januam ob eaſdem cauſas. Adde *Cic. l.* 1. *de Orat. c.* 58. *a med.* & *lib.* 14. *ad Attic. ep.* 16. ¶ Apud *Cæſ. in ſ. l.* 3. *B. Civ.* procurator regni ſit *vocabuli, gubernatore, regente*, qui rege adhuc puero, regnum pro eo adminiſtrat. ¶ In officiis domus Auguſtæ varia fuere procuratorum genera. Conſuetudinem enim ab Imperatoribus, qui rei aut privatæ, aut publicæ ſuo nomine præſſent: v. gr. Indiæ, fiſci, vectigalibus, annonæ, rationibus, &c. *Plin. in Præfag. c.* 36. Dicitur actori, atque etiam procuratori tuo: in jus veni, ſequere ad tribunal. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 35. Sulpicius Ruſus ludi procurator. *Inſcript.* apud *Grater. pag.* 389. *n.* 7. Ti. Claudio Ilo Præfecto claſſis Prætor. Miſſici Pub. Proc. Ludi magni, &c. *Alia ibid. pag.* 376. *n.* 3. L. Bovius L. F. L. N. Pal. Celer. Proc. Ludi Fam. Glad. Cæſaris, &c. *Alia pag.* 575. *n.* 5. Hermæ A. L. a cubiculo Domitiæ Aug. Fortunatus F. Proc. F. ſ. Aſiatic. patri piiſſimo, &c. *Alia pag.* 359. *n.* 3. T. Appaio T. F. Vel. Aiſinæ Secundo Proc. Aug. XX. hared. &c. *b. c.* procuratori Auguſti viceſimæ hereditatum. *Alia pag.* 371. *n.* 2. T. Aurelio Aug. Lib. Aphrodiſio Proc. Aug. a rationibus. *& pag.* 457. *n.* 10. M. Porcio M. F. Antienſ. Apro Pror. Auguſt. ab aliment. Leguntur ibidem procuratus a cenſibus accipiendis, a mandatis, ab epiſtolis, ab ephemeride, a patrimonio, ad bona damnatorum, ad alimenta, ad prædia Gallicana, &c. V. *pag.* 355. *n.* 6. *pag.* 474. *n.* 4. *pag.* 61. *num.* 4. *pag.* 58. *num.* 7. &c. ¶ Præcipue vero procuratores provinciarum erant, qui ab Imperatore eo mittebantur, at præſide, aut legato reliqua adminiſtrante, ipſi tributa exigerent, & fiſci rationes curarent. Hinc procurator Africæ, Aſiæ, Cappadociæ, Judææ, &c. ſæpe apud *Tacit.* Hujuſmodi fuere, quibus Veſpaſianus vulgo dicebatur uti pro ſpongiis, quod quaſi & ſiccos madefaceret, & exprimeret humentes, ut ait *Sueton. in cjus vita, c.* 16.

PROCURATORIUS, a, um, ad procuratorem pertinens. *Ulpian. Dig. lib. & tit.* 3. *leg.* 31. Si quis, cum procuratorio nomine condemnatus eſſet, &c. *b. c.* quia procurator erat. *Id. ibid. leg.* 57. & *Pompon. leg.* 61. Procuratoria exceptio. *b. c.* quæ oppoſitus ei, qui tanquam procurator actionem intendit, dicendo vel procuratorem revera non eſſe, vel eſſe non poſſe, vel datum eſſe ab eo, cui procuratorem habere non licuit. V. *Quintil. l.* 4. *c.* 4. *ad fin.* & *lib.* 7. *c.* 1. *ante med.*

PROCURATRIX, icis, *ſ. procuratrix, ἐπίτροπος*, quæ procurat, gubernatrix. *Cic.* 4. *Fin. c.* 7. Sed cum ſapientiam tntius hominis cuſtodiem, & procuratricem eſſe vellent.

PROCURATUS, a, um, curatus. *Apul. in ſ. l.* 1. *de dogm. Plat.* Valetudo procurata ſalubriter.

PROCURO, as, avi, atum, a. 1. *aver curæ, tractare, gubernare, curare, colere*, curo, curam gero. *Plaut. Truculi.* a. 4. 59. Nunc tu te interim, quaſi pro puerpera, hic procuras. *Id. Pan. prol.* v. 28. Nutrice pueros infantes minutulos domi ut procurent. *Virg. 9. Æn. verſ.* 158. læti bona geſtis corpora rebus Procurate viri. *L. Accius* apud *Macrob. in ſ. v.* 7. *l.* 1. *Saturn.* Exercent epulis læti, famuliſque procurant Quiſque ſuos. *Gell. in præfat. ſub fin.* Quantam a tuenda re familiari, procurandoque cultu librorum meorum habuerit otii. ¶ *Procurare vitiorem*, excolere, *colarvare*. *Cato R. R. c.* 43. Si volta, vinea cito craſſat, ſemel in menſe fulcas fodere oportet. Eodem modo ceteras arbores procurato. *Pallad. in Jun. tit.* 9. Procurare ſemina. *& in Novembr. tit.* 7. *circa med.* plantas. ¶ Cum iratus *Plaut. Stich.* 1. 2. 36. *An.* Non ſedeo iſtic: vos ſedete: ego ſedeo in ſubſellio. *Pi.* mane pulvinum. *An.* Bene procuras mihi: factis ſic ſultum eſt mihi. *Arnob. l.* 3. *pag.* 115. Victa & Potua ſanctiſſima victui potuique procurant. *b. c.* præſuni, curam gerunt. ¶ Item caro, operam do, ut, &c. *procurare. Sil. l.* 6. *verſ.* 329. Rabulis procuras otia paſtor, In foveam parco tectam velamine frondis Ducit noctæ lupos poſitæ halatibus agnæ. *Juſtinian. lib.* 4. *Cod. tit.* 1. *leg.* 12. In his quæ ipſe faciendo procuravit. ¶ Item ſæpe adminiſtro, præſertim rem alienam, curam gero, gubernio, *mauagiare, tractare, ſopantendere, invigilare*. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 24. *ad fin.* Is procurat rationes, negotiaque Dionyſii noſtri. *Cæl. ad Cicer. l.* 8. *ep.* 4. *extr.* Quomodo regnum illud ſe habeat, quis procuret, diligenter mihi perſcribas. *Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 4. Procura quantulacumque eſt, Præcianam hereditatem. *Plin. l.* 7. *c.* 16. *extr.* Cornelii Taciti Belgicæ Gallicæ rationes procurantis. ¶ Item procuratur ſum, procuratorem ago. *Plin. lib.* 3. *ep.* 5. *ad fin.* Cum procuraret in Hiſpania. *Capitolin. in Pertin. c.* 2. Alimentia dividendis in via Æmilia procuravit. *Jabolen. Dig. lib.* 29. *tit.* 2. *leg.* 85. Cum in Cilicia procuraret. ¶ Cum dativo *Tzephon. Dig. lib.* 27. *tit.* 1. *leg.* 44. *ad fin.* Libertus, qui ſenatori patrono procurat. *Scævola lib.* 32. *leg.* 33. Procurare patri. *Ulpian. lib.* 43. *tit.* 8. *leg.* 2. *ante med.* Si ædificium obſtet publico uſui, utique is, qui operibus publicis procurat, debebit id deponere. *b. c.* præſt. ¶ Eſt etiam verbum ſacrorum, & ſignificat curare & exſequi ea, quæ ad expianda, & ſacrificiis luenda prodigia, fulmina, & hujuſmodi pertinent. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 2. Magna vis videtur eſſe in monſtris interpretandis ac procurandis in haruſpicum diſciplina. *& lib.* 2. *c.* 63. *ad fin.* Procurare atque expiare ſigna, quæ a diis hominibus portenduntur. *Tibull. l.* 1. *el.* 5. *v.* 13. Ipſe procuravi, ne poſſent ſæva nocere Somnia, ter ſaucta devenenata mola. *Liv. l.* 40. *c.* 2. Simul procuratum eſt, quod tripedum mulum Reate natum nuntiatum erat. *Phæde. l.* 3. *fab.* 3. *v.* 11. Procurare oſtentum. *Sueton. in Galb. c.* 4. fulgur. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 343. Iuſs, inquit, ſacrificio mea tela procurxs. *In vet.* S. C. apud *Gell. l.* 4. *c.* 6. Ut Conſul hoſtiis majoribus Jovi & Marti procurarxt. ¶ Procuraea ſacra *Nipori in Themiſt. c.* 2. *extr.* ſacrificia *Cæſari l.* 6. *B. Gall. c.* 12. eſt ſacrorum curam habere, eaque ritu peragere.

PROCURRO, is, procurri, & procucurri, curſum, n. 3. *correre innanzi, avanzarſi correndo, προτρέχω*; antæ, aut ultra curro, excurro: & ſæpe ad rem militarem pertinet. *Liv. l.* 25. *c.* 11. Si Romani ferocius procucurriſſent. (Ita videtur legere etiam *Priſcian. l.* 10. *pag.* 902. *Putſch.* Al. procurriſſent.) *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 93. Cum infeſtis pilis procucurriſſent. *& lib.* 1. *c.* 69. Militem, viſendi cauſa, læti ad caſtra procurrebaot. *& cap.* 55. Cohortem, quæ temere ante ceteras extra aciem procurrerat, circumveniunt. *Id. l.* 6. *B. Gall. c.* 39. Calones in proximum tumulum procurrunt. *Id. l.* 2. *B. Civ. c.* 8. Ad repellendum, & proſequendum hoſtem procurrere. *Valer. Flacc. lib.* 6. *v.* 697. Nunc levis infeſtis procurrit in agmina curru. *Colum. lib.* 7. *cap.* 3. Aries frequenter in pugnam procurrit. *Virg. 9. Æn. v.* 690. Et conferta manum, & procurrere longius audent. *& verſ.* 279. quos agmina contra Procurrunt Laurentum. ¶ Extra rem militarem. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 26. & *Liv. l.* 34. *c.* 2. Matresfamilias repentx in publicum procurrerant. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 127. In freta procurro, vix ma ratinentibus undis. *Horat. l.* 1. *ſat.* 7. *v.* 20. in jus aores procurrunt. *Id. epod.* 16. *v.* 29. In mare ſeu celſos procurrerit Apenninus. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 504. nunc ad ripas dexectaque ſaxia Flumina, nunc notxa nemorum procurrit *ad* ambras. ¶ Translata *Auct. ad Herenn. lib.* 4. *c.* 47. Ut productus ludio & viribus, ultra facile procureas. *Senec. ep.* 101. In ipſo actu bene cedentium rerum, in ipſo procurrentia pecuniæ impetu raptus eſt. *b. c.* affluentia. ¶ *Procurrere* dicuntur, quæ promendantur, prominet, exſtant, *ſporgersi en fuora, ſtendersi, ſporcare. Virg.* 5. *Æn. v.* 204. Infelix ſaxia in procurrentibus hæſit. *Plin. l.* 6. *ep.* 20. *circa med.* Nubes Miſeni quod procurrit, abſtulerat. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 419. Terra tribus ſcopulis vaſtum procurrit in æquor Trinacria. *Colum. l.* 6. *cap.* 17. *circa med.* Mons, qui procurrit in Occidentem juxta Oceanum. *Flor. l.* 2. *rep.* 2. *a med.* Clypea a Punico litore, quaſi arx & ſpecula procurrit. *Plin. l.* 4. *c.* 12. *a med.* Procurrens per medium Euxinum promontorium. *Ovid.* 6. *Faſt. v.* 281. Par facies templi. (*b. c. corrando*) nullus procurrit in illa Angulus. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 720. Improba barbaricæ procurrunt tegmina plantæ. *Plin. l.* 18. *c.* 13. Radix in longitudinem procurrens.

PROCURSATIO, onis, f. actus procurſandi, procurſio, *caloppade*. Vox eſt fere militaris. *Liv. l.* 28. *c.* 33. Ubi a velitibus per procurſationem commiſſa pugna eſſet. *ſcorſa, & avanzarſi correndo contro l'nemice. & lib.* 22. *c.* 44. Dirigit aciem, laceſſitque Numidarum procurſatione hoſtes. Adde *lib.* 5. *c.* 19. *a med.*

PROCURSATOR, oris, m. qui procurſat. *Liv. lib.* 42. *cap.* 64. Breve certamen levis armaturæ maxima cum procurſatoribus fuit. V. *Procalcator.*

PROCURSIO, onis, f. actus procurrendi. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *a med. de geſtu pedum*. Procurſio opportuna, brevis, moderata, rara. ¶ Item digreſſio, quaſi excurſio extra ordinem. *Id. l.* 4. *c.* 3. Non ſemper eſt neceſſaria poſt narrationem illa procurſio.

PROCURSO, as, avi, atum, n. 1. *correr innanzi, ſcaramuccciare*, ante curſo pugnæ incipiendæ cauſa. V. *Procurro*, & *Procurſatio*. *Liv. l.* 27. *c.* 2. Ibi per dies aliquot cum ab ſtationibus procurſaretur. *Plin. l.* 8. *c.* 5. Procurſantibus inter eos, qui laceſſerent.

PROCURSORIUS. V. *Præmiſſorius*.

PROCURSUS, us, m. *il correre innanzi, l'aſſalire*, procurſio, procurſatio. Vox militaris. V. *Procurro*, & *Procurſio*. *Virg.* 12. *Æn. v.* 711. Procurſu rapido, conjectis eminus hallis, Invadunt Martem. *Liv. l.* 22. *c.* 41. Tumultuario prælio, & procurſu magis militum, quam ex præparato, &c. *Tarut. in Agric. c.* 33. Jamque agmina & armorum fulgores, audentiſſimi cujuſque procurſu. ¶ Extra rem militarem. *Lucret. l.* 2. *v.* 454. procurſus in proclive volubilis exſtat. *Stat.* 4. *Theb. v.* 787. puer faciles flectit procurſibus herbas, In vultum aitens. *Plin. l.* 10. *c.* 38. Vultur, & ferx graviores, niſi ex procurſu, aut altiora cumulo emiſſæ, non evelant. ¶ Item prominentia, exſtantia. *Plin. l.* 5. *c.* 10. Alexandria ad effigiem Macedonicæ chlamydis orbe gyrato laciniosa, dextra lævaqua anguloſo procurſu.

PROCURVO, as, avi, atum, a. 1. *curvare*, idem quod curvo, curvum reddo. *Stat. 6. Theb. v.* 852. celſum procurvat Agyllæ Tydeus. *Auct. carm. de Geneſi, inter op. Tertull. c.* 2. Pomiferique ſimul procurvant brachia rami.

PROCURVUS, a, um, *curvo, καμπύλος*, curvus, valde curvus. *Virg. 2. Georg. verſ.* 422. nec illæ Procurvam exſpectant falcem. *Id. 5. Æn. v.* 765. Procurva litora.

PROCUS, ci, m. *innamorato, amante*, qui nuptias alicujus ambit: qui poſcit aliquam in uxorem. V. *Proco. Virg. Æn.* 12. *v.* 27. Me natam nulli veterum ſociare procorum Fas erat. *Horat. l.* 3. *od.* 20. *v.* 11. Penelopen difficilem procis. *Ovid. 14. Met. v.* 673. cum ſupinas averſerisque pervetes, Mille proci cupiunt. ¶ In ſing. numetu *Claudian. de VI. conſul. Honor. v.* 583. ora puellæ, Spe propiore tori matus ſolertine ornat, Adventvete proco. *& de nupt. Honor. & Mar. v.* 32. ſaſtigia ſupplex Depoſui, geſſique procum. *Apul. l.* 6. *Metam.* Si me parentibus, & formoſo proco reddidxris. ¶ Olim *prætt* fuerunt proceres. *Feſt.* Procum patricium in deſcriptione claſſium, quam fecit Ser. Tullius, ſignificat procerum. Hue pertinere quidam putant illud *Plauti Pœn.* 3. 2. 7. Nequicquam hos pro-

procos mihi elegi loripedes, taciſſimos. & *Ciceronis in Orat. c. 46. a med.* Jam, ut cenſoriæ tabulæ loquuntur, *fabrum* & *procum* audendicere, non *fabrorum* & *procorum*.

PROCYON, onis, m. Προκύων, ſignum cæleſte, Latine *ante canis*: a πρὸ, ante, & κύων, canis, quia Canicularis, quæ majore cane dicitur, ortum præcedit. *Cic. in Arat. v. 221.* (& *lib. 2. de nat. Deor. c. 44. ad fin.*) hic Geminie eſt rite ſub ipſis Ante-canem (Al. *Antecanem*) Grejo Procyon qui nomine fertur. *Horat. l. 3. od. 29. v. 18.* jam Procyon furit, Et Bella vefani Leonis. *Manil. l. 5. v. 197.* At Procyon orietes, cum jam vicefima Cancri, Septimaque ex undis pars ſe ſe emergit in aſtra, Venatus non ille quidem, verum arma creatis Venandi tribuit. Adde *Colum. l. 11. c. 2. a med.* & V. *Antecanis*, & *Canicula*.

PRODACTUS, a, um, *ſcilicet aqua*, prodige profuſe aqua abſumptus: particip. a *prodigo*, is. *Tertull. de Pudic. c. 8.* Judæus, prodacta ſubſtantia Dei, in aliena regione mendicat. *Id. de anim. c. 48.* Prodactus ſopor. *b. e.* conſumptus, diſcuſſus.

PRODEAMBULO, as, n. 1. foras deambulum. *Terent. Adelph. 5. t. 3.* Poſtquam intus ſum nunnium rerum fatur, prodeambulare hua libitum eſt. *προπερισπατῶ, uſcere al paſſeggio.* Quidam leg. *porro deambulare*.

PRODĔO, is, ii, itum, n. anom. *nſcire, nſcir fuori, comparere, forſi avanti, uſcire*, in apertum ire, aceo, axſiſtu: a *pro*, & *eo*, ire, inſerta *d* ad hiatum ex. landum, ut in *redeo*, *prodeſſe*, &c. *Plaut. Aulul. 2. 6. 1.* Heus Staphyla, prodi, utque oſtium aperi. *Cic. 2. de Orat. c. 86.* Paulo poſt ferunt nuntiatum Simonidi, ne prodiret. *Terent. Pharm. 1. 2. 102.* Puer heus, nemon' huc prodit? cape, da hoc Dorcio. *Plaut. Caſſ. a. 3. ſc. 8.* Dec, me orare, ut aliquie intus prodeat propere ocius. V. *Intus. Id. Pan. 5. 2. 158.* & *Phædr. l. 2. fab. 4. v. 22.* Nuntiate, ut prodeat ſorae. *Id. Bacch. 4. 9. 84.* Pudet prodire me ad te in conſpectum, pater. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 86.* Quo firmiore animo in prœlium prodeatis. & *cap. 7. a med.* Prodire ex portu. *Ovid. 1. Faſt. v. 33.* utero matris. *Id. 3. Amor. el. 11. v. 13.* foribus. *Id. de remed. Amor. v. 253.* tumulo. *Id. Faſt. 3. v. 305.* ab antro. *Herc. de B. Afric. c. 50. ad fin.* de rupe. *Id. l. 8. B. Gall. c. 8.* & *Cic. 6. Fam. ep. 2. a med.* in aciem. *Caſ. l. 5. B. Gall. c. 26. in fi.* ad colloquium. *Cic. Attic. l. 8. ep. 11. ſub fin.* & *Juſtin. l. 36. c. 4.* in publicum. *nſcir de caſa, la ſcorſi vedere*. Sic *Senec. epiſt. 52. circa med.* in turbam. *Cic. pro Mur. c. 33.* & *Fam. l. 3. ep. 7.* obviam alicui. *Id. 1. Offector. c. 35. ſub fin.* & *Nepos in præfat.* in ſcenam. *Nepos in Themiſt. c. 2.* in concionem. *Lucan. l. 7. verſ. 232.* Inda, trucee Galli, ſolitum prodiſſe in hoſtem. ¶ Pro oaſci, zaſiſtere, *ſpuntare, noſtrare*. *Varr. l. 1. R. R. c. 45.* Exit hordeum diebus ſaptem: legumina fere quotidiuo, præterquam faba. ne anim ferius aliquanto prodit ſegee. *Colum. l. 11. c. 3.* Naſcentie anni clementia excipit prodeuntia ſemina. *Plin. l. 25. c. 7. a med.* Folia ex radice prodeuntia. *Ovid. 1. Faſt. v. 154.* Prodit & in ſummum ſominis herba ſolum. ¶ Pro zaſſare, prominere. *Ovid. Met. 8. v. 807.* genuumque rigebat Orbis, & immodico prodibant tubere tali. *Plin. l. 9. cap. 25.* Neque aſpero, neque rotundo ore, neque in angulos prodeunte. ¶ Translate *Craſſus* apud *Cicer. in Orat. cap. 66. a med.* Muſſus faciant patronos: ipſi prodeanr. *Horat. l. 2. od. 8. v. 7.* juvenumque prodit Publica cura. *b. e.* viſerie, pares, te prælies conſpicieudam. Sic *Ovid. 4. Faſt. v. 309.* Cairne, & ornatie vatie prodiſſe capillie Obfuit. *Cic. in Divin. Verr. c. 22.* Si hæc conſuetudo ſerpere ac prodire cœperit. *Id. 1. Offic. c. 39. a med.* Cavendum eſt, præſertim ſi ipſa ædifices, ne extre modum ſumptu & magnificentia prodeae. *Id. de clar. Orat. c. 20.* Videe, eloquaatia quam ſero prodierit in lucem. & *Plaut. Caſ. prol. v. 9.* Nunc novæ quæ prodeunt Comœdiæ, multn ſunt nequiores. *Id. in prol. Amph. v. 93.* Jupiter certo prodit in Tragœdia. *b. e.* eſt Tragœdiæ perſona. *Ovid. l. 3. de ar. am. verſ. 172.* Cum tot prodierint pretio laviore colores. *b. e.* caierint, reperti ſint in uſum hominum. Sic *lib. 2. Met. verſ. 141.* Jamque nocene ferrum, ferroque nocentius aorum Prodierent: prodit bellum, quod pugnat utroqua. ¶ Eſt aliam porro ira, progredi, procedere, *auder innanzi, progredire, avanzarſi. Virg. 6. Æn. v. 199.* illæ (*columbæ*) tantum prodire volandi, Quantum acie poſſeat neuli ſervare ſequentum. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 48. in fin.* Si quo erat longius prodeundum, &c. *Id. 3. B. Civ. c. 24.* Navet ad fauces portus prodire juſſit. *Plaut. Rud. 2. t. 6.* Ex urbe ad mare huc prodimus pabulatum. ¶ Tranſlata *Horat. l. 1. ep. 1. v. 32.* Eſt quadam prodire tenus, ſi non datur ultra. *Cic. Offic. 1. c. 39. a med.* Sumptu prodire aatra modum. *Petron. in Satyr. c. 25. ad fin.* Prodeuntibus annie. *b. e.* procedente ætate. ¶ Paſſive imperſ. *Cic. l. 1. de Invent. c. 20. ad fin.* Ne quam in aliam rem tranſeatur, ne ad extremum prodeatur. ¶ *Prodimmo* peiſci dixere pro *prodeunt*, exeunt. *Enn.* apud *Feſt.* Prodinant famuli: tum candida lumina lucent. Simile eſt *donumne* pro *donat*, *redimunt* pro *redeunt*. ¶ *Prodiens* pro *prodibunt* habet *Lucilius. in fi. cap. 16. l. 7.* V. *Eo*, *is*, in fi.

PRODESSE. V. *Proſumus*.

PRODICO, is, ixi, ictum, a. 3. *predire*, idem quod prædico. *Cic. 2. de nat. Deor. cap. 3.* Hominibue ea, quæ ſint, oſtendi, monſtrari, portendi, prodici. ex qua illa oſtenta, monſtra, portenta, prodigia dicuntue. Adde *lib. 1. de Divin. c. 42.* ubi eadem verba repetit. Sed utrobique al. leg. *prædici*. Ruſus *Cic. pro Dom. c. 17. ſub fin.* Ne, niſi prodicta dia, quis accuſetur. Al. leg. *prodicto*. ¶ *Prodicere diem*, eſt aliam diem dicere pro ea, quæ dicta fuit, differre, prodecere, prodere, *differir al giudizio od altro giorno*. *Liv. l. 2. c. 61. a med.* Adeo conſtantia ſua & tribunos obſtupefecit, & plebem, ut diem ipſi ſua voluntate prodicerent. Ante tamen, quam prodicta dies veniret, morbo moritur. Adde *l. 3. c. 57.* & *58.* & *lib. 38. c. 51.* & *52.*

PRODICTATOR, oris, m. *viredittatore*, qui pro dictatore creatur, cum res urget, & dictatorem dicere non licet. *Liv. l. 22. c. 8.* Ad dictatorem ineundum civitas confugit. Et quri & conſul abeat, a quo uno dici poſſe videbatur; nec dictatorem populus creare poterat; quod nunquam ante eam diem factum erat, prodictatorem populus creavit Q. Fab. Max.

PRODICTIO, onis, f. dilatio. *Feſt. in fragm.* poſt *Publicum*: Prodicere diem eſt producere (h. e. *differre*) prodictio namque producta eſt, quæ, ut ait Veerius, in præſens valet.

PRODICTUS. V. *Prodico*.

PRODIGALITAS, atis, f. *prodigalità*, prodigentia. *Auſil. declam. in Catil.* (quem *Porcinum Latronem* putant) *cap. 9.* Summoum pecuniæ diſiderium, ſummam ſimul prodigalitatem.

PRODIGE, *prodigamente, diſordine*, prodigendo, effuſe, nimie large. *Cic. Phil. 12. c. 6.* Non poſſunt non prodige vivere, qui noſtra bona ſperant, cum effundunt ſua. *Senec. de vita beata, c. 20. a med.* Quidquid habeo, nec ſordide cuſtodiam, nec prodige ſpargam. *Id. ep 88. a med.* Prodige uti aliqua re.

PRODIGENTIA, æ, f. *prodigalità, sfrenatezza*, nimia largitae, prodigitas, profuſio, effuſio. *Tacit. 6. Ann. c. 14.* Geminus prodigentia opum, ac mollitia vitæ amicus Sejano. *Id. 13. Ann. c. 1.* Cujus vitiis pee avaritiam ac prodigentiam mire congruebat. Adde *lib. 15. cap. 37.*

PRODIGIALIS, le, *prodigioſo*, ad prodigium pertinens. *Ammian. lib. 25. c. 10.* (*al. 31.*) Malta & dira viſebantue, quorum eventue fore luctuoſos, gnari rerum prodigialium præcinebant. *Prudent. in Hamartig. v. 467.* Quo tantum auxilio per prodigialia ſigna Effudit Dominus? *Plaut. Amph. 2. 2. 207.* Mulier prodigiali Jovi aut mola ſalſa, aut ture compreatam oportuit. *b. e.* prodigiorum depulſori. *Claudian. lib. 2. in Ruffin. v. 433* flagrant ehdere ſaxia Prodigiale caput. *b. e.* portentoſum, mali omine, monſtroſum. ¶ *Prodigiale*, adverbii citu, in modum prodigii. *Stat. 7. Theb. verſ. 402.* nec monſtra tenent, quæ plurima nectit; Prodigiala canens, certi ſors præcia fati. *Claudian. l. 1. de rapt. Proſ. v. 232.* cometes Prodigiale rubens.

PRODIGIALITER, adverb. idem ac prodigioſe. *Colum. l. 3. c. 3.* Nam illa videntur prodigialiter in noſtris Ceretanis occidiſſe. *Horat. de ar. Poet. v. 29.* Qui variare cupit rem prodigialiter unam, Delphinum ſilvis appingit, fluctibus aprum.

PRODIGIATOR, oris, m. *προμαντεύς. Feſtus*: Prodigiatores, haruſpices, prodigiorum interpretes.

PRODIGIŌSE, adverb. *prodigioſamente, miracoloſamente*; προτερατῶς, præter morem, vel naturam. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 80. Hard.* Lien cum jectione locum aliquando permutat, ſed prodigioſe.

PRODIGIOSUS, a, um, *prodigioſo, portentoſo, moſtruoſo, miracoloſo*, προτερατώδης, prodigium faciens, prodigii plenus, præter naturam & conſuetudinem eveniens, ſtupendus, mirandus. *Stat. 3. Theb. v. 32.* Sed ſimiles non aata metus, aut aſtra notavi Prodigioſa magis. *Plin. l. 2. c. 30.* Prodigioſi defectus ſolis. *Martial. l. 5. epigr. 35.* Oraque Tartarei prodigioſa canis. *Ovid. in fin. l. 13. Met.* Prodigioſa petit Titanidos atria Circes. & *lib. 9. v. 726.* Cognita quam nulli, quam prodigioſa, novzque Cura tenet Veneris! *Id. 3. Amor. el. 6. v. 17.* Prodigioſa loquor veterum mendacia vatum. *Quinctil. l. 2. cap. 1.* Prodigioſa corpore & monſtris inſignia. *Tacit. 3. Hiſt. c. 56.* Concionanti (prodigioſum dictu) tantum fœdarum volucrum ſupervolitavit, ut, &c. *Plin. l. 7. c. 20.* Prodigioſa (*vinum*) o Bentetin. *Id. l. 23. c. 1. a med.* Prodigioſa cinnamomino (*unguento*) pretia. *Id. in præfat. l. 33.* Heu prodigioſa ingenia! quoc modie auximus pretia rerum! *Trebell. Poll. in XXX. Tyrann. c. 31.* Quo nihil prodigioſius paſſa eſt reſpublica.

PRODIGITAS, atie, f. profuſio, apud Vet. *Lucil.* apud *Non. c. 2. n. 605.* Nequitia occupet hos, petulantia, prodigitaſque.

PRODIGIUM, ii, n. *prodigio, portento, morecolo, moſtro*, portentum, monſtrum, oſtentum: res præter naturam, aut morem eventans, & futurum aliquid ſignificans, tum in bonam, tum in malam partem. Eſt a *prodico*, aut *prædico*, ut *Cic.* docet: quaſi *prodicticium*. V. *Prodim*. Sic *Feſtus*: Prodigia, quod prædicunt (al. leg. *prodicunt*) futura, permutattone G litteræ. nam quæ nunc G appellatur, ab antiquis C vocabatur. *Voſſius* legit: nam quæ nunc G appellatur, ab antiquis C vocabatur. Quod eſt multo verius. V. initium litteræ G. *Nonius cap. 1. num. 212.* ducit a *porro*, & *adigo*, quia ſunt avertenda, & averruncanda. Sed potior eſt *Ciceronis*, & *Feſti* ſaatentia. Diſcrimen inter *monſtrum*, *portentum*, *prodigium*, &c. V. in *Monſtrum*. ¶ In bonam partem *Virg. 5 Æn. v. 638.* jam tempus agi res: Nec tantie mora prodigiie. Ubi *Servius*: Ecce prodigium de bono. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 77. Hard.* Cæcinæ Volaterrano dracones emicuiſſe de cutis, læto prodigio, traditur. ¶ In malam. *Cic. in Piſon. c. 4.* P. Clodius fatale portentum prodigiumque reipublicæ. *Id. 5. Verr. cap. 73. ſub fin.* Non mihi jam ſurtum, ſed monſtrum ac prodigium videbatur. *Virg. 3. Æn. v. 365.* Harpyia Celæno Prodigium canit & triſtes denuntiat iree. *Plin. l. 10. c. 18. extr.* Illa nvem protinus concerpſit: nec multo poſt prodigium implevit. *b. e.* mortane aſt, quod prodigium illud ſignificaverat. *Tacit. 5. Hiſt. c. 13.* Piare prodigia. *Id. 12. Ann. c. 43.* Accipere aliquid in prodigium. & *lib. 13. in fin.* Prodigii loco habere. *Quinctil. l. 1. c. 12.* (*al. 18.*) *ſub fin.* Prodigium diviaitue factum. ¶ Promiſcue. *Cic. Verr. 6. 1. 49.* Mira tota Sicilia religio eſt Cereris Enneaſie. Etenim multa ſæpe prodigia vim ejus numenqua declarant. ¶ De monſtro, unde prodigium fit, *Ovid. Heroid. ep. 9. v. 91.* Prodigiumque triplex, armenti dives Iberi Geryones.

eyones. *Id. Met.* 13. *v.* 917. Non ego prodigium; noa fum fera bellua, virgo: Sunt dejs, inquit, aquæ. Adde *Quintil. in præfat. l.* 7. ¶ Translate *Plin. l.* 19. *c.* 4. *ante med.* Ecce altiles ſpectantoe aſparagi: & Ravenna ternos libras rependit. Heu prodigia veniris!

PRODIGO, is, egi, actum, *a.* 3. *menare, e certior fuori, e lenano, ejicere*, educo, abigo, foras, aut procul ago, propello, cum de pecore fermo eſt: a *pro*, aut *porro*, & *ago*, iaferto *d*, ut in *prodeo, prodiſſe*, &c. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 4. Admiſſuras cum faciunt, prodigunt in lutoſos limites, ac luſtra, ut voluentur in luto. *& cap.* 7. *a med.* Prodigere in pabulum. *& l.* 3. *c.* 9. *a med.* Pulli prodigendi in ſolem, & in ſtercilinium, ut ſe voluare poſſint. ¶ Tramlate eſt immoderate rem effundere, largius, quem pac eſt, impenſas facere, quaſi patrimonium foras agendo, & perdendo, *conſumere prodigenter, ſcialacquare, diſſipare, ſpendere e ſpandere, ναυσκλήρειν. Feſtus*: Prodegeris, conlumpſeris, perdideris. Fortaſſe reſpexit ad illud *Plauti Aulul.* 2. 8. 20. Feſto die ſi quid prodegeris, ..profeſto egere liceat, niſi peperceris. *Id. Merc.* 5. 4. 60. Per nos quidem hercle egebit, qui ſuum prodegerit. *Salluſt. in orer. Lepidi contra Sull.* Niſi aliena bene parata prodegeriot. *Sil. l.* 25. *v.* 498. Mercandi deeteas largus, belloque parata Prodigere io bellum facilis. *Lucan. l.* 6. *c.* 13. *poſt med.* Leviſſimum hominum patrimonia in res ſupeevacuas prodiguntur. *Apul. l.* 2. *de doctr. Plat.* Laſcivia immoderatiue fundendo patrimonii prodigit facultates. *Auct. Paneg. ad Conſtantin. c.* 14. *extr.* Fruimini, diſſipate, prodigite. ¶ Aliquando in bonam partem accipitur pro modeeste coaſumere. *Modeſtin. Dig. lib.* 1. *tit. & leg.* 18. Plebiſcita cootinetur, ne quis præſidum munus, donumve caperet, aiſi eſculeotum potulentumve, quod iotre dies proarmos prodigatur. ¶ Particip. *prodallus* V. ſuo loco.

PRODIGUÆ hoſtiæ vocantur, ut ait Veraoius, quæ conſumuntur: onde homines quoque luxurioſi, prodigi. *Feſtus.*

PRODIGUS, a, um, *ſcialacquatore, diſſectore, prodivo, ἄσωτος, nequam*, omnius io uſu rei familiaris, profuſus, effuſus, luxuriolus, nepos, perditus: a *prodigo*, is. *Cic. a. Offic. c.* 16. Omnino dum ſunt genera largorum, quorum alteri prodigi, alteri liocrales. Prodigi, qui epulis, & viſceratiombus, & gladiatorum muneribus, ludorum venationumque apparatu, pecunias profundunt in eas res, quarum memoriam aut levem aut oullam omnino ſint relicturi. *Id.* 4. *Cecil. c.* 5. Lentulus largitor, & prodigus. *Plaut. Moſtell.* 4. 1. 29. Peculii ſui prodigus. *Suetca. in Vitell. c.* 7. Facilis ac prodigus animus. *Gell. l.* 7. *c.* 12. Luxus vitæ prodigus effuſuſque. *Plin. l.* 9. *c.* 11. Prodigum & fagax ad luxuriæ inſtrumenta ingenium. *Id. l.* 11. *cap.* 19. Apes prodigæ atque edaces. *& lib.* 9. *cap.* 17. *ad fin.* Afinius Celer, hoc piſce (*malle*) prodigus, unum mercatus octo millibus nummum. *b. e.* in hoc piſce emendo prodigus. *Id. l.* 37. *c.* 2. Maeparitæ, prodige res. *b. e.* quæ ut emantur, multum prodigitur. *Hieronym. in epitaph. ſell. ad Julian. cap.* 20. *extr.* Prodigere aitquid in prodigas cupiditates, *b. e.* quæ ſumptibus non parcunt, ut expleantur. ¶ Metaphorice *Cic. ad Brut. ep.* 15. Unum reprehendeaa, quod ia honoribus deceteodis eſſent nimius, & tenquam prodigus. *Vellej. l.* 2. *c.* 48. Suæ, alienæque & fortunæ, & pudicitiæ prodigus. *Stat. 6. Theb. v.* 767. ooſcendi Prodigus, incautuſque ſui. *Horat. l.* 1. *od.* 28. *v.* ult. Arcanique fides prodiga, perlucidior vitro. *Gell. l.* 11. *c.* 5. Homo non præceps, neque judeni ſui prodigus. *Id. l.* 2. *c.* 25. *ad fin.* Quorum lingua tam prodiga infreniſque ſit, ot fluat ſemper aſſuetque colluvione verborum teterrima. *Id. l.* 19. *c.* 2. Libidines ia ciboz atque in Veuerem prodigæ. *Quintil.* (ſeu quicumque alius auctor eſt) *declam.* 292. Prodigis oculis iotueri. *b. e.* liberioribus, & luxurioſis. ¶ *Prodigus animæ, vitæ*, contemptor, eamque facile ac libenter in diſcrimen adduceas. *Horat. l* 2. *od.* 12. *n.* 37. animæque magnæ Prodigum Paulato. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 9. *v.* 64. Sanguiais etque aaimæ prodige, Galle, tuæ. *Stat* 8. *Theb. v.* 406. At poſquam rabies, & vitæ prodiga virtus Exoſere animos, &c. Adde *lib.* 3. *v* 69. & *Sil. lib.* 2. *v.* 225. Sic prodigus lucis, *Claudian. l.* 2. *in Ruſin. v.* 183. & Fides propria eruotis prodiga, *Prudent. cath cp.* 3. *de S. Laurent. v.* 17. & prodigus ſui, *Auct. Paneg. ad Conſtantin. c.* 23. *extr.* ¶ Pro abundanter, affluenti, copioſo, largo. *Horat. l.* 1. *ep.* 7. *v.* 41. Noa eſt aptus equis Ithacæ locus, ut neque planis Porrectus ſpatiis, nec multæ prodigus herbæ. *Ovid.* 15. *Met. v.* 81. Prodiga divitias, alimentaque mitia tellus Suggerit. *Sil. l.* 6. *n.* 144. Hic ſtudio laticum, quorom eſt haud prodige tellus, &c. *Claudian. l.* 2. *de rapt. Proſ. v.* 69. lætatur in antro Amnis, & undantem decliuat prodigus unam. *Id. l.* 2. *in l. conſul. Stilich. v.* 462. madidæ nec prodigus urnæ Aquarius. *b. e.* nimios ferent Imbres. *Plin. lib.* 13. *c.* 3. *ſub fin.* Jam quidam etiam in potus addoot unguenta, ut odore prodigo fruantur ex utraque parte corporis. *b. e.* iotus & foris largo odore perfundaatur. *Auſon. in Moſell. v.* 104. cui prodiga outat Alvus, opimaxeque fluens abdomine venter. *b. e.* laxa, ampla. *Auct. Maretti, v.* 35. *de puella Afra.* Cruribus exilie, ſpatioſa prodiga plaota. *b. e. æquo* ſpatioſiorem pedem habens.

PRODINUNT, V. *Prodre* io fin.

PRODISPĔRO, as, *a.* 1. Prodiſperare alvum pro ſolvere, laxare, quidam legunt apud *Plaut. Rud. a.* 7. 31. Itaque alvum prodiſperavit nobis ſalſis poculis. At plerique loterpretes *prods ſperavit* eoponuoe. V. Tenſmoma.

PRODITĬO, oois, f. *divulgamente, manifeſtazione, dimunzie, ἀνεψιάδεια*, actus prodendi, & divulgandi, indicium: a *prodo. Plin. l.* 7. *c.* 45. Proditio arcanorum. *Vict. l.* 3. *c.* 28. *circa med.* Poſquam id nefas proditione diſcuſſum eſt. *Mamertin. in gratiar. act. ad Julian. c.* 14. *in fin.* Cum proditionem futuri verborum ambago celaret. Adde *esp.* 18. ¶ Item perfidia, *tradimente*, nædeele. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 12. *ante med.* Multorum io nos perfidiam, inſidias, proditionem notabit. *Id. Acad.* 4. *c.* 9. Amicitiarum proditiones, & rerumpublicarum. *Virg.* 2. *Æn. v.* 83. quem falſa ſub proditione Peleſgi Demifere neci. ¶ Item prodictim, dilatim in aliam diem, *prorago, profelgamento, dilazione*. *Cato* apud *Feſt.* in *Prodidiſſe*. Te, C. Cæcili, diem prodidiſſe militibus leginois tertiæ, eum proditionem non liebecent. Al. leg. *habetes*, h. e. jus proferendi diem, & differendi. V. alrum *Feſti* locum io *Prodidre*. ¶ Item actus prodeundi, vel progredreadi; *comparſa, e progreſſo*: a *prodeo. Sidon. l.* 5. *ep.* 13. *a med.* Quia dicttur hæc ipſa pernicies app.opinquare (cujus proditionibus Deus obviet) præveot morbum, &c.

PRODITOR, oris, m. *traditore, προδότης*, qui prodit. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 19. *a med.* Nec magis vituperandus ed proditor patriæ, quam communis utilitatis, aut ſalutis defertor. *Id.* 12. *Fam. ep.* 3. Ea dixit de conſervatoribus patriæ, quæ dici deberent de proditoribus. *Id. pro Sull. c.* 31. *a med.* Ne exſtimaotur patriæ, oa proditor, oe hoſtis appelletur. *Luc. l.* 2. *v.* 59. *ſub fin.* Exercitus proditor militaria diſciplinæ, defertor ſignorum. *Salluſt. in orm. Phil. cont. Lepid. a med.* Noſtri proditor, iſtis inſidus, hoſtis omnium bonoeom. *Ovid. in Ibin*, *v.* 371. Proditor ut ſævr periit auriga tyranoi. V. *Hyginus*. ¶ Item qui manifeſtat, index, *divulgatore, manifeſtatore. Ovid.* 2. *Amor. el.* 8. *ſub fin.* indea anteacta fatebor, Et veniam colpæ proditor ipſe meæ. *& lib.* 3. *el.* 12. *v.* 30. Proditur in medio Tantalus amne ſitis. *h. e.* qui arcana deorum vulgavit. V. *Tantalus. Horat. lib.* 2. *ed.* 9. *in fin.* lateotis proditor iatimo Gratus puellæ riſus ab angulo.

PRODITRIX, icis, f. *traditrice*, quæ prodit. *Lactant. l.* 1. *c.* 10. Patris proditricem io coajugium ſibi vindicavit. ¶ Item quæ evulgat. *Prudent. Periſteph.* 2. *de S. Martyrib. Calagurr. verſ.* 11. Fama terras ia omnes percucurrit proditrix.

PRODITUS, a, um, *tradito, προδοτούεις*, perfide traditus: a *prodo. Caſ. l.* 1. *B. Cm. c.* 30. *ad fin.* Querttur ſe ſe projectum ac proditum a Cn. Pompejo. *& lib.* 2. *c.* 32. Non proditi per illum, Cæſiris beneficio eſtis conſervati? *& lib.* 3. *c.* 67. Cujus opera proditum exercitum demonſtravimus. *Salluſt. in Jug. c.* 36. Huſti accerciino prodita Senetue auctoritas, proditum imperium veſtrum. *Cic.* 2. *Verr. c.* 4. Nudatus ac proditus conſul, defertus exercitus. *Id.* 3. *Arist. ep.* 15. *poſt med.* Ego proditus, inductus, conjectus in fraudem. *Id. Phil.* 11. *c.* 9. Relictus, delertus, proditus. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 486. Te conjux, oatæque manent: ego prodita nbibo. *Martial. l.* 8. *epigr.* 17. Prodita cauſa. ¶ Item editus, manifeſtatus, vulgatus, *pubblicato, divulgato, manifeſtato, Cic. pro Rabir. Poſt. cap.* 7. Imago ad poſteritatis memoriam prodita. *Id. pro Arch. c.* 7. Summorum virorum virtutes literis proditæ. *Ovid. l. de ar. am. v.* 326. parte proditus auctor erat. *& Heroid. ep.* 12. *n.* 38. Eminet indicio prodita flamma ſuo. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 233. ſocerumque caterroit ingens Prodita voa: o qui patria, &c. *Cic. pro Dom. cap.* 17. Prodita dius. *b. e.* ante edicta, *giorno intimato antecipatamente*. Al. leg. *predicta* eod. ſenſu. ¶ Parto editus in lucem, *partorite, dato alla luce. Ovid. Heroid. ep.* 11. *n.* 207. Quid puer admiſit tam pauois proditus horis? *Id. Met.* 5. *v.* 317. quod, noſtro, eſt prodita parto. Adde *lib.* 9. *v.* 677. Al. leg. obique *edatus. Acc.* apud *Apulej. de deo Socrat. ſub fin. de Ulyſſe*. Inclute, parva prodite patria, nomine celebri, &c. Translate *Lucret. lib.* 4. *v.* 521. Jam cuere ot quædam videaotur velle, ruantque Prodita judicris fallacibus omnia primis. *concepite, e diſiguate con falſe miſure*. ¶ extra poſitus, foras emiſſus, ptolatus. *Lucret. l.* 3. *v.* 603. *de animo*. Quid dubitas tandem, quin extra prodite corpus Imbecilla foras, io aperto, tegmine demjto, &c? *Id. l.* 6. *n.* 561. Ad cælumque magis quooto ſunt edita quæque (*ecche domerem*) Inclinata minene in eandem prodita partem. *b. e.* extra perpendiculum deflexa. ¶ Propagatus. *Cic.* 3. *Offic. cap.* 21. *poſt med.* Regnum, quod a Tantalo, & Pelope proditum jure obtioebatur.

PRODIUS, adverb. interius, propius: a *prodeunde. Varr.* apud *Non. c.* 1. *n.* 231. Primum venit io orbem, atque intra muros, deinde accedit prodius, atque introit domum.

PRODO, das, didi, itum, *a.* 3. extra, eut antè, aut longe dare, ponere, emittere, producere: a *pro*, & *do*. Unde retia *produnt aliquid*, apud *Lucret. l.* 2. *n.* 931. quod quaſi paritur, & producitue, *ſi prosunt, ſi morte in effere*. V. *Proditum*. Hinc ſæpe eſt edere, evulgare, palam facere, *dar fuora, pubblicare, fin apparire, manifeſtare, evidenziare*: præſertim cum de ira egitur, quæ celari alicujus intereſt. *Ovid. l.* 1. *Met. v.* 656. alto ſuſpiria prodis Pectore. *& l.* 6. *v.* 80. Percuſſamque ſua ſimulat de cuſpide terram Prodere eum baccis ſetum caneotis olivæ. *& lib.* 7. *v.* 600. Fibra quoque ægra notas veri, mooituſque deorum Prodiderat. *Cic. Acad.* 4. *c.* 9. Cum decietum proditur, lex vert rectique proditur. *Id. pro Flacc. c.* 11. Ne periculoſam imitationem exempli to poſterum prodecretis. *Juvenal. ſat.* 13. *v.* 23. Quæ tam feſta dies, ut eeſſet prodere forem, Perfidiam, fraudes, &c? *Plin. l.* 9. *c.* 10. Teſtudines ſumma in aqua obdormiſcere: id prodi ſtertentium ſoaitu. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 4. *v.* 9. Nil ego peccavi: tua te hooa cognita produot. *Id.* 2. *Met. v.* 447. Heu quam difficile eſt, crimen non prodere vultu! *& lib.* 4. *v.* 654. lævaque a parte Meduſæ, Ipſe retro verſus, ſqualentia prodidit ora. Al. leg. *protulit*. ¶ Speciatim eſt arcana detegere, *rivelare, ſcoprire, paleſare. Valer. Flacc. l.* 4. *n.* 479. Fata loquax, mentemque Jovis, quæque abdita ſolue Conſilia, & terris ſubito ventura parabat, Prodideram, miſerans hominum genus. *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 13. *ſub fin.* Enuntiare commiſſa, prodere conſcios. *Plaut. Caſſell.* 4. 2. 75. Tibi nunc prodimus, & confitemur

mur ciſtellam hebere. *Juvenal. ſat. 9. v. 115.* Prodere arcanum. ¶ Item pronuntiare, creare, dicere, *fari*, *eloquere*, *nominare*: & de rebus tantum dicitur, qui ſine ſuffragiis fiunt. *Cic. 3. de Legib. c. 4.* Cum populo ejendi jus eſſe conſuli, prætori, magiſtro populi, eique, quem produnt patres conſulum creandorum ergo. *Id. pro Mil. c. 17.* Prodere Flaminem. *Liv. l. 5. c. 31. ſub fin.* & *lib. 6. c. 40. a med.* & *Cic. pro Dom. c. 14. ſub fin.* interregem. *Pompon. Dig. lib. 1. tit. 2. leg. c. ante med.* dictatorem. ¶ Item mandare litteris, ſcribere, nattere, *ſcrivere*, *recitare*, *infigere*, *Verr. l. 4. de L. L. c. 32.* De eo triceps hiſtoria, nam & Pacilius non idem prodidit, quod Piſo. *Cic. 1. Tuſcul. c. 13.* Si ea, quæ ſcriptores Græciæ prodiderunt, ereere conee. *Id. pro Planc. c. 39. a med.* Hæc de clariſſimis viris monumenta nobis litteræ prodiderunt. *Nep. in Themiſt. in fin.* Thucydides oſſa ejus clam ab amicis eſſe ſepulte, in memoriæ prodidit. *Id. in Annib. ſub fin.* Hujus belle geſta multi in memoriæ prodiderunt. *Sil. l. 3. v. 632.* Prodite, Calliope, famæ, quos horrida cœpta Exciernt populos. *Plin. l. 10. c. 43. a med.* Nunc quoquam *erat* in Urbe Rome, hæc prodeate me, equiria R. cornix e Batica, &c. *Id. l. 34. c. 7.* Hercules ab Euandro ſacratus, ut produnt, in Foro boario. *Ovid. 3. Faſt. v. 291.* Prodere ritum pandi fulminis. ¶ *Prodere memoriæ*, pro *memoriæ*. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 12.* Britannia ab iis incolitur, quos natos in inſula ipſa, memoria proditum dicunt. Ita Edition. omo. tum antiquæ, tum recentes, quas habemus. ¶ Item proferre, promere, *revor fuere*. *Ovid. 5. Faſt. v. 518.* Prodit fumoſis condita vina cado. Adde *ibid. v. 508.* & *Val. Flacc. l. 8. v. 17.* ubi al. leg. *promve*. ¶ Sæpiſſime ponitur pro perfide tradere, *vendere*, *vpoldvere*. *Cic. Phil. 10. c. 3.* Si Brutum prodideritis, & defeceritis. *Id. 3. Verr. c. 33.* & *pro Flacc. c. 33.* Quem ego ſum ſecutus, ie me deſeruit ac prodidit. *Id. poſt reder. ad Quirit. c. 9.* Qui me per ſimulatinnem amicitiæ nefaria prodiderunt. *Id. in Piſon. c. 24.* Prodebas caput & ſalutem meam una mercede provinciæ. *Id. pro Cæcin. c. 18.* Rem, & cauſem, & utilitatem communem non relinquere ſolum, ſed etiam prodere. *Id. 3. de Fin. c. 9. ſub fin.* Prodere patriam. *Id. Verr. 7. c. 41.* claſſem prædonibus. *Salluſt. in Jug. c. 35.* hoſti rempubl. ¶ Item perdere, quaſi porro dare, prænere, deſerere. *Terent. Heaut. 3. c. 70.* Prius proditurum te tuam vitam, & prius pecuniam omnem, quam abs te amittes filium. *Eun.* apud *Feſt.* in *Prodire*. Non in ſperando cupide rem prodere ſummem. *Cic. 4. Acad. c. 8.* Vir bonus ſtatuit nunnem cruciatum perferre, quam aut officium prodat, aut fidem. *mancar ai ſuo dovere*, & *Terent. Hecyr. 4. 4. 49.* Quid dieti? eho! an non alemus, Pamphile? Prodemus, quæſo, potius? Ubi *Donat.* deferemus, prenicemus, porro dabimus. *& abbandonerema.* & *Virg. Æn. 1. v. 254.* Nos, tue progenies, cæli quibus annuis accem, Navibus (infandum!) amiſſis, unius ob iram Prodimur, atque Italis longe diſjungimur oris. Ubi *Servius*: porte demve, ſcilicet ab Italia prohibemur. *Ovid. Heroid. ep. 10.* Aſſiduas ad Theſeum, *verſ. 5.* In quo me ſomnuſque meus male prodidit, & tu Per facinus ſomnis inſidiate meis. *mi ingannò, mi tradì*. ¶ De equo, aut auriga vectorem falletibus. *Virg. 10. Æn. v. 596.* Lucage, nulla tuos currus fuga fegnis, equorum Prodidit. *Sil. lib. 17. v. 137.* Corruit aſper equus, confixaque cuſpide membra Hue illuc jactans, rectarem prodidit hoſti. *Claudian. de laudib. Serem. v. 168.* Prodidit Œnomai deceptum Myrtilus axem. Adde *Senec. in Oedip. v. 144.* ¶ De rebus inanimis. *Lucret.* de inverno *l. 6. v. 31.* Cujus ubi e regione loci venere volantes, Claudicet extemplo pinnarum riſus inanis, Et conamen utrinque alarum proditur omne. *h. e.* decipitur, non habens quo nitatur. *Sil. l. 5. v. 570.* ſed vani frigentem in Marte ſenectam Prodebant ictus. *h. e.* deſtituebant, fallebant. Sic *lib. 15. v. 712.* Occubuit clypei transfixo proditus ære. *h. e.* deceptus. nam impenetrabile putaverat. & *lib. 16. v. 433.* ni ſucceſſu nimio, lætoque pavore Proditus elapſo fuiet inter verba flagello, &c. ¶ Porro dare, id eſt tradere quaſi per manus, propagare. *Cic. pro Mil. c. 30. extr.* Qui ſacra, qui cæremonias, qui auſpicia & ipſi ſanctiſſime colnerunt, & nobis ſuis poſteris prodiderunt. *Id. 7. Verr. c. 14. ad fin.* Jus imaginis ad memoriam poſtertatemque prodendam. Ita *Non. cap. 4. n. 350.* & *Græv.* Al. leg. prodendæ. *Virg. 4. Æn. v. 232.* qui Italiam regeret, genus alta a ſanguine Teucri Proderet. Ubi *Servius*: protenderet, id eſt propagaret. ¶ Longe dare, hoc eſt differre, protrahere. *Lucil.* apud *Non. loc. cit.* Poſſit ne elabi, en porro prodende dies ſit. *Terent. Andr. 2. 1. 13.* Credo, impetrabo, ut aliquot ſaltem nuptiis prodat dies. Ubi *Donatus*: pnſarat, proiater, differat: deinde ſubjicit verba *Lucilii* allate. *Feſtus*. Prodidiſſe non ſolum in illis dicitur, qui patriam hoſtibus prodiderant, ſed etiam tempus longius feciſſe, ut Ceto: Te, C. Cæcili, diem prodidiſſe militibus legionis tertiæ, cum proditionem non haberent. ¶ *Prodere exemplum*, edere, quippiam facere, quod exemplo ſit aliis. *Vellej. l. 2. c. 119.* E præfectis caſtrorum quam clerum exemplum L. Eggius, tam turpe Cæjonius prodidit. *& cap. 6.* Id unum nefarie ab Optimo proditum, quod capitis civis R. pretium ſe daturum propoſuit. ¶ *Prodnit*, porro dederit, ut eſt in lege Cenſoria: Portitum fartam tectamque habeto, prodite (*ſuppleas Eendsei*) ni produnt, &c. *Feſtus*.

PRODOCEO, es, a. e. palam, aut aote doceo. *Horat. l. 1. ep. 2. v. 53.* quærende pecunia primum, Virtus poſt nummos. hanc Janus ſummus ab imo Prodocet. Ita en multis MSS. *Lambin. Cruqu. Bentley.* Al. *prodocet*, aut *prodocet*.

PRODROMUS, i, m. *antecurrere*, *ferere*, *πρόδρομος*, vox Græca præcurrentem, præcurſorem, prævium ſignificans. *Cic. Attic. lib. 1. ep. 20.* Nam mihi Pompejani prodromi auntiant, aperte Pompejum a Cæſarum, Antonio ſuccedi oportere. ¶ *Prodromi* dicuntur etiam venti quidam Aquiloneres octo ferme diebus exortum Canicula antecedentes, ut *Plin. l. 2. c. 47.* docet *Colum. l. 11. c. 2. circa med.* Sext. cal. Jul. prodromi flare incipiunt. *Cic. Attic. lib. 16. epiſt 6.* Magis commode, quam ſtrenue navigavi. remis enim magnam partem: prodromi nulli. Quod autem *Plin. l. 18. c. 28.* (ubi *eroſiorum prodromos* vocat, quæ *ad Column. loc. cit.* calendis Aug. incipiunt) alium diem his aſſignare videtur, nempe XIII. cal. Aug. non eorum principium, ſed tempus quo conflantius perflant, intelligit, ut ex *eit. l. 2.* apparet. ¶ Item penus ſtuum præcognitum, qui ceterorum mutuitatem anteveniunt. Ita enim eos Athenis appellant. *Plin. in fin. cap. 26. l. 16.*

PRODŪCO, is, xi, ctum, a. 3. *alongare*, *allungare*, *ſtirare*, *tirare in lungo*, *e tenanze*, *prolangare*, *ſtirare*, in longum duco, extendo, traho. *Varr. l. 8. de L. L. c. 4.* Ut qui tenchinium conſtraruut, ſi quem lectum de teibus unum imparem poſſunt aut, aut de paribus nimium, aut parum produxerunt, &c. *Mortiol. l. 9. epigr. 75. de ſutore*. Dentibus antiquas ſolitus producere pelles. *Juvenal. ſat. 15. v. 165.* ferrum incude producere. *Id. ſat. 2. v. 93.* Ille ſupercilium madida fuligine tinctus Obliqua producit acu. *Plin. l. 33. c. 3. & 6.* Lineæ en argento nigræ produci, plerique mirantur. *Horat. l. 1. ſat. 5. v. 70.* Proſilis pucuole cœnam producimus illam. *Cic. de Senect. c. 14.* Convivium ad multam noctem verin ſe inone perdiscere. *Id. in ſamn. Scip. c. 2.* Sermonem in multa noctem. *Id. de clar. Orat. c. 72.* ſermonem longius. *Sueton. in Aug. c. 78.* ſommum ultra primam lucem. *Cæſ. l. 4. B. Gall. c. 30.* tem in hyemem. *Plaut. Trin. 2. 2. 59.* Pauperi producere vitam ad miſeriam. *h. e.* ut miſer diutius ſit. *Terent. Andr. 3. 5. 9.* Ut hinc mitio eliquam producam moram. *per trovar qualche ſcuſa. Cic. de Senect. c. 17.* ad centeſimum annum vitam prolexit. *Al. leg.* perduxit. *Id. de Har. Orat. c. 25. ſub fin.* Varro vitam Nævii producit longius. *lo fe vivere più tempo: ſcrive, ch' es morì più tardi*. & *Lucan. l. 4. v. 794.* Curio fuſus Ut vidit campis acies, &c. Non tulit efflictis animam producere rebus. *tras vanouge la vite*. & *Tacit. 12. Ann. c. 8.* Eo uſque ſpem vitæ pnduxerat. *Ovid. Heroid. ep. 12. v. 5.* quicquid ab illo Produci vitæ tempore, pœna fuit. *Senec. de conſol. ad Polyb. c. ult.* Producere ſcriptis memoriam alicujus. ¶ Producere aliquem, *trarre in inuga*, differre, detinere, deludere. *Cic. pro Quinct. c. 8.* Conditionibus hunc, quoad potuit, produxit. *Terent. Andr. 4. 1. 24.* Lactare eliquem, & falſa ſpe pnducere. ¶ Producere diem, tempus, *paſſare*. *Terent. Adelph 4. 2. 52.* Cyathos forbillans paulatim, hunc producam diem. *Martial. l. 1. epigr. 89.* nimio gaudes noctem producere vino. *Tibull. l. 1. el. 4. v. 5.* Nudus & hiberne producis frigora brumæ, Nudus & æſtivi tempora ſicca canis. *Srat. 8. Theb. v. 619.* vario producunt ſidera ludo Ante domos, intraque. Verbum *tendere*, hoc eodem ſenſu uſurpat *Horat. l. 1. ep. 5. v. 22.* ¶ Syllabam producere, *fare*, *o pronunciar lunga*: cui contrarium eſt cuerripere. *Ovid. 4 ex Pont. ep. 12. v. 26.* Fiat ut e longe ſyllaba prima brevis: Aut producatur, quæ nunc correptius exit. Adde *Quintil. l. 1. c. 5.* (*el. 9.*) ¶ Eſt etiam extra ducere, educere, *menar fuori*, *cſeguire*. *Plaut. Epid. 3. 4. 40.* Quin tu fidicinam produci intus jubes? V. *Invat. Id. Capt. 2. 2. 6.* Ubi ſunt iſti, quos ente ædes huc juſſi produci furas? *Petron. in Satyr. c. 126.* Producere aliquem e latebris. *Senec. in Troadib. v. 513.* aliquid in medium. *Apul. l. 4. Metam.* afinum ſtabulo. *Ovid. Met. 8. v. 213.* velut ales, ab alto Quæ teneram prolem producit in aera nido. ¶ De exercitu, qui ad pugnam educitur. *Plaut. Amph. 2. 2. 62.* Amphitruo caſtris producit omnem exercitum. *Galba ad Cæcr. Fam. 10. ep. 30.* In eciem ſuas copias de vico produxit. *Juſtin. l. 12. c. 13.* Producere aciem. *h. e.* copias in aciem. *Cæſ. l. 2. B. Gall. c. 48.* Cæſar pro caſtris ſuas copies produxit, & aciem inſtructam habuit. *Ovid. Heroid. ep. 13. v. 143.* Producetque virum, dabit & mandeta reverti. *h. e.* deducet, & proſequetur extre urbem ad pugnam. ¶ Pro elicere, extrahere, *cevar fuori*. *Ovid. 13. Met. v. 300.* Eloquioque virum, morbie iraque futentem Molliet, aut aliqua producet callidus arte. *Seren. Sammon. c. 34. v. 647. de lena fuccola*. Mortua quin etiam producit corpora partu. Adde *Senec. in Oedip. v. 737.* ¶ ducere, adducere, *menare*, *condurre*: ita tamen ut particularum *extra*, aut *longe*, aut *ente* vis aliqua inſit. *Colum. l. 11. c. 3. poſt med.* Vaſa majora ſpeculatribus integi debent, ut etiam frigoribus, ſerenis diebus, tuto producantur ad ſolem. *Id. l. 6. c. 2. circa med.* Boves vacuo plaſtra ſubjungendi, & paulatim lungius cum oneribus pnducendi ſunt, & *ibid. a med.* Bovem placidiſſimum cum indomito jungimus, qui & procurrentem retrehat, & cunctantem producat. *Cic. 3. Verr. c. 47.* Producere aliquem in conſpectum populi R. *Id. in Piſon. c. 6. ad fin.* & *ad Attic. l. 1. ep. 14.* quemptam in conciones. Et eodem ſenſu abſolute *Salluſt. in Jug. c. 38.* Ubi ſilentium cœpit, peuducto Jugurtha, verba facit. *Terent. Adelph. 4. 2. 22.* Non tu eum eus hinc modo produse ajebas? *ſpunope pro* produciſſe. ¶ Pertinet erism ad exſequias. *Lucan. l. 2. v. 208.* longum producere funus Ad tumulos nbet ipſe dolor. *Virg. 9. Æn. v. 486.* nec te, tua funem, meter Produxi, preſſive oculos, aut vulnera levi. *Stat. l. 2. ſilv. 1. v. 20.* nigræ ſolemnis pompæ..... & puerile feretrum produxi. ¶ *Producti* dicuntur teſtes, auctores, qui ſiſtuntur in judicio, &c *produrre*, *preſentare*, *fai comparire*. *Cic. Verr. 7. c. 52.* Harum rerum omnium auctores teſteſque produco. *& cap. 43. ad fin.* Graviorem apud judices ſe fore ab inferis teſtem, quam ſi civus in judicium produceretur. *Id. pro Flacc. c. 25.* Aliquid fortaſſe coram producti dicent, in quo reprehendantur. *Id. Verr. 3. c. 5.* Equites R. qui ed vos antee producti teſtes, diverunt, &c. *Id. Q. Fr. l. 2. ep. 4.* Cum teſtis produ&tus eſſet in Scetium. *Juvenal. ſat. 16. v. 32.* producere teſtem contra aliquem. *Quintil. l. 11. c. 3. prope fin.*

ſu. Reos excitare, pueros attollere, propinquos producere; veſtes laniare. Adde *Cic. Verr. 6. c. 9.* & *pro Roſc. Amer. c. 14.* & *Liv. l. 6. c. 20.* ¶ Item rei, qui ducuntur e carcere ad ſupplicium. *Cic. Verr. 7. c. 45. extr.* Producuntur e carcere, & ad palum deligantur. *& cap. 60.* Capitibus obvolutis producebantur, ut ſecuti ferirentur. *& ibid.* Producere aliquem ad necem. ¶ Item hiſtriones, *for ender in ſcene. Senec. in præfat. l. 3. excerpt. controverſ.* Pronuntiatio, quæ hiſtrionem poſſet producere. *Suetan. in Ner. c. 4.* Equites R. ad agendum mimum produxit in ſcenam. *Quintil. l. 3. c. 6.* Qui ſe prætori in hortis offenderat, neque erat productus. Huc pertinet illud *Cic. pro Roſc. Com. cap. 10. ſub fin. de Panurgo Roſcii diſcipulo.* Quid ſciret ille (*Panurgus*) pauci animadvertebant: ubi didiciſſet, omnes quærebant. Nihil ab hoc (*Roſcio*) prevum & perverſum produci poſſe arbitrabantur. ¶ Item gladiatores. *Lucan. l. 4. v. 708.* fatalis arenæ Muneribus non ira vetus concurrere cogit Productos, &c. ¶ Item qui ad militandum mittuntur. *Propert. l. 4. el. 1. v. 85.* Dixi ego, cum gemmos produceret Arria natos, &c. ¶ Item res venales, *ſporre to vendition. Terent. Eun. 1. c. 53.* Ancillam pretium ſperans illico produxit, vendidit. *Id. Heaut. 1. 1. 92.* Servos omnes produxi ac vendidi. *Suetan. de Grammat. cap. 4.* Cum familia aliquim venalis produceretur. ¶ Et ſponſæ, quæ in nuptiis ad domum ſponſi cum pompa deducuntur: item quæ tantum perducuntur, proſtituuntur. *Claudian. de III. conſul. Honor. v. 156.* ſuciaque murum produxit ob aula. Adde *Ovid. 3. Amor. el. 12. v. 11. Juvenal. ſat. 6. v. 230. Suet. in Veſpaſ. c. 22.* (ubi al. leg. *perducta* pro *producta*.) & *Petron. in Satyr. c. 85.* ¶ Præterea adhibetur pro perducere, uſque ad aliquem terminum ducere. *Ovid. 4. Triſt. el. 6. v. 21.* Tempus & in canas ſemen producit ariſtas. *Id. 8 Met. v. 643.* ignes Sufcitat heſternos, foliiſque & cortice ficco Nutrit, & ad ſummas anima producit auili. ¶ deducere, comitari. *Val. Flacc. l. 3. v. 381.* Teque renodatum, &c. Ad ſua Caucaſeæ producunt flumine Nymphæ. Adde *Ovid. Heroid. epiſt. 13. v. 143.* ¶ inducere, impellere, *inducre. Auct. ad Herenn. l. 1. c. 3* Quoniam una eum oratoris officio producti ſumus, ut de orationis partibus inquiramus. *Plin. l. 9. c. 35. ad fin.* Sponſione quemplam producere ad aliquid ſciendum. ¶ inducere, inferre. *Stat. l. 5. ſilv. 3. v. 63.* quis, Apolline merſo, Frigida damnatæ producit nubila menti? ¶ admovere, adducere. *Ovid. e. de ac. am. verſ. 211.* Nec dubita tereti ſtamnum producere lecto: Et tenero ſolcam deme, vel adde pedi. ¶ gignere, procreare, *producere, procreare, generare. Lucil.* apud *Non. c. 4. n. 371.* Ducunt uxores, producunt, quibus hæc faciant, liberos. *Plaut. Rud. 4. 4. 129.* Filia mea, ſalve: ego is ſum, qui te produxi, pater. *Cic. 3. Verr. c. 18.* Adoleſcentis qualis fuerit, ex eo, quem ſui ſimillimum produxit, recognoſcere poteſtis. *Sil. lib. 1. v. 118.* paſtuſque recuſent, Te ſurgente, puer, Latiæ producere matres. *dat in lucr, parturire. & Perſ. ſat. 6. v. 18.* geminos, horoſcope, varo Producis genio. Adde *Juvenal. ſat. 8. v. 271. & Plaut. Bacch. 3. 3. 51.* ¶ educare, *alimentare, educare. Plaut. Aſin. 3. 1. 40.* Audientem dicto, mater, produxiſti filium. *Terent. Adelph. 3. c. 16.* Seni animam exſtinguerem, qui illud produxit ſcelus. *Juvenal. ſat. 14. v. 228.* Et lævo monitu pueros producit avaros. ¶ evehere, provehere, *promovere, amplare. Cic. 3. de Fin. c. 16. & de Amic. c. 20.* Quemplam producere ad aliquam dignitatem. *Auguſtus* apud *Suetan. in Claud. c. 4.* Per eoſdem articulos & gradus producendus eſt, per quos frater ejus productus fuit. *Liv. l. 40. c. 56.* Omni genere honoris producere eum non deſtitit. Abſolute *Cic. pro Dom. c. 9.* Quem tu non pro illius dignitate produxeras, ſed pro tua ſcelere ſubduxeras. *Juvenal. ſat. 6. v. 607. de Fortuna.* hos amat, his ſe Ingerit, atque ſuos ideos prodecit alumnos. *favoriſe, e proſperos. Senec. l. 6. de benef. c. 9.* Beneficia, quæ non producant, nec honeſtiorem faciant. ¶ edere, proferre. *Juvenal. ſat. 15. v. 31.* accipe, noſtro Dira quod exemplum feritas produxerit ævo. ¶ patefacere, detegere, *evolvere. Juvenal. ſat. 8. v. 266.* Occulta ad patres produxit crimina ſervus. *h. e.* conjecationem de reducendis tergibus, de qua *Liv. l. 2. c. 3. & 4.* ¶ gignere, facere. *Celſ. l. 8. c. 7. ſect. 7. a med.* Puro jam ulcere, cibis mendum eſt earnem producentibus.

PRODUCTE, adverb. *longeneme, diverſim*, producendo. *Cic. in Orat. c. 48.* Quæ in *ſapieme*, & *felices* producte dicitur, in ceteris omnibus breviter. *h. e.* ſyllabam producendo. *Gell. l. 4. c. 17.* Syllaba productius, latiuſque pronuntiata. *Id. l. 8. c. 17. Proficiſci*, & *profundere* correpte dicimus: *proferre*, & *profligare*, producte.

PRODUCTIO, onis, ſ. *allungamenta, diverſum, dilatatio*, actus producendi. *Cic. 3. de Fin. c. 14.* Opportunitas non fit major productione temporis. *Id. in Top. de voce* poſtliminium *c. 8. a med.* In quo Servius noſter nihil putat eſſe nutendum, niſi *paſ*: & *Imminium* illud productionem eſſe verbi vult. ¶ De longe quamiſtæ ſyllabæ. *Cic. 3. de Orat. c. 50. ſub fin.* In his ſi paulum modo offenſum eſt, ut aut contractione brevius fieret, aut productione longius, theatra tota reclamant. *Quintil. l. 7. c. 9. ad fin. & lib. 9. c. 3. a med.* Voces aut productione, vel correptione mutatæ.

PRODUCTO, as, a. 1. frequentativum a *produco*. In illo *Terent. Andr. 3. 5. 9.* Ut huic mulo aliquam producam moram: *Donat.* adſcribit ſh aliis legi *producſtem*.

PRODUCTUS, a, um, *allungato, prolungato, lungo, dilatato, προσεκτάσις*, in longum ductus, extentus, prolatus, provectus. *Cic. 4. de fin. c. 12.* Sunt in eo genere tantæ commoditates corporis, tamque productæ temporibus, tamque multæ. *Id. Tuſcul. 5. c. 40. a med.* Dolores longinquitate productis vehementius torquent. *Tacit. 13. Ann. c. 40.* Productiore cornuum ſiniſtro per ima collium. *Celum. l. 3. c. 10.* Productiſſimum flagellum. *Cic. l. 2. de Orat. c. 53.* In utroque genere dicendi (*lenti, & vehementi*) & principia tarda ſunt, & extitus tamen ſpiſſi, & producti eſſe debent. *tirati in lunga. & in Orat. c. 53.* Animus aurium nuntio mutila ſentit quædam & quaſi decurtata, prodectiora alia, & quaſi immoderatius excurrentia. *Id. 3. de Orat. c. 47.* Pæan oritur a brevibus deinceps tribus, extrema producta atque longa: ſicuti illa ſunt, *domuerunt, ſumpedes. & Quintil. l. 12. c. 3. circa med.* Geſtus in nutriendo paulo productior. ¶ *Producta, promota, præpoſita, præſumpta* vertit *Cic. 3. de Fin. c. 4. 15. & 16. & lib. 4. c. 26.* τὰ προηγμένα Stoicorum. Sic enim vocabant illi bona quædam indifferentia, & ad bene beateque vivendum minime pertinentia, æſtimabilia tamen, & quibuſdam aliis anteponenda, ut valetudinem, integritatem ſenſuum; vacuitatem doluris, gloriam, divitias; hiſque contraria, morbum, paupertatem, infamiam, &c. ἀπροηγμένα, quæ *Cic. loc. cit. & lib 5. de Fin. c. 32.* *rejecta, reducta*, & *remota*. V. etiam *Gell. l. 12. cap. 5.* Verba *Cic.* ſunt *en. l. 3. de Fin. c. 16.* Ut enim nemo dicit, in regia regem ipſum quaſi productum eſſe ad dignitatem (id enim eſt προηγμένον) ſed eos, qui in aliquo honore ſunt, quorum ordo proxime accedit, ut ſecundus ſit ad regium principatum; ſic in vita non ea, quæ primario loco ſunt, ſed ea, quæ ſecundum locum obtinent, προηγμένα, ideſt producta nuncupantur. quæ vel ita appellemus (id erit verbum e verbo) vel promota, & remota, vel ut dudum diximus, præpoſita, vel præcipua; & illa rejecta. *Senec. ep. 74. ante med.* Bona illa ſunt vera, quæ ratio dat. cetera opinione bona ſunt: & nomen quidem habent commune cum veris, proprietas in illis boni non eſt. Itaque commoda vocentur, & ut noſtra (*Stoicorum*) lingua loquar, producta. ¶ Eſt etiam *productus*, deductus, factus. *Cic. 1. de nat. Deor. cap. 26.* Datum eſt Neptuno maritimum omne regnum: nominatque productum, ut Portunus a portu, ſic Neptunus a nando. ¶ Item adductus, deductus, *conducta, mercata*. Cic. pro *Clutc. c. 15.* Productus coram. *Id. poſt redit. in Sen. c. 6.* in concionem. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 14.* in forum. *& cap. 76.* Centuriatim producti militet idem jurant. *Quintil. l. 3. c. 6.* Hiſtrio, qui ſe prætori in hortis offenderat, neque erat productus. *h. 2.* in ſcenam & in publicum adductus. ¶ Item prælatus, impulſus, aut illectus. *Caſ. l. 3. B. Civ c. 100.* Longius productam unam quinquereinem in angultus portus coepit. *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 47.* Ut productus ſimilis & veribus, ultra facile procurras. ¶ Item in lucem editus. *Senec. in Oedip. v. 746.* Genitrixque ſuo redita gremio Modo productos vidit alumnos. V. *Produco*.

PRODUUMVIR, ut promagiſter, proconſul, legitur in vet. Lapide apud *Span. in Miſcell. pag. 193.*

PRŒBIA. V. *Præbia*.

PRŒLIALIS, & **PRŒLIARIS**, *re, de battaglia, μάχιμος*, ad prælium pertinens. *Plaut. Curcul. 4. 4. 17.* Meæ pugnæ prælliares obtritæ jacent. *h. e.* veræ pugnæ, non velitationes. ¶ *Præliares dies*, quibus fas eſt hoſtem lacelſere, & prælium inire. Erant enim quædam feriæ publicæ, quibus nefas fuit id facere. *Feſtus*, & *Macrob. l. 1. Saturn. c. 16.* ubi non ſemel legitur *prælialis*. Docet autem *Macrobius*, quibus diebus nefas ſit prælium fumere: ſcilicet Latinarum tempore, Saturni feſto, patente mundo, diebus atris, feriis. Hoc intellige, ſi ipſi Romani bellum inferrent. nam ſi repellerent, nullus fuit, quo ſe defendere verereotur.

PRŒLIATOR, & Prælitor, oris, m. *battaglitore, combattitore, guerriero, bellicoſo, mangeres*, qui primia multa facit, bellatur, pugnat, bellicoſus. *Tacitus* Germanicum eum Alexandro comparans, *lib. 2. Ann. c. 73.* Neque minus prælliatorem, etiam ſi temeritas abſuerit. *Juſtin. ſub fin. l. 15.* Elephantus, veluti domita manſuetudine, eum tergo excepit, duxque belli, & prælietur inſignis fuit.

PRŒLIATUS. V. *Prælitus*.

PRŒLIO. V. vocem ſequent.

PRŒLIOR, & Prælitor, aris, actus ſum, dep. 2. *far battaglia, combattere, pugnare, μάχομαι*, prælium facere, manus conferre, pugnare, dimicare. *Caſ. l. 2. B. Gall. 2. 23.* Legiones ex loco ſuperiore, in ipſis fluminis ripis prælliabantur. *& lib. 4. c. 2. & 33.* Equeſtribus prælliis ſæpe ex equis eſtilliunt, ac pedibus prælliatur. *Colum. l. & cap. 9.* Apes inter ſe tanquam civilibus bellis, & cum alteris, quaſi cum exteris gentibus, prælliantur. *Cic. 1. de Divin. c. 25. a med.* Eudemum prælliantem ad Syracuſas occidiſſe. *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 42.* Atque ita prællians interficitur. *Hirt. de B. Alex. c. 44.* Navibus actuariis magnitudo non ſatis ipſa ad prælliandum. *Id. l. 8. B. Gall. c. 29. caet.* Fortiſſime prælliando, complureſque vulnerando. ¶ Paſſive impertinaliter *Juſtin. l. 29. c. 1. a med.* Dii, & varia victoria prælliatum fuit. *Feſt.* ſeu *Paul. ex Feſto* in *Arma*. Arma, ea, quibus prope prælliatur, ſicut tela, quibus procul. ¶ Translate *Cic. Aſcan. l. 2. ep. 26.* Quæris ex me quid acciderit de judicio, quod, &c. & ſimul vis ſcire, quo modo ego nunc, quam ſoleam, prælliatus ſim. Ego ſic aciter & vehementer prælliatus ſum, ut, &c. ¶ Olim & *prælia, ne*, dictum fuit, ut *Feſtum. l. 8. pag. 799. Parſch.* tradit. *Ennius* apud *Non. t. 7. n. 36.* Ita mortales inter ſe pugnant, prælliant.

PRŒLIUM, & Prælium, ii, n. *ſatta d'arme, battaglia, combattimento, pugno*, rauſtitio, *μάχη*, pugna, dimicatio, conflictus, certamen armorum. *Lucret. lib. 4. v. 964.* Endoperatores pugnare, ac prælia obire. *Salluſt. in Jug. c. 58.* Non prælia, neque acie, ſed alio more bellum gerere. *Cic. Fam. 6. ep. 4.* Semper incerti exitus prælliorum ſunt. *Id. Fam. 15. ep. 15. Tuſcul. 4. c. 19. & lib. 2. de Orat. c. 67.* Prælium facere. *Salluſt. in Jug. c. 61.* manibus facere. *venir alle mani. Liv. l. 25. c. 38.* inire, edere. *Cic. de Divin. l. 1. c. 35. & Caſ. l. 2. B. Gall. c. 15.* committere cum aliquo. *attaccare.*

cere. & *Caſ. ibid.* c. 25. *re* lintegrare. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 28. conficere. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 53. reſtituere. *& esp.* 25. Prœlio hoſtem laceſſere. *& esp.* 25. *exer.* uncipiti diu atque acriter pugnare. *& lib.* 5. *c.* 15. acriter confligere. *Liv. l.* 38. *c.* 40. *a med.* inordinatum ſimul pluribus locis conſerere. *Propert. l.* 4. *el.* 1. *v.* 28. miſcere. *Tacit. de Germ. c.* 30. Ad prœlium ire. *Juſtin. l.* 2. *c.* 9. In prœlium egredi. *Id. l.* 3. *c.* 7. Provocare ad prœlium. *Liv. l.* 2. *c.* 62. elicere. *Juſtin. l.* 3. *c.* 6. *& c.* 7. *&* Cic. 2. *de nat. Deor. c.* 2. *poſt med.* prœlio dimicare cum hoſte. *Id. de provinc. Conſul. c.* 13. decertare. *Id. pro leg. Manil. c.* 9. Noſtræ auercitus prœliis uſus erat ſecundis. *Auct. B. Afric. cap.* 29. Turmæ equitum quotidie minutis prœliis inter ſe pugnare non intermittunt. *Tacit. l. Hiſt. c.* 21. Crebra pro portis prœlia ferebant. *Sueton. in Caſ. c.* 60. *&* Tacit. 2. *Hiſt. c.* 42. Prœlium acriter ſumpſere. *b. e.* iniere, fobiere. *Sueton. in Aug. c.* 23. Bellum Philippenſe duplici prœlio tranſegit. *Liv. l.* 2. *cap.* 26. *exer.* Prœlio uno debellatum eſt. *Cic.* 2. *de nat. Deor. cap.* 2. *ad fin.* Maximo prœlio devincere hoſtem. *Liv. l.* 25. *c.* 40. *ad fin.* Prope juſto prœlio compulit hoſtem intra munimenta. *& cap.* 39. *acres med.* Atros prœlium oritur. *Nep. in Themiſt. c.* 3. Pari prœlio diſcedere. *eo equal fortune. & in Paſſon. c.* 1. Prœlio cadere. *morir in battaglia. & in Eumen. c.* 4. Ea prœlio excedere. *uſcire, ritirarſi. & cap.* 10. Cum ſuperior prœlio diſceſſiſſet. *Plaut. Men. ſ.* 6. *in fin.* Metuo, ne ſero venium, depugnato prœlio. (proverb. εἰ μετὰ τὴν μάχην ἔρχομαι.) *Salluſt. in Jug. c.* 58. *a med.* Prœlium malo pugnatum ab ſuis regem terrebat. *Curt. lib.* 8. *c.* 2. *ante med.* Ex improviſo adorti præiorem, diu anceps prœlium fecerant. *Anſon. in perioch.* 7. *Iliad.* Prœlium ſingulare. *duello*: pugna inter duos. Quo ſeoſu *Liv.* l. 1. *c.* 25. *ad fin.* Alter feſſum vulnere trahens corpus victori objicitur hoſti. nec illud prœlium fuit. ¶ Quotieſcumque *Lucret.* conjunxit prœlia pugnaſque, ut *lib.* 2. *v.* 117. *& lib.* 4. *v.* 1004. non tanquam diverſa poſuit, ſed duo ſynonyma copulavit. ¶ Quomodo n bello differat, V. in *Bellum*. ¶ Transfertur ad alia. *Virg.* 2. *Georg. v.* 318. Omnia ventorum concurrere prœlia vidi. *& lib.* 3. *v.* 220. Illi (*tauri*) altrementes multa vi prœlia miſcent. *& lib.* 2. *v.* 265. imbellas dant prœlia cervi. *Ovid. Heroid. ep.* 18. *v.* 38. Quid mecum certa prœlia mente geris? *Id.* 1. *Amor. el.* 8. *v.* 56. Non bene, ſi tollas prœlia, durat amor. *vivoliſi, guro. & Cic.* 2. *Cael. c.* 22. *exer.* In hujuſmodi certamius ac prœlio, nonne, etiam ſi hominum ſudia deficiant, dii ipſi immortales cogent ab his præclariſſimis vitantibus tot & tanta vitia ſuperari? *Id. Fam. 9. ep.* 22. *a med.* Quod ſcribis, prœlia ts mea cauſa ſuſtinere, non tam id laboro, ut, ſi qui mihi obtrectent, a te reſtutentur, quam, &c. ¶ Paraſiti prœlium vocant congreſſum in menſa cum patinis. *Plaut. Men.* 1. 3. 3. Ego iſtic mihi hodie apparari juſſi apud te prœlium. In ſo uteroque pro Ilio potabimus. *Id. Perſ.* 1. 3. 32. Sed quid ceſſamus prœlium commitiare? Dum mant eſt, omnes eſſa mortales decet. ¶ Metonymice *prælia* pro prœliantibus. *Propert.* l. 3. *el.* 9. *v.* 9. Colchis Bagrantes admantina ſub juga tauros Egit, & armigera prœlia ſevit bumo. Adde *Stat.* 1. *Theb. v.* 8. ¶ Notationem vocis alii aliunde ducunt: ſcriptionum pst *æ* adſtruunt antiqui lapides apud *Gruter. & Monum.* non uni, & MSS. *Virgil.* teſte *Pier. ad Ecl. 6. v.* 3. confirmantque *Dauſqu. & Cellar.* Quin apud *Plaut. Men.* 1. 3. 4. in vet. lib. habetur *prailium*, tanquam ſit πρόλιον, πρὸ τῆς ἅλης, ante agmen. Alii ſcribunt per *e*, nec deſituuntur Lapidib. Nam *in monum. Ancyr. tab* 4. apud *Gruter. pag.* 232. Navalis prælii ſpectaculum populo dedit. *& Inſcript.* apud *Krinef. claſſ.* 8. *n.* 27. M. Bellienus M. F. Rom. Actiacus Legione XI. prælio navali fabo, &c. ¶ Legitur & *prelium* ſine diphthongo. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 1026 *n.* 3. L. Cornelio Severo Rom. vet. Præf. leg. III. *&c.* poſt piel. Act. hoſtib. ubique devictis, &c. Sed hæc ſcribendi ratio non obtinuit: & fortaſſe lapicidæ error fuit.

PRŒTIDES, dum, f. Προῖτίδες, tres (al. quatuor) filiæ Prœti, Προίτου, filii Abantis, fratris Iaſi & Acriſii, regis Argivorum, qui a Perſeo, cui inſidias tetenderat, oblato Meduſæ capite, in ſanum verſus fuit. Earum nomina apud *Serv. ad Ecl. 6. v.* 48. ſunt Lyſippe, Hipponoe, Cyrianaſſa (al. Iphianaſſa.) Matter aliis Stenobœa, aliis Antiopa, Antia aliis dicitur. Cum forma excellerent, Junoni ſe præferre auſæ fuut: vel cum eſſent nutrilites, auſæ ſunt veſti ejus aurum detractum in uſum ſuum convertere. Irata Juno talem eis immiſit furorem, ut vaccas ſe credersnt, & in ſilvas confugerent. Poſtea Melampus, Amythaonis filius, pactus cum Prœto, ut Cyrianaſſa uxor ſibi cum regni parte daretur, placata dea, fontem Clitorium infecit ubi ſolitæ erant bibere, & in priſtinum ſenſum reduxit: vsl, ut *Ovid. Met.* 15. a *verſ.* 325. narrat, carmine & herbis eas ab inſania liberavit, ipſis magicis purgaminibus poſſen in fontem conjectis, quibus factum eſt, ut inde bibentes odio meri imbuerentur, & abſtemii fierent. *Virg. loc. cit.* Prœtides implerant falſis mugitibus agros.

PRŒTUS. V. vocem præced.

PROFANATIO, onis, f. *profanazione*, actus profanandi, violatio, polſutio, βεβήλωσις. *Tertull. de Idolol. c.* 18. Purpura Idololatriæ dicata habet profanationis ſuæ maculam. *Plin.* l. 16. *c.* 4. Poſtquam civilium bellorum profanatione meritum cœpit videri, civem non occidere. Ita plarique libri, etiam antiqui A. 1470. & 1472. At antiquior A. 1469. *profanum*. In ſuis MSS. *Hardouin.* reperit *profano*, ſubaudituque *ſcelere*.

PROFANATOR, oris, m. *profanatore*. *Prudent. in Apotheoſ.* v. 246. Cede, profanator Chriſti, jam ſede Sabelli.

PROFANATUS, a, um, *profanato, contaminato*, βεβηλωθείς, polluto, contaminatus. *Petron in Satyr. c.* 89. *a med.* Profanata ſacra. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 3. *v.* 2. Summa deum Pietas, cujus gratiſſima cælo Rara profanatas inſpectant numina terras. *Id. 9. Theb. v.* 8. Ergo profanatum Menalippi funus acerbo Vulnere. *Quintil. l.* 11. *c.* 1. *prope fin.* Ubi quis quæritur os profanatum. *b. e.* illuſum, præcium turpiter. ¶ Item oblatus, dedicatus. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 7. Profanatum, quod eſt in ſacratio pollutum. Lege *pollutum*. V. *Profano*.

PROFANE, adverb. *profanamente*. *Lactant. l.* 6 *c.* 23. Profane ac petulanter illudere. *Minuc. Fel. in Octav. c.* 8. Conſulte potius, quam profane de divinitate diſputans.

PROFANITAS, atis, f. *Tertull. de Pall. c.* 2. *a med.* Ut nutuunt ſuperiorum profanitas. *b. e.* veteres auctores profani, ſeu Gentiles.

PROFANO, as, avi, atum, act. *c. diſſagrare, profanare, violare, βεβηλόω*, ex ſacro humanis uſibus promiſcuum facio, religione aliquam rem ſpolio: & univerſim pollno, violo. *Liv.* l. 31. *c.* 44. Pietbeſque ſuvit, ut dies feſti, ſacra, facerdotes, quæ ipſius (*Philippi*) majorumve ejus honoris cauſa inſtituta eſſent, omnia profanarentur. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 9. *v.* 19. Scilicet omne ſacrum mora importuna profanat: Omnibus obſcuras injicit illa manus. *Id.* 4. *Met. v.* 390. ſperoitque deum, ſeſtumque profanat. *Quintil. decl.* 6. *c.* 10. Mater (quamquam hoc nomen profanari nefas eſt) ſi perſeverat eſſe filii ſui noverca, &c. *Curt.* l. 5. *c.* 2. *a med.* Profanare pudorem. *b. e.* proſtituere. ¶ Significat etiam ante ſanum ſtatuere (*profanum* enim eſt, quod ante fanum, id eſt conjunctum fano, ut ait *Varro l.* 5. *de L. L. c.* 7.) dedicare, offerre, *efferre*. *Feſt.* in *Potitii*, & *Amel. Vell. de urig. Gent. Rom. c.* 6. Cum Hercules ad aram, quæ hodiequs maxima appellatur, decimam bonm profanaſſet. *Maſſur. Sabin.* apud *Macrob.* l. 3. *Saturn. c.* 6. Inſtituit mactaturam, & re bene geſta, decimam Herculi profanavit. *Cato R. R. c.* 50. Ubi daps profanata, comeſtaque arit. *& cap.* 132. Urna vini Jovi caſta. profanato ſine contagione. V. *Profanus*.

PROFANS. V. *Profanus*.

PROFANUS, a, um, *Varroni* l. 5. *de L. L. c.* 7. dicitur, qui eſt ante fanum, id eſt conjunctus fano. Hinc profanatum, quod in ſacrario pollutum (*al. leg.* polluctum.) *& mox*. Cum profanum dicitur, id eſt perinde, ut ſit ſani factum. Contra *Feſtus*: Profanum eſt, quod ſani religione non tenetur. *Id.* in *Puri*: Profanum aurum, quod ſacrum non eſt, & quod omni religioni ſolutum. Neque tamen contraria docere cenſendi ſunt. Nam proprie eſt *profanus*, qui facer fuit, & deo dicatus, & poſtea in uſum hominum cooverſus, *diſſagratus* ut *Servius* docet *ad Virg.* 12. *Æn. v.* 776. & *Trebatius* apud *Macrob. l. & cap.* 3. *Servius*. dicitursque ea eutione, qua n *feſta* profſtur. Romaoi, cum pollucebant, totano quidem victimam nut dapem dis offerebant: inde parte aliqua detracta & aræ impoſita (quod *erat porricere*) reliquum rei divinæ adſiſtentibus confumendum diſtribuebant. hoc erat proprie *profanum*, & *profanare*, ſecundum *Feſtum*, quia ſacrum quidem erat, ſed poſt diſtributionem tale eſſe deſinebat, cum in uſum hominum converteretur. *Varro* autem videtur illud ipſum appellaſſe *profanum*, quod primo diis oblatum ſacrum erat, nunc diſtributione profanandum: ita ut per ſynecdochen antecedentis pro conſequente locutus ſit. Lege integrum *Varronis* locum. *Virg. loc. cit.* colui veſtros ſi ſemper honores: Quos contea Æneadæ bello feciere profanos. *Cic. 6. Verr. c.* 55. Has tabulas Marcellus, cum omnia illa victoria ſua profana feciſſet, tamen religione impeditus non attigit. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 5. Loca ſacra & religioſa, profana habere. ¶ Univerſim *profanus* eſt contrarius ſacro, *perſano, laicale, ſcelere, mondano, temporale, divino, mistico, ἀκάθαρτος, βέβηλος*. *Plaut. Men.* 2. 3. 27. Nec ſacrum, nec tam profanum quicquam eſt, quin ibi illico adſit. *Horat. de ar. Poet. v.* 397. Publica privatis ſecernere, ſacra profanis. *Ovid. 6. Faſt. v.* 439. *de ascendio l'eſſa*. Flagrabant ſancti ſceleratis ignibus ignes, Mixtaque erat ſammæ flamma profana piæ. *Cic. in Pariſ. c.* 10. *exer.* Loci conſecrati, an profani. *Tacit.* 13. *Ann. c.* 57. *exer.* Res profanæ, & uſu pollutæ. *Plin.* l. 25. *c. olc. a med.* In profanis uſibus pollui laurum & oleum fas non eſt. *Horat. l.* 2. *ep.* 26. *v.* 54. Sit ſpes fallendi, miſcebis ſacra profanis. *b. e.* omnia tentabis, ut fallere poſſis: & eſt locutio provsebialis. Simile eſt *fas nefaſque confundere, & mare cœlo miſcere*: de quo in *Miſceo*. Nos dicimus, *fas d'agni erba fascra*. ¶ *Profanus homo* eſt non initiatus, ἀμύητος, *laicus. Virg. 6. Æn. v.* 258. procul o, procul eſſe profani, Conclamat vates, totoque abſiſtite luco. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 601. Quis Cereris ritus auſit vulgare profanis? *Id. Met.* 3. *v.* 710. profanis oculis ſacra cernere. *Horat.* l. 3. *od. & verſ.* 1. Odi profanum vulgus, & arceo. *Gell. in præfat. ad fin.* Ea ne attingat, neve adeat profectum & profanum vulgus. *b. e.* quaſi non initiatum Muſarum ſacris, atque adeo imperitum, indoctum. *Macrob. l.* 1. *in ſomn. Scip. c.* 18. & *Manut. Fel. in Octav. c.* 5. Non ſolum litteratum profanis, ſed multis quoque doctrina initiatis abhorrere a fide judicatum eſt. ¶ Item impius, ſcelestos, ἀνόσιος. *Ovid.* 11. *Met. v.* 413. nam templa profanus Invia cum Phlegyis faciebat Delphica Phorbas. *& lib.* 2. *v.* 833. profana mens. *& lib.* 3. *Triſt. eleg.* 5. *v.* 48. profana verba. *Stat. contra Theb.* Fraternas acies, alternaque ſegna profanis Decertata odiis. ¶ Abſolute *Plin.* l. 26. *c.* 4. Poſquam civilium bellorum profano meritum cœpit videri, civem non occidere. *b. a.* ſcelere, impiatare. *Id.* l. 2. *c.* 45. Rupes Auſtro ſacra, quam profanum ſit attrectari hominis manu. ¶ Item mali omnis. *Ovid.* 25. *Met. v.* 431. teſtoque profanus Incubuit bubo. ¶ Qui *prophanum* ſcribere volunt, nihil, opinor, habent, quo ſe tueri poſſint.

PROFARIS, *ari* re, atus ſum, dep. 3. *dire, parlare, fagnare*, effari, aloqui, dicere. Voa ſere Poetica. *Virg.* 1. *Æn. v.* 565. Tum breviter Dido, vultum demiſſa profatur. *& lib* 4. *v.* 364. & ſic accenſa profatur. *Ovid.* 11. *Met. v.* 289. moveat quæ tantos cauſa doloresi,

res, Peleuſque, comiteſque negant: quibus ille profatur: Forſitan, &c. *Actius* apud *Varron. l. 6. de L. L. c. 3.* Veteres caſmenas, caſſas res, volu profari. *Petron. in Satyr. c. 121.* Si modo vera mihi fas eſt impune profari. *Lucan. l. 9. v. 251.* ſic ille profatus inſiluit puppi. ¶ Eſt etiam prædicere, *prædare, præfatizare, προφαν.* *Lucret. l. 1. v. 739.* Pythia quæ tripode ex Phœbi, lauroque profatur. *Petron. in Satyr. c. 89.* Cum, Delus profante, exſi vertices Idæ trahuntur. *Liv. Andron.* apud *Gell. l. 3. c. 16.* Quando dies adveniet, quem profata Morta eſt. *l. 1. prædixit, determinavit. Ulpian. Dig. lib. 21. tit. & leg. 1. a med.* Si ſervus inter fanaticos non ſemper caput jactaret; & aliqua profatus eſſet. ¶ *Profatur paragoge. Prudent. περὶ στεφ. 14. in Rom. v. 939.*

PROFATUM, ti, n. effatum, dictum. *Gell. l. 16. c. 8.* A'φάτωμα, quæ M. Varro elies profata, alias prologuia appellat.

PROFATUS, us, m. *il parlare, e pronunziare*, ipſum profari et dicere. *Stat. l. 5. ſilv. 3. v. 121.* ſive orſa libebat Aonis vincire modis, ſeu voce ſoluta Spargere, & effreno nimbos æquare profatu. *l. c.* celeritate copioſæ dicendi, & volubilitate verborum. *Sever. in Apocalyc. ante med.* Quid nunc profatu vocis incerto ſonas? *Gell. l. 18. c. 11.* Voces, quæ mihi quidem neque abhorrere a poetica facultate viſæ ſunt, neque dictu profatuque ipſo tetræ aut inſuaves eſſe.

PROFECTIO, onis, f. *partenza, andata, gita, uscita*, actus proficiſcendi. *Cic. 1. Phil. cap. 1.* Exponam vobis breviter conſilium & profectionis, & reverſionis meæ. *Caſ. l. 1. B. Civ. cap. 27.* Profectionem parare. *Id. l. 1. B. Gall. c. 6. extr.* Omnibus rebus ad profectionem comparatis. *& lib. 5. c. 45.* Ex hibernis ſuæ ſimilem profectionem facere. *Cic. pro Sall. c. 25.* Cethegi profectio in Hiſpaniam. Adde Pacuv. apud *eund. l. 1. de Divin. c. 24.*

PROFECTITIUS, & Profecticius, a, um, ab aliquo proficiſcens, & provenieus. *Dos profectitia* eſt, quæ e patre vel parente profecta eſt, de bonis ejus, vel facto ejus. Sive igitur parens dedit dotem, ſive procurator ejus, ſive juſſit alium dare: ſive, cum quis dediſſet negotium ejus gerens, parens ratum habuit, profectitia dos eſt. Hæc, & alia multa *Ulpian. Dig. lib. 23. tit. 3. leg. 5.*

PROFECTO, *certamente, per verità, da certa, ἀληθῶς*, certe, ſane, adverb. confirmandi, quaſi pro facto. *Cic. pro Flacc. c. 22.* Non eſt ita Judices, non eſt profecto. *Id. Verr. 4. c. 18.* Profecto negare non potes. *Plaut. Pſeud. 5. 1. 7.* Profecto edepol. *Id. Caſ. 5. 2. 19.* Profectu hercle. *Cic. Fam. 1. ep. 5. & Attic. l. 6. ep. 5.* Nunc quidem profecto Romæ es. *Eumen. in Paneg. Conſtant. c. 7.* Vere enim profecto illi Superum templa patuerunt. ¶ Pro omnino, videlicet, haud dubie, δηλαδὴ, δηλονότι. *Plaut. Curcul. a. 3. v. 56.* Quod iſtic ſeruptum eſt, id te orare juſſerat, profecto ut faceres, ſuam ſi velles gratiam. *Id. Amph. 5. 1. 46.* Uxorem tuam neque gementem, neque plorantem audivimus. Ita profecto ſine dolore peperit. *Horat. in ar. Poet. v. 315.* ille profectu Reddere perſonæ ſcit convenientia cuique.

PROFECTUS, us, m. *profitto, progreſſo, προκοπὴ, προκοπὴ*, progreſſus in re aliqua, utilitas, quæ ex rei alicujus tractatione provenit. *Quintil. l. 10. c. 1.* Sic profectus non a ſummo petitus ſtudiorum fructus effundit uberius. *Senec. ep. 21.* Locutus eſt mecum e micus tuus bonæ indolis: in quo quantum eſſet animi, quantum ingenii, quantum etiam profectus, ſermo primus oſtendit. *& epiſt. 20.* Te rogo, ut experimentum tui profectus capias, non ucctione, nec ſcripto, ſed animi firmitate, & cupiditatum deminutione. *Quintil. l. 1. c. 2. (al. 3.) ad fin.* Firmiores in litteris profectus alit ænulatio. *& lib. 2. c. 3. ſub fin.* Libentius ſe prime ſtudia, teneroſque profectus ad imitationem condiſcipulorum erigere. *Plin. l. 8. ep. 13.* Pertinet ad profectum tuum, u diſertiſſimo vim diſcere, quid laudandum, quid reprehendendum. *Plin. altor l. 35. c. 4.* Puer magni profectus in ea arte obiit. *Sueton. in Ner. c. 20.* Blandiente profectu, prodire in ſcenam concupivit. ¶ In plumli num. *Veliit. 1. c. 16.* In ſimilitudinem & temporum & profectuum. ¶ *Profectum facere* afferunt Lexicographi ex *Plin. in epiſt.* ſed locum non deſignant.

PROFECTUS, a, um, particip. e *profiſcor. Caſ. l. 1. B. Gall. 1. 12.* De tertia vigilia e caſtris profectus, ad eam partem pervenit. *portaſti. & lib. 6. c. 39.* Milites, quos ſub vexillo una profectos docuimus. *Virg. 1. Æn. v. 344.* Imperium Dido Tyrie regit urbe profecta. *& lib. 7. v. 255.* externa ab ſede profectus. ¶ Tranſlate *Cic. 2. de nat. Deor. c. 55. extr.* Venæ & arteriæ, a corde tractæ & profectæ, in corpus omne ducuntur. *Virg. 8. Æn. v. 51.* Arcades his otis, genus e Pallante profectum. *che vcnne, che diſcendc. & Cic. 1. de Invent. c. 35.* Partium, quam omnes eb Ariſtotele pmfecti maxime ſecuti ſunt. *i ſeguaci, gli ſcolari. & lib. 2. de Orat. c. 14.* A philoſophie profectus princeps Xenophon, ſcripſit hiſtoriem. *b. 1.* poſt philoſophiæ ſtudie. *Id. 2. de Fin. c. 14. a med* Ut profectus e caritate domeſticorum, ac ſuorum, ſerpet longius. *b. e.* poſt caritatem ſuorum ſeratur ad umeodos elios.

PROFERO, ers, tuli, latum, a. anom. *portare, e mettere, e tirar fuori, mostrare*, extre fero, promu, effero. *Plaut. Amph. c. 2. 137. Al.* Vin' proferri pateram? *Am.* proferri volo. *Al.* fiat. tu, Theſſala, intus pataram proferto foras. V. *Intus. Petron. in Satyr. c. 110.* Supercilia profert de pyxide. *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 22. ad fin.* Maſſilienſes arma tormentaque ea uppido proferunt. *Horat. l. 2. ep. 11. v. 18.* Quid premat obſcurum lunæ, quid proferat orbem. *Val. Flacc. l. 6. v. 752.* Nos ſimul attriferas profert mortalibus umbras. *Phædr. l. 2. fab. 2. v. 17.* ſtana profert e ſtagoo caput. *Cic. pro Roſc. Com. c. 20.* Proferre numos ea arce. *Plin. l. 21. c. 17.* aliquid in ſolem. *Plaut. Aſin. 4. 1. 50.* linguam in tuſſiendo. *Id. Pſeud. 3. 2. 72.* Manum ſi protollet, paritet proferto manum. *ſtendi.* & *Cic. pro Cæcin. c. 25.* Proferre digitum. *Plin. l. 35. c. 8. ſub fin. de Cimone pictore.* Articulis membre diſtinxit: venas protulit. *eſproſſe, e ſi compatire.* ¶ Proferre alicui quippiam, aut ed aliquem, *dare, preſentare. Plaut. Aſin. 3. 3. 60.* Servos tuos nos eſſe non negamus. Sed ſi tibi minæ viginti argenti proferentur, quo nos vocabis nomine? *In vet. formula juramenti* apud *Gell. l. 16. c. 4.* Uti tu ad C. Lælium conſulem proferes aut profitebere quidquid inveneris fuſtulerive. ¶ Proferre gradum, pedem, *portar innanzi il piede, avanzar il paſſo. Plaut. Men. 5. 2. 21.* Gredum proferam, progredi properabo. *Quintil. l. 12. c. 3.* Proferre longe pedem. *Lucret. l. 4. v. 875.* Nunc qui fiat, uti paſſus proferre queamus, Cum volumus, *&c.* Articulus membre diſtinxit: vena protulit. *eſproſſe, e ſi compatire.* Et tranſlate *Horat. in ar. Poet. v. 134.* nec deſilire imitator in arctum, Unde pedem proferre pudor vetet, aut operis lex. *ajeter.* ¶ *Proferre ſe*, eaire, oſtendere ſe, apparere. *Sueton. in Ner. c. 6. ad fin.* Dreco e pulvino ſe proferens. *Juvenal. ſat. 6. v. 569.* quo læta Venus ſe promferet oſtro. ¶ Et tranſlate *Senec. epiſt. 52.* Hos maxime laudat, quibus ex ſe impetus fuit, qui ſe ipſi protulerunt. *b. c.* qui ipſi per ſe & ſine alterius adjutorio emerſerunt e vitiis, & ignorantia. *Plin. l. 2. ep. 13.* Proferam ſe ingenia hominum & oſtenſent. ¶ Eſt etiam edere, producere, *dare, e mandar fuori, mostrare, far vedere, produrre. Cic. Attic. l. 15. ep. 13.* Orationem tibi miſi. Ejus cuſtodiendæ & proferendæ arbitrium tuum. *Suetan. in Tiber. c. 52.* Quem mox hujus erimnis reum putant quidam mandata prolaturum, niſi, &c. *avvebbe ſfoderato in ſua difeſa. & in Arrip. c. 101.* Teſtamentum depoſitum apud ſe virgines Veſtales protulerunt. ¶ Palam lecere, predere, vulgare, *divulgare, publicare, manifeſtare, revelare. Terent. Adelph. 3. 2. 41.* Palam proferre aliquid. *Petron. in Satyr. c. 17. ad fin.* Proferret in populum deorum conſilia. *Cic. pro Mil. c. penult.* Cum illa indicia communis exitii indagavi, patefrei, protuli, eaſtinxi. *Id. pro Cal. c. 23. a med.* Domus, in qua nihil geratur, quod foras proferendum ſit. *Id. pro Arch. c. 6.* Proferre aliquid in aſpectum, & lucem. *Id. Fam. 15. ep. 2.* Se ante illud tempos eam rem nunquam in medium, propter periculi metum protuliſſe. *Plin. l. 14. c. ult. ante med.* Proferre frereta enimi. ¶ allegare, citare, efferre probandi cauſa, *citare, produrre, allegare. Cic. 1. de nat. Deor. c. 40. ſub fin.* Proferrem libros, ſi negares. *Id. pro Balb. c. 18.* Profemm teſtes, proferam legatos, excitabo laudatores. *Id. 2. de Orat. c. 61. ſub fin.* Quoniem tu Fabricios mihi euctiores protuliſti. *Id. pro Roſc. Amer. c. 16.* Quaſi vero mihi difficile ſit quamvis multos nominatim proferre vel tribules, vel vicinos meos, qui, &c. *Nep. in Timoth. c. 4.* Proferre teſtimonia. ¶ narrare, commemorare, recitare, dicere, *rammemorare, dire, veritare. Cic. 1. de Orat. c. 2.* Belli ducre præſtantiſſimos pæne innumerabiles, in dicendo autem excellentes vix paucos proferre poſſumus. *Id. 2. Phil. c. 39.* Quid prandiorum apparetus, quid furiodam vinolentiam ioam proferam? *Auct. ad Herenn. l. 1. c. 5. In* invidiam trehemus, ſi vim, ſi patentiam, factiones, divities, elientelas, affinitates adverſariorum profezemus. *Cic. 6. Verr. c. 52.* Commemorare aliquid, & in medium proferre. *Id. 2. de Fin. c. 13. a med.* Quippiam profiteri, & in medium proferre. *Terent. Phorm. 2. 3. 48.* Memoriter proferre properatem ſuam uſque ab avn, atque atavo. *Juvenal. ſat. 4. v. 91.* libero animi verba proferre. *Plaut. Amph. 2. 1. 41.* Quæ neque fieri poſſunt, neque fando nequam eccepit quiſquam, proferi, eemiſea. *Cic. 1. de Divin. c. 46.* Exempla omnium nota proferam. *Lucret. l. 2. v. 655.* Bacchi nomine abuti Mavoli, quam latieis proprium proferre vocamen. ¶ enuntiare, *proferre, eſpermere. Quintil. l. 11. c. 3. ante med.* Pleriſque extremas ſyllabas non profeientibus, dum priorum ſono indulgent. ¶ Præterea ſæpe panitur pro differre, prorogare, producere, *porter innanzi, differire, prorogare, allungare. Cato* apud *Gell. l. 7. c. 3.* Suadeo, uti hæc res aliquot dies proferatur, dum, &c. *Gell. l. 1. c. 23.* Proferre aliquid in diem poſterum. *Juſtin. l. 2. c. 15.* Diem de die proferendo ſpatium conſumando operi quærebat. *Cic. Attic. l. 13. ep. 14.* Auctionis diem laxius proferre. *Suetan. in Caſ. c. 81.* Periculum, quod non ultre Idus Majas proferretur. *Cic. in fin. l. 3. de Fin.* ſtcatam vitam uſque ad rogum proferre. *b. c.* beatum eſſe tota vita uſque ad mortem. *Virg. 12. Æn. v. 395.* ut depoſiti proferret fate parentis. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 14.* Dies anni proferre, vel imminuere. *b. c.* per intercalationem addere, vel detrahere. V. *Prolatus.* ¶ Item pro extendere, protendere, *dilatare, ſtendere, ampliare. Cic. pro Mur. c. 31.* Fines officiorum paulo longius, quam natura velit, proferre. *Juvenal. ſat. 14. v. 141.* eum ius non ſufficit unum, Et proferre libet fines. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 81.* Quantum upere proceſſerant, tanto uberant ab equa longius. *Virg. 6. Æn. v. 793.* ſuper & Garomantas, & Indos proferet imperium. *Gell. l. 13. c. 14.* Proferre parœcrium. *Plin. l. 5. ep. 12.* Gaudeo, quod memoriam ſoceri mei pulcherrimis operibus viden proferi. *& lib. 2. ep. 7.* Vite ejus brevis & anguſta debuit hac veluti immortalitate proferri. ¶ Item ſignere, *prolungare. Plin. l. 5. ep. 6.* Cælum eſt hyeme frigidum. myrtos, uleas aſperatur ac reſpuit: laurum tamen patitur, atque etiam nitidiſſimam profert. *Plin. alter l. 17. c. 13.* Cypros protinus floret, ſemenque profert. *Val. Flacc. l. 3. v. 708.* Quæ neque jam frondre virides nec proferet umbras.

PROFESSIO, onis, f. *depoſizione, il dar in nota, ἐνὶγγραφὴ, ἀπογραφὴ*, actus profitendi, certa confeſſio & indicatio rerum, quæ quis poſſidet, cenſus ſui denuntiatio. *Cic. Fam. 16. ep. 23.* Tu vero confice profeſſionem ſi potes. Etſi hæc pecunia ex eo genere eſt, ut profeſſione non egeat. *Liv. l. 35. c. 7.* Poſteaquam profeſſionibus detecta eſt magnitudo æris alieni per fraudem contracti. *Julian. Dig. lib. 49. tit. 14. leg. 2.* Poſt profeſſionem de ſideicommiſſa fa-

ſactam. *& ibid.* Profeſſionem implere. *Papinian. lib.* 33. *tit.* 8. *leg.* 19. edam peculii. *Tertull. in Apolog. c.* 42. Quantum veſtigalibus pireat fraude & mendacio profeſſionum. ¶ Item ipſa deſcriptio cenſus, *deſcriptione, cenſe, regiſtro. Cic. Verr.* 5. *c.* 47. *extr.* In Leontion jugerum ſubſcriptio ac profeſſio non eſt plus triginta millium. *Id. pro Arch. c.* 4. *in fi.* Iis tabulis profeſſus eſt, quæ ſolæ ex illa profeſſione collegioque prætorum obtinent publicarum tabularum auctoritatem. ¶ Item ars, facultas, quam quis ſe callere, aut docere profitetur, & palam jactat, exercetque, *profeſſione. Cic.* 1. *de Orat. c.* 6. Vis oratoris profeſſioque ipſa bene dicendi hoc ſuſcipere ac polliceri videtur, ut omni de re, &c. *Sueton. de Grammatic. c.* 8. Studio Epicureæ ſectæ deſidioſior in profeſſione Grammaticæ habebatur. *Plin. l.* 7. *c.* 30. Poſidonius profeſſione ſapientiæ clarus. *Curt. l.* 7. *c.* 4. Magicæ artis magis profeſſione, quam ſcientia celeber. *Celſ. in præfat.* Et per hos maxime viros ſalutaris iſta nobis profeſſio inſerevit. *b. c.* medicus. *Lamprid. in Heliogab. c.* 20. Promoturus omnes turpiſſimos & altiores profeſſionis hominee. *b. c.* viliſſimi artificii. *Paul. Dig. lib. c. tit.* 13. *leg.* 9. Si pater, aut dominus argentarii ejuſdem fuerunt profeſſionis. ¶ Translate *Plaut. ad Cicer.* 10. *Fam ep.* 8. Non me pœtenitet, in tam peeturbata ſtata civitatis fructuoſiſſimam eſſ: profeſſionem bona voluntatis. *b. c.* promiſſionem, pollicitationem. *Vellej. l.* 2. *c.* 87. *ſub fin.* Canidius timidius deceſſit, quam profeſſio ejus, quæ ſemper uſus erat, congruebat. *& cap.* 89. *extr.* Nos memores profeſſionis, animi verſam imaginem oculis ſubjecimus. *b. c.* brevitatis, quam profeſſi ſumus. *Plin. l.* 27. *c.* 3 Majores, eaulorum quoque medicamentis acuitum miſcuiſſe ſalubertime, promulgavere: aperta profeſſione, malam quidem nullum eſſe ſine aliquo bono. *Gell. l.* 7. *c.* 3. *vare med.* Quod erat proculdubio ſuæ opinionis profeſſio, non Rhodienſium culpæ confeſſio. *b. c.* declaratio, manifeſtatio. *& ibid.* a *med.* Summa profeſſio ſtultitiæ, non in obviam ſceleribus cogitatis, ſed oppetiri, &c. *Tacit. Ann.* 2. *cap.* 85. Profeſſio flagitii. *Id. in Agric. c.* 3. *extr.* pietatis. *Pallad. in Februar. tit.* 9. profeſſio vitiorum. *b. c.* ſignum, indicium.

PROFESSOR, arie, *m. profeſſor, magiſtro, a. πρωτεύων, καθηγητὴς*, qui profitetur: & præſertim qui publice aliquare liberalem artem docet. *Celſ. in præfat.* Ut quidam an ſapientiæ profeſſoribus dixerunt. *Quintil. l.* 12. *c. ult.* Geometræ & Grammatici, cæteraque artium profeſſores. *Suetan. de Rhetoribus. c.* 5. Latinæ ſimul Græcæque eloquentiæ profeſſor. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 13. *leg.* 1. Profeſſores juris civilis. ¶ Abſolutæ *Quintil. l. c. c.* 9. (*al.* 15.) Opus etiam conſummatæ profeſſuribus difficile. *Suetan. in Tiber. c.* 22. Cum circa ſcholas & auditoria profeſſorum aſſiduus eſſet. *Plin. l.* 4. *ep.* 12. Fortuna facit ex profeſſoribus ſenatores, ex ſenatoribus profeſſores. ¶ Titulus quinquageſimus ſuſcundus *lib.* 12. *Cod. inſcribitur de profeſſoribus & medicis*, quia medici profeſſorum nomine non veniunt. Idem ſignificatur etiam ab *Ulpiano loc. cit.* ubi ait: Medicoram quoque eadem cenſa eſt, quæ & profeſſorum: niſi quod juſtior, cum hi ſalutis hominum agant, illi ſtudiorum curam. De philoſophis quoque ita *Id. ibid.* An philoſophi profeſſorum nomeco ſint? & non putem. unn qaia uno religioſa tre eſt, ſed quia hoc primum profiteri eos opottet, mercenoriam openun ſpernem. Itaqus *profeſſor* propria aſt, qui & in re litteraria verſatur, & id mercedis gratia facit. Nihilominus *Celſus* tum *l.* 2. *c.* 6. *ad fin.* tum *lib.* 8. *r.* 4. medicum nomine *profeſſorem* ſignificat.

PROFESSORIUS, a, um, *ἐπαγγελματικὸς*, ad profitendum, vel ad profeſſorem pertinens. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 14 Audiretur hinc Germanici filia, inde debilis ruſtus Burrhus, & aaſul Seneca, trunca ſcilicet manu, & profeſſoria lingua. *b. c.* quæ profeſſarie, ſeu rhetorice modo meminiſſem eloquentiem exerceret.

PROFESSUS, a, um, *ἐπαγγελλόμενος*, particip. a *profiteor. Cic.* 2. *Tuſcul. r.* 4. *ad fin.* Si grammaticum ſe profeſſus quiſquam, barbare loquatur. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 2. Profeſſus amicum. *Ovid.* 3. *de ur. ep. v.* 433. Sed vitate viros cultum formamque profeſſos. *b. a.* qui præ ſe ferunt. *Id.* 5. *Faſt. v.* 351. *de Flore.* Non eſt de tetricis, non eſt de magna profeſſis. *& lib.* 2. *v.* 198. *de Fabric.* Surmunt gentilee arma profeſſa manus. *b. r.* quæ pollicita ſunt Patriæ defenſionem, & bellum geſturas cum Veientibus. *& lib.* 4. *v.* 866. Multa profeſſarum queſtibus apta Venus. *b. c.* meretricum, quæ cogebantue profiteri apud Ædiles, ſi vellent vulgare corpora. Qua de re *Tacit.* 2. *Ann. c.* 85. & *Suetan.* in *Tiber. c.* 35. ¶ Paſſive *Quintil. declam.* 341. Rem non profeſſem apud nos tenemus. *non data in uſus.* Publicanorum verba ſunt. ¶ Eſt etiam vegarus, ſeſtatus, manifeſtus, notus, *notus, manifeſtus, dichiarato. Ovid.* 3. *Amor. el.* 14. *v.* 6. Solaqua deformem culpa profeſſa facit. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 2. *v.* 24. Ergo dies aderat Parcarum conditus alto Vellere, quo ſtellæ, Violantillæque profeſſus Clamaretur Hymen. *Juſtin. l.* 8. *c.* 4. Orant, ut profeſſum adverſum Phocenſes ducem Græcis exhibeat. *b. r.* præbeat ſe apertum ducem, &c. *Quintil. declam.* 3. *c.* 12. Non hic profeſſus eſt furor? non aperta damentia eſt? ¶ *Ex profeſſo*, non diſſimulate, palam, & data opera, quaſique profitendo, *apertamente, per profeſſione, eſpreſſe. Senec. ep.* 64. *ante med.* Pars ſecunitatis eſt, non ex profeſſo ſem peram. *Quintil. l.* 12. *c.* 1. *ante med.* Philoſophiem, ex profeſſo oſtentantibus parum decori ſunt plerique orationis ornatus. *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 9. Vir ex profeſſo mollis. ¶ *De profeſſo*, idem eſt. *Apuul. ſub init. Apolog.* Ac ne id quidem de profeſſo audet.

PROFESTUS, a, um, *non feſtivo, di lavoro, di proſciolto, diſoccupato*, non feſtus. Profeſti dies, inquit *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 16. hominibus ob adminiſtrandam rem privatam, publicamque conceſſi. *Feſtus:* Profeſti dies dicti, quod ſint procul a religione muminis. Nam *c.* 5. *n.* 45. Profeſti dim a feſtivitate vacui. *Plaut. Aulul.* 2. *ſ.* 2c.

Feſto die ſi quid ſtrodegeris, profeſto agere liceat, niſi prperceris. *Liv. l.* 34. *c* 3. *ſub fin.* Ut cæpentis, feſtis profeſtiſque *diebus*, per urbem ſeſtemur. *Plin. l.* 18. *c.* 6. *a med.* Malum patremfamilias, quitquis interibu faceret, quod noctu poſſet: pejorem, qui profeſtis diebus ageret, quod ferietis debeset. *Horat. l.* 4. *od. ult. v.* 15. Nefque & profeſtis incubue, & factis, inter jocoſi munera Libeti, &c. *Id. l.* 2. *ſat.* 1. *v.* 126. Non ego temere edi luca proleſſe Quidquam præter nlue. ¶ Horum alii ſunt feſti, alii neſaſti, item comitiales, prœliares, comprendini, &c. de quibus V. ſuis locis. ¶ Profeſtum facere eſt tanquam profanum facere, id eſt facere, quod ferie fecere non licet. *Feſtus.* ¶ Translate *Gell. in præfat. ad fin.* Ut ne an attingat, neque adeat profeſtum & peuſenum vulgus, a ludo Muſico diverſum. *b. c.* rude, indoctum, & Muſarum ſea litterarum ſacrie non initiatum.

PROFICIO, is, eci, ectum, 3. 3. *far profetto, profettare, συναγορεῖν in qualche coſa, συμβάλλειν, συντείνειν, ὠφελεῖσθαι*, faciendo progredior, procedo, progreſſum facio, aſſequor: a *pro*, ante, & *facio. Senec. ep.* 108. Id & docenti, & diſcanti debet eſſe propoſitum, ut ille prodeſſe velit, hic proficere. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 20. *ad fin.* Statuiſſe imperatorem, ſi nihil in oppugnatione oppidi profeciſſet, triduo auercitum deducere. *& lib.* 3. *r.* 21. *ad fin.* Ubi diligentia noſtrorum nihil hic rebue profici poſſe intelleverunt, &c. *& lib.* 7. *c.* 82. Dum longius aberant, plue multitudinae telorum proficiebant. *Id. l.* 3. *B. Civ. c.* 23. *ad fin.* Adeo loci nppportunitate profecit, ut, &c. *& cap.* 85. *ad fin.* Anteſignani tantum profeceet, ut equeſtri prœlio commiſſo, pellerent omnes, compluresque inte ſcerent. *Nep. in Eumen. c.* 10. Callidum imperatorem vicit conſilio: neque tamen multum profecit. *Cic.* 3. *Offic. c.* 8. *ſub fin.* Si modo in philoſophia aliquid profecimus. *Flor. l.* 4. *c.* 9. Nondum ad pacte ſtabilitatem profecerat Cæſar. *Celſus. l.* 3. *c.* 20. Sive ficcus eſt annus, id (*vinir grous*) quod humore proficit, contriſatur. *b. r.* provenit, creſcit. *Plin. l.* 22. *c.* 1. Cum e tota claſſe quinqueremis ſola non proficeret. *b. c.* non progredentur, *non avanzava un paſſo.* & *lib.* 14. *c.* 4. *ad fin.* Major diſpendium, non proficiente pretio. *b. r.* non creſcente. ¶ Proficientium in philoſophia, & ſtudio ſapientiæ tree ſunt claſſes, inquit *Senec. ep.* 75. Primi ſunt, qui ſapientiam *nondum* habent, ſed jam in vicinia ejus conſtterunt. tamen etiam quod propa eſt, extra eſt. Secundum genus eſt eorum, qui & maxima animi mala & effectus depoſuerunt, ſed ita ut non ſit illis ſecuritatie ſam certe poſſeſſio. poſſunt anim in eadem relabi. Tertium genue extra multa & magna vitia eſt, ſed non extra omnia. Effugit averitiam, ſed iram adhuc ſtrstit, &c. ¶ Paſſive inperſuaſiliter *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 13. Qui ut nihil aliud, hoc tamen proſecit: dedit illi dolorem. Sed etiare ad ſummam profectum aliquid puto. *Plin. l.* 6. *c.* 26. *a med.* Poſſquam nihil proficiebatur. ¶ Sæpe ſumitur pro conferre, prodeſſe, *giovare. Cic. de clar. Orat. c.* 37. Ea ſuo quæque loco, ubi plarimum proficare & valere poſſent, collocabat. *& cap.* 24. Nullu res tantum ad dicendum proficit, quantum ſcriptin. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 138. Profectum aliquid tum tua verba puta. *Id. Triſt. l. c. el.* 4. *v.* 13. parum validus non proficientia rector Cervicie *rigida* frem remittit equo. *Liv. l.* 3. *c.* 61. *ſub fin.* Parva certamina in ſummam tutius pnnfecerant ſpei. *Quintil. l.* 1. *c.* 1. (*al.* 2.) *ad fin.* Profequitur hæc memoria in ſenectutem, & impreſſa aniren rudi, uſque ad mores proficiet. *Id. decl.* 3. *r.* 2. Vitia facillime in exemplam proficiunt. ¶ Paſſive imperſonaliter *Stat. ro fin.* 3. *Theb.* Proficitur bellu. ¶ De iis, quæ vim & utilitatem habent in medicina, *Plin. l.* 27. *c.* 11. Radix adverſatue nmnium ſerpentum generibus, nec alia ere celariue proficit. *Id. l.* 36. *c.* 20. Hæmatites proficit oculorum lacrymic. *Id. l.* 28. *c.* 9. *a med.* Axungia proficit ad ſtrumas. *Id. l.* 23. *c.* 7. Pirorum ligni cinie contra fungos efficacius proficit. *Id. l.* 20. *c. penult. u med.* Radix anethi vel in febribus proficit.

PROFICISCO, is, n. 3. idem ac proficiſcor. *Plaut. Mil.* 4. *ſ* 19. Obſecro, licet complecti, priuſquam proficiſco? *Turpil.* apud *Non. c.* 7. *n.* 21. Hortatus hominem, quem primum proficiſceret.

PROFICISCOR, fciſce, profectus ſum, n. 3. *andare, far, a metterſi in viaggio, incaminare, en, vado.* In untatione Etymologiæ aqua hæret. *Cæſ. B. Gall. l.* 7. *c.* 38. Quo proficiſcimae, inquit, militee? *Salluſt. in Jug. c.* 31. *extr.* Calpurnius Romam ad Magiſtratus regandos proficiſcitur. *Terent. Adelph.* 2. 2. 26. Te ajunt proficiſci Cyprum. *Id. Hecyr.* 1. 2. 11. Corinthum hinc ſam profecta. *Id. Andr.* 3. 4. 21. Hinc in piſtrinum nacta proficiſcar via. *Id. Phorm.* 5. 6. 20. Recta domum ſumus penfecti. *Cic.* 3. *Verr. c.* 27. Omnes ad eam domum, in qua iſte deverſabatur, profecti ſunt. *Id.* 4. *Acad. c.* 31. *a med.* Si ea hoc loco proficiſcantur Putenlos ſtadia triginta. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 7. Cum in Illyricum profectus eſſet. *& lib.* 3. *B. Civ. c.* 99. Quod ille in pugnam proficiſcens dixerat. *Nep. in Alcib. c.* 4. Sed iaſtabat tempus ad bellum proficiſcendi. *Juſtin. l.* 26. *c.* 1. Cum ad portum, quaſi uno agmine profectuiæ, conveniſſent. *Salluſt. in orat. Lepid. contra Sull.* a *med.* Niſi ſoete tribunitiam poteſtatem everſurum profecti ſnoe per arma. *Plaut. Aulul.* 5. *a.* 7. Cum profectus in exercitum. *Cic.* 2. *de Divin. r.* 58. Proficiſci ad dormiendum. *andar a dormire. & lib. a. c.* 30. ad ſomnum. *Nep. in Eum. c.* 3. Ægyptum oppugnatum erat profectus. *& ibid. a med.* Ut reilitibue perſuaderet, ſe contra quoſdare barbaros proficiſci. *Id. in Iphicr. c. a. ad fin.* Idem ſubſidio Lacedæmoniin profectus, Epaminondæ retardavit impetus. *Plaut. Aulul.* 1. 2. *in fi.* Nunc, quo profectus ſum, ibo. *dove mi ſono incamminato. & Rud.* 3. 6. 8. Etiam ne in aro ſedebant, cum ad me profectus ire? *quando ci ſei maſſo per venire da me.* Al. legunt *iret.* & *Terent. Eun.* 2. 2. 49. Detineo te fortaſſe: tu profectus alio fuerus. *tu eri incamminato per*

alterum. & *Propert. l.* 3. *el.* 20. *v.* 1. Magnum iter ad doctas profciſci cogor Athenas. ¶ Abſoluta *profectiſci*, itet aliquo facare, *far un viaggio. Ulpian. Dig. lib.* 27. *tit.* 2. *leg.* 51. *a med.* ¶ Eſt etiam diſcedere, abire, *partire*, ἀναχωρέω, *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 7. Maturat ab urbe proficiſci. *Id. l.* 1. *B. Civ. c.* 78. Ex caſtris proficiſcuntur. *Nep. in Milt. c.* 1. *ſub fin.* Proficiſcentes Athenis. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 6. Ea Aſia domum verſus profectus. *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 8. 2 *med.* Cal. Mrſi de Formiano proficiſcemur. *Virg.* 4. *Æn. v.* 110. ſi Jupiter unam Eſſe velit Tyriis urbem, Troiaque profectis. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 9. Ille Idibus a me profectus eſt. & *lib.* 3. *de Fin. c.* 21. Ei profiſciſcendum eſt ab omni mundo, & ejus procuratione. *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 26. Proficiſcar hinc, ne relictæ videar. ¶ De iis, quæ alicunde principium aut originem habent, *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 55. *extr.* Vanæ a corde tractæ & profectæ, in corpus omne ducuntur. *Ovid.* 3. *Met. v.* 35. Tyria de gente profecti. ¶ Translate *Cic.* 2. *de Invent. c.* 35. Quam partitionem omnes ab Ariſtotele profecti magnæ ſecuti ſunt. *che vengono dalla ſcuola*. & *cap.* 38. Ut ex medicina nihil oportet putare proficiſci, niſi quod ad corporis utilitatem ſpectet (*venire, ritornare*); ſic a legibus nihil convenit arbitrari, niſi quod reipublicæ conducat proficiſci. *Id. ſub fin. l.* 1. *de Fin.* A falſis initiis profecta vera eſſe non poſſunt. *Id. ſub fin. ep. ult. l.* 2. *Fam.* Quæcumque a me ornamenta ad ta proficiſcentur. & *ep.* 1. *l.* 3. Intelligo omnia, quæ a me profecta ſunt in te, tibi acciduſſe gratiſſima. *Brut. ad Cicer. ep.* 4. *a med.* Unum hoc, grato animo liberaliſque profactum, cautorem liberalitatem deſiderat. ¶ Pro incipere, *cominciare*. *Cic. pro leg. Manil. c.* 2. Ut inde oratio mea proficiſcatur, unde hæc omnis cauſa ducitur. ¶ pergere, vel tranſire. *Cic.* 5. *Verr. c.* 5. Verum hæc dicentur alio loco: nunc proficiſcamur ad reliqua, ſi pauca ante fuerimus a vobis, judices, deprecati.

PROFINDO, is, fidi, fiſſum, n. 3. *fendere*, σκαλεύω, proſcindo. *Stat.* 10. *Theb. v.* 512. quanta paritur cervice gementes Profindunt imarata diu Pangæa juvenci. Alii leg. *perſtringunt*: al. *perſtrepunt*.

PROFITEOR, eris, effus ſum, dep. 2. *profeſſare, confeſſare pubblicamente, diſchiararſi, proteſtarſi, ſpacciarſi*, ἐπιλογέω, μαγγάνευω, palam fateor, aperte affirmo, publice confiteor; præ me fero, jacto. Differt a *fateor*. Fatemur enim coacti, & rei: profitemur ſponte, & ultro. *Cic. pro Cæcin. c.* 9. Ita libenter confitetur, ut non ſolum fateri, ſed etiam profiteri videatur. *Id. pro Rabir. perduell. c.* 5. a *med.* Quamobrem fateor, atque etiam profitror, & præ me fero, &c. *Id.* 2. *de Fin. c.* 23. Profiteri, & in medium proferre aliquid. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 2. Profitentur Carnutes, ſe nullum periculum recuſare. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 5. *a med.* Cujus rei tantæ facultatem conſecutum eſſe me, non profiteor; fecutum eſſe, præ me fero. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 4. *ſub fin.* Profiteri ſe grammaticum. & *ibid.* ſcientiam alicujus rei. & *ibid.* artem vitæ. *Id. in Piſon. c.* 29. *a med.* philoſophiam. *Celſ. in præfat.* medicinam. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 10. *ad fin.* Quamobrem iſta tanta tamque multa profitenda, Creſſe, non cenſim. *Ovid. Heroid. ep.* 21. *v.* 129. Cur me cum peteres, ea non profitenda putabas; Propter quæ nobis ipſe petendus eras? *h. e.* ſignificanda, jactanda, aut præmittenda. *Albinovan. ad Livium, el.* 1. *v.* 87. vultu profitente dolorem. *h. e.* præ ſe ferente, monſtrante. *Sueton. in Aug. c.* 45. Ingenue profiteri aliquid. *Nemeſian. Ecl.* 3. *v.* 22. Sola Jovem Semele vidit Jovis ora profeſſum. *h. e.* oſtendentem. ¶ De iis, qui publice rhetoricam docent, *Plin. l.* 2. *ep.* 18. Cum omnes qui profitantur, audiere, quid de quoque ſentiam ſcribam. *Id. l.* 4. *ep.* 21. *ad fin.* Translatus eſt in Siciliam, ubi nunc profiteture, ſeque de fortuna præfatimibus vindicat. ¶ Item palam ultroque polliceri, *offerire, promettere*. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 8. *circa med.* Ego vero tibi profiteor atque polliceor eximium & ſingulare meum ſtudium in omni genere officii. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 53. Si id vos ſuſcipitis, & eadem in te nperam veſtrem profitemini. *Id.* 2. *de Orat. c.* 22. *a med.* Ut nulla ſit res, de qua ſe non omnia, quæ dici poſſunt, profiteantur eſſe dicturos. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 19. Varro profitetur ſe altera die ad colloquium venturum. ¶ *Profiteri indicium*, exhibere ſe inditem ac revelatorem ſcelaria occulta ab ſa una cum aliis admiſſi, palam fateri complices facinoris: quod quia qui faciunt, fere ſolent delicti veniam obtinere, nos dicimus *predicare & impunità*. *Salluſt. in Jug. c.* 3. Sed ipſa deprehenſus, multis hortantibus indicium profitetur. *Tacit. 6. Ann. c.* 3. *extr.* Summum ſupplicium decernebatur, ni profeſſus indicium foret. Adde *Hirt. de B. Alex. c.* 55. *Plin. l.* 3. *ep.* 16. & *Senec. vocerpt. controverſ. declam. ult.* ¶ Eſt etiam *profiteri*, nomen & bona ſua in cenſum referre: item publice & apud acta quippiam ultro denuntiare, ſignificare, deferre, *dare in nota*. *Cic. pro Arch. c.* 4. Profeſſus eſt apud prætoram Q. Metellum. *Id. Verr.* 5. *c.* 25. Ediderat, ut aratores jugera fationum ſuarum profiterentur. *Id. Agrar.* 2. *c.* 21. *a med.* Ut quicumque de provincia decaſſerit, apud decemviros, quantum habeat prædæ, manubiarum, auri coronarii, profiteatur. *Vet. Tab. an.* apud *Murator. pag.* 582. *inscrip.* Iiſdem diebus ad conſulem profitemino. *h. e.* profiteatur. V. *Anteſtor. Verr. l.* 2. R. R. *c.* 1. *a med.* Gregem ovium ad publicanum profitentur, ne ſi inſcriptum pecus paveriat, lege cenſoria committant. *Liv. l.* 4. *c.* 22. *ad fin.* Profiteri cogendo frumentum, & vendere quod uſui meaſtrum ſupereſſet. *Id. l.* 26. *c.* 18. Ut qui ſe tanto imperio dignos crederent, nomina profiterentur. *ſi dechiaraſſero conoſcermi*, palam ſignificarent ſe petere: quod *Id. paulo poſt* integra diait. Abſoluta eod. ſenſu *Vellej. l.* 2. *c.* 91. Nam & quæſturam petentes, quos indignos judicavit, profiteri vetuit. *Salluſt. in Catil. c.* 18. Catilina pecuniarum repetundarum reus, prohibitus erat petere conſulatum, quod intra legitimos dies profiteri nequiverit. *legittimo dies* intellige trinundinum ante comitia, h. e. fere triginta dierum ſpatium. V. *Cicer. 16. Fam. ep.* 12. & *Liv. l.* 3. *c.* 35. Alii verba *Salluſtii* de profitendo cenſu intelligi volunt, quod mos eſſet, ut candidati æs alienum profiterentur. *Senec. l.* 6. *de benef. c.* 20. Si quia patriæ meæ pecuniam credat, non dicam me illius debitarem, nec hoc æs alienum profitebor aut candidatus, aut reus. ¶ *Profiteri nomen* alio ſenſu *Terent. initio prol. Eun.* Si quiſquam eſt, qui placere ſe ſtudeat bonis, In his poeta hic nomen profitetur ſuum. *h. e.* profitetur ſe eſſe unum ea his, qui bonis placere ſtudent.

PROFLAMEN, inis, n. qui Flaminis vice agit: ut proquæſtor, proconſul. *Inſcript. Fratr. Arval.* apud *Murator. pag.* 341. *ſub fin.* & per Catilium Severum proflaminem agnum opimum immolaverunt, &c. Adde *pag.* 142.

PROFLATUS, a, um, effletus. *Apul. l.* 7. *Metam.* Porrectis auribus, profiatiſque naribus, rudivi fortiter. *Aſon. epigr.* 65. Æræ bos fletciam. Mactata eſt vacca Minervæ: Sed dea profiatam trandulit huc animam. ¶ Item *frutto, inquieto*, ſtando reſolutus, cum de metallis ſermo eſt. *Plin. l.* 34. *c.* 9. Maſſa (*æris*) proflatus in primis: mox in proflatum additur tertia portio æris collectanei. & *mox*. Miſcentur & plumbi pondo duodena centena proflati.

PROFLATUS, us, m. *ſoffio, aria, movimento*, perflatus, ventus. *Colum. l.* 5. *c.* 9. *ante med.* In Favonium dirigi ordines convenit, ut æſtivo proflatu refrigerentur. Sen. de ebrio ſterteante, *Theb.* 10. *v.* 320. Stratas humo gelida fubter juga fida reſafque Proflatu terrebat equos. *ruffo*.

PROFLICTUS, a, um, proſligatus. *Gell. l.* 15. *c.* 5. Semper eo verbo (*proſtige*) qui diligenter locuti ſunt, ita uſi ſunt, ut proſligare dicerent prodigere & deperdere: proſligatafque res, quaſi proſligtas & perditas appellarint.

PROFLIGATIO, onis, f. ruina, everſio, diſperſio, diſſipatio. *Auſon. periocb.* 2. *Odyſſ.* De contumelia domus, & bonorum proſligatione conqueſtus.

PROFLIGATOR, oris, m. *ſcialacquatore*, ἀναλίσκων, *ſdrutore*, qui proſligat, ſeu prodigit, conſumit, decoctor. *Tacit. Ann.* 16. *c.* 18. Habebatur non ganeo & proſligator, ut plerique ſua haurientium, ſed eruditus luxu.

PROFLIGATUS, a, um, *gettato a terra, abbattuto, rovesciato, ſconfitto*, afflictus, dejectus, abjectus, proſtratus, perculſus. *M. Cælius* apud *Quinctil. l.* 4. *c.* 2. *ſub fin.* Namque ipſum offendunt temulento ſopore proſligatum, totis præcordiis ſtertentem, ructuoſos ſpiritus gaminare. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 14. Proſligata octes. ¶ Translate eſt afflictus, affectus, accifus, pene confectus, *ridotto a mal termine*. *Juſtin. l.* 22. *c.* 8. Proſligatæ in Africa res. *Gell. l.* 15. *c.* 5. Proſligatas res, quaſi proſtictas & perditas appellarunt. *Suetou. in Caſ. c.* 30. Pharſalica acie cæſi proſligatique adverſarii. *ſconfitti*. *Liv. l.* 21. *c.* 40. *extr.* Commiſſum & proſligatum bellum conficere. *Cic. Fam.* 12. *ep. ult.* Proſligatum bellum ac pene ſublatum. *Flor. l.* 2. *c.* 15. Primo tempore commiſſum bellum, proſligatum ſecundo, tertio vero confectum eſt. *Cic. Catil.* 2. *c.* 1. Quanto illum mœrore afflictum eſſe, & proſligatum putatis? *abbattuto*. & *Verr.* 2. *c.* 3. Uſque eo ſenatoria judicia perdita proſligataque eſſe arbitratur, ut, &c. Ubi *Scholiaſt.* perdita, ita ut aulla ſint: proſligata, violata, addicta. *moltiſſimo eſercitori, corrotti*. Etiam *Aſcon.* adſcribi, perditum eſſe, quod inveniri non poteſt, proſligatum quod poteſt: Ciceronem tamen velle hoc loco, pejus eſſe proſligata, quam perdita. ¶ Refertur etiam ad mores, & dicitur de eo, qui adeo gravus & ſcelestus eſt, ut via reſipiſcendi ſpem præbeat, & prope deſperatus ſit, *peſſimo, ſcellerato, malvagio*. *Cic. pro Arch. c.* 6. *ad fin.* Nunquam me in hos proſligatorum hominum quotidianos impetus objeciſſem. *Id.* 5. *Verr. c.* 16. Tu omnium mortalium proſligatiſſime ac perditiſſime. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 13. *ſub fin.* Mores feros, immanemque naturam, & vitam vitiis flagitiiſque omnibus deditam, & denique omnia ad perniciem proſligata atque perdita. ¶ Item pene abſolutus, affectus, prope perfectus, *quaſi vidotto a fine*. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 6. & *Senec. l.* 7. *de benef. c.* 13. Proſligata, jam hæc, & pene ad exitum adducta quæſtio eſt. *In mortem. Auctor.* apud *Gruter. pag.* 232. Cœpta proſligataque opera a patre meo perfici. *Liv. l.* 3. *c.* 50. *a med.* Proſligatam jam rem nuntiando ſtomachum eſſe. *Senec. de otio ſap. c.* 29. *ſub fin.* proſligata ætatis homin. ¶ *In proſligato eſſe*, prope abſolutum & affectum eſſe, *eſſer quaſi compito*: tatio loquendi uſitata ætate *Gellii*, ut ipſe teſtatur *lib.* 15. *c.* 5. reprehenditque atiam, ſed injuria. V. *Proſtigo*. ¶ Item omnino abſolutus, confectus, *finito, terminato*. *Arnob. l.* 7. *pag.* 244. Ludis jam terminatis, proſligatiſque curriculis, non multi poſt temporis ſpatium civitatem occepiſſe peſtilentia vaſtari.

PROFLIGO, as, avi, atum, a. t. *gettare a terra, abbattere, atterrare*, καταβάλλω, affligo, dejicio, proſterno. a *ſtigo*, percutio. V. *Proſligatus*. ¶ Cum de prœlio, & bello ſermo eſt, ſignificat fundere, dejicere, *ſconfiggere, sbaragliare, rovesciare, compere*. *Cic.* 14. *Phil. c. ult.* Cum C. Cæſar copias hoſtium proſligarit, occiderit. *Plaut. Mil.* 2. a. 75. Confidentia eſt, nos inimicos proſligare poſſe. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 32. Quod claſſem hoſtium primo impetu proſligaverim. *Sil. l.* 11. *v.* 399. multoque mero, ſomnoque virorum Proſligauda acies, quam non perfregerit enſis. *Nepos in Datam. c.* 6. *ad fin.* Tali conſilio non tempore & proditores perculit, & hoſtes proſligavit. *Tacit.* 14. *Ann. c.* 36. Proſligare prœlia. *h. e.* prœliantes fundere. ¶ Eſt etiam peſſundare, prodigere, deperdere (ut ait *Gell. l.* 15. *c.* 5.) *diſperdere*, labefactare, rotare, *redurre a mal termine, rovinare, ſconquaſſare*. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 1. & *med.* Cum ſais conſiliis reipublicam proſligaſſet. *Nep. in Pelop. c.* 2. Nusquam ab tam tenui laitio tantæ opes ſunt proſligatæ. *Liv. l.* 33. *c.* 29. Quamvis prope tatu orbe terrarum, undique ſe fuoſque proſligante fortuna, urgebatur. *Gell. l.* 19. *c.* 5. Valetudinem

nem profligare. *ovinare*, *gnaſtare la compleſſion*, *la faniè*. ¶ In bonem partem *profligare vitia*, tollere, exterminare, corrigere. *Juſtin. l.* 20. *c.* 4. In juventute quoque quantum profligarum ſit, victi feminarum contumaces animi manifeſtant. ¶ Itam rem cœptam promovere, & prope fiarm adducere, *vitaria a buon termine*. *Liv. l.* 21. *r.* 40. *extr.* Cum fœderum nuptore deos ipſos committere ac profligate bellum: nos, qui ſecundum deos violeti ſumus, commiſſum ac profligatum conficere. *Sueton in Othon. c.* 9. Quamprimum decertare ſtatuit, ſperans, ante Vitellii adventum profligari plurimum poſſe. *Arnob. l.* 7. *pag.* 244. Ludis terminatis, propigriſque curriculis. V. alia in *Profligatus*. Reprehendit *Gell. l.* 15. *r.* 5. eos, qui hoc ſenſu ulurpent, ignarus inter hos & *Cicero*. & *Liv.* eſſe, & in monumento Amyrano *Auguſtum*: ne *Tacitum* accaniearn, *Florum*, & al. V. *Profligatus*.

PROFLO, as, avi, atum, a. 1. *ſoffiare*, *ſpirare*, *ſuvoffiare*, flo, afflo, cum flatu emitto. *Vol. Flacc. l.* 6. *v.* 435. Noctum tartaream proflantes pectore tauri. *Id. l.* 7. *v.* 571. & *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 573. Taurus immani proflavit turbine flammas. *Stat. l.* 11. *Theb. v.* 166. Sanguineos proflentem pectora tivos *Q. Cic. in carm. de vi ſignor. cæleſt.* apud *Arnob. in E locer.* Languiſcuſque Leo proflat fetue ore calores. ¶ Eſt etiam flando reſolvere, *ſeparare*, *disjungere*. *Plin. l.* 34. *c.* 9. Maſſa proflatur in primis, mox in proflatum additur ſertia portio æris collectensi. ¶ *Proflare pectore ſummum*, eſt inter dormiendum ex pectore ſonorum flatum emittere, ſtertere, *ruffare*. *Virg. 9 Æn. v.* 326. qui ſorte reputibus altis Exſtructus toto proflabat pectora ſummum. Simile eſt illud *Statii l.* 2. *Theb. v.* 76. Sæva inter vacuoique mem crateres anhelum Proflabant ſub luce drum. *b. r.* Bacchum ¶ *Proflare iram* eſt flatu iram teſtari, ut ſolent feræ, *ſbuffare*. *Plin. l.* 8. *c.* 4. Subſiſtere ab olfactu, circonſpectare, iras proflare.

PROFLUENS, entis, *torrente*, *ſcorrente*, πολύῤῥοος, qui profluit, profluus. *Cic. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. *c.* 2. Vidi permultis locis aquam profluentem, & eam uberem. *Plin. l.* 5. *c.* 29. Pactolus ea Tmolo profluens. *Id. l.* 29 *c.* 6. Sanguis a cerebre profluens. *Juſtin. l.* 15. *c. ult. a med.* Sudorem profluentem detergere. ¶ Abſolute, *la corrente*, aqua preſluens. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 50. In culeum conjectus in profluenteem deferretur. *Plin. l.* 17. *c.* 10. In quaiu pedibus in profluente deculcare aliquid. ¶ Translate eſt fuſus, liquidus, expeditus, facilis: & refertur ad orationem. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 38. Genus ſermonis affert non liquidum, non fuſum ac profluens, ſed exile, aridum, conriſum ac minotum. *& lib.* 3. *r.* 48. Rudis & impolita potanda eſt illa fine intervallis loquacitas perennis & profluens. *& cap.* 7. *extr.* Pmfluens quiddam habuit Carbo, & canorum. *Id. in Brut*, *c.* 61. Orator proximus optimis numerabatur propter verborum bonitatem, & expeditam ac profluentem quodemmodo celeritatem.

PROFLUENTER, expedite, facile. *Cic.* 5. *Tuſcul. r.* 28. a *med.* Sequitur, ut nihil præmteat, nihil deſit, nihil obſtet. Ergo omnia profluenter, abſolute, proſpere. Igitur beate. *Gell. l.* 14. *c.* 1. *poſt med.* Lative ea, & amœnius, & ſplendidius, & profluentius exſequebatur. *b. c.* majori facilitate & volubilitate verborum.

PROFLUENTIA, æ, f. *profluvie*, *abbondanza*, profluvium, abundantia. *Cic. in Parad. r.* 23. *a med.* Illem diſputandi prudentiam imitatur concertatio captatioque verborum: & hanc oratoriam vim inanis quædam profluentia loquendi.

PROFLUO, is, uai, n. 3. *ſcorrere*, *correre giù*, κατέῤῥω, porre fluo, defluo, dimano. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 20. Moſa profluit ex monte Vogeſo. *Colum. l.* 6. *c.* 7. *ſub fin.* Si lacrymæ ab oculis, & pituita a naribus profluent. *Plin. l.* 33. *r.* 4. *circa med.* Profluere per ſoſſas. *Cic. r. de Divin. r.* 44. *a med.* Si lacus emiſſus lapſu & curſu ſuo ad mare profluxiſſet. *Plaut. Aſin.* 4. 1. 51. Gravedo profluit. *diſtillo*. *& Cæſ. l.* 3. *c.* 6. *a med.* Videndum eſt an adſtrictum corpus ſit, an preſluat. *& re ſi.* Si venter profluit. ¶ Translate *Auct. ad Herenn. l.* 4. *c.* 33. Cujus ore ſermo melle dulcior profluebat. *Varr. l.* 7. *de L. L. c.* 33. *extr.* Ab hoc fonte quæ profluent, animadvertere eſt facile. *Cic. pro Cal. c.* 3. Equidem ab his fontibus profluat ad hominum famam, & meus hic forenſis labor dimanavit ad exiſtimationem hominum. *b. c.* vexi, eaivi, emerſi. *Tacit. 11. Ann. c.* 26. Meſſalina ad incognitas artes profluebat. *b. r.* prolabebatur, ruebat.

PROFLUVIUM, ii, n. *flusſo*, *corſo*, *preſluvio*, ῥευσμός, fluxio copioſa, fluor, fluxus, curſus. *Lucret. l.* 6. *v.* 1203. Profluvium vem qui terri ſanguinis acre Eaiereæ, tamen, &c. *Colum. l.* 6. *c.* 33. Profluvium ſanguinis per nares. *Plin. l.* 32. *c.* 10. *ante med.* nariom ſiſtere. *Id. l.* 28. *r.* 6. *ante med.* uterum cohibere. *Colum. l.* 9. *c.* 13. alvi. *ſuccorrenza*. Et abſolute *Cæſ. in præfat. poſt med.* Si corpus adſtrictum eſt, digerendum eſſe: ſi profluvio laborat, continendum. *Plin. l.* 7 *c.* 15. Profluvium mulierum. *b. c.* menſes. *& lib.* 7. *c.* 14. genitale. *idem*. *& lib.* 22. *c.* 22. *a med.* genituræ. *γονόῤῥοια*.

PROFLUVIUS, a, um, *ſcorrevole*, profluens, labilis. *Cæcil.* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 699. & *lib.* 7. *pag.* 772. *Pacuſc.* Itans Antipho inventus profluvie fine? *b. c.* fallaci, inconſtanti, fluas.

PROFLUUS, a, um, *ſcorrevole*, *corrente*, ῥοώδης, profluens. *Plin. l.* 29. *c.* 4. *a med.* Hortos villæ jungendos, non eſt dubium, riguoſque maxime habendos, ſi contingat, profluo amne. *Al. leg.* præfluo. *Colum. l.* 8. *c. ult. a med.* in ea parte litoris, quæ profluo exceſſu nunquam deſtituitur. *Prudent. περιſτεφ. ult. ſen de S. Romano*, *v.* 843. Venarum ut undam profluum manantium exciperet. *Sidon. l.* 4. *ep.* 23. Lacrymæ profluæ, ubertimque manantes.

PROFRINGO. V. *Profundo*.

PROFUGIO, is, *ugi*, a. 3. *fuggir lungi*, *ſcampare*, ἀνοφεύγω, procul fugio, aufugio, diffugio. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 23. Appulſa ad litus triremе, pedibus Adiumetum profugeret. *Id. l.* 7. *B. Gall. c.* 21. *& c.* 26. Cœpetunt ex oppido profugere. *& lib.* 2. *r.* 14. Profugere in Britanniam. *Plin. l.* 9. *c.* 6. in altum. *Cic. ora Dom. r.* 32. *a med.* in exilium. *Id. de clar. Orator. r.* 89. *a med.* domo. *Id.* 5. *Verr. c.* 51. *ſub fin.* Hinc cantum patresfamelias exterers profugerunt. *Id. de Senect. c.* 14. Libeoter ipſum, tenquam a domino agreſti ac furioſo, profugi. *Juſtin. c. ult. l.* 22. a ceſtris. *Vell. l.* 1. *r.* 19. e carcem. *Perron. in Satyr. r.* 90. entre tempum. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 13. longius. ¶ conſugere, *ricorrere*, *rifugiare*. *Cic. Attic. l.* 15. *ep.* 21. Scripſit filius, ſe profugere ad Bentum voluiſſe. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 44. Qui a prime obſidione ad Ciceronem profugerat. ¶ Cum accuſativo. *Senec. de conſol. ad Polyb. c* 36. Conſpectum converſationemque civium ſuorum profugit. *Colum. l.* 1. *c.* 3. *ante med.* Ut propter injuries vicinorum ſedes ſuas profugerint. *Id. l.* 10. *v.* 56. Sed trepidus profugit cheles & ſpicula Phœbus. *Manil. l.* 4. *v.* 577. in priſcem ſe ſe Cytherea novavit, Cum Babylonaeas ſubmerſa profugit in undas Anguipedros alatis humeris Typhone furentem. *Plin. l.* 7. *r.* 2. *ante med.* Non profugentibus adultetino ſanguine natos fermentibus. *Senec. in Herc. Fur. v.* 977. Profugit umbras Tityus. *Curt l.* 10. *c.* 2. *a med.* Ne ſervi quidem uno grege profugiunt dominos. *Autonius ad Cæſar. poſt epiſt. 8. l.* 10. *ad Attic.* Contea, eam ne profugias, qui, &c. Alii delent mm. ¶ Primam produxit *Juvencus l.* 2. *in Matth. c.* 12. *verſ.* 477. Profugite e tuis, quæ vos factabitur, urbis.

PROFUGIUM, ii, n. *ſuſugio*, perfugium. Afferuntur *Cicironis* loca *Tuſcul.* 1. *c. ult. pro Cæcin. c.* 34 *lib.* 5. *Fam. ep.* 15. & *lib.* 7. *ep.* 20. item *Salluſt. in Jug. c.* 56. & *in Catil. r.* 57. Sed ubique al. rectius *perfugium*.

PROFUGUS, a, um, *fuggitivo*, *fuggiasco*, φυγάς, qui longe aliquo fugit. *Liv. l.* 6 *cap. r.* Profugus domo. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 56. Profugus altaribus taurus. *& lib.* 4. *c.* 49 Urbe profugi. *& lib.* 2. *c.* 46 Profugi e prælio. *Flor l.* 4. *c.* 2. *ad fin.* a prœlio. *Liv. l.* 1. *c.* 8. ex Peloponneſo. *Tacit.* 1. *Ann. c* 57. Profugus ad rebellas. *Colum. l.* 10. *v.* 104. & profugos vinctura papavera ſomnos. *Ovid. Heroid. ep.* 4. *v.* 155. Depudurit, profugiſque pudor ſua limina reliquit. ¶ Cum genitivo *Tacit. Ann.* 15. *c.* 1. Tiridates regni profugus. *Plin. l.* 7. *c.* 28. *a med.* Bis ab Annibale captus, bis vinculorum ejus profugus. *Flor. l.* 3 *c.* 22. Hauſ & profugus feralis illius tabulæ. ¶ In fugem actus, *meſſo*, *cacciato in fuga*. *Salluſt. in Jug. r.* 60. *extr.* Milites Jugurthini, poſtquam majore vi hoſtes urgent, paucis amiſſis profugi diſcedunt. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 57. profugi ſternunt dumeta juvenci. *Claudian. de B. Gild. v.* 22. Congreſſum, profugum, captum vox nuntiat una. ¶ Sæpe de iis dicitur, qui exſilio ſolum vertunt. *Salluſt. in Catil. c.* 6. Trojaoi, qui Æneæ duca, profugi incertis ſedibus vagabantur. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 556 profugi non ſperat vellera Phrixi. *& lib.* 8. *v.* 10. profuga Medea. *Propert. l.* 4. *el. r. v.* 4 profugæ boves. *& verſ.* 39. profugos miſiſti, Troja, penates. *Ovid. de Æneæ*, *l.* 13. *Met. v.* 627. profugaque per æquora claſſe Fertur ab Antandro. *& lib.* 15. *v.* 506. profugo curru Trœzena petebam. *Lucan. l.* 4. *v.* 9. profugique a gente vetuſta Gallorum Celtæ. *Liv. l.* 34. *r.* 60. Annibal patria profugus pervenerat ad Antiochum. ¶ Abſolute aaſol, *bandito*, *eſiliato*, *fuoruſcito*. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 9. *v.* 6. Quamque potes, profugo, (nam potes) affer opem. *& lib.* 3. *ep.* 6. *v.* 39. An tu, cum teli populus ſub Principe ſimus, Alloquio profugi credis inaſſe metum? ¶ De eo, qui errabundus hoc illuc fertur, & domicilium crebro mutat, ut Scythæ. *Horat. l.* 2. *od.* 35. *v.* 9. Te Dacus aſper, te profugi Scythæ, &c.

PROFUNDATUS, a, um, fundatus: ut Carina profundata, & bene ſtatuta, *Plauto Mil.* 3. 3. 43. ut legit *Taubman.* ex MSS. Al. *probe fundata*.

PROFUNDE, adverb. *profondamente*, βαθέως. *Plin. l.* 8. *c.* 40. *ad fin. de equis*. Quo quix acrior, in bibendo profundius nares mergit. *Prudent. peristeph.* 2. *de S. Vincent. v.* 119. Quod fixa non profundius Interret actus ungula.

PROFUNDITAS, atis, f. *profondità*, βαθύτης, altitudo, vorago. *Macrob. l.* 2. *in ſomn. Scip. c.* 6. *ante med.* Corporum tres ſunt dimenſiones, longitudo, latitudo, profunditas. ¶ Transleta *Adrian. imp. in epiſt. ad Servian.* apud *Vopiſc. in Saturnino*, *c.* 8. Civites digne profectu ſui profunditate, quæ totius Ægypti teneat principatum. *b. r.* amplitudine, opibus, multitudine civium. *Macrob. l.* 1. *in ſomn. Scip. c.* 7. Nam illud (Æn. 3. *v.* 379.) prohibent nam cetera Parcæ ſcire, Maronis eſt ex intima diſciplinæ profunditate ſententia.

PROFUNDO, di, udi, uſum, a. 3. *ſpargere topiofamente*, *verſare*, *mandar fuori*, large, aut extra fundere, effundere, κατασχέω, προχέω. *Cic. pro Cluent. c.* 6. *ſub fin.* Sanguinem ſuum profundere omnem cupit, dummodo profuſum hujus ante videat. *Id. in ſomn. Scip. c.* 3. Vim lacrymarum profudi. *Senec. in Med. v.* 541. Liberos habere comites liceat, in quorum ſinu lacrymes profundem. *Plin. l.* 28. *c.* 2. *poſt med.* Aquas ſub mexſis profundere. *Virg.* 22. *Æn. v.* 154. lacrymas oculis jutuma pmfudit. *Plin. l.* 10. *c.* 60. Sanguinem ex oculis profundunt. ¶ prejicere, abjicere, *gettar via*. *Plaut. Aulul.* 2. 4. 29. Aquem hercle plorat, cum lavet, profundere. *Id. Curcul.* 1. 2. 92. Profundis vinum, quæ te ms agitant? *Cic. Fam. l. & ep.* 5. *ad fin.* Quæ ego ſi non profundere ac perdere videbor, omnibus meis viribus ſuſtinabo. *gettar indarno*. *& Lucret. l.* 4. *v.* 929. tu fac, ne ventis verba profundam. ¶ edere, emittere, proferre. *Lucret. l.* 5. *v.* 225. cum primum in luminis oras Ex alvo matris pusmm natura profudit. *Id. l.* 6. *v.* 400. Jupiter profundit fontes. *fuoma*. *& verſ.* 209. Profundere ignes. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 201. has mœſto profudit pectore voces. *Cic.* 2.

Tuſcul. c. 23. *extr.* In profundenda voce omne corpus intenditur. *Id. pro Flacc. t. 6. extr.* Profuadere clamorem. *Lucret. de* Epicurum *l. 6. v. 6.* Omma verdico qui quondam va nre profudit. ¶ Tranſlate *Sueton. in Tiber. c.* 42. Cunctis ſimul vitia, mule din diſſimulata, tandrm profudit. *Sabin. ſt. t. v. 77.* animam per vulnera mille profudit. *Cic. in Piſon. c. 7. ad fin.* Omnv odium, taciuſum neſariis ſenſibus impiorum, in me profudiſtis. *h. c.* evomuiſtis, effuudiſtis, *ſfogaſte*, *vomiteſte*. & *Attic. t. ep.* 18. Nuſtus locum coercendæ juventutis, vehemens fui, & nmnes profudi vires animi atque ingenii mei. *moſtrai*, *adoperai*, *impiegai*. & *lib. 4. Acad. c.* 27. Res jam univerſis profundam, dv quibus culmina implets ſunt. *dirb*, *ſpraghero*. ¶ *Profundere ſe*, erumpere, ſe proripere, efferre. *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 93.* Omnis multitudo ſagittariorum ſe profudit. *Cic. Attic. l. 11. ep. 7. ad fin.* Lacrymæ ſv ſubito profudvrunt. *Colum. l. 9. c. 3. in fin. de apib.* Obſervandum, cum ſv nova peoſundvnt examina, ut vscipiantur. *Cic. pro Cul. c.* 31. Voluptates cum incluſæ diutius, & prima ætate compreſſæ & conſtrictæ fuerunt, ſubito ſe nonnunquam pmfuoduot, atqm ejiciunt univerſæ. *Id. Attic. l. 7. ep. 3. ante med.* Si totum ſe ille in me profudiſſet. *h. e.* in mv profuſus ac liberalis ſuiſſet. ¶ gigoerv, prorreare, *produrre*. *Senec. in Hippol. v.* 526. prims quos mratos deis Profudit ætas. *Cic. c. de Legib. c. 8. ſub fin.* Ea, quæ frugibus atque baccis terræ fetu profunduntur. *Colum. l. 5. c. 5. ad fin.* Cum matvris palmites profuunt. ¶ prodigvv, immodevatv infumerv, *ſpandere*, *e ſpandere*, *ſcialacquanve*. Cic. 5. *Verr. t. 67.* Art, omnia pecunia effici poſſe. da, profunde, oppone, ſi velis vincere. *Terent. Adelph. t. 2. 54.* Proudat, perdat, perest: nihil ad me attinet. *Salluſt. in Catil. c. 21.* Illis divitiis ſuperare, quas profundant in exſtruendo mari, & montibus coæquandis. *Cic. Catil. 2. t. 5.* Patrimonia ſua profuderunt, fortunas ſuas obligurrivrunt. *Id. 2. Offic. c. 16* Pecuniss profundunt in vas res, quarum memoriam aut brevem, aut nullam omnino relicturi ſint. ¶ In bonam partvm. *Cic. 1. Offic. c. 24. circa med.* Qui non modo pecuniam, ſed vitam vtiam profundere pro patria parati eſſent. *Plin. in Panæg. t. 28.* Quaſi vero jam ſatis veneratus ſim, quod tantam pecuniam profudiſſi. Adde *eap. 35. in fi.* ¶ pro perfundere, vel proſternere (ea ratione, qua *fundere hostes aliquem* dicitur.) *Lucret. l. 4. v. 758.* cum ſomnus membra profudit, Mens animi vigilat.

PROFUNDUS, a, um, *fonda*, *profonda*, *baſſa*, *alto*, βαθὺς, fundum longe habeas, ut aut *Fcſt.* aut valde depreſſum, ſeu magnam deorſum altitudinem, imus. *Cic. pro Planc. c. 6.* Mare profundum, & immenſum. *Horat l. 4. od. ult. v. 21.* Profundus Danubius. *Lucret. l. 3. v. 992.* Acheron. *Juſtin. l. 24. t. 6. ad fin.* Profundum terræ ſpecuncn. *Salluſt. in fragm.* apud *Non. t. 4. n. 828.* Atque hiavit humus multa, vaſta, & pmfunda. *Stat. 10. Theb. v. 95.* Profundæ vsilles. *Ovid. 2. Met. v. 229.* Profunda fornae. *Ennius. in Panæg. Conſtantin. t. 14.* vulnera. *Cic. pro Sext. c. 45.* Profundiſſimus gurges. *Apul. l. 8. Metam.* In profundam ruinam ſe præcipitatv. *Tacit. in Agric. c. 25.* Silvarum & montium profunda. *Juſtin. l. 41. c. 1.* Immenſa ac profunda camporum. *Val. Flacc. l. 7. v. 401.* qualaſve profundum Per chaos ocrurrunt raræ ſine vocibus umbræ. *Virg. 1. Georg. v. 243.* Styx atra, Maneſque profundi. *h. e.* ia imis terræ iorulentes. *Id. Æn. 4. n. 26. & l. 6. v. 462.* umbras Erebi, noctemque profundam. *h. e.* Inferorum tenebras. *Sext. t. Theb. v. 615.* ſua monſtra profundo Reddit habere Jovi. *h. e.* Plutoni. (Addv 4. *Theb. v. 459.*) V. *Cover. Tubero* apud *Gell. l. 6. c. 4.* In atras & profundas tenebras claudere aliquem. *Quintil. decl. 5. c. 15.* Profunda carcevis nocte membra claudantur. ¶ de altis & ſublimibus, *Virg. 4. Georg. v. 222.* Terraſque tractuſque maris, cælumque profundum. (Adde *Val. Flacc. l. 7. v. 478.*) *Liv. l. 38. t. 23. & Tacit. 2. Ann. c. 60.* Profunda altitudo. *Lucret. l. 5. v. 42. & Curt. l. 7. c. 7.* Profundæ ſilvæ. *h. e.* altæ, ampiæ, denſæ. *Saluſt. c. 26.* (*al. 39.*) Uſi villis profundioribus. *h. e.* longioribus & denſioribus. ¶ *Anſon. in gemmar. oft. ad Gratian. c. 8.* Iodar profundæ grandinis ductor Ithacenſus. *h. e.* denſæ, glomeratæ, vehementis. ¶ *Profundum* abſolute, *profondità*, *fondo*, βάθος. *Cic. Acad. 4. c. 10.* Natura in profundo veritatem penitus abſtrudit. *Id. 3. de Fin. c. 14. ſub fin.* Eſſe in profundo aquæ. *Ovid. in Halieut. v. 84.* vaſtique maris teotsre profundum. *Sil. l. 7. v. 378.* Trebiam, & Tuſci ſtagna profundi. *h. e.* lacus Thraſymeni. ¶ Hac ratione ſæpe (& ſnv a Poetis) dv mari dicitur, *il mare*, *Virg. 12. Æn. v. 263.* petet ille ſugum, proitufque profundo Vela dabit. *Val. Flacc. l. 1. v. 585. & 8rn. 5. Theb. v. 283.* latumque profundum. *Val. Flacc. l. 8. v. 314.* vaſtum. *Ovid. 1. Triſt. eleg. ult. v. 39.* iadnnitum. *Stat. 12. Theb. v. 524.* imum. *Val. Flacc. l. 1. v. 606.* pater ipſv profundi. *h. e.* Neptunus. Sic *Ovid. 11. Met. v. 203.* Cumque tridentigero tumidi geaitore profundi. *& vers. 197.* Sigæum & Rhœtæum profuodum. *& lib. 7. v. 65.* Siculum. *Sil. l. 11. v. 22.* Ionium. *Calum. l. 8. t. 16. ad fin.* Helops Pamphylin profundo, nec alio paſcitur. *Ovid. Met. 8. v. 508.* propellere aliquem in profundum. *& lib. 5. v. 438.* filia matri Omnibus eſt terris omni quæſita profundo. ¶ Translate *Valer. Max. l. 2. c. 10. n. 6. C.* Marius in profuadum ultimarum miſeriarum abjectus. *Id. in fin. l. 6.* Immergvie aliquem miſerabiliter profundo cladium. *Id. lib. 9. t. 1. n. 2. extern.* In profundum iajuriarum, & turpitudinis decidvre. ¶ Interdum dicitur de cælo. *Manil. l. 5. v. 719.* Quæ (*ſtella*) atque per cuactas noctes, neque tempore in omni Reſplendent alto cæli ſummota profundo. ¶ Ventrem videtur ſignificare in illo *Plauti Capt. 2. 2. 79.* Profundum vendis tu quidem, haud fundum mihi. ¶ Tranſlate *profundus* eſt immenſus, infinitus, immodicus, vehemens. *Cic. in Piſon. t. 22.* Cum partum vjus prædæ profundæ libidines devoraſſent, partim, &c. *Salluſt. in Jug. c. 83.* Profunda avaritia. *Id. in epiſt. Mithrid. ad Arſac.* Cupido profunda imperii & divitiarum. *Plin. l. 30. c. 2.* Profunda animi vitia. *Velleji. l. 2. c. 125.* Rabie quadam, & profunda confundendi omnia cupiditate. *Sueton. in Vitell. c. 7. & 13. & Apul. in Apolog.* Profunda gula. *Id. l. 2. Metam.* Amoris profundi pedicis alligare aliquem. *& lib. 7.* Inſatiabilis profundufque venter. *Apul. de Mundv.* Labor arduus & profundus. ¶ Item arcanus, ignotus, obſcurus. *Quintil. declam. 4. c. 17.* Secreta & profunda ars. *h. e.* divinandi, hariolandi. *Martian. Dig. lib. 32. leg. 15.* Heres teſtatoris legata, quæ in profundo eſſe dicuntur, quandocumque apparuerint, præſtat. ¶ Illa quoque translata ſunt. *Horat. l. 4. od. 2. v. 7.* immenſufque ruit profundo Pindarus ore. *h. e.* abundanti, rerum verborumque profunda copia affluente. *Nazar. in Panæg. Conſtantini, t. 35.* Placida rerum quies, & profundum otium. *h. e.* valde tranquillum: ducta metaphora vel a mari quod eo placidius vſ minuſque agitatur vento, quo vit profundius; vel ab iis, quæ in imo jacent, quæ ideo tutiora & quietiora. Sic *Mamertin. in Panæg. Maxim. c. 14. ſub fin.* Profundiſſima pace fluvere. *Marcial. l. 12. epigr. 57.* Et in profundo ſomnus, & quivs nullis Offenſis linguis. *Apul. l. 2. Metam.* Mv ſomnus profundus in imum barathrum repeatv demergit. *& ibid.* Injecta ſomni nebula, eoque in profundam quietem ſepulto. *Gell. l. 1. c. 15.* Securitas multa & profunda. *h. e.* ſupina negligentia, velut dormientis. ¶ *Profundum eadem* cum dicit *Stat. 10. Theb. v. 837.* intellexit eadem depreſſo atque imo loco factam. V. ioteger. locum. ¶ *Profundum merum*, multum, quo mens mergitur. *Stat. 5. Theb. v. 262.* li quando profundo Nubigenæ cahere mvro. Adde *verſ. 187. & lib. 3. ſilv. 3. v. 107. & Valer. Flacc. l. 5. v. 594.*

PROFUSE, *con grande ſpeſa*, *largamente*, *ſcialacquatamente*, ἀφθόνως, profundendo pecuniam, large, magno ſumptu, impenſe: item cupide, effuſe, vehementer, ardenter, *ſmoderatamente*, *all' ecceſſo*, *appaſſionatamente*, *cobiſa*. *Sueton. in Aug. c. 72. ad fin.* Ædes profuſe exſtructa. *& cap. 75.* Feſtos & ſolemnes dies profuſiſſime celebrabat. *Salluſt. in Catil. c. 13. extr.* Eo profuſius omnibus modis quæſti atque ſumptui deditus erat. *Liv. l. 10. c. 36.* Conſul obſtitit profuſe tvadentibus ſuis in caſtra. *Gell. t. 2. l. 5.* Proliive profuſeque laudare.

PROFUSIO, nnis, f. *ſpargimento*, *profuſione*, *ſcialacquamento*, πρόχυσις, *ſnlpgione*, actus profundendi, effuſio copioſa, prodigentia. *Cæſ. l. 2. t. 7. & lib. 7. t. 21.* Omentum furtive præcidere, potvit pmfuſionem ſanguinis facere. *Id. anal. l. 2. c. 7. extra med.* Profuſio alvi. *ſaccorrenza*, profluvium. *Vitruv. in præfat. l. 10.* Infinitæ ſumptuum profuſiones. *Suetan. in Ner. v. 30.* Divitiarum & pecuniæ fructum non alium putabat, quam profuſionem. *Plin. in fin. ep. 4. l. 2.* Liberalitas ita temperanda eſt, ne nimia profuſionae inarviſcat. *Tertull. de Pæniti. c. 8.* Si non & alibi hanc elementiæ ſuæ profuſionem demonſtraſſet. ¶ In vet. Inſcript. apud *Gruter. pag. 803. n. 8.* profuſiones ſunt erogationes, quæ quotannis in memoriam defuncti fiebant.

PROFUSOR, oris, m. *ſcialacquatore*, *prodigo*, qui profundit, prodigus. *Tertull. l. 2. adverſ. Marcian. t. 24.* Diſpenſatorem bonitatis, non profuſorem.

PROFUSUS, a, um, *ſpeſo in copia*, πρόχυσις, large effuſus: & propeire de liquoribus dicitur. *Ovid. 8. Met. v. 764.* abrupta cruor e cervice profuſus. *& lib. 9. v. 679.* lacrymis vultum lavere profuſis. *& lib. 13. v. 636.* viaum in tura profuſum. *Plin. l. 22. c. 41.* Profuſum lac. *Id. l. 5. c. 9. ante med.* Nilus e lacu profuſus. *& cap. 30. ad fin.* Amnis profuſus Pindaſo montv. ¶ Et de aliis rebus. *Nigid.* apud *Gell. l. 10. c. 4.* Profuſo intentoque ſatu vocis pronuntiare. *Lucret. l. 4. v. 540.* ſermo ſummo clamore profuſus. *Id. l. 5. v. 571.* calor ſolis, lumenque profuſum Perveoinot noſtros ad ſenſus. *Plin. l. 3. t. 16.* Inſuls pmfuſis ab Ænaria. *h. e.* projecta, profecta, genita. V. *Prochyta. Val. Flacc. l. 3. v. 3.* It tectis Argoa manus, ſimul urbe profuſi Ænidæ caris ſoctum digueſtibus ignem. *h. e.* confertim egreſſi, & effuſi. Sic *lib. 6. v. 106.* Inſequitur Dranczea phalana, claudſque profuſi Caſpiadæ. *Lucret. l. 1. v. 87.* Inſuls virgineos circumdata rompitus Ex utrsque pari malarum parte pmfuſa. *h. e.* dependens, vel circumplicata. *Varr. l. 2. R. R. c. 5.* Boves caudam profuſam uſque ad calces ut habeant. *pendente a lungo*. & *Pallad. in Mart. tit. 13.* Equi coma & cauda pmfuſior. *Lactan. de opif. Dei, c. 5. ſub fin.* Os elephanti profuſis dentibus ermaverat. ¶ Tranſlate eſt nimis effuſus, immoderatus, immodicus, *ſmoderato*, *ecceſſivo*. *Cic. 4. Tuſcul. t. 7.* Lætitia efficit pmfuſam hilaritatem. *Id. 1. Offic. c. 29. a med.* Ipſum genus poscendi non profuſum, nec immodeſtum, ſed iogenuum & facetum eſſe debet. *Tacit. 2. Hiſt. c. 52.* Profuſa cupido & inſignis temeritas. *Suetan. in Claud. c. 33.* Profuſiſſima libidu. *Quintil. declam. 9. t. 2.* Non ego profuſus in vitia ſortuna noſtra male uſus ſum. ¶ Item ſupra modum ſumptuoſus, ut ait *Feſtus*, prodigus, effuſus in ſumptibus, *ſcialacquatore*, *prodigo*, *che ſpende e ſpande*. *Salluſt. in Catil. t. 5.* Alieni appetens, ſui profuſus. *Cic. pro Quinct. c. 12.* Perditus ac profuſus nepos. *Id. 3. Verr. c. 7. a med.* Reus audax, pecuniosus, profuſus, perditus. *Id. pro Quinct. t. 30.* Profuſis ſumptibus vivere. *Velleji. l. 2. t. 33. ſub fin.* Lucullus pmfuſæ hujus in ædificiis, convictibuſque, & apparatibus luxuriæ primus auctor fuit. ¶ In bonam partvm *Stat. l. 3. ſilv. 1. v. 91.* Tu ne, inquit, largitor opum, qui meate profuſa Tvcta Dicarchæi pariter, juvenumque repleti Parthenopea? Adde *Martial. l. 8. epigr. 38.* ¶ De eo, quod immodico ſumptu fit. *Cic. pro Mur. c. 36.* Amare profuſas vpulas. *Sueton. in Tito, t. 7.* Convivia jucunda magis, quam profuſa. ¶ Humi ſuſus, projectus, jacens, *proſtrato*, *giacente*. *Lucret. l. 6. v. 744.* Præcipitesque cadunt, molli cervice profuſa In tegram. Adde *Pacuv.* apud *Feſt.*

PRO-

PROGEMMANS, antis, *gemmaſcens*, gemmas emittens. *Colum. l.* 4. *c.* 27. Si palmis incipientibus & progemmantibus foſſorem immiſeris.

PROGENER, ri, m. *mariti de mea matre*, *bisgenero*, ἐγγαμβρὸς ἀνὴρ, maritus neptis: & rarius ad ſocerum magnum, ſeu proſocerum, & ſocrum magnam, ſeu proſocrum, qui ſunt avus, & avia uxoris meæ. *Feſtus*. Progenerum appellat avus neptis ſuæ virum. *Modeſtin. Dig. lib.* 38. *tit.* 10. *leg.* 5. *c med.* Socer dicitur uxoris meæ pater: ego illius ſum gener, ſocer magnus dicitur uxoris meæ avus: ego ſum illius progener. Item proſocrus mihi uxoris meæ avia eſt: ego illius ſum progener. *Sueton. in Aug. c.* 19. Conjurationes compreſſit Plautii Rufi, Lucrinæ l'aulæ progeneri ſui. *h. e.* mariti Juliæ filiæ Agrippæ, qui ejiciam Juliam Auguſti filiam uxorem habebat. Adde *Senec. epiſt.* 21.

PROGENERATIO, onis, f. idem ac genemtio. *Plin. l.* 8. *c.* 43. *de aſinis*. Opera fine dubio geruli mirifica, arando quoque, ſed mulatum maxime progeneratione. Adde *lib.* 28. *c.* 28.

PROGENERO, as, a. 1. idem ac genero. *Horat. l.* 4. *od.* 4. *v.* 31. *n ex imbellem feroces* Progeneravit aquilæ columbam. *Plin. l.* 11. *c.* 16. *de apib.* Fetus quonam modo progenerarent, magna quæſtio fuit. *Virg. l.* 8. *L. L. c.* 10. Non bos ad bovem collatus, ſimilis? & qui ex his progenerentur, inter ſe vituli? *Colum. l.* 7. *c.* 3. *ante med.* Si res exigat, ut plurimi mares progenerandi ſint.

PROGENIES, ei, f. *diſcendenza*, *prole*, *lignaggio*, *figli*, *ſtirpe*, *progenie*, *ſchiatta*, *razza*, *ſyrci*, ſeries eorum, qui ab uno aliquo progeniti ſunt, prules, ſoboles, genus, familia. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 10. Antiquites quo propius abeat ab ortu & divina progenie, hoc melius, &c. *Id. de Univ. c.* 11. Veteres, qui ſe progenitos deorum eſſe dicebaot. *Terent. Phorm.* 1. 3. 48. Progeoiem veſtram uſque ab avo atque atavo proferens. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 35. Priemum tanta progenie orbarum hoſtilis manus interemit. *h. e.* quinquaginta filias. *Id. pro Cal. c.* 14. Ne progenies quidem mea, Q. illa Claudia, æmulum domeſticæ laudis eſſe admonebat? *Virg.* in. Æn. *v.* 470. quin occidit una Sarpedon, mea progenies. *Ovid. 4. Met. v.* 3. Bacchum progeniem negat eſſe Jovis. *Apul. l.* 11. *Metam.* Rerum Natura parens, elementorum omnium domina, faculorum progenies initialis. *h. e.* primum quod natum eſt initio temporum. ¶ de animalibus. *Colum. l.* 7. *c.* 5. *de evib.* Cui primo quoque tempore occurrendum eſt, ne totam progeniem corrumpat. *& cap.* 9. In omni genere quadrupedum ſequentes patri ſimilior eſt progenies, quam matri. *Virg.* 1. *Georg. v* 414. Progeniem parvam, dulceſque revifere nidos. *& lib.* 4. *v.* 56. *de apib.* Progeniem nidoſque fovent. ¶ de plantis. *Colum. 2 med. c.* 9. *l.* 3. Cum ſint ipſa duo jugera unius vitis progenies. ¶ Translate *Ovid. l.* 3. *Triſt. eleg. ult. v.* 13. Palladis exemplo de me ſine matre create Carmina ſunt. ſtirps hæc, progenieſque mea eſt. ¶ In plurali num. *Senec. de conſol. ad Polyb. c.* 30. Quid dicam duces, ducumque progenies, ſorte defunctos inſerabili? ¶ Genitivus *progeniei* non probatur *Quinctiteon l.* 1. *c.* 6. (*al.* 10.) *a med.* Apud *Gell. l.* 9. *c.* 14. & *Non. c.* 8. *n.* 51. *Pecuvius* dixit *progeniei*. V. *Dies* in fin. In ſecundo itaque & tertio caſu utriuſque nomeri non facile uſurpaveris. V. aliquid ſimile in fin. vocis *Speciei*.

PROGENITOR, oris, m. *progenitore*, προγεννήτωρ, προγόνος, προπάτωρ, qui eſt ante genitorem, ut avos, proavus, atavus, &c. *Ovid. 11. Met. v.* 319. Et furit genitore, & progenitore Tonante Eſſe ſatam, prodiit. Loquitur *Ovid.* de Chione filia Dædalionis fibi Luciferi, quem Jove natum quidam traduni. *Nep. in Ageſil. c.* 7. Domo eadem fuit contentus, qua Eurythenes progenitor majorum ſuorum fuerat uſus. Adde *Valer. Soran.* apud *Auguſtin. l.* 7. *de Civit. Dei*, *c.* 11.

PROGENITUS, a, um, *nato*, *generato*, *prodotto*, γεννητὸς, genitus, procreatus, natus, in lucem editus. *Claudian. de IV. Conſul. Honor. v.* 148. Nec te progenitum Cybeleius ære canoro Luſtravit Corybas. *Id. l.* 2. *de laudib. Stilich. v.* 357. Progenitam Auguſtis, Auguſtorumque ſororem. *Pallad. in Januar. cit.* 15. Arbores ex pomis ſponte progenitæ.

PROGERMINO, as, a. 1. idem ac germinan. *Colum. l.* 4. *c.* 10. Antequam furculus progerminet. Adde *caput* 25.

PROGERO, is, eſſi, eſtum, a. 3. *portar fuori*, προφορέω, ἐκφορέω, extra gero, effero, exporto, profero. *Plin. l.* 21. *c.* 18. *ad fin. de ap.b.* Cum defunctos progerunt, funeramtiumque more comitantur exſequias. *Id. ſub fin. l.* 18. Formicæ ova progerentes. *Colum. l.* 1. *c.* 6. *ad fin.* Quidquid mortibus, ſtabuliſque converſum propelſere. *Id. l.* 12 *c.* 50 *ante med.* Urcei, quibus oleum progeritur. *b e.* extra tubrum diffunditur, & depletur. ¶ *Apul. l.* 11. *Metam.* Hujus alvei felicis nitens cachaſus litteria votum ingentibos progerebat. *b. e.* præferebat.

PROGESTO, as, a. 1. progero. *Apul. l.* 6. *Metam. ſub fin.* Sinu ſerico progeſtam nucleos.

PROGIGNO, is, genui, genitum, a. 3. *generare*, *produrre*, προγεννάω, gigno, progenero, produco. *Plaut. Trucul.* 4. 2. 1 Neque gnatus eſt, neque progignetur, cui factum melius velim. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 56. In ſeminibus vis ineſt earum rerum, quæ ex iis progignuntur. *Lucret. l.* 2. *v.* 80. novos rerum progignere motus. *& lib.* 4. *v.* 670. Quæ penetrata queunt ſenſum progignere eccebum. *Ovid. Heroid. ep.* 7. *v.* 38. te ſævæ progenuere feræ. *Val. Place. l.* 5. *v.* 463. quos ardvena Phrixus progenuit. *Cerull. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 80. Quales Eurota progignunt flumina myrtus. Olim *progignumi* lectum fuit.

PROGNARE, aperte. *Feſt.* in *Gnarus*: Gnarus eum ſignificet id, quod ſcitus, peritus; tamen invenimus, prognare ſignificare aperte.

PROGNARITER. V. *Prognaviter*.

PROGNATIO, onis, f. *neſcimento*, nativitas. *Martian. Capell. l.* 6. *pag.* 210. Oppidum Calydon Dioneæ Tydeique prognatione notiſſimum.

PROGNATUS, a, um, *diſcendente*, *orionde*, ἀπόγονος, ἐκγονος, originem trahens, deſcendens ab aliquo: & præpte dicitur non de filio, ſed de nepote, aut pronepote, &c. reſpectu evi, proavi, tritavi, &c. *Cic. 3. Tuſcul. c.* 11. Qualis enim tibi ille videtur Tantalo prognatus, Pelope natus, qui, &c? *b. c.* Atreus, cui Tantalus avus, Pelops pater? *Cæſ. l. c. B. Gall. c.* 29. Ipſi exant en Cimbris Teutonisque prognati. *& lib. 6. c.* 17. Galli ſe omnes ab Dite patre prognatos prædicaot. *Plaut. Cæſ. c.* 6. 46. Herculei prognati. *h. e.* nepotes Herculis. V. *Deliqueſco*. ¶ Item natus, filius, *nato*, *figliuolo*. *Liv. l.* 1. *c.* 40. Romulus *deo* prognatus, deus ipſe *Plaut. Amph.* 1. 1. 209. Soſiam vocant Thebani, Davo progoatum patre. *Horat. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 78. Artes, quas docear quivis eques atque ſenator Semet prognatos. *& lib. c. ſer.* 1. *v.* 26. Caſtor gaudet equis, non prognatus eodem Pugnis. *Plaut. Aulul. c. c.* 35. Quale me arbitrare genere prognatum? *Id. Men.* 5. 9. 20. Tun' a meo patre es progoatus? *Plin. l.* 9. *c.* 16. Arundines *in* palude prognatæ.

PROGNAVITER. V. *Pregnaviter*.

PROGNE, & Procne, es, f. Πρόκνη, filia Pandionis Athenienſium regis, ſoror Philomelæ, Terei Thracum regis uxor. V. *Philomela*. *Virg. 4. Georg. v.* 15. Et tranibus Progne pectus ſignata cruentis. *Ovid. 5. Triſt. el.* 1. *v.* 60. Hinc querulam Progoen, Halcyoneique facit. ¶ Prima interdum corripitur, more Græco *a* liqueſcente. *Ovid. 6. Met. n.* 467. cupidoque revertitur ore Ad mandata Progoes, & agit ſua vota ſub illis. *Perſon. in Satyr. c.* 131. *in comm.* teſtis ſilveſter aedno, Atque urbana Progne.

PROGNOSTICUM, ci, n. *pronoſtico*, *predizione*, προγνωστικὸν, rei futuræ ſignum, divinatio: *a* προγιγνώσκω, ante cognoſco. *Pronoſtica* verſu hexametro ſcripſit *Cicero* colligeni naturalia ſigna, en quibus rerum futurarum conjectura fieri poteſt. Horum aliquot tantummodo verſus ætatem tuleruot, apud ipſum *lib.* 1. *de Divin. c.* 7. 8. & 9. & *Priſcian. l.* 6. 10. & 10 *fin. lib.* 16. De his *Id. l.* 1. *de Divin. c.* 8. Atque his rerum præſentibus prognoſtica tua referta ſunt, & *Attic. l.* 15. *ep.* 16. Ejusdem etiam pluvias metuo, ſi prognoſtica noſtra vera ſunt. rana enim *imprudens*.

PROGRAMMA, atis, n. *editto*, *proclama*, πρόγραμμα, a πρό, ante, eorum, & γράφω, ſcribo, ſignificat ſcriptum publice propoſitum, ut ab omnibus legi poſſit. Hinc ſimilitur pro edicto Principis, quippiam publice jubentis. *Vulcat. Gallican. in Avid. Caſſ. c.* 6. Ad figna edici juſſit, & programme in parietibus fixit, ut ſi quis, &c. *Inſcrip. Theodoſ. & Valent. lib.* 1. *Cod. tit.* 14. *leg.* 3. Leges per omnes populos judicum programmatibus divulgari.

PROGRAXE, *vel* Procraxe, pro programiſſe, hoc eſt indicaſſe, effutiſſe, ab aoriſto 1. ἔπραξα verbi πράσσω, clamo. *Lucret. l.* 5. *v.* 1158. Quippe ubi ſe multi per ſomnia ſæpe loquentes, Aut morbo delirantes prograxe ferantur, Et celata diu in medium peccata dediſſe, Alii leg. *proverta* pro *protraviſſe*, a *protraho*, palam trabo, palam expono. Simplici uſum *Plautum* quidam putant, *Afra. prol. v.* 5. Cave, ne graxis. Sed al. aliter leg. & quidem rectius.

PROGREDIOR, ederis, greſſus ſum, dep. 3. *andare*, *a farſi innanzi*, *inoltrarſi*, *avanzarſi*, προέρχομαι, προβαίνω, ante gradior, procedo, prodeo, exeo. *Cic.* 1. *Offic. c.* 22. *ſub fin.* Ut regredi, quam progredi malleni. *Plaut. Pſeud.* 3. *c.* 70. Si quo hic gradietur, pariter progrediminor. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 45. Milites temere infecuti fugientes, in locum iniquum progrediuntur. *& cap.* 81. Neque ed explorandum, neque ad progrediendum data facultate. *Lucret. l.* 5. *v.* 539. Pedetentim progredieos. *Plaut. Becch.* 4. *c. ep. & Men.* 1. *t.* 33. Meneſilochum eccum mœſtus progreditur foras. *Brut. ad Cicer. l.* 11. *Fam. ep.* 4. Progreſſus ſum ad Inalpinos cum exercita. *Cic. pro Cæl. c.* 24. *ad fin.* Ex domo progredi. *Flor. l.* 3. *c.* 22. Populus R. Italia progredi cuſus, orbe tuto arme circumtulit. *Virg. Æn.* 11. *v.* 608. intra teli jactum progreſſus. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 14. Romanos longius a caſtris progreſſuros. *Id. l. c. B. Civ. c.* 29. Ipſe cum equitibus magni itineribus progreditur. *& lib.* 4. *B. Gall. c.* 4. Triduo viam progreſſi rurſus zaverterunt. *& cap.* 23. *extr.* Millia paſſuum octo ab eo loco progreſſus. *Juſtin. l.* 1. *c.* 3. Cum paucis & incompoſitis in bellum progreditur. *& lib. c. c.* 10. Voluntariis verberibus domi affectus, in publicum progreditur. *Liv. l.* 7. *c.* 41. Quintius ente ſigna progreſſus. *& cap.* 10. *ad fin.* Progredi obviam alicui. *Plin. l.* 7. *c.* 53. Adeo ſani, ut de progredienda cogitarent. *da ogoir di caſa*. ¶ Translate *Cic.* 3. *de Orat. c.* 30. Nunc ad reliqua progrediar, neque ad meum munus penſumque revocabo. *Id. c. Phil. c.* 4. Quid eſt minus hominis, quam ad objicere adverſarin, quod ille ſi verbo negarit, longius progredi non poſſit qui objecerit? *non ſappia che altro dire: non poſſo replicar parola*. *& Phil.* 11. *c.* 3. Mihi quidem & ille perveniſſe videtur, quoad progredi potuerit ferri hominis amentia. *Id.* 5. *de Fin. c.* 15. A primo quidem occulta natura eſt: progredientibus autem ætatibus, ſenſim noſmetipſos cognoſcimus. *coll' avanzarſi degli anni*. *& de Senect. c.* 10. *a med.* Paulum ætate progreſſus. *avanzato in età*. *& Cæſar ad Cicer. pol ep.* 8. *l.* 10. *ad Attic.* Scribendum ad te eniſſimovi, ne quo progrederens, inclinata jam re, qua integra etiam progrediendum tibi, non exiſtimaſſes. *Id. de Amic. c.* 11. Videamus, quatenus amor in amicitia progredi debeat. *quanto innanzi andar debba*. *& lib.* 1. *de Divin. c.* 14. *ad fin.* Divinatio conjectura nititur, ultra quam progredi non poteſt. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 26. *a med.* Repulſi ſunt ii, qui ad omnia progredicotes non ſolum alicui, ſed etiam ſui repulerunt. *h. e.* ad omnia projecti, omoia aggredientes, ut ad honores perveniant. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 47. Abſurdum in adulationem progreſſus. *Flor. l.* 3. *c.* 12. Eo veſa-

vesaniæ progressus est, ut, &c. *Cic. 4. de Fin. c. 23. sub fin.* Procedere & progredi in virtute. *for progressa.* & *Quintil. l. 1. c. 1.* (*al.* c. 2.) Qui paulum aliquid ultra primas litteras progressi, falsam sibi scientiæ persuasionem induerunt. ¶ In infinito est etiam 4. conjugat. *Plaut. Cas.* 5. 1. 9. Obtunsa ure nunc pervelim progredirí senem. ¶ Olim & *progredo* activa positione dictum est, teste *Prisciano l.* 8. *pag.* 799. *Putsch. Novius* apud *Non. c.* 7. *n.* 47. Age, move te, in navem primus progredi.

PROGRESSIO, onis, f. *Pandore inusitate, annunciamento, progressio, πρόβασις, προκοπή*, actus progrediendi, processio, progressus. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 21. Omnium rerum principia parva sunt, sed suis progressionibus usa augentur. *Id.* 4. *Tusc. c.* 1. Cum tota res militaris divinitus esset constituta, tum progressio admirabilis, incredibilisque cursus ad omnem excellentiam factus est. *Id.* 3. *Offic. c.* 3. *a med.* Quæ & ingenii bonitate multi assequuntur, & progressione discendi. & *cap.* 4. & *lib.* 4. de *Fin. c.* 24. Progressionem facere ad virtutem. ¶ Inter figuras verborum numeratur a *Cicer.* 3. *de Orat. c.* 54. & suetasse ait, eum in oratione semper aliquid priore majus insequitur, ut *Quamdiam* varbis utar *lib.* 8. *c.* 4. unde oratio progreditur quodammodo, & crescit. Evenhpium ponit *Capperonnier.* ex *Verr.* 7. *c.* 66. Facinus est, vincire civem R.: scelus, verberare: prope parricidium, necare: quid dicam in crucem tollere? & ex *Philip.* 2. *c.* 25. *sub fin.* In cœtu vero populi R. negotium publicum gerens, magister equitum, &c.

PROGRESSOR, oris, m. qui progreditur, & procedit. *Augustin. l.* 6. *de Music. c.* 6.

PROGRESSUS, us, m. *Pavanzerf*, idem quod progressio, processus. *Cic.* 2. *Attic. ep.* 21. Quo se consulat, nescit: progressum præcipitem, inconstantem reditum videt. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 20. Stellæ, quæ falso vocantur errantes. nihil enim errat, quod in omni æternitate conservat progressus & regressus constantes & ratos. *Vitruv. l.* 5. *c. ult.* progressum appellat structuram, seu aggerem in mare projectum, quo progredi in aquam liest. *Cic.* 5. *Phil. c.* 17. *a med.* Progressum ætatis exspectare. ¶ Translate est profectus, *progressio, profitio. Cic. Tusc.* 4. *c.* 19. *ad fin.* & Nep. *in Caton. c.* 3. Philosophiæ principes nunquam in suis studiis tantos progressus sine flagranti cupiditate facere potuissent. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 6. *sub fin.* Balbus, qui tantos progressus habebat in Stoicis, ut cum excellentibus in eo genere Græcis corepararetur.

PROGRESSUS, a, um, particip. a *progredior. Cæs. l.* 3. *B. Civ. c.* 24. His naves cum audacius progressas Pisa ejecisset, &c. ¶ Comparativum est *Tertullian. de anim. c.* 31. Si decrescit suris anima retrograda ætate, quanto magis erat, ut progressiur reverteretur mille post annis?

PROGUBERNATOR, oris, m. qui gubernatoris vicem gerit. *Cæcil.* apud *Non. c.* 13. *n.* 16. Qui progubernatas prope everrit profumtam. Al. aliter leg.

PROGYMNASIUS, ii, m. qui ante alium exercetur, qui præit exercitatione. *Senec. ep.* 83. Progymnasios meos quæris. Alii rectius leg. *prægymnastes* eodem sensu.

PROGYMNASTES. V. eodem præced.

PROH. V. *Pro*, interject.

PROHIBĔO, hibes, hibui, hibitum, a. 2. *tenere lontano, impedire, κωλύω, ἔργω*, procul teneo, arceo, submoveo, impedio ne quid fiat: quasi porro habeo. *Lucret. l.* 1. *v.* 971. Prohibere & abstare. & *lib.* 2. *v.* 785. Irepedira & prohibere. & *lib.* 1. *v.* 975. Prohibere & officere. *Plaut. Epid.* 2. 2. 103 Ne te censeat filii eausa facare, quo illure ab illa prohibeas. *Id. Mil.* 3. 1. 105. Hæc atque alia damna multa mulierum me usore prohibent. *Cæs. l.* 1. *B. Gall. c.* 10 Locis superioribus occupatis, itinere exercitum prohibere conantur. & *cap.* 15. Hostem repinis, pabulationibus, populationibusque prohibere. & *lib.* 4. *c.* 34. Et hostem a pugna prohibeerent. & *lib.* 2. *cap.* 11. Ab injuriis vim hostium prohibere. *Cic.* 5. *Verr. c.* 24. *in fin.* Ab Apronio Equitem R. biduum cibo tectoque prohibitum. *Colum. l.* 6. *c.* 7. Prohibendus erit bos potione per triduum. *Cic. Verr.* 6. *c.* 64. *sub fin.* Quod prædones procul ab insula Sicilia prohibuisset Verres. *Id.* 2. *Phil. c.* 18. *ad fin.* Patri persuasi, ut eum a tua noa reodo familiaritate, sed etiam congressione, patrin jure & potestate prohiberet. *Id. pro Ligar. c.* 5. Nos jacentes ad pedes supplicum voce prohibebis? *h. e.* impedies, ne voce supplicum utamur? ¶ Prohibere comitia dicitur vitiare diem morbo, qui vulgo quidem *major*, ob id ipsum comitialis appellatur. Cato: Si fervo aut ancillæ dormienti evenit, quod comitia prohibere solet, &c. *Festus.* ¶ Prohibere se ab injuria, *abstinere. Cæs. l.* 2. *B. Gall. c.* 28. *extr.* Finitimis impetravit, ut ab injuria & maleficio se suosque prohiberent. ¶ Cum particulis *ne, ut*, & conjunctivo. *Cic. in Dejot. Verr. c.* 10. *sub fin.* Quod & potuisti prohibere, ne fieret, & debuisti. *Id. Fam.* 12. *ep.* 5. Hiemem credo adhuc prohibuisse, quo minus de te certum haberemus. *Id. pro Rosc. Amer. c.* 52. Dii prohibeant, ut hoc perfidium fecturum existimetor. ¶ Cum accusativo & dativo personæ. *Plaut. Curcul.* 5. 2. 7. Obsecro, parentes ne meos mihi prohibeas? *h. e.* impedias, ne meos parentes noscam? Potest etiam subintelligi *nosse.* ¶ Cum infinito *Martiav. Dig. lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 41. Reo criminis postulato, interim nihil prohibet, recte pecuniam a debitoribus solei. *Cic. 1. Fam. ep.* 9. Qui Bibulum eetre domo prohibuissent. *Id.* 3. *Offic. c.* 21. Qui peregrinos urbibus uti prohibent. ¶ Cum genitivo *Sil. l.* 6. *v.* 27. captæ prohibera nequiret Cum Pœnos aquilæ. *h. e.* eum acquiret prohibere Pœnos a capiendo Aquila legionis. ¶ Cum ablat. rei, & pœposit. *de. Lucil.* apud *Non. c.* 12. *n.* 35. Solus jam vim de clasie prohibuit Vulcaniam. ¶ Pro defendere, tueri. *Cic. pro leg. Manil. c.* 7. *a med.* A quo periculo prohibete rempublicam. *Id. in Bruto, c.* 96. Ut adultam virginem ab armatorum impetu prohibeamus. *Id. pro Leg. Manil. c.* 7. Magnum ejectum aumerum calamitate prohibere. *Id.* 2. *Offic. c.* 12. Tenuiores iojuria prohibere. ¶ coercere, cohibere, *reprimere. Cic. Cæcil.* 2. *c.* 12. Q. Metellus aut apprimet hominem, aut omnes ejus motus conatusque prohibebit. ¶ vetare, interdicere, *prohibere, vetare*. Distant tamen *veto*, & *prohibeo*, quod vetamus dictis, prohibemus etiam factis. *Plaut. Curcul.* 2. 2. 33. Nemo hic prohibet, nec cetat. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 14. Lex recta imperens, prohibensque contraria. *Martial. l.* 6. *epigr.* 86. Quando ego vos, medico non prohibense, bibam? ¶ *Dii prohibeant*, averruncent, avertant, ne faxeint, *tolge Iddia. Terent. Andr.* 3. 3. 36. Si eveniat, quod dii prohibeant, discessio. Adde *Cicer. pro Rosc. Amer. c.* 52. Piroiora sunt illa *Terentii Adelph.* 2. 4. 11. Deos quæso, ut istæc prohibeant. & *Her.* 2. 1. 20. Dii mala prohibeant. & *Virg.* 3. *Æn. v.* 265. Dii prohibete minas: dii talem avertite casum. ¶ *Prohibitio, is, it, ἀπαγόρευσις*, prohibeam, vel prohibuecim. *Cato* R. R. *c.* 141. Mars pater, te precor, uti tu morbos, calamitates intemperiasque prohibessis, defendas, averruncesque. *Plaut. Pseud.* 1. 1. 11. Misere miseri sum, Pseudole! *Pseud.* Id te Jupiter prohibessit. (Ubi notandus accusativus communis. Sic *Ampb.* 4. 3. 17. Nisque me Jupiter, neque dii omnes id prohibebunt, si volent, quin sic faciam, uti constituí.) *Cic.* 3. *de Legib. c.* 3. *ad fin.* Quodque ii prohibessint, rarum est. ¶ Synæresis est, vel syncope in illo *Lucret. l.* 1. *v.* 975. Nam sive est aliquid, quod prohibeat, officiatque. Est qui leg. *probeat*. Putaat enim, quia *probi* quasi *probibi* dicti sunt, teste *Festo*, eiism *probeo* pro *prohibeo* dictum olim fuisse.

PROHIBITIO, onis, f. *allontanamento, prohibizione, ἀποκώλυσις. Quintil. l.* 9. *c.* 2. a *præcep.* Quamquam illa non pœna, sed prohibitio sceleris fuit. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 19. *leg.* 8. Aut dignitatis depositionem, aut alicujus actus prohibitionem.

PROHIBITOR, oris, m. *allontanatore, prohibitore, κωλυτής*, qui prohibet, h. e. aceet, aot vetat. *Arnob. l.* 7. *pag.* 249. Æsculapius exercitationem pestimarum propulsitor, prohibitor, & avtiactor. *Ammian. l.* 21. *cap.* 12. (*al. c.* 21. & 22.) & *lib.* 24. *c.* 4. *a med.* (*al. c.* 25.) Occupatis prohibitoribus, patefacit sque latebris. *i dissensors.* & *Apul. de deo Socrat.* Nulla adhortatore unquam indigebat, ut vero prohibitore nonnunquam.

PROHIBITORIUS, a, um, *allontanante, prohibitivo, κωλυτικός*, ad prohibendum, seu arcendum, vel vetandam inferviens. *Plin. l.* 10. *c.* 14. Cheiam avem quidam elanatoriam dicunt, Libeo prohibitoriam. *Ulpian. Dig. lib.* 43 *tit.* 26. *leg.* 2. Interdictum prohibitorium.

PROHIBITUS, a, um, *tenuto lontano, impedito, proibito, virtato*, procul habitus, vetitus. *Sueton. in Ner. c.* 35 *extr.* Alios diuturnum victum prohibitos quæ ste. *Plin. l.* 10. *c.* 33 *circa med.* Aceu eurporis gravitate prohibitæ sublime petere. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 22. *leg.* 7. *sub fin.* Majoribus honoribus prohibentur, minores petere non prohibetur. ¶ Absinere *Senec. ep.* 83. a *med.* Plures enim pudore peccandi, quam boni voluntate prohibitis abstinent.

PROHINC, adverb. igitur, ergo, pronde. *Apul. l.* 3. *Metam.* Prohinc torutantis veritas eruenda. *Id. l. b.* 5. Prohinc cubiculo te cetee. Adde *lib.* 11.

PROJECTE, adverb. abjecte, cum contempta, sine cura. *Tertull. de Pudic. c.* 13. Apostolus esto eam fœlicratam libidinem tam projecte ignovisset?

PROJECTIO, onis, f. *πρόβλησις*, actus projiciendi, extensio. *Cic. in Orat. c.* 18. *ad fin.* Brachii projectio in contentionibus, contractio in remissis. *Pandimento.* & *Fest. in Tullius.* Tuntos alii dixerunt esse filanos, alii rivos, alii vehementes projectiones aquæ arcuatim fluentis: quales sunt Tiburi in Aniene.

PROJECTITIUS, & Projecticius, a, um, espositus. *Argum. Cistell. Plauti*, quod quidam *Sidonio* tribuunt. Lemnique natam desponait adolescentulo Amore capto illius projectitiæ.

PROJECTO, as, frequent. a *projecto. Plaut. Bacch.* 3. 6. 38. Etiam ne ultro tuis me projectas probris? *idest* injuris affacis. Alii leg. *prolectas*. h. e. provocas. *Eutr.* apud *Rufinian. de figur. Synerif.* Ego pinjector, quod tu peccas. *h. e.* rejicior, damnor, arguor.

PROJECTORIUS, a, um, adject. ejiciedi vim habens. *Theodor. Prisciau. de dicto, c.* 15. Projectorium eim participare. *Æmil. Macer l.* 4. *c.* 1. Herba projectoriæ virtutis.

PROJECTURA, æ, f. *sporto, prominenza, προβολή, ἐκφορά*, projectum, prominentia, & veluti supercilium cujusque rei, ut coronarum in architectura, &c. *Vitruv. l.* 3. *c.* 2. Crepidines & projecturæ spirarum. & *cap.* 3. Spirarum projecturæ non præcedant extra solidum. & *ibid.* Projectura cymatii.

PROJECTUS, us, m. projectio. In fcato easa sing. *Lucret. l.* 3. *v.* 1001. Quamlibet immani projectu corporis evlet. *estrusione.* & *Plin. l.* 17 *c.* 12. *a med.* Omnium, quæ projectu frondis ita defenduntur, ut per ipsas noa desinant imbres, stilla sueva est.

PROJECTUS, a, um, *gettato innanzi, a lungi, ἀπόβλητος, πρόβλητος*, ante, aut procul jactus. *Virg. l.* 4. de *L. L. cap.* 5. Putsfcebaat ibi cadavera projecta. *Horat. epod.* 6. *v.* 19. *de rone.* Projectum odoraris cibum. ¶ Item abjectus, prostratus, *disteso, prostrato, coricato. Cæs. l.* 7. *B. Gall. c.* 26. Matresfamilias flentes, projectæ ad pedes suorum. *Id. l.* 2. *B. Civ. c.* 5. Ante simulacra projecti victoriam ab dis exposcereat. & *lib.* 3. *c.* 98. Passis palmis, projecti ad teeram, flentes ab eo pstierunt salutem. *Plin. l.* 10. *c.* 63. Vulpes in latera projectæ. *disteso in terra in fuoco.* & *Virg. Ecl. c. v.* 76. viridi projectus in antro. *Stat.* 12. *Theb. v.* 328. projectus cæspits nudo. *Sil. l.* 15. *v.* 309. framine projectus duro. *Horat. lib.* 2. *sat.* 3. *v.* 112. Si quis ad ingentem frumenti scim-

ſemper acervum Projectus vigilet cum longo fuſte. ¶ rejectus, abjectus, expoſitus, temere jactus, & neglectus, *gettato, e abbandonato. Plaut. Ciſtell.* 1. 2. 5. Puellam projectam ex angiportu ſubtuli. *Caſ. l.* 1. *B. Civ.* c. 30. Projectus ac proditus a Cn. Pompejo. *Salluſt. in epiſt. Pomp. ad Sen.* Quem contra ætatem projectum ad bellum ſævißimum, cum exercitu optume merito, fama confecißis. *Id. in Jug. c.* 17. Cujus impio facinore in has miſeras projectus ſum. *b. e.* conjectus, & relictus. ¶ profuſus, effuſus. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 90. ſeptem projectus in omnes Nilus. ¶ repulſus, propulſus, *ributtare. Sißenn.* apud *Non. c.* 4. *n.* 349. Romanos impetu ſuo pretelant: projectos perſequuntur. ¶ naufragio ejectus. *Virg. Ecl.* 7. *v.* 42. projecta vilior alga. *Lucret. l.* 5. *v.* 223. ſævis projectus ab undis Navita nudus humi jacet. *Ovid. l.* 2. *ex Pont. ep.* 3. *v.* 30. Vix duo projecto, treſve tuliſtis opem. *Id. Heroid. ep.* 2. *v.* 135. Ad tua me fluctus projectam litora portent. ¶ depoſitus, abjectus. *Petron. in Satyr. c.* 136. *a med.* Projectaque veſte in aditu ſteti. *depoſta, meſſa giù. & Horat. l.* 2. *ſer.* 7. *v.* 53. projectis inſignibus, annulo equeſtri. Romanoque habitu. *Sil. l.* 10. *v.* 42. Per medios agitur, projecto lacris amore. *Ovid. Met.* 6. *verſ.* 544. ipſa pudore projecto tua facta loquar. ¶ prominens, protentus, procurrens, *ſporto in fuori, ſporgente, laſſo innanzi. Cic. Verr.* 6. *cap.* 11. Urbs erat ejuſmodi loco, atque ita projecta in altum, &c. *Virg. Æn.* 3. *v.* 699. projectaque ſaxa Pachyni radimus. *Liv. l.* 22. *c.* 20. Continentis projectas penè prætervehi. *Nep. in Chabr. cap.* 2. projecta haſta impetum excipere hoſtium. *Sißenn.* apud *Macrob. l.* 6. *Saturn. c.* 4. Scutis projectis tecti. *Id. ibid.* Arbor circum projectis ramis majorem partem loci ſummi tegebat. *Virg.* 10. *Æn. verſ.* 587. projecto dum pede lævo Aptat ſe pugnæ. *Cic.* 3. *de Orat c.* 59. Brachium procenius projectum, quaſi quoddam telum orationis. *Suetan. in Tita, c.* 3. Neque procera ſtatura, & ventre paulo projectiore. *Lucan. l.* 4. *v.* 755. Oraque projecta ſqualent arentia linguæ. *b. e.* exſerta. ¶ Translate *Cic. in fragm.* apud *Non. c.* 4. *n.* 374. Juſtitia foras ſpectat, & projecta tota eſt, atque eminet. ¶ *Prorectus* eſt membrum ædium prorainene, ut mœnianum, & ſubgrunda, *ſporto, V. Immoſſus.* ¶ De loco depreſſo, jaceati, porrecto, extento. *Lucan. l.* 8. *v.* 442. ſi regnis times projecta ſub auſtro. *Plin. l.* 3. *c.* 6. Inſula a ſeptemtrione in meridiem projecta. *Sil. l.* 6. *v.* 646. ubi lætis Projecta in campis nebulas exhalat inertes, Et ſedet ingentem paſcens Mevania taurum. ¶ Translate eſt immoderatus, effrenatus, ad omnia ſe cupide projiciens, profligatus, impudens, *ſmoderato, audace, ecceſſivo, ſfrenato, ſfrontato. Cic.* 3. *Verr.* 1. Homo ad audendum projectus. *Id. pro Dom. c.* 44. Videte hominis intolerabilem audaciam cum projecta quadam & effrenata cupiditate. *Id. pro Cinean. c.* 65. Quorum eminet audacia, atque projecta eſt. *Tacit. l. Hiſt. c.* 5. Projectiſſima ad libidinem gens. *Gell. l.* 1. *c.* 15. *extr.* Homines in verba projectos, locutuleios, & blamrones, & lingulacas dicerunt. ¶ Item vilis, abjectus, contemptus, *vile, avvilito, abbietto, diſprezzevole. Liv. l.* 2. *c.* 27. *a med.* Non eſſe defertam omnino rempublicam, neque projectum conſulare imperium. *Tacit. Ann.* 3. *cap.* 65. *extr.* Etiam illum, qui libertatem publicam nollet, tam projectæ ſervientium patientiæ tædebat. *Prudent. in Romano, v.* 153. Quid eſſe vobis æſtimam projectus? ¶ Item demiſſus, abjectus. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 65. Vitellii vultus projectus, & degener. ¶ *Projecta ſacra* appellantur, quæ fulguiante cœlo fiunt. Tunc enim projecta depellendorum fulgurum, vel procurandorum bonorum cauſa fiunt. Ita *Feſtus* poſt *Pesannia.* Suſpicor, inquit *Dacerius*, projecta inde dicta fuiſſe, quod in ſcrobe ea ſacra fierent, ubi poſtea fulmen conderetur.

PROJICIO, jicis, jeci, jectum, a. 3. *gettar innanzi, e via, e lontano, προβάλλω, προτείνω*, ante, aut procul jacio, abjicio. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 81. Crates projicere, fundis, ſagittis anſtros de vallo deturbare. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 200. qui ſervos projicere aurum in media juſſit Libya. *Caſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 36. Aquilam intra vallum projecit. *& lib.* 7. *c.* 25. Projicere aliquid in ignem. *Propert. el.* 6. *v.* 4. *l.* 3. Dum ſatibunde mero menſam procellit, & in me Projicit infana cimbia plena manu. *Virg.* 5. *Æn. v.* 402. In medium geminos immani pondere cæſtus Projecit. *& verſ.* 673. galeam ante pedes projecit inanem. *Id. Æn.* 12. *v.* 256. prædamque ex unguibus ales Projecit fluvio. *& Æn.* 6. *v.* 836. Projice tela manu. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 98. Projicere arma. *gettare, deporre.* ¶ Projicere ſe, *gettarſi. Caſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 25. Projicere ſe ex navi. *Cic. pro Sext. c.* 11. *ſub fin.* ad pedes alicujus. *Liv. l.* 2. *c.* 23. ſe in forum. *b. e. ſe* proripere. *Virg.* 9. *Æn. v.* 444. Tum ſuper examinem ſe ſe projecit amicum. ¶ Translate *Cic.* 9. *Attic. ep.* 6. Epiſtolæ tuæ monent, & rogant, ne me projiciam. *& ipſi Anicen. ibid. ep.* 12. Tum poteramus deliberare, non ſcilicet integra re, ſed certe minus infracta, quam ſi nos projeceris te. *projecere ſe* his locis eſt, ſine conſilio caleriter urbem relinquere, & temere ſe fugæ dare, nullo certo loco conſtituta, quo confugias, & quaſi in apertum exitium ruendo. *Id.* 2. *de Fin. c.* 22. *a med.* Quod adulterium, quod ſtuprum, quæ libido non ſe proſipiet, ac projiciet, aut neculitione prepoſita, aut impunitate, aut licentia? *b. e.* exſeret, erumpet, effundet. *Id. pro Cæl. c.* 9. *a med.* Si qui ſe in hoc judicium ſunte projecerint, excluditote eorum cupiditatem. *b. e.* cupide ac temere ſe intromiſerint. *Liv. l.* 25. *c.* 37. In mulierbres & inutiles fletus ſe projicere. ¶ Pro expello, ejicio. *Ovid. 15. Met. v.* 504. immeritumque pater projecit ab urbe. *Cic.* 2. *Cæſil. cap.* 2. *extr.* Urbe lætari mihi videtur, quod tantam peſtem evomuerit, ſoraſque projecerit. ¶ rejicio, abjicio, umitto, & negligo. *Plaur. Ciſtell.* 2. 3. 74. Eam poſtquam peperit, juſſit parvam projici. Ego projeci, alia mulier ſuſtulit. *b. e.* expoſui. *Cic. Phil.* 13. *c.* 3. *a med.* Nec pro his libertatem, ſed pro libertate hæc projicias. *Virg. 6. Æn. v.* 436. lucemque peroſi Projecere animas. *Plin. l.* 7. *ep.* 27. Projicere ſpem ſalutis. *Caſ. lib.* 2. *B. Gall. cap.* 25. Accuſate Belgas, qui ſe populo R. dediditſent, & patriam virtutem projeciſſent]. *Horat. in art. Poet. verſ.* 97. Projicit ampullas, & ſeſquipedalia verba. ¶ ſtercorare, praſtrare. *Val. Flacc. lib.* 7. *verſ.* 141. ſtratoque graves projecerat artus. *Stat. lib.* 1. *v.* 387. *Theb.* hic artus imbri ventoque rigentes projicit. ¶ extendere. *Cic. in Top. c.* 4. *ad fin.* Id ſolum eſſe ambitus ædium, quod parietis communis tegendi cauſa tectum projiceretur. *Pacuv.* apud *Gell. l.* 4. *c.* 17. *extr.* Id promontorium, cujus linguam in altum projicit. ¶ fundere, profundere, emittere. *Manil. l.* 4. *v.* 259. Illin quoque, inflexa fontem qui projicit urna. *b. e.* Aquarius. *Hor. de B. Alex. c.* 24. *ad fin.* Ut lacrymas, quas io colloquio projecerat, gaudio videretur profudiſſe. *Senec. epiſt.* 10. Repeto memoria, quam magno animo quædam verba projeceris, quanti roboris plena. *b. e.* protuleris. ¶ differre. *Tacit. Annal.* 2. *c.* 36. Quantum odii ſore ab his, qui ultra quinquennium projiciantur. ¶ *Projicere alicujem*, rejicere, negligere, deſerere, nullam ejus rationem habendo. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 32. Nunne antremam fortunam ſequi paretos projecit ille? ¶ relegare. *Tacit. Ann.* 1. *c.* 3. Ut nepotem unicum Agrippam in inſulam Planaſiam projiceret. Adde *lib.* 4. *c.* 71. ¶ Projicere diem, *Stat.* 2. *Theb. v.* 237. luce ſe privare, neulos ſibi aruendo. ¶ *Projecere*, inquit *Non. cap.* 2. *n.* 712. effundere, honeſte poſitum. *Sißenn. ibid.* Tum poſtquam apud Perußinos ejus facti mentionem projecit. Hæc, opinor, *Sißenna* vult dicere, negligenter jecit, quaſi aliud agens meminit. ¶ projectum facere. *Cæſar Dig. lib.* 8. *tit.* 2. *leg.* 1. Jus immittendi tigni in parietem vicini, projiciendi, protegendi, &c. ¶ Sequente infinito, *Claudian. l.* 2. *de rapt. Pros. v.* 3. levibus projecemt auris Indociles arrare comas.

PROIN, *per eò, però*, adverb. idem ac *proinde*: ſed Poeticum, & fere Comicum. *Terent. Andr.* 2. 4. 5. Proin ta fac, apud te ſies. *Id. Eun.* 1. 2. 26. Proin tu, taceri ſi vis, vera dicito. *Plaut. Stich.* 5. 2. 19. Proin tu lavare propera. *Id. Mil.* 3. 1. 185. Proin, Palæſtrio, quam poteſ, tam verba confer maxime ad compendium. *Id. Capt. prol. v.* 63. Proin ſi quis pugnam exſpectat, lites contrahat. *Catull. carm.* 20. *de Priapo, v.* 16. Proin viator hunc deum vereberis. ¶ Sunt qui *Cæſarem* tribuunt *Cæſil.* 2. *c.* 5. ſed *proinde* tectius ibi al. leg.

PROINDE, *però, per eiò, per queſto, ſiì*, conjunctio idem valens, quod ideo, propterea, quapropter, ideoque. *Cic.* 2. *Cæſil. c.* 5. *extr.* Proinde aut ancant, aut quieſcant. *Id. Fam.* 11. *ep.* 6. Proinde fac, animum tantum habeas, quanto, &c. *Salluſt. in Jug. c.* 53. Proinde parati intentique eſſent, ſigno dato, Romanos invadere. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 38. *ad fin.* Proinde ſi quid in nobis animi eſt, perſequamur earum mortem. *Virg.* 11. *Æn. v.* 383. Proinde tona eloquia ſolitum tibi, meque timoris Argue. (diſyllab. & ita ſemper *Lucret.* itemque *Sil. l.* 2. *v.* 353. &c.) ¶ Aliquando eſt adverb. ſimilitudinis, idem ac *perinde*, æque, pariter, *parimente, egualmente. Juſtin. l.* 41. *c.* 3. *ſub fin.* Proinde ſecunda, adverſaque ſilentia tegunt. *Lucret. lib.* 4. *v.* 647. Ut ſunt diſſimiles extrinſecus, &c. proinde & ſemimibus diſtant, variantque figuris. *Plaut. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 24. Hunc filii loco non proinde habere, tuque mihi videtur. *Petron. in Satyr. c.* 83. Senex canus, qui, &c. ſed cultu non proinde ſpecioſus. *Gell. l.* 9. *c.* 3. Diis habeo gratiam, non proinde quia natus eſt, quam pro eo quod eum naſci contigit temporibus tuis. *ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπὶ τῇ γενέσει τε παιδὸς, ὡς ἐπὶ τῷ κρῖναι τὸν τῶν ἀνθρώπων ἄριστον γεγονέναι.* ¶ Sequentibus particulis *ac, quaſi, atque*, ut. *Lucret. l.* 3. *v.* 1067. Si poſſeat homines, proinde ac ſentire videntur, Pondus ineſſe animo, quod ſe gravitate fatiget, Et quibus id fiat cauſis, cognoſcere, &c. haud ita vitam agerent. *come. Plaut. Trin.* 3. 2. 33. Tibi proinde ac merere, ſummas habeo gratias. *Sr.linſt. in Jug. c.* 4. Proinde quaſi prætura & conſulatus, atque alia hujuſcemodi per ſe ipſa clara, magnifica ſint, ac non perinde habeantur, ut eorum, qui ſuſtinent, virtus eſt. *come ſe. Lucret. l.* 4. *v.* 968. Proinde quaſi ignotas facies atque ora tuantur. *Synerſius.* Sic *lib.* 3. *v.* 1049. Oſſa dedit terræ, proinde ac famul infimus eſſet. *Terent. Phorm.* 2. 3. 35. Proinde capiſcara, quaſi non noſſes. (Ita leg. atiam *Donat.*) *Varr.* apud *Gell. l.* 13. *c.* 28. Neque minus multi imperiti, proinde atque habeant ea, ſunt uſi. *Nep. in Lyſand. c.* 2. Proinde ac ſi iidem firmiſſimi fulerent eſſe amici, qui conſtantes fuiſſent inimici. *Gell. l.* 2. *c.* 8. Proinde atque ſi primitus Latine factum eſſet. *Plaut. Ampb.* 3. 3. 26. Hæc curata ſint, fac ſis, proinde adeo ut me velle intelligis. *Adde Cicer. pro Quint. c.* 14. & *Tuſcul.* 5. *c.* 2. *Varron. l.* 3. R. R. *c.* 8. *Lucret. l.* 5. *v.* 728. *Verron. l.* 5. *de L. L. c.* 7. & *lib.* 7. *c.* 7. & *lib.* 9. *c.* 5. *Salluſt. in Catil. c.* 12. *extr.* & al. quibus locis ſunt qui *proinde* reponunt. Sed ut cetera dubia ſint, loca certe *Lucretii* lectionie variantiam non admittunt.

PROLIUM. V. *Prolium.*

PROLABOR, eris, lapſus ſum, dep. 3. *ſcorrere, ſcorrere innanzi, προπίπτω*, idem quod labor, delabor, nel io antariorem partem labor. *Cic. in Arat. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 44. At Canis ad caudam ſerpeus pralabitus Argo. ¶ Translate eſt ſenſim devenire, paulatim accedere. *Cic. pro Cæl. c.* 20. Huc unius mulieris libido eſt prolapſa, ut, &c. *Id. t. de Legib. c.* 20. Libentes ad iſtam orationem tecum prolaberer. *Senec. controv.* 15. Eo prelapſi ſunt mores, ut nemo ad ſuſpicanda adulteria nimium credulus videri poſſit. *Liv. l.* 30. *c.* 12. *a med.* In miſericordiam prolapſus eſt animus victoris. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 10. Paulatim inde ad jurgia prolapſi. ¶ Item longius oratione prevehi, aacurrere. *Cic. pro Cæcin. c.* 35. Me longius prelapſum eſſe, quam retia veſtri judicii poſtulabit. ¶ Item

exci-

necidere, labi. *Id. pro Font. c. 9.* Ne quod ab aliqua cupiditate prolapſum verbum videatur. ¶ Eſt etiam labendo cadere, procidere, delabi, *videre. Liv. l. 27. c. 27.* Poſtquam Marcellum proſternentem ex equo moribundum *videre. & cap. 32.* Equus pila trajectus prolapſum per caput regem effudit. *Plin. l. 27. c. 8. ſub fin.* Putatur ex arbore alta prolapſus. *Ovid. in Ibin, v. 223.* matris prolapſus ab alvo. *Suetan. de Grammat. c. 2.* Cum prolapſus in cloacæ foramen crus fregiſſet. *Mamertin. in gratiar. act. ad Julian. c. 6.* Prolapſum cælo excepere Pelladium. ¶ Transitive eſt aberrare, errare, fallere. *Cic. pro Quinct. c. 24.* Cogitabam fore, uti permultis in rebus timore prolaberer. *Id. l. 2. ad Attic. ep. 17. a med.* Quæſtiſ ſunt ſe cupiditate prolapſos nimium magno conduxiſſe. *Plin. l. 28. c. 8. a med.* Virum aliæ fugacem, nimia juvandi mortales ſtudio prolapſum. *Val. Max. lib. 6. cap. 2. n. 5.* Vini uſus olim Romanis feminis ignotus fuit, ne ſcilicet in aliquod dedecus prolaberentur.

PROLAPSIO, onis, f. *ſtruccicolamento*, ἀλιάδησις, actus prolabendi, lapſio, lapſus. *Cic. pro Cæl. c. 17. ad fin.* Vix lubricæ, quibus inſiſtere, aut ingredi ſine caſu aliquo, aut prolapſione vix poſſet. ¶ Item caſus, *ruina*, πρόπτωσις. *Suetan. in Aug. cap. 30.* Alveum Tiberis completus ruderibus, & ædificiorum prolapſionibus coarctatus.

PROLAPSUS, a, um, *ſtruccicolato, cadute*, lapſus, delapſus. *Propert. l. 1. el. 20. v. 47. de Hyla.* Prolapſum leviter facili trahere liquore. *Virg. 2. Æn. v. 555.* Trojam incenſam, & prolapſa videntem Pergama. V. *Prolaber*.

PROLATATIO, onis, f. *dilazione*, ὑπέρθεσις, dilatio. *Tacit. 3. Hiſt. c. 82.* Sed omnem prolatationem, ut inimicam victoriæ, ſuſpectabant. Al. leg. (inter quos *Jur. Gronov.*) *prolationem*.

PROLATATUS, a, um, *differito*, dilatus, protractus, extenſus: participium a prolator. *Tacit. l. 13. Ann. c. 34.* Prolatatum inter Parthos, Romanoſque de obtinenda Armenia bellum acriter ſumitur. Al. leg. *prolatorum*.

PROLATIO, onis, f. *allungamento, dilazione, ὑπέρθεσις*, extenſio, protenſio. *Liv. lib. 31. cap. 5.* Et prolationem finium, victoriamque & triumphum portendi. ¶ Sumitur etiam pro dilatione, *dilazione*. *Cic. pro Rab. Perduell. c. 3.* Cum alteri ad prolationem judicii bidoum quæreretur. *Cæſ. l. 3. B. Civ. cap. 32.* Prolationem diei donationum eſſe dicebant. *Cic. Attic. l. 7. ep. 12.* Nec eum rerum prolatio, nec Senatus diſcrſus tardabit. *ſoſpenſione de' pubblici affari, tempo di ferie*. V. *Proferre*. *Plaut. Mil. 2. 2. 95.* Trecentæ poſſunt cauſæ colligi: non domi eſt, abiit ambulatum, dormit; quamtumvis prolationum. ¶ Item narratio, expoſitio. *Cic. in Orat. 1. 34.* Commemoratio antiquitatis, exemplorumque prolatio. *Liv. l. 22. c. 13.* Sed Punicum abhorreas ne ab Latinorum nominum prolatione, pro Cæſino Cæſilinum dua ut acciperet, fecit. *proferimento, pronunzia*.

PROLATO, as, n. 1. *dilatare, ampliare, ὑπερτιθέω*, dilato, extendo. *Colum. in præfat. l. 1.* Quibus, diuturna permittente pace, prolatare licuit rem ruſticam. *Quintil. declam. 3. c. 13.* Non de prolatando tibi imperio res eſt. *Lucret. lib. 1. v. 981.* Effugiumque fugæ prolatet copia ſemper. *b. e.* amplificet, longius faciet. ¶ Eſt etiam producere ſecundum tempus, differre, protrahere, *differire*. *Cic. Cæcil. 4. c. 3. intr.* Id oppidum ſuſtinendo ac prolatando nulla pacta poteſt. *Salluſt. in Catil. 1. 44.* Dubitando & dies prolatando. *Tacit. l. 6. Ann. c. 42.* Sed ubi diem ex die prolatabant. *Id. Ann. 11. c. 37.* Prolatare vitam. *Liv. l. 21. c. 5.* Nihil prolatandum ratus. *Salluſt. in epiſt. Mithrad. ad Arſac.* Pretio diem belli prolatat. *Id. in orat. Philip. contra Lepid. a med.* Ne prolatandis ſeditionibus inquies ipſe, nos in ſolicitudine retineas. *col tirar innanzi, allungare*. Adde *Sil. l. 3. v. 142.*

PROLATUS, us, m. prolatio. *Tertull. adverſ. Valentinian. c. 33.* in ſcuto caſu ſingulari.

PROLATUS, a, um, *portato, meſſo, e tirato fuori, cſibito, moſtrato*, προφερόμενος, in medium allatus, expoſitus, exhibitus, oſtenſus. *Cic. 6. Verr. c. 26. intr.* Nonne ea & prolatis, & non prolatis tabulis condemnari neceſſe eſt? *Lucan. l. 4. v. 97.* Non deeſt prolato jejunus venditor auro. ¶ Dictus, narratus. *Terent. Hecyr. 1. 2. 28.* Qui iſtuc credam ita eſſe? dic mihi, Parmeno. *Par.* Non eſt opus prolato. hoc perconterier deſiſte. *Cic. 2. de Divin. c. 66.* Multæ ſunt a te ex hiſtoriis prolata ſomnia. *cavate, e raccontate*. ¶ elatus, commotus. *Lucan. l. 2. v. 493.* Cæſar calida prolatus ab ira. *trasportato dalla collera*. ¶ protractus, projectus, extenſus, *ſteſo, allungato. Feſtus*: Prolato ære udſtitit, Ennius in Achille Ariſtarchi cum ait, ſignificat clypeo ante ſe protenſo. *Quintil. l. 11. c. 3. a med.* Dextra paulum prolata extra ſinum. *Plin. l. 2. c. 47.* Iiſdem ventis in contrarium navigatur, prolatis pedibus, &c. V. *Pes*. ¶ vulgatus, editus. *Autea ad Cicer. poſt epiſt. 8. lib. 10. ad Attic.* Non exiſtimaſſem rumorem, qui de te prolatus eſt. *Cic. pro Mur. c. 13.* Sapiens exiſtimari nemo poteſt in ea prudentia, quæ neque extra Romam uſquam, neque Romæ, rebus prolatis, quidquam valet. *b. e.* poſtquam Cn. Flavius, qui rationem agendi in foro a JCtis data opera occultatam, ſuſtulit & notis eorum enpoſitis, protulit, ut habetur *ibid. c. 11.* ¶ Item in aliud tempus dilatus, protractus, productus, *differito, portato innanzi. Tacit. 3. Ann. c. 21.* Druſus rediens Illyrico, quamquam patres cenſuiſſent, ob res priore ætate geſtas ut ovans iniret, prolato honore urbem introvit. ¶ Hinc *res prolatæ* in foro dicuntur, cum juſtitium indictum eſt, & actiones forenſes, atque urbana munera intermittuntur ad tempus, *tempo di ferie. Cic. 14. Attic. ep. 5.* Meam ſuſtulam verecundiam, qui legari noluiſſem ante res prolatas, *ne* deferre videar hunc rerum tumorem. Adde *ad Q. Fr. l. 3. ep. 8. a med.* & *Auſſ. Pacuv. ad Piſon. v. 74.* Feſtive *Plaut.* ex perſona Paraſiti, *Capt. 2. 2. 20.* Ubi res prolatæ ſunt, cum eus homines eunt, ſimul prolatæ res ſunt noſtris dentibus. Contrarium eſt *res redactæ*. V. *Redeo*.

PROLECTATUS, a, um, *allettato*, illectus, delectatus. *Martian. Capell. ſub init. l. 8.* Nuptialis gratiæ nomine prolectatus.

PROLECTIBILIS. V. *Pleciilis*.

PROLECTO, as, avi, 1. *allettare, luſingare*, ἑλκύω, illecto, allicio: a *lacto*, quæ notat blanditiis trahere. *Cic. pro Flacc. c. 8.* Egenos & leves ſpe largitionis, & viatico publico, privata etiam benignitate prolectat. *Virruv. in proœm. lib. 5.* Verſuum diſtincta pronuntiatio prolectando ſenſus legentium, &c. *Ovid. 4. Faſt. v. 433.* Prada puellares animos prolectat. *Apul. l. 5. Metam.* Et illæ ſedatæ lacrymæ poſtliminio redeunt, prolectante gaudio. *Id. in Apolog.* Veneficiis aliquem pulchrare ad nuptias. ¶ In loco *Ciceronis* eſt qui leg. *perlectat*. ¶ Pro laceſſere, provocare, *Plaut. Bacch. 3. 6. 38.* Etiamne altero tuis me prolectas probris? Alii leg. *projectas*.

PROLEGATUS, i, m. Legati vice fungens. Vetus Lapis ſub Nerone ſcriptus, apud *Muratur. pag. 217. n. 4.* L. Licinius L. F. Gal. Glaucus Lucretianus ..... Prolegat. Inſularum, Baliarum, &c. Adde alium apud *Gruter.* & *Maffeium*, quem V. in *Pedaneas*.

PROLEPSIS, is, f. *anticipazione*, πρόληψις, vox Græca, *preſunzione*, & *occupatio* Latine dicta, a πρὸ, ante, & λαμβάνω, capio, ſignificat figuram loquendi apud Grammaticos, cum ante numerus verba redditur, quam perſonæ definiantur, ut in illo *Virg. Æn. 12. v. 161.* Interea reges, ingenti rotæ Latinus Quadrijugo vehitur curru, *&c.* bigis it Turnus in albis, *&c.* Tum pater Æneas, *&c.* Et juxta Aſcanius, *&c.* Procedunt caſtris. Ire *Donnel. l. 2. pag. 438. Priſcian.* ¶ Item cum id, quod poſterius accidit, ante tempus adſcribitur, ut Æn. 1. v. 6. Lavinaque venit litora. Nondum enim, inquit *Donnel. ibid. pag. 439.* erat Lavinium, cum ad Italiam venit Æneas. Simile eſt illud *Æn 6. v. 366.* portuſque require Velinos: de quo *Gell. l. 10. c. 16.* & *Salluſtii in fragm.* apud *Donnel. loc. cit.* Montem ſacrum atque Aventinum inſedit. Qui mons, inquit *Donnel.* ob hoc quod illum plebs inſederat, poſtea ſacer dictus eſt. *Aſcon.* ad illud *Cicer. Verr. 3. cap. 45. ſub fin. Ipſe in Siciliensi edicto hos non habet*. Figura Prolepſis. non enim adhuc pervenimus ad Siciliam: cujus crimina in accuſatione future ſunt, in tempore præterita. ¶ Item figura oratoria ſententiarum, de qua V. *Occupatio*. ¶ Denique anteceptam animo rei quandam informationem, πρόληψιν Epicurus, anticipationem vocat *Cic. l. 1. de nat. Deor. 1. 16. ſub fin.* V. *Anticipatio*.

PROLES, lis, f. *prole, figliuoli, progenie, γονὴ*, progenies, ſoboles, liberi: a *pro*, & *oleo*, creſco. Dicitur fere de hominibus. *Cic. 3. de Orat. c. 38.* dicit eſſe vocem Poeticam, non tamen omnino in proſa oratione vitandam. *Salluſt. in orat. Lepidi ad pop.* Præclara Brutorum, atque Æmiliorum proles, geniti ad ea, quæ majores virtute peperere, ſubvertunda. *Horat. l. 4. od. 5. v. 23.* Laudantur ſimili prole puerperæ. *& lib. 3. od. 6. v. 37.* Ruſticorum maſcula militum proles. *& in carm. ſæcul. v. 19.* Lex marita novæ prolis ferax. *& verſ. 47.* Dii Romulæ genti date remque prolemque. *Virg. 1. Æn. v. 79.* & pulcre faciat ea prole parentem. *Val. Flacc. l. 5. v. 384.* Felix prole parens. *Tibull. l. 2. el. 5. v. 55.* At tibi ſubcreſcat proles, quæ facta parentis Augeat, & circa ſtet veneranda ſenem. *Lucret. l. 5. v. 854.* propagando procudere prolem. *Ovid. Met. 9. v. 452.* prolem eſt eniſa gemellam. *Id. Faſt. 1. v. 622.* prole novare viros. *Plin. l. 3. c. 20.* Rhætoe Tuſcorum prolem arbitrantur. *diſcendenti*. ¶ De uno tantum *Virg. Æn. 6. v. 763.* Silvius, Albanum nomen, tua poſtuma proles. *& lib. 12. v. 83.* Et germanæ Jovis, Saturnique altera proles. *Senec. in Med. v. 84.* Proles fulminis improbi. *b. e.* Bacchus. *Tibull. l. 1. el. 4. v. 7.* Bacchi enſifica proles. *b. e.* Priapus. *Val. Flacc. l. 6. v. 213.* egomet Neptunia proles. ¶ Per ſynecdochen manus, copiæ. *Cic. 3. de Legib. c. 3.* Equitum peditumque prolem deſcribunto. *Virg. 10. Æn. v. 429.* Sternitur Arcadiæ proles, ſternuntur Etruſci. ¶ gens, homines. *Id. Æn. 4. v. 236.* Nec prolem Auſoniam, & Lavinia reſpicit arva. *Vetus Poeta* apud *Cic. l. 2. de nat. Deor. c. 63.* Perrea tum vere proles exorta repente eſt. *b. e.* ferreæ ætatis homines. ¶ De beſtiis *Lucret. l. 2. v. 660.* & equorum duellica proles. *Phædr. l. 2. fab. 3. v. 19.* Ubi eſca ſe replevit & prolem ſuam. *Virg.* de bob. *3. Georg. v. 65.* Atque aliam ex alia generando ſuffice prolem. *la ſucceſſe. & verſ. 541.* Jam maris immenſi prolem, genus omne natantum. *& lib. 4. v. 281. de apib.* ſi quem proles forte defecerit omnis. *Colum. l. 7. c. 6. a med. de capris.* Parit autem, ſi eſt generoſa proles, frequenter duos. ¶ De plantis *Virg. Georg. 2. v. 3.* & prolem tarde naſcentis olivæ. *b. e.* baccas oleæ. ¶ In plur. num. *Colum. l. 10. v. 163.* Privignoſque rogat proles. V. *Privignus*. ¶ Of ἔγγονοι, in quibus eſt vis prolis generandæ. *Arnob. l. 7. pag. 230.* Polimina ſunt ea, quæ nos proles vereundius dicimus? a vulgaribus autem aſſolent cognomine teſtium nuncupari. *& lib. 5. pag. 172.* Circumjectas prolibus dirigiens membranulas. ¶ In genit. plur. habet *prolum*. *Martian. Capell. l. 3. pag. 78.*

PROLETARIUS, ii, m. Proletarii erant pauperrimi homines in plebe Romana, qui ſecundum *Dionyſ. Halic. l. 4. fub.* 165. minus quam duodecim minas cum dimidia poſſidebant: ſecundum *Livium lib. 1. c. 43.* minus quam undecim millia æris: ſecundum *Gell. l. 16. c. 10.* non amplius quam mille quingentum æris in cenſum deferebant. Ita dicti ſunt, quod *ſere* immunes erant a militia, excepto ſi tumultus maximus exſtitiſſet: ſolamque eam operam navabant reipublicæ, ut prolem procrearent. *Lex XII. Tab.* apud *Gell. loc. cit.* Proletario quoi qui volet, vindex eſto. *Ennius ibid.* & apud *Non. 2. n. 666.* Proletarius publicitus ſcutiſque, ferroque Ornatur ferro.

¶ Quam-

¶ Quamvis apud *Feſtum* eum capite cenſi iidem eſſe videantur: inquit enim: Proletarium capite cenſum dictum, quod ex his civitas conſtet, &c. differunt tamen. Nam capite cenſi minus honeſta conditione erant, multoque pauperiores, ut qui aut nulla ære cenſerentur, aut minore certe, quem proletarii. V. *Capitecenſi*, & *Gell. loc. cit.* ¶ Adjective *proletarius formo* plebejus eſt, & vulgaris. *Plaut. Mil.* 3. 1. 157. Nam proletario ſermone nunc quidem hoſpes utare.

PROLEVO, as, a. 1. *ſollevare*, ſublevo, allevo, atrollo. *Terentl. de Paneg.* c. 4. Hæc ut peccatorum ſuctibus merſum prolevabit. Al. leg. *perlevabit*. Al. *perlevabit*.

PROLIBO, as, a. 1. *offerre*, idem quod libo. Verbum ſacrorum. *Plin. l.* 14. *c.* 18. & 19. Prolibare diis vina. *Id. l.* 35. *c.* 12. *circa med.* Fictilibus prolibatur ſimpuviis. Adde *lib.* 28. *c.* 4.

PROLICEO, es, licui, n. 2. (pro *proliqueo*) *in Gloſſ. Iſid.* Prolicere. emanare, effluere. Varro: Demum ubi prolicuit dulcis unda.

PROLICIO, is, a. 3. *allettare*, *invitare*, *trarre*, ἑλκύω, allicio, prolecto, traho. *Plaut. Curcul.* 1. 2. 1. Flos veteris vitæ meis naribus objectus eſt. Ejus amos cupidam eos huc proiicit per tenebras. *Ovid. A. de av. am. v.* 718. voluptas tarda prolicienda mora. *Terit. Anu.* 3. *c.* 73. Prolicere aliquem ad ſpem.

PROLIQUATUS, a, um, eliquatus. *Apul. in Apolog.* An, ut alii philoſophi diſputant, radii noſtri mediis oculis proliqueti, & lumini extrarin mixti, &c.

PROLIQUEO. V. *Proliceo*.

PROLITAS, atis, f. proles. Tribuunt *Apuleio ſub init. lib.* 2. *Metam.* Salviæ matris generoſa prolitas. Sed al. leg. *proles*, alii aliter.

PROLIXE, adverb. *largamente*, *ampiamente*, *benignamente*, *a larga mano*, ἐυρυῶς, admodum liberaliter, large, abundanter, cumulate, copioſe. *Cic. l.* 7. *Fam. ep.* 5. Neque mehercule minus ſi prolixe de tua voluntate promiſi. *Id. pro Flacc. cap.* 36. Prolixe cumulateque facere aliquid. *Terent. Eun.* 5. 9. 52. Accipit hominem nemo meliue proſuſe, nemo prolixius. *Sueton. in Tito*, *c.* 7. Prolixius favere aliquem. *Apul. l.* 4. *Metam.* Arbores prolixe foliatæ. *& lib.* 8. Prolixe conſentire cuipiam de re aliqua. *Gell. lib.* 5. *c.* 1. Prolixe proſuſeque laudare. *& lib.* 12. *c.* 1. Prolixius fabulari. *Id. l.* 19. *c.* 10. *ſub fin.* videre. *Id. l.* 1. *r.* 22. *a med.* Largius prolixiuſque fluere. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 14. Delectus, ie quo parum prolixe reſpondent Campani coloni. *h. e.* rari & pæne inviti reſpondent ad nomina. *Id. ad Planc.* 1. *poſt epiſt.* 26. *l.* 16. *ad Attic. ad fin.* Ut hoc, quod te tua ſponte futurum eſſe certo ſcio, honoris noſtri cauſa libenter, prolixe, celeriter facias.

PROLIXITAS, atis, &

PROLIXITŪDO, dinis, f. *lungheꝛza*, *abbondanza*, *proliſſità*, *μῆκος*, longitudo. *Arnob. lib.* 7. *pag.* 250. Colubra prolicitatis immenſæ. *Apul. de mundo.* Terræ latitudo quadragieta, prolixitas ſeptuagieta millia ſtadiorum tenet. *Ulpian. Dig. lib.* 36. *tit.* 1. *leg.* 22. 1 *med.* Prolixitas temporis. *Pacuv. apud Non. cap.* 2. *n.* 697. Ne ſectas fandi mi prolixitudinem. *Arnob. lib.* 4. *pag.* 138. Ne forte prolixitas ſatisdiues audientiæ pariat, ceſſabimus ire per ſingula. *Adde Hieronym. epiſt.* 139. *ad Cyprian. ante med.* & *Symmach. lib.* 2. *epiſt.* 8.

PROLIXO, es, a. 1. *allungare*, lungum facio, extendo. *Colum. l.* 4. *c.* 24. *extr.* Monendus putator eſt, ut prolixet ueiem ferramenti, & quamvis poteſt novaculæ ſimilem reddat.

PROLIXUS, a, um, *lungo*, *proliſſo*, *manſueto*, *docile*, ἥμερος, ἄτυφος. Eſt *a pro*, & *laxus*, quaſi in longitudinem laxus, protentus. *Terent. Heaut.* 2. 3. 49. Capillus paſſus, prolixus, circum caput rejectus negligantes. *Virg. Ecl.* 8. *v.* 34. & *Liv. l.* 2. *c.* 23. Prolixa barba. *Al. utrobique leg.* promiſſa. *Ovid. 4. Triſt. el.* 2. *v.* 34. Squalida prolixis qui tegit ora comis. *Hic quoque al. rectius* promiſſis. *Calliſtrat. Dig. lib.* 50. *tit.* 6. *leg.* 5. *ad fin.* Prolixæ ætatis homines: *Paul. lib.* 49. *tit.* 14. *leg.* 45. *a med.* Prolixiorem temporis ſpatium. *Sueton. in Claud. c.* 32. Nam & prolixo, nec exili corpore erat. *de alio ſtatuto. & Columb. l.* 1. *c.* 9. Longiſſimam quemque oratorem facimus, quod ia re roſtica nullo minus opere fatigatur prolixior, quia in arando ſivæ pæne rectus inſititur. *Id. l.* 7. *c.* 3. Ovem eliges bimam vaſti corporis, cervice prolixa, prolixi villi, nec aſperi. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 2. Caudis obſervare ut ſint oves in Italia prolixis, in Syria brevibus. *& lib.* 1. *c.* 9. *a med.* Prolixæ arbores. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 5. Ramus prævalidus ac prolixus. *Gell. l.* 7. *c.* 12. Tunicis uti prolixis ultra brachia, & uſque in primores manus, ac prope in digitos. *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 2. *leg.* 13. Si cognitim proliciorem tractatum habeat. *Lucret. l.* 4. *v.* 1238. non tam prolixo provolat ictu. *h. e.* non tam longe jacitur. ¶ Translate eſt liberaliter, largus, beneficus, propenſus. *Cic. Fam.* 3. *ep.* 8. Eſti de tua prolixa beneficaque natura limavit aliquid poſterior annus. *Id. ad Cupiton. poſt. ep.* 16. *l. ult. ad Attic. ſub fin.* Plausum hoc animo libenti prolixoque facere. *Id. lib.* 6. *ad Attic. ep.* 3. *circa med.* Ariobarzanes in Pompejum prolicior. ¶ Item affluens, commodus, e ſententia procedens, fecundus, proſper. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 2. Cetera ſpero prolixa eſſe, his dumtaxat urbanis competitoribus. *Cæs* apud *Gell. l.* 7. *c.* 3. Scin ſolere plerique hominibus rebus fecundis, atque prolixis, atque proſperis animum excellere. ¶ Qui longus eſt in verbis. *Macrob. l.* 3. *Saturn. c.* 7. *in fin.* Cujus exemplum, ne ſim prolixus, omiſi. ¶ uber in explicando, copioſus, efficax. *Gell. l.* 13. *c.* 28. Eſſiſimo longe eſſe omplius, prolixius, fortius in ſignificandis totius prope civitatis multitudine, *mortales*, quam *homines*, dixiſſe.

PROLOGIUM, ii, n. &

PROLOGUS, i, m. *proemio*, *principio*, *prologo*, προλόγιον, πρόλογος, praloquium, principium dicendi: & fere dicitur de principio Fabulæ. Quidam volunt *prologum* eſſe Fabulæ argumentum: *prologum* proœmium, in quo Poeta exeuſatur, aut defenditur, vel Fabula commendatur. Veriua diſcriuen eſt, *prologum* in frequenti uſu eſſe, *prologium* in raro. *Pacuv.* apud *Feſt.* Quid eſt? nam me examinaſti prologio tuo. *Terent. Phorm. prol. v.* 14. Nullum invenies prologum potuiſſet, quem diceret, niſi haberet, cui malediceret. Adde *Andr. prol. v.* 5. & *Sueton. in vita Terentii*. ¶ Proverbii ſpeciem habet illud *Spartiani in fine proœmii de vita Ælii Veri*. Et quoniam nimis pauca dicenda ſunt, nec debet prologus enormior eſſe, quam Fabula, de ipſo jam loquar. Πρόλογος ἐρώντος μακρότερος: *prò lo giuoco, che le derrata*. ¶ Eſt autem *prologus* is ipſe, qui prologum recitat, *chi fa il prologo*. *Terent. Hecyr. prol.* 2. *v.* 1. Orator ad vos venio ornatu prologi. *Id. Heaut. prol. v.* 22. Oratorem eſſe voluit me, non prologam.

PROLONGO, as, a. 1. *prolongare*, *allungare*, διαπλατύνω, longius facio, prorogo, differo. *Plin. l.* 13. *c.* 3. Veſtes prolongant tempus: unguenta illico exſpirant. Ita Elit. vet. 1469. 1470. & 1472. *Hardain.* & al. *prorogant*. Eadem variantia eſt in illo *Senecæ de benef. l.* 5. *c.* 17. *a med.* Ut *prolongetur* tibi dies mortis, nihil proficit ad felicitatem.

PROLOQUIUM, ii, n. *ſentenza*, *propoſizione*. *Varro* apud *Gell. l.* 16. *c.* 8. Proloquium eſt ſeatentia, in qua nihil deſideratur. Eſt autem hujuſmodi (ſubdit ipſe *Gell.*) Anuibel Pœnus fuit: Scipio Numantiam delevit, &c. Addit præterea, a Cicerone dictum *pronunciatum*; a Dialectieis *dicta* appellari: duo ejus eſſe genera, disjunctum, & copulatum, &c. V. ibi reliqua. Adde *lib.* 5. *c.* 11.

PROLOQUOR, eris, utus ſum, dep. 3. *parlare*, *dire*, *ſpiegare*, φράζω, idem eſt ac loquor, ſeu quod in animo habeo, loquendo effero, aatmi mei ſenſa claris apertiſque verbis effero. *Varr. l.* 5. *L. L. c.* 7. Prolocutum dicimus, cum animo quod habuit, extulit loquendo. *Terent. Andr.* 1. 5. 21. Cenſeo', me ullum potuiſſe verbum proloqui? *Id. Phorm.* 2. 1. 53. Non potuit cogitata proloqui. *Plaut. Amph.* 1. 1. 92. Nunquam quidquam adhuc verborum eſt prolocutus perperam. *Id. ibid. prol. v.* 50. Nunc quam eam orationem huc veni, primum proloquar. *Id. Capt. prol. v.* 6 Id ego apud vos prolocquer, ſi operam datis. *Id. Aulul.* 2. 1. 18. Vera proloqui. *& 3.* 5. 45. Falſam proloqui. *Id. Epid.* 3. 4. 28. Proloqui apud aliquem. *Merc.* 1. 2. 96. Scelus videtur, me paroeti proloqui mendacium. *Hirt. de B. Afric. cap.* 44. *extr.* Quid ſentiatis proloquimini. *Cic. in Orat. cap.* 43. Pervagatiſſimus illa verſus, qui vetat Artem pudere proloqui, quam faſtites. *Enn.* apud *eund. Tuſcul.* 3. *c.* 26. *extr.* Cupido cepit miſeram nunc me proloqui Cnla atque terræ Medeai miſerias. *Al. leg.* profequi. *Id.* apud *Non. cap.* 4. *num.* 1. Te ipſum hoc operae profiteri, & proloqui Advorſum illam mihi.

PROLOQUUTOR, oris, m. qui proloquitur. *Auct. declam. quæ inſcribitur* Tribunus Marianus (*perperam olim* Quintiliano *adſcribuntur*) *c.* 3. Crimen, quod Tribuno mendaciſſimus prolocutor objecit. *h. e.* orator, cauſidicus, advocatus, qui pro actore, aut reo apud Judicem loquitur.

PROLUBIDO, inis, f. idem us prolubium. *Varr. de L. L.* apud *Non. cap.* 1. *n.* 324. Prolabiam, & prolubidinem diei ab eo, quod lubet.

PROLUBIUM, ii, n. *capriccio*, *voglia*, *brama*, *prurito*, ἐνθύμια, προθυμία, cupiditas, libido: a *lubet*. *Accius* apud *Non. c.* 1. *n.* 324. Maliebre ingenium, prolabium, occaſio. *Novius ibid.* Et volo, & vereor, & facere in prolabio eſt. *Gell. l.* 16. *c.* 19. Feros & immanes navitas prolubium tamen audiendi ſubit. *Terent. Adelph.* 5. 9. 27. Quæ res tam repente mores mutavit tuos? quod prolabium? quæ iſtæc ſubita eſt largitas? Alii hic (inter quos *Non. c.* 8. *n.* 81. & *Servius ad Æn.* 3. *v.* 217.) leg. *proluvium*, h. e. effuſio, profuſio, liberalitas nimia: a *profundo*, quaſi tam multa quis douet, ut elavet bona, ut *Plaut.* loquitur. V. *Elavo*. Confirmant illo *Cæcilii*, unde *Terent.* haaſiſſe videtur, apud *Non. c.* 1. *n.* 54. Quod proluvium, quæ voluptas, quæ te lætat largitas? ¶ Idem quod voluptas, *piacere*. *Gell. l.* 5. *c.* 11. *a med.* Majus nihil in iſta vitaeia prolubium eſt, cum te non in cauſa tantum, ſed in argumenta quoque ſibo vicero. Eſt qui leg. *proludium*, ſed perperam.

PROLUCEO, es, n. 2. idem quod luceo, aut ante luceo. Tribuunt *Senecæ de artis Sapient. c. ult.* Sena per diem, ſana per noctem ſigna prolucent. Sed *produxit* multo rectius verioſque cum optim. lib. legendum eſt.

PROLUDIUM. V. *Prolubium* in fin.

PROLŪDO, is, ſi, ſum, n. 3. *provarſi*, προαγωνίζεσθαι, eſt futurum certamen meditari, & exercendarum virium cauſa, confirmandique animi veluti ſimulacrum quoddam certaminie inire. *Virg.* 3. *Georg.* v. 234. & ſparſa ad pugnam proludit arena. ¶ Translata *Cic.* 2. *de Orat. c.* 80. Sed ut ipſis ſententiis, quibus proluferunt, pugnare poſſint. *Juvenal. ſat.* 5. *v.* 26. Jurgia proludant, ſed mox & pocula torques. *Stuer. in Hippol. v.* 1060. ſequi præteritus ſtis Proluſit iræ. *Id. in Herc. Fur. v.* 221. Et tumida tenera guttura elidens manu, proluſit hydræ. *Senec. alter epiſt.* 102. *a med.* Per has mortalis ævi moras illi meliori vitæ longioſiqee proluditur. *Id. lib.* 3. *quæſt. nat. c.* 28. Denique cum per iſta proluſum eſt, creſcunt maria. V. *Preludo*.

PROLUGĔO, es, n. 2. diu lugeo. *Paul. ex Feſto*: Prolugere dicuntur, qui ſolito diutius lugent.

PROLUO, is, ui, utum, a. 3. *lavare*, *bagnare*, ἀναλύζω, lavo, vel exultum lavo, madefacio. *Ovid. 4. Faſt. v.* 778. in vivo prolue rore manus. *Stat. 8. Theb. v.* 712. jam faucia proluit ater Pectora

permixtus fudore & ſanguine torrens. *Sil. l.* 17. *v.* 300. Gracchuſque cadens tibi prelut aufem. *h. e.* multo ſuo cruore tingit. *Virg.* 3. *Georg. verſ.* 541. ganus omne natantium Litore in extremo, cen naufraga corpore, fluctus Proluit. *Albinov. ad Liv. el.* 1. *v.* 230. Ut poſſet totu preluere amne rogum. *Virg. l. Æn. v.* 743. impiger hauſit Spumantem pateram, & pleno ſe prelnit aure. *h. e.* probe madefecit. *Perſ. in prolog.* Nec labra fonte prolui Caballino. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 26. leni præcordia mulſo Proluere melius. *emetterai*. ¶ lavando auferre, abripere, ut cum fluenris aquæ impetus ſecum trahit, quæ alluit. *Colum. l.* 2. *c.* 18. *e med.* Quoniam impetus aquarum proluit terram. *Virg. l. Georg. v.* 481. Prelnit inſano contorquens vortice ſilvas Fluviorum rex Eridanus, campoſque per omnes Cum ſtabulis armenta tulit. *Id. Æn.* 12. *v.* 684. Ac veluti montis ſuaum de vertice præceps Cum ruit avulſum vento, ſau turbidus imber Proluit. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 48. Tempeſtas ex omnibus montibus nives preluit. ¶ *Proluere cloacam*, immiſſa aqua ubergere, purgare. Allegorice *Plaut.* de anu bibaci, *Curcul.* 1. 2. 28. Aga, effunde hoc cito in barathrum: propere prolue cloacam. ¶ *Proluere ventrem*, ciere, fluentem raddere. *Colum. l.* 7. *c.* 3. *e med.* Prunoſe herbæ pecudi ventrem proluit. ¶ Translate *Gell. l.* 2. *c.* 24. Cum pleriqus familiem pecuniamque ſuam prandiorum gurgitibus proluiſſent. *avenda ſvalacquato*.

PROLUSIO, onis, f. *provo*, *foggio*, προγύμνασμα, actus proludendi, principium certaminis, præexercitamentum. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 80. Atque ejuſmodi illa proluſio debet eſſe, non ut Samnitum, qui vibrant haſtas ante pugnam, quibus in pugnando nihil utuntur; ſed ut ipſa ſententiis, quibus proluſerunt, vel pugnare poſſint. Sic *Idem* Divinationem ſuam in Varrem, & primam concertationem cum Q. Cæcilio, qui accuſatoe eſſe volebat, & contra Hortenſium dicere, proluſionem vocat. Verba ejus ſunt *in divin. c.* 14. Sin mecum in hac proluſione nihil fuerit, quem te in ipſa pugna cum acerrimo adverſario fore putemus?

PROLUSORIUS, a, um. *Ulpian. Dig. lib.* 49. *tit.* 2. *leg.* 14. Si proluſurin judicio actum ſit edverſus teſtamentum. *h. e.* per colluſionem. Ita *Halvander*: at *Terrenius*. habet *perluſorio*.

PROLUTUS, a, um, bene lotus, probe madefactus. *Apul. de Mundo*. Abruptis imbribus prolutas eſſa totas regiones. *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. *v.* 25. abſentem cantat amicam Multa prolutus vappe nauta. *h. e.* qui multam vappam biberat. V. *Proluo*.

PROLUVIES, ei, f. *ſcorrimento*, e *sfocciamento d' acque*, *inondazione*, *diluvio*, πρόκλυσις, ἐπίῤῥυσις, aquarum redundantia, profluvium, elluvies, diluvium. *Cic. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 7. Roma, & maxime Appia ad Martis, mira proluvies. *Al. leg.* alluvies. *Lucret. l.* 5. *v.* 947. templa Nympharum, quibus exibant humore fluenta Lubrica, proluvie larga lavere humida ſaxa. ¶ *Proluvies alvi*, fluxus, *fluſſo*, *ſcorrimento*. *Lucret. l.* 6. *v.* 1198. Ulceribus teteis, & nigra proluvie alvi. Adde *Colum. l.* 6. *c.* 7. & *lib.* 12. *c.* 38. Sic *Virg.* de Harpyiis, *Æn.* 3. *v.* 216. fœdiſſima ventris proluvies. Ubi & ipſæ ſordes, quæ in fluxu ventris ſopioſe egeruntur, intelligi poſſunt.

PROLUVIO, onis, f. idem ac proluvies. *Apul. de Mundo*. In Occidentis plagis ſcaturigines quaſdam ac proluviones eaſdam ſtrages deſtruxit. *inondazioni*, *sfocciamenti*.

PROLUVIOSUS, a, um, adject. *Q. Fabius Lucullus* apud *Fulgent. de priſc ſerm.* in *Ramentum*. Proluvioſa peſtis. *h. e.* proluvionis more ſe diffundens.

PROLUVIUM. V. *Prolubium*.

PROLYTÆ. V. *Lyti*.

PROMAGISTER, tri, m. qui pro magiſtro eſt, ſummagiſter. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 426. *n.* 5. & *pag.* 454. *n.* 8. & apud *Fabrett. cap.* 6. *n.* 49. *pag.* 442. & *Murator. Tom.* 2. *pag.* 1019. *n.* 2. & *pag.* 1024. *n.* 1. in quibus cum ubique ſit obliquo caſu *promagiſtro*; vidari poteſt ablativus ex ratione poſitus, qus apud *Cic. Fam.* 13. *ep.* 65. Cum *P.* Terentia Hiſpone, qui operes in ſcriptura pro magiſtre dat. qca retione & *proconſule*, & *propratore*, & *propræſtore* apud optimos Scriptores paſſim legitur. Temeſti cum Latine & *proconſul* dicatur, & *propræſtor*, etiam *promagiſter* recte dicitur: & habetur in vet. lapide apud *Gruter. pag.* 607. *n.* 3. ubi *promagiſter* eſt, qui vice agit magiſtri libellorum.

PROMAGISTRATUS, vel Pro magiſtreta. Tabula antiqua apud *Gruter. pag.* 629. *ed fin.* lis viatoribus, præconibus Magiſtratus, prove Mag. marcadis item tantundem dato.

PROMATERTERA, æ, f. *forella di mia biſavola*, proaviæ meæ ſoror: quæ & matertera majoe dicitur. *Cajus Dig. lib.* 38. *tit.* 10. *leg.* 8. & *Paul. ibid. leg.* 10. V. *Matertera*.

PROMEDIO. V. *Promereo*.

PROMELLERE, lirem promovere. *Paul. ex Feſto*. a μέλλω.

PROMENERVAT, monet: in Saliari carmine. *Feſtus*.

PROMERCALIS, le, *da vendere*, a *rivendere*, *venale*, ἐπώνιος, venditioni napoſitus: & præcipue qui minoris emitur, ut pluris vendarur, venalis. *Colum. l.* 2. *c.* 8. *e med.* & *lib.* 12. *c.* 1. *e med.* Pecuniam domini nequi in pecore, nec in aliis rebus promercalibus (*villicus*) occupet. *Sueton. in Cæſ. c.* 54. Unde factum, ut auro abunderet, terniſque millibus nummum in libras promercale (*aurum*) per Italiam provinciaſqua divenderet. *Id. de Grammat. c.* 23. Officinas promercalium veſtium exercere. *Gell. in fin. cap.* 1. *l.* 4. Ea his, quæ promercalia, & uſuaria eſſent, ea ſola eſſe penoris putat, quæ ſint uſui annuo.

PROMERCIUM, ii, n. *negozio*, *mercatanzia*, ἐμπόρευμα, negotiatio, mercatura. *Marcian. Dig. lib.* 48. *tit.* 8. *leg.* 3. *e med.* Qui hominem lihidinis, vel promercii cauſa caſtraverit, poena legis Corneliæ punitur. *Paul. Dig. lib.* 30. *leg.* 41. *circa med.* Promercii cauſa habere aliquid.

PROMEREO, es, rui, itum, a. 2. &

PROMERĔOR, eris, itus ſum, dep. 2. *meritare*, ὑποτάττομαι, ἄξιός εἰμι, idem quod mereor, tum in bonam, tum in malam partem. In malam *Plaut.* Trin. 3. 2. 15. Retineri nequeo, quin dicam ea, quæ promeres. *Id. Amph.* 5. 2. 12. Haud promeruit, quamobrem vitio vorteres. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 28. Reus lavius punitus, quam ſit ille promeritus. *Ovid.* 1. *Triſt. el.* 2. *v.* 61. Si quam promerui ponam; ma pendere vultis. *Plaut. Amph.* 2. 2. 20. Quid mali ſum, hare, tus ex re promeritus? ¶ In bonam *Terent. Andr.* 2. 1. 30. Neutiquam officium liberi eſſa hominis puto, Cum in nihil promereat, poſtulare id gratiæ apponi ſibi. *Id. Adelph.* 4. 5. 47. Ita velim me promerentem ames, dum vivca. *Plaut. Capt.* 5. 2. 12. Nunquam refaere gratiam poſſum ſatis, proinde ut tu promeritus de me. *Id. Men.* 5. 9. 45. Promeruiſti, ut ne quid orsa, quia imperres. ¶ Cum adverbiis *bene*, aut *mala*, beneficium aut injuriam facere, juvare, aut obeſſe. *Terent. Adelph.* 2. 1. 47. Quando bene promeruit, fiat. *Cic.* 2. *Offic. c.* 25. Paratiores erunt ad bene de multia promerendum. *Plaut. Aſin.* 1. 2. 2. Promerenti optime hoccine pratii redditur? ¶ *Promereri aliquem*, aut *aliquid*, benefactia ſibi conciliare, *farſi amico*, *conciliarſi*, *cattivarſi*. *Cic. pro Mur. cap.* 34. Homines tenues unum habent in noſtrum ordinem aut promerendi, aut proferendæ beneficii locum. *Suetan. in Calig. c.* 3. Conciliandæ gratiæ, ac promerendi eumoris ſtudium. *Id. in Tito*, 1. 1. Ad promerendam numium voluntatem. *Id. in Aug. c.* 3. Imitetur in promerendis ſociis ſuum Octavium. *Plin. in Paneg. cap.* 61. *e med.* Quiſquis probatos Senatui viros ſuſcipit, hic maxima Principem promeretur. *Arnob. l.* 7. *pag.* 229. Ite nihil prodeſt promereri velle per hoſtias deos lævos. Adde *Suevol. Dig. lib.* 40. *tit.* 5. *leg.* 41. *poſt init.*

PROMERITO, præcipuum, præter cetaceos meritum, ut promedio, hoc eſt participem, & pro indiviſo dicimus. *Feſtus* ex lectione *Scaligeri*.

PROMERITUS, a, um, particip. a *promereor*. *Virg. 4. Æn. v.* 333. ego te, quæ plurima fando Enumerare vales, nunquam, regine, negabo Promeritam. *h. e.* nunquam negabo, te multa in me beneficia contuliſſe, *Ovid. l.* 2. *ex Pont. ep.* 3. *v.* 96. Tam bene promerito commoda mille precor. ¶ Paſſive *meritum*. *Plaut. Men.* 5. 6. 23. Nam illi, qui nihil metuunt, poſſquam malum promeritum eſt, metuunt. *Plin. in Paneg.* 2. 58. An conſularia viri filius, cum tertio conſul creatur, aſcendit? non debitum hoc illi? non vel ſolis generis claritate promeritum? ¶ *Promeritum*, *ti*, meritum, benefactum, *merito*, *benefizio*. *Cic. poſt redit. ad Quir.* 2. 4. Hoc majus eſt veſtrum in nos promeritum, quod, &c. *Lucret. l.* 1. *v.* 61. Nec bene promeritis capitur, nec tangitur ira. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 394. Sponte deæ munus, promeritumque patent. ¶ Item malefactum, injuria, *demerito*. *Plaut. Trin.* 5. 2. 49. Miſerum eſt mala promerita, ut merita, ſi mihi ulcifci non licet. *Hor. de B. Afric. cap.* 90. Metu exſangues, de vitaque ea ſuo promerito deſperantes.

PROMETHEUS, i, & eos, m. triſyllab. Προμηθεύς, filius Iapeti ex Aſia, vel Clymene Nympha conjuge, frater Epimethei, pater Deucalionis, cui mandatum eſt, ſecundum fabulas, ut hominem effingeret, & ornaret, quemadmodum Epimatheo, ut bruta animantia. Dictus eſt a προμηθεῖσθαι, providentia. Fuit enim prudentiſſimus. Aliqui hoc nomine divinam providentiam intelligunt. Alii Prometheum voluot eſſe ordinem ſublimium dæmonum, Epimatheum infariorum. Dicitur hominem ex luto formaſſe, & ad cælesti igne animaſſe, quem ignem fertur, Minervæ auxilio in cælum cum aſcendiſſet, admota ferule ad rotam ſolis furatus eſſe. Ob quam cauſam irati dii tarris immiſerunt febrem & morbos: ipſum vero Prometheum in Caucaſo monte rupi alligatum deuneaverunt, immiſſo vulture, qui æternum ejus viſcera exederet, nec unquam conſumeret. quæ poena poſt annos triginta liberatus eſt, interfecto vulture eb Hercule, & vinculis ejus ſolutis. *Hygin. in præfat.* & *fab.* 54. 143. & 144. & *Servius ad Ecl.* 6. *v.* 42. &c. *Virg. Ecl.* 6. *v.* 42. Caucaſeaſque refert volucres, furtumque Promethei. *Senec. in Med. v.* 709. Sparſus cruore Caucaſus Prometthei. *Propert. l.* 6 *eleg.* 3. *v.* 29. O prima infelia fingenti terra Prometheo. *Stat. 12. Theb. v.* 468. O furor, o hominea, diraxqus Prometheos artes! *Martial. l.* 12. *epigr.* 85. Hic miſerum Scythica ſub rupe Promethea redat. ¶ Pet ſynecdochen quivis figulus. *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 133. Debetur magnus parionæ, fubituſque Prometheus.

PROMETHEUS, a, um, Προμήθειος, ad Prometheum pertinens. *Propert. l.* 1. *el.* 12. *v.* 10. Promethea juga. *h. e.* mons Caucaſus. Sic *Senec. in Med. v.* 1207. Promethei ſcopuli. & *Martial. l.* 9. *epigr.* 46. Promethææ rupes. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 356. Promethea florem da ſanguine fibræ Caucaſium. (Fabulantur, naſci herbas in Caucaſo de ſanguine Promethei a vulture lacerati, quæ in veneficiis, & incantationibus magnam vim habeant. V. *Claudian. l.* 1. *in Ruſin. v.* 151. *Valer. Flacc. loc. cit.* & *Senec. in Med. v.* 709. Aconitum eſſe tradit *Auſon.* V. *Aconitum*.) *Martial. l.* 10. *epigr.* 30. Prometheum lutum. *Colum. l.* 10. *v.* 50. Promathea creta.

PROMETHIDES, æ, f. Προμηθίδης, Deucalion, fil. Promethei. *Ovid. 1. Met. v.* 390. Inde Promethides placidis Epimethida dictis Mulcet.

PROMICO, ui, n. 1. extra mico, omico, exſilio, erumpo, prodeo. *Apul. l.* 3. *Metam.* Promicant molles plumulæ, creſcunt & fortes pinnulæ. *ſpuntano*. & *ibid.* Lacrymis prora cantibus. & *lib.* 11. Spirantes cinnameos odores promicarent roſæ. ¶ Tranſitius *Novius* apud *Non. c.* 1. *n.* 319. Si quidem loqui vis, non perdocere, multa longe promicando oratio eſt. *h. e.* enrendenda, porro jacienda, ut *Non.* explicat. Sed fortaſſe hic mendum latet.

PRO-

PROMINENS, entis, *ſporgente, prominente, che ſopraſta, ſtporgente, προεστὼς, προκύψας*, ſtanſtante, amicotus in anteriorem partem. *Liv. l.* 27. *c.* 48. Gallos promionis collis tegebat. *Tacit.* 3. *Hiſt. cap.* 71. Prominens porticus. *Martial. l.* 5. *epigr.* 4. *de mulcere habaci*. Hanc tu rubentem prominentibus venis, &c. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 53. Oculi prominentes, quos hebetiores putant. *Id. l.* 10. *c.* 3. Aquile promicentinre cauda. *Vitruv. l.* 6. *c.* 2. In ſcenis pictis videntur ſignorare figuræ promicentes, cum ſit tabula ſioe dubio ad regulam plana. ¶ Abſolute *Tacit.* 2. *Ann. cap.* 53. Milites invenere in prominenti litoris, nihil lætum opperientem. *ſulla punta*. & *lib.* 2. *c.* 16. Campus, ut ripæ fluminis cedunt, aut prominentia montium reſiſtunt, inæqueliter finuatur.

PROMINENTER, adverb. prominendo. *Col. Aurel. l.* 2. *Acut. c.* 21. *a med.* Pauin prominentius a lecto producendus æger. Adde *lib.* 2. *Tard. c.* 4. & *lib.* 5. *c.* 4.

PROMINENTIA, æ, *f. ſporta, prominenza, ἔξοχὴ*, locus prominens, exſtantia, proclinatio. *Vitruv. l.* 6. *c. ult.* Anterides procurrent, deinde contrahantur, ita uti ſummam habeant prominentiam, quanta nperis eſt craſſitudo. *Solin. c.* 27. (*al.* 40.) Africa antenta in duas prominentias, quarum altera promuntorium candidum dicitur, alteram Phucuntem vocant.

PROMINEO, es, n. 2. *eſtendereſi in fuori, eſſer prominente, ſporgere, ἐξέχειν*, extre, aut ultre eminen, extendoc, enſto. *Liv. l.* 37. *c.* 23. In confinio Lyciæ & Pamphyliæ Phaſelis eſt: prominet penitus in alium, conſpiciturque prima terrarum Rhodam a Cilicia petentibus. *Ovid.* 13. *Met. v.* 778. Prominet in pontum cuneatus acuminc longo Collis. *Plin. l.* 8. *c.* 32. *a med. Cervi in ſenecta* non habent in cornibus irsis ramos, alioquin anta frontem prominere ſolitos juniaribus. *& cap.* 36. Urſiæ ungues prominant. *Id. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 62. Elephanto dentes ictus ad mandendum quetuor, præterque eos, qui prominent. *Apul. l.* 9. *Met.* Digitus, qui per anguſtus cavi tegminis prominebant. *& lib.* 10. Inter comas aureæ pinnula prominebant. ¶ Irem qui ſurſum verſus eminet, & in ſublime erigitur. *Horat. epod.* 5. *v.* 35. Cum promineret ore, quantum exſtant aqua Suſpenſa mento corpora. *Claudian. de B. Get. v.* 329. ſublimis in Arctos Prominet Hercynus confinis Rhatia ſilva. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 30. Prominet, atque oculos lunge tenet. *h. e.* capitn ſuper adſtantes erigitur. ¶ Translate *Liv. l.* 28. *c.* 43. Tanquam non longius, quam quantum vitæ humanæ ſpatium eſt, cupiditas gloriæ extendatur, manimaque pars ajus in memoriam ac poſteritatem prominear. *c' eſtenda*.

PROMINO, æs, 2. 1. *menare, condurre*, ἄγω, porro minc, h. 2. ago. *Apul. l.* 9. *Metam.* Jumenta ad lacum proximum bibendi cauſa gregatim prominsbat.

PROMINULUS, a, um, *alquanto prominente*, aliquantum prominens, eminulus. *Plin. l.* 5. *ep.* 6. *ante med.* Quaſi inſtat in porticum latare, & prominulam. *Solin. c.* 27. (*al.* 40.) *ſub fin.* Inter ſimiæ habentur & ſphinges, villoſa comis, mammis prominulis. *Capitolin. in Pertin. c.* 12. Fmir habitudine corporis pinguiore, ventre prominiolo.

PROMISCAM, adverb. &

PROMISCE, Idem quod promiſcue: *Poet.* ex *Feſto*: Promiſcam dicebant promiſcae. *Plaut. Pſeud.* 4. 5. 10. Nunc ego Simonem mihi obviam venire velim, Ut mea lætitia lutus promiſcam fiet. *Verr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 346. Unam virtutem propriam mortalibu' fecit, Cetera promiſcam voluit communia haberi. *Al. leg.* promiſcue. *Plaut. Perf.* 5. 2. 62. Promiſce hunc volo ludificari. *Al. leg.* pro hiſce. *Gell. l.* 7. *c.* 3. *ad fin.* Omnibus promiſce tuendi atque propugnandi modis uſus eſt. *Id. l.* 2. *c.* 24. Promiſce atque indefinite largiri. *Id. in præfat.* Indiſtincte atque promiſce adnotare.

PROMISCEO, es, 2. 2. commiſcæ, permiſceo. *Macrob. l.* 2. *in ſomn. Scip. c.* 6. Nec aliter tam controverſa ſibi ac repugnantia promiſceri, terram dico, & ignem, potuiſſe, niſi duobus mediis aeris & aquæ nexibus vincirentur. Al. leg. *permiſcerı*.

PROMISCUE, *confuſamente, alla rinfuſa, indiſtintamente, indifferentemente, μίγδην, ἀδιακρίτως*, permixtz, ſine diſcrimine, confuſe. *Cic. Agrar.* 2. *c.* 31. Si campus Martius dividatur, & unicuique veſtrum bini pedes aſſignentur; tamen promiſcue toto, quam proprie parvo frui parte malletis. *Id. pro Font. c.* 6. *a med.* Unum eſt, & ſimplen aurium judicium, & promiſcue, & communiter ſtultis ac ſapientibus a nature datum. *Id.* 3. *de Orat. c.* 19. *a med.* Promiſcue haurire ex aliquo fonte. *Sueton. in Claud. c.* 21. Propria Senatoribus conſtituit loca, promiſcue ſpectare ſolitis. *Liv. l.* 5. *c. ult.* Proroiſcue urbs ædificari cœpta. *Salluſt. in Jug. c.* 28. In primis Adherbalem necat, dein omnes puberes Numidas, atque negotiatores promiſcue, uti quiſque armatis obvius fuerat, interficit. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 47. In capite cunctorum animalium homini plurimus pilus jare quidem promiſcue maribus ac feminis.

PROMISCUS. V. vocere ſequent.

PROMISCUUS, a, um, *rinfuſo, confuſo, comune, indiſtinto, συμμιγὴς, ἀνώμοτος*, permintus, confuſus, indiſcretus, commune: a *pro*, & *miſceo*. *Salluſt. in Catil. c.* 22. Pudorem, pudicitiam, divina atque humana promiſcua, nihil penſi atque moderati habere. *Plaut. Rud.* 4. 4. 138. Eamus intro omnes, quando uperum promiſcuam damus. *Tacit.* 22. *Ann. c.* 7. Conglobatus promiſcue multitudo. *h. e.* patrum ſimul, & plebis. *Liv. l.* 4. *c.* 2. Connubia promiſcua. *h. e.* plebis & patrum. *Id. l.* 7. *c.* 22. Conſulatum promiſcuum patribus ac plebi facere. *Id. l.* 2. *c.* 30. *in fi.* Plus ibi ſanguinis, promiſcue omnium generum cæde, quare in ipſa dimicatione, factum. *Id. l.* 29. *c.* 17. *a med.* Nunc omnes centuriones, militeſque veſtros (adeo in promiſcuo licentiare atque improbitatem eſſa voluit) Pleminios fecit. *Tacit. de Germ. c.* 44. Nec arma ut apud ceteros Germanos, in promiſcuo, ſed clauſe ſub cuſtode. *Plin. l.* 21. *c.* 3. Hæc res in promiſcuo uſu eſt. *Id. in proem. l.* 14 Omnia, quæ occulta anta fuerant, in promiſcuo oſu facta. *Tacit.* 16. *Ann. c.* 16. *in fi.* Promiſcua ſepultura. *& lib.* 4. *c.* 16. Promiſcuum jus. *& lib. & cap.* 14. ſpectaculare. *b. c.* ad quod omnes ſine diſcrimine admittuntur. *Id. de moreb. Ger. c.* 5. *esse*. Numerus argenteorum facilior uſui eſt promiſcua ac vilia mercantibus. *cgni ſorta di caſe*. ¶ Cum infinito *Tacit. l. Hiſt. c.* 84. *ad fin.* Quid? vos pulcherrimam hanc urbem domibus & tectis, & congeſtu lapidum ſtare creditis? Mura iſta & inanima intercidere ac reparari promiſcua ſunt. *h. e.* omnia ſine diſcrimine ruinæ obnoxia ſunt, & reſtitui poſſunt. ¶ Opponitur privato & proprio. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 66. Vienenſes privatis, & promiſcuis copiis juvere militem. ¶ Promiſcuum nomen Grammaticis eſt *ἀνώνυμον*. V. *Epanamm. Quintil. l.* 1. *c.* 4. *a med.* (*al. c.* 7.) ¶ Etiam *promiſcua* olim dictum eſt. *Gell. l.* 11. *c.* 16. *ſub fin.* Veria, promiſcaque, & non neceſſaria rerum cujuſcemodi plurimarum cogitatio. *Id. l.* 16. *c.* 13. Opinionis tam promiſcæ errores. ¶ Legitur etiam ab Fruditio in MSS. non unis *Plenti*, & *Tattii* non uno in loco. Hinc adverbia *Promiſcam*, & *Promiſce*.

PROMISSIO, onis, *f. promeſſa, promiſſione, ἐυαγγελία*, pollicitatio, pactio. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 9. *ad fin.* Promiſſio provinciæ. *Id.* 4. *Fam. ep.* 13. auntii. *Id. Phil. l.* 2. *c.* 3. *ad fin.* Scelerum promiſſio & iis, qui exſpectant, perniciioſe eſt, & iis, qui promittunt. ¶ *Promiſſio*, & *pollicitatio*, inquit *Donat. ad Terent. Andr.* 3. 3. 27. eandem vim habent, ſed pollicitatio majorie aſſeverationis eſt.

PROMISSIVE, adverb. promittendo, cum promiſſione. *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 10. Portemus, inquit, non portabimus, præcepti ve, non promiſſive.

PROMISSIVUS MODUS, apud Grammat. quo aliquid promittimus, ut *donabo, orum, videbo*. *P. Conſent. pag.* 2061. *Putſch.* Et promiſſivum tempos, h. e. futurum. *Q. Rhem. Palæmon ibid. pag.* 1381. Et promiſſivus modus, h. 2. futurum indicativi. *Diomed. l.* 1. *pag.* 328.

PROMISSOR, oris, m. *promettitore, ἐυαγγελιτὴς*, pollicitator. *Horat. de ar. Poet. v.* 138. Quid dignum tanto feret hic promiſſor hiatu? Adde *Quintil. l.* 1. *c.* 5. (*al. c.* 9.)

PROMISSUS, us, m. promiſſio. In ſexto caſu ſingulari *Manil. l.* 5. *v.* 577. ſtantefque parentes Promiſſu vitæ recreat.

PROMISSUS, a, um, *allungato, lungo, ſteſo innanzi, ἐκτενὴς*, productus, longus, prolixus. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 14. Britanni capillo ſunt promiſſo. *Nep. in Datam. c.* 3. Capillo longo, barbaque erat promiſſa. *Varr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 348. & *Liv. l.* 38. *c.* 17. Promiſſæ, & rutilatæ comæ. *Colum. l.* 6. *c.* 1. Boves palearibus amplis, & pene ad genue promiſſis. *Id. l.* 7. *n.* 9. Sues ventre promiſſo, clunibus vaſtis. V. *Prolixus*. ¶ Item ante, aut longe miſſus, præmiſſus. *Lucret. l.* 4. *v.* 681. tum fiſſa ferarum Ungula quo tulerit greſſum, promiſſa canum via Ducit. ¶ Item pollicitus, pactus, *pactuato, promeſſo, ἐυαγγελισθὲις*. *Hirt. de B. Alex. c.* 34. Pecuniam promiſſam alicui perſolvere. *Virg.* 12. *Æn. v.* 31. Promiſſam (*matrem*) eripui genere. *& lib.* 4. *v.* 552. Non ſerveta fides cineri promiſſa Sichæo. *& lib.* 9. *v.* 107. Ergo aderet promiſſa dias. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 99. Operam promiſſam dare. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 55. Militibus promiſſa prædia. *Cic.* 7. *Verr. cap.* 72. Donum Jovi dicatum atque promiſſum. ¶ *Promiſſum*, i, & *Promiſſo, orum*, promiſſio, *promeſſa, impegno, parola data, ἐυαγγελία*. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 17. Conſtantiam promiſſi, & fidem miram! *Id. Verr.* 7. *c.* 53. Satis eſt factum Siculis, ſatis officio, ſatis promiſſo noſtro ac recepto. *Id.* 1. *Offic. c.* 10. & *lib.* 3. *c.* 25. Promiſſum facere. *& cap.* 25. exigere. *Varr.* 2. R. R. *n.* 11. abſolvere. *Plin. l.* 2. *ep.* 22. implere. *Cic. Verr.* 5. *c.* 49. Suremam promiſſi complere. *Id.* 3. *Fam. ep.* 9. Perſolvere alicui quod eſt promiſſi ac munetis. *Id.* 12. *Attic. ep.* 18. Voto quodam & promiſſo teneri. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 685. promiſſo inani aliquem ludere. *Plin. l.* 24. *c.* 17. In promiſſo herbarum mirabilium occurrit aliqua dicma & de Magicis. *h. e.* cum promiſerim ma acturom de herbis mirabilibus. ¶ In plurali num. *Terent. Eun.* 2. 3. 19. Fac, ſis, nunc promiſſa appareant. *Cic.* 3. *Offi. c.* 24. Pacta & promiſſa ſervare. *& lib.* 1. *c.* 10. Illic promiſſis ſtandum non eſt, qun coactus quis metu, quæ deceptus dolo promiſerit. *Virg.* 2. *Æn. v.* 160. manere promiſſis. *Id. pro Plane. c. ult.* Alicujus promiſſa repetera. *Id. Fam. 6. ep.* 17. repetere. *& lib.* 3. *ep.* 11. *a med.* flagitare ab aliquo. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 650. repoſcere aliquem. *Terent. Andr.* 4. 1. 7. perficere. *Tacit. Ann.* 14. *c.* 7. perpetrare. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 518. peragere. *Cic.* 12. *Fam. ep. ult.* ſolvere alicui. *Salluſt. in Jug. n.* 12. Promiſſis onerare aliquem. *& cap.* 81. Magnis muneribus, & majoribus promiſſis quempiam ad ſtudium ſui perducere. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 139. dare promiſſa alicui. *ſar delle promeſſe*. (Apud *Ovid. Met.* 2. *v.* 51. & *lib.* 7. *v.* 94. dare promiſſa, ait ſolvere.) *Tacit.* 3. *Ann. c.* 16. Eludi ab aliqun per vana promiſſa. *& lib.* 13. *c.* 44. Exſuere promiſſa. *diſobbligarſi*. *& lib.* 12. *c.* 14. alicujus ſequi. *& lib.* 15. *c.* 19. anſpectare. *Id. l.* 4. *Hiſt. c.* 62. ſpernere. *& lib.* 1. *c.* 74. *extr.* Promiſſis ſimul ac minis tentare aliquem. *& lib.* 11. *cap.* 8. Ingentibus promiſſis quoſdam corruperet. *& lib.* 3. *c.* 14. Spe & promiſſis accendere. *& cap.* 58. Largus promiſſis.

PROMITOR, oris. V. *Imporitor*.

PROMITTO, is, iſi, iſſum, n. 3. *mandare, e gettar innanzi, τροβάλλω*, ante, aut longe mitto, porro mitto, produco, profero. *Hirt. de B. Gall. l.* 8. *c.* 9. Quo tutior altitudius eſſet, hoc audacius, luegiuſque tela promitteret. In *Aldus* 1513. & vetus Editio Romana, teſte *Heinſ.* Editio Jenſonii 1471. habet pmitteret: aliæ fere omnes *permitteret*. *Colare. l.* 5. *c.* 6. *ante med.* Ramos vel ferro

ferro compeſcunt, vel longius promittunt. *Plin. l. 16. c. 26. de pinu.* Nec alia arborum avidius ſe promittit. *l. c.* profert, & in fructum effundit. *Id. l. 10. c. 29. de cauda Infectorum.* Nunc variatur inflexo, nunc diſtinguitur conciſo, copulatur intorto, promittitur revocato. *ſi oliongo.* & *lib. 2. cap. 25.* Pogoniæ, quibus inferiore ex parte, in ſpeciem barbæ longæ, promittitur juba. ¶ Promittere barbam, capillum, *laſciue ereſcere*, longiorem fieri ſinere, tonſore amoto: quod in luctu fiebat. *Liv. l. 6. c. 16.* Satis conſtat, magnam partem plebis veſtem mutaſſe, multos mortales capillum ac barbam promiſiſſe. V. *Promiſſus*. ¶ Fere adhibetur pro polliceri, ſpondere, recipere, profiteri, conſtituere, pacifci, *promittere, dar parole*, ὑπισχνέομαι, ἀνέχομαι. Nam qui pollicetur, ante & in futurum quodammodo mittit eum, cui pollicetur, vel rem, quem pollicetur, ut qui non tam facit, quam facturum ſe oliquendo, ſpondet, ut ait *Voſſius*. *Plaut. Moſtell.* 1. 3. 28. Periiſti: quod jam promiſimum tibi *donam*, perdidiſti. *Petron. in Satyr. c. 93.* Hoc eſt, inquam, quod promiſeras, on quem hodie verſum facares? *Nep. in Datam. c. 10.* Si res promiſerat, at quodcumque vellet, liceret impune facere. *Cic. Fam. 7. ep. 5.* Neque minus ei proliza de tua voluntate promiſi, quam eram ſolitus de mea polliceri. *Id. pro Mur. in fi.* Quem ago loimicitiſſimum hunc conjurationi futurum eſſe, promitto & ſpondeo. *Id. Fam. 13. ep. 8. a med.* Meque ea, quæ tibi promitto ac recipio, ſanctiſſime eſſe obſervaturum. *Id. Phil. 5. c. 18. in fi.* Pmmitto, recipio, ſpondeo, C. Cæſarem talem ſemper fore. *Id. Fam. 3. ep. 10.* De me tibi ſic, conteſtans omnes deos, promitto, atque confirmo, me, &c. *Nep. in Attic. c. 15.* Quidquid rogabatur, religioſe promittebat. *Plaut. Pſend. 3. 2. 101.* promittere firmiter. *Id. Stich. 3. 2. 67.* certo. *Catull. carm. 107. ad Lesb. v. 3.* vere. *Plaut. Men. 5. 4. 6.* Sanum futurum, mea id promitto fide. *Petron. in Satyr. c. 8.* Ducem ſe itineris humaniſſime promiſit. *ſi ibi, ſi offerſe.* ¶ Ellipſis eſt in his: Cic. in Top. c. 4. Si quis in pariete communi demolirendo damni infecti promiſerit. *l. c.* promiſerit nomine damni infecti. *Id. 2. de Orat. c. 7.* Cum ille dubitaret, quod ad fratrem promiſeret. *l. c.* ſe iturum ad cœnam apud fratrem. Sic *Plaut. Stich. 4. 2. 16.* Ad cœnam alio promiſi ſocie. *Phæde. l. 4. fab. 24. v. 15.* Ad cœnam mihi promitte. *l. c.* te venturum. Adde *Petron. in Satyr. c. 10.* ¶ *Promittere ſibi omnia*, eradere, ſe omnia habituram, *promittere tecto. Lucan. l. 7. v. 758.* Cum ſibi Terpejas victor deſponderit arces, Cum ſpe Romanæ promiſerit omnia prædæ. *& lib. 2. v. 321.* Hunc quoque torius ſibi jus promittere mundi. ¶ Cum infinitivo præſenti. *Plaut. Trin. prol. v. 5.* Si quidem operam dare promittitis. *Id. Ciſtell. c. 1. 7.* Quia ei promiſi doltum vini dare. Adde *Bacch. 4. 8. 79. Mere. 3. 4. 46.* & *Rud. 3. 4. extr.* ¶ Pro affirmare, profiteri, affirmata prædicere. *Cic. Attic. l. 9. ep. 7.* Promitto tibi, ſi valebit, tegulam illum in Italia nullam relicturum. *ei ſa dire, ei aſſicuro.* & *Plin. l. 37. c. 9.* Eas gemmas Magorum vanitas reſiſtere ebrietati promittit. *Plaut. Rud. 2. 5. 58.* Tu promittebas mihi, illic eſſe quæſtum maximum meretricibus. *Plin. l. 20. c. 22. extra med.* Vomicas rumpere, purgare, perſanare promittens. ¶ *Promittere ſe talem*, dare cartam ſpem, aut ſignum, ſe talem futurum. *Senec. l. 4. controv. 29. a med.* Haterius, qui & promiſit ereturem, & præſtitit. *Quintil. declam. 1. c. 6.* Iotarrogabo, per quæ ſa parricidam ſcalere promiſerit. ¶ Commode tribuitur rebus inanimis. *Senec. in Hippol. v. 569.* Et amica retibus ante promittet vada Incetus Syrtis. *Plin. l. 31. c. 3. ad fin.* Tarra ipſa (*aquas*) promittit, candicentibus maculis, aut toto glauci coloris. *Id. l. 35. c. 10. de pictura.* Ambire antra debet ſe extremitas ipſa, & ſic deſinere, ut promittat alia poſt ſe. ¶ Pro portendere. *Flor. l. 1. c. 6.* Clarum ſore, viſa circa caput flamma promiſerat. *& cap. 7. a med.* Nec dubitavere cuncti, monſtrum pulcherrimum imperii ſedem, caputque terrorum promittere. *Plin. l. 18. c. 31.* Stella, quæ Vindemitor appellatur, exoriri mane incipit, vindemiæ maturitatem promittens. *Val. Flacc. l. 6. v. 730.* promittunt omina pœnas. ¶ Pro vovere. *Petron. in Satyr. c. 88.* Antequam limen Capitolii tangunt, alius deorum promittit, ſi, &c. *Flor. l. 1. c. 11.* Imperator pactus victoriam, templo promiſit. *Tibull. l. 3. el. 5. v. 33.* nigras pecudes promittita Diti. *Juvenal. ſat. 13. v. 233.* Laribus ereatam promittere Galli. ¶ Licitari, ſeu offerra pretium rei venalis. *Plin. l. 17. c. 1.* Pro domo ejus feſtertium millies identidem promittens. ¶ in malam partem. *Plaut. Aſin. 5. 2. 80.* Quin ſurrepturum pollam promiſit tibi. *ti ho intenuate.* Etiam illad *Virg. 2. Æn. v. 94.* huc trahit *Servius*: & me, ſors ſi qua tuliſſet, Promiſi ultorere. *h. e.* minatus ſum. Quod verum eſt, ſi ad Ulyſſem referatur; ſi ad Palamedem, non item. Ironie vere eſt in his *Terent. Heaut. 4. 4. 6.* Syrus mihi tergo pœnas pendet. *Clin.* ſatis ſcite promittit tibi. *& Plaut. Epid. 1. 2. 18.* Quem irrigature plagis piſtori dabo, niſi, &c. *Epid.* ſalva res eſt: bene promittit. ¶ *Promiſſa* ſycorae eſt pro *promiſſi*. apud *Catull. carm. 108. ad Auſilen. v. 3.* & *Terent. Adelph. 5. 8. 17.* & *promiſſe* pro *promiſſo* apud *Catull. ibid. verſ. 5.*

PROMO, is, mpſi, & nſi, mptum, & ntum, 3. 3. *cavare, e tirar fuora*, προκαλίζομαι, ἐκφέρω, profero, affero, in medium affero, expromo: *e pro*, & *emo*, qua ſumere ſignificat. *Plaut. Ciſtell. 1. 1. 113.* Accipias claves: ſi quid tibi opus erit prompto, promito. *Colum. l. 2. c. 20. a med.* Promsre aliquid in uſus. *Plaut. Mil. 3. 2. 16.* Prompſiſti tu illi vinum? *Lu.* non prompſi. *Cic. 5. Verr. 1. 84. a med.* Cum tibi Senatus ex ærario pecuniam prompſiſſet. *Id. c. de Fin. c. 7. ſub fin.* Medicamenta de narthecio promere. *Ovid. 1. Met. v. 468.* Eque ſagittifera prompſit duo tela pharetra. *Horat. epod. 2. v. 47.* vina promens dolio. *Virg. 2. Æn. v. 260.* lætique cavo ſa robore promunt. *h. e.* exeunt. *Colum. l. 3. r. 12.* Vites promunt ſe. *h. e.* pullulant, & eraſcunt. *Id. l. 9. c. 13.* Sameram ulmi promunt. *donne fuori, produceno.* & *Ovid. 5. Faſt. v. 379.* Nocte minue quarta promet ſua ſidera Chiron. *Horat, in carm. ſecul. v. 9.* Alme ſol, curru nitide diem qui Promis, & cales. *Martial. l. 10. epigr. 80.* gemitus imo de pectore promit. ¶ Translate *Cic. 9. Attic. ep. 18.* Nunc certe promenda tibi ſunt conſilia. *Id. l. 1. de Orat. c. 14.* Eſt aliquid, quod non ex uſu forenſi, ſed ex obſcuriore aliqua ſcientia ſit promendum, & adfumendum. *Id. in Top. c. 2.* Loci, e quibus argumenta promuntur. *Plin. l. 1. ep. 10. ad fin.* Promere & exercere juſtitiam. *Id. in Panag. c. 66.* Jubes, quæ ſentimus, promere in medium? proferemus. *Virg. 5. Æn. v. 191.* nunc illas promite vires, Nunc animos, quibus in Gætulis Syrtibus uſi. ¶ Sæpe eſt eloqui, manifeſtare, palam facere, explicare. *Plaut. Aſin. 1. 1. 10.* Ita me obſtinate aggreſſus, ut non audeam profecto, percunctanti quin promam omnia. *Horat. l. 1. ep. 1. v. 104.* recluſa Mane domo vigilare, clientis promere jura. *Vellej. l. 2. c. 48. ante.* Harum rerum ordo cum juſtis aliorum voluminibus promitur, tum, uti ſpero, noſtris explicabitur. *Horat. l. 1. od. 34. v. 14.* inſignem attenuat deus, Obſcura promens. *Quintil. l. 12. c. 1.* (*al. c.*) *a med.* Cur improbetur, ſi quis ut, quæ domi ſuæ recte faceret, in publicum promit? *Id. in procem. l. 8. ſub fin.* Ea verba ſunt maxime probabilia, quæ ſenſum animi noſtri optime promunt. *Petron. in Satyr. c. 101.* Jubet quemque ſuam ſententiam promere. *dire il ſuo parere*, & *Martial. l. 8. epigr. 18.* Promere vulgo epigrammata. *pubblicare.*

PROMONSTRA, prodigie. *Feſtus.* nempe *o pro*, ente 1 & *monſtro*, *are*.

PROMONTORIUM, ii, n. *promontorio, capo*, ἄκρα, λόφος, *ſtor*, eminentia in mare prominens: *a mons*, ut ſit proprie mons, aut rupes in mare proturrens. Alii *a promineo* ducunt, ut ſit prominentio litoris in mare procurreotis. Multa ſunt enim promontorio, ubi nulli ſunt montes: multi etiam montes mari incumbentes, ubi tamen nulla ſunt promontorio, ut ait *Voſſ. ad Melam l. 1. c. 13.* Cic. *Verr. 7. c. 56.* Illi, quos e Poetis accepimus ſinus quoſdam obſediſſe maritimos, aut aliqua promontoria, aut præmpta ſana tanuiſſe diruntur. *Id. Phil. 1. c. 3.* Leucopetra, quod eſt promontorium agri Rhegini. *Ovid. 15. Met. v. 709.* Inde lupt Capreas, promontoriumque Minervæ. ¶ Dicitur etiam da qualibet prominentia, etiamſi ad mara non ſit: ot da jugo eminenti lo medius Alpibus. *Liv. l. 21. c. 35.* Prægreſſus ſigne Annibal, in promontorio quodam, unde longe ac late proſpectus erat, conſiſtere juſſis militibus, Italiam oſtentat, ſubjectoſque Alpinis montibus Circumpadanos campos. ¶ Legitur & *promunturium* in opt. Codicib. quare ſcriptionem tuentur præter alios *Turneb. l. 13. Adverſ. c. 28.* & *Voſſ. ad Melam loc. cit.*

PROMOTIO, onis, ſ. *promozione*, προαγωγή, actus promovendi. *Aſcon. Pediân. in 3. Verr. c. 28.* Accenſus nomen eſt ordinis, & promotionis in militia. *Lamprid. in Anton. Diadum. c. 2.* Macrinus Imperator dixit: Habete igitur, commilitones, pro imperio aureos ternos, & ſolitas promotiones, ſed geminatas. *h. e.* gradus & honores militares, & quod iis debetur ſtipendium. *Jul. Firmic. l. 3. c. 7. fect. 5.* Augmenta vitæ, promotioneſque, ſed cum maxima largitur infamia. *avanzamenti.*

PROMOTOR. V. vocem ſequent.

PROMOTUS, o, um, *avanzato, ſpinto innanzi*, προηγμένος, ultra, ſeu ante motus, provectus. *Stat. 1. Achill. v. 443.* fervent portus, & aperta eariius Stagna, ſuaſque hyemes claſſis promota, ſuoſque Attollit Suctus. *Plin. l. 11. c. 18. ad fin. de apib.* Ante fores in teporem ſolis promotæ. *Tacit. 4. Hiſt. c. 32.* Turrim portæ appropinquantem promori contra validi aſſeres, & incuſſæ trabes perfregare. *Apul. l. 4. & 7. Metam.* Nos promota. ¶ Translate *ad* altiorem dignitatis gradum evectus, *promoſſo. Luten. l. 6. v. 147.* ibi ſanguine multo Promotus, Latiam longo gerit ordine vitem. *Plin. l. 7. ep. 31.* Promotus ad amplitſimas procurationes. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 391. n. 4.* Promotus in legionem quiotam. *Ammian. l. 21. c. 2.* Parvi habitis, quæ Conſtantius ſcripſerat, nulloque arbitrio ejus promotorum ſuſcepto, præter Nebridium. *h. e.* promotorem eb eo ad gradue honorum, ut videre eſt *lib. 20. c. 9.* (*al. 23.*) Unde male ex hoc loco quidam *Promotor, oris*, intar Latinas voces poſuerunt. ¶ *Promere* quid ſiot, V. in *Producius.*

PROMOTUS, us, m. promotio. *Tertull. de cor. Mil. c. 3. ſub fin.* Ad omnem programſum atque promotum.

PROMOVEO, es, ovi, otum, 2. 2. *fer avanzare, muovere*, προφέρω, porro, ſim ultra movso, provebo, produco. *Colum. l. 11. c. 2.* Aliqua ſunt opera tantummodo virium, tanquam promovendi onera, portandique. *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 11.* Saxa quam maxima poſſunt, veſtibus promovent. *Plin. l. 19. c. 5.* Penſiles hortos retis in ſolem promovere. *Celſ. l. 8. c. 18.* In palme quoque oſſe interdum ſuis ſedibus promoventur, modo in priorem partem, modo in poſteriorem. *ſi ſlongano. Cic. Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 2.* In balneariis aſſa in alterum apodyterii angulum promovi. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 16.* Cæſar legiones promovet, & turmas mittit ad infequendum. *Id. de B. Afric. c. 14.* Equitatus ſubito ſe ſa extendere, & in latitudinem promovere cœperunt. *& cap. 59.* Aciem longius ob adverſariorum copias promoverat. *Liv. l. 28. c. 44.* Promovere caſtra ad Carthaginem. *Juſtin. l. 14. c. 1.* Exercitu in Æoliam promoto. *Terent. Eun. 5. 3. 3. Cbre.* Move vero ocius te, nutrix. *Se.* moveo. *Chre.* video, ſed nihil promoves. *non ti avanzi punto.* & *Phæde. l. 4. fab. 24. v. 28.* Unum promorat via pedem trielinio. *Tacit. 15. Ann. c. 4. in fin.* Cum promonere ſcalas, & machinamenta incipient, facile detruſi, *h. e.* admovere, *appreſſare*, & *Quintil. l. 11. c. 2. 4 med.*

nord. Cum prior calculum promoviſſet, victuſque eſſet. *Secunde moſſe la pedina.* & *cap.* 3. *e nord.* manum ad ſiniſtram intra humerum. *ſtendere.* ¶ Pro eſtendere, amplificare; *ſtendere, ampliare.* *Ovid.* 2. *Amor. el.* 9. *v.* 27. Roma, niſi immenſum vitas promoſſet in orbem, Stramineis eſſet nunc quoque denſa caſis. *Sueton. in Ner. c.* 16. Oſſia tenus promovere mœnia. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 72. imperium. ¶ Translate *Horat. ſpod.* 22. *v.* 13. Simul calentis inverecundus deus Arcana promorat loco. *h. e.* prompſerat, emiſeratque ediderat. ¶ *Promovere eloquium* eſt evehere, provehare ad gradum aliquem dignitatis, *promovere. Plin. l.* 10. *ep.* 3. & *Suetan. in Oth. c.* 1. Promovere quempiam in amplifſimum ordinem. *& epiſt.* 20. & *Suetan. in Veſpaſ. cap.* 16. ad præfecturam annii. Abſolute *Plin. in Paneg. c.* 90. *ſub fin.* Habuiſtat hunc honorem periculis noſtris Nero, ut nos etſi minus ut bonos, tamen promovere vellat. ¶ Interdum eſt juvare, conferre, proficere, *giovare, profittare. Terent. Heaut.* 4. 4. 81. Abibo hinc, præſens quando promoveo parum. *Gell. l.* 20. *c.* 22. *in fin.* Futilis meditatio argutiarum, nihil ad vitam tuendam pnmmovens. *Id. l.* 5. *c.* 20. Cum in ſtudio facundiæ abunde promoviſſet. *evaudo fatto gran progreſſo.* ¶ Pro differre, in longum trahere, *portar auanzi, prolungare. Terent. Andr.* 4. 2. 27. Non ſatis habes, quod tibi diculam addo, quantum huic promoveo nuptias?

PROMPTARIUS. V. *Promptuarius.*

PROMPTE, & Promte, *prontamente, ſpeditamente, ταχέως, ἑτοίμως*, libenter, alacriter, ſine auctatione, ſtudioſe. *Tacit.* 15. *Ann. c.* 52. Prompte dare operam. *& lib.* 16. *c.* 20. Prompte ſubire necem. *Vol. Max. l.* 4. *c.* 3. *n.* 9. pecuniam Legatis prompte diſtribuere. *Hirt. de B. Afric. c.* 58. Cum tam magnis copiis eſſent præditi, promptiuſque profiuiſſent. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 38. Pramptius adverſari. *& lib.* 4. *c.* 32. Solutius promptiuſque eloqui. *& lib.* 12. *Hiſt. c.* 55. Dirumpunt imagines Galbæ, quarta legio promptius, duodevicaſima cunctantur. *Plin. l.* 4. *ep.* 27. *ſub fin.* Ego vero Corelliæ adero promptiſſime. *Celſ. l.* 2. *c.* 1. Morbi leviores ſunt, & promptius ſiniuntur. *più preſto.* & *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 74. Legati apud Vitellium ramanſaruot, promptius, quam ut retenti viderentur. *più volentieri. Vol. Max. l.* 6. *c.* 5. *n.* 1. Victoria promptiſſime licentiam ſubminiſtrat. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 219. quorum ſi nomina quæras, Promptius expediam, quot amaverit Hippia mœchos. *più ſpeditamente, più preſto.*

PROMPTIM, adverb. prompte. *Tertull. corm. in Gen. c.* 3. dum dicit lumina promptim Affuliſſe ſibi.

PROMPTO, as, avi, atum, a. 1. frequentat. a promo. *Plaut. Pſeud.* a. 2. 33. Supremi promptes theſauros Jovis. *Id. Bacch.* 3. 3. 62. Illum meum malum promptare malim; quam peculium: quia malum ſi prompter, in dies faciat minus. *b. c.* frequenter depromere, & prod geria. jocus.

PROMPTUARIUS, & Promtuarius, a, um, ad promendum pertinens. *Promptuaria cella, armarium* promptuarium, ubi res conduntur, ſubinde promendæ in uſum familiæ, *diſpenſa, magazzino, magaſino. Cato* R. R. *c.* 12. Arca veſtiaria, armarium promptuarium. *Al. leg.* promptarium. Joculariter Plaut. *Amph.* 1. 1. 3. Quid faciam nunc, ſi treſviri me in carcerem compegerint: Inde eras e promptuaria cella depromar ad flagrum? ¶ *Promptuarium*, & *Promptarium* abſolute, calla promptuaria. *Apul. l.* 2. *Metam.* Simul e promptuario oleum unctui, lintea terſui, & catera huic eidam uſui profer ocyter. ¶ Translate *Auſon. in fin. epiſt.* 21. Aliquid reportans interim manuſculi De largitate muſici promptarii. *Apul. de dogm. Plat. l.* 1. Os iſtis animantibus ad explendam victus neceſſitatem, inferendaſque ventri copias comparatum eſt: ſed homini promptuarium potius ſectæ rationis, & ſuaviſſimæ orationis. *Symmach. l.* 9. *ep.* 67. (*al.* 72.) Ut ornatiſſimæ linguæ tuæ promptuario nunquam deſit materia talium nuntiorum.

PROMPTULUS, a, um, aliquantum promptus. *Hieronym. præfat. in Daniel. ad Paul. & Euſtoch. ad fin.* Quidam e noſtris ſatis ad loquendum promptulus.

PROMPTUS, & Promtus, us, m. In ſexto caſu ſingulari cum verbis *fumo, habeo*, &c. & in præpoſit. frequentiſſimus eſt, *in promtu, alla mano, παρὰ ϑύρας, πρόχειρος. Cic. 1. Acad. c.* 2. Ea dicam, quæ mihi ſunt in promptu. *Liv. l.* 25. *c.* 29. *ſub fin.* Omnia, quæ in promptu erant, diripuere. *quanto venne loro alla mano.* & *Cic. 2. Offic. n.* 30 Feſtinat ad omnem officii quæſtionem ſemper in promptu habere, quantum natura hominis pecudibus antecedat. *Ovid. 1. ex Pont. ep. 1. v.* 23. Antoni ſcripta leguntur: Doctus & in promptu ſcrinia Brutus habet. *b. e.* in aperto, unda promi & legi ab omnibus poteſt. *Salluſt. in Catil. c.* 7. Ea tempeſtate cœpere ſe quiſque magis magiſque extollere, ingeniumque in promptu habere. *far moſtra del valeroſo, far vedere l'ingegno*, promere, oſtentare. *& orat. 2. ad Cæſar. c.* 7. Occulta periculo neque facere, neque vitare, bonis in promptu eſt. *è facile.* Sic *Ovid. 2. Met. v.* 84. Nec tibi quadrupedes animoſos ignibus illis In promptu regere eſt. *Cic. 1. Off. c.* 27. Decorum ad honeſtarem ita pertinet, ut non accondita quadam ratione comatur, ſed ſit in promptu. *è aperto, chiaro, facile da conoſcere.* Sic *cap.* 35. Natura formam noſtram reliquamque figuram, in qua eſſet ſpecies honeſta, eam poſuit in promptu: quæ partes autem corporis adſpectum eſſent deformem habituræ, eas contexit atque abdidit. *le poſe fotto gli occhi.* ſub adſpectum, in aperto. *Plaut. Pſeud.* 1. 5. 33. Inſipientia eſt, ſic iram in promptu gerere. Quanto ſatius eſt adire blandis verbis? *Lucret. l.* 2. *v.* 867. Nec contra pugnant, in promptu cognita quæ ſunt. *b. e.* quæ ex facili cognoſcuntur, quæ cognitioni noſtræ ſubjacent.

PROMPTUS, & Promtus, a, um, *cavato fuori*, depromptus, eductus. *Liv. l.* 3. *c.* 69. *ad fin.* Signa ex ærario prompta, delataque in campum. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 54. Promptum vaginæ pugionem, vetuſtate obruſum incrapans, aſperari ſaxo, & in mucronem ardeſcere juſſit. *Arnob. l.* 7. *pag.* 245. Habent miraculi ſpaciem illa, ſi ita ut ſunt prompta, humanum vaniant ad auditum. *cavato da i libri, e coccontate.* ¶ Translate eſt in aperto poſitus, expoſitus, patens, *eſpoſto, paſcente, aperto*: quaſi depromptus cuique ad uſum. *Cic. pro Roſc. Amer. cap.* 40. Tametſi hoc minime latet, quod ita promptum & propoſitum eſt, ut, &c. *Id. de Fin. l.* 1. *c.* 9. Prompta & aperta judicare. *Id.* 3. *de Orat. c.* 57. Diſcutienda ſunt ea, quæ obſcurant, & ea, quæ ſunt eminentia & prompta, ſumenda. *Salluſt. in Catil. c.* 10. Aliud clauſum in pectore, aliud promptum in lingua habere. *Enn.* apud *Gell. l.* 19. *c.* 8. Amicitiam atque inimicitiam in fronta promptam gero. *Cic. 6. Verr. c.* 2. Se nihil tam clauſum, neque tam reconditum poſſe habere, quod non ſibi cupiditati aperriſſimum promptiſſimumque eſſet. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 10. Nihil ex iis Cæſari incognitum: conſilia, locos, promta, occulta noverat. ¶ Item paratus, aſpeditus, *pronto, apparecchiato, alla mano, ἕτοιμος. Cic. Fam.* 4. *ep.* 13. *ad fin.* Cetera, quæ tibi a multis prompta eſſe certo ſcio, a me ſunt paratiſſima. *Ovid.* 3. *Metam. v.* 188. vellet promptas habere ſagittas. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 71. Quod cuique promptum, arma, equos, aurum offerantur. *Id.* 15. *Ann. c.* 59. Gratiam, honores, cuncta prompta & obvia habere. *Cic. pro Cæcin. c.* 27. Qui tot annos ingenium, laborem, fidem ſuam populo R. promptam aspoſitamque præbuit. ¶ Item facilis, aſpeditus, *agevole, facile. Liv. l.* 23. *c.* 1. *in fi.* Ab urbe oppugnanda Pœnum abſterruere conſpecta mœnia, haudquaquam prompta oppugnanti. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 68. Prompta eſpugnatio. *Cic. 1. de Orat. c.* 56. Utriuſque rei facilis eſt & prompta defenſio. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 1. *ſub fin.* Prompti aditus, obvia comitas. *& cap.* 5. poſſaſſio. *& lib.* 16. *c.* 17. At Mella, quæ promptiſſimo mortis via, eſſuivit venas. ¶ *Promptum eſt*, facile eſt. *Ovid.* 13. *Met. v.* 20. ſed nec mihi dicere promptum, Nec facare eſt illi. *Tacit.* 15. *Ann. c.* 41. Domuum & templorum, quæ ſenſa ſunt, numerum inire haud promptum fuerit. ¶ *Homo promptus*, paratus ad agendum, aggrediendum, in quo nulla mora eſt, alacer, expeditus, ſtenuus, erectus, paratus, *leſto, pronto, attivo, ſpedito, diſpoſto, preſto. Cic. 6. Verr. c.* 17. Promptiſſimus homo, & experiens. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 3. Laudat promptos, ſegniores caſtigat. *Id. l.* 3. *B. Gall. c.* 19. *in fi.* Ad bella ſuſcipienda Gallorum alacer & promptus eſt animus. *Cic.* 3. *Fam. ep.* 11. *a med.* Tuum promptum animum, & alacrem perſpexi ad defendendum rempublicam. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 13. Hilari ſolmo aſſe & prompto ad jocandum. *Id. in Divin. Verr. c.* 13. Quo paratior ad uſum forenſem, promptiorque eſſe poſſim. *Id.* 2. *Agrar. c.* 30. Homines acres, ad vim prompti, ad ſeditionem parati. *Id. de clar. Orat. c.* 42. Prompta & parata in agendo, & in reſpondendo celeritas. *Id.* 1. *Offic. c.* 24. Promptiores aſſa dabemus ad noſtra periaula, quam ad communia. *Nep. in Themiſt. c.* 1. Neque minus in rebus gerendis promptus, quam excogitandis erat. *Flor. l.* 4. *c.* 12. Delmatæ in latrocinia promptiſſimi. *Tacit. 15. Ann. c.* 25. *extr.* Promptus in pavorem. *& cap.* 61. adulationes. *Id. in Agric. c.* 35. *extr.* Promptior in ſpem, & firmus adverſus. *Id. 6. Ann. c.* 48. *extr.* Balbus truci eloquentia habebatur, promtus adverſus inſnotes. *Id. Ann.* 13. *c.* 3. Prompta & profluens eloquentia. *Liv. l.* 4. *c.* 3. Non promptus ingenio tantum, ſed uſu etiam exercitatus. *& lib.* 2. *c.* 56. Æternæ ejus haud quiſquam manu promptior erat. *& cap.* 45. *ſub fin.* Lingua promptus. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 86. Strenuus mano, ſermone promptus. *Id.* 1. *Ann. c.* 57. *& lib.* 14. *c.* 40. audacia. *& lib.* 14. *c.* 58. animo. ¶ Cum gentivo pro ablativo, Græca ratinos, *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 23. Promptus animi. *Gell. l.* 20. *c.* 2. Plato veritatis amiciſſimus, ejuſque omnibus exhibendæ promptiſſimus. *Salluſt. in fragm.* apud *Arnſtan. Meſſ.* Belli promptiſſimos delegabant. ¶ Cum dativo *Tacit. Ann.* 4. *c.* 46. Promptus libertati, aut ad mortem animus. *& lib.* 1. *c.* 48. ſeditioni. *& lib.* 11. *c.* 32. ultioni. *& lib.* 15. *c.* 45. culeumque flagitio. ¶ Cum infinito. *Lucan. l.* 9. *v.* 937. Jam promptum Pſyllis vel guſtu noſſe venenum. *b. e.* facile. *& lib.* 7. *v.* 205. fortiſſimos ille, Qui promptus metuenda pati. *b. e.* paratus. Sic Græci ἕτοιμος ἀϑανατίζειν. *Stat. 7. Theb. v.* 209. prompta ſuparos incaſſere Thebæ. ¶ Aliquanda de iis dicitur, qui militari audacia & virtute præſtant. *Tacit. Hiſt.* 3. *c.* 69. Armatis occurrunt promptiſſimi Vitallianorum. *i più animoſi.* & *lib.* 2. *c.* 25. Promptiſſimos Prætorianorum intarfecara. ¶ Item qui prudentia & conſtantia maxime valent. *Salluſt. in orat. Philippi cont. Lepid.* Maxima vellem, rempubl. in periculis a promptiſſimo quoque defendi. *Tacit. in Agric. c.* 3. Multi fortuitis caſibus, promptiſſimus quiſque ſævitia Principis interciderunt.

PROMULCUM, *vel* Promuleus, remulcus. *Feſtus:* Promulco agi dicitur navis, cum ſcapha ducitus funa.

PROMULGATIO, onis, f. *promulgazione, pubblicazione, ἀναγόρευσις*, editio, divulgatio: & fere de legibus dicitur. *Cic. Phil.* 5. *n.* 3. Ubi promulgatio trinundinum. *& Phil.* 1. *c.* 10. Leges nulla promulgations latæ. *Id. Fam.* 1. *ep.* 5. Subito exorta eſt nefaria Catonis promulgatio.

PROMULGATUS, a, um, *pubblicato, divulgato, promulgato*, vulgatus, editus. *Cic. pro Mur. c.* 24. Prœlitis promulgatis, tollitur a medio ſapientia. *Id. Phil.* 1. *c.* 10. Leges promulgatæ. *Id.* 2. *Attic. ep.* 14. Rogatio promulgata. *Id. pro Flacc. c.* 7. Res multos dies promulgata & cognita. *Suetan. in Ner. c.* 36. Conjurationes promulgatæ. *Al. leg.* pervulgatæ: *alii* provulgatæ.

PROMULGO, as, avi, atum, a. 1. *pubblicare, divulgare, promulgare, ἀναγορεύω*, in vulgus emitto, palam edo, propono, divulgo. Fere dici-

dicitur de legibus, cum antequam ferantur, per trinundinum proponuntur, ut perpendi vulgo poſſint. *Feſtus:* Promulgari legez dicuntur, cum primum in vulgus eduntur: quaſi provulgari. *Cic. 1. ad Q. Fratr. ep. 3.* Cato legem promolgavit de imperio Lentuli abrogando. *Id. poſt redit. in Sen. c. 2.* Tribuni promulgarunt de ſalute mea. *Salluſt. in Jug. c. 44.* Mamilius rogationem ad populum promulgat, uti quæreretur in eos, quorum, &c. *h. e.* rogationem ferendam ad populum. ¶ De aliis rebus *Plin. l. 27. c. 3.* Sed majores, oculorum quoqoe medicamentis aconitum miſceri ſaluberrime, promulgavere. *& lib. 33. c. 6. circa med.* Cn. Flavius dies faſtos promulgaverat.

PROMULSIDARE, is, & Promulſidarium, li, n. ferculum aptum ſuſtinendo vaſi, in quo promulſis, ſeu guſtatio, h. e. initium cœnæ reponitur, *προθυμα*. *Ulpian. Dig. lib. 34. tit. 2. leg. 20. a med.* Si vaſa ſint legata, non ſolum ea continentur, quæ aliquid in ſe recipiant, edendi bibendiqoe cauſa paratum; ſed etiam quæ aliquid ſuſtineant: & ideo ſcutellas vel promulſidaria contineri. *Petron. in Satyr. c. 31.* Ceterum promulſidari aſellus erat Corinthius cum bifacio poſitus, qui habebat olivas, &c. hic aliter leg. *In Gloſſ. Iſid.* ubi habetur, *Pranſorium, promulſorium*, contigunt Eruditi *promulſidarium*.

PROMULSIS, idis, f. *antipaſti*, cibi, quibus ante primum hauſtum veſcebantur, caput, ſive initium cœnæ, non tam, uti volunt, quod vice mulſi apponebatur conviviis ad provocandum appetitum, quam quod daretur ante mulſum. Nam, ut ſcribit *Turneb. Adverſar. l. 21. cap. 24.* & *Lipſ. l. 3. Antiq. Lection. cap. 2. p. m. 103.* veteres primam ſitim non alitar, quam mulſo ſedebant, idque quod putarent, ut ait *Horat. l. 2. ſat. 4. v. 25.* vacuis venis dulcem conducere potionem. *Cic. l. 9. Fam. ep. 20.* Quem tu ex ſoliſus promulſide confices, integram famem ad ovum affero. ¶ Turpem hinc metaphoram habet *Petron. in Satyr. c. 14. in f.* ea retiona, qoe apud *Apul. l. 2.* Veneris antecoenia. ¶ Pro promulſidario, *Tertull. de Pall. c. 5. a med.* Druſillanus quingenariam promulſidem ædificat.

PROMULSUS, a, um, particip. ab inuſitato promulceo. V. *Promulſus*.

PROMUS, i, m. *diſpenſator, cellarius*: is, qui victum familiæ ex cella penaria promit; qui præſt cibariis promendis. Differt a *condo*. Nam condus eſt, qui penum in cellam penoriam recondit. Cetarum hæc nomina conjungi ſolent, quia duo hæc officia fere ab eodem adminiſtrabantur. *Plaut. Pœn. 3. 4. 6.* Ædepol feciſti prodigum promum tibi. *Id. Pſeud. 2. 2. 14.* Condus, promus ſum, procuratio peni. *Colum. l. 12. c. 3.* Promis quoqoe, & cellariis aliquid appendentibus, aut metientibus intervenire. ¶ Transfertur ad alia. *Plaut. Teru. 1. 2. 44.* Ne admittam culpam, ego meo ſum promus pectori. *h. e.* cuſtos & quaſi cellarius. Sic *Apul. in Apolog.* promum librorum appellat illum, qui libris promendis præeſt. ¶ Adjective uſurpant *Tertullian. de reſurr. carn. c. 27.* In cellis promis caro ſalita, & uſui repoſita ſervatur. & *Colum. l. 3. c. 2.* Cum tam ſuburbanus eſt ager, ut ratio poſtulet inconditum fructum mercantibus velut promum vendere. *h. e.* uvas non repoſitas vendere tanquam conditas. Sed al. leg. *pomum*: al. *promum* retinent, ſed ad domicum agri referunt.

PROMUSCIS, idis, f. proboſcis elephanti. *Plin. l. 8. c. 7.* Promoſcidem eorum facillime amputari, Pyrrhi præliorum experimentis patuit. Ita veteres Edit. 1469. & 1472. *Hordum.* & alii *proboſcidem*.

PROMUTUUS, a, um. *Promiſſus pecunia*, quæ antequam debeatur, perſolvitur: ita dicta, quod qoaſi quoddam mutuum ſit. *Scævola Dig. lib. 40. tit. 7. leg. 40. circa med.* & *Ulpian. lib. 19. tit. 2. leg. 15. a med.* Sed alii utroqoe loco aliter leg. Eadem ratione *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 32. ſub fin.* Publicanis imperabatur inſequentis anni vectigal promutuum. *anticipato*.

PRONAON, i, n. *faſcicata del tempio*, *πρόναος*, & *πρόνεως* Jonica, templi frons: a *πρό*, ante, & *ναός*, templum. *Vitruv. l. 3. c. 2. ſub fin.* Hypæthros decaſtylos eſt in pronao & poſtico. Adde *lib. 4. c. 4.* & 7. & *lib. 5. c. 1. ad fin.* Sic *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 27. n. 2.* Matri deum, & Iſidi C. Menatius C. Fil. Fab. Severus Fanum refeci, & Pronaum de ſuo fecit. Adde *pag. 178. n. 3.* & *pag. 214.*

PRONATO, as, n. 1. idem quod nato, vel natando procedo. *Hygin. l. 2. Aſtron. c. 27. ad fin.* Delphinus e toto mari pronatant ad Arionis cantum.

PRONATUS, a, um, nom. ex particip. inciioatus. *Sidon. l. 5. ep. 17.* Per cataſtropham ſæpe pronatas, ægre de ruinoſo ſteau ſe recolligeret. ¶ Pro *pregnatus* eſt *Tertull. de Anim. cap. 2. ante med.*

PRONE, adverb. cum propenſione. *Ammian. l. 30. c. 8. ad fin.* (*al. cap. 29.*) Ad ſexturiandos meliores pracios iacliooti.

PRONECTO, is, n. 3. in longum tempus necto, produco. *Stat. l. 4. ſilv. 3. v. 145.* Vidi, quem ſeriem morantis ævi Pronectant tibi candidæ ſorores.

PRONEPOS, otis, m. *pronipote, biſnipote, ἀνέψιος*, filius nepotis, vel neptis meæ: & refertur ad proavum, & proaviam. *Cajus Dig. lib. 38. tit. 10. leg. 2.* & *Paul. ibid. leg. 10. Ovid. 10. Met. v. 605.* Namqoe mihi genitor Megareos Onchefiose: illi Eſt Neptunus aveo: proeopos ego regia aqoorum. ¶ *Sidon. in fin. carm. 11.* Ceroat & in proavo, ſibimet quod pronepos optet. (Non imitandus.)

PRONEPTIS, is, f. *pronipote, ἀνεψιά*, filia neptis, vel nepotis mei: & refertur ad proaviam, & proavum. *Cajus*, & *Paul. lat. cit. in voce præced. Perſ. ſat. 6. v. 52.* ſi mihi nulla Jam reliqua ex amicis, patruelis nulla, proneptis nulla manet.

PRONIS, ne, idem quod *pronus*. *Varr.* apud *Non. l. 8. n. 94.* Trabes pronis in humum accidens, proximæ frangit ramos cadens.

PRONITAS, atis, f. *inclinatione, κατωφέρεια*, inclinatio, propenſio. *Senec. in præfat. Decl.* Neſcio qoo imquitate, & ad malum pronitatis naturæ, eloqoentia ſi retro tulerit. *Optimo edit. non habent illo* & ad malum pronitate: *& videntur eſſe interpretatio vocis præcedentis*.

PRONO, as, a. 1. inclino, pronum facio. *Sidon. l. 8. ep. 11. ad fin.* Ipſi latrones ad pavimentum defuncti ora proouerterunt.

PRONŒA, æ, *Πρόνοια*, Stoicis erat meoo mundi: a *πρό*, anta, & *νόος*, mens: Latina prudentia, vel providentia, artifex, conſultrix, & provida rerum omnium. Apud *Cicer. l. 1. de nat. Deor. c. 8.* & *lib. 2. c. 22.* & *64.* modo Græce, modo Latioe ſcripta legitur. Adde *Gell. l. 6. c. 1.*

PRONOMEN, inis, n. *vicenume, pranome, προνόμιον*, para coationis, quæ loco nominis ponitur, & perſonam determinotam ſignificat, ut *ego, tu, ipſe, is, idem*, &c. *Varr. l. 7. de L. L. c. 23.* & *lib. 8. c. 37.* & *Quintil. l. 9. c. 3.* & *lib. 1. c. 5.* (*al. 9.*)

PRONOMINALIS, le, ad pronomen pertinens, ut Pronominalis conſtructio, *Priſcian. l. 17. pag. 1069. Putſch.*

PRONOMINATIO, onis, *προνόμιον*, figura, de qoo V. *Antonomaſia*.

PRONUBANS, antis, pronuham agens. *Hieronym. in vita Malchi, fell. 6.* Pronubante nobis meſtitia.

PRONUBUS, a, um, adject. a *pro*, & *nubo*, ſed mutata quantitate. *Pronuba* dicebatur mulier, quæ pœrerat nuptiis ex parte ſponſæ, ut *auſpex* ex parte ſponſi. Ad hoc officium adhibebatur, quæ ſpectatæ probitatis eſſet, & ſemel uni nupſiſſet, cauſa auſpicii, ut matrimonio perpetuitas portenderetur, ut *Feſt. Varr.* apud *Serv. ad Æn. 4. v. 166.* & *Tertull. in exhortat. ad caſt. 2. alt.* docent. Ejus munus erat ſponſam ad mariti domum deducere, & in nuptiali lecto collocare. *Catull. in carm. nupt. 60. v. 186.* Vos bonæ feutbus bonis Cognitæ bene ſummæ, Collocate puellam. *Stat. l. 1. ſilv. 2. v. 11.* Ipſa manu nuptam genitrix Æneia ducit Lumina demiſſam. & dulci probitate rubentem: Ipſa toros, & facra parat. ¶ Ipſam ſponſæ matrem pronubæ ſæpe munere fonctam, colligunt quidam ex illo *Senecæ in Phœniſſ.* ubi & alia ejus officia ſignificantur, *verſ. 505.* Non ta duxit in thalamos parens Comitata primos: nec ſua feſtas manu Ornavit ædes: nec ſoo lætas faces Vitta revinxit. ¶ *Pronuba* præcipue dicitur Juno, quia nuptiis univerſum præeſt. *Virg. 4. Æn. v. 166.* & *Ovid. Heroid. ep. 6. v. 43.* ¶ Infelici conjugio pronubo aſſe dicitur Furiarum aliqua. *Ovid. ibid. v. 45* & *epiſt. 2. v. 117. Senec. in Oedip. v. 644. Lucan. l. 8. v. 90.* & *Apul. l. 8. Metam.* Nuptiis Laviniæ cum Æoea Bellonam pronubam fors, minatur Juno apud *Virgil. 7. Æn. v. 319.* quia belli & cædis cauſa futuræ erant. ¶ Poetica tribuitur aliis rebus ad nuptias pertinentibus. *Claudian. de IV. Conſul. Honor. v. 642.* Cum tibi prodiderit feſtas oon pronuba tædas. *Id. l. 1. de rapt. Proſ. v. 231.* tenerum jam pronuba flamma pudorem Sollicitat. *Id. epiſt. 2. ad Seren. v. 53.* Et mihi quam ſcriptis deſponderat ante puellam Conjugii eadem pronuba dextra darei. ¶ Translata *Id. in carm. de magnete, v. 38.* Pronuba ſit natura deis, ferrumque maritat Aura tenax. ¶ In maſculino, & neutro genere hujus adjectivi oſum non lavenio: quamvis *annulus pronubus* a quibuſdam ex *Digeſt.* & *Cod.* adſtruatur.

PRONUMĔRO, as, n. 1. pernumero, adnumero. *Sidon. l. 5. ep. 19.* Petis, ut ſi qui verſiculi mihi fluxerint, hos tibi pro quadam mercede pronumerem.

PRONUNTIABILIS, le, *ἀναγορευτέος, ferax*, enuntiativus. *Apul. ſub init. l. 3. de doctr. Platon.* Eſt una inter has (*orationis ſpecies*) quæ pronuntiabilis appellatur, abſolutam ſententiam comprehendens ſola ex omnibus veritati, aut falſitati obnoxia, quam vocat Sergius effatum, Varro preloquium, Cicero enuntiatum: familiarioe dicetur Propoſitio.

PRONUNTIATIO, onis, f. *publicazione, intimazione, ἀναγόρευσις, ἀνάγγελσις, ὕπόδειξις*, actus pronuntiandi, enuntiatio, proletio. *Cic. pro Cluent. c. 20.* Oppianico re & exiſtimatione jam, lege & pronuntiatione nondum condemnato. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 25. ad fin.* Curio pronuntiari eovibus jubet, ſe in hoſtium habitorum loco, qui, *&c.* Qua pronuntiatione facta, &c. *Val. Max. l. 4. c. alt. n. 5.* Prætoonis pronuntiatio. *Petron. in Satyr. c. 80.* Fulminatus hac pronuntiatioee, &c. *ſententia*. & *Val. Max. l. 7. c. 4.* Cujus opera, quia appellatione noſtra via apte exprimi poſſunt, Græca pronuntiationa ſtrategemata dicuntur. *appellazione, vocabolo*. ¶ Item dictum, effatum, pronuntiatum, *propoſizione. Cic. de Fato, c. 11. ſub fin.* Quid eſt, cur non omnis pronuntiatio aut vera, aut falſa ſit, niſi, &c? ¶ Item *lemma*, oratio. *Paul. Dig. lib. 45. tit. 1. leg. 74.* Stipulationum quædam cartæ ſunt, quædam incertæ. Certum eſt, quod ex ipſa pronuntiatione apparet, quid, quale, quantum ſit, ut, ecce aureï decem, fundus Tuſculanus, &c. ¶ De ſententia judicis. *Martian. Dig. lib. 48. tit. 16. leg. 1.* Quorum alterutrum ipſis verbis pronuntiationis manifeſtatur. Nam ſi quidem ita pronuntiaverit, non probaſti, &c. ¶ Apud Rhetores eſt ipſa actio, h. e. moderatio vocis & corporis in agendo, *azione. Auct. ad Herenn. l. 1. c. 2.* Pronuntiatio eſt vocis, vultus, geſtus moderatio cum venuſtate. *Cic. 1. de Invent. c. 7.* Pronuntiatio eſt, ex rerum & verborum dignitate, vocis & corporis moderatio. *Quintil. l. 11. c. 3.* (*quod totum de pronuntiatione eſt.*) Pronuntiatio a pleriſque actio dicitur: ſed prius nomen a voce, ſequens a geſtu videtur accipere. Namqoe actioosm Cicero alias quaſi ſermonem, alias eloquentiam quandam corporis dicit. Idem tamen duas ejus partes facit, quæ ſunt eidem pronuntiationis, vocem atque motum. Quaptopter utroque

que appellatione indifferentes uti licet. *Sueton. in Calig. c.* 53. Iratus & verba, & ſententiæ ſuppetebant; pronuntiatio quoque & vox, ut neque eodem loci præ ardore conſiſteret, & enucleatius a proclivi ſtantibus. *Plin. l.* 2. *ep.* 14. Fracta pronuntiatione aliquid dicere.

PRONUNTIATIVUS, a, um, adject. at Pronuntiativus modus, quo aliquid pronuntiamus, h. e. indicativus. *Diomed. Grammat. l.* 1. *pag.* 329. *Putſch.*

PRONUNTIATOR, oris, m. *narratore*, *d'αγγελτής*, qui pronuntiat, vel ſcribit. *Cic. in Brut. c.* 83. Thucydides enim rerum geſtarum pronuntiator ſincerus, & grandis etiam fuit.

PRONUNTIATUM, ti, *n. propoſizione*, *d'άξιωμα*, enuntiatio, propoſitio, oratio veri, vel falſi ſignificativa. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 7. Omne pronuntiatum (ſic enim mihi in præſentia occurrit ut appellarem *αξίωμα*: utar poſt alio, ſi invenero melius) id ergo eſt pronuntiatum, quod eſt verum, aut falſum. *Gell. l.* 16. *c.* 8. Quidquid dicitur plena atque perfecta verborum ſententia, ut id neceſſe ſit aut verum, aut falſum eſſe, id e dialecticis *ἀξίωμα* appellatum eſt, a M. Varrone proloquium, a Cicerone pronuntiatum.

PRONUNTIATUS, ue, m. pronuntiatio, enuntiatio. In ſexto caſu ſingulari *Gell. l.* 4. *c.* 17. Et numerus in verſu, & ratio in pronuntiatu manet. *Id. l.* 15. *c.* 3. Quo fieret vox pronuntiatu, audituque leoior.

PRONUNTIATUS, a, um, *pronunciato*, *ἀπφανθείς*, enuntiatus. *Cic. Parad.* 3. *ſub fin.* Verſus pronuntiatus ſyllaba una brevior, aut longior. *Gell. l.* 7. *c.* 10. *A* littera tractim pronuntiata. ¶ Item edictus, narratus, promulgatus. *Curt. l.* 10. *c.* 6. *extr.* Ipſum ad pronuntiatam prædam ſequebantur. ¶ Item publice judicatus, declaratus, damnatus, aut abſolutus. *Sueton. in Caſ. c.* 72. Maſſiotam nobilem juvenem, ſtipendiarium pronuntiatum, occultavit apud ſe diu. *Id. in Veſpaſ. c.* 3. Flaviam Domitillam duxit uxorem, ingenuam & civem Romanam pronuntiatam. *Paul. Dig. lib.* 40. *tit.* 1. *leg.* 13. Sejus ſervus pronuntiatus.

PRONUNTIO, & Pronuncio, as, avi, atum, a. 1. *pronunciare*, *proferre*, *dire*, *d'αγγέλλω*, palam nuntio, *dico*, profero, enuntio. *Plin. lib.* 3. *ep.* 5. *a med.* Cum lectos quædam perperam pronuntiaſſet. *Gell. l.* & *cap.* 7. In *affatim*, ut *admodum*, prima acuta, non media, pronuntiabat. & *ibid. Ad* particula ſatis commode accentu acuto pronuntiatur. & *cap. ult. l.* 13. Verba corrupte pronuntiare. ¶ Sæpius eſt recitare, *recitare*. *Sueton. in Grammat. c.* 2. *a med.* Q. Vargontejus annales Enniі certis diebus magna frequentia pronuntiabat. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 61. *ad fin.* Conjectis in ue calculis, ſumma voce verſus multos uno ſpiritu pronuntiare conſueſcebat. *Id. ibid. c.* 19. & *lib.* 2. *de Divin. c.* 5. Memoriter multa pronuntiare. *Id.* 2. *de Orat. c.* 19. Invenire quid dicas, invente diſponere, deinde ornare verbis, poſt memoriæ mandare, tum ad extremum agere & pronuntiare. V. *Pronuntiatio. Quinct. l.* 11. *c.* 3. *extra med.* Adhuc pejus aliqui tranſeuntes brachium proferunt, & cubito pronuntient. ¶ Huic pertinet ad hiſtriones. *Vare. l.* 5. *de L. L. c.* 7. Idem actores pronuntiare dicuntur, quod proſcenio pronuntiant, poeta cogitante. *Plin. l.* 5. *ep.* 19. Aes ejus & quaſi inſcriptio, comœdus, in qua plurimum facit. nam pronuntiat acriter, ſapienter, apte, decenter etiam. *Alter Plin. l.* 7. *c.* 48. Luceje mimæ centum annis in ſcena pronuntiavit. ¶ Item ad præcones, & qui palam aliquid prædicant, *publicare*, *proclamare*, *for fapere*. *Cic. Fam. l.* 5. *ep.* 12. *ad fin.* Præcones victorum nomina magna voce pronuntiant. *Id. pro Quinct. c.* 15. *ad fin.* Cui magiſtri fiunt, & domini conſtituuntur, qui, quæ lege, & qua conditione pereat, pronuntient. *Sueton. in Domit. c.* 10. Quod cum comitiorum conſularium die perperam præco non conſulem, ad populum, ſed imperatorem pronuntiaſſet. ¶ Item ad judicem, aut magiſtratum edicentem aliquid, aut ſententiam ferentem. *Cic. Verr.* 4. *c.* 38. Palam de ſella ac tribunali pronuntiat, ſi quis abſentem Sthenium reum facere vellet, ſe ſe ejus nomen recepturum. *Id. de clar. Orat. c.* 21. Cum conſules, re audita, amplius de conſilii ſententia pronuntiaviſſent. *Id.* 3. *Offic. c.* 16. Is igitur judex ita pronuntiavit. *Id.* 2. *de Fin. cap.* 21. Pronuntiere ſententiam. *Sueton. in Domit. c.* 11. Nunquam triſtiorem ſententiam ſine præfatione clementiæ pronuntievit. *Plin. l.* 6. *epiſt.* 31. *a med.* Pronuntiare de calumnia. *Tertull. de oſſurr. carn. c.* 16. Pronuntiari ad beſtias. *Quinctil. l.* 2. *c.* 10. *extra med.* Quid enim attinet probationes adhibere cauſæ, de qua nemo ſit pronuntieturus? ¶ Urbana *Quinctil. l.* 10. *c.* 1. Modeſte, & circumſpecto judicio de tantis viris pronuntiendum eſt, ut demnent quæ non intelligunt. *Plin. l.* 6. *ep.* 18. Ego & venor, & ſtudeo: nec tamen adhuc poſſum pronuntiare, utrum ſit difficilius capere aliquid, an ſcribere. ¶ Pro creare, dicere, nominare, cum de magiſtratibus ſermo eſt. *Liv. l.* 24. *cap.* 27. Viri conſenſu, & ſeditionem motuentes, pronuntiant eos prætores. ¶ Nonnunquam eſt edicere, *nuntiare*, *publicare*. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 35. Juſſerunt pronuntiari, ut impedimenta relinquerent, atque in orbem conſiſterent. & *cap.* 34. Ducce tote acie pronuntiari juſſerunt, ne quis ab hoſte diſcederet. & *cap.* 31. Pronuntiatur, primo luce Ituros. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 15. Faſces ſtramentorum, ſigno pronuntiato, uno tempore incenderunt. *dato il ſegno*. & *Liv. l.* 24. *cap.* 14. *ſub fin.* Prælio in poſterum diem pronuntiatu. ¶ Item ſimpliciter palam dicere, narrare, *dire*, *raccontare*. *Caſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 5. Mercatores in oppidis vulgos circumſiſtit: quibus ex regionibus venirent, quaſque ibi res cognoſcerent, pronuntiare cogunt. & *lib.* 7. *c.* 38. Dolore prohibeor, quæ geſta ſunt pronuntiare. & *cap.* 20. *a med.* Sincers pronuntiare aliquid. & *lib.* 6. *c.* 36. Allus jam capta caſtra pronuntiat. ¶ Item iudicare, aperire, *far ſapere*, *manifeſtare*. *Cic.* 3. *Offic. c.* 16. Cum in venumdando rem eam ſciſſet, & non pronuntiaſſet, emptori damnum præſtari oportere. ¶ Item palam profiteri, & denuntiare ſe daturum, promittere. *Cic. pro Cluent. c.* 29. Suppreſſam eſſe ab eo pecuniam, quam *pro* reo pronuntiaſſet. *Id. Attic. lib.* 1. *ep.* 16. *a med.* & *Suet. ep.* 118. Novi eſt in lege hoc, ut qui nummos in tribu pronuntiaverit, ſi non dederit, impune ſit. *Sueton. in Caſ. c.* 19. Ut nummos de ſua communi nomine per centurias pronuntiaret. *Liv. lib.* 2. *cap.* 20. *ſub fin.* Pronuntiare militi præmia. *Sueton. in Caſ. c.* 26. Munus populo epulumque in filiæ memoriam. *Id. in Galb. c.* 16. militibus donativum. Abſolute *Cic. pro Cluent. c.* 18. *a med.* Hæc doce, Laterenſis, decuriale Plancium, conſcripſiſſe, ſequeſtrem fuiſſe, pronuntiaſſe, diviſiſſe. *h. e.* promiſiſſe, diviſiſſe pecuniam ad corrumpenda ſuffragia. ¶ Ad hanc notionem & ille pertinent, *Sueton. in Tiber. c.* 38. Quamvis provincias quoque & exercitus reviſurum ſe, ſæpe pronuntiaſſet. & *in Ner. cap.* 21. Ninben ſe cantaturum, per Claudium Rufum conſularem pronuntiavit. ¶ De ratione ſcribendi V. in *Nuntio*.

PRONUPER, adverb. *nuper*, *velde nuper*, admodum nuper, a *pro*, & *nuper*. *Plaut. Trin.* 2. 4. 16. Quæ ſponſiones pronuper tu exactus es pro illo adoleſcente. Alii *pro* a *nuper* diriment, & præpoſitionem ſua caſui poſtponi ajunt, & *qua ſponſione* legunt, ut ſit recta conſtructio *pro qua ſponſione nuper* te, &c.

PRONURUS, us, *f. ſecondo nuora*, *πρόνυμφα*, nepotis mei uxor: & refertur ad proſocerum. V. *Proſocer. Ovid. Heroid.* ep. 17. v. 206. Pronurus & magni Laomedontis ere. *h. e.* uxor Paridis, qui unpos eſt Laomedontis. Uſurpari poſſe videtur etiam de uxore pronepotis, abnepotis, &c.

PRONUS, a, um, *chino*, *chinato*, *piegato all'ingiù*, *πρανὴς*, & *πρόνυς*, *πρόθυρος*, in anteriorem partem flexus, proclinatus, propendens, cernuus, deorſum vergens, declivis: cui opponitur *ſupinus*. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 53. Animal omne, ut vult, ita utitur motu ſui corporis, pronus, obliquo, ſupinus. *Plin. l.* 28. *c.* 4. *ad fin.* Supini cubitus oculis conducunt, proni tuſſibus, in latera adverſum diſtillationes. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 7. Pueros impoſuere equo pronum in ventrem, poſtea ſedentem. *Virg.* 10. *Æn. v.* 586. pronus in verbera telo Admonuit bijugos. & *lib.* 11. *v.* 485. ipſum Pronum ſterne ſolo. *bocrone*, vel *col volto innanzi*. & *lib.* 1. *verſ.* 119. excutitur, pronuſque magiſter Volvitur in caput. *Ovid.* 8. *Met. v.* 378. ſtudioque incautus eundi Pronus ab arborea cecidit radice retentus. *Sallaſt. in fug. c.* 98. Ilex paulum modo prona, dein ſtexa, atque mox in altitudinem. *Caſ. l.* 4. *B. Gall. cap.* 17. Tigna non ſublicæ modo directa ad perpendiculum, ſed prona ac faſtigiata. *Plin. l.* 4. *ep. ult.* Ampullæ pronæ atque vergentes. *Liv. l.* 4. 1. 59. Antur urbs prona in paludes. *Plin. lib.* 5. *ep.* 6. *extra med.* Demiſſus pronuſque pulvinus. *Ovid. Heroid. ep.* 18. *v.* 121. & *Met.* 2. *v.* 67. Prona via. *declive*. & *Cornill. carm.* 67. *ad Manl. verſ.* 59. vallis. *Sil. l.* 13. *v.* 336. cautes in præruptum prona. *Tibull. l.* 3. *el.* 6. *v.* 6. I, nobis prona funde Falerna manu. *Stat. l. Theb. v.* 255. Crateres proni. *h. e.* exerſi, *roveſciati*. ¶ Eſt etiam verſus, converſus, *voltato*, *volto*. *Colum. l.* 3. *c.* 2. Campeſtrie loca Aquiloni prona. & *lib.* 1. *c.* 5. *a med.* Ædificii ſolum pronius orienti. *Id. l.* 2. *c.* 9. Omne frumentum meæ me campo patente, & ad ſolem prono, apricoque, & ſoluto laxatur. ¶ Dicitur etiam *de* re, qui per declive decurrit. *Virg.* 1. *Georg. v.* 203. Pronus amnis. *Id.* 8. *Æn. v.* 548. pars cetera prone Fertur aqua, ſegniſque ſecundo defluit amni. *Ovid.* 5. *Met. v.* 423. icta viam tellus in Tartara fecit, Et pronos curtus medio cratere recepit. *Cornill. carm.* 61. *epithal. v.* 51. pronum pondus. ¶ Abſolute *Senec. tragœd.* 113. *ad fin.* Per pronum ire. *Sil. l.* 15. *v.* 135. per prona voluti. ¶ Commode *ſidus pronum*, *dies prono* dicitur, cum prope occaſum eſt. tunc enim celerius, & per prona videntur decurrere. *Horat. l.* 3. *od.* 27. *v.* 18. Pronus Orion. *Propert. l.* 1. *el.* 16. *v.* 23. Me mediæ noctes, me ſidera prona jacentem, &c. *Ovid. Met.* 11. *v.* 257. Pronus erat Titan, inclinatoque tenebat Heſperium temone fretum. *Stat. l. Theb. v.* 42. pronus dies. *Senec. in Agam. v.* 461. In eſtra jam lau prona, jam præcepe dies. ¶ *Pronus* etiam dicimur, qui celeri curſu feruntur. inclinatur enim in curſu corpus in anteriora. *Ovid.* 10. *Met. v.* 652. cum carcere pronus uterque Emicat, & ſummam celeri pede libat arenam. *Id. de remed. Amor. v.* 101. leporem pronum catulo ſectare fugaci. *Horat. l.* 4. *od.* 6. *v.* 39. *de Luna*. celeremque pronos volvere menſes. ¶ Translate eſt proclivis, propenſus, in utramque partem; *inclinato*, *propenſo*, *pretato*, *facile*. *Horat. l.* 1. *epiſt.* 18. *v.* 10. in obſequium plus æquo pronus. *Plin. in Paneg.* 1. 84. Nihil eſt tam pronum ad ſimulatres, quam æmulatio. *Sueton. in Vitell. c.* 14. Pronus ad cujuſque, & quacunque de cauſa iracam atque ſupplicium. *Id. in Ner. c.* 50. Ad poeticam pronus, carmina libenter, ac ſua labore compoſuit. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 2. Boves manſueti, & ad domandum proni. *Tacit. in Agric. c.* 41. *ſub fin.* Pronum deterioribus Principem exſtimulabant. *Id.* 4. *Ann. c.* 29. *in fin.* Aures ſuperbæ, & offenſioni proniores. *Flor. in fin. lib.* 4. Pronum in omnia mala, & in luxuriam fluens ſæculum. *Sueton. in Caſ. c.* 50. Pronus & ſumptuoſus in libidines. *Senec. in Oſtav. verſ.* 868. Animus malo pronus. *Capitolin. in Pio*, *c.* 10. Ad indulgentiæ proniſſimus fuit. *Stat.* 2. *Theb. v.* 301. pronus calori. *h. e.* proclivis ad iram. *Lucan. l.* 5. *v.* 693. In dubios caſus, & prona pericula morti. *h. e.* quaſi vergentia ad mortem, eique proxima. *Liv. l.* 21. *c.* 18. Id pronius ad fidem eſt. *h. e.* credi facilius. ¶ Cum genitivo *Claudian. l.* 2. *in Ruſin. v.* 400. Unus per medios audendi pronior enſis Profilit exſerto. *Sueton. in Galb. c. pauuls.* Libidinis pronior. Al. hic aliter leg. *Lucan. lib.* 1. *verſ.* 461. ruendi in ferrum mens prona viris. ¶ Item favens, ſtudioſus, *favoreggiante*, *affezionato*. *Tacit. l. Hiſt. c.* 13. *extr.* Faventibus plerisque militum, prona in eum aula Neronis. *Sueton. in Galb.*

Galb. c. 12. Germanorum cohortem remiſit in pſtelam; quaſi Cn. Dolabellæ proniorem. *Suet. in f. filo.* ſ. *l.* 4. Si modo prona bonitate iovicti Cæſaris adſint Numina. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 340. Prona ſcotentia. *Velleſ. l.* 2. *c.* 69. *in fin.* Quos pronior fortuna comitatur. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 73. *ſub fin.* Ut quis miſericordia in Germanicum, aut favore in Pilonem pronior. *Id. l. Hiſt. c. c.* Pronis auribus accipere aliquid. *b. c.* libentes audientibus. *Luran. lib.* 5. *v.* 501. remeraria prono Expertus ceſſiſſe deo. *b. c.* juvanta, propitio. ¶ *Pronum* etiam dicitur, quod nulla difficultate impeditur, *agevole*: quaſi io declivi poſitom, & decurſu facile. *Tacit. in Agric. c.* 33. Omnia prona victoribus, eadem victis adverſa. *Salluſt. in ſ. B. Jugurth.* Omnia virtuti ſuæ prona eſſe. *Plin. in Paneg. c.* 16. *ſub fin.* Omnia hæc tam prona, tamque ceſſentia virtutibus tuis ſenties, et, &c. *Id. l.* 8. *ep.* 10. Pronum ad honores iter. *Ouid. 3. Amor. el.* 14. *v.* 47. Prone tibi vincl cupicotem vincere palmæ eſt. *Juſtin. l.* 12. *c.* 5. *ad fin.* Pronam ad regnum viam iogredi. ¶ *Pronum eſt*, facile eſt. *Lucan. l.* 6. *v.* 606. Pronum erat, o juvenis, quos velles, inquit, io actus Invitos præbere deos. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. *v.* 240. Sit pronom viciſſe domi: quid Achæa mereri Præmia? Adde *Juvenal. ſat.* 9. *v.* 43. & *Tacit. in Agric. c.* 1.

PROŒCONOMIA, æ, ſ. προοικονομία, rei futuræ præparatio & diſpoſitio: a πρό, ante, & οἰκονομία, diſpenſo, diſpono. *Serv. ad Æn.* 5. *v.* 858. & *lib.* 9. *v.* 468. & alibi præœconomiam dicit eſſe, cum illa dicuntur a Poeta, per quæ veri ſimiliora, aut plaoiora fiant, quæ aliquo poſt intervallo diccotur.

PROŒMIOR, aris, dep. 1. *commentore*, *fac l' eſordia*, προοιμιάζομαι, prooemio, ſeu exordio utor. *Plin. l.* 2. *ep.* 3. Prœmiatur apte, narrat aperte, pugnat grevitor, colligit fortiter. *Sidon. l.* 4. *ep.* 3. Dum ad meum nomen prœmiaris.

PROŒMIUM, ii, o ἔϛορδα, πρόλογος, exordium, principium dicendi: a πρό, ante, & ἰέναι, caotus, vel ὁδὸς, via. de qua notatione ita *Quinctil. c.* 1. *l.* 4. Quod principium Latine, vel exordium dicitur, majore quadam ratione Græci videntur πρόοιμον nominaſſe: quia a noſtris ioitium modo ſignificatur, illi ſatis clare partem hanc aſſe ante iogreſſum rei, de qua dicendum ſit, oſteoduat. Nam ſive propterea quod ἰέναι caotus eſt, & citharœdi pauca illa, quæ, notequam legitimum certamen (al. *cacmen*) iochoeot, emerendi favoris gratia canunt, *prooemium* cognominaverunt: (V. *Cicer.* 2. *de Orat. c.* 80.) oratoras quoque ea, quæ priuſquam cauſam exordiantur, ad conciliandos ſibi judicum animos præloqoontur, eadem appellatione ſignarunt: ſive quod ἰέναι idem Græci viam appellaot, id, quod aotu ingreſſum rei ponitur, ſic vocare eſt inſtitutum; certe prœmiom eſt, quod apud Judicem, priuſquam cauſam cognoverit, profit. Hæc *Quinctilianus*. *Cic. pro Cluent. c.* 21. Paucis verbis accuſat Cannotius. Incipit longo & alte petito prœmio reſpondere Cæſius. *Quinctil. l.* 2. *c.* 10. *ſub fin.* Prœcioium & narrationem dicere. *Id. c. ult. l.* 6. Ubi prœcmio utendum, & quali; oarrandum ve ſit, & quo modo, &c. V. *Inſinuatio*. ¶ De principio libri, tractatus, & hujuſmodi, *prœmio*, *perſazione*, *introduzione*, *Cic. Attic. l.* 16. *epiſt.* 6. *ſub fin.* De gloria libram ad te miſi: ar in eo prœmium id eſt, quod io Academico tertio. Id eveoit ob eam cem, quod habeo volumeo prœmiorum, ex eo eligere ſoleo, cum aliquod εὐγγραμμον inſtitui. Inque jam io Toſcolano, qoi non meminiſſem, me abuſum iſto prœcmio, conjeci id in eum librom. Cum autem lo eovi lagerem Academicos, agnovi erratum meum. itaque ſtatim novum prœcmium exarevi: tibi miſi. tu illud defecubis, hoc agglatinabis. *Id. Attic.* 4. *ep.* 16. Io ſingulis libris utor prœmiis. *Id. a. de Legib. c.* 7. Habes legis prœmium. ſic anim hoc appellat Plato. ¶ De quocumque initio, *principio*, *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 288. miſeræ cognoſca prœmia riæ.

PROPAGATIO, onis, ſ. *propergineazione*, *ſcrollare*, actus propagandi vites. *Cic. de Senect. c.* 15. a *med.* Capitum jugatio, ſeligatio, & propagatio vitium. *Colum. de arborib. c.* 7. Propagationum genera tria ſunt io uſo maxime: unum, quo virga edita a matre ſulco committitur: alterum, quo ipſa matre proſtercitur, atque in plures palos per ſuas virgas dividitur: tertiom, quo vitis ſcinditur, &c. *Paul. Dig. lib.* 19. *tit.* 2. *leg.* 24. Propagationes facere. ¶ Translate eſt procreatio, *propagazione*. *Cic.* 1. *Offic. c.* 17. Quæ propagatio, & ſoboles origo eſt rerum publicarum. ¶ Item amplificatio, *catenſio*, *eſtenſione*, *allargamento*, ἔκτασις. *Cic. de Provinc. Conſul. c.* 12. Fioium imperii noſtri propagatio. *Id.* 1. *Tuſcul. c.* 14. Propagatio nomiois. *Id. Fam.* 5. *ep.* 15. a *med.* Ea vita, io qua oibil inſit, oiſi propagatio miſerrimi temporis. *b. c.* piolatio, productio, *prolongamento*. & *Tuſcul.* 1. *r.* 35. *extr.* Qui ſi mortem tum obiiſſet, in ampliſſimis fortunis occidiſſet; is propagationc vitæ quantas hauſit calamitates!

PROPAGATOR, oris, m. qui propagat. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 3. Ille provinciæ propagator, ille abſcotis in omnibus adjutor. Alii lag. *prorogator*. ¶ Eſt epithetoo Jovis imperii fines propagantis. *Apul. de Mundo*, *prope fin.* Eſt & Militaris, & Triumphator, & Propagator, & Tropæopherus: & multo plura ejuſmodi apud Haruſpices, & Romanos veterea iovenies.

PROPAGATUS, a, um, *propaggineto*, propagine multiplicatus. *Colum. de arborib. c.* 7. Hoc modo propagatu vitis celerrime convaleſcet. ¶ Traoslatu *propagate*, *eſteſa*, *ampliſicato*. *Velleſ. l.* 2. *cap.* 14. Propagatæ civitates, aactumque Romanum nomen communione juris. *Gell. l.* 20. *c.* 10. *paſſ med.* Italiæ fines propagati. *Cic. Catil.* 3. *c.* 21. Eandemque diem intelligo & ad ſalutem urbis, & ad memoriam coofulatus mei propagatam. *Gell. in fin. cap.* 24. *lib.* 2. A trecentis feſtertiis ad oſque duo millia ſumptus cœnarum propagatus.

PROPAGES, is, ſ. *propaggine*, idem quod propago. *Paul. ex Feſto*: Propages, propaniots a propagando: ut faciunt ruſtici, cum vitem vetulam ſupprimunt, ut ex ea ona plores faciaot. ¶ Translatu eſt progeoies, *cazza*, *legnaggio*, *Pacuv.* apud *Non. cap.* 1. *n.* 327. Salvete gemini, mea propages ſanguinis. *Auſon. in Epiſtm. acut. v.* 19. ſive *Paulin. Nolan. carm.* 5. *v.* 19. Stirpis adoptivæ meliore propage coleodus.

PROPAGINATUS, a, om, nom. partic. propagatus. *Tertull. de Pall. c.* 2. *ſub fin.* Quot populi propaginati.

PROPAGMEN, inis, o. propagatio, productio. *Enn.* apud *Non. cap.* 1. *n.* 327. Nobis unde ferent fructus, vitaque propagmen. Al. aliter leg.

PROPAGO, ginis, ſ. *propaggine*, πόνημα, ἀνάβασις, ramus vitis vetulæ, aut alterios arboris, ab ea non recifus, ſed io terram depreſſus, atque obrutus, vel per vas fictile pertuſum terraque oppletum trajectus, ut radices agens renovetur, & fructum ferat. Ruſtici noſtri vocant *refoſſo*: alii, ducto a Gallis vocabulo, *margotta*. Eſt a *pro*, & *pago* pro *pango*. Duo hæc propaginum genera tradit *Plin. l.* 17. *c.* 23. & deſcribit: item *Cato R. R. cap.* 51. & 133. Tres propagaodi rationes docet *Colum. de arborib. c.* 7. cojos verba V. io *Propagato*. *Id. ibid.* Virgam cum a matre io terram deprimere voles, ſcrobem facito ita, ut propago ooo lædatur alterius cadicibus. *Id. l.* 4. *c.* 6. Ne vites plenibus flagellis emaciantur: aiſi ſi propaginibus futuris proſpiciemus. *Plin. l.* 14. *c.* 1. Deprimere vitem io propagines. *Virg.* 2. *Georg. v.* 26. Silvaromque aliæ preſſos propaginis arcus Exſpectaot. *& verſ.* 63. Sed truncis oleæ melius, propagine vites Reſpondent. *Plin. l.* 17. *c.* 10. Arbores aut ſemine proveoiunt, aut plantis radicis, aut propagine, aut avulſione, aut ſurculo, aut inſito & confecto arboris tranco. *& cap.* 13. Sabina herba propagine feritur, & avulſione. *& cap.* 20. a *med.* Propagines nulli faciliores, quam caſtaneæ. Adde *Cicer. de Senect. c.* 15. ¶ Dicitur & de quovis longiore remulo, ſarmento, flagello, ex qua propago fieri poteſt. *Fabius Pict.* apud *Gell. l.* 10. *c.* 15. Propagines e vitibus altius prætentos non ſuccidet. Ubi ootaod. maſculin. genus. Hoc ſenſu accipiendum videtur & illud *Horat. epod.* 2. *v.* 9. adulm vitium propagine Altas maritat populos. ¶ Translate eſt proles, progenies, *cazza*, *ſchiatta*, *ſgiuoli*, *diſcendenza*. *Ouid. 11. Met. v.* 312. Alipedis de ſtirpe dei verſuta propago Neſcitor Autolycus. *Virg. 6. Æn. v.* 871. oimum vobis Romana propago Viſa poteos, Superi. *Lucret. l.* 4. *c.* 995. At conſueta domi catolorum blanda propago Degere. *Portius Licin.* apud *Gell. l.* 19. *c.* 9. Cuſtodes ovium, icoeræque propagiois agnum. *Nemeſian. in Cyneg. v.* 241. *de equite*. Cappadocumque ootas referat generoſa propago. ¶ Hoc ſenſu peima ſyllaba corripitur tum in recto, tum in obliquis caſibus: cum de plantis ſermo eſt, producitur. Utrumque videre licet io allatis exemplis.

PROPAGO, as, avi, atum, a. 1. *propegginare*, πολυπόω, arborem, depreſſo io terram remo, renovare, & multiplicare, ot io voce præced. dictum eſt. *Cato R. R. c.* 32. Quæ diligentius propagari voles, io aulas, aut io qualos pertuſos propagari oportet. *Colum. l.* 4. *c. ult.* Caſtaoea melius ex vicino pertica dechoata propagatur. *Plin. l.* 17. *c.* 13. Cato (R. R. *c.* 51.) propagari præter vitem, tradit ficum, oleam, Puniçam, malorum genera omnia, laurum, prunos, &c. *Id. l.* 21. *c.* 10. *ſub fin.* Abrotonum cacomine ſus ſe propagat. ¶ Translate eſt extendere, proferre, amplificare, multiplicare, *dilatare*, *ſtendere*, *multiplicare*, *prolungare*, *propagare*. *Tacit.* 12. *Ann. cap.* 23. Iis qui protulere imperium, etiam terminos Urbis propagare datur. *Sueton. in Ner. c.* 18. Augere & propagare imperium. *Plin. l.* 5. *c.* 29. *paſſ med.* Multitudo limi, qua amnis terras propagat. *Id. l.* 7. *c.* 55. Eadem vanitas ia futurum etiam ſe propagat. *Id. l.* 4. *c.* 16. Romanis armis notiriam Britanoiæ non oltra vicinitatem ſilvæ Caledoniæ propagaetibus. *Id. l.* 35. *cap.* 2. Propagam aliquid ia ævum. *Id. l.* 15. *cap.* 14. cuipiam memoriam æternam. *Tacit.* 15. *Ann. c.* 59. *extr.* Iofamiam alicujus. *Cic. pro Sext. c.* 48. Mandare aliquid monumentis eoncilium, & poſteritati propagare. *Id. a. Catil. cap.* 5. *a med.* Meus coofulatus oon breve tempus, ſed multa ſæcula propagarit reipublicæ. *Id. 5. de Fin. c.* 21. a med. Propagare vitam aucupio. *Id. de Provinc. Conſul. c.* 8. Annus eſt iateger vobis aaſpectlaodus: quo interjecto, civium calamitas, ſociorum ærumna, ſceleratiſſimorum hominum impunitas propagatur. *Fior. l.* 3. *c.* 17. Tantum excitavit incendium, ut bereditarium io poſteros ſuos bellum propagaret. ¶ prorogare. *Suetan. in Aug. c.* 23. Præfidibus provinciarum propagavit imperium. Al. leg. *provogavit*. Eadem lectionis varietas eſt *in Calig. cap.* 29. Propagari ſibi commeatum ſæpios deſiderans. *& in Cal. c.* 24. Ut io quinquenoium ſibi imperium propagaretur. Dubium pariter eſt illud *Livii l.* 23. *cap.* 25. *in fin.* Conſuli propagari in annum imperium. ¶ geous, ſtirpem, familiam procreando conſervare. *Cic. Phil.* 2. *c.* 6. L. Brutus, qui & ipſe regio dominatu rempublicam liberavit, & ad ſimile factum ſtirpem io propa quingentefimum annum propagavit. *& Verr.* 7. *c.* 70. Cum ipſe ſui generis ioitium, ac nomiois ab ſe gigoi & propagari vellet. ¶ Prima ſyllaba anceps eſt. *Lucret. l.* 5. *v.* 838. Ut propagando poſſint producere ſæcla. *& verſ.* 854. Nec potuiſſe propagando procudeta prolem. *Claudian. l.* 2. *de laudib. Stilich. verſ.* 373. Hi propagaodi rueraot pro limite regni. Idem fortaſſe dicendum eſt de *propago* nomine: quemquam cum traoslate ſumitur, ſemper correpta fuiſſe reperiator.

PROPALA. V. *Propola*.

PROPALAM, adverb. *apertamente*, *in palſo*, ἐν τῷ φανερῷ, clare, aperte, io propatulo. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 35. Neque tabulis, & ſigois propalam collneatis. *Liv. l.* 34. *c.* 33. *ſub fin.* Hæc propalam dicebat: illa tacita fuberat cura, ne, &c. *Plaut. Epid.* 1. 1. 10. Mus

nus jam furtificne ſum: rapio propalam. *Tacit. Ann. 6. c. 7.* Cum primores Senatus delationi exercerent, ejus propalam, alii per occultum. *Tacit. 2. Ann. cap. 39. ſub fin.* Adire municipia obſcuro die, neque propalam aſpici. *Plaut. Mil. 4. 8. 38.* Timeo, ne hoc tandem propalam fiat nimis. ¶ *Propalam eſt*, manifeſtum eſt. *Terentian. Maur. de Iambic. pag. 2435. Putſch.* Spondeum eſſe poſt Trochæum, propalam eſt.

PROPALATUS, a, um, *propalato*, palam factus. *Oroſ. l. 6. c. 5.* Jam propalata & publica veritas.

PROPALO, as, a. 1. *propalare*, *divulgare*, palam facio. *Sidon. l. 9. ep. 11. a med.* Quæ propalare diſſimulat, excolere detrectat. *Claud. Mamert. de ſtatu anim. lib. 2. c. 6. ſub fin.* Illud quod iſta pagina propalatur, ajuſdem auctor occultatur.

PROPANSUS, & Propaſſus, a, um, *ſpiegato*, *aperto*, *diſteſo*, expanſus. *Apul. l. 6. Metam.* Propandis utrimque pinnis affuit rapax aquila. *Id. in Florid. n. 24.* (*vel. l. 4. ad fin.*) Alvi propeſtis utriſque pennis præjabitur.

PROPATOR, oris, m. πρωπάτωρ, avus, generis auctor. *Tertullian. de præſcription. cap. 49.*

PROPATRUUS, i, m. *ſecondo cio*, proavi mei frater, qui & patruus major dicitur, h. e. patris, vel matris meæ patruus magnus. *Cujus Dig. lib 38. tit. 10. leg. 1. & Paul. ibid. leg. 10.* Hæc verba ſunt: Quinto grada ſunt ſupra atavus, atavia: infra adnepos, adneptis: ea tranſverſo fratris & ſororis pronepos proneptis: & convenienter propatruus, proamita, ideſt proavi frater & ſoror.

PROPATULUS, a, um, *aperto*, *ſcoperto*, πρόπυρος, patens, apertus, ſub dio poſitus. *Cic. 6. Verr. c. 49. ad fin.* Ante ædem Cereris in aperto ac propatulo loco ſigna duo ſunt. ¶ Sæpe vi *lam* omittitur: & ſignificat ſub dio, *allo ſcoperto*. *Id. in fragm.* apud *Colum. l. 12. c. 2.* Cum victus & cultus humanus non, uti ferie, in propatulo ac ſilveſtribus locis, ſed domi ſub tecto accurandæ eſſet. *Liv. l. 24. n. 16. ad fin.* Apparata convivia omnibus in propatulo ædium fuerant. *Plin. l. 7. ep. 8. ad fin.* Hunc ſermonem non apud populum, ſed apud Decuriones habui, nec in propatulo, ſed in curia. *Val. Max. l. 2. c. 5. n. 5.* Comare in propatula, verecundiæ non erat. ¶ Urbane eſt propalam, in oculis omnium, in media luce, *coram popolo*, *in pubblico*. *Salluſt. in Catil. c. 13.* Pudicitiam in propatulo habere. *Gell. l. 19. c. ult.* Varronis monumenta in propatulo, frequentique uſu ſeruntur. *Id. l. 18. cap. 12. a med.* In promptu & in propatulo eſſe. *Apul. in Apolog.* Os, cujus in propatulo, & conſpicuo uſus homini creberrimus. *Id ibid.* Quid ego in propatulo & celebri agam, facila a tenebris tuis arbitrarris. ¶ Omnia præpoſit. *Pomp. Melo l. 1. a. ult. circa med.* Moſſyni notia corpus omnes parſignant, propatulo veſcuntur.

PROPE, *appreſſo*, *vicino*, ἐγγύς, juxta, apud: præpoſitio quartum caſum regens. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 22.* Prope haſtium caſtra. *& lib. 7. c. 36.* Prope oppidum. *Virg. 8. Æn. v. 597.* Eſt ingens gelidum lucus prope Cæritis amnem. *Cic. Fam. 7. ep. 23. ad fin.* Ut non modo prope me, ſed plane mecum habitare poſſes. *& lib. 3. ep. 5.* Prope cal. Sext. putri nus Laodiceæ fore. *Sueton. in Claud. cap. 44.* Excruciatum doloribus nocte tota, prope lucem defeciſſe. *Liv. l. 1. n. 25. ſub fin.* Prope metum res fuerat. *Tacit. 3. Hiſt. cap. 22.* Prope ſeditionem ventum eſt. *Ulpian. Dig. lib. 17. tit. 1. leg. 29.* Diſſoluta negligentia prope dolum eſt. ¶ Sæpe ſuo caſu adverbii ritu ponitur. *Cic. Fam. 9. epiſt. 7.* Volebem prope alicubi eſſe. *Id. de Senect. c. 14.* Prope intueri aliquid. *Terent. Adelph. 3. 2. 9.* Partus inflabat prope. *Plaut. Rud. 1. 4. 50.* Quænam vox mihi prope hic ſonat? Quis hic loquitur prope? *Id. Caſ. 3. 5. 31.* Nec quamquam prope ud ſe ſinit adire. *Id. Moſtell. 2. 2. 16.* Quis homo eſt, qui noſtras ædes acceſſit prope? ¶ Cum ablativo & præpoſit. *a*, vel *ab*. *Cic. 7. Verr. c. 2. ſub fi.* In Italia bellum tam prope a Sicilia, tamen in Sicilia non fuit. *tanto poco lontano. & in Piſon. n. 11. ſub fin.* Apud ſocrum tuam propa a meis ædibus ſedebas. *Id. Verr. 4. c. 3.* Tam prope ab domo detineri. *Tacit. 1. Hiſt. cap. 12.* Tam prope ab exſule luit, quam poſtea a principe. *Auſil. diol. de Orat. n. 23.* Prope abeſt ab infirmitate, in quo ſola ſanitas laudatur. *è aſſai vicino ad infermarſi. Senec. epiſt. 42.* Prope eſt a te deus: tecum eſt, intus eſt. ¶ *Prope eſt cum*, &c. jam jam tempus eſt, cum. *Terent. Andr. 1. 1. 125.* Prope adeſt, cum alieno more vivendum eſt mihi. *è vicino il tempo, che*, &c. *Plaut. Men. 5. 6. 25.* Prope eſt, quando herus pretium eſolvet. *Id. Aulul. 2. 3. 9.* Partitudo prope adeſt, ut fiat palam. *poco manco: poco ci vuole o ſtoprirſi.* & *Liv. l. 40. c. 32.* Jam prope erat, ut finiſtrum cornu pelleretur. *ormai poco ci volea, che*, &c. & *lib. 25. c. 21.* Prope eſt factum, ut injuſſu prætoris ſignis convulſis in aciem exirent. *poco mancò.* ¶ Nonnunquam ponitur pro ferme, quaſi, pæne, propemodum, *quaſi*, *per poco*. *Cic. Verr. 4. n. 4.* Ut me prope de vitæ meæ ſtatu dolore ac lacrymis ſuis deducerent. *Horat. l. 3. od. 8. v. 7.* prope funeratus arboris ictu. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 20.* Trinobantes, *prope* firmiſſima earum reginum civitas. *Salluſt. in Jug. c. 64.* Jam ſcalis egreſſi milites prope ſumma ceperant. *Id. in Catil. c. 57.* His genus, eloquentia prope æqualia fuere. *Cic. 3. Verr. n. 54. ad fin.* Excludit eam ſolum, cui prope dicam ſoli poteſtatem factam eſſe oportebat. *& Verr. 5. cap. 25.* Eques Romanus prope annos nonaginta natus. *Id. Fam. 7. ep. 28.* Prope deſperatis his rebus. *& lib. 4. ep. 3.* Sapientia præditus prope ſingulari. *Terent. Heaut. 1. 2. 45.* Ejus filiam ille amare cæpit perdite, prope jam ut pro uxore haberet. *Plin. l. 2. c. 7. circa med.* Via prope eſt judicare, utrum, &c. ¶ Pro omnino, admodum, *affatto*. *Horat. lib. 2. ſat. 3. v. 32.* Inſanis & tu, ſtultique prope omnes. Tractat hic *Horat.* quod *Cic. 3. Tuſcul. c. 4. & 5. & Paradox. 4.* nempe Stoicorum ſententiam, omnes ſtultos inſanire docentium.

Tam. III.

Etiam *ferme* interdum hanc vim habet. V. ¶ Apud JCtos ſæpe legitur *prope eſt*, *ut aliquid fiat*: quæ verba non, ut præterunt, dubitationem habent, ſed affirmationem, & definitionem: & ſignificant, ſequitur ut ita fieri debeat. V. *Papinian. Dig. lib. 35. tit. 1. leg. 69. circa med.* & *lib. 45. tit. 1. leg. 118.* & *Pompon. ibid. tit. 3. leg. 28.* & *Paul. lib. 2. ſententt. tit. 17.* & alios, quos congeſſit *Boſſius*. ¶ Gradus ſunt *Propius*, *Proxime*, quæ V. ſuis locis.

PROPEDIEM, *in breve*, *fra poco*, ἐντὸς, *in βραχῦ*, poſt breve tempus, brevi. *Plaut. Perſ. 2. 4. 24.* Te cruci ipſum propediem affigent alii. *Cic. 1. de Divin. c. 23. a med.* Propediem te videbo. *Id. 2. Attic. ep. 2. ad fin.* Prognoſtica mea cum nocturnalis propediem exſpecta. *Salluſt. in Catil. c. 59.* Sperabat propediem magnas copias ſe habiturum.

PROPELLO, is, puli, pulſum, c. 3. *ſpingere*, a *cacciare innanzi*, a *lontano*, πρόωρω, ἄθεν, ante, aut procul pello, promoveo, procul amoveo. *Lucret. l. 6. v. 1024.* uar a tergo quaſi provehit, atque propellit. *Plaut. Rud. 3. 3. 8.* Qui ſcelerius lacerdorem unum præcipem repulit, propulit perquam indigne modis. *Lucret. l. 4. verſ. 286.* Atque aliam præ ſe propellens uara volvit. *Cic. 4. Tuſcul. c. 5.* Navem remis propellere. *Ovid. Heroid. ep. 12. verſ. 42.* Boreas navem propellit in altum. *Propert. l. 3. el. 21. v. 12.* propellere remige flumen. *b. e.* remis pulſare. *Colum. l. & cap. 2. ſub fin.* In priorem partem jugum propellere. *Varr. l. 2. R. R. cap. 2. a med.* Oves propellere in pabulum. *Cæſ. l. 1. B. Civ. c. 55.* Ut venientibus reſiſtant, atque eos propellant. *& lib. 4. B. Gall. c. 25.* Hoſtes propellere, ac ſubmovere. *Propert. l. 2. el. 22. ſub fin.* oppoſita propellens ſuavia dextra. *b. e.* arcens. *Gell. l. 2. ſub fin.* Fluctus ab auſtris, qui humiliores ſunt, ſurſum propelli. *Id. ibid. c. 22. a med.* Cæcias nubes non procul propellit. ¶ Translate *Petron. in Satyr. c. 4.* Cum ad vota properant, cruda adhuc ſtudia in forum propellunt. ¶ Pro dejicere, proſternere. *Valer. Flacc. l. 6. verſ. 383.* ut mœnia latus, aut machina muri, Quæ ſcopulis trabibuſque dia, confectaque flammis Procubuit iandem, atque ingentem propulit urbem. *& lib. 4. v. 311.* labentem propulit heros. *Senec. in Herc. Oet. v. 162.* Muros Oechaliæ corpore propulit. ¶ depellere. *Ovid. Met. 8. v. 593.* inqua profundum Propulit a ſcopula parituræ corpora natæ. ¶ impellere, movere. *Lucret. l. 3. verſ. 160.* Eſſe animam cum animo conjunctam, quæ cum animi vi Percuſſa eſt, exin corpus propellit, & icit. ¶ compellere, impellere, incitare. *Tacit. 12. Ann. c. 2.* Qui terrore carceris ad voluntariam mortem propelleretur. *& lib. 6. c. 3.* Rudes animos ad corrumpendum militiæ morem propellare. *Sil. lib. 7. v. 529.* torquet totas in prælia vires Pœnorum ductor, propellitque agmina voce. ¶ propulſare, prohibere. *Liv. l. 40. c. 22. in fi.* Periculum vitæ propellere a me potes, puniendo eos, qui, &c. *Id. l. 7. cap. 24.* Propellere hoſtem a caſtris. *Colum. l. 7. c. 12.* Canis eligitur propellendis injuriis hominum ac ferarum. ¶ conjicere, jaculari. *Sil. l. 16. v. 571.* vicinam metæ qui propulit haſtam.

PROPEMODO, & certine

PROPEMODUM, *quaſi*, ὡλίγου δεῖν, σχεδὸν, quaſi, pæne, prope. *Liv. l. 24. n. 20. circa med.* Cum propemodo muris acceſſiſſet. Al. aliter leg. *Plaut. Pſeud. 1. 3. 42.* Scio', quid nos volumus? *Ba.* pol ego propemodo: ut mala ſit tibi. *Cic. 2. de Divin. c. 41.* Quid enim fors eſt? idem propemodum, quod micare, quod talos jacere. *Id. 1. de Fin. c. 1. a med.* Ut propemodum juſtoribus utamur illis, qui, &c. *Id. in Orat. c. 43.* Verba componere, & ſyllabas propemodum dinumerare. *Plaut. Men. 5. 2. 14.* Propemodum jam ſcio, quid fiet rei. *Id. Trin. 3. 3. 50.* Teneo jam? *Ca.* propemodum. *Plin. ſub fin. l. 34.* Sandarachæ quoque propemodum dicta natura eſt. *è à ſpiegare quaſi abbaſtanza.*

PROPEMPTICUM CARMEN, προπεμπτικὸς, quo abeuntem aliquem honoris & benevolentiæ cauſa proſequimur, proſperaque amola, itum, moram, reditum precamur: a προπέμπω, deduco, proſequor, comitor. Tale eſt apud *Virgil. 8. Æn. n verſ. 560.* Euandri ad Pallantem filium: apud *Horat. l. 1. od. 3.* ad Virgilium: *& apod. 1.* ad Mecænatem. *Propempticon Metio Celeri* inſcribitur ſilva ſecunda libri 3. apud *Statium*: *& Propempticon ad libellum*, carmen poſtremum *Sidonii*.

PROPENDENS, entis, *pendente*, *chino*, ἐκκλίνων, dependens, demiſſus. *Colum. l. 7. c. 12. de mor.* Dejectæ & propendentes aures. ¶ pendens *Val. Flacc. l. 7. v. 587.* Incitat Æſonidæ dextram, inqua ardentia mittit Cornua, dein totis propendens viribus hæret.

PROPENDEO, es, udi, nſum, v. 2. *pendere*, *pigare*, ἐκκλίνω, ante aut deorſum pendeo, inclino, vergo: ut cum altera e lancibus præponderans deſcendit. *Cic. 5. Tuſcul. c. 17. extr.* Qui cum in alteram lancem animi bona imponat, in alteram corporis & externa, tantum propendere illam boni lancem putat, ut terras & maria deprimat. *& cap. 32.* Vita, non ſolum ſi undique referta bonis eſt, ſed ſi multo majore & graviore ex parte bona propendent, beata recte dici poteſt. *Plin. l. 26. c. 7.* Scandens arbores, & ex ramis propendens. ¶ *Sueton. in Galb. n. 22.* Excreverat etiam in latere ejus cœno, propendebatque adeo, ut ægre faſcia ſubſtringeretur. *b. n.* caſtando pendebet. Sic *Perſ. ſat. 2. v. 57.* Pinguis aqualiculus propenſo ſeſquipede exſtat. *& Sulin. c. 20.* (*al. 32. extr.*) Eſt & alcea multi comparanda, adeo propenſo labro ſuperiore, ut niſi recedens paſci non queat. ¶ Translate *ever propenſione*, propenſum animo eſſe erga aliquem. *Cic. 2. de Orat. c. 44. a med.* Si ſa dant, & ſua ſponte, quo impellimur, inclinant, atque propendent, accipin quod datur. *& cap. 29. a med.* Neceſſe eſt, ut is, qui nobis cauſam adjudicaturus ſit, eat inclinatione voluntatis propendeat in nos, eat, &c.

PROPENDO, di, n. 3. V. *Dependo*.

PROPENDULUS, a, um, pendens in anteriorem partem, ut Propenduli crines, apud *Apul. in Florid.* n. 3. (*al. lib.* 1.)

PROPENSE, adverb. *de animo, voluntarii, ἑκουσίως*, ex animo, cum inclinatione, aut propenſione. *Lexicon ad S. P. Q. R. lib.* 32. *Fam. Cic. epiſt.* 15. *circa med.* Ut hanc concordiam & conſpirationem omnium ordinum ad defendendam libertatem propenſe non crederent eſſe factam. *Liv. l.* 37. *c.* 52. Propenſius cumulatiuſque, prout ejus merita ſint Senatum facturum. *Apul. in Florid. n.* 20. (*al. l.* 4.) Eoque propenſius laudandus eſt, quod, &c.

PROPENSIO, onis, ſ. *inclinatione, ἐκκλίσει*, πρόσκλισις, inclinatio. *Cic. 4. Fin. c.* 17. Qui nulla in re, niſi in virtute, aut vitio propenſionem, re minime quidem momenti, ad ſummum bonam adipiſcendum eſſe diceret.

PROPENSUS, a, am, *pendente inclinati, pigrato, inclinato, ἐπικλίνης*, propendens, inclinatus, pretentus. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 57. Propenſo ſaſquipeda. V. *Propendre.* ¶ Fere translate ſumitur, *propitio, deſito, propenſa, favorevole. Cic. pro Roſc. Amer. c.* 30. Non tam propenſus ad miſericordiam, quem inclinatus ad ſeveritatem videbatur. *Id. 4. Tuſcul. c.* 37. *ad fin.* Ut quiſque natura ad aliquem morbum proclivior, ſic animus alius ad alia vitia propenſior. *Id. Offic. l.* 1. *c.* 30. Si quis eſt paulo ad voluptates propenſior. *Id. Fam. 4. ep.* 13. Videor mihi proſpicere ipſius animum propenſum ad ſalutem tuam. *Id. in fin. l.* 3. *de nat. Deor.* Diſputatio Balbi mihi ad veritatis ſimilitudinem videretur eſſe propenſior. *Id. pro Mur. c.* 31. Non tu quidem vir ſeverus eſſes, ſed paulo ad lenitatem propenſior. *Id. 2. Offic. c.* 18. Propenſior benignitas eſſe debebit in calamitoſos. *Id. Attic. l.* 8. *ep.* 3. *circa med.* Infimus quiſque propenſus in alteram partem. *Id. 2. Offic. c.* 20. A quo reppetitur & celerior remuneratio fore videtur, in eam fere eſt voluerez noſtra propenſior. *Herſ. de B. Alex. c.* 26. Magnæ copiæ, quas celeriter & propenſiſſima civitatem voluntate, & ſua diligentia confecerat. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 21. *ſub fin. & Liv. l.* 37. *cap.* 54. Propenſo animo aliquid facere. *con genio. Ovid.* 14. *Met. v.* 706. Sollicita petiit propenſum voce favorem. ¶ Cum dativo *Juſtin. l.* 16. *c.* 1. In diviſione regni propenſior fuiſſe Alexandro videbatur. ¶ *Propenſa munera*, quæ propenſo animo dantur, atque adeo magna, pretioſa, vel ſimpliciter ponderoſa. *Auſtus ergenn. Trunculenus Plautini.* Natique cauſa dat propenſa munera. ¶ Hæc omnia a lanibus translata ſunt, quarum quæ ponderoſior, depriminitur ac propendet, ſin deorſum inclinatur & vergit. *Cic. Pared.* 3. *c.* 2. Cauſa igitur hæc, non natura diſtinguit: quæ quoniam utro acceſſit, id fit propenſius, ſi utroque adjuncta ſit, paria fiant neceſſe eſt. *Plaut. Bacch.* 3 4. 15. Verum, quam illa nequam ds mea pecunia ramenta fiat plumea propenſior, mendicum malim mundicando vincere. *b. e.* ponderoſior ac ditior. Adde *verſ.* 22.

PROPERABILIS, le, properans, celer, ut Properebilis calor, apud *Tertull. de Anim. c.* 43.

PROPERANS, tis, nom. ex purticip. *ebi e' effretue, ἐπείγων*, feſtinas, citus, celer. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 4. Hæc properantes ſcripſimus. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 5. *v.* 9. lingua properante legere. *Claudian. lib.* 2. *in Rufin. verſ.* 337. Feſtinamque rotam ſolito properantior arge1. *Senec. in Herc. Fur. verſ.* 772. Siſti properantem gradum.

PROPERANTER, adverb. *preſto, con velocità, in fretta*, celeriter. *Lucret. l.* 5. *v.* 301. Uſque adeo properentee ab omnibus ignibus ajus, &c. *Salluſt. in Jug. cap.* 101. Beneficia invitus accipere: ſed ea properentius, quam ea mutuum, reddere. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 673. Hæc quondam Citherea diem preperantius ire Juſſit, & æriberios præcipitavit equos. *Sil. 10 fin. l.* 7. milla hinc Cæſpite da viridi furgunt properantiue ara. *Imp. Conſtantin. lib.* 11. *Cod. Theodoſ. tit.* 30. *leg.* 8. Quæcunque ad inſtructionem pertinent cauſæ, ad comitatum noſtrum properantiſſime volumas adferri. *Tacit. Ann. 16. cap.* 24. Eos codicillos Nero properanter accepit, ſpe, exterritum Thraſeam ſcripſiſſe. *con avvidità e impazienza.*

PROPERANTIA, æ, f. idem ac properatio. *Salluſt. in Jug. cap.* 40. *extr.* Neque ex tanta properantia tam facile tractum bellum, ſocordia magis, quam dolo, crederent. *Tacit. 12. Ann. c.* 20. Tædium ea more, periculum ea properantia.

PROPERATIM, adverb. idem ac properato. *Cæcil.* apud *Non. cap.* 2. *num.* 651. & 663. Properatim in tenebris iſtuc confectum eſt opus. *Pompon. ibid.* Pergis properatim. Adde *Sifenn.* apud *Gell. cap. ult. lib.* 12.

PROPERATIO, onis, ſ. *fretta, σπουδή, ἔσπευσις*, actus properandi, feſtinatio. *Q. Cic. ad Tiron. l.* 16. *Fam. ep. ult.* Nam quæ pareius fuiſet perſcripſerat, verecundia videlicet & properatione. *M. Cic. Fam.* 5. *ep.* 12. Sed ad properationem meam quiddam intereſt, te non aaſpectare, dum, &c.

PROPERATO, adverb. *frettoloſamente, preſtamente, ἐσπουδασμένως*, feſtinanter, celeriter. *Tacit. l.* 13. *Ann. c.* 2. Neque minus propereto Narciſſus Claudii libertus ad mortem agitur.

PROPERATUS, a, um, *fatto in fretta, accelerato, affrettato, ἐσπουδασμένος*, propera factus, feſtinatus, acceleretus. *Salluſt. in Jug. c.* 120. Properatum iter. *Virg. 1. Georg. v.* 196. quamvis igni exiguo properata maderent. *Tacit. 2. Ann. c.* 6. Properatæ naves. & *cap.* 80. Tela agreſtia ad fubitum uſum properata. *Ovid. Heroid. ep.* 18. *v.* 123. Properata oſcula congerere. *Id. 9. Met. v.* 586. Properatæ tabellæ. *Id. 2. ex Pont. ep. ult. v.* 1. opus brevi properatum tempore. *Id. 3. Triſt. el.* 3. *v.* 34. properata mors. *Id. 15. Met. v.* 748. gloria rerum. *Martial. l.* 10. *epigr.* 50. meta curribus. *b. e.* propera decurſa. ¶ *Properato opus eſt*, properandum eſt. *Cic. pro Mil. c.* 19. Erat nihil, cur properato opus eſſet. *Plaut. Mil.* 3. 1. 210. Ergo accureto & properato opus eſt.

PROPERE, adverb. *preſto, in fretta, in preſcia, σπουδαίως, ἐσπουδασμένως*, properanter, ſtudioſe, celeriter, ſollinanter. *Nep. in Epamin. c.* 4. Egredere propere, ne alios corrumpas. *Liv. l.* 23. *c.* 36. Cumæ ſi propera recepit. *Virg. 9. Æn. v.* 801. Sed manus e caſtris propere coit omnis in nonm. *Plaut. Amph.* 5. 1. 10. Ut ſubito, at propere, ut valide tonuit! *Id. Aulul.* 2. 2. 86. Sequera propere me ad macellum Grenos. ¶ Ad ſignificandam ſummam feſtinationem ſunt illa *ejuſdem ibid.* 2. 8. 23. Occidor, niſi intro hac propere propere curcers. & *Caſ.* 3. 6. 17. Propere, cito introrſa, & cito deproperate. & *Ciſtell. 2.* 3. *v.* 8. Ut aliquis intus prodeat propere ocyus. & *Curcul.* 2. 3. 4. Ita nunc ſubito, propere, & celere objectum all mihi negotium. & *Rud.* 5. 2. 36. Eloquere propere celeriter. & *Stich.* 2. 2. 13. Ita aſteri curriculo ſui propere a porta. & *Trin.* 4. 3. 1. Fac to propere celerem.

PROPERIPES, adis, adject. celeripes, veloc. *Catull. carm.* 62. *de Aſy*, *v.* 34. Rapida ducem ſequantur Gallæ properipedem. Ita *Voſſ.* alii *pede propera.*

PROPERITER, idem quod propere, ſed antiquius. *Pacuv.* apud *Non. c.* 2. *n.* 663. Claſſem in altum properiter deducere. *Accius ibid. & cap.* 4. *n.* 199. Properitur navem in fugam tradunt. *Catull. in fragm.* apud *eund. cap.* 22. *n. ult.* Animula miſerula properiter abis. Adde *Apul.* non ſemel, & *Auſon. in Parental. n.* 27.

PROPERO, as, avi, atum, a. 1. *affrettarſi, accelerare, ſollecitare, fac preſto, in preſcia, ἐπείγω, σπεύδω*, feſtino, celeritate atque, maturo: a *properus:* vel a *pro*, & *paro*, quaſi ante alia paro. De diſcrimine inter hoc, & *feſtino*, V. *Feſtino:* inter hoc, & *maturo*, V. *Maturo*, & *Macero. Plaut. Men.* 3. 3. 30. Propera, ſee pedem, confer gradum. *Id. Curcul.* 2. 2. 33. Properatin' ocyus? *Salluſt. in Jug. c.* 79. Neque ſe in illo loco amplius una die, aut una nocte moratum, ſimulabat ſe ſi negotii cauſa properere. *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 31. Xanthe, retre propera. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 20. Hoc magis properare Varro, ut cum legionibus quamprimum Gades contenderet. & *lib.* 3. *c.* 39. Præinde ad prædam, ad gloriam properare. *Salluſt. in Jug. c.* 22. De Carthagine ſilere melius puto, quoniam alro properare tempus monet. *Id. in orat. Marri Licin. ad plebem circa med.* Ultro licentiam in vos auctum, atque adjutam properetis. *Ovid. Met.* 6. *v.* 201. Ita ſacris, properare ſacris. *b. e.* feſtinate diſcedere a ſacris. *Cic. Fam.* 12. *ep.* 25. *circa med.* Ventis, remis in patriam omni feſtinatione properavi. *Id. pro Mil. cap.* 19. Quæ cauſa, cur Romam properaret? *Id. pro Sull. c.* 19. Properetum vehementer, cum longe tempus muneris abeſſet. *Lucan. l.* 8. *v.* 658. properantem in fata tenetis. *b. e.* ruentem ad mortem. ¶ In his ſemper infinitivus aliquis ſubintelligitur: qui ſæpe etiam exprimitur. *Cic. de Provinc. Conſul. c.* 14. Si in puteiam, ſi ad deor penates redire properaret. *Plaut. Curcul.* 5. 3. 20. Sta, ſis, illico, atque argentum propere propera vomere. *Virg. 4. Æn. v.* 300. Et mediis properas aquilonibus ire per altum. *Salluſt. in Jug. c.* 60. *ad fin.* Ni Mariue ſigna inferre properaviſſet. *Id. in Catil. c.* 7. Quiſquis hoſtem ferire, murem aſcendere, conſpici; dum tale facinus faceret, properabat. *b. e.* ſtudebat, *ſi ſtudiosus.* & *Plin. l.* 15. *cap.* 14. *extr.* Mala prima adventa, & decerpi properantia. ¶ Frequentat etiam accuſativus additur, ſive malis infinitivum ſubintelligere, ſive non. *Virg. 4. Georg. v.* 17. lentis Cyclopes fulmina maſſis Cum properant. *Horat. l.* 3. *od.* 24. *ſub fin.* Indignoque pecuniam Heredi properat. *ſcil.* parare, conficere divitias. *Virg. 9. Æn. v.* 402. & pulcram properet per vulnera mortem. *ſcil.* adire, oppetere. *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 205. Seu matura dies celsrem properet mihi mortem. *ſcil.* parare. *Plaut. Caſ.* 2. 8. 57. Abi, atque obſonia propera. *Id. in fragm.* apud *Serv. ad 4. Georg. v.* 171. Properata prandium. *Propert. l.* 3. *el.* 20. *v.* 21. laborem. *Tacit. 3. Hiſt. cap.* 40. coptum iter. *Id. 2. Ann. c.* 22. dedicationem. & *lib. 4. cap.* 60. accuſationem. & *lib.* 11. *c.* 37. cædem. & *lib.* 2. *c.* 6. naves. & *lib. 3. cap.* 66. *extr.* Quod multos etiam bonos peſſum dedit, qui ſpretis quæ tarda cum ſecuritate, præmature vel cum animo propeſunt. *Plaut. Aulul.* 2. 3. 3. Vaſcula intus pure propera atque elus. *b. e.* propera aluere. Al. propere ſepedi, atque alue. Al. aliter leg. V. *Taubmon.* ¶ Et paſſive *Hor. epod.* 12. *v.* 21. Muricibus Tyriis iteratæ vellera lanæ, Cui properabantur? *Virg. Georg.* 1. *v.* 460. Multa, ſorent quæ mox cælo properanda ſereno, Maturara datur. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 1. *in f.* teneri properentur amores, Dum vocat. *b. e.* canantur, ſcribantur. *Val. Flacc. l.* 4. *verſ.* 573. fuga nunc medio properende eecurſu. *Plin. in Panegy. c.* 51. Hinc porticus, inde delubra occulte celeritate properantur. ¶ *Properare* abſoluta, celeriter ire. *Martial. de Spectac. epigr.* 25. Parcite, dum propero: mergite, dum redeo. *b. e.* ire feſtino.

PROPERTIUS. Sex. Aurelius Properius, ex Umbria, Poeta Latinus elegantiſſimus, magni ſpiritus, & Poeticæ eruditionis copia ſupra ceteros inſignis, quem facundum vocat *Martial. l.* 14. *epigr.* 189. laſcivum *l.* 8. *epigr.* 73. blandum *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 465. & *lib.* 5. *el.* 1. *v.* 17. tenceum *Id. l.* 3. *de ar. am. v.* 333. laudat etiam impenſe *Plin. l.* 9. *ep.* 22. vixit *Ovidio* paulo antiquior, crediturque obiiſſe mortem, no trigeſimum circiter vitæ annum agente, aets Chriſtum X. Eius elegiarum qostnor libros de Cynthiæ amoribus tanti æſtimat *Quinct. l.* 10. *c.* 1. ut inter ea recenſeat, quæ in hoc genere Græcis opponere Romana eloquentia poſſit, eoſque etiam certa cum ſpe vincendi provocare. *Ovid. 4. Triſt. el. ult. v.* 53. Succeſſor fuit hic (*Tibullus*) tibi, Galle, Propertius illi: Quartus ab his ſerie temporis ipſe fui.

PROPERUS, a, am, *frettoloſo, preſto, ſollecito, σπουδαῖος*, feſtinus, celer, veloc: a *prope. Virg.* 12. *Æn. verſ.* 85. Circumſtant properi aurigæ. *Ovid. Met.* 7. *v.* 647. Ecce venit Telamon properus. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 176. Terga ſequi, properoſque jubet conjungere greſſus.

ſus. *Tacit. 4. Hiſt. 1. 79.* Simul Cerialis propero agmine ſubvenit. *& 1ap. 68.* Ille ſpe ac juventa properus, hic moras uſtckens. *Id. 1. Ann. c. 65.* Sibi quiſque properus, & lentæ adverſum imperia auras. ¶ Cum infinito. *Id. 4. Ann. 1. 52.* Quoque ſacinora properus elarefcera. ¶ Cum genitivo *Id. 12. Ann. 1. 66.* Agrippinus ſceleris alim cvrta, & oblatæ occaſionis propera. *ſallcsto de abbrevcant*, &c. & *Ann. 4. 1. 59.* Liberti & clientes apiſcendæ potentiæ properi. *& Ann. 14. 1. 7.* Vindictæ propera. *& lib. 11. 1ap. 26.* Properus iræ. *preſto all' vscondio.* ¶ Properam pro calari ac ſtrenus dixiſſe antiquos, teſtimonio eſt Cato, cum ait in libro de re militari: Tertia e caſtris eductio celeris properaque eſt. *Feſtus.*

PROPES, edis, m. funis, quo pes veli alligatur, quaſi propedas: de quo Turpilius: Quaſi cum ventus fert navim in mari ſecundus, ſi quis propedem miſit, ſi velis, (al. *in vels*) ſinittrum. Hæc *Iſidor. l. 19. Orig. c. 4.* quam penes ſit fides.

PROPETRARE, mandare quod perficitur. nam impetrare eſt exorare, & perpetrara perficere. *Feſtus.* Quidam Lexicographi afferunt fragmentum va *Accio:* Age varo propetre, quod corpiſti fieri.

PROPEXUS, a, um, *pectinatus a diſtexo*, in longum patus. *Virg. 10. Æn. v. 838.* ſuſus properam in pectore barbam. (Ubi *Servius:* *properum* quis ante hunc? Reſpondeo ego: *Accius* apud te ipſum *ad Æn. 12. v. 605.* Nam florei crines, vide, ut propexi jacent! *b. 2.* demiſſi, non collecti.) *Pierius:* Malunt nonnulli *perpexam*: ſed *propexam* in antiquioribus habetur. *Ovid. 1. Faſt. verſ. 259.* manu mulcens propexam ad pectora barbam. *Stat. 2. Theb. verſ. 97.* propexaque mento canities. *Sil. l. 13. v. 328.* properis in pectora barbis Verrera humum.

PROPHETA, æ, m. *indovino, profeta, προφήτης*, qui futura prædicit, a ſe primum intellecta, vates, divinus: a πρόφημι, prædico. *Feſtus:* Prophetas in Adraſto Julius nominat antiſtites ſanorum, oraculorumque interpraius: Cum capita viridi lauro velare imperant Prophetæ, ſancta caſte qui putant (al. *putant*) facia. *Apul. de Mundo ſub init.* Veluti prophetæ quidam, deorum majeſtate completi, effantur catvis, quæ divino beneficio ſoli vident. *Macrob. l. 7. Saturn. 1. 13.* Verum eſt, ita Ægyptios opinari, ut ego facardotes eorum, quos prophetas vocant, cum vidiſſem, &c. Adde *Apul. de herb. omnib. ſero ſuperib.* ubi intelliguntur Magi, qui religionem medicinæ admiſcvhant. Adde etiam alterum *Apulejum l. 2. Metam.* ubi Zachiam quendam Ægyptium prophvram primarium nominat magiæ peritum & defunctorum animas ab Inferis excitantem. ¶ In Sacris Litteris, & apud Chriſtianos Scriptoree ſunt Prophetæ viri ſancti, qui a Deo illuſtrati multa prædixerunt de Meſſia, de Hebræorum captivitate, *de* ſius bonorum & malorum hominum, &c. *Lactant. l. 1. c. 4. & lib. 4. cap. 11. Tertull. Auguſtin. Hieronym.* &c.

PROPHETALIS, le, *Profetico*, προφητικός, od Prophetam pertinens. *Hieronym. ep. 10. ad Fur. de vsdavr. ſerv. ad fin.* Prophetale us. *Id. epiſt. 33. ad Caſtruc. tivea med.* Spiritu Prophetali longe poſt futura proſpicere.

PROPHETATUS, a, um, *profetizzato, predetto*, prædictus. *Tertull. l. 3. contra Marcion. 1. 19. ad fin.* Niſi ſi nec mortem vulet Chriſti phophetatam.

PROPHETIA, æ, f. *Profezia, predizione, vaticinio*, Προφητεία, prædictio, vaticinium. *Tertull. de anim. 1. 35. ſub fin. Hieronym. Auguſtin.*

PROPHETIALIS, le, ad Prophetiam pertinens, ut Prophetiale patrocinium, *Tertull. adverſ. Valentinian. 1. 28.*

PROPHETICE, *Profetizzamente*, Προφητικῶς, divinando, prædicendo. *Tertull. de monogam. c. 4.* Prophetice dictum vſt: Et erunt duo in unam carnem.

PROPHETICUS, a, um, *Profetico*, Προφητικός, ad Prophetam pertinens, Prophetalis. *Tertull. de cor. milit. 1. 7.* Moyſes Propheticus, non poeticus paſtor. *Prudent. in hymn. Jejunant.* ſeu *Cathemer. 7. v. 179.* Præuntiatus ore qui Prophetico Emmanuel eſt.

PROPHETIS, idis, f. Προφῆτις, &

PROPHETISSA, æ, f. *profeteſſa*, mulier divinans. *Tertull. de reſurr. carn. cap. 11.* De quibus luculenter Paracletus per Prophetidem Priſcam. *Id. de præſcriptionib. cap. 51. ſub fin.* Cujuſdam puellæ, quam quaſi Prophetiſſam ſequitur. Adde *Hieronym. ep. 10. ad Fur. de virg. ſerv. ad fin.*

PROPHETO, as, a. 1. *profetizzare*, προφητεύω, prædico, divino, vaticinor. *Tertull. de reſurr. carn. 1. 28.* Scimus autem, ſicut vocibus, ita & rebus prophetatum. *Prudent. apud cap. 5. de S. Cypriano*, *verſ. 101.* Differis, eloquitur, tractat, docet, inſtruit, prophetat.

PROPILO. V. *Propilæus* in fi.

PROPINATIO, onis, f. *brindiſi, invito o bere*, πρόπωσις, actus propinandi, id eſt porrigendi præguſtati poculi, & ad bibendum lovitandi, vel denique ad ſalutem alicujus bibeadi. *Petron. in Satyr. c. 113.* Nec Giton me aut trulatitia propinarione dignum judicabat, aut quod minimum eſt, ſermous communi vocabet. *Senec. l. 2. de Ira, c. 33. ſub fin.* Propinationibus crebris aliquem lacellere. *Id. l. 2. de Benef. c. 21.* Ego ab eo beneficium accipiam, a quo propinationem accepturus non ſim? ¶ Sumi etiam videtur pro comiſſatione. *Gell. l. 12. 1. 17.* Sumptum plurimum, *ſtravizzo* 72, & propiuationem adoleſcentis filii deplorantie. Al. leg. uliter. In vet. Inſcript. apud *Gruter. pag. 753. n. 4. P.* Appius P. F. Eutychen ad colendam memorium Albioiæ Vetti. F. Valnianæ certam pecuniæ ſummam legat Collegio Dendrophor. ex qua propiuationem præbeant, &c. Videtur itaque his comiſſatio ſco cœna funebris ſignificari.

PROPINATOR, oris, m. προπώτης, qui propinat. *Ovid. lib. 1. de Tom. III.*

ar. am. verſ. 587. Inde propinator nimirum mults propinet. *Alii leg. multa rectius*: Inde procurator nimium quoque multa procurat.

PROPINO, as, avi, atum, a. 1. *for brindiſi, invito o bere*, προπίνω, eſt præbibera, ſeu præguſtato leviter vino poculum ulteri offerre. Hæc conſuetudo a Græcis originem habuit. Nam principes Greviæ ſolemni die, quem φιλοτησίαν vocabant, miſcere aureis, atque argenteis poculis vina ſolebant, quæ e manu geſtantium ſumentes, ori parumper admovebant, deinde alteri, quem vellent, offerebaut, ingens hoc argumentum benevolentiæ exiſtimantes. Exemplum habea apud *Virg. 1. Æn. a verſ. 732.* in convivio Didonis. *Martial. l. 2.* de homine fœtidi oris, *epigr. 15.* Quod nulli calicem tuum propinas, Humane facis, Herme, non ſuperbe. *ſcil.* quia ora impura ſit. *Cic. 1. Tuſcul. 1. 40.* Cum venenum, ut fitiens, obdusiſſet, reliquum ſic e poculo vjecit, ut id reſonaret. quo ſonitu reducto, arridens, Propino, inquit, hoc pulcro Critiæ: qui in eum fuerat tæterrimus. Græci vnim io conviviis ſolent nominare, cui poculum tradvari ſunt. (V. *Valer. Max. lib. 3. 1. 2. n. 6. totum.*) *Plaut. Curcul. a. 3. 8.* Propino poculum magnum: ille ebibit. *Martial. lib. 6. epigr. 44.* At ſi ego non belle, ſed vera dixero quiddam, Nemo propinabit, Calliodore, tibi. *b. 2.* uamo præguſtatum poculum tibi tradet impuri oris homini, us poſtea, iterum bibere volens, uo nti cogatur. ¶ Cum dixit Paraſitus apud *Plaut. Stich. 3. 2. 25.* Dii dent quæ velis. Propino tibi ſalutem plenis fauchus: voluit dicera, ſalvum te iſſa maxima cupio. Uſurpavit autem formulam compotorum, & paraſitorum propriam. ¶ Videtur vtiam adhiberi ſimpliciter pro dare biberv, vinum bibendum prabera. *Martial. l. 10. epigr. 49.* Cum potes amethyſtinos trientes, Et oigra madeas Opimiano, Propinas modo conditum Sabinum, Et dicis mihi, Cotta, vis io auro? Quiſquam plumbea vius vult in auro? *& lib. 3. epigr. 82. v. 22.* Ligurumque nobis faxa cum miniſtratur, Vel cocta ſumis muſta Maſſilianis, Opimianum morionibus nectar Cryſtalliniſque, myrrhiniſque propiuat. ¶ Interdum refertur ad cibum. *Capitolin. in M. Antonin. Philoſ. cap. 15.* Ut pariv cultri veneno lita vulvam inciderit, veneustam partem fratri edendam propinans, & ſibi innoxiam rafervans. ¶ De medicis pharmacum præbentibus. *Plin. l. 28. 1. 1.* Artemon calvaria intrifecti propinavit aquam e fonte noctu comitialibus morbis. *Id. l. 20. 1. 10.* Quidam ad vulvæ dolorem radicem aſparagi cum vino dulci propinant. Adde *lib. 28. cap. 16. ruiv. & lib. 21. cap. 2. a med.* ¶ Translate *Terent. Eun. ſub fin.* Hunc cumedendum, & deridendum vobis præpiuo. *b. 2.* trado vobis in manus, & in poteſtatem. *Eun.* apud *Non. 1. 2. n. 140. & cap. 2. n. 544.* Enni poeta ſalve, qui mortalibus Verſus propinas flammeos medullitus. *Apul. lib. 5. Metam.* Nec vitricum tuum, fortiſſimum illum bellatorem, metuis. Quidni? cui ſæpius, in aagorem mſi pellicatus, puellas propiuara confueſti. *b. 2.* conciliara, deducera. Verbe ſunt Venerio ad Cupidinem.

PROPINQUE, adverb. *da vicino*, πλησίον, prope, in propinquo. *Plaut. Trucul. 2. 7. 21.* At at eccam, adeſt propinqus. Adde *1. 6. 18.*

PROPINQUITAS, atis, f. *vicinanza*, ἐγγύτης, vicinitas, vicinia. *Cic. 1. de Invent. c. 16.* Loci opportunitas quæritor ea magnitudine, intervallo, longinquitatv, propinquitats, &c. *Id. 3. Offic. 1. 11.* Nimis imminebat propter propinquitatem Ægina Piræco. *Id. 3. Phil. 1. 6.* Municipiam præpinquitatæ pæne finitimum. *Cæſ. l. 2. B. Gall. c. 21.* Propter celeritatem & propinquitatem hoſtium. *Id. l. 2. B. Civ. c. 16.* Tormentorum uſum ſpatio propinquitatis interira. *Id. l. 2. B. Gall. 1. 31.* Ea propinquitate pugnara. *in vicinanza, da vicino*, ex præpinquo. *& lib. 6. 1. 29.* Vitandi æſtus cauſa plerumque ſilvarum ac fluminum petunt propinquitates. ¶ Translate ſignificat conjunctionem ſanguinis, affinitatem, cognationem, *attenenza, parentela, ſtrettezza, vicinanza.* Quomodo ab affinitate differat, V. *Affinitas. Cic. pro Quinct. c. 6.* Si pietate præpinquitas colitur, neceſſe eſt, ille, qui affinem ſpoliare conatus sſt, ſe impium eſſe fateatur. *Nep. in Dione, 1. 1.* Dio, præter nobilem propinquitatem, multa alia a uctura habuit bona. *Id. in Ageſil. cap. 2.* Proximum propinquitate eſſe alicui. *Plin. l. & ep. 4.* Idam Calviſium amicum tuum arcta propinquitate complectitur. vſt enim ſororis filius. *Sueton. in Oth. c. 1.* L. Otho materno genere præclam, multarum & magnarum propinquitatum. *Id. in Ner. 1. 35.* Interemit ceteros aut affinitate ſibi, aut propinquitate conjunctos. *Tacit. de Germ. 2. 7.* Nec fortuita conglobatio turmem, aut cuneum facit, ſed familiæ & propinquirates. ¶ Item familiaritatem, conſuetudinem, amicitiam. *Plaut. Aulul. 2. 2. 59.* Quam ad probos propinquitate proxime te adjunxeris, tam optimum eſt.

PROPINQUO, as, avi, atum, a. 1. *avvicinarſi, approſſarſi, accoſtarſi, approſſimarſi*, προσεγγίζω, propinquus fio, prope accedo, appropinquo. *Virg. 12. Æn. v. 150.* Parcarumque dies, & vis inimica propinquat. *& lib. 5. v. 785.* Sergeſtus capit ante locum, ſcopuloque propinquat. *Tacit. 15. Ann. 2. 39.* Non ante regreſſus eſt, quam domui ejus ignis propinquaret. *Stat. 10. Theb. v. 385.* jam caſtra vident, armiſque propinquant. Al. leg. *animiſque*. h. e. animi cupiditate jam ſibi videntur prope eſſe. *Gell. l. 2. c. 23. a med.* Cum ſervus, propinquare partum herili filia ignoraret. ¶ Cum accuſativo *Salluſt. in fragm.* apud *Aruſian. Meſſ.* Tum vero Bithyni propinquantes jam amuam Tartanium. ¶ Prope eſſe facio, maturo, expedio. *Virg. 10. Æn. v. 254.* Tu mihi nunc pugnæ princeps: tu rite propinquas Augurium Phrygibuſque adſis pede, diva, ſecundo. *Sil. l. 2. v. 281.* Haud tamen abſiterim, mortem licet arma propinquent.

PROPINQUUS, a, um, *vicino*, γάτος, prope poſitus, vicinus, proximus;

eimus: & refertur ad locum. *Cic. pro Roſc. Amer. cap. 46.* Habet plura prædia, neque tamen ullum, niſi præclarum, & propinquum. *Id. Phil. 11. cap. 13.* Propinquæ finitimæque provinciæ. *Salluſt. in fragm.* apud *Non. cap. p. num. 1.* Duæ inſulæ propiuquæ inter ſe. *Ovid. 4. Triſt. el. 4. v. 51.* Mittius exſilium, pauloque propinquius opto. *Liv. l. 25. c. 23. a med.* & *lib. 28. c. 44.* Ex propinquo cognoſcere. *da vicino.* & *l. b. 24. c. 39. in fin.* Conſulis caſtra in propinquo fuot. ¶ Item ad tempus. *Plaut. Aulul. 1. 2. 36.* Propinqua pertitudo cui appetit. *Cic. 9. Attic. ep. 25.* Erat enim ſpes propinqui reditus. *Id. l. 1. de Divin. c. 31. extr.* Hector moeſtus propinquum Achilli mortem denuntiat. *Liv. lib. 28. cap. 55.* Miſſi circa ſtipendiarias civitates exactores, ſtipendii ſpem propinquam faciebant. ¶ Translate eſt proxime accedens, natura ſimilis, *ſimile. Cic. 2. de Orat. c. 44.* Ut ad eos motus abducantur, ſi qui finitimi ſunt & propinqui his ac talibus animi perturbationibus. *Id. 2. de Invent. c. 54. ad fin.* Vitanda ſunt non ea modo, quæ his contraria ſunt, verum etiam illa, quæ propinqua videntur & finitima eſſe, abſunt autem longiſſime: quod genus, fidentiæ contrarium eſt diffidentia: audacia non contrarium, ſed appoſitum eſt, ac propinquum. *Gell. l. 6. c. 16. ad fin.* Quod Græci propinqua ſignificatione *περιττὰ* dicunt. ¶ Item ſanguine, affinitate, amicitia conjunctus, *parentis, congiunto, preſſimo, attenente, familiare, προσήκων. Cic. 1. Offic. cap. 17.* Propior eſt ſocietas ejuſdem gentis, nationis, linguæ: multa ſunt civibus inter ſe communia: arctior vero colligatio eſt ſocietatis propiequorum. *Id. pro Roſc. Amer. c. 34.* Tot propinqui cognatique optime conveniantes. *Id. 2. Offic. c. 18.* Si his in judicio ſit, propinquum potius, & amicum, quam vicinum defenderis. *Id. pro Mur. c. 35.* Virgo Veſtalis hujus propinqua & oscillaria. *Salluſt. in Jug. c. 10.* Uti hos, qui tibi genere propinqui, beneficio meo fratres ſunt, caros habeas. *& cap. 16.* Affines, amicos, propinquos cæteros meos, alium alia clades oppreſſit. *Gell. l. 10. cap. 1. poſt med.* Sic clientem in fidem acceptum cariorem, quam propinquos, tuendumque eſſe contra cognatos, cenſuit. *Suetan. in Cæſ. c. 1.* Per propinquos & affines ſuos veniam impetravit. *Id. in Ner. c. 3.* Cum ad Caſſium Brutumque ſe, propinqua ſibi cognatione conjunctos contuliſſet. *cum ſibretis parentela.* & *Virg. 2. Æn. v. 86.* comitem, & conſanguinitate propinquum. *Senec. in Oedip. v. 690.* Propinqui ſceptri munera. *h. e.* regis affinitate juncti.

PROPIO, as, n. 1. *avvicinarſi, ἐγγίζω*, prope fio, accedo, appropinquo, *Paulin. Nolan. carm. 23. Nat. S. Felic. 8. v. 402.* Nec domibus noſtris propient mala.

PROPIOR, ius, 6tis, adject. *più vicino*, loco magis junctus, vicinior, propinquior, *ἐγγύτερος*: comparat. a *prope. Virg. 3. Æn. v. 530.* portuſque pateſcet Jam propior. *Ovid. 1. ex Pont. epiſt. 2. v. 130.* Ut propior patriæ ſit fuga noſtra, coga. *Plin. l. 8. cap. 49.* Genus caprino villa, quam pecori propius. *Sen. ep. 74. de fulmine.* Quiſquis ab igne propior ſtetit, percuſſo ſimilis obſtupuit. *Tacit. l. 5. Hiſt. c. 16.* Læva ac propiora fluminis Tranſrhenani tenuere. ¶ Cum accuſat. *Salluſt. in Jug. c. 53.* Ipſe propior montem pedites collocat. *Al. leg.* monte. *Hirt. de B. Gall. l. 8. c. 9. in fin.* Alter, qui propior huſtem, in ipſo vallo collocatus eſſet. ¶ Et cum genitivo, ut nonnullis videtur. *Lucret. l. 4. verſ. 338.* cum propior caliginis aer Ater init oculos prius, &c. ¶ Cum infinito. *Stat. 12. Theb. v. 253.* Et nimiis conſulo malis, propiorque timeri. ¶ Refertur etiam ad tempus, *più recente. Cic. 1. Tuſcul. c. 49.* Veniunt inde ad propiora. *Id. Attic. l. 15. ep. 3. & 13.* Accepi duas epiſtolas tuas. una erat XV. cal. altera XII. data. Ad ſuperiorem igitur prius. *& poſt multa.* Vsum ad propiorem. *Stat. 5. Theb. v. 150.* quod ſi propioribus actis Eſt opus, ecce, &c. *Ovid. 6. Faſt. v. 83.* Ad propiora vocor. *Proculus Dig. lib. 23. tit. 4. leg. 17.* Propiore aus longiore tempore aliquid facere. ¶ Item ad propinquitatem ſanguinis, affinitatis, conſuetudinis, *parente più ſtretta, più nitrigmente. Cic. pro Quinct. cap. ult.* Obſecravit per ipſius conjugem & liberos, quibus propior P. Quinzio nemo eſt. *Ovid. Heroid. ep. 3. v. 28.* Ille gradu propior ſanguinis, ille comes. *& ep. 20. v. 158.* Sed propior certe, quam pater, ipſa ſibi eſt. *Id. Heroid. ep. 16. v. 325.* ſequar Ægidæ factum, fratremque tuorum: Exemplo tangi non propiore potes. *Tacit. Ann. 2. c. 58.* Flaccus, cui propior cum Tiberio uſus erat. *più ſtretta pratica. Adde Terent. Phorm. 5. 3. 25.* ¶ Item ad ſimilitudinem, *più ſimile. Virg. 3. Georg. v. 57. de voces.* interdumque aſpera cornu, Et faciem tauro propior. *Ovid. 4. Faſt. v. 801.* & *Liv. l. 4. c. 37.* vero eſt propius. *Liv. l. 4. c. 17.* Propius eſt fidem, obſtringi Fœdinatium populum voluiſſe. *Salluſt. in Catil. c. 11.* Quod tamen vitium propius virtutem erat. Ita legit etiam *Peiſcian. lib. 18. pag. 1175. Cic. 6. Verr. c. 52.* In quibus erant omnia, quæ ſceleri propiora ſunt, quam religioni. *Tacit. 13. Ann. c. 34. extr.* Armenii ſimilitudine morum Parthis propiores. *Id. de Germ. cap. 45.* Gentes, quibus ritus habitusque Suevorum, lingua Britannicæ propior. *Id. 3. Hiſt. cap. 65. extr.* Sabinus non inſultans, & miſeranti propior. ¶ Univerſim eſt junctior, conjunctior, magis pertinens, magis affinens, *più ſtretto, più importante. Cic. 3. Offi. c. 17.* Societas eſt hominum inter homines, interior eorum, qui ejuſdem gentis ſunt, propior eorum, qui ejuſdem civitatis. *Id. pro Sext. c. 28.* Sua ſibi propiora pericula eſſe, quam mea, loquebantur. *Ovid. Met. 13. v. 578.* Cura domi propior, luctuſque domeſticus angit. *Id. 4. ex Ponto, ep. 9. v. 71.* ut a rerum cura propiore vacabit. *Plaut. Trin. 5. 2. 30.* Hunc princeps æquum eſt me habere. Tunica propior pallio eſt. V. *Pallium.* ¶ Item paratior, accommodatior. *Cic. Attic. l. 14. ep. 19.* Nos autem alium portum propiorem huic æſtui videbamus. *Liv. l. 8. c. 22.* Supplemento vel Latium propius eſſe, vel Volſcos, quam Romam. *Tacit. 5. Hiſt. c. 8.* Unde illi, ſuper ſimilitudinem oris, propior ad fallendum fides. *Plin. l. 35. cap. 4. a med.* Vic ruſticitati propior, quam delicus.

PROPITIABILIS, le, *propizio, favorevole*, placabilis, qui facile beſtitus, ut Propitiabile nomen. *Enn.* apud *Non. c. 2. n. 669.* Huic eſt animus propitiabilis. Adde *Prudent. vezi cap. 8. de S. Agnete ſub fin.*

PROPITIATIO, onis, f. placatio, ſacrum ad placandum inſtitutum. *Macrob. l. 1. in ſomn. Scip. c. 7.* Quod apportant minæ, litatio propitiationis avertit. *Senec. l. 5. Quæſt. nat. c. 38.* Espiationes, propitiationeſque prodigiorum. Alii leg. *procurationes.*

PROPITIATUS, a, um, *reſo propizio. Prudent. Periſtoph. 9. de S. Eulal. in fin.* populuſque ſuos Carmine propitiata fovet. *Tacit. Ann. 15. c. 44.* Propitiata Juno per matronas.

PROPITIO, as, avi, atum, a. 1. *rendere propizio, ἱλάσκομαι*, propitium reddo, placo. *Plaut. Pœn. 1. 2. 120.* Quid eo tu? *Adelph.* Ut Venerem propitiem. *Suetan. in Oth. c. 7.* Per omnia piaculorum genera manes Galbæ propitiari tentaſſe. *Plin. l. 25. c. ult. a med.* Propitiandis numinibus accendi altaria. *Id. l. 28. c. 2. a med.* Alius faliva poſt aurem digito relata ſolicitudinem animi propitiat. *h. e.* eius rei, quæ ſollicitum habet animum, proſperum procurat eventum.

PROPITIUS, a, um, *placato, placido, favorevole, propizio, ἵλεως, ἤπιος*, placidus, placatus, favens, indulgens, ſecundus, præſens, amicus: cui *irato* opponitur. Dicitur autem fere de dis: interdum & de hominibus. *Plaut. Merc. 5. 2. in fin.* Pacem componi volo meo patri cum nostre. nam nunc eſt irata. *Cho.* Tam propitiam reddam, quam cum propitia eſt Juno Jovi. *Id. Trin. 4. 1. 18.* Ni tua pax (*Neptune*) propitia ſuret præſtu. *Id. Curcul. 4. 4. 1.* Cui homini dii ſunt propitii, ei non eſſe iratos putu. *Cic. pro Cal. c. 16. extr.* Huic homini ego fortaſſe deos propitios, plerique autem iratos putabunt. *Id. Divin. Verr. c. 13.* Ita deos mihi velim propitios, ut commoveor animo, &c. *Id. Ante. l. 8. ep. ult.* Hunc propitium ſpeeant, illum iratum putaet. *Terent. Adelph. 2. 1. 4* Evenire ea fatius eſt, quæ in te uaor dicit irata, quam illa quæ parsimus propitii. *Nep. in Dione, c. penult. extr.* Illi ipſi cuſtodes ſi propitia fuiſſent voluntate, foribus effractis ſervare eum potuiſſent. *Plaut. Pœn. 1. 2. 164.* Faciam plorantem illum, niſi te facis propitiam. *Senec. ſuaſor. 2. poſt med.* Propitiis auribus accipitur, quamvis incredibile eſt, quod excuſatus, antequam dicitur. *Flor. l. 3. cap. 18. a med.* Oceanus tranquillus & propitius. ¶ Volunt nonnulli factum eſſe a *prope*, & primam corripere; ideo in heroico verſu locum non habere. Poteſt tamen metrica neceſſitate produci, ut in *Italia*, & aliis. *Juvenc. l. 1. Hiſt. Sac. v. 16.* Jam me propitium eorum pater unicus alto, &c. Al. *τῷ propitius* ſubſtituunt *demiſſum.* Produxit etiam *Prudent. periſtoph. 8. de S. Agnete, ſub fin.* Purgabor oris propitiabilis Fulgore, noſtrum ſi jecus impleas. ¶ Alias hujus vocis notationes V. apud *Veſſ.*

PROPIUS, *più da vicino, ἐγγύτερον*, magis prope. *Propert. l. 2. el. 21. v. 58.* Longius aut propius, mors ſua quemque manet. *Horat. l. & ep. 1. v. 67.* Propius ſpectare aliquid. *& de ac. Port. v. 361.* propius ſtare. ¶ Cum accuſ. *Cæſ. l. 4. B. Gall. c. 9.* Ne propius ſe caſtra moveret, petierunt. *& cap. 28.* Ad partem inſulæ, quæ eſt propius ſolis occaſum. *& lib. 5. c. 36.* Cum propius Ambiorigem accederent. *Cic. Phil. 7. c. ult. & Liv. l. 29. c. 5.* Nec propius urbem millia paſſuum ducenta exercitum admoverit. *Salluſt. in Jug. c. 21.* Nam hi propius mare Africum agitabant. ¶ Cum dativo *Virg. 1. Georg. v. 355.* Propius ſtabulis armenta tenerent. *& lib. 4. v. 47.* propius tectis. *& Æn. 8. v. 556.* periclo. *Plin. l. 27. c. 9.* mari. *Cic. apud Diomed. l. 1. pag. 405. Priſcian.* Propius Grammatico acceſſi. *Nep. in Annib. c. 8.* Propius Tiberi, quam Thermopylis. ¶ Cum ablat. & præpoſit. *a* vel *ab. Cic. 2. de nat. Deor. c. 32. a med.* Stellæ aliæ propius a tergis, aliæ remotius, &c. *meo lontano. & Tuſcul. 2. c. 22.* Antiquitas quo propius abeſſet ab ortu & divina progenie, hoc malius ea cernebat. *Tacit. 2. Hiſt. c. 76.* A contumelia, quam a laude propius fuaris, poſt Vitellium eligi. *Plin. l. 27. c. 25.* Propius ab Urbe. ¶ Ut dicimus *prope eſt factum*, ut, &c. h. e. parum abſuit, quin, &c. ſic Cic. *pro Cluent. c. 21. ſub fin.* Nec quidquam propius eſt factum, quam ut illum perſequerstur. *Id. l. 1. ad Q. Fratr. ep. 2. c. 5.* Propius nihil eſt factum, quam ut occideretur. *Adde Verr. 7. c. 36.* ¶ Translate *Cic. 4. de Fin. c. 20.* Sed ut propius ad ea, Cato, accedam, quæ a te dicta ſunt, preſſius agamus. *per venir più al propoſito. & in Partit. c. 36.* Si propius accedat ad conſuetudinem mentemque ſermonis defenſoris definitio. *Id. pro Flacc. c. 12.* Propius accedo. nego eſſe illa teſtimonia, quæ tu, &c. intrabo etiam magis. qui geſſit, &c. *Salluſt. in Catil. c. 11.* Quod tamen vitium propius virtutem erat. *più ſimile.* Ita legit etiam *Peiſcian. l. 18. pag. 1172. Priſcian.* Et *Virg. 1. Æn. v. 530.* Parce pio generi, & propius res aſpice noſtras. *h. e.* addis, fave, propitia ſis. ¶ *Propius ſobrino* quid ſit, V. in *Sobrinus.*

PROPLASMA, atis, n. *modello, πρόπλασμα*, forma ex argilla ante opus facta, ad cujus rationem figulus juſtam poſſet figuram facere: a *πρό*, ante, & *πλάσσω*, fingo. *Plin. l. 35. c. 12. ante med.* Arceſilaus, cujus proplaſmata pluria venire ſolita artificibus ipſis, quam aliorum opera. Vetus editio 1469. habet *plaſma.* Alia duæ 1470. & 1475. *proplaſticen*: quarum prior ſignificat quidquid ad figuli artem pertinet: altera ipſam artem fingendi proplaſmata.

PROPLASTICE. V. vocem præced.

PROPNIGEUM, i, n. *προπνιγεῖον*, locus in palæſtra, aut balineo, ex quo ad ſudationem tranſitur, calidior frigidario, ſudatione ipſa minus calidum: a *πρό*, ante, & *πνιγεὺς*, furnus. *Vitruv. l. 5. c. 11.* & *Plin. l. 2. ep. 17. ante med.*

PRO-

PROMETIDES, dum, ſ. Προμηθίδαι, puellæ Cypriæ ex Amathunte urbe. Hæ cum Veneream aſpernatæ eſſent, deam eſſe negantes, ob ejuſdem iram in trivio vulgavere corpora. Noviſſime in lapides tranſformatæ finguntur, quia pudore induruerant. *Ovid.* 10. *Met.* 2 *verſ.* 220.

PROMOLA, æ, m. *circumdatore, rigattiere, circumduglisla, vreccone,* πρωπώλης, negotiator, qui res minore pretio emptas majore poſtea divendit: a πωλέω, vendo. *Lucil.* apud *Non. c. 4. n.* 118. Sicuti eum primos ficos propola recentis Protulit, & pretin ingenti dat primicu' paucos. *Cic. in Piſon. c. 17. ſub fin.* Piſos domi nullus, nulla cella: paſtæ & vinum a propola, atque de cupa. *Varr. l. 3. R. R. c. 14. de roſtibus.* Ipſæ exgruminantes ad propolam vitam diu produnt. *b. c.* apud propolam: vel donec propolæ divendendæ tradantur. ¶ Sunt qui leg. ubique *propala*, inter quos *Turneb.* ut dicatur is, qui merces velut ante palum, aut de palo pendentes habeat in propatolo: tum quia ita legatur in optim. MSS. & edicis: tum quia prima in *propola* brevis ſit, quia Græcum, *Lucilius* autem produxerit. Sed contra hæc fuſe diſputat *Scalig. in not. ad Cullic. Virg. in fin.*

PROPOLIS, is, f. πρόπολις, in apum operibus dicitur tertium ceræ fundamentum, ex craſſiore tenaciorequæ conſtans materia, frigoris injuriæque omnes aditus obſtruens, favoſque ſtabiliens: a πρό πόλεως, veſtibulum. Eſt enim id, quod apes ante alveum faciunt. *Varr. l. 3. R. R. c. 16.* Propolim vocant, quod apes faciunt ad foramen introitus porrectum in alveum, maxime æſtate. *Plin. l. 11. c. 7.* Prima fundamente cumolin vocent periti, ſecunda piſſoceron, tertia propolim, &c. *& mox:* E vitium, populneumque mittiore gummi propolie, craſſioris jam materiæ, additur floribus: nondum tamen cera, ſed favorum ſtabilimentum: quo nimor frigoris aut injuriæ aditus obſtruuntur: odore & ipſa etiamnum gravi, ut qua plenique pro galbano utantur. Adde *lib. 11. c. 14.* ubi varios recenſet ejus uſus in medicina: item *Celſ. l. 5. c. 3. & 4.*

PROPOMA, atis, n. πρόπωμα, potionis genus ex vino condito vel abſinthio, vel roſa, vel melle, quod ante cibum ſumebatur: a πρό, ante, & πόμα, potin. Legitur in lemmate tituli 32. *lib. 3. Paladii*, ubi agitur, quomodo fieri poſſit, ut vites abſinthiatum, vel roſatum, vel violatum vinum ſponte ſemnt.

PROPONO, it, ſui, ſitum, a. 3. *orrotter ſuori, eſporre, preſentare, proporre,* προτίθημι, ante pono, ob oculos pono, expono, palam conſtituo. *Cic. 4. Verr. c. 32. & Juvenal. ſat. 4. v. 46.* Proponere aliq uid venale. *eſporre in vendeta.* Quo ſenſu abſolute *Suet. in Ner. n. 16.* In popinis nullum non abſonii genus proponere. *Cic. 1. de Orat. c. 35.* Noa explicata veſte, neque propoſito argento, neque tabulis & ſignis propalem collocatis. *Caſ. l. 2. B. Gall. c. 20.* Proponere vexillum. *Virg. 5. Æn. v. 365.* geminum pugnæ proponit honorem. *Propert. l. 3. el. 22. extr.* I puer, & citus hæc aliquo propone columna. *Plin. in Panag. c. 83.* Proponere atque explicare aliquid. *Horat. ſub fin. ep. 1. l. 2.* neque fidio In pejus vultu proponi cereue opto. *Ovid. 3. Triſt. el. 9. v. 29.* Neu pater ignoret, ſcopulo proponit in alto Pallenteſque manus, ſanguinemque caput. *Cic. pro Sext. c. 7. extr.* Facilius facta eorum occurrent mentibus veſtris, ſi nra ipſa oculis propoſueritis. *Id. Verr. 5. c. 23. ſub fin. & pro Sull. c. 26.* Proponere aliqnid ante oculos ſuos. ¶ Tranſlate *Cic. pro Deiot. c. 14.* Propone tibi duos reges, & id animo contemplare, quod oculis non potes. *Id. de Univ. c. 2.* Aliquid ſibi proponere exemplar. *Sulpic. ad Cicer. 4. Fam. ep. 5. a med.* Quæ aliis tute præcipere ſoles, tum tibi ſubjice, atque apud animum propone. *Id. 2. de Orat. c. 22. ad fin.* Aliquem ſibi proponere ad imitandum. *Id. Phil. 4. c. 4.* Proponere ſibi bona civium ad prædam. *Leu. l. 30. c. 30. a med.* Vim fortunæ, Martemque belli communem propone animo. *memiri aventi gli occhi.* ¶ promulgare, *promulgare, pubblicare. Cic. pro Mur. c. 11.* Singulis diebus edifcendos faſtos populo propoſuit. *Id. 2. Agrar. c. 5. extr.* Lex in publicum proponitur. *Id. Attic. l. 8. ep. 9.* In publico propoſuit epiſtolam illam, in qua, &c. *& lib. 2. ep. 21. & Hirt. de B. Afric. c. 46. extr.* Proponere graviſſimum edictum in aliquem. ¶ pollicieri, promittere, pronuntiare, *promettere. Caſ. l. 5. B. Gall. ſub fin. & lib. 7. c. 27. & Cic. 5. Tuſcul. c. 7.* Proponere magna præmia alicui. *Vellej. l. 2. c. 6. a med.* Cieis R. pretium ſe daturum propoſuit. *Suet. in Ner. c. 7.* Populo uongiarium, militi donativum propoſuit. ¶ In malam partem *Cic. pro Planc. c. 41.* Cui cum omnia metur, publicatio bonorum, exſilium, mors proponeretur. *Id. Attic. l. 2. ep. 19.* Mine Clodii, contentioneſque, quæ mihi propomuntur, modice me tanguut. *Id. 2. de Fin. c. 17.* Improbie pœnam proponere. *Horat. l. 1. od. 18. v. 3.* ſiccis omnia dura deus propoſuit. ¶ ſtatuere, deliberare, præfoire, *preſervare, perſeggere, determinare, ſtabilire. Phædr. l. 4. fab. ult. v. 18.* Excedit animus, quem propoſuit, terminum. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 47.* Confecutus id, quod animo propoſuerat. *Suet. in Aug. c. 72.* Si quid ſecreto, aut ſine interpellatione agere propoſuiſſet. *Juvenal. ſat. 3. v. 24.* proponimos illuc Ire, fatigatæ ubi Dædalus eſſunt alas. *Lucret. l. 3. v. 784.* quod mens fieri proponit, & inchoat ipſa. *Cic. in Brut. c. 6. od fin.* Propoſitum eſt mihi hoc facere. *& cap. 91. ad fin. & ad Brut. ep. 15.* Omni huic ſermoni propoſitum eſt, non ut eloquentiam meam perſpiciar, ſed ut laborem & induſtriam. *ho per ſcopo.* ¶ præmittere, enuntiare, iaauare id, de quo dicturi ſumus, *proporre. Cic. in Orat. c. 40.* Ut proponat, quid dicturus ſit. *b. c.* propoſitionem orationis poſt exordium faciat. *Id. in Brut. c. 60.* Memoria ita fuit nulla, ut tria eum propoſuiſſet, aut quartum adderet, aut tertium quæreret. *Id. 15. Fam. ep. 14.* Extremum illud eſt de fin, quæ propoſuerem, confirmatio noſtræ amicitiæ. ¶ *propoſui*, ante dixi. *Colum. cap. ult. l. 8. cerea med.* Quare ut propoſueram, qualitatem litoris noſtri contemplemur. *come ho già detto, come ho premeſſo*, ut dixeram capite præcedenti. ¶ exponere, enarrare, differere, *dire, eſporre, ſpiegare, avviſare. Caſ. l. 1. B. Gall. c. 17.* Quod ante tacuerat, proponit, eſſe nonnullos, quorum, &c. *& cap. 20.* Quæ ipſe intelligat, quæ cieitas quæratur, proponit. *& lib. 5. c. 50.* Concione habita, rem geſtam proponit. *& lib. 6. c. 10.* Non alienum eſſe cidetur, de Galliæ Germaniæque moribus, & quo differant eæ nationes inter ſe, proponere. *Id. l. 1. B. Civ. c. 3.* Legati ad Cæſarem mittuntur, qui voluntatem Senatus ei proponant. ¶ offerre, dare, ferre, deferre. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 3. & Juſtin. l. 1. c. 6.* Proponere conditionem. *eſibire, proporre.* ¶ præbere quippiam quærendum, diſputandum. *Nep. in Attic. c. 20.* Aliquam mi quæſtionem poeticam proponeret. Adde *Sueton. in Tiber. c. 56.* In libris *Digeſtor.* ſæpiſſime legitur, præſertim in reſponſis *Scævolæ*, illa formula, *ſecundum ea, quæ proponuntur*, ſcilicet ab lit, qui ad JCtor accedunt conſilii accipiendi gretia. Crebre fuot etiam illa *ſi proponas: proponamus: proponebatur*, &c. Et *mihi proponi* dicitur ibidem non ſemel, cum quie nihil affert, cur ſecundum ſe reſpondeatur. ¶ afferere, affirmare. *Celſ. in præfat. ante med.* Nequa eſſe erudele, ſicut plerique proponunt, hominum nocentium ſupplicia remedia innocentibus quæri. *Tertull. in Apolog. c. 48.* Qui proponimus, multo utique digniora credi, hominem ex homine reditarum. ¶ in menſa apponere, inferre. *Plin. l. 10. c. 50.* Antiquir cœnarum iuterdictis exceptum invenin, ne quid volucrum proponeretur, præter unam gallinam, quæ non eſſet altilis. Ita edit. vet. 1469. 1470. 1472. & MSS. aliquot: *Hardum.* & al. *ponerentur.* ¶ imponere. *Mauretus. in generibiac. c. 5. in fin.* Novam mihi propono dicendi legem. ¶ Præteritum *propoſivi*, de quo nullum adhuc vidi exemplum, adſtrui poteſt ex eo, quod in ceteris *n pono* compoſitir uſurpatum ieveniur, a Comicir tamen præcipus. V. *Pane* in fine.

PROPONTIACUS, a, um, Προποντικός, ad Propontidem pertineor. *Propert. initio eleg. 21. l. 3.* Frigida tam multor placuit tibi Cyzicus annos, Tulle, Propontiaca qua fluit Iſthmus aqua. *Ovid. 1. Triſt. el. 10. v. 29.* Propontiacis hærentem Cyzicus orte.

PROPONTIS, idos, & idir, ſ. *over de marmora*, Προποντίς, ſinus maris mediterranei inter Thraciam & Aſiam minorem, duo habens oſtia angulta, quorum quod Æolo jungitur, Helleſpontus; quod Euxino Boſphorus Thracius vocatur: a πρό, ante, & *Pontus*, qua mare Euxinum ſignificat. *Plin. l. 4. c. 12. a med. Ovid. 4. ex Pont. ep. 9. v. 118.* Miſit in has ſi quos longa Propontir aquæ. *Manil. l. 4. v. 614.* fauceſque Propontidos arctæ Euxino jungit Pontus. (*Id. ibid.* primum produxit *verſ. 676.* Euximique aſpera Ponti Æquore, & extremum Propontidos Helleſpontum.) *Tacit. Ann. 2. c. 54.* Propontidis anguſtiæ. *Flor. l. 3. c. 6.* faucer. *Liv. l. 38. c. 16. extr.* Carull. *carm. 4. v. 8.* horridamve Thraciam, Propontidis, truculemve Ponticum ſinum.

PROPORRO, *più dire, di vantaggio, vie più*, quiddam ampliue quam porro, ulterius, præterea, longius. *Lucret. l. 2. v. 977.* Et ſibi proporro, quæ ſint primordia, quærunt. Adde *lib. 4. v. 888. & lib. 5. v. 313.* ¶ Reddi poteſt etiam prorſus, omnino. *Lucret. l. 3. v. 276.* Atque anima eſt animæ proporro totius ipſa. *& verſ. 282.* atque animai totius ipſa Proporro eſt anima, & dominatur corpore tuto. *q. d.* in anima nihil eſt omnino, niſi anima, & ut porro, & ulterius in ejus conſideratione perges, nihil prorſus invenies, niſi animam.

PROPORTIO, onis, ſ. *proporzione*, ἀναλογία, comparatio & reſpectus unius rei ad aliam: a *pro*, & *portio*. Quia ſæpe *pro portione* Latina dicebatur, paulatim coalefcentibus uſu frequenti duabus vocibus, *proportio* facta eſt. *Varr. varia l. 9. de L. L.* Dicam de quatuor rebus, quæ continentur declinationibus verborum: quid ſit ſimile ac diſſimile; quid ratio, quam appellant λόγον; quid proportio, quod dicunt ἀναλογίαν; quid conſuetudo. *Feſtus in Penates:* Penatir ſingulariter Labeo Antiſtius poſſe dici putat, qua pluraliter Penater dicantur: cum patiatur proportio etiam Penas dici, ut optimæ, primæ, Antiæ. *Cic. de Univerſ. c. 4. in fin.* Sed vinculorum id eſt aptiſſimum atque pulcherrimum, quod ex ſe, atque de hic, quæ adſtringit, quam maxime unum efficit. Id optime ofiequitur qua Græce ἀναλογία, Latine (audendum eſt enim, quoniam hæc primum a nobis novantur) comparatio, *proportiove* dici poteſt. (Adde *Quintil. l. 1. c. 6.* (*al.* 10.)) & *cap. 7. a med.* Ejus particulæ intercallo habebat numerum ad numerum eandem proportionem comparationemque in extremis quam habent CCLVI. cum CCXLIII. *Id. 6. Verr. c. 21.* Hæc autem omnia antiquo opere, & ſumma artificin facta: ut hoc liceret ſuſpicari, fuiſſe aliquando apud Siculos peræqua proportione cetera. *Varr. l. 1. R. R. c. 41.* Ea quæ laxiora, & fecundiora, ut ſemina, quam mas, ea proportione in vinculis item. *Cæſ. l. 7. c. 11.* Servare proportionem. ¶ Abſolute in ſexin caſu, *Cic. de Univerſ. c. 5.* Ut quemadmodum ignir animæ, ſic anima aquæ; quodque anima aquæ, id aqua terræ proportione redderet. *a proporzione.* & *Colum. l. 12. c. 41.* Si plus volueris facere, proportinus, qua ſupra, mel adjicies. Adde *Plin. l. 28. c. penult. ſub fin.* & *Nazar. in Panag. Conſtantini*, *c. 33. in fin.* Sed ubique legi etiam diviſim poteſt *pro portione*. V. *Portio*.

PROPORTIONALIS, le, ad proportionem pertinens, ut Proportionales termini, apud *Frontin. de Colon. pag. 111. & 112. Goeſii.*

PROPORTIONATUS, a, um, *proporzionato*, ut Corpus ſatis proportionatum, apud *Jul. Firmic. l. 4. c. 13.*

PROPOSITIO, onis, ſ. *il mettere ſuori, il proporre, il meſſeare*, πρόθεσις, actus proponendi, exponendi, exhibendi. *Cic. Tuſcul. 3. c. 18.* Hujus ne vitæ propoſitio & cogitatio aut Thyeſten lecare poterit, aut Ætnam? *Id. 2. de Invent. c. 54.* Magnificentia eſt rerum magna-

gnatum & excelſarum, cum animi ampla quadam & ſplendida propoſitione, agitatio atque adminiſtratio. ¶ In oratione eſt, cum profitemur, qua de re dictori ſimus, *propoſitione*. *Cic.* 3. *de Orat.* c. 53. Propoſitio quid ſis dicturus, & ab eo, quod eſt dictum, ſejunctio. (V. *Quinct. l.* 4. *c.* 4.) *Senec. l.* 6. *de benef. c.* 7. Illo tranſeamus, an ei debeatur aliquid, qui nobis invitus profuit. Hoc apertius potui dicere, niſi propoſitio deberet eſſe confuſior, ut diſtinctio ſtatim ſubſecuta oſtenderet, utrumque quæri, an, &c. ¶ In argumentatione oratoria eſt prima pars ſyllogiſmi. *Auct. ad Herenn. l.* 2. *c.* 18. Perfectiſſima argumentatio eſt ea, quæ in quinque partes eſt diſtributa, propoſitionem, rationem, rationis confirmationem, exornationem, complexionem. Propoſitio eſt, per quam oſtendimus ſummatim, quid ſit, quod probare volumus. *Cic.* 2. *de Inuent. c.* 37. Propoſitio eſt, per quam locus is breviter exponitur, ea quo vis omnis oportet emanet ratiocinationis. V. etiam *cap.* 34. 35. & 36. & *Quinct. c. auct. l.* 5. unde patet, propoſitionem eſſe in ſyllogiſmo *la maggiore*, quæ & intentio appelletur. ¶ Omnis etiam oratio, qua aliquid affirmatur, vel negatur *propoſitio* eſt. *Quinct. l.* 7. *c.* 1. Lex eſt, quæ jubet exheredem eſſe eum, qui patri proditionis reo non aſſuerit: tu autem non aſſuiſti. Hanc propoſitionem neceſſario ſequitur legis laudatio, & ejus, qui non aſſuerit, vituperatio. *& ibid.* Propoſitio ſimplex aut conjuncta. *Gell. lib* 5. *cap.* 7. *l.* 2. Non ergo integra eſt propoſitio dicenda: Aut honeſta ſunt, quæ imperat pater, aut turpia. Deeſt enim disjunctioni iſti tertium: aut neque honeſta ſunt neque turpia. *African. Dig. lib.* 16. *tit.* 1. *leg.* 19. ſpeciem fecit, ſeu caſum, ut vocant, aut quæſtionem *propoſitionem appellas*. ¶ Propoſitio animi apud *Tryphonin. lib. ult. tit. pandit. leg.* 125. eſt propoſitum, voluntes.

PROPOSITUS, a, um, *meſſo in voſta*, *eſpoſto*, προτεθειμένος, expoſitus, palam poſitus, manifeſtus, pmmpma. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 40. *ad fin.* Tametſi hoc quidem minima latet, quod ita promptum & propoſitum eſt, ut, &c. *Id. Verr.* 5. *c.* 41. *ſub fin.* Eſt hic odo quaſi propoſitus atque editus in altum, ut ab omnibus ventis invidiæ circumflari poſſe videatur. *Id. pro Mur. c.* 31. *ad fin.* Exemplar tam mihi, quam tibi pmpoſitum ad imitandum. *Id. in Pſon. c.* 36. Stipendium militibus, menſis palam propoſitis, nomeratum. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 14. *ſub fin.* Oppida Romanis propoſita ad copiam commeatus. *Suet. in Cæſ. c.* 80. Libellus propoſitus. *Id. in Calig. c.* 41. Vectigalia indicta, neque pmpoſita. *b. c.* indicta per præconem, ſed non expoſita ſcripto, ut legeretur. ¶ Item obiatus, premiſſus, *offerta*, *propoſito*. *Cic. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. *c.* 3. Quid nunc putas, tenta abs te mihi mercede propoſita? *Id.* 2. *de Fin. c.* 17. *ad fin.* Scipioni magna gloria propoſita, ſi Annibalem in Africam retraxiſſet. *Sueton. in Aug. c.* 40. Propoſitum congieſum. *pubblicato*, *e promeſſo*. & *Cic. pro Rabir. perduell. c.* 5. Servi ſi libertatis ſpem propoſitam non haberent, &c. *Id. Fam.* 1. *ep.* 5. *ad fin.* Injuriis, quæ propoſitæ ſunt a Catone, facile reſiſtereus. *minacciate*. ¶ Item objectus, ſubjectus, nbnoxius, *ſoggetto*, *eſpoſto*. *Cic. in fragm.* apud *Auguſtin. l. c. de Civ. Dei, c.* 9. Judicia, ac magiſtratuum diſceptationibus legitimis propoſitam vitam, non poetarum ingeniis habere debemus. *Id. Fam.* 5. *ep.* 16. Omnibus telis fortunæ propoſita eſt vita noſtra. *Id. pro Mil. c.* 21. Vitam ſuam maximis præmiis propoſitam, & pæne addictam ſcirbat. ¶ Item præpoſitus, præfectus. *Liv. l.* eſt. *c. c. in fin.* Quoad conſtauſſet exercitum, propoſitum bello ſe fore ratus. Ita cum vet. edit. Mediolan. 1480. & Aldina aliæ nonnullæ optimæ notæ: in aliis eſt *propoſitur*. ¶ Item animo præceptus, præſtitutus, conſtitutus, ſuſceptus, *preſiſſe*, *propoſto*, *intraprofa*. *Cic. pro Ligar. c.* 9. Quem de ſuſcepta cauſa, propoſitaque ſententia nulla vis poſſet depellere. *Id.* 2. *Offic. c.* 31. Semper in propoſito ſuſceptoque conſilio permanſit. *Id. pro Sull. c.* 4. Nondum ad propoſitum mihi finem honoris perveneram. *Id. Fam.* 1. *ep.* 9. *poſt med.* Omnibus nobis in adminiſtranda republ. propoſitum eſſe debet cum dignitate otium. *Id. Q. Fr. l.* 2. *epiſt.* 1. *c.* 6. Neſcio quo pacto ad præcipiendi ratinnem delapſa eſt oretio mea, cum id mihi propoſitum initio non fuiſſet. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 49. Cæſar unum illud propoſitum habebat continere in amicitia civitates. *Cic. ad Brut. ep.* 15. Non enim id propoſitum eſt huic epiſtolæ, Meſſalam ut laudem. *Id. t. de Divin. c.* 25. Cum ex itinere quodam propoſito & conſtituto revertiſſet. *Ovid. de remed. amor. v.* 40. Et mihi propoſitum perfice, diſit, opus. *Id.* 1. *ex Pont. ep.* 6. *v.* 39. Hæc dea (*ſpes*) quam multos laqueo ſuæ colla ligantes Non eſt propoſita paſſa perire nece! *Cic. Fam.* 1. *ep.* 9. *ad fin.* Neque mihi in animi vita ras tam erit ulla pmpoſita, quam ut quotidie vehementius, te de me aptime meritum eſſe lætere. *non avrò mira ad altra coſa più*, *che di ſar ci*, *che tu ti collegri*, &c. ¶ *Propoſitum*, *ti*, abſolute, id quod propoſitum eſt, ſententia animi, ſuſcepture conſilium, *propoſimento*, *intenzione*, *diſegno*; προαίρεσις. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 84. Tentandum exiſtimavit, quidnam Pompejus propoſiti, aut voluntatis ad dimicandum habetet. *Cic. ad Brut. ep.* 11. *ſub fin.* Qui nulla ra deterreri a propoſito poteſt. *Liv. l.* 2. *c.* 8. *ſub fin.* Nihil aliud ad eum nuntium a pmpoſito averſus, quam ut, &c. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 6. *ſub fin.* Ut omnia faciat, quo propoſitum aſſequatur. *Sueton. de Grammat. c. ult.* Nihilominus in propoſito manſit. *Nep. in Eumen. c.* 3. & *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 83. Teneie uterque propoſitum videbatur; Cæſar, ut, niſi coactus, prælium non committeret; ille, ut opera Cæſaris impediret. *b. c.* perſiſtere in capto conſilio, tenere inſtitutum. *Horat. l.* 3. *od.* 3. *v.* 1. & *Ovid. ep. Met. v.* 405. Propoſiti tenax. *Id.* 3. *Triſt. el.* 4. *v.* 30. memor. *Horat. l.* 1. *ep.* 13. *v.* 11. Victor. *b. c.* qui quod facere propoſuerat, perfecit. *Nep. in Attic. ſub fin.* Tamen propoſitum nihilo ſecius peregit. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 7. *v.* 14. propoſitum deſtituere. *Phædr. l.* 2. *prol. v.* 6. ſervara. *Plin. l.* 9. *ep.* 19. *ad fin.* Non habeo propoſitum illum reprehendendi, ſed hunc tuendi. ¶ Speciatim id, quo impulſi aliquid agimus, & finem actionis vocamus, *fine*, *ſcopo*. *Senec. epiſt.* 65. Quarta cauſa eſt faciendi propoſitum. Quid eſt propoſitum? quod incitavit artificem: quod ille ſecutus fecit. Vel pecuaia eſt hoc, ſi venditurus fabricavit: vel gloria, ſi laborevit in nomen: vel raligin, ſi donum tempin paravit. ¶ Item id, quod dicere quis propoſuit; *tema*, *propoſito*. *Cic. in Orat. c.* 40. A propoſito declinara eliquantulum. *for una breve digreſſione*. & *in Brute*, *c.* 81. Egredi a propoſito ornandi cauſa. *Id.* 5. *de Fin. c.* 28. A propoſito abeteare. *uſcir di tema*. & *cap.* 22. Redire ad propoſitum. *Id.* 3. *Offic. c.* 9. *extr.* Sed jam ad propoſitum revertamur. *Horat. de ar. Poet. v.* 204. neu quod medios iatercinat actus, Quod non propoſito conducat, & hæreat apte. *non faccia a propoſito*. & *African. Dig. lib.* 33. *tit.* 8. *leg.* 16. *a med.* Ibi enim propterea pretium deducendum, quod, &c. at in propoſito, &c. *ma noi coſa noſtra*, &c. *Quinctil. l.* 8. *c.* 3. *ante med.* Sed ad propoſitum. *ſcil.* veniamus, *aut* revertamur. *Phædr. l.* 1. *fab.* 5. Nunquam eſt fidelis cum potente ſocietas. Teſtatur hæc fabella propoſitum meum. *la mia propoſizione*, *il mio detto*. & *Cic. c. de Orat. c.* 53. *ad fin.* Demonſtrando, id quod concludere illi velint, non effici ex propoſitis, nec eſſe conſequens. *dalle premeſſe*. ¶ Referatur etiam ad inſtitutum vivendi, *inſtituto di vivere*, *profeſſione*, *diſciplina*, *ſetta*. *Vellei. l.* & *cap.* 6. Vir vita innocentiſſimus, inganio floreotiſſimus, propoſito fanctiſſimus. *Phædr. prol. l.* 3. *v.* 13. Mutandum tibi propoſitum eſt, & vitæ genus. *Senec. ep.* 68. Non eſt quod inſcribas tibi philoſophiam. atque eriam aliud propoſito tuo nomen impooe: valetudinere & imbecillitatem vocato, & delidiam. *Juvenal. ſat.* 9. *v.* 21. Exiſſe videris Propoſitum, & vitæ contrarius ire priori. *& ſat.* 10. *v.* 305. quid proſuit olim Hippolyta grave propoſitum? *Id. init. ſat.* 5. Si te propoſiti nondum pudet, &c. ¶ Denique cum duo ſint quæſtionum genere, alterum definitum, quod Græci ὡρισμένον, Latini cauſam vocant; alterum infinitum, quod *ſine* illi appellant: hoc nos, inquit *Cic. in Top. c.* 21. propoſitum poſſumus nominare.

PROPRÆFECTUS, i, vices agens Præfecti. Legitur in vet. Inſcript. apud *Murator. pag.* 17. *n.* 8.

PROPRÆTOR, oris, m. & Proprætore, indeclinabiliter, ut de voce *Proconſul* dictum eſt, *l'uſce Pretore*, Ἀνθυπατεύων, qui extraordinariem præturam gerebat, qui cum uno anno Prætor fuiſſet, ſequenti eum ireperio prætorio in provinciam mitiebetur. Cic. e. *de Divin. c.* 36. Quam multi anni ſunt, cum bella a propraetotibus, & proconſulibus adminiſtrantur? *Id. Phil.* 13. *c.* 10. Neque ſe imperatorem, neque Hirtium conſulere, nec proprætore Cæſarem (*vocat*.) *Tacit.* 2. *Ann. c.* 66. Latinius Pandus proprætore Mœſiæ eas litteras in Thraciam miſit. *& lib.* 12. *c.* 31. P. Oſtorium propræture turbidæ res excepere. *Liv. ſub init. l.* 35. Idem proprætore Luſitanos aggreſſus, &c. Et hic, & apud *Tacit.* lectio variat. Ceterum cum indeclinabiliter ponitur, etiam diviſim pre *pretore* ſcribi poteſt. ¶ Duo fuere propraetuium genera: unum eorum, qui exacta prætura provinciam adminiſtrabant: alterum eorum, quibus, eum prætores antea non fuiſſent, prætoria auctoritas & imperium mandabatur. His familia de proconſulibus ſupra in *Proconſul* dicte ſunt.

PROPRIASSIT, proprium fecerit. *Paul. ex Feſte.*

PROPRIATIM, ſingillatim, proprie. *Arnob. ſub fin. l.* 3. Uſque adeo res exigit propriatim deos ſcim, nec dubitare de unuſcujuſque vi, nomine. *Lucret. l. c. v.* 973. Quid? genus humanum propiatam de quibus auctum eſt, &c. Al. leg. *proprietem*, al. plur. *proprietim*: inter quos *Non. c.* 22. *n.* 18.

PROPRIE, *particolarmente*, *in particolare*, *privatamente*, κυρίως, privatim, peculiariter: cui opponitur communiter, publice, promiſcue. *Cic. 9. Fam. ep.* 15. Quod me amas, eſt tibi commune cum multis: quod tu ipſe tam amandus es, tamque in omni genere jucundus, id eſt proprie tuum. *Cæſ. l.* 7. *c.* 26. *ſub fin.* 4. Hæ curationes in ſeminis quoque ſimiles ſunt: de quibus parum, proprie tamen quædam dicenda ſunt. *Liv. l.* 34. *c.* 5. *ſub fin.* Quod in rebus ad omnes pertiet viros femiaaſqua pertinentibus feciſſe eos nemo miratus eſt, in cauſa proprie ad ipſes pertinente miramur feciſſe? *Cic. pro Sext. c.* 16. Cujus cauſam neque Senatus publice, neque ullus ordo propie ſuſceperet. *Id. Agrar. c. r.* 31. Si campus Martius dividatur, & unicuique veſtrum bini pedes aſſignentur, tamen promiſcue toto, quam propie parva paena frui malletis. ¶ Item ad rem meaime pertioendo, vere, legitime, *propiamente*. *Quinctil. l.* 8. *c.* 2. Proprie dictum id eſt, quo nihil inveniri poteſt ſignificantius. *Cic. Phil.* 2. *c.* 31. O hominem nequam! Quid exim aliud dicam? magis proprie nihil poſſum dicere. *Id. in Partit. c.* 2. Propria in rebus, iavenire; in verbis, eloqui, dicitur. *Id.* 3. *Offic. c.* 3. Illud quidem honeſtore, quod proptie vereque dicitur, id in ſapientibus eſt ſolis. *Senec. l.* 2. *de benef. c.* 27. Hic quater millies ſeſtertium ſuum vidit. Propria dial: nihil enim amplius quam vidit. *Plin. l.* 3. *c.* 22. *ſub fin.* Eo tractu fuere Labeatæ, Saſſæi, Grabæi, proprieque dicti Illyrii. *Id. l.* 33. *c.* 6. In iiſdem argenti metallis invenitur, ut proprie dicemus, ſpumæ lapis candidæ: ſimmi appellant. *per parlar propiamente*. & *Sueton. de Grammat. c.* 4. Proprie ſic (*grammaticos*) appellandos Poetarem interpretes. *Gell. l. c. c.* 6. Qui ſertur & raptatur, atque huc atque illuc diſtrahitur, is venari propeie dicitur. *Id. l.* 7. *c.* 11. Qui proprie atque integre locuti ſunt, leves dixerunt, quos nunc viles dicimus. *Id. l.* 9. *c.* 1. *ſub fin.* Uti aliquo verbo admodum proprie & Latine. *Id. l.* 16 *c.* 5. Id vocabulum non ſemper proprie, ſed per quaſdam translationes eſt dictum. *Id. l.* 19. *c.* 7. Propria magis, quam uſitate dictum.

Quino-

Quinctil. l. 2. c. 4. (al. 5.) Eloquentia non mediocri eſt opus, ut de unaquaque earum rerum dicat proptie, & copioſe. *a propoſito.*

PROPRIETARIUS, ii, m. *proprietarie*, dicitur a JCtis, qui rei cujuſpiam legitimum ac proprium dominium habet: & diſtinguitur a fructuario, cui uſus, aut fructus rei tantummodo competit. *Ulpian. Dig. lib. 7. tit. 1. leg. 15. & lib. 15. tit. 1. leg. 13. & lib. 47. tit. 2. leg. 47. & Paul. lib. 39. tit. 2. leg. 22. & Pompon. lib. 7. tit. 8. leg. 22.* ¶ Adjectivo *proprietario rei*, cujus dominium proprietarius habet. *Paul. ſentent. lib. 5. tit. 7.*

PROPRIETAS, atis, f. *proprietà, natura, naturalezza, forza o qualità particolare e propria, idiotismo*, propria vis & natura cujuſque rei, qualitas, facultas, qua ab aliis differt. *Cic. Acad. 4. c. 18.* Singularum rerum ſingulæ proprietates ſunt. *Id. in Partit. c. 12.* Definitio genere declaratur, & proprietate quadam. *Liv. l. 38. c. 17.* Terræ proprietas cæliquæ. *Id. l. 45. c. 30.* Pars prima Macedoniæ Biſaltas habet, & multas frugum proprietates. *h. t.* multa propria frugum genera. *Plin. l. 13. c. 22.* Coccygia proprietatem habet fructum amittendi lanugine. *Id. l. 21. c. 25. a med.* Tribulo proprietas, quod & fructum ſpinoſum habet. *Id. lib. 13. t. 1. a med.* Hujus ungurori proprietate, ut vnetiletur in coquendo. *Id. l. 25. c. 25. in fin.* Pomis proprietas, piriſque vini. *Id. in fin. l. 35.* Sunt genere terræ proprietatis ſuæ: Ex Galata inſula ſcorpiones necat, Balearis ſerpentes. *Id. l. 28. c. 3.* Multæ animalium proprietates. ¶ *Proprietas mentis*, rectus mentis ſtatus, quo quis apud ſe eſt, & mentis compos. *Siſenn.* apud *Non. c. 1. n. 286.* C. Titinnius quidam, cui minus proprietas mentis a natura tradita videretur. Al. *leg. proprietas metus*, h. e. natura metuendi. ¶ Apud JCtos eſt dominium ipſius rei, quo res propria cujuſque eſt, nec communnie cum alio: & differt a dominio uſus & fructus, *dominio di proprietà*. *Juſtin. l. 2. t. 7.* De proprietate Salominæ inſulæ dimicatum fuerat. *Suet. in Galb. c. 7.* De proprietate jumenti cum quæreretur, im decrevit, &c. *Ulpian. Dig. lib. 4. tit. 3. leg. 33.* Rei, quam venalem poſſeſſor habebat, litem proprietatis adverſarius movere cœpit. ¶ Hæc duplex eſt: plena, ſi ei uſusfructus conjunctus ſit: nuda, ſi ab eo abſceſſit. *Papinian. Dig. lib. 7. tit. 4. leg. 4. & Trebonian. lib. 23. tit. 3. leg. 78. ante med.* ¶ *Proprietas* dicitur etiam ipſa res, quæ propria eſt. *Ulpian. Dig. lib. 47. tit. 2. leg. 47.* Quod interfuit ejus, propietatem non eſſe ſubreptam. *Cujac Dig. lib. 7. tit. 1. leg. 6. extrem.* Legare alicui proptietatem, deducto uſufructu. ¶ *Proprietatis dominus*, proprietarius. *Ulpian. Dig. lib. 7. tit. 1. leg. 23. 25. & 25. & Paul. lib. 9. tit. 2. leg. 22.* ¶ *Proprietas verborum*, conjunctin illorum arcta & apta cum rebus ipſis, quas ſignificant. *Quinctil. l. 8. c. 2.* Proprietæ verborum non ſimpliciter accipitur. Primus enim intellectus eſt, ſue cujuſque rei appellatio: qua non ſemper mimur. nam & obſcena vitabimus, & ſordida, & humilia. Secundo modo dicitur proprietas, inter plura, quæ ſunt ejuſdem nominis, id, unde cetere ducta ſunt: ut vertex eſt contorta in ſe aqua, vel quidquid aliud ſimiliter vertitur: inde propter flexum capillorum, pars eſt ſumma capitis: & ex hoc quod eſt in montibus eminentiſſimum. Recte, inquam, dixerie hæc omnia vertices: propie tamen uode initium eſt. Tertius eſt huic diverſus modus, cum res communie pluribus, in uno aliquo habet nomen eximium, at carmen funebre propriè nænia, & tabernaculum ducie, Augurale. item quod commune eſt aliis nomen, intellectu alicui rei peculiariter tribuitur, ut urbem, Romam accipimus, & venales, novitine, cum ſint urbes aliæ quoque, & venalia multa. At illud jam non mediocriter probandam, ut propie dictum id ſit, quo nihil inveniri poſſit ſignificantius, ut Cato dixit, C. Cæſarem ad everiendam rempubl. ſobrium acceſſiſſe, ut Virgilius (*Ecl. 6. v. 5.*) deductum carmen, & Horatius (*l. 1. ad. 12.*) uctem tibiam.

PROPRIETIM. V. *Proprietim.*

PROPRIO, ne, 2. 1. proprium facio. *Col. Aurel. Acut. l. 2. c. 25. ad fin. & Tard. l. 5. c. ult.* ¶ Hinc pertinet *propriaſſit*, quod *Paul. ex Feſto* docet eſſe, proprium fecerit.

PROPRITIM. V. *Propriatim.*

PROPRIUS, a, um, *particolare, propio, private, ἴδιος, καθαρὸς*, peculiaris, præcipuus, privatus, ſuus cujuſque, non communis: a *prope*, ut videtur. *Cic. Fam. 7. ep. 32.* Cujus cum proprium ta eſſe ſcribas mancipio & nexu, meure autem uſu & fructu, contentus iſto ſum. Id enim eſt cujuſque proprium, quo quiſque fruitur aique utitur. *Varr.* apud *Non. c. 4. n. 346.* Nam virtutem propriam mortalibus fecit: cetera promiſcue voluit communia habere. *Cic. de Senect. c. 22.* At id quidem non proprium ſenectutis eſt vitium, ſed commune valetudinis. *Id. de Provinc. Conſul. c. 2.* Præcipuum illum, & proprium ſenſum dolorie, quem vos tamen commuaem ſemper vobie mecum eſſe duxiſtie, a ſtentia dicenda amovebo. *Id. pro Sull. c. 3.* Tempus agendi fuit mihi magie proprium, quam ceteris. *Plin. l. 7. t. 25.* Cæſari proprium & peculiare ſit clementiæ inſigne. *Id. l. 14. t. 20. ſub fin.* Proprium inter liquores vino, muceſcere. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 8.* Tria prædia Capitoni propria traduntur. *h. c.* ut ſua ejue, & privere ac propria ſint. *Virg. 7. Æn. v. 332.* Hunc mihi da proprium, virgo ſata uocte, laborem. *h. c.* ut pro me tantummodo ſit, mihique ſoli profit. ¶ Jungitur cum pronominibus poſſeſſivis. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 52.* Ut cum ademerit nobie omnia, quæ noſtra erant propria; ne lucem quoque hanc, quæ communie eſt, eripere cupiat. *Id. 2. de Orat. c. 20. extr.* Non id mihi videbitur orator, ſed Craſſus ſue quadam propria, non communi oratorum facultate poſſe. *Luccej. ad Cicer. Fam. 5. ep. 14. ad fin.* Ut redeas ad conſuetudinem vel noſtram communem, vel tuam ſolius & proprium. *Cic. 2. Fam. ep. 17. ad fin.* Quod meum erat proprium, ut alarie nti negarem, id, &c. *Liv. l. 3. c. 70.* Ancipiti terrore diſſipaſſet hoſtes, ni ſuo proprio cum prælio equitee Volſcorum exceptum aliquamdin tenuiſſeat. *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 20.* Calamitatem aut propriam ſuam, aut temporum quari. ¶ Et pro ite etiam apte ponitur. *Liv. l. 2. c. 53. ſub fin.* Non placebat, ſocios propriis viribus cnoſiſiſque bells gerere. *h. c.* ſuis. *Id. l. 7. t. 9.* Quæſita ex propriæ familiæ laus leviorem auctorem Licinium facit. *h. c.* ſuæ. *Horat. l. 1. ep. 7. v. 50.* Adroſum quendem vacua tonſorie in ambra Cultello proprios purgantem lemter ungues. *Id. l. 2. ſat. 6. v. 22.* Vel merite, quoniam in propria non pelle quieſſem. *h. c.* mea. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 7. v. 13.* Atque utinem pars hæc tantum ſpecteta fuiſſet, Non etiam proprio cognita Marte tibi. *h. c.* tuo. *Claudian. epigr. 22.* Hoc proprium vellet cingere Caſtor equum. ¶ *Proprium* abſolate res ſua, propria cujuſque, *il proprio, il ſuo. Phædr. l. 2. fab. 4.* Amittit meritu proprium, qui alienum appetit. *Martial. l. 12. epigr. 79.* Ante Jovie ſtatuam crepuit fatur luſtrin. poenam Jupiter iadixit, vivere de proprio. ¶ Item proprietas, *proprietà, qualità particolare. Quinctil. l. 5. c. 20. extra med.* Proprium eſt, eat quod ſoli accidit, ut homini ſermo, riſus: aut quod utique accidit, ſed non ſoli, ut igni calefacere. ¶ Eſt etiam *perpetuus*, aptus, accommodatus, *atto, proprio, a propoſito. Plin. l. 24. t. 15. circa med.* Chamæpeuce lumbotum & ſpinæ doloribue propria eſt. *Scribon. Larg. compoſ. 200.* Remedia propria ad ſingula ſumere. ¶ Item ſæpe diuturnus, ſtebilis, firmus, perpetuus, *fermo, ſtabile, perpetuo. Accius* apud *Non. c. 4. n. 346.* Non facile ſine deum upera propria humane ſunt bona. *Lucil. ibid.* Cum ſciam, nihil in vita proptium mortali detum eſſe. *Plaut. Moſtell. 2. 3. 67.* Si tibi fat acceptum eſt, ſure victum tibi ſempiternum, atque illum amatorem tibi proprium futurum in vita. *Cic. pro leg. Manil. c. 16. ad fin.* Quod ut illi proptium ſit atque perpetuum, optare debetis. *Id. poſt redit. in Sen. c. 4. a med.* Si illud de duobus conſulibus perranne ac proprium manere potuiſſet. *Nep. in Thraſyb. c. ult.* Parva mavere dinttine, locupletie non propria eſſa conſuevetunt. *Terent. Andr. 5. 5. 3.* Ego denrum vitam propterea ſempiternam eſſe arbitror, quod voluptates eorum propriæ ſunt. *Virg. Æn. 1. v. 76.* Deiopeam Connubin jungam ſtabili, propriamque dicabo. Adde *Æn. 3. v. 85. & Terent. Andr. 4. 3. 2.* ¶ Item legitimus, germanus, certus, maxime pertinens, conjunctus. *Cic. pro Cæcin. c. 18.* Ree at omnes certis ac propriis vocabuli nominentur. *Id. 2. Offic. c. 12.* Qui proptio nomine perduellis erat, is hoſtis vocabatur. *Id. 3. de Orat. c. 37.* Utemur verbis aut iis, quæ propria ſunt, & certa quaſi vocabula rerum; aut iis, quæ transferuntur. Hoc illud *Lucretii* pertinere videtur, *l. 4. v. 1134.* Atque in amore mala hæc proprio ſummeque ſecundo Inveniuntur: in adverſo vero, atque inopi ſunt, &c. *h. c.* in amore legitimo, vero, & proprie dicto. ¶ Comparetivum *propriùs. Senec. l. 5. controv. 33. a med.* Une verbo propriore uſus. Al. leg. *propiore.*

PROPTER, *appreſſo, vicino, ὀγγὺς*, prope, juxta, apud, in propinquo: præpoſit. accuſativum regens: a *prope. Cic. in Brute, c. 6. a med.* In pratulo propter Platonic ſtatuam confedimus. *Id. 3. de nat. Deor. c. 22.* Inſula propter Siciliam, quæ Vulcaniæ nominantur. *Virg. Ecl. 8. v. 87. & Lucret. l. 2. v. 30.* propter aquæ rivum. *Terent. Adelph. 2. 1. 25.* Hic propter hunc aſſiſte. *Siſenn.* apud *Non. c. 4. n. 357.* Partem cohortium propter mare collocat in litore. *Hirt. de B. Afric. c. 73. ſub fin.* Propter hoſtium caſtra prætergreſſue. ¶ Sine caſu *Terent. Adelph. 4. 2. 37.* Ibi angiportum propter eſt. *Cic. pro Roſt. Amer. c. 23.* Duo filii propter cubantes. *Lucret. l. 2. v. 417.* Araque Panchæos exhalat propter odores. *Phædr. l. 2. fab. 6. v. 7.* Venit per auras cornin, & propter volans, &c. *Cato R. R. c. 151.* Serito in loco, ubi aqua propter fiet. ¶ Sæpe ſignificat cauſam, aut finem, ob quem fit aliquid, *per, per cagionar. Cic. in Brute, c. 26.* Eam ſuſpicionem propter hanc cauſam credo fuiſſa, quod, &c. *Id. de Fin. l. 2. c. 26.* Amicitia ex ſe, & propter ſe expetenda. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 4. ad fin.* Officium aut propter perfidiam abjicere, aut propter infirmitatem animi deſpoucte. *Id. Perad. 5. c. 1.* Parere legibus proptar metum. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 16.* Nam propter frigora, frumenta in agris matura non erant. *Terent. Phorm. 5. 7. 34.* Non eſt æquum, me propter vos decipi. *Nep. in Dion, c. 9.* Hi propter notitiam ſunt intromiſſi. *h. c.* quia noti erant. *Cic. 7. Attic. ep. 5.* Tiroaem propter humanitatem & modeſtiam malo ſalvum, quem propter uſum meum. *Varr. l. 3. R. R. c. 2. circa med.* Quid enim refert, utrom propter ovee, an propter avee fructue capiat? *h. c.* ex ovibue, an ex avibue. *Pallad. in Novembr. tit. 23.* Ut ſic tata cubilia propter injuriam pretinſi velleris, humor reddat elabens. *h. c.* ad cavendam injuriam. Sic *Id. in Mart. tit. 10. circa med.* Vive calce perfundendi ſed parcius propter arborie noxam. ¶ *Propter hoc, propter quod*, propterea, ideo, *per queſto, per ciò. Varr. 3. R. R. c. 16. ante med.* Propter hoc Siculam mel fert palmam, quod ibi thymum bonum & frequens eſt. *Column. l. 2. c. 6. a med.* Propter quod torcular debet a meridiane parte illuſtrari, ne, &c. ¶ Sacrificium *propter viam* eſt, quod fit proficiſcendi cauſa, Herculi, aut Sanco, qui ſcilicet idem deus eſt, ut *Feſtus* docet. *Labeo.* apud *Non. c. 2. n. 264.* Viſus hac nocte bidente propter viam facere. In re, at ait *Macrob. l. 2. Saturn. c. 2.* mos erat, ut ſi quid ex epulis ſuperfuiſſet, igne conſumeretur. Hinc Catonis jocus de quodam Q. Albidio, qui ſua bona comederat, & noviſſime domum, quæ ni reliqua erat, inceodin perdiderat, eum *propter viam feciſſe*, quod comedere non poterat, id combuſſiſſe. *Macrob. ibid.* ubi male in quibuſdam libris *protervam*, vel *proterviu* legitur. Huc pertinet illud *Plauti Rud. 1. 2. 61.* de iis, qui naufragium fecerunt: Ut meo eſt opinio, propter viam illi ſunt vocati ad prandium, quia poſt eamam laveruot heri

contracta navis in mari ſit illis. ¶ Aliquando *propter* ſuo caſui poſtponitur. *Cic. de Senect. c. 7.* Quod propter ſtudium cum rem familiarem negligere viderentur, &c. *Plin. l. 10. c. 40.* Caprarum uberibus advolant, ſuctum propter laſſis. *Tacit. 4. Ann. c. 48.* Translata debinc caſtra hoſtium propter. *& lib. 15. c. 47.* Viam propter. Adde *Virg. 11. Æn. v. 177.*

PROPTEREA, *porrò, per quæſo, διὰ τοῦτο, διὸτι, propter ea*, propter hoc, ideo, idcirco. *Terent. Hecyr. 2. 1. 6.* Ergo propterea te ſedulo & moneo, & hortor, ne, &c. *Cic. pro Ligar. c. 3.* Hæc propterea de me divi, ut mihi Tubero ignoſceret. *Terent. Andr. 2. 5. 1.* Horas me juſſit Pamphilum hodie obſervare: id propterea nunc hunc venientem ſequor. *plenaſmus.* & 5. 5. 4. Ego deorum vitam propterea ſumpternam eſſe arbitror, quod, &c. *Cic. Fam. 9. ep. 18.* Cum eſſem otioſus in Tuſculano, propterea quod diſcipulos obviam miſerem. *Id. 1. de Divin. c. 64.* Num propterea nulla eſt reipubl. gerendæ ratio, quia, &c? *& lib. 2. c. 22.* Mulæ pertus res mirabilis propterea, quia non ſape fit. *Plaut. Capt. 1. 2. 71.* Quia mihi natalis eſt dies, propterea te vocari ad cænam volo. *Gell. l. 3. c. 6.* Propteres palmam ſignum eſſe placuit victoriæ, quoniam, &c. *Martial. l. 7. epigr. 9.* Non tu propterea, ſed Matho pauper ant.

PROPUDIANUS porcus dictus eſt, ut ait Capito Atejus, qui in ſacrificio gentis Claudiæ velut plamentum & aſſolutio omnis contrarietatis religionis eſt. *Feſtus.*

PROPUDIOSUS, a, um, *ὀργογνωσὴ, ſurrogonatus, turpe, ἀσελγεινὸς*, propudii plenus, flagitioſus, turpis. *Plaut. Sacch. 2. 2. 10.* Mentogas, propudioſe? *Gell. l. 1. c. 7. ad fin.* Uxorem ducere infamem, propudioſam, criminoſam. *Arnob. l. 5. pag. 175.* Propudioſi facinoris obſcenitas. *Sidon. l. 9. ep. 6.* Ancilla propudioſiſſima. *Rutil. in Itinor. l. 1. v. 387.* Raddimus obſcenæ convicia debita genti, Quæ genitala caput propudioſa metit.

PROPUDIUM, li, n. *caſo ὀργογνωσὴ, obſcenitè, turpitudine, αἰσχύνη*, res pudenda, flagitium, torpe facinus, inſolens Venerea libido. *Feſtus:* Propudium dicebant, cum maledicto nudare turpitudinem vocabant, quaſi porro pudendum. Quidam propudium putant dici, a quo pudor & pudicitia procul ſint. Hæc *Feſtus. Plaut. Mil. 2. 4. 11.* Ubi iſte bonus ſervus, qui propudii me maxime innocentem falſo inſimulat? *Plin. l. 28. c. 8. in fin.* Hoc cinere poto propudia virorum; ejuſdem aſperſu feminarum libidines inhiberi. ¶ Eſt etiam convicium in hominem flagitioſum, turpem, impudicum, infamem. *Plaut. Curcul. c. 3. 34.* Quid ais, propudium? *Id. Bacch. 4. 1. 7.* Ut pulſat, propudium! *Cic. Phil. 14. c. 3. ad fin.* Quos interemit propudium illud, & portentum L. Antonius. Al. his aliter leg. V. *Præludium.* Adde *Apul. l. 8. Metam.*

PROPUGNACULUM, li, n. *φρουρὰ, turre, vigore, baſtione, diſeſe, προτειχίσμα, ἀμυνὰ*, locus munitus, unde pugnari poteſt defendendi cauſa, ut vallum, mœnia, arx. *Virg. 9. Æn. v. 170.* portas Explorant, pontesque & propugnacula jungunt. *Cic. pro Font. c. 2.* Narbo Martius, colonia noſtrorum civium, ſpecula populi R. ac propugnaculum illis ipſis nationibus oppoſitum & objectum. *Tacit. 3. Hiſt. c. 34.* Cramona propugnaculum adverſus Gallos. *Cic. Verr. 7. c. 34.* Navis ita magna, ut propugnaculo ceteris poſſet eſſe. *Tacit. 2. Hiſt. c. 19.* Solidati muri, propugnacula addita, auctæ turres. *& lib. 3. c. 84.* Multi ſimilimmes ſuper turres & propugnacula mœnium exſpiravere. *Id. 4. Ann. c. 51.* Barbari ſcalas infrrre propugnaculis, eaque prenſare, detrahere. *Sent. l. & ſilv. 3. v. 101.* propugnacula æquoris. *h. e.* moles fluctibus oppoſitæ, aut portus, ubi ſtatos navibus tuta. *Horat. epod. 1. v. 1.* Ibis Liburnis inter alta navium, Amica, propugnacula. *h. e.* turribus, & tabulatis exſtructis navibus in naves impoſitis. *Plin. l. 32. c. 1.* Claſſes imponunt ſibi turrium propugnacula, ut in mari quoque pugnetur, velut e muris. Adde *Flor. l. 2. c. 2. ad fin.* & *Tacit. Ann. 12. c. 56.* ¶ De privatis ædibus *Cic. Fam. 14. ep. 18. ſub fin.* Domus ut propugnacula, & præſidium habeat, Philotimo dicetis. ¶ Translate *Cic. in Piſon. c. 4.* Lex Ælia, & Fufia everſa eſt, propugnacula muriqun tranquillitatis atque otii. *Id. Verr. 5. c. 16.* Si prius illad propugnaculum, quo contra omnes meos impetus uſurum ſe putat, ea defenſione ejus dejecero. *Gell. l. 7. c. 3. a med.* Ne diſparilitas collationis evidens fieret, pluribus id propugnaculis defenſat. *Nep. in Timot. c. 3.* Tyrannidis propugnacula demoliri.

PROPUGNATIO, onis, f. *pugna, combatiments in defeſa, ὑπερασπισμὸς*, pugna defendendi cauſa inita. *Veler. Max. l. 5. c. 1. n. 4. extern.* Cum Pyrrhus Argivorum invaſiſſet arbem, abſciſſumque caput ejus Alcyoneus ad patrum propugnationem laborantem lætus attuliſſet, &c. ¶ Translate *Cic. Fam. 5. ep. 8.* Suſcepi perpetuam propugnationem pro omnibus ornamentis tuis. *& l. 1. ep. 7.* Noſtra propugnatio ac defenſio dignitatis tuæ, &c.

PROPUGNATOR, oris, m. *diſenſore, προμαχητὴς*, qui pro aliquo defendendi cauſa pugnat, defenſor. *Cic. 7. Verr. c. 33.* Claſſis inops & infirma propter dimiſſionem propugnatorum atque remigum. *Cæſ. l. 7. B. Gall. c. 25. in fin.* Nec ille prius aſt a propugnatoribus celiſtus locus, quam, &c. *Tacit. 13. Ann. c. 39.* Nodati propugnatoribus muri, obices portarum ſubverſi, capta aſcenſa munimenta. *Flor. l. 8. c. 7. a med.* Viginti elephanti turriti cum ſexagenis propugnatoribus. ¶ Translate *Cic. 1. de Orat. c. 57.* Mucias pererat juris defenſor, & quaſi patrimonii propugnator ſui. *Id. poſt redit. ad Sen. c. ult.* Propugnatne mentam fortunarum, & defenſor aſſiduus. *Juſtin. l. 8. c. 2.* Propugnatores ſcelaris. *Sueton. in Cæſ. c. 16.* Tribuno plebis turbulentiſſimas leges ferenti auctorem ſe propugnatoremque præbuit. ¶ Eſt epitheton Jovis. *Inſcript. apud Gruter. pag. 300. n. 1.* P. Marſius Verus Imp. Commodo VI. & Petronio Septimano Coſ. Kal. Decem. in Palatio, in Æde Jovis propugnatoris. ¶ Item Martis, ut videre eſt in nummis aliquot Gordiani III. apud *Mediobarb. pag. 337.*

PROPUGNATRIX, icis, f. *defenditrice*, quæ propugnat & defendit. In fragmento orationis funebris, Auguſti ætatem ſapientiæ, ut putat *Fabrettus pag. 169. extr.* Speculatricem & propugnatricem meorum periculorum.

PROPUGNATUS, a, um, *diſeſo*, defenſus. *Gell. l. 9. c. 11. ad fin.* Et ſua virtute nixus, & opera alitia propugnatus.

PROPUGNO, as, avi, atum, a. 1. *combattre in diſeſo, diſfendere, προμαχῶ, προπολέμω*, pugno defendendi graris: ſui *oppugno* contrarium eſt. *Cic. 5. Tuſcul. c. 37. ſub fin.* Beſtiæ pro ſuo partu ita propugnant, ut vulnera accipiant. *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 45.* Neque erat facile noſtris uno tempora propugnare, & munira. *Id. l. 5. B. Gall. c. 9.* Ipſi ex ſilvis rari propugnabant, noſtroſque intera munitiones ingredi prohibebant. ¶ Translate *Cic. 1. Offic. c. 19.* Fortitudo eſt virtus propugnans pro æquitate. *Id. Fam. 11. ep. 16.* Cum pro mea ſalute acerrime propugnaret. *Id. pro Rabir. perduell. c. 10. ad fin.* Propugnare pro alicujus fama, gloria, memoria, non ſecus ac pro patriis fanis atque delubris. ¶ Cum accuſativo *Sueton. in Cæſ. c. 23.* Qui ſibi recepiſſent, propugnaturos abſentiam ſuam. *Plin. l. 12. c. 19.* Caſiam circa paludes propugnare unguibus diro veſpertilionum genera. *Stat. Theb. 2. v. 584.* propugnans pectora parma. *coprendo. & lib. 4. v. 110.* Omnibus ærate propugnant pectora crates. *h. e.* protegunt, muniunt. ¶ *Propugnare alicui*, pugnare pro aliquo. *Apul. l. 9. Metam.* Ceteri fratres accurrunt mœſti ſuppetias, & lapidum ſtabria jactibus propugnare fratri, atque abigere canes aggrediuntur.

PROPULSATIO, onis, f. *ribattemento, allontanamento, ἀπώθησις*, actus propulſandi, depulſio. *Cic. pro Sull. c. 1.* Cum hujus periculi propulſatione conjungam defenſionem officii mei. *Tiro* apud *Gell. l. 7. c. 3.* Propulſatio, & translatio criminis.

PROPULSATOR, oris, m. *διωκτὴς*, qui propulſat. *Val. Max. l. 7. c. ult. n. 7.* Auctorem harum rerum benevolentia, propulſatorem adin infecutus. *Arnob. l. 7. pag. 249.* Valetudinum peſſimarum propulſator.

PROPULSO, as, avi, atum, a. 1. *ributtare, reſpingere, ſcacciare, allontanare, ἀπωθῶ*, procul pello, depello, repello, propello, defendo, prohibeo: frequentativum a *propello. Cæſ. l. 6. B. Gall. c. 14.* Aut ipſi injurias inferrent, aut illatas propulſarent. *& lib. 1. c. 49.* Duas acies hoſtem propulſare, tertiam opus perficere juſſit. *Liv. l. 3. c. 69.* Ut uno animo bellum ab urbe ac mœnibus propulſari vellent. *Cic. 5. Phil. c. 4.* Ab ingreſſione ſuri populum propulſari. *Colum. l. 3. c. 15.* Et aquas humis, & vaporas æſtatis propulſare radiſibus. *Cic. 4. de Fin. c. 25.* Frigus, famem propulſare. *Id. pro Cluent. c. 52.* periculum a capite pratidio legum. *Id. Ver. 5. c. 60. extr.* omnem ſuſpicionem a ſe. *Colum. l. 6. c. 5.* morbos exquiſitis remediis. *Gell. l. 1. c. 2.* caloris incommoda lucrum umbra. *Id. l. 20. c. 1. ante med.* luxuriam civium. *Id. l. 15. c. 2. a med.* violentiam vini.

PROPULSUS, a, um, *ſpinto, ſoſpinto, προωθὴς*, impulſus, repulſus, depulſus. *Hirt. de B. Gall. l. 8. c. 19.* Hoſtes victi propulſique. *Pompej* apud *Auctor. de B. Hiſpan. c. 26.* Adverſarios adhuc propulſos habemus. *Phædr. l. 4. fab. 17. v. 12.* Canes populi fuſtibus vadunt foras. *Tacit. 2. Hiſt. cap. 43.* Propulſa Quintanorum impetu quintadecimi legio. *Ovid. 1. Triſt. el. 10. v. 33.* propulſaque (*navis*) fortibus Auſtris Tranſeat inſubilus ſtrenua Cyaneas. *ſpinte. & Lucan. l. 7. v. 789.* ſervit propulſa ſtuore Flumina. *Ovid. Met. 8. v. 340.* Sternitur incurſu nemus, & propulſa fragorem Silva dat. *Gell. l. 2. c. ult. a med.* Propulſæ in adverſum aquæ. *Plin. l. 11. c. 37. fell. 65. Hard. de ranis coaxantib.* Tunc ſtatenti buccarum ſinus perlucent, oculi ſtagrant labore propulſi. *ſpantes in fuori.*

PROPULSUS, us, m. *ſpinta, προωθὴς*, impulſus. *Senec. l. 5. quæſt. nat. c. 14.* Aera onerari, oneratumque incumbere, & ventum propulſa ſuo concitara.

PROPYLÆUM, i, n. *anteporto, προπύλαιον*, locus ante januam, aut portam, veſtibulum, porticus: a *πρὸ*, ante, & *πύλη*, porta. *Plin. l. 35. c. 10. a med.* Cum Athenis caleberrimo loco, Minervæ delubro, propylæon pingeret. *Cic. 2. Offic. c. 17.* Periclem vituperat, quod tantam pecuniam in præclara illa propylæa conjecerit. *h. e.* veſtibulum ante arcem Athenarum.

PROQUÆSTOR, oris, m. & Proquæſtore, *aus* Pro Quæſtore, indeclin. (ut in *Proconſul* dictum eſt) *vicecamerlingo, denunziatus*, qui Quæſturam extraordinariam gerit, ſive qui Quæſtoris auctoritate acceptæ, in aliquam provinciam mittitur. *Cic. 4. Acad. c. 4.* Cum Alexandriæ pro quæſtore eſſem. *Id. 2. Verr. c. 4.* Cum eum, cui legatus & pro quæſtore fuiſſet, in invidiam ſuis maleficiis adduxit. *& Verr. 3. c. 15.* Quam Dolabella proquæſtore habuit. *Id. in ſu. Phil. 10.* Q. Hortenſium proconſulem cum quæſtoribus, prove quæſtoribus, & legatis ſuis provinciam Macedoniam obtinere. *P. Lentul. ad Coſſ. Fam. 12. ep. 15.* Cum his navibus, quas comparaverat Patiſcus proquæſtor. ¶ Proquæſtores vel a præſide provinciæ elegebantur, cum primum provinciam inibat: idque vel ut in comitatu ejus eſſent honoris cauſa, vel in adjutorium legitimi quæſtoris ad omnia non ſufficientis: vel denique eo mortuo, aut decedente adſciſcebantor, donec alius mitteretur. V. *Cic. 3. Verr. cap. 15.* & ibi *Aſcon. & cap. 36.*

PROQUAM, adverb. *ſecunda che, quanto che*, prout. *Lucret. lib. 3. v. 200.* igitur parviſſima corpora proquam, Et lævigſima ſunt, ita mobilitate feruntur. Adde *lib. 1. v. 1135.*

PROQUIRITATUS, a, um, *proclamare, pubblicare*, coram populo edictus, promulgatus. *Sidon. l. 8. ep. 6. ante med.* Per ipſum fere tem-

tempus, ut decemviraliter loquar, lex de præſcriptione tricennii fuerat proquiritata.

PROQUIRITO, as, a. 1. *gridare, parlar forte coramppopolo*, clamo, exclamo, coram quiritibus vociferor. *Apul. in Apolog.* Turbabat impurus hic in medio foro lacchabundus: epiſtolam ſæpa aperiens proquiritabat: Apulejus magus: dicit ipſa, quæ ſentit & patitur.

PRORA, æ, f. *prora, prua, πρῶρα*, anterior pars navis, ſicut *puppis* poſterior. vox Græca *ἀπὸ τῦ πρόσω*, vel *παρὰ τὸ πρόσω φέρω*. *Caſ. l. 3. B. Gall. c. 13.* Prora admodum erecta, atque item puppes, ad magnitudinem fluctuum tempeſtatumque accommodatæ. *Plin. l. 9. c. 30. a med.* Concham eſſe acutii modo carinatam, inflexa puppe, prora roſtrata. *Id. l. 6. c. 22.* Ob id navibus utriaque prora, ne per anguſtias alvei circumagi ſit neceſſe. *Ovid. Met. 3. v. 607.* prora tutela Melauthus. *b. e.* proreta. *Virg. 4. Georg. verſ. 117.* & *Æn. 7. v. 35.* terrie udverſtere proram. *Id. Æn. 5. v. 775.* Stans procul in prora puſerem tenet, extaque ſolſos Potricit in fluctas. ¶ Navis cum portum intrat, prora iuttet: cum vero religanda eſt, convertitur, & puppi reſtgatur, prore autem mare ſpectat. *Virg. 3. Æn. v. 277.* & *in ſin. lib. 6.* Ancora de prora jacitur: ſtant littore puppes. *Id. 6. Æn. verſ. 3.* Opvertunt pelagu proræ, & littora cutvæ Prætexunt puppes. ¶ *Prora, & puppis*, Græcum proverb. *πρῶρα καὶ πρύμνα*, ſumma ratiu, tota cauſa alicujus rei faciendæ, totum id, quo res aliqua conſtat, quemadmodum a prore & pupi pendet tota uaxie. Græci ſi dicere vellent, rem aliquam perire funditus, dicebant, *εἰς τὴν πρῶραν, καὶ εἰς τὴν πρύμναν ἀπόλλυται*, ut ex *Philoſtrato Eraſmus* refert. *Cic. Fam. 16. ep. 24.* Nihi prore & puppis, ut Græcorum proverbium eſt, ſuit u me tui dimittendi, ut tationes noſtras explicarec. ¶ Per ſynecdocheu eſt ipſa navis. *Virg. 10. Æn. v. 223.* Quot prius ætatæ fleterant ad litora proræ. *Ovid. Met. 14. v. 163.* cur barbare Grajum Prora vehit?

PRORĔPO, is, pſi, n. 3. *andare inauangi ſerpendo, e ſcampicando, ſtraſcinarſi carpone, ἑρπύω*, rependo procedo, in auteriorem partem repo, *Suetou. in Claud. c. 10.* Rumore cædis exterritus prurepſit ad ſolarium proximum, interpoſitis prætenta foribus vela ſe abdidit. *Plin. in Panog. rop. 22.* Ægri quoque, neglecto medeutium imperio, ad conſpectum tui, quaſi ad ſoluiem ſanitotemque prurepere. *Colum. ſub fin. rop. 12. l. 7.* Nervus, qui per articulos ſpinæ prorepit uſque ad ultimam partem coudæ. *Id. l. 3. c. 13. circa med.* Ut mora æqualiter humus novelli ſeminis radicibus, quamcuinque in partem prorepſeriut, molliter cedat. *Id. l. 5. c. 5. circa med* Ne palmites libere excurſu in lusuriam prorepant. *Id. lib. 2. cap. 17. ſub fin* Si quis ſupervenit humor, lente prorepit. ¶ ſenſim & rependo exeo, prodeo, *uſcire, o ſtraſcinarſi fuori, sbucare. Horat. l. 1. ſat. 2. v. 36. de formica.* Quæ, ſimul inverſum contriſtat Aquarius annum, Non uſquam prorepit. *& ſat. 3. v. 99.* Cum prorepſerunt primis animalia tarrie. *Colum. l. 11. c. 2. ante med.* Prima pampinatiu recte iucboatur, dum prorepentes oculi digito decuti poſſunt. *Plin. l. 8. c. 30.* Cochleæ prorepant a cavie terræ. *Apul. l. 4. Metam.* Thraſylaon prorepit cavea. *Claudian. in nupt. Honor. & Mar. v. 96.* Tardaque fudanti prorepunt balſama ligno. *b. e.* ſtillant, deſſuunt.

PRORETA, æ, m. *πρωρεύτης* Polluci, *πρωρίτης* aliis, *prodiero, pedoto*, qui in naxis prora ſedet, ibique ventos captat, & de eorum cuuverſionibus guberuetorem moner; docet etiam, rapes & ſcopuli ubi ſint, ut ès couverſo clavu eos declinet. *Ruſil. l. 1. v. 455.* Deſpectat proræ cuſtne, clavumque ſequentem Dirigit, & puppim voce monente regit. *Ovid. Met. 3. v. 617.* tutelam proræ vocat. *Plaut. Rud. 4. 3. 75.* Si tu proreta iſti navi es, ego guberuetor ero.

PROREUS, i, diſyllab. idem uc proreta, *πρωρεύς*. *Ovid. 3. Met. v. 634.* Pone metum, proreus, & quos contingere portus, Edo, velis, dixit.

PRORIGA. V. *Proroga*.

PRORIPIO, is, pui, a. 3. *ſtrar fuori per forza, e preſto, ἁρπάζω*, extra per vim, & cito rapiu, extrelio, detraho corripio. *Cic. Verr. 7. c. 61.* Rapente hominem proripi, atque in medio foro audaci ac deligeri jubet. *Horat. in fin. od. 8. l. 1.* Quid latet, ut marinæ Filium dicuot Thetidis ſub lacrymoſa Troiæ Funera, ne virilis Cultue in eædem, & Lycias proriperet catervas? *Ovid. 3. Amor. el. 7. extr.* Nec mora: deſiluit tunica velatu recincta: Et decuit nudos proripuiſſe pedes. Al. leg. *præripuiſſe*. ¶ *Proripere ſe*, raptim & celerrime ſe ſubducere, erumpere, profilire, *cavarſi fuori con iſcpeto, balzar fuori, uſcire in fretta. Cic. de Haruſp. reſp. c. 2.* Exſanguie utque æſtuans ſe eu curia repente proripuit. *Salluſt. in Catil. c. 33. & Liv. l. 8. c. 30. ad fin.* Dem ſe eu curiu domum proripuit. *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 12.* Inermes cum infulie ſa ſe porta foræ univerſi proripiunt, ad legatos ſupplices manus tendunt. *Petron. in Satyr. c. 95.* De cella ſe proripuit. *Liv. l. 29. c. 9.* Proripere ſe domo. *Id. l. 8. c. 22.* ſe in publicum. *Val. Flacc. l. 5. v. 269.* Ille furens ira ſolio ſe prorupit eltu. *Suetou. in Calig. cap. 51.* Proripere ſe e ſtrato. *balzar di letto. Apul. lib. 7. Metam.* Proripere ſe cutſu. *& lib. 4.* concito gredu. *& lib. 9.* fuga. *Tacit. 4. Ann. c. 45.* Eo niſu prorupit ſa auſtodibus, ut, &c. *balzò, ſcappò di mano delle guardie.* Et umiſſo occuſativo *Virg. Æn. 5. v. 741.* Æneas, quu deinde ruis? quo procipis? inquit, Quem fugis? ¶ Translate *Cic. 2. de Fin. c. 22. a med.* Quod adulterium, quod ſtuprum, quæ libidu non ſe proripiet, nc prujiciet, aut occultatione propoſita, aut impunitete, aut licentia?

PRORITO, as, u. c. *irritare, provocare, παροξύνω*, irrito, provoco. *Plin. l. 26. c. 8. ſub fin.* Anagallis cærulea procidentia ſedie retm agit, e diverſo rubens prorirat. ¶ Aliquando ponitur pro allicere, invitare. *Colum. l. 2. c. 10. a med.* Niſi magnus eſt ejus in ea regimne, quam colie, proventus, & pretium protitat. *Senec. ep. 23.* Quem ſpes proritat. *Id. de Tranquill. cap. 12. a med.* Ne illi quidem ſine aliqua ſpe moveutur: proritat illos alicuius rei ſpecies. *Scribon. Larg. compoſ. 104.* Varietete apta ciborum ſtomachum proritara. *b. e.* orexim excitare. *Arnob. l. 5. pag. 178.* prornara aliquem ad fuetas.

PROROGATIO, nnis, f. *proroga, dilazione, prorogazione, prolungamento, παράτασις, ἔκτασις*, actue prorogandi, prolatio, dilatio. *Cic. Artic. l. 13. ep. 43.* Ego vero utar prorogetione dici. *Liv. l. 8. c. 26. extr.* Duo ſingularia hæc ei viro primum contigere, prorogatio imperii non auta in ullo facta, & acto honore triumphus. (V *cap. 23.*) *Cic. pro Mur. c. 23.* Confuſionem ſuffragiorum ſtagiteſti, prorogationem legis Manilix. *b. e.* dilationem legis promulgendæ.

PROROGATTVUS, a, um, adject. *Senec. l. 2. Quæſt. nat. c. 47.* Prorogativa fulmina ſunt, quorum minæ differri poſſunt, averti tolliue non poſſume.

PROROGATOR. V. *Prorogo* in fin.

PROROGATUS, a, um, *prorogato, allungato*, prolatus nova rogatione in longiora tempora. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 1. a med.* Quod ſi tibi bellum aliquod magnum & periculoſum adminiſtraati prorogatum imperium viderem. *Id. 2. Phil. c. 29. ad fin.* Pauci ad ſolvendum prorogati dies. *Vellej. l. 2. c. 46.* Cæſari lage, quam Pompejus tulit, prorogatæ in idem ſpatium temporis provinciæ. *Valer. Max. l. 3. c. 4. n. 6.* Aucta majeſtae Senatus, prorogata familia. *b. e.* amplificata, propagata.

PRORŌGO, as, avi, atum, a. 1. *prorogare, διπλασιάζω*, proprie eſt nova rogatiova ſeu lege proferre, protrahere. *Cic. Fam. 3. ep. 10.* Illud pugna & enitere, ne quid nobis temporis prorogetur. *Id. Attic. l. 5. ep. 21.* Na provincia nobis prorogetur, per furtunas proyide. *Id. 2. Phil. cap. 20.* Ne quinquennii imperium Cæſari prorogaretur. *Frontin. de aquæduct. urbis. 7.* Spatium prætura in alterum annum promgare. ¶ Translate eſt producere, differre, eutendere, *allungare, differire, prolungare. Cic. 2. Phil. c. 29. extr.* Paucis tibi ad ſolvendum, propter iumpiam tuam, prurogatis diebus. *Id. Phil. 22. c. 6.* Nec ſolum prorogare bellum, ſed concedere etiam rictoriam. *Al. leg.* propagare. V. *Propago. Plaut. Aulul. 3. 5. 57.* Spes prorogatur militi in alium diem. *Plin. l. 16. c. 22.* Prorogare moras iu biemem. *Horat. in carm. ſæcul. v. 67.* Alterum ſe luſtrum, meliuſque ſempee Proroget ævum *Plaut. Pſeud. 3. 2. 38.* Prorogare xitam homiuibus. *Plin. l. 2. ep. ult. a med.* Medicos rogare quoqeo modo ſpiritum humini prorogarent. *Id. l. 7. ep. 31.* Cujus memoriam tam grata prædicatinne prumgat & extendit. *& lib. 9. ep. 19.* Victuri nominis famam ſupremie etiou titulis prorogare uituntur. *Plin. alter l. 2. c. 8. a med.* Sidus Veneris ob occaſu refulgens nuncupatur veſper, prorogans lucem, vicemque ſuæ reddens. *Id. l. 13. c. 3.* Margaritæ ad heredem tranſeunt, veſtes prorogaot tempus: unguenta illico exſpirant. ¶ *Pro diu ſervare, renſervare per lungo tempo. Plin. lib. 22. c. 22. circa med.* Quippe etiam conditum prorogatur ad urinam ciendam. *Id. lib. 19. c. 8.* Inveatum omnes chyrſos, & folia lactucarum prorogare urceis conditos. ¶ Significat etiam prærogare, erogare, *ſborſare. Ulpian. Dig. lib. 40. tit. 2. leg. 4.* Sive ex peculio, ſive ex adventitiu lucro, vel prorogente eo, vel repromitteate redemptus ſit. *Id. l. 19. tit. 2. leg. 19. a med.* Qui penſionem integram prerogavit. *Id. lib. 2. tit. 14. leg. 53.* Sumptus prorogare litiganti, honeſtum eſt. Itu *Holoand. & Torrentin.* (Al. ubique leg. *prærogare.*) Hinc *prorogator* diſpenſator, erogator, apud *Caſſiod. lib. 12. ep. 28.* Arcarios prorogatores tritici, xiui, & olei. Addunt alii *Veget. l. 4. de re milit. c. 7. & Vet. Scholiaſt. Perſii ad ſat. 2.* ſed hæc dubia valde ſunt.

PRORSUM, *dirittamente, direttamente*, recta in auteriorem partem, prorſus. *Plaut. Perſ. 4. 5. 5.* Simulato, quaſi eze prorſum in naven. *Terent. Hec. 3. c. 35.* Trepidari ſentio, & curſari rurſum prorſum. Ubi *Donat.* Rurſum proprie *retro*, prorſum *ante* ſignificet. *innuagi, e indietro.* V. *Rurſum.* ¶ Item omnino, *affatto, del tutto. Cato in fragm.* apud *Chariſ. l. 2. pag. 189.* Prorſum quodcumque videbat feciſſe, neque quemquam obſervaviſſe. *Plaut. in frag. ibid.* Ita ſunt prædones, prorſum parcunt nemini. *Id. Perſ. 4. 3. 8.* Ita prorſum credebam nemini. *Gell. l. 17. c. 3.* Prorſum irritatus. *Id. lib. 18. c. 2.* Saturnalia egitabamus hilore prorſum & modeſte. *Terent. Heaut. 4. 5. 28.* Prorſum nihil intelligo.

PRORSUS, *dirittamente, Ἀθρόως*, recta in anteriorem partem, porro verſus, recta viu progrediendo, prorſum. *Plaut. Pſeud. 4. c. in fin.* Non prorſus, verum en tranſverſo cedit, quaſi cancet ſalet. *Id. Mil. 4. 4. 56.* Prorſus Athenas protinus abibo tecum. *Gell. c. alt. l. 16. c med.* Tunc Arionem prorſus ex eo loco Corinthum petiviſſe. *Cato* apud *Feſt.* Cum Romam veniebant prorſus devertebantur pro hoſpitibus ad amicos ſuos. ¶ Item omnino, penitus, plane, utique, *affatto, del tutto, totalmente, πάνυ. Salluſt. in Catil. c. 16. extr.* Tranquillæ res omues. ſed ea prorſus upportuna Catilinæ. *Plaut. Aulul. 2. 8. in fin.* Prorſus perii. *Cic. 2. Tuſcul. c. 5. ad fin.* Itu prorſus exiſtimo. *Id. 3. de nat. Deor. cap. 8. ſub fin.* Nullo modo prorſus effentur. *Id. Attic. 23. ep. 45.* Prorſus en hie litteris non videbatur aſſe dubium, quin, &c. *Id. 2. de Orat. c. 24.* Verbum prorſus nullam intelligo. *Id. Fam. 4. ep. 12.* Veuies exſpectatus non ſolum nobis, ſed prorſus omnibus. *Id. Attic. l. 16. ep. 1.* Affatim prorſus. *& ep. 15.* Prorſus vehementer & ſevere. *Id. Fam. l. 6. ep. 20.* Hac mihi prorſus valde placet. *Juſtin. lib. 2. cap 12.* Prorſus quaſi cum dite immortalibus bellum gereret. *Flor. in fin. c. 22. l. 2.* Qua velocitate l intra quindecim dies cœptum peractumque bellum. prorſus ut feſtinaſſe dictatur ad feſtinum apus videretue. *Plin. l. 14. c. 5.* Prorſus ut jure dici poſſit, &c. *Gell. l. 2. c. 23.* Comœdiæ lepide & venuſte ſcriptæ, prorſus ut melius poſſe fieri nihil

nihil acuſeas. *Id. l.* 20. *c.* 5. *extr.* Amavi prorſus in epiſtola brevitatis elegantiſſimæ filum tenuiſſimum. *Vart. lib.* 5. *de L. L. c.* 3. Ut juſſit vinum legere, agna Jovi facit: inter cujus exta cæſa & porrecta Flamen prorſus vinum legit. *b. c.* in ipſo intervallo cædendi & porriciendi, non prius, neque poſtea. ¶ Item certe, vere, recte, ut ad illud *Terent. Adelph.* 5. 3. 58. Eo pacto prorſum illic alligaris filium: *Donatus* docet. Sic *Gell. l.* 5. *c.* 9. Adolaſcens loqui prorſum deinceps cœpit. Addunt & *Cicer. Attic. l.* 13. *ep.* 45. Sed hæc omnia commode ad ſuperiorum notionem reducuntur. ¶ Item in ſumma, uno verbo, *in una parola, in ſomma*: vel ravera, *in ſotti. Salluſt. in Catil. c.* 26. *extr.* Ingenium ejus haud abſurdum: poſſe verſus facere, jocum movere, ſermone uti vel modeſto, vel molli, vel procaci. Prorſus multæ facetiæ, multuſque lepos inerat. *& cap.* 25. *extr.* Igitur colos exſanguis, fœdi oculi: eitus modo, modo tardus inceſſus. Prorſus in facie vultuque vecordia inceſſit. Adde *cap.* 24. & *in fug. c.* 79.

PRORSUS, *a*, um, adject. *diritto*, porro verſus, *rectus*. *Donat. ad Terent. Eun.* 2. 3. 14. Proſum eſt porro verſum, id eſt ante verſum. Hinc & prorſa oratio, quam non inflexit cantilena. Hæc *Donat.* Alii *proſam* orationem, & frequentius, *esteito r*, *proſam* ideo dici ajunt, quod magis recta verborum conſtructione conſtet, quam verſus, in quo metri cauſa multo plures tranſpoſitiones coeceduntur: vel quod in legendo non recurritur ad ſuitum, ut poſt ſingulos quoſque verſus fit. *Apul. in Florid.* n. 18. (*al. l.* 4.) At jam & prorſa, & vorſa facundia venerarue ſum. *b. c.* & ſoluta oratione, & carmine. Sunt alia Scriptorum loca, in quibus *proſa* scripta pro *proſa* in quibuſdam codicib. legitur. ¶ Prorſi limites appellantur in agrorum menſuris, qui ad orientem directi ſunt. *Feſtus*. ¶ Proſa dea, recti partus præſes, ſicuti perverſi Poſtverta. *Varr.* apud *Gell. l.* 16. *c.* 16. ubi al. leg. *Proſa*, quod idem eſt. ¶ *Proſa tramite* apud *Flavium Avianum fab.* 4. *v.* 8. eſt recto tramite. Al. leg. *proſa* eod. ſenſu.

PRORUMPO, umpſi, upi, uptum, *a.* 3. *rompere andando innanzi*, *διῤῥήσσειν*, procedendo, ſeu progrediendo rumpo, perrumpo, affringo, perfringo. *Virg.* 1. *Georg. v.* 97. Et qui, proſciſſo quæ ſuſcitat æquora terga, Rurſus in obliquum verſo procumpit aratro. *Al. leg.* perrumpit. *Stat.* 11. *Theb. v.* 639. prono vix pectora feerum Intravit tandem & venæ prorupit aoiles Vulnus. In MS. eſt *prupit*, unde & *perrupit* legi poteſt. ¶ Sæpiſſime eſt eum impetu feeri, exire, erumpere, ſe ſe protipere, & veluti objices quoſque perrumpendo, vadere, & ſe aliquo immittere, *irruere*, *forſi ſtrada per forza*, *ſpezze con impeto*, *entrare con furia*, *e ſenza ritegno*, *ἐξορμᾶν*, *ἐσπηδᾶν*. *Cic. pro Mur. c.* 30. *ad fin.* Illa peſtis immanis, importuna Catilinæ prorumpet, qua poterit. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 15. Per medios audaciſſime proruparunt, ſeque inde incolumes receperunt. *Virg. 10. Æn. v.* 379. medius denſus prorumpit in hoſtes. *Nep. in Attic. c.* 21. Subito tanta vis morbi in unam inteſtinum perrupit, ut extremo tempore per lumbos fiſtula putris erupcrit. *Senec. in Troadib. v.* 1156. Subitus prorupit eruor per vulnus ingene. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 102. & infida præceps procumpit ab aula. *Claudian. l.* 2. *de laudib. Stilich. n.* 246. alin procumpit ab ase tempeſtas. *Auſ. Panegyr. ad Conſtantin. c.* 16. Prorumpere ex latebris. *Tacit. 4. Hiſt. c.* 34. *ſub fin.* Obſeſſi omnibus portis prorumpunt. *Id. 15. Ann. c.* 40. Prædiis Tigellini incendium proruperat. *Plin. l.* 3. *ep.* 16. Cum diu cohibita lacrymæ vincerent, prorumperentque. ¶ Translata *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 5. Eo prorumpere hominum cupiditatem, & ſcelus, & audaciam, ut, &c. *Juſtin. interp lib.* 24. Omnes Græciæ civitates in bellum prorumpunt. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 52. Severitas adverſum luxum, qui immenſum proruperat ad cuncta, queis pecunia prodigitur. *& lib.* 6. *in fin.* Poſtremo in ſcelera ac dedecora procumpit, poſtquam remoto pudore & metu, ſuo tantum ingenio utebatur. *& lib.* 2. *Hiſt. c.* 73. Ipſe exercituſque, ut nullo æmulo, ſævitia, libidine, rapiu, in asternoe mores proruperant. *& lib.* 11. *Ann. c.* 35. Inceuſus, & ad minas prorumpeue. *prorumpendo*. Et *cap.* 2. Al quod victu ſilentio prorupit raus. *prorappe in queſte parole*. ¶ Pro ſimplici erumpo, exeo, *uſcire*. *Virg. Æn.* 7. *v.* 32. fluvio Tiberinus amœno in mara prorumpit. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 41. Sub ipſius oppidi murum magnus fons prorumpebat. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 55. Ante Flacci Hordeonii cædem nihil prorupit, quo conjuratio intelligeretur. In locie *Virgilii*, & *Hirtii* non quidem vis & impetus, ſed copia aquarum ſignificatur. ¶ Dicimus etiam *prorumpere ſe*. *Gell. l.* 15. *c.* 22. Cerva in fugam ſa ſe prorupit. Ita abſurpantur atiam *rumpo*, *trumpo*, *irrumpo*. V. Hinc paſſive *Lucret. l.* 6. *v.* 435. hinc prorumpitur in mare venti vie. ¶ Pro impetu emittere, effundere, evomere, *mandar fuori*. *Virg.* 3. *Æn. v.* 572. horrificis tonat Ætna ruinis, Interdumque atram prorumpit ad æthera nubem.

PRORŌO, ie, ui, rutum, *a.* 3. *far cadere*, *cavinare*, *abbattere*, *rovesciare*, *diroccare*, *κατασκάπτειν*, *κατασκάπτειν*, cadere facio, diruo, demolior, averto, dejicio: & de iis fere dicitur, quæ lapſa multifariam fraguntur. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 26. Celeriter ad munitiones pervenerunt, atque his prorutis, peius in hoſtium cæſtris conſtiterunt, quam, &c. *Herod. lib.* 1. *ad.* 35. *v.* 13. Injuriuſo ne pede prorue ſtantem columnam. *Liv. l.* 26. *c.* 13. *a med.* Albam a fundamentis prorucrunt. *Tacit.* 3. *Hiſt. ep.* 22. Hoſtem profligare ac prorucre. *Horat. l.* 6 *ad.* 4. *v.* 66. Luctara: multa prorait integrum Cum laude victorem. *Liv. l.* 9. *c.* 14. Cum pars foſſæ explerant, pars vellerant vallum, atque in foſſas prorucrent. *& cap.* 37. Dolabræ ad vallum proruendum. *Id. l.* 22. *c.* 5. *in fin.* Tertæ motus roontes lapſi ingeati proruit. *Tacit.* 3. *Hiſt. cap.* 23. Baliſta ingentibus ſaxis hoſtilem aciem protuebat. *Foſſus* in *Rutabulum*. Prorucre ignem. *abracture*. ¶ *Provocre ſe*, prorumpere, procipere ſe. *Terent. Eun.* 3. 5. 51. Foras ſimul omnes proruunt ſa, abeunt lavatum. *efcano preſtomeuve*. ¶ Eſt etiam neutrum, *eſdere*, *ruvinare*, ut *ruo*: cum impetu decido. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 600. Ille fatiſcene, In caput, Inque humerus ipſa vi roolis, & iræ Prorait. *Tacit. l.* 15. *Ann. c.* 22. Motu terræ oppidum magna ex parte prorait. ¶ Item impeta ferri, irruere, *correre addoſſo*. *Liv. l.* 25. *c.* 39. Ubi ab cohorte, & equitibus ex occulto prorucntibus eiscumventi ſunt. *Al. leg.* procurreatibue. *Gell. l.* 2. *c.* 22. Impatue militum, ne ſparſi diſpalatique prorusreot, cohibebatur. *Curt. lib.* 4. *c.* 16. Subditis calcaribus prorucre in hoſtem.

PRORUPTIO, onis, f. *forzita*, actue prorumpendi, eruptio, *ἔξοδος*. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 33. Simulata proruptione hoſtium. *Marcian. Capell. l.* 6. *pag.* 201. Undarum prorupcio.

PRORUPTOR, oris, m. qui prorumpit. *Ammian. l.* 24. *c.* 5. (*al.* 19.) Proruptores alii jumenta intercipiunt. *b.* 2. qui eruptionem, & excurſionem fecerant.

PRORUPTUS, a, um, *rovinato*, *fracaſſato*, perruptus, prorutus. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 26. Proruptæ munitiones. *Al. leg.* prorutæ. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 86. Inundatione Tiberie proruptus poua. *Curt. l.* 4. *c.* 13. Proruptam vallum. Al leg. *prorumpt*. ¶ Item qui impetu erumpit, proruopens, profluens, profuſus, effuſus. *Virg.* 7. *Æn. v.* 458. naque & artus Perfundit toto proruptus corpore ſudor. *Stat.* 2. *Theb. v.* 626. Intercepta natat procupto in ſanguina lingua. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 507. proruptus Veſevus. *b. c.* effuſus in ignes. *& lib.* 6. *v.* 632. biberno proruptus ab arce imber. ¶ Translata *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 24. *a med.* Prorupta audacia. *b. c.* projecta, temeraria, effrenie.

PRORUTUS, a, um, *rovinato*, *rovoſciato*, *gettato a terra*, dirutne, everſue. *Liv. l.* 4. *c.* 29. & *lib.* 9. *c.* 37. *a med.* & *Vellej. l.* 2. *cap.* 63. Prorutum vallum. Apud *Liv.* Al. leg. *procuptum*, al. *perruptum*. *Tacit.* 12. *Ann. cap.* 43. Crebrie terræ motibus prorutæ domus. *& lib.* 2. *c.* 17. *extr.* Pineuæ arbores. *Stat. Theb.* 4. *v.* 819. toros tiparum, & prorata tuebant gramina. *Senec. in Troadib. v.* 648. Prorutus tumulo cinie. *Lucan. l.* 9. *v.* 490. Sana tulit penitus diſcuſſis prorata muris. Adde *Plin. l.* 8. *ep.* 17. *ad fin.*

PROSA ORATIO, *proſa*, *πεζὸς λόγος*, neatin ſoluta, cui opponitur *verſus*. Dicta eſt primum *proſa*: paſſus extritum *r*, ut *ruſus* pro *rurſus*; *fuſum* pro *furſum*. Et ſunt qui negant, *proſa* dici, quia in antiq. codicib. ſemper *proſſa* legatur. Sed utrumque rectum eſt, inquit *Voſſ. in Etymol.* Cur autem ſic dicatur, dicitur eſt in *Prorſus* adject. *Senec.* apud *Gell. l.* 12. *c.* 2. Apud Ciceronem invenies, etiam in proſa oratione quædam, ex quibus, &c. *κρυπτολογίαν*. *Vellej. l.* 1. *c.* 17. Oratio ac vis forenſis, perfectumque proſæ eloquentiæ decus ſub principe operis ſui erupit Tullius. *Colum. inritis cap.* 2. *l.* 11. Cultus hortorum proſa oratione compouera. *Quinctil. l.* 10. *c.* 1. *a med.* Plato multum ſuper proſam orationem, & quam pedeſtrem Græci vocant, ſurgit. *& lib.* 12. *c.* 2. *a med.* Sicut faciliue verſus edifcimus, quam proſam orationem; ita proſam vinctam, quam ſolutam. *b. c.* ligatam oratorin numero. *Gell. l.* 19. *c.* 7. *ad fin.* Verba nimium poetica, & proſæ orationis uſu alieniora. *Plin. l.* 5. *c.* 29. *circa med.* Cadmus Milefius, qui primus proſam orationem condere inſtituit. *Id.* tamen *l.* 7. *c.* 56. *ad fin.* hanc laudem tribuit Pherecydi Syrio. Quæ ita conciliat *Hardoin.* ut Cadmus ille primus res geſtas & hiſtoriam, Pherecydes res philoſophicas proſa oratione primus conſcripſerit. *Auſon. in Profeſſorib. n.* 3. *v.* 3. ſeu lege metrorum Condita, ſeu proſis conderet orſa modis. ¶ Abſolute *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *ante med.* Nihil aſt proſa ſcriptum, quod non redigi non poſſit in quædam verſiculorum genera. *Gell. in fin.* lib. 18. *l.* 10. In tragœdia eum magie, quam in proſa placuiſſa, Hyginus refert. ¶ Proſa dea. V. *Proſus* adject. ¶ Alio ſenſu V. in *Proſarius*.

PROSAICUS, a, um, *proſaico*, *πεζὸς*, proſa oratione conſtans. *Venan. Fortun. l.* 7. *carm.* 12. *v.* 1. Proſaico quoties direxit ſcripta ratatu.

PROSAPIA, æ, f. *diſcendenza*, *legnaggio*, *proſapia*, *ſtirpe*, *progenie*, *γένος*, *γένος*, progenies, genne per multos poſteros longe productum, *Feſtus*: Proſapia, progenies: id eſt porro ſpatiis, & quaſi jactis liberis: quia ſipara ſignificat jacera, & diſpicere. *Non. cap.* 1. *n.* 343. vult dici a proſupando aut proferendo. Nimirum *ſupare*, & *proſupare*, priſca verba, idem eſſe videntur. *Cato ibid.* Veteres proſapias, &c. *Plaut. Curcul.* 2. 3. *v.* 23. De Coclitum proſapia te aſſe arbitror. nam ii ſunt unoculi. *Id. Merc.* 3. 4. 49. Rogitares, quia eſſet, aut unde eſſet, qua proſapia. *Solinſ. in fug. c.* 87. *ſub fin.* Homo veteris proſapiæ, ac muitacum imaginum. ¶ Tempore *Ciceronis* vetus verbum erat. Sic exiim illa *de Univ. c.* 12. Juvem, atque Junonem, & eorum, ut utamur veteri verbo, proſapiam. *Quinctil.* quoque *l.* 1. *c.* 6. *a med.* (*al.* 11.) inter ea recenſet, quæ ab ultimis, & jam obliterratie ſunt repetita temporibus. *& lib.* 8. *c.* 3. *ante med.* inſuſum eſſe dicit. Nihilominus poſtea uſurparunt *Sueton. in Galb. c.* 2. Galba haud dubie nobiliſſimus, magnaque & vetere proſapia. *& Juſtin. ſub fin. lib.* 14. Pro gloria veteris proſapiæ. Adde *Apul.* non ſemel. ¶ Petroam, & ſecundam ſyllabam producit, & quidem racte *Pondent. in Apoth. v.* 1006. Quid peccatorum proſapia corpore in illo?

PROSAPIES, ei, f. proſapia. *Non. cap.* 2. *n.* 343. Legitur etiam a nonnullis apud *Pendent. in Romano*, ſeu *vopi veo.* 14. *v.* 180. Et iot ſtupmrum fordidam proſapiem. *Vet. Gloſſ.* Proſapies, *γένος προγονικόν*.

PROSAPODOSIS, is, f. *προσαποδόσεως*, figura rhetorica, qua pluribus propoſitis ſententiis, ſingulis ratio ſtatum ſubjicitur. Vox Græca eſt, & Græcia litteris ſcribitur a *Quinctil. l.* 9. *c.* 3. ubi hujuſmodi exemplum affert ex *C. Antonio*: Sed neque accuſatorem eum metuo, qui fam innocens: neque competitorem vereor, qui ſum Antonius: neque conſulem ſpero, qui eſt Cicero.

PRO-

PROSARIUS, a, am, profaicus. *Varro. l. 3. ep. ult.* Mens nugas confectas opere profario. *Id. l. 9. ep. 13.* Profirum loquendi genus. ¶ *Profaria ars*, qua villi pectuntur, & complamantur in tunicis, aut togis. eam in *Gloss. vet.* prosa, exponitur peaz tunica, ἱματίδιον. *Inscript.* apud *Grater. pag. 649. n 7.* Negotiatori artis profariæ. Al. aliter leg.

PROSĀTUS, a, am, *feminato, generato*, fatus, genitus, natus: a *profero. Nemesian. ecl. 3. v. 63. de Bacche.* Quio etiam deus ille, deus Jove profatus ipſe. *Al. leg.* oatus ab ipſo. *Auſon. inscr. Edyll. 7.* Biſſule trans gelidum ſtirpe & lare profata Rhenum. *Apul. sub init. lib. 1. de dogm. Plat.* Plato auguſtiors concepta profatas. *Id. de Mundo.* Ornithiæ venti Aquilonum genus ex aere profati. *Solin. in fragm.* apud *Pithoeum, p. m. 667.* placido ſua profata mundo.

PROSCENIUM, ii, n. *proſcenio, προσκήνιον*, locus ante ſcenam, h. e. inter ſcenam, & orcheſtram, ubi erat pulpitum, ſea tabulatum, in quo ſtabant hiſtriones fabulas acturi: unde & pro ipſo pulpito ponitur. Erat ſcena depreſſius, orcheſtra altius. *Vitruv. l. 5. c. 6.* Parallelos linea ducetur, quæ disjunget proſcenii pulpitum, & orcheſtræ regionem. (Adde *cap. 8.*) *Plaut. Amph. prol. v. 91.* Etiam hiſtriones anno in proſcenio hic Jovem ſevocarunt. *Apul. in Florid. n. 18.* (*al. initio l. 4.*) Pavimenti marmoratio, proſcenii contabulatio, ſcenæ columnatio. *Virg. 2. Georg. v. 381.* veteres meuot proſcenia ludi. *vanno in ferno.* Ubi *Servius*: Proſcenia ſunt pulpita unte ſcenam, in quibus ludicea exercentur. *Polyaenus*: Proſcenium procaldubio pulpitum dicit. Etiam *Flavius Caper de Orthogr. pag. 2245. Putſch.* pulpita ait vocari proſcenia. *Suet. in Ner. c. 12.* Hos ludos ſpectavit e proſcenii fiſtigio. *h. e.* ea editiore pulpiti loco: quandoquidem non Fabulæ ſolum, ſed alia ludicra in iis ludis acta ſunt: quo quidem tempore pulpitum vacuum ſtat ab hiſtrionibus. Ceteoum etiam quando hiſtriones agerent, locum fuiſſe ulicai ea ſpectatoribus ſedendi in proſcenio, apporet ex *Plaut. Pan. prol. v. 17.* Apud *Liv. lib. 40. c. 51.* M. Æmilio Lepidus exoſor, inter alia opera, theatrum & proſcenium ad Apollinis locaſſe legitur. Etiam in *Inscript.* apud *Reinef. cloſſ. 2. n. 89.* theatri & proſcenii reſecti mentio fit. Scribitur autem hæc diphthongo. At ia alia apud mund. *in Append. n. 41.* proſcenium. In alia apud *Gruter. pag. 168. n. 8.* quam refert etiam *Maune.* in *Orthogr.* proſcænium. V. *Scena.* ¶ De ipſo Theatro. *Claudian. l. 2. de laudib. Stilich. v. 403.* Pompejana dabunt quantos proſcenia plauſus!

PROSCHOLUS, i, m. *ſotto maeſtro*, idem qui ſubdoctor: a ſchola. Legitur in titulo *epigram. Anſonii in Profeſſorib. n. 12.* ubi *Scalig. l. 2. left. Auſon. c. 15.* docet, & qui moribus puerorum ad ſcholam itantium præeſſet, & qui ſub magiſtro eorum ſtudia litterarum cuaeret, proſcholum dictum ſſſe. Sed hæc apud Græcos.

PROSCINDO, is, Idi, iſſum, 2. 3. *fendere, tagliare, rompere, προσαίζω, προσκόπτω*, ſcindo, diſcindo, exſcindo. *Lucan. lib. 3. v. 433.* primus raptam librare bipennem Auſus, & aeriam ſuera proſcindere quercum. *Apul. in Apolog.* Proſeindere piſcem. *h. e.* iocidere, concidere, *tagliare, far in notomia*. & *Sil. l. 3. v. 449.* Spumantr Rhodanus proſcindens guegite campos. ¶ *Proſcindere terram*, ſit vomere ſciadere: & proprie eſt prima vice ſolum peſtringere cæſpitem invertendo, heebas promendo, radices confringendo, *romper la terra*: ſecunda vice dicitur *offringere*: tertia *lirare*. V. *Liro. Plin. l. 18. c. 19.* Vi omni arato: priuſquam ans, proſcindito. Hoc utilitatem habet, quod, inverſo cæſpite, herbamm radices necantur. *Colum. l. 3. c. 13.* Ut more novalium terra tranſverſis adverſiſque ſulcis proſcendatue. Adde *Varron. R. R. l. 1. c. 27.* & *Colum. lib. 11. c. 2. ante med.* ¶ Univerſim eſt arare, terram colere, *arare, lavorar la terra. Virg. 2. Georg. v. 237.* veloſis terram proſcinde juvenci. *Lucret. l. 5. v. 210.* teeram preſſis proſcindere aratris. *Ovid. 7. Met. v 219.* ferro proſcindere campum. ¶ Traoslate *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 12.* Quæ (*carina*) ſimul ac roſtra ventoſum proſcidit æquor. *Claudian. l. 1. de rapt. Proſ. v. 90.* I, caleres proſcinde Notos. *fendi l' aria*, e *vola. Juſtin. l. 44. c. 3.* Si quando fulgure terra proſciſſa eſt. ¶ *Proſcindere aliquem*, dictis lacerare, contumeliis afficere, iofeſtari, *ſtraggiare, lacerare, dare il cordo*, ἀκατασχέτως. *Ovid. ſub fin. lib. 4. ex Ponte.* Ergo ſubmotum patria proſcindere, livor, Deſine. *Sueton. in Calig. c. 30.* Equeſtrem ordinem, ot ſcenæ arenmque devotum, aſſidue proſcidit. *Id. in Aug. c. 13.* Hunc fœdiſſimo convicio coram proſciderunt. *Id. in vita Lucani.* Famoſo carmine aliquem proſcindere. *Lactant. l. 3. c. 18.* Fortunæ nomen acerrimis accuſationibus proſciderunt. *Vel. Max. l. 8. c. 5. n. 2.* M. Scaurus C. Flavium repetundarum accuſatum teſtis proſcidit. *Id. l. 5. c. 3. n. 3.* Ingrata facta libertore indignatione proſcindenda ſunt. *Auſon. epiſt. 4. v. 13.* proſcindere aliquem riſu.

PROSCISSIO, onis, f. *il rompere la terra*, actus proſcindendi, aratio. *Colum. l. 2. c. 13. n med.* Saſami ſextarii ſua tribus jugis a proſciſſione colaatue. *Id. l. 6. c. 2.* Ne adhuc tenera colla dura proſciſſione terræ contundant.

PROSCISSUS, a, um, *rotto, arato*, vomere ſciſſus. *Colum. l. 2. c. 10.* Prius tamen jaciemus ſemina (*faba*) deinde proſcindemus teeram, proſciſſamque io liram revocabimus. *Virg. 2. Georg. v. 97.* Et qui proſciſſo quæ ſaſcitat æquore terga, &c. ¶ *Proſciſſum*, teera proſciſſa. *Colum. l. 2. c. 2. ad fin.* Buhulcum autem per proſciſſum ingredi oportet. *h. e.* per ſuleom ambulare. ¶ Translate *Stat. 10. Theb. v. 439.* magno proſciſſum ſvulnera pectus. & *lib. 3. v. 330.* ſic nota ro paſcua taurus Bellator redit, adverſo cui colla, ſuoque Sanguine, proſciſſique natant paltaeibus armi. ¶ dictis laceratus. *Plin. lib. 33. c. 1.* Aurum proſciſſum convieiis ab optimia quibuſque. *Id. lib. 36. c. 6.* Mamurro Catulli carminibus proſciſſus.

PROSCRIBO, bis, pſi, ptum, 2. 3. *eſporre, e publicare in ſcritto, mettere fuori un cartello, ἀναγράφω, ἀναγράφω*, aliquid ſcribu & propono, ſcripto aliquid publicam facio, edico. *Cic. 4. Verr. cap. 52.* Eximi jubet non diem ea menſe, ſed ex anno anum dimidiatumque menſem, ut quo die, verbi cauſa, eſſe oporteret Idus Januarias, eo die calendas Martias proſcriberet. *Id. Astic. l. 9. ep. 17.* Senatuio calendis valle ſe frequentem adeſſe, etiam Formiis proſcribi juſſit. *Juſtin. l. e. c. 12.* Symbulos proponi, & ſaxis proſcribi curas: Quæ vos, Jovet, dementia tenet? &c. *Cic. Attic. l. 16. ep. 4.* Venationem proſcribere III. Id. Quintil. *Tacit. Ann. 13. 1. 51.* Edixit princeps, ut leges eajuſque publici, coeaitæ ad id tempus, proſcriberentue. *Sueton. in Cæſ. cap. 49.* Miſſa facio edicta Bibuli, quibus penſcripſit collegam ſuum Bithynicam regnant. *Gell. lib. 15. c. 4. ad fin.* Ut vulgo pee vias verſicali proſcriberentur: concurrite omoes, &c. ¶ Præcipue locum habet io auctioaibus, & locationibus, & hujuſmodi, cum quis tabella propoſita, quid, & quanti veoditurus, aut locaturus ſit, palam facit. *Ulpian. Dig. lib. 14. tit. 3. leg. 11.* Proſcribere palam ſic accipimus, claris litteris, ut de piano recte legi poſſint, ante tabeeam ſcilicet, vel ante eum locum, in quo negotiatio exercetur, nec io loco remoto, ſed in evidenti. *Cic. pro Quinct. 1. 4.* Auctionem ſe factorum eſſe proſcribit earum rerum, quæ, &c. *Id. Q. Fr. l. 2. ep. 6.* Racilius tabulam proſcripſit, ſe familiam Catonianam veoditurum. *Id. 3. Offic. c. 16.* Claudius proſcripſit inſulam, vendidit: emit P. Calpurnius. ¶ Item cum aliqui bona eat per vim, aut ex lege admuntur, *confiscare, δημόω*. Itaque *proſcribere aliquem*, eſt eum ſuis bonis ſpoliare, eaque veaalie ſcripto proponere, ac vel divendere aliis, vel ſibi ipſi addicera. *Cic. pro Dom. c. 17.* Hanc tribuno plebis poteſtatem habuiſſe, ut penſcribere poſſit, quos velit? Quæro enim quid ſit aliud proſcribere. Velatis, jabeatis, at M. Tullius io civitate ns ſit, bonaque ejus ut mea ſint. *Id. Agror. 3. c. ult.* Quos fundos in Cafinati fructuoſiſſimos contimuavit, cum alque eo vicinos proſcripſit, quoad, &c. & *Agrar. 2. c. 36.* Cn. Pompejum proſcribere. *h. e.* prædam, manubias, vectigales agros ab eo reipublicæ pertos. ¶ Sævifſimum proſcribendi genus civile bellum atqas odium L. Cornelio Sullæ fuggeſſit, cum devictis Cinna & Mario, tabulam illam fatalem propoſuit, qua multa millia civium R. ædi deſinavit, conſtituto publice præmio ris, qui cooparitos jugulaſſent (quo factum eſt, ut ferarum more ab roimicis conquirerentur) ſcilicet vel pecunia ex ærario, ut eſt apud *Suetan. in Cæſ. c. 11.* vel eorum bona iaterfectoribus adjudicendo. Quod ſi evaſiſſent, nihilominus fortunas, & patriam amittebant: *bandire con pena capitale, taglia, e confiscazione*: qua de ra *Velleji. l. 2. c. 28. Liv. l. 3. c. 22. Epit. Liv. lib. 88.* & *Plin. l. 7. c. 43.* De ea *Cic. pro Roſt. Amer. c. 6.* Poſteaquam victoria conſtituta eſt, ab armiſque creeſſimus, eum proſcriberentur homines, atque ea omni regione caperentur ii, qui adverſarii fuiſſe putabantue, &c. Sullæ exemplum ſecutis poſtea Triumvicis Augeſto, Antonio, Lepido, majori etiam crudelitate & ovaritia in rempubl. ſævitum eſt. V. *Flor. l. 4. c. 6. Veller. l. c. c. 66. Sueton. in Aug. c. 27.* & *Epitom. Liv. l. 120.* Hinc illud apud *Macrob. l. 2. Saturn. c. 4. a med.* Temporibus Triumvitalibus Pollio, cum ſe ſcenninos in eum Auguſtus ſcripſiſſet, ait: at ego taceo. non eſt enim facile in eum ſcribere, qui puteſt proſcribera. V. *Val. Max. l. 6. c. 8. n. 5. 6. 7.*

PROSCRIPTIO, onis, f. *pubblicazione, proſcrizione, ἀναγραφή, προγραφή*, actus proſcribendi, & aliquid venale proponendi. *Cic. pro Quinct. c. 18.* Poſſalatio, & proſcriptio bonorum. ¶ De proſcriptione Sullana, & Triumvirali dictum eſt in voce præcedenti, *bando con pena capitale, taglia, e confiscazione de' beni. Cic. pro Dom. cap. 17.* Proſcriptionis miſerrimum nomen illud, & omais acerbites Sullani temporis. *Id. pro Sext. c. 30.* De capite civis, & de bonis proſcriptionem ferre. *Sueton. in Cæſ. c. 11.* Eos quoque ſicatiorum oumero habuit, qui proſcriptione ob relata civium R. capita, pecuniat ea ærario acceperaot, quamquam eaceptos Corneliis legibus.

PROSCRIPTOR, oris, m *proſcrittore, προγραφεύς*, qui proſcribit. *Plin. l. 7. c. 12. extr. de M. Antonio Triumviro.* Ut ille proſcriptior animus, modo & contumelia farens, non aliud io cenſe magis ea fortuna ſua duceret. *h. e.* proſcriptione gaudens. V. *Proſcribo.*

PROSCRIPTURIO, is, o. 4. proſcribere cogito, & cupio. *Cic. 9. Attic. ep. 10. a med.* Hoc turpe Cnæus noſter biennio aate cogitavit: ita Syllaturit animus ejus, & proſcripturit diu. V. *Proſcribo.*

PROSCRIPTUS, a, um, *eſpoſto in ſcritto, e con cartello, προγεγραμμένος*, ſcripto propoſitus. *Cic. 7. Verr. c. 69.* Lex, quam non is promulgavit, cujus nomine proſcriptam videtis, ſed, &c. *Sueton. in Ner. c. 39.* Carmina proſcripta, aut vulgata. *Perron. in Sat. c. 107.* Servitia in frontibus eermitis, & vultus iagsnuos voluotaria ponarum lege proſcriptos. *h. e.* frontem habentes ſervili inſcriptione notatam, ut dicitur *cap. 103.* ¶ Item propoſitæ venalis, aut locandus, ut in *Proſcribo* dictum eſt. *Cic. 3. Agror. cap. ult.* Italiæ, Siciliæ poſſeſſiones venales ac proſcriptas hac lege video. *3d. Verr. 3. c. 54.* Locare incipit, non proſcripta, neque edicta *die.* ¶ Item damnatus morti, & bonorum amiſſioni, *bandito con pena capitale, taglia, e confiscazione. Cic. 3. Verr. cap. 47.* Factueos, quod coottra legem Comeliam eſſet, quæ proſcriptum juvari vetat. *Plin. l. 7. c. 30. ſub fin.* Proſcripturarum liberos honores petere puduit. V. *Proſcribo.* ¶ Translate *Perron in Satyr. c. 106. extr.* Cujus pudoris dignitas in concione proſcripta ſit.

PROSECO, as, cui, ctum, 1. *tagliare*, idem ac ſeco, & eſt proprium ſacrorum verbum, cum victima mactata, & foco impoſita, partem ejus, poſtquam cocta eſſet, ſecabant, & aræ imponebant, adolebantque; partem veſcebantor qui ſacrificio intererant. *Liv. lib. 5. c. 21.* Qui ejus hoſtiæ cata profecuiſſet. *Tertullian. in Apolog. cap.*

cap. 46. Æsculapio gallinaceum profecare. *Sueton. in Aug. c.* 1. Semicruda eam repte loco profecuit. ¶ Legitur & *profico*. *Plaut. Pœn. a.* 4. *v.* 8. Verùi cata proficanter. ¶ Extis fecta *Apul. fub fin. l.* 2. *Metam.* Profectæ oefo prius, ac mox aucibus. ¶ profcindere. *Plin. lib.* 5. *ep.* 6. *antè verb.* Tonsis glebis tenacissimum solum, cum primum profecatur, effurgit, ut nonu demum fulco perdometur.

PROSECRO, as, obsecro: vel sacrum facio. *Lactant. l.* 4. *c.* 27. Infligantibus iisdem dæmonibus, quibus prosecrent. Al. aliter leg.

PROSECTA, æ, *f.* idem quod prosima sequens verbum. *Lucil.* apud *Non. t.* 3. *c.* 179. Cœnam nullam, neque divo profectam ullam. Al. lag. *projicsem*, quod idem est.

PROSECTA, orum, *n. ἱερεῖα*, viscera, quæ in sacrificiis profecuissent. Qui enim sacrificarent, cetæ coctis, festisque, partem solitæ sunt adolere, partem sacerdotibus dare, partem mensis suis reservare. *Ovid.* 12. *Met. v.* 152. Cujus ut impositi profecta celentibus eris. *Id. 6. Fast. vers.* 163. Sic ubi libavit, profecta sub æthere ponit. Adde *Stat.* 5. *Theb. v.* 641. & *Lucan. Macr.* apud *Non. c.* 3. *c.* 179. ¶ In singulari num. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 22. *a med.* Iuficia eb eo, quod insecta caro, ut in carmine Saliorum est: quod in exris dicitur nunc profectum.

PROSECTOR, oris, m. qui profecat, *incisor*, *medico*. *Tertull. de anim. c.* 25. *a med.* Majorum quoque profector Herophilus. (de medicis loquitur.)

PROSECTUS, us, m. *taglio*, actus profecandi. *Apul. l.* 8. *Metam.* Profectu gladiorum, ictuque flagrorum. *Id. ibid.* Ferri vulnera similia futura profectu dentium. pro profectu, *ut* aspectu *pro* aspectui apud *Virgil.*

PROSECTUS, a, um, *cagliato*, recisus, defectus. V. *Profico. Cato R. R. c.* 134. Ubi exta profecta erunt, jeno fruem commoveto. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 439. Tum piceo mactantur oves, profectaque partim Pectore, per medios partim gerit obvius Idmon. *Apul. fub fin. l.* 2. *Metam.* Profectæ aures.

PROSECUTIO, onis, *f. l'andar dietro*, *l'accompagnare*, ἀκολούθησις, actus prosequendi. *Inscr. Valentinian. Theodos. & Arcad. lib.* 8. *Cod. Theodos. tit.* 5. *leg.* 47. Professoribus, vel fulleproribus non licebit alime mercede subvehendos conducere, exceptis his, quos necessitas profecutionis adjunxerit.

PROSECUTOR, *l'* Profequitor, oris, m. *accompagnatore*, qui custodiæ causa aliquem profequitur, & deducit. *Mocer Dig. lib.* 48. *tit.* 3. *leg.* 7. Ut rei cum profecutoribus ad fa remittantur. *guardie*. *Inscr. Gruter. Valent.* & *Theodos. lib.* 12. *Cod. tit.* 51. *leg.* 9. Quos in transmissionem publicarum functionum profecutores videntur constitutos. *b. c. qui* animalia atque equos sacro usui necessarios profequuntur, ut habeatur tit. sequenti. Hos vocamus *vetturini*, *cavallari*, *condottieri*. Adde *lib.* 11. *Cod. Theodos. tit.* 6. *leg.* 12. Sic *Inscr. Honor. & Theodos. lib.* 10. *tit.* 72. *leg.* 1. Auri profecutores quorum aulla præmissa, ut assolet, profecutorie, aurum prosumunt, partim *dantius* retentant, quod statim fuerat assignandum. *b. t.* qui aurum ad Principem tranfvehendum deducunt, profequuntur, comitantur. *Cassiod. l.* 4. *ep.* 7. Profecutores frumentorum. *b. c.* qui navibus frumenta ex uno in alium locum transvehunt. In loco Digestor. & Cod. al. leg. *professores*, sed contra *Cossonum*, & meliores libros. ¶ De eo, qui jus suum persequitur. V. *Persecutor.* ¶ De eo, qui prosequitur & deducit officii causa, *Sidon. l.* 4. *ep.* 8. Tenza caterva profecutorum.

PROSECUTORIUS, a, um. *Profecutoria* est licentia, aut præceptum auci publici profequendi. *Inscr. Honor. & Theodos. lib.* 20. *Cod. tit.* 72. *lep.* 1. ubi al. leg. *professoria*. V. vocem præced.

PROSEDAS, meretrices Plautus appellat, quod ante fabula sedeant. Eadem & prostibulo. *Festus*. *Plaut. Pœn.* 1. *a.* 53. An te ibi vis inter istas versetur Prosedas pistorum amicas, reliquias alicarias, miseras, cœno delibutas, servilicolas sordidas?

PROSEDAMUM, i, n. *Plin. lib.* 26. *cap.* 20. Satyrion a Satmetis dari equis ob assiduum leborem pigmentibus in cantu: quod vitium prosedamum vocant.

PROSELENUS, i, *προσέληνος*, luna entiquius: a *pro*, ante, & *celum*, luna. Ita se vocari volebant Arcades, ut ait *Servius ad l.* 2. *Georg. v.* 345. & *ad Æn.* 8. *v.* 358. V. *Arcas*.

PROSELYTUS, ti, *προσήλυτος*, advena, adventitius: a *προσέρχομαι*, advenio. A Judæis profelyte dicebantur quicumque ex Gentilibus Judaicam religionem amplectebantur, vel qui inter Judæos domicilium positis vestebantur. *Tertull. l.* 3. *adverf. Marcion. c.* 21. & *Hieronym. epist.* 128. *ad Fabiol. de vest. sacerd.*

PROSEMINO, us, avi, atum, n. t. *seminare*, *spargere*, diffemino. *Cic. in fragm.* apud *Non. c.* 3. *n.* 152. Solertiamque eam, quæ posset vel in tegulis proseminare oliveas. ¶ Translate *Id.* 3. *de Orat. c.* 16. *sub fin.* Cum essent plures uti fere a Socrate, quod ex illius veriis disputationibus alius aliud apprehenderat proseminato sunt quasi familiæ dissentientes inter se. *Mond. l.* 2. *v.* 90. Semper enim ex aliis alios proseminat usus.

PROSENTIO, is, *n.* 4. *prosentire*, *sentir in cognizione*, præsentio. *Plaut. Mil.* 4. 4. 16. Si prosenserit miles, nihil hinc ferri poterit. *h. e.* si miles porro senserit. Sic *provideo* pro provideo, *prodire* pro prædicò.

PROSEQUIUM a prosequendo, obsequium ab obsequendo dicuntur. *Festus.*

PROSEQUOR, eris, cutus, *vel* quutus sum, *dep.* 3. *seguitare*, *andar a trovar dietro*, *accompagnare*, παραπέμπω, πρόειμι, porro aut ultra sequor, subsequor, deduco. *Cæs. l.* 3. *B. Civ. c.* 91. Primus ex decimo corno procurrit: atque eum milites electi circiter CXX. sunt prosecuti. & *lib.* 2. *c.* 44. Ipse equo in oppidum vectus, prosequentibus complucibus Senatoribus. *Plaut. Cas.* 4. 2. 3. Novum meritum volo tuus prosequi. *Ovid. 1. Amor. el.* 4. *v.* 61. lacrimis ego mœstus obortis, Quo licet, ad fovas prosequar usque foret. *Gell. l.* 18. *c.* 6. *extr.* Prosequi aliquem in domum. *Justin. in fin. l.* 19. Ut ad limina domus suæ venit, prosecutam multitudinem dimisit. *Cic. 6. Verr. c.* 35. Denam cum ea octaretur, ture odoribusque incensis usque ad ages finem prosecuta sunt. *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 3. *a med.* Is me nec proficiscentem Apameam prosecutus est. *Liv. l.* 19. *c.* 26. *ad fin.* Legationes, quæ ad prosequendum Scipionem officii causa convenerant. *ad accompagnarlo*, *a dargli il buon viaggio*. & *ibid. mox*. Legiones ad prosequendos commilitones processerant. *Virg.* 3. *Æn. v.* 130. Prosequitur surgens a puppi ventus euntes. *Ovid. Heroid. ep.* 5. & 12. *v.* 55. oculis obcuotem prosequor udis. & *Stat.* 5. *Theb. v.* 482. Illos a scopulis & summo vertice montis Prosequimur visu: donec lassevit euntes Lue oculos. *stanchiamo loro dietro con l'occhio*. *Tacit. a. Hist. l.* 9. Datæ e classe Misenensi duæ triremes ad prosequendum. *per accompagnarlo*, *per iscortarlo*, & *de Germ. c.* 30. Carios suos saltus Hercynius prosequitur simul, æque deposit. *b. c.* tantum extenditur, quantum Cattorum regio; & une cum ae desinit. ¶ Prosequi exsequias, funus, defunctum, *accompagnare il funerale*, vel *alla sepoltura*. *Cic. pro Cluent. t. ole.* Mater exsequias illius funerie prosecuta. *Petron. in Satyr. c.* 111. In conditorium etiam profecuta est defunctum. *Ovid. 1. Trist. el.* 8. *v.* 14. neque exsequias prosequereee meæ. Absolute *Senec. ep.* 30. *extr. verb.* Bassus noster videtur mihi prosequi se, & compouere, & vivere tanquam superstes sibi. ¶ Translete *Cic. pro Quint. in fin.* Quæ existimatio Quintum usque ad senecturem perduxit, eadem usque ad eogum prosequetur. *Id. de clar. Orat. c.* 36. Cum verbis, tum etiam ipso sonu quesi subsultico prosequebatur atque imitabatur antiquitatem. *seguitava*. & 2. *de Orat. a.* 15. Genus ucationis fusum atque tractum prosequendum est. *Plin. l.* 2. *ep.* 8. *a med.* Medici, salubres, sed voluptate carentes cibos blandioribus alloquiis prosequuntur. *accompagnano*, *e condiscono*. *Cæs. l.* 2. *B. Gall. c.* 5. Rhemos cohortatus, liberaliterque oratione prosequutus. *lietamente con cortesi esibizioni*. & *Column. l.* 8. *c.* 16. Improbum sectum dicta profecutus. *h. e.* improbo facto æque improbum dictum adjungens. ¶ Significat etiam verbis, aut scriptis de aliqua re tractare, agere, dicere, *trattare*, *parlare*, *dire*, *raccontare*. quo sensu etiam *persequor* dicimus, & in libris utrumque promiscue legitur. *Auct. ad Herenn. l.* 1. *c.* 9. Rem brevitee narrare paterimus, si summatim, non peeticuletim narrebimus; & si non ad extremum, sed usque eo, quo opus erit, prosequemur. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 30. Non prosequar longius, quem mea fides postulabit. *Virg.* 3. *Georg. v.* 340. Quid pascua versis prosequar? *Plin. l.* 3. *ep.* 8. Munificentiæ retinemen stilo prosequi. & *ep.* 10. Neque enim affectibus meis uno libello carillimam mihi memoriem prosequi setis est. *Flor. in fr. a.* 12. *l.* 3. Hos omnes domesticos motus, separatos ab externis bellis, ordine prosequemur. In quodam SC. apud *Plin. l.* 8. *ep.* 6. Cum summo honore mentionem alicujus prosequi. *Cic. a. de Legib. c.* 24. *extr.* Honoratorum virorum laudes cantu ad tibiciuem prosequi. *Id. Tuscul. a. c.* 25. *ad fin.* Honorificie verbis prosequi aliquem. *parlar ad alcuno con espressioni di rispetto e di stima*. ¶ Absolute pergere in dicendo, sermonem continuare, *proseguire*. *Virg. a. Æn. v.* 107. Prosequitur pavitans, & fisto pectore fetus. *Phædr. l.* 3. *fab.* 5. *v.* 3. Adem deinde illi dedit, sic prosequutus, &c. ¶ Præterea varios habet usus pro variis ablerivis, qui ei adjunguntur. Fere autem ponitur pro ornare, honestare, cumulare. *Velles. l. a. c.* 92. *extr.* Præsentia iovidiæ, præterita veneratione prosequimur. *Cic. in Brut*, *c. t. ad fin.* Benevolentia, aut misericordia prosequi aliquem. *Id. pro Planc. c.* 26. lecrymis, & votis. *Id.* 14. *Phil. c.* 12. *sub fin.* greta memoria virtutem alicujus. & *Phil.* 4. *c.* 2. *ad fin.* Grato animo nomen alicujus. & *Phil.* 10. *cap.* 4. memoriam cujuspiam clamore & pleusu. *Quintil. l.* 5. *c.* 11. *a med.* flatibus natos, lætitia defunctos. *Liv. l.* 9. *c.* 8. *ad fin.* & *Column. l.* 12, *c.* 3. *extr.* aliquem laudibus. *Cic. Verr.* 5. *t.* 41. beneficiis ac liberelitate. *Id. Fam. ep.* 10. *l.* 15. omnibus officiis. *Sueton. in Oth. c.* 2. honore carissimo, statua in Palerio posite. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 35. Delictum venia prosequi. & *lib.* 4. *c.* 38. Ut cum laude & bonis recordationibus facta atque famem nominis mei prosequantur. *Justin. sub fin. l.* 43. Quam rem domi nuntiatam publico funere Massilienses prosecuti fuet. *onorarono*, *celebrarono*. & *Plin. l.* 10. *ep.* 17. Maximum, libertum & procuretorem tuum, probum & industrium, libenter apud te testimonio prosequor. *accompagno con questo mio scritto testimoniale*. ¶ Refertur etiam ad liberalitatem, & dona. *Sueton. in Cæs.* c. 27. Vel invitatos vel sponte ad se frequentes prosequi uberrimo congiario. *Id. in Claud. c.* 6. legato. *Id. in Domit. c.* 9. Omnes circa se largissima prosecutus. *Id. in Aug. c.* 42. Ut sumptus ad tuendos milites, prosequendosque suppeteret. *per accompagnarli*, *e provederli*. & *cap.* 66. Virtutes ac merita cujusque digne prosecutus. *secondo ciascuno*. & *Liv. l.* 30. *c.* 45. Et exceperunt, & prosequuti cum donis legatos sunt. ¶ Hactenus in bonam partem: deinceps in malam, *perseguitare*, *encolpare*, *esser addosso*. Atque hac etiam retenne pro *persequor* adhibetur, & in libris sæpe unum pro altero promiscue legitur. *Cæs. l.* 2. *B. Civ. c.* 41. Sed neque longius fugientes prosequi poterant. *Petron. in Satyr. c.* 90. Te populus lapidibus prosequitur. *Cæs. l.* 2. *B. Civ. c.* 8. Hinc ad repellendum, & prosequendum hostem procurrebant. & *lib.* 1. *c.* 69. Contumeliosis vocibus prosequi aliquem. *Cic. Verr.* 4. *c.* 29. *extr.* Ille instus hominem verbis vehementissimis prosequitur, atque ei gravius minari cœpit.

PROSERO, is, avi, atum, a. 3. profero, produco. *Lucan. l.* 4. *v.* 411. non proferit ullam Flava Ceres segetem. ¶ Translate *Grat. in Cyneg. v.* 9. ex artibus artes proferere. ¶ *Profico*, *is*, *ui*, *ctum*,

ent, *etum*, eſt exſerere, emittere. *Plaut. Aſin.* 4 *t.* 5*n.* Ne ſe tubat, ut linguam in tuſſiendo proferat. *Al. leg.* proferat. *Sil. l.* 3. *v.* 447. *de Rhodano.* Aggeribus caput Alpinis, & rupe nivali Prolerit in Celtas. *Al. leg.* procidit. *Auſon. in deſcript. Orb. v.* 721. Cecerique Thaſos dilecta, profundo Proferit albenti ſe vertice. *Id. in Aſtat. v.* 1121. proferit hydra caput.

PROSERPINA, æ, f. Περσεφόνη, filia Jovis primi ex Cerere, ſoror Liberi, ut eſt apud *Cicer.* 3. *de nat. Deor. c.* 22. Aliqui cenſent, filiam fuiſſe Stellæ regis Siciliæ, & Cereris. Eadem a nonnullis, quæ Diana ſive Luna credita eſt. Sed Proſerpina ex Jove ſecundo Dianam primam, & Dionyſium primum genuiſſe fertur. *Cic. ibid. c.* 23. A Plutone, dum Sicilium luſtraret, rapta eſt, prope Ennam urbem cum forte in campis Ennæis cum Venere, Diana, Pallade, Cyane Nympha, & Sirenibus flores legeret. Cerere cum accenſa face ex ignibus Ætnæ montis, filium per univerſum terræ orbem quæſiſſet, tandem aliquando a Cyane edocta rem omnem, eam eſſe apud Inferos comperit. Igitur petiit a Jove, ut communem filium ab Inferis ſibi reducere liceret. Illa reſpondit, poſſe eam reverti, ſi nihil apud Inferos guſtaviſſet. Illa autem jam tria Punici mali in Elyſio grana guſtaverat: quam rem Aſcalaphus Stygis filius prodidit. Quare Proſerpina ad Superos remeare non potuit. Quod ægre ferens, Aſcalaphum commutavit in bubonem, noctis avem, & triſtium ſemper rerum nuntium. Poſtea tamen Ceres a Jove dicitur impetraſſe, ut Proſerpinæ ſecis quotannis menſibus ſecum apud Superos, & totidem cum marito apud Inferos eſſe liceret. *Ovid. Met.* 5. a *verſ.* 346. *Cic. Verr. 6. cap.* 48. *Hygin. fab.* 146. & *Serv. ad c. Georg. v.* 39. & *ad* 4. *Æn. v.* 699. Hunc inptum *Claudian.* tribus verſuum floris perfecerus eſt. ¶ *Serv. ad* 1. *Georg. v.* 5. eandem dicit eſſe Proſerpinam & Cererem. Unde *Auguſtin. l.* 4. *de Civ. Dei, c.* 8. Proſerpinam, inquit, præſecerunt frumentis germinantibus. *Id. ibid. l.* 7. *c.* 20. ſcribit, Proſerpinam eſſe ipſam terræ feconditatem, & dictam eſſe a proſerpendo. *Arnob. l.* 5. *pag.* 180. Qui raptam a Dite patre Proſerpinam dicit, non, ut reris, in turpiſſimos appetitus virginem dicit raptam; ſed quia glebis occultamus ſemina, iſſe ſub terras deam, & cum Orco ſignificat fœdere genitalis conciliare feturæ. *Id. l.* 3. *pag.* 119. Dicitis, quod fata in lucem proferpant, cognominatam eſſe Proſerpinam. *Veſſ.* tamen hanc merito notationem improbat: quia non a *proſerpendo* dicta eſt Proſerpina (tametſi & *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 10. indidem ducit) ſed ac Græco Περσεφόνη aliquantum deprivata. V. *Cmmentum*, & *Perſephone*. Hinc a Poetis ponitur pro morte. Fingitur enim habuiſſe a Plutone pro munere, ut in Parcas imperium exerceat, & hominum vitas, cum libuerit, abrumpat. *Horat. l. c. ſat.* 5. *extr.* ſed me Imperioſa trahit Proſerpina: vive, valeque. Adde *Virg.* 1. *Georg. v.* 39. & *lib.* 4. *v.* 487. & alibi: item *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 346. & *Martial. l.* 3. *epig.* 43. qui omnes primam producunt. Sed & corripi poteſt. *Horat. l. c. ad* 13. *v.* 21. Quam pæne furvæ regna Proſerpinæ, Et judicantem vidimus Æacum! Adde *Senec. in Herc. Fur. v.* 549.

PROSERPINACA, æ, f. herba eadem ac polygonon, eximii adverſus ſcorpiones remedii. Facit etiam ad anginas, ad laſſitudines, & ad purgandum vomitione ſtomachum. *Plin. l.* 27. *c.* 12. *ad fin.*

PROSERPINALIS HERBA, Græce dracontium, valet contra profluentem e naribus ſanguinem. *Marcell. Empir. c.* 10. *a med.*

PROSERPO, is, n. 3. idem ac ſerpo, ut *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 20. docet, vel ſerpendo procedo, prorepo. *Plaut. Pœn.* 5. *a.* 74. & *Perſ. c.* 4. 18. Quid hic advenſti nos captatum, bifulce lingua, quaſi proſerpens beſtia? *cum uno biſido.* Sic *Aſin.* 3. 3. 205. Fac proſerpentem beſtiam me duplicem ut habeam linguam. *b. c.* ut una aſculemur. *Apul. in Apolog.* Vipera, exeſa matris utero, in lucem proſerpit. *Id.* 4. *Metam.* Quidam ſervulus, ſtrepitu ſcilicet, inquietus, proſepit leniter, viſaque beſtia, &c. *& lib.* 7. De ſpecu, vaſtum attollens caput, funeſta proſerpit urſa. *b. c.* egreditur. ¶ Translate *Ammian. l.* 15. *c.* 8. (*al.* 20.) Malo proſerpenti occurrere. *Arnob. l.* 3. *pag.* 119. Sato in lucem proſerpunt. *Seren. Sammon. c.* 14. *v.* 252. infandum proſerpit ad intima vulnus.

PROSEUCHA, æ, f. *ſynagoga de Ebrei, oratorio*, προσευχή, locus religioſus, in quem Judæi orationi conveniebant, & ſere extra Urbem: a Græca voce allata, qua nationem ſignificat. De Judæis enim per contemptum videtur locutus *Juvenalis* cum ait *ſat* 3. *v.* 296. Ede, ubi conſiſtas: in qua te quæro proſeucha? Alii interpretantur locum ſecretum atque abditum, ubi orabant Chriſtiani, qui tunc temporis, non minus ac Judæi, viliſſimi habebantur. Alii locum ubi mendici ſtipem orabant. & de Judæis itidem eſſe farnorum, qui mendicitiſſimi illic temporibus vagabantur. ¶ *Inſcript.* apud *Grater. pag.* 651. *n.* 11. Dis M. P. Corſidiæ Signino Pomario de aggere a Proſeucha Q. Salluſtius Hermes amico benemerenti. Illa *de aggere a Proſeucha* videntur deſignare locum, ubi Corſidius ille degebat.

PROSFERARI, impetrari. *Lucil. l.* 26. Nec minimo, & proſferatur pax, quod Caſſandram ſigno deripuit. Ita *Nonius c.* 2. *v.* 687. Sed verba *Lucilii* longe aliter alii legunt.

PROSICIÆ, arum, f. partes hoſtiæ in ſacrificio cocta, & diſſectæ, quæ & *proſecta* dicuntur. *Arnob. l. c. pag.* 231. Quod ſi omnes has partes, quas proſicias dicitis, dii amant. *Solin. cap.* 5. (*al.* 11.) *a med.* Cum proſicias intulerint. Alii leg. *porricias* eodem ſenſu.

PROSICIES, ei, f. idem ut proſecta: a *proſecando*. Nam veteres in compoſitis a *ſero* mutabant e in *i*, ut *Proſico. Varro* apud *Non. c.* 3. *n.* 179. Proſiciem extorum vel in menſam porricere. *Lucil. ibid.* Cœnam, inquit, nullam, neque Divo proſiciem ullam. Ita legit *Scaliger*, alii *proſectum ullum*.

PROSICTUM, i, idem ac proſicies. *Feſt.* Proſicinm, quod proſecatum projicitur. *Veſſius* legere mavult *proſecia*.

PROSICO. V. *Proſeco*.

PROSIGNANUS, i. Proſignani ſunt milites, qui pro ſignis in acie locantur: videnturque ab Antefignanis diſtingui, quod hi in prima acie erant, proſignani in ſecunda. *Frontin. l. c. Strategem. c.* 3. *ad fin.* Tum proſignanis, qui in ſecunda acie erant, imperavit, ut denſus numeroſoſque palos in terram diligerent. *Lipſ. l.* 4. *de milit. R. dial.* 3. *ſub fin.* ambigit, an inta ſecunda acies intelligenda ſit, quia ſtarim pro ipſis ſignis, aut ſub ipſis erat; an ejus prima & anterior pars. Apud *Frontin.* al. leg. *præſignanos*.

PROSILIO, lis, lui, & livi, & lii, n. 4. *ſalire, e balcze ſuoro, a innanze*, ἀναθέω, προπηδάω, extra, aut ante ſilio, exſilio, prorumpo, emico, erumpo, cum ſaltu & feſtinatione prodeo. *Cic. pro Cael. c.* 26. In balnea deliturunt, deinde repente proſiluerunt. *Liv. l.* 28. *c.* 24. Ex tabernaculo proſiluit. *Al. leg.* proſilivit. *Petron. in Sat. c.* 106. Concitatus iracundia proſilit Lycas. *Senec. in Oedip. v.* 355. Proſilit vente cruor. *Lucan. l.* 8. *v.* 55. proſiluit puppe. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 310. pavens proſiluit ſtratis. *Curt. l.* 7. *c.* 4. E convivio proſilivit haudquaquam potens mentis. *Juſtin. l.* 11. *c.* 5. *ſub fin.* Armatuſque de navi, tripudianti ſimilis, proſiluit. *& lib.* 24. *c.* 8. Certatim in prœlium proſiliunt. *Senec. in Oedip. v.* 1004. rapido ſæva proſilit gradu Jocaſta vecors. *Liv. l. c. c.* 12. *ad fin.* Cum rex ab ſede ſua proſiluiſſet. *Sueton. in Cæſ. cap.* 32. Proſiluit ad flumen. *Perſon. in Sat. c.* 82. Proſilire in publicum. *Martial. l.* 1. *epigr.* 34. Amiſſum non flet, cum ſola eſt Gellia, patrem: Si quis adeſt, juſſæ proſiliunt lacrymæ. *Ovid. Met. 6. v.* 259. ſequn ejaculatus in altum (*ſanguis*) Emicat, & longe rerebrata proſilit aura. *Id.* 4. *Faſt. v.* 705. cum ſacris pœnites ſana terebant, Scintillam ſubito proſiluiſſe ferunt. *Plin. l.* 15. *c.* 23. Caſtanee, quæ balanitis vocatur, purgabilis maxime, & ſponte proſilientes. *b. c.* ex urbino ſuo exiens. ¶ Translate *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 487. de *Minerva*. de capitis fertur ſue matre puterni Vertice cum clypeo proſiluiſſe ſuo. *b. c.* neta eſſe, in lucem prodiiſſe. *Plin. l.* 4. *c.* 3. *extr.* Bœotiæ oppidum *Pagæ*, unde Peloponneſi proſilit cervix. *b. c.* incipit Iſthmus, & e Græcia in Peloponneſum protenditur. *Colum. l.* 7. *c.* 6. Ilignei, quorneique frutices, qui in altitudinem non proſiliunt. *b. c.* creſcunt, extolluntur, exſurgunt: quæ ratione etiam *l. c. c.* 12. *& lib.* 3. *c.* 3. *& lib.* 11. *c.* 3. *ante med.* locutus eſt. *Liv. l.* 5. *c. c.* In concionem proſiliunt, ſollicitant plebis animos. *Ulpian. Dig. lib* 48. *tit.* 2. *leg.* 7. Ne facile quis ad accuſationem proſiliat. *Plaut. Trin. l. c. c.* 179. Proſilui amicum caſtigatum innoxium. *b. c.* præcipiti feſtinatione cucurri ad caſtigandum. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 73. tolle periculum, Jam vaga proſilit frenis natura remotis. ¶ In futuro *proſiliho* pro *proſiliam* non eſt inſolens in quarta conjugatione. *Quintil. declam.* 4. *c. ro. ad fin.* Protulibo fortaſſe, tanquam ſequar claſſici vocantis indictum.

PROSIMURIUM eſſe, ait Antiſtius in commentario juris Pontificalis, pomœrium: id eſt locum proximum muro. *Feſtus*. ubi al. leg. *poſmurium*.

PROSISTENS, entis, ante ſtans, prominens. *Apul. l.* 11. *Metam.* Caput corona cinxerat, palmæ candidæ foliis in modum radiorum proſiſtentibus.

PROSITUS, propoſitus. *Pomp.* ex *Feſto*.

PROSLAMBANOMENOS, προσλαμβανόμενος, Græcum nomen eſt cujuſdam toni muſici, qui videtur eſſe idem cum eo, qui a recentioribus Muſicis appellatur *Acute*. *Vitruv. l.* 5. *c.* 4.

PROSOCER, eri, m. *avo di mio moglie*, πενθερός, uxoris meæ avus, qui & *ſocer magnus* dicitur: cui reſpondet *progener*: & refertur ad pronurum. V. *Progener*. *Ovid. Heroid. ep.* 3. *v.* 73. Digna nurus ſocero Jovis Ægineque nepote (*ſoceri*, Peleo patre Achillis, de quo *Ovid.* loquitur. Ideat Prieus eſt Jovis Æginæque oepos, quia eſt filius Æaci, filii Jovis & Æginæ.) Cuique ſenex Nereus proſocer eſſe velit. (*proſocer*, nempe quia Nereus pater eſt Thetidis, quæ ex Peleo genuit Achillem, qui hujus novæ uxoris, de qua *Ovid.* loquitur, maritus futurus eſt. Nereus itaque erit hujus novæ uxoris proſocer: hæc erit illi pronurus.) *Ulpian. Dig. lib.* 25. *tit. e. leg.* 15. Uxor, & nurus, & pronurus, viro, & ſocero, & proſocero furtum facere poſſunt. Adde *Plin. l.* 5. *ep.* 15. & *l.* 8. *ep.* 2.

PROSOCRUS, us, f. *avo di mio moglie*, uxoris meæ avia, quæ & *ſocrus magna* dicitur: cui reſpondet *pronurus*: & refertur ad progenerum. *Modeſtin. Dig. lib.* 38. *tit.* 10. *leg.* 4. *a med.* Proſocrus mihi uxorie meæ avis eſt: ego illius ſum progener. *& mea.* Avia mea ſocrus magna eſt (*uxoris meæ*): uxor mea illi pronurus.

PROSODIA, æ, f. *accentus*, προσῳδία, *voce*, tenor, accentus, ſeu modulatio, quæ vocibus in loquendo adhibetur: lex & ratio acuendi vel deprimendi, aut circumflectendi ſyllabas. *Quintil. l.* 2. *c.* 5. (*al.* 9.) Adhuc difficiliur obſervatio eſt per tenores (quos quidem ab antiquis dictos tonorea comperi, ut videlicet declinato a Græcia verbo, qui τείνω dicunt) vel accentur, quas Græci προσῳδίας vocant, cum acuta & gravis alia pro alia ponitur, ut in hoc *Camillus*, ſi acuitur prima. *Gell. l.* 13. *c.* 6. Quas Græci προσῳδίας dicunt, eas veteres docti tum notas vocum, tum moderamenta, tum urcentiunculas, tum vocalationes appellabant. *Varr.* apud *rond. Gell. l.* 18. *c.* 12. In priore vecbo graves proſodiæ, quæ fuerunt, manent: reliquæ mutant. V. *Accentus*.

PROSODIACUS, a, um. *Mar. Victorin. l.* 3. *art. Grammm. pag.* 2580. *Putſch.* Dimetro anapæſtico catalectico ſi phalæcii colon, ideſt partem a tribus trochæis, ſeu ſyzygiam ejus adjunxeris, proſodiacum metrum efficies, quod ſemper a diſſylabo quolibet (incipit) ut Heu heu date nunc ſonitus, date bella tela.

PROSONOMASIA, f. προσονομασία, figura eſt, qua fit ex aliqua vocum ſimilitudine, ut: Deligere oportet quem velis diligere. Vox Græca & Græce uſurpanda. V. *Agnominatio*.

PRO-

PROSOPIS, idis, & Prosopites, æ, προσωπὶς, & προσωπῖτις, herba, quæ a Latinis dicitur personacia, teste *Apul. de herb. c. 36.*

PROSOPOPŒIA, æ, προσωποποιΐα, fermocinatio, cooformatio, figura ſcotentiarum, per quam perſonæ, vel aliæ res loquentes inducuntur vel ad ſuadendum, vel ad objurgandum, vel ad querendum, vel ad laudandum, vel ad movendam miſerationem, &c. a πρόσωπον, perſona, facies, & ποιῶ, facio. *Quintil. l. 6. c. 1. 2. 25. & lib. 11. c. 1.* quibus locis modo Græce, modo Latine utitur. ¶ Sic etiam dicitur oratio integra, in qua ea perſona alterius dicimus, & verba ac ſententias qualitati ejus per continuatam proſopopœiæ accommodamus: cujuſmodi ſunt pulcherrimæ apud *Lavinum*, & alios Hiſtoricos. *Quintil. l. 2. c. 1.* Ad proſopopœias uſque, & ad fabulas, in quibus onus dicendi vel maximum eſt, irrumpunt. V. *lib. 3. c. 8* ubi de hiis plura.

PROSOPOPŒTICUS, a, um, adject. a proſopopœia, apud *Jul. Firmic. de error. profan. religion. c. 8. a med.*

PROSPARALEPSIS, ſ. προσπαράληψις, figura eadem, quæ Paralepſe. V.

PROSPECTE, cum *antividuoge*, *prudentemente*, *ſavamadre*, conſulte, prudenter. *Tertull. in Apolog. c. 6. circa med.* Circa deos quæ proſpecte decreverant patres veſtri, vos refricidiſtis. *Auguſtin. ep. 55. ad Marcellinum a med.* Dicatur hæc & prudentia, quæ perſpectiſſime adhærebit bono, quod non amittatur: fortitudo, quia firmiſſime adhærebit: temperantia, quia caſtiſſime.

PROSPECTIVUS, a, um. *Imp. Zeno lib. 8. Cod. tit. 10. leg. 11.* Feneſtras fabricare, tam quæ proſpectivæ dicuntur, quam quæ luciferæ. *b. r.* quæ proſpectus cauſa fiunt.

PROSPECTO, as, avi, atum, a. 1. *videre*, *a mirar innanzi*, *o di lontano*, προβλέπω, frequentativum a *prospicio*, & ejuſdem fere ſignificationis. *Plenc. Mil. 3. 1. 2.* Sinite me prius proſpectare, ne uſquam inſidiæ ſient. *Ovid. 3. Met. v. 651.* e puppi pontum proſpectat aduoca. *& lib. 15. v. 841.* ut ſemper Capitolia noſtra, Forumque Divus ab excelſa proſpectet Julius æde. *Liv. l. 24. c. 21. a med.* Multitudo, pers procurrit in vias, pers ea tectis feneſtriſque proſpectant. *Salluſt. in Jug. c. 64.* Qui reorum defenſabant, inſerti prælium equeſtre proſpectabant. *Tacit. Ann. 3. cap. 1.* Complentur mœnia oc tecta, quaque longiſſime proſpectari potuit. ¶ Translate *Cic. Verr. 7. c. 17. in fin.* Fare navem nuper vidi Veliæ: quæ quidem omnibus, qui eam aſpeſerant, proſpectare jam exſilium, atque explorare fugam domini videbatur. *Id. in frag. pro C. Cornelio*, apud *Aſcon.* Proſpectat videlicet Comitium, quid agatur. *ſta a vedere. & Liv. l. 5. c. 48.* Diem de die proſpectans, ecquod auxilium ab Dictatore appareret. *ſtando a vedere*, *aſpettando do un giorno all' altro.* & *Virg. 10. Æn. v. 739.* non me, quicumque ex, inulto Victor, nec longum lætabere: te quoque fata Proſpectant eadem. *ti anno in wira.* & *Stat. l. 5. ſilv. 1. v. 122.* vel Appula conjux Agricolæ parci, vel ſole inſecta Sabino, Quæ videt emeriti, jam proſpectantibus aſtris Tempus adeſſe viri. *b. r.* apparentibus, & quaſi proſpicientibus. *Gell. l. 9. c. 4.* Veſtigia pedum habens intro porrecta, non, ut ceterarum hominum proſpectantia. *b. r.* in anteriorem partem converſa. ¶ Providere, prævidere, proſpicere, *provedere*. *Apul. l. 2. de doctr. Plat.* Non ſolum ea proſpectandi cognitione, verum etiam agendi opera, ſequi quæ diis atque hominibus ſint probata. ¶ De locis, unde proſpectus eſt alicui, *aver viſta*. *Phædr. l. 2. fab. 5. v. 9.* Villa, quæ monte ſummo poſita Proſpectat Siculnæ, & proſpicit Tuſcum mare. *Tacit. 14. Ann. c. 9.* Villa, quæ ſubjectos ſinus editiſſima proſpectat. *Id. 5. Hiſt. c. 6.* A meridie Ægyptus objacet; ab occaſu Phœnices: ſeptentrionem e latere Syriæ longe proſpectant. *Plin. l. 2. ep. 17.* Triclinium a lateribus, a fronte quaſi teia maria proſpectat. *Tacit. 3. Hiſtor. c. 60.* Locus late proſpectans. *Plin. l. 14. c. 6. ante med.* Maſſica in monte Gauro Puteolos, Baiaſque penſpectantia. Adde *Stat. l. 3. v. 418.*

PROSPECTOR, oris, m. qui longe proſpicit. *Tertull. de Orat. c. 1.* Deus proſpector humanarum neceſſitatum. *Apul. de Deo Socrat.* Deus in rebus incertis proſpector, dubiis præmonitor, periculoſis tutator. Adde *Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. 34. ante med.*

PROSPECTUS, us, m. *vedata*, *viſta di lontana*, ἄνωθεν, πρόσωψις, aſpectus longe, & in anteriorem partem. *Plaut. Mil. 3. 1. 15.* Sicubi hinc proſpectus uſque ad ultimam plateam eſt probe. *non ſi vede alcuno.* & *Cæſ. l. 2. B. Gall. c. 22.* Cum ſepibus denſiſſimis interjectis proſpectus impediretur. *& lib. 7. c. 81.* Proſpectu tenebris adempto, multa utrinque vulnera accipiuntur. *Salluſt. in Jug. c. 57.* Nam proſpectum ager arbuſtis conſitus prohibebat. *Virg. 8. Æn. v. 253.* involvitque domum caligine cæca, Proſpectum eripiens oculis. *Liv. l. 10. c. 32.* Non proſpectu modo eatra vallum adempto, ſed propinquo etiam congredientium inter ſe conſpectu. *Virg. Æn. 1. v. 185. & Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 241.* Proſpectum petere. *b. r.* proſpectare, aciem oculorum longe mittere. Sic Parov. apud *Non. c. 7. n. 1.* Proſpectum aucupare. *Virg. 2. Georg. v. 284.* animum uti paſcat proſpectus inanem. *la viſta dilettevole.* & *Cæſ. l. 5. B. Gall. cap. 10.* Cum jam extremi eſſent in proſpectu. *b. c.* eo loco eſſent, ut a procul ſtantibus proſpici poſſent. *Tacit. 2. Hiſt. cap. 4.* Anebatur huc illuc Galba vario tædæ fluctuantis impulſu, completis undique baſilicis ac templis, lugubri proſpectu. *b. c.* aſpectu, facie. *Quintil. l. 11. c. 3. ante med.* Non minus proſpectu procedamus, quam gradu. *con l'occhio innanzi.* & *Cic. 3. Verr. c. 47.* Cum eum quem virgis ille ceciderat, in proſpectum populi R. produſit. *in luogo da poter eſſer veduto.* & *Ovid. Heroid. ep. 10. v. 28.* atque ita late Æquora proſpectu metior alta meo. *ſcorro con l'occhio.* ¶ Eſt etiam locos editus, & apertus ad longe proſpiciendum. *Cic. Attic. l. 14. ep. 13.* Quæris, utrum magis tumulis proſpectuque, an ambulatione ἀλσώδει delectet. *Plin. l. 19. c. 4. a med.* Præſigi proſpectus nimios coegit multitudinis innumeræ ſæva latrocinatio. *Hirt. de B. Alex. c. 15. in fin.* Altiſſima tecta petere, atque ex omni proſpectu locum ſpecula capere. *Liv. l. 1. c. 18. a med.* Proſpectum in urbem agrumque capere. *prendere il ſito, donde ſi può vedere la città, o la campagna.* & *Plin. l. 6. c. 9. ſub fin.* Ab læva regni Medorum eſt, & proſpectus Caſpii maris. *Cic. pro Dom. c. 44.* In Palatio, pulcherrimo proſpectu, porticum concupiverat. *luogo di bellissima viſta.* & *lib. 4. Acad. c. 25.* O præclarum proſpectum! Puteolos videmus, &c. *o bella viſta!* ¶ In ædibus quid ſi proſpectus, V. in *Lumen*. ¶ Tranſlate eſt reſpectus, *riguardo. Gell. l. 5. c. 11. ſub fin.* Cujus rationem proſpectumque hiac non habuit. *Val. Max. l. 5. c. 1. n. 1. extern.* Ut officii proſpectum in iis deponeret, qui tum maxime armis cum eo diſſidebant. Poſſis etiam intelligere ſpeciem, externum ſignum, *apparenza*, *eſterno dimoſtrazione*. ¶ Item providentia. *Tertull. de Spectac. cap. 1. ſub fin.* Ut hoc humano proſpectu, non divino præſcripto definitum exiſtimetur.

PROSPECTUS, a, um, *veduta di lontano*, longe viſus. *Plin. l. 2. c. 67.* Immenſum mare proſpectum, aut fama cognitum. ¶ Tranſlate *provveduto*. *Liv. l. 44. c. 16.* Et ibi, & ea aliis locis commeatus a peæture proſpectos in hiemem habere. *Pacat. in Paneg. Theodoſ. c. 2.* Diu meditati, longeque proſpecti.

PROSPECULOR, aris, atus ſum, dep. 1. *oſſervare di lontano*, longe ſpeculor, proſpecto. *Liv. l. 33. c. 2.* Multitudo e muris advenium imperatoris R. regiſque proſpeculabatur. *Id. l. 3. c. 43.* L. Siccium proſpeculatum ad locum caſtris capiendum miſerunt. *a ſpiare*, a *ſcopire innanzi.*

PROSPER, & *noſtratior* Proſperus, a, um, *favorevole*, *proſpero*, *felice*, εὐπρεπὴς, ſecundus, felix, ſavrus, ad voluntatem noſtram fluens, commodus, amicus: cui opponitur adverſus, incommodus. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 37.* Ut ad proſperum adverſamque fortunam, qualis ſis, nihil interſit. *Id. poſt erat. ad Quirit. c. 1.* Homini nihil eſt magis optandum, quam proſpera, æquabilis, perpetuaque fortuna, ſecundo vitæ ſine ulla offenſione curſu. *Id. de clar. Orat. c. 3.* Proſperæ res deroceps multæ conſecutæ ſunt. *Id. Attic. l. 9. ep. 6.* Proſpe os exitus conſequi. *Juſtin. l. 12. c. 10.* Proſperum in patriam reditum precatus. *Plin. l. 10. ep. 1.* Precor, ut tibi, & per te generi humano proſpera omnia contingant. *Liv. in præfat. ſtatr.* Ut orſis tanti operis proſperos ſucceſſus darent. *Ovid. 6. Faſt. v. 202.* Bellona Latin proſpera ſemper adeſt. *Val. Flacc. l. 3. v. 184.* ſi fata ſinant, ſi proſpera Juno. *Sil. l. 16. v. 598.* frigeus animis, nec bella penſpere turba. *b. r.* faveus. *Plin. l. 10. c. 8.* Pmſperrimum augurium. *Virg. 3. Æn. v. 360.* omnem curſum mihi proſpera dixit Religio. *b. c.* auſpicia ſecunda. *Celſej. l. 2. c. 51. extr.* Prœlium longe magis Pompeianæ penſperum. *Sil. l. 16. v. 609.* nec egent tam proſperæ laude Facta nova. *ampreſe tanta felici per la repubblica.* & *Plin. l. 28. c. 2. a med.* Proſpera nomina. *b. c.* boni ominis. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 4. v. 38.* verba. *& lib. 3. ep. 7. v. 30.* terra proſpereque frui. *Id. 3. de ar. am. v. 50.* Mox cecinit laudes proſperiore lyra. *Id. 3. Faſt. v. 614.* proſperius fatum. *Velley. l. 2. c. 112. ad fin.* Proſperrimi rerum eventu. *Sueton. in Veſpaſ. c. 10.* Proſperrima valetudine uſus eſt. *Tacit. Ann. 6. c. 51.* Druſus proſperiore civium rumore erat. *Id. Ann. 14. c. 51. extr.* Proſpera fama. *b. r.* integra, inviolata. ¶ Abſolute *Lucan. l. 5. v. 782.* proſpera belli. *& lib. 7. v. 107.* proſpera rerum. *& verſ. 708.* Tam mala Pompeji, quam penſpera mundus adorer. *Tacit. 5. Hiſt. c. 25.* Germani proſperis feroces. *Plin. in Paneg. c. 7.* Nec te læta & proſpera Batonis illius, ſed aſpera & dura ad capeſſendam eam compulerunt. ¶ Cum genitivo *Horat. l. 4. ed. 6. v. 37. de Luna.* Rite crefcentem face noctilucam, Proſperam frugum. *b. c.* amicam frugibus, fruges proſperantem. Sic *Prudent. περὶ ſ. 9. 12. de S. Coſſ. v. 4.* Spes eſt ohorta, proſperum Chriſtum fore. *b. c.* propitium. ¶ Utraque poſitio recti caſus auctores habet. *Domitius.* apud *Priſcian. l. 6. pag. 693.* Ut proſper dicendi ſucceſſus oſtenderet, &c. *Cic. in ſomn. Scip. cap. 4.* Hominum generi proſperus & ſalutaris. Ita leg. *Priſcian. ibid.* & ſic habent omnes lib. vet. *Sil. l. 10. v. 202.* innoxiens magais non proſperus auſis. *Al. leg.* penſper in auſis. *Val. Max. l. 3. c. 7. n. 1.* Nec minus animoſius, minuſve proſperus in Aſricam tranſitus. *Al. leg.* proſper. *Vet. lap.* apud *Fabretti. pag. 627. n. 234.* M. Lancius M. L. Proſper.

PROSPERATUS, a, um, nom. particip. ut Proſperata felicitas, *Tertull. in Apolog. c. 6.* Proſperatus Deus, *Prudent. in Rom. perſtephi. 14. v. 365. b. c.* proſper, & propitius factus.

PROSPERE, *felicemente*, *proſperamente*, *fortunatamente*, *con buon ſucceſſo*, ἐυτυχῶς, *felicemente*, ἀρίστως, feliciter, ex voto. *Cic. 1. Tuſcul. c. 18.* Omnia (ut ſpero) proſpere procedant. *Id. 2. de nat. Deor. c. penult. in fi.* Magnis viris proſpere eveniunt ſemper omnes res. *Nep. in Alcib. c. 7.* Ut omnia minus proſpere geſta ejus culpæ tribuerent. *Id. in Datam. c. 1.* Quæ proſpere ei ceſſerunt. *& cap. 6.* Hæc minus proſpere ſuccedebant. *Tacit. 2. Ann. c. 46.* Proſpere cadere. *Feſtus in Scribas.* Reſpublica populi R. proſperius geri cœpta eſt. *Velley. l. 2. c. 97.* Omnia peruntur proſperrime. *Sueton. in Cæſ. c. 36.* Ipſe proſpertime ferocer dimicavit. *Plin. l. 11. c. 17.* Proſperrime pugnare. *Colum. l. 4. c. 32.* Arundo proſperius reſolutn, quam denſo ſolo deponitur. *Gell. l. & cap. 6.* Aves, quæ proſperius evolant. *b. c.* meliori augurio.

PROSPERGO. V. *Proſpergo.*

PROSPERITAS, atis, ſ. *proſperità*, *felicità*, εὐτυχία, ſecundus rerum curſus, res ſecundæ, commoditas, felicitas. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 36.* Omnem commoditatem proſperitatemque vitæ a diis habere.

bere. & *Ibid. in β.* Improborum proſperitates ſecundæque res. *Id. in fragm.* apud *Ammian. l.* 22. *c.* 16. (*al.* 33.) Nequs aliud eſt felicitas, niſi honeſtarum rerum proſperitas. *Nep. in Attic. cap.* 22. Tanta proſperitate uſus eſt valetudinis, ut, &c.

PROSPERITER, adverb. idem ac proſpere. *Enninr* apud *Priſcian. l.* 15. *pag.* 1011. *Putſch.*

PROSPĔRO, as, a. 1. *proſperare, felicitare, εὐδαίμονα ποιῶ*, proſperum facio, ſecundo. *Liv. l.* 8. *c.* 9. Uti populo R. Quiritium vim victoriamque proſperetis. *Tacit. l.* 3. *Ann. c.* 56. Ut conſilia ſua reipubl. proſperaret. *Val. Max. l.* 7. *c.* 8. *n.* 5. Pullarius, non proſperantibus avibus, mentitus, &c. *Plaut. Perſ.* a. 3. *t.* 18. Nunc & amico meo proſperabo, & genio meo multa bona faciam. *b. c.* proſperitatem afferam, fortunam ei proſperam reddam. *Id. Caſ.* 5. 4. 26. Propter eam eam hanc tibi aunc veniam minus gravate proſpero, us, &c. *b. c.* ex animi tui ſententia largior.

PROSPĔRSUS, a, um, *aſperſa*, aſpenſus. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 44. Hauſta aqua, templum & ſimulacrum deæ proſperſum eſt. *Apul. l.* 2. *Metam.* Corollis revinctus, ac flore proſperſus. Al. leg. *perſperſus.*

PROSPĔRUS. V. *Proſper.*

PROSPEX, icis, m. qui penſpicit. *Tertull. de teſtim. anim. c.* 5. Recogita in præſagiis votem, in ominibus augurem, in eventibus proſpicem.

PROSPICIENTER, adverb. *cum antevidentia, προνοίας*, circumſpecte. *Gell. lib.* 2. *cap.* 29. Res ſalubriter ac proſpicienter animadvertiſa, &c.

PROSPICIENTIA, æ, *πρόνοια*, cure, providentia. *Cic. Phil.* 7. *c.* 7. Vigilia & proſpicientia. Al. leg. *providentia.* Alia ſenſu *Tertull. adverſ. Valentinian. cap.* 26. Volunt illum proſpicientias earum ſubſtantiarum iaduiſſe. *b. c.* proſpectum, ſpeciem, formam. Al. aliter leg.

PROSPICĬO, is, exi, ectum, a. 3. *videre, a mirer de loutano, o innanzi, προοράω*, ante, & procul video, aut aſpicio. *Varr.* apud *Non. c.* 5. *n.* 85. Neque poſt reſpiciens, neque aute proſpiciens. *Terent. Phorm.* 5. *t.* 8. Niſi me aarmus fallit, aut parum proſpiciunt oculi, meæ antricem gaetæ video. *Plin. l.* 10. *c.* 23. Grues volant ad proſpiciendum, alte. *Lucan. l.* 1. *v.* 195. qui mœnia proſpicis urbis Tarpeje de rupe. *Virg. 6. Æn. v.* 357. Proſpexi Italiam ſumma ſublimis ab unda. *Id. l.* 2. *v.* 733. per ambram proſpiciens. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 5. Facile eret ex caſtris, & ſuperioribus locis proſpicere in urbem. *Virg.* 12. *Æn. v.* 353. Longe proſpicare. *& lib.* 11. *v.* 909. Proſpiccre procul. *Senec. ep.* 110. ultra mundum. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 20. Domus habet lucum, a quo etiam advenæ taneri ſolent: quem tamen ſi cscidsais, multuro proſpeneris. *avrai una bella e lunga vedata, & Auſt. de B. Hiſpan. c.* 8. Propter altitudinem longe lateque proſpiciunt. ¶ De locis unde preſpectus eſt, *avre la vedata. Plin. l.* 2. *ep.* 17. Cœnatio lætiſſimum mare, amœniſſimas villas proſpicit. *Plin. alter l.* 5. *c.* 26. Proſpicit lacum ab oriente Arabia Nomadum. Adde *Phædr. l.* 2. *fab.* 5. *v.* 10. ¶ Tranſlate refertur ad animum. *Senec. ep.* 66. *poſt med.* Aliquis infras deceſſit, cui tihil amplius contigit, quam proſpicera vitam. *Id. ep.* 33. *a med.* Turpe eſt ſani, aut preſpicienti ſenectutem, ex commentario ſapere. ¶ Sæpe eſt eete videre, præviderc, providere, præſentire, *prevedere, antivedere, preſtentire, προαίσθ.* *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 3. Tum vidi, ac multo ante proſpexi, quanto tempeſtas excitaretur. *Id. Fam.* 4. *ep.* 3. Multo ante, taequam ea aliqua ſpeculu, proſpexi tempeſtatem futurem. *Id. in Divin. Verr. c.* 23. Jam nunc mente & cogitatione preſpicia, qui concurſus futuri ſint. *Id. de Amic. c.* 12. Eo loco locari ſumue, ut nos longe proſpicere oporteat futeros caſus reipublicæ. *Id. pro Quint. cap.* 20. *a med* Ut jam ante animo proſpicere poſſis, quibus de rebus auditurus ſis. *Id. pro Dom. c.* 5. Neque id conjectura preſpiciebamus, ſed jam experti videbamus. *Id. pro Mur. c.* 28. *a med.* Sapientes, ac multum in poſterum proſpicientes. *Virg. Georg.* 2. *v.* 303. ex imbri ſoles & aperta ſerena proſpicere. ¶ Item conſulere, providere, cevere, *provvedere, over per tempo, a antiveggiamento cura di qualche coſa. Cic. Verr.* 3. 1. 58. *ad fin.* Habemus liberos parvos: incertum eſt, quam longa noſtrum cujuſque vita futura ſit: conſulere vivi, uc proſpicere debemus, ut illorum ſolitudo & puerilia firmiſſimis præſidiis munite ſit. *& cap.* 8. Quod ad veſtram famem pertinet, preſpicite atque conſulite. *Id. Fam.* 3. *ep.* 8. Ut quibuſcuraque rebus poteria, proſpiciaa, & conſulas rationibus meis. *Id. Catil.* 4. *c.* 2. Conſulite vobis, proſpicite patriæ. (*proſpicere* eſt ſolum cogitare cum animo ſuo, & videre, quid juvet: *conſulere*, adhibere in id aliorum conſilium. quamquam hoc diſcrimen non eſt perpetuum.) *Id. pro Font. in fi.* Proſpicite, ut plus apud vos preces virginis Veſtalis, quam inimæ Gallorum velaiſſe videantur. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 7. Statuebat proſpiciendum, ne quid ſibi nocere poſſet. *& lib.* 7. *c.* 50. *a med.* Proſpicere ſalati alicujus. *& lib. t. c.* 23. ici frumenteriæ. *Cic. Verr.* 5. *c.* 55. fidelitſimis ſociis. *& ibid.* veſtigalibus in decamia, & in re frumentaria. *Plin. l.* 1. *ep.* 17. immortalitati alicujus. *Varr. l.* 1. R. R. *c.* 23. Proſpicere in annum. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 26. *ad fin.* Huic malo populus R. ipſe nullo haruſpicum admonitu, ſua ſponte proſpexit. *Terent. Heaut.* 5. 2. 8. Proſpicere ſtultitiæ alicujus. *Id. Phorm.* 5. 2. 27. Plagæ crefcunt, niſi proſpicis. *Id. Heaut.* 2. 4. 12. Niſi ſi proſpectum interea aliquid eſt, deſertæ vivimus. *Paul. l.* 4. *ſentent. tit.* 2. Senatus conſulto Trebelliano proſpectum eſt, ne ſolus heres hereditariis actionibus oneretur. *Ulpian. Dig. lib.* 40. *tit.* 9. *leg* 22. Proſpexit legiſlator, ne innocipia per manumiſſionem quæſtioni ſubdocaatur. ¶ Cum accuſatrvo, *ſar provviſione, provvedere. Cic. pro Sull. c.* 29. *extr.* Munere ſervili obtulit ſe ad ſcrameeta proſpicienda. *Petron. in Satyr. cap.* 10. Habitationem mihi proſpiciant. *Liv. l.* 4. *c.* 49. *ſub fin.* Qui ſedem ſenectuti veſtræ proſpexiunt. *Lucan. l.* 9. *v.* 234. juſtas ſibi noſtra ſenectus Proſpiciat Stygias. *Plin. l.* 1. *ep.* 14. Ut ſtatars tui filiæ proſpiciam maritum. *Valer. Max. l.* 5. *c.* 1. *a.* 1. Naves ut proſpicerentur, quibus in Africam tuto trajiceret. ¶ Ponitur & pro ſervare, *ſtar ta offervazione, in guardia. Phædr. l.* 2. *fab.* 4. *v.* 21. Pavorem ſimulans proſpicit totu die. ¶ Item pro inſpicere, conſidcrare, animadvertere. *Varr. l.* 7. *de L. L. c.* 14. His dictis partibus, ſingulas proſpica, at videas, &c. ¶ Et pro ſimplici aſpicio, *intueor, videre, movere. Plaut. Stich.* 4. 2. 55. Nunquam edepol me vivum quiſquam in craſtinum proſpicret diem. *Id. Amph.* 5. 1. 7. & *Curcul.* 2. 3. 38. Caput dolet, acqua audio, nequa oculis proſpicio ſatis. *Nep. in Datam. c.* 3. Quem cum omnes proſpicerent propter novitatem ornatus, ignotamque formam, &c.

PROSPICUE, adverb. preſpicienter, providc. *Apul. l. t. Metam.* Benigne & proſpicue in me conſulunt. *& lib.* 11. Quippe cum mihi familiares, quo ad cultum ſumptumque largiter ſuccederet, deferre proſpicue curuſſent.

PROSPICUS. V. *Deſpicus.*

PROSPICUUS, a, um, qui procul proſpicitur. *Stat.* 12. *Theb. v.* 15. proſpicaæ ſcandentem lumina turris. *Apul. l.* 6. *Metam.* Sic turris ille proſpicua vaticinationis munus explicuit. Hic *proſpicua* videtur eſſe provida, & futura proſpiciens.

PROSPĪRO, as, n. t. *ἀναπνέω*, ultra, ſea longe ſpiro, extre ſpiro. *Apul. in Apolog.* Ea namque tabes ſi totus corporis proſpirevit, majore dedecore, quam nosa diffunditur. Lexicographi addunt aliud exemplum *Catonis*, quod V. in *Perſpiro.*

PROSPISSO, adverb. tarde, valde ſera. *Plaut. Pun.* 3. 5. 47. Si quid boni promittunt, proſpiſſo evcnit. Rectius tamen divifum leges pro *ſpiſſe.*

PROSTANS, antis, ante ſtans, exſtans, prominens, eminens. *Lucret. l.* 2. *v.* 426. Sum etiam quæ jam aec levia jure putantur Eſſe, aequs omnino ſtrata mucronibus unca; Sed magis angellis paulum proſtantibus, & quæ Tatillane magis ſenſus, quam ladera poſſunt. ¶ De iis, qui turpiter ſe eepnunt quæſtus gratia. *Juvenal. ſat.* 1. *v.* 47. ſpoliator pupilli proſtantis. Adde *Sueton. in Tiber. c.* 43. *in fin.*

PROSTAS, adis, ſ. *πρόστας*, veſtibulum, porticus. *Vitruv. l.* 6. *c.* 10. ſed Græce in pleriſque lib.

PROSTASIA, æ, ſ. *προστασία, preminenza*, primus dignitatis locus inter aliquos. *Iuupp. Dioclet. & Maxim. lib.* 10. *Cod. tit.* 41. *leg.* 8. ubi al. leg. *protoſtaſia* eod. ſenſu: quæ vox legitur etiam *in Cod. Theodoſ. lib.* 11. *tit.* 23. (*qui de* protoſtaſia *ſcribitur*) *leg.* 1. 3. & 4. ejuſque munus occupabatur circa collationem & exactionem tributorum per Orientem. *Gothofred. ad loc. tit. lib.* 12. *Cod. Theodoſ.*

PROSTERNO, is, ſtravi, atum, a. 3. *ſtendere, ſottoporre, ὑποστρώννυμι*, prius ſterno, conſterno, ſubſtenno. *Plaut. Pun. a.* 2. *v.* 31. Viſcam legioni dedi, ſundaſque: eo proſternebant folia farſei, ne ad ſaodas viſcus adhæreſceret. ¶ Translate *Plin. in Panegy. cap.* 32. Nonne manifeſtum eſt, ſi quid adverſi cadat, tuis laudibus, tuis virtutibus materiam campumque preſtarni? *b. c.* aperiri, parari. ¶ Eſt multo ſæpius *atterrare, gettare a terra, proſtrare*, in terram dejicio, ad terrem do, affligo, everto, *atterrare. Terent. Adelph.* 3. 2. 21. Ceteros ruerem, agerem, caperem, tunderem, & proſternerem. *Ovid. 8. Met. v.* 776. adductoque ſimibus arbor Corruit, & multam preſſravit pondere ſilvam. *Sil. l.* 3. *v.* 223. ruoroque fragore Eruta convulſis proſternes oppida muris. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *ante med. di ollio.* Antequam cenlem faciant, omnem viridem ſuperficiem intorquere, & in terrem proſternere convenict, quo vitiora cepita fiaot. *Liv. l.* 9. *c.* 6. Circa vitam corpom ſiumi proſtraverunt. *Cic. pro Planc. cap.* 20. Proſternere ſe, & ſupplicare alicui. *Id.* 2. *Phil. t.* 18. Filius ſe ad pedes meos proſternens, lacrymans te mihi commendabat. *Lucan. l.* 7. *v.* 372. Credite, grendævum, vetitamque ætate Senatum Arme ſequi, ſacros pedibus proſternere canos. *abbaſſar la canuta chioma a' piedi di Ceſare. & Val. Flacc. l.* 6. *v.* 508. denſa Strage cadit legin, & latis proſternitur arvis. *Cic.* 14. *Phil. t.* 10. Hoſtem proſtravit, fudit, occidit. *abbatè. & Valer. Flacc. l.* 3. *v.* 185. Proſtraviteque virum celcsi pet pectora teln. *Martial. l.* 5. *epigr.* 43. Proſternet patrins impia ſomma lares. ¶ Translate eſt evertere, ſubvertere. *Cic. pro Cluent. cap.* 26. Præcipitantem impellamus, & pesditum proſterramus. *& cap.* 6. Perfregit ac proſtravit omnia cupiditate ec furore. *Juſtin. l.* 6. *c.* 2. *ſub fin.* Agros vaſtat, urbes expugnet, & quaſi tempeſtas quædam cuncta proſternit. *Patin. ad Cæſar.* 5. *Fam. ep.* 9. Malevolorum obtrectationes & invidias proſternere, atque abterere. *Plin. l.* 36. *t.* 14. *a med.* Cujus adilitas maeme proſtravit mores civitatis. *Auct. dial. de Orat. cap.* 12. Detrectare poetas, atque carminum fiudium proſteracere. *Cic. Posad.* 2. *ad fin.* Sic te ipſe obnicies atque proſternes, ut nihil inter te atque quadrupedem aliquam putes intereſſe? *ſi avvilirai?* ¶ proſtitucre, *proſtituire. Sarsen. in Catig. c.* 24. *in Cæſar. c.* 2. & *in Tiber. t.* 35. & *Arnob. l.* 2. *pag.* 73.

PROSTHĔSIS, & Prothĕſis, is, ſ. *πρόθεσις*, & *πρόθεσις*, additio, figura, qua littere, vel ſyllaba voci alicui in principio, aut in medio apponitur, ut *gnatus* pro *natus, totuli* pro *tuli, redduas* pro *dauas, Mevortis* pro *Martis*. Vox Græca, & Græce adhibende. *Charaſ. l.* 4. *pag.* 248. *Diomed.* 3. 2. *pag.* 435. *Putſch. & Serv. ad Æn.* 12. *v.* 817.

PROSTIBILIS, le, qui proſtat, ſeu proſtituitur: a *proſto. Plaut. Perſ.* 5. 2. 56. Hic faceret te proſtibilem propedicm. *ideſt* ut proſtares. Aliqui leg. *proſtibulum. Id. Stich.* 5. 6. 4. Proſtibila eſt ſtantem ſtanti ſa-

ti favium dare. *b. c.* prostibuli, vel meretricis proprium. Alii aliter legunt.

PROSTIBULA, æ, f. idem ac prostibulum, meretrix. *Plaut. Cist.* apud *Non. c. 5. n. 8.* Intro ad bonam meretricem, adstat ea in via solu: prostibula sane est. *Tertull. in Apolog. c. 6.* Inter matronas, & prostibulas nullum discrimen relictum. Addit *Non. loc. sit.* discrimen esse inter meretricem, & prostibulam, quod meretrix honestioris loci, & quæstus sit, & copiam sui tantummodo noctu facist; prostibula vero ante stabulum sedest quæstus diurni & nocturni causa. V. *Profodos*, & *Alicorius*.

PROSTIBULUM, i, n. *meretrice*, ἑταίρα, meretrix non prostat quæstus corpore faciendi causa. *Plaut. Aulul.* a. 4. 6. Bellum & pudicum vero prostibulum populi! ¶ Discrimen inter prostibulum, & meretricem V. in *Prostibula*. ¶ De masculo usurpavit *Arnob. lib. 6. pag. 199.* ¶ Qui pro ipso lupanari accipiunt, magis nituntur analogia, quam ulla Latini scriptoris auctoritate.

PROSTITUO, is, tui, tutum, u. 3. *prostituere*, πορνεύειν, est corpus suum, vel alienum quæstui exponere, corporis potestatem facere, pudicitiam venalem habere, se, vel alium meretriciæ arti dedere, quasi ante, vel publice statuere. *Plaut. Pseud.* 1. a. 45. Cras populo prostituam vos. *Catull. carm.* 108. *in Ausilium.* plusquam meretricis ausæ, Quæ sis se toto corpore prostituit. *Senec. l. 1. controv. 2. circa med.* Servavit te leno, quam prostituturus erat in libidinem populi? *Suetou. in Ner. c. 29.* Pudicitiam suam prostituere. *Ovid. 1. Amor. el. 10. v. 41.* Tuepe, tori sedtu sanus sugere paternos, Et faciem lucro prostituisse suam. *Prudent. in Sacyr. cop. 116.* Formam prostituis, ut vendas. ¶ Significat etiam publicare, diffamare. *Cæso* apud *Gell. l. 17. c. 13.* Neque satis habuit, quod eam in occulto vitiaverat, quin ejus famam prostituerat. *Ovid 3. Amor. el. 14. v. 11.* Tu tua prostitues famæ peccata sinistræ, Commissi perages indiciumque tui? ¶ Translate *Id. 2. Amor. el. 15. v. 5.* Non me verbosis liges edifcere, nec me Ingrato vocem prostituisse foro. *b. e.* exhibuisse in communem usum litigantium. ¶ Propriæ *Arnob. l. 5. pag. 177.* Viam comiter Profumnus edisserit, utque in limine ipso prostituit inferorum. *b. e.* statuit, sistit ante limen.

PROSTITUTIO, onis, f. *il prostituire*, πορνεία. *Arnob. l. 4. pag. 53.* In libidinem publica venalium corporum prostitutione damnasti.

PROSTITUTOR, oris, m. qui prostituit, πορνοβοσκός. *Tertull. de cultu femin. c. 9.* Lenones & prostitutores. *Id. de pudic. c. 10. a med.* Prostitutor Christiani sacramenti.

PROSTITUTUS, a, um, *prostituto*, ἀπροσδόκητος, ad tuepia propositus. *Mortial. l. 9. epigr. 7.* Prostitutus infans. *Plin. l. 30. c. 2.* Lupanaribus atque prostitutis mandare aliquid. *Tertull. in Apolog. cap. 25.* Prostitutissima Lupa Larentina. *Sidon. l. 3. epist. panegir. sub fin. Sect.* Matronæ prostituti ac thsattales.

PROSTO, as, stiti, statum, n. c. *stare in vitio*, ἁμαρτάνειν, ante, & pslam sto: ut li, qui merces vendendi gratia, aut negotii gerendi exponunt se, ac præbent omnibus. *Plaut. Curcul. 4. a. 2.* Hi (*lenones*) saltem in occultis locis prostant, vos in foro ipso. Vos sonore, hi male suadendo, &c. ¶ *Prostare* item dicuntur res venales, quæ oculis omnium expositæ sunt. *Horat. l. 2. ep. 2.* Verumtamen, Jquumque, liber, spectare videris, Scilicet ut proles Sosiorum pumice mundum. ¶ Et sæpius qui pudicitiam suam prostituunt, ut meretrices, *prostituti*. *Publ. Syrus* apud *Petron. in Satyr. c. 55. extr.* Palam prostare nudam in orbula linea. *Senec. l. 1. controv. 2.* Si mater tua prostitisset, tibi noceret. *Juvenal. sat. 9. v. 24.* quo non prostat femina templo? *& sat. 3. v. 65.* ad Circum jussas prostare puellas. ¶ Translate *Ovid. 2. ex Pont. ep. 3. v. 19.* Illud Amicitiæ quondam venerabile numen Prostat, & in quæstu pro meretrice sedet. *b. e.* venale est, & pretio comparatur. ¶ Pro exstare, eminere. V. *Prostans*.

PROSTOMIS. V. *Postomis*.

PROSTRATIO, onis, f. actus prosternendi, dejectio, καταστροφή. *Tertull. de præscript. c. 41.* Simplicitatem volunt esse prostrationem disciplinæ.

PROSTRATOR, oris, m. qui prosternit, everssor. *Jul. Firmic. de err. prof. relig. cap. 21. ad fin.* Eminentes prostratores cstis omnium hostium vestrorum.

PROSTRATUS, a, um, *gestare a terra*, *abbattere*, *atterrato*, *prostrato*, καταβαλλόμενος, ad terram datus, dejectus, everssus, profligatus, afflictus. *Cic. pro Ligar. c. 5.* Quod nos domi petimos precibus & lacrymis, prostrati ad pedes. *Ovid. 1. Trist. el. 3. v. 43.* ante lares passis prostrata capillis. *Tacit. 4. Hist. c. 34. in fin.* Lapsu equi prostratus. *Lucan. l. 4. v. 357.* campis prostratu jacere agmina. *Lucret. l. 6. v. 1261.* Multa siti prostrata viam per, proque voluta Corpora, silanos ad aquarum strata jacebant. *Id. l. 5. v. 1191.* prostrati in gramine molli. *Hirt. de B. Afric. c. 23.* Subito eruptione facta, prostratos pettsritosque Pompeianos in mare passim navesque compulerunt. *Petron. in Satyr. c. 104.* cum prostrata supore Urget membra quies. *Suetou. in Vespas. c. 5.* Arbor radicitus evulsa utque prostrata. *Plin. l. 34. c. 7. a med.* Simulacrum terra motu prostratum. *Sulpic. ad Cicer. Fam. 4. ep. 5. circ. med.* Oppida prostrata & diruta. ¶ De prostratis piscibus V. *Jacent*. ¶ Prostitutus, *prostituito*. *Suetou. in Cæs. c. 2.* Non sine rumore prostratæ regi pudicitiæ. Adde *Justin. l. 12. c. 7.* ¶ Translate *Cic. Catil. 2. c. 1. ad fin.* Jacet ille nunc prostratus, & si perculsum utque abjectum esse sentit. *Id. 2. de Orat. c. 52.* Afflicta & prostrata virtus. *Id. 2. de Legib. c. 17.* Religiones scelere prostratæ, afflictæque. ¶ In mensuris *per prostratum* (qui & *coustratus*) est, cum longitudinem per latitudinem metimur. *Frontin. in expost. formar. pag. 30. Gorf.*

PROSTYLOS, πρόστυλος. Ædes prostylos dicitur a *Vitruv.* quæ habet in fronte columnas, *lib. 3. c. 2. & in præfat. l. 7. ad fin.* V. *Amphiprostylos*.

PROSTYPUM. V. *Prostypum*.

PROSUBIGO, is, egi, actum, n. 3. προσκηρίβω, nuts subigo, valde subigo. *Virg. 3. Georg. de sue, v. 256.* Et pede prosubigit csrrum, *sdeft* fodit, & pedibus impsilit alterois: quod pugnaturi sues facere consueverunt, ad acquirendum robur, ut *Servius* ait. *Prudent. περὶ στεφ. 9. de S. Eulal. v. 129.* impositamque molam Tuebulis pede prosubigit. *b. e.* calcat, proterit. *Valer. Flacc. l. 4. v. 288.* Et sulmina Cyclops prosubigit. *b. e.* malleo domat, tractat.

PROSUM, des, fui, unom. *giovare*, *esser utile*, *conferire*, ὠφελῶ, juvo, quesi *pro* aliquo *sum*: cui oppositur *nocco*, *obsum*. Inseritur *d*, quotiesumque ipsum verbum a vocali incipit, ad hiatum vitandum. Differt u *sum* a *prosum*, quia hoc ad delectationem refertur, *prosum* ad utilitatem. *Horat. in ar. poet. v. 333.* Aut prodsse volunt, aut delectare poetæ, Aut simul & jucunda & idonea dicere vitæ. *Senec. ep. 106.* Quæ sint hæc, interrogas? quæ scire magis juvat, quam prodsse: sicut hoc quod quæris, an bonum corpus sit. *Martial. l. 5. epigram. 15.* Quid tamen hæc prosunt, quamvis veneranda multos? Non prosunt sane, me tamen ista juvant. ¶ Hoc tamen discrimen Scriptores sere non servant. V. *Juvo*. ¶ Ad usum quod attinet, *Cic. 2. Offic. 1. 10. a med.* Contemnuntur ii, qui nec sibi, nec alteri prosunt, ut dicitur. *non sum bonus nè per me, nisi per alios*. *& lib. 3. Pont. ep. 17. ad fin.* Nihil tibi litteræ meæ proderunt. *Ovid. 13. Metam. v. 365.* tu tantum corpore prodes, Nos animo. *Tibull. l. 2. el. 4. v. 15.* Ite procul Musæ, si nil prodessis amanti. *Horat. l. 1. ep. 8. v. 12.* Quæ nocuere sequar, fugiam quæ profore credam. *Terent. Adelph. 5. 9. 20.* Hic adjutus fuit, hic cucavit: prodesse æquum est. *furbi del bene.* (quod sup. diserat 5. 8. 25. Bene nos aliquid facere alii decet.) *Quintil. l. 8. c. 3.* Sed protinus in id quoque prodest, ut terræ succum æqualiter trahant. *Id. l. 6. c. 2.* Si aliter obtineri vera & justa, & in commune profutura non pssiunt. *Sallust. in Jug. 2.* Ssp. Litteræ Græcæ ad virtutem doctoribus nihil profuerunt. *Horat. l. 2. od. 18. v. 4.* nec quidquam sibi prodest Aerius tentasse sidi domos. ¶ Quid prodest? *e che serve? che giova? Ovid. Heroid. ep. 18. v. 173.* Quid mihi, quod lato non sparor æquore, prodest? *Id. 13. Met. v. 935.* sed quid mihi fingere prodest? ¶ De iis, quæ habent vim sslutarem in medicina. *Plin. l. 7. ep. 22.* Balneum assumo, quia prodest: vinum, quia non nocet. *Ovid. de medic. fac. v. 91.* Prosunt & marathros bina olentibus addere myrthis. *Plin. l. 22. c. ult. extr. med.* Fabam vocl prodssis, auctor est Varro. *Id ibid. circa med.* Panicum prodest ad tormina. *Id. l. 20. c. 7.* Istis contra ignem sacrum radice, vel solius prodsit. *Id. l. 19. c. 6. a med.* Allium ad mulsas, curis præcipue, medicamenta prodessi credetur.

PROSUMYA, æ, f. genus navigii speculatorium parvum, tetis *Festo*. *Cæcilius* apud *Non. l. 13. n. 17.* Qui pro gubernatore se gerens prope veetit prosumiam. *Id. ibid.* De nocte ad portum sum profectus prosumis.

PROSUMNUS, i, impudicus quidam Bacchi amstor, qui pactus ab eo corporis usuram, ad Inferos descendentem comiter viam docuit. *Arnob. l. 5. pag. 176. extr.*

PROSÚMO, mis, mpsi, mptum, u. 3. insumo, fruor. *Plaut. Trin. 5. 2. 6.* Beneficium, homini proprium quod datur, prosumpserit: nam quod datum est utsodum, id repetendi copis est. Alii leg. *proprium sumpserit*. Addit *Porcus in Lex. Cras.* ulta duo soca *ejusd. Mil. & Pseud.* sed frustra.

PROSUS. V. *Prosa*.

PROSYMNA, æ, & Prosymne, es, f. Προσύμνα, & Πρόσυμνα, regio & urbs Argolica, ubi Juno colebatur. *Stat. l. 1. Theb. v. 383. l. 3. v. 315. & lib. 4. v. 44.*

PROTAGOREUS, & Protagorius, a, um, Πρωταγόρειος, ad Protagoram pertinens. Fuit autem Protagoras Thessius genere, professione sophista, qui Magorum Persarum religione imbutus, cum de dis male sentire putaretur, ab Athenienssbus urbe & agro pulsus est, ejusque libri palam combusti. *Gell. l. 5. c. 12.* Protagoreon illud antisthenon. Al. leg. *Protogoreum*. Plura de eo *Id. ibid. cap. 3.*

PROTASIS, is, f. πρόσασις, propositio, seu id quod ad disputandum propouitur: item prima propositio syllogismi apud *Gell. l. 5. c. 11. & Apul. de syllog. categor. sub init.* quam ipse, verbum a verbo reddens, *protensionem* vertit. est enim u πρότασις, protendo. Item prior periodi pars: sui respondet upodosis: item prima pars fabulæ. *Donat. in præfat. in Andr.* Hic protasis subtilis, epitasis tumultuosa, catastrophe pene tragica.

PROTATICUS, a, um, ad protasim pertinens, προτατικός. Protatica persona ea intelligitur, quæ semel inducta in principio Fabulæ, in nullis deinceps partibus adhibetur, ut Sosia in Andria Terentii. *Donat. in præfat. in Andr.*

PROTECTIO, onis, f. *protezione*, ὑπερασπισμός, actus protegendi, defensio. *Tertull. de fuga in persecut. c. 2.* Protectio fidei. Adde *Auctor. declam. pro Trib. Mar.* (quæ tamen nullius est auctoritatis) *sap. fi.* ¶ Item actus protegendi ædes, h. e. protectum faciendi. Unde *Digester. lib. 30.* titulus secundus inscribitur: De damna infecto, & de suggrundis & protectionibus. V. *Protectus, a, um*.

PROTECTOR, oris, m. *guardacorpo*, *guardia*, σωματοφύλαξ, qui latus tegit, sustos corporis, stipator, domesticus. *Spartian. in Caracal. c. 7.* Cum inter protectores suos, conjuratos cædis, ageret. Adde *Ammian. l. 14. c. 7.* (*al. 22.*) & *Impp. Honor. & Theodos. lib. 6. Cod. Theodos. tit. 24.* (qui *de domesticis, & protectorib.* inscribitur) *leg. 9.* Præfectum protectorum, *capitan della guardia*, in vet. *Inscript. apud Gruter. pag. 1018. n. 2.* L. Petronio L. F. Sab. Volusiano Præfect. Protect. Augg. NN. &c. ¶ Item qui quocumque modo de-

fen-

fendit, *protettore*. *Tertull. in Apolog. c. 6.* Legum & patrorum inſtitutorum protectores & ultores. Adde *Coripp. l. 4. v. 314.*

PROTECTORIUS, a, um, ad protectorem pertinens, ut Protectoria dignitas, *Imp. Conſtantin. lib. 7. Cod. Theodoſ. tit. 20. leg. 5. & lib. 12. Cod. Juſtin. tit. 47. leg. 2.*

PROTECTUS, a, um, *coperto, difeſo, ουρανὸς*, tectus, coopertus, munitus. *Ovid. 12. Met. v. 273.* Tempore perfrugit fulvo protecta capillo. *& ſuſ. 351.* immiſſa protectus pectora barba. *Colum. initio l. 9.* Protecta porticus. *Plin. l. 15. c. 22.* Nuces gemino protecta operimento. *Lucan. l. 9. v. 627.* arva nemorum protecta coma. *Virg. 10. Æn. v. 800.* Dum genitor uſti parma protectus abiret. *& lib. 8. v. 661.* ſcutis protecti ſurpora longis. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 96.* Tabernacula protecta hedera. *Cic. pro Planc. cap. 30.* Non quo turpe ſit, protectum io acis, hoſtium manibus eripi. ¶ *Protectum* abſolute, & *Protectus, us*, pars tecti prominens, extremitas tecti projecta ad removendam pluviam, *ſporto del tetto*. quæ & *projectura*, & *projectum* dici poteſt: quamquam differt protectum a projecta, quia illud dicitur de projectura tecti, hoc de quacumque alia. *Scævola Dig. lib. 8. tit. 2. leg. ult.* Quatenus ſtillicidii rigor, & tignorum protectus competebat. *Ulpian. lib. 9. tit. 2. leg. 29.* Si protectum meum, quod ſupra domum tuam, & nullin jure habebam, recidiſſes. *& tit. 3. leg. 5. ſub fin.* Neque in ſubgrunda, neque in protecto tabula fuerat poſita. (*ſed in pergula*) Vet. Lap. in *Muſ. Veron. pag. 448. 2.* & apud *Muratoc. pag. 1755. 2.* Protectum ante ollaria ſua impenſa Dis Manib. ſacrii. *Cæſar lib. 47. tit. 7. leg. 6.* Protectum immiſſum habere. *Pompon. lib. 43. tit. 25. leg. 15.* Precario habere immiſſa, vel protecta. *Plin. l. 17. c. 12.* Protecta vinearum. *l. c.* pergulæ vitium. ¶ *Protectus*, translate. *Lucan. l. 2. v. 85.* non illis favora Numicis ingenti Superum protectus ab ira. *protetto, difeſo. & Cic. Phil. 13. n. 3.* Sapientia cautioribus utitur conſiliis, in poſterum providet, ſit omni ratione protectior. *più difeſo.* Al. leg. *tellior. & Imp. Diocl. & Maximian. lib. 7. Cod. tit. 22. leg. 7.* Status tuas ea præſcriptione, quæ ex Senatuſconſulto emanat, protectus eſt. *Apul. l. 3. Metam.* Domus hoſpitio, ea ſalus communio protecta.

PROTECTUS, us. V. in voce præcid.

PROTEGO, gis, texi, tectum, 3. 3. *coprire, σκεπάζω*, idem quod tego, operio, contego. *Virg. 2. Georg. v. 480.* ingenti ramorum protegit umbra. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 43.* Scuto aliquem protegere. *Id. l. 2. B. Civ. c. 25. ſub fin.* Rates ab utroque latere cratibus ac pluteis protegebat. *& lib. 3. c. 42.* Portus naves a ventis protegit. *Juſtin. l. 33. c. 2.* Umbone ſe protegens. *Senec. in Agam. v. 937.* viveuti protegat remo caput. *Plin. ſub fin. lib. 32.* Caput protegere contra ſolem. *Gell. l. 17. c. 22.* Ἐπιγλωτὶς inres edendum bibendumque opetit utque protegit τὸν τραχὺν ἀρτηρίων. *Id. l. 7. c. 22.* Veſtro diffuſa ad ulnas cruraqos adverſus oculos protegende. ¶ *Protegere* abſolute teſtam projicere, ſea projecturem in recto ædium facere, *fare mur ſporto nel terra*. *Cic. in Top. c. 4. ſub fin.* Ee quo in tectam ejus, qui ædes protexiſſet, aqua daſſueret. *Ulpian. Dig. lib. 9. tit. 2. leg. 29.* Hic in ſuo pmtexit, illa in alium fecit. *Cajus lib. 8. tit. 2. leg. 1.* Jus projiciendi, protegendive. ¶ Tranſlate eſt celare, *naſcondere, coprire. Juſtin. l. 38. c. 1. ſub fin.* Atque ita riſu protectis inſidiis, favoratum ab amiis interficit. *Vellej. l. 2. c. 100.* Singularem nequitiam ſupercilio truci protegeus. *Quintil. declam. 8. c. 1.* Parricidii immanitatem metu majore protegere. ¶ Item defendere, tueri, *difendere, guardare, proteggere*. *Cic. pro Sull. c. 18.* Tu ornatus ſalaviis hujus vanis ad eum lacerandum, quem interemiſti: ego jaceutem & ſpoliatum defendo & protego. *Plin. ſub fin. ep. 9. l. 3.* Proteai viros optimos, eoſdemque gratiſſimos. mihi ſerte debere ſe prædicant, quod illum turbiosm evaſerint. *Juvenal. ſat. 12. v. 32.* ſeu tu magno diſcrimine cauſam Protegere affectas. *Tacit. Ann. l. 2. 13. extr.* Donec Hatarius Auguſtam oraret, ejuſque curatiſſimis precibus protegeretur. *Id. l. Hiſt. l. 60. extr.* Trachalum adverſus criminatores Galeria uxor Vitallii protexit. ¶ Item prohibere, arcere, *tener lontano*. *Sen. l. 3. ſilv. 1. v. 120.* coquiter pars uvida terræ Protectura hiemes, atque excluſura pruinas.

PROTELO, as, a. 1. *cacciare via, e ſtormire*, idem quod prepello, longe pello, abigo, propulſo. *Feſtus*: Protelare, longe propellere: ex Græco πρὸ, quod ſignificat longe. *Donat. ad Terent. Phorm. 1. 4. 36.* ducit a πρὸ, & ἐλᾶν, unde trahere: Alii a *pro*, & *telum*: quaſi aſſiduo telarum jactu prohibere, fugare. *Nonius cap. 4. n. 349.* Interpretator percutere, perturbare. *Siſenn. ibid.* Duæ cohortes de ſubſidio procedant, atque equites protelent. *Id. ibid.* Romanos impetu ſuo protelant: projectos proſequuntur. *Tarpil. ibid.* Propter peccatum pauxillum indigniſſime patria protelatum eſſe ſævitia patris. *Terent. hec. act.* Ne te iratus ſais ſuvidicis dictis protelet. *Apul. l. 8. Metam.* Hanc ipſam cladem de veſtris protelamus manibus. Adde *lib. 9. & Auſtor. ocgum. 2. Mercatoriæ Plautini.* ¶ Eſt etiam in longum trahere, protrahere, producere, extendere, *portar in lungo, differire, tirar innanzi. Ulpian. Dig. lib. 39. tit. 2. leg. 4.* Dies cautioni præſtitutos ſi finietur, prætoris erit ex cauſa vel renovaet, vel protelare eam. *Imp. Juſtin. lib. 3. Cod. tit. 1. leg. 13.* Invito judice litem protelere. *Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. 21.* Annis quadraginta de manna ſalueſti ſexcenta millia hominum protelavit. *h. 2.* vitam eorum produxit ac prorogavit. *Ulpian. Dig. lib. 5. tit. 1. leg. 2. ſub fin.* Protelare admonitionem. ¶ Item perducere, pertrahere. *Tertull. de Panit. c. 4.* Hæc te in portum divinæ clementiæ protelabit. *Id. de Spectac. c. 1.* Tanta eſt vis voluptatum, ut & ignorantiam protelet in occaſionem, & conſcientiam corrumpat in diſſimulationem.

PROTELUM, li, n. *tirato continuo* 2 *non interrotto di giumenti ſotto il giogo*, tractus jumentorum ſub jugo continuatus ſine interruptione: tanoe trahendi: æquabilis progreſſus, & conatus jugatorum boum non ſtrigantium. *Vet. Gloſſ.* Protelum, ἕλκυσμον. (ἕλκυσις eſt tamen per jugum tantus, non alligantur onere trahenda: quod & *helcium*, & *eobum* diſtitur: item ipſum jugum.) *Plin. l. 9. c. 15. de ſilure piſce.* In Mœno Germaniæ amne protelis boum, & in Danubio marris extrahitur. *Id. l. 28. c. 18. extr.* Protelis biuis tarmiſque ſic arant. ¶ Adhibetur præcipue in ablativo ſing. habetque vim ſimilem τῷ *proximus*, qua continuitatem ſignificet. *Lucil.* apud *Non. 1. 4. n. 349.* Quem neque Lucanis oriundi monitibu' tauri Ducere protelo validis cereicibu' poſſunt. *Cato ibid.* Sed protelo trini boves unum arotrum ducent. *Lucil. ibid.* Hunc juga mulorum protelo ducere centum Nos poſſunt. ¶ Translate *Lucret. l. 2. v. 532.* Undique protelo plagarum continuato. *h. c.* impulſu, tenore *continuato lo ſteſſo tenore*. *& lib. 4. v. 190.* Et quaſi protelo ſtimulatur fulgure fulgur. *h. 2.* perpetuo & continua ſeries unus ſplendor excitat alium. *Catull. carm. 56. ad Valer. Caton.* huoc ego, ſi placet Dionæ, Protelo rigida mea cecidi. *h. 2.* io suntiuenti, protinus, unoque tanora.

PROTENDO, dis, di, tum, a. 3. *ſtendere innanzi, ορεύειν*, ultra tendo, in anteriorem partem extendo, profero. *Petron. in Satyr. c. 27. ſub fin.* Protendo ad genua veſtra ſupinas manus, petoque, & oro, ne, &c. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 127.* protandere aciem (*oculorum*) in æſtus pelagi. *Virg. Æn. l. 12. v. 606.* haſtaſque reductis Protenduot longa dextris. *Ovid. 14. Met. v. 191.* brachia in mare protendens. *Tacit. Ann. 15. c. 67.* Foritet protendere cervicem. *Id. 3. Hiſt. c. 68.* Filium protendens, modo ſingalis, modo univerſis commendans. *Plin. l. 9. c. 32.* Cochleæ bina ceu cornua protendentes, contrehentaſque. *Id. l. 11. c. 43.* Inter digitos medius longiſſime protenditur. *Id. l. 6. c. 16.* Ab hujus excelſis per juga Caucaſi protenditur ad Bactros uſque gens Mardorum. *Senec. in Phœniſſ. v. 22.* præruptæ protend-t juga Cithæron. *Plaut. in ſeag.* apud *vet. Interpr. Horat. ad lib. 1. ſat. 6. v. 22.* Anus hæc in pellis periculum protenditur. *h. c.* inflatur, diſtenditur vino. *Apul. l. 3. de Doctr. Plat. ſeu de ſyllog.* Licet autem, eadem vi manente, utramvis partem in plura verba protendere, ut ſi pro Apulejo dicas philoſophum Platonicum Madaurenſem. ¶ Quantitatem ſyllabæ producere. *Gell. l. 2. c. 17. In*, & *con* præpoſitiones tunc produci atque protendi, ſum, &c. Adde *lib. 4. 2. 17.* ¶ Protendere comitia in menſem Januarium, *Cic. Fam. 10. ep. 26. extr.* ubi plerique alii leg. *protrudere*.

PROTENSIO, onis. V. *Protaſis*.

PROTENTATUS, a, um, pertentatus, exploratus. *Avien. in Arat. v. 285.* ceu Siriaco torretur ſpica calore, Protentata manu.

PROTENTUS, a, um, *ſteſo innanzi*, porrectus, extenſus. *Tacit. 14. Ann. 2. 37.* Equus protentis haſtis perfringit quod obvium & validum erat. *Virg. 2. Georg. v. 171.* pedes tamen protentus in octo. *Avien. in Periegeſi, v. 597.* Delphica quin etiam miſcet confinia Phœcis, Lucis in exactum protsatinr. *Solin. c. 30.* (*al. 43.*) Dimidio eorum protentior, quam noſtra vita eſt. *Lucan. l. 9. v. 673.* Defenduetque caput protenti crinibus hydri.

PROTĒNUS. V. *Protinus*.

PROTERMINO, as, a. 1. *παραπέμπω*, propago, fines promoveo. *Apul. l. 9. Metam.* Fines uſque & uſqua proterminaveris. *Sidon. l. 3. ep. 1. ſub fin.* Poſſeſſionis metas in Rhodanum Ligerimque proterminant.

PROTĔRO, is, trivi, trītum, 3. 3. *peſtare ſotto i piedi, calpeſtare, conculcare, καταπατῶ*, pedibus calco, obtero, conculco. *Plaut. Truculent. 2. 2. 13.* Niſi abis actutum, ego hic te, mulier, quaſi ſus catulos, pedibus proterem. *Claudian. l. 1. de rapt. Proſerp. v. 128.* vitula, quæ nondum pedibus proterit arva. *Val. Max. l. 2. c. 7. n. 14.* Ejuſdem culpæ homines elephantis proterendus ſubſtravit. *Val. Flacc. l. 6. v. 502.* Proterit impulſu gravis agmine, corporaque atris Sternit squis. *Virg. 12. Æn. v. 330.* agmina curre proterit. *Stat. l. 8. Theb. v. 547.* ulmus labens proterit uvas. *Ovid. 2. Met. v. 792. de Invidia.* Quncumque ingreditur, florentia proterit arva, Exuritque herbas. *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 41.* Equitatus hoſtium circuire aciem noſtram, & averſus proterere incipit. *Horat. l. 3. od. 5. v. 34.* Et Marte Pœnos proteret altero. *diſfarà co altro battaglio.* & *Cic. pro Flacc. c. 22. extr.* Sin iſtum ſemper ipſi domi proterendum eſſe, & conculcandum putaverunt, &c. *Auct. ad Herenn. l. 4. 2. 53.* Eam urbem patiemini nunc ab homunculis deterrimis proteri atque conculcari? *Ovid. 3. Triſt. eleg. 12. v. 25.* quid inanem proteris umbram? Quid ſiuerem faxis, buſtaque noſtra premis? *Horat. l. 4. od. 7. v. 9.* Ver proterit æſtas, *colea e diſtrugge*. ¶ exterere, *roſchiare*. *Plaut. Men. 2. 2. 9.* Tum compediti janoam lima protrunt.

PROTERRĔO, es, ui, itum, 2. 2. *cacciare ſpaventando, buttar fuora*, terrendo abigo, fugo, abterreo. *Terent. Heaut. 3. 2. 37.* Filium proterruiſti hinc. *Virg. 12. Æn. v. 291.* Tyrrhenum Auleſten adverſo proterret equo. *Stat. Theb. 2. v. 645.* jaculo parmaque Menœten Proterrebat agens. *Apul. l. 3. Metam.* Latrones fugare, utque proterrere, & *lib. 8.* Ardentibus facibus proterrere feras.

PROTERRITUS, a, um, *cacciato ſpaventando*, terrendo ejectus, expulſus. *Plaut. Trin. 3. 2. 77.* Mea opera hinc proterritum te autumeut.

PROTERVE, *con protervia, inſolentemente, baldanzoſamente, con petulanza, sfacciatamente, ὑπερηφάνως, ὑπερηφάνως*, petulanter, ſuperbe, immoderate, improbe. *Plaut. Truncul. 2. 2. 1.* Quis illic eſt, qui tam proterve noſtras ædes arietat? *Terent. Hec. 3. 5. 53.* Tu quoque proterve irucundus es. Ubi *Donat.* immoderate, ſuperbe: dictum eſt ideo, quod proterat alium qui protervus eſt. *Id. Heaut. 4. 2. 2.* Satis pol proterve me Syri promiſſa huc induxerunt. *Ovid. 1. Amor. el. 4. v. 45.* Multa miſer timeo, quia feci multa proterve.

Id. 2. de ar. am. v. 599. Ut, quidquid facies, dicesve protervius æquo, Credatur nimium causa fuisse merum. *Augustin. l.* 5. *de Civ. Dei, c.* 22. In noſtram religionem protervissime inſiliunt. ¶ Videtur quodammodo in bonam partem ſumi in illo *Plauti Ampb.* 2. 2. 206. Quæ non deliquit, decet audacem eſſe, confidentem pro ſe, & præterea loqui. *parlar alto, e con fronthezza.*

PROTERVIA, æ, f. *petulanza, inſolenza, protervia, sfacciataggine*, ἀναίδεια, πεῖλιγκος, petulantia, improbitas, protervitas. *Auſon. in Moſella*, ſeu *Edyll.* 10. *v.* 272. Capitpedes agitat cum læta proterviа Pœnas. *Id. in pertoch.* 22. *Odyſſ.* Procorum protervio. ¶ *Protervo am facere.* V. *Propoſe* ſub fin.

PROTERVIO, is, n. 4. ἀναίδεσθαι, petulanter ago, lascivio. *Tertull. de Patient. cap.* 12. *ad fin.* Dilectio non inflatur, non proterviit.

PROTERVITAS, atis, f. idem ac protervia, ſed magis uſitatum: petulantia, procacitas, lascivia, inſolens impudentia. *Cic. pro Cael. c.* 12. De corruptelis, de adulteriis, de protervitate, de ſumptibus immenſa oratio eſt. *Horat. l.* 1. *od.* 19. *v.* 7. Unit me Glyceræ nitor, Urit grata protervitas. *Terent. Heaut.* 4. 6. 10. Quam pæne tua me perdidit protervitas. Ubi *Calpurn.* Protervitas eſt levior quædam contumelia; procacitas, major; petulantia, maxima. *Pœnul.* apud *Non. c.* 2. *n.* 405. & apud *Feſt.* in *Ridhoſtre.* Niſi coerceo protervitatem. Apud *Feſtum* legitur *protervitacer.*

PROTERVITER, adverb. idem ac proterve. *Enn.* apud *Non. c.* 11. *n.* 28, Quis eſt, qui noſtris foribus tam proterviter? *ſubaudi* inſultat. *Priſcian.* quoque *l.* 15. *pag.* 1210. *Putſch.* hujus adverbii facit uſurem *Ennium.*

PROTERVUS, a, um, *petulante, sfacciato, inſolente, proterva, ἀναίδεια, πεῖλιγκος*, petulans, procax, improbus, & qui lasciviæ causa nemimem veritus, quæque ſibi oblantia quaſi pedibus *proteris*: ut faciunt rauci (inquit *Donat. ad Terent. Hec.* 3. 5. 53.) rueates in adminſtuam. Includit itaque in lascivia & petulantia ſuperbiam, & contemptum aliorum. Alii ducunt a *pro* & *tervus*. quod a *tervo* eſſe videtur. *Plaut. Bacch.* 4. 3. 1. Petulans protervo, irecundo animo ſum. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 22. Flexi ſuaſique motus, quales protervorum hominum eſſe ſolent, contra naturam ſunt. *Id. pro Cael. c.* 16. *extr.* Si vidua libere, proterva petulanter, dives effuſe, libidinoſa meretricio more viveret. *Juſtin. l.* 30. 2. 2. Merstrix protervior. *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 136. Satyri, turba proterva. *Horat. l.* 2. *od.* 25. *v.* 2. Parcius junctos quatiunt ſenectas Ictibus crebris juvences protervi. *& lib.* 3. *od.* 14. *in fin.* erat proterve. *& lib.* 2. *od.* 5. *v.* 15. proterva fronte petet Lalage maritum. *Ovid. Heroid. ep.* 17. *v.* 77. me ſpectas oculis, lascive, protervis. *Sidon. l.* 5. *ſilv. ult. v.* 67. doctumve ſui convicia Nili Inſantem, lioguaque ſimul, ſilibuſque proterviim. *Senec. in Hippol. v.* 200. *de Cupidine.* Proterva tenero tela moliitur manu. *Ovid. de remed. amor. v.* 362. Muſa proterva. *b.* 2. lasciva. *Senec. in Hippol. v.* 268. Protervus fuerit. *b. e.* amor povercæ in privignum. ¶ Dicitur & de aliis rebus, ubi nulla eſt turpis libida. *Horat. l.* 1. *od.* 26. *v.* 2. & *Epod.* 16. *v.* 55. & *Ovid. Heroid. ep.* 11. *v.* 14. Venti protervi. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 16. *v.* 4. Et micet Icarii ſtalla proterva caais. *Id.* 4. *Met. v.* 671. proteruos manus ioteatare. *ſcil.* pulſandi cauſa. *Id. de nuce*, *v.* 106. me Miſſa petunt nvida ſaxa proterva manu. *Martial. l.* 12. *epigr.* 55. Proterva manus. *b. e.* furax. *Id. l.* 10. *epigr.* 9. Sal protervum. *b.* 2. facetiæ maidaces. Sic *Ovid. in Ibin, v.* 564. Proterva lingua. *b. e.* maledica. *& lib.* 5. *Triſt. el.* 6. *v.* 26. proterva dicta dicere in aliquem.

PROTESILAEUS & æ, um, Πρωτεσίλαος, ad Proteſilaum pertinens. *Catull. carm.* 67. *ad Manl. v.* 73. Conjugis ut quondam flagrans advenit amore Proteſilaeam Laodamia domum.

PROTESILAODAMIA nomen *tragediæ* Lavii veteris Poetæ Latini, ex qua teſtimonium citat *Gell. l.* 12. *c.* 10.

PROTESILAUS, i, m. Πρωτεσίλαος, filius Iphicli, fortaſſe illius, qui frater Herculis nominatur, ex Phylace opp. Theſſaliæ, unus ex Græciæ Principibus, qui ad bellum Trojanum profecti ſunt. Vulgo tradunt, non ſine omine quodam, & futuræ mortis præſagio ſic appellatum videri, a πρῶτος, primus, & λαὸς, populus, quod primus Græcorum in Trojana expeditione periturus eret. Hunc enim a fatibus prædictum ſuit, primum occiſum iri, ſi ad bellum Trojanum proficiſceretur. Nonnulli dicunt, oraculum ab Apollins Delphico editum fuiſſe, & quidem generatim, qui primus Græcorum ex navibus deſcenderet, cum periturum. Contemptis nihilominus vaticiniis, navigavit in Troadem cum ceteris ducibus. Cum igitur primus ex navibus in litus proſiliſſet, ab Hectore eſt interfectus, qui cum agmine Trojanorum Græcis obviam venerat. Habuit uxorem Laodamiam Acaſti filiam, quæ cum viri interitum reſciſſet, in ſolatium mœroris optavit, ut mortui umbram videret, quod cum impetraſſet, in illius amplexibus exſpirevit. *Hygin. Fab.* 103. & 104. (ubi paulo aliter de Laodamia narrat) & 251. *Ovid. 12. Met. v.* 67. & *Propert. l.* 2. *el.* 19. *v.* 10. V. etiam *Ovid. Heroid. ep.* 13. ubi *verſ.* 84. Bella gerant alii, Proteſilaus omet.

PROTESTOR, aris, atus ſum, dep. *c. teſtimoniare, offer teſtimonio, provare manifeſtamente*, διαμαρτύρομαι, teſtis ſum, palam teſtor. *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 17. *ſub fin.* Floris ſpecies florem rerum proteſtatur. *Juſtinian. in proœm. Inſtitution.* Bellicos ſudores noſtros innumeræ provinciæ ditioni Romanæ addita proteſtantur. ¶ profiteor, *proteſtare. Quintil. declam.* 4. *c.* 21. Prædico, proteſtor: non ego parricidium faciam. *Ulpian. Dig. lib.* 11. *tit.* 7. *leg.* 14. *a med.* Quippe proteſtantur, pietatis gratia id ſe facere. Adde *Paul. lib.* 3. *tit.* 5. *leg.* 33. *a med.* ¶ Olim & *proteſſo, are*, activa poſitione dictum eſt, teſte *Priſcian. l.* 8. *pag.* 799. *Putſch.*

PROTEUS, i, m. per duas ſyllabas, Πρωτεύς, filius Oceani & Tethyos, quem in fabulis eſt, deum marinum fuiſſe, Neptuni phocas in mari paſcere conſueviſſe, votem præſtantiſſimum fuiſſe, ſed non niſi ligatum, ſive coactum vera dedite reſponſa: denique in varias ſe ſe formas vertere ſolitum, ut nunc animal, quandoque arbor, aut ignis, aut quid aliud videretur. Aliqui eundem eſſe ersdunt atque Vertumnum, quem ajunt captum amore Pomonæ in omnigenam ſpeciem ſe variaſſe. *Severus in 4. Georg. v.* 387. auctor eſt, Proteum aliquando in Carpatho inſ. regnaſſe, Pallene nebe Theſſaliæ relicta, ad quam tamen poſtea reverſus eſt. Alii, ex quibus *Diodorus*, maluat, regem Ægypti fuiſſe, patria Memphitem, peritum fuiſſe omnium artium, & Pharoni ſucceſſiſſe. *Hygin.* quoque *fab.* 118. ſeocm Ægyptium mirinum fuiſſe dicit. *Ovid. Met.* 8. *v.* 730. Suat quibus in plures jus eſt transire figuras: Ut tibi, complexi terram moris incola, Proteu. Nam modo te juvenem, modo ta vidare leonem: Nunc violentus aper, nuna, quem tetigiſſe timerent, Anguis erat: modo te faciebant cornua taurum. Sæpe lapis poteras, arbor quoque ſæpe videri. Interdum faciem liquidarum imitatus aquarum, Flumen eras: interdum undis contrarius ignis. Adde *l.* 1. *de ar. am. v.* 761. *l.* 2. *Faſ. v.* 367. *Virg.* 4. *Georg.* a *verſ.* 387. & *Sil. l.* 7. a *verſ.* 420. ¶ Hinc Græcum proverb. Πρωτέως ποικιλώτερος: notatque hominis inconſtantiam, ut apud *Horat. l.* 1. *ep. t. v.* 90. Quo teneam vultus mutantem Protea nodo? Item inſtuiam, vaſtamque naturam, ut *id. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 71. Effugist tamen hæc ſcelerotus vincula Proteus. ¶ In genitivo, Græca poſitione, *Lucan. l.* 10. *v.* 510. *de Pharo.* inſula quondam In medio ſteiit illa mari, ſub tempore vatis Proteos: et nunc eſt Pellæi proxima muris.

PROTHESIS. V. *Proſthecſis.*

PROTHYME, πρόθυμε, libenter, prompto alacriqua animo. Vox Græca. *Plaut. Pſeud* 5. 1. 23. Hoc ego modo, atque herus minor hunc diem ſumpſimus prothyme. *con tutto il piacere, di buona voglia.*

PROTHYMIA, æ, f. προθυμία, libentia, alacritas, prompta voluntas. Vox Græca. *Plaut. Stich.* 4. 2. 52. Vides, ut annona eſt gravis! Vides, benignitates hominum ut periere, & prothymiæ! & 5. 2. 9. O dii immortales, quot ego voluptates fero! quot riſiones, quot jocos, ſaltationes, blanditias, prothymias!

PROTHYRIS, idis, f. V. *Ancon.*

PROTHYRUM, i, n. πρόθυρον. V. *Diathyrum.*

PROTINAM, adverb. idem ac protinus. *Varr. l.* 6. *de L. L. cap.* 6. *Terent. Phorm.* 1. 4. 13. Aliquid coasaſſem, utque hinc ma conjicerem protinam in pedes. Ubi *Donat.* monet, eſſi in vulgatis ſit *protinus*, tamen rectum eſſe *protinam*, ut ſic legiſſe *Nigidium.* Citat & hoc pacto *Paul.* ex *Feſto* in *Protinam*, qui & ipſe *protinus* exponit. *Plaut. Curcul.* 2. 3. 84. Ubi oſtium conſpexi, eximde me illico protinam dedi. (V. *Protinus* ſub fin.) Adde *Caſ.* 5. 3. 13. *Bacch.* 3. 1. 7. *Perſ.* 4. 5. 8. & in *fragm.* apud *Non. c.* 4. *n.* 384. ¶ item *Nævium ibid.* & apud *Varron. loc. cit.* ¶ Legitur & *protenam.*

PROTINIS, & Protenis, protinus. *Afran.* apud *Non. cap.* 4. *n.* 384. Tuna protiniz recta domum digrediuntur.

PROTINUS, adverb. *immediatamente, continuamente, senza interpoſizione di cosa alcuna, συνεχῶς*, continuate, & ſine ullius rei interpoſitione: a *pro*, ec *tenus*: & refertur ad locum, cum ſcilicet duæ res nihil habeat intermedium, & ſe contingunt. *Virg.* 3. *Æn. v.* 414. Hinc loca vi quondam, & vella convulſa ruina Diſſiluiſſe ferunt, cum protinus utraque tellus Una foret. *Plin. l.* 5. *ep.* 6. *ante med.* A capite porticus triclinium excurrit: vulvis zyſtum deſcendentem, & protinus pratum, multumque ruris videt feneſtris. *Tacit. de German. c.* 43. *ſub fin.* Trans Lygios Gothones regnantur, *&c.* protinus deinde ab Oceano Rugii, & Lemovii. ¶ Item ad tempus. *Siſenn.* apud *Non. c.* 4. *n.* 384. Ut protinus procedundo, poſſet intra fines Salopiorum pervenire. *Id. ibid.* Poſtero die *per* incertas vias Eſernam, inde Rhenam protinus profugerant. *Tubero ibid.* Si quid a parentibus acceptum protinus antiquæ memoriæ tradiderunt. *Virg. to. Æn. v.* 339. trajecto miſſa lacerto Protinus haſta fugit, ſervatque croeatz ignorem. *ſenza fermarſi, & lib.* 9. *v.* 337. felix, ſi protinus illum Æquaſſet nocti ludum, in lucemque tuliſſet. *& lib. 8. verſ.* 157. Nom memini Heſionæ viſentem regna ſororis Laomedontiaden Priamum, Salamina petentem, Protinus Arcadiæ gelidos invifere fines. *Sueton. in Aug. c.* 38. Liberis Senatoeum, quo celerius reipubl. affueſcerent, protinus virilem togam, latum clavum induere, & curiæ intereſſe permiſit. *tutt'en un tempo.* Al. leg. *protinus virili toga latum clavum*, &c. Alii *virilem togam, ac latum*, &c. Quidam *protenus e virile toga latum*, &c. *Plaut. Pſeud. 1. 1. 23.* Poſt ad æpidum hoc vetus continuo mecum exercitum protinus obdocam. *pleonaſmus.* ¶ Item ad ordinem, cum una res poſt aliam ſine ulla interpoſitione ſuccedit, deinceps, *ſucceſſivamente, immediatamente dopo. Virg.* 4. *Georg. v.* 2. Protinus aerii mellis cælestia dona Exſequor. *Horat. l.* 2. *ep. ult. v.* 67. Protinus ut monſam. *b. e.* ut porro pergam monere. *per proſeguire.* ¶ Item ad perſonam, cum quis non per alium, ſed per ſe quipiam facit, αὐτόθεν. *Ulpian.* Etenim parei refert, protinus libertus patrono cogatur dare, an per interpoſitam fidejuſſoris, vel rei perſonam. Ita *Theſ. L. L.* ex *Budæo, Scardeone*, & al. ¶ Univerſim eſt ſtatim, illico, *incontanente, tosto, immantenente, ſubito. Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 9. Hoſtes protinus ex eo loco ad flumen contenderunt. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. *v.* 21. tu protinus, unde Divities, ærifque ruam, dic, augur, acervos. *Manil. l.* 2. *verſ.* 811. ignes ſuntes protinus & raptim. *Cic. 4. 2. de Invent. c.* 25. Principium eſt oratio perſpicue & protinus perficiens auditorem benevolum. *b. e.* ſtatim a principio. Sic *Velleji. l.* 2. *c.* 94. Qui protinus quan-

tus

tus eſt, ſperari potuerat. ¶ Sequente e, vel *ab*, *at*, *cum*, *quam*, ſtatim poſt, ſtatim ac. *Plin. l.* 20. *c.* 21. Protinus a parta. *immunemente dopo*. & *Vellej. l.* 2. *c.* 204. Protinus ab adoptione. *Celſ. l.* 7. *c.* 26. *fect.* 5. Id protinus ab ipſa curatione faciendum eſt. *Id. l.* 5. *c.* 26. *ſect.* 26. Protinus ut percuſſus eſt aliquis. *toſto che*. & *Valer. Max. l.* 5. *c.* 4. *n.* 4. Protinus ut e Capitolio defcendit. *Plin. l.* 18. *c.* 27. In flore, aut protinus cum defloruere. *Id. l.* 20. *c.* 27. Protinus intereunt, quam litatum eſt ei deo. *Id. l.* 25. *c.* 27. *ſub fin.* Protinus quam detraxere artibus. ¶ *Protinus ac*, *atque*, ſtatim ac, *toſto che*. *Salm. c.* 46. *ad fin.* (*al. c.* 59.) Protinus atque poma ejus decideruntmaturitate. ¶ *Non protinus*, non continuo, non ideo. *Quintil. l.* 10. *c.* 1. Nec autem, ut quidque præcipue neceſſarium eſt, ſic ad efficiendum oratorem maxime protinus erit momenti. ¶ *Protinus*, porro tenus, prorſum ante: cui oppositus *retro*. Ita videtur adhiberi a *Cæſ. l.* 1. *de Divin. c.* 24. Præcepiſſe, ut pergeret protinus: quid retro atque a tergo fieret, ne laboraret. *ſeguitaſſe ad andar innanzi*. ¶ Item porro, longe, procul, *lontano*, *lungi*, *lentano di quì*: quemadmodum *hactenus* ſonat *fin qui*. *Virg. Ecl.* 1. *v.* 13. ipſe capellas Protinus æger ago. *b. c.* ante me ago procul hinc. Eadem ratione & *protenus* adhibetur. *Plaut. Curcul.* a. 3. 64. Oſtium ubi conſpexi, exinde me illico protinam dedi. *Non. cit. cap.* 4. hunc locum afferens, lubdit: quaſi in longam fugam. *Novius ibid.* Ubi vidi, examinabiliter timidis pedibus protinam me dedi. *b. a.* longius fugi, inquit *Nonius*: qui ſimiliter intelligendum putat illud *Virg.* 7. *Æn. v.* 583. corpusque recurvo Tartaream intendit vocem, qua protinus omne Contremuit nemus. *b. c.* longe porro. ¶ Scribitur & *protenus*: quod e *Servio ad cit. loc. Virg.* & a *Capro de Orthogr. pag.* 2243. *Paſch.* ita diſtinguitur a *pro-inde*, ut per e referatur ad locum, per i ad tempus. Verum id diſcrimen non obſervatur in antiquis & optimæ notæ codicibus, ut *Pacr.* quoque agnoſcit *ad cit. Eclog.* 1.

PROTOCOMIUM, ii, n. πρωτοκώμιον, prima coma, vel locus ubi coma incipit. *Veget. de re Veterin. l.* 2. *c.* 11. *ad fin.* Caput & tempora ſub ipſa protocomio inuris.

PROTOGENES, is, m. Πρωτογένης, pictor præſtantiſſimus, ex Cauno urbe Rhodiorum. Tabularum ejus palmam habet Jalyſus, quem cum pingeret, traditur madidis lupinis vixiſſe, quoniam ſimul famem ſuſtinerent & ſitim, ne ſenſus nimia dulcedine obſtrueret. *Plin. l.* 35. *cap.* 10. *Quintil. lib.* 12. *cap.* 10. & *Gell. lib.* 15. *cap. ult. Pervan. in Satyr. cap.* 83. Protogenis rudimenta cum ipſius naturæ veritate certantia.

PROTOLLO, is, *a.* 3. προτείνω, differo, protraho. *Plaut. Caſ.* 2. 8. 21. Protollo mortem mihi. & 3. 5. 43. Neque viri vitam finere in craſſinum protolli. *Lucil.* apud *Non. c.* 2. *n.* 693. Si non amplius, ad iuſtrum hoc protolleret unum. *Gell. l.* 3. *c.* 16. *a med.* Neque ultra decimum menſem fetura mulierum protolli poteſt. V. alia in *Megara*. ¶ Ponitur & pro ultra tollere, ſive extendere. *Plaut. Pſeud.* 3. 2. 71. Manum ſi protoller, & pariter proferto manum. *Auſon. in Ætat. v.* 567. Pleiadas femorie pariter ſub fine ſiniſtri Perſeus protollit. *b. e.* attollit, extollit.

PROTOMAGISTER, primus magiſter: vox hybrida. Habetur in Tabula Fratrum Arvalium apud *Gruter. pag.* 221. *lin.* 27. uiſi forte ingendum eſt *promagiſter*.

PROTOMEDIA, æ, ſ. nomen herbæ, de qua *Plin. lib.* 24. *cap.* 17. *a med.* Helliatorida a convictu in Perſide nominari, quoniam hilarentur illa: eandem protomediam, quæ primatum apud reges obtineant.

PROTOMYSTA, æ, m. πρωτομύστης, primus myſta, præcipuus inter myſtas. *Sidon. l.* 2. *ep.* 9. *circa med.* Cur a quibuſdam protomyſtarum improbaretur.

PROTONAT, abat, imperſ. 1. πρωτοτονῶ, ante tonat. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 205. ſed tali protonat ira.

PROTOPLASTUS, i, πρωτόπλαστος, qui primo fictus, ſeu formatus eſt: a πλάσσω, fingo, & πρῶτος, primus. *Protoplaſti* dicuntur primi parentes Adam & Heva a *Tertull. in exhortat. ad Caſtit. cap.* 2. *ad fin.* & *adverſ. Jud.* 1. 13. *a med.*

PROTOPRAXIA, ſ. πρωτοπραξία, prima actio, hoc eſt jus exigendi ante alios pecuniæ a debitoribus, privilegium, quo quis ceteris creditoribus anteponitur. Vox Græca. *Plin. l.* 10. *ep.* 109. Ego inveni a pleriſque proconſulibus conceſſam eis protopraxiam, eamque pro lege valuiſſe. V. *Privilegium* in fi.

PROTOSEDEO, es, n. 2. *ſedet in primo luogo*, vox hybrida a Græco πρῶτος, primus, & Latino *ſedeo*. *Tertull. de cor. Mil. c. ult.* Protoſedent & presbyteri coronati. *Scioppius* in notis ad *Tertull.* leg. *Porro ſedent*.

PROTOSTASIA. V. *Proſtaſia*.

PROTOTOMUS, a, um, *di prima tagliata*, πρωτότομος, qui ab primæ ſectionis: a πρῶτος, primus, & τομή, ſectio. *Cenſor. pranuncii*, qui primi in braſſica vere ſecantur: teneriores proinde & ſuaviores, qui & *cyma* vocantur. De his *Plin. l.* 19. *c.* 8. Braſſica cymus a prima ſectione præſtat proximo vere. Hic aſt quidam ipſorum caulium delicatior teneriorque cauliculus, &c. Poſt cymam ex eadem braſſica contingunt æſtivi autumnaliſque ſeuiculi, mox hyberni, iterumque cyme. *Colum. l.* 10. *v.* 129. *de braſſica*. Frigoribus caules, & veri cymata mittit. & *verſ.* 369. Sed jam prototomos tempus decidere caules. *Martial. l.* 14. *epigr.* 101. cujus gemma *Bolearum*. Cum mihi boleti dederint tam nobile nomen, Prototomie, pudet heu! ſervio coliculis. & *lib.* 20. *epigr.* 48. Et faba fabrorum, prototomique rudes.

PROTOTYPIA, æ, ſ. πρωτοτυπία, vox Græca a πρῶτος, primus, & τύπος, forma: cujus mentio fit ab *Imp. Conſtantin. lib.* 6. *Cod. Theodoſ. tit.* 35. *leg.* 3. & ab *Imp. Julian. lib.* 11. *tit.* 23. *leg.* 2. munus fuit & officium, quod occupabatur circa tironum præſtationem, ita quidem ut qui eu fungeretur, æſtimaret, ſeu pretium ſtatueret, quod loco tironum inferendum erat, atque ita formam daret. *Gothofred. ad d. leg.* 2.

PROTRACTIO, onis, ſ. *allungamento*, actus protrahendi, productio. *Macrob. l.* 2. *in ſomn. Scip. c.* 12. A puncto naſcitur linea, & in longum ea individuo procedit: ibique a puncto ſuo, quod eſt monas venit in dyadem, quæ eſt prima protractio.

PROTRACTUS, a, um, eductus, productus, extractus. *Valer. Max. l.* 3. *c.* 8. *n.* 6. Protractæ tenebræ. *Quintil. declam.* 4. *c.* 14. Vultus ex rudi caligine protractus. ¶ detectus, patefactus. *Val. Max. l.* 2. *c.* 5. *num.* 3. Matronæ unius ancillæ indicio protractæ. ¶ redactus. *Plaut. Trin.* 1. 2. 72. Ad paupertatem protractus.

PROTRAHO, is, xi, actum, a. 3. *tirare*, *tirar fuori*, *condurre per forza*, *ſtraſcinare*, ἕλκειν, in medium traho, pertraho, produco. *Virg. l. Æn. v.* 222. Hic Ithacus vatem magno Calchanta tumultu Protrahit in medium. & *Æn.* 8. *v.* 265. *da Caco*. pedibuſque informe cadaver Protrahitur. *Propert. l.* 3. *el.* 16. *v.* 25. Ille licet ferro cautus ſe condat & ære, More tamen inclauſum protrahit inde caput. *Cic. 6. Verr. c.* 11. *ad fin.* Hinc in convivium Sex. Cominium protrahi juſſit. *Id. Phil.* 2. *c.* 9. Ad operas marcenarias ſtatim protrahi. *Plaut. Mercat.* 4. 4. 58. Ma iſtam capillo protracturum eſſe in viam, niſi, &c. *che lo ſtraſcinerà per i capelli ſulla ſtrada*. & *Tacit. 4. Hiſt. c.* 27. Protrahere aliquem a tentorio. ¶ Translate *Lucret. l.* 4. *v.* 1182. Quippiam protrahere in lucem. & *lib.* 5. *v.* 1387. quidquid paulatim protrahit ætas In medium, ratioque in lumina ernit oras. & *verſ.* 1030. ipſa videtur Protrahere ad geſtum pueros infantia lingua. *ricerchi e coſtringerli a far dei cenni*. Sic *Liv. l.* 33. *c.* 28. *a med.* Quem indicem Piſiſtratus timens, eo ipſo timore ad indicium protraxit. *lo tirò, e quaſi sforzò a ſcoprire*. ¶ Interdum eſt revelare, patefacere, publicare, prodere, *manifeſtare*, *ſcoprire*. *Liv. l.* 45. *c.* 5. *a med.* Suberat & ille metus, ne damnatæ auctorem ſe nefandi facinoris protraheret. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 4. *v.* 71. Nec meus indicio latitantia verſus amicos Protrahet. *Liv. l.* 27. *c.* 3. Novum in occulto glifcens per indicium protractum eſt facinus. *Vellej. l.* 2. *c.* 92. Cum protraxiſſet publicanorum fraudes, puniſſet avaritiam. ¶ Item differre, *prolungare*, *diſferire*, *tirar innanzi*, *a su lungo*, ἀναβάλλεσθαι. *Suet. in Ner. c.* 38. Stipendia militum protrahere ac differre. *Id. in Cæſ. c.* 52. Convivia in primam lucem protrahere. *Id. in Aug. c.* 17. dimicationem in ſerum. *Id. in Ner. c.* 27. epulas a medio die ad mediam noctem. & *cap.* 33. *ad fin.* Venenum in hædo expertus, is quinque horas protraxit. *ſcil.* vitam. ¶ Pro augere. *Val. Max. l.* 1. *c.* 4. *n.* 8. Ut rapaciſſimi victoriæ inſolentiam dicti tumore protraheret. Al. leg. *porrexiſſet*. ¶ extendere. *Ulpian. Dig. lib.* 45. *tit.* 2. *leg.* 1. *ad fin.* Utrum hoc uſque ad Græcum ſermonem tantum protrahimus, an vero & ad alium. Fœnum forte, vel Aſſyrium, dubitari poteſt. ¶ *Protraxiſſe* ſyncop. pro protraxiſtis. *Sal. l.* 16. *v.* 84. protraxiſſe ad arma Quod profugos, fatie eſt. Al. aliter leg. ¶ *Protraxe*, protraxiſſe. V. *Pregraxe*.

PROTREPTICUM, & Protrepticon, i, n. *eſortazione*, *inſtruzione*, προτρεπτικόν, tractatus, ſyntagma, liber, carmen exhortationem & monita continens: Vox Græca a προτρέπω, adhortor, monitis impello. Ita Protrepticon inſcribitur apud *Stobæum* ſilve 2. libri quinti. *Trebell. Poll. in Salonin. Gall. c.* 2. Nec ignota eſſe arbitror quæ dixit M. Tullius in Hortenſio, quem ad cumulum Protreptici ſcripſit. *Auſon. in epiſt. præfixa Edyll.* 4. Libellus, quem ad nepotulum meum inſtar protreptici luſeram. Adde *Sidon. lib.* 2. *epiſt.* 25. (*al.* 31.)

PROTRIMENTUM, i, ἐπίτριμμα, edulium minutim tritum, conciſumque, qualia etiam hodie in pulmentariis plurima concinnant ex carnibus fruſtillatim conciſis: a *proterendo*. *Apul. l.* 8. *Metam. in fi.* Et accuratius in protrimentie ſapidiſſime coctum.

PROTRITUS, a, um, *calpeſtato*, *peſtato ſotto i piedi*, πατητός, pedibus tritus, conculcatus, calcando corruptus. *Liv. l.* 34. *cap.* 26. Quod maturi erat circa, demeſſum, & convectum eſt: viride, ne hoſtra haberent, protritum & corruptum. *Stat.* 12. *Theb. v.* 656. viridem gravis ungula campos Mutat, & innumeris peditumque equitumque catervis Exſpirat protritus ager. *Tacit.* 2. *Hiſt. cap.* 70. Protritis arboribus ac frugibus, dire vaſtitas. & *cap.* 26. Protrita hoſtium acies. *diſfatta*. *Sic Auct. B. Hiſpan. c.* 14. Aliquot turmæ loco ſunt dejectæ, & protritæ. ¶ Translate eſt uſitatus, tranſlatitius, vulgo frequentatus, *volgare*, *triviale*. *Gell. l.* 5. *cap.* 21. Qui perpauca, eademque a vulgo protrita legerat. *b. a.* uſurpata ſapine, nota, vulgata. *Id. l.* 12. *c.* 2. Senecæ oratio videtur vulgaris & protrita. *Id. l.* 18. *c.* 4. *a med.* Verba, quæ proculcata vulgo, & protrita ſunt.

PROTROPUM, i, πρότροπον, genus potus, ideſt muſtum, antequam uvæ calcentur, a προτρέπω, præverto, quod calcaturam, & proinn prævertat ſponte effluendo. *Plin. l.* 24. *c.* 9. *ſub fin.* Sed inter hæc genere potuum ponere debeo & protropum: ita appellatur a quibuſdam muſtum ſponte defluens, antequam calcentur uvæ. V. *Laiwus*.

PROTRUDO, is, ſi, ſum, a. 3. *ſpingere innanzi*, προωθέω, pono, ſive ultra truda, propello. *Cic. de Fato*, *c.* 29. Ut igitur, qui protrufit cylindrum, dedit ei principium motionis, &c. *Phædr. in fi. lib.* 7. *l.* 5. Ab univerſo capite eſt protruſus foras. *Lucret. l.* 4. *v.* 889. atque ita tota Paulatim moles protruditur, atque movetur. *Virgil. l.* 2. *c.* 8. Coagmenta inter ſe fedentia non protrudent opus. *Ammian. l.* 29. *c.* 2. *circa med.* (*al. cap.* 5.) Protrudi penatibus. *b. e.* proturbari, ejici. *Cic. Fam.* 20. *ep.* 26. *extr.* Comitia, quan-

tum facere poſſumus in Januarium menſem protrudimus. *audiens vacitando innanes, a differendo.*

PROTUBĔRO, as, n. 1. *gonfiarſi*, extubaro, excreſco in formam tuberis. *Solin.* 1. 45. (*al.* 57.) *de bucephalo.* De fronte ejus quædam eaſtantium cornicularum protuberabant mimæ. *& cap.* 46. *ad fin.* (*al.* 1. 59.) Protinus atque poma ejus deciderunt maturitate, alia protuberant.

PROTUMĬDUS, a, um, adject. *to* anteriorem partem tumidus, ut Protumida luna, apud *Apul. de dco Socrat. ſub initium*, ubi eſt qui leg. *pertumida*.

PROTURBĀTUS, a, um, repulſus, rejectus. *Tacit. l.* 1. *Hiſt.* c. 60. Militum conviciis proturbatus, & deſertus.

PROTURBO, as, a. 1. *ſcacciare*, ἀπωθέομαι, porro, ſive ultra, ſive extra turbo, ideſt repello, abigo, arceo. *Liv. l.* 5. c. 47. Telis, miſſilibuſque ſaxis proturbare hoſtes. *Plin. l.* 11. 1. 19. Apes pigras & ignavas proturbant. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall.* 1. 19. *ad fin.* Hic facile pulſis ac proturbatis ad ſtumen decucurrerunt. *Colum. lib.* 9. c. 15. Eatro tecta proturbantur. *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 513. Proturbare aliquem ſaribus. *Apul. l.* 9. *Metam.* quempiam de domo. *Quintil. declam.* 17. *cap.* 6. e domo filium. ¶ dejicere. *Ovid. Met.* 3. *v.* 79. *de ſangue.* nunc impete vaſto Fertur, & obſtantes proturbat pectore ſilvas. ¶ emittere, *mandar fuori. Sil. l.* 5. *v.* 604. Iraqus anhelatum proturbat pectore murmur. ¶ Tranſlate valde turbare. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 597. Nuntius hunc (*Æolum*) ſolin Boreas proturbat ab alto. *b. e.* ſedentem in ſolio turbat ejs novitate & magnitudine. ¶ rejicere, repellere. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 85. Proturbatis, qui de Othone nuntiabant. *& lib.* 1. 1. 60. Proturbare aliquem convicijs.

PROTUTĔLA, æ, ſ. *vacuatela*, munus ejus, qui pro tutore negotia gerit. *Ulpian. Dig. lib.* 27. *tit.* 5. *leg.* 1. Protutelæ actionem neceſſario prætor propoſuit. *Paul. ibid. tit.* 3. *leg. penult.* Neque tutelæ, neque protutelæ judicio tenetur.

PROTŪTOR, oris, m. *vicetutore*, quaſi tutus, tutoris munus exercens. Apud *Ulpian. loc. cit. in voce præced.* ſemper in ablativo uſurpatur, *pro tutore*: in multo vero quaſi tutor dicitur. Apud *Ammian. l.* 29. 1. 5. (*al.* 23.) non *protutoribus* in dativo plur. ſed *protectoribus* legendum eſt.

PROTYPUM, i, n. *originale, primo eſemplare*, a *modello, prototipo, πρότυπον*, primum exemplar, ad cujus rotionem cetera efformantur: a πρὸ, ante, & τύπος, forma, exemplar impreſſum. *Plin. l.* 35. *c.* 12. Primus perſonas tegularum extremis imbricibus impoſuit, quæ inter initia protypa vocavit. V. *Hypon.* *Al. leg. proſtypa*, & intelligunt figuras, quæ parum exſtant & prominent, *di boſſo rilievo*.

PROTYRUM, i, n. πρόθυρον, genus vini in inſula Lesbo, apud *Vitruv. l.* 8. *c.* 3. *in med.* obi al. *leg. prætorum*. Aliud eſt *prothyrum*: de quo V. in *Diathyrum*.

PROVECTIO, onis, ſ. *promozione*, προαγωγὴ, actus provehendi, promotio. *Lactant. l.* 5. 1. 11. Non honor ille, aut provectio dignitatis fuit, ſed honoris damnatio ad carnificinam.

PROVECTUS, us, m. provectio. *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 39. *ad fi.* Honeſtiorum provectu, & e contra ſupplicijs flagitioſi cujuſque, virtutum ſtudia ſuggebantur. *Sidon. l. & epiſt.* 4. Provectu ætatis. *b.* 5. progreſſu. *Pallad. l.* 1. *tit.* 6. Præſentia domini provectus eſt agri. *proſitto, vantaggio.*

PROVECTUS, a, um, *avanzato, inoltrato*, προηγμένος, prævectus, progreſſus. *Virg.* 2. *Æn. v.* 24. Huc ſe provecti deſertu in litore condunt. V. vocem ſequent. ¶ Translate *Cic. de Senect. cap.* 4. Eum colem cœpi non admodum grandem natu, ſed tamen jam ætate provectum. *proveſto.* & *Tuſcul.* 1. *c.* 39. *ſub fin.* Provecta ætate mortua eſt. *in età avanzata. Armak. l.* 6. *pag.* 195. Senectute provectior. *Auſon. epigr.* 19. Neſtore ſim quocunis provectior. *Pallad. in Mart. cit.* 13. *in fin.* Equis provectioribus tempora cavari incipiunt, ſupercilia caneſcere. *Tacit. Ann.* 13. 1. 31. Provecta nox erat. *& ibid.* Ut Borcam demovere præfectura deſtinaret, tanquam Agrippinæ gratia provectum. *promoſſo. & lib.* 2. *c.* 75. E gregario ad ſummæ militiæ provectus. *Id. l.* 1. *Hiſt. c.* 1. Dignitatem noſtram a Veſpaſiano inchoatam, a Tito auctam, a Domitiano longius provectam non abnuerim. *Id. l.* 4. *Ann. c.* 11. Eo audaciæ provectus, ut, &c. *& lib.* 4. *Hiſt.* 1. 7. Paulatim per altercationem, ad contiones & infeſtas orationes provecti ſunt. *Plin. l.* 26. *c.* 4. Hue uſque provecta credulitas antiquorum. *Tacit.* 3. *Hiſt. cap.* 46. Bellum longius provectum. *b. e.* protractum.

PROVEGĔO, es, a. 2. moveo, profero, promoveo, exeito. *Pacuv.* apud *Non. c.* 2. *n.* 656. Aut me occide, illinc ſi uſquam provegeam gradum. Al. leg. *provegeam*.

PROVĔHO, is, exi, ectum, a. 3. *portare*, e *condur oltre*, ὑποφέρω, ultra aut eum veho, ultra duco, promoveo, præfertim è navi, aut curru, aut jumento id fiat. *Plaut. Rud.* 3. 6. 24. *Pl.* Eam hinc abduxiſti. *La.* non avexi. *Pl.* cur negas? *La.* quia pol provexi: avehere non quivi miſer. *b. e.* navi quidem impoſitam porro vexi, ſed avehere nequivi tempeſtate impeditus. *Plin. l.* 21. 1. 13. In Hiſpania alvos apum molli provehunt. *Plin. alter lib.* 6. *ep.* 31. *ſub fin.* Ingentia ſaxa latiſſima navis provehit. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 411. juvet noſtros nunc ipſa labores, Immiſitque rotem ſuæ per ſreta provehat Eurus. *ſpinga innanzi. & Lucret. l.* 6. *v.* 1045. aer a tergo quaſi provehit atque propellit. ¶ Sæpius adhibetur in paſſiva voce, *ſvanzarſi, inoltrarſi. Liv. l.* 23. 1. 47. Provectus ante ſtationes equo, Tauream compellavit. *Plin. l.* 6. *c.* 31. Navigantes in eam inſulam non poſſe ultra quaſdam columnas provehi. *Virg.* 3. *Æn. v.* 72. Provehimur portu: terræque urbeſque recedunt. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 3. L. Naſidius cum cloſſe freto Siciliæ provehitur. *& lib.* 3. 1. 8. Serius a terra provectæ naves. *& lib.* 4. *B. Gall.* 1. 28. *extr.* Naves in altum provectæ. *Plin. l.* 3. *c.* 17. Boii trans Alpes provecti Laodem Pompejam condidere. ¶ Translate eſt promovere, evehere, *portar innanzi, promuovere, inalzare. Plin. l.* 9. *ep.* 14. Provehere aliquem in lucem & famam. *Cic. Phil.* 8. *c.* 11. Ecquo te tua virtus provexiſſet? ecquod genus? *Horat. l.* 3. *od.* 4. *verſ.* 66. Vim temperatam dii quoque provehunt in unjus. *Sueton. in Cæſ. c.* 72. Quoſdam etiam infimi generis ad amplifſimos honores provexit. *Plin. l.* 8. *ep.* 12. Colit ſtudia, ſtudioſos amat, fovet, provehit. *Vellej. l.* 2. 1. 128. Provehere aliquem in conſulatus, cenſuras, & triumphos. ¶ Et paſſive *Quintil. in procem. l.* 8. *a med.* Eſt neſcio quæ, quæ ſpes tantas decerpit, invidia, ne videlicet ultra, quam homini datum eſt, noſtra provehantur. *& Vellej. l.* 2. *c.* 69. A quo ipſe in conſulate provectus faſtigium fuerat. V. alia in voce præced. ¶ Eſt etiam *provehere* abripere, longius impellere, progredi facere, *trasportare, far andar avanzi*: ducta metaphora a ventis, qui navim impellunt. *Cic. pro Dom.* n. 15. *a med.* Veſtra in me audiendo benignitas provexit orationem meam. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 20. *extr.* Sulpicium longius quam voluit, popularis aura provexit. *Liv. l.* 2. *c.* 50. Hæc ſpes provexit, ut ad conſpecta procul pecora decurrerent. *Propert. l.* 2. *el.* 12. *v.* 19. Quin etiam ſi me ulterius provexerit ira, Offendes matri brachia læſa tuæ. *Lucret. l.* 5. *v.* 1433. Idque minutatim vitam provexit in altum. *b. e.* paulatim deduxit in multas calamitates, ceu in altum mare. ¶ Et paſſive progredi, procedere, rapi, ferri. *Cic.* 3. *de Fin. c. ult.* Sentio me eſſe longius provectum, quam propoſita ratio poſtularet. *Id. Phil.* 8. 1. 3. Tamſi ſpe ad aquas uſque, & futeolos provehuntur. *s' avanzano coi diſegni, e colli brame. & lib.* 4. *Tuſcul.* 1. 18. Ipſa ſibi incbaſcillitas ſudulget, in altumque procebitur, nec reperit locum conſiſtendi. *Id. ad Brut. ep.* 15. Sed provehor amore, mi *laſcie trasportare. & Quintil. l.* 1. *c.* 3. (*al.* 4.) & *Tacit.* 4. *Ann. c.* 11. Eo audaciæ provectus, ut, &c. *Plin. l.* 9. *ep.* 19. Semel omnino, me audiente, provectus, ut de rebus ſuis hoc unum referret, &c. *avanzatoſi a tanto de*, &c. *Liv. l.* 35. *c.* 48. *ad fin.* Provectus deinde eſt intemperantia linguæ in maledicta Romanorum. *Tacit.* 4. *Hiſtor. c.* 7. Paulatimque, per altercationes, ad continuas & infeſtas orationes provecti ſumi. ¶ Provehere vitam in periculum. *b. e.* exponere apud *Cicer. pro Mil. c.* 21. ubi tamen al. leg. *projicere*.

PROVENDO, is, n. 3. *Afran.* in *Simulante* apud *Donat. ad Terent. Adelph.* 3. 4. 34. *Is*, ut fervorum captus eſt, facillime domo atque noſtra familia provenditur.

PROVENIO, is, eni, entum, n. 4. *comparire, uſcir fuori*, προέρχομαι, extra venio, prodeo, exorior, exeo. *Plaut. Pſeud.* 1. 5. 155. Nare qui in ſcenam provenit novo modo, novam aliquid iuventum afferre addecet. *Id. Capt.* 2. 1. 26. Dolt non doli ſunt, niſi aſtu colas: ſed malum maximum, ſi id palam provenit. *Naviar* apud *Cicer. de Senect. c.* 6. *extr.* Proveniebant oratores novi, ſtulti, adoleſcentuli. *Al. leg.* proveniebant, *cod. froſſo. Celſ. l.* 2. *c.* 7. *ante med.* Quibus ſeminis menſtrue non proveniunt. *Plin. l.* 2. *ep.* 23. Altitudo, in qua nubila, ac venti, nubeſque proveniant. *Al. leg.* in quam pervenſant. ¶ Item naſci, *naſcere. Plin. l.* 10. *c.* 53. *extr. de ovis.* Poſt ſolſtitium unda non implent magnitudinem joſtam: tantoque minus, quanto ſerius provenere. *& cap.* 54. Incubationi datur initium poſt novam lunam, quia prius incboata non proveniunt. *Tacit. 4. Hiſtor. cap.* 65. Deductis olim, & nobiſcum per connubia ſocistis, quique mox provenere, hæc patria eſt. *b. e.* quique ex his orti ſunt. *Plin. l.* 17. *c.* 20. *de raſanos.* Seri nuce diximus? ſed, niſi ea maximis, non provenit, nec niſi quius acervstim ſatis. *Id. l.* 9. *c.* 10. *extr.* Nec aliud ibi animal provenit. *Id. l.* 4. *c.* 16. *ad fin.* Inſula, in qua candidum plumbum provenit. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 772. in ſtabulo multe ſit agna meo, Lanaque proveniat nullas læſura puellas. *Id. l.* 3. *Amor. el.* 2. *v.* 43. *de Elegia.* Ruſtica ſit ſine me laſcivi mater Amoris: Huic ego provenl lena, comeſque dea. *b. e.* nata ſum, inventa ſum, ut eſſem lena, &c. *Colum. l.* 7. *c.* 8. *a med. de caſeo.* Sic neque ſiſtulolus, neque laſſus, neque aridus provenit. *ciuſce, droguta. Plin. l.* 37. *c.* 10. Catopyrites (*gemma*) e Cappadocia provenit. *viene.* ¶ Item naſci ſimul & creſcere, *allignare, pruovere, creſcere, prouvenire. Colum. l.* 3. *c.* 18. Nulla ſtirps antequam depoſuatur, vexata & inſtacta, melius provenit, quam quæ intégra & inviolata ſuæ injuria depoſita eſt. *Id. l.* 4. 1. 30. *ad fin.* Virgas roſcidas ſi recideris, parum proſpero proveniunt. *Id. l.* 1. *c.* 2. *a med.* Segetes modice ficcia campis melius, quam præcipitibus locis proveniunt. *Id. l.* 5. 1. 6. *ante med.* Quæ uleous a poſitione bene provenerit, &c. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 24. Frumentum propter ſiccitatas anguſtius proveneret. *Plin. l.* 17. *c.* 21. *ante med.* Hoc pro ſeneſcunde celeritate attributum huic arbori, ut citiſſime proveniat. *Id. l.* 19. *c.* 7. Ocimum cum maledictis probris ſerendum præcipiunt, ut lætius proveniat. *Id. inn. l.* 17. Arbores ſponte ſua provenientes. ¶ Tranſlate *Ovid. l.* 1. *Triſt. el.* 1. *v.* 39. Carmina proveniunt miſero deducta ſereno. *Plin. epiſt. ep.* 19. *lib.* 8. Ut ex ſtudiis gaudium, ſic ſtudia hilaritate proveniunt. ¶ Pro evenire, contingere, bene aut male cedere, *avvenire, accadere, andar bene e male. Cic.* 2. *de Fin.* 1. 24. Nec, quid proventurum ſit, provident. *Al. leg.* eventuum. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 20. *in fi.* Gnarus, ut initia belli proveniſſent, famam in cetera fore. *Plaut. Moſtell.* 2. 1. 68. Tranquille cuncta, & ut proveniant ſine malo. *Sueton. in Aug.* 1. 94. Quod ani alim Magno Alexandro ſimile proveniſſet oſtentum. *Colum. l.* 4. *c.* 24. Non quid caſu ſtat, ſed quid certa ratione plerumque proveniat, præcipere debemus. *Lucil.* apud *Non.* 1. 12. *n.* 12. Adeo male me excipiant decimæ, & proveniunt male. ¶ Abſolute pro ſuccedere, *andar bene, Tacit.* 3. *Hiſt. cap.* 42. Non ignavum, & ſi pro-

proveniſſet, atrox conſilium iniit. *& lib.* 4. *c.* 18. Si deſtinata proveniſſent. ¶ Ie etiam, cui quid bene ſuccedit, aut ſecus, *provenire* dicitur. *Plaut. Truculi.* 2. 6. 34. Mare peregre adveniens ſalutet Nerienem uxorem ſuam. Cum in recte proveniſti, eumque ex *aucta* liberis, gratulor. *Id. Rud.* 3. 5. 12 *ſ.* Edepol proveni nequiter multis modis. Adde *Stich.* 2. 2. 73. Eadem ratione *Terent.* dixit *Adelph.* 5. 9. 22. Syre, proceſſiſti hodie pulcre. ¶ Paſſive impersonaliter *Plaut. Mon.* 5. 5. *in ſ.* Nimis proventum eſt nequiter.

PROVENTO, as, n. 1. frequentativum. V. in voce præced.

PROVENTUS, a, um. V. *Proventus.*

PROVENTUS, us, m. *annona, vaccolæ, crndito, entrata, noſcita, τὰ γιγνόμενα, ὄφελος*, quidquid naſcitur, & alicunde provenit, & fructui eſt, ut partus animalium, fruges, vinc, poma, & hujuſmodi. *Virg.* 2. *Georg.* v. 518. Proventuque oneret ſulcos, atque horrea vincat. *Plin. l.* 18. *c.* 25. Sonè qui certiſſimum verè iudicium arbitrentur, ob infirmitatem animalit, papilionis proventum. Id eo ipſo anno, cum commentaremur hæc, notatum eſt, proventum eorum ter reptitio frigore exſtinctum. *Id. l.* 11. *c.* 11. *de opib.* Domos primum plebi exædificant, deinde regibus. Si ſperatur largior proventus, adjiciuntur contubernia & fucia. *Id. l.* 13. *c.* 24. *ed fin.* Cytiſus inventus in Cythno inſula, moa irensletus in urbes Græcas, magno caſu proventu. *ſcil.* quia lactis plurimum præbet ovibus, ut *Calum. l.* 5. *c. ult.* ſcribit. *Plin. l.* 20. *c.* 12. *a med.* Ocimum extinguit lactis proventum. *Suetcn.* in *Claud. c.* 16. *in ſ.* Uberi vinearum proventu. *Plin. l.* 17. *c.* 12. *ad fin.* In Africa miliarias vocari multas (*oleas*) a pondere olei, quod ferant annoo proventa. *Id. l.* 21. *c.* 5. Lilium maxime roſes decet, medio earum proventu incipiens. *Id. l.* 15. *c.* 18. Ficus trifero proventu. ¶ In plur. num. *Plin. ſub fin. l.* 19. Hortenſium proventos tantum adhuc tractavimus. *& ſap.* 5. *ante med.* Cucumis ſervatur uſque ad alios pæne proventus. ¶ Abſolute de proventu uberi, abundantia, copia, *abbondanza. Plin. l.* 10. 1. 65. Proventus reurium ſiccitatibus. *Id. l.* 8. *c.* 55. Certum eſt, Balearicos adverſus proventum cuniculorum auxilium militare a divo Auguſto petiiſſe. ¶ Tranſlate *Plin. l.* 1. *ep.* 13. Magnum proventum poetarum hic annus attulit. *Juſtin. l.* 13. *c.* 1. *a med.* Neque unquam ante Macedonia tam clarorum virorum proventu floruit. *Senec. de tranquill. animi, c.* 7. Ille Socratici fetus proventue. *Lucan. l.* 2. *v.* 60. tanta ne novorum Proventu ſcelerum queruntur, inter imperet Urbi? ¶ Eſt etiam proſperus exitus, ſucceſſus, *buon eſito, buon ſucceſſo. Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 38. Multum ad hanc rem probandam adjuvat adoleſcentia, magnitudo animi, ſuperioris temporis proventus, fiducia rei bene gerendæ. *Liv. l.* 45. *cap.* 41. Multarum ſecundarum rerum velut proventus. *Plin. l.* 9. *ep.* 13. *a med.* Tanta converſio vel negotii dignitatem, vel proventum orationis, vel actoris conſtantiam ſubſecuta eſt. *Valer. Max. l.* 5. *c.* 10. *n.* 2. In maxima proventu felicitatis noſtræ. ¶ Item eventus, *evento, avvenimento. Apul. l.* 2. *Metam.* Mihi proventum hujus peregrinationis anquirenti, molta reſpondit. ¶ Item utilitas, *milità. Apul. de Mundo.* Cultus egrorum, artificum ſolertia, proventus artium.

PROVERBIALIS, le, adject. *proverbiale. Gell. l.* 2. *c.* 22. *a med.* Ex quo verſum iſtum proverbialem factum ait.

PROVERBIALITER, adverb. *proverbialmente*, per modum proverbii. *Ammian. l.* 29. *c.* 2. *ad fin.* (*al. c.* 17.) Proverbialiter dici ſolet. Adde *Donat. ad Terent. Eun.* 2. 2. 37.

PROVERBIUM, ii, *n. proverbio, vaſamita*, adagium, ſententia, dictum, quod longa experientia probatum in ore omnium verſatur, & ſæpe conſilii, aut præcepti utilis loco eſt. *Cic.* 3. *Verr.* 1. *46. in fin.* Iſtrus nequitiam in ore vulgi, atque in communibus proverbiis eſſe verſatam. *Id.* 3. *Offic. cap.* 19. A quibus natum eſt id, quod jam contritum (al. *tritum*) eſt vetuſtate, proverbium, &c. *& lib.* 2. *c.* 20. *a med.* Ea quæ illud factum eſt jam tritum ſermone proverbium. *Id.* 4. *Tuſcul. c.* 16. *in fin.* Ita pervulgatum illud eſt ut jam proverbii locum obtineat. *Id.* 2. *Offic. c.* 25. *ſub fin.* Quod jam in proverbii conſuetudinem venit. *Liv. l.* 40. *cap.* 46. *a med.* Vulgatum illud, quia verum erat, in proverbium venit. *Plin. l.* 23. *c.* 1. In proverbium ceſſit, ſapientiam vino obumbrari. *Cic. Phil.* 23. *c.* 12. *in fin.* Quod proverbii loco dici ſolet. *Id. Verr.* 3. *c.* 20. Quod eſt Græcis hom nibus in proverbio. *Id. in Orat. c. ult.* Sed, ut in proverbio eſt, ſcopas mihi videntur diſſolvere. *Id. Fam.* 10. *ep.* 20. Culpa illa vulgari reprehenſa proverbio eſt. *Id. de Senect. c.* 3. Pares cum paribus, veteri proverbio, facillime congregantur. *ſecundo ſ antico proverbio. & de Amic. cap.* 22. *ſub fin.* Acta agimus, quod vetamur veteri proverbio. *Plin. l.* 31. *c.* 7. *a med.* Veteres ſalium cum pane eſitaſſe, proverbio apparet. *Gell. l.* 2. *c.* 6. Hic verſus vice proverbii celebratus eſt.

PROVERSUS, a, um, *vitio, dritto*, qui recta eo tendit, quo verſus eſt. *Plaut.* apud *Varron. l.* 6. *de L. L.* 1. 5. Ut irnnſverſus, non proverſus cedit, quaſi cancer ſolet. Simile eſt illud *ejuſd. Pſeud.* 4. *c. in fin.* Non proverſus, verum ex tranſverſo cedit, quaſi cancer ſolet. ¶ Ea *proverſus* factum eſt per ſyncopen *prorſus*.

PROVIDE, adverb. *con prudenza, providamente, ὲυ προνοίᾳ*, prudenter, caute, diligenter. *Plin. l.* 10. *c.* 33. Tabulata ramorum ſuſtinendo nido provide eligere.

PROVIDENS, entis, *antiveggente, provido, prudente, cauto, προνοῶν, πρόνοος*, prævidens, peudens, proſpiciens, providus, cautus. *Cic. l. Fam. ep.* 6. *a med.* Homo eſt valde acutus, & multum providens. *Plin. l.* 9. *ep.* 13. Quem providentiſſimum ætatis noſtræ, ſapientiſſimumque cognovi. *Cic. Fam.* 3. *ep.* 1. Ille tibi omnia explanabit. id & ad brevitatem eſt aptius, & ad reliquat res providentius. *h. e.* cautius, & conſultius, quia prævideo, alia me in hac epiſtola ſcribere debere, quæ mea magie intereſſ.

PROVIDENTER, *con prudenza, e cautela, accortamente, προνοητικῶς*, caute, prudentar. *Sallaſt. in Jug. c.* 95. Pro copia ſatis providenter exornare aliquid. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c. ult.* Invectus es in eam Stoicorum retionem, quæ de providentia deorum ab illis ſanctiſſimn & providentiſſime conſtituta eſt. *Plin. in Panag. c.* 1. Nihil recte, nihilque providenter homines ſine deorum ope auſpicari. *Id. l.* 10. *ep.* 69. Tu quidem providentiſſime vererit, ne, &c. *& epiſt.* 81. Providentiſſime feciſti, quod, &c. *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 3. *leg.* 1. Quod providenter lex effecit, ne, &c.

PROVIDENTIA, æ, f. *antiveggimento, cautela, prudenza, πρόνοια*, prudentia, conſilium, cura, cautio. Eſt una e tribus prudentiæ partibus, quam ſic definit *Cic.* 2. *de Invent. c.* 53. Providentia eſt, per quam futurum aliquid videtur, antequam factum ſit. *Sallaſt. in Jug. c.* 7. Et bello ſtremus erat, & bonus conſilio: quorum alterum ex providentia timorem, alterum ex audacia temeritatem afferre pleumque ſolet. *Cic. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 8. Anus fatidica Stoicorum, *πρόνοια*, quam Latine licet providentiam dicere. *& lib.* 2. *c.* 22. *a med.* Talie igitur mens mundi cum ſit, ob nemqua cauſam vel prudentia, vel providentia appellari recte poſſit (Græce enim *πρόνοιαν* dicitur) hæc potiſſimum providet, & in his maxime eſt occupata, primum ut mundus quam aptiſſimus ſit ad permanendum. deinde ut nulle re egeat, maxime autem ut in eo eximia pulcritudo ſit, atque omnis ornatus. *Id. l.* 1. *de Divin. c.* 51. *ad fin.* Eſſe deos, & earure providentia mundum adminiſtrari. *Plin. in ſ. ep.* 19. *l.* 3. Cure in omnibus rebus, tum in diſponendis facultatibus plurimum tibi & uſus, & providentiæ ſuperieſt. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 29. Strepitus diſſoni, caſus incerti, neque ſeriendi, neque declinandi providentia. *Pompon. Dig. lib.* 33. *tit.* 1. *leg.* 7. *ſub ſ.* Magis eſt ut providentia filiorum ſuarum hoc feciſſe videatur. *h. e.* ut filiis ſuis provideret. ¶ Abſolute de providentia divina, h. e. ratinne qua Deus ea, quæ condidit, tuetur ac regit; ſeu de ipſo Deo, cujus conſilio huic mundo providetur, ut inconfuſus eat, & actus ſuos enplicet, ut *Seneca l.* 2. *quæſt. nat. c.* 45. loquitur, *la providenza. Id. ibid.* Vie illum (*Deum*) providentiam dicere? recte dices. *Quinctl. l.* 10. *c.* 1. *poſt med. de Ciceronc.* Dono quodam providentiæ genitus, in quo totas viras ſuas eloquentia experiratur. *Id. in proam. lib.* 6. Nullam terres deſpicere providentiam teſter? *Id. l.* 7. *c.* 2. An mundus providentia regetur. Adde *Gell. l.* 6. *c.* 1. ¶ De ſimplici præmotione, *preconoſcenza, προγνωσις*: *Senec. in ſ. ep.* 5. Multe bona noſtre nobis nocent. timoris enim tormentum memoriæ reducit, providentia anticipat.

PROVIDĔO, es, idi, iſum, 2. 2. *vedere di lontano, antivedere, provedere, προορᾶν, προνοεῖν*, porro & procul videre, ante videre, futurum aliquid videre, prævideo, præſentio. *Caſ. lib.* 7. *B. Gall. c.* 30. Plus animo providere & præſentire exiſtimabatur. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 6. Medicus morbum ingraveſcentem ratione providet, inſidias ireperator, tempeſtates guberbator. *Id. in Catin. cap.* 2. Quod ego, priuſquam loqui cœpiſti, ſenſi atque providi. *Id. Attic. l. & ep.* 1. Petitionie noſtræ hujuſmodi ratio eſt, quod adhuc conjecture provideri poſſit. *Id. pro Mur. c.* 2. *ad fin.* Eſt boni conſulis, non ſolum videre quid agatur, verum etiam providere, quid futurum ſit. *Al. leg.* prævidere. *Id. Phil.* 3. *c.* 14. *in fin.* Nobis vigilantibus, & multum in poſterum providentibus. *Plaut. Aſin.* 2. 4. 44. Non hercle te provideram. quaſo ne vitio vertas: ita iracundia obſtitit oculis. (Adde *Horat. l.* 1. *epiſt.* 7. *v.* 69.) *Lucret. l.* 4. *v.* 822. neque enim facere incipit ullam Rem quiſquem, quam mens providit, quid velit, ante. At quod providet, illius rei conſtat imago. *h. e.* antequam mens providit. ¶ Sæpe eſt prævidendo cavere, mederi, præcavere, excogitare aliquid, ne ſequatur malum, quod timetur, *febbrare, sfuggire, guardarſi, trovar modo che. Cic. Fam.* 9. *ep.* 18. *ſub fin.* Actum de te eſt, niſi provides. *Terent. Phorm.* 5. 2. 24. Proviſum eſt, ne in præſentia hæc hinc abeat. *Liv. l.* 36. *c.* 17. *a med.* Satis undique proviſum atque præcautum eſt, ne quid, &c. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 1. *a med.* Quod a nee ita præcautum atque proviſum eſt, ut, &c. *& lib.* 11. *ep.* 3. *extr.* Omnibus rebus cure & provide, ne quid ei deſit. *Plin. l.* 34. *c.* 6. *ad fin.* In ea quoque re ambitioni providebant. *Cic. Fam.* 6. *ep.* 10. *extr.* Quæ ſunt in fortuna, temporibus regentur, & conſiliis noſtris providebuntur. *Auguſtus* apud *Sueton. c.* 42. Satis proviſum a genero ſuo, perditis pluribus aquis, ne hominee fitirent. *Plin. l.* 3. *ep.* 9. Proviſum hoc legibus. *h. e.* cautum, ſancitum. *Varr. R. R. l.* 3. *c.* 10. *extr. med.* Eas cellas provident, ne habeant in ſolo humorem. *ἀναχωροῦσι*, ut illud *Virg. Æn.* 1. *v.* 577. Urbem quam ſtatuo, veſtra eſt. ¶ Pro cutare, ante comperere, *provedere*. Cic. 14. *Fam. ep.* 21. Quod opus erit, ut res tempuſque poſtulat, provideæ atque adminiſtras. *Id. l.* 2. *de nat. Deor. cap.* 22. *a med.* Providentia hæc potiſſimum providet, & in his maxime eſt occupata, ut, &c. *Plaut. Moſtell.* 2. 2. 93. Nihil me curaſſis, inquam: ego mihi providero. *Cic. in ſ. ep.* 2. *l.* 1. *Fam.* Et ut quam rectiſſime agantur omnia, mea cura, opera, diligentia, gretia provideba. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. cap.* 9. Ea, quæ ad uſum navium pertinerent, providere inſtituunt. *Id. l.* 3. *B. Civ. c.* 34. Eos de re frumentaria, ut providerent, hortatus eſt. *Id. l.* 6. *B. Gall. c.* 9. Rem frumentariam providet. *Cic. Phil.* 11. *c.* 12. Eſt autem de Brandiſio, atque Ille ora Italiæ providendum. *Caſ. in fin. l.* 6. *B. Gell.* Frumento exercitui proviſo, in Italiam proſectus eſt. ¶ Pro conſulere, proſpicere, *provedere. Cic. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 2. A diis vitæ hominum conſuli & provideri. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 10. *extr.* Ut conſulas omnibus, ut medeare incommodis hominum, provideas ſaluti. *Id. pro Cæl. c.* 9. Contra hominum potentias conditioni omnium civium providere. *Caſ. l.* 3. *B. Gell. c.* 8. Rei frumentariæ providere. *Cic.* 2. *Agrar. c.* 33. *extr.* Multum in poſterum providerunt, quod, &c. *h. e.* poſteris

conſuluerunt, poſtcritatis bono proſpexerunt. Loquitur de Capua ſervata, quæ opportuniſſimam ſe præbuit Romanæ Reipubl. lo tis bellis, quæ poſt eam devictam ſacura ſunt, ut paulo ante dixit. ¶ Quod habet *Nonius cap.* 2. *n.* 656. Providera, movere & ſerre; Critici monent legendum *provergere* & in teſtimonio *Pomonii*, quod ibi ille recitat, *provergam gradum*, non *providram*.

PROVIDUS, a, um, *antiveggente*, *previdо*, *prudente*, *cauta*, *vgilante*, providens, prudens. *Cic.* 2. *de Divin.* c. 57. Mens provida rerum futurarum. *Id. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 22. Nature conſultrix & provida utilitatum opportunitatumque omnium. *Tacit.* 4. *Ann. c.* 38. Rerum veſtrarum providus, conſans in paſiculia. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 40. Illi homines honeſtiſſimi propter iſtius inſidias parum putantur cauti providique fuiſſe. *Id.* 2. *de Legib. c.* 7. Animal hoc providum, ſagax, multiplex, acutum, memor, plenum rationis & conſilii, quem vocamus hominem. *Id.* 2. *de nat. Deor. cap.* 52. *ad fin.* Hæc omnia eſſe opera providæ ſolertiſque naturæ. *Id. in Parad. c.* 5. Orator prudens & providus. *Ovid.* 2. *Faſt.* v. 60. provida cura ducis. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 272. Pollux ſic providus ictus ſervat. *Stat. 6. Theb. v.* 769. ſed providus aſtu, Et patria vigil arte Lacon, hos rejicit ictus, Hos cavet. *Plin. l.* 2. *cp.* 10. Diſpice, oc ſit parum providum, ſperare ex aliis, quod tibi ipſe non præſtes.

PROVINCIA, æ, *f. poeſa di conquiſta*, *provincia*, *ἐπαρχία*, regio armis a Populo R. devicta, aut quomodocunque in poteſtatem redacta, & imperii ditionique ejus adjecta, & Romanis legibus ac magiſtratibus ſubjecta. Dictæ ſunt provinciæ, inquit *Paul.* ex *Feſto*, quod populus R. eas provicit, id eſt ante vicit: ſed ut *Voſſ. in Etymol.* ait *pro* hic non tam ante ſignificat, quam procul, vel ſorsit. Propriæ autem provinciæ dictæ ſunt extra Italiam. Hujuſmodi fuit illa Galliæ Narbonenſis pars, quæ interno mari alluitur, Braccata ante dicta, amne Varo ab Italia diſcreta, Alpiumque jugis: a reliqua vero Gallia, latere ſeptentrionali, montibus Gebenna & Jura: agrorum cultu, virorum morumque dignatione, amplitudine opum nulli provinciarum poſſeranda, breviterque Italia verius, quam provincia: quæ ſunt verba *Plinii c.* 4. *l.* 3. Nomen *provinciæ* huic regioni hæſit adeo, ut hodieque a Gallia *Provence*, a noſtris *Provenze* dicatur. Similiter *provincia* dicta eſt Africæ paraolim Carthagini ſubjecta, poſtquam, devictis Carthaginienſibus, earum ditionem P. Scipio in formulam redegit provinciæ, ut eſt apud *Velleij. l.* 2. *c.* 38. item Macedoniæ regnum, ſubacto Perſeo ab Æmilio Paulo, & poſtea Pſeudophilippo: quæ de re *Lio. l.* 45. *c.* 29. & *ſequentib. Flor. l.* 2. *c.* 14. & *Vellej. l.* 1. *c.* 11. item Hiſpaniæ, Bithynia, Sicilia, Sardinia, &c. V. *Manut.* de legib. R. ubi omnes Reipubl. provincias enumerat. *Salluſt. in Jug. cap.* 13. *de Adherbale Numidiæ rege*. Victus ex prælio profugit in provinciam, ac deinde Romam contendit. *b. c.* in eam Africæ partem, de qua modo eſt dictum. *Cic. Verr.* 4. *c.* 1. Omnium nationum exterarum princeps Sicilia ſe ad amicitiam fidemque populi R. applicuit: prima omnium, id quod ornamentum imperii eſt, provincia eſt appellata. *Id. Fam.* 15. *ep.* 2. Bellum a Parthis in provinciam Syriam illatum. ¶ In provinciæ formam redigere erat, leges & magiſtratus adimere devicto populo, Romanis legibus ac magiſtratui ſubjicere, & vectigalem facere. Fere itaque inſtituebatur vir conſularis, aut prætorius, qui jus diceret, & quæſtor, qui publicam pecuniam exigeret cuiuſcunque: idque fere a Senatu, qui conſulatu, aut prætura functos aut mittebat ipſe quos vellet, in quem vellet provinciam; aut comparare inter ſe, vel ſortiri jubebat, quæ cuique obveniret: eratque eorum Imperium modo annuum, modo biennii, aut triennii, aut etiam longioris temporis. Sed hæc omnia varie mutata ſunt tum libera republica, tum præcipue ſub imperatoribus. Quæ a conſulari viro regebantur provinciæ, *conſulares*, quæ a prætorio, *prætoriæ* dictæ ſunt: quæ appellatio nulli provinciæ affixa erat, ſed modo huic, modo illi tribuebatur pro conditione ejus, a quo adminiſtraretur. *Cic. pro Font.* c. 1. Provinciæ Galliæ M. Fonteius præfuit. *Id. pro Flacc. c.* 34. Provinciam Aſiam conſulari imperio obtinebat. *Id. Fam.* 2. *ep.* 15. Provinciæ aliquem præponere. *& ibid.* præficere. *& ibid.* De provincia decedere. *Id. in Piſon. c.* 21. *ſub fin.* Provinciam Lentulus, cum & auctoritate Senatus, & ſorte haberet, depoſuit. *rimaneſſi il governo.* & *Phil.* 1. *cap.* 8. Ne prætoriæ provinciæ plus quam annum, neve plus quam biennium conſulares obtinerentur. *Id. Verr.* 3. *c.* 13. Quæſtor ex ſenatusconſulto provinciam ſortitus es: obtigit tibi conſularis, ut cum conſule Cn. Carbone eſſes, eamque provinciam obtineres. *Id. Fam. l.* 5. *ep.* 3. Provinciam alicui tradere. *mutſeguare al ſucceſſore il governo.* & *ep.* 2. accipere. *& ibid.* Io provinciam cum imperio proficiſci. *& lib.* 15. *epiſt.* 4. Æquitate & continentia provinciam adminiſtrare. *& Attic. l.* 5. *ep.* 2. *& 21.* prorogare. *prolungare il governo.* & *lib.* 3. *ep.* 24. ornare. V. *Orno*. ¶ Translate eſt quodlibet negotium, munus, opus, partes, *faccenda*, *negozio*, *luogo*, *impiego*, *impegno*. *Plaut. Capt.* 3. 1. 14. Ipſi obſonant: quæ paraſitorum ante erat provincia. *Terent. Phorm.* 1. 2. 21. Abeuntes hinc ſenes me filiis relinquunt quaſi magiſtrum. *Do.* O Geta, provinciam cepiſti duram! *Cic. pro Sull. c.* 28. *in fin.* Illam ſibi officioſam provinciam depoſcat, ut cum prima luce conſulem ſalutatum veniret, me in meo lectulo trucidaret. *Id. pro Cal. c.* 26. Qui eam provinciam ſuſceperint, ut in balneas coatnuderantur. *Plaut. Caſ.* 2. 1. *v.* 15. Abi rus: abi dierectus in tuam provinciam. *Id. Mil.* 4. 4. 23. Hanc tibi impero provinciam, militem lepide ludificarier. *Id. Pſeud.* 1. 2. 35. Heri ante *diem* eram omnibus, dederamque eas provincias. (Verba ſunt heri ad ſervos.) *& verſ.* 25. Te cum ſecuri caudicali præficiu provinciæ. ¶ Hoc ſenſu intelligenda ſunt illa: *Liv. l.* 2. *c.* 40. *extr.* Conſules T. Siciniac & C. Aquilius. Sicinio Volſci, Aquilio Hernici (nam hi quoque in armis erant) provincia evenit. *Id.* 4. 26. *c.* 22. Cum ambo conſules Apuliam provinciam haberent. Adde *cap.* 28. & *lib.* 33. 1. 43. quib. locis negotium & munus ſignificatur belli admiſtrandi. ¶ Quæ habet vet. *Scholiaſt. Lucani* ad *l.* 1. *v.* 338. meræ nugæ ſunt, & pura puta mendacia.

PROVINCIALIS, le, *di provincia*, ad provinciam pertinens. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 15. Mihi caſus urbanam adminiſtrationem, tibi provincialem dedit. *& cap.* 7. Provincialis ſcientia. *b.* 2. provinciæ ragendæ. *Id. Fam.* 2. *ep.* 7. Provincialis moleſtia. *b. c.* quæ oritur ea adminiſtratione provinciæ. *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 2. *circa med.* Adiutus ad ea minime provinciales. nihil per cubiculerium. *b.* 1. difficiles, qualea eſſe ſolent ad eos, qui provinciis præſunt. *Id. pro Sext. c.* 3. Provincialis abſtinentia. *& cap.* 5. integritas. *b. c.* in tractandis rebus hominum provincialium. *Id. poſt redit. in Sen. c.* 14. *a med.* Provincialia ornamenta & commoda. *b. c.* quæ ſunt magiſtratus provinciam regentis. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 7. Præfidia in Ruthenis provincialibus, Toloſatibus, circumque Narbonem conſtituit. *b.* 2. qui in provincia Romana Galliæ Narbonenſis erant. *Suet. in Caſ. c.* 51. Provincialia matrimonia. *b. c.* inita cum feminis provinciarum. *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 89. Provinciale bellum. *Id. in Agric. c.* 4. Provincialis parcimonia. *b. c.* quæ in provinciis ſervari conſuevit: cui opponitur loans urbanus. *Id.* 4. *Ann. c.* 20. *extr.* Provincialia crimina. *b. c.* quæ in provinciis admittuntur. *Plin. l.* 8. *c.* 37. *extr.* Provinciales querimoniæ. *b. c.* Provincialium. *& lib.* 36. *cap.* 15. a *med.* lapinæ. *b. c.* de bonis Provincialium actæ. ¶ Provinciales, *ἐπαρχιῶται*, *provinciali*, qui ſunt in provinciis Romano imperio ſubjectis. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 5. Poſſunt multi eſſe provinciales viri boni. *Suetou. in Calig. c.* 39. Competerat provincialem locupletem ducenta HS. numeraſſe. *Ulpian. Dig. lib. ult. tit. penult. leg.* 190. Provinciales, eos accipere debemus, qui in provincia domicilium habent, non eos, qui ex provincia oriundi ſunt. ¶ Præcipue ita dicti fuet raliqui Italiæ populi præter Romanos, Latinos, & Iralicos, qui habitabant inter ſinum Adriaticum, Rubiconem fl. a mari ſupero; Arnum a mari infero, Varam ab Alpibus Liguſtinis, Formionem a Carnicis. Hi *fuere* Ligures, Galli (io quibus Boii, Inſubres, & Cenomani recenſentur) Veneti, Carni. Cauſa appellationis eſt, quia more Provinciarum regebantur. Hinc *Columella l.* 3. *c.* 3. *ed fin.* Si modo non Provincialis, ſed Italicus ager eſt. *Plin. l.* 9. *ep.* 23. Italicus es, an Provincialis? *Suetou. in Veſpaſ.* c. 9. Submotis indigniſſimis, & honeſtiſſimo quoque Italicorum, ac Provincialium allecto.

PROVINCIATIM, adverb. *κατ' ἐπαρχίας*, per ſingulas provincias. *Suetou. in Aug. c.* 49. Ex militaribus copiis legiones & auxilia proviaciatim diſtribuit.

PROVINDEMIA, æ, *f. προτρυγητὸς*, *προτρυγητία*, ſtella luciditſima ſupet dextrum humerum Virginis. *Vitruv. l.* 9. *c.* 6. & *Hygin. l.* 3. *Poet. aſtronom. cap.* 24.

PROVISIO, onis, *f. previſione*, *antivedimento*, *πρόγνωσις*, *πρόληψις*, actus providendi, præſenſio, cautio. *Cic. de Amic. c.* 21. Omnium horum vitiorum atque incommodorum una cautio eſt, atque una proviſio, ut ne nimia cito diligere incipiamus. *Id. in Partit. c.* 20. Proviſio poſteri temporis. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 14. Multum poteſt proviſio animi ad minuendum doloram. *Id.* 1. *in Otat. c.* 36. *a med.* Vitioſum genus, & longa animi proviſione fugiendum. *Trebell. Poll. in* XXX. *Tyranu. n.* 17. In expeditionibus clarus, in proviſione annonaria ſingularis. *provviſione*, *provvedimento*. *& Valerian. in quadam epiſt. ibid.* Nec eſt ulla alia proviſio melior, quam ut in ſuis locis erogentur, quæ naſcuntur, ac aut vehiculis, aut ſumptibus rempubl. gravent.

PROVISO, is, ſi, ſum, a. 3. *πρὸς τὸ ἰδεῖν προσέχειν*, video, vel ad videndum eo, & procedo. *Terent. Andr.* 5. 5. 1. Proviſo, quid agat Pamphilus. *Id. Eun.* 3. 1. 4. Hinc proviſo, ut, ubi tampac fiet, deducam. *ſtà qui a vedere.* & *Adelph.* 5. 6. 1. Hera, ego hinc ad hos proviſam, quam mox virginem arceſſiat. Ubi *Donat.* Proviſo, duas res ſignificat, procedo, & video. *Plaut. Stich.* 5. 1. 2. Si quem hominem exſpectant, eum ſolent proviſere: qui hercle illa cauſa nihil negvus venit. *andargli incontro*.

PROVISOR, oris, m. *antivedituro*, qui providet, & ante cognoſcit, atque adeo aut cavet, aut adſciſcit & comparat. *Horat. de morib. juven. do or. Poet. v.* 164. Utiliam tardus proviſor, prodigus æris.

PROVISUS, us, m. idem ac proviſio. *Tacit. l.* 2. *Hiſt. c.* 5. Diſpoſitu proviſuque civilium rerum peritus. *Id.* 1. *Ann. c.* 27. Proviſu periculi. *Id. Ann.* 15. *c.* fl. Nullo tei frumentariæ proviſu. *Id. Ann.* 12. *c.* 6. Quod proviſu deum vidua jungeretur Principi. *b. c.* providentia. Extra hunc ablat. caſum ne facile uſurpaveris, antequam exemple reperias.

PROVISUS, a, um, *provveduto*, *proviſto*, *antivedato*, *προνοημένος*, prævifus, præcognitus. *Cic. Tuſcul.* 3. *c.* 22. Et maris ſubita tempeſtas, quam ante proviſa, terret navigantes vehementius. *Plaut. Capt.* 3. 4. 110. Quin exploratum dico, & proviſum hoc tibi. *Cic.* 3. *Verr.* 1. 6. Ratio explorata atque proviſa. ¶ Item prævidendo paratus, collectus, comparatus, *provveduto*, *proviſto*, *preparato*. *Caſ. in fin. lib.* 6. *B. Gall.* Frumento exercitui proviſo, in Italiam profectus eſt. *Colum. l.* 9. *c.* fl. Atque hæc de pabulationibus, domicilits, &c. quibus proviſis, ſequitur, ac, &c. *Tacit.* 12. *Ann. c.* 5. & *lib.* 15. *c.* 4. Inerant milites, & proviſi ante commeatus. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 109. Sit bona librorum, & proviſæ frugis in annum Copia. *Id. de ar. Poet. v.* 311. Verbaque proviſum rem non invita ſequentur. ¶ *Proviſo* ablativus abſolute poſitus, re anta proviſa. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 39. Crebra hinc prælia, ac cuique ſors, aut virtus; temere, proviſo; ob iram, ob prædam.

PRO-

PROVIVO, is, ai, ctum, n. 3. *prolongare le vite*, ultarius, vel amplius vivo, vitam protraho. *Tacit. l. 6. Ann. c. 25.* Quam interfecto Sejano ſpe ſuſtentatam provixiſſe reor.

PROVOCABILIS, le, qui provocari poteſt. *Cal. Aurel. Acut. l. 3. c. 22.* Provocabiles liquidorum fluxionibus motus.

PROVOCABULUM, i, n. pare orationis, quæ pro vocabulo ponitur, ut *pronomen*, quod pro nomine proprio. *Varr. l. 7. de L. L. c. 23.* Appellandi partes ſunt quatuor: e quels dicta a quibuſdam provocabula, quæ ſunt ut *quiſque*: vocabula, ut *ſcutum, gladius*: nomina, ut *Romulus, Remus*: pronomina, ut *hic, hæc*.

PROVOCATIO, onis, ſ. *diſidio, ſfidamento, ἔπιδειξις, πρόκλησις*, actus provocandi, ſeu laceſſendi, invitatio ad certamen. *Velleſ. l. 2. c. 12.* Ex provocatione hoſtem interemit. *Plin. l. 7. c. 20.* Hoſtem ab eo ea provocatione dimicantem, inermi dextera, uno digiti ſuppentum. *& cap. 28.* Oſtes en provocationc victor. *Id. l. 33. c. 2.* Sortiri contra provocationem. *b. c.* quie dimicatum prodire debeat contra proeocantem. ¶ Item ſæpius appellatio, *appellagione, appella, iguare*, cum ab uno ad alium judicem appellamus: præſertim cum de effugienda pœna agitur. Romæ ſub regibus nulla provocatio fuit. Ite exactis, eorumque loco conſtitutis conſulibus, lxtuna eſt, ut ab hie provocatio eſſet ad populum, ne regiam poteſtatem per omnia ſibi vindicaſſe viderentur. Ea ſublata per Decemuiros, rurſus poſt eorum abdicationem, reſtituta eſt, ut *Liv.* docet *lib. 3. c. 55.* Fuerunt tamen ſub libera republica Dictatores, adverſus quos nulle provocatio erat: & poſt C. Cæſarem Imperatores, quos penes ſummum jus populi fuit. *Liv. loc. cit.* eam vocat unicum præſidium libertatis. *Cic. 2. de Orat. c. 48.* Nequs provocationem, patronam illam civitatis, ac vindicem libertatis, populo R. *dari* ſoc nobilium diſſenſione potuiſſe. *Id. 2. Agrar. c. 23.* Gentium omnium datur cogoitio ſua conſilio, pœna ſine provocatione, animadverſio ſine auxilio. *Id. l. 3. de legib. c. 3.* Ad populum provocatio eſto. *& mox.* Militiæ ab eo, qui imperabit, provocatio eſto. *Flor. l. 1. c. 9.* Dare populo jus provocationis adverſus conſules. *Liv. l. 1. cap. 26.* Si a Duumviris provocarit, provocatione certato. *& mox.* Tum Horatius, provoco, inquit. Ita de provocatiooe certatum ad populum eſt. *Id. l. 8. c. 33.* Provocationi cedere. *Macſtm. Dig. lib. 49. tit. 1. leg. 28.* Provocationem interponere. *Liv. l. 3. c. 56. extr.* Appellatio, provocatioque adverſus injuriam magiſtratuum. Differunt hæ vi & ſignificatione: re ſunt idem. *Appellatio* eſt nuncupatio judicie alterius, ad quem transferri judicium petimus: *provocatio*, adverſariorum evocatio ad alium judicem. V. *Provoco* in fi.

PROVOCATITIUS, a, um, qui evocari, ſeu extra vocari poteſt. *Tertull. l. 2. adverſ. Marcion. c. 3.* Bonitas Dei, apparituri boni negotiatrix, non utique repentina, nec obventitiæ bonitatis, nec provocatitiæ nominatione.

PROVOCATIVUS, a, um, provocatitiue. *Tertull. de anim. c. 37. extr.* Animæ cremata non ſubſtantiva, ſed provocativa. *b. c.* evocata, elicita.

PROVOCATOR, oris, m. *ſfidatore, provocatore, ἐπιδεικτής*, qui provocat ad certamen. *Juſtin. c. ult. l. 10.* Cum adverſus provocatorem proceſſiſſet. *& cap. ult. lib. 33.* Adverſus provocatores ſæpe pugnavit. *Gell. l. 9. c. 13.* Infolens provocator. Adde *Epit. Liv. lib. 48. a med.* ¶ genus gladiatorum, qui adverſarium primi laceſſendo provocabant. Cum Samnitibus componit Cic. *pro Sext. c. 64. a med.* Cum en ergaſtulis emptos nominibus gladiatoriis ornarit, & ſortito xlios Samnitee, alios provocatores fecerit.

PROVOCATORIUS, a, um, πρόκλητικός, ἐπιδεικτικός, ad provocandum pertinens. *Gell. l. 2. c. 12. de L. Sitcio Demente.* Populi militaria dona habuit multijuga: in his provocatoria pleraque. *b. c.* ob cæſum en provocatione hoſtem. Oſtiee eum en provocatione victorem fuiſſe, tradit *Plin. l. 7. c. 28.*

PROVOCATRIX, icis, ſ. *provocatrice*, quæ provocat & laceſſit. *Lactant. l. 6. c. 18. circa med.* Provocatrix improbitas.

PROVOCATUS, a, um, *invitato, provocato, ſfidato, προκληθείς, πρόκλητος*, invitatus, laceſſitus. *Cic. Fam. 2. epiſt. 7.* Qui mecum ſæpiſſime, non ſolum a me provocatus, ſed etiam ſua ſponte, de te communicare ſolet. *Id. 1. de Fin. cap. 3.* Provocatus gratiſſimo mihi libro, quem ad me de virtute miſiſti. *Id. lib. 1. Offic. c. 15. & Amicn. ad eum poſt epiſt. 13. l. 14. ad Attic.* Provocatus beneficin. *Cic. pro leg. Manil. c. 6.* Provocatus injuriis. *Caſ. lib. 1. B. Civ. c. 74.* His provocati ſermonibus, fidem ab imperatore petunt. *Liv. l. 8. c. 7.* Provocatus equeſtria hæc ſpolia capta ex hoſte cæſo porta. *Juſtin. ſub fin. l. 34.* Ut crudelitate patris provocatus, occupet inſidias. *Id. l. 5. c. 4. a med.* Excuſantes, intum provocatumque feciſſe. *Tacit. 3. Hiſt. c. 24.* Minis & verbie provocati. *& lib. 4. c. 17.* Provocause bello Auguſtus. *Id. Ann. 14. c. 49.* injuria. *Plaut. Epid. 5. c. extr.* pedibus. *b. c.* ad curſuram. ¶ *Plin. ſub fin. ep. 9. l. 7.* Qui ſint hi, adeo notum provocatumque eſt, ut demonſtratione non egeat. *b. c.* compertum eſploretumque. nam cauſa provocatæ & ſæpius xdtæ melius intelliguntur: vel apertum, & quaſi foree vocatum elicitumque. nam *provocare* elieere eſt. Verum omnis difficultas tollitur, ſi legas *probatumque*, quod facit en MSS. *Contius*.

PROVOCO, as, avi, atum, a. 1. *chiamar fuori, προκαλέω*, foree voco, evoco, accio, elicio. *Plaut. Pſead. 1. 2. 43.* Herus ſi tnue domi eſt, quin provocas? *Id. Mil. 4. 3. 28.* Tu hic ante ædes interim ſpeculare, ut ubi illæc proleat, me provoces. *Phædr. l. 4. fab. 24. v. 25.* cuidam ſervulo Mandant, ut ad ſe provocet Simonidem. *Plaut. Bacch. 3. 3. 40.* Provocatur pædneogus: eho ſenex mioimi pretii, ne xttigas puerum iſta cauſa. ¶ Translate *Colum. l. 3. c. 25. a med.* Vinacea permixta ſterçori depoſitis ſemini-

bus in ſerobem provocant & eliciunt novae redicula. ¶ Sæpiſſime eſt ad certandum invitare, laceſſere, tentare, excitare, *incitare, provocare, cenere, ſfidare, excitare*: tum in bonam, tum in malam partem. *Plaut. Curcul. 2. 3. 75.* Talos poſcit ſibi in manum: provocat me in aleam, ut ego ludam. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 10. ante med.* Provocare aliquem teſſeris. *Terent. Eun. 3. 1. 52.* Pamphilam cantatum provocemus. *Id. Adelph. 5. 4. 23.* Experiamur, quid ego poſſiem blande dicere, aut benigne facere, quando eo provocat. *Cic. ad Brut. ep 1.* Reſpondere in amore tis, a quibus provocere. *Id. 4. Tuſcul. 1. 22.* Provocare aliquem ad pugnam. *Virg. 3. Georg. v. 193. de equo*, eurſibus auras provocet. ¶ Provocare ſpontione. V. *Sponſio*. ¶ Translate *Plin. l. 2. ep. 7.* Tanta ei ſanctitas, gravitas, auctoritas etiam, ut poſſet heroa illos provocare virtute. *Quintil. l. 10. c. 1. a med.* Elegia Græcos quoque provocamus. *In quodam* S. C. apud *Plin. l. 8. ep. 6. a med.* Exemplo ſtudium honeſtæ æmulationis provocare. *Id. l. 10. ep. 7.* Bonum conſcieptiam civium ad uſum indulgentia Principis provocare & attollere. *Tacit. 5. Hiſt. c. 1.* Comitate & alloquiis officia provocans. *Suet. in Calig. c. 27. & in Claud. c. 21.* Omni comitate ad hilaritatem & jocum provocare. *Id. in Aug. c. 74.* ad communionem ſermonie. *Plin. in Panag. c. 49.* Sermoave provocare & reddere. *& cap. 52.* Immenſum latue Circi templarum pulcritudinem provocat. *Plin. ether l. 35. c. 10. a med.* Pinxit & heros nudum: eaque pictura naturam ipſam provocavit. *Id. l. 16. c. 8.* Omnes tamen hae ejue (*cohortis*) dotee ilea ſolo peovocat cocco. ¶ Cum infinito *Id. l. 9. c. 27. ad fin.* Apicius a jecore mullorum alecem excogitere provocavit. ¶ Pro irritare, *irritare, flagitare. Plin. in præam. l. 29. a med.* Tot modis provocare mortem. *Id. l. 6. c. 33.* Inermes, & pacata audacia fortunam provocantes hominee. *Tacit. 2. Hiſt. c. 61.* Provocare arma Romana auſue eſt. *Lucan. l. 4. v. 725.* iratas aſpidas. *Cic. Phil. 2. c. 18. extr.* Provocare aliquem maledictie. *Velleſ. l. 2. cap. 108.* injuria. *Plin. in Panag. c. 16. & Tacit. de Germ. c. 35.* Provneare bellum. *Eumen. in Panag. ad Conſtant. c. 7.* odium. ¶ Pro extorquere, impetrare, obtinere, elicere, *cavare, estuere. Horat. in fin. epiſt 2.* Provocare quippiam ab aliquo. ¶ Eſt etiam vocare accuſatorem ſuum ad alium judicem, *appellarſi, sicorrere*. V. dicta in *Provocatio*. Cic. 1. *Phil. c. 9.* Ut de majeſtate damnati ad populum provocent. *Liv. l. 1. c. 26. & lib. 3. c. 56.* Arreptus a viatore, provoco, inquit. *Id. l. 1. c. 26.* Si a Duumvicie provocarit, provocatione certato. *Papinianus Dig. lib. 26. tit. 7. leg. 38. & Macſtm. lib. 48. tit. 2. leg. 18.* Provocare adverſus ſententiam. ¶ Cum accuſativo *Liv. l. 3. c. 56. a med.* Ait, ſe provocare populum. *Ai. vellius leg. ad populum. Ulpian. Dig. lib. 28. tit. ult. leg. 6.* Si nulli ſint debitores, aut judicem provocent. *Id. lib. 49. tit. 2. leg. 1.* Si præfectus urbi judicem dederit, vel prætorio, ipſe erit provocandus, qui eum judicem dederit. ¶ *Provocare*, & *appellare* re idem ſunt: ſed proprie *provocare* ad adverſarium, ſeu accuſatorem refertur, qui evocatur ad alium judicem: *appellare* reſpicit ipſum judicem, quem nuncupamus invocamuſque, ut opem ferat, & iterum judicet. *Liv. l. 8. c. 33.* Tribunos plebis appello, & provoco ad populum. *Veler. Max. l. 8. c. 1. n. 1.* Horatius a Tullo damnatus, ad populum provocato judicio, abſolutus eſt. ¶ *Provocare in integrum*, revocare. *Brut. ad Cicer. ep. 16. a med.* De Cæſare vero quod fieri potuit ac debuit, tranſactum eſt, neque jam provocari in integrum poteſt. Al. leg. *revocari*: ſed acutram lectionem habuerim pro genuina, inquit *Gener.* ¶ *Provocatus eſt*, provocavit, ut *punitus eſt*, punivit; *multatus eſt*, multavit, &c. *Flor. l. 2. c. 17.* Cum rex ſuiſſet provocatus. Al. aliter leg.

PROVOLO, as, avi, atum, n. 1. *volar fuori, a innanzi*, e *oltre*, e *lungi, ἐκπέτομαι*, ante, aut ultra, aut longe volando feror. *Plin. l. 10. c. 58. de columbis.* Inter pullos ſæpe ova iovenimntur, & alii provolant, alii erumpunt. *Id. l. 11. c. 18. de epib.* Rubetæ veniunt ultro, adrepentefque foribus per eas ſuffiant: ad hoc provolant. confeſtimque abripiuntur. ¶ Translate eſt celeriter procurrere, ferri. *Lucret. l. 6. v. 492.* Tantus diſſidio nubis, ventique procella Mittitur, arcdenti ſonitus cum provolat ictu. *Plin. l. 11. c. 31.* Indi furantue aurum æſtivo fervore, conditis propter vaporem in cuniculos formicis: quæ tamen odore follicitatæ provolant, erebroque lacerant. *Liv. in fin. c 46. l. 2. & ſub fin. cap. 62. l. 3.* In primum infeſtie haſtis provolant duo Fabii. *b. c.* ad primam aciem procurrunt. Eodem modo locutus eſt *ibid. c. 20. & lib. 10. c. 14.* ſuccedere in primum, dixit. Sic *l. 1. c. 12.* Ipſe ad primores Romulus provolat. *Ovid. 6. Faſt. v. 443.* Provolat in medium, & magna, ſuccurite, voce, Non eſt auxilium fiere, Metellus ait. *Al. leg.* prævolat; *alii* pervolat. *Claud. Quadriger.* apud *Gell. l. 2. c. 19.* Eorum parentes eum propinquis capitlo paſſo in viam provolarunt. *Caſ. l. 2. B. Gall. c. 19. a med.* Subito omnibus copiie provolaverunt, impetumque in noſtros equites fecerunt. ¶ Ab *Afran. in Divin. Verr. c. 15.* tabulata promioentia extre parietem, *provolantia* dicuntur. Ejus verbu ſunt: Menius eum domum ſuam venderet Catoni & Flacco cenſoribus, ut ibi baſilica ædificaretur, enceperat jus ſibi unius columnæ, ſopra quam tectum projceret ee provolantibus tabulatis.

PROVOLVO, is, olvi, lutum, a. 3. *voltolare, rivoltare, far cader voltoloni, προκυλίω*, porro volvo, volvendo protrudo, rurſus facio, devolvo. *Terent. Andr. 4. 4. 37.* Niſi puerum tollis, jam ego hunc in mediam viam provolvam, teque ibidem pervolvam in luto. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 42.* Cupas ſevo, pica, ſandulis complent: eas ardentes in opera provolvunt. *Tacit. 4. Ann. c. 51. & lib. 2. Hiſt. c. 22. & lib. 3. c. 27.* Miles contra deturbare telis, pellere umbonibus, congeſtas lapidum moles provolvere. *Virg. 12. Æn. v.*

555. caput detorbat terræ, truncumque tepentem Provolvens, super hæc inimico præfore fatur. *Ovid. Met.* 8. v. 585. *di æquor tumidi.* Cumque loco Nymphas, *&c.* In freta provolvi. *Id. in Halieut.* v. 57. Fœdus Lucanis provolvitur urſus ab antris. *Virg.* 12. *Æn.* v. 532. hunc lore & juga ſubter Provolvere rotæ. *Lucret. l.* 6. v. 551. ubi in magnas aquæ vallaſque lacunas Glyba vetuſtate e terra provolvitur ingens. *Tacit.* 1. *Hiſt.* 1. 41. Trepidatione ferentium Galbe projectus e ſella, ac provolutus eſt. ¶ De iis, qui adoraturi procumbunt, & ſi proſternunt, *Liv. l.* 6. 1. 3. Cui cum ſe meſta turba ad pedes provolviſſet, &c. *Id. l.* 34. *c.* 11. Flentes ad genua conſulis provolvantur. *Tacit.* 11. *Ann. c.* 30. Calpurnia Cæſaris genibus provoluta, exclamat. ¶ Translate *Id.* 14. *Ann. c. e.* Uſque ad libita Pallantis provolutæ. *obſeſſo eſt, convitiaſ ad ogni piacere.* & *Ann.* 6. *c.* 17. Copiam vendendi fecuta vilitate, quanto quis obærtior, ægrius diſtrahebant: multique fortunis provolvebantur. *redevano in roviſcio; fallivano.* Sic everti bonis, *Cic. pro Flacc. c.* 5. devolutæ fortunæ, *Apul. in Apolog.*

PROVOLŌTUS, a, um, *volcolato, cadato volcoloni*, particip. a *provolvo*. Tuteſis eſt in illo *Lucret. l.* 6. v. 1162. Multa ſiti proſtrata viam per, proque voluta Corpora, ſilanos ad aquarum ſtrata jacebant. *Juſtin. l.* 11. *c.* 9. & *Tacit.* 12. *Ann. c.* 18. Genibus ejus provolutus. *proſtrato.* & *Curt. l.* 3. *c.* 12. Mater & conjux provolutæ ad pedes orare cœperunt, ut, *&c.* ¶ Translata *Gell. l.* 1. *c.* 26. Provolutus, effuſuſque in iram.

PROVŌMO, is, ui, itum, 3. avomo, remitto. *Lucret. l.* 6. v. 446. Turbinis immanem vim provomit, atque procellæ.

PROURGĔO. V. in fin. *ū Provideo.*

PROUT, adverb. *facendo che, conforme, per quanto, ſecondo, ſiccome*, ſicut, perinde ut, quemadmodum. *Cic.* 4. *Verr. c.* 34. Prout Themiſtani hominis facultates ferebant. *Id. Attic. l.* 11. *ep.* 6. *extr.* Tuas litteras, prout res poſtulat, exſpectn. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 61. *in fin.* Pmat cujuſque eorum aut natura, aut ſtudium ferebet. *Pompej.* apud *Auſtor. de B. Hiſpan.* 1. 26. Etſi, prout noſtræ felicitas, ex ſententia adverſarios adhuc propulſos habemus. *Liv. l.* 38. *c.* 40. *ſub fin.* Prout lacus inquus, æquuſque his aut illis; prout animus pugnantium eſt, prout numerus, varia pugnæ fortuna eſt. Adde *lib.* 3. *c.* 57. *a med.* & *Nepot. in Attic. c.* 1. ¶ Sequente *im. Plin. l.* 5. *c.* 9. Prout in Mauritania nives imbreſve fatiaverint, ita Nilum increſcere. *Id. l.* 18. *c.* 2. Prout quæque accepta ſint, ita valere. ¶ Poetæ ſynæreſim faciunt. *Horat. l.* 2. *ſer.* 6. *v.* 67. prout cuique libido eſt. *Al. leg.* cum ut, *Bentleio* probante. *Ovid. Heroid. ep. ult. v.* 217. Sed tamen aſpicere vellem, prout ipſe rogabis. *Burmanno* videtur lectio vix tolerabilis: nihil tamen murat.

PROVULGĀTUS, a, um, nom. particip. *divulgato. Sueton. in Ner.* 1. 36 Duabus conjurationibus provulgatis. Al. leg. *promulgatis*, al. *pervulgatis.*

PROVULGO, as, avi, atum, a. 1. *divulgare*, pervulgo. *Apul. in Apolog.* Provulgari res litteras. *Al. leg.* promulgari. *Sidon. l.* 9. *ep.* 11. Thematis inauditi operam provulgat. Adde *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 21. & *Sulpic. Sever. l.* 2. *ſacr. hiſtor. c.* 5.

PROX, boue vox, velut quidam putant, ſignificare videtur, ut ait Labeo de jure Pontificio libro nudecimo. *Feſtus.* Sunt qui *Plauto* tribuunt *Pſeud.* 5. 1. 33. ſed al. *pax* reponunt.

PROXENĒTA, æ, m. *μεσίτης, ſenſale, μνηστεντὴς*, conciliator, interpres duorum inter ſe ſtipulantium, aut ſpondentium, aliumve quemvis contractum, conventamque ineuntium: a voce Græca allata. *Martial. l.* 10. *epigr.* 3. Quæ ſulphurato nolit empta ramento Vatiniorum proxeneta frequentium. *Senec. ep.* 119. *Ea* alienum facias oportet, ſed nolo, per interceſſorem mutueris; nolo, proxenetæ nomen tuum jactent. Adde *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 14. *qui* de Proxenetis *inſcribitur.*

PROXENETĬCUM, i, n. merces, quæ proxenetæ datur. *Ulpian. lib.* 50. *Dig. tit.* 14. *leg.* 1. Proxenetica jure licito petuntur. *& leg.* 3. De proxenetico (quamquam eſt fordidum) ſolent præſides cognoſcere.

PROXIMĀTUS, us, m. dignitas ejus, qui in ſacris Palatii ſcriniis militans proximus erat Magiſtro libellorum. *Iorpp. Arcad. & Honor. lib.* 6. *Cod. Theodoſ. tit.* 26. *qui* de proximis comitib. diſpoſitionum *inſcribitur, leg.* 11. & 17.

PROXIME, & Prexome, *vicinſſimamente, vicin vicino*, ἐγγύτατα, valde prope: ſuperlat. a *prope. Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 72. *extr.* Quam proxime poteſt hoſtium caſtris caſtra communit. *Auct. B. Hiſpan.* 1. 25. Uſque eo ut eadem proxime a vallo ſecerint. *Plin. l.* 5. *c.* 26. A Sure proxime eſt Philiſcum oppidum Parthorum. *Colum. l.* 1. *c.* 6. *ante med.* Omnes tamen quam proxime alter ab altero debent habitare. *Salluſt. in Jug. c.* 82. Proxume Hiſpaniam Mauris ſunt. *Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 5. *ad fin.* Exercitum habere quam proxime hoſtem. *Id. Fam.* 11. *ep.* 21. *a med.* Mi huic tuæ virtuti proxime accedere. ¶ Translate eſt ſimillime, ferme. *Liv. l.* 24. 1. 48. Regi pedites conſcripſit, ordinatoſque proxime morem Romanum inſtruendo & decurrendo ſigna ſequi, & ſervare ordines docuit. *& lib.* 30. *c.* 10. *circa med.* Erat res minime certamini navali ſimilis, proxime ſpeciem muros oppugnantium navium. ¶ *Proxime atque*, ſimiliter atque. *Cic. Fam.* 9. *ep.* 13. Non poſſam ego non aut proxime atque ille, aut etiam æque laborare. ¶ Pro apte, & ad rem maxime convenienter, *Quintil. l.* 6. 1. *e. circa med.* Et ut proxime utriuſque differentiam ſignem, illud (ϑῶ) Comœdiæ, hoc (ϖάϑω) Tragœdiæ ſimile. ¶ Refertur item ad tempus præteritum, ſed quod modo fuit, aut poſtremo factum eſt, *proſſimamente, ultimamente, di freſco. Caſ. in fin. l.* 3. *B. Gall.* Civitates, quæ proxime bellum fecerant. *Cic. Fam.* 6. *ep.* 10. Itaque & Poſtumuleio, & Seſtio, & ſæpiſſime Attico noſtro, proximeque Theudæ liberto tuo totum me patefeci. *Id. in Pariſit. c. penult.* Quæ paulo ante præcepta dedimus ambigui, quæque proxime ſententiæ & ſcripti. *pur ora, teſté.* ¶ Et ad tempus mox futurum. *Plin. l.* 5. *ep.* 7. Velim ergo, cum proxime judices contrahentur, quid ſit juris, indices. ¶ Et ad ordinem temporis. *Cæſ. l.* 3. *c.* 2. *a med.* Proximeque abſtinentiam ſumendus eſt cibus exiguus. *Pallad. in Aug.* tit. 8. *a med.* Proxime ſolis occaſum. ¶ Item ad ordinem rerum. *Cic.* 2. *Offic. c.* 3. *a med.* Proximi autem, & ſecundum deos, homines hominibus maxime utiles eſſe poſſunt. *Velles l.* 1. *c.* 124. *in fin.* Quo tempore mihi fratrique meo, candidatis Cæſaris, proxima a nobiliſſimis ac facerdotibus viris, deſtinari prætoribus contigit. *Plin. l.* & *cap.* 10. *de murdo.* In noſtro orbe proxime laudatur Syriacum, mox Gallicum, tertio loco Creticum. *b. c.* ſtatim poſt Indicum. *Id. l.* 16. *c.* 40. A prædictis motus proxime laudatur. *Id. l.* 34. *c.* 14. Proxime indicari debent untralia ferri. ¶ & qualitatis ac virtutis. *Plin. l.* 23. *c.* 8. *ſub fin.* Proxima valent cetera lauri genera. *Id. l.* 25. *c.* 8. *a med* Quidquid in Creta naſcitur, infinito præſtare ceteris ejuſdem generis nitho genitis: proxime quod in Parnaſſo. *Id. l.* 23. *c.* 4. Utiliſſimum eſſe omphacium: proxima viride. ¶ Comparativum *proximus* eſt *Minuc. Felic. in Octav. c.* 19. Quid Mantuanus Mare? nonne aperrius, proximius, verius? *h.* 1. congruentius, & magis ad veritatem accedendo. Al. leg. *proximius veris.* Adduot *Manil. l.* 3. v. 512. ſed ibi lectio varietat.

PROXIMĪTAS, atis, f. *vicinanza*, ἐγγύτης, vicinitas. *Vitruv. l.* 2. *c.* 9. *ante med.* Quæ pars eſt proxima terræ, per radices ſuccipiens ex proximitate humorem enodis efficitur. *Ovid. de nuce*, v. 56. Meque ream nimiæ proximitatis agi. ¶ Translata eſt ſimilitudo, *ſomiglianza. Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 661. Dic habilem, quacumque brevis; quæ ingrida, plenam: Et lateat vitium proximitate boni. ¶ Item propinquitas ſanguinis, cognatio, *parentela ſtretta. Quintil. l.* 3. *c.* 6. *ad fin.* Cum hic teſtamento, illa proximitate nitatur. *Ovid.* 10. *Met. v.* 339. ipſaque damno Eſt mihi proximitas.

PROXIMO, as, n. e. *eſſer vicino, approſſimarſi, avvicinarſi*, ἐγγίζω, proximus fum, appropinquo. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 44. Capiti autem Equi proximat Aquarii dextra, totuſque deinceps Aquarius. *Solin. c.* 48. (*al.* 62.) Proximat ii Margiana regio. *Apul. ſub fin. l.* 2. Dum in vicum proximamus. *& lib.* 11. Paularim progreſſi, jam ripam maris proximamus. *& lib.* 6. Sacratis foribus proximat. *& lib.* 5. Luce proximante.

PROXIMO, adverb. idem ac proxime. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 17. Proximo 2. d. VI. Cal. Octobr. exercitum Britannia reportabam. *Al. leg.* proxime. *Id. de Senect. c.* 7. Tum ſenex dicitur eum fabulam, quam in manibus habebat, & proxime ſcripſerat, recitaſſe. *& cap.* 15. Et mihi ad ſapientis vitam proximo videntur accedere. Ita leg. utroque loco *Cherif. l.* 2. *pag.* 191. *Putſc.* Alii *proxime.*

PROXIMUS, & Proxumus, a, um, *vicin vicino, vicinſſimo, proſſimo, ἐγγύτατος*, valde vicinus, maxime propinquus. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. l.* 1. *c.* Se in proxima oppida recipiebant. *& lib.* 1. *c.* 1. Belgæ proximi ſunt Germanis. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 20. Huic proximum inferiorem orbem tenet *περίοικος. Horat. l.* 1. *ſat.* 5. v. 45. Proxima Campano ponti villula. *Cic.* 2. *Offic. c.* 16. *a med.* Hanc viam ad gloriam proximam, & quaſi compendiariam dicebat eſſe, ſi quis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis eſſet. *la più corta.* & *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 11. Qua proximum iter in Galliam per Alpes erat. ¶ *Proximus ab aliquo*, qui poſt aliquem prope ſequitur. *Liv. l.* 37. 1. 25. Ut quiſque proximus ab oppreſſo ſit, per omnes, velut continens incendium parvaſurum. *Cic. in Orat. c.* 64. Aut etiam dactylus, ſi eſt proximus a poſtremo. *Ovid. l. de ar. am. v.* 139. Proximus a domina nullo prohibente ſedeto. *Juvenal. ſat.* 10. v. 120. divinæ Philippica famæ, Volveris a prima quæ proxima. ¶ Regit etiam accuſativum, ut *proximo. Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 14. Proximus Pompejum ſedebam. *Al. leg.* proxime. *Liv. l.* 35. *c.* 27. Ad depopulandam Tripolim Laconici agri, qui proximus finem Megalopolitarum eſt. *Plaut. Pœn.* 5. 3. 1. Quis pultat? *Mil.* qui te proximus eſt. *Gell. l.* 3. *c.* 2. Quæ ſex poſterioribus noctis horis ſunt, eo die fieri dicuntur, qui proximus eam noctem illuceſcit. Afferuntur præterea loca *Salluſtii in Jug. c.* 21. 53. & 80. *Cæſaris l.* 3. *B. Gall. c.* 7. *Livii l.* 8. 1. 32. *a med.* & *lib.* 29. *c.* 7. quæ omnia variam incertamque lectionem habent, ut & *Graevii* ſerba paulo poſt afferenda. ¶ Abſolute *Terent. Heaut.* 1. 1. 2. & *Hecyr.* 3. 2. 6. Non viſam ornorem Pamphili, cum in proximo hic ſit ægre? *qui vicino.* & *Cic. ſil. Fam.* 16. *ep.* 21. Huic locum in proximo conduxi. *Plaut. Rud. c.* 3. 73. Aquam hinc da proximo rogabo. *Id. Aulul.* 2. 4. 11. Filium vicini hujus Euclionis ſenis a proximo. *che ſta qui da preſſo.* & *Nep. in Pelop. c.* 2. Ut quemque ex proximo locum fors obtuliſſet, eo patriam recuperare niterentur. *Plaut. Mil.* 2. 3. 16. Furtæ fortuna per impluvium huc deſpexi in proximum. *Terent. Eun.* 3. 5. 64. Eamus ad me. ibi proximum eſt, ubi mures. *quivi è il luogo più vicino da mutar abito.* ¶ *Proximum eſt*, ut, reſtat, ſequatur. *Cic. pro Flacc. c.* 12. Proximum eſt ergo, ut, opus fuerit claſſe, nec ni, quæramus. *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 69. Proximum eſt, ut doceam, deorum providentia mundum adminiſtrari. ¶ *Proximus liſtor* quis ſit, V. *Liſtor.* ¶ *Vicinus proximus* cum leges, *vicinus* intellige, unum ex vicinis: *proximus*, qui valde prope habitat. *Plaut. Moſtell.* 3. 1. 138. De vicino hoc proximo tuus emit ædes ſilina. *Terent. Hecyr.* 1. *c.* 49. Reſpondit ei ustam hujus vicini proximi. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 15. *leg.* 4. Et quos duos vicinos proximos habeat. *Cic. Attic. lib.* 2. *ep.* 14. Sed omitto vulgus, poſt horam quartam moleſti ceteri non ſunt. C. Arrius proximus eſt vicinus: imo ille quidem jam cunctabernalis. *è un vicino, che ora*

ſta

ſſe ſempre addoſſo. ¶ Refertur etiam ad ræ", quæ valde vicina ſunt ratione temporis vel præteriti, vel futuri. *Cic. Cæcil.* 2. *c.* 1. Quid proxima, quid ſuperiora nocte egeris. *Is motu preſſura poſſuit.* & *de Amic. c.* 2. His proximis Novis, cum in hortos Bruti veniſſemus, tu non affuiſti. *Id. Fam.* 1. *ep.* 9. *a med.* Gabinius, quem proximis ſuperioribus diebus acerrime oppugnaſſet. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 40. *ad fin.* Se proxima nocte caſtra motarum. *preſſimo venturo.* & *lib.* 2. *r.* 12. Quas legationes inita proxima ætate ad ſe reverti juſſit. *Nep. in Annib. c.* 3. Imperetor factus, proximo triennio omnes gentes Hiſpaniæ bello ſubegit. *M. Cato* apud *Gell. l.* 10. *c.* 24. & apud *Non. c.* 2. *n.* 650. Die proximi. *b. e.* die proximo. V. *Craſſinus. Cic. Attic. l.* 11. *ep.* 11. Ego tuis proximis (*litteris*) quas tamen jampridem accepi, nihil habeo quod referibam. *ultimæ.* & *Tuſcul.* 4. *c.* 32. *in fin.* Eis de rebus primo & proximo die diſputatum eſt. *Id. Fam.* 10. *ep.* 26. Utrum hæc petitione, an proxima prætor fias. *Id. pro Mil. c.* 9. Reliquit animam ſuam, ſequi in animum proximum tranſtulit. *Id.* 1. *Offic. r.* 30. *ad fin.* Qui præfectus claſſi proximus poſt Lyſandrum fuit. *Id. de Senect. r.* 12. *ſub fin.* Hic, Tito fratre ſuo cenſore, qui proximus ante me fuerat, ſlapſus eſt. ¶ Item ad ordinem. *Id.* 2. *de Invent.* 1. 58. Summa neceſſitudo videtur eſſe honeſtatis: hanc proxima incolumitatis: tertia ac luviſſima commoditatis. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 1. *a med.* Obſervat L. Domitium maxime, ms habet proximum. ¶ Translate eſt ſimilrs, *ſemigliante. Horat. de ar. Poet. v.* 338. Ficta voluptatis cauſa ſint proxima veris. *Cic.* 2. *de Legib.* 1. 16 Id habendum eſt antiquiſſimum, & den proximum, quod eſt optimum. *Virgil. Ecl.* 7. *v.* 22. proxima Phœbi verſibus ille facit. *Severt. ep.* 108. *ante med.* Ut quorum abſtinentiam interrupi, modum farvem, & quidem abſtinentiæ proximorem. *Vol. Max. l.* 2. *c.* 6. Proxima majorum gravitati Spartaue civitas. *Quintil. l.* 10. *c.* 2. Proxima virtutibus vitia. *Id. declam.* 13. *r.* 11. Barbari, quos proxima belluis natura ſtſerevit. *Grra. in Cynog. v.* 96. deus ille, an proxima divos Mens ſmit. Al. leg. divo, al. *devis.* ¶ De iis, qui cognatione, affinitate, amicitia junguntur, *parente, ottinenti, confidente. Terent. Adelph.* 4. 5. 17. Hic illi genere eſt proximus. *Nep. in Agſil. r.* 1. Proximus propinqaitate. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 49. cognations. *Petron. in Satyr. c.* 116. Qui nec nsores unquam duxerunt, ner proximas neceſſitudines habent. *parenti ſtretti.* & *Ulpian. tit.* 46. *ad Edict.* apud *Priſcian. l.* 3. *pag.* 607. *Putſch.* Si quis proximior cognatus naſceretur. Et abſolute *Cic.* 2. *Offic. c.* 14. *a med.* Injuriæ ſunt in proſimos. quas enim copias his & ſappeditari æquius eſt, & utinqui, eas transferunt ad alienos. *Caſ. in ſrogra.* apud *Gell. l.* 5. *c.* 13. *extr.* Neque hominum morta memoria delari debet, quin a proximis ratineatur. *Quintil. in fin. c. pauulo. declam.* 3. Optimam fuerat non habuiſſa talem proximum, aut libenter perdidiſſe. Hoc pertinet illud *Terent. Andr.* 4. 1. 12. Heas! proximus egomet mihi. *b. e.* maxime conjunctus, carior mihi ſum, quam quiſquam alias. Similem vim habet illud *Plauti Trin.* 5. 2. 30. Tunica propior pallia eſt. Et Græcorum, apud *Cicer. Fam.* 16. *ep.* 23. τὸν πρόσω: ſubaudi ἀγγεῖον. In illo *Cicer. Verr.* 7. *c.* 64. Cum hæc omnia comularis tuis proximis plana fecero: *proximi* ſunt amici, advocati, defenſores Verris, qui in judicio adsraar, & in ajus ſobſellio fortaſſe ſedebant. Similitsr *in Piſon. c.* 32. C. Cæſar ma ſui totius conſulatus, eorumque honorum, quos cum proximis communicavit, ſociam eſſe voluit: *proximi* ſunt familiares, qui circa ſunt, qui lateri adhærent, *i ſuoi.* quod pluribus confirmat *Gronov. l. r. Obſervation. c.* 23. Sic *Gell. l.* 3. *c.* 8. Ut a penaimorum inſidiis ſalutem tutarerur. *de' ſuoi famigliari e confidenti.* Loqaitur de Pyrrho, quem veneno ſe ſublaturos, amici ejus Romanis pollicebantur. *&* Cic. *Q. Fr. l.* 1. *ep.* 4. Intimus, proximus, familiariſſimus qaiſque ſibi pertimuit. *Horra. l.* 1. *ſra.* 9. *v.* 53. Accendia, quare captam magis illi proximam eſſe. ¶ Univerſim quicaraque alteri prope accsdunt re qualibet. *Nep. in Themiſt. c.* 9. Potiſſimam Themiſtocli credo, quod ætate proximus erat. *Cic. Attic. l.* 2. *ep. penult.* Tibi amore nos proximi ſumus. *Id. pro Cluent.* 5. 55. *ad fin.* Equites ordini Senatorio dignitate proximi. *Id. pro Dom. c.* 28. Proximus eſt huic dignitati (*ſenatus*) ordo equeſter. ¶ *Proximus*, abſolute *il preſſtrao, ὁ πλησίον*: ue nimirum retions, qua dicitur *Matth.* 22. 39. Diliges proximum tuum, ſicut te ipſum. *Val. Max. l.* 6. *c.* 9. Multum animis hominum & fiducia adjicere; & ſollicitudinis detmhere poteſt morum & fortunæ in claris viris rscognita mutatio, ſive noſtros ſtatus, ſive proximorum ingenia contemplemur. *b. e.* ſive alinrum. *Quintil.* (*ſive quicumque alius auctor eſt*) *declam.* 259. *In* Illa omnium trepidatione, in qua pro ſue qaiſque ſalute ſollricitus nihil de proximo cogitabat. ¶ *Proximus* etiam dicitur, qui nec æquali, nec ſecundo loco eſt, ſed quamvis longa remotus ſit, minus tamen diſtat, quam ceteri. Re vera enim proximus eſt, qui anta ſe propiorem primo habet neminem. Itaque diffsre a *ſecundo*, qui poſt primam ſtatim ſequitur. *Quintil. l.* 10. *c.* 2. *ante med.* Sed quamvis ai ſecundas fere Grammaticorum conſenſus dsferat, & affectibus, & jucunditata, & diſpoſitione, & omaino arte deficitur: ut plane manifeſto appareat, quanto ſit aliud proximum eſſa, aliud ſecundum. *Cic. de clar. Orat. c.* 47. Duobus igitur ſummis, Craſſo & Antonio, L. Philippus proximus accedebae, ſed longo intervallo, tamen proximus. (*Virg.* 5. *Æn. v.* 320.) Itaque eum, atſi nemo intercedebat, qui ſe illi anteferret, neque ſecundam tamen, neque tertium diærim. *Horat. l.* 1. *od.* 12. *v.* 18. Nec viget quidquam ſimile (*Javi*) aut ſecundum: Proximos illi tamen occupavit Pallas honores. ¶ Denique *proximus* dicimus, quod promptum atque obvjum eſt, facile, proclive, avidens. nam quæ prope nos ſant, in prompta ſunt. *Quintil. declam.* 23. *c.* 20. Ut proximo utar argumento. *Gell. l.* 3. *c.* 14. *a med.*

Cum obvium, proſimumque eſſet dicere, &c. *Apul. in Apolog.* Nu ta nimiam patiens vir es, & oppido proxima humanitats. *Prudent. in Romano* (*nogi sup.* 14.) *v.* 651. Sed quin profunda non licet luctarier Ratione tecum, conſulamus pamima.

PRUDENS, entis, *prudente, provida, ευνοων, φρονιμος*, prudentia præditus, maltarum rerum peritus, providus, ſapiens: a *providens* per ſyncopen. *Cic. in Paſtt. r.* 5. Orator prudens & providus. *Id. in Orat. c.* 5. Vir natura peracutus & prudens. *Salluſt. initio orat.* 2. *ad Cæſar.* Neque de futuro quiſquam ſatis callidus, ſatiſque prudens eſt. *Cic. pro Cluent. r.* 38. Quis P. Oſtavio ingenio prudentior, jure peritior? *Suetan. in Tiber. c.* 22. Circumſpectiſſimus & prudentiſſimus Princeps. *Cic. pro Font. r.* 25. *in fin.* Vir ad labores belli impiger, ad pericula fortis, ad uſum ue diſciplinam peritus, ad conſilia prudens. Id. 2. *de Legib. c.* 16. *in fin.* Quis prudentsm, &, ut ita dicara, catum, non ea ipſius habitu, ſed ex aliqua re externa judicet? Id. *in Bruto, c.* 68. Elegans in dicendo, in extimando admodum prudens. *Salluſt. in Catil. r.* 8. Prudentiſſimos quiſque negotiosus maxime erat. *Nep. in Eumen. r.* 3. Hoc ejus fuit prudentiſſimum conſilium, ut, &c. *Ovid. Heroid. ep. ult. v.* 137. Prudens animi ſententia. *Hirt. de B. Alex. c.* 24. *extr.* Prudsntiſſimo conſilio facere aliquid. *Juſtin. c. ult. l.* 9. Prudentior ille conſilio, hic animo magnificentior. *Petron. in Satyr. r.* 122. *in fin.* Uſus eſt miles ingenio prudentiſſimæ feminæ. ¶ Sæpe eſt peritus, doctus, ſciens, gnarus, *pratico, perito, dotto. Nep. in Con. r.* 1. Prudens rer militaris. *Salluſt. in epiſt. Mithrid. a med.* Milites belli prudentes. *Colum. l.* 2. *c.* 2. *circa med.* Non ſolum agricolationis, ſed univerſæ naturæ. *Id. l.* 7. *c.* 3. *a med.* Veterinariæ medicinæ prudens eſſe debet pecoris magiſter, *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 86. adulandi gens prudentiſſima. *Lan. l.* 34. *c.* 28. *ad fin.* Achæi locorum prudentes. *prattici dei ſiti. Tacit. in Agric. c.* 19. Animorum proviſoriæ prudens, ſimulque doctus per alienæ experimenta. *Id. Ann.* 3. *c.* 69. moderandi. *Id.* 2. *Hiſt. c.* 25. Celſus doli prudens repreſſit ſuos. *Enn.* apud *Gell. l.* 12. *c.* 4. Multarum veterum legum divumqor hominumque Prudens. *Cic. de Arair. c.* 2. Qua prudens eſſe in jure civili putabetur. *Gell. l.* 14. *c.* 2. *circa med.* Peto, ut facerat me, ut earam rerum eſſem prudentior. *più inſtruito, più pratico.* & *Salluſt. in Jug. r.* 53. Uti prudentes cum imperitis manum conſerersnt. *Petron. in Satyr. r.* 88. Conſulere prudentiorem ejus ætates tabularum. ¶ *Juris prudentes*, juris periti, jureconſulti, *giureconſulti*: qui & prudentes abſolute dicuntur. *Ulpian. Dig. lib.* 38. *tit.* 15. *leg.* 2. *extr. Pompon. lib.* 2. *tit.* 2. *leg.* 2. & *Papinian. lib.* 2. *tit.* 1. *leg.* 7. & *lib.* 40. *tit.* 7. *leg.* 36. *Juſtinian. Inſtitut. lib.* 1. *tit.* 2. *a med.* Reſponſa prudentum ſunt ſententiæ & opiniones eorum, quibus permiſſam ſsat de jure raſpondere. ¶ Cam inſuitu *Plin. l.* 8. *c.* 38. Ille contra arinam ſparit, prudens, haue quoque leoni zaitialism. *ben ſapendo, che*, &c. & *cap.* 32. Ob aa ſe peti, prudens. ¶ *Prudens* quippiam facare dicitur, qui rem videns, data opera aliquid facit. *Horra. l.* 1. *ſat.* 10. *v.* 87. Complures alios, doctos ego quos, & amicos Prudens prætereo. *a bella poſta.* & *lib.* 2. *ſra.* 7. *v.* 66. Ibis ſub furcam prudens. *Enn.* apud *Non. cap.* 2. *n.* 625. Ut pro Romano popolo pregnariter armis Certando, prudens animam de corpore mitto. ¶ Elegantsr cum *ſcrum* jungitur. *Cic. pro Marcell. c.* 5. & 6. *Font. rp.* 6. Ut in Fabulis Amphiaraus, ſic ego, prudens & ſciens ad pestem ante oculos poſitam ſum profsctus. *Terent. Eun.* 1. 1. 17. Prudens, ſriens, vivos, videnſque pereo. Ubi *Donatus*: prudens, qui intelligentia ſua aliquid fantit: ſriens, qui alicujus indicio rem cognoſcit. Ergo prudens per ſeſe, ſciens per alios. *Cui. ad Cicer. pſt rpiſt. 9. l.* 10. *ad Attic. ſub fin.* Nec te ſciens prudenſque eo demittas, unde exitum vides nallura eſſe.

PRUDENTER, *pendentemente*, φρονιμως, provide, ſapienter. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 6. Facit igitur Lucius noſter prudenter, qui audire de ſummo bono poſſiraum velit. *Id. de Arair. r.* 2. Multa proviſa prudenter. *Auguſtus* apud *Suetan. in Tib. c.* 21. Non potuiſſ quemquam prudentius gerere ſe, quam tu geſteris. ¶ Perite, docte. *Cic. ſub fin. l.* 2. *de Divin.* Acutiſſime ſententias ſues, prudentiſſimque defendere. *Val. Max. l.* 3. *c.* 3. *n.* 4. rstrum. Totius mundi naturam prudentiſſime & facundiſſime expromſit.

PRUDENTIA, æ, f. *il prevedere, antivedimento, πρόνοια*, idsm ac providentia (ea qus per ſyncopen facta eſt) h. e. facultas prævidendi futura. *Cic. in fragm.* apud *Non. c.* 1. *n.* 198. Id auim eſt ſapientis providere: ea quo ſapientia appellata eſt prudentia. *Id. de Senect. c.* 21. Cum tanta caleritas animorum ſit, tanta memoria præteritorum, futurorumque prudentia. Ita legit *Non.* alii *providentio.* & *lib.* 6. *de republ.* apud *Non. ibid.* Tutam igitur eaſpectus prudentiam hajus rectoris, quæ ipſum nomen hoc nacta eſt ex providendo. ¶ Quia vero ea hæc prævidendi facultate oritur recta agendi ratio; ſumitur fere pro ſcientia bene agendi, & vivendi, *prudenza, ſenno, ſavieza, ευβουλια. Cic.* 3. *de nat. Deor. r.* 15. Prudentia conſtat ex ſcientia rerum bonarum & malarum, & nec bonarum nec malarum. *Id.* 1. *Offic. r.* 43. Prudentia, quam Græci φρόνησιν, eſt rerum expetendarum fugiendarumque ſcientia: ſapientia autem, quam principem dixi, rerum eſt divinarum atque humanarum ſcientia. *Id.* 5. *de Fin. c.* 23. Prudentia cernitur in delectu bonorum & maloram. *& cap.* 6. Ut medicius valatudinis, navigationis gubernatio, ſic vivendi ars eſt prudentia. *Id. in Partit. c.* 23. Prudentiam malitia, fortitudinem audacia imitatur. *Id.* 2. *de Invent. c.* 53. Prudentiæ partes ſunt memoria, intelligentia, providentia. *Id. de Senect. c.* 6. *extr.* Temeritas eſt Barentis ætatis, prudentia ſenefcentis. *Id. in Partit. c.* 22. Prudentia in ſuis rebus, domeſtica; *in* publicis, civilis appellari ſolet. *Id.* 4. *de Fin. c.* 27. *extr.* Omnibus artibus volumus attriburam eſſa eam, quæ communis

appellatur prudentie. *Virg.* 1. *Georg.* v. 416. rerum fatu prudentia major. *Val. Flacc.* l. 4. v. 622. ſæpe acri potior prudentia deſtra. *Cic. Attic.* l. 20. ep. 4. *extr.* Ad omnes res adhibere prudentiam. ¶ Eſt etiam ſcientiæ peculiaris alicujus rei, peritia, facultas, cognitione, *perigie*, *prudentia*. *Cic.* 2. *de Divin.* c. 12. Phyſicorum eſt ita prudentia. *Nep. in Cim.* c. 1. Habebat enim magnam peritiam cum juris civilis, tum rei militaris. *Cic.* 1. *de Orat.* c. 60. Prudentia juris publici. *Juvenal. ſat.* 12. v. 32. nullam prudentia cani Rectoris conferret opem. *la practica del canuto piloto*. & *Ovid. Heroid. ep.* 5. v. 150. Deficior prudens artis ab arte mea. ¶ Item intelligeotia, vis cognaſcendi, peritia, *intendimento*, *ſapere*, *ingegno*, *cognigione*, *capacità*. *Cic.* 1. *de Orat.* c. 36. Hanc nimem ſcientiam & copiam rerum in tua prudeotia ſciebam ineſſe. *Id. in Pariton.* c. 8. Facillime auditor diſcit, & quid egatur intelligit, ſi definiat, ſi dividat, ſi nequs prudentiam ejus impediat confuſione partium, nec memoriam multitudine. *Id. in Orat.* c. 7. Semper oratorum eloquentiæ moderatrix fuit auditorum prudentia. Adde *Juvenal. ſat.* 10. v. 48.

PRUDENTIUS. Aurelius Prudeotius Clemens Hiſpanus, ex Calaguri urbe, Chriſtianorum Poetarum elegantiſſimus, floruit poſt medium Chriſti ſeculum IV. & vario carminum genere multa ſcripſit poetico ſpiritu, uberi vena, ſtilo delectabili, Latinitate tamen, ut ſua tempora ferebant, minus caſtigata, & legibus carminis ex ignoratione Græcæ linguæ ſæpe violatis: ſed nan ob id legi indignus.

PRUGNUM, privignum, per ſyncopen. *Paul.* ex *Feſto*.

PRUINA, æ, f. *brina*, *brinata*, πάχνη, ros frigore concretus. non enim ſit niſi hiemali tempore, & ſereno. *Paul.* ex *Feſto*: Pruina rigida, quod fruges ac virgulta perurat. *Plin. l.* 31. *c.* 3. Rore nimio ſcabiem fieri, pruina uredinem. *Val. Flacc. l.* 2. v. 387. canis arebat luna pruinis. *Plin. l.* 2. *c.* 60. Pruinam gigni ex rore geliduo. *Senec. l.* 4. *quæſt. nat. c.* 3. *extr.* Quod inter aquam & rorem intereſt, hoc inter pruinam & glaciem, nec non inter nivem & grandinem intereſſe. *Cic. c. de nat. Deor. c.* 20. Aque congliciar frigoribue, & nive pruinaque concreſcat. *Id.* 2. *Catil. c.* 10. *ſub fin.* Quo pacto illi Apenninum, atque illas pruinas ac nives perferent? *Lucret. l.* 2. v. 520. rigidis infeſſa pruinis. *Horat. l.* 1. *od.* 4. v. 4. prata canis albrcant pruinis. *Ovid.* 3. *Faſt.* v. 357. Mollis erat tellus rorata mane pruina. *& lib.* 5. v. 215. Roſcida cum primum folils excuſſa pruina eſt. *& lib.* 6. v. 730. e pratis uda pruina fugit. *Id. Heroid. ep.* 10. Tempus eant, vitrea quo primum terra pruina Spargitur. *Id.* 3. *Met.* v. 487. Ut imabeſcere flavæ igne levi ceræ, matutinæve pruinæ Sole tepente ſoleot. *Stat.* 3. *Theb.* v. 468. madidos ubi lucidus agros Ortus, & elgentes lauavit ſolis pruinas. ¶ De nive, frigore, & glacie, *Virg.* 3. *Georg* v. 363. Interea toto non ſecius aere aingit: Intereunt pecudes, ſtaet circumfuſa pruina Corpora magna boum. *Val. Flacc. l.* 8. v. 210. Hyperboreæ pruinæ. *Grit. l.* 22. *c.* 5. *ad fin.* Cur aut in ardoribus ſolis æſtuet, aut in pruinis immanibus obrigeſcat. *Lucret. l.* 3. v. 20. nia acri concreta pruina. *Petron. in Satyr. c.* 223. ſtuctue ſtuparæ pruina. ¶ Metonymice *Virg. Georg.* 1. v. 230. Ad mediae ſementem extende pruinas.

PRUINOSUS, a, um, *abbondante di brina*, παχνώδης, pruinie ebundans. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 19. v. 21. Longa pruinoſa frigore nocta parl. *& lib.* 1. *el.* 6. v. 65. *& el.* 13. v. 2. Pruinoſus axie. *Id.* 1. *ex Pont. ep.* 2. v. 56. Sive pruinoſi Noctie aguntur equi. *Id.* 4. *Met.* v. 82. Solqus pruinoſas radiis ſiccaverat herbas. ¶ Tranſlate *Petron. in Satyr. c.* 83. *extr.* Sola pruinoſis horret facundia pannis. *i. e.* hirtis, triſis, ſqualentibue, minime nitidis aut comptis: Vel ea ratione loquitur, qua *Martial. l.* 12. *epigr.* 36. *& lib.* 14. *epigr.* 237. algentes togas dixit: Vel demum *pruinoſi panni* dicuntur, qnia orator facundus & pauper tecto carene ſub dio & pruioi degere neglectus cogitur.

PRUNA, æ, f. *carbone acceſo*, *bragia*, *brace*, ἄνθραξ *damaſcato*, ἀνθρακιὰ, carbo vivus. Volant eſſe ἀνὸ τῦ πυρὸς, ignis, vel a πνέω, ignitum eſſe. *Virg.* 11. *Æn.* v. 787. medium freti pietata per ignem Cultores multa premimus veſtigia pruna. Ubi *Servius*: Pruna, quamdiu ardet, dicitur. Horatius (*lib.* 1. *ſat.* 5. v. 36.) Prætextam, & latum clevum, prunæque batillum. Cum autem extincta fuerit, carbo nominatur. Terentius (*Adelph.* 5. 3. 63.) Tam accoctam atque etrem redilam, quam carbo eſt. *Auct. Martii*, v. 9. Et cinis obductæ celabat lumina prunæ. *Virg.* 5. *Æn.* v. 203. Subjiciunt veribus prunas, & viſcera torrent. *Plin. l.* 20. *c.* 6. *ad fin.* Allium ſub pruna coctum. *Id. l.* 29. *c.* 3. *ante med.* Putamina exuſta in penna. *Id. l.* 32. *c.* 7. *a med.* Aceti cyathum in calice novo lenta pruna decoquere. *Id. l.* 13. *c.* 4. *c med.* E palmis prunæ vivaces, ignifque lextus.

PRUNITIUS, a, um, a pruna. V. *Primitius*.

PRUNUM, i, n. *prugna*, *ſuſino*, κοκκύμηλον, fructus pruni arborie: cujus varia genera. Armenia, Ægyptia, careola, Damaſcena, onychina, purpurea, præcoqua, ſilveſtria, verſicolaria, nigra, hordearia, ſtanina, &c. præter *Colum.* & *Pallad.* enumerat *Plin. l.* 15. *c.* 13. *Ovid. Met.* 13. v. 817. Prunaque nan ſolum nigro livantia ſucco, Verum etiam generoſa, novaſque imitantia ceras. *Martial.* de Damaſcenis, *l.* 13. *epigr.* 29. Pruna peregrinæ carie rugoſa ſenectæ Sume: ſolent duri ſalvere ventris onus. *Id. l.* 7. *epigr.* 52. caue vocat, quæ *Virg. Ecl.* 2. v. 53. cerea: *Colum. l.* 10. v. 404. ceroola.

PRUNUS, i, f. *prugno*, *ſuſino*, πρῖνος, arbor pruna ferens. *Colum. l.* 2. *c.* 2. *a med.* Ebulum, rubi, pruni ſilveſtres. *Plin. l.* 13. *c.* 10. Prunus Ægyptia. *Pallad.* ejus colendæ mtionem readit in *Februar. tit.* 25. *ad fin.* & in *Novembr. tit.* 7. *circa med.* inſarendæ *in Januar. tit.* 15. *in fin.* & *de Inſit. v.* 113.

PRURIGINOSUS, a, um, *ſtizzoſo*, ξηρὸς, ἐλκώδης, prurigine laborans. *Paul. Dig. lib.* 21. *tit.* 2. *leg.* 3. Pruriginoſi, vel ſcabioſi.

PRURIGO, ginis, f. *pizzicore*, *prurito*, *ſtizza*, *urticaia*, ἐλκώσις, idem quod pruritus: & præcipue dicitur de morbo cutis. *Celſ. l.* 6. *c.* 8. *poſt med.* Ubi torpor atque prurigo pervegantur, modo per totum caput, modo in parte. *Martial. l.* 14. *epigr.* 63. cujus lemma *Auriſcalpium*. Si tibi moroſa prurigine verminat auris, Arma damus tantis apta lihidinibus. *Plin. l.* 23. *c.* 8. *a med.* Cutis prurigioem ſuccus baccarum lauri emendat. *Id. lib.* 27. *cap.* 4. Aloe ſanat prurigines, & ſcabiem genarum. *Id. l.* 25. *c.* 12. Hyſſopum reſiſtit prurigini in capite. ¶ De pruritu turpi *Martial. l.* 4. *epigr.* 48. *& lib.* 12. *epigr.* 74.

PRURIO, is, n. 4. *mi pizzico*, *io pizzicore*, *a prurita*, ε *ſtizza*, κνήθομαι, libidine ſcalpendi laboro, pruritum habeo, excrementis acribus per poros cutis exitum quærentibus quaſi *perurar*, & ed ſcabendum invitus. *Scribon. Larg. compoſ.* 193. Ephemeron potum protinus totum os pourire facit. ¶ Facete *Plaut. Pœn.* 5. 5. 36. Num tibi, adoleſcens, malæ, an dentes pruriunt, qui huic ex moleſtus? *i. e.* an tibi vie malas & dentes pugnis perfricari? Id autem erat in ſuperſtitione Gentilium, ut ſi quod prurirei membrum, boni aliquid aut mali ominarentur. Quo pertinent ille ejuſdem *Mil.* 2. 4. 44. Timeo quid rerum gefferim hic: ita dorſus totus prurit. *& Amph.* 1. 1. 139. Peril! dentes pruiunt. Adde *Bacch.* 5. e. 75. Simile eſt illud *Pſeud.* 1. 1. 104. Atque id futurum unde? *Pſ.* unde dicam neſcio, niſi quia futurum eſt: ita ſuperciium ſalit. *& Aſin.* 2. 2. 49. Scapulæ geſtibant mibi. *& Plauti l.* cit. *c. e. a med.* Quin & abſentes tinnitu aurium præſentiæ ſermones de ſe, receptum eſt. & Græcum proverb. apud *Eraſm.* ex *Theocrito*: Κνήθεται ἰσχάδι καὶ ὁ κεῖθι. ἀμφ' ἐσθλῷ Ἀνδρί. Unde *Juvenal. ſat.* 6. v. 577. ſi prurit frictue ocelli anguine. ¶ Translate eſt geſtire, vehementer cupere. *Martial. l.* 3. *epigr.* 58. v. 21. Vitulufque inermi fronte pruit in pugnam. ¶ *Prurire* etiam dicuntur, qui obſcene libidine teotantur. *Catull. carm.* 86. *in Gell. v. e. Plaut. Perſ.* 1. 1. 32. & *Stich.* 5. 5. 25. *Martial. l.* 14. *epigr.* 203. *l.* 3. *epigr.* 93. *l.* 6. *epigr.* 37. *l.* 9. *epigr.* 92. *l.* 10. *epigr.* 67. & *l.* 11. *epigr.* 81. & *Juvenal. ſat.* 11. v. 163. ¶ Translate *Meſſal. l.* 1. *epigr.* 36. Lex hæc carmiuibue date eſt jocoſis, Ne poſſint, niſi pruriant, juvare. *i. e.* niſi obſcena continent. *Id. l.* 1. *epigr.* 97. Muſari pethicifimus libellos, & tinctae ſale prorieote chartas. Apud *Catull. carm.* 16. *ad Furr. & Aurel. v.* 9. ſimilem habes ſententiam.

PRURITIVUS, a, um, pruritum faciens, ut Pruritiva ulcera, *Plin. l.* 19. *c.* 8. *a med.* Ita legit *Hardum.* ex MSS. Alii *provenientia*.

PRURITUS, us, m. *pizzicore*, *prurito*, *prudore*, *ſtizza*, κνησμὸς, ſenſus in cute leviter mordens, ex humore acri exitum quærente. *Plin. l.* 9. *c.* 45. *de urticis*. Vis pruritu mordax. *Id. l.* 23. *c.* 1. *ante med.* pruritum afferre. *Id. l.* 30. *c.* 3. *extr.* intolerabilem facere. *Id. l.* 23. *c.* 1. fovere. *Id. l.* 27. *c.* 7. *a med.* ſanare. *Id. l.* 24. *c.* 6. tollere. *Id. l.* 32. *c.* 11. ſcabiemque ſedare. *Id. lib.* 9. *c.* 45. attritu pertæ ſcalpere. *Sereo. Sammon. cap.* 6. v. 87. Pruritue autem laſſos levat humor ecti.

PRUSENSIS, ſe, pertinens ad Pruſam Bithyniæ oppidum, eb Annibale ſub Olympo conditam, *Plinio* teſte *l.* 5. *c.* 32. *Pruſenſes* ejus cives, *Plin. alter l.* 10. *ep.* 68. 34. *& alt.*

PRUSIÄCUS, a, um, ad Pruſiam Bithyniæ regem pertinens, de qua multa *Liv. l.* 37. *c.* 25. *l.* 39. *c.* 51. & *l.* 45. *c. ult.* &c. & *Juſtin. l.* 33. *c.* 4. & *l.* 34. *c.* 4. Meminit etiam *Cic. l. c. de Divin. cap.* 24. *Solinus lib.* 23. *ſub fin.* Donec Pruſiaces delatus ſegniter usus, &c.

PRUSIÄDES, æ, m. Pruſiae rex Bithyniæ. *Varr. in fragm. Non. c.* 4. *n.* 607. Quærit ab Annibale, cur bibeot medicamentum. quia Romanie, inquit, ma Pruſiades traders volebat.

PRYMNESIUS PALUS. V. *Primneſius*.

PRYTANES, & Prytanis, is, m. Πρύτανις, *anis*, præfectus, adminiſtrator, cuſtos, ſummus magiſtratus Athenis, cui reipublicæ adminiſtrandæ cura incumbebat. *Senec. de Tranquill. anim. c.* 3. Non enim vos, niſi Conſul, aut Prytanes, aut Ceryx, aut Sufes adminiſtrare rempublicem. ¶ Etiam epud Rhodios ſummum magiſtratum Pryranin vocabant, teſte *Liv. l.* 42. *c.* 45.

PRYTANEUM, i, n. Πρυτανεῖον, locus Athenis in arce, in quo Prytanes judicia exercebant, & in quo viri bene de republ. meriti publicis ſumptibus alebantur. *Cic. l.* 1. *de Orat. c.* 54. Et ut ei victus quoridianus in Prytaneo publice præberetur: qui honos apud Græcos maximus haberetur. ¶ In aliis quoque urbibus fuiſſe liquet. *Liv. l.* 41. *c.* en. Cyzici in Pryteneum, id eſt penetrale urbis, ubi publice, quibus is honos datus eſt, vefcuntur, vaſa aurea menſim unius poſuit. *Cic. Verr.* 6. *c.* 53. Altera eſt urbs Syracuſæ, cui nomen Arcadine, in qua forum maximum, pulcherrimæ porticus, ornatiſſimum Prytaneum, ampliſſima curia. Inſcriptio apud *Gruter. pag.* 174. *n.* 7. ſuum & Rhegii in Calabria Prytaneum fuiſſe, oſtendit. *Caſaubon. in animadverſionib. in Athen. l.* 15. *c.* 19. ſatis probat in omnibus Græciæ urbibus ſuum Prytaneum fuiſſe, & Veſtæ ſacrum. Hinc *Suidee* vult dictum eſſe, quaſi πυρὸς τανεῖον, h. e. locus, in quo ignis perpetuus aſſervabatur, ut Romæ in templo Veſtæ. Alii quaſi πυρὰ τανῦσι, quia ibi aſſervabatur frumentum, & diſtribuebatur alendis bene de republica meritis.

P S

PSALLO, is, pſalli, ſine ſup. *ſonare*, ψάλλω, inſtrumentum aliquod muſicum pulſo, tango, leni motu percutio, fidibus cano. *Gell. lib.* 19. *c.* 9. Qui canerent voce, & qui pſallerent. *Cic. a. Cæſil. c.* 10.

Qui

Qui non ſolum amare & amari ; neque cantare & pſallere , ſed etiam fictas vibrare, & ſpargere vocula didicerunt . *Plerique al. leg.* faltare. *Suetan. in Tito*, c. 3. Cantare & pſallere jucunde . *Spartian. in Adrian.* c. 14. & *Aurel. Vict. in Epit.* c. 14. Pſallendi & cantandi ſcientia . *Apul. in Florid. n.* 15. (*al. l.* 2.) Læva diſtantibus digitis nervos molitur: dextera pſalleatis geſtu ſuo pulſabulum citharæ admovet . Adde *Horat. l.* 4. *od.* 13. *v.* 7. & *lib.* 2. *ep. e. v.* 33. & *Salluſt. in Catil. c.* 26. ¶ Eſt etiam cantare ad citharam . *Cæſius Baſſus in corp. Poet. Lat.* Calliope princeps ſapienti pſallerat ore . *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 5. *de Nerone* . Qui dum pſallere per cœtus , Græcorum inveuro , in certamen coronæ cœpiſſet . (V. *Suetan. in Ner. c.* 20. & 21.) *Prudent.* in Romaan (*vid. cap.* 24.) *v.* 637. docta mulier pſallere Hymnum canebat carminis Davidici . *Horat.* quoque *loc. cit.* & *Salluſt.* hac eadem ſignificatione uſurpaſſe, plaeique volunt . ¶ Apud *Hieron. epiſt.* 7. *ad Lætam*, *c med.* & *alibi*, & *Auguſtin. in Pſalm.* 46. & 65. & *alibi* , pſallere eſt , Pſalmos Devid , quæ ſunt laudes Dei , cantare , ſive adhibito pſalterio, ſive aſſa voce fiat .

PSALLOCITHARISTA . V. *Chorocihariſta* .

PSALMA, atis, n. ψάλμα, cantus citharæ : item carmen ipſum , quod ad citharam canitur . *Auguſtin. in Pſal.* 4. *vore med.* Pſalma aſt , quod pſallitur: diapſalma interpoſitum in pſallendo ſilentium: ſympſalma vocum copulatio in cantando . Alii apud *Hieronym. epiſt.* 138. *ad Marcellam* , *loc. cit.* & *Salluſt.* hac eadem ſignificatione metri : alii pauſationem ſpiritus : alii altaeius ſenſus axordium , &c. *Hieronymus* ipſe docet , aſſe copulationem ſuperiorum & inferiorum . V. ibi plura . & *Iſidor. l.* 6. *Orig. c.* 19.

PSALMICEN, inis, m. qui pſalmos canit , ut Pſalmicines clariai , apud *Sidon. l.* 5. *epiſt.* 17.

PSALMISTA , æ , m. *ſalmiſta*, ψαλμῳδὸς, qui pſalmos facit, & cantat . *Hieronym. adverſ. Pelag. l.* 1. *c. e.* & *l.* 3. *r. e.* & *in Eſai. r.* 38.

PSALMOGRAPHUS, i, m. *ſalmiſta*, ψαλμογράφος, qui pſalmos facit . *Sidon. l.* 7. *in concione* , *quæ eſt poſt epiſt.* 9. Sicut pſalmographus ait . *h. e.* Rex David . Adde *Tertull. carm.* 3. *adverſ. Marcion. cap.* 3.

PSALMUS , i , m *ſalmo* , ψαλμὸς , ſonus citharæ ſeu fidium , & carmen quod ad ſonum fidium canitur. A Chriſtianis Scriptoribus dicitur per antonomaſiam de ſacris hymnis , ſeu canticis David regis , quia ad pſalterium ea cantara mos fuit, quod & ipſe Auctor feciſſe dicitur. *Tertull. adverſ. Prax. c.* 10. &c. *Lactant. l.* 4. *c.* 8. & 22. *Hieronym. Auguſtin.* &c.

PSALTERIUM , ii , n. *ſalterium* , *orpa* , ψαλτήριον, inſtrumentum muſicum fidibus inſtructum , ſimile citharæ , differens tamen . *Auguſtin. in Pſalm.* 56. *a med.* Pſalterium & organum , quod quidem manibus fertur percutiaatis , & chordas diſtentas habet : ſed illum locum , unde ſonum accipiunt chordæ , illud concavum lignum , quod pendet , & tactum reſonat , quia concipit aerem , pſalterium in ſuperiori parte habet: cithara autem hoc genus ligni concavum & reſonans in inferiore parte habet . Itaque in pſalterio chordæ ſonum de ſuper accipiunt, in cithara in inferiora parta. Eadem fere habet *in Pſalm.* 32. 70. 80. & 150. Similiter *Caſſiodor. in Pſalm.* 150. Pſalterium eſt in modum citharæ cooverſa poſitio . Buccas aoim quaſdam ſonoras ligai geſtat in capita , ubi ab imo venientes chordarum ſonos in altum repit , & gratiſſima , quantum dicitur modulatione reſpondet . *Id. in præfat. in Pſalter. c.* 4. Pſalterium aſt , ut Hieronymus ait, in modum Δ litteræ formati ligni ſonora concavitas, obeſum ventrem in ſuperioribus habens , ubi chordarum fila reſigeta , diſciplinabiliter plectro percuſſa ſuaviſſimam dicuntur reddere cantilenam . Huic citharæ poſitio videtur eſſa contraria , dum quod iſta in imo cootinet , illud converſo vice geſtue in capita . *Varr.* apud *Non. c.* 3. *n.* 149. In pſalterio tendemus nervias . *Verg. in Ciri*, *v.* 178. Non argeta ſonant tenui pſalteria chorda. *Quintil. l. e. c.* 10 (*al.* 17. *a med.*) Non pſalteria & ſpadicas , etiam virginibus probis eccuſanda . *Arnob. l.* 6. *pag.* 209. Deum mater cum tympano , cum tibiis & cum pſalteriis Muſæ . ¶ Item carmen , quod ad pſalterium canitur . De carmine maledico , & diſteriis (quæ ad pſalterium Græci canebant : unda illud *Varron. ſine loco* apud *Non. c.* 2. *n.* 249. Atque orthophallica attulit pſalteria , Quibus ſonant in Græcia diſteria .) *Pſal. lib.* 5. *ſentent. cap.* 4. *a med.* Pſalterium , quod vulgo dicitur canticum in alterius infamiam compoſitum , & publice cantatum , iam ia eos , qui cantaverint, quam ia eos, qui compoſuerint , extra ordinem vindicatur . ¶ Apud Eccleſiæ Scriptores eſt liber Pſalmorum Davidicorem . *Hieronym. epiſt.* 4. & 7. &c.

PSALTES , æ , m. *ſuonatore* , *o cantore* , qui inſtrumentum aliquod muſicum pulſat ; item qui voce canit , ψάλτης . *Quintil. lib. e. c.* 10. (*al.* 17.) Rationem impendiorum exponens, pſaltis ſe , & geometris multa dicit dediſſa. *Sidon. l.* 8. *ep.* 9. 10 *carm.* Chorda, voce , metro ſtupende pſaltes .

PSALTRIA , æ , f. *ſonatrice* , *cantatrice* , ψάλτρια , mulier , quæ inſtrumentum aliquod fidibus inſtructum pulſat , cithariſtria. Vox Græca a ψάλλω, fidibus cano: Latina appellatione *fidicina* . Neque aliud inter has diſcrimen eſſe videtur , niſi quod pſaltriæ Græcæ erant, & plerumque meretrices , quæ veterno ritu , & non ſolum fidium cantu , ſed & voce , ac mollioribus geſticulationibus oblectabant , adhibebaturque præcipue in conviviis deliciarum cauſa , invectæ Romam , inter alias peregrinæ luxuriæ illecebras ab exercita Aſiatico poſt devictum Antiochum & Gallogræcos , circa A. U. DLXVI. ut *Liv. l.* 39. *c.* 6. narrat. *Macrob. l.* 2. *Saturn. c. e.* Sub illorum ſupercilio noa deſuit , qui pſalteram intromitti peteret , ut puella ea induſtria ſupra naturem mollior , canora dulcedine , & ſaltationis lubrico exarceret illecebris philoſophantes . *Cic. in fragm. in Clod.* apud *Non. c.* 6. *n.* 98. Tu varo feſtivus , tu alegans , tu ſalus urbanus , quem docet muliebris ornatus , quem ineeſſus pſaltriæ . *Aurel. Vict. in Epit. c. ult. de Theodoſio* . Prohibuit lege miniſteria laſciva , pſaltriaſque comiſſationibus adhiberi . ¶ Etiam in ſacris , ut accenſerent , paulatim intromiſſas fuiſſe , colligimus ex *Cic. pro Sext. c.* 54. & *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 336. ubi de Clodio ſermo eſt , qui cultu pſaltriæ in Bonæ deæ ſacellum ſtupri cauſa ſe inmiſerat .

PSALTRIUS , ii , m. *ſonatore* , ψαλτὴς , ψάλτης , qui fidibus canit , pſaltes. *Cic. de Haruſp. reſp.* c. 21. P. Clodius e crocota , a mitre , a muliebribus ſolers , purpureiſque faſciolis , a ſtrophio , a pſaltrio , a flagitio , a ſtupro eſt factus repente popularis . *Eſt qui leg.* a pſaltrio : *quidem etiam* a pſalterio .

PSAMATHE , es , f. Ψαμάθη , Crotopi Argivorum regis filia , quæ ab Apolline compreſſa Linum peperit , quem inter fantes occultatum canes dilacerarunt . *Serv. l.* 1. *Theb.* n *verſ.* 570. & *Ouid. in Ibin*, *v.* 480. & *verſ.* 575. V. *Crotopiades* . ¶ Pſamathe alia , Nympha , filia Nerei , marer Phoci . *Ouid. ar. Mer. v.* 398. ¶ Item fons Bæotiæ , apud Thebas . *Plin. l.* 4. *c.* 7. & *Salin. cap.* 7. (*al.* 12.) *a med.* ¶ Item fons Laconiæ apud *Plin. ibid. c.* 5. *ad fin.* ubi & oppidum , & portus Pſamathus , vel Pſammathus, Ψαμμάθος, & Ψαμμοῦς , non longe a Tænaro . *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 364. Qui tenet undiſonam Pſamathen , ſamperque patentem Tænaron . Eſt qui leg. *undiſonam Pſamathon* .

PSARONIOS , ii , m. ψαρώνιος , lapis variegati coloris , qui & pyrrhopœcilos dicitur . *Plin. l.* 36. *c.* 22. Eſt a ψαρὸς , varius .

PSEGAS , adis , f. *gocciola* , ψηγὶς , gutta , ſtilla : Græco vox. *Apul. de Mundo* ea *Ariſtot.* ψηγίδας , interpretatur ſtillicidia . ¶ Auctilæ , quæ delicatarum marmoream capillos medicato ſuco conſpergunt , hoc nomine appellatæ ſunt. Ita ornatricem nominat *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 489. Nuda humoros Pſecas infelix nudiſque mamillis . Adde *Ouid.* 3. *Met. v.* 172. *Inſcript.* apud *Reinef. claſſ.* 1. *n.* 89. Veneri ſacrum Caſſia I. L. Pſecas . Fortaſſe ita appellatæ ſunt ornatrices , quia comas muliarum lavibus fuci , aut unguenti guttis aſpergebant : quod ψηκάζω Græce eſt . ¶ Hinc Pſecadis natus dicitur , qui humili aſt genere , & ſervili . *Col. ad Cicer.* 8. *Fam. ep.* 15. *extr.* Vellem , Vrnere progoatus tantum animi habuiſſet , quantum Pſecade natus in hoc habuit . ¶ Etiam vivi , qui delicatiorum comas ornabant , *pſecades* dicti . *Inſcript.* apud *Gud. pag.* 211. *n.* 2. Arcelaus Pſecas da poetica . Fuſe hac de re *Kuſtius* , & *Heſſelius in Indice Inſcription. Gadianor. cap.* 8.

PSEGMA . V. *Spegma* .

PSEPHISMA, atis, n. ψήφισμα , decretum , val plebiſcitum pee ſuffragia factum . Vox Græca a ψῆφος , calculus , ſuffragium . *Cic. pro Flacc. c.* 6. Sic ſuot expreſſa ita præclara , quæ vocant pſephiſmata , non ſententiis , nec auctoritatibus declareta . Adde *eap.* 7. & 8. & 10.

PSEPHOPŒCTA, æ, m. ψηφοποιητὴς, præſtigiator , ut in Gloſſis exponitur . Eſt a ψῆφος , calculus , & ποιέω, ludo : ut qui calculis luduot & decipiunt . Tribuunt *Julio Firmico* : Mercurius facit pſephopæctat .

PSETTA , æ , f. ψῆττα , piſcis idem qui Latine rhombus . *Plin. l.* 9. *c.* 16. *a med. Athen. ſub fin. l.* 7. Al. ſcrib. *pſitta* .

PSEUDANCHUSA , æ , f. herba anchuſæ ſimilis , lanuginoſior , & minus pinguis , tenuioribus foliis & languidioribus : a ψεῦδος, falſus, fictus , ſimulatus : quæ aſt notatio omnium dictionum ſequentium , *Plin. l.* 22. *c.* 20.

PSEUDAPOSTOLUS , i , m. ψευδαπόστολος , *falſus Apoſtolus* . *Tertul. de Præſcription. cap.* 4. Qui pſeudapoſtoli , niſi adulteri euangelizatores ?

PSEUDENEDRUS , i , m. *inſidiatore occulto* , ψευδένεδρος , fictus inſidiator . *Jul. Firmic. l.* 3. *c.* 8. *fell. 7. extr.*

PSEUDODÆMON . V. *Iſadæmon* .

PSEUDODONION , ii , n. *nervone baſtardo* , herba aspi folia habens , fruticans palmi altitudine . *Plin. l.* 24. *c.* 16. *ad fin.*

PSEUDOCATO , onis , m. qui falſo Cato videri cupit , Catonis falſus imitator . *Cic. l. Attic. ep.* 14. *ad fin.* Bonis utimur tribunis plebis , Cornuto vero pſeudocatone .

PSEUDOCHRISTUS , i , ψευδόχριστος , *Anticriſto* , *falſo Chriſto* . *Tertull. l.* 3. *adverſ. Marcion.* c. 3.

PSEUDOCYPERUS , &

PSEUDOCYPRUS , i , ψευδόκυπειρος , frutea aypero ſimilis , celerrimis proveniens . *Plin.* c. 13. *l.* 17. & 34.

PSEUDODAMASIPPUS , i , fictus Damaſippus . *Cic. Fam. 7. ep.* 23.

PSEUDODECIMIANA PYRA , decimianis pyris ſimilia , apud *Plin. l.* 15. *c.* 15.

PSEUDODIACŒNUS , i , m. ψευδοδιάκονος , falſus diaconus . *Hieronym. epiſt.* 79. *ad Alip.* & *Auguſtin.*

PSEUDODICTAMNUM , i , n. *dittamo baſtardo* , ψευδοδίκταμνον , herba dictamno ſimilis . *Plin. l.* 25. *c.* 8. *a med.* Pro eo (*diſtamno*) eſt & pſeudodiſtamnum , multia in terris nafcens , folio ſimile , ramulis minoribus , a quibuſdam chondria vocatum . Adde *lib.* 26. *c. ult. poſt med.* ¶ Apud *Apul. de herb. c.* 62. aſt *pſeudodictamnus* fem. gen.

PSEUDODIPTEROS , dis , ψευδοδίπτερος dicitur a *Vitruv.* quæ dipteros quidem videtur , ſed vere non aſt , aliquo columnarum ordine ſublato . V. *eund. in præfat. l.* 7. & *lib.* 3. *c.* 1. & 2.

PSEUDODISODOMUS . V. *Iſodomos* .

PSEUDOEPISCOPUS, *i*, m. ψευδεπίσκοπος, falſus epiſcopus. *Cyprian. epiſt.* 55. *poſt med.*

PSEUDOFLAVUS COLOR , a flavo degenerans , quaſi leoninus. *Marcell. Empir. c.* 8. *a med.*

PSEUDOLIQUIDUS , a , um , *mezzo liquida* , liquido ſimilis . *Marcell. Empir.*

Empyr. c. 16. ante med. Mallis adjicitur, quantum ſufficiat, ut fiſ pſeudoliquidum.

PSEUDOLUS, i, m. ſervi veteratoris, & fraudulenti nomen: a ψεύδω, falſus, mendax. Titulus eſt unius ex Plautinis comœdiis.

PSEUDOMĒNOS, ψευδόμενος, mentiens, captioſus, falſus, fictus. *Cic. 4. Acad. v. ult.* De oculorum, ſenſuumque reliquorum mendaciis, & de ſorite, aut pſeudomeno. Adde ex *fragment. Hortenſii* apud *Non. c. 4. n. 258.* Intelligit autem captioſum quoddam genus ſyllogiſmi, quo facile adverſarii in diſputando captantur; cujus meminit etiam *Senec. epiſt. 45. a med.* V. *Mendacium*.

PSEUDONARDUS, i, *nardo baſtardo*. *Plin. l. 12. c. 12. de nardo*. Adulteratur & pſeudonardo, herba, quæ ubique naſcitur, craſſiore atque laxiore folia, & colore languido in candidum vergente.

PSEUDOPĀTUM, n. ψεύδωτον, falſum, ſeu fictum tabulatum, vel pavimentum in ædificiis. *Imp. Zeno lib. 8. Cod. tit. 10. leg. 12. §. 3.* Eſt a ψεύδω, fictus, & πατέω, calco.

PSEUDOPERIPTĒRUS, a, um, falſos ordines, ſeu latera habens, ψευδοπερίπτερος, ut Genus figuræ pſeudoperipterum. *Vitruv. l. 4. c. 7. ad fin.*

PSEUDOPHILIPPUS, i, ψευδοφίλιππος, fictus Philippus. *Cic. Agror. n. c. 33. Velleï. l. 1. c. 11. Flor. l. 2. c. 14. Val. Max. l. 7. c. 5. n. 4. & in Epit. Livii l. 49.*

PSEUDOPORTĬCUS, i, f. *falſo portico*. Aſſertur a quibuſdam locus *Plin. l. 6. c. 27. ad fin.* ſed ibi rectius aliter legitur.

PSEUDOPROPHĪTA, æ, m. *falſo profeta*, ψευδοπροφήτης. *Tertull. adverſ. Hæret. c. 4.*

PSEUDOPROPHETĬA, æ, f. *falſe profezia*, ψευδοπροφητία. *Tertull. de Jejun. c. 11.*

PSEUDOPROPHĒTICUS, a, um, ficte propheticus, prophetico ſimilis, ut Pſeudopropheticus ſpiritus, apud *Tertull. de pudic. c. 21.*

PSEUDOPROPHĒTIS, idis, f. *falſo profeteſſa*, ψευδοπροφῆτις. *Tertull. de Anim. c. 57.* Eandem ſpiritum in pſeudoprophetide mentiri.

PSEUDOSELĪNUM, i, n. ψευδοσέλινον, herba, pentaphyllon, quinquefolium. *Apul. de herb. c. 8.*

PSEUDOSMARAGDUS, i, ψευδοσμάραγδος, lapillus ſmaragdo ſimilis, h. e. ea dimidia parte ſmaragdus, ex dimidia iaſpis, ut ait *Plin. l. 37. c. 5. a med.*

PSEUDOSPHEX, ecis, f. ψευδόσφηξ, veſpa quædam, quæ ſingularis volitat. *Plin. l. 30. c. 11. ante med.*

PSEUDOTHYRUM, i, n. *l'uſcio di dietro delle caſe, porta ferreta*, ψευδόθυρον, oſtium occultum & teſtum in poſtica ædium parte, q. d. janua fictitia. *Virg. 2. Æn.* ita explicat *verſ. 453.* Limen erat, carcæque fores, poſteſque celſi A tergo. V. *Poſtes*. *Cic. Verr. 4. c. 20. extr.* Numerantur illa HS. CCL. Syracuſiniæ. Ea quemadmodum ad iſtum poſſea per pſeudothyrum revertantur, tabulis vobis, & teſtibus plaoum faciam. *Ammian. l. 14. c. 1. (al. c. 2.)* Per Palatii pſeudothyrum introducta. ¶ Translate *Cic. poſt redit. in Sen. c. 6.* Idem domi quam intemperans! non janua receptis, ſed pſeudothyro intromiſſis voluptatibus.

PSEUDOURBĀNA ĂDIFICIA apud *Vitruv. ſub fin. cap. 8. l. 6.* ſunt in villa ea pars ædium, quæ in uſum domini ruſticantis extructa eſt, quod urbani ædificii elegantiam imitetur. Villa enim omnis, ut ait *Colum. l. 1. c. 6.* dividitur in tres partes, urbanam, ruſticam, & fructuariam.

PSILA, æ, f. ψιλή, *veluto*, a ψιλός, raſus, lævis: veſtis eſt, ſeu pannus, una parte villoſus, altera raſus. *Lucil.* apud *Non. c. 14. n. 24.* Pſilæ, atque amphitapæ, villis ingentibus molles. V. *Amphitapa*.

PSILOCITHARISTA. V. *Chorocithariſta*.

PSILOTHRUM, i, n. *unedocce*, ψίλωθρον, unguentum pilis detrahendis aptum, quo mulieres, virique molliores utebantur, ut corpus glabrum & læve redderent. *Martial. l. 6. epigr. 93.* Pſilothro nitet, aut acida laret oblita creta. *Plin. lib. 24. c. 10.* Lacryma hederæ pſilothrum eſt. & *cap. 9.* Amerinæ nigræ ſemeo cum ſpuma argenti pari pondere, a balneo illitum, pſilothrum eſt. ¶ Pſilothrum pentarea dicitur vitis alba, quod ajus ſemen, & uva vitis cutis in facie detergeat, & quaſi faciem depilat. *Plin. l. 23. c. 1. ante med.* Vitis alba eſt, quam Græci ampeloleucen, alii pſilothrum, alii madon appellant.

PSIMMYTHIUM, ii, n. *ceruſſa, biacca*, ψιμμύθιον: a ψιμύθιος, ceruſſa. *Plin. l. 34. c. alt. a med* Pſimmythium quoque, hoc eſt ceruſſam, plumbariæ duæ officinæ. Laudatiſſimum in Rhodo. Fit autem ramentis plumbi tenuiſſimis ſuper vas aceti aſperrimi impoſitis, atque ita diſtillantibus. Quod ea eo cecidit in ipſum acetum, areſactum molitur, & cribratur, iterumque aceto miſto in paſillos dividitur, & in ſole ſiccatur inflate. Fit & alio modo: addito in urceos aceti plumbo, obturatos per dies decem, deceſoque ceu ſitu, ac rurſus rejecto, donec deficiat materia. Quod deratum eſt, teritur, & cribratur, & coquitur in potinis, miſceturque radiculis, donec rubeſcat, & ſimile ſandaracæ fiat: dein lavatur dulci aqua, donec nubeculæ omnes eluantur. Siccatur ſimilitæ poſtea, & in paſtillos dividitur. Vis ejus ad candorem ſeminarum. V. *Vitruv. l. 7. c. 12.*

PSITHIA. V. *Pſythia*.

PSITTA. V. *Pſitta*.

PSITTACINUS, a, um, adject. a pſittaco, ut Pſittacinum callycium, a colore ita dictum, *Seribon. Larg. compoſ. 27. & Marcell. Empir. c. 8.*

PSITTĂCUS, i, m. *pappagallo*, ψίττακος, avis Indica, de qua ita *Plin. l. 10. c. 42.* Super omnia humanas voces pſittaci quidem etiam ſermocinantes. India hanc avem mittit, ſittacen vocat, viridem toto corpore, torque tantum miniato in cervice diſtinctam. Imperatores ſalutat, & quæ accipit verba, pronunciat: in vino præcipue laſciva. Capiti vjue ducitia eadem, quæ roſtro. Hoc, cum loqui diſcit, ferreo verberatur radio: non ſentit aliter ictus. Cum devolat, roſtro ſe excipit, illi inaititur, levioremque ſe ita pedum infirmitati facit. Hæc *Plin.* Deſcribitur etiam ab *Apuleja* accurate *in Florid. n. 12. (al. l. 2.)* *Perſ. in prol. v. 8.* Quis expedivit pſittaco ſuum χαῖρε? ¶ De morte pſittaci eſt Statiana ſilva quarta *l. 2.* & Ovidiana elegia ſexta *l. 2. Amor.*

PSOÆ. V. vocem ſequent.

PSOADĬCUS, a, um, adject. *Cælii Aurelioni cap. 1. libri 5. Tard.* infectibitur *de Iſchiadicis*, & *Pſoadicis*, h. e. his, qui clunium dolore laborant. Nam muſculos clunium ſub ſpinæ finem ex interioribus atque exterioribus adhærentes, pſoas vocaverunt, ut *ibid.* dicitur, ψόαι, & ψοάδες Græci vocant.

PSOLOIS, entis, ψολόεις, Græce eſt fumidus, aut fuliginoſus: item flammans, ardens: a ψόλος, fumus, item flamma. Poteſt etiam duci a ψολή, τὸ αἰθέριον ἀφρωδὲς, quod *Homerus* ψολόεσσα appellat: quo ſenſu primam producit; quæ tamen metrica neceſſitate corripi poteſt, ut prima in *Italia*. *Auct. Priapeor. ſerm. 68.* Pſileon ille (*Homerus*) vocat, quod nos pſoloenta vocamus. ¶ Sequitur alter verſiculus *ibid.* Id quod nos calum, coleon illa vocat. Κολεὸς, & κωλεὸν, ἄ, *Homero Iliad. 3. v. 272.* eſt vagino, qua metaphorice obſcenum ſenſum habet, ut in illis *Plauti Pſeud. 4. 7. 85.* Conveniebat ne in vaginam tuam machæra militis?

PSOPHIS, idis, f. ψωφίς, oppidum Arcadiæ. V. in *Phocenſes*.

PSORA, æ, f. *rogna*, ψώρα, ſcabies, aſperitas cutis, a ψάω, ſcalpo, rado. *Plin. l. 20. c. 2.* Arida cum teſſina impetiginem & ſcabiem, quæ pſoram & lichenas vocant, parotidas & panos ſanet. *& cap. 5. ad fin.* Alnpecias friciuere, & pſoras tuſis cæpis. *Id. l. & cap. 22.* Lichenas, pſoras, lepras radice in aceto decocta tolli.

PSORANTHĒMIS, idis, f. ψωρανθεμίς, herba quædam, rorifmarini ſpecies, rafeuſtuoſa. *Apul. de herb. c. 79.*

PSORICUS, a, um, ψωρικός, ad pſoram pertinens, ut Pſoricum medicamentum, *Plin. l. 34. c. 12.* collyrium, *Seribon. Larg. compoſ. 32. h. e.* quod ſcabroſis palpebris, aut oculorum angulis medetur. *Cæſ. l. 6. c. 6. ſect. 32.* Nulla per ſe materia eſt, quæ Pſoricum nominetur: ſed chelcitidis aliquid & cadmia dimidia plus aa aceto ſimul conterantur, idque in vas fictila indatur, & contectum ficulneæ follis ſub terra reponitur diebus vigiti, & rurſus ſublatum teritur: & ſic appellatur pſoricum.

PSYCHICUS, a, um, ψυχικός, animalis: a ψυχή, anima. Pſychicos vocat *Tertull. in lib. de jejun. & alibi*, homines animales & carnales, qui ſpon capiunt ea, quæ ſpiritus ſant, ſecundum illud *Pauli Apoſt. 1. Cor. 2. 14.* ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ.

PSYCHOMACHYA, æ, f. ψυχομαχία, h. e. pugna animi, ſeu animæ: a ψυχή, anima, & μάχη, pugna. Ita inſcribitur a *Prudentio* carmen, in quo pugnam virtutum & vitiorum deſcribit.

PSYCHOMANTĪUM, ii, n. ψυχομαντεῖον, a ψυχή, anima, & μαντεῖον, divinatio, erat locus, ubi Manium fiebat evocatio, ad ſciſcitandum de ſtatu mortuorum. *Cic. 1. Tuſcul. c. 48.* Cum graviter ſibi mortem mœreret, veniſſe in Pſychomantium, quæreretur, &c. *Id. l. 1. de Divin. c. ult.* Teſſabor, ma non fortilegos, neque eos, qui quæſtus cauſa harioleutur, ne pſychomantia quidem agnoſcere. Eſt qui leg. *pſychomantiam*, h. e. veticinationem ea Manibus evocatis.

PSYCHOPHTHŌROS, ψυχοφθόρος, animicida: a ψυχή, anima, & φθείρω, occido. Ita appellatur a *Juſtiniano lib. 1. Cod. tit. 1. leg. 6. ſub fin.* Apollinarius hæreticus, qui in Chriſto humanam animam non admittebat.

PSYCHOTRŌPHON, i, ψυχότροφον, herba, alio nomine vettonica, & feratula, *Plin. l. 25. c. 8.*

PSYCHROLŌTA, & Pſychrolutes, æ, m. qui frigida lavat: a ψυχρός, frigidus, & λούω, lavo. *Senec. epiſt. 53.* Frigidæ cultor mitto me in mare, quomodo pſychrolutam decet, gauſapatus. *Id. epiſt. 83.* Ille tantus pſychrolutes, qui in Euripum ſaltabam.

PSYLLI, orum, m. Ψύλλοι, pop. Lybiæ, ſic dicti a Pſyllo rege, quorum corpori ingenitum fuit virus aaritalv ſerpentibus. Hinc teſte *Plin. l. 7. c. 2.* mos illic fuit liberos genitos protious objiciendi ſæviſſimis ſerpentibus, eoque modo pudicitiam uxorum experiendi. Serpentes eum adulteriuo ſanguine natos non profugiont. Et *Plutarchus* ſcribit in vita Catonis, eum iter per deſerta Libyæ facientem ſecum Pſyllos duxiſſe, qui morſibus ſerpentum mederentur, partim ore trahentes venenum, partim ſerpentes cantibus medicantes. V. *Lucan. l. 9. a verſ. 891.* Adde *Plin. lib. 8. c. 25. lib. 25. c. 20. & lib. 28. c. 3. Cæſ. l. 5. cap. 27. ſect. 3. & Sueton. in Aug. c. 17. a med.* ¶ Eandem vim & Marſie Italiæ populis fuiſſe ſtatuit idem *Plin. ex. lib. 7. & 28.* item *Gell. l. 16. c. 11.* ubi de Pſyllorum internecione hanc narrat ex *Herodoro* fabulam: Cum aliquando Auſtri diuturno ſtatu aquæ in eorum finibus defeciſſent, publica univerſos conſſe ad arma, & contra eum, quaſi ad hoſtem, profectos: obvium ſtriſſe Auſtrum, ſuſcitatiſque arenarum cumulis, omnes ad unum obruiſſe. *Cæſ. loc. cit.* Neque herculv ſcientiam principuam habent hi, qui Pſylli nominantur, ſed audaciam uſu ipſo confirmatam.

PSYLLION. V. *Cynomyia*.

PSYTHIA, & Pſithia vitis, & uva, ψυθία, & ψιθία, genus vitis externi ſuli, h. e. non Itali, ea qua paſſum optimum fiebat. *Columelle l. 3. c. 2.* eſt ſpecies ava Græcula. *Virg. Georg. 2. v. 93.* Et paſſo pſythia utilior. *& lib. 4. v. 269.* vel pſythia paſſoa de vite racemos. *Stat. l. 4. ſilv. 9. v. 38.* Vel paſſum pſythiis ſuis rectum. *Plin.* docet *l. 12. c. 27.* ex ea & optimum omphacium fieri, detra-

detractis acinis, cum ſunt ciceris magnitudine. ¶ *Pſythiana*, paſſum a pſythia uva. *Plin. l. 14. c. 9.* Pſythium, & melampſythium paſſi genera ſunt, ſuum ſaporem, non vini referentia.

P T

PTE, adjectio ſyllabica, ut *-met*, *-piam*, *-te*, *-te*, per ſe quidem nihil ſignificans, aliquid tamen addens voci, cui opponitur. Adjungitur autem ablativis pronominum *meus*, *tuus*, *ſuus*, *noſter*, *veſter*, at *Perſius. l. 12. pag. 947. Putſch.* docet: illam aliis. *Plaut. Truc. 2. 3. 28.* meapte malitia. *b. e.* mea ipſius. *Id. Pſeud. 3. 2. 24.* meapte ingenio. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 25.* Si atomi ferrentur in locum inferiorem ſuopte pondere. *Id. 1. de Orat. c. 3.* Propinquum ſuum ſuapte manu interfectam. *de ſua proprio.* & *lib. 2. c. 23. a med.* Suapte natura facere aliquid. *Terent. Phorm. 5. 2. 1.* Noſtrapte culpa. *Plaut. Capt. 2. 3. 21.* Tuopte ingenio. In veteri decreto Tribunor. pleb. apud *Gell. l. 7. c. 19.* Quo minus ſuapte poteſtate uti liceat. *Plaut. Men. 5. 8. in fin.* Certiſſimum eſt, meapte potius fiori ſervum, quam ea unquam emittam manu. *Id. Mil. 2. 4. 38.* Oſculata aſſet ſuumpta amicum. *Catul. carm. 6. v. 12.* Nam ni iſtapta, valet nihil facere. Al. aliter leg.

PTERIS, idis, f. πτερὶς, ſpecies filicis, ſic dicta, quod folia expanſa habet in alarum ſimilitudinem. *Plin. l. 27. c. 9.* Pteris Græci vocant, alii blechnon, cujus ea una radice complures exeunt filices, bina etiam cubita excedantes, non graves odore.

PTERNIX, icis, caules raſtus caſti ſtraticis. nam alii idem cum fruice nomen habent. *Plin. lib. 22. c. 16.* Unum caulem rectum habent, quem vocant pternica.

PTEROMATA, um, *n. ta* πτερώματα, in ædificiis ſunt veluti alæ (πτερὸν enim ala eſt) utrinque in fronte adjunctæ columnis, aut parietæ. *Vitruv. l. 3. c. 2. & l. 4. c. 4. & 7.*

PTERON, i, n. πτερὸν, idem quod pteroma, in voce præced. *Plin. l. 36. c. 5. a med.* ubi agit de Mauſoli opere: *& cap. 13.* ubi de labyrintho Cretæ, & ædificiorum molibus circa adjectis.

PTERONITHICA PUGNA. V. *Pentethrompteri.*

PTEROPHOROS, i, πτεροφόρος, regio apud Riphæos montes, ubi alæ pennarum ſimilitudine continuo cadidit. *Plin. l. 4. c. 12. ad fin.*

PTEROTOS, πτερωτὸς, alatus. *Plin. l. 36. c. pænult.* Calices duos, quos appellabant pterotos. *b. 2.* duobus utrinque anſis, quaſi ulis inſtructos.

PTERYGIUM, ii, n. πτερύγιον, Græca parvam alam, vel pinnulam ſignificat, diminut. a πτέρυξ. Significat etiam morbum oculorum, qui Latine *unguis* appellatur, h. e. membranula nervoſa, quæ oritur ab angulo, nonnunquam ad pupillam quoque pervenit, eique officit. Sæpius a narium, interdum etiam a temporum parte naſcitur. Ita *Celſus l. 6 cap. 7. ſect. 4.* ubi ejus aliam curandi, excidendique rationem tradit. *Plin. l. 34. c. 10. ad fin.* Cadmia pterygia & ſordes oculorum purgat. Adde *lib. 32. c. 7.* ¶ Item digitorum, cum ab unguibus caruncula recedit cum magno dolore, ut ait *Celſ. l. 6. c. ult.* recedit, inquam, hoc eſt aecreſcit, & ab ungua diducitur, ajuſque partem aliquando operit. *Plin. l. 30. c. 12. ſub fin.* Reduvias, & quæ in digitis naſcuntur pterygia, tollit canini capitis cinis. Adde *lib. 24. c. 4. & lib. 26. c. 5. & lib. 27. c. 4.* &c. ¶ In beryllis ſunt nubeculæ inſtar pterygiorum in unguibus. *Id. l. 37. c. 5. extr.*

PTERYGOMA, atis, n. πτερύγωμα, pegma quoddam in modum alæ, conſtans tranſverſis, & arrectis lignis, continenſque nervos, quibus brachia machinæ continentur. *Vitruv. l. 10. c. 17. a med.* ubi al. aliter leg.

PTISANA, æ, f. ὄρυζα, πτίσιμη, & πτίσανα, ſuccus ex oryza, vel hordeo piſta, & a cortice purgato confactus: cujus uſus validiſſimus ſalubertimaſque tantopere probatur, inquit *Plin. l. 18. c. 7. ad fin.* ut Hippocrates unam laudibus ejus volumen dicaverit. *Id. ibid. paulo ſup.* Indi maxima oryza gaudent, ex qua ptiſanam conficiunt, quam reliqui mortales ex hordeo. Adde *Varron.* apud *Non. 2. 27. n. 3.* ¶ Item ipſum hordeum, cum tundendo a cortice ſpoliatum eſt: & hæc prima eſt, & propria hujus vocis ſignificatio: a πτίσσω tundo: & abſolute hordeum, ἄλφι. *Celſ. l. 2. c. 18. a med.* Cum panificia omnia firmiſſima ſint, alica tamen quædam genera frumenti, ut alica, oryza, ptiſana, vel ex iiſdem facta ſorbitio, vel pulticula, imbecilliſſimis annumereri poteſt. *Mart. l. 12. epigr. 37.* Frumentum, milium, ptiſanamque, ſabamque ſolabas Vandere. Adde *Celſ. l. 2. c. 24.*

PTISANARIUM, ii, *n. decoctæ, a fugo d' oryza, a ciſo*, ſorbitio, vel pulticula ex ptiſana, vel oryza. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 155.* Tu ceſſas? agedum, ſume hoc ptiſanarium oritæ.

PTOCHEUM, &

PTOCHIUM, ii, n. πτωχεῖον, &

PTOCHOTROPHEUM, aut

PTOCHOTROPHIUM, ii, *n. ſpedale da poveri*, πτωχοτροφεῖον, locus in quo degunt, & aluntur pauperes, a πτωχὸς, pauper, & τρέφω, nutrio. *Imp. Zeno lib. 1. Cod. tit. 2. leg. 15.* & *Imp. Juſtinian. ibid. leg. 19.*

PTOCHOTROPHUS, i, m. *ſpedaliere di poveri*, πτωχοτρόφος, qui pauperes alit: a πτωχὸς, pauper, & τρέφω, nutrio. Inſcribitur *tit. 3. lib. 1. Cod.* de Epiſcopis, & clericis, orphanotrophii, brephotrophis, ptochotrophis, &c.

PTOLEMÆUS, a, am, Πτολεμαϊκὸς, ad Ptolemæum pertinens: quod eſt nomen multorum Ægypti regum ab illo primo Lagi filio, qui ex gregaria milite ad ſummos honores ab Alexandro M. ob virtutem evectus, poſt ejus mortem Satrapes Ægypti fuit, ut ab eo apud *Curt. c. 10. l. 10.* & *Juſtin. l. 13. c. 4.* deinde rex, deviſtoque Antiocho, regnum poſt mortem filio cognomini tradidit. Ejus & aliorum Ptolemæorum res geſtas habes apud *Juſtin. l. 15. 16. 17. 26. 29. 30.* &c. *Propert. l. 2. el. 1. v. 30.* Et Ptolemææ litora capta Phari. *b. e.* Ægyptiæ.

PTOLEMÆUS, a, um, Ptolemæeus, ut Ptolemaicum gymnaſium, *Cic. tamen l. 5. de Fin.*

PTOLEMAIS, idis, f. Πτολεμαὶς (e Πτολεμαῖος, ut Θηβαὶς a Θηβαῖος) Ptolemæi aliquis filia, vel neptis. *Lucan.* de Cleopatra Ptolemæi Aulætæ filia *lib. 10. v. 69.* Miſcuit incaſtam ducibus Ptolemaida noſtris. Adde *Sidon. carm. 7. v. 94.* ¶ Adjective, Ægyptia. *Auſon. in Moſell. v. 311.* Conditor hic forſan fuerit Ptolemaidos aulæ. *b. e.* templi Arſinoes ſororis Ptolemæi Philadelphi. *Sidon. carm. 5. v. 461.* Dorida diffuſam premeret Ptolemaide gaza. ¶ Eſt præterea aliquot urbium nomen in Troglodytica, in Cyrenaica, in Thebaide Ægypti, in Phœnicia: de quibus *Plin. l. 2. c. 73. lib. 5. c. 5. 9. & 29.* & *lib. 6. c. 29.* ¶ Sunt qui ſcribunt & *Ptolemaïs*, & *Ptolemeis.*

PTYAS, adis, f. πτυὰς, genus aſpidis venenum in oculos hominum exſpuentis, ut ait *Plin. l. 28. c. 6. a med.* a πτύω, exſpuo. Adde *lib. 32. c. 6. a med.*

P U

PUBEDA, æ, m. pubeſcens puer, pubes. *Martian. Capell. l. 1. pag. 12.* & *lib. 9. pag. 308.* & *in Gloſſ. Iſid.* ubi & *pubedo*, & *pubeta* ponitur.

PUBENS, entis, *ebi è nello pubertà*, ἥβων, qui pubem emiſit, pubes, adoleſcens, aphabas. *Claudian. in Conſul. Prob. & Olybr. v. 142.* Sunt mihi pubentes alto de ſemine ſeſtres, Pignora cara Probi. *Auſon. Edyll. 12. in manuſyll. de membr. v. 2.* Pubentes annos robuſtior anticipat vox. ¶ Translate, lanuginem emittens: quod in herbis ſignum maturitatis eſt. *Virg. 4. Æn. v. 514.* & *3. Georg. v. 126.* Pubentaſque ſecant herbas. *Auſon. epiſt. 2. v. 14.* pubeates ſalicum frondes. *Id. in Moſell. v. 203.* Stringunt attonſis pubentia gramine pratis. *Stat. l. 3. ſilv. 3. v. 129.* Pubentesque roſæ primos moriuntur ad Auſtros. *b. e.* jam expanſæ, & ſuam pulcritudinem oſtentare incipientes.

PUBĔO, bes, bui, n. 2. *eſſer nello puberta*, ἥβαω, pubes ſum. *Ulpian. Dig. lib. 37. tit. 10. leg. 3. a med.* Si duo impuberes putantur ſtatus controverſium, & ulter eorum pubuerit, exſpectari alterius quoque pubertas debet.

PUBER. V. *Pubes*, adject.

PUBERTAS, atis, f. *puberta*, ἥβη, idem quod pubes. *Cic. 2. de nat. Deor. cap. 33. ſub fin.* Ut ſi qui dentes & pubertatem nature dicat exſiſtere, ipſum autem hominem, cui ea naſcantur, non conſtare natura. Adde *Plin. l. 7. c. 16. in ſ. & lib. 21. c. 26.* ¶ Tranſlatum *Plin. l. 23. in proœm. a med.* Omphacium quæ fieret mixtione, incipientis uvæ puberiam, docuimus. *b. e.* in prima lanugine, ut *Id.* inquitur *l. 12. c. 27.* ¶ Item ætas, in qua pubertas enaſcitur, quæ in maribus decimoſquartus eſt annus, duodecimus in feminis, ut præter alios docet *Macrob. l. 7. Saturn. c. 7.* & *Feſtus* in *Pubet. Servius. in Domit. cap. 1.* Pubertatis, & primæ adoleſcentiæ tempus. *Juſtin. l. 9. c. 6.* Primis pubertatis annis. *Id. l. 23. c. 1.* Ab initio pubertatis. *& lib. 35. cap. 2.* Annos pubertatis egreſſus. *Plin. l. 25. c. ult. ante med.* Circa pubertatem. *Modeſtin. Dig. lib. 1. tit. 7. leg. 40.* Utique plane pubertatem, id eſt decem & octo annis, præcedere debet. ¶ Item ipſi puberes, *giovenchi*. *Valer. Max. ſub fin. cap. 1. l. 2.* Pubertas canis ſuam honorem reddebat. ¶ Item generandi facultas, quæ cum pubertate incipit. *Tacit. de morib. Germ. cap. 20.* Sera juvenum venus, eoque inexhauſta pubertas.

PUBES, bis, f. *puberta*, ἥβη, lanugo, & pili, qui in pueris anno decimoquarto, in puellis duodecimo circa inguina enaſcuntur. *Celſ. l. 7. c. 19.* Si inguen incidandum eſt, idque jam pube contegitur. *Plin. l. 34. c. 8. de Myrone ſtatuario.* Capillum quoque, & pubem non amandatius feciſſe videtur, quam rudis antiquitas inſtituiſſet. ¶ De pilis aliorum locorum in corpora *Martian. Capell. l. 2. pag. 34.* Deoſcalata Philologiæ frontem, illic ubi pubem ciliorum diſcriminat glabella mediatas. ¶ Item locus ipſe, in quo pubes enaſcitur, inguen, pecten, *pettignone*. *Virg. 3. Æn. v. 426.* Prima hominis facies, & pulcro pectore virgo Pube tenus. *Ovid. 3. Amor. el. 12. v. 21. de Scylla.* Pube premit rabidos inguinibuſque canes. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 83.* Arteriæ ad pubem tendentes. *Id. l. 28. c. 15.* Ciet arinam vaſica ſuis impoſite pubi. ¶ Item ipſi adoleſcentes, juventus, juvenum multitudo, pueris ac ſenibus exceptis, *giovenchi*. *Cic. pro Mil. c. 23.* Cui Senatus totam rempublicam, omnem Italiæ pubem, cuncta populi R. arma commiſeret. *Virg. 8. Æn. v. 518.* equites bis centum, robora pubis Lecta dabo. *Tacit. Ann. 6. c. 1.* An ego tantum Romanæ pubis, tot egregios exercitus ſterni patiar? ¶ Item univerſim homines, populus, plebs, *popolo*, *gente*, *uomini*. *Virg. Æn. 7. v. 219.* Ab Jove principium generis: Jove Dardana pubes Gaudet avo. *Id. 1. Georg. v. 343.* Cuncta tibi Cererem pubes agreſtis adoret. Adde *Horat. Catull. Ovid. Tibull.* Hinc *pube præfente*, populo præſente, ut *Feſtus* docet, *contionibus* ab iis, qui puberes ſunt, omnem populum ſignificatos. *Plut. Pſeud. 1. 1. 123.* Nunc ne quis dictam ubi neget, dico omnibus, pube præſenti, in concione, omni populo, &c. ¶ Quamvis pubes propria hominis ſit: ſolas tamen *pubeſcit*, ut ait *Plin. c. 39. l. 11.* Poetice tamen & de brutis dicitur, ut de juvencis *Virg. Georg. 3. v. 174.* pubi indomitæ non gramine tentem, &c. ¶ *Pubes* in meſſu ſing. *Prudent. Catherner. 7. v. 101.* Jejuna pubis menſas omnis liquerat.

PU-

PUBES, & Puber, puberis, adject. *ubi è nulle puberè*, ἥβη, ἡβητὴς, ἡβικὸς, qui pubem in inguinibus habet, qui generare poteſt, & arma ferre. Talis eſt puer ab annis quatuordecim, inquit *Feſtus*, feminæ a duodecim. *Croſſus* apud *Cicer.* a. *de Orat.* c. 55. Quod niſi puberem te jam haberet, &c. *Nep. in Dione*, c. 4. Nam puero priuſquam pubes eſſet, &c. *Liv. l.* 1. c. 3. Id imperium ei ad puberem ætatem incolume manſit. ¶ *Puberes* interdum dicuntur adolescentes, juvenes, *arma* ferre qui poſſunt, *giovani*. *Caſ. l.* 5. *B. Gall.* c. 54. Hoc more Gallorum eſt initium belli, quo legs communi omnes puberes armati convenire coguntur. *Id. l.* 3. *B. Civ.* c. 9. Ad extremum auxilium deſcenderunt, ſervoſque omnes puberes liberaverunt. *Tacit.* 13. *Ann.* c. 39. Capta eſceſſu muuimsota, omneſque pubores trucidati ſunt: & imbelle vulgus ſub corona venumdatum. ¶ Interdum ſignificare quoſcumque puentiam egreſſos & pube veſtitos, ſiue juvenes ſint, ſive ſenes. *Salluſt. in Jug. cap.* 18. Dein omnes puberes Numidas, & negotiatores promiſcue, utt quiſque armatis obvius, interfecit. *Caſ. l.* a. *B. Civ.* c. 13. Ne gravius permoti milites & defectionis odio, & contemptione ſui, omnes pubores interficerent. ¶ Translate *Virg.* de dictamno, *Æn.* 12. v. 413. Puberibus caulem ſolus, & flore comantem. *h.e.* lanugino ſis. *Servius* exponit adultis. *h.* e. maturis. ¶ Pro altera poſitione recti caſus *puber*, *Feſtus* Pubes, & puber, qui jam generare poteſt. *Catull. carm.* 62. *de Arg*, v. 63. Ego puber, ego adoleſcens, ego ephebus, ego puer. Ita leg. *Scalig.* Al. apud *Feſt.* omitt. *ego puber*, & apud *Catull.* leg. *Ego mulier*, *ego adoleſcens*. Nihilominus quidam apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 707. *Puſch. puber* agnoſcunt: *Cæſar* autem *ibid.* non *puber*, neque *puber*, ſed *pubes*, *puberis* declinatt quo modo uſurpaſſe aliquoties *Priſcianum*, obſervat *Nicol. Heruſ.* ex MSS.

PUBESCO, is, n. 3. *cominciar ad eſſer nella puberà*, ἡβάω, ἡβάσκω, pubem emittere incipio, pubes fio, pubertatem ingredior. *Cic.* 1. *Offic.* c. 22. *a med.* Herculem, cum primum pubeſceret, exiſſe, &c. *Petron. in Satyr.* c. 119. male pubeſcentibus annis Subripuers viros. *Virg.* 3. *Æn.* v 491. Et nunc æquali tecum pubeſceret ævo. *Lucret. l.* 5. v. 672. & impubem molli pubeſcere vitæ. *Sil. l.* 16. v. 678. puer vix pubeſcente juventa. *Id. l.* 3. v. 79. ubi flore novo pubeſcet ſtremor ætas, Emicet in Martem. Adde *Sueton. in Tiber.* c. 6. ¶ De lanugine primæ barbæ, *Veler. Flacc. l.* 7. v. 340. Pubeſcnot dulces malæ. *Stat. l. & ſilv.* 3. v. 11. & nati modo pubeſcentia ora. ¶ Transfertur ad herbas, & plantas, quæ adoleſcunt, & maturitatem aſſequi incipiunt: quo tempore quædam & lanuginem emittunt. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 12. v. 7. Prataque pubeſcunt variorum flore colorum. *Cic. t. de nat. Deor. cap.* a. Cæli mutationes, quibus omnia, quæ terra gignit, maturata pubeſcunt. *& lib.* a. c. 19. en *ſi* Pubeſcunt maturitatemque aſſequuntur, quæ miuntur e terra. *Colum. l.* 4. c. 18. Medium eorum dierum ſpatium, quo autmi formantur, vinearum oobia aditum negat: quippe floreotem teuellum movere non expedit: pubeſcentem vero & quaſi adoleſcentem convenit religare, &c. *Plin. l.* 14. c. 2. Apianis apes dedere nomen: en eis duo genera lanugine & ipſa pubeſcunt. (Hinc *lanuta* dictæ.) *Claudian. l.* a. *de rapt. Proſ.* v. 70. nunc omnia ſatu Pubeſcunt virgulta. ¶ De aliis rebus. *Claudian. l.* a. *de rapt. Proſ.* v. 49. Invalidum dextro poterat Titana lacerto Nondum loca gravem, nec pubeſcentibus alte Criſtatum radiis. *h.* e. jam adultis, & plenum fulgorem emittentibus. *Id. de Phœnice*, v. 51. qui ſæpe emaſci Exitio, propriosque foles pubeſcere letho. *h.* e. juveneſcere.

PUBIS. V. *Pubes* adject. in fin.

PUBLIANUS, a, um, ad Publium aliquem pertinens. *Senec. l.* 3. *controv.* 18. *a med.* Publiana ſententia. *h.* e. Publii Syri mimographi.

PUBLICANA, æ, f. *gabelliere*. *Cic. Verr.* 5. c. 34. Mulieri publicanæ nolunt ex decumis nimium lucri dare.

PUBLICANUS, i, m *gabelliere*, *pedagogiere*, πλώτης, qui vectigalia, & alios populi, Principumve reditus (quæ *publica* abſolute dicuntur) exigendos certo conſtituto pretio redimit. Erant publicani equites Romani, qui tributa, & publica vectigalia P. R. quæſtus ſui cauſa conducebant. *Plin. l.* 33. c. a. *Cic. pro Planc. c.* 9. *pro Rab. Poſth.* c. a. *pro Dom. cap.* 28 & ex *Liv. l.* 43. c. 16. ¶ De origine vocis ita *Ulpian. lib.* 39. *Dig. tit.* 4. de publican. & vectigal. *leg* 1. Publicani autem ſunt, qui publica fruuntur. Nam inde nomen habent, ſive fiſco vectigal pendant, vel tributum conſequuntur. Et omnes, qui quid a fiſco conducunt, recte appellantur publicani. *Cic. ad Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. c. 11. Non eſſe autem leoiores in exigendis vectigalibus Gexcos, quam noſtros publicanos, hinc intelligi poteſt. *Id. pro Planc.* c. 9. Flos enim equitum R. ornamentum civitatis, firmamentum reipubl. publicanorum ordine continetur. ¶ Neque vero ſolum publicani vectigalia publica redimebant, ſed alia quoque præterea multa, quæ ultro tributa dicuntur. Nam bello Punico ſecundo redemerunt, quæ ad exercitum Hiſpaniaſem opus effrut. *Liv. l.* 25. c. 3. Item Ceriegno & Tuditano Cenſoribus redemerunt reficienda, quæ circum forum incendio conſumpta erant, ſeptem tabernas, macellum, atrium regium. *Liv. l.* 27. c. 11. *exer.* Item Cetone, & Flacco Cenſoribus condoverunt lacus ſternendos lapide, & clnacas detergendas, qua onus eſſet, in Aventioo, & faciendas in aliis partibus, qua nondum erant. *Liv. l.* 39. c. 44. ¶ Ex publicanis alii *Mancipes* erant, alii *Prædes*, alii *Sorti*. Mancipem definit *Feſtus* in *Mancept*, quiſquis a populo aliquid emit, conductive, quia ſublata manu ſignificat, ſe auctorem emptionis eſſe. *Pachomius in Orvin. Verr.* c. 10. Mancipes principes publicanorum eſſe *oit*, qui quæſtus ſui cauſa exigenda a fociis ſuo periculo cargaot, & reipubl. repræſentreot. Præs, teſte *Feſto*, eſt qui populo ſe obligat, interrogatus a magiſtratu, videlicet pro mancipe, qui conducit. Dictus eſt a præſtando, quia, ſi manceps non ſolviſſet, debebat præſtare, quod ab eo promiſſum luceret. Manceps etiam præs eſt, quia tam debet populo præſtare, quod promiſit, quam is, qui pro eo præs factus eſt. Socii erant, qui in partem quæſtus & jacturæ a mancipibus & prædibus vocabantur. *Sigon. l.* a. *de ant. jure C. R. c.* 4. ¶ Deinde publicanorum alii erant *Decumani*, alii *Pecuarii*, ſeu *Scripturarii*, alii *Portitores*. *Aſcon.* in *Divin. Verr.* c. 10. Decumani erant illi, qui decumas redimebant, ideſt vectigalia, quæ capiebantur ex agris. Pecuarii, ſive Scripemarii, qui ſcripturam redimebant, ideſt vectigalia ex ſilvis, ſive e paſtione pecorum. Portitores, qui portoria redimebant, ideſt vectigalia, quæ capiebantur ea rerum importatione & exportatione. *Sigon. l. cit.* in *Cicer. pro leg. Manil. c. 6. pro Flacc.* c. 8. &c.

PUBLICATIO, onis, f. *publicazione*, *confiscazione*, δήμευσις, actus publicandi, h. e. in publicum redigendi, proſcriptio. *Cic. Catil.* 4. c. 5. Adjungit etiam publicationem bonorum. *Id. pro Planc.* c. 41. Proponere publicationem bonorum.

PUBLICATOR, oris, m. *chi pubblica*, *e divulga*. *Sidon. l.* 3. *ep.* 13. Publicator occulti.

PUBLICATRIX, icis, f. quæ publicat. *Arnob. l.* 1. *pag.* 20. Venus publicatrix inteſtini dedecoris.

PUBLICATUS, a, um, *pubblicato*, *veſo pubblico*, *divulgato*, δημευθὲις, publicus factus, vulgatus. *Juſtin. l.* a. *ſub fin.* Cum proditionis dolum publicatum videret. *Plin. l.* 33. c. 1. Dies faſti publicati. *Id. l.* 7. c. 30. *a med.* Bibliotheca ab Aſinio Pollione en manubiis publicata. *aperto per uſa di tutti*. Sic *Sueton. in Aug.* c. 29. Forum publicatum. *Id. in Tiber.* c. 5. Fundi ſimulacrum Felicitatis publicatum. *Vellej. l.* a. c. 124. Lectica ejus (*Tiberii*) publicata. *eſpoſte all'uſo di tutti*. & *Tacit. de Germ.* c. 19. Publicatæ pulicitæ nulla vsnia. *proſtituta*. ¶ Item in publicum redactus, fiſco addictus, proſcriptus, *confiscato*. *Nep. in Thraſyb.* c. 1. Cum tyranni pluriomorum bona publicata inter ſe diviſiſſent.

PUBLICE, *per ordine*, e *a nome pubblico*, *per autorità pubblica*, ad rem publicam, & populum refertur, & ſignificat publico nomine, publica auctoritate: cui *privatim* oppoſitur, ἰδιωτικῶς, ἰδιωτικῶς. *Cic.* 5. *Verr.* c. 34. *ſub fin.* Cum Philinus de calamitate aratorum, & de fuga publice diceret, animadvertiſtis gemitum populi R. &c. *Terent. Eun.* 2. a. *in f.* Minor quid en Piræen abierit. nam ibi cuſtos publice eſt. *Caſ. l.* 1. *B. Gall.* c. 16. Quotidie Cæſar Æduos frumentum, quod eſſent publice polliciti, flagitare. *Id.* a. *B. Civ.* c. 21. *ad fin.* Privatim ac publice quibuſdam civitatibus honores babuti. *Hirt. de B. Alex.* c. 65. Præmia benemeritis & virtitim, & publice tribuit. *Salluſt. in Catil.* c. 11. Signa, tabulas pictas, vaſa cælata mirari: ea privatim ac publice rapere. *Liv. l.* 4. c. 13. Minucius eandem publice curationem agene, quam Mælius privatim agendam ſuſceperat. *Caſ. l.* 4. *B. Gall.* c. 3. Publice maximam putant eſſe laudem, quam latiſſime a ſuis finibus vacare agios. *per maſſima di governo*. ¶ in publicum, *al pubblico*. *Terent. Adelph.* 3. 4. 38. Homo antiqua virtute ac fide, haud cito mali quid ortum ee hoc ſit publice. *Cic. 16. Attic. ep.* 11. *ad fin* & 15. *Fam. ep.* 9 Publice tameo ſcripſi. *Nep. in Timoth.* c. 3. Litteras Athenas publice miſit. *Vellej. l.* 2. c. 3. Quidquid publice ſalutare nun effet, præatim alienum exiſtimare. ¶ Sumptu publico, *del pubblico*, *a ſpeſe del pubblico*. *Nep. in Dione in fin.* In urbe, celeberrimo loco ædatus publica. *Id. in Ariſtid. in f.* Ut filiæ ejus publice alerentur. *Liv. l.* 5. *e. vet.* Tegula publice præbita eſt. *Plin. l.* 33. c. 1. Legatis annli publice dabantur. *Cic. Verr.* 3. c. 6. Nemini meus adventus laboti, aut ſumptui neque publice neque privatim fuit. ¶ Vulgo, omnes. *Liv. l.* 5. c. 53. *ſub fin* Exſulatum publice ire. *Ulpian. Dig. lib.* 39. *tit.* a. *leg.* 24. Fluminum publicorum communis eſt uſus, ſicuti viarum publicarum & litnium. In his igitur publice licet cuilibet ædificare. *Gell. l.* 13. c. 10. Labeo conſuleatibus de jure publica reſponſitacit. *h.* e. omnibus, promiſcue. ¶ palam, coram omnibus, *pubblicamente*. *Gell. l.* 17. c. 21. Sophiſta ille κενοδοξότατος, qui publice nuper differens, Carneadem cum ſuperiore Africano vixiſſe diait. *Apul. l.* 10. *Metam.* Jamque rumor publice crebucrat.

PUBLICIA TRIBUS. V. *Poblilia*.

PUBLICIANUS, a, um, ad Publicios pertinens (familiam Romanam. V. *Publicius*) ut Publicianus locus, *Cic.* 12. *Attic. ep.* 38. ¶ *Publiciana actio* a nomine Prætoris, a quo primum propoſita ſunt, appellata, dabatur ei, qui en juſta cauſa rem aliquam non a domino traditam accepiſſet, v. gr. ex cauſa emptionis, aut donationis; & necdum ejus rei dominus factus eſſet, ejuſque poſſeſſionem caſu amiſiſſet: dabatur, inquam, ut eam rem perſequi judicio poſſet. V. *Dig. lib.* 6. *tit.* 2. *qui de* Publiciana in rem actione *inſcribitur*, & *Inſtitutum. Juſtiniani lib.* 4. *tit.* 6. §. *Namque ſi cui* &c.

PUBLICITUS, adverb. idem ac publice. *Terent. Pharm.* 5. 7. 85. Nonne hoc publicitus ſcalus hinc deportarier in ſolas terras? Ubi *Donat. Publicitus*, publica cura, & conſilio. *Plaut. Amph.* c. 1. 8. Hoſpitin publicitus accipiat. *ideſt* carcere publico. *& 4.* a. 7. An fores cenſebas nobis publicitus præberier? *del pubblico*. (Sic *Pompon.* apud *Non. c.* 11. *n.* 27. dare alicui publicitus cibaria. *a ſpeſe pubblicbe*.) & *Perſ.* 4. 3. 40. Auctionem publicitus facere. *Id. Bacch.* a. 3. 79. Aurum in æde Dianæ publicitus ſervant. Adde *Lucil.* & *Cæcil.* apud *Non. loc. cit.*

PUBLICIUS, a, um. *Feſtus*: Publicius clivus appellatur, quem duo fratres L. M. Publicii Malleoli Ædiles Curules, pecueriis condemnatis, ex pecunia, quam ceperant, munierunt, ut in Aventinum vehiculis Velia venire poſſint. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 32. *ad fin.* Pu-

blio-

blicius vicus, & Coſconius vicus, quod ab his viris dicuntur ædificati. V. *Ovid. 5. Faſt. a vers.* 683. ¶ De Publicia tribu V. *Publilia*.

PUBLICO, as, avi, atum, a. 1. *confiſcare*, *far pubblico*, *Inuocare*, publicum facio, in reipublicæ ditionem potestatemque redigo, præconi publico ſubjicio, proſcribo. *Cic. 2. Agrar. c.* 21. Privata publicare, publica liberare. *Id. pro Dom. c.* 8. *a med.* Cum Ieſe neſaria Ptolemæum regem Cypri, cauſa incognita, publicaſſes. *Caſ. l. 2. B. Civ. c.* 25. Tribunus plebis legem tulerat, qua lege regnum Jubæ publicaverat. *Id. l. 5. B. Gall. c.* 54. Ciagetorigem hoſtem judicandum curat, bonaque ejus publicat. *Salluſt. in Catil. c.* 52. & 55. Cenſeo publicandas eorum pecunias, ipſos in vinculis habendos. *Tacit. 6. Ann. c.* 19. Auxarias ejus, quamquam publicarentur, ſibimet Tiberius ſepoſuit. *b. c.* reipublicæ addicerentur, fiſco ſuo reſervavit. ¶ Item copiam alicujus rei omnibus facere, utendum aliquid, aut ſpectandum præbere. *Sueton. in Ner. cap.* 21. Non ceſſavit identidem ſe publicare. *ſarſi ſentire in pubblico*. & *in Aug. c.* 43. Solebat etiam citra ſpectaculorum dies, ſi quando quid dignum cognito advectum eſſet, id eatenus ordinem quolibet loco publicare. *Id. in Caſ. c.* 44. Bibliothecas Græcas & Latinas, quas maximas poſſet, publicare deſtinabat. *Plaut. Bacch. 4. 8. 22.* Illa, quæ corpus publicat vulgo ſuum. *proſtituiſce*. (*Publicare aliquem*, ad quæſtum meretricium damnare. Unde illud ambiguum apud *Quinctil. l. 7. c. 9.* Inde *διάνοιαν* illa vulgata, cum quæritur, utrum aula, quæ ter ceciderit, aut tibicina ſi ceciderit, debeat publicari. *Græce διάνοιαν ἀνέρου, an παῖ. ἄτυ.*) *Tacit. Ann. 16. c.* 4. Flagitanta vulgo, ut ſtudia ſua publicaret. *pubblicaſſe*. & *Sueton. in Cloud. a.* 3. Diſciplinis liberalibus non mediocrem operam dedit, ac ſæpe experimentum cujuſpus etiam publicavit. *diede ſuori*, edidit. *Plin. l. & ep.* 2. Hortatus es, ut epiſtolas, ſi quas paulo accuratius ſcripſiſſem, culligerem, publicaremquas. *Id. l. 5. ep.* 13. Recitaturus orationculam, quam publicare cogito. *Jaſon. l. 2. c. 7. ad fin.* Reticenda publicare. *far ſapere a tutti*, *divulare*.

PUBLICOLA. V. *Poplicola*.

PUBLICUS, a, um, *commune*, *pubblico*, *del pubblico*, *Δημόσιος*, ad rem publicam pertinens, communis, totius populi ditioni ſubjectus: cui *privatus* opponitur. Eſt a *populus* quaſi *poplicus*. V. *Poplicus*. Differt a *communis*, quia *communia* ſunt, quorum uſus omnibus conceditur, & proprietas occupanti, ut aer, aqua, mare, littus, venationes, &c. vel quæ ſunt duorum aut plurium ſimul utentium, ut paries, domus: hiſque opponuntur *propria*. At *publica*, quæ in communi populi alicujus aut civitatis uſu & dominio ſunt, nec occupari a private poſſunt, ut campus Martius, fora, theatra, viæ, &c. hiſque opponuntur *privata*. Sic jus commune dicitur jus gentium, h. e. quo omnes gentes utuntur: publicum, quod populus quiſque ſibi conſtituit. *Cic. l. 1. de Invent. c.* 27. Publicum eſt, quod civitas univerſa aliqua de cauſa frequentat, ut ludi, dies feſtus, bellum: Commune, quod accidit omnibus eodem fere tempora, ut meſſis, vindemia, calor, frigus. Nihilominus aliquando pro *communis* adhibetur. *Perſ. ſat. 5. v.* 98. Publica lex hominum, naturaque cantinet hoc ſus. *Plin. l. 10. c.* 33. Jam publicum omnium (*avium*) eſt tabulata ramorum ſuſtinendo nido provide eligere. Sic *remmune* pro *publico* non raro ponitur. V. *Communis*. ¶ Ad *publicus* propria notione pertinent hæc. *Caſ. l. 6. B. Coll. c.* 14. Sacrificia publica ac privata procurant. *& lib. 1. c.* 12. Non ſolum publicas, ſed etiam privatas injurias ultus eſt. *Salluſt. in Catil. c.* 38. Juventus privatis atque publicis largitionibus excita. *Cic. pro Mur. c.* 36. Odit populus R. privatam luxuriam, publicam magnificentiam diligit. *Id. Verr. 5. c.* 31. Cognoſcite Agyrinenſium publicas litteras, deinde teſtimonium publicum civitatis. *Id. pro Mil. c.* 27. Ut memoriam publicam recenſionis tabulis publicis impreſſam tabefieret. *nelle pubbliche ſcritture*, *ne' libri pubblici*. hujuſmodi erant, in quibus cenſus populi, fenatuſconſulta, nomina vocata matorum, virilem togam ſumentium, vita functorum perſcribebantur. V. *Tabularium*. ¶ *Publico judicio*, & *cauſa publica*, cum agitur de iis, quæ ad rem publicam pertinent, v. g. de crimine umpeſtatis, annonæ, reputandarum, quæ univerſam rempublicam lædunt: item parricidii, adulterii, peculatus, & aliis, quæ *Ulpian.* enumerat *lib. 48. Dig. tit. 1. qui de publicis judiciis inſcribitur*, *leg. 1.* De his enim leges publicæ conſtituræ ſunt, morumque coercitio ad univerſorum exemplum pertinet. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 22. Antea cauſam publicam nullam diei. ¶ *Publico ſacro*, quæ publico ſumptu pro populo fiunt, quæque pro montibus, pagis, curiis, facellis. At privata, quæ pro ſingulis hominibus, familiis, gentibus fiunt. *Feſtus*. ¶ Abſolute *Cic. Agrar. 2. c.* 30. Ut privatos agros, qui in publicum Campanum incurrebant, pecunia publica coemeret. *Plin. l. 9. ep.* 13. *ad fin.* Conſulere in publicum. *Liv. l. 4. c.* 25. *extr.* Bona alicujus vendere, & in publicum redigere. *Cic. 5. Verr. c.* 44. Quotidie ſolitus non modo in publico, ſed etiam de publico convivari. *a ſpeſe pubbliche*. ¶ *Publicum*, & *publico* ſunt vectigalia reipublicæ, ſeu potius loca aut res, ex quibus vectigal pro republica exigitur, *i pubblici Dazj*, e *gabelle*, *νὶ δημόσια*, *νὶ δημόσια*, πολιτῶν. *Cic. Q. Fr. l. 1. ep. 1. c.* 21. Ut & publicanis ſatisfacias (præſertim publicia male redemptia) & ſocios perire non ſinas. *Horat. l. & ep. 1. v.* 77. Pars hominum geſtit conducere publico. *Cic. de Provinc. Conſul. c. 5. a med.* Si qui frui publica non potuit, hic tegitur ipſa lege cenſoria. (Eodem ſenſu *de Harusp. reſp. c.* 18. Vectigalibus non fruuntur, qui redemerunt.) *Sueton. in Calig. c.* 40. Ut tenerentur publico & quæ meretricium, & qui lenociuim feciſſent. *Id. in Veſpaſ. c.* 1. Publicum quadrageſimæ in Aſia egit. *Jabolen. Dig. lib. 4. tit. 6. leg.* 34. Qui operas in publicum quod vectigalium cauſa locatum eſt, dat, reipublicæ cauſa non abeſt. *Senec. ep.* 119. *ante med.* Circumſpiciebam, in quod me mare negotiaturus immitterem, quod publicum agitarem. Adde *Plaut. Trucul. 1. 2. 41.* ¶ Translata *Senec. de conſtant. Sap. c.* 14. Illi quoque, qui hoc ſalutationum publicum exercet, donabit. *b. c.* hoc taaquam vectigal pro admiſſione ad ſalutandum: quod fiebat a magnarum domuum janitoribus. Unde illud *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 184. quid das, ut Coſſum aliquando ſalutes? ¶ *Publicum*, ærarium publicum. *Nep. in Timoth. c.* 1. Mille & ducenta talenta prædæ in publicum retulit. ¶ *Publicus*, ſervus publicus. *Juvenal ſat.* 10. *v.* 41. Quippe tenet ſudans hanc publicus, & ſibi conſul Ne placeat, cuiro ſervus portatur eodem. Potest tamen *publicus* cum *ſervus* jungi. *Inſcript. apud Don. claſſ. 4. n.* 48. Publicus Pontificum. *Cruter. pag.* 1087. *n.* 7. Publicus Augurum. Adde aliam apud *eund. pag.* 305. *n.* 5. & 6. *pag.* 306. *n.* 4. & *pag.* 307. *n.* 3. & apud *Fabrett. cap.* 4. *n.* 504. & 505. ¶ Item magiſtratus, *perſona pubblica*. *Caſ. l. 6. B. Gall. c.* 12. Si quis aut privatus, aut publicus nomen decreto non ſtetit, ſacrificiis interdicunt. ¶ Eſt etiam *publicum* locus publicus, publica lux, conſpectus hominum. *Cic. Verr. 7. c.* 35. In publico eſſe non audet, includit ſe domi. *laſciarſi vedere in pubblico*. & *Agrar. 2. c. 5. extr.* Lex in publicum proponitur. *& Attic. l. 8. ep. 9.* Epiſtolam in publico proponere. *& epiſt. 12. in fin.* & *3. Verr. c.* 31. *ad fin.* Prodire in publicum. *comparire in pubblico*, *aſcir di caſa*. & *Tacit. 4. Hiſt. c.* 49. *a med.* egredi. & *Ann. 15. c.* 59. *a med.* Paululum in publico verſatus, poſt domi ſecretus. Contra *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 23. *ſub fin.* & *pro Mil. c.* 7. Carere publico. *ſtar ritirato*. & *Suetun. in Cloud. c.* 36. Publico abſinere. *Id. in Ner. c.* 9. Lectica per publicum vehi. *Liv. c.* 18. *l.* 39. In aliquem animadvertere in private, aut in publico. *pubblicamente*. ¶ Præterea *publicus* eſt, qui ab univerſis utcumque ſit, & ad populum utcumque pertinet. *Horat. l. 2. ad. 8. v.* 7. juvenumque prodis Publica cura. *Ovid. 4. ex Pont. ep.* 14. *v.* 56. Publicus favor. *Id. 3. Amor. el. 7. v.* 12. & *lib. 1. de art. am. v.* 144. Publica verba. *b. c.* quibus omnes utuntur, tam vulgus, quam docti, & quæ velut formulæ ſunt honoris, aut benevolentiæ, aut urbanitatis, *parole da complimento*, *di cerimonia*. *Senec. ep. 3.* Ira eadem epiſtola illum & diviſti amicum, & negaſti. Itaque ſic priore illo verbo, quaſi publico uſus es, & ſic illum amicum vocaſti, quomodo omnes candidatos bonos viros dicimus; quomodo obvius, ſi nomen non ſuccurrit, dominos ſalutamus. *Id. epiſt.* 59. Magnam ex epiſtola tua percepi voluptatem. permitre enim mihi uti verbis publicis; nec illa ad ſignificationem Stoicam revoca. ¶ Item vulgaria, plebejus, translatitius. *Ovid. 4. ex Pont. ep.* 13. *v.* 3. Unde faluteris, color hic tibi protinus index, Et ſtructura mei carminis eſſe poteſt. Non quia mirifica eſt, ſed quod nec publica certe. *ordinario*, *trivuale*. Et *Juvenal. ſat. 7. v.* 53. Sed vetem egregium, cui non ſit publica vena, Qui nihil expoſitum ſoleat deducere, &c. *Petron. in Satyr. c.* 3. Sermo non publici ſaporis.

PUBLILIA TRIBUS. V. *Publilia*.

PUBLIPOR. V. *Marcipor*. ¶ Apud *Salluſt. in fragm.* ut refert *Priſcian. l. 6. pag.* 700. *Perſch.* eſt nomen viri proprium.

PUBLIUS, prænomen Romanum, ut *Publius Cornelius Scipio*. ¶ Publius Mimographus poeta C. Jul. Cæſari familiaris, Syrus origine, ſcripſit mimos quoſdam, ſententiis acutis, gravibus, & dignis, quæ a pueris edifcantur. Obiit decimo menſe poſt Cæſaris necem, anno circiter XLIII. ante Chriſtum. V. *Cell. l.* 17. *c.* 14. *Macrob. lib. 2. Saturn. cap.* 7. & *Senec. l.* 3. *controv.* 18. Memoratur & a *Cicer. Fam. 12. epiſt.* 18. *Senec. epiſt.* 8. & *Plin. lib.* 8. *c.* 51.

PUCINUS, a, um, *Πούκινος*, ad Pucinum pertinens, *Πουκῖνος*, quod eſt oppidum Carnorum (apud *Plin. l.* 3. *c.* 18.) in colle, apud oram maris Adriatici, inter Aquilejam & Tergeſtum, nunc *Caſtel Duino*, vino generoſo clarum: *Plin. l.* 14. *c.* 3. *de vino*. Item Pucino omnium nigerrima. *Id. c. 6. de vino*. Julia Auguſta LXXXII. annos vitæ Pucino retulit acceptos, non alio uſa. Gignitur in ſino Hadriatici maris, non procul a Timavo fonte, ſaxo calla, maritimo aſſatu paucas coquentis amphoras. Nec aliud aptius medicamentis judicatur. Hoc eſſe crediderim, quod Græci celebrantes miria laudibus Pyrrhanon (*Herdian.* leg. *Procrianum* ex MSS.) appellaverunt ex Hadriatico ſinu. *Id. l.* 17. *c.* 4. *ſub fin.* Pucino vino in faxo coquuntur.

PUDEFACTUS, a, um, *vergognato*. *Gell. l.* 15. *c.* 17. *de Alcibiade*. Traditas ſibi tibias cum ad os adhibuiſſet, inflaſſetque, pudefactus oris deformitate abjecit, infregitque.

PUDENDUS, a, um, *da vergognarſi*, *vergognoſo*, *ſinyxòς*, *αἰσχυντέος*, qui ejuſmodi eſt, ut illius nos pudere debeat, turpis, inhoneſtus. *Virg. 11. Æn. v.* 55. at non, Exandre, pudendis Vulneribus pulſum aſpicies. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 2. v.* 107. Nec mea, ſi tantum peccata noviſſima demas, Eſſe poſſit domus vita pudenda tua. *Id. Heroid. ep.* 5. *v.* 98. Cauſa pudenda tua eſt: jaſta vi arma movet. *Quinctil. l. 1. c. 5. (al. 3.)* Pudenda dicta ſpectantur. *Suetun. in Veſpaſ. c.* 16. Negotiationes vel privato pudendas exercere. *Id. in Tiber. c.* 65. Criminari aliquem pudenda miſerandaque oratione. *Id. in Vitell. cap. 2.* Sive illis ſtirpin antiquæ, ſive pudendis parentibus atque avis. *Plin. l. 29. ſub fin. de bliteo*. Hoc quoque animal inter pudenda eſt. *Sil. l. 11. v.* 90. proh cuncta pudendi! *b. c.* plane & in cunctis probroſi. *ὀνειδεσμός*. ¶ De obſcena parte corporis, *Auſon. Edyll. 6. v.* 85. quod pube pudenda Helleſpontiaci ridetur forma Priapi. *Id. in persecha 6. Odyſſ. & Auguſtin. l. 14. de Civ. Dei c.* 17. Foliorum oppoſita pudenda velatus. *Serv. Sammon. c.* 36. *v.* 681. Dicendum eſt quæ ſit membris medicina pudendis. *Mimus. Fel. in Oſtiv. c. 28. a med.* Strepitus per pudenda corporis emiſſi. ¶ *Pudendum* interjectio, ut *nefas*, *atro-*

ferabole, & hujuſmodi. *Sil. l.* 17. *v.* 142. tum vincla viro manicæque (pudendum!) Addita. Al. aliter leg.

PUDENS, tis, *verecundo*, *modeſto*, *vergognoſa*, *αἰδήμων*, quem facile pudet (quod probitatis ſignum eſt) verecundus, pudicus, probus, abhorrens a flagitio atque dedecore. *Lucret. l.* 4. *v.* 1157. Balba loqui noo quit, traulizi: muta, pudens eſt. *Cic.* 5. *Verr. c.* 69. Eſſet ex inerti atque improbo parente navus, & pudens, & probus filius. *Id. Phil.* 3. *c.* 11. Nihil apparet in eo ingenuum, nihil moderatum, nihil pudens, nihil pudicum. *Id. in Piſon. c.* 17. Ts videri pudentiorem fuiſſe, quam ſoles. *Id. Verr.* 3. *c.* 37. *in fin.* Pudentiſſimæ leſtiſſimæque feminæ. *Id. pro Flacc. c.* 50. *a med.* Pudentiſſimæa atque optimus vir. *Auſt. ad Herenn. l.* 3. *c.* 23. Riſue pudena & liberalis. *Cic. Verr.* 3. *c.* 2. Impudentiæ ſuæ pudentem eaſtum quærere. *Terent. Hraut.* 2. 1. 78. Animi eſt pudentis ſignum. *Catull. carm.* 15. *v.* 2. Veniam peto pudentem. *una genzio, ne favore onesto, a ragionevole*.

PUDENTER, adverb. *con verecondie, αἰδουμένως*, cum pudore, verecunde, cum verecandia. *Cic. pro Quinct. c.* 11. *ad fin.* Eum tum pudenter appellare nolebas? *Id.* 2. *de Orat. c.* 69. Quem ego paalo ſciebam vel pudentius, vel invitius ad hoc genus ſermonis accedere. *Id. ad Attic. ep.* 15. *ad fin.* Pudentiſſime hoc Cicero petierat. *Gell. l.* 12. *c.* 11. Si ſciant homines, nihil omniam ceeum diutius poſſe celari, ſuppreſſius pudentiaſque peccabitur. *Afranius* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 190. *Puiſch.* Pudenter mentiena.

PUDEO. V. in *Pudet*.

PUDESCIT, *n.* 3. idem quod pudet, aut pudere incipit. *Prudent. catheman.* 2. *v.* 26. Piget, pudeſcit, pœnitet. *Minuc. Fel. in Octav. c.* 28. *extr.* Quos prius tædeſcit impudicitiæ ſuæ, quam pudeſcit.

PUDET, abat, puduit, & puditum eſt, *vergognarſi*, *aver roſſore*, *αἰσχύνομαι*, pudore afficitur, verecundor. Differt a *piget*, quia hoc eſt doloris & pœnitentiæ, *pudet* verecandiæ & roboris: *pœnet* rei damnare, *pudet* rei dedecus afferentis. V. *Piget*, ubi multa hac de re exempla. *Cic.* 1. *de Orat. cap.* 26. Non animi padendo, ſed non faciendo, id quod non decet, impudentiæ nomen effugere debemus. *Plaut. Epid.* 2. 1. 1. Quos, cum nihil refert, pudet: ubi pudeodum eſt, ibi eos deſerit pudor, cum uſus eſt, at pudeat. *Id. Bacch.* 3. 2. 22. Neque mei, neque tui intue puditum eſt, factia, quæ facit. *Cic.* 2. *Verr. c.* 12. Sunt homines, quos infamiæ ſuæ neque pudeat, neque tædeat. *Nep. in præfat. ad fin.* Quem Romanorum pudet uxorem ducere in coovivium? *Terent. Heaut.* 5. 4. 19. Pudet dicere hac preſente verbum turpe: at te id nullo modo facere pudait. *Tibull. l.* 2. *el.* 3. *v.* 30. Servire æternos non puduiſſe deos. *Tacit. in Agric. c.* 31. Niſi a Gallos, & Germanos, & (pudet dictu) Britannorum pleroſque fide teneri putatis. *Cic. pro Arch. c.* 6. Ceteros pudeat, ſi qui, *&c.* me autem qaid pudeat? *Terent. Adelph.* 2. 2. 36. Nihil pudet: omnes dentes labefecit mihi. *Cic. pro Flacc. c.* 22. Nonne effet puditum, legstum diei Mzandriuro? *Plin. l.* 36. *c.* 15. *ante med.* Cum puderet vivos, tanqeam puditurum effet exſtinctos. ¶ Cum accuſatico commoni loco genitivi. *Plaut. Mil.* 3. 1. 30. & *Terent. Adelph.* 2. 2. 4. Siquidem te quidquam, quod faxis, pudet. *Plaut. Epid.* 1. 2. 4. Idne pudet te, quia captivam es mercatus? *Id. Caſ.* 5. 2. 4 Pudet, quod peiue non puditum unquem eſt. ¶ *Pudere alicujus* pudore affici, quod quempiam male tractaveris. *Juſtin. de Alex. l.* 12. *c.* 6. Acceſſerat pœnitentiæ, nutricia ſuæ, fororis Cliti, recordatio, cujus abſentia eum maxima pudebat, tam ſordam illi alimentorum ſuorum mercedem reddirem. ¶ *Pudet deorum atque hominum*, formula ſignificantis maxime ſe padere. *Plaut. Trin.* 4. 2. 67. & *Lon. l.* 3. 1. 19. ¶ In plurali nam. *Terent. Adelph.* 4. 7. 36. Non te hæc pudeot? *Lucan. l.* 8. *v.* 405. ſemper metuet, quem ſæva pudebunt. *b.* 2. quem pudebit ſæva facare. ¶ In primis peſonis. *Plaut. Caſ.* 5. 2. 3. Ita nunc pudeo, atqen ita nunc paveo. *Peiſeim. lib.* 12. *pag.* 912. docet on *Capro*, in uſu veterum fuiſſe *pigeo*, *pudeo*, *tædeo*, *panitco*. ¶ Figure eſt zeugrea in illo *Gell. l.* 5. *c.* 2. Quiſquis ille eſt, qui audit, niſi ille eſt plane deperditus, inter ipſam philoſophi orationem & perhorreſcat neceſſe all, & pudeat tacitus; & pœniteat, & gaudeat, & adreiceetur.

PUDIBILIS, le, *vergognoſo*, pudendus. *Lamprid. in Heliogab.* cap. 12. Pudibilium enormitate membrorum.

PUDIBUNDUS, a, um, *pieo di roſſore*, *verecondo*, *modeſto*, *αἰδήμων*, multo pudore ſuffuſus, valde pudens. *Horat. in ep. Poet. v.* 232. Ut feſtis mationa moveri juſſa diebus Intererit Satyria paulum pudibunda protervis. *Juſtin. l.* 38. *c.* 8. Quæ nmni ſtudio occultanda pudibundo viru erant. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 819. Illa diu reticet, pudibundeqen celat amictu Ora. *Plin. l.* 10. *c.* 20. *de pavone*. Cauda amiſſa, pudibandua ac mœrena quærit latebras. Adda *Colum. l.* 10. *v.* 360. ¶ Item padendus, *vergognoſo*. *Auſt. Paneg. ad Piſon. v.* 214. ut pudibundos Exercère ſalea inter conviria poſſit. *Juſtin. l.* 23. *c.* 4. Maternum illi genus ſordidum, atqen adeo pudibundum fuit. Al. leg. *padendum*. ¶ Translate *Sier.* 5. *Theb. v.* 495. Exoritur pudibunda dies. *b.* 2. in qen pudenda facta revelanda orent: quorure vel ipſam diem pudere oportebat. Quidam putant referendum eſſe ad auroram rubeſcentem. ¶ Eſt etiam indecoria, inhoneſtua, infamis, *vergognoſo*. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 809. data indecori pudibunda ſeneƈtæ Exitia, indecoreſque obitus.

PUDICE, *pudicamente*, *caſtamente*, *caſtamente*, *σωφρόνως*, *ἁγνῶς*, *αἰδημόνως*, cum pudore, caſte, verecunde. *Catull. carm.* 15. *ad Aurel. v.* 5. Conſerves puerum mibi pudice. *Terent. Andr.* 1. 5. 39. Ingenium bene & pudice doctum atque eductum. (*Plaut.* etiam toties fere, quoties *pudice* uſurpat, cum *bene* conjungit.) & 1. 2. 47. Pudice vitam, parce ac duritee agere. *Plaut. Pœn.* 5. 4. 52. Ut pudice verba fecit! cogitate, & commode! ut modeſte oratiouem præbuit! *Id. Merc.* 4. 3. 15. Pudicius faciunt illi, quam, &c. *Plin. ep.* 13; *l.* 4. Ubi pudicius contineantur, quem ſub oculis parentum? *Apul. in Apolog.* Verſus tante ſaoctiores, quanto apertiores: tanto pudicive compoſiti, quanto ſimplicius profeſſi. Al. leg. *pudorotus*.

PUDICITIA, æ, f. *pudicizia*, *oneſtà*, *caſtità*, *σωφροσύνη*, *ἁγνεία*, metus, & abſtinentia ab obſcenis Venereiſque flagitiis, præſertim quæ ab aliis inferuntur, & pudori ſunt patienti. (V. *Cicer. pro Cael. c.* 3. *& ſequent.* & *Valer. Max. l.* 6. *c.* 1.) In hoc enim proprie a caſtitate differt, quod *caſtitas* etiam quæ in ſe admittere quis poteſt, porro amovet; pudicitia, quæ ab aliis pati: quod ſignificare videtur *Non. c.* 5. *v.* 73. Pudor vero in animo eſt, pudicitia in corpore. *Plaut. Amph.* 2. 2. 209. Non illam mihi dotem duco eſſe, quæ dos dicitur, ſed pudicitiam, & pudorem, & ſedatum cupidinem, &c. *Cic. pro Cluent. cap.* 5. Ita inflammata cœpit ferri libidine, ut eam non pudor, non pudicitia, non pietas a cupiditate revocaret. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 5. Padorem pudicitiamque defendere. *Salluſt. in Catil. c.* 26. Ei cariora ſemper omnia, quam decus atque pudicitia fuit. *Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 288. Lia eſt eam forma magna pudicitiæ. *Cic. pro Rabir. Perduell. c.* 3. Nec ſuæ, nec alienæ pudicitiæ parcere. *Id. pro Mil. cap.* 4. Pudicitiam alicui eripere. *Id. pro Cal. c.* 20. a *med.* alicujus expugnare. *& cap.* 18. alienam ſpoliare. *Plaut. Ciſtell. t.* 2. 90. Imminuete. *Id. Epid.* 3. 3. 64. filiæ ſuæ ſervare. *Petron. in Satyr. c.* 111. alicujus aggredi. *Sueton. in Aug. c.* 68. delibare. *Id. in Ner. c.* 29. proſtituere. *Salluſt. in Catil. c.* 13. in propatulo habere. *& cap.* 14. parum honeſte habere. *Juſtin. l.* 21. 2. 7. a *med.* proſtrare. *Id. l.* 10. *c.* 2. perpetuam ab omnibus viris mulieri imperare. *Plaut. Epid.* 1. 2. 7. Vim aut vitium afferre pudicitiæ cujuſpiam. *Gell. in ſ. cap. ult. l.* 5. pudicitia incolumi eſſe. ¶ De fide conjugi ſervanda *Plaut. Stich.* 1. 3. 43. Pudicitiæ eſt eos magnificare, qui nos ſocias ſumpſerant ſibi. *Plin. l.* 10. *c.* 34. *de columbis*. Pudicitia illis prima, & neutri nota adulteria. *Luc. l.* 10. *c.* 23. Spectatæ pudicitiæ matrona. Ex *eod. ibid.* colligitur, eas præcipue matronas pudicitiæ laude gloriari ſolitas, quæ uni viro nupſiſſent. Adde *Feſtum* mox laudandam, *Macrob. l.* 2. *Saturn.* cap. 5. & *Catull. carm. 60. nuptiali, v.* 221. Sit ſuo ſimilia patri, Et pudicitiare ſuæ Matria indicet ore. ¶ In lege Jalia de adulteriis caput etiam *de pudicitia* fait (V. *Suetou. in Aug. c.* 34.) quo punicbantur alienam pudicitiam violantes, aut prodigentes ſuam. *Valer. Max. l.* 6. *c.* 2. *n.* 7. Pudicitiæ quæſtionem petagere. ¶ Pudicitiæ ſignum in foro Boario eſt, inquit *Feſt.* ubi ædes eſt Herculis. Eam quidam Fortunæ eſſe exiſtimant. Item via Latina ad reilliarium IV. Foetunæ reuliebris, nefas eſt attingi, niſi ab ea, quæ *ſemel* nupſit. Hæc *Feſtus*, quæ ad pudicitiam conjugalem teferuntur, de qua modo dictum eſt. Narrat autem *Liv. l.* 10. *c.* 23. facellum Pudicitiæ Patriciæ in foro Boario fuiſſe, ad ædem rotundam Herculis, in quo cum patriciæ matronæ ſupplicarent, & Virginiam Auli filiam, patriciam illam quidem, ſed plebejo nuptam, ſacris arceiffent, iratam eam Pudicitiæ plebejæ Arem in vico Longo ſtatuiſſe, & plebejas matronia convocatis celebrem æque ac illam alteram effeciſſe. Quod confirmat *Feſt.* in *Plebeio*.

PUDICUS, a, um, *caſta*, *caſta*, *verecondo*, *pudico*, *caſto*, *ἁγνός*, quem flagitiorum, obſcenæque libidinis pudorem afferentis præcipue pudet, neque ſe turpi injuria contaminari patitur. Contrarium eſt *impudicus*, & *mollis*. *Plaut. Trin.* 4. 2. 104. Pudicum nominem eſſa oportet, qui abs terre ad exlum perveneit. *Cic.* 1. *de Legib. c.* 19. Quid? poſſumus eos, qui a ſupro arcentur, pudicos *dicere*? *Id. Phil.* 3. *c.* 11. Nihil apparet in eo ingenuum, nihil moderatum, nihil pudens, nihil pudicum. *& c.* 3. *ſub fin.* Cum omnes impuriſsates pudica in domo quotidie ſuſeiperes. *Horat. l.* 4. *od.* 7. *v.* 25. Pudicas Hippolytue. *Id. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 81. quid multa? pudicum (Qui primus virtutis honos) ſervavit ab omni Non ſolum facto, verum opprobrio quoque tarpi. *Plaut. Curcul.* 2. 2. 52. Tam a me pudica eſt, quaſi ſoror mea ſit. *Stat. l.* 1. *Theb. v.* 607. ſeu rore pudica Caſtaliæ ſavos amor eſt tibi mergere crines. *b.* 6. quæ virgo ſunt pudicitiam ab Apolline ſervans, & in fontem ſui nominis verſa. Vel Muſas reſpicit, quæ virgines ſunt, & in eo fonte lavant. ¶ *Pudico more* eſt unico gaudens raalier rearito, ut ait *Horat. l.* 3. *od.* 14. *v.* 5. & quam roci fidem violare plane pudet. *Id. l.* 1. *ſat.* 5. *v.* 76. *de Penelope*. 2am frugi, tamque pudica, Quam nequiere proci recto depellere curſu. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 794. *de Lucretia*. nupta pudica. *Id.* 4. *ex Pont. ep.* 13. *v.* 19. pudicæ matres. *Id.* 3. *Amor. el.* 14. *v.* 13. ſaltemve imitere pudicas. *Propert. l.* 3. *el.* 11. *v.* 9. Hæc etiam clauſa expugnant arma pudicas. *Id. l.* 2. *el.* 23. *v.* 112. lectum ſervare pudicum. ¶ Univerſim. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 85. pudicæ preces. *Id.* 3. *Triſt. el.* 7. *v.* 13. pudici mores. *Id.* 3. *ex Pont. ep.* 3. *v.* 51. pudici crines. *Id. Heroid. ep.* 6. *v.* 134. Me tibi, teque mihi tæda pudica dedit. *Id. Met.* 7. *v.* 720. domiſque pudicam ſollicitare fidem. *Id.* 3. 20 *Pam. ep.* 2. *v.* 107. Æmula Penelopes fieres, ſi fraude pudica Inſtantes velles fallere nupta procos. *Id. in Ibin, v.* 351. Nec tibi contingat matrona pudicior illa. *Plin. l.* 7. *c.* 35. Pudiciſſima femina. *Petron. in Satyr. c.* 2. *a med.* Grandia, & ut ita dicam, pudica oretio non eſt maculoſa, nec turgida, ſed uatereſi pulcritudine exſurgit. ¶ Pudena, verecundus, & a cagligentia Officii abhorrens. *Plaut. Trin.* 3. 2. 72. Ia eſt honos homini pudico, meminiſſe officiem ſuum. ¶ *Pudicabus* dixit *Cn. Goll.* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 39. *Puiſch.* ut *deabus*, *puellabus*, *portabus*, &c. de quibus V. in *Afino*.

PUDOR, oris, m. *timor & infamia*, *roſſore*, *vergogna*, *verecondia*, *riguarda*, *αἰσχύνη*, *αἰδώς*, metus ignominiæ, *φόβος ἀδοξίας*, ut Zeno Stoicus definit apud *Laert. l.* 7. *ſect.* 112. vel ut alii apud *Gell. l.* 19. *c.* 6. *φόβος δόξης ψόγου*, timor juſtæ reprehenſionis: quem *rubor* con-

consequitur, ut sit *Cic. Tusc.* 4. *c.* 8. sicut terrorem pallor. Est affectus animi redundans in corpus, & in vultu se prodens, cum quis, vel quod peccavit, erubescit & dolet; vel quod ad peccandum impellitur; & refugit abhorretque fuga turpitudinis: quæ sunt signa animi a virtute non aliena. Differt *a pudicitia*, ut *impudens* ab *impudice*, ille enim ab animo laborat, hic a corpore. Contrarium habet *petulantiam*. *Cic. Cæcil.* 2. *c.* 11. Ea hac parte pugnat pudor, istine petulantia: hinc pudicitia, illinc stuprum. *Id.* 2. *de Fin. c.* 34. Moderator cupiditatis pudor. *Id.* 2. *Tusc. c.* 11. Sæpe videmus tractos pudore, qui ratione nulla vincerentur. *Id. pro Planc. c.* 11. Adolescentuli modestissimi pudor. *Id. de Orat.* 1. 3. Pudore a dicendo, & timiditate ingenua refugiši. *Horat. l.* 1. *ep.* 18 *v.* 84. Quem paupertatis pudor & fuga tenet. *Ovid.* 14. *Metam.* 2. 18. pudor est promissa precesque, Blanditiasque meas, contemptaque verba referre. *nisi vergogna a efferre. & Plin. l.* 29. *c.* 8. a *med.* Res nisi animi quæsitæ, non sine pudore dicenda. *Id. l.* 36. *c.* 15. *ante med.* Pudor, Romani nominis proprius, qui sæpe res perditas servavit in prœlia, tunc quoque subvenit. *Ovid.* 3. *Amor el.* 2. *v.* 23. Tu quoque, qui spectas post nos, tua contrahe crura, Si pudor est, rigido nec preme terga genu. *fa boi crocanza, o differenza.* Adde *Martial.* 3. 2. *epigr.* 37 *lib.* 10. *epigr.* 90. & alibi. Sic *Id. l.* 12. *epigr.* 96. quis eum pudor, omnia velle? ¶ *Sit pudor*, modum in rebus præscientiæ. *Martial. l.* 8. *epigr.* 3. Sit pudor, & finis. *& epigr.* 64. Sit tandem pudor, & modus rapinis. *& lib.* 11. *epigr.* 5. Sit pudor, & tandem veri respectus, & æqui. ¶ Simile est illud *Virgil. Ecl.* 7. *v.* 44. Ite domum pasti, si quis pudor, ite juvenci. *Valer. Max. l.* 2. *c.* 9. *n.* 1. Parentes, vos alendo, nepotum nutriendorum debito, si quis est pudor, alligaverunt. ¶ *Pudor abeujus rei*, metus ne res aliqua lædatur, *riguardo, rispetto. Cic. de Provinc. consul. c.* 6. Homo, in quo aliquis si non famæ pudor, at suppicii timor est. *Enn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 696. Deum me incendit facere pietas, civium porcet pudor. *Terent. Andr.* 1. 5. 25. Tot me im ediunt curæ, amor, misericordia hujus; tum' patria pudor, qui me tam leni passus est animo usque adhuc. Adde *Liv. l.* 6. *c.* 46. *a med.* ¶ Sequente infinito, *Sil. l.* 4. *v.* 330. Spes virtusque cadunt, trepidaque a mente recedit Vertere terga pudor. ¶ De modestia & moderatione animi, *Cic. Q. Fr. l.* & *ep.* 1. *c.* 6. *a med.* Sint hæc fundamenta dignitatis tuæ, tua primum integritas & continentia; deinde omnium, qui tecum sunt, pudor; delectus in familiaritatibus; familiæ disciplina. ¶ De probro, dedecore pudorem afferente, metonymice. *Ovid. Heroid. ep.* 11. *v.* 79. Ircuit, & nostrum vulgat clamore pudorem. *Id. Met.* 8. *v.* 157. Destinat huic Minos thalamis removere pudorem. *h. e.* Minotaurum. *Liv. l.* 34. *c.* 58. Amicitia, quæ impetrata gloriæ sibi, non pudori fit. *Justin. l.* 3. *c.* 4. Ob notam materni pudoris. ¶ Pro reverentia, cultu & obervantia. *Martial. l.* 8. *epigr.* 78. Quos cuperet Phlegræa suos victoria ludos, Indica quos cuperet pompa, Lyæe, tuos, Fecit Hyperborei celebrator Stella triumphi: O pudor, o pietas! & putat esse parum. ¶ Pro exhibitione, fama, *riputazione, fama, onore, Plin. l.* 2. *ep.* 4. Magnum habes facilitatis meæ pignus, cujus fiducia debes famam defuncti, pudoremque suscipere. *Id. l.* 5. *ep.* 1. Neque enim adest alius, qui defunctæ pudorem tueretur. Adde *Papinian. Dig. lib.* 3. *tit.* 2. *leg.* 20. & *Ulpian. ibid. tit.* 3. *leg.* 25. & *lib.* 47. *tit.* 10. *leg.* 1. *circa med.* ¶ *Pro pudor!* exclamatio rem valde pudendam improbantis, *o gran vergogna! Perven. in Satyr.* c. 81. Reliquit veterie amicitiæ nomen, & pro pudor! tanquam mulier fecotuleja, &c. *Flor. l.* 1. *c.* 11. Corinthus quoque, pro pudor! victos adeo gloriæ fuisse, ut, &c. *Senec. de consol. ad Polyb. c.* 36. Pro pudor imperii! Principis Romani lugentia fororem alea solatium animi fuit. Adde *Stat. Theb. v.* 874. & *Martial. l.* 10. *epigr.* 68. Simile est *e pudor!* apud *Valer. Flacc. l.* 8. *v.* 267. qua libuit, remeat cum virgine: nobis, O pudor! & muros, & tantia tecta reliquit. ¶ Pro rubore cutis *Claudian. in nupt. Honor. & Mar. v.* 268. miscet justa pudorem Temperies, nimio nec sanguina candor abundat.

PUDORICOLOR, oloris, adject. colorem pudoris, h. e. purpureum, seu rubentem habens, ut pudoricolor aurora, *Lævius* apud *Gell. l.* 19. *c.* 7.

PUELLA, æ, f. *fanciulla, zitella, donzella, tosa, donna, xipa*, femina in tenera ætate: diminut. a *puera*. Estque id magis viridioris ætatis nomen, quam virginitatis. Nam puella quoque dicuntur, quæ jam maritum habent, imo & gravidæ fuer, atque adeo ex etiam, quæ pepererunt. Sane *Horat. l.* 3. *od.* 22. *v.* 2. dixit, laborantes utero puellas. *Propert. l.* 3. *el.* 13. *v.* 21. & 34. puellam vocat Antiopam, quæ mater erat filiorum grandium Zethi & Amphionis. *Ovid.* 2. *Fast. v.* 557. Viduæ ceffate puellæ. *h. e.* abstinete maritorum complexibus. Apud *eund. Heroid. ep.* 1. *v.* 115. Penelope se puellam vocat, quæ jam Telemachum Ulyssi pepererat. *Seatus* quoque *l.* 1. *silv. c.* 2. *v.* 163. puellam vocat, quæ vidua erat, & post alteri nupta. *& Gellius l.* 12. *c.* 1. puellam vocat puerperam. *Cic. Acutic. l.* 1. *ep.* 5. De tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil assecuti possit. ¶ Apud *Catull. Horat. Ovid. Propert. Tibull. Martial.* &c. passim *puella* est quæcumque mulier virorum amoribus inservire patest. ¶ *Puellabon* diait *Cn. Gell.* apud *Charis. l.* 2. *pag.* 39. *Putsch.* pro *puellæ*. V. *Asses.* ¶ *Puellam de catella. Martial. lib.* 1. *epigr.* 110. nec invenimus Dignum tam tenera virum puella. Sic *Virg.* vir gregis ipse caper, *Ecl. & vers.* 7.

PUELLARIS, re, *da fanciulla*, κορίσιος, ad puellam pertinens. *Ovid.* 4. *Fast.* de filia Cereris, *v.* 433. Præda puellares animos prolectat inanis. *& lib.* 5. de Europa, *v.* 611. Sæpe puellares subducit ab æquore plantas. *Plin. l.* 5. *ep.* 16. Suavitas puellaris. *Quintil. in proœm. l.* 6. *ante med.* Puellaris ætas. *Plin. l.* 10. *c.* 55. Puellare augurium. *puerile.*

PUELLARITER, adverb. *da fanciulla*, κορασιῶδως, more puellarum. *Plin. ep.* 10. *l.* 8. Dum se prægnantem puelliariter vehit.

PUELLARIUS, a, um, puellaris. *Perven. in fragm. Tregur. rep.* 43. *Barm.* ubi al. aliter leg.

PUELLASCO, is, *n.* 3. puella fio, effeminor, θηλύνομαι. *Varr.* apud *Non. cap.* 2. *n.* 657. Quod non solum inusitæ fiunt communes, sed etiam veteres puellascunt, & multi pueri puellascunt.

PUELLATORIUS, a, um, ad puellas pertinens, ut Puellatoriæ tibiæ, quibus a lono clariore vocamen datur. *Solin. c.* 5. (*al.* 11.) a *med.* παιδικὰς αὐλοὶ, nam puellarum, quam puerorum, vox clarior est, & acutior.

PUELLITOR, aris, dep. 1. rem Veneream habeo. *Laber.* apud *Non. c.* 8. *n.* 56. Quanam meus, quæ delicias vos suppilatores facit cum cano cupio puellitari? *h. e.* cum vetulis, tanquam cum puellis agere? Al. leg. *velitari.*

PUELLULA, æ, f. *fanciollette, garzonette, pulcellette, adjun, κορασίδιον*, parva puella. *Catull. carm.* 60. *nupt. v.* 57. Florida puellula. Adde *carm.* 57. *in Mamurr.*

PUELLUS, i, m. *fanciullino, παιδίον*, parvus puer: diminut. a *puer. Lucret. l.* 4. *v.* 1246. unde puellos Suscipere, & partu patrio tollere duci. Adde *Varron. Lucil. Enn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 688. & *Plaut.* apud *Fest.* & Poetam æqualem *Gellii l.* 19. *c.* 11.

PUER, i, m. *fanciullo, garzone, garzonetto, παῖς*; tres habet significationes, ut *Paul.* docet *Dig. lib. xlv. tit. penult. leg.* 204. unam, cum omnes servos pueros appellamus: alteram, cum puerum contrario nomine puellæ dicimus: tertiam, cum ætatem puerilem demonstramus. *Id. ibid. leg.* 161. Pueri appellatione etiam puella significatur. *Varr.* apud *Censorin. de die nat. c.* 14. pueros dicit esse usque ad annum XV. (V. dicta in *Æsar*) quasi *pares*, quod sint impubes. Alii putant dictum a *por*, quod olim eadem significatione fuit. Secundum *Festum. l.* 6. *pag.* 607. *Putsch.* est communis genere. Unde *Liv. in Odyss. ibid.* Sancta puer Saturni filia, regina. *Nav. ibid.* Prima incedit Cereris Proserpina puer. *h. e.* filia. *Io vet. carm.* apud *Charis. l.* 1. *pag.* 64. Mea puer, mea puer, quid verbi ex tuo ore audiu? Adde *Æl. Stolon.* & *Ascon. ibid.* Sed hoc jam obsoletum est. *Cic. pro Rosc. Amer. c. ult.* Infantium puerorum ineunabula. *Id. in Orat. c.* 34. Nescire, quid antea quam natus sit, acciderit, id est semper esse puerum. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 12. *v.* 20. Pæne mihi puero cognite pæne puer. *Plaut. Pan. prol. v.* 28. Pueri infantes minutuli. *Plin. l.* 30. *c.* 3. Pueri taide dentientes. *Horat. in ar. Poet. v.* 173. laudator temporis acti Se puero. *h. e.* cum puer esset. (Adde *Plin. l.* 33. *c.* 11. *a med.*) *Cic. pro Arch.* 2. 3. Ut primum ex pueris excessit Archias. *usci dalla fanciullezze. ¶ A puero* cum nominibus singularis numeri: *a pueris*, cum pluralis, *da fanciulle, fin da fanciullo*, ab ætate puerili, ab ineunte ætate, *in sua mallora, mattezza, in malitia, in vezzo. Cic.* 4. *Acad. c.* 36. Diodoto quid faciam Stoico, quem *a* puero audivi. *Id. Fam.* 13. *ep.* 16. Doctum hominem cognovi, idque a puero. (Adde *Horat. l.* 1. *sat.* 4. *v.* 97.) 3*d.* 1. *de Orat. c.* 1. Ad eas artes, quibus a pueris dediti fuimus. *Id. t. Tusc. c.* 24. Ut a puerie tot notiones haberemus. ¶ Pro filii parvo, *figliuoletto, putto. Virg. a. Æn.* 2. 597. superet conjunxne Creusa, Ascaniusque puer? *& Æn.* 4. *v.* 94. Tuque, puerque tuus. *h. e.* tu Venus, & Cupido filius tuus. *Horat. l.* 1. *od.* 3. *v.* 68. uxor Capta virum, puerosque pluret. *Id. l.* 1. *od.* 12. *v.* 25. Pueros Ledæ. Adde *Non.* supra *cit.* ¶ Pro virgine, & cælibe, *Ovid.* 4. *Fast. v.* 225. Et dixit, sempet fac puer esse velis. ¶ Aliquando etiam qui XV. annum excessit, *puer* dicitur, nempe etiam post sumptam virilem togam, quod primæ adolescentiæ tempus est: qua de re *Manut.* ad illud *Cicer. Fam. 2. ep. 1. sub fin.* Nisi meis puer olim fidelissimis consiliis paruisses. *Id. l.* 12. *ep.* 25. Puer egregius præsidium sibi primum, & nobis, deinde summæ reipublicæ comparavit. *h. e.* Cæsar Octavianus, qui exercitum collegerat privato consilio & pecunia, annos natus XIX. ut ex *Tacito Ann.* 13. *c.* 6. & *Vellej. l.* 2. *c.* 61. constat. De eodem rursus *Cic. Phil.* 4. *c.* 1. *a med.* Laudo vos, Quirites, cum gratissimis animis professionem nomen clarissimi adolescentis, vel pueri potius. Adde *Vellej. l.* 2. *c.* 59. & *Sil. l.* 13. *v.* 704. & *lib.* 15. *v.* 33. & 46. quibus locis puerum vocat Scipionem Africanum, quem *ibid. v.* 10. & 18. juvenem dixerat, nempe post patrem & patruum vita functos, annos jam natum plusquam viginti, ut ex *Liv. l.* 26. *c.* 18. apparet. ¶ Refertur etiam in his, quæ subjicio, ad vigorem corporis, simplicitatem animi, morumque innocentiam, & festivitatem blanda appellatione designat. *Virg.* ad Augustum jam rerum potientem, *in Culice, v.* 25. Octavi venerande, meis allabere cœptis, Sancte puer. *Catull. carm.* 12. *in Asin. v.* 9. ab enim leporum Disertus puer, & facetiarum. ¶ Interdum lenem objurgationem continet. *Virg. in fin. Ecl.* 9. Desine plura, puer. *Terent. Adelph.* 5. 8. 17. Promisi ego illic. *Mi.* promisti autem? *de te largitor*, puer. Hoc videtur esse quod nos dicimus *fanciullone.* ¶ Distinguendi fœnus gratia. *Ovid.* 9. *Met. v.* 711. Cultus erat pueri: facies, quam sive puella, Sive dares puero, fietet formosus uterque. *Catull. carm.* 61. *nupt. amanb. v.* 42. Multi illum pueri, multæ optavere puellæ. *Auson. epigr.* 107. Dum dubitat natura, marem, faceretne puellam, Factus es, o pulcher, pene puella, puer. ¶ Denique *puer* est servus, *servo, servitore, vallerto, ragazzo, παῖς*, quacumque ætate fit. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 18. Unus puer, victus quotidiani administer, ex tanta familia Ser. Roscio relictus non est. *Plaut. Mostell.* 1. 3. 150. Cedo aquam manibus, puer. Adde *Varron.* apud *Non. c.* 2. *n.* 648. *Horat. l.* 1. *ser.* 9. *v.* 10. *Propert. l.* 3. *el.* 22. *extr. Juvenal. sat.* 11. *v.* 59. &c.

Apud *Liv. l.* 45. *c.* 6. Pueri regii apud Macedonas vocabantur principum liberi, ad ministerium electi regis. *pagi, paggetti.*

PUERA, æ, f. *fanciulla*, idem ac puella, apud Vet. a *puerus. Suetou. in Calig. c.* 8. Quod antiqui etiam puellas pueros, sicut & pueros pusillos dicebant. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 674. Prupterea vivere puerè, quia finit ætitula ludere, & amare, & Veneris tenere leges. *Liv. to Odyss.* apud *Priscian. l.* 6. *pag.* 697. *Parisch.* Mea puera, men puera, quid verbi en tuo ore profugit?

PUERASCO, is, n. 3. *παιδίζω*, est exacta iofantia pueritiam inchoante. *Suetou. in Calig. c.* 7. Novem liberos tulit, quorum duo infantes adhuc capiti, unus jam puerascens insigni festivitate. ¶ Translate *Auson. Edyll.* 4. *v.* 55. Obductoque lenis facies puerascere fanfue. *rimosoventre.*

PUERCULUS, li, m. puerulus, pusillus. *Arnob. l.* 2. *pag.* 59. *exer.* Ea puerculo fuscitari. Adda *lib.* 4. *pag.* 134. & *lib.* 7. *pag.* 247.

PUERILIS, *le*, *da fanciulla*, *fanciullesca*, *puerile*, *puericia*, *puerperiis*, ad puerum pertinens, puerorum proprium. *Terent. Andr.* 2. 6. 17. Est quod succenfet tibi. *Si.* quod est? *Do.* puerile est. *Cic. pro Arch. c.* 3. Puerilis ætas. *Id.* 2. *de Divin. c.* 13. Puerili specie, fenili prudentia. *Id.* 1. *de Fin. cap.* 11. Delectatio puerilis. *Column. l.* 12. *r.* 2. *cocco med.* Una opera puerilis jugerum vineti pampinabit. *Liv. l.* 1. *c.* 3. Puerilis regnum. *h. c.* 10 quo *tua* est puer. *Virg.* 5. *Æn. v.* 548. agmen. *h. c.* puerorum. *Ovid. 6. Met. v.* 719. animus. *h. r.* pueritia. & *vers.* 656. Miistaque blanditiis puerilibus oscula junxit. *Stat. l.* 5. *silv.* 1. *v.* 66. ostium puerile. *h. c.* præsentis. ¶ Ad distinctionem sexus, *Ovid. Met.* 8. *v.* 323. facies, quam dicere vere Virgineam in puera, puerilem in virgine possis. ¶ Translate est fluitus, levis, inconsultus, vanus, qualia sunt, quæ a pueris fiunt. *Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 21. Acta illa res est animo virili, consilio puerili. *Ovid.* 3. *Trist. el.* 8. *v.* 11. Stulta, quid o frustra votis puerilibus optas, Quæ non ulla tibi fertque dies? *Terent. Phorm.* 5. 7. 55. Quid me sic ludificamini, nepti, vostra puerili feotentia? nolo, volo: volo, nolo rursum: cedo, capi. *Horat. l.* 1. *sat.* 3. *v.* 150. Si puerilius his estio esse evincet amare. *Gell. l.* 1. *c.* 5. Nugalia theorcmata, & pueriles isfocpæ. *Id. l.* 19. *c.* 8. Infubidæ res, iosites, puerites.

PUERILITAS, atis, f. *fanciullezza*, *puerizia*, *puerile*, ætas puerilis, pueritia. *Varr.* apud *Non. c.* 8. *n.* 90. Puerilitatis formulam sudiris. *Val. Max. l.* 5. *c.* 4. *n.* 2. Vix dum annos puerilitatis egressus. ¶ Item mores puriles, *puerilità*, *fanciullaggine. Senec. epist.* 4. Adhuc non pueritia in nobis, sed quod est gravius, puerilitas remanet.

PUERILITER, *fanciullescamente*, *puerilmente*, *puerilmente*, puerorum more. *Phædr. l.* 3. *fab.* 8. *v.* 5. Pueriliter ludentes. ¶ Item leviter, inconsulto, stulta. *Plaut. Pers.* 4. 4. 42. Nimis tu quidem homo stultus es pueriliter. *Cic. l. de Fin. c.* 6. Quæ cum res tota stulta sit pueriliter, &c. *Id. Acad.* 4. *c.* 11. Cum dicunt, hoc fa nom tollare, faciunt pueriliter. & *cap.* 17. Quippiam pueriliter confectari. *Tacit. in h. l.* 4. *Hist.* Vana pueriliter cupiens.

PUERITIA, æ, f. *fanciullezza*, *puerizia*, *puerile*, ætas puerilis: de qua V. Ætas. *Cic. de Senect. c.* 2. Qui enim citius adolescentia senectus, quam pueritiæ adolescentia obrepit? *Id. Fam. l. ep.* 7. *a med.* Gloria, ad quam a pueritia inflammatus fuisti. *Sallust. in Jug. c.* 63. Omnem pueritiam Arpini alius. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 8. Ut Domitii pueritia tali magistro adoleseeret. & *lib.* 14. *r.* 3. Educator pueritiæ. & *cap.* 55. Præceptis puerilium alicujus fovebat. *Id. l. Hist. r.* 13. Puritissim incorrose, adolescentiam petulanter egerat. *Plin. l.* 2. *c.* 107. *a med.* Servio Tullio dormienti in pueritia, ex capite flammam emicasse. *Tacit* 4. *Hist. r.* 14. *de Batavis.* Est plerisque procere pueritia. *h. c.* statura in pueritia. ¶ De brutis animalibus *Colum. l.* 7. *c.* 6. Caper immatura veneris cupidine primis pueritiæ temporibus exhaustus est. ¶ Translate est puritia, *purità*, qualis in puella esse solet. *Varr.* apud *Non c.* 2. *n.* 672. Quæ pueritia est infrequens polluta. Al. leg. *pudicitia*. Quidam Lexicographi afferuot alium *Varronis* locum his verbis: Ea sest matronæ simplicitas, & pueritia, & honestas. ¶ *Puertia* syncope. *Horat. l.* 1. *ad.* 36. *v.* 7. memor Actæ non alio rege puertiæ.

PUERITIES, ei, f. pueritia. *Auson. in Professor. Burdegal.* 10. *v.* 15. Huic mea principio credita puerities. *pue* per synæresim una syllaba est.

PUERPERA, æ, f. *donna di parto*, a *supra* *parto*, λοχὼ, λοχίστρια, mulier, quæ recens peperit, vel mox paritura est sive puerum, sive puellam. *Isidor. l.* 11. *Orig. c.* 1. vult esse eam, quæ puerilibus annis peperit: sed dicitur de quacumque. *Plaut. Amph.* 5. 1. 40. Ibi utero exorti dolores, ut fulsent puerperæ. *Catull. carm.* 34. *ad Dian. v.* 13. Tu Lucina dolentibus Juno dicta puerperis. *Horat. epod.* 17. *extr.* Utcumque furtis exilis puerpera. *Terent. Adelph.* 5. 7. 23. Multo rectius est, quam illum puerperam nunc duci huc per aliam aperiotam. *Plin. l.* 7. *c.* 4. Editis geminis, rarum esse aut puerperæ, aut puerperin vitam. ¶ Adjective *Ovid.* in. *Met. v.* 511. Admovitque manus, & verba puerpera dixit. *Senec. l.* 4. *de benef. c.* 35. *ad fin.* In rem præsentem venturus sui, sed æger filius, sed puerpera uxor tenet.

PUERPERIUM, ii, n. *parto*, *dolori*, e *tempo del parto*, λοχεία, nixus, & dolo es parturientis: item tempus quo parit, vel quo post partum cubat. *Plaut. Trucul.* 2. 5. 22. Eum gero ornatum, ut præcida quasi puerperio cubem. *Tacit.* 15. *Ann. cap.* 23. Natam sibi ex Poppæa filiam ultra mortalis gaudium accepit. Locus puerperii colonia Antium fuit. *Plin. l.* 9. *c.* 25. Echensis partus contiuet ad puerperium. *Id. l.* 28 *c.* 8. *a med.* Pertcula puerperii tollere. *Gell. l.* 12. *c.* 1. Percunctatus est, quam diutinum puerperium, & quam laboriosi nixus fuissent. ¶ Translate *Colum. l.* 3. *c.* 21. Alma tellus annos vice, velut æterno quodare puerperio læta, mortalibus dilecta reditu demittit ubera. ¶ Et etiam ipsa proles, *prole*, *parto. Tacit. Ann.* 12. *c.* 6. Deligi oportire feminam nobilitate, puerperiis, sanctimonia insignem. *Plin. l.* 7. *c.* 11. Uno abortu duodecim puerperia egesta. *Stat. 4. Theb. v.* 579. quercus laurique ferebant Crudæ puerperia, ac populus umbrosa creavit Fraxinus. *Gell. l.* 10. *c.* 2. Numerus puerperii. *h. r.* puerorum uno partu editorum.

PUERULUS, li, m. *fanciullino*, *valletsino*, parvus puer, aut servulus. *Cic. in Tap. c.* 4. Ut secundum puerulorum tabulas possessio videatur es scheto dari. *Id. pro Rosc. Amer. c.* 41. Ut inter suos omnium deliciarum atque omnium artium puerulos, ex tot elegantissimis familiis lectos, velit hos versari, homines pene operarios, ex Amerina disciplina pstrisfamiliæ rusticor.

PUERUS, i, m. idem quod *puer*, agnoscitur a *Prisciano l.* 6. *pag.* 697. unde vocatieus *puere* apud *Cæcil. & Afran. ibid.* & apud *Plaut.* pius dicies. ¶ Femin. est *puera*. ¶ Adjective *Paulin. Nolan. carm.* 25. *Nat. S. Fel.* 10. *v.* 117. In pusram faciem æterna reflorait ætas.

PUGÆ, arum, f. *natiche*, *πυγαὶ*, nates. *Nevius* apud *Non. c.* 1. *n.* 183. In singul. numero *Horat. l.* 1. *sat.* 2. *exer.* Na nummi pereant, aut pugs, aut denique fama. ¶ Scribitur & *pyga* Græco more.

PUGIL, ilis, m. & f. *atleta*, *πύκτης*, qui pugnis, aut cæstu decertat, pyxta, athlsta: a πύξ, adverb. pugno, vel pugnis. *Varr. l.* 7. *de L. L. r.* 5. a pugnando derivat: & *Donat.* to *prol.* 2. *Hecyr. Terent. v.* 25. a pugna. *Gell. l.* 3. *c.* 15. Tres filios habuit, unum pugilem, alterum pancratiastem, tertium luctatorem. *Cic.* 1. *Tusc. c.* 17. Pugiles cæstibus contosi ne ingemiscunt quidem. & *esp.* 23. *sub fin.* Pugiles etiam cum ferocat adversarium io jactandis cæstibus inge.niscunt. *Id. de clar. Orat. r.* 69. Pugiles ioexercitati, etiam si pugnos & plagas, Olympiorum cupidi ferra possunt, solem tamen late ferra non possunt. *Terent. Eun.* 2. 3. 23. Si qua sit habitior paulo, pugilem esse ajunt: deducunt cibum. *scilicet* studebant pugiles habitudini & pinguedini corporis, quo & ictus inferent graviores, & illatos levius sentirent. ¶ Calebris pugil fuit Pollux Ledæ filius (ut ejus frater Castor auriga) ejusque pugnam cum Amyco describit graphice *Valer. Flacc. l.* 4. V. *Castus*. Aucigarum, seu Agitatorum, & Pugilum omnine omnis ludicra exercitatio in publicis Græcorum ludis contiaetur: junguntuique hæc duo apud *Horat. l.* 4. *od.* 2. *v.* 18. & *ad.* 3. *n.* 4. & *to us. Port. v.* 84. Adde *lib.* 1. *od.* 18. *v.* 25. & *lib.* 2. *sat.* 1. *v.* 26. & *Ovid. l.* 3. *Amor. el.* 8. *v.* 54. & 5. *Fast. v.* 700. quib. locis de Castore & Pollace fermo est. Sic apud Romanos quadrigæ & gladiatores in Circi spectaculis. Quamquam & ad hos aliquando pugilum certamen transiit. *Suetou. to Aug. cap.* 45. Spectavit studiosissime pugiles, & maxime Latinos: non legitimos atque ordinarios modo, quos etiam committere cum Græcis solebat; sed & esterveritos oppidanos inter angustias vicorum pugnantes temere ac sine arte. *Horat. to us. Poet. v.* 185. media inter carmina poscunt Aut ursum, aut pugiles. his nam plebecula gaudet. ¶ Etiam in illo *Ammiani l.* 14. *c.* 7. (*al.* 20.) Vetitis certaminibus pugilum aiciffim se concidentium specie lætabatur: *Lupinus* gladiatores intelligit, nec absurde. quamvis & exhibus pugnantes cruentis rebus se concidereut. ¶ Primam syllabam mala produxit *Prudent. l.* 1. contra *Symmach. v.* 516. *o*loquæ & gymnadis arte Unctis pugilibus miles pugnabat Etruscus. ¶ *Os pugilis*, in epigram. *Afranii Gelli* apud *Suetou. de Grammat. c.* 21. ast durum, & omnem sonumsham perferre paratum. Quo pertinere videtur illud *Martial. l.* 2. *epigr.* 72. Os tibi præcisum, quantum non ipse Latinus Vilia Pannicali percunt ora sono.

PUGILATIO, onis, f. *πυγμαχία*, pugilum exercitatio. *Cic.* 2. *de Leg. c.* 15. Jam ludi publici sint corporum certationes cursu, & pugilatione, luctatione, curriculisque equorum.

PUGILATOR, oris, m. qui pugilatu certat. *Arnob. l.* 1. *pag.* 22. Tyndaridæ Castores, equos unos domitare consuetus, alter pugilator bonus.

PUGILATORIUS, a, um, ad pugilatorem, seu pugilem pertinens. *Plaut. Rud.* 3. 4. 16 Ego te iollem pugilatorium facium, & pendentem incursabo pugnis. Alii leg. *pugillatorium*. h. e. qui pugillis, seu pugnis feritur.

PUGILATUS, us, m. *πυγμὴ*, *πυγμαχία*, pugilum certamen, pugilatio. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 24. Exercere se cursu, luctando, hasta, discu, pugilatu, pila, fulsando. Adde *Capt.* 4. 2. 13. & *Plin. l.* fi. *c.* 22.

PUGILICE, adverb. *πὺκτικῶς*, fortiter, valenter. Summam enim pugiles, atque athletæ corporis robore cursum impendebant. *Plaut. Epid.* 2. 2. 18. Quid heriles nostet filius valet? *T.* Pugilice atque athletice.

PUGILLAR, aris, n. idem ac pugillares. *Auson. epigr.* 146. Bipatens pugillar aspedit. *Catull. de Attine*, *carm.* 42. *v.* 4. Et negat mihi vestita redditurum pugillaria. *Gell. l.* 17. *c.* 9. *a med.* Pugillatis novo nondum cera illita. Ad le *Labet.* apud *Charis. l.* 1. *pag.* 75. *Parisch.*

PUGILLARES, ium, m. *tavolette da scrivere*, *libretto*, *vigliette*, *tavolette*, *πυγιλλάριον*, tabellæ ligneæ, vel ex alia materia simul complicatæ, ita ut pugillo facile tenerentur: in quibus cere illitis stilo scribere mos fuit, codicilli, tabellæ. Citreos, aburneos, membraneos memorat *Martial. l.* 14. *epigr.* 3. 5. & 7. a materia. Alii duplices, *διπτυχα*; triplices alii dicti, *τρίπτυχοι*; quadruplices, aut quinquplices, *πολύπτυχα*, apud *eund. ibid. epigr.* 4. & 6. a tabellarum numero, quibus constabant. Puere & *Vitellium*, de quib. *Id. ibid. epigr.* 8. & 9. & *lib.* 2. *epigr.* 6. amatoriis præcipue nunciis mittendis apti, *viglietti d' amore*: sed unde dicti sint, non constat.

In vet. Inſcript. apud *Grut. pag.* 174. *n.* 7. memerantur pugillares membranacei operculis aboreis. ¶ Nomen habent ex eo, quod pugillo continari poterant: cum libri creſſiores eſſent, & tota manu continendi. *Martial. l.* 14. *epigr.* 3. cujus lemma *pugillares cerei*. Secta niſi in tenues eſſemus ligna tabellas, &c. *Plin. l.* 16. *cap.* 36. Pugillares eu tubere aceris. *Senec. ep.* 15. Nequis ego te jubeo ſemper imminere libro, aut pugillaribus. dandum & aliquod intervallum animo. *& epiſt.* 108. Aliqui & cum pugillaribus veniunt, (*in philoſophi ſcholam*) non ut res excipiant, ſed verba. *Plin. l.* 2. *epiſt.* 6. Ad retia ſedebam: erant in proximo filius & pugillares. *& lib.* 9. *epiſt.* 6. Omne hoc tempus inter pugillares ac libellos jucundiſſima quieta tranſmiſi. *b. e.* in ſtudiis. *Suetan. de Nerone, c.* 52. Venere in manus meas pugillares libelliques cum quibuſdam notiſſimis verſibus ipſius chirographe ſcriptis. *Plin. l.* 6. *epiſt.* 5. *ſub fin.* Celſus Nepoti ex libello reſpondit, & Celſo Nepos ex pugillaribus. (*libelli* hic orationem mediocrem & compoſitam ſignificant: *pugillares* brevem commentarium, & ſummu capita orationis recitandæ.) *Suetan.* in *Aug. c.* 89. Leviſſimum genus admonitionis fuit traditio coram pugillarium, quos taciti (*equites in transvectione*) & ibidem ſtatim legerent. *Plin. l.* 13. *c.* 12. Pugillarium uſum fuiſſe atiam ante Trojana tempore, invenimus apud Homerum. ¶ Revera eſt adjectivum, & ſubaudiuntur *tabella*, aut *codicilli*, aut *libelli*. *Juvenal. ſat.* 12. *v.* 156. Nec pugillares defert in balnea mucus Tefticulos. *b. e.* grandiores, & pugnum implentes. *Prudent. περὶ στεφ. hymn.* 10. *de S. Caſſiano, v.* 15. Unde pugillares ſoliti percurrere cerss. Corripit hic *Prudent.* primum, malus auctor Proſodiæ.

PUGILLARIARIUS, ii, m. pugillarium artifex. *Inſcript.* apud *Murator. pag.* 984. *n.* 2. M. Cæcilius Hilaro pugillariario.

PUGILLOR. V. *Pugilor*.

PUGILLUS, li, m. *pugnetto, pugnello, δραξὶς, δραξὶς*, parvus pugnus: & quantum eo comprehendi poteſt. *Cato R. R. c.* 158. Eo addito cochleus fex, & lentis pugillum. *Plin. l.* 20. *c.* 22. Sunt qui marrubii ſemen, quantum duobus digitis capiant, cum farris pugillo decoctum, &c. *Prudent. cathemer.* 20. *v.* 152. minimi menſura pugilli. *Aufl. carm. de Peſchate, ſive de reſurrect. Domini, quod quidam* Lactantio, *alii* Venantio Fortunato *tribuunt, v.* 69. Indignum uſt, cujus clauduntur cuncta pugillo, Ut tegat incluſum ſpes vetante lapia. ¶ *Afinius* apud *Charif. l.* 1. *pag.* 75. *Poetich.* docet, *pugillum* eſſe, qui plures tabellas continet in ſeriem ſtas. Hinc *pugillaria*, & *pugillares*. ¶ *Salmaſ. ad Trebell. Poll. in Gallien. c.* 8. in Gloſſis invenit *pugillos*, & *pugillo*, Græce *ἀνὴρ παγὴν*, & *ἀνηρπάλη*, quæ putat fuiſſe veluti globos ex molli materiu factos, quibus pro duria cæſtibus, pugiles indurent manus, cum ludicen & inexolo pugilatu certabant, quemadmodum gladiatores per ludum ſe exercentes præpilatis gladiis, aut plumbeis ventibus.

PUGILOR, aris, dep. 1. pugnis cædo, pugilatu certo. *Apul. de deo Socrat.* Si velis perniciter currere, pedes curendi ſunt: itidem & pugilari validis velis, brachia vegetanda ſunt, quibus pugilatur. ¶ Translatu *Id. Metam.* 7. Hic (*equus*) elatis in altum veſtis pectoribus, arduus capite, & ſublimis vertice, primoribus in me pugilatur negabus. Al. abiqus leg. *pugillor* duplicata liquida, tsuquam ſit u *pugillus*. ¶ Particip. *pugilans. Trebell. Poll. in Gallien. c.* 8. Pugiles facculis, non veritata pugilantes. *b. e.* non duria cæſtibus & vulnus facientibus pugnantes, ſed quibuſdam veluti facculis arena aut alia re molli farcis ad ictus inoxius inferendos. *Salmaſ.* ex conjectura legit *flaccalis*, h. e. pilis ſeu ſphæris, vel globulis flaccidis, & ad ictum cedentibus.

PUGIO, onis, m. *pugnale, ἐγχειρίδιον, ἐγκόλπιον, παραζωνίδιον*, brevis gladius, & qui veſta facile tegi poteſt: a *pungo, pupugi. Paul. ex Feſto*: Pugio dictus eſt, quod eo punctim pugnatur. Differt a *ſica*, quæ u *ſecando* ducitur: & fortaſſe *pugio* ſolo mucrone valebat ad pugnandum: *ſica* & acie ad cædendum. Prætorea hæc teſta fere geſtabatur, & a privatis hominibus: ille etiam uperta, & a conſtitutis in honore militari. *Salluſt. in fragm.* apud *Non. c.* 18. *n.* 9. Veſte tectum pugionem expedire conatus. *Cic. Phil.* 2. *c.* 12. Cæſare interfecto, ſtatim cruentum altu extollens M. Brutus pugionem, &c. *& ibid.* Qui ſtillantem præ ſe pugionem tulit, &c. *Suetan. in Caſ. c.* 82. Ut animadvertit, undique ſe ſtrictis pugionibus peti, &c. *Sulpic. ad Cicer. Fam. l.* 4. *ep.* 12. Pugione percuſſus. *Tacit. 4. Hiſt. c.* 29. *extr.* Pugione aliquem fodere. *Hirt. de B. Alex. c.* 32. ferire. *Auſon. Vitl. in Epit. c.* 39. Acto per coſtas pugione. *Martial. l.* 14. *epigr.* 33. Pugio, quem curvis ſignat brevis orbita venis, Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis. ¶ In ſecretis C. Caligulæ reperti ſunt duo libelli diverſo titulo: alteri Gladius, alteri Pugio inder erat, ut eſt apud *Suetan. in Calig. c.* 49. nempe priori continebantur eorum nomina, quos publice & per carnificem: alteri, quos clam, & per ſicarios morti deſtinaverat. ¶ Fuit inſigne imperatoriæ poteſtatis, ac juris vitæ neciſque civium. *Suetan. de Galba, c.* 11. Iter ingreſſus eſt paludatus; ac dependente a carvicibus pugione ante pectus. *Id. de Vitell. c.* 15. *ad fin.* Solutum a latere pugionem Conſuli primum, deinde illo recuſante, magiſtratibus, uc mox ſenatoribus ſingulis porrigens, nullo recipiente, quaſi in æde Concordiæ poſituras abſceſſit. Adde *Tacit. l.* 3. *Hiſtor. c.* 68. ¶ Hoc imperatoriæ poteſtatis inſigne præfectia prætorio Imperatores tradere ſolebant. Unde illud celebre Trajani dictum, cum præfectum prætorio crearet: Tibi iſtum ad munimentum mei committo, ſi recte agam; ſin aliter, io me magis. Rem narrat *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 13. Hinc ſub Commodo cum tres ſimul præfecti prætorio eſſent, unus ex iis qui libertinus erat, a pugione appellatus eſt, quod ei potiſſimum Commodus pugionem tradidere. *Lamprid. in Commodo, c.* 6. *extr.* ¶ Fuit etiam geſtamen dignitatum militarium, ut Tribunorum, Centurionum. Colligitur hoc ex *Tacit. l.* 1. *Hiſt. c.* 43. & *Val. Max. l.* 3. *c.* 5. *n.* 3. atque huc pertinere videtur illud dictich. *Martial. l.* 14. 32. *cui* Porazonium *lemma eſt*. Militiæ decus hoc, & grati nomen honoris: Arma tribunitium cingere digna latus. ¶ Translate *Cic.* 4. *de Fin. c.* 18. O plumbeum pugionem! *b. e.* argumentum invalidum. fiat anim argumenta quædam veluti tela, quibus adverſarium petimus.

PUGIUNCULUS, i, m. *pugnaletto*, parvus pugio. *Cic. in fragm. mutro* C. *Anton.* apud *Aſcon.* Poſtequam illo Hiſpanienſi pugiunculo nervos incidere civium R. non potuerunt, duas non tempore conantur in republ. ficas diſtringere. *Id. in Orat. c.* 67. Nam in ilia, quibus, ut pugiunculis, uti oportet.

PUGNA, æ, *battaglia, forze d'arme, combattimento, zuffa, giornata, pugna, μάχη*, prælium, certamen, dimicatio: a *pugnus*, quiu ante reperta arma pugnis & calcibus, & morſibus, & corporum lactatione homines conſligebant, ut ait *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 102. item *Donat. ad prol.* 2. *Heaut. n.* 25. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 4. Diuturnitate pugnæ defeſſi prælio ſuccedebant. *Tacit. 5. Hiſt. c.* 18. Legiones pugnam excipiunt, ſuppreſſuque hoſtium ferocis prælium æquatur. *Ovid.* 12. *Met. v.* 180. & *Lucret. l.* 4. *v.* 841. Certamen pugnæ. *Quintil. l.* 5. *c.* 12. *ſub fin.* Pugna certaminis. *Cic. 7. Verr. c.* 21. *a med.* Nonnunquam etiam res ad manus, atque ad pugnam venichat. *Id. pro Mur. c.* 16. Cujus (*Pompeji*) eu omnibus pugnis, quæ ſunt innumerabiles, vel acerrima mihi videtur illa, quæ cum rege commiſſa eſt, & ſumma contentione pugnata. qus eu pugna cum illa ſa eripieſſet, &c. *Id. pro Mil. c.* 21. Adde incertos exitus pugnarum, Martemque communem. *Id. 6. Verr. c.* 55. Pugna equeſtria in tabulis picta præclare. *Virg.* 12. *Æn. v.* 709. pedeſtris. *Macrob. l.* 5. *Saturn. c.* 2. *ad fin.* Angularis. *duello. Suetan. in Aug. c.* 45. gladiatorum. (Abſolatu *pugnam* de ſingulari dixit *Liv. l.* 7. *c.* 10. *extr.*) *Nep.* in *Ariſt. c.* 2. Pugna naveliti, quæ factu eſt prius quam, &c. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 23. *in fin.* Non cunctandum cuſtimuvit, quin pugna decerturet. *Juſtin. l.* 2. *c.* 11. Pugnam capeſſere. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 30. & *Plaut. Bacch.* 4. 4. 93. conſerere. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 42. ciere. *Quintil. l.* 12. *c.* 1. *a med.* inire. *Liv. l.* 4. *c.* 38. *ſub fin.* reſituere. *Tacit. 5. Hiſt. c.* 18. Pugna arſeſcit. *Ovid. 6. Faſ. v.* 187. In pugna cadere. *Liv. l.* 29. *c.* 34. Hoſtem ad pugnam elicere. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* ult. *evocare. Liv. l.* 12. *c.* 7. & *Virg.* 12. *Æn. v.* 34. Pugna magna victi ſumus. *Cic.* 2. *de Divin.* 1. 25. & *Salluſt. in Jug. c.* 6. Pugna mala. *b. e.* adverſa. *Suetan. in Calig. c.* 35. proſpera. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 32. Vocque dei poſitet pugnas audita per omnes. *b. e.* per utrumqua exercitum, & omnes ejus partes. ¶ De quocamque certamine, & contenſione, *converſa. Cic.* 2. *de Divin. n.* 52. Hic vero quanta pugna uſt doctiſſimorum hominum, negantium, &c? *Quintil. l.* 5. *c.* 12. *ſub fin.* Initurus foreaſium certaminum pugnam. *Plin. l.* 2. *c.* 38. Rarum naturæ pugna ſecum. ¶ *Pugna* pro fallacia, V. in fine verbi *Pugne*.

PUGNACITAS, atis, *ſ. voglia di combattere*, ſtudium, ardor, & vis pugnandi. *Quintil. l.* 4. *c.* 3. Ne, ſi preſſæ illi narretionis gracilitati conjuncta argumentorum pugnacitas fuerit, dilatis diutius dicendi voluptatibus ortio refugiſcat. *Plin. l.* 10. *c.* 33. *a med. de perdicib.* Capiuntur quoques pugnacitate ajuſdem libidinis, contra ouepis indicem exeunte in prælium duca totius gregis.

PUGNACITER, *combattendo, contraſtando, con calore, con impeto, ἐναντιῶς*, pugnando, pertinaciter, inflanter, conſtanter. *Cic.* 4. *Acad. c.* 3. Plerique utrare malunt, eamque ſententiam, quam adamaverunt, pugnaciſſime defendere. *& cap.* 20. De omni ſtatu conſilioqua vitæ certare cum aliis pugnuciter. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *poſt med.* Ubicamque acriter erit, & inflanter pugnaciterque dicendum, membratim cæſimque dicemus. *& paulo poſt*. Quis dubitat, ulia lenius, alia concitatius, aliu ſublimius, alia pugnacius, ulia grevius eſſe dicenda? *Eſt qui leg.* pugnantius. *Seneca l.* 1. *quæſt. nat. c.* 2. *extr.* Sidera collectum aera luce levi non pugnaciter, nec aſpere feriunt.

PUGNACULUM, i, n. *forte, fortezze, ὀχυρωτὸν*, locus munitus, unde pugnatur, ſeu eu quo hoſtilia via arcetus. *Plaut. Mil.* 2. 3. 63. Deturbabo ego jam illum de pugnaculis. Adde *Ammian. l.* 21. *c.* 12. (*al.* 23.)

PUGNANS, antis, *combattente, μαχόμενος*, qui pugnat. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 8. Ne, cum aciem inſtruxiſſet, hoſtes u lateribus ſuos pugnantes circumvenire poſſent. *& lib.* 3. *c.* 25. Auuiliures telis ſubminiſtrandis ſpeciem atque opinionem pugnantium præbebant. ¶ Pugnax, pertinax. Metaphorica *Propert. l.* 4. *el.* 7. *v.* 89. Pella hederam tumulo, mihi quæ pugnante corymbo Mollia contortis alligat oſſa comis. ¶ Translata eſt etiam contrarius, repugnans, diſſidens, *contradittorio, ripugnante, oppoſto, ἐναντίος, μαχόμενος*. *Cic.* 1. *de Fin. c.* 18. Pugnantibus & contrariis ſtudiis, conſtiliſque ſemper atens. *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. *v.* 200. pergis pugnantia ſecum Frontibus adverſis componere? *Cic.* 1. *Tuſcul.* 1. 7. Pugnantia te loqui non vides? *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 73. At quanto meliora monet, pugnantiaqua iſtis Dives opis natura ſuæ! *Plin. l.* 28. *c.* 7. *a med.* Quæque aliu nuncupavere monſtriferu, atque inter ipſas (*mulieres*) pugnantia.

PUGNANTER, pugnaciter. V. in ea voce.

PUGNATOR, oris, m. *combattitore, combattente, μαχητὴς*, qui pugnat, prælietor. *Liv. l.* 24. *c.* 25. Fortiſſimus quiſque pugnator eſſe deſierat. *Suetan. in Caſ. c.* 39. *ad fin.* Tyrii & Ægyptii claſſes magno pugnatorum numero conſtiaverat. *Plin. l.* 30. *c.* 15. *a med.* Pugnator gallus. *Sil. l.* 15. *v.* 508. Floruerat primo clarus pugnator in ævo.

PUGNATORIUS, a, um, *da combattere, μαχητικὸς*, ad pugnandum ido-

grus, *Suet. in Calig. c.* 54. Batuebat pugnatoriis armis. *h. e.* ad feriendum aptis: cui opponitur *ibid.* 1. 32. Rudibus batuens. ¶ Translate *Senec. in præfat. l.* 2. *controvers.* Deerat illi pugnatorius robur, & illa pugnatorius mucro.

PUGNATRIX, icis, f. quæ pugnat. *Prudent. in Psychom. v.* 681. Inculit hoc vulnus pugnatrix lubdola. *Ammian. l.* 23. *c.* 6. (*al. c.* 21.) Pugnatrix natio, & formidanda.

PUGNATUS, a, um, *tentatus*, πεπαγυσμένος. *Cic. pro Mur. c.* 16. Pugna summa contentione pugnata. *Horat. l.* 3. *od.* 19. *v.* 4. Et pugnata sacro bella sub Ilio. *Sallust. in Jug.* 1. 38. Prœlium male pugnatum ab suis.

PUGNAX, acis, *bellicosa, armigero, feroce*, μαχίμων, πολεμικὸς, pugnandi cupidus, valide pugnans, bellicosus. *Cic.* 8. *Phil. c.* 9. Centuriones pugnaces, & lacertosi. *Ovid.* 3. *Trist. el.* 9. *v.* 7. Minerva pugnax. *Tacit. in Agric. c.* 17. Validam & pugnacem gentem armis subegit. *Propert. l.* 3. *el.* 7. *v.* 25. pugnaces ire per hostes. *Colum. l.* 7. *c.* 3. Pugnacem acistem mitigari cerebra foratis cornibus. *Petron. in Satyr. c.* 86. Gallica gallinaceos pugnacissimos duos. *Ovid.* 5. *Trist. el.* 7. *v.* 48. Victaque pugnaci jura sub ense latent. *Tacit.* 4. *Hist. c.* 60. Pugnacissimus quisque in vestigio; multi palantes occubuere. ¶ Cum infinite *Sil. l.* 3. *v.* 363. tenoi pugnes instare veruto. ¶ Translate *Cic.* 2. *de Orat.* 1. 78. Exordium dicendi vehemens & pugnax non sæpe esse debet. *Id. in Brutu, c.* 31. *extr.* Hujus oratio in philosophiam translata pugnacior, ut ita dicam, videtur, & horum in judicia pacatior. *Plin. l.* 2. *ep.* 19. Oratio pugnax & contentiosa. *Cic. in Pisan. c.* 28. *extr.* Græcula facilia & valde venustula, nimis pugnax contra Senatorem populi R. esse noluit. *b.* 2. noluit nimia contraire & adversari. ¶ pertinax, obstinatus. *Cæl. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 13. Non est enim pugnax in vitiis, neque hebes ad id, quod melius sit, intelligendum. ¶ contrarius, pugnans. *Ovid.* 1. *Met. v.* 432. Cumque sit ignis aquæ pugnax, &c. ¶ resistens. *Plin. l.* 36. *c.* 16. Quid ferri duritia pugnacius? Sed cedit, & patitur mores. trahitur namque a magnete, &c. *Id. l.* 15. *c.* 3. Oleæ calliosæ, contra humorem pugnaces. ¶ *Pugnacia musta* apud *eund. l.* 14. 1. 20. sunt echementia, valida, & quæ lenia fieri recusarint.

PUGNÆUS, a, um, adject. a pugnis, hoc est ictibus manus. Jocularitet *Plaut. Rud.* 3. 4. 57. Si attigeris ullum, jam hercle tibi missa in ore fies mergis pugnæis. V. *Mergæ*.

PUGNICULA, æ, f. levis pugna. Usurpavit Cæsa, si credere velimus *Perotto ad epigr.* 9. *l.* 7. *Martial.* Quo sensu etiam *pugnerulæ* ab illo dictam fuisse, idem alibi tecta est. Sed *pusillanimes Festus* posuit.

PUGNITUS, adverb. *eò pugni. Cæcil.* apud *Non. c.* 11. *n.* 38. Nisi quidam, qui se malit pugnitus pessundari.

PUGNO, as, avi, atum, a. 1. *combattere, pugnare, contrastare, azzuffarsi, μάχομαι*; dimico, cesto, confligo, congredior: a *pugna*. *Cæs. l.* 7. *B. Gall. c.* 84. Pugnatur uno tempore omnibus locis. *Sallust. in Jug.* 1. 108. Postquam barbari male pugnaverant, *avevano combattuto con la peggio*. & *cap.* 115. Sæpe ante paucis strenuis adversus multitudinem bene pugnatum est. *& cap.* 61. Eminus lapidibus pugnare. *Id.* in *Catil. c.* 9. & 56. & *Liv. l.* 8. *c.* 6. *extr.* & *cap.* 7. Quod is contra imperium in hostem pugnaverat. *Nep.* in *Thrasyb. c.* 2. *extr.* Cum Critias adversus Thrasybulum fortissime pugnaret. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 3. *a med.* Capræ inter se cornibus pugnant. *Cic. pro Balb. c.* 9. Qui cum hoste nostro comicus in acie sæpe pugnarit. *Ovid. Herod. ep.* 20. *v.* 171. pro causa pugnat iniqua. *Cic.* 1. *de Invent. c.* 1. Pugnare pro commodis patriæ. *Petron. in Satyr. c.* 108. Illis pro ultione, nobis pro vita pugnantibus. *Tertull. Hesyc. prol. v.* 33. Tumultuantur, clamant, pugnant de loco. *Gell. l.* 12. *c.* 5. De possessione hominis pugnantes. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 2. Pugnare ex equo. *Plin. l.* 32. *c.* 1. in mari quoque, velut e muris. *Senec. de Provid.* 1. 2. de gens. ¶ Cum accusativis *pugnam, prælium, bellum*. A'γωνιεῖσθαι. *Lucil.* apud *Donat. ad Terent. Eun.* 5. 2. 60. & *Adelph.* 5. 3. 57. & 5. 4. 5. Victimus, e socii, & magnam pugnavimus pugnam. (Adde *Plaut. Amph.* 1. 1. 97. *Pseud.* 1. 5. 110. *Nep. in Annib. c.* 5. *Gell. l.* 3. *c.* 8. & *lib.* 15. *c.* 18. & V. *Pugnatus*.) *Horat. l.* 4. *od.* 9. *v.* 19. Pugnacit dicenda Musis prœlia. *Id. l.* 1. *epist.* 16. *v.* 25. Si quia bella tibi terra pugnata marique Dicat. ¶ Cum dativo poetice est adversari, repugnare, resistere, pertinacem esse. *Catull. in carm. nupt. in fin.* Noli pugnare duobus. *Virg. Æn.* 11. *v.* 600. fremit æquore toto Insultans sonipes, & pressis pugnat habenis. & *lib.* 4. *v.* 38. placitone etiam pugnabis amori? *Ovid.* 1. *Met. v.* 19. Frigida pugnabant calidis, humentia siccis. *Stat.* 8. *Theb. v.* 289. ne pugnet vulgus habenis. *Sil. l.* 10. *v.* 284. Nostris pugnavit mœstia furor. ¶ Huc pertinent illa *Cicer. Tuscul. 1. c.* 7. Pugnantia te loqui non vides? quid enim tam pugnat, quam non modo miserum, sed omnino quidquam esse, qui non sit? *repugno, è contradittorio*. & *Phil.* 2. *a.* 8. Tam eras excors, ut tota in oratione tua tecum ipse pugnares: & non modo non cohærentia inter se diceres, sed maxime dissuncta atque contraria. ¶ Significat etiam conari, contendere, eniti. *Cic. Fam.* 3. *ep.* 10. *ante med.* Illud pugna, & cavere, ne quid nobis temporis prorogetur. *Id. pro Rosc. Amer. c.* 3. Hoc solum hoc tempore pugnatur, ut ad illam prædam damnetis Sex. Roscii accedat. *Ovid.* 7. *Met. v.* 772. jamdudum viscula pugnat Exsucre ipse sibi. *& lib.* 1. *v.* 685. Ille tamen pugnat molles evincere somnos. ¶ De rebus inanimis. *Lucret. l.* 2. *v.* 205. quamquam Pondera, quantum in se est, deorsum deducere pugnent. *Petron. in Satyr. c.* 123. Prima quidem glacies, & cana vincta pruina Non pugnavit humus. ¶ *Non pugnare*, non laborare. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 1. Mihi videtur Epicurus de diis non magnopere pugnare, *non prendersi gran travaglio*, non *interessarsi molto*. ¶ *Pugnare*, & *pugnum dare* in pod Comicea interdum est dolum, fallaciam commentiri, machinam excogitare ad fallendum, & fraudandum. *Plaut. Curc.* 1. 3. 110. Prius quam illam pugnam pugnabo, ego etiam prius dabo aliam pugnam claram & commemorabilem. *Id. Epid* 3. 4. 57. hodie, frugi es: pugnasti: homo es, qui me emunxisti, &c. *Id. Capt.* 3. 4. 53. Profecto jam aliquid pugnæ edidit. *Id. Bacch.* 4. 9. 43. Pugnum cooperui seni. Ego cum adeo uno mendacio devici. Adde 2. 3. 39. & *Terent. Eun.* 5. 3. 60. Huc pertinet illud *Terent. Adelph.* 5. 3. 56. Illam psaltriam una illuc mecum hinc abstraham. *Mi.* pugneveria. *Donat.* interpretatur, magnam rem fecisti: quod fere eodem recidit.

PUGNUS, i, m. *pugno*, πυγμὴ; *ubbriaco*, manus contracta & clausa ad capiendum, vel feriendum: cujus ictus *colaphus* etiam dicitur. *Cic.* 4. *Acad.* 1. 47. Manum plane comprimere, pugnumque facere. *Id.* 5. *Tuscul. c.* 27. Certare pugnis, calcibus, unguibus. *Id. Verr.* 5. 2. 23. Cum pugnis & calcibus confectus esset. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 46. Pugnis aliquem contundere. *Id. Pun.* 1. 2. 145. pectere. *Id. Amph.* 1. 1. 172. onerare. & 2. 1. 59. obtundere. *Id. Trucul.* 4. 2. 55. & *Horat. l.* 1. *ser.* 2. *v.* 66. cædere. *Id. Pœn.* 4. 1. 3. incursare. *Id. Rud.* 3. 4. 5. Pugnum alicui in os impingere. *Terent. Phorm.* 5. 7. 95. Pugnos in ventrem ingerere. *Id. Adelph.* 2. 1. 17. Ne mora sit, si inimicum, quin pugnus continuo in mala hæreat. *Ovid.* 3. *Met. v.* 626. *Si mihi*, dum redeo, juvenili guttura pugno Rupit. *Paul. Dig. lib.* 47. *tit.* 10. *leg.* 4. Pugnum ducere alicui. *tirare un pugno*. ¶ De pugilata, *Horat. l.* 3. *od.* 12. *v.* 8. neque pugno, Neque segni pede victus. Adde *lib.* 1. *od.* 12. *v.* 26. ¶ mensura. *Cato R. R. c.* 82. Sphæras pugnum altas facito. *Marcell. Empir. c.* 8. *circa med.* Rosæ siccæ pugnus duos.

PULCHELLUS, & Pulcellus, a, um, *vagherta, bellino, belluccio*, diminut. a *pulcher*, venustulus. *Crassus* apud *Cicer.* 2. *de Orat. c.* 65. Audiamus pulcellum puerum. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 23. Bacchæ pulchellæ. *b. c.* Baccharum signa. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 16. & *lib.* 2. *ep.* 1. & 22. *pulchellum* vocat P. Clodium inimicum suum, non quod cognomios Pulcher erat, tum quod facie puellæ similis, ut scribit *Plutarch. in Cæsar. & in Cicer.*

PULCHER, cra, crum, *bello, vago, avvenente*, καλὸς, formosus, venustus, decorus, elegans: a καλύπτω, multum coloris nitoriisque habens: vel a καλέσμαι, multum habens gratiæ: vel a καλέω. Alii a *polio*, alii aliunde ducunt. Plus est quam *venustus*. Nam *pulcher* ad formam dignitatem addit, & quandam majestatem; & est virorum: *venustus* specie constat, & est feminarum. *Sueton. in Ner.* 1. 51. Fuit vultu pulcro magis, quam venusto. *più vago ben fatto, che bello*. Non est tamen id perpetuum. *Cic.* 1. *Offic. c.* 40. Cum casu formosus puer præterisset, dixissetque Sophocles, o puerum pulcrum, Pericle! *Phædr. l.* 2. *fab.* 2. *v.* 5. Animosque ejusdem pulcra juvenis ceperat. *Suet. in Domit. c.* 18. Fuit pulcher ac discens, magnæ in juventa. *Virg.* 1. *Æn. v.* 500. Regina ad templum forma pulcherrima Dido Incessit. & *Æn.* 9. *v.* 179. quo pulcrior alter Non fuit Æneadum. & *vers.* 358. pulcrosque tapetas. & *vers.* 684. & pulcher Aquicolus armis. *b.* 2. pulcris armis instructus. *Cic. de Senect.* 2. 15. *de usu*, & *uso*. Qua quid potest esse cum fructu lætius, tum aspectu pulcrius? *Virg.* 2. *Georg. v.* 463. varios pulcra testudine postes. *Cæs. l.* 7. *B. Gall. c.* 15. Pulcherrima prope totius Galliæ urbs. *Ovid.* 14. *Met. v.* 260. perque atria marmore tecta Ad dominam (*Circen*) ducunt. pulcro sedet illa recessu Sublimis solio. *Id. l.* 1. *ex Pont. ep.* 8. *v.* 37. Pulcri horti. *Virg.* 2. *Georg. v.* 137. & *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 486. pulcherrimus Bavius. *Lucret. l.* 4. *v.* 1027. & 1087. pulchet color. *Horat. l.* 1. *ser.* 5. *v.* 80. Pulcherrimus panis. *Id. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 33. Pulcra inimicæ. *Festus*: Pulcher bos appellatur, ad eximiam pinguitudinem perductus. *Plin. l.* 34. *c.* 8. *ante med.* Præcitelea fecit ea ære pulcherrima opera. ¶ Ad illud *Virg.* 3. *Æn. v.* 119. taurum tibi, pulcher Apollo: *Servius* hæc adnotat: Quidam epitheton datum Apollini reprehendunt. *pulcher* enim a Veteribus exoletos dictos. nam & apud Lucilium Apollo *pulcher* dici non vult. ¶ Translate *Cic. pro Mur. c.* 12. Prætor loterea, ne pulcrum sit ac beatum putaret, atque aliquid ipse sine sponta loqueretur, ei quoque carmen compositum est. Simile est illud, *ut sibi valde placeret*. ¶ Dicitur *pulcher* bonus in quocumque genere. *Cæs. l.* 7. *B. Gall. c.* 77. Pulcherrimum exemplum. *Sallust. in epist. Mithrid. ad Arsac.* Pulcherrima classis. *Id.* in *Catil. c.* 5. *extr.* Respublica paulatim immutata, ex pulcherrima pessima ac flagitiosissima facta est. *Cic.* 1. *Offic.* 1. 32. *sub fin.* Quæ majori parti pulcherrima videntur, ea exoptant. *Virg.* 5. *Æn. v.* 728. pulcherrima consilia. *Horat. l.* 1. *sat.* 10. *v.* 6. pulcra poemata. *Id. leg.* pura. *Gell. l.* 19. *c.* 8. Postarum pulcherrime. *Petron. in Satyr. c.* 88. Pulcherrimæ artes. *Cato R. R. c.* 104. Acetum acerrimum & pulcherrimum erit. *Plin. l.* 21. *c.* 4. *ad fin.* Pulcherrimum unguentum. *Horat. l.* 1. *ep.* 15. *v.* 41. cum sit obesa Nil melius turdo, nil vulva pulcrius ampla. ¶ Item carus, gratus. *Virg.* 6. *Æn. v.* 821. pulcra pro libertate. ¶ item pretiosus. *Virg.* 9. *Æn. v.* 253. pulcherrima præmia. *Horat. l.* 2. *ser.* 3. *v.* 95. Virtus, fama, decus, divina, humanaque pulcris Divitiis parent. ¶ Item clarus, nobilis. *Virg.* 1. *Æn. v.* 290. Nascetur pulcris Trojanus ab origine Cæsar. ¶ Item lætus, faustus. *Horat. l.* 1. *od.* 36. *v.* 10. Cressa ne careat pulcra dies nota. *Flor. l.* 2. *c.* 2. *ante med.* Pulcherrimus exitus. ¶ Item gloriosus, honoratus, honestus, laude dignus. *Lucret. l.* 2. *v.* 12. *ad fin.* Pulcherrimus triumphus. *Lucret. l.* 5. *v.* 1233. pulcros fasces, sævasque secures. *Sallust. in Catil. c.* 20. Maximum & pulcherrimum facinus. *Virg.* 4. *Georg. v.* 218. pulcramque petunt per vulnera mortem. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 40. Hanc mihi militiam, veterum quæ pulcrior ætas, Annue. & *vers.*

498. pulcherrima cæpta. *Claudian. in conſul. Probi, & Olybr. v.* 91. Miſceatur decori virtus, pulcrique ſevero Armatur terrori pudor, *Ovid.* 13. *Met. v.* 695. pro populo cecidiſſe hæc, pulcriſque per urbem Funeribus ferri, celebrique in parte cremari. ¶ Cum genitivo *Sil. l.* 11. *v.* 365. pulcherrimus iræ, Et dignus fieri compos memorabilis auſi. *h. e.* valde glorioſus & laudandus ob juſtam iram conceptam. ¶ Item fortis (ut καλὸς Græce) quaſi καλλίχειρ, manu multum valens. Sic enim *Servius* interpretatur illud *Virg.* 7. *Æn. v.* 656. fatur Hercules pulcro Pulcher Aventine. Quo pertinere volunt illud *Flori l.* 2. *c.* 19. Hactenus populus R. pulcher, egregiæ, pius, fanctus, atque magnificus. *& lib.* 4. *c.* 4. *in fin.* Tum quidem etiam manu pulcher apparuit. ¶ *Pulcrum eſt*, lauds dignum eſt, honeſtum, decorum eſt, *è una bella coſa. Virg.* 2. *Æn. v.* 318. pulcrumque mori ſuccurrit in armis. *Propert. l.* 2. *el.* 2. *v.* 44. Pulcrius hæc fuerat, Troja, perire tibi. *Lucan. l.* 9. *v.* 391. pati vel quæ triſtiſſima, pulcrum, Romanumque putant. *Quintil. l.* 1. *c.* 2. (*al.* 3.) *a med.* Torpe ducet cedere puri: pulcrum ſuperaſſe majores. *Horat. l.* 1. *ep.* 2. *v.* 30. Cui pulcrum fuit in mediis dormire dies. *ſtimò una bella coſa: tenne per un gran bene.* ¶ Veteres, teſte *Cicer. in Orat. c.* 48. *Veſt.* apud *Chariſ. pag.* 56. *Puriſch. & Terent. Scaur. de Orthogr. pag.* 2256. ſine aſpiratione ſcribebant, excepto ſi vocalis ſequeretur, ut in recto ſingulari, & in ſuperlativo. Ætate *Ciceronis* aſpiratio ubique adhibebatur. Paulatim deinde entrita eſt ubique: & non ſolum *pulcra*, *pulcrum*, ſed etiam *pulcer*, *pulcerrimus*, *pulcellus*, quæ in MSS. (teſte *Pier. ad Virg. a. Georg. v.* 534.) & Lapidibus non unis reperiuntur. Sed uſus ſequentior videtur in his retinuiſſe, in ceteris reliquiſſe. *Terrut. Scaur. de Orthogr. pag.* 2256. *Puriſch.* Pulchrum quemvis in confuetudine aſpiretur, nihilominus tamen, ratio exiliter e enuntiandum & ſcribendum eſſe perſuadet, os nea omnino dictio, adverſæ Latini ſermonis naturam, in media adſpirator: quamvis Santra a Græcis putet eſſe translatum, quaſi καλλίχειρον. ¶ Etiam *pulcer*, & *pulcrum* aliquando ſcriptum fuit, ſive quod a Græco καλὸς, ſive quod a Latino *polio* duci creditum eſt. *Enn.* apud *Cicer. t. de Divin. c.* 48. Romulus pulcer in alto Quirit Aventino. *Id. ibid. c.* 20. Nam me vitus humo pulcra pes amœna ſalicta, Et ripas captare. Sic *pulcerrimus*, *ibid. c.* 48. Et, Venus pulcra deorum *Id.* apud *Prob. ad Ecl. Virg.* 6. *v.* 31. ubi notandus genitivus Græco more. Al. tamen ubique pei u ſcribunt. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 556. *n.* 1. Papiriæ Pulcræ, quæ vixit ann. VIIII. &c.

PULCRALIS, le, pulcher. Pulcralibus atque cupeditis, *Cato* dixit in ea oratione, quæ eſt de fundo olcario, teſte *Feſto*: h. a. bellariis.

PULCRE, *bene*, *benifſime*, *excellentemente*, *politamente*, καλῶς, probe, bene, optime, præclara, recte, belle. *Cato R. R. c.* 74. Pulcre ſubigere aliquid. *Plaut. Merc.* 5. 2. 61. Ædes probæ, pulcreque ædificatæ. *Terent. Adelph.* 3. 4. 16. Salſamenta hæc fac macerentur pulcre. *Plaut. Perſ.* 4. 4. 6. Oppidum pulcre munitum. *Martial. l.* 1. *epigr.* 78. Pulcre valere. *Nep. in Ariſtid. c.* 13. Pulcre aliquid facere. *Cic. in Orat. c.* 68. Nihil eſt aliud, pulcre & oratorie dicere, niſi optimis ſtatuentiis verbiſque lectiſſimis dicere. *Terrut. Enn.* 3. 1. 26. Pulcre mehercla dictum, & ſapienter. *Plaut. ad Cicer.* 10. *Fam. ep.* 23. Lepidum pulcre noram. *Terent. Adelph.* 4. 1. 17. Ego illius ſenſum pulcre callen. *Phædr. l.* 4. *fab.* 20. *v.* 2. intelligo. *& ſub. mit. extr.* meminero. *Sulpic. ad Cicer. l.* 4. *Fam. ep.* 5. *ſub fin.* Sacoudam pulcherrime ferre fortunam. *Cic. a. de Divin. c.* 15. *ſub fin.* Cum triſtiſſima exta fuerunt, proxima hoſtia litatur ſæpe pulcherrima. *Plaut. Epid.* 3. 4. 36. Conciliaviſti pulcre. *bas compoſete con vantaggio.* (Sic pulcre vendere, *Perſ.* 4. 4. 31. & 38.) & 5. 1. 18. Signum pictum pulcre. *Id. Bacch.* 4. 9. 145. Hoc ſit incepta efficers pulcre. *Terent. Heaut.* 3. 1. 41. Pulcre inſtructa ad perniciem. *Cic. a. de mat. Deor. c.* 36. Omnia ſubjecta eſſe naturæ, & ab ea pulcherrime legi. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 8. *v.* 5. Cum pulcre noſtri dominæ placuere libelli. *Plaut. Moſtell.* 1. 1. 51. Decet me victitare pulcre, te miſeria modia. *paſſarmela bene, godere. & Lucret. l.* 5. *verſ.* 173. Pulcre degere ævum. *Plaut. Mil. a.* 6. 56. Pulcre admonuiſti. *Id. Rud.* 5. 3. 9. Iſthæc tibi res en ſententia pulchre evenit. *Id. Men.* 3. *a.* 7. Pulcre ulciſci injuriam. *Cic. pro Cluent. c.* 26. *ſub fin.* Pulcra afferetur, ſe eſſe ab Oppianico deſtitutum. *h. e.* ſcite, callide, & ſimul affirmate. Sic *Phædr. lib.* 1. *fab.* 10. *extr.* Te credo ſurpuiſſe, quod pulcre negas. ¶ large, copioſe. *Plaut. Aulul.* 3. 1. 6. Neqeo ligna ego uſquam genuum præberi vidi pulcrius. ¶ valde, aut prorſus, in malam partem. *Plaut. Curcul.* 1. 3. 58. Jamne ego relinquor? pulcre occidi. *Id. Mil. a.* 4. 50. Si ad herum hæc res pervenerit, periſti pulcre. ¶ De eo, cui dolus bene proceſſit. *Plaut. Merc.* 3. 4. 19. Pulcre os ſublevit patri. *Id. Pœn. a.* 1. *v.* 11. Veneri pulcre adii mauum. ¶ Eſt iotarjectio applaudentis, approbantis. *Terent. Eun.* 4. 7. 3. *Thr.* Primum ædes expugnabo. *Ga.* recte. *Thr.* Virginem ſtupam. *Gu.* probe. *Thr.* Male mulcabo ipſam. *Gu.* pulcre. *Id. Heaut. a.* 3. 9. Affimulabimus, tuam amicam hujus eſſe amicam. *Clit.* pulcre. Adde *Horat. in ar. Poet. verſ.* 428. ¶ *Pulcre eſt mihi*, præclare mecum agitur, omnia mihi ex ſententia proceduut. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 41. Propona ante oculos eſum, nihil aliud, niſi, Mihi pulcre eſt, & Ego beatus ſum, cogitantem. *Horat. l. a. ſer.* 8. *v.* 18. ſed queis contantibus una, Fandani, pulcre fuerit tibi, poſſe laboru. *Catull. carm.* 23. in *Furinum*, *a.* 5. Eſt pulcre tibi cum tuo parenta. *te la paſſi bene*: jucunde vivis. Sic *verſ.* 15. Quare non tibi ſit bene ac beate? ¶ *Pulcre eſſe*, belle habere, pulcre victitare, genio indulgere. *Plaut. Merc.* 3. 3. 21. Quin ergo imus, atque obſoiorum curamus, pulcre ut ſimus? Simile eſt illud *ejuſd. Men.* 3. 2. 20. Minore uſuquam bene fui diſpendio.

PULCRESCO, is, *n.* 3. pulcher fio. *Severn. Sammonic. cap.* 44. *de vulnerib. in fine*, ſeu *verſ.* 814. At ſuccis hederæ pulcreſcit fœda cicatrix. *Auguſtin. ſerm.* 35. *inter homil.* 50. *fol.* 3. (*nunc in ſuppoſit. num.* 315. *Appendic.*) Quidquid pulcreſcit viſu, quidquid dulceſcit guſtu..

PULCRITAS, atis, f. idem ac pulcritudo. *Cæcil.* apud *Non. c. a. a.* 665. Dii boni, quid illud eſt pulcritatis?

PULCRITUDO, inis, f. *bellezza*, καλλος, ſpecies, venuſtas, decor, ulegantia. *Cic. l.* 4. *Tuſcul. c.* 13. *ad fin.* Ut corporis eſt quædam apta figura membrorum cum coloris quadam ſuavitate, eaque dicitur pulcritudo. *Id. l.* 1. *Offic. c.* 28. Ut enim pulcritudo eumporis apta compoſitione membrorum movet oculos, & delectat hoc ipſo, quod inter ſe omnes partes cum quodam lepore conſentiunt, &c. *& cap.* 36. Pulcritudinis duo genera ſunt, quorum in altero venuſtas eſt, in altero dignitas; venuſtatem muliebrem dicere debemus, dignitatem virilem. *Quintil. l.* 3. *c.* 7. Pulcritudo verborum. *Petron. in Satyr. c.* 2. orationis. *Cic.* 3. *de Orat. cap.* 19. Præclara & eximia ſpecies oratoris perfecti, & pulcritudo. *Id.* 2. *de Fin. c.* 15. Honeſtum ſua pulcritudine ſpecieque laudabile. *Id. a. Offic. c.* 10. *extr.* Quis non admiretur ſplendorem pulcritudinemque virtutis? *Plin. l.* 10. *ep.* 46. *de aquæductu*. Utilitas operis & pulcritudo. *Sueton. in Ner. c.* 38. Pulcritudo flammæ. *Gell. l.* 3. *c.* 9. *ſub fin.* equi. *& lib.* 15. *c. ult.* tabulæ pictæ. *Flor. l.* 2. *c.* 6. urbis. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 25. colorum. *Plin. l.* 3. *ep.* 19. Prædia agris mais vicina venalia ſunt. In his ma multa ſollicitant, aliqua detarrent. Sollicitat ipſa pulcritudo jungendi. *Plin. alter l.* 37. *c.* 9. *circa med.* Nomen per alicoas pulcritudines jactatum. *h. e.* pulcras gemmas.

PULEJATUM, ti, *n.* vinum pulejo conditum. *Lamprid. in Heliogab. c.* 19. quod gleconites vocatur a *Colum. l.* 12. *c.* 35. Sic pulejata poſca *Veget. l.* 3. *de re Veterin. n.* 76.

PULEJUM, & Pulegium, ii, *n. pulegio*, γλήχων, herba hortenſis odorata duorum generum, ſativi & ſilveſtris. Utraque & mas eſt, & femina: illa florem habet candidum, hæc purpureum. Silveſtris minoribus eſt foliis, quam ſativa, & vi efficaciore ad varios uſus in medicina, quos *Plin. l.* 20. *c.* 14. recenſet. Dicitur etiam odore necare pulices: unde & nomen ei factum putant. Ruſtici uruntur & viridi, & ſiccata ac repoſita cibis condiendis. *Cic. a. de Divin. c.* 14. Pulejum aridum floreſcere dicitur ipſo brumali die. *Martial. l.* 12. *epigr.* 31. Quadeima nigri nec corona puleji. *Colum. l.* 12. *c.* 35. condiendo vino: *Pallad. in Novemb. tit. ult.* condiendis ulivis pulejum memorant. *Severn. Sammon.* non ſemel *pulejum perenne* appellat, ut *cap.* 1. *verſ.* 18. *t.* 32. *v.* 509. item *Marcell. de medic. v.* 40. ſcilicet ob efficaciam virtutis. Sic *Virg. 7. Æn. v.* 19. Quos hominum au facie dea ſæva potentibus herbis Induerat Circe in voltus ac ſerga ferarum. ¶ Translati *Cic. Fam. t6. ep.* 13. *extr.* Cras exſpecto Leptam. etsnim ad cujus rutam pulejo mihi tui ſermonis utendum eſt. *h. e.* ad triſtia illa & iagrata Leptæ ſuavitate ſermonis tui uti debeo. Ruta amara eſt, pulejum ſuave: miſcenturque ſæpe in condimentis temperendi cauſa. ¶ Quæ ſcriptio *g* asterit, videtur fraquatior eſſe in MSS. teſte *Rhodio in Lex. Servion.* & aliis.

PULEX, pulicis, *m. pulce*, ψύλλα, inſecti minuti genus, homines, canes, gallinas, &c. infeſtans. A *Plinio l.* 9. *c.* 47. dicitur æſtivum animal, pernici ſaltu molaſtum. *Plaut. Curcul.* 4. *a.* 13. Itim genus eſt lenonum inter homines, uti muſcæ, culicesque, pedeſque, puliceſque. *Martial. l.* 14. *epigr.* 83. cujus lemma *Scalpatorium*. Defundet nuuus hæc ſcapulas mordeuts muſello Pulice, vel ſiquid pulice ſordidius. *Cæſ. l.* 6. *c.* 7. *fect. alt.* Si pulex iatus eſt (*in aure*) compellendum eo laaæ paululum eſt. *Colum. l.* 8. *c.* 5. *de gallinis*. Pulicibus, aliiſque ſimilibus animalibus replentur (*cubilia*) quæ ſecum affert avis, &c. *Pallad. l.* 1. *tit.* 35. *circa med.* Culices galbano infuſo fugantur: pulices amurca. ¶ Sunt etiam oleribus innaſcentes pulices, eaque erodsates. *Colum. l.* 10. *verſ.* 380. Exuret ſata en refoluti pulveris æſtus, Parvulus aut pulex irrepens dente laceſſet. ¶ Qui primam corripi poſſe putant, auctorem habent incerti, aut potius nullius ponderis, *in term. de Pulice*, *v.* 1. Parve pulex, & amare, loes inimica puellis. ¶ M. Serviline Geminus, qui fuit magiſter equitum P. Sulpicio Galba Dictatore, ut eſt apud *Liv. lib.* 30. *cap.* 24. & conſul cum Ti. Claudio Narone (*ibid. c.* 26.) cognominatus eſt *Pulex*. *Feſti Capitol.* apud *Gruter. pag.* 293.

PULICOSUS, a, um, ψυλλώδης, pulicibus plenus. *Colum. l.* 7. *c. ult.* Pulicoſæ cani remedia ſunt.

PULLARIUS, ii, *m.* qui a paſtu pullorum gallinaceorum captat auſpicia. *Plaut. ad Cicer. l.* 10. *Fam. ep.* 12. Pullariorum admonitu, non ſatis diligenter eum auſpiciis operam dediſſe. *Cic. a. de Divin. c.* 34. Attulit in cavea pullos is, qui ex en nominatur pullarius. *Inſcript.* apud *Murator. pag.* 788. *n.* 4. L. Avilliue L. F. Aſperinus pullarius Leg. VI. Adde apud *Gruter. pag.* 557. *n.* 6. unde diſcimus ſuum quiq. legioni pullarium fuiſſe.

PULLARIUS, a, um, ad pullos equorum pertinens, ut Pullaria collectio, *Veget. de re Veterin. l.* 2. *c.* 25. ¶ Item ad pullum, qua puerum notat. Hinc pullatia fales dicitur ab *Aufonio epigr.* 70. qui inſtar felis furiosæ venantis, pueros captat & corrumpit. ¶ Pullariam dixit *Plaut.* apud *Feſt.* manum deſteram ἀπὸ τοῦ πάλλειν vel πάλλεσθαι. *Turnob. l.* 3. *c.* 12. *Adverſor.* Simile eſt illud *Aufonii epi.* 70. Lucili vatis fabula pullipatina.

PULLASTRA, æ, f. *pollaſtra*, gallina adoleſcens. Suspta natura adjectivum eſt. Nam ſubintelligitur gallina. *Varr. l.* 3. *de R. R. c.* 9. *circa med.* Et ea quæ ſubjicias potius vetulis, quam pullaſtris. *Scaliger* aliter legit. Hæc enim habet: Vetus lactio *pullitroe*, quod verum eſt. Nam *pullaſtræ* non ad ætatem refertur, ſed ad magnitudi-

tudinem. Pullastri enim in genere gallinaceo, qui pumiliones in hominibus. *Pullities* autem, vel *pullevia* (nam utroque modo scribebant) quæ adhuc effeta non eſt. Deinde *Tarentum* reprehendit, qui *pullinis* legendum conjiciebat. *Pullitrie* probat etiam *Pontedera in not. ad Varron.*

PULLATIO, onis, ſ. ψαλμωδία, ſeruro pullorum gallinaceorum. *Colum. l.* 8. *c.* 5. *ante med.* Plerique tamen etiam ab æſtivo ſolſtitio non putant bonam pullationem.

PULLATUS, a, um, *veſtito di nero*, μελανόμορος, atratus, pulla veſte indutus, lugubrem habitum ferens ex parentum morte, vel alia quavis ratione. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 212. Si magna Aſturici cecidit domus, horrida mater, Pullati proceres: differt vadimonia prætor. *Sidon.* de iis, qui omnia præpoſtere agunt *l.* 5. *epiſt.* 7. Albati ad exſequias, pullati ad nuptias. ¶ Pullati etiam dicebantur infimæ plebis homines, quod ſive togati, ſive penulati, ſive tantum tunicati eſſent, ipſa ſuæ artis uſa, tum angultia rei familiaris impedirentur albas ac nitidas ſemper veſtes habere. *Plin. l.* 7. *ep.* 17. Illos quoque ſordidos pullatoſque reveremur. *Quintil. l.* 6. *cap.* 4. Imperitiæ ac pullatæ turbæ relinquunt. *Id. l.* 2. *c.* 12. *a med.* Jam collidere manus, terræ pedem incutere, frontem cædere, mire ad pullatum circulum facit. *Sueton. in Aug. cap.* 44. Sanxit, ne quis pullatorum media cavea ſederet.

PULLEJACEUS, a, um, idem, ac pullus. Hoc vocabulo utebatur Cæſar Auguſtus, ut in ejus vita ſcribit *Tranquillus cap.* 87. Nempe, ut recte *Caſaubonus* monet, ad aliorum colorum exemplum, quadam ingenii lafcivia, id varbum formabat. Sic enim dicimus *violaceus*, *hyacinthus*, *herbaceus*, &c.

PULLESCO. V. *Pullaſco*.

PULLICENUS, i, m. *polaino*, qui ex gallinæ ovo naſcitur, pullus gallinaceus: diminut. a *pullus*. *Lamprid. de Alexand. Severo. c.* 41. Qui eos ex ovis, & pullicenis, & pipionibus alerent. *Ib. c.* ex pecunia, quæ iis vendentis colligebatur.

PULLIGO, inis, ſ. idem ac pullus color. *Plin. l.* 8. *c.* 48. Nigri, nelleris oves præcipuas habet Pollentia juxta Alpes. Aſia rutilæ: Canuſinæ fulvi: Tarentum & ſuæ pulliginis.

PULLINUS, a, um, παιδικός, qui ad pullos, ut Pullici dentes, quos primum equi jaciunt, & indices ætatis ſunt. *Plin. l.* 8. *c.* 44. Priſcoquam dentes, quos pullinos appellant, jaciat.

PULLIPREMA, æ, m. παιδαγωγός, παιδοτρίβης, pullarius. *Auſon. epigr.* 70. Lucili vetis fabulo pullipresma. Al. leg. *pullipremo* eodem ſenſu.

PULLITIES, ei, ſ. pullatio, ſetura avium. *Colum. l.* 8. *c.* 9. *extr. de turturib.* Itaque circa meſſem, cum jam confirmate eſt pullities, eligitur. *Id. l.* 9. *c.* 11. *de apib.* Cum primo vere in eo naſe nata eſt pullities. Adde *lib.* 8. *c.* 14. *in fi.*

PULLITRA. V. *Pullaſtra*.

PULLO, as, n. t. idem ac pullulo, germino. *Calpurn. Ecl.* 5. *v.* 19. Tunc etenim toto vernanti gramine ſilve Pallat, & æſtivas reparabilis inchnat umbras.

PULLULASCO, is, n. 3. *germogliare*, βλαστάνω, pullulans fio, germino, germen emitto. *Colum. l.* 4. *c.* 21. Et ita ex novello palreits vitis pullulaſcit. Eſt qui leg. *pulleſcit* eodem ſenſu. *Prudent. in Romano*, *vapi crap. ubi verſ.* 882. Utrum renatis pullulaſcat artubus.

PULLULO, as, avi, atum, n. t. *pullulare*, *germogliare*, πηγαζω, βλαστάνω, pullos aceitte, ideſt ſtalones, ſive germina, fetifico. Proprie enim de arboribus dicitur, cum a radicibus novæ plaurz ſurgunt. *Virg.* 2. *Georg. v.* 17. Pullalat ab radice aliis denſiſſima ſilva. ¶ Translate *Id.* 7. *Æn. v.* 329. Tam ſævæ faciet, tot pullulat atre colubrit. *Nep. in Catone*, *c.* 2. Pullalare incipiebat luxuria. ¶ Active generare. *Apul. lib.* 4. *Metaor.* Terras Venerem alium vaginali flore præditum pullulaſſe.

PULLULUS, li, m. parvus pullus, h. t. puerulus amabilis, delicium, amaſius. Jocularitar de Aſino *Apul. lib.* 8. *Metam.* Cave; ne ſolus exedas tam bellum pullulum, ſed, &c. ¶ Item ſtolo, aut germen, quod ex arboris radice naſcitur, *germoglio*. *Plin. l.* 17. *c.* 10. *circa med.* Nullis vero tales pulluli proveniunt, niſi quarem radices amore ſolis atque imbria in ſumma tellure ſpatiantur. V. *Pullus in fine*.

PULLULUS, a, um, aliquantum pullus, ſubnlger. *Colum l.* 2. *c.* 2. *a med.* Illa non tam vera poſſunt videri, quam ſi ſit pullula terra, quæ malius proventu frugum approbatur.

PULLUS, i, m. nomen ſit generale (ut *catulus*) recens natorum ex animalibus. Si eſſet a πῶλος, pullus equinus, propris de his diceretur. *Virg.* 3. *Georg. v.* 75. Continuo pecoris generoſi pullus in arvis Altius ingreditur. ¶ Sed dicitur etiam de uliis. *Plin. l.* 8. *c.* 44. Pulli onagrorum. *Id. l.* 11. *c.* 41. ſinarum. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 15. glirium. ¶ De pullo equino, *polledro*, abſolute *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 615. Cui totam tremuli frontem Cæſonia pulli Infudit. ¶ Frequentius dicitur de iis, qui naſcuntur ex uvis. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 48. *ſub fin.* Ea ovis pulli orti nluntur ab iis, a quibus excluſi fotique ſunt. *Id. 9. Fam. ep.* 18. Pulli columbini. *Liv. l.* 32. *c.* 2. gallinacei. *Plin. l.* 10. *c.* 33. hirundinum. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 74. ciconiæ. *Apul. ſub init. l.* 1. *de doctr. Plat.* cygni. *Id. in Florid. a.* 12. (*al. l.* 1.) pittaci. *Pallad. l.* 1. *tit.* 28. pavonis. *Plin. l.* 12. *c.* 16. apum. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 314. ranæ. ¶ Translate capacem hominem *pullum miſeinum* vocat *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *cap.* 3. ¶ De gallinaceis, *pollo*, *pulcino*, *pollaſtro*, *pollame*, abſolute *Horat. l. & ſat.* 2. *v.* 120. non piſcibus urbe petitis, Sed pullo, atque hædo. *& lib. & ep.* 2. *verſ.* 163. accipis uvam, Pullos, ova, cadum temeti. Adde *lib.* 1. *ſat.* 3. *v.* 192. & *Suet. l.* 4. *quæſt. nat. l.* 6. ¶ Tribuitur etiam hominibus (quaſi *puellus*.) Docet enim *Feſtus*, puerum, quem quis amabat, pullum vocari ſolitum. Hinc Q. Fabium, cui Eburno propter candoiem cognomen fuit, pullum Jovis appellatum eſſe, quod eum ictus eſſet fulmine. Adhibetur itaque in blanditiis. *Plaut. Caſ. a.* 1. *v.* 50. Meus pullus paſſer, mea columba, mi lepus. *Al. itg.* meus pullus, meus paſſer. *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 44. Orabonem Appellat patrem pater: & pullum, male parvus Si cui filius eſt. *Sueton. in Calig. c.* 13. ιατ. Lætiſſimo obviorum agmine inceſſit, ſuper fauſta nomina ſidus, & pullum, & pupum, & alumnum appellantium. ¶ Fuit cognomen familiæ Romanæ, ut L. Junius Pullus, Q. Nonitorius Pullus. ¶ Denique in arboribus *palli* ſunt germina aut ſtolones ab radicibus enaſcentes, *germogli*, *polloni*, *meſſe*. *Cato R. R. c.* 51. Abs terre pulli qui naſcentur, eos ita terram deprimito. (*Plin. lib.* 17. *c.* 10. vocat pullulos.) Adde *Pallad. in Mart. tit.* 9.

PULLUS, a, um, *di color foſco*, *ſcuro*, *o tanè*, φαιός, ἰσχνός, color medius inter rubrum & nigrum, ater, ſubniger. Volunt eſſe quaſi *parus*, ut ab *unus* eſt *ullus*: quia natives eſſi, & qualis in lana fuſca, & nulla arte dealbata, aut in terra recves aratro proſciſſa: vel a πελλὸς, pro πολιὸς, quod idem ſignificat. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 12. Lepus ſuperiore parte pulla, vemre albo. *Colum. in præfat. l.* 1. *a med.* In alis regionibus nigra terra, quam pullare vocant, ut in Campania eſt laudabilis. *Id l.* 7. *c.* 2. Color lanæ pullus, atque fuſcus, quos præbent in Italia Pollentia, in Bætica Corduba. *Pullus* ad nigrum videtur magis, quam *fuſcus* accedere. Poetæ tamen latius hæc accipiunt. *Horat. epod. ep.* 16. *v.* 46. Smamque pulla ficus ornat arborem. *Id. l.* 1. *ed* 15. *v.* 18. Pulla myrtus. *Virg.* 3. *Georg. v.* 386. Illum autem, quamvis aries ſit candidus ipſe, Nigra ſubeſt udo tantum cui lingua palato, Rejice, ne maculis infuſcet vellera pullis Naſcentum. *Tibull. l.* 1. *el.* 2. *v.* 61. Concidit ad magicos herbis pulla deos. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 4. *v.* 41. pendent arcus pulli cervice capilli. *Martial. l.* 6. *epigr.* 58. Si mihi lanificæ ducunt aon pulla Sorores Stamina. *b. e.* funeſta, & vitæ miſeræ indicia. Sic *Ovid. in Pon. v.* 246. *de Cloche.* Navit & infecta ſtamina pulla manu. ¶ *Pulla veſtis*, ſive toga, ſive tunica, &c. ex nativa lanæ fuſcæ colore, geſtabatur ad artificioſus & tanuioribus, qui ſumpture in ea dealbanda *cæſis* non poterant. *Calpurn. Ecl.* 7. *v.* 16. Vvermus ad ſedes, ubi pulla ſordida veſte Iotiſ ſamineas ſpectabat turba cathedres. *& verſ.* 80. ſed mihi fordes, Pallaque paupertas. *Cic. Verr. 6. c.* 14. *extr.* præſtingit Verrem, quod prætor Siciliæ, depoſito ſenatorio cultu, in officina, ubi veſa cælata ſibi conficienda curabat, majorem partem diei core tunica pulla ſedere ſolebat, & pallio, tanquam vilis quidam artifex, aut infimæ plebis homuncio. ¶ Uſus ejus fuit præcipue in exſequiis, & luctu. V. *Pallatus. Varr.* apud *Non. cap* 16. *n.* 13. Ut dum ſupre terram affet, ricinis lugeremr (*femine*) funere ipſo ut pullis pallis amictæ. *Ovid. Met.* 11. *v.* 48. obſcuroque carbaſa pullo Naides & Dryades, paſſoſque habuere capillos. *pulla* ſubſtantivi more, pullo colore. quemadmodum dicitur *album*, *nigrum*. (Sic *Flor. l.* 4. *c.* 2. *ante med.* Dux mane cum pullo auita principia conſpectus. *b. e.* cure veſte pulla: quod erat mali nmmus ſæva luctum.) Loquitur autem de lugentibus Orphea a Bacchis diſcerpture. An aliquando albeæ mulieres in luctu fuerint, V. *Kirchmann. de funerib. l.* 2. *c.* 17. ¶ Quando ſpulum in funere civium potentiorum publice dabatur, in eo pullis veſtibus non utebantur. Ita enim illud erat funebre, ut muous effet funeris, epulum dignitatis, at ait *Cic. in Verin. c.* 12. *extr.* ubi Vatinium reprehendit, quod in epulo Q. Arrii cum toga pulla accubuiſſet. Quod autem ſubdit *ibid. c.* 13. Quis uſquam in luctu domeſtico, quis in funere familiari cœnavit cum toga pulla? cui de balnais totunti, præter te, toga pulla unquare data eſt? id ſignificat, *togam pullam*, ne in funere quidem familiari, fuiſſe unquam veſtem cœnatorium ſeu accubitoriam, & menſæ aptam, ſed ſyntbeſim, aut lænam, aut hujuſmodi. ¶ Non poſſum togam prætextam ſperare, cum exordium pullum videam: proverb. apud *Quintil. lib.* 5. *c.* 10. *a med.* b. e. non poſſum ſpetare proſperum meis aufis & renatibus exitum, cum initia parum fauſta ſint. ¶ *Pullus* fuit cognomen R. in gente Junia, ut L. Junius Pullus. In *Faſtis Capitol.* apud *Gruter. pag.* 292. habetur *Paullus*. ¶ Quod putant nonnulli, *pullus* a *parus* ducendum eſſe, ut ſupra diximus, firmari videtur hoc *Varronis* fragmento apud *Non. cap.* 4. *n.* 360. Ubi nitidi ephebi veſte pulla candidi, modeſte amicti paſcunt pecora. *pulla* enim his puta eſt: & fortaſſe togam puram, ſex virilem ſignificat. ¶ Quod ait *Cato R. R. c.* 151 Semen cupreſſi per ver ſeſito in loco, ibi terra tenerrima erit, quam pullam vocant: & *Plin. l.* 17. *c.* 5. Cato terram optimam judicat, tenerare, quæ vocetur pulla: venit in mentem *Geſnero*, non tam a colore *pullum* dici, quam a teneritudine, quæ juventutis quoddare robur fecundum declaret, ut terram quandam *annuam* dici *Plin. loc. cit.* docat, quam *cornſum* appellat *Cato cap.* 5.

PULMENTARIS, re, ad pulmentum pertinens. Pulmentaris cibus *Plinio l.* 18. *c.* 12. eſt pulmentarium.

PULMENTARIUM, ii, n. *companatico*, *cumangiare*, quicumque cibus cum pulte edebatur: appellatio iis orta temporibus, quibus uſus panis nondum erat, ſed pro eo pulte utrbantur. Quidquid igitur præter pultem (quæ propria ſus leguminibus coctis ſit) & inventa paua, poſt hunc (excepto piſce aut carne) obſonii vice in cœna adjiciebant, *pulmentarium* dictum eſt. Proprie autem dicitur de iis, quæ coquuntur, & condiuntur: deinde de ſimplicibus & ſiccis. *Plin. l.* 18. *c.* 8. Pulte, non pane vivebe longo tempore Romanos, manifeſtum, quoniam irdis & pulmenta ex hodieque dicentur. *Varr. l.* 4 *de L. L. c.* 22. & *ad Cæſar. l.* 1. *pag.* 56. *Pariſ.b.* Pulmentum,

tum, quod id cum pulte eſſent: & inde pulmentarium dictum. *Cenſa ibid.* Laſerpitium pro pulmentatio ſuo habet. *Id. R. R. c.* 58. Pulmenterium familiæ, oleæ caducæ quamplurimum condito. Poſſea oleas tempeſtivæ, unde oninium olei fieri poterit, eas condito, parcito, uti quam diutiſſime durent. *Phædr. l.* 3. *fab.* 7. *verſ.* 11. de menſa ſua Dat oſſa domino: fruſta jactat familia, Et quod fuſtidit quiſque, pulmentarium. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 108. Uocta cadunt laxis tunc pulmentaria labris. *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 185. veoit qui pulmeoteria condit. *h. e.* coquus. *Senec. epiſt.* 87. Caricæ, ſi panem habeo, pro pulmentario ſunt: ſi non, pro pane. *Plin.* hoc illuſtmt, com ait *l.* 15. *c.* 19. a *med.* Fici pane ſimul & obſonii vicem ſiccatæ implent. *Id. l.* 31. *c.* 7. *poſt med. de ſale.* Varro etiam pulmentarii vice uſoe Veteres, auctor eſt: & ſalem cum pane eſitaſſe ens, proverbio eppoant. *Id. l.* 15. *c.* 25. *extr.* Pim & poma vino & aqua coquuntur, erque pulmentarii vicem implent: quod non alia, præter cotonea & Duthia. *Id. l.* 19. *c.* 8. *ad fin. de ſinapi.* Uſus ejus etiem pro pulmeoterio, in patellis decocto. ¶ De cibis avium. *Colum. l.* 8. *c.* 10. *ad fin. de turdis.* Semper tamen etiam canaliculi milin mpleti apponuntur: quæ eſt ſtrmiſſime eſca. nam illa quæ ſupra diximus, pulmentariorum vice dentur. ¶ De quocumque cibo, per ſynecdochen. *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. *v.* 19. non in caro nidore voluptas Summa, ſed in ta ipſo eſt. tu pulmentaria quære Sudando.

PULMENTUM, ti, n. idem fere quod pule, vel elius cibus ed modum pultis factus: & dicitur de villiore, ac tenuioribus uſiteto. *Plaur. Pſeud.* 1. *c.* 2. 84. Num ipſe ego pulmento otor magis unctiuſcelo? *Id. Aulul.* 1. 4. 37. Pulmentum pridem ei eripuit miluus. ¶ Idem quod pulmentarium, hoc eſt quidquid cum pane ſimul eſitotor. *Apul. l.* 4. *Metam.* Eſtur ac notatur incondite, pulmentis acervetim, panibus aggeratim, poculis agminatim ingeſtis. *& lib.* 9. Vias pietinſa defæcat, pulmenta nicentia taceris temperat. *& lib.* 10. Sapidiſſimis intrimentis ſuccuum pulmenta condita. *Juſtin. l.* 3. *c.* 3. *de Lycurgo.* Pueros puberes nihil ſomos cauſa ſubſternere, & vitam hoc pulmeoto degere ſtatuit. *h. e.* ſola pulte aut pane ſine eliis ſeiculis. ¶ Univerſum quivis cibus. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 48. Comes ot panitei polmenta laboribus empte. *Id. l.* 2. *ſat.* 2. *v.* 33. laudae, inſane, trifibrem Mullum, in ſingula quem minuas pulmenta occeſſe eſt. *h. e.* aſſas, partes, *ſextulas, unciales.* Videri tameo poteſt *pulmentum* dici etiam de piſce, qui obſonii oomioc præcipue ſignificatus. Nam piſcie profecto intelligirus in illo *Apuleji in Apolog.* Io maleficio ille venenum nominat, tu pulmentum: ille herbas & ſurculos, to ſquamas & oſſa: ille piatum decerpit, tu fretum ſcrutaris.

PULMO, onis, m. *pulmon, πνεύμων*, viſcus ſpongioſum, corporis totius ſecundum cor nobiliſſimum, ad ungulæ bubulæ ſimilitudinem diffectum, follis modo ſpiritum attrahens, & reddens, caloremque nativum leniter refrigerans. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 55. In pulmooibus autem inſæ rarıtas quædam, & affimilis ſpongiis mollitudo, ad hauriendum ſpiritum aptiſſima, qui tum ſe contrahunt adſpirantee, tom riſpiritu dilatant. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fell.* 72. Sub corde pulmo eſt, ſpiraodique officina, attrahoe ac reddens animam: idcirco ſpongioſus, ec fiſtulis inambus cavus. (Adde *Cell. l.* 4. 1. 1.) *Perſ. ſat.* 1. *v.* 14. Grande eliquid, quod pulmo eoimæ prælargus oobelet. *Plaut. Curcul.* 2. 1. 22. Reoes doleot, pulmones diſtrahuntur, cruciatur jecur. *Ovid.* 1. *ex Pont. epiſt.* 3. *v.* 19. Cerois, ot e molli ſanguie pulmone remiſſus Ad Stygias certo limite ducat aquas. *Satir. Lucan. l.* 4. *v.* 326. nulloque humore rigatus Aeris alternos anguſtat pulmo meatus. (Hoc ex eorum opinione, qui putarunt poculenta in pulmonem defcendere, ut eſt epud *Gell. l.* 12. *c.* 12. Sic & *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 138. cum pulmo ſalerno erderet.) *Id. ſat.* 10. *v.* 33. Perpetuo tiſu pulmonem agitare ſolebat Democritus. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 87. pulmonem rumpere ventis. *h. e.* inflari, efferri, ſuperbire. ¶ Habet locum in eatie eb haruſpice inſpicrendis. *Cic. e. de Divin. cap.* 39. Quid enim habet haruſpex, cur pulmo iocifus, eriam io boois extis, dirimat tempus, & profeme diem? *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 548. calidæ pulmone columbæ tractato. *Lucan. l. c. v.* 612. pulmonis anheli fibra latet. Adde *Cicer. l. de Divin. c.* 12. *in fin.* & *Senec. in Oedip. v.* 368. ¶ Pulmo, genus marini piſcie, *polmone maxime*, memoratur a *Plin. l.* 9. *c.* 47. item *l.* eſt. *c. ult. a med.* ubi cum opparet io pelago, plurium dierum hiemeo portendere, ſcribit: item *l.* 32. *c.* 9. *circa med.* ubi decoctum in aqua calculoſis prodeſſe tradit: *& ibid. ad fin.* emendare pemiones: *& cap.* 10. *a med.* elligatum purgare proſuvia.

PULMONACEUS, a, um. *Veget. de re Veterin. lib. c. cap.* 22. Radicula, quam quidam conſiliginem vocant, quidam pulmonaceam. V. vocem ſequeot.

PULMONARIUS, a, um, *πνευμονικὸς*, pulmonie inflammetione laborantes, quam & febris acuta, & difficultas enhelitus ſolent comitari. *Colum. l.* 7. *c.* 5. *a med.* Ovam pulmonetium ſimiliter, ut fuem, curari convenit, ioferta per auriculam, quam veterinarii conſiliginem vocant. *& cap.* 10. *a med. de ſuibus.* Aqoie oiſi affatim fatientur, pulmonariæ fiunt.

PULMONEUS, a, um, *πνευμονικὸς*, ad pulmones pertinens. *Plaut. Rud. c.* 6. 26. Perii? enimo male fit: contine quæſo caput. *Charm.* Pulmoneum edipal oimis velim vomitum comas. *Id. Epid.* 5. 1. 21. Otioſe ille admiror. Pedibus pulmoneie qui peth berur, pius veniſſet, quam to advenifti mihi. *h. e.* exoiibus & teeeris ioſtas pulmonum, etque adeo ioeptie ad ingrediendum. ¶ Pulmonea mela apud *Plin. lib.* 15. *cap.* 14. *ad fin.* ita dicta ſunt, quia ſtoli de rument.

PULMUNCULUS, li, m. parvus pulmo. A ſimilitudine *pulmunculi* dicuntur carnoſæ, molles, & tumidæ quaſi offæ (*capulis ὀστουμονίοις*) io veſtigio pelis camelorum, quibus iuſſiuat. *Selin. cap.* 49. (*el.* 61.) *a med.* Sunt enim illic reciprocie quibuſdam pulmunculis veſtigie camulenta. *Plin.* 10 *ſ. c.* 45. *l.* 11. veſtigium carnoſum oppellet. ¶ In jumentie ſunt exoreſcentia carnoſa ro pede, item in dorſo, inſtar pulmonis parvi. *Veget. de re Veterin. lib. c. cap.* 56. *& 61.*

PULPA, æ, f. *pulpe, μυὸς*, caro moſculoſa in eoimali ſine oſſe & pinguedine, quæ manducatur. De notatione V. *Feſt. Cato R. R. c.* 83. Votum pro bubus. Farris libras III. & lardi P. IIII. S. & pulpæ P. IIII. S. vini ſextarios tres. *Martial. l.* 3. *epigr.* 77. Et pulpam dubio de petaſone voras. *Apul. l.* 2. *Metam.* Quæ ſuis dominie parabat viſcum ſartim conciſum, & pulpam truſtatim confectam. *& lib.* 8. Oſſa viduata pulpis, nitore ornato candentia. ¶ Traoslate *Perſ. ſat.* 2. *v.* 61. Quid juvat hoc, rampiis noſtros immittere mores, Et bona dne ee hæ ſceleratę ducere pulpa? *h. e.* carne flagitiie & corruptis moiibus contaminate. Hoc ſenſo dicitur *Gen. 6*o 12. Omne ca:n corruperat viam ſuata ſuper terram. Non abſimile eſt illud *Auſonii ep.* 4. *v.* 96. Nec ſas eſt mihi regio magiſtro Plebejam numeros docere pulpam. *h. e.* hominem ereſi & hebetie ingenii. ¶ De carne pomorum. *Serabon. Lang. compſ.* 74. Caryotaium recentium pulpas mediae, detracte exteriore cute, interioribuſque venis. ¶ In ligno ſeu materie ſic dicitur pars ejus enodis, ſine venie. Sunt enim corpori arborum, ot reliquocum enimalium, cutis, ſanguis, caro, nervi, venæ, oſſa, medullæ, adipes, ut eſt epud *Plin. cap.* 38. *l.* 16. *& ibid. paula poſt.* In quarundam arborum carnibus pulpæ venæque ſunt. Diſcrimen earum facile: venæ letiores candicioreſque, pulpæ ſiſſilibue iuſuor. *& mer.* Quibuſdam pulpæ ſine venie, mero ſtamine & tenui conſtat. Hæc maxime ſiſſilia. Alia frangi celeriom, quam findi, quibus pulpa non eſt: ut oleæ, vites.

PULPAMEN, inis, n. pulpamentum, pulpa. *Epitome Liv. l.* 48. *extr.* Maſſaoſſa ſiue pulpamine maodere, & guſtum panem tantummodo ſolitus.

PULPAMENTUM, ri, n. *polpeta*, cibus e pulpa conciſa factus. *Plaur. Curcul.* 2. 1. 90. Voltis ne olivas, aut pulpamentum, aut capparim? *Plin. l.* 9. *c.* 15. Thynni membratim cæſi cervice & abdomine commendantur cetera parte plenis pulpamentis ſale aſſervantur. *ferie, bracteole.* ¶ De proverb. *pulpamentum quærere*, V. in *Lepus.* ¶ Ego ſemper eporos occido, ſed alter ſemper utitur pulpamento. aliud proverb. uſurpatum a Diocletiano, relle *Vopiſc.* in *Numer. fub fin.* cum ſtrenuus venerot eſſet aptotum, & præfectum prætorio, nomine Aperum, occidiſſet. Affectabat eerem imperium, ad quod evehi ſubtode elios, hoc proverbio facete queiebatur.

PULPITO, as, n. 1. eſſeribus, aut trabibus in molum pulpitir ædificio, fulcio. *Sidon. l.* 8. *ep.* 11. *a med.* Hic pandi carinarum ventree abiegnarum trabium teatu pulpitabuntur.

PULPITUM, ti, n. *pulco, tabulatum, pergamo, pulpite, βῆμα, ἀναβαθμός*, tabulatum olte cattructum, ſuggeſtus, unde vel ſermo habetur, vel proſpicitur. *Suet. in Ner. c.* 13. Tiridatem per devexum pulpitum ſubeuotem admiſit ad genua. *Id. de Grammat. c.* 4. *ad fi.* Repeto, quendem Principem nomine, alterois diebus declamare, alterois diſputare: nonnullis mane diſſeruiſſe, poſt meridiem, remoto pulpito, declamare ſolitum. *In cathedra.* Sic *Horat. l.* 1. *ep.* 19. *v.* 39. Non ego nobilium ſcriptorum auditor, & ultor Grammatices ambite tribus & pulpita dignor. ¶ Sæpiſſime dicitur de eo ſuggeſtu, qui lo morem eræ in proſceaio exstrahatur, & inferviebat hiſtrionibus recitantibus, ut ex editiore illo loco facile e ſpectatoribus conſpicerentur, *Ἀγῶσι, Σκηνῇ*. V. *Proſcenium. Horat. in ar. Poet. v.* 278. perſonæ, pallæque reperter honeſtæ ex chilos, & modicis inſtravit pulpite tignis. *& verſ.* 174. Quam non edſtricto percurrat pulpita ſocco. *Propert. l.* 4. *el.* 1. *v.* 15. Nec ſinuoſa cavo pendebant vela theatro: Pulpite ſolemoee non oluem crocos. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 174. tandemque redit ad pulpita notum Exodium. *Id. ſat.* 7. *v.* 93. Haud tameo invideas vati, quem pulpita paſcunt. *h. l.* qui ſcribendis tragœdiis ac vendendis viram tulerat. *Id. ſat.* 14. *v.* 256. Monſtro voluptatem egregiam, cui oulla theatra, Nulla æquare queas Prætorie pulpita lauri. *h. e.* ludos ſcenicos a Prætore divite datos. (Adde *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 195.) *Plin. lib.* 4. *ep.* 25. Ludibrio ſcena & pulpito digna. Adde *Ovid.* 2. *Triſt. verſ.* 517. *& l.* 1. *de ar. am. v.* 104. *& Vitruv. l.* 5. *c.* 6. *& ſ.* ¶ De iis, quæ erigebantur ludicri alicujus exhibendi cauſa, *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 78. Longa per anguſtos figemus pulpita vicos, Orneotur poſtes, &c.

PULPO, as, n. 1. vox exprimene cantom vulturis carnem & cadavera veluti poſcentie. *Auſon. carm. de Phœbum. v.* 17. Dum clangunt equitæ, vultur pulpare probatur.

PULPOSUS, a, um, *pulpoſa*, pulpa abundans, carnoſus. *Apul. lib.* 7. *Met.* Tergo pulpoſis toris obeſa.

PULS, pultis, f. *μαζίτης, πάλτος*, cibi genus ex farm, aut legumioibus in aque coctis. A quibuſdam deboitur cibus ex aqua & farina, additie interdum ovie, melle, caſeo. Verum hoc pacto confunditur cum placenta. Itaque prime deſcriptio verior eſt. neque enim credibile fit, priſcos illos homioes & pauperne, & ruſticos tot condimenta in quotidianis cibis adhibuiſſe. Scribit autem *Plin. l.* 18. *c.* 8. & *Val. Max. l.* 2. *c.* 5. *n.* 5. pulte, non pane vixiſſe longo tempora Romanos. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 22. De victu antiquiſſima puls, appellata vel quod ita Græci, vel ab eo, ut ſcribit Apollodoroe, quod ita ſonet, cum aqua ferventi inſpitur. *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 58. pultes Coram elite dictem puero, ſed in eum placentae. *Id. ſat.* 14. *verſ.* 170. A ſcrobe, vel ſulco redeuntibus altera cœna Ampliot, & grandes fumabant pultibus ollæ. *Perſ. ſat.* 6. *v.* 140.

Fa-

Fœniſecæ craſſis vitiarunt unguine pultes. *ſcilicet* quæ olim ſimplices erant, & ſine condimentis. *Plin. l.* 18. *cap.* 8. Et hodie ſacra piſca atque natalium pulte friſilla conficiuntur: videturque tam puls ignota Græciæ fuiſſe, quam Italiæ polenta. V. *Friſille*, & *Polenta*. Quam pultem niveam memorat *Martial. l.* 5. *epigr.* 79. & *lib.* 13. *epigr.* 35. videri poteſt illa, de qua *Plin. l.* 18. *c.* 10. *ad fin.* Milio Campania præcipue gaudet, pultemque candidam ea efficit. Sed melius dicemus aſſe eam, quæ ex farre Cluſino fiebat, quod erat candoris nitidi, teſte *Colum. l.* 2. *c.* 6. Unde idem *Martial. l.* 13. *epigr.* 8. *Imbue* plabejas Cluſinis pultibus ollas. ¶ Pultem nutriebant pullos, ut quibus auſpicia erant captaturi: quibus ſi iater veſcendum aliquid ora excidiſſet, tripudium erat, auguriumque fauſtum. *Cic. l.* 2. *de Divin. c.* 35. *Feſt.* & *Valer. Max. l.* 2. *c.* 5. *n.* 5. V. *Tripudium*. ¶ De pulte Punica hæc habet Cere R. *R. c.* 85. Pultem Punicam ſic coquito. Libram aliceæ in aquam indito, facito uti bene rnadeat. *Id* infundito in alveum purum: eo caſai recentis P. III. mellis P. S. ovum unum: mreaia una permiſceto bene. Ita inſipito in aulara novam. ¶ Tranſlata *Sidon. l.* & *ep. ult. in carm. ad fin.* Ut per abruptum bove concitato, Sparpereat cueſus lacerum cadaver, Cautibus tinctis calida ſoluti Pulia cerebri. ¶ Ea *Anſonio* dicimus, pultem ax farre multa aqua dilutam potionis vica Romanis ruſticis olim fuiſſe. Sic enim *in Technogon.* ſeu *Edyll.* 12. *cap. de cibis*, v. 5. Mox ador, atque adoris de polline pultiſcum fac, Inſtruait menſas quo quondam Romulidum plebs. Hinc cibus, hinc potus, cum dilueretur aqua pulu.

PULSABULUM, i, n. inſtrumentum, quo fides pulſantur. *Apul. in Florid. n.* 25. (*al. l.* 2. *ad fin.*) Dextera pulſabulum citharæ admovet, ceu parata percutere.

PULSATIO, onis, f. *batimento*, κρουσις, actus pulſandi. *Liv. l.* 31. *c.* 39. Et majore cum ſonitu, quam vulnere ollæ, pulſatio ſcutorum parumper ſuccedentes Romanos tenuit. *Cic. pro Cal. cap.* 10. De Alexandrinorem pulſatione Puteolana. *b. c.* qua Alexandrioi Puteolis verberati ſunt. *Plaut. Becch.* 4. 2. 1. Pulſatio oſtii. Apud *Paul. lib.* 5. *ſentent. tit.* 4. pulſatio pudoris eſt ſtuprum vi illatum. ¶ Inter pulſationem & verberationem hoc intereſt, ut Oſilius ſcribit: verberara eſt cum dolore cædere; pulſare ſine dolore. *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 10. *leg.* 5. *Sine dolore* inquit, quia ſi propriam *pulſandi* vim ſpectamus, ſignificat ſæpe pellere, impellere, repellere, cum ſit frequentativum a *pello*. hoc autem ſine dolora fieri poteſt. Ceterum diſcrimen *Oſilii* cætæ legem Corneliam (de qua ibi is loquitur) in Latina conſuetudine nullum eſt. V. *Duker. de latinit. JCtorum cap.* 47.

PULSATOR, oris, m. *ſuerit*, qui pulſat. *Val. Flacc. lib.* 5. *v.* 694. Citharæ pulſator Apollo.

PULSATUS, a, um, *battuto*, *percoſſo*, *strapazzato*, ictus, verberatus. *Cic. pro Cal. c.* 8. Fore teſtem ſenatorem, qui ſe pulſatum a Cœlio diceret. *Virg. 6. Æn. v.* 608. Hic quibus inviſi fratres, dum vita manebat, Pulſatuſque parens. *Lucret. l.* 4. *v.* 586. tibia digitis pulſata canentum. *Ovid. invito l.* 3. *ex Pont.* Æquor Iafonin pulſatum remige. *Id.* 3. *Triſt. el.* 2. *v.* 23. noſtri tintes pulſata ſepulcri janua. *Id. Met. 6. v.* 218. campus Affidui pulſatus aquis. *Senec. in Troad. v.* 135. bis pulſata Dardana Grajo mœnia ferro. *b. c.* oppugnata, & capta. *Virg.* 3. *Æn. v.* 555. ſaxa pulſata fluctu. *& lib.* 5. *v.* 149. vocemque incluſa volutant Litore: pulſati colles clamore reſultant. *Claudian. in nupt. Honor. & Mar. v.* 184. adventu Veneris pulſata recedunt Nubila. *b. c.* repulſa. *Plin. l.* 19. *c.* 8. *a med.* Seritur apium, ſemine paulum in pila pulſato. *b. c.* pinſito. ¶ Tranſlate *Virg. Æn.* 12. *v.* 185. fugit ipſe Latinus Pulſatos referens infecto fœdere dives. *b. c.* læſos, violatos fractis fœderibus. *Petron. in Satyr. c.* 123. pulſata tureultu Pectora. *b. c.* curarum mole agitata.

PULSIM, pellendo, ut *curſim* currendo. Videtur agnoſci a *Nigidio* apud *Non. c.* 2. *n.* 281.

PULSIO, onis, f. actus pellendi, impulſio. Videtur uſurpaſſe *Arnob. l.* 4. *pag.* 129.

PULSO, as, avi, atum, a. 1. *battere*, *percuotere*, *buffare*, *picchiare*, τύπτω, κρούω: frequentativum a *pello*: & proprie ſignificat ſæpe pellere, impellere, protrudere, agitare, quetere: quod cum ictu & verbere maxima fiat, ponitur etiam pro percutere, verberare, cædere. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 41. Nec video quomodo non verentur iſte deus beatus, ne intereat, cum ſine ulla intermiſſione pulſetur, agiterurque incurſione atomorum ſempiterna. *Id. Verr.* 7. *c.* 54. *a med.* Sex lictores cum circumſiſtent valentiſſimi, & ad pulſandos verberandoſque homines aærcitatiſſimi. *& Verr.* 5. *c.* 26. *ad fin.* Videtis pendere alios ex arbore, pulſari alios, & verberari. (V. *Verbero*.) *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 289. Si rixa eſt, ubi tu pulſas, ego vapulo tantum. *Claudian. l.* 1. *de laudib. Stilich. v.* 238. ncia pulſare rebellas. *Petron. in Satyr. c.* 95. Os hominis palma excuſſiſſima pulſat. *Plaut. Bacch.* 4. 1. 7. Pulſare oſtium. *Ovid. Met.* 5. *v.* 448. fores. *Quintil. l.* 5. *c.* 10. *ſub fin.* oſtiatim. *Ovid. Met. 6. v.* 691. terram grandine. *Id. l.* 1. *de ar. am. v.* 112. & 6. *Feſt. v.* 330. rar bumum pede. *Horat. l. c. od.* 37. *verſ.* 1. pede libera tellurem. *ballare*. & *Claudian. l.* 2. *de laudib. Stilich. v.* 381. prata pulſare choreis. *Virg.* 12. *Æn. v.* 706. pulſabant aziate muros. *& lib.* 10. *v.* 216. curru Phœbe medium pulſabat Olympum. *& lib.* 4. *v.* 249. montis caput vento pulſatus & irabri. *Sil. l.* 17. *v.* 136. equus elatis pulſans calcibus aurat. *Claudian. de B. Get. verſ.* 352. pulſare equum. *b. c.* calcaribus & verbere agitare. *Ovid. Met.* 11. *verſ.* 529. pulſant acres latere (*navis*) ardus ſuctus. *Id.* 3. *Amor. el.* 10. *v.* 31. pulſant arva ligones. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 139. pulſaſque chelyn poſt pocula Chiron. *Virg. 6. Æn. v.* 647. chordas digitis & pectine aburna. *Id. 9. Æn. v.* 415. longis ſingultibus ilia pulſat. *bene il ſanco*. & *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 149. vaſtu qui vertice nubila pulſat. *Σκηπτοῦχοι* de procero homine, quam de Cyclope uſurpat etiam *Virg.* 3. *Æn. v.* 619. Similis ab illa *Silio l.* 5. *verſ.* 394. clamor vario diſcrimine vocum ſidere pulſat. Sic *Virg.* 5. *Æn. v.* 451. It clamor cælo. *Claudian. de B. Get. v.* 625. ululatus pulſat aures. ¶ Propria eſt pellere, irapellere, propellere, ut dictum eſt, *ſpingere*, *reſpingere*. *Virg.* 4. *Georg. v.* 313. *de apib.* ut æſtivis effuſæ nubibus imbei, Erupere, aut ut nerveo pulſante ſagittæ. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 30. tu pulſes omne, quod obſtat. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 93. Notus pulſat nubem. *Feſt.* lz *Matronæ*. Matronæ a magiſtratibus non ſummovebantur, ne pulſari, contrectarive viderentur, neve gravidæ concuterentur. ¶ Tranſlata eſt vexare, perturbare, agitare. *Plaut. Epid.* 4. 1. 3. Multa in unum locum confluunt, quæ raeum pectus pulſant. *Ovid.* 12. *Met. v.* 228. quæ te vecordia, Theſeus, Eurycte, pulſat, ait, qui me vivente laceſſis Pirithoum? *Virg.* 3. *Georg. verſ.* 105. aſſultantiaque haurit Corda pavor pulſans. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 390. pulſare aliquem fomidine. *Senec. in Agam. v.* 134. Invidia pulſat pectus. ¶ Pertinet interdum ad judicia, & accuſare, aut convenire ſignificat. *Ulpian. Dig. lib.* 12. *tit.* 1. *leg.* 11. *a med.* Qui interrogatus reſponderit, ſic tenetur, quaſi ex contractu ejus obligatus, pro quo pulſabatur. *Id. l.* 5. *tit.* 1. *leg.* 2. *circa med.* Non imponitur neceſſitas aliis pulſantibus reſpondere. *Claudian. de B. Gild. v.* 170. pulſari citraine falſo. *eſſer travagliato con falſi accuſe*. ¶ Incuſandi vim quandam habent & illa *Statii l. & ſilv. ult. v.* 77. nouna hotridue ipſos Invidia Superos, inſuſtaque Tartara pulſem? *Seneca in Herc. Oet. verſ.* 1671. Superos & ipſum vocibus pulſans Jovem. *Stat. 8. Theb. v.* 249. & *Claudiem in pral. l.* 2. *in Europ. verſ.* 51. ubra pulſara querelis. ¶ Pulſare rumoribus uabes, apud *Petron. in fragm. pag.* 679. *Burm.* eſt implere, agitare, & turbare quodammodo: quo ſenſu *quotere rumoribus* dixit *Vel. Flacc. lib.* 5. *v.* 274. & motis linguis querere, *l.* a. *v.* 122. da Fama loquens. ¶ propulſare, depellere. *Claudian. de VI. conſul. Honor. v.* 465. & noſtra peſticula tendit Poſſhabitis pulſare ſuis. ¶ movere, impellere. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 58. Utrum cenſemus dormientium animos per ſe ipſos in ſomniando moveri, an eaterea & adventitia viſiona pulſari? *Papinian. Dig. lib.* 34. *tit.* 1. *leg.* 8. *extr.* Pulſare verecundiam. ¶ pinſere. V. *Pulſetus*.

PULSUOSUS, a, um, pulſibus plenus, ut Pulſuoſus dolor, *Cal. Aurel. l.* 2. *Acutor. c.* 14.

PULSUS, us, m. *ſpingimento*, *impulſo*, *urto*, *battimento*, ὤθησις, πληγη, actus pellendi, motus, agitatio, impulſus, ictus. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 23. Inanimum eſt omne, quod pulſu agitatur aaterno. *Id.* 2. *de Divin. c.* 61. Sive exteraus & adventitius pulſus animos dormientium commovet, ſiva per ſe ipſi aa mi moventur. *Gell. l.* 9. *c.* 13. Animæ quatitur & afficitur motibus pulſibuſque (*cum legitur.*) Rurſus *Cic.* 1. *de Orat. c.* 33. *in fin.* Impetus pulſuſque remorum. *Sil. l.* 14. *v.* 487. Ipſe adeo ſenis ductor Rhœteius ibet Pulſibus. *b. c.* bexeri ſerebatur, quæ ſex remorum ordines habet. Sic *Lucan. l.* 3. *v.* 535. prætoria puppis Verberibus ſenis agitur. *Virg.* 12. *Æn. v.* 445. pulſuque pedum tremit aacita tellus. *Amazon. l.* 23. *r.* 1. *ad fin.* (*al. c.* 2.) Conſtantinopolis terræ pulſu vibrata. *del tremnare*. ¶ Motus & impulſio arteriarum, *polſo*, σφυγμός, σφύξις, *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſeſt* 88. *Hard.* Arteriarum pulſus in cacumine maaime membrorum evidens, index ſere morborum, ſtabilis, aut citatus, aut tardus, obſervatione crebri aut languidi ictus gubernacula vitæ temperat. *Id. l.* 29. *c.* 1. Hero philus in rauſicos pedes veoarum pulſu deſcripto per ætatum gradus, &c. ¶ *Pulſus lyræ*, pulſatio. *Ovid.* od Mercurium *l.* 5. *Feſt. v.* 667. Læte lyræ pulſu, nitida quoque læte palæſtra.

PULSUS, a, um, ωθεισμένος, *ſpinto*, *agitato*, ἐλαυνόμενος, πρωθούμενος, impulſus, ictus. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 57. Corpus bominis, & ejus omnis vultus, omneſque voces, ut nervi in fidibus, ita ſonant, ut a motu animi quoqus ſunt pulſæ. *Ovid.* 10. *Met. v.* 205. Lyra pulſa manu. *Tibull. l.* 1. *el.* 1. *verſ.* 46. Martia cui ſomnos claſſica pulſa fugent. *b. c.* inſiata. (claſſica enim ſunt tubæ, cornua, litui.) Catuchreſis. *Id. l.* 2. *el.* 5. *v.* 33. At qua Velabri regio patet, ire ſolebat Eaiguus pulſa per vada linter aqua. *b. c.* remis agitata & impulſa. *Enn.* apud *Gell. l.* 2. *c.* 26. Cæruleum ſpumat mare conferta rate pulſum. *Petron. in Satyr. c.* 123. velut ax alto cum magnus iahorruit Auſter, Et pulſas evertit aquas. ¶ Tranſlate *Ovid.* 3. *Amor. el.* 1. *v.* 23. Tempus ara thyrſo pulſum graviore moveri. *ſpinto*, *moſſa*. ¶ ictus, verberatus, *percoſſa*. *Propert. l.* 4. *el.* 9. *v.* 15. Mznalio jacuit pulſus tria tempora iamn Cacus. ¶ loco motus, expulſus, *riſpinto*, *battuto*. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 7. Conſul occiſus, exercitusque ejus ab Helvetiis pulſus, & ſub jugum miſſus. *& lib.* 3. *B. Civ. cap.* 79. Pulſum fugere Cæſarem, pæne omnibus copiis amiſſis. *& lib.* 3. *B. Gall. c. penult.* Maximas nationes, quæ procliu contendiſſent, pulſas ſuperateſque eſſe. *Velleji. l.* 2. *c.* 26. Pulſus a Sulla acia. ¶ expulſus, ejectus; *ſcacciato*. *Propert. l.* 3. *el.* 14. *v.* 9. Peccaram ſemel: & totum ſum pulſus in annum. *Petron. in Satyr. c.* 121. Pulſus ab urbe mea. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 13. Tarquinius pulſus regno. *Velleji. l.* 1. *c.* 3. Achæi ax Laconia pulſi. *Virg.* 10. *Æn. v.* 854. Pulſus ob invidiam ſolio ſceptriſque patereis. *Lucan. l.* 2. *v.* 601. taurus pulſus armentis. *Sent. enuio l.* 5. *Theb.* Pulſa ſitis fluvin. *Propert. l.* 3. *el.* 11. *verſ.* 49. Auro pulſa fides. *Ovid. 6. Met. v.* 375. pulſus pudor. *& lib.* 7. *v.* 290. Pulſa fugit macies. *Virg. 6. Æn. v.* 382. Pulſus corde dolor. ¶ De eo, qui repulſam tulit *Petron. in Satyr. cap.* 119. Non homo pulſus erat, ſed in uno victa poteſtas. Loquitur da M. Porcio Catone, qui cum aliquando præturam conſequi a populo non potuiſ-

Digitized by Google

potuiſſet, ſi vere, inquit *Valer. Max. in f. l. 5. l. 7.* æſtimare volumus, non Catoni tunc prætura, ſed prætoræ Cato negatus.

PULTARIUS, ii, m. olla, vas, in quo puls coquitur, vel infertur, figura inverſi infundibuli, h. e. lata ventre, ore anguſto. *Plin. lib. 7. c. 53. ad fin.* Calidam potionem in pultarin popoſcit. *Petron. in fragm. Tragur. exp. 42. ſtorm.* Cum muſis pultarium obduci, &c. Hinc patet uſus *pultarii* etiam ad bibendum: in tenuioribus tamen & ſervis: quem confirmat *Mercſel. l. 13. epigr. 8.* cui lemma *Fm.* Inbue plebejae Cluſiaie pultibus ollas, Ut ſatur in vacuis ducia muſta bibas. Scilicet in vaſa, in quo puls cocta fuiſſet, dulcis potio muſti, aut muſti jucundioris habebatur. Aliam præterea uſum *pultarii* habemus ex *Celſo l. 2. c. 11. de cucurbitulis*. Si catera defecerunt, calculus quoque, aut pultarius, ante compreſſorie, et tei commode aptatur. *Pallad. in Jun. tit. 7. de caſtrandis alvear.* Fumus admovetur ex aridis fimo bubulo, quem in pultario factis carbonibus convenit excitare: quod vas ita figuratum ſit, ut velut inverſi infundibuli anguſto ore fumum poſſit emittere. *Colum. l. 9. c. 15.* Hoc vas *aliam* vocat. deſcribitque hic verbis: Idque ex naſatum ſimile anguſtæ ollæ figuratur, ita ut altera para ſit acutior, per quam modus foramine fumus emanet, altera latior, per quem poſſit uſtari. Eſt ergo *pultarium* hic *Palladio* ſimilis ei, in quo puls coquitur, ſed qua parte latius eſt, fundum non habet. ¶ De ollis, in quibus uvæ conduntur, & ſervantur, *Colum. l. 12. c. 43. a med.* Sed uvæ dependentes a matre ſic *in* pultariis aondi debebunt, ne quæ partes vaſa contingant. *vaſa fictilia* dixerat paulo ſupra. Hæc autem non aagulti eſſe non poſſunt, & uvae a vita pendentes excepturæ ſunt.

PULTATIO, onis, ſ. idem ac pulſatio. *Plaut. Trucul. 2. a. 3.* Quid tibi ad haſce acceſſio eſt ædes, aut pultatio?

PULTICULA, æ, ſ. πολτάριον, diminut. a *puls*. *Colum. l. 8. c. 11. a med.* Pulli pavonini alantur ex quolibet frumento cocta pulticula. *Plin. lib. 26. cap. 8. a med.* Radix cum pulticula coquitur ad alvum ſolvendam. *Arnob. lib. 7. pag. 242. de ſacris Genetianis*. Nam pulticulæ, tura eum carnibus rapacium alimenta funt ignium. *h. e.* molæ ſalſæ.

PULTIFICUS, a, um, adject. ut Pultificum ſal. hoc eſt ax quæ fit puls. *Auſon. in Technopag. cap. de cibis*.

PULTIPHAGONIDES, æ, m. idem ac pultiphagus. *Plaut. in prol. Pœn. v. 53.* Carchedoniae vocatur hæc comœdia, Latine Plautus, Patruus pultiphagonidee. *h. e.* Patruus Pœnus: quaſi multa pulta educatus. Nam Pœnos pultiphagos fuiſſe, inde colligimus, quod genus quoddam fuit pultis, quæ *Punica* dicebatur, de qua V. la *Puls*. ¶ Eſt vox hybrida, & ſcribitur atiam ſine aſpiratione. V. diction. ſequent.

PULTIPHAGUS, a, um, qui pulte veſcitur: vox hybrida, ex Latino *puls*, & Græco φαγὼν, veſci. *Plaut. Moſtell. 3. a. 143.* Pultiphagus opifex. *h. e.* Pœnus aliquis fabet, ut putat *Scaliger. in coroll. ad Varron. de R. R. l. 3. c. 7.* Nam multa fabricæ lignex opera ab his nominata, ut Punicanæ ſraeſtræ apud *Varron. ibid.* lecti Punicani apud *Plin. l. 33. c. 11.* & *Cic. pro Mur. c. 36.* pinſtellum Pœnicum apud *Varron. l. c. R. R. c. 5a.* Punicana coagmenta apud *Catan. R. R. c. 18. ſub fin.* ¶ Scribitur & *pultifagus*.

PULTO, as, a. 1. *battere*, *buſſare*, *picchiare*, idem quod *pulſo*. Olim in uſu frequenti fuit, ut *Querolii*. indicat *l. 1. c. 4.* (*al. 6.*) paulatim hæſit apud Comicos, & præcipue cum de pulſando oſtio ſermo eſt. *Plaut. Mil. a. 2. 47.* Pectus digitis pultat. *Terent. Heaut. 2. 3. 34.* Ubi veatum ad ædes eſt, Dromo pultat foras. *Id. Adelph. 4. 5. 3.* Quis oſtium hoc pultavit? *Plaut. Aſin. 2. 3. 2.* I puere, pulta, atque atrienſem, ſi eſt intus, evocato huc *Id. Men. 2. 2. 65* Placide pulta. Pe. meturis, credo, nc fores Samiæ ſicot. *Id. Moſtell. 2. 1. 56.* Neu quiſquam reſponſet, quando haſca ædes pultabit ſenex. *Id. Pan. 3. 4. 30.* Pultabo janoam hanc. *Id. Moſtell. 2. 2. 23.* Pultando pedibue pæne confregi haſce ambas. *ſtill.* fores.

PULVER, ris, idem ac pulvis. *Apul. de herb. cap. 35.* Herbæ pulver in vino exhibitus. Adde *Theodor. Priſcian. lib. 2. cap. 30.* & *lib. 2. c. 32.* teſte *Reinefio*. Agnoſcitur etiam a *Priſciano lib. 6. pag. 707. Putſch.*

PULVERATICA, æ, ſ. & Pulveraticum, ci, n. donativum, quod pro opere datur, quaſi pro pulvera ac labore: & videtur ſignificare illud, quod donator alicui antequam ipſum opus aggrediatur, *donativum avanti tratto*. Vox eſt Latinitatis cadentis. *Conſtitutio Impp. Theodoſ. & Valentiniani* apud Auctores *de re Agrim. Goeſii, pag. 343.* Præcipimus Agrimenſoribus, ut pro laborum vicifſitudine Geometricæ artis, a fundo cui, *&c.* ires aureos acelpiant abſque ſue pelveratica. *Impp. Arcad. Honor. & Theodoſ. lib. 7. Cod. Theodoſ. tit. 13. leg. 16.* Servos etiam exhortamur, ut eum primum ſe bellicis ſudoribus offerant, præmium libertatis, ſi apti ad militiam arma ſuſcepecint, polveretici etiam nomine binos ſolidos accepturi, &c. *Caſſiod. lib. 12. ep. 15. in fin.* Pulveratica quoque Judicie ſundtus amputantes.

PULVERATIO, onis, ſ. foſſura terræ circa vineas, cum nva matureſcere incipit. Tuae enim ſereno cælo, & ſicco ſolo, ante meridiam, priuſquam calere incipiat, & eum deſierit, poſt meridiem tarra foditur, & pulvie excitatur: ea res & a ſole, & a nebula maxima nvam defendit, inquit *Colum. de arborib. 11. 12.* qui rarſus *l. 4. c. 28.* Pubeſcantem (*uvam*) & quaſi adoleſcentem convenit religare, foliisque omnibus nudare, tum & crebrie foſſionibus implera. nam ſit uberior pulverationibus. *Id. l. 11. c. 2. a med.* Frigidioribus regionibus pulverationem faciunt, quam vocant ruſtici vocationem, cum omnie glebe in viacie refringitur, & refolvitur in pulverem. *Servius* ad illud *Virgil. 2. Georg. v. 418.* Sollicitanda tamen tellus, pulviſque movendus: Genue, inquit, ipſum cultura pulveratio vocatur, qua imminutæ glebæ vitibus applicantur. V. *Pulvera*.

PULVEREUS, a, um, *di polvere*, κονιώδης, κόνις, ad pulverem pertinens. *Virgil. Æn. 8. v. 593.* oculiſque ſequuntur Pulvereum nubem. *h. e.* pulverem in modum nubis cecitatum ab agmine. *Ovid. de nucis. fac. v. 61* pulverea farina. *Claudian. de B. Get. v. 458* pulvereus tubo. *Plin. l. 37. c. 10.* Indica gemma condida, pulvereo aſpectu. ¶ Item pulverem excitans. *Val. Flacc. l. 4. v. 607.* Iudo volitans cum turma ſuperbo Parvareis ereſultat equis. *Ovid. 6. Met. v. 705. de Borea*. Pulveraamque trahens per ſumma cacumina pallam, Verrit humum. ¶ Item pulveruleotus, pulvere plenus, *pieno di polvere*, *polveroſo*. *Ovid. Met. 7. v. 113.* Pulvereumque ſolum pedic pulſavera bimico. *Stat. 6. Theb. v. 7.* Pulvereumque fera crinem deterſit oliva. *Id. 11. Theb. v. 403.* Pulvereum æquor. *h. e.* campus ubi pugnatur. *& lib. 6. v. 493.* Pulvereus Circus. *Pacat. in Panegyr. Theodoſ. c. 34.* Ut erat ex longiſſimo itinere anhelus, atque pulvereus.

PULVERO, as, avi, atum, n. 1. *vidue in polvere*, *polverizzare*, κονιζάω, in pulverem redigo. Verbum ruſticum, quo ſignificatur glebas circa vitem cum ſule ficcæ ſunt, comminuere, & in pulverem reſolvere, ipſae etiam uvas eo aſpergendo. V. *Pulveratio*. *Plin. l. 17. c. 9.* Sunt qui pulvere quoque uvas alii judicent, pubeſcantesque pulvereat, & vitium arborumque radicibue aſpergant. quod certum eſt Narbonenſi provinciæ, & vindemias certius ſic eo coqui, quia plus pulvis ibi, quam ſol, confert. ¶ Univerſim glebas refringere circa radices arborum quocumque tempore, *pulverare* dicitur a *Pallad.* Sic enim habet *in Mart. tit. 7.* Hoc menſe novella vinea incipit pulverari: quod auac ac deinceps per omnes calendas uſque ad Octobres faciendum eſt, non ſolum propter herbas, ſed ne teneta adhuc lemma ſolidata terra conſtringat. Adde *in Jul. tit. 1.* ¶ Interdum eſt pulvere conſpergere. *Plin. l. 11. c. 33. de pediculis*. Hoc quidem & aves infeſtat: phaſianae vero interimit, niſi pulverantes ſe. ¶ Item in pulverem redigera. *Calpurn. Ecl. 5. v. 88.* & fragilex nimius ſol pulverat herbas. *h. e.* adeo ſiccat, ut tactæ in pulverem abeant. ¶ Neutrnum more *Plaut. in fragm.* apud *Gell. l. 18. c. 11.* Eei tu, Deve: age, ſparge. mundum eſſe hoc veſtibulum volo. Venus ventura eſt noſtra. non hoc pulveret. Ubi *Gell.* Plautus *pulveret* dicit, quod noo pulvere impleat, ſed ipſum pulveris plenum ſit.

PULVERULENTUS, a, um, *polveroſo*, κονιώδης, pulvere plenus. *Cic. Attic. l. 5. ep. 14.* Iter conficiebamus æſtuoſa, & pulverulenta via. *Virg. 1. Georg. v. 66.* æſtas pulverulenta. *Id. 4. Æn. v. 154.* agmina cervi Pulverulenta fuga glomerant. *Ovid. 3. Amor. el. 6. v. 95. de torrente*. Aut lutulentus agie brumali tempore curſus, Aut premis arentem pulverulentus humum. *& lib. 1. el. 15. v. 4.* Præmia militiæ pulverulenta ſequi. *h. 1.* quæ ſine multo labore & pulvere non conſequimur. *Propert. l. 3. el. 12. v. 7.* Pulverulentaque ad aatremae ſtat ſemiaa metae. *h. e.* multo pulvera conſperſa. *Lucret. l. 5. v. 740.* ſequitur calm aridus, & comes una Pulverulenta Caree. *h. e.* quæ æſtata pulverulenta pinvenit. ¶ Olim *polverulentus* ſcribebant.

PULVILLUS, i, m. *primaccivla*, diminut. a *pulvinus*, ut Scrici pulvilli, ſerico panno inducti. *Horat. epod. 8. v. 15.* Quid, quod libelli Stoici inter fericos lacere pulvillos amant! *Apul. l. 10. Metam.* Pulvillis compluribus ventoſa tumentibue terreſtre nobie cubitum præſternunt.

PULVINAR, & Polviaar, aris, o. *guanziale*, *coſcino*, *capezzale*, *origliere*, *pomaccio*, προσκεφάλαιον, προπαιδίλιον, cervical plerumque pluma ſartum, quo cubantium capita fulciuntur. *Petron. in Satyr. c. 134.* Obſcuratum dexira caput ſuper pulvinar inclinavi. Al. lég. *pulvinum*. Eſt autem ſermo de lectulo in calla mulieris ſacardotis, h. e. ubi ea degit, & cubat. ¶ De lecto tricliniari *Apul. l. 7. Metam.* In ſummo pulvinari loeatue, corna poculiſque magnis inauguratur. *Senec. l. 3. de Ira, c. 37. ad fin.* Iraſci copiſti conviectori, *&c.* Demene, quid iotereſt, quam lecti premas partem? hoaeſtiorem ta, aut turpiorem potes facere pulvinar? Al. leg. *pulvinus*. ¶ De eo, quod ſedendi cauſa ſubſternitur. *Ovid. 1. de ar. am. v. 159.* ſuit utile multre Pulvinar facili compoſuiſſe manu. Al. leg. *pulvinum*. ¶ Eſt enim diſcrimen, quia *pulvinar* eſt, quod dormituri eopiti ſuppoaimus: *pulvinum*, quo in ſedendo utimur. V. tamen *Pulvinus*. Præterea *pulvinus* privatorum eſt: *pulvinar* auguſtius, & deorum, aut Imperatorum R. qui vel dii haberi volebant, vel habebantur. Significat autem non cereical tantummodo, ſed per ſynecdochen ipſum lectum. Ad deos quod attinet, *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. v. 47.* Polvinar vero divæ geniale locatur Sedibue in mediis, Indn quod denſa politum, &c. *h. e.* nuptialis lectus Thetidis. Notat ſuperbiam Domitiani *Sueton. cap. 13.* quod in edicto de reducenda poſt divortium uxore his uſus ſit verbis, *revocatam eam in pulvinar ſuum*, deum ſcilicet ſe haberi volens: quod & aliis rabus affectavit. ¶ Erant *pulvinaria* in templis lectuli pluma, aut tomento farti, qui diis ſternebantur, decreta ſupplicatione, iiſque ſimulacra imponebantur, aibis appoſitis. V. *Lectiſternium*. Quidam volunt fuiſſe tabulata, in quibus ſigna deorum ſtabant: eaque in lectiſterniis ornata fuiſſe lectulis & pulvinis, quæ iiſdem ſigoie jacentibus ſupponebantur. *Cic. 2. Phil. c. 43.* Quem Cæſar majorem honorem cunſcutus erat, quam ut haberet pulvinar, ſimulacrum, ſaſtigium, ſtaminem? *Ovid. 14. Met. v. 827. de Romulo deo facto*. Pulcua ſubit faciex, & pulvinaribus altis Dignior, & qualie trabeati forma Quirini. *Cic. pro Dom. cap. 53.* Licinia virgo Veſtalis aram, & æiculum, & pulvinar ſub æo facio dedicavit. *Id. 3. Catil. c. 10.* Ad omnia pulvinaria ſup-

pitcolio decreta vê. *Liv. l.* 30. *c.* 21. Decretum, ot quinque dica circa omnia pulvinaria ſupplicaretur. *Tacit. 14. Ann. c.* 12. Decernuntur ſupplicationes apud omnia pulvinaria. *Coſſ. Hermina apud Plin. l.* 32. *c.* 2. *a med.* Ut convivia publica & privata, cœnæque ad pulvinaria facilius comparaverentur. *Horat. l.* 1. *od.* 37. *v.* 3. Saliaribus dapibus ornare pulvinar deorum. ¶ *Pulvinar ſuſcipere*, apud *Liv. l.* 5. *c.* 52. V. *Suſcipio*. ¶ In Circo *pulvinar* erat locus, in quo ſtratis pulvinaribus deorum ſimulacra, quibus ludi ſacri erant, collocabantur: qui locus quia omnium erat honoratiſſimus, ex eo Imperatores aliquando ſpectare ſolebant. *Feſtus in Tenſam*, Tenſam ait vocari Capito vehiculum, quo exuvia deorum ludicris Circenſibus in Circum ad pulvinar vehuntur. *Sarcem. in Ang. c.* 45. Ipſe Circenſes ex amicorum fere comaculis ſpectabat: interdum & pulvinari, & quidem cum conjuge & liberis ſedvm. *Auguſtus* apud *eund. in Calig. cap.* 4. Spectare eum (*Caligulam*) Circenſes e pulvinari, non placet nobis. ¶ De lecto conjugali Imperatorum R. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 2. v.* 72. *de Livia ux. Aug.* Incolumis conjux ſua pulvinaria ſervat. *Juvenal. ſat. 6. verſ.* 231. *de Meſſalina ux. Claud.* lupanarie tulit ad pulvinar odorem. *Senec. de conſol. ad Polyb. c.* 35. *ad fin.* Poteſt hæc (*fortuna*) adverſus privatas domos ullem æquitatem noſſe, cujus implacabilis ſævitia toties ipſo funeſtavit pulvinaria? *b. e.* domos Cæſarum. ¶ *Scalig. in Coneſtion. ad Verron. l.* 4. *v.* 35. *de L. L.* ubi docet pulvinar dictum e plumis, vel a pellulis; putat legendum e *pulullis*: pelulas fuiſſe pilas ex aluta, molli tomento ſartas, quibus datatim ludebant in foro: unde *pelire*, pila ludere, ut Paul. ex *Feſto* trudit. His quoque ſe tuentur, qui *pulvinar* ſcribi malunt.

PULVINARIS, re, ad pulvinum pertinens. *Petron. in fragm. Tregur. cap.* 37. *Burman. de Fortunato ux. Trimalchion.* Eſt tamen malæ linguæ, pica pulvinaris: quem emat emat, &c. *b. e.* garrule inſtar picæ: ſed in polvino ſedens, cum picæ in cavea teneri ſolvant.

PULVINARIUM, ii, n. idem ac pulvinar. *Liv. l.* 22. *c.* 61. Et corvum in ædem Junonis devoluſſe, atque in ipſa pulvinario conſediſſe. *Plaut. Caſ.* 2. 3. 27. Ibo intro, ut ſubducam navim rurſum in pulvinarium. *b. e.* navem meam, quæ inſtar navis inſtructa & pareta eſt, ut prodvat, in conclave & thalamum reducam.

PULVINARIUS, a, um, pulvinaris. *Prudent. in Romano, vers. ceu nih. v.* 1056. mycellum pingue pulvinarium. *b. e.* copie victimarum, quæ mactantur ad pulvinar & ares deorum.

PULVINATUS, a, um, ad inſtar pulvini convexus, & mollis. *Plin. l.* 15. *c.* 22. *de nucib. inglandib.* Honos hic naturæ peculiaris, gemino protectis operimento, pulvineti primum calycis, mox ligni puraminis. *Id. l.* 17. *c.* 22. Clivoſa altiores poſcunt ſcrobes, præterea pulvinatis a deveaitete labris. *b. e.* accumulata terra in modum pulvini, qua parte vergit in deveaitatem clivus. *Id. l.* 13. *c.* 4. *de ſemone palmæ*. Præterea cæſum e dorſo pulvinata fiſſura. ¶ *Capitula* columarum *pulvinata* apud *Vitruv. l.* 2. *c.* 2. *a med.* & *lib.* 3. *c. ult. ante med.* ſunt quæ in modum pulvini turgent, ut in Ionicis ea pars, quæ eſt inter echinum & abecum, unde voluta pendet. Eodem modo intelligendæ videntur *pulvinatæ columnæ* apud *eund. lib.* 4. *cap.* 1. *ante. b. e.* pulvinatum capitulum habentes.

PULVINENSIS, ſe, adject. a *pulvinar*. Bellona Pulvinenſis, quæ memoratur in Inſcriptionib. apud *Grater. pag.* 213. *n.* 1. *Fabret. pag.* 498. & 540. & *Donium pag.* 135. *Tab. ſ.* ſic dicta eſt, quia in illo ejus templo, de quo ibi agitur, pulvinar erat: neque enim in omnibus templis, ut *Serv.* docet *ad Virg.* 3. *Georg. v.* 533. ſed in pleriſque pulvinar ponebatur.

PULVINULUS, i, m. diminut. a *pulvinus*. *Colum. de arborib. c.* 20. *a med.* Quæcumque arbores in clivis erunt poſitæ, ita ablaqueandæ ſunt, ut e ſuperiore parte ſecundum codicem lacuſculi fiant; ab inferiore autem pulvinuli altiores excitentur, quo plus aquæ limique contineant.

PULVINUS, i, m. *cuſcino*, lectulos brevia pluma vel tomento, aliſve re molli ſartus, quem ſedendi, aut quocumque modo fulciendi corporis cauſa ſupponimus. Quomodo e *pulvinari* differat, ibi dictum eſt. *Plaut. Stich.* 1. 2. 37. *An.* Non ſedeo iſtic: vos ſedete: ego ſedeo in ſubſellio. *Pi.* mane pulvinum. *An.* bene procuras mihi: ſatis ſic ſultum eſt mihi. *Cic. 2. de Orat. c.* 7. Tum Craſſum: imo vero commodius etiam: pulvinoſque popoſciſſe, & omnes in iis ſedibus, quæ erant ſub platano, conſediſſe. *Id. 7. Verr. c.* 11. Lectica octophoro ferebatur, in qua pulvinus erat perlucidus Melitenſi roſa ſartus. *Senec. de conſol. ad Marc. c.* 16. Equeſtri inſidens ſtatuæ Cloelie expambret juvenibus noſtris pulvinum eſcendentibus, in ea illos ſic urbe ingredi, &c. *b. e.* lecticam, in qua pulvinus. *Cic. Fam. 9. ep.* 18. *ante*, Sella tibi erit in lodo, tanquam hypodiaſcalo, proxima: eam pulvinus ſequetur. *b. e.* honoris cauſa, & ut mollius ſedeas, ſellæ adjetur pulvinus. *Nep. in Pelop. cap.* 3. Quæ (*epiſtola*) cum jam accubanti ei convivio eſſet data, ſicut erat ſignata, ſub pulvinum ſubjiciens, &c. *Martial. l.* 3. *epigr.* 82. Effultus oſtro ſericiſque pulvinis. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 154. caeat, inquit, Si pudor eſt, de pulvino ſurgat equeſtri. *b. e.* de gradibus pulvino ſtratis, & equeſtri ordini in theatro effignatis. *Sueton. in Tiber. c.* 73. & *in Calig. c.* 18. Pulvinum alicui injicere. *feſt.* ſuffocandi cauſa. ¶ Dicitur etiam de pulvinari, h. e. cervicali, quod capiri dormientes ſupponimus, *capezzale*. *Salluſt. in Jug. cap* 74. Dormiente illo, epiſtolam, ſuper caput in pulvino temere poſitam, perlegit. Adde *Celſ. l.* 3. *c.* 18. *Plin. l.* 26. *c.* 12. & *lib.* 28. *v.* 19. *ed fin. Catull. carm.* 6. *v.* 9. & *Cuerium lib.* 3. *cap.* 6. ¶ A ſimilitudine *pulvinus* dicitur ab agricolis parvus terræ elatæ tumulus, in modum dorſi convexus utrinque, ut aqua facile defluat: ejuſmodi ſunt in agris liræ inter ſulcos, aut ſcrobes, & in hortis areolæ, ſeu pars areolæ elatior, & tumentior. *Plin. l.* 17. *c.* 21. *circa med.* Male paſtinatum deprehendunt ſcamna inæqualia. Metienda eſt & ea pars, quæ interjacet, pulvini. *Id. l.* 19. *c.* 4. *ad fin.* Terram areis diſtinguere, eaſque reſupinis pulvinorum toris. *Id l.* 22. *c.* 22. Herba crepidines marginum, aſſurgentiumque pulvinorum toros veſtiens. *Varr. l* 1. *R. R. c.* 35. Violaria in fundo ſocere non eſt utile, ideo quod neceſſe eſt terra adruenda pulvinos fieri, quos irrigationes & pluviæ ablauant, & agrum faciunt mactiorem. *Pallad. in Februar. tit.* 23. *ad fin.* Terre ſiſſa & ſubactis, excitatis ad lineam pulvinis. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Spicæ alpici liratim ſeri debent, ut in pulvinis poſitæ minus infidentur hiemis equis. ¶ Apud *Plin. l.* 5. *ep.* 6. *ante med.* ſic dicitur locus ea terru arte devexus in villa, ſedendi cauſa. Ejus verba ſunt: Ante porticum aſſus conciſos in plurimas ſpecies, diſtinctuſque buxo: demiſſus inde, pronuſque pulvinus, cui beſtiarum effigies invicem adverſes buxus ineſcripſit. ¶ *Colum. l.* 5. *c.* 6. *circa med. de boure*. Pavimenta teſtacea ſuperſtruuntur, & magne vi paviculis inculcantur atque expoliuntur: omneſque paricum & ſoli juncturæ teſtaceis pulvinis fibulantur. *b. e.* toria, ſeu prominentibus inſtar pulvini tumentibus, in longitudinem productis, qua ſimue paries pavimento jungitur; is enim locus rimes agere ſolvt, & muribus viam ac latebras præbere. ¶ A neutis (inquit *Servius* ad illud *Æn.* 10. *v.* 302. ſed non puppis tue, Terchon. Namque inflicto vadis dorſo dum pandet iniquo, &c.) pulvinus vocatur dorſor arena (*eminetur ſuſtat pulvinus in bortis*) quæ remeantibus fluctibus, & euntibus plerumque deſtetur, & in modum ſuæ inderetſcit. *bonca*. ¶ *Vitruv. l.* 5. *c. ult.* vocat *pulvinum* congeſtum arenæ, vel cæmenti, in morem pulvini excitatum, ſuper quem pila ſtruitur in mare præcipitanda. V. integ. loc. *Id. l.* 10. *c.* 15. *de coraputre*. Supra minorem columnam chelonium, ſive pulvinus, &c. V. *Chelonium*.

PULVIS, *olim* Polvis, eris, m. ſæpius quam f. *polvere, aden*, terra minuta & erida, *Plin. l.* 32. *c.* 4. Quædam terræ imbribus ſicciores ſunt, velut in Narnienſi agro, quod in Admirandis ſuis inſeruit M. Cicero, ſiccitate lutum fieri prodena, imbre pulverem. *Cic. 2. de Invent. c.* 30. Si multus erat in calceis pulvis, ex itinere eum venire oportebat. *Ovid. 2. Triſt. el.* 5. *v.* 47. Tot mala ſum paſſus, quot in æthere ſidere lucent, Parvaque quot ſiccus corpore pulvis habet. *Propert. l.* 2. *el.* 10. *v.* 35. qui nunc jacet horride pulvis. (*Cloriſ. l.* 1. *pag.* 69. *Putſch.* leg. *erida.*) *Enn.* apud *Non. c.* 3. *n.* 157. Jamque fere polvis ſulve volat. *Id. ibid.* polvis vaſta. *Virg. 11. Æn. v.* 909. fumantes pulvere campos Proſpexit longe, Laurentiaque agmina vidit. & *verſ.* 877. Vulvitar ed muros caligine turbidus etra Pulvit. *Lucret. lib.* 5. *v.* 252. terre peruſta Solibus affiduis, multa pulſata pedum vi, Pulveris exhalat nebulam, nubeſque volantes. *Virg. Æn.* 12. *v* 444. tum cæco pulvere campus Miſcetur. & *lib.* 9. *v.* 33. ſubitam nigro glomererit pulvere nubem Proſpicinnt. *Phædr. l.* 4. *fab.* 24. *v.* 22. Juvenes ſparſi pulvere, Sudore multo diffluentes corpora. *Ovid. 1. Triſt. el.* 3. *v.* 94. pulvere turpi ſædatæ crines. *Id.* 4. *Faſt. v.* 238. Longaque in immundo pulvere tracta coma eſt. *Quintil. l.* 5. *c.* 12. *a med.* Pulverem movere. *Colum. de arborib. c.* 12. excitare. *Id. l.* 11. *c.* 2. *a med.* Glebas in pulvisem reſolvere. *Phædr. l.* 2. *fab.* 5. *v.* 18. ſedare. *feſt.* humum conſpergendo. *Ovid. 1. de ar. am. v.* 150. excutere. *Horat. l.* 1. *od.* 1. *v.* 4. colligere. *b. e.* contrahere, conſpergi. ¶ Per ſyncedochen eſt campus, in quo exercitatio, labor, aut pugna fit, acies, area, *compo*. *Cic.* 3. *de Legib. c.* 6. *ad fin.* Doctrinam ex umbraculis eruditorum, utioque non modo in ſolem atque pulverem, ſed in ipſum diſcrimen aciemque produxit. *Virg. Æn.* 7. *v.* 163. Exercentur equis, domitantque in pulvere currus. *Martial. l.* 12. *epigr.* 84. Colliget, & referet lapſum de pulvere ſollem. *Voter. Flacc. lib.* 1. *v.* 451. Canthus, in Æto volvvt quem berbaia cuſpis Pulvere. *Id. l.* 7. *v.* 645. qualis Getico de pulvere Mavors letrat equis, utique gravem ſudoribus Iſtrum. *Quintil. l.* 10. *c.* 1. *ante med.* Nec verſicolorem illam veſtem bene ad foreaſem polveiem ſacere. ¶ Item labor, difficultas, negotium: unde *ſine pulvere*, ſine labore, *ſine pulvere palmæ*. V. *Acoutis*. ¶ *In ſuo pulvere*, in ſua arte, in exercitatione rei, in qua quis peritus eſt. *Ovid. 2. Faſt. v.* 359. Adde peregrinæ cauſam, mea Muſe, Latinam: Inque ſuo poſſet pulvere currat equus. ¶ *Suſcos in pulvere ducere*, proverb. oleum & operam perdere, *ſeminare in ſabbia*. *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 48. ¶ Metonymice eſt ſerenitas. *Virg.* 1. *Georg. v.* 101. hiberno lætiſſimo pulvere ſigera. ¶ Quem *eruditum pulverem* nominat *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 18. mathematicarum ſtudium intelligit: quod mathematici in pulvere formas ſuas deſcribere ſolebant, ut ſi quid eſſet emendandum, delere poſſent, & ruſus inſcribere: & notum eſt illud Archimedis, quem intentum formis, quas in pulvere deſcripſerat, eb ignaro milite, quis veſter, interfectum, in direptione Syracuſarum, narrat *Liv. lib.* 25. *c.* 31. Adde *Cic.* 5. *Tuſcul. cap.* 23. Huc pertinet illud *Perſ. ſat.* 1. *v.* 131. Nec qui abaco numeros, & ſecto in pulvere metas Scit riſiſſe veſer. & *Rhemn. Fann. de poncerib. & menſur. v* 53. Nam quæ dimidium ſuperec, pare eſſe negatur, Ut docuit tenni ſcribens in pulvere Muſe. & *Apul. in Apolog.* Abaco & pulviſculn ſe dars. Adde *Sil. l.* 14. *v.* 677. & *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v.* 126. ¶ De ſolo, & terra univerſim, *Propert. l. el. ult. v.* 6. Sis mihi præcipue pulvis Etruſca dolor. To projecta mei perpeſſa es membra propinqui, &c. ¶ De terra ſigulari, *Martial. l.* 14. *epigr.* 104. Accipe non vili calices de pulvere natos, & *epigr.* 114. Cumano rubicundum pulvere teſtam. ¶ metallica, *Perſ. ſat.* 2. *verſ.* 66. ſtringere venas Ferventis maſſæ cru-

crudo de pulvere juſſit. ¶ De farina aliarum terum. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 3. v. 69. Atque ea cum ſolius, & amomi pulvere miſca. *Id. l.* 3. *de ar. am.* v. 618. carbonis pulvere quippiam tangere. ¶ *Pulvere* in genitivo pro *pulveris* antiquum eſt. *Catull. carm.* 60. *nuptial.* v. 206. Ille pulvis Erythræi Subindicat numerum prius. *Eſt qui mollis* pulveris ætheri. ¶ Caret plurali num. ut *Dromed. l.* 1. *pag.* 314. *Putſch.* & aliî notant. *Gell.* tamen *l.* 19. *c.* 8. a *med.* docet, *pulvis*, & *venter*, & *fumus* non ſemper *ἀσυν* dici. & *Plin. l.* 11. *c.* 24. *a med. de aranearum telis*. Age, firmitas: quando rumpentibus ventis? quæ pulverum mole degravante? ¶ Vi ceſura ſecunda ſyllaba producitur in illo *Virg.* 1. *Æn.* v. 482. & verſa pulvis inſcribitur haſta. V. *Sanguis* in fine.

PULVISCULUS, li, m. *pulvere minuto*, κονιορτος, pulvis minutiſſimus, dimin. a *pulvis*, ut Auratius pulviſculus, *Solin. cap.* 15. (*al.* 25.) *ad fin. Apul. l.* 9. *Metam.* Pugiles, qui pulviſculo perſperſi dimicant. *Id. in Apolog.* Si abaco, & pulviſculo te dediſſes. V. *Pulvis*. Rurſus *Id. ibid. in rerum.* Niſi, ut periſti, mundicinas deotium, Nitelas oris ea Arabicis frugibus, Temuem, candificum, nobilem pulviſculum. ¶ *Cum pulviſculo* dicimus, quoties omnia fic tollnotur, ut nihil ſit reliqui, ne pulvis quidem. *Plaut. Rud.* 3. 6. 7. Converret jam hic me totum cum pulviculo. *Id. Trinum. prol.* v. 19. Quo citius rem ab eo auferat cum pulviſculo. ¶ In neutro genere, *Pigliomium* apud *Hieronym. adverſ. Vigilant.* c. 2. Pulviſculum neſcio quod.

PUMEX, icis, m. *pierre* f. *ponce*, *ἀλεσυρα*, genus lapidis cauernoſi, friabilis, in mari creſcentis, & aquis innatantis: cujus uſus præcipuus levigandæ cuti, & membranis libtorum. Laudat dimas in Melo, Niſyro, & Æoliis inſulis. Probatio in candore, minimoque pondere, & ut quam maxime ſpongioſus, arideſque ſit, ac teri facilis, nec arenoſus in fricando. Hæc *Plin. l.* 36. *c.* 21. *a med.* ubi adjicit etiam quæſdam ejus vires in medicina. *Plaut. Anicul.* 2. 4. 18. Pumex non æqua eſt aridus, atque hic eſt ſenex. *Auct. Priap. carm.* 32. Uvis aridior puella paſſis, &c. Quæ fucco caret, ut pumex ſiccus. *Al. leg.* atque putris pumex. *Scalig.* atque petra pumex. *Catull. carm.* 1. Quoi dono lepidum novum libellum, Arida modo pumice expolitum? *& carm.* 22. *ad Var.* v. 6. chartæ regiæ, novi libri, Novi umbilici, lora rubra, membrana Directa plumbo, & pumice omnia æquata. *Martial. l.* 8. *epigr.* 72. liber aſpero Marſo pumicis aridi politus. Adde *Ovid. Triſt. el.* 1. v. 11. ¶ Solent etiam viva ſaxa cavernulis plena, & pumicem imitantia, hoc nomine appellari. *Ovid.* 8. *Met.* v. 561. *de antro & ſede Achelois*. Pumice multicavo, nec levibus atria tophis Structa ſubit. *Alibianus. ad Liv.* v. 252. *de tecto Tiberis*. Structaque pendenti pumice tecta ſubit. (Adde *Virg.* 4. *Georg.* v. 374.) *Ovid. Met.* 3. v. 159. *de antro nemoroſi*. oum pumice vivo, Et lucibus tophis nativum duxerat orcum. Sic *lib.* 2. *Faſt.* v. 315. Antra ſubit, tophii, laquearisque pumice vivo. *& lib.* 4. v. 495. Eſt ſpecus exeſi ſtructura pumicis aſper. *Virg.* 4. *Georg.* v. 43. *de apib.* penituſque reperta Pumicibuſque cavis, exeſæque arboris antro. *Id.* 5. *Æn.* v. 213. Qualis ſpelunca ſubito commota columba, Cui domus, & dulces latebroſo in pumice nidi. *Horat. l.* 1. *od.* 11. v. 5. hyems oppoſitis dbilitat pumicibus mare. *b. e.* ſcopulis & rupibus ſalo exeſis. ¶ Cutem pumice deglabrare, & lævigare, mollium & effeminatorum erat. *Ovid.* 1. *de ar. am.* v. 506. Nre tua mordaci pumice crura teres. *Juvenal. ſat.* 8. v. 16. tenerum attritus Catiosnſi pumice lumbum. Adde *Satyr.* 9. v. 95. & *Martial.* l. 14. *epigr.* 205. Cur uero Catinenſium pumicem nominet *Juvenal.* V. in *Catinenſis*. ¶ *Aquam a pumice poſtulare*, proverb. ab eo quid petere, qui omnino caret, *velle tener dalla vepa ſangue*. *Plaut. Perſ.* 1. 1. 42. Nam tu aquam a pumice nunc poſtulas, qui ipſus ſitiat. ¶ Feminino genere uſurpat *Catull. fnp. cit.* non tam quod ita ferret uſus, quem quia male ſonabat *aride meda*, &c. Similia exempla congeſſit *Gell. l.* 13. *c.* 20. ex *Virg. Æn.* 2. v. 554. Hæc finis Priami fatorum. *& Æn.* v. 245. *l.* 1. quem das finem, rex magne, laborum? Ex *Ennio*, reclofque cuprellos. *&*, aere ſulva, &c.

PUMICATUS, a, um, *impumiciatus*, *liſcia*, *poliro*, πυμικεκτημενος, pumice expolitus, levigatus. *Martial. l.* 1. *epigr.* 67. Sed pumicata ſioata ſi quis eſt nondum, Nre umbilicis culius, atque membrana. *Plin. l.* 2. *ep.* 11. *ad fin.* Qui titulus a vita hominis compti ſemper & pumicati non abhorrebat. *b. e.* delicati, mollis, effeminati. hujuſmodi enim cutem pumice polibant. *Martial. l.* 5. *epigr.* 42. Et pumicata pauperes mimo monſtras. *Sidon. l.* 8. *ep.* 3. *ad fin.* Saxeapæ myrrhatæ, pumicati, malobathrati. *& lib.* 1. *ep.* 7. *a med.* Paulo ante detonſus, pumicatuſque.

PUMICĔUS, a, um, *de pumice*, πυμικινος, qui eſt ex pumice. *Plaut. Pſend.* 1. 1. 73. Quin ſles? *Pſeud.* pumiceos oculos habeo: noo quoo lacrymam exorare ut exſpuant unam modo. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 1. v. 244. Ipſæ pumicis viridis Nereides antris Exſiliuet ultro. Sil. *l.* 7. v. 418 medio ſurgunt que regoa profundo, Pumiceæque procul ſedaa. *Martial. l.* 4. *epigr.* 57. Et quæ pumiceis fontibus eotus calent. *b. e.* a pomice manaotibus. *Ovid. 6. Faſt.* v. 318. Et quæ pumiceas verſat aſella molss. V. *Pumex*.

PUMICO, as, n. t. *impumicare*, *polire*, *liſciare*, πυμικευειν, pumice polio, levigo. *Lucil.* apud *Non. c.* 2. *n.* 202. Rador, ſubvellor, deſquamor, pumicor, orsor. *Catull. carm.* 39. in *Egnat.* v. 19. Dentem atque ruſſam pumicare gingivam. Ita *Apul. in Apolog.* Alii *defricare*.

PUMICOSUS, a, um, πυμικωδης, pumicis naturam, vel ſimilitudinem habens, rarus, ſiſtulofus. *Plin. l.* 17. *c.* 5. Vitia terræ aridæ, ſiſtuloſæ, ſcabræ, caueſcentis, exeſæ, & pumicoſæ. *Id. l.* 36. *c.* 19. *a med.* Lapis pumicoſus. *Id. lib.* 32. *cap.* 8. Halcyoneum pumicoſum, ſpongiæque putri ſimile. Adde *Vitruv. l.* 2. *c.* 3. *ſub fin.*

PUMILIO, onis, m. *nanc*, *pigmee*, νανος, nanus, homo ſtaturæ perquam brevis. Videtur eſſe corruptum a πυγμαιος, (quod idem ſignificat, a πυγμη, menſura a cubito ad pugnum) ut *Alumenus* a *Leomedonte*, & *Catamitus* a *Ganymede*, &c. V. *Catamitus*. *Senec. epiſt.* 76. *ad fin.* Non eſt magnus pumilio, licet in monta conſtiterit. *Martial. lib.* 14. *epigr.* 203. cui lemma *Parmo*. Hæc quæ ſæpe ſolet vinci, quæ vincere raro, Parma tibi, ſcutum pumilionis erit. ¶ *Plin. l.* 10. *c.* 56. & *Colum. l.* 8. *r.* 2. *ſub fin.* etiam de gallinis uſuepuot. Quin pumilionum genus in omnibus animalibus eſt, atque etiam inter volucres, ut ait *Id. Plin. l.* 11. *r.* 49. Etiam in plantis, juſto humilioribus in ſuo genere, pumilliones eſſe, *Id. l.* 12. *c.* 2. & *lib.* 17. *c.* 25. *ante med.* ſatis oſtendit. Hæ Græcis eduerbio χαμαι appoſito pempriis nominibus deſignantur, ut χαμαιπιτυς, χαμαιπειτυς, &c.

PUMILIS.) V. in *Pumilus*:

PUMILIUS.)

PUMILO, onis, m. idem ac pumilio. *Stat. l.* 1. *ſilv.* 6. v. 57. Hic audax ſubit ordo pumilonum, Quos natura, brevi ſtatu peracto, Nodoſum ſemel in globum ligavit.

PUMILUS, i, m. idem ac pumilio. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 6. v. 69. Caſuzeque vagis grues rapinis Miraatur pumilæ ferociores. (nota hic primum ſyllabam corripi, quam in *Pumilo* produxit.) *Sneton. in Aug. c.* 83. Nam pumilos, & diſtortos, & omnes generis ejuſdem, ut ludibria naturæ, malique omioris abhorrebat. Eſt qui legit *pumilios*. ¶ Comparativum habet *Apul. l.* 5. *Metam.* Maritum fortita ſum cucurbita glabriorem, & quovis puero pumiliorem. *In Gloſſ.* eſt, Pumilis, νανος. Ex qua poſitione aptius, quam ex *pumilus*, comparativum declinari videtur.

PUMULA, æ, f. genus vitis, in Agro Amiternino præcipue naſcentis. *Plin. l.* 14. *cap.* 3.

PUNCTA, æ, f. *coups de pouce*, ictus, qui punctim infertur. V. *Cafe*. ¶ In aquæductibus quid ſit, V. *Punctum*.

PUNCTARIOLAS, leves pugnas appellat Cato in ea, quam diait de re Hiſtriæ militari. *Feſtus*.

PUNCTATIM, adverb. per puncta, concife, bruciter, ut Puoctatim ſub mentis oculos redigere, *Claud. Mamer. de ſtatu anim. l.* 3. *c.* 14.

PUNCTILLUM, li, n. diminut. a *Punctum*. *Solin. c.* 15. (*al.* 25.) *ſub fin.* Cyaneus a Scythia eſt optimus, ſi cærulo coruſcabit: cujus quari in mærem & feminam genus dividunt. Feminis nitor porus eſt: mares punctillis ad gratiam intetlucentibus auratilis pulviſculus variat.

PUNCTIM, adverb. *de punto*, *de floccato*, κλωδην, per punctiones, infixionesque gladii, ſive pungendo, ut *cæſim*, cædendo. *Liv. lib.* 22. *c.* 46 Hiſpano punctim magis, quam cæſim, aſſueto perere hoſtem. *Pacat. in Panegy. Theodoſ. c.* 36. Miles urgere eminus comioue, gladiis haſtis punctim cæſim ferioe.

PUNCTIO, onis, ſ. *puntura*, κεντρα, actus pungendi. *Plin. l.* 34. *c.* 15. Contra dolores laterum pectorumque ſubitne, qui punctionem affectaat. *Cæſ. l.* 8. *c.* 9. *ſub fin.* Punctiones in eo ſnotiuotue, quia neceſſe eſt ea fragmsota ſpinoſa eſſe. *Plin. l.* 25. *c.* 13. ſubitur & contra ſerpentes, & aate ſectiones, punctioneſque, ne ſentiantur.

PUNCTIUNCULA, æ, ſ. *puntarella*, levis punctio. *Senec. de vita beat. c.* 15. *circa med.* Ad voluptatum dolorumque punctiuncuias concitari. Adde *ep.* 53.

PUNCTULUM, i, n. punctiuncola. *Apul. l.* 6. *Metam.* Pſychen ina noxin punctulo ſuæ ſagittæ ſuſcitat. ¶ De Tempore, *Id. l.* 5. Miratur de brevi punctulo tantum inteemeotulum locupletis uteri.

PUNCTUM, i, n. *puncto*, *punto*, νυγμα, στιγμη, punctio, & acomen ipſum tenue, quo fit. *Plin. l.* 8. *c.* 50. Oculos ſuffuſos ceora junci puncto ſanguine eaonerat, caper rubi. *Hardum.* malles *punctu*: a *punctus*, *us*: ut *lib.* 29. *c. ult.* a *med.* Muſtalæ etiam oculis punctu acutis ajunt viſum reverti. Ad utramque poſitionem pertinsia potuit illud *Phædri l.* 5. *fab.* 3. v. 3. punctum volucria parvulæ Volutti morte ulcifci. *& Plinii l.* 11. *r.* 28. *ſub fin.* Quibuſdam aculei hebetes, neque ad punctum, ſed ad ſuctum, ut moſcarum generi. ¶ Ad *punctum* neutr. geo. tertiue reducuntur ſequentia. *Plin. l.* 28. *c.* 13. Fimum acus æreæ punctis tolli jubent. *Id. l.* 30. *c.* 15. Sanies punctis emiſſa e cerebro viperæ. *Id. l.* 11. *c.* 21. *a med.* Ter novenis crabrooum punctis interfici hominem. ¶ Item punctionis ſignum, *punta*, *Plin. l.* 10. *c.* 52. Ovorum alia ſunt candida, alia pallida, alia punctis diſtincta. *Id. l.* 37. *c.* 8. Gemma ſanguinis punctis. *Plin. alter in Paneg. c.* 35. Eaſanguem illam & ferream frontem convulocandam præbeant puoctis. *b. e.* notis ſervilibus. ¶ ſiramen exiguum. *Martial. l.* 11. *epigr.* 46. Punctaque, laſciva quæ terebrantor acu. Hinc *puncta* in aquæductuum fiſtulis eraor exigui moduli, per quos aqua in privatne uſus, ſiue ea conceſſione Principis, ſiue Aqueriorum fraude, & lucri cauſa, erogsbatur. *Frontin. de Aquæduct. urbis.* 25. Quinque antiqui moduli exiles, & uoluti puncta, quibus olim aqua, cum exigua eſſet, dividebatur, &c. *& artic.* 115. Etiam ille Aquariorum tolleodus eſt reditus, quem vocant puncta (*male quidam leg.* punctam.) Lunga ac diverſa ſunt ſpatia, Per quæ fiſtulæ tota meaot Urbe, latentes ſub ſilice. Has comperi per eum, qui appellabatur a punctis, paſſim convulueraras omnibus io tranſitu præbuiſſe peculiaribus fiſtulis aquem: quo efficiebatur, ut eaiguus modus ad uſus publicos pervenirst. Hæc *Frontinus*. ¶ Io illo *Sidon. carm.* 2. v. 251. & majoris luminis uſum Perſpicus in puteis compenſot puncta profundis: *puncta* ſunt oculi exigui introrſus io cavis, quaſi puteis profundis, reconditi. ¶ nota diſtinctionis inter litteras, & verba. *Anſon. epigr.* 35. Lucius una quidem, geminis ſed diſtita punctis Littera prænomen ſic nota ſola facit. *Id. epigr.* 146. Cui multa ſandi copia Punctis peracta ſingulis. *b. e.* notulis minutis multa ſandi copia.

ſtar punctorum. ¶ Sigoum in magnitudine individuum, vel minima & individua lineæ pars, nullam neque longitudinem habens, neque latitudinem, neque profunditatem, *punctum*, σημεῖον. *Cic.* 4. *Acad. c.* 36. *a med.* Illa fictia mathemeticorum: punctum eſſe, quod magnitudinem nullam habeat. ¶ Commodia hyperbole eſt in his: *Cic. in ſenn. Sen. c.* 3. *extr.* Ipſa terra ita mihi parva viſa eſt, ut me imperii noſtri, quo quaſi punctum ejus attingimus, puderet. *Manil. l.* 4. *v.* 924. Sic adamas, punctum lapidis, pretioſior auro eſt. *Senec. in prooem. l.* 1. *quæſt. nat. a med.* Punctum eſt, illud, in quo navigatis, in quo bellatis, in quo regna diſponitis. ¶ Metaphorice, breve & acutum dictum. *Cic. in prooem. Parad.* Minutis interrogatiunculis, & quaſi punctis, quod propoſuit, efficit. *Id. l. de Orat. c.* 41. *extr.* Puncta argumentorum plerumque ut oculos, ne quis ea numerare poſſit, ut re diſtinguantur, verbis confuſa eſſe videntur. *Aeſcn. initio Tetrapogon.* Monoſyllaba ſunt quaſi puncta ſermonum. ¶ *Punctum* in trutina, ſeu ſtatera, ſignum unciarum, aut librarum. *Prof. ſat. 5. v.* 100. Diluis belleborum, certo compeſcere puncto Neſcius examen. vetat hoc natura medendi. *non ſapendo, qual doſe ſia buono.* ¶ Sæpe tranſfertur ad tempus, & partem illius minimam, momentumque ſignificat, *momento, punto, attimo, ἀκμὴ χρόνου. Cic. pro Sext. c.* 24. Illo ipſe die, die, dico? immo hora, atque etiam puncto temporis eodem. *Id. l. de nat. Deor. c.* 24. Omnibus minimis temporum punctis. *& exp.* 20. Nullo puncto temporis intermiſſo. *Id. l. Tuſcul. c.* 34. Animi diſceſſus a corpore fit ad punctum temporis. *in un ſtante.* & *Catil.* 4. *c.* 4. Eos punctum temporis frui vita non putat oportere. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 14. *a med.* Ita multorum menſium labor puncto temporis interiit. *& cap.* 25. *extr.* Temporis puncto omnes Uticæ relinquunt. *Terent. Phorm. c.* 4. 7. Temporis mihi punctum ad hanc rem eſt. *Cic. 8. Phil. c.* 7. Ne punctum quidem temporis oppugnatio reſpirevit. *Lucret. l.* 4. *v.* 200. hæc (*ira & vapor*) puncto cernuntur lapſa diei Per totum cœli ſpatium diffundere ſe ſe. *Horat. l. & epiſt.* 2. *v.* 172. tanquam Sit proprium quicquam, puncto quod mobilis horæ Permutet dominos. ¶ Et abſolute *Apul. l.* 2. *Metam.* In ſexa, in prima puncta reformat. *& lib.* 9. Puncto breviſſimo dilapſæ domus fortunam miſeratur. *Arnob. lib.* 5. *pag.* 164. In puncti ſpatio poma extulit mitia. ¶ Brevius eſt, quam momentum. *Plin. in Paneg. c.* 56. Quod momentum, quod imo temporis punctum aut beneficio ſterile, aut vacuum laude? *Apul. lib.* 10. *Metam.* Momenta modica, imo puncto exigua pater repente fectus eſt. ¶ *Puncta temporis* pro *puncta temporis eſt Lucretii* carmine in loco, ut *lib.* 2. *v.* 263. patefactis tempore punctis Carceribus. *& verſ.* 455. Omnia poſtremo, quæ puncto tempore cerni Diffugere, ut ſumum, nebulas, &c. *Id. lib.* 4. *v.* 214. Jam ne cidet agitur, quam puncto tempore imago Ætheris ex orta ad terrarum accidat oras? Et addita præpoſit. *Id. l.* 6. *v.* 228. *de ſulmine:* trahit per ſaxa, per æra, Et liquidum puncto facit æs in tempore, & aurum. ¶ In comitiis creandorum magiſtratuum diſtribuebantur laturis ſuffragium tabellæ cerattæ, inſcripta habentes nomina candidatorum. Cui quiſque nomine favebat, hoc puncto appoſito notabat: quod calligitur etiam ea *Feſte in Suffragatores.* Hinc *puncta* ſuffragia, *vota, favor, ballotæ. Cic. pro Planc. c.* 21. Nonnullæ tribus punctis pæne totidem tulerunt. *& paulo poſt.* Queſtus es, plures te teſtes habere de Voltinia, quam quot in ea tribu puncta tuleris. *Id. pro Mur. cap.* 34. *ad fin.* Recordor, quantum hæ quæſtiones punctorum nobis detraxerint. Adde 2. *Tuſcul. c.* 26. Ira *Sidon. carm.* 2. *v.* 69. te caſtra tubis, te curia plauſu, Te punctis ſcripſere tribus. *& Horat. l. & ep.* 2. *v.* 99. Diſcedo Alcæus puncto illius. *Id. in ar. Poet. v.* 343. Omne tulit punctum, qui miſcuit utile dulci. *b. c.* probatur ab omnibus. *Auſon.* eidetur puncta a ſuffragiis diſtinguere, *in gratior. act. ad Gratian. c.* 5. Conſul ego munere tuo, una paſſus ſepta, neque campum, non ſuffragia, non puncta, non loculos. ¶ In ludo talorum, vel teſſerarum *punctum* ſignificat numeri unitatem, *punto. Martial. l.* 14. *ep.* 17. Hic mihi bis ſenn numeratur teſſera puncto. ¶ Item ipſum factum. *Suetou. in Ner. cap.* 30. Quadringenis in punctum HS. aleam luſit. *b. c.* in ſingulos jactus. Sic *Auſon. in Profeſſorib. c.* 19. Narrentem fido per ſingula puncta recurſu, Quæ data, per longas quæ revocata moras.

PUNCTŪRA, æ, f. *punctura, ὀξύς*, punctio. *Veget. l.* 2. *de re milit. cap.* 5. Punciuris in cute punctis militum ſcripti. *Stewech. leg.* victutis. *Jul. Firmic. lib.* 8. *cap.* 21. *ante med.* Viri punctura teli moriuntur.

PUNCTUS, i, m. *punto*, idem quod punctum. *Plin. l.* 2. *c.* 68. *ad fin.* Ita tot portiones terræ, imo vero mundi puncti, neque enim eſt aliud terra in univerſo. Etiam *Iſidor. l.* 3. *Orig. c.* 12. *ſub fin.* hoc genere uſurpat.

PUNCTUS, us, m. *punctus, ὀξύς*, punctio, punctura. *Plin. lib.* 29. *c. ult. a med.* Muſcelæ oculis punctu erutis. *Apul. l.* 7. *Metam.* Spinæ acerrimæ, & punctu venoſato viroſæ. *Scribon. Larg. compoſ.* 206. *ſub fin.* & 208. & 209. Punctus nervorum, qui periculoſiſſimi ſunt, quos νύγματα Græci dicunt. V. *Punctum.*

PUNCTUS, a, um, *punctus, ὀξύς, τετυγμένος*, particip. a *pungo. Cic. pro Mil. c.* 24. Vulnus quod acu punctum videretur, pro ictu gladiatoris probari. *Petron. in Satyr. c.* 103. Stigmate punctis. *Al. leg.* punniti. ¶ *Puncta tempora*, V. in *Punctum.*

PUNGENS, entis, *pungens, ὀξύς*, qui pungit. *Plin. l.* 8. *c.* 57. Mures herinaceorum genere, pungentibus pilis. *Id. l.* 16. *c.* 24. Pungentia folia pini, picæ, abieti.

PUNGO, is, pupĕgi, punctum, 3. *pungere, στίζω, νύσσω*, cuſpide, vel aculeo ictum infero. *Cic. pro Sext. c.* 10. Qui per ſe pungere neminem potuiſſent. *Petron. in Satyr. c.* 21. Acu comatoria mihi malas pungebat. ¶ Item mordeo. *Varr.* apud *Priſcian. l.* 10. *pag.* 894. *Priſcb.* Ei admovent, ut pungat, colubram: cum pupugerit, &c. ¶ Item penetro, intro. *Lucret. l.* 2. *v.* 459. Pungere uti poſſint eneptu, penetrareque ſaxa. V. *integr. loc.* ¶ Item vellico. *Id. l.* 4. *v.* 626. At contra pungunt ſenſum, lacerantque coorta. *Petron. in Satyr. c.* 87. *ſub fin.* Pungere me mala corpit. *Plin. l.* 31. *c.* 10. Natrum deprehenditur guſtu, ſincerum enim facile reſolvitur: adulteratum pungit. ¶ Translate eſt ſtimulare, ægritudine afficere, lædere, cruciare. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 2. Hunc ſibi ex animo ſcrupulum, qui ſe dies noctiſque ſtimulat ac pungit, ut evellatis, poſtulat. *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 16. Epiſtole illa ita me pupugit, ut ſomnum mihi ademerit: ſed id cogitatione magis, quam moleſtia. *Plaut. Trin.* 4. 2. 158. Jamdudum meum illa pectus pungit aculeus, quid illi negotii fuerit ante ædes meas. *Cic. Fam. 7. ep.* 15. Moleſte ferebam antea, te ineptum illic eſſe: pungit me rurſum, quod ſcribis, eſſe te illic libenter. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 34. Si paupertas momordit, ſi ignominia pupugit. *Propert. l.* 3. *el.* 6. *v.* 27. Oh ego, quos nunquam pungunt ſuſpiria, ſomnos. *Apul. l.* 10. *Metam.* Suſpicio non exilis fratrem pupugit animos. ¶ Secundam in præterito ſyllabam neceſſitate produxit *Prudent. περὶ στεφ.* 12. *de S. Caſſian. verſ.* 59. Major tortor erat, qui ſumma pupugerat, infans. ¶ *Pepugi*, pro *pupugi*, ut *memordi* pro *momordi*, antiquum eſt. *Atta* apud *Gell. l.* 7. *c.* 9. Sed ſi pepugero, metuet. ¶ *Diomed. l. c. pag.* 369. etiam *punxi* in præterito agnoſcit.

PUNICANS, antis, *roſſeggiante*, idem ac Puniceus. *Apul. l.* 3. *Metam. ſub init.* Commodum puellantibus phaleris Aurora roſeum quotiens laceratum cælum inequitabat. *Id. l.* 1. Faciem puniceantem præ pudore obtexit. *& lib.* 4. Floris inodori porrectos calyculos modice puniceantes.

PUNICANUS, a, um, ad Pœnos pertinens, Punicus. *Cic. pro Mur. c.* 36. & *Valer. Max. l.* 7. *c.* 5. *n.* 1. Streeit pelliculæ hædinis lectulos Punicanos. *b. c.* ligneos, & artificiu Pœnorum factos, ut *Senec. ep.* 95. *ſub fin.* docet. *Iſidor. l.* 20. *Orig. c.* 11. Punicani lecti, parvi & humiles, Carthagine advecti, & inde nominati. V. dicta in *Pulvinar.*

PUNICE, *alla Cartagineſe*, lingua aut more Punico. *Plaut. Pœn.* 5. 2. 22. Adibo hoſce, atque appellabo Punice. *& verſ.* 23. punice loqui. *& verſ.* 40. ſalutere.

PUNICEUS, a, um. Puniceus color eſt, qui ad purpureum proxime accedit, nempe rubens, rubicundus, ſed dilutus, *roſſeggiante.* Differt tamen, quia purpureus proprie eſt magis rutilus, & ſplendens, & nigro propior, *roſſo cerico.* Lege quæ dicemus in *Purpura. Plaut. Mon.* 5. 5. 19. Purpureum panem, an puniceum ſolcam eſſe, an loteum. *Tibull. l.* 2. *el.* 6. *v.* 39. illi ſelectior certent præbere colores, Africa puniceum, purpureumque Tyros. *Ouid.* 5 *Faſt. v.* 318 Puniceue crocus. *Virg.* 5. *Æn. v.* 269. Puniceis ibant eminti tempora tæniis. *b. c.* vittis roſeis, ut *Servius* exponit. Sic *Eclog.* 5. *v.* 27. Punicea roſeta. *& ex. Æn. v.* 77. Puniceis invecta rotis aurora rubebit. *Lucan. l.* 1. *v.* 214. Puniceus Rubicon. *ſcil.* a calore aquarum, quem contrahit a terra illius regionis: unde & ipſum nomen. ¶ Confunditur tamen cum purpureo. *Ouid.* 2. *Met. v.* 607. Candida puniceo perfudit membra eroore. Sic *Virg. 9. Æn. v* 349. Purpuream vomit ille animam. *b. c.* ſanguinem. *Plaut. Rud.* 4. 3. 61. Tu niſi caves, fiet tibi puniceum corium, poſtea atrum deneo. *b. c.* flagris cruentum. ¶ Scribitur & *puniceus.* V. *Puniceus.* ¶ *Puniceus* pro *Pœneus* per epentheſim, ut *Colibiacus* pro *Calebiacus, Ionicus* pro *Ioniacus, Oarion* pro *Orion*, &c. *Ouid. in Ibin, v.* 283. *de M. Regulo.* Vel quæ, qui redimi Romano turpe putavit, A duce Puniceo pertulit ipſe feras. Al. leg. *Pœnino*, h. e. *Pœneo*: alii *Cinyphio.*

PUNICUS, a, um, *Cartagineſe*, Pœnus, Carthaginienſis, Pœnicus. *Virg.* 1. *Æn. v.* 342. Punica regna vides, Tyrios, & Agenoris urbem. *Plin. l.* 4. *c. penult. ſub fin.* punica lingua. *Cic. 6. Verr. c.* 46. Inſcriptam litteris Punicis. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 26. Punicum bellum. *Martial. l.* 6. *epigr.* 29. Et perjuria Punici ſororis. *Sallaſt. in Jug. c.* 106. Bocchum magis Punica fide, quam ob quæ prædicabat, ſimul Romanos & Numidam ſpe pacis attinuiſſe. *b. c.* ſubleſta, levi, inſidioſa. In proverbium enim apud Romanos *perfidia Punica* abierat, quod ſæpius fœdera & concepta tum publice tum privatim fregerunt. *Liv. l.* 21. *cap.* 4. *ad fin.* & *lib.* 42. *c.* 47. *Flor. l.* 2. *c.* 2. 6. & 27. & *Val. Max. l.* 7. *c.* 4. *n.* 4. *extr.* Similia eſt Græca fides. V. *Græcus.* Contraria Attica fides. V. *Atticus, a, um.* ¶ *Punica ars*, h. e. fraudum, doli, & inſidiarum, quibus utebantur Pœni, præcipue in bello gerendo. *Liv. l.* 25. *c.* 39. In hujus ſilvæ medio ferme ſpatio cohors Romana arte Punica abditur. ¶ *Punicum malum*, & *Punicum* abſolute, granatum, *pomo granato, melagrano, ſeu, ide*: ita dictum quia in Africa circa Carthaginem plurimum proveniebat: vel quia corticem habet, florem, & grana intus colore puniceo: conſtat cortice, ſeu corio rubenti, cum ad maturitatem accedit: intus habet grana plurima ſuis vaſculis inclusa, & ſucco cinoſo referta. In novem genera diſtribuit *Plin. l.* 23. *c.* 19. *lib.* 15. *c.* 21. & 28. *lib.* 23. *c.* 6. &c. ¶ *Punica malus*, quæ hoc pomum fert. *Id. l.* 13. *c.* 22. *lib.* 19. *c.* 25. *ſub fin.* &c. *Colum. l.* 10. *v.* 253. Mox ubi ſanguineis ſe floribus induit arbos Punica. ¶ *Punica cera*, candidiſſima, aqua marina ter coquebatur, addito nitro, ſiccabaturque ſole: eratque medicinis utiliſſima. *V. Plin. l.* 21. *c.* 14. *a med.* ¶ De pulte Punica V. *Puls.* ¶ Ulpicum quidam allium Punicum vocant, quia præcipue in Africa celebratum, Græci *σκορόδιον. Colum. l.* 12. *c.* 3. *Plin. l.* 19. *c.* 6. *a med.* Punicum lutum apud *Colum. l.* 9. *c.* 7. & *lib.* 12. *c.* 3. *poſt med.* quod *impoſita Pumice* dici videtur a *Pallad. l. c. tit.* 13. genus luti imbrium patientiſſimi, in Africa uſitati, quo utebantur ad cra-

cratitias parietes ſub dio illinendos. Ejus rationem, tacite nomine, deſcribit *Vitruv. ſub fin. cap. 3. l. 7.* ¶ *Punicus color* idem, qui puniceus. *Horat. epod. 9. v.* eſt. punico lugubra mutavit ſagum. *Ovid. a. Amor. el. 6. v. 22. de pictore.* Tincta gerens rubra punica roſtra cioco. Adde *Propert. l. 3. el. 2. v. 32. de columbis.* ¶ *Punicum*, genus libi, translatum a Pœnis. Id eriam appellabant *probum*, quia erat ceteris ſuaviſſimum. *Paul. ex Feſto.* Item veſtis nomen, teſte *eod.* & fortaſſe tunicam intelligit. *Punicatus homo* apud *Plaut. Pœn. 5. 3. 2.* eſt Carthaginenſis. V. 2tiam *ibid. 5. 2. 25.* Sic *Eunius* probro Carthaginienſium tunicatam juventutem voluit dicere, inquit *Non. c. 14. n. 2.* ¶ *Punico* genus piſcis mariui. *Colum. lib. 8. c. 16. a med.*

PUNIO, is, ivi, & ii, itum, a. 4. *punire, τιμωρεῖσθαι, κολάζειν*, pœna afficio, plecto, caſtigo, mulco: ab antiquo *pœnus*. *Cic. 1. Offic. c. 25. ad fin.* Prohibenda in puniendo meeime ira eſt. *& cap. 24.* Punire ſontes. *Id. pro Cæcin. c. 2.* maleficia. *Liv. l. 3. c. 55. ſub fin.* tergo & capite aliquem. *Cic. pro Dom. c. 29.* Punire ſupplicio. *Apul. l. 5. Metam.* Ta vero tantum fuga mea punivero. *Auct. declam. 270. quæ Quintiliano tribuuntur, a med.* Ipſa ſua manu vitam miſera punivit. *h. e.* ſibi ademit. ¶ Eſt etiam ulciſci, vindicare. *Cic. 1. de Orat. c. 51.* Irocundia eſt cupiditas puniendi doloris. *Id. de Haruſp. reſp. c. 8.* Mtam domum ſenatus ex æratio ædificandam, a pontificibus liberandam, a magiſtratibus defendendam, a judicibus puniendam putavit. ¶ Paſſive, *eſſer punitus, κολάζεσθαι*, pœnas luo, pœnas do, pœnas perſolvo, vel dependo. *Ovid. 9. Met. v. 778.* Quod videt hæc lucem, quod non ego punior ipſa, Conſilium monitumque tuum eſt. *h. e.* quod non privor vita. ¶ Eſt etiam verbum deponens, idem ac *punio. Cic. pro Mil. cap. 13.* Cujus tu inimiciſſimum multo crudelius etiam punitus es, quam erat humanitatis meæ poſtulare. *Id. 2. de Invent. c. 27.* Peccatum, quod ſponte ſua reus punitus ſit. *Id. 1. Offic. c. 25. ad fin.* Neque ad ejus qui punitus aliquem, ſed, &c. Ita *Non. leg. 1. 7. n. 27.* Alii *punit.* & *Tuſcul. 1. c. 44.* Cum multi inimicos atiam mortuos puniantur. Ita *Non. ibid.* Alii *punientur*, quod idem eſt. *Apul. l. 8. Metam.* Punita ſum funeſtum prædonem. *Quintil. l. 9. c. 3.* Fiunt figuræ & in verbis, ut Fabricatus eſt gladium, & Inimicos punitus eſt. Quod minus mirum eſt, quod in natura verborum eſt & quæ facimus, patiendi modo ſæpe dicere, ut arbitror, ſuſpicor; & contra faciendi, quæ patiamur, ut vepulo. ¶ Pro ulciſci. *Cic. Phil. 8. c. 2.* Ut clariſſimorum omnium crudeliſſimam puniretur necem.

PUNIOR, comparativum, magis Pœnus, h. e. magis peritus linguæ Punicæ. *Plaut. Pœn. 5. 2. 30.* Mt. Viu' appellem' hunc Punica? *Ag.* an ſcis? *Mi.* nullus me eſt hodie Pœnus Puniet. ¶ *Punior* depon. pro *Pœnæ* V. vocem præced.

PUNITIO, onis, ſ. *caſtigo, μωρία*, actus puniendi. *Vol. Max. l. 8. c. 2. n. 1.* Ita forti punitione libera ta fratris dextera, &c. V. alia in *Punio*.

PUNITOR, oris, m. qui punit, *κολαστής*. *Vol. Max. l. 6. c. 2. n. 8.* Stuproſæ mentis acer punitor exſtitit. ¶ Item ultor *Cic. pro Mil. c. 13. a med.* Fuit ultor injuriæ, punitor doloris ſui. *Vol. Max. l. 3. c. 4. n. 5.* Craſſianæ ſtragis punitor exſtitit.

PUNITUS, a, um, *punita, caſtigato, κολασθείς*, pœna affectus. *Cic. 2. de Invent. c. 18.* Levius demonſtrando reum punitum, quam ſit ille promeritus. *Sueton. in Tiber. c. 62. a med.* Nemo punitorum non & in Gemonias abjectus.

PUPA, æ, ſ. *fanciulla, κοράσιον, παῖς, κοράλλιον*, puella. *Martial. l. 4. epigr. 20.* Dicit ſe vetulam, cum ſit Cærellia pupa, Pupam ſe vincit Gellia, cum ſit anus. *Aſcon. Edyll. 7. de Biſſula, v. 2.* Barbara, ſed quæ Latias vincit alumna pupas, Biſſula nomen teneræ ruſticulum puellæ. ¶ Translete dixere *pupas* imagunculas quaſdam puellares, ex linteo infutas, tomento infarctas, veſtibus amictas, quibus virgines in prima pueritie luſitare ſolebant, quæ pubertati vicinæ tanquam virginitatis ſuæ inſignia Veneri offovebant, ut feuſte futurum matrimonium cederet. *Varro* apud *Non. c. 2. n. n. 675.* Magna pars in deſiderium puparum, & ſigillorum veniebat. *Perſ. ſat. 1. v. 70.* Nempe hoc quod Veneri donatæ a virgius pupæ. ¶ Legitur & *puppa*.

PUPILLA, æ, ſ. *fanciulla, pupilla, κόρη*· diminut. a *pupa*. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 226.* Pupam, aut pupillam appellet. Alii leg. *Rufam, aut pufillam*. Alii aliter. ¶ Plerumque ſignificat filiam orbam parentibus, & ſub tutora agentem. *Cic. Verr. 3. v. 50.* Pupillos, & pupillas certiſſimam prædam eſſe prætoribus. *& cap. 58.* Illa infanti pupilla fortunas patrias ademit. ¶ Præterea *pupilla* dicitur foramen unius ex tunicis, quæ in oculis ſunt, per quod ſpecies rerum ad viſum tranſmittuntur, *la pupilla degli occhi, κόρη. Cic. 2. de nat. Deor. c. 57.* Acies ipſa, quæ cernimus, quæ pupilla vocatur, ita perva eſt, ut, &c. *Lucret. l. 4. v. 249.* Et quaſi petterget pupillas, atque ita tranſit. *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 55. Hard.* Media tarum (*oculorum*) cornea feuſtravit pupilla, cujus anguſtiæ non ſinunt vagari incertam aciem, & velut canali diuguut, obiterque incidentia facila declinant, aliis nigri, aliis ravi, aliis glauci coloris urbibus circumdatie, *&c.* Adeoque iis abſoluta vie ſpeculi, ut tam perva illa pupilla totem imaginum reddat hominis. *Id. l. 7. c. 2. ante med.* Eſſe familias in Triballis & Illyriis, qui viſu quoque effaſcinent, interimantque quos diutius intueantur. Notabilius eſſe, quod pupillas binas in oculis ſingulis habeant. *& mox.* Feminas omuia ubique viſu nocere, quæ duplices pupillas habeant, Cicero quoque apud nos auctor eſt.

PUPILLARIS, re, *κοράλλιος*, ad pupillum, vel pupillam pertinens. *Liv. l. 24. c. 18. ad fin.* Pecuniæ quoque pupillares primo, deinde viduarum ceptæ conferri. *Suetan. in Aug. c. 66. ſub fin.* Legata a quibuſcumque parentibus relicta ſibi, aut ſtatim liberis eorum concedere, aut ſi pupillari ætate eſſent, die virilis togæ, vel nuptiarum cum iacrementio reſtituere conſuevereut. ¶ *Pupillaris ſubſtitutio* apud *Juſtinian. l. 2. Inſtitution. tit. 16.* eſt, qua pater liberis ſuis impuberibus, quos in poteſtate habet, & pupillos poſt mortem ſuam relicturus eſt, alium beredem teſtamento ſubſtituit, ſi adhuc impuberes mortui fuerint. Et *pupillare teſtamentum* apud *Ulpian. Dig. lib. 28. tit. 6. leg 2.* quo ex ſubſtitutio fit: quæ & *pupillares tabulæ* dicuntur a *Paule ibid. leg. 36. extr.* Et *ſubſtitutus pupillaris* apud *Ulpian. ibid. leg. 2. a med.* qui tali teſtamento pupilla ſubſtitutus eſt.

PUPILLARITER, adverb. *Juſtinian. Cod. lib. 6. tit. 30. leg. 20.* Pupilleriter ſubſtituere aliquem. V. vocem præced.

PUPILLO, as, n. 2. vocem pevuis exprimens verbum. *Auctor carm. de Philom. c. 26.* Pupillat pavo, trinſat hirundo vaga.

PUPILLUS, i, m. *pupilla, κόρη*, parvus puer, & ſpeciatim impubes, qui deſiit eſſe in patrie poteſtate vel morte, vel emancipatione, ut *Pompon. Dig. lib. ult. tit. pomtn. leg. 239.* daſinit. *Cic. Verr. 3. c. 50.* Is mortuus eſt: reliquit pupillum parvum filium. *Id. 3. de Orat. c. 41.* Si vereare, ne paulo durior translatio aſſe videatur, mollianda eſt præpoſitio ſæpe verbo: ac ſi olim M. Catone mortuo, pupillum Senatum quis relictum diceret, paulo durior; ſin, ut ita dicam, pupillum, aliquanto mitius aſt. *Juvenal. ſat. 6. v. 628.* Vos ego, pupilli, maneo, quibus amplior eſt res, Cuſtodite animas, & nolli credite menſæ.

PUPINIA, & Pupinienſis Tribus, una ex ruſticis, dicta aſt ab agro Pupinio prope Tuſculum, ut *Feſt.* docet. V. *Popinia. Inſcript.* apud *Gruter. pag. 388. n. 1.* C. Cetacio. Pup. Severiano. *&c. Alia pag. 475. n. 5.* L. Titi. L. F. Pupinia Macri, &c. De ipſo loco & agro, *Vol. Max. l. 4. c. 4. n. 4.* Pupiniæ ſolum ſterile, atque æſtuoſiſſimum. *Liv. l. 26. l. 9. ſub fin.* Infra Tuſculum Gabius dextrorſus diſcendit: inde in Pupiniam exercitu demiſſo, &c. Adde *Cic. Agrar. 2. l. 35.*

PUPINIENSIS AGER, Pupinia. *Liu. l. 9. c. 41.* In agro Pupinienſi conſedit.

PUPPIS, is, *poppa, πρύμνη*, pars navis poſterior, altior, ornatior, & honoratior, ubi gubernaculum, & clavus. *Cic. Attic. l. 13. ep. 21.* Inhibitio remigum motum habet, & vehementiorem quidem remigationis, navem convertentis ad puppim. *Virg. 3. Æn. verſ. 130.* Proſequitur ſurgeus a puppi vertus euntes. *Horat. lib. 1. ed. 14. verſ. 14.* Nil pictæ timidæ navita puppibus fidit. *Virg. 4. Æn. v. 554.* Æneas caſſa in puppi, jam cartus eundi, Carpebat ſomnos. *Ovid. Met. 3. v. 651.* a puppi pontum proſpectat aduncæ. *Ἀπαγγελικὸς. Cic. 9. Fam. ep. 15. circa med.* Sedebamus anim in puppi, & clavum tractabamus: nunc autem vix aſt in ſentina locus. ¶ Per ſynecdochen ſæpe aſt ipſa navis, poetice tamen. nam proſa, ut ait *Quintil. l. 8. c. 6. ante med.* ut *mucronem* pro gladio, & *tectum* pro domo recipiet; ita non *puppim* pro navi, nec *abietem* pro tabellis. *Virg. 2. Æn. v. 403.* Haud aliter puppeſque tuæ, pubeſque tuorum Aut portum tenet, aut pleno ſubit oſtia velo. *Ovid. Heroid. ep. 13. v. 97.* Inter mille retes tua ſit milleſima puppis. ¶ In quarto, & frequentius in ſexto caſu, atiam in e deſinit. *Lucan. l. 3. v. 545.* In poppem ſedere ratas. Ita legit *Priſcian. l. 7. pag. 758. Putſch.* & reperitur in MSS. non unis: alii *puppim*. quod idem dicendum de alio loco ejuſdem Poetæ *lib. 4. v. 132.* parvam Taaitur in puppem. quod *Priſcian. ibid. pag. 761.* refart. *Puppe* habent *Ovid. Lucan. Valer. Flacc.* aliquoties, *Claudian. ſæpe*: Item *Stat. 3. Theb. v. 29. Sil. l. 14. v. 525. Juvenal. ſat. 12. v. 79. Perſ. ſat. 6. v. 30.*

PUPULA, æ, ſ. *pupilla degli occhi, κόρη*, idem ac pupilla. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 57.* Palpebræ aptiſſime factæ & ad claudendas pupulas, & ad aperiendas. *Horat. epod. 5. v. 39.* Intermiaeto cum famel ficæ cibo Intabuiſſent pupulæ. *Varr.* apud *Non. c. 2. n. 790.* Non umbrantur ſomno pupulæ. *Ovid. 1. Amor. el. 8. v. 15. de ſuga.* oculis quoque pupulo duplex Fulminat, & gemino lumen ab orbe venit. V. loc. *Plinii* in *Pupilla*.

PUPULUS, i, m. diminut. a *pupus*. *Catull. carm. 56. ad Caton.* Deprehendi modo pupulum puellæ Trufentem. ¶ De imaguncula, *fanciullino, Arnob. l. 7. pag. 215.* Dii paſſerculos, pupulos, pauas accipiunt, quibus avocare ſa poſſint.

PUPUS, i, m. *fanciullo, παιδάριον*, puer parvulus, & tenellus. *Varro* apud *Non. c. 2. n. 675.* Ac mammam lactie ſugentem paſcere pupum. Apud *Sueton. in Calig. c. 13. extr.* aſt vox & appellatio blandientis. V. *Pullus, i.*

PURE, *nettamente, mondamente, puramente, καθαρῶς*, nullis admiatis ſordibus, munde, nitida, puriter. *Plaut. Aulul. 2. 3. 3.* Pure aluere vaſa. *Feſtus*: Pure lautum antiqui dicebant aqua pura lavatum. *Cure R. R. c. 66.* Quam mundiſſime puriſſimeque fiat. *Horat. l. 1. ed. 19. n. 5.* Urit me Glyceræ nitor, Splendentis Pario marmore purius. *h. e.* nitidius, clarius. ¶ Refertur ad abſtinentiam a rebus Venereis. *Liv. l. 27. c. 37. a med.* Pure & caſte a metronis facrificatum. *Plin. l. 22. c. 10.* Radix caſte pureque collecta diſcutit ſtrumas. *Plaut. Aſin. 4. 1. 61.* Si forte pure vella habere dixerit, &c. *h. e.* ſola cubare: quod fiebat a feminie in caſto Iſidis, per decem dies. V. *Propert. l. 2. el. 24. Tibull. l. 1. el. 3. a verſ. 23. Ovid. 1. Amor. el. 8. v. 74.* &c. ¶ Item ad mores noiverſim. *Cic. de Senect. cap. 5.* Eſt etiam quieta, & pure, & elegantee ætate ætatis placida ac lenis ſenectus. ¶ Item ad ntorem ſermonie. *Cic. de opt. gen. Orat. c. 2.* Pure & emendate loqui: quod eſt Latine. ¶ Eſt etiam clare, aperte, *chiaramente, ſchiettamente. Gell. l. 9. c. 13.* Cuimodi fuerit pugna decertatum, Q. Claudius primo annalium puriſſime atque illuſtriſſime deſcripſit. *Id. l. 1. c. 20.* Scipio omnium ætatis ſuæ puriſſime locutus. *Horat. l. 1. ſat. 2. v. 100.*

v. 100. Plurima quæ iovideant pure apparere tibi rem. ¶ Item ſincere, *ſincerorate*. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 102. Quid pure tranquillet, honos, an dulca lucellum. ¶ Item ſimpliciter, abſolute. *Ulpian. Dig. lib.* 18. *tit.* 2. *leg.* 4. *a med.* Cum igitur tunc recedatur ab emptione, ubi pure contrahitur; vel tunc non impleatur, ubi ſub conditione fit, &c. *Papinian. lib.* 8. *tit.* 2. *leg.* 35. Nec interest, pure utriſque, an ſub conditione alteri ædes legatæ ſint. *Paul. lib.* 39. *tit.* 2. *leg.* 22. *ad fin.* Si ab eo, quem damnum eſſe negarem, vellem ſub exceptione ſatisdari: ab eo vero, quem dominum dicerem eſſe, pure repromitti. V. *Purus* in fine. ¶ *Purius* alius pro *puriſſimo* dictum eſt, teſte *Feſto*.

PUREFRCIO, is, a. 3. *purgare*, *mittere*. *Nonius cap.* 2. *n.* 355. Febrauare poſtmn pro purgare, purefacere.

PURGABILIS, le, qui facile purgatoe. *Plin. l.* 15. *c.* 23. Rotundior (*caſanea*) quæ balanitis vocatur, purgabilis maxime, & fronte profiliens.

PURGAMEN, inis, n. *immondezze*, *ſporcitie*, purgamentum, ſordes. *Ovid. Faſt. 6. v.* 227. Doece ab Ilinca placidus purgamina Veſta Detulerit flavis in mare Tibris aquis. Adde *verſ.* 702. obi deſignat diem: de quo *Feſtus*: Stercus ea æde Veſtæ XVII. cal. Julias defertur in angiportum medium fere clivi Capitolini, qui locus clauditur porta ſtercoraria. Hic dies notabatur io Faſtis ſic, Q. S. D. F. h. e. Quando ſtercus delatum, fas: ab eo appellatus (ut ait *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 4. & *Feſt.* io *Quando*) quod eo die ea æde Veſtæ ſtercus everritur, & per Capitolinum clivum in locum defertur ceetum. Cum id factum ſit, tunc prætori fas. ¶ *Item* id quod purgandi & expiandi cauſa in ſacris luſtralibus adhibetur, luſtramen, piaculum. *Ovid. Faſt.* 2. *v.* 35. Omne nefas, omnemque mali pœgamina cauſam Credebant noſtri tollere poſſe ſenes. *Id.* 11. *Met. v.* 409. Sumera purgamina cædis. *& lib.* 15. *v.* 317. mentis mittere in aquas. *Id.* 2. *Faſt. v.* 23. capere domibus, torrida farra cum mica.

PURGAMENTUM, ti, n. *immondezze*, *bruttura*, *lordure*, *ſporzature*, *mondiglia*, *ſcoperte*, *πρόψυμα*, *καθαρμα*, id quod ex re aliqua immunda tergetur, immunditiæ, quas rem aliquem purgantes ejicimus, ſordes, purgameo. *Liv. l.* 1. *c.* 56. Cloacam maximam, receptaculum omnium purgamentorum urbis, ſub terram agendam. *Senec. de conſtant. Sap. c.* 2. *extr.* Purgamentis oris aliquem aſpergere. *Tacit. 11. Ann. c.* 32. Purgamenta hortorum. *Plin. l.* 36. *c.* 25. cœnæ in patimento. *Id. l.* 20. *c.* 5. *ad fin.* cæpatum. *Id. l.* 18. *c.* 10. milii, & panici, & ſiſamæ, apiudam vocant. *Id. l.* 37. *c.* 2. *ad fin.* Succinum eſſe concreti maris purgamentum. *& lib.* 11. *c.* 37. *fcil.* 74. *Horat.* Fel nihil aliud eſt, quam purgamentum peſſimumque ſanguinis. ¶ *Interdum* eſt id, quo io ſacris luſtralibus utebantur ad quippiam noxium expiandum: quo io flumen, aut trivium ab averſis projecto, credebant, omne ſcelus & nefas procul amoveri, transferrique *in* eos, qui caſu calcaſſent, aut attigiſſent. *Petron. in Satyr. cap.* 134. Quæ ſtriges comederunt oereos tuos? aut quod purgamentum nocte calcaſti in trivia, aut cadavee? ¶ Trenſlate dicitur de homiae vili, abjecto, nibili. *Id. in fragm. Trauar. cap.* 74. Maledicere Trimalchionem cœpit, & potgamentum dedecuſque prædicare. *Cust. l.* 6. *c.* 11. Purgementa fervorum. *Io fr.cio.* & *lib.* 10. *c.* 1. Omnia putius toleraturi, quam purgamenta quondam urbis ſuæ, tunc etiam exſilii, admitterent.

PURGATE, pure. *Nonius cap.* 1. *n.* 296. Enucleate dicitur purgate, exquiſite, & ſine aſperitate aut duritia.

PURGATIO, onis, f. *purgazione*, *ſpurgamento*, *purga*, *κάθαρσις*, actus purgandi. *Trajan. ad Plin. l.* 10. *ep.* 41. *in fin.* Purgetiones cloacarum. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 21. *in fin.* Qui primus alvi purgationem invenit. *Id. Fam.* 16. *ep.* 10. Inedia, & purgationibus, & vi ipſius morbi conſumptus es. ¶ *Purgationes* ſæpe ſunt menſtrua mulierum, *è fori*. *Plin. l.* 32. *c.* 10. *a med.* Caocri in jure cæſti menſtruas purgationes expediuot. *Id. l.* 10. *c.* 14. Purgatioues feminarum inhibere. *Id. l.* 30. *c.* 14. *a med.* adjuvare. *& lib.* 35. *c.* 15. *extr. med.* elicere. ¶ In ſingulari num. *Id. l.* 20. *c.* 9. Hippocrates ubertatem puerperis hoc cibo fieri judicans, & purgationem feminis. *Id. l.* 24. *c.* 13. Baccæ profunt purgationi feminarum. Adde *Senec. l.* 3. *quæſt. nat. cap.* 16. ¶ Translate eſt excuſatio, *ſcuſa*, *giuſtificazione*. *Cic.* 1. *de Invent. c.* 11. *& lib.* 2. *c.* 31. Purgetio eſt, cum factum conceditur, culpa *removetur*. hæc partes habet tres, imprudentiam, caſum, neceſſitatem. *Terent. Heaut.* 4. *t.* 22. Neſcin quid peccati portat hæc purgatio. ¶ Item expiatio. *Plin. l.* 15. *c. ult.* a *med.* Laurus ſuffimentum cædis hoſtium, & purgatio.

PURGATIVUS, a, um, *purgante*, *καθαρτικὸς*, purgandi vim habens, ut Purgativa medicamina, *Cael. Aurel. Acutor. l.* 2. *c.* 19. & *Tardor. l.* 1. *c.* 1. & *l.* 2. *c.* 2.

PURGATOR, oris, m. qui purgat, ut Purgatoe cloacarum, *Jul. Firmic. l.* 8. *c.* 20. Hercules purgator ferarum, *Apul. in Apolog.* Adde *Auguſtin. l.* 30. *de Civ. Dei*, *cap.* 11.

PURGATORIUS, a, um, *purgativo*, purgandi vim habens, *καθαρτικὸς*, ut Purgatorium medicamentum, *Symmach. l.* 6. *ep.* 65. (*al.* 64.) Purgatoria virtutes, quæ animum hominis a corporis contagiona purgeot, *Macrob. l.* 1. *in ſomn. Scip. c.* 8.

PURGATRIX, icis, f. qua *purgat*. *Tertull. de baptiſmo*, *c.* 5. Purgatrice aqua ſe expiare.

PURGATUS, a, um, *purgato*, *mondo*, *forbito*, *netto*, abſerſus, purus factus. *Liv. l.* 28. *c.* 19. Purgatus locus. *Plin. l.* 22. *c.* 4. *ante med.* Purgata vipera. *b. e.* capite & cauda truncatis, & interaneis exemptis. *Id. l.* 37. *c.* 12. Purgatam puremque glebam. *& ſub fin. l.* 24. Purgetum nallurtium. *& lib.* 34. *c.* 8. *ſub fin.* Purgatis igni vitiis (*aeris*) excoctiſque. *Id. l.* 13. *c.* 10. Purgatum prunum. *b. e.* nucleo extracto. *Pallad. in Februar. tit.* 35. *ante med.* Pira purgata granis. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 27. Et miror morbi purgatum te illius. *Id. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 7. Eſt mihi purgatum crebro qui perſonet aurem. *Perſ. ſat.* 2. *v.* 57. Somnia pituita qui purgatiſſima mittuot. ¶ Item expiatus. *Plin. l.* 15. *c.* 29. Myrtea verbena Romanos Sabinoſque, deſoſitis armis, purgatos in eo loco, &c. Adde *Lucan. l.* 7. *v.* 777. ¶ Item excuſatus, *ſcuſato*, *giuſtificato*. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 8. Velle Pompejum ſe Cæſari purgatum, ne ea, quæ reipubl. cauſa egeat, in contumeliam vertat. *Id. l.* 1. *B. Gall. c.* 28. Quorum per ſuca ierane, fiis, uti conquirerent, & reducereot, ſi fibi purgate eſſe vellent, imperavit. *Cic.* 13. *Phil. c.* 6. *ed fin.* Mele mecum agerstur, ſi parum vobis eſſem ſine defenſione purgator. *Id. Attic. l.* 1. *ep* 17. a *med.* Ea pars epiſtolæ tuæ, per quam te ac mores tuos mihi purgatos ac probatos eſſe voluiſti. *Salluſt. in fragm.* apud *Non. c.* 4. *n.* 205. & *Donat. ad Terent. Phorm.* 1. 4. 18. Ita fiducia, quam argumentis, purgatiores dimittuntur. h. e. *più groſſicate per l' ardore*, *che moſtrauano*, *che per le prove che apportauano*.

PURGITO, as, a. 1. frequentat. a *purge*. *Plaut. Aulul.* 4. 10. 23. Non mihi homines placent, qui quando malefecerunt, purgitant. *b. e.* excuſant ſe. ¶ Proprie *Id. in fragm.* apud *Non. c.* 3. *n.* 1. Quaſi carnificis angiporta purgitani.

PURGO, as, avi, atum, a. 1. *nettare*, *purgare*, *mondare*, *καθαίρω*, *καθάρσιον* facio, admixtas alicui rei ſordes, aut inutilia detrabo, expurgo, mundo. *Cic.* 1. *Tuſcul. 5.* 23. Immiſti cum falcibus multi purgerunt & epeuerunt locuti. *Id. c.* dumos esc dendo & amovendo. *Ovid.* 1. re *Pont. ep.* 8. *v.* 59. Iangis purgare ligoniibus arva. *Petron. in Satyr. c.* 135. Partem legumiois ſuper menſam effudit, juſſitque me diligenter purgare. *Horat. l.* 1. *ep.* 7. *v.* 51. Cultello proprios purgamem leniter unques. *Cato R. R. c.* 65. Oleem, ſi inquinate erit, lavito, a ſolito & ſtercore purgato. *Pallad. in April. tit.* 8. *ſub fin.* Purganda ſunt alvearia ſordibus. *Phædr. l.* 1. *fab.* 22. Moleſtis moribus purgare domum. *Terent. Adelph.* 3. 4. 12. Purgare pifces. *Martial. l.* 9. *epigr.* 18. Purgeoique larvæ cena labra volſellæ. *b. e.* pilos barbæ evellendo. *Plin. l.* 18. *c.* 26. *ante med.* Foſſas purgare, aut novas facere. *& third. eiusd. med.* Levi ſarculo purgare vevius, quam fodere. *Vet. tab. an.* apud *Muratori pag.* 582. *ſub fin.* Magiſtratus, qui vias ſocifque publicis purgandis præerunt. *Ulpian. Digeſt. lib.* 43. *tit.* 10. *leg.* 1. Purgare viam propriæ dicitur, ad libramentum proprium redigere, ſublato ex quod ſupra eam eſſet. ¶ *Purgare aliquid*, ejicere, expellere. *Vell. in Februar. tit.* 6. Aget, purgatis lapidibus, diligenter occandus. *Suetan. in Vespaſ. c.* 8. Purgare rudera. *Claudian. l.* 1. *in Eutrop. v.* 383. Noa alius laoum, purgetis ſordibus, æquæ Præbuerit caluibis. *Paliad. in Mart. tit.* 10 Clavo æneo ſi vermes purpes, *&c.* ile naſcentur. *b. e.* eneces & deſtruas. ¶ Sæpe ad uſum medicinæ pertinet, cum medicamento alvus ſubducitur, aut vis morbi ut amque corpore expellitur. *Celſ. l.* 2. *c.* 11. Si is, qui ſæpe purgatus eſt, tamen habet alvum ſuppreſſam. *Horat. de art. Poet. v.* 301. Qui purgor bilem ſub verni temporis hotam. *Id. l.* 2. *ſat.* 3 *v.* 27. Et miror morbi purgatum te illius eſſe. *Plin. l.* 16. *c.* 8. *circa med.* Purgare vomitione, & alvo ſoluta. (quod *Id.* dicit *third.* purgare utraque parte.) *Id. l.* 25. *c.* 11. purgare per infernа. *Id. l.* 19 *c.* 3. corpora & vitiis omnibus. *Id. l.* 23. *c.* 2. Acetum gargarizatione tarditatem auium purgat. *Id. l.* 27. *c.* 12. Succus purgat cicatrices & aubeculas (*oculorum*) & quidquid obſtat. *Id. l.* 20. *c.* 17. a *med.* pituitas. *Id. l.* 8. *c.* 27. *ſub fin.* faſtidium lauri folio. *Val. Max. l.* 8. *c.* 7. *n.* 5. *extern.* ſe helleboro. *Plin. l.* 23. *c.* 1. ſuppurationes. *Id. l.* 21. *c.* 19. vulnera. *Id. l.* 20. *c.* 2. *ſub fin.* faciem. *& lib.* 23. *c.* 8. eutem. ¶ Translate *Lucret. l.* 6. *v.* 23. Veridicis igitur purgavit pectora dictis. *Cic. Catil.* 1. *c.* 5. Edoc tecum omnes tuos: purga urbem. *Suetan. in Vespaſ. c.* 9. Amplifſimos ordines & exhauſtos cæde varia, & coatemioatos veteri negligentia, purgavit. *Id. in Calig. c.* 49. Decimo quoque die numerum puoieodorum ea cuſtodia ſubſcribens, rationem ſe purgare dicebat. (Al. leg. *rationes*.) *b. e.* expedire, æquare, *liquidare*, *ſaldare*. Similem locum V. in *Perpurgo*. ¶ Translate etiam eſt expiare, luſtrare. *Ovid. Faſt.* 4. *v.* 640. Luce Palis populos purget ut ille cinis. *Id. Met.* 13. *v.* 952. Et purgaete nefas anvies mihi cernioe dicto. *Tibull. l.* 2. *el.* 1. *v.* 17. Dii patrii, purgamus agms, purgamus agreſtes. *Plin. l.* 25. *c.* 9. Verbeeeca Jovis menſa verritur, domus purgantur luſtraturque. *Lucan. l.* 1. *v.* 503. Pontifices feſto purgantes mœnia luſtro. *& lib.* 8. *v.* 518. crimen haemoni purgandum gladio. ¶ *Purgare ſe*, ſe excuſare, factum confitendo, ſed in eo peccatum a ſe non eſſe oſteodendo, *ſcuſarſi*, *giuſtificarſi*, *render buon conto di ſe*. *Plaut. Amph.* 3. 2. 28. Et id huc tevorti, ut me purgarem tibi. *Cic. Fam.* 11. *ep.* 25. Quod te mihi de Sempronio purgas, accipio excuſationem. *Id. Attic.* 13. *ep.* 10. Brutus per litteras pueget Cæſarem de interitu Marcelli. *Q. Cic. de petit. conſul. c.* 9. Si quis tibi ſe purgare volet, quod ſuſpectum eſſe arbitretur, &c. ¶ *Purgare factum*, offendere quippiam, quod fecoris, vecte, & fine ullius injuria eſſe factum, *ſcuſare*, *giuſtificare*, *difendere*. *Liv. l.* 1. *c.* 9. *extr.* Accedebaot blanditiæ virorum factum porgiotium cupiditate atque amore. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 2. *v.* 24. Purgari factum me quoque tello ſuum. *Terent. Hec.* 2. 2. 11. Si quid eſt peccatum a nobis, profec: aut ea refellendo, aut purgando, vobis corrigemus. Ubi *Donat.* Refellit, qui negat: purgat, qui fatetur, & ſic defendit. *Sil. l.* 7. *v.* 510. purget miles, quod vicerit hoſtem. ¶ Hinc ponitur pro diluere *Liv. l.* 8. *c.* 23. Negligentius ea, quæ ipſis objicerentur, purgabant. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 42. Purga e probra. *Curt. l.* 7. *c.* 5. *ad fin.* fecinus. *Cic. pro Cluent. c.* 1. crimina. *confutare*, *exhuttare*. *Claudian. de B. Get. v.* 592. leta pu[illegible] fidem ma-

la

le ſuſpectam . *b. c.* oſtendere incorruptam fuiſſe. *Tacit. Ann. 3. c. 17.* Adoleſcentem omnine civilis belli purgavit. *b. e.* abſolvit. ¶ Cum genitivo *Liv. l. 37. c.* ult. Oretores purgantes civitatem omnis facti dictique hoſtilis adverſus Romanos.

PURIFICATIO, onis, f. expiatio, luſtratio. *Plin. in fin. l. 25.* Laurus purificationibus adhibetur . *Martial. in fr. epiſt. libri* 8. Religionis purificetione luſtratus .

PURIFICATUS, a, um, *purificato*, purgatus, expiatus, luſtratus . *Plin. l. 30. c. 10.* Fel canis nigri maſculi amuletum eſſe Magi dicunt domus totius, ſuffitæ eo purificetæve, contra omnia mala medicamenta . *& cap. 11.* Gallina ſi ſit luteis pedibus prius aqua purificatis, deinde collutis vino .

PURIFICO, as, avi, atum, a. 1. *purificare*, *purgare*, καθαίζω, purum facio, purgo . *Plin. l. 21. c. 14.* Cera ſit expreſſis favis, ſed ante purificatis aqua . *Id. l. 22. c. 37. fed.* 54. Tenuibus membranis oculos natura compoſuit, calloſis in eximo tunicis, quas ſubinde purificant lacrymationum ſalivis . *Gell. l. 19. c. 12. ad fin.* Protecta etque virgulta ſimul omnia, cum ſentibus & rubis, purificandi agri cauſa convellit . *Juſtin. l. 20. c. ult.* Regiam cognatorum cæde, & ſtrage principum replet : atque ita, velut purificato regno, ballum Caduſiis infert. ¶ Item luſtro, expio . *Plin. l. 20. c. 41.* Villaribus gallinis & religio ineſt . Inhorreſcunt edita ovo, excutiontque ſeſa, & circumeãt purificant, ac feſtuca aliqua ſeſe & ova luſtrant. *Sext. in Aug. c. 94.* Illam aaperrectam quaſi a conubito mariti purificaſſe ſe. *Lampsid. in Alex. Severe. c. 7.* Quod ille infamavit, tu purifica . *Paulin. Nolan. carm. 6. v. 72.* Ipſa in ſe nihilum, quo purificetur, habebit .

PURIFICUS, a, um, purum faciens . *Claudian. de VI. conſul. Honor. v. 328.* Purificumque Jovem, Teiviamque precatus . *Alii leg.* terrificum. *Laſtant. l. 4. c. 15.* Putifici roris perfuſio. Eſt qui legit *purifrori*; ſed minus recta, & contra quamplurium MSS. fidem .

PURIME TETINERO, poſitum aſt pro puriſſime tenuero . *Feſtus* .

PURI MENSTRIO. V. in *Puras*.

PURITAS, atis, f. *nettezza*, *mondezza*, καθαιότης, καθαρότης, ἀκρίβεια, munditia, integritas, puritas. *Pallad.* ro *Octobr. tit.* 14. a *med.* Vinum fæculentum ſtatim limpidum raddi, ſi, *&c.* mox fumera puritatem, colariqua debera, & in uſum referri . *Macrob. l. 2. in ſomn. Scip. c.* 21. *ſub fin.* Simplex & abſolutiſſime puritas . *Capitolin. in Vero, c. 3.* Amavit ſimplicitatem ingenii puritatemque vivendi . *Hieronym. epiſt.* 101. Puritas ſermonis . ¶ Puſulentia. *Col. Aurel. Tard. l. 5. c. 4. ante med.* Attellante ſanguinis puritate .

PURITER, *nettamente*, *puramente*, καθαρῶς, munde, pure. *Cato R. R. c. 22.* Aquam transfundito in alterum dalium puriter & leviter . *Catull. carm. 39. in Egnat. v. 14.* Puriter lavit dentes. *& carm. 75. de Lesb. v. 29.* ſi vitam puriter egi . Adde *Pompon.* & *Nov.* apud *Non. cap. 22. n. 58.* & *Enn.* apud *Priſcian. l. 15. pag. 1010. Putſch.*

PURITIES, ai, *vel* Puritia, æ, f. puritas, munditia. V. *Puritie*.

PURO, as, a. 1. *purificare*, καθαίζω, purum facio, purgo . *Plaut. Aulul.* a. 3. 3. Vaſcula intus pura propere . Alii leg. *pure propera*, vel *pure propero* . Addunt quidam legi & apud *Varron.* & *Cæſar. in Adreſto*, quæ nos loca non vidimus .

PURPURA, æ, f. πορφύρα, concha marina (ut conchylium, & murex, ſeu buccinum) alio nomine *polagia*, ejuſque ſuccus *pelagium*, quam *Plin. l. 9. c. 36.* ſcribit vivere annis plurimum ſaptenis: colorrima creſcere, & anno megnitudinem implere : latera, ſicut muricis, circa Canis ortum tricenis diebus : congregari plurimes ejus generis vetna tempore, mutuoqua attritu lentorem cujuſdam ægræ ſalivare : roſtrum habera cuniculatim procurrens, & cuniculi latera introrſus tubuleto, qua profratur lingua : hanc eſſe longitudina digitali, tantæqua doritiæ, ut reliquas conchas perfiret paſcendi cauſa : in medius faucibus candidem venam habera, qua peetioſus ille liquor cootiuatur, tiogendis expetitus veſtibus, nigrantis roſæ colore ſubluceus : contendere piſcetores, ut vivas cepiant, quia cum vita ſuccum ſua evomuni : & e majoribus quidem purpuris detracta concha auferre ; minores eum teſta vivas frangere, ita demum florem eum reſpuantes . *Id. cap. 37.* varia purpurarum genera enumerat, pabulo & ſolo diſereta, luteaſe, algenſe, tænienſe, calculenſe, diulmvaſa: quæ V. ſuie loc. Mox *cap. 38.* ſuſe rationem tradit, qua purpurarum ſuccus & color veſtibus indebatur . Captis enim eximebatur vena, quam diximus, & addito ſale macerabatur triduo: deinde in cortina plumbea decoquabatur. Lana immiſſa quinia hotis potabat, rurſuſque immergebatur, ut totam ſaniem ebiberet, indueretqua colorem illum, qui tanto in pretio quondam fuit. Quia vero ſola purpura nimiæ nigritiæ erat, admiſcebatur ei ſanies buccini ſeu muricis, ex qua fiebat illa auſtaritas & nitor cocco ſimilis, qui tantopere quærebatur. Ratin mivturæ erat, ut in quinquaginta libres vellerum buccini quidem docenæ, purpuræ vero centum & decem impenderentur. Speciatim vero Tyrius color primum purpura fatiabatur, max buccino permatebatur : eratque ejus ſumma laus ſimilem eſſe concreto ſanguini, aſpectu nigricantem, ro ſuſpecta refulgrntem . Unde & Homero purpureus dicitur ſanguis (*alua πορφύρεος*) Hæ *Plin.* Conchyliata veſtis alia ratione fiebat, nempe ſola purpura admixto lotio, & aqua, ut in *Murex* jam diximus. Alia multa huc pertinentia V. apud *Plin. loc. cit. & cap. 41.* & *Vitruv. l. 7. c. 13.* ubi docet, purpuram non habere in nimoibus locis, quibus naſcitur, unius geoetis colorem: alibi anim atrum eſſa, alibi lividum, alibi violaceum, alibi rubrum, ut in *Oſtrum* dictum eſt . Præterea viiam in eadem regione colorum varietas eaſiſtit . *Senec. l. 2. quæſt. nat. c. 3. ad fin.* Sic & purpura eodem conchylin non in unum modum exit . Interreſt, quamdiu macerata ſit; craſſius medicamentum, an aquatius traxerit ; ſæpius merſa ſit & excocta, an ſemel tiacta . *Purpura* hic eſt lana, ſeu veſtis infecta purpura . *Virg. 4. Georg. v. 274. de quadam flore* . Aureus ipſe, ſed in foliis, quæ plurima circum Funduntur, violæ ſublucet purpura nigræ . A *Caſſiod. l. 1. epiſt.* 2. color ordinarius purpuræ dicitur obſcuritas rubens, nigredo ſanguinea . Narrat atiam originem ejus, cane in Tyrio litore conchylia morſu frangente, unda rictus ejus mirabili colore infectus hominum artificio tingendæ lanæ occaſionem dedit . ¶ Scriptores paſſim & conchylium, & buccinum, & purpuram, eorumque varios gradus: item ipſas veſtes aliquo eorum imbutes, *purpuram* appellare ſolent: quod & in *Conchyliums*, & in *Murex* admotavimus . *Ulpian. Dig. lib. 32. leg. 68. ſub fin.* Purpuræ appellatione omnis generis purpuram contineri puto : ſed coccum non continebitur, buccinum & ianthinum continebitur . *Plin. l. 9. c. 30.* Nepos Cornelius, qui divi Auguſti principatu obiit, me, inquit, juvene vinicaca purpura vigebat, cujus libra denariis centum venibat : nec multo poſt rubre Tarentina . *Horat. epod. 2. v. 20.* Certantem & ovum purpuræ . *Valer. Flacc. l. 2. v. 427.* Illic Tænario paritet tramit ignea foco Purpura . *Cic. pro Clutent. c. 40.* Uſque ad telus demiſſa purpura . *b. e.* toga prætexta (ut eſt apud *Quintil. l. 5. c. 13. a med.*) de qua & *Horat. epod. 5. v. 7.* Per hoc inane purpuræ decus precor . *& Cic. ruſtus pro Sext. c.* 8. Veſtitus aſpera noſtra hac purpura plebeja, ac pæne fuſca . *b. e.* vinlacea, qua prima uſi Romani in prætextis : poſtea rubram Tarentioam adhibuere, pretioſiorem, cujus libra denariis centum venibat : deniqve Tyria, pretioſiſſime, ſucceſſit, & quidem ſæpe dibapha, cujus libra denariis mille non poterat emi, ut *Plin. lib. 9. c. 39.* tradit. *Virg. 2. Georg. v. 495.* Illum non populi faſces, non purpura regum Flexit . *Quintil. l. 8. c. 5. a med.* Afferunt lumen clavus & purpuræ locu inſertæ. *b. e.* ſegmenta e panno purpureo . *clavus & purpura*, ὃ διὰ δυοῖν. h. e. clavus purpureus, qualis tunicis clavatis aſſuebatur. V. *Clavus*. *Sueton. in Cæſ. cap.* 84. Lectus rimmeus, auro ac purpura ſtratus. ¶ Metonymice magiſtratum ſignificat, quia, præter pueros, olim ſoli magiſtratus, & Imperatores ea utebantur : quamquam procedente tempore ad matronas trenſiit, & ad viros atiam ditiores nobiliorafqva. Qua de re *Liv.* aliquid *l. 34. c. 7.* docera poteſt: item *Valer. Max. l. 2. c. 2. n. 5.* Narret *Sueton. de Neron. c. 32.* interdixiſſe eum nliquando uſum purpuræ, non quidem omnis, ſed amethyſtinæ & Tyriæ : quod idem anta fecerat de conchyliata Jul. Cæſar, teſte *eod. c. 43.* exceptis certis perſonis, & ætatibus, perqua certos dies. *Ovid. 1. Faſt. v. 81.* Jamque novi præeunt faſces, nova purpura fulget. *Martial. l. & epigr. 8.* Purpura te (*Jane*) felix', te colat amois honos . *Trebell. Poll. in XXX. Tyrann. c. 18.* & *Eutrop. l. 9. c. 8* Purpuram fumeta . *b. e.* tyrenniden occupare. *Lucan. l. 7. v. 218.* omnis Latio quæ ſervit purpura ſervo. *b. v.* omnes reges . ¶ *Adorare*, aut *contingere purpuram*, ad Imperatoram accedere, eumque adorare, *profcutaſſi*, *baciar la purpora del Prencipe* . Legitur apud *Ammian. l. 21. c. 9.* (*al. 26.*) *ſub fin. & in Cod. lib. 2. tit. 8. leg. 6. & lib. 12. tit. 3. leg. 4. & in Cod. Theodoſ. lib. 6. tit. 24. leg. 3.* ¶ Fuit etiam ex aliis rebus purpuræ color, ut ex creta, rubiæ radice & hyſgino infecta, ut ad apud *Vitruv. c. ult. l. 7.* item ex cocco, ut eſt apud *Plin. l. 9. c. 41.* ex vacciniis Gallicis, apud *eund. l. 16. c. 18. ad fin.* ¶ De marmore porphyrita, ſeu porphyretica (quam purpuram lapidem *Lucan. l. 10. v. 116.* appellat.) Sear. *l. 1. ſilv. 5. v. 36.* Sola tetet Nomadum Savis arcita metallis Purpura . ¶ Apud *Ovid. Metam. 8. v. 80. purpure* ad capillus purpureus in capite Niſi Scyllæ patris. In illo *Statius l. 3. ſilv. 3. v. 130.* Aut uti verna novis aſpirat purpura pratis : *purpura* videtur eſſe ipſa herbarum virror, & pulcritudo, qua prata vera ornantur, ſicut purpura homines. V. integr. loc. Simile eſt illud *Sidon. l. 2. ep. 2. ante med.* Nec pilæ ſunt mediæ, ſed columnæ, quas archiitecti peritiores ædificiorum purpuras nuncupavera . *b. e.* ornamenta, ut clavi purpurei in tunice, ornatus ſunt . *& epiſt. 20.* Omnes nobilium ſermonum purpuræ per iuuriam vulgi decoloranuntur . Eod. ſenſu dici videtur a *Cicer. in Orat. c. 58.* Quos autem numetos, cum quibus tanquam purpuram, miſceri oporteat, nunc dicendum eſt . ¶ Denique hoc adnotandum, adno rem caram fuiſſe purpuram, ut ad ſignificandas res pretioſas uoa cum auro in ſermone jungi ſoleat . *Plaut. Moſtell. 1. 3. 118.* Amator meretricis mores ſibi emit auro & purpura . *Lucret. l. 5. v. 1422.* nunc aurum & purpura curis Exercent hominum vitam, balloque fatigant . *Horat. l. 2. od. 16. v. 7.* Otium non gemmis, neque purpura venale, nec auro .

PURPURANS. V. *Purpora*.

PURPURARIUS, a, um, πορφυρικός, ad purpuram pertinens . *Plin. l. 35. c. 6. ad fin.* Purpuraria officinæ . *Paul. Dig. lib. 32. leg.* 89. Taberna purpuraria . *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 649. n. 12.* Negotiator artis purpurariæ . ¶ *Purpurarius* abſolute, qui purpura tingit, vel negotiatur, βαφεύς . *Inſcript.* apud *Gruter. ibid. n. 9.* A. Sempronio Gallæci L. purpurario . ¶ Purpurariæ inſulæ, in quibus purpuram Juba rex Mauritaniæ tingere inſtituit, nominantur a *Plin. l. 6. c. 31.* & ſunt, quas hodie *Madera*, & *Porto Santo* appellamus ſub rege Portugalliæ.

PURPURASCO, is, n. 3. πορφυρίζομαι, purpureus fio . *Cic. in fragm.* apud *Non. c. 2. n. 727.* Quid mara? nonne cæruleum? at ejus unde, eum eſt pulſa remis, purpurafcit .

PURPURATORIUS, a, um, ad purpuratos viros pertinens . *Sidon. l. 1. ep. 7. ad fin.* Qui non affectaſſet habitum purpuretorium . Alii leg. *purpuratorum* .

PURPURATUS, a, um, veſtita *di porpora*, *porporata*, *ò di πορφύρα*, purpura indutus, ornatus . *Plaut. Moſtell. 1. 3. 132.* Purpurata mollier. ¶ *Purpurati*, qui circa reges ſunt, & apud eos dignitate & gratia antecellunt. *Cic. Tuſcul. 1. c. 43.* Illis, quæſo, inquit, illa

ifti horribili minitare purpuratis tuis. *Liv. l.* 30. *c.* 42. Sopatrum ac purpuratis & propinquis regis *affe*. *Flor. l.* 2. *c.* 20. *de Muzio Scævola*. Sed ubi fruſtratis circa purpuratum ajus ictu tyrotur, &c.

PURPUREUS, a, um, *de purpura*, *purpureus*, πορφύρεος, purpuræ colorem habens, puniceus, oſtrinus. Purpuræ amicu quis fuerit, in *Purpura* dictum eſt: nempe in aſpectu aigricans, in ſuſpectu refulgens: item rubeus, vel abſolute, vel ad nigrum inclinans, vel dilutus, ut in miſa: item violaceus: item alicui ex his proximus, aut ſimilis, præſertim apud Poetas. *Propert. l.* 2. *el.* 10. *v.* 38. Purpurea papavera. *Sueton. in Ner. c.* 25. Purpureus veſtis. *Virg. Æn.* 9. *v.* 349. Purpuream vomit ille animam. *h. e.* ſanguinem. *Ovid. t. Amor. el.* 8. *v.* 12. Purpureus lanæ languine vultus erat. *& 4. Triſt. el.* 3. *v.* 72. Purpureus molli fiat in ore rubor. *Id. t. Amor. el.* 5. *v.* 34. Conſcia purpureus venit in ora pudor. *Stat. t. Achill. v.* 161. niveo natat ignis in ore Purpureus. *Ovid. Met.* 3. *v.* 184. purpurea aurora. *Id. l.* 2. *Amor. el.* 13. *v.* 10. & *Albinov. el.* 2. *v.* 126. purpurei manus auroræ, φοιδόπηχυς. *Ovid. t. Triſt. el.* 2. *v.* 27. purpureo vires capit Eurus ab ortu. *h. e.* quia inde aurora ſurgit. *Id.* 3. *Faſt. v.* 518. *de Sole*. Puepureum rapido qui vehit axe diem. *h. t.* cujus ioitium eſt aurora purpurea. *Id. t. Amor. el.* 4. *v.* 22. Purpureæ genæ. *& lib.* 3. *el.* 14. *v.* 23. Purpurea labella. *Martial. l.* 12. *epigr.* 17. Purpureus toros. *h. t.* purpura ſtratus. *Virg. t. Georg. v.* 405. Et pm purpureo pœnas dat Scylla capillo. *purpureus* vocant etiam *Tibull. l.* 1. *el.* 4. *v.* 57. *Propert. l.* 3. *el.* 17. *v.* 22. & *Ouid. t. de ar. am. v.* 331. & ſplendidam oſtro *Id. l.* 8. *Met. v.* 8. & purpuram *ibid. v.* 80. & *de remed. Amor. v.* 68. (Unde purpureom ſemem *Stat.* dicit ipſam Niſum *l.* 1. *Theb. v.* 334.) At *Virg. in Ciri, v.* 122. roſaum appellat. Fortaſſe flavus, ſeu ruſilus fait, ſed cum inter canos eſſet, rubeus videbatur. *Propert. l.* 3. *el.* 3. *v.* 54. Purpureus pluvias cur habit arcus aquas. *h. t.* Iris, aqua intar varios colores & rubeus, ſeu roſeus eſt, ut & *Statius. l.* 1. *quæſt. nat. c.* 3. *ad fin.* docet. *Horat. l.* 3. *od.* 15. *v.* 25. flos purpureus roſæ. *Plin. l.* 14. *c.* 1. *a med.* Uvæ hic purpureo lucet colare, illic fulgent roſro. *Ouid.* 2. *de ar. am. v.* 316. Pienaque purpureo ſubrubet uva mero. *Propert. l.* 3. *el.* 15. *v.* 27. Purpuraam multum. *Plin l.* 15. *c.* 18. Purpureæ ficus. *Id. l.* 32. *c.* 6. Oſtreorum purpureus crinis. *h. e.* lividus citrus, ut eum *Martial. l.* 7. *epigr.* 19. vocat. *Plin. l.* 16. *c.* 37. Viminea ſalix, eademque purpurea. *Id. l.* 21. *c.* 22. *& 19.* Purpurea viola. *Ouid. Faſt.* 4. *v.* 780. purpurea ſapa. *Plin. l.* 19. *c.* 8. Purpurea lactuca. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Sunt autem complura lactucæ genera, &c. earum quæ fuſci, & velati purpurei, aut etiam viridis coloris, &c. *Cic.* 4. *Acad. c.* 33. Mare illud, quod nunc Favonio naſcente purpurram videtur, modo cæruleum vidabatur, mane flavum. *h. t.* nigrekaos, quale apparet cum ventu, aut remis agitatur. Sic *Propert. l.* 2. *el.* 10. *v.* 5. purpureis agitatam flactibus Hallen. *& Homer. Odyſſ.* A. *v.* 145. πορφυρεον κῦμα, *& in Batrachom. v.* 73. ὕδωρ πορφυρεον. V. *Purpuraſco*, *& Purpuro*. Eadem ratione *ſale purpureo*, h. e. aqua marina, dixit *Valer. Flacc. l.* 3. *v.* 422. ¶ *Purpureus* etiam dicitur, qui purpura indutus eſt, purpuratus. *purpurata. Horat. l.* 1. *od.* 35. *v.* 22. Purpurei tyranni. *Ouid. Met.* 7. *v.* 102. medio rex ipſa reſedit Aginae purpureus. *Id.* 2. *ex Pont. ep.* 8. *v.* 52. Purpureus alveis filius inſtet aquis. *Martial. l.* 6. *epigr.* 12. Vis, te purpureum, Marce, ſagatus amem? *Virg.* 10. *Æn. v.* 722. Purpureas pennis. *h. e.* pennas habens in galea purpureas. ¶ Poetica *purpureus* eſt nitidus, purus, ſplendidus, aſpectu pulcher, cujuſcamque coloris ſit, *bello*, *vago*, ποικίλος. *Horat. l.* 4 *od.* 2. *v.* 10. Purpurei olorea. *Albinovan. el.* 2. *v.* 62. Brachia purpurea candidiora nive. Hic trahit *Serv.* illud *Virg.* 2. *Æn. v.* 593. namque ipſa decorum Cæſariem nato genitrix, lumenque juventæ Purpureum, & lætos oculis affiarat honores. Alii illud *Stat. 7. Theb. v.* 148. *de Bacebo*. Purpuream triſti turbatus pectore vultuar. Nam ut ait *Ouid.* 4 *Met. v.* 18. ſarmoſiſſimus altu conſpicitur cælo, aſtqua ei inconſumpta juventus, & æterna puericia. Alii illud *Ouid. 6. Faſt. v.* 251. cæleſtia numina ſanſi, Lætaque purpurea luce refulſit hamus. *& Virg. 6. Æn. v.* 490. *de Elyſio*. Largior hic campos æther, & lumine veſtit Purpureo. *& Valer. Flacc. l.* 3 *v.* 178. an frigidus urbes Purpureos jam ſomnus obit. *h. t.* pulcros oculas. Huc pertinet & illud *Colum. l.* 10. *v.* 256 Jam ver purpureum, jam verſicoloribus anni Fetibus alma parens aingi ſus tempora gaudet. *h. t.* varios flarum herbarumque nenaribus pulcrum. ¶ Antique, & more ſuo *Lucret. l.* 2. *v.* 51. Nec clarum veſtis ſplendorem purpureai. *pro* purpureæ. ¶ *Purpureus*, *as*, *Nævio* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 679. *Purſch.* nomen eſt Latinum gigantis, qui *Porphyrion* Græce dicitur. ¶ *Purpureo* cognomen R. in gente Furia, at L. Furius Purpureo. *Liv. l.* 35. *c.* 40.

PURPURISSATUS, a, um, *imbellettato*, purpuriſſo infectus. *Plaut. Trucul.* 2. 2. 35. Quia iſtas buccas tam bella purpuriſſatas habes. *Apul.* in *Apol.* Genæ purpuriſſatæ. ¶ Purpuriſſatos faſtos vocat *Sidon. l.* 8. *ep.* 8. faſtos conſulares, quia purpura conſulum inſigos ſuit.

PURPURISSUM, i, n. *forta di colore*, a *belletto*, *drisiacco*, genus coloris floridi, factitii, purpurei, quo tam pictores utabantur, tum mulieres genis tingendis. *Plin. l.* 35. *c.* 6. Sunt autem colores aſſeri, aut floridi. Utrumque natum, aut mistura evenit. Floridi ſunt, quos dominus pingentr præſtat: nimirum Armaaium, cianebari, chryſocalla, ladicum, purpuriſſum. *& ibid. a med.* E reliquis coloribus, quos a dominis dari diximus, propter magnitudinem pretii, ante omnes eſt purpuriſſum a crata argentaria: cum purpuris pariter tingitur, bibitque cum colorem aclerius lanis. Præcipuum eſt primum, ferventa aheno rudibus medicamentis inebriatum: proximum egeſto en, addita creta in jua idem. Et quoties id factum, levatæ bonitas pro numero, dilutiore ſanie? *& mox*. Pingentes fandice ſublita, mox ovo inducentes purpuriſſum, fulgorem minii faciunt. Ili purpuram facere malant, azarulum ſabliunt, mox purpuriſſum ex ovo inducunt. Hæc *Plin.* ¶ De uſu ejus fucandæ cuti *Plaut. Moſtell.* 1. 3. 104. Cedo purpuriſſum. *Sen.* non do. ſcira es tu quidem: nova pictura interpolare vis opus lapidriſſimum. V. vocem præced. ¶ Uſurpant etiam *Afran.* & *Nævius* apud *Non. c.* 3. *n.* 166. ¶ Maſculino gen. *Hieron. ep.* 10. *ad Furiam*. Quid faait in facie Chriſtianæ purpuriſſus, & ceruſſa?

PURPURITTCUS, a, um, Latina forma eſt idem quod porphyreticus. *Vetur Inſcripsio Romana* apud *Gruter. pag.* 128. *n.* 5. Vatuſtate corruptam adamplıavit columnis purpuriticis. Al. leg. *porphyriticis*.

PURPURO, as, a. 1. *tinger di porpora*, purpureum facio. *Apul. l.* 6. *Metam.* Vulcanus cœnam coquebat: Horæ roſis & ceteris flatribus purpurbant omnia. *h. t.* ornabant. nam & *purpura* nenatum aliquando ſignificat, ut ibi dictum eſt. *Furius* apud *Gell. l.* 18. *c.* 12. Spiritus Eurorum virides cum purpurat undas. *h. a.* nigrantes reddit. *Gell.* interpretatur nitefaeit. Sed V. *Purpureus*. *Colum. l.* 10. *v.* 202. Tum quæ pallet humi, quæ frondes purpurat auro, Donatur viola. Al. leg. *quæ frondent purpura & auro*, *Donatur viola*. Alii *qua frondens purpurat auro*, *Panatur*, &c. h. e. ornatur, pingitur, colorator. *purpura* pm oranta, at dictum eſt. Et *purpurat* neutrorum more adhibetur, ut in illo *Apulei l.* 1n. *Miram.* Labias modicas ambroſio rore purpurantas. *& ra Pervigil. Vener. v.* 12. purpurantem pingit anoum ſtoribus. *Arnob. l.* 5. *pag.* 160. Purpurantes io violas cruor vertitur interemptæ. Adde *Prudent. Cathemer. 6. v.* 85.

PURULENTATIO, onis, f. purulentia. *Cael. Aurel. Tard. l.* 5. *c.* 3. *&* 20.

PURULENTE, adverb. πυώδως, cum pure, ſive ſanie. *Plin. in præfat. l.* 23. a *med.* Cicatricibus marcidis, oſſibus purulente limoſis plurimum confert.

PURULENTIA, æ, f. τὸ πυῶδες, puris collectio, aut copia, vel vulnus pure plenum. Translate *Tertull. de Fall. c. penult. extr.* Haud facila has purulaatias aivitatis quis aliciet, & ravaporabit.

PURULENTUS, a, um, *marcia*, *pieno di marcia*, πυώδης, pure ſive ſanie plenus. *Plin. l.* 22. *c.* 25. Stœbe decocta in vino præcipua auribus purulentis medetur. *Id. l.* 20. *c.* 2. Purulentæ caſpuentibus auxiliatur. *Id. l.* 27. *c.* 12. *ſub fin.* Pumlentæ caſcreationes. *Id. l.* 20. *c.* 4. Purulanta præcordiorum. *Coſ. l.* 2. *c.* 8. *a med.* Spurum mistum purulentam.

PURUS, a, um, *netta*, *mondo*, *pura*, *ſchietta*, *pretta*, καθαρὸς, ἀγνὸς, qui nihil ſordidum, aut alienum admist m habet, mundus, integer, liquidus. *Cæs. pro Cæcin. c.* 27. *ad fin.* Ut quidquid inde hauriss, purum liquidumque te haorire ſentias. *Tibull. l.* 2. *el.* 2. *v.* 14. Et manibus puris ſumite fontis aquam. *Id. l.* 1. *el.* 1. *v.* 30. Pura fictilia. *Colum. l. c.* 4. *ad fin.* Pura vaſa. *h. a.* non picata. *Propert. l.* 3. *el.* 2. *v.* 3. purus fons. *Ouid. Met.* 2. *v.* 856. Comua magis pura perlucida gemma. *Id. l.* 15. *v.* 243. aere puior ignis. *Virg.* 4. *Æn. v.* 163. puriſſima mella. *Plin. l.* 18 *c.* 29. Purus atque mitis aer. *Id. l.* 10. *c.* 54. Purus, & untuſmodi perlucet color. *Martial. l.* 4. *epigr.* 22. Purum vitrum. *tranſparente*. *& Plaut. Teucul.* 2. 7. 6 Puræ ædes. *h. a.* ſina ſordibus. *Cic. de Senect. c.* 17. Tarta ſubacta atque pura. *h. a.* a faxis, vepribus, herbiſque inutilibus vacua. *Tibull. l.* 1. *el.* 5. *v.* 11. Purum ſulphur. *h. t.* purificans. *Propert. l.* 2. *el.* 20. *n.* 56. Purus & Orion, purus & Hædus erit. *h. t. ab* omni nube, aut tenebris liber. *Tibull. l.* 4. *carm. c. v.* 10. purum axium. *h. t.* ſereoum. Sic *Claudian. l.* 2. *de rapt. Pros. n.* 2. Non lum puro djet. *non bin ſtiarn.* & *Horat. l.* 3. *od.* 29. *v.* 45. Sol purus. *Id. l.* 1. *od.* 34. *v.* 7. abſolute *purum* pro aere puro & ſereno dixit. Sic *Virgil.* 2. *Georg. v.* 364. palmes laxis per purum immiſſus habenis. *Propert. l.* 4. *el.* 3. *v.* 68. haſta pura. *h. e.* ſine ferro. V. *Haſta*. Alio ſenſu *Stat.* 12. *Theb v* 450. purzqua nefandi Sangainis, obliquis ceciderunt ictibus haſtæ. *h. t.* nuſin imbutæ fraterno ſanguine. *Tibull. l.* 1. *el.* 10. *v.* 27. & *Virg.* 12. *Æn. v.* 169. Pura veſtis. *h. t.* noo obſita, nequa ſuſcepta, (ut ait *Serv.* hic, & *Feſt.* in *Pura*) neque fulgurita, neque maculam habens: qualis erat facta ſacerdotium. *Phædr. l.* 3. *fab* 10. *v.* 10. Toga pura. *h. t.* ſine purpura prætexta. Apud *Feſtum* in *Puri*, purum aurum eſt, quod in uſu ſpurca non fuit. Apud *Plin. l.* 33. *c.* 4. *ſub fin. & cap.* 6. eſt purgatum, & ſine ſordibus. Apud *Juvenal. ſat.* 9 141. & *Plin. l.* 3. *ep.* 1. parum argentum eſt non cælatum, *ſchietto*, *liſcio*. Sic *Virgil. l.* 7. *c.* 3. Coronarum aliæ ſunt puræ, aliæ cælatæ. *& Paul. Dig. lib.* 6. *tit.* 2. *leg.* 6. Utrum lanx pura, an cælata ſit. Sic apud *Cicer. 6. Verr. cap.* 22. *&* 23. *extr.* argentum purum eſt ſine emblematis, aut cruſtis. *Senec. in Hippol. n.* 648. Puræ genæ. *h. t.* ioiberbes. *Liv l.* 24. *c.* 14. Purus ac patens campus. *h. a.* purus ab arboribus, ſpectabilis undique campus, at ait *Ovid. Met.* 3. *v.* 709. Sic *Liv. l.* 2. *c.* 44. *ad fin. de pomerio*. Ut neque interiore purta ædificia mœnibus contiauarentur, & aatrinſecus puri aliquid ab humano coltu pateret ſoli. *& Hirt. de B. Afric. c.* 19. *in fin.* In campis planiſſimis puriſſimiſque. *Iuv. l.* 4. *de L. L. c.* 4. *ſub fin.* Loca in urbe pura, areæ. *h. t.* in quibus nullum eſt ædificium. *Scævola Dig. lib.* 13. *tit.* 6 *leg. ult.* Locum purum obligavit, & cum aual locum inædificare vellet, &c. *Ulpian. Dig. lib.* 31. *leg.* 50. Nec chartæ puræ, libris legatis: nec chartis lagatis, libri debebuntur. *h. t.* io quibus nihil eſt ſcriptum. ¶ merus, ſincerus. *Lucret. l.* 1. *v.* 506. Eſſe utraaiqua ſibi per ſe, puramque neceſſe eſt. *Tibull. l. & el.* 2. *v.* 7. Illius puro deſtillant tempora nardo. ¶ *Purus putat* V. in *Putat*. ¶ Transiata *Cic. de Senect. c.* 22. Animus omni admiatione corporis liberatus, pu-

purus & integer. *Id. Tuſcul. 1. c. eo. ed fin.* Ea multo puriora & dilucidiora cernentur, cum, &c. *Id. de Haruſp. reſp. c. 6.* Domus a religionis ſuſpicione vacua atque pura. *Prætor* apud *Ulpian. Dig. lib. 11. tit. 7. leg. 6.* Oſſe hominis mortui in locum purum illata. *b. e.* ut *Ulpian.* explicat, neque ſacrum, neque ſanctum, neque religioſum. *Ovid. c. Faſt. v. 558.* Exſpectâr puros pinea tæda dies. *b. e.* ab omni religione vacuos, cujuſmodi non erant atri, aut faſti. *Senec. in Med. v. 901.* Vindicta ſit lexis, quam ſtruunt puræ manus. *b. e.* quæ non ſæviunt niſi in hoſtes, vel ſupplicium meritos. Sic *Liv. l. 1. c. 32.* Purum piumque duellum. *b. e.* bellum, quod in hoſtem infertur. *Suet. in Tito, c. 9.* Pontificatum maximum ideo ſe profeſſus accipere, ut puræ ſervaret manus, fidem præſtitit, nec auctor poſt hac cujuſquam necis, nec conſcius. *Lucan. l. 7. v. 486.* Vulnera pars optat, pars tergæ figere tela, Et puras ſervare manus. *b. e.* innoxias, nullo cæde imbutas. Sic *Senec. in Herc. Oet. v. 1561.* Purum ferrum. *b. e.* incruentum. *Horat. l. 1. od. 2e.* Integer vitæ, ſceleriſque purus. *Id. l. 1. ſat. 6. v. 64.* placui tibi, Non patra prælaro, ſed vita, & pectore puro. *b. e* moribus & fide integre. & *verſ. 69* purus & inſons. Eaa. apud *Gell. l. 7. c. 17.* Ea libertos eſt, qui pectus puras & firmum geſtuat. *b. e.* a viriis liberum. *Cic. pro Roſc. Com. c. 6. a. med* Eſt ne quiſquam, qui tibi purior, pudentior, humanior, officioſior, liberaliorque eſſe videatur? *pia fincero.* ¶ Sæpe referrur ad abſtinentiam a turpibus voluptatibus (unde *impurus* contrarium) *caſto, pudico, caſto. Cic. Verr 5. c. 58* Qui non modo animum integrum, ſed ne animam quidem puram conſervare potuiſſet. *Plin. l. 4. ep. 11.* Fœdum contactum a caſto puroque corpore rejecit. *Propert. l. 4. el. 5. v. 34.* Fac ſimules purus Iſidis eſſe dies. (V. *Pure.*) *Tibull. l. 1. el. 3. v. 26.* puro ſecubuiſſe toro. Adde *Plaur. Aſin. 4. c. 62.* & *Pœn. 1. 2. 137.* & *Martial. l. 6. epigr. 66 lib. 9. epigr. 64. lib. 11. epigr. 60.* & *lib. 14. epigr. 69.* Hæc pertinet illud *Feſtı :* Purimeaſtro eſſe dicuntur, qui ſacrorum cauſa toto menſe in cærimoniis ſunt, ideſt puri ſunt certis diebus cateudo. ¶ Item ad orationem. *Cic. in Orat. c. 16. ad fin.* Elaborant elii in lenitate & æquabilitate, & puro quaſi quodam & candido genere dicendi. *naturale, ſimplex, ſubtile*, ſine ornatu, res aperte, dilucide & Latine dicendo, propriis verbis, uſitatis, non translatis. *Quinct. l. 11. c. ult.* Nec, quod minime ſermoni puro conveniat, ſimplicem vocis uſum pleniore quodam ſono circumliaara. *Cic. in Brute, c. 75. in fin.* Nihil eſt in hiſtoria, pura & illuſtri brevitate dulcius. *Plin. l. 7. ep. 9.* Preſſus ſermo, puruſque et ſpiſtolis peritur. Adde *Auctor. ad Herenn. l. 4. c. 8.* ¶ Apud JCtos pura ſunt, quæ ſimpliciter & abſolute fiunt, nulla exceptione, aut conditione adjecta. *Cic. 2. de Invent. c. en.* Hic is, qui agit, judicium purum poſtulat: ille, quicum agitur, exceptionem addi sit oportem. *Inſtitian. Inſtitution. lib. 3. tit. 15.* Omnis Stipulatio aut pure, aut in diem, aut ſub conditione ſit. *Paul. Dig. lib. 35. tit. c. leg. 45.* In lege Falcidia non habetur pro puro, quod in diem relictum eſt. *Scævola lib. 40. ſect. 4. leg. antepenult.* Puram & directam libertatem domini ſuæ teſtamento Stiches acceperat. Adde *Ulpian. lib. 46. tit. 3. leg. 5.*

PUS, puris, n. *μορσὸς, ἰχὼρ*, humor in corpore corruptus ex vulnere, aut ulcere. *Celſ. l. 5. c. 26. ſect.* en. Sanguis omnibus notus: ſanies eſt tenuior hoc, varie craſſa, & glutinoſa, & colorata: pus craſſiſſimum, albidiſſimumque, glutinoſius & ſanguine, & ſanie. Exit autem ſanguis ex vulnere recenti, aut jam ſaneſcente: ſanies eſt inter utrumque tempus: Pus ex ulcere jam ad ſanitatem ſpectante. V. ibi alia huc pertinentia. *Id. ibid. c. 28. ſect. 8.* Expreſſo pura, nulla ultra curatio neceſſarie eſt. & *cap. 3.* Pus concoquere & movem. & *cap. 18. ſect. 7.* maturare. ¶ In plurali nom. *Plin. l. 24. c. 26.* Pura ſuſcreantes. *Id. l. 35. c. 6. circa med.* Eretria utilis ad deprehendenda pura. ¶ Translate dicitur de homine improbo, odioſo, & quaſi paris pleno. *Horat. initio ſat. 7. l. 1.* Proſcripti Rrgis Rupili pus etque venenum Hybrida quo pecto ſit Perſius ultus, &c. Eadem retione Auguſtus filias ſuas, vomicas appellabet, & carcinomata, apud *Sueton. c. 65. extr.* Quin a *Lucil.* apud *Non. c. 2. n. 1.* odioſus homo appellatur febris, ſenium, vomitus, pus.

PUSA, æ, ſ. puella, apud Vet. *Pompon.* apud *Varron. l. 6. L. L. c. 3.* Ridiculum eſt, cum te Caſcam tua dicit amica, Caſca Philoronis, ipſa ſanus puarum. Dic tu illam puſam: ſic fiet, mutua muli.

PUSILLANIMIS, me, *puſillanimo, ἀνανδρος*, qui eſt puſilli animi. *Tertull. de ſuga in perſecut. 1. 9.* Puſillanimes conſolari. *Sidon. l. 7. ep. 17. ſub fin.* Spernere aliquem tanquam imperitum, vel puſillanimem.

PUSILLITAS, atis, ſ. pareitas animi. *Tertull. adverſ. Hermog. c. 24.* Quæcumque poteſtas ei, quam puſillitas, competit. *Lactant. de Opific. Dei, c. 2. a med.* Quantum puſillitas intelligentiæ meæ pereidet.

PUSILLULUS, a, um, dimin. a puſillus. *Varr.* apud *Non. c. 3. n. 145.* Pueri puſilluli, nigri. *Id. Non. c. c. n. 490.* hunc ſundem locum incitans, habet *puſilli.*

PUSILLUS, a, um, *pocciolino, pochettino, τυτθὸς, μικρὸς*, perparvus, exiguus: diminut. a *puſus. Cic. Verr. 4. c. 75.* Puſilli & contempti libelli. *Pavon. in Satyr. 5. 29.* Pyxis aurea non puſilla. *Plaur. Truculent. 4. 4. 55.* Mus puſillus. *Plin. l. 25. c. ult.* Herba puſillis foliis. *Cic. Attic. l. 6. ep. 1. poſt med.* Puſilla apiſcula. & *lib. 5. ep. 2.* Habuimus in Cumano quaſi puſillam Romam. tanta erat in his locis multitudo. & *lib. 15. ep. 27.* Villula ſordida, & valde puſilla. *Id. 2. de Orat. c. 60.* Puſillus teſtis proceſſit. *Juvenal. ſat. 15. v. 70.* Terra malos homines nunc educat, atque puſillos. *Quinct. l. 11. c. 3. ante med.* Puſilla vox. *Trebon. ad Cicer. 12. Fam. ep. 16. a med.* Nactus puſillum laxamenti. *Plin. l. 37. c. 5. a med.* Aphace puſillo eltior lenticula eſt. *Quintil. l. 7. c. 6. ante med.* Puſillum a veritate diſcedere. *Cato R. R. c. 90.* Primum puſillum, poſtea magis dupſes. *ua pochettino*, adverb. ¶ Translate Cic. *Fam. 2. ep. 17. ſub fin.* Illud vero puſillæ animi, & ipſa malevolentia jejuni atque inanis, quod, &c. *vile, baſſo, debole.* Simile eſt illud *Martial. l. 3. epigr. 60.* Hæc animo magno credis te, Quincte, parare? Falleris. hæc animos, Quincte, puſillus emit. *b. e.* qui res nihili valde ſuſpicit, & liberaliter non, quæ virtus eſt ſplendida, interim negligit. Alio ſenſu *Horat. l. 1. ſat. 4. v. 17.* Di bene fecerunt, inopis me quodque puſilli Finxerunt animi, raro, & perpauca loquentem. *b. e.* minime audentis. *Ovid. de remed. amor. v. 730.* Infirmi cauſa puſilla nocet. *b. e.* vel leviſſima. *Juvenal. ſat. 10. v. 181.* nec unquam Sanguine cauſidici maduerunt roſtra puſilli. *b. e.* qui aaiquo ingenio, & fama ſit. *Martial. l. 9. epigr. 51.* Puſillum ingenium. *Id. l. 4. epigr. 43.* Quod dixi tamen, hoc leve & puſillum eſt. *è coſa di pochiſſima importanza.* ¶ Brevis dies dicitur, non puſillus. Brevis animi in natura, puſillus in corpore rerum animalium, ut ramus in ſilva, alvus in corpore. *Cherif. l. 1. pag. 69. Putſch.*

PUSIO, onis, ſ. *fanciulle, τυτθὸς*, parvus puer: a *puſus*. Et interdum impudicum quid ſapit. *Cic. pro Cal. 15. Juvenal. ſat. 6. v. 34. Apul. l. 9. Metam.* & *Arnob. l. 7. pag. 225.*

PUSIOLA, æ, ſ. parva puella. *Prudent. in paſſ. Eulalie, vaſ 190. 9. v. 19.* Ipſa crepundia ſuppulerat Ludere nefcia puſiola.

PUSTULA, læ, ſ. *bollicola, caſſe, rubarelle, bolla, puſtole, φλύκταινα, πάμφιξ, ἐξάνθεμα*, papula, puſule, tuberculum in ſumma cute: qualia ſunt quæ urticarum, aut ignis contactu, aut fungorum, aut medicamentis, aut ſanguine effervelcente excitantur: a *pur*, quia pus continet: quamquam & de iis dicitur, quæ pure carent. *Celſ. l. 5. c. 28. ſect. 15.* varia earum genera recenſet, & retionem curandi tradit. *Id. ibid.* Puſulæ lividæ ſunt, aut pallidæ, aut nigræ, aut aliter naturali colors mutatæ: ſubeſtque illis humor. Ubi hæ rupiæ ſunt, infre quaſi exulcerata caro apparet. *Id. ibid.* Ex puſulis nonnunquam etiam ulcuſcula fiunt, aut aridiora, aut humidiora: & modo tantum cum prurigine, modo etiam cum inflammatione ac dolore: exitque pus, aut ſanies, aut utrumque. Meminc id evenit in ætate puerili, raro in medio corpore, ſæpe in continentibus partibus. *Senec. ep. 76. circa med.* Puſularum eruptiones, & ulcuſcula. *Plin. l. 20. c. 22.* Sinapi illitum cauſtice vi puſulas facit. & *cap. 23.* Puſulas ſpinyctidas curant. *Tibull. l. 1. el. 3. v. 9* Nec quererer, quod ſol gracilis exureret artus, Læderet aut tanerae puſula rupta manus. *Martial. l. 11. epigr. 99.* Non alcus acre, puſulæve lucentes. *b. e.* tubercula, igaræ. ¶ A ſimilitudine dicitur de bullis in aliis rebus. *Plinius. l. 7. c. 2.* Calx non penitus macerata, cum fuerit inducta, puſulas emittit. *Plin. l. 20. c. 18. in fin.* Sacculi apti experimentum eſt in aqua, quoniam in nubila inuotat. fictum in puſulas coit. *Id. l. 37. c. 7.* Carbunculi factitii deprehenduntur, puſulis nigeoti modo relucentibus. *Martial. l. 8. epigr. 51.* Er niveum felta puſula vincit ebur. *b. e.* argentum probe excuſtum: vel emblema, taaquam puſtula illi affixa.

PUSTULATIO, nis, ſ. puſularum emiſſio, vel copia. *Cal. Aurel. Acut. l. 3 c. 16.* Cucurbitas effigit uſque ad partium puſulationem. *Id. Tard. l. 5. c. 1. a med.* Puſularionem locorum facere.

PUSTULATUS, a, um, *φλυκταινώδης*, puſulis plenus. V. *Puſulentus.*

PUSTULESCO, is, n. 3. puſulosus fio. *Cal. Aurel. l. 5. c. 1. a med.* Quo ſuperficies cutis puſuleſcat.

PUSTULO, as, n. 1. puſulas facio. *Tertull. de hab. Mul. c. 6.* Si concha aliquid intrinſecus puſulat, vitium ejus magis debet eſſe, quam gloria: & licet margaritum vocetur, non eliud tamen intelligendum, quam concha illius aliqua dura, & rotunda verruca. *Cal. Aurel. Tard. l. 5. c. 1. a med.* Nu vicinantia ulla puſulentur.

PUSTULOSUS, a, um, idem ac puſuletus. *Celſ. l. 5. c. 26. ſect. 31.* Ulcus in locum puſuloſum ſerpit.

PUSULA, æ, ſ. idem quod puſula: a *pur. Plin. l. 20. c. 6.* Puſulæ liveates. *Id. l. 21. c. 15. ſub fin.* Pruritus, & puſulæ conſeſtim adulto ſimiles exiſtunt. *Martial. l. 14. epigr. 167.* Fervida ne trito tibi pollice puſula ſurgat, Exorment docilem garrula plectra lyram. *Plin. ſub fin. libri 21.* Ranunculus puſulas, ut ignis, facit. *Id. l. 27. c. 9.* Puſulas excitare. & *lib. 35. c. 17.* cohibem. & *lib. 31. c. 9.* reprimere. ¶ Etiam facet ignis, ſeu erifypelas hoc nomine appellotur a paſtoribus, teſte *Colum. l. 7. c. 5. a med.* ¶ A ſimilitudine, *Feſt. in Herta.* Puſula, quæ in coquendo pane ſolet aſſurgere.

PUSULATUS, a, um, puſulis plenus, puſulatus. Argentum puſulatum, quomodo legitur in *Pandectis Florentinis*, ſive puſulatum, prout legitur apud *Suetou.* eſt argeotum purgatiſſimum, & excoctiſſimum: ita dictum a puſulis, ſeu puſulis, quas ex coctura argentum accipit, & ſuperior tactu ſit: vel quas exlature ipſa, & recens impreſſio excitavit. *Sueton. in Ner. cap. 44.* Exegitque ingenti faſtidio, & acerbitate ommnum aſperum, argentum puſulatum, aurum ad obruſſam. *Martial. l. 7. epigr. 85.* Nulla venit a me Argenti tibi libra puſulati. In quibuſdam *Suetonii* codicibus pro *puſulatum* legitur *puſulatum* per a, uti & apud *Martialem*. Itaque & nonnulli a *puſulonde* deducuat, eo advocantes illud *Juvenal. ſat. 7. extr.* Accipe, victori populus quod puſulet aurum. Sed omaino eſt a *puſulir*. Eoque per u ſcribendum. Quamquem etſi per o ſcribatur, eadem ſotura notio eſt. Nam veteres in multis e, & u promiſcue uſurpabant. *Alfon. Dig. lib. 19. tit. 2. leg. 31.* Velnti cum argentum puſulatum fabro daretur, ut vaſa fierent, aut aurum, ut anuli. Hæc fers omnia *Veſſ. in Etymol. Haloander* habet *puſulatum*, at *Turnebus puſulatum*.

PUSULOSUS, a, um, φλυκτιδώδης, qui pusulis laborat, pustulosus. *Colum. l. 7. c. 5. a med.* Vivam pecudem, quæ fuerit pusulosa, resupinam obruamus.

PUSUS, i, m. parvus puer, pusio. *Pompon.* apud *Varron. l. 6. de L. L. c. 3.* Nam vere pusus tu, tua amica senex.

PUTA, æ, f. dea, quæ putaturas præerat: *a putando. Arnob. l. 4. pag. 131.* Putationibus arborum Puta, inquitis, præsto est. ¶ pro pusilla. V. in *Pusillus.*

PUTA, *per ellipsin, verbi gratia*, secunda persona n. sing. præsentis Imperativi verbi *puto*, qua vulgus utitur adverbialiter, pro scilicet, exempli gratia, &c. *Pompon. Dig. lib. 28. tit. 5. leg. 23.* Si ille, puta, consul factus fuerit, *Senec. l. 2. Quæst. nat. c. 2.* Illa constant aut nexu, aut acervatione, ut, puta, funis, frumentum, navis. ¶ Secundam syllabam corripit, quemvis verbum sit, quia usu in verum adverbium transiit: quod & *Priscian. l. 15. pag. 1007. Putsch.* & *Serv. ad Æn. 2. v. 651.* observarunt. *Auct. Priap. carm. 37.* Ut Phœbo pute, filioque Phœbi. *Pers. sat. 4. v. 9.* Hoc, puta, non justum est, illud male, rectius illud. Ita leg. *Priscian.* alii *puto.* Corripuerunt etiam *Enn.* & *Pacuv.* teste *Serv. loc. cit.* & *Catull. carm. 100. ad Cornif. fidel.*

PUTAMEN, inis, n. *ferme*, *quisquiliæ*, *mallus*, *λέπυρον*, *κέλυφος*, rei cujuslibet purgamentum. *Non. cap. 2. n. 683.* Putamina non solum arborum sunt, verum omnium rerum purgamenta. Nam quicquid ex quacumque re projicitur, putamen appellatur. *Cic. 5. Tuscul. c. 20.* Instituitque, ut caudentibus juglandium putaminibus barbam sibi, & capillum adurerent. *Plaut. Capt. 3. 4. 121.* Nucleum amisi: reliquit pigneri putamina. *Plin. l. 17. c. 24. extr.* Putamen fabæ, vel ervi. *Id. l. 22. c. ult. circa med.* mali Punici. *Id. l. 30. c. 7.* ovi, & cochleæ. *Id. l. 9. c. 11.* tuberculorum. Adde *Petron. in Satyr. c. 135.*

PUTATIO, onis, f. *æstimatio*. *Paul. Dig. lib. 47. tit. 10. leg. 18. a med.* Cum aliquis filiumfamilias patremfamilias putat, non potest videri injuriam patri facere, quæ transferri parœnæ putatio non potest. ¶ Item computatio, *tanto, tantum. Macrob. l. 1. Saturn. cap. 13.* Unus mensis pari numero inflitutus universam putationem imparem facit. ¶ Item selectio inutilium ramorum, *putatione, putamento, κλάσις, κλάδευσις. Cic. 1. de Orat. cap. 58. a med.* Ut quid sit sementis ac messis, quid arborum putatio ac vitium, omnino nesciat. *Plin. l. 17. c. 10.* Salices trimæ pedibus binis a terra putatione coercentur. Adde *Plin. elder. l. 10. ep. 24.* & *Colum. l. 4. c. 9.* & *10.*

PUTATIVE, putando, opinando. *Hieronym. ep. 61. ad Pammach. adverf. err. Joann. Hierofol. c. 5.* Ac resurrectionem veritate, non putative confitemur.

PUTATIVUS, a, um, *imaginarius, finctus, apparens*, qui id sibi putatur, quod non est. *Tertull. l. 3. adverf. Marcion. c. 8.* Putativus habitus, putativus actus, imaginarius operator.

PUTATOR, oris, m. *putatore*, *κλαδευτὴς*, *κλάστης*, qui vitium aliarumve arborum inutiles ramos amputat. *Varr. l. 5. de L. L. c. 7. circa med.* Antiqui putum, putum appellarunt. Ideo putator, quod arbores puras facit. *Plin. l. 27. c. 8. extr.* Putator ex arbore elta prolapsus. *Colum. l. 10. v. 228.* Quæ (*sarmina*) cenat inter opus musa modulante putatoi Pendulus arbustis.

PUTATORIUS, a, um, ad putatorem pertinens, ut Putatoria falx, *Pallad. l. 1. tit. ult.*

PUTATUS, a, um, nom. ex particip. *putato*. *Paul.* ex *Festo* in *Putus.* Putatæ vites quæ recisis impedimentis remanent puræ. Aurum quoque putatum dici solet, id est aspurgatum; & ratio putate, id est pura facta, *cum ageretur*, *e liquidata. Titinn.* apud *Non. c. 4. n. 362.* Lana putata recta. *Id. c. 1.* purgata.

PUTEAL, lis, n. umbella, aut petasus, quo puteus operitur. Unde in Glossis exponitur *τοιοῦτόν τι*, quo signatur *τὸ τὰ ὀρύγματα στέγον*, os putei. *Cic. Attic. l. 1. ep. 10.* Præterea typos tibi mando, quos in tectorio erioli possim includere, & puteale sigillata duo. *Id. c.* puteorum opercula parvis signis exornata, qualia & hodie videmus, in quibus incisæ delectant imagunculæ. Aliqui legunt *plusculis signis*, quod in ædibus plutei essent marmorei. ¶ *Puteal Libonis*, locus erat in foro Romano, ad arcum seu fornicem Fabianum, ubi fœneratores conveniebant, & usuræ exercebantur. Dictum est *puteal*, quia eo loco olim sacellum fuisset, idque fulgure tactum conflagrasset; ignoraretur autem, ubinam fuisset fulgur conditum, puteal ibi Scribonius Libo imposuit, cui a Senatu negotium datum fuerat, ut sacella attacta conquireret, justisque cærimoniis procuraret. Ita colligitur ex *fragm. Fasti*, post *Scelerat.* Ejus figuram præfert numus apud *Patin. de famil. Rom. pag. 249.* Inque eum ad illud Puteal congregari solerunt, qui pecunias vel occupabant, vel sub usuris sumebant, seu negotiis fœneratoris usurpari cœptum est. *Horat. l. 1. ep. 19. v. 8.* forum, putsalque Libonis Mandabo siccis. *Id. l. 2. sat. 6. v. 35.* Roscius orabat, sibi adsides ad puteal cras. *Cic. pro Sext. c. 8.* Puteali, ac fœneratorum gregibus inlectatus atque percalsus. *Ovid. de remed. Amor. v. 561.* Qui puteal, Jaoumque timet, celeresque calendas. *Pers. sat. 4. sub fin.* Si puteal multa cautus vibice flagellas. *Id. c.* unges & perfequeris obæratos tuos, ut solvaot, vel quæris, quibus sredas pecuniam, & per multa aliorum detrimenta rem tuam augere studes. ¶ Ent & puteal in Comitio, sub quo defossa Attii Navii novacula, qua eorem difficilis temporibus regis Tarquinii Prisci, non longe eb ejusdem Navii statua, quæ erat in gradibus ipsis, ad lævam Curiæ, prope Ruminalem ficum. *Cic. 1 de Divin. c. 17.* Cotem autem illam, & novaculam defossam in Comitio, superaque impositum puteal accepimus. ¶ Non desunt qui putaot, puteal hoc Attii idem esse cum illo Libonis, Contra multis disputet *Solinus. 10 Solin. p. m. 1139.*

PUTEALIS, le, &

PUTEANUS, a, um, *di pozzo*, φρεατικὸς, ad puteum pertinens. *Ovid. in Ibin, v. 391.* Ut quos dua Pœnus mersit putealibus undis. *Lucret. l. 6. v. 1172.* puteales lymphæ. *Colum. l. 11. c. 3.* Locus, qui, si non sit fluens aqua, fonte putsali possit irrigari. *Id. l. 12. c. 16.* & *Plin. l. 14. c. 9.* Aqua puteana.

PUTEARIUS, ii, m. φρεατοκόπτης, qui puteos fodit. *Plin. l. 31. c. 3. ad fin.* Depressis puteis sulphurata, vel aluminosa occurrentia puteariis necant.

PUTEFACTUS, a, um, putidus factus. *Prudent. in Rom. apud exp. 14 v. 1035.* Et vesta, & omni putefactus corpore. Ita *Heins.* ex MSS. alii *putrefactus.*

PUTEO, es, tui, n. a. *puzzare*, *putire*, *πύθω*, fœteo, meli odorit fuio: a πύθω, putrefacio. *Pers. sat. 3. v. 73.* Quod multa fidelis putet in locupleie penu. *Horat. l. 1. ep. 19. v. 11.* Putere mero. *Id. l. 2. sat. 2. v. 41.* Putet aper, rhombusque recens. *Cic. in fragm.* apud *Non. c. 15. n. 17.* Quibus etiam alabastor unguenti putere videtur. *Horat. l. 2. sat. 4. v. 65.* miscere nero muriaque decebit Non alia, quam qua Byzantia putuit orca. Ita *Bentley. Cruq. Torrent.* alii *putrent.*

PUTEOLANUS, a, um, ad Puteolos pertinens. *Cic. Fam. 13. ep. 56.* Cluvius Puteolanus. *Id. 2. Agrar. c. 28. in fin.* Puteolana prædia. *Plin. l. 3. c. 6.* Puteolanus sinus. *Golfo di Napoli.* ¶ Puteolani, orum, ejus oppidi cives. *Cic. 5. Attic. ep. 2.* ¶ Puteolanus pulvis, *puzzolana*, a collibus Puteolani agri collectus, opponitur (inquit *Plin. l. 35. c. 13.*) maris fluctibus, mersusque protinus fit lapis, unus inexpugnabilis undis, & furtior quotidie, utique si Cumano misceatur camento. *Senec. l. 3. Quæst. nat. c. 20.* Puteolanus pulvis, si aquam attigit, saxum est. Laudatur ob hoc a *Vitruv. l. 2. c. 6.* & a *Sidon. carm. 2. a v. 59*

PUTEOLI, orum, m. Puteoli, *Πετιόλοι*, urbs, & col. Campaniæ, in ora litoali, olim perampla, & probe culta, nunc parva admodum, in colle, cum arce utcumque munita, sum portu capaci, & tuto in sinu cognomine, apud lacum Lucrinum, non procul a lacu Avarno. Dubitatur, an ei nomen datum sit a purore odido aquarum calidarum ob solphureum solum, an potius a frequentia puteorum, equis videlicet calidis scatentium. Utrumque legas apud *Varron. l. 4. de L. L. c. 5.* & *Festum.* Minorem Delum (inquit hic in *Minorem*) Puteolos affs discrunt, quod Delos aliquando maximum emporium fuerit totius orbis terrarum: cui successit postea Putsolanum: quod municipium Græcum antea Dicæarchia vocatum est. Unde Lucilius: Inde Dicæarchum populos, Delumque minoram.

PUTER. V. *Putris.*

PUTESCO, is, n. *puzzare*, *putrescere*, putens fio, putresco, corrumpor. In vet. lib. legitur & *Putisco*. *Cic. 5. de Fin. c. 13. extr.* & *lib. 2. de nat. Deor. c. 64.* Animam illi pecudi detam pro sale, ne putisceret. Ita legit præter alios *Nov. c. 2. n. 706.* olii utrobique *putrescere. Cato R. R. c. 3.* Si in terre olsa oimium diu erit, putescet, oleum fœtidum fiet. *Varr. l. c. R. R. c. 34.* Putescere femina solent. *Al. leg.* putrescere. *Celsus l. 2. c. 30.* Aqua dura, id est ea, quæ tarde putescit. *Al. leg.* putrescit.

PUTIUM, *i*, n. V. in voce sequenti.

PUTEUS, i, m. *pozzo*, φρέαρ, locus, qui perpetuas habet aquas ex terræ venis manantes, non tamen footium more foras erumpentes. Differt a cisterna, quæ aquam pluviam collectam servat. *Cic. 1. 2. de nat. Deor. c. 9. sub fin.* Ea potais jugibus aquam calidam trahi. *Id. 2. de Divin. c. 50.* Cum vidisset haustam aquam de jugi putse, terræ motus diuit instare. *Horat. l. 1. ep. 15. v. 15.* Collectosse bibant imbres, puteosse perennes. *Id. l. 2. ep. 2. v. 135.* puteum vitaeu patsutem. *Cic. de provinc. consul. c. 3. sub fin.* Nobilissimas virginss se in puteos abjecisse. *Plin. l. 5. ep. 6. circa med.* Si natare lativa, aut tspidius vslis, in arsa piscina est: io proaimo puteus, ex quo possis rursus adhibingi, si præiteat teporie. *Id. l. 2. ep. 17. ad fin.* Hæc omoenitas defectur aqua salienti: sed puteos, ac potius fontes habet. sunt enim in summa. *Juvenal. sat. 3. v. 226.* Hortulus hic, puteusque brevis, nec reste morsndus, In tenues plantas facili diffunditur haustu. *Plin. l. 9. c. 25.* Putei altissimi. *Id. l. 37. c. 9. circa med.* Cryssallum ad libramsntum aquæ depressis putsis erutam. *Id. l. 17. c. 8.* In centenos pedes acti putei. *Id. l. 19. c. 8. extr.* Puteorum paristss. & *lib. 33. c. 4.* latera. *Virg. 2. Georg. v. 230.* altsque jubebis In solido puteum demitti. *b. s.* scrobem profundam, ad explorandam terræ natumm. *Plin. l. 7. c. 56.* Puteos invenit Danaus ex Ægypto advectur in Græciam, quæ vocabatur Argos Dipsion, ἀ'ψιον, sitticulosa. Proverb. est illud *Plauti* de iis, qui nimis sero cogitant, quæ parate ante oportabant: *Mostell. a. 2. 32.* Miserum sit opus, igitur demum fodere puteum, ubi sitis fauces tener. ¶ Videtur fuisse genus supplicii servilis, quo peccantes servi in puteum conjicisbantur: sive fuerit verus puteus, in quo suspensi in aqua detinerentur; sive locus patei modo depressus. *Plaut. Aulul. a. 5. 20.* Dicant, coci abstulerint: comprehendite, vinculte, verberate, is puteum condits. *& a. 7. 1.* Intervisam, quid faciant coqui: quos pol ut ego hodie fervem, cura maxima est. Nisi unum hoc faciam, ut in puteo cœnam coquant. Inde coctam sursum subducemus corbulis. ¶ *Concrete aliquid in puteum*, apud *Petron. in fragm. Tragur. c. 43. Burm.* proverbio dici videtur pro omnino abjicere, projicere, perdere, ut nulli usui amplius esse possit. ¶ *Puteum*, n. *g. Varr.* apud *Non. c. 3. n. 155.* Ut sunt lacus & flagna, & putea, & maria. Addunt *Ulpian. Dig. lib. 19. tit. 1. leg. 13. extr.* ubi pro *putea* al. leg. *puteal*. ¶ Fodiendi, eastruendique putei rationem tradunt *Plin. l. 31. c. 3. ad fin. Vitruv. l. 8. c. ult. ad fin.* & *Pallad. in Aug. tit. 8.* & *9.*

PUTICULI, *m. cavernæ terræ extra portam Esquilinam, in* quibus

antiquitus ſepeliebantur : a *puteat*, per diminutionem . *Feſt.* Ælius Gallus , reſte eodem , voluit ita dicta ea loca fuiſſe , quod ibi hominoes putiſcerent, ſeu putreſcerent. *Varr. l. 4. de L. L. c. 5.* utrumque etymon docuit: & *Putiendas*, & *Putiendas* poſuit.

PUTIDE, *affectatemente*, *moſofamente*, *ſprezzevolmente* , nimis diligenter, moleſte , faſtidioſe, infuaviter . *Cic. in Bruto* , *c.* 82. Qui nec inepte dicunt, nec odioſe, nec putide . *Id. 3. de Orat. c. 11.* Nolo exprimi litteras putidius , nolo obſcurari negligentius . *Senec. epiſt.* 75. Putide loqui .

PUTIDIUSCULUS, aliquantum putidus , diligentior, blandior , quam per eſt . V. *Impudentiuſculus* .

PUTIDULUS, a, um, dimin. a putidus. *Martial. l. 4. epigr.* 20. Dicit ſe vetulam , cum ſit Cærella pupa: Pupam ſe dicit Gallia , cum ſit anus. *&c.* Altera ridicula eſt , altera putidula . *b. e.* Cærella , quæ cum ſit pupa , affectat anus videri : atque adeo moleſtiam & faſtidium creat . *Capitolin. in Macrin. c. pauuls.* Cum hominem putidulum io imperio ferre non poſſent .

PUTTIDUS, a, um, *puzzolente*, *putride*, *marcio* , *ſorvido* , *μυδαλέος* , qui eſt meli odoris, putens : item putris , putridus, quia quæ putreſcunt , putere ſolent . *Cic. in Piſon. c. 9.* Putida caro . *Martial. l. 3. epigr.* 50. Putidus aper . *Pleut. Bacch* 4. 7. 63. fungus . *Cato* R. R. c. 37. & *Plin. l. 17. c. 9. a med.* Putidam frondem ſubſternere . *Pleut. Trin.* 2. 4. 225. Vinum, priuſquam coactum eſt , pendet putidum . *b. e.* uvæ ante vindemiam in ipſe vite putreſcunt . *Varr.* apud *Non. c. 2. n.* 645. Putidæ nuæ. *Cæſil.* & *Cato ibid.* Navve putidæ & ſentinoſæ . *Afran. ibid.* Et ſallaci aſpectu paries pictus putidus. ¶ Translate *putidum* dicitur quidquid offendit aures, ot putor nares , inſuave, auderum , mocidum , inquit *Non. c. 6. n. 12.* & 68. ut *orator putidus*, qui orationem affectat, nimie diligens , ineptus , & anxius , nimiſque exquiſita ſluitaque core dicens , *effettato*, *pien d' effezzione* : & *otiotie putide*, *ſermo putidus* , &c. *Cic. in Orat. c. 8. ſub fin.* Quonam igitur modo audiretur Myſus, aut Phryx Athenis, cum etiam Demoſthenes exagitetur , ut putidus ? *ſtillicet* quin diligenter exarcinabat verborum omnium pondero , ut *paulo ſap.* Idem dicit . *Id. l. 3. de Orat. c. 13. extr.* Quoniam hæc ſatis ſpero, vobis quidem certe majoribus, moleſta & puuida videri . *Id. 2. Offic. c. 37* Sonus (vocis) erat dulcis: litteræ neque experſæ , neque oppreſſæ , ne aut obſcurum eſſet , aut putidum . *b. e.* quod dicit *l. 3. de Orat. c. 11.* Nolo exprimi litteras putidius, nolo obſcurari negligentius. *& rap. 12.* non aſpero , non vaſte, non ruſtice , non hiulce , ſed preſſe , & æquabiliter , & lenier loqui . *Id. Attic. l. 1. ep. 14.* Vereor , ne putidum ſit ſcribere ad te, quam ſim occupatus . *Petron. in frag. Tragur. c. 73.* Ac ne ſic quidem putidiſſimam ejus jactationem liceat effugere . nam nihil melius eſſe dicebat , quam, &c. ¶ *Putidus homo* , ineptus , *affettato* , *odioſo* : quaſi puteat . *Plaut. Bacch.* 5. 2. 44. Tun', homo putide , ameto illac fieri ætate audes ? *Horat. ep.* 8. Rogare longo putidam te ſæcolo, Vites quid enervet meas? Utroque loco reſpicitur ad ætatem longævam , qua res fere corrumpi ſolent ac putere . Rurſus *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 75.* Putidius multo cerebrum eſt (mihi crede) Perilli Dictautis, quod tu nunquam reſcribere poſſis . *b. e.* infanius , & quaſi correptius .

PUTILLUS , i , m. & Putilla , æ , f. dimin. a *putus* , vox blandientia . *Plaut. Aſin.* 3. 3. 104. Dic igitur me tibi anaticulam , columbam , vel catellum , Hirundinem , monedulam , putillum , paſſeculum . *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 216.* Putam , aut putillam appellat. Alii aliter leg. utroque loco . *Putellum* autem putat *Joſ. Scalig. in Catalect.* dict a *putus* , & id a *πόσθη*, pudendum , a quo *præputium* .

PUTIS , te , qui malt odoris eſt , a *puteo* . Uſus *Lucret. l. 3. v. 585.* ſi quibuſdam libris vulgatis habenda fides . Atque ideo tanta mutatum pure ruine Conciderit corpus penitus. In aliis libris *putre* legitur.

PUTISCO. V. *Putefco*.

PUTITIUM Plautus dixit pro ſtulto, *Paul.* ex *Feſto* . Quidam putant *Potitium* legendum eſſe . Locum autem *Plauti* eſſe *Bacch.* 2. 2. 15. Stultior es barbaro Potitio, qui, &c. V. *Pinarii* .

PUTO, as, avi, atum, a. 2. *potare*, *tagliare*, *πλαδίζω*, eſt falſa, ſuperflua , infructifera in arboribus , fruticibus , & quæcumque alia re, a veris , & fertilibus purgare & refecare . *Feſt.* in *Imputatum* : Putum eſt purum . unde putare vites dicimus , hinc eſt dearebere , quæ impedimento ſunt ad fructum . *Gell. l. 6. c. 5.* Putare veteres dixerunt, vacantia ea quaque re , ac non neceſſaria , aut etiam obſtantia , & aliena auferre & excidere , & quod eſſe utile , ac ſine vitio videretur, relinquere . Sic nanque arbores, & vites, & ſic etiam retiones putari dicum . *Cato* R. R. *c. 32.* Vineas arboreſque mature face incipias putare . *& cap.* 44. Putare ulivetum . *Virg. a. Georg. v.* 407. Perſequitur vitem attondens , fingitque putando . ¶ Pro purgare , mundare . *Varr. l. 2.* R. R. *c. 2. ad fin.* Quo minus lana vel inſici recte poſſit, vel lavari, ac putari . *Al. leg.* parari. *Cato* R. R. *c. 39.* Si dolia bene putaveris. *Al. leg.* picaveris. *Titinn.* apud *Non. c. 4. n. 361.* Date penſam lanam : qui non reddet tempori putatam recte, facite, ut multetur malo. ¶ Putare rationem , *fare* , *aggiuſtare* , *liquidare i conti* . *Varr. l. 5. de L. L. c. 7. extra med.* Antiqui purum , putum dixerunt : ideo ratin putari dicitur , in qua ſumma ſit pura . *Plaut. Aulul.* 3. 5. 52. Cedit miles , æs petit ; itus ; putatur ratio cum argentario . *Cato* R. R. *c. 5.* Villicus rationem cum domino crebro putet . *Cic. Attic. l. 4. ep.* 12. Rationes putare cum publicanis . *Cato* R. R. *c. 14.* Sic nomenclabitur regula : Integm quæ non erit , unde queſto pare aberit , duæ pro una: conlicturæ quæ erunt , pro buus putabuntur . *ſi conto vanno* . ¶ Translate *Plaut. Caſ.* 3. 2. 25. Verum altrovorſum cum eam mecum rotionem puto , &c. *Terent. Andr.* 2. 1. 2. Dictum puta. *ſo reſo* , *che ſia detto* . & *Ovid. 4. Met. v. 476.* Falſa puta quæcumque jubes . *tieni per fatta quanto comandi* . & *Juvenal. ſat. 5. v. 7.* hoc tamen ipſum Defeciſſe puta , quod inani ſufficit alvo . *ſo conto* , *dicano* , *che* , &c. ¶ Eſt etiam cogitare , attente conſiderare , *penſare* , *conſiderare* . *Cic. pro Planc. c. 4.* In quo primum illud debes putare, comitiis, præſertim ædilitiis, ſtudium eſſe populi , non judicium . *Terent. Eun. 4. 2. 4.* Dum hæc puto, præterii imprudens villam . *Virg. Æn. 6. v* 332. Multa putans, ſortemque animo miſeratus iniquam . ¶ Putare argumentis cum aliquo, eſt diſputare , rem eſcaminare , perquirere . *Plaut. Amph. 2. 2. 45.* Quo id , malum , pacto poteſt (nam mecum argumentis puta) fieri , nunc uti tu hic ſis, & domi ? *diſcorriamola un poco ſortemente* . ¶ Sæpe eſt opinari , exiſtimare, conjicere, *ſtimare* , *penſare* , *aver opinione* , *credere* , *congiurare* . *Gell. loc. ſup. cit.* Verbum ipſum *puto*, quod declarondæ ſententiæ cauſa dicimus., non ſignat profecto aliud , quam id agere noe in re dubia obſcuraque , ut deciſis amputatiſque falſis opinionibus , quod videatur eſſe verum , & integrum , & incorruptum , retineamus . *Terent. Andr.* 5. 5. 1. Aliquis forſan me putet non potare hoc verum . *Id. ibid. 1. v.* 124. Recte putas . *Id. Phorm.* 4. 5 6. Rem ipſam putaſti. *hai toccato il punto* : *hai trovato il vero* . & *Cæl. ad Cicer. Fam. 8. ep.* 2. In theatrum Hortenſius introiit , puto , ut ſuum gaudium gauderemus. *Cic. 1. Offic. c. 23. ad fin.* Nec coremittere , ut aliquando dicendum ſit , non putaram . (in ὰν οἰόμην . Adde *Senec. l. 2. de Ira , c. 31.* & *Vel. Max. l. 7. r. 2. n. 2.*) *Id. 4. Acad. c.* 18. Ut quos nunquam putaſſemus a nobie interooſci poſſe , &c. *Id. de Amic. c. 2.* Atilius , quia prudens eſſe in Jure civili putabatur. *Id. Attic. l. 6. ep. 1.* Noli putare , me quicquam maluiſſe , quam , &c. *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 31.* Illoe etiam iniquo loco dimicandum putare . *Ovid. de remed. amor. v.* 243. Nre fatis eſſe puta diſcedere : lentus abeſto. ¶ Putes , putares, *credreſti* , *direſti*, diceres. *Ovid. 11. Met. v.* 113. demptum teneri arbore pomum : Heſperidas donaſſe putes . *Id. 5. Triſt. el. 10. v. 5.* Stare putes : adeu procedunt tempora tarde. *Id. Heroid. ep. 11. v.* 85. Vagitus dedit ille miſer : ſenſiſſe putares. *Petron. in Satyr. c. 22. ad fin.* Ut putares hoc conveniſſe . ¶ *Puto* ſermoni interjicitur , ut *opinor*, *credo* . *Propert. l. 2. el. 20. v. 17.* Sed tibi ſubſidium delphinum currere vidi , Qui , puto , Arioniam vexeram ante lyram . *Martial. l. 1. epigr.* 100. Atque intra , puto , ſeptimas calondas. *Senec. epiſt. 90.* Putu , inter me teque convenit, eaterna corpori acquiri, corpus in honorem animi coli. ¶ Nonnunquam & runc dicitus , cum ree certo ita eſſe creditus. *Ovid. 3. Amor. el. 1. v. 7.* Venit odoratos Elegeia nexa capillos: Et, puto, pes illi longior alter eret . *& eleg. 21. v. 24.* Hac amor, hac odium : ſed , puto, vincit amor . ¶ Inſervit ironiæ . *Id. ibid. el. 7. v. 2.* At , puto , non votis ſæpe petita meie. ¶ & prolepſi . *Id. de nuce*, *v.* 57. Sed, puta, magna mei eſt nperoſo cura colono . Iuvenias , qui det nil mihi præter humum . *& lib. 1. ex Pont. ep. 2. v.* 43. At, puta, eum requies medicinaque publica curæ , Somnos adeſt , ſolitis nox venit orba malis . Somnia me terrent , &c. Adde *lib. 3. Met. v. 266.* & *lib. 11. v. 425.* & *lib. 3. Faſt. v. 493.* ¶ *Ut puto*, ut mihi videtur . *Sueton. in Veſpaſ. c. 23. extr.* Ut puto, deus ſio. *Ovid. l. 1. de ar. am v.* 370. Ut puto , non poteris ipſa referre vicem . ¶ Frequntar eſt æſtimare, *ſtimare* . *Cic. 6. Verr. c. 7.* Si denariis quadringentie Cupidinem illum putaſſet . *Id. Attic. 12. ep. 21. ad fin.* Cum unum te plurie, quem omnes illos. putem. *Id. pro Planc. c. 4. extr.* Magni putare honores . *Ovid. Metam. 10. v.* 618. tantique putat connubia noſtre. ¶ & exiſtimare , judicare . *Cic. Phil. 12. c. 11. in fin.* Si ad nos nihil referretur de Dolabella perſequendo, tamen ego pro decreto putarem . *& cap.* 5. Beſtia damnationem pro præmium putat. *Mattus*, & *Trebat. ad Cicer. poſt ep. 15. l. 9. ad Attic. in fin.* Hoc pro certo putamus . *Cic. in Divin. Verr. c. 7. in fin.* Contemnere aliquem , ac pro nihilo putare . *Id. pro Roſt. Amer. 1. 46. ad fin.* Videus, ut omnes deſpiciat , ut hominem præ ſe neminem putet . *Id. pro leg. Manil. c. 13.* Quem eaim poſſumus imperatorem aliquo in numero putare , &c? ¶ Elliptis eſt in illo *Cic. Fam. 15. ep.* 20. Oratorem meum (ſic enim inſcripſi) Sabino tuo commendavi . Natio me hominis impulit , ut ei recte puterem . *b. e.* recte commendari crederem . ¶ *Puto*, ſcilicet , exempli gratia. V. ſupra ſuo loco .

PUTOR, oris, m. *puzzo*, *puzzore*, *ſorvido*, *ſcenr*, malus odor . *Varr. l. 4. de L. L. c. 5.* Puteoli a putore, quod putidus ſit (*lerus*) odoribus ſæpe ex ſulpbure, & alumine . *Cato R. R. c.* 157. Ea nimem putorem admet . *Arnob. l. 7. pag.* 222. Putores in voluptate.

PUTRAMEN, inis, n. collectio rerum putrium , putredo . Eſt *Cypriano in lib. de Lapſi , ante med.*

PUTREDO, inis , f. *putredine*, *ουπρότης*, corruptio , putror . *Ovid. 1. ex Pont. ep. 1. v. 69.* Eſtur ut occulta vitiata putredine navis . *Al. vellint leg.* taredine . *Apul. l. 9. Mirem.* Cervia carinſa vulnerum putredine . *Prudent. Cathemer. 9. v. 31.* viſcerum putredines abluantur .

PUTREFACIO, acie, eci, actum , a. 3. *putrefare* , *guaſtare* , *σήπω* , *πύθω* , putrem facio, corrompo . *Colum. l. 3. c. 12.* Humor putrefactis depoſita ſemina. *Liv. l. 21. c. 37.* Ardentia ſaxa intuſo aceto putrefaciunt . *Plin. l. 29. c. 4. ad fin.* Stellionem in oleo putrefaciunt . *Liv. l. 42. c. 3. a med.* Nudatum tectum patere imbribus putrefaciendom .

PUTREFACTUS, a, um, *putrefatto* , *guaſto* , *marcio* , *corrotto* , *σαπὸς* , putris factus , putidus. *Lucret. l. 2. v. 877.* Et tamen hæc cum ſunt quaſi putrefacta per imbres , Vermiculos pariunt . *Ovid. Met. 15. v.* 389. Sunt , qui , eom elauſo putrefacta eſt ſpina ſepulcro , Metari credant humanas angue medullas . *Plin. l. 29. c. ult. ante med.* Fit & collyrium ex vipem in olla putrefacta .

PUTREFIO , is, actus ſum , paſſ. anom. *marcire*, *putrefarſi* , *σήπομαι* ,

mus, putris fio, putrefco. *Pallad. l. c. rit.* 33. Humor hoc præſtabit, ut ſi qua iofuat ſpinarum ſemina, putrehant. *Id. in Septembr.* 9. Lupinus ubi creverit, vertitur vomere, ut putrefiat excifus.

PUTRĒO, ēs, ui, n. c. *eſſe putrida*, *putrium*, putridus ſum. *Pacuv.* apud *Non. c. 2. n. 692.* Anois & ætate hoc corpus putret. *Accius ibid.* Eſſangue eſt mihi corpus, atque annie putret. *Plaut. Moſtell. 1. 2. 67.* Hæc ligna humide putrent. Al. leg. *putrint*. ¶ Tranſlate *Perſ. ſat. 5. v. 57.* hunc alea decoquit: ille in Venerem putret. Al. leg. *tſi putrie*. V. *Puter*.

PUTRESCO, is, n. 3. *putrefacſi*, *marcere*, *πύθεσθαι*, putris fieri incipio; putridus fio. *Cic. 2. Tuſcul. c. 43.* & *Valer. Max. l. 6. c. 2. ante.* Theodori quidem nihil intereſt, humi ne, an ſublime putreſcat. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 119.* cui fragula veſtis, Blattarum ac tinearum epulæ, putreſcat in arca. *Plin. l. 31. c. 9.* Dentes non erodi, nec putreſcere, ſi, &c. *Id. l. 35. c. 15. ad fin.* Strongyle putreſcentia ulcerum compeſcit.

PUTRICAVUS, a, um, putredine, aut carie caeſue. *Lucret. l. 2. v. 859.* Mollia, lenta, fragoſa, putricava, corpore raro. *Al. ceſſitius lep.* Molli lenta, fragoſa putri, cava corpore raro.

PUTRIDUS, a, um, *putrefactus*, *marcio*, *σαπρόδης*, putris, putrefactus, corruptus. *Cic. in Piſon. c. 1.* Non enim noc color iſte ſervilis, non piloſæ genæ, non dentre putridi deceperunt. *Plin. l. 63 c. 4. etiam med.* Si quid in nucleo putridi fuerit. *Id. l. 19. c. 8. a med.* In putridis, & calidis maxime locis cuminum ferendum. *Senec. ſub fin. epiſt. 58.* Ædificium putridum, & ruens.

PUTRIS, tre, & Puter, tris, tre, *frecidæ*, *putrefcere*, *marcio*, *gnaſta*, *σαπρὸς*, *σαπρὸς*, *βούσις*, flaccidus, marcens, putrefactus, putridus: a *puteo*: & dici proprie videtur de iis, quæ reſoluta, & a naturali ſtatu dejecta putredem emittunt. Carer gradibus comperativi & ſuperlativi. *Varr. l. 1. R. R. c. 8.* Palus putes everitur. *Propert. l. 2. el. 69. v. 43.* Putrie & in vacua requeſcit navis arena. *Ovid. 1. Faſt. v. 379.* & *Met. 15. v. 365.* de putri viſcere paſſim Florilegæ naſcuntur apes. *& Met. 7. v. 585.* putria motis Poma cadunt ramis. *Celſ. l. 5. c. 26. ſect. 33.* Si ulcus magis putre eſt. *Juvenal. ſat. 13. v. 95.* Et phthiſis, & vomicæ putres. *Sil. l. 13. v. 487.* cadavera putri liquantia tabo. *Curt. l. 9. c. 3.* Corpore cicatricibus putria. *Vel. Max. l. 6. c. ult. n. 5. extrem.* Putres artus, & tabida cruore manaotia membra. *Martial. l. 3. epigr. 77.* putri capſe halece natantes. ¶ Sæpe de iis dicitur, quæ facile ſolubilia ſunt, vel ſoluta, flaccida, mollia, licet minime putrent. *Virg. 1. Georg. v. 44.* zephyro putrie ſt gleba reſolvit. *b. c.* aere, ſole, & imbribus ſoluta, quæ antea gelu adſtricta fuerat. *Propert. l. 4. el. 3. v. 39.* Quæ tellus ſit lenta gelu, quæ puteis ab æſtu. *b. c.* ſicca & arida. Similiter *Stat.* de ſiccitate loquens, *l. 4. Theb. v. 728.* tellus ſole & pulvere putris Exhalat calidam nubem. Eadem ratione *putrem arenam*, aridam nempe, & minime cohærentem, atque adeo ſterilem, dixere *Srer. l. 4. ſilv. 3. v. 106.* & *Lucan. l. 8. v. 830.* Sic *Id. Stat. 6. Theb. 234.* potres cineres. *Sic Plin. l. 10. ep. 48.* Lapis gracilis, & putris. *b. c.* friabilis. Alia retione *Colum. l. 2. c. 2.* Ager pinguis ac putris. *b. c.* qui modico humore madet, & facilis culturæ eſt. *Id. l. 2. c. 10. ed fin.* Solum putre ac ſolutum. *cui opponitur* denſum. *Virg. l. 1. Georg. v. 215.* putres ſulci. *b. c.* imbribus & cultione probe macerati, ac molles. *& verſ. 392.* putres concreſcere fungos. *b. c.* qui ex putri terra exſiſtuot, & qui facila putreſcunt. *Horat. in fin. epiſt. 10. l. 1.* fanum putra Vacunæ. *b. c.* vetuſtate diſſolutum, & ſemirutum. *Lucan. l. 7. v. 403.* ſtat teſtis putris avitis, In nullos ruitura domus. *Petron. in Satyr. c. 136.* Fracta aſt putris ſella. *Martial. l. 9. epigram. 103.* Trita quidem nobis togula eſt, viliſque, putriſque. ¶ Tranſlate *Horat. epod. 8. v. 7.* mammæ putres, Equina quales ubera. *b. c.* flaccidæ & deciduæ. *Id. l. 1. od. 36. v. 17.* omnes in Damalin putres Depoſcent oculoe. *b. c.* vino, & libidine mercentes. *Perſ. ſat. 5. v. 57.* hunc alea decoquit: ille *in* Venerem eſt putris. *Propert. l. 4. el. 5. v. 67.* Atque animam in tepetes putrem exſpurare paternas. *b. c.* ſenilem, quaſique corruptam. Sic *Petron.* apud *Non. c. 2. n. 692.* Aonis & ætate hoc corpus putret.

PUTROR, oris, m. putredo. *Lucret. l. 2. v. 871.* putrorem cum ſibi nacta eſt *Intempeſtivie* ex imbribus humida tellus. *& verſ. 907.* vermeſque aſſervere, terram Intempeſtivos quam putrec cepit ob imbres. *Arnob. l. 5. pag. 166.* Ne putrore corpus diſſolvereiur.

PUTRUOSUS, a, um, putrore, ſeu putom plenus, ut Puteuoſum ulcus, *Cal. Aurel. Tard. l. 2. c. ult. auct med.*

PUTUS, a, um, *puro*, *πυθὸς*, purgatus, purus. *Faul.* ex *Feſto*: Putue, antiqui dicebant pro puro: unde putatæ vites & arbores, quod deciſis impedimentis remanerent puræ. *Varr. l. 5. de L. L. c. 7. circa med.* Putara valet purum fecere. Ideo antiqui purum, putum appellarunt: ideo putatror, quod arbores puras facit. *Id. l. 2. R. R. c. 2. circ. med.* Sole exorto puto, propellunt. Al. leg. *puro*: ani cenſent *puto* eſſe verbum interjectum, ut *opinor*, &c. *Lucret. l. 4. v. 1068.* Nunccerte puta eſt ſanie magis inde voluptas. *Al. leg.* pum. *Cic. Attic. l. 2. c. 9.* Quam bonam mers putiſſimis orationibus gratiam retulerit. ¶ Jungitur cum *purus*, & puriſſimum ſincerſſimumque ſignificat, *puro* c *prette*. *Alfenus* apud *Gell. l. 6. c. 5.* In fundere, quod inter populum R. & Carthaginienſes factum eſt, ſcriptum invenitur, ut Carthaginienſes quotquot annis populo R. darent certum pondus argenti puri puti. ¶ Tranſlate *Plaut. Pſeud. 4. 2. 32.* Polymachæroplacides purus putus eſt ipſue. *b. e.* verus, germanus: ipſus omnino eſt, non alius prorſus, non ſuppoſititius. *& 7. 103.* Purus putus hic ſycophanta eſt. *Varr.* apud *Non. c. 1. n. 116.* Mea igitur hecatombe pura ac puta. ¶ *Purus* ſubſtant. V. *Pusillus*.

PUXIS. V. *Pyxis* in fin.

P Y

PYCNITIS, idis, ſ. *πυκνῖτις*, verbaſcum, herba: a *πυκνὸς*, denſus, ſpiſſus, quia adſtringendi vim habet. *Apul. de herb. c. 71.*

PYCNOCŌMON, i, n. *πυκνόκομον*, herba apud *Plin. l. 26. c. 8. ante med.* erucæ ſolitæ creſſinibus, & acrioribus, radice rotunda, latei coloris, terram olente, caule quadrangulo modico, tenui, flore ocymi. Recentioribus Botanicæ incognita eſt, teſte *Matthiolo*. Dicta eſt a *πυκνὸς*, denſus, & *κόμη*, coma.

PYCNOSTYLOS. V. *Dyſtylos*. ¶ Dicitur etiam pycnoſtylon, n. g. *Vitruv. l. 3. c. 3.*

PYCTACIUM. V. *Pittacium*.

PYCTA, & Pyctes, æ, m. *πύκτης*, Græca appellatione eſt idem qui pugil. *Senec. l. 1. controv. 3. a med.* Hoc male mihi facit ille, qui aut athleta, aut pyctas eſt. *Plin. l. 7. c. 47.* Confectatus eſt vivus ſentiencſque Euthymus pycta, ſemper Olympiæ victor, & ſemel victus. *Phædr. l. 4. fab. 24. v. 5.* Victoris laudem cuidam pyctæ ut ſcriberet. *Colum. l. 8. c. 2.* Cujus plerumque totum patrimonium, pignus aleæ, victor gallinaceus pyctes abſtulit. V. *Pugil*. ¶ Quod *pyctes*, & *pugiles coerrerorum* diſtinguit verus Inſcriptio, apud *Gud. pag. 106. n. 1.* teſte *Burmanno ad Suetou. in Aug. c. 45.* hoc ſignificare videtur, *pyctas* fuiſſe, qui Græco more pugnarent, *pugiles*, qui Romano.

PYCTALIS, le, ad Pyctam pertinens. *Serv. ad Æn. 5. v. 373.* Amycus, qui a Polluce victus eſt pyctali certamine.

PYCTOMACHARIUS, ii, m. idem qui pycta: a *μάχομαι*, pugno, *Jul. Firmic. l. & cap. 8.*

PYGA. V. *Puga*.

PYGARGUS, i, m. *πύγαργος*, genus aquilæ: a *πυγὴ*, nates, clunes, & *ἀργὸς*, albus. Nem oon tantum anus ei albie veſtitur plumis, quod pluribus aquilie commune, ſed tots cauda pennas habet albicantes. *Plin. l. 10. c. 3.* Secundi generis pygargus in oppidis manſitat, & in campie, albicante cauda. ¶ Eſt & capræ ſilveſtrie genus, quod ob albos clunium pilis idem nomen adeptum aſt. *Plin. l. 8. c. 53.* Sunt & damæ, & pygargi, & ſtrepiſcerotes, multaque alia haud diſſimilia. *Juvenal. ſat. 11. v. 138. apud* quam Sumine cum magno lepus, atque aper, atque pygargus, Et Scythicæ volucres.

PYGIACA, *vel* Pygiciaca, *aut* Pygiſiaca ſacra (a *πυγὴ*, nates) apud *Petron. in Satyr. c. 140.* rem prorſus obſcenam ſignificant.

PYGMÆI, orum, m. *Πυγμαῖοι*, pop. Indiæ, in extrema parta montium, ſupra Aſtomos, qui auctore *Plin. l. 7. c. 2.* trium ſpithamaeum, ſeu trium dodrantium ſtaturam non excedunt, vel ut *Gellius l. 9. c. 4.* ſcribit, non ultra duas pedes cum dimidio longi ſunt. Dicti ſunt a *πυγμὴ*, qua notat ſpatium a cubito ad digitos clauſos, ſive ſpatium ſex digitis cubito brevius, quia tanta eorum ſtatura creditur. Caſas ex ovorum putaminibue, peonis, & luto ſibi conſtruunt. Ariſtoteles in cavernis habitare tradit. *Plin. loc. cit. Juvenal. ſer. 6. v. 504.* breviorque videtur Virgine Pygmæa, nullis adjuta cothurnis. ¶ Bellum habent cum gruibus, a quibus vincuntur, & pee aerem feruntur. *Juvenal. ſat. 13. v. 167.* Ad ſubitae Thracum volucres, nubemque ſonoeum Pygmæus parvis currit bellator in armis. Mox impar boſti, raptuſque per aera curvie Unguibus, a ſæva feritur grue. ¶ Fama eſt, Pygmæos armaine fagittis, inſidentes arietum, caprarumque dorſis, vere tempore, univerſo agmine ad *mare* deſcendere, & ova, pulluſque earum altum conſumere, ternis eam expeditionem menſibus conſici, alioee futuris gregibus non reſiſti. *Plin. loc. cit.* ¶ Fuere item Pygmæi in Thracia. Hi cum Geranian urbem tenerent, a gruibus fugati novas ſibi ſedes quærere ſunt coacti. *Plin. l. 4. c. 11.* ¶ Item fuere in Caria. *Plin. l. 5. c. 29.*

PYGMALION, onis, m. *Πυγμαλίων*, filius Cilicis, nepos Agenorie e pronepos Beli Priſci, qui cum ſtatuam muliebrem a ſe affabre factam deperiret, ea a Venere aomata, voti compos factus, ea ea Paphum filium genuit. *Ovid. 10. Met. a verſ. 243.* & *Arnob. l. 6. pag. 206.* ¶ Pygmalion alter, filius Beli junioris, frater Didonis, cum ardentiſſima auri cupiditate flagraret, Sichæum ſacerdotem Herculis, maximum Didonis, cui magnæ, ſed diſſimulatæ opes erant, clam & dolo ante aras interemit. Cujus cædis cum certior in ſomnis a marito Dido facta fuiſſet, ſumptis ſecum thefauris fugit in Africam, ubi Carthaginem condidit. *Juſtin. l. 18. c. 4.*

PYGMALIONEUS, a, um, adject. a Pygmalione, *Πυγμαλιώνειος*. *Sil. l. 6. v. 532.* Pygmalioneam tentarem exprimere gentem. *b. e.* Carthaginienſes. *Id. l. 1. v. 21.* Pygmalioneæ terræ. *b. e.* Sidoniæ.

PYLADES, æ, m. *Πυλάδης*, filius Strophii, regis Phocidis, indiſſolubili amicitiæ vinculo cum Oreſte junctus. Nam cum Clytæmneſtra, ab Ægiſtho adultero adjuta, Agamemnonem occidiſſet, Strophius Oreſtem adhuc puerum certiſſimæ nece fubduxit, & in regno ſuo una cum Pylade educavit. Poſtea, cum Oreſtes gretia vindicandæ patarnæ mortie, matrem peremiſſet, eoique ob rem in furorem converſus eſſet, Pylades illi perpetuus comes fuit omnium profectionum, & ſocius periculorum. Itaque ad Tauricam uſque Cherſoneſum Oreſtem ſecutus eſt, in qua cum rex Thoas Oreſtem interficere vellet, neque agnoſceret atee eorum eſſet Oreſtes, tanto in ſe invicam amore fuerunt, ut Pylades Oreſtem ſe eſſe diceret, ut pro illo necaretur, Oreſtes ita, ut erat, Orestem ſe eſſe affi maret, ne amicus interficeretur. *Cic. de Amic. c. 7.* & *lib. c. de Fin. c. 24. cotr. Ovid. 2. Triſt. el. 9. v. 27.* & *lib. 3. ex Pont. ep. 2. a verſ. 67.* & *Hygin. fab. 119.* & *120.* ¶ Per antoomaſiam de quocunque fideli amico dicitur. *Ovid. de remed. amor. v. 589.* Semper habe Pyladen, qui conſoletur Oreſten. *Martial. l. 6. epigr. 22.* Ut peæſtem Pyla-

Pyladen, aliquis mihi præfert Oresten. ¶ Inclinatur & *Pylades*, is. *Id. l.* 1. *ep.* 1. Teque putas Pylade, Calliodore, parem.

PYLADĒUS, a, um, adject. a Pylade, ut Pyladea amicitia. *Cic. l.* 3. *de Fin. c.* 16.

PYLÆ, arum, f. πύλαι, Græce portas significant. Dicuntur etiam de angusto aditu iatar duos montes, ut est apud *Curt. l.* 3. *c.* 4. Hinc Pylæ nomen est aliquot oppidorum apud Geographos. *Curt. ibid.* & *Liv. l.* 36. *c.* 16. *in fin.*

PYLAĪCUS CONVENTUS, apud Græcos ad Thermopylas haberi solitus, a loco nomen habuit. nam Thermopylæ & *Pylæ* dictæ sunt. *Liv. l.* 31. *c.* 32. *lib.* 33. *c.* 35. & *lib.* 36. *c.* 15. *in fin.*

PYLĪUS, a, um, adject. a Pylo oppido, Nestoris patria, quæ proinde & *Pylus* dicitur. *Ovid. t. ex Pont. ep.* 4. *v.* 10. Crede mihi, Pylio Nestore major eram. *Id. a. Met. in fin.* Agri Pylii. *Id.* 5. *Trist. el.* 5 *v.* 684. Æquarint Pylios cum tua fata dies. *Martial. l.* 8. *epigr.* 2. Pylia senecta.

PYLOS, *vel* Pylus, i, f. πύλος, nomen trium oppidorum Peloponnesi, quæ singula Nestorem civem dicunt esse suum. Horum primum est *Navarino*, Nelea Homero, in Messenia, quod vere Nestoris patriam fuisse tuentur *Eustathius*; alterum est in Arcadia; tertium in Elide. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 63. Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva, Mimus: incerta est fama remisa Pylo. *Senec. in Here. Fur. v.* 561. Nestorea Pylos.

PYRA, æ, f. *pira*, *rogus*, πυρὰ, ignis rogi, vel strues lignorum ad cremanda cadavera: a πῦρ, ignis. *Serv. ad tt. Æn. v.* 185. Pyra est lignorum congeries. Rogus, cum jam ardere cœperit, dicitur. Busum vero jam cinerem vocatur. Quem ordinem servet Poeta dicens, Constituere pyras. Item, Subjectisque ignibus atris tee circum accensos decurrere rogos. Item postea, Semustaque fervent busta. Hæc *Servius*, cujus tamen observatio perpetua non est: dicitur enim pyra & de rogo necensi. *Ovid. in Ibin, v.* 36. Quem vetus accensa separat ire pyra.

PYRACMON, onis, Πυράκμων, unus e tribus Cyclopibus, qui in Ætnæa officius ferrum versabant, & fulmina Jovi parabant. *Virg. l. Æn. v.* 424. Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro, Brontesque, Steropesque, & nudus membre Pyracmon. V. *Brontes.*

PYRALIS, lis, f. πυραλὶς, animalculum pennatum, al. pyrausles, magnitudine reusticæ, ex igne proveniens: *quod ex igne nascitur. Plin. l. tt. c.* 36. ex *Aristot.* Siquidem in Cypri ærariis fornacibus ex medio igni majoris muscæ magnitudinis volat pennatum quadrupes: appellatur pyralis, a quibusdam pyrausta. Quandiu est in igne vivit, cum avulsa paulo longiore volatu, emoritur. Hæc *Plin.*

PYRAMIDĀTUS, a, um, πυραμιδώδης, πυραμιδοειδὴς, factus in formam pyramidis. *Cic. t. de nat. Deor. c.* 24. Esse corpuscula quædam lævia, alia aspera, rotunda alia, partire autem angulata, & quædam pyramidata, corvata quædere, & quasi aduncа. Quædam enemolaria omittuni hæc verba, *& quædam pyramidata.*

PYRAMĒUS, a, um, adject. a Pyremo, ut Pyramea urbot. *h. e.* morus, sub qua Pyrenus gladio incumbens se ipsum interfecit. *Serven. Sammon. c.* 29. *v.* 553.

PYRAMIS, idis, f. *piramide*, πυραμὶς, moles, quæ ex basi lata paulatim in acutum fastigium desinit: a πῦρ, ignis, quia ejus figurare èmitatur. *Cic. a. de nat. Deor. c.* 18. Conum tibi ais, & cylindrum, & pyramidem pulcriorem, quam sphæram, videri. ¶ Hujusmodi moles in Ægypto ostitatæ fuerunt. Erant quadrangulares, ab imo latissimæ, & assurgebant ultra omnem omnino altitudinem, quæ humanis mentibus confici potest. Hinc intar septem orbis miraculi recensentur. Excogitatæ primum a regibus fuerunt, ne pecuniam successoribus, aut æmulis insidiantibus præberent, aut ne plebs esset otiosa. Multa de his *Plin. l.* 36. *c.* 12. *Martial. de spectac. epigr.* 1. Barbara pyramidum sileat miracula Memphis.

PYRĀMUS, i, m. Πύραμος, adolescens Babylonius, qui Thisbes vicinæ puellæ mutuo amore captus, amicæ persuasit, ut deceptis custodibus, in solitudinem quandam extra urbem ed ss conveniret. Quo cum puella prior venisset, conspecto leone, trepida profugit ad silvas, relicta præ festinatione amicula, quod inventum leo dilaceravit. Veniens deinda in locum constitutum Pyramus, cum Thisbes amiculum a fere dilaceratum agnovisset, arbitretus, ipsam a leone esse devoratam, doloris irepatientia, quo accinctus erat, gladio se ipse interemit. Thisbe, cum posito timore ex silea redisset, Pyramumque ex vulnere adhuc palpitantem vidisset, exempto ex vulnere gladio, sibi etiam mortem consciviť. *Ovid.* 4. *Met.* a *vers.* 55.

PYRAUSTES, & Pyrausta, æ, m. πυραύστης, insectum, de quo V. in *Pyrolis.*

PYREN, enis, πυρὴν, genus gemmæ. *Plin. l.* 37. *c.* ee. Pyren ab olivæ nucleo dicta est: huic aliquando inesse piscium spinæ videntur.

PYRENÆUS, i, & Pyrenæus mons, Pyrenæi, orum, & Pyrenæi montes, *i montis Pirenei*, Πυρηναῖος, mons Hispaniæ maximus, qui Hispaniare a Gallia separat. Extenditur ab Ortu æquinoctiali in Occasum brumalem, idest a Templo, seu Portu Veneris in ore maris Mediterranei usque ad Fanum S. Sebastiani in ora Oceani Cantabrici. *Sil. l.* 3. *v.* 415. At Pyrenæi frondosa cacumina montis. *Ausan. epist.* 24. *v.* 69. Bimeris juga nunquida Pyrenæi. *Flor. l.* 2. *c.* 6. *a med.* Hispaniam totam a Pyrenæis montibus in Herculis columnas recuperavit. *Plin. l.* 16. *c.* 36. Buxus Pyrenæis montibus plurime. *Senec. in præfat. l.* 1. *Quæst. nat* Pyrenæus receditum inter Gallias & Hispanias jugum extollit. ¶ Pyrenæa Venus dicta est, quæ ad Pyrenæos montes templum habuit. *Plin. l.* 3. *c.* 3. ¶ Pyrenææ nives. *Lucan. l.* 4. *v.* 83. Jamque Pyrenææ, quas nunquam solvere Titan Evaluit, fluxere nives. Primam *Lucan.* cortipit, quam alii producunt. *Claudian. l.* 1. *in Eutrop. v.* 406. Teutonicus vomer, Pyrenæique juvenci. Adde *de B. Get. v.* 600. & *de laudib. Serenæ, v.* 77. & V. *Pyrene.*

PYRENAĪCUS, a, um, ad Pyrenæum pertinens. *Ausan. de Urbib. in Narbone, t*3. *v.* 6. Qua Pyrenaicis ovibus decernuntur Iberi. Alii legunt *Pyrenæis.*

PYRENĒ, es, f. Πυρήνη, filia Bebrycis, quæ in Pyrenæo monte ab Hercule compressa, atque e feris laniata, ibi sepulta est. Hoc mons dictus est Pyrene, & Pyrenæus. Rem narrat *Sil. l.* 3. a *vers.* 420. V. *Bebryces*, & *Bebrycius.* De ipso monte *Lucan. l.* 1. *v.* 688. nunc desuper Alpis Nubiferæ colles, atque aerium Pyrenen Abripimur. *Sil. l.* 3. *v.* 417. Pyrene celsa nimbosi verticis arce Divisos Celtis late prospectat Hiberos. ¶ Interdum de ipsa Hispania dicitur. *Sil. l.* 16. *v.* 247. domitis Pyrenes gentibus. & *vers.* 279. varinsque subacta Pyrene misit populos. Adde *lib.* 15. *v.* 454. ¶ Prima syllaba corripi etiam potest. *Tibull. l.* 2. *el.* 5. *v.* 9. Tarbella Pyrene Testis, & Oceani littora Santonici. ¶ Alia fuit hoc nomine puella, Acheloi filia, de qua V. *Pirene.*

PYRENEUS, i, re. per ares syllabas, Πυρηνεὺς, rex Thraciæ, qui Daulidem Phocidis urb. occupavit, ubi cum quodam die pluviosa Musas ad Parnasum euntas vidisset, invitavit, ut domum suam subirent, donec pluvia cessarst. Cum vero jam imber cessaret, Musæque discedere vellent, Pyreneus claustis foribus, illas vim inferre parebat. At Musæ in aves conversæ evolaverunt. Quas cum persequi vellet, ex arce se dans præcipitem, caput terræ illisit, sicque exspiravit. *Ovid.* 5. *Met.* a *vers.* 274. ubi *vers.* 287. claudit sua tecta Pyreneus, Vireque paret.

PYRĒTHRUM, i, n. πυρέθρον, herbe, quam alii salivarem vocant, alii dracunem, solius, & caule dauco sylvestri, & foniculo similibus, linguam adurens, & mordicans. Ejus folia in acetariis probantur, radice utuntur pigmentarii. *Plin. l.* 18. *c.* 9. *in fin. Scribon. Larg. compos.* 9. 55. &c. *Cels. l.* 5. *c.* 4. &c. *Ovid. a. de ar. am. v.* 418. Tritaque in annoso flava pyrethre mero.

PYRGIS, is, f. nomen herbæ, quæ & lingua canie, & cynoglossos dicitur. *Apul. de herb. c.* 96.

PYRGOPOLINICES, æ, & is, m. πυργοπολίνικης, nomen militis gloriosi apud *Plaut. Mil. t. t.* 56. & 4. 2. 9. a πύργος, turris, πόλις urbs, *vinc victorie. Sidon. l. t. ep.* 9. *ad fin.* Volo paginam gloriosso, idest quasi Thrasonano fine concludere, Plautinr Pyrgopolinicis imitatur.

PYRGOTĒLES, lis, m. gemmarum sculptor nobilissimes, a quo solus Alexander Magnus se in gemmis sculpi passus est, edicto vetans, ne ab aliis sculperetur. *Plin. c. t. l.* 37. & *lib.* 7. *c.* 37.

PYRGUS, i, m. *turre*, πύργος, Græce turrire significat. *Liv. l.* 27. *c.* 32. Postero ad castellum (Pyrgum vocant) copias eduit. ¶ Est etiam genus vasis cavitate lesili, quo conjecti tali agitantur, antequam in alveolum emittantur: ita dictus a turriculæ figura. *Horat. l.* 2. *sat.* 7. *v.* 16. qui pro se tolleret, atque Mitteret in pyrgum talos. V. *Phimus. Sidon. l.* 8. *epist. a med.* Hic tessera frequens eboratis resultatura pyrgorum gradibus exspectat.

PYRIŌ, as, a. 1. calefacio, a πῦρ, ignis. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 73. *Burm.* In folio quod Tsimalcioni pyriabatur. *Al. aliter leg.*

PYRIPHLEGĒTHON, ontis, m. πυριφλεγέθων, ignì ardens, urens, inflammans: a πῦρ ignis, & φλεγέθω uro. Igneus Inferorum fluvius (qui *Phlegeton* frequentius dicitur) sic vocatur. *Tertul. in Apolog. c.* 47. *ad fin. Arnob. l.* 2. *pag.* 52. & *Martian. Capell. l.* 2. *pag.* 40.

PYRITĒS, æ, m. πυρίτης λίθος, lapis molaris: a πῦρ, ignis, quia plurimus ignis illi insit, vel quia æterrime quidem ignem accipit, fereel tamen acceptum diutissime conservat, vel quia igni resistit, ideoque focis idoneus sit. *Plin. l.* 36. *c.* 19. Molarem quidam pyritem vocant, quoniam sit plurimus ignis illi. ¶ Item lapis quidam, a quo æs conflatur. *Plin. ibid.* Sed est alius etiamnum pyrites, similitudine æris. In Cypro aum reperiri volunt, & in metallis, quæ sunt circa Acarnentam, unum argentso colore, alterum aureo, &c. ¶ Item lapis ille, quem nos igniarium dicimus, quidam etiam vivum silicem vocant, qui percussus ferreo instrumento, vel altero lapide scintillas edit: a πῦρ, ignis, quia plurimum habet ignis, *pietro focaia. Plin. ibid.* ¶ Denique gemma eadem, quæ *pyrites*: de qua in voce sequenti. *Prisc. in periegesi*, v. 987. Nec non pyrites, digitos qui stringus adurit.

PYRITTIS, ie, f. ἡ πυρίτις λίθος, gemma nigri coloris. *Plin. l.* 37. *c.* 11. Pyritis nigre quidem, sed æterno digitos adurit.

PYROBOLARII, orum, m. qui pyrobolos, hoc est ignita tela jaculantur: a πῦρ, ignis, & βάλλω, jacio. *Fermic. l.* 8. *c.* 20. Nati sub fidere Caniculæ erunt venatores, arenarii, pyrobolarii. Ita *Beroald. in l.* 4. *Apul. Metam.* Alii aliter leg.

PYROCORAX, *vel* Pyrrhocorax, acis, m. πυρροκόραξ, avis alpina, nigro colore, rostro luteo. *Plin. l.* 10. *c.* 48.

PYROUES, æ, re. Πυρόης, filius Cilicie, qui primus e filiee excussisse ignem dicitur. Nam Prometheum dicunt igoem asservasse in ferula. *Plin. l.* 7. *c.* 56.

PYROIS, entis, m. πυρόεις, fidus Martis, ita dictus ab igneo colore. *Colum. l.* 10. *v.* 290. Sic reicet & rutilus Pyrois, & rore coruscо, &c. Adde *Ausan. Edyl.* 18. *v.* 12. & *Martian. Capell. l.* 8. *pag.* 287. Habet etiam *Cic. e. de nat. Deor. c.* 20. sed Græce. ¶ Est etiam unus ex equis Solis. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 431. Et formidantem patrios Pyroenta dolores. V. *Æthon.* Adde *Ovid. a. Metam. v.* 153. ubi *Pyroris* scriptum est, servatn Græca diphthongo.

PYROMĒCILOS LAPIS, πυρομήκιλος, genue lapidis ignis velut punctis distinctum: a πῦρ, ignis, & μήκιλος, varius. *Plin. l.* 36. *c.* 12. & 22.

PYRO-

PYROPUS, i, m. πυρωπός, mixtura trium partium æris, & quartæ auri. Sic dicitur, quia habet πυρὸς ὄψιν, hoc eſt ignis faciem. *Plin. l. 34. c. 8. ſub fin.* Æs in unctas additis nuri ſcrupulis ſenis, prætenui pyropi bractea ignitſcit. *Ovid. a. Met. v. 2.* flammaſque imitante pyropo.

PYRRHA, æ, f. Πύρρα, filia Epimethei, Deucalionis uxor, quæ poſt diluvium, una cum marito, jactis poſt tergа lapidibus, humanum genus fertur reparaſſe. *Ovid. 1. Met. a verſ.* 350. V. *Deucalion*. ¶ Græca poſitione etiam *Pyrrhe* in recto caſu dicitur. *Senec. in Troad. v.* 1039. Et vir, & Pyrrhe, mare cum viderent. ¶ Fuit *Pyrrho* nomen Achillis, dum mulebri cultu in Scyro inſula inter puellas latuit. *Hygin. fab.* 96. & *Sidon. carm. 9. v.* 138. nempe e colore comæ, quoniam capillis flavis fuit: & Græce rufum πυρρὸν dicitur.

PYRRHÆUS, a, um, ad Pyrrham pertinens. *Stat. 8. Theb. v* 306. *de Tellure.* Prometheaſque manus, Pyrrhæaque ſaxa gignis.

PYRRHÆS, adis, f. Πυρρὰς, ad Pyrrham pertinens, quod eſt oppidum Lesbi inſulæ, in ora Occidentali, apud *Plin. l. 5. c. 31. ſub fin.* Hinc *Ovid. Heroid. ep. 15. v. 15.* Pyrrhiades, Methymniadeſque puellæ.

PYRRHICHA, æ, & Pyrrhiche, es, f. *moreſce*, πυρρίχη, ſaltatio in armis, quæ Lacedæmoniorum juventuti loco bellicæ exercitationis erat, ut Ariſtoxenus ſcripſit: apud quos a quinto ſtatim ætatis anno pueri incipiebant ſaltare armati, accinente interim aliquo carmen ἐνοπλιακὸν, ad cujus numeros motus componebant. Dicta eſt a Pyrrhicho Creteoſe, ea urbe Cydone, qui primus Cretenſes ſub armis ſaltare ad pyrrhichii pedis ſonum inſtituit. Alii eſſe vocatam volunt a Pyrrho Achillis filio, quem dicunt primum in tumulo patris ſui armatum honoris gratia ſaltaviſſe. *Plin. l. 7. c. 57. o med.* Saltationem armatam Coretes docuere, pyrrhichen Pyrrhus, utramque in Creta. Ubi pyrrhichen a ſaltatione in armis diſtinguit, non quaſi ſit plene diverſa, ſed quia rudior illa a Curetibus, ea arte a Pyrrho, vel potius Pyrrhicho Cretenſe. Alii ita diſtinguunt, ut pyrrhica fuerit equitum, ſaltatio armata peditum. Unde *Solin. cap. 11. (al. 16.) de Creta.* Pyrrho reperiore, equeſtres turmas prima docuit laſcivas vertigines implicare: ex qua diſciplina bellicæ rei ratio convaluit. *Suetan. in Cæſ. c. 39.* Pyrrhicham ſaltaverunt Aſiæ Bithyniæque principum liberi.

PYRRHICHARII, *ſeu* Purrhicharii, m. πυρριχίσται, qui armati ſaltabant. *Ulpian. Dig. lib. 48. tit. 19. leg. 8. ad fin.* Quod taſtituuntur venatores, aut pyrrhicharii, aut in aliam quam voluptatem geſticulandi, vel aliter ſe movendi gratia.

PYRRHICHIUS, ii, m. πυρρίχιος, pes metricus conſtans ex duabus ſyllabis brevibus, ut *furor, age*. Dictus eſt a pyrrhicha, quia hoc ſono milites ſub armis per ludum utebantur. *Quintil. l. 9. c. 4. o med. Diomed. l. 3. pag. 472. Putſch.* ¶ *Pyrrhichius verſus* pluribus pyrrhichiis pedibus conſtans, decurrit quidem ſed quantum celeritatis habet, tantum gravitatis amittit: ut illud *Terent. Eun. 1. 1. 1.* Quid igitur faciam? non eam, ne nunc quidem. *Quintil. l. 9. c. 4. ſub fin.* Aliud hujus carminis exemplum V. apud *Auſon. in Parental. n. 27.*

PYRRHO, onis, m. Πύρρων, Philoſophus Elidenſis, filius Philiſtarchi. Primo pictor fuit, deinde Anaxarchi diſcipulus. Vixit annos ferme nonaginta. Ejus ſectatores Pyrrhonii dicuntur, & Sceptici, h. e. conſiderantes, quia omnia conſiderando & ambigendo tractant, nihilque affirmant. V. *Gell. l. 11. c. 5. & Cicer. 3. de Orat. c. 17.*

PYRRHOCORAX. V. *Pyrrocorax*.

PYRRHONII. V. *Pyrrhe*.

PYRRHUS, m. *Purro*, Πύρρος, filius Achillis ex Deidamia Lycomedis filia, nepos Pelei & Thetidis, pronepos Æaci & Æginæ, adnepos Jovis & Europæ: ita dictus a πυρρὸς, rufus, id eſt a fulvo colore capilliorum, teſte *Servio ad Æn. 2. v.* 468. Hic & Neoptolemus appellatus, quod admodum adoleſcentulus ad belli Trojani reliquias fuerit perductus. Erat enim in fatis, ſine illo Trojam capi non poſſe. Fuit primus, id eſt princeps eorum, qui in equum ligneum ingreſſi ſunt. In Ilii expugnatione primum Politem Priami filium, deinde & patrem ipſum interfecit. Polyxenam Achillis patris ſui Manibus inferias mittit. Poſtremus Græcorum omnium ex Troade diſceſſit, Heleno Priami filio vaticante, qui tempeſtatem proſperam, quam paſſi ſunt Idomeneus, Ulyſſes, Ajax, & ceteri Græciæ principes. Abduxit ſecum Andromachen Hectoris uxorem, quæ illi in prædæ diviſione obtigerat, & Helenum. Amiſſo per abſentiam Trojanis temporibus paterno regno, quod erat in Theſſalia, conſedit in Moloſſia regione Epiri, quæ prius fuit regnum Moloſſorum. Duxit uxorem Andromachen, ex qua, ut aliqui ſcribunt, genuit filium Moloſſum, ſortaſſe etiam alium filium nomine Peripeleum. Sed cum in templum Dodonæi Jovis ad conſulendum veniſſet, ibi Lanaſſam neptem Herculis rapuit. Igitur Andromachen uxorem tradidit Heleno filio Priami regis, & regnum Chaonum, ob illius inſuetam ſingularem, & præcipuam, quod conſecto bello Trojano tempeſtatem prædixerit, & Pyrrhum navigare prohibuerit. Ea Lanaſſæ matrimonio octo liberos ſuſtulit, ex quibus nonnullas virgines optimum ſuitimis regibus tradidit, opeſque affinitatum auxilio magnas pamvit. Ad extremum rapuit Hermionen filiam Menelai & Helenæ, quæ Oreſtæ deſponſata fuerat. Quere ab Oreſte interfectus eſt in templo Apollinis Delphici, inter altaria, ope Machæri, al. Macrei, ſacerdotis. *Juſtin. l. 17. c. 3. & Servius varius in loc.* ¶ Pyrrhus alter, ſimiliter rex Epiri, ſive Epiroterum, qui ex Achille & ipſe, Peleo, Æaco, & Jove genus ducebat. Hic eſt ille Pyrrhus, qui ſtrenuiſſime cum Romanis, & Carthaginienſibus plurima bella geſſit. Demum in Spartæ obſidione, cum inter primos pugnaret, ictu lapidis interfectus eſt. V. *Juſtin. l. 25. c. 3. 4. & 5.*

PYRUM, & Pyrus. V. *Pirum, & Pirus*.

PYSMA, atis, n. πύσμα, quæſtum, interrogatio. Vox Græca a πύθω, interrogo. Differt ab erotemate, cui una voce reſponderi poteſt: pyſmati autem, cum plura ſimul quærendo complectatur, non niſi pluribus ſatisfieri poteſt. Hæc *Martian. Capell. l. 5. pag.* 171.

PYTHAGORAS, æ, m. Πυθαγόρας, Philoſophus Samius, teſte *Ovid. 15. Met. v. 60.* filius Demarati locupletis negotiatoris, al. Mneſarchi anolorum ſculptoris: ita dictus, quod non minus vera, quam Pythii Apollinis oraculum, loqueretur; a Πύθιος epithet. Apollinis, & ἀγορὰ, oratio. Vixit ante Anaxagoram, & Socratem. Magnis ſapientiæ incrementis ornatus primo in Ægyptum profectus eſt, deinde Aſtrologiæ, Chaldaicæque diſciplinæ cupidus Babylonem ſe contulit. Ex Oriente regreſſus in Cretam, & Lacedæmonem ad cognoſcendas Minois, & Lycurgi inclytas ea tempeſtate leges contendit. Poſt hæc in patriam rediens, cum eam a Polycrate Tyranno occupatam vidiſſet, ſeceſſit in Peloponneſum. Primus ſe *Philoſophum* nominavit, h. e. ſapientiæ amatorem; cum ceteri per ea tempora ſe ſapientes dicerent. Poſtea in Italiam venit, ia eam partem, quæ Magnæ Græcia dicta eſt, ſedemque Crotone figens, magno auditorum affluxu Philoſophiam profeſſus eſt, docuitque & privatim, & publice. Venit in Italiam *Cicerone* teſte *l. 4. Tuſcul. c. 1. L. Tarquinio Superbo* regnante. *Liv. l. 1. c. 18.* ſcribit, Servio Tullio regnante veniſſe. Auctor fuit metempſychoſeos, ideſt tranſmigrationis animarum, docens, animas poſt mortem de corporibus in corpora tranſire, & animas hominum quandoque in beſtias mitti. Hinc eſus carnium prohibebat. Dicebat, ſe in bello Trojano fuiſſe Euphorbum Panthoi filium, qui interfectus a Menelao iterum revixiſſet in Homerum, poſtea in pavonem deinde in Pythagoram. Hic poſtremo dicitur renatus in Ennium Poetam. Hinc *Perſ. ſat. 6. v.* 10. Cor jubet hoc Enni, poſquam deſtertuit eſſa Mæonides Quintus pavone ex Pythagoreo. ¶ Diſcipulis ſuis interdicebat, ne faba veſcerentur, quod habet inflationem magnam is cibus tranquillitati mentis quærentis vera contrariam. ¶ Silentium quoque iis maxime commendabat, jubebatque per quinquennium religioſiſſime ſervare, ut ſcribit *Lucet.* Quare ii ob id ἀκουσταὶ dicti ſunt. *Claudian. de conſul. Mall. Theod. verſ.* 157. At non Pythagoræ monitus, annique ſilentes. ¶ Diſcipuli Pythagoræ in diſputando rationem non afferebant, ſed Magiſtri auctoritatem, & dicebant, αὐτὸς ἔφα, *ipſe dixit*. ¶ Cum viginti annos Crotone egiſſet, Metapontum migravit, ibique deceſſit. Illius tanta admiratio fuit, ut ex domo ejus templum facerent, eumque pro deo colerent. *Juſtin. l. 20. c. 4.* ¶ Littera Pythagoræ eſt Y. Veteres Philoſophi hoic litteræ duas illas vias comparerunt, quarum altera virtutis eſt, altera vitiorum. Dicebant enim, ut eſt apud *Lactan. lib. 6. c. 3.* humanæ vitæ curſum illi eſſe ſimilem, quod unuſquiſque hominum, cum primum adoleſcentiæ limen attigerit, & in eum locum venerit, partes ubi ſe via findit in ambas (*Virg. Æn. 6. v.* 540.) hæreat nutabundus, ac neſciat, in quam ſe partem potius inclinet. Hujus comparationis auctor Pythagoras fuiſſe dicitur. *Auſon. in Monoſyll. ſeu Edyll. 12. de Literis, v. 9.* Pythagoræ bivium ramis pateo ambiguis Y. *Perſ. ſat. 3. v.* 56. Et tibi quæ Samios deduxit littera tramos, Surgentem dextro monſtravit limite callem.

PYTHAGORÆUS, a, um, Πυθαγόρειος, ad Pythagoram pertinens, ut Pythagoræa ſomnia, *Horat. lib. 2. ep. 2. verſ.* 52. Pythagoreus pavo, *Perſ. ſat. 6.* V. vocem præced. Pythagoræa braſſica in lemmate *cap. 157. Caton. de R. R. h. e.* a Pythagore impenſe commendata, ut eſt apud *Plin. l. 20. c. 9.* ¶ *Pythagorei, orum*, ſubſtant. Philoſophi diſcipuli & aſſeclæ Pythagoræ. *Cic. 2. de Orat. cap.* 37. Referta quondam Italia Pythagoreorum fuit.

PYTHAGORICUS, a, um, Pythagoreus, ut Pythagorica prudentia, *Valer. Max. l. 4. c. 7. n. 1. extr.* Pythagorica philoſophia, *Plin. lib. 13. c. 13.* ¶ *Pythagorici, orum*, ſubſtant. Pythagoræ diſcipuli, aut ſectatores. *Cic. 1. de Divin. c. 30.* Pythagoricis interdictum ne faba veſcerentur.

PYTHAGORISSO, as, n. 1. Pythagoricus fum. *Apul. in Florid. c. 15. (al. l. 2. extr.)* Noſter Plato pythagoriſſat.

PYTHAULA, & Pythaules, æ, m. πυθαύλης, tibicen, qui Pythium carmen tibia canit, h. e. Apollinis Pythii laudes. Inde enim nomen primo habuit, quaſi *Pythiaules*. *Hygin. fab.* 273. His quoque ludis Pythaules, qui Pythia cantaverat, ſemptem habuit pallautas, qui voce cantaverunt: unde poſtea appellatus eſt Choraules. ¶ Ad illos etiam appellatio translata eſt, qui in comœdiis, tragœdiiſque canebant, præſertim in Canticis, & ubi alicujus laudes perſequi contingeret. *Diomed. lib. 3. pag.* 489. *Putſch.* Quando Chorus canebat, choricis tibiis, id eſt Choraulicis, artifex concinebat: in Canticis autem Pythaulicis reſponſabat. *Varr.* apud *Non. c. 2. n.* 743. Priuſquam in orcheſtra pythaules inflet tibias, domi ſua ramices rumpit. *Senec. epiſt. 76.* Ingenti ſtudio, quis ſit pythaules bonus, judicatur: habet tibicen quoque Græcus, & præco concurſum. *Popiſc. in Carino, c. 19.* Exhibuit & centum camptaulas, choreulas centum, etiam pythaulas centum. *Solmeſ.* hic eos refellit, qui *pythaules* ſcribuot, & a πίθος, dolium deducunt: ut pithaules futuit, qui doliolo nere pleno tibias inſtaret, quemadmodum aſcaules utre. *Voſſ.* quoque *l. 2. Inſtitut. Poet. c. 37.* eos reprehendit, qui πυθαύλας eſſe putant, a cantus dulcedine, & ſuadela, quæ Græcis Πειθὼ.

PYTHIA, æ, f. Πυθία, Phœbas, ſive ſacerdos Apollinis Delphici, al. Pytho, quæ ἔνθεος, ſeu tripodi inſidens ſubauntem excipiebat cum halitu ſpiritum, inde repleta furore, crioibuſque reſolutis, ac ſpumas ore emittens, de rebus cum futuris, tum dubiis reſpondebat. *Cic. 1. de Divin. c. 19.* Mentem Pythiæ divino afflatu concitabat. Adde *Nepot. in Milt. c. 2.*

PYTHIA, orum, n. πύθια, ſacrum certamen in Apollinis Pythii honorem.

norem. Inſtituta dicuntur ob eædem Pythonis ſerpentis, & iode nominata. *Ovid. r. Met. v.* 446. Inſtituit ſacros celebri certamine ludos, Pythia, perdomitæ ſerpentis nomine dictos. ¶ Victores hujus certaminis, teſte *Lucano*, lauro coronabantur. *Plin. lib.* 35. *cap.* 9. Phidias certavit cum Timagora Chalcidenſe, ſuperatus ab eo Pythius.

PYTHICUS, a, um, idem ac Pythius. *Tertull. adverſ. Gnoſt. c.* 6. Carthago donata Pythico agone. *Valer. Max. l.* 1. *c.* 8. *n.* 10. Pythica divinatio.

PYTHION, ii, n. genus bulbi, πυθίον. *Plin. l.* 19. *c.* 5. *ad fin.*

PYTHIUS, ii, m. Πύθιος, cognomen Apollinis a Pythone dracone, quem ipſe Junonis nutu immiſſum, ſecundum Poetarum fabulas, in prima infeoria ſagittis interfecit. *Ovid. r. Met.* a *verſ.* 438. *Horat. l.* 1. *od.* 26. *v.* 5. Non adytis quatit mentem ſacerdotum incola Pythius. V. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 17. *a med.*

PYTHIUS, a, um, ad Pythium, ſeu Apollinem pertinens. *Propert. l.* 3. *eleg.* 11. *v.* 52. Dum petit intonſi Pythia regna dei. *b. e.* Delphos. *Juvenal. ſat.* 13. *v.* 199. Pythia vates. *Cic. r. de Divin. c. r.* Pythium oraculum. *Lucan. l.* 6. *v.* 425. Non tripodas Phœbi, non Pythia conſulit antra.

PYTHO, us, f. Πυθώ, urbs Græciæ, eadem ac Delphi, ſic dicta, quia ibi Apollo ſub ſerpentis ſymbolo colebatur, quod pythonem puer ſagittis occidiſſet. *Tibull. l.* 2. *el.* 3. *v.* 27. Delos ubi nunc, Phœbe, tua eſt? ubi Delphica Pytho? *Lucan. l.* 5. *v.* 134. barbarica cum lampade Pytho arſit.

PYTHON, onis, m. πύθων, ingens quidam draco, natus ea putredine terræ poſt diluvium Deucalionis, qui ab Apolline ſagittis interfectus eſt. *Ovid. r. Met.* a *verſ.* 438. rem pluribus narrat: & *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 17. *a med.* interpretatur. *Claudian. l.* 1. *in Rufin. v.* 1. *præfat.* Phœbeo domitus Python cum decidit arcu. *Lucan. l.* 6. *v.* 408. hinc maxima ſerpens Deſcendit Python. *& lib.* 5. *v.* 80. adhuc rudibus Pæan Pythona fagittis Explicuit.

PYTHONICUS, a, um, ad Pythonem, vel ad Apollinem pertinens. *Tertull. de anim. c.* 28. *ſub fin.* Scimus, magos elicere caplorandis occultis per Pythonicos ſpiritus.

PYTHONION, n. herba, alio nomine draconiea. *Apul. de herb. c.* 4. *& 14.*

PYTISMA, atis, n. *ſputo*, πτύσμα, ſputum: a *pytiſſo*, de quo infra. *Virruv. in fin. c.* 4. *l.* 7. In conviviis quod poculis, & pytiſmatis affunditur, ſimul eræque cadit, ſuccefcit. *Al. leg.* ſputiſmatis. *Juvenal. ſat.* 11. *v.* 173. Qui Lacedæmonium pytiſmate lubricat orbem. *b. e.* menſam e marmore Lacedæmonio (al. intelligunt pavimentum) ſputando, vel ſaliva ex ore effundente ſe eo crebro poru, madefacit, & lubricam reddit. Al. leg. *pedemate*, h. e. ſaltatione: a πηδάω, ſalio. Alii *petromate*, h. e. crebro talorum uſu (nam πέτρος calculum luſorium ſignificat) terit quodam modo, & levigat menſam e marmore Lacedæmonio. Alii *pyxſmate*, h. e. trocho e pixu, quæ arbor Græce eſt πύξος. Alii denique alia comminiſcuntur.

PYTISSO, as, n. r. πυτίζω, a πτύω, exſpuo. Significat leviter vinum deguſtare explorandi gratia, & degaſtatum exſpuere, ut *Donat.* docet ad illud *Terent. Heaut.* 3. 1. 48. Nam ut alia omittam, pytiſſando modo mihi quid vini abſumpſit! ſic hoc, dicens, aſperum, pater: aliud lenius, ſodes, vide. Al. ſcrib. *puiſſo*, h. e modica, & per intervalla guſtandi gratia bibo, *bene a vocabulum, ſonſare, cantellare*: a πίνω, ſeu πίνος bibo.

PYXACANTHUS, i, m. & f. πυξάκανθα, frutex ſpinoſus, cubitalibus ramis, ſolius buxi: a πύξος, buxus, & ἄκανθα, ſpina. *Plin. l.* 12. *c.* 7. *in fin.* & *lib.* 24. *c.* 14. Spinam ipſam in Græcia quidam pyxacanthum Chironium vocant.

PYXAGATHUS, i, m. πυξάγαθος, bonus pyxides. nam πῦξ adverb. eſt pugno vel pugnis, ἀγαθὸς, bonus, h. e. bonus pugnis certare. *Martial. l.* 7. *epigr.* 56. Pyxagathus fuerat, nunc erit Hippodamus. Reſpicit illud *Homeri Iliad. Σ. v.* 230. Κεκρυφὼ δ' ἐπεβαινον, ἐπὶ πυγμαχίῃ Πολύδευκες.

PYXIDATUS, a, um, in modum pyxidis formatus. *Plin. l.* 31. *c.* 6. *de aqued.* Ceterum a fonte duci fictilibus tubis utiliſſimum eſt, craſſitudine binum digitorum, commiſſuris pyxidatis, ita ut ſuperior intret. *Vitruv.* de eadem re verba facien, *l.* 8. *c. ult.* Sed ita ut hi tubuli ea ana parte ſint linguſati, ut alius in alium inire, convenireque poſſint. *& Pallad. in Aug. tit.* 21. Fictilibus tubis eum ducitur, duobus digitis craſſi, & ea una parte reddantur anguſti, ut palmi ſpatio unus in alterum poſſit intrare. Illuſtrat hæc illud *Plin. l.* 9. *c.* 10. Dentes non ſunt teſtudini, ſed roſtri margines acuti, ſuperna parte inferiorem claudente pyxidum modo.

PYXIDICULA, æ, f. *baſſoletta*, πυξίδιον, dimin. a *pyxis*. *Cæſ. lib.* 6. *cap.* 6. *ſect.* 5. Liquidum collyrium pyxidicula ſervatur.

PYXINUM, i, n. nomen collyrii, quod deſcribitur a *Cæſ. l.* 6. *c.* 6. *ſect.* 25. & fortaſſe eo eo nomen habet, quia buxeo vaſe ſeu pyxide ſervatur.

PYXIS, idis, f. *baſſole, vaſetto, alberello*, πύξις, proprie eſt vaſculum e buxo excavatum, teres, & operculo in ipſum vas intrante (V. *Pyx dores*) clauſum: a πύξος, buxus: ſed translate accipitur pro vaſe parvo ex quacumque materia, ut ait *Quintil. lib.* 8. *c.* 6. *circa med. & Senec. l.* 5. *de benef. c.* 13. *a med.* ad continenda eo, quæ plurimum intereſt bene clauſa ſervari, ne corrumpantur, ut medicamenta, venena, odores, & hujuſmodi. *Cic. pro Cæl. c.* 25. Pyxidem veneni alicui tradere. *Suetou. in Ner. cap.* 47. Venenum in auream pyxidem conditum. *Juvenal. ſat.* 13. *v.* 25. partos gladio, vel pyxide nummos. *b. e.* veneno, metonymia. *Suet. in Ner. c.* 21. *& Petron. in Satyr. c.* 29. Barbam primam poſuit, conditamque in auream pyxidem Jovi Capitolino conſecravit. *Senec. ep.* 95. *ante med.*

Nihil opus erat tam magna medicorum ſupellectile, nec tot ferramentis, atque pyxidibus. *Plin. l.* 28. *c.* 28. *ante.* Ærea pyxide medicamentum condere. *& lib.* 29. *c. ult. circa med.* In argentea pyxide ſervare. *& cap.* 2. *a med.* In ſtannea pyxide condere. *Id. lib.* 21. *c.* 20. Crocum aſſervatur cornea pyxide. *Id. l.* 32. *c.* 10. *a med.* Philothrum plumbea pyxide aſſervatur. ¶ Pertinet ad inſtrumentum mundi muliebris. *Martial. l.* 9. *epigr.* 38. Cum ſis ipſa domi, mediaque ornere ſuburra, Fiant abſentes & tibi, Galla, comæ: Nec dentes aliter, quam Serica, nocte reponas, Et jeceas centum condita pyxidibus. *Porton. in Satyr. r.* 120. Ancilla ſupercilia profert da pyaide, ſciteque jacturæ lineamenta ſequuta, &c. *ſupercilio* ſuot calliblepharum, *bellette*, quo ſenſu etiam *Martial. l.* 9. *epigr.* 38. uſurpat. *Paul. ſentent. l.* 3. *tit.* 7. *ad fin.* Mundo muliebri legato ea cedunt, per quæ mundior mulier, lautiorque efficitur, velut ſpeculum, conchæ, ſtrigiles: item pyaides, unguenta, & vaſa, in quibus ea ſunt. ¶ A ſimilitudine pyaidem ferream ponit *Plin. l.* 28. *cap. ult. a med.* in primori parte pili, quo zeæ granum in pila lignea tunditur ad alicam faciendam: & videtur ſignificare ferrum teres & cavum inſtar pyxidis, *ſed ſine operculo, an baſſelette de ferro*. ¶ Latino more ſcribitur & *puxis*, ut *Sulla* pro *Sylla*, & *muxo* pro *uxo*. *Scribon. Larg. compoſ.* 228. Medicamentum puaide nigri plumbi reponere.

DE LITTERA Q.

QUi mutis litteris nomeratur. Hanc veteres Ignorabant. Unde ſcribebant *obliqum*, non *obliquus*, *locumtur*, non *loquuntur*, ut teſtantur vetuſtiſſimi codices. Poſquam vero inventa fuit, nonnulli putaverunt, non litteram, ſed notam eſſe duas in ſe litteras continentem C, & U, quare ſcribere inſtituerunt *qis*, *qid*, *qærc*, abſque *v*, ut *Velius Longus* ait *pag.* 2269. *Putſch.* quod alii *cuis*, *cuid*, *cuarret* ſcribere malebant. Sic *acua* pro *aqua* apud *Gruter. pag.* 593. *n.* 5. Contra alii pro C aut K poſchant Q, ut *pequnia*, *nocqum*, *poqudet*, & alia quæ leguntur *ibid. var. in loco*. Supereacanea dicitur, ſicut & K, quoniam C poteſt implere earum vicem, & propter nihil aliud ſcribenda videtur, niſi ut U vocalem, ſemper poſt ſe ſequentem, in eadem ſyllaba cum altera vocali conjungat, quæ alioqui conjungi non poſſet; obliquioremque, & pinguiorem efficiat ſonum. *Quintil. l.* 12. *c.* 10. *ante med.* Duras & illa ſyllabas facit, quæ ad conjungendas demum ſubjectas ſibi vocales eſt utilis: altas ſupervacua, ut cum Equum, ac Equos ſcribimus, cum ipſæ etiam vocales duæ efficiant ſonum, qualia apud Græcos nullus eſt, ideoque ſcribi illorum litteris non poteſt. ¶ In prænominibus *ſola* ponitur, & valet *Quintus*, ut Q. Fabius Max. Q. Cæcilius Metellus. Eſt etiam nota honoris, *Quolocum* indicans: nec minus populum, cum ea notamus *Quirites*. *Diomed. l.* 2. *pag.* 419. *Putſch.* ¶ Nonnunquam eſt nota particulæ *que*, ut cum ſcribimus S. P. Q. R. *ſenatus populuſque Romanus*: & D. N. M. Q. E. *devotus numini majeſtatique ejus*, in antiq. Inſcriptionib.

QOEPPE, & coeppe, quippe. Legitur in *Paulell. Florent.* apud *Terentin. lib.* 37. *tit.* 4. *leg.* 8. *ed fin.* & *lib.* 41. *tit.* 2. *leg.* 28. & monuit *Briſſon. in Πανσεγ. n.* 2.

QUA, *per dove*, *per qual luogo*, *o parte*, πῆ, ἦ, ᾗπερ, ὅπερ, qua via, per quem locum, qua parte: & eſt ellipſis pro *qua ipſe*, motui per locum inſerviens. *Cic. pro Cœlio. c.* 8. Ille ad omnes introitus, qua adiri poterat in eum fundum, armatos opponit. *Nep. in Milt. c.* 3. Pontem fecit in Ilro flumine, qua copias traduceret. *Eumen. c.* 8. Duæ erant viæ, quæ ad hibernacula poſſet perveniri. *Ovid.* 5. *Met. v.* 190. Quaque via eſt vobis, erit, & mihi, dixit, eadem. *Cic. Phil.* 3. *c.* 8. Io templum ipſe neſcio qua, per Gallorum cuniculum adſcendit. ¶ Notat etiam ſtarum in loco, & ſignificat qua parte, ubi, *dove*, *da quello banda*, *e parte*, *che*, &c. *Nep. in Cim. c.* 2. *extr.* His eo manubiis ara Athenarum, qua ad meridiem vergit, eſt ornata. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 38. Reliquum ſpatium, quæ flumen intermittit, mone continet. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 123. Qua patet umbroſum Rhodope glacialis ad Hæmum. *Id.* 14. *Met. v.* 361. Plurima qua ſilva eſt. ¶ Item ea qua loco, unde, *do dove*. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 1. Compleutur noo modo portus, & proaima muris, ſed mœnia ac tecta, quaque longiſſime proſpectari poterat. *Virg.* 2. *Æn. v.* 752. muros obſcuraque limine portæ, Qua greſſum extuleram, repeto. ¶ Item quacumque parte, *dovunque*. *Ovid.* 2. *Met. v.* 241. Qua terra patet, fera regnet Erinnys. *Salluſt. in Jug. c.* 108. Omnia qua viſus erat, conſtrata telis, armis, cadaveribus. *Cic. r. de Orat. c.* 26. Quo minus ei liceat vagari, qua velit. ¶ Item qua ratione, quomodo, *in qual modo*. *Virg. r. Æn. v.* 680. Qua facere id poſſis, noſtram nunc accipe mentem. Al. leg. *quo*, teſte *Pierio*. *Cic. Phil.* 6. *c.* 3. Ante prædico, M. Antonium delectus, qua poſſit, habiturum. *Ovid. in fin. ep.* 4. *l.* 2. *ex Ponto*. Conſtantique fide veterem tutare ſodalem, Qua licet, & quantum non onerofus ero. *Virg. 12. Æn. v.* 292. coeant in fœdera dextræ, Qua datur. Adde *Terent. Adelph.* 4. 5. 56. ¶ Item in quantum, quatenus, *in quanto*. *L. v. l.* 39. *c.* 48. *extr.* Statui non ultra attingere externa, niſi qua Romanis cohærent rebus. *Quintil. l.* 4. *c.* 1. *ante med.* Aut aſſumere in cauſam naturas eorum, qua competent, aut mitigare, qua repugnabunt, oportebit. *Paul. Dig. lib.* 35. *tit.* 2. *leg.* 63. In præſentia non qua filius alicujus, ſed qua homo æſtimatur. Ita *Terentius*. Al. leg. *quaſi*. ¶ In illo *Colum. l.* 11. *c.* 2. *circa med.* His diebus meſſis conficitur, & intra triginta dies, qua defecta eſt, &c. Jenſoniana Editio habet *quamo*: quod planius & caploratius eſt. ¶ Sæpe geminatum ſignificat qua parte, vel partim,

partim, vel eam tum. *Cic. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. *c.* 1. *ad fin.* Ita omnia convellit hedera, qua basim villæ, qua intercolumnia ambulationis. *parte*, &c. *perte*, &c. vel *qua*, &c. *quavi*, &c. *Plin. l.* 6. *ep.* 33. Ea superiore Basilicæ parte qua feminæ, qua viri, & audiendi, & videndi studio immanebant. *qua nomini, là devant. Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 19. Nara gladiatoribus, qua dominus, qua advocati sibilis conscidi. *& lib.* 15. *ep.* 18. *Intelligo*, te distentissimum esse, qua de Buthrotiis, qua de Bruto. *& lib.* 9. *ep.* 12. Quam expedita res cunctilio, quara evigilata tuie cogitarianibus, qua itineris, qua navigationis, qua congressus sermonisque cum Cæsare! *Liv. l* 2. *c.* 35. Ut sunt qua suis quisque, qua totius ordinis viribus. *Plin. in Paneg. c.* 33. Satisfactum qua civium, qua sociorum utilitatibus. *Plaut. Teren.* 4. 3. 37. Mores rapere properant qua sacrum, qua publicum.

QUACUMQUE, *per qualunque parte*, ὅπου, ἄν, per quancunque viam, locum, partem; adverb. motus per locum. *Cic.* 3. *Verr. c.* 16. *in fin.* Quacunque iter fecit, ejusmodi fuit, &c. *Id. de Fin. l.* 5. *c.* 2. Quacunque tagredimur, in aliquem historiam vestigium pooimue. *Id. Attic. l.* 14. *ep.* 17. *in fin.* Quacunque nos commovimus, ad Cæsaris acta cevocamue. *Virg.* 12. *Æn. v.* 765. Qua se cunque ferox medio tulit agmine virgo. ὅπῃπερ. ¶ Est etiam ubicumque, *dovunque*. *Lucret. l.* 1. *v.* 507. Nam quacumque vacat spatium, quod inane vocamus, Corpus ea non est: qua porro cunque renet se Corpus, ea vacuum orquaquam conflat inane. ὅπῃπερ. *Liv. l.* 24. *c.* 6. *sub fin.* Quacumque custodiant plebie homines, ea patere aditum. *Plin. l.* 4. *c.* 11. *sub fin.* Romani omnia hæc maria duobus nominibus appellant: Macedonicum, quacumque Macedoniam, aut Thraciam attingit: Græcienſe, qua Græciam alluit. Adde *lib.* 17. *c.* 12. ¶ Item undecumque, *da qualunque parte*. *Plin. l.* 35. *c.* 10. *sub fin. de Amulio pictore*. Hujus erat Minerva spectantem aspectane, quncumque aspiceretur. *Id. l.* 2. *c.* 2. Mundus conveaus, raadiusque quacumque cernatur.

QUADANTENUS, *in parte, fino a un certo segno, alquanto*, μέχρι τινός, usque ad quandam partem, aliquateous, *alicuantum*. *Plin. l.* 15. *c.* 28. Citreie odor acerrimue, sapor asperrimus: quadantenus & cotmeis. *Id. l.* 24. *c.* 14. Alterum chamni genus est silvestre, nigrius, & quadantenus rubens. *Id. l.* 37. *in proem.* Quæ fuerit origo gemmarum, diximus quadantenue ia mentione auri anulorumque. Adde *Gell. l.* 17. *cap.* 21. Tmesis est in illo *Horatii l.* 1. *ep.* 1. *v.* 32. Est quadara prodira tenue, si non datur ultra. Alii leg. *quadam*; alii *quaddam*: sed *quadam* a *Bentleio* defenditur.

QUADRA, æ, f. *un quadrato*, τετράγωνος, res quælibet quadrata figura. *Festus* in *Romanem*. Qui locus gradibus in quadram formatus est. *Vitruv. l. & cap.* 3. Uti quadræ, spinæ, trunci, corona, lysis, ad ipsum stylobatara conveniant. *b. c.* plinthi, ut *Philand. & Barbar.* interpretaetur, *zoccoli*, vel *dadi*. *Id. ibid. penula post.* Una pars sit inferior torus, altera pare cura luis quadrie, scotia. *b. c.* cum fuie cegulis, quibus scotia clauditur, ut interpretatur *Bald. in Leo.* ¶ Præcipua sic dicitur mensa, in qua cibi apponuntur: quia olim forma quadrata fuit. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 25. Mensam escariam cibillam appellabant: ea erat quadrata, ut etiam nunc in castris est. *Virg.* 7. *Æn. v.* 114. Et violare manu malisque audacibus orbeia Fatalis crusti, patulis nec parcere quadris? Heus! etiam mensas consumimus? &c. *mesas* appellaverat etiam *Æn.* 3. *v.* 257. *&* 394. ioteliigit autem mensas pauceas, seu adorea liba, h. e. latas placentas ex farra, quas per herbam subjecerant epulie, ot *ibid. v.* 109. loquitur. ¶ Hinc aliena vivera quadra, *Juvenali sat.* 5. *v.* 2. eß parasitorum, qui aliorum mensas fordide sectantur, cœnasque foris assidue captant. ¶ Præterea est *quadra* quarra para, & universum frustum, fragmentum cujusque rai, pezzo, zecco. *Horat. l.* 1. *ep.* 17. *v.* 49. Et raibi dividuo findetur muaere quadra. *Martial. l.* 3. *epigr.* 77. *lib.* 6. *epigr.* 75. *& lib.* 9. *epigr.* 9c. Secta plurima quadra de placenta. *& lib.* 12. *epigr.* 32. *v.* 18. quadra casci Tolosaris. *Senec. l.* 4. *de benef. c* 29. Quadra panis.

QUADRAGENARIUS, a, um, qui in se continet quadraginta, ut Quadragenarius pupillus apud *Senec. epist.* 25. idest quadragiuta annorum. Sic *Ainob. l.* 2. *pag.* 60. Quadragenarium ifium ad te voca. τετραηκοντούτην. ¶ Quadragenaria filiula apud *Vitruv l.* 8 *c.* 7. *& Frontin. de aquæd. cenv.* 50. *&* 65. in aquæductibus est, quæ habet aream, idest lumiaas in rotundum coacti, digitos quadraginta. Meminit etiam *Vitruv. lib.* 8. *cap.* 7. ¶ Dolium quadragenarium *Catoni de* R. R. *cap.* 105. fortasse est quadraginta congiorum.

QUADRAGENI, æ, a, *quaranta*, adject. distributivum, ut terni, biai. *Cic. Verr.* 3. *c.* 56. Columnæ singulæ festertiis quadragenis millibus locatæ. *Liv. l.* 1. *c.* 43. Octoginta confecit centurias, quadragenas sexiorum, ac juniorum. *Plin. l.* 36. *c.* 8. *sub fin.* Obelisci quatuor quadragenum octonum cubitorum longitudine. *quarantotto per uno. & lib.* 17. *c.* 33. Intervallum juiium arborum, si aratur solum, quadrageni pedes in terga, froniemque. *quaranta per parte. Colum. l.* 12. *c.* 20. *a med.* Ea hac compositione quantum in sextarios multi quadragenos octonos adjiciendum sit, incertum est. *in ogni quarantesimo sestario. Liv. l.* 38. *c.* 38. *ad fin.* Obsides anaorum quinum quadragenum. *Plin. l.* 36. *c.* 13. Pyramides complures quadragenarum ulnarum. ¶ Ponitur & pro cardinali quadragiata, *quaranta*. *Colum. lib.* 5. *c.* 2. Centies vicies duceni quadrageni fiunt viginti octo millia & octingenti. *b. c.* numerus bis centum quadraginta multiplicatus per centum viginti efficit summara 28800.

QUADRAGESIMUS, a, um, *quarantesimo*, τεσσαρακοστός, qui post triginta novem proxime sequitur. *Varr.* apud *Gell. lib.* 3. *c.* 10. Nono & quadragesimo die totus homo in utero absolvitur. *Cato R. R. c.* 23. Partem quadragesimam addito defruti in culeum. ¶ *Quadragesima* absolute, *la quarantesima parte*. *Sueton. in Calig. c.* 40. Proiiribus atque judicile exigebatur quadragesima summæ, de qua litigaretur. ¶ de vectigali, quo quadragesima pars pendebatur. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 51. Manet tamen abolitio quadragesimæ, quinquagesimæque, & quæ alia exactionibus illicitis nomina publicam invenerunt. *Suetan. in Vespas. c.* 1. Publicum (*al.* publicanum) quadragesiræ in Asia egit. *In lemmate ch. lam* 359. *inter eas, quæ Quæstor. esse creduntur.* Præter instrumenta itineris, omnes res quadragesimam publicano debeant.

QUADRAGIES, *adverb. quaranta volte*, τετρακοντάκις, quater decies. *Aurel. Vict. de vir. illust. c.* 47. *de Catone*. Ipse quadragies quater accusatus gloriose absolutue. ¶ Interdum pee ellipsim adhibirum significat quadragies centena millia. *Cic. pro Flacc. c.* 13. Sestertium ter, & quadragies. In antiqu. Inscriptionib. legitur etiam *quadragenas*, ut in *monum. Ancyr. n.* 2. apud *Gruter. pag.* 230.

QUADRAGINTA, *quaranta*, τεσσαράκοντα, quatte decem, nomen numerale, cardinale, indeclin. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 14. Annos natus magis quadraginta. *Catull. carm.* 113. *in Mamurr.* habet iothar triginta jugera prati, Quadraginta arvi. cetera sunt maria. *Plaut. Mostell.* 3. 1. 104. *&* 120. Quatuor quadraginta minæ. *b. c.* XXXXIV.

QUADRANGULATUS, a, um, adject. *quadrangolare*, ut Quadrangulata turrie, *Tertull. de anim. c.* 17.

QUADRANGULUS, a, um, *quadrangolare, quadrangolo*, τετράγωνος, quatuor angulos habens. *Plin. l.* 13. *c.* 22. Intus granum quadrangula figura. *Id. l.* 25. *c.* 6. Herba quadrangulo caule.

QUADRANS, antis, *un quarto, tre assie*, τριπαντάσσαρος, quarta para alicujus rei. Primo eß quarta pars assis, h. e. tres unciæ. Et quia asses, h. e. nummi olim fibralee fuere, quadrans fuit moaeta æraa trium unciarum, noto ratis impressa. *Plin. lib.* 33. *c.* 3. Nota æris (h. e. assis) fuit ex altera parte Janos geminus, ex altera rostrum navis: in triente vero, & quadrante rates. Quadrans antea terunetius vocatus a tribus uncits. *Paul.* ex *Festo* in *Rostrum*. Ratitum quadrantem dictum putant, quod in eo & triente ratis fuerit effigies, ot navis in asse. *Martial. l.* 6. *epigr.* 44. Et quadrans mihi nullus eß in arca. *non ho un quattrino in cassa. & lib.* 7. *epigr.* 9. Quadrantem nemo jam tibi credet. *Persen. in fregm. Tragur. c.* 43. *Burm.* Peratus quadrantem de flercem muchius tollere. *proverb.* de avaro fordido. ¶ Erat merces confiuata balneatoris. *Horat. l.* 1. *sat.* 3. *v.* 136. dum tu quadrante lavarum Rea ibie. Adde *Juvenal. sat.* 6. *v.* 446. ¶ Ceatum quadraotes, h. e. asses XXV. erant sportula pauperiorum clientum, cum loco cœnæ pecunia dabatur. *Juvenal. sat.* 1. *v.* 120. denssissima ceatum Quadrantes lectica peut. *Martial. l.* 10. *epigr.* 75. Sportulæ nos junxit quadrantibus arido centum. Adde *epigr.* 70. *& lib.* 1. *epigr.* 60. *& lib.* 3. *epigr.* 7. *& lib.* 6. *epigr.* 88. ¶ Quando as toram heredstatem significat, aut aliquam totam summam, *quadrante* eß ejus quarta pars. *Suetan. in Cæs. c.* 83. Instituit heredes forcum nepotes, C. Octavium ex dodrante, & L. Pinarium, & Q Pedium ex quadrante reliquos. (Adde *Plin. l.* 5. *ep.* 7.) *Veller. l.* 2. *c.* 23. Turpissima lege auctor, qua crediroribus quadrantem solvi jusserat. ¶ In usuris eß quarta pars centesimæ quotannie solvenda. Adjectae Sueuoto *Dig. lib.* 33. *tit.* 2. *leg.* 21. *a mes.* Pro ea pecunia consentari cum eo usuras quadrantes. *tre per cento*. ¶ In agrie eß quarta pars jugeri, *un quarto di tempa*. *Colum. l.* 5. *c.* 1. Pars quarta (*jugeri*) pedes siprem millia & ducentos, hoc eß quadrane. ¶ Quadrans operæ, eß quarta pars diei operarii, *un quarto di giornata*. *Colum. l.* 2. *c.* 4. *a med.* Jugerum profundrur duabus operis, ona steratur, prosciudiour dodrante, in bram fatum redigitur quadraate operæ. ¶ Quadrans diei, sex horæ. *Plin. l.* 18. *c.* 25. Ad CCCLXV. adjiciuot etiamnum intercalaris diei noctisque quadraotes. ¶ In ponderibus sunt tres unciæ, *un quarto, tre oncie*, quarta libræ pars. *Martial. l.* 11. *epigr.* 106. Mirrebam libram: quadrantem, Garrice, mittre. *Colum. l.* 10. *c.* 20. *a mes.* Myrrhæ quincunx, calami pundo libram, casiæ selibram, amomi pondo quadrans. crocl quincunx, cripæ pampinaceæ libram. (τὸ λίτραον, & *selibram* minus conveniunt cum rectis casibus *quincunx*, & *quadrans*: sed V. dicta in Præda.) *Plin. l.* 23. *c.* 8. *ad fin.* Quadrantem pundo baccarum decoqui in aquæ sextariis tribus. *Id. lib. eß. c.* 9. Aanagia decoquntur quadrantis pondem in vroi cyathis tribus. ¶ Hujus quadrantis notam fuisse tradunt tres lineolas hoc modo ☰: ut apud *Catan. R. R. c.* 84. (*Gronovio de pecun. Vet. lib.* 1. *cap.* 6. *&* 85.) Melia pondo ☰. ¶ In mensuria liquidorum & aridorum eß quarta pare sextarii, h. e. cyathi tres. nara sextarius duodecim cyathos continet. *Martial lib.* 9 *epigr.* 95. Addere quid cessas, puer, immorrale Falernum? Quadrantem duplica de seanora cado. *b. c.* porge mihi sea cyathos, quot nempe sunt litterse in nomine *Cæsar. Cels. lib.* 3. *cap.* 15. Modicum cibum sumere, vini quadrantem, h. e. tras cyathos, ut *Id. ibid. cap.* 18. *a med.* loquitur. *Varr. lib.* 3. *R. R. cap.* 14. *ad fin.* & *Plin. lib.* 9. *cap.* 50. Ut octoginta quadraates caperent singularum (*cochlearum*) calices. ¶ Item quarta para pedis, quo mensuramus, h. e. digiti quatuor. nam pes sexdecim continet. Hæc mensura dicitur etiam *palmus minor*. V. *Palmus. Gell. lib.* 3. *c.* 10. *a med.* Oresti corpus cubita longitudinis habens septem: quæ faciunt pedes duodecim, & quadrantem. Adde *lib.* 9. *c.* 4. *a med.*

QUADRANTAL, alis, n. *un quadrato, un quadro*, πύραμις, figura ex omni parte quadrata, quales sunt cubi, & tesseræ, quibus in alveolo luditur. In quamcumque eorum partem incubuerint, immotam habent stabilitatem. *Gell. l.* 1. *c.* 20. ¶ Est etiam mensuræ genus, pedem quaquaversum quadratum habens, continens octo congios, *sestarios* quadragiata octo, idem atque *amphora*, ut testatur *Festus* in *Quadrantal*, & in *Publica pondera*. Græce κεραμίον. *Cato* apud *Festum*.

Digitized by Google

Fest. Vinum redemisti, prædia pro vini quadrantalibus stregineta in publicum dedisti, vinum non dedisti. *Plin. lib. & cap.* 14. Confores ejecerunt, ne quis vinum Græcum Ammiensumque octonis æris singula quadrantalia venderet. *Cato R. R. c.* 57. *extr.* Eos (*servos*) non est nimium, in annos singulos vini quadrantalia decem ebibere. *Plaut. Curcul. t.* 2. 24. *Pha.* Sitit hæc anus. *Pa.* quantillum sitit? *Pha.* Modica est: capit quadrantal. *Pa.* Pol, ut tu prædicas, vindemia hæc huic annō non satis est soli.

QUADRANTALIS, le, quadrantem continens. *Plin. lib.* 13. *sap.* 13. Mensa quatuor pedum, & semipedis per medium ambitum, crassitudine quadrantali. *idest* pedis quartæ partis.

QUADRANTARIUS, a, um, τετραγωνικός, qui est ex quadrante. *Res quadrantaria* est balneum, quia quadrans fuit præmium balneatorii. *Senec. ep.* 86. *circa med.* Olim & pauca erant balnea, nec ullo cultu exornata. Cur enim ornaretur res quadrantaria, & in usum, non in oblectamenta reperta? ¶ Quadrantaria Clytemnestra (apud *Quintil. l.* 8. *c.* 6.) dicta est a Cœlio Clodia uxor Metelli Celeris, quia vili mercede corporis sui copiam faciebat. Ideo autem Clytemnestra vocata est, quia quemadmodum Clytemnestra Agamemnonem, ita hæc maritum sustulerat. Alii quadrantariam dictam putant, quia a quodam callido amatore pro nummis argenteis quadrantes æris quondam in ejus loculos immissi fuissent; quam rem narrat *Plutarch. in vita Cicer.* Fortasse huc pertinet illud *Cicer. pro Cal. c.* 26. ubi de eadem Clodia loquens, nisi forte, inquit, mulier potens quadrantaria illa permutatione familiatis facta erat balneatori. *b. c.* vel propter corporis prostitutionem, qua in balneis præcipue a meretricibus fiebat, cui quia balneatori pro quadrante mercedem supri dabat, familiarie illi esse potuit. Sed quod tempore *Quintiliani* enigma erat, neque nisi quis interpretaretur, intelligi poterat; multo minus nunc sperare licet, clare evolvi posse.

QUADRARIA VASA, quod quidem bis legunt apud *Coton. R. R. c.* 18. incerta admodum lectionis est.

QUADRATARIUS, ii, m. *scarpellino*, λιθοτόμος, lapicida, qui marmora ad amussim quadrat. *Imp. Constantin. lib.* 10. *Cod. tit.* 64. *leg.* 1. Quadrigarii, vel quadratarii, quos Græco vocabulo τέτραπλα appellant. *Cujac.* pro τέτραπλα reponit λιθοδόμους, cui lectioni quorum utrumque ad lapicidam pertinere potest. *Sidon. l.* 3. *ep.* 12. *a med.* Vide, ut vitium non faciat in marmore lapicida: quod factum fiet ab industria, seu per incuriam, mihi magis, quam quadratario, lividus lectos adferibat. *Dalabell. not. auct. de limitib.* apud *Goes. pag.* 294. Vertices agrorum, qui sunt in montibus lapideis tantummodo, inductis quadratariis, &c.

QUADRATE, adverb. *Manil. l.* 2. *v.* 895. Ternaque bis finis quadrata figere figuis. *b. c.* cum duodecim fiat Zodiaci signa, in tria quadrata, seu in tres partes, quæ singulæ quatuor contineant, ea dividera.

QUADRATIM, adverb. quadrate. Agnoscitur a *Charis. l.* 2. *pag.* 268. *Prisc.* sed sine exemplis.

QUADRATIO, onis, f. quadrature, figura quadrata. *Vitruv. l.* 4. *c.* 3. *sub fin.* Agatur linea rotundationis, quæ quadrationis angulos tangat.

QUADRATURA, æ, τετραγωνισμός, figura, cui res quadrata, ut Quadraturæ vitrea, lamina vitreæ quadratæ, & pellucidæ, quas loco tecti inducebant ad ornatum. *Vopisc. in Firmo, c.* 3. Vitreis quadraturis bitumine, aliisque medicamentis infertis domum induxisse perhibetur. *Apul. de doctr. Plat.* Quadratura circuli.

QUADRATUS, a, um, *ridotto in quadro, quadrato, quadro*, τετράγωνος, quatuor lineis rectas æquales habens, & totidem rectos angulos. *Frontin. in exposit. format. pag.* 30. *Goes.* Longitudinem per latitudinem metimur, deinde totam per crassitudinem, & sic efficiemus pedas quadratos, seu solides. *Varr.* apud *Plin. l.* 36. *c.* 13. *ad fin.* Quadrata basis. *& lib.* 17. *c.* 11. *ante med.* Quadrati anguli. *b. c.* recti. *Id. l.* 33. *c.* 4. *circa med.* Emissaria quina pedum quadraturorum ternum. *di tre piedi per ogni verso. Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 100. Diruit, ædificat, mutat quadrata rotundis. ¶ *Quadratum* absolute, figura quadrata, corpus quadratum, *un quadrato. Cic. t. Tusculan. c.* 24. Pythonem quendam Socrates interrogat de dimensione quadrati. *Plin. l.* 18. *c.* 22. Quaterna cubita soli in quadratum quæternis denariis venundantur. *in quadro.* ¶ Apud Astrologos *quadratum* est, cum planeta, v. gr. sub quo quis nascitur, eo tempore distet ab ullo sidere, puta a sole, quarta Signiferi parte, h. e. trium Signorum spatio: *triangulum*, cum tertia, h. e. quatuor Signorum spatio. *Cic. a. de Divin. c.* 42. Sic *Plin. l.* 2. *c.* 18. Luna in quadrato Solis dividua est, in trigonero seminani ambitur orbe, impletur autem in adverso. *Id. ibid. cap.* 79. vocat hæc *quadrata Mundi*. ¶ Transfertur *quadratus* ad alia, quæ licat quadrata perfecta non sint, ad quadrari tamen figuram accedunt. Ita lapis quadratus, *pietra lavorata*, scalpro ita redactus, ut ex omni latere, cum plures construuntur, inter se possint congruere: cui opponitur cæmentitius. *Liv. l.* 6. *c.* 4. *extr.* Capitolium fane quadrato subſtructum est. *Frontin. de aquæd. artic.* 124. Ductus, qui lapide quadrato consistunt. *Plin. l.* 36. *c.* 23. *a med.* Fornices quadrati lapidis. ¶ Quadrata littera, *majuscola*, major, & rectia quadratisque lineis deformata. *Petron. in Satyr. c.* 29. Canis ingens in pariete erat pictus, superque quadrata littere scriptum, Cave canem. ¶ Statura quadrata, *bene compleſsa, ben formata*, media, neque procera, neque humilis. *Sueton. in Vespas. c.* 20. Statura fuit quadrata, compactis firmisque membris. *Cels. l.* 2. *c.* 1. Corpus habilissimum quadratum est, neque gracile, neque obesum. *Plin. l.* 34. *c.* 8. *ante med.* Quadrata signa. *b. c.* statuæ. *Colum. l.* 6. *c.* 1. Parandi sunt boves novelli, quadrati, grandibus membris, cornibus proceris, &c. *Id. l.* 7. *c.* 2. Pinguis situs procerus oves tolerat, gracilis quadratas. *& cap.* 22. de *cane villatico*. Probatur quadratus potius, quam longus, aut brevis. ¶ Quadratum agmen, *ordinanza in quadro*, aciss ita disposita, ut quadratum quasi formam habeat, directis ordinibus, & ab omni parte militi firmatis, in medium receptia impedimenta, ut quacumque hostis incurrerit, facile & sine tumultu resisti possit. *Tibull. l.* 4. *serm.* 1. *v.* 100. Tunc tibi non defit faciem conspexere pugnæ: Seu sit opus, quadratum acies consistat in agmen, Rectes ut æquatis decurrat frontibus ordo: Seu, &c. *Varr.* apud *Serv. ad* 12. *Æn. v.* 121. Duo genera agminum: quadratum, quod immixtis etiam jumentis incedit, ut ubivis possis consistere: pilatum alterum, quod sine jumentis incedit, sed inter ſa densum est, quo facilius per iniquiora loca transmittatur. ¶ Hinc agmine quadrato incedere, *marciare in ordine di battaglia*, paratum ad pugnam, tanquam si hostis sit in conspectu. *Sallust. in Jug. c.* 105. Neque tamen sensim sistebat, aut insolens factus; sed pariter ac in conspecto hostium, quadrato agmine incedere. *Senec. ep.* 59. *ante med.* Ire quadrato agmina exercitum, ubi hostis ab omni parte suspectus est, pugnæ paratum. Adde *Cicer. Phil.* 2. *cap.* 42. & *Phil.* 5. *c.* 7. & *Phil.* 13. *c.* 8. *a med.* quibus locis, ad augendam in Antonium invidiam, quadrato agmine ipsis dicit in Curiam, &c. quasi cives suos hostes judicaret. ¶ Quadrata cuneis, τετράγωνος ἐμβολή, ea duobus plagulis confecta, quarum utraque quadrata est, h. e. quatuor angulos habet: fibula in humeris nectitur, a lateribus utrinque aperta: cujusmodi sunt Diaconorum in Ecclesia spectantium. Ita *Ferrar. de re vest. usu. in loc.* Nam aliter *Salmas. ad Tertull. de Pall. Rubens.* &c. ut in re satis obscura, opinentur. *Petron. in Satyr. c.* 135. Anne lucincta quadrato pallio. ¶ Quadratus numerus, planus, apud Mathematicos sit, qui ex ductu unius numeri in se nascitur, ut *quatuor*, quæ sunt ex multiplicatione binarii: quadratus undiqua, seu cubus est, qui fit ex radice in quadratum planum iterum ducta, ut si binarius ducatur in quaternarium, fit octonarius, qui est cubus. Hujus posteriotis mentio fit a *Gell. lib.* 1. *cap.* 20. ¶ Quadratus versus, Iambicus octonaries, qui quatuor habet combinationes cui mensuras. *Terentian. Maur. pag.* 2434. *Putsch.* Sed hic trimetrus quando duplicem pedem A capite sumet, tunc quadratus dicitur, Idemque dictus est & octonarius. Ergo ante cæsum collocabo Iambicum, Phasilus ille, quem videtis hospites. Quadratus ille talis effici potest: Adest celer phasilus ille, quem videtis hospites. *Gell.* duos ex *Ennio* tales refert cursus *in fin. cap.* 19. *l.* 2. Alium ex eodem recitat *lib.* 4. *c.* 7. quem quadrato numero factum dicit, ex septem, non octo Iambis constantem. ¶ Oratio quadrata, in qua verba apte congruunt, ut quadrati lapides in structuris. *Quintil. l.* 2. *c.* 5. Lenis & quadrata, sed viriliis tamen compositio. *Diomed. in fin. l.* 2. structuram quadratam vocari ait, si in fine periodi pænultimus pes fuerit pyrrhichius, & pæon primus succeſserit. v. gr. *fugit ventiloquus.* ¶ Quadrata Roma (apud *Festum*) loces in Palatio ante templum Apollinis dicitur, ubi reposita sunt, quæ solent boni ominis gratia in urbe condenda adhiberi: quia saxo munitus est initio in specium quadratam. Ejus loci Ennius meminit, cum ait: Et quis sustinuit Romæ regnare quadratæ. *Salm. c.* 1. (*al.* 2.), dicit, Romam primum dictam esse quadratam, quod ad æquilibrium foret posita. Quibus verbis significat totam Urbem, non locum in Urbem. & hoc videtur significare Ennii versus, quem alii ita leg. Et quis se sperat Romæ regnare quadratæ? Fuse tamen *Salmas.* errore lapsum *Salmasium* conatur ostendere.

QUADRICEPSOS. V. *Bicepſus*.

QUADRIDENS, entis, *di quattro denti*, quatuor dentes habens. *Cato R. R. c.* 10. & 11. Rastros quadridentes duos.

QUADRIENNIS, ne, adject. *di quattro anni. Flor. lib.* 2. *c.* 6. Post primum Punicum bellum vix quadriennis requies. *Al. leg.* quadriennii. *Aurel. Vict. in Epit. c.* 45. *extr.* Valentinianus adhuc quadriennis creatus est Imperator.

QUADRIENNIUM, ii, n. *quatr' anni*, τετραετία, quatuor annorum spatium. *Cic. pro Cæcin. c.* 7. Fundus, quem quadriennium possedit Cæsennia. *Id. de opt. gen. Orat. sub fin.* Quadriennio ante Philippi mortem.

QUADRIERIS, is, f. quadriremis, ut *erioris* triremis. Legitur in vet. Inscript. apud *Murator. pag.* 876. *n.* 3.

QUADRIFARIAM, *in quattro parti*, τετραχῇ, in quatuor partes, quadripartito. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 181. Et ne, quæ ad mortales pertinent, quadrifariam dispertierim, in homines, in loca, in tempora, in res. *Liv. l.* 38. *c.* 1. Conjureti quadrifariam se divisserunt: pars una Heracleam, altera Tetraphylium petit, &c. *Sueton. in Vitell. c.* 13. Epulas trifariam sumper, interdum quadrifariam dispertiebat, in jentacula, & prandia, & cœnas, comissationesque.

QUADRIFARITER, quatuor modis. *Paul. Dig. lib.* 38. *tit.* 10. *leg. ult. ante med.* Proavus quadrifariter intelligitur. est enim avi paterni, aut materni pater: item avia paterna, aut materna patre. *& infra.* Pronepos, & proneptis quadrifaritur intelliguntur. Ita *Torrentin. & Haloand.* alii *quadrifariam.*

QUADRIFIDUS, a, um, *fesso in quattro parti*, qui in quatuor partes fissus est, vel findi potest, fissilis. *Virg.* 2. *Georg. v.* 25. Quadrifidaque fides & acuto robore cultos. *Val. Flacc. de Salmoneo, l.* 1. *v.* 661. cum fingeret alti Quadrifida trabe tela Jovis. *Virg. ſ. Æn. v.* 509. Quadrifidam quercum cuneis ut forte coactis Scindebat. ¶ Translate *Claudian. de consul. Prob. & Olybr. v.* 268. Incipe quadrifidum Phœbi torquere laborem, *h. e.* solis cursum in quatuor anni tempora divisum.

QUADRIFINALIS, le, adject. a quadrifinio, ut Quadrifinalis arca, *in Innocent. de Casis litterar.* apud *Goes. pag.* 222.

QUADRIFINIUM, ii, n. qui quatuor possessionum fines adstringit, ut definit

deſiort *Iſid. l.* 15. *c.* 14. Legitur etiam *in excerpt. Innocent. rei agrar.* apud *Goeſ. pag.* 221. *&* 267.

QUADRIFLUVIUM, ii, n. ex *quatuor*, & *fluvius*. Apud *Vitruv. l.* 8. *c.* 9. ubi quadrifluviis diſparatur, cum in quatuor partes diffiſa ſecundum fluvios ſeu curſus venarum dividitur, ad cataſtima opera facienda. Cum eutem ſic quadripertita eſt, *ſapinus*, *& ſapines maceres* vocetur.

QUADRIFLUUS, a, um, qui per quatuor partes fluit. *Prudent. Catherner.* 3. *v.* 103. *de Paradiſo.* Ver ubi perpetuum redolet, Prataque multicolora latea Quadrifluo celſe amne rigat.

QUADRIFORIS, re, τετρασθυρος, quatuor fores, ſive foramina habens. *Plin. lib.* 11. *cap.* 21. Veſpæ nidos vna faciuat ſare quadrifores. ¶ Quadrifores januæ dicuntur a *Vitruv. l.* 4. *c.* 6. querum ſingulæ forſi, ſiu tabulæ duplicirer plicaatur, *porte de quattre parcite*.

QUADRIFRONS, tis, quatuor habens frontes: ut Janus quadrifrone. V. *Janus*.

QUADRIGÆ, arum, f. *meta di quattro cavalli*, τέθριππος, τέτρωρον, quatuor equi ad currum trahendum apti: *a quadrijugus*: itum curſus a quatuor equis tractus, *carro*, *a carretta a quattro cavalli*. *Colum. l.* 3. *c.* 9. Unde ſacrorum certaminum ſtudioſi permiciſſimarum quadrigarum ſemina diligentè obſervatione cuſtodiunt. *Feſt.* in *Octobet.* Rhodii quotannis quadrigas ſoli conſecretas in mare jaciunt. *Virg.* 3. *Georg. v.* 267. Glauci Potniades malis membra abſumpſere quadrigæ. Adde *Liv. l.* 1. *c.* 28. *ſub fin.* & *Martial.* Plin. *Grat.* infra citandos. *Mart. l.* 1. *v.* 471. & *Sidon. carm.* 22. *v.* 166. ¶ Dicitur & de aliis jumentis. *Varr. l.* 1. *c.* R. R. *c.* 1. *circa med.* Ut mea meatoria aſinus venierit faſtertiis millibus LX. & mox quadrigæ Romæ conſiterint quadringentis millibus. *Suetan. in Ner. c.* 21. Circenſibus commiſit etiam camelorum quadrigas. ¶ Præcipue de iis dicantur, quibus curſu certabant in Circo. *Cic. e. de Divin.* 1. 70. Curru quadrigarum vehi. *Virg. in fin. l.* 1. *Georg.* cum carceribus ſe effudere quadrigæ. *Suetan. in Caſ. c.* 39. quadrigas agitare. ¶ Earum inventorem *Virg.* 3. *Georg. v.* 113. & *Plin. l.* 7. *c.* 56. Erichthonium faciunt. Arcades apud *Cicer. l.* 3. *de nat. Deor. c.* 23. eam inventionem Minervæ quartæ tribuunt. ¶ Poetice tribuuntur Soli, Lunæ, &c. *Plaut. Amph.* 1. 1. *266.* Cum quadrigis ſol axorieus. *Virg. 6. Æn. v.* 535. roſeis Aurora quadrigis Jam medium Ætherii curſu trajeceret æquin. *Tebull. l.* 3. *el.* 4. *v.* 27. Nox Ætherium nigrie amenſa quadrigis Mundum. ¶ Ponuntur ſæpe ad ſignificandam celeritatem: quia in Circo quadrigæ quam celerrime ferebantur. *Plaut. Amph.* 1. 1. *694.* Quadrigas ſi nunc inſcandas Jovis, atque hinc fugias, ita vin poteris effugere infortunium. *Id. Aulul.* 4. 1. 13. Servus hæris imperium edifcat, ut quod jubeet, citis quadrigis citius properet perſaqui. *Id. Pan.* 1. 2. 155. Diſcrucior miſer, miſi illum jubeo quadrigis curſum ad carnificem rapi. *Id. Aſin. v.* 2. 14. Nam ſi huic occaſioni tempus ſe ſubterduxerit, nunquam edepol quadrigas albis iadipiſcet poſſea. *b. e.* quadrigis Jovis, ut quidam interpretantur: & *albæ* dici putant, h. e. citta, quia Græce ἀργὶς tum album, tum pigrum, tum cerum ſignificet. Alii aliter leg. Huc pertiaet illud *Cicer. ad Q. Fr. l.* 2. *ep.* 13. Quoniam in iſto homine colendo tam indomiti diu, te mehercule ſæpe eeitente, curſu corrigam tarditatem, tum equis, tum vero (quoniam ſcribis poema ab eo noſtrum probari) quadrigis poeticis. ¶ Traaslate dicuntur de numero quinternerin cujuſvis rei. *Vopiſc. in Probo* ea *fin.* Nunc de Firmo, & Saturnino, & Bonoſo, & Proculo dicemus. Non enim digoum fuit, ut quadrigæ Tyrannorum bono Principi miſcereotur. *Varr. l.* 4. *de L. L. cap. e. ad fin.* Initiorum quadrigæ locus, & corpus, tempus, & actus. ¶ Provarb. aſt illud *Petron. in fragm. Tragur. cap.* 64. *Burm.* Jam quadrigæ meæ dscucurreruat, ee qua podagricus fictus ſum. ¶ Eua. apud *Serv.* ad *Æaeid.* 12. *v.* 499. iraramque effuade quadrigas. *Virgil. ibid.* moderatiue dixit: iraramque omnes affundit habenas. ¶ Quadrigæ fictiles fuerunt in faſtigio Capitolii, ornatus gretia, currum Jovis referentes. Ferunt, eas, cum in fornace coqueretur, adeo crevifſe, ut tarmi, miſi fornaca diruta, non poſſent. Itaque cuia illud omeo ad incrementum imperii pertinere credeerent: negarentque Vejentes, apod quos ea *fictæ* fuemant, ſe Romania tradituros, bello recuperatæ ſunt. Rem narrant *Plin. l.* 28. *c. e. Feſt.* in *Ratumenæ*, & *Plutarch. in Poplic.* Eæ poſtea ea marmore, vel ære refectæ ſunt. V. *Liv. l.* 10. *c.* 23. *ad fin.* ¶ In ſingulari aum. uſurpavit *Varr.* ea *lib. ſacyr.* qui inſcripus eſt *Exdromeroeus*, teſte *Gell. lib.* 19. *c.* 8. *extr.* quamvis *Cæſar* in *lib. de Analog.* negaverit. Sed præter *Varronem Prager. l.* 2. *el.* 25. *v.* 39. Amphiaraeæ nil poſſunt fata quadrigæ. *Id. l.* 3. *el.* 7. *v.* 17. Eleæ concurrit palma quadrigæ. *Suetan. in Vitell. c.* 17. Femur ſubdebile impulſa quadrigæ. *Plin. l.* 36. *c.* 5. *a med.* Lyſiæ opus quadriga, curruſque. *b. e.* quatuar equi cum curru. Equos imalligir etiam *Martial. l.* 6. *epigr.* 46. Vapulet affidua Veneti quadrige Bapello. & *Grat. in Cynag. v.* 228. Theſſalium quadriga decus. Adde *Plin. l.* 7. *c.* 21. & alibi, *Val. Max. l.* 1. *c. ult. n.* 9. *extern. Papinian. Dig. lib.* 32. *leg.* 67. & *Ulpian. lib.* 45. *tit.* 1. *leg.* 29. His argo, ac tut auctoribus *quadrigam* uſurpare poteris, cum libuerit.

QUADRIGALIS, e, ad quadrigas pertinens, ut Quadrigales equi. *Feſt.* in *Curules*.

QUADRIGAMUS, i, qui quater uxorem duxit, τετράγαμος. Vox hybrida ex Latino *quatuor*, & Græco γάμος, nuptiæ. *Hieronym. lib.* 1. *adverſ. Jovinian. c.* 8. *ſub fin.* Erubeſcant alterum accipere, ne trigamis, & quadrigamis comperantur.

QUADRIGARIUS, ii, m. τετρωρηλάτης, ἡνίοχος, qui quadrigas agit, auriga: & in præcipue, qui quadrigas in Circo agitat. *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 7. *ad fin.* Peritus belli alios (*equos*) eligit etqua alit, ac docet: aliter quadrigarius, ac deſultor. *Cic. in fragm. orat. in toga cand.* apud *Aſcon.* In eo exercitu prædonem, in introitu gladiatorem, in victoria quadrigarium. Ubi *Aſcon.* De Antonio dicit manifeſtum eſt, quod cum Sylla poſt victoriam Circenſes faceret, ita ut honeſti homines quadrigas agitarent, fuit inter eos C. Antonius. *Asnob. l.* 2. *pag.* 70. Curſores, pugiles, quadrigarii, deſultores. Adda *Suetan. in Ner. c.* 16. ¶ Adjective *Suetan. in Calig. c.* 19. Poſtridie quadrigario habitu, curriculoque bijugi femoſorum equorum, &c. Vitus marmor apud *Gruter. pag.* 339. *n.* 5. Quadrigaria familia. *h. e.* ſervi operam dantes equis & quadrigis Circenſibus. *Veget. de re Veterin. l.* 1. *c.* 56. & *lib.* 4. *c.* 23. Quadrigarii pulveris uncias tres. *b. e.* qui ex diverſo pigmeatorum genere miatus, & per ſe adjuvat amſmalie, & aliis potionibus pro malo vel curatione miſcatur, ut *Id. ibid.* loquitur *c.* 13. Habet autem inda nomen, quod quadrigariis equis præcipue madetur. ¶ Q. Claudius Quadrigarius, hiſtoricus Latinus, Siſennæ æqualis, ut eſt apud *Vellej. l. c. n.* 9. annales, ſive hiſtoriam rerum Romanarum ſcripſit, diſu ſimplici ac impolito, ſatis tamen ſuavi, ac Latino, (ut qui ad Ciceronis tempore prope acceſſit) ut apparet ex fragmentis, quæ *Gell. Macrob. Servius*, *Priſcianus*, *Nonius* ſervarunt. nam cetare periere. Hauſit ea ex multa etiam *Livius*, quæ ſuis verbis protulit.

QUADRIGATUS, a, um, τετρωρικὸς, quadrigis ſignatus, ut Nummus quadrigatus, cui quadrigerum imago impreſſa eſt. *Plin. l.* 33. *c.* 3. Nore aqueni fuere bigæ, etque quadrigæ, & inde bigati, & quadrigati dicti. *Liv. l.* 26. *c.* 58. Quingenos quadrigatos nummos.

QUADRIGEMINUS, a, um, τετραπλάσιος, τετραπλάσιος. *Plin. l.* 8. *c.* 23. Cerafiia corpore eminere cornicula ſæpe quadrigemina. *id eſt* quatuor.

QUADRIGENI. V. *Quadringeni*.

QUADRIGULÆ, arum, f. diminut. a quadrigiæ. *Cic. de Fato*, c. 3. Aut Philippus hafce in capulo quadrigulas vitare monebator? ¶ In ſingulari num. *Plin. l.* 34. *c.* 8. *poſt med.* Læva tribus digitis quadrigulam tenuit. *b. e.* quatuor equulos jonctos.

QUADRIJUGIS, e, &

QUADRIJUGUS, a, um, adject. a *quatuor*, & *jugum*. Quadrijuges equi, & abſolute quadrijugea, vel quadrijugi ſunt equi quaterni uno jugo ad currum alligati. *Virg.* 10. *Æn. v.* 572. Quadrijugis in equos, adverſaque pectora tendit. *Stat. 10. Theb. v.* 530. nivsis victorem cernere vectum Quadrijugis. *Ovid. 2. Met. v.* 167. tritumque relinquat Quadrijugi ſpatium. *b. e.* equi ſolis. ¶ Quadrijuges, vel quadrijugi currus, qui quatuor equis trahuntur. *Verg.* 12. *Æn. v.* 162. quadrijugo invebitur curru. *Apul. in Florid. n.* 16. (*al. l.* 3.) Quadrijuges, & ſejuges currus ponere. ¶ Quadrijugum certamen, quod quadrijugis, ſeu quadrigis fit. *Stat. 6. Theb. v.* 370.

QUADRILATERUS. V. *Trilaterus*.

QUADRILIBRIS, bre, τετραλίτρος, qui eſt pondo quatuor librorum. *Plaut. Aulul. ſc. ult. verſ.* e. Quadrilibrem aulam auro onuilam habeo.

QUADRIMANUS, a, um, qui quatuor habet manus. *Jul. Obſeq. de Prodig. c.* 111. C. Lælio, L. Domitio Coſſ. puella biceps, quadripes, quadrimana, gemine feminea natura, mortua nata. *Id. ibid. c.* 73. alia poſitione. Pueri quadrupedes, & quadrimanes nati. Al leg. *quadripedes*, & *quadrumanes*.

QUADRIMATUS, us, m. τετραετία, ætas quatuor annorum. *Plin. l.* 19. *c.* 11. Sed ex his, quæ ſunt fortiſſima, nullum extra quadrimatum utile eſt. *Colum. l.* 7. *c.* 9. Dum quadrimatum agant.

QUADRIMESTRIS, tre, *di quattro meſi*, τετραμηνιαῖος. *Suetan. in Ner. c.* 14. Conſulatus quatuor geſſit; primum bimeſtrem, tertium quadrimeſtrem.

QUADRIMULUS, a, um, diminut. a quadrimus. *Plaut. Pœn. prol. v.* 85. Altera quinquennis, altera autem quadrimula, cum nutrice una peniere. Adde *Cept. 5. 3. 4.*

QUADRIMUS, a, um, *di quattr' anni*, τετραετὴς, qui habet quatuor annos. *Cic. l.* 26. *Fam. ep.* 22. Una femina interpoſito difficilior eſt, de quadrimo Catone. *adeſt* de re geſta a Catone Uticenſi in ætate quatuor annorum. Alii aliter leg. *Horat. l.* 1. *od.* 9. *verſ.* 7. Quadrimum merum. *Lucr. l.* 5. *c.* 37. Infantem natum eſſe quadrimo patem. *Varr. l.* 1. R. R. *c.* 20. Quadrimi boves. *Colum. l.* 4. *c.* 16. Quadrima vitis.

QUADRINGENARIUS, a, um, qui quadringentos continet. *Cic. 6. Attic. ep.* 1. *a med.* Dejotarus habet cohortes quadringenarias, nostra armatura triginta. *Liv. l.* 7. *c.* 7. Quadringenariæ octo cohortes ſcribuntur. Al. lag. *quadrageneriæ*, alii *quadringenariæ*.

QUADRINGENI, æ, a, *quattrocento*, nomen diſtributivum. *Suetan. in Vitell. c.* 13. Singuli apparatus quadringenis millibus nummum conſiterunt. *Liv. l.* 8. *c.* 11. *extr.* Denarios nummos quadringenos quinquagenos vectigal populus juſſus pendere quotannis in ſingulos. ¶ Apud *Varron. lib. c. R. R. cap.* 8. legitur *quadrigenis millibus*.

QUADRINGENTARIUS. V. *Quadringenarius*.

QUADRINGENTENI, æ, a, idem quod quadringeni. *Plin. l.* 8. *c.* 43. *ſub fin.* Singules quadringeatnae nummorum millia eniaas. *Alii leguat* quadrageais millibus. *Vitruv. l.* 10. *c.* 14. Quadringentenis cerfamoribus imi tympeni.

QUADRINGENTESIMUS, a, um, *quattrocentesimo*, τετρακοσιοστός, quater centeſimus. *Plin. lib.* 8. *cap.* 6. Anno Urbis quadringentesimo ſeptuageſimo ſecundo. *Liv. lib.* 5. *cap.* 45. Quadringenteſimum annus.

QUADRINGENTI, æ, a, *quattrocento*, τετρακόσιοι, quater centum, nomen numeri cardinelis. *Cic.* in *Piſon. c.* 5. Centum prope annos legem Ælium, & Fuſiam tenueramus, quadringentos judicium, rationemque Cenſoriam. *Juvenal. ſat.* 1. *verſ.* 105. quinque taberna Quadringenta parant.

QUA-

QUADRINGENTIES, sdverb. *quatrocentes vices*, τετρακοσιοκις, quater centies, vel quater centum. *Cic.* 4. *Verr. cap.* 10. HS quadringenties explere te arguo contra *leges*. *h. e.* quadringenties centena millia.

QUADRINI, æ, a, *quaterni*, idem ac quaterni, vel quatuor. *Pompon.* apud *Non.* r. ſ. *n.* 6. Plus quæſti facerem, quam quadrinas ſi haberem molas. *Plin. l.* rr. r. 36. Tribus, aut quadrinis diebus. *Id. l.* 7. r. 50. *ad fin.* Febris quodrini circuitus. *quartana. Arnob. l.* 6. *pag.* 195. Quadrini cardines. *Id. l.* 7. *pag.* 230. Una commiſtio quadrinis ſimulata de fructibus.

QUADRIPARTITIO, onis, ſ. diviſio in quatuor partes. *Vorr. lib.* 4. *de L. L. cap.* r. *ad fin.* Quadripartitio magis ſic apparebit. *Id. l.* 6. r. 2. Si quid excidit ea hac quadripartitione.

QUADRIPARTITO, adverb. in quatuor partes dividendo. *Colum. l.* 4. *c.* 26. Brachia quadripartito locabimus.

QUADRIPARTITUS, *ſeu* Quadripertitus (ſic enim nonnulli ſcribunt) a, um, τετραμερης, diviſus in quatuor partes. *Cic.* 3. *Verr.* r. 18. *ex or.* Quare hæc eadem erit quadripartita diſtributio totius accuſationis meæ. *Id.* r. *Toſcul.* r. 18. Commutationes temporum quadripartitæ. *Tacit. Ann.* 13. r. 39. Quadripartito exercitu, hos lubrico vallo inducit; alios ſcales mœnibus admovere; molites, &c. *Id.* 5. *Hiſt.* r. 20. Præſidia modicis vicis quadripartita Civilis invaſit.

QUADRIPES, idem ac quadrupes, legitur in quibuſdam antiquis codicibus, v. gr. *Virg. Ecl.* 5. *v.* 10. nulla neque amnem Libavit quadripes: *Pierio* teſte. & *Æn.* rr. *v.* 614. quadripedantum: teſte eod. V. & *Quadrimanus*.

QUADRIPLICATUS, a, um, idem ac quadripartitus. Legitur in quibuſdam MSS. apud *Varron. l.* 8. *de L. L. r.* 24. ubi alii *quadripartitus*.

QUADRIREMIS, is, ſ. τριήρης, navis, quæ quatuor remorum ordines habet: quare quater ſurgens exſtructi remigis ordo commovet, ut ait *Lucan. l.* 3. *v.* 530. *Cic.* 7. *Verr.* r. 33. Egreditur Centuripios quadriremi Cleomenes e porta. V. dicta in *Decemremis*. ¶ Primos Carthaginienſes quadriremem feciſſe, tradit ex Ariſtotele *Plin. l.* 7. r. 56.

QUADRISONUS. V. *Biſonus*.

QUADRIVIUM, n. *cruciſerbio*, *quadrivio*, τριοδιον, locus publicus, ubi quatuor viæ concurruot. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 63. Nonne libet medio ceras implere capaces Quadrivio? *Catull. carm.* 58. *ad Cælium*. In quadriviis & angiportis. ¶ Adjective Dii quadrivii, h. e. quadriviorum præſides. V. *Biviæ*:

QUADRO, as, avi, atum, a. r. *ſquadrare*, *quadrare*, τετραγωνιζω, in quadrum redigo. *Colum. l.* rr. *c.* 2. *ſect.* 13. Sexagenum pedum ubies atque populus ſingulis operis ad unguem quadrantur. ¶ Traſlatis *Cic. in Orat. cap.* 58. Sic minime animadvertetur delectationis aucupium, & quadrandæ orationis induſtria. *h. e.* oratorio numeru componendæ, conſtruendæ, perficiendæ. ¶ Sæpe neutrorum more adhibetur, & ſignificat ex omni parte congruere, convenire, conſentire, apte cadere, *quadrare*, *ſtat bene*, *adamarſi*, *conſarſi*: quamadmodum quadrati lapides in ſtructura facile componuntur, & opte ſedent. *Virg.* 2. *Georg.* v. 277. nec ſecius omnis in unguem, Arboribus poſitis, ſecto via limite quadret. Ubi *Servius*: conſentiat, congruat. Translatio a quadris lapidibus, qui ſibi invicem bene conveniunt. *Cic.* 3. *de Orat.* r. 44. *a med.* Verſus in oratione ſi efficitur coojunctione verborum, vitium eſt: & tamen eam conjunctionem, ſicuti vitium, numeroſe cadere, & quadrare, & perfici volamus. *Quintil. l.* 9. r. 4. *ante med.* Præcipuum in hoc opus eſt, ſcire, quod quoque loco verbum maxime quadret. *Cic. pro Cæl.* r. 29. *a med.* Niſi omnia, quæ cum turpitudine aliqua dicerentur, in iſtam quadrare apta viderentur. *Id. ſub fin. l.* 4. *ad Attic.* Viſum eſt hoc mihi ad multa quadrare. *Id. in Bruto, cap.* rr. Quoniam tibi ita quadrat, omnia fuiſſe in Themiſtocla parta, & Coriolano. *h. e.* placet, veri ſimile videtur, credibile ſit. ¶ *Cic. Verr.* 3. r. 36. *ad fin.* Quomodo ex decies HS. ſeacanta facta fiat: quomodo ſexcenta eodem modo quadrarioe, vos exiſtimabitis. Ubi *Aſcon* ſolida facta ſint, ut neque plus quidquam, neque reinus inveniatur in ſumma. Ubi enim ratio fiac froude eſt, difficile eſt ſaccenta, detractis quadringeotis, quadrara, & ſolidari, vel ſolida fieri, quio aut minus, aut plos aliquid repertatat. Hæc *Aſcon*.

QUADRULA, æ, ſ. petra quadra. *Solin. cap.* 37. (*al.* 50.) *a med. de quadam gemma*. Nunc bracteatum, nunc pulveris habet quadrulas.

QUADRUM, i, n. idem ac quadratum, ſcilicet figura, quæ quatuor æquales lineas, quatuorque angulos rectos habet. *Colum. l.* 8. r. 3. *a med.* Perticæ dolantur in quadrum. ¶ Translate *in quadrum ſententias redigere*, eſt æqualiter fundere, & ſuo numero ſervato æqualitate diſponere, ſeu in periadum perfectam redigere. *Cic. in Orat.* r. 61. Quin rediguot omnes fere in quadrum, numerumque ſententiæ. Adde *cap.* 70.

QUADRUPEDANS, ntis, nom. partic. quatuor pedibus insedens. *Plaut. Capt.* 4. 2. 34. Quadrupedanti cruciandi canterio advehootur. *Plin. l.* 8. r. 45. *ad fin.* Equo juxta quadrupedante. ¶ Abſolute de equis *Virg.* rr. *Æn.* v. 614. perfractoque quadrupedantum Pectora pectoribus rumpunt. *Id.* 8. *Æn.* v. 596. Quadrupedante putrem ſonitu quatit ungula campum.

QUADRUPEDATIM, adverb. more quadrupedantis. Agnoſcitur a *Chariſ. l.* 2. *pag.* 163. *Puſch.*

QUADRŪPĒDUS, a, um, quatuor pedes habens. *Ammian. l.* 24. *c.* 2. (*al.* 5.) Per aocoralia quadrupedo gradu repeotes. *andando in quatuor, a carpunt*.

QUADRŪPES, edis, *animale di quattro piedi*, *quadrupede*, τετράπους, *Tom. III.*

quatuor pedes habens, natura adjecta eſt, & ſubitotelligitur aquus, vel beſtia, vel pecus, &c. *Cic.* 2. *de nat. Deor. cap.* 60. Eſſe*dimus* etiam domitu noſtru quadrupedum vectiones. *Virg.* 12. *Æn. v.* 714. Quadrupedemque citum ferrata calce fatigat. *Cic.* 2. *Parad. ſub fin.* Ut nihil inter te, atque inter quadrupedem aliquem putes intereſſe. *Virg.* 7. *Æn. verſ.* 500. Sanctus at quadrupes nota totra recta tofugit. *h.* r. cervus. *Cato R. R. cap.* 105. Si bovem, aut aliam quamvis quadrupedem ſerpens momorderit. *Virg. Ecl.* 5. *v.* 25. oullo neque amnem Libavit quadrupes. *Plin. lib.* 8. *c.* 25. Crocodilum habet Nilus, quadrupes realum, & terra pariter, qua flumine infeſtum. *Id. l.* rr. r. 36. Penuatum quadrupes. *Colum. l.* rr. *cap.* 2. *ante med.* Pecus lanatum, cæteraque quadrupedia tempus idoneum eſt caſtrandi. ¶ Adjective *Enn.* apud *Gell. l.* 18 r. 5. & *Macrob. l.* 6. *Saturn.* r. *ult.* Denique vi magna quadrupes eques, atqua elephanti Proiciuot ſe ſe. *Suetou. in Calig.* r. 27. Multos honeſti ordiois ad beſtius coodemnavit, oot beſtiarum more quadrupedes cavea coercuit. *coffrenſe a ſtar in gobbio corponi*: hoc oſ gesibus ſimul & manibus nitentes. Sic *in Ner. c* 48. Ita quadrupes per angoſtias offoſſæ cavernæ receptus. *Terent. Andr.* 5. 2. 24. Cura aſſervandum, atque audin'? quadrupedem conſtringito. *h.* r. ita vincito, ut demiſſo capite & corpore quadrupes eſſe videatur.

QUADRUPLARIS, re, quadruplus. *Macrob. lib.* 1. *in ſomn. Scip.* r. 19. *a med.* Numerus duplaris, triplaris, quadruplaris. Al. leg. *quadruplus*.

QUADRUPLATOR, oris, m. *ſtrafalcator pubblico*, *delatore*, συκοφάντης, delator criminis: a *quadruplum*, ſive quia hujuſmodi homines pro delationis præmio quartam partem in bona damnatorum conſequebantur: ſive quod deferrent crimina publica, quorum convicti damnabantur quadrupli, ut alex, aut pecuniæ gravioribus feneratæ afuris, quare per leges licerat. Poſteriorem nominis cauſam adducit *Feſtus*: utraoque *Aſconius* eum io *orsin.* r. 7. *ad fin.* tum *in Verr.* 4. r. 7. *vote. Cic. ibid. c.* 8. Petit Nævius Turpio quidam iſtius cacurſor & amiſſetius, homo omnium ex illo coaventu quadriplatorum diſertiſſimus. *Liv. l.* 3. r. *ult.* Populum R. quadruplatoris perfoaam latrocin. Adde *Plaut. Perſ.* r. 2. 18. ¶ Translate *Senec. lib.* 7. *de Benef.* r. 25. Male iſtis improbis & importunis beneficiorum ſuorum quadruplatoribus eveniat, qui tam bellam rem, admooitionem iater emicos, ſuſtuleruot. *h.* r. qui beneficia ſua ulta modum ſzſollunt, & quaſi in quadruplum ſibi reddi poſtulant. ¶ Apud *Sidon. l.* 5. *ep.* 7. quadruplatores faòt, qui portoria conducunt, unda quartam partem lucrantur. *Apulejo in Apolog.* dicitur *quadruplator*, qui quippiam auget in quadruplum.

QUADRUPLĀTUS, a, um, nom. ex *partic.* io quadruplum multiplicatus. *Paul. Dig. lib.* 38. rr. *& leg.* 10. A nspote numerus quadruplatus in ſe efficit trigiata duo.

QUADRUPLEX, icis, *quadruplo*, *quadruplicato*, *quadruplice*, τετραπλάσιος, quatuor continens, quadruplus. *Plaut. Curcul.* 5. 2. 21. Quam ego pecuoiam quadruplicem abs te auferam. *quattro volte tanto*. & *Liv. l.* 30. r. 10. Oatrariarum quadruplicem ordinem pro maro adverſus hoſtem oppefuit. *Auſon. de urbib.* rr. *v.* 2. Quis Catinam ſileat? quis quadruplices Syracaſas? *h. e.* quæ 22 quatuor urbibus conſtare dicuntur. V. *Cicer. Verr. 6.* r. 53. & *Plin. l.* 35. *cap.* rr. Sorbis quadruplex differentia. *Id. l.* 27. r. 8. Circæa radice ſemipedali, triplici ferme, aut quadruplici. *Cic. in Arat. v.* 92. Delphinus jacet haud nimio luſtratu' nitore, Præter quadruplices ſtellas in fronte locatas. *quattro ſtelle*. ¶ *Quadruplex judicium*, ceotumvirale. V. *Centumviri*.

QUADRUPLICATIO, onis, ſ. τετραπλασιασμὸς, repetitio quater facta alicujus rei. *Martian. Capell. l.* 7. *pag.* 258. Quadruplicatio numeri. *Ulpian. Dig. lib.* 44. *tit.* 2. *leg.* 8. Illud tenendum eſt, omnem exceptionem, vel replicationem excluſoriam eſſe. Exceptio actorem excludit, replicatio reum. Sed & contra replicationem duplicatio, & contra duplicationem ſolet dari triplicatio, & contra triplicationem rurſus quadruplicatio: & ita deincaps multiplicaotor omnia, dum aat reus, aat actor objicit. Ita *Hoſander*: ſed apud *Torrentium*, *vi quadruplicatio* noo habetur.

QUADRUPLICATO, *quattro volte tanto*, quater multiplicando. *Plin. l.* 2. r. 17. *a med.* Saturni & Jovis *ſtella* duplicato digrediuotur *a ſole*: Martis atiam quadruplicato. *Id. l.* 24. r. 4. *circa med.* Emptis quadruplicato vineis illis lotra decimam fere curæ accum. *h.* r. pretio quater reajore, quam ptim conſtiterant.

QUADRUPLICO, as, a. r. *raddoppiare quattro volte*, τετραπλασιάζω, augeo in quadruplum. *Plaut. Stich.* 3. 2. 4. Qui ma io mercimoniie juvit, luctiſque quadruplicavit rem meam. *Paul. Dig. l.* 38. rr. 10. *leg.* 10. *a med.* Quadruplicatur is numerus, qui geminatus erat.

QUADRUPLO, as, a. r. in quadruplum augeo, quadruplico. *Ulpian. Dig. lib.* 4. *tit.* 2. *leg.* 14. Quadruplabitur omoes, quodcumque reſtitui oportuit. ¶ Deponentis forma, *Plaut. Perſ.* r. 2. 20. Neque quadrupleri rae volo. *h. e.* oeque volo me quadruplatorem eſſe (*ni me* redandat) & accuſando lucrari quartam partem ex bonis damnatorum. Sequitur enim *ibid.* neque enim decet, fine meo periculo ire alieoa ereptum bona. Nam *quadruplator*, nihil ipſe periclitans quartam bonorum accuſati partem acquirit.

QUADRUPLUS, o, um, *quattro volte tanto*, *quadruplo*, τετραπλάσιος, τετραπλάσιος, quater continens eam quotitatem, five ſummam, de qua agitur. *Plin. l.* 7. r. 48. Heſiodus cornici novem noſtras attribuit ætates, quadruplum ejus cervis, id triplicatum corvis. *Id. l.* rr. r. 37. *ſect.* 79. Elephanto pulmo quadruplo *major* bubulo. *Suetou. in Tib.* r. 34. *extr.* Confueverat & quadruplam ſtreaam, & de manu teddere. *Cato de R. R. in proœm.* Furem dupli condemnari, feneratorem quadrupli. *h.* r. at ſi duo v. gr. plus jolto pro uſura feneratæ pecuniæ exegerit, octo cogatur ſolvere. *Cic. Verr.* 5. *cap.*

13. *e med.* Qui in decumanos octupli judicium ſa daturum ediit, idem habuit in edicto, ſe in araturem in quadruplum daturum. *b. r.* ut arator, qui imperatum frumentum non ſolverit, cogatur quadruplicatum dare. *Ulpian. Dig. lib. 4. tit. 2. leg. 14.* Actio quadrupli, *b. e.* qua petitur quadruplum. *& ibid.* Experiri in quadruplum.

QUADRURBEM, Athenas Accius appellavit (τετρέπολιν) quod ſcilicet ea quatuor urbibus in unam domicilia contulerunt, Brauronæ, Eleuſine, Pireæo, Sunio. *Feſtus.*

QUADRUS, a, um, τετράγωνος, quadratus, ut Quadra poſſeſſio, *Vet. Auct. de limitib.* apud *Goeſ. pag.* 281. Sic Quadrus terminus, *ibid. pag.* 253.

QUADRUVIUM, pro *quadrivium* ſcriptum eſt in Latino Lapide, quem in *Crepido* retulimus. Ut enim *quadripes*, & *quadriporticus* in *Virgil. Eclog.* 5. v. 26. & *Æneid.* 11. v. 614. & in *Varr.* apud *Non.* c. 2. *n.* 9. & in *Accio* apud *eund. ibid. n.* 583. teſtibus *Pierio*, & *Douſamo*, in optim. MSS. legitur; ſic contra *quadrevium* ſcribi potuit.

QUADRUUS, a, um, adject. *quadro, quadrato. Auſon. Edyll.* 14. v. 5. Errabam rigum per quadrua compita in hortis. *b. e.* per ſemitas in quadrum, inter areolas, diſpoſitas. Adde *Prudent. in Pſychom.* v. 843.

QUÆRITO, as, avi, atum, a. 1. *certare ſpeſſo, o anxioſamente*, frequentativum a *quæro. Plaut. Amph.* 4. 1. 6. Sum defeſſus quæritando. *Id. Caſ.* 4. 2. 93. Quod quæritabam, filium invam meum. *Id. Men.* 1. 1. 25. Hominem inter vivos quæritamus mortuum. nam inveniſſemus jamdiu, ſi viveret. *Id. Pan. piel. verſ.* 105. Aliquem mari terreque ſiſquequaque quæritare. *Terent. Adelph.* 2. 4. 2. Ehem opportune: te ipſum quærito. *Id. Andr.* 1. 1. 47. Pudice vitam parce, ac duriter agebat, lana ac tela victum quæritans. *Plaut. in fragm.* apud *Non. c.* 1. *n.* 213. Quæritare medicum. *Id. Pœn.* 5. 5. 37. Num tibi, adoleſcens, malæ, aut dentes pruriunt, qui huc es moleſtus? an malam rem quæritas? *Id. Rud.* 3. 4. 61. Ibo hercle aliquo quæritatum ignem. *Id. Pœn.* 3. 3. 77. Quæritare beſpirium ab aliquo. ¶ Interrogare, ſciſcitari, *dimandare. Plaut. Rud.* 1. 2. 22. Illiccine vos habitatis? *Sce.* quid tu id quæritas? Adde *Terent. Eun.* 3. 3. 17.

QUÆRO, is, ſivi, & ſii, ſitum, a. 3. *cercare, andar in cerca*, ζητέω, dare operam, ut res amiſſa, vel qua uteunque caremus, recuperetur, inveniatur: ſcrotari, indagare, perquirere. Hæc enim prima eſt & propria hujus verbi notio, ut ex *Varr. l.* 5. *de L. L. cap.* 8. apparet. Differt a *requiro*, quod hic quærere ſignificat, ut *Non. c.* 5. *n.* 46. docet. *Aſcon. ibid.* Proin tu, cum quæram, ne requiram te, vide. *Terent. Heaut.* 3. 1. 37. Ea coacta ingratiis puſtilla cœpit victum vulpo quærere. *Phædr. l.* 3. *fab.* 12. In Beiquilinio pullus gallinaceus Dum quærit eſcam, margaritam repperit. *Cic. Verr.* 4. *cap.* 74. Scrutatus ſum quæ potui, & quæſivi omnia. *Terent. Heaut.* 4. 8. 3. Te ipſum quærebam, Chrema. *Cic. pro Cluent.* c. 9. Quærere ſibi remedium ad rem aliquam. *Id. pro Sext. c.* 24. Vexabatur uxor mea, liberi ad necem quærebantur. *Id. Verr.* 3. 1. 1. Impudentiæ ſuæ pudentem exitum quærere. *Terent. Adelph.* 3. 2. 2. Alicui malo ſalutem quærere. *Id. Heaut.* 2. 3. 74. In mea vita tu tibi laudem is quæſitum, ſcelus. *Sidon. carm.* 2. v. 113. namque horum quæſiit unus Cinyphia ſub Syrte patrem. *Plaut. Capt.* 4. 2. 109. Liberorum quærundorum cauſa ei unus data eſt. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 17. Quærere fugam. *Id. pro Rab. Poſt. c. ult.* invidiam in aliquem. *Liv. l.* 1. *cap.* 14. Id quod quærebat, tumultuoſo & minaci genere pugnæ hoſtem excivit. *quel che appunto ce cercavo.* ¶ Elegantur dicuntur *quærere*, qui non vident, non invenirunt, fruſtra circumſpectant, & optant. *Propert. l.* 1. *el.* 17. v. 17. ignotis circumdata litora ſilvis Cernere, & optatos quærere Tyndaridas. *Tibull. l.* 2. *el.* 3. v. 25. Quiſquis inornatumque caput, crineſque ſolutos Adſpiceret, Phœbi quæreret ille comam. *Lucan. l.* 9. v. 964. Circuit cauſtæ nomen memorabile Troiæ, Magnaque Phœbei quærit veſtigia muri. *Stat. l.* 4. *Theb.* v. 703. deceptum margine cipæ Stat pecus, atque amnes quærunt armenta natatus. *Cic. Verr.* 5. 1. 18. *ad fin.* Ætnenſis ager ſic erat deformis atque horridus, ut in uberrima Siciliæ paeta Siciliam quæreremus. Sic *pro Mil. c.* 1. Oculi, quocumque inciderint, veterem conſuetudinem fori, & priſtinum morem judiciorum requirunt. Hæc & alia congeſſit *Bienkuſ. ad loc. Tibull. cit.* ¶ Rem *quærere*, & *quærere* abſolute, conari rem familiarem augere, ſtudere lucris, *cercare di far roba. Cic. Parad. 6. c.* 2. Qui honeſte rem quærunt mercaturia faciendis. *Terent. Adelph.* 5. 3. 27. Conſerva, quære, parce, fac plurimum illis relinquas. *& 5. 4.* 25. Contrivi in quærendo vitam atque ætatem meam. Adde *Heaut.* 1. 1. 87. ¶ Significat etiam invenire, comparare, acquirere, *procacciarſi, trovare*. Invenit enim, qui ſedulo quærit. *Terent. Eun.* 2. 2. 29. Ubi vidat, me eſſe in tanto honore, & tam facile victum quærere, &c. Cic. *pro Quint c.* 3. *a med.* Nec mirum, ſi is, qui vocem venalem haberet, ea quæ voce quæſierat, magno ſibi quæſtui fora putabat. *Salluſt. in ep. Pomp. ad Sin.* Ductu meo hoſtes ſuſi, vobis ſalus quæſita eſt. *Id. in Jug. cap.* 89. Hæ ſunt meæ imagines, hæc nobilitas: quæ ego plurimis mea laboribus & periculis quæſivi. *Horat. l.* 1. *ep.* 15. v. 32. Quidquid quæſieret, ventri donabat avaro. *Ovid. de ar. am. v.* 13 Nec minor eſt virtus, quam quærere, parta tueri. Adde quæ congeſſit *Bienkuſ. ad Propert. l.* 3. *el.* 16. *verſ.* 5. ¶ In malam partem *Liv. l.* 25. *c.* 6. Tantum abſunt ab eo, ut ulla ignominia iis exercitibus quæreretur, ut, &c. Sunt qui lag. *enarrarent*, ſed fruſtra. Sunt etiam qui *ri quærerent* interpretantur, excogitaretur. Nam & hoc ſenſu interdum ponitur, & ad mentem pertinet. *Terent. Heaut.* 3. 1. 83. Somnum hac nocte oculis non vidi meis, dum id quæro, tibi qui filium reſtituerem. *Propert. l.* 1. *el.* 7. *v.* 6. Atque aliquid duram quærimus in dominam. *Salluſt. in Catil. c.* 33 *extr.* Ut quæramus, quonam modo maxime ulti ſanguinem noſtrum pereamus. ¶ Cum infinito eſt dare operam, conari, curare, ſtudere, cupere. *Phædr. l.* 3. *prol. v.* 24. qui magnas opes Exaggerare quærit omni vigilin. *cerco di*, &c. *Id. l.* 4. *fab.* 8. Homo, ſimul ac venit in magnum periculum, Effugium ſepenice alterius quærit malo. *Ovid. 5. Triſt. el.* 4. *v.* 7. Triſtitiæ cauſam ſi quis cognoſcere quærit. *Id. Heroid. ep.* 12. *v.* 175. Bultæ dum ta jactare maritæ Quæris & injuſtis auribus apta loqui. *Id. 1. Amor. el.* 8 *v.* 52. Æra mirent uſu: veſtis bona quærit haberi. ¶ Eſt etiam quæſtionem habere, inquirere, *informarſi, enquerire, inquiſire, far proceſſo. Terent. Adelph.* 3. 5. 36. Hunc abduce, vinci, eum quære. *Cic. Verr.* 2. 1. 9. *in fin.* Alterum eſſe quæſturum de pecuniis repetundis. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 41. Quærere de morte alicujus. *Id. pro Mil. c.* 22. & *pro Dejot. c.* 2. *ſub fin.* De ſervo in dominum ne tormentia quidem quæſiti poteſt. *Sueton. in Tiber. cap.* 58. Quærere aliquid per tormenta. *Liv. l.* 33. *c.* 36. Ad conjurationem ſervorum quærendam opprimendamque prætor miſſus. ¶ Item quæſtionem ſeu diſputationem inſtituere, *piantar o muovere una queſtione, uno diſputo. Cic. l.* 9. *Fam. ep.* ult. Ille haro te putabat quæſiturum, unum calum eſſet, an innumerabila. *Scævola Dig. lib.* 33. *tit.* 7. *leg.* 28. Idem quæſiit, an fructus fundi fideicommiſſo cedant. *Plin. l.* 31. *c.* 3. Quæritur inter medicos, cujus generis aquæ ſint utiliſſimæ. *Horat. in ar. Poet. v.* 409. Natura fieret laudabile carmen, an arte, Quæſitum eſt. ¶ Sæpe eſt ſciſcitari, percontari, interrogare, *dimandar per ſapere, interrogare. Cic. Q. Fr. l.* 2. *epiſt.* 2. Ta puto ſæpe habere, qui num quid Romam velis, quærant. *Hirt. ad Cicer. poſt ep.* 6. *l.* 15. *ad Attic.* Rure jam rediverim, quæris. *Al. leg.* ao rediverim. *Ovid. Heroid. ep.* 19. *verſ.* 30. quarto ſi quis Abydon ent. *Id.* 5. *Faſtor. v.* 1. Quæritis, unda putem, &c. *Id. de remed. Amor. v.* 161. Quæritis, Ægiſthus quare ſit factus adulter? *Cic. in Orat. c.* 48. Quære, cur? ita ſe dicent juvati. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 9. Quæſito, an Cæſar veniſſet, &c. *Plin. l.* 7. *c.* 53. Cum a puero quæſiſſet horas. *Cic, Fam.* 3. *ep.* 6. Quæſivi ee Phania, quam in partem pervincia putaret te velle ut venirem. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. cap.* 18. Liſcum retinet: quærit ex ſolo ea, quæ in conventu dixerat. *& cap.* 32. Cum ab iis ſæpius quæreret, neque ullam omnino vocem ecprimere poſſet. *Cic.* 5. *Verr. c.* 83. Quæro nunc a te, Hortenſi, cum utris iſtius factum colloturua es? *Nep. in Epamin. c.* 4. *o med.* A quo cum quæriſſet, quo ſe duci vellet, &c. *Id. in Dione, c.* 2. Quæſivit a medicis, quemadmodum ſa haberet. *Liv. l.* 4. *cap.* 40. *o med.* Sexte Tempani, quæro de te, arbitreris ne, &c. *Cic. in Piſon. c.* 9. Quærebat paulo ante de me, quid ſun mihi opus faiſſet auxilin. *mi dimandava. & in Vatin. c.* 4. De te ipſo quæro, Vatini, utrum tondem putes, &c. *Ovid. 4. ex Pont. ep.* 3. *v.* 18. Cura tibi de quo quærere nulla ſuit. *de dimandar de ine.* ¶ *Se quæris*, ſi fare cupis, *ſe vuoi ſapere. Cic. Fam. 7. ep.* 1. Omnino, ſi quæris, ludi apparatiſſimi. *Id. Offic. l.* 3. *c.* 20. Et ea res, ſi quæris, ei magno honori fuit. *Id. ad Brut. ep.* 7. *ex recentioribus. a med.* Hoc cogere volebat, falſas litteras affe: &, ſi quæris, probabat. *Id. Fam.* 12. *ep.* 8. Si verum quæris. *e ſe vuoi ehe ti dico il vero. & de Senect. c.* 18. *a med.* At ſunt moroſi, & anili, & difficiles ſenes: ſi quærimus, etiam avari. ¶ *Noli quærere*, & *quid quæris*? formulæ, quibus utimur, cum rem ejuſmodi dicturi ſumus, quæ exſpectatione major futura eſt: quaſi dicamus, ne plura quæras: ſit hoc ſatis, quod jam dicam. Cic. *Fam. l. & ep.* 4. *o med.* Noli quærere. ita mihi pulcher hic dies viſus eſt, &c. *& lib.* 3. *ep.* 1. *o med.* Quid quæris? bruo factus eſt mihi familiaris. *vuoi di più?* Adde *Fam.* 7. *ep.* 3. *l.* 2. *ad Attic. ep.* 1. *hic*, & *in fin. l.* 4. & *l.* 12. *ep.* 51. & *lib.* 3. *ad Q. Fr. ep.* 2. *hic*, & *Horat. l.* 1. *ep.* 10. *v.* 8.

QUÆSITIO, onis, f. *cercamento, cerco*, ζήτησις, actus quærendi, quæſtio. *Apul. l.* 5. *Metam.* Pſyche quæſitioni Cupidinis intenta, populos circuibat. Addunt quidam & *Plaut. Capt.* 2. 2. 3. *Ciſtell.* 2. 3. 48 & *Perſ.* 1. 1. 52. ſed plerique al. *quæſtio* reponunt. ¶ De quæſtione per tormenta, *Tacit. Ann.* 4. *c.* 45. Cum poſtero ad quæſtionem revocaretur, proripuit ſa cuſtodibus. In vet. lap. Aquilejan. apud *Reinel. in antiqu. Apud. n.* 419. *pag.* 300. C. Appuleius M. F. Tappo . . . . judex quæſitionis rerum capital. *giudice al tribunale.*

QUÆSITOR, oris, m. *cercatore*, ζητητής, qui quærit. *Gell. l.* 12. *c.* 5. Quos Pyrrhonios philoſophos vocamus, *is* Græco cognomento *ζητητὰς* appellantur. Id terme ſignificat quaſi quæſitores, & conſideratores. nihil enim decernunt, nihil conſtituunt, ſed in quærendo ſemper conſiderandoque ſunt. *Pacat. in Paneg. Theodoſ. c.* 28. Aurum, quod de montium venie quæſitor Beſſus, aut ſcrutator Callaicus eruiſſet. ¶ Præcipue eſt judex, qui judicio publico, ſeu capitali quæſtioni cum aliis judicibus præeſt, qui cum quæſtionem habeat, id eſt inquirendum curet de crimine, de eoque judicium exercendum, ſedet pro tribunali, judicibus ſedentibus in ſubſellis, *giudice, o capo del criminoſi, o del moliſigio.* Dicitur etiam *judex quæſtionis*. Ad cum pertinet dimittere judices, aut retinere, urnaſque cuſtodire ſententiis judicum recipiendis, quæſtionem regere, tormenta moderari, &c. *Cic. in priorem, act. in Verr.* ſeu *Verr.* 2. *c.* 12. Duo igitur conſules, & quæſitor eunt ea illius voluntate. Ubi *Aſconius*: Prætor, de pecuniis repetundis quæſtionem exercens. nam proprie Quæſitores dicuntur criminaliuio quæſtionum: ut Virginius (6. *Æn. v.* 432.) Quæſitor Minoa urnam movet: ille ſilentium Concilliumque vocat, vitaſque & crimina diſcit. Ex hoc loco diſcimus, *quæſitorem* dici etiam Prætorem, cum cuicumque judicio exercendo præeſt: propie autem eum, qui præeſt quæſtionibus ci-

vili-

minalibus, ſive Prætor ſit, ſive non. ſæpe enim ex eo ordine, quem penes erant judicia, eligebatur qui quæſtionem exerceret loco prætoris, vel quia hunc non vacabat, vel quia lex aliqua ſic jubebat: idque præcipue factum eſt, antequam perpetuæ quæſtiones conſtituerentur: h. e. antequam certæ quæſtiones, v. gr. de peculatu, de majeſtate, de ambitu, prætori quotannis mandarentur. *Cic. in Verr. 1.* 14. Numquis reus in tribuoli ſui Quæſitoris aſcenderit, eumque vi deturbarit, ſubſellia diſſiperit, unus delegerit. *Id. pro Font. 1. 6.* Si, quia Galli dicunt, idcirco Fonteius nocens exiſtimandus eſt, quid mihi opus eſt ſapiente judice? quid æquo quæſitore? *Id. pro Sull. 1.* 28. Tamen tormenta illa gubernat dolor, regit quæſitor, flectit libido, &c. *Salluſt. in Jug.* c. 44. Cum ex Mamilinis rogatione tres Quæſitores rogarentur. *Cic. pro Planc. c.* 17. Quæſitorem edere.

QUÆSITURA, æ, f. idem quod Quæſtura. *Tacit. Ann.* 3. c. 29. Ut quinquennio maturius, quam per leges, Quæſituram peteret.

QUÆSITUS, a, um, *tercate, exercato, ζητήσας*, perquiſitus, indagatus. *Virg. 7. Æn. v.* 758. Marſis quæſitæ montibus herbæ. *& Æn. 10. v.* 650. tellus quæſita per undas. *Tacit. l. 1. Ann. c.* 5. Exſtincto Maximo, dubium an quæſita morte, &c. *h. e.* voluntaria, ſibi illata. *Id. Ann. 6. c.* 50. Quæſita interdum comitate quamvis manifeſtam defectionem tegebat. *affectata, excercata.* Sic *lib.* 5. c. 3. Verba inerant (*in epiſtola*) quæſita alperitate. *& lib. 3. cap.* 57. Præcepturant animis orationem patres: quo quæſitior adulatio fuit. *Id. ibid. cap.* 26. Athenienſibus leges quæſitiores Soloo perſcripſit. *più ſtudiate:* cum Minos, & Lycurgus ſimpliciores, & pauciores tuliſſeot. *& lib. 2. c.* 53. Excejere Græci quæſitiſſimis honoribus. *Id. Ann. 15. c.* 44. Nem ſubdidit reus, & quæſitiſſimis pœnis afferit. *Iquiſitiſſime tormenti.* & *Salluſt. in fragm.* apud *Macrob. l. 2. Saturn. c. 9.* Epulæ quæſitiſſimæ. *Al. leg.* exquiſitiſſimæ. ¶ Quærendo partus, comparatus, acquiſitus, *acconſtato. Cic. Parad. 6. 1.* 2. Iis, qui honeſte rem quærunt mercaturia faciendie, intelligimus opus eſſe quæſito. *& ibid.* Cui quæſito opus eſt, quis hunc vere dixerit divitem? *Virg. 4. Georg. v. 156. de epib.* hiemis memores æſtate laborem Experiantur, & in medium quæſita reponnat. *Horat. l. 1. ſat. 6. v.* 81. attentus quæſitis. *Ovid. 7. Met. verſ. 656.* parcumque genus, patienſque laborum, Quæſitique tenax. ¶ *Quæſitum* abſolute, *dimandata, queſtio, ζήτημα. Ovid. 4. Met. v. 793.* quoniam ſcitaris digna relatu, Accipe quæſitæ cauſam. Addu *Faſt. 1. v.* 278.

QUÆSITUS, us, m. *certamento*, quæſitio. In ſexto caſu ſingul. *Plin. lib. 5. cap. 9. de Nilo.* Fama tantum, inermi quæſitu, cognitus.

QUÆSO, is, ivi, & ii, 3. *cercere, ζητῶ*, idem quod quæro: quemadmodum dicebant *arboſum, caſuum, Valeſii, aſa*, &c. pro *arborem, carmen, Valerii, ara*, &c. *Feſtus:* Quæſo ut ſignificet idem, quod rogo; ita quæſere ponitur ub antiquis pro quærere, ut ab apud Ennium libro ſecundo: Oſtia munita aſt: idem loca navibu' pulcris Muoda facit, nautiſque mari quæſentibu' vitam. Er in Creſphonte: Ducie ma uxorem liberum quæſendum gratia. *Plaut.* apud *Non. c. 1. n.* 213. & *cap. 4. v.* 39. Quæſe adveniente morbo ounc medicum tibi. ¶ Item oro, peto, *pregert, chiedert, λίσσω*: quia qui orat, quærit. *Lucret. l. 5. v.* 1229. ac prece quæſit Ventorum pavidus paces. *Plaut. Bacch.* 2. 2. 1. Mirum eſt, me, ut rediem, te opere tanto quæſera. Etiam *Cicer.* dixiſſe *quæſere*, auctore eſt *Phocas in Arte, pag.* 1718. *Putſch.* Fortaſſe ſignificat illud *in Arat. v.* 181 ſi quæſere perges. Sed al. leg. *quærere. Sil. l. 16. v.* 250. non audua regnis Quæſumus, aut inhonore tuis. (*quæſumus* pro *quæſimus*, ut *optumus* pro *optimus*. & aſt in uſu frequenti.) *Apul. l. 4. Metam.* Multis precibus quæſens. *Salluſt.* apud *Priſcian. l. 10. pag.* 902. *Putſch.* Curionem quæſivit, uti adoleſcentior ætati concederet Mamerci. *Terent. Eun.* 3. 2. 13. Quæſo hercle, ut liceat, pace quod fiat tua, dare hunc, &c. *Id. Adelph.* 2. 4. 11. Deos quæſo, ut iſtæc prohibeant. *Cic. pro Arch. c.* 2. Quæſo a vobis, ut mihi detis hanc veniam, ut, &c. *Id. l. 5. Fam. ep. 4.* Peto, quæſoque, ut, &c. *Id. poſt redit. in Sen. c.* 8. Quæſo, obteſtorque, ne, &c. *Id. Fam. 3. ep.* 2. A te maxime opem etiam utqua etiam quæſo, & peto, ut, &c. *Liv. l.* 28. *c.* 39. *a med.* Id uti permittatis, quæſumus. *& lib.* 40. c. 46. Has ut hodie finiatis ſimultates, quæſumus vos univerſi. ¶ Omiſſa ut particula, *Liv. l.* 10. *c.* 13. *ſub fin.* P. Decium quæſo mecum conſulem faciatis. *Phædr. l. 1. fab.* 22. *v.* 2. Quæſo, parcas mihi. *Brut. & Caſſ. ad Amren. 11. Fam. ep. 3. in fin.* Deos quæſumus, conſilia tua reipubl. ſolutaria ſint, ac tibi. ¶ *Quæſe* frequentiſſime intaſeritur ſermoni, ut *opinor, amabo*, &c. *deh vi prego, di grazia:* & eſt urbanis, blandientiſque. *Cic. 6. Verr. c.* 47. *ad fin.* Ad ea, quæ dicturus ſum, reficite vos, quæſo, judices, per deos immortales. *Id. Attic. l. 7. ep.* 10. Tu, quæſo, crebro ad me ſcribe. *Id. Fam. 3. ep. 7. circa med.* Quæſo, etiamne tu has ineptiss? *Plaut. Moſtell.* 4. 2. 33. Quæſo, quoties dicendum aſt tibi? *Terent. Hec.* 4. 4. 49. Quid oisti? eho, an non ulemus, Pamphyla? prodemos, quæſo, potius? *Id. Heaut.* 3. 1. 21. Ubinam eſt, quæſo? *Id. Adelph. 5. 2.* 33. Bona verba, quæſo. *Id. Heaut. 1. 1.* 40. Hui! tam graves bos (*raſtros*) quæſo? *Cic. 1. de Leg. cap.* 2. Quamobrem aggredere, quæſumus, & ſume ed hanc rem tempus. *Arnob. lib. 1. pag.* 35. Qui enim officit, n quæſo, aut quam præſtat intellectui tarditatem? ¶ Poſt multa verba. *Cic. Acad. l. & cap. 5.* Omitto iſta, quæ nec percunctari, nec audire ſine molestia poſſumus, quæſo, inquit: & quære potius, &c. ¶ Præterquam *quæſivi* commune aſt cum *quæro*, pro quo *quæſi* agnoſcit *Priſcian. l. 10. pag.* 902. *Putſch.* ſed hoc uſus non recipit.

QUÆSTICULUS, li, m. *picciol guadagno, κερδίον*, parvum lucrum, lucellum: diminut. a *quæſtus. Cic. 2. de Divin. cap.* 15. Aut ſiſſum jecoris cum lucello meo, aut meus quæſticulus cum cælo, terra, rerumque natura?

QUÆSTIO, onis, f. *cercamento, cerca, ζήτησις*, actus quærendi, inveſtigatio, quæſitio. *Plaut. Perſ. 1. 1. 52.* Recipe tu, quam primum potes: cave, ſuas mihi in quæſtione. *guarda di non ti far cercare.* & *Capt. 2. 2. 3.* Tibi ne quæſtioni eſſemus. ¶ Item interrogatio, diſputatio, controverſia, dubitatio, *queſtioni, diſputa, ζήτημα, ἀπόδειξις. Cic. 4. Acad. c. 8. ad fin.* Quæſtio aſt appetitus cognitionis, quæſtionisque ſuus inventus. *Id. 3. de Orat. c.* 31. De omni re, quæcumque in diſceptationem quæſtionemque vocatur, copioſiſſime dicere. *Id. in Top. 1.* 21. Quæſtionum duo ſunt genera: alterum infinitum, alterum definitum. Definitum eſt, quod ὡρισμένον Græci, nos cauſam: infinitum, quod ἄορισον illi appellunt, nos propoſitum poſſumus nominare. *& paulo poſt.* Quæſtionum, quæcumque de re ſint, duo ſunt genera: unum cognitionis, alterum actionis. *Id. 1. de nat. Deor. c.* 1. Perdifficilis & perobſcura quæſtio eſt de natura deorum. *Id. in Orat. c.* 20. *ſub fin.* Id nec dubium eſt, & ſi quid habet quæſtionis, hoc tamen, &c. *Id. pro Cluent. 1.* 58. Res in quæſtione verſatur. *Quintil. l. 5. c. ult.* Res in quæſtionem venit. *Plin. l. 7. cap.* aſt. Fortitudo in quo maxime exſtiterit, immenſæ quæſtionis eſt. *Id. l.* 10. *c.* 22. In quæſtione eſt, quis primus tantum bonum invenerit. *& cap. 7.* Sanqualem avem Augures Romani in magna quæſtione habeut. *h. e.* valde quærunt, & diſputant, quænam avis ſit. *Quintil. l. 7. c. 1.* Quæſtionem inſtituere, *Cic. 5. de Fin. c. 7.* Habere quæſtionem de finibus bonorum & malorum. ¶ Apud Rhetores aſt id, circa quod totius cauſæ cardo vertitur, & ex quo controverſia naſcitur, *il punto della cauſa.* Nam in ſingulis cauſis conſideranatur conſtitutio ſive ſtatus, genus cauſæ, quæſtio, ratio, judicatio, firmamentum. *Cic. l. 1. de Inuent. c.* 13. Quæſtio aſt quæ ex conflictione cauſarum gignitur controverſia, hoc modo: Non jure feciſti: jure feci. Cauſarum autem hæc eſt conflictio, in qua conſtitutio conſtat; ex ea igitur naſcitur controverſia, quam quæſtionem dicimus, hoc modo: jurene feverit. *Auct. ad Herenn. l. 2. c. 16. ad fin.* videtur eum judicatione confundere. V. *Judicatio.* ¶ Sæpiſſime dicitur de inveſtigatione criminis, quæ fit interrogando reum, ac teſtes, adhibito ſæpe tortura ac tormentis, *eſame, proceſſe, inquiſizione, torture, ἔλεγχος, βάσανος. Ulpian. Dig. lib. 19. tit. 5. leg. 1. a med.* Quæſtionem ſic accipimus, non tormenta tantum, ſed omnem inquiſitionem, & defenſionem mortis. *Cic. 2. de Fin. c. 16. ad fin.* Cum prætor quæſtionem inter ſicarios exercuiſſet. *Id. Phil. 11. c. 2. ad fin.* Verberibus ac tormentis quæſtioem habuit pecuniæ publicæ. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 18. *ad fin.* Mortis paterœ de ſervis paternis quæſtionem habere filio non licet. *Liv. l.* 33. *c.* 28. habere ex his, qui ſimul fuerunt. *Cic. pro Cluent. 1. 64. a med.* de furto conſtituere. *& ibid.* inſtituere de morte alicujus. *& cap. 65.* de morte viri habere. *& ibid.* habere de ſervis in caput filii. *& cap.* 33. ad quæſtionem abripi. *& cap. 64. cit.* Alicui ſervum in quæſtionem ferre. *& ibid.* Poſtulare ſervum in quæſtionem. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 41. Dare ſervne in quæſtionem. *Plaut. Moſtell. 5. 2.* 38. Servos dare quæſtioni. *& verſ.* 44. accipere. *Cic. 1. de Orat. c.* 53. Quæſtionem ferre in aliquem. *Cæſar. l. 4. c.* 10. *ſub fin.* Quæſtioni corpus offerre. ¶ De ipſis judicibus, qui quæſtionem habent. *Valer. Max. l. 8. c. 1. n. 6.* Tutam quæſtionem a ſeveritate ad clementiam tranſtulit. ¶ *Quæſtionem facere alicui*, in aliquem inquirere. *Modeſtin. Dig. lib.* 34. *tit. 3. leg.* 20. referens teſtatoris verba: Quæſtioorm curatoribue mais nemo faciet. ram enim ipſe tractavi. *mouve domanderà conto: chiamerà a conti.* ¶ *Quæſtiones perpetuæ* dicebantur quæſtiones de publicie criminibus, ut *repetundarum, de parricidio, majeſtate, peculatus*, &c. Dictæ ſunt *perpetuæ*, quia iis exercendis præerat ſuus quæſitor perpetuus & ordinarius, non vero novus & extra ordinem. Etenim antequam hujuſmodi quæſtiones inſtituerentur, hoc aſt anta A. U. DCIV. quotieſcumque publicum aliquod crimen udmiſum eſſet, novus ei quæſitor eligebatur: poſtea vero ſuus ſingulis eſt datus, qui quotieſcumque opus eſſet, de hujuſmodi ſceleribus cognoſcerer. is autem erat unus ex Prætoribus. *Cic. de clar. Orat. c.* 27. Quæſtiones perpetuæ hoc adoleſcente conſtitutæ ſunt, quæ antea nullæ fuerunt. Sunt qui pro *perpetuæ* putant *publicæ* legi oportere: alii qui *pecuniariæ*, quia in aliquibus MSS. *Quæſtiones* P. habetur. ¶ *Judex quæſtionis*, dictus videtur ceterorum judicum princeps, qui datam a Prætore actionem exercebat, judices ſortiebatur, teſtes audiebat, quæſtiones habebat, tabulas inſpiciebat. *Sigon. de Judiciis, l. 2. c. 5.* contendit Magiſtratum fuiſſe a Prætore omnino diſtinctum, quod in multis cauſis & Prætor, & Judex quæſtionis interfuerit. *Cic. pro Cluent. c.* 54. Judicem quæſtionis cum iis judicibus, qui ei obvenerint, quærere de veneno lex jubet. ¶ Dicebatur & quæſtionis præeſſe. *Id. pro Roſc. Amer. c. 4.* Te M. Fonni, quæſn, ut qualem te antea præbuiſſi, eum huic quæſtioni judex præeſſes, talem, &c. ¶ Decebarur etiam *Quæſtor.*

QUÆSTIONARIUS, ii, m. carnifex; qui in quæſtione reos torquet ad confeſſionem exprimendam. *Hieronym. 1. 2. commentar. in Iſai. Impp. Valentinian. Theodoſ. & Arcad. lib. tit. & leg. ult. Cod. Theodoſ. & Vet. Scholiaſt. Juvenal. ad ſat. 6. v.* 480.

QUÆSTIUNCULA, æ, f. *queſtioncella*, brevis, aut levis quæſtio. *Cic. 1. de Orat. c.* 22. Mihi nunc vos, tanquam alicui Græculo otioſo & loquaci, quæſtiunculam, de qua meo arbitratu loquar, ponitis. *Id. 2. de legib. cap.* 20. His propoſitis, quæſtiunculæ multæ naſcuntur.

QUÆSTOR, oris, m. *Queſtore*, Ταμίας, qui rei alicui quærendæ præeſt, ut criminibus publicis, vel pecuniæ publicæ: per ſyncop. a

Quæ-

Quæſtor, & idem fere ſignificans. Eſt tamen diſcrimen, quod cum de pecuniatum adminiſtrutom *ſermo* eſt, *quæſtor*, non *quæſtor* dicimus. *Cic. Catil.* 4. *t.* 5. Qui teo cuſtudiam, Quæſtori gratulationem, judici præmium decrevit. Alii leg. *Quæſtori*. ¶ De eo, qui ſimpliciter atiquid quærit, *Plaut. in ſuppoſ. Aeuph. ſcena, qua incipit* Dii veſtram fidem, *verſ.* 14. Martigenam illa aggreſſus belluam magnus Europæ quæſtor. ¶ Ut genus quærendi non unum, ita nec unum genus Quæſtorum. Foerc aoim Quæſtores rerum capitalium, ſive parricidii, Quæſtores Urbeni, ſen Quæſtores ærarii, Quæſtores Provinciales, Quæſtores Principis, ſive Auguſti, alio nomina *Candidati Principis*. ¶ Quæſtores rerum capitalium, *Giudici criminali*, qui & citra ſyncopen *Quæſitores* ſæpe dicuotur, erant Magiſtratus, qui quæſtionibus criminum capitalium præerant. Dicti ſunt *rerum capitalium*, quia non creabaotur, niſi io cauſis, in quibus de morte, vel exſilio alicujus civis ageretut. Iidem dicebantur *Quæſtores parricidii*. Nam parricidium apud veteres ſignificabat quodcumque homicidium, ut *Feſt.* in *Parici* docet. *Quæſtores* dicebaotur, quod quærerant de rebus capitalibus. *Varr. l.* 4. *L. L. t.* 14. Quæſtores a *quærendo*, qui conquirerent publicas pecuniss, & malefacio, quæ Triuuoviri Capitales nunc conquirnnt: ab his poſtea, qui quæſtionum judicia exercent, Quæſtores dicti. *Pompon. lib.* 1. *Digeſt. tit.* 2. *leg.* 2. *ante med.* Et quia de capite civis R. injuſſu populi non erat lere permiſſum conſulibus jus dicem, propterea, quæſtores conſtituebantur a populo, qui capitalibus rebus præſirot: hique appellabantur quæſtores parricidii, quorum etiam meminit lax XII tabularum. ¶ Officium horum Quæſtorum fuit, Judices congiegare, dimittare, crimina cognoſcere, Judicibus præcipere, ut ſcotentias ſcirent. V. *Quæſtor*. His adjungebantur judices quæſtionis; de quibus V. *Quæſtio*. ¶ Quæſtores Urbani, ſeu quæſtores ærarii, *Camerlenghi*, *Teſorieri*, erant Magiſtratus minores, qui præerant ærario, quod in æde Saturoi erat: ita dicti a quærendis pecuniis publicis. *Varr. de L. L. t.* 14. ¶ Diſtinguebantur a Tribunis ærariis, quia Quæſtores curabant pecuniam, quam in ærarium inferrent, Tribuci ærarii curabant pecuniam, quam ex ærario ſumptam Quæſtori Proconſulis, atque exercitui maxime erogarent. *Aſcon. in Verr.* 3. *de prat. urb. t.* 13. ¶ Munus Urbenorum Quæſtorum fuit pecuniam publicam accipere, & expendere; prædam ex hoſtibus captam vendere; ſigna militaria in ærario aſſervare, & Conſulibus in bella ituris mittere; legatos, qui Romam venerant, accipere, deducere, iis hoſpitium curare; ægrotantium curam gerere, mortuiſque e publico munus facere. V. *Liv. lib.* 7. *c.* 23. & *lib.* 26. *t.* 47. & *lib.* 35. *c. t.* & *Valer. Max. l.* 5. *cap.* 2. *num.* 1. ¶ Quæſtores militares, erant Magiſtratus minores, qui mittebantur cum Imperatoribus, cum Conſulibus, vel cum Prætoribus, in militiam ad adminiſtrandam rem pecuniariam, & prædam, ac manubias in rationes publicas referendas. *Cic. de Sruſt. c.* 10. Aut Quæſtor io eodem bello, aut Conſul in Hiſpania fuerim. V. *Liv. l.* 26. *t.* 47. *l.* 27. *c.* 29. & *l.* 35. *c.* 1. & *Plaut. Capt.* 1. 2. 2. ¶ Quæſtores Proviociales ejuſdem fere generis erant, hnc eſt qui una cum Proconſula, vel Propræture in Provinciam exibant. Munus eorum erat pecuniam ex ærario attributam in uſus provinciæ expendere, vectigalem in ærarium inferre. *Cic.* 2. *Fam. ep. ult.* Mihi quæſtor optatior obtingem namo potuit. *Aſcon. in Divin. Verr. c.* 20. Hæc erat prima Senatoris adminiſtratio, quæſtorem fieri, & in proviocia curam gerere pecuniæ publicæ in uſus diverſos aroqandæ. ¶ Qaaſtores ſinguli in ſingulas provincias mittebantur, excepta Sicilia, quæ duos habuit, unum Lilybæi, alterum Syracuſis, ut *Aſcon.* docet *in Divin. Verr. cap.* 2. Habebant ſcribas ad conficiendas publicas rationes; & liſtores, togamque prætextam, ad majeſtatem Magiſtratus tuendam. *Cic. Verr.* 5. *c.* 78. & *Verr.* 4. *c.* 4. & *pro Planc. c.* 41. De Quæſtorum origine, & officio multa Tacit. 11. *Aan. c.* 22. & *Ulpian. Dig. lib.* 1. *tit.* 14. ¶ Translate *Cic. poſt redit. in Sen. t.* 14. *ad fin.* Qui ſi mihi quæſtor imperatori fuiſſet, in filii loco fuiſſet. nunc certe erit in parootis, cum fuerit quæſtor non imperii, ſed doloris mei. ¶ Quæſtores Principis, ſive Auguſti, erant Magiſtratos ſub Cæſaribus, de quib. V. in *Candidatus*.

QUÆSTORICIUS, & Quæſtoritius, a, um, ad Quæſtorem pertinens. *Quæſtoritius vir*, Quæſtura functus. *Vet. Tabula Cenſ.* apud *Fabrett. pag.* 599. *col.* 1.

QUÆSTORIUS, a, um, *ad* Quæſtorem pertinens. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 17. *a med.* Quod ego officio Quæſtorio adductum reticere de Prætore tuo, non molſte ferebam. (*ſcil.* quia Quæſtor in provincia cega Prætorem ſeu Præſidem ita ſe garere debebet, ut filius erga patrem. *Cic. in Divin. Verr. c.* 19. & *Fam.* 13. *ep.* 20.) *Id. Verr.* 3. *c.* 21. *a med.* Legatus Quæſtorius. *b. c.* legatum in militia ex Quæſtore agens, ut *Aſcon.* interpretatur. *Id. Fam.* 7. *ep.* 30. & *Liv. l.* 4. *t.* 54. *ante.* Quæſtoria comitia. Cic. *Verr.* 2. *c.* 4. Quæſtorium ſcalus. *b. t.* a Quæſtore factum. *Suetan. in Domit. c.* 10. Quæſtorii ſcribæ. *b. t.* qui Quæſtoribus operam præbant in conficiendis pecuniæ publicæ rationibus. *Id.* in vita *Horat.* Scriptum Quæſtorium compataavit. *b. t.* munus ſcribæ Quæſtorii. *Id. in Claud. c.* 28. *extr.* Quæſtoria ornamenta. *Id. in Domit. c.* 4. Quæſtoria munera. *b. t.* gladiatores. V. *eund. in Claud. cap.* 24. & *Tacit. Ann.* 12. *cap.* 22. ¶ Homo Quæſtorius apud *Cicer. in Bruto, c.* 76. & *Phil.* 13. *cap.* 24. & *Liv. l.* 24. *cap.* 14. eſt Quæſtura functus. Io illo *Suetan. in Oth. c.* 3. *extr.* Provinciam adminiſtravit Quæſtorius per decem annos: *quæſtorius* quibuſdam videtor eſſe, qui re ipſa quæſtor eſt. ¶ Quæſtoria porta in caſtris, quæ prope eum locum, obi tendebat Quæſtor militaris. *Liv. l.* 34. *c.* 47. Alius tumultus ex averſa parte caſtroium eſt eeortus. In portam Quæſtoriam irruperant Galli. Adde *lib.* 40. *c.* 27. ¶ Quæſtorium forum apud *eund. l.* 41. *t.* 2. *ſub fin.* eodem loco in caſtris, ibi enim ex cum Quæſtoris exponebantur cibaria militibus coemenda. ¶ Quæſtorii agri apud *Auct. vet Agrar. Sicul. Flaccum pag.* 2. *& 14. Goeſ. & Hygin. pag.* 205. dicuntur, quos populus R. devictis pulſiſque hoſtibus poſſedit, mandavitque Quæſtoribus, ut eos venundarent. ¶ *Quæſtorium* abſolute Quæſtoris tabernaculum, vel ædes. *Liv. l.* 20. *t.* 34. *extr.* Captum Quæſtorium, Quæſtorque ibi L. Opimius Panſa occiſus. *Cic. pro Planc. t.* 41. *a med.* Theſſalonicam me, in Quæſtoriumque perduciet. ¶ De Quæſtoriis bracteis auri V. *Plin. lib.* 33. *cap.* 3. *ad fin.*

QUÆSTUARIUS, a, um, *ἐμπολικός*, ad quæſtum pertinens, meritorius. *Senec. l.* 6. *de Benef. c.* 32. Ex adultera in quæſtuariam verſa. *b. c.* ad quæſtum corpore faciendum. *Ulpian. Dig. lib.* 3. *tit.* 2. *leg.* 4. Lenocioium facit, qui quæſtuaria mancipia habet. *Id. lib.* 23. *tit.* 2. *leg.* 43 Quæſtuaria mulier.

QUÆSTUOSE, adverb. *cum quadagno*, *κερδαλέως*, cum quæſtu, lucroſe. *Senec. l.* 4. *de Benef. c.* 3. Illud non beneficium, ſed fenus eſt, circumſpicere, non ubi optime ponas, ſed ubi quæſtuoſiſſime habeas. *Plin. l.* 19. *c.* 4. *circa med.* Compertumque, non aliter quæſtuoſius cenſum habari, aut tutius.

QUÆSTUOSUS, a, um, *lucroſus*, *utile*, *da guadagno*, *κερδαλέος*, quæſtum afferens, lucroſus. *Cic. Tuſcul.* 5. *c.* 31. Ut quæſtuoſa mercatura, fructuoſa aratio dicitur. (nihilominus *quæſtuoſum agrum* pro *fructuoſo* diait *Cato* R. R. *c.* 2. & ee eo *Plin. l.* 18. *cap.* 5.) *Id. Phil.* 2. *c.* 14. Cujus domus quæſtuoſiſſima eſt falſorum chirographorum officina. *Id. Verr.* 4. *t.* 29. Illa res calamitoſa Heraclio, quæſtuoſa Verri, &c. *& Verr.* 2. *cap.* 14. Uberrimus & quæſtuoſiſſimus annus. *Id. Agrar.* 2. *c.* 25. *extr.* Hoc multo eſt quæſtuoſius, quam, &c. *Plin. l.* 18. *t.* 5. Quæſtuoſiſſima vitis. *Id. l.* 6. *t.* 25. Ioſula quæſtuoſa margaritis. ¶ De eo, qui quæſtum inſtituit, Cic. *Parad.* 6. *c.* 3. Quæſtuoſus homo. *dato al guadagno*, *avido*, *vantaggioſo*. *& Curt. l.* 4. *t.* 7. *a med.* Gens Syrtica navigiorum ſpoliis quæſtuoſa. *Plin. l.* 18. *t.* 4. *a med.* Quæſtuoſorum gymnaſia Græcoram. *Id. l.* 26. *c.* 3. Aſclepiades orandi magiſter, nec fatis in arta ea quæſtuoſus. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 35. Milites nitidi & quæſtuoſi.

QUÆSTURA, æ, f. *Quæſtura*, *Camerlingato*, *Tuzia*, Quæſtoris dignitas, & munus. *Cic. Verr.* 2. *t.* 4. Quæſtura primus gradus honoris, quid aliud habet in ſe, niſi, &c? ¶ De variis Quæſturæ ganeribus V. in *Quæſtor*. ¶ Ætas ejus patendæ nulla legitima fuit Annali lege definita, ſecundum *Manut. de legib.* Ar *Lipſio in Tacit.* 3. *Ann. c.* 29. *Excurſ. D.* fuit annus vigeſimus quintus. Sane certam aliquam fuiſſa, indicat illud *Quintil. l.* 12. *t.* 6. Calvus, Cæſar, Pollio, multum aera Quæſtoriam omnes ætatem, graviſſima judicia ſuſceperuot. (Illuſtrat hunc locum illud *Auctor. dial. de Oratoreb. c.* 34. *extr.* Nonodecimo ætatis anno L. Craſſus C. Carbonem, uno & vicefimo Cæſar Dolaballam, altero & vicefimo Aſinius Pollio C. Catooem, non multo ante ætate antrcedens Calvus Vatinium, iis oratiouibus iofecuti ſunt, quæ hodieque cum admiratione legimus.) & *Tacit. loc. cit.* Ut quinquennio maturius, quam per leges, quæſturam peteret. *& Sueton. in Calig. cap.* 2. Quæſturam quinquennio ante, quam per leges liceret, geſſit.

QUÆSTUS, us, m. *negozzo*, *meſtiere*, *profeſſione*, *intereſſe*, *guadagno*, ἡ γυσία, negotiatio, profeſſio, artificium rei quæreodæ & augendæ cauſa, opera in aliqua re præbita ob lucrum. Differt a marcatum, quæ permutandis diſtrahendiſque mercibus conſtat: *quæſtus* vero vel ex pecunia, vel ex opera lucrum pecuniarium ſpectat. *Cof. l.* 6. *B. Gall. c.* 16. Mercenium ad quæſtus pecuniæ, mercaturaſque habere vim maximam arbitrantur. *Cic. in Pſeud. c.* 35. Seſtertium centies & octogies, ex zmrio tibi attributum, Romæ in quæſtu reliquiſti. *Id. l.* 1. *Offic. c.* 42. Illiberales & ſordidi quæſtus mercenariorum. *Plaut. Rud.* 2. *t.* 2. Omnibus modis qui pauperes ſunt homines, miſeri vivunt, præſertim quibus nec quæſtus eſt, nec didicere artem ullam. & 4. 3. 50. Non enim tu hic quidem occupabis omnes quæſtus, quos voles. Et victorem, & pifcatorem ic eſta, impune, poſtulas. *Id. Pœn.* 5. 2. 127. Suum quæſtum colere. *attendere al ſuo intereſſe*. *& Moſtell.* 3. 2. 92. Quæſtum non malum inſtituere. *& Capt.* 1. 2. 26. Facere quæſtum carceratium. ¶ Sæpiſſime dicitur de profeſſione meretricia & leannia. *Terent. Heaut.* 4. *t.* 27. Nempe anui illi prodita abi te filia eſt plaoiſſime, pet te vel oti quæſtum faceret, vel uti veairet palam. *Id. Andr.* 1. 1. 58. Accepit conditionem, dein quæſtum occipit. *Id. Hec.* 5. *t.* 30. Quod pol ſi eſſet alia ce boc quæſtu, haud faceret. *di queſto meſtiere*, *di queſto mio profeſſione*. meretrix loquitur. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 866. Multa profeſſarum quæſtibus apta Venus. *Plaut. Pœn.* 5. 3. 2. Corpore quæſtum facem. *Id. Aſin.* 5. 3. 63. *Lena*. Hic noſter quæſtus aucupii ſimillimus eſt, &c. Adde *Ceſell.* 1. 2. 2. *Rud.* 5. 2. 58. &c. ¶ Translate de artificio parafitico *Plaut. Perf. t.* 2. 1. Vatarem utqua antiquum quæſtum meum alimoaiæ ſervo atque obtineo, & magna cum cura colo. ¶ Metonymice aſt ipſum lucrum compendiumque, quod quæſtu paramus, *guadagno*, *vantaggio*, *profitto*, *utile*. *Nepos in Attic. c.* 9. Pecuniam ſina fenore credidit, maximum exiſtimans quæſtum, memorem gratumque cognoſci. *Cic. Verr.* 4. *c.* 3. Quns illa mercibus ſuppeditandis cum quæſtu compendioque dimittit. *Id. Verr.* 5. *t.* 44. *ad fin.* Tantum de quæſtu ac lucro dicam unius agri, & unius anni. *Celſ. l.* 3. *c.* 4. *circa med.* Medici, qui quæſtui ſeeviunt. *Salluſt. in Catil. t.* 13. *extr.* Quæſtui deditum eſſe. *Id. in Jug. c.* 34. Quibus fides, decus, pietas, poſtrema honeſta atque inhoneſta omnia quæſtui ſunt. *b. t.* venalia ſunt. *Quintil. in proœm. l. t. circa med.* Ut primum lingua eſſe cœpit in quæſtu. *b. t.* homines eloquentia oti cœperunt ad lucrum. *Cic.* 2. *Offic. c.* 22. Quæſtui habere tempublicam. ¶ Tuæ ſunt illa *Pisoni Pœn.* 1. 2. 74. Non poteſt quæſtus conſiſtere, ſi eum ſumptus ſupe-

ſuperat. & *Trucul.* 2. 4 62. Ad ſuum quemq-e æquum eſt quæſtum eſſe callidum. & *a.* 5. *v.* 40. Omnes homines ad ſuum quæſtum callent & faſtidiunt. ¶ Translate *Cic. Fam.* 15. *ep.* 14. M. Fabium quod mihi amicum tua commendatione *dar*, nullum in eo facto quæſtum. multi eorum amici fuerunt, cum alle in ære meo eſſ. *Plaut. Pœn.* 3. 3. 12. Illic eſt theſaurus ſtultiæ in lingua ſitus, ut quæſtui habeant male loqui melioribus. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *verſ.* 19. Autumnuſque gravis Libitinæ quæſtus acerbæ. ¶ *Is vel Hercula conterere quæſtum poſſet*, proverb. apud *Plaut. Moſtell.* 4. 2. 68. in hominem maxime ſumptuoſum & prodigum. Hercules enim maximos quæſtus quotidie facere creditur, cum ei decimæ voveantur. ¶ Habet etiam *quæſti* in genitivo, præſertim apud Comicos. *Plaut. Amph.* 1. 2. 5. Nam hic apud nos nihil eſt aliud quæſti furibus. *Id. Pœn. prol. v.* 95. Lino hoc commigravit ſui quæſti cauſa. *Terent. Hec.* 5. 3. 38. Nunquam animum quæſti gratia ad malas adducam partes. Adde *Titinn. Pompon. Turpil. Cæcil.* apud *Non. c.* 8. *n.* 6. & 73. ¶ Item *quæſtuus. Varr.* apud *Non. ibid.* Nam liberti quæſtuie cauſa diribebant tee ſuas pueris. *Novius ibid.* Per deam ſanctam Lavernam, quæ cultrix quæſtuie ſit.

QUALIBET, & Qualebet, *per qualemque locum*, per quamcumque locum, adverb. motus per locum. *Quintil. l.* 5. *c.* 13. *ante med.* Si vel maxima fluminа in rivos deducantur, qualibet tranſitum præbent. *Plaut. Moſtell.* 3. 2. 122. Qualibet perambula ædes. ¶ Item quacumque ratione. *Cornif. rhet.* 40. *in Rabidum*, *v.* 6. Qualubet eſſe notos optas? *Id. terra.* 75. *de Leb. v.* 13. Difficile eſt longum ſubito deponere amorem: Difficile eſt: verum hoc qualubet efficias.

QUALIS, le, *quale*, *de che ſorta*, *d'ogni*, cujuſmodi, cujus generis, relativum qualitatis, elicujes mi naturam & proprietatem ſignificans. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 4. *extr.* Ut qualem te jam antea populo R. præbuiſti, talem te & nobis impertiae. *Id.* 2. *de Invent. c. penult. ad fin.* Ut tee non tales, qualee ante habitæ ſint, habendæ videantut. *Liv. l.* 27. *c.* 17. *ad fin.* Quales ex hac die experiundo cognorit, perinde operæ eorum pretium facemt. *Virg.* 12. *Æn. v.* 889. Viz illud lecti bie ſea cervice ſubitent, Qualia nunc hominum producit corpora tellus. *Nep. in Attic. c.* 20. *a med.* Hoc quale ſit, facilius exiſtimabit is, qui, &c. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 21. Qualie eſſet natura montie, & qualis in circuitu aſcenſus, qui cognoſcerent, miſit. *Id. l.* 2. *B. Civ. c.* 32. *a med.* Eventue belli qualis ſit futurus, ne vos quidem dubitatis. *Cic. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 23. *ad fin.* Doce me, unde ſint dii, ubi ſint, qualee ſint corpore, animo, vita. *Id.* 2. *de Fin. c.* 28. Si negamt quidquam Intereſſe ad beate vivendum, quali utemtur victu. *Id. in Brutu*, 1. 86. *ſub fin.* Ii fuerunt cette oratoree: quanti autem, & quales, tu videris. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 23. Aut ipſius rei natura qualis & quanta ſit, quærimue. *Id.* 2. *de Invent. c. ult.* Contraria quoque & quæ, & qualia ſint, intelligimes. *Valer. Flacc. l.* 3. *v.* 177. quem te, qualemque videbit Attonitus, Crenæe, parens! *Ouid. 5. Faſt. v.* 460. Ceraite, ſim qualis, qui modo qualie eram! *Liv. l.* 8. *c.* 39. Equitum acies, qualis quæ eſſe inſtructiſſima poteſt, invecta in hoſtes, cæde omnia replet. *Cic. Cæcil.* 3. *c.* 10. *ad fin.* In hoc uno poſt hominum memoriam maximo crudeliſſimoque bello, quale bellum nulla unquam barbaria cum ſua gente geſſit, &c. ¶ Per interrogationem, *πῖος*; *Cic. pro Font. c.* 10. Quali fide, quali pietate neiſſimatie eos eſſe, qui, &c? *Id.* 4. *Acad. c.* 14. *a med.* Qualis eſt florum oratio, qui nimnia non tam eſſe, quam videri volunt? *Plaut. Tran.* 4. 4. 3. O Callicles! quali ne amico mea commendavi bona? *Cell.* pimbo, & fideli, & fido. ¶ *Qualis* & *quale*, poetice pro *qualiter*, ſicut, quemadmodum, velut, *in* cumpamtionibus, *ſicome*, *quale*, *in quella guiſa*, *che. Virg.* 4. *Georg. v.* 511. Qualia populea mœrens philomela ſub umbra Amiſſos queritur fetus. *Id.* 1. *Æn. v.* 596. Quale manus addunt ebori decue, aut ubi flavo Argentum, Pariuſve lapie circumdatur auro. *Ouid.* 2. *Amor. el.* 5. *v.* 34. Conſcia purpureus venit in om pudor: Qualu coloratum Titoni conjuge cælum Subrubet. *Id.* 3. *Met. v.* 681. falcata noviſſima cauda eſt, Qualia dividuæ ſinuantur cornua lunæ. ¶ *Quelle* abſolute, qualitate prædita. *Cic.* 1. *Acad. c.* 7. *a med.* Materiam ipſam totam penitus commutari putant, & ita effici quæ appellant qualia. Sic *Senec. epiſt.* 117. *a med.* Prius eliquid eſſe debet, deinde quale eſſe. ¶ *Qualis qualis*, qualiſcumque. *Tripholin. Dig. lib.* 20. *tit.* 5. *leg.* 12. Quali quali obligatione interpoſita. *Ulpian. lib.* 47. *tit.* 10. *leg.* 15. *ad fin.* Multum intereſt, qualie ſervus ſit, bonæ frugi, ngdinarius, diſpenſator; an vero vulgaiie, vel mediaſtinus; ac qualis qualis.

QUALISCUMQUE, lecumque, *qualunque*, *chiunque*, *ὁποῖος δή*, *ὁτιοῦν δή*, quicumque, quelibet, cujuſcumqua modi. *Cic. Attic.* 14. *ep.* 14. *ad fin.* Sed homines benivolos, qualeſcumque ſunt, grave eſt infequi contemelia. *Id.* 3. *de legib. c.* 14. Licet videre, qualeſcumqua ſummi civitatie viri fuerunt, talem civitatem fuiſſe. *Id. Fam.* 4. *ep.* 8. Si libertatem ſequimur, qui locue hoc dominatu vacat? ſin qualemcemqua locum, quæ eſt domeſtica fede jucundior? *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 8. Bonos impetatores vota expetem, qualeſcumque tulemm. *Manil. l.* 2. *v.* 856. Omne quidem ſignum ſub qualicumque figura, &c. *Ouid.* 2. *de art. am. v.* 283. carmina lectot Commendet dulci qualiacumqua ſono. *Id.* 4. *ex Pont. ep.* 13. *v.* 6. Qualis enim cumqua eſt, non letet eſſe meam. (*ὁποῖος*.) Sic *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 30. Quale id cumqua eſt.

QUALISLIBET, lelibet, adject. *qualunque*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 37. Formæ litterarum vel aureæ, vel qualesliber. Rectius tamen alii *quales libet*. *Apic. l.* 4. *c.* 2. *a med.* Piſces qualeslibet rades, & curatos mittes.

QUALISNAM, quiſnam. *Apul. ſub init. Apoleg.* Facile intellectu cuivis fuit, qualiſnam accuſatio futura eſſet.

QUALITAS, atie, *qualità*, *ποιότης*, id, quo res qualis dicantur, ut virtus, albedo, &c. *Cic.* 1. *Acad. c.* 6. *extr.* Quod ex utroqua, id jam corpus, & quaſi qualitatem quandam nominabant. dabitie enim profecto, ut in mbet inuſitatis, quod Græci ipſi faciunt, ntimur verbis interdum inauditis. *Id. ibid. c.* 7. Qualitates igitur appellavi, quas *ποιότητας* Græci vocant; quod ipſum apud Græcos non eſt vulgi verbum, ſed philoſophorum. *Quintil. l.* 5. *c.* 9. *ſub fin.* Qualitas cæli. *Colum. l.* 8. *c.* 17. Qualitatem hiorie noſtri contemplemus. *Plin. l.* 2. *c.* 80. Qualitas materiæ excipientie. ¶ In plerali num. *Colum. l.* 2. *c.* 17. *circa med.* Frumentarius ager aliis qualitatibus æſtimandus eſt. *Plin. l.* 36. *cap.* 22. Qualitatum differentia.

QUALITER, *qualmente*, *come*, *in qual maniera*, ἴως, ἵτα, quemadmodum, qua ratione. *Colum. l.* 1. *c.* 4. *a med.* Refert, villa qualiter ædificetur, & quam utiliter diſponatur. *Id. l.* 8. *c.* 2. Conſideret, qualitar gallinas debeat tueri, & paſcere. *Martial. l.* 1. *epigr.* 104. Qualiter n vivam! quam large! quamqua beate! ¶ ſicuti, *ſicome*. *Plin. l.* 8. *c.* 48. Antiquis torus e ſtramento erat, qualiter etiam nunc in caſtrie. *Id. l.* 21. *c.* 18. Cyperos juncus eſt, qualiter diximus, anguloſue, &c. ¶ *In* compsrationibus, *in quella guiſa*, *che*. *Valer. Flacc. l.* 5. *v.* 305. Qualitet ex alta cum Juppitri arce coruſcat. *Martial. de ſpectac. epigr.* 7. Qualiter in Scythica teligatue rupe Prometheus Affiduam nimin pectore paſcit avem; Nuda Caledonio ſic pectom præbuit urſis, Non falſa pendens in cæce Laureolus. *Id. l.* 5. *epigr.* 7. Qualitet Aſſyrios renovant incendia nidos, Una decem quaties fœcula visit avis; Taliee ecuta eſt vetemm nova Roma feneſtam. *Plin. l.* 2. *c.* 52. Fulmina cremantia e Martis ſidere proficiſci putant: qualiter cum Volſinii oppidum Tuſcorum totum concrematum eſt fulmine. ¶ *Qualiter qualiter*, qualitercumque, utcumque. *Ulpian. Dig. lib.* 8 *tit.* 4. *leg.* 7. Geſtum ſic accipitur, qualiter qualiter, ſive contractum ſit, ſive quid aliud contigerit. *Id. lib. ult. tit. penult. leg.* 63. *Penes* te ampliue eſt, quam *apud te*. Nam apud te eſt, quod qualiter qualiter e te teneatur: penes te eſt, quod quodam modo a te poſſidetur. Adde *lib.* 26. *tit.* 7. *leg.* 4. *extr.* & *lib.* 43. *tit.* 19. *leg.* 1. *ante med.* & *Celſ. lib.* 8. *tit.* 6. *leg.* 12.

QUALITERCUMQUE, adverb. *in qualunque mode*, ὁποιωσοῦν, quomodocumqoe, utcumqua. *Colum. l.* 2. *c.* 10. Et, qualitercumqua obruas, ſuſtinet colmni negligentiam. *Juſtin. l.* 2. *c.* 11. Meminerint, qualtercumqua præliantibus cadendum eſſe.

QUALUM, i, n. & ſæpius

QUALUS, i, m. *vaſo di vimini*, *ceſta*, *corba*, *paniere*, κάλαθος, κάλαθος, cifæ genus, et ait *Feſt.* in *Canephora*, h. e. genue vaſie vimtnei, metæ inverſæ ſimilis, per quod vinum guttatim deſtuit, cum calcatur uva, miliqua vero materie exire prohibetur. Sed & aliie uſibus infervit. *Virg.* 2. *Georg. v.* 241. tu ſpiſſis vimine qezlos, Colaqua pmlorum ſumoſis deripe tectis. Ubi *Servius*: Qualos, per quos vinum deſtuit: qui & ipſi a *celando* dicti ſunt. Cam *R. R. c.* 11. *ſub fin.* Corbulae Amerinas vigioti, quala fataria (al. *faroria*) ſeptem. & *cap.* 23. Quala pamntur, farciantur. & *cap.* 52. Quæ diligentius propagari voles, in aulas, aut in qualoe pertuſoe propagari oportet. *Pallad. in Mart. tit.* 10. *ante med.* Inſiti furculi qualo deſuper omnino muniendi ſunt vel fictili vaſculo. *Colum. l.* 9. *c.* 15. *ad fin.* Saligneus qualus vel tenoi vimitus rarius contextus faccus, inærſæ metæ ſimilis, qualis eſt quo vinum liquatur, obſcuro loco ſuſpenditur: in eum deinde carptim congerantur favi. *Ulpian. Dig. lib.* 33. *tit.* 7. *leg.* 8. Quali viodemiatorii, exceptoriiqua, in quibus uvæ comportantur. *Id. lib.* 7. *tit.* 1. *leg.* 25. Si librarium rus mittat, & qualum, & calcem portam cogat. *Colum. l.* 8. *c.* 3. *de rabbith. gallinac.* Palie in perietes vehementer zctis, viminoos qualus ſuperimponunt. *Horat. l.* 3. *od.* 12. *v.* 4. Tibi qualum Cytheree puer ales, tibi telas, Operoſæque Minervæ ſtudium aufert, Neobule. *b. a.* calathum, in quo penſa puellæ reponunt. *Apul. l.* 4. *Metam.* Jam ferme tertium qualum (*panie*) rumigabam. *Prudent. Cathemer.* 9. ſeu *hymn. omn. hora*, *v.* 58. Fiute qualis tet quaternie ferculorum fragmina.

QUAM, *quante*, ὅσον, quantum, quantopere: conjunctio facta e *quantum* per apocopen, ut *tam*, quæ illi reſpondet, e *tantum*. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 2. Quam nihil prætermittis in conſilin dando! quam nihil tamen, quod tibi placeat explicar! *Id.* 5. *de Fin. c.* 21. Ut ſe accuſari nolant! quam cupiunt laudari! *Id.* 11. *Fam. ep.* 24. Quam multa, quam peucis! *Id. Verr.* 7. *c.* 16. Memoria tenetis, quam valde oniverſi admurmumrint. *Id. Fam.* 7. *ep.* 15. Quam ſint momſi qui amant, vel ex hoc intelligi poteſt. *Id.* 1. *de Divin. c.* 26. *ſub fin.* Quam veller, cunctaretur; tamen eodem ſibi leto eſſe perendum. *Id.* in Tep. *c.* 1. Non tam vitandi labotie mai cauſa, quam quod id tua intereſſe arbitrabar. ¶ Cam ſuperlativo. *Cato R. R. c.* 65. Quam ocerbiſſima olea oleum facies, tam oleum optimum erit. *con quanto più acerbe olive farai l'olio*, *tanto farà migliore*. & *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 9. *a med.* Quam pauciſſimos miliquetis, tam optimi ſiunt. *quanti meno ge ſaſtierai*, &c. *Sallaſt. in Jug. c.* 34. Quam quiſque peſſume fecit, tam maxume retus eſt. *Terent. Heaut.* 5. 2. 44. Adoleſceus quem minima in ſpe ſitus eſt, tam facilime patris pacem in legee conficiet ſuas. ¶ Omiſſo *tam*. *Liv. l.* 35. *c.* 49. Homn non, quam ibi ſunt, gloriofus. *Tacit. Ann.* 4. *c.* 61. Claris majotibus, quam vetuſtis. *Virgil. Æn.* 6. *v.* 305. Huc omnis turba ad ripas effuſa ruebat .... Quam multa in ſilvie .... lapſa cadunt folia ... quam multæ glomerantur aves, &c. ¶ *Quam poſſum*, quantum poſſum. *Val. Max. l.* 4. *c.* 1. *n.* 5. Quam potmit, conſtanter cum populo egit, et, &c. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 4. *ſub fin.* Et quam quiſque poteſt, aliqua mala noſtra levate. *Id.* 3. *Met. v.* 302. Quam tamen eſque poteſt vires

ſibi

tibi demere tentat. Al. leg. *quo*. *Curt. l. & cap. 7. s med.* Tibi quam poteſt, demuntin, ipſe mihi indices, quid, &c. *Plaut. Men.* 5. 9. 4. Tua ab imago: tam conſimilis eſt, quam poteſt. ¶ Cum *poſſum* & ſuperlativo. *Cic. pro Dom.* c. 36. Quam maxima poſſum voce dico. *Id. 2. de nat. Deor. c.* 52. Aves uidos quam poſſunt molliſſima ſubſternunt. *Plaut. Men.* 5. 2. 81. Concede huc ab iſto, quam poteſ, longiſſime. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 8. *v.* 37. Sed qui quam potuit, dat maxima, gratus abunde eſt. ¶ Cum poſitivo *Plin. in fin. l.* 20. Tuſa cribrataquæ vino, quam poſſit excellenti. ¶ In his verbum *poſſum* aliquando ſubticetur, & ſubintelligitur. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 6. *extr.* Ut ea hac commendatione mihi Cuſpius quam maxima, quam primum, quam ſæpiſſime gratias agat. *le maggiori che può, più preſto, e più ſpeſſo che può.* ¶ Poſt comparativa, & ea, quæ comparativorum vim habent, *che, di quello che, &c. Cic. Autm. l.* 7. *ep.* 9. Nobis nihil eſt timendum magis, quam ille conſul. *Id. 2. de Divin. c.* 16. *extr.* His igitur, quam phyſicis, potius credendum arbitramur? *Ceſſant ad Cicer. Fam.* 15. *ep.* 19. Non mehercule quidquam libentius facio, quam ad te ſcribo. *Cic. ad Pompei. poſt ep.* 21. *l.* 8. *ad Attic.* Ea cognovi commodiora aſſa multo, quam ut erat nobis nuntiatum. *Id. in Piſon. c.* 26. Hoc infelius eſt, quam ut avo tuo dignum eſſe videatur. *Id. 3. de Orat. c.* 3. *ad fin.* Ceſſus fuit pleuror, quam quomodo a nobis inductus eſt. *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 1. Ad Ciceronem ita ſcripſiſti, ut nequa temperatius ſcribi potuerit, nec magis, quam quemadmodum ego maxime vellem. *Id. Verr.* 4. *c.* 70. Majorem pecuniam prætori pollicori, quam quantam hic dediſſet. *Id. l.* 1. *de Orat. c.* 36. *extr.* Iniquum putabat plus ſecum agi, quam quod erat in actione. *Liv. l.* 35. *c.* 12. *s med.* Qui plures milites eorum occidiſſet, quam quot ſupereſſent. *Cic. in Pariſ. c.* 1. An eſt, quod ego malim, quam, &c? *Colum. l.* 1. *c.* 8. *ante med.* Fermamenta duplicia, quam numerus ſervorum veigit. *Liv. l.* 7. *c.* 8. Multiplex, quam pro numero, damnum eſt. *Id. l.* 45. *c.* 28. *ſub fin.* Dimidium tributi, quam quod regibus ferre ſoliti erant, populo R. prndere. Al. omitt. *quam*, ut *cap.* 26. & 29. ¶ Poſt poſitivum, licet comparatio fiat. *Plaut. Trin.* 2. 4. 7. Conſti ciro, quam ſi tu objicias formicis papaverem. pro *cirnus quam*. Al. leg. *quaſi in obſtetet?* alii omitti *tam* volunt, & ſententiam eſſe: conſit tam citu, quam ſi, &c. ¶ Similiter omittitur in his comparationis particula. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 58. Pacem, quam bellum probabam. *Plaut. Rud.* 4. 4. 70. Tacita bona eſt mulier ſemper, quam loqueus. *Curt. l.* 7. *c.* 7. *s med.* Nec mea ars, quam benevolentia, me perturbat. V. *Pontan.* ¶ Poſt ſuperlativa *Liv. l.* 34. *c.* 32. Bellum gerere cum tyranno, quam qui unquam, ſæviſſimo & violentiſſimo in ſuos. *quanto altri mai.* ¶ Interdum habet comparativum loco poſitivi. *Cic. pro Deiot. c.* 3. Per deuterum te illam oro non tam in bellis & in prœliis, quam in promiſſis & fide firmiorem. ¶ Reperitur etiam auta comparativa pro *quanto*. *Virg. Æn.* 7. *v.* 787. Tam magis illa fremens, & triſtibus effera flammis, Quam magis effuſo crudeſcunt ſanguine pugnæ. *Plaut. Mrn.* 1. 1. 29. Quam magis extendas, tanto adſtringunt magis. (Adde *Lucret. l.* 6. *v.* 459.) *Id. Bacch.* 5. 1. 5. Magis quam id reputo, tam magis uror. ¶ Et omiſſo *tam*. *Virg.* 3. *Georg. v.* 309. Quam magis exhauſto ſpumaverit ubere mulctra, Lacta magis preſſis manabunt flumina mammis. ¶ Et omiſſo altero *magis*. *Plaut. Aſin.* 1. 3. 6. Quam magis te in altum copaſſis, tam æſtus te in portum refert. ¶ Elegantes conjungit duo comparativa. *Cic. pro Mil. c.* 29. Ne libentius hæc in illum evomere videar, quam verius. *Liv. l.* 31. *c.* 35. Non uerior, quam pertinacior imperus Romanorum. ¶ Poſt quædam adverbia temporis. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 5. Sæculis multis ante gymnaſia inventa ſunt, quam in his philoſophi gazire coperunt. *Cic. Fil. ad Tiron. 16. Fam. ep.* 22. Tabellarii venerunt poſt diem ſtatum, quam a vobis diſceſſerant. *Cic. Acad.* 4. *c.* 3. *ad fin.* Cum eo poſtridia veniſſemus, quam apud Catulum fuiſſemus. *Id. Attic. l.* 3. *ep.* 8. Hæc epiſtola eſt pridie data, quam illa. *Id.* 2. *de Orat. c.* 3. Poſtero die quam illa erant acta. *Liv. l.* 6. *c.* 29. *extr.* Die vigeſima, quam creatus erat, dictatura ſe abdicavit. ¶ Poſt *æque, contra, ſecus, aliter, aliter, ſupra*, & nomina diverſitatis. *Liv. l.* 28. *c.* 26. *ad fin.* Nihil æque eos terruit, quam robur ac color imperatoris. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 5. Contra faciunt, quam profeſſi ſunt. *Plaut. Capt.* 2. 1. 50. Ne me ſecus honora honeſtes, quam ago te. Liv. *ſub fin. cap.* 27. *l.* 44. Nil aliud agens, quam, ut, &c. *Id. l.* 45. *c.* 25. Ob nullam aliam cauſam, quam ue, &c. *Cic. 3. Verr. c.* 9. Ne aliter, quam ego velim, mnum laudet ingenium. *Colum. l.* 4. *c.* 2. Nec aliter, quam ſi, &c. *Cic. in Orat. c.* 40. *extr.* Sæpe ſupra feret, quam fieri poſſit. (Adde *in Top. c.* 9.) *Id* 2. *de Invent. c.* 28. Ultra, quam fatis eſt, producitur. *Quintil. l.* 1. *c.* 4. (*al.* 8.) *Prouſus* quoqua, utque *porus* diverſum valeut, quam iodicont. ¶ Pro valda, multum, *multo, aſſai. Brut. ad Cicer. Fam.* 11. *ep.* 13. Nam ſuos valde quam paucos habet. *Terent. Andr.* 1. 1. 109. Rajecit ſe in eum ſtem quam familiariter. *Cic. Verr.* 5. *c.* 88. Fecerunt alii alia quam multa. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 6. *s med.* Nam quod de Pompajo Caninius agit, ſatis quam refnxit. *Plin. l.* 7. *ep.* 27. Perquam velim ſcire. V. *Per in fine. Cic. l.* 1. *ad Attic. ep.* 12. *ad fin.* Miru quam illius loci cogitatio delectat. *Al. leg.* quantum. *Gell. l.* 17. *c.* 12. Favoritua nppida quam libens. *Id. l.* 19. *c.* 9. *s med.* Vox admodum quam ſuavi. *Plaut. Amph.* 1. 3. 43. Admodum quam ſævus eſt. *Id. Moſt.* 2. 2. 79. Nimis quam formido, ua, &c. *Id. Capt.* 2. 2. 17. Nimis quam copio. *Id. Trin.* 2. 1. 25. Qui ab eo, quod amat, quam vetemplo ſaviis ſagittatis percuſſus eſt. (Sunt qui in his, & hujuſmodi aliis latentem animnonis ſenſum agnoſcunt: atque adeo *quam* pro *quantum* ſimpliciter poni.) ¶ Pro niſi. *Tertull. adverſ. Prax. c.* 29. Quid eſt compati, quam cum alio pati? ¶ Pro quam ſi. *Catull. carm.* 10. *ſub fin.* Utor tam bene, quam mihi pararim.

QUAMDE, ἔπερ, pro quam (ut *eamde* pro tam) uſos eſſe antiquos, cum multi veteres teſtimonio ſunt, tum eſt Livius (*al.* Ennius) in primo: Juppiter! haud muro fretus magi', quamde manus vi. Et iu ſecundo: Quamde tuas omnes legiones, ac popularis. Et Lucretius (*l.* 2. *v.* 639.) Clarus ob obſcuram linguam magis inter inanes, Quamde gravis inter Grajos, qui vera requirunt. *Feſtus*. ¶ Etiam pro *quando*, adhibuiſſe, idem in *Quando* teſtimonio *Ennii* confirmat.

QUAMDIU, & Quandin, *per quanto tempo*, μέχρι ὁ: & interrogativa ἐφ' ὅσον χρόνου, & πρόσκαιρα, quantu ttmpora, quoad, dum: cui reſpondet *tandiu*. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 17. *extr.* Quamdiu potuit, tacuit. *Cic. pro Quinct. c.* 9. *s med.* Ut nobis tampus, quamdiu diceremus, præſtituares. *Id.* 1. *Offic. c.* 1. Diſces, quamdiu voles: tamdiu autem velle debebis, quoad, &c. *Id. Fam.* 11. *ep.* 19. Qui ſo oppido muniſſimo tandiu tenuit, quandiu in provincia Parthi fuerunt. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 32. Hæc tu tot & tanta ſi nactus eſſes in reo, quamdiu diceres! *quanto a lungo!* Interjecto verbo, *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 7. Quoties quiſque voluit, dixit, & quam volsit diu. ¶ Item interea dum, tantiſper dum, *fin che. Colum. l.* 12. *c.* 50. Ut unqua fumus, unqua ſuligo, quamdiu viride oleum conficitur, in torcular admittatur. *Lamprid. in Heliog. c.* 29. *ad fin.* Jubebat, ut ſemper id comaitat, quamdiu tamen melius inveniſſet. ¶ Item quam dudum. *Plaut. Capt.* 5. 3. 3. Quam diu id factum eſt. *Sen.* hic unus incipit viceſimus. *quanti è che egli fegui?*

QUAMDODUM. V. *Dudum*.

QUAMLIBET, & Quamlubet, *quanto ti piace, quanto ſi vuole, per quanto*, quantum libet, quantum vie. *Phædr. l.* 1. *fab.* 25. *v.* 6. Quamlibet lambe otio. *Lucret. l.* 1. *v.* 292. flamiua venti Quamlibet in partem trudunt res. *Ovid. in fin. el.* 7. *l.* 1. *Amor.* Quamlibet infirmas adjuvat im manus. *Plin. l.* 36. *c.* 22. Lapis ſpecularis fiuditur in quamlibet tenues croſtas. *Quintil. l.* 1. *c.* 1. Quamlibet parum ſit, quod contulerit ætas prior, majora tamen, &c. *Lucret. l.* 2. *v.* 541. quamlubet eſto nuica res. *Plin. l.* 19. *c.* 2. Ruſtus quam libeat verſtum oon miſcemur. *Ovid.* 1. *Triſt. el.* 10. *v.* 5. *de vavi celeri*. Occupat agreſſas quamlibet aute rates. ¶ quamvis, *ſe bene, benchè, ſia ni, ovi mi*. *Solin. c.* 9. (*al.* 14.) *ad fin.* Philippus Magnum procreat: quamlibet Olympias Alexandri mater nobiliorum ei patrem acquirere affectaverit. Potes etiam vertere, *per quanto abbia procurato*.

QUAM MOX. V. *Mox*.

QUAMOBREM, *perchè*, τοῦ ἕνεκα, quam ob rem, quam ob cauſam, quare. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 50. Cum ea captivis quæreret, quamobrem Arioviſtus non decertaret. ¶ Eſt relativum utriuſque generis, & numeri. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 3. Si vel minima res reperietur, quamobrem videantur illi, &c. *per cui*. *Id. Terent. Hecyr.* 3. 3. 31. Abe te quamobrem hæc abierit, cauſam vides. *Cic. Fam.* 3. *ep.* 12. Multa mihi vaticbant in meutem, quamobrem illum laborem tibi etiam honori putarem fore. *per credere tbe*, &c. *Terent. Eun.* 1. 2. 65. Multæ ſunt cauſæ, quimobrem cupiu abducere. *per le quali*. & *Adelph.* 3. 3. 71. Ego vero hinc abeu, quando it, quamobrem huc veneram, res abiit. *Cic. Verr. 6. c.* 60. *in fin.* Verum illud eſt, quamobrem hæc commemorarim. *Plaut. Pſeud.* 5. 1. 12. Hoc eſt homiu, quamobrem vitam amet. *Terent. Eun.* 5. 6. 32. Jamdiu aliquam cauſam quærebat ſenex, quamobrem infigne aliquid faceret his. ¶ In principiis, *che però, laonde, per la qual coſa, ideo. Cic. pro Flacc. c.* 27. Quamobrem quæſo a vobis, Aſiatici teſtes, &c. *Id.* 2. *Fam. ep.* 4. *s med.* Quamobrem quoniam, &c. utar ea clauſula, &c. ¶ Interrogando *perchè? per qual cagione? διὰ τί. Cic. Verr.* 7. *c.* 29. *e med.* Piratam vivum tenuiſti, quem ad finem? dum cum imperio fuiſti, quamobrem? quam ob cauſam? qua exemplo? cur tamdiu? *Id.* 2. *de Fin. c.* 5. *ad fin.* Quamobrem eandem non ſatisfacit? *Terent. Andr.* 1. 5. 14. Repudiatus rapetur: quamobrem? *Plaut. Amph.* 2. 1. 2. *Amph.* Sceleſtiſſimum te arbitror. *So.* nam quamobrem? *Amph.* quia, &c.

QUAMPLŪRES, a, *molti aſſai, moltiſſimi*, valde plures, complures. *Plaut. Stich.* 1. 3. 45. Curioſi ſunt hic quamplures mali, alienas res qui curant ſtudio maximo. *Petron.* in *Satyr. c.* 21. Immverunt palæſtricæ quamplures. Afferuntur etiam ea *Cicer. Cæſ.* & aliis loco, in quib. alii leg. *complures*. ¶ Superlativum *quamplurimus*, & *quam plurimus*, a, um. *Cato* apud *Feſt.* in *Veteremoſus*. Veteremoſus quam plurimum bibit, tam maxima ſitit. *Id. R. R. c.* 157. *circa med.* Quam plurimum braſſicæ ederit, tam citiſſima ſanus fiet aa morbo. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 45. Ut quamplurimos colles quam maximo circuitu occuparet. *più colline che ſi poteſſe*. & *Cic.* 3. *Offic. c.* 12. Frumentum quam plurimo vendere. *e più caro prezzo che ſia poſſibile*. & *Plin. l.* 17. *c.* 18. Radices quampluuimas cum terra ferre. *Plin. alter l.* 20. *ep* 85. *ad fin.* Quamplurimis diebus exſpectati. *Id. l.* 5. *ep.* 20. Hortor, ut quamplurima proferas, quæ imitari omnes coucupiſcant, nemo, aut pauciſſimi poſſint.

QUAMPRIDEM. V. *Pridem*.

QUAMPRIMUM, & Quam primum, *quanto prima, quanto più toſto, più preſto che ſia poſſibile, ἐκὼν ἀνάγκην*, primo quoqua tempore, ſine mora. *Cic* 2. *Fam. ep.* 6. Cum has quam primum ad te paſſosi litteras magnopere vellemus. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 21. Huic mandas, ut ad ſe quamprimum revertatur. *Plaut. Capt.* 2. 3. 88. Ut quamprimum poſſis, redeas. *fubito che potrai*. & *Trucul.* 1. 2. 68. Quam primum unpugnari potit eſt amator, optimum eſt. *quanto più preſto*.

QUAM PRIUS. V. *Priuſquam*.

QUAM-

QUAMQUAM, & Quanquam, *ſe bene, benchè, quamvis, καίτοι*, etſi, quamvis, licet. *Salluſt. in Jug. c.* 17. Quamquam tibi immaturo, & inde miſeræ decuit, vita erepta eſt, tamen lætandum magis, quam dolendum putu caſum tuum. *Cic. 2. de Orat. c.* 2. Eruntque multi, qui quamquam ita ſe rem habere arbitrarentur, tamen, &c. *Plaut. Perſ.* 3. 1. 8. Ambo, mi patri, quamquam libenter eſcis alienis ſtudes, tuin' ventris cauſa filiam vendis tuam? *Terent. Adelph.* 2. 2. 5. Quamquam eſt ſceleſtus, non committet hodiv, iterum ut vapulet. *Quinct. l.* 1. *c.* 3. (*al.* 4.) Credi vero diſcentes, quamquam receptum ſit, & Chryſippus non imprebet, minime velim. ¶ Venuſtatem habet, cum quis ſe ipſum corrigit. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 16. Quamquam, quem potiſſimum Herculem colamus, ſcire ſane velim. *Virg.* 5. *Æn. v.* 194. Non jam prima peto Mneſtheas, neque vincere certo. Quamquam o! ſed ſuperate, quibus hoc, Neptune, dediſti.

QUAMVIS, *quanto vuoi, quanto ti piace, quanto ſi vuole, molto oſſai, ὅσον βέλει*, quantum vis: atque adeo multum, valde, admodum. *Cic.* 2. *Fam. ep.* 16. Quamvis pareis Italiæ latebris contractus eſſem. *Id. pro Reſc. Amer. c.* 16. Quaſi vero mihi difficile ſit quamvis multos nominatim proferre. *Id. Verr.* 4. *c.* 54 Quidvis facere in ejuſmodi rebus, quamvis callide, quamvis audaciter, quamvis impudenter. *Catull. carm.* 12. *ad Aſin. v* 5. Quamvis ſordida res & invenuſta eſt. *quanto ſi può dire.* & *Plaut. Men.* 2. 2. 43. Quamvis eidiculus eſt, ubi uxor non adeſt. *Id. Pſiud.* 4. 7. 79. Quamvis pernix hic eſt homo. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 5. Homo quamvis humanus & jocoſus. *Colum. l.* 7. *c.* 8. Caſeus ut furmis exemptus eſt, quamvis munditiſſimis tabulis componitur. *Cic Attic.* 12. *ep.* 37. Quamvis prudens ad cogitandum ſis, ſicut es, tamen niſi, &c. *ſi pur tu quome ſi vuole provido e ſagace*, &c *Id.* 3. *de Legib. c.* 20. *in med.* Et præter eos quamvis enumeres multos licet. *tu puoi contarne quanti ne vuoi.* & *lib.* 3. *de Orat. c.* 26. Quare *bene & præclare* quamvis vobis ſæpe dicatur: *belle & feſtive* nimium ſæpe nolo. *Lucret. l.* 6. *v.* 600. Proinde licet quamvis cælum terramque ceantne Incorrupta fore, æternæ mandata ſaluti, Attamen, &c. *b. e.* quantum vis incorrupta. ¶ Etſi, licet, quamquam, etiamſi, *ſe bene, quantunque, benchè, ancorchè, ὡ καὶ ει*. *Cic. Phil.* 2. *c.* 45. *o med.* Res bello gefferat, quamvis reipublicæ calamitoſas, attamen magnas. (Potes Italice vertere etiam hoc modo: *per quanto ſiano ſtate ſalamitoſe*, &c. Facile enim hæc notam ad ſuperiorem ſvduciter.) *Id. Verr.* 5. *c.* 97. Ultiam poſſet aliqua ratione hoc crimen, quamvis falſa, modo humana atque uſitata defendere. *Colum. l.* 9. *c.* 14. *o med.* Et quamvis porticu protecta vaſa, nihilo minus congeſtu calmorum ſupertegemus. ¶ Cum coojunctivo. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 2. *o med.* Quæ quamvis ſint fructuoſa, nihilo magis ſunt agricolturæ partes. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 7. Etſi, quamvis non fueris ſunſor & impulſor profectionis meæ, approbator certe fuiſti. *Id.* 2. *Phil. c.* 16. Verumtamen homines, quamvis in turbidis rebus ſint, tamen interdum animis relaxantur. *Virg.* 4. *Georg. v.* 206. *de apib.* Ergo ipſas quamvis anguſti terminus ævi Excipiat, *&c.* At genus immortale manet. Adde *Celſ. in præfat. l.* 1. *c. med. pag. m.* 23. & *in præfat. l.* 2. ¶ Cum indicativo. *Nep. in Milt. c.* 2. Erat inter eos dignitate regia, quamvis carebat nomine. *Liv. l.* 2. *c.* 40. Quamvis infeſto animo & minaci perveniens. *Celſ. in præfat. l.* 2, *o med. pag. m.* 14. Quamvis ea hæc quidem ſic præteriri debent, quaſi, &c. *Colum. l.* 2. *c.* 9. Nam quamvis de menſura minus auctoribus convenit, tamen, &c.

QUANAM, *per quale ſtrada, e in qual maniera*, qua via aut ratione. *Liv. l.* 5. *c.* 34. Cum circumſpectarent, quanam per juncta cælo juga in alium orbem tranſirent. *Plin. l.* 12. *c.* 37. *ſect.* 50. Delphini quanam audiant, mirum.

QUANDIU. V. *Quamdiu*.

QUANDO, *quando, ἔτε, πότε, ὁπότε*, quo tempore, cum, ubi. *Cic. pro Dom. c.* 27. *o med.* Quando igitur eſt turpe? te vera quando eſt pœna peccati. *Horat. l.* 1. *ſat.* 6. *v.* 60. O ras, quando ego te aſpiciam? quandoqua licebit, &c? *Martial. l.* 5. *epigr.* 59. Die mihi, ceas iſtud, Poſtume, quando venit? *Cic.* 1. *Agrar. c.* 16. Tum, quando legatos Tyrum miſimus. *allora che.* & *Plaut. Men.* 5. 5. 27. Ubi ſatur ſum, inteſtina nulla crepitant: quando eſurio, tum crepant. ¶ cum genitivo *gentium*. *In ſuppoſ. Ampb. Plauti, ſec.* Dj voſtram fidem, *v.* 59. *Am.* Quis te miſit, furcifer? *So.* qui me rogat. *Am.* Quando geurium? *So.* dudam. *quando mai?* ¶ Pro aliquando, cum particulis *num, ne, ſi, vero*. *Cic. de Amicit. c.* 19. Exiſtit hoc loco quæſtio, num quando amici novi veteribus ſint anteponendi. *ſe mai.* & *pro Roſc. Amer. c.* 50. Ne quando liberis proſcriptorum bona patria reddantur. *ſtesò che in alcun tempo non*, &c. *Ivo ne vore. Id. ibid. c.* 13. Ut, ſi quando auditum ſit, prodigii ſimile numeretur. *ſe mai alcuna volta, ὥ ποτε*. *Ovid. 1. de ar. amo. v.* 25. Nunc mihi, ſi quando, puer & Cytherea, favete. *ſe mai in alcun tempo*. Et plurius *Liv. l.* 20. *c.* 24. *circa med.* Ut ſi quando unquam equeſtri ope adjumm rempublicam meminerint, illo die adnitantur, ut, &c. ¶ Sæpe eſt conjunctio cauſalis, & ſignificat quoniam, quandoquidem, ſiquidem, *giè che, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ἐπειδήπερ. Plaut. Caſſ.* 2. 2. 218. Quando ita tibi lubet, vale atque ſalve. *Terent. Adelph.* 2. 4. *in fin.* Quando hoc bene ſucceſſit, hilarem hunc ſumamus diem. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 4. libertate Decembri (Quando ita majores voluerunt) utere. *Cic.* 5. *de Fin. c.* 23. *o med.* Ut omnes denique (quando unam ſocietatem hominum eſſe volumus) propter ſe expetendi ſint. Adde *in Top. c.* 5. & *Tacit. Ann.* 12. *c.* 6. ¶ Poſt relativum *Virg.* 10. *Æn. v.* 366. Aſpera quæ ſis natura loci dimittere quando Suſtit equos, &c. *Plin. l.* 17. *c.* 4. *circa med.* Nec fluminibus aggeſta (*terra*) ſemper laudabilis, quando feneſcant ſata quædam aqua. *b. e.* quandoquidem feneſcunt: vel cum feneſcant. ¶ Ex *Feſto*, & vjus breviatore *Paulo* habemus diſcrimen inter *quando* pro *cum*, & pro *quoniam*. Docent enim priore notione accentu acuto pronuntiari; poſteriore, gravi. Quæ pertinent ad Latinam pronuntiandi rationem, quæ jamdin deſit. Monent autem Eruditi, *Feſti* locum eſſe corruptum, & contra omnino ſe rem habere: ſcilicet *quando* adverbium temporis gravi accentu efferri; conjunctionem acuto. V. *Brevia* in fin.

QUANDOCUMQUE, *in qualunque tempo, ἐνοτεδὴ*, quocumque tempore. *Cato* apud *Plin. l.* 29. *c.* 2. *circa med.* Quandocumque iſta gens (*Græca*) ſuas litteras dabit, omnia corrumpet. *Horat. l.* 1. *ep.* 14. *v.* 16. ſcis, me diſcedere triſtem, Quandocumque trahunt invita negotia Romam. *ogni volta che.* & *Hirt. de B. Alex. c.* 22. Quandocumque ſors obtulerat. *Propert. l.* 2. *el.* 2. *v.* 81. Quandocumque igitur noſtros nox claudet ocellos, Accipe quæ ſeeves funeris acta mei. ¶ Item aliquo tempore, aliquando, *in alcun tempo, quando che ſia, una volta. Ovid. 6. Met. v.* 547. Si non perierunt omnia mecum, Quandocumque mihi pœnas dabis. *Id.* 3. *Triſt. el.* 2. *v.* 57. Quandocumque, precor, noſtro placata parenti Iſdem ſub domitos adſpiciare domos. *Horat.* interjecto verbo *l.* 2. *ſat. p. v.* 32. Hunc usque dira venena, nec hoſticus auferet enſis, *&c.* Garrulus hunc quando conſumet cumqua.

QUANDOLIBET, quo tempore libet, quandocumqua, aliquando. *Lactant. de opific. Dei, c.* 4. Neceſſe eſt, ut exortem recipiat quandolibet, quoniam corporalis eſt.

QUANDOQUE, adverb. *una volta, ἐνοτε*, aliquo tempore, aliquando, olim. *Cic. 6. Fam. ep.* 19. Ego mu Aſiaræ dintius arbitror commoraturum, quoad ille quandoque veniat. *Liv. l.* 22. *c.* 3. *extr.* Iſtum invenem domi tenendum cenſeo, ne quandoqua parvus hic ignis incendium ingens exſuſciret. *Tacit. Ann. 6. c.* 20. Et tu, Galba, quandoqua degultabis imperium. *Macrob. l.* 2. *in ſomn. Scip. c.* 10. Quis non hinc vſiſtimet, mundura quandoque cœpiſſe? ¶ Item interdum, *alle volte. Celſ. l.* 6. *c.* 6. *ſub fine.* Nonaunquam per duos menſes duret: quandoqua brevius finitur. *Colum. l.* 7. *c.* 3. *circa med.* Submitti tamen in vicinia urbis quandoqae oportebit. *Senec. l.* 1. *quæſt. nat. c.* 2. *extr.* Quandoqua fiunt trabes, quandoque clypei, & vaſtorum imagines iguium. ¶ Item quandocumque, vel quando, *in qualunque tempo, allora che, qualoro. Horat. l.* 4. *od.* 2. *v.* 37. Concines majore poeta plectre Cæſarem, quandoque trahet feroces Per ſacram elevam merita decorus Frondv Sicambros. *Petron. in Satyr. c.* 133. Et quandoque mihi fortunæ aſriſerit hore, Non ſine honore tuum patiar decus. *Sueton. in Cæſ. c.* 81. Quandoque oſſa Capyis detecta effeot, fore, ut, &c. & *Horat. in ar. Poet. v.* 359. Indignor, quandoque bonus dormitat Homerus. *b. e.* quandocumque peccat aliquid Poeta doctiſſimus. Addi poſſunt alia loca, præſertim ea *Colum. l.* 2. *c.* 4. & 10. *l.* 4. *c.* 24. & *lib.* 7. *c.* 4. & *in libris Digeſtor.* ſæpe: ut videre eſt apud *Briſſon. de V. S.* in quib. al. leg. *quandocumque*, ſed plurimque invitis Criticis. ¶ Mediam corripuit *Venuſc. Fortun. l.* 4. *carm. paruit. extr.* Ut mereæ claudi quandoqas clave Petri. Idem ſit in *quandoquidem*: ſed in hac quadam metrica neceſſitas eſt, in *quandoque* nulla. ¶ *Quandoque*, & quando. *Manil. l.* 2. *v.* 744. In quocumque igitur ſtellæ, quandoqua locatæ Dodecatemorio fuerint, ſpectare decebit.

QUANDOQUIDEM, *poichè, giè che, ἐπειδὴ*, ſiquidem, quoniam, conjunctim cauſalis. *Cic. in Brut. c.* 44. Quandoquidem tu iſtos oratores tantopere laudas. *Liv. l.* 8. *c.* 33. Quandoquidem apud te nec auctoritas Senatus, nec ætas mea valet. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 55. Dicite, quandoquidem in molli conſedimus herba. *Cic. Verr.* 5. *c.* 80. *ad fin.* Quando tu quidem in prælio, in bello, &c. *Tmeſis.*

QUANDODUM. V. *Dudum*.

QUANQUAM. V. *Quamquam*.

QUANTILLUS, a, um, *quanto picciolo, quanto poco*, diminut. a *quantulus*. *Plaut. Pœn.* 5. 3. 47. Hæcine fuut meæ filiæ? Quantæ e quantillis jam fnut factæ! *Id. Trucul.* 2. 8. 7. Quantillo mihi opere nnnc perſuaderi poteſt, ut ego hiſce ſoffringam talos! *con quanto poco.* & *Capt.* 1. 2. 90 Subduxam rationculam, quantillum argenti mihi apud trapezitam ſiet. ¶ Interrogando de re parva, vel quam parvam credimus. *Id. Moſt.* 3. 2. 95. *Tra.* Huic debet Philolaches paulam. *Theu.* quantillum? *Tra.* quaſi quadraginta minas. *Id. Curcul.* 1. 2. 14. *Phæ.* Sitit hæc anus. *Pa.* quantillum ſitit? *Phæ.* modica eſt: capit quadrantal.

QUANTISPER, *per quanto tempo*, quanto tempore. *Cæcil.* apud *Non. c.* 21. *n.* 20. Velim pauliſper experiri te. Quantiſper? non plus tridanm. *Pompon. ibid.* Poſſum exorare te, ut recedas a me paulipet modo? Quantiſper ſat habes.

QUANTITAS, atis, f. *quantità, grandezza, τοσότης*, magnitudo, extenſio rei cujuſpiam, vis, numerus, copia. *Vitruv. l.* 1. *c.* 2. Quantitas eſt modulorum ex ipſius operis ſumptione, ſingulisque membrotum partibus, univerſi operis conveniens effectus. *Plin. l.* 27. *c.* 24. Laborant (*arbores*) & fame, & eruditate: quæ fiunt humoris quantitate. *Id. l.* 34. *c.* 10. Temuiſſima pars materiæ cameris forcacum, pro quantitate levitatis, applicata. *Quintil. l.* 7. *c.* 4. *ad fin.* Quantitas modi, ſeu numeri. *Id. l.* 12. *c.* 3. vocis. *Apul. in Apolog.* pretii. ¶ Apud JCtos uſurpatur fere de iis rebus, quæ pondere, numero, menſura contiarntur: & ſeparatur a corpore, & ſpecie. *quantità, miſura. Ulpian. Dig. lib.* 30. *leg.* 34. Si non corpus ſit legatum, ſed quantitas. *Paul. lib.* 31. *leg.* 89. Rvſpondi, pretiam uſſeræ frumentareæ præſtandum, quoniam tale fideicommiſſum magis in quantitate, quam in corpore conſiſtat. *Id. lib.* 12. *tit.* 2. *leg.* 6. Certum eſt, cujus ſpecies, vel quantitas qualis, quantave ſit, offenditur.

pecuniæ, *summo*. *Ulpian. Dig. lib.* 16. *tit.* 2. *leg.* 11. *Julian. lib.* 45. *tit.* 1. *leg.* 65. *Paul. lib.* 49. *tit.* 14. *leg.* 17. &c. ¶ Quantitas propoſitionis apud Logicos eſt illius vis ac ſententia, quæ vel univerſa complectitur, vel particularia, &c. *Apul. de Dogm. Plat. l.* 3.

QUANTO, *quanto*, idem ac *quantum*: ablativus adverbii more poſitus, cui reſpondet *tanto*: & nominibus comparativis jungitur. *Cic. 1. Acad. c.* 3. Quanto magis philoſophi delectabunt, ſi, &c? *Varro. Terent. Heaut.* 3. 1. 15. Quanto diutius abeſt, magis cupio tanto. *Virg. Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 44. Quanto erat gravior oppugnatio, tanto crebriores, &c. ¶ Omiſſo *tanto*. *Tacit. 3. Hiſt. c.* 18. *extr.* Propinqua mœnia quanto plus ſpei ad effugium, minorem ad ceſſtendum animum dabant. *Liv. l.* 21. *c.* 53. *ad fin.* Multitudinem ſciebat ſegnius ſecuturam, quanto longius ab domo traharentur. *Colum. l.* 2. *c.* 21. *ad fin.* Frumenta quanto ſint napolitiora, minus a curculionibus aſeduntur. *& lib.* 7. *c.* 9. Sus ſemina quanto fecundior eſt, celsitius feneſcit. ¶ Interdum *tanto* non habet locum. *Cic.* 2. *Offic.* 2. 16. Quanto Ariſtoteles gravius nos reprehendit, qui, &c! *Id.* 1. *de nat. Deor. cap.* 44. Quanto Stoici melius, qui, &c! ¶ Cum verbis comparationem ſignificantibus. *Metell. Numid.* apud *Gell. l.* 12. *c.* 9. Quanta univerſi ma unum antiſtatis, tanto, &c. *Nep. in Hann. c.* 1. Hannibalem tanto præſtitiſſe ceteros imperatores prudentia, quanto populus R. antecedebat fortitudine cunctas nationes. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 31. *a med.* Quanta hæc diſſimulatio, quam pes nos confirmasti præſtat? *Sisen.* 3. *Theb. v.* 286. *ah*, mea quanto Sithonia mallam nupſiſſet virgo ſub Arcto! ¶ Cum poſitivis *Tacit. 6. Ann. c.* 45. Tanto acceptius in vulgum, quanto modicus priuatis ædificatoribus. *& lib.* 12. *c.* 11. Quanto gnara barbaris, tanto tuleratiora. ¶ Cum aliis vocibus. *Cic. pro Sext. c.* 3. *a mid.* Quo minus exponam, quam multa ad me detulerit, quanto ante prouiderit. *Cato* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 192. *Puriſch.* Viderote, quanta ſecus ago feceram. *Quintil. l.* 10. *c.* 1. *ante med.* Ut manifeſto appareat, quanto ſit aliud proximum aſſe, aliud facundum. ¶ Pro *tanto* reperitur & *tantum*. *Liv. l.* 6. *c.* 38. Cum quanto jure potentior interceſſio erat, tantum vincaretur favore lagum. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 24. Quanta violentior cetero *mari* oceanus, tantum illa clades magnitudine exceſſit. ¶ Sequenta eo pru *tanto*. *Pomper. ad Donat.* 1. *poſt ep.* 12. *l.* 8. *ad Attic.* Quanto magis appropinquare adverſarius cœpit, eo tibi celeritas agendum erat. *Liv. l.* 3. *c.* 8. Cum quanto longius ab urbe abſcederent, eo ſolutiore cura, &c.

QUANTOCIUS, & Quantocyus, *quanto più preſto ſi può*, quanto ocius, quam citiſſime. *Monoſtich. in gratiar. act. ad Julian. c.* 2. *extr.* Ut quantocyus ad ea, quæ propria ſunt, perveniat oratio. *Lactan. Inſt.* apud *Lactant. de mortib. perſecut. c.* 48. *a med.* Eadem ſimiliter iisdem Chriſtianis quantocius reddant. *Sulpic. Severr. dial.* 3. *c.* 4. *ad fin.* Diſcede quantocius, ne, &c.

QUANTOPERE, *quanto*, quanta opere, ſau labore, cura, quantum, quam. *Cic. Verr.* 5. *c.* 77. Perſpicare vos certo ſcio Siculis quantopere hoc expediat. *Id. l.* 1. *de Orat. c.* 35. *ad fin.* Neque animi tantopere hanc a Craſſo diſputationem deſiderabam, quantopere ajus in cauſis oratione delector. Adde 3. *Tuſcul. cap.* 3. *& Attic. l.* 14. *ep.* 6. quib. locis al. lag. *quanto opere*. nam & vos aliquando interfuiſtis. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 7. Quantoque opere ejus municipii cauſa laborarem. *& 2. de nat. Deor. c.* 49. *extr.* Quanto ſa opere cuſtodiant beſtiæ.

QUANTŬLUM, adverb. *quanto poco*, dimin. a *quantum*. *Cic.* 5. *Verr. c.* 1. *ſub fin.* Nos, qui jam, & quid facere, & quantulum judicare poſſemus, oſtendimus.

QUANTŬLUS, a, um, *quanto picciola*, *quanto poco*, quam exiguus: diminut. a *quantus*. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 86. Naſcio quantulum atruerit: vacuum haud permultum attulit. *Cic. in Orat. Verr. c.* 17. *extr.* Nam ex illa pecunia magnam partem ad ſe vertit: mulieri reddidit quantulum viſum eſt. *quel poco, che gli parve. & 4. Acad. c.* 26. Sol, quem mathematici amplius duodeviginti partibus confirmant majorem eſſe, quam terram, quantulus nobis videtur! mihi quidem quaſi pedalis. *Id.* 2. *de Legib. c.* 19. Id autem quantulum eſt? *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 124. Quantulum enim ſummæ curtabit quiſque dierum, ſi, &c? *Cic.* 2. *Agrar. c.* 25. *a med.* Quantulum intereſt, utrum, &c? *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 172. mors ſola fatetur, Quantula ſint hominum corpuſcula. *Plin. l.* 11. *c.* 5. *extr.* Quantulum tamen eſſa io tantulis poteſt! *Gell. l.* 17. *c.* 21. Carmen Piedari, quantulum eſt mihi memoriæ, dicam. *Apul. l.* 9. *Metam.* Aderant tres illi fratres cladibus amici quantulum ſtrentes auxilium.

QUANTULUSCUMQUE, lacumque, lumcumqua, *ὁνπινοῦν ὁ*, quem minimus, quantumuis parvus. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 3. De hac mea, quantulacumque eſt, facultate quæritis. *per quanto ella ſia poca.* & *Senec. ep.* 85. *ante med.* Non ſequuntur, non audiunt affectus, quantulicumque ſint. *per picciole che ſiano. & Colum. ſub fin. cap.* 3. *l.* 8. Quotuiumcumque aquæ, val ciborum ineſt, pedibus (*gallinarum*) everritur. *Martial. l.* 11. *epigr.* 15. Nam terra eſt illi quantulacumque gravis. *Juvenal. ſat.* 13. *v.* 183. Quantulacumque adeo eſt occaſio, ſufficit ira. *Cic. in Orat. c.* 30. Aures civitatis nos primi, quicumque eramus, & quantulumcumque dicebamur, ad hujus generis ſtudia convertimus. *e per quanto poco foſſe ſi conoſcia eſſimo, che o' avea da me.* Interjecta verbo *Cic.* 2. *de Orat. c.* 23. *a med.* Quantulum id aumque eſt.

QUANTULUSLIBET, lalibet, lumlibet, quamvis exiguus. *Ulpian. Dig. lib.* 12. *tit.* 1. *leg.* 4. *extr.* Non denique ſchiculam quantulamlibet ad cauſam hujus edicti pertinere.

QUANTULUSQUISQUE, laquæque, lumquodque, idem ac quantuluſcumque. *Gell. in præfat. ſub fin.* Progredietur igitur numerus librorum, diis bene juvantibus, cum ipſius vitæ, quantuliquique ſuerint, progreſſibus.

QUANTUM, *quanto*, ὅσον, quam. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 7. *ſub fin.* Peregis ut facta, & ſcribe, quantum potes. *& lib.* 13. *ep.* 26. Credibile non eſt, quantum ſcribam die. *Petron. in Satyr. c.* 123. Quantum quiſque timet, tantum fugit. *Liv. l.* 9. *c.* 38. Quantum Romæ terrorem fecerat, tam, &c. ¶ Sequente *ita* pru *tantum*. *Flor. l.* 2. *c.* 18. Numantia, quantum Carthaginis opibus inſtabat, ita virtutis nomine & honore par. ¶ *Quantum poſſum*, aut *poteſt*, quamprimum fieri poteſt, & quantum fieri poteſt. *Plaut. Aulul.* 1. 2. *in fin.* Domum me curſum, quantum poſſero, tantum recipiam. *Id. Bacch.* 2. 3. 114. At ego hinc ad illum, ut conveniam quantum poteſt. *Id. Pœn.* 3. 1. 64. Propera jam quantum poteſt. *Terent. Phorm.* 5. 1. 26. Comprendi jube, quantum poteſt. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 13. *a med.* Reſcribas ad me, quantum poteſt. ¶ *Mirum, nimium, immane quantum*, &c. V. in *Mirum*, &c. ¶ Quantum audio, intelligo, ſuſpicor, *per quanto io ſento*, &c. *Terent. Andr.* 2. 5. 12. Herus, quantum audiu, uxoru ſacidit. *Id. Eun.* 1. 2. 62. Ego quantum ſuſpicor, ad virginem acimum adjecit. Adde *Andr.* 4. 4. 17. ¶ *In quantum*. V. *Quantus*. ¶ Singularis eſt uſus in illo *Salluſt. in Jug. c.* 36. Nam & illis, quantum impotentitatis habent, parum eſt impune mala feciſſe. *i. e.* qua impotentitate ſunt: ut ſunt maxime impotuni, & impotentes. ¶ *Quantum in*, aut *ad me, te*, &c. ὅσον ἐν' ἐμοί. *Cic. l.* 3. *de nat. Deor. c.* 7. Non igitur adhuc, quantum quidem in te eſt, intelligo deos eſſa. *Id. pro Flacc. c.* 25. *extr.* Graci nomen civium R. quantum in ipſis fuit, ſuſtulerunt. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 35. Quantum in ta, Theſeu, volucres Ariadna maritus Pavit, in ignoto ſola relicta loco. *& lib.* 1. *v.* 744. Quantum ad Pirithoum, Phædra pudica fuit. ¶ Cum comparativis pro *quanto*. *Liv. l.* 3. *c.* 25. Quantum juniores patrum plebi ſe magis inſinuebant, eo acrius contra tribuni tenebant. *Salluſt. in Jug.* 1. 88. Quantum vita illorum præclarior, tanto horum fecordia flagitioſior. *Colum. l.* 12. *c.* 21. *ad fin.* Aqua liquidior & purior eſt, quantum altiori mari hauſta eſt.

QUANTUMCUMQUE. V. *Quantuſcumque*.

QUANTUMLIBET. V. *Quantuslibet*.

QUANTUMVIS, *quanto tu uuoi, aſſai*, quantum vis, quamvis, multum, ſalde. *Cic. de Amic. c.* 20. Quantumvis licet cacellas. *Plaut. Truculent.* 2. 7. 17. Hoc ſaltem ſervat mara, quod illi ſubeſt, apparet: meretrici des quantumvis, nuſquam apparet. *Senec. in apocolot. extra med.* Janus, homo quantumvis vafer, qui ſemper videt ὄπιθεν καὶ ἔμπροσθεν καὶ ἀνάμεσον. *Sueton. in Calig. c.* 53. E diſciplinis liberalibus minimum eruditioni, eloquantiæ plurimum attendit, quantumvis facundus & promptus. *Id. in Claud. c.* 21. *a med.* Illud quoque plane quantumvis ſalubritas, & in tempore. ¶ Tamuth, licet, quamquam, *ſa bene, benchè. Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 39. illa catus, quantumvis ruſticus. *Senec. ep.* 85. *ante med.* Illa, quantumvis aſiqua ſint, in majus excedunt. Hæc & ad priorem notionem referri poſſunt: ut de *Quamvis* dictum eſt.

QUANTUS, a, um, *quanto grande*, *quanto*, ὅσος, & interrogative πόσος, quam magnus? cui reſpondet tantus. *Virg.* 12. *Æn. v.* 701. Quantus Athos, aut quantus Eryx, aut ipſa, coruſcis Cum fremit ilicibus, quantus, gaudetque nivali Vertice ſe attollens patet Apenninus ad auras. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 2. Videre mihi videor tantam dimicationem, quanta nunquam fuit. *Virg. Æn.* 6. *v.* 577. Tartarus ipſe Bis patet in præceps tantum, tenditque ſub umbras, Quantus ad ætherium cæli ſuſpectus Olympum. *Nep. in Datam. c.* 5. Reminiſcens, a quanto bello ad quam parvam rem principem docum miſſiſſet. *Cic.* 1. *Tuſcul. cap.* 35. *extr.* In propagationa vitæ quot, quantas, quam incredibiles hauſit calamitatas! *Virg.* 3. *Æn. v.* 641. Nam qualis quantuſque cavo Polyphemus in antru Lanigeras claudu pecudes, atque ubera preſſat, Centum alii curva hæc habitant ad litora vulgo Infandi Cyclopes. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 22. Qualis ostanis, & quanti hominis in dicendo putas eſſa hiſtoriam ſcribere? *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 58. Acta eſt per lacrymas noa mihi, quanta fuit. *tutto quanto. & Vellej. l.* 2. *c.* 129. Cum quanta gravitate cauſas audit! *& noo.* Quanto cum honoru Germanicum ſuum miſit in provinciam. *Plin. l.* 8. *c.* 25. Crocodilus parit ova, quanta anſeres. *tanto grandi, quanto l' oche. & Plaut. Stich.* 2. 2. 62. Quanta mea ſapientia eſt. *per quanto io ſo.* ¶ Cum ſuperlativo *Cic. de Amic.* 2. 20. *a med.* Tanta eſt inter eos, quanta maxima eſſe poteſt, morum ſtudiorumque diſtantia. *Plin. in fin. ep. ult. l.* 3. Dedit mihi quantum maximum potuit. *Liv. l.* 27. *c.* 43. *extr.* Conſul quantis maximis itineribus poterat, ad collegam ducebat. *Plin. l.* 6. *ep.* 22. Vectio Priſco quantum plurimum potuero, præſtabo. ¶ ſequante infinita, *Stat. lib.* 5. *ſilv.* 3. *v.* 149. Quantus equos, pugnaſque virum decurrere verſu Mæonides. ¶ *Quantus*, quam parvus, *quanto picciola*. *Plaut. Capt. prol. extr.* Hominunculi quanti ſunt, cum cogito. Adde *Rud.* 2. 2. 66. ¶ *Quantus quantus*, quam magnus, tantus quantus, quantuſcumque, totus, ὅτος ὅσος. *Plaut. Pœn.* 3. 4. 28. Denegabit quantum quantum ad ſum erit delatum. *Terent. Adelph.* 3. 4. 30. Tu', quantus quantus, nihil niſi ſapimia es. *Id. Phorm.* 5. 7. 10. Quanta quanta hæc mea paupertas eſt, tamen adhuc curavi unum hoc quidem, ut mihi eſſet fides. ¶ *Quanti* genitivus cum verbis pretii & æſtimationis. *Terent. Eun.* 5. 6. 14. Quanti amit? *Par.* viginti minis. *Plaut. Epid.* 2. 2. 110. Quoti ſmi poteſt minimn? *Epid.* ad quadregiuta minas. *quant' è il ſuo minor prezzo?* & Cic. *Phil. 9. c. ult.* Quanti locaverint tantam pecuniam redempturi ſolvendam. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 4. *in fin.* Noli ſpectare, quanti ſit homo: parvi anim pretii eſt. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* an. *a med.* Quanti hæc philoſophia æſtimanda eſt? *Terent. Heaut.*

Hesnt. 2. 1. 103. Tu illum nunquam offendisti quanti penderes. *Cic.* 2. *Fam. ep.* 16. e *med.* Cum scias quanti Tullium meum faciam. & *lib.* 7. *ep.* 19. Vide, quanti apud me sis. *Terent. Eun.* 4. 7. 21. Quanti ait sapere? *quanti vale, quanti vnol dire si saperne?* & *Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit.* 18. *leg.* 3. Examinatur, quanti ejus interfit, via non prohiberi. *Lex Aquilia* apud *Cajam Dig. lib.* 9. *tit.* 2. *leg.* 2. Qui servum alienum, vel pecudem injuria occiderit, quanti id eo anno plurimi fuit, tantum æs dare domino damnas esto. Adde *Ulpian. ibid. leg.* 23. Huic contrarium est *quanto minoris.* ¶ *Quanto quanti*, quanticumque. *Cic. Attic. lib.* 15. *ep.* 23. *a med.* De Druſi hortis heri ad te ſcripſeram: ſed quanti quanti, bene emitur quod neceſſe eſt. ¶ *In quantum* idem quod quantum, quatenus, *quante. Ovid. Met.* 11. *v.* 72. pedum digitos, in quantum quæque ſecuta eſt, Traxit. *Senec. 6. de Benef. c.* 23. Vide, in quantum corporibus vegari liceat. *Juvenal. ſm.* 14. *v.* 318. In quantum ſitis, atque fames, & frigora poſcunt. *Veliej. l.* 1. *c.* 9. Vit in tantum laudandus, in quantum intelligi virtus poteſt. *Plin. l* 10. *ep.* 75. *extr.* A me, in quantum potuerit, requirentur. ¶ *Quantum* neutrum more ſubſtantivi. *Terent. Phorm.* 4. 5. 10. Quantum is voluit, datum eſt, dotis. *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 19. Quantum perfidiæ tecum, ſcelerate, peciſſet! *Plin. l.* 6. *ep.* 7. Hujus ſermonibus quantum dulcedinis ineſt! *Phædr. l.* 2. *fab.* 8. *v.* 23. Tallere hæc arantes, quantum eſt laboris? *che gran fatica è ello mai?* ¶ Reſtorte etiam ad numerum. *Terent. Heaut.* 4. 6. 6. & *Plaut. Aulul.* 4. 20. 55. Ut te quidem omnes dii deæque, quantum eſt, perduint. *quanti ve' ho.* & *Pharm.* 5. 6. 14. O omnium, quantum eſt qui vivunt, homo hominum ornatiſſime! *di quanti vivono.* & *Plaut. Pſend.* 2. 3. 117. Quid ais, quantum teren tegit, hominum perjuriſſime? *Catull. carm.* 3. *v.* 2. Et quantum eſt hominum venuſtiorum. *Cic. Verr.* 5. *c.* 18. Quantum eſt frumenti hornotini, exaraverunt. ¶ Et in plurali non eſſe *quanti* pro quot, *quanti. Senec. l.* 5. *controv.* 33. Quanti ea his ſortes viri? quanti cyrenaicidæ? quanti futuri ſacerdotes? *Lucret. l.* 5. *v.* 46. Quantæ confeindent hominem cuppedinis acres Sollicitum curæ! quantique perinde timores! *Propert. l.* 1. *el.* 5. *v.* 10. At tibi curerum millia quanta dabit! *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 261. Heu ſocii quantis compleruntur litora monſtris! *Stat. l.* 4. *ſilv.* 3. *v.* 49. O quantæ pariter manus laborant! & *verſ* 152. Et quantos (*annos*) ego Delium popoſci. *Pallad. in Mart. tit.* 9. *a med.* Sermina aſparagi quanta tribus digitis comprehendere poſſis. *Lampred. in Heliogab. c.* 25. Cum ſermo eſſet natus, quanti herminii eſſe poſſunt in urbe Roma. Adde *Claudian de* III. *conſul. Honor. v.* 126. & *lib.* 2. *de ſcept. Prof. v.* 308. Sic etiam *tanto* pro *tot* interdum adhibetur.

QUANTUSCUMQUE, tacumque, tumcumque, *quanto ogli è, ἑκάστος οὗτος, ὁποσοσοῦν*, quam magnus, tantus quantus. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 28. Atque ego is, qui ſum, quantuſcumque ſum ad judicandum, ſic tuo, &c. *Id.* 5. *Phil. c.* 8. Quorum bona, quantacumque erant, ſtatim comitibus ſuis deſcripſit. *Id.* 2. *de Fin. cap.* 4. & *pro Marcell. c.* 2. Totum hoc, quantumcumqua eſt, quod certe maximum eſt, totum eſt, inquam, tuum. ¶ *Quantiscumque*, pretii. *Senec. ep.* 80. *circa med.* Tu non concupiſces quanticumque ad libertatem pervenire? *a qualunque prezzo.* ¶ *Quantumcumque*, adverb. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 4. Deheo profecto, quantumcumque poſſim, in eo quoque elaborare. *Ovid. in fin. el.* 6. *l.* 2. *Trift.* Quantumcumque tamen præconia noſtra valebunt, Carminibus vives tempus in omne meis. ¶ *Quantiscumque*, quotcumque. *Imp. Conſtant. lib.* 13. *Cod. Theodoſ. tit.* 5. *leg.* 5. Naves eorum, quantæcumque fuerint, ad aliud munus teneri non convenit.

QUANTUSLIBET, talibet, tumlibet, *quanto grande tu vuoi, quanto grande ti piace, ὁσοσοῦν*, quantuſcumque, quantuſvis. *Ovid. 6. Faſt. v.* 669. quantolibet ordine dignus. *Calum. l.* 8. *c. ult. a med.* Quantalibet hiemis ſævitia. *Plin. l.* 8. *c.* 23. In quantolibet populi agmine. *Id. l.* 26. *c.* 40. *ſub fin.* Alnus quantalibet quarta patiens. *Id. l.* 20. *c.* 6. *ſub fin.* Quantaslibet ſuppurationes ſanat. *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 82. Gloria quantalibet quid erit, ſi gloria tantum eſt? *Tacit. in Agric. c.* 6. Quantalibet facilitate. ¶ *Quantumlibet*, adverb. *Ennius. in Peneg. Conſtant. c.* 10. Te quantumlibet oderint hoſtes, dum perhorreſcant.

QUANTUSVIS, tavis, tumvis, *grande quanto tu vuoi, ὁσοσοῦν.* *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 28. Quantaſvis magnas copias ſuſtineri poſſe. *Liv. l.* 26. *c.* 42. Super portum ſatis amplum quantævis claſſi. *Lucret. l.* 4. *v.* 1164. quantovis oris honore. *Terent. Andr.* 5. 2. 15. Cum faciem videas, videtur eſſe quantivis pretii. *Gell. l.* 14. *c.* 2. Quantovis hominie ingenio. *Nazar. in Panig. Conſtant. c.* 19. *extr.* Quantumvis fiduciæ & ſpiritus capias.

QUAPROPTER, *per qual coſa, perchè, διὰ ὅ, ωὗ ἕνεκα*, propter quam rem, quamobrem, cur, quare. *Terent. Hec.* 5. 1. 6. Credo te non nihil mirari, quid ſit, quapropter te huc foras puerum evocare juſſi. *Plaut. Men.* 5. 1. 14. Non tu ſcis, mulier, Hecubam quapropter canem Greji eſſe prædicabant. Adde *Barth.* 5. 2. 25. ¶ Interrogando, *perchè? διὰ τί*; *Plaut. Moſtell.* 2. 2. 52. Quapropter id vos factum ſuſpicamini? *Terent. Andr.* 4. 2. 31. Parumper opperire ma hic. *My.* quapropter? Adde *Hecut.* 2. 2. 14. & *Hec.* 3. 1. 31. ¶ In principiis, *per la qual coſa, che però, perciò, διὰ ταῦτα. Salluſt. in Catil. c.* 61. Quapropter vos moneo, uti forti animo ſitis. *Phædr. l.* 3. *fab.* 6. *v.* 8. Quapropter auſer frivolam infolentiam. *Cic. pro Cæcin. cap.* 27. *a med.* Quapropter hoc dicam, nonquam ejus auctoritatem nimium valere, cujus prudentiam populus R. in cavendo, non in decipiendo proſpexerit. ¶ Tmeſis eſt in illo *Terent. Hec.* 3. 3. 4. Qua me propter examinatum citius eduxi foras.

QUAQUA, *per*, vel *in qualunque parte, dovunque, ὁπηοῦν ἴσε*, per *Tom. III.*

quamcumque partem, vel in quacumque parte. *Plaut. Mil.* 2. 1. 14. Is deridiculus eſt, quaqua incedit, omnibus. *Id. Epid.* 5. 2. 9. Quaqua tangit, omne ambuſit. *Apul. l.* 6. *Metam.* Te, quaqua deciderim, membratim diſſipabunt. ¶ Quaqua verſus, in omnem partem, *per ogni parte, ἀνοσοῦν ἔ.* *Cic. Phil.* 9. *c. ult.* Circumque eam ſtatuam quaqua verſus pedes quinque habere. *Al. alitter leg.* V. *Quaque. Apul. l.* 4. *Metam.* Convalles ſpinatis aggeratæ, & quaqua verſus repoſitæ.

QUAQUAM, adverb. motus per locum, *per qualche luogo. Lucret. l.* 1. *v.* 427 haud uſquam ſita corpora poſſent Eſſe, neque omnino quaquam diverſa meare. *Al. leg.* quoquam.

QUAQUE, idem quod quaqua, quoquo, quacumque. *Manil. l.* 5. *v.* 313. Non ulla careat digito, quaque iverit, haſta. *h. e.* obicumque haſta auctoris inſtruatur. ¶ *Quaque verſus*, quaqua verſus. *Cic. Phil.* 9. *c. ult.* Eam ſtatuam quaque verſus pedes quinque habere. & *ſub fin.* Pedes triginta quaque verſus adſignet. Al. leg. *quaquo.*

QUARE, *per qual cagione, perchè, διὰ ὅ, ωὗ ἕνεκα*, propterquem, quam quod, quam ob rem, qua de cauſa, quapropter, cur. *Cic.* 2. *Offic. c.* 19. *ad fin.* Utendum eſt excuſatione adverſus eos, quos invitus offendas, quare id, quod feceris, neceſſe fuerit. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 46. Nunc accipe, quare Deſipiant omnes. *Pompej. ad Domit. poſt epiſt.* 12. *l.* 8. *ad Attic.* Miror, quid cauſæ fuerit, quare conſilium mutaris. *Nep. in Cat. c.* 2. Multas res novas in edictum addidit, quare luxuria reprimeretur. *h. e.* quibus. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 14. *ad fin.* Quæramus, quæ tanta vitia fuerint in unius filio, quare is patri diſpliceret. *h. e.* propter quæ. *Id. pro Quinct. c.* 19. Commiſſum nihil eſſe, quare ad iſtam rationem perveniretur. *Horat. l.* 1. *ſat.* 9. *v.* 53. accendis, quare cupiam magis illi Proximus eſſe. ¶ Interrogative, *διὰ τί*; *Cic.* 1. *de Orat. c.* 16 Namque illud quare, Scævola, negaſti te fuiſſe laturum? *Plaut. Mil.* 2. 5. *v.* 22. *Quare anfus?* ¶ ut, *affinchè, per, ἵνα. Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 30. Omnia nacogitantur, quare nec ſine periculo manestur, &c. *Plaut. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 21. Omnia feci, quare perditis reſtituerem. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 33. *ad fin.* Permulta ſunt, quæ diei poſſunt, quare inalligatur, ſummam tibi facultatem fuiſſe maleficii ſuſcipiendi. ¶ quomodo, qua ratione, *in qual modo, come, πῶς. Terent. Eun.* 2. 3. 77. Quid ſi nunc tute fortunam fias? *Che.* quare, Parmeno? reſponde. Al. rectius leg. *qua re* diviſim. ¶ *Nec quid, nec quare* proverbium. *Petron. in fragm. Traqur. c.* 37. *Burm.* Modo quid fuit? Ignoſcet mihi Genius tuus: noliſſes de manu illius panem accipere. Nunc, nec quid nec quare, in cælum abiit. *non ſi ſa come, e perchè.* ¶ *Neſcio quare*, neſcio cauſam, cur, &c. *non ſo perchè. Plaut. Mer.* 2. 3. 31. Sollicitus mihi, neſcio quare, videtur. *Cic. 6. Attic. ep.* 3. *a med.* Fuit aperte mihi, neſcio quare, non amicus. ¶ Sæpe eſt conjunctio, ut *quapropter, quamobrem*: & locum habet in principiis, *che però, per la qual coſa, il perchè, laonde, perciò, διὰ τοῦτο, διὸ π.* Cic. *Fam.* 13. *ep.* 71. Quare ſic tibi nom commendo, ut, &c. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 23. Quare, quoniam in eam vitæ retionem nos fortuna deduxit, caveamus, ne, &c. *Salluſt. in Catil. c.* 56. Quare cum de P. Lentulo ſtatuetis, pro certo habetote, &c. *Hmor. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 276. Quare, per divos oramus utrosque Penates, Tu cave, ne minuas, tu ne majus facias id, &c.

QUARTADECIMANI, orum, m. milites legionis decimæquartæ, apud *Tacit. Hiſtor. c.* 16. & *alibi.*

QUARTANA, æ, f. *la quartana, τριταῖος πυρετός*, febris quarto quoque die rediens. Subinſelligitur *febris*: & interdum exprimitur. *Febrim quintes diebus recurrentem*, & *bidas medis intervallatam*, *Gell. l.* 17. *c.* 22. appellat: ejuſque laudes a Favorino philoſopho, itemque a Platone compoſitas, tradit. *Celſ. l.* 3. & *cap.* 3. Quartanæ ſimpliciores ſunt. incipiunt fere ab horrore, deinde calor erumpit: finitaque febre hiduum integrum eſt: ita quarto die revertitur. *Cic. Fam.* 16. *ep.* 11. In quartanam connerſa vis eſt morbi. *Hmor. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 290. Frigida ſi puerum quartana reliquetit. *Martial. l.* 10. *epigr.* 77. & *Plin. l.* 7. *c.* 51. Quartana febri liberatus eſt in acie. *Id. l.* 20. *c. ult. a med.* Horrorem tertianæ & quartanæ minuare. *Id. l.* 20. *c.* 6. *ad fin.* Quartanas excutere. *Id. l.* 18. *c.* 7. *a med.* lenire. & *cap.* 8. Quartanis mederi.

QUARTANARIUS, a, um, ad quartam aliquam partem pertinens. *Pallad. in Januar. tit.* 11. Tabulas autem pro domini voluntate, vel loci retione faciamus, ſive integrum jugerum continantes, ſeu medium, ſeu quartanariam tabulam, quæ quartum jugeri partem quadreta conficiet. Al. leg. *quaternariam.*

QUARTANI, orum, milites legionis quartæ, *Tacit. 4. Hiſt. c.* 37. & *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 1081. n. 2.

QUARTARIUS, ii, m. *quarta, quarteruola*, quarta pars alicujus menſuræ tum aridorum, tum humidorum. *Cato R. R. cap.* 95. In vas ahenum indito amuræ congios duos. Poſtea fumito bituminis tertiarium, & ſulphuris quartarium. *Calum. l.* 12. *c.* 3. Salis ſextarium cum quartario mallis. *Plin. l.* 18. *c.* 3. Dona ampliſſima, quartarii farris aut heminæ, conferente populo. *Liv. l.* 5. *c.* 47. Cui univerſi ſelibras farris, & quartarios vini ad ædes ejus contulerunt. *Plutarch. in Camillo* hac eadem de eo loquens, habet *ζ'ίτε μέρ ἡμίεκτον, ἴτε δὲ κοτύλας ἑ'πτὰ τοῦ μέτρου.* ¶ Prætereа *quartarios* appellabant antiqui muliones mercenarios, quod quartam partem quæſtus capiebant. Lucilius: Porro homines nequam, multus ut quartarios, cippos Colligere omnes. Hæc *Feſtus*. ubi *Scalig.* pro *colligere* legit *colliſere.*

QUARTATO, *in quattro volte*, quatuor vicibus. *Cato* apud *Serv.* ad *Æn.* 3. *v.* 314. Verba tertiato & quartato quampiam dicere præmetu.

QUARTE, & Quarti, V. in *Dies*.

QUARTICEPS. V. *Bicepſus*.

QUARTO, *in quarto loco*, τετάρτως, quarto loco, vel ordine. *Ovid. a. Faſt. v.* 813. Ter conata loqui, *ter* deſtitit, auſaque quarto. ¶ *Varr.* apud *Cell. l.* 10. *c.* 1. Aliud eſt quarto Prætorem fieri, & quartum, quod quarto locum adſignificat, & tres ante factos, quartum tempus adſignificat, & ter ante factum. Igitur Ennius recte, qui ſcripſit: Quintus patet quartum ſit Conſul. V. *Tertio*, & vocem ſequunt. Eadem cum *Cell.* habet *Nonius* 109. 5. n. 50.

QUARTUM, *in quarta volta*, τετάρτην, quarta vice. *Quarto* & *quartum* inter ſe differunt. Nam *quarto Conſul* ſignificat locum Conſulum, vel ordinem hoc modo, *Marcus fuit quarto Conſul*, ideſt tres Conſules ab origine, & inſtitutione Conſulatus ante fuerunt, quam Marcus eſſet Conſul, qui quarto anno a primis Conſulibus factus eſt Conſul; *quartum* autem *Conſul* dicitur ratione ejuſdem perſonæ, quæ tribus Conſulatibus jam perfuncta, quartum petit. *Liv. l.* 3. *n.* 67. T. Quinctio quartum Conſuli. V. *Quarto*. Neque tamen hoc ſemper Scriptores religioſe obſervarunt. Nam *Q. Claud.* apud *Cell. l.* 10. *c.* 1. C. Marium creatum *ſeptimo* conſulem, dixit, pro *ſeptimum*. V. *Secundum* in fin.

QUARTUS, a, um, *quartus*, τέταρτος, nomen numerale ordinis, quo ſignificatur is, qui poſt tertium ſequitur. *Plaut. Perſ.* 4. 4. 7. Perfidia, & peculatus ea urbe, & avaritia ſi exſulant, quarta invidia, quinta ambitio, &c. *Cæſ. l.* 1. *B. Coll. c.* 22. Quartam partem copiarum citra flumen eſſe. *& lib.* 7. *c.* 35. Reliquas copias miſit, demptis quartis quibuſque cohortibus. *Cell. l.* 17. *c.* 12. Febris quartis diebus recurreas. *h. e.* quartana. *Tacit.* 13. *Ann. c.* 15. Quartum decimum ætatis annum explebat. *Cic.* 4. *Acad. c.* 6. Canuandes, qui eſt quartus ab Arceſila. *Virg.* 10. *Æn. v.* 619. Pilumnuſque illi quartus pater. *h. e.* abavus. ¶ *Quarta* abſoluta (ſubaudi *pars*) frequens in jure civili, ſignificat quartam partem alicujus rei, ut *quarta hereditatis*, *agnatorum*, *liberorum*, *curiæ*, &c. de quib. V. JCtos. Exemplo habes apud *Ulpian. Dig. lib.* 5. *tit.* 2. *leg.* 8. *ad fin.* & *Paul. ibid. tit.* 4. *leg.* 3. *ante.* &c. quæ omnia collegit *Haraman. de verb. Jur.* In plurali num. *Quintil. l.* 8. *c.* 5. *circa med.* Decimas uxoribus dari, quartas meretricibus. *h. l.* decimas & quartas partes hereditatium. ¶ Abſolutum eſt etiam illud *Colum. l.* 3. *c.* 3. Non frumenta, majore quidem parte Italiæ, quando cum quarto reſponderint, vix memimiſſe poſſumus. ¶ Die quarto refertur ad tempus præteritum, & eſt nudius quartus, *quattro giorni ſa*. *Cic. Matius* apud *Cell. l.* 10. *c.* 24. *extr.* Nuper die quarto, ut recordor, &c. Dicebant etiam *die quarto*, & *die quarto*, ſed de futuro, εἰς τετάρτην, ut *Gell. ibid.* docet. *Pompon. ibid.* Die quarto moriar fame. Sic *dii quarto*, & *quinti*. V. *Dies*.

QUARTUSDECIMUS, a, um, adject. *decimusquartus*. *Vitruv. l.* 4. *c.* 6. Contrahantur craſſitudinis quartadecima parte. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 70. Quartadecima legio. *Colum. l.* 5. *c.* 2. Quartamdecimam partem ducere. ¶ Scribitur & diviſim *quartus decimus*.

QUASI, *come*, *come ſe*, *vivi*, ὡσπερεί, tanquam, velut, perinde ac ſi. *Plaut. Pſeud.* 4. 1. 45. Ex tranſverſo cedit, quaſi cancer ſolet. *Terent. Eun.* 3. 2. 8. Aſſimulabo, quaſi nunc eſcam. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall.* 1. 42. Hoſtes maximo clamore toſecuti, quaſi parta jam atque explorata victoria, vallum adſcendere cœperunt. *Cic.* 4. *Acad.* 1. 10. *ſub fin.* Illos, qui omnia incerta dicunt, quaſi deſperatos relinquamus. *Plaut. Mil.* 2. 4. 37. Cum alieno adoleſcantulo, quaſi nunc eſt. *tunc apparatu*. ¶ *Quaſi*, & *quaſi vero*, perinde ac ſi, *quaſi ibe*. *Terent. Andr.* 5. 2. 9. Modo introii. *St.* quaſi ego, quam dudum rogem. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ.* 1. 31. Quaſi non felicitas rerum geſtarum exercitus benevolentiam imperatoribus, & res adverſæ odia concilient. *Cic. Fam.* 3. *ep.* 7. Quaſi vero ad cognoſcendum ego ad illos, non illi ad me venire debuerint. *Cæſ. l.* 7. *B. Coll.* 1. 38. Quaſi vero conſilii ſit res, & non neceſſe ſit nobis Gargovium contendere. ¶ Cum aliis particulis. *Cic. de Senect. c.* 8. *ſub fin.* Græcas litteras ſic avide arripui, quaſi diutumam ſitim explere cupiens. *Id. pro Quint.* 1. 2. *a med.* Qui, quaſi ſua res aut honos agatur, ita diligenter Sex. Nævii ſtudio & cupiditati morem gerunt. *Enn.* apud *Varron. l.* 6. *de L. L.* 1. 3. Tantidem, quaſi feta canes, ſua dentibu' latrat. *Plaut. Merc.* 2. 2. 42. Decrepitus ſenex tantudem eſt, quaſi ſit ſignum pictum in pariete. *Al. leg.* tantidem. *Id. Trin.* 4. 1. 16. Ita jam quaſi canes, haud ſecus circumſtabant navem turbines venti. *Id. Mercat.* 1. 1. 90. Servum una mittit, quaſi uti mihi foret cuſtos. *Id. Aſin.* 1. 3. 56. Quaſi piſcis itidem eſt amator. *Id. Rud.* 3. 4. 27. Quaſi munuera juncis, item vos virgis circumvineiam. *Cic. pro Mil.* 1. 31. Proinde quaſi noſtram ipſam mentem videre aut ſentire poſſimus. *Id. pro Quint. cap.* 26. *in fin.* Atque hæc perinde loquor, quaſi debueris, &c. *Plaut. Caſ. prol. v.* 45. Educavit magna induſtria, quaſi ſi eſſet ex ſe nata. ¶ Pro quamadmodum, ſicut, *ſicome*. *Plaut. Aulul.* 4. 1. 9. Quaſi pueri qui nare diſcunt, ſcirpea induitur ratis, qui laborent minus, facilius ut nent, & moveant manus; eodem modo ſervum ratem eſſe amanti hero æquum cenſeo. *& ib.* 4. 1. 6. Qui amanti hero ſervit, quaſi ego ſervio, &c. ¶ Servit intendum lenendæ translationi, quæ duriuſcula videatur. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 3. Philoſophia laudatarum artium omnium procreatrix quædam, & quaſi parens. *& cap.* 59. Vocem ab acutiſſimo ſono uſque ad graviſſimum ſonum recipere, & quaſi quodam modo colligere. *Id. Fam.* 3. *ep.* 2. *a med.* Facilior erit mihi quaſi decurſus raſi temperis. ¶ Significat etiam fame, circiter, fere, pene, prope, *quaſi*, *circa*. *Terent. Heaut.* 5. 1. 93. Quaſi talenta ad quindecim coegi. *Cic.* 2. *Verr. c.* 8. Ex his quaſi decem fiſcos ad Senatorem illum relictos eſſe. *Id. in Orat. c.* 53. Eſt enim quaſi in extrema pagina Phædri his ipſis verbis loquens Socrates. *Tacit.* 2. *Ann.* 1. 68. Rarus miles, & quaſi ob metum defiſus. *Suet. in Calig. cap.* 58. Hora quaſi ſeptima. ¶ Apponitur iis, quæ talia in vero non ſunt, qualia appellamus. *Plin. l.* 8. *ep.* 16. Permitto ſervis quoqua quaſi teſtamenta facere, eaqua, ut legitima, cuſtodim. *& mox*. Nam ſervis reſpublica quædam, & quaſi civitas domus eſt. Hinc illa apud JCtos *quaſi pagani*, *quaſi dos*, *quaſi poſſeſſio*, *dominus*, *filius*, &c. quod eſt ſimile pignoris, dotis, poſſeſſionis, &c. *Ulpian. Dig. lib.* 19. *tit.* 1. *leg.* 13. *ante med.* & *lib.* 23. *tit.* 3. *leg.* 30. & *lib.* 43. *tit.* 25. *leg.* 3. *ad fin.* &c. ¶ Ultima producta, beneficio cæſuræ, *Lucret. l.* 5. *v.* 728. Proinde quaſi fieri nequeat, quod pugnat utrerque. ¶ *Quaſe*, inquit *Quintil. l.* 1. *c.* 7. (*al.* 13.) *a med.* ſcriptum in multorum libris eſt: ſed an hoc voluerint auctores, neſcio: T. Livium ita his uſum, ex Pediano compert, qui & ipſe eum ſequabatur: hæc nos: littera ſuperflua.

QUASILLARIA, æ, f. ancilla infimæ domus: ita dicta, quia penſa in quaſillis ſepoſita habet. *Petron. in Satyr. c.* 132. *Buem.* Convocat omnes quaſillarias, familiæque ſordidiſſimam partem, ac me conſpui jubet. Adde veter. lapid. apud *Cruter. pag.* 648. *n.* 5.

QUASILLUM, i, n. &

QUASILLUS, i, m. *ceſtello*, *canefrino*, πίλλαος, πιλλάθιον, *nuptiales*, parvus qualus. *Cato R. R. c.* 133. In arboribus radices uti capiant, calicem pertuſum fumito tibi, aut quaſillum: per eum ramulum tranſerito, eum quaſillum terra impleto, calcatoque, in arborem relinquito. ¶ Præcipua vero dicitur de calatho, in quo mulieres ancillæ penſum lanæ reponunt, & fuſos, & reliqua ad lanificium pertinentia. *Feſtus in voc. C.* Calathos Græci, nos dicimus quaſillos. *Id. in voc. T. ex ſcil. Scalig.* Talaſſionem in nuptiis Varro ait ſignum eſſe lanificii. πίλλαρος enim, id eſt quaſillum, ſolitum appellari talaſſionem. *Cic. Phil.* 3. *n.* 4. Nihil homile de Tarquinio, nihil ſordidum accepimus: at vero hujus domi inter quaſilla pendebatur aurum, numerebatur pecunia. Al. alites leg. *Tibull.* (ſeu quicumque auctor eſt) *lib.* 4. *carm.* 10. Si tibi cura toga eſt potior, preſſumque quaſillo ſcortum. *h. l.* ancilla quaſillaria, vel ſcortum pauperimum, & lanam faciens vitæ tolerandæ cauſa. *Propert. l.* 4. *el.* 7. *v.* 37. Et graviora rependit iniquis penſa quaſillis.

QUASSABILIS, le, qui quaſſari poteſt. *Lucan. l.* 6. *v.* 22. Sed mucronem habet nullo quaſſabilis ferro, Naturam ſedemque loci.

QUASSABUNDUS, a, um, qui multum quaſſatur. V. *Caſabundus*.

QUASSAGIPENNAS ANATES (*h. e.* pennas quaſſantes, vel pennas quaſſa habentes) *Varro* dixiſſe putatur, apud *Non.* 1. 6. *n.* 65. ſed multa eſt ibi lectionum varietas.

QUASSANS. V. *Quaſſo*.

QUASSATIO, onis, f. σεισμός, actus quaſſandi, concuſſio. *Liv. l.* 22. *c.* 17. Capitum irrita quaſſatio excitans flammam, hominum paſſim diſcurrentium ſpeciem præbebat. *dimenamento*. & *Macrob. l.* 7. *Saturn.* 1. 15. Si quando caſu aliquid paulo denſius in pulmonem, violentia ſpiritus trahente, decideriit, mox naſci tuſſim nimis aſperam, & alias quaſſationes uſque ad vexationem ſalutis. *sbattimento*. & *Arnob. l.* 7. *pag.* 237. Etiam ne dii coronis afficiuntur, & floribus? etiam in æris tinnitibus, & quaſſationibus cymbalorum?

QUASSATORA, æ, f. *sbattimenta*, quaſſatio. *Plin. Valerian. l.* 4. *c.* 5. Maiva cum axungia veteri pulcherrima quaſſatoras fovet. *h. e.* lenimen ex quaſſatione. *Veget. de re Veterin. l.* 1. *c.* 28. *a med.* Quaſſaturas, emota, vel extorta, vel ejecta de locis ſuis uti non debebis. *h. l.* ipſa membra quaſſata ac læſa.

QUASSATUS, a, um, *sbattuto*, agitato, *crollato*, *conquaſſato*, *malemenato*, *sbattimentoſo*, concuſſus, labefactus. *Virg. Æn.* 1. *v.* 555. Quaſſatam ventis liceat ſubduxere claſſem. διαλαθεῖν σῶον. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 83. Cum cœpit quaſſata domus ſubſidere. *Plin. l.* 8. *ep.* 17. Prorota upera, quaſſata atque etiam decuſſa moniments. *Lucret. l.* 3. *v.* 435. quaſſatis undique vaſis diffluit humor. *Plin. l.* 10. *c.* 12. Cornices nucem volantes in altum in ſaxa tegulaſque jaciunt iterum ac ſæpius, donec quaſſatam perfringere queant. *Sil. l.* 7. *v.* 202. *de tabto*. tempum quaſſatus. Sic *Ovid. de vetuſt. Amor. v.* 146. multo tempora quaſſa mero. ¶ Translate *Sueton.* in *Aug. cap.* 81. Quare quaſſam corpore, neque frigora, neque æſtus facile tolerabat. *h. l.* gravedine vexatu & affecto. *Sil. l.* 8. *v.* 593. quaſſata Placentia bello. *Cic. pro Sext. c.* 34. *& pro Marcell. cap.* 8. Vim fuiſſe illam, flammam quaſſatæ reſpublicæ, perturbetorumque temperum. ¶ *Quaſſatus*, fractus. *Petron. in Satyr. c.* 134. Niſi primo ictu arundo quaſſata veribertis impetum minuiſſet. *Apul. l.* 7. *Metam.* Hordeum fricatum, & ſub mola meis quaſſatum ambagibus.

QUASSO, as, avi, atum, a. 1. *fquaſſare*, *crollare*, *debattere*, *ebattere*, *dimenare*, *ventilare*, διασείειν, ἐκτινάσσειν, ſæpe quatio, concutio, commoveo, agito. *Gell. l.* 2. *c.* 6. *Quaſſare*, quam *quatere*, gravius violentiuſque eſt. *Enn.* apud *Macrob. Saturn. 6. cap.* 3. Equus ſæpe jubam quaſſat. *Petron. in Satyr. cap.* 91. Singultibus crebris pectus quaſſaverat. *Plaut. Merc.* 3. 4. 15. Tuſſis incedit, quaſſat caput. *Catull. carm.* 44. *ad fundum ſuum*, *v.* 13. Hic me gravedo frigida, & frequens tuſſis quaſſavit. *Senec. in Troadib. v.* 168. Artus horridus quaſſat tremor. *Id. in Herc. Oet. v.* 1878. nunc Corybantes arma Idæa quaſſate manu. *Id. in Phœniſſ. v.* 530. membra quaſſantur metu. *Valer. Flacc. l.* 8. *v.* 275. te, Græcia fallax, Perfequor, atque tuis hunc quaſſo mœnibus ignem. *Virg. 9. Æn. v.* 521. horrendus viſu quaſſabat Etruſcam Pinum, & fumiferos infert Mezentius ignes. *& Æn.* 12. *v.* 94. quaſſare haſtam trementem. *& Æn.* 5. *v.* 854. ramum Lethæo rore madentem ſuper utraque quaſſat tempora. *Plaut. Epid.* 3. 3. 55. Suam qui undantem chlamydem quaſſando facit. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 577. galeamque minantem quaſſat. *Sil. l.* 2. *v.* 294. Quaſſantue oppida bello. ¶ Particip. *quaſſans* abſo-

abſolute neutrorum more. *Plaut. Aſin.* e. 3. 23. Quaſſenti capite incedit. *h. e.* agitat caput: quod eſt irati, aut triſtis. (Adde *Rudd.* 2. 3. 71. & V. *Caſaub.*) *Cæſ.* apud *Serv. ad l.* 1. *Georg.* e. 74. Quaſſante capite triſtes incedunt. *Virg. ibid.* Iactum ſiliqua quaſſante legumen Suſuleris. ¶ *Quaſſare*, pulſare. *Martial. l.* 13. *epigr.* 1. Non meo magnanimo depugnas teſſera zaln: Senio nec noſtrum cum cane quaſſat ebur. ¶ *Fungere. Pallad. to Novembr. tit.* 17. Olivam mola fortiore quaſſare. *Id. to Decembr. tit.* 2. Myſti baccas quaſſare. V. *Quaſſatus* in fine.

QUASSUS, a, um, *ſhattered*, *crollated*, *agitated*, *ſmaſhed*, *maltreated*, *rotted*, *worried*, quaſſatus, concuſſus, labefactatus, fractus. *Ovid. Heroid. ep.* 11. v. 77. Sic mea vibrari palluſtia membra videres: Quaſſus ab impoſito corpore lectus erat. *Horat. l.* 4. *od.* 8. e. 31. Clarum Tyndaridæ ſidus ab infimis Quaſſas eripiunt æquoribus rates. *Vitr. l.* 18. *c.* 26. *ante med.* Dolia quaſſa furcire. *Petron. in ſragm. Tragur. cap.* 69. *Burm.* Arundinibus quaſſatis chorculas imitatus eſt. *h. e.* fiſſis, rimoſis. *Feſt.* Sic *Ovid.* 3. *Metam.* v. 508. & 5. *Faſt.* v. 508. Queſſæ facta. *h. e.* ligna fiſſa & ſciſſa in uſum focum. *Martial. l.* 9. *epigr.* 58. Nec pigri rota quaſſa mulionis. *Senec. in Thyeſt.* v. 568. ſitu quaſſas ſtabilire turres. *Liv. l.* 26. *c.* 40. Refectis, qua quaſſi erant, muris. *Plaut. Curcul.* a. 3. e. 26. Oculus nulla quaſſa cum cinere effoſſus. ¶ Translate *Quintil. l.* 12. *c.* 10. *ante med. de Inſt.* F. Quæ utiam cure vocalem proximum uccipit, quaſſa quodam modo, utique quoties aliquam conſonantium frangit, multo fit horridior. *h. l.* fractæ. *Curt. l.* 7. *c.* 7. Hæc quaſſa adhuc voce ſubdeficiens, via proximis exuudientibus, dixerat. *ſcatto. Senec. in Hippol.* v. 996. Sors uggravat quaſſare domum. *Id. in Herc. Fur.* e. 1308. Animo feſſa ſenio, nec minus quaſſa malis. *affecta.* & *in Thyeſt.* e. 239. Imperii queſſa eſt fides.

QUASSUS, us, frequens motio, concuſſio. *Pacuv.* apud *Cicer.* 2. *Tuſcul. cap.* 22. Nam attrectatu, & quaſſa ſævum amplificatis dolorem.

QUATEFACIO, is, eci, actum, a. 3. *ſhattere*, *ſquaſſare*, *crollare*, *ſtrugge*, concutio, commoveo, labefacio. *Cic. ad Brut. ep.* 10. *a med.* Romam perveni, nulloque præſidio quatefeci Antonium. Al. leg. *pertefeci*.

QUATENUS, *ſino a qual ſegno*, *a fine*, *ſino a quanto*, *in quanto*, ἕως πόσου, uſque ud quem finem, quantum: a *quo* & *tenus*. V. *Eutropius*. *Cic. in Orat. c.* 22. In omnibus rebus videndum eſt, quatenus. niſi enim ſuus cuique modus eſt, tamen magis offendit mediocria, quam parum. *Id. a. de Orat. c.* 87. Sciunt, quid, & quatenus, & quoreodo dicturi ſunt. & *cap.* 58. *ad fin.* Quatenus ſint ridicula tractanda oratori, perquam diligenter videndum eſt. *Lin. l.* 2. *c.* 55. *ad fin.* Conſules in curium compelluntur, incerti, quatenus Volero exerceret victoriam. *Cic.* 3. *Offic. c.* 17. Aliter leges, aliter philoſophi tollunt uſuras: leges, quatenus manu tenere poſſunt: philoſophi quatenus ratione & intelligentia. *Id. de Amic. c.* 22. Quatenus amor in amicitia progredi debeat. *Gell. l.* 1. *c.* 3. Quatenus quæque fici dari venia amicitiæ debeat. ¶ Refertur ad locum. *Liv. l.* 28. *c.* 39. *ſub fin.* Perentibus Saguntinis, ut quatenus tuto poſſent, Iteliam ſpectatum irent. *Column. l.* 9. *c.* 8. Præciditur ſuperior pars (*arboris*) quæ ab apibus vaſtat, deinde infeſtior, quatenus videtur inhabitari. Adde *Celſ. l.* 5. *c.* 28. *fect.* 12. ¶ Item ad tempus. *Cic. Phil.* 14. *c.* 5. *ad fin.* Quibus auſpiciis iſtos faſces acciperem? quatenus huberem? cui traderem? ¶ Significat etiam qua ex parte, vel, quod attinet ad. *Cic.* 1. *Fam. ep.* 2. Quatenus de religione dicebat, Bibulo aſſenſum eſt: de tribus legatis frequentes ierunt in ulia omnia. *Id.* 4. *Fam. ep.* 4. Accipio excuſationem ex ea parte, quatenus negligentia eorum, qui epiſtolas acciplunt, fieri ſcribis, ne ad nos perferantur. ¶ Pro quaniam, quandoquidem, *già che*, *poſciachè*. *Horat. l.* 3. *od.* 24. e. 30. Claus poſtgenitis: quatenus, heu nefas! Virtutem incolumem odimus, Sublutam ut oculis quærimus invidi. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 5. v. 21. Quarenus & non eſt in caro conjuge felix, Pars vitæ triſti cetera nube vacet. *Plin. l.* 3. *ep.* 7. *ſub fin.* Quatenus nobis denegatur diu vivere, relinquamus aliquid, quo nos vixiſſe teſtemur. Adde *Juvenal. ſat.* 12. v. 101. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 16. *Quintil. l.* 6. *c.* 2. *ante med.* & *Sueton. in Claud. c.* 26. ¶ In illo *Frontini de aquæd. urbis.* 7. Eidem mandatum a Senatu eſt, ut curaret, quatenus ullas aquas, quas poſſet, in Urbem perduceret. *quatenus* eſt ut. Al. leg. ut curaret, quatenus alias aquas poſſet, in urbem perduceret. Pro ut poni videtur etiam ub *Ulpiano Dig. lib.* 4. *tit.* 2. *leg.* 14. *a med.* Pro eo autem, qui in fuga eſſe dicitur, cautio extorquenda eſt, quatenus & perſequatur, & omni modo eum reſtituat. & a *Paulo lib.* 19. *tit.* 2. *leg.* 54. *in fin.* Ad ſolvendas totius temporis penſiones ex conducto conveniri poteſt, quatenus locatori in id quod ejus intereſt, indemnitas ſervetur. ¶ Pro quomodo *Lactant. l.* 4. *c.* 27. Quanto terrori ſit dæmonibus hoc ſignum, ſciet qui viderit, quatenus adjurati per Chriſtum, de corporibus fugient. ¶ Antiqui *quatenus* dicebant (pro *quantum*) ut Scipio Africanus in ea oratione, quam ſcripſit, poſtquam ex Africa redit: Uti negotium natum erat: quatenus caſtra noſtra ita munita erant, ut paſſes partem exercitus abducere. Hæc *Feſtus*, qui & *quatenus* ſcriptum fuiſſe ait; cum diſcriminae tamen, quia *quatenus*, iaquit, ſignificat qua fine: at *quatenus* & *quatenus* quanium. Sed hoc diſcrimen aullum eſt. Frequenter enim apud antiquos commutabantur *e* & *i*, item *o* & *u*, ut *protinus protenus*, *conſol conſul*.

QUATER, adverb. *quattro volte*, τετράκις, quatuor vicibus. *Virg.* 2. *Æn.* v. 240. quater ipſe in limine portæ Subſtitit, atque utero ſonitum quatæ arma dedere. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. v. 1. Sic recte ſcribis ut totn non quater anno Membranem poſcas. *Varr. l.* 3. R. R. a. 10. Quater in anno pariunt. *Ovid. l.* 2. *de ar. am.* v. 447. O quater, & quoties numero comprendere non eſt, Fillcem? *Colum. l.* 5. *c.* 6. *a med.* Viginti ductio quater, fiunt octoginta. ¶ Ter quater, *tre a quattro volte*. *Horat. l.* 1. *od.* 31. v. 13. ter & quater anno revifens æquor. *Virg.* 1. *Georg.* v. 420. corvi preſſo ter gutture voces Aut quater ingeremant. & *lib.* 1. v. 309. terque quaterque ſolum ſcindendum. ¶ Cum aliis nominibus numeralibus. *Horat. l.* 1. *ep. ult. iner.* Me quater undenos ſciat expleviſſe decembres. *Plaut. Pſeud.* 1. 3. 111. quater quinis minis. *Ovid.* 7. *Met.* v. 693. anni quotat deni. *Hirt. de B. Afric.* e. 19. Equinibus CIↃC. peditum quater tantis. *Vitruv. l.* 10. *c.* 14. Quater centies. *Cic.* 3. *Verr. cap.* 39. Quater decies. *Plin. l.* 36. 1. 13. Auto unnos quater mille ſexcentos.

QUATERNARIUS, a, um, *di quattro*, τετράδικος. *Column. l.* 12. *c.* 2. *ante med.* Scrobes quaternarii, hoc eſt quoquoverſus pedum quatuor, ſi eſt commodum terrenum, quotuordecim ub uno fiunt: ternarii autem decem & octo. *Plin. l.* 18. *c.* 6. *circa med.* Numerus quaternarius. τετράς.

QUATERNI, æ, a, adject. *quattro*, numerus diſtributivus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. v. 86. Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos. *quattro per letto. Cic. pro Font. c.* 5. Quaternos denarios ia ſingulas vini amphoras portorii nomine exegiſſe. ¶ Sumitur etiam pro cardinali. *Manil. l.* 3. v. 506. Hoc ſexagenos tribuit, duplicatque quaternos. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 83. Primam aciem quaternæ cohortes ex V. legione tenebant. *Al. leg.* ex V. legionibus. *Auſon. epigr.* 2. Anais undecies centum conjunge quaternos. *Id. Edyll.* 12. v. 60. Biſqua quaternorum fecernitur omphalos idem. ¶ In genit. plur. *quaternum* oſitativus eſt: quod dicendum de aliis ſimilibus diſtributivis, *ducenûm*, *trícenûm*, &c. *Colum. l.* 5. 1. 5. Quaternum pedum ſpatia. *Plin. l.* 9. *c.* 3. Balænæ quaternum jugerum, priſtes ducenum cubitorum.

QUATERNIO, nis, m. τετράς, quaternarius numerus, ut *ternio* ternarius, *ſenio* ſenarius. *Mercian. Capell. l.* 7. *pag.* 255. & 268.

QUATINUS. V. *Quatenus*.

QUATIO, is, a. 3. *ſhatter*, *crollare*, *dimenare*, *ſcuotere*, *vibrare*, *agitare*, *ſpalluzzare*, *tremare*, cum vinlentia & crebro moveo, quatefacio, concutio, agito, pulſo. *Feſtus*: Quatere, ſuſpenſum & vicinum ei alicujus motum ſignificat, non ut Verrius putat, ferire: cum id ipſum verbum, concutere, ex præpoſitione quæ eſt con, & quatere, ſit compoſitum. *Petron. in Satyr. c.* 124. ingentem quatiens Mavortius haſtam. & *ibid.* Sanguineam tremula quatiebat lampada dextra. & *cap.* 89. *ad fin.* Quadrupes alius quatit ad excurſum jubas. *Ovid. Heroid. ep.* 18. v. 48. Vcatus quatit aquas. *Virg.* 3. Æn. v. 236. Harpyiæ magnis quatiunt clangoribus alas. *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 82. ſuper humeros ſcuta quatere. *Virg.* 4. *Georg.* v. 64. Quatere cymbala. *Plin. l.* 7. *ep.* 27. Manibus cutenas gerebat, quatiebatque. *Ovid. Met.* 12. e. 502. quatitur tereæ motibus Ide. *Virg.* 3. Æn. v. 69. mihi frigidus horror membra quatit. & *lib.* 5. v. 699. ture creber anhelitus artus, Aridaque ore quatit. & *Ovid. Faſt. l.* 6. v. 400. Quatere caput. *Id. Heroid. ep.* 14. v. 40. populeas quatit aura comas. *Id. Met.* 12. e. 329. quercum quatere huc illuc. *Virg.* 12. Æn. v. 875. Quadrupedumque putrem ſonitu quatit ungula campum. & *verſ.* 512. equitum levia ireprobus urma Præmiſit: quaterent campos. *batteſſero la campagna*. & *Liv. l.* 21. *c.* 20. *a med.* Urbis mœnia uctate quatere. *Virg. in Cul.* v. 218. verbera quatere alicui. *h. e.* flagella quatefacere ad aliquem verberandum. *Id.* e. Æn. e. 620. Neptunus muros, magnoque emota tridenti Fundamenta quatit. *Id.* 3. *Georg.* v. 132. curſu quatere equum. *h. e.* agitare, ad curſum impellendo fatigare. Sic *Cic. in Arat. l.* e. *de nat. Deor. c.* 42. *ſub fin.* Arctophylax, vulgo qui dicitur eſſe Bootes, Quod quaſi temnus adjunctam præ ſe quatit Arctun. *Terent. Eun.* a. 3. 66. Quatere aliquem foras. *h. e.* quatiendo ejicere. *Horat. l.* 1. *ep.* 2. v. 84. Quatere riſu populum. *fare ſcomporre dalle riſa*. ¶ Translate eſt vexare, infeſtare. *Virg.* 9. Æn. v. 608. quatere oppidu bella. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 68. Mnſure ireuſire jubet, ut Menapios, & Morinos, & extrema Galliarum quateret. ¶ Item afficere, commovere. *Gell. l.* 9. *c.* 13. Animus quatitus & ufficitur non minoribus motibus pulſibuſque, quam ſi ipſe coram ſpectaret. *Senec. in Thyeſt.* e. 260. Futeor: tumultus pectora attonitus quatit, Penituſque volvit. *Tacit. c. Hiſt. c.* 50. *exre.* Quetiebatur his ſegne ingenium, ut concupiſcaret magis, quam ſperaret. ¶ Item commovere, turbare, percellere. *Cic. Tuſcul.* 3. *cap.* 6. Eſt in animis teneram quiddam utque malle, quod ægritudine, quaſi tempeſtate, quatiatur. *Horat. l.* 1. *od.* 16. v. 5. adytis quatit Mensem ſacerdotum incola Pythius. *Valer. Flacc. l.* 1. e. 743. quatiuntque truces nmcula Colchos. *Id. l.* 2. v. 122. *de Fama*. & inotis quatit oppida liaguis. & *lib.* 3. v. 273. & *Sil. l.* 7. v. 7. Terrificm quatit attonitas rumoribus arces. *Senec. in ſ. Here. Fur.* Quotiet populos terrore gravi. *Stat.* 2. *Achill.* v. 55. fame trucis belli, quod nunc Europemque, Aſiamque quatit. *Horat. l.* & *od.* 3. v. 4. Quatere aliquem mente ſolida. *h. e.* de ſtatu mentis dejicere.

QUATRIDUANUS, a, um, *di quattro di*, τετραήμερος, quatridui tempus habeus. *Hieronym. ep.* 27. *ad Euſtoch. c.* 11. *ad fin.* Lazarus quatriduanus mortuus.

QUATRIDUUM, i, n. *ſpazio di quattro giorni*, τετραήμερον, quatuor dierum ſpatium. *Plaut. Perſ.* 1. 1. 37. Mihi des numos trecentos, quos continuo tibi repooem in hoc tridun aut quatridun. *Cic. pro Roſc. Amer. cap.* 7. *a med.* Quatridua, quo hæc geſta ſunt, res ad Chryſogonum defertas. *Id. ad Brut. ep.* 3. Triduo, aut quatridun unte hanc rem pulcherrimam. *Liv. l.* 3. *c.* 3. *a med.* Sic finem juſtitii, quod quatridnum fuit, reditus conſulis fecit. *Lentul. ad Senat. l.* 12. *Fam. ep.* 25. *extr.* Caſſium quatridui iter Laodicea abfoiſſe. *quattro giornate*. ¶ *Quatridnum* duplici *t* legitur in vet. lap.

lap. apud *Manut. in Orthogr.* in voce *Batica*; *n.* 4. quam tamen *Gruter. pag.* 101. *n.* 3. referens, ſimplici c ſcribit.

QUATUOR, & Quattuor, *quatuor*, τέτταρες, & τέσσαρα, nomen numeri cardinalis, unum ad tria addens, *Cic. de Univ. c.* 5. Ab iis rebus numero quatuor mundi eſt corpus effectum. *Virg.* 1. *Georg.* *v.* 258. Temporibuſque parem diverſis quatuor annum. Al. leg. *quatuor.* Atque ita ſcribi volunt, quotieſcumque prima producitur, quæ ceteroquin brevis eſſe videtur, ut in *quater*. Unde *Enn.* apud *Cicer. l.* 2. *de Divin. c.* 48. Ceduor ter quatuor de cælo emporia ſancta. *Id.* apud *Charif. l. c. pag.* 214. *Priſcian.* Jamque fore quatuor partum. *Auſon.* quoque in VII. *Sap. de Cleob. v.* 5. Gradibus propinquis in quatuordecim ſedes. Ceteri Poetæ omnes ſemper producunt. Vult autem *Manut. in Orthograph.* non ſolum in verſu, cum prima producitur, ſed etiam in proſa oratione ubique ei geminari, quod ita habeatur in Virgilii Carpenſi, in Pandectis, in lapidib. & apud Poetas. Addit *Grafer.* etiam *MS.* Palladii, *Palemon* Frontini, in quibus ſemper *quatruor* ſcriptum eſt. Contra ſimplex r præferunt *Dauſq. Celler. in Orthogr.* & alii: ajuntque primam eſſe longam, quamvis ſit a *quater*, at *fedes* a *fedeo*, *mobilis* a *moveo*, *lucerna* a *lucco*, *quadrillus* a *quadro*, & alia originis quantitatem mutant. In allatis autem *Ennii* & *Auſonii* locis recurrunt ad ſynæreſim, & *quatruor* faciunt diſſyllabum: itaque leg. priorem verſ. *Ennii*: Ceduut de cælo ter quatuor corpora ſancta. Ego neutram ſcribendi rationem damnaverim: primum ſyllabam ita corripuerim.

QUATUORDECIES, adverb. τέτταρες καὶ δέκαις, idem ac quaterdecies. *Plin. l.* 3. *c.* 7. A Gadibus quatuordecies centena.

QUATUORDECIM, *quatuordeci*, δεκατέτταρες, nomen numerale cardinale indeclin. *Plin. l.* 2. *c.* 14. Quatuordecim partes. *Flor. l.* 1. *c.* 18. Per quatuordecim annos. ¶ *Sedere in quatuordecim* in Theatro, eſt inter viros equeſtris ordinis ſedere, quibus quatuordecim gradus aſſignati fuerant poſt Orcheſtram, ea qua Magiſtratus, Senatoreſque ſpectabant. *Sueton. in Caſ. c.* 39. Donatus quingentis ſeſtertiis, & anulo aureo, ſaltum in quatuordecim e ſcena per orcheſtram tranſiit. Adde *Aſcon. Pall. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 32. *Senec. ep.* 44. Eques Romanus es, & ad hunc ordinem tua te perduxit induſtria: at mehercules multis quatuordecim ſunt clauſi.

QUATUORSIGNANI. V. *Seaſignani*.

QUATUORVIRATUS, us, m. Τετραυχία, Magiſtratus, ſea dignitas Quatuorviroram. *Aſcon. Pall. ad Cicer. l.* 10. *Fam. ep.* 32. Quatuorviratum ſibi prorogavit.

QUATUORVIRI, orum, m. *i quattro*, ἀι τέτταρες, Magiſtratus quatuor virorum Romæ inſtitutus eſt poſt Ædiles curules, dataque illi virarum curandarum provincia, ut *Pompon. Dig. lib.* 1. *tit.* 2. *leg.* 2. *circa med.* tradit. *Inſcripc.* apud *Gruter. pag.* 403. *n.* 1. Cn. Domitio Sex. F. Vel. Afro IIII. Vir. viarum curand. Alia apud *Reinef. claſſ.* 2. *n.* 26. P. Plotius IIII. V. V. Cur. ¶ In municipiis, & coloniis erant Magiſtratus ſummæ rei præpoſitus, qui ex Decurionibus aligebantur: item parti alicui publicæ rei, ut jari dicundo, ærario, &c. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 373. *n.* 5. & *pag.* 374. *n.* 2. & *pag.* 470. *n.* 6. Exſtat epiſtola *Ciceronis* ad Quatuorviros & Decuriones Fregellanos, *l.* 13. *Fam. ep.* 76.

QUATUS pro *ſyathus* legitur a quibuſdam apud *Pallad. l.* 2. *tit.* 27. & *l.* 12. *tit.* 14. &c.

QUAXARE, idem quod *coaxare*, a quo contractum eſt. *Feſtus:* Quaxare ranæ dicuntur, cum vocem mittunt.

Q U E

QUE, e, *ed*, *es*, &, ac, atque: & dictioni ſemper poſtponitur, ut *τε* Græce. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 59. Singulaſque res definimus, circumſcripteque complectimur. *Virg.* 3. *Georg. v.* 343. omnia ſecum Armentarius Afer agit, tectumque, lateraque, Armaque, Amyclæumque canem, Creſſamque pharetram. *Cic. Attic. l.* 15. *ep.* 23. *ad fin.* Πλατωνικάτατα Ciceroni. *Id. Phil.* 2. *cap.* 19. Ego arma contra deos patrios, araſque, & focos tuli. *Id. pro Quinc. cap.* 9. *ad fin.* Niſi tu, quod eſſet tuum jus, & officium, parteſque, docuiſſes. ¶ Etiam poſt monoſyllaba. *Celſ. l.* 7. *c.* 27. Exque eo fieri, ut neque retineatur, &c. *Nep. in Datam. c.* 7. Ab hoc Syſinas deſciit, adque regem tranſiit. *Al. leg.* ad regemque. *Virg. Ecl.* 7. *v.* 13. eque ſacra reſonant examina quercu. *& Georg.* 4. *v.* 347. Eque Chao, &c. Ita legit etiam *Servius*: ai. *aque*, ut apud *Ovid. l.* 2. *Amor. el.* 14. *v.* 30. Aque ſua cæſum matre queruntur Ityn. *Id. Heroid. ep.* 6. *v.* 156. A totidem natis orba ſit, aque viro. *Ulrogue lor. al. leg.* atque. *Plaut. Caſ.* 2. 8. 68. Tribus non conduci poſſim libertatibus, quin ego illis comparem magnum malum, quique hanc omnem rem meæ heræ jam faciam palam. ¶ Poſt duas voces *Lucil.* apud *Non. c.* 2. *n.* 79. Ne auricalam obſidat caries, ne vermicoliqoe. *Nep. in Cat. c.* 1. Romam demigraſſit, in foroque eſſe cœpit. *Cic.* 1. *Offic. c.* 26. *a med.* Quod eorum adminiſtratio laudatiſſime pateat, ad plurimoſque pertineat. (Adde *cap.* 30.) *Id.* 2. *de Fin. c.* 1. In eoque eo meliore, quo major ſit, mediocritatem deſiderent. *Id. Fam.* 2. *ep.* 16. A mequa ipſe deficerem. ¶ Poetæ etiam poſt plures. *Tibull. l.* 2. *el.* 3. *v.* 55. Hic jacet immiti conſumptus morte Tibullus, Meſſalam terra dum ſequiturque mari. (Plura ex eo congeſſit *Broukuſ. ad l.* 3. *el.* 6. *v.* 48.) *Propert. l.* 2. *el.* 16. *v.* 11. In te ego & xratas rampam, mea vita, corenas, Ferratam Danaes tranſiliamque domum. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 315. Antra ſubit tophis, laqueataque pumice vivo. *Al. leg.* lacuaria &. ¶ Pro vel, aut an. *Virg.* 4. *Æn. v.* 243. Qualis ubi hibernam Lyciam, Xanthique fluenta Deſerit, ac Delum maternam inſidet Apollo. Ita *Servius*, qui & illud addit *Æn.* 2. *v.* 36. Aut pelago Danaum inſidias, ſuſpectaque dona Præcipitare jubeat, ſubjectiſque urere flammis. *Al. leg.* ſubjectiſve. *& Æn.* 6. *v.* 616. Saxum ingens volvunt alii, radiiſque rotarum Oſtriſti pendent. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 58. Quid refert, uri virgis ferroque necari Auctoratus eas, an, &c? ¶ Quibuſdam videtur etiam poni pro quia, nam, quoniam. *Cic.* 1. *Offic. cap.* 7. Non nobis ſolum nati ſumus: ortuſque noſtri partem patria vendicat, partem amici. ¶ Item pro etiam, quoque: quod apparet ex his, quæ ſubjicin: in quibus tamen omnibus dubia eſt lectio. *Plin. ſub fin. ep.* 19. *l.* 4. Nam cum matrem meam pateatis vice dileseris, neque a puerilia ſtatim formare ſolabas. *Tacit. 6. Ann. c.* 19. Ac ne dubium haberetur, pecuniæ magnitudinem malo vertiſſe, aurariaſque ejus, quamquam publicarentur, ſibimet Tiberius ſepoſuit. *Velleſ. l.* 1. *c.* 8. Is eos ludos, mercaturaque inſtituit ante annos CMIV. *Aurel. Vict. de Cæſar. c.* 3. *extr.* Mortalium cunctus accuſo a Fortuna, calloſque eſſe. Sic *hodieque*, hodie quoque, V. *ſim loco.* ¶ In compoſitione conjunctionis vim amittit, enclitice naturam ſervat, ut in *merque, plerique, quiſque, undique, usque*, *ubique* eſt.

QUEI? qui? hoc eſt, quomodo? *Plaut. Mil.* 4. 4. 12. Quei diati tu, te vidiſſe in proximo hic, ſceleſte, me oſculantem? ¶ Eſt etiam dativus ſingularis pro *cui*, a *quis*. Vet. Tab. æn. apud *Muratori. pag.* 582. Ne quei eorum, quorum nomina, &c. & *mox*. Eorum quei frumentum dederit. ¶ Ab hoc eſt *quere, dare*. plus. V. *Quei*.

QUEIS. V. in *Quei*.

QUEMADMODUM, *in quod modo*, rame, ὅν, quo modo, qua ratione, quem ad modum. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 36. Si ipſe populo R. non præſcriberet, quemadmodum ſuo jure uteretur, non oportere ſe a populo R. in ſuo jure impediri. *& lib.* 3. *c.* 16. Neque, quemadmodam oppida defenderent, habebant. *Cæſ. Civil.* 3. *c.* 1. *extr.* Semper vigilavi, & proſidi, quemadmodum ſalui eſſe poſſemus. *Id. Fam.* 14. *ep.* 2. P. Valerius ſcripſit, quemadmodam a Veſta ad tabulam Valeriam ducta eſſes. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 69. Ego omnem rem ſcio, quemadmodum ab eo poſſea eaſegiſti? ¶ Interrogative, *nam*: *Cic. pro Dom. cap.* 27. Sed iſti, qui Clodii leges timuerunt, quemadmodum ceteras obſervaverunt? *Id. pro Roſc. Com. cap. ult.* Si non reliquit, quemadmodum ab eo poſſea exegiſti? *Plaut. Perſ.* 1. 1. 36. Facere amicum tibi me potis es ſempiternum. *Su.* quemadmodam? Adde *Plin. l.* 3. *epiſt.* 2. *& l.* 4. *ep.* 18. *& l.* 7. *epiſt.* 2. ¶ Item ſicut, *ſiccome, così come, natural, Lat. ſicuti*: cui reſpondet *ſic, ita, eadem modo*, & ſimilia. *Cic. pro Arch.* c. 2. Mihi detis hanc veniam, accommodatam huic reo, vobis, quemadmodum ſpero, non moleſtam. *Id. de Amic. c.* 4. *ad fin.* Pergratum mihi feceris, ſi, quemadmodum ſoles de ceteris rebus, cum ea te quærentur; ſic de amicitia diſputaris, quid ſentias. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep. penult. circa med.* Tu quemadmodum me cenſes oportere eſſe in republica; ita & eſſe, & inte animula intima licito mollioram. *Id.* 2. *de Fin.* 1. 26. Ut quemadmodum ſint in ſe ipſos animati, eodem modo ſint erga amicos. *Id.* 4. *Acad. c.* 34. *a med.* Non enim, quemadmodum ſi quæſitum ex eo ſit, ſtellarum numerus par an impar ſit, item ſi multis aliis de rebus, in quibus verſatus exercitatuſque ſit, neſcire ſe dicat. *Liv. l.* 4. *c.* 43. Ut quemadmodum tribunis conſulari poteſtate creandis uſi ſunt, adæque in quæſtoribus liberum eſſet arbitrium populi.

QUEO, is, ivi, & ii, itum, n. anom. *potere*, δύναμαι, poſſum, valeo. A nonnullis inter defect. *ea* enumeratur. Quara omnia ejus tempora ac perſonas ſubjiciemus. *Cic. Fam.* 14. *ep.* 1. *ad fin.* Non queo reliqua ſcribere. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 91. liber ſum, dic *age*: non quis. *Lucret. l.* 3. *v.* 647. non quit ſentire dolorem. *Terent. Andr.* 4. 5. 12. Ut quimus, ajunt, quando, ut volumus, non licet. *Arnob. l.* 3. *pag.* 104. Quod vos dicere non quitis. *Plaut. Trin.* 2. 2. 10. Quod manu non queunt rangere. *& 3.* 2. 31. Facere non quibam miſer. *Id. Rud.* 3. 1. 8. Nec eas eripere quibat inde. *Virg.* 6. *Æn. v.* 463. nec credere qurvi. *Juvenc. l.* 1. *Hiſt. Evang. v.* 679. Hujus enim vocem nunquam comprandere quiſtis. *Terent. Andr.* 4. 1. 30. Nec te quisit hodie cogere. *Acerus* apud *Macrob. 6. Saturn. c.* 1. *a med.* Nam ſi a me regnum fortuna, atque opes Eripere quivit, at virtutem non quit. *Quadrigar.* apud *Gell. l.* 15. *c.* 1. Nunquam quiverunt incendere. *Plaut. Mil.* 4. 6. 25. Si non quibo imperrare. *Arnob. l.* 7. *pag.* 218. Validius premere opinionem iſtam quibunt. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. *v.* 2. quibus amiſſas reparare queam res Artibas. *& verſ.* 12. qua extrooe queas diteſcere. *Salluſt. in Catil. c.* 61. *ad fin.* Ne circumvenire queat. *Virg.* 12. *Æn. v.* 19. quod jam implorare queamus. *Pallad. l.* 5. *t.* 4. *ad fin.* Si queant. *Plaut. Merc. prol. v.* 55. Quod quirem. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 66. Cum nequm precibus, neque me in ſeriem militem quiret. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. *v.* 60. nec Orpheæ queant avertere iages. *Verr. ſub init. l.* 4. *de L. L.* Valocior idem ſi quivero. *Liv. in fr. cap.* 24. *l.* 4. Ut vis a cenſoribus nullius auctoritas detrereri quiverit. *Lucret. l.* 6. *v.* 855. Non quie ir ca'ſam ſupera de redtere parte. *Arnob. l.* 5. *pag.* 161. Cum ab Jovis maledictis nullam paſſam facere quiveritis. *Auſon. epiſt.* 139. Thebas quidem par trier ipſas. *Gell. l.* 12. *c.* 9. Loqui non quire. *Lucret. l.* 5. *v.* 1372. neque in ſuctum converſeus quiſſe. *Apul. l.* 6. *& 9. Metam.* Nec illum reperire quiens ſaluti ſubſidium. ¶ Pamve, ſeu Dyonentis forma Cæcil. apud *Diomed. l.* 1. *pag.* 380. *Nec ch.* Si non fecit: quitur. *Accius ibid.* Neque vi impelli, neque, ece ſentus ſum. *Id. ibid.* Unde omnia perdifci ac percipi queuntur. *Lucret. l.* 1. *v.* 1033. Dum veniaot aliæ, ac ſuppleri ſumma queatur. *Plaut. Perſ* 2. 2. 12. Nec fabigi queantur unquam. *Terent. Eunr.* 4. 1. 57. Forma in tenebris noſci non quita eſt. *Apul. in Apolog.* Cum cum jotſiſtes accuſationem ſuſtinere, pollicitus ita laturum, ne ſic quidem quitus eſt. ¶ Etiam *Priſcian. quis* pro *quivi* in præterito agnoſcit *l.* 10. *pag.* 905. &

907.

927. *Putſch.* ¶ Supini *quitum* primam ſyllabam brevem eſſe vult *Idem l.* 9. *pag.* 867.

QUERCĒRUS. V. *Querquera*1.

QUERCETUM, i, n. *quercetо*, δρυεών, locus querçubus conſitus. *Vare. l.* 1. R. R. c. 16. *ſub fin.* Si ad limitem quercetum habet. *Horat. l.* 2. *od.* 9. *v.* 6. Aquilonibus quercta Gargani laborant. *Claudian. l.* 1. *in Rufin. v.* 383. Rorabunt querceta favis. ¶ Dicitur & *querquetum. Faſt.* in *Querquetulana*. Nymphæ præſidentes querqueto circſcenti.

QUERCĒUS, quernus. *Tacit.* 2. *Ann. cap.* 83. Ut ſuper eas quercæ coronæ ſtatuerentur. Addo *Aurel. Vict. in Epit. c.* 3. *ſub fin.*

QUERCICUS, a, um, quernus. *Suetou. in Calig. c.* 19. Inſignia quercica corona. *Lipſ.* malebat *quercina*. Sed *querctanæ* caret adhuc exemplis.

QUERCUS, us, f. *quercus*, δρῦς, arbor glandifera, procera, ramoſa, nanoſa, craſſi caudicis, ligni præduri, & ſi aquis obruatur, firmiſſimi, corticis aſperi. Hinc ea *Plin. l.* 16. *c.* 6. & 40. *ad fin.* behita eſt Jovi ſacra, & in ejus tutela, ut eſt apud *Phædr. lib.* 3. *fab.* 17. ejuſque fructus fuit primus priſcorum mortalium cibus, qui nunc ſuum. *Paul. ex Feſto*: Quercus dicitur, quod id genus arboris grave ſit ac durum, tum etiam in ingentem evadat amplitudinem: querqueſum enim gravem & magnum putant dici. *Virg.* 3. *Georg. v.* 332. Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus Ingentes tendat ramos. *Id.* 3. *Æn. v.* 680. qualis cum vertice celſo Aeriæ quercus, aut conſertæ cypariſſi Conſtiterunt, ſilea alta Jovis, lucuſva Dianæ. *Cic.* 1. *de Legib. cap.* 1. & *Lucret. l.* 5. *v.* 937. Glandifera quercus. *Ovid. Met.* 13. *v.* 798. ſævior iodomitis Galatea juvencis, Durior annoſa quercu. *Virg. Ecl.* 6. *verſ.* 28. tum rigidas motare cacumina quercus. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1474. Quercus fatidica. V. *Dodona*. ¶ Synecdoche eſt in his: *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 65. Ergioum fato vocat ipſa momenti Quercus. *b. e.* Argo navis e quercu. *Id. l.* 6. *v.* 243. impacta latus inter, & ilia quercu. *b. e.* haſta e quercu. *Sil. l.* 7. *v.* 190. queren in ciitere caeata. *b. e.* poculum. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 183. gratæ poſt munus miſtæ Contingunt homines veteri faſtidia quercus. *b. e.* querne glandis. *Id. ſat.* 6. *v.* 386. Capitolina quercus. *b. e.* corona querna. V. *Capitolinus*. Porro corona e quercu dabatur ei, qui cæſo hoſte civem ſervaſſet: unde & *civica* dicta eſt. V. *Civicus. Virg.* 6. *Æn. v.* 772. Atque umbrata gerunt cinctl ſempſtra quercu. *Lucan. l.* 1. *v.* 357. Servati cicie referentem præmia quercum. *Ovid. in fin. l.* 4. *Faſt.* State Palatinæ laurus, prætextaque quercus Stet domui. *Valer. Max. in fin. c.* 8. *l.* 2. Ad quercum prona manus porriguntur, ubi ob cives ſerveiti corona danda eſt, qua poſtes Auguſtæ domus ſempiterna gloria triumphaat. ¶ Reperitur & *quercus, ci. Cic. in fragm.* apud *Peiſcon. l.* 6. *pag.* 717. *Putſch.* Ibi quercorum ſami ad terrem jacent. *Pallad. in Mart. cit.* 7. Cinis ſarmenti, vel querci. & tri. 8. Pini, vel querci palos.

QUERELA, æ, f. *lamenta, querela, lamentanza, μωγὴ*, querimonia, conqueſtio: a *queror*, ut *tutela* a *tutor. Cic.* 1. *Q. Fr. ep.* 2. *cap.* 1. Inſerveiit nonnullorum querelis, quæ apud me de illo ipſo habebantur. & *lib.* 3. *ep.* 8. Epiſtola plena ſtomachi & querelarum. *Id. in Piſon. c.* 1. Jamne eides, bellua, quæ ſit hominum querela frontis tuæ? *b. e.* quid queiantur di tuo fronte, quæ eos fallelit. *Id. de Senect. c.* 3. Sæpe interfui querelis meorum æquelium, quæ deplorata ſolebant, &c. *Al. leg.* quæ, *al.* queis. *Phædr. l.* 1. *fab.* 9. *extr.* Qui modo ſecurus noſtra tiridchas mala, Simili querela fata deplorat tua. *Virg.* 4. *Æn. v.* 360. Deſine meque tuis incendere teque querelis. *Lucret. lib.* 3. *v.* 968. Aufer ab hinc lacrumas, barde, & compeſce querelas. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 83. tam longas ſed ſupprime, Muſa, querelas. *Id.* 7. *Metam. v.* 711. ſiſte tuas, ingrate, querelas. *Cic. Fam.* 10. *ep.* 24. Vaſtrum illud dicimum in rempublicam beneficium nonnullam habet querelam. *b. e.* habet aliquid, di quo homines queiuntur. *Id. pro Sext. cap.* 30. De tot tantiſque injuriis conſulum querela eſſe debuit. *b. e.* debuerat conſules queri. ¶ Dicirer ſæpe de querimonia, quæ amice, & inter amicos ſit. *Cic. pro Dejot. cap.* 3. Cui ſnot inauditæ cum Dejotero querelæ tuæ? nunquam tu illum accuſaviſti, ut hoſtem, ſed ut amicum officio parum functum. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 1145. *n.* 8. Conjugi dulciſſimo, cum quo advixit ſine querela per annos eiginti. Alia *ibid. pag.* 480. *n.* 5. Qui vixit ſine ulla querela cum conjuge. *Apul.* quoque *in Florid. n.* 14. (*al. l.* 2.) querelam de jurgio inter conjuges dixit. Porro formula frequens eſt in lapidib. ad ſignificandam concordiam conjugum, *cum quo vixit ſine querela*: habeturque in omnib. Inſcript. inſre ex *Manut.* & *Celſorio* citandis. ¶ Et de cantu augatorio, quo nutrices infantibus ſomnum conciliant. *Stat. S. Theb. v.* 615. quoties tibi Lemnos, & Argo Sueta loqui, & longa ſomnum fundere querela? ¶ Tribuitur & brutorum quibuſdam vocibus, quibus queri creduntur. *Virg. Georg.* 1. *v.* 378. Et veterem in limo ranæ cecinere querelam. *b. e.* rege crudeli ab Jove iis dato, de quo *Phædr. l.* 1. *fab.* 2. narrat. *Id. Æn.* 8. *v.* 215. Diſceſſu mugire boves, atque omna querelis Impleri nemus. *Martial. l.* 1. *epigr.* 54. Improba Cecropias offendit pica querelas. *b. e.* cantum Philomelæ, quæ fuit Athenienſis. *Plin. l.* 10. *c.* 34. *de columbis*. Plenum querela guttur. *Lucret. l.* 4. *v.* 547. *de cycnis*. Cum liquidam tollunt lugubri voce querelam. *Ovid. Met.* 3. *v.* 239. *de cervo*. mœſtiſque replet juga nota querelis. ¶ De cantu tibiæ, qui vocibus querentium quodammodo ſimilie eſt. *Lucret. l.* 4. *v.* 585. & *lib.* 5. *v.* 1383. Chordarumque ſonos fieri dulceſque querelas, Tibia quas fundit digitis pulſata canentum. ¶ De laboie ex morbo. *Senec. in fin. cap.* 1. *l.* 3. *quæſt. nat.* Quadam aquæ pulmonis ac viſcerum querelas levant. ¶ De queiimonia, quæ cum accuſatione coojuncta eſt, *Juſtin. l.* 1. *c.* 5. Cum per laſciviam contumaces flagellis cecidiſſet, a parentibus puerorum querela ad regi delata. *Virg. Æn.* 10. *v.* 94. nunc ſeva querelis Haud juſtis aſſunge, & irrita jungia jactas. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 158. Sed quid ego quemquam immeritis incuſo querelis? & *lib.* 6. *v.* 433. Increpue & ſævis Vulcanum mœſta querelis. *Lucan. l.* 2. *v.* 44. Effunduot juſtas in oumiaa ſæva querelas. ¶ Apud JCtos *querela* dicitur eæpoſtulatio ad judicem facta de teſtamento inofficioſo. *Ulpian. Dig. lib.* 5. *tit.* 2. *leg.* 1. Sciendum eſt frequentius eſſe de inofficioſo querelas. & *leg.* 6. *eadr.* Querelam inofficioſi movere. & *leg.* 8. & *Paul. leg.* 22. inſtituere. *Paul. ibid. leg.* 17. & *Ulpian. leg.* 27. accuſatiooem vocant. ¶ Dicitur & de quacumque controverſia judiciali, in qua quis ſe damnum pati queritur. *Petron. in Satyr. c.* 15. Advocati flagitabant, uti apud ſe utraqua deponeientur, & poſtero die Judex querelam inſpiceret. ¶ Io laudata Inſcript. *Gruter. pag.* 480. & in aliis quindecim apud *Fabrettum cap.* 4. *pag.* 256 legitur *querella*, itemque in aliquib. lib. *Phædri*, & al. Probatur hoc a *Manut. in Orthogr.* allatis octo lapidibus, altiſque muoum. idemque de *loquella* ſentiendum putat. Diſſentiunt *Dauſq.* cum aliis, item *Cellar.* qui totidem lapides e *Gruter.* opere affert ſimplicem *l* præferentes. *Pier. ad* 4. *Æn. v.* 360. in uſu eſſe ait *querela*, antiquos cod. variare.

QUERENS. V. *Queror*.

QUERIBUNDUS, a, um, *lamentevole*, θρηνῳδικὸς, lamentabilis. *Cic. pro Syll. c.* 10. De ſupplicio P. Lentuli, de carcere, magoa & queribunda eoce dicebet. *Sil. l.* 13. *v.* 583. Cuæque, iofidiæque, atqui hinc querihunda penates.

QUERIMONĪA, æ, f. *lamento*, idem quod querela. *Cic.* 5. *Verr. c.* 57. *ad fin.* Romæ querimoniæ de tuis injuriis habebantur. *Nep. in Attic. c.* 17. Nulla unquam inter eos querimonia interceſſit. *Liv. l.* 7. *c.* 9. Cum multæ querimoniæ ultro citroque jactatæ eſſent. *Horat. in ar. Poet. v.* 75. Verſibus impariter jnoctis querimonia primum, Poſt etiam incluſa eſt voci ſententia compos. *Id. l.* 3. *od.* 24. *v.* 33. Triſtes querimoniæ. *Id. l.* 2. *od. ult. in fin.* Abſint inani funere næniæ, Luctuſque turpes, & querimoniæ. *Colum. in præfat.* Querimonias mitigare. *Gell. l.* 1. *c. ult.* Querimoniæ, aut gemitus, ejulatuſque facere. *Senec. l.* 2. *de Benef. c.* 29. jacere in deos. ¶ De querelis conjugum, *Horat. l.* 1. *od.* 13. *extrem.* nec malis Divuſus querimoniis Suprema citius ſolvet amor die.

QUERĪTANS, antis, qui ſæpe queritur. *Plin. in Paneg. c.* 29. Perituræque in horroie meſſes nequicquem queritantibus fociis, auferuntur.

QUERĪTOR, oris, dep. 1. ſæpe queror. *Paulin. Nolan. carm.* 18. (*al.* 9.) *ad Auſon. v.* 147. Quare gratandum magis eſt tibi, quam queritandum.

QUERNĒUS, &

QUERNUS, a, um, *di quercia*, δρύϊνος, δρυΐτης, qui eſt e quercu, querceus, quercicus. *Cato R. R. c.* 5. Frondem populneam, ulmeam, querneam cædito. *Colum. l.* 7. *c.* 1. Ilignei, quernerique frutices. *Virg.* 1. *Georg. v.* 305. quærnas glandes tum ſtrugere tempus. *Id.* 11. *Æn. v.* 65. feretrum Arbuteis texunt virgis, & cimine querno. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 333. quarno ſeligant a ſipite fuſum. *Id.* 3. *Triſt. el.* 1. *v.* 36. Augurium menti querna corona dabet.

QUERŌR, eris, eſſus ſum, dep. 3. *lamentarſi, dolerſi, lagnarſi, querelarſi, μύρομαι, θρηνῳδέω*, querelam habeo, expoſtulo, lamentor, conqueror. Proprie eſt voce aut verbis dolorem ſignificare, remedii quærendi gratia. *Cic.* 3. *Verr. c.* 9. Niſi omni tempore abuſus ero, querere, deum atque hominum fidem implorebis. *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 5. *ad fin.* Virtutes autem noli vereri, ne expoſtulent, & queranlur, ſe relictas eſſe. *Id. Fam.* 3. *ep.* 10. *cicca med.* Quererer tecum, atque expoſtularem, ni, &c. *Liv. l.* 35 *c.* 8. Conſul queſtus eſt cum patribus conſcriptis, quod non eſſet habitus diis immortalibus honos. *Cic. pro Flacc. c.* 24. At queritur. impudenter facit. Non enim omnia, quæ dolerent, eadem jure queri poſſumus. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 39. Suum fatum querebantur. *Plaut. Aſin.* 3. *a.* 12. Ego mihi queror fortunes. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 8. Milo queritur per litteras injuriam meam. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 8. *v.* 32. Sed queror haud faciles, juvenum raciſſime, queſtus. *Cic. Fam.* 1. *ep.* 4. & *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 8. Queri de injuriis alicujus. *Cic. Attic. lib.* 9. *ep.* 17. Queritur de Milone per vim expulſo. & *lib.* 13. *ep.* 2. Queritur, a diſcipulis ibeſſe tandiu. *Id. Tuſcul.* 3. *c.* 18. *a med.* Querebatur, ſe ium, cum illa cidere cæpiſſet, naſingui. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 318. ihalami modo queſta morati. *Senec. in Med. v.* 623. Portubus lentis retinet carinas Stare quotentes. *Cic. Acad.* 4. *c.* 25. *ad fin.* Neque tam quereretur cum deo, quod parum longe, quam quod falſum videret. *Horat. l.* 1 *ep.* 2. *v.* 24. quererie ſuper hoc etiam, quod Exſpectata tibi non mittam carmina mendax. *Nep. in Chabr. c.* 3. Legatos miſernot Athenas queſtum, quod, &c. *Plaut. Pſeud.* 1. 3. 79. Quod nunc lamentare, non eſſe argentum tibi, apud novercam quarere. & *Cæſ. n.* 1. 14. Nunc hinc meas fortunas no queſtum ad vicinas. *Vellej. lib.* 2. *cap.* 130. Apud aares deorum de hii queri. *Stat. lib.* 11. *Theb. v.* 495. & *Plin. l.* 3. *ep.* 4. dejectam in lumina pallam Diva trahit, magnoque fugit queſtura Tonanti. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 131. Nec quererie patri. *Ovid.* 5. *Faſt. verſ.* 233. Ibat, ut Octavio quereretur facta mariti. (Adde *Stat.* 11. *Theb. v.* 215.) *Albinov. ad Liv. el.* 2. *v.* 375. Regna dæ immitia parce irritati querendo. ¶ Tribuitur & brutis, ut *querela. Ovid. Met.* 14. *v.* 100. *de ſimiis*. Poſſe queri tantum rauco ſtridore reliquit. *Virg.* 4. *Æn. v.* 463. Solaque culminibus ferali carmine bubo Viſa queri, & longas in fletum ducere voces. *Horat. epod.* 1. *v.* 26. Quæruntur in ſilvis aves. ¶ De lyra, aut tibiæ ſono. *Ovid.* 11. *Met. v.* 52. Flebile neſcio quid queritur lyre.

QUER-

QUERQUEDULA, æ, f. avis altilis, tum in terra, tum in aqua vivens, ut anates. *Varr. l. 3. R. R. c. 3. & 11. & Colum. l. 8. c. 15.* Dicta eſt a Græco κναξις, ut *Varr.* docet *l. 4. de L. L. c. 13.* vel a κραξεδουλις, ut *Veſſ. & Joſ. Scalig.* malluut. Alii ducunt a *querquerus*, gelidus, quia gelido & hiberno tempore maxime apparet. Quidam putant eandem eſſe cum ardea: alii cum erodio. *Varr.* (fortaſſe *Atacin.*) apud *Non. cap. 2. n. 172.* Aut frigidos imbres aquæ caducitat ruentis Præinuere aquatiles querquedulæ natantes.

QUERQUERUS, & Querquerus, a, um. *Querquero febre* eſt frigida, & cum horrore tremens, teſte *Aurelio Opilio* apud *Feſt.* dusiturque a *Sanera ibid.* ex Græco, quia κοκκυσσω Græci tremorem febrilem vocant. A quo etiam *cocer* dictus videtur. Unde κοκκυσσω, vibro, tremo, mico. Alii *querquerum febrem*, gravem & magnam dici volunt: a *quercus*, quia hæc arbor & gravis eſt ac dura, & in ingentem evadit altitudinem. Sed prior notatio aptior videtur. *Lucil.* apud *Feſt.* Jactatus me, ut febris querquera. *Id. ibid.* Querquera conſequitur febris, capitiſque dolores. *Plaut. in fragm. ibid.* & apud *Priſcian. l. 6. pag. 719. Putſch.* Is mihi unai bilis, aqua intercus, tuſſis, febris querquere. *Gell. l. 20. c. 1. circa med.* Ægrotanto gravis cum febri rapida & querquere. ¶ *Querquerum* abſoluta uſi febris querquera. *Apul. in Apolog.* Poſſe dicitis ad res venerias ſamptam de mari ſpamam & fuſcinam, proptes nominum ſimilitudinem: qui minus poſſit ex eodem litore calculus ud veſicam, teſta ad teſtamentum, cancer ad ulcera, alga ad querquerum? Al. leg. *ad querquerum.* ſcil. *febrem.* qua ratione *Arnob. l. 1. pag. 28.* Chriſtus ſcitur vitiligines, querquerras, atque iatercutes morbos, omnisque alia valetudinum genera ſanare. Porro *Apul.* ludit in *alga* & *querquero*, quia *alga* ſum *algro* ſimilitudinem habet, & querqueru febris algorem inducit.

QUERQUETULANUS, a, um, ad querquetum, ſeu quercetum pertinens. *Feſtus*: Querquetulanæ viræ putantur ſignificari Nymphæ præſidentes querqueto vireſcenti. quod genus ſilvæ indicant fuiſſe intra portam, quæ ab eo dicta ſit Querquetularia. Sed feminas Antiqui, quas nunc dicimus, viras appellabant: unda adhuc permanent virgines & viragines. Hæc *Feſtus*. ¶ Querquetulanum facellum apud *Varron. l. 4. de L. L. c. 8.* videtur earum Nymipharum fuiſſe. ¶ Querquetularia porta a *Plin. l. 16. c. 10.* dicitur Querquetulana. ¶ Cœlius mons olim Querquetulanus cognomento fuit, quod talis ſilvæ frequens fecunduſque eſſet, ut ait *Tacit. l. 4. Ann. c. 65.* Querquetulani, Κουερκετουλανοι, populi in Latio apud *Plin. l. 3. c. 5.* fortaſſe indo nomen habuere, quod querquetum incolarent.

QUERQUETULARIUS. V. vocem præced.

QUERQUETUM V. *Quercetum.*

QUERULUS, a, um, *querula, querelaſa, lamentevole, μεμψιμοιρος*, qui ſæpe queritur, querelarum plenus, querebundus. Vox eſt pleramque poetica. *Plin. l. 9. ep. 15.* Tam multis undique ruſticorum libellis, & tam querulis inquietor. *Curt. l. 6 rap. 5.* Calamitas querula eſt. *Propert. l. 3. el. 4. v. 18.* Rettulit & querulo jurgia noſtra ſono. *Ovid. l. 4. ex Pont. ep. 9. v. 21.* Nec querulus, turba quamvis ulideres, eſſem. *Horat. in ar. Poet. v. 173. de ſene.* Difficilis, querulus, laudator temporis acti. *Ovid. l. 3. Triſt. el. 8. v. 38.* Et nunquem queruli cauſa duluris abeſt. *Id. Heroid. ep. 5. v. 73.* Implucique ſacrum querulis ululatibus Iden. *Id. a. de m. am. v. 308.* Querula vox. *Martial. l. 12. epigr. 76.* Queruli faſtus. ¶ Poetis eſt cancrea, ſtridulus, reſonans, *ſonoro, reſonante. Virg. 3. Georg. v. 328.* Et cantu querulæ rumpent arbuſta cicadæ. *Horat. l. 3. od. 7. v. 30.* Querula tibia. *Propert. l. 4. el. 3. v. 50.* Et ſtruxit querulas rauca per oſſa tubas. *Ovid. a. Amor. el. 4. v. 27.* querulas agili percurrit pollicu ſhordas. *Id. 6. Faſt. v. 642.* querulas impulit auta fores. *Petron. in Satyr. c. 132. de omni.* & querulo verſabat rore lapillos. ¶ Tribuitur & quorundam animalium vocibus, ut de *Querela*, & *Querer* dictum eſt. *Martial. l. 7. epigr. 30.* Et ſetum querulæ rudem capellæ. *Ovid. de medic. fac. v. 77.* querulus volucrum nidus. *Senec. in Thyeſt. v. 728.* Cervice cæſa, truncus in pronum ruit: Querulum ſuccurrit murmure incerto caput. *Petron. in Satyr. c. 133.* Querulæ ſus fetus.

QUES pro *qui*, in recto plureli dixere Antiqui (a recto *quis*) *Feſto* teſte. *Enn.* apud *Varron. l. 6. de L. L. c. 3. extr.* Decem ſocietas, ques muntibu' ſummis Riphais fodere. *Pacuv.* apud *Chariſ. l. 1. pag. 70. Putſch.* & apud *Priſcian. l. 13. pag. 960.* Ques ſunt iſti ignoti? neſcio ques ignobiles. *Cato* apud *Serv. ad Æn. 1. v. 99.* Si ques ſunt populi. ¶ Ab hoc ſunt dativi *queis*, & *quibus. Virgil. ibid.* Queis ante ore patrum Trojæ ſub mœnibus altis Contigit oppetere. *Id. 1. Georg. v. 21.* Diique deæque omnes, ſtudium quibus arva tueri. ¶ Pro *queis* ſcribitur etiam *quis* producta *i*, & facta ſynæreſi. *Plin. l. 12. c. 1.* Milla ſuet uſus arborum, ſine quis vita deci non poſſit.

QUESCUMQUE, quicumque, in plurali nom. a *quer. Cato* apud *Chariſ. l. 1. pag. 70.* & *Priſcian. l. 13. pag. 960. Putſch.* Quaſcumque Romæ regnaviſſent.

QUESDAM, quidam, in plur. numero a *quis. Accius* apud *Priſcian. l. 13. pag. 960. Putſch.*

QUESTUS, us, m. *lamentum, querela, πενθος*, lamentatio, querela: a *queror. Cic. pro Quinct. c. 30. extr.* Qui queſtus, qui mœror dignus inveniri in calamitate tanta poteſt? *Tacit. Ann. 3. cap. 36.* Exin promptum, quod multorum intimis queſtibus tegebatur. *Virg. Æn. 9. v. 480.* cælum queſtibus implet. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. v. 170.* Fors atiam noſtris invidit queſtibus aures. *Val. Flacc. l. 2. v. 405.* tali compellat laſona queſtu. *Id. l. 4. v. 117.* tales evolvit peſtore queſtus. *Ovid. 9. Met. v. 370.* tales effundit in nere queſtus. *Sil. l. 16. v. 438.* lactimæ ſimul, & queſtus ad ſidera ſuſi. *Tacit. l. Ann. 1. 51.* In queſtus, lacrymas, vota effundi. *Val. Flacc. l. 7. v. 310.* queſtu Superos, queſtuque fatigat Tartara. *& lib. 3. v. 639.* magnoque implorat numina queſtu. *Phædr. l. 1. fab. 9. v. 7.* Queſtu vano ſlamitare. *Senec. in Herc. Oet. verſ. 1837.* Sedare queſtus. *Id. ibid. v. 176.* comprimere. *Id. in Phœniſſ. v. 387.* Sebiles ciere. *Id. in Herc. Oet. v. 1965.* queſtibus parcere. ¶ Querela accuſationi mixta. *Val. Flacc. l. 5. v. 624.* queſtuque Jovem teſtatur acerbo. *& lib. 1 v. 112.* quos talibus ameus Infequitur, ſolitoſque novat Saturnia queſtus. ¶ Tribuitur & brutis animalibus, ut *querela*, & *queror. Virg. 4. Georg. v. 515. de philomela.* mœſtis late loca queſtibus implet.

QUESTUS, a, um. V. *Queror.*

QUI

QUI, quæ, quod, *il quale, la quale, che*, &c, ὁ, ἡ, ὁ, pronomen relativum, notans rem aut perſonam paulo ante memoratam. Ejus obliqui caſus ſunt genit. *cujus*, dat. *cui*, accuſ. *quem, quam, quod*, ablat. *quo, qua, quo*. In plurali nominativo habet *qui*, & *quæ* tam femin. quam neutrum: genitivus eſt *quorum* maſcul. & neutr. & *quarum* femin. dativus, & ablat. *quibus*, & *queis*: accuſat. *quos, quas, quæ*. Hæc ſingula ſtrmare ſuamplis, ſupervacaneum eſt, cum paſſim occurrant. ¶ In ablativo ſing. pro *quo, qua*, adhibetur & *qui*, etiam addita *cum* præpoſit. *Virg. 12. Æn. v. 822.* Accam ex æquilibus unam, Quicum partiri curas. *Pier.* monet, in antiquis pleriſque exemplarib. *quocum* legi. *Terent. Eun. 4. 6. 21.* Quicum res tibi eſt, peregrinus eſt. *Plaut. Amph. 1. 1. 104.* Patrra, qui Pterela poſitare rex ſolitus eſt. ¶ Dicimus tamen etiam *quocum*. *Terent. Phorm. 1. 3. 19.* Si tibi res ſit ſum eo leuone, quocum mihi ſit. *Id. Eun. 3 5. 26.* Eſſem una, quecum ſupiebam. ¶ Cum *qua*, & *qua* præpoſitio interdum præponitur. *Liv. l. 4. c. 5. extr.* Cum quibus nec in re publica honorum, nec in privata connubii ſocietas eſt. *Id. l. 7. c. 33. a med.* Et cum quo forte contulit gradum, obtruncat. Addu *lib. 4. c. 24.* V. Cum. ¶ *Qui* pro quomodo V. in dictione ſequent. ¶ *Quicum* pro quibuſcum. *Plaut. Capt. 5. 4. 5.* Patriciis puerla aut monedulæ, aut anates, aut caturnices dantur, quicum luſitreot. ¶ *Ea qua*, ex qua tempore, *da che. Juvenal. ſat. 10. v. 77.* ex quo ſuffragia nulli vendimus. Adde *ſat. 1. v. 81.* ¶ *Cui* a Poetis vel monoſyllabum producitur, vel diſſyllabum utreque correpta adhibetur. Produxit ſecundem *Paulin. Natal. carm. 32.* (al. 25. v. 345.) Fas etenim, ut Judæa, cui ſuus noſtia Chriſtus. ¶ *Quotus*, & *quas* pro *cuius*, vor, V. ſuo loco. ¶ *Queis*, & *quibus*, V. in *Quis*. ¶ Cum in oratione ponuntur duo ſubſtantiva diverſi generis, relativum ſæpe concordat cum ſequenti, quod eſt in oratione præcipuum. *Salluſt. in Catil. c. 58.* Eſt locus in carcere, quod Tullianum appellatur. *Id. in Jug. c. 21.* Namidæ poſſidere ea loca, quæ proxima Carthaginem Numidia appellatur. *Cic. in Bruto, c. 33. ſub fin.* Exſtat ejus peroratio, qui epilogus dicitur. *Id. in Piſon. c. 24.* Juſta gloria, qui eſt fructus virtutis honeſtiſſimus. *Id. pro Sext. c. 48.* Domicilia coajuncta, quas urbes dicimus. *Liv. l. 4. c. 50.* Aurur fuit, quæ nunc Tarracina ſunt. *Colum. l. 12. c. 21.* Genus poculi, ejus, quæ eſt quarta pare cyathi. Adde *Cæcr. 3. de nat. Deor. c. 11. in Piſon. c. 30. in famil. Scip. c. 3. de Fato, c. 2. & Fam. 13. ep. 1. in fin. & Plin. l. 2. c. 16. ad fin.* itum quæ multa ex *Livia* congeſſit *Drakenborch. ad lib. 31. c. 30.* & quæ ux aliis *Rhodoni in Indice Strabon.* v. Quod vocant. Etiam apud Græcos his loquendi modus inventur. *Athenæus l. 14. c. 21. ſub fin.* Ηεμεσίνοι ιππεις, οι νῦν ιππεῖς καλοῦν. *Greſerus* etiam *Lucian*, & *Plautus* ſimilia loca affert. ¶ Sæpe etiam concordat ſum præcedenti. *Varr. l. 2. R. R. 5. 9. a med.* Imposuntur his cnilaria, quæ vocantur mælium. *Liv. l. 8. c. 23.* Quod colonium in Samnitrum agro impoſuerit, quem colonni eorum Feregellas appellent. *Colum. l. 12. 5. ult. ſub fin.* Semina omnia ſuccu herba, quæ ſedum appellatur, medicara. *Plin. l. 18. c. 25.* Succus manat, quem opobalſamum vocant. *Id. l. 18. 5. 28.* Sidere illo, quod Canicalam appellavimus. ¶ Nonnunquam cum voce, quæ ſubauditur. *Cic. pro Mil. c. 4.* Si tempus eſt ullum jure hominis necandi, quæ multa ſunt. *b. c.* qua tempora. *Varr. l. 2. R. R. c. 6. de oſtrin.* Horum genera duo: unum ferum, quos vocant onagros. *b. c.* quos alinos. *Salluſt. in Catil. c. 58.* Sed autea item conjuravere pauci contra rempubl. in quibus Catiliua: de qua quam verſiſſime poſſimo, dicam. *b. c.* de qua conjuratione, ut monet utiam *Dionied. l. 2. pag. 440. Putſch.* & unaphoram vocat. Al. leg. *de quo*: al. *de qua re. Id. ibid. cap. 59.* Initrea ſervitia repudiabat, ſujus initio ad eum magna copiæ concurrebant. *b. c.* cujus ſervitii, vel cujus generis hominum, vel cujus rei. *Colum. de arbor. 5. penult.* Arundo ſeritus, quos alii bulbos, alii oculos vocant. *b. c.* iis, quos. *Plin. l. 12. c. 37. ſeſt. 77.* Quæ præcordia appellaut, quiu cordi prætenditur: quod Græci uppellaverunt φρενας. *Enn. apud Priſcian. l. 6. pag. 712. Putſch.* Arcue ubi adſpicitur, mortalibu' quæ perhibetur. *b. c.* Iris. da us enim ſurmo uſi. *Varr. l. 3. c. 5. R. R.* Dicam ds hoc anuithous, quod fructus cauſa faciunt. *b. a.* aviarium id enim *ornithon* ſignificat. ¶ Interdum refertur non ad verba præcedentia, ſed ad ſenſum verborum. *Varr. l. 1. R. R. c. 2. ſub fin.* Hoc libro circumciſis rebus, quæ non arbitror pertinere ad agriculturam. *& lib. 2. cap. 1.* Cum vivarent homines ex iis rebus, quæ inviolata ultro ferret terra. *Salluſt. in Jug. c. 45.* Abundantia earum rerum, quæ prima mortales ducunt. *Cic. Fam. l. 2. ep. 8.* Cum Pompejo nullis in aliis, uiſi de republica, ſermonibus verſatus ſum: quæ nec poſſunt ſcribi, nec ſcribenda ſunt. *Hirt. de B. Afric. c. 78. a med.* Cæſar alteram alam mittit, qui ſatagentibus occurrerent. *Cic. de Senect. 3. 3.* Querelis, quæ homines deplorare ſolebant. *Id. Fam. 16.*

ep. 4. Illod, mi Tiro, te rogo, ſumptui ne parcas ulla in re, quod ad valetudinem opus ſit. *& Terent. Eun.* 2. 3. 10. Ut illum dii dęque ſenium perdant, qui me hodie remoratus eſt. Ubi *Donat.* Nec mireris poſt *ſenium* quæ additam, ideo quia declinationem ad intellectum retulit, ut alibi (*Eun. prol.* v. 32.) *in Eunuchum ſuam*. Adde *Lin. l.* 32. *c.* 29. ¶ Cum *qui* initio pronitur, eſt ille qui, *ſolui ſi quale, ubi, ἑ, ὅτου. Phædr. l.* 1. *fab.* 8. Qui pretium meriti ab improbis deſiderat. *Celſ. l.* 1. *c.* 8. Stomachum infirmum indicant pallor, maciei, *&c.* quæ in quo non ſunt, is firmi ſtomachi eſt. *In quoli coſe in cui non ſono, colui*, &c. Plena locutio eſſet, *in illo, in quo non ſunt, te*, &c. *Cic. pro Roſt. Com. c.* 15. *ſub fin.* Quod ſi facit, quæ impudentia eſt, eum ne teſtem probabit, quem, &c? *ſtonti la rfaccciatoggine, di tui è pieno. & pro Dom.* cap. 32. Patet tuas ſi viveret, qua ſeveritate fuit, tu profecto non viveres. *come ei fu di males everità. & Ovid. a. ex Pont. ep.* 2. *v.* 21. Quæque tua eſt pietas in totum nomen Iuli, Ta lædi, cum quis lædit ore, putat. *Id. Heroid. ep.* 17. *v.* 19. Quæ tue nequitia eſt, non his contenta fuiſſet. *Id.* 5. *Met. verſ.* 373. Et tamen in cælo (quæ jam patientia noſtra eſt) Speroimur. *Quintil. declam.* 9. *cap.* 21. Hoc ſi ſciſſes, pater, cujus pietatis es, nemo te *quin* eceſſiſſet. ¶ Cum particula *ne* interrogationis. *Plaut. Mil.* 1. 1. 9. *Mil.* Sed ubi Artotrogus? *Art.* hic eſt: ſtat propter virum ſortem, *&c. Mil.* quem *ne* ego ſervavi in campis Gurgulionis? *b. e.* an illa, quem, &c? *Terent. Andr.* 4. 4. 29. Quem *ne* ego heri vidi ad vos adferri veſperi? *quello eh, che*, &c. *Plaut. Rud.* 1. 5. 13. Ad hoc ſenium ad iſtunc modum non veniri ſolet. *Pa.* quæ *ne* ejectæ e mari ſumus ambæ, obſecro, unda nos hoſtias agera voluiſti huc? *b. e.* an nos, quæ ejectæ, &c. *Id. Trucul.* 2. 6. 52. Pœnitet te, quot ancillæ ſunt jam? qui ne etiam ſuperadducas, quæ mihi comedine cibum? *b. e.* tu ne illa, qui, &c? *Horat. l.* 1. *ſat.* 10. *v.* 21. o feri ſtudiorum! qui ne putetis Difficile eſt mirum, Rhodio quod Pitholeonti Contigit. *b. e.* an vos eſtis illi, qui putatis, &c? Adde *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 180. *& alib.* ¶ Et omiſſo *ne*, *Plaut. Mil.* 4. 1. 25. Cupio hercle equidem, ſi illa vult. *Pa.* quæ cupit? *b. e.* dubitas an illa velit, quæ maxime cupit? ¶ *Qui* ut qui, utpote qui, *come tolui che. Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 9. Actio maluimus iter facere pedibus, qui incommodiſſime navigaſſemus. *Id. pro Quint. c.* 3. C. Quintius ſane ceterarum rerum paterfamilias & prudens & attentus, una in re paulo minus conſideratus, qui ſocietatem cum Sex. Nævio fecerit. *Virg. Æn.* 11. *v.* 218. Ipſum armis, ipſumque jubeat decernere ferro, Qui regnum Italiæ, & primos ſibi poſcat honores. *Plaut. Mil.* 1. 1. 66. Ita ne ajebat tandem? *Ar.* quæ rea ambæ obſecraverint, ut ea hodie queſi pompam illæc præterducerem? *Id. Bacch.* 1. 2. 58. Sum ne autem mihili, qui nequeam ingenio moderari meo? ¶ Sequente indicativo. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 20. Epheſum ut venerim, nolli, qui etiam reihi gratulatus as illius diei celebritatem. *Terent. Phorm.* 3. 2. 7. Nos jam dodum hic te abſentem incuſamus, qui abieris. ¶ Pro *quis*, aut *qualis*. *Cic. pro Mur. c.* 15. Si diligeoter, quid Mithridates potuerit, & qui vir fuerit, conſiderabis. *Id. l.* 1. *de Divin. c.* 25. Xenophon Socraticus, qui vir, & quantus! *Phædr. l.* 2. *fab.* 13. *v.* 6. O qui tuarum, corve, pennarum eſt nitor! *Varr. R. R. l.* 1. *c. ult.* Quem qui eſſet, animadvertere in turba non potuit. *Virg. Æn. v.* 723. qui caſus agat res. *Plaut. Amph.* 1. 1. 1. Qui me alter eſt audacior homo, aut qui me confidentior? *Id. ibid.* 2. 2. 6. & *Terent. Adelph.* 5. 6. 3. O qui vocare? *Ge.* Geta. *Phædr. l.* 5. *fab.* 7. *v.* 6. Is forte ludis (non ſatis memini quibus) concidit caſu gravi. *Terent. Andr.* 5. 2. 14. Neſcio qui ſenex modo venit. *Cic. pro Dom. c.* 28. Adventus meus in urbem qui fuit? *Id.* 6. *Attic. ep.* 3. *a med.* Illum eum futurum eſſa puto, qui aſſe debet. V. alia in *Quis*. ¶ Sunt qui putant *quis* ad ſubſtantiam referri, *qui* ad qualitatem: ex illo *Terent. Eun.* 5. 1. 7. *Th.* Quis fuit igitur? *Pyth.* iſte Chærea. *Th.* Qui Chærea? *Pyth.* ille ephebus, &c. Hoc tamen non ſemper ſervatur. ¶ Jungitur cum primis & ſecundis perſonis. *Plaut. Amph.* 2. 1. 217. Tun' te audeas Soſiam eſſe dicare, qui ego ſum? *Id. Epid.* 3. 1. 8. Quid illum ferre vis? qui, tibi cui divitiæ domi maximæ ſunt, is nummum nullum habes. ¶ Interdum poſponitur uni aut alteri verbo. *Cic. Verr.* 4. *c.* 16. Cum diceret, jus eſſe certum Siculis, inter ſe quo jure certarent. *& Verr.* 5. *cap.* 81. Multos ſæpe vicos bonos cum azatoribus frumentum, in cellam quod ſumi oporteret, æſtimaſſe. ¶ Contra quibuſdam præpoſitrombus præponi ſolet. *Cic. in Vatin.* 1. 7. Leges, quas contra pratet te nemo unquem eſt facere conatus. *Id. pro Cal. c.* 22. quem propter. *Id. Verr.* 6. *c.* 48. quo in ſummo. ¶ *Qui* pro *quæ*. *Plaut. Aſin.* 3. 2. 2. An ita tu es animata, ut qui expera matrit imperil ſies? ¶ Pro *quanto*, quod eſt genitivus pretii. *Plaut. Perſ.* 4. 4. 41. Indica, minimo daturus qui ſie, qui duci queat. *& verſ.* 109. Qui datur, tanti indica. *Id. in fragm.* apud *Feſt.* in *Sub corona*. & *Men.* 3. 3. 25. Præco ibi adſit cum corona, quique liceat, veneat. ¶ *Qui* interdum redundat. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 40. Adeon' me fuiſſe ſungem, ut qui illi crederem? *Id. Men.* 5. 5. 31. Qui te Jupiter, diique omnes, percontator, perdunt. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 7. De Apollonio quod ſcribis, qui illi dii irati, homini Græco, qui coonturbare quidem putat ſibi licere. *Terent. Phorm.* 1. 2. 72. Eſt parafitus quidam Phormio, home confidens: qui illum dii omnes perdunt. Nonnulli *qui* his locis interpretantur, *ut*, vel *utinam*. Fortaſſa non abſurde eliſpſin quis eſſe putet, ut ſcilicet commotus ira incipiat quidem recta conſtructione *qui*, ſed præpediente affectu abrumpat ſermonem, ſubjiciatque quod ira ſuggerit, exſecrationem & diras.

QUI, ablativus omnis generis, interdum ponitur pro *quo re*, vel *ut*. *Nep. in Attic.* c. 3. In tanta paupertate deceſſit, ut qui efferretur, vix reliquerit. *Plaut. Aulul.* 2. 4. 30. Cenſen' talentum magnum exorari poteſſe ab iſtoc ſene, *ut* det qui fiamus liberi? *Id. Pſeud.* 1. 1. 86. *Ca.* Reſtim volo mihi emere. *Pſ.* quamobrem? *Ca.* qui me faciam penſilem. *Id. Rud. prol. v.* 9. Jupiter nos pergentes alium alia diſparat, hominum qui facta, more noſcamus. ¶ Etiam præcedente plurali num. *Plaut. Aulul.* 3. 5. 26. Mihi æquum eſt pulpusam atque aurum dari, ancillas, pediſſequos, vehicula, qui vehar. *Terent. Andr.* 3. 2. 31. Multa concurrunt ſimul, qui conjecturam hanc nunc facio. ¶ Sæpe eſt quomodo? quæ ratione? *come? πῶς*; *Cic. l.* 1. *de nat. Deor. c.* 10. *ad fin.* Deum, niſi ſempiternum, intelligere qui poſſumus? *& cap.* 30. *a med.* Qui poteſt eſſe in ejuſmodi trunco ſapientia? *Id.* 2. *de Fin. c.* 4. Qui fit, ut ego neſciam, ſciant omnes? *Terent. Andr.* 1. 1. 123. Ne hæc quidem ſatis vehemens cauſa ad objurgandum. *Sa.* qui, cedo? *Plaut. Merc.* 2. 3. 60. *De.* Vidi: verum non ex uſu noſtro eſt. *Ch.* qui vero? *De.* quia, &c. *Perſius ſat.* 1. *v.* 56. Qui pote? *b. e.* quomodo fieri poteſt? ¶ Et ſine interrogatione, *Plaut. Amph.* 2. 2. 133. Nimis demiror, qui illæc, illic me donarium eſſe patera ſciat. *Terent. Andr.* 2. 1. 34. Invenite, efficite, qui detur tibi: ego id agam mihi qui ne detur. ¶ Eſt etiam cur? quare? *perchè? Terent. Andr.* 5. 4. 50. *Pam.* Davo iſtue dedam negotii. *Sr.* non poteſt. *Pam.* qui? *Sr.* quia habet aliud, &c. *Plaut. Bacch.* 5. 2. 45. qui non? *perchè no?* ¶ *Qui dum?* quare? cur igitur? *Terent. Eun.* 2. 2. 41. *Gna.* Numquidnam hic, quod nolis, vides! *Par.* te. *Gna.* credo: at num quid aliud? *Par.* qui dum? *Gna.* quia triſtis es. Adde *Hec.* 3. 1. 39. & *Plaut. Men.* 3. 1. 51. &c. ¶ Pro unde, *Terent. Hec.* 2. 3. 6. Nec, qui hoc mihi evenat, ſcio. *Id. Andr.* 3. 2. 21. Qui iſthæc tibi iacidit ſuſpicio?

QUIA, *perchè, ἐπειδὴ, ὅτι*, ob eam cauſam, ea de cauſa, quod: conjunctim cauſalis. *Cic. 6. Verr. c.* 53. *ad fin.* Urbs, quæ quia poſtrema ædificata eſt, Neapolis nominatur. *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 33. Voluptatem ipſam per ſe, quia voluptas ſit, optandam putat. *Id. Fam.* 13. *ep.* 70. Quia non eſt obſcura tua in me benevolentia, ſic fit, ut, &c. *Terent. Heaut.* 3. 1. 99. An ea ſit, quia in re noſtra aut gaudio ſumus præpediti nimio, aut ægritudine? *Id. Hec.* 2. 1. 21. Ideo, quia, ut vos mihi domi eritis, proinde ego ero fama foris. *Plaut. Trucul.* 2. 2. 34. Quia fores noſtras auſa es accedere, quiaque iſtas buccas, &c. ¶ Pleonaſmus eſt apud *Plaut. Amph.* 2. 2. 34. Qui tibi nunc iſtuc in mentem venit? *Se.* quia enim fero advanimus. Adde *Capt.* 4. 2. 104. & *Terent. Heaut.* 1. 2. 14. ¶ *Quia nam*, & *quianam* pro quare? & cur? *perchè mai?* poſitum apud Antiquos, ut Nævium in carmine Punici belli: Summe deum regnator, quianam genuiſti? Et *in* ſatyra: quianam Saturnium populum pepuliſti? Et Ennius in libro ſeptimo: quianam dictis noſtris ſententia flexa eſt? Hæc *Feſtus*. Rurſus *Ennius* apud *Serv. ad Virg. Æn.* 10. *v.* 6. quianam legioaes cædimu' ferro? *Plaut. Trucul.* 2. 2. 34. Nimis otioſum arbitror hominem eſſe te. *Di.* quianam arbitrare? *Virg. loc. cit.* Cælicolæ reagni quianam ſententia vobis Verſa retro? Adde *Æn.* 5. *v.* 13. & V. *Oline*. ¶ *Quianè?* an quia? *forſe perchè? Plaut. Perſ.* 5. 2. 69. *Do.* tu nunc me irrides? *Le.* quianè te voco, bena ut tibi ſit? *Virg. Æn.* 4. *v.* 538. quianè auxilio juvat ante levatos? Adde *Stat.* 10. *Theb. v.* 502. ¶ *Quia* pro *quod*, vel loco infinitivi, quod ſequi debebat. *Plaut. Caſtell.* 1. 1. 103. Mater irata eſt mihi, quia non redieram domum. *Pallad. in Februar. tit.* 13. *in fin.* Hoc autem ooveris, quia palmes, quod extra ligaturam pendens habuerit, fructu induet.

QUIANAM? } V. in voce præced.
QUIANE? }
QUICQUAM. V. *Quiſquam*.
QUICQUE. V. *Quiſque*.
QUICQUID. V. *Quiſquis*.
QUICUM. V. *Qui*.

QUICUMQUE, quæcumque, quodcumque, *chiunque, qualunque, ὅστις ἂν*, quiſquis, quivis, omnis qui. *Cic. Fam.* 10. *ep.* 31. *circa med.* Quicumque is eſt, ei me profitent inimicum. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 2. Quoſcumque de te queri audivi, quacumque potui ratione placavi. *Id.* 2. *de Orat. c.* 11. Non omnia quæcumque loquimur, ad artem ſunt revocanda. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 31. *ad fin.* Fortunam, quæcumque accidat, experiantur. *Valer. Flacc. l.* 3. *v.* 684. queiſcumque virum perquirere filvis. *Nep. in Datam. c.* 10. Ut quodcumque vellet, liceret impune facere. ¶ quantuſcumque. *Pompej. ad Manioli. & Leonic. poſt epiſt.* 12. *l.* 8. *ad Attic.* Ut quodcumque militum contrahere poteſtis, contrahatis. *Phædr. l.* 5. *Fab.* 6. *v.* 3. Eja, in commune, quodcumque eſt lueri. ¶ *Quodcumque* interdum augendi gratia ponitur, & magoum aliquid notat. *Propert. monit l.* 4. Hoc quodcumque vides, hoſpes, qua maxima Roma eſt, Ante Phrygem Æneam collis & heiba fuit. *Virg.* 1. *Æn. v.* 82. Tu mihi quodcumque hoc regni, tu ſceptra Jovemque Concilias: (*Servius* mirandi cauſa dictum putat.) *Stat.* 11. *Theb. v.* 80. Nec pretium deforme morz, caſſique labores: Hoc quodcumque madent campi, quod ſanguine fumant Stagoe, quod innumero Lethæa examine gaudet Ripa, meæ vires, mea læta inſignia. ¶ qualiſcumque. *Cic. in Orat.* 1. 30. Eaſque nos primi, quicumque eramus, & quantulumcumque dicebamus, ad hujus generis ſtudia convertimus. *Id. pro Rab. Poſt. c.* 8. Quæcumque mens illa fuit, Gabioli fuit. *Liv. l.* 45. *c.* 23. Qui de quacumque cauſa tum aſpernati noſtra auxilia eſtis. *qualunque ne ſia ſtata la ragione*. Similiter locutus eſt *Plin. l.* 8. *c.* 32. ¶ Sæpe, interjecto verbo, dividitur. *Terent. Andr.* 1. 1. 35. Facile omnes perferre, cum quibus erat cumque ooe. *Id. ibid.* 1. 5. 28. Quæ meo cumque animo lubitum eſt facere. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 16. Quam ſe cumque in partem dediſſet. *Id.* 4. *de Fin.* 1. 25. *a med.* Quod erit cumque viſum, ages. (Adde *lib.* 2. *de Divin. c.* 2. *ad fin.*) *Plaut. Perſ.* 2. 2. 28. Cui male dico?

dico? Se, cui pol cumque occasio est. *Virg.* 12. *Æn.* v. 61. Qui te cumque manent ictu certamine casus. *Lucret. l.* 4. v. 868. Humor item discedit in omnia quæ loca cumque possunt humorem. Adde *Martial. l.* 2. *epigr.* 61. *Gell. iouto præfat.* &c. *Lucret.* interdum plures voces interjiciat, ut *l.* 2. v. 403. At contra quæ amara atque aspera cumque videntur, Hæc magis bamatis inter se nexa teneri. *& lib.* 5. v. 1130. Invidia quoniam, ceu fulmine, summa vaporant Plerumque, & quæ sunt altis obnixa edita rumque. ¶ *Cuicumque* quadrisyllabum. *Senec.* in *Troad.* v. 851. Quolibet tristis miseras procella Mittat & donet quicumque terras. ¶ *Quicumque* absolute pro omnis, *omn.* Cic. 2. *Fam. ep.* ult. *extr.* Quamobrem, quæcumque a me ornamenta in te proficiscentur, ut omnes intelligaot, e me habitam esse netionem tuæ dignitatis. *Id. e. Cæsil. c.* 5. *in fin.* Quæ sanari poterunt, quicumque ratione sanabo. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 29. Si quid est, magnum est adjumentum; sin minus quocumque ratione canteodamus. Hæc *Manut. ad lib.* 2. *Fam. in fin.* quibus addit *lib.* 1. *de Orat. c.* 2. *Attic. l.* 3. *ep.* 21. & *Tuscul. c.* 2. & *Virg.* 3. *Æn.* non indicatu versus: quæ tamen vereor ut nos cogant, ut a prima hujus vocis significatione discedamus, cum facile sit in omnibus verbum *possum*, aut aliud simile per ellipsin subintelligere.

QUID, *ehe, che ista, quat cose*, τί, & τὶ; neutrum pronominis *quis*, naturam rei fere significans. *Cic. Attic. l.* 11. *ep.* 21. Ad ea, quæ scripsis de testamento, videbis, quid, & quo modo. *Cic.* 2. *Verr.* 1. 10. Quid est, quæso, Metelle, judicium corrumpere, si hoc non est? *Id.* 1. *Tuscul. c.* 31. Quid aliud agimus, cum a voluptate revocemus animum, nisi, &c? *Id. pro Cluent. c.* 62. Quid huic cum Antio? nihil. *Id. Fam.* 5. *ep.* 15. Quid enim? ed omnes ne confugiem? quam multi sunt? *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 2. *ad fin* Quid opus equitatu? *Terent. Hec.* 4. 4. 2. Quid mulieris uxorem habes? *che vuoga di donne hai tu per moglie?* & *Cic. Verr.* 4. v. 54. Exponam vobis breviter, quid hominis sit. *Plaut. Rud.* 1. 2. 60. Quid illuc est hominum fecundum litus? *che uomini feno colore là sul lido?* & *Cic. Fam.* 16. *ep.* 4. Non video fciturum me, quid ejus sit, oi, &c. *h. e.* quid de ea re sit. ¶ Frequentem usum habet in transitionibus, pro *præterea*, jam vero, & hujusmodi. *Cic. e. de nat. Deor.* 2. 51. Quid loquar, quanta ratio in bestiis appareat? *Id. pro leg. Manil. c.* 5. Quid, quod falsa fuctoram in discrimen vocatur? *Id.* 4 *Verr. c.* 59 Quid vero? modum statuarum habeni nullum placet? ¶ Sæpe centum designat, & finem: & ponitur etiam pro *tot*. *Cic.* 2. *Verr. c.* 13. Cognoscet ex me populus R. quid sit, quamobrem, *&c.* quid sit, quod judiciis, &c. *& Vat.* 4. *c.* 20. *ad fin.* Quis est, quod tu alios arcuses? *Senec. l.* 4. *de Benef. c.* 13. Mundus in quid vices suas absolvet? in quid sol diem extendit, & contrahit? *Plaut. Amph. l.* 1. v. 221. Eloquere, quid venisti? Sc. ut esset, quem tu pugnis cæderes. *Ovid. Met.* 11. v. 622. Quid veniat (cognoscat enim) scitatur. *Cic. Cæcil.* 2. *c.* 6. *a med.* Quæsivi, quid dubitaret eo proficisci, quod, &c. *Terent. Andr.* 2. 2. 3. Lætus est nescio quid. *non so perchè, non sa di che.* & *Colum. in præfat. l.* 1. Satis mirari non possum, quid ita seligaos, &c. *h. e.* cur. & *Cic.* 1. *de nat. Deor.* 1. 35. *a med.* Quam maletium est, uno digito plus habere! quid ita? quia, &c. *Id. pro Mil. c.* 16. *ad fin.* Sed quid ego argumentor? Quid plura disputo? ¶ Absolute tacitam prolepsim habet, & est urgentis. *Cic.* 2. *Fam. ep.* 8. Quid? tu me hoc tibi mandasse existimas, ut, &c? *che mi dessi tu?* & *Phil.* 2. *c.* 38. *a med.* Quid? eundem in septemviratu nonne destituit? *& pro Dejot. c.* 7. Quid? ille signa ænea in insulis posuerat, quæ, &c? *Cæsar. ad Cæsar. 6. Fam. ep.* 4. Quid si hoc muto? *che farà, che dirà egli?* & *de Senect. c.* 7. Quid patriconsulti? quid pontifices? quid augures? quid philosophi senes! quam multa meminerunt? *che dirà de' grave consulti*, &c. *Id.* 2. *Phil. c.* 31. O hominem nequam! quid enim aliud dicam? magis proprie nihil possim dicere. ¶ Post dubitativas particulas *num, si, ne*, & verba quærendi, dubitandi, & similia, *quid* est *aliquod. Terent. Hec.* 5. 4. 25. Harum rerum num quid dixti patri? *Id. Andr.* 1. 1. 34. Ne quid nimis. *Cic. Attic. l.* 3. *ep.* 15. *ante med.* Si quid in te peccavi, ignosce. *& epist.* 8. Nec, quid scribam, habeo. *& Fam.* 13. *ep.* 73. Nisi quid existimas in ea re violari existimationem tuam. *Varr. R. R. l.* 3. *c.* 13. Cum eprix effunderetur glans, cepreis vicia, aut quid aliud. *Plin. l.* 4. *ep.* 30. Annulum, seu quid eliud ponis in sicco, elluitos sensim. ¶ Pro quantum, *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 46. Quid præterea cælati argenti? quid fregulæ veteris? quid pictarum tabularum? quid signorum? quid marmoris apud illum putatis esse? *Plaut. Epid.* 2. 2. 26. Tum captivorum quid ducunt secum! pueros, virgines, binos, ternos: alios quinque. *Terent. Andr.* 4. 4. 6. Quid turbæ est apud forum! quid illic homioum litigant! Al. leg. *Integet*: al. etiam *quot illic.* ¶ Pro quale. *Terent. Eun.* 2. 2. 42. Quid videtur hoc sibi mancipium! *Par.* non maium hercle. ¶ Different *quod* & *quid*. Illud a *quo* est, hoc a *quis*: illud ad præcedens substantivum refertur, vel substantivum conjunctum habet, hoc ad nullum refertur, & absolute ponitur: illud enim adjectivum est, hoc substantivum. *Cæsar l.* 5. *c.* 26. Cum quid extrinsecus lædit, ut in vulneribus: cum quid corruptum est, ut in cancro: cum quid innatum est, ut calculus in vehice, &c. Videtur tamen *quid* pro *quod* poni in illo *Plautus Amph.* 1. 1. 208. & *Pseud.* 2. 2. 41. Quid ais? quid tibi nomen est? & *Mil. li.* 3. 1. 131. Nomen domini quæro quid sit. *Id. Pseud.* 2 4 54. Quid nomen esse dicam ego isti servo? *Cic. Simia. & Rud.* 4 4. 116. In ensiculo quid nomen est paternum? (Dixi *videri* neque enim hæc me cogunt, ut *quid* pro *quod* accipiam.) ¶ *Quid ni?* cur non? *perchè no? τὶ οὐ;* vehementer affirmantis est. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 67. *ad fin* Cum rogaret eum, ut meminisset, quid ni, inquit, meminerim? *Terent. Heaut.* 5. 1. 34. Clinia hæc fieri videbat? *Mr.* quid ni? ¶ Et interposito verbo. *Plaut. Pseud.* 2. 2. 57. Quid ego ni teneam? *Terent. Adelph.* 4. 5. 28. Quid illam ni educat? Adde *Plaut. Mil.* 4. 3. 27. *& Pœn.* 5. 2. ¶ & addita negatione. *Senec. ep.* 52. *a med.* Ut fenatis de meliora sufragium, quid ne non permittam? ¶ Videtur etiam idem significare ac *quamobrem*? & esse valde admirantis cum quidem ironia. *Cic. Fam.* 3. *ep.* 7. *a med.* Quid ais? Appius Lentulo, Lentulus Appio processit obviam: Cicero Appio noluit. *Perem. in Satyr. c.* 127. Quid ait? inquit illa, donas mihi eum, sine quo non potes vivere?

QUIDAM, quædam, quoddam, & quiddam, *un certo, uno, à certa, ein*, certus aliquis, unus. *Cic. pro Cluent. c.* 63. *a med.* Quidam ex advocatis, homo & honoribus populi ornatus, & summa virtute præditus, intelligem se dimi, &c. *Id. Fam.* 11. *ep.* 21. Quidam de collegis nostris. *Id.* 2. *de Orat. c.* 3. Pudore a dicendo, & timiditate ingenua quadem refugisti. *& ep.* 74. Crassi responsum excellentis cujusdam est ingenii ac singularis. *& lib.* 1. *cap.* 60. Adhibitus certa quadam numerorum moderatione. *& lib.* 3. *c.* 12. Cum sit quædam certa vox Romani generis, urbisque propria. *Id.* 5. *de Fin. c.* 6. Scis, me quodam tempore Metapontum venisse tecum. ¶ In distributionibus aut repetitur, aut simplia subjiciuntur. *Cic. in Top. c.* 21. Quibusdam quæstionibus *alias*, quibusdam esse nlius aptiores locos. *Liv. l.* 45. *c.* 10. Excesserunt urbe quidam, alii mortem sibi consciverunt. *Colum. lib.* 12. *c.* 19. Quidam quartam partem, nonnulli tertiam decoquunt. *Cic.* 1. *de nat. Deor.* 9. 24. Corpuscula quædam lævia, alia aspera, rotunda alia, partim angulata, curveta quædam. ¶ Cum genitivo *Tacit. Ann.* 1. *c.* 49. Quidam bonorum cæsi, postquam pessimi quoque erima rapuerant. ¶ Cum nominibus numeralibus, V. in *Aliquot.* ¶ Inter *quidam* & *aliquis* hoc interest, quod *quidam* dicitur de re aut persona certa & definita: *aliquis* de indefinita & incerta: ut si dicam, *ei quidam qui mi amat*, designo unum certum amantem mei: si dicem, *est aliquis qui me amet*, iiiud significo, esse nonnullos, qui me amant, nos designando, quinam si sint. Iuterdum tamen promiscue usurpantur. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 10. Hesterno sermone remigem aliquem, aut bajulum nobis oiatorem desciipseras, inopem quendam bumentatis atque inurbaoum. ¶ *Quoddam* & *quiddam* different, ut *quod* & *quid*: nempe illud adjectivum est, hoc substantivum. *Cic.* 1. *de Invent.* 1. 2. Nam fuit quoddam tempus, cum in agris homines vagabantur. *Id.* 3. *de Legib. c.* 10. Fateor in ista ipsa potestate inesse quiddam mali. *Id.* 1. *Acad. c.* 9. Ut in his quiddam divinum esse diceret.

QUIDEM, adverb. *certamente, di vera, per verità, in vero, bensì, sì, ne*, certe, profecto, sane. *Cæs. l.* 1. *B. Civ. c.* 40. Sibi quidem persuaderi, eum neque fuam, neque populi R. gratiam repudiaturum. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 19. Tantum doleo, ac mirifice quidem. *Plaut. Surcb.* 1. 1. 20. Salvene, emabo? Pi. fuero quidem, & valeo. *Cic. de Fato, c.* 2. Oratorias exercitationes non tu quidem reliquisti, sed certe philosophiam illis antepositi. *Id. Fam.* 6. *ep.* 2. Misera est illa quidem consolatio, sed remen necessaria. *Id. ad Brut. epist.* 3. *ad fin.* Cosules duos, bonos quidem, sed dum anat bonos, amisimus. *da bene sì, ma*, &c. *Id.* 2. *de Divin.* 1. 44. In bis locis, quæ nos incolimus, post sustitium Caniculæ oritur, & quidem aliquot diebus: apud Trogloditas ante solstitium. *Id. Phil.* 11. *c.* 4. Crassatus est a Dolabella Tiebunus: & quidem a Carthaginiensibus Regulus. *c si veramente. Colum. l.* 2. *c.* 1. *circa med.* Nam quidem Diophanes Bithynius Uticensem totum Dionysium, per multa diffusum volumina sen epitomis circumscripsit. ¶ Post *ne* interjecto verbo, vehementius negat. *Cæs. l.* 1. *B. Gall. c.* 38. Ne obsidibus quidem datis pacem redimere potuisse. *ni mirum.* V. *Ne.* ¶ Junguntur cum aliis particulis affirmativis. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 21. Nisi tu aliquid dicesses, nihil sane ex me quidem audire potuisses. *Id. Attic. 6. ep.* 5. Nunc quidem profecto Romæ ea. *Plaut. Stich.* 3. 2. 26. Unum quidem hercle certum promitto tibi. *Id. Asin.* 3. 1. 39. Te quidem edepol nihil est impudentius. *Id. Rud.* 5. 2. 13. Hoc quidem pol e rubigine factum est. *&* 5. 3. 12. Benigne facis. *La.* imo tu quidem hercle vero. *Lucret. l.* 5. v 899. Flamma quidem vero, &c. ¶ præsertim cum *certe* & in principio si ponatur, *quidem* subjicitur; si post aliquod verbum (quod frequentius est) præponitur. V. *Certe. Cic.* 1. *Tuscul. c.* 29. Ubi ubi est animus, certe quidem in te est. *Id.* 4. *Verr. c.* 74. *ad fin.* Hoc quidem certe manifesto. ¶ & interposito verbo. *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 3. *ante med.* De quo ipso nihil capide agemus: sine tuo quidem consilio certe nihil. *Id. de Provin. consul. c.* 17. Quam sapientes, non disputo: constanter quidem & fortiter certe. *Id. de clar. Orat. c.* 3. *a med.* Volui id quidem efficere certe. ¶ Habet præterea varios usus, fervata femper affirmandi vi. Nam interdum ponitur pro *autem*, aut *vero*, *Cic. pro Mercell. c.* 9. *a med.* Vagabitur modo nomen tuum longe atque late: sedem quidem stabilem non habebit. *Al. omitt.* quidem. *Non. in Cou. c.* 2. Hanc adversus Pharaobazum bellum est imperetor: se quidem veri exercetur præfuit Conon. *Id. in Anitii, c.* 2. *fub fin.* Quare si quid amice de Romeuis cogitabis, non imprudenter feceris, si me celabis: cum quidem bellum parabis, te ipsum fiustraberis, si non me in eu principem posueris. ¶ Item pro *saltem*. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 2. *circa med.* Non video causam, cur ita fit, hoc quidem tempore. ¶ pro *etiam*. *Plaut. Bacch.* 2. 2. 3. Ita me dii ament, ut Lycurgus mihi quidem videtur posse hic ad nequitiam adducier. ¶ Ut Græcorum οὖν, ita *quidem* distributioni servit & connectendo sermoni. *Cic. Attic. l.* 8. ep. 11. Atque hoc nostra gravior est causa, quam illorum, quod illi quidem alte um metuerit, nos utrumque. *Id.* 4. *Acad.* 1. 5. P. Crassum, & P. Scævolam ajunt Ti. Gracebo auctores legum fuisse: alterum quidem, ut videmus, palam; alterum, ut suspicemur, obscurius. *Id. Tuscul.* 1. *c.* 22. *c med.* Dicæarchus quidem, & Aristoxenus,

nus, nullum omnino animum eſſe dixerant. ¶ Habel & alios ut ſus, qui vix deſignari poſſuot, lectione multa depraheodi poſſunt. *Nep. in Attic. cap.* 11. Non floraantibus ſe vendreavit, ſed afflictis ſemper ſuccurrit: qui quidem Servilium Buti matrem, non minus poſt mortem ejus, quam florentem coluerit. *come tolui ebe*, &c. Hic habet vim ἓν νεμ. & *cap.* 14. Quod non quidem iucundiſſimum arbitramur, le *ebe io, quanta a me*, &c. *Id. in Cat. cap.* 2. Neque hoc per Senatum efficere potuit: cum quidem Scipio in civitate principatum obtinerat. *ancorchè. Virg.* 2. *Georg. v.* 124. ubi arta vincere ſummum Arboris haud ullæ iactu potuere ſagittæ: Et gens illa quidem ſumptis non tarda pharetris. *e pure sertenuate*. Plura obſervari poterunt, præſertim apud Comicos, in ſermone familiari.

QUIDNAM. V. *Quiſnam*.

QUIDNI. V. *Quid*.

QUI DUM? V. *Qui*, ablat.

QUIDQUID. V. *Quiſquis*.

QUIES, etis, ſ. *quiete, repoſo, ἡσυχία, πάυσις*, requies, ceſſatio, vacatio, otium, remiſſio, *lenamentum*. *Cic. e. de Orat. cap.* 1. Qui locus quietis & tranquillitatis plenifſimus fora videbatur, in eo maximæ molæ moleſtiarum, & turbulentiſſimæ tempeſtates exiſtiterunt. *Id. pro Dejot. c.* 13. *este* Omnem tranquillitatem & quietem ſenectutis acceptam refert clementiæ tuæ. *Id pro Cael. c.* 17 Quem non quies, non remiſſio delectarent. *Id. 4. Catil. cap.* 4. Mors laborum ac miſeriarum quies eſt. *Salluſt. in Jug. cap.* 70. Vulgus quieti & otio advorſum. *Plin. in Paneg. c.* 70. a *med.* Labores otio & quieta ecereare. *Salluſt. in Jug. cap.* 108. Mulsi, vulneribus acceptis, neque fugere poſſa, neque quietem ati. *Lucret. l.* 4. *v.* 846. teſſum corpus maadare quiati. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 14. Ex diutino labore quieti ſe dare. *& lib.* 5. *B. Gall. c.* 39. *in fin.* Ne noctiuum quidem ſibi tempus ad quietem relinquebat. *& lib.* 7. *c.* 41. Tribus horis noctis exercitui ad quietem datis. *& lib.* 6. *cap.* 26. quietem capere. *Suetan. in Tiber. c.* 65. Totum ſe ad quietem conferre. ¶ In plur. num. *Cic. e. Offic. c.* 29. Ludo & joco uti licet, ſicut ſomno & quietibus ceteris. ¶ Meionymice eſt lacus, ubi quies capitur. *Lucret. l. c. v.* 404. Namque canes ut moniuagæ perſæpe ferai Naeibus inveniues imieſtas ſtrunde quietes. *h. e.* cubilia. ¶ Metaphorice *Nep. in Attic. cap.* 7. Attici quies tanopere Cæſari fuit grata, ut, &c. *h. e.* abſtinentia ab armis, & a partibus. *Salluſt. in Catil. c.* 32. Ex ſumma lætitia atque laſciuia, quæ diutuena quies pepererat, tepente omnes triſtitia invaſit. *h. e.* pax. Sic *Ovid. 2. ex Pont. ep.* 2. *v.* 77. Adde triumphatos modo Pzonaa, adde quieti Subdita meatanæ brachia Dalmatiæ. Sic *Tacit. de Germ. c.* 14. Ingreta genti quies, & facilius inter aacipitia claeſcunt. *Virg.* 2. *Georg. v.* 344. Si noa tanta quies iret frigufque caloremque inter. *h. c.* veris tranquillitas. *Plin. l. eſt. c.* 26. Quies ventorum. *Stat. l. & ſilv.* 2. *v.* 26. pelagi. ¶ Singulare eſt illud *Plauti l. & cap.* 16. In primis vero materies honorata boxo eſt caro ciſpanti, nec niſi cadice: cetero lewis quies materiæ, ſilentin quodam, & duitie ac pallore commendabilis. *h. e.* æquabilis venarum cuefua, læuis, enodis, & inflac ammia pec plana decurrentis, lene & quiete fluens. ¶ Sæpe de ſomno dicitur, quæ vera eſt quies corporis, *ſomno*: item de viſis, quæ in ſomno obvenimunt, *ſopne*. Cic. 2. *de Divin. c.* 66. Alaxandee ſomno eſt conſopitus, tum ſecundum quietem viſus ei dicitus draco, &c. *Plaut. Curcul.* 2. 2. 22. Malum, quod in quiete tibi poatentum eſt. *Suetan. in Caſ. c.* 81. & *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 83. per quietem. *Virg.* 5. *Æn. v.* 837. Vix primos inapina quies laxaverat artus. *& lib.* 6. *verſ.* 520. preſſisque jacentem Dulcis, & alta quies, placidæque ſimillima morti. *& lib.* 12. *v.* 908 valut in ſomnis, oculos ubi languida preſſit Nocte quies. *Senec. in Oedav. v.* 116. membra cum ſolvit quies. *Ovid. 2. Faſt. v.* 205. Nec pudor, in ſtipula placidam cepiſſe quietem. *Perſen. in Satyr. c.* 104. cum proſtrata ſopore Urget membia quies. *Vel. Flacc. l.* 8. *verſ.* 80. dara pacmiſſæ nra quiem. *Cic. 2. de Divin. c.* 30. Ire ad quiatam. *& ibid.* quieti ſe teadere. ¶ De ſomaio. *Stat. Theb* 10. *v.* 205. vanæ nec monſtra quiatis, Nec ſomno comperta loquor. *& verſ.* 324. præſaga quies. ¶ De ſopore letali, *Virg.* 10. *Æn. v.* 745. *& lib.* 12. *v.* 309. Olli dura quies oculos, & ferreus urget Somnus. ¶ De ipſa morte, *Propert. l.* 2. *el.* 21. *v.* 27. Quod ſi forte tibi properarint fata quietem, &c. ¶ In plurali num. *Salluſt. in Catil. cap.* 55. Animus neque vigiliis, neque quietibus ſedari potuet. ¶ Poetice *Quies* dicitur a *Stat. 10. Theb. v.* 89. ſervare una cum Obliaiis limen aotri, ubi Somnus cubat. Quin ipſa habita ait dea, & a Romania culta: habuitque ſuum extra Urbem via Lavicana, at ex *Livio* conſtat *l.* 4. *c.* 41. V. *Anquſtin. l.* 4. *de Civ. Dei, c.* 16. ¶ Vetuſtiſſimi *quies*, er, declinaiunt, telle *Priſcian. l.* 6. *pag.* 703. *Putſch.* unde *requies. Afran. ibid.* Sollicito corde coepus non potiitur nunc quin. *Novius ibid.* Suavi quie. ¶ Olim etiam *quies, eis*, adjectiva uſurpatum ſuit. *Novius ibid. pag.* 704. Jamque ejus mentem fortuna feceret quietem. *h. e.* quietam. *Livius. Mecer ibid.* Non minimo opere militea quietes volaant eſſe. Hinc *inquies*.

QUIES, adject. V. la hac vocis præced.

QUIESCENTIA, æ, ſ. quies. *Jul. Firmic. l. c. cap.* 3. *a med.* Poſt quieſcentiam calamitatibus implicatus.

QUIESCO, is, evi, etum, n. 3. *repoſare, cipoſarſi, ἡσυχάζω*, in quiate ſum, conquieſco, ceſſo a labore, in otio ſum. Syncopen patitur ſæpe in præteritis, *quierim, quierſem, quieſſe*, &c. *Senec. ep.* 3. *in fin.* Et quieſcenti agendum, & agenti quieſcendum eſt. *Cic. in ſomn. Scip. c.* 2. Renovat priſtina bella, nec poteſt quieſcere. *Id. Attic. l.* 9. *ep.* 10. *ad fin.* Scribis Peduceo quoque noſtro probari, quod quierim. *h. c.* bello & partibus me noo miſcuerim. *Id. pro Tom. III.*

Planc. c. 37. Quæ (*tela*) ſi vigioti quieſcem dies, in alinrum jugulum cunſulum recidiſcat. *Plaut. Aſil.* 2. 2. 59. Nunquam hodie quieſcet, priuſquam id, quod petiti, perficit. *Valer. Flacc.* l. 2. *v.* 43. Ac velut ignota captus regione viarem, Noctivagam qui caſſit iter, non aure quieſcit, Non oculis. *Suetan. in Caſ. c.* 16. Dimiſis hiſtoribus, abjectaque præteata, domum clam refugit, pro conditione temporum quietucus. *h. c.* a contentionibus civilibus temperaturus. ¶ Relertæ ad animum *Plaut. Mil.* 3. 3. 52. Poſt ne, ut hominem mihi des? quieſcas cetera. *h. e.* de ceteris ne follicitus ſis. *Id. Mia.* 3. 2. *c.* Poſt ne ut quieſcas, ſi ago tibi hanc hodie probe concinnatam referam temeeri? *Terent. Phorm* 4. 3. 64. Nihil do. imperatus me ille ut etiam irrideat. *Chr.* Quæſo, ego dabo: quieſca. *acquetati. Anſt. ad Horatn.* l. 4. *c.* 54. Quæleo tu, cujus pater cubito ſe emungere ſolebat. *ſta cheta, teci*. ¶ Per ſyncdochea eſt omittere, deſinere, *laſciare, omettere. Horat. in ep. Pers. v.* 380. Indoſtuſque pilæ, diſcive, trochive, quieſcit. *Plaut. Moſtell.* 5. 2. 50. Quieſce hanc tem modo petere. *Gell. l.* 2. *c.* 28. Statuere atque edicem quieſcebat. ¶ Cum genitivo *ſtrenuus* uſt. *Claud. Quadrigar.* apud *Gell. l* 9. *c.* 12. Manu ſignificare cœpit, utinque quieſcerene pugnæ. facta pauſa eſt. Simile *all* τῷ *abſtinere iracundiæ*; & *deſiae querelarum*, quæ *Horatii* ſunt. Quidam tamen leg. *quieſcerent pugnare*. ¶ Pro permittere, *permettere. Cic. Attic. lib.* 7. *ep.* 9. Aut ſi per tribuoos plebis non petiatur, tamen quieſcat, rem adduci ad intercegnum. ¶ Item abſtinere a petulantia, inquietum, inſolentem non eſſe. *Terent. Andr. prol. v.* 22. Debiac ut quieſcant porro moneo. *Cic. pro Cæcin.* 2. 25. Nimia iſta, quæ dominatur in civitate potentia, in hoc ſolo genere quieſcit. ¶ Huc pertinet formula illa magiſtratus, aut imperatoris, imperium inhibentis, & commiaantia. *Liv. l* 3. *c.* 48. Prorade quieſſe erit melius. *Id. l.* 4. *cap.* 49. *a med.* Malum quidem militibus meis, nili quieverint. ¶ Per metalepſim ſumtus pro dormire. *Cic. 6. Verr. c.* 14. Eo cum venio, Prætur quieſcebat. *Plaut. Amph.* 2. 2. 100. & *Merc.* 2. 3. 36. Quievi in navi noctem perpetem. *Apul. lib.* 9. *Metam.* Somnum humanum quievi. *Gnet. l.* 4. *c.* 63. *cerra med.* Non ſomno quieſcere, ſed pavore marcere credebant. ¶ De mortuis, *Petron. in fragm. Tragur. c.* 39. *Buech.* Patrono meo oſſa bena quieſcant. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 650. *num.* 12. Arcadi. oſſa. be. quieſcat. *Ovid. in Ibin, v.* 305. Nec tua, quam Pyrrhi, feliciua oſſa quieſcant. ¶ Et pro tacere. *Ovid. e. Triſt. el.* 3. *v.* 27. Jamque quieſcebant voces hominumque canumque. *Valer. Flacc. l.* 3. *verſ.* 358. tandamque quieſcunt Dictona pervigili planctu juga. ¶ Tribuitur & rebus inanimis pro jacare, ſtare, non moveri. *Virg. Æn.* 10. *v.* 835. procul æ·ea ramis Dependet galea, & pratn graavia acma quieſcunt. *Id. 6. Æn. v.* 226. Poſtquam collapſi cineaea, & flamma quievit. *& lib.* 7. *v.* 6. poſtquam alta quierent æquore. *Perſeu. in Satyr. cap.* 123. Nna pugnavit humus, mitique horrore quiaait. *Plin. l.* 13. *c.* 11. Quieſcantes Nili aquæ. *h. e.* decreſcentes: vel non amplius creſceates. *Id. l.* 17. *c.* 5. Terra utilior intelligitur, quoties, intermiſſa cultura, quievit. *& cap.* 22. Quieſcere vcatos fationis die, utiliſſimum. ¶ Reperitur etiam activa poſitum pro quieſcere facio. *Sinec. in Herc. Oet. v.* 1584. Ante deſcendet glacialis Urſæ Sidus, & ponto vettro fruetur, Quam tuaa laudes populi quieſcant. *Poteſt tamen ſubeadire* dicere vel prædicare. Nonnulli Lexicographi afferunt & illud ex *Plauto in Moſtell.* Quieſce hunc tumultum, qui eſt ante oſtium. Sed vereor ut hæc *Plauti* ſint, quæ adhuc iaperiit non potui. *Servius ad Virg. Ecl.* 8. *v.* 4. *Quieſce* duplicem habet ſignificationem: & aliter dico, *quieſce ega*, & aliter *quieſca ſervum*. V. *Requieſco*. ¶ impeſonaliter *Terent. Andr.* 4. 2. 8. Quibus quidem quam facile potuerat quieſci, ſi hic quieſcet. ¶ Quidam apud *Gellium* Grammatici pugnant inter ſe, *lib.* 6. *c.* 15. utrum e littere in hoc verbo correpta eſſe debeat, an producta: *h. e.* utrem exili anguſtaque ſonu efferenda ſit, an pleoiore & latiore. V. *Brevis* in fi.

QUIETALUS ab antiquia dicebatur Orcus. *Feſtus*. Al. lag. *quietalre*. Eſt autem a *quiete* dictus, quia mortui quieſcunt.

QUIETATOR, oris, m. quietem afferens. In duob. numis Diocletiani apud *Mediabarb. pag.* 408. in averſa parte Jupiter dicitur Quietator Augg.

QUIETE, *quietamente, poſatamente, cbetamente, pacificamente, ἡσύχως*, tranquillo, pacate, placido. Cic. 2. *de Fin. cap.* 16. *a med.* Quod aptiſſimum eſt ad quiete vivendum. *Id de Senect. c.* 5. Eſt atiam quiate, & pure, & elegantar actæ ætatis placida ac lenis ſenectus. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 46. *in fin.* Noſtri quietiſſime ſe recepetunt. *Anquſtin. l.* 5. *Confeſſion. c.* 8. Audiebam, quietius ibi ſtudere adoleſcentes.

QUIETO, aa, a. *c.* & Quietni, aris, dep. *c.* quietum facin, paco, tranquillo. Agnſcitur a *Priſciano lib.* 8. *pag.* 799. *Putſch.* ubi ea verba recenſet, quæ tam activa, quam paſſiva poſitione idem ſignificant, ut *movere moveor, partio partior*, &c.

QUIETORIUM, ii, n. *ſepolcro*, ſepulcrum, in quo mortui quieſcunt, *ἀναπαυτήριον*. Legitur in duob. inſcriptis lapidib. apud *Gruter. pag.* 810. *n.* 2. & *pag.* 1131. *n.* 11. notæ non quidem optimæ, ſed probabilia.

QUIETUS, a, um, *quieto, tranquilla, poſata, pacifico, ἥσυχος*, a labore aut cura vacuus, tranquillus, compoſitus, placidus. *Terent. Eun.* 2. 2. 46. Sex ego te totos, Pamphno, hos menſes quietum reddam, ne ſurſum deorſum curſites, neve uſque ad lucem vigiles. Cic. 2. *Tuſcul. c.* 1. Animo quieto vivere. *& lib.* 5. *c.* 6. *ad fin.* Animi quietus & placatus ſtatus cernitur, cum perturbatio nulla eſt, qua moveri queat. *Id. pro Rabir. Caſin. c.* 15. Soluto & quieto animo eſſe. *Id. de Senect. c.* 23. Otioſam ætatem, & quietam ſine ullo labore & contentione traducere. *Id.* 2. *Agrar. c.* 28. Integri,

quieti, otioſi homines. *Id. de Somn. cap. 9.* Eſt decorus ſermo ſenis, quietus & remiſſus. *Id. 6. Verr. cap. 19.* Homo quietiſſimus. *Velleï. l. 2. c. 117.* Vir ingenio mitis, moribus quietus. *Plaut. Curcul. 4. 2. 6.* Meminero. *de* illoc quietus eſto. *b. e.* ſecurus, nihil ſollicitus: quo modo etiam *Terent. Phorm. 4. 5. 1.* locutus eſt. ¶ De his, qui bello abſtinent, & qui in diſcidiis civilibus neutri parti adhærent, *Salluſt. in orat. 1. ad Cæſ. de republ. ordin. c. 2.* Homines concurrere in caſtra tua, & aperie quietis mortem, rapinas minitari. *Nep. in Pelop. c. 4.* Hoc jam turbido tempore, quo ad cum civibus dimicatum eſt, domi quietus fuit. *Juſtin. ſub fin. l. 7.* Non contentus ſubmovere bella, ultro etiam quietos laceſſit. ¶ & qui ab ambitione, & ſtudio contendendi ad honores ſunt alieni. *Plin. l. 10. ep. 7.* Ad quam ſpem (*præmiſe*) alioqui quietiſſimum hortatus & natalium ſplendor, & ſummæ integritas. *Id. l. 7. ep. 31.* Vir rectus, integer, quietus, ac pæne altra modum verecundus. ¶ De aliis rebus *Cic. 2. Catil. c. 9.* Honores, quos quieta reſpublica deſperant, perturbata conſequi ſe poſſe arbitrantur. *Cæſ. in fi. l. 5. B. Gall.* Pauloque habuit poſt id factum Cæſar quietiorem Gallium. *b. e.* pacatiorem. *Varr. l. 2. R. R. c. 7. ſub fin.* Equi demptis ſtellculis fiunt quietiores. *b. e.* manſuetiores. *Column. l. 12. c. 50. ad fin.* Videtur plus nlei quieta, quam recens bacca reddere. *b. e.* quæ in tabulato aliquandiu jacuit. *Horat. l. 3. od. 29. v. 40.* Cum ſtra diluvies quietos irritat amnes. *b. e.* leniter placideque fluentes. *Id. epod. 10. verſ. 11.* quietiore æquore ferri. *Virg. 5. Æn. v. 216.* columba eere lapſa quietu Radit iter liquidum. ¶ *Quieti*, mortui. *Nemeſian. Ecl. 1. v. 38.* ſi ſentire datur poſt fata quietis.

QUILIBET, quælibet, quodlibet, & quidlibet, *qualunque ti piace, chiunque ſi ſia, qualſivoglia, ſiccia*, quivis, quicumque: q. d. quemcumque ex multis libet eligere, vel capere. Nonnunquam *quodlibet* eſt adjectivum, *qualunque*, *qualſivoglia*, *ſiccia*, *quivis*, *qualunque*, *ogni*, *ogniſi*. *Terent. Heaut. 3. 3. 20.* Credo: neque id injuria: quin mihi moleſtum eſt. *Id. Andr. 1. 1. 18.* Quin tu uno verbo dic, quid eſt, quod me velis. *Cic. Fam. 7. epiſt. 30.* Te nec hortor, nec rogo, ut domum redeas. quin hinc ipſe evolare cupio. *Id. pro Mil. c. 29.* Quin ſic attendite judices, &c. *Liv. l. 26. c. 19. circa med.* His mitaculis nanquam eh ipſo eluſa fides eſt: quin potius aucta. *Cic. Attic. l. 1. ep. 13. ante med.* Quin immo leviter inter ſe diſſideor. *Al. leg.* qui nunc. *Plin. l. 4. ep. 9. a med.* Placuit ſententia Cæpionis, quin immo conſurgenti ei acclamatum eſt. (Scribatur & *quinimmo* conjuncte.) *Cic. Attic. l. 13. ep. 26.* Credibile noo eſt, quaotum ſcribam *die*: quin etiam noctibus. nihil enim ſomni. *& lib. 14. epiſt. 21.* Quin etiam hoc ipſo tempore multa *duerenovum. Virg. 2. Æn. v. 768.* Auſus quin etiam voces jactare per umbram, Implevi clamore vias. (Sunt qui conjunctim ſcribunt *quinetiam*.) *Liv. l. 35. cap. 26. in fin.* Nihil ea res animum militaris viti immiauit. quin contra plus ſpei nactus, &c. ¶ *Quin tamen*, nihilominus tamen. *Lucret. lib. 2. v. 29.* Quin tamen inter ſe proſtrati in gramine molli, Propter æquæ rivum, jucunde corpora curant. Al. leg. *otiamen*: alii *cum tamen*: in his *Manrob. l. 6. Saturn. c. 2.* ¶ Feſtivam falſamque hujus particulæ reperitionem habes apud *Plaut. Caſ. 3. 4. a verſ. 9.* uſque ad 19. ¶ Pro ſane, omnino, *Plaut. Merc. 2. 3. 77. & 5. 4. 47.* Hercle quin tu recte dicis: & tibi aſſentior ego. ¶ Loco particulæ *niſi*. Cæſa apud *Gell. c. 13. l. 17.* Neque ſatis habuit, quod eam in occulto vitiaverat, quin ejus famam profiteretur. (Dii, loco particulæ *niſi*. Ceterum ne hoc quidem loco vim ſuam mutat, qua *imo* ſignificat. Eſt eorum ſcoteotia: neque ſatis habuit eam in occulto vitiaſſe: imo ejus famam profitetur.)

QUINAM. V. *Quiſnam*.

QUINARIUS, a, um, *di cinque, πενταδικὸς*, quinque continens. *Frontin. de aquæduct. antiq.* 25. Modulus appellatus quinario nomine. *& mox.* Quinaria (*fiſtula*) dicta a diametro quinque quadrantum. *Plin. l. 31. c. 6.* Fiſtulæ, ſi quinariæ erunt, ſexaginta pondo pacdere; ſi octonariæ, centena. V. *Denarius*. ¶ *Quinarius nummus* argenteus fuit, dimidium denarii. V. *Victoriatus*. *Varr. l. 4. de L. L. c. penult.* Denarii, quod denos æris valebant: quinarii, quod quinos. *Plin. l. 33. c. 3.* Placuit denarium (*permutari*) pro decem libris æris: quinarium pro quinque. ¶ Quinarium numerum *Serv. ad lib. 1. Georg. v. 277.* tradit Minervæ eſſe conſecratum, quia ſterilis eſt: unde etiam omnia ſterilia quinta luna nata aſſe dicuntur. Ob aliam cauſam laudat hanc numerum *Macrob. l. 1, in ſomn. Scip. c. 6.* Vide.

QUINCENTI, æ, a, idem ac quingenti, apud Vet. *Feſtum*: Quincentum, & producta prima ſyllabe, & per C litteram uſurpabant antiqui.

QUINCTIA. V. *Quintius*.

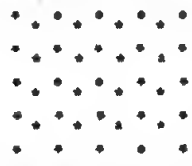
QUINCTILIANUS. V. *Quintilianus*.

QUINCTILIS. V. *Quintilis*.

QUINCUNCIALIS, le, ad quincuncem ſpectans, ut quincuncialis figura, quæ quincuncem, hoc eſt litteram V refert, *Vitruvius*. *Plin. l. 17. c. 11.* In diſponendis arboribus, arbuſtiſque, ac vineis quincuncialis ordinum ratio vulgata, & neceſſaria. V. vocem ſequent. ¶ Quincuncialis herba, quæ meoſuram quincuncis unius pedis habet, hoc eſt, ſeptenos ſeas digitos. *Plin. lib. 27. cap. 11. de hiſtoſperma*. Herba quincun. ialis fere, ſulcis duplo majoribus, quam rutæ. *Id. l. 9. c. 48.* Quincuncialis magnitudo.

QUINCUNX, uncis, quæque habens uncias. *Horat. de ar. poet. verſ. 327.* ſi de quincunce remota eſt Uncia, quid ſuperet. *Frontin. de aquæduct. urbis.* 28. & 40 Senaria fiſtula capit quinariam unam quincuncem, ſicilicum. *Column. l. 12. c. 28.* Irim cribratam, quæ ſit inſtar pondo quincuncem & trientem. ¶ Apud *Martial.* eſt menſuræ genus, capiens qui que cyathos, h. e. quaſi dimidium ſeptarii, nec cyatho minus. Sextarius enim duodecim cyathos continet: ejus dimidium ſunt ſex cyathi (quæ eſt hemina) ſi unum demas, quincunx. *lib. 1. epigr. 28.* Heſterna tibi noſte dixeramus, Quincunces, puto, poſt decem peractos, Cenares hodie, Procille, mecum. *b. e.* poſt epotos cyathos quinquaginta a multis ſimul convivis. *Id. l. 11. epigr. 37* Qui cunces, & ſex cyathos, heſternque bibamus, Caius ut fiat, Julius, & Proculus. *b. e.* quinque cyathos, deinde ſex, poſtea octo, totidem enim litteras habent ea nomina. qua de re V. *lib. 1. epigr. 72. & lib. 8. epigr. 51.* ¶ Quincunx hereditatis apud *Plin. l. 7. epiſt. 11.* ſunt quinque partes hereditatis in duodecim

decim diviſæ. ¶ De uſure, quæ ex ſingulis centenis quinque perciplantur, *vinque per centc*. *Perſ. ſat.* 5. *v.* 149. Quid petis? ut nummi, quos hic quincunce modeſto Nutrieres, pergent avidos fudare deunces? ¶ Adjective *Scævola Dig. lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 102. *ad fin.* Titius mutuam pecuniam accepit, & quincunces uſuras ſpopondit. ¶ Quincunx jugeri apud *Colum. l.* 5. *c.* 1. *a med.* ſit reſpectu jugeri, quod quinqos uncis reſpectu aſſis aut libræ. ¶ Quincunx etiam dicitur ordo, quo arbores s. gr. ita certis intervallis diſponuntur, ut quoquo modo intueare, in rectum ſe verſus porrigat: non modo utilis perflatu, ſed etiam aſpectu grata, ut *Plin. l.* 17. *c.* 1. loquitur: ita dicta, quia ſinguli anguli notam quinarii numeri V referunt. Figura eſt hujuſmodi

Quintil. l. 8. *c.* 3. Quid illo quincunce ſpecioſius, qui, in quamcunque partem ſpectaveris, rectus eſt? Cic. *de Senect. c.* 17. Procerritates arborum, & directi in quincuncem ordines. *Colum. l.* 3. *c.* 13. Nonnulli omnem vitium per denos pedes in quincuncem diſponunt, ut more novalium terre tranſeuntis adverſiſque ſulcis proſcindatur. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 73. Ante hos (*cippos*) obliquis ordinibus in quincuncem diſpoſitis ſcrobes fodiebantur.

QUINCUPEDAL, alis, n. *pertica, paſſo*, regule, ſeu pertica quinque pedum longitudine, notis pedum, & anciarum diſtincta, qua menſiendis ædificiis utebantur. Legitur in lemmate *epigr.* 91. *lib.* 14. *Martial.* Epigramma eſt: Puncta notis ſtatis illuc, & acuta cuſpide clauſa Sæpe redemptoris prodere furta ſolet. *b. e.* pertica ex ilice.

QUINCUPLEX, icis, *τετραπλᾶς*, quinquies multiplicatus. *Martial. l.* 14. *epigr.* 4. Quincuplici cere cum detur altus honos. ¶ Titulus ejus epigrammatis eſt *Quincupleces*, qui ſunt pugillares quinqos foliorum, ſeu luminarum, aut tebellarum.

QUINDECIES, adverb. *quindies vel*, *δεκαπεντάκις*, quindecim vicibus. Cic. 4. *Verr. c.* 25. Ad illa ſeſtertia quinqua millia hereditaria accellit ipſius antiqua ſeſtertium quindecies pecunia. *Martial. l.* 7. *epigr.* 9. Dicere quindecies poteram: Quid pertinet ad te?

QUINDECIM, *quindeni, δεκαπέντε*, nomen numeral. cardinale indeclin. *Plaut. Pſeud.* 1. 1. 51. Quindecim miles minas dederat. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 15. Dies cireiter quindecim.

QUINDECIMVIRALIS, le, adject. ut Sacerdotium quindecimvirale, h. e. quindecim hominum ſacris addictorum, apud *Tacit. Ann.* 11. *cap.* 11.

QUINDECIMVIRATUS, us, m. dignitas Quindecimvirorum. *Lamprid. in Alex. Severr.* 1. 49.

QUINDECIMVIRI, um, m. Magiſtratus Quindecim virorum, ut Quindecimviri agris dividundis. *Plin. l.* 7. *c.* 43. Supramis laudibus patris ſui L. Metelli Pontificis, bis Conſulis, Dictatoris, Magiſtri equitum, Quindecimviri agris dandis. ¶ Quindecimviri Sibyllinis, ſeu Quindecimviri ſacrorum, erant quindecim Sacerdotes, qui libris Sibyllæ legendis, carminibuſque interpretandis præerant. Ad hos etiam ludorum ſæculorum procuratio pertinebat. Primum a Torquinio Superbo duo viri ad hoc Sacerdotium creati ſunt, deinde cum Plebs in partem Magiſtratuum & Sacerdotiorum venire vellet, decem, quinque ex Patribus, totidem ex Plebe, tandem a L. Sulla quindecim. *Horat. in ſatyr. ſat. v.* 70. Quæque Aventinum tenet, Algidumque Quindecim Diana preces virorum Curet. *Tacit. Ann.* 6. *c.* 12. *extr.* Notioni Quindecimvirum is liber ſubjicitur. ¶ In veterib. libris fere hoc modo ſcribitur *XV. vir.* Sic Decemviri *X. viri*. Septemviri *VII. viri*. Seesiti, aut Seviri *VI. viri*, &c. ¶ Si *Servio* habenda eſt fides, ad *Æn.* 6. *v.* 73. etiam ante Sullæ tempora Quindecimviri fuerunt: poſtea is numerus uſque ad ſexaginta auctus eſt, retento tamen Quindecimvirum nomine. ¶ In ſing. numero *Suetan. in Cæſ. c.* 78. L. Cottam Quindecimvirum ſententiam dicturum. *Tacit. Annal. cap.* 12. *lib.* 6. *Ann.* Caninius Gallus Quindecimvir poſtulaverat. *Gell. l.* 1. *cap.* 12. Flamen, aut augur, aut Quindecimvir ſacris faciundis. ¶ Sunt qui putant, etiam cum ſingulari nomina in omnibus caſibus *quindecimvirum*, quod fit genitivus pluralis, dici debere. Itaque legunt apud *Tacit.* Caninius Gallus Quindecimvirum, h. a. unus e Quindecimviris: ſimiliter apud *Gell.* Idem videtur dicendum de aliis hujus poſitionis, *duumvirum, decemviram, ſeptemvirum*, &c. quæ ſi aliquando ſingularia legantur *duumvir, decemvir*, per compendium ſcripta eſſe cenſeri poſſunt. Deficit hoc tamen, quotieſcunque aliquod ex his nominibus abſolute ponitur, non adjecta perſona, ut apud *Liv. l.* 3. *c.* 48. Decemvir, alicuam ad libidinem enimo, negat, &c. *& cap.* 49. Lictor Decemviri. *& mox.* Decemviro obſtrepitur. *Plin. l.* 2. *ep.* 11. *circa med.* Stabat modo Conſuleris, modo Septemvir Epulonum, jam neutrem. *Inſcript.* optimæ notæ apud *Gruter. pag.* 403. *n.* 1. Septemviro Epulonum. *Alia ibid. pag.* 433. *n.* 4. M Mæcio Quindecimviro ſacris faciundis. *Alia pag.* 442. *n.* 6. Sodales A. Novio A. *L.* Plecontr Severo Auguſtali. ¶ Qui ſcribunt *quindecemviro* falluntur ſimilitudine τῶ *decemvir*. Nam *decem* quidem dicimus: *quindecim* non dicimus.

QUINDECIMUS, quintus decimus. Eſt *Marcelli Empirici cap.* 36.

QUINDENI. V. *Quinideni*.

QUINGENARIUS, a, um, *di cinquecento, πεντακοσιοστός*, quingeni continens. *Plin. l.* 17. *cap.* 20. Quingenario thorace indutus. *b. e.* quingentarum librarum pondo. Sic *lib.* 33. *c.* 11. *circa med.* Quingenaria lanx. *b. e.* quingentas habens argenti libras. *Curt. l.* 5. *c.* 2. Quingenariæ cohortes. *b. e.* quingentorum railitum.

QUINGENI, æ, a, *cinquecento, πεντακόσιοι*, diſtributivum, idem quod quingenteni, per ſyncopen. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 8. Quingenos denarios det. Al. leg. *quingentos* minus recte. *& lib.* 12. *epiſt.* 15. Apud eum HS. quingena depoſuerunt. *Al. leg.* quinquagena. *Suetan. in Cæſ. c.* 38. Non ultra quingenos ſeſtertios remiſit. *Id. in Aug. c.* 101. Legavit cohortibus urbanis quingenos numos. *Ulpian. Dig. lib.* 38. *tit.* 1. *leg.* 15. *extr.* Si communis libertus patronis duobus operas mille daturum ſe juraverit, quingenas potius debeni, quam ſingulerem operarum dimidias. Adde *Suetan. in Ner. c.* 10. & *in Veſpaſ. c.* 17. & *Curt. l.* 5. *c.* 2. *extr.* ¶ Extre diſtributionem, quingeni. *Colum. l.* 5. *c.* 2. *circa med.* Horum pars dimidia duo millia quingeni.

QUINGENTARIUS, a, um, quingenta continens, quingenarius: ut Quingentaria cohors, apud *Veget. l.* 2. *de re milit. c.* 6. ut quidem ibi legendum eſſe, & *Stewech.* monet, & res ipſa poſtulat. Habet enim pedites DLV.

QUINGENTESIMUS, a, um, *cinquecentéſimo, πεντακοσιοστός*, qui ordine eſt poſt quadringenta nonaginta novem. *Cic. pro Flacc. cap.* 1. Prope quingenteſimo anno. *Plin. l.* 15. *c.* 1. Urbis anno quingenteſimo quinto.

QUINGENTI, æ, a, *cinquecento, πεντακόσιοι*, quinquies centum. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 42. ſi me ſtultior ipſo Quingentis impio drachmis deprenderis. *Plaut. Mil.* 2. 1. 52. Quingentos una ictu occidere. *Suetan. in Galb. c.* 5. Tiberio legatum ad quingenta revocante. *Vorr. lib.* 5. *de L. L. cap.* 5. Quingentum millium verborum. *Gell. lib.* 7. *cap.* 14. *a med.* Multa talentum fere quingentum. *Juſtin. l.* 2. *c.* 12. *a med.* Sexcenti viri ceſtra quingentorum millium irrumpunt.

QUINGENTIES, *cinquecento volte, πεντακοσιάκις*, quinquies centum. *Cic.* 4. *Verr. c.* 38. HS. quingenties Veneri Erycinæ de Sthenii bonis exacturum. *Suetan. in Aug. cap. ult.* Nec plus perventurum ad heredes ſuos, quam millies & quingenties profeſſus. ¶ In hujuſmodi loquendi modis fera ſubintelligitur *mille*, ut in illo *Suetan. in Galb. cap.* 5. Liviæ Auguſtæ teſtamento pene ditatus eſt. HS. nemque quingenties cum præcipuum inter legatarios hebuiſſet, quia notata, non perſcripta erat ſumma, herede Tiberio ad quingenta revocante, ne hæc quidem accepit. Apud *Vitruv. l.* 1. *c.* 6. quingenties mille eſt *cinquecento mille*. 500000.

QUINI, æ, a, *cinque, πέντε*, nomen numerale diſtributivum: a *quinque*. *Cic. in Piſon. c.* 27. *ſub fin.* Graci ſtipati, quini in lectulis, ſæpe plures. *cinque per letto*. & *Column. l.* 4. *cap.* 30. *a med.* Quinum pedum interordinia eſſe, abunde eſt. *ogni ſpazio cinque piedi*. & *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. cap.* 73. Perpetuæ foſſæ, quinos pedes altæ ducebantur. *cinque piedi l'una*. & *Nep. in Attic. cap.* 18. *in fin.* Ita ut ſub ſingulorum imaginibus ſecta magiſtratuſque eorum, non amplius quaternis, quinive verſibus, deſcripſerit. *quattro e cinque per uno*. & *Liv. l.* 8. *c.* 8. *a med.* Scribebantur quatuor ferè legiones quinis millibus peditum, equitibus trecenis. *Julium. Dig. lib.* 40. *tit.* 9. *leg.* 5. *in fin.* Cum utsrque earum quinum auteorum ſit. ¶ Extre diſtributionem pro quinqos, *Ovid. 3. Met. v.* 358. ter ad quinos unum Cephiſius annum addideret. *Virg.* 5. *Æn. v.* 96. cædit quinas de more bidentes. *& lib.* 7. *v.* 538. Quinqus greges illi balantum, quina redibant armenta. *Liv. l.* 28. *r.* 26. Quina nomina principum ſeditionis edita ſunt. *Plaut. Pſeud.* 1. 3. 210. *Ca.* Meam tu amicam vendidiſti. *Ba.* valde: viginti minia. *Ca.* Viginti minis? *Ba.* utrum vis, vel quatse quinis minis. ¶ In ſing. numero *id Pſeud.* 1. 3. 69. Lea me perdit quina vicenaria. *b. e.* quæ vetat minorem viginti quinque annis ſtipulari. V. *Lectoriar, & Vicenarius*. *Plin. l.* 17. *c.* 12. *ante med.* Scrobes non altiores quino ſemipede. *b. e.* quinqus dimidiis pedibus, qui duos pedes & ſemis efficiunt.

QUINIDENI, & Quini deni, *& per ſyncop.* Quindeni, æ, a, *quindici*, quindecim, diſtributive. *Liv. l.* 35. *c.* 40. *a med.* Quina dena jugera agri data in ſingulos pedites ſunt. *Quintil. l.* 2. *c.* 10. *ad fin.* (*al. c.* 18.) Si quinideni pedes per latere, quinc in fronta ſint. *Al. leg.* quindeni. *Vitruv. l.* 6. *c.* 9. Latitudines pedum quindenum. *Plin. l.* 10. *cap.* 63. *a med.* Vivuat Laconici (*cornes*) annis denis: cetera genera quindenos annos, aliquando & vicenos. *Suetan. in Claud. c.* 10. *extr.* Promiſit ſingulis quinadena HS. ¶ Extra diſtributionem *Plaut. Moſtell.* 2. 1. 11. Quindenis heſtis corpus transfigi.

QUINIMMO. V. in voca *Quin*.

QUINIO, onis, m. *cinquina, πεντάς*, numerus quinarius, ut Quinionem filiorum aniti, apud *Tertull. de anim. c.* 6. *ſub fin.* & Quinio voluminum, *Id. ibid. c.* 46. *a med.* ¶ In ludis teſſerarum eſt jactus quinarius, at *ſenio* ſenarius. *Iſidor. l.* 18. *Orig. c.* 65.

QUINIVICENI, & Quini vicени, æ, a, *venticinque*, viginticuinque, diſtributive. *Liv. l.* 37. *c. penult. ſub fin.* Militibus quinivicenis denarii dati.

QUINQUAGENARIUS, a, um, *di cinquanta, πεντηκοντάδικος*, quinquaginta continens. *Varr. l.* 2. *R. R. cap.* 10. *in fin.* Ad equerum gregem quinquagenarium bini homines. *Cato R. R. c.* 69. Quinquagenarium dolium. *b. e.* capiens quinquaginta quadrantalia, vel congios. *& cap.* 10. Urna quinquagenaria. *b. e.* quinquaginta ſaſtariorum. *Vitruv. l.* 8. *c. ult. de aquæd.* Quæ lamna fuerit digitorum quinquaginta, cum fiſtule perficietur ex ea lamna, vocabitur quinquagenaria: ſimiliterque reliquæ.

QUIN-

QUINQUAGENI, æ, a, *tinquanta*, πεντήκοντα; quinquaginta, & adhibetur in diſtributione. *Cic. Verr.* 5. c. 18. *a* med. In ſingulos HS. quinquageſis millibus damnari mavultis? *cinquanta mille ogni uno. & Sueton. in Oth. cap.* 5. Omnibus dena ſeſtertia repræſentata, & quinquagena promiſſa. *Plin. l.* 15. c. 24. Arbores quinquagenum cubitarum altitudinis. *Vitruv. l.* 9. c. 2. Area quinquagenum pedum. ¶ In ſingul. num *Plin. l.* 17. 2. 5. *ſub fin.* Centena quinquagenea fruge fertilis campus. *Id. l.* 19. *c.* 2. Singula ſamina carteno quinquageno filo conſava. ¶ Extra diſtributionem *Mentil. l.* 3. *verſ.* 603. Per quinquagenas complet ſua munera brumas. *Marſtal. l.* 12. *epigr.* 67. Bis quinquagenis domus eſt tibi millibus empta.

QUINQUAGESIES, adverb. idem ac quinquegies. *Plaut. Men. in fin.* Vix credo tota auctione capiet quinquageſies. Al. leg. *quinquagies*, & quidem rectius.

QUINQUAGESIMUS, a, um, *cinquantesime*, πεντηκοστός, nomen numerale ordinis. *Plin. l.* 7. 2. 8. Quinquageſimo uno ſuprus anno. *Martial. l.* 10. *epigr.* 24 Quinquageſima liba, ſeptimamque Vedris addimus hanc focis aceram. ¶ *Quinquageſima*, æ, abſolute, veſtigal, quo penditur quinquageſima pars alicujus rei. *Cic. Verr.* 5. c. 49. Ab omnibus eum rerum præterea quinquageſimæ exigebantur.

QUINQUAGIES, adverb. πεντηκοντάκις, *cinquanta volte*, quinquaginta vicibus. *Plin. l.* 7. c. 25. Idem ſignis collatis quinquagies dimicavit. *Id. l.* 6. *cap.* 9. Univerſæ Armeniæ magnitudinem Auſidius quinquagies centena millia prodidit. *Calſ. l.* 2. c. 14. *ad fin.* Quinquagies perfricaru.

QUINQUAGINTA, *tinquanta*, πεντήκοντα, nomen numerale indeclin. *Virg.* 1. Æn. v. 707. Quinquaginta intus famulæ. *Cic.* 4. *Aſtron. ep.* 1 Ducenta quinquaginta millia.

QUINQUATRUS, uum, f. & Quinquatria, orum, & trium, n. Πεντεθήμερον, dies feſti Minervæ: a *quinque*, quod quinque diebus ſacra hæc celebrarentur. Primo enim die ſacrificia fiebant, quatuor ſequentibus gladiatores in rheatro certabant. *Ovid.* 3. *Faſt.* a *verſ.* 809. Aliqui dicunt, ſecundo, tertio, & quarto die ludos gladiatorios fuiſſe, quinto luſtrationem Urbis. Sed *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 3. *Gell. l.* 2. c. 11. & *Feſt.* dicunt, hæc feſta ſic appellata fuiſſe, quod eſſent poſt quintum diem Iduum Martiarum, inclouive ſaltiret, quemadmodum apud Tuſculanos feſta vocabantur Triarea, Sexatrus, Septimatrus, vel Septenatrus, & apud Faliſcos Decimatrus, quod agerentur die tertio, vel ſexto, vel ſeptimo, vel decimo ab Idibus alicujus menſis. Quinquatria enim celebrabantur 14. Cal. Aprilis, ideſt die decimnona Martii, ut eſt in Calendario. Et *Varro* aſſerit, Quinquatria diem unum feſtum fuiſſe. Similiter *Feſtus* addit, eos, qui putant, Quinquatria quinque diebus celebrata fuiſſe, tam errare, quam eos, qui Saturnalia tribus, Compitalia totidem; nam omnia hæc feſta ſingulorum dierum fuiſſe. ¶ Hæc feſta celebrabantur in honorem dici natalis Minervæ. *Ovid. loc. cit.* Sed *Feſtus* cauſam affert, quod eo die ædes eius in Aventino conſecrata eſt. Sunt, qui dicunt, hunc diem munuſculorum quoque fuiſſe, quo tempore mattonæ inter ſe invicem munera miſitabant, & cœnas ancillis apponebant, ut viri Saturnalibus. *Plaut. Mil.* 3. 2. 97. Da, quod dem Quinquatribus præcantatrici, conjectrici, &c. *Cic. Fam.* 11. *ep.* 25. Quinquatribus frequenti Senatu cauſam tuam egi non invita Minerva. *Id. Attic. l.* 9. *ep.* 13. Fuit enim pridie Quinquatrus egregia tempeſtas. *Suetan. in Aug. c.* 71. Nos Quinquatriis ſatis jucunde egimus. *Al. leg.* Quinquatrus. *Id. in Domit. c.* 4. Celebrabat & in Albano quotannis Quinquatria Minervæ, cui collegium inſtituerat; ex quo ſorte ducti magiſterio fungerentur, redderentque eximias venationes, & ſcenicos ludos, ſuperque oratorum ac poetarum certamina. *Id. in Ner. c.* 34. Solemnia Quinquatrium ſimul celebranda. Al. leg. *Quinquertiorum*: ut apud *Tacit. Ann.* 14. c. 4. Quando Quinquatrium feſtos dies apud Baias frequentabat. ¶ Quæ hactenus deſcripta ſunt, majora Quinquatria dicebantur. Erant etiam Quinquatria minora, ſive Quinquatrus minuſculæ, quæ celebrabantur Idibus Junii. *Ovid. 6. Feſt. v.* 651. Et jam Quinquatrus jubeor narrare minores. *Vare. loc. cit.* Quinquatrus minuſculæ dictæ Junii Idus ab ſimilitudine Majorum, quod tibicines tum feriati per Urbem vagantur, & conveniunt ad ædem Minervæ. *Feſt. in Inc. M.* Minuſculæ Quinquatrus appellabantur Idus Junii, quod is dies feſtus erat tibicinum, qui Minervam colebant. ¶ *Cheriſ. l.* 1. *pag.* 111. *Pupſch.* & *Priſcian. l.* 7. *pag.* 773. agnoſcunt etiam *Quinquatres*, *ium*. ¶ Negat *Cheriſ. l.* 1. *pag* 69. *Quinquatrus* dici pro *Quinquatrui*: contra ſtat *Priſcian. l.* 7. *pag.* 744. & locus allatus *Suetan. in Domit. c.* 4. ſi modo conſtans ea lectio eſt. Nam quod quidam afferunt ex *Ovid.* 1. *Amor. el.* 8. *v.* 65. mendoſum certe eſt.

QUINQUE, *cinque*, πέντε, nomen numerale cardinale indeclin. *Virg. Georg.* 1. *v.* 133. Quioque tenent cælum zonæ. *Colum. l.* 12. *c.* 23. Sextarios quinque & quadriagenta.

QUINQUEFOLIUM, ii, n. πεντάφυλλον, herba, quæ quinque foliis conſtat. *Plin. l.* 25. *c.* 9. Quinquefolium nulli ignotum eſt, cum etiam fraga ſignando commendetur. Adde *Calſ. ſub fin. l.* 2.

QUINQUEFOLIUS, a, um, *de cinque foglie*, πεντάφυλλος. *Plin. l.* 21. *c.* 4. *ſub fin.* Roſæ pallidæ, ſpinoſæ, quinquefoliæ.

QUINQUEGENTANUS, a, um: *a quinque*, & *gens*. Apud *Aurel. Vict. de Cæſarib. c.* 39. *Eutrop. l.* 9. *c.* 12. & 23. & *Oroſ. l.* 7. *cap.* 25. nationes Quinquegentanæ fuit Pentapolitani in Lybia. V. *Pentapolis*. Al. leg. *Quinquegentianæ*.

QUINQUEGENUS, indeclinab quinque generum. *Auſon. Edyll.* 12. *in monoſyll. de rebus*, *v.* 10. Et duplices defenſa putamine quinquegenus nux. *b.* 2. juglans, avellana, caſtanea, pinea nux, & amygdalum.

QUINQUELIBRALIS, le, πενταλίτραιος, qui eſt quinque librarum. *Colum. lib.* 3. *cap.* 15. Qui ſinguli non excedant quinquelibrale pondus.

QUINQUELIBRIS, bre, quinquelibralis. *Vopiſc. in Probe*, *c.* 5. Donatus eſt patera quinquelibri.

QUINQUEMESTRIS, ſtre, πενταμήνιος, quinque menſes natus. *Plin. l.* 8. *c.* 48. *extr.* Caſtrari agnos, niſi quinquemeſtres, prætaturum exiſtimant. *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 7. Quoquemeſtribus pullis.

QUINQUENNALIS, le, πενταετηρικός, qui fit quinto quoque anno. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 32. Cum Olympiam veniſſet maxima illa quinquennali celebritate ludorum. ¶ Item qui quinque annos durat, ut Quinquennalis Magiſtratus. *Liv. l.* 4. c. 24. Alios Magiſtratus annuos eſſe, quinquennalem Cenſuram gravem eſſe. ¶ *Quinquennalia*, *ium*, abſolute, hoc eſt ludi, vel certamina quinto quoque anno celebrari ſolita. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 116. *n.* 3. Quinquennalibus Neronis. *Suetan. de Ner. c.* 12. Inſtituit & quinquennale certamen primus omnium Romæ, more Græco, triplex, muſicum, gymnicum, equeſtre: quod appellavit Neronia. *Tacit. ann. c.* 20. Neronc quartum, Cornelio Coſſo Coſſ. quinquennale ludicrum Romæ inſtitutum eſt, ad morem Græci certaminis, varia fama, ut cuncta ferc nova. ¶ *Quinquennalis* abſolute, fuit Magiſtratus in colonis, & municipiis, duobus, aut quatuor viris conſtans, quorum poteſtas quinquennium durabat. *Spartian. in Adrian. c.* 19. Per Latina oppida dictator & ædilis, & duumvir fuit, apud Neapolim demarchus, in patria ſua quinquennalis. *Apul. in fin. l.* 11. *Metam.* In collegium ma Paſophororum fuorum, imo inter ipſos Decurionum Quinquennales elegit. *& lib.* 10. Thyaſus, oriundus patria Corintho, gladiatim permenſis honoribus, quinquennalis magiſtratui fuerat deſtinatus. In antiq. Inſcriptionibus ſæpe hac nota deſignatur, Q. Q. ut videre eſt apud *Gruter. pag.* 126. & alibi, & apud *Reinef. claſſ. 6. n.* 59 ubi habetur QQ. C. hoc eſt *Quinquennalis Coloniæ*, &c. ¶ Aliquando hoc nomine intelligi videntur cenſores, qui in provinciis, more Romano, quinquennium eo munera fungebantur. *Imp. Conſtant. lib.* 13 *Cod. Theodoſ. tit.* 3. *leg.* 1. A magiſtratibus, vel quinquennalibus exactus.

QUINQUENNALITAS, atis, f. dignitas & munus Quinquennalis. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 275. *n.* 8. Ti. Claudius Chetimus ob honorem Quinquennalitatis Collegio Dendrophor. Romanor. &c.

QUINQUENNALITIUS, & Quinquennalitius, a, um, ad Quinquennalem pertinens. *Inſcript.* apud *Gruter. pag* 126. *col.* 2. A. Aegrilius Auguſtal. Quinquenalic. *b. c.* Quinquennalitate functus. (Adde in Tab. Canuſ. apud *Febrett. pag.* 508. *colon.* 2.) *Alia ibid. pag.* 491. *n.* 7. Quinq. Poteſt. *b. c.* Quinquennalicia poteſtate. *Alia ibid. pag.* 255. *n* 3. Curantibus M Cæſet . . . . Zmaragdo L. Mævio Epicteto Quinq. II. *hoc eſt* Quinquennalitio ittsum, ut *Salmaſ. ad Spartian. in Adriano*, *c.* 19. interpretatur.

QUINQUENNATUS. V. *Quinquetur.*

QUINQUENNIS, ne, *di cinqu' anni*, πενταετής, qui eſt quinque annorum. *Ovid. l.* 4. *ex Pont. ep.* 6. *v.* 5. In Scythia nobis quinquennis Olympias acta eſt. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 48. Vinum quinquenne. *Plaut. Pœnul. prol. v.* 85. Filia quinquennis.

QUINQUENNIUM, ii, n. *ſpazio de cinqu' anni*, *quinquennio*, πενταετία, quinque annorum ſpatium. *Cic. l.* 6 *cap.* 3. *de Legib.* Cenſores Magiſtratum quinquennium habento. *Ovid.* 4. *Met. v.* 298. Is ria cum primum fecit quinquennia, montes Deſeruit patrios. *b. c.* quindecim ssplesit annos. *Stat. l.* 5. *ſil.* 3. *v.* 113. Cum ſtata laudato caneret Quinquennia verſu. *b. c.* Quinqueannalia.

QUINQUEPARTITO, adverb. πενταχῶς, in quinque partes. *Plin. l.* 25. *c.* 6. Folia per ambitum inciſis quinquepartito.

QUINQUEPARTITUS, a, um, πενταχῆ, divifus in quinque partes. *Cic. in fr. cap* 34. *l.* 2. *de Invent.* Quinquepartitam igitur hoc præſto putant eſſe argumentationem. Al. leg *quinquepertitam*.

QUINQUEPLICO. V. *Quinquplico*.

QUINQUEPRIMI, & Quinque primi, πενταπρῶτοι, quinque viri principes in aliquo Senatu. *Cic. Verr.* 5. *c.* 28. Magiſtratus, & Quinque primi accitu ibius ſvocantur.

QUINQUEREMIS, is, f. πεντήρης, navis, quæ habet quinque ordines remorum. *Cic. 6. Verr. c.* 46. Certos homines in quinqueremi miſiſſe. *Liv. l.* 42. c. 48. Præmiſſus a prætore cum quinquereme una. *Plin. l.* 7. *cap.* 56. *ad fin.* Quadriremem Ariſtoteles auctor eſt Carthaginienſes feciſſe; quinqueremem Mneſigiton Salaminios. ¶ Adjective *Liv. l.* 42. *c.* 9. Decem quinqueremes naves. Adde *lib.* 26. *c.* 24 V. *Decemremis*.

QUINQUERTIO, onis, m. πένταθλος, qui quinque artibus ſe exercet: *a quinquertium*. *Liv. Andron.* apud *Feſt.* Quinquertiones præco in medium vocat.

QUINQUERTIUM, ii, n. πένταθλον, exercitetio quinque artium, quibus ingenuorum puerorum inſtitutio conſtabat: *a quinque*, & *ars*. *Feſt.* ¶ Artea ex erant, diſci jactus, curſus, ſaltus, luctæ, & jaculatio. Arque hoc apud Græcos. Nam Latini natationem, & equitationem adjecere. *Poeta vetus* apud *Feſt.* Omnis æqualis vincebat quinquertio.

QUINQUESSIS, quinque aſſes, ut *ſemiſſis*, centum. *Apul.* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 708. *Putſch.* Sed tum ſeſtertius dipondium ſemiſſem, quinarius quinqueſſis, denarius deciſſis valebat.

QUINQUEVIRATUS, us, m. πενταδαρχία, Magiſtratus Quinqueviratum. *Cic. de Provinc. Conſul. cap.* 17. Me ille, ut Quinqueviratum acciperem, rogavit.

QUINQUEVIRI, orum, m. extraordinarius Magiſtratus quinque civium, non unius generis. Erant enim Quinqueviri Coloniæ deducendæ, qui plebem in aliquod oppidum & agrum habitandi gratia deducebant. Hi etiam interdum tres viri fuere, interdum decem, &c. *Cic.* 2. *Agrar. c.* 7. Toties legibus agratia curatores conſtituti ſunt

Trium-

Triumviri, Quinqueviri, Decemviri. *Liv. l. 6. c. 21.* Quinqueviros Pompirino agro dividendo creaverunt. ¶ Præterea Quinqueviri Mentarii, qui ad menſas ſedebant, & pecuniam diſpenſebant. Cum improbitate feneratorum Plebs Romana magnitudine æris alieni pæne obruta eſſe videretur, eique difficultati principes plebis ſuccurrere ſæpe tentaſſent, ineluctatis tandem ad concordiam omnium animis, qui tam Conſules erant, ſenehem quoque eem, quod diſtiacere animos hominum videbatur, levare aligmſſi, ſolutionem æris alieni in publicam curam verterunt. Quinque ergo viri creati ſunt, qui huic muneri præeſſent, de quibus V. *Liv. l. 7. c. 22.* ¶ Item Quinqueviri cis, & ultra Tiberim, erant qui ſe gembant pro Magiſtratibus. Conſtituti ſunt, quia inconveniens erat Magiſtratus velpertiais temporibus in publico eſſe. *Pompon. Dig. lib. 1. tit. 2. leg. 2. circ. med.* De hic iatelligendam videtur illud *Livii l. 30. c. 24. in fi.* Utque ab incendiis caveretur, adjutores Triumviris Quinqueviri dati, uti eis Tibesim ſuæ quiſque regionis ædificiis præeſſent. ¶ Reperiuntur etiam Quinqueviri muris turribuſque reficiendis. *Liv. l. 25. cap. 7.* Item minuendis publicis ſomptibus. *Plin. l. 2. ep. 1. ed fin.* Narrat etiam *Liv. l. 3. c. 9.* Iatero a C. Terentillo Arſe trib. pleb. legem de Quinquevitis creandis, qui leges ſcriberent imperio conſulari moderando: quamvis perlata non fuerit. ¶ Ee his patet, Quinquevims cuicumque Reipublicæ muneri præfici potuiſſe, cum extra ordinem, & pro re nata creaientur. ¶ In ſing. numero Cic. 4. *Acad. c. 44. c med.* Neminem eſſe conſulem, prætorem, imperatorem, neſcin an ne quinquevirum quidem unquam, niſi ſapientem. *Herec. l. 2. ſat. 5. v. 56.* Scriba ex Quiaqueciro. V. *Quindecimviri.*

QUINQUIES, adverb. *cinque volte, vicimus*, qainque vicibus. *Cic. 21. Phil. c. 5.* At hic me defendente quinquies abſolutus eſt. *Plin. lib. 2. cap. 23.* Quinquies millies. *Cere R. R. cap. 156.* Quinquies quinque numerare. *Plin. lib. 6. cap. 13.* Quinquies mille quadringenta ſtadia. *Id. lib. 18. cap. 7. ad fin.* Aqua quinquies in die mutanda.

QUINQUIPLICO, as, a. t. *vaddoppiare cinque volte*, qninquies duplico. *Tacit. Ann. 2. cap. 36.* Superbum homines etiem aanua deſignatione; quid, ſi honorem per quinquenaium agitent? quinquiplicari prorſus magiſtratus, ſubverti leges. *Al. leg.* quintuplicari, *alii* quinquepliceri.

QUINQUO, quas, n. t. luſtro, pargo. *Charif. Grammat. l. 2. pag. 61. Purſeb.* Quinquatrus a quinquando, ideſt luſtrando, quod eo die erma Ancilia luſtrati ſint ſalira.

QUINTADECIMANI, orum, m. milites legionis decimæquintæ, apud *Tacit. 4. Hiſt. c. 36.*

QUINTANUS, a, um, *vennteſimo*, adject. a *quintus*, ut *primanus* a *primus*, *tertianus* a *tertius*. Dicitur de iis, quæ quinto loco, die, &c. fiunt. *Plin. l. 17. c. 22.* Vineas ſemper quintanis ſemitari (al. *feminore*) hoc eſt ut quinta quoque palo ſingulæ jugo paginæ includantur. ¶ *Tacite 1. Hiſt. c. 55. & 4. c. 36.* Quintani ſunt milites legionis quintæ. *Varro l. 5. de L. L. c. 4.* Nomæ quintanæ dicuntur, quæ quinto menſis die veniunt: ſicut ſeptimanæ, quæ ſeptimo. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 15.* Pootifes minor quinranas quidem dicto quinquies verbo *more*, ſeptimanas repetito ſepties prædicabat. Adde *Cenſ. de die ner. c. an. a mel.* V. *Calo*, & *Calendæ*. ¶ Quintana, inquit *Paul.* en *Feſto*, appellabatur porta in caſtris poſt prætorium, ubi rerum utenſilium forum fuit. *Lipſius* vult omitti *porta*, quia quintana fuit potius via late, ſeu platea in caſtris, in qua utenſilia proſtabaat. Ad cujus ſimilitudinem narrat *Sueton. de Nerone c. 26.* affueviſſe eum tabernulas effringere, & expilare, quintana domi conſtituta, ubi parræ, & ad licitationem diveadendæ prædæ pretium aſſumeretur. *Liv. l. 41. cap. 2. ad fin.* Prætorio dejecto, ad quæſtorium forum, quintanamque hoſtes pervenerunt. Ibi cum omnium rerum paratam expoſiramque copiam, & ſtratos lectos in quæſtorio inveniſſent, &c. ¶ *Feſtus* quintanam elaſſem nit Varrium dicere fuiſſe eam, in qua erant capitecenſi. ¶ *Iſidor. l. 15. Orig. cap. 2.* de ædificiis publicis verba faciens, quintanam deſinit partem plateæ quintam, qua carpentum progredi poteſt.

QUINTARIUS, a, um, quinque continens. *Virruv. l. 3. c. 2.* Quintarius numerus. *vennicinque.* V. dicta in *As* in fi. ¶ In re agrar. *Hygin. de limitib. pag. 158. Goeſ.* Sic & de limitibus quintariis, quorum quemque quintarium volunt. Porro autem inter quintum; & quintarium intereſt aliquid. Quintus eſt, qui quinto locn numerat ur: quinterius, qui quinque centuriss cludit.

QUINTIA GENS. V. *Quintus.*

QUINTIANUS, & Quinctianus, a, um, ad Quintium aliquem pertinens, *ut* Quiatianus exercitus, apud *Liv. l. 3. c. 28. h. e.* cui præerat L. Quintius Cincinnatus. Adde *Cicer. pro Cluent. c. 41.*

QUINTICEPSOS. V. *Bicepſus.*

QUINTILIANUS, & Quinctilianus, i, m. M. Fabios Quintilianus nobilis rhetor Hiſpanus Calagurritanus (Unde *Auſon. in Profeſſor. n. 1. v. 7.* Afferet uſque licet Fabium Calagurris alumnum) a Galba Imp. Romam perductus, in foro aliquandiu verſatus eſt non mediocri cum laude: deinde rhetorem profeſſus ſcholam aperuit: in qua præter ceteros diſcipulum habuit C. Plinium Cæcilium Secundum, ut hic ipſe fignificet *lib. 2. ep. 14. & lib. 6. ep. 6.* Primus Rnreæ publice rhetoricam docuit, & ſalarium e fiſco accepit, tanta cum ingenii, eloquentiæ, ec doctrinæ fema, ut Domitiaoi Imp. fotoris nepotum inſtituendoruro cura ei delegata ſit, ut ipſemet ſcribit *in proœm. lib. 4.* Scripſit de arte rhetorica, & de cauſis corruptæ eloquentiæ: quæ perierunt. Ætatem tulit, fercique io poſterum præclariſſimum opus de Inſtitutione Oratoria, duodecim libris conſtans, copioſum, eruditum, planeque Latinum: verſatur in manibus omoium ſtudioſorum, durabitque tamdiu, quamdia litteræ exſtabunt & culeator. ¶ Declamatiorum, quæ ei tribuuntur, aliæ ſunt minores, aliæ majores: illæ numero plures, ab aline patri, ab aliis avo hujus tribui ſolent: hæ numero uodevigiati, quamvis videantur nonaullis ejuſdem Auctoris eſſe, qui de Inſtitutione Oratoria ſcripſit; a plerique tamen tanto viro indigna jure ac rerirto judicantur. *Martial. l. 2. epigr. 90.* Quiatiliane, vagæ moderetur fumme juventæ: Gloria Romaæ, Quintiliane, togæ. ¶ De ratione ſcribendi V. in *Quintus.*

QUINTILIANUS, a, um, ad Quintilium pertinens, quod eſt nomen proprium Romaaum. *Feſtus:* Quintilieni Luperci appelleti videntur a Quintilio, qui præpoſitus eſt Lupercis, ut a Fabio Fabiani dicti ſunt. Fuiſſe autem Romuli temporibus inſtitutos utroſque, Fabianos, & Quiatilianos, multi ſunt qui exiſtimant. Hæc *Feſtus.*

QUINTILYI, & Quinctilii, orum, m. gens Romana antiquiſſima, en illis nempe, qui primi cum Romulo Urbem coadiderunt, ut colligitur ex *Feſto in Quinctiliana.* Petricia fuit, & ſummis honoribus clam. In corpore Inſcriptioaum *Gruteri*, & apud *Lipſium* multi Quintilii prænomine Marci, Publii, Titi, Cai, & Sexti memorantur. ¶ De mtione ſcribendi V. *Quinctus.*

QUINTILIS, & Quinctilis, is, m. *Luglio*, quiotus menſis a Martio, ut eſt apud *Varron. l. 5. de L. L. c. 4. ſub fin.* & *Ovid. 3. Feſt. v. 149.* qui poſtea in honorem C. Julii Cæſaris (qui eo menſe a. d. IV. Idus natue erat) lepem ſerente M. Aatonio conſule, *Julius* eſt appelletus, ut Sueton. *in Cæſ. c. 76. & Macrob. l. 1. Saturn. c. 12.* narrant. *Cic. 14. Attic. ep. 7.* Vnin menſe Quintili in Græciam. *Hirt. de B. Alex. in fin.* Ante diem tert. cal. Quint. naves conſcendit. *Liv. in fin. l. 9.* Ut equites Idibus Quintilibus tranſvehereotur. ¶ De ratione ſcribendi V. in *Quintus.*

QUINTIPOR, ſervile nomeo, frequeas apud aatiquos erat, a prænomine domiai ductum: ut Marcipor, Caipor: quamvis ſint, qui a numero natorum en ancilla quinto loco dictum putent. *Feſtus. Varr.* apud *Non. c. 6. n. 2.* Cum Quintipor Clodius tot Comœdias ſine ulla fecerit Muſa.

QUINTIUS, & Quinctius, aomen proprium civis R. Quintia gens tum patricia, tum plebeja fuit. Illa poſt Albam dirutam a Tullo rege inter patricias adſcita, ut eſt apud *Liv. l. 1. c. 30.* multis illuſtribus viris floruit, in quatuoe femilies diviſa, Capitolinos, Cincinnatos, Flemininos, & Criſpinos. *Liv. l. 3. c. 12.* Neque in Quintia gente, neque ia civitate Romaæ rantam indolem naquam enlituiſſe. ¶ Quratia prata trens Tiberim, a Quintio Cincinnato, cujus fuerant, dicte ſunt: qui ſibi, damnato filio Cæſone Quintio, venditis omnibus, quatuor jugerum agrum paraveret: eumque dum incoleret, a Senatu dictator per viatorem ſalutatus, poſt rem bene geſtam actumque triumphum, conſeſtim eodem redit. *Feſtus, Liv. l. 3. c. 13. extr. & cap. 26. Vel. Max. l. 4. c. 4. n. 7. & Amel. Vict. de vir. illuſtr. c. 17.* ¶ De ſcriptione lis eſt non parva, aliis te cum in hac, tum in cognatie vocibus *Quinctilis, Quinctilius, Quinctilianus*, & quæ omnium origo eſt, *quinctus*, uoriter defendentibue: aliis e omnino esterentibus. In illie funt *Manut. Aaton. Augustinus, Voſſ. in Etymol. ea Quinque, Lipſius*, & alii, ſecuti lapides Capitolinos alieſque Inſcriptiones apud *Gruter.* &c. item etymologiam, qura putant *quinctus* eſſe a *quinque* ea ratione, qua a *relinquo* eſt *relictus*, a *coquo coctus*. In his *Denſquius*, & *Turneb.* ſecuti non pauciores lapides, quorum quinque ipſe *Manut.* affert. Adde his, quod Græci *πεμπτος*, & *πεντος* ſine *u* ſcribunt: adde quod *quintus* aumemle noaen vis cum *c* in libris & marmoribus invenies. *Celler.* utramque ſcriptionnem ex æquo uſitatam fuiſſe exiſtimat.

QUINTO, adverb. *le quinte volte*, quinto Inen. Ordinem deſignat, & quatnor ante facta. *Liv. l. 8. c. 25.* Eodem anno leſtiſternium Romæ, quinto poſt conditam Urbem, habitum eſt. V. *Quarto*, & *Tertio.*

QUINTUM, *le quinte volte*, quinta vice. Tempus deſignat, & quater ante factum. *Liv. l. 27. c. 6.* Declarati Conſules Q. Fabius Maximus quintum, Q. Fulvius Flaccus quartum.

QUINTUPLEX, icis, *pro quincuplex* legitur a nonnullis apud *Vopiſc. in Probo, c. 7.* Salarium quintuplen fecimus.

QUINTUPLICO. V. *Quinquiplico.*

QUINTUS, a, um, *quinto, vennte*, nomen numerale ordinis. *Liv. l. 31. c. 7.* Non quinto iade menſe, quemadmodum a Saguato Annibal, ſed quinto inde die, quam ab Corietho ſolverit naves, in Italiam perveniet. ¶ *Quintus*, ſeu *Quintius* prænomea Romanum, cui primum impoſitum eſt, ab ordine naſcendi ductum ſoit, ut *Sextus, Decimus*. V. *Quintius.*

QUINTUSDECIMUS, a, um, adject. *decimoquinte. Gell. l. 1. c. 16.* Io libto quintodecimo ita dicit. *Liv. l. 45. c. 33. extr.* Quintidecimis caſtris Paſſamnem pervenit.

QUIPPE, *effendechè, etteſerbè, ſire, hee, yie*, adverbium, vel conjunctim confirmans, qua rationem reddimus ejus, quod præceſſit, ut *enim, quia, nam, nempe. Cic. pro Dom. c. 48. a med.* Jam fateor, inquit, in Gabinio me nefarium fuiſſe. Quippe vides, pœnam illam a te in alium inſtitutam, in te ipſum eſſe converſam. *Sallaſt. in Catil. c. 13.* Quibus mibi ludibrio videntur fuiſſe divitiæ. Quippe, quas hoceſte habere licebat, per turpitudinem abuti properabant. *Tibull. l. 4. tarm. 2. v. 156.* Sed dumta (*nuda*) riget denſam in glaciemque nivemque. Quippe ubi nou unquam Titan ſuperingerit ortus. (Adde *Propert. l. 2. el. 1. v. 75. & Virg. 1. Georg. v. 505.*) *Horat. l. 1. od. 31. v. 13.* Diis carus ipſis, quippe ter & quater Anno reviſens æquot Atlanticum Impune. *Phædr. l. 3. fab. 2. v. 4.* Alii oerant fatis: quidam contra miſeriti, Perinræ quippe, quamvis nemo læderet, Miſere panem. ¶ Servit ironiæ. *Virg. 1. Æn. v. 41.* Me

ne

ne incepto deſiſtere victum, Nec poſſe Italia Teucrorum avertere regem? Quippe vetor fatis. *Cic. pro Mil. c. 12. extr.* Movet me quippe lumen curiæ. Adde *Plaut. Epid. 5. 2. 12.* ¶ Cum aliis particulis cauſam reddentibus. *Cic. 2. de Orat. c. 54.* Leve nomen habet utraque res: quippe leve enim eſt hoc totum, riſum movere. (Al. ita diſtinguunt, *quippe: leve rem*, &c. & ſic vulet certe, ſanè. Quod faciunt etiam in illo *l. 4. de Fin. c. 3. ſub fin.* Ita ipſa a te quidem apte ac rotunde: quippe habes enim a rhetoribus.) *Lucret. l. 6. v. 617.* Quippe videmus enim veſtes humore madentes Exiccare ſuis radiis ardentibu' ſolem. *Id. l. 1. v. 104.* (& *alibi ſæpe*) Quippe etenim quam multa tibi me fingere poſſum, &c. *Terent. Heaut. 3. 2. 27.* Quippe quia magnarum ſæpe id remedium ægritudinum eſt. *Cic. 1. Fam. ep. 9. ante med.* Ibi multa de mea ſententia queſtus eſt Cæſar, quippe quod etiam Ravennæ Craſſum ante vidiſſet, ab eoque in me eſſet incenſus. *Al. leg.* qui. *Plin. l. 26. c. 10.* Inſanabilis non eſt credendus, quippe quoniam in multis ſponte deſiit. *Plaut. Capt. 4. 2. 106.* Quippe quando mihi nihil credis. ¶ *Quippe* cum idem quod *cum* conjunctio, vel *utpote cum. Cic. Arrot. l. 10 ep. 3.* Viſum te ajunt in regia: nec reprehendo: quippe cum ipſe illum reprehenſionem non fugerim. *Nep. in præfat.* Neque Cimoni fuit turpe, ſororem habere in matrimonio, quippe cum cives eque eodem uterentur inſtituto. *Liv. l. 26. c. 39.* Raro alias tantis animis juſtæ concurrerunt claſſes: quippe cum in majoris diſcrimen rei, quam ipſæ erant, pugnarent. ¶ *Quippe ubi*, quippe cum, nam cum, quippe quia. *Lucret. l. 2. v. 610.* Quippe ubi dimidiæ partis pars ſemper habebit Dimidium partem. *& verſ. 988.* Quippe ubi materies omnis cumulata jaceret. Adde *Propert. l. 2. el. 1. v. 75.* ubi alia ex *Lucret.* congerit *Brunkuſ.* ¶ *Quippe qui, quæ, quod*, utpote qui, *cum talis ego. Cic. pro Roſc. Amer. c. 18. ſub fin.* Convivia cum patre non inibat: quippe qui ne in oppidum quidem, niſi perrato, veniret. *Nep. in Dion c. 2.* Cum a tyranno crudeliter violatus eſſet, quippe quem venundari juſſiſſet; tamen, &c. *Cic. 2. de Invent. c. 45.* Cum ſemel cauſa conſideretur, nihil attinet eam ex lege conſiderare, quippe quæ in lege ſcripta non ſit. *Id. in fin. l. 3. de nat. Deor.* Quippe inquit Velleius, qui etiam ſomnia putet ad nos mitti ab Jove. *Plaut. Epid. 3. 2. 30.* Dicat, argenti minas ſi habere quinquaginta: quippe ego qui nudiuſtertius meis manibus dinumeravi. *Ibidem ubi ea re, &c. Id. Bacch. 3. 1. 2.* Aperite januam hanc Orci, nam equidem haud aliter eſſe duco: quippe qui nemo advenit, niſi quem ſpes reliquere omnes. Adde *Amph. prol. v. 22.* His autem *Plauti* locis indicativus poſt *quippe qui* ponitur pro ſubjunctivo. ¶ Pro utpote. *Cic. 1. de Fin. c. 6. a med.* Sol Democrito magnus videtur, quippe homini eruditu, in geometriaque perfecto. ¶ Pro certe: & ſimul ſervit jungendæ orationi, ut *utcunque, item, præterea. Virg. 1. Georg. v. 168.* Quippe etiam ſeitis quædam exercere diebus, Fas & jura ſinunt. *Propert. l. 4. el. 5. v. 21.* Quippe & collinas ad ſoſſam moverit herbas, Stantiu cutreoti diluerentur aqua. *quippe &, necnon.* ¶ In reſponſionibus quoque affirmat, ut *quippini. Cic. pro Cæcin. c. 19. a med.* Recte igitur diceres te reſtituiſſe? quippe. ¶ *Quippe* ut, priorſus ut, certe ut. *Juſtin. l. 4. c. 3.* Quippe ut Rheginis meliue fuerit vinci, quam vincere. ¶ Habet vim *in certe* etiam in his. *Virg. 1. Æn. v. 6.* celſa ſedet Æolus arce Sceptra tenens, mollitque animos, & temperat iras. Ni faciat, maria ac terras cælumque profundum Quippe ferant rapidi ſecum, verrantque per auras. (*Poſſit tamen & ita intelligere*, quippe ni faciat, *nam ni faciat.*) *Id. 4. Æn. v. 218.* nos munera templis Quippe tuis ferimus, famamque fovemus inanem. *& lib. 12. v. 450.* Fovit ea vulnus lympha longævus Iapyx Ignorans: ſubitoque omnis de corpore fugit Quippe dolor, omnis ſtetit imo vulnere ſanguis. ¶ Quod *Feſtus* docet teſtimonio *Ennii l. 4. & 16. Annal. quippe* ſignificare quid ni, Eruditis non probat.

QUIPPIAM. V. in *Quiſpiam*.

QUIPPINI? *perchè no? ſi ſaprà è; vice* è; quid ni? cur non? adverbium affirmandi Comicum. *Plaut. Men. 5. 9. 50. Meſſ.* Es ne tu Syracuſanus? *Men. ſer.* certo. *Meſſ.* Quid tu? *Men. So.* quippini? *Id. Bacch. 4. 7. 41.* Quid illam? mretricem ue eſſe cenſes? Ni. quippini? *Id. Pœn. 3. 4. 29.* Dieſpiter vos perduit. *Ad.* & quippini? *& verſ. 30.* Ibo, & pultabo januam hanc. *Ad.* te quippini? *Apul. l. 9. Metam.* Apponebat ei propere (*meaſam*) quamvis invita, mulier: quippini? dſtinatam alii. Al. omiit. notum interrogationis, & *quippiam* exponunt, quippe, utpote quam, vel nempe.

QUIQUI, *cujuſque*, idem quod quiſquis, quicumque, qualiſcumque: ut unum *quo* pro *quor* dicitur, ita *quiqui* pro *quiſquis. Plaut. Autol. 4. 10. 44.* Neque partem tibi ab eo, quiqui eſt, inde poſces. *Cic. Attic. 16. ep. 8.* Veteranos, quiqui Caſilini & Calatiæ ſunt, perdusit ad ſuam ſententiam. *h. e.* quicumque, vel quotquot. *Plaut. Men. 5. 9. 97.* Omnia venibunt, quiqui licebunt, præſenti pecunia. *Id. Pœn. 3. 2. 21.* Quiqui tamen (*eſſe*) & bene & benigne facitis, cum hero amanti operam dutis. *Liv. l. 41. 2. 8. a med.* Liberos ſuos quibuſquibus Romanis, in eam conditionem, ut manumitterentur, mancipio dabant.

QUIRE. V. in *Quer*.

QUIRIANA MALA. V. *Quiriniana*.

QUIRINA, tribue R. una ex tribus, videtur, inquit *Feſtus*, a Curenſibus Sabinis appellationem traxiſſe. *Cic. pro Quinct. c. 6.* L. Albius Sex. filius Quirina. *In S. C.* apud *Cæl. ad Cicer. l. 8 ep. 8 Fam.* C. Septimius T. F. Quirina. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 56. n. 12.* Ti. Claudius Ti. F. Quir. Tertius. Adde *Epit. Livii lib. 19.*

QUIRINALIS, le, ad Quirinum pertinens. *Virg. 7. Æn. v. 187.* Ipſe Quirinali lituo, parvaque fedebat Succinctus trabea. *h. e.* qualem poſtea Quirinus habuit. Sic *verſ. 612.* Ipſe Quirinali trabea cinctuque Gabino, &c. *Varr. l. 6. de L. L. c. 3. a med.* Quirinalis Flamen. *Ovid. 6. Faſt. v. 218.* Inque Quirinali cunctitere jugo. *h. e.* in Colle Quirinali, qui unus eſt ex ſeptem Urbis Romæ, nunc *mœnia revolta*: de quo *Feſtus*: Quirinalis collis qui nunc dicitur, olim Ægonus (*al. Agonus*) appellabatur, ante quam in eum commigraret Sabini Curibus venientes, poſt fœdus inter Romulum & Tatium ictum: a quo hanc appellationem fortitus eſt: quamvis exiſtiment quidam, quod in eo factum ſit templum Quirino, ita dictum. *Varr. l. 4. de L. L. c. 8.* Collis Quirinalis, ubi Quirini fanum: qui a Curetibus, qui cum T. Tatio Curibus venerunt Romam, quod ibi habuerunt caſtra. *Ovid. 2. Faſt. v. 511.* Templa deu (*Quirino*) fiunt: collis quoque dictus ab illo. In *fragm. veter. Calendarii* apud *Gruter. pag. 134.* bis legitur, In colle Quirinale. ¶ Quirinalis porta, quæ & Agonenſis, & Collina, & Salutaris, in Sabinos fert, habetque nomen vel a colle Quirinali, quia ab ea in illum itur; vel quod proxime eum eſt Quirini ſacellum, ut ait *Feſtus*. ¶ *Quirinalia, ium*, dies quo ſacra fiebant in honorem Quirini, qui dies erat XIII. cal. Mart. Mentin eorum fit apud *Cicer. l. 2. ad Q. Fr. ep. 3. & 13. V. Ovid. 6. Faſt. a verſ. 475.* ¶ Eadem dicta ſunt etiam *feſta ſtultorum*, quia hoc die ſacrificium fiebat ab iis colonis, qui ſtatum diem Fornacalium per ignorantiam prætermiſerant. *Ovid. ubi Faſt. v. 527.* Curin legitimus nunc Fornacalia verbis Maximus indicit, nec ſtata ſacra facit. Inque Foro, multa circum pendente tabella, Signatur certa Curia quæque nota. Stultaque pars populi, quæ ſit ſua Curia, neſcit: Sed facit extrema ſacra relata die. *Feſt. in Stultorum*, ita de hac re docet: Stultorum feriæ appellari Quirinalia, qui eſt dies feſtus Quirini, quod eo die Quirino ſacrificent ii, qui aut non potuerunt, aut ignoraverunt ſuorum Fornacalium ſacrorum diem: & ſic commiſſum moræ piaculum expiare, atque quod ſuis non feceranr, quibus permittitur feriis ſacra facere. Adde *eund. in Quirinalis*.

QUIRINIANA MALA laudant *Cato* R. R. *c. 7.* & *Varr. l. 1. c. 59.* His adde *Plin. l. 15. c. 14.* & *Macrob. l. 2. Saturn. c. 15.* apud quos al. leg. *Quirinum*. Harum appellationum cauſa & origo quæ ſit, ignoratur.

QUIRINUS, i, m. Κυρῖνος, nomen Romuli, poſtquam vita functus deus habitus eſt (V. *Ovid. 14. Met. a verſ. 805.*) *Virg. 1. Æn. v. 296.* Cana Fides, & Veſta, Remo cum fratre Quirinus. *Enn.* apud *Non. c. 2. v. 393.* Teque, Quirine pater, veneror, Horamque Quirini. *Ovid. 2. Faſt. v. 476.* Qui tuuet hoc nomen Romulus unus fuit: Sive quod haſta curis priſcis eſt dicta Sabinis (Bellicus a telo venit in uſtra deus) Sive ſuum regi nomen poſuere Quirites: Seu quia Romanis junxerat ille Cures. *Feſtus*: Quirinus ex hac cauſa Romulus eſt appellatus, quod curi, id eſt haſta uteretur: a qua Romani eo nomine Romulum appellaverunt. *Serv. ad 1. Æn.* præter hanc addit aliam hujus nominis notationem, a κύριος, princeps, dominus. Poſſis etiam ducere a κύρος, quod idem notat, & propius ad Quirinum accedit. Addit *Servius* poſſe etiam a Marte duci, cujus filius eſt habitus: quia Mars, cum ſævit, Gradivus dicitur, cum tranquillus eſt, Quirinus: Hinc dum ejus templa apud Romanos ſunt, unum ſub nomine Quirini intra Urbem, quaſi cuſtodis, ſed tranquilli; alterum Gradivi, quaſi belloris, extra Urbem via Appia, prope portam Capenam. Hoc idem repetit etiam ad illud *l. 6. Æn. v. 860.* Tertiaque arma patri ſuſpendet capta Quirino. ¶ Etiam puer ſic appellabatur ab *Ovid. 3. Faſt. v. 41.* Interea creſcunt Remo, creſcente Quirino. ¶ *Germani Quirinum* dixit *Juvenal. ſat. 11. v. 105.* Romulum & Remum Martis filios: ea ratione, qua *Caſtores* dicti ſunt Gallor & Pollux. ¶ Etiam Janus cognominatus eſt Quirinus, quaſi bellorum potens, ab haſta, quam Sabini curim vocant. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 9. a med.* Hinc *Suetun. in Aug. c. 22.* Janum Quirinum ſemel atque iterum a condita Urbe clauſum, terra marique pace parta, ter cluſit. *h. e.* templum Jani. ¶ In illo *l. 3. Georg. v. 25.* In foribus pugnam ex auro ſolidoque elephanto Gangaridum faciam, victoriſque arma Quirini: *Virgil.* Auguſtum deſignat (qui Indos devicit: unde *2. Georg. v. 171.* Qui nunc extremis Aſiæ jam victor in oris Imbellem avertis Romanis arcibus Indum) qui loco Romuli Romanos tegebat. Subdit hic *Servius* ex *Suet.* eum primum appellatum eſſe Quirinum, deinde Auguſtum: quod & *Suetun.* tangit *in Aug. c. 7.* Quod addit *Serv.* oblatum ei fuiſſe etiam nomen *Caſtoris*, id pertinet ad teſtamentum C. Julii, qui eum in familiam cognomenque adoptaverat. *Suetan. in Cæſ. c. 83.* ¶ In illo *Propert. l. 4. el. 6. v. 22.* Altera claſſis erat tenero dimoata Quirino: deſignatur M. Antonius effeminatus Cleopatræ conſuetudine. ¶ Adjective *Propert. l. 4. el. 10 v. 22.* Hic ſpolia ex humeris auſus ſperare Quirinis. *Al. leg.* Quirini. *Horat. l. 1. od. 2. v. 46.* Lætus interim populo Quirino. *Al. leg.* Quirini. *Ovid. 14. Met. v. 836.* lucum pete, colle Quirino Qui viret. *h. l.* Quirinali. Hic quoque al. leg. *Quirini*.

QUIRIS pro *curis*, h. e. haſta, legitur a nonnullis in illo Ovid. 2. *Faſt. v. 477.* Sive quod haſta quiris priſcis eſt dicta Sabinis. ¶ *Quiris* ſingulare a *Quirites*. *Feſtus* tradit, præconem Romæ in funeribus indictivis ea uſum eſſe formula: Illus (cnrrige *illut*, ut eſt apud *Varron. l. 6. de L. L. c. 3. circa med.*) Quiris leto datus. *Horat. l. 2. ep. 6. v. 7.* & amici dona Quiritis. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 308. n. 1.* Q. Tullius Q. f. pontifex facr. Jonnnis Quiritis. *h. e.* Romanæ: vel haſtatæ. V. *Curis. Ovid. Met. 14. v. 823.* Reddentemque ſuo jam regia jura Quiriti. *Id. 2. Amor. el. 7. v. 19.* ſi pulſaſſim minimum de plebe Quiritem. *Juvenal. ſat. 8. v. 47.* ima plebe Quiritem Facundum invenies. *Perſ. ſat. 5. v. 75.* heu ſteriles veri! quibus una Quiritem Vertigo facit. *h. e.* liberum, & civem

cieam Romanum. *Horat. l. 2. od. 7. v. 3.* Quis te redonavit Quiritem Diis patriis, Italoque cælo? *b. 1. 2* militiu urbi reſtituit, & quieti. *Claudian. carm.* 12. *v.* 16. Epulisque jam repleto Reſonet Quirite Tibris. *b. 6.* populo R. *Lucan. l. 2. v. 386.* Hirtam membra ſupes Romani more Quiritis Induiſſe togam. *b. 6.* plebeji civis R. Quo pertinent modo allata loca *Ovidii 1. Amor.* & *Juvenal.* ¶ *Priſcian. l. 4. pag. 633. Putſch.* agnoſcit atium rectum ſingularem *Quiri ne:* item *Quiritet* in eodem caſu *Petronius* apud *Serg. in Edition. 2. Donati, pag. 1843. ejuſd. Putſch.*

QUIRITATIO, nis, f. *gerdo, accurrione*, humanæ dreinaque opis imploratio. *Liv. l. 33. c.* 18. Fuga comitum, & quiritatim facta.

QUIRITATUS, us, m. idem quod quiritatio, clamor, vociferatio, auxilii imploratio. *Plin. l. 6. ep.* 20. Audirez ululatus feminarum, infantium quiritatus, clamores virorum. *Sunt qui legunt* queritatus. *Valer. Max. l. 9. c. 2. n. 2.* Quarum lamentabilus quiritatus trepidæ civitatie aures receperunt. Adde *l. 6. c. 2. n. 8.*

QUIRITES, um, m. *Κυρίται*, proprie fuere, qui Cures incolebant Sabinorum oppidum, in quo regnavit T. Tatius: ut Romani, qui cum Romulo Romam tenebant. Unde *Virg. Æn. 7. v. 710.* Una ingens Amiterna cohors, priſcique Quirites. ¶ Verum poſt fœdus ictum inter Romulum & Tatium, pro eodem populo Romani & Quirites habiti ſunt. Itaque omnes promiſcue appellari Quirites cepti ſunt. Cum enim ex duobus populis, Romanis & Sabinis, unus factus eſſet, ut Romanorum ratio haberetur, conſtitutum eſt, ut urbs priſtinum Romæ retineret nomen, & unuſquiſque ex civibus Romanus, ut ante, appellaretur: ut ratio Sabinorum haberetur, placuit, ut populus, ideſt univerſi ſimul cives, in poſterum *Quirites* vocarentur. *Liv. l. 1. c. 13. & Feſt.* ¶ Hæc appellatio propria erat Romanorum in Urbe, quaſi ad populum in pace & otio viventem: atque adeo militaribus viris ignominioſa. Narrat *Sueton.* de C. Cæſare, *cap. 70.* ipſum decimanos miſſionem & præmia flagitantes, neque adire conſtatum eſſe, neque dimittere; ſed una voce, qua Quirites eos pro militibus appellavit, tam facile circumegiſſe & flexiſſe, ut ni milites eſſe, confeſtim reſponderiat, & quamvis recuſantem, ultro in Africam ſecuti ſint. Hoc idem ſcribit *Tacit. 2. Ann. c. 42. & Lamprid. de Alex. Sever. c. 52. 53. & 54.* Sic *Lucan. l. 5. v. 357.* diſcedita caſtris: Tradite noſtra viris ignavi ſigna Quirites. ¶ Poſtquam Sabini Romanis adjecti ſunt, ſæpe *Quirites*, & *Romani* in appellatione civium jungebantur, præſertim in formulis facrarum, metu, opinor, ne alteruter populus in precationibus non comprehenderetur, in quibus utriuſque populi comprehendi maxime intererat. Dicebant autem *populus Romanus Quirites*, & *populus Romanus Quiritesque*, & *populus Romanus Quiritium*. Primam & ſecundam loquendi rationem probat *Briſſon. l. 1. de Formul.* tertiam excludit. Omnes admittendas eſſe contendit *Gronov. l. 4. Obſervation. c. 14.* Hic habes de omnibus non una exempla. *Feſtus in Dies.* Dici mos erat Romanis in omnibus ſacrificiis precibuſque: *Populo Romano, Quiritibuſque.* In formula Ceſtoria apud *Vorton. l. 5. de L. L. c. 9.* Quod bonum, fortunatum, ſeliaque, ſalutareque ſiet populo Romano Quiritium, reique publicæ populi Romani Quiritium. *Liv. l. 5. c. 41.* Suat qui, M. Fubio pontifice maximo præfante carmen, devoviſſe eos ſe pro patria, Quiritibuſque Romanis tradant. *Id. l. 8. c. 6. ad fin.* Comparant inter ſe, ut ab utre parte ederet Romanus exercitus cæpiſſet, inde ſe conſul devoveret *pro* populo Romano Quiritibuſque. *In formula concipiendorum Compitaliorum*, apud *Gell. l. 10. c. 24.* Die noni populo Romano Quiritibus Compitalia erunt. *In alia capeuda Veſtalis* apud *eund. l. 1. c. 12.* Veſtalem, quæ ſacra feciat, quæ jus ſiet facerdotem Veſtalem facere pro populo Romano Quiritibus. *Al. leg.* pro populo Romano Quiritium. Sic apud *Livium* in formula devotionis, *l. 8. c. 9.* Uti populo Romano Quiritium (al. *Quiritibus*) vim victoriamque proſperetis: hoſtesque populi Romani Quiritium terrore, formidine, morteque afficiatis. *Id.* in formula iodicendi belli *l. 1. c. 32.* Quod populi priſcorum Latinorum advorſus populum Romanum Quiritium fecerunt, deliquerunt: quod populus Romanus Quiritium bellum cum priſcis Latinis juſſit eſſe, &c. *Id. l. 41. c. 16.* Quia in una hoſtia magiſtratus Lanuvinus precatus non erat, populo Romano Quiritium. *In duob. numis Vitellii* apud *Mediobarb.* Veſta P. R. Quiritum. ¶ *Horduin.* quartam addit loquendi rationem *populi Romani Quiritum, ut populi Romani* ſit genitivus. *Plin. l. 26. c. 32.* Factum hoc populi Romani Quiritibus nſientum Cimbricis bellis. Al. leg. *populo Romano Quiritibus. Gronov. lov. cit.* certe putat mendum in his verbis eſſe: ſed *Horduin.* defendit *populi Romani* ex omnibus MSS. & typis editis: cenſet autem, Quirites populi Romani eſſe non omnem populum Romanum (uam toto urbe Romano ſparſus populus Romanus erat) ſed eos duntaxat e populo Romano, qui in Urbe domicilium habebant. ¶ *Jus Quiritium* eſt jus civile proprium populi R. ut *Juſtinian. Inſtitution. lib. 2. tit. 2.* docet. *Ulpian. regular. tit. 4. de Latinis.* Latini jus Quiritium conſequuntur bis modis, beneficio Principali, liberis, iteretione, militia, nave, ædificio, piſtrino: præterea ea ſenatuſconſulto vulgo quæ ſit tei emina. Pergit deinde *Ulpian.* ſingula exponere. Quidam putant, eſſe idem eum jure civitatis Romanæ: ſed ab eo diſtinguitur. nam jus Quiritium eſt privatum civium jus, quo inter ſe privatim utuntur: jus civitatis R. eſt publicum, quo gaudent reſpectu totius corporis reipublicæ. Quibus igitur non civibus Romanis dabatur jus Quiritium, concedebatur uti eo jure, quo cives Romani, in multis, præcipua vero in dominiis, & libertatibus. *Plin. l. 10. ep. 22.* Ago gratias, domine, quod & jus Quiritium libertis neceſſariæ mihi feminæ, & civitatem Romanam Harpocrati jatralipiæ meo indulſiſti. Adde *ſupſt. 4. & 6.* Sunt etiam, qui cum jure Latii confundunt: ſed ab hoc quoqus differt. *Sueton. in Claud. 2. 19.* Naves mercaturæ cauſa fabricantibus magna commoda conſtituit pro conditione cujuſque: civi vacationem legis Papiæ Poppææ Latiaris jus Quiritium, &c. ¶ *Quintet* eleganter ad apes *Virgilium* tranſtulit *lib. 4. Georg. v. 100.* Verum ipſæ e foliis natos & inavibus herbis Ore legunt: ipſæ regem, parvoſque Quirites Sufficiunt, aulaſque, & cerea regna refingunt. ¶ In genitivo plur. & *Quiritium* habet (quod ubtatiue eſt) & *Quiretum*. Patat tum ex allatis exemplis, tum ex *Horat. qui l. & od. 2. v. 7. & lib. 4. od. 14. v. 2.* habet primum: & ex *Auſon.* qui *in Profeſſorib. n. ua. v. 9.* veterum quæ ſerta Quiritium. ¶ In ſingulari num. V. *Quirit.* ¶ De infima plebe. V. *ibid.*

QUIRITO, as, n. 1. *ebiedre aiuue, gridare ecciermoms*, ἐκκλαίζω, Quiritium, ſeu populi R fidem imploro, opem, auxilium peto, clamo, vociferor: inde factum, quod opem implorantes *porro Quirites* clemere ſolebaat. *Varr. l. 5. de L. L. c. 7. a med.* Quiritare dicitur is, qui Quiritium fidem clamous implorat. *& mox.* Ut quiritare urbanorum, ſic jubilare ruſticorum. V. *Jubilo. Lucil.* apud *Non. v. 2. n. 78.* Concurſans ut arenarius, elareque quiritans. *Aſin. Poll. ad Cicer. l. 10. Fam. ep. 32.* Cum illi miſero quiritanti, civis Romanus natus ſum, reſponderet: abi nunc, populi fidem implora. *Liv. l. 39. c. 8. extr.* Nulla vox quiritantium exaudiri poterat. *Eſt qui leg.* quaritantium. *Quintil. l. 3. c. 8. poſt med.* Rogatus ſententiam, ſi modo eſt ſanus, non quiritet, ſed quam maxime poteſt, civili & humano ingreſſu meretri aſſenſum deliberantiz velit. ¶ Deponentie forma *Verr.* apud *Diomed. l. 2. pag. 377. Putſch.* De Feneſtella quiritatur.

QUIRRITO, as, n. 2. eſt vocem edere verris. *Auſil. carm. de philom. v. 55.* Quiritant veares, pardus audit, necat uſellus.

QUIS, quæ, quod, & quid, *chi, quale, quel tofa, vic*, pronomen interrogativum: a Græca voce allata. *Cic. de Amic. c. 12. u med.* Quis clarior in Græcia Themiſtocle? quis potentior? & rep. 3. Quid dicam *de* moribus facillimis? de pietate, &c? *Id. pro Roſc. Com. c. 7. in fin.* Qua, malum, ſtultitia fuit Roſcius, ut, &c? *Id. Attic. l. 5. ep. 20.* Qui, malum, iſti Pindeniſſe? qui ſunt? inquies. *Plaut. Perſ. 4. 4. 88.* Virgo, quæ patria tua eſt? *Id. Trucul. 2. 7. 44.* Unde es? cujus es? *Valer. Max. l. 9. c. 13. n. 1.* Quem na uliquis marito dixerit Pontico ſupplicio, quem Romano imperio dignorem? *b. c.* ecquem. *Virg. 4. Æn. v. 371.* Quæ quibus anteferam? *b. 1.* quæ prima, aut ultima ponam? *Liv. l. 3. c. 68.* Quid tandem? res veſtræ qui ſtatu ſunt? *Propert. l. 2. el. 9. v. 21.* Quam ſi perdiderie, qoie arit, qui talia cantet? ¶ Eſt etiam infinitum. *Cic. in Orat. c. 58.* Quos autem numeros cum quibus miſceri oporteat, nunc dicendum eſt. *Id. pro Roſc. Com. c. 7. a med.* Conſidere, quis quem fraudaſſe dicatur. *Quintil. l. 2. c. 6. (al. 10.) ante med.* Notatum in ſcemone, quid quo modo caderet. ¶ Ponitur interdum pro qualis. *Terent. Andr. 4. 2. 19* Quis videor? *Cha.* miſce aqua, utqua ego. *Cic. de Amic. c. 5.* Quæ ego ſum? aut quæ in me eſt facultas? *Terent. Heaut. 2. 3. 121.* At hoc demiror, qui tam facile potuerit perſuadere illi, quæ ſolet quos ſpernere! *b. c.* quales quantoſque amatores! Al. lag. *quoſque*, ſublata admirationis nota. ¶ Et pro aliquis, *alcuno. Plaut. Pſeud. 3. 2. in fin.* Aperite, heus! Simoni ma adeſſe, quis nuntiate. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 63.* Simplicior quis & aſt, &c. Al. leg. *at*, & pet interrogationem efferuut. *Cic. 3. de Fin. c. 21.* Alisanm eſt a ſapiente non modo injuriam cui facere, verum etiam nocere. *Lambin.* leg. *cuiquam. Liv. l. 6. c. 40.* Omniu ſemper, quæ magiſtratus ille dicet, ſecundis auribus; quæ ab noſtrum quo dicentur, adverſis accipietis? Sunt qui leg. *aliquo*, invitis ſunionibus Critieis. *Cic. 2. de nat. Deor. 1. 44. ſub fin.* Aut vero alia quæ natura mentiz & retionia capers hæc efficere potuit, &c. *Colum. l. 4. c. 25.* Vinitor cum in adverſum preſſa manu defecare quid debet, cultro utitur. Adde *Tibull. l. 1. el. 10. v. 3. & el. 11. v. 13. & lib. 4. carm. 3. v. 2. & Edict. Pratorit* apud *Ulpian. Digeſt. lib. 43. tit. 8. leg. 2.* ¶ Præſertim poſt particulus *ſi*, *ne*, *num*, & hujuſmodi. *Cic. Phil. 2. c. 14.* Si te in judicium quis adducat. *Id. 3. de Fin. c. 21.* Ne cui falſo aſſentiamur. *Verr. l. 3. R. R. c. 7.* Neve quæ ſarpens, aliudve quid (*al. leg.* quod) animal introire queat. *Cic. 2. de Orat. c. 9. u med.* Num quod eloquentiæ veſtigium apparet? *Propert. l. 2. el. 3. v. 32.* Neca quis invitem cogeret eſſe ſuam. ¶ Et pro quiſquis. *Tacit. 2. Ann. c. 26.* Addidit munificentium Cæſar, quantum quiu damni profeſſus erat, exſolvando. *Id. 3. Hiſt. c. 58.* Amicorum ejus quanto quis clarior, minus fidus. ¶ *Quis* utrique generi iaſerviens. *Verus Poetu* apud *Varron. l. 5. de L. L. c. 7.* Quis tu es mulier, quæ me infueto nuncupaſti nomius? *Non. c. 3. n. 49. Pacuvio* tribuit. *Plaut. Aulul. 2. 2. 48.* Quis ea eſt, quam vis ducere uxorem? *Id. Epid. 4. 2. 6.* Quis illæc eſt mulier, quæ ipſa ſe miſeratui? *Enn.* apud *Non. loc. cit.* Et quis illæc eſt, quæ lugubri ſaccincta eſt ſtola? Adde *Plaut. Epid. 4. 2. 4. Ciſtell. 4. 2. 27. & 79. & Trucul. 2. 2. 76.* Sic *Ulpian. Dig. lib. ult. tit. penult. leg. 1.* Verbum hoc, *ſi quis*, tam maſculos, quam feminas complectitur. ¶ Cum neutro genere *Plaut. Pan. prol. v. 17.* Scortum exoletum ne quis in proſcanio ſedeat. Quoddam MS. habet *quid*. ¶ *Quæ* in plurali numero: item *Quid*, & *Quod* V. ſuie locis. ¶ Cum pro *ullquis* ponitur, in rectu feminino habet etium *quo*. *Lex vetus de aquæductib.* apud *Frontin. antiq.* 129. Quominus ea aquæ, earumve quæ in urbem Romam ire, cadere, fluere, duci poſſint. V. *Sequis.*

QUISNAM, & Quisam, quænam, quodnam, & quidnam, *chi mai, vic*, idem quod *quis*, niſi quod illud *nam* vim addit. *Cic. 6. Verr. c. 36.* Quiſnam igitur tuebitur P. Scipionis memoriam mortui? *Plaut. Aulul. 4. 9. 17.* Quinam homo hic ante ædes ejulans conqueritur? *Accius* apud *Chariſ. l. 2. pag. 70. Putſch.* Quinam Tantalidarum interneciont modus ſit? *Terent. Heaut. 5. 2. 3.* Quodnam ob facinus? *Cic. Verr. 6. c. 3.* Sed uarum artificem quem? Quemnem? Recte admones. Po-

lycletum esse dicebant. *Id.* 2. *de Invent. c.* 1. Quæsieit ab eis, quænam virginea formosas haberent. *Plaut. Trin.* 5. 2. 45. Cruciatur eos mihi, & metuo. *Ca.* quidnam id est? *Id. Pseud.* 1. 3. 7. Quonam pacto possim vincere animum? *Nep. in Themist. c.* 2. Miserunt Delphos consultum, quidnam facerent de rebus suis. *Terent. Eun.* 5. 4. 1. Revisо, quidnam Chærea hic rarum gerat. *Id. Adelph.* 3. 2. 7. Quidnam est, quod sic video timidum & properantem Geriam? *Id. Andr.* 1. 4. 7. Sed quidnam Pamphilum exanimatum video? Vereor, quid siet. Opperiar, ut sciam, quidnam hæc turba tristitiæ afferat. ¶ *Quisnam* quispiam, aliquis. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 37. *a med.* Qui sunt in illis bonis? duo Roscii. num quisnam præterea? nemo ab. *Terent. Andr.* 2. 1. 25. Num quidnam amplius tibi cum illa fuit? ¶ Interdum, interjecto verbo, *dividitur. Cic. ad Brut. ep.* 2. Quinque cohortibus quid sit nam factum arbitratus est? *Plaut. Aulul.* 2. 2. 16. Quis ea est nam optuma? (Ubi *quisnam* pro *quænam*: ut *quis* pro *quæ*.) *Id. Mostell.* 2. 3. 101. Quid ceruſſa opus nam? *Id. Aulul.* 3. 2. 13. In ædibus quid tibi meis nam erat negotii? *Id. Rud.* 4. 3. 8. Quid tu, malum, nam me retrahis? ¶ Interdum invertitur. *Virg.* 4. *Georg. v.* 445. Nam quis te, juvenum confidentissime nostrum Juſſit adire domos? *Terent. Phorm.* 5. 1. 5. Nam quæ hæc anus est? *Donat.* ἀναστροφὴ vocat, aptamque figuram esse dicit commotis aliquantis nova.

QUISPIAM, quæpiam, quodpiam, & quidpiam, *seu* quippiam, *alcuno*, aliquis, quidam. *Festus*: Quispiam quin significet aliquis, & quæpiam aliquæ, similiterque alia ajusdem generis, ut dubium non est, ita node sequens pare ejus cæperit, inveniri nan potest. *V. Piam. Cic. pro Quinct. c.* 15. Si cuipiam pecuniam fortuna ademit. *Id. de nat. Deor. l.* 3. *c.* 35. Si grando quippiam nocuit. *Id.* 5. *de Fin. c.* 11. Ut ea vis ad aliam rem quampiam referatur. *Id.* 3. *Tuscul. t.* 9. Aliud quodpiam membrum. Al. aliter lrg. *Terent. Eun.* 5. 2. 36. Quid si hoc volnit quispiam deus? *Cæs. l.* 5. *B. Gall. c.* 35. Cum quæpiam cohors ea orbe excesserat. *& lib.* 6. *c.* 16. Ut neglecta quipiam religione auderet, &c. *Justin. l.* 38. *t.* 7. Neque Alexander, nec quispiam successorum ejus. *Gell. l.* 5. *t.* 4. Grammaticus quispiam de nobilioribus. *Id. l.* 2. *c.* 21. Tum quispiam ex iis, qui se ad litteras dediderant, &c. *Terent. Andr.* 2. 6. 7. Num illi molestæ quidpiam sunt hæ nuptiæ? *Nævius* apud *Charis. l.* 2. *pag.* 192. *Putsch.* Num non via te moneam uoum, si videtur quippiam? *Plaut. Curcul.* 1. 1. 51. Tare a me pudica est, quasi soror mea sit: nisi si eâ oscitando quippiam impudicius. *h. e.* paululum. ¶ In plur. numera *Cic. 9. Fam. ep.* 8. *ad fin.* Aliæ quæpiam rationes. *Apul. in Florid. n.* 18. (*al. l.* 4.) Cum proferre ad quospiam cœperit.

QUISQUAM, quæquam, quidquam, & quicquam, *alcuno*, *nic*, aliquis, ullus. *Plaut. Pseud.* 3. 2. 62. An invenire postulas quemquam coquum, nisi milvinis aut aquilinis unguis? *Id. Bacch.* 4. 3. 5. Nemo est indignior, quem quisquem homo aut amet, aut adeat. *Virg.* 5. *Æn. v.* 378. nec quisquam ex agmine tanto Audet adire virum. *& 6. Æn. v.* 876. Nec puer Iliaca quisquem de gente Latinos In tantum spe tollet avos. *& lib.* 10. *v.* 65. Æneao hominum quisquam, divumque subegit Bella sequi? *Sallust. in Catil. c.* 37. *extr.* Neque ex cæde Catilinæ quisquam omnium discesserat. *Terent. Her.* 3. 2. 13. An quisquam usquem gentium est æque miser? *Cic. pro Rosc. Comad. sap.* 6. *a med.* Est ne quisquam omnium mortalium, de quo melius existimes tu? *Plaut. Aulul.* 2. 2. 29. Neque illo quisquam est alter hodie ex paupertate parcior. *Cæs. l.* 7. *B. Gall. c.* 75. *extr.* Neque se cujusquam imperio obtemperaturos. *Sallust. in Catil. cap.* 32. Neque loco, neque homini cuiquam fatis credere. *& cap.* 34. Neque cuiquam nostrum licuit lege uti. *Nep. in Agesil. c.* 6. Si animadversum esset, quemquam ad hostes transfugere conari. *Plaut. Mil.* 4. 2. 67. Nisi huic cerri afferrem mercea, non hic suo stirpinio quamquam porculam impertiturus est. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 4. *sub fin.* Quidquam in illa putas fuisse præ hiz de victoria gratulationibus? *Senec. in Troad. v.* 490. Vix ipsi quidquam est super. *Terent. Andr.* 1. 1. 63. Comperiebam, nihil ad Pamphilum quidquem attinere. *Nep. in Epamin. c.* 11. *sub fin.* Non enim cum quoquam arma contuli, quin is mihi succubuerit. *Terent. Hec.* 1. 2. 10. Nemo illorum quisquem ad ea venit, quin, &c. *Auret. Vict. in epit.* 1. 11. Percontanti eundem, quisquam ue in palatio esset, responsum, ne musca quidem. ¶ Num *quidnam*, numquid, quidquam oe. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 3. Num quidnam, inquit, novi? ¶ *Quisquam unus*, unus aliquis. *Liv. l.* 3. *c.* 55. *extr.* Quia nondum in quemquam unum sæviebatur. *Id. l.* 28. *t.* 37. *a med.* Nec quisquem alteriue gentis unua tantum ea erte excellit. Adde *l.* 2. *c.* 9. *extr. l.* 3. *t.* 45. *& lib.* 32. *c.* 22. *in fin.* ¶ De re inanimata. *Lucret. l.* 1. *v.* 1075. Nec quisquem locus est, quo corpora cum venere, &c. Adde *lib.* 4. *v.* 690. ¶ Pro quivis, quilibet. *Cic. Fam.* 14. *ep.* 7. Nisi vos fortiores cognossem, quem quemquam virum. *Flor. l.* 2. *t.* 18. *a med.* Quod uemo visurum se unquam speraverat, factum est, ut fugientes Numantinos quisquem vidreet. ¶ In feminino genere. *Plaut. Cistell.* 1. 1. 68. Quod neque habeo, nec quisquem alia mulier. *Id. Rud.* 2. 3. 75. Neque digniorem censeo vidisse aoum me quemquem. *Terent. Eun.* 2. 3. 8a. Quandoquidem illarum neque tr quisquam novit, neque scit, qui sira. Adde 4. 4. 12. Etiam *quæ*, & *quisnam*, & *quisque* hoc modo usurpata sunt. ¶ Quamquem *Donat. l.* 1. *pag.* 321. *Putsch.* agonscit in feminino *quæquam*, *quamquam*, *quaque*, non facile usurpaverim, antequam exempla vidram. Idem dic de neutro *quodquam*, & de pluralibus in omni genere *quisquam*, *quæquam*, *quorumquem*, *quibusquem*, *quasquam*: his enim aures nostræ non assuevere.

QUISQUE, quæque, quodque, & quidque, *vel* quicque, *ognuno*, *ciascuno*, *ogni*, *ognuno*, *ogni*, *ciascuno*, omnis, unusquisque, singuli; *que* est adjectio syllabica, ut in *absque*. Dicitur tum de personis, tum de rebus: usurpaturque in utroque numero. Differt ab *omnes*, quod conjunctos simul significat: *quisque* distributionem quandam continet. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 28. *ad fin.* Ut in quo quisque artificio excelleret, is in suo genere Rusticus diceretur. *Id. in somn. Scip. t.* 8. Nec enim tu is es, quem forma ista declarat, sed mens cujusque is est quisque. *Terent. Hec.* 4. 2. 27. Non tute incommodum rem, ut quæque est, in animum inducas pati? *Lucret. l.* 1. *v.* 562. quoniam refici rem quamque eidamue. *Cic.* 2. *Offic. c.* 7. Quod cuique obtigit, id quisque teneat. *& lib.* 3. *t.* 17. *a med.* Magni est judicii statuere, quid quemque cuique præstare oporteat. *Liv. l.* 21. *t.* 33. Plus inter ipsos (sibi quoque tendente, ut periculo pejus ecaderet) quam cum hostibus, certaminis erat. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 42. Ut ejus ortus unaquæque pare alia alio modo moveat immutetque cælum, ut quæque stellæ in iis, finitimisque partibus sint quoqua tempore. *Id.* 2. *de Orat. c.* 15. *a med.* Ut quamcunque rem a quoque cogoverit, de ea multo dicat uruetius. *Plin. l.* 17. *t.* 22. Scrobes ternorum pedum in quamque partem. *Id. l.* 18. *c.* 34. Quæ ratio semel in quoque agro ineunda erit. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 59. Fama dediti Sepstiz, ut quibusque bellum invitis, aut cupientibus erat, spe, vel dolore accipitur. *Flor. l.* 1. *c.* 9. *extr.* Proximis quibusque correptis, totam Italiam sub se redigerunt. *Plin. l.* 33. *c.* 3. *a med.* Annis quibusque sorte reges singulos e subjectis jungere ad currum solitus. *ogni anno*. *Sueton. in Cæs. t.* 42. *a med.* Per æstimationem possessionum, quoti quæque comparassent. *Id. in Tiber. c.* 8. Archelaum, Trallianos, & Thessalos, varia quosque de causa, defendit. *Id. in Aug. c.* 89. Prout quique monitinoe indigereot. ¶ Cum genitivo. *Cic.* 1. *Fam. ep.* 9. *ad fin.* Ego, quid ad te tuorum quisque necessariorum scribat, nescio. *Horat. l.* 2. *sat.* 3. *v.* 124. Quantulum enim summæ curtabit quisque dierum, si, &c? ¶ Jungitur cum comparativis, & superlativis. *Cic. pro Rosc. Com. c.* 11. Quo quisque est solertior, boc socet laboriosius. *Celsi. l.* 2. *c.* 18. *a med.* Quo major quodque animal, eo robustior ea eu cibus est. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *a med.* Ut quique pedes suot temporibus pleniores, hoc graviorem faciunt orationem. *Plin. l.* 1. *ep.* 20. Bonus liber melior est quisque, qui major. *Cic.* 2. *Offic. c.* 21. *a med.* Postea tot leges, & proximæ quæque duriores. *Id.* 2. *de Fin. t.* 25. Optimum quidque rarissimum est. *Id.* 2. *Acad. cap.* 4. Recentissima quæque sunt correcta & amendata maxime. *Id. l.* 2. *de Orat. t.* 77. *a med.* Ut in quoque eorum (*patronorum*) minimum potant esse, ita cum primum volunt dicere. *Id.* 1. *Tuscul. c.* 31. Doctissimus quisque. *Plin. l.* 18. *c.* 8. *extr.* Gravissima quæque grano ferere. *Id. l.* 35. *t.* 9. *in fin.* Quinque eirgines elegit, ut quod in quaque laudatissimum esset, pictura redderet. ¶ Et cum iis, quæ vim superlativi habent. *Cic.* 9. *Fam. ep.* 14. *a med.* Severitas cum boniz omnibus, tum infimo cuique gratissima. *Suetea. in Otb. t.* 2. *& Tacit. Ann.* 12. *c.* 43. Invalidum quemque obviorum corripere. ¶ Et cum iis, quæ ordinem significant. *Cic.* 3. *de nat. Deor. cap.* 3. Primum quidque videamus. *Id. pro Rabir. Post. c.* 12. Tertio quoque verbo excitabatur. *ad ogni terzo parola*. *& in fin. Phil.* 8. Uti de ejus honore primo quoque die ad Senatum referant. *il primo giorno che si potrà*. *& Liv. l.* 42. *c.* 48. Ut exercitui diem primam quamque diceret ad conveniendum. *Colum. l.* 12. *c.* 48. *a med.* Tertio quoque, aut quarto die. *ogni tre a quattro dì*. *& Cic. in fin. Phil.* 3. Primo quoque tempore. *Id.* 4. *Verr. c.* 56. Quinto quoque anno Sicilia tota censetur. *ogni cinque anni*. *& Plin. l.* 17. *c.* 22. Quinto quoque palo singulæ jugo paginæ includantur. *Plaut. Pseud.* 4. 2. 17. Via decimue quisque est, qui ipsue se se noverit. *ogni dieci uno*. ¶ Cum verbis pluralis numeri. *Plaut. Capt.* 3. 2. 2. Ubi quisque vident, aunt nbviam. *Id. Curcul.* 1. 3. 24. Sibi quisque habeant, quod suum est. *Liv. l.* 2. *c.* 59. *extr.* Crtera multitudo forte decimus quisque ad sapplicium lecti. Plura ex eodem *Livio* congessere *Gronov.* & *Drakenborch. ad lib.* 7. *c.* 29. & ex *Ovid. Heinsio ad lib.* 2. *Amor. eleg.* 11. *v.* 21. ¶ Cum pronominibus *sui*, & *suus*, *Cic. Agrar.* 1. *c. ult.* Huic pro se quisque nostrum mederi, atque hoc omnes sanare velle debemus. *Id.* 3. *Verr. cap.* 27. Pro se quisque, ut in quoque erat auctoritatis plurimum, ad populum loquebatur. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 1. Cum seo cuique judicio sit utendum. *& cap.* 34. Edixit, ut quod quisque a facriz haberet, id in suum quisque sanum referret. *Id.* 5. *de Fin. c.* 17. Cujusque partis naturæ & in corpore, & in animo sua quæque vis est. *Id. de Amic. c.* 16. Ut quenti quisque se ipsi faciat, tanti fiat ab amiciz. *Hirt. de B. Afric. cap.* 31. Efficit, uti quisque sua loco paratus esset. *Colum. l.* 12. *c.* 3. Cuique sua annumeravimus. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 2. *v.* 58. Vincamue dominæ quisque favore fuæ. *Id.* 3. *Trist. el.* 4. *v.* 64. Dicera quos cupio nomine quamque suo. *Plaut. Merc.* 4. 5. 51. Suam quisque homo ram meminit. *Virg. 6. Æn. v.* 743. Quisque suos patimur manes. *Tacit.* 2. *Hist. c.* 44. Suum quisque flagitium aliis objectantes. *Cornil. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 277. Ad se quisque vago passim pede discedebant. ¶ De duobus pro *uterque*. *Ovid.* 2. *Fast. v.* 715. Oscula quisque suæ matri propinata tulerunt. *h. e.* duo fratres Titus, & Arruns, Tarquinii Superbi filii. *Id. Heroid. ep. v.* 19. *v.* 169. Atque ita quisque suos iterum redeamus ad urbes. *Liv. l.* 2. *c.* 44. *a med.* Duas civitates ex una facta: suos cuique parti magistratus, sues leges esse. Adde *cap.* 7. *& Sueton. in Aug. cap.* 26. ¶ In feminino genere. *Plaut. Pœn. prol. v.* 107. Omnes meretrices, ubi quisque habitant, invenit. *Terent. Hec.* 2. 1. 19. Quo quisque pacto hic vitam vestrarum exigat. ¶ Interdum ponitur pro quisquis, quicumque, *chiunque*, *tutti*. *Plaut. Merc.* 2. 1. 20. Quem-

qua

que attigit ; magno multat ioforenia . *Id. Mil.* 2. 1. 5. Quemque videritis hominem in noſtris tegulis extra uſum Palæſtrionem , huc deturbatote in via . *Id. Aſin.* 1. 3. 47. Cetera quæque volumus uti , Græca mercamur fide . *Auſon. de* VII. *Sap. ſententt. in Pittaco* , v. 5. Pareto legi quiſquis legem ſanxeris . *Sydon. l.* 4. *ep.* 11. *in carm. ad fin.* At tu , quiſque dolee , amice lector , Udie parce genie rigam marmos . ¶ *Quisque* an *quisque* ſcribendum ſit , V. in *Quiſquis* in fine.

QUISQUILIÆ , erum , ſ. dicit putantus quidquid ex arboribus minutie furculorum foliorumve cadit . Ita *Feſtus* . Similiter *Iſidor. l.* 17. *Orig. c.* 6. *extr.* Quiſquiliæ , ſtipulæ immixtæ furculis , & foliis aridis . ſunt autem purgamenta terrarum . Eadem fere habet *Servius* ad illud *Virg.* 2. *Georg.* v. 84. Sæpe etiam ſteriles incendere profuit agros , Atque levem ſtipulam , &c. *Feſtus* ducit a *quidquid* : alii a *quiſque* , ut proprie ſint quidquid obvium & pedibus incidens , τὸ τυχὸν . *Gloſſ. Vet.* Quiſquiliæ , σκύβαλα , φρύγανον χόπρος , *ſtappia* , *ſpazzature* , *mondiglie* , *pattume* , σκυβάλισμα . *Cæcil.* apud *Feſt.* Quiſquiliæ , volantie venti ſpolia , memoras : i modo . *Apul. in Apolog.* Nugæ marinas , & quiſquilias litorales quæritem . ¶ Translate dicitur de homine minuti pretii , nihili , ſæce plebeculæ . *Cic. pro Sext. c.* 43. *ſub fin.* Omitto Numerium , Serranum , Ælium , quiſquiliæ ſeditionis Clodianæ . (Adde *lib.* 9. *ad Attic. ep.* 16.) *Novius* apud *Feſt.* Deturba te ſexo , homo non quiſquiliæ. Al. leg. *quiſquilio* ſingulari num. ¶ *Apul. l.* 1. *Metam. ſub fin.* quiſquiliee vocat piſces frivolos , & viliores. ¶ *Quiſquilium* , neutr. gen. *Petron. in fragm. Trogur. c.* 75. *Buret.* Coriciliium eſt , quod homines facit : cetera quiſquilia omnia . *Gloſſ. Vet.* Quiſquilia , σκύβαλα . V. *Cuſcutium* .

QUISQUILTUM . V. in voce præced.

QUISQUIS , quæque , quidquid , & quicquid , *chiunque* , *ciaſcuno che* , *qualunque* , ὅστις , omnis qui , quicumque . Dicitur tum de perſonis , tum de rebus . *Cic. de clar. Orat. c.* 73. Quiſquis ille eſt , ſi modo eſt aliquis , qui genuit in hac urbe diceodi copiam . *Ennius* apud *Cicer. pro Balb. c.* 22. Hoſtem qui feriet , mihi erit Carthaginienſis , Quiſquis erit . *chiunque ſi ſia* . & *Propert. l.* 3. *el.* 20. *v.* 5. omnes pariter pereatis avari , Et quiſquis fido prætulit arma toro . *Plaut. Amph. p.* 1. 153. Quiſquis homo hua vanerit , vepulabit . *Tibull. l.* & *el.* 2. *v.* 5. Quiſquis ades , faveas : fruges luſtramus , & agros . *Virg.* 10. *Æn. v.* 493. Quiſquis honos tumuli , quidquid ſolemne humandi eſt , Largior . *Plin. l.* 18. *c.* 34. *in fin.* Quiſquis erit ventus . *Horat. l.* 2. *ſat.* 1. *v.* 60. Quiſquis erit vitæ , ſcribam , color . *Plaut. Men.* 5. 2. 60. Quiſquis es , quidquid ribi nomen eſt , ſenex , &c. *Id. Pſeud.* 4. 2. 17. Quiſquis ille eſt , qui adeſt a millite . *Id. Men.* 5. 2. 17. Omnia mala ingerebat , quemquem aſpexerat . *Id. Trucul.* 5 1. 17. Quemquam hominem attigerit , &c. *Tacit. d. Ann. c.* 7. Quæquæ de re locuti ineuſabantur . *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 5. *leg.* 1. Si quid a quoquo verum , quos , quaſve ibi habebunt , furtum factum eſſe dicatur . *Cic. pro Dom. c.* 20. Dicam ipſo audiente , quod ſentio , quoque animo me auditurus eſt . *Id. pro Rabir. Poſt. cap.* 8. Quoquo conſilio fecit , fecit certe ſuo . *Id. 9. Attic. ep.* 2. *a med.* Confido adventom noſtrum illi , quoquo tempom fuerit , *d'uscirne con* fore . *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 4. *ad fin.* Tu , quoquo modo eſt , hominem inveſtiges velim . *Al. omitt.* eſt . *Id. Fam.* 1. *ep.* 5. Quoquo modo ſi res habeat . *Id. pro Roſc. Amer. c.* 40. Quidquid maleficii , ſcelerie , cædie exit , proprium id Roſciorum eſſe debebit . *Plaut. Rud.* 4. 2. 20. Hoc ego in mari , quidquid ineſt reperi . *Id. Men.* 5. 2. 22. Sed quidquid id eſt , jam ſciam . *Tacit. Ann.* 14. *c.* 55. Quidquid illud , & qualecumque tribuiſſet . *illud* redundat . *Cic. pro Sext. c.* 45. Eſto ut hi ſint , quiqui integri ſunt , & ſemi . *Liv. l.* 41. *c.* 8. *a med.* Liberos ſuos quibuſquibus Romanis mancipio dabant . ¶ Cum verbis pirullis numeri . *Ovid. d. Art. am. v.* 167. Quiſquis ubique , viri , dociles advertite mentes . *Propert. l.* 4. *el.* 5. *extr.* Quiſquis amas , ſcabris hoc buſtum cædite ſaxis . *Tibull. l.* 2. *el.* 7. *v.* 45. Tunc procul abſitis , quiſquis colle arta capillos . ¶ Cum genitivo *Horat. epod.* 5. *v.* 1. & *Liv. l.* 23. *c.* 9. At n deorum quidquid in cælo regit , &c. *Id. l.* 2. *ad.* 2. *v.* 15. Deorum quiſquis amicior Afris . ¶ Cum feminino gen. *Plaut. Caſtell.* 2. 3. 66. Conteris tua me amatione mulier , quiſquie es . *Id. Rud.* 4. 4. 102. Tibi deos iratos eſſe oportet , quiſquis es , quæ pareates in tam anguſtum tuos locum compegeris . Adde *Perſ.* 4. 3. 76. & *Liv. Andron. Cæcil. Pacuv.* apud *Non. c.* 3. *n.* 49. ¶ *Quidquid* abſolute , & adverbii more . *Liv. l.* 31. *c.* 1. Jam proviseo animo , quidquid progredior , in vaſtiorem me altitudinem invehi . *quanto ei ve avvanzando* . & *lib.* 7. *c.* 32. Quidquid ab urbe longius proferrent arma , magis magiſque in imbelles gentes eos prodire . *quanto più lungi* , &c. *Gell. l.* 12. *c.* 1. *ſub fin.* Quidquid ita educati liberi amare videntur , non naturelie ille emor eſt , ſed civilie . *Cato R. R. c.* 48. Suum quidquid genus talearum ferim . *Al. leg.* quodque . *Catull. carm.* 56. *ad Veler. Caton. v.* 3. Ride , quidquid amas , Cata , Catullum . *b. e.* quantum . ¶ In illo *Horatii l.* 3. *od.* 24. *v.* 25. O quiſquie volet impias Cædes , & rabiem tollere vicam ! *Benelejus* recte mones , ſcribendum eſſe diviſim *O quis , quis* : ut ſit impetitin ſimilie illius *Epod.* 7. *v.* 1. *Quo , quo , ſcelefti , ruitis* ? & aliis , quæ ibi refert . ¶ Aliquando *quiſquis* ponitur pro *quiſque* , unuſquiſque , omnie . *Cic. Fam. 6. ep.* 1. Quocumque in loco quiſquis eſt , idem eſt ei ſenſus ex interitu rerum ſuarum . *Id. 6. Verr. c.* 13. Ita odorabantur omnia , & perveſtigabant , ut ubi quidquid eſſet , aliqua ratione invenirent . *Al. leg.* quidqua . *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 34. Beſtiæ , ut quidquid objectum eſt , quod modo naturn non ſit alienum , eo contentæ non quærunt amplius . *Lucret. l.* 2. *v.* 955. Inque ſuos quidquid rurſus revocare meatus . *Plaut. Amph.* 2. 1. 52. Ordine omne , at quidquid actum eſt , ediſſertavit. Al. leg.

quidque. Adde *Catull. carm.* 67. *ad Manl. v.* 18. ¶ *Quiqui* pro *quiſquis* V. ſupra ſun loco. ¶ Utrum per *d* , an per *e* ſcribendo ſint *quidquid* , *quidquam* , *quidque* , quærunt Orthographi. *Mouus.* & *Douſa.* præferunt *d* : quibus accedit *Cellar.* Sunt, pro his etiam Inſcriptionee apud *Gruter. pag.* 411. *n.* 3. & *pag.* 691. *n.* 8. Contra *Priſcian. l.* 8. *pag.* 559. & *Mar. Victorin. l.* 1. *art. Grammat. pag.* 1460. *Puſch.* & alii apud *Quintil. l.* 1. *c.* 7. (*al.* 23.) tuentur *c* : quod *Cellar.* ipſe non improbat. *Quintilian.* frigidam quæſtionem putat.

QUITUS . V. *Quies* .

QUIVIS , quævis , quodvis , & quidvis , *chiunque tu vuoi* , *qualunque* , *qualſivoglia* , *ognuno* , ὁστισοῦν , ὁστινοῦν , quem vis , quilibet , quiſquis , nemie : tum de perſonie , tum de rebus . *Cic. pro Quinct. c.* 27. Omoie ſunt ejuſmodi , quivis ut perſpicere poſſit , in hac cauſa improbitatem eam veritate contendere . *Plaut. Amph. prol. v.* 27. Jupiter non minus , quam voſtrum quivis , formidat malum . *Id. Mil.* 4. 7. 10. Quævie alia more . *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 2. Ad quemvis numerum ephippiatorum equitum quamvis pauci adire audent . *Cic.* 5. *Verr. c.* 18. Ut homines quidvis perpeti , quam non de illius pravitate conqueri mallent . *Plaut. Mil.* 3. 1. 152. Commodulum abſove , ne magno ſumptu : mihi quidvis ſet eſt . *egni poco coſa* . & *Aſin.* 3. 3. 81. Quidvie egeſtas impemt . *ogni gran coſa* . & *Pan. v.* 3. 28. & *Trunul.* 4. 3. 31. Dicere hic quidvis licet . *tutto quel che mai ſi vuole* . *Plin. l.* 28. *c.* 9. *a med.* Contra ſcabiam quivis adeps . *Id. l.* 2. *c.* 7. Nec noe dieſque quævis eadem toto orbe ſimul eſt . *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 65. quovie ſermone moleſtus. *Terent. Adelph.* 2. 3. 1. Ab quivis homine beneficium accipere gaudeas . *Plin. l.* 18. *c.* 4. Quibuſvis potius , quem agricolis . *Cic. 2. de Invent. c.* 53. Ea iie rebus quævis amplificationes ueſci poſſunt . *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 87. E quibus unus avet quavie aſpergere cuncios , Præter eum , qui præbet aquam . *b. e.* quavis ratione . V. *Aqua* . ¶ Cuivie poteſt accidere , quod cuiquam poteſt , γνώμη *P. Syri* apud *Senec. de Tranquill. c.* 11. ¶ Interjecto verbo , *Cato R. R. c.* 52. *extr.* Hoc modo quod genus vie propagabie. ¶ Elegenter jungitur cum *uumo* : & fere in contempta quodam ponitur . *Cic. pro Cæcin. c.* 21. Si tu ſolus , aut quivie unus cum gladio impetum in me feciſſes . *Id. in Bruto* , *c.* 93. Quantum non quivis unus ex populo , ſed exiſtimator doctus & intelligens poſſit cognoſcere . *Liv. l.* 9. *c.* 17. Ne ſalestiue , quam quivis unus ex iie , quoe oomiuevi , calirie locum caperet . Al. leg. *qualiber* . ¶ *Quodvis* , quodque . *Cic. de opt. gen. orat. cap.* 1. Poematie enim tragici , comici , epici , &c. genus ſuum quodvie eſt diverſum a miiquis . ¶ *Quodvis anni* , quovis anni tempore , bis legitur apud *Catan.* R. R. *c.* 17.

QUIVISCUMQUE , quævisſcumque , quodvisſcumque , idem ac quicumque . *Lucret. l.* 3. *v.* 389. Nec ſepentie itum cujuſvisſcumque animantum . *Martial. l.* 14. *epigr.* 1. Quovisſcumque loco potes hunc finire libellum.

QUO

QUO , *dove* , in *qual luogo* , *vai* , in , vel ad quem locum . *Horat. epod.* 7. *v.* 1. Quo , quo , ſcelefti , ruitis? *Cæſ. l. c. B. Gall. c.* 16. *extr.* Mulieres in eum locum conjecit , quo exercitui aditue non erat . & *cap.* 21. Non longiue haſtes aberant , quam quo telum adjici poteſt . *Cic. Fam.* 3. *ep.* 5. Me ad eam partem provinciæ eſſe venturum , quo te velle arbitrarer . *Salluſt. in Jug. c.* 110. Proficiſcitur obſeſſum turrim regiem , quo Jugurtha perfugas omnes præſidium impoſuerat . *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 7. Omnibus vicis , quo adire poterant , incenſis . *Cato R. R. c.* 10. Dolia , quo vineeeos condat , decem . *Cæſ. B. Gall. l.* 5. *c.* 6. Iter anguſtum & difficile , quo vix ſinguli carri ducerentur . *Ovid. Met.* 10. *v.* 372. ſeucis trabs Quo cadet in dubio eſt , omnique a parte timetur . *Plaut. Bacch.* 4. 7. 33. Non hercle , quo hinc nunc gentium aufugiam , ſcio . *Liv. l.* 28. *c.* 27. *a med.* Na hodie quidem ſcira videmiui , quo amentiæ progreſſi ſitis . *a qual ſegno di pazzia* . ¶ Pro *aliquo* , poſt partículas dubitandi . *Liv. l.* 38. *c.* 30. *a med.* Si quando Romam , aliove quo mitterent legatos . *Plaut. Aulul.* 2. 4. 5. Si quo tu me im vie , operam dabo . *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 28. Si quo erat longiue prodeundum , &c. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 3. *in f.* Ipſe ne quo inciderem , reverti Formias . ¶ Interdum infertur ad perſonam , quæ loci rationem habet . *Plaut. Stich.* 1. 3. 79. Dabo pamſitum inanem , quo recondas reliquiae . *Id. Aulul.* 3. 5. 13. Quo illæ aumbent? & *mox*. Quo labeet, nubant . *Cic. Verr. 6. c.* 18. Homo apud eos, quo ſe contulit, gratioſus . *Pompon.* apud *Non. cap.* 10. *n.* 27. Homiem beatum , quo illæ perveaibunt divitiæ ! ¶ Eſt etiam , ad quam rem , finem , uſum , ſcopum , cor . *Cic. pro Sext. cap.* 13. Quid hoc homine faciae ? aut quo civem importunum , aut quo potius hoſtem tam ſceleratum reſerves ? *Id. 4. Verr. cap.* 55. Primom quo tentam pecuniam ? deinde quamobrem cenſores ad ſtatuam ribi conferebant ? *Id. pro Cæl. c.* 21. *ſub fin.* Dicit profecto , quo vellet aurum . *per qual uſo* . & *Attic. l.* 8. *ep.* 2. *a med.* Quo igitur hæc ſpectat oratio ? *Petron. in Satyr. c.* 97. *Burm. a med.* Quo ſecares attuliſti ? *Cic.* 2. *de Divin. c.* 64. Quo pertineut ænigmata ſomniorum? *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. *v.* 73. Neſcia, quo valeat nummus, quem præbeat uſum ? ¶ *Quo mihi* , *quo tibi* , quid mihi , tibi prodeſt , cui bono , quorſum . *Cic. 7. Fam. ep.* 23. *circa med.* Martis vero ſignum quo mihi pacis auctori ? *Phædr. l.* 3. *fab.* 18. *v.* 9. Quo mi, inquit, mutam ſpeciem , ſi vincar ſoan ? *Horat. l.* 1. *ep.* 5. *v.* 12. Quo mihi fortunam , ſi non conceditur uti ? *Ovid.* 3. *Amor. el.* 4. *v.* 41. Quo tibi ſuemoſam , ſi non niſi caſta placebat ? & *el.* 8. *v.* 47. Quo tibi turritis incingere mœnibue urbes ? Quo tibi diſcordes addere in arma manue ? *Propert. l.* 4. *el.* 3. *v.* 51. Nam mihi

ejus, pœnis ſi purpura fulgeat oſtris? ¶ *Quo bonum eſt?* cui rei utile eſt? *a che ſerve? a che è buono?* Eſt JCtorum. *Cajus Dig. lib. 16. tit. 2. leg. 13. in fin.* Quo enim bonum eſt aaſpectare conditionem. *Ulpian. lib. 37. tit. 4. leg. 3. ad fin.* Quo bonum eſt, ei contra tabulas dari? Adde *ibid. leg. 10. a med.* Ead. ſenſu *quo bono?* dixit *Id. lib. 7. tit. 1. leg. 13.* Omnib. autem his loc. *Heloandet* edidit *quod*. ¶ Uſurpatur etiam vice conjunctionis, & *ut* ſalet, *aſſuebit*, *accuebit*. *Ovid. Heroid. ep. 18. v. 203.* ſed quo mage finiat iram, Accedant, quæſo, fac tua vota meis. *& ep. 20. v. 23.* Fraus mea quid petiit, niſi quo tibi jungerer uni? *& de remed. Amor. v. 517.* Ne ſibi tam placeat, quo te contemnere poſſit. Al. aliter leg. *Plaut. Pœn. 3. 1. 30.* An vero non juſta cauſa eſt, quo cuiratur celeriter, ubi bibas, edas de alieno? *Id. ibid. prol. v. 38.* Neve ambitionis cauſa extrudamur foras, Quo deteriores ante ponantur bonis. *Terent. Andr. 3. 1. 14.* Hanc ſimulant parere, quo Chremetem abſterreant. *& Eun. 1. 2. 70.* Id adjuta me, quo id fiat facilius. ¶ Item quia, quod, *perchè*. *Plaut. Amph. 3. 2. 32.* Non edepol quo te impudicum crederem. *Cic. Attic. l. 10. ep. 1. circa med.* Quod ſcribis, non quo ipſe audieris, ſed te ipſum putare, me, &c. *Id. 3. de Orat. c. 75. a med. & Fam. 5. ep. 19.* Nec quo libenter male audiam, ſed quia ego cauſam non libenter relinquo. ¶ Cum *eo*. *Cic. pro Quinct. cap. 2.* Non eo dico, C. Aquilli, quo mihi veniat in dubium tua fides, aut quo non in his, &c. *Al. leg.* quod. *Terent. Heaut. 3. 2. 43.* Neque eo nunc dico, quo quidquam illum ſcuſerim. *Id. Eun. 1. 2. 16.* Non pol, quo quemquam plus amem en feci, ſed, &c. ¶ *Quo ne* pro *ut ne* videtur accipi in illo *Cicer. Fam. 7. ep. 2.* Sed eo vidiſti multum, quod præſtiſti, quo ne pluris emeremi. *& Livii l. 34. c. 6. a med.* Cautum erat, quo ac plus auri & argenti ſacti, quo ne plus ſignati argenti & aliis domi haberemus. Alii dicunt, *quo a plus* pendere, & eſſe ablativum. Certius videtur illud *Horatii l. 2. ſat. 1. v. 36.* Miſſus ad hoc . . . Quo ne per vacuum Romano lecutereat hoſtis. *Beuſley.* addit ex *Ulpiano Digeſt. lib. 21. tit. 1. leg. 17. ante med.* Si celandi cauſa, quo oc ad dominum everteretur, fugiſſet, fugitivum eſſe. *Terrenin.* habet *causa qua, ne, &c. Haloand.* omittit *qua*, male. Sed & in verbis *Horatii* eſt qui ſuſpicatur, metatheſim eſſe verborum, & *quo ne* dictum eſſe pro *ne quo*. ¶ Ponitur etiam pro quara, vel ideo, propter quod, quamobrem, *però, per questo, perciò*. *Cic. 2. de Orat. c. 6. ad fin.* Quo etiam ſcripſit: Perſum non curo legere, Lælium Decimum volo. *Varr. l. 1. R. R. c. 54.* Miſcella, quam vocant nigram, multo ante coquitur. quo prior legenda. *& lib. 3. c. 10.* Anſeres voraces ſuet natura. quo temperandum iis. *Terent. Andr. 2. 5. 18.* Quo æquior ſum Pamphilo, ſi, &c. *Cic. 3 de Fin. c. 2.* Quo magis hoc philoſophio faciendum eſt. ¶ Quo cum *ea, hoc, quanto* cum comparativis eſt quanto, tanto. *Cic. Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 5.* Latteræ quo erant ſuaviores, eo majorem dolorem ille exſus afferebat. V. *Eo* adverb. *Id. 1. Offic. c. 19. a med.* Quo difficilius, hoc præclarius. *Terent. Phorm. 2. 2. 14.* Quo magis novi, tanto ſæpius. ¶ Et omiſſa altera particula. *Liv. l. 2. c. 51. a med.* Quo plures erant, majus cades fuit. *Cic. pro Quinct. c. 1.* Quo mious ingenio poſſum, ſubſidio mihi diligentiam comparavi. ¶ *Quo loco*, quo loco, ubi, *in qual luogo, dove*: ſed hoc non pertinet. *Cic. Attic. l. 8. ep. 10.* Reſpondit, ſe neſcira, quo loci eſſet. *Id. 2. de Divin. c. 66.* Viſus eſt dicere quo loci illa aaſceretur. ¶ *Quo* dativum pro *cui*, quidam eſſe putant in illo *Varron. l. 2. R. R. c. 1. a med.* Quo etiam ipſe paſtor diligens medeti poſſit. Al. leg. *quoi*. V. *Voſſ. l. 6. de Gramm. c. 6.* qui dativum eſſe putat etiam cum dicimus *quo modo, quo tibi hoc*, vel *illud?* pro *cui rei*.

QUOAD, *fino che, fino a quando, fino a tanto che, u'χανς ἂ, dell' avere*, donec, quouſque, uſque dum, quamdiu: ea *ad*, & *quo*, ſed ordine inverſo, ut in *hactenus, quatenus* fit. Dicitur tum de tempore, tum de loco. *Terent. Phorm. 1. 2. 98.* Scocm quoad aaſpectatis veſtrum? *Cic. Attic. l. 15. ep. 23.* Quouſque, inquies? quoad erit integrum. erit autem, uſque dum ad navem. *Id Agrar. 1. cap. 2.* Videte nuoc, quoad feceiit itec apertiua, quam antea. Al. aliter leg. *Liv. l. 22. c. 6.* In aquam progreſſi, quoad capitibus humeriſque exſtare poſſunt. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 17.* Neque finem iuſequendi fecerunt, quoad præcipites hoſtes egerunt. *Nep. in Epamin. c. 9. a med.* Ferum uſque eo retimuit, quoad renunciatum eſt viciſſe Bœotios. *& cap. 2. ſub fin.* Exercebatur plurimum currendo & luctando ad eum finem, quoad ſtans complecti poſſet atque conteodere. *Cic. 1. Offic. c. 1.* Tamdiu aotem velle debebis, quoad te, quantum proficias, non pœnitebit. *Id. 1. de Legib. c. 4.* Jos civile eatcous exercuenunt, quoad populum præſtare voluenuot. *Id. Fam. 4. ep. 3. circa med.* Hactenus eaiſtimo conſolationum recte adhibitam eſſe, quoad certior fietes, &c. *Gell. l. 6. c. 4.* Ut viveret quidem tantiſper, quoad fieret permutatio. ¶ *Quoad vivet* cum dicitur, item *quoad morietur*, videatur quidem duæ res dici contrario, idem tamen ſunt. Tempora enim duo cohærentia ſignificantur, quis alterius finis alteriue initium eſt. *Gell. cap. penult. l. 7.* ¶ Significat etiam facultatem, vel commoditatem, & ponitur pro quantum, *quanto, per quanto*. *Varr. ſub init. l. 8. de L. L.* Verborum inclinatiooes ſequi jubet, quoad patiatur conſuetudo. *Plaut. Aſin. 2. 2. 30.* Jubeo te ſalvere voce ſumma, quoad vires valeut. *Id. Men. 5. 2. 19.* Eſt modus timen, quoad pati uxorem oportet. *fino a qual ſegno. Cic. de Amic. c. 1.* A patre ita eum deduſtus ad Scævolam, ut quoad poſſem, & liceret, a ſenis latere eunquam diſcederem. *Id. Verr. 5. cap. 33.* Liciti ſunt uſque eo, quoad ſe efficere poſſe arbitrabantur. *Id. Tuſcul. 4. c. ult.* Cognitis, quoad poſſunt ab homine cornoſci, bonorum & malorum finibus. ¶ *Quoad ejus facere potes*, quantum facere in ea re potes: quaſi dicatur, uſque ad id, quod de, vel in ea re fieri licet. *Cic. Attic. l. 11. ep. 12. ſub fin.* Tu tamen veliim ne intermittas, quoad ejus facere poteris, ſcribere ad me. *Id. Fam. 3. ep. 2.* Vides proviniciam eſſe habendam. Si eam quoad ejus facere potueris, quam expeditiſſimam mihi tuadideris, facilior erit, &c. *& lib. 5. ep. 8. in fin. & lib. 2. de Invent. cap. 6.* Ut quoad ejus fieri poſſit, præſentiæ tuæ deſiderium meo labore minuatur. *Liv. l. 30. c. 45.* Id eos ut prohiberet, quoad ejus fine bello poſſet, prætori mandatum eſt. Sunt qui ubique lectionem ſollicitant, vel *quod* ſubjiciendo, vel *in eius* mutando. ¶ *Quoad hoc*, quod ad hnc pertinet, quantum ad hoc, ſecundum hoc, oulio verbo ſequente. *Varr. l. 7. de L. L. c. 23.* Hæc ſigillatim triplicia eſſe debeot, quoad ſexum, multitudinem, caſum. *Liv. l. 42. c. 6.* Regem eacuſavit, quod ſtipendium ſerius, quoad diem præſtaret. *Cajus Dig. lib. 41. tit. 1. leg. 3.* Nec interei, quoad ſeras beſtias & volucres, utrum in ſuo quiſque fundo capiat, an in alieno. Apud *Varron.* al. leg. *quod*: apud *Liv. quam id*: apud *Cajum* quoque habetur *quod* in edit. *Torrentium*. Videotur autem librarii *quoad* his locis ea *quod ad* perpetam exſcripſiſſe. Itaque nuctor ſim, ut quoad certiora invenias, *quoad* hac catione ſeſupare abſtineas. Nam quod addunt ex *Perron.* Experientia in arte illis, quoad nos, nihil profuruas: vel hic quoque *quod ad* corrigendum eſt: vel potius totus locus io ſuſpicione habendus, cum io opt. edit. *Burmanni* non appareat. ¶ In carmine mooofyllabon eſt. *Lucret. l. 2. v. 849.* Quoad liuet & potis es reperire inolentis olivi, &c. Adde *lib. 5. v. 1219. & 1432. & Horat. l. 2. ſat. 3. v. 91.* ¶ *Petr. Victor.* initio caſtigationum ſuarum in libros *Varron. de R. R.* ſcribit invenſſe ſe io multis locis libri 1. & 2. *quoad*.

QUOADUSQUE, & Quoad uſque, *fino che*, quoad, uſque dum. *Varr. l. 4. de L. L. c. 2.* Ubi quidquam conſiſtit, locus. Ab eo præco dicitur locare, quoadusque ad emitur, quoad io aliquo conſiſtit pretium. *Sueton. in Cæſ. c. 14.* Ac ne hic quidem impedire rem deſiit, quoadusque maus equitum R. necem commioata eſt.

QUOCIRCA, *per la qual coſa, che però, δι' ὃ*, quamobrem, itaque, quare: quaſi *circa quod*. *Varr. l. 8. de L. L. c. 59.* Quocirca non ſi genus cum genera diſcrepat, ſed ſi, &c. *Cic. 1. de Divin. c. 41. a med.* Quocirca beue apud majores noſtros Senatus decrevit, ut, &c. *Virg. 1. Æn. v. 677.* Quocirca capere nate dolis, & ciogere flamma Reginam meditor. *Val. Flacc. l. 2. v. 101.* Quocirca ſtruit illa neſas, Lemnoque merenti Exitium futiale movet. *Horat. l. 2. ſat. 6. v. 95.* quo, bone, circa, Dum licet, in rebus jucundis vive beatus. *Tmeſis*. ¶ Io Tab. æn. Heracleenſi apud *Mazoch. pag. 423. n. 43.* Quive judicio publico Romæ condemoatus eſt, erit, quocirca eum in Italia eſſe non liceat. *per la qual condanna*.

QUOCUMQUE, adverb. *in qualunque luogo, dovunque, ὅπου ἂν*, io quemcumque locum. *Cic. Verr. 7. c. 65.* Quocumque veneiut, hanc ſibi eam præſidio ſperant futurum. *Id. pro Mil. c. 1.* Ouli, quocumque iocideriue, veterem conſuetudinem ſoci equitum. *Horat. epod. 16. v. 21.* Ire, pedes quocumque ferent, quocumqua per undas Notus vocabit. *Senec. ep. 12.* Quocumque me verto, argumenta ſenectutis meæ video. *Virg. 3. Æn. v. 682.* Præcipites metus acer agit, quocumque cudentes Exacutere. *Cic. in Orat. c. 16.* Oratio ita flexibilis, ut ſequatur quocumque torqueas. ¶ Tmeſis eſt in illo *Horat. l. 1. ed. 7. v. 25.* Quo nos cumque feret meliot fortuna parente, Ihimus. *Virg. 2. Æn. v. 709.* Quo *ecs* cumque cadent.

QUOD, *quale, il quale, ὅ*, vox neutra pronominis *qui*. *Cic. pro leg. Manil. cap. 10. ad fin.* Quod denique genus belli eſſe poteſt, in quo illum non exercuerit fortuna reipublicæ? ¶ Ponitur aliquando pro *quicquid*. *Cic. pro Dom. c. 43.* Ornamentorum quod ſuparfuit io ſuis, & communibus locis, tota e Græcia, fama ſtupalites, domum ſuam deportavit. ¶ Item pro *in qua*. *Terent. Andr. 4. 3. 23.* Sed, ſiquid eſt, quod mea opera opus ſit vobis. ¶ Item pro *quantum*. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 41.* Ego in Chryſogono, quod ad me attinet, nihil ejuſmodi ſuſpicor. *Terent. Eun. 2. 1. 8.* Munus noſtrum ornato verbis, quod poteris: & iſtum æmulum, quod poteris, ab ea pellito. ¶ Uſurpatur etiam ut accuſativus communis, etſi aliqui dicant, præp. *propter* ſubiotelligi. *Terent. Hec. 2. 3. 3.* Nam (ita me ament dii) quod me accuſat nunc vir, ſum exirs noaiam. *Plaut. Epid. 3. 4. 20.* Ut quod ego ad te venio, intelligas. *Id. Stich. 1. 2. 70.* Hoc eſt quod ad vos venio, quodqua eſſe ambas conventas volo. *Terent. Adelph. 5. 3. 49.* Quod illos æras ſat acuet. *i. e.* qua ia re. *Liv. l. 5. 1. 34.* Alpes viſæ inſuperabiles, nulla dum via (quod continens memoria ſit) ſupecntes. ¶ *Quod idem*, quod ipſum, aut quod etiam. *Cic. de Harusp. reſp. c. 7.* Quod idem in judicio capitis durum, atque iniquum eſt. ¶ Poſt dubitativas partieulas, *Plin. l. 4. ep. 14. ad fin.* Sive epigrammata, ſive idyllia, ſive eclogas, ſive quod aliud vocare maluerit.

QUOD, *perchè, ὅτι*, quia, quoniam: conjenctionis cauſalis vice poortur, cum indicativo, aut conjunctivo. *Cic. Attic. l. & ep. 3.* Cum tibi agam gratias, quod me vivere coegiſti. *Id 2. de Divin. c. 24.* Mirari Cato ſe ajebat, quod non rideret haruſpex, haruſpicem cum vidiſſet. *Id. 2. ad Attic. ep. 4.* Feciſti mihi pergratum, quod Serſipionis librum ad me miſiſti. *Id. Verr. 5. c. 46.* Propter hanc cauſam, quod Leontine non ſano me multum adjuverunt. *Id. Attic. l. 1. ep. 17.* Hoc me ipſe conſolaber, quod non dubitabam, &c. ¶ Ponitur etiam pro *cur*, ſeu *quamobrem*. *Cic. 14. Fam. ep. 12.* In viam quod te des hoc tempore, nihil eſt. *non v'è motivo, per cui*, &c. *Plaut. Aulul. 1. 2. 14.* Ne cauſæ quid ſit, quod te quiſquam quæritet. ¶ Et pro *quamvis*. *Terent. Eun. ſc. ult. v. 33.* Miles, edico tibi: ſi re in platea offeodero hac poſt unquam, quod dicas mihi, anum quærebam, iter hac habui; periſti. (Similiter loqui-

loquitur *Plaut. Mil.* 2. 2. 7.) *Propert. l.* 3. *el.* 1. *v* 49. Quod non Tænarüs domus eſt mihi ſulta columnis , &c. *Auct. Priap. carm.* 6. Quod ſim (*al.* ſum) ligneus , ut vides, Priapus, Prendam te tamen . Adde *Lucret. l.* 6. *v.* 313. & *Ovid.* 1. *de ar. am. v.* 261. quæ congeſſere *Broukuſ. Burmann.* & alii . ¶ Item pro quare, vel ideo , propterea . *Terent. Hec.* 3. 2. 6. Male metuo , ne Philumenæ magis morbus aggraveſcat . Quod te Æſculapi , & ts , Salus, ne quid ſit hejus , oro . Ubi *Donat.* deeſt *propter* : ut ſit *propter quod*. ¶ Item pro quantum ad illud quod . *Cic.* 14. *Fam. ep.* 3. a *med.* Quod ſcribis , te, ſi velim, ad me venturam ; ego vero id iſtic eſſe volo . Adde *lib.* 5. *ep.* 2. & elibi in epiſt. frequentiſſime. Sic *Plaut. Aulul.* 1. 2. 13. Quod quiſpiam ignem quærat , eſtinguí volo , ne cauſæ quid ſit , quod ta quiſquam quæritet . *Id. Mil.* 2. 2. 7. Quod illa gallinam, aut columbem ſe fictam, aut ſimiem dicat, diſpeſſiſſe, *in* uſque ad mortem male mulcaſſitis . ¶ Item pro cum . *Plaut. Trin.* 2. 4. 1. Minus quindecim dies ſunt , quod pro hiſce actibus minas quadraginta acceptſi. *ebe* , *da ebe* . Al. lag. *quom* , ſeu *cum* . & *Plin. l.* 4. *ep.* 27. Tertius dies eſt , quod audivi recitantem Sentium . *Al. leg.* quo. *Plaut. Ampb.* 1. 1. 146. Jam diu eſt, quod victum non datis. ¶ Item pro *ne* , cum conjunctivo . *Varr. l.* 2. R. R. c. 10. *circa med.* Facile eſt , quod habeant conſervam in villa . *Virgil. in præfat. l.* 10. Utinam dii immortales ſciſſent, quod ea lex etiam populo R. eſſet conſtituta. ¶ Sæpe fulciendo ſermonis principia inſerunt , & continuandæ orationi , ſimilem vim habens *tu autem*, aut *ſed, verumo:* jungiturque perticulis *ſi , niſi , utinam , ne , ubi , cum , ut , contra , nunc . Nep. in Epamin. cap.* 8. Quod ſi quis illorum legat facta , paria homm cognoſcat . *ebe ſe . Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 9. Quod ſi te fors Aſiis præfeciſſet , tamen , *&c.* Cum vero, &c. *& cap.* 14. Quod ſi in mediocri ſtatu prædicationis noſtræ res eſſent , nihil abs te eximium poſtularetur : nunc vero , &c. *Nep. in Annib.* c. 1. Quod niſi domi civium ſuorum invidia debilitatus eſſet , Romanos vidſtur ſuperare potuiſſe. *ebe ſe non* , &c. *Cic. de Haruſp. reſp. cap.* 11. Quod ni tu Magalenſis illo die ſpectare voluiſſis, haud ſcio , an vivers nobis liceret . *Id. Fam.* 14. *ep.* 4. Quod utinam minus vitæ cupidi fuiſſemus! certe nihil in vita mali vidiſſemus. *b. e.* utinam autem . *Salluſt. in Jug.* 2. 17. Quod utinam illum eadem hæc ſimulantem videam . *Colum. l.* 5. 2. 11. a *med.* Quod ne longiora exordia legentem fatigemus, unum quaſi exemplum ſubjicimus. *b. e.* ne autem . *Cic.* 3. *Verr. c.* 66. a *med.* Quod ubi ille intellexit, id agi , ut filiæ ſuæ vis afferretur , ſervos ſuos ad ſe vocat . *Id. l. c. de Orat. cap.* 49. Quod ubi ſenſi me in poſſeſſione judicii , *&c.* tunc , &c. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 68. Quod cum eſſet animadverſum , conjunctam aſſa ſumini, protinus , &c. *Plin. l.* 18. *c.* 23. Quod ut hanc quoqus curam determinemus , juſtum eſt ſiegulas vehis ſimi denacio ire . *Lucret. l.* 1. *v.* 80. Illud in his rebus verem, ne forte ecaris , Impie ts rationis inire elementa , viamque Endogredi ſceleris : quod contra ſæpius olim Religio pepecit ſcelerosa atque impia facte. *augi per la toncreria.* & *Cic. de Amic.* 2. 24. *extr.* Peccaſſe ſa non enguntur , objurgari moleſte ferunt : quod contre oportebet delicto dolere, correctione gaudare . *Id. pro Quint. c.* 28. *a med.* Reliquum eſt, ut eum nemo judicio defenderit : quod contra copioſiſſime defenſum eſſe contendi . *Lucret. l.* 1. *v.* 617. Nam ſi quid mortale a cunctis partibus ſiſtat , Ex oculis res quæque repente erepta periret : Quod nunc , artnon qua cunctat ſemine quæque , &c. ¶ Interdum ſimpliciter præſidentis verbi ſignificationem determinat , & uſurpatur ad reſolvendum inſertum , *che* , *ám:* præcipue poſt verba ſignificantia opinionem, deſiderium, aut ſcientiam. *Cato* apud *Plin. l.* 29. *c.* 1. Quod bonum ſit illorum litteras inſpicere , non perdiſcere , vincare . *Plaut. Aſin.* 1. 1. 37. Scin tam , filius quod amet meus illanc meretricem . *Vitruv. in præfat. l.* 9. Adreiror, quod ita non ſcriptoribus iidem honoris ſiot tributi . *Suetan. in Tita* , 2. 8. Recentatus quondam ſuper cœnem , quod nihil cuiquam toto die præſtitiſſet . *Ulpian. Dig. lib.* 25. tit. 3. *leg.* 1. Sufficit mulieri notum facere , quod ſit prægnans . *Claudian. l.* 3. *de cept. Præſ. v.* 223. Nec cecdit , quod bruma roſas innoxia ſervet . *Pallad. in Februar. cap.* 24. *ante med.* Aliqui ſemen ejus non ubruunt, opinantes , quod a nulla ave tangatur . *& in April. cap.* 3. *ad fin.* Rem mirere de octimo Mactialis affirmat , quod modo purpureos , modo albos flores pariat . Ahe ea *Cicer. Horat. Senec. Martial. Plin. jun.* effert *Vaſſ. de Grammat. l.* 7. *c.* 20. & 62. Nos certiſſima quæque afferre ſtudiimus. ¶ Similia his ſunt , quæ *Manut.* congeſſit *ad l.* 7. *Fam. ep.* 28. ex quibus quædam ſubjicimus . *Varr. l.* 1. R. R. *c.* 7. *ad fin.* Catu alium alio agrum meliorem dicit eſſe in novem diſcriminibus , quod ſit primus, ubi vineæ poſſint eſſe bono vino & multo : ſecundus , ubi hortas irriguus , &c. *Cic.* 2. *Offic. c.* 20. *circa med.* Videndum illud , quod , ſi opulentum fortunatumque deſandsris , in illo uno manet gratia; ſin autem inopem , &c. *Cul. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 7. Illud mihi occurrit , quod inter poſtulationem & nominis delationem uſus a Dolabella diſceſſit. *Liv. l.* 4*c. c.* 33. Conſul ſenatuſconſultum recitari juſſit: primum quod bellum ſenatus Perſen juſſiſſet : deinde quod veteres centuriones ad id bellum ſcribi cenſuiſſet . V. etiam *Prætorius*. ¶ *Quod* pro *quat* . *Inſtio Cenotaphii Piſani C. Cæſaris* . Quod adſunt . *In Teb. area ſub Claudia Imp.* apud *Gruter. pag.* 506. *ſub inſc.* In quod format ſtatuſque reſp. noſtra didueta ſit. Hinc *quodnamis*, & diviſim *quod annus* , pro *quotannis* habetur in cit. *Cenotaph. Piſ.* & in Inſcriptionib. apud *Gruter. pag.* 228. *n.* 8. *pag.* 378. *n.* 1. & alibi .

QUODAMMODO, & Quodam modo, *in certo modo, in qualche maniera , ene* , & *ene* enclitic. quodam modo , aliquo pacto . *Nep. in Epamin. c.* 7. *extr.* Quodammodo latebat , cum tamen per eum unum geterentur omnia . *Cic. de clar. Orat. c.* 75. Voci , motu , forma etiam magnifica & gentroſa quodammodo . *Id. l. de Orat. c.* 59. Vincem recipiunt , & quaſi quodam modo colliguat .

QUOI , antique pro *cui* , & Quojus pro *cujus* : unde *quoiquam*, *quojuſque* , *quoique* , *quorvis* , pro *cuiquam* , *cujuſque* , &c. hebentur apud *Lucret. Plaut. Catull.* & alios . *Quintil. l.* 1. *c.* 7. (*al. c.* 3.) a *med.* Illud nunc melius , quod *cui* tribus , quas prepoſui , litteris enotamus: in quo pueris nobis, ad piaguem fane ſonum , *qu* & *o* ut utebantur , tantare ut ab illis *qui* diſtinguecetur . Hoc dicit *Quintil.* cum littera *q* in multis pro a utsrentur , ſcribebent etiam *quo* in dativo pro *cui*. Ut igitur illud *qui* a recto diſtingui poſſit , placuit aliis *quoi* ſcribere . ¶ Etiam apud *Virgil. Ecl.* 4. *in fin.* cui non riſere parentes : *Pier.* in aliquot MSS. invenit *quoi* . Idem alii apud *Tibull. l.* 1. *el.* 11. *v.* 64. *Cicer. Attic. l.* 13. *ep.* 42. *Virgil. exte. Eclaga* 4. & *l.* 3. *Georg. v.* 6. & *Propert. l.* 2. *elegy.* 3. *v.* 7.

QUOLIBET , *verſa qual luogo ti piace , devunque*, edverb. motus ad locum . *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 8. *v.* 22. Ex his me jubeat quolibet ire locia . *Lucret. l.* 4. *v.* 902. Manus una gubernaculum contorquet quolibet.

QUOM pro *cum* antiquum eſt. V. *Cum* in fine .

QUOMINUS . V. *Minus* .

QUOMODO , & Quo modo , *in qual moda , in che maniera , come , ene , ene vjáne*, quo modo, quo pacto , qua retrona , quemadmodum . *Cic.* 2. *de Orat. c.* 4. *ad fin.* Ut enim quæras omnia , quomodo Græci ineptum appellent , non reperies . *Id. c. Agrar. c.* 1. *extr.* Ms conſulem ita feciſis , quomodo peuci nobiles in hac civitate conſules facti fuet , novus ante me nemo . *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 7. Et quo modo hoc eſt conſequens illi , ſic illud huic . *Id. Atcic. l.* 8. *ep.* 15. a *med.* Conſuiss certe tranſeunt : vel quomodo nunc eſt , tranſierunt. *Plane. Caſſ.* 1. 1. 48. Nteeſſe eſt , quo iu me modo volas eſſe , ita eſſe, mater. *Liv. l.* 23. *c.* 48. Si æterium inops aſſirt, ſe aliquare retinem inituros , quo modo eh Hiſpanis ſumiot . *Plaut. Pœn.* 3. 1. 54. Non reemioiſſe nos iatus , quomodo trecsntos Philippos villico daderis , quos deſerret , &c. *Cic.* 2. *Fam. ep.* 5. Hæc negotia quomodo ſe hebeant, ne epiſtula quidem narrare eudeo . *& lib.* 7. *ep.* 5. a *med.* Quo modo homines non ineptt loquuntur . *Id.* 2. *de Orat. c.* 3*c.* a *med.* Quomodo nunc ſe iſtorum ertes habent , pertimeſcenda eſt multitudo ceuſarum . ¶ Servit interrogationi. *Cic.* 5. *Verr. c.* 10. Prireum edictum audite : quantum decumanus edidiſſet , ut taatum arator dare cogeretur . Quomodo? quantum poſcerit Aproaius dato . *Horat. l.* 1. *ſat. 9. v.* 43. Mæcenas quomodo tecum? ¶ admimtioni . *Cic. Attic. l.* 8. *ep. ult.* Quomodo ſs venditant Cæſari? *Id. de Amic. c.* 6. a *med.* Quomodo mortem filii tulit!

QUOMODOCUMQUE , *in qualunque modo, ἀπαξάν* , quocunqus modo , quoquo pacto, qualitercumque . *Cic.* 5. *Fin. c.* 11. Quomodocumque dicitur , intelligi tamen , quicquid dicetur potsſt. *Plaut. Pœn.* 3. *c.* 33. Sed tamen quomodocumque , quamquam ſumus pauperculi , eſt domi quod edimus . *Flor. ſub fin. l.* 3. Expediebat ergo quaſi ægræ fauciæque reipublicæ requieſcere quomodocumque , ne vulnera curatione ipſa reſcinderentur.

QUOMODŌNAM , advsrb. idem ac quomodo . *Cic. ad Q. Fr. l.* 1. *ep. ult. ad fin.* Quomodonare mi frater de noſtris virtibus Cæſar?

QUONAM , *in qual luogo , dove* , eadem ec *quo* adverb. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 3. *circa med.* Eam ſi nunc ſequor , quonam ? *Plaut. Trin.* 4. 3. 71. Quo tu te agis . *Chae.* quonam , niſi domum ? *Id. Mere.* 5. 2. 16. Cogito , quonam ego illum curram quæritatum . *Stat. l. Theb. v.* 215. quonam uſqus nocentum Exigat in pœnas ? *fino a quando?* & *lib.* 9. *v.* 521. quonam miſeros fator inclyte divum , Inachidas , quonam uſque premes ? *& lib.* 1. *Achill. v.* 624. quonam timidæ commenta parentis uſque ſimus ? *Gell. l.* 1. *c.* 3. *circa med.* Quæro , quid & quantum , & quonam uſque id fiori debuit . *fino a qual ſegno* . & *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 9. Quonam hæc omnia , niſi ad ſuam perniciem pertinere!

QUONDAM , *una volre, tempa fa , già , πάλαι* , alim : queſi quodam tempore. *Cic. pra Roſc. Amer. ſub fin.* Populus Romanus, qui quondam in hoſtes leniſſimus exiſtimahatur , hoc tempore domeſtica crudelitate labomt . *Id.* 1. *de Orat. c.* 42. Omnie fere , quæ ſunt concluſa nunc ertibus , diſperſa & diſtipata quondam fuerunt . *Id. pro Cluent. c.* 66. a *med.* Cujus illa quondare ſocrus , paulo ante uxor fuiſſet . *Id. l.* 1. *de Orat. c.* 30. Ratio conſuetudinis meæ , qua quondam ſolitus ſum uti , cum mihi in iſto ſtudio verſari adoleſcenti licebet . *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 547. At quondam , dum longa gerunt pugnacibus armis Bella , parsnteles diſeruere dies . Non impune fuit . *Plaut. Truculi.* 2. 4. 69. Verum tempeſtas , mamini , quondam fuit , cum inter nos forderemus unus alteri . *Terent. Eun.* 2. 2. 15. Olim iſti fuit generi quondam quæſtus apud ſæclum prius . *Plemoſmus* . ¶ Significat etiam quandoque , interdum , *alle volte , qualche volta* . *Cic.* 1. *de Divin. c.* 43. *ad fin.* Quid, cum ſæpe lapidum , ſanguinis nonaunqeam , terræ interdum , quondam etiam lactis imber effusit? (V. *Jul. Obſequ. c.* 73. 90. 91. 96. 99. 100. 101. &c.) *Horat. l.* 2. *od.* 10. *v.* 18. quondam citharæ tacentem Suſcitat Muſam , neque ſemper arcum Tendit Apollo . *Virg. Æn.* 2. *v.* 367. Quondam etiam victis redit in præcordia virtus . ¶ Hoc ſenſu da iis etiam dicitur , quæ fieri ſolent . *Lucret. l.* 6. *v.* 108. Carbaſus ut quondam magnis intenta theetris Dat crepitum, melos inter jactata imbeſque . *Albinov. ad Liv. el.* 1. *v.* 121. Liquitur , ut quondam Zephyris & ſolibus ictæ Solvuntur teneræ , vers tepente , nives . *Virg.* 4. *Georg. v.* 261. Frigidus ut quondam ſilvis immurmurat Auſter. *Ovid.* 9 *Met. v.* 170. Ipſe cruor, gelido ctu quondam lamina candens Tincta lacu, ſtridet . ¶ Item aliquando : & cum futurum tempus reſpicit , tum præteritum . Futurum *Horat. l. & ſat.* 2. *v.* 82. Hic tamen ad melius poterit tranſcurrere quondam . *quando ebe ſia. Virg.* 6. *Æn.*

6. Æn. v. 877. nec Romula quondam Ulло ſa tantam tellus jactabit alumno. ¶ Præterituм Suetan. in Cæſ. c. 24. Adeo ut Senatus quondam legatos ad explorandum ſtatum Galliarum mittendos decreverit. una voce. & in Domit. c. 7. Ad ſummam quondam uberтatem vini ediuit, ne, &c. ¶ Quod nos dicimus quondam de vita functis, firmeri eidetur veteri lapide Prænestino, Q. Junio Sylano, & L. Septimio Valeriano Coſſ. ſuffectis ſub A. C. CCXXXVII. apud Gruter. pag. 389. n. 8. Locus ad ſtatuam ponendam optimæ memoriæ viro quond. filio Æli. Aug. lib. Anatellonni amantiſſimo reipublicæ noſtræ. Sic Imp. Antoninus lib. 6. Cod. tit. 21. leg. 3. Valeriani quondam centurionis teſtamentum. Imp. Gordian. lib. 8. cit. ult. leg. 2. Inteſtata morte quondam uxoris. Impp. Diocles. & Maxim. lib. 7. tit. 33. leg. 8. Materi tuæ quondam mancipia. Idem lib. 4. cit. 29. leg. 14. Si marito quondam ſuo hæret non exſtitit.

QUONIAM, *già che, poichè, ſtante che, ἐνῶ, ἐπ*, quia, ſiquidem, quando, quandoquidem: conjunctim cauſalis, certam ſane cauſam cognitamque ſignificans: ex quoniam pen eam, & ſam. Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 3. De ſuis privatim rebus ab eo petere cœperunt, quoniam creitati conſulere non poſſent. Horac. l. 2. ſat. 3. v. 302. Quam me ſtultitiam (quoniam noo eſt genus unum) Inſooire putas? Virg. Ecl. 2. v. 55. Sic poſitæ quoniam ſuaves miſcetis odores. Plin. l. 21. c. 14. Alii ex nullo minus apibus celinquunt, quoniam magna ſequatur ubertas. Cic. pro Planc. c. 33. a med. In eo ipſo, in quo nihil poteſt eſſe nimium, quoniam ita tu vis, nimium me gratum eſſe concedam. Id. pro Roſc. Amer. c. 11. Id quod in hac cauſa eſt ſatis, quoniam quidem ſuſcepi, non deeſt profecto. Id. 3. Phil. c. 11. a med. Quapropter, quoniam res in id diſerimen adducta eſt, aliquando pateтum animum virtutemque capiamus. ¶ Significat etiam poſtquam, dopo che. Feſtus: Quoniam ſignificat non ſolum id quod quia, ſed etiam id quod poſtquam: hæc ſcilicet de cauſa, quod Græcum ἐπεὶ utriuſque ſignificatinnem obtinet. Plaut. Aſin. 3. 3. 121. Quid nunc? quoniam ambo, at eſt libitum, nos detuſiſtis, datis ne argentum? Adde Adel. prol. v. 9. & V. Poſtquam in fine.

QUOPIAM, adeeeb. ia aliquem locum. Terenc. Eun. 3. 2. 9. Ituea ne, Thais, quopiam es? Plaut. Moſſ. 4. 2. 50. Ne forta ad merendam quopiam devorteris.

QUOQUAM, adverb. ad alcun luogo, ναί, aliquo, ad aliquem locum, ſeu partem. Cic. 4. Verr. c. 21. O Verres præclara, quoquem ſi acceſſiſti, quo non attuleris tecum iſtum diem! Nep. in Attic. cap. 7. Neque ſi quoquam movit ex Urbe. Lucret. l. 5. v. 841. Nec facere at poſſent quidquam, nec endere quoquam. Plaut. Aſin. 3. 3. 45. Ut hanc ne quoquam mittеret, niſi ad ſe. Liv. l. 34. c. 16. in fi. Priuſquam inde quoquam procederet. Lucret. l. 2. v. 1053. neque quoquam poſſe reſolei. b. e. ia aliquam eem.

QUOQUE, *ancora, eziandio, ἔτι, καί*, etiam: conjunctio, quæ ſemper poſtponitur. Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 2. Qua de cauſa Helvetii quoque reliquos Gallos virtute præcedunt. Cic. pro Rabir. Poſt. c. 12. Me ſcilicet maxima, ſed proaime illum quoque feſelliſſem. Virg. 3. Georg. v. 1. Te quoque, magna Pales, & te memorande ſanemus Paſtor ab Amphryſo. Horat. l. 2. od. 16. v. 21. patriæ quis exſul Se quoque fugit? Id. l. 1. ſat. 6. v. 83. pudicum ſervaſit ab omni Non ſolum facto, verum opprobrio quoque turpi. Gell. l. 17. c. 12. Non ſophiſtæ ſolum, ſed philoſophi quoque. ¶ Per pleonaſmum jungitur & , etiam partieulis. Tuscan. Hor. 5. 1. 8. Ego pol quoque etiam timida ſum. Lucret. l. 5. v. 518. Eſt etiam quoque, uti poſſit cælum omne manere, &c. Plaut. Merc. 2. 2. 56. Quin mihi quoque etiam eſt ad portum negotium. (Adde Perſ. 4. 9. 7.) Plin. l. 8. c. 16. poſt med. Sunt aero & fortuita eorum (leonum) quoque elementiæ exempla. V. Et. ¶ Pro quidem. Q. Cloud. apud Gell. l. 17. c. 2. a med. Se ſa na id quoque, quod tum ſuadebat, facturum eſſe. Ubi Gellius: ne id quoque dixit pro ne id quidem, infrequens nunc in loqueado, ſed in libris Vetuſtum celeberrimum. ¶ Quoque pro & quo, prima longa. Liv. lib. & cap. 38. Ne qua arma efferto ex iis opudis: ſi qua extulit, quæ, quoque oportebit, recte reſtituito. Ovid. 1. Triſt. el. 6. v. 37. Quoque magis faveas, &c. Id. 3. Triſt. el. 14. v. 27. Quod (cornea) quicunque leget (ſi quis legat) æſtimet ante Compoſitum quo ſit tempore, quoque loco.

QUOQUO, adverb. in qualunque luogo, dovunque, ἀνατὸ, ad quemcunque locum. Cic. 2. de Divin. c. 9. ad fin. Ita quoquo ſe ſe eeeterint Smici, &c. Plaut. Merc. 5. 2. 17. Quoque hinc abducta eſt gentium. Id. Aulul. 3. 3. 1. Quoque ibo, mecum erit. & 3. 5. 31. Quoquo tenias. Id. Curcul. 5. 3. 22. Jampridem, quoquo poſſet, mitteret. Id. Pſeud. 3. 2. 69. Quoquo hic ſpectabit, eo tu ſpectatu ſimul. ¶ Scribitur & quo quo diviſim.

QUOQUOMODO, & diviſim Quoquo modo, in qualunque maniera, comunque, quocumque modo, quomodocumque, ἀνατὸς. Cic. Fam. 2. ep. 5. Quoquomodo ſe res habeat. Id. Q. Fr. l. 1. ep. 2. c. 4. Tu quoquomodo hominem inveſtiges velim. Id. Verr. 7. c. 37. Tu cum eſſes prætor tanuntiatus quoquo modo.

QUOQUOVERSUS, & ſum, adverb. verſo ogni parte, πανταχόθεν, verſus quemcunque locum, verſus omnes partes. Cæſ. l. 3. B. Gall. c. 23. Legatos quoquoverſus dimittere. Cic. Phil. 9. in fi. Pedes triginta quoquoverſus. Lucret. l. 2. v. 1052. Cum quoquoverſum ſpatium vacet infinitum. Al. leg. Undique cum verſum. Et Cato R. R. c. 15. Pedes decem quoquoverſum.

QUORSUM, & Quoſus, verſo qual parte, a luogo, verſo dove, πᾶ; quem locum verſus: a quo, & verſum. Terent. Eun. 2. 3. 13. Neſcin hercle, neque unde eam, neque quorſum eam. ¶ Translate eſt ad quam rem, ad quem finem, exitum, a che fine, a che propoſito, πρὸς τί. Salluſt. orat. 2. ad Cæſ. de rep. ordin. c. 12. Quod in certamine dubium eſt, quorſum accidat, id per inertiam in ſe, quaſi victi, recipiunt. Terent. Hec. 2. 2. 118. Sane curæ eſt, quorſum eventneum hoc ſiet. Id. Andr. c. 2. 5. Miсahar, hoc ſi ſic abiret: & herì ſamper-lenitas eerebat quorſum evaderet. Cic. 1. de Legib. c. 24 Sed quorſum hæc pertinent? dove vanno a parare? & cap. 2. a med. Quorſum tandem, aut cuи iſta quæris? a che propoſito? & Horat. l. 2. ſat. 7. v. 21. Non dices hodie, quorſum hæc tam putida tendant, Furaifer? Ad te inquam. chi vadano a ferire, & verſ. 116. Quorſum eſt opus? a che fine? a che fare? & Cic. pro Roſc. Com. c. 15. Quorſum recidat reſponſum tuum, non magnopere laboro. & poſt redit. ad Quirit. c. 2. Quorſum igitur hæc diſputo? quorſum? ut intelligere poſſitis, &c. & lib. 3. de Orat. c. 24. Quorſum igitur hæc ſpectat tam longa, tam alte repetita oratio? & Plaut. Perſ. 1. 2. 81. Tenes, quorſum hæc tendant, quæ loquoe? ¶ Quorſus habetur apud Cicer. de clar. Orat. cap. 85. & Senec. l. 2. de Ira, c. 2. & Plin. l. 6. ep. 8. &c.

QUOT, *quanti, νόσα*, quo numero: uomeu numerale indeclin. Plaut. Rud. 2. 7. 6. Quot ſunt? Ser. totidem, quot ego & tu ſumus. Cic. 2. de Orat. c. 32. a med. Quot homines, tot cauſæ. Id. in fi. 2. Tuſcul. Cras, & quot dies acimus in Tuſculano, agamus hæc. Id. in Orat. c. 16. extr. Quot orationum genera eſſe diximus, totidem oratorum repatiamur. Id. 1. Tuſcul. c. 35. extr. Is propagatione vitæ quot, quantas, quam incredibles hauiit calamitates? ¶ Quot, ſinguli, ut quot annis, quot menſibus, quot diebus, ſingulis anais, &c. agni anno, &c. quæ & conjunctim ſcripta leguntur quotannis, quotmenſibus, &c. Cic. 4. Verr. c. 53. Omnes Siculi ex cenſu quotennis tributa conferunt. Virg. 1. Ecl. v. 43. Hic illum vidi juvenem, Maliboee, quot annis. Ubi Pierius; Multi quotannis una dictione ſcribendum contendunt. In antiquis tamen omnibus exemplaribus, quotquot extare contigit, quot annis diſtincte ſcribitur: idque plurimum in marmoribus, & tabulis æreis. Idem confirmat ad Ecl. 7. v. 33. & ad Æn. 5. v. 59. Habetur quot annis etiam in vet. monum. apud Gruter. pag. 506. lin. 15. Cata R. R. c. 43. Circum capita oleagina quot menſibus fodere oportet. (Adde Vitruv. l. 9. c. 4. ad fin. & lib. 10. c. 7. extr. & Ulpian. Dig. lib. 2. tit. 15. leg. 8. ad fin.) Plaut. Stich. 1. 2. 3. Vos memioiſtis quot calendis pecure demenſum ſibum. Ulpian. lib. 36. tit. 2. leg. 12. ad fin. Pomponius ſcribit, nihil intereſſe, utrum in annos ſingulos, vel quotannis; an in ſingulos menſes, vel quot menſibus; an in ſingulos dies, vel quot diebus legatur. (quot diebus habet etiam Quintil. poſt inſt. c. 7. (al. 13.) l. 1.) Apuleg. l. 11. Met Sedulum quotdies obibam cultuæ ſacrorum miniſterium. Jabolen. Dig lib. 33. tit. 1. leg. 17. Vini Falerni, quod domi naſcetur, quotannis in annos ſingulos binos culleos heres meus Attin dato. b. e ſingulos annis, per omnes annos. Sic Ulpian. ibid. cit. 6 leg. 13. Ex eo vino heres meus amphoras decem quotannis in annos ſingulos dato. Nam quotannis continuationem temporis, in annos ſingulos intervalla ſignificat. Tametſi Pomponius paulo ſupra allatus aliud intereſſe putat, quod ad legatium eoluniatem pertinet. Similem locum Ciceronis V. infra in Quotidie. Varba tamen Jabolenus ita diſtinguit Herculer Dondinus, publicus in Gymnaſio Pat. Pandectarum interpres: Vini Falerni, quod domi naſcetur quotannis, in annos ſingulos, &c. Locum autem Ulpiani ita legendum putat: Ex eo vino, quod in illo fundo naſcetur quotannis, heres meus amphoras decem in annos ſingulos dato. ¶ Quod annis, & quodannis. V. Quod in fine.

QUOTANNIS. V. in voca praeced.

QUOTCUMQUE, adverb. idem ac quot. Cic. 3. de Legib. cap. 3. a med. Quoteumque Senatus ereeeeit, populuſve juſſeeit, tot ſunem. Catull. carm. 63. de nupt. Pel. v. 280. quotcumque (flores) ferunt exempi. Manil. l. 4. v. 315. Totque dabit ſires, dominos quotcumque recepit. Alii leg. quotquongae, eodem ſenſu.

QUOTENI, æ, a, *ποσάτιος*, uſque ad quem numerum: nomen numerale diſtributeum. Cic. Attic. l. 12. ep. 33. Is, opinoe, ita partes fecit in ripa, neſcin, quotenorum jugerum.

QUOTENNIS, e, *di quanti anni*, quot annorum. Augaſtin. de quæſt. antm. cap. 19. ſub fin. Quo lacu piſcis captus ſit, vel quotenne vimum ſit, noſſi dicere, quædam eſt miſeranda peritia.

QUOTIDIANUS, a, um, *d'ogni giorno, quotidiano, καθημερινός*, qui quotidie fit. Cæſ. l. 3. B. Gall. c. 17. Quotidianus labor. Id. l. 3. B. Civ. c. 85. Extra quotidianam conſuetudinem. Id. l. 4. B. Gall. c. 34. Uſus quotidianus & exercitatio. & lib. 7. c. 12. Noſtrarum turrium altitudinem, quantum has quotidianus agger expreſſerat, adæquabant. Cic. 1. Fam. ep. 2. Quotidianus ſermo. Id. 2. de Orat. c. 54. Quotidianum victum alicui præbere. Id. in Piſon. c. 26. ad fin. In hac quotidiana, aſſidua, urbanaque vita. Nep. in Dione, c. 7. Cum quotidiani maxmi fierent ſumptus. Celſ. l. 1. c. 3. ante med. Quotidianum cubiculum. b. e. cui quis die aſſuesit. Beno. ad Cicer. ep. 16. Non ſolum uſitatum, ſed etiam quotidianum eſt, aliquid audire de te. ¶ Metaleptice eſt vulgaris, uſitatus. Terent. Eun. 2. 3. 6. Tædet quotidianarum harum formarum. Cic. Fam. 9. ep. 21. Epiſtolas quotidianis verbis texere ſolemus. Adde Marſiol. mox afferendum. ¶ Quotidiano, more adverb. quotidie. Cic. in fragm. apud Non. 2. 9. n. 16. Ut quotidiano in forum mille hominum cum pallis conchylin tinctis diſcederent. Plin. l. 19. c. 37. ſect. 56. Hord. Palpebræ mulieribus infectæ quotidiano. Adde Afran. & Frontin. apud Chariſ. l. 2. pag. 177. Poſteh. ¶ Quotidianus eſt qui quoridie eartum opus facit. Plaut. Capt. 3. 5. 66. Niſi quotidianus ſeſquiopus coofeceris, ſexcentoplago nomen indetur tibi. ¶ Quia tres priores ſyllabæ breves ſnot, Poetæ modo unam, modo aliam producunt, merri gratia. Cornil. carm. 67. ad Maul. v. 139. Conjugis ia culpa flagravit quotidiana. (Sunt qui ſcrib. quottidiana. quod habetur etiam in vet. lapida apud Gruter. pag. 214. lin. 8.)

Mar-

Martial. l. 12. epigr. 1. Cultus fiodaue non quotidiena . *b. e.* non vulgari , aut trite . ¶ Scribitur & *cotidianus* V. vocem ſequant.

QUOTIDIE, & Cotidie , *ogni dì*, *quotidianamente*, *ἐνημέρως*, *καθ' ἡμέραν*, *κατ' ἐνιαυτὸν* , ſingulis diebus, quot diebue . *Terent. Hec.* r. 2. 82. Ihat ne ad Bacchidem? *Pa.* cotidie . *Cic. Phil.* c. rap. c. Cum quotidie magis magiſque pardti hominee miorarentur . *Id. Attic. l.* 5. *ep.* 7. Quotidie , vel potius in dira ſingulos brevioree litteras ad te mitto . quotidie enim megie ſuſpicor te in Epirum profectum . (V. *Quot* ſub fin. Niſi forte dicae , illa *vel potius in diee ſingulos* eſſe interpetationem ab aliquo in ora libri adſcripiam , quæ poſſea in textum ipſum irrapſerit .) *Id. pro Cal. c.* 1. Cum audiet eſſe legrm , quæ de ſeditioſie civibus quotidie quæri jubeat . *b.* 2. quovis die. ¶ *Manut. in Orthogr.* ducit a *quote die* : alii a *quot diebus* (de quo V. in *Quot* .) alii a *continenti die*, entritu priori *n*, ut in *corus* pro *corvus* . Hi maxime ſunt , quibue placet *cotidie* ſcribere: quæ ratio ſcribendi reperitur in probatie MSS. *Cicavones* , *Cavonis* , &c. *Mar. Victorin. l.* 1. *art. Grammet. pag.* 2460. *Putſch.* licet a *quotus* ducat, tamen per *o* rectius ſcribi cenſet . Hoc obtinebat apud multoe etiam ante *Quintil.* qui quæſtionem frigidam in medio relinquit, *l. 1. c.* 7. (*al.* 13.) *Manut.* & *Cellar.* & *Danſq. quotidie* præterruot : a quibus videtur ſtara uſus frequentior . ¶ De quantitate priorum ſyllabarum V. in voce præced.

QUOTIDIO , & Cotidio, quotidie . *Q. Cæpio* apud *Charif. l. c. pag.* 174. *Putſch.* Cum ab illo viderem cotidio hoſtra conſilie adjuvari .

QUOTIES, & Quotiens, *quante volte*, *ὁσάκις*, *ποσάκις*, quot vicibus . Pro utraque ſcriptura ſunt & lapides , & aotiq. MSS. & Grammaticor. ſententiæ . *Manut. Cellar. Danſq.* liquidem exterunt . *Virg. Ecl.* 3. v. 76. O quotira , & quæ nobie Gelatea locuta eſt ! *Cic.* 4. *Verr. c.* 59. Quotiee , & quot nominibus a Syracuſanie ſtatuas auferes? *Id.* 7. *Fam. ep.* 7. Illud ſoleo mirari , non me toties accipere tuæ litteræ, quotira a Quinro mihi fretra afferuntur. *Virg.* re. Æn. v. 483. quotiee oculos conjecit in hoſtem , Avaſos totira curtus juturna retorſit . *Horat. l.* 2. *ep.* r. v. 55. Ambigitur quotiee , uter utro ſit prior, euſere Pacuviue docti famam ſenie, Accius alti .

QUOTIESCUMQUE , *ognivolta che* , *quotiens* , *ὁσακισοῦν* , idem ue quotira . *Cic. pro Cluent. cap.* 18. Quotieſcumqus dico , totira mihi videor in judicium venire non ingenii ſolum , ſed etiam virtutis atque officii . *Id. in fin.* 3. *Tuſcul.* Cetera quotieſcumque voletie , parata vobis erunt .

QUOTIESQUE pro quotieſcumque quidam leg. apud *Colum. l. 6. c.* 17. *in fin.* Sed quotieſque mei ramedia adhibetur , &c.

QUOTQUOT , *quanti*, *ὅσοι ὅσοι*, quotcumque . *Cic.* c. *de Invent.* c. 49. Si leges duæ , aut ſi plaies , aut quotquot erunt , conſervari non poſſint . *Catull. carm.* 42. *ad hendecaſyll.* Adſite bendecaſyllabi, quot eſtis Omnee undique, quotquot eſtie omoes. *tutti quanti*, *quanti mai ſono* . & *Horat. l. c. ſat.* 7. v. 14. Vertumnie , quotquot ſunt, naroe riquis . *Id. l.* 2. *od.* 14. v. 5. quotquot eunt dira. *b. c.* quot dieius, quotidis. ¶ Ponitur & pro ſinguli, ut *quot. Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 4. *ad fin.* & *lib.* 8. *c.* 18. & *Aſcon. Cane* apud *Gell. l.* 6. *c.* 5. Quotquot annie . *Id. Varr. ibid. l.* 4. *c.* 8. Quotquet meuſibue . Al. leg. *quot menſibus* .

QUOTQUOTQUE . V. *Quotcumque* .

QUOTUMUS, a , um, *ὁστος*, idem ue quotue . *Plaut. Pſaud.* 4. c. 7. Quotumaa ædas dixerit, ego incerto ſcio. *Id. ibid.* 4. 7. 77. Quotumo *die* huc perveniſti? *Hor.* altero ad meridiem.

QUOTUS, a , um, *ὁστος*, cujus numeri , ſive in quo numero , *aut ordine*: nomra interrogativum, vel relativum numeri ordinalie. *Cic.* 5. *Verr.* 2. 94. Quotue erit iſte denarius, qoi non ſit ferendus? *Horat. l. c. ep.* 1. v. 35. Scira velim, chartis pretium quotus arroget annus. *Id. l. c. ſat.* 6. v. 44. hora quota eſt? *che ora ſa?* & *lib.* 3. *od.* 19. v. 7. Quo præbente domum , & quota Pelignie caream frigoribus, tacre. *b. c.* quota hora. *Martial. l.* 9. *epigr.* 36. Seis, quota de Libyco litore puppis eat. *b.* 2. quot nevra . *Senec. in Herc. Oet. v.* 95. quota eſt mundi plage Oriene ſubactue? aut quota eſt Gorgon ſare? ¶ Interdum ponitur pro *quot*. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *in f.* Tu, quotus eſſa velie , reſcribe . *b.* 2. tertius oe, an quartus , ſextus , nonue , &c. quod eſt , quot coovivas habere tecum velie , eum epud me cœnabis . Sie *Martial. l.* 14. *epigr.* 217. Die quotus es, queati cupiae cœnara . ¶ Significat etiam quantitatem continuam , & ponitur pro *quantus* : præſertim cum parvitatem, aut pauoitatem ſignificare volumus . *Lucret. l.* 6. v. 652. Et quota pars humo ſit terrai totius unus . *Ovid.* 2. *Amor. el.* 12. v. 9. Pergamia cum caderent bello ſuperata biluſtri , Ex toe , in Atrida pare quota laudie erat? *Id. Met.* 9. v. 68. ut vincae aliae, Acheloe, draconee, Para quota Lernæ ſerpens srie unus Echidnæ? ¶ Hae ratioue ſæpe cum *qaiſque* jungitur: & *quot* ſignificat . *Cic.* c. *Tuſcul.* 1. 4. Quotus enim quiſque philoſophorum iovenitur, qui ſit ita moratus, ut ratio poſſulat? *quanto pochi ſono i Filoſofi, ohe*, &c? *Id. pro Planc.* c. 65. *in f.* Quotus enim quiſque diſertus? quotus quiſque jurie peritus eſt? *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 103. forma quota quæque ſuperbit? *Auſil. declam.* 335. *iovra opera Quintil.* Quotamquamque partem habeo viventia? & *de lam.* 320. *cato*. Quotum quoque damni genue eſt , cui non appliciari raprehenſio poſſit? *Plin. l.* 3. *ep. panegir.* Nam quoto cuique eadem hooeſtate cura ſecreto, quæ palam? *Auſil. dial. de Oratorib. cap.* 29. Quotum quemque invenerie , qui , &c? ¶ Alia eſt ratio in illo *Auſter. ad Herenn. l.* 3. *c.* 17. Ne impediamur , quo ſecius quoto quoque loco libebit , &c. *hoc eſt* quo minus quocumque loco libebit .

QUOTUSCUMQUE , quotacumque , quotumcumque , adject. quotus quiſque . *Tibull. l. c. el. ult. carm.* Moverit e votie pars quotacumqoe deos . *b. c.* pars vel exigua votorum . *Ovid. Heroid. ep.* 13. v. 60. Et ſequitur regni pars quotcumque fui . *b. c.* quem exigua pira . Al. leg. *quotaquaque* .

QUOTUSQUISQUE . V. *Quotus* .

QUOVIS, adverb. *dove tu vuoi*, *in qualunque luogo*, *πανταχόθι* , *ὁποι αἰ* , in quemvis locum , quolibet, quocumque , in quamvis partem . *Plaut. Moſtell.* 4. c. 7. Qui pataſitus ſum ? *Ser.* ego enim dicam r cibo perduci poterie quovis . *Id. Aſin.* 2. 2. 12. Impetritum , inauguratum eſt : quovis admittunt eves . *Terent. Heaut.* 5. c. 55. Imo ebeat quovie gentium .

QUOUSQUE, adverb. *fino a quando* , *ἕως ὅτου* , uſque ad quod tempus . *Cic. in ſumm. Scip.* 2. 4. Quæſo , quouſque humi defixa tua mora erit? *Id. Attic. l.* 15. *ep.* 23. Quouſque ? inquiee . Quoad erit integrum . Erit autem , uſque dum ad navem . *Plaut. Aſin.* 2. 2. eſt. *Li.* Exſcrea quæſo uſque ee pentis faucibus . *De.* quouſque ? *Li.* uſque ad mortem volo . *Cic. pro Planc. c.* 32. Quouſque ita dicie ? *b.* 2. quamdiu . *Id. Catil.* c. Quouſque tandem abutora patientia noſtra ? ¶ *Plin. ſub init. lib.* 33. Quouſque penetretura ſit avaritia . *b.* 2. uſque ad quem locum , out terminum . *Gell. l.* 2. 2. 3. *circa med.* Cum deceſſero de via, quouſque degredi debeo ? *Martian. Dig. lib.* 20. *tit.* 3. *leg.* 2. Quouique ei permiſſum videatur peculium adminiſtrare . *fino a qual ſegno* . quatenus. ¶ Interiecto verbo. *Martial. l. c. epigr.* 64. rumpe moras. quo te ſpectabimus uſque ?

QUUM . V. *Cum* .

DE LITTERA R.

R litterra conſonans , ſemivocelis , & liquida : dicta *ab* canina , quia canes provocati eam videntur exprimere : unda *birrire* dicuntur. Hiue *Lucil.* apud *Charif. l.* 1. *pag.* 100. *Putſch.* & *Non. c.* 1. *n.* 136. Irritata canis, quod, homo quam, planius dicit . *Donat. ad Terent. Adelph.* c. 4. 18. ite refert: Irritata canie quod , homo quam , plurima dicitat . *Perſ. ſat.* 1. v. 109. ſonat hic de nare canina littera . ¶ Apud Græcos io principio dictionum aſpirationem recipit, ut *Ῥώμη* , *ῥέω* . hiue omnibus Græcie dictionibue ab ea incipiaotibus Latioi addunt *h*, ut *Rhea*, *rhetor*. ¶ Io nonnullis vocibus pro *l* ponitur ut *Latrelli Latrenſis*, *Patrio Patrilio* : in aliis pro *s* , ut *arbor arbos*, *odor odos* : quo pertinent antique illa, quæ enumerantur a *Varr. l. 6. de L. L. c.* 3. *fudeſmos*, *plusima*, *oſtrna*, *tonnas*, &c. pro *fuderunt*, *plurima*, *arena* , *tonitrus*, & alia. Sic *vapos* , *clamos* , *lafos* , apud *Quintil. l.* 1. c. 4. (*al.* 6.) pro *vapor* , *clamor* , *lafor* . Sic *Feſtus* ; R pro S littera ſæpe antiqui poſuerunt, ut *maneribus* , *meliebus* , *lafibus* , *febri* , pro *manibus*, *melibus*, *lacibus*, *febris* . & *Pompon. Digeſt. lib.* 1. *tit.* 6. *leg.* 2. *in med.* Appius Claudius Cæcus R litteram invenit , ut pro Valeſiis Valeriie eſſet , & pro Fuſiis Furiis . ¶ Io notie R. eſt Romanus. R. P. *reſpublica*. R. R. *carriomor relatarum* apud *Feſt.* R. P. XX. *retro pedes viginti* .

R A

RABIDE, adverb. *rabbioſamente* , *λυσσωδῶς* , cum rabie, vel iracunde, & in modum rabie correpti. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 6. Omnia rabide appetentem cum inexplebili cupiditate . *Auguſtin. l.* 2. *de morib. Manich.* r. 24. Rabidius, immoderatiuſque raptari .

RABIDUS, a, um, *rabbioſo* , *feroe* , *arrabbiato* , *λυσσώδης* , rabie laborans, rabioſus, ferus. *Plin. l.* 29. *c.* 5. Canie rabidi morſus . *Suet. in Celig. c.* 26. *ſub fin.* Rabidie feris viliſſimos ſeniocque conſectos ſubjiciebat. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 8. rabidæ tradis ovile lupæ . *Id. Met.* 12. v. 494. Ecce ruunt vaſto rabidi clamore bimembres . & *lib.* 7. v. 413. *de Corbere* . rabida concitus ire . & *Virg. de eod. Æn.* 6. v. 421. fame rabida tria guttura pandens. *Senec. in Herc. Oet.* v. 1077. rabida ſitie Tantali . ¶ Translate ſit ſupra modum cupidue, evidus, efferus, iratus : item fœvus, immanis , erudelis, *furioſo* , *arrabbiato* . *Propert. l.* 3. *el.* 6. v. 11. Et molier rabida pactans conviciæ lingua . & *el.* 17. v. 10. Et rabidæ ſtimulos fraugere nequitiæ . *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 501. rabidos compeſcere mores . *Catull. carm.* 62. *de Aty* , v. 38. rabidus animi furor . *Val. Flacc. l.* 5. v. 617. rabidem qui Pallade exlo Non abigis , neque femiueie jue objeis ſuſie . *Id. l.* 4. v. 239. rabidoque ita murmura terrai . *Sil. l.* 7. v. 253. His dictis fractus furor, & rabida arma quierunt . *Id. l.* 16. v. 410. rabidum certamen , *Ovid. Met.* 12. v. 36. freta rabida tumeſcere ventis. *Stat. l. Thab.* v. 83. rabidam exſaturare dolorem . *Gell. l.* 19. *c.* 9. Fecundia rabida & jurgioſa . *Lucan. l.* 6. v. 67. Ionrumque furens rabido eum tollitur Auſtro . & *verſ.* 337. rabidique Leonie Solſtitiale caput . *ſed.* propter Caniculam . & *verſ.* 66. rabidum latrara Pslorum . *ſcil.* propter Scyllæ canes . *Serm. Sanſovin. cap.* 42. v. 774. rabida podagra. *b. c.* quæ dolore vsluti rabidus facit.

RABIES, ei , f. *rabbia* , λύσσα , canum morbus , (ut ait *Feſt.*) quo in feritatem aguntur , & obvios quoſque morſu petunt : & dicitur etiam de allie beſtiie , cum præter modum fœviunt : *o rabie*, ut *ſpecies a ſpecio*. *Colum. lib.* 7. *cap. pauult. extr.* Rebies arcetur , latifer morbus huie genreri . *Plin. l.* 7. r. 15. 3n rabiem aguntur guſtato eo canes . *Colum. l.* 6. r. 35. Equorum nota rabies , ut cum in equa imeginem ſuam viderint , amore inani capiantur , & per hunc obitæ pabuli , &c. *Ovid. rr. Met.* v. 369. *de lupo* . Qui quamquam ſævit pariter rabieque, fameque , Acrior eſt rabie . neque enim jejunia cuiat Cæde houm , diramque ſamem ſatiare, ſed omne Vulneret armentum . *Plin. l.* 8. r. 18. Rabiem & cameli ſentiunt . & *cap.* 36. *ad fin.* Rabies urſina . *Id. in proœm. l.* 7. *ſub fin. de homine* . Nulli

re-

rerum omnium libido major, nulli pavor confuſior, nulli rabies acrior. ¶ Transfertus ad vim & impetum altarum rerum. *Valer. Flacc. l. 6. v. 355.* Rabies pelagi. *Ovid. t. ex Pont. ep. 3. v. 53.* æquora ſempar Ventorum rabie, ſulibus orbe, tumeot. *furia.* & *Horat. l. 1. od. 3. v. 64.* rabies Noti. *Virg. 5. Æn. v. 808.* cælique mariſque. *Plin. l. 32. c. 1.* mundi. *Horat. l. 1. ep. 20. v. 25.* Canis. *b. e.* æſtus Caniculæ. ¶ Sæpius ad hominem, & eſt vehemens ira, cæca & avida cupiditas, impotens libido, furor, ferities, *ira, tranſportus, avidinè, furor. Cic. 3. Tuſcul. c. 26. ſub fin.* Hecubam autem putant propter animi acerbitatem quandam & rabiem fingi in canem eſſe converſam. *& lib. 4. cap. 24.* Neque eos exiſtimat ſine rabie quidquam fortiter facere poſſe. *Petron. in Satyr. c. 94.* Ex dolore in rabiem efferatus nullis clamorem. *Virg. 9. Æn. v. 64.* collecta faſtigat edendi Ex longo rabies. *b. e.* ingane famer. Sic *8. Æn. v. 357.* improba rabies ventris. *Id. l. 8. v. 367.* Et belli rabies, & amor ſucceſſi habendi. *Horat. l. 3. od. 24. v. 35.* impiaa Cædes, & rabiem tollere civicam. *Id. epod. 12. v. 9.* Indomitam ebibem ſedare. (Eo ſenſu *rabiem* hic dicit *Horat.* quo *Plin. l. 8. c. 21. ſub fin.* Equos ad ebibiam coitus agere. & *Lucret. l. 4. v. 1120.* Inde rabit rabies *eadem*, & furor illa reviſit.) *Vellej. l. 2. c. 64.* Tribunus continua rabie lacerabat Antonium. *Horat. de ar. Poet. v. 79.* Archilochum proprio rabies armavit iambo. *b. e.* dicacitas mordaciſſima, ſtudium maledicendi. Sic *lib. 2. ep. 2. v. 148.* donec jam ſævus aperram in rabiem cœpit verti jocus. *Terent. Eun. a. 3. ſ.* Qui ſi occœparit, ludum jocumque dicae fuiſſe illum alterum, patet hujus rabies quæ dabit. *b. e.* impotentia in amore. *Virg. 6 Æn. v. 48.* ſed pectus anhelum, Et rabie fera corda tument. *b. e.* furore divino. ¶ Rabies una eſt ex comitibus Martis (ut Diſcordia, Pavor) quæ & *Furor* appellatur. *Val. Flacc. l. 2. v. 106.* ¶ *Rabies* in genitivo, vel dativo, pro *rabiei. Lucret. l. 4. v. 1076.* rabiza unde illæ hæc germina ſungunt. V. *Faciet*, & *Diet.* ¶ *Rabis*, *e*, ponitur a *Servio ad lib. 6. Æn. v. 104.* inter Latina, pro qua *rabies* antiqua eſſe dicitur. Sed locus ille eſt ſuſpectus: & quamvis vere *Servii* eſſet, admodum exigui ponderis.

RABIO. V. *Rabo.*

RABIOSE, adverb. idem ac rabide. *Cic. 4. Tuſcul. cap. 11.* Nihil ne in ipſa quidem pugna iracunde, rabioſeve fecerunt.

RABIOSULUS, a, um, diminut. a *rabioſus. Cic. lib. 7. Fam. ep. 16.* Primum quis illas rabiuſulas (*litteras*) ſat ſatuæ dediſti.

RABIOSUS, a, um, *ἐσθιωδὴς, λυσσώδης*, rabie furens, rabidus, & proprie dicitur de canibus, qui rabie laborant, & de aliis animalibus, quæ ex canis morſu rabiem contraxerunt. *Plin. l. 29. c. 5.* Eſt limus ſalivæ ſub lingua rabioſi canis. ¶ Translate eſt vehementes ictus. *Cic. 4. Tuſcul. c. 11. ante.* Vide ne fortitudo mirime ſit rabioſa, ſitque inanadia tota levitatie. *Senec. in Herc. Fur. verſ. 672.* Jurgia rabioſa fori clamoſi. *Petron. in Satyr. c. 90.* Rabioſa barbariqua voce in fugitivos diu peroraeit. *Plaut. Capt. 3. 4. 65.* Hic homo rabioſus habitus eſt in Alide. *b. e.* phreneticus. *Horat. l. 1. ſat. 6. v. 126.* Signi rabioſi tempora. *i giorni canicolari*, Pro his *Bentleius* alia ſubſtituit ex MSS.

RABO, is, *v. 3. ἐρράβιωτ, λυττάω*, rabie agitor, furo. *Varr.* apud *Non. c. 1. n. 286.* Quid eſt? quid blateras? quid rabis? quid vis tibi? *Cæcilius ibid.* Rabere ſe ait. Al. leg. *rabire*, ut ſit a *rabio*, 4. conjugationis. *Verus poeta* apud *Cicer. l. 1. de Divin. c. 31.* Sed quid oculis rabere viſa eſt derepente ardentibus? *Senec. ep. 98. a med.* Vidabis eaſdam intra exiguum rempus acerrime tidere, & acerrime rabere. *Manil. l. 5. v. 107.* lateraque Canicula flammam, Et rabit igne ſuo. *& verſ. 214.* lingua rabit, latratque loquendo.

RABO, onis, f. idem ac arrhabo, pet Aphæreſin. *Plaut. Truculi. 3. 2. 29.* Tene hoc tibi, mbonem habeto, at mecum hac nocte ſias. *Aſ.* Peril! taboaem? quam eſſe dicam hanc beluam? Quin tu arrhibonem dicis? *Sr.* ai facio lucri; ut Præneſtinie conia eſt ciconia.

RABULA, æ, m. *triſto cauſidico, συκοφάντης, λογόπους*, vilis cauſidicus, locutulajus, blatero, & ut ait *Gell. lib. 19. c. 9.* clamator taatum, & facundia rabido jurgioſaque pollens: vel ut eſt apud *Senec. in Herc. Fur. v. 272.* qui clamoſi rabioſa fori Jurgia vendens improbus, inas, & verba locat. *Feſtus*: Rabula dicitur in multis intentus negotiis, paratuſque ad radendum quid auferendumque: vel quia acriter eſt in negotiis agendis, & quaſi rabioſus. *Id.* in *Rava*: Raesm vocem ſignificat, ait Verrius, raucam & parum liquidam, proxime canum latratom: unde etiam cauſidicus pugnaciter loquens, rabula appellabatur, ut eſt apud Lucilium. Ea tribus hia *Feſti* notationibus prima minus eſt probabilis: ſecunda confirmatur a *Nonio cap. 1. n. 206. & 298.* Eſt igitur *rabula*, a *rabo*, quod a *rabie*. Videtur autem ſignificare non ſolum cauſidicum, ſed etiam ordelionem, h. e. multorum negotiorum fatigentem, ut *Feſt.* indicat. *Cic. l. 1. de Orat. c. 46. & in Orat. c. 15.* Non enim declamatorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro, ſed doctiſſimum & perfectiſſimum quærimus. *Quinil. l. 12. c. 9.* A viro bono in rabulam latratoremque converté. *Varr.* apud *Non. c. 1. n. 206.* Rabularum grea.

RABULANA PIX, apud *Plin. l. 24. c. 19.* fortaſſe dicta eſt a colore ad flavum accedente, qui raeus dicitur. Sunt qui leg. *radulana*, quod tam ficca ſit, ut radi poſſit. Huc pertinere putaet illud *Colum. l. 12. c. 20. a med.* Et hic (*dolet*) commiſceri raſis, quod eſt genus crudæ picis. *Radulanam* alii intelligunt picem, quæ radula denuhitur doliis, ut nova inducatur.

RABULATIO, onis, ſ. &

RABULATUS, us, m. agitatio cauſarum, rabularum contantiones, aut verboſitas. *Martian. Capell. l. 5. ſub fin. pag. 46.* Audiri nolle potuere rabulatu. *Id. l. 6. ſub init. pag. 189.* Rabulatio forenſis. *Al. leg.* fabulatio.

RABUSCULUS, a, um. *Plin. l. 14. c. 3. ſub fin.* memorat *rabuſculum ſuccum*: ubi *Hardouin.* in MSS. inveait *rabuculi*, & conjcit legendum *cavuſcula*, quod colorem foliorum habeat ad ravum accedentem. quod ſi verum eſt, poſſumus & *rabuſculum* retinere, quia in multis vocibus *b* pro *u* ſcribi adnotatum eſt initio litteræ B.

RACEMARIUS, ii, m. *βοτρυώνης*, pampinus ſtarilis. *Colum. l. 3. c. 18.* Ea quibus pampini pullulant vel ſteriles, vel certe minus feraces, quas ruſtici vocant racemarios.

RACEMATIO, onis, ſ. *βοτρυολογία*, racemorum, qui a vindemiatoribus præteriti fuere collectio; ficut meſſibus peractis, quod ſupereſt, *ſpicilegium* dicitur. *Terull. in Apolog. c. 35. a med.*

RACEMATUS, a, um, *βοτρυώδης*, racemos habens, ſive baccas, aut etiam grana racemi modo diſpoſita. *Plin. l. 18. c. 3. de panico.* Parvia racamata pamculie.

RACEMIFER, ra, rum, *βοτρυόφορος*, qui racemoe fert. *Ovid. 3. Met. v. 666.* Ipſe racemiferis frumtem circumdatus uvie. *Id. 15. Met. v. 413.* Victa racemifero lyncas dadit Iodia Baccho.

RACEMOR, aris, dep. 1. racemoe a cindemiatore prætaritos colligo. Translate *Varr. l. 3. R. R. c. 9.* De gallinis dic ſodee, Merula: tum de reliquie, ſi quid idoneum fuerit, racemari licebit.

RACEMOSUS, a, um, *βοτρυώδης*, racemie plraue, vel in modum racemi factus. *Plin. l. 13. c. 4.* Pomum ſuie iater ramos palmitibus racemoſum. *Id. ibid. c. 6.* Flos racemoſus oliæ modo. *Id. l. 14. c. 3.* Racemoſiſſimæ uvæ.

RACEMUS, i, m. propria videtur eſſe pare uvæ, paucis granie peculiari pediculo pendentibus conſtans. *Servius ad Georg. 2. v. 60.* Racemus eſt pars botryonis. *Gloſſ. vet. Ε'πιφορὰ*, racemus. Non dicimue *un recchio d' uva*. Ducunt a *βότρυς, βότρυος*, acinus. *Virg. loc. cit.* Et turpes avibus prædam ſert uva racemus. *Propert. l. 4. el. 2. v. 63.* Prima mihi variat liventibue uva racemis. *Ovid. 3. Met. v. 484.* ut varie ſulet uva racemis Ducere purpureum nondum matura colorem. *Id. 4. Triſt. el. 6. v. 9.* Tempus, ai extenus tumrat, facit, uve racemie. (*Id. Met. 3. verſ. 666.* racemiferi frontam circumdatus uvis.) *Petron. in Satyr. c. 135.* & paſſis uve racemis. *Plin. l. 23. de vet. pomor. generib. c. 28. a med.* Quædam alvo contiocntur, ut granata: dependent alia pediculis, ut pira: alia racemie, ut uvæ, palmæ: alia & pediculis, & racemis, ut hederæ, ſambuci. *Id. l. 16. c. 26. ſub fin.* Palma in ſpathis habet fructum racemis pendendeotem. *Id. l. 24. c. 3. ſub fin.* Vitis Alexandrina acino nigro fabæ magnitudine, nucleo molli & minimo, obliquie racemis prædulcibus. ¶ In locie Poetarum allatie *racemis* poſſunt & aciai ſeu graoa avarum ietalligi: in *Plauti* non poſſunt. ¶ Pro pediculo uvæ videtur poni in illo *Auſil. Capa, v. 22.* Sunt & mora cruenta, & ſtratis nea racemie. ¶ Per ſynecdochen eſt ipſa uva, uva, *grappolo, roſpo, βότρυς, βοτρυὶς. Ovid. 3. de ar. am. v. 703.* lecti de vite racemi. *Virg. 2. Georg. v. 103.* tumidi racemi. *Sil. l. 7. v. 208.* lucentes ſole racemue. *Fav. Eulogius* apud *Sueton. de Grammet. c. 11.* Quem tres cauliculi, & ſelibra farvie, Racemi duo, tegula ſub una Ad ſummam prope nutiant ſenectam. ¶ De muſto, aut vino, *Ovid. 5. Faſt. v. 343.* Donec erae mistue nullis, Acheloe, racemis, &c. ¶ Dicitur & de aliis arborum fructibus figuram uvæ referentibus. *Virg. Ecl. 2. v. 7.* antrum Silveſtria tarir ſpaſſit labruſca racemis. *Plin. l. 16. c. 34. ante med.* Hederæ denſus aciana & grandior, racemie in orbem circumactis. *& a med.* Helici racemi flantes ac ſubrecti. *Id ſub fin. lib. 27.* Herba tragus puſillis racemis rubentibus. *Id. l. 13. c. 4. ſub fin. de balanis.* Cecidiſſe candidam verrucam, quæ racemo adhæſerit.

RADIANS, antis, *raggiante, riſplendente, sfavillante, lucente, brillante*, σέλας, *ἀκτοβόλος, ἀκτινωτὸς*, radios emittens, coruſcus, ſplendens, refulgens, radiatus, micans. *Virg. 8. Æn. v. 23.* radiantis Imagine Lunæ. *Ovid. 9. Met. v. 272.* radiantia aſtra. *Id. 2. Triſt. v. 305.* lumina Solie. *Virg. 8. Æn. v. 616.* arma. *Ovid. 4. Met. v. 636.* radians aurum. *& lib. 13. v. 105.* nitor galeæ claro radiantis ab auro. *Id. 3. de ar. am. v. 456.* e templie renixo radiantibus auro. *Plin. l. 37. c. 7.* Carbunculi inneto fulgore radiantes. *Senec. in Herc. Oet. v. 1139.* Fera radiaoee clarum fronte geſtans caput. *b. e.* cerva corniboa amatis inſtructa. *Venant. Fortun. l. 1. de vita S. Martini, v. 138.* Gemmifer eloquin, radiantior ore lapillis. ¶ Translate *Val. Flacc. l. 8. v. 157.* Ipſe inter medios, roſea radiante juventa.

RADIATILIS, le, radiane. *Venant. Fortun. l. 1. de vita Martini, v. 286.* Sulphurea ſub luce micans radiatilie umbra.

RADIATIO, onis, ſ. *brillamento, folgoreggiamento, σέλασμα*, radiorum emiſſio, ſplendor. *Plin. l. 36. c. 5. a med.* In cujus (*ſtatuæ*) contemplatione munant parcere oculie. tanta marmoria radiatio eſt. *Arnob. l. 6. pag. 208.* Mentes ipſae auguſtiſſimæ lucie radiationibus teeitaret.

RADIATUS, a, um, *cinto di raggi, raggiante, ἀκτινωτὸς*, radios habens, aut emitrens. *Accius* apud *Cicer. 1. de Divin. c. 22.* Orbis flammeus radiatus ſolis. *Enn.* apud *eund. 3. de Orat. c. 40.* Oculia lumen radiatum rape. *b. e.* ſolem. *Lucret. l. 5. v. 699.* dum veniat radiatum inſigne diei. *b. e.* ſol. *Senec. in Herc. Oet. v. 1511.* O decus mundi, radiate Titan. *Martial. l. 1. epigr. 71.* radiata coloſſi moles. *b. e.* coloſſus ſolie rediati, centum pedum longitudine, a Nerone effigie ſua factus, a Veſpaiano refactus effigie ſolis. *Suetan. in Ner. c. 31. & in Veſpaſ. c. 18 & Plin. l. 34. c. 7. ad fin.* Rurſus *Plin. lib. 27. cap. 5.* In cacumine (*aſteris herbæ*) capitula ſtellæ modo radiata. *Suetan. in Aug. c. 94. circa med.* Radium corona. *b. e.* aliquot erectie acumioibus inſtas radiorum ornata. Hujuſmodi coronæ ornabantur imagines Principum conſecratorum & in deos relatorum, ut in eorum numis videre eſt. *Plin. in Panag. cap. 52.* Horum unum ſi præſtitiſſet alios, illi jamdudum radiatum capot,

put, & media inter deos ſedes auro ſtaret. Adde *Lucan. l. 7. v. 458. & Sil. l. 7. v. 629.* ¶ *Rota radiata*, ragulis velut radiis ſulta. *Varr. l. 3. R. R. c. 5. a med.* Axis, qui ſuſtinet rotam radiatam. ¶ *Radiatus*, radiis ſolaribus perculſus. *Lucan. l. 7. v. 214.* Miles ut adverſo Phœbi radiatus ab ictu Deſcendens, &c. *Al. leg.* radiantis. V. *Radius*.

RADICATUS, a, um, *che ha radici*, radices habens: ut *ſemina radicata*, plantæ, quæ una cum ſuis radicibus evulſæ alio transferuntur. *Colum. de arborib. c. ult. ſub fin.* Arbores, aut radicata ſemina autumno ſerito. Adde *Pallad. in Februar. tit. 10. 18 & 19.* ¶ Item qui radicas egit, *radicato*. Translate *Sidon. lib. 5. epiſt. 10. extr.* Naturali vitio ficum eſt radicatumque pectoribus humanis, ut, &c.

RADICESCO, is, *n.* 3. radices amittit. *Senec. ep. 86. ſub fin.* Liberalium ſtrenenda vitis, ut etiam ex corpore radiceſcat.

RADICITUS, *ſin dalle radici, con la radici, ῥιζόθεν*, ab imis radicibus, vel una cum radice. *Cato R. R. c. 50.* Herbas malas omnes radicitus effodito. *Varr. l. 1. R. R. c. 35.* Roſa concidatur radicitus in virgultas palmares. *Colum. rap. alt. l. 4.* Pertica radicitus exempta, & depoſita. *Id. l. 6. c. 3.* Sentes reciſi radicitus intereunt. *Plin. l. 21. c. 21.* Herbam radicitus eruere. *Id. l. 21. c. 21. a med.* Verrucas hoc helioſcopium radicitus extrahit. *Sertor. in Veſpaſ. c. 5. a med.* Arbor radicitus evulſa atque proſtrata. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 108.* pinus procul radicitus extubata, Prona cadit. & *verſ. 288.* tulit radicitus altas fagos. *Propert. l. 3. el. 5. v. 65.* vivos radicitus abſtulit ungues. ¶ Translate all penitus, minime, *affatus*, *tmeſamente*, *del tutto*. *Cic. pro Dom. c. 13.* Vides ne, ma non radicitus evellere omnes actiones tuas? *Id. a. da Fin. rap. 9.* Cupiditas tollenda eſt atque extrahenda radicitus. *Id. l. Tuſcul. c. 46. extr.* Hanc excutere opinionem mihi mihi volui radicitus. *Id. l. de nat. Deor. c. penult.* Epicurus ex animis hominum extraxit radicitus religionem. *Plaut. Moſtell. 5. 1. 62.* Omnia maleſacta veſtra repperi radicitus. *Lucret. l. 3. v. 891.* radicitus a vita ſe tollit, & aicit.

RADICOR, aris, paſſiv. *r. mettere radici, ῥιζόω*, radices agendo firmor. *Colum. l. 4. c. 2.* Mergi (*vitium*) mox facile radicantur. *Plin. l. 13. cap. 4. ante med.* Ipſa arbor ſtrata in ſolo humido tota radicatur, ſed in frutices, non in arborem. *Id. l. 18. cap. 7.* Frumenta multis radicantur fibria. *Id. l. 19. c. 6.* Cæpe, & allium non niſi in rectum radicantur.

RADICOSUS, a, um, *ῥιζώδης*, multas radices habens. *Plin. lib. 26. c. 34. ad fin.* Omnium hederarum genera radicoſa brachia.

RADÍCULA, æ, f. *ῥιζίον*, parva radix. *Cor. a. de Divin. c. 66.* Tum ſecundum quiemm viſus ei dicitur denco radiculam ore ferre. ¶ Radicula item, *ſaponaria*, herba quædam dicitur, ſuccum habens lavandis lanis, & ab œſypo rapurgandis accommodatiſſimum, quam Græci *ψιθύρον*, Latini attiam *lanariam* vocant. *Plin. lib. 19. cap. 3. extr.* V. *Lanarius*. Ejus varior uſus in medicina deſcribit *Plin. l. 24. c. 11. a med.* ¶ Alia eſt radicula, quam *Colſ. l. 2. c. 18. & 21. & l. 4. c. 2. a. ſeſt. 3. extr.* inter herbas edules, ſed mali ſucci numerat, Græce *ἐφυσίς*, ee raphanorum genera, ſed bulbo minore: & cum raphano propria dictu facile confunditur. unde nos utromque dicimus *cavanella*. Appellat *Colum.* Syriacam radicem, *lib. 11. rap. 3. ante & poſt med. Plin.* quoque recenſens caphanorum genera, hæc habet *l. 19. c. 5. circa med.* Noſtri alia facere genem: Algideaſa a loco, longum atque translucidum. Alterum rapi figura, quod vocant Syriacum, ſuaviſſimum fere ac tenerrimum, biemiſque patieus. Præcipuum tamen eſt, quod e Sycia non pridem advectum apparet, quoniam apud Auctores non reperitur: id autem tota hyeme durat. ¶ Porro uttaque hæc ideo *radicula*, & *radix* dicitur, quia præcipua ejus vis, & uſus in radica ſeu bulbo eſt.

RADIO, as, avi, atum, *mandar ragge, raggiare, ſfavillare, brillare, aſſplendere, ἀκτίνω*, radios emitto, refulgeo, mico, inſplendeo, niteo. *Plin. l. 37. c. 9. ad fin.* Aſtrobolos radiat candido ia ſole. *Id. l. 11. c. 37. ſect. 55.* Felium in tenebris fulgent radiantque oculi. *Propert. l. 4. el. 2. v. 27. & Sil. l. 8. v. 468.* pictis miles radiabat in armis. *Ovid. a. Met. v. 4.* Argenti biſores radiabant lumine valvæ. *Id. Heroid. ep. 18. v. 77.* Unda repercuſſæ radiabat imagine lunæ. *Claudian. in carm. de Phœnice, v. 17.* Arcanom radiant oculi jubar. V. *Radians*. ¶ Translate *Claudian. de conſul. Prob. & Olybr. v. 118.* placidi radiant in caſſide vultus. *Id. de IV. conſul. Honor. v. 517.* Quantus in ora parer radiat! ¶ In illo *Silii l. 3. v. 629.* Sideret jueta radiabunt tempora nati; *ἀκτινώσει*, ſeu conſecratio ſignificatur, ſecundum ea, quæ in *Radiatus* dicta ſunt. ¶ Cum accuſativo eſt radiis illuſtrara, fulgorem inducere, ſplendidum raddera, *irraggiare, illuſtrare. Propert. l. 1. el. 15. v. 5.* Et potes heſterous manibus compouara crines..... Nec mious Eois pectus radiare lapillis, Ut formoſa novo quæ parat ira viro. *Eſt qui leg.* variace. Hinc paſſive *Ovid. 3. ex Pont. ep. 4. v. 103.* Scuta ſed & galeæ gemmis radientur & auro. *b. e.* diſtinguantur, ornentur. *& Claudian. l. 2. de rap. Proſ. v. 48.* Cæruleuſque ſinus roſeis radiatur ilumnis. *Anſil. Dial. de Oratorib. c. 20. extr.* Templa marmore nitent, & auro radiantur. ¶ Translate *Flor. lib. 4. cap. 2. ante med.* Aliquid tamen adverſus abſentem ducem auſa fortuna eſt: quaſi de induſtria proſpera ejus adverſis radiarenrur.

RADIOLUS, li, m. genus oleæ, quæ & *radini* dicitur, & *exeiter*, eſcæ aptior, quam oleo, ut ait *Colum. l. 5. c. 8. de Arborib. c. 17.* ubi varia oleaeum genera recenſet. Dicta eſſe videtur a ſimilitudine radii teatorii. *Colum. l. 12. c. 47.* Album panſeam, vel orchitem, vel radiolum dum contundes, &c. ¶ Item herba filici ſimilis, in ſaxoſis naſcens, vel in parietibus, habens in ſoliis ſingulis binos ordines punctorum aureorum. *Apul. de herb. c. 83.* ¶ Item tenuis radius ſolis, *picciol raggio, ἀκτίς. Ammian. lib. 28. cap. 4. circa med.* (*al. c. 22.*) Si per foramina umbraculi penſilis radiolus irrupent ſolis.

RADIOSUS, a, um, *raggiante, riſplendente, ἀκτινοβόλος*, multos radios emittens. *Plaut. Stich. 2. 2. 41.* Commodum radioſus ecce ſol ſuperabat ex mari.

RADIUS, ii, m. *verga, bacchetta da miſurare, a diſegnare, ῥάβδος*, bacillus, ſeu virga menſorum, mathematicorum, aſtronomorum, ad metiendum, & figuras, lineaſque in pulvere deformandas. V. *Pulvis*. Eſt a Græca voce allata, ut quidem *Voſſio* placet. *Cic. 5. Tuſcul. c. 23.* Homilem hunnnculum a pulvere & radio excitabo, Archimedem. *Virg. Ecl. 3. v. 40.* & quis fuit alter Deſcripſit radio totam qui gentibus orbem, Tempora quæ reeſſor, quæ curvus arator haberat? *Id. Æn. 6. v. 850.* cælique meatus Deſcribent radio, & ſurgeotia ſidera dicent. Virgam ſignificat etiam in illo *Plin. l. 20. c. 43. de aſſiſtenz.* Caput cum loqui deſcit, ferreo verberatur radio, non ſentit aliter ictus. *& Auſon. epiſt. ult. v. 24.* Io nomerum quoties radius ferientibus ictæ Reſpondent dociles modulato verbere pelves. ¶ hoſtorium, ſeu baculum, quo æquator cumulus nodii, *raſiera, ἀναμέτρον*. Quidam Lexicographi afferunt hæc verba *Plauti*, quæ ego apud nuos, ne in Suppoſitis quidem, inveaira potui: Dii deæque omoes tantam nobis lætitiam, tot gaudia ſina radio cumulent. ¶ os brachii minus, de qua *Celſ. lib. 8. c. 1. a med.* Radius, quem *κερκίδα* Græci appellant, ſuperior, breviorque, & primo teauior, rotundo & leniter cavo capite exiguum humeri tuberculum rteipit. Cubitus inferior, longiorque, &c. Græce dicitur etiam *περονάιον*: ab Italis quibuſdam *faſcella minore del braccio*: videturque radios rotarum imitari, de quibus mox, & inde nomen ſumpſiſſe. ¶ Ob ſimilitudinem transfertur ad ſplendorem, qui e ſole, ſtellis, igne, & hujuſmodi emittitur, quia in longum & acutum more virgæ ſubtilis ſertur (unde *verbera radiantia* dixit *Lucret. l. 5. v. 1103.* & *radiis ſol ferieus cacumina*, *Ovid. Met. 7. v. 804.*) *raggio, luce, ſplendore, d'orli. Cic. 5. de Fin. c. 24. a med.* Ut quemadmodum ſtellæ in radio ſolis, ſic iſtæ in virtutum ſplendore ut cernantur quidem. *Lucret. l. 3. v. 91.* tenebras radii ſolis, & lucida tela diei diſcutiont. *Id. l. 2. v. 213.* quam ſolis lumina cumque Inſertim ſunduor radios pec opaca domorum. *Virg. 4. Æn. v. 119.* ubi Titan radios reteeeerit orbem. *& lib. 7. v. 142.* nubes ardeos radiis lucis & auro. *& verſ. 25.* Jamque rubeſceb.t radiis mare. *Ovid. 2. de ar. am. v. 724.* navita debet a radiis ſideris eſſe niger. *Id. 2. Met. v. 272.* radiis gelidi caluera Triones. ¶ De radiis in capite conſecratorum in deos, V. *Radiatus*. ¶ Etiam fulminis *radii* ſunt. *Virg. Æn. 8. v. 429.* Tres imbris torti radios, tres nubis aquoſæ Addiderant, rutili tres ignis, & alitis Auſtri. Adde *Val. Flacc. l. 6. v. 55.* ¶ De fulgore oculorum. *Gell. l. 5. c. 16.* Stoici cauſas eſſe videndi dicunt radiorum ex oculis in ea, quæ videri queunt, emiſſionem. Adde *Apul. in Apolog.* ¶ Dicuntur etiam *radii* regulæ in rotis, quæ hinc modolo, illinc canthis ſeu abſidi inſeruntur, *raggi della ruota, raggi, mozzoni, mozzoni. Virg. 2. Georg. v. 444. & 6. Æn. v. 616. Ovid. 2. Met. v. 317. & Val. Flacc. l. 6. v. 414.* ¶ Præterea *radius* eſt inſtrumentum texcorium, quo trama ſtamini inſeritur: ita dictum, quod uttinque in acutum deſinat, *ſpola. Ovid. 6. Met. v. 55.* Tela jugo vincta eſt: ſtamen feceenit arundo: Inſeritur medium radiis lubiemen acutis, Quod digiti expediunt, atque inter ſtamina ductum Percuſſo feriunt inſecti pectine dentes. Adde *verſ. 132. Lucret. l. 5. v. 1352. & Virg. 9. Æn. v. 476.* Græce *ἀκμὴ*; a multis dicitur: ſed *κερκὶς* videtur potius eſſe pecten, quo tela premitur, & denſatur. Noſtri *radium* vocant *navicella*, a figura. ¶ Item linea, quæ a centro circuli ad circumferentiam ducitur. *Cic. de Univ. c. 6.* Cujus omnis extremitas paribus a medio radiis attingitur. ¶ Item ſpina eminens ſuper caudam trygonis, ſeu paſtinacæ piſcis, quinnunciali magnitudina, quæ arbores infixa radici necat, arma, ut telum, perforat, vi ferri & veneni malo. *Plin. l. 9. v. 48. & lib. 32. c. 2. ſub fin.* ¶ Item aculeus in pedibus gnviorum quarundam avium, ut galliuaceorum, *ſprone. Plin. l. 11. c. 47.* Avium quibuſdam gravioribus, in cruribus additi radii: nulli uncos habentium ungues. ¶ genus olivæ obloagæ, quæ & *radiolus*, aptior ad aſcam, quam ad oleum. *Virg. 2. Georg v. 86. Colum. l. 5. c. 8 & de arborib. c. 17. & Plin. l. 15. c. 3.* Ejus autem duo genera eſſe videntur. nam *radium majorem* nominant *Cato R. R. c. 6. & Varr. l. 1. c. 24.* Erit igitur & minor: & hæc fortaſſe radiolus. ¶ Radius virilis *Cœlio Aurel. Acut. l. 3. c. 14. ἰσχιακός*.

RADIX, icis, f. *radice, ῥίζα*, ima pars plantæ, quæ terræ infigitur, & inſidit, & inde ſuccum trahit: a *ῥάδις*, ramus. *Cic. 5. de Fin. c. 21. a med.* Videmus, ua, quæ terra gignit, corticibus & radicibus valida ſervari. *Varr. l. 1. R. R. c. 37. ad fin.* Aliæ radices anguſtius diffundunt, ut cupreſſi: aliæ latius, ut platani, uſque eo ut Theophraſtus ſcribat, Athenis in Lyceo, cum etiam tunc platanus novella eſſet, radices trium & triginta cubitorum egiſſe. *Cato R. R. c. 133.* Surculi in arboribus radices nti capiant. *Plin. l. 16. c. 31.* Magna & radicum differentia: copinſæ fico, beeves & anguſtæ malo, craſſiores lauro, ramoſæ oleæ, robori carnoſæ. Robora ſuus in profundum agunt. Si Virgilio credimus (a. *Georg. v. 291.*) aſculus quantum corpore eminet, tantum *radica* deſcendit. *Ovid. 14. Met. v. 632.* bibulæque recurvas Radicis fibras labentibus irrigat undis. *Id. de remed. amor. v. 206.* Et mala radices altius arbor agit. *Virg. 2. Georg. v. 20.* Et teneram ab radice ferens, Silvane, cupreſſum. *b. e.* ab radice matu pechenſam ferens: vel evulſam una cum radice. *& lib. 2. v. 318.* radicem adfigere terræ. *& lib. 2. v. 319.* venti ſegetem ab radicibus imis ruunt. *& lib. 5. Æn. v. 449.* Aut

Ita in magna radicibus eruta pinus. *Ouid. 7. Met. v. 226.* herbas placita parrim radice revellit, Partim succidit. *tam la radius.* ¶ Per excellentiam dicitur de raphano, quia ejus usus in radice præcipuus, rs: *aurilla. Colum. l. 12. r. 3. fcd.* tñ. Satio optima radicis, & rapæ. *Pallad. l. 1. tit. 35. ante med.* Præcipue ubi radices, & rapa nascuntur. *Serabon. Larg.* vocat *campsf. 60.* radicem etiulem. *Ouid. Met. 8. v. 666.* Intubaque, & radix, & lactis messa coacti. Adde *Arnob. l. 7. pag. 223.* ¶ Radix Syriaca species est raphani, de qua dictum est in *Radicula.* ¶ De radice Pontica, V. in *Rha.* ¶ Radix dulcis apud *Colf. lib. 5. r. 23. & Scribon. Larg. compsf. 170.* est glycyrrhiza, *regaliria.* ¶ Translate dicitur de ima parte altarum rerum, quæ inhærent. *Virg. Æn. 8. v. 638.* Silex avulsa imis radicibus. *Lucret. l. 2. v. 102.* validæ saxi radicem. *Ouid. 24. Met. v. 713.* Durior & ferro, *&c.* Et saxo, quod adhuc viva radice tenetur. *Phædr. l. 3. fab. 10. v. 49.* A radicibus domum everteie. *b. s. funditus. Plin. l. 37. c. 10. a med.* Ab ora gemmæ ad radicem usque candido decrescente. *Ouid. 6. Met. v. 557.* radix micat ultima linguæ. *Plaut. Aulul. 2. 3. 72.* Si hercle ego te non eliinguendam dedero usque ab radicibus. *Petron. in Satyr. r. 126. a med.* Frons radicem capillorum retro fleserat. *Ouid. Met. lib. 2. v. 583.* Plumæ erat, toqui cutem radices egerat imas. *Plin. l. 36. r. 13.* Radices pyramidum. ¶ Sæpissime de ima parte montium, *radice de' monte. Lucret. Cæs. Cic. Nep. Liv. Plin. Justin. Gell. &c.* ¶ de origine, initio, fonte rei alicujus. *Varr. in fin. 2. r. 1. de R. R.* Ea erunt ex radicibus trinis: & quæ ipse animadverti, & quæ legi, & quæ a peritis audii. *Id. lib. 5. de L. L. c. 5.* Cetera quæ non sunt ab aliquo verbo, sed suas habent radices. *& lib 6. c. 3. ante med.* Quocirca radices eius (*verbi*) in Etruria, non Latio quærendum est. *S etymologus. & Cic. pro Scaur. r. 22. a med.* Memmerem divinum illum virum, atque eo insidem, quibus nos radicibus natus ad salutem imperii hujus, C. Marium. *b. s. monstrum nostrum. Plin. l. 35. c. 10.* Apollinis fe radice ortum jactabat. *della stirpe.* ¶ Illæ optimæ sunt metaphoræ. *Cic. 4. Phil. c. penult. ad fin.* Virtus est una altissimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest. *& 2. Offic. c. 12. ad fin.* Vera gloria radices agit, atque etiam propagatur. *& Tuscul. 3. 10. 6.* Non solum ramos amputare melierarum, sed omnes radicum fibras avellere. *& Attic. l. 6. ep. 6. ad fin.* Pompejus, eo robore vir, iis radicibus, Q. Cassium sine sorte delegit. *b. r.* ea firmitate opum & potentiæ in republica. *& pro Cæl. c. 6.* Nisi tot vitiorum tanta immanitas quibusdam facilitatis & patientiæ radicibus niteretur. *Brutus ad Attic. ep. 17. inter epist. ad Brut.* Illud malum fundamentum & radices habet altiores. ¶ *Radicium* in genitivo plurali dixisse aliquot, scribit *Charis. l. 1. pag. 100. & 115.* & magis cum ratione dici, quam *radicum: usus tamen hoc magis videtur admisisse.*

RADO, is, si, sum, a. 3. *rascbiare, radere, raglare, &c.* abrado, eraido, levigo, auferendo polio. *Lucret. l. 5. v. 1167.* silvas excidere, Marmoraque dolare, levare & radere tigna. *Horat. l. 2. sat. 4. v. 83.* lapides varios lutulenta radere palma. *b. s.* scopis e palma factis verrere. *& sat. 6. v. 15.* Aquila radit terram. *b. r.* Rodo, & pulverem excitando secum trahit. Sic spsd. *16. v. 54.* largis Aquosus Eurus arva radit imbribus. *Juvenal. sat. 13. v. 150.* sacrilegus radit manuari semas Herculis. *b. r.* aurum abradit. *Colum. l. 2. c. 20.* Ares ut sit ad tritumm fatis habilis, primum radatur; deinde confodiatur. *b. s* escisis exstirpatisque herbis purgetur. *Plin. l. 18. c. 4. ad fin.* Ipsos gymnasiorum radere parietes. *& sup. 16. l. 18. ad fin.* Herbam manis ad solum radere. *Id. l. 17. c. 23. ante med.* Quod supra terram est, radi jubetur, *ne* frutices. *Martial. l. 6 epigr. 57. & Petron. in Satyr. c. 104.* Radere caput, & superciliis. *Suet. in Aug. c. 79.* Modo tondere, modo radere barbam. ¶ Absolute *Plin. l. 7. c. 59.* Primus omnium radi quotidie solitusit Africanus secundus. Adde *Martial. l. 11. epigr. 85.* ¶ Translate est demere, detrahere, *tor vio, levare. Pers. sat. 2. v. 66.* baccem conchæ radere. *& sat. 3. v. 30.* Scire erat in votis, damnosa Canicula quantum Raderet. *Martial. l. 6. epigr. 27.* Sed ista tonstrix, Amiane, non rondet. Non tondet, inquis? ergo quid facit? radit. *fmungt la barba degli avventori.* & *Tacit. 3. Ann. c. 17. ad fin.* Nomen Pisonis radendum Fastis censuit. ¶ Radere caput mos fuit quibusdam populis in luctu, ut est apud *Sueton. in Calig. c. 5.* de morte Germanici: item servis cum manumittebantur, quia tunc pileum sumebant, signum libertatis. V. *Pileum.* Hunc rei cessum affert *Nan. r. 12. n. 38.* quod tempestatem servitutis videbantur effugere. Nam & naufragium timentes caput radebant: eratque hoc nautarum ultimum votum, ut ait *Petron. in Satyr. c. 103 sub fin.* Unde *Juvenal. sat. 12. vers. 81.* gaudent vertice rasi Gaetula fecuri narrare pericula nauta. ¶ Et etiam tacita ladere, asperitatis sensu dolorem afferre, leviter vulnerare, præstringere, scindere, lacerare, scarificare. Hinc radere & pungere *Martial.* conjungit *lib. 11. epigr. 10.* Et radere genas, in legib. XII. Tab. vetantur mulieres in funere, *graffiar le gote*, ut est apud *Cicer. l. 2. de Legib. cap. 23. a med. Plin. l. 11. c. 37. fcd. 38. Hard. & Fest.* Mulieres genas ne radunto, neve lessum funerie ergo habento. ¶ Translate *Pers. sat. 1. v. 107.* teneras mordaci radere vero auriculas. *& sat. 5. v 15.* pallentes radere mores. *Quintil. l. 3. cap. 1.* Quorum ne jejuna atque arida traditio everteret animos, & autee præteritim tam delicatas raderet, verebamur. ¶ *Radere* dicitur etiam vomer terram præstringens & sulcans. *Sil. lib. 8. v. 393.* Herniscaque impresso raduntur vomere saxa. ¶ Sæpe a Poetis *radere* dicitur, qui prope locum aliquem transit, ita ut pæne contingat, qui prætervolat, *correr vicino, andar rasente. Virg. 7. Æn. v. 10.* Prosima Circææ raduntur littora terræ. *Valer. Flacc. l. 3. v. 108.* alta Caramhie raditur. *Virg. 3. Æn. v. 709.* altas cautes, projectaque saxa Pachyni Rastimus. *Id. 5. Æn. v. 169.* Ille inter naveisque Gyæ, scopulosque fonantes Radit iter lævum interior. *Ouid. 3. Amor. el. 12. v. 6.* Raditur hæc Elegis ultima meta meis. *Propert. l. 3. el. 2. v. 23.* Alter remus aquas, alter tibi radat arenas. Adde *Lucan. l. 8. v. 246.* Simile est illud *Ouid. in. Met.* de pernicibus cursoribus, *vers. 654.* Posse putes illos sicco freta radere passu, Et segetis canæ stantes percurrere aristas. *& Virg. 7. Æn. v. 816.* columbæ aere lapsa quieto Radit iter liquidum, celeres neque commovet alee. *fonda s fcorre l aria.* ¶ Flumina quoque ripas radunt, & quia prætereuunt, & quia demum semper aliquid. *Lucret. l. 5. v. 257.* & ripas radentia flumina iodunt. *Lucan. l. 2. v. 425.* radensque Salerni culta Siler. *Senec. in Hippol. v. 16.* Mæander flexibus amne maligno radit arenas, *strangert, mordere, lambere.* Poetæ eadem ratione dixerunt: quæ collegit *Broukof. ad illud Tibull. l. 4. carm. 1. v. 141.* Glades Radit Arcticus haud una per ostia campos. Ubi al. aliter leg.

RADULA, æ, *f. rabinadia, instrumentum*, quo aliquid ex aliqua re raditur, cujusmodi est illud, qua vetus pix e dolite raditur, atque educitur, ut deinde iterum picentur *ad futurum* videmiam. *Colum. l. 12. c. 18.* Sublata lampade rutabulo ligneo, & ferrea curveta radula pix ducitur.

RADULANUS, a, um, qui radula eraditur. *Plin. l. 14. c. 19.* Radulana pice, ac resina condire mulsa. V. *Rabdianus.*

RAIA, æ, f. *ραΐ*, genus piscis plani, & cartilaginei, in tergo & cauda spinas habens ita similimas, quæ in rubo visuntur: unde & *βάτος* Græci, idest rubum, appellarunt. *Plin. l. 9. c. 24.* Planorum piscium alterum est genus, quod pro spina cartilaginem habet, ut rsiæ, pastinacæ, squatinæ, torpedo. Adde *sup 45.*

RALLA, æ, f. genus vestis, ita dictum *a* raritate textura, *Nonio* teste, *c. 14. n 14.* Adjective *Plaut. Epid. 2. 2. 46.* Tunicam rallam, tenuicam *spissam*, linteam cassitam. ¶ Fuit cognomen Romanum in gente Marcia, ut M. Marcius Ralla. *Liv. l. 29. c. 12. & lib. 30. r. 38.* & Q. Marcius Rella. *Id. l. 34. r. 53.*

RALLUM, i, n. *instrumentum*, quo vomer purgetur a terra adhærente *a rado. Plin. l. 18. c. 19 ad fin.* Purget vomerem subinde ferreus rallus cuspidatus rallo. Quidam leg. *rullo*, sed contra MSS. teste *Harduino.*

RAMALE, is, n. *ramus secco, frascbo, stipa*, ramus aridus, ramorum fragmenta igni nutriendo. *Stat. sp. 90. ante med.* Furcæ utrinque suspensæ fulciebant casam. Spissatis ramalibus, ac fronde congesta; & in proclive disposita, decursus imbribus quamvis magnis erat. *Ouid. 8. Met. v. 645.* Multifidasque laces, ramalisque arida. *Pers. sat. 5. v. 59.* veteris remelia fagi. *& sat. 2. v. 97.* Ut ramale vetus prægrandi subere coctum. *Tacit. in fin. Ann. 13.* Arbor mortuis ramalibus, & arafcenre trunco deminuta.

RAMEN, inis, n. rasura, scoba. Dicitur *a Barth. l. 4. Adversar. c. 4.* usus eo *Marcell. Empir.* non designato loco. *Rasamen* eod. sensu apud eum legitur *sup. 2. a med.*

RAMENTA, æ, f. idem ac ramentum. *Plaut. Bacch. 3. 4. 15.* (quem loc. affert etiam *Non. r. 3. n. 189.*) Verum, quam illa nunquam de mea pecunia ramenta fiat plumea (al. *plumbea*) prapensior, mendicum melius mendicando vivacere. *Id. Rud. 4. 3. 77.* Nunquam hercle hinc hodie rameuta hrs fortuoetior.

RAMENTOSUS, a, um, ramentis plenus. *Cæl. Aurel. Tard. l. 4. c. 3. aort med.*

RAMENTUM, ti, n. *rascbiatura, salla, bruciola, trucciolo, ωϑνα, torsum*, tenuis particula, quæ radendo aufertur, ut particulæ æris, argenti, ligni, quæ e fectrone, vel rasura eorum decidunt. Est a *rado*, unde *rasor, rasamen, ramen, ramentum. Lucret. l. 6. v. 1043.* Et *ramenta* simul ferri sinere intus ahenis In scaphite. *Plin. l. 28. c. 8.* Rimenta eborie. *Id. l. 33. r. 3. ad fin.* auri. *Id. l. 21. r. 2.* e cornibus. *Id. l. 31. c. 7.* salis. *Id. l. 36. r. 22.* lapidis specularis. *Id. l. 28. c. 17.* pellis cervinæ dejecta pumice. *Id. l. 24. r. 2.* ligni. *& sup. 3.* cupressi. ¶ Differt a *scobe*, quæ pulvis est lima factus: *samentum* vero particula crassior, aut latior. *Plin. l. 15. c. 17. sub fin.* Uvas scobe, ramentisve abietis fervere. *Colum. l. 4. c. 29. ad fin.* & *de arbor. r. 8 a med.* Nos terebram, quam Gallicam dicimus, huic insitioni aptavimus: ea excavat, nec urit, quod non scabem, sed ramenta facit. *praliatura, trucciolo. Pallad.* tamen hac eadem de re loquens, *in februar. tit. 17. a med.* scobem vocat. Quin & *Plin* forsitan aliquo eo allatis locis ramenta pro scobe posuit. ¶ Ramenta flumiuum apud *eund. l. 33.* sunt arenæ, quas radendo secum ferunt. Verba eius sunt *sup. 4.* Aurum iovenitur apud nos tribus modis: flumiuum ramentis, ut in Tago Hispaniæ, Pado Italiæ, *&c.* puteorum scrobibus, *&c.* cuniculis per magna spatia actis. ¶ Ramentum sulphuratum apud *Martial. lib. 10. epist. 3.* est fragmentum ligni sulphure illitum, *fiolanella.* ¶ De frustulis esculentis, *Scribon. Larg. compsf. 191.* Rejiciunt autem ab stomacho rameuta, quæ etiam similima tormentis.

RAMEUS, a, um, *di rami, ωϑνεος*, qui ex ramo est. *Virg 4. Georg. v. 303.* tum ramea collis Subjiciunt fragmenta, thymum, cassumque recentes.

RAMEX, icis, m. *ramo, pertica, stanga, pertiche, ωϑναξ*, ramuenbolongum, longurium, pertica. *Colum. l. 9. c. 1.* Stipes compluribus locis effoditur, & in circuitu vivarii, certis intervenientibus spatiis, defixus erigitur, deinde per transversa laterum cave transmittuntur ramices, qui extitue ferarum obsereet. *Varr. l. 1. R. R. c. 14.* simile quippiam describebne, *lungurio* voce utitur. *Apul. l. 4. Metam.* Ante forei exigui ramices, vice fructi parietis, attenduntur. ¶ Item herniæ species, qua veox in scroto intumescuot ex nimia sanguinis copia, *ωϑναγκη, strepocele, allentocyra, ernia, ωϑκη. Cels. lib. 7.*

lib. 7. cap. 18. a *med.* Integris tunicis (*teſtium*) ramex inoaſcitur, *ὑδροκήλην* Græci appellant, cum venæ intumeſcunt. *& in fin.* Inguen quoque nonnunquam ramices implent. *βρωνοκήλην* appellant. *Plin. l.* 30. *c.* 15. Ramices infimum lacertæ virides *ſanant. Id. lib.* 22. *c.* 25. Paleam tritici calidam impoſui ramicum incommodis experti jubent. *Lucil.* apud *Non. cap.* 2. *n.* 743. Quod deformi' ſanex, arthriticus, ac podagroſus, Quod mancus, mutet, exilis, cum ramice magno. *Juvenal. ſer.* 10. *o.* 205. jacet exiguus cum ramice nervus. *h. e.* cum ſenio turgenti ex ramica: quod in ſenibus (de quibus hic ſermo) eſt frequentiſſimum. ¶ Cauſa hujus appellationis ex eo ducta poteſt, quod *ὄρχις*, unde *hernia* dicta videtur, Græcis etiam *ramum* ſignificat. Quare Latini *ramicem* dixerunt, Græco vocabulo inſitientes. Ideo autem rami nomine hernia ſignificatur, quia inflatis ſcroti venis, veluti quidam rami apparent. *Voſſ. in Etymol.* ¶ Præterea *ramices* dicuntur pulmones, vel petius pulmonum & pectoris venæ majores, quæ ramorum inſtar diſcucurrunt, & cum vocem, aut ſpiritum ſuſcendimus, inflantur. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *o.* 743. Priuſquam in orcheſtra pythaules inſtet tibias, domi ſuæ ramices rumpit. *Plaut. Mercat.* 1. 2. 26. Loquere id negotii quidquid eſt. *Acon.* placide: volo acquiſcerra. tua cauſa rupi ramices: jamdudum ſputo ſanguinem. *ſcil.* currendo. Adde *Pan.* 3. 1. 37. Sunt qui his quoque locis heraiam intelligunt: ſed ex ea rupta non ſequitur ſputum ſanguinis. ¶ Apud *Celum. l.* 6. *c.* 18. & *Veget. de re Veterin. l.* 3. *c.* 4. *ſcil.* 10. & *lib.* 4. *c.* 19. quidam leg. *ramicem* pro *faniem*, & eſſe ajunt pulmunculum, ſeu abſceſſum ac tumorem ex ſanguine collacto.

RAMICOSUS, a, um, *allantoeis*, *ἐντέρου*, qui ramica, ſeu hernia laborat. *Plin. lib.* 30. *c. pœnult.* Ramicoſis cochlearum cinis cum tura medetur.

RAMNENSES, & Ramnes, ium, m. ultera ex tribus primis equitum R. centuriis, de quibus ita *Luceresſes* dictum eſt. ¶ De tota ordine Equeſtri *Horat. in ar. Poet. v.* 341. Centuriæ ſeniorum agitant expertis frugis: Celſi præteruunt auſtera poemata Ramnes. ¶ Scribitur & *Rhamnes*.

RAMOSUS, a, um, *ramoſa*, *ramoruto*, *ἀρίζης*, *πολύκλων*, multos ramos habens. *Lucret. l.* 5. *v.* 1095. Ramoſa arbor. *Ovid. 3. Faſt. v.* 751. ramoſo ſtipite nixus. *Propert. l. & el.* 4. *o.* 5. Silvani ramoſa domus. *Plin. l.* 26. *c.* 10. *ad fin.* Lappago ſimilis anagallidi, niſi eſſet ramoſior. *Id. l.* 32. *c.* 2. *a med.* Curalium probatiſſimum, quam maxime rubens, & quam ramoſiſſimum. *Virg. Ecl. 7. v.* 30. Et ramoſa Mycon vivacis cornua cervi. (*Id. l. Æn. o.* 193. cervos dixit capita alta ferentes cornibus arboreis.) *Plin. l.* 21. *c.* 10. Folium imbricatum magis, & ramoſim. *h. e.* magis diffuſum. *& cap.* 15. *a med.* Radices ramoſæ & multiplices. *Id. l.* 37. *c.* 11. *ed fin.* Borſycitis gemma in nigro ramoſa, candidis aut ſanguineis frondibus. ¶ Translate *Ovid. 9. Met. o.* 73. *de hydre.* Hanc ego ramoſam natis e cæde colubris, Creſcantemque malo domui. *h. e.* multis inſtructam colubris, tanquam ramis, a trunco ranaſcentibus. *Perſ. ſat.* 5. *v.* 34. & vitæ neſcius error Diduxit trepidas ramoſa in compita mentes. *h. e.* quæ in multas vias dividuntur, ut in ramos eruncus. *Lucret. l.* 6. *o.* 132. etenim ramoſa videmus Nubila Sæpe modis multis, atque aſpera fieri.

RAMULOSUS, a, um, ramulos multos habens. *Plen. l.* 16. *c.* 24. *fob fin.* Folia ramuloſa ulmo & cytiſo.

RAMULUS, li, m. *ramicello*, *rametto*, *πλάδιον*, parvus ramus, ramuſculus. *Cic. l.* 1. *de Divin. c.* 54. In agro ambulanti ramulum adductum, ut remiſſus eſſet, lo oculum ſuum raciditſſe. *Plin. l.* 17. *c.* 12. *ante med.* Oſyris ramulos ferr nigros, tennes, lantos. *Id. l.* 24. *cap.* 15. Chamædaphne unico ramulo eſt, cubitali fera. *Valer. Max. lib.* 2. *c.* 8. *fcil.* 5. Laumæ ramulos feſtinabanda mann decerpſerunt.

RAMUS, i, m. *rame*, *ὄρος*, *πλάδος*, pars arboris, quæ a trunco exit, & multiplicitter ſe ſpargit. *Cic.* 3. *de Orat. cap.* 46. In arboribus truncus, rami, folia ſunt. *& l.* 1. *c.* 7. *a med.* Platanus ad opacandum locum patulis diffuſa ramis. *Id. pro Cæcin. cap.* 21. *a med.* Ramum arboris defringara. *Virg. a. Georg. v.* 82. ingens Enim ad cælum ramis felicibus arbos. *Id.* 3. *Æn. v.* 25. ramis tegera frondentibus aras. *Id.* 3. *Georg. v.* 333. quercus ingentes tendit ramos. *& lib.* 2. *v.* 296. foetes late ramos, & brachia tendens. *& Æn. l.* 6. *v.* 182. ramos, annoſaque brachia pandit Ulmus opaca ingens. *Horat. epod.* 2. *v.* 13. Inutileſque falce ramos amputans, Feliciores inſerit. *Virg. a. Georg. o.* 370. ramos compeſce fluentes. *ſcil.* putando. *Id.* 11. *Æn. o.* 5. Ingentem quercum deciſis undique ramis. *Ovid. 14. Met. v.* 660. Suſpicieus pandos autumni pendere ramos. *Lucan. l.* 3. *v.* 400. lucus Obſcurum eingens connexis nera ramis. ¶ Per ſynecdocheo ponitur pro arbore. *Virg.* 3. *Æn. o.* 649. victum infelicem; baccas, lapidoſaſque aorna Dani rami, & vulſis paſcunt radicibm herbæ. *& lib.* 8. *v.* 318. Sed rami, & aſpeı victu venatus alabat. ¶ Et pro fronde *Virg.* 5. *Æo. v.* 71. & tempora cingite ramis. *& lib.* 8. *v.* 286. populeis evinti tempora ramis. *Valer. Flacc. l.* 6. *v.* 296. conſpectaque glauco Tempora neſtuntur ramo. Adde *Ovid.* 3. *Faſt. o.* 861. ¶ Et pro fuſta, ſan clava. *Propert. l.* 4. *el.* 9. *verſ.* 15. Mænalio jacuit pulſus tria tempora ramo Cacus. ¶ Et pro tura. *Claudian. de* III. *Conſul. Honor. in fi.* Vobis rubra dabunt pretioſas æquora conchas, Indus ebur, ramos Panchaia, velleræ Seres. ¶ Transfertur ad alia. *Cæſ. l.* 6. *B. Galli. c.* 25. Ab ejus (*bovis*) ſummo cornu, ſicut palmæ, rami late diffunduntur. *Plin. l.* 6. *c.* 27. *circa med.* Sub monte Cambalido, qui eſt Caucaſi ramus. *ou braccis.* ¶ *Τὰ ἀδελφὰ ἀξιώματα* ſignificat apud *Nevium* (V. *Roborefco.*) citante *Nonio cap.* 2. *n.* 368. Adde *Prudent. l.* 1. *contra Symmach. v.* 115. ¶ Allegorice *Cic.* 3. *Tuſcul.* 1. 6. Nos autem audemus non ſolum ramos amputare miſeriarum, ſed omnes radicum fibras evellere. ¶ De linea conſanguinitatis. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 27. an deceat pulmonem rumpere ventis, Stemmate quod Tuſco ramum millefime ducis? ¶ De ramis Samiis V. *Pythagoras* in fine.

RAMUSCULUS, i, m. ramulus. *Plin. l.* 20. *c. pœnult. ad fin.* Er viridi ferula ramuſculum utilis ad omnia ea vitia. *Hæduum.* legit: E viridi medulla vulvis utilis, & ad omnia ea vitia. ¶ Translate *Hieronym. in epiſt. ad Corinthios. adverſ. Pelag. t.* 2. (*al. fcil.* 3.) Doctrina tua Origenis ramuſculus eſt.

RANA, æ, ſ. *ranocchio*, *rana*, *βάτραχος*, animal paluſtra notum, in aqua, & in terra vitam agens: *ab ſua* voce dicta, ut ait *Varr. l.* 4. *de L. L. t.* 13. Sunt & ranæ ſcandentes arbores, & ex iis coaxantes. *Ovid.* 15. *Met. v.* 375. Semina limus habet viridis generantia ranas: Et generat truncas pedibus: mox apta natando Crura dat, utqui eadem ſint longis ſaltibus apta, Poſterior partes ſuperat menſura priores. *& lib.* 6. *v.* 377. Vox quoque jam ranca eſt, inflatque colla tumeſcunt: Ipſaque dilatant patuloe convicia rictus. Teiga caput tangunt: colla intercepta videntur: Spina viret: venter, pars maxima corporis, albet: Limoſoque novæ ſaliunt in quegite ranæ. *Plin. l.* 11. *cap.* 37. *fcil.* 65. *Hard.* Rnois lingua prima cohæret, intima abſoluta a gutture, qua vocem mittunt, *&c.* Tum ſiquidem inferiore labro demiſſo ad libramentum mediæ æquæ receptæ in fauces, palpitanta ibi lingua ululatus elicitur. Tunc extanti buccarum ſinus perlucent, oculi flagrant labore propulſi. *Id. l.* 32. *c.* 8. *fub fin.* Eſt & rana parva arborem ſcandens, atque ea vociferans. *Cic. Attic. l.* 15. *ep.* 16. Pluvias mrtuo, ſi prognoſtica noſtia vera ſunt. ranæ enim *jurgidicæ*. *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. *o.* 14. mali culices, ranæque paluſtres Avertunt ſomnos. *Id. epod.* 5. *v.* 19. turpis ranæ ova. *Phædr. l.* 1. *fab.* 2. *v.* 10. Ranæ vagantes liberis palmibus. *Virg.* 3. *Georg. v.* 430. hic piſcibus ateam Improbos ingluviem, moiſque loquacibus explet. *& lib.* 1. *v.* 378. Et veteram in limo ranæ cecinere querelam. (Quænam hæc ſit querela, cognoſces ex *Servio ro hunc loc.* & *Phædr. loc. tit.*) *Martial. l.* 3. *epigr.* 93. Meliuſque ranæ garriunt Ravennates. *Sueton. in Aug. c.* 94. *circa med.* Cum primum fari cœpiſſet, in avito ſuburbano obſtrepentes forte ranas ſilera juſſit: atque ex eo nigantur ibi ranæ coaxara. *Martial. l.* 10. *epigr.* 79. Grandis ut aeiguam bos ranam ruperat olim. (V. fabulam de rana rupta apud *Horat. lib.* 2. *ſat.* 3. *verſ.* 314. & *Phædr. lib.* 1. *fab.* 24.) *Id. lib.* 14. *epigr.* 183. Perlege Mæonio cantatas carmina ranas. *Βατραχομυομαχίαν*. *Juvenal. ſat.* 2. *verſ.* 150. Stygio ranas in gurgite nigras. ¶ *Inflat ſe tanquam rana*, proverb. de eo, qui ſibi plus juſto placet, apud *Petron. in fragm. Tragur. cap.* 74. *Burm.* ¶ *Quæ ſuis rana*, *nunc eſt rex*, aliud proverb. apud *eund. ibid. c.* 77. de eo, qui e parvis initiis valde crevit ſive divitiis, ſive honoribus. ¶ In illo *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 44. ranarum viſcera nunquam inſpexi; ſignificatur veneficium, quod ex ranæ rubetæ viſceribus confieiebatur. V. *Rubeta*. ¶ *Rana*, morbi genus in bubus. *Colum. l.* 6. *c.* 8. Solent etiam faſtidia cibo afferre vitioſa incrementa linguæ, quas ranas veterinarii vocant. *Veget.* vocat *ranulas*. V. *Ranula*. ¶ Piſcis marinus. *Plin. l.* 9. *c.* 24. Planorum piſcium alterum eſt genus, quod pro ſpina caſtilaginem habet, ut rsiæ, paſtinacæ, ſquatinæ, torpedo, & quas bovis, lamiæ, aquilæ, ranæ nominibus Græci appellant. *& mox.* Cum ceteri piſces ova pariant, hoc genus ſolum animal parit, excepta quam ranam vocant.

RANCENS, entis, *putrefatto*, *putente*, *rancido*, *σαγγίζων*, *πλαδίζων*, putrafcens, putans, rancidus. *Lucret. l.* 3. *o.* 270. cadavere rancenti, jam viſcere vermes Exſpirant. *Serem. Sammon. c.* 54. *v.* 978. Vetus & rancens axungia.

RANCESCO, is, *n.* 3. *divento rancido*, raneidus fio, putreſcn. *Arnob. lib.* 1. *pag.* 12. Mel amarum fieri, olearum fluenta rancefcere.

RANCIDE, *rancidamente*, cum rancore, corrupte. Translate *Gell. l.* 18. *c.* 11. Quæ mihi quidem neque abhorrera a poetica faculrate viſa ſunt, neque dictu profatuque ipſo tetræ aut infuſves iſſe, ſicuti ſunt quædam alia ab illuſtribus poetis ficta dura & rancide. *h. e.* nimis antique, putidr. *& cap.* 8. *Οὐκοῦν ἐκεῖνα*, *καὶ πάμπαν*, *καὶ ἀναίσθητα*, ceteraque hujuſmodi ſcitamenta, quæ illi *ἀπαράλλακτα* qui ſe Iſocratios videri volunt, in colloeando verbis immodice faciunt & rancide, quam ſint infubida, & inepta, & puerilia, ſacetiſſime ſignificat Lucilius.

RANCIDULUS, la, lum, *rancidetem*, aliquantum rancida. *Juvenal. ſat.* 11. *o.* 133. quin ipſa manubria cultellorum Oſſea non tamen his ulla unquam obſonia ſunt Rancidula: haud ideo pajm gallina ſecatur. ¶ Translata ad putidulus, & faſtidium creans, *ſchifoſetta*, *ſchizzinoſa*, *effetroca*. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 33. Rancidolum quiddam balba de mara locutus, Phyllidas, Hypſipilas, &c. *Martial. l.* 7. *epigr.* 33. Qui ſic rancidulo loquatur ore.

RANCIDUS, a, um, *rancio*, *rencioſo*, *vancido*, *flantìe*, *putrefatte*, *σαγγὸς*, *ἄσηπος*, *σαπρὸς*, corruptus & putens: & dicitur præcipue de cibis diutius aſſervatis, & putrafcentibus: unde malus ſapor odorque. V. *Rancor. Horat. l. & ſat.* 2. *v.* 89. Rancidum aprum antiqui laudabant: non quia naſm Illis nullus erat; ſed, aredo, hac mente, quod hoſpes Tardius adveniens vitiatum commodius, quam Integeum edax dominus conſumeret. *Lucret. lib.* 6. *o.* 1153. Spiritus ore foras tetrom volvebat odorem, Rancida quo perolent projecta cadavera ritu. *Apul. l.* 10. *Metam.* Partes opimas quaſque devorabam, & rancidiora feligens, abliguriebam dulcia. ¶ Tranſlate *Juvenal. ſat.* 6. *o.* 184. Nam quid rancidum, quum quod ſe non putat ullı Formoſm, niſi quæ da Tuſca Græcula facis eſt, De Sulmonenſi mera Cecropis? *qual caſa più affettata*, *e faſtidioſa*. & *Plin. l.* 22. *c.* 22. *ed fin. de boletis*. Quorundam ex his ſuciln

poſcuntur venena, *dilato* rubore, rancido aſpectu, livido ſalſo colore, &c. *h.* e. lurido, & qualis ſolet eſſe rerum raucidarum. *Prudent. in Rom. περὶ στεφ.* 14. *verſ.* 305. rancidæ edentulorum cantilenæ.

RANCO, as, *n.* 1. eſt vociferari, proprium tigris, a ſono vocis. *Auſ. carm. de Phil. v.* 49. Tigrides indomitæ rancant, rugiuntque leones. Al. leg. *rancant*.

RANCOR, oris, m. *rancidezza, rancidume, πίωμα, ranciditas*, marcor, corruptus odor aut ſapor rerum diutius aſſervatarum: ab obſoleto *rancco*. *Pallad. l.* 1. *tit.* 20. Receptacula olei ſemper munda ſint, ne novos ſapores infecte veteri rancore corrumpant. Adde *in Oliber. tit.* 10. ¶ Translate *Hieronym. ep.* 36. *ad Caſtorin.* Veteri rancore depoſito. *h.* e. odio inveterato, quo mutua benevolentia corrupta eſt. *rancere*.

RANULA, æ, f. *canella, cannuccia, βατράχιον*, parva rana, ranunculus. *Apul. l.* 9. *Mirab.* De ore paſtoricii canis virens exſilivit ranula. ¶ Item morbus in lingua boum, de qua in *Rana* dictum eſt. *Veget. l.* 3. *de re Veterin. c.* 3. *ſub fin.* Periculoſum faſtidium bobus ranulæ faciunt: quæ aperiendæ ſunt, & allio cum ſale paritei tuito ipſa vuluera coafricanda.

RANUNCULUS, li, m. *rana, canocchio, βάτραχος*, vox poſitione quidem *ὀνοματοποιικὴ*, ſed uſu idem quod rana, ſive parva ſit, ſive magna. *Cic. 7 Fam. ep.* 18. *ad fin.* Nam Ulubras, honoris mei cauſa, vim maximam ranunculorum ſe commoſſe conflabat. *Id. l. de Divin. c.* 9. Quis eſt, qui, ranunculos hoc videre, ſuſpicari poſſit? ¶ Item herba quædam, de qua V. *Batrachium*.

RAPA, æ, f. V. *Rapum*.

RAPACIA, orum, n. teneriores raparum frondes, & cauliculi, qui decocti uſum habent in cibis. *Plin. l.* 18. *t.* 13. Et homini non minus rapaciorum ſuis hocis gratia, quam cymarum. ¶ Legitur & *rapiera*, & fortaſſe rectius: unde noſtrum *cavoliere*. Adjective *Cato R. R. c.* 35. Rapinam, & oleas rapirii unde hant, &c. & *cap.* 134. Triticum, hordeum, fabam, ſemeo mpicium.

RAPACIDA, æ, m. rapax, fur, latro. *Plaut. Amphit.* 2. 7. 8. Rapacidarum ubi tantum eſſet in ædibus, *rapacidarum* dixit pro *rapacium*, quaſi furum genus ſit & natio, ut *Æacidarum*. *Terench. l.* 14. *cap.* 23. *Adverſar.*

RAPACITAS, atis, f. *capacità, ἁρπακτικὸν*, vitium rapiendi. *Cic. pro Cal. c.* 6. Quis in rapacitate averior? quis in largitione effuſior? *Juſtin. l.* 38. *c.* 7. *a med.* Aden illis odium Romanorum incuſſit rapacitas proconſulum, ſectio publicanorum, calumniæ litium. *Martial. l.* 6. *epigr.* 72. Fur notæ nimium rapacitatis.

RAPAX, acis, *rapace, ladro, avido dell' altrui, ἅρπαξ*, palam rapiens, rapiendi avidus, rapinis inteotus, fur, prædo. *Cic. in Piſon. c.* 27. *a med.* Olim furunculus, nunc vero etiam repce. *Id. Verr.* 5. 2. 2. Furem aliquem, aut rapacem accuſare. *Plaut. Men.* 5. 7. 26. Vos ſceleſtæ, vos rapaces, vos prædones. *Sarton. in Veſpaſ. c.* 16. Procuratorum repacitſimum quemque ad ampliora officia ſolitus promovere, quo locupletiores mox condemnarct. ¶ De eo, qui ſola munera ſectatur, & donis tantummodo capitur, *Tibull. l.* 2. *el.* 4. *v.* 25. Illa malum facinus ſuadet, dominemque rapacem Dat mihi. *& lib.* 1. *el.* 6. *v.* 23. *ſagæ* præcepta rapacis defere. ¶ Dicitur commode de iis omnibus, quæ rapiunt, & ad ſe, aut ſecum trahunt, ſive animatis, ſive inanimis. *Cic. de Amic. c.* 14. Nihil eſt enim eppetentius ſimilium ſui, nihil rapacius, quam natura. *Senec. ep.* 95. *circa med.* Unde iſta tam rapacia virtutis ingenia? *Plin. l.* 25. *t.* 2. Noſtri omnium utilitatum & virtutum rapaciſſimi. *Id. l.* 37. *t.* 3. *ad fin* Succinum rapaciſſimum ignium, & ſi juxta fuerint, celerrime ardeſcens. *Cic. l.* 3. *de nat. Deor. c.* 10. Quid conſtantius Oceani fervore in illis locis, Europam, Libyamque rapsa ubi dividit unda? *Lucret. l.* 1. *v.* 17. Rapaces fluvii. *& lib.* 3. *v.* 651. falceſque rapaces. *Catull. carm.* 65. *v.* 4. turbida rapacior procella. *Ovid. l. de or. am. v.* 388. Nec mea dicta rapax per mare ventus agit. *Lucret. l.* 5. *v.* 397. Avia cum Phaethonta rapax vis Solis equorum Æthere raptavit toto. *Ovid. Met. l.* 1. *v.* 837. rapax ignis non unquam alimenta recuſat. *Id. Heroid. ep.* 12. *v.* 123. Aut aos Scylla rapax canibus miſſet edendos. *Horat. l. & od.* 4. *v.* 50. Cervi luporum præda rapacium. *Id. l. & ſat.* 2. *v.* 40. rapaces Harpyiæ. *Id. l.* 2. *od.* 18. *v.* 30. Rapax Orcus. *& lib.* 2. *od.* 34. *v.* 14. Fortuna. *Senec. in Hip. v.* 467. Rapaces Fati manus. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. *v.* 65. Mors rapax. *Propert. lib.* 4. *el.* 1. *v.* 105. Mare rapax. ¶ Aves, eæ beſtiæ rapaces, *da capiao. Plin. l.* 11. *c.* 45. Ungues hominibus lati, rapacibus unci, ceteris recti, ut canibus. ¶ Dentes repaces, *gli sorſori, γομφίοι*, primores, quibus arripitur cibus. *Veget. de re Veterin. l.* 4. *c.* 1. Dentes molares quatuor & viginti, caninos quatuor, rapaces duodecim. ¶ Apud *Tacit. a. Hiſt. c.* 43. legio una & viceſima, cui cognomen Rapaci, ite dicta eſt, ut *Palmaturice, Adjutrix*, &c. quod eorum militum virtus, velut torrens, aut ignis omnia raperet & conficeret. *Inſcript.* apud *Grater. pag.* 51. *n.* 5. L. Cornelius Urbanus miles leg. XXI. Rap. Mercurio V. S. L. M. Adde *pag.* 382. *n.* 6. & 385. *n.* 5. &c. Ipſi enam milites *Rapaces* dicti. *Tacit. 3. Hiſt. t.* 22. Rapaces, atque Italici omnibus ſe manipulis miſcuerant.

RAPHANINUS, a, um, *di cavolo, ſaganaio*, qui eſt ex raphano. *Plin. lib.* 23. *cap.* 4. *a med.* Raphaninum oleum phthiriaſes tollit.

RAPHANITIS, itidis, f. *ſaganite*, genus herbæ. *Plin. l.* 21. *c.* 7. *a med.* Illyrica irſe duorum generum eſt: raphanitis a ſimilitudine, &, quæ melios, rhizotomos ſubruſa.

RAPHANOS AGRIA, *ἄγριος ἄγρια*, h. e. raphanus ſilveſtris, herba, quæ & *apros iſchas* dicitur, juncos duos ſive tres ſpargit in terra rubentes, foliis rutæ: radix cæpæ, ſed amplior: quare quidam raphanum ſilveſtrem vocant. Intus habet mammam candidam, extra cortices nigros. Naſcitur in montuoſis aſperis, aliquando & in herboſis. *Plin. lib.* 26. *c.* 8. *a med.* ubi pergit ejus uſus in medicina deſcribere.

RAPHANUS, i, m. *ravanello, ramolaccio, cavamo, ραφανὶς, ſaganon*, herba nota craſſæ radicis, inter olera locum habens. *Plin. l.* 19. *c.* 5. *ante med.* Cortice & cartilagine conſtant raphani: moliſque eorum cortex craſſior etiam, quam quibuldam arborum. Amaritudo plurima illis eſt, & pro craſſitudine corticis, *&c.* Græci genera fecere tria foliorum differentia, crifpi, atque lævis, & tertium ſilveſtre. Atque huic lævia quidem, ſed breviora, ac rotunda, copioſaque, atque fruticoſa, *&c.* Noſtri alia fecere genera: aligdenſe a loco, longum atque translucidum: alterum raſi figura, quod vocant Syriacum, ſuaviſſimum fere ac tenerrimum, hiemiſque partem, &c. (V. *Radicula*, & *Radix*.) Etiam num unum ſilveſtre Græci agrion vocant, Pontici armon, alii leucen, noſtri armoraciam (unde *ramolaccio*) fronde copioſius, quam cæpore. Hæc ex *Plin.* qui pergit ibidem rationem ſeiendi, & vires in medicamentis deſcribem. ¶ De alio raphano ſilveſtri V. in voce præced. ¶ Fuit mœchorum pœna, ut mugil, *ἐπὶ τοὺς μοιχοὺς*. *Catull. carm.* 15. *ad Aurel. extr.* ¶ In femin. genere *Pallad. in Aug. lit.* 5. Raphanum temen, ſicut braſſicam, conſtat eſſe vitibus inimicam. ¶ Fertur in templo Apollinis Delphis adeo ceteris cibis prælatus raphanus, ut ex auro dicaretur, bets ex argenta, rapum a plumbo. *Plin. l.* 19. *c.* 5. *a med.* ¶ Suot qui ſcribunt *ὀφάφανος*, ut omnis Græca aſpiratio exprimatur.

RAPICIA. V. *Rapacia*.

RAPIDE, *preſtamente, velocemente, capidamente, ἁρπακτικῶς, ἁρπαγικῶς*, raptim, feſtinanter, celeriter. *Cic. 2. de Legib. t.* 3. Fibrenus divifus in duas partes latera hæc alluit, rapideque dilapſus cito in unum confluit. *Id. in Orat. c.* 37. Hoc (*volubile*) vehemens, incenſum, incitatum, quod cum rapide fertur, ſuſtineri nullo pacto poteſt. *Sueton. in Calig. c.* 43. Iter confecit tam feſtinanter & rapide, ut, &c. *Tacit. 4. Hiſt. c.* 71. Eo rapidius Cerialis, contracto quod erat militum, tertia caſtris Rigodulum venit.

RAPIDITAS, atis, *rapidezza, velocità*, velocitas. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 62. Tum rapiditate fluminis ad tranſeundum impedirentur. Adde *lib.* 4. *B. Gall. c.* 17.

RAPIDUS, a, um, *veloce, preſto, rapido, ἁρπακτικὸς, ἁρπαγικὸς*, feſtinus, celer, velox: & præpute dicitur de amne, torrente, procella, fulmine, aliiſque id genus, quæ celeritatis impetu obvia quæque ſecum rapiunt. *Plaut. Men. prol. v.* 63. Nam rus ut ibat forte, ut multum pluverat; ingreſſus fluvium rapidum ab urbe haud longule, rapidus raptori pueri ſubduxit pedes. *Virg a. Æn. v.* 305. rapidus montano flumine torrens. *Lucret. l.* 6. *v.* 668. Perque mare & terras rapidus percurrere turbo. *Propert. l.* 2. *t.* 13 *v.* 45. Hæc videam rapidas in vanum ferre procellas. *Virg. 6. Æn. v.* 74. foliis re carmina manda, Ne turbara volent rapidis ludibria ventis. *Id. l. Æn. v.* 42. Jovis rapidum jaculata e nubibus ignem. *Tibull. l.* 2. *el.* 2. *v.* 44. rapidum fulmen. ¶ Velocitatem ſimul & rapacitatem ſeu voracitatem ſignificat in hia. *Virg. 4. Georg. v.* 263. Æluat, ut clauſis rapidus fornacibus ignis. *Id. Ecl. 2. v.* 10. rapido feſſis meſſoribus æſtu. *Id. 4. Georg. v.* 425. rapidus Sirius. *Ovid. 1. Triſt. el.* 7. *v.* 20. Impoſui rapidis viſcera noſtra rogis. *Id. Heroid. ep.* 10. *v.* 96. Deſtituor rapidis præda cibuſque feris. Al. leg. *robidæ*. facile enim hæc duo commutantur. *Lucret. l.* 4. *v.* 713. leones ſepidi. *& l.* 5. *v.* 890. canes. *Tibull. l.* 1. *el.* 2. *v.* 40. & *lib.* 4. *el.* 1. *v.* 193. Rapidum mare. ¶ Univerſum dicitur de quacumque re velociſſima. *Virg.* 7. Æn. *v.* 156. feſtinant juſſi, rapidiſque ferantur paſſibus. *& lib.* 12. *v.* 683. rapidus curſus. *& verſ.* 478. currus. *& lib.* 11. *v.* 906. Sic ambo ad muros rapidi, totoque feruntur Agmine. *Tacit. 2. Hiſt. t.* 30. Rapido agmine Cæcinæ junguntur. *Flor. l.* 4. *c.* 7. *a med.* rapido impetu recipiemies ſe equites. *Ovid. 5. Faſt. v.* 598. Rapidi equi. *Id. 2. Met. v.* 716. velocris rapidiſſima. *Virg. Æn. l.* 8. *v.* 441. nunc viribus uſus, Nunc manibus rapidis. ¶ De nebibus cælcſtibus *Ovid. 2. Met. v.* 73. orbis. *Id. 3. Faſt. v.* 518. acis. *Virg. 1. Georg. v.* 92. *& Æn.* 424. ſol. *Stat. Theb. 1. v.* 197. cælum. ¶ *Oratio rapida*, incitata, verborum copia & numeri impetu celeriter decurrens. *Cic. 2. de Fin. t. 1. ad fin.* Cum enim fertur quaſi torrens oratio, quamvis multa exiſuſquemodi ſapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nuſquam orationem rapidam coecceas.

RAPINA, æ, f. *rubiria, rapina, ἁρπαγὴ*, rei alienæ raptio per vim: item ipſa res per vim rapta. *Cic. in divin. Verr. c.* 1. *ſub fin.* Quam res luxuries in ſtupriis, crudelitas in ſupplicus, evaritia in rapinis efficere poteſſet. *Id. Catil. o. t.* 5. Nihil cogitant, niſi cædes, nifi incendia, niſi rapinas. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 25. Cum omnia cædibus, incendiis, rapinis vaſtaſſet. *Caſſius ad Cæcr. Fam. l. & epiſt.* 12. *a med.* Sequi ſpem prædæ & rapinarum. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 15. Hoſtem rapinis, pabulationibus, populationibuſque prohibere. *Hirt. de B. Alex. c.* 54 Rapinas per municipia facera. *Cic. Attic. l. & ep.* 14. *a med.* Rapinas ſcribis ad Opis fieri. *b. e.* pecuniam publicam, quæ eſt ad Opis, diripi & auferri. *Scævola Dig. lib.* 31. *leg.* 90. *ad fin.* Scis, unum ſtrirem tuum filium noſtrum occidiſſe, dum ei rapinam facit. *Sueton. in Ner. c.* 32. Ite jam eshauſtus & egens, calumnis rapinifque intendit animum. *Id. in Veſpaſ. c.* 16. Ad manubias & rapinas neceſſitate compulſus. *Virg. 8. Æn. v.* 263. Abſtractæque boves, abjuratæque rapinæ Cælo oſtenduntur. *Lucan. l.* 3. *v.* 167. triſti ſpolianmur templa rapina. *Id. l.* 9. *v.* 222. Rapinæ aquoreæ. *perperis. & lib.* 7. *v.* 98. Ad præmoturas ſegetum jejuna rapinæ Agmina compulimus. *foraggia. Plin. l.* 10. *c.* 24. *extr.* Sola hu-

hirundo rapinæ cæterarum alitum obnoxia non eſt. *Ovid. Met.* 10. v. 28. Famoſus ſi veterem non eſt meotita repinam (*Præferpone*) Vos quoque junxit Amor. *id. eapimeurs.* Sic *l.* 3. *de ar. am. v.* 760. ſtulta rapina mea eſt. *b. e.* qua Helenam rapui. *Martial. lib.* 10. *epigr.* 87. Venator leporem, coleous hædum, Piſcator ferat æquorum rapinas. *prede, piſcagione. & lib.* 8. *epigr.* 78. Omnis habet ſua dona dies, nec linea dives Ceſſat, & in populum multa rapina cadit. *b. e.* miſſilis muoera a populo diripienda. *Plin. l.* 17. *c.* 24. *ed fin.* Arbores necant invicem iotor ſe umbra, vel denſitata, atque alimenti rapina. *b. e.* terræ humorem altera alteri repiendo. *Id. l.* 2. *c.* 68. Terræ tres partes abſulit colum: Oceani rapina in incerto eſt. *b. e.* neſcitur quantum terræ ſpatium Oceanus auferet habitantibus hominum. ¶ In illo *Severi in Ætna, v.* 612. Tum vero, ut cuique eſt animus, vireſque, rapina Tutari conantur opes. *rapēna* eſt celeris raptio & collactio rerum ſuarum, & translatio in alium locum, ut tutæ ab incendio ſint.

RAPINA, næ, ſ. *luogo feminile di capo*, γογγυλεῖον, locus repis conſitus, vel rapis ſeminandæ deſtinatus. *Colum. l.* 11. *cap.* 2. *a med.* Nam & napinæ, itemque rapinæ ſicceneis locis per hos dies ſiunt. ¶ De ipſis rapis Cato R. R. *c.* 5. *extr.* Poſt imbrem autumni rapinam, pabulum, lupinumque ſerito. *& cap.* 35. *extr.* Rapinam & coles rapitii unde fiant, & raphanum, in loco ſtercorato bene, aut in loco craſſo ſerito. Hic quoque locis *rapinam ſevere, rapinam fievi* defecderit fortaſſe aliquis, de loco rapis deſtinato eſſe intelligendo.

RAPINATOR, oris, m. idem ac raptor. *Lucil.* apud *Non. cap.* 2. *n.* 468. & 753. Homo impurstus (al. *impudicus*) & impune eſt rapinator. *Varr. ibid.* In invidiam veniant in hoc ipſo rapinatores. Priore *Nonii* loco legitur *rapiſter*, quod videtur eſſe mendum.

RAPIO, ie, pui, pture, a. 3. *pigliare, a portare con forza, e in fretta*, ἁρπάζω, ἁμᾶν, per vim & feſtinanter prehendo, capio, auferro, abripio: ab altera Græca voce aliata, per metatheſim. *Plaur. Mil.* 2. 5. 39. Vi atque invitam, ingratiis, niſi velantate ibis, rapiam te domum. *Horat. l.* 1. *od.* 18. *v.* 13. Rapere aliquid ſub divum. *Virg.* 11. *Æn. v.* 651. validum dextra rapit indefeſſa bipennam. *& lib.* 12. *v.* 486. rapit ealidum de vulnere telum. *Ovid.* 3. *Met. v.* 730. Ventus autumno frigore tactas, Jamque male hærentes, alta rapit arbore frondes. *Senec. in Phæniſſ. v.* 426. Quæ ree par alras neris rapiar vias Harpyia? *Phædr. l.* 1. *fab.* 28. *v.* 8. & *Ovid.* 12. *Met. v.* 272. Vulpes ab ara rapuit ardentere facem, Totamque flammis arborem circumdedit. *& fab.* 13. *v.* 10. Caſemn celeriter vulpie avidis rapuit dentibus. *& fab.* 9. *v.* 6. Paſſerem accipiter nec opinum rapit. *lo ghermiſce. & lib.* 5. *fab.* 7. *v.* 7. Tibicen, dum pegma rapitur, concidit caſu gravi. *ſi tira ſo con preſtezza. & Hirt. de B. Alex. cap.* 20. Qui in navibus remanſerant, ſcalas rapere, naveſque a terra repellere properabant. *Liv. l.* 41. *c.* 3. Comreeatum ia litore expoſitum in naves rapiunt. *portano in fretta. Ovid.* 2. *Amor. el.* 9. *v.* 29. rapit in præceps dominum durior orie equus. *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. *v.* 86. Quattuor hinc rapimur viginti & millia rhedis. *Phædr. lib.* 4. *fab.* 21. *extr.* Vne quod rapuiſtis, perit. *b. e.* quod ſcripuiſtie & extuliſtis a nsvi jam jam peſſum itura. *Horat. in fin. ſat.* 7. *lib.* 2. Ocius hiac ia oi rapis. *ſe non ii levi, a tagli preſto di qui. & ſub fin. od.* 11. *l.* 3. I, pedee quo ta rapiont, & suræ. *dove ti portano i piedi.* ¶ Palam furari, abdusere, auferra, *eubare, vapire. Ovid. Heroid. epiſt.* 8. *v.* 17. Aa, ſi quis rapiat ſtabulis armenta recluſis, Arma feras; rapta conjuge lentus eris? *Cir.* 5. *Phil.* 2. 25. Erat ei vivendum latronum eitu, ut taatum haberet, quantum ospere potuiſſet. *Id. Phil.* 4. *c.* 4. Spes rapiendi atque prædandi obcæcat animos. *Sallaſt. in Catil. c.* 52. Rapi virgines, pueros, divelli liberos a parentum complexu. *Id. in Jug. cap.* 45. Populus libertatem in lubidinem vertece: ſibi quiſque dusere, trahere, rapera. *Id. in Catil. cap.* 11. Rapere omnes, trahera: domum alius, aliue agros cupere. *Liv. l.* 26. *c.* 13. Rapera aliquam ad ſluprum. *Plaut. Trin.* 2. 2. 10. Quod manu aon queunt tangere, tantum fas habent, qan manus abſtinrant: cetera rape, trahe, fuge, late. *Martial. l.* 8. *epigr.* 44. Repe, congere, auſer, poſſide: relinquendam eſt. *Virg. Æn.* 10. *v.* 14. Tunc certare odiie, tunc res rapoiſſe licebit. *b. e.* prædas agere, *bottinare, far rapprefaglie, ſaccheggiare. & Tacit. in Agric. c.* 30. Auferre, trucidare, repere, ſalſis nomiaibus ireperium appellant. *Virg.* 2. *Æn. v.* 374. alii rapiunt incenſa ferumque Pergama. ἅγουσι καὶ φέρουσι. Sic *Stat.* 4. *Theb. v.* 371. hic te, bacchata Citharon, Illic mpi Themneſon ait. Adde *Lucan. l.* 3. *v.* 98. ¶ adimere, anferre, eſt etiam in his *Ovid. Heroid. ep.* 15. *v.* 206. Ingenia vires ille dat, ille rapit. *Senec. in Med. v.* 222. Hoc reges habent, oulla quod repiat dies, prodeſſe miſeris. *& in Herc. Oet. v.* 306. *eripĕ* himnos pavor. *& in Thyeſt. v.* 793. Cur, Phœbe, tuos rapis aſpectus? *b. e.* ſubtrahis. ¶ Ad pœnam pec vim & ſtatim ducere. *Plaut. Mil. a.* 5. *v.* 1. Ducite hunc: ſi non ſequitur, rapita ſublimem. *portarlo di peſo. & Rud.* 3. 6. 15. Opta ocius, repi te nbtorto collo mavis, an trahi. *Terent. Adelph.* 3. 2. 20. Ceteros ruerem, agerem, raperem, tunderem, & proſternerem. *Plaut. Bacch.* 4. 4. 37. Rapere aliquem ad carnificem. Cic. 2. *de Orat. c.* 59. ad ſupplicium. *Plaut. Capt.* 5. 3. 45. in nervum. Adde *Terent. Andr.* 5. 2. 20. ¶ ad judicem trahere, compellere aliquem ut in judicio ſe ſiſtat. *Horat. l.* 1. *ſat.* 9. *in fin. & Plaut. Pœn.* 5. 5. 56. Rapere aliquem in jus. *Plaut. Aulul.* 4. 10. 30. ad prætorem. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 72. Cum rapies in jura malis ridentem alienis. ¶ celeriter & raptim dusere. *Virg. Æn.* 7. *v.* 725. *& lib.* 11. *v.* 308. rapit acer Totam aciem io Teucros. *Plin. in Pantg. cap.* 14. Per hoc omne ſpatium cum legiones duceres, ſeu (tanta velocitas erat) raperes. *Lucan. l.* 3. *verſ.* 116. rapers greſſus. *affrettare il paſſo. Senec. in Herc. f.* 380. Alumna celerem quo rapie tectis pedem? *Senec. in Hippol. verſ.* 738. Ocior curſum rapiente Summa. *Stat.* 5. *Theb. v.* 3. Acrior & campum ſoipes rapit. *b. e.* celeritee percurrit. Adde *verſ.* 655. *Perſeus in Satyr. v.* 137. repitur per valles improbus amnis. *b. e.* præceps drcurrit. *Senec. in Octav. v.* 121. Violentus enſem per latus poſtrum rapit. *b. e.* celeriter ducit, adigit. ¶ trahere, per terram ducere, raptare, *ſtraſcinare, tirare. Virg.* 2. *Georg. v.* 158. Nec rapit immenſos orbee per humum, neque tanto Squameus in ſpiram trectu ſe colligit anguis. *Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v.* 114. carceribus reiſſos rapit ungula currus. V. *Raptus*, a, um. ¶ eripere. *Virg. Æn.* 5. *v.* 808. Pelidæ tunc ego ſorti Congreſſum Æneam, nec diis nec viribus æquis, Nube cava rapuit. *tolſi di mano, ſottraſſi.* ¶ arripere, cito ſumere, aut facere. *Var. Poeta* apud *Cicer. l.* 3. *de Orat. c.* 40. Vive, Ulyſſes, dum licet: Oculis poſtremum lumen radiatum rape. Pergit Cic. Noo dixit *cape*, aon *pete*: haberet enim moram Iperantis drutius eſſe ſeſa victurum; ſed *rape*. Hoc verbure eſt ad id aptatum, quod ante dixerat, dum licet. *Horat. epod.* 13. *verſ.* 3. rapiamus, amice, Occaſionem de die. *Id. in fin. od.* 12. *l.* 2. Oſcula rapeia occupat. *Id. l.* 2. *ſat.* 5. *v.* 52. tabulas a te removere memento, Sic tareen ne limis repias, quid prima ſecundo Cem velit verſu. *b. e.* cito perlrgas. *Plin. l.* 18. *cap.* 26. *ſub fin.* In hoc temporis intervallo agricolæ rapienda ſnat ea, quibus præagendis ante æquinoctium non ſuffecerit. *debbonſi ſpacciatamente fare.* (Adde *lib.* 11. *c.* 12. *extr.*) & *Ovid. 7. Metam. v.* 288. barba comæque, Canitia poſita nigrum rapuere colorem. *toſto contraſſero. & Virg.* 1. *Æn. v.* 180. rapuitque in ſomita flammam. *b. e.* celeriter Achates flammam in ſomite excitavit, quaſi experimendo, & extiahendo asm aa ſcintilla. vel ſi realis conſtructionem eſſe interrupture, ſcintilla ipſa raptim ſtaremam duxit concrpitque in ſomite. Sic *Ovid.* 3. *Met. v.* 374. Adreorem repiunt vivacia ſulphura flammam. *Id.* 3. *Faſt. v.* 867. & *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 272. Rapera ſugam. *daſi toſto alla fuga. Lucan. l.* 4. *v.* 345. letum. *b. e.* præmpere, ultro arceſſere, ſibr properare. ¶ Urbana ſunt & illa *Horat. epod.* 7. *v.* 13. Furor ne czcos, an rapit vis acrior, An culpa? reſponſum date. *ss traſporta. & Terent. Adelph. prol. v.* 3. & *Pollio ad Cicer.* 10. *Fam. ſpiſt.* 33. Repere aliquid in pejorem partere. *b. e.* vitio dare, vituperare. *Virg.* 8. *Æn. v.* 21. animum nunc hus celerem, nunc dividit illue, In partesque rapit variae, perque omais verſat. *Propert. l.* 2. *el.* 21. *v.* 10. Quidquid jurarunt, ventus & unda rapit. *ſul portano. & Phædr. l.* 3. *prol. verſ.* 45. Suſpicione ſi quis arrabit ſua, Et rapiet ad ſe quod erit commune omnium, Stulta audebit animi conficientem. *b. e.* putabit in ſe dictum, quod *in* universum in annes dictum erit. Cic. 2. *Offic. cap.* 10. *extr.* Cum aliqua ampla & honeſta res objecta eſt, totos ad ſe convertit & rapit. *rapiſce, tira:* allicit & trahit. *Horat. in ar. Poet. v.* 148. & in reedias res, Non ſecus ac notas, auditorem rapit. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 17. *a med.* Opinionibus vulgi rapimur in errurem. *Id. Phil.* 13. *c.* 7. Incenſi omnes rapimur ad libertatam recuperandare. *Id. in Piſon. c.* 24. *a med.* Prædæ ac rapinarum cupiditae cæca te rapiebat. *Id. Fam. 16. ep.* 12. Cum Cæſar amentia quadam raprretur. ¶ Sequente infinito, *Manil. l.* 1. *v.* 11. favet Muadus ſcrutantibus ipſum, Et rapit æthereos per carmina pandere cenſus. *b. e.* trahit, allicit ad pendendum. ¶ *Rapi* dicitur, quod certatim & cupide a multis amirur. *Hieronym. epiſt.* 101. (*al.* 57.) *ad Pammach.* Harum (*litterarum*) exemplacia certatire Palæſtinæ rapiebanrur, vel ob euctoris meritum, vel ob elegantiam ſcriptioiais. *Sulpic. Sever. dial.* 2. *cap.* 23. Cum liber tota certatim urbe raperetur, exſultanres librerios vidi, quod nihil ab his quæſtuoſius haberetur. ¶ Item qui immatura, aut violanta morta perit. *Plin. l.* 7. *c.* 8. Agrippa infelix brevitate ævi, quinquageſimo uno raptus anno. ¶ Item rapi ſimulatur virgo ex gremio matris, aut, ſi ea non eſt, ex proxima neceſſitudine, cum ad virure trahitur: quod videlicet ea res feliciter Romulo ceſſit. *Feſtus. Catull. in carm. nupt.* 60. *v.* 2. Qui rapie teneram ad virum virginem, o Hymeneze. ¶ *Rapſi* actique pro *capti*. Cic. 2. *de Legib. c.* 9. Sacrum, ſacroue commendatum qui clepſerit, rapſeritque, parricida eſto. Al. leg. *eapſique.*

RAPISTER. V. *Rapinator.*

RAPISTRUM, i, n. rapum ſilveſtre. *Colum. l.* 9. *c.* 4. *a med.* Vulgares lapſanæ, armoracia, rapiſtrique olus.

RAPO, onis, idem ac rapror. *Varr.* apud *Non. c.* 1. *n.* 108. Praror aoßer eripuit mihi pecuniare. De ea queſtum ad annum veniam ad anvam Magiſtrarum, cum hic rapo nmbram quoque ſpei devaſtet.

RAPTABUNDUS. V. *Reprabundus.*

RAPTATUS, a, um, *ſtraſcinato, ἑλκυσθείς*. Cic. *pro Sext. c. ult.* Fortunæ vexato, diſſipati liberi, raptata conjux. *Virg.* 2. *Æn. v.* 272. Hector raptatus bigis. *Val. Flacc. lib.* 6. *v.* 747. Illa ſuper ſocias clementi turbine gentes Erigitur, paulumque levi raptatus in æthra, Jam tandem extremas pugnæ defertur in uras. *portato, ſollevato. & lib.* 7. *v.* 146. Theſſalicas raptata per urbes.

RAPTIM, adverb. *con rapina, regiendo, rubando, ἁρπαγῇ, ἁρπαγικῶς*, rapiando, pulam furaodo. *Novius* apud *Non.* 2. 2. *num.* 213. In molis ludunt raptim pila, dataim morſo. *raptim, & dotatim* contraria ſunt. *Liv. l.* 5. *c.* 44. *a med.* Vagi per agros palantur, cibo vinoque raptim hauſto repleti. *Plin. l.* 17. *c.* 24. Semen raptim avium fama devoratum. ¶ Item celerirer, cum feſtinatior, curſum, *in fretta, in preſcia, correndo*, Cic. *pro Dom. cap.* 54. *extr.* Qui agerer illam rem ita raptim & turbulenta, ut neque mens, neque vox, neque lingua conſtiteret. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 5. Agunrur omnia raptim atque turbate. *Eſt qui leg.* ruptim. *Liv. l.* 5. *c.* 37. *ad fin.* Tumultuarius exercitus raptim ductus. Cic. *Attic. l.* 2.

l. a. ep. 9. Cum mihi diaiſſet Cæcilius, puerum ſe Romam mittere, hæc ſcripſi raptim, ut, &c. *Liv. l.* 31. *c.* 42. Raptim cibum capere. *Plin. l.* 23. *c.* 1. *ante med.* Muſtum raptim & ſine intermiſſionibus potum. *Virg. r. Georg. v.* 409. Fugiens raptim ſecet æthera peonia. *Petron. in Satyr. cap.* 101. Simulque raptim cauſas odiorum trepidanti Eumolpo exponit. *& cap.* 128. Raptim ædem Veneris intravit. *Suetan. in Aug. c.* 79. Io capite comendo tam incorioſus, ut raptim corapluribus ſimul tonſoribus operam daret, ac modo tonderet, modo raderet barbam. *Horat. l. & ep. a. v.* 198. Exiguo gratuque fruaris tempore raptim. *Tacit. Ann.* 16. 1. 13. *de peſtilentia*. Servitia paſſuda ac ingenua plebes raptim exſtingui. *Plin. l.* 34. *c.* 8. Raptim inſignes artifices tranſcurrere.

RAPTIO, onis, *ſ. rapimento*, actus rapiendi. Dicitur potiſſimum de perſona. *Terent. Adelph.* 3. 3. 1. Ctaſiphontam audivi una in raptione fuiſſe cum Æthiooo. Ubi *Donat.* Raptio ad perſonara referetur, rapina ad rem, raptus ad ſtuprum, ſi proprie loqui volumus. *Arnob. l.* 5. *pag.* 183. Raptio Proſerpinæ. *Anſon. in præam. peroch. Iliadis*. Raptio Helenæ.

RAPTITO, as, *a.* 1. frequentativum a *rapto* (quod itam ſit frequentativum a *rapio*) vel a *raptus*, ut vult *Gell.* a quo, tanquam Latinam & uſitatam, agnoſcitur *l.* 9. *c.* 6.

RAPTO, *as*, avi, atum, *a.* 1. *ſtrefcuare, a trabo per forza, ſpeſſo*, invitam vi traho: frequentativum a *rapio*. *Lucret. l.* 5. *verſ.* 398. Avia cum Phaethonta rapax vis Solis equorum Æthere raptavit toto, terraſque per omnes. *Virg.* 1. *Æn. v.* 487. Tum circum Iliacos raptaverat Hectora muros. *Ovid. Met.* 12. *v.* 113. Raptatuque comis per vim nova cupta prehenſis. *Stat. 9. Theb. v.* 160. manu raptare aliquem. *Lucret. l.* 1. *v.* 278. *de vento*. mare, terras, nubila cæli Verrunt, ac fabito vaaantia turbius raptant. *Plaut. Aulul.* 4. 4. 5. Quid me affectas? quid ma raptas? qua me cauſa vexberas? *Sil. l. 9. v.* 10. ſparſi ad pabula campis Vicimis raptanda. *a foraggiare*. ¶ Treoslate *Plaut. Ciſtell.* 2. 1. 8. Ita me amor laſſum animi ludificat, fugat, agit, appetit, raptat, retinet, lactat. *Volcy. Flacc. l.* 1. *v.* 798. facer efferu raptat corda pavor. *b.* 1. percellit, agitat, turbat. *Id. l. a. v.* 575. Nos, ait, ad Scythici, Tiryntbius, oſſa Ponti Rapiat iter: mox hioc veſtras rsvehemur ad oras. *b. a.* neceſſario ducit. *Propert. l.* 3. *el.* 9. *v.* 17. Nam quid ego heroas, quid raptem in crimina (al. *cymoine*) divos? *b. a.* quoſe in jus raptam, locuſam, reos faciam. *Auctor argum. a. Amphitr. Plaut. v.* 6. Tarbas ovori ciet Amphitruo, atque invicsta raptant pro mœchis. *b. a.* coovicientus, accuſant. ¶ Sequente infinito, *Nemeſian. Ecl.* 3. *v.* 56. raptantur amantes Concubitu Satyri fugientes jungere Nymphas. ¶ *Raptare*, vaſtare, *ſaccheggiare, dar il guaſto*. *Tacit.* 4. *Ann. c.* 23. Adhuc raptabat Africara Tacfarinas. *Id. Ann.* 12. 1. 54. Igitur raptare inter ſe, immittere latronum globos. *Stat. 6. Theb. v.* 114. Ut cum poſſeſſas avidis victoribus arces Dea raptare dedit, vio ſigna audita, nec urbem Invenias: ducunt, ſtraunique, abiguntque Immodici. minor illis fragor, quo bella geruntur. ¶ Raptim ducere. *Hirt. de B. Afric. c.* 73. Ut legiones non uno io loco contineret, ſed per cauſam frumentandi, huc atque illuc raptaret.

RAPTOR, oris, m. *rubatore, rattore, rapitore, ἁρπαστὴρ*, qui palam faratur, & rapit. *Plaut. Epid. a.* 2. *c.* 115. Magnus miles, raptor hoſtium. *b. a.* qui hoſtes vivos capit, & abducit. *Id. Trin. a.* 1. *c.* 3. Raptores panis & peoi. *Propert. l.* 4. *el.* 9. *v.* 9. Incola Cacus erat, metuendo raptor ab antro. *Lucan. l.* 3. *v.* 124. nullaſque feres, niſi ſanguina ſacro Sparſas, raptor, oues. *Tacit. a. Hiſt. c.* 86. Diſcordiis & ſeditionibus poteos, raptor, largitor, pace peſſimus, bello nan ſpernendus. *Martial. l.* 8. *epigr.* 26. Raptor Gangeticus. *b. a.* venator, qui tigridum catulos, matribus abſeotibus rapit. (V. *Plin. l.* 8. *c.* 18. *Val. Flacc. l.* 1. *a verſ.* 489. *Stat.* 4. *Theb. v.* 316. & *Claudian. l.* 3. *de rapt. Proſ. v.* 163.) *Phædr. l.* 1. *fab.* 31. *v.* 5. milvius raptor. *Virg.* 2. *Æn. v.* 356. *Colum. l.* 7. *c. pervolat. circa med.* & *Ovid.* 10. *Met. v.* 540. raptoresque lupos. *Id. l.* 8. *v.* 438. Diſcita raptores alieni, dixit, honoris, Facta minis quantum diſteot. *Vellej. l. a. s.* 27. Raptores Italicæ libertatis. *Valer. Max. l.* 5. *c.* 3. *n.* 2. Raptor ſpiritus. *omicida*. ¶ De eo, qui ad ſtuprum aliquam rapit. *Tacit. l. Ann. c.* 58. Raptor filiæ meæ, violator fœderis veſtri Arminius. *Senec. in Hippol. verſ.* 647. Raptor thalami mei. *b. a.* uxoris. Adde *Horat. l.* 4. *od.* 6. *verſ.* 2. *Propert. l.* 3. *el.* 21. *v.* 4. *Ovid. l. de ar. am. v.* 680. *Martial. lib.* 12. *epigr.* 52. *Juſtin. Lucan.* &c. Hinc raptor ſtupri *Senecæ in Hippol. verſ.* 726. 28, qui per vim ſtuprum intulit, vel inferre tentavit. ¶ Magnas raptus ferri, *Auguſtin. l.* 21. *de Civ. Dei*, *c.* 4. *a med.* ad ſe trahens.

RAPTORIUS, a, um, ad rapiendam, ſeu trahendam aptus, ut Raptorium machioamentum, *Cæl. Aurel. lib.* 3. *Tard. c.* 6. *ad fin.*

RAPTÖRA, æ, idem ac raptus, vel raptio. *Plin. l.* 11. *c.* 24. Cum vero raptara iocidit, quam vigilans & paratus ad curſum! Alii leg. *ſapiaro*. & quidem rectius.

RAPTUS, us, m. *ἁρπαγὴ*, actus rapiendi, & per vim trahendi. *Plin. l.* 16. *c.* 42. *extr. de obiero*. Ramentorum crinibus pampinato ſemper orbe ſe volvens, od incitatos runcinarum raptus. *ad agri preſſa piallata*: quoties runcinæ vi tractæ ligni aliquid raptant auſtruntqos. *Cæl. Aurel. Acut. l.* 1. *c.* 11. *ante med.* Lenibus cucurbitarum raptibus etemur, quos Græci abuſive κενὰς vocant. *ventoſe, o cappette ſtrofinate*. ¶ Furtum palam factum, rapina, *rubamento, rapina, latrocinio, rubaria*. *Tacit. de Germ. c.* 35. Nulla provocant balla, oullis raptibus ant latrociniis populantur. *Id.* t. *Hiſt. cap.* 46. Par latrocinia & raptus militare otium redimebant. *Id. a. Ann.* 2. 52. Vagos & latrociniis fuetos ad prædam & raptus congregare. *Lucan. l.* 7. *v.* 236. Movere ſigna ad raptus fagetum. *a ſaccheggiare*. ¶ De raptione, quæ amoris cauſa fit, *rapimento*: *Cic. 6. Verr.* 1. 48. Locos ut ipſe raptum illum virginis declararet videatur. Adde *Ovid. 4. Faſt. verſ.* 417. *Tacit. 6. Ann. c.* 1. & *Suetan. in Ner. c.* 46.

RAPTUS, a, um, *portato via, o tolto per forza, o con preſtezza, rubato, rapito, ἁρπασθὶς*, vi & celeriter ablatus, abreptus. *Horat. epiſt.* 5. *v.* 23. Et oſſa ab ore rapta jejunæ canis. *Id. l.* 1. *ep.* 17. *v.* 55. matretria ſæpe catellam, Sæpe perſicelidem raptam fibi flens. *Virg.* 1. *Æn. v.* 532. raptas ad litora vertere prædas. *Id.* 7. *Æn. v.* 742. Tegmina queis capitum raptus de fubere cortea. *ſtaccato, avulſus. & lib.* 6. *v.* 496. popalataque tempora raptis oribus. *Id.* 1. *Æn. v.* 382. Sum pius Æneas, raptos qui ex hoſte Penates Cloſſe veho mecum. *tolti di mano, ſottratti*. Sic *lib.* 9. *v.* 213. Sit qui me raptum pugna, pretiovs redemptura Mandet humo ſolita. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 10. *v.* 17. Tantoque commoti vis eſt Aquilonis, at altas Æquet huraa tutres, tectaque rapta ferat. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 30. Suſpenſum & nutans rovchiamentum, quo tepente deraſſo ſingulı plarſive hoſtium ſublime rapti. *tirati a forza in alto*. ¶ celeriter ſumptus. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 217. Rapta Ceres. *b. a.* cibus celeriter ſumptus. *Claudian de B. Get. v.* 350. raptos contectus in armis Delphoſſe cibos. ¶ *Raptum* abſolute res capta, *ladroneccio, rapina, rubaria*. Unde *rapto*, & *ea, de rapto vivere*, λῃστεύειν. *Liv. in ſ. c.* 25. *l.* 7. & *Virg.* 7. *Æn. v.* 749. Quos rapto vivere neceſſitas cogeret. *Juſtin. l.* 41. 1. 4. Solitus latrociniis & raptu vivere. *Ovid.* 1. *Met. v.* 144. Vivitur ex rapto: non hoſpes ab hoſpite tutos. *Id.* 5. *Triſt. el.* 10. *v.* 16. gentes, Quæ, niſi de rapto, vivere turpe putant. *Al leg.* Quæ ſibi non ſapto, &c. *Vellej. l. a. cap.* 73. *ſub fin.* Latrocinis ac prædationibus infeſtato rauri, ad ſe exercitumque tuendum rapto utebatur. *Senec. in fin. ep.* 70. Injurioſum eſt rapto vivere: at contra pulcherrimum, mori rapto. *b. a.* arripiendo quidquid morteam inferre poteſt: quidquid obveoerit ad vita ſibi afferendam, invadendo. ¶ Raptus de eo, qui amoris cauſa abducitur. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 669. Abſtulerint raptas Phœbeo, Phoebeſque ſororem Tyndatidæ fratres. *Id.* 1. *de ar. am. v.* 679. Vim paſſa eſt Phœbe: vis eſt ſtatu furori: Et gratus raptor raptor eterqua fuit. Adde *Virg.* 1. *Æn. v.* 31. *Stat.* 1. *Achill. v.* 47. &c. *Ovid.* 8. *Met. v.* 850. qui raptæ præmia oobis Virginitatis habes. ¶ In dativo plar. *raptabus* dici potſit ad amicitatem fugiendam, cum de feminis ſermo eſt, ut joca in *Afino* obſervavimus. Cu. *Gell.* apud *Charif. l.* 1. *pag.* 39. *Parſcb.* Mutitudo puerorum jam erat ex raptabus. ¶ *Raptus*, immoaita aut violenta morte præreptus. *Virg. 6. Æn. v.* 428. ab ubere raptos Abſtulit atra diſs. *Ovid. 4. ex Pont. ep.* 11. *v.* 5. tapti pactura Lucius amici. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 1. *v.* 208. Hic finis rapto. *& lib.* 5. *ſilv. a. v.* 16. poſt Orphea raptum. ¶ tractus, raptatus, *ſtrafcinato*. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 4. *v.* 11. Quid Priamus dolsat, miramur, Hectora rapto. *Al. leg.* tracto. *Id. l.* ta. *Met. v.* 591. Hectoris umbra ſubit, circum ſua mœnia tapti. *Al. leg.* tracti. Confirmat priorem lectionem illud *ejuſd. 6. Faſt. verſ.* 744. Hippolytus loceio corpore raptus erat. *& lib.* 2. *Amor. el.* 1. *v.* 32. Raptus & Hæmonia flebilis Hector aquis. *& lib.* 4. *Triſt. el.* 3. *v.* 30. Thebana cruentum Hectora Theſſalico vedit ab axe raptum. ¶ Treoslate *Ovid. Faſt.* 2. *v.* 762. cæco raptus amore furor. ¶ direptus, *ſaccheggiato, rubato*. *Stat.* 1. *Achill. v.* 152. ipſi mihi ſæpe querentur Centauri raptæque domos, abductaque coram armenta.

RAPULUM, i, *n. piccolo rapo, γογγυλίδιον*, parvura rapum. *Horat. lib.* 2. *ſat.* 2. *verſ.* 43. cum rapula plenos, Atque acidas mavalt inulas. *& ſat.* 8. *verſ.* 7. acria circum Rapula, lactucæ, radices.

RAPUM, i, *n. raro* Rapa, æ, *ſ. rapa, γογγύλη*, genus olusis noti, ex genere eorum, quæ cartilagius conſtant. *Colum. l.* 2. 1. 10. *a med.* Ab his leguminibus ratio eſt bobenda naporum, raposumque. nam utraque ruſticos implent. Magis tamen utilia rapa ſunt, quia & majora incrementu proveniunt, &c. *Plin.* multa de his *lib.* 18. *c.* 13. & *lib.* 19. 1. 5. De corum fatiooa & cultura *Colum. loc. cit.* & *l.* 11. *c.* 3. *ad fin.* De condiendi rationa *Id. l.* 12. *c.* 54. & *Pallad. in Decembr. tit.* 5. *Martial. l.* 13. *epigr.* 16. Hæc tibi brumali gaudeotia frigora rapa Quæ damus, io cælo Romulus eſſe ſolet. *Sueton. in Veſpaſ.* 1. 4. Sortitus Aſricam, intemperiras, nec ſine magna dignatione admioiſtravit: niſi quod Adnooteti, ſeditione quadam, rapa io cura jacta ſunt. *ſcil.* cootumeliæ cauſa, quemadmodum cootra honoris cauſo fluites, corollæ, bellaria ſpargi in aliquera mos fuit. ¶ Io feminuo geoere *Colum. l.* 11. *c.* 3. *auro med.* Rapæ, napique femina obrues. *Scribon. Larg. compoſ.* 176. & 177. Rapæ ſeminis pondo tria.

RARE, adverb. *chiaro, rado, ἀραιῶς*, non denſe, non ſpiſſe. *Colum. l. a.* 1. 9. *ante med.* Niſi rara cooſeritur, vanam & minotam ſpicam facit. *Id. l.* 9. *c. pervulg. ad fin.* Tenui vimine rarius cootextas faccos. ¶ Item minus ſæpe; iofoleoter, *rade volte, annoſo*. *Plaut. Rud.* 4. 3. 56. Hic piſcis rare capitur: nullus minus ſæpe ad rsream venit. *Sueton. in Tiber. c.* 47. Spectacalis rariſſime interfuit. *& in Claud. cap.* 3. Non affari aviam niſi rariſſime. ¶ *Rare* hoc ſenſu uſurpatur eſt. *Varr. de L. L.* apud *Gell. l. a. c.* 25. A probus probe, a doctus docte: ſed a rarus non dicitur rate, ſed alii raro dicuot, alii rarenter. *Charif.* tamen *l.* 2. *pag.* 193. *Putſch.* & *Catonem*, & *Cæcilium* dixiſſe *rare* ſcribia. Eum penes ſit fides. neque enim aut verba recitat, aut loca deſignat.

RAREFACIO, acis, ſci, actum, 2. 3. *radifcare, dradaro, ἀραιῶ*, rarum facin: cui contrarium eſt *denſo*. *Lucret. l.* 6. *v.* 869. ubi ſol radiis terram dimovit obortis, Et rarefecit calido miſcente vapora. *Id. ibid. v.* 232. Coniaxat, rareque facit latsramina vaſi. *Tmeſis*.

RARE-

RARE̊FACTUS, a, um, *diradatus*, *rarefactus*, ἀραιωθείς, rarus factus, laxatus. *Lucret. lib.* 3. v. 442. Corpus conquaſſatum ea aliqua ra, Ac rarefactum detracto ſanguine venis. *Id. l.* 2. v. 1138. Pure igitur pereunt, cum rarefacta fluendo Sunt.

RARE̊FIO, is, actus ſum, *diradarſi*, *rarefarſi*, ἀραιώσθαι, rarus fio, rareſco. *Lucret. l.* 1. v. 647. Nihil prodeſſet calidum daſſetiar ignem, Nec rarefieri, ſi, &c.

RARENTER, *di rado*, *rare volte*, ἀραίως, minus ſæpe, raro. *Cato R. R.* c. 103. Dato rarentes bibere commiſtam cum aqua amurcam. *Enn.* apud *Non.* c. 11. n. 52. Rarentur gamitum trahere. *Fabius Pict.* apud *Gell. l.* 10. *cap.* 15. Rareater Flaminius Diſtis creatus conſul eſt. Ipſe *Cell. l.* 17. *c.* 8. *Cat* olaum ſæpa & facile fiet, vina rarenter congiaſcent. Etiam *Cicero* adhibuit, teſte *Stoilio Mec.* apud *Cherif. l.* 2. *pag.* 193. *Pulſch.* Adde *Cæcil. Nov. Pompeo. Liv. Andr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 732. & *c.* 11. *n.* 52. & *Apul. in Florid. n.* 9. (*al. l.* 2.) *ſub fin.*

RARESCO, is, n. 3. *cominciare a diradarſi*, *rarefarſi*, ἀραιοῦμαι, rarus fieri incipio, rareſco. *Lucret. l.* 6. v. 512. & *Stat. l.* 1. *ſilv.* 2. v. 186. Cum tenueſcunt nubila ventis, Aut diſſolvuntur Solis ſuper icta calore. & *vid.* 841. rareſcit terra calore. *Colum. in fin. c.* 16. *l.* 3. Intentis ſeminare cætera, quæ virent, rariſcunt. *Plin. l.* 11. *c.* 30. *ad fin.* Quadrupedibus in ſenectute pili craſſeſcunt, lanaque rareſcunt. *Valer. Flacc. l.* 6. v. 616. inque omnes pariter furit, ac modo ſævo Enſe, modo infeſta rareſcunt ruſpide pugnæ. *b. c.* pugnantes fiunt rariores, multis cadentibus. *Stat.* 4. *Theb.* v. 284. rareſcunt alta colonis Mœnala. Sic *lib.* & *ſilv.* 4. v. 14. Arduus jam denſæ rareſcunt mœnia Romæ. *Sil. l.* 17. v. 423. Rariſcit multo lacerato vulnere miles, Atque aperit patulas proſtato corpora late Inter tela vias. *Claudian. l.* 2. *de rapt. Pros.* v. 330. Erebi ſi ſponte relaxat Squalor, & æternam patitur rariſcere noctem. ¶ Translate eſt dilatari, aperiri. *Virg.* 3. Æn. v. 410. ubi digreſſum Siculæ te admoverit oræ Ventus, & anguſti rareſcent clauſtra Pelori. Ubi *Servius*: quia venientibus de Ionio ad Calabriam, propter curvaturam littorum claudæ videntur angulliæ, quæ paulatim propinquantibus aperiri videntur. *Tacit. de Germ. c.* 30. Durant ſiquidem colles, paulatimque rareſcunt. ¶ Item rarius fieri, minui. *Propert. l.* 3. *el.* 13. v. 33. Litore ſic tantis ſonitus rariſcit arenæ.

RARIPILUS, a, um, *de raro pelo*, ψιλότριχ, ἀναιθρὶξ, raros pilos habens. *Colum. in præfat. l.* 1. a *med.* Capitium pecus aliter curatur mutilum & raripilum, aliter tornutum & ſetoſum.

RARITAS, atis, f. *radezza*, *rarità*, ἀραιότης, μανότης, qualitas denſitatis contraria, laxitas. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 55. In pulmonibus ineſt raritas quædam, & aſſirelia ſpongiis mollitudo, ad hauriendum ſpiritum aptiſſima. *Vitruv. l.* 2. *c.* 5. *a med. de calce.* Liquor, qui eſt in ejus lapidis corpore, humore penetrante in foraminum raritates, conferveſcit. *Plin. l.* 8. *c.* 43. *de aſinis.* Nec pontes tranſeunt, per raritatem eorum tranſlucentibus fluviis. *Id. l.* 28. *c.* 11. Raritatem ſupercilii nunc erexadare. *Quinctil. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Sunt qui ſpiritum cum ſtridore per raritatem dentium non recipiunt, ſed reſorbent. ¶ Item paucitas, infrequentia, *pochezza*, *rarità*, *ſparezza*, ἀνυπαρξία. *Plin. l.* 2. *c.* 28. Modo multitudo (*ſtellarum*) conferta ineſt, modo raritas, ut fugiſſe miremur. *Senec. ep. c* 82. Tantam infirmitatem magna cura tuebatur: in primis levandi raritati. *Id. ibid. cap.* 43. Cuſtodes in Urbe diſpoſuit, ne raritate tenuentium graſſantibus obnoxia eſſet. *Plin. l.* 7. *cap.* 23. Raritas exemplorum. *Id. l.* 13. *c.* 4. a *med.* Quinqua, nec plures arbores, non raritate magis, quam ſuavitate mirabiles. *Id. l.* 8. *c.* 42. Alexandro equi magna raritas contigit: bucephalon eum vocarunt. *Cell. l.* 3. *c.* 16. Antiquos Romanos Varro dicit non recepiſſa hujuſcemodi quaſi monſtruoſas raritates. *caſa rari e ſtrani.* Adde *Celſ. l.* 7. *c.* 14.

RARITŪDO, inis, f. reritas. *Colum. de arborib. r.* 3. *ad fin.* Mediocri raritudine optima eſt vitibus terra.

RARO, adverb. *rare volte*, *de rado*, ἀραίως, minus ſæpe, infolenter, non frequenter, mire, rarenter. *Cic.* 3. *de nat. Deor. cap.* 27. Viſum ægrotis, quia plodeſt raro, nocet ſæpiſſima, melius eſt non adhibere omnino. *Id.* 1. *de Invent. c.* 28. *a med.* Evenire vulgo ſoleat, an infolentes ac raro. *Id. Fam.* 1. *ep.* 7. Quod ſe rarius fieri, quam tu exſpectabis, &c. *Colum. l.* 5. *c.* 5. *ante med.* Sed illud rariſſime accidit. *Suet. in Claud. cap.* 3. Non aſſati, niſi rariſſime. *Plin. l.* 11. *c.* 47. *extr.* Aves, quæ rariſſime apparent. *Id. l.* 2. r. 50. Raro admodum. *Id. l.* 37. r. 4. Perquam raro. *Id. l.* 21. *cap.* 22. *ad fin.* Raro unquam. ¶ Aliquando, interdum, *qualche volta*. *Cic.* 3. *de Orat. r.* 38. Inuſitata ſunt poſſea ſera, ac vetuſta, & ab uſu quotidiani ſermonis jaredia intermiſſa: quæ ſunt poetarum licentia liberiora, quam noſtra: ſed tamen raro habet etiam in oratione poeticum aliquod verbum dignitatem. V. *Rarus* in fine.

RARUS, a, um, *raro*, *non denſo* a *ſpeſſo*, ἀραιὸς, μανὸς, qui non eſt denſus aut ſpiſſus. Volunt eſſe ab *ἀραιὸς* per aphæreſim. *Plin. l.* 17. *c.* 10. Baccæ expanduntur rariæ, ne calathiani accrvm. *Horat. epod.* 2. v. 33. & *Virg.* 4. Æn. v. 131. Retia *rare*. *Id. 9. Æn. v.* 508. Qua rara eſt acies, interlucetque corona Non tam ſpiſſa viris. *Lucret. l.* 4. v. 822. raræ plexa foraminа linguæ. *Id. l.* 1. v. 743. Res molles & raræ. *Id. l.* 6. v. 1021. Rarior aer. *Ovid.* 12. *Met. verſ.* 437. liquor rari ſub pondere etibri Manat. *Cæſ. l.* 5. *B. Call. cap.* 16. Ut nonquam conferta, ſed rari, magniſque intervallis prœliarentur. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 8. v. 111. albo & rara coma. & *eleg.* 5. v. 13. Rara tunica. *traſparente*. *Quintil. l.* 9. *cap.* 4. Textum tenue atque rarum. *Id. l.* 11. *c.* 3. *circa med.* Cava & rara manus. *b. c.* digita diducta. ¶ Sæpe eſt paucus, infrequans, ἀνυπὸς, *Cic. de Amic. c.* 18. Qui utraque in re ſtabilem ſe in amicitia præſtiterit, hunc ex maxima raro hominum genere judicare debemus. & *cap.* 21. Omnia præclara rara. *Id.* 2. *de Fin. c.* 25. Vel in ipſa virtuta optimum quidque rariſſimum eſt. *Horat. l.* 1. *od.* 2. v. 24. Rara juventus. *Cæſ. B. Call. l.* 7. *c.* 45. a *med.* Raros milites, ne ex oppido animadvertantur, ex majoribus caſtris in rumore tranſducit. *Tacit. in Agric. c.* 7. *extr.* Ita ſucceſſor ſimul & ultor electus, rariſſimæ moderationis maluit videri inventis bonis, quam feciſſe. *Salluſt. in orat. Macri Lucin. ad pleb. ante med.* Raris animus eſt ad ea, quæ placent defendenda. *pochi ſono*, *che abbiano voglie de difendere*, &c. *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 10. v. 121. *ad Muſam.* Tu mihi (quod rarum) vivo ſublime dediſti Nomeo. *Perſon. in Satyr. c.* 3. Quoniam ſermonem habes non publici ſaporis, & quod tariſſimum eſt, amas bonam mentem. *Quinctil. l.* 12. *c. ult. a med.* Rarum eſt enim, ut ſatis ſe quiſquam vereatur. *di rado avviene*, *che*, &c. *Plin. l.* 18. *c.* 16. Rarum dictu, iſſe aliquid, cui profit negligentia. *Id. l.* 28. *c.* 15. *ad fin.* Calculus rarus inventu. *Id. l.* 21. *c.* 16. Heleine rara viſu eſt, nec io omnibus terris. *Id. lib.* 8. *cap.* 16. *ante med.* Leones rari in potu. *b. c.* qui *raro* bibunt. & *lib.* 33. *c.* 7. *ante med.* Homines circa picturas & pigmenta rarus. *b. c.* qui picturæ & colorum raro meminit. *Tacit.* 15. *Ann. c.* 53. Cæſar rarus egreſſu, domoque, aut hortis lauſus. ¶ Metaleptice eſt præſtans, eximius, præclarus. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 3. v. 55. indignum, juvenis rariſſime, ducis, Ta firti comitem ſtantia in orbe deæ. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 1. v. 11. laudati juvenis rariſſima conjux. *Propert. l.* 1. *el.* 17. v. 16. Quamvis dura, tarecn rara puella fuit. *Ovid.* 14. *Met.* v. 337. *de Canente nympha*. Rara quidem facie, ſed rarior arte canendi. *Senec. lib.* 4. *controverſ. act. ad fin.* Homo rariſſimi, etiamſi non emendatiſſimi ingenii. *Non. cap.* 4. n. 388. huc trahit illud *Virg.* 4. *Georg.* v. 130. Hic rarum tamen io dumis illus, &c. ¶ Rarus pro aliquis, ot *raro* pro aliquando, *qualche. Horat. l.* 4. *od.* 1. v. 33. Sed cur, heu! Ligurine, cur Manat *rare* meas lacryma per genas?

RASAMEN, inis, n. raſure. *Marcell. Empir.* r. 1. *a med.*

RASILIS, le, *che ſi può radere*, *e pulire*, qui radi, levigari, & polirі poteſt. *Virg.* 2. *Georg.* v. 449. Nec tiliæ lares, nec torno raſilia buxum Non formare accipiunt, ferroque cavantur acuto. ¶ Item raſus, politus, levigatus, dolatus, *ſpianato*, *pulito*, *liſcio*, ξεσὸς. *Catull. carm.* 60. *ampr.* v. 168. Raſilemque ſubi ſorem. *Sil. l.* 4. v. 176. raſilis haſta. *Ovid. Heroid. ep.* 9. v. 76. Raſiles calathi. *Velleg. l.* 2. *c.* 56. Triumphus Hiſpanienſis argento raſili conſtitit. *liſcio e brunito*. & *Ovid.* 8. *Met.* v. 318. & *Stat.* 7. *Theb.* v. 658. raſilis fibula. ¶ *Raſilis palmes* qui dicitur a ruſticis, V. in *Draco*. ¶ *Raſiles ſcopuli* apud *Prudent. peryſteph.* 9. v. 69. ſunt nullis arboribus conſiti, aut herbis veſtiti, atque adeo horridi, *rupi ſpelate*.

RASIS, is, f. geaus crudæ picis, quæ ex vetuſtate duta effecta contunditur, & in pulverem radicta pharmacis admiſcetur. *Colum. lib.* 12. *c.* 20. a *med.*

RASITO, as, n. 1. *radere ſpeſſo*, ξύειν, ſæpe rado. *Sueton. in Oct.* c. 82. Faciem quotidie raſitare conſuetus. *Gell. l.* 3. *c.* 4. Cumpetimus, nobiles viros barbare iu ejuſmodi ætate raſitaviſſe.

RASOR, oris, m. ξυστὴς. Raſores, inquit *Feſtus*, dicti ſunt fidicines, quia videntur chordas ictu radere.

RASTELLUS, i, m. ξύστρα, parvum raſtrum, h. a. inſtrumentum ruſticorum dentatum, e ferro, aut ligno ad terram levitur effodiendam, glebas confringendas & complanandas, feſtucas puſ fœniſeciam colligendas. *Suetou. in Ner. c.* 19. Illimum perfodere aggreſſus, prireus raſtallo humum effodit, & corbulæ congeſtam humeris extulit. *forchiella*, *zappetta*, *marra*. *Colum. l.* 2. *c.* 13. a *med.* Madica obruitur non aratio, ſed ut dixi, ligneis raſtallis. (Supra dixerat *rap.* 11. Ligneis raſtris ſtatim jacta ſemina obruuntur.) *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 49. De pratis ſtipulam raſtellis eradi, atque addere fœniſiciæ cumulum. *raſtrelli*, *raſtrellini*. & *lib.* 4. *de L. L. cap.* 31. Homo in pratis per fœniſecia eo faſtucas abradit, quo ab raſu raſtelli dicti.

RASTRARIA, æ, f. videtur eſſe mulier ruri agens, & agrum colens: & potcit eſſi etiam vox convicii. *Cæcil.* apud *Non. rep. t. cum.* 54. Mea raſtraria, quod proluvium, quæ voluptas, quæ te lactat largitas?

RASTRUM, i, n. *& in plur. num. ſæpius* Raſtri, orum, m. *raſtro*, *ſarchiello*, *forchio*, ἰσκάνη, ξύστρον, inſtrumentum ruſticum dentatum, ferreum plerumque, interdum lignеum: cujus uſus ex ſubjectis apparet exemplis: a *rado*, *is*. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 31. Raſtri, quibus dentatis penitus eraduot terram, atque aruunt. *Virg.* 1. *Georg.* v. 94. Multum adeo, raſtris glebas qui frangit inertes, Vimineaſque trahit crates, juvat arva. *Plin. l.* 18. *c.* 20. Aratione per tranſverſum iterata, occatio ſequitur, ubi ras poſcit, erate, vel raſtro. *Colum. l.* 2. *c.* 11. Locus (*in quo medico ſeto eſt*) ligneis raſtris farriendus, & identidem tuncandus eſt. *Senec.* 2. *de Ira*, *c.* 15. Cum videſſet fodientem, & altius raſtrum allevantem. *Cæcil. Cæſ.* apud *Non. cap.* 3. *num.* 190. Omnes raſtra attollunt, & adigunt. (*raſtro* habet etiam *Stat.* 3. *Theb.* v. 589.) *Virg.* 1. *Georg.* v. 164. Tribuinqua, traheæque, & miqno poudere raſtri. (V. *Terent. Heaut.* 1. 1. 40. & *Ovid. Met.* 11. v. 36.) & Æn. 7. v. 725. virtute felicia Bacchо Maſſica qui raſtris. & *lib.* 9. v. 608. raſtris terram domara. *Id.* 3. *Georg* v. 534. rimari. *Martial. l.* 2. *epigr.* 75. remnvare. (*raſtro* habet etiara

Ovid. Met. 13. v. 765. raſtris rigidos pectere capillos; non pectine: & hirſutam falce, non novacula, recidera barbam; pectinet ad ſignificandam & ſeriatam homicis, & capillorum berbarque ejus hirſutiam. *Terent. Heaut.* 5. 1. 57. Nam ſi illi pergo ſuppeditare ſumptibus, mihi illæc vera ad raſtros res redit. *b. e.* eo redigar, ut ad victum interimdam neceſſe mihi ſit agrum meis manibus fodera.

RASURA, æ, f. *raſchiatura*, *raditura*, ξύσις, radendi actio. *Colum. l.* 4. *c.* 29. *a med.* Calamus non amplius tribus digitis debet allevari, æqualitee ex ea parte, qua raditur: eaque raſura ita deducitur, ut medullam contingat. ¶ Ipſum quod abraditur, ſcobs, ξύσμα. *Veget. l.* 2. *de re Veterin. c.* 10. Raſuras eboris bene tritas & cribratas miſcebis. Adde *lib.* 4. *c.* 8. *ad fin.*

RASUS, us, m. tadendi actus. In ſcato cenſu ſing. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 31. Ab raſu taſtelli dicti.

RASUS, a, um, *raſtratus*, *raſa*, *liſciato*, *liſtio*, ξυρὸς, radendo lævigatus, politus. *Virg. a. Georg. v.* 358. Tum levra calamos, raſæque haſtilia virgæ. *Ovid. 1. de ar. am. v.* 437. Cera vadum teotet tenſis infuſa tabellis. *Martial. l.* 2. *epigr.* 116. Laber pumice eaſus. *Cic. pro Roſc. Com. c.* 7. Capite & ſuperaliiis ſemper nſi raſis. *Cell. l.* 3. *c.* 4. Barba raſa. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 97. Cærulea indutus ſcrutulata, aut galbana raſa. *Martial. l.* 2. *epigr.* 85. raſa toga. *Quinctil. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Faucra caſæ vocem exaſperant. *Ovid.* 3. *Metam.* de angue celeriter proſerpente, *verſ.* 75. Teeraque raſa ſopat ſquamis, *ſtrifrata*. & *Martial. l.* 9. *epigr.* 58. raſus cavea lanus biſoruis. *b. e.* attritus. *Id. l.* 8. *epigr.* 72. Poſt hunc in cotula raſa ſelibra data eſt. *mezzo libbra ſcarſa*. & *Ovid.* 2. *Amor. el.* 11. *v.* 21. oculoſque moſcitus Margioe in extremo littera raſa meos. *rancellata*, abraſa. ¶ Translate *Martial. l.* 10. *epigr.* 2. Nota legra quzdam, ſed lima caſa recenti. *b. e.* emendata. *Perſ. ſat.* 1. *v.* 85. ceimina raſis Librat in aotithetis: doctas poſuiſſe figuras Laudatue. *b. e.* rhetorica arte elaboratis.

RATARIÆ, arum, f. referuntur a *Gell. l.* 25. *c.* 10. iotae genera navium; & ſoetaſſe ita dicuntur, quod rmis formam habeant. ¶ Apud *Serv. ad Æn.* 1. *v.* 47. dicuntur *ratiarie*, & defiuiuntur navicuiæ cum reotis: forſaſſe quia *rates* atiam remos ſignificant.

RATIARIÆ. V. votam praced.

RATIARIUS, ii, m. *ναυκληρος*, qui rata negotiatue, ut navicolatim, qui *nave*. *Paul. Dig. lib.* 13. *tit.* 7. *leg.* 30. Qui eatimeio crediderat, cum ad diem pecunia non ſolveretur, &c. Adda Inſcript. apud *Murator. pag.* 67. *n.* 7. & apud *Spon. in biſtor. Genev.* Te. 2. *pag.* 337.

RATIHABITIO, onis, f. *ratificazione*, *approvazione*, ἐπαινος, actus ratum habendi. *Ulpian. Dig. lib.* 3. *tit.* 5. *leg.* 5. *a med.* Ratihabitio conſtituit negotium tuum, quod ab initio tuum non erat. *Id. lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 12. *rats.* Rati enim habitio maodum comparatur.

RATIO, onis, f. *ragione*, *lume a uſo di ragionare*, λόγος, mens, noimus, conſilium, iotelligentia, judicium: peinceps ac nobiliſſima animæ facultas, qua differit, ſeu unum ab olin deducit: a ſup. *reeuno* verbi *reor*, ut ceoſet *Feſtus* io *Ratiſſima*. Uoa ratione homo a ceteris animantibus feceraitue: cum ſenſitra facultates cum brutis communes habeat; naturalra cum plantis. *Senec. epiſt. 66. poſt med.* Bonum ſioe ratione nullum eſt: ſequitur autem ratio naturam. Quid eſt ergo ratio? oaturæ imitatio. *Lev. l.* 6 *cap.* 28. Atque ego (quamquam nullum ſcelus rationem habet) tamex ut in ra nefaria, quæ mana, quod conſilium veſtrum fuerit, ſcire velim. *Cic.* 1. *Offic. c.* 28. *in fin.* Duplee eſt vis animorum atque eatora: ona pars in appetitu poſita eſt, quæ eſt ὁρμὴ Grzce, quæ hominem huc & illuc tapit: altera in eatione, quæ docet & explanat, quid faciendum fugiendumque ſit. ita fit, ut ratin præſit, appetitos obtemperet. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 27. a *med.* Haud ſcin an melius fuerit, humano generi motum illum caleremm, acumex, ſolertiam, quam rationem vocamus, non dari. *Id. de Senect. c.* 19. Meos, & ratin, & conſilium in ſenibus eſt. *Id.* 1. *Offi. c.* 23. Corpus ita iufficiendum, ut obedire conſilio rationique poſſit. ¶ *Ratio non eſt*, non eſt rationi coofentaneum, imprudentis eſt, ſtulti eſt. *Cic. Verr.* 2. *c.* 9. Mioari denique diviſoribus, ratio non *erat*. *Id. pro Cæcin. c.* 5. Nullam eſſe rationem, amittere ejuſmodi occaſionem. *Colum. l.* 3. *c.* 5. Tacuiſſimo ſolu vitiarium facera, minime rationis eſt. ¶ *Rationem facere*, prudeotee, recte, jura, bene facera. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 44. Quod domi te incluſiſti, eatiooe feciſti. *Id. pro Quinct. c.* 7. Eeſtima, modo & ratione omnia feciſſe Nævium. ¶ Item ratiociostio, diſcurſus, argumentatin ad verum inveſtigandum, *ragionare*, *diſcorſo*. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 19. Noſtea confirmare argumentis at rationibus, deiode contrarin refutare. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3 *v.* 225. Vincet eom ſlultos ratin infimira nepotes. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 10. Concludatur igitue ratio. ſi enim provideri, &c. ¶ Item conſilium, propoſitum, *diſegno*, *intenzione*, *conſiglio*. *Cic.* 2. *Verr. c.* 11. Tua ratio eſt, ut ſocundum binos ludos mihi reſpondere incipias: mea, ut ante primos ludos comperendinem. Ita fiet, ut tua iſta ratio exiſtimetue nſiuta, meum hoc conſilium neceſſarium. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 30. Itaque in præſentin Pompeji inſequendi rationem omittit: in Hiſpaoiam proficiſci conſtituit. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 21. *a med.* Dum ea ratio Barbaro fuit, Romnnum impune ludificabatur. ¶ Item cauſa, *ragione*, *ragione*, *motivo*. *Auct. ad Herenn. l.* 2. *c.* 28. *a med.* Ratio eſt cauſa, quæ demonſtrat verum eſſe id, quod intendimus, brevi ſubjactione. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 50. *extr.* Et quidem cur ſic upinetue, eationem ſubjicit. *Id. iatio Divin. Verr.* Si mei conſilii cauſam eationemque cognoverit. *Id.* 2. *de Divio. c.* 20. Te, cum ras videres, eatiooem cauſamque non quærara. *Gell. l.* 15. *c.* 9. Miſſas auctoritates facias, *&c.* ſed rationem dic. ¶ Apud Rhetores *ratio* eſt, quæ cauſam facit, & continet defenſionem, hoc modo: Oreſtes cum confiteatur ſe occidiſſe matrem, niſi attulerit factı rationem; pervertit defenſionem: ergo affert eam. illa enim, inquit, patrem meum occiderat. *Auct. ad Herenn. l.* 1. *c.* 16. ¶ Item genus, natura, conditio, qualitas. *Cic. de clar. Orat. c.* 75. Splendida & minima veteeatoria dicendi ratio. *Id. Catil.* 2. *c.* 5. Ut ejus diverſa ſtudia in diſſimili eatione perſpicere poſſitis. *Id. pro Mur. c.* 35. Quantas perturbationra habet ratio comitiorum. *Id. Fam.* 10. *ep.* 3. Sed cum intelligerem, quid ſentires, te arbitrabar videre, quid poſſes. Nunc alia ratin eſt. *Vorr. l.* 7. *de L. L. c.* 32. Multa ſunt, in quibus potius conſuetudinem ſequimur, quam rationem verborum. ¶ Item ſenſus, ſeotentia. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 22. Duabus epiſtolis tuis perdiligeotec in eandem rationem ſcriptis. *ſu queſto medeſimo propoſito*. & *Verr.* 3. *c.* 27. Hæc cum omnes ſentirent, & cum in eam eationem pro ſua quiſque ſenſu loqueratur. ¶ Item ordo, diſpoſitio. *Id. Catil.* 2. *c.* 6. Quemadmodum eſſet ei antin totius belli deſcripta, oducui. ¶ Item vin, modus, quem quis ſolet in agendo ſequi. *Cic. Attic. l* 6. *ep.* 1. Diſſimilitudo meæ tationis offendit hominem. *della mia condotta*, *del mio modo di governare*. & *Fam. l.* 3. *ep.* 8. a *med.* Mea eario io toin amicitia noſtra conſtans & gravis reperietue. *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *c.* 9. Iocumbe toto animo in eam rationem, qua adhuc uſus es, ut eos, quos tuæ fidei populus R. commiſit, diligas, & omni ratinne tuenra. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 19. Inenueda nobis ratio eſt, quemadmodum, &c. *Nep. in Annib. c.* 10. Ad hunc interficiendum talem iniit rationem. *Lucret. l.* 6. *v.* 902. pari eatione. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 6. mala ratione ram facera. *acquiſtare con male arti*. & *Cic. pro Quinct. c.* 17. Dici vie poteſt, quam multa ſint, qum reſpondentis ante fieri oportera, quam ad hanc rationem extremam neceſſariam devenire. *partita*, *riſoluzione*. Solis & Luoæ ratin, *ſi conſo ordinario*. *Cic.* 4. *Verr. c.* 52. ¶ Item ees, negotium, factum, commercium, ſocietas. *Cæſ.* 1. *Fam. ep.* 7. *circa med.* In hac ratione quid res, quid cauſa, quod tempus ferat, tu perſpicies. & *ep.* 8. Me ad ejus cationes adjungo, quem tu in meis eationibus tibi eſſe adjuogendum putaſti. *intereſſi*. & *da provine. conſul. c.* 14. *extr.* Nec totam Gallici belli rationem, prope jam explicatam, perturbare atque impedira debemus. *Id. ad Cæſ. poſt ep.* 11. *l.* 9. *ad Attic.* De concordia civium nga vella arbitrabar: & ad eam rationem exiſtimabam aptam eſſe & naturam & perſonam meam. *per queſta faccenda*. *Id. pro Quinct. c.* 4 Cum & de focurtate totes ſe multa communicarent, & de tota illa ratione atque ra Gallicana. *Id. Verr.* 4. *c.* 77. Hunc Verrutium neque nate adventum C. Verris, neque poſt deceſſiooem quidquamm cum Caspinatio rationis habuiſſe. *Id. pro Roſc. Com. c.* 14. Quæ ratio tibi cum eo interceſſerat? ¶ Item quæſtio, diſputatin, tractatin. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 52. *ad fin.* Continet coim totam quæſtionem ea rntio, quæ eſt de natum deorum, quæ ute fecundo libro explicata dilueide. ¶ Item ſcientia, facultas. *Cic. pro Archi. c.* 2. Si hujuſce rei ratio aliqua, ab optimarum artium ſtudiis ac diſciplina præfecta, &c. *Lucret. l.* 5. *v.* 1004. Improba uavigii ratio tum exica jacebat. *L'arte del navigare*. *Colum. in præfat.* Rationis muſicæ ſtudioſi. ¶ Item dnctrina, diſciplina. *Cic.* 3. *Offi. c.* 4. *ad fin.* Erit aetem hæc formula Stoicorum ratioci diſciplinæque maxima coofentanea. *ſiſtema*, *principj*. & *lib.* 1. *Acad. c.* 9. Speuſippus & Xenocrates, qui primi Platonis rationem auctoritatemque ſuſceperant. *Id.* 3. *de Finib. c.* 20. Cynicomm autem rationem atque vitam alii cadera in ſapientem dicuns, alii nullo modo. Adde *Lucret. l.* 1. *v.* 941. & *lib.* 3. *v.* 14. ¶ Item habitudo, comparatin. *Cic. de clar. Orat. c.* 13. Et Græciæ quidem oratorum partus atque fontra vidra, ad noſtrorum nonnullum eationem uſteres; ad ipſorum ſaoe recentes. ¶ Item ordo, modus, *modo*, *metodo*. *Cic. in Orat. c.* 33. In omnibus, quæ ratione docentur, & via, primum conſtituendum eſt, quid quidque ſit. ¶ Item magnitudo, quantitas. *Cic. Attic. l.* 6. *ep.* 3. *circa med.* Pro ratione peconiæ liberalius eſt Brutus tractatus, quam Pompejus. ¶ Item ſæpiſſime ſuppuratio, calculus, *conto*, *conti*. *Plaut. Aulul.* 3. 5. 53. Itur, putatur ratio cum aegentarin. *Id. Trin.* 2. 4. 17. Ratio quidem hercle apparat, argentum ἀναγραφὴ. *Cic. Fam. 5. ep.* 20. Rationes confectæ & conſolidatæ. *Id. pro Cæcin. c.* 32. *ad fin.* Vexit io iſtum fandum: rationes a colono accepit. *Id. in fragm.* apud *Non. c.* 4. *n.* 436. Inire, & ſubducera rationes. *Horat. in ar. Poet. v.* 325. longis rationibus aſſem in partes centum diducere. *con lungo conteggio*. & *Senec. ep.* 87. Ponitis eationem ſingulorum, quibus pecuniam creditori eſtis. *b. e.* rationem initis facultatum eorum, quibus, &c. *fate i conti addoſſo*. *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 5. *leg.* 6. Ponera rationem actus, quem ſervus admiſiſcavit. *fare*, e *dare i conti*. *Plaut. Moſtell.* 2. 3. 146. Bene ratio accepti atque expenſi lotet nos convenit. *Colum. in præfat. l.* 12. *a med.* In commune conſpirabatur ab utroque (*ragione*), ut cum foſſoribus negotia matronalis ſedulitas induſtriæ rationem parem faceret. *paregiaſſe le partite*, *i conti*. & *Cic. Verr. 4. c.* 22. Noo ſtatuebas, tibi non ſolum de te, ſed etiam de illorum ſiſtis rationem eſſe reddendam? *dover vendere conto*. & *de opt. gen. Orat. c.* 7. Rationra raſtnra. *preſentarvi*, *ſcabire i conti*. & eod. ſenſu *l.* 5. *ad Attic. ep.* 13. Edere rationem. & *epiſt. ult. a med.* Rationes conferra. *Id. pro Cluent. c.* 37. *ad fin.* Rationem nb aliqun rapetera. *domandar conto*. & *Modeſtin. Dig. lib.* 34. *tit.* 3. *leg.* 20. a *med.* petere allcujus rai. *Colum. in fin. c.* 7. *l.* 1. Conditum frumentum cum fida rationibus inferre. *dette in nota*: *deporre ne' conti*. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 53. Cum horum omnium ratin haberetue, ad duorum millium numero cecidiſſe reperiebamus. *facendoſi il conto*. & *Cic. Verr.* 7. *c.* 28. Rationem nomeumque habera piratarum, qui, &c. ¶ Rationem cum arco habere, *apud Varron. l.* 1. R. R. *c.* 4. & rationem cum orco ponera, apud *Colum. l.* 1. *c.* 3. V. *Orcus*. ¶ *Ratio conſtat*, apparet, quid & qua in re expenſum ſit, & quid acceptum. Translate, apparet

ret ratio, in promptu eſt cauſa, cur quippiam factum ſit. *Plin. in Paneg. c.* 38. Augeo Principis munus, cum offendo, liberalitati ejus ineſſe ratiocem. ambitio enim, & jactantia, & effuſio, & quidvis potius, quam liberalitas, exiſtimanda eſt, cui ratio non conſtat. *Id. in fin. ep.* 4. *l.* 2. Libenlitas ita temperanda eſt, ne omnia profuſione inarefcat. ſed temperanda in *aliis*: in te vero facile ratio conſtabit, etiamſi modum excelleris. *Juſtin. in præfat. ſub fin.* Quod (*opuſculum*) ad te tranſmiſi, ut mihi mei apud te ratio conſtaret. ¶ *Servus a rationibus*, qui domini rationes conficit, *computiſta*. Fuit inter officia domus Auguſtæ, & privatæ. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 415. *n.* 10. *pag.* 513. *n.* 1. & *pag.* 588. *n.* 2. 3. & 4. Sic alia apud *Murator. pag.* 921. *n.* 20. Julius Cæſ. vema a ration. voloptat. Sic apud *Donium claſſ.* 7. *n.* 186. C. Stertinio Abaſcaoto C. Lib. a ratione. ¶ Iſta ratio maxima eſt, *Plaut. Trin.* 2. 4. 22. Ea nimia eſt ratio, *Id. Truculi.* 1. 2. 49. h. e. vis, numerus. ¶ Cum verbis *habeo*, & *duco* varios habet uſus: ducta præmunque metaphora a calculorum rationibus. Cic. 7. *Verr. c.* 39. Quod poſteaquam ille cognovit, hanc rationem habere cœpit. Cauſam ſibi dicendam eſſe, &c. *Id. ad Brut. ep.* 5. *a med.* Eſtiſimo, omnino abſentium rationem facerdotum comitis poſſe haberi. *poteſi ammettere, e computare tra i concorrenti.* & *lib.* 2. *de Legib. c.* 7. Sit hoc perſuaſum civibus, deos piorum & impiorum habere rationem. *Id. ad Pompei.* 2. *poſt ep.* 21. *l.* 8. *ad Attic. a med.* Duxi meam mecum rationem, quam tibi facile me probaturum arbitrabar. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 44. *a med.* Non enim laborat de pecunia: non ullius rationem ſui commodi ducit. *Id.* 4. *Verr. c.* 52. Novus aſtrologus, qui non tam cæli cautionem, quam cælati argenti duceret. *Id.* 2. *de Orat. c.* 4. *a med.* Qui eorum quibuſcum eſt, vel dignitatis, vel commodi rationem non habet. *non ha riguardo: non fa conto.* Sic *Fam.* 10. *ep.* 2. *extr.* Peto a te, ut me rationem habere velis & ſalutis, & dignitatis meæ. *Id. pro Cal. c.* 20. *ad fin.* Cum hæc aliquid adoleſcentem hominem habuiſſe rationis, num tibi perſuaſe eſſe videatur? *abbia avuto qualche commercio.* & *Phil.* 4. *c. ult.* Majoribus veſtris cum eo hoſte res erat, qui haberet reſpublicam, ærarium, rationem aliquam, ſi res ita tuliſſet, pacis & fœderis. *finta coſa, o ſtima.* & *contr. l.* 2. *ep.* 5. *ad fin.* Cum omnibus Muſis rationem habere cogito. *trattare, converſare.* & *Fam.* 3. *ep.* 5. Animadverti, te omnibus in eſtus habuiſſe ratiocem, ut mihi conſuleres. *muro, premuro, riguardo di*, &c. *Id.* 7. *Verr. c.* 14. Nunc ſum deſignatus ædilis: habeo rationem, quid a populo R. accreperim. *vado penſando, ho in conſiderazione.* ¶ Denique *rerum* metonymice eſt opus ratione, arte, ingenio factum. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 50. *a med.* Omnes enim teneto quodam ſenſu, ſine ulla arte aut ratione, quæ ſunt in artibus ac rationibus ſacta ac prava, dijudicant.

RATIOCINABILITER, rationaliter. *Macrob. l.* 2. *in ſomn. Scip. c.* 11. *ſub fin.* Ratiocinabilitez, vereque ſignavi. Al. leg. *rationabiliter*.

RATIOCINATIO, onis, *diſcurſo, ragionamento, λογισμὸς*, principii animæ partis, ideſt mentis functio eſt, ex ſingularibus quibuſdam univerſalia induceos, communeſque rerum ſummas, ex iiſque deinde argumentatione plurima eliciens, de quibus ſcientia habetur, vel opinio. Cic. 2. *de Invent. c.* 5. Ratiocinatio autem eſt diligens, & conſiderata faciendi aliquid, aut non faciendi excogitatio. ¶ Accipitur etiam pro ſyllogiſmo. *Cic. t. de Invent. c.* 34. Ratiocinatio eſt oratio ex ipſa re probabile aliquid eliciens, quod expoſitum, & per ſe cognitum ſua ſe vi & ratione confirmet. ¶ *Quintil. l.* 8. *c.* 4. ex quatuor generibus, quibus ait enuſtare amplificationem, unum ponit ratiocinationem, qua ſcilicet aliud ex alio colligitur, & ut aliud erefcat, aliud augetur, & inde ad id, quod extolli volumus, ratione ducitur. Vee. gratia objecturus Antonio Cicero merum & vomitum, Tu, inquit (*Phil.* 2. *c.* 25.) iſtis fauſibus, iſtis lateribus, iſta gladiatoria totius corporis firmitate, &c. Quid fauces & latera ad ebrietatem? Minime ſunt otioſa. Nam reſpicientes ad hæc poſſumus æſtimare, quantum ille vini eſhauſerit, quod forte & coquere non poſſet illo gladiatoria corporis firmitate. Hæc *Quintil.* ¶ Ratiocinatio item Græce Διαλογισμὸς, Dialogiſmus, eſt Figura ſententiarum, cum quis ſecum aliquem rem volutans, & tanquam cum altero colloqueus loterrogat, & reſpondet, ut apud *Terent. Eun.* 1. 1. 1. Quid igitur faciam? non eam? ne nunc quidem, cum arceſſor oltro? an potius ita me comparem non perpeti meretricum cuntumelias? Excluſit, revocat; Redeam? noo ſi me obſecrat. *Anth. ad Herenn. l.* 4. *c.* 16. Ratiocinatio eſt, per quam ipſi a nobis rationem poſcimus, quare quidque dicamus, & crebro noſmet a nobis petimos uniuſcujuſque propoſitionis explanationem. Ea eſt hujuſmodi. Majores noſtri, ſi quem unius peccati mulierem damnabant, ſimplici judicio multorum malsficinum convictem putabant. quo pacto? quoniam, &c. quid ita? quia neceſſe eſt, &c. ¶ Apud architectos ratiocinatio eſt, quæ res fabricatas ſolertia ac ratione proportionis demonſtrare, atque explicare poteſt. Ita deſcribit *Vitruv. l.* 1. *c.* 1.

RATIOCINATIVUS, a, um, ad ratiocinationem ſpectans. Quæſtio ratiociuativa, ſeu ſtatos ratiocinativus eſt, cum quæritur an. gr. an ubi propria lex non eſt, ſimili ſit utendum. Hæc controverſia nomen ratiocinationis accepit, quia ex eo, quod certum eſt, ratiocinando deducit id, quod incertum eſt. *Cic. l.* 1. *de Invent. c.* 13. Genus ratiocinativum, cum ex eo, quod ſcriptum eſt, aliud quoque, quod ſcriptum non eſt, invenitur. *Quintil. l.* 7. *c.* 2. *ad fin.* Ratiocinatiua quæſtio. *& cap.* 8. Hic ſtatus ducit ex eo, quod ſcriptum eſt, id, quod incertum eſt: quod quoniam ratiocinatione colligitur, ratiocinativus dicitur. ¶ Ratiocinativæ conjunctiones *Diomedi l.* 2. *pag.* 410. *Putſch.* ſunt, quibus in ratiocinando utimur, ut *ergo, igitur*.

RATIOCINATOR, oris, m. *quaderniere, computiſta, ragioniere*, λογιστὴς, ſubducendæ rationis peritus, a rationibus, calculator. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 12. Libentum ego habeo, ſane nequam hominem, Hilarum dico, ratiocinatorem, & elixtem tuum. *Cel. l.* 8. *& cap.* 3. *extr. med.* Nec in hoc arrat: quippe, ut diligens ratiocinator, calculo poſito videt, id genus agricolationis maxime res familiari conducere. ¶ Translate *Cic. l.* 2. *Offic. c.* 18. Ut boni ratiocinatores officiorum eſſe poſſimus, & addendo deducendoque videre, quæ reliqui ſumma fiat. ex quo quantum cuique debeatur, intelligas.

RATIOCINATUS, a, um, nom. ex particip. ſignif. paſſivæ, *calcolato, penſato. Vitruv. l.* 10. *c.* 15. Omni proportione eorum rationibus ex longitudine, &c.

RATIOCINIUM, ii, n. *conto, conteggio, συλλογισμὸς*, actus ratiocinandi, ſupputatio, calculi ſubductio. *Colum. l.* 5. *c.* 1. *in fin.* Jugeri modus ſi ſemper quadraret, expeditiſſimum eſſet eius ratiocinium. *& cap.* 2. *circa med.* Si diſparibus fuerit latoribus, aliter ejus ratiocinium ordinabitur.

RATIOCINOR, aris, dep. 1. *far conti, calcolare, conteggiare, λογίζομαι, λογισμὸν*, ratiocinium facio, rationem ineo, calculna pono, computo. *Cic. Tuſcul.* 1. *c.* 2. *to fin.* In ſummo apud Græcos honore geometria fuit: at nos metiendi, ratiocinandique utilitate hujus artis terminavimus modum. *Id.* 2. *de Invent. c.* 30. *ſub fin.* De pecunia ratiocinari, ſtrenuum eſſe, cum de gratia referenda deliberetur. ¶ Item univerſim aliud ex alio colligo, *argomentare, eſaminare. Cic. Phil.* 2. *c.* 22. *ad fin.* Omnia denique, quæ poſtea vidimus, ſi recte ratiocinabimur, uoi accepta referemus Antonio. *Id. Verr.* 2. *c.* 7. *a med.* Etenim ſic ratiocinabantur, ſic inter ſe & oecum loquebantur, aperte jam ac perſpicue, nulla eſſe judicia. *Id.* 2. *de Invent. c.* 20. *a med.* Ratiocinari, quid in ſimilibus fieri ſoleat. *Auct. ad Herenn. l.* 2. *c.* 23. Ex eo, quod ipſe facturus eſt, non ex eo, quod fieri convenit, utile quid ſit, ratiocinatur. ¶ *Ratiocinamur*, paſſive, V. ſupra.

RATIONABILIS, le, *ragionevole, ragionale, λογικὸς*, ratione uti qui poteſt, ratione præditus, rationalis. *Senec. de vita beata, c.* 14. Rationabilem ſortitis naturam, quæ melius res, quam ratio proponitur? *Quintil. l.* 5. *c.* 12. *poſt med.* Nec, ſi mutis voluptas, rationalibus quoque: imo ee contrario, quia mutis ideo non rationabilibus. ¶ Rationi conſentaneus, ratione factus, *Λόγῳ*. *Ulpian. Dig. lib.* 5. *tit.* 1. *leg.* 8. *ante med.* Et hæc ſententia vera & rationabilis eſt. *Pompon. lib.* 45. *tit.* 3. *leg.* 37. Rationabilius aſſa videtur, ſtipulationem eis acquiri.

RATIONABILITAS, atis, f. rationis uſus, ratio, λόγος, τὸ λογικὸν. *Apul. de doctr. Plat. l.* 1. Rationabilitatem, id eſt meatis optimam partionem, ait capitis arcem teoere.

RATIONARILITER, *ragionevolmente, Λόγως*, cum ratione. *Apul. de doctrin. Plat. l.* 1. Hæc una mundo relicta eſt ſapientiæ & prudentiæ propria, ut rationabiliter volveretur.

RATIONALIS, le, *ragionevole, λογικὸς*, rationis particeps, ratione utens. *Quintil. l.* 7. *c.* 3. *a med.* Falſa eſt ſimilio, ſi dicas: Equus eſt animal rationale. nam eſt equus animal, ſed irrationale. *Senec. ep.* 89. *ante med.* Pars philoſophiæ rationalis. *h. e.* dialectice, quæ ut *Id. ibid.* ait, proprietates verborum exigit, & ſtructuram & argumentationes, ne pro vero falſa ſubrepant. *Cell. in præfat. l.* 1. Diſciplina rationalis. *& mox.* Rationalis ars. *h. e.* quæ rationem, non experimenta ſequitur. Hinc rationalis medicina, *ibid.* & rationales medici, qui abditarum & morbos continentium cauſarum rationes ſcrutantur, & ex iis curandi modum deſumunt. *Auct. ad Herenn. l.* 2. *c.* 12. *a med.* Rationalis cauſa. *h. e.* quæſtio ratiocinativa, ſtatus ratiocinativus, apud Rhetores. V. *Ratiocinativus*. ¶ *Rationalis* abſolute, qui rationes pecuniarum aliorumque redituum conficit, & perſcribit, rationarius, ratiocinator, procurator: cujuſmodi mittebantur ab Imperatoribus in provincias, fiſci ac Cæſarum rationes admiuiſtraturi: præſertim bona caduca & vacantia fiſco vindicaturi, *procuratori, fiſcali. Lamprid. in Alex. Sev. c.* 45. Ubi aliquos voluiſſet vel rectores provinciis dare, vel præpoſitos facere, vel procuratores, id eſt rationales, ordinare. *& cap.* 46. *ad fin.* Rationales eito mutabat, ita ut nemo niſi annum compleret. *Capitolin. in Gordian. c.* 7. Cum quidam rationalis acrius contra plurimos Aforum ſæviret, proſcribens plurimos, interficiens multos, & ſibi ultra procurationem omnia vindicans. *Commodus Imp. to quodam epiſt.* apud *Capitolin. in Albino, c.* 2. Ad procuratores meos litteras miſi, quas ipſe ſignatas accipies ſigno Amazonio: & cum opus fuerit, rationalibus dabis, ne te non audiant, cum de æratio volueris imperare. Lapis inſcriptus apud *Donium claſſ.* 7. *n.* 179. Felici Cæſ. N. vern. adjutori rationalium. Adde *Lactant. de mortib. perſecut. c.* 7. ¶ *Rationalia*, um, libri rationum. *Ulpian. Dig. lib.* 27. *tit.* 3. *leg.* 2. *ante med.* ubi al. aliter leg.

RATIONALITAS, atis, f. *uſo di ragione. Tertull. de anim. c.* 38. *in fin.* Habet immortalitatem, rationalitatem, &c.

RATIONALITER, adverb. cum ratione. *Senec. epiſt.* 109. *circa med.* Homiosm movera rationaliter non poteſt, niſi homo.

RATIONARIUS, a, um, ad rationes pertinens. *Rationarius, ii*, qui rationes conficit, *computiſta, ragioniere. Modeſtin. Dig. lib.* 27. *tit.* 2. *leg.* 15. Neque libratios, neque calculatores, quos vulgo rationarios dicimus, habere immunitatem. Hæc in edit. *Torrentini* Gruce habentur. ¶ *Rationarium, ii*, liber in quo rationes, & acta continentur, *giornale, cogitro, ἐφημερὶς. Sueton. in Aug. c.* 28. Tædio valetudinis, magiſtratibus ac ſenatu domum adcitis rationarium imperii tradidit.

RATIS, is, f. *zattera, zatta, fodera, σχεδία*, connexarum trabium compages, quæ per aquam agitur, uſum naviom præbens. *Plin. l.* 7. *c.* 56. *ad fin.* Nave primus in Græciam ex Ægypto Danaus advenit: antea

ratibus navigabatur, ioventis in mari rubro iater iasulat a rege Erythea. Reperiuntur, qui Mysos & Troianos priores excogitalle in Helleſponto putent, cum transirent adverſus Thracas. Etiam nunc in Britannico oceano vitiles corio circumſutæ ſiunt: in Nilo ex papyro, & ſcirpo, & arundine. *Quintil. l.* 10. *c.* 2. Quid erat futurum, ſi nemo plus effeciſſet eo, quem ſequebatur? ratibus adhuc navigaremus: non eſſet ylciſtura, niſi quæ lineas circumſcriberet. *Plin. l.* 3. *c.* 5. *ante med.* Taberiæ propter aſperæ & confragoſa, ne ſic quidem navigabilis, prætorquam trobibus vetus, quam ratibus. *Cic. 7. Verr.* 2. Cum aut navibus, aut ratibus conarentur accedere. *Flor. l.* 4. *c.* 2. *ante med.* Miſit in auxilium ejus rates, quales inopia navium fecerat. *Plaut. Aulul.* 4. 1. 9. Quaſi pueri qui aere diſcunt, ſarpea induitur ratis, qui laborent minus, facilius ut oent. ¶ A Poetis fera pro navi ponitur, *nave*, *herta*. *Pacuv.* apud *Varron. ſub fin. c.* 2. *l.* 6. *de L. L.* Aderant æquoſe in alto ratibus cognatibus. Ubi *Varr.* Rotie dicta navis longa propter remos, quod hi eum per aquor ſublati ſunt dratra & ſiniſtra, duas partes (corrige *rates* cum *Scalig.* ad *Feſt.* & *Serv. ad Æn.* 1. v. 47.) efficere videntur. ratie unim onde hoc translotum, illic ubi ploree mali aut afferes. Hæc *Varronis* notatio illuſtratur verbis *Feſti* docentis, *rotas* nomine ſignificari etiam remos: unde *Attius in Neoptolemo*: Atqua ego repercutio ratibus mare. *Id. alia loco.* Sed jam propellunt cæruleum rates ſalum. *Ennius* quoque huc pertinere poteſt apud *Priſcian. l.* 5. *pag.* 659. *Putſch.* Cæruleum ſpumat mata contrto eate pulſum. Aptius tamen hic natum intelligas: quo ſenſu paſſim a Poetis omnibus uſurpotur ut dictum eſt: & quidem tam ſæpe, ut exempla afferre ſupervacaneum ſit. ¶ *Omnia ratim fiere* proverb. rem familiarem omnem ſervare, totum negotium ſolicitee admiſtrare. *Plaut. Moſtell.* 3. 3. 15. ¶ Genit. plurales eſt *ratium*. *Lucan. l.* 3. *v.* 706. Et ratium tenuere ſugam. *Ulpian. Dig. lib.* 4. *tit.* 9. *leg.* 1. Exercitores retium. *Adde Auſon. in Moſell. v.* 217. ¶ *Rates* in tecto ſing. ponitur a *Vel. Proba in Cathol. pag.* 1473. *Putſch.* ſed aulla re confirmatur.

RATITUS, a, um, adject. a *ratis*. Ratitum quadrantem dictum putant, inquit *Feſt.* quod in eo & triente ratie ſuerit effigies, ut asvie in aſſe. *Plin. l.* 33. *c.* 3. *ante med.* Nota æris (*l. c. aſſi*) ſuit ea altera parte Janos geminus, ea altera roſtrum navis: in trienta vero & quadrante rates. Nuo eſt audiendus *Varro*, qui ſcribit *in fin. c.* 7. *l.* 4. *de L. L.* Merces dicitur a merendo, & ære. hinc veſtura, quas ſolvebant hi, qui ratibus tranſibant, quadrans. ab eo Lucilius ſcripſit, quadrantis ratiti. Vertor enim eſt omnino *Feſti* ſcatentia.

RATIUNCULA, æ, f. *rationcella*, *rationcina*, λογίσιον, brevis, aut levis retio. *Cic.* 4 *Tuſcul. cap.* 19. Leves retiunculæ. *& lib.* 2. *c.* 12. *a med.* Concludunt ratiunculæ Stoici, cur non ſit malum. *Id.* 3. *de nat. Deor.* 1. 29. Huic incredibili ſententiæ rotiunculas ſuggerit. ¶ Item brevis ſuppotatio, *contectio*. *Plaut. Capt.* 2. 2. 89. & *Curcul.* 2. 3. *v.* 2. Beatus videor. ſubduxi ratiunculam, quantum æris mihi ſit, quotumque alvei ſiet. Divet ſum, ſi non reddo eis, quibus debeo. *Terent. Phorm.* 2. 2. 2. Erat is de ratiunculis ſampridem apud me reliquum pauxillulum nummorum.

RATO, adverb. certo, conſtanter. *Tertull. de Anim. c.* 35. Nulli vitam ſtatim fieri. *Id. l.* 2. *ad Uxor. c. ult.* Pater rato habet.

RATUMENA PORTA a nomine ejus appellata eſt, qui ludicro certamine quadrigis victor, Etruſci genere juvenis, Vejis, conſternatis equis eaoufus Romæ parſit: qui equi ſeruntur non ante conſtitiſſe, quam perveniſſent in Capitolium, conſpectumque ſictilium quadrigarum, quæ erant in faſtigio Jovis templi, quæ faciendas locaverant Romani Veientibus cuidam artis figulinæ prudenti, quæ bello ſunt recuperatæ: quia in fornace adeo creveraot, ut eximi nequirent. idque prodigium poetendere videbatur, to qua civitate ex ſuiſſent, omnium eam futuram potentiſſimam. Hæc *Feſtus*. *Plin. l.* 8. *c.* 45. *circa med.* Majus augurium apud priſcos, plebejis Circenſibus ercuſio auriga, in Capitolium cucurriſſe equos, ædemque ter luſtraſſe: maximum vero, eodem perveniſſe ab Vejis cum palma & corona, offuſo Ratumena, qui ibi vicerat: unde poſtea nomen portæ eſt. Adde *Solin.* eadem narrantem *cap.* 45. (*al.* 57.) *a med.* ubi *Salmaſ.* adſcribit, in quibuſdam libris tum *Plinii*, tum *Feſti* haberi *Retumenam*: *Solinus* vero alios *Rutumenam*, nonoullos *Raramennam*, quoſdam *Ratamannum* aahibere.

RATUS, a, um, *valens*, particip. a *reor*. *Salluſt. in Catil. c.* 58 Conſul optimum factu rertus noctem, quæ inflabat, ama capere. *ſtimanda*, *gindicando*, *tenenda per bra ſatta*. & *Nep. in Alcib. c.* 4. Utiliſſimum eatus, impendentem evitara tempeſtatem. *Id. in Attic. c.* 2. Idoneum tempus rotus ſtudiis obſequendi ſuis. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 23. Tum vero uſi retus, ſe poſſe illum etiam affligere. *Virgil. Æn.* 2. *v.* 25. Nos abiiſſe eati, & vento petiiſſe Mycenas. *Plaut. Aſin.* 5. 2. 12. Ego illum antehac hominem ſemper ſum frugi retus. *Id. Amph.* 3. 3. 9. An id joco dixiſti? aquidem ſerio ac vero eatus. *b. c.* ratus ſum ta dixiſſe. *Id. Rud.* 2. 4. 32. Jam illod mali plus nobis vivit, quam retæ. *b. e.* quam retæ ſumus. ¶ Eſt etiam nomen ax particip. & ponitur pro certo, conſtanti, fixo, ſtato, *ſtabile*, *coſtante*, *fixa*, *determinata*. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 37. *ſub fin.* Aſtrorum in omni æternitate ratos immutabilesque cirſus. *Id ibid. c.* 20. Motus ſiderum conſtantes & rati. *Id. Tuſcul.* 5. *c.* 24. *a med.* Siderum vagi motus eata rameu & certa ſui curſus ſpatia definiat. *Id.* 2. *de Divin. c.* 7. Si nihil fieri poteſt, nihil accidere, niſi quod ab omni æternitate certum fuerit eſſe futurum rato tempore. ¶ *Rata pars*, aut *portio* in diſtributionibus eſt certa & determinata pars, proportione ſervata. verbi gratia poſt determinatam portionem donativi, quod imperetur militibus dare conſtituit, duplex centurioni, triplex equiti dari mos fuit. Illud duplex aut triplra definiebatur ratione illius determinatæ partis, quæ militi concedebatur, & *duplra*, aut *triplra pro rata parte* dicebatur. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 17. *extr.* Militibus agros polliruntur, quaterno in ſingulos jugera, & pro rata parta cauturionibus evocatiſque. *a proportione*. & *Vitruv. l.* 6 *cap.* 3. *a med.* Item ſecundum ratam partem ex altitudine columnarum aspehandæ ſunt altitudines epiſtyliorum. *Cic. in ſamil. Scrp. c.* 5. Sonos intervallis conjunctos inparibus, ſed tamen pra rata portione diſtinctos. *Al. leg.* pro rata parte ratione diſtinctis. *Plin. l.* 21. *c.* 15. Decimam partem relinqui, ſi plenæ fuerint alvi. ſi minus, pro eata portiana. ¶ *Pro* interdum omittitur. *Liv. l.* 45. *c.* 40. Peditibus ſingulos dati centeai, duplau centurionni, triplus uquiti: tantum peditibus daturum fuiſſe creduat, & pro rata aliis, ſi, &c. Adde *Capitolin. in M. Antonin. poliſ. c.* 7. & *JCtos in Digeſt. frequenter*. ¶ Sumitur etiam *ratus* pro firmo, firmato, ſtabili, robur habeata, cui *roburve*, *vanus* opponitur, *firmus*, *ſtabilis*, *cui ho vi ſua valere*, *adjun*, *monumentum*. *Cic de Provinc. conſul. c.* 19. Cujus tribunatus ſi ratus eſt, nihil eſt quod irritum ex actis Cæſaris poſſit eſſe. *Id. Phil.* 5. *c.* 7. *in fin.* Quæ quamquam, ſi leges iritas feceritis, reta aſſe non poſſunt, tamen, &c. *Id.* vertum *Homeri* carmina *l.* 2. *de Divin. c.* 30. Scire, retos ne habeant, an vanos poëtarie nrſus. *Imp. Nerva in edicto* apud *Plin. l.* 10. *poſt ep.* 66. Beneficia eata, & certa. *Cic. pra Cluent. c.* 47. *extr.* Ceuloriæ ſubſcriptiones fixæ & in perpetuum ratæ. *Id. pro Cæcin. c.* 33. Putaſne, ſi populus juſſerit, me tuum ſervum eſſe, id juſſum retum atque firmum futorum? *Id.* 4. *Acad. c.* 9. Decretum ſtabile, fixum, ratum eſſe debet. *& cap.* 46. Illud certum, ratum, firmum, fixum fuiſſe vis. *Tacit. Hiſt.* 4. *c.* 64. Ut amicitia ſocietaſque noſtra in æternum rata ſint. *Virg. 9. Æn. v.* 104. Dixerat, idque ratum Stygis per ſtumina ſtatere Annuit. *Horat. l.* 1. *ep.* 5. *v.* 16. abrietas ſpes jubet eſſe eatas. *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 696. Efficiatque ratas utraque diva preces. *b. e.* exaudiat, & voti compotes. *Sever. in præfat. l.* 4. *excerpt. contraverſ.* Strictum, & aſperum, & nimis ratum in dicendo judicium. *b. e.* nimis ſeverum, rigidum, immutabile. ¶ *Ratus homo*, certus, firmus. *Enn.* apud *Feſt.* potitur ratu Romulu' prædam. *b. e.* certus ſe viciſſe. ¶ Ratam *habere*, *ducere*, *facere*, approbare, confirmare, firmum eſſa putare, *probo*. *Cic. in Partit. c.* 26. Ratum habere judicium, ſi totum corruptum ſit; ſi nous accuſator corruptus ſit, refrindere. *Liv. l.* 27. *c.* 17. *ad fin.* Nec pro transfugis habiturum, qui non duserint ſocietatem ratam, ubi, &c. *Cic. l. de Divin. c.* 39 Quid habet augur, cur a dextra corvus, a ſiniſtra cornix faciat ratum? *ſubaudi* augurium. ¶ *Ratum mihi eſt*, approba, confirmo. *Cic. Fam* 7. *ep.* 23. Attamen iſta ipſa, quæ te umiſſe ſcribis, non ſolum eam mihi erunt, ſed etiam grata. *Cata* quoque ſimiliter luſit apud *Paul. ex Feſto*. Erga compublicam multa beneficia ratiſſima atque gratiſſima. *b. e.* certiſſima, & omaioa firma ac perpetua. Quo pertinet illud *Virg. to. Æn. v.* 609. atque hæc Turon rata vita maneret. *b. e.* ſervaretur Turno hæc vita, & a morte vindicaretur. ¶ *Cavere de rato*, cavere ſo ratum habiturum. *Paul. Dig. lib.* 3. *tit.* 4. *lee. 6. a med.*

RAVASTELLUS. V. *Gravaſtellus*.

RAUCA, æ, vermis terrenus, qui radicte arborum lædit. *Plin. l.* 17. *c.* 18. Ora, ubi quercus effoſſa ſit, male ponitue, quoniam vermes, qui raucæ vocantur, in radice quercus naſcuntur & tranſeuat. Adde *Ulpian. Dig. lib.* 19. *tit.* 2. *leg.* 15.

RAUCIDULUS, a, um, aliquantum raucus. *Hieronym. epiſt.* 100. (*al.* 45.) *ad Marcellam de Oſaia*, *circa med.* Volo corniculæ detrahera garrienti: raucidulam ſe intelligat coraix. *Al. leg.* rancidulam.

RAUCIO, ire, ſi, ſum, n. 4. raucus ſum, val ſio. *Lucil.* apud *Peiſcian. l.* 10. *pag.* 907. *Putſch.* Raufuro tragicus qui cæmina perdit Oreſte.

RAUCISONUS, a, um, βαγχίζων, ſonum raucum habens. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 263. Multi raurifuere aſſabant cornua buorbis. *Lucret. l.* 5. *v.* 1083. Rauciſoni cantus.

RAUCITAS, atis, *fuchezza*, *ravcedine*, βράγχος, obtuſio voris, quæ fit aut nimia ſiccitate propter clamorem, aut nimio humore ad vocis locum fluente. *Plin. l.* 22. *c.* 23. *a med.* In tuſſi, uva, ſellis veteri fuſſubuna, hydropicis, raucitatibus. *Caſſ. l.* 2. *c.* 1. *a med.* Tuſſie, deſtillatio, raucitas. *Plin. l.* 20. *c.* 6. *a med.* Allium raucitatem exremat. *Id. l.* 21. *c.* 5. Elephas ore ipſo ſternutamento ſtimitem elidit ſumum: per nores autem tubarum raucitati.

RAUCUS, a, um, *foco*, *roca*, *affocato*, *chiocco*, *rauco*, βραγχώδης, qui nimio clamore, vel pituita fauces obſidente, vel alia de cauſa vocem fuſcam, aſperam, obtuſam, impeditam, & compreſſam habet: a βράγχος, raucitas: vel a *ravus* addito *c*, ut a *porum*, *porcus*. *Feſtus*: Rauros appellatos eſſe ait Verrius videri ab arditate, ſive a ſimilitudine quadam ſpicarum ariſtæ. in ſpicis namque ſtava fiumeota, cavs appellari. *Cic. t. de Orat. c.* 61. Itaque nos raucos ſæpe attentiſſime audiri video. *Lucret. l.* 6. *v.* 1118. Sputa per fauces rencas via edita tuſſi. *Ovid. Met.* 2. *v.* 483. vox tracunda, miſeraque, Pienaque terroris rauco de gutture ſertur. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 307. raucus formitus. *b. a.* multorum ſimul confuſæ vores. *Ovid. Met. l.* 6. *v.* 377. ranarum vox rauca. *& lib.* 5. *in fin.* picarum rauca garrulitas. *& lib* 8. *v.* 287. *de apro.* Fervida cum rauco latos ſtridore per armos Spuma fluit. *Id. Faſt.* 2. *v.* 433. eudens rauco Silenu vector aſellus. *b. e.* reuco clamore. *Id. Met.* 14. *v.* 200. reucum ſtridorem & ſimius tribuit. *Virg. Ecl.* 2. *v.* 58. raucæ palumbes. *& Ecl.* 2. *v.* 13. reucis reſonant arbuſta cicadis. *Senec. in Med. v.* 733. raucæ ſtrigis exſecta vivæ viſcera. ¶ *Servius* ad illud *Æn.* 12. *v.* 458. Dant ſonitum ranci per ſtagna loquacia cycni. *& Æn.* 7. *v.* 704. aeriam gurgite ab alto Urgeri volucrum raucarum ad litora nubem: monet, *raucus* vocem eſſe *ex pœna*, ſicut o-

lens, *ſpirans*. His locis ſignificare canorum: alias vocis peſſimæ. ¶ Urbane & translate *Cic. Fam. 9. ep. 2. a. med.* Te vero nolo, niſi ipſe rumor jam raucus erit factus, ad Bajas venire. *b. e.* velut feſſus divelgando, minus audietur, & conticeſcet. *Martial. l. 8. epigr. 67.* Cura modo diſtulerint raucæ vadimonia chartæ. *b. e.* cauſidicorum libelli, quibus cauſas agunt magnis clamoribus, ad ravim uſque. Unde & ipſi cauſidici rauci dicuntur ab *eodem libr. 4. epigr. 8.* Sic rauci rogatores, *lib. 10. epigr. 5.* Eadem ratione *Juvenal.* raucam cohortem, *ſat. 6. a. 514* vocat Gallos matris deum, ob aſſiduos clamores, quibus ejus ſignura circumferentes obſtrepebant. ¶ Tributus & rebus inanimis, ſonum ex imque confuſum, impeditum, & minima liquidum clarumve edentibus. *Propert. l. 3. el. 2. v. 41.* cauco claſſica cornu flare *Virg. 4. Georg. v. 71.* Martius æris rauci canor. *b. e.* tubæ. *Ovid. in libr. v. 458.* tympana rauca. *Propert. l. 3. el. 15. v. 36.* cymbala. *& el. 8. v. 13* tibiæ. *Virg. 1. Georg. v. 109.* unda cadens raucum per levia murmur ſaxa ciens. *Stat. 2. Theb. v. 40.* rauca tonitrua. *& lib. 5. v. 291.* raucum litus. *b. e.* raucum ſonum oleus percuſſi fluctuum. *Horat. l. 2. od. 14. v. 13.* Fractiſque rauci fluctibus Hadriæ. *Val. Flacc. l. 1. v. 614.* venti rauco ad litora tractu Unanimi lreta curva ferunt. *Mantuan. l. 1. epigr. 50. v. 20.* bruma Aquilone rauco mugit. *Id. l. 7. epigr. 30.* Raucæ cortis aves. *b. e.* ſtrepentis raucis vocibus anſerum, anatum, pavonum, gallinarum. *Juvenal. ſat. 8. v. 59.* raucus circus. *Ovid. l. 1. Amor. el. 6. v. 50.* Raucoque concuſſæ ſigna dedere fores. *Propert. l. 4. el. 8. v. 49.* rauci ſonuerunt cardine poſtes. *Virg. 2. Æn. v. 545.* telum rauco ære repulſum. *b. e.* ſcuto. ¶ Raucum, & *rauce* adverbii modo. *Ovid. l. 3. de ar. am. v. 289.* Illa ſonat raucum, quiddamque inamabile ſtridet. *Virg. 9. Æn. v. 125.* amnis rauca ſonans. *Lucan. l. 5. v. 217.* ut tumidus boreæ poſt flamina pontus Rauca remit. ¶ Comparat. *rauciur* eſt apud *Servium ad 7. Æn. v. 704.*

RAUDUS, & Rodus, & Rudus, deris, n. rs, apud Veteres. *Varr. l. 4. de L. L. c. 34.* Æs raudus dictum ex eo in veteribus mancupiis ſcriptura: raudusculo libram ferito. *Val. Max. l. 5. c. 6. a. 3. in fin.* Oltre æra teudeca dicebantur. *Feſtus* in *Redur*: Rodus, vel raudus ſignificat eam rudem & imperfectam. nam ſæpe quoque raudus appellant pœnæ: ut Attius in Menalippo: Hinc reatibus rapere rodus (*al.* raudus) ſæveum grande, & grave. & in Chryſippo: Neque quiſquam a telis vacuus, ſed uti cuique obvium fuerat ferrum, alius ſolvum, rodue. (*al.* rodum, *ai ſit adjectivum*) Vulgus quidem in uſu habuit, non modo pro ære imperfecto, ut Luciliue, cum ait: Plumbi pavillum, rodi (*al.* rodus) linique meraxem: ſed etiam pro ſigneto, quia in mancipando eum dicitur, raduſculo libram ferito, aſſe tangitus libra. Cincius de verbis peiſcis ſic ait: Quemadmodum omnia fere materia non deformata, eudis appellatur, ſicut veſtimentum rude, non perpolitum; ſic æs infectum, eudſculum. Apud eadem Apollinia æs conflatum jacuit: id nd rudus appellabant. In affirmatione Cenſoria as infectum eodus appellatur. Hæc *Feſtus*. ¶ *Radus*, *eris*, materia. V. ſuo loco.

RAUDUSCULA, & Raudſculana, & Rodſculana, porta Romæ ab *raudus* æs dicta, quia æsta erat: vel quia rudis & irapolita relicta fuit: vel ab effigie ærea cujuſdam Genucii Cipi Prætoris, in ea incluſa. Prima notatio eſt *Varronis l. 4. de L. L. c. 34.* Eadem, & altera *Feſti*: tertia *Vol. Mac. l. 5. c. 6. n. 3.*

RAUDUSCULUM, li, n. diminut. parvum æs, ſive rude & infectum, ſive ſignatum, ut as: quemadmodum in *Roudas* dictum eſt. In ſermone familiari, & quaſi per jocum, quia vox eſt perantiqua, ſumitur pro parva ſumma pecuniæ. *Cic. Attic. l. 7. ep. 2. a med.* De raudſculo Numeriano multum te amo. *& lib. 4. ep. 8.* Nam de reudſculo quod ſcribis, &c. ¶ Scribitur & *rodaſculum*, & *rudaſculum*. V. *Rudiculus*.

RAVENNAS, atis, adject. omn. gen. *di Ravenna*, ad Ravennam pertinens, quod eſt oppidum Italiæ in Gallia Togata, ad amnem Bedeſem, non longe a mari Adriatico, inter Ferrariam & Ariminum, conditum a Theſſalis, a Sabinis habitatum. *Plin. l. 3. c. 15. Sil. l. 8. v. 603.* Lenta paludoſæ preſciadunt ſtagna Ravennæ. *Marſial. l. 13. epigr. 21.* æquorea Ravenna. *Plin. l. 14. c. 2. ſub fin.* Spinia Ravennati agro peculiaris. *Colum. l. 3. c. 13. a med.* In Ravennaſe agro. *Plin. l. 19. c. 8. a med.* Ravennatium hortorum. *Martial. l. 3. epigr. 93.* Meliuſque rena garriant Ravennates. *Pallad. in Januar. tit. 13. ad fin.* Agec uliginoſus Ravennetis ſoli. ¶ *Ravennates*, *um*, ejus oppidi incolæ. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 80. n. 9.* Claſſis Ravennatium. In alia apud *eund. pag. 414. n. 8.* habetur *Ravenates* ſimplici *n*. Adde *pag. 227. n. 1.* ubi tamen ſermo eſſe creditur non de oppido, ſed de regione Transliberina Romæ, in qua affigneta fuerant loca militibus claſſis Ravennatis, inſtituta ab Auguſto ad cuſtodiam maris Adriatici, ut *Suetom. in Aug. c. 49.* narrat. Quare urbs Ravennatium ea regio aliquando appellata eſt. *Martian. Topograph. R. l. 5. c. 19.*

RAVENNATENSIS, ſe, Ravennas. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 399. n. 3.* Ravennatenſium civitas.

RAVIDUS, a, um, *di color di cane*, χδμῶλ, χαυνὸς, πολιοκυῤῥὸς, qui eſt ravo colore. *Colum. l. 8. c. 2. a med.* In gallinaceis raaribus ſtatus altior quæritur, ſublimes criſtæ, reviai, vel nigrantes oculi.

RAVILLÆ a ravis oculis, quemadmodum a cæſiis cæſillæ. *Paul. ex Feſto*.

RAVIO, ia, n. 4. rauca voce loquor, *Plaut. Pan. 3. 5. 33.* Nego, & negando; ſi quid refert, ravio. *b. e.* contenta voce uſque ad ravim pernego. Adde *Paul. ex Feſto*.

RAVIS, is, f. *raucedine*, *vomolo*, *ſtochezza*, βράγχος, raucitas. *Plaut. Aulul. a. 5. 20.* Ubi ſiquid poſcam, ad ravim poſcam; peius quam quidquam detur? *ideſt* clamoſe adeo, ut vox raucefcat. *Id. in fragm.* apud *Non. c. 2. n. 730.* Expuegabo hercle omnes ad raucam ravim. Adde *Feſt.* & apud *eum Cæcil.* Sic *Apul. in Florid. n. 17.* (*al. l. 3.*) Tragœdi ut quotidie peoclament, clariſſimo ſæpeniis ubſoleſcit. Igitur idveridem boando purgant ravim. *b. e.* pituitam, ea quæ cavis fit.

RAVISTELLUS. V. *Gravaſtellus*.

RAUSURUS. V. *Rauſio*.

RAVOLUS, a, um, d'rainut. aliquantum ravus, hoc eſt raucus. *Sidon. l. 9. ep. 13. in carm. 2.* Date ravulos choraulas, &c.

RAVUS, a, um, *fosco*, *roco*, βραγχώδης, raucus. *Feſtus*: Ravam vocem ſignificat, aut Verrius, raucam & parum liquidam, proxime canum latratum ſonentem: unda etiam cauſidicus pugnacitre loquens, rabula appellabatur. *Sidon. ſub fin. carm. l. 8. epiſt. 11.* cum feſta dies ciera ravos Cæſaris coperit. ¶ Item qui eſt colore mixto ex nigro & fulvo, oculis intis flavum & cæſium, *color di roné*, *tirnare fauro*, χαυνὸς. *Feſtus*: Ravi coloris, raviſcelli appellantur a Plauto, qui ſunt inter flavos & cæſios. *Id. in Reaeol:* In ſpicis flave frumenta, rava appellari, ait Verrius. *Cic. 4. Acad. c. 33.* Mara illud, quod nunc pupureum videtur, idem huic noſtro videbitur: nec tamen aſſentietur, quia nobiſmetipſis modo cæruleum videbatur, mane ravum. Ita leg. *Non. c. 1. n. 729.* alii *flavum*. *Horat. l. 3. od. 27. v. 3.* aut ab agro Rava decurrens lupa Lauvino. ¶ De oculis *Varr. l. 2. R. R. v. 2.* Arietes ravis oculis. *& cap. 9.* Canes oculis nigrantibus, aut ravis. *Plin. l. 11. c. 37. fcll. 55. Hard.* Aliis nigri, aliis ravi, aliis glauci coloris orbibus circumdatis.

RAVUSCULUS. V. *Rabuſculus*.

R E

RE, ἀνά, una ex iis pœpoſitionibus, quæ pet ſe quidem nihil ſignificant, ſed cum aliis verbis conjunctæ multiplicem habent notionem. Quandoque enim ſignificat retro, ut *repoſco*, *cum* datam eaem poſco. Quandoque perfectionem, ut *recognoſco*. Quandoque reciprocationem, ut *redamo*. Quandoque contra, ſive adverſus, ut *reluctor*, ideſt *repugno*. Quandoque itreum, atque iterum, ſeu ſæpe, ut *reputo*. Quandoque de noco, ut *removeo*. Quandoque redium ad peſtinum ſtatum, ut *reparaſco*. Quandoque valde, ut *redundo*. Quandoque longe, ut *repoſtus*, ideſt longe poſitus. Quandoque contrariotetatem ſuorum ſimplicium, ut *revago*, quod eſt *tectum* denudo, *recludo*, clauſum patefacio. Quandoque nihil omnino addit ſignificationi ſui ſimplicis, ut *reparaſcmo*. ¶ Componitur autem cum omnibus dictionibus, a quacunque littera incipiant, præter *h*, & *r*. Sed cum *a*, *e*, *b*, e quandoque interponitur *d*, cauſa vephoniæ. ¶ In carmine fere corripitur: & ut producatur, jubent Grammatici ſequentem conſonantem geminari, ut *relligio*, *revulſi*, *relliquiæ*: aut vocalem, ut in *Reseco*. Alii tamen eveſſent, etiam ſine illa geminatione produci poſſe, cum ſit monoſyllaba, *Broukuſ. ad Propert. l. 4. el. 8. v. 44.* Tanhmsa. *ad Plaur. Perſ. 4. 6. 3. Pier. ad Æn. 1. v. 34. Giſen. in Iud. Lucret. Scalig. Heinſ. Voſſ.* ques ſecutus collegit *Drakenborch. ad Sil. l. 1. v. 309.* quæ magna ex litteratia nomina ſatis cuique hac in re fidem faciunt. V. *Recido*, *Reduco*, *Refert*, *Reficio*, *Refugio*, *Rejicio*, *Repello*: & *Voſſ. l. 1. de Grammat. c. 22.* & *lib. 2. c. 19.*

REA. V. *Reus*.

REABSORBEO legitur a nonnullis apud *Auguſtin. l. 10. Confeſſion. c. 40.* ubi alii *reſorbeo*.

REACCENSUS, a, um, *eiaceſo*, rurſus accenſus. Tranſlats *Hieronym. ep. 6. ad Florent.* Quibus lectis ita reacceuſus eſt animus Hieroſolymam proficiſcendi, ut, &c. Al. leg. *redoccenſus*. V. *Ridaccendo*.

READOPTO, as, a. 1. *riadottare*, rurſus adopto. *Modeſtin. Dig. lib. 1. tit. 7. leg. 41.* Filio dato in adoptionem, quem denuo readoptavit. Al. leg. *redadoptavit*.

READUNATIO, onis, f. *riunimento*, iterata copulatio. *Tertull. de reſurrect. carn. c. 32.* Recorporatio, & readunatio oſſium. Al. leg. *redadunatio*.

REÆDIFICO, as, a. *c. rifabbricare*, rurſus ædifico, ἀνοικοδομῶ. *Liv. l. 5. c. 53. ad fin.* Hæc ſcelera, quia piget reædificara, hæc dedecora peti parati eſſia? Al. leg. *ædificare*. Addunt quidam & locum *Cæſar. l. 6. ad Attic. ep. 1. ad fin.* ſed ibi quoque *ædificio* plerique omnes leg. *Terrall. l. 5. adverſ. Marcion. c. 3. circa med.* Merito non reædificabat quæ deſtruxit. Adde *de Pudic. c. 20. ſub fin.* & *Hieronym. epiſt. 27. ad Euſtoch. epitaph. Paulæ*, *ſect. 9.*

REAPSE, in *effetto*, in *realtà*, ἀντίφρασις, re ipſa. *Feſtus*: Reapſe eſt re ipſa. Pacuvius: Si non eſt ingratum reapſe quod feci bene. *Plaut. Trucul. 4. 3. 41.* De iſtoc ipſa, etſi tu taceas, reapſe experta intelego. *Cic. 1. de Divin. c. 37.* Objiciuntur etiam ſæpe formæ, quæ reapſe nullæ ſont, ſpeciem autem ſuſſerunt. *Al. leg.* re ipſa. *Id. 5. de Fin. c. 20.* Quod idem reapſe primum eſt. *Al. leg.* re ab ſe. *Id. Fam. 9. ep. 15.* Non perinde, ut eſt reapſe, ex litteris perſpicere potuiſti. *Al. leg.* re ipſa. *Senec. epiſt. 108. poſt med.* Eoſdem libros (*Cicerom. de republ.*) cum grammaticus explicuit, primum, reapſe dici ab Cicerone, ideſt reipſa, in commentarium refert: nec minus ſæpe, ideſt ſe ipſe. *Lucret. l. 2. v. 658.* dum ne ſit ea tamen apſe. ταῦτον. ¶ *Reſapſe*, tes ipſa. V. *Sas*.

REASSUMO, is, a. 3. ἀναλαμβάνω, iterum ſumo. *Plin. l. 5. ep. 6.* Æſtate fluminis nomen arenti alveo deſerit, autumno reaſſumit. Alii rectius *reſumit*.

REATINUS, a, um, *di Rieti*, ad Reate pertinens. Eſt autem *Reate*,

is, n. oppidum Sabinorum, ſitum non procul a Fusin & lacu Velino, & eâ ſalaria. *Varr. l.* 3. R. R. c. 1. & *Plin. l.* 3. c. 12. *Sil. l.* 8. v. 417. magnaque Reate dicatum Cælicolum Matri. *Plin. loc. cit.* In Reatino agro. *Id. l.* 2. c. 103. Reatina palus. *Val. Max. l.* 1. c. 8. *n.* 1. Reatina præfecture. *Feſt.* In *Præfecture* recenſer inter ea oppida, in quæ præfectus quotannis Roma mittebatur a Prætore urbano.

REATUS, us, m. *L'eſſer rie, lo condizione del reo, ὁ τῶ ἀιάχε κατάσασις*, ſtatus rei, ſive tempus, quo reus nec abſolutus eſt, nec damnatus, quo tempore non reus modo, ſed etiam propinqui & affines non capillos aut barbam tondebant, non candida, ſed obſoleta triſteque veſta uti ſolebant. Hæc vox primum a Meſſala uſurpata fuit, imperante Auguſto, teſte *Quintil. l.* 8. c. 3. *ante med. Juſtin. l.* 4. c. 4. Revocato igitur ad reatum Alcibiade, duo prœlia ſecunda Niceas, & Lamachus fuciunt. *ideſt* ad cauſam dicendam. *Martial. l.* 2. *ep.* 24. Si det iniqua tibi triſtem fortuna reatum. *Modeſtin. Dig. lib.* 48. *tit.* 19. *leg.* 25. Si diutino tempore aliquis in reatu fuerit. *& mox*. Qui longo tempore in reatu agunt. ¶ Accipitur & pro ipſa culpa, qua quis reus eſt. *Apul. l.* 7. *Metam.* Male conſcientiæ reatum iutra me ſuſtinebo, ſi, quod bonum mihi videtur, diſſimulaverim. *Prudent. Cathemer.* 11. v. 103. irritæ Plangens reatum fletibus. ¶ Item pro habitu, & ſpecie, & cultu reorum. *Apul. l.* 9. *Metam.* Repente intra piſtrinam mulier, reata miſeque triſtitiæ deformis, apparuit.

REBAPTIZO, as, a. 1. rurſus bapriso. *Honor. & Theodoſ. Impp. lib.* 1. *Cod.* 111. 6. *leg.* 2. & *Auguſtin. epiſt.* 203. *ad fin.*

REBELLATIO, onis, ſ. *rebellazione, ribellione, ἀνανεωσία*, rebellio. *Tacit. l.* 14. *Annal. c.* 31. Commotis ad rebellationem Trinobantibus. *Al. leg.* rebellionem. *Valer. Max. l.* 7. c. 3. *n.* 9. *extern.* Cum Tuſculani crebris rebellationibus meruiſſent, ut, &c.

REBELLATRIX, icis, *ribellatrice*, quæ rebellat. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 12. v. 47. Teque, rebellatrix, tandem, Germania, magni Troiſte caput pridem ſuppoſuiſſe duces. *Liv. l.* 40. c. 35. *ad fin.* Proinde ingenio ferox, rebellatrix.

REBELLIO, onis, ſ. *ribellione, ἀνανεωσία*, actus rebellandi, defectio, repugnantia. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c. ult.* Legatum io Morinos, qui rebellionem fecerant, miſit. *Sueton. in Calig. c.* 51. Audita rebellione Germaniæ. *Liv. l.* 8. *c.* 24. Crimen rebellionis a publica fraude in paucos auctores verſum. *Tacit. Ann.* 11. *c.* 19. Semina rebellionis præbere. *& lib.* 3. c. 40. Rebellionem cœptare. *& lib.* 1. c. 55. parare. *& l. Hiſt. c.* 11. comprimere.

REBELLIO, onis, m. *ribello*, rebellis. *Trebell. Poll. in Gallien. Salonino, cap.* 1. Fuiſſe & alios rebelliones fab eodem, de quibus dicemus. *Alii leg.* alias. *Gloſſa*: rebellio, *ἀνανεώτης*, & *ἀνάπαλιν*. *Faciliue in epiſt. ad M. Antonin.* apud *Vulcat. Gallican. in Avid. Caſſ. c.* 9. Horter, ut, ſi amas liberos tuos, iſtos rebelliones neceſſeme perſequaris.

REBELLIS, le, *ribello, ribellato, ἀνανεώτης, ἀνανεωτικός*, qui ſemel victus, & in deditionem receptus bellum renovat: item qui Reipublicæ aut Principis ſui imperium detrectat. *Virg.* 12. *Æn.* v. 185. nec poſt arma alla rebelles Æneadæ refrenat. *Id. 6. Æn.* v. 858. ſternet Pœnos, Gallumque rebellem. *Claudian. de* VI. *Conſul. Honor.* v. 223. opportunum motu ſrepuiſſe rebelli Gaudet perfidiam. ¶ Urbane & translate *Ovid. de remed. Amor.* v. 246. Inſeret arma tibi ſæva rebellis Amor. *Stat. l. Theb.* v. 35. Nec furiis poſt fata modum, flammaſque rebelles Seditione rogi. (*V. lib.* 12. v. 429.) *Claudian. l.* 2. *de rapt. Pref.* v. 155. detrectat onus cervice rebelli.

REBELLIUM, li, idem ac rebellio. *Liv. l.* 42. *c.* 21. Et pacatos ad rebellium incitaſſet.

REBELLO, as, avi, atum, n. 1. *ribellarſi, ribellare, ἀνανεάζω*, bellum reſumo, renovo, deſciſco, deficio: & propriæ dicitur de iis, qui aliquando victi, & in deditionem recepti, ad arma redeunt. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 44. Si diverſis in locis plures rebellare cœpiſſent. *Liv. l.* 8. c. 14. In Valiternos, quod totres rebellaſſent, graviter ſervitum. *Id. l.* 33. *c.* 22. *ſub fin.* Si elapſus foret, mox gravius rebellaturum. *Juſtin. l.* 11. *c.* 2. Multas gentes rebellantes compeſcuit. ¶ Urbane, & translate *Senec.* in *Oedip.* v. 106. ille ditus callidi monſtri cinis in nos rebellat. *Id. in Agam.* v. 137. Peſſus quidem, & depreſſus, & peſſundatus pudor rebellat. *b. c.* reluctat, & turpi cupiditi rurſus adverſatur. *Plin. ſub fin. l.* 25. Creſcunt, ea herba rurſus ſata, rebellare quæ curaverint vitia. *b. c.* redire, renaſci. *Id. l.* 26. c. 1. Ni uſque in oſſa corpus exuſtum eſſet, rebellante tædio. *b.* 1. morbo tædii pleno rurſus erumpenta. *Id. l.* 13. c. 12. *a med. de charit faciendo*. Rebellat ſæpe humor inexhauſte dulcis primo. *b. a.* reſiſtit & reluctatur, quo minus perſcribi poſſit.

REBITO, is, n. 3. *ritornare*, redeo: a *eo*, & *beto*, *is*. *Plaut. Capt.* 2. 3. 18. Ita convenit inter me atque hunc, Tyndare, ut te æſtimatam in Alidem mittam ad patrem: ſi non rabitas huc, ut viginti minas dem pro te. *& verſ.* 49. Si hinc rebito, faciam, ut, &c. Addc 3. 5. 89.

REBOO, as, n. 1. *rimbombare, riſonare, ἀντηχέω*, reſono, remugio, boatum reddo. *Lucret. l.* 2. v. 28. Nec citherio reboant laquearia templa. *Virg.* 3. *Georg.* v. 222. reboant ſilvæque, & magnus Olympus. *Claudian. de* VI. *conſul. Honor.* v. 615. Aſſenſuque cavæ ſublatus in æthera callis Plebis adoratæ reboat fragor. *Sil. l.* 17. v. 252. Hinc rupti reboare poli, atque hinc crebra micare Fulmina. *Valer. Flacc. l.* 3. v. 634. reboatque ſuperbis Comminus urſa lupis. *Lucret. l.* 4. v. 545. reboat meum bombum tuba. *Nemeſian. Ecl.* 2. v. 72. Silveſtris nunc te platanus, Meliboee fuſurrat: Te pinus: reboat te quidquid carminis echo Reſpondet ſilvæ.

REBULLIO, is, ivi, a. 4. iteram ballin, ebullio. *Apul. l.* 9. *Metam.* Vinum in omnibus dulce ſerventi calore, & prorſus ut igni copioſo ſubdita, rebullire. ¶ Item ebulliendo ejicio. *Id. lib.* 1. Cum ille, impetu teli præfecata gula, vocem, imo ſtridorem incertum per oulaus effunderet, & ſpiritum rebulliret. *& lib.* 5. Lucerna ſervens oleum rebulliuit in ejus humerum.

RECALCITRO, as, n. 1. *recalcitrare, ἀνατινάζω*, idem quod calcitro; hoc eſt calcem impingo, calce ferio, repugno, reſiſto. *Horat. l.* 2. *ſat.* 2. v. 20. Cui male ſi palpere, recalcitrat undique tutus.

RECALCO, as, a. 1. *ricalcare, πάλιν πατέω*, rurſus calco. *Colum. l.* 2. c. 2. *a med.* Si velis ſcrobibus egeſtam humam recondere, & recalcare. *Apul. l.* 6. *Metam.* Prima veſtigia recalcam.

RECALEFACTUS, a, um, *riſcaldato*, rurſus calefactus. *Cal. Aurel. Acut. l.* 2. *c.* 18. *ante med.* Statim recalefacto corpore.

RECALEO, es, n. 2. *ἀναθάλπομαι*, rurſus, vel valde caleo. *Virg.* 12. *Æn.* v. 35. recaleat noſtro Tiberina fluenta Sanguine. *Flor. l.* 4. *c.* 2. *circa med.* Acrius multo atque vehementius Theſſalici incendii cineres recaluere. ¶ Metaphorice *Ammian. lib.* 28. c. 1. (*al.* 2.) Recalebant in auribus ejus parentis effata. *Auſon. in Profeſſorib. n.* 7. v. 15. Nunc quoque in noſtris recales medullis, blande Leonti.

RECALESCO, is, n. 3. *riſcaldarſi, ἀναθερμαίνομαι*, rurſus calefco. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 10. Cum mutu atque agitatione recalefcant. ¶ Metaphorice *Ovid. de remed. Amor.* v. 629. Quid juvat admonita tepidam recalefcere mentam? *Plin. l.* 7. *ep.* 9. Recalefcere ex integro, & reſumere imprtum fractum omiſſumque. *b. c.* rurſus accendi & intendere animum ad ſcribendum.

RECALFACIO, is, a. 3. *riſcaldare, ἀναθερμαίνω*, rurſus calidum facio. *Ovid. 8. Metam.* v. 444. calidumque priuſis Cade recalfecit conforti ſanguine telum. ¶ Metaphorice *Id.* 2. *de ar. am.* v. 445. Fac, timeat de te, tepidamque recalfacta mentem.

RECALFIO, is, anom. 3. ruſm calidus fio. *Scribon. Larg. compoſ. ulc.* Rurſus recalfiunt.

RECALVASTER, ſtri, m. *calvo fatto fronte, ἀναφαλαντίας*, qui fronte calvus eſt, non toto capite, ut dicitur etiam *Lexic.* 13. 41. *Senec. epiſt. 66. circa med.* Ut ea duobus æque joſtis & prudentibus comatum & criſpulum malis, quam recalvaſtrum.

RECALVUS, a, um, idem qui recalvaſtes. *Plaut. Rud.* 2. 2. 18. Ecquam recalvum, ac ſilonem ſenem.

RECANDENS, entis, candens, calidus. *Plin. l.* 37. *c.* 9. *in fin.* Randios in ſe recandentes diſcutere. Ita Editium. vet. 1470. & 1472. at his antiquior 1469. *Hardouin. & Varior. in ſe candentes* malo recticus.

RECANDESCO, is, & Recandeo, es, dui, n. 3. vel 2. *rimbiancbirſi, ἀναλευκαίνομαι*, candidus rurſus fio. *Ovid.* 4. *Met.* v. 519. Percuſſa recanduit unda. *b.* 1. caudida facta eſt propter ſpumam, quam concitatum mare emittere ſolet. ¶ Eſt etiam recalefcere, denuo candentem, ſeu ignitum fieri, vel vehementer incalefcere. *Ovid.* 1. *Met.* v. 435. Ergo ubi diluvio tellus lutulenta recenti Solibus ætheriis, altoque recanduit æſtu. *Id. de remed. Amor.* v. 734. Flamma recandeſcat, Al. leg. *erdardeſcet*. ¶ Translate ita recandeſcere dicitur, cum ſemel proprmodum lenita rurſus exaſperatur. *Ovid.* 3. *Met.* v. 707. Et auditu clangore recanduit ira.

RECANO, is, a. 3. *incantare*, iterum cano, cantum revoco, recino. *Plin. l.* 20. *c.* 33. *a med.* Cum ſeaſit feminam aucupis accedentem ad mareni, recanat, revocetque. *Id. l.* 28. c. 2. *circa med.* Non pauci credunt, etiam ſerpentes ipſas recanere, & hanc unum illis eſſa intellectum. *b. c.* incantationem refiere. In quibuſd. editionib. leg. *recantari*, aulla, quod videam, idonea ſcotentia.

RECANTATUS, a, um, participp. a recantor. *Ovid. de remed. Amor.* v. 259. Nulla recantates deponent pectora curas. *ideſt* amores magicis carminibus repreſſos. *Horat. l.* 1. *ed.* 16. *in fin.* Nunc ego mitibus Mutare quæro triſtia, dum mihi Fius recantatis amica Opprobriis, animumque reddas. *b. a.* revocatis, laudes aut blanditias pro opprobriis reponendo.

RECANTO, as, a. 1. *ripetere cantando, πάλιν ᾄδω*, cantando reſpondeo. *Martial. l.* 2. *epigr.* 86. Nuſquam Græcula quod recantat echo. ¶ Alia V. in *Recenetur*.

RECAPITULO, as, n. 1. *ricapitolare, ἀνακεφαλαιόομαι*, eſt breviter quæ dicta ſunt per capita recenſere. *Tertull. l.* 5. *adverſ. Marcion.* c. 17. Ut ita dixerim, ſicut verbum illud in Græcn ſonat, recapitulare, ideſt ad initium redigere, vel ab initio recenſere. Adde *adverſ. Jud. c.* 8. & *Auguſtin. l.* 4. *de conſenſu Evangeliſt. c.* 25.

RECAVEO, es, n. 2. vicilſim cavco. *Impp. Gratian. Valent, & Theodoſ. lib. Cod. 9. tit.* 3. *leg.* 2. Et in pœnam reciproci ſtylo trepidanta recaverit.

RECAVUS, a, um, introrſum cavus. *Prudent. Pſychom.* v. 421. Cauſa agit ſaxum, medii ſpiramen ut oris Frangeret, & recava miſceret labra palato. *Id. περιſτεφ. 4. de S. Hippol.* v. 186. recavum ſpeculum. *Paulin. Nolan. in Not.* XIII. *S. Fel. edit. Muratori.* v. 409. recava laquearia.

RECEDO, is, eſſi, eſſum, n. 3. *rimmanere, e ſarſi indietro, ritirarſi, allontanarſi, partire, ſcoſtarſi, χάζομαι, ἀναχωρέω, ἀπέρχομαι*, ceſſim cedo, ut ait *Plaut. Caſ.* 2. 8. 7. h. e. retrorſum cedo, recedo, abſcedo, me amoveo, diſcedo, abeo. *Virg.* 12. *Æn.* v. 290. Tyrrhenum Aulcſten Adverſi proterret equo: ruit illc recedens, Et miſer oppoſitis a tergo incolitur oris In caput. *Cic. pro Planc. c.* 6. *a med.* Unde maris accedunt & recedant. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 38. *in fin.* Cur mihi te offerre, ne meis commodis officis? recede de medio. *Id. Phil.* 8. *cap.* 7. Non modo illum e Gallia non diſceſſiſſe, ſed ne a Mutina quidem receſſiſſe. *Plaut. Mil.* 2. 4. 4. Ego abe te pru-

procul recedam. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 32. Conſebant in caſtra Corneliana recedendum. *Horat. l.* 1. *ſat. v.* 31. ſenes ut in otia tuta recedant. *Plaut. Rud.* 3. 5. 7. Jube dum recedere iſtuc ambo huc. *Id. Bacch.* 4. 1. 7. Recede hinc dierecte. *Id. Pœn.* 3. 2. 34. Pone nos recede. *Id. Amph.* 1. 1. 84. Nec recedit loco, quin ſtatim rem gerat. *Lucret. l.* 4. *v.* 696. fluere, atque recedere rebus odores. *Ovid. Met.* 9. *v.* 700. monuit, thalamoque receſſit. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 27. Ex eo loco cum copiæ recedit. *Nep. in Chabr. c.* 3. Recedere a conſpectu ſuorum. *Virg.* 4. *Georg. v.* 191. Nec vero a ſtabulis, pluvia impendente, recedunt Longius. ¶ Abſolute *Perron. in Satyr. c.* 85. Forte cum in triclinio jaceremus, quia dies ſolemnis ludum arctaverat, pigritiamque recedendi impoſuerat hilaritas longior, *di ritrarſi in camera a dormire*, ſacedendi in ſuum quemque cubiculum. ¶ Navigantibus recidere videntur loca, a quibus ipſi recedunt. *Virg. Æn.* 3. *v.* 72. Provehimur portu: terræque urbeſque recedunt. Adde *Ovid.* 11. *Met. v.* 466. *Valer. Flacc. l* 2. *v.* 8. *Stl. l.* 3. *v.* 157. *Stat.* 1. *Theb. v.* 549. ¶ De iis, quæ interiore, reduciuntur, a nobis remotiore loco ſita ſunt. *Virg.* 2. *Æn. v.* 300. ſecreta parentis Aochiſæ domus, arboribuſque obtecta receſſit. *Plin. l.* 2. *ep.* 17. *e med.* Contre parietem medium zotheca perquam eleganter recedit. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 43. quacumque opuleota receſſit Regia, *b. e.* quoſcumque receſſus & cubicula Regia habuit. *Quintil. l.* 2. *c.* 17. *vetro aiod.* Pictor vi artis ſuæ efficit, ut quædam eminere in opere, quædam receſſiſſe credamus. *Plin. l.* 3. *ep.* 6. *de ſigno ſemir ſimilr.* Pendent lacerti, papillæ incent, receſſit ventar. ¶ Huc pertinent illa *Plauti l.* 5. *c.* 12. Syria, Paleſtinæ vocatur, qua contingit Arabas: & qua recedit intus, Damaſcena. *Senec. de conſol. ad Marc. c.* 18. Litora in portum recedentia. *& Plin. l.* 4. *c.* 10. Macedonia ad Epimeticar gentes io ſolis occaſum recedens. *& lib.* 3. *c.* 10. Magos Græcia in tres ſinus recedens Auſonii maris. *Id. l.* 6. *c.* 7. Gens Cappadocum longiſſime Ponticarum omnium intrinſec recedens. ¶ De iis quæ disjunguntur, & ſeparantur, *ſtaccarſi, ſepararſi. Caſ. l.* 8. *c.* 7. In aliis oſſibus ea tota ſæpa fragmentum a fragmento recedit. *Lucan. l.* 8. *v.* 674. trunco cervix abſciſa receſſit. *Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 153. Ante receſſiſſet caput hoc cervice cruenta; Quam tu de thalami abſtreherere meis. *Id.* 2. *ex Pont. ep.* 8. *v.* 65. Nam caput e noſtra citius cervice recedet. *Plin. l.* 22. *c.* 8. Recedentes ab oſſibus carnes. *Id. l.* 19. *c.* 5. Melopepones maturitatem adepti, quamquam non pendentes, ſtatim a pediculo recedunt. ¶ Urbane & translate *Virg. in fin.* 4. *Æn.* nmais Dilapſus calor, atque in ventos vita receſſit. *b. e.* abiit, evanuit. *Lucan. l.* 7. *v.* 688. ſpes nunquam implenda receſſit, *fuoel.* & *Stat. l.* 5. *ſilv. ult. v.* 55. ſic nunquam cordi recidit nata tuo. *mai non ti ſi allontana dal cuore. & Plin. l.* 9. *ep.* 5. A quo vitio tu longe receſſiſti. *Nep. in Attib. c.* 8. Recedere a charitate patriæ. *Lucan. l.* 9. *v.* 1056. a vera pietate. *Cic.* 3. *Offic. c.* 4. *e med.* ab officio. *Id. pro Quinc. c.* 21. ab uſitata conſuetudine. *Id. pro Cæcin. c.* 20. *in fi.* Ut longius a verbo recedamus, ab æquitate ne tantulum quidem. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 6. Recedere ab armis. *depor le armi.* & *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 40. ab oppugnatione. *deſiſtere. Cic.* 4. *Taſcul. c.* 17. *ad fin.* & *Plin. l.* 29. *c.* 1. a vita. *morire.* & *Plaut. Merc. prol. v.* 73. Poſtquam receſſet vita patrio corpore. *b. e.* pater mortuus eſſet. *vreſſeri*, ſyncope pro *vreſſiſſet. Claudian.* in *Conſul. Mall. Theod. v.* 64. quodcumque recedit Littibus, incumbit ſtudiis. ¶ Paſſive imperſonaliter *Neratius Dig. lib.* 2. *tit.* 14. *leg.* 57. Ab emptione, venditione quin recedi poſſit, dubium non eſt. *Paul. lib.* 20. *tit.* 6. *leg.* 10. Si ex uanditione receſſum fuerit.

RECELLICLONE. V. in voce ſequenti.

RECELLO, is, *rechinare, muovere*, a *tirare indietro*, reclinare, ut *Feſtus* exponit, reflectere, retru movere, retrelere: a *retro*, moveo. *Lucret. l.* 6. de terræ motu, *verſ.* 572. inclinatur enim, retroque recelliit, &c. *Liv. l.* 24. *c.* 34. In eas naves, tollenone ſuper muros eminente, ferrea manus firmæ catenæ illigata, cum iniecta prora eſſet, gravi libramenta plumbi recellenta ad ſolum, ſuſpenſa prora, nevim in puppim ſtatuebat. *Apul. l.* 6. *Metam.* Pavidus, & repentina facie conterritus, totum corporis pondus in poſtremos poplites recello, ardnaque cervice ſublimiter elevata, &c. ¶ *Recellere mente in ſe ſteſſa*, eſt apud *eund. l.* 10. *Metam.* Et ob id *recellicluſus*, vel *recellicluſior* dictus ajunt a *Plauto* apud *Feſt.* neſcio quo loco, meretrices. Et affirunt quidem *Plauto* locum *Pœn. c.* 2. 53. An tibi vis inter iſtas verſarier, &c. ſed nullum ibi hujus vocis uſtigium.

RECENS, entis, *freſco, nuovo, recente, neuf*, nuper factus, qui nuper accidit, novus. Quomodo a *novus* differat, in ea voce dictum eſt. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 14. Quod ſi veteris contumeliæ obliviſci vellet, num etiam recentium injuriarum memoriam depoure poſſet? *Cic.* 4. *Taſcul. c.* 17. *e med.* Aliter ferunt inceterata, aliter recentia. *Id. pro Mur. cap.* 8. Non modo antiquis illis fortiſſimis viris, ſed his recentibus. *Id.* 2. *Verr. c.* 2. Cum e provincia recens eſſet, invidiaque & infamia non recenti, ſed utere ac diuturne ſagraret. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 96. Recentibus cæſpitibus tabernacula contrata. *& lib.* 5. *B. Gall. c.* 47. *ad fin.* Hoſtes recnati victoria efferri ſciebat. *Varr. l.* 3. R. R. *c.* 12. *de depoſitor.* Fit ſæpa, cum habent catulos recentes, alios ut in ventre habere reperiantur. *di freſco nati. & lib.* 2. *c.* 8. Pullum aſininum a partu recentem ſubjiciunt equæ. *Virg.* 6. *Æn. v.* 450. recens a vulnere Dido. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 2. *e med.* Apud Regillum, bello Latinorum, in noſtra acie Caſtor & Pollux ea equis pugnare viſi ſunt: & recantione memoria iidem Perſen victum nuntiaverunt. *Id. Aſtic. l.* 8. *ep.* 15. Recentiſſima tua eſt epiſtola calendis data. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 607. Lac recens. *Id.* 5. *Faſt. v.* 123. recentes herbæ. *b. e. colte di freſco. & lib.* 4. *v.* 346. Recens ſuc. *Virg.* 6. *Æn. v.* 674. prata recentia rivis. *verdi. & lib.* 1. *v.* 402. recentia ferta. *Propert. l.* 4. *el.* 6. *v.* 7. recentes aræ. *b. e.* recentibus herbis ac floribus ornatæ. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 455. Hinc Veneris thalamos, ſemperque recentia ſertis Tecta petit. *Ovid. Heroid. ep.* 13. *v.* 145. ferens dominæ mandata recentia ſecum. *Id. Met.* 8. *v.* 488. & *Senec. in Here. Fur. v.* 710. recentes animæ. *b. e.* quæ modo a corporibus ſejunctæ, ad loſoros diſcenderunt. Adde *Ovid.* 15. *Met. verſ.* 846. ¶ Recens ab aliqua re. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 5. Tyndaridæ, quos Homerus, qui recens ab illorum ætate fuit, ſepultos eſſe dicit Lacedæmone. *Senec. epiſt.* 90. *ſub fin.* Non tamen negaverim, fuiſſe alti ſpiritus viros, &, ut ita dicam, a diis recentes. *b. e.* ab illis conditos, non propagatos ab aliis hominibus. *Id. de provid. c.* 3. Inter multa magnifica Demetrii noſtri & hæc vox eſt, a qua recens ſum: ſonat adhuc, & vibrat in auribus meis. ¶ *Recens re*, dum adhuc res, aut negotium recens eſt. *Plaut. Trin.* 4. 3. 8. Recipe te, & recurren patere, re recenti. *Cic.* 3. *Verr. c.* 53. Muſtius dixiſſet, ſi viveret: ſed pro Muſtio, recenti re de Muſtio noditum dixit L. Domitius. *& cap.* 39. *ad fin.* Datam quidem eſſe pecuniam, inter omnes, recenti negotio, facile conſtabat. ¶ *Recens aqua*, recenter hauſta, atque adeo frigida, *acqua freſca. Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 4. *v.* 56. Illa recens pota eſt, noſtra tepeſcit aqua. *Colum. l.* 9. *c.* 14. *ante med.* Quam recentiſſimi rigoris aqua infuſa. *Lucret. l.* 2. *v.* 319. herbæ gemmantes rore recenti. ¶ Item fluens, *corrente*, qua ſemper nova ſupervenit. *Id. l.* 8. *c. ult. ante med.* Modus ille aquæ jacentis infra libram maris, non aliter exprimitur, quam ſi major recentis freti vis inceſſerit. ¶ *Recens vinum*, modo promptum. *Scribon. Larg. compoſitione ult.* ¶ *Recens ſanguis*, modo effluens. *Catull. carm.* 62. *de Aty*, *v.* 7. recente terra ſola ſanguine mane maculans. ¶ *Recens ſol*, oriens. *Perſ. ſat.* 5. *v.* 54. Mercibus hic Italis mutat ſub ſole recenti Rugoſum piper. *b. e.* in regione orientali. ¶ Recens topa, *Id. ſat.* 1. *v.* 15. *nuova.* ¶ *Recens locus*, ubi quid modo factum eſt. *Virg.* 9. *Æn. v.* 455. tepidaque recentem Cæde locum. *Al. leg.* tapidumque recenti Cæde locum: *teſte Servio.* ¶ *Recens*, viribus integer, quaſi qui recenter ad laborem accedit. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 16. & *lib.* 7. *c.* 25. Integri & recentes defatigatis ſuccedebant. *Id. l.* 7. *c.* 48. *extr.* Spatio pugnæ defatigati non facile recentes atque integros ſuſtinebant. *Hirt. de B. Afric. c.* 78. *e med.* Sauciis ac defatigatis integros recentioribuſque viribus equites ſubmiſtrare. *Ovid.* 2. *Met. v.* 63. (& *Liv. l.* 38. *c.* 25. *ſub fin.*) Ardua prima via eſt, & qua via mane recentes Eoitantur equi. *Liv. l.* 21. *c.* 51. Conſul alter prœlia & vulnere ſuo minutus, trahi rem malebat: recentis animi alter, quo ferocior, nullam dilationem patiebatur. *Plin. in Panegy. c.* 23. *e med.* Quæ circumſtantium gaudia! quam ereeus clamor! *b. e.* vigens & fortis, & recentibus viribus editus. ¶ *Recens in dolore*, qui nuper dolere cœpit, & novus in dolore eſt. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 2. *extr.* Et omiſſa præpoſit. Recens dolore & ire, *Id. l. Ann. c.* 42. *extr.* ¶ *Recentiores*, auctores, ſcriptores, qui nuper ſcripſerunt, *i moderni. Cic.* 2. *de Fin. c.* 26. Artuliſti aliud humanius horum recentiorum. *ſcil.* philoſophorum. *Plin. l.* 4. *c.* 16. Gleſſariæ, quas Electridas Græci recentiores appellavere. *Id. l.* 28. *c.* 17. *in fin.* Recentiores cinerem ejus ex aqua bibuot. ¶ *In recenti*, in recenti tempore, *di freſco. Modeſtin. Dig. lib.* 48. *tit.* 19. *leg.* 25. Non eo modo puniendos eos, qui longo tempore in reatu agunt, quo eos, qui in recenti ſententiam recipiunt. *Ulpian. lib.* 41. *tit.* 6. *leg.* 15. In recenti addita hereditate. ¶ *Recens* adiuarbii ritu, recentor, modo, nuper, *di freſca, poco fa, recentemente, di nuovo, nin. Lucret. l.* 2. *v.* 416. cum ſcena croco Cilici perfuſa recens eſt. *Plaut. Caſ.* 2. 2. 16. Puerum alicunde ut reperirem ſibi recens natum. *Salluſt. in fragm.* apud *Serv. ad* 3. *Georg. v.* 255. Coria recens detracta. *Suetan. in Tiber. c.* 1. Romam recens conditam commigravit. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 10. Recens cenſuerent patres, ut, &c.

RECENSEO, ſes, ſui, ſitum, 2. 2. *riconoſcere, far la raſſegna, contare, ἀναλογίσασθαι, ἐξαριθμεῖν*, recognoſco, ſummam rerum multitudinis per numerum colligo. *Virg. 6. Æn. v.* 681. omnemque ſuorum Forte recenſebat numerum, caroſque nepotes, Fataque, fortunaſque virum, moreſque, manuſque. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 76. Coactis equitum octo millibus, & peditum circiter ducentis quadragiarts. Hinc in Æduorum finibus recenſebantur, numeruſque inibatur. *Liv. l.* 1. *c.* 16. Cum ad exercitum recenſendum concionem haberet. *Id. l.* 26. *c.* 49. Acceptis nominibus civitatum, recenſuit captivos, quot cujuſque populi eſſent. *Colum. l.* 12. *c.* 3. *e med.* Tonſuris intereſſe, & vellere ad numerum pecoris recenſere. *& lib.* 11. *c.* 1. *e med.* Veſtam ferentiorum, & ferramenta bis ſingulis menſibus recenſere. *Ovid. Met.* 13. *v.* 932. ireenſere captivos ordine piſces. *Id.* 3. *Faſt. v.* 575. Signa recenſuerat his ſol ſua, tertius ibat Annus. ¶ Sumitur & pro retractare, emendare, *ricordare, correggere. Gell. l.* 17. *c.* 20. Quæ procreſſinata ſunt ab eo, ut poſt recenſerentur. ¶ Item pro meditari, conſiderare, examinare. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 3. *v.* 20. Fulgenteſque plagas, rerumque elementa recenſes. ¶ Item pro narrare, *raccontare. Plin. l.* 2. *ep.* 8. *ad fin.* Quod magnificum, referente alio fuiſſet, ipſo, qui geſſerat, recenſente, vaneſcit. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 105. I nunc, tolle animos & ſortia facta recenſe. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 1. *v.* 29. Dinomera faſtos, nec parva exempla recenſe.

RECENSIO, onis, *f. raſſegna, ricognizione, deſcrizione, ἀναλογισμός*, actus recenſendi, recenſus, & deſcriptio cujusvis multitudinis, ut populi in cenſu copierum, &c. *Cic. pro Mil. cap.* 27. Ædem Nymphirum incendit, ut memoriam publicam recenſionis, tabulis publicis (*cenſoriis*) impreſſam, exſtinguaret. *Suetan. in Caſ. c.* 42. *ad fin.* Ne qui novi cœtus recenſionis cauſa moveri poſſent.

RE-

RECENSITIO, onis, f. *ἀναθεώρησις, ἀναμέτρησις*, recenſio, cenſus. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 4. *leg.* 3. *ante med.* Recenſitione ſervorum facta.

RECENSITUS, a, um, nom. particip. idem ac recenſus. *Sueton. in Caſ. c.* 41. Inſtituit, quotannis in demortuorum locum ex iis, qui cenſiti non eſſent, ſubſortitio a Prætore fieret. *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 60. Priſca cenſitis evolvite ſæcula faſtis. Apud *Prudent. in Apoth. v.* 1069. eſt *recognitus*. Stirpe recenſeta numerandus ſanguinis heres.

RECENSUS, us, idem ac recenſio. *Sueton. in Caſ. c.* 41. Recenſum populi nec mora, nec loco ſolito, ſed vicatim per dominos inſulatum egit. *Tertull. de Anim. cap. ult.* Vitæ recenſus. Adde Epitom. *Livii lib.* 115. ubi al. leg. *transfum*.

RECENSUS, a, um, *deſcriptus, reviſus, contatus, ἀναπλεγθείς*, iterum cenſus, rurſus numeratus, deſcriptus. *Sueton. in Veſpaſ. cap.* 9. Amplifſimos ordines ſupplevit, receſſo Senatu & Equite. *Al. leg.* receſſito. *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. cap.* 5. Ordo Epiſcoporum ad originem recenſus.

RECENTER, *di freſco, ultimamente, poco fa, nuovi*, nuper, recens. *Pallad. l.* 1. *tit.* 26. Turdi recenter capti. *Id. in Apr. tit.* 4. *ad fin.* Recenter lecta poma. *Juſtin. l.* 30. *c. ult.* Res recentiſſime geſtæ. *Plin. l.* 28. *c.* 23. Quam recentiſſime ſtercorato ſolo.

RECENTO, as, a. t. *rinnovare, rinovire*, renovo: a recens. *Nem. cap.* 2. *n.* 751. Recentati honeſte poſitum pro renovari, quod eſt Græce *ἀνανεάζειν*. Cn. Mattius: Jam jam albicaſcit Phœbus, & recentatur Commane lumen hominibus, voluptaſque. Citat & *Gellius lib.* 15. *c.* 25.

RECEPTACULUM, li, n. *ricetto, ricettacolo, ἐπδοχεῖον*, quicquid eem aliquam in ſe recipit. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 54. Sed cum alvi natura ſubjecta ſtomacho cibi & potionis ſit receptaculum. *Vitruv. l.* 8. *c.* 7. Collocentur in cabello tres fiſtulæ intus receptacula conjuncta. *Plin. l.* 10. *c.* 33. *a med.* Perdices ſpina & fructice ſic munivit receptaculum, ut contra feras abunde vallentur. *Tacit. de Germ. cap.* 16. Subterranei ſpecus ſuffugium hiemi, & receptaculum frugibus. ¶ Interdum idem eſt quod perfugium, ideſt locus in quem quis ſe recipit, ut a vi, aut tempeſtate tutus ſit. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 14. Ne ſuis ſint ad detrectandam militiam receptacula. *Cic. in Piſon. cap.* 5. Receptaculum veterum Catilinæ militum. *ricovero, rifugio*. & *Tacit. l.* 14. *Ann. c.* 29. Inſula incolie valida, & receptaculum perfugarum. *Id. de Germ. cap. ult.* Nec aliud infantibus ferarum imbriumque ſuffugium, quam ut in aliquo ramorum nexu contagantur. huc redeunt juvenes, hoc ſenum receptaculum. Adde *Liv. l.* 8. *c.* 11.

RECEPTATIO, onis, f. actus recipiendi. *Ammian. l.* 20. *c. ult.* (*al. pænult.*) Receptatio ſpiritus. Alii aliter leg.

RECEPTATOR, oris, m. *ricettatore, chi ſerve di ricetto, ὑποδεκτης, πανδοκευτης*, qui receptat: & ſæpe in malam partem accipitur de iis, qui latrones ac fures, eorumque furta, aut hoſtes receptant & defendunt. *Cic. pro Mil. c.* 19. Ille latronum occultator & receptatrix locus. *Flor. l.* 3. *c.* 20. Rhenus receptator hoſtium atque defenſor. *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 9. *leg.* 3. Noa tantum qui caput, verum ie quoque, qui recepit, tenetur: quia receptatores non minus delinquunt, quam aggreſſores. *Tarrentin.* hab. *receptores*. Adde *Marcian. lib.* 47. *tit.* 16. *qui eſt* de receptatoribus, *leg.* 1. & *Paul. lib.* 2. *tit.* 15. *leg.* 3. quib. etiam locis *Haloand.* habet *receptores*.

RECEPTIBILIS, le, qui recipi poteſt. *Auguſtin. l.* 15. *de Trin. c.* 13. *ad fin.* Noſtra ſcientia amiſſibilis eſt, & receptibilis.

RECEPTIO, onis, *ricetto, ἐπδοχῆς*, actus recipiendi. *Plaut. Aſin.* 5. 2. 70. Quid tibi hue receptio ad te eſt earum virum! *adrà* quare recipie ad te virum meum? Simile eſt illud *Curcul.* 5. 2. 27. Quid iſtum tibi tactio eſt? & *Trucul.* 2. 2. 3. Quid tibi ad hanc acceſſio eſt ædes?

RECEPTITIUS, & Recepticius, a, um, *ἐπδοχεῖος*, exceptitius, quicquid in venditione, aut quavis alia alienatione excipimus, & nobis reſervamus, ut *receptitiæ ſervus*, qui eſt proprius nuptæ mulieris, quem illa ſibi reſervavit, cum dotem marito daret, qui & *dotalis* vocatur. Quoties enim mulier in danda viro dote, aliqua ea ſuis bonis retinet, nec ea ad virum tranſmittit, recipere ea dicitur. *Cato* apud *Gell. l.* 17. *c.* 6. Ubi irata facta eſt, ſervum receptitium ſectari, atque flagitare virum jubet. (Eſt qui leg. *receptivum*) ubi *Verrius Flacc.* intelligit ſervum nequam & nulli pretii, qui cum venum eſſet datus, redhibitus ob aliquod vitium, receptoſque ſit: eodemque modo explicat *Feſtus*. Sed *Gell.* ptiorem interpretationem defendit: cui adde *Non. cap.* 2. *n.* 267. ¶ *Dos receptitia* eſt, quam quis in mortem mulieris a marito ſtipulatur, ut *Cyrus* docet *lib.* 30. *Digeſt. tit.* 6. *leg.* 30.

RECEPTO, as, avi, atum, a. t. *ricettare, raccettare, dar ricetto, ὑποδέχομαι*, ſæpe recipio: & ſæpe in malam partem. *Terent. Hec.* 5. 1. 17. Meum receptas filium ad te. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 60. Eodem ſubſidio obærati adverſum creditores, ſuſpectique capitalium criminum receptabantur. ¶ In bonam *recepture ſe*, ſe recipere, *ricoverarſi*. *Terent. Heaut.* 5. 2. 14. Ibi tuæ ſtultitiæ ſemper erit præſidium, Clitipho, victus, vellitus, quin in tectum te recepies. ¶ Univerſim *Prop.* 1. *Georg. v.* 336. Frigida Saturni ſeſe quo ſtella receptet. *h. r.* in quod ſignum ſe recipiat. *Id.* 10. *Æn. v.* 383. haſtamque receptat Oſſibus hærentem. *h. e.* ad ſe recipit, divellit, retrahit ex vulnere, *ritira, cava*. Ubi *Servius*: Ideo frequentativo uſus eſt, quia oſſibus inhærentem haſtam facile avellere minime poterat. Et expreſſit moram quandam & molitionem extrahentis. Ergo *receptat* eſt, frequenti concuſſione divellit. *Lucret. l.* 2. *v.* 998. quod miſſum eſt ex ætheris oris, Id rurſum cæli reflatum tempta receptant. *Lucan. l.* 7. *v.* 810. placido Natura receptat Cuncta ſinu. *riceve, accoglie*. Rurſus *Lucret. l.* 3. *v.* 505. Tum quaſi vacillans primum conſurgit & nunc mea Paulatim edit in ſenſus, animamque receptat. *h. e.* reſumit, recipit, *ripiglia*. ¶ Receptare ſe. *Perſ. ſat.* 6. *v.* 7. hybernatque meum mare, qua latus ingens Dant ſeopuli, & multa litus ſe valle receptat. *ſi ritira, e forma un ſeno*.

RECEPTOR, oris, *ricettatore*, idem qui receptator. *Tacit.* 4. *Ann. c.* 23. Erat illi prædarum receptor, ac ſocius popolandi rex Garamantum. *Ulpian. Dig. lib.* 2. *tit.* 18. *leg.* 13. Fures conquirere, receptoreſque eorum coercere. *Callixtus. lib.* 47. *tit.* 14. *leg. ult.* Receptores abigeorum. ¶ Item recuperator, *riconperatore, ἀνακτήτωρ*. *Vopiſc. in Aurel. cap.* 26. Aurelianus Imp. receptor Orientis.

RECEPTORIUS, a, um, ad recipiendam aptus, ut Receptorius locus apud *Tertull. de reſurr. carn. c.* 27. *a med.* ¶ *Receptorium*, abſolute apud *Sidon. l.* 5. *epiſt.* 17. *ad fin.* eſt locus, quo ſe quis recipit. Nuntiatum eſt, inquit, progreſſi apiſcopum de receptorio.

RECEPTRIX, icis, *ricettatrice*, quæ recipit. *Cic.* 6. *Verr. c.* 8. Tua, inquam, tue Meſſana, tuorum cdjutrix ſcelerum, libidinum taſtis, prædarum ac furtorum receptrix. Adde *Verr.* 7. *c.* 61.

RECEPTUM, ti, *promeſſa, ὑπόσχεσις*, pollicitum, promiſſum. *Cic.* 2. *Phil. c.* 32. Promiſſum & receptum intervenit, ad ſeque tranſtulit. *Id. Verr.* 7. *c.* 53. Satis eſt factum Siculis, ſatis officio ac neceſſitudini, ſatis promiſſo noſtro ac recepto.

RECEPTUS, us, m. *ritirata, ἀναχώρησις, ἀνακώμησις*, actus recipiendi & ſubducendi ſe ex aliquo loco, v. gr. e pugna retro cedendo, & in caſtra redeundo. *Cic. Phil.* 13. *c.* 7. Exterqueri de manibus armis non poſſunt: receptui ſignum, aut revocationem a bello audire non poſſumus. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 46. Cæſet receptui ſuorum timens, crates ad extremum tumulum contra hoſtem locari juſſit. & *cap.* 69. *a med.* Veriti ne angultiis intercluderentur, cum extra & intus hoſtem haberent, eodem, quo venerant, receptui confulebant. & *lib. 1. c.* 46. Inter duos acre percquitans, commodiorem & tutiorem noſtris receptum dat. *Id. l.* 4. *B. Gall. c.* 33. Ite ſe collocant, ut ſi illi a multitudine hoſtium premantur, expeditum ad ſuos receptum habeant. *Auct. de B. Hiſpan. c.* 25. *ad fin.* Noſtros equites in receptu adverſarii cupidius ſunt inſecuti. *Stat. 11. Theb. v.* 52. Suedebatque fugam, & tutos in caſtra receptus. *Liv. l.* 2. *c.* 62. Receptui ſignum dare. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 46. & *Cic. Phil. 12. c.* 3. *ter.* Receptui canere. *h. e.* tubæ ſonitu militia a prælio revocare. *ricondurre, ritirare, ſonare a raccolta, e lo ritirare*. ¶ Translate *Cic. Tuſcul.* 3. *c.* 15. *ſub fin.* A quibus cum cecinit receptui impellit rurſum & incitat, &c. *h. e.* cum avocavit mentem a cogitandis moleſtiis. *Plin. l.* 3. *ep.* 1. *ad fin.* Hanc ego vitam voto & cogitatione præſumo, ut primum ratio ætatis receptui canere permiſerit. *h. e.* recedere a foro & rebus gerendis. *Ovid. 1. Met. v.* 340. *de tuba Tritonis*. cecinit juſſos inflata receptus. *Id.* 4. *Triſt. el.* 9. *in fi.* Hoc quoque, quam volui, plus eſt. cane, Muſa, receptus. *h. e.* ceſſa, deſine, finem fac. Sunt qui bis *Ovidii* locis leg. *receſſus*: quod minus placet. *Liv. l.* 4. *c.* 57. Si res fineret, libenter ſe daturum tempus iis fuiſſe ad receptum nimis pertinacis ſententiæ. *da ritirarſi da*, &c. ¶ Illa quoque translata ſunt: *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 1. Habere ſe quoque ad Cæſaris gratiam & amicitiam receptum. *rifugio, ricovero*. & *Liv. l.* 3. *c.* 2. Si pœniteat, tutum receptum ad expertam elementiam fore. & *l.* 28. *c.* 25. *ad fin.* Tutiſſimum a malis conſiliis receptum. ¶ Ipſe quoque locus, in quem ſe quis tuto recipit, *receptus* eſt. *Pompei. ad Domin.* 2. *poſt epiſt.* 12. *l.* 8. *ad Attic. a med.* Neque ae nunnibus oppidis contrahere copias eapedit, ue receptum amittam. *Plaut. ad Cicer.* 12. *Fam. ep.* 12. Animadverti, nullum alium receptum Antonium habere, niſi in his partibus. *Prop.* 12. *Æn. v.* 527. Planities ignota jacet, tutique receptus. *Solin. cap.* 7. (*al.* 12.) *ad fin.* Perdices ſpineis fruticibus ac furculis receptus ſuos veſtiunt. *h. e.* aidos. ¶ Receptus & recurſus marie *Eumeno in Panag. Conſtantii, c.* 6. *ſub fin.* eſt acceſſus & receſſus. *il flusſo e riflusſo*. ¶ Apud *Quintil. l.* 12. *c.* 3. *receptus ſpiritus* eſt reſpiratio, *il ciear il fiato*. Spiritus, inquit, nec brevis ſit, nec parum durabilie, nec in receptu difficilis.

RECEPTUS, a, um, adject. a *recipio, ὑπόδεγμα*. *Senec. in Thyeſt. v.* 741. Pectore receptus enſis, in tergo exſtitit. *Ovid.* 4. *ex Pont. el.* 4. *v.* 24. Verba aure recepta. *Plin. in Paneg. c.* 56. Geſtum conſulatum mirer, an non recaptum? *non accettato*. *Cic. 2. de Fin. c.* 20. *in fi.* Sexageſimo anno poſt libertatem receptam. *riacquiſtata*. & *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 32. Duos pulſos exercitus, duas receptas provincias. *ripigliate, riacquiſtate*. *Propert. l.* 4. *el.* 9. *v.* 38. Alcides terræ receptæ vocat. *h. e.* a monſtris liberata, vindicata. *Nep. in Themiſt.* 1. 8. Quo majore religione ſa receptum tueretur. *ricevuto*. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 78. Orabant, ut ſe in ſervitutem receptos cibo juvarent. *Hirt. de B. Alex. c.* 32. Cæſar in fidem receptos conſolatus, &c. *Cic. pro Rabir. Poſt. c.* 8. Quem ae tantis inimicitiis receptum in gratiam ſummo ſtudio defenderim. *riconciliato*. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 5. Bojos receptos ad ſe ſocios ſibi adſciſcunt. *ricevuti, accolti*. *Liv. l.* 4. *c.* 25. *ad fin.* Romulus ab diis metus, receptus ad deos. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 5. *v.* 53. tum me cæleſti ſede receptum Cum fortunatis ſuſpicor eſſe deis. *Id.* 1. *Met. v.* 41. Flumina recepta mari. *Id. Heroid. ep.* 19. *v.* 135. & *Quintil. l.* 3. *c.* 7. Receptus cælo. *Ovid. Met.* 2. *v.* 529. in cælo. *Id. l. c. Triſt. el.* 2. *v.* 105. in penetrale. *Quintil. l.* 8. *c.* 6. Tropi neceſſarii, atque in uſum recepti. *Plin. l.* 5. *ep. ult. ſub fin.* & *lib.* 7. *ep.* 17. Eſt omnino iniquum, ſed uſu receptum. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 20. Neque receptiſunt inter reos Carinas Celer, ſervo eccuſante, aut Julius Denſus. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 1. *v.* 9. prælea receptæ. *cfondate*. *Virgil.* 1. *Æn. v.* 182.

v. 182. frugesque receptas Et torrere parant flammis, & frangere faxo. *salvere dol mensragio*. *Plin. l.* 12. c. 26. Gallina Africæ noviſſimæ in menſas receptæ. ¶ *Receptus*, captus, *poſſo*, *fugacem*. *Liv. l.* 44. c. 32. Anicius Scodra recepta, &c. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ.* c. 26. Recepto Aſculo. *Flor. l.* 3. c. 9. Cypros recepta ſine bello. Adde *lib.* 4. *cap.* 2. Eſt autem ubique ſermo de locis, quæ nunquam antea in poteſtate fuerant. ¶ *Receptum* ſæpe dicitur, quod eſt uſu receptum, uſitatum, in more poſitum, & probatum omnibus, *conſueto*, *uſata*, *recepta*, *τεθεμένος*. *Feſtus*: Receptus mos eſt, quem ſua ſponte civitas alienum adſciſcit. *Quintil. l.* 3. c. 7. *a med.* Publice recepta perſuaſio. *Tacit. Annal. c.* 85. Moren intec vereres recepta. *Plin. l.* 28. *a med.* Quin & abſentes tinniru animum præſentire ſermones de ſe, receptum eſt. *ſi credo communemur*. & *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 5. *a med.* Auctoritas receptior. *più accreditata*. & *Solin. in præfat.* (*al. c.* 2.) Scriptores receptiſſimi. ¶ *Receptus*, promiſſus. *Cic. Verr.* 7. c. 71. Receptum officium perſolvere. V. *Recepto*.

RECESSIM, adverb. *rincolanda*, *a ritrovo*, recedendo. *Plaut. Caſ.* 2. § 7. Receſſim cedam ad parietem: imitabor nepam.

RECESSIO, onis, f. idem ac receſſus, vel recedendi actus. *Vitruv. l.* 1. *c.* 6. *a med.* Ventus inclinationibus, & receſſionibus varietates mutatione ſtatus facit.

RECESSUS, a, um, *ritirato*, recedens, remotus. *Vitruv. l.* 1. *c.* 8. Amphitheatri habent orcheſtram Græci, & ſcenam receſſiorem.

RECESSUS, us, m. *receſſo*, *ritiramento*, *ritiramento*, *dilontanare*, *merciedume*, *dilontanare*, *ritirarſi*, actus recedendi, abſceſſus, diſceſſus. *Cic.* 2. *de Divin.* c. 14. *ad fin.* Quid de marinis æſtibus dicam? quorum acceſſus & receſſus lunæ motu gubernantur. *Id. a. de nat. Deor. c.* 12. *ad fin.* Beſtiis natura dedit acceſſum ad res ſalutares, a peſtiferis receſſum. *Cæſ. l.* 5 *B. Gall. c.* 42. *a med.* Ut ſe ſub ipſis vallo conſtipaverant, receſſum primis ultimi non dabant. *Plin. l.* 37. *c.* 6. *a med.* Arabicæ gemmæ excellunt candom circuli prælucido, neque in receſſo gemmæ, aut in dejectu ridente, ſed in ipſis umbonibus nitente. *b. c.* neque cum ſubmoeendo longius recedit ab ocolis; aut cum dejicitur, & deprimitur. ¶ Translate *Cic. Fam. 9. ep.* 14. *ad fin.* Legi concionem tuam, nihil illa ſapientius, ita pedetentim & gradatim tum acceſſus a te ad cauſam facti, tum receſſus. ¶ Item locus recedens, & a viſu ſemotior. *Ovid. Met.* 10. v. 691. receſſus Speluncæ ſimilis. *un ritiro*, *un luogo ritirato*. *Plin. l.* 8. *c.* 33. Chamæleonti oculi in receſſa cæco. *Ovid. 11. Met. v.* 592. loogo ſpelunca receſſu. *Plin. l.* 5. *c.* 27. Juxta mare Limyra cum amne: oppida Apyre, & Antiphellos: atque in receſſu Phellus. *dentro terra*. & *lib.* 3. *c.* 8. Oceanus Europam receſſibus cæteris excavatur. *fini*, *golfi*. & *cap.* 21. Sinus Tarentinus appellatus ab oppido Laconum in receſſu hoc intimo ſito. *Rutil. l.* 1. v. 79. Tu, dea, te celebrat Romanus ubique receſſus. *agni angolo più remoto*. *Petron. in Satyr. cap.* 80. ſitvant graves Ægæ receſſus Danai, & in voto latent. *b. a.* latebræ, alenm. *Quintil. l.* 5. *c.* 5. (*al.* 9.) Græci κολπώδεις *ſinus* vocant, cum vox quaſi in receſſu oria auditur. ¶ ſolitudo, receſſus, *ritiro*, *ſolitudine*. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 26. Mihi ſolitudo, & receſſus provincia eſt. ¶ Tromlate *Id. pro Marcell. c.* 7. Cum in animis hominum tantæ latebræ ſint, & tanti receſſus. *nafcondigli*. & *Plin. l.* 3. *ep.* 3. Vita hominum altos receſſus, magnaſque latebras habet. *Quintil. l.* 1. *c.* 4. Grammatica plus habet in receſſu, quam fronte promittit. *Val. Max. l.* 3. *c.* 6. *n.* 1. Vegeta & ſtrenua ingenia, quo plus receſſus ſumunt, hoc vehementiores impetus edunt. *b. c.* quo plus quietis & remiſſionis ab opem capiunt. dicta metaphora ab iis, qui ut longius ſaltant, aliquot paſtus retro cedunt. ¶ *Receſſui ſonoro* ſimile eſt ac *receptus canere*. *Tyrtheil. Poll. in Gallien. c.* 17. Sæpe ad tibicinem proceſſit, ad oegaanm ſe recepit, cum proceſſui & receſſui cani juberet. *b. c.* procedebat in publicum, domumque redibat ad ſonum tibicinis.

RECHAMUS, i, m. *taglio*, trochlea. *Vitruv. l.* 10. *c.* 2. Alligatos in ſummo trochlea, quam etiam nonnulli rechamum dicunt. *Bald. in Lat. Vitruv.* ſuſpicatur, eſſe lignum illud craſſum, & in medio fiſſum, excavatumen, in quod orbiculi cum ſuis axiculis includuntur.

RECHARMIOARE. V. *Chamoides*.

RECIDIVATUS, us, m. reſtitutio, renovatio rei, quæ jam abiit, aut cecidit, inſtauratio. *Tertullian. de reſurr. carn. c.* 18. Scripturæ carnis recidivatum pollicentur. Adde *de Anim. c.* 28.

RECIDIVUS, a, um, *che ritorna*, *δεύτερος*, qui turſus recidit, ſeu recurrit. *Plin. l.* 30. *c.* 11. *ſub fin.* Quo genere & recidivas (*febres*) frequenter abigi affirmant. *Cæl. l.* 3. *c.* 4. *a med.* Hippocrates, ſi alio die febris deſiſtet, recidivam timem ſolitus eſt. *Juvenal. ſat. 6. v.* 361. velut exhauſta recidivus pallulet arca Nummus. *Alii veſtimo* redivivus. *Virg.* 4. *Æn. v.* 344. Et recidivæ manu poſuiſſem Pergama victis. *b. c.* Trojam poſt ſuam everſionem rurſus ædificaſſem. *Id.* 10. *Æn. v* 58. Dum Latium Teucri, recidivaque Pergama quærunt. Ubi *Servius*: innaſcentia. Tractus eſt autem hic ſermo ab arboribus, quæ ſectæ repullulant. Ergo illud ſalum *recidivum* dicitur, quod poſtea renaſcitur: unde modo *recidiva* Pergama dixit, quæ innovantur ab his, qui ſuperſtites ſunt Trojanis periclis. Hæc *Servius*, qui videtur dicere a *cado*: ſed obſtat ſecundæ ſyllabæ quantitas. Quare alii a *redo* do ant, & interpretantur, quæ bis cecidere. nam bis Troja everſa fuit, ſemel ab Hercule, iterum a Græcis. Sed hæc interpretatio minime placet. *Pomp. Mela l.* 3. *c.* 6. & *Prudent. a. cont. Symmach. v.* 820. Adeo atri fertiles, ut cum ſemel fata frumenta ſint, ſubinde recidivis ſeminibus ſegetem novantibus, ſeptem minimam meſſes ferant. *Silius l.* 1. *v.* 606. Gens recidiva Phrygum Cadmæ ſtirpis alumnos Fœderibus non æqua premit, *b. c.* Romani. Al. leg. *ridivive*, ſed invitis *Heinſio* utroque, *Barth. Gronov.* & aliis. *Auſon. in gratiar. act. c.* 33. Quæ bona præſtos, efficis, ne caduca ſint: quæ mala admixta, propitia, ne poſſint eſſe recidiva. ¶ Inges *recidivus*, & *redivivus*, hoc intereſt, inquit *Chariſ. l.* 1. *pag.* 76. *Putſch.* quod recidiva dicuntur, quæ poſt caſum, redivivæ, quæ poſt interitum inſurgunt.

RECIDO, is, idi, aſum, n. 3. *ricadere*, *ritornare cadendo*, *ἀναπίπτω*, rurſus cado: item ſimpliciter cado, devenio, concutior, redigor. *Cic.* 2. *de natur. Deor. c.* 26 Quæ & recidant omnia in terram, & oriantur a terris, *Liv. l.* 24. *c.* 29. In gravioremm morbum recidere. *Cic. pro Sext. c. ult.* In eandem recidere fortunam. *Nep. in Alcib. c.* 7. Recidere in ineidiam. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 29. Omnem ſuſpicionem in eoſmetipſos recidere intelligas. *Id. Attic. l.* 4. *ep.* 16. *a med.* Id ego pato, ut multa ajuſdem, ad nihil recaſurum. *Id. pro Sull. c. ult.* Quam cito illa omnia ee lætitia & voluptate ad luctum & lacrymas reciderant! *Plaut. Men.* 3. 2. 54. Omnes in te iſtæc recident contumeliæ. *Terent. Hec. prol.* 2. v. 38. Nolite fiocre, pm vos artem muſicam recidere ad paucos. *b. c.* redigi, *ridotti a pochi*. (Adde *Plin. l.* 5. *c.* 2.) *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 1. Hunc caſum ad ipſos recidere poſſe, demonſtrant. *patir ſtrocare*. & *Colum. l.* 4. *c.* 3. *a med.* Quod niſi feceriuus, omnis impeoſa in caſum recidat. *Cic. pro Roſc. Com. cap.* 15. Quarſum recidat ſeſpeoſum tuum, non magnopere laboro. *dove vada a parare*. & *Liv. l.* 4. *c.* 2. Canuleji igitur, ſcitiuſque conſules fore, ne id Jupiter opt. max. ſineret, regiæ majeſtatis imperium ao meidem. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 59. Hoc recidiſſe cuncta, at, &c. *Al. leg.* decid ſſe. *Cic. in Bruto*, *c.* 91. *ſub fin.* Contentio nimia vocis recideret, & quaſi reſerbuerat oratio. *s'een dimenuita*. ¶ Pro redire, recurrere, *ritornare*, *Plin. l.* 28. *c.* 16. *ad fin.* Quæſtanis excrementa felis adalligari jubent, & re recidant, non removeri ſepteno circuita. (Hinc *recidivus*.) *Cic.* 2. *de Divin. c.* 54. In agro ambulanti ramulum adductum, at emiſſus eſſet, io oculum ſuum recidiſſe. ¶ Prima ſyllaba a Poetis interdum producitur. *Lucret. l.* 1. *v.* 1060. neque poſſe e terris in loca cæli Recidere inferiora magis, quam, &c. *Propert. l.* 4. *el* 8. *v.* 44. Recidit inque ſuos menſa ſupina pedes. *Ovid. eo. Met. v.* 181. In quem ſecidimus quidquid mortale creamur. Adde *verſ.* 280. & *lib.* 6. *v.* 212. & *Hesiod. ep.* 54. *v.* 46. & alibi, & *Lucret. l.* 5. *v.* 281. & *Phædr. l.* 3. *fab.* 18. *cuer.* quib. nimirib. locis al. ſcribunt *recidio*, ut *recidat*: alii mutant io *decidit*: ſed præſtantiora MSS. priorem ſcripturam præſentant, teſtib. & probantib. magnis viris *Gaſſa. Hunſ. Bruukſ. Douſqu.* &c. V. dicta in *Re*.

RECIDO, is, idi, iſum, a. 3. *tagliare*, *recidere*, *troncare*, *ἀναπίπτω*, reſeco, abſcindo, amputo: a *re*, & *cædo*. Cato R. R. c. 2. Per ſeſias potuiſſe foſſas te geri, vepres recidi, hortum ſodiri. *Ovid. Met.* 13. *v.* 766. hirſutam falce recidere barbam. *Lucan. l.* 8. *v.* 677. Pompeji dira ſacrum caput enſe recidis. *Martial. l.* 1. *epigr.* 31. Quamprimum longas, Phœbe, recide comas. *Plin. l.* 10. *c.* 35. Recidere ungues. *Id. l.* 17. *c.* 21. malleolos ad imum articulum. *Pallad. in Octobr.* tit. 20. mala cydonia in breviſſimas particulas. *Id. in Jun. tit.* 2. mella. *b. c.* caſtrare alvearia, mella eximere. *Ovid. t. Met. v.* 190. immedicabila eulnus Enſe recidendum, ne para ſintera trahatur. *Calpurn. Ecl.* 2. *v.* 45. aovas ut carpere frondes Condicant, primoque recidere gramina morſu. ¶ Tranlate *Senec. in Troadib. v.* 1027. Hi ſtirpem hoſtium gaudent recidi. *Horat. in ar. Poet. v.* 446. cerſus Culpabit duros: incomptis allinet atrum Tranſverſo calamo ſignum: ambitioſa recidet Ornamenta. *Quintil. l.* 10. *c.* 5. *ſub fin.* Nimiam loquacitatem recidere. *Horat. l.* 3. *od.* 24. *v.* 33. Quid tellus quesimonia, Si non ſupplicio culpa recidit? *Id. l.* 1. *ſat.* 3. *v.* 121. cum dicas eſſe pares res Furta latroeinii, & magnis parva minuis Falce recuſuum ſimili te. *b. c.* puniturum eadem pœna magna & parva ſcelera. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 53. Quid enim primum prohibere, & priſcum ad morem recidere aggrediar? *b. c.* reſecare, tollere, & ad priſcos mores reformam.

RECINCTUS, a, um, *ſcinto*, *ſtaccato*, *ſcoſtato*, *ἀνεζωσμένος*, non cinctus, ſolutus, diſcinctus. *Virg.* 4. *Æn. v.* 518. Unum exſuta pedem cinctu, in veſte recincta. *Ovid. Heroid. ep.* 2. *v.* 116. zona recincta. ¶ Item cinctus, ſuccinctus, *cinto*, *ſuccinto*. *Valer. Flacc. l.* 8. *v.* 115. cum veſte recincta Labitur ardenti Thaumantias obvia Phœbo.

RECINGO, is, nxi, nctum, a. 3. *ſlegare*, *ſciogliere*, *ſcingere*, *ſlacciare*, *ἀνεζωννύω*, quod cinctum fiat, ſolvo, reciocio. *Ovid* 4. *Met. v.* 510. Sumptumque recingitur anguem. *ridiſſi* deponit anguem, quo ſe antea velut cingulo præcinxerat. Anrea enim dixerat *verſ.* 482. tortoque incingitur angue. *Id. l.* 1. *Met. v.* 308. Velantque caput, tunicaſque recingunt. *Id. Met.* 5. *v.* 593. recingor, Molliaque impono ſalici eclamina carvæ. *mi ſpoglio*. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 4. *v.* 75. Recingi ſeirum. *depor la ſpada*.

RECINIATUS, & Riciniatus, a, um. V. in voce ſequenti.

RECINIUM, Reicinium, & Ricinium, n. & Recinus, i, m. & Ricinum, i, n. *Feſtus*: Recinium, omne veſtimentum quadratum. Ii, qui duodecim interpretati ſunt, eſſe diserunt vitilem togam, qua mulieres utebantur, præterea clavo purpureo: unde recinioti, mimiplampedes, quam rem diligenter exſequitur Santra l. 2. de antiquit. verbor. Hæc *Feſtus*. (*Lupſ. l.* 1. *epiſtolar. quæſt. c.* 8. ita legit: Recinium omne eſtimentum quadratum, ii qui duodecim interpretati ſunt, eſſe diserunt. Verrius vitilem togam, qua, &c.) Idem in *Orcheſtra*: Orcheſtra locus in ſcena, quo antea, qui nunc planipedes apellantur, non admittebantur hiſtriones, niſi tantum interim dum fabulæ explicarentur, quæ ſine ipſis explicari non poterant. Ricinia autem portabant, quo nequiori habitu prodirent, atque ut inde nomen ducerent. *Nonius cap.* 14. *n.* 33. Ricinium, quod nunc mafortium dicitur, palliolum ſeminenm breve. Varro περὶ Μανίων. Nihilo magis decere mulierem, quam da muliebri tu-

ricinum palliolum ſimplex. Idem de aira puguli R. l. c. Ea quæ mulieres in adverſis ecbus ac luctibus, cum omnem veſtitum delicatiorem ac luxurioſum poſſea inſtitutum ponunt, ricinia ſumunt. Hæc *Idem. Varro l.* 4. *de L. L. c.* 30. Ricinium, id quod eo utebantur duplici: ab eo quod dimidiam partem extrorſum jaciebant, ab ejiciendo ricinium dictum. *Lutil.* apud *Non. cit. cap.* 14. *n.* 16. Ricini & auriti, ricæ, & oraria mitræ. *Voſſ.* leg. *Ricini auriti*, &c. ut duæ priores ſyllabæ producantur. *Servius ad Æn. l. v.* 286. Tegas autem etiam feminas habuiſſe, cycladum & recini uſus oſtendit. Recinus autem dicitur ab eo, quod poſt tergum ejicitur: quod vulgo mavorte dicunt. *Voet.* apud *Non. c.* 16. *n. pænult.* Ut dum ſupra rarram eſſent, riciniis lugemur, funere ipſo pullis pallis amictæ. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 23. a *med.* Eatenuato igitur ſumptu, tribus ricinibus & vinculis puepuræ, & decem tibicinibus, tollit etiam lamentationem. ¶ Adjective *matrona ricinata* dixit *Varro* apud *Non. c.* 14. *n.* 16. ricinii formam habentem. ¶ Satis mihi ſit Veterum loca, quotquot hac de re ſunt attuliſſe, ut qui volet, inſpiciendo videat, ſi poteſt, quid revera *ricinium* fuerit. Conſule potrumi etiam *Lipſ. loc. cit. Ferrar. Paraſc. in Lex.* & *Feſt. in* Rica. ¶ Mafurtium *Nonii*, & mavorte *Servii* voces ſunt minus Latinæ, & idem ſignificant, ſcil. operimentum mulierbre capitis. *Gloſſar. Iſid* Miſortes, operimentum capitum mulieruec.

RECĪNO, is, nui, a. 3. *recantare*, *eludere*, ἀναιρεῖν, iterum, aut frequenter cano, aut dico. *Horat. l.* 3. *od.* 27. *v.* 1. Impios parræ recinentis omen ducat. *Id. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 55. hæc juvenes iccirount dicta, ſenesque. ¶ Item reſono, cantu & voce reſpondeo, *reſonare*, ut ſit in echo. *Horat. l.* 1. *od.* 12. *v.* 3. cujus recinet jocoſa nomen imago. *Cic. in Brut. c.* 46. Quod in vocibus noſtrorum oratorum recinit quiddam & reſonat urbanius. ¶ Item pulnodiam canere, *retractare*, *diſcutere*, *videre*. *Apul. de deo Socrat.* Incepitu indignatum Amorem recinendo placaſſet.

RECIPERO, &c. V. *Recupero*.

RECIPIE apud Catonem pro recipiam, ut alia ejuſmodi complura. *Feſtus*. ubi al. leg. *Recipiem*.

RECĬPIO, is, ēpi, ceptum, a. 3. *capeſſere*, ἀναλαμβάνειν, rurſum capio, eum depoſitam aſſumo: a *re* & *capio*. *Liv. l.* 9. *c.* 1. Recipiant arma, quæ per pactionem tradiderunt. *Martial. l.* 3. *epigr.* 40. Tum magnus, quod das? iecmo ego, quod recipis. *b. r.* me reddente, iteram accipis. *Plauto Epid.* a. 2. 20. & *Merc.* 3. 4. 16. Recipece anhelitum. *pugilare*, *cæſtorre ſi fato*. Sic *Terent. Adelph.* 3. 2. 26. Recipece animam. *& Liv. l.* 2. *c.* 50. *od fin.* amiecum a pavnec, *& lib.* 21. *c.* 5. *ſub fin.* Priuſquam ea pavore recipierent animos. ¶ Item recupero, *recuperare*. *Cic. de Senect. c.* 4. Q. Maximus, qui Tarentum recepit. *Quintil. l.* 5. *c.* 10. a *med.* Talenta centum credidit, & non recepit. *Liv. l.* 3. *c.* 63. Ibi ſuas res Romanus, populationibus agrorum amiſſas, recipit. ¶ Item capio, occupo. V. *Recuperar.* ¶ Item retrano, reduco, *trahere a ſe*, *o iudicio*. *Virg. 9. Æn. v.* 347. Pectore in adverſo totum cui comimus enſem Conditit aſſurgenti, & multa morte recepit. *Ceſſ. l.* 7. *c.* 5. *feſt.* a. Sagitta fæpius ab altera parte, quæc ea qua venit, recipienda eſt. *b. c.* extraheuda. *Virg.* a. *Æn. v.* 585. recepit ad ſe ſe, & ſacra longævum in ſede locavit. *b. c.* revocavit, retraait. ¶ *Recipere ſe*, eo proficiſci, unde aliquando diſceſſeris, redire, reverti, *eitornare*. *Cic.* 3. *Offic. c.* 10. *in fin.* Vas fictus eſt alter ejus ſiſtendi, ut ſi ille nos evertiſſet, moriendum eſſet ipſi. qui cum ad diem ſe recepiſſet, &c. *Id. Attic. l.* 4. *ep* 15. Recipe te ad nos, ad quod tempus confirmaſti. *Plauc. ad Cicer.* 10. *Fam. ep.* 15. *ſub fin.* Si lateo rurſus in Italiam ſe recipem cœperit. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 20. *circa med.* Ipſe me Laodiceam recipiebam. *Id. de clar. Orat. c.* 91. Cum e Sicilia me recepiſſem. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 33. *in fin.* Ut per temonem percorrere, & in jugo inſiſtem, & inde ſe in currus citiſſime recipere conſueverint. ¶ Pertinet ad rem militarem, *ſe in citiora*, *retrorſus*. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 45. *extr.* Si ſine maximo detrimento legiones ſe recepiſſent inde, quo tumere eſſent propreſſæ. *Id. l.* 1. *B. Gall. c.* 25. Pedem inferre, & quod mons ſuberat, ex ſe eccipere cœperunt. *& lib.* 5. *cap.* 34. *extr.* Rurſus ſe ad ſignia recipientes infequantur. *& lib.* 2. *c.* 19. Cum illi ſe identidem in ſilvas ad ſuos recipierent. *Nep. in Annib. cap.* 11. Fuga ſalutem petnit, quam confecutus non eſſet, niſi intra ſua præſidia ſe recepiſſet. ¶ Et omiſſo *ſe*, to, *me*, &c. quæ tamen ſubintelliguntur: *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 48. *ſub fin.* Si quo erat longius prodeundum, aut celerius recipiendum, tanta erat celeritas, ut, &c. *Plaut. Merc.* a. 4. *in fin.* Ergo actutum face cum præda recipias. *Id. Bacch.* a. 3. 60. Quid denique agitis? *Chry.* rurſum in portum recipimus. Adde *Rud.* 3. 6. 41. ¶ Translate *Plaut. Aſin.* a. 1. 7. Ad ingenium vetus aerſutum te recipis tuum. *Cic. pro Cæl. c.* 12. Multos vidi, qui totam adoleſcentiam voluptatibus dediſſent, emerſiſſe aliquando, & ſe ad frugem bonam, ut dicitur, recepiſſe. *Varr. l* 2. *R. R. c.* 5. *ad fin.* Caſtraec (*vitulæ*) non oportet ante bimatum, quod difficulter, ſi alrecr feceris, ſe recipiunt. *ſi vinam.* & *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 34. Hoſtes conſiſterunt, noſtri ea timore ſe receperunt. *ſi tranſcurrono.* & *Cic. in ſomn. Scip. cap.* 5. Quæ cum intuerer Bupens, ut me recepi, quid? hic, inquam, quis eſt? &c. *quando viternos in me ſiſſa.* & *Plin. in Panog. c.* 76. Fortaſſe imperator in ſenatu ad reverentiam ejus componebatur, ceterum ogreſſus, ſtatim ſe recipirbat in principem. *b. c.* eedibat ad gravitatem & ſupercilium Principis. ¶ Eſt etiam *recepto*, capio, accipio, *vicevere*, *accettare*. *Plaut. Rud.* 3. 3. 34. Te abſecramus, nos in cuſtodiam tuam ut recipias, & tutere. *Cic. Agror. c. cap.* 33. a *med.* Capua opportuniſſimam ſe præbuis ad exercitus ornandos, & tectis ac ſedibus ſuis recipiendos. *Liv. l.* 27. *c.* 25. a *med.* Eum ne quis urbe, tecto, menſa, lare reciperet. *Phædr. l.* 2. *fab.* 18. *v.* 4. Vix eſt lætatus, corpus lecto reciperet. *b. c.* reponeret, decumberet. *Cic. pro Archb. c.* 3. Lucullı eum domum ſuam receperunt. *Id. ad Dolabell. poſt epiſt.* 14. *l.* 15. *ad Attic.* a *med. & Fam. l.* 13. *ep.* 19. Recipeec aliqueec in fidem & neceſſitudinem ſuam. *Id. Phil.* 7. *c.* 5. *ad fin.* alrequem in ordinem ſenatorium. *Id. in Tap. c.* 5. ad epulas. *Id. pro Roſc. Amer. cap.* 11. telum totum corpore. *Id. pro Roſc. Com. c.* 8. Laboecm quæſtus recepit, quæſtum laboria ejecit. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 39. Illum negligere oportet, qui mandarit, non illum, qui mandatum eccepenit. *Id. Attic. l.* 9. *ep.* 2. Recipere honorem ab aliqno. *Plerique al. leg.* accipere. *& lib.* 12. *ep.* 37. A te heri duas epiſtolas recepi. *Plerique al. leg.* accepi. *Plin. l.* 9. *c* 8. Peneus accipit amnem Oeeou, nec recipit. *b. c.* ei non admiſcetur. *Auſt. ad Horatn. l.* 4. *c.* 5. *in. a med.* Recipere aliquem ſplendide, *accogliere e trattare*. *& Agrar.* a. *c.* 23. Si qua pecunia ex novis veſtigalibus recipiatur. *ſi ricavi*. *& Varr. lib.* 3. *R. R. cap.* 16. *ante med.* Recipere dena millia ſeſtertia ea ecelle. ¶ *Recipere hoc & illud* dicuntue medicamenta, quæ ea variis ſpeciebus componantur. *Scribon. Larg. compoſ.* 106. Antidotos recipit hæc: ſtoechados, marrubii, *χαμαιδρυος*, &c. *& mox*. Quæ & ipſa recipeec debent tantum mellis, quantum ſatis erit ad comprehendenda & contineuda ea. Adde *compoſ.* 27. 28 37. 52. &c. Hinc fortaſſe ortum habuit illud *Recipe*, quo Medicorum filii in perſcribendis medicamentis utuntur. *Recipere ferrum*, jubebantur gladiatores victi & jacentes, ſi miſſionem non impetraſſent, quaec amore vitæ petebant. *Cic.* 2. *Tuſcul. cap.* 17. *a med.* Quis mediocris gladiator ingemuit? quis, cum decubuiſſet, ferrum eccipere juſſus collnec contraxit? *Id. pro Sext. c.* 37. *extr.* Num inpuguavit! num, ut gladiatoribus imperari ſolet, ferrum non recepit? *Sparc. de Tranquill. cap.* 11. Vrees drutius & eccnenis expeditius, qui ferrum non ſubducta ceraice, nec manibus oppoſitis, ſed animoſe recipis. Adde *Cicer. pro Roſc. Amer. c.* 12. & *V. Senec. epiſt.* 7. ¶ Item capio, contineo, *capere*, *comtenere*. *Senec. in Thyeſt. v.* 534. Recipit hoc regnum duor. *Velleſ. lib.* 2. *c.* 97. Adoleſcens tot tantarumque virtutum, quot & quamas natura mortalis recipit. *de quante è capace*. ¶ Item admitto, *vicevere*, *accettare*, *ammettere*. *Cic.* 3. *Offic. c.* 11. Suadear, ut in urbe manerent, Xerſirmque eccipereat. *Liv. l.* 29. *c.* 14. Conciationem tes jam non ultro recipit. *Plin. l.* 22. *c.* 22. a *med.* Scolymon in cibos eccipit Orieus. *b. c.* in cibis paſtim adhibet. *Id. l.* 7. *c.* 28. Si recipiatur Poetica fabulofitas. *ſe ſi ammetta*, *e le ſi dia fede*. & *Colum. l.* 12. *c.* 47. *ante med.* Hac oliva recipit quamcumque volueris condituram. ¶ Item is tatum reducu, eripio, libero, *ſottrarre*, *liberare*. *Virg. 6. Æn. v.* 210. Illum ego per flammas, & mrlle ſequentia tela Eripui his humeris medioque ex hoſte recepi. ¶ Item refugium præſto, *ricettare*, *ricovverare*: ut *recipere ſervum*, abſcondeu li cauſa refugium ei præbere apud ſe. *Ulpian. Dig. lib.* 11. *tit.* 3. *leg.* 1. Et eeſ proptie recipere, abſcondendi cauſa refugium ſervo præſtare vel in ſuo agro, vel in alieno loco, ædificiove. ¶ Item excipio, refervo: quod fit, cum quis cendis ceteris, ſibi quippiam tcfereat. *Plaut. Trin.* 1. 2. 157. Poſticulum hoc recepit, cum ædes vtodidit. *ſi riſervò*. & *Cato* apud *Gell. c.* 6. *l.* 17. & *Non. c.* 1. *v.* 267. Mulier magnam dotem attulit. tum magnam pecuniam recipit, quam in viri poteſtatem non committit. V. *Receptitiæ*. *L. Craſſus* apud *Cic.* 2. *de Orat. c.* 55. *ad fin.* Dicet, te, cum ædes venderes, ne in rutis quidem & cæſis ſolium tibi paternum recepiſſe. *Cic. in fin. Tapicor.* Ut cum ædes fundumae vendiderint, rutis cæſis receptrs, concedsut tamea aliquid, &c. *Cato R. R. c.* 149. Bobus domitis binis, canterio uni, cum emptur paſcat, domino paſcere recipitur: oleris, aſparagis, lignis, aqua, itinecc, actu, domini uſioni recipitur. *Paulus* apud *Labeon. Dig. lib.* 19. *tit.* 1. *leg* 53. Si cui in ea inſula, quam vendidiſti, gratis habitationem dederis, & fic receperis: Habitaturibus, aut in quem quiſque diem conductum habet; parum caveris. nominatim enim de his recipi oportuit. ¶ Item ſuſcipio, *accettare*, *intraprendere*, *intprendere*. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 1. Quæ eee igitur res impulit, ut cauſam Sex. Roſcii reciperem? *Id. in Decem. Verr. c.* 8. Ego in hoc judicio mihi Siculoruec cauſam receptam, populi Romani ſuſceptam eſſe arbitror. Ubi *Aſcon.* Suſcipitur ectum, recipitur pars: ſuſcipitur quod principale eſt, recipitur quod hinc pendet: ſuſcipitur ſolum aliquid propter ſe, recipitur etiam propter aliud. ¶ Sæpe eſt polliceor, promitto. Eſt autem quiddam amplius, quam *polliceor*, quia ſignificat mi eventum & periculum in ſe ſuſcipere, *promettere*, *aſſicurare*, *impegnarſi*. *Cic. Phil.* 5. *c.* 18. *in fin.* Promittun, recipio, ſpondeo, C. Cæſarem talem ſempen fore civem, qualis hodie ſit. *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 1. De ætate polliceris, vel potius recipis. *Id. Fam. 6. ep.* 12. *circa med.* Panſa mihi non ſolum confirmavit, verum etram recepit, ſe, &c. *Plaut. ad Cic. Fam tn. ep.* 21. Omnia ei petenti recepi, & ultro pollicitus ſum. *Id. ibid. ep.* 7. Omnia me mipublicæ præſtitiſſe, quæ & tua exhortatione excepi, & mea affirmatione tibi recepi. *Cic. Fam. l. ep. 9. ante med.* Quid ſibi is de me recepiſſet, in memoriam redegit. *Liv. l.* 40. *c.* 35. *a med.* Si neque de fide barbarorum quidquam recipiece, aut affirmare nobis potes. *Cic. Fam. 11. ep.* 1. a *med.* Pro Caſſio, & te ſi quid me velitis recipere, recipiaec. *Id. Attic. l.* 5. *ep.* 17. Mihi diligentiſſime ſe, ut annui eſſemus, defenſuruec, receperat. *Id.* 2. *de Orat. c.* 24. In quo eſt illa quidem magna offenſio vel negligentiæ, ſuſceptis rebus, vel perfidiæ, receptis. *Liv. l.* 33. *c.* 13. *ſub fin.* Si pax non impetrata ab Senatu foret, obſides pecuniamque reddi Philippo, receptum eſt. ¶ Integra locutio eſt *ad*, vel *in me recipere*. *Terent. Heaut.* 5. 5. 12. Ad me recipin: faciet. *Salin. c.* 21. (*al.* 34.) Vetis periculum ad me oun recipio. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 10. *poſt med.* Separatim promitto in eceque recipio, fore eum tibi & voluptati, & uſui, *& epiſt. 17. ad fin.* Spondeo, in æequm recipin,

recipio, eos esse Curii mores, ut, &c. ¶ *Recipere fidem*, fidem dare, promittere, suscipere *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 22. Sed fidem recepisse sibi & ipsum, & Appium dixit: hanc si ille non servaret, ita se usurum, ut omnes intelligerent, &c. Sunt qui aliter leg. sed *repugnante Gronovio ad Senec. ep.* 54 *sub fin.* ¶ *Recipere in se periculum*, periculum præstare. *Ulpian. Dig. lib.* 29. *tit.* 2. *leg.* 13. Nisi periculum quoque in se artifex receperit. ¶ *Recipere nomen electum*; dicitur Prætor, cum ejus accusationem admittit, eumque inter reos numerat. *Cic.* 4. *Verr. c.* 38. *ad fin.* Pacilius quidam accidit: ait, si liceret, nomen absentis deferre se velle, ille vero & sicam, & fieri sulere, & se recepturum. *& cap.* 40. Qui interfuerint, cum nomen absentis reciperetur. *Valer. Max. l.* 3. *c.* 7. *n.* 9. Lex Memmia eorum, qui reipublicæ causa absellent, recipi nomina vetabat. ¶ *Recepse* pro *recepere*. *Ausonius*. *Catull. carm.* 44. *ad finem fauni*, *v.* 69.

RECIPROCATIO, onis, *reciprocazione*, *retrocedimento*, ἀναπάλιν, *retrogressus*, ejusdem viæ retrogressa repetitus, accessus, & recessus. *Plin. l.* 9. *c.* 8. *a med.* Observata æstus reciprocatione *Id. l.* 11. *c.* 24 *de crocodilorum coitu*. Longitudo fili a culmine, ac rursus a terra per illud ipsum vellus reciprocatio. *Id. l.* 8. *c.* 50 *de caprin.* Sinuosum ejus animalis Mucianus visum sibi prodidit in ponte prætorio, dubia obvii & diversa cum circumactus anguillæ non capere, nec reciprocationem longitudo in exiguitate cæca, torrente rapido minuente subtrahente; alteram decubuisse, atque ita alteram proculcatæ subgressam. *Circumactus* est conversio corporis redeundi causa: *reciprocatio* est reditio per eandem viam non converso corpore, sed cessim & retrogressu regrediendo. *si iterum eadem via retrorsa. Gell. l.* 24. *c.* 2. Erratum siderum reciprocatio. *h. e.* regressio ad priorem locum cæli, unde discesserant. *Id. l.* 20. *c.* 2. *sana med.* Reciprocatio talionum. *h. e.* pœna talionis vicissim inflicta

RECIPROCATUS, a, um, *recipe* cando *ductus*. *Arnob. l.* 2. *pag.* 54. Auras accipiunt naribus, & per ambitum reciprocatas reddunt.

RECIPROCATUS, us, m. reciprocatio, *ricambio*. Est *Augustino lib.* 22. *de Gen. ad litt. c.* 2. *extr.* & *Prudentio apud sep. ep. in Rom. v.* 574

RECIPROCE, adverb. reciprocando. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 17. Postea quem animam immisisset in pisinas, quæ reciproce fuerent. Pleriique alii leg. *reciproco*.

RECIPROCORNIS, ne, adject. *ἀνάκλωτος*, cornua habens in se reflexa. *Lebenus* apud *Tertull. de Pall. c.* 2. arietem vocat reciprocornem, & lanicutem, & mastrusium.

RECIPROCO, as, a. 2. *rivoglicre*, *muovere innanzi e indietro*, ἀναπάλιν, ἀναπαλάσσω, repeto, io contrarium partem reflecto, remitto, retrogradior. *Sil. l.* 15. *v.* 226. Quas auget (*undas*) veniens refluusque reciprocat æstus. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 20. Quid Chalcidico euripo io mare identidem reciprocando putas fieri posse constantius? *Liv. l.* 21. *c.* 58. Cum jam spiritum includeret ventus, nec reciprocare animam sineret. *Enn.* apud *Non. c.* 2. *n.* 737. *& cap* 4. *c.* 402. Rursus prorsus reciprocat fluctus ferem. *h. e.* impellit, & impellit. *Gell. l.* 17. *c.* 11. In eum fistulam, per quam spiritus reciprocatur. *h. e.* pulmonibus attrahitur, ac remittitur. *Id. l.* 9. *c.* 11. Minu telum reciprocans incedebat. *h. e.* subinde vibrans, ac retrahens. *Liv. l.* 28. *c.* 30. Quinqueremem satis credens, deprehensam rapido in freto, in adversum æstum reciprocari non posse. *h. e.* pro arbitrio regi, & progredi, aut regredi. ¶ Adhibetus etiam absolute pro reverti, redire, *andare*, *e tornare*. *Plin. l.* 2. *cap.* 97. Æstus marie accedere, & reciprocare, maxime mirum. *& ibid. ad fin.* Euripus in Eubœa septies die ac nocte reciprocans. *& cap.* 17. Cur Veneris stella nunquam longius XLVI. partibus, Mercurius XXIII. a Sole abscedant: sæpe citra eas ad salem reciprocent. *Id. l.* 9. *c.* 46. Arcæos urinantes a reciprocando. ¶ Et passive *Id. l.* 4. *c.* 13. Æstus semper e Ponto profluens, quoquam reciprocatur. *h. e.* nunquam Pontum versus redit. ¶ Passive usurpatur interdum pro mutua quadam consequentia a se invicem dependere, quod Philosophi dicunt converti, vel dici ad convertentiam. *Cic. 2. de Divin. c.* 6. Siquidem ista sic reciprocantur, ut & si divinatio sit, dii sint, &, si dii sint, sit divinatio. ¶ Veteres usurpaverunt pro altro citroque poscere, tesle *Festo*, quia procare est petere. quod & *Varr.* confirmat *l.* 6. *de L. L. c.* 5. Subjicit *Festus* fragmenta duo ex *Pacuvio*, & *Plauto*, quæ & valde corrupta sunt, & utcumque legantur, ad poscendi significationem pertinere non possunt. *Plaut.* verba ita legit *Scalig. ad Fest.* Quasi tolleno, vel pilum Græcum reciprocare plana via. *h. e.* eas, & redeas; attollarie, & deprimarie. Sic *vicissim reciprocare ferrum* apud *Tertull. de cor. Mil. cap.* 3. est impellere, & retrahere, in diversum alternis trahere, quod faciunt qui ligna secant.

RECIPROCUS, a, um, *che va e viene*, *reciproco*, ἀνάπαλιν, ἀναπάλιστος, in se rediens: quasi se *recipiens*: vel a *reci*, pro *re*, & *procus*. V. *Iuvenc. Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 5. Apud Actium: Reciproca tendens nervo equino concita tela. Reciproca est, cum unde quid profectum, redit eo. Hæc *Varro*. Ideo autem *reciproca tela* dixit *Actius*, quia cum aptantur arcui, retrahuetur quatenus chorda pertigit; demissa in eam partem redeunt, unde retrahebantur. ¶ Sæpe dicitur de mari accedente ad litus, & in se recedente. *Sil. l.* 3. *v.* 59. Lunæ immissis per cærula bigis, Tertque refertque fretum: sequaturque reciproca Thetys. *Plin. l.* 2. *c.* 97. Æstus maris paribus intervallis reciproci. *Id. l.* 9. *c.* 57. Reciprocis amnibus siccatum litus. *Id. l.* 26. *c.* 36. *a med.* Lacus maturius reciprocus. *h. e.* rediens in se, postquam manavit. ¶ Translate *Plin. l.* 2. *c.* 44. Concavi vallium sinus scindentes inæqualitate eden resultantem aeca: quæ causa etiam voces moltie in locis reciprocas facit sive sinc. *occhreggianti*, mutuo resonantes, & respondentes. *Id. l.* 11. loquens de Natura eulicem fecundæ, *cap.* 2. Telum vero perficiendo tergori, quo fabricavit ingenium! &c. ita reciprocatum vem iavit arte, ut subtrahendo acuminatum partes, formonsa sæ fabricium esset. *h. e* et progredi pertorando posset, & sanguinem haurire se trahere. *Hieronym. ep.* 6 *ad Florent* Nascentes am citias lacerciosus reciprocus epistolis. *h. e.* mutuus, *scambievoli*, *e cadevole*. See *Ausonius apud* 7. Cujus rei nomen reciprocum in me colendo fabricavit. *Gell. l.* 20. *c.* 2 *a med.* Reciprocæ tationes, *h. e.* quæ mutuo instituuntur. *Id. l.* 25. *c.* 18 Pugnandi reciprocæ vices. *h. e.* modo hac, modo illa acie cedendi, & rursus urgenta, instar marini æstus recip ocantia. ¶ *Reciproca a generare* non omne absurde quidam appellaverunt, quæ Græce ἀντιστρέφοντα, h. e quæ referri contra, convertique possunt in eum, a quo dicta sunt. *Gell. l.* 5. *c.* 10. ubi scitu eorum exemplum affert. ¶ *Reciproca pronomina* apud Grammaticos sunt *ejus*, *ibi*, *se*, & *suus*, *a*, *um*, quorum vis in ipsas personas transit, de quibus est sermo, vel in res ab ipsis possessas. *Prisc. l.* 12 *pag.* 940. *Pursch.* ¶ *Versus reciproci* sunt, qui si retro legantur, metrum servant, recurrentes, ut ille apud *Virg. l. Æn. v.* 22. Musa mihi causas memora, quo numine læso. & Nereides freta sic verrentes cærula tranant, Flamine confisus ut Notus lenium. Alia conscrit *Diomed. l.* 3. *pag.* 515. *Putsch* V. *Retorto* in fine.

RESISAMENTUM, i, n. *estrepito*, ἀνάκλασμα, fractum exiguum, & velum ramentum a re quapiam recisum *Plin. l.* 34. *c.* 11. *circa med. de scrupino*. Ocyssime vero contingit coronariorum recisamentis in acetum additis.

RESISIO, onis, f. *recidimento*, *taglio*, ἀποκοπή, actus recidendi. *Plin. l.* 20. *c.* 4. *sub fin.* Omnis rosa recisione atque ustione proficit. *Ulpian. Dig. lib.* 28. *tit.* 5. *leg.* 35 *sane med.* Si forte Falcidia intervenieus recisionem effet legatorum factore. Al. leg. *rescissionem*.

RECISUS, a, um, *tagliato*, *reciso*, ἀνατετμημένος, abscisus, decisus. *Horat l.* 3. *od.* 6. *v.* 40. Fustes recisi. *Virg. l.* 12. *Æn. v.* 203. Scæptrum imo de stipe recisum. *Claudian. lib.* 3. *de capt. Prof. v.* 76. Laurus imo stirpe recisa. *Ovid.* 3. *de ex. am. v.* 574. montanis Silva recisa jugis. *Id.* 7. *Met. v.* 676. a silva hastile recisum. *Plin. l.* 7. *ep.* 27. *sub fin.* Recisi capilli. *Flor. l.* 2. *cap.* 10. Pons recisus. *Varro. l.* 2. *ad.* 18. *v.* 4. columnas ultima recisas Africa. *Ovid. Met. 9. v.* 71. Recisum caput. *Id.* 3. *Fast. v.* 377 ancile ab omni parte recisum. *Perron. in Satyr. c.* 23. Delnaci manu recisi. *h. e.* excisi, castrati. ¶ Translate *Cic. de Prouinc. Consul. c.* 12. *ad fin.* Nationes, quas numeru hominum ac multitudine ipsa poteraat in provincias nostras reduadare, ita ab eodem esse partim recisas, partim repressas, ut, &c. *Claudian. l.* 1. *in Rufin. v.* 56. vitiis e stirpe recisis. *Stat. l.* 12. *Theb. v.* 309. scissis magnum dea (*Luna*) nubibus orbem Protulit: expavere umbræ, fulgorque recisus Sideribus. *h. e.* deminutus, ademptus. ¶ brevis. *Collafrat. Dig. lib.* 47. *tit.* 21. *leg.* 2. Possunt ad tempus, ut cujusque ætas patietur, relegari: & si juvenis, in longius; si senior, recisius. *Valley. lib.* 2. *c.* 89. Quæ *filevia* magnificentia triumphorum ejus, ne io operis quidem justi materia, eodem hujus tam recisi, digne exprimi potest.

RECITATIO, onis, f. *recitamento*, *recitazione*, *lettura*, *recita*, ἀνάγνωσις, ἀναγνωσία, actus recitandi, pronuntiatio, lectio. *Cic. pro Dom. c.* 9. Recitatio litterarum. *Id. pro Cluent. c.* 51. Crassus ita Brutum altus est, ut eum recitationis sua pœnituerit. *Auct. ad Herenn. l.* 2. *c.* 10. *ad fin.* Cum hæc erunt cognita, statim postea legis expositione, recitatione, collusatione utemur. *h. e.* enumeratione, & allegatione exemplorum, & rerum judicatarum ad rem confirmandam. V. vocem sequent. ¶ De recitatione poematum, historiarum, orationum, *Plin. l.* 1. *ep* 13. *in fin.* Possum scribere aliquid, quod non recitem, ne videar, quorum recitationibus affui, non auditor fuisse, sed creditor. *Id. l.* 3. *ep.* 15. Videor jam nunc posse rescribere, esse opus pulcrum: si modo mihi non imposuit recitatio tua. legis enim suavissime & perilissime. V. vocem sequent.

RECITATOR, orie, *recitatore*, ἀναγνώστης, qui recitat. *Cic. pro Cluent. c.* 51. Tres & ipse excitavit suetatores cum singulis libellis. ¶ Propoie sic dicebantur, qui in judicio recitebant libellos, testimonia, & alia, quæ allegabantur ab actoribus, ut liquet ex cit. *Cicer.* loco, quem integrum lege. Præterea *recitatores* dicti Poetæ, aut Oratores, qui io cœtu amicorum, aut publice scripta sua recitabant. *Plin. l.* 2. *ep.* 13. Subinde sibi nuntiari jubent, an jam recitator intraverit, ac diverit præfatmum, an magna ex parte evolverit librum. V. *suad. lib.* 3. *ep.* 18. *lib.* 5. *ep.* 17. & *lib.* 7. *ep.* 17. & *Auctor. dial de Oratorib. c.* 9. ubi multa de hoc more recitandi habentur: quæ, & alia fere omnia huc pertinentia, collegit *Lipsius senior.* 2. *ad Belg. ep.* 48. *Senec. epist.* 95. Recitator historiam ingentem attulit, minutissime scriptam, mendosissime plicatam; & magna parte perlecta, desinam, inquit, si vultis. Acclamatur, recita, recita, ab his, qui illum obmutescere illico cupiunt. *Horat. in fin. ar. Poet.* Indoctum, doctumque fugat recitator acerbus.

RECITATUS, a, um, *recitato*, *letto*, pronuntiatus, lectus *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 122. Cum loca jam recitata revolvimus irrevocati. *Ovid. l. 1. ex Pont. ep.* 5. *v.* 57. ut recitata probentur carmina. *Plin. l.* 7. *c.* 32. *a med.* Aperto testamento recitatus heres.

RECITO, as, avi, atum, a. 2. *recitare*, *leggere ad alta voce*, ἀναγινώσκω, ad scripturam, vel orationem, vel aliud ejusmodi clare voce legere, ut alii audiant & intelligant, & præsse dicitur de iis, qui in causis libellos legunt, & testimonia: a *cito*, quod a *ciere*. *Cic.* 4. *Verr. c.* 8. Quid ego nunc hic Sexti Pompeji Chiori testimonium recitem? *Id. l.* 20 *Fam. ep.* 22. Cave, putes, ullas litteras unquam graviores, quam tuas, in Senatu esse recitatas. *Id. pro Dom. c.* 32. Patrem tuum L. Philippus Censor avunculum suum præ-

tenit in recitando Senatu. *Id. Verr.* 5. *cap.* 10. *a med.* Da quæso, scribe: recitet ex codice. *Id. pro Cluent.* c. 48. a med. Quod elegum recitabi de testamento Cn. Egnatii patris. *Cic. pro Cæcin. c.* 19. Testimonio si recitatus heres esset pupillus. *Id. pro Planc. c.* 30. *ad fin.* Recitetur oratio, quæ propter rei magnitudinem dictis de scripto est. *si legga. & pro Quinct.* c. 19. Postea recitavi edictum, quod aparte dominum de prædio detrudi vetat. *Sueton. in Aug. cap.* 84. Ne periculum memoriæ adiret, aut in ediscendo tempus abfumeret, instituit recitare omnia. ¶ Dicatur etiam de his, qui memoriter pronuntiant, *dir a mente*, a *memoria*. *Celf. l.* 3. c. 18. *versa med. de phrenesicis*. Quo etiam recitare, si qua meminerunt, eogendi sunt. *Quintil. declam.* 6. c. 8. *de mulsere cæca*. At ista legem recitat, & in cadavere filii peirat. *Martial. l.* 9. *epigr.* 85. spectant, qui recitare solent. *b.* c. histriones. ¶ Mos fuit poetis quoque, & aliis postea scriptoribus, privatim in amicorum domibus lucubrationes suas legere, antequam ederentur, ut judicium aliene censura de iis fieret, vel oblentandi ingenii gratia, qua de re, V. *Rycquium. Horat. l.* 1. *ſat.* 4. v. 73. Nec recitem quidquam, nisi amicos, idque coactus, Non ulnvis, neramve quibuslibet. in medio qui Scripta fori recitent, sunt multi, quique lavantes. *Ovid. l.* 4. *Trist. el.* 10. *v.* 45. Sæpe suos solitos recitare Propertius ignes. *Juvenal. ſat.* 3. v. 8. mille pericula sævæ Urbis, & Augusto recitantes mense poetas.

RECLAMATIO, onis, f. *grida replicata, strepitus*, repetitus clamor. *Cic. Philip.* 4. c. 2. Præclara & luculenta reclamatione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobastis. *Supra cap.* 1. dixerat: Nunc multo sum erectior, quod vos quoque illum hostem tanto consensu, tantoque clamore approbavistis. ¶ Item clamor qui adverſandi, aut improbandi gratia editur. *Apul. in Apolog. Audistis me* reclamationem omnium, qui adsunt? auditis ne mendacii vestri damnationem?

RECLAMITO, as, n. t. frequent. a *reclamo*. *Cic. pro Rosc. Amer.* t. 22. *ad fin.* Reclamitat ifiusmodi suspicionibus insa natura.

RECLAMO, as, avi, atum, a. t. *contradire gridando, opporſi colle grida, strepire, gridare*, contra clamo, clamore adverſor, repugno. *Cic. de Orat.* t. 50. *sub fin.* In his si paulum modo offensum est, theatra tota reclamant. *Id. Phil.* 5. *cap.* 8. Cum ejus promissis legiones fortissimæ reclamassent. *Id. Fam.* t. *ep.* c. Ejus oratioui vehementer ab omnibus reclamatum est. *Lucret. l.* t. v. 616. Cui quoniam ratio reclamat vera, negatque Credere posse animum, &c. *Plin. l.* 3. *ep.* 9. Cum mihi quidam e judicibus ipsis pro reo gratissime reclamerent. *Cic. pro Balb.* c. 5. Una voce omnes, ne is pararet, reclamasse. ¶ *Phædr. l.* 4. *fab.* 17. v. 26. Reclamant omnes, vociferandam impiciam. *b.* t. exclamant: vel iterum clamant, quia *sup.* v. 18. justibus propelleranr, & primam illam injuriam vindicaverant. Pro exclamare est etiam in illo *Ausen Edyll.* 15. v. 19. Juturna reclamat: Quo vitam dedit æternam? ¶ pro *amare*. *Pand. Dig. lib.* 41. *tit.* 2. *leg.* 3. *circa med.* Si ea possessione servitutis in libertatem reclamaverit, & liberale judicium implosaverit. V. *Proclamo*. ¶ vocare, vel iterum vocare, *chiamare, richiamare*. *Val. Flacc. l.* 3. v. 506. Rursus Hylao, & rursus Hylao per longa reclamat Avia. *Id. l.* 8. v. 172. Io vacuos dant verba Notos, dominamque reclamat Nomine. ¶ Passive. *Quintil. l* 12. c. 1. *ante med.* Nunc de iis dicendum est, quæ mihi quasi conspiratione quadam voces reclamari videntur. *b.* c. objici, opponi. ¶ Poetica est resonare, *risuonare. Virg.* 3. *Georg.* v. 561. & scopulis illisa reclamat æquora. *Stat. Theb.* 3. v. 120. Fervet iter gemitu, & plangoribus æva reclamant. *Id. l.* 4. *silv.* 5. v. 60. cuenti Mutus ager domino reclamat. *sa cera, risponde*.

RECLANGENS, entis, contra aut valde clangens, *risonante*. *Ammian. l.* 17. c. 7. (*al.* 13.) Et quoniam acclivitata colsum ædes pterzque vehebantur, aliæ super alias concidebant, ecclangentibus cuncris fonita ruinarum immensa.

RECLINATUS, a, um, *inclinato, coricato, appoggiato, ruchinato, inclinato*, retro inclinatus, jacens cubita innixus, recumbens, reclinis. *Cæs. l.* 6. *B. Gall.* c. 26. *de Alcibus*. His sunt arbores pro cubilibus: ad eas se applicant, atque ita paululum modo reclinatæ quietem capiunt. *Senec. epist.* 36. *post med.* Ut pro vallo vigiles, & ac pilo quidem incumbat: quia fallet abrepere interim somnus in aliquod admotumlum reclinatis. *Horat. l.* c. *od.* 3. v. 6. Sea te in remoto gramine per dies Festos reclinatum beatis Interiore nota falerni. *Petron. in fragm. Tragur.* c. 39. *Burm.* Reclinatus in cubitum.

RECLINIS, oe, *inchinata, appoggiata, inclinato, coricato*, idem quod reclinatus, innixus, incumbens. *Ovid.* in. *Met.* v. 558. Inque sinu juvenis posita cervice reclinis. *Ai. leg.* recumbens, *alie* reniens. *Martial. l.* 9. *epigr.* 92. in gramine florro reclinis. *Valer. Flacc. l.* 4. v. 535. Reclinis Bratis. *Senec. in Phœniſſ.* v. 409. hastæ. *Id. in Hippol.* v. 385. sedis auratæ toro. *Stat. l.* 4. *silv.* 3. v. 69. Vulturnus pontis Cæsaei reclinis arcu. *pro arcui. Tacit.* 13. *Ann. c.* 16. Ille ut erat reclinis, & nescio similis. *& lib.* 14. c. 5. Acceronia super pedes cubitantis reclinis. V. *Reclivis. Senec. in Herc. Oet.* v. 1643. Æger reclini pectore inmugit leo. ¶ Differunt *acclinis*, & *reclinis*, si vim vocum spectes; ille est in anteriorem partem flexus & inmitens: hic in tergum, vel in latus refiexus.

RECLINO, as, avi, atum, *inchinare, poggare, appoggiare, inchinare*, reflecto, retorqueo. *Cæs. l.* 6. *B. Gall.* c. 26. *extr.* Hæc cum se ex consuetudine reclinaverint, infirmas arbores pondere affligunt, atque una ipsæ concidunt. *Virg.* 12. Æn. v. 130. Defigunt tellure hastas, & scuta reclinant. *Cic. in Arat.* v. 417. At Cepheus caput, atque humeros, palmisque reclinat. *Plin. l.* 29. c. 3. Candido nuoum in oculis & pili teclinantur. *Senec. de consol. ad Marc.* c. 2. Octavia Marcellum amisit, cui & avunculus & socer incumbere consuerat, in quem oous *inspexa* reclinare. *Horat. epod.* 17. v. 64. Nullum a labore me reclinat otium. *b.* c. levat, & reclinese me finit. ¶ verto, inverto, *rivoltare. Scal. 9. Theb.* v. 369. Scrutaturque manu gulam, & prona reclinat Corpora.

RECLINUS, a, um, reclinis. *Vopisc. in Firmo*, c. 4. Incudem superpositum pectusi, constanter alius tundentibus pertulit, cum ipse reclinus, ac resupinus, & curvatus in manus penderet potius, quam jaceret. Al. leg. *rectivus*, sed minus recte.

RECLIVIS, e, *erta all' indietro, inchinato. Pallad. l.* c. *tit.* 6. *ad fin.* Frumente omnia maxime lætantur pateati campo, & soluto, & ad solem reclivi. *Id. in Jun. mens.* c. Vehiculi quadrata superficies tabulis munitur, quæ forinsecus reclives, in summo reddant spatra latiora. Al. utroque loco *reclinis* leg. sed minus apta, quia *reclivis* de locie, *rechnis* de animantibus proprie dicitur: quod discrimen etiam inter *acclivis* & *acclinis* laturmus. Quare minus recta ii quoque faciunt, qui in locis *Maniil. & Tacite* quæ in *Reclinis* ellata sunt, *reclivis* reponunt.

RECLÔDO, is, si, sum, a. 3. *aprire, schiuſa*, quod clausum emt, aperio, refero: a re, & *claudo. Plaut. Mostell.* 4. c. 27. Feream pultare ostium. heus, reclude: heus Tranio, etiam aperis? *Id. Rud.* c. 3. *in fin.* Heus, ecquis in ville est? ecquis hoc recludat? ecquis prodit? *Id. Capt.* 4. 4. 10. Cellas refregit omnes, reclusitque armarium. *Ovid. Met.* 8. v. 41. æratas hosti eeciadere portas. *Virg.* 8. *Æn.* v. 643. Non secus ac si qua penitus vi terra dehiscens Infereas referet sedes, & regna recludat. *b.* c. paudat, ostendatque. *& lib.* 10. v. 601. latentes animæ, pectus mucrone recludit. *Ovid.* 7. *Met.* v 685. Bricto Medea recludit Ense senis jugulum. *Virg.* 1. Æn. v. 356. Auxiliumque viæ, veteres tellure recludit Thesauros. *b.* c. aperit, & promit. *& lib.* 4. v. 646. ensemque recludit. *b.* c. vaginæ eripit. *Id.* c. *Georg.* v. 463. tellus cum dentr reclusitue unco, *b.* c. aratur, aut foditur. *Tacit.* 2. *Ann.* c. 25. Recludere humum. *scavare*. ¶ Translate *l'esta* Poeta apud *Cic.* 3. *de nat. Deor.* c. 66, Quibus ego iram animem recludam, atque illi perniciem dabo. *Horat. l.* 1. *od.* 24. v. 17. Mercurius non lenis precibus fata recludet. *b.* c. resolvere, atque aperire viam, qua vitæ reddamur. *Id. l.* 1. *ep.* 5. v. 16. Quid non obtectas desi nai' aperta recludit. *scopre, dissolve*. & *Virg.* 2. *Georg.* v. 174. tibi res antiquæ laudis & artis Ingredior, sanctos ausus recludere fontes. *Tacit. c. Hist. c.* 77. *ad fin.* Aperiet & recludet contecta & tumescentia *vicissitudini* partium vulnera bellum ipsum. *Id. Ann. l.* 6 *cap.* 6. Si recludantur tyrannorum mentes, posse aspici laniatus & ictus. *Plin. l.* 6. *ep.* 31. Quid jucundius, quam Principis justitiam, gravitatem, comitatem, in secessu quoque, ubi maxime recludantur, inspicere? *si mostrano*. ¶ Adhibetur etiam pro claudere, vel seorsum claudere, *chiudere, rinchiudere. Stat. l.* 3. *silv.* 4. v. 98. Sic nie, & speculum reclusit, imagine capta. *Justin. l.* 26. c. 2. *a med.* Omnibus rebus expoliate in carcerem reclusuntur. *Id. l.* 2. c. 9. *a med.* Nec se ipsum scire, ait, nec ex alia posse cognoscere, quia singulæ separatim reclusantur. *Pallad. in Mart. tit.* 10. *ad fin.* Ficus recoctes in novo vase fictili, & a se separatas reclusunt. *Tertull. de Idolol.* c. 17. *extr.* Neminem vivoiset, neminem reclusat, aut torqueat. *b.* c. in carcere claudat. V. *Reclusus*.

RECLUSUS, a, um, aperte, *aperto, chiuſo*, resemtus, apertus. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. v. 103. reclusa Mane domo vigilare, clienti promere jura. *Petron. in Satyr.* c. 16. Reclusæque subita fores adnisernut intrantem. *Ovid. 14. Met.* v. 776. arcis via reclusa. *Id. Heroid. ep.* 8. v. 17. flabulis reclusis armenta rapere. *Val. Flacc. l.* 4. v. 231. reclusaque janua leti. *Quintil. l.* 7. c. 2. *a med.* Furtum in loco clauso, vel reclusu; frequenti, vel soln. *Calum. c. mat. l.* 6. Supparatio ferro reclusa linamentis curatur. *Stat. l.* 2. *silv.* 4. v. 32. *de pistuca*. quo, Melior dilecte, reclusi, Nunquam solus eris. *b.* c. aperta cavea emisso. *Virg.* 4. Æn. v. 63. pecudumque reclusis Pectoribus inhians, spirantia consulit exta. *sparati. & lib.* 9. v. 463. simul ense reclusio ibat in Etrytlum. *coila spada sguainata*. ¶ Aliquando est clausus, *chiuſo. Ammian. l.* 16. c. 10. (*al.* 15.) Constantius, tanquam reclusis jam templo, stratisque hostibus cunctis, Romam visere gestiebat. *Justinian. Institution. lib.* 3. *tit.* 6. *ad fin.* Cum satis absurdum erat, quod cognatis a prætore apertum est, hoc agnatis esse reclusum. V. *Recludo*.

RECOCTUS, a, um, *cotto, stemperato, strutto*, iterum aut valde coctus. *Senec. epist.* 71. *post med.* Lana quotidiam colores fœmel ducit, quosdam, nisi sæpius macerata & recocta, non peribit. *Martial. lib.* 11. *epigr.* 53. Et Velabrensi massa recocta foco. *b.* c. cafeus, *tgni* primum, deinde fumo coctus, quem Romæ in Velabro cunctis præferendum *Plin. lib.* 11. *cap.* 42. laudat. *Flor. l.* 3. c. 20. E ferro ergastulorum recocto gladios ac tela fecerent. *Stat. lib.* 4. *silv.* 9. v. 38. Vel passum phthisis suis recoctum. *b.* c. valde coctum loe in vite. Fit enim passum ex cerni avarum genere, diutius in vite sole adustarum, ut ait *Plin. l.* 14. c. 9. *Virg.* 8. *Æn.* v. 624. leves ocreas electro auro que recocta. *raffinato. & Plin. l.* 21. c. 14. *sub fin.* Candidissima ac cera, post insolationem etiammum recocta. ¶ Translate *Persius in fragm.* apud *Diomed. l.* 3. *pag.* 517. *Putsch.* Anus recocta vino, tremeutibus labellis. *Catull. carm.* 54. *in Cæs.* v. 5. bufficin fear recotto. *rivoti l.* 2. *sat.* 5. v. 53. plerumque recoctus Scriba ex quiaqueviro corvum deludet hiantem. Hæc non una ratione explicantur ab Interpretibus. *Senem recoctum*, alii callidum intelligunt, & vafrum ex longa experientia & usu rerum: alii ebrietati deditum: alii repuerascentem (tanquam a Medea Æsonem recovatum, de qua *Val. Flacc. l.* 6, v. 444. setoquit festos ætate parentes) atque adeo juvenilibus amantibus deditum: alii denique firma valetudine, & ut ait *Virg. Æn.* 6. v. 304. cruda ætate.

viriliſque ſenectute. *Scribo recolve* ab aliis uno aliquo ex dictis modis expoſitur: ab aliis ex quinqueviro refectus ſcriba, *i. e.* qui prius quinquevir fuerit, deinde ſcriba.

RECŒNO, as, n. 1. rurſus cœno. *Macrob. l. 3. Saturn. c. 17.* Eum, quoad vixit, foris poſtea non recœnaſſe. Ita Edit. veteres, & *Aldi:* alia *cœnaſſe.*

RECOGITATIO, V. *Irrecogitatio.*

RECOGITATUS, a, um, cogitatio. *Tertull. de Anim. c. 15.* Deus recogitatus cordis in populo prævenit. Adde *de Poll. c. ult.* & *de Anim. c. 7. ad fin.*

RECOGITO, as, a. 1. *vipenſare, ἀνελογίζομαι,* iterare, atque iterum cogito. *Cic. Q. Fr. l. 2. ep. 2.* Sic tu mihi videris in Serdinia de forma Minuciana, & nominibus Pompejanis in otio recogitaſſe. *Colum. l. 1. in præfat. ante med.* Sæpe mecum retractans ac recogitans, quem turpi conſenſu deſerta exſoleverit diſciplina ſeris. *Plaut. Capt. prol. verſ. 51.* Hominculi quanti ſunt! cum recogito, &c.

RECOGNITIO, onis, f. *recognizione, riconoſcimento, ἀναγνώρισις, ripreſa* agnitio, iterata ea intervallo cognitio, recordatio, vel commemoratio. *Cic. 6. Verr. c. 5n.* Qui tandem iſtius animus eſt nunc in recognitione ſceleſtum ſuorum? *Plin. l. 11. c. 37n. de formitis.* Et quoniam ea diverſa conſvehunt altera alterius ignara, certi dies ad recognitionem mutuam nundinis dantur. ¶ Item pro inſpectione, *reviſione.* *Calum. l. 11. c. 1. a med.* Nam frequens recognitio nec impunitatis ſpem, nec peccandi locum præbet. *Liv. lib. 40. cap. 19.* Quia per recognitionem Poſtumii magna pars agri Campani, quem privati fine diſcrimine paſſim poſſederant, recuperata in publicum erat. *Suet. in Claud. c. 16.* Recognitus equitum. *reviſta, coſſegna, moſtra della cavalleria.*

RECOGNITUS, a, um, nom. partic. *riconoſciuto, reviſta.* *Cic. Verr. 2. c. 77. a med.* Omnia ſumma cura recognita & collata.

RECOGNOSCO, is, ovi, gnitum, 3. *riconoſcere, ἀναγνώσκω,* rem olim cognitam denuo cognoſco, agnoſco, iterum intelligo, vidan, confideto. *Cic. Verr. 2. c. 5. extrem.* Neque enim mihi videtur hæc multitudo, quæ ad audiendum convenit, cognoſcere ea me ceuſam voluiſſe; ſed ea, quæ ſcit, mecum recognoſcere. *Id. pro Deiot. c. 2.* Pertæſum me, C. Cæſar, aliam illud interdum: quod tamen, cum te pranitas recognovi, timere deſino. *Brut. ad Cicer. ep. 16.* Verba tua recognoſca, & aude negare, ſervientia adverſus regem iſtius eſſe proces. *Ovid. 1. Faſt. v. 7.* Sacra recognoſces annalibus erua priſcis. *Caſſ. ad Cicer. Fam. 12. ep. 18.* Legi tuas litteras, in quibus mirificum tuam erga me amorem recoganvi. ¶ Item ad memoriam revoco, *ricordarſi, richiamare alla memoria, rivandare.* *Cic. 4. Verr. c. 6. ſub fin.* Cum iſtius in quæſture fugam & furtum recognoſcerent. *Id. Cenſ. 1. rep. 3.* Luce ſuat clariora nobis tua conſilia omnia: quæ etiam mecum licet recognoſcas. Meminiſti nn, &c? & *cap. 4.* Recognoſce tandem mecum illam ſuperiorem noſtem. *Id. Tuſcul. 1. c. 24.* Se non tum illa diſcere, ſed reminiſcendo recognoſcere. *Id. Verr. 3. c. 12.* Quæ qualis fuerit, aut meminiſtis, aut ne no, quem ſui ſimilem produxit, recognoſcere poteſtis. ¶ Itere inſpicere, videre, receſſere, *far la reviſta, riſcontrare, eſaminare. Juſtin. l. 43. c. 4. ſub fin.* Maſſilienſes portas claudere, vigilias agere, ſtationem in muris obſervare, peregrinos recognoſcere. *Colum. l. 1. c. 8. a med.* Ergaſtuli mancipia recognoſcere, ut explorent, an diligenter vincta ſint. *& penſe poſt.* Veſtem, manicas pedumque tegmina recognoſcat. *Id. l. 6. c. 23.* Recognoſci grex poterit, numeraſque cenſeri. *Id. lib. 11. c. 1. a med.* Recognoſcere inſtrumentum ruſticum, & ſæpius inſpicere ferramenta. *Sueton. in Aug. c. 38.* Equitum turmas ſæquenter recognovit. *fece la veſſegna.* ¶ Ruſus perlegere emendandi & retractandi cauſa. *rivedere, e correggere. Cic. pro Balb. c. 5.* Nos Cn. Pompeji decretum, judicium, de conſilii ſententia pronuntiatum recognoſcemus? *Plin. l. 4. ep. 26.* Libellos legere & recognoſcere.

RECOGO, gis, a. 3. rurſus cogo. *Paulin. Nolan. carm. 32. (al. 15.) v. 309.* Si dubitat cineres in corpora poſſe recogi, &c.

RECOLLECTUS, a, ure, rurſus collectus. *Senec. ſub fin. Apocolot.* Cumque recollectos auderet mittere talos, &c. *Juſtin. lib. 42. c. 3.* Recollecta multitudine, quæ emiſſo rege paſſim vagabatur. *& ſub fin. libri.* Captivi ex Creſſieno exercitu recollecti.

RECOLLIGO, is, egi, ectum, a. 3. *raccogliere, unir inſieme, adunare, ἀναλέγομαι,* colligo, vel rurſus colligo. *Colum. l. 8. c. 5.* Circumire cubilia, ut quæ oata ſunt nva, recolligantur, notenturque quæ quoque die ſint edita. *Lucan. l. 1. v. 157. de fulmine.* Dat ſtragem late ſparſoſque recolligit ignes. *Juſtin. l. 23. c. 4.* Reſponſo haruſpicum admoenitus patet, parvulum recolligit. *b. e.* quum ante expoſuerat, ruſſus tollit, & educat. *Id. l. 33. c. 2.* Recollecto gladio, ad ſocios revertitur. *b. e.* recepto, recuperato. *Plin. l. 4. ep. 22. a med.* Cum in illud ſubterraneum cubiculum demitteretur, hæſiſſetque deſcendenti ſtola, vertit ſe, ac recollegit. *Id. l. 9. ep. 23. ad fin.* Actiocam meare utcumque potui, recollegi: addidi multa. ¶ Translate *Cic. Attic. l. 2. ep. 5. a med.* Etiam ſi cujus animus in te eſſet offenſior, a me recolligi oportere. *b. e.* reconciliari, iterum in amicitiem oniri. *Ovid. 7. Met. verſ. 225.* Nunc opus eſt ſuccis, per quos renovata ſenectus in florem redeat, primoſque recolligat annos. *b. e.* recipiat, recuperet. *Id. l. 9. v. 744.* Quin animum firmas, teque ipſa recolligis, Iphi? Conſiliique inopes, & ſtultos excutis ignes? *b. e.* ſanam mentem reſumis, & reſipiſcis. *Plin. lib. 28. c. 9. ante med.* Lac bibitur ab imbecillitate vires recolligentibus, quos atrophos vocant. *b. e.* reficientibus, recuperantibus. *Id. lib. 23. cap. 7. ante med.* Siccæ fici recolligenti ſe a longa valetudine utiliſſimæ. *a chi ſi rià. & lib. 20. c. 3.* Ægri ſe recolligentes.

RECOLLOCO, as, a. 1. rurſum colloco. *Cal. Aurelian. Acut. l. 4. c. 1. a med.* Tam ægre lecto recollocandus.

RECOLO, as, a. 1. iterum colare. *Serbon. Larg. compoſ. 268.* Oleum recolare per linteam depiræ.

RECOLO, is, colui, cultum, a. 3. *coltivar di nuovo, ricoltivare,* rurſus colo. *Liv. l. 27. c. 5.* Defertam tandem recoli te ſecit, frugiferam ipſis cultoribus, populo R. annonæ ſubſidium. *Id. l. 30. c. 23.* Metalla vetera intermiſſa recoluit, & nova inſtituit. *Val. Flacc. l. 7. v. 68.* Recolere agros. ¶ Item rurſus habitare, frequentare, reviſere. *Phædr. l. 1. fab. 18.* Nemo libenter recolit, qui lætit, locum. ¶ Translate *Plin. l. 7. ep. 9. circa med.* Ut terræ vetiis mutatiſque ſemiaibus, ita ingenia noſtre nunc hac, nunc illa meditatione recoluntur. *Tacit. 3. Hiſt. c. 7.* Galbæ imagines, diſcordia temporum ſubverſas, in omnibus municipiis recoli juſſit. *& lib. 1. cap. 77.* Recens ab exilio everſos nobiles adoleſcentulus, avitis ac paternis facerdotiis in ſolatium recoluit. *b. e.* rurſus honoravit. ¶ Eſt etiam reſumere, *rinovare,* inſtaurare, rurſus uxurcere. *Plaut. Mert. 3. a. 3.* Certum eſt: antiqua recolam, & ſervibo mihi. *rapigliarò i miei antichi vizi.* & *Val. Flacc. l. 2. v. 305.* Iquando natorum tempora, geaterio Qui recolant, qui ſceptra gerant? *rinnovano. Tacit. 3. Ann. c. 72.* Lepidus, quamquam pecuniæ modicus, avitum decus recoluit. *rinnovò. Cic. in frag.* apud *Non. c. 5. n. 68.* Recolere dignitatem ſuam. *Id. l. de Orat. c. 2.* Ad eas artes, quibus a pueris diditi ſumus, celebrandas, interqua nos recolendas. *Claudian. de Conſul. Probi, & Olybr. verſ. 262.* noſtris celebrahitur undus Iſte dies, ſemper dapibus recoletur opimis. ¶ Item meditari, reputare, memoria repetere, *ricordare colla memoria, ripenſare, rimembrarſi, ἀναλογίζομαι. Plaut. Trin. 2. 2. 24.* Hæc ego cum ago cum mea mente, & recolo, ubi qui egit, quare pretii ſit pervi, apage te amor. *non places. Cic. 13. Phil. c. 20.* Quæ ſi tecum ipſe recolis, æquiore animo moriere. *Virg. 6. Æn. v. 680.* Ieclaſas animas, ſuperumque ad lumen ituras Luſtrabat ſtudio recolens. *Ovid. Heroid. ep. 5. v. 123.* Hoc tua (nam recolo) quondam germana canebat.

RECOMMINISCOR, ſceris, ætus ſum, dep. 3. *inventare, e ritrovar di nuovo,* rurſus comminiſcor, rurſus excogito, cogitando invenio. *Plaut. Trin. 4. 2. 70.* Litteris recommiſcar. C aſt principiam omnium. *b. e.* ſectando litterarum veſtigia, ipſum nomen inveniam.

RECOMPINGO, is, a. 3. *rientaccare, rimmare,* rurſus compingo, onio. *Tertull. de reſurr. carn. cap. 30.* Recolligi, & recompiagi os ad os.

RECOMPONO, is, ſui, ſitum, a. 3. *rimettere, riaggiuſtare,* rurſus compono. *Ulpian. Dig. lib. 34. tit. 2. leg. 26. ſub fin.* Si in hoc ſint ſoluti, ut recomponantur. *Veget. de re Veterin. l. 2. c. 47.* Fractaram recompones, & faſcis culligabis.

RECOMPOSITUS, a, um, *ricompoſto, ἀναπεπλασμένος,* rurſus compoſitus. *Ovid. l. 2. Amor. el. 7. in fin.* Pone recompoſitas in ſtatnus comas.

RECONCILIATIO, onis, *riconciliazione, pace, κατάλλαγή,* actus reconciliandi. *Cic. 3. Catil. ap. 10.* Reconciliatio concordiæ. *Id. de Haruſp. reſp. c. 24. a med.* Significat ſe illi amicitiſſimum eſſe, & reconciliationem affe gratiæ factam. *Id. poſt reditt. ad Quir. c. 5. ad fin.* Cum provinciarum pactiones, reconciliationes gratiarum ſanguine meo ſancirentur. *Bell. & Opp. ad Cicer. poſt ep. 8. l. 9. ad Attic.* Ut agat de reconciliatione gratiæ ſuæ, & Pompeji. *Sueton. in Cæſ. c. 73.* De reconciliatione agere per amicos. *& in Aug. c. 17.* Antonii ſocietatem reconciliationibus veris mſie ſocillatam abrapit tandem. *Id. in Ner. c. 34.* Reconciliationem ſimulere. *Juſtin. l. 16. c. 1.* Inchoata inter fratres reconciliatio.

RECONCILIATOR, oris, *riconciliatore, καταλλακτής,* pacificetor. *Liv. l. 35. c. 45.* Phaneas reconciliatore pacis, & diſcriptatore de iis, quæ in controverſia cum Pup. Rom. eſſent, utendum potius Antiocho cenſebat, quam duce billi.

RECONCILIATUS, a, um, *riconciliato, καταλλαχθείς. Cic. lib. 5. Fam. ep. 2.* Quod ſcribis de reconciliata noſtra gratia, non intelligo, cur reconciliatam iſſe dices, quæ nunquare imminuta eſt. *Id. 1. Fam. ep. 2.* Videbatur reconciliata nobis voluntas fanatus iſſe: *Nep. in Thraſyb. c. 3.* Reconciliata pax. *Curt. l. 6. c. 10. ante med.* Deateram tnam amplexus, reconciliati pignus animi. *Sueton. in Aug. cap. 62.* Reconciliatus Antonio poſt primam diſcordiam. ¶ recreatus, refectus, *ricreato, riſtorato, rimeſſo. Varr. l. 3. R. R. c. 16. in fin.* Ut reconciliatæ (*apes*) ad ſuum quæque opus & domicilium redeant.

RECONCILIO, as, avi, atum, a. 1. *cappacificare, riconciliare, rimettere in grazia, καταλλάσσω, ricondurre.* in gratiam reſtituo, in concordiam reduco, pacem aut amicitiam rurſus concilio & jungo. *Cic. de Provinc. Conſul. c. 9.* Quibus eum omnibus eadem reſpublica reconciliavit, quæ alienarat. *& ibid. ſub fin.* Hic ree meus in rempublicam animus priſtinus ac perennis cum C. Cæſare reducit, reconciliat, reſtituit in gratium. *Id Attic. 6. ep. 7.* Animum patris ſui ſorori tuæ reconcillavit. *Liv. l. 8. c. 360* Reconciliare militum animos imperatori. *Cic. Attic. l. 1. ep. 22.* Ut agerem cum Lucejo de veſtra vetere gratia reconcilianda. *Id. pro Dom. c. 50.* Inimici in gratiam reconciliabantur. *Plin. l. 6. ep. 5.* Reconciliare aliquos & componere. *Liv. l. 40. c. 46.* Reconciliare pacem. *Plin. l. 11. c. 17. ante.* Reconciliantur apes lacte, vel aqua mulſa. *Nep. in Milt. c. 7.* Parum infulam, opibus alatam, cum oratione reconciliare non poſſet, *&c.* impellere ut ad officium rediret. *eſdurre a i ſuoi doveri.* & *Cic. 2. Verr. c. 1.* Adduai eaim hominem, in qui reconciliare exiſtimationem judiciorum amiſſam, redire in gratiam cum populo R. poſſetit. *ricuperare.* ¶ Pro reducere, *ridurre, ricondurre. Plaut. Capt.*

prof. v. 32. Nihil pertia parfit, filio dum pareret : Reconciliare ut facilius poſſet domum, &c. *&* t. 2. 64. Nam illum confido domum in his diebus me reconciliaſſere. *h. e.* reducturum eſſe. Supra dixerat *verſ.* 28. Sed ſi ullo pacto ille huc conciliari poteſt. Sic *ibid.* 3. 4. 43. Ego me liberum confido fore, ſi hujus hinc conciliaſſo in libertatem filium. pro *reconciliavero*, reduxero.

RECONCINNO, as, a. t. *reſaro, renovando, ſo*, denuo compono, inſtauro, reparo, expolio. *Cic. ad Q. Fr. l.* 2. *ep.* 6. Tribus locis ædificio, reliqua reconcinno. *Cæſ* 2. *B. Civ. c.* 25. Diuturni laboris detrimentum tolerata & virtute multum brevi reconcinnatur. *Plaut. Mra.* 2. 3. 72. Pallam illam ad Phrygionem ut deferas, ut reconcinnetur. *&* 3. 3. 3. Huic ut addas auri pondo unciam, jubeaſque ſumther novum *reconcinnarier*. ¶ Translate *Apul. l.* 5. *Metam.* Reconcinneto mendacio falleos maritum. *h. e.* arte compoſito.

RECONCLŪDO, is, a. 3. idem quod concludo, claudo. *Tertull. adverſ. Prax. c.* 16. *a med.* Quem iſti in Pilati tribunal imponunt, & in monumenta Joſephi reconcludunt.

RECONDĪTUS, a, um, *repoſita, abſcoſo, noſcoſte, ἀπόκρυφος, ἀπόθετος*, repoſitus, ſepolitus, clauſus. *Cic. 6 Verr. c.* 12. Quod celari opus erat, habebant ſepoſitum ac reconditum. *& rep.* 20. Statuerunt, ſe nihil tam clauſum, neque tam reconditum poſſe habere, quod non illius cupiditati apertiſſimum promptiſſimumque eſſet. *Id.* 3. *de Orat. c.* 35. Multæ magnificaque res conſtructæ ac reconditæ. *Quinct. l.* 10. *c.* 3. Opes graecia recondita, unde ad ſubitos caſus proferantur. *Horat. l.* 3. *od.* 28. *v.* 2. prome reconditum, Lyde ſtrenua, Cæcubum. *Ovid. 1. Met. v.* 583. Ioachus unus abeſt, imoque recoſlitus antro Fletibus auget aquas. *& lib.* 4. *v.* 339. fruticumque recondita ſilva delituit. *Catull. carm.* 34. *v.* 9. *de Diana*. Montium domina ut fores, Silvarumque virentium Saltuumque reconditorum. *ſolingbe, ernst, apparatus*. *& Cic. Verr.* 5. *c.* 89. Locus intra oceanum jam nullus eſt, neque tam longinquus, neque tam recoditus, quo, &c. ¶ Translate eſt occultus, abſtrufus, tectus, abditus, *ſelbſte, occulte, coperte, ſecrete, recondito*. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 16. Qui intrinſecas ſcrutentur & reconditas litteras. *Id. in Bruto, c.* 21. *ſub fin.* Exercitatiooem mentis a recoditis abſtruſiſque rebus ad cauſas forenſes popularesque traducere. *Plin. l.* 5. *ep.* 8. *a med.* Narret ſane illa, narrat hæc, ſed aliter. Huic pleraque humilia & ſordida, & ex medio petita: illi omnia recondita, ſplendida, exceſſa conveniunt. *Cic. Fam.* 11. *ep.* 21. *in fin.* Si quid erit occultius, &, ut ſcribis, reconditum, meorum aliquem mittam, quo fidelius ad te litteræ perferentur. *Id.* 2. *Agrar. c.* 16. Quid Ægyptus? ut occulte latet! ut recondita eſt! ut furtim tota decemviris traditur! *Id.* 4. *Acad. c.* 4. A me ea, quæ in promptu erant, dicta ſunt: a Lucullo autem reconditiora deſidero. *Id. pro Quint. c.* 28. *ad fin.* Vixit ſemper inculte atque horride: natura triſti ac recondita fuit: non ad ſolatium, non in campo, non in convivii verſatus eſt. *ceterum e ſolitario. Auguſtus* apud *Suetou. v.* 86. Reconditorum verborum ſcrutores. *h. e.* inuſitatorum, obſoletorum. ¶ *In recondito habere*, clauſum in arca habere. *Plin. l.* 33. *c.* 1. *a med.* Unum amicum in minimo digito habuiſſe, pretioſoris in recondito ſupellectilis oſtentatio eſt.

RECONDO, is, didi, ditum, a. 3. *repono, repoſive, abindere, naſcondere, ἀποκρύπτω*, rurſus condo, repono, ſepono, tego, abſconde, abdo. *Cic.* 1. *de Invent. c.* 4. *a med.* Gladium crucatarium in vaginam recondidit. *Id. in fragm. Oeconom.* ſeu *Column. in præfat. l.* 12. Neceſſarium fuit alterorum foris & ſub dia eſſe, qui laborare & induſtria (*uſtium*) compararet; intus, qui tectis recoderet. *Colum. l.* 12. *c.* 51. *a med.* Dicum eliqueto, noviſque veſis recondito. *& cap.* 16. Foliis vitigineis ovas contegunt, & ita in amphoras tecondunt. *Id. l.* 2. *c.* 21. *ſub fin.* Frumenta in antros recondere. *Virg.* 2. *Æn. v.* 747. Aſcanium, Anchiſenque patrem, Teucroſque Penates Commendo ſocius, & curva valle recondo. *Ovid. Metam.* 1. *v.* 139. Quaſque recondiderat (*humus*) Stygiiſque admoverat umbras, Effodiuntur opes. *& lib.* 11. *v.* 649. *de Somno*. & rurſus molli languore ſolutus Depoſuitque caput, ſtratoque recondidit alto. *& lib.* 12. *v.* 482. Commus aggreditur, laterique recondere duro Luctatur gladium: gladio loca pervia non ſunt. *h. e.* infigere, immergere. Sic *Virg.* 10. *Æn. v.* 387. enſem tumido in pulmone recondit. *Flor. l.* 2. *c.* 13. Sacra in dolus defoſſa terræ recondere. *Ovid. Met.* 4. *v.* 146. Ad nomen Thiſbes oculos jam morte gravatos Pyramus eresit, viſaque recondidit illa. *thiſnæ di nouvo. & lib.* 12. *v.* 15. Nabis erat volucrum bis quattuor arbore ſumma, Quas ſimul, & matrem circum ſua damna volantem, Corripuit ſerpens, avidaque recondidit alvo. *immerſe, cacciò*. ¶ Translate *Virg.* 5. *Æn. v.* 302. Multi præterea, quos fama obſcura recondit. *Cic. Acad.* 4. *c.* 10. Mens alia viſa ſic arripit, ut his ſtatim utatur: aliqua ſic recondit: e quibus memoria oritur. *Senec. ep.* 8. In hoc me recondidi, & fores clauſi, ut prodeſſe pluribus poſſim. *mi ſono rinchiuſo, ritirato. Quintil. l.* 10. *c.* 3. Demoſthenes ſe in locum, en quo nihil proſpici poſſet, recondebat. *Senec. in Herc. Oet. v.* 476. Quidquid arcani apparo, penitus recondas, & fide tacita premas. *h. e.* ſilentio tegas. *Tacit. adun.* 1. *c.* 7. *extr.* Verba, vultus (*procerum*) in crimen detorquens, recondebat. *h. e.* alia mente ſaponebat, ſuo tempore ulturus. Sic *rep. 69. cont.* Odia in longum jacieos, quæ recoderet, auctaque promeret. ¶ Condere ſepulturæ gratia. *Plin. l.* 7. *c.* 53. *extr.* Cum Lepidus mortuus, flammæ vi e rogo ejectus, recondi propter ardorem non potuiſſet, juſta ſarmentis altis oudus crematus eſt. ¶ Rurſus condere, *h. e.* ædificare, V. in *Recondulius*. ¶ Aliquando contraria ſignificatione eſt premere, effundere. *Propert. l.* 2. *el.* 23. *v.* 50. Cum ſubito Tritou ore recondit aquas. Sic duplicem hebeot & contrariam vim *ecclinde, retrogre retrorſum*.

RECONDŪCO, is, a. 3. *prendere di nuovo a pigione*, rurſus conduco. *Ulpian. Dig. lib.* 19. *tit.* 2. *leg.* 13. *ad fin.* Qui impleto tempore conductionis, remenſit in conductione, non ſolum reconduxiſſe videbitur, ſed, &c. *Quintil. declam.* 12. *c.* 18. *ad fin.* Claſſis noſtra vecturam fecit, & vicinarum civitatum copias reconducit. *h. e.* vehendas conducit.

RECONDUCTUS, a, um, rurſus conductus. *Plin. l.* 29. *c.* 2. *poſt med.* Notum eſt, ab eodem Chæmide (*medico*) unum ægrum ex provincialibus HS ducentis reconductum. ¶ In illo *Feſto*: Reconductæ fecerit; & condere urbem, facere, ædificare, ut Cincius reſtatur in libre de verbis priſcis: *Scalig. legit recondiuit, reſecerit*: alii *recondere, reſecerit*: ut ſit *recondere* rurſus condere, & *recondidit* ſic dicatur, ut *credidit*.

RECONFLO, as, a. t. denuo conflo, *di nuovo fondere*. Translate *Lucret. l.* 4 *v.* 923. Quippe ubi nulla latens animai pars remaneret In membris, cinere ut multa latet obrutus ignis, Unde reconflari ſenſus per membra repeatę Poſſit, ut ea igni cæco conſurgere flamma. *h. e.* queſi conflando tedaccendi, & reviviſcere.

RECONSIGNO, as, a. t. *rurſus* ſigno, noto. *Tertull. de reſurr. carn. c.* 52. *in fin.* Ideo & eocaoſignat imprimens.

RECONSUESCO, is, n. 3. Apud *Tertull. de cultu femin.* c. 9. eſt in contrarium conſueſcere. Gloria, inquit, reconſuevit.

RECOQUO, is, coxi, coctum, a. 3. *riconocere, ἀνεψίω*, rurſus coquo. *Cic. de Senect. c.* 23. Quo quidem me proficiſcentem haud ſane quia facile retraxerit, neque tanquam Peliam recoxerit. *Valer. Flacc. l.* 6. *v.* 444. recoquit feſſos ætate parentes. (De Medea atque loquitur.) *Virg.* 7. *Æn. v.* 636. recoquunt patrios fornacibus enſes. *Plin. l.* 16. *c.* 6. *a med.* Carbo quercus in rrariorum tantum officiois compendio, quoniam defrovte flatu ptotinus emoriens, Æpius recoquitur. ¶ Translate *Quintil. l.* 12. *c.* 6. *ſub fin.* M. Tullius in Aſiam navigavit, ſeque Apollonio Muloni Rhodi rurſus farmandum ac velut recoquendum dedit.

RECORDABILIS, le, *che ſi può ricordare. Claud. Mamert. l.* 3. *c.* 14. Memoria multitudine recordabilium diſtenditur. Adde *Auguſtin. de Muſica, l. & cap.* 6.

RECORDATIO, onis, ſ. *remembrança, rammemorazione, rammentamento, memoria, ricordanza*, devotatio in memoriam, reminiſcentia, recordatione & memoria ſtetum populo moveret. *Id. in Bruto, c.* 2. *in fin.* Quorum memoria & recordatio jucunda ſane fuit, cum in eam aapet incidiſſemus. *Id. de Provinc. Conſul. c.* 18. *a med.* Ultimi temporis recordatio, & proximi memoria. *Id.* 1. *de Orat. c.* 2. Repetenda eſt mihi veteris cujuſdam memotiæ non ſatis explicata recordatio. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 2. Concidit in Curiæ pæne limine, recordatione, credo, Gabinii ſui, defideciaque Piſonis. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 18. Recordationes fugio, quæ quaſi motſu quodam dolorem efficiunt. *Id. Fam.* 5. *ep.* 13. *a med.* Dare alicui jucundas recordationes conſcientiæ ſuæ. *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 1. *ad fin.* Habere recordationem alicujus rei. *Tacit.* 4. *Ann. c.* 38. Famam alicujue bonis recordationibus profequi. *Plin. l.* 1. *ep.* 9. Subit recordatio, quot dies quam frigidis rebus abſumpſi! *Gell. l.* 17. *c.* 2. Eratque hoc ſane quam utile exercitium ad conciliteodas nobia, ubi veniſſet uſus, verborum ſententiarumque elegantium recordationes.

RECORDATIVA ſpecies verborum apud *Martian. Capell. l.* 3. *pag.* 85. eſt præteritum pluſquem perfectum, ut *commeaveram, lamaveram*.

RECORDATUS, us, m. recordatio, memoria. *Tertull. de reſurr. carn. c.* 4. Recordatui tuo ereptam. Adde *adverſ. Pſych. c.* 5.

RECORDĀTUS, a, um, *ricordato, ricordato*, qui meminit. *Ovid.* 13. *Met. v.* 725. Inde recordati, Teucros a ſanguine Teucri Ducere principium, Creten tenuera. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 70. Recordatus carmen a ſe compoſitum, verſus ipſos retulit. ¶ Paſſive, *ricordato*, memoria retentus. *Sidon. l.* 9. *ep.* 3. *extra med.* Animam male ſibi conſciam, & per horas ad recordata pœnalis vitæ debita contremiſcentem.

RECORDO, as, a. 1. in memoriam revoco, memoriam alicui refrico. *Quadrigar. l.* 5. *Ann.* apud *Non. c.* 7. *n.* 63. Ia ubi Dactum cognovit, & patria (*al.* patrim) eum recordavit.

RECORDOR, aris, atus ſum, dep. 1. *rammemorarſi, rimembrarſi, ricordarſi, ridurſi a memoria, recordarſi, ἀναμιμνήσκομαι*, in memoriam revoco, memini, reminiſcor, memoria teneo. *Cic. de Senect. c.* 21. *in fin.* Pueri ita celeriter res innumerabiles arripient, ut eas non tum primum accipere videantur, ſed reminiſci & recordari. *Id. pro Planc. c.* 28. *ad fin.* Nunquam illos aſpicia, quin per hunc me his caaſervatum eſſe meminerim, hujuſque meriti in me recorder. *Id. in Piſon. c.* 6. Cum aliquo dolore flagitiarum ſuorum recordabitur. *Id. Attic. l.* 4. *ep.* 17. Navigationem valde timebam, recordans ſuperioris tum tranſmiſſionis. *Id. l.* 3. *de Orat. c.* 22. Cum omnes gradus ætatis recordor tuæ. *Id.* 2. *Fam. ep.* 16. *ad fin.* Recordor deſperationes eorum, qui ſenes eran: adoleſcente me. *Id. pro Arch. c.* 5. Pueritiæ memoriam recordari ultimam. *Id. pro Ligar. c. ult.* Te aliquid de hujus illo quæſtorio officia cogitentem, etiam de aliis quibuſdam quæſtoribus reminiſcentem recordari. *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 6. *extr.* Tu ſi meliore memoria es, velim ſcire, ecquid de te recordere. *Id. in Orat. c.* 7. Ego, qui in illo ſermone multum tribuerim Latinis, recordor, longe omnibus unum anteferre Demoſthenem. *Id. ad Brut. ep.* 5. Hoc mihi jam aote placuiſſe, potes ex ſuperioribus meis litteris recordari. *Id. pro Mur. c.* 34. *ad fin.* Recordor, quantum hæ quæſtiones punctorum nobis detraxerint. *Id. Attic. l.* 4. *ep.* 16. *a med.* Non recordor, unde cpciderim, ſed unde ſurreaerim. ¶ Proprie eſt, rurſus in cor revocare, ue ait *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 6. h. e. in mente agitare, & cogitando repetere, reputare, cogitare, verſare: quod certe memoria ſit, ne

pote

prosare, supprosecutasq; si prosiera. Quo pertinet ooo unum ex allatis locis: item seqootia. *Plaut. Mostell. a. 2. 1.* Recordatus multum & diu cogitavi, &c. *Cic. Fam. 5. ep. 17.* Cuio tuam eirtutem annumque magnitudinem diligentius essem mecum recordatus. *Id. pro Cluent. c. 25. sub fin.* Si cum aoimis eestris longo intervallo recordari C. Stalsui vitam & naturam volueritis. *Id. sub fin l. 16. Fam* Tu velim tua in ms studia & officia multum tecum recordese. *Id. pro Sull. c. 9.* Si mihi ne ad ea quidem, quæ pro salute umoium gessi, recordanda & cogitanda quidquam reliquitur temporis. *Horat. l. 2. ep. a. v. 145.* Quocirca mecum loquor hæc, tacitusque recordor. ¶ Hæc mtione atiam de futuris usurpati potest. *Ovid. Heroid. ep. 10. v. 80.* noo tacitum, quo fum passura, recordar; Sed, &c. *Justin. l. 5. c. 7. a med.* Sibi quisque ante oculos obsidioocm, famem, & superbum victorem propooentes: jam ruinam urbis & incendia, jam omnium captiveitatem, & miserrimaoo servitutem recordaotes.

RECORPORATIO, oois, f. *ανακτησις, ανάκτησις*, corporis seu carnis restitutio. *Tertull. de resurr. carn. c. 30.* Recorporatio & readunatio ossium. ¶ Alio sensu *Cael. Aurel. in profat. l. 1. Tard. morbor. chronic.* V. Recorpora.

RECORPORATIVA VIRTUS, *ανακτητικὴ δύναμις*, *Cael. Aurel. Acut. l. 2. c. 38. a med.* Recorporatiea adjutoria, *l. 3. c. 16.* Recorporativæ cucurbitæ, *Tard. l. 2. c. 1. & cap. 7. a med.* V. vocem sequent.

RECORPORO, as, a. c. corpus restituo. *Tertull. de Anim. c. 33. a med.* Qui laboribus atque servitiis puniendi, io asinos utique & mulos resurporabuntur. *& cap. 35.* Recorporari animas adleveravit. *Id. de resurr. carn. c. 7.* Figulo licet argillam temperato ignis affatu in materiam robustiorem recorporare. ¶ Apud Medicos est exiguos corporis meatus morbo obstructos aperire, & ad naturalem statum reducere: quo fit corpoium mixtio & secretio, & Græce dicitur *συναναχρᾶσις*. *Cael. Aurel. Acut. l. 3. c. 4. in fin.* Deficcandi virtus & incorporandi.

RECORRECTUS, a, um, iterum correctus. *Tertull. l. 4. adversus Marcion. c. 5.* Videamus, ad quam regulam sint recorrecti.

RECORRIGO, is, exi, ectum, a. 3. *corrigere, a diuturna di nuovo. Senec. epist. 50. ruina med.* Si modo aote incipimus recorrigere animum nostrum, quam indurescat pravitas ejus.

RECRASTINO, as, o. c. *differre de giorno in giorno, ἀναβάλλομαι*, procrastino, in crastinum reiicio, differo. *Plin. l. 17. c. 14. sub fin.* Recrastinare miomte utile. *Colum. l. 2. c. 21.* Propter quæ recrastinari non debet.

RECREATIO, oois, *ricreazione, ἀνάκλησις*, refectio, refocillatio. *Plin. l. 22. c. 23. a med.* Ab segritudine recreatiooi efficax in cibo.

RECREATOR, oris, qui rursus creat, vel restituit. *Inscript.* apud *Gruter. pag. 1095. n. 7.* Pollio Julio Clementino libertatis redonatori, vitæ populi omoium muoerum recreatori, &c. *Tertull. de Anim. c. 43.* Somous recreator corporum, redintegrator cinium.

RECREATUS, a, um, *ἀναπλασθεὶς, ricreato, sollevato*, restitutus, relevatus. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 47. sub fin.* Tum eero in isto bello oon recreatus, oeque restitutus, sed subactus, oppressusque populus Romanus est. *Id. post redit. ad Quirit. c. 1. sub fin.* E gravi morbo recreatus. *Id. Verr. 7. c. 61. sub fin.* Ex illo metu mortis, ac tenebris, quasi luca libertatis, & odore aliquo legum recreatus cevisti. *Id. Attic. l. 7. ep. 23.* Bonorum animi recreait, improbi quasi pereuisr. *Sueton. in Ner. c. 41.* Frivolo auspicio mens recreata. Iascript. apud *Murator. pag. cxc. n.* M. Cornelius Optatus aesipiti morbo recreatus V. S. L. M.

RECREMENTUM, ti, o. *ἔκκριμα, escrezione*, cetrimeotum, sordes, purgamentum, excrementum: a re & *cerno* foccrno, purgo: vel a *crefco. Celf. l. 6. c. 8.* Illioenda ulcera fiat aut plumbi recremeoto, aut cerussa. *Scoria, fæcia.* & *Plin. l. 18. c. 16.* Fattago 82 recrementis foeris præsentia feritur. *mondiglia, spazzature.* Sic *Pandect. ex Apathosi, v. 65.* Det ventilaben lecta quæque ut horreis: Urat cecrsmeotum focis. *Gell. l. 17. c. 12.* Aridiora recrementa io aleum conveoire, humidiora per renes in vesicam. *escrementi.*

RECRĒO, as, avi, atum, a. c. *creer di nuovo, riprodurre, refare, rinnovare, rinnovellare*, denuo creare, quod deperiit restaurare. *Lucret. l. 5. v. 757.* Solque suos stiam dimittere languidus ignes Tempore cur certo nequeat, recreareque lumeo, &c. *Plin. l. 34. c. 15. sub fin.* Præcipua sommendatio ejus (*spoame ferri*) ad omnem callum reodendum, & rasis ossibus carnes recreandas. *Lucret. l. 5. v. 278.* aer Corpora retribuit rebus, recreatque fluentes. *& vers. 324.* recreari sum recipit res. *Plaut. Men. 2. 1. 23.* Illic homo homines noo alit, verum edneat, recreatque. ¶ Translate est iterum eligere. *Cic. 2. de aat. Deor. c. 4.* Io P. Scipiona, C. Figulo consulibus res ipsa probavit: quos sum Ti. Gracebus, consul iteium, creavrsit, &c. *Al. leg.* crearet. ¶ Sæpissima aat reficere, restituere, relevare, relaxare, refocillare, *ἀναπλάττω, ἀναζωπυρῶ, ἀναλαμβάνω*: & refertur tum ad corpus, tum ad animum: *restaurare, ristorare, ricreare, dar alliggerimento, confortare.* Ad corpus *Cic. post redit. ad Quirit. c. 1. in fin.* Bona valetudo jocundior sit eis, qui e graci morbo recreati sunt. *Id. 2. Attic. ep. 23.* Cum recreandæ oculæ causa necesse fuisset mihi ambulare. *Justin. l. 9. c. 2. a med.* Captis navibus, mercibusque distractis, anhelantem inopiam paulum recreavit. *Plin. l. 37. c. 5.* Ab intoxtione alia obscurata, aspectu smaragdi recreatur acies. *Id. l. 22. c. 13.* Urtica io vino pota laffitudines recreat. *Id. l. 22. c. 6.* Recreaos membra olei liquor, virosque potus vini. *Lucret. l. 6. v. 3.* Athenæ Et resroverunt vitam, legesque regarunt. *Stil.* arandi & serendi frumenta rationem tradentes: cum glans antea victus esset hominum. ¶ Ad animum *Cic. pro Planc. c. 1.* Vester, judices, sonspectus resfuit & recreat mentem meam. *Id. pro Mil. c. 1.* Sed me recreat & reficit Cn. Pompeji sapissimi & justissimi viri, consilium. *Id pro leg. Manil. c. 9.* Hunc in illo tempore & fuga Tigranes excepit, diesdeatemque rebus suis confirmavit, & afflictum creavit, pendtumque recreavit. *Id. Attic. l. 1. ep. 16. ante med.* Ego recreavi afflictos animos bonorum, unumquemque confirmans & excitans. *Id. Attic. l. 4. ep. 10.* Litteris fultentor & recreor. *Id. Tusc. l. 1. c. 24. a med.* Neque ea plane eidet animus, cuio tam repente in infinitum tamque pertinbatum domicilium immigravit: seu cum se sollegit atque recreavit, tum agnoscit illa reminiscendo. *Id. Attic. l. 12. ep. 14.* Quod me ab hoc mœrore recreari vis, facis, ut omnia. *Apul. l. 5. Metam.* Dum fessus divini vultus intuetur pulcritudinem, recreatur animi. *dellinsi mai.* Simile sit illud *consolem ubi.* Novam ouptam interfectæ virginitatis curant. ¶ Universum *Cic. Fam. 6. ep. 10. ad fin.* (*al. ep. 11.*) Ipsa sausa ea sit, ut jam simul cum republica, quæ io perpetuum jacere non potest, necessario revivisrat atque recreetur. *Id. 5. Verr. c. 91.* Illam provinciam afflictam & perditam ereasti atque recreasti. *Id. de Provinc. consul. c. 3.* Macedonia consulari sanscitu ita vexata est, vix ut se possit diuturna pace recreare. *Colum. l. 4. c. 3. a med.* Novella viara sic intabescia, ue oullis deinceps impensis recreari possit.

RECRĒPO, as, n. 3. *risuonare, ἀντηχῶ*, crepitum reddo, tesono. *Catull. carm. 62. de Att*, v. 29. Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant.

RECRESCO, is, evi, etum, n. 3. *crescere di nuovo, ἀναφύομαι*, rursus crefco. *Plin. l. 11. c. 37. fcft. 87. Hard.* Nec præcisa ossa recrescunt. *Liv. l. 26. a. 41.* Favete nomiai Scipionum, soboli emperatorum vestrorum, velut accisis recrescentibus stirpibus. *Ovid. Heroid. ep. 2. v. 5.* Luna quater latuit, pleno quater orbe recreseit. ¶ Particip. *recrescens. Paulin. Nolan. carm. 21. (al. 13.) de Sancto Felice.* Licet ille sortis postea receperit Robur recrescens crinibus.

RECRUDESCO, is, dui, *rinnovare crudo, ἀναζωπυροῦμαι*, ad priorem cruditatem redeo. Translata accipitur pro rursus exasperari, & oiritur de morbis, de vulneribus, da pugna, & similibus rebus, semper in malam partem, quasi iterum res hujusmodi crudæ fiant, cum renovantur. *Cic. l. 4. Fam. ep. 6. a med.* Nunc autem hoc tam graci eulnere aliam illa, quæ cousanuile sedebantur, recrudescunt. *Liv. l. 6. c. 18.* Recrudescuta Maeliana seditione. *Id. l. 10. c. 19. ad fin.* Ibi torsventu Gellii cohortiumque Sabellarum paulisper recruduit pugna. *& sanescit, si ranforzò.* & *Senec. in Phœniss. v. 231.* Inhæret ac recrudescit nesus.

RECTA, æ, *ἐσθὴς ὀρθὴ*, vestimeoti virilis genus. *Festus:* Rectæ appellantur vestimenta virilia, quæ patres liberis suis conficienda curant nimirs causa: ita usurpata, quod a tiantibus, & io altitudinem tevuntur. *Isidor. l. 19. Orig. c. 22. a med.* Recta dicitur vestis, quam fursum eerium, tiantelque tenuat. *Servius ad illud Æneid. 7. v. 14.* Arguto tenues percurrit pectine telas: Aut manu peteurrit, aut ictu pectinis, ut videmus: aut qua apud majores ttiores teaebant, ut hodie linteones videmus. Est autem Homeri (*Iliad. 2. v. 31.*) qui ait *ἑανὸν ἑνεπτυσσάμην. Salmas. ad Vopisc. in Aurelianum, c. 46* docet, duplicem fuisse teaendi modum: altsrum quo tiantes, & subtemen fursum versum seu in altstudinem spatha impellaates texebant: alterum, quo sedentes, & pectine deorsum versus & io inferiorem partem subtemen trudentes densabant: quod nouc quoque flamine circa jugum convoluto, faciunt. Priori modo subpensis ponderibus rectum stamen eatendebant: idque fuit tela *recta*, ea qua *recta tunica* dicta sunt. *Plin. l. 8. c. 48.* Caja Cæcilia prima texuit rectam tunicam, quales cum toga pura stirones iodumntur, novæque ouptæ. ¶ Ab his *regillæ* per dimmutioocm dicæ videntur. *Festus:* Regillis tunicis albis, & reticulis luteis, utriqua rectis, teatis fursum eersum a tiantibus, prædie nuptiarum diem virgines indutæ, cubitum ibiat omnis causa: ut aiiam io toga virilibus daodis observari solet. ¶ Adjective *Plaut. Epid. 2. 2. 30.* Quid erat indutæ? ao regillam induculam, an mendiculam, an impluviatam? Aods *Varron.* apud *Non. c. 14. n. 13.*

RECTĒ, *a drittura, direttamente, ritto, ἐξῆς, κατ' ἀξίαν*, subintelligo via, adverbii modo adhibetur. *Phædr. l. 3. fab. ep. v. 5.* circumeunti fuerat quod iter loogius, Effecit ingenius. namque recta per forum Carpit redire. *Plaut. Pfiad. 4. 7. 37.* Hic quidem ad me recta habet rectum viam. *Cic. Verr. 7. c. 61. exit.* Sibi recta iter iste Romam. *Id. Attic. l. 6. ep. 8.* Battonius e navi recta ad me eeoit domum. *Id. 3. Offic. c. 20.* Ceteri quidem alias alio: Marius a subsellits in Rostra recta. *Hirt. de B. Afric. c. 8.* Ea itinere recta subsidio suis occurruot. *Horat. l. 1. ser. 5. v. 71.* Tandimus hinc recta Beneventum. *Plin. l. 2. c. 47.* Circius Ostiam recta Ligustico mari perferens. ¶ Plene *Plaut. Pfeud. 4. 4. exit.* Ite hac triumphi ad cantharum recta via.

RECTE, *direttamente, ἀρθῶς*, recta linea, aut via, non obliqua. *Cic. 2. de Fin. c. 6.* Sies aliæ declinabunt, aliæ suo outu recte ferentur; sint hoc quasi proeincias atomis dare, quæ rectæ, quæ obliquæ ferantur. *Plin. l. 7. c. 2. a med.* Satyri cum quadrupedes, tum recte surrentes, humana effigie. *b. c.* erecto corpore. *Cato R. R. c. 33.* Quæ jam io pertioam ibit? ejus pampinos teneros alligato leviter, sursigitoque, ati recte spectent. ¶ Traoslate ast bene, probe, rationa, *bene, accortamente, sennatamente, ὀρθῶς*, &c. *Plaut. Amph. c. 1. 133.* Recte & sapientes facere. *Id. Capt. 2. 2. 4.* Sum absurde dictum hoc derisores dicere: at ego aio, recte. *& 3. 5. 51.* Male id arbitrare factum: ai ego ajo recte. *Id. Cas. 2. 3. 42.* Si facias recte, aut commode, me sinas curare ancillas, qui mea est curatio. *Id. Trin. 2. 2. 146.* Hæc sunt, seu recte, seu perverse facta sunt. *Cic. pro Quinct. c. 8. sub fin.* Seu recte, seu perperam facere coperunt. *Id. in Pison. c. 28. a med.* Recte, an secus, nihil ad nos. *Id. 4. Acad. c. 30. ad fin.* Si recte concluait, tenco: sio vitiose, minam Diogenes

nes reddet. *Id.* 3. *Phil. c. ult.* D. Brutum, quod Galliam provinciam in senatus potestata retinast, recte atque ordine, eaque respublica feciſſe & facere. *Salluſt in fug.* 2. 25. Populum R. neque recte, neque pro bono facturum, ſi ab jure gentium ſe ſe prohibuerit. *Caſ. l. 7. B. Gall.* 2. 80. Neque recte, aut turpiter factum celari poterat. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 17. a *med.* Epicurus circuitione quadam deos tollens, recte non dubitat dicmationem tollere. *rem cognoue.* recte facit divinationem tollens, cum deos circuitione ſuſtulerit. *Plaut. Aſin.* 1. 1. 107. Eidem homini, ſi quid recta curatum velis, mandes. *Id. Capt.* 5. 4. 20. Feciſti edepol & recte & bene. *recte*, ætione: *bene*, utiliter. ¶ Multa ſunt præterea, in quibus promiſcue pro *bene* ponitur. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 19. Tuæ litteræ recte ſperare jubent. *Plaut. Moſtell.* 1. 3. 116. Muliet recte olet, ubi nihil olet. *Horat. l.* 2. *od.* 10. Rectius vivas, Licini, neque altum Semper urgendo, neque, &c. *Cic.* 4. *Verr. c.* 72. *ad fin.* Profecto, ſi recte homines novi, non mentientur. *Id.* 3. *de Legib. c.* 5. Rectiſſime, Quinte, ſuimadvertis. *Petron.* in *Satyr. c.* 82. Nequequam recte faciet, qui cito credit. *Cic. Verr. 6. v.* 3. Recte admones. *Terent. Adelph.* 5. 3. 46. Ætate ſapimus rectius. *Horat. l.* 1. *ep.* 6. *v.* 29. Vis ecsera recte? quis non? Si certue hinc mos poteſt dare, fortis omiſſis Hoc age deliciis. *Plaut. Amph. prol. v.* 79. Sat habet ſavitorum ſemper, qui recte facit. ¶ Variis præterea ubis eleganter infervit. Nam aliquando eſt tuto, *rem ſicuriſſe. Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 74. De imperatoris fide requirunt, recte ne ſe illi ſint commiſſuri. *Plaut. Aſin.* 2. 4. 85. Neque me Athenis eſt alter hodie qoiſquam, cui credi recte æque putant. *Cic. Fam.* 14. *ep.* 14. Si ille Romam modeſte venturus eſt, recte in præſentia domi eſte poteſtis. *& lib.* 1. *ep.* 7. Quoties mihi certorum hominum poteſtas erit, quibus recte dum (*liceat*) non prætermittam. ¶ utiliter, *ordinemente, con vantaggio. Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 122. Non horam tecum eſſe potes, nau otia recta ponere. *Cato R. R.* 2. 44. Olivetum diebus quindecim ante æquinoctium vernum incipito putare. Ex eo die dies quadragiota quinqus recte putabis. *Terent. Phorm.* 1. 4. 11. Nam abſque eo eſſet, recte ego mihi vidiſſem. *h. e.* utiliter mihi conſuluiſſem. *Cic.* 5. *Verr. c. ult.* Recte cendere. ¶ jure, merito, juſte, *con ragione, giuſtamente. Horat. l.* 4. *od.* 9. *v.* 46. rectius occupat Nomen beati, qui, &c. *Terent. Andr.* 5. 4. 52. Non recte vinctus eſt. *Cic.* 7. *Verr. c.* 67. Recte ac merito ſociorum innocentium miſeria commovebamur. *Terent. Andr.* 4. 4. 27. Recte ego ſemper fugi has nuptias. ¶ aperte, ſincere, ſine ambagibus, *ſchiettamente. Phædr. l.* 4. *fab.* 12. *v.* 6. Utilius hominі nihil eſt, quam recte loqui. *Plaut. Pun.* 5. 6. 1. Decipitur nemo, qui ſuis amicis narrat recte res ſuas. ¶ ſimpliciter, non figurate, non artificiole. *Quintil. in proem. l.* 8. *a med.* Nam & quod recte dici poteſt, *circumimus* amore verborum; & quod ſatis dictum eſt, repetimus; & quod uno verbo patet, pluribus enaramus. V. *Redar.* ¶ caute, diligenter, attente, *con cautela, diligentemente. Plaut. Mon.* 1. 1. 11. Recte aſſervare aliquem, no aufugiat. *Id. Moſtell.* 3. 3. 43. Ego enim cavi recte. *Id. Merc.* 2. 3. 111. Quieſce, inquam. iſtanc rem ego recte cidero. ¶ proſpere, feliciter, ex ſententia, *proſperamente, felicemente. Eun.* apud *Porphyr. & Acron. ad Horat. l.* 1. *ſat.* 2. *v* 37. procedere recte Qui rem Romanam, Latiumque augeſcere voltis. *Terent. Hec.* 4. 1. 16. Cum & recte, & tempore ſuo peperierit. *Plaut. Trucul.* 2. 6. 35. Cum tu recta provenſti, cumque es nucta liberis, gratulor. *Id. Perſ.* 4. 2. 1. Si quam rem accures ſobrie oc frugaliter, ſolet illa recte ſub manus ſuccedere. *Id. Aulul.* 2. 2. 41. Quæ res recte vorrat mihique, tibique. ¶ probe, valde, *bene, molto, aſſai. Plaut. Bacch.* 2. 3. 115. Ille eſt *nnemtus* recte, & plus juſto vehit. *Cato R. R.* 2. 44. Qua locus recte ferax erit. *& cap.* 33. Vineam alligato recte, dum ne nimium conſtringas. ¶ rite, auſpicato. *Cic.* 2. *de Divin.* 2. 35. *ad fin.* Tabernaculum recta captum. *Id. de Haruſpic. reſp. c.* 23. Augures interrogabar, quæ ita lata eſſent, recte ne lata eſſent? illi vitio lata eſſe dicebant. ¶ ſapienter, æquo animo. *Terent. Eun.* 1. 1. 33. Recte ferre moleſtias. ¶ large, liberaliter. *Plaut. Rud.* 3. 5. 21. Ego te hodie ſave recte acceptum, ut dignus es. ¶ omnino, prorſus, perfecte. *Varr. l. & cap* 2. R. R. Illaſce oves ſanas recte eſſe, uti pecus oeillum, quod recte ſanum eſt. ¶ Refertur ad bonam valetudinem. *Plaut. Perſ.* 1. 2. 26. Viſam, quieverint recte, nec ne; num infuerit febris. *Id. Amph.* 2. 1. 34. Equidem valeo, & ſalvus ſum recte. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 7. Apud matram recte eſt. *& lib.* 14. *ep.* 16. *extr.* De Attica pergratum mihi feciſti, quod curaſti, ut ante ſciram, recte eſſe, quam, non belle fuiſſe. *Dolabell. ad Cicer. l.* 9 *Fam. ep* 9. Rectiſſime ſunt apud te omnia. *Gell. l.* 13. 2. *ult.* Recte ſit oculis tuis. ¶ Et complectitur etiam ceteras res ſecundas. *Terent. Adelph.* 5. 5. 2. O Syre noſter, ſalve. quid fit? quid agitur? *Sy.* recte. *Cr.* 10. *Fom. ep.* 20. *extr.* Si recte iſtuc erit. Hinc illa formula *recte ne omnia?* ſimilis illi *ſatin' ſalve? Quintil. l.* 6. *c.* 3. *poſt med.* Cicero, audita falſa Vatinii morte, cum Ovinium liberum ajus interrogaſſet, recte ne omnia? dicanti, recte, mortuus eſt, inquit. ¶ In familiari ſermone plebejo *recte* interferitur ſine neceſſitate. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 58. *Burm.* Recte: eidebo te in publicum, reus, imo terræ tuber. *& paulo poſt.* Recte: venies ſub deutem. ¶ In ecſpoſitionibus eſt apprehantis, laudantis. *Terent. Eun.* 4. 7. 3. *Thra.* Primum ædes expugnabo. *Gnn.* recte. *Thra.* virginem eripiam. *Gnn.* probe. ¶ Cum ſine injuria rogantia reticera, aut negare aliquid volumus, pro *nubil*, *recte* reſpondemus. Voce enim *nihil* libenter abſtinebaor, omnis cauſa, putantes, ſi *nihil* dixiſſent, nihil in poſterum ſibi boni futurum. *Plaut. Merc.* 2. 3. 33. Unde incedis? quid feſtinas, gnate *mi*? *Cha.* recte, pater. *Terent. Heaut.* 3. 2. 7. Quid tu iſtic? *Sy.* recte equidem. *Id. Hecyr.* 3. 2. 20. Quid tu igitur lacrymas? aut quid es tam triſtis? *Pa.* recte, mater. *eh vo bene: nulla nulla.* Et *Eun.* 2. 3. 49. Rogo, num quid velit. racte, inquit. abeo. Sic *Plaut. Bacch.* 2. 2. 6. Quid in concilio conſuluiſtis? *Bo.* bene. Apud *Terent. in Adelph.* perturbatus adoleſcens utrumque conjungit, 4. 5. 18. *Æſch.* Peiſ! *Mi.* quid eſt? *Æſch.* nihil: recte: perge. Huc pertinet & illud *iſuſd. Heaut.* 2. 1. 16. Tum quod dem ei, RECTE eſt. nam nihil eſſe mihi, religio eſt dicere. *h.* 2. petsuti amicæ reſpondere hoc unum poſſum, *recte*, ſimulans me daturum quæ eelit. nam quameis nihil habeam, religio tamen eſt mihi dicere *nihil*. ¶ *Recte convertere*, h. e. recta cœna. *Suetou. in Veſpaſ. c.* 19. Conciabatur aſſidue, ac ſæpius recte ac dapſile. Plerique al. leg. *recto ac dapſile*. V. *Rector*. ¶ *Recte ſuentis*, formula agendi gratias, apud *Terent. Eun.* 5. 9. 54. teſte *Donato*. ¶ *Nec recte*, male. V. *Nec* in fine. ¶ Pro *recte*, id eſt recta ela. *Apul. ſub fin. l.* 9. Hortulanus, inſcenſo me, concita gradu recte feſtinat ad civitatem. *Priscus*, & *Helmembroſſ.* habent *recta*. *Ammian. l.* 15. *c.* 7. (*al.* 17.) Difficilisque ad pavorem, recte tetendit. Al. leg. *ad pavorem recti, tetendit*.

RECTIO, onis, f. *governo, reggimento, ſoprauenza*, actus regendi, adminiſtratio, gubernatio. *Cic.* 5. *de Fin.* 2. 4. *a med.* Ea quoque eſt ab iiſdem non ſolum ad pricatæ vitæ rctionem, ſed etiam ad rerumpublicarum rectionem relata. *& cap.* 22. *l.* 4. Rerumpublicarum rectiones.

RECTITŪDO, inis, f. *dirittezza*. *Aegen. Urbic. in Frontin.* apud *Goeſ. pag.* 46. Rigor ſuæ rectitudinis *mantalis* oomeo accepit.

RECTO, *a diretto*, recta. *Poppy. Juſt. Dig. lib.* 49. *tit.* 1. *leg.* 21. Appellationes, quæ recto ad principem factæ ſunt. Ita *Torrentius*, alii *retta*.

RECTOR, oris, m. *reggitore, governatore, vettore*, Ἡνίοχος, *auſtigatore*, qui regit, gubernator. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* 1. 35. *in fin.* Inesſe aliquam non ſolum habitatorem in hac exſtelli ac divina domu, ſed etiam rectorem & moderatorem. *Id.* 1. *de Divin. rap.* 14. Tot navium rectores profecti ab Ilio. *Id.* 1. *de Orat.* 1. 48. *ad fin.* Reipublicæ rectior. *Suetou. in Aug. cap.* 48. Rectorem apponre ætate parvulis, ac mente lapſis. *Tacit. Ann.* 13. 2. 2. Burrhus & Seneca rectores Imperatoriæ juventæ. *ei, toſtodi. & Juſtin. l.* 38. *c.* 1. *extr.* Rectorem filio addere. *Id. l.* 9. *c.* 3. dare civitati. *Suet. in Veſpaſ. c.* 8. *& in Aug. c.* 89. Rectores exercituum, & provinciarum. *Id. in Tito*, *c.* 4. *extr.* Rector equi. *Curt. l.* 8. 2. 14. *a med.* elephanti. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 433. Aſpice ut in curru modo det ſtatantia rector Lora, modo admiſſos arte retentet equus. *Plin. l.* 8. *ep.* 17. Ibi boves, aratra, rectores. *h. e.* bubulci, vel aratores. *Ovid. Met.* 13. *v.* 599. Summe deum rector. *& lib.* 12. *v.* 364. Dolopum rector. *h. e.* rex. *Plin. l.* 2. 2. 7. Maximus omnis ævi rector Veſpaſianus Auguſtus. *& cap.* 6. Sol ſiderum æquoe rector. *Senec. in Herc. Fur. v.* 592. Phœbe lucis alme rector. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 587. neque enim tunc Æolus illis (*ventis*) Rector erat. ¶ Abſolute de Neptuno, *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 674. de Jove, *id. l.* 5. *v.* 667. ¶ Elegantor animus hominis *rector* ejus dicitur. *Salluſt. in Jug. c.* 2. Animus incorruptus æternus, rector humani generis, agit atque habet cuncta, neque ipſe habetur. *Senec. l.* 7. *quæſt. nat. c.* 24. Animum cujus imperio & impellimur, & reeocamur, omnes fatebuatur: quid tamen ſit animus ille rector dominuſque noſtri, &c. V. loc. *Colum.* in voce ſequent.

RECTRIX, icis, f. *regeitrice, governatrice*, Ἡνιόχη, quæ regit, gubernatrix. *Senec epiſt* 85. *poſt med.* Artes miniſtræ ſunt, ſapientia domina rectrixque eſt. *Colum. l.* 3. *c.* 10. *ante med.* Videmus hominibus inſpiratam velut aurigam rectricemque memborum, animam. *Plin. l. & cap. ult.* Italia rectrix parensque mundi altera.

RECTŪRA, æ, f. rectitudo. *Fromin. de Colon.* apud *Goeſ pag.* 131.

RECTUS, a, um, *erto, diritto, certo, ἰθὺς, ὀρθὸς*, qui nullam in partem flectitur, directus, non pravus, non obliquus, non curvus, non inflexus: *a rego. Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 44. cureo dignoſcere rectum. *Caſ. l.* 7. *B. Gall.* 2. 23. Saxa, quæ rectis lineis ſuos ordines ſervant. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 16. *a med.* Ita jacere talum, ut rectus aſſiſtat. *Senec. in Hippol. v.* 1084. Equi recti in pedes jactaot onus. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 69. *extr.* Recto ad Iberum itinere contendunt. *Virg.* 8. *Æn. v.* 57. Ipſe ego te ripis, & recto flumine ducam. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 477. recto graſſetur limite miles. *Id. Met.* 2. *v.* 622. Illa quidem recto pugnat ſe attollere trunco. *eiggarſi in piedi*. *& Prom. in fragm. Tragur. c.* 73. *Burm.* Cella frigidaria, in qua Trimalchio rectus ſtabat. *vero in piè*. *& Lucan. l.* 8. *v.* ſtatua Pompeji nomeo arena Depreſſum tumulo, quod non legat advena rectus. *ſtanda erto*. *& Stat. Theb.* 5. *v.* 664. aeeeque reducta Affiat Hippomedon, raſtoque Erymanthius enſe. *h.* 2. quod ait *Lucan. l.* 6. *v.* 237. recto mucrone gladium tenens. *h. e.* directo in hoſtem. *Id. l.* 10. *v.* 305. *de Meroe*. ætatem nulls ſibi mitigat umbra Linea tam rectum mundi ſert illa Leonem. *h. e.* ſupra certicem. *tanto perpendiculare*. *& Virg. Æn.* 8. *v.* 209. *de Caco*. Atque hos (*taurot*) ne qua ſinerent pedibus veſtigia recta, Cauda in ſpelancam tractos, &c. *Martial. l.* 5. *epigr.* 66. tacita qui fraude ſolebat Ducere nec rectas Cacus in ootra boves. *Ovid.* 3. *Met. v.* 77. *de angue*. modo immenſum ſpiris facientibus arbem Cingitur: interdum longa ttabe rectior exit. ¶ *Rectum inteſtinum*, ὀρθὸς, io imo ventre ſitum, nulle flexu, aut pœna oulle, in anum exit. *Caſ. l.* 4. *c.* 1. *a med.* ¶ *Rectum os* ait tuba apud *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 117. V. *Æs*. ¶ *Rectus funis* apud *eund. ſat.* 14. *v.* 260. eſt extenſus, *teſa, tirato*. Sic *recta coma* non criſpa, *diſtecta*. *Senec. epiſt.* 95. *ante med.* Ut eadem ſit ſpecies capillorum: ne quis, cui rectior eſt coma, criſpulis miſceator. ¶ *In rectum*, recta, recto tramite, *a diritturo. Ovid.* 2. *Met. v.* 715. itarque Non agit in rectum, ſed in orbem curvat. *Lucan. l.* 7. *v.* 337. Vidit ut hoſtiles in rectum

ſtum exire catervas Pompejus, &c. ¶ *Rectis oculis aſpexere*, directa & non obliqua acie, recta in rem aliquam oculos intendere, *meiar dritto, a dirittura, en faccia, ἰθὺς ἰδεῖν, ἰθύωρ.* Unde *Ovid.* de Invidia 2. *Met.* v. 775. macies in corpore toto: Nuſquam recta acies. *& verſ.* 787. Ille deam obliquo lugeatem lumine cernens. *Cic. pro Rabir. Poſt. in fin.* Hic vos aliud nihil oret, niſi ut rectis oculis hanc urbem ſibi intueri, atque in hoc foro veſtigium facere liceat. *b. r.* non reflexis & reſpicientibus, ut in exſilium euntes ſolent, ſed directis. Ut aſpicare, inquit *Maxim.* hanc urbem præſenti, non reſpicere liceat abſenti. *Lucan. l. 9. v. 638.* quem, qui recto ſe lumine vidit, Palla Meduſa mari eſt? *Id. ibid.* de pullis aquilæ *verſ.* 904. Qui poſſent pati rediens, & lumine recto Suſtinuere diem. ¶ Hoc modo aſpicere indicium eſt nihil timentis, confidentis, audacis, intenti animi. *Suetan. in Aug. c.* 16. Ne rectis quidem oculis eum aſpicere potuiſſe inſtructam aciem. *Sener. ep.* 104. *a med.* Terribiles viſu formæ, lætumque, laboſque (*Virg. 6. Æn. v.* 277.) minimus quidem, ſi quis rectis oculis intueri illa poſſit. *Id. de conſtant. Sap. c.* 5. Adverſus apparatus terribilium rectos oculos tenet, nihil ex vultu mutat. *Horat. l. 1. od.* 3. *v.* 17. Quem mortis timuit gradum, Qui rectis (*al.* fixis) oculis monſtra natantia, Qui vidit mare turbidum, &c? *Ita Bentley.* qui ad hanc lectionem firmandam affert illud *Stat.* 10. *Theb. v.* 541. non ora virum, non pectora rectat Imber atros: rectoſque tenent in mœnia vultus. *& Juvenal. ſat. 6. v.* 399. Cumque paludatis duabus, præſente marito, Ipſa loqui recta facie. Tenet unum hoc, quod ex *Cicer. pro Rabir. Poſt.* modo attulimus: alii præterea congerit apte in hanc rem. ¶ *Rectur ſonus, recta vox*, quæ nulla modulatione flectitur, aut variatur. *Quintil. l. 11. c. 3 ante med. & ad fin.* ¶ *Recta via* Romæ memoratur a *Senec. in apocolac. a med.* Et inter Tiberim, & viam rectam deſcendit ad inferos. *Martial. l. 8. epigr.* 75. Lingonos a recto, Flaminiaque recedo. *Ovid. 6. Faſt. v.* 191. Quem proſpicit extra Appoſitum rectæ porta Capena viæ. Sed quamvis, ubive fuerit, ignoratur, aliis alibi ex conjectura collocantibus. *Gronov. & Heinſ* ubique *recta* reponunt, eamque alii volunt, quæ a porta Capena ad Martis ducebat. Alii duos faciunt, *rectum*, & *rectam* diverſis locis poſitas: & *rectam*, quod recta aliquo, ſine ullo flexu, ferret; *rectum*, quia lapide ſtrata eſſet, dictas patent. ¶ *Recta cœna* eſt lauta, integro apparatu inſtructa, quam ditiores dare ſolebant clientibus, & ſalutatoribus, ab ovo uſque ad mala legitimis ſæculi eos benigne excipientes, & liberaliter. nam ſordidi & malignorum loco peregri rectique coovivii ſportalam præbebant, quæ quamvis cœnæ nomine daretur, non tamen cœnam integram, ſed partem cœnæ continebat. *Suetan. in Domit. c.* 7. Sportulas publicas ſuſtulit, re-ocata cœnarum rectarum conſuetudine. *Martial. l. 1. epigr.* 69. Eo rogat ad cœnam Melior te, Claſſice, rectam. Adde *lib. 7. epigr.* 19. Abſolute *Id. l. 8. epigr.* 50. Promiſſa eſt nobis ſportala, recta data eſt. *Suetan. in Aug. c.* 74. Convivabatur & aſſidue, nec unquam, niſi recta. *Rectum* hic ideo vocari putant, quia ordine diſcumbentibus præberetur, cum ſportulæ ſine ordine ac diſcrimine premiſſus clientibus auferendæ objicerentur. *Juvenal. ſat. 1. v.* 95. nunc ſportula primo Limine parva ſedet, turbæ rapiendus togatæ. V. & *Martial. l. 3. epigr.* 7. Hæc intelligit *Senec.* cum ait, *epiſt.* 110. *a med.* Non magnam rem facie, quod vivere ſine recto apparatu potes, quod non deſideres millienos apros, &c. ¶ Translare *rectum* eſt bonare, aut pulcher. *Propert. l. 2. el.* 14. *v.* 29. Ut natura dedit, ſic omnis recta figura. *Horat. l. 1. ſat. 6. v.* 65. ſi vitiis mediocribus, ac mea paucis Mendoſe eſt nature, alioqui recta. *Terent. Andr. act.* 1. *v.* 9. Facile omnes, cum valemus, recta conſilia ægrotis damus. ¶ Univerſim quidquid ſecundum rationem, aut virtutem eſt, neque in defectum declinans, neque in exceſſum, conveniens, decens, æquus. *Cic. 5. Fam. ep.* 19. Nihil putare utile eſſe, niſi quod rectum honeſtumque ſit. *& ibid. ad fin.* Ea maxime conducunt, quæ ſunt rectiſſima. *Lucan. l. 4. v.* 815. Recta ſequi. *Plin. l. 6. ep.* 11. Ad recta tendere. *Enn.* apud *Cicer. de Senect. c.* 6. Quo vobis mentes, rectæ quæ ſtare ſolebant Antehac, dementi ſe ſe flexere ruina? *Horat. l. 4. od. 9. v.* 34. eſt animus tibi Rerumque prudens, & ſecundis Temporibus dubiiſque rectus. *Cic. 1. Acad. c.* 5. Quid rectum in oratione provumve judicare. *Id. 2. de Orat. cap.* 73. Unum te in dicendo mihi videri rectiſſimam: proprioque eſſe hoc laudis tuæ, nihil e te unquam eſſe dictum, quod obeſſet ei, pro quo diceres. Al. aliter leg. ¶ Cum genitivo *Senec. de vita beata, c.* 6. Beatus eſt judicii rectus. ¶ *Acer, fortis, conſtans, gravis. Cic. Fam. 12. ep.* 5. *ad fin.* Erat firmiſſimus Senetus, exceptis conſularibus: ex quibus unus L. Cæſar firmus eſt, & rectus. *Quintil. l. 4. c.* 1. Sola rectum quoque judicem inclinat miſeratio. *Plin. l. 6. ep.* 12. Vir rectus & ſanctus. ¶ Item qui ſine vitio corporis eſt, ſanus, integer, emendatus. *Catull. carm.* 85. *de Quintia.* Quintia formoſa eſt multis: mihi candida, longa, *Recta eſt. de bei taglia e ſtatura. Horat. l. 1. ſat.* 2. *v.* 123. Puella candida, & recta. Rurſus *Catull. carm.* 10. *v.* 20. Nam poſſem octo homines parare rectos. Rectos alii bic intelligunt, pro-cero & erecto corpore, non in ſexa cervice, aut dorſo: ſimiliter *rectum puellum.* Sic *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 26. prima & recta ſenectus. Apud *Senec. ep.* 100. *ante med. d.mur recto* eſt, quæ ornatu quidem careat, & luxu divite: nullo tamen vitio deformatur, & decore ſimplici contenta eſt, *una bona caſa.* Hinc trahitur per trenslationem illud *Plin. l. 9. ep.* 26. Dixi de quodam oratore ſæculi noſtri, recto quidem, & ſano, ſed parum grandi & ornato, ut nimor, apte: nihil peccat, niſi quod nihil peccat. ¶ De eo, qui ſana intelligendi judicandique facultate præditus eſt. *Plin. l. 2. ep.* 19. Quotaſquiſque tam rectus auditor, quem non potius dulcia hæc & ſonantia, quam auſtera & preſſe, delectent? *Id. l. 4. ep.* 7. Recta ingenia debilitat verecundia, perverſa confirmat audacia. ¶ idoneus, aptus, commodus. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 8. Nam ubique te eſſet, ego illum haberem rectum ad ingenium bonum: nunc propter te tuamque protervitatem ſtultus eſt fiduciam. *Senec. in Hippol. v.* 454. Quid te coerces, & neces rectum indolem? ¶ ſimplex, naturalis, non fucatus, non artificioſus. *Cic. 1. Offic. c.* 36. Et in utroque genere (*paleſtricorum, & bolrionicorum geſtuum*) quæ ſunt recta & ſimplicia laudantur. *Quintil. l. 11. c. 3.* Sermo rectus & ſecundum naturam enumeratus nihil habera ex ingenio videtur: illa vero, quæ utcunque deflexa ſunt, tanquam exquiſitiora miramur. *Id. l. 9. c. 4. ante med.* Felicitimos fermo eſt, cui & rectus ordo, & apta junctura, & cum his numerus opportune cadens contigit, *Terent. Heaut.* 4. 3. 28. Ut recta via rem narret ordine omnem. *b. a.* ſimpliciter, vere, ſine ambagibus, *ſchiettamente.* Supra dicetat *verſ.* 13. Quin nolo mentiare: operis ita ut res ſe habet, narreto. Sic *Phædr. l. 4. fab.* 11. Utilior homini nihil eſt, quam recte loqui. ¶ *Recta oratio* figuratæ opponitur. *Quintil. l. 9. c. 1. a med.* Si perſona obſtaret rectæ orationi, decurrebant ad ſchemata. Sic *recta repetitio. Id. l. 6. c.* 1. Quæ enumeranda videntur (*in peroratione*) cum pondere eliquo dicenda ſunt, & aptis excitanda ſententiis, & figuris utique variauda: aliquin nihil eſt objectus recte illa repetitione, velut memoriæ judicium diffidentiæ. ¶ *Rectum eſt*, æquum eſt, conveniens eſt, verum eſt. *Cic. 1. Offic. c.* 38. *fub fin.* Rectum eſt autem, etiam in illis contentionibus, quæ cum inimicitiis ſunt, gravitatem retinere, inacundiam repellere. *Id. de orat. ſta bene. & lib. 3. c. 1.* Eſſe pro cive, qui civis non ſit, rectum eſt non licere. *Id. Attic. l. 6. ep. ult. a med.* Eum hoc meis litteris ad te venire, vix rectum erat. ¶ *Rectum* abſolute, bonum, honeſtum, juſtum, *ορθὸν ον. Auct. ad Herenn. l. 3. c. 2. a med.* Rectum eſt, quod cum virtute & officio fit. Id *dovuliur* in prudentiam, juſtitiam, fortitudinem, modeſtiam. *Cic. in Orat. c.* 14. Recti pravique partes. *Senec. ep.* 120. *ad fin.* Simplex recti natura eſt, multiplex pravi, & quaquaversis ouvas declinationes capit. *Lucan. l. 8. v.* 487. ſidere terræ Ut diſtant, ut flumine mare, ſic utile recto. *Ovid. 7. Met. v.* 72. ante oculos recture, pietaſque, pudorque Conſuluerant. *Id. 4. Faſt. v.* 311. & *Virg. 1. Æn. v.* 608. Mens conſcia recti. *Horat. in ar. Poet. v.* 366. quamvis & voes paterna Fingetur ad rectum. ¶ *Rectum caſus* a Grammaticis dicitur nominativus, *obliqui* cetera: quia nulla declinatione inflectitur. *Varr. l. 7. de L. L. c.* 1. *c.* 18. & 24. & *lib. 8. c.* 35. *Quintil. l. 1. c.* 4. (*al. 6.*) & 5. (*al 9.*) *Gell. l. 13. c.* 22. &c. & *Priſcian. l. 5. pag.* 670. *Putſch.* ¶ De recta tunica V. *Rectus, a.* ¶ Rectus participi. a *rego. Sidon. in carm. l. 3. epiſt.* 12. Præfectus jacet hic Apollinaris, Poſt prætoria recta Gallicarum Mœrentis patriæ ſinu receptus.

RECUBITUS, us, m. actus recumbendi, ſubſultus ille, quem faciunt corpore in ſolum dorum incidentia. *Plin. l. 24. c.* 13. *circa med.* Baculum in quodvis animal ſimilium, etiam ſi extra cecidevit defectu mittentis, *ipſum* per ſe recubitu propius adlabo.

RECUBO, as, bai, bitum, n. 1. *recumbere, ſtendere, giacere, distendere*, rurſus cubo. *Cic. 1. de Divin. c.* 27. Eum primo perterritum ſomnio ſurrexiſſe: dein cum ſe collegiſſet, idque viſum pro nihilo habendum eſſe duxiſſet, recubuiſſe. ¶ Item ſimpliciter cubo, recumbo, decumbo, quieſco, *coricarſi, giacere, ripoſare. Cic. 3. de Orat. c.* 17. In hortulis ſuis recubare mollitur & delicate. *Tibull. l. 1. el. 1. v.* 63. Quid Tyrio recubare toro ſine amore ſecundo Prodeſt? *Nep. in Dione, c.* 9. Cum in cœnacli recubuiſſet. *Plin. l. 9. ep.* 17. Cum lectos induſtus eſt, calceos poſcunt, aut non minore cum tædio recubant. *Ovid. 2. de ar. am. v.* 342. Sub qua nunc recubat arbore, virge fuit. *Virg. 3. Æn. v.* 301. ſus alba ſolo recubans. *& lib. 8. v.* 637. *de Corbore.* Oſſa ſuper recubans antro ſemeſa cruento. *Val. Flacc. l. 7. v.* 523. immenſis recubantem anfractibus angnem Turbat.

RECUDO, is, cudi, cuſum, a. 3. *ribattere, ἀναπλάσσειν*, denuo cudo. *Varro.* Ut hi ſolent, qui vetera metalla recudunt. Ita *Leucographi* omnes poſt *Spanheimium*, quem peccs eſt amnis hujus fragmenti fides.

RECULA, æ, f. *caſetta, caſerello, rabaccia*, parva, aut tenuis res, ut *diceula a dies*, a *ſpes ſpecula*, a *nubes nubecula. Plaut. in fragm.* apud *Priſcian. l. 3. pag.* 613. Si quidem imperes pm copia, pro reſula. *Apul. l. 4. Metam.* Quid oro, fili, paupertinis pannoſiſque reculas miſerrimæ anus donas victuiæ divitibus? Al. leg. *reſeculas.*

RECULTUS, e, um, *ricoltivato*, nom. partiesp. a recolo. *Ovid. 5. Met. v.* 647. partimque rubi data ſemina juſſit Spargere humo, partim poſt tempore longa reculta.

RECUMBO, is, n. 3. *preſi a giacere, coricarſi, giacere, distendere*, corpore flemor, jaceo: idem ac *recubo*, cum quo præteritum ac ſupinum communia habet. *Ovid. 1. Faſt. v.* 345. Aſcendit (*torum*) ſpondaque ſibi propiore recumbit. *Senec. in Troadib. v* 830. recumbens Montis eſeſi ſpatioſus antro. *Id. in Octav. v.* 728. *de ſangue.* Supra Charonias celſios arbores Cærulum ereuit caput, Cum majore ſui parte recumberet. ¶ De rebus inanimis *Senec. in Thyeſt. v.* 589. Mitius ſtagno pelagus recumbit. *Id. 6. epiſt.* jacet, tranquillum eſt. *Virg. Georg. 1. v.* 401. nebulæ magis ima petunt, campoque recumbunt. *Martial. l. 4. epigr.* 64. jugera pauca Martialis Longo Jamcult jugo recumbunt. *Plin. l. 17. c.* 23. *a med.* Vitam liberatam vinculo in terre recumbere. ¶ occumbo, cado, corruo. *Ovid. 7. Met. v.* 538. validos mirstur aretor Inter opus tauros, medioque recumbere ſulco. *cadere.* Sic *Lucret. l. 6. v.* 794. Caſtoreoque gravi mulier ſopita recumbit. *Catull carm. 17. ad Colon. v. 4. de ponte.* Ne ſupinus eas, cavaque in palude recambas. ¶ menſæ accumbo, *ſedet a tavola. Phædr. l. 4. fab. 24. v.* 19. Redit hora di-

dicta: recubuit: Splendebet hilare poculis convivium. *Justin. l.* 43. *c.* 1. Saturnalibus peſſim in conviviis fervi cum dominis recumbunt. *Plin. l.* 4. *ep.* 22. Cœnabat Nerva cum paucis: Vejento proximus, atque etiam in ſinu recumbebat. *Id. l.* 9. *ep.* 23. Recumbebat mecum Fabius Rufus, ſuper eum municeps ipſius. ¶ Inclinari, inniti, vergere, *pergere*, *appaggiarſi*. *Ovid.* 2. *Triſt.* v. 83. Cum cœpit quaſſare domus fabŭdere, partes In proclinatas omne recumbit onus. *Virg.* 9. *Æn.* v. 434. inque humeros cervix collapſa recumbit. *Id.* 3. *Georg.* v. 86. juba dextro jactata recumbit in armo. *Ovid.* 10. *Met.* v. 105. Ipſa ſibi eſt oneri cervix, humeroque recumbit.

RECUPERATIO, *&* Reciperatio, onis, *ricuperazione*, ἀνάληψις, actus recuperandi. *Cic.* 10. *Phil.* *c.* 10. Ita præclara eſt recuperatio libertatis. *Al. leg.* reciperatio. *Juſtin. l.* 30. *c.* 1. Conrentus reciperetione urbium, quas amiſerat. ¶ In judicio, apud *Feſt.* ex *Gallo Ælio* reciperatio eſt, cum inter populum & reges, nationeſque & civitates peregrinas lex convenit, quomodo per reciperatores reddantur res, reciperenturque, reſque privatas inter ſe perſequantur. *Tab. æneæ* apud *Muratur. pag.* 582. *a med.* De ea re jus dicunto, judicia, recuperationes dando, uti ii eos (ſeruos) recuperare poſſint.

RECUPERATIVUS, *a*, um, qui recuperari poteſt, apud *Aggen. Urb. in Frontin. pag.* 63. *Garſ.*

RECUPERATOR, *&* Reciperator, oris, qui recuperat. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 52. *ſub fin.* Camillus recuperator urbis. ¶ Rrecuperatores apud Romanos erant judices, qui ad recuperandas privatas res litigatoribus dabantur. *Plaut. Bacch.* 2. 3. 36. Poſquam Prætor Recuperatores dedit. *Gell. l.* 20. *c.* 1. Judiciſque æſtimandis Recuperatores ſe daturos ediderunt. ¶ Dabantur & ab Imperatoribus contentione orta inter milites. *Liv. l.* 26. *c.* 48. Scipio tres Recuperatores cum ſe daturem pronuntiaſſet. ¶ In Urbe Prætores dabant Recuperatores ex omni Ordine, in Provinciis ex conventu negotiatorum, vel e ſua cohorte. *Cic.* 5. *Verr. c.* 28. Ille Recuperatores ſa de cohorte ſua daturum minabatur. *Id. ibid. c.* 21. De conventu nullum unquam Judicem, neque Recuperatorem dedit. Omnib. his loc. al. leg. *reciperator*.

RECUPERATORIUS, *a*, um, ad Rrecuperetores pertineos, ut Judicium Recupemtorium, quod per Recuperatores exercebatur. *Cic.* 2. *de Invent. cap.* 20. Non enim oportet in recuperatorio judicio ejus maleficii, de quo inter ſicarios quæritur, fieri præjudicium. Adde *Verr.* 5. *c.* 11. Al. leg. *reciperatorius*.

RECUPERATUS, *&* Reciperatus, *a*, um, nom. particip. *ricuperato*. *Juſtin. l.* 36. *c.* 1. Rrciperererem regnum. *Tacit.* 3. *Hiſt. c.* 22. Reciperatæ cibo ſomnoque vires. *Cic. pro Flacc. c.* 23. *in fi.* Pecunia recupereta. *Id. Phil.* 14. *c.* 13. Recuperata reſpublica. *Feſt. in Rasmenæ*. Fictiles quadrigæ bello reciperatæ.

RECUPĒRO, *&* Recipero, as, avi, atum, a. 1. *ricovero*, *ricuperare*, *riguadagnare*, ἀναλαμβάνω, ἀνακομίζομαι, rem amiſſam recipio, rurſus acquiro, jacturam reparo: a *re* & *paro* inſerto *ci*, ut in *Incitego*, *concipio*, *recipreco*. Poſſea *ci* in ro mutatum eſt. Utreque tamen ſcriptio proba: & promiſcue reperitur in MSS. & libris fere omnibus locorum, quæ hic afferimus. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 1. *extr.* Veterem belli gloriam, libertatemque recuperare. *& cap.* 15. amiſſa. *& lib.* 3. *c.* 8. ſuos obſides. *Salluſt. in Jug. c.* 32. pacem. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 3. rempublicam. *Id. Phil.* 13. *c.* 5. villam ſuam ab aliquo. *Juſtin. l.* 32. *c.* 3. fanitetem. *& lib.* 22. *c.* 2. domeſticam potentiam. *Tacit.* 2. *Hiſt. cap.* 86. ordinem ſenatorium. *& lib.* 3. *c.* 22. vires cibo ſomnoque. *Cic.* 2. *Agrar. cap.* 16. ab aliquo pecuniam depoſitam. *Id. Verr.* 5. *c.* 14. rem ſuam judicio. *Id. pro Caecin. cap.* 3. *ad fin.* jus ſuum aliqua ratione. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 11. voluntatem alicujus. *riguadagnar l' affetto*. & *Tacit.* 14. *Ann. c.* 5. gretiam. *Nep. in Ageſil. c.* 6. *ad fin.* Sic adoleſcentulos ſimulata laudatione recuperevit. *b.* 2. a transfugio deterruit, & retraxit. *Cic. Fam.* 14. *ep.* 1. Si in veſtrum complexum venero, ac ſi & vos, & me ipſum recuperaro. *Juſtin. l.* 28. *c. ult.* Non ſe expugnatum, ſed reciperatum patriam veniſſe. ¶ Recuperare ſe, *&* recuperari, *rivenirſi*, *reſtorarſi*, *eſſerſi*, *rimetterſi*. *Vorr. l.* 1. *R. R. c.* 13. Familia obi verſatur, providendum, ſi feſſi opere, aut frigore, aut calore, ubi commodiſſime poſſint ſe quiete reciperare. *Vitruv. l.* 2. *c.* 9. Ex terra recipiantes radices arborum in ſe ſuccum, reciperantur.

RECUPTO pro valde cupio, eſt qui tribuit *Plauto Capt.* 4. 2. 76. Ut recupias facere ſumptum. Sed er *cupias* legendum eſt.

RECURATUS, *a*, um. V. vocem ſequent.

RECŪRO, as, avi, atum, a. 1. διορθόω, iterum, vel diligenter curo, magna cum reficio. *Catull. carm.* 44. *ad fundum*, v. 23. Hic me gravedo frigida, & frequens tuſſis Quaſſavit, uſquedum in tuum fimum fugi, Et me recuravi otioque (*al.* ocimoque) & urtica. *Apul. l.* 8. *Metam.* Placuit paulum conquieſcere, corpotaque diverſa lauiate ſedulo recurare. *Plin. l.* 23. *c.* 22. *de iberia*. Excepit hanc (*amphitheatricam*) Fannii ſagax officina, tenuatamque curioſa interpolatione, principalem fecit e plebeja, nomenque ei dedit. Quæ non eſſet ita recurata, in ſua manſit amphitheatrica.

RECURRO, is, curri, *&* cucurri, urſum, n. 3. *correr di nuovo*, *a indietro*, *ritornare correndo*, πάλιν δραμεῖν, rurſus aut retro curro, currendo redeo. *Ovid.* 2. *Triſt. el.* 8. *v.* 2. In caput alta ſuum labenſur ab æquore retro Flumina, converſis ſolqua recurret equis. *Id.* 2. *Amor. el.* 2. *v.* 26. Inque ſuos fontes verſa recurrit aqua. *& Herold. ep.* 5. *v.* 30. Ad fontem Xanthi verſa recurret aqua. *Id.* 3. *de ar. am. v.* 360. captum ſæpe recurrit iter. *Paulin. Nolan. in Natali* XII. S. *Felicis edit. Murator. vorſ.* 99. Et properante gradu recucurrit ad hoſpita tecti. *Plaut. Trinum.* 4. 3. 8. Condalium ea oblitus: recipe te, & recurre petere *te* recenti. *Id. Caſ.* 2. 3. 50. Ego ad anum recurro rurſum. *Eſt qui leg.* curſum *pro* rurſum. ¶ Urbane eſt redim. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 19. *ſub fin.* Luna tum creſcendo, tum defectibus in initia recurrendo. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 16. *extr.* Ad eaſdem dreditionis conditiones recurrunt. *Horat. l.* 1. *ep.* 10. Naturam expellas furca, tamen uſque recurret. *& lib.* 2. *ep.* 1. *verſ.* 147. Recurrentes anni. *Ovid. l.* 4. *ex Pont. ep.* 12. *v.* 15. Dum tua pervenit, dum littera noſtra recurrens Tot maria ac tertas permeat, annus abit. *Gell. l.* 17. *c.* 12. Febris quartis diebus recurrens. ¶ Refertur ad memoriam. *Plin. in Paneg. cap.* 88. *in fin.* Ita hanc optimi appellatim nunquam memoria hominum ſine te recurrat. *Velleï. l.* 2. *c.* 4. *extr.* Deceſſit anno ferme quinquageſimo ſexto: de quo ſi quis ambiget, recurrat ad priorem conſulatum ejus. ¶ Pro confugere, *ricorrere*. *Quintil. in proœm. l.* 1. *a med.* Nunc neceſſe eſt ad eos aliquando auctores recurrere, qui defertam partem oratoriæ artis occupaverunt. *Id. l.* 1. *c.* 6. (*al.* 10.) *ante med.* Ad eam rationem recurrens, ut, &c. *Auct. dial. de Oratorib. c.* 9. Si ipſe in aliquod negotium inciderit, ad hunc Secundum recurret, aut ad te. ¶ Pro ſimplici *curro*. *Martial. l.* 7. *epigr.* 19. Rectam vocatus cum recurrit ad cœnam. ¶ Apud *Quintil. l.* 5. *c.* 9. Signa quæ in contrarium non recurrunt, ſunt v. gr. omnia qui ingreditur, movetur: ſed non omnis, qui movetur, ingreditur. Ubicumque meſſis eſt, ibi fatum eſt: ſed non ubicumque fatum eſt, ibi eſt meſſis. ¶ Verſus recurrentes *Sidonii l.* 8. *ep.* 11. *& lib.* 9. *ep.* 14. ſunt, qui, metro ſtante, neque litteris loco motis, ut ab exordio *ad* terminum, ſic a fine releguntur ad ſummum. Sic eſt illud antiquum: *Romo tibi ſubito motibus ibit amor*. & illud: *Sole madore pedi, ede, peride meles*. Hujuſmodi ſunt undecim verſus, qui referuntur *lib.* 6. *c.* 13. Ἀνθολογ. ubi hoc genus verſus κυκλικοὶ στίχοι ἀμοιβαῖοι καὶ ἀνακυκλούμενοι dicuntur. Exemplum eſto. Ἀεὶ κλέπτε τὸν κλέπτοντα· κλέπτε. Et Ἦλθε μὲν Διὸς ὄμβρος ἐπὶ χθόνα· ἐκ δὲ θεμέθλων. Et Νάσσε ὁ πολὺς ὄμβρος ἐπὶ χθόνα· ἐκ δὲ θεμέθλων. Et quod inſcriptum labro marmoreo legitur apud *Gruter. pag.* 1047. *n.* 9. Νίψε πρωϊαίτατα, καὶ πάντα ὄψει. Nec non habentur pre recurreutibus, qui pedum lege ſarvata, etſi non per ſingulos apices, per ſingula tamen verba replicantur, ut, *Præcipite modo quod decurrit tramite flumen, Tempora conſumptam jam vita deficies*, quod eſt *Sidonii* citatu *l.* 9. & ſi recurres, ita legitur. *Deficies vita jam conſumptum tempore flumen, Tramite decurris quod modo præcipiti*. Hujuſmodi eſt & illud *Franciſci Philelphi* in Pium II. Pontif. Max. *Laus tua, non tua fraus, virtus, non copia rerum Scandere te ſecit hoc decus eximium*. Difficile his ſimilia ſeptem leguntur *lib.* 6. *Antholog. cap.* 4. & dicuntur κυκλοτερῆ. quorum primum eſt, Τὸν προγόνων ἀνὰ πᾶσι φίλον βροτέοισι, καὶ υἱὸν Ἀγαθόν, δὸν ἀλκαῖε ὑγιαρμοὶ Ὀρθίλιν. Lege retro, Ὀρθίλιν ὑγιαρμοὶ ἀλκαῖε δὸν Ἀγαθόν, ὃν καὶ βροτέοισι φίλον πᾶσ' ἀνὰ τὸν προγόνων. Item qui retro lecti, in alind genus carminis eautur, ut *Omne genus metri tibi pangros, optime Baſſe*. Contraria via fit Sotadeum: *Baſſe optime, pangeus tibi metri genus amor*. Simile exemplum affert *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *a med.* V. Rrecuprocus in fine.

RECURSIO, onis, recurſus, reditus. *Martian. Capell. l.* 9. *pag.* 308. *extr.* Jupiter, quo gemmata poli volvere ſidera Suevit lege rata ſacra recurſio.

RECURSITANS, antis, ſæpe recurſans. *Martian. Capell. l.* 1. *pag.* 10. Ceſſim plerumque recurſitans.

RECURSO, as, n. 1. *correre innanzi indietro*, ἀναγράφω, ſæpe recurro. *Plaut. Moſtell.* 3. 1. 54. Quid ego huc recurſem, aut operam ſumam, aut conteram? *Senec. in Med. v.* 385. Talis recurſat huc & huc motu effere, Furoris ore ſigna lymphatti gerens. *Lucret.* de primis corporib. materiai *l.* 2. *v.* 105. Et cita diffiliunt longe, longeque recurſant. ¶ Translate eſt ſæpe redire. *Virg.* 1. *Æn. v.* 666. Urit atrox Juno, & ſub noctem cura recurſat. *Id.* 12. *Æn. v.* 802. Nec te tantus edat tacitum dolor: & mihi curæ Sæpe tuo dulci triſtes ex ore recurſent. ¶ Refertur ad memoriam. *Virg.* 4. *Æn. v.* 3. Multa viri virtus animo, multuſque recurſat Gentis honos. *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 78. Recurſabant animo vetera omina. *Eumen. in Paneg. Conſtantii c.* 18. Recurſabat in animos illa paucorum audacia.

RECURSUS, us, m. ἀνάδρομή, reditus, qui currendo fit. *Virg.* 5. *Æn. v.* 583. Inde alios ineunt curſus, alioſque recurſus. *Ovid. in libro*, v. 423. per alternos unda labente recurſus Subtrahitur preſſo mollis arena pedi. *fluſſi e riflaſſo*. & *Plin. l.* 5. *c.* 29. *ante med.* Lydia perfuſa ſexuoſi amuis Mæandri recurſibus. ¶ Et ſimpliciter reditus, reverſio, *ritorno*. *Liv. l.* 26. *c.* 42. *extr.* Ut ſubeunti ſæpe ad. mœnia urbis recurſus pateret. *Ovid. Heroid. ep.* 6. *v.* 50. deut modo fata recurſus. *Celſ. l. & cap.* 4. Si fauces cibum & potum capiunt, facilis ad bonam valetudinem recurſus eſt. *Val. Max. l.* 2. *c.* 7. *n.* 15. Recurſum iis ad priſtinum militiæ ordinem propoſuerent, ſi quis bina ſpolia ex hoſtibus tuliſſet. *Plin. l.* 16. *c.* 25. Ilex, picea, larix nullo flore exhiberantur, nataleſve pomorum recurſus annuos verſicolori nuntio promittunt. *Id. l.* 36. *c.* 13. *de labyrintho*. Itinerum ambages, occurſuſque ac recurſus inexplicabiles cuntinet. *b. c.* ſemitas, per quas itur, redituque. *Impp. Diocletian. & Maxim. lib.* 7. *Cod. tit.* 62. *leg.* 6. Ut poſt ſrotentiam ab eo, qui de appellatione cognoſcit, recurſus fieri non poſſit ad judicem, a quo fuerit provocatum, *ritornare*, *far ricorſo*.

RECURVATUS, *a*, um, *ripiegato*, *curvato*, καμπύγωνιος, recurvus factus, reflexus. *Ovid.* 2. *Met. v.* 246. Quique recurvatis ludit Mæandros in undis. *Celſ. l. & cap.* 7. *fin.* 4. Hamulus acutus paulum mucrone intus recurvato. *Id. l.* 8. *c.* 1. *ad fin.* Os pectinis rectius in viris, recurvatum magis in mulieribus: in ſeminis. *Colum. l.* 3. *c.* 18. Sarmentum prætorto capite & recurvato demergam.

RE-

RECURVO, as, avi, atum, a. *t. repegare, retorrere, curuare, κυρτόω*, retro curvo, reflecto. *Colum. l. 5. c. 10. circa med.* Cum ad ſcrobis ſolum radix pervenit, duritia humi coercita recurvatur. *Gell. l. 3. c. 6.* Palma adverſus pondus reſurgit, & ſurſum nititur, recurvaturque. *Stat. 3. Theb. v. 583.* Horrentaſque ſitu gladios in tæta recurvant Vulnera. *Ovid. Heroid. ep. 4. v. 79.* Sive ſreocis equi luctantia colla recurvas. *Id. 1. Amor. el. 8. v. 6. de ſago.* Inque caput rapidas arte recurvat aquas. *b. r.* mare cogit.

RECURVUS, a, um, *ripegota, ricurvo, κυλίγκαμπτος, κυλίγκαμπος*, recurvatus, reflexus, incurvus. *Plin. l. 9. c. 33.* Conchæ ad plauſum upertæ, ad bucciaum recurvæ. *Virg. 7. Æn. v. 513.* cornuque recurvo Tartaream intendit vocem. *b. c.* buccina. V. *Æs. Ovid. 5. Faſt. v. 119. de capra.* Cornibus aeriis, atque in ſua terga recurvis. *& lib. 6. v. 240.* tegunt parvis æra recurva cibis. *b. r.* hamus. *& lib. 2. v. 113.* tergo delphina recurvo Se memoraat onerì ſuppoſuiſſe novo. *& veſ. 560.* Comat virgineas baſta recuiva comas. V. *Caliburn. Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 230.* avis dira, roſtroque recurvo turpis. *Ovid. Met. l. 8. v. 141. & lib. 15. v. 698.* recurva puppis. *& lib. 3. v. 664.* Impediunt hederæ remos, nexuque recurvo ſerpunt. *b. c.* retorto, contorto. *Id. 2. Faſt. v. 251.* Corvus inauratum pedibus cratera recurvis Tollit. *b. c.* uncis. *Id. Heroid. ep. 10. v. 71.* ne victor tecto morerere recurvo. *b. r.* labyrintho.

RECUSABILIS, le, qui recuſari poteſt, aut debet. *Tertull. l. 4. contra Marcion. c. 35. ad fin.*

RECUSANS, antis, *de malo voglio, renitente*, reluctans, invitus. *Ovid. 2. Faſt. v. 387.* Juſſa recuſantes peragunt lacrymoſa miniſtri. *Id. 4. Triſt. el. 2. v. 35.* illo dicunt mactata miniſtro Sæpe recuſanti corpora capta deo. *Cic. in Orat. c. 10. ad fin.* Teſtificor me ut te rogatum & recuſantem hæc ſcribere eſſe uſum.

RECUSATIO, onis, *ricuſo, rifiuto, ſcuſa, ἀπόκρισις*, actus recuſandi. *Cic. 2. de Orat. c. 7.* Nam hæc ipſa recuſatio diſputationis diſputatio quædam fuit, mihi quidem perjucunda. *Id. Catil. 3. c. 2. 2 med.* Sine recuſatione, ne ſine ulla mora negotium ſuſceperunt. *Id. 2. de Leg. cap. 16.* Pœna violatæ religionis juſtam recuſationem non habet.

RECUSATUS, a, um, *ricuſato*, repudiatus, rejectus. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 13. v. 27.* qui freua coactus Sæpe recuſati caperit impetrii.

RECUSO, as, avi, atum, a. *t. rifiutare, ricuſare, παραιτέομαι, ἀπαρνέομαι*, renuo, detrecto, rejicio, repudio: a *re*, & *cauſo*: ut proprie ſit cauſam afferre, cur aliquid nolia. *Cic. pro Mil. c. 36. in fin.* Non recuſo, non abnuo. *Id. Verr. 7. c. 54.* Servilius & recuſare, & deprecari, ne iniquis judicibus, &c. *Id. pro Flacc. c. 38. ad fin.* Populum R. diſceptatorem non modo non recuſo, ſed etiam depoſco. *Nep. in Timol. cap. 3.* Cum tamen haberet amorem omnium, ut nullo recuſante regnum obtineret. *Terent. Hecyr. 3. 1. 26.* & *Horat. l. 1. ſat. 4. v. 50.* Recuſare aliquam uxorem. *b. c.* nolle ducere. *Juſtin. l. 13. c. 2. ad fin.* Ptolemæus recuſabat regem Aridæum. *b. r.* nolebat Aridæum regnare. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 44.* Recuſare amicitiam populi R. *Id. l. 1. B. Civ. c. 68.* laborem. *Id. l. 7. B. Gall. c. 2.* nullum periculum communis ſalutis cauſa. *& lib. 1. c. 44.* Iniquum eſſe de ſtipendio recuſare, quod ſua voluntate ad id tempus pependeriot. *Cic. 3. Verr. c. 2. ad fin.* Definemus nos de judiciis transferendis recuſare. *Liv. l. 1. c. 24.* Cum trigeminis agunt reges, ut pro ſua quiſque patria dimicent ferro. nihil recuſatur. *Manil. l. 2. epigr. 104.* Sæpe recuſato Parthos duxiſſe triumphos, Victor Hyperboreo nomen ab orbe tulit. *b. c.* eum ſæpe recuſaſſet, vel poſtquam ſæpe recuſaverat. ¶ Translate *Ovid. 5. Triſt. el. 4. v. 16.* More nec indomiti frena recuſat equi. *Id. Met. 8. v. 837.* rapax ignis non unquam alimenta recuſat. *Plin. l. ult. l. ult.* Falſæ gemmæ recuſant limæ probationem. *Id. l. 17. c. 20.* Caſtanea recuſat glaream, rubricam, cretam. *Virg. 12. Æn. v. 747.* tardata ſagitta genua impediunt, curſumque recuſant. ¶ Cum infinitu, *Caſ. l. 3. B. Gall. c. 22.* Neque adhuc repertus uſt quiſquam, qui mori recuſaret. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 208.* quæ facere ipſe recuſem. *Juſtin. l. 3. c. 6. ad fin.* Ut duobus ballis impliciti, ſuſcipere tertium non recuſarent. *Ovid. Heroid. ep. 5. v. 83.* ut Priamus Nymphæ ſocer eſſe recuſet. *Plin. l. 29. c. 2. 2 med. de medicina.* Non rem aotiqui damnabant, ſed artam: maxime vero quæſtum eſſe immani pretio vitæ recuſabant. *b. c.* nolebant. ¶ Sequentibus particulis *ne, quin, quo minus. Caſ. l. 3. B. Civ. c. 82.* Ne unus omnre antecedemt, recuſabant. *Cic. 3. Offic. c. 27.* Senſerunt ne diceret, recuſavit. *Nep. in Annib. c. 12.* Illud recuſavit, ne id a ſe fieri poſtularent, quod adverſus jus hoſpitii eſſet. *Caſ. l. 4. B. Gall. c. 7.* Neque recuſare, ſi laceſſantur, quin armis contendant. *Cic. 4. Acad. cap. 3.* Non poſſumus, quin uiii a nobis diſſentiant, recuſam. *Nep. in Epamin. c. 8.* Nequa recuſaeit, quo minus legis pœnam ſubiret. *Cic. 1. de Fin. c. 3. & Caſ. l. 1. B. Gall. c. 32.* Nec recuſabo, quo minus omnre mea legant. ¶ Pro negare *Celſ. Dig. lib. 17. tit. 1. leg. 48.* Si quis ſub uſuris creditam pecuniam fidejuſſiſſet, & cum reus in judicio conventus recuſare vellet, ſub uſuris creditam eſſe pecuniam, &c. ¶ Apud *Tertull.* recuſare mendacium, *l. 3. adverſ. Marcion. c. 22. a med.* uſt refellere.

RECUSSUS, us, m. In ſento cuſu ſingulari *Plin. l. 8. c. 53. de ibicibus.* In hæc (*ſerrato*) ſe librant, ut tormento aliquo mtati in petras, unque recuſſu petuicius, quo libuerit, eaſultant. *b. r.* repercuſſu, reſiliendo.

RECUSSUS, a, um, quatiendo retro impulſus. *Valer. Flacc. l. 5. v. 167.* peuituſque recuſſo Æquore Cyaneas Minyæ timuam relictas. ¶ Item univerſim *ibattuto, ſcoſſo*, concuſſus, retro impulſus, *ὠσθεὶς. Virg. 2. Æn. v. 51.* uteroque recuſſo inſuauere cavæ, gemitumque dedere cavernæ. *Apul. l. 4. & 5. Met.* Recuſſus ſomno. *Sidon. carm. 2. v. 427.* de noctæ recuſſa rores excepti.

RECUTIO, is, uſſi, uſſum, a. 3. retro quatio, excutio, diſcutio. *Auguſtin. l. 8. Confeſſ. c. 11. ante med.* Incutiebar horrorem, ſed recutiebar retro, nec averrebor. *Id. l. 2. de Doctr. Chriſt. c. 40 ad fin.* Chriſti recutiens tugum.

RECUTITUS, a, um, *ſcorticato, pieno de ricoſtes*, exulceratus, & refecta cute ſæpe laceratus. *Martial. l. 9. epigr. 58.* Nil eſt tritius Hedyli lacernis, Non anſæ veterum Corinthiorum, Non raptæ recutita colla mulæ. ¶ Dicitur & de iis, quibus præputium præciſum fuit, ut ſunt Judæi & Turcæ, quia eo loci cutis quidem nunquam refecta eſt, glandem tamen non amplius tegit, cum ſit illa brevior, *ἀπεταμένος, ἀνεψιλωμένος, ψιλός. Id. l. 7. epigr. 29.* Recutiti Judæi. *Perſ. ſat. 5. v. 184.* recutitaque ſabbata palles. Sunt qui *recutitos* intelligunt eos, qui a Judæis ad Gentes cum defecifſent, ut refecto præputio aliqua ratione mederentur, cutem penis rurſus adducebant, producebantque arte medica ſuper glandem: de quibus *lib. 1. Machab. cap. 1. n. 16.* Et fecerunt ſibi præputia, & receſſerunt a teſtamento ſancto, & juncti ſunt Natinmbus. *& Paul. 1. Cor. 7. 18.* Circumciſus aliquis vocatus eſt? non adducat præputium. *Celſ. l. 7. c. 25.* producendi præputii rationem tradit. Verum hoc ad *Martial.* & *Perſium*, qui de Judæis in ſua ſuperſtitione manentibus loquuntur minime pertiner. ¶ Romani recutitos Judæos maxime averſabantur. *Petron. in fragm. Tragur. c. 68. Burman. ad fin.* Dun tamen vitio habet, quæ ſi non habemr, eſſet nmnium numerorum: recutitur eſt, & ſtertit. nam quod ſtraboous eſt, non curo.

REDABSOLVO, is, u. 3. idem quod ſolvo, vel abſolvo. *Plaut. Curcul. a. 3. v. 84.* Te redabſoleam, qua advenifti, gratia. Rectum alii *abſolvam.*

REDACCENDO, is, a. 3. rurſus accendo. *Tertull. de anim. c. 30. in fin.* Facilior ante eabingui, quam redaccendi. *Id. de reſurr. carn. c. 12.* Redaccenduntur ſtellarum radii. V. *Reaccenſus.*

REDACTUS, us, m. actus redigendi. Speciarim ſumitur pro pecunia ex frugibus venditis redacta. *Scævola Dig. lib. 7. tit. 1. leg. 58.* Sempronia do, lego ex reductu fructuum oleris, & porcinæ partem ſectam. Sic enim in Pand. Flor. & manuſcr. codd. legitur. Vulgo eſt *ex redito. Scævola lib. 46. tit. 3. leg. 88.* Argentarii univerſam redactum venditionis ſolverunt.

REDACTUS, a, um, *ridotto*, reductus, adductus. *Caſ. l. 2. B. Gall. c. 14.* Ædui a Cæſare in ſervitutem redacti. *Velleij. l. 2. c. 44.* Capua in formam præfecturæ redacta. *Inſcript. apud Plin. l. 3. c. 20.* Gentes Alpinæ ſub imperium populi R. redactæ. *Cic. pro Muræn. c. 4.* Familia ad paucos redacta. *Liv. l. 26. c. 37. ad fin.* Ad vanum & irritum victoriu redacta. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 154.* formidine fuſtis Ad bene dicendum, delectandumque redacti. *Liv. l. 22. c. 46.* Id as redactum ea captivis dicebatur. *retratto, revoco.* & *Ulpian. Dig lib. 42. tit. 6. leg. 11.* (apud *Turrentin. eſt lib. 42. tit. 5. l. 26.*) Pminuu ea rebus diſtractis redactum.

REDADOPTO. V. *Readopto.*

REDADUNATIO. V. *Readunatio.*

REOAMBULO, as, u. *t. ritornare, ἀναβαδίζω*, redeo, revertor. *Plaut. Capt. 4. 2. in fine.* Bene ambula, & redambula.

REOAMO, as, u. *t. riamare, ἀνταγαπάω*, contra, vel ſimiliter amo, me amantem amo, in amore reſpondeo. *Cic. de Amic. c. 14.* Quid enim tam abſurdum, quam delectari multis inanibus rebus, ut gloria, ædificio, veſtitu; animo autem virtute prædito, qui vel amare, vel ut ita dicam, redamam poſſit, non admodum delectari?

REDAMOVĔO, es, a. 2. *Imp. Valens, Gratian. & Valentinian. lib. 8. Cod. Theodoſ. tit. 5. leg. 35. in fin.* Ne ſupra aſſium numeru redumoveatur. *Sed corrige*, numerum rheda moveatur.

REDAMTRUO. V. *Amerno.*

REDANIMATIO, onis, anima ad corpus reſtitutio. *Tertull. de reſurr. carn. c. 38.*

REDANIMATUS, a, um, nom. ex particip. *riſuſcitato. Tertull. de reſurr. carn. c. 19.* Redanimatus, & revivificatus Deo.

REDANIMO, as, a. *t. rianimare, riſuſcitare. Tertull. de reſurr. carn. cap. 13. & 32.*

REDARATOR. V. *Importitor.*

REOARDESCO. V. *Rerondeſco.*

REDARGŬO, is, ui, utum, a. 3. *riprovare, convincere, ciprendere, ἐλέγχω*, arguendo refello, falſum eſſe doceo, revinco, convinco: a *re*, & *arguo* inferto *d* hiatus vitandi cauſa, ut in *redamo, redeo, redigo, redolet, redunda. Cic. 2. Tuſcul. 1. 2.* Noſque ipſos redargui refelliqua patiamur. *Id. de univerſ. c. 3.* Oratio, quæ neque redargui, neque contineri poteſt. *Id. 2. de Orat. c. 72.* Si noſtra facilius probari, quam illa redargui poſſunt. *Id. pro Cluent. c. 23.* Exſtet memoria, ſunt tabulæ publicæ: redargue mu, ſi mentior. *Id. 2. de Fin. c. 17.* Is Servilius factum negabat. poterat autem impune. quis enim redargueret? *chi lo potea convincere?* & *pro Dom. c. 9.* In hoc inconſtantiam redargun tuam, qui, &c. *b. c.* palam offendo, te eſſe inconſtantem. *Virg. 11. Æn. v. 687.* Advenit qui veſtra dies mulcebribus armis Verba redargueret. *b. c.* vana & falſa fuiſſe demonſtraret. *Sueton. in Aug. c. 55.* Sparſos de ſe famoſos libellos nec enpavit, & magna cura redarguit. *riſpoſe, confutò.* & *Cic. 3. de nat. Deor. c. 36. rarrem.* Improborum proſperitatre redarguunt vim omnem denrum ac poteſtatem. *b. c.* oſtendunt, evincunt, nullam eſſe. *Gell. l. 15. c. 9.* Audi rationem, falſam quidem, ſed quam redarguem, falſam eſſe, tu non queas.

REDAUSPICO, as, a. *t. nuovamente ζωμαι*, denuo auſpicor, ſeu auſpicium ſumo, rurſus incipio. *Plaut. Capt. 3. 5. in fine.* Exauſpicari

ex vinculis, nonc intelligo redauſpicandum eſſe in catenas denuo. V. *Exauſpico*.

REDDITIO, onis, ſ. *viridere*, actus reddendi. Ponitur pro ſecunda parte comparationis, aut ſimilitudinis, h. e. pro collatione rei, de qua eſt ſimilitudo: & pro ſecunda parte periodi, quæ primæ reſpondet. *Quinctil. l.* 8. *c.* 3. *e med. & Auſon. interpr. Edyll.* 12. ſeu *Technopegnon*. V. *Apodoſis*. ¶ *Reddere vaticinia*, ſubjecto rationis, ſeu cauſæ. *Auguſtin. l.* 21. *de Civ. Dei*, *c.* 7. Reddit ionem rationis poſcentibus reſpondemus, hanc eſſe volantatem Dei.

REDDITTVUS, a, um, adject. *Redditivo pari* in oratione eſt ipſa redditio, de qua in voce præced. dictum eſt. *Diomed. l.* 2. *pag.* 432. *Pauſch. & redditivus particular* vocat *Priſcian. l.* 17. *pag.* 1058. quæ redditioni inſerviunt, ut *talis*, *ita*.

REDDITOR, oris, m. qui reddit. *Auguſtin. ep.* 5. *e med.* Debitorum fiſci redditores, & exactores.

REDDITVRI. V. in fine verbi *Proſto*, *are*.

REDDITUS, a, um, *reſtitutus*, *reſo*, *data*, *conſignatus*, reſtitutus, datus, ἀποδοθείς. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 14. *in fin.* Pecuniam Domitio ſatis grandem, quam in Corfinii habuerit, non eſſe redditam. *& lib.* 9. *ep.* 18. *e med.* Serius redditæ litteræ. *Virg.* 3. *Æn. v.* 40. vox reddita fertur ad aures. Ubi *Servius*: Pro data. redditur enim quidquid ad nos per alterum tranſit. *Virg.* 12. *Æn. v.* 817. Una ſuperſtitio ſuperis quæ reddita divis. Ubi *Servius*: Hoc eſt data. nam proſtbeſis eſt. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 12. *v.* 46. Latio reddita vota Jovi. *d. e.* ſoluta. *Juſtin. l.* 22. *c.* 10. Ea magna deſperatione tandem ſaluti redditus. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 75. Fel redditum ahenis colorem aufert. *b. r.* ore rejectam, *vomitata*. V. alia in *Reddo*.

REDDO, ie, didi, itum, a. 3. *rendere*, *reſtituirt*, ἀποδίδωμι, rem acceptam, vel ablatam reſtituo, refero: a *re*, & *do*, queſi retro do. *Senec. l.* 7. *de Benef. c.* 19. Reddere eſt id, quod debees, ei, cujus eſt, volenti dare. *Terent. Eun.* 1. 2. 66. Ut virginem ſuis reſtituam ac reddam. Ubi *Donat.* Reſtituimus iis, quibus nos volumus: reddimur iis, qui nos volunt. Ergo reſtituimus volentem, reddimus volentibus. *Liv. l.* 3. *c.* 68. Tribuni vobis amiſſa reddent ac reſtituent. *Cic. pro Dom.* 1. 28. *ad fin.* Salutem redditam ſibi ac reſtitutam accipere. *Senec. l.* 6 *de Benef. c.* 5. Cum dicimus, beneficium illi reddidi, non hoc dicimus, illud nos, quod acceperamus, reddidiſſe; ſed aliud pro illo. reddere enim eſt, rem pro re dare. Quid ni? cum omnis ſui ntio non idem reddat, ſed tantundem. nam & pecuniam dicimur reddidiſſe, quamvis numeravimus pro argenteis aureos, &c. *Cic. pro Sull. c.* 30. *e med.* Si quid ab omnibus conceditur, reddo ac remitto. *Caſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 15. Pro vita hominis niſi vita hominis reddatur, non poſſe aliter deorum numen placari. *& lib.* 1. *c.* 35. Obſides, quos haberet ab Æduis, redderet. *Cic. l. Offic. c.* 25. Ea quæ utendo acceperis, majore menſum, ſi modo poſſis, jubei reddere Heſiodus. *Id. Q. Fr. l. & ep.* 1. *c.* 7. Gregabantur Sullani homines, quæ per vim & metum abſtulerant, reddere. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 76. Pro quibus meritis civitatem ejus immunem eſſe juſſerat, jura legeſque redditerat. ¶ Cum toſtnato Stat. *t. Theb. v.* 615. ſua monſtra profundo Reddit habere Jovi. ¶ Sæpe ſumitur pro dare, tribuere, *dare*. *Cell. Dig. lib.* 31. *leg.* 21. & *lib. ult. tit. penult. leg.* 94. Verbum reddendi, quamquem ſignificatum habeat retro dandi, recipit tamen & per ſe dandi ſignificationem. Differant tamen *dare*, ac *reddere*. illud enim univerſim concedere utcumque, tribuere, donare, ſignificat: *reddere* eſt dare ea, quæ aut debentur iis, quibus dantur, aut ad eos aliquo modo pertinent. quod patebit expendenti Scriptorum loca, quæ ſubjicimus. *Plant. Aulul.* 1. 1. 5. Qua me nunc cauſa extroſiſti ex ædibus? *Eu.* Tibi ego rationem reddam, ſimulorum feges? *Cic. Fam. a. ep.* 17. Litteras a te mihi ſtator tuus reddidit Tarſi. *Caſ. l.* 2. *B. Civ.* 1. 18. *e med.* Judicia in privatos reddebet. *Phædr. l.* 4 *fab.* 12. *extr.* Leo inter feras Sancta incorrupta jura reddebat fide. *& fab. ult. v.* 8. Brevitati noſtræ præmium ut reddas, peto. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 47. Suum cuique honorem & gradum redditum, gendro. *Quinctil. l.* 21. *c.* 1. *ſub fin.* Reddere alicui teſtimonium indubitæ. *Virg.* 3. *Georg. v.* 491. Nec reſponſa poteſt conſultus reddere vates. *Albinovan. ad Liv. eleg. c. v.* 218. Et pedes exſequias reddit, equeſque duci. *Propert. l.* 3. *el.* 5. *v.* 37. Reddere corpus humo. *Juſtin. l.* 9. *c.* 4. ſepulturæ. *Ovid. in Ibin, v.* 407. *& Lucret. l.* 6. *v.* 1196. Reddere vitam, *mortis*. ſcilicet tanquam naturæ debitam. Unde *Nep. de Regib. c.* 2. *in fin.* Morbo debitum naturæ reddere. Sic *Vellej. l.* 2. *c.* 14. Reddera ultimum ſpiritum. *& tap.* 123. *extr.* minnam cælo. *& Ovid. Triſt. l. & eleg.* 3. *v.* 35. lucem. *& Senec. in Oedip. v.* 271. ſummum diem. ¶ Eſt etiam reponere, *vimentare*. *Plaut. Moſtell.* 1. 2. 27. Tempeſtas venit, confringit tegulas, imbriceſque: ibi dominus indigens reddere alias nevelt. ¶ Item emittere, egerere quod infuſum eſt. *Cic. 2. de nat. Deor.* 1. 54. Aſpera arteria excipit animam aem, quæ ducta eſt ſpiritu, eandemque n pulmonibus reſpirat & reddit. *Ovid. Heroid ep.* 26. *v.* 46. Flammiferam pleno reddere ventre facem. *b. e.* partu edere. *Plin. l.* 28. *c.* 12. Spinam faucibus adhærentem aut reddi, aut delabi. *b. e.* vomita ejici. Sic *Plin. alter l.* 5. *ep.* 19. *ad fin.* Dum nimis imperat voci, ſanguinem reddidit. *Celſ. l.* 2. *c.* 15. *ſect.* 2. In eo, cui ſatis alvus reddit quotidie. *& lib.* 7. *c.* 23. Spumans bilis alvo cum roſione redditur. *Plin. l.* 10. *c.* 47. Inter aquaticas aves mergi ſoliti ſunt devorare, quæ ceteræ reddunt. *b. e.* cacant. Eod. ſenſu *Ovid. de remid. Amor. v.* 447. Reddere obſcena. *Plin. l.* 8. *c.* 42. *ad fin. de equis*. Scythæ per bella ſeminis uti malunt, quoniam urinam, curſu non impedito, reddunt. *Id. l.* 28. *c.* 15. Urina calculum reddere. ¶ Emittere, *edere*, *mandas fauces*, eſt etiam in hia, *Ovid.* 11. *Met. v.* 608. Janua, quæ verſo ſtridorem cardine reddit. *Plin. l.* 16. *c.* 35. Admota auribus lenem ſonum reddit. *Id. l.* 37. *c.* 2. *e med.* Flammam ab electro reddi. ¶ Item referre, ſeu dicendo vel ſcribendo perſequi, ſeu narrare ea, de quibus nos acturos polliciti ſumus. *Cic. de clar. Orat.* 1. 74. Sed perge, Pompoai, de Cæſare, & redde quæ reſtant. *Varr.* 3. *R. R. c.* 17. Tertium dictum de paſtinibus villaticis poſtea tibi reddam. *Plin. l.* 30. *c.* 3. Cetera placita eorum ſuis reddemus locis. *Add Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 67. ¶ Item referre, ſeu repetere quæ audita ſunt, *reperire*, *recitare*. *Horat. in fin. od.* 6. *l.* 4. Napta jam dices: ego dis amicum, Sæculo feſtas referente luces, Reddidi carmen. *Id. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 13. Ut puerum eredas ſævo dictata magiſtro Reddere. *Cic. in Bruto*, *c.* 88. Fuit memoria inota, ut quæ ſecum commentatos eſſet, ea ſine ſcripto verbis eiſdem redderet, quibus cogitaviſſet. ¶ Item reſpondere, *reſpondere*. *Ovid. de Echo*, *Met.* 3. *v.* 361. Reddere de multis ut verba noviſſima poſſet. *Virg.* 1. *Æn. v.* 409. *&* 6. *v.* 688. datur ora tueri, Nate, tua, & notas audire, & reddere voces. *Lucret. l.* 4. *v.* 462. reddere dicta. *Ovid. Met.* 6. *v.* 329. Flamine ſoreti tamen ara, rogabam, Indigenæne deo; cum talia reddidit hoſpes. *cæli reſpoſe*. ¶ Item ea una in aliam linguam vertere, *tradurre*, *voltare*. *Cic. l. e. de Orat. r.* 34. Cum ea, quæ legerem Græce, Latine redderem. *Id. de opt. gen. Orat. c.* 5. In quibus non verbum pro verbo neceſſe habui reddere. *tradurre a parola per parola*. ¶ Item referre, h. e. ſimilem eſſe, exprimere, & quaſi inſtaurare imaginem alterius, *ſomigliare*, *rappreſentare*. *Lucan. l.* 1. *v.* 538. Jam Phœbe toto fratrem cum redderet orbe. *Senec. in Herc. Fur. v.* 1016. natus hic vultus tuos, habituſque reddit. *Plin. l.* 7. *ep.* 19. *in med.* Illam tantæ ſeminæ matrem rurſus aidant amittere, quam hæc, ue reddit ac refert nobis, ſic auferet ſecum. *Virg. 6. Æn. v.* 768. & qui te nomine reddet Silvius Æneas. *Sigr. c. Achill. v.* 189. Ut vere acceſſit propius, luaque æmula vultum Reddidit, & ſimilem tandem ſe vidit in auro, &c. *Martial. l.* 11. de ſtatua Memorii *epigr.* 10. Spiret Apellen reddatus arte Memor. *ſpiraſſe al vivo*. De ſimilitudine ſtili *Plin. l.* 9. *ep.* 22. In litteris Veteres æmulator, exprimit, reddit. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 7. *extr.* Orſa Salluſti brevis, & Timavi Reddis alumnum. De pictoribus *Petron. in Satyr. c.* 29. Hic quemadmodum ratiocinari didiciſſet, dein diſpenſator factus eſſet, omnia diligenter curioſus pictus cum inſcriptione reddideret. ¶ De aliis rebus, *Plin. l.* 36. *c.* 23. *e med.* Odorem eroci ſeporemque reddit. *dà un odore*, *che ſa di roſſeruno*. *& lib.* 35. *r.* 6. *ad fin.* Purpuriſſum Indicum reddit ſtammam excellentis purpuræ. *Id. l.* 34. *c.* 12. *e med.* Linus imaginem quandam ovæ reddit. *rappreſenta*. ¶ Item rependere, perſolvere. *Cic.* 1. *Offic.* 1. 15. *n med.* Dum genera liberalitatis, unum dandi beneficii, alterum reddendi. *Column. l.* 4. *c.* 3. *e med.* Bene poſitam vineam nunquam non eam megno ſenore gratiam reddidiſſe. ¶ *Reddere vota*, ſolvere. *Juſtin. l. & tap.* 10. *e med.* Tyrum ſe ire velle ad vota Herculi reddenda. *Cic.* 2. *de Legib.* 1. 9. *ad fin.* Caute vota reddento. *Prop. l.* 2. *eleg.* 15. *v.* 19. captare feras, & reddere pinu cornua. *ſed.* tanquam voto debita, & Dianæ ſacra. Hinc habet locum in ſacris. *Virg. 2. Georg. v.* 194 Lanctibus & pandit ſumantia reddimus oſta. Ubi *Servius*: Sacerdotum uſus verbo. *redde* enim dicebantur eatn, cum probata & elata arx ſuperponebaotur. *Ovid. Faſt.* 6. *v.* 476. Flavaque Thebanæ reddite liba deæ. Adde *Tacit.* 4. *Hiſt. cap.* 53. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. *v.* 34. & *Stat. 4. Theb. v.* 466. ¶. *Reddere nomen alicui*, ſuum alicui nomen tribuere, ſuo aliquem proprio vocare nomine. *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 6. *v.* 35. Stultitiamque meum crimen debere vocari, Nomina ſi facto reddera vera velis. *Plin. l.* 4. *r.* 12. *e med.* Defertis quoque inſulis reddantor nomina. ¶ *Reddere pœnas*, dare, perſolvere pœnas juſtitiæ aut crimini debitas. *Sallaſt. in Jug.* 1. 17. Ut ille impietatis in parentem noſtrum graves pœnas reddat. ¶ *Reddere* dicitur tarra, quæ fementem ſparſam meſſe refundit, *rendere*, *frutture*. *Terent. Phorm.* 4. 3. 74. Nunc mecum argentum attuli, fructum quem Lemni uxoris reddunt prædia. *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 5. *v.* 26. Et ſata cum multo ſenore reddit ager. *Colum. l.* 2. *r.* 17. Patum etiam in pabulo non minus reddit, quam in ſæno. *Pallad. in Februar. tit.* 9. Aminæ, ubicumque ſint, ænam pulcherrimum reddunt. *Plin. l.* 18. *r.* 9. Siliginæ farinæ modus viginti duas libras panis reddit. ¶ Eſt præterea *reddere*, facere, efficere, rem mutando, & ſic motaram alteri exhibendo, *fare*, *rendere*. *Terent. Heaut.* 4. 5. 12. Dictum ne factum reddidi. *b. e.* ſtatim feci. *Id. Adelph.* 5. 3. 63. Tam excoctum reddam, ntque nternm, quam carbo eſt. *Id. Eun.* 2. 3. 24. Reddunt catatura juncea. *Col. 4. Verr. r.* 34. Domum ejus exornatam ntque inſtructam reddiderat nudam ntque inanem. *Id. pro Cæc. cap.* 20. Cum ita æhemens acerque veniſſet, ut, &c. ita eum placidum mollemque reddidi, ut, &c. *Id. 9. Attic. ep.* 17. To, quæſo, cogita, quid deinde. nam me hebetem moleſtiæ reddiderunt. *Id. pro Cluent. r.* 26. Reddere aliquem in ſtatum alicui. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. r.* 5. *ad fin.* Loca en tuta ab hoſtibus reddebat. *Ovid. 2. Faſt. v.* 389. Albula, quem Thybrin merſus Tiberinus in unda Reddidit. ¶ Pro facere *Non.* poni ait *r.* 4. *n.* 392. etiam illud *Lucilii lib.* 29. Pluteos eecutit, teſtaque & teſtudines reddit. ¶ Pro tribuere, dare, *dare*, uſurpando compoſitum pro ſimplici. *Lucret. l.* 2. *v.* 63. *&* 141 quæve ſit ollis Reddita mobilitas magnam per inana meandi. *& verſ.* 678. multa vides, quibus & color, & ſapor una Reddita ſunt cum odore. *& verſ.* 756. ſi nulla coloris principia eſt Reddita natura. ¶ *Reddere* pro *reddere* comicum & antiquum eſt. *Plaut. Caſ. 2. 1. v.* 40. Nunquam edepol jejunum eſt æque, ntque ego rari reddibo te. *Id. Epid.* 1. 1. 22. Opem reddibitur ibi. Adde *in fragm.* apud *Non. r.* 7. *n.* 75. *& cap.* 10. *n.* 28. & apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 692. *Putſch.*

REDEMPTIO, & Redemtio, onis, ſ. *compero*, *appalto*, ἐργώνησις, actus

Digitized by Google

Quæ redimendi, conductio. *Cic. de Provinc. conſul. c.* 5. Videtis, non temeritate redemptionis, aut negotii gerendi inſcitia, ſed avaritia, ſuperbia, crudelitate Gabinii pæne afflictos jam atque everſos publicanos. *Id. Verr.* 2. 2. 6. Ut primum e provincia rediit, redemptio eſt hujus judicii facta grandi pecunia. Ubi *Aſconius*: Ait Cicero, artifices quoſdam corrumpendorum judicum pactos eſſe cum Verre, & redemiſſa ſemel omnem procurationem judicii corrumpendi ſuo periculo, abſolutionisque præſtandæ. *Cic. in Piſon. cap.* 36. Quid ego rerum capitalium quæſtiones, rerum pactiones, redemptiones, acerbiſſimas damnationes proferam? *b. e.* emptiones judicii & abſolutionis, corruptis pecunia Judicibus. *Aſcon. in orat. Cicer. in toga candid. ſub fin.* Antonius redemptas habebat ab ærario veſtigales quadrigas: quam redemptionem Senatori habere licet per legem. ¶ Item libertio a ſervitute, a vinculis, *riſcatto*, ἀνοῦσις. *Liv. l.* 25. *c.* 6. *e med.* Cum captivis redemptio negabatur. *Vel. Max. l.* 4. 2. 3. *e.* 1. Aurum quoque, quod pro redemptione puellæ allatum erat, femmæ dotis adjecit. (*V. Liv. l.* 26. *c.* 50.) *Hirt. de B. Alex. c.* 56. Quos tranſmarinus militia perterritos ad ſacramenti redemptionem vocabat. *b. e.* ad erogationem pecuniæ, qua liberarent ſe ab obligatione tranſmarinæ militiæ.

REDEMPTITO, & Redemtito, as, a. 1. frequentativum a *redempto*, quod a *redimo*. *Feſtus*: Redemptitavare item ut clamitavere. Cato in ea, qua egit de ſignis, & tabulis: Honorem tamptavere, ait, maleſactis beneſactis non redemptitaesre. *b. e.* compenſavere. Sic *Senec. in præfat. l.* 4. *excerpt. controverſ. in fin.* Redimebat tamen vitia virtutibus.

REDEMPTO, *vel* Redemto, as, a. 1. freq. a *redimo*. *Tacit. Hiſt.* 3. *cap.* 34. A propinquis occolite redemtabantur. Al. leg. *redimebantur*.

REDEMPTOR, & Redemtor, oris, m. qui redimit. *Feſtus*: Redemptores propriæ atque antiqua conſuetudine dicebantur, qui, cum quid publice faciendum aut præbendum conduxerant, effecerantque, tum demum pecunias accipiebant. nam antiquitus emere pro accipere ponebatur. At ii nunc dicuntur redemptores, qui quid conduxerunt præbendum atque dandum. Hæc *Feſt.* cujus poſtrema verba poſt *At ii*, videntur eſſe ex epitoma *Pauli*, more ſuo in pauca redigentis, quæ fuſius a *Feſto* dicta fuerant. *Redemptor operis* eſt, qui in ſe ſuſcepit aliquid faciendum, pacta mercede, lucri cauſa, *imprenditore*, ἐργολάβος: v. g. qui domum faciendam conduxit, omera tranſeshenda, ædificium reficiendum, aet. ſartum tectum tuendum, & hujuſmodi. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 21. Redemptor qui columnam illam de Cotta, & de Torquato conduxerat faciendam. *Plin. l.* 36. *c.* 23. In antiquarum ædium legibus invenitur, oe calce recentiore trime uteretur redemptor. *& cap.* 2. Redemptor cloacarum. *Vitruv. l.* 9. *c.* 3. Coronam immani pretio locavit faciendam, & aurum ad facoma appendit redemptori. *Plin. l.* 35. *cap.* 3. Redemptor tutelæ Capitolii. *Cato de R. R. in lemmate cap.* 137. Vineam redemptori curandam partiario dat. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 72. Feſtinat calidus mulis gerulisque redemptor. *Cic.* 2. *de Invent.* 2. 31. Hoſtias niſi ad ſacrificium redemptor præbuiſſet. *Liv. l.* 34. *c.* 9. *ſub fin.* Redemptoribus vetitis frumentum pazare. *b. e.* qui alendi exercitus eunum ſuſceperant. *provveditori*, *commiſſarj de' viveri*. ¶ *Redemptor veſtigalium*, qui a populo, vel principe certa pecunia emit veſtigalia exigenda, ut ea exactione quæſtum faciat, *gabelliere*, *doganiere*. *Lobel Dig. lib.* 39. *tit.* 2. *leg.* 60. *ad fin.* Cum pontem tranſiret, redemptor ejus pontis portorium ab eo exigebat. ¶ *Iterum*, ſeu cæſarum, qui lites alienas pretio mercatur, & paragendas ſuſcipit ſuo periculo, quæſtus cauſa. *Ulpian. Dig. lib.* 1. *tit.* 16. *leg.* 9. Si quos cauſarum concinnatores, vel redemptores deprehendat. *Impp. Arcad. & Honor. lib.* 2. *Cod. tit.* 15. *leg.* 2. *extr.* Calumniarum redemptores. ¶ Denique redemptor eſt, qui alium a ſervitute, aet a pœna pretio liberat, *riſcattatore*, *redentore*, λυτρωτής. Ita jure ac vere appellatur Jeſus Chriſtus Deus, Dei filius, qui a peccati ſervitute, & a maledicto legis humanum genus pretio ſui ſanguinis eripuit. *Hieronym. ep.* 26. *ad Pammach. e med.* Chriſtus redemptio, idem redemptor ac pretium. *Auguſtin. ſerm.* 130. *edit. Maur. ſect.* 2. *e med.* Venit redemptor, & victus eſt deceptor.

REDEMPTRIX, & Redemtrix, icis, f. qua redimit. *Prudent. in Romano*, *ſive vapi e* 9. *ult. v.* 773. *de lingua Machabeo puero abſcindenda*. Primo offeratur in ſacramentum neciz, Et ſit redemptrix prima membrorum omnium. *Conſpp. l.* 4. *e.* 297. ex tribus una E cælo veniem mundi Perſona redemptrix.

REDEMPTORA, & Redemtura, æ, f. *appalto*, *affitto*, ἐξαίρεσις, negotiatio, quæ redimendo, ſee conducendo fit. *Liv. l.* 23. *c.* 48. *ad fin.* Cohortandos, qui redempturis auxiſſent parrimonia, ut reipublicæ, ea qua creviſſent, ad tempus commodarent. *Ulpian. Dig. lib.* 24. *tit.* 3. *leg.* 5. Mercaturia, redempturiſque faciendis quempiam præponere.

REDEMPTUS, & Redemtus, a, um, *preſo in appalto*, ἐξωνημένος, qui faciendus aut præbendus pretio ſuſcipitur, lucri cauſa. *Vorr. l.* 5. *de L. L. c.* 9. *e med.* Qui de cenſoribus clamicum ad comitia centuriata redemptum habent. *Cæſ. l.* 2. *B. Gell.* 2. 18. Dumnorigem complures annos pertoria, reliquaque omnia Æduorum veſtigalia parvo pretio redempta habere. ¶ Item iterum emptus, *ricomperato*. *Plaut. Merc.* 2. 6. 32. Tuo here redempta es rurſum: ego redemi te. *Ulpian. Dig. lib.* 28. *tit.* 5. *leg.* 9. *ad fin.* Servus cum libertate herzi inſtitutus, ſi ſit alienatus, puberi adire ab eo poteſt, cui alienatus eſt: ſed ſi redemptus ſit a teſtatore, inſtitutio valet. ¶ Item pretio liberatus a ſervitute, a pœna, *riſcattato*, *redento*, λυτρωθείς. *Virg. 9. Æn. v.* 213. Sit, qui me raptum pugna, pretiove redemptum Mandet heno ſolita. *Albinov. ad Liv. el.* 2. *v.* 431. Hector redemptus ad ignes. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 8. *v.* 63. Nec tu, ſi qeie erit capitie mercedi redemptue, Deſpice. *b.* 2. ſi quis ſervus ſuo pecolio, quod paulatim genium defraudando, comparavit, pretium domion pro libertate ſolverit. *Ulpian. Dig. lib.* 37. *tit.* 6. *leg.* 2. *e med.* Redemptes ab hoſtibus. ¶ Translate *Juvenal. ſat.* 4. *v.* 2. monſtrum nolla virtute redemptum a citiis. ¶ Item emptus, *comperato*. *Juſtin. ſub fin. l.* 43. Maſſilienſes auzum publicum privetumque contulerunt ad explendum pondus Gallis, a quibus redemptam pacem cognoverant. *Adde Martial. l.* 2. *epigr.* 63. & *lib.* 12. *epigr.* 99. ¶ Item pretio conductus, ut quippiam præſtet. *Plin. l.* 2. *ep.* 14. Sequuntur auditores actoribus ſimiles, conducti & redempti mancipes. *Petron. in Satyr. c.* 5. Nece plauſor in ſcena ſedeat redemptus. *Impp. Honor. & Theodoſ. lib.* 5. *Cod. tit.* 2. *leg.* 4. Perinjquum eſt, ut contra parernam voluntatem redempti forſitan tutoris aet curatoris admittatur urbitrium. *b. e.* pretio corrupti. Sic *Impp. Diocles. & Maxim. lib.* 10. *tit.* 53. Æmuli corrupti ac redempti.

REDEO, is, ii, *eavo* ici, itum, n. 4. *ritornare*, *tornare*, *ritedere*, ἀναδέχομαι, ἐπάνειμι, me recipio, revenio, revertor: a re, & *eo*, quaſi retro no, inſerto *d* ad hiatum vitandum, ut in *redige*, *redamo*, *redoleo*, *redunde*, &c. *Cic.* 2. *Verr. c.* 6. Ut primum e provincia rediit. *Ovid. 6. Faſt. v.* 785. æde ſuburbana rediens. *Terent. Eun.* 5. 5. 25. Video rure redeuntem ſenem. *Id. Phorm.* 2. 1. 13. Peregre rediens. *Phædr. l.* 2. *fab.* 8. *v.* 20. dominus a cœna redit. *Cic. ad Q. Fr. l.* 2. *ep.* 6. *ad fin.* Appius a Cæſare noadum redierat. *Id. Attic. l.* 13. *ep.* 9. *extr.* Ad quos diza rediturus ſim, ſcribam ad ea. *Id. pro Quint. c.* 18. Statim ut Romam rediit Quintius. *Cæſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 12. Eodem, unde rederat, proficiſcitur. *Id. l.* 3. *B. Civ.* 2. 111. Redire domum. *Hirt. l.* 8. *B. Gall. c.* 52. ad ejectabrem. *Auct. B. Hiſpan. c.* 25. *ſub fin.* ad caſtra. *Plaut. Amph.* 2. 2. 32. ad uxem. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 20. ad ſuos. *Horat. l.* 2. *od.* 2. *v.* 45. in cælum. *Virg.* 3. *Georg. v.* 316. in teſta. *Ovid. 7. Met. v.* 200. amnes in fontes rediere ſuos. *Id.* 3. *Faſt. v.* 161. Sol in ſua ſigna redit. *Terent. Hecyr.* 3. 2. 12. Illoc verbo animus mihi rediit, & cura ex corde exceſſit. *Ovid.* 3. *de or. am. v.* 730. Et meus, & redit verus in os colot. *Liv. l.* 25. 2. 16. Redire io umicitiam alicujus. ¶ *Redire viam*, redire. Formula fuit priſcorum JCtorum, *ire viam*, *redire viam*, apud *Cicer. pro Mur.* 2. 12. Sic *Virg. 6. Æn. v.* 122. Itque, reditque viam toties. ¶ Cum infinito. *Virg. in Cir.* v. 172. Sæpe redit patrina aſcendere prodita muros. *Mamert. Jul.* apud *Sirmc. ep.* 122. *e med.* hirundo Atgutis reditura eibos immittare nidis. ¶ Paſſive impersonaliter. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ.* 2. 16. *ſub fin.* Interea manerent induciæ, dum ab illo rediri poſſet. *Plaut. Men. prol. v.* 49. In Epidamnum pedibus reveundum eſt mihi. *Id. Perſ.* 3. 3. *in fin.* Dum ea, reditum oportuit. *Nep. in Epamin. cap.* 8. Poſtquam domum reditum eſt. *Liv. l.* 8. 2. 21. Cum converſis ſignis retro in urbem rediretur. ¶ De iis, quæ ſtatu tempore recurrunt. *Propert. l.* 2. 28. 24. *v.* 2. Triſtia jam redeunt iterum ſolemnia nobis. *Virg.* 8. *Æn. v.* 47. redeuntibus annis. *Martial. l.* 4. *epigr.* 1. redeuntia ſæcula. *Horat. l.* 4. *od.* 7. *v.* 1. Redeunt gramina campi. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 237. arboribus froodes. *Virg.* 2. *Georg. v.* 401. redit agricolis labor actus in urbem. ¶ *Res redire* contrarium eſt *rebus prolatis*. V. *Prolatus*. *Plaut. Capt.* 2. 1. 17. Prolatis rebus, parafiti venatici fumus: quando res rediterunt, moloſſici. *Adde Cicer. poſt reſp. in Sen.* 12. ubi alii aliter leg. ¶ *Redire* dicuntur fructus, qui ex fundis aliiſque rebus percipiuntur: quia quotannis veniunt. *Nep. in Themiſt. cap.* 2. Pecunia publica, quæ ex metallis redibat. *& cap.* 10. Ex qua regione quinquaginta ei talenta quotannis redibant. *Martial. l.* 4. *epigr.* 37. Ex pecore redeunt ter duceus Parmenſi. *Adde Varron. l.* 2. *R. R.* 1. 2. *ante med. & cap.* 44. ¶ Item hereditas, quæ ad aliquam pervenit. *Terent. Hec. t.* 2. 97 Ea ad hos redibat lege hereditas. *vocavo*, *vadevo*. & *Andr.* 4. 5. 4. Ejus morte ea ad me lega redierunt bona. ¶ Item qui poſt digreſſionem revertuntur ad propoſitum. *Salluſt. in Jug.* 1. 4. *& 46. extr.* Nunc ad inceptum redeo. *Nep. in Ageſil. c.* 4. Sed illuc redeamus. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 1. *ad fin.* Atqeo hæc de rebus forenſibus. redeamus domum. *Id.* 3. *de Legib.* 1. 8. Sed jam, ſi placet, de provinciis decedatur, in urbemque redeatur. *Horat. l.* 2. *ſat.* 1. *v.* 108. Illuc, unde abii, redeo. ¶ *Redire ad pauca*, ad breviloquentiam, poſt digreſſionem rurſus orationis compendiem facere. *Terent. Hec.* 1. 2. 60. & *Phorm.* 4. 3. 43. ¶ *Redire ad ſe*, ad ſanitatem mentis. *Terent. Adelph.* 5. 3. 8. Tandem reprime inſcundiam, atque ad te redi. *De.* repreſſi, redii: mitto maledicta omnia. ¶ *ad ſe*, *ad mores ſuos*, *ad ingenium*, ad naturam ſuam: ſuos mores reſumere, ſive bonos, ſive malos. *Cic. 7. Attic. ep.* 3. *e med.* Id, quod animum induxerat papiſpei, non tenuit, ſed cito ad ſe rediit. *Id. in Divin. Verr. c.* 17. *extr.* Redit ad ſe, atque ad mores ſuos. *Terent. Adelph.* 2. 2. 45. Dum id reſcitum iri credit, tantiſper cavet: ſi ſpetat fore clam, rurſum ad ingenium redit. ¶ *in viam*, ad bonam frugem, reſpiſcere. *Id. Andr.* 2. 2. 19. Te oro, Dave, ut redeat jam in viam. *Cic. Phil.* 22. *c.* 2. *in fin.* Quod ſi errarum eſt, redeamus in viam. optimus eſt portus pœnitenti mutatio conſilii. ¶ *in gratiam cum aliquo*, reconciliari. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ.* 2. 4. *Cic. de Provinc. Conſul. c.* 9. & *Nep. in Alcib. c.* 5. Sic *Id. in Attic. cap.* 17. Se nenquam cum matre in gratiam rediſſe. *b. e.* nunquam cum matre in ſimeltata fuiſſe, ut opus eſſet reconciliatione. ¶ *Redire in memoriam*, non eſt proprie reminiſci, ſed curare, ut reminiſcatur, memoria repetere. *Cic. pro Quint. c.* 18. Diſcedens in memoriam rediit Quintius, quo die profectus ſit. Ad ephemerides reverttitur. Invenitur dive profectionis prid. cal. Febr. Adde *de Senect.* 2. 7. & *Terent. Phorm.* 5. 3. 19. ¶ *Redire animo* dicitur id, cujus recordatio ſubit. *Plin. l.* 8. *ep.* 23. *e med.* Redit animo ille latus clavus, redeunt illa ſuffragia, illi ſermones, &c. ¶ Pro

ucisse, vocare, *Cæs. l.* 3. *B. Civ. c.* 91. Pilis missis ad gladios redierunt, *Hirt. de B. Afric. cap.* 18. Cum ab hostibus eodem modo pugnaretur, nec continuo ad manus rediretur. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 44. Hæc bona in tabulas publicas aulla redierunt. *Sil. l.* 2. *v.* 223. tantone cavetur Mors redituræ meru? ¶ redigi, recidere, venire. *Cæs. l.* 5. *B. Gall. c.* 46. Etsi opinione trium legionum detectus, ad duas redierat. *e'ero cadavia*. & *Terent. Hecut.* 5. 1. 58. Mihi illæc vero ad rastros res redit. & 5. 2. 27. Adron'rem redisse, ut periculum etiam a fame mihi sit? *Id. Phorm.* 1. 4. 24. Si ego meæ fortunæ redeunt, abs te ut distrahar. *Id. Heaut.* 2. 3. 118. In eum jam res redit locum, ut sit necesse. *è cadavia e vel fugno, sbe*, &c. *Cæs. l.* 2. *B. Gall. c.* 8. Collis in fronte leviter fastigatus, paulatim ad planitiem redibat. *si tradacta in planura*. & *lib.* 6. *B. Gall. c.* 10. *ad fin.* & *lib.* 1. *B. Civ. c.* 4. Quorum ad arbitrium judiciumque summa omnium rerum consiliumque redeat. *Terent. Eun.* 1. 2. 78. Nempe omnia hæc nunc verba hæc redeunt denique: Ego excludor, ille recipitur. *vanne a fronte*. Adde *Andr.* 2. 3. 35. Unum est illud *Scurr. in Thyest. v.* 311. Sane in magistrum scelera redierunt sua. ¶ *Redire*, &, pro *redibis, it*, legitur in quodam MS. *Pallatin in Jun. tit.* 7. *in fin.* Tunc ad alveatium redire. *& April. l.* 6. *Metam.* Ad illum cælestium siderum redies rhorum. V. dicta in fine verbi *Eo, ire*. ¶ *Redeans* pro *redibo* videtur esse in illo *Plauti Aulul.* 2. 3. 6. Curate hæc sint, cum a foro redeam domum. ¶ Præteritum *cedivi* pertarum est. *Lucil.* apud *Non. cap.* 4. *n.* 401. Si tamen non ad te hoc redivit, hoc erretus commodo.

REDERGUISSE per e litteram Scipio Africanus Pauli filius dicitur emendasse, ut idem etiam *perrupuo, bofi*.

REDHIBEO, es, bui, bitum, a. 2. *foe crovere, reflituere*, facio, ut venditor rursus habeat, quod habuerat. *Ulpian. Dig. lib.* 21. *tit.* 1. *leg.* 21. Redhibere est facere, ut rursus habeat venditor, quod habuerat: & quia id seddendo fiebat, idcirco redhibitio est appellata quasi rehabitio. *Aliqui leg.* quasi redditio. *Cic.* 3. *Offic. c.* 23. *ad fin.* Dicenda vitia ea, quæ nisi dixeris, redhibeatur mancipium jure civili. *Plaut. Merc.* 2. 3. 64 Dixit se redhibere, si non placeat. *h. e.* dixit venditor, se terepturum ancillam, restituro pretio, si ea non placeat. *Id. Mostell.* 3. 2. 113. Si male emptæ forent, nobis tibi redhibere haud liceret. *h. e.* si plus æquo pretio emptæ forent, non liceret nobis venditori restituere, pretio accepto. Adde *Cell. l.* 4 *c.* 2. Ea quibus exemplis patet, hoc verbum duplicem habere significationem: nam si ad emptorem refertur, significat venditorem ad recipiendum cogere; si ad venditorem, significat recipere, & quasi retro habere. ¶ Pro exhibere, & reddere simpliciter, *Plaut. Men.* 5. 7. 49. Salvum (*argentum*) tibi item, ut mihi deinde, redhibebo. *Non. cap.* 7. *n.* 75. legit *reddito*, scil. pro *reddam*.

REDHIBITIO, onis, f. ἀνεγωγή. V. vocem præced. *Tertull. de cujur. corn. cap.* 32. Redhibitio carnis & sanguinis. ¶ JCtis est actionis nomen, quæ & actio redhibitoria vocatur. Ea vero actio contra eum interdatur, qui quod vitio corruptum commutaverit, vendiderive, cogitur restituere pretium, & retro quod tradiderat, accipere. *Quintil. l.* 8. *c.* 3. Aut in mancipii redhibitione sudare. *Gell. l.* 4. *c.* 2. *a med.* Si mulier concipere fetus non posset, fanam non videri, & esse in causa redhibitionis. *Pand. Dig. lib.* 21. *tit.* 1. *leg.* 60. Redhibitionem facere.

REDHIBITORIUS, a, um, ad redhibendum spectans. *Pompon. Dig. l.* 21, *tit.* 1. *leg.* 48. Si sex mensium exceptione redhibitoria exclusus, velit intra annum æstimatoria agere. *Papinian. ibid. leg.* 54. Actioni redhibitoriæ non est locus, si mancipium, &c. *Gajus ibid. leg.* 18. Aut redhibitoria, aut æstimatoria judicium agere potest.

REDHIBITUS, a, um, redditus. *Fest.* Redhibitum id proprie dicitur, quod redditum est, improbatumque; & qui dedit, idem rursum contra est habere id, quod ante habuit. *Gell. l.* 17. *c.* 6. Servos nequam & nulli pretii, qui cum venum esset datus, redhibitus ob aliquod vitium, receptusque sit. V. *Redhibeo*.

REDHOSTIO, is, a. 4. *recompenfare*, gretiam refero; nam hostire pro æquare positum est a Veteribus, teste *Festo*, qui *Nævii* & *Attii* aliatis verbis id confirmat. *Non. c.* 2. *n.* 740. interpretatur; reddere: & affert eundem *Attii* locum, & alium prætrea, sed ambo corrupta plane, & desperata.

REDICO, is, a. 3. *videt*, rursus, aut sæpe dico. *Sidon. l.* 9. *ep.* 13. *ante med.* Hic professendis confabulatio frequens, his redicendis sollicitus auditus taferviat.

REDICULUS, i, m. deus quidam, quem Romani bello Punico secundo excogitavere, eique fanum dedicarunt extra portam Capenam, quia accedens ad Urbem Annibal, visis quibusdam perterritus, ex eo loco redierit. *Festus*. V. *Tutanus*.

REDIENS. V. *Redeo*.

REDIGO, igis, egi, actum, a. 3. *ricondorre, rimenare, ainayw*, rursus, aut retro ago, reduco: a *re* & *ago*, inserto *d*, ut in *Redeo* dictum est. *Lucret. l.* 5. *v.* 405. Dissectoque redegit equos, junxitque trementes. *Ovid.* 3. *Fast. v.* 64. Et redigunt actos in sua rura boves. & *lib.* 4. *v.* 511. Filia parva duas redigebat rupe capellas. ¶ Item retro ago, h. e. repello, retro adigo, *cacciar indietro, rispingere*. *Liv. l.* 21. *cap.* 9. Oppidani fusum fugatumque hostem in castra redigunt. *Id. l.* 26. *c.* 12. *in fin.* Multati virgis, mortuique præcisis Capuam reciguntur. ¶ Item ago, pello, *cacciare*. *Justin. l.* 9. *c.* 4 Principes rivitatis in exilium redegit. ¶ Item vi adduco, impello, adigo, pertrecho, *ridurre, Terent. Heaut.* 5. 1. 55. Abeat potius, quam per flagitium ad inopiam redigat patrem. & *vers.* 72. Ut ejus animum, qui nunc luxuria diffluit, retundam, & redigam, ut quo se vertat, nesciat. *Liv. l.* 28. *c.* 22. Barbaros sub jus ditionemque redigere. *Nep. in Milt. c.* 1, & 5. Cum insolas ejus insulæ sub potestatem redigere vellet Atheniensium. *Id. in Timoth. c.* 2. Corcyram sub imperium Atheniensium redegit. *Id. in Pelop. c.* 5. Cum Thessaliam in potestatem Thebanorum cuperet redigere. *Cic.* 4. *Phil. c.* 5. *extr.* Bellicosissimas gentes in ditionem hujus imperii redegerunt. *Justin. l.* 6. *c.* 5. Spartani ad summam delpemationem redigaurur. & *ibid.* Na in perilimam sortem servitutis redigerentur. *Lucret. l.* 5. *v.* 875. & *Cic. in fragm.* apud *Lactant. l.* 7. *c.* 12. Redigere aliquid ad interitum. *Mortem. Dig. lib.* 11. & *leg.* 5. in dominium nostrum. *Id. lib.* 48. *tit.* 6. *leg.* 1. ad pœnam. ¶ Item quocumque modo adduco, reduco, traho, *ricurre, fue venire. Terent. Phorm.* 2. 3. 36. Ego me nego posse: tu, qui ais, redige in memoriam. *femmi fovvenire*. & 5. 7. 73. Redigere aliquos in gratiam. *riconciliare*. & *Liv. l.* 26. *c.* 37. *sub fin.* victoriam ad vocum & tritium. *condere, ridurre*. & *Lucret. l.* 1. *v.* 790. ad nihilum. *Celum. l.* 4 *c.* 3. *a med.* ad ultimam meriem. *Cæl l.* 2. *B. Civ. c.* 76. *extrem.* rem ad pristinam nationem. & *lib.* 2. *B. Gall. c.* 27. Quæ facilia ex difficillimis animi magnitudo redegerat. *avea refe. Ovid. Met.* 6, *v.* 199. Non tamen ad numerum redigas spoliata duorum. *Var. fub fin.* 1. 2. *l.* 1. R. R. Hosce ipsos utiliter ad sea libros redegit Diophanes. *reffrinfe, reduffe. Plin. l.* 20. *c.* 9. *tres med.* Redigere cicatrices ad planum. *Id. l.* 30. *c.* 13. carnes exrefcentes ad æqualitatem. *Id. l.* 23. *c.* 7. *poft med.* fenatorios tres succi leni vapore ad crassitudinem meliis. *Id. l.* 18. *c.* 3. farris pretium ad assem. ¶ *Redigere aliquid ad verum*, considerando atque inspiciendo videre & intelligere quod vesi in re est. *Senec. ep.* 13. *poft med.* Nemo resistit sibi, cum cœperit impelli: ner timorem fuum redigit ad verum. *Id. epift.* 45. *poft med.* Ecce tibi tota vita mentitur. hanc coarguc: hanc ad verum, si acutus es, redige. *Horat. l.* 1. *od.* 37. *v.* 14. Mentemque lymphatam Marentico Redegit in veros timores. *h. e.* eo perduxit, ut timeret, quæ vere timenda sunt. ¶ *Redigere in ordinem* est ordine disponere, *ordinare. Amil. ad Hersun. l.* 3. *cap.* 9. Dispositio est, per quam quæ invenimus, in ordinem redigimus. ¶ Est etiam idem quod *in ordinem cogere*, de quo V. in *Ordo*. Unde *Quintil. l.* 2. *c.* 4. Veteres Grammatici auctores elios in ordinem redegerunt, elios omnino exemerunt numero. *h. e.* inter vulgares, ignobiles, indoctosque scriptores enumerarunt. ¶ *Redigere in numerum*, enumerare cum aliis ejusdem generis. *Quintil. l.* 10. *cap.* 1. *ante med.* Apollonius in ordinem a Grammaticis datum non venit, quia Aristarchus atque Aristophanes, posterum judices, neminem sui temporis in numerum redegerunt. *h. e.* inter poetas enumerarunt. ¶ *Redigere in versum*, efficere, ut sit versus. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *ante med.* Nihil est prosa scriptum, quod non redigi possit in quædam versiculorum genera. ¶ Significat etiam colligere, cogere, *raccogliere, radunare, ammaffare. Ulpian. Dig. lib.* 36. *tit.* 4. *leg.* 5. *a med.* Heredem colere agros, & fructus redigere. *Id. lib.* 22. *tit.* 3. *leg.* 46. Quod in redigendos fructus impensum est, &c. *Pallad. in Septembr. tit.* 8. Ex farragine semen redigere. ¶ *Redigere primanam* est vel a variis debitoribus trpetitam colligere, vel ex rebus venditis conficere, & ad se recipere, *far danaro, ridur in denaro. Horat. in fi. epod.* 2. frurrator Albius, jam jam futurus rusticus, Omnem redegit idibus pecuniam: Quærit calendis ponere. *Al. leg.* relegit. *Cic.* 2. *Agrar. c.* 36. Cum omnem pecuniam ex ærario exhausiferint, ex vectigalibus redegiferint, ab omnibus regibus coegerint. *Id. in Divin. Verr. c.* 17. Deinde bona vendit, pecuniam redigit. *Liv. l.* 5. *c.* 16. *a med.* Bona incognita sub hasta venirent, quodque inde redactum, militibus est divitum. *Plaut. Perf.* 2. 5. 23. Atque ego omne argentum tibi actutum redigam. *h. e.* aliquod vendendo conficiam & reddam. *Quintil. declam.* 269. Si vendita esse omnia, si in pecuniam redacta constabit. ¶ Colligendi & concreandi vim habet etiam in his. *Cic. Phil.* 5. *c.* 4. *extr.* Aliqua redigere in unum. *Id.* 5. *Verr. cap.* 73. Cum omnis frumenti copia penes illum esset redacta. *Afcon. in Verr.* 3. *c.* 20. *Quæstores*, eum ad quem reliquuntur pecuniæ ex proscripti bonis, & a quo sociis adeumerantur. *Liv. l.* 3. *c.* 19. *a med.* Ingenti præda est potitus, cujus pars maxima ad quæstorem redacta est: haud sta multum militi datum. ¶ Simul etiam conferendi, attribuendi, assignandi. *Cupien. lib.* 17. *tit.* 2. *leg.* 52. & 73. Redigere aliquid in commune. *Liv. l.* 2. *cap.* 42. Quidquid captum ex hostibus est, vendidit consul, ac redegit in publicum. *Tacit.* 4. *Hist. c.* 72. Redigere prædam in fiscum. *Julian. Dig. lib.* 10. *tit.* 2. *leg.* 51. Fructus post litem contestatam percepti ad eum redigendi sunt.

REDIMICULUM, i, n. *κεφαλεών, κεφάλωμα, στέφανος, ταινία*, fascia, tænia, muliebre ornamentum capitis, aut colli. *Cic.* 5. *Verr. c.* 33. Hæc civitas mulieri redimicuium præbeat, hæc in collum, hæc in crines. *Virg. 9. Æn. v.* 616. Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. *Juvenal. sat.* 2. *v.* 84. Qui longa domi redimicula fumunt Frontibus, & toto posuere monilia collo. *Ovid.* 4. *Fast. v.* 135. Aurea marmoreo redimicula solvite collo. *Id.* 10. *Met. v.* 264. Dat digitis gemmas, longoque monita collo: Aum leves baccæ, redimicula pectore pendent. ¶ Teretiate est laqueus, vinculum, nodus, quo quis tenetur, ne abeat longius. *Plaut. Trucul.* 2. 4. 41. Ut esset aliquis laqueus & redimiculum, reverfionem ut ad me faceret domo. ¶ *Paul. ex Festo*, redimiculum, inquit, vocant mulieres catellam (*h. e.* catenulam) qua maxime utuntur ornatus causa.

REDIMIO, is, ivi, itum, a. 4. *cingere, terminari, inghirlandare, coronare, κεκάλω*, cingo, corono, orno. *Cic.* 3. *Tuscul. c.* 18. *in fin.* Iocrendes odores, & sertis redimiri jubebis, & rosa. *Stat. l.* 2. *silv.* 5. *v.* 16. Crinem redimire corymbis. *Lucret. l.* 5. *v.* 1398. caput

Digitized by Google

put atque humeros plexa corollis. *Ovid. Heroid ep 9. v 63.* mitra capillos. *Id. 3. Amor. el. 12. v. 25.* lauro tabellas. *Martial. l. 8. epigr. 70.* frontem corona. ¶ Translata *Claudian. lib. 2. de rapt. Pros. v. 98.* Nec sic ionumeros arcu mutaora colorer Iacipiens redimitur hiems. V. *Redimitus*. ¶ Universim pro cingere, circumdare. *Sueton. in Aug. c. 91.* Faſtigium aedis tintinnabulis redimivit. *Eſt qui leg.* redimiit. *Auſon. epigr. 94.* Punica turgentes redimibat zona papillas. pro *redimebat*. Sic *Virgil.* 10. *Æneid. v. 538.* Infula cui ſacra redimibat tempora vitta.

REDIMITUS, us, m. ædus redimiſadi, coronatio. *Solin. c. 33. (al. 46.)* Plurimis arines intonſi, mitrata capita, redimitu pari. *Sidonſ.* hanc Iſtionem appellat ineptiſſimam & falſiſm. Itaqus legit *mitrata capita, pars roſa in rorem barba*.

REDIMITUS, a, um, *ingbirlanded, coronate, crowned, wreathed*, coronatus, circumdatus. *Cic. Catil. 2. cap. 5.* Accubantes in cunivivio, vino languidi, conferti cibo, ſertis redimiti, unguentis oblīti. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 193.* Cumarides, quibus anguino redimita capillo frons. *Tibull. l. 1. el. 8. v. 45.* Frens redimita corymbis. *Id. l. 3. el. 4. v. 23.* redimitus tempora lauro. *Val. Flacc. l. 1. v. 278.* vittis. *Ovid. 6. Faſt. v. 483.* hedera capillos. *& lib. 3. v. 669.* mitra. *& vers. 269.* coronis. *& lib. 4. v. 661.* frontem papaveri. *Id. Met. 9. v. 3.* arundina ceines. *Flor. l. 3. c. 19. a med.* Rsgium in morem frons redimita. ¶ Item universim cinctus, circumdatus, *sena, circondato*. *Cic. in senn. Scip. c. 6.* Terra quaſi quibuſdam redimita & circumdata cingulis. *Catull. carm. 62. de Asy, v. 3.* Adiitque opaca ſilvis redimita loca deæ. *Senec. in Oedip. v. 488.* Naxos Æoæo redimita ponto. *Catull. loc. cit. v. 66.* Mihi floridis corollis redimita domus erat. *h. e. vestita* in poſtibus & jaruis. *Stat. 1. Achill. v. 612.* Redimitum miſſilia. *h. e.* thyrſus Bacchi.

REDIMO, is, emi, emptum, *&* emtum, a. 3. *comperare di nuove, ricomperare, riscattare, riricare*, iterum emo, rem alienatam occupatamve recupero, pretio eccipio: a re & rms, inferto *d*, ut in *Redeo* dictum eſt. *Quintil. declam. 12. cap. 25. extr.* Venit frumentum lucro, redemptum eſt patrocinio. *Cic. 13. Philip. c. 5.* Pompeji *tua* domus patebit: eamque non minoris, quam emit Antonius redimet: redimet, inquam, Cn. Pompeji domum filius. *Id. Attic. l. 12. ep. 13. a med.* Fruſinatem fundum redimere. *Liv. in fr. l. 38.* Quæ neceſſaria ad cultum erant, redempta ei a proximis cognatis ſuot. ¶ Item mercem emo, *comperare. Plaut. Mon. 4. a. 109. & 4. 3. 4.* Orabo, ut mihi pallam reddat, quam dudum dedi. alium illi redimam muſicum. *Plin. l. 6. c. 28. ſub fin. de Arabia.* Gentes ditiſſimæ, ut apud quas maximæ opes Romanorum Parthorumque ſubſitant, vendentibus quæ e mari, aut ſilvis capiunt, nihil emicem redimentibus. ¶ Et pro emo ſimpliciter. *Martial. l. 6. epigr. 60.* Et redimunt ſoli carmina docta coci. V. *Redemptus*. ¶ Item liberare a ſervitute, a pœna, moleſtia, pretio perſoluto, *riscattare, liberare, ἀπολυτρόω. Plaut. Asin. 2. 1. 92.* Quid, ſi forte eo inſidias devenero? tu redimes eo? ſi hoſtes intercepsrint? Do. redimam. *Liv. l. 22. c. 59.* Majores quoqua acceparamus ſe a Gallis auro redemiſſe. *Cic. a. Offic. c. 18.* Redimsia e ſervitute csptos. *& ſep. 16.* Suis facultatibus captos a prædonibus redimunt. ¶ Urbans *Cic. pro Sull. c. 21. ſub fin.* Ego vitam omnium civium, ſtatum orbis terræ, urbem hanc denique, quinque hominum ameatium ac pestilorum pœna redemi. *Id. pro Mil. c. 32.* Pecunia ſe palam a judicibus redamerat. *Nepos in Dion. ſub fin.* Ut eum ſua ſanguine, ſi poſſent, ab Acharnite cuperent redimere. *Petron. in fragm. Tragur. c. 72. Burm. ad fin.* Jamdudum ſe redemarat a cane. quidquid enim acceperat de cœna, latranti ſparſeme. *Ovid. de remed. Amor. vers. 229.* Ut corpus rsdimss, ferrum patteris, & ignes. *h. e.* a morbo liberes. *Plin. 1. 1. lib. 37.* Rsdimere ſa ab invidia fortunæ. ¶ *Redimere malum* eſt arcere, propulſare, aut pretio, aut induſtria. *Cic. 5. Famil. ep. 16.* Nulla ait acerbitas, quæ non omnibus impendere videstur: quam quidem ego a republica mais peivatis & domeſticis incommodis libentiſime redemiſſem. *Id. Verr. 7. cap. 44.* Metum virgarum novarchus pretio redemit. *Quintil. Decl. lib. 49. cap. 14. leg. 29.* Redimere delatorem. *h. e.* pretio corrumpere, ne deferat. *Ovid. 3. ex Pont. ep. 1. vers. 105.* Si mea mors redimenda tua (quod abominor) eſſet. ¶ *Redimere vitam, ſaclus*, luere, pro culpa ſatisfacere. *Ovid. 3. Amor. el. 3. v. 21.* Ut ſua per noſtram redimat perjuria pœnam. *Sallust. in Catil. c. 14.* Alienum æs gmode conſlaverat, quo flagitium, aut facinus rsdimeret. *Plin. in Panegy. cap. 28.* Nullam contagio culpam, nullam alimentis crudelitatem redemiſſi. Adde *Plaut. ad Coſſ. Orc. l. 10. Fam. ep. 8.* Sic *Senec. in ſ. proſat. lib. 4. excerpe. controverſ.* Redimsbat tamen viria virtutibus: & plus habebat, quod laudares, quam quod ignoſceres. ¶ *Redimere aliquid*, pretio ſibi compamre, acquirere, *acquiſtare, comperare. Cic. Q. Fr. l. & ep. 1. c. 11. in fin.* Æquo animo parte aliqua fuorum fructuum pacem ſibi ſempiternam redimar atqus otium. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 44. ſub fin.* Quorum omoium gestnam atque amicitiam ejus morte redimere poſſet. *Id. l. 1. B. Civ. cap. 39. extr.* Largitione redemit militum voluntatea. *Sallust. in Jug. 1. 31.* Jugurtha primum tantummodo belli moram redimebat. *h. e.* dilationem belli pecunia comparabat. *Cic. Verr. 7. c. 45.* Non vitam liberum, ſed mortis celsritatem redimere cogebantur parentes. *& ibid.* Redimere pretio ſepeliendi poteſtatem. *Tacit. 1. Hiſt. c. 46.* Per latrocinia & rsptus, aut ſervilibus miniſteriis militare otium redimebant. ¶ Denique *redimere* dicitur, qui aliquid certo pretio faciendum aut prædendum ſuſcipit, conducirque lucri cauſa, ut in *Redemptor* dictum eſt: *prendere sopra di ſe, e ad ssſtito, e l'appalto. Cic. in Bruto, c. 22.* Societas, quæ picarias de P. Cornelio, L. Mummio cenſoribus redemiſſet. *Ulpian. Dig. lib. 7. tit. 8. leg. 12. ſub fin.* Si veſtimenta texenda redemerit, vel ſubulam, vel navem fabricaadam. ¶ *Redimere litem*, ejus periculum in ſe ſuſcipere, pacta ſuturi emolumenti parte, cum obtinueris. *Cic. pro Rſc. Com. 1. 12.* Societstis, noa ſuas litss redemit, cum ſundum a Flacio accepit. *Adde Papinian. Dig. lib. 17. tit. 2. leg. 7. & V. Redemptor.*

REDINDŪTUS, a, um, *revestito*, ut Redinduta carnem, *Tertull. de resurrect. carn. c. 42. ſub fin.*

REDINUNT, redeunt, ut *prodinunt* prodeunt. *Enn.* Redinunt in patriam. *Feſtus.*

REDINTEGRATIO, onis, *rinnovazione, rinnovo, ἀνακαίνωσις*, renovatio. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 11.* Iaſſuraticius dies dictus a redintegratione, ut Varrooi placet. V. *Inſtauratitius. Arnob. lib. 7. pag. 249.* Sanguis detur ut corpori, & viribus redintegestio ſubrogetur. *viſtora. & Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. 10.* Redintegratio membrorum. *h. e.* ſanatio a paralyſi. Adde *Apul. de Mundo*. ¶ Item iteratio, *ripetizione. Auſil. ad Hortens. l. 4. c. 28. de conduplicatione*. Vehementar auditorem commovet ejuſdem redintegratio verbi.

REDINTEGRATOR, oris, *rinnovatore, ristoratore*, inſtauratoe. *Inſcript. apud Gruter. pag. 459. num. 1.* Redintegratori operum publicorum. *Tertull. de anim. cap. 43. ante med.* Somnus redintegrator virium.

REDINTEGRATUS, a, um, *rinnovato. Lin. l. 8. c. 32.* Tunc Papirius redintegrata im, ſpoliari magistrum aquitum, & virgas expedisi juſſit. *Caſ. l. 3. B. Gall. 1. 26.* Redintegratia viribus acritu impugnare cerperunt. *& lib. 2. cap. 23.* Redintegrato prœlio. *& cap 25. ad fin.* animo. *Papinian. Dig. lib. 25. tit. 2. leg. ult.* matrimonio.

REDINTĒGRO, as, avi, atum, a. 1. *rinnovare, ἀνακαινίζω*, inſtaura, renovo, integro, innovo, quaſi in integrum reſtituo: a re & *integro*, interpolito *d*, ut in *Redeo* dictum eſt. Plus eſt quam *renovo*. nam renovantur, quæ cum prosamodum perierint, reſiciuntur: redintegrantur, quæ penitus collapſa, itsrum fiunt. *Auſil. ad Herenn. l. 2. c. 30.* Enumsratio eſt, per quam colligimus & commonemus, quibus de rebus verba fecerimus, breviter: ut renovetur, non reiteretur ostio. *Cic. 1. de Invent. c. 52.* Auctoris msmoria redintegrabitur. *Caſ. l. 1. B. Gall. cap. 25. ad fin.* Rursus inſtare, & prœlium redintegrare cœperunt. *& lib. 7. c. 25.* Cum ſempsr hoſtibus ſpes victoriæ rsdintegraretur. *Plin. in Panegy. c. 61. ad fin.* Renovare gaudium, redintegrare lætitiam. V. *Redintegratus*. ¶ Neutrorum more *Varr. l. 2. R. R. cap. 2. a med.* Rursus paſcunt, quod coatenebravit. itsrum enim tum jucundiss in hsiba redintegravit. ¶ Eſt etiam ſspetere, *ripetere. Auſil. ad Herenn. l. 4. c. 28* Interpretatio eſt, quæ non iteram idem redintegrat verbum, ſed id commutat alio verbo, quod idem valeat. ¶ Item recreare, *ristorare. Varr. l. 3. R. R. cap. 7. de Columbis.* Quod faciunt duabus de cauſis: una, ſi faſtidiunt, aut incluſæ conſsnaeſcunt, qua libera aere cum exiarint in agros, redintegrantur. *Tacit. Ann. 4. c. 33.* Nam ſitur gentium, varistates prœliorum, clari ducum exitus retinent ac redintegrant legentium animos. ¶ Itsm ſupplera. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 31.* Ut deminutæ copiæ redintegrarentur, imperat certum numerum militum civitatibus. ¶ Legitur & *reintegro*. *Senec. l. 4. de benef. c. 25.* Imbribus vsuas fontium arentes reintegrare, & infuſo per occulta nutrimento renovare.

REDINVENIO, is, a. 4. rursus invenio, reperio. *Tertull. de anim. c. 46. a med.*

REDIPISCOR, eris, redeptus ſum, dep. 3. rem amiſſam rursus adipiſcor, acquiro, aſſequor. *Plaut. Trin. 4. 3. 15.* Inter eos ne hominss condelium te redipiſci poſtulas?

REDISCO, is, a. 3. rursus diſco. *Venanc. Fortun. l. 1. de vita Martin. v. 152.* gesſum meditando rediſcens.

REDITIO, onis, *ritorno, ἀναστροφή*, actus redeundi, reditus, regreſſio. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 5.* Ut domum reditionis ſpe ſublata, patationes ad omnia pericula ſubeunda eſſent. *Cic. 3. Verr. c. 6.* Induſtriam meam celeritas reditionis declaravit. *Varr.* apud *Non. cap. 3. num. 192.* Ne quam reditionis per gentilitatem ſpem habeant. *Plaut. Moſtell. 2. 1. 30.* Jube abire rursum. quid illi reditio etiam huc fuit?

REDITUS, us, m. *ritorno, ἀναστροφή*, reditio, reverſio. *Cic. Attic. l. 15. ep. 5. ad fin.* Nuſler itus, reditus, inceſſus. *Id. de fonm. Scip. c. 2.* Solis anfractus reditusque. *Id. de clar. Orat. cap. 63. ad fin.* Inter proſectionem reditumque L. Sullæ. *Caſ. l. 1. B. Gall. c. 30.* His ſuperatis, aut reditu intercluſis. *Hirt. l. 8. B. Gall. cap. 24. extr.* Nullum reditum habsrs in civitatem. *Catull. carm. 62. de Asy, v. 47.* Reditum ſeere ad aliquem locum. *h. e.* redire. *& vers. 79.* in aliquem locum. *Nep. in Themiſt. cap. 5.* Eacludi reditu in Aſiam. *Cic. Philip. 8. c. ult.* Quemjam prubibera reditu ad aliquam. *Id. de Amic. c. 4.* Aaiens cum a corpora excsſſiſſent, reditum ad cælum patere. *Ai leg.* in cælum. *Id. pro Cluent. c. 41. ad fin.* Hominibus injuria noratis nequs ad honorem aditus, neque in Curiam reditus aſſet. *Id. Attic. l. 2. ep. 3. ad fin.* Reditus in gratiam cum inimicis, pax cum multitudine. *Id. de Haruſp. reſp. 1. 24. in fin.* Si reditus ei gratiæ patuerit. ¶ In plur. numero. *Hirt. epod. 16. v. 35.* reditus abſcindere dulces. *Ovid. 12. Met. v. 576.* reditusque ſibi promittit inanes. *Virg. 11. Æn. v. 54.* Hi noſtri reditus, exſpectatiqus triumphi? ¶ Differt a *reverſione*. eſt enim *reditus* ejus, qui quo intendsrat, pervenit, deinde redit: *reverſio* ejus, qui ante quam ad metsm itinerir perecnat, revertitur: item *reditus* eſt voluntarius, *reverſio* coacta & neceſſaria. *Cic. Attic. l. 16. ep. 7. a med.* Quam valde ille reditu, vel potius reverſione mea lætatus!

tus! (V. *Fam.* 12. *ep.* 25.) Hoc tamen non eſt perpetuum. *Cic.* 2. *de Fin.* c. 31. *a med.* Ut omnium ſiderum eodem, unde profecta ſunt, fiat ad unum tempus reverſio. *pro* reditus. *Id. Phil.* 2. *c.* 30. Qui vero Narbone reditus? & tamen quærebat, cur ego ex ipſo cuſſu tam ſubito revertiſſem. *pro* reverſio. *Memor.* ¶ Eſt etiam proventus, fructus, *emolumentum*, *rendita*, quia quotannis redit. *Nep. in Attic. c.* 14. *in fin.* Omnie ejus pecuniæ reditus conſtabat in Epiro-ticis & nobanis poſſeſſionibus. *Ovid.* 4. *ex Pont. epiſt.* 5. v. 29. Aut populi reditus poſitam componet ad haſtam. *h. e.* veſtigalia populi R. publice locabit. (qua de re V. etiam *epiſt.* 9. v. 45.) *Plin. l.* 2. *ep.* 4. Sunt quidem omnino nobis modicæ facultates, reditus, propter conditionem agellorum, neſcio minor, an incertior: ſed quod ceſſat ex reditu, frugalitate ſuppletur. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 10. v. 41. Turpe, tori reditu cenſue augere paternos. *h. e.* lucro ex vendita pudicitia.

REDIVIA, & Reduvia, æ, f. *ἀναβιωσίς*, & *ἀναβιωτίς*, reſolutio, & obſcaſſus cutis ad radices unguium, in manibus, aut pedibus. V. *Paronychium*. *Feſtus*: Rediviam quidam, alii reluvium appellant, cum circa ungues cutis ſe reſolvit: quin luere eſt ſolvere. Hæc *Feſtus*. Ex voce Græca allata factum eſt panaricium, & apud nos *panereccio*. *Plin. l.* 28. *c.* 4. *ante med.* Sordibus aurium reduvias ſanari. *Id. l.* 30. *c.* 12. *ſub fin.* Reduvias, & quæ in digitis naſcuntur pterygia, tollit canini capitis cinis. ¶ Proverbium eſt apud *Cicer. pro Roſc. Amer. c.* 44. Intelligo, me ente tempus hæc ſcrutari, & propemodum errare, qui cum capiti Sex. Roſcii mederi debeam, reduviam curem. *h. e.* cum rei graviſſimæ conſulere debeam, ea neglecta levem perſequar & parvi momenti. ¶ Convicium eſt in malum ſervum illud *Titinnii* apud *Feſt.* Laſſitudo conſervum, rediviæ flagri. *h. e.* qui toties verberatur, ut conſervos laſſet, & flagri bubuli cutem rergo ettritam in rediviis rumpat. ¶ *Reduvias eſcarum* vocat *Solin. cap.* 32. (*al.* 45.) *a med.* reliquiæ eiborum crocodili dentibus adhærentes: & reduviæ conchyliorum, *cap.* 9. (*al.* 14.) fragmina & teſtas, quæ aſſatim mari indito caſpiuntur. Sunt qui leg. *reluvias*.

REDIVIOSUS, & Reduvioſus, a, um, rediviis plenus. Translate *Lavine* apud *Feſt.* in *Redivium*. Scabra in legendo, redivioſaque oſſendene. *h. e.* aſpera, aut hiantia.

REDIVIUS, ii, m. *κρίνον*, ricinus, maſca canise: fortaſſe a redeundo, quia ſæpius redit. *Colum. l.* 6. *cap.* 2. Et ut redivii, qui plerumque ſeminibus inhærent, eximantur. Meliora exemplaria habent *ricini*.

REDIVIVUS, a, um, *renatus*, *reſtitutus*, *παλιζωος*, *παλιβιωτος*, qui poſt interitum reviuit, in vitum revocatus, renovatus. *Sil. lib.* 2. v. 106. Gens rediviva Phrygum. *h. e.* Rumani. Al. rectius leg. *recidivus*. ¶ Translate *Sil. l.* 12. v. 257. Umbrænæ Auſoniæ rediviva in bella retractant Poſt obitum deatras? Al. hic quoque lag. *recidivus*: quam vocem V. ¶ *Feſto* redivivus eſt, ex vetuſto renovatus. Hoc autem dicit, quia ſtercoribus, & architectis *redivivæ* vocantur lapides & materiæ, quæ ex diruto ædificio ita eximuntur, ut ad aliud ſtruendum utiles ſint. *Vitruv. l.* 7. *c.* 1. Rudus ſi novum erit, ad tres partes una calcis miſceatur. ſi redivivum fuerit, quinque, &c. *Cit. Vere.* 3. c. 56. Utrum exiſtimaris minus operis eſſe, unam columnam efficere ab integro novam, nullo lapide redivivo, an quatuor illas reponere? *& mox*. Redivivi ſibi habeat. quaſi quidquam redivivi ex opere illo tolleretur, ac non totum opus ex redivivie conſtitueretur.

REDO, onis, m. genus piſcis. *Auſon. in Moſell. verſ.* 89. Et nullo ſpinæ nocituræ acumine redo. *Ovid.* idem tradit de gobin, marino piſce, *in Halieut.* v. 128. Lubricus & ſpina nocuus non gobius ullo. Sed *Auſon.* de fluviatili piſce loquitur, in Moſella degenti.

REDOLEO, es, lui, n. 2. *rendere*, *odore*, *ſapere*, *ἀνέζω*, odorem refero: a re & *oleo*, inſerto *d*, ut in *Redeo* dictum eſt. Dicitur tum de bonis odoribus, tum de malis. *Cic. Phil.* 2. *c.* 25. *ſub fin.* Vomens, fruſtis eſculentis vinum redolentibus gremium ſuum, & totum tribunal implevit. *Virg.* 1. *Æn.* v. 440. & 4. *Georg.* v. 169. redolentque thymo fragrantia mella. (Fruſtra eſt *Drumed.* qui *lib.* 2. *pag.* 304. *Fuſch.* putat, *thymo* ad *fragrantia* referri, non ad *redolent*. nam & *oleo* ablativum habet. Sic *Veler. Max. in ſ. cap* 6. *l.* 8. Mons Hymettus thymi flore redolens. & *Valer. Flacc. lib.* 4. v. 15. arcano redolentem nectare rorem.) *Plin. l.* 11. *c.* 18. *de apib.* Unguenta redolentes infeſtant. *Ovid. de remed. Amor.* v. 355. illa tuno redolent, Phineu, medicamine menſna. *Martial. lib.* 14. *epigr.* 59. Deliciæ Nini vos redolete nurus. *Colum. l.* 12. *cap.* 18. Cella bonis odoribus ſuffienda, ut quem redoleat fœtorem. *Ovid. fl. Met.* v. 675. in paulie redolentie mala caniſtris. *Martial. l.* 13. *epigr.* 18. Fila Tarentini greviter redolantia porri. ¶ Translate *Cic. in Bruto*, *cap.* 82. *in fin.* Mihi quidem ex illius orationibus redolere ipſæ Athenæ videntur. *& cap.* 21. Eailiores orationes, & redolentes magis antiquitatem. *Id.* 2. *de Orat.* 1. 25. *in fin.* Definitio genere ipſo doctrinam redolet, exercitationemque pæne puerilem. *Id. pro Sext. cap.* 10. Ita domus ipſa fomabat, ut multa ejus ſermonis indicio redoleret. *Al. leg.* redolerent. *Vel. Max. l.* 6. *c.* 2. *num. fl.* Municipalie homo ſervitutem paternam redoleus. *ſcil.* quia libertini filius. *Capitolin. in Gordian.* 1. 11. Præfectus Urbie, cui neſcio quid redoluerat, o conventu ſe abſtinuit. *avec avoire quelche ſentore*.

REDONATOR, oris, m. qui curſus donat. *Inſcripe. ex ævo Conſtantini*, apud *Gruter. pag.* 1095. *num.* 7. Redonatori libertatis.

REDONO, ne, ovi, atum, 1. 2. *ridonare*, *rendere*, *rimettere*, *ἀπολύω*, reddo, remitto. *Horat. l.* 2. *ed.* 7. v. 3. Quia te redonavit Quiritem Dis patriis, Italoque cælo, Pompej? *Id. l.* 3. *ed.* 3. v. 30. protinus & graves Iras, & inviſum nepotem, Troia quem peperit ſacerdos, Marti redonabo.

REDORDIOR, iris, dep. 4. *ordire di nuovo*, *ἀναπλέκω*, rurſus ordior. *Redordiri fila*, neta diſſolvere: *talem*, textam diſſolvere. *Plin. l.* 6. *cap.* 17. *ante med.* Seres lanicio ſilvarum nobiles, perfuſam aqua depectentes frondium canitiem: unde geminus ſeminis noſtrie labor redordiendi fila, rurſumque texendi. *Id. l.* 11. *c.* 22. Telas redordiri, rurſuſque texere.

REDORMIO, ire, n. 4. *dormir di nuovo*, *ἀναπαύομαι*, rurſus dormio. *Plin. lib.* 9. *ep.* 36. Paulum redormio, dein ambulo. *Celſ. l.* 1. *c.* 2. Qui parum conçoxit, quieſcere debet: &, ſi mane ſurgendi neceſſitas fuerit, redormire.

REDORMITATIO, vel

REDORMITIO, onis, f. *ἀναπαυσις*, actus redormiendi. *Plin. ſub fin. l.* 10. In redormitione vana eſſe viſa, prope convenit. *Hardouin.* legit *redormitatione*.

REDOPTO, as, a. 1. rurſus opto. *Tertull. de reſurr. carn. c.* 4. *ſub fin.* Rurſus ulcera, & vulnera, & febrie, & more redoptanda.

REDORNO, as, a. 1. rurſus orno. *Tertull. de reſurr. carn. cap.* 12. Redornantur & ſpecula Lunæ, quæ menſtruus numerus attriverat.

REDUCO, is, xi, ctum, a. 3. *ricondurre*, *rimenare*, *ἀνάγω*, iterum, aut retro duco, redigo, retrahe. *Terent. Phorm.* 1. 2. 36. Puellam ſectari, in ludum ducere, & reducere. *Petron. in Satyr. c.* 140. *ad fin.* Mercurius qui animas ducere & reducere ſolet. *h. e.* qui virga, ut aie *Virg. Æn.* 4. v. 242. animas evocat Orco Pallentes: alias ſub inibia Tartara mittit. *Plaut. Capt.* 3. 5. 106. Sequere hoc: reducam re ubi fuiſti. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* ult. Legiones, quas ex Britannia reduxerat. *& lib.* 7. *c.* 88. Copias o munitionibus reducere. *& lib.* 5. *c.* 26. ſuos ab oppugnatione *ritirare*. & *Cic.* 2. *Phil. c.* 4. aliquem de cæſibo. *Plaut. Men.* 5. 4. 19. aliquem domum. *Cæſ. lib.* 2. *B. Civ. c.* 38. *extr.* captivos ad Cæſarem. *& lib.* 5. *B. Gall. c.* 23 exercitum ad mare. *Cic. Acad.* 2. *c.* 1. aliquem ad villam ſuam. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 42. copias in caſtre. *Hirc. de B. Afric. c.* 61. intre munitiones. *Nep. in Ageſil. c.* 3. exercitum Epheſum hiematum. Et abſolute *Terit.* 1. *Ann. c.* 58. *ad fin.* Reducere exercitum. *h. e.* poſt expeditionem, in hiberna aut domum reportare. *Cic. Fam.* 1. *ep.* 2. Ut tres legati regem reducerent. *h. e.* in ſuum regnum reſtituerent. *Nep. in Dione*, *c.* 6. & *Terent. in Heaut. aliquoties*. Uxorem reducere. *h. e.* poſt divortium, aut diſcidium revocare. ¶ *Reducere* abſolute, domum deducere, *accompagnare a caſa*. *Quintil. l.* 12. *cap.* 8. Bene comitari per forum reducuntur. *Martial. l.* 1. *epigr.* 74. Cinctum togatie poſt & ante Sauſellum, Quanta reduci Regulus ſolet turba, &c. ¶ Illa etiam urbana ſunt & commoda. *Balb. ad Cicer. poſt rp.* 15. *l.* 8. *ad Attic.* Ut Cæſarem & Pompejum, perfidia hominum diſtractos, ruiſſe in priſtinam concordiam reducæ. *Cic. pro Rabir. Poſt. c.* 8. & *Terent. Andr.* 5. 4. 45. Reducere aliquem in gratiam. *Id. poſt vodit. ad Quirit. c.* 6. Is me confectum conſularibus vulneribus, conſuleri medicina ad ſalutem reduxit. *Id. l.* 1. *de Invent. c.* 52. Reducere aliquid in memoriam. *Plin. l.* 3. *ep.* 10. Reducere aliquem in memoriam. *farlo ricevenire*, & *Terent. Andr.* 3. 3. 27. Lacryma reducunt animum ad miſericordiam. *Tacit. l.* 11. *Ann. cap.* 18. Legiones operum & laboris ignevæ, veterem ad moram reducere. *Terent. Adelph.* 5. 3. 44. Quovis illos tu die reducæ. *h. e.* ad bonam frugem revoces. Quod plene *Nep. in Dotam. cap.* 2. Reducere aliquem ad officium. *ridurlo a ſer il ſuo devere*. Apud *Tacit. c. Annal. c.* 72. Reducere legem majeſtatie. *ritornar in piedi*, *rimettere*. & *Plin. l.* 9. *epiſt.* 13. *a med.* iotermiſſum morem. ¶ Illa ſant Poetico. *Virg.* 1 *Æn.* v. 147. Collecteſque fugat nubes, ſolemque reducit. *ſa ricomparire*. & *Æn.* 11. in *fi.* gurgite Phœbus Ibero Tingit equoe, noctemque, die labente, reducit. *& Ovid. Met.* 3. v. 150. altera lucem Cum croceis evecta rotis Aurora reducet. *Virg. 3. Georg.* v. 296. frondoſa reducitur æſtas. *ritorna*. & *Horat. l.* 1. *ſat.* 3. v. 104. reducere febrem. *far ritornare*. & *lib.* 3. *ed.* 21. v. 17. Tu (*amphora*) ſpem reducia mentibus anate, viteſque. *Id. l.* 2. *ed.* 10. v. 15. informes hiemes reducit Jupitre, idemque ſubmovet. ¶ Eſt etiam retrehere, retro, aut ad ſe trahere, *trarre in dietro*, *a ſe*, *tirare*. *Cic. in ſragm.* apud *Non.* c. 2. *n.* 781. Ut calculum reducas, ſi te alicujus dati pœnitet. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. cap.* 22. Laqueie falces eum deſtinaverant, tormentis introrſus reducebant. *Ovid.* de Europa tauro vecta, *Met.* 6. v. 106. tactumque vereri Adſilientie aqua, timidaſque reducere plantas. *& lib.* 12. v. 462. reducunt Ordinibus geminis ad fortia pectora remos. *Petron. in Satyr. c.* 98. reducere ſpiritum. *ritornar il fiato*. & *Gell. l.* 5. *c.* 9. gladium. *tirar va dietro*. & *Val. Flacc. l.* 5. v. 375. paſſus. *ritirare*. & *Quintil. l.* 10. *c.* 3. brachia in jaculando. *Conſult. carm.* 55. *ad Camer.* v. 18. Sinum reducere. *h. e.* diducere veſtes, quibus ſinus ſen pectus tegitur. Sic *Claudian. l.* 1. *in Eutrop.* v. 86. leviterque reductie veſtibus, &c. *Stat.* 11. *Theb.* v. 494. Vitantem aſpectus, pudibundaque longe Ora reducentem. *Virg.* 4. *Æn.* v. 375. ſocius o morte. *ſorrorre*. *Quintil. l.* 12. *c.* 5. animum ab iis, quæ facienda ſunt. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 7. *in fin.* meque ipſe reduco, A conremplatu ſubmoveoque mali. *Senec. e. de Benef. l.* 14. Nemo hæc ita interpretetur, tanquem reducam liberalitatem, & frenie actioribus reprimam. *h. e.* contrahum. ¶ Pro redigere, *ridurre*. *Ovid. Met.* 15. v. 380. *de neſa*. lambendo mater in ortus Fingit, & in formam, quaotam capit ipſa, reducit. *Plin. lib.* 27. *c.* 12. *ante med.* Polyanthemum eicatrices ad colorem reducit. *Id. l.* 24. *c.* 8. Corpus ſenſim ad maciem reducentes. *Id. l.* 32. *c.* 13. Exerefcentus carnes ad æquilitatem reducunt. *Id. l.* 22. *c.* 62. Jumentorum ſcabiem ad pilum reducit. *Calum. l.* 22. *c.* 29. Falciralos ſæni-

fœniculi fuſibus illigatos habeat, quos poſſit utique ad fundum vaſorum demittere, ut quidquid ſæcis ſubſederit, exagitet, & in ſummum reducat. *Plin. l.* 18. *c.* 7. Nullum frumentum (*milio*) ponderoſius eſt, aut quod coquendo magis creſcat. LX. pondo panis a modio reducunt, mediumque pulmis ex tribus farinis. *cavano, ſamos.* ¶ Primam peoducit *Lucret. lib.* 1. *v.* 228. Unde animale genus generatim in lumina vitæ Reducit Venus? aut reductum dædala tellus Unde alit? *& lib.* 4. *v.* 990. crebras reducunt naribus auras. *b. e.* ducunt, hauriunt, *reſpirano.* Adde *lib.* 5. *v.* 1336. quibus locis ſunt qui potant ſcribendum *reddunt.* ſed V. dicta in Re.

REDUCTIO, onis, ſ. *riducimento, il ricondurre*, ἀναγωγή, actus reducendi. *Cic.* 1. Fam. *ep* 7. *ante med.* Senatuſconſultum nullum exſtat, quo reductio regis Alexandrini tibi adempta ſit. *b. e.* in ſuum regnum reſtitutio. *Vitruv. ſub fin. c.* 20. *l.* 5. Clypeum æneum catenis pendeat, per cujus reductiones & demiſſiones perficietur ſudationis temperatura. *b. e.* ſublationes, *innalzamenti.*

REDUCTO, as, a. 1. frequentat. a reduco. *Auſel. Vill. in Numeciano*, ſeu *de Caſarib. c.* 38. Cum exercitum reductaret.

REDUCTOR, oris, m. *riduttore, riduttore*, ἀναγωγεύς, qui reducit. *Liv. l.* 1. *cap.* 33. *in fin.* Reductori plebis Romanæ in Urbem ſumptus funeri defuit. *Plin. l.* 8. *ep.* 12. Litterarum ſenectantium reductor ac reformator.

REDUCTUS, a, um, *ricondotto, rimenato*, ἀναγωγικός, iterum aut retro ductus. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall. cap.* 28. His, uti conquirerent & reducerent, imperavit: reductos in hoſtium numero habuit. *Id. l.* 3. *B. Civ. c.* 28. *ad fin.* Cum in Italiam reductus exiſtimabor. *Cic. ſ. Attic. ep.* 14. Reductus de exſilio. *Id. pro Cluent. c.* 36. in gratiam. ¶ Retro actus, retractus, *tirato in dietro. Virg. Æn.* 5. *v.* 478. duroſque reducta Libravit dextra media inter cornua caſtus. *& lib.* 12. *v.* 306. ille ſecuri Adverſi frontam mediam mentumque reducta Diſicit. *Petron. in Satyr. cap.* 89. Laocoon reducta cuſpide (h. e. *haſta*) uterum notavit. *Suetom. in Vitell. cap.* 17. Reducto coma capite. ¶ remotus, introrſum actus, ſecretus, *remoto, ritirato, appartato, ſolingo. Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 9. Virtus eſt medium vitiorum, & utrinque reductum. *Quintil. l.* 11. *cap.* 3. *ante med.* Qui ſingulis pinxerunt coloribus, alia tamen eminentiora, alia reductiora fecerunt. *più in lontananza, più addentro.* (Sic *Id. l.* 2. *c.* 17. *circa med.* Pictor vi artis ſuæ efficit, ut quædam amioere in opere, quædam receſſiſſa credamus.) *Virg. G. Æn. v.* 703. & *Horat. epod.* 2. *v.* 11. Reducta vallis. *Id.* 2. *Æn. v.* 163. & *Georg.* 4. *v.* 420. inſula portum Efficie objectu laterum, quibus omnis ab alto Frangitur, inque ſinus ſcindit ſeſa unda reductos. *Servius* exponit, replicabiles. intellige intimos receſſus ab altu maſi remotos, obliquos, flexuoſos, quaſique replicatos. ¶ Reducta, ἀναγεγραμμένα, quid ſint, V. in *Prodiſtus.* ¶ Primam protrahit *Lucret. l.* 2. *v.* 228. V. in fine vocis *Reduco.*

REDULCERATUS, a, um, *inaſprita*, ut Redulceratus dolor, *Apul. l.* 5. *Metam.*

REDULCERO, as, a. 1. ἀλκάω, denuo ulceroſum facio. *Colum. lib.* 7. *c.* 5. Scabra pars prius aſpem ieſa, vel pumice defricata redulcarntue.

REDUNCUS, a, um, *ripiegato all' indietro*, ἀναγκαῖος, retrorſum inflexus, cui *aduncus* opponitur: ab *uncus* adject. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *de cornib.* Jamque alius ad inſurſum robuſta, aliis ad ictum, aliis adunca, aliis reduoca, &c. *Hardouin. in* MSS. reperit *reuuca. Ovid.* 12. *Met. v.* 561. Vitibus uſus avis (*aquila*) pennis, roſtroque reduncn.

REDUNDANS, antis, πλεονάζων, *ridondante, copioſo. Cic. de oler. Orat. c.* 23. Aſiatici oratores parum preſſi, & nimis redundantes. *Tertull. l.* 2. *de cultu fim. c.* 9. Amputatio & deculſio redundantioris nitoris. ¶ Cibo, vinova gravis. *Plin. in Paneg. c.* 63. Marcidi ſomno, heſternaque cœna redundantes.

REDUNDANTER, adverb. ſuperfluæ, abundanter, nimis. *Plin. l.* 2. *ep.* 20. *a med.* Ut illud immodice & redondantar, ita hoc jejune & ioſirme.

REDUNDANTIA, æ, ſ. *ſoprabbondanza, ridondanza*, πλεονασμός, ſuperfluitas, quod abundat, quod nimium eſt. *Cic. in Orat. c.* 30. *ad fin.* Ipſa enim illa pro Roſcio jovenilis redundantia multa habet nitenuata, quædam etiam paulo hilariora. *Vitruv. l.* 2. *cap.* 6. *poſt cum.* Aer lenis & craſſus, qui perflatus non habet, neque crebras redundantias.

REDUNDATIO, onis, ſ. redundantia, ὑπερεκχύσις. *Plin. l.* 7. *c.* 6. Faſtidium in cibis, redundatio ſtomachi. *ſcorvoglimento, rigurgitamento.* Sic *lib. ex. cap.* 37. *ſeſt.* 55. Nulli ſina redundatione ſtomachi eruitur oculus. ¶ Translata *Vitruv. l.* 9. *c.* 4. *a med.* Aſtra nitentia contra mundi curſum, ſuis itineribus perficiunt circuitum, ſed cæli verſatione redundationibus referuntur quotidiana temporis circulatione. *b. e.* quaſi undis adverſis, & tetro pellentibus.

REDUNDATUS, a, um, πλεονασμός, particip. a redundo. *Ovid. 6. Faſt. v.* 401. Amne redundatis foſſa madebat aquis. *b. e.* aatra niveum undantibus. Adde 3. *Triſt. el.* 10. *v.* 52.

REDUNDO, as, avi, atum, n. t. *traboccare, ridondare*, ὑπερεκχύνω, ὑπαφλύζω, ſuperfluo, exundo, ſuperabundo: & proprie dicitur de aquis, aut liquoribus, cum adeo augentur, ut ſe ripis, litoribus, aut vaſis non contineant: a *se* & *undo*, inſerto *d*, ut in *Redco* dictum eſt. *Cic.* 1. *de Orat. cap.* 45. *a med.* Mare conglobatur undique æquabiliter, neque redundat unquam, neque effunditur. *Id.* 2. *de Divin. c.* 32. Si lacus Albanus redundaſſet, iſque in mare fluxiſſet, Romam perituram: ſi repreſſus eſſet, Vejos. *Lucret. lib.* 6. *verſ.* 702. Nilus in æſtati creſcit, campiſque redundat. *Salluſt. in frag.* apud *Non. c.* 2. *n.* 534. Mœnia oppida ſtagnabant, redundantibus cloacis adverſo æſtu maris. *Flor. l.* 3. *c.* 17. *ad fin.* Apprehenſum fructibus viatus noo ante dimiſit, quam ſanguis in nea & oculos redundaret. *Cic. Tuſcul.* 4. *cap.* 10. Cum pituita redundat, aut bilis in corpore. *Ovid. de remed. Amor. v.* 536. Guttur ſac pleno ſumpta redundet aqua. *Lucan. l.* 9. *verſ.* 815. largus manat cruor: ora redundant, Et patulæ nares. *Cat.* 3. *Catull. c.* 10. Omnis hic locus acervis corporum, & civium ſanguine redundavit. *Eumen. in gratiar. act. ad Conſtant. c.* 13. Si horrea meſſis impleſſet, ſi vindemia redundaſſet. ¶ Poetice, & cum accuſativo *Statius* fluvium loquentem inducens *l.* 4. *ſilv.* 3. *v.* 71. Pandis talia faucibus redundat. ¶ Translate dicitur de quacumque alia re, pro abundare, ſupereſſe, ſuperfluere, *abbondare, avanzare. Cic in fragm.* apud *Non. cap.* 4. *n.* 400. Tum intelliges, quam illud ſit neceſſarium, quod redundat. *Id.* 1. *de nat. Deor. c.* 35. *ad fin.* Tuus deus non digito uno redundat, ſed capite, collo, carvicibus, &c. *non ha un dito di più*, ma, &c. *Id. Fam.* 3. *ep.* 10. *ante med.* Cum ea omnibus vel ornamentis, vel præſidiis redundares, illi omnia deeſſent. *Id.* 3. *de Orat. cap.* 4. *extr.* Ut neque in Antonio deeſſet hic ornatus orationis, neque in Craſſo redundaret. *Id. pro Balb. c.* 25. Ut aliqui ſermones hominum alienis bonis mœrentium, etiam ad veſtras aures permanorent, & in judicio ipſo redundarent. *ſi diſcruciaſſeo. & Verr.* 5. *c.* 66. *a med.* Neceſſe eſt, quod redundarit de veſtro frumentario quæſtu, ad illum potiſſimum deſtinaſſe. *Id. de Provinc. Conſul. c.* 12. *ad fin.* Nationes eas, quæ numero hominum ac multitudine ipſa poterant in provincias noſtras redundare, ita ab eodem eſſe partim reciſas, partim repreſſas, ut, &c. *Id. pro Lig. c.* 5. Si to hac tanta tua fortuna lenitas tanto non eſſet, uberiſſimo lucru redundaret iſta victoria. *Id. in Piſon. cap.* 21. Capua oprimorum civium multitudine redundat. *Auſil. diſt. de Oratorib. c.* 36. Hi clientelis etiam exterarum nationum redundabant. *Tacit. a. Hiſt. c.* 32. Hiſpanias armis redundara. *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 400. Redundat aurum, & theſauri patent. ¶ Pro valde madere, *Cic. 6. Verr. c.* 21. *a med.* Crux illa, quæ etiam nunc civis R. ſanguine redundat. *hyperbole.* ¶ *Redundare in*, vel *ad aliquem* eſt recidere, referri, pertinere, tum in bonam, tum in malam partem, *ridondare, ricadere. Cic.* 1. *de Orat. c.* 1. *a med.* Hoc tempus objicimus iis ſtultitiæ, qui per nos a communi peſte depulſi, in noſmetipſos redundarunt. *Id. de Amic. c.* 21. Erumpunt ſæpa vitia amicorum cum in ipſos amicos, tum in alienos: quorum tamen ad amicos redundet infamia. *Id. Catil. c.* 2. 12. Verendum mihi non erat, ne quid, hoc parricida civium interfecto, invidiæ mihi in poſteritatem redundaret. *Id. pro Mur. c.* 39. *a med.* Quid fiet, ſi hæc elapſa de manibus noſtris in eum annum, qui conſequitur, redundarint? *Id. pro Sull. c.* 9. *a med.* Si ex hoc tanto beneficio nullum in me periculum redundarit. *Hirt. de B. Alex. c.* 60. Et victos eis & victi detrimentum ad eundem Cæſarem eſſet redundaturum. *Senec. in Oedyp. v.* 690. Propinqui munera ad noſtros lares ſcepteri redundant. *Voies. Mus. l.* 4. *c.* 3. *ſect.* 13. Niſi operam ſuorum ad ſe laudem, munubias ad patriam redundare maluiſſet. *Plin. in Paneg. c.* 62. Beneficiorum, quæ mereotibus tribuuntur, non ad ipſos gaudium magis, quam ad ſimiles redundat. *& cap* 31. *a med.* Annona Urbis tuis opibus, tua cura uſque in Ægyptum reduodavit. ¶ Singulare eſt illud *Cicer. pro Rabir. Poſt. c.* 5. Num deaique toro illo judicum Poſtumi nomen audiſtis? Non igitur reus ex ea cauſa, quæ judicata eſt, redundat Poſtumus. *b. e.* reus exſiſtit, appareat. In ea cauſa damnatus eſt Gabinius: ſed non inde reus fit etiam Poſtumus, veluti quadam damnationis, ut ita dicam, redundantia perſuſus atque obrutus.

REDUPLICATUS, a, um, adject. *raddoppiato. Tertull. de Patient. c.* 14. *ad fin.* Quæ amiſerat, reduplicata poſſedit.

REDURESCO, is, rui, n. 3. *induriſce di nuovo. Vitruv. lib.* 2. *cap.* 4. Ferrum cum molle & candens eſt, ſi refrigeratur tinctum frigida, redureſcit.

REDUVIA, &c. V. *Reduvia.*

REDUX, cis, omn. gen. *che è ritornato ſano e ſalvo*, ὑπόσωος, πανάσωος, qui ab exſilio aut captivitate, bello, aut peregre profectione incolumis redit, aut reductus eſt. *Cic. pro Mil. c. penult.* Quid me reducem eſſe voluiſtis? an ut, inſpectante me, expelleretur, nec quos eſſem reſtitutus? *Plaut. Capt. prol. v.* 43. Fratrem ſervabit ſuum, reducemque facier liberum in patrium ad patrem. *& v.* 1. 1. Jovi ago gratias, eum te reducem tuo patri reddideront. *& verſ.* 12. Tibi hunc reducem in libertatem feci. *Martial. l.* 6. *epigr.* 83. Redux de gentibus Libyeis. *Terent. Hec.* 5. 4. 12. Egon', qui ab Orco mortuum me reducem in lucem feceria, finam ſina munere a me abire? *Tacit. Ann.* 1. *c.* 70. *extr.* Nec fides ſalutis, anteqoam Cæſarem exercitumque reducem videre. *Plin. l.* 8. *c.* 26. *ante med.* Captivam Gætuliæ reducem audivi, &c. *Liv. l.* 21. *c.* 50. Claſſis Romana incolumis, una tantum perforata nave, ſed ea quoque ipſa reduca, in portum redit. ¶ Item univerſum quicumque undecumque redit. *Plin. l.* 8. *cap.* 5. *de elephant.* Sexto (*die a cœna*) perfunduntur amne, non ante reduces ad agnito. *Petron. in Satyr. c.* 117. *in fin.* (ſi modo *Petronii* ſunt verba.) Ad ingenium redux Eumolpus. *Claudian. de Phœnice*, v. 40. tunc conſcius ævi Defuncti, reducique parans exordia formæ. *b. e.* mox poſt regum redituræ. *Martial. l.* 10. *epigr.* 70. Nunc conſul, prætorve tenet, reduceſque citoreæ. *b. e.* turbæ deducentium, quæ choreurum inſtar eunt, redeuntque. ¶ Eſt etiam *cedax*, qui redit. *Ovid. Heroid. ep.* 13. *v.* 50. Et ſua det reduci vir meus arma Jovi. Vetus lapis apud *Gruter. pag.* 218. *n.* 3. Templum Jovis reducis. *Martial. l.* 8. *epigr.* 65. Hic ubi Fortunæ reducis fulgentia laia Templa nitent. *Fortunæ reduci* multi Lapides, nummique inſcripti ſunt, vota ſolventium pro ſalici in patriam reditu ab iriuere, exſi-

aſſilio, expeditione militari, (præſertim Imperatorum) & hujuſmodi. *Claudian. de VI. Conſul. Honor.* v. 1. Aurea Fortunæ reduſi ſi templa priores Ob reditum vovere ducum, &c. *Veteres Inſcript.* apud *Grev. in præfat. to.* 10. *antiqu.* R. Fortunæ reduſi viator. conſervatrici ſacr. Sex. Percilius Scn. fil. Priſcus, &c. Etiam Neptuno reduci (ob incolumem ex navigatione reditum) votum ſolvit Q. Manlius Q. Fil. Pal. Severianus, ut eſt in alio lapide *ibid.*

REEXINANIO, is, n. 3. *vetare di nuovo. Apic. l.* 8. *c.* 6. *extr.* Reexinanies in cacabum. Adde *lib.* 4. *c.* 2.

REFABRICO, as, n. 1. *riſabbricare. Diocles. & Maximian. Impp. lib.* 8. *Cod. tit.* 10. *leg.* 5. Collapſum balneum refabricare eniſus eſt.

REFACTO, is, eci, actum, n. 3. idem ac reficio apud Ver. *Plaut. Trucul.* 4. 4. 14. Nam refacere ſi velim, non eſt locus. Al. leg. *re facere*, rectius. *Propert l.* 2. *el.* 24. *v.* 22. Noctibus his vacui refaciamus iter. Eſt qui leg. *refeciamus:* ſed *refaciamus* a *Broukuſ.* defenditur.

REFECTIO, onis, ſ. *rifacimento*, ἐνεωσμὸς, actus reficiendi, ſeu inſtaurandi. *Colum. l.* 12. *cap.* 3. a *med.* Ceteraque, ſi refectionem deſiderant, fabris conciunanda tradantur. *Sueton. in Caſ. c.* 15. Refectio Capitolii. *Vitruv. l.* 6 *c.* 3. Diſplaviata habent in refectionibus moleſtiam magnam. *Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit.* 10. *leg.* 1. Refectio viæ publicæ. *Terrenum.* habet *refectio* eodem ſenſu. ¶ Item recreatio, *ciſtola, ciſtare, ſollevo, reſeciione. Quintil. l.* 10. *c.* 3. Tempore ad quietem, refectionemque data in acerrimum laborem convertimus. *Plin. in Panag. c.* 81. Inſtar refectionis exiſtimas mutationem laboris. *Criſ. l.* 3. *cap.* 15. *circa med.* Abſtinendum in ſeptimum diem dixit. quod ut ſuſtinere aliquis poſſit; tamen etiam febre liberetus vix refectioni valebit. *avrà forza baſtevoli a ſomentarſi.* & *lib.* 4. *c.* 6. *ad fin.* Si in refectione vero mnſerit tuſſis, intermittere oportebit uno die. *b. e.* dum reficitur cibo & potu corpus. *Plin. in Panag. c.* 15. Poſteri tradere minoribus ſuis geſtient, quis ſudores tuos hauſerit campus, quæ refectiones tuas arbores, quæ ſomnum ſuum prætexerint. *lo tue reſezioni. Plin. alter l* 23. *c.* 4. *ante med.* Oleum laſſitudinum, perfrictionumque refectio eſt. *Id. l.* 37. *c.* 5. *de ſmaragdo.* Non alia gratior oculorum refectio eſt: ita viridi lenitate laſſitudinem mulcent.

REFECTOR, oris, m. *riſattore*, qui reficit, κατασκευαστὴς. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 18. Item coloſſi refectorem inſigni congiario, magnaque mercede donavit. V. *Peſtus*, & *Repoſto.*

REFECTUS, us, m. idem ac refectio. *Plin. l.* 18. *c.* 7. Panem ex hordeo antiquis uſitatum vita damnavit, quadrupedumque tradidit refectibus. *b. e.* alimentis. *Herdum.* leg. ex MSS. *fere cibus eſt.*

REFECTUS, a, um, *riſatto, riparato, acconciato*, διορθωθεὶς, ἀνακτισθεὶς, ἀνανεωθεὶς, rurſus factus, recoccinatus, inſtauratus, renovatus. *Cic. Attic.* 16. *epiſt.* 3. Idem τείχεσιν miſi ad te retractatius: & quidem ὡς ἀνανεω ipſum, crebrit locis inculcatum & refectum. *Caſ. l.* 5. *B Gall. c.* 23. Naves invenit refectas. *Id. l.* 1. *B. Civ. c.* 41. Pons refectus. *Senec. epiſt.* 104. *ante med.* refectus conſul. *b. e.* cui conſulatus in alterum annum continuatus eſt. Adde *Liv. l.* 3. *c.* 21. ¶ Translate *Sear. l* 1. *ſilv.* 4 *v.* 111. arte refectus Talephus Æmonia. *guarito.* & *Val. Flacc. l.* 4 *v.* 301. Jamque refecta Jovi, paulatim in imagina priſca Ibat agens in victrix Junonis. *b. e.* humanæ formæ reſtituta. *Horac. l.* 6 *ep.* 1. *v.* 136. cognatorum opibus eurſique refectus. *b. e.* ſanatus, ad priſtinum meatis ſtatum reſtitutus. *Liv. l.* 9. *c.* 27. *ſub fin.* Conſpectu ducis refectus militum animus. *rinvigorito. Tacit. Ann. 6. c.* 17. *in f.* Refecta fides. *rinnoſſa il credito. Virg.* 12. Æn. *v* 788. armis animiſque refecti. *Id. 3. Georg. v.* 235. refectæ vires. *Ovid. 7. Met. v.* 617. ſubito colapſa dolore cecidit, longoque refecta tempore, &c. *rinvenuta. Petron. in Satyr. c.* 111. a *med.* Refecta potione, ac cibo. *refezzata. Martian. Capell. l* 1. *pag* 36. Ut refectior æthum ſublimiſque conſcendas. *Ovid. 3. Faſt. v.* 144. vires flamma refecta capit. *Papinian. Dig. lib.* 16. *tit.* 7. *leg.* 38. *circa med.* Pecuniam ex vendiricoribus Romæ refectam in provinciam trajecit. *excavato.* V. *Reficio.*

REFELLO, is, elli, a. 3. Cum *fello* proprie ſit mammam ſugo, *refello* eſt quaſi ea ore exſpuo, rejicio, reſpuo: unde translate ponitur pro refutare, redarguere, quæ dicta ſunt, falſa eſſe arguendo oſtendere, *confutare, controddire, ribattere*, ἀντιλέγω, διελέγχω. *Serv. ad Æn.* 4. *v.* 380. ducit a *fallo. Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 2. *a med* Et refelli ſine pertinacia, & refellere ſine iracundia ſæpati ſumus. *Id. Attic.* 11. *ep.* 5 *a med.* Sed tu me γοητα τινὰ refelleras. *Id.* 1. *de Orat. c.* 20. Et id, quod intenderemus, confirmare, & id, quod contra diceretur, refellere. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 2. Noſque ipſos redargui & refelli patiamur. *Id. pro Ligar. c.* 5. *ad fin.* Refellere & coarguere mendacium alicujus. *Virg.* 11. *Æn. verſ.* 16 Et ſolus ferro crimen commune refellam. *Sueton. in Nec. c.* 41. Cetera convicia, ut falſa, non alio argumento refellebat, quam, &c. *Id. in Aug c.* 56. Teſtem ſe in judiciis & interrogari, & refelli æquiſſimo animo patiebatur. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 2. *ad fin.* Memoria alicujus reſellit ea, quæ ſcribo. *b. e.* aliquis memoria tenens, rem aliter eveniſſe, atque ego ſcribo, mendacii me coarguit.

REFERCIO, is, erſi, a. 4. *riempire, rimpagliare*, ἀναπλήσσω, farcitodo, inculcando, ſine delectu congerendo rmpleo: a re & *farcio. Cic. pro Sext. c.* 35. *a med.* Corporibus civium Tiberim compleri, cloacas refarciri. *Plin. in Panag. cap.* 31. *ad fin.* Stupehant agricolæ pleus borrea, quæ non ipſi refarſiſſent. *Sil. l.* 5. *v.* 265. modo quem foetuna fovendo Congeſtis opibus, doniſque refarſit opimis. *Auſd. Caſſ. in epiſt.* apud *Voltar. Gallican. in ejus Vita, in f.* ærarium publicum refercire. ¶ Translate *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 23. *a med.* Puerilibus fabulis refarſit libros, & *lib.* 2. *c.* 24. a *med.* Hominum vitam ſuperſtitione omni refarſerunt. *Id. pro Roſcio. Poſt. c.* 14. *extr.* Autes refarſit iſtis ſermonibus. *Id.* 1. *de Orat c.* 35. *a med.* Perſice, ut Craſſus hæc, quæ coarctavit, & peranguſte refarſit in oratione ſua, dilaret nobis atque explicet.

REFERIO, is, a. 4. *ripercuotere*, ἀνακλάω, ἀνακλάζω, viciſſim, aut iterum ferio, repercutio. *Plaut. Aſin.* 2. *a.* 108. Quæſo, æquo animo patitor (*pugno malam ſi tibi percuſſero.*) *Lu.* patitor tu item, eum ego te referiam. *Senec. l.* 2. *de Ira, c.* 34. *ſub fin.* Percuſſit te? recede. referiendo enim & occaſionem ſæpius ferienda dabis, & arcuſationem. *Ovid. 4. Met. verſ.* 338. cum pura nitidiſſimus orbe Oppoſita ſpeculi referitur imagine Phœbus. *Auſon. epiſt.* 20. *v.* 23. Turbida congeſtis referitur vocibus echo.

REFERTVA. V. *Refriua.*

REFERO, refers, retuli, relatum, a. anom. *riportare, rimettere*, retro, aut viciſſim, aut iterum fero, reporte, revebo, reduco. *Virg.* 12. *Æn. v.* 865. Turni ſe peſtis ob ora Fertque refertque ſonans. *Plin. lib. 6. ep.* 28. Jam tuis deounriavi, ſi rurſus tam multa attulicſſent, omnia relaturos. *Cic. Phil* 12. *c.* 3. *extr.* & *Caſ. l.* 1. *B. Civ. cap.* 44. Pedem referre. *ritirarſi, tornar indietro. Cic. Attic.* 15. *ep.* 16. Itaque me referunt pedes in Tuſculanum. *Ovid. Herord. ep.* 16. *v.* 88. Victorem coln rettulit illa pedem. *Phædr. l.* 2. *fab.* 1. *v.* 8. Feroque viſo retulit retro pedem. *Plaut. Pan.* 4. *a.* 25. Nunc domum hæc ab æde Veneris refero vaſa. *Cic. Verr. 6. c.* 28. *ſub fin* Quod cum ſatis jam perſpexiſſe videretur, tollere incipiunt, ut referrent. *per esportarſelo a caſa. & Senec. in Thyeſt. v.* 438. Sic concretaam remige & velo retem Æſus, reſiſtens remigi & velo, refert. *porta, a ſpruge indietro. & Stat. 2. Achill. v.* 434. Stabam equidem, nec me referebat concitus amnis. ¶ Retro ferre eſt etiam in hia. *Petron. in Satyr. c.* 89. Parvolas illi manus ad nre referunt. *b. e.* admovent: quod eum ſit, retro manus fertur & flectitur. Sic *Tacit.* 15. *Ann. c.* 58. Manum ad capulum referens. ¶ *Referre caput* dicuntur ficarii, qui miſſi ad eadem faciendam, occiſi caput ad eum referunt, qui mandavit. *Tacit.* 14. *Ann. c.* 57. Relatum caput ejus illuſit Nero. Adde *cap.* 59. Sic in vet. Tab. Heracleenſi apud *Magnab. pag.* 423. *n.* 48. Quive ob caput civit Romani referendum pecuniam, præmium, aliudve quid eepit, ceperit. Adde *Sueton. in Tiber. c.* 13. ¶ De navigantibus, qui retro ferantur, contra ac deſtinaverant. *Plaut. Aſin.* 1. 3. 6. Quum magis te in alium capeſſis, tam æſtus te in portum refert. *Ovid. 14. Met. v.* 76. cum jam prope littus adeſſent Auſonium, Libycas venti reſtuentur ad oras. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 42. puppis Tutbius flectit iter, portuque refatur amico. Adde *Horat. l.* 1. *od.* 14 *Caſ. l.* 3 *cap* 5. *B. Gall.* & *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 144. ¶ Benignitatis fines introrſus referre, *Senec. l.* 1. *de Benef. c. paulo. od fin.* h. e. retrahere, contrahere, arctare, *reſtringere.* ¶ *Referre ſe*, ſe recipere, reverti. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 8. Turrim parvam fecerant: huc ſe refetebant. *ſi ritiravano. Cic.* 2. *Offic. cap.* 12. Ut eo, unde digreſſa eſt, referat ſe oratio. *Id. pro Flacc. c.* 21. Iterum iſte Romam ſe retulit. *tornò. Val. Flacc. l.* 7. *v* 614. ad ſocios paulum ſe retulit heros. & *verſ.* 538. Seque ſub extremis in mœnia retulit umbris. *Nep. in Annib. c.* 12. *ſub fin.* Seque ad ſua caſtra nautica retularunt. *Cic.* 2. *Offic. c.* 1. *od fin.* Referee ſe ad philoſophiam. *ripigliare lo ſtudio della Filoſofia.* ¶ Eſt etiam conſequi, reportare, *conſeguire, riportare*, in utramque partem. *Tacit. Ann.* 3. *c.* 21. Quo prælia ſervati civis decus retulit. *Cic.* 1. *Offic. c.* 39. Hic in domum non repulſum ſolum retulit, ſed igeominiam & calamitatem. ¶ Item reddere, *reſtituire. Cic.* 1. *de Divin. c.* 25. *extr.* Quæſtione habita, confeſſus eſt, pateramque retulit. *Virg. 8. Æn. v.* 560. O mihi præteritos referret ſi Jupiter annos! *Senec. epiſt* 81 a *te med* Referre eſt oltro, quod debes, afferre. *& paulo poſt.* Referre eſt ad eum, a quo acceperis, ferre. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 3. *extr.* Ita mihi dulcis ſalus viſa eſt, per te miſſa ab illa. referes igitur ei plurimam. *lo riſolterai.* Apud *Sil. l.* 7. *v* 508. refeere enſem vaginæ. *rimettere.* Ad hanc reddendi notiousm refer & illa, *referre gratiam*, aut *gratias, pro pare*, &c. de quibus V. *Gratia*, & *Par.* ¶ Et reſpondere, reponere, opponere, *riſpondere Cic. pro Quinct.* 1. 13. a *med.* Quid a nobis refertue? Pecuniam petit? negamus deberi. *Id. pro Cæcin. c.* 19. *a med.* Ego enim tibi refero: ſi non ſum ex eo loco dejectus, quo, &c. at ex eo ſum dejectus, &c. & *mox.* Velim, ſic exiſtimetis, id me non ad meam defenſionem attuliſſe, ſed illorum defenſioni retuliſſe. Adde *Ovid.* 2. *Met. v.* 35. & *lib.* 3. *v.* 387. Hinc *referre juxjurandum*, delatam ab adverſario jurisjurandi conditionem in eum transferre. *Paul. Dig lib.* 12. *tit.* 2. *leg.* 17. 23. & 38. & *Ulpian. ibid. leg.* 34. ¶ Et contra objicere, rogetere. *Ovid.* 1. *Met. v.* 758. pudet, hæc opprobria nobis Et dicta potuiſſe, & non potuiſſe referri. ¶ Et rependere. *Ovid.* 1. *de ar. am. verſ.* 370. Ut puto, non poteris ipſa referre vicem. ¶ Et exprimere, reddere, imitari, *raſſomigliare, rappreſentare. Ovid. Met.* 13. *v.* 441. ſimiliſque minaci Temporis illius vultum referebat Achilles. *Plin. l.* 5. *ep.* 16. *ad fin.* Non minus mores ejus, quam os vultumque referebat. *Id. l.* 7. *ep.* 29. *ad fin.* Matrem ejus reddit ac refert eobis. *Colum. l.* 7. *c.* 3. *a med.* Quod ex vetere materia naſcitur, parentis ſeoium refert. *Tacit. de Germ. c.* 43. Barii ſermone cultuque Suevos referunt. Adde *Senec. in Troadib. v.* 647. ¶ Et rejicere, vomere, *ributtare. Virg. 9. Æn. v.* 349. Purpureum vomit ille animam, & cum ſanguine mixta Vina refert meriens. ¶ Et iterare, refumere, *ripigliare. Sil. l.* 12. *v.* 18. Sed fas id Celtis, fas impia bella referre Bojorum fuerit populis. *& lib.* 16. *v.* 77. Servitio ſi tam faciles, cur bella refertis? *Virg.* 5. *Æn. v.* 596. Hunc morem, hos curſus, atque hæc certamina primus Aſcanius, Longam muris cum cingeret Albam, Retulit. *b. e.* revocavit, innovavit, quod ante jam fecerat. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 10. Niſi Athe-

Athenienſibus, quod myſteria non referrent, ad quæ biduo ſerius ventram, ſuccenſuiſſem. *Terent. Hecyr. prol.* t. *v.* 7. & *prol.* 2. *v.* 21. & 30. Comœdiam referre. *Cic. pro Dom. c.* 19. *in fin.* In hoc genere ſolum rem judicatam referre poſſe volunt. *b. e.* retractare. ¶ Et perferre, ferre. *Cic. Q. Fr. l. & ep.* t. *c.* 14. *ſub fin.* Theatrum ita reſonans, ut uſque Romam ſignificationes voceſque referantur. *Perron. in Satyr. c.* 89. Qualis ſilenti nocte remorum ſonus Longe refertur, cum premunt claſſes mare. ¶ Et convertere, *revolvere, volgere. Cic. pro Quinct. c.* 14. *ad fin.* Cum ad te, C. Aquili, oculos animumque retuli. *Id. de Provinc. Conſul. c.* 16. Si ex illa jactatione populari referunt aſpectum in curiam. *Val. Flacc. l.* 7. *v.* 79. Hæſit & od juvenem pallentia retulit ora. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 16. *ad fin.* Referre animum ad ſtudia. *& lib.* 1. *de Orat. c. o.* ad veritatem. *Virg.* 12. *Æn. v.* 425. Multa dies, variique labor mutabilis ævi Retulit in melius. ¶ Et prævenire, quaſi retro ferendo ſeu trahendo, *anticipare, prævenire. Feſtus:* Referri diem prodictam, ideſt adferri, religioſum eſt, ut ait Venanius: idque exemplo comprobat L. Julii & P. Luciniı conſurum, qui id fecerunt ſine ullo decreto Augurum: & ob id luſtrum parum felia fuit. *Papinian. Dig. lib.* 4. *tit.* 8. *leg.* 33. Arbiter ita ſumptus ex compromiſſo, ot & diem referre poſſit, hoc quidem facere poteſt: proferre autem, contradicentibus litigatoribus, non poteſt. V. *Profero* in ſi. ¶ Item recenſere. *Virg. in fin. Ecl.* 6. Cogere oves ſtabulis, numeramque referre. ¶ Item ponere, adſcribere. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 12. Referre aliquem in deorum numera. *Al. leg.* numerum. (ut eſt apud *Suetan. in Caſ. c.* 88. & *in Claud. c.* 45.) & *cap* 23. *ad fin.* Teeram & cælum refert in deos. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 10. Ut potius vivus in reos, quam occiſus in proſcriptos referretur. *Id. in Bruto, c.* 62. Eodem Q. Capionem referrem, niſi, &c. *b. c.* his adnumerarem. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 41. *ad fin.* Referre diem aliquem inter feſtos. *Id. Ann.* 4. *c.* 57. & *lib.* 6. *c.* 49 cauſam alicujus rei referre ad aliquem. *ætrribuere, aſcribere.* ¶ Item deſcribendo transfeere, *tranſcribere, exgeſſere. Cic. de clar. Orat. c.* 23. Quam orationem Cato in Origines ſuas retulit. *Id. Phil. t. c.* 8. Si quid memoriæ cauſa retulit in libellum. *Id. pro Flacc. c.* 9. Falſas rationes inferre, & in tabulas quodcumque commodum eſt, referre. *Lamprid. in Commodo, c.* 12. *a med.* Referrur in litteras, pugnaſſe illum ſub patre, &c. *ſta ſcribere.* ¶ *Referre rationes. Cic. Verr.* 3. *c.* 28. *ad fin.* Referre rationes ad ærarium. *profitetur, dare i tomi*: rationes pecuniæ publicæ acceptæ & expenſæ perſcriptas afferre ad ærarium, & exhibere Quæſtoribus. Eas enim ex commentariis & ephemeride in codicem deſcribebant, & exhibebant. ¶ Referre acceptum. V. *Acceptum.* ¶ Sæpe eſt narrare, renuntiare, dicere, *recognoſcere, riferire, dire. Virg.* 2. *Æn. v.* 547. referes ergo hæc, & nuntius ibis Pelidæ genitori. *Cic. pro Dejot. c.* 9. & *Caſ. l.* 1. *B. Gall. cap.* 47. *ad fin.* His mandavit, ut quæ dicerat Arinvitus, cognoſcerent, & ad ſe referrent. *& lib.* 6. *c.* 9. Illi referunt, Suevos omnes ad extremos fines ſe ſe recepiſſe. *Virg.* 2. *Georg. v.* 118. Quid tibi odorato referam ſudantia ligno Balſama? *Ovid. l.* 1. *de or. am. v.* 681. Fabula nota quidem, ſed non indigna referri. *Virg.* 4. *Æn. v.* 437. taleſque miſerrima fletus Fertque refertque ſoror. *Nepos in Dion. c.* 6 Verſum illum Homeri retulit, in quo, &c. *retrò, porrò. Ovid. Met.* 15. *v.* 298. res horrenda relatu. *Plin. in fin. l.* 31. Purgamenta relatu indigna, & algis potius annumeranda, quam animalibus. ¶ Aliquando eſt recordari, memoria repetere, recolere, *ricordarſi. Ovid.* 4. *Triſt. el.* 3. *v.* 55. Tempus ubi eſt, quo te (niſi ſi fugis illa referre) Et dici memini, juvit & eſſe meare? *Id.* 2. *Amor. el.* 8. *v.* 17. At quanto, ſi forte refers, præſentior ipſe, &c. *& de remed. am. v.* 499. Sæpe refer tecum feleratæ facta puellæ. Addo *Met.* 1. *v.* 765. ¶ *Referre ad aliquem*, rem narrare, conſulendi cauſa, deferre, proponere. *Cic.* 16. *Attic. epiſt.* 3. *ſub fin.* Cum ei præſcriptum eſſet, ne quid ſine Scotii ſententia ageret, usque ad illum, nequo ad noſtrum quemquam retulit. *non ho ſcritto expo.* Adde *Fam.* 3. *ep.* 5. *a med. & Juſtin. l.* 32. *c.* 4. *ad fin.* Sic referre ad animum, *Phædr. l.* 3. *fab.* 19. *v.* 9. ¶ *Referre ad Senatum*, proponere in Senatu rem deliberandam, *proporre, mettere in conſulto, dar parte. Cic. in fin. Phil.* 8. Ut conſules de ejus honore præmiove primo quoque die ad Senatum referant. *Id. pro Dom. c.* 53. C. Caſſium conſorem ds ſigno Concordiæ dedicando ad pontificum collegium retuliſſe. *& mox.* Eam rem ex auctoritate Senatus ad hoc collegium prætur retulit. *Nep. in Eumen. c.* 12. De hoc cum ſolus conſtituere non auderet, ad conſilium retulit. *Id. in Lyſand. c.* 3. Lacedæmonii omnia ad oracula referre conſuevarant. *riportarſi in tutte agli oracoli. Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 6. In provinciis prætores mittuntur, neque exſpectant, ut de eorum imperio ad populum referatur. *Perotus* ſæpiſſime dicitur, cum de populo ſermo eſt. ¶ *Referre*, dirigere, *indirizzare. Cic. Phil.* 10. *cap.* 20. Nos ita a majoribus inſtituti ſumus, ut omnia conſilia atque facta ad dignitatem & virtutem referamus. *Id.* 1. *de Orat. c.* 52. *ſub fin.* Philoſophus omnia ed voluptatem coepoeis, doloremque refereus. *Id. pro Dejot. c.* 2. *ad fin.* Tuum eſt, Cæſar, qui pro multis ſæpe dixiſti, quid mus mihi animi ſit, ad ta ipſum referre. *b. c.* reſpiciendo ta ipſum conjectueam de me facere. *Id.* 1. *de Legib. c.* 1. *ſub fin.* Leges in hiſtoria ad veritarem referuntur, in poemata ad delectationem. *Verr. l.* 1. *R. R. c.* 40. *ad fin.* Ita taſerere nportet referentem ad fructom, meliori genere ut ſit ſeeculo, quam eſt, quo veniat, arbor. *b. c.* ſpectantem, retionem habentem. *Tertz. de Germ. c.* 34. Sive adiit Hercules, ſeu quidquid ubique magnificum eſt, in claritatem ejus referre confuevimus. *b. c.* honori ejus tribuere, ita narrando, tanquam ſi ab eo actum ſit. ¶ Pro pertinere, *apportenere, Plaut. Perſ.* 4. 4. 44. Te ex puella prius percontari volo, quæ ad eam referant. ¶ *Referre opem*, pro ferre, tribuitur *Pacuvio* apud *Cicer. l.* 1. *de Divin. c.* 32. & ipſi *Cicer.* 3. *de Legib. cap.* 19. ſed utrobique dubia eſt lectio. ¶ *Retrahi, vellarsi* in ſcribendum ſit, cum prima producitur, V. in ſi. vocis ſequent.

REFERT, ſbat, tulit, *importa, ſtieva, giova, appartiene, bisogna, ſpettare, rincreſce*, intereſt, ad rem pertinet, utile eſt, prodeſt, juvat, *Plaut. Curcul.* 4. 3. 23. Quid refert me ſcitile regibus, ut mihi obedirent, ſi hic me hodie umbraticus deerlerit. *Terent. Heaut.* 3. 2. 58. Illud permagni referre arbitror, ut neſciteatem ſentiat te id ſibi dare. *Colum. l.* 3. *c.* 9. *a med.* Tantum retuleris, ut in transfeerendo ſeminibus ſimilem ſtatum cæli, locique obſerveris. *Cic. Q. Fr. l. & ep.* t. *c.* 7. Parvi refert, abs re jus dici diligenter, niſi, &c. *Caſ.* apud *eund. l.* 14. *ad Attic. ep.* 1. Magni refert, hic quid velit: ſed quidquid vult, valde vult. *Cic. pro Cal. c.* 23. At quibus ſervis? Refert enim magnopere id ipſum. *Id. Fam.* 5. *ep.* 9. Sed quanti id refert? *Id.* 3. *de Orat. cap.* 55. Refert etiam, qui audiant, Senatus, an populus, an judices. *Id. Phil.* 2. *c.* 11. Qui refert, utrum voluerim fieri, an gaudram factum? *Id.* 2. *de Divin. c.* 34. Aves paſcantur nec ne, quid refert? *& cap.* 29. Quaſi ſi vero referat, quod fieri poteſt, quam id ſæpe fiat. *& cap.* 47. Fac, in puero referre, ex qua affectione cæli primum ſpiritum duxerit. *Virg.* 2. *Georg. v.* 104. neque enim numero comprehendere refert. *Ovid.* 3. *ex Pont. ep.* 4. *v.* 61. Nec minimum refert, intacta roſaria primus, An ſera ſorpite pæus relicta manu. *Plaut. Epid.* 2. 2. 91. Quam ad rem iſtuc refert? *o che ſerve!* ¶ Cum *mea, tua, ſua, noſtra, veſtra*; ſive ſint caſus ablativi ſingulares feminini, ſive accuſativi plurales neutrius generis: qua de re, *Manerv. Scalig. l.* 3. *c.* 5. & *Voſſ. l.* 7. *de Grammat. c.* 29. legi poſſunt. *Salluſt. in fug. c.* 119. Faciundum aliquid, quod illarum magis, quam ſua, retuliſſe videretur. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 20. *circa med.* Non adſcripſi id, quod tua nihil refeiebat. *Terent. Adelph.* 5. 4. 27. Id mea minime refert, qui ſum nata maximus. ¶ In illo *cujuſ. Phorm.* 5. 3. 27. Quid iſtuc noſtre? *Cbr. magni. & Hec.* 3. 5. 60. Quid mea? vel *intereſt*, vel *refert* ſubaudiendum eſt. ¶ Notationem hujus verbi aliam a *refero* eſſe multi volunt. illud enim perſonale a re particula ſeleclinabili, & quæ in carmine ſæmpee corripitur: hoc impersonale a *res*, vel *rei*, vel re ablativo, & *fert* conflari: & ſemper produci. Unde *Ovid.* 13. *Met. v.* 268. Quid iamen hoc refert, ſi ſm pro clalſo Pelaſga Arma tuliſſe *ſofort* contre Troofques, Jovemque? Alii cootra & impersonalia nulla eſſe docent in re Grammatica: & abſurdum eſſe ajunt, ut alia ſit origo *di refero*, alia *di referre*: & non ſempee a Poetis id ſervari, ut in *refero* peimo corripiatur, in *referre* producatur, cure *Seren. Sammon.* produxerit *verſ.* 374. Sin etiam retilus refeetor pectore ſanguis. tumeſti alii aliter legunt. Verius eſſo *ri re* in compoſitio produci poſſe etiam non geminata conſonante ſequenti, cum ſit auceps, ut in Re, *Recido, Redeo, Refero*, & alibi adnotavimus.

REFERTUS, a, um, *pieno zeppo, ripieno, βεβυσμένος*, conſertus, opplerus, repletus: a *refercio. Cic. pro Font. c.* 1. Refeeta Gallia negotiatorum eſt, plena civium R. *Varr.* apud *Non. c.* 9. *n.* 13. Ipſa Italiæ oppida ſunt vaſtata, quæ prius fuerant hominum referta. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 11. Cupas tæda ac pice refertas. *Ovid.* 1. *Amor. el.* 14. *v.* 8. *cero* refarto notio. *Cic. pro leg. Manil. c.* 18. *ad fin.* Inſula referta divitiis. *& c.* 8. *a med.* Domicilia regis omnibus rebus ornata atque referto. *Id.* 1. *de Orat. c.* 35. Locuples uc referta domus. *Id.* 5. *Verr. c.* 87. *a med.* Tum refertus ſeis ærarium populi R. quam unquam fuit. *Id. Q. Fr. l. & ep.* 2. *c.* 14. *ad fin.* Theatrum celebritate refertiſſimum, magnitudine amplitſſimum. ¶ Translate *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 7. *ad fin.* Xerſes refertus omnibus præmiis doniſque fortunæ. *& cap.* 31. Vita undique refeeta bonis. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 15. Litteræ refertæ omni officio, diligentia, fnevitate. *Id. c. Acad. c.* 4. Academici, & Peripatetici, Platonis uberrate completi, certam quandam diſciplinæ formam compoſuerunt, & eam quidem plenam ac refertam. *Id.* 1. *de Orat. c.* 19. Quærebat, cur de proœmiis, & de epilogis, & de hujuſmodi nugis referti eſſent Rhetoricorum libri. *Id. in Orat. c.* 41. Invidis eſerta ſunt omnia. ¶ Abſolute *3d. pro Mur. cap.* 9. Aſia iſta referta, & eadem delicata. *vecco, abbondante.* Sic *Sront. in Med. v.* 485. Referta domus. *Tacit. a. Hiſt. c.* 56. Refetti agri.

REFERVENS, entis, iterum, aut valde fervens. *Plin. l.* 16. *c.* 11. *extr.* Item terebinthinam in ſactogine referventi. ¶ Translata ponitue pro vehementi, & atroci. *Cic. pro Roſc. Com. cap.* 6. Nonne, ut ignis in aquam conjectus continuo reſtinguitur & refrigeratue, ſic refervens falſum crimen in puriſſimam & caſtiſſimam vitam collatum ſtatim concidit & extinguitur?

REFERVĒO, es, & Refervesco, is, n. iterum aut valde ferveo. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 23. Viſum Mercurium e patera ſanguinem fundere, qui cum terram attigiſſet, refervefcere videretur ſic, ut tota domus ſanguine reduudaret. V. *Riferveni.* ¶ Eſt etiam refeigefcere, fervere deſinere. *Id. in Bruto, c.* 91. *in fin.* Contentio vocis ereſcendeat, & quaſi refebuuret oratio. Alii leg. *refervuret.* V. *Fervco.*

REFIBULO, as, a. t. fibulam reteno, ſeu folvo. *Martial. l.* 9. *epigr.* 48. Et cujus refibulavit turgidum faber penem. *ideſt* fibulam peni inductam ſolvit.

REFICIO, fcis, feci, fectum, a. 3. *riſare, rimettere*, iterum facio, reſtituo: *ἀναπλάσσω: a re & facio. Nep. in Timol. c.* 3. Uebium mœnia disjecta, fanaque deleta refecit. *Id. in Con. c.* 4. *extr.* Muros dirutos reficiendos curat. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 15. & *Salluſt. in Jug. c.* 70. Ea quæ ſunt amiſſa reficere inſtituit. *Ulpian. Dig. lib.* 29. *tit.* 1. *leg.* 9. Videtur jure militari refeciſſe teſtamentum. ¶ *riparare, reſtaurare, accomodare*, reſtauro, renovo.

Ulpian. Dig. lib. 43, *tit.* 20. *leg.* 1, Reficere eſt, quod corruptum eſt, in priſtinum ſtatum reſtaurare. Verbo reficiendi (*civos*) tegere, ſubſtruere, farcire, ædificare, item advehere, apportareque us, quæ ad eandem rem opus eſſent, continentur. *Cic. in Top. c.* 3. *e med.* Si ædes corruerunt, vitiumve fecerunt, hæres reſtituere one debet, nec reficere. *Horat. l. & ep.* 1. *v.* 17. Mea reficit rerea quaſſas. *Paterc. in Scipr. c.* 136. Reficere ignem. *succendere. Nep. in Attic. c.* 20. Cum ædes Jovis vetuſtate prolaberetur, Cæſar eam reficiendam curavit. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 34, *extr.* Muros, claſſem, portaſque reficere. *Plin. l.* 11. *c.* 24. *e med. de apomec.* Scilis protinus reficit, ſed politurum ferentes. *Cic.* 3. *Verr. c.* 54. *ad fin.* Locatur opus id, quod ex mea pecunia reficietur: ego me refectorum eſſe dico. ¶ Translate *reficere eloquem conſulem, tribunum*, eſt ei magiſtratum continuare, in ſequentem quoque annum creando, *confirmare. Cic. de Amic. c.* 25. *e med.* Cum ferret legem de tribunis plebis reficiendis. (De hac lege, V. *Epit. Livii lib.* 59.) *Liv. l.* 2. *c.* 56. Plebs Voleronem tribunum refecit. *Id. l.* 3. *c.* 25. In reliquum magiſtratus continuari, & eoſdem tribunos refici, judicare Senatum contra rempubl. eſſe. V. *Refectus*. ¶ Ponitur & pro ſupplere, ſubſtituere, *ſupplere, ſubſtituere, reclutare*, ad explendum numerum. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 87. Hæ copiæ, quas videtis, ex delectibus horum annorum ſunt refectæ. *Virg.* 3. *Georg. verſ.* 69. ſemper erunt, quarum mutari corpora malis. Semper enim reficer. ¶ *Reficere tribunos* apud *Cic. pro Plenc. c.* 18. quid ſit, V. Interpretes. eno ons aſ enim ejus loci & lectio, & expoſitio. ¶ Sæpe eſt recreare, refovere, *excitare, exhortare, confortare, follevare*; & reſertur ad corpus. *Cic. Fam.* 7. *ep.* 16. *extr.* Ego hic cogito commorari, quoad mis reficiam. nam & vires, & corpus amiſi. *Caſ. l.* 7. *B. Gall c.* 31. Exercitum reficere ex labore atque inopia. *Hirt. l. B. Gall. c.* 1. Cum milites hibernorum quiete a tantis laboribus reficere vellet. *Plin. l.* 26. *c.* 1, *ante med.* Reficere ſe ab imbecillitate. *Liv. l.* 37. *c.* 24. Cibo reficere vires. *Salluſt. in Jug. c.* 18. Sanctus cum cura reficit, *Nep. in Lamach. c.* 9. *extr.* Ad luſtitudinem ſedandam militum, ac reficienda jumenta. *Cæ. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 1. Ego ex magnis calamitatibus in Arpinati ſumma cum amœnitate fluminis me refeci. *Plin. in Panag. c.* 77. Tam aſſiduus in tribunali, ut labore refici, ac reparari videretur. *Cic. in fin. ep.* 3. *l.* 7. *ad Attic.* Tironis reficiendi ſpes eſt in M'. Curio. *b. c.* ſanandi. *Senec. ep.* 7. Ex longo morbo refici. *Plin. lib.* 37. *c.* 5. Reficit aciem oculorum ſmaragdus. *Id. l.* 32. *c.* 10. *poſt med.* Nitrum reficit laſſitudines. *Id. l.* 32. *c.* 6. *a med.* Oſtrea ſtomachum unice reficiunt. *Martial. l.* 4. *epigr.* 37. Reficere nauſeam. ¶ Item ad animum. *Cic. pro Plenc. c.* 1. Veſter, judices, conſpectus reficit & recreat mentem meam. *Id. pro Mil. c.* 2. Sed me recreat & reficit Cn. Pompeji conſilium. *Quintil. lib.* 10. *c.* 5. *a med.* Reficere ac reparare. *Cic. Verr. 6. c.* 47. *ad fin.* Ad ea, quæ dicturus ſum, reficite vos, quæſo, judices. *b. c.* a laſſitudine audiendi vos recreate, & vires ad audiendum reſumite. *Salluſt. in Catil. c.* 49. Sociorum animos reficere. *Virg. 11. Æn. v.* 731. reficitque io prœlia pulſus. *b. c.* cohortando io pugnam reſtituit. *Cic. Attic. lib.* 12. *ep.* 14. Omnia antur, quo ad animum, ſed ad vultum reficiendum, *b. c.* ad ſpectem non dolentis componendum. *Liv. l.* 33. *c.* 36. Reficare animos militum a terrore. ¶ Item ad alia. *Nep. in Ageſil. c.* 7. Poſt Leuctricam pugnam Lacedæmonii ſe ounquam refecerunt. *ſi exribere*, priſtinas imperii vires recuperarunt. *Varr. l.* 1. R. R. *c.* 2. *ante med.* Nemo ſeoes debet velle impoſſam ac ſumptum facere in cultorem, ſi videt, non poſſa refici. *non poter reſeeſi delle ſpeſe. & Virg.* 3. *Georg. v.* 336. cum frigidus aera veſper Temperat, & ſaltus reficit jam roſcida Luna. *cruſtreo. & Ovid.* 3. *Faſt. v.* 711. Poſtera cum teneras aurora refecerit herbas. Adde *Plin. l.* 2. *c.* 11. ¶ Aliquando eſt conficere, colligere, redigere, *eicavare. Varr. l.* 1. R. R. *c.* 24. Hoſtum vocant, quod ex uno facto olei reficitur. *Cic. Parad. 6. c.* 1. *ſub fin.* Nunquam eris dives, ſotequam tibi ex tuis poſſeſſionibus tantum reficiatur, ut eo toeri ſex legiones poſſis. *Liv. l.* 35. *c.* 1. *extr.* Cetera (*præda*) vendenda quæſtori data: quod iode refectum eſt, militi diviſum. *Juſtin. in fin. c.* 1. *l.* 9. Io Scythiam prædandi cauſa profectus eſt, more negotiantium impenſas belli alio bello refecturus. *per cavare le ſpeſe d' una guerra da an' altra. & Caſ. Dig. lib. ult. tit. penult. leg.* 88. Tantum quis pecuniæ relinquit, quantum ex bonis eius refici poteſt. ¶ *Reficere* prima producte. *Lucret. l.* 1. *v.* 34. Reficit æterno devictus vulnere amoris. Al. leg. *revocat*. V. dicta in *Re*.

REFICTIO, onis, f. idem quod refectio: *e refingo. Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit.* 20. (*al.* 21.) *de vivis, leg.* 1. *circa med.* Purgandi verbum ad eum rivum pertinet, qui reficatione indiget. plerumque enim reficatione & purgatione rivus indiget.

REFIGO, is, xi, a. 3. *ſtaccare, ſconficcare, ſchiodare, ſpiccare, ἀνασκολοπίζω*, quod fixum erat, avello, revello, evello. *Cic. Phil.* 11. *c.* 5. *extr.* Figeatur rurſus ea tabula, quas vos decretis veſtris refixiſti. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 56. Sub duce, qui templis Parthorum ſigna refixit. *Valer. Max. l.* 2. *c.* 6. *n.* 10. Tum demum immobile dei caput terra refigi potuit. *Caſſ. l.* 6. *c.* 25. *ad fin.* Si dolor in gingivis eſt, moveturque aliqui dentes, refigi eos oportet. nam curationem impediunt. *Plin. lib.* 35. *c.* 2. Affixit hoſtium ſpoliis, quæ nec emptori refigere liceret. *Sil. l.* 10. *v.* 601. clypeos io bella refigite captos. *Senec. de vita beata, c.* 19. *ad fin.* Cum refigere ſe crucibus conentur, io quas unuſquiſque veſtrum clavos ſuos ipſe adigit. *Quintil. declam.* 10. *c. ult.* Refigere ferrum. ¶ *Refigere leges*, abrogare, tollere, infringere, reſcindere, *taſſare, abolire, annullare*. V. *Ego* io fin. *Cic. Phil.* 13. *cap.* 3. Acta Antonii reſciditis, leges reſciſſis: per vim & contre auſpicio latas decrevitis. *Id. Fam.* 12. *ep.* 2. *ad fin.* Cuius æra refigere debebamus, ejus etiam chirographa dividimus? ¶ *Refigere jurgia*, reſolvere, tollere, amovere, *levare, togliere. Horat. l. & ep.* 2. *v.* 170. Sed vocat uſque ſuum, qua populus adſita certis Limitibus vicina refigit jurgia. Ita *Bentley.* ex aliquot MSS. *Lambin.* Al. leg. *refugit*. ¶ Pro figere, aut rurſus figere. *Virg.* 4. *Georg. v.* 102. auſuſque, & cerea regna refigunt. Ubi *Servius*: re abundat: id aſſ figunt. Al. tamen leg. *refingunt*.

REFINGO, is, a. 3. fingo, fimulo. *Apul. l.* 3. *Metam.* Hilari voltu renidens, quantumque poteram, lætiorem me refingens. ¶ Item formo, facio. V. in eo voc. vocis præcad.

REFIRMATUS, a, um, firmatus, conſtitutus. *Sen. Ruf.* in Breviar. *c.* 14. *ſub fin.* Super eipam Tigridis limes eſt refirmatus.

REFIXUS, a, um, *ſtaccato, ſchiodato, ἀνασκολοπισθείς*, revulſus, avulſus, detractus. *Juſtin. l.* 9. *c.* 7. *e med.* Refixum corpus interfectoris ſuper reliquias mariti cremavit. *b. e.* cruce detractum. *Virg.* 5. *Æn. v.* 360. clypeum Neptuni ſacra Danais de poſte refixum. *& verſ.* 517. cælo ceu ſæpe refixa Tranſcurrunt, crinemque volantia ſidere ducunt. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor. v.* 496. non haſta refixas Vandit opes: ovida ſectur non voce citatur, *b.* 1. legitimis dominis præſcriptione ereptas.

REFLABILIS, le, qui facile efflatur, ut Cibi facile reflabiles, *Cael. Aurelian. Tardor. l.* 4. *c.* 1. *ante med.*

REFLABRI VENTI, recurrentes, & reciproci, io contrarium ſcilicet flantes, modo introrſum, modo retrorſum. *Apul. de Mundo.* Exceſſores venti habentur, qui directo ſpirent: reflabri, reciproci, ut Cicias putatur eſſe.

REFLAGITO, as, a. 1. *rinnovellare*, iterum flagito. *Catull. carm.* 42. in *Mach. v.* 6. & to. Perſequamur eam, & reflagitemus.

REFLANS, antis. V. *Reflo*.

REFLATIO, onis, f. *ſvaporamento*, evaporatio. *Cael. Aurelian. Tard. l. & cap.* 1. *ante med.* Erit tendendus æger uſque ad cutem. Hinc etiam patientes partas levantur, cum ex alto reflatio quædam viarum ouditate permittitur.

REFLATUS, us, m. *rivento*, flatus adverſus, ideſt ventus contrarius. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 2. Quinquaginta naves delatas in Uticam reflavo hoc. *Plin. l.* 8. *c.* 6. *in fin. de orca*. Quorum (*navigiorum*) unum mergi vidimus, reflatu belluæ oppletum unda. *b. e.* exſpiratione, eſſatu.

REFLATUS, a, um, vento reflaoto plenus, tumidus. *Apul. l.* 2. *Metam.* Sagoam perfecte luculentam, veſte reflatam. *Id. in fin. lib.* 5. Pſycheo mitis aura, vibratis hinc iode lacteis, & reflato ſinu ſeoſim levatam vehens, &c. ¶ Item *ſvaporato*, ut Reflata ſuccoſitas, *Cael. Aurelian. l.* 2. *Acut. c.* 29.

REFLECTO, is, xi, xum, a. 3. *ripiegare, torcere, rivoltare, ἀνακάμπτω*, retro flecto, inflecto, retorqueo. *Plin. l.* 11. *c.* 50. *extr.* Caudam fues interquent, canum degeneres ſub alvum reflectunt. *& cap.* 37. *ſect.* 78. Veoter ſinguios carentibus nullus. interiiour enim ab ore incipit, & quibuſdam eodem reflectitur, ut ſepiæ, polypo. *Val. Flacc. lib.* 5. *v.* 455. odere tamen, viſuſque reflectunt. *Catull. carm.* 45. *de Acme, & Septum. verſ.* 10. lewter caput reflectens. *Id. carm.* 63. *de nupt. Pel. v.* 112. Inde pedem victor multa cum laude reflexit. *Val. Max. l.* 7. *c.* 4. *n.* 5. Cum alio curſum direxiſſet, ſubito ad Contrebiam reflexit. *Senec. in Thyeſt. v.* 428. Reflecte greſſum, dum licet, teque eripe. *b. c.* refer pedem, reverterre. *Id. in Troadib. v.* 46. feroa ſæva manu Coma reflectens regium torta caput, Alto oefandum vulneri ferrum abdidit. *Ovid. de* Aſcalapho verteare ſe io bubonem, *Metam.* 5. *v.* 547. loque caput ereſſet, loogoſque reflectitur ungues. ¶ Translate pertinet ad luſtitatem, & miſericordiam. *Cic. t. de Orat. c.* 12. *e med.* Cauſæ, quibus mentes eut incitantur, aut reflectuntur. *Id. pro Sull. c.* 16. Nonpunquam animum incitatum ad olciſcendam orationem tuam, revoco ipſe, & reflecto. *Virg.* 10. *Æn. v.* 632. & io melius tua, qui potes, orſa reflectas. *Senec. in Agam. v.* 155. At te reflectat conjugii nomen ſacrum. *Terent. Adelph.* 3. 2. 8. Quem neque fides, neque juſjurandum, neque illum miſericordia repreſſit, neque reflexit. ¶ *Reflectere animum*, vertere, flectere ad advertendum, *revolger l' animo*: unde noſtrum *riflettere. Virg.* 2. *Æn. v.* 741. Nec prius amiſſam (*Creuſam*) reſpexi, animumque reflexi, Quam, &c. *Memoriæ. in gratiar. act. c.* 14. Ad Romanam urbem meotem reflexit. *Quintil.* (ſeu quicumque alius auctor eſt) *declam.* 245. An ſi quis noſtrum traosfugiſſet, nos ipſum modo, *&c.* idem nos reflectemus in nos, &c? *non applicheremo e noi: non rivolgeremo e noſtre propoſito?*

REFLEXIM, adverb. cui contrarium eſt directim. *Apul. de dogm. Platon. l.* 3. Ex hac conjugatione primi modi ſit illativum; ſi *directim*, univerſale, ut Omne igitur honeſtum utile eſt; ſi reflexim, particulare, ut Quoddam igitur utile eſt honeſtum.

REFLEXIO, onis, f. converſio. *Macrob. l.* 5. *Saturn. c.* 11. *ante med.* Crebram cervicis reflexionem io Palinuro ſidere conſulente deſcripſit. *Apul. de dogm. Platon. l.* 3. Verum hoc in ſimplici converſione, quæ in concluſionum illetioaibus reflexio nominatur.

REFLEXUS, us, m. ſinus, receſſus, locus reflexus. *Apul. in Florid. n.* 6. (*al.* 1. t.) Prope Oceani reflexus.

REFLEXUS, a, um, *ripiegato, ricurvo, ἀνακεκαμμένος*, retro flexus, inflexus. *Senec. in Oedip. v.* 733. Sonuit reflexo claſſicum cornu, Litusque adunco ſtridulos cantus Elicit æra. *Ovid. 3. de ar. am. v.* 779. & *Sict. t. Achill. v.* 382. reflexa cereix. *Plin. l.* 30. *c.* 11. Scarabæus, aui ſunt cornicula reflexa. *Id. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 62. Elephanto dentes intus ad mandendum quatuor e præterque eos qui promiruot, maſculis reflexi, feminis recti atque prooi. *dentatos* habet *Ariſtot. l.* 2. *Hiſt. anim. c.* 12. h. e. ſurſum reflexos, repandos. *Capitolin. in Pertin. c.* 12. Reflexus capillus. *b. l.* 1. tortus, criſpatus,

RE-

REFLO, as, avi, atum, a. t. *ſeſſor contra, ἀντιπνέω*, retro flo, contra ſpiro. *Cic. Attic. l. 6. ep. 7.* Rhodum volo, iode Athenas, atſi Eteſiæ valda reflant. *Id. ſub fin. Tuſcul.* 1. Quo utinam velis paſſis perwehi liceat! ſin reflantibus ventis reijcimur, tamen, &c. *Id. 2. Offic. c. 6.* Cum proſpero fletu fortunæ utimur, ad exitus pervehimur optatos: & cum reflavit, affligimur. ¶ Exſpirere, craſſitere. *Lucret. l. 4. v. 935.* Interiorem atiem partem ſpiramibus aer Verberat, hic idem cum docitur atque reflatur. ¶ ſundo tumefacere, & extollere. *Apul. l.* 10. *Metam.* Quam quidem lacaſiam curioſulus ventus nunc laſciviens reflabat, ut dimota, &c. ¶ Et contra, effundo ſpiritum ejrcere, & facere at quod inflatum erat, detumeſcet, *ſeonſere. Lampred. in Heliog. cap.* 25. Multis viliocribus amicis follee pro accubitis ſtereebat, cofque reſtabat praedentibus illis, ita ut plerumque ſubito ſub menſis inveniretur praedrantes. Primus deniqne invenit ſigma in ſera ſtrmere non in lectulis, ut a padibus utres per pueros ad reflandum ſpiritum ſulvereatur.

REFLORESCO, ie, rui, n. 3. *reflorire, ἀνανθῶ*, rerſus floreo. *Plin. l. 19. c. 8. a med.* Pulegii natura in carnerie reflorefcens ſapios dicta eſt. *Id. l. 28. c. 16. ad fin.* Secatur incipiens florere, & quoties refloruit. ¶ Translate *Silius l. 15. v. 741.* Celſus, ceu prima reflorefcente juventa, Ibat conſul.

REFLUO, is, xi, n. 3. *fluere indietro, ἀναῤῥέω*, retro fluo. *Ovid. Met ſl. v. 161.* Non ſecus ac liquidue Phrygiæ Mæandros in arcie Ludir, & ambiguo lapſu refluitque fluitque. *Virg. 9. Æn. v. 31.* cum prognı flumine Nilus Cum refluit campis. *Id. 4. Georg. v. 262.* Ut mare ſollicitum ſtridit refluentibus undis.

REFLUUS, a, um, *πολίῤῥοος*, qui refluit, qui retrogrado ſertur fluxu. *Plin. l. 2. c. 97. extr.* Pontus ſemper extra meet in Propoetidem, introrſus in Pontum nunquam refluo meri. *Stet. l. 5. ſilv. 1. v. 91.* & refluo aircumſona gurgite Thule. *b. e.* aſtuanti & reciproco. *Sil. l. 5. v. 624.* refluî pugnarunt moatibus amnes. *Apul. l. 4. Metam.* Proximas aras reflui litoris petit. *b. e.* ad quod mare fluit, & refluit.

REFOCILLATUS, a, um, recreatus, refotus. *Plin. l. 3. ep. 14.* Ipſe peucie diebus ægre refocillatus, non ſine ultionis ſolatio decreſſit. Al. leg. *focillatus*. Adde *epiſt. 16. ſub fin.* ubi eadem varia lectio.

REFOCILLO, as, avi, atum, a. 1. *reſtotare, confortare*, recreo, refoveo, reficin. *Senec. l. 3. de benef. c. 9.* Efficacibus remediis refocillaſſe lugentem.

REFODIO, is, odi, oſſum, a. 3. *fouere, ὀρύσσω*, fodiendo eruo, effodio. *Plin. l. 8. c. 63. ed fin.* Si ulli eſſent inferi, jam profecto illos avaritiæ atque luxuriæ cuniculi refodiſſent. *Id. l. 19. c. 5. a med.* Solum quem altiſſime refodem. *Calum. in fin. c. a. l. 2.* Sumpſet redices omnes refodiat ac perſequatur.

REFORMATIO, onis, f. *tranſformazione, μεταμόρφωσις*, forma mutatio. *Apul. Metam. l. 8.* Nec illum miſeræ reformationis video ſolatium. *b. e.* qua ex homine in formam eſini mutatus ſum. *& mox*: Facilior reformationis hojus medela ſuppeditas. *& lib. 11.* Populi mirantur facilitetem reformationis. *b. e.* qui ex aſino in hominem rurſus ſum reſtitutus.

REFORMATOR, oris, *riformatore, διορθωτὴς*, qui reformat, inſtaurator. *Plin. l. 8. ep. 18.* Ipſarum littererum jam ſenefcentium redactor, ac reformator.

REFORMATUS, us, m. reformatio. *Tertull. adverſ. Valentin. cap. 23.*

REFORMATUS, a, um, *trasformato*, nova forma mutatus. *Ovid. 9. Met. v. 399.* reformatos primos Iolaus in annos. *Apul. l. 21. Metam. ſub fin.* In alienam quampiam perſonam reformatus. *Id. l. 7.* Ducatum latrones unanimes ei deferunt, veſtemque lautiſculam profezunt: ſumeret, abjecto ceatunculo divite. Sic reformatus, &c. *b. e.* mutata veſte quaſi in aliam formam verſus. *Ven. Lap.* apud *Gruter. pag. 249. n. 4. Imp. Cæſ. Divi F. Aug.* orbe mari & terra pacato, templo Jani cluſo, & Rep. P. R. optim. leg. reformata, &c. *riformata*.

REFORMIDATIO, onis, f. *timore, φόβος*, actus reformidandi, timor, metus. *Cic. in Pariſ. cap. 4.* In fuſtione autem aut ſpem, aut reformidationem deliberantie.

REFORMIDO, as, a. 1. *temere molto, ὑποφρίσσω*, valde formido. *Cic. Phil. 7. c. 6. in fin.* Pacis nomine bellum involutum reformido. *Id. Phil. 14. cap. 3. ad fin.* Refugit animus, eaque dicere reformidet, quæ, &c. *Id. Tuſcul. 5. c. 30. a med.* Imbecillius horrent dolorem, & reformidant. *& lib. 2. c. 45.* Ita tetra ſunt, ut ea fugiet & reformidet ocatio. *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 32. ad fin.* Neque ſe reſtrmidare, quod in Senatu Pompejus diziſſet, ad quos legati mittarentur, ſe auctoritatem tribui. *Plin. l. 1. ep. 20.* Reverereris occurſum, non reformides. *Id. l. 5. ep. 8.* Nullius ſibi conſcius culpæ, poſteritatis memoriam non reformidat. *Plin. in Paneg. cap. 44.* Quis comparari tibi non reformidet? *Quinti. l. 1. c. 2. (al. 3.) a med.* Affuſcat jam a tanero non reformidare homines. *& cap. 1. (al. 2.)* Ne amaritudmem ſtudiorum ſemel præceptam, atiam ultra cudra annos reformidet. ¶ Translate *Ovid. 2. ex Ponto, epiſt. 7. v. 13.* Membra reformeidant mollam quoque ſaucia tactum. *& lib. 3. ep. 4. v. 49.* reformidant infuetum lumina ſolem. *Virg. 2. Georg. v. 369.* vites ferrum reformidant. *Calum. l. 4. c. 9.* Quæ putatio non debet ſecundum articulum fieri, ne reformidet oculus. *patriſca*.

REFORMO, es, avi, atum, a. 1. *πεποιηκέναι*, formam aliam induco, vel priſtinam reddo. *Ovid. Met. 12. verſ. 253.* Nec te decipiat centum mentita figuras: Sed preme quidquid erit, dum, quod fuit ante, reformet. *b. e.* formam, quam prius habebat, reſumat. *Apul. l. 11. Metam.* Hanc hodie deæ numen auguſtum reformavit ad hominem. *b. e.* humanæ formæ reſtituit. *Id. l. 5.* Quem tempore inmodici ſpatium repentina ſenectæ reformavit. *trasformò. & lib. 3.* Singula monſtrevit, quæ poſſunt rurſus in facies hominum tales figuras reformere. ¶ Tranelate *Plin. in Paneg. c. 53.* Corruptos depravatoſque more reformare & corrigere. *riformare. & Eumen. in Paneg. Conſtant. cap. 2.* Solunm & perditam diſciplinem reformare. *Valer. Max. l. 6. c. 5. n. 2. extern.* Ruinos patriæ in priſtinum habitum reformare. *Apul. l. 9. Metam.* Divinæ providentiæ fatalis diſpoſitio ſubverti, vel reformari non poteſt. *b. e.* mutari, inflecti. *Ulpian. Dig. lib. 49. tit. 1. leg. 1.* Appellandi uſus nonnunquam bene latas ſententias in pejus reformat.

REFOSSUS, a, um, *ſcavato, cavato*, fodiendo eratus, effoſſus. *Lucan. l. 4. v. 402.* tellure refoſſa necultos latices quærunt. *Colum. l. 3. c. 21.* Refoſſas radices comburere. *Plin. l. 7. c. 16. a med.* Oreſtis corpus oraculi juſſu refoſſum. *diſotterrato*.

REFOTUS, a, um, *riſcaldato*, participi. a verbo ſequenti. *Suetom. in Ner. c. 27.* Epulee a mrdin die ed mediam noctem protrahebar, refotus ſæpius calidis piſcinis, ac tempore æſtivo nivatis. *Apul. l. 5. Metam.* A leſſitudine viæ ſedilibus refotæ. *& lib. 9.* Mollitie cubiculi refotæ laſſitudine, vegetus exſurgo. *Gell. in fin. c. 2. l. 25.* Calefacto refotoque animo.

REFOVEO, fōvet, ovi, otum, a. 2. *riſcaldare, riſtorare, conſervare, ritornare in vigore, ἀναθάλπω*, idem fere quod foveo, refocillo, recreo, reficio: præſertim ſi modice calefaciendo fiat. *Lucan. lib. 8. v. 67.* adſtrictos refovet complexibile artus. *Ovid. Heroid. ep. 21. v. 58.* Preſſa refovifti pectora noſtra tuis. *Colum. l. 2. c. 14.* Omni ſolo una præſens medicina eſt, ut ſtercore adjuves, & abſumptas vires hoc valut pabulo refoves. *Plin. l. 8. c. 27.* Anguis, hiberna letebra viſu obſcurata, marethro herbæ ſe ſa afficane, neulne ingit ae refovet. *& paulo ſup.* Herba, qua ſe lecerti, quintes cum ſerpentibus conſeruere pugnam, vulnerati refovent. *Pallad. in Mart. tit. 12. circa med.* Anus putari atque circumſodi, & parco humore inter ſiccitates ſæpe refoveri. *Stat. 6. Theb. v. 521.* Dat virec, refoverque deus. *Sil. l. 3. v. 637.* Nec refovere datur torpentia membra quinta. *Ovid. 2. Amor. el. 19. v. 15.* tepidoſque refoverat ignes. *b. e.* ſuſciteverat. *Plin. l. 3. ep. 18.* Studia prope exſtincta refoventur. Alter *Plin. l. 36. c. 25.* Leni afflatu ſimulacra refovente. V. *Hardoin.*

REFRACTARIOLUS, a, um, *διστορικὸς*, diminut. a *refractarius. Cic. ad Attic. l. 2. ep. 1* Futt mihi commodum, quod ia eie oretinnibus, qua Philippiæ nominantur, enituerat civie tuue ille Demoſthenes; & quod ſe ab hoc refractariolo judiciali dicendi genere ebjunxerat, ut *ἀκαιρῶς τε, καὶ βουλιμιώντων* videretur; curare, ut meæ quoque eſſent oretiones, quæ conſulares nomiaareotur. *b. e.* contumaci, concertatorio, jurginrum & rixæ pleno, cum adverſaria contra dicenti teſiſtitur, ejuſque argumentatin cantrariis rationibus, clamore, alterezrtione, ec ſtrepire refrogitur. Utitor autem diminutiva voce, quia comparet cum deliberativo dicendi genere, quod multo eſt gravius & auguſtius, cum ſententia dicitur in Senetu, aus ad populum verba fiunt de republice. In hoc enim nulli ſunt clamores, nulla altercatio, ſed peipctua oratione, gravibue verbis ſententiiſque res agitur. Itaque præ hoc leve illud, & quaſi augetorium eſt.

REFRACTARIUS, a, um, *oſtinato, ἀντίτονος*, contumax, nimis fuæ ſententiæ tenax, a *refringendo*, tanquam obſtentia rafringens, nulloque claufro ſe patiene coerceri. *Senec. ep. 73.* Errare mihi videotur, qui exiſtimant, Philoſophiæ fidrliter deditos contumaces eſſe ac refractarios, & contemptores Magiſtratuum.

REFRACTUS, a, um, *ἀπειθαρχικὸς, rotto, ſpezzato. Lucret. l. 4. v. 441.* Qua demerſa liquore obeunt, refracta videntur Omoie converti. *Plin. l. 2. ep. 14.* Refractie pudoris & reverentiæ clauſtris. *Plin. alter l. 17. c. 11.* Ulmorem ſamara colligenda eſt, deinde bidun in umbra ſiccata, ſerendæ, denſa in refracto, terra ſuper minutatim cribreta. *b. e.* in terra paſtinata, occata, & reſoluta. *Colum. c. ult. l. 4.* Caſtanea fabulonem humidum, vel refractum toſum non reſpoit. ¶ Tranelate *Stat. l. 4. ſilv. 5. v. 8.* Jam Zephyrie Aquilo refractus. *b. e.* fractus, repulſus, victus.

REFRÆNO, V. *Refreno.*

REFRAGATIO, onis, f. *oppoſizione, ἀντικίνησις*, repugoantia. *Auguſtin. ep. 177.* Si in re facillima curvam refragationem, & nodos difficultatis poſuiſſem. *curvam* dicit, & *nodos* memorat ſeſpiciens ad *ſuffragatorem* in corpore animalium.

REFRAGATOR, oris, m. *oppoſitore, contradditore, avverſario, ἀντικρουστὴς*, qui refragetur. *Aſcon. iuttie expoſit. orat. in toga cand.* Acerrimi, ac potentiſſimi fuerunt Ciceronia refragatores, cum petiit conſulatum.

REFRAGO, as, n. t. antique pro ſuffragor, teſte *Nonio*, apud quem *Sufeno. c. 7. n. 3.* Multi populi, plurimæ conciones dictaturam omnibus animis & ſtudiis refragabam. Alii leg. *ſuffragabunt.*

REFRAGOR, aris, dep. t. *oppori, reſtare, contraddire, ἀντιλέγω*, adverſor, obſto, oppugno, reſiſto petemi alſquid: cui contrarium eſt *ſuffragor. Cic. pro Mur. c. 23.* Illa lex petitioni tuæ refragata eſt. *Id. Phil. 12. c. 9.* Sed de hoc quidem hactenus, ne refragari homini amiciſſimo videar. Etſi quis poteſt refragari non modo non petenti, verum etiam recuſenti? *Vellej. l. 2. c. 40. extr.* Pars optimatium refragabatur, ne promiſſa civitatibus perſolverentur. ¶ Translate *Quinctil. l. 12. c. 6.* Ut is, cui non refragetur ingenium, acri ſtudio adjutus tantum conſequatur, ut, &c. *Plin. l. 2. ep. 5.* Sunt enim quædam adoleſcentium auribus danda, præſertim ſi materia non refragetur. *Plin. alter l. 19. c. 8.* Lactuca maxime refragatur Veneri.

REFRENATIO, onis, f. *coffrenamento*, ἀνάκρισις, actus refrenandi. *Senec. lib. 3. de Ira, cap.* 15. Neceſſaria eſt iſta refrenatio doloris.

REFRENATUS, a, um, nom. partic. *raffrenato*, cohibitus. *Lucret. l.* 5. *v.* 105. Religione refrenatus ne forte tearis, &c.

REFRENO, & Refræno, as, avi, atum, a. 1. *fermare, caffrenare, reprimere*, χαλινωγωγῶ, freno retrahere, & ſiſtere: & translate cohibere, comprimere, coercere, compeſcere, eſtiaere, envocam. *Re* & produci poteſt, & corripi. *Curt. l.* 4. *c.* 16. Refrenare equos juſſi qui vehebantur, agmenque conſtitit. *Lucret. l.* 6. *v.* 530. Et mora, quæ fluctus paſſim eſrenat euntes. *Ovid. Heroid. ep.* 6. *v.* 87. Illa refrenat aquas, obliquaque flumina ſiſtit. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 2. Juvertus his temporibus ita prolapſa eſt, ut nmoium npibas refrenanda ac coercenda ſit. *Lucret. l.* 1. *v.* 849. Et pereant, neque ab ætatis res ulla refrenat. *Id. l.* 4. *v.* 1078. Blandaque refrenat morſus admixta voluptas. *Quintil. in proœm. l.* 8. *c med.* Curſum dicendi refreuare. *Cic. pro Cal. c.* 31. *ad fin.* Magno ingenio adulescentes refrenandi potius a gloria, quam incitandi ſunt. *Id. Phil.* 11. *c.* 2. Imperum furearis colligasit, progreſſu arcuit, a redita refrœnavit. *Id. Posad.* 5. Refrenare libidines, ſpernere voluptates, iracundiam tenere, enercere avaritiam. *Horat. l.* 3. *od.* 24. *v.* 29. iadomitam refrenare licentiam. ¶ De rationa ſcribendi, V. in *Freno*.

REFREQUENTO, as, a. t. *Suetou. in Aug. c.* 46. Italiam duodetsiginta caloniarum numero deductam ab ſe refrequentaeit. *b. e.* rurſus frequentam reddidit, cum bellis civilibus, & proſcriptionibus exhauſta aſſet. Plerique al. leg. *frequentavit*.

REFRICO, as, cui, a. 1. *frigore de nuovo, rinfredo*, rurſus, vel valde friçn. *Cato R. R. c.* 87. Id nmae ita facito, & refricato denuo. ¶ Metaleptice pnoitur pro renovare, tractum a culneribus, quæ plerumqae ſnicaodo renovantur. *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 15. Appri vulnera noo refrico, ſed appaesat, nec nccali peſſunt. *Id.* 3. *Agnor. c.* 2. Refricare obdutam reipubl. cicatricem. *Id. l.* 5. *Fam. ep.* 17. *a med.* Ne refricem meis litteris deſiderium ac dolorem tuum. *Id. Phil.* 3. *c.* 7. Rafricare memoriæs pulcharrimi facti. *Ovid. de remed. amor. v.* 719. Admoiita refricatur amor, eulaufque novatum Scinditur. *Cic. pro Sull. c.* 6. Cum cædes, cum cienm cruor, cum cinis patriæ verſari ante oculos, atque aaimum memoria refricare cœperat. *b. e.* pungere, cellicare. Sic *Attic. l.* 10. *ep.* 17. Crebro esfricat lippitudo, non illa quidem perodioſa, ſed taesen quæ impediat ſcriptionem meam. *b. e.* moleſtiam renovat.

REFRIGERATIO, onis, f. *emfreſcamento, ἀνάψυξις*, actus refrigerandi. *Cic. de Senect. cap.* 14. Et refrigeratio æſtatis, & vicinius aut Sol, aut ignis hibernus. *Celum. l.* 12. *c.* 1. *circa med.* Umbræ arborum, fruticulorumque amœnitatem, vel aura refrigerationem capraes.

REFRIGERATORIUS, a, um, *riaufreſcativo, refrigerante, ἀνψυκτικός*, qui eefrigerat. *Plin. l.* 25. *c. ult. ante med.* Semior & ſolii cioræ refrigeratoria vis. *Id. l.* 22. *c. ult. a med.* Lens esfrigeratoriæ naturæ.

REFRIGERATRIX, icis, quæ refrigerat. *Plin. l.* 19. *c.* 8. Eſt quidem natura omnibus (*lactuca*) refrigeratria.

REFRIGERATUS, a, um, *coffreddato*, frigidus factus, ἀνεψυγμένος. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 11. Si mundus eſt daus, dei membra partim ardentia, partim refrigetata dicenda ſnot. *& lib.* 2. *c.* 9. Refrigeesto & eaſtinctu calare, occidimus ipſi & eaſtinguimur. *Plin. l.* 11. *c.* 2. *poſt med. de ongnento*. Ventilatur io coquendo, donec deſinat nlere: rurſus esfrigeratum odorem ſuum cspit. *Id. l.* 22. *c.* 21. Refrigeratus panis. *& lib.* 34. *c.* 18. Refrigeratum plumbum. *Verr. l. & cap.* 2. *R. R. circa med.* Rafrigeeato aera eeſpertino. *emfreſcato*. ¶ Translate *Cic.* 2. *Verr. c.* 12. *ad fin.* Defeſſa ac refrigerata accuſatio. *Id.* 3. *Fam. ep.* 8. Refrigerato jam levitſimo farmone provincialium. *Quintil. ad Trypho.* Refrigeeoto inventionis omore. *Vellei. l.* 2. *c.* 83. Plancus esfrigeratus ab Antonio ob mamſellarum rapinarum indicia, transfugit ad Cæſarem. *b. e.* frigore immunitæ benevolantiæ, & diſſolutæ amicitiæ percuſſus. V. *Frigus. Suetou. in Claud. cap.* 41. Hiſtoriem cnes frequenti auditorio commiſiſt, agre perlegit, refrigeratus ſæpe a ſemetipſo. V. *integ. lor.*

REFRIGERIUM, ii, n. *refrigerio*, refrigeratio: & translata ſolatium, levamen, recreatio. *Tertull. in Apolog. c.* 39. *a med.* & *de virgin. veland. c.* 9. *Oroſ. l.* 5. *c.* 15. *Alcim. Avit.* &c.

REFRIGERO, as, avi, atum, n. 1. *raffreddare, ἀνεψύχω*, rem calidam frigidam facio, frigus alieui rei induco. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 46. *ad fin.* Stella Saturni refrigerat, Martis incendit. *Id. pro Roſc. Com. c.* 6. Ignis in aquam conjectus continuo eaſtinguitur & refrigeretur. *Plin. l.* 31. *c.* 3. *circa med.* Narcais ioventum eſt decoquere aquas, virroque demiſſam io nives refrigerare. *Celum. l.* 12. *c.* 43. Doliola nova in ſole ſiccant: deinda cum ea in umbra refrigeraverunt, &c. Sunt qui hoc loco neutrorum exore, & intranſitive uſurpari putant. ¶ De iis, quæ calorem æſtumque in corpore esinoant. *Cel. l.* 2. *c.* 27. Refrigeraot olera, cotiandrum, cocumis, &c. *rinfreſcono*. & *Verr.* apud *Gell. c. ult. l.* 13. Viaum aovum refrigerans, cetus calefacare. *Plin. l.* 20. *c.* 20. Porcilacs manducato refrigerat iotestina. *& cap.* 2. Pepones refrigerant maxime in cibo. *& cap.* 3. Colocyathia recentes podagras refrigeret. *Id. l.* 23. *c.* 1. *poſt med.* Aceto ſumma vis eſt in refrigerando. *Cic. de Senect. c.* 16. *ad fin.* Calefcere aprication*æ*, vel igni, aut eiciſſim umbris aquiſve refrigerari. *riscaldarſi, rinfreſcarſi*. ¶ Translate aſt eigoreos moaeve, reprimere, laoguefcere facere. *Quintil. l.* 5. *c.* 7. *a med.* Teſtis breei interlocutione patroni refutondus eſt, aut aliquo, ſi sontraget, urbane dicto refrigerandus. V. alio in *Refrigeratus*. ¶ De his, qui inſulſi, inepti, frigidi ſunt in dicendo. *Martial. l.* 3. *epig.* 25. Si temperari baloeum cupis fervens, Rogs, lavetur, rhetorem Sabinenm: Neronianus is refrigerat thermas. ¶ *Refrigerari aliqui*, refrigerium ſeu opem ferre, eſt *Tertull. ad Scapul. c.* 4. *a med.* & *de anim. c.* 51. *ſub fin.*

REFRIGESCENTIA, æ, f. idem quod refrigeratio. *Tertull. de anim. c.* 43.

REFRIGESCO, is, gi, n. 3. *raffreddarſi, ἀναψύχομαι*, calore depoſito frigidus fio. *Cure R. R. c.* 105. Ubi bullabit vioum, igoem ſubducito: abi id vinum refrixerit, io dolium infundito. *Lucret. l.* 4. *v.* 704. Refrigeſcit aoim cunctando plaga per auras. *Ovid. Metam.* 11. *v.* 421. parvo cor eulosre læſum Corpore cum tato, poſt tela edutta, esfricit. *Celum. l.* 2. *c.* 16. Refrigeſcere agrum, qui non ſtercoretur: peruri ſi nimium ſtercoretur. ¶ Teamiam aſt langueſcere, vigorem amittare, mollſſum fieri, *ceſſare, raffreddarſi, rallentare il fervore. Terent. Adelph.* 2. 2. 24. Ubi illinc rediero, nihil aſt: refrixerit res. (*Plaut. Pœn.* 4. 2. 92. At enim nihil aſt, niſi, dum calet, hoc agitur.) *Cic. pro Planc.* c 23. Crimen de nummia caluit re recenti: nunc in caaſa esfrixit. *Id. Phil.* 5. *c.* 11. *ad fin.* Teretur interea tempus: belli apparatus refrigeſcent. *Id. Fam.* 9. *ep.* 10. *ante. & lib.* 15. *ep.* 17. Unum vereor, ne haſta Cæſarii refrixerit. *Id. Attic. l. & ep.* 1. Cum Romæ a judiciis forum esfrixerit. *Quintil. c. ult. l.* 10. *ante med.* Recentes rerum imagines contrario impetu feruntur, quæ oonnunquam mora ſtili refrigeſcunt. *Id. c.* 3. *l.* 4. Dilatis diutius dicendi volaptatibus, oratio esfrigeſcit. ¶ *Refriguit* pro *refrixit* (a *refrigeo*) habet *Veget. de re veterin. lib.* 3. *cap.* 4. *ante med.* Si bos fadans in opees faciendo tefraouit.

REFRIGO, is, a. 3. *refriggere*, idem quod frigo, torreo. *Feſtus*, cujus verba V. in *Refrigo*.

REFRINGO, ingis, fregi, fractum, a. 3. *rompere, fracaſſare, fpezzare, ἀναθλάω*, effringo, perfringo. *Veg. 6. Æn. v.* 210. Corripit Æneas extemplo, acidoſque refringit *romum aureum*. & *Stat. 4. Theb. v.* 139. *de Centauro vuenti*. fileas humeris & utroque esfriogens Pectora. *Caſ. l.* 7. *B. Coll. c.* 56. *ſub fin.* Diſpoſito equitata, qui vim flumioris refringeret. *Catull. carm.* 62. *de Atys, v.* 86. Refringere virgulta pede. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *a med.* glebam, & esfolvem in pulverees. *Plin. l.* 8. *c.* 25. *ante.* Leones, condito io corporis eaginai uaguiam mucrone, ne refringatur, heberetarve, ingtedr. ¶ Præſertim cum aperiendi, & aditum ſibi parandi caaſa quippiam rumpitur. *Plaut. Capt.* 4. 4. 10. Cellas refregit omnes, reclusſque armarium. *Liv. l.* 34. *c.* 44. *ſub fin.* Rafringere carcerem. *Enn.* apud *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 62. & apud *Serv. ad Æn.* 7. *v.* 622. & *Ovid. 6. Met. v.* 597. portas. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 595. aditus & claustra. *Stat. l.* 4. *ſilv. 6. v.* 67. Sea clauſam magna Babyloor refregerat haſta. *b. e.* expugnaverat. ¶ Translate *Cic. pro Mur. c.* 8. Cum ego clauſtra iſta nobilitatis esfregiſſem, ut aditus ad conſulatum poſthac non esagis nobilitati, quam virtuti peteret. *Horat. l. & od.* 3. *v.* 26. nec Priami domus Perjura pugnaces Achivos Hectoreis opibus refringit. *b. e.* estuadit, imminuit, perdimat, frangit. Sic *Propert. l.* 3. *el.* 2. *v.* 44. & Teutoaicas Roma refringat opes. & *Nep. in Lyſand. c.* 1. Ut Athenienſium imporentem domioationem refriogerent. *Liv. l.* 5. *c.* 37. Vim fortunæ ingraeotam esfringere. *Plin. l.* 3. *ep.* 15. *ad fin.* Coaſido, esa noo ſic auribus duci, ut omnes aculæ judicii mei rllarum delineamenta refringantur. *Id. l.* 9. *ep.* 26. Laxandos eſſe eloquentiæ frenos, nec angustiſſimo gyro ingeniorum impetus refriogendos. *Quintil. l.* 1. *c.* 3. (*al.* 4.) *ad fin.* Pudor refriogit animum, & abjicit. *b. e.* quod ait *Plin. l.* 4. *ep.* 7. Recta ingenia debilitat verecundia, perverſa confirmat audacia. ¶ *Refringere verbo*, apud *Stat. l.* 2. *ſilv.* 1. *v.* 213. io puerilem blandueſque modum formare. ¶ *Refringi redire* dicitur, cum eeluti esperculſus, retro, vel oblique flectitur. *Plin. l.* 2. *c.* 59. Radium ſolis immiſſum cavæ nubi, repulſa neia in ſolem refringi, *ſi reflettanga*.

REFRTVA FABA, quæ ex fegets domum referebatur ad factificiam: quaſi *refertva*, a *refero. Feſt.* Refrica faba dicitur, ut ait Cincius, quæ ad factificium refarti ſolet domum ea fegetn auſpicii caaſa, quaſr revocet fruges domum. Ælios dubitat, an ea ſit, quæ prolata in fegetem domum referatur. aa quæ refrigatur, quod eſt, torreatur. Sed opinionem Cincii adjuvat, quod in facrificiis publicis, com pula fabats dirs datur, nominatur tefriva. Hæc *Feſt. Plin. l.* 18. *c.* 12. Io eadem (*faba*) peculiaris religio. Namque fabam nttque a frugibus refarra mos eſt auſpicii caaſa, quæ ideo esfrica appellatur. Utroque loco alii leg. *refertva*.

REFRONDESCO, is, n. 3. rurſus frondeſco. *Sidon. carm.* 22. *v.* 45. Spnare esfrondeſcit per brachia roſcida palmes.

REFUGA, æ, com. *fuggitivo, φυγάδας*, fugitieus, vel fugitiva, qoi, vel quæ alinrum dominum refugit. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 19. *leg.* 8. Refugæ aa opere metalli in metallum damnantur. *Macer lib.* 40. *tit.* 16. *leg.* 13. Ejus fugam, qui, cum in carcere eſſet, diſceſſerit, in numero daferrorum noa computandum, quin cuſtodiæ refugæ, non defertor militiæ eſt. Adde *Tertull. de habit. mul. cap.* 5.

REFUGIO, is, ugi, a. 4. *fuggire, rifuggire, ritirarſi, ἀναφεύγω*, rurſus fugio, fuga retrorſum ma recipio, fugiendo recedo. *Virg.* 12. *Æn. v.* 753. *de cervo*. Mille fugit refugitque vias. *& l.* 7. *v.* 500. Sausius at quadrupes nnta estra tecta refugit. *Hirt. l. & B. Gall. c.* 36. Neminem ex cæde refugiſſe in caſtra, qoi de accepta clada nuntium perferret. *Suetou. in Aug. c.* 16. *a med.* Pat decios tramites refugiens. *Cic. 7. Verr. c.* 38. *ſub fin.* Reliqui Syracusas, claſſe amiſſa, refugerant. *Enn.* apud *Cicer. 5. de Fin. c.* 22. Refugit timido ſanguen. *Cic.* 2. *de uat. Deor c.* 47. Vitas a exalibus brsſicriſque, ſi propter fati finm, ut a peſtiferis & nocentibus refugere dicnotur,

nec

nec eos ulla ex parte contingere. *Cic. pro Cæcin. c.* 8. a *med.* Impetum armati Antiochi ceterorumque tela atque incursus refugit. ¶ Translata *Colum. l.* 12. *c.* 50. *ante med.* Et ſi qua ſunt alia, quæ nunc memoriam meam refugiunt. *mea effugiunt dolo memoria.* ¶ Pro confugere, *excurrere, fugere ad. Cic. pro Deiot. cap.* 11. *ad fin.* Cum eſſet productus, & tecum ſuiſſet, refugit ad legatos. *Liv. l.* 23. *c.* 47. *in fin.* Cum refugientem ad urbem Claudius ſequeretur. *Patron. in Satyr. c.* 108. Forenſibus miniſteriis accenſi, frequentet ad carminis tranquillitatem, tanquam ad portum faciliorem, confugerunt. ¶ Sæpe ponitur pro devitare, abhorrere, excuſare, abſtinere, *ſcanſare, excuſare, abhorrere. Virg.* 7. *Æn. v.* 618. Abſtinuit tactu pater, averſuſque refugit Fœda miniſteria. *Cic. Phil.* 14. *c.* 3. *ad fin.* Refugit animus, eaque dicta reformidat, quæ, &c. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 18. Refugio a te admonendo. *Id.* 3. *de Orat. c.* 3. Save judicio, ſiva pudore a dicendo, & timiditate ingenua refugiſti. *Id. pro Roſc. Com. c.* 15. *esse.* Quem ego ſi ferrem judicem, refugere non deberet. *Ovid. 8. Met. v.* 95. Munera porrexit: Minos porrecta refugit. *Id. Heroid. ep.* 14. *v.* 50. Caſtaque mandatum dextra refugit opus. ¶ Cum infinito. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 6. *v.* 5. *ad omnem.* Parvus erna, memini: nec ea tranſire refugi. *ad temoi.* & *Horat. lib.* 6 *od. e. ſub fin.* nec Polyhymnia Lesboum refugit tendere barbiton. *non eſdegna.* ¶ Apte dicuntur *refugere*, quæ procul ſita ſunt, & veluti recedunt. *Virg.* 3. *Æn. v.* 536. refugitque a litore emplum. *Plin. l.* 4. *c.* 12. *a med.* Pontus Euxinus longe refugientes occupat terras. ¶ Prima ſyllaba produci etiam poteſt. *Lucret. l.* 3. *v.* 69. Refugiſſe volunt longe, longeque receſſa. V. dicta in Re.

REFUGIUM, ii, n. *effugie, vicovero, πατφυγὴ*, locus ad quem confugimus, perfugium. *Cic.* 2. *Offic. c.* 8. Regum, populorum, nationum portus erat & refugium Senatus. *Juſtin. l.* 2. *c.* 6. Superfuerunt (*dilecti*) quæ refugia montium receperunt. *& lib.* 11. *c.* 4. *a med.* Portas refugiis profugorum aperuere. *Sueton. in Tiber. c.* 35. Eos omnes, ne quod refugium in tali fraude cuiquam eſſet, ſanguine affecit. *Ulpian. Dig. lib.* 11. *tit.* 3. *leg.* 1. Abſcondendi cauſa refugium ſervo præſtare vel in ſua agro, vel in alieno loco, ædificare. ¶ Speciatim *refugia* ſunt loca domus abditiora & penitiora, in quæ imminente vi majores ecl hoſtium, vel incendii, ſe, bonaque ſua refugiendi hoſtium impetus, eal incendii cauſa patresfamiliæ conjicere ſolet. Hujuſmodi loca aperire, & pervia facere uſufructuario non licet. *Ulpian. Dig. lib.* 7. *tit.* 1. *leg.* 13. *a med.* Vel aditus, poſticaſque vertere, vel refugia aperire.

REFUGUS, a, um, *ubi ſi eitus fuggendo, fuggitivo, ἀποφύγων*, fugiendo recedens, ſe fuga ſubducens. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 40. Ut inſtantibus comitus reſiſtarent, refugos non ſequerentur. *Id.* 3. *Hiſt. c.* 61. Quidam *in* caſtra refugi cuncta formidine implebant. *Ovid.* 10. *Met. v.* 42. & *Heroid. ep.* 18. *v.* 182. nec Tantalus undam Captavit refugam. *Plin. in Panag. c.* 30. *a med.* Nilus non placido ſe molliquelapſu refugum abſtulerat. *b. r.* cum poſt inundationem in alveum ſuum refluxeret. *Lucan. l.* 1. *v.* 410. cum funditur ingens Oceanus, vel cum refugis ſe fluctibus aufert. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 587. velut refugi quem contigit improba Mauri Lancea, ſanguineus vaſtu ſen murmure ſertur. *b. e.* qui ſtatim atque ictum eſulit, refugit. *Id. l.* 4. *v.* 41. Corpus hebet ſomno, refugaque eluditur umbra. *b. e.* quæ, dum ille amplecti conatur, ſe ſubtrahit. *Id. l.* 1. *v.* 579. Litoret Trinacrio, refugique a parte Pelori. *b. e.* qui procul navigantibus vicinior videtur, quam er vera eſt: propa autem accedentibus recedere videtur: tam longe in mari apparet. *Lucan. l.* 10. *v.* 132. refugoſque gerens a fronta capillos. *b. e.* a fronte reflexos, & retrorſum rejectos. *Pandect. vetus cap.* 4. *de S. Hippol. v.* 102. viæ refugæ corripedum. *b. e.* in contrarium euntes.

REFULGENTIA, æ, ſ. ſplendor, fulgor. *Apul. in Florid. n.* 18. (*al. l.* 4.) Lacunarium refulgentia.

REFULGEO, ēre, ſi, n. 2. *reſplendere, brillare, ἀναλάμπω*, fulgorem remitto, reſplendeo. *Virg.* 8. *Æn. v.* 623. cum cærula nubes Solis inardeſcit radiis, longeque refulget. *Plin. l.* 9 *c.* 38. *conc.* Nigricans aſpectu, idemque ſuſpectu refulgens. *Id. l.* 37. *c.* 7. Carbunculi maſculi acriua, feminæ languidius refulgentes. *Virg.* 1. *Æn. v.* 406. enſea cervice refulſit. *& lib.* 2. *v.* 590. & pura per noctem in luce refulſit. *Horat. l.* 2. *od.* 12. *v.* 27. quorum (*Cæſarum*) ſimul alba nautia Stella refulſit, &c. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 721. oculos tremulo fulgore micantes, Ut ſol a liquida ſæpe refulgeat aqua. *Pallad. in Mart. tit.* 20. *ante med.* Ubi æſtas refulſerit. *b. e.* apparuerit, advenerit. ¶ Translate *Propert. l.* 3. *el.* 18. *v.* 8. Spleodidaque a docto fama refulget avo. *Perſ. in prol. v.* 12. ſi doloſi ſpes refulſerit nummi. *b. e.* ſpes apparuerit lucri & pecuniæ. *Velleij. l.* 2. *c.* 103. *ſub fin.* Tum refulſit ceem ſpes liberorum parentibus. *Plin. l.* 30. *c.* 9. Faſtinana ad lumina artia (*pillare*) in quibus primus refulſit Apollodorus.

REFUNDO, ĕre, ūdi, ūſum, n. 3. *rifondere, ſpargere di nuovo, riverſare*, rurſus, aut viciſſim fundo, regero. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 46. (& *Lucan. lib.* 10. *a verſ* 158.) Stellæ aquarum caporibus aluntur, quibus aliæ renovatæque, refundunt eodem, & rurſum trahunt indidem. *Ovid.* 11. *Met. v.* 488. Egerit hic Ructus (*e navi*) æquorque refundit in æquor. *Lucan. l.* 2. *v.* 617. Portus erat, ſi non elementos inſula Coros Exciperet ſaxis, loſſaſque refunderet undas. *b. e.* repelleret. *Virg.* 7. *Æn. v.* 590. *de ſepulcro.* ſpumea circum Saxa fremunt, laterique illiſa refunditur alga. *Plin. l.* 2. *cap.* 101. Lunæ glacies refundit. *b. e.* concretam glacie æquam rurſus fundit, & ſolcit. *Celſ. l.* 7. *c.* 16 Si anguſtius vulnus eſt, quam ut intuſtina commoda refundantur, incidendum eſt. ¶ Translate eſt reddere, reſtituere, *rendere. Plin. in Panag. c.* 31. Refudimus Nilo ſuas copias: recepit ſegmenta, quæ miſerat. *Valerian. Imp. in quadam epiſt.* apud *Trebell. Poll. in Claud. c.* 14. Huic dabis lorieam unam, quam refundat, cocum, quem refundat, unum, multonem, quem refundat, unum, &c. *Ulpian. Digeſt. lib.* 12. *tit.* 4 *leg.* 5. *ad fin.* Conſequens eſt, ut dicamus, eum refundere quod accepit. *Id. lib.* 18. *tit.* 2. *leg.* 6. Fructus venditori refundere. *Id. lib.* 15. *tit.* 1. *leg.* 9. *ad fin.* Ut caveat, refuſurum ſe, ſi quid perſtiterit domiaus. *de conſeſſore. & lib.* 19 *tit.* 5. *leg.* 5. *ad fin.* Refundere invicem impenſas. ¶ Item effundere, profundere. *Claudian. de B. Gild. v.* 162. diſtantibus idem lurer ſe vitiis cinctus. quodcumque profunda Troxit nearitia, luxu pejore refundit. ¶ Item reſpuere, abjicere. *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 91. cum ferta refundit Canities. *Eſt qui legat* erfutat. ¶ Item tranſacere. *Spartian. in Adrian. c.* 9. *a med.* Quorum quidem necem in Tatiani conſilio refundebat. *aſcribens.* ¶ Alia ad hoc verbum pertinentia V. in *Refuſus*.

REFUSE, adverb. refundendo, regeeradn. *Colum. l.* 4. *c.* 1. Naet ſemper in plano refuſius ageſta humus tumidior eſt, quam gradus ſoli crudi.

REFUSIO, onis, ſ. actus refundendi. *Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 21. *in fin.* Aquarius ipſam vim Solis offendit. Unde enim imber caderet in terras, niſi Solis calor ad ſupera traheret humorem, cujus erfuſio pluvialit os copia?

REFUSORIUS, a, um, adject. Refuſoriæ litteræ dicuntur a *Sidon. l.* 9. *epiſt.* 11. quibus aliquid ermittitur.

REFUSUS, a, um, *rurſus*, aut retro fuſus, redundans, effuſus. *Virg. Æn.* 1. *v.* 119. Emiſſamque hiemem ſenſit Neptunus, & imis Stagna refuſa vadis. *b. e.* aquas quæ ſont in ima mari, excitatas & effuſas toto æquore. *Id.* 6. *Æn. v.* 107. tenebroſo pelus Acheronte refuſo. *Lucan. l.* 8. *v.* 797. *de Pompeio.* ſitus eſt, qua terra extrema refuſo pendet in Oceano. *b. e.* in extremo litore, quod mari inundanta ſuperfunditur. *Ovid. Met.* 11. *v.* 657. Tum lecto incuebens, fletu ſuper ora refuſo, Hæc ait. ¶ De aliis rebus. *Valer. Flacc. l.* 5. *v.* 155. anguit ſpiris nemus omne refuſis Implicuit. *b. e.* effuſis, expanſis toſtar aqua aauadantis. Al. aliter leg. *Lucan. l.* 8. *v.* 105. ſic fata, iterumque refuſa Conjugia in gremium. *b. e* ſa reclinana. Sic *Claudian. in penſar. ad Eutrop. Hon. v.* 5. Præberetque Jovi communia pocula Chiron, Mollitet obliqua parte refuſus equi. *Sil. l.* 13. *v.* 322. campi in ſpatium immenſum refuſi. *b. e.* patentes in *motem* æquoris.

REFUTATIO, onis, ſ. *confutazione, ἀνάλυσις, ἀνατροπὴ*, actus refutandi, confutatio. *Cic. in Top. c.* 25. Refutatio autem accuſationis, in qua eſt depulſio criminis, quæ Græce *ἀνάλυσις* dicitur, Latine appellatur ſtatus, in quo primum infiſtit quaſi ad expugnandum congreſſo defenſio.

REFUTATOR, ōris, qui refutat. *Arnob. l.* 1. *pag.* 18. Refutator incerdulus.

REFUTATORIUS, a, um, ad refutandum pertinens. *Imp. Conſtantin. lib.* 7. *Cod. tit.* 62. *leg.* 2. *in fin.* Refutatorias preces offerret. Adde *tit.* 62. *leg.* 18.

REFUTATUS, us, m. refutatio. In ſexto caſu fing. *Lucret. l.* 3. *v.* 516. Ancipitique refutatu convincere falſum.

REFUTATUS, a, um, *confutato*, coafutatus. *Cic. pro leg. Manil. c.* 17. Obſolevit jam iſta oratio, re multo magis, quam verbis, refutata.

REFUTO, as, avi, atum, a. 1. *confutare, convincere, ἐξελέγχω*, dicendo confuto, refello, redarguo: a *re*, & *fuor*, argua. *Cic.* 2. *de Orat.* 1. 19. a *med.* Noſtra confirmaer argumentis ac rationibus, deinde contraria refutaer. *Id. pro Font. c.* 2. Plus laboria conſumo in poſcendis teſtibus, quam ceteri defenſores in refutandis. & *cap.* 16. Scelaratorum perjuria teſtimoniis ac laudationibus ſuis erfuraer. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 8. *a med.* Refutaer maledicta improborum hominum. *Ceaſſue* apud *Cicer.* 3. *de Orat. c.* 2. *exer.* Hæc tibi eſt excidenda lingua: qua vel acuiſa, ſpiritu ipſo libidinem tuam libertas mea refutabit. *Sueton. in Aug. c.* 71. Vitæ caſtitate infamiam impudicitiæ refutare. *Lucret. l.* 2. *v.* 866. neque id manifeſta refutant, Nec contra pugnant, in promptu cognita quæ ſunt. *moſtrano, che ſia falſo.* & *Liv. l.* 2. *c.* 52. *ſub fin.* Non tribunos modo, ſed plebem oratione ferocl refutando. *riprendendo, ſgridando.* ¶ Item non admittere, negaer. *Lucret. l.* 3. *v.* 351. qui, corpus ſentire, erfutat. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 123. ubi jam eires oliæ, notoſque reſutat Arcas, & inceptus jam lancea tamort hertles. *Sal. inſ. in fragm.* apud *Serv. ad* 4. *Georg. v.* 218. Se regibus devovent, & poſt eos vitam refutant. *eſtimano di vivere*, noluat iia aſſa ſuperſtites. *Capitolin. in Pio, c.* 5. Circenſes natali ſuo dicatos ooo erſpuit, aliis honoribus refutatis. *avendo rifiutato.* & *Sulpic. v.* 22. (*al.* 35.) *ante med.* Numum refutant: dant rea, & accipiunt. ¶ Item aſpernor, improbo, *diſapprovare, rigettare. Cic. pro Rabir. Poſt. c.* 16. Quam bonitatem non modo non aſpernari ac refutaer, ſed complecti etiam & augere debeis. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 23. In primiſque refutetur ac erjiciatur Philoctetæus ille clamor. ¶ Item repellere, reprimeer, coercere. *Cic. de Haruſp. reſpon. c.* 4. Si in ma impetum facere conabitur, refiſtam, & ejus conatum refutabo. *Id. de Provinc. Conſul. c.* 23. Semper illas naturnea noſtri impeaotres refutandas potine bello, quam laceſſendas puraverunt. *ſter ſulla difenſiva, piu toſto che fuil' offenſiva.* ¶ Quod eſt apud *Virg. 12. Æn. v.* 41. ad mortem ſi te (Fors dicta erlutet) Prodiderim, &c. dictum eſt, ut *abſit omen, dii averruncent, omen averrunci*, & hujuſmodi.

REGALIOLUS. V. *Regaviolus*.

REGALIS, le, *de re, reale, regio, βασιλικὸς*, ad regeer pertineos, rege dignus, ergificus, ergius. *Horat. l.* 4. *od. 9. v.* 15. Regalia cultus. *Senec. in Oedip. v.* 835. Regala genus. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 25. *a med.* Regalia puteſtas. *Virg.* 1. *Æn. v.* 641. domus ergali ſplandida luxu. *& verſ.* 690. Regalis menſa. *Id. Æn.* 7. *v.* 75. Regales

Digitized by Google

gales comæ. *feil.* Laviniæ regis filiæ. *Propert. l.* 3. *el.* 13. *v.* 24. Regales manicæ. *h. t.* quæ regalis perſonæ manus vinciunt. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 820. regalia juſſa. *Senec. in Med. v.* 463. Regaliſſimi. *Liv. l.* 27. *c.* 19. Regalie animus. *Plin. l.* 13. *c.* 2. Regale unguentum. *feil.* quo utuntur reges. *Id. l.* 10. *c.* 63. Regalis palma. *h. t.* regi digna, excellens, nobilis. *Id. l.* 36. *t.* 15. *ante med.* Regalia impendia. *h. t.* magnifica, & qualia reges facere ſolent. *Cic.* 1. *Offic. c.* 13. Regalis ſene, inquit *Feſtus*, appellantur, quæ potentibus inſperatum honorem pollicentur, privatis & humilibus hereditates, filio familiæ dominationem. ¶ Abſolute *regalia* aliquando dicti ſunt regum filii & agnati, *principes reali*, e *del ſangue*, Βασιλικοί, ut *Vetus Grammaticus* apud *Paſch. pag.* 2205. docet. *Ammian. l.* 16. *t.* 12. *circa med.* (*al. t.* 28.) Regee numero quinque, Regaleſque decem, & Optimatum ferres magna. *Impp. Valentinian. & Valens lib.* 7. *Cod. Theodoſ. tit.* 1. *leg.* 9. Neque regalibus, neque legatis ſua milites jumenta ſuppeditent.

REGALITER, adverb *regalmente, da re, βασιλικῶς*, regum more, ideſt ſplendide, munifice. *Liv. l.* 42. *t.* 51. Sacrificio regaliter confecto. ¶ Imperioſe, ſuperbe, tyrannice, pro imperio. *Ovid.* a. *Met. v.* 397. precibuſque minee regaliter addit.

REGAVIOLUS, i, m. *τροχίλος, ορειβάτης*, avis exigua, quæ aliter dicitur ree avium, trochilus. Alii putant eſſe galgulam, quæ avis Græce dicitur *ἴυγξ*, a colore. *Sueton. in Caſ. c.* 81. Pridie autem eaſdem Idus avem regaviolum, cum laureo ramo Pompejanæ Curiæ ſe inferentem, volucres varii generis e procimo nemore proſecutæ, ibidem diſcerpſerunt. Al. leg. *regeliolum*.

REGELATUS, a, um, gelu ſolutus, mollitus, tepefactus. *Martial. l.* 12. *epigr.* 9. Succina vinguina quod regelata manu. ſubaudi *olent*. Sic *lib.* 5. *epigr.* 38. Quod ſuccinorum rapta de manu gleba. Adde *lib.* 9. *epigr.* 24. Nempe fuccina manu tractata, oduratiora fiunt. Al. leg. *relegata*: quod quid ſit, nos facile dixeris.

REGELO, as, a. 1. *diſgheacciare, διεκπαγοῦν*, gelu reſolvo. *Colum. l.* 12. *t.* 5. *a med.* Et matutino regelari ortu poterit. *Id. l.* 10. *v.* 77. Poſt ubi Riphææ torpentia frigora brumæ Cauidibus aprica Zephyrus regelaverit aura. *Martial. l.* 3. *epigr.* 93. Cum bruma menſem ſi tibi per Auguſtum, Regelare nec in peſtilentia poſſit. *h. t.* cum adeo frigeat, ut pe peſtilentia quidem, ardentiſſimus morbus, liberare te queat a frigore. *Senec. ep.* 67. Jam ætas mea contenta eſt ſuo frigore. via media regelatur æſtate. ¶ Abſolute *Colum. l.* 12. *t.* 2. *feſt.* 7. Itaque dum hæ (*vites*) regelare ſinuntur, &c. *h. t.* regelare ſe. ¶ Pro refrigerare, *riafreſcare, Varr. l.* 1. *R. R. t.* 57. *extr.* Granaria ſublimia faciunt, quæ non ſolum a lateribus per feneſtras, ſed etiam ſubtus a ſolo ventus regelare poſſit. Quod *Plin.* aliis verbis ſic tradit, *l.* 18. *t.* 30. Alibi ſuſpendunt granaria lignea columnis, & perflari undique maluut, atque aliam a ſundo.

REGEMO, is, n. 3. ingemo, gemitum reddo. *Stat. S. Theb. v.* 380. dat operta ſnagorem Pinus, & abjunctis regemunt tabulata cavernis. *Id. l.* 8. *v.* 17. Tuoc regemunt pigrique lacus, uſæque paludes.

REGENERATIO, onis, f. nova geueratio, *ἀναγέννησις. Auguſtin. de Civit. Dei, l.* 20. *c.* 5. Mortuorum reſurrectionem nomine volunt regenerationis Intelligi.

REGENERO, as, avi, atum, a. 1. *rigenerare, riprodurre, ἀναγεννῶ*, iterum genero. *Plin. l.* 7. *t.* 11. *extr.* Signa quædam, nævoſque, & cicatrices etiam regenerari. *& cap.* 12. Qui adulterio Æthiopie nata matre, nil a ceteris colora differente, ipſe avum regeneravit Æthiopem. *h. t.* avo ſimilis fuit: avi colorem in ſe retulit. *Id. l.* 12. *c.* 1. *ad fin.* Sed ex ea primum in ipſa Creta platani ſatæ regenerarere vitium. *h. t.* rurſus retulere vitium amittendi hyeme folia. Adde *lib.* 14. *t. ult. a med.*

REGERMINATIO, onis, f. *ἀναβλάστησις*, actus regerminandi. *Plin. l.* 17. *c.* 20. Regerminatione cædua vel ſalice lætioc. Adde *lib.* 19. *t.* 7. *a med.*

REGERMINO, as, n. 1. *germogliare di nuovo, ἀναβλαστάνω*, iterum germion. *Plin. l.* 16. *t.* 33. Et in Æaria fuciſſa regerminat. Adde *lib.* 19. *c.* 7. *a med.*

REGERO, is, eſſi, eſtum, a. 3. *portare indietro, riportare, ἀναφορίζω*, retro gero, ſru porro, refero. *Plin. l.* 17. *t.* 4. *ad fin.* In Syracuſano agro advena cultor alapidato ſolo, prædidit fruges luto, donec regeſſi lapides. *Id. l.* 6. *t.* 23. *ad fin.* Longe a terra abeſt navium ſtatio: lyntribuſque affeuntur onera, & regeruntur. *Jabolen. Dig. lib.* 7. *tit.* 4. *leg.* 24. *extr.* Si ſumma terra ſublata ee fundo meo, & alia regeſta eſſet. Adde *Ovid. 12. Met. v.* 188. Simile eſt illud *Senece epiſt.* 15. Quibus ad votum dies eſt actus, ſi bene defudaverint, ſi in locum ejus, quod effluxit, multam potionis altius jejuno gutture regeſſerunt. *h. t.* ingeſſerunt, potaverunt. ¶ Item aggero, congero. *Colum. l.* 2. *t.* 10. *circa med.* In acervum culmos regerant. ¶ Item transfero, transcribo, *trasferire*: quod referre ſæpius dicemus. *Quintil. l.* 2. *t.* 11. *ſub fin.* Ee diverſis congeſta oratio cohærere non poteſt: ſimilisque eſt commentariis puerorum, in quos ea, quæ aliis declamantibus laudata ſunt, regerunt. *Id. l.* 3. *t.* 6. a *med.* Sunt aaim velut regeſtæ *in* hos commentarios, quas adoleſcens deduxerat, ſcholæ. ¶ Item egero, extraho, evello. *Colum. l.* 3. *c.* 21. Diligentiſſime radoſſas omnes radices in ſummum regeri, atque comburi. *Varr. l.* 1. *R. R. t.* 64. Decoquunt in ahenis, duas partes quoad regerunt. *h. t.* igne expellunt, & abſumunt. V. *Regeſtus*. ¶ Item remitto, reddo, *mandare a getrare in dietro, rimandare. Tacit.* 2. *Hiſt. t.* 21. Sive ab oppugnatoribus incenſum (*amphitheatrum*) dum faces in obſeſſos jaculantur; ſive ab obſeſſis, dum regerunt. *Plin. l.* 2. *t.* 9. *ad fin.* Lunam in coitu non cerni, quoniam hauſtum omnem lucis averſa tilo regerat, nede accepeit. *Id. l.* 37. *t.* 9. *a med.* Gemma contraria ſoli regerens candicantes radios. ¶ Translate eſt rejicere, retorquere. *Senec. in Hippol. v.* 720. Regeramus ipſi crimen, arque ultro impiam Venerem arguamus. *h. t.* veritemus in ioſum. *Plin. l.* 10. *ep.* 30. Dum communem culpam hi in illos, illi in hos regerere poſſa confundunt. *Plin. elder l.* 13. *t.* 25. Menſarum infania, quæ feminæ viris contra margaritæ regerunt. *h. t.* objeciunt viris, quando ab his accuſantur nimii luxus in margaritis. *Caſſ. ad Cicer. Fam.* 15. *ep.* 19. Pro quo tibi proxima epiſtola tot ruſticos Stoicos regeram, ut, &c. *Horat. l.* 1. *ſat.* 7. *v.* 29. Regerere convicia. *Senec. in Oedip. v.* 638. Fgit qui in octus femet, & matro impios Fetue regeſſit. (De Œdipo loquitur, qui matrem inſcius uxorem duxit, & ex ea liberos procreavit.) *Plin. l.* 18. *t.* 4. Deſquimus comitiales morbos, hoc eſt contagia regerimus. *h. t.* in caput aliorum recidere, imprecando jubemus. *Quintil. l.* 11. *t.* 1. & *Tacit.* 3. *Hiſt. t.* 78. Regerere invidiam in eum, qui nos coegit.

REGESTUS, a, um, *riportare*, iterum relatus. *Ovid. Met.* 11. *v.* 188. Indicimique ſuæ vocis tellure regeſta Ohruis, & ſcrobibus tacitus diſcedit opertis. *h. t.* iterum aggeſta humo, quam effoderat. ¶ Item retro verſus, converſus, recidens. *Senec. in Agam. v.* 223. Et tota captæ fata Dardaniæ domus regeſta Danais. ¶ Item egeſtus, fodiendo erutus. *Colum. l.* 11. *t.* 3. Reſolutaque humus, quæ erat autumno regeſta, uſque ad mediam fuicorum altitudinem ſcoonitur. ¶ Item aggeſtus, connectus. *Senec. in Thyeſt. v.* 767: impoſitas dapes Tranſiluit ignis, neque trepidantes focos Bis ter rrgeſtus, & pati juſſus moram, Invitus ardet. ¶ *Regeſtum*, abſolute, terra effoſſa, & egeſta, & in aliquam altitudinem elevata. *Colum. l.* 11. *t.* 3. *feſt.* 10. Ejuſque abunde æſt gradum effodere tribus pedibus, ut in quatuor confurgat regeſtum. *Id. l.* 3. *t.* 13. *circa med.* Cum a ſuperiore parte in inferiorem detrahitur humus, vix juſtum paſſinationi præbet regeſtum. ¶ *Regeſta, orum*, res multæ in unum collectæ, & in tabulas & commentarios relatæ, quæ vulgo corrupte *regiſtra* dicunt, *regiſtri. Iopiſcus in Probo*, c. 2. Uſus ſum etiam regeſtis ſcriharum portarum Porphyreticæ, actis etiam ſenatus ac populi. V. *Regero. Pandect. in Ramano, ſub fin.* Hic in regeſtis eſt liber calleſtinus, Monimenta ſervatus laudis indelebilis.

REGIA, æ, f. *palazzo reale, regia, βασιλικὸν, βασίλειον*, domus regis, aula. Adjectiva vox eſt, & *domus* ſubintelligitur. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. ſub fin. & Cic.* 3. *de Fin. t.* 16. Io regia regem ipſum quaſi productum eſſe ad dignitatem. *Ovid. 6. Faſt. v.* 204. intonſi regia magna Numæ. *Liv. l.* 35. *t.* 31. Regiam ædificare. *Ovid.* a. *Metam. v.* 1. Regia Solis erat ſublimibus alta columnis. *Virg.* 1. *Georg. v.* 503. regia cæli. *feil.* quia ſedes ac domicilium Jovis. *Ovid. Met.* 4. *v.* 438. Ignorant, ubi ſit nigri tera regia Ditis. *Virg. Æn.* 6. *v.* 241. *regiam* vocat ſpeluncam Caci latronis. ¶ urbs, in qua rea degit. *Horat. l.* 1. *ep.* 11. *v.* 2. Crœſi regia, Sardes. *Virg. 9. Æn. v.* 737. dotalis regia Amatæ. Adde *Plin. l.* 5. *t.* 2. *a med.* ¶ tabernaculum, tentorium, ubi militiæ cum exercitu Rex tendit. *Liv. l.* 2. *t.* 12. *a med. & Curt. in fin. cap.* 5. *l.* 9. ¶ De fabulo armenti *Lat. Flacc. l.* 5. *v.* 67. Ac velut ille, gregis ceſſit cui regia, taurus Fertur ovane, &c. ¶ Metonymice, ipſæ regiæ perſonæ. *Liv. l.* 24. *t.* 12. *ad fin.* Quicumque aut propinquitate, aut affinitate, aut aliquibus miniſteriis regiam contigiſſent. ¶ Aulicorum vita, & conditio. *Petron. in Satyr. c.* 5. Nec curet alto regum trucem vultu. ¶ Romæ in ſacra via (ut eſt apud *Aſcon. in Milonian. t.* 14.) locus fuit *regiæ* nomine ita dictus, vel quia ibi ſacra a rege ſacrificulo fiebant, vel quia in eum ſacrorum cauſa, tanquam in ſuum conveniebant, convocati a Pontifice max. qui arat regiæ quodammodo dignitatis: quæ duæ cauſæ apud *Feſt.* leguntur: prior etiam apud *Servium ad Æn. l.* 8. *v.* 363. Sunt etiam qui putant, hoc ei nomen hæſiſſe, quod eo loci regia Numæ fuerit. Ibi Agonalibus aries immolabatur, teſte *Varr. l.* 5 *de L. L. c.* 3. In eam menſe Octobri cruda equi, mactati in campa Martio, deferebatur, ut *Feſt.* tradit in *Octobre*. Flaminica quotmenſibus nundinarum tempore Jovi ariete faciebat, ut eſt apud *Macrob. l.* 1. *Saturnal. t.* 16. *a med.* Regina ſacrorum porcam vel agnam Junoni immolabat. *Id. ibid. c.* 15. *ad fin.* Denique ibi concilium Pontificum haberi ſolitum, colligimus ex *Plin. l.* 4. *ep.* 11. ubi Domitianum reprehendit, quod jure Pontificis maximi reliquos Pontifices, non in regiam, ſed in Albanam villam convocavarat. Ejus mentio eſt etiam apud *Cicer pro Mil. c.* 14. & *Attic. l.* 10. *ep.* 3. ubi quod ait, Atticum in regia viſum eſſe, ſignificare videtur, eum in publicum prodiiſſe. Adde *Plin. l.* 34. *t.* 8. *Auguſtum* apud *Suetan. in ejus vita, t.* 76 *& Gell. l.* 4. *c.* 6. ubi refert hæc veteris Senatuſconſulti verba: Quod C. Julius L. F. Pontifex nuntiavit, in ſacrario in regia haſtas Martias moviſſe, de ea re ita ecuſeruntur, &c. ¶ *Regia theatri*, pars theatri, vel potius ſcenæ nobilior, in modum aulæ regiæ exornata, *βασίλειον. Vitruv. l.* 5. *c.* 7. *ad fin.* Ipſæ ſcenæ ſuas habeant rationes explicatas, ita uti medix valvæ ornatus habeant aulæ regiæ, dextra ac ſiniſtra hoſpitalia. *Aſcon. in fragm. orat. pro Scauro a med.* Quatuor columnæ marmoreæ, quæ nunc eſſa in regia theatri Marcelli dicuntur. *Suetan. in Aug. t.* 31. Pompejs ſta-

ſtatuam contra theatri ejus regiam, marmoreo Jano ſuppoſuit. Alii putant ab *Aſſum.* & *Sueton.* deſignati domum magnificam & regiæ ſimilem, theatro adjunctam: quod eorum verbis eſt profecto conformius. Et fortaſſe eadem eſt cum *baſilica*. utreque enim vox idem ſonat. V. *Baſilica*. Hoc ſenſu *Suet. l. & ſilv.* 1. v. 30. Illic belligeri ſublimis regia Pauli. *h. e.* ab Æmilio Paulo, qui conſul fuit anno U. C. DCCIII. temporibus Cicerouis de novo exſtructa, perfecta ab alio Æmilio anno U. C. DCCXX. ſub Auguſto: denique cum incendio pæne corruiſſet, reſtituta u M'. Lepido ſub Tiberio. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 16. *ad fin.* & *Tacit. Ann.* 3. *c.* 72.

REGIBILIS, le, qui facile regi poteſt. *Ammian. l.* 16. *c.* 12. (*al.* 24.) Juventus regibilis & conſulta. Adde *lib.* 19. *cap.* 7. (*al. c.* 15.) *emr.*

REGIE, adverb. *regalmente*, *βασιλικῶς*, regio more, ut rex ſolet, vel ut decet regem. *Varr. l.* 1. R. R. *c.* 2. *ante med.* Regia poſite ædificia. *Plaut. Stich.* a. 2. 53. Adveſit lectos eburatos, aureos. Ge. accubabo regie. *Cic. Verr.* 5. *c.* 48. *ad fin.* Ut ea, quæ regie, ſeu potius tyrannice ſtatuit in aratores Apronius præmittam. *de ſoverna e padrone aſſolute.*

REGIENSIS, ſe, ad Regium Lepidi pertinens, quod eſt oppidum Galliæ Ciſalpinæ in via Æmilia, *Reggio di Modena*: dictum a M. Æmilio Lepido, qui ibi cum conſul eſſet, forum habuit. ¶ Regienſes ejus oppidi civer. *Feſt.* in *Rhegium*, *Plin. l.* 3. *c.* 15. *Cic.* Fam. 13. *ep.* 7. & *Brut. ad Cicer. Fam.* 11. *ep.* 9. ¶ Aliud eſt *Rhegium* (a quo *Rhegini*) ſitum ad fretum Siculum in Calabria: quod tamen & ipſum aliquando ſima aſpiratione ſcriptum inveniter.

REGIFICE, adverb. *regalmente*, *ſontuoſamente*, *βασιλικῶς*, regio apparatu, ſplendide, ſumptuoſe, regie. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 19. ea *Ennie*. Vidi ego te, aſtante ope barbarica, tectis cælatis, laqueatis, auro, ebore, inſtructam regifice. *Sil. l.* 11. *v.* 173. Regifice exſtructis celebrant convivia menſis.

REGIFICUS, a, um, *regale*, *magnifico*, *ſontuoſo*, *βασιλικός*, regius, magnificus, ſplendidus. *Virg.* 6. Æn. *v.* 604. opulæque ante ora paratæ Regifico luxu. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 652. Stant gemmis auroque tori, menſæque pareto Regifico.

REGIFUGIUM, feſtus dies Romæ in memoriam fugæ Tarquinii Superbi ex Urbe cum poſt Lucretiæ mortem u Bruto exactus eſt, & libertas populo parta. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 685. Nunc dicenda mihi Regis fuga. trauit ab illa Seatus ab extremo nomina menſe dies. *h. e.* ſexto cal. Mart. *Auſon.* in *Eclogar. de Fer. Rom. v.* 13. Nec Regifugium, pulſis ex orbe tyrannis, Lætum Romanis fas reticere diem. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 12. *a med.* ſcribit, nonnullos putaſſe, Junium menſem a Junio Bruto nominatum, quod hoc menſe, id eſt calendis Junii, pulſo Turquinio, ſacrum Carnæ deæ in Cœlio monte voti reus fecerit. Sed non eſt ab *Ovidio* diſcedendum. Num regifugium ſex. cal. Mart. poni poteſt, & ſacrificium Carnæ cal. Jun. ¶ *Regifugium* fuit utium nono cal. Junii, quo die rex ſacrificuloi ſecra faciebat in Comitio, Saliariius virginibus, & Saliis præſentibus: quo facto ſtatim fugiebat. *Feſtus.*

REGIGNO, ii, genui, genitum, a. 3. *rigenerare*, *diovrmbia*, iterum gigno. *Lucret. l.* 5. *v.* 245. quapropter maxima mundi Cum videam membra, ac partes conſumpta regigni, &c.

REGILLA. V. *Reſta*, 2.

REGILLUS LACUS, *Lago di S. Praſſede*, *Lago di Caſtiglione*, lacus Latii, apud Algidum nemus, inter Tibur ad Bor. & montem Algidum ad Met. *Liv. l.* 1. *c.* 29. *Plin. l.* 33. *c.* 2. *ſub fin.* A *Plaro lib.* 1. *c.* 11. Regilli lacus dicitur.

REGIMEN, inis, n. *governo*, *governale*, *nubiqueric*, rectio, gubernatio. *Lucret. l.* 3. *v.* 95. In qua (*animo*) conſilium vitæ, regimenque locatum eſt. *Liv. l.* 3. *c.* 33. Regimen tamen magiſtratus penes Appium erat. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 47. Omiſſa Urbe, nede in omnium regimen. *& lib.* 4. *c.* 9. Regimen reipublicæ ſuſcipere. *& Suet.* 11. *Theb.* 0. 658. manu tractare cruentum. *h. e.* tyrannidem exercere, *Tacit. Ann.* 12. *c.* 42. cohortium transferre ad aliquem. *Id. Ann.* 13. *c.* 3. equorum exercere. *& cap.* 49. tenere imperii. *Velley. l.* 2. *c.* 85. claſſis alicui committere. *Sueton. in Aug. c.* 27. *in fin.* recipem morum & legum. *Plin. l.* 7. *c.* 16. Vocis ſermoniſque regimen dentes primores tenent, concentu quodam excipientes ictum linguæ, &c. ¶ Pro gubernaculo navis, *timone*. *Ovid. Met.* 3. *v.* 593. Addidici regimen, dextra moderante, carinæ Flectere. ¶ Pro urte regendi *Petron. in Satyr. c.* 123. cum magnus inhorruit Auſter, Et pulſas evertit aquas, non arma miniſtris, Non regimen prodeſt. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 23. Variis undique procellis incerti fluctus proſpectum adimere, regimen impedire. ¶ Pro rectoribus ut *ſervitium* pro ſervis, *imperium* pro imperatoribus, *Valer. Max. l. & cap.* 2. *ſect.* 9. Quapropter non dubitaverunt facrit imperia ſervire: ita ſe humanarum rerum future regimen exiſtimantia, ſi divinæ potentiæ bene utque conſtanter ſuiſſent famulata.

REGIMENTUM, ti, n. idem quod regimen. *Aurel. Arcad.* Dig. *lib.* 1. *tit.* 11. Regimentis reipublicæ ad Imperatores perpetuo translatis. Adde *Ammian. l.* 25. *c.* 9. (*al.* 31.) & *lib.* 28. *c.* 1. (*al.* 2.) & utrobique in plur. numero: in ſingulari habet *Feſtus*. Regimna, inquit, pro regimento uſurpant Poetæ.

REGINA, æ, f. *reina*, *regina*, *βασίλισσα*, mulier regnum poſſidens, vel regis uxor. *Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 8. *& ep.* 20. & *lib.* 15. *ep.* 15. Regino ſuga mihi non moleſta. *h. e.* Cleopatræ: de qua & *Horat. l.* 1. *od.* 37. *v.* 7. verba facit. *Virg.* 12. Æn. *v.* 659. Præterea regina, tui fidiſſima, dextra Occidit ipſa ſua. *h. e.* Amata uxor Latini regis. ¶ Ut dii *reges*, ſic deæ *reginæ* dictæ. De Venere, *Horat. l.* 1. *od.* 30. *v.* 1. & *lib.* 3. *od.* 26. *v.* 11. de Junone, *Virg.* 1. Æn. *v.* 50. *Cic. Verr.* 7. *c. ult. Liv. l.* 5. *c.* 21. *Plaut. Caſſ.* a. 1. 37. & ſæpe in *veterib. Inſcript.* de Fortuna, *Inſcript.* apud *Gruter. peg.* 78. *n.* 7. & ſ. de Iſide, *ibid. peg.* 83. *n.* 11. & 13. de Caliiope, *Horat. l.* 3. *od.* 4. *v.* 1. Sic regina nemorum eſt Diana, apud *Stace. in Hippol. v.* 406. utri regina poli, apud *eund.* in *Hero. Pne. v.* 1105. eſt Proſerpina. Siderum regina bicornis, apud *Horat. in carm. ſæcul. v.* 35. eſt Luna. ¶ Pro regis filia, *Vel. Flacc. l.* 5. *v.* 374. *& v.* 386. *& v.* 442. & *lib.* 6. *v.* 657. & alibi, Medeam ſignificans. Adde *Stat.* 1. *Achill. v.* 195. de Deidamia. ¶ Per catachreſim ponitur pro domina, dicite, nobili. *Plaut. Trucul.* a. 6. 49. Adduxi ancillas tibi eccas ea Suria duas: ſed iſtæ reginæ domi ſuæ fuere umbæ. *Terent. Eun.* 1. 1. 87. Eunuchum dixti velle te, quia ſolæ utuntur his reginæ. ¶ Et pro principe, ac prima in aliquo ordine. *Stat. 4. Theb. v.* 379. Silveſtris regina chori. *h. e.* Bacchantium amiſtes. *Id. l.* 6. *v.* 854. Alpini veluti regina cupreſſus Verticis. *Id. lib. & ſilv.* 2. *v.* 12. Appiu longarum teritur regina viarum. *Inſcript.* apud *Reinef. cleſſ.* 2. *n.* 84. Via Appia regina. ¶ Transferiur ed ea, quæ magnam vim habent, & dominautur in animis hominum. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 44. *in fin.* Tantam vim habét illa, quæ recte a bono poeta dicta eſt flexanima, atque omnium regina rerum oratio. *Horat. l.* 1. *ep.* 6. *v.* 36. Scilicet uxorem cum dote, fidemque, & amicos, Et genus, & formam regina pecunia donat. ¶ Reginam ſacrorum, h. e. regia ſacrificuli uxorem, vel filiam memorant inſcripti lapides apud *Gruter. pag.* 1087. *n.* 8. & *Fabretr. c.* 6. *pag.* 484. *n.* 153. item *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 15. *a med.* & *Piſ.* in *Inuectivam*. V. *Arcolinus*.

REGIO, onis, f. *parte del mondo*, *paeſe*, *tratto di paeſe*, *χώρα*, pars terræ magna, aut parva, tractus, plaga, locus: a *rego*, quia per partes ſeu provincias terra regitur. *Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 20. Terræ maximas regiones inhabitabiles atque inculeas videmus, quod pars earum appulſu ſolis exarſerit, pars obriguerit nive, &c. *Lactant. ad Conſt. l.* 12. *Fam. ep.* 15. *a med.* Uſque Sidem, quæ extrema regio eſt provinciæ meæ. *Cic. pro Flacc. c.* 12. In ejuſmodi regione utque provincia, quæ mari cincta eſt. *Id. pro Sext. c.* 30. *ad fin.* Quæ regio, oravo terrarum erat latior, in qua non regnum aliquod ſtatueretur? ¶ In urbe eſt pare ejus major, quæ in vicos rurſus dividitur, ut eſt apud *Suetom. in Aug. c.* 30. *quartiere*, *ſeſtiere*, *contrada*, *cteoe*, *κώμη*, *κλίμα*. Roma olim in quatuor regiones dividebatur, Suburanam, Equilinam, Collinam, & Palatinam: quæ crevere poſtea uſque ad quatuordecim, teſte *Plin. l.* 3. *c.* 5. *a med.* & *Tacit. Ann.* 15. *c.* 40. quarum deſcriptionem habemus u *Sex. Ruſo*, & *P. Victore*; & præterea accuratiorem aliam apud *Marorav.* Inſcript. *pag.* 1116. ¶ Dicitur etiam univerſim de quocunque loco. *Plaut. Caſtell.* 4. a. 42. Ecquem vidiſti quærere hic, umabo, in hac regione caſtellum cum crepundiis? *Virg.* 9. Æn. *v.* 390. Euryale infelix, qua in regione reliqui? Quave ſequar? *Terent. Eun.* 5. 9. 32. Cur ergo in his te conſpicor regionibus? *Plaut. Pſend.* 2. 2. 6. Hi loci ſunt, atque hæ regiones, quæ mihi ab hero ſunt demonſtratæ. ¶ Translate *Cic. de Orat. c.* 2. *l.* 2. Bene dicendi ars non habet definitam aliquam regionem, cujus terminis ſepta teneatur. *h. e.* materiam. *Plane. Mil.* 2. a. 78. Tace, dum in regionem aſtutiorum mearum te induco, ut ſcias juxta meum conſilia. ¶ *E regione*, ex adverſo, *di rincontro*, *di rimpetto*, *dirimpetto*. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 35. Cum uterque utriqué eſſet exercitus in conſpectu, ſereque a regione caſtre caſtris opponeret. *& ibid.* E regione unius eorum pontium in occulto reſtitit. *Cic. Acad. l.* 4. *c.* 39. & upud *Nem. c.* 2. *n.* 263. Eſſe e regione nobis, a contrario parte terræ, qui adverſi veſtigiis ſtent contra noſtra veſtigia, quos antipodas vocutis. Adde *Nepot. in Milt. c.* 5. Et omiſſa præpoſit. *Liv. l.* 3. *c.* 66. *ſub fin.* Ad mœnia ipſa Romæ populabundi regione portæ Eſquilinæ acceſſere. Adde *lib.* 25. *c.* 25. ¶ *E regione* eſt etiam recta, e *dirittura*. *Cic. de Fato*, *c.* 9. *e med.* Ut cum duo indiciduu per inanitatem ferantur, alterum e regione moveatur, alterum declinet. Adde *cap. ult.* & *lib.* 1. *de Fin. c.* 6. ¶ Item a contra, *per lo contrario*. *Hieronym. adverſ. Jovinian. lib.* 2. *ſect.* 7. ¶ Non ſolum terræ, ſed etiam cæli *regiones* ſunt: quarum maxime ac præcipuæ quatuor, ſeptemtrio, meridies, ortus, occaſus. *Ovid. in Ibin*, *v.* 38. Atque eadem regio Veſ ci, & Ortus erunt. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 117. *de Fauno*. Quam pater omnipotens placidis regionibus arcet Ætheriz. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 19. *ſub fin.* Regio Lunæ, quæ tam eſt aquilonalis, tum auſtralis. *Virg.* ſ. Æn. *v.* 528. cæli in regione ſerena. ¶ Hac ratione pertinet ad augures, qui lituo deſignantes cæli loca, intra quæ augurium capere volunt, *regiones* vocant. *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 2. In hoc templo faciundo arbores conſtitui fines apparet, & intra eas regiones, quu oculi conſpicient. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 17. & *lib.* 2. *c.* 3. Ab Attio Navio per lituum regionum facta deſcriptio. *Cic.* 2. *de Legib. c.* 8. *ſub fin.* Cæli fulguru regionibus retia temperanto. ¶ Ponitur etiam pro fine, limite, termino: præſertim in plur. numero. *Cic. pro Balb. c. ult.* C. Cæſar ubeſt longiſſime, atque in iis eſt nunc locis, quæ regious orbem terrarum, rebus illius geſtis imperium populi R. deſiniunt. *Id.* 4. *Catil. c.* 10. Pompeji res geſtæ iſtidem, quibus ſolis curſus, regionibus ac terminis continentur. *Id. pro Arch. c.* 10. Res hæ, quas geſſimus, orbis terræ regionibus definiuntur. *& cap.* 11. *a med.* Si unimus, quibus regionibus vitæ ſpatium circumſcriptum eſt, aiſdem omnes cogitationes terminaret ſuas. *Id. Agrer.* a. *c.* 35. *ad fin.* Viu facile ſeſe regionibus officii, magnis in fortunis & copiæ, continet. *Plane. Pan. prol. v.* 48. Argumenti nuoc regiones, limites, confinia determinabu. ¶ Pro orbita, & linea. *Cic. Verr.* 7. *c.* 68. *ad fin.* Si quis tantulum de recta regione deflexerit. *Virg.* 2. Æn. *v.* 736. avia curſu Dum ſequor, & nota excedo regimus viaium. ¶ inter officie domus Auguſtæ ſuit etium *e regionibus*. *Inſcript.* apud *Murator. pag.* 895. *n.* 4. Ti. Claudius Aug. L. Eyparc a regionib. & Claudiæ Vitali, &c. Adde aliam *ibid. n.* 5. & *pag.*

præcid. n. 8. Ita appellati videntur auratores regionum Urbis Romæ, qui præter præfectum vigilum, & ædiles, autam habebant regionum, vicorumque, ſæpe ex libertis ad id munus electi, ut videre eſt in vet. Lapide apud *Gruter. pag.* 150. & 151. Nos dicimus *capi di contrada*.

REGIONALIS, le, ad regionem pertinens, ut Concilium regionale, apud *Auguſtin. l. 7. de Baptiſm. cont. Donatiſt. c.* 53. h. e. alicujus regionis aut provinciæ: cui opponitur *plenarium*.

REGIONALITER, adverb. regionatim. *Apul. de Mundo*. Quæ tamen illi cum regionalitas videantur eſſe peſtilens, &c.

REGIONATIM, adverb. *certis regionibus*, per ſingulas regiones. *Liv. l.* 40. *c.* 51. *extr.* Mutarunt ſuffragia, regionatimque generibus hominum, cauſſiſque, & quæſtibus Tribus deſcripſerunt. *Id. l.* 45. *c.* 30. Regionatim commercia interrupta. Adde *Suetan. in Cæſ. c.* 39.

REGIUM, & Regium Lepidi, *Reggio*, urbs Galliæ Togatæ. V. *Regienſis*.

REGIUS, a, um, *de re, del re, reale, regio*, βασιλικὸς, ad regem aliquo modo pertinens, regalis. *Cic. 1. Phil. c.* 1. *ad fin.* Regia poteſtas. *Id. 12. Fam. ep.* 1. Rege interfecto, regios omnes nutus tuemur. *Id. Tuſcul. 2. 1* 48. *ſub fin.* Ornatu regio aſſe. *eſſer veſtita da re*. & in *ſomn. Scip. c.* 6. Apparatu regio accipere aliquem. *Salluſt. in Jug. c.* 121. Plerumque regiæ voluntates, ut vehementes, ſic mobiles, ſæpe ipſæ ſibi adverſæ. *Ovid. 13. Met. v.* 623. regia virgo. *h. e.* regis filia, vel regii ſanguinis. *Valer. Max. l.* 1. *c. ult. n.* 11. *extern.* Regii interitus. *h. e.* mortes regum. *Liv. l.* 39. *c.* 4. Imperem ac prope regia ire. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 104. regius præfectus. *& cap.* 109. exercitus. *& cap.* 106. regia majeſtas *Salluſt. in Jug. c.* 79. domus. *palazzo reale*. & *Liv. l.* 27. *c.* 29. Regium nomen alibi magnum, Romæ intolerabile eſt. *Id. l.* 35. *c.* 32. Regia legatio. *h. e.* legati regis. *Tibull. l.* 4. *carm.* 2. *v.* 140. regia lympha, Choaſpes. *h. e.* ex quo, & Eulæo ſolum fluminis reges Parthorum bibunt, ut *Plin. l.* 31. *c.* 3. tradit. *Propert. l.* 3. *el.* 2. *v.* 8. regia tropæa. *h. e.* de rege parta. *Plaut. Mil. l.* 2. 9. Vir fortis, atque fortunatus, & forma regia. *Horat. l.* 2 *od.* 25. *v.* 2. Regiæ moles. *h. e.* ædificia ampla, magnifica, ſumptuoſa. *Flor. l.* 1. *c.* 24. Regius furor. *h. e.* impotens dominandi cupido. *Ovid. Met. 4. v.* 362. regia ales. *h. e.* aquila. *Lucan. l.* 8. *v.* 412. Vanus. *h. e.* nuptiæ, vel concubitus regis. *Plin. l.* 29. *c.* 4. *in fin.* auctin. *h. e.* qua bona regis venduntur. *Plin. l.* 37. *c.* 1. Regia fama. *h. e.* clara, magnifica, ingens, nobilis. ¶ *Atrium regium* apud *Lan. l.* 26. *c.* 27. eſt atrium templi Veſtæ, ita dictum, quia olim eo loci regia Numæ fuerat, ut *Ovid. 6. Faſt. v.* 263. docet. ¶ *Morbus regius*, qui & arquatus, & aurego, *itterigia*. *Horat. in art. Poet. v.* 453. Ut mala quem ſcabies, aut morbus regius urget. V. *Arquatus*. Dicitur *regius*, quia ut ait *Ceſſ. ſub fin. cap.* 24. *l.* 3. remedio eſt adverſus eum uti conclavi cultiore, uſu, loco, ludis, laſcivia, aliis, per quæ mens exhilaretur: quæ quotidianæ regum deliciæ ſunt. *Varr.* apud *Plin. l.* 22. *c.* 24. a *med.* regium cognominatum, morbum arquatum tradit, quoniam muſto curetur, qui cibus delicatus eſt. *Seren. Sammon. c.* 58. *v.* 2033. Regius eſt vero ſignatus nomine morbus, Molliter hic quoniam calſa curatur in aula. ¶ *Regii, orum*, militi, aut milites regis. *Nep. in Ageſil. c. ult.* Hujus da advantu fama cum ad regios effet perlata. ¶ *Regia* dicuntur res multæ, quæ in ſuo genere majores aut præſtantiores ſunt ceteris. *Colum. l.* 5. *c.* 8. Regia olea. *Plin. l.* 25. *c.* 3. a *med.* Magnitudina (*olivæ*) copiam olei non conſtare, indicio ſunt quæ *regiæ* vocantur, ab aliis majorinæ, ab aliis phanliæ, grandiſſimæ, aliquin minimo ſucco. *Colum. l.* 5. *c.* 8. a *med.* & *lib.* 12. *c.* 10. pira. *Plin. l.* 15. *c.* 15. Incerta nominis cauſa eſt piris regiis, quæ minimo pediculo ſeſſilia. *Id. ibid. c.* 30. Laurus, quæ coepit Auguſta appellari, ampliſſima de arbore, & folio. *Id. l.* 13 *c.* 23. ſpinæ. *& cap.* 4. Palmæ regiæ. *h. e.* quæ regibus tantum Perſidis ſervabantur. *Id. l.* 20. *c.* 15. Eſt cumino ſimillimum, quod Græci vocant ammi: Hippocrates regium appellat, quia efficacius Ægyptio judicavit. *Id. l.* 25. *c.* 5. Eam, quæ eſt latiſſimo folio, ſcopem regiam vocant. *Id. l.* 26. *c.* 26. Stemia regia in pectore Leonis. *ſeil.* quod quibus ea in ortu præeſt, regiam nativitatem habere videntur. De *baſſulo regio* V. *Baſſulus*. ¶ *Regium eſt, regia res eſt*, aſt regis proprium: tum in malam, tum in bonam partem. *Plin. in Panag. cap.* 7. *ad fin.* Superbum iſtud, & regium eſt, niſi, &c. *Ovid. Faſt. 6. v.* 595. Regia res ſceleris eſt. *Id. 2. ex Pont. ep.* 9. *v.* 22. Regia, crede mihi, res eſt ſuccurrere laſſis.

REGLESCIT, cum dixit Plautus, ſignificat, creſcit, hoc verſu: Vix ſuperſum dolori, qui in dies (væ miſero mihi ac perdito?) reglaſcit magis magiſque. Hæc *Feſtus*. Eſt autem *reglaſcit* pro *reglaſcit*, a re & *glaſco*, creſco.

REGLUTINATUS, a, um, glutine ſolutus. *Martian. Capell. l.* 6 *pag.* 192. Tandem reglutinatis ab æthra interviventis admiſtione luminibus.

REGLUTINO, as, a. 1. *diſſolvere, ἀναλύειν*, quod glutinatum erat, diſſolvo. *Catull. ad Thall. carm.* 25. *v.* 9. Quæ nunc tuis ab unguibus reglutina, & remitte.

REGLUTINOSUS, a, um, *valde glutinoſus*. *Plin. l.* 21. *cap.* 25. Ut ſit odoratum, ex dulci acre, conglutinoſum, perlucidum. Ire tres Edit. vet. anni 1469. 1472. & 1478. ſed apparet eſſe mendum, quia omittunt vocem *acre*, & pro re ex *reglutinoſum* exhibent. *Hardum.* habet *glutinoſum*.

REGNATOR, oris, m. *regnatore, re, βασιλεύς*, qui regnat. *Virg. 4. Æn. v.* 269. Ipſe deum tibi me claro demittit olympo Regnator, cælum, & terras qui numine torquet. *& lib. 2. v.* 557. Regnator Aſiæ, *Val. Flacc. l. 2. v.* 621. occidis regnator montibus Arlas. *Senec. in Hippol. v.* 945. regnator freti. *h. e.* Neptunus. ¶ Urbane *Martial. l.* 10. *epigr.* 61. Quiſquis eris noſtri poſt me regnator agelli. *h. e.* poſſeſſor. *Id. l.* 11. *epigr.* 7. Uoctis falernæ ſenis diebus, Regnator quibus imperat ſtrittilus. *h. e.* alea Saturnalibus vulgo paſſim uſurpata. *Stat. l.* 4. *ſilv.* 7. *v.* 5. Regnator Lyricæ cohortis, Pindare.

REGNATRIX, icis, f. *regnatrice, regnante, βασιλεύουσα*, quæ regnat. *Tacit. l. Ann. cap.* 4. Ti. Nero primâ ab infantia eductus in domo regnatrice. *h. e.* familia Auguſta, quæ Romæ rerum potiebatur.

REGNATUS, a, um, *poſſidere da re, βασιλεύσας*, poſſeſſus. *Plin. l.* 6. *c.* 20. *a med.* Pandæ, ſola Indorum regnata feminis gens. *Horat. l.* 2. *od.* 6. *v.* 21. Et regnata petam Laconi rura Phalantho. *Virg. 3. Æn. v.* 14 terra acri quondam regnata Lycurgo. *Ovid. 13. Met. v.* 720. regnataque vati Bubretos Phrygio. *& lib.* 8. *v.* 613. & *Heroid. ep.* 20. *v.* 69. Miſit in arva ſua quondam regnata parenti. Adde *Sil. l.* 14. *v.* 7.

REGNICOLA, æ, m. & f. habitans in regno. *Auguſtin. l.* 20. *cont. Fauſt. c.* 7. Eam lucem dicere, ubi Deus Pater habitat cum regnicolis ſuis.

REGNO, as, avi, atum, a. 2. *regnare, βασιλεύειν*, regnum poſſideo, rerum potior, dominor. *Cic. pro leg. Manil. c.* 3. Ab illo tempore annum jam tertium & viceſimum regnat: & ita regnat, ut ſe non Ponto occultare velit, ſed emergere e patrio regno, &c. *Id. pro Dom. c.* 8. a *med.* Cum regem Cypri, fratrem regis Alexandrini, eodem jure regnantem publicaſſes. *Tacit. 3. Ann. c.* 82. Diſplicere regnantibus civilia filiorum ingenia. *e i regnanti*. & *Nep. in Themiſt. c.* 9. Themiſtoclem Xerſe regnante, in Aſiam tranſiſſe. *Ovid. 2. Amor. el.* 8. *v.* 39. & *Faſt. 1. v.* 193. Saturno regnante. *Tacit. 21. Ann. cap.* 24. Advenæ in nos regnaverunt. *ſupra da mor.* & *Liv. l.* 1. *c.* 3. Manſit Silviis omnibus cognomen, qui Albæ regnaverunt. *Plin. l.* 33. *c.* 3. a *med.* Regnaverat in Colchis Saiaces. *Virg. 3. Æn. v.* 295. Priamiden Helenum Graias regnare per urbes. *Senec. in Here. Fur. v.* 68. vacuo volet regnare mundo. *Ovid. 14. Met. v.* 223. Æolon ille refert Tuſco regnare profundo. *Horat. l.* 3. *od. ult. v.* 11. Et quæ pauper aquæ Daunus agreſtium regnavit populorum. *helleuſſimus*. Iſocrates: *Βασιλεύων τῆς Ἀσίας*. ¶ Paſſive *Tacit. 2. Hiſt c.* 16. *ad fin.* Ut in ceteris gentibus, quæ regnantur. *che ſono ſotto il governo d'un re*. & *lib.* 13. *Ann. c.* 54. Qui nationem eam regebant, in quantum Germani regnantur. Adde *de morib. Germ. c.* 43. a *med.* ¶ Imperſonaliter *Virg. 1. Æn. v.* 276. Hic jam tercentum totos regnabitur annos. *Liv. l.* 1. *c.* 27. Ab ſua parte non eret regnatum in ſocietate æqua. ¶ Urbane & translate eſt ſumma auctoritate eſſe, plurimum poſſe, *comandare a bacchetta, poter tutto, dominare*. *Cic. Fam. 11. ep.* 16 Cum æquitum centuriæ tenes, in quem regnas. *& lib. 7. ep.* 25. Olim cum regnare exiſtimabamur, non tam ab ullis, quam hoc tempore obſervor a familiariſſimis Cæſaris. *Horat. l.* 2. *ep.* 20 *v.* 8. Quid queris? vivo & regno, ſimul iſta reliqui, Quæ vos ad cælum fertis. *h. e.* libere vivo, felix beatuſque ſum, ut vulgo ages videntur. *Plin. l.* 7. *ep.* 3. Quouſque regnabis? quouſque vigilabis, cum voles? dormies, quamdiu voles? &c. ¶ Et ſæpe in malam partem pro impotenter, & ſuperbe dominari: quia *res, regnum, regnare* in libera republica voces odioſæ ſunt. *Liv. l.* 6. *c.* 40. Sextium, & Licinium, perpetuos, ſi diis placet, tribunos, tantam licentiæ novem annis, quibus regnant, ſumpſiſſe, ut, &c *Cic. 4. Verr. c.* 54. *ſub fin.* Timarchidem omnibus oppidis per triennium ſcitote regnaſſe. *Id. pro Mil. c.* 16. In Clodio non dubitandum, quin ſe ille, interfecto Milone, regnaturum putaret. Adde *Liv. l.* 3. *c.* 11. *extr.* ¶ Eleganter tribuitur rebus inanimis. *Cic. in Orat. c.* 37. *Ille numeri*, quo perturbantur animi & concinantur: in quo uno regnat oratio. *Ovid. 8. Met. v.* 827. ſunt *acies* edendi, Perque avidas fauces immenſaque viſcera regnat. *& lib.* 12. *v.* 221. ebrietas geminata *tibidine* regnat. *Senec. in Hippol. v.* 981. Fraus ſublimi regnat in aula. *Peeron. in Satyr. c.* 14. Quid faciant leges, ubi ſola pecunia regnat? *Virg. 2. Georg. v.* 506. *de igne*. inde ſecutus Per ramos victor, perque alta culmina regnat. *Grat. in Cynteg. v.* 462. affectaque corpora malea, Regnantum occultens morbum. *Lucret. l.* 5. *v.* 396 humor regnari in arvis. *Columban. l.* 2. *de carp. Prof. v.* 74. Ze hyrus laſcivo regnat per prata meatu. *Stat. 1. Theb. v.* 635 in tutum regnaret Sirius annum. *ſeil.* quia toto anno ſævierit peſtilentia. Sirius autem ſidus noxium habetur. *Claudiano de conſul. Prob. & Olybr. v.* 22. tacitum Luna regnante per Arctos, Sidera cedunt acies. *h. e.* orbe pleno ſplendente. *Marſial. l.* 10. *epigr.* 19. *extr.* dum furit Lyæus, Cum regnat roſa, aum madent capilli. *h. e.* dum potatur, geſtantur coronæ, adhibentur unguenta, in cœnis.

REGNUM, i, n. *regno, reame, βασιλεία*, locus, poſſeſſio regis, principatus, dominatus. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 25 e *med.* Neque enim alius diſcendi locum ſolet eſſe exitus inter potentes vicos, niſi aut univerſus inveritus, aut victoria dominatus, aut regnum. *Id. de Senect. c.* 16 Regnum appetere. *Id. pro Sull. cap.* 9. occupare. *Caſ. l.* 1. *B. Gall c.* 3. obtinere. *& lib.* 5. *c.* 6. alicui deferre. *& lib.* 1. *c.* 3. conciliare. *Hirt. de B. Alex. c.* 36. recuperare. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 51. Regno aliquem expellere. *Cic. 1. de Divin. c.* 25. multare. *Salluſt. in Jug. c.* 11. In regnum adoptione pervenire. *& cap.* 26. Regnum armis tenere. *Id. in Catil. c.* 5. ſibi parare. *Nep. de Regib* virtute adipiſci. *Plaut. Rud. 4. 2.* 32. magnum inſtituere. *Id. Mil. 4. 1. 4.* tutari. *Id. Ampb. 1. 1. 30.* ſtabilire alicui. *Cic. Attic. l. 7. ep. 7. circa med.* Sub regno eſſe. *h. e.* ſub rege eſſe. ¶ Item locus, regio, in qua rex dominatur. *Nep. in Annib. c.* 12. Anobalem in Pruſiæ regno eſſe. *Caſ. l.* 5. *B. Gall. c.* 37. Atuatiai, qui erant regno ejus finitimi. *Cic. 6. Verr. c.* 27. Nationes, quæ in eorum regno ac ditione ſunt. *Lucan. l.* 3. *v.* 90. Nuda triumpha-

ti jacuit per regna Jugurthæ. ¶ Urbane & translate eſt ſumma auctoritas & potentia. *Flor. l.* 3. c. 13. Ordinis aqueſtris auctoritas judicatorum regno minabatur. *Juſt.* quia ſoli equites Romani judicabant. *Cic.* c. *de nat. Deor. c.* 23. *ſub fin.* Abuteris ad omnia atomorum regno & licentia. *Id. Fam. 9. ep.* 18. Sublata judicia, amiſſa regna foreaſt. *Ovid Metam.* 14. v. 211. At tu, ſiva aliquid regni eſt in carmine, carmen Ore move ſacro. *ſe ſta qualeve virtù e forza.* & *Propert. l.* 4. *el.* 7. v. 50. Longa mea in libris regna fuere tuis. *h. e.* diu regnavi, & celebrata ſum tuis carminibus ¶ Sæpe movendæ invidiæ cauſa *regia* vox adhibetur, quæ in libera republica valde eſt odioſa. *Cic.* a. *Verr.* Hortenſium aliquoties, *c.* 12. Quoniam hæc te omnis dominatus regnumque judiciorum tantopere delectat. *Terent. Adelph.* a. 1. 21. Quid hoc rei eſt? regnumne, Æſchine, hic tu poſſidre? Adde *Cicer. Attic. l.* 1. *ep.* 1. & *Ver.* 5. c. 86. *ſub fin.* & *pro Sull. c.* 7. & *Liv. l.* 3. c. 58. Hinc *crimen regni* eſt, cum quis in libere republica ſolus dominari & regnare affectat. *Ovid 6. Faſt. v.* 189. *de Manlio.* Vixit, ut occideret damnatus crimine regni. ¶ De impotentia animi, omnium in homines Imperium exercentis. *Tibull. l.* 4. *el.* 5. v. 3. Te naſcente, novum Parcæ cecinere puellis Seriatium, & dederunt regna ſuperba tibi. *Horat. l.* 4. *od.* 1. v. 4 Non ſum, quale eram bona Sub ego Cynaræ. *Propert. l.* 3. *el.* 8. v. 17. ut ſit tibi forma perennis: Inqua meum ſemper ſtemi tua regna caput. Adde alia, quæ congeſſit *Broukuſ. ad Tibull. l.* 1. *el.* 7. v. 75. ¶ De loco, ubi quis potens dominue eſt, licet parvus ſit. *Cic. t. de Orat.* c. 20. Id, niſi hic in tuo regno eſſemus, non tuliſſem. *h. e.* in villa tua Tuſculana. *Virg. Ecl.* 1. v. 70. Poſt aliquot mea regna vid mus mirabor aristæ. *h. e.* meum agellum. *Lucan. l.* 9. v. 458. Regna erdat pauper Naſamon errantia vento. *h. e.* caſas ſuas. Adde *Martial l.* 12. *epigr.* 57. v. 19. & *Cicer. Attic. l.* 14. *ep.* 16. ¶ *Regnum vini*, arbitrium bibendi in convivio. *Horat. l.* 1. *od.* 4. v. 18. Nec regna vini ſortiere talis. Adde *Tacit. l.* 13. *Ann. c.* 15. quamquam aliud ab *Horatio* regnum, aliud a *Tacito* intelligi quidam volunt: ab illo nempe magiſterium convivii; ab hoc arbitrium quaſi regium imperandi convivia ludisve quædam, riſus & lætitiæ cauſa, præcipue Seturnalibus. ¶ Regne pro *regebat*, ut *neceſſitudines pro neceſſe ſuerit, ſervitia* pro *ſervit*, &c. *Stat.* 12. *Theb.* v. 380. Etſi regne vet nt.

REGO, is, xi, ctum, a. 3. *tenere dirigte, guidare dirittamente, regolare, reggere, διθύνω*, rectum teneo, recta duco, dirigo. Poteſt videri eſſe a *re*, & *ago*, vel quaſi *recte*, aut *recte ago*. Sed V. Etymologos. *Cic. in Somn. Scip. c.* 8. Animus eſt, qui viget, qui ſentit, qui tam regit, & moderatur & movet id corpus, cui præpoſitus eſt, quam is mundum illa princeps deus. *Virg.* 4. *Æn. v.* 336 dum ſpiritus hos reget artus. *& lib.* 9. v. 409. Hunc ſine me turbare globum, & rege tela per auras. *Lucan. l.* 7. v. 525. nuſquam tenere ſagittas, Sed petitur ſolus, qui campis imminet, aer. *h. e.* in nemiem direxere, *indirizzarono*. & *verſ.* 350. Ipſi tela regent per viſcera Cæſaris. *Cic.* a. *de nat. Deor. c.* 13. Mundi motum regere, atque tueri. *Propert. l.* 2. *eleg.* 22. v. 7. Nec ſic incolumem Minoia Theſea midit, Dædaleum lino cum duce rexit iter. Sic *Virg.* 6. *Æn.* v. 29. ipſe dolos tectæ ambageſque reſolvit, Cæca regens filo veſtigia. *Id.* in. *Æn.* v. 218. Ipſe ſedens clavumque regit, velifícus miniſtrat. *Ovid. t. Triſt. el.* 4. v. 12. regere arte natem. *Propert. l.* 2. *el.* 26. v. 26. Urſa ſuo fidere vela regit. *Ovid. l. de ar. am. v.* 4. Arte leves currus, arte regendus Amor. *Id.* 4. *de Pam. ep.* 12. v. 24. regere frena. *Id. l. Faſt. v.* 25. habenas. *& lib.* 3. *de ar. am. v.* 556. & *in Ibin*, v. 474. quoe. *Sallaſt. in fragm.* apud *Perſion. l.* 6. *pag.* 715. *Purſch.* gregem propn litora. *Quintil. l.* 1. c. 6. (*al.* 2.) *o med.* Puerl ſcribentis manum manu ſuper impoſita regere. *Liv. l.* 35. 1. 21. *o med.* Equi impotentes regendi. *h. e.* qui regentur, *καθέρνωσι*. ¶ *Regere fines agrorum*, ſuo cuique agro terminos aſſignare ordine, & dirigere, rectis limitibus agros finire. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. v 43. fixus in agrie, Qui regeret certis finibus arva, lapie. *Cic. pro Mur. c.* 9. *in fi.* Illa (*muſitoris*) exercitatus eſt in propagandis finibus: tu (*juriſconſulture*) in regendis. Adde *in Top. c.* 10. & *lib.* 1. *de Leg. c.* 21. *o med.* & *Ulpian. Paul. &c. lib.* 20. *Dig* 10. t. *qui finium regundorum inſcribitur.* ¶ Tranſlate eſt moderari, gubernare, imperare, adminiſtrare, præeſſe, *governare, reggere, διοικέω, βασιλεύω*. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 2. Omnia noſtra, quoad aris Romæ, ita gerito, regito, gubernato, ut, &c. *Id. in parvit. c.* 23. Moderari cupiditatire, & regere animi motus. *Id. Attic. l.* 12. *ep.* 6. Vallem, ſuſcepiſſre juvenem regendum, patz enim nimie indulgens, quidquid ago adſtiraci, relaxat. *Id. Fam.* 4. *ep.* 14. Agitur præclsre, ſi noſmetipſos regere poſſamus, ut ea moderate feramus. *Senec l.* 2. *de Ira*, c. 25. *extr.* Nemo regere poteſt, niſi qui & regi. *Οὐκ ἄρχει τὸν ἄρχειν τὸν μὴ δυνάμενον.* *Cic.* 4. *Acad. cap.* 36. Regere rempublicam. *Cæſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 16. Mare bella regit. *Virg.* 1. *Æn. v* 344. regere imperium. *& lib.* 6. v. 851. imperia populos. *Id.* 1. *Æn. v.* 257. dictis animos. *Quintil. l.* 2. *c.* 16 *ſub fin.* Senatum conſiliis *Tacit.* 3. *Hiſt.* 1. 57. *o med.* claſſem multi imperia. *& lib.* 4. *cap.* 49 legionem. *& lib.* 3. *Ann. c.* 33 *extr.* exercitum. *& lib.* 2. *c.* 48 provinciam ſevere integreque. *Sueton. in Cæſ. c.* 48. diſciplinem domeſticam diligenter & ſevere. *Tacit. 6. Ann. c.* 50. valetudinem alicujus. *offer medico ordinarie.* & *Sueton. in Tiber. c.* 68. *in fin.* velerudinem arbitratu ſuo, ſine adjumento conſiliove medicinum. *governare a ſuo modo.* ¶ Pro admonere, docere, corrigere. *Cic. pro Mur c.* 29 Non multa peccas: ſed ſi peccas, te regere poſſu n. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. cap.* 57. *o med.* Ragera arrantem. *Plin. l.* 111. *ep.* 20. haſitantem. *& ep.* 119. *extr.* dubitationem alicujus. ¶ *Rector*, rex, princeps. *Claudian. de* IV. *conſul. Honor.* v. 298, componitur orbis Regia ad exemplum:

nec ſic inflectere ſenſus Humanos edicta valent, ut vita regentis. *Id. l.* 1. *de tendib. Stilich. v.* 168. Scilicet in vulgus manant exempla regentum. *Lucan. l.* 9. v. 566. tali compellat voce regentam. *h. e.* ducem exercitus.

REGRADATIO, onis, f. *degradazione, atto di ſcendere*, dejectio de gradu dignitatis. *Imp. Conſtantin. lib* 8. *Cod. Theodoſ. tit.* 5. *leg.* 2. *extr.* Proin tus regradationis humilitate plectatur.

REGRADATUS, a, um, ut Regradati menſes, apud *Solin. c.* 1. *ante med.* (*al.* 1. 3.) h. e. regredientes, in priorem gradum, ſeu locum reſtituti

REGREDIOR, aris, aſſus ſum, dep. 3. *ritornare, ἀναχωρέω*, retro gredior, revertor. *Cic.* 1. *Offic. cap.* 10. *ad fin.* Atque ut regredi, quam progredi malient. *Id. de Fato*, c. 25. Similiter ſuperiora repetentem regredi infinite licet. *Plaut. Capt.* 5. 4. 26. Nunc adepol demum in me mortem regredior. *Id. Aulul.* 2. 1. 7. Illinc regiedere ab odio. *Velcy. l.* 2. *c.* 56 Regreſſus in Urbem omnibus ignovit. *Plin. l* 2. c. 8 Regredi ad ſua principia. *Juſtin. l.* 20. c. 4. Inde regreſſus, Cretam contendit. ¶ *Regredi greſſum*, ſimile ac *curſum currere*, Ennana locutio eſt. V. vocem ſequent. ¶ Particip. *regreſſurus. Ulpian. Dig. lib* 48. *tit* 5. *leg.* 27. a *med.* Ne ſervi timentes, ne in reditum poteſtatem regreſſuros.

REGREDO, is, n. 3. revoco, apud Vet. *Enn.* apud Nan. c. 2. *n.* 745. Qui nun. locata re, atque inorata gradum regredere conate?

REGRESSIO, onis, f *ritorno, ἀναχώρησις*, actus regrediendi, regreſſus, reverſio. *Apul. l.* 2. *Metam.* Metum illum tibi demam mutata regreſſione *& lib.* 9 Condicta veſpertine regreſſione. ¶ Eſt hæc nomine rhetorica figura, ſpecies repetitionis: de qua *Quintil. l.* 9. *cap.* 3. *ante med.* Eſt & illud repetendi genus, quod ſemel propoſita iterat & dividit. (*Virg. Æn.* 2. v. 435.) Iphitus, & Pelias mecum: quorum Iphitus ævi Jam gravior; Pelias & vulnere tardus Ulyſſi. *ἐπάνοδος* dicitur Græce: noſtri regreſſionem vocant. Hæc *Quintil.*

REGRESSUS, us, m. idem ac regreſſio. *Cic.* a. *de nat. Deor.* c. 20. Nihil animi eſſet, quod in omni æternitate conſervat progreſſus, & regreſſus, reliquoſque motus conſtantes & ratos. *Ovid.* a. *de ar. am. v.* 32. dare regreſſum alicui. *concedor il ritorno.* ¶ Translate *Liv. l.* 24. c. 26. *ſub fin.* Neque locus pœnitendi, aut regreſſus ab ira relictus eſt. *Tacit. 4. Ann. c.* 11. Quæ enim mediocri prudentia, inadmi ſilio ecitium afferret, idque ſua manu, & nullo ad pœnitendum regreſſu? *h. e.* nullo ſibi ad pœnitendum ſpat o relicto. *Id H ſt. l.* 2. *c.* 74. Eſſe privatis cogitationibus regreſſum: imperium capientibus nihil medium inter ſummu, aut præcipitia. *h. e.* loc us deſiſtendi ab incepto. *Id. leg.* progreſſum. *Virg.* 11. *Æn v.* 413. Funditus occidimus, neque habet Fortuna regreſſum. *h. t.* non poteſt reverti in melius. *Quintil. decl.* 27. c. 12. *o med* Non habent proximorum odia regreſſum. *h. e.* non exſtinguuntur. *Tacit. Ann.* 12. *c.* 20. *extr.* Ideo regum obſides liberos dari, ut ſi domeſtias impetii tædeat, ſit regreſſus ad principem, patreſque. *h. e.* ſit recurſus, *regreſſa*. Sic *Pompon. Dig lib.* 21. tit. 2. *leg.* 34. Si mancipium contra legem venditionis faciente te, ad libertatem pervenerit, tu videris quaſi manumiſiſſe: & ideo nullum adverſus venditutem habebis regreſſum. *Pl n. in præfat. Hiſtor. non poſt med.* Illos pingendi fingendique conditores abſoluta opera pendeoni titulo inſcripſiſſe, *Apellet faciebat, aut Polycletus*, tanquam inchoata ſemper atte, aut *imperfecta*: ut contra judicinrum varietates ſupereſſet artifici regreſſus ad veniam, velut emendaturo quidquid deſideraretur, ſi non aſſet interceptus. *Sen. l.* 3. *ſilv.* 3. v. 157. ſeu blanda diu Fortuna regreſſum Maluit. *h. r.* vertere ſe, & veluti regredi ad infelicia, cum hactenus proſpera fuerit. *Vel. Max. l.* 6. *c* 2. *n.* 1. Conſul regreſſum animoſo ejus dicto obtulit. *h. e.* facultatem leniendi, aut rettractandi audax dictum.

REGULA, æ, f. *regolo, rigorolo, σπίθαμε, ἀσύλε*, inſtrumentum quo lineæ diriguntur: a *rego*. *Cic.* a. *Acad.* apud *Nan. cap.* 2. c. 71. Atqui ſi id srederemus, non egeremus perpendiculis, non normis, non regulis. *Plin. l.* 36. *c.* 25. *ad fin.* Materiam ad regulam & libellam emigere. *Vitruv. l.* 7. c. 3. Longitudines ad regulam, & lineam, altitudines ad perpendiculum, anguli ad normam reſpondentes exigantur. *Colum. l.* 3. c. 13. *o med.* Nam duæ regulas ejus latitudinis, qua paſtinator ſulcum facturus eſt, in ſpeciem litteræ X decuſſavimus. *Pallad. l.* 1. *tit.* 9. Hoc cum regula exploraverit æquale, &c. ¶ Ponitur aliquando pro baculo, quo aliquid rectum tenetur. *Colum. l.* 6. c. 19. Ut iaſerte capitæ deſcendentibus per foramine regulia cervix taneutur. Sic *Cæſ. l.* 6. de inſtrumentis ad fracta niſa reponenda idonea *cap.* 20. Ab ea parta, in qua os ſe inclinet, involutam laxa regulam objicit. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 60. Quadratas regulas quatuor potentes digitos defigunt, quas latores, qui ſuper maſculo ſtruantur, continean. ¶ Item pro inſtrumento eundem uſum præbente, quem ſiſcus, in factura olei. eſt anim vas exilibus regulis aliquantum inter ſe diſſitis compactum, ut liquor exire poſſit, cum olivæ preſa ſubjiciuntur. *Colum. l.* 12. c. 50 *circa med.* Aut regulis, ſi conſuetudo erit regionie, aut cerre novis ſiſcinæ debebunt ſampſa exprimi. Adde *Plin. l.* 15. *c.* 1. *ad fin.* ¶ Translate eſt lex, exemplum, norma, retio, ad quam quippiam dirigitur, *regula. Cic.* 4. *Acad. c.* 46. Fontem omnium bonorum in corpore eſſe; hanc normam, hanc regulam, hanc præſcriptionem eſſe naturæ, a qua qui abenaverit, aum unoquam, quid in vita ſequatur, habiturum. *Id. t. de Fin. c.* 19. *o med.* Servats illa (quæ quaſi delapſa de cæln eſt ad cognitionem omnium) regula, ad quam omnia judicia rerum dirigentur. *Id. de clar. Orat. c.* 41. *ad fin.* Habere regulam, qua vera & falſa judicentur. *& cap.* 74. Nec intendum pravitſima conſuetudinis regula. *Id.* a. *Offic. c.* 17. In his ipſis mediocritatis regula optima eſt. *Id. t. de Legib. cap.* 6. Lex eſt jurie &

injuriæ regula. *Horat. l. 1. ſat. 3. v. 117.* adſit Regula, peccatis quæ pœnas irroget æquas. *Martial. l. 11. epigr. 2.* regula morum. *Quinctil. l. 1. c. 5. (al. c. 9.)* emendete loquendi. *Id. ſub init. c. 4. l. 9.* Neque enim locuti ſant ad hanc regulam & diligentiam primi homines. *Feſt. Dig. lib. 22. tit. 6. leg. 9.* Regula eſt, juris ignorantiam cuique nocere, facti non nocere. ¶ Herba, quam Græci baſilicam, βασιλικὸν vocent, a Latinis *regale* dicitur, & illis locis naſcitur, ubi fuerit ſerpens baſiliſcus. *Apul. de herb. c. ult.*

REGULARIS, re, ad regulam pertinens. Æs *regulare* dicitur, quod ductile eſt, & in quamcumque formam malleis tundi poteſt: indeque nomen habens, quod in metallis poſtquam igni excoctum putaturaque eſt, in anguſtas oblongaſque lineas, regularum ſimiles, duci ſolet, & ſic diſtrahi: quod & in ferro fieri videmus, a noſtris *cigberre* dicto. Contra caldarium ſunditur quidem, ſed malleis fragile eſt. *Plin. ad fin. c. 8. l. 34.*

REGULARITER, edverb. *regulariter*, *ſecundo la regola*, *ammodo*. *Ulpian. Dig. lib. 25. tit. 3. leg. 3.* Et regulariter dicimus, ſatis de in rem verſo actionem eſſe, &c. *Macrob. l. 1. in ſomn. Scip. c. 20. ante med.* Ut liquere poſſit ratio commenti, prius regulariter pauca dicenda ſunt.

REGULATIM, adverb. regulariter. *Donned. l. 1. peg. 402. Putſch. & Veget. l. 2. de re Veterin. cap. 41. extr.*

REGULO, as, a. 1. dirigo, rectum facio, *regulare*. *Cael. Aurel. Tard. l. 3. c. 4.* Regulantur, ſive dirigantur eorum virtutes.

REGULUS, li, m. *piccola re*, *principe*, *ſignore*, βασιλίσκος, parvus rex: diminutiv. a rex. De rege puero Liv. uſurpat *lib. 29. c. 30.* ut videre eſt *ſub fin. cap. præced.* De filio regis *Id. l. 45. c. 24.* Sed accipitor univerſim pro domino regnans aut urbis. *Plin. l. 18. c. 3. ſub fin.* Cum ſenatus regulis Africæ bibliotheras donaret. *Tacit. a. Ann. c. 80.* Auxilia Cilicum, quæ regulo miſerant. Adde *Suetan. in Calig. c. 5.* ¶ Eſt etiam nomen aviculæ, *de* qua V. in *Trochilus*. *Antil. carm. de Philom. c. 43.* Regulus, atque merops, & rubro pectore pregae. ¶ Item cognomen Romanum, ut M. Atilius Regulus, de quo *Cic. pro Sext. c. 59. l. 5. de Fin. c. 27. extr. & lib. 3. Offic. c. 26. Suetc. de Prowid. c. 3. hic, Epitom. Livii l. 18. Vellej. l. 1. c. 28. Flor. l. 1. c. 2. Valer. Max. l. 1. c. 1. n. 24. & lib. 4. c. 4. n. 6. & Gell. l. 6. c. 4.* V. etiam *Sil. l. 2. n verſ. 340. & lib. 6. a verſ. 396.* uſque ad 550.

REGUSTATUS, a, um, nom. ex particip. *guſtato più volte*. *Perſ. ſat. 5. v. 138.* reguſtatum digito terebrere ſalinum.

REGUSTO, as, a. 1. *riguſtare*, ἀναγίγνομαι, iterum guſto. *Senec. de Provid. c. 3. ad fin.* Quidquid biberiat, vomitu remittentur triſtes, & bilem ſuam recruſtantes. ¶ Translate *Cic. Attic. 13. ep. 13.* Crebro reguſto tuas litteras: in his acquieſco.

REGYRO, es, a. 1. in gyrum redro, revolvor. *Varr. l. 4.* R. R. *c. 57.* Ventus regyrare poſſit. Alii aliter leg. *Flor. l. 4. c. 2.* Bellum poſtremo in Hiſpaniam regyravit. Quidam leg. *remigravit*.

REHALO, as, a. 1. fuſum hrlo, eebalo, ἀλάω. *Lucret. l. 6. v. 522.* Terraque cum fumans humorem tote rehalat.

REICULUS, a, um, qui reſici meuetur, qui ob vitium aliquod ab omnibus ſperaitur, & rejicitur, ut *ovis reiculo*, quæ propter ætatem, vel morbum rejicimtur. *Varr.* apud *Non. c. 2. n. 757.* Ut in gregc nullo oves minus idoneas removeie ſolet, quas reiculas appellaat. *Id. 2.* R. R. *cap. 1. ad fin.* Scire oportet quot feminas habeat, quæ parere poſſint, quot reiculæ fiot alienandæ. *& cap. 5. ad fin.* Delectus quoranais habeadus, & reiculæ rejiciundæ. *Senec. ep. 47. ante med.* Stare aate limen Calliſti dominum ſuum vidi: & eum, qui illi impegeret trutinm, qui iater reiecula enaocipia produ ec at, aliis iatrantibus excludi. *Id. de brevit. vitæ, cap. 7. a med.* Diſpange ac recenſe vitæ tuæ dies: videbis paucos admodum, & reiculos apud ie reſediſſe. Utroque loco *Senecæ* el. leg. *redeuntes*, ſed minus recte. *Resculer dies* videtur deſignare *Id. l. ale. quæſt. nat.* ubi ait *cap. ult.* Quis philoſophiam, aut ullum libemia reſpicit ſtudium, niſi cum ludi iatercalantur, cum aliquis pluvine intervenit dies, quem perdere licet? ¶ Scribitur & *resiculus*.

REJECTANEUS, a, um, ἀναγεγυμνασμένος, qui rejicitur. *Cic. 4. Fin. c. 26.* Ille autem, morbum, egeſtarem, dolorem, non appello mala, ſed ſi libet, *rejectanea*. *Id. l. 5. c. 26. ad fin.* appellat *rejicienda*.

REJECTATIO, onis, f. frequens rejectio. *Salin. c. 5. (al. 21.) ad fin.* Æterna rejectatinne terra terrem evomit. Alii aliter leg.

REJECTIO, onis, f. *rigettamente*, *ributtamente*, ἀνάθεσις, ἀναπομπὴ, ἀπόῤῥιψις, ἀναγωγὴ, actus rejiciendi, repudiatio. *Cic. 3. de Fin. c. 6.* Ut ea teneat, quæ ſecundum naturam ſunt, pellatque enotterie: qua iavente ſrlectione, & item rejectione, ſequantur. *Id. pro Balb. c. 12.* Si civi Romano licet eſſe Gaditanum, ſive eeſſim, ſive poſſimium, ſive rejectione hujus civitatis. *Plin. l. 23. c. 8 ante med.* & *lib. 25. c. ult. a med.* Rejectio ſanguinis. *vomito*. ¶ *Rejectio in alium* inter figuras ſententiarum enumeratur a *Cicer. 3. de Orat. c. 53. a med.* cum a ſe oretor quippiam removet, & in alium rejicit. ¶ Rejectio judicum fieri poteret & ab acruſatore, & ab reo, cum ſorte ductis a prætore judicibus alicui cauſæ publicæ diſceptandæ, quoſdam eorum uterque, vel alteruter rejiciebat, tanquam iniquos ſibi, aut incommodos aliqua re futuros. Rejectione celebreta, in eorum locum, qui rejecti fuerant, ſubſortiebatur prætor alios, quibus illa judicum legitimus numerus compleretur. *Aſcon. ad illud Cicer. c. Verr. c. 6.* Manſit in conditione atque pacto uſque ad eum finem, dum judices rejecti ſuot. poſteequem rejectio judicum facta eſt, &c. *Id. l. 1. Attic. ep. 16.* Rejectio facta eſt clamoribus maximis, cum accuſator, tanquam cenſor bonus, hominem nequiſſimum rejiceret: reus, tanquam clemens lanuſa, frugaliſſimum quemque feceraret. ¶ Tremlate *Quinctil. l. 7. c. 1. circa med.* Eecutere qardquid dicitur, & velut *rejectione* facta ad optimum pervenire. *Plin. in præfat. Hiſt. nat. extr. med.* Eſt quædem publica etiam eruditorum rejectio.

REJECTO, as, e. 1. frequentat. a rejicio. *Lucret. l. 2. v. 330.* clamoreque montes Icti rejectant voces ad ſidere mundi. *idem* referuor. *Spartian. de Antonin. Pio, c. 12.* Cum caſeum Alpinum in cœna ediſſet avidius, nocte rejectavit. *b. e.* evomuit. *Virg. 5. Æn. v. 470.* eraſſumque cruorem Ore rejectantem. *Al. leg.* ejectantem.

REJECTUS, us, m. rejectio. Pro vomitu affarunt nonnulli Lexicographi hæc verba *Celſi*: Et rejectus cibi non erit inutilis, ſi raro fiat. Agit *Celſ.* de vomitu, ſed non his verbis, *lib. 1. c. 3. & lib. 2. c. 13.* ¶ Rejectus navis, pars puppis poſterior recurva, & in anteriorem partem rejecta: vel ima ceriaæ pars rejecta, & eb oculis remota. *Hygin. poet. Aſtron. l. 3. c. 36.* Habet in puppi ad ſingula gubernacula, ad primum ſtellas quinque, ad alterum quaeuor, eierum ceriam quinque, & ſub rejectu quinque. Al. aliter leg. aut interpretentur.

REJECTUS, a, um, *buttate in dietro*, *ributtato*, *rigettato*, ἀνεῤῥιμμένος, ἀναῤῥιπτούμενος, retro jactus, repulſus, repudiatus. *Lucret. l. 4. v. 572.* vox ſolidis adhiſa locis, rejecta ſonorem Reddit. *Virg. Æn. 11. v. 630.* Bis Tuſci rejecti armis. *vinti*. & *Pell. ad Cicer. Fam. 10. ep. 32. ante med.* Cum pranſus, nudis pedibus, tunica ſolnta, manibus ad tergum rejectis inambularet. *Plin. l. 28. c. 4. circa med.* Rejectæ poſt terga manus. *Sueton. in Aug. c. 26. & Phædr. l. 5. fab. 2. v. 3.* Cum ceatunio, rejecto ſegulo, oſtendens gladii capulum, &c. *Trevet. Hexam. 2. 3. 49.* Capillus paſſus, circum caput rejectus negligenter. *Cic. pro Cæcin. c. 30. ad fin.* Ut ſi qui ex alto, cum ad patriem acceſſiſſet, tempeſtate ſubito rejectus, &c. *Horat. l. 4. od. 8. v. 16.* Rejectæque retrorſum Annibalis minæ. *Id. l. 3. od. 9. v. 20.* Rejectæque patet janua Lydiæ. *Plin l. 36. c. 5.* Rejectam (*ſtatuam a Cose*) Gndir emeruat. *Id. l. 11. c. 11.* Fucus ademptus alis in alveum rejectus, ipſe ceteris adeunt. *evaporata*, *remiſſe*. & *Senec. in Thyeſt. v. 809. rejecto* Latus ceplicuit meate Typhœus. *b. e.* repulſa, & a ſe amuto. *Lev. l. 39. c. 3.* Id Cenomaar conjecti Romæ apud Senetum, rejectique ad conſulem. *rimandati*, *remiſſi*.

REJICIO, cis, jeci, jectum, a. 3. proprie eſt vieiſſim jacin, retorqueo. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 46.* Cæſari nuntietum eſt, equites Arioviſti lapides telaque in noſtros conjecre, *&c.* ſe ad ſuos recepiſſe, ſuiſque imperavit, ne quod omnino telum in hoſtes rejicerent. ¶ Item ruſus jacin, vel ago. *Plaut. Perſ. 2. 5. 18.* Boves in bubilem rejicere, ae vageatur. ¶ Item *ributtare*, *rigettare*, *rispingere*, ἀναῤῥιπτέω, ἀνωθέω, repello. *Cic. Attic. l. 16. ep. 7.* Cum a Leucopetra profectus ſtadia circiter trecenta proceſſiſſem, rejectus ſum auſtro vehementi ad eandem Leucopetram. *Cæſ. l. 2. B. Civ. c. 2.* Eos, qui eruptionem feceraat, in oppidum reiiciebant. *Varro. l. 10. c. 20 extr.* Ab his rejiciantur plagæ halitharum, & impetus incendiorum. ¶ Item retro jacio. *Virg 11. Æn. v. 615.* Extempio turbatæ acies, verſique Latini Rejiciunt parmas. *b. e.* ad tergum referunt, ut ſe tegeat in fuga. Sic *Galba ed Cicer. l. 10. Fam. ep. 30.* Rejicere ſcutum. *gettare dietro le ſpalle*. & *Quinctil. l. 11. c. 3.* Sraum tegæ in dextrum humeram ab imo rejicere. ¶ Iten propello, promoveo. *Plin. l. 36. c. 15. circa med.* Ut domus eorum fores extra aperirentur, & janua in publicum rejiceretur. ¶ Eſt etiam objicere, *deponere*, *deporre*. *Cic. in Piſon. c. 23.* Lictores togulis acceptis, ſagule rejecerunt. *Ovid. Met. 9. v. 32.* Rejicere de corpore veſtem. *Virg. 5. Æn. v. 421.* duplicem ee humeris rejecit amictum. ¶ Item avertere, amoliri, arcere, prohibere. *Cic. pro Roſc. Amer. c. ult.* Hinc proſcriptionem aiſi a vobis rejectis atque aſperaamini, &c. *Plin. l. 3. ep. 12. a med.* Eodumque contactum a caſto puroque corpore rejecit. *Ovid. 1. Triſt. el. 1. v. 66.* Rejicere e gremio ſuo librum. *Virg. Ecl. 3. v. 96.* Tityre, paſcentes a flumine rcice capellas. *Cic. Fam. 2. ep. 20.* Caſſius feliciter ab Antiochea hoſtem rejecerat. ¶ Item evomere: unde noſtrum *vicere* factum eſt. *Suetan. in Aug. c. 77.* Quoties legitſime ſe invitares, fraos ſeetantes non exceſſit, aut, ſi exceſſiſſet, rejiciebat. *Plin. l. 16 c. 12.* Ore fragniarm rejicere. *Sirabon. Lorg. tempoſ. 191.* Rejicere aliquid eh ſtomacho. ¶ Item occurrendo repulſare. *Cic. pro Mur. c. 37* Quoram ego ferrum & audaciam rejeci in campo, debilitavi in foro, coaipreſſi etiam domi mex. *Stat. 6. Theb. v. 769.* providus aſtu, Et petria vigil arte Lacon, hos rejicit ictus, Hos cavet. ¶ Item evertere. *Virg. 10. Æn. v. 473.* Sic ait, atque oculos Ratulorum reiicit ervis. ¶ *Rejicere ſe*, recliaare, recumbere, *coricarſi*: retro flectendo corpus, & ſupinum collocendo. *Petron. in Sat. c. 91.* Se in grebatum rejecit. *Terent. Andr. 1. 1. 109* Rejecit ſe in eum ſiem quam ſemiliariter. *Curt. l. 10. c. 5.* Velut omni vitæ debito liberatus, fatigata membra rejecit. ¶ Translate eſt reſpuere, aſpernari, repudiare, *riſiutare*, *rigettare*, *riprovare*, *ricuſare*. *Cic. 1. de Fin. c. 2.* Qui Ennii Medeam, aut Aatinpem Pacuvii ſpernat aut rejiciat. *Plin. l. 5. ep. 16. extr.* Recans enimi dolor conſolationes repcit ac refugit, mox deſiderat. *Cic. 2. Tuſcul. a. 23.* In primiſque refutetur ac rejiiratur Philoctetæus ille clamor. *Id. 2. de Orat. c. 64. a med.* Id totum abjudico atque rejicio. *Al. leg.* ejicio. *Plaut. Aſin. c. 1. 6.* Abs te ſocordiam omnem rejice, & ſegaitrem amove. *Horat. l. 4. od. 9. v. 41.* bonui atque fidus judex Rejecit alio dona nocentium vultu. *Hirt. de B. Alex. c. 39.* Si conditiones, quas rejecerat, rurſus appeteret. *Cic. 1. de Leg. c. 23.* Bene deſipere, & rejicere contraria. ¶ *Rejici* dicuntur, quorum amor ſperaitur. *Ovid. Met. 9. v. 512.* Ergo ego, quæ fuerem non rejecture perentem, Ipſa petam? *& verſ. 606.* Et ſi rejecerer, potui moriture videri. ¶ Præterea ſigni-

ſignificat remittere, ſeu ad aliam mittere, *remittere*, *mandare*. *Verr. Flacc.* apud *Gell. l.* 5. *c.* 17. & *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 17. Senatus eam rem ad pontifices rejecit, ut ipſi, quod videretur, ſtatuerent. *Cic. Attic. l.* 9. *ep.* 13. *ſub fin.* Sed on bis eadem legas, ad ipſam te epiſtolam rejicio. *Id. Fam.* 10. *ep.* 16. *a med.* Hoc animo eſſe debes, ut nihil hinc rejicias, nova in rebus tam ſubitis tamquæ anguſtis a Senatu conſilium petendum putes. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 4. Cum jam ea adventasz arbitraremur, repenta aba te in menſem Quintilem rejecti ſumus. *h. a.* dilati, protracti. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 1. *ſub fin.* Habae acta unius diei. aliqua, ut arbitror, in menſem Januarium rejicientur. *ſi remotiorumo, ſi differemus.* ¶ *Rejicere judices* quid ſit, io *Reſellio* dictum eſt. *Cic. pro Plant.* 2. 17. Cum ex centum viginti quinque judicibus, quinque & ſeptuaginta reus rejiceret, quinquaginta referret. Adda 1. *Attic. ep.* 16. & *Verr.* 3. *c.* 7. ¶ Interdum *judices rejicere* eſt aligere, pro metalepſim conſequentis, quia qui aliquos rejicit, is eos, qui reliqui ſunt, ſumere intelligitur. *Cic. Verr.* 5. *c.* 11. Quid præter? jubet recuperatores rejicere. Decurias ſcribamus. quas decurias? de cohorta mea rejicies, inquit. ¶ *Bibl. ad Cicer. poſt epiſt.* 15. *l.* B. *ad Attic.* Crede mihi, Cæſarem maximum beneficium te ſibi dediſſe judicaturum, ſi hos te rejicia. *je te videat, ſi applicbe a for queſto:* ſi ineeodis animum in hanc rem: ſi adduceris, ut ſuſcipias curam concilianda intet Cæſarem & Pompejum concordio. ¶ *Si primum* corripi opus ſit, alterum *i* Poetæ axterunt. *Stat. 4. Theb. v.* 574. Tela manu, reicitque canes in vulnus hiantes. Iovenitor tamen apud *Virg.* unn *i* ſcriptum (licet *re* producatur) illud *Ecl.* 3. *v.* 96. o flumine reice capellas, ut *Serv.* & *Prob.* teſtantur. V. quæ dicta ſunt in voce *Re* de quantitate hujus particulæ. V. etiam *Voſſ. l.* 2. *c.* 19. *de Grammat.* ſuſe de his diſputantem.

REJICULUS. V. *Reiculus*.

REINCIPIO, is, a. 3. *recommiciare*, rurſus incipio. Vetus Lapia, qui videtur inſcriptus ſæculo Chriſti quinto aut ſexto, apud *Gruter. pag.* 1161. *n.* 5. Cum ſanierit, a capite reineipe.

REITERATIO, onis, ſ. *repetea*, ἀνάληψις, actus reiterandi, repetitio. *Quintil. l.* 11. *c.* 2. Quæ excidentur, retractantur, ut crebre reiteratmne firmentur. Al. leg. *iterazione*, al. *ratemzione*.

REITERO, as, n. 1. *repliceare*, *ripetere*, ἀνάληψις, repeto. *Apul. l.* 8. *Metam.* Ferinos mugitus reiterans. Alii *iterans*.

RELABOR, eris, lapſus ſum, dep. 3. *ſcorrer in dietro*, *ritornare*, *ricadere*, ἀναλαμβάνω, retro, aut rurſus labor, reſtuo, reverto, recido. *Horat. l.* 1. *od.* 29. *v.* 10. quia neget arduis Pronos relabi poſſe rivos Montibus, & Tiburim reverti? *Claudian. de laudib. Seren. v.* 79. Quæque relabentes undas æſtumque ſecuta In reſtuos venera palam Nereides amnes. *Ovid.* 13. *Met. v.* 616. quo non alius conſcendere ſummas Ociot anteonas, preoſoqua ruderet relabi. *Id. Met.* 10. *v.* 57. *de Orpheo*. Flesit amans oculos, & protinus illa relapſa eſt. *Id. in fin. ep.* 20. *Herold.* Flacte retem, Theſeu, verſoque relabere velo. *& epiſt.* 15. *v.* 95. Huc ades, inque ſinus, ſtatnoſe, relabere noſtros. ¶ Translate *Horat. l. & ep.* 1. *v.* 28. Nunc in Ariſtippi furtim præcepta relabar.

RELAMBO, is, *v.* 3. rurſus lambo. *Sedul. l.* 4. *v.* 248. vomitum quicumque ſuum canis ore relambit.

RELANGUESCO, is, gui, *n.* 3. *languire di nuovo*, *indebolirſi*, *ricadere in malattia*, *di-Sendo*, rurſus languesco, iterum infirmus fio, in languorem ſen morbum recido. *Senec. l.* 5. *quæſt. nat. c.* 8. *ad fin.* Venti atiamſi violentiores flavere, circa medium tamen diem relangueſcunt. *Plin. l.* 35. *c.* 9. *poſt med.* Stilla, quæ poſt totidem menſes relangueſcat. ¶ Translate Ovid. 2. *Amor. el.* 9. *v.* 27. Cum bane prætæſum aſt, animoque relanguit ardor. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 41. Quod autem relanguiſſe dicit, &c. ¶ Aliquando ponitur pro ſimplici *languesco*. *Ovid. 6. Met.* v. 290. trahens hærentia viſcare tela, Impoſito ſtatri moribunda relanguit ore. *h. e.* concidit, defecta eſt vitibus. Sic translata *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 15. Nihil pati vint, reliquarumque rerum ad luxuriam pertinentium, inſeri, quod his rebus relangueſcere animos, eorumque reuitti virtutem exiſtimarent.

RELATIO, onis, ſ. actus refreendi. *Quinctl. ſub fin. c.* 3. *l.* 10. Scribitur optima ceris, in quibus facillima eſt retin delendi: niſi ſnere vſus iuſirmior membrenarum potius uſum aniget: quo ut juvant aciem, ita crebra relatione, quoad intinguntur calami, monastur manum, & cogirettionis impetum frangunt. *col portare a riportare ſpeſſa la mano all' inchioſtro*. Alii aliter legunt. ¶ Item *il riferire*, *relazione*, *racconto*, *διήγησις*, *λόγος*, actus referendi, h. 2. narrandi, renuntiandi. *fuſtin lastio l.* 2. Relatio rerum ab Scythis geſtarum. *Quintil. l.* 4. *c.* 1. Nonnunquam contingit relatio meritorum: de quibus verecundius dicendum erit fua, quam alicea landanti. *Plin. l.* 7. *c.* 1. Et de univerſitata quidem generis humani, magna ex parte io relatione gentium dimimus. *h. e.* cum gentes & populus in Geogrephicis recanferemus. *Apul. l.* 3. *Mosam.* Simplicitatem relationis taciturnitate remunerevi. *Id. de Mundo.* Omnia quæ ibi gererentur, illa Otacuſtarom relatione diſcebat. ¶ Speciatim eſt oretio, qua propoaitur in Curia quippiam a Senatoribus diſceptandum: quod fere conſulum muous erat, vel pretorum, aut tribunorum, iis abſentibus: *il proporre*, *il portar uno parte*. *Cic. in Piſon. c.* 13. Et quis audivit non modo actionem aliquam, aut relationem, ſed vocem omnino, aot querelam tuam? *Liv. l.* 3. *c.* 39. Poſt relationnem Ap. Claudii (*decemviri*) poſtulavit, ot de republica liceret dicere. *Tacit. Ann.* 13. *c.* 49. Licare patribus, quoties jus dicendæ ſententiæ accepiſſent, quæ vellent expromere, relationemque in ea poſtulare. *h. e.* poſtulare, ut conſules de ea referant. *& lib.* 5. *c.* 4. Monere conſules, ut relationem inciperent. *& lib.* 2. *c.* 13. Relationi conſulum jure tribunitiæ poteſtatis intercedere. *Liv.*

l. 32. *a.* 22. Relationem approbare. *Tacit. Ann.* 2. *c.* 38. Relationem egredi. *h. e.* aliud canſeia præter id, quod propoſitum aſt. *Sueton. in Calig. c.* 15. Relationibus conſulum auctor fuit, ut adjiceretur: quod bonum ſelinque ſit C. Cæſari, ſororibuſque ejus. Alii hoc loco *relationes* intelligunt renuntiationes, cum creatorum conſulum nomina renuntiantur. ¶ Jus unius relationis, tertiæ, quarto, &c. aſt de una re, vel de tribus, zel de quinque, quotias Senatus haberetur, referendi. Olim enim Imperetoribus jus unius relationis dabatur: poſtea de pluribus dari cœpit. Scribit *Capitolin. in Pertin. cap.* 5. primum omnium Pertinacem ea die, qua Auguſtus eſt appellatus, atiam patris, patriæ noman recepiſſe, necnon ſimul atiam imperium proconſulare, necnon jus quartæ relationis. Docet *Caſaubon. ad Suetom. in Caſ. cap.* 20 ea *Dione*, Auguſto primum a Senatu jus unius relationis conceſſum ſuiſſe. Veſpeſiano quoque, et in vetari onea Tabula habatur (apud *Gruter. pag.* 242.) lega lata (quæ *regia* a nonnullis dicta eſt) perm ſum eſt, ut ai Senatum habere, relationem facere, remittere, ſenotus conſulta par relationem diſceſſionemque facera liceret, uti licuit D. Auguſto, &c. quamais conſul non effet. Adde *Vopiſc. in Probo*, *c.* 12. *extr.* ¶ In *Codice Juſtin.* titulm LXI. libri VII. inſcribitur *de relationibus*, cum ſcilicet judex, aut magiſtratus io re dubia quippiam refert ad Principem conſulendi cauſa. ¶ Relitio *gratia*, *ringraziamento di grazie*. *Senec. l.* 5. *de Benef. c.* 11. Beneficium, & gratiæ relatio ultro aitroque ire debent. Adde *epiſt.* 74. *ante med.* ¶ In Rhetoricis *relatio criminis* eſt, cum ideo jure factum dicitur, quod alius ante injuria laceſſireit, ut *Cic. l.* 1. *de Inven. c.* 12. definit. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 2. *leg.* 5. Conſtitutionibus obſervatur, ut non relationa criminum, ſed Innocentia reus purgetur. ¶ Relatio juriſjurandi aſt delati juriſjumndi conditionem in adzerſarium transferre. *Ulpian. Dig. lib.* 12. *tit.* 2. *leg.* 34. *extr.* ¶ Relationem inter figuras verborum enumreans *Cic.* 3. *de Orat. c.* 54. *ſub fin.* quid accipi velit, ſibi non liquere, ait *Quintil. l.* 9. *c.* 3. *ad fin.* Putat *Aquila Romanus* apud *Pirkeimm pag.* 26. ſignificari apanapbotam, quæ *repetitio* eſt, & *relatum* ab eo appellatur, ut illud *Cicer.* 4. *Verr. c.* 10. Verres calumniatores apponebat: Verres adeſſe jubebat: Varres cognoſcebat: Verres judicabat. *Capperamer.* cenſat eſſa ζεύγμα, ſcil. cum ad unum verbum plura referuntur: quæ figura ob aliam retionem dicitur Contrapoſitum: de qua *Cic. in Partit. cap.* 15. Augent etiam relata verba, &c. Exemplum eſt illud *eiuſd.* pro *Cluent. c.* 6. Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. ¶ In Logicis *relatio* eſt reſpectus. *Paul. Dig. lib. & tit.* 1. *leg. penul.* Prætor quoque jus reddera dicitur, etiam cum inique decernit: relatione ſcilicet facta non ad id, quod pretor ita fecit, ſed ad illud, quod prætorem facere convenit. Sic *relatio pronominum* apud Grammaticos eſt, cum es ad aliud referuntur: & ideo *relativa* appellantur. *Priſcian. l.* 17. *pag.* 1061. 1063. &c. *Putſch.*

RELATIVE, *ἀναφορικῶς*, *relativamente*, cum reſpectu ad aliud. *Auguſtin. l.* 5. *de Trin. c.* 7. Victous & amicus relative dicuntur. Adde *cap.* 11. & 12.

RELATIVUS, a, um, *che ha relazione*, *relativo*, ἀναφορικός, *ὁ τρὸς τι*, qui ad alium refertur, qui ad alium pertinet, & (ut *Senec.* loqoitur *l.* 5. *de Benef. c.* 20.) ſic eſt formatus, ut tota ſignificatio illius diſcedat a nobis. *Arnob. l.* 7. *pag.* 221. Honos omnis relativi aſt ad alterum genera. *Auguſtin. l.* 5. *de Trin. c.* 16. Relativa appellatio. *ſcil.* domini, & ſervi. *Martian. Capell. l.* 4. *pag.* 111. Dicuntur relativa tribus modis: aut alicujus, ut filius; aut alicui, ut ancinus; aut ad aliquid, ut duplum. ¶ Relativa pronomina, quæ antecedees nomen quodammodo referunt, & zelut io memoriam reducunt, ut *qui*, *qualis*, *tot*, *ille*, &c. *Priſcian. loc. cit.* in Relatis.

RELATOR, oris, m. *riportatore*, *relatore*, qui refert, ſeu narrat. *Propert. l.* 3. *el.* 4. *v.* 5. Omnis enim debat ſine vania aſſa relator. ¶ De eo, qui propooit in ſanatu quippiam deliberendum. *Bulb. ad Cicer. poſt ep.* 15. *l.* 8. *ad Attic. a med.* Incipiam ſperere, conſilio ſenatus, auctore te, illo relatore, Pompejum & Cæſarem conjungi poſſe. ¶ Inſcript. apud *Muratar. pag.* 92. *n.* 5. T. Flavius Aug. Lib. Firmus Narciſſianus relator auctionum. *h. e.* qui auctiones publicas in tabulas refert.

RELATUS, us, m. relatio. In ſextu caſu ſingul. *Tacit.* 1. *Hiſt.* 1. 30. Neque anim relatu aittutum in comparatione Othonis opus eſt.

RELATUS, a, um, *riportato*, ἀνενεχθείς, particip. a *referor*. *Ovid. Met.* 13. *v.* 121. arma medios mittantur in hoſtes. Inde jubeta peti, & referentem ornata relatia. *Caſ. l.* 5. *B. Gall.* 1. 5. Naves eodem, unde arent profecto, relatæ. *riſpinte*. & *Virgil.* 1. *Æn. v.* 394. tibi reduces ſocios, claſſemque relatam Nuntio. *ricondotta*. & *Plin. l.* 5. *c.* 27. *ante med.* Seleucia ſupra amnem Calycadnum, o mari relata, obi vocabatur Holmia. *trasferita in dietro*, *e lungi dal mare*. & *Ovid.* 15. *Met. v.* 567. digiti ad frontem ſæpe relati. *meſſe le dita a viſaggio*. & 3. *Faſt. v.* 563. cineres ter ad ora relatos Preſſit. *appreſſate alla bocca*. & *Cic.* 2. *de nat. Deor. cap.* 57. *a med.* Aures duros & quaſi corneolos habent introitus, multiſque cum ſenibus, quod his naturis relatus amplificatur ſonus. *riperceſſo*. & *in Divin. Verr. c.* 22. Conſuetudo longo intervallo repetita atque relata. *di nuovo introdotta*. & *Plin. l.* 11. *c.* 2. *extr.* Quæſo, oe noſtra legentes, etiam relata faſtidio domnent. *le coſe riferite*, *o raccontate*. & *Cic. pro Sull. c.* 15. Judicium in tabulas publicas relatum. *trasferito*, *registrato*. & *Veller. l.* 2. *c.* 58. *extr.* Exemplum relatum a Cicerone. *rapportato*. ¶ Si prima ſit producenda, jubant *l* geminari, ut in *vellitis*, *retulit*. *Lucret. l.* 2. *v.* 998. quod miſſum aſt ex ætheris oris, Id rurſum cæli reflatum in templa receptaot. V. tamen dicta in *Re*.

RELAVO, as, ā. 1 *vituare*, rursus lavo. *Lucret. l. 6. v. 799.* calidis etiam cum te relavaris. Al. aliter leg.

RELAXATIO, onis, f. *relaſſazione, allentamento, ἀνεσις, ἀνάπαυσις*, actus relaxandi, remissio. Translate *Cic. 7. Fam. ep. 26. & lib. 2. de Orat. c. 5. extr.* Qui fructus rit non contrarium eſt *adſtringo*. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 54. ſub fin.* Alvus tum adſtringitur, tum relaxatur, atque nunc quod accipit, cogit & conſundit. *Id. de Senect. c. 22. a med.* Relaxare ſe vinculis. *Ovid. 2. Faſt. v. 321.* Iunicarum vincla relaxat, Ut poſſit vacuas exſtruiſſe manus. *Id. 1. Amor. el. 6. v. 17. & Petron. in Satyr. c. 89. a med.* Relaxare clauſtra. *aperire*. Sic *Senec. in Thyeſt. v. 901.* fores templi. *Ovid. l. 1. Met. v. 281.* ore fontibus. *Senec. in Agam. v. 321.* aremus. *Virg. 1. Georg. v. 89* plures calor ille vias & cæca relaxat Spiramenta. *& verſ. 418.* Iuppiter uvidus auſtris Denſat, erant quæ rara modo, & quæ denſa, relaxat. ¶ Translate eſt remittere, recreare, ſolvere, levare, *allegerire, ſollevare, divertire, ricreare. Cic. in Brut. c. 5. ſub fin.* Relaxa molo paulum animum, aut ſane, ſi potes, libera. *Id. in fragm.* apud *Non. c. 4. n. 398.* Quæro enim, non quibus intendam animum rebus, ſed quibus relaxem ac remittam. *Id. 2. Phil. c. 16* Relaxari animo. *Id. Acroc. l. 16. ep. 16. & Fam. 7. ep. 1. ad fin.* Si te occupatione iſta relaxaris. *Id. l. 1. de Leg. c. 4.* A contentionibus, quibus ſummis uti ſolebas, quotidie relaxes aliquid. *Id. Acroc. l. 10. ep. 6. ſub fin.* Pater nimis indulgens, quidquid ego adſtrinxi, relaxat. *Id. in Orat. c. 52. ſub fin.* Relaxare ſe a nimis neceſſitate faciendi aliquid. *Petron. in fragm. Tragur. c. 49. Burm. ad fin.* Relaxare vultum in hilaritatem. *Cic. 2. de Orat. c. 58. a med.* Riſus reſtitutam ac ſeveritatem mitigat & relaxat. *Id. in carm. de ſua conſul. l. 1. de Divin. c. 13* anxiferas curas requiete relaxas. *Id. 2. de Fin. c. 29.* Dolor ſi longus, levia. dat enim intervalla, & relaxat. *Claudian. l. 2. de rapt. Proſerp. v. 330* Erebi ſe ſpante celaxat ſqualor. ¶ *Relaxare merces*, a lege velut eſtimere, & diſſolutos reddere. *Claudian. in conſul. Prob. & Olybr. v. 153.* mores ætas laſciva relaxat.

RELAXUS, a, um, *πολύχρονος*, laxus, val valde laxus, ſolutus, rarus. *Colum. l. 11. c. 3. a med.* Relaxa humo plenioria craſſitudinis fiat redix.

RELECTUS, a, um, *rileto*, iterum lectus. *Ovid. de remed. Amor. v. 717.* Scripta cave relegas blandæ ſervata puellæ. Conſtantes animos ſcripta relecta movent. ¶ *Id. Met. 8. v. 173.* Janua difficilis filo eſt inventa relecto. *b. 1.* iterum culleto, quod ingrediendo explicaverat. Inquitur de Theſeo, qui ope fili ab Ariadna dati ambages labyrinthi exiit. Al. leg. *relicto*, ſed minus recte.

RELEGATIO, onis, f. *rilegagione, bando, ἐξορισμός*, genus exſilii, cum quis finibus patriæ uxire jubetur. *Cic. pro Roſc. Amer. cap. 25.* Tamen ne hæc attenta vita, & ruſticana, relegatio, atque amendatio appellabitur? *Liv. l. 3. c. 10. ad fin.* Exſilio, & relegatione civium alciſcentes Tribuni. V. *Relegatus*. ¶ Sumitur etiam pro attributione, quæ teſtamento fit, ut Relegatio dotis, apud *Ulpian. lib. 33. Dig. tit. 4. leg. 1.*

RELEGATUS, a, um, *bandito, ἐξορισμένος, ἐξοριστέος*, patria pulſus, in exſilium miſſus. *Feſtus:* Relegati dicuntur propter, quibus ignominiæ aut pœnæ cauſa neceſſe eſt ab urbe Roma, aliove quo loco abeſſe, lege, ſenatuſconſulto, aut edicto magiſtratus, ut etiam Ælius Gallus indicat. Relegatorum, inquit *Ulpian. Dig. lib. 48. tit. 22. leg. 7.* duo ſunt genera. Sunt quidam, qui in inſulam relegantur (*rilegati, confuſi*) & ſunt, qui ſimpliciter, ut provinciis aut interdicatur, non etiam inſula aſſignatur. Et de his ſunt verba *Feſti* modo allata. Relegati in inſulam, talle *eod. tbid.* & *Martian. tit. 19. leg. 4* vel ad tempus, vel in perpetuum relegantur. Eſt diſcrimen inter hos & *deportatos*, quod deportati civitatem Romanam amittunt, & jus patrium in liberos, & teſtamenti factionem; & in perpetuum damnati intelliguntur: relegati etiam in perpetuum nullo ex his juribus ſpoliantur. Ad tempus relegatis neque tota bona, neque pars adimitur: relegatis in perpetuum vel pars bonorum, vel tota bona adimuntur: deportatis nihil fere ex bonis habere permittitur. Relegati excedere jubentur: deportati in vincula a ſervis publicis educi ſolant. ¶ Exſilio puniti a relegatis differunt, quod eum triplex exſilium ſit, aut certorum locorum interdictio; aut lata fuga, ut omnium locorum præter certum locum, aut deportatio in inſulam, ut *Martian.* tradit *lib. 48 tit. 22. leg. 5.* relegati primum ſolummodo, aut ſecundum ex his pœnæ genus ſubeunt. *Ovid. 2. Triſt. v 135. & lib. 5. el. 11. v. 21.* Adde quod edictum quomvis immane minaxque, Attamen in pœnæ nomine lene ſuit. Quippe relegatus, non exſul dicor in illo. Adde *lib. 5. el. 2. v. 56.* ¶ Nonnunquam tamen *relegatus* de quocumque exſulis dicitur. *Cic. Attic. l. 2. ep. 22.* Plura relegatus mihi videor, poſtea quam in Formiano ſum. ¶ Eſt etiam ablegatus, longe poſitus, remotus, *remoto, allontanato*. *Id. oertena Sophocl.* carmina, 2. *Tuſcul. cap. 8. Non ſæva terris gens relegata ultimis. Caſ. l. 5. B. Gall. c. 30.* Reiecti & relegati longe a ceteris. *Plin. l. 6. c. 22. a med.* Tabr bane extra orbem a natura relegata. ¶ Translate *Horat. l. 2. ſat. ult. v. 84.* Ambitione relegata, tu dicere poſſum, Pollio, *b. e.* ſepoſita. ¶ *Relegato dos* eſt teſtamento exlicta. Dicitur autem *relegata* quaſi iterum legata, ſeu reſtituta: quod fit cum maritus mortem uxori ſuperſtiti dotem, quam ipſa attulerat, teſtamento ei aſſignat ac reddit. *Alphen. Dig. lib. 23. tit. 5. leg. 8. Ulpian. lib. 33. tit. 4 qui de dote relagata* (*ai. pælegata*) inſcribitur, *leg. 1. & 2. &c.*

RELEGO, as, avi, atum, a. 2. *rimandare, mandare, rimettere, ἀναπέμπω*, remittere, mittere, quaſi retro legare. *Nep. in Cat. in fin.* Quare ſtudioſos Catonis ad illud volumen relegamus. *Plin. l. 7. c. 1. extr.* Nec tamen in pleriſque obſtringam fidem meam, potiuſquam ad auctores relegabo. ¶ Item ſæpius, amandare, esmovere, *allontanare, mandar via. Cic. 3. Offic. c. 31.* Criminabatur, quod filium ab hominibus relegaſſet, & ruri habitare juſſiſſet. *Virg. 3. Georg. v. 212.* tauros procul, atque in tuta relegant Paſcua. *Id. Æn. 7. v. 774.* At Tyrrhi Hippolytum ſecretis alma recondit Sedibus, & nymphæ Egeriæ nemoribus relegat. *b. e.* mandat cuſtodiendum. *Lucan. l. 6. v. 324.* Relegare bella. *Veller. l. 2. c. 45. a med.* P. Clodius in Senatu, ſub honorificantiſſimo nimilerii titulo, M. Catonem a republica relegavit. *b. e.* removit. Quod idem dixit *Cic. pro Dom. c. 25.* M. Cato, quaſi per beneficium, Cyprum relegatur. ¶ Hæc a JCtis & foro ſumpta ſunt, ubi *relegare* eſt exſilii cauſa amandare, *confinare, rilegare, bandire, ἐξορίζω*. V. *Relegatus*. *Cic. pro Sext. c. 12. ſub fin.* Conſul L. Lamiam in concione relegavit, edixitque, ut ab Urbe abeſſet millia paſſuum ducenta. *Suetan. in Aug. c. 56. extr.* Supplicem, conceſſa vita, Circejos in perpetuum relegavit. *Tacit. Ann. 3. cap. 17. extr.* Relegare aliquem in decem annos. *& cap. 68. in inſulam Gyaron. Liv. l. 25. c. 6. a med.* in exſilium. *Suetan. in Claud. cap. 23.* Quoſdam novo exemplo relegavit, ut ultra lapidem tertium vetaret egredi ab urbe. ¶ Translate *Claudian. l. 2. de laudib. Stilich. v. 250.* Et quos inteiior nimio plaga ſola relegat. *b. e.* a nobis longius removet, mediam Africam incolentes ſub zona torrida. ¶ Eſt etiam teſtamento relinquere, ut *relegare dotem*, apud *Ulpian. Dig. lib. 33. tit. 4. leg. 1. & 2. n/ſumfructum* apud *Julian. tit. 2. leg. 23.* V. *Relegatus* in fin. ¶ Et tranſlate aſſignare, attribuere. *Liv. l. 28. c. 42. a med.* Patere, nos omnia, quæ proſpera evenere, tuo conſilio aſſignare, adverſa caſibus incertis belli, & Fortunæ relegare. *Al. leg.* delegare. *Terbull. l. 4. carm. 6. v. 5.* Illa quidem mundi cauſas tibi, diva, relegat: Eſt tamen, occulte cui placuiſſe velit. *Velles. l. 2. c. 64.* Fortunæ *invidiam* in auctorem relegabat. *b. e.* transferebat, refundebat. *Quintil. l. 7. c. 4. ante med.* Interdum culpa in hominem relegatur. *Id. in proem. l. 6. a med.* Fruſtra mala omnia ad crimen fortunæ relegamus.

RELĒGO, is, egi, ectum, a. 3. *rileggere, ἀναγινώσκω*, iterum lego. *Ovid. l. 2. ex Pont. ep. 5. v. 15.* Cum relego, ſcripſiſſe pudet, quia plurima cerno, Me quoque, qui feci, judice digna lini. ¶ Ponitur & pro ſimplici lego, *leggere. Martial. l. 4. epigr. 29* de noſtris relegas quemcumque libellis, Eſſe puta ſolum. ¶ Eſt etiam iterum colligere, *raccogliere di nuovo. Horat. epod. 2. extr.* Omnem relegit Idibus pecuniam. *Al. leg.* redegit. *Val. Flacc. l 6. v. 237. de haſte.* docilis relegi, docilisque relinqui. *Stat. l. 5. ſilv. 3. v. 29.* ter relegens cælo, terque oea rerexens Luna. *b. 1.* colligens plenum orbem. ¶ Item rurſus eandem viam percurrere, tedire, reverti. *Virg. 3. Æn. v. 690.* Talia monſtrabat relegans errata retrorſum Litora Achemenides. *b. e.* renavigans, *ſcorrendo di nuovo*. & *Ovid. 1. Triſt. el. 10. v. 24.* Helleſpontiacas illa (*nam vent*) relegit aquas. *Val. Flacc. l. 8. v. 211.* Egreſſi relegunt campos. *& lib. 4. v. 54.* relegitque vias, & vallibus exit. *Stat. 2. Achill. v. 23.* Culpatum relegabat iter. *Senec. in Agam. v. 574.* retro ſpatia relegens. *Claudian. de B. Get. v. 529.* Ut mea convertſo relegam veſtigia curſu. *Prudent. in Apotheof. v. 1072.* relegere curſum. *Tacit. Ann. 2. cap. 54.* Rrlegit Aſiam, appellitque Colophona.

RELENTESCO, is, n. 3. *rallrentarſi, ἀναγλυκαίνομαι*, iterum lenteſco, ad lenitorem priſtinum redeo. ¶ Tranſlate *Ovid. l. 1. Amor. el. 8. v. 76* Neve relenteſcat ſæde tepefius amor.

RELEVAMEN, inis, n. levamen. *Prudentius in peritep. v. 440.* prægnantibus illa Auxilium confert, facilis relevamina partus.

RELEVATUS, a, um, nom. ex particip. *ſollevato, ricreato. Ovid. 1. Triſt. el. 11. v. 12.* Omnis ab hac cure mens relevata mea eſt. *Cic. 2. Catil. c. 4.* Relevata & recreate reſpublica.

RELĒVO, as, avi, atum, a. 1. *alzare, ſollevare, alzar ſu, ἀναίρω, ἀναπαύω, ἀναπαύομαι*, ſurſum tollo, elevo, erigo. *Ovid. 9. Met. v. 328.* e terra corpus relevare. *Id. 3. re Pont. ep. 3. v. 11.* relevare membra in cubitum. *Lucan. l. 8 v. 267.* nec ſic mea fata premuntur, Ut nequeam relevare caput. ¶ Item exonero, leccm facio, *alleggerire, diminuire. Cic. Attic. l. 1. ep. 13.* Quotus enim quiſque eſt, qui epiſtolam paulo graviorem ferre poſſit, niſi eam pellectione relevatit? *Ovid. de remed. Amor. v. 186.* ſuppoſitas fugiunt examina taxos, Ut relevent dempti vimina torta favi. *Id. 1. Amor. el 6. v 25.* ſic unquam longa relevere catena. ¶ Tranſlare eſt minuere, levem facere. *Id Met. 6. v. 354.* Quæ relevet ſitim. *& lib. 11. v. 159* famem. *Id. de remed. Amor. v. 586.* Quæ relevet luctus, turba ſodalis abeſt. *Id. 3. de ar. am. v. 697.* Aura, meos releves æſtus. *Plin. in Panep. c. 19.* Ut ſtudium omnium laboremque & tanquam exactor intenderes, & tanquam particeps ſociuſque relevares. *ſcemeſſi. & Cic. Catil 1. c. 13.* Relevare aliquem cure & meru. ¶ Reſartur ad ſumptus & impenſas. *Cic. pro Flacc. c. 17. a med.* Cujus more in ex aliqua parte relevavit. edacem enim hoſpitem amiſiſti. *ti ſollevò in parte della ſpeſa*. & *Suetan. in Caſ. c. 20.* Publicanos remiſſionem petentes tertia mercedum parte relevavit. ¶ Eſt item recreare, reficere, conſolari, *ſollevare, riſtorare, conſolare*

ve, *confortare*. *Ovid. Met.* 8. v. 639. Membra ſenza poſito juſſit re-levare ſedili. *ſollevare dalla ſtanchezza*. & 1. *ex* Pont. *ep.* 3. v. 17. Non eſt in medico ſemper relevetur ut æger. *Id.* 3. *Faſt.* v. 304. Et relevant multo pectora ſicca mero. *Cic. Attic. l.* 3. *t.* 10. *ad fin.* Hæc eo ſcripſi, ut potius relevares me, quam aut caſtigatione, aut objurgatione diguum putares. *Ulpian. Dig. lib.* 17. *tit.* 2. *leg.* 63. *a med.* Nec enim æquum eſt dolum ſuum quemquam relevare. ¶ In integrum reſtituere. *Modeſtin. Dig. lib. & tit.* 4. *leg.* 29. Quia pupilla videbatur in ceteris litis ſpeciebus relevare ſuiſſe.

RELICINUS, a, um, *ἀνάκεφαλος*, ut habetur in *Gloſſ. Gr. Lat.* qui in occiput refugiente capillamento criſpus eſt: vel a *cecilia*, quia capilli retro recellunt: vel a *re* & *lacia*, traho, unde *relicio* retrehho, ſicut *allicio* attraho. Vna eſt *Apuleii in Florid. n.* 3. (*al. l.* 1.) Laudavit ſe ſi, quod erat & coma relicinus, & barba ſqualliduſ, & pectore birſutus. ¶ *Frons relicina* dicitur, quæ reflexis in verticem capillis nuda apparet, aperta, lata, & a capillorum tegumento libera. *Id. ibid. n.* 7. Eadem gratia relicinæ frontis cernerentur.

RELICTIO, onis, f. *abbandonamento*, *ἀνάλειψις*, actus relinquendi. *Cic.* 26. *Attic. ep.* 7. *a med.* Deſperatio ne relictio reipublicæ. *Al. leg.* rejectio: *al.* religio. *Id. Verr.* 3. *c.* 13. *a med.* Relictio & proditio conſulis. *Al. leg.* rejectio. *Vitruv. l.* 7. *c.* 9. Cum ergo hæc emiſſa eruut, tunc minimum, propter argenti vivi relictionem, quæ in ſe naturalm habuniar vires, relinquit. *b. e.* quia ab argento vivo ſeparatum eſt, & quaſi relictum.

RELICTUS, us, m. relictio. *Gell. l.* 3. *c.* 1. *a med.* Labor vicilis, exercendique corporis ſtudium relictui eſt. *b. e.* negligitur, deſeritur.

RELICTUS, a, um, *laſciato*, *ἀνακαφθείς*, nom. ea particip. a *relinquo*. *Caſ. l.* 3. *B. Gall.* 2. 26. Cohortes, quæ præſidio caſtris relictæ, integræ ab labore erant. *Varr.* R. R. *l.* 3. *t.* 16. Cum pauper cum duobus fratribus, & duabus ſororibus eſſem relictus. *Virg.* 4 *Georg.* v. 127. ſenex, cui pauca relicti jugem ruris erant. *Nep. in Cor. c.* 1. Ibi heredium a patre relictum habebat. *& in Attic.* 2. 13. Domus ab avunculo hereditate relicta. *Ulpian. Dig. lib.* 22. *tit.* 1. *leg.* 17. *a med.* Cum ſe teſtamento liberum relictum eſſe audiſſet. *Plin. l.* 9. *ep.* 36. Ab iis, quæ avocant, abductus, & liber, & mihi relictus. *Cic. Attic. l.* 8 *ep.* 6. *ſub fin.* Tironem noſtrum ab altera (*quartana*) relictum audio. ¶ Abſolute *Plaut. Merc.* 3. 4. *in fin.* Nam mihi nihil relicti quicquam aliud jam eſſe intellego. *Ovid. de nuce*, v. 99 Si fiat repto, fiat manſura relicti. ¶ *de*relictus, deſertus, *abbandonato*. *Virg.* 3. *Æn.* v. 123. Hoſte vacare domos, ſedeſque adſtare relictas. *Ovid.* 14. *Metam.* v. 217. Solus, inops, exſpes, loto penæque relictus. *Cic. Fam.* 4. *ep.* 1. *a med.* Urbem ſine legibus, ſine judiciis, ſine jure, ſine fide, relictam direptioni, & incendiis. *Id. pro Rabir. perduell. cap.* 8. Nemo eſt inventus tam profligatus, tam perditus, tam ab omni honeſtate relictus, qui, &c. *Id. in Bruta, cap.* 72. *extr.* Habere aliquid pro relicto. ¶ De amantibus, aut conjugibus, cum alter alterum deſerit. *Plaut. Trucul.* 2. 4. 63. Quid me futurum eſt, quando mulier venerit? relictuſne abs re vivam? *Ovid. Heroid. ep.* 10. v. 80. Nunc ego non tentum, quæ ſum paſſura, recordor, Sed quæcumque poteſt ulla relicta pati. *ceſtura, vedova*. *& Propert. l.* 1. *el.* 6. v. 8. Et queritur nullos eſſe, relicta, deos. *& Tibull. l.* 3. *el.* 6. v. 39. Gnoſia Theſeæ quondam perjuria linguæ Flevitſi ignotæ, ſola relicta, mari. ¶ In re agraria *relicta loca* ſunt, quæ ſive locorum iniquitate, ſive arbitrium conditoris relicta, limites non acceperunt, nec ulli ſunt aſſignata, ut *Frontin. de limitib. pag.* 42. *Goeſ. docet. Cic.* 2. *Agrar. c.* 1. *a med.* Utrum tandem hanc ſilvam in relictis poſſeſſionibus, an in cenſurum paſcuis inveniſti? ¶ *Relictis rebus* aliquid agere, eſt, omni alio ſapoſito negotio, uni rei operam dare, *laſciata da parte ogni altra coſa*. *Plaut. Epid.* 4. 2. 35. Ego, relictis rebus, Epidicum operam quærendo dabo. *Terent. Andr.* 1. 5. 1. Herus me, relictis rebus, juſſit Pamphilum hodie obſervare. *Lucret. l.* 3. v. 1085. jam rebus quiſquas relictis Naturem primum ſtudeat cognoſcere rerum. *Cic.* 3. *de Orat.* 1. 14. Atqui vides, cum alias res agamus, quem te inviti (*audiamus*) qui adduci poſſumus, relictis ut rebus omnibus re ſeriamur, te audiamus. *Al. amitt.* omnibus. *Terent. Eun.* 1. 2. 85. Nonne, ubi mihi dixti, cupere te ex Æthiopia ancillulam, relictis rebus omnibus quæſivi? Adde *Cæſar. l.* 3. *B. Civ.* 1. 102. Sic *Plaut. Sticb.* 2. 2. 38. Imo res omnes relictas habeo, præ quod tu velis. *& Cic. Fam.* 2. *ep.* 14. Omnia relinques, ſi me amabis, cum tus opera Fabius uti volet.

RELICUUS. V. *Reliquus* in fine.

RELIDO, is, n. 3. a *re* & *lædo*. *Auſon. epiſt. ult.* v. 42. brevius nihil eſt, nec plenius iſtis, (*eſt*, & *non*) Quæ firmata probant, aut infirmata relidunt. *b. e.* refutant, reſpuunt, negant.

RELIGAMEN, inis, n. ligamentum, vinculum. *Prudent. Pſychom.* v. 358. Ut mitra, cæſariem cohibens aurata virilem, Combibat infuſum croceo religamine nardum.

RELIGATIO, onis, f. *legamento*, *ἀνάδεσις*, actus religandi. *Cic. de Senect. c.* 15. Et ipſa natura dulciſtat, adminiculorum ordines, capitum conjugatio, religatio, & propagatio vitium.

RELIGATUS, a, um, *ἀνάδεδεκώς*, *legato*. *Cic.* 2. *Tuſcul. cap.* 44. Trahit Hectorem ad currum religatum Achilles. *Ovid. t. Amor. el.* 6. v. 1. Janitor (indignum!) *dura* religate catena. *Id. Met.* 4. v. 671. Quam ſimul ad duras religatam brachia cautes Vadit, &c. *& lib.* 14. v. 445. Solvitur herboſo religatus ab aggere funis. *& verſ.* 247. religata in litore pinus. *Horat. ep. ſin. el.* 12. *l.* 1. incomptam Lacænæ more comam religata nodo Lyde. *Virg.* 9. *Æn.* v. 352. religatos rite videbat Carpere gramen equos. *Plin. in Paneg. c.* 82. Navigium religatum revinctumque.

RELIGENS, entis, particip. Antiquum carmen apud *Gell. l.* 4. *c.* 9. Religentem eſſe oportet, religioſum neſas. *b. e.* pium eſſe oportet, & diis addictum, non tamen ſuperſtitioſum. V. vocem ſequent.

RELIGIO, onis, f. *timor di Dio*, *religione*, *Θρῆσκος*, *δεισιδαίμων*, *εὐσέβεια*, unius divini numinis, ex quo ejus cultus, reverentia, & obſervatio ſequitur, pietas, ſanctitas. *Serv.* ad illud *Virg.* 2. *Æn.* v. 715. Religione patrum, &c. timore: & eſt reciprocum. Sic Terent. (*Heaut.* 2. 1. 16.) Nam, mihi eſſe mihi, religio eſt dicere. Item Virgilius contra (*Æn.* 7. v. 60.) multoſque metu ſtivata per aneos. Conoeva enim ſuot timor, & religio. Hæc *Servius*. Sic *formido*, *metus*, *pavor* pro religione ponuntur: quæ V. ſuis loc. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 22. Religionem eam, quæ in metu & cæremonia deorum eſt, appellant pietatem. *& ibid. c.* 53. *a med.* Religio eſt, quæ ſuperioris cujuſdam naturæ, quam divinam vocant, curem cæremoniamque affert. *Id.* 1. *de nat. Deor. cap.* 42. Religio deorum cultu pio continetur. *Id. in parad. c.* 21. *ſub fin.* Juſtitia erga deos, religio dicitur, erga parentes, pietas. *Id.* 2. *de Legib. c.* 11. Tum maxime & pietas & religio verſetur in animis, cum rebus diviois operam damus. ¶ De nomatione hæc habet *Cic. l.* 2. *de nat. Deor.* 2. 28. *a med.* Noa philoſophi ſolum, verum etiam majores noſtri ſuperſtitionem a religione ſeparaverunt. Nam qui totos dies precabantur & immolabant, ut ſui ſibi liberi ſuperſtites eſſent, ſuperſtitioſi ſunt appellati: quod nomen poſtea latius patuit. Qui autem omnia, quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter retractarent, & tanquam relegerent, ſunt dicti religioſi, ex relegendo (*al.* religendo: *quod idem eſt*) ut elegantes ex eligendo, tanquam a diligendo diligentes, ea intelligendo intelligentes his enim in verbis omnibus ineſt vis legendi eadem, quæ in religioſis. Ita factum eſt in ſuperſtitioſo, & religioſo: alterum vitii nomen, alterum laudis. Hactenus *Cicero*: cujus argumon confirmatur illo *vet. norm.* apud *Gell. l.* 4. *c.* 9. Religentem eſſe oportet, religioſum neſas. Ubi *religentem* religioſum ſignificat. Contra acriter inſurgit *Lactant. l.* 4. *c.* 28. ineptum afferens eſſe diſcrimen ab eo aſſignatum inter *ſuperſtitionem*, & *religionem*: verum autem eſſe, illam falſi cultus eſſe; hanc veri. Notationem quoque anam affert, nempe a *religando*: & nomen religionis a vinculo pietatis eſſe deductum, quod hominem ſibi Deus religaverit, & piaram conſtrinxerit. quod & *Serv.* facit *ad Æn.* 8. v. 349. & *Auguſtin. l.* 1. *Retractat. c.* 13. & placuiſſe videtur *Nigidio* apud *Gell. loc. cit.* Unde *Lucret. l.* 1. v. 930. & *actis* Religionum animum nodis exſolvere pergo. *& Tacit. Ann.* 3. 1. 26. Numa religionibus & divino jure populum devinxit. Nam quod *Maſſur. Sabin. ibid.* & *Serv. Sulpic.* apud *Macrob. lib. & cap.* 3. *Saturn.* a *relinquendo* duci volunt. quia religio propter ſanctitatem remota ac ſepoſita a nobis ſit, puto arceſitum eſſe nemini. *Cic.* 1. *de Legib. cap.* 23. Cultum deorum, & parem religionem ſuſcipere. *Id. pro Balb. cap.* 24. Sacra Cereris ſumma religione cæremoniaque conficere. ¶ Religio alicujus rei eſt ejus ſanctitas, majeſtas, ſacer ſtarus & venerabilis. *Cic. l.* 2. *de Invent. c.* 1. Religio ſani. *Tacit.* 1. *Hiſt. c.* 4. templorum. *Cic. pro Rabir. perduell. cap.* 10. *ad fin.* Sapientiſſimorum ac fortiſſimorum civium mentes mihi videntur ad deorum religionem & ſanctimoniam demigraſſe. *b. e.* in deos eſſe relatas. *Plin. l.* 11. *c.* 45. Hominis geaibus quædam & religio ineſt, obſervatione gentium. Hæc ſupplices attingunt, *ad* hæc manus tendunt, hæc ut ares adorant, *un nan ſo che di ſacro e divino*. ¶ Interdum ponitur pro peculiari retione divini cultus, ſeu pro ritibus ipſis, quibus Deus colitur: vel ſtram pro ipſis numinibus. *Cic.* 1. *de Leg. cap.* 15. *in fin.* Neque ſolum in homines obſequia, ſed etiam in deos cærimoniæ religionesque tolluntur. *Id. pro Dom. cap.* 40. Ut non putaredeos ſatis poſſe placari, niſi etiam muliebribus religionibus ts implicuiſſes. *Id. pro Font. c.* 9. *ſub fin.* Ceteræ nationes pro religionibus ſuis bella ſuſcipiunt, iſtæ contra omnium religiones. *Id. pro Mil. c.* 27. Solemnes religiones ſupplicio alicujus expiare. *Id. pr. Dom. c.* 48. pollueris. *Id. Verr. 6. c.* 35. violare. *Tacit. 16. Anna* 1. 22. ſpernere. *Cic. pro Dom. c.* 1. ſapienter interpretari. ¶ Interdum pro ſuperſtitione, *ſuperſtizione*. *Juſtin. l.* 18. *c.* 6. *ad fin.* Cum pelle laborarent, cruenta ſacrorum religione & ſcelere pro remedio uſi ſint. *Id. l.* 22. *c.* 6. Sed terrebat eos portenti religio, quod navigantibus eis ſol defecerat. ¶ Item pro vitæ innocentia. *Cic. pro Cæcin. c.* 20. Spleodor urdinis, decus atque ornamentum judiciorum, exemplar aotiquæ religionis, Fidicularius Falcula. *Id. pro Deiot. cap.* 6. Dejotarum non tam ingenio & prudentia, quam fide & religione vitæ defendendum puto. ¶ Item pro metu lædendi deos, quem ſcrupulum etiam dicimus, *ſcrupolo*: quo inhibemur quippiam facere. *Terent. Andr.* 5. 4. 38. Dignus es cum tua religione, odio: nodum in ſcirpo quæris. *Liv. lib.* 8. *c.* 17. Religio deinde inceſſit, vitio eos creatos. *Cic.* 3. *Catil. c.* 6. *extr.* Ut quæ religio C. Mario non fuerat, quominus C. Glauciam prætorem occideret, ea nos religione in privato P. Lentulo puniendo liberaremur. *Plin. l.* 5. *cap.* 1. *a med.* Subit tacita religio animos. *Cic. l.* 1. *de Divin. cap.* 35. Nec eam rem habuit religioni. *nè di ciò ſi fece ſcrupolo*. *& pro Cæcin. c.* 33. aliqui religionem injicere. *Id. Fam.* 10. *ep.* 12. offerre. *Plaut. Merc.* 5. 2. 40. objicere. *Cic. 6. Ver. c.* 35. *a med.* afferre. *Liv. l.* 22. *c.* 42. *a med.* incutere animo. *Cic.* 2. *Phil. cap.* 33. *a med.* Religione aliquem obſtringere. *Id pro Cæcin. c.* 34. ſolvere. *Liv. l.* 3. 1. 20. exſolvere. *Id. l.* 2. 1. 45. *ſub fin.* tangi. *Virg. l. Æn.* v. 340. religio pavidos terrebat agentes Dire loci. *Terent. Heaut.* 2. 1. 16. Hoc facere, religio eſt. *ho ſcrupolo*, *ho paura*, *non oſo*. & *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 4. Res illa in religionem populo venit. *Horat. l.* 1. *ſat.* 9. v. 70. vis tu Curtis Judæis oppedere? nulla, nulla mihi, inquam, Religio eſt. *Liv. l.* 26. *cap.* 22. In religionem ea res apud Patres ver-

verſa eſt. *L.* 1. veriti ſunt Pœni, ne diis diſpliceret. *Vorr.* apud *Non.* c. 4. *n.* 387. Non demunt animis curas ac cetligiones Perſarum montra, non atria diviti' Craſſi. *Feſtus*: Religioni eſt quibuſdam porta Carmentali egredi, & in æde Jani, quæ eſt extra eam Senacum habere: quod ut egreſſi ſen & trecenti Fabii, apud Cremeram omnes interfecti ſunt, cum in æde Jani Senatus conſulrum factum aſſet, uti proficiſcerentur. ¶ *Religio eſt*, contrario ſenſu, h. e. religin jubet, diis gratum eſt. *Plin. l.* 25. c. 4. Panacea evulſa, ſcrobem repleri varis genera frugum, religio eſt, ac terræ piamentum. *Id. l.* 30. *c.* 5. *ſub fin.* Et obrui tales, religin eſt. ¶ *Religiones* dicuntur ea ipſa, quæ talem metum afferunt. *Cic. Phil.* 1. c. 6. ſnespiabiles religiones in rempublicam inducere. ¶ Præterea *religio* ſumitur pro fide ac veracitete, qua utuntur, qui deos verentur & metuunt. *Cic. pro Flacc.* c. 4. Videm, quo vultu, qua conſidentia dicant: tum intelligetis, qua religione dicant. *Id. pro Font. cap.* 6. *in fin.* Ea quæ dicuntur a teſtibus, quinto pudore, quanta fida, quanta religione dicantur. *Id. Fam. tr. ep. ult.* Sum admiratus fidem tuam, & in cnoſilin dando religionem. *Id. pro Flacc. c.* 4. Teſtimoniorum religionem & fidem nunquam iſta natus coluit. *Id. pro Roſc. Com. c.* 15 *ſub fin.* Fides & religio judicia. *Religio jndicis* eſt obſervantia jurisjurandi, quia judices jurate ſententiam ſerebant. Unde & *religio jurisjurandi* dicitur, quia cum illo commiſta eſt. ¶ Translate eſt minuta & ſcrupuloſa diligentia & cura, *ſcrupulositas*. *Cic. in Brut*, c. 82. Ejus oratio nimia religione attenuata. *Id. in Orat. c.* 8. Athenienſium ſemper fuit prudens ſincerumque judicium, nihil ur poſſent, niſi incorruptum audire, & elegans quorum religioni cum ſerviret orator, nullum verbum inſolens, nullum odioſum ponere audebat. *delicatesza*. ¶ Item juſta muneris functio, *pannositas*. *Cic. Verr.* 5. *c.* 1. Qui ſibi hoc ſumit, ut corrigat mores aliorum, quis huic ignoſcat, ſi qua in re ipſe ab religione officii declinarit? *Id. pro Sull. c.* 3. *ad fin.* Sin eſt in me ratio reipublicæ, religio privati officii, ſtudium ſentiendæ voluntatis bonorum, &c. ¶ Item reverentia, obſervantia. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 24. Magnam cim, magnam neceſſitoem, magnam poſſidet religionem paternus maternuſque ſanguis. ¶ A Poetis *i* geminatur, primæ extendendæ cauſa. *Virg. Lucret. Horat.* ſupra allati, *Ovid.* &c. V. tamen dicta in Re. Sane apud *Catull.* in optima edit. *Js. Aus. Vulpii*, uno *l* ſcribitur, *carm.* 88. *in Gell. v.* 4. Si cera eſt Perſarum impia religio.

RELIGIOSE, adverb. *religioſamente*, *ευσεβῶς*, cum rtligione. *Cic. a. de Invent. cap.* 1. Templum Junonis, quod religioſiſſime colebant. ¶ Item eſt ſollicite, accurate. *Colum. l.* 3. *cap.* 10. *ante med.* Nihil curioſe, nihil religioſe adminiſtrant. *Id. l.* 11. *c.* 2. *ad fin.* Qui religioſius rem ruſticam colunt. ¶ Interdum fidelitet. *Cic. pro Cal. c.* 22. *extr.* An gravis, ſapiens, moderatuſque vir religioſe teſtimonium diciſſe videatur. *Plin. in Paneg. c.* 65. Nemiot religioſius, quod juraverit, cuſtodiendom. ¶ Interdum addubitanter, verecunde. *Cic. l.* 13. *Fam. epiſt.* 17. *ad fin.* Qui religioſe & ſuin ambitione commendant. ¶ Interdum caute, aut parce. *Nep. in Attic. c.* 15. Quidquid rogabatur, religioſe promittebat, quod non liberalis, ſed lecis ubitrabatur, pollicetur quod præſtari non poſſet.

RELIGIOSITAS, atis, *f. religioſitè*, religio, morum innocentia. *Apul. de dogm. Plat. l.* 2. Juſtitia cum religioſitate, ideſt *ὁσιότητι* copulatur. *Tertull. in Apol. c.* 25. Religioſitatis meritum.

RELIGIOSUS, a, um, *imorate de Deo, pio, devoto, ſanto, religioſo, ſ. ευσεβὴς, δικαίοτιμος*, timens Deum, pios, ſanctus, religione præditus. *Feſtus*: Religioſi dicuntur, qui faciendarum prætermittendarumque rerum dieinarum ſecundum morem ciſitatis dilectum habent, nec ſe ſuperſtitionibus implicant. *Salinſt. in Catil. c.* 12. Templa deorum, quæ noſtri majores, religioſiſſimi mortalium, fecere. *Cic. pro Roſc. Com. c.* 15. Homines natura ſancti & religinſe. *Id. Verr. 6. c.* 4. Homines integri, innocentes, religioſi. *Id. a. de Orat. c.* 43. *a med.* Mores juſti, integri, religioſi. *Colum. l.* 11. *cap.* 2. *ad fin.* Religioſiores agricolæ. *Feſtus*: Religioſus eſt non modo deorum ſanctitatem magni æſtimans, ſed etiam officioſus adverſus homines. ¶ Item fidelis, veras, deorum metu fallere neſcius. *Cic. pro Cæcin.* 2. 10. Huic teſti gnetias agam, quod & in re miſericordem ſe præbuit, & in teſtimonio religioſum. *Id. 4. de Fin. c.* 22. Cum re M. Cato, juſtiſſimum eitum, optimum judicem, religioſiſſimum teſtem audiremus. *Petron. in Satyr. c.* 22. Uterque noſtrum religioſiſſimis juraeit verbis. ¶ De rebus cum dicitur, ſignificat Deo ſacrum, auguſtum, ſanctum, majeſtatis venerationiſque pleoum, & quod ſine piaculo violari non poteſt, *ſacro, venerabile, ſacrofanto*. *Feſtus in Religioſus*: Gallus Ælius inter ſacrum, & ſanctum, & religioſum *differentias* belliſſime refert. Sacrum ædificium, conſecratum Deo: ſanctum murum, qui ſit circom oppidum: religioſum ſepulcrum, ubi mortuus ſepultus, aut humarus ſit. Quod ſacrum eſt, idem lege, aut inſtituto majorum ſanctum eſſe putant, ut eiojari id ſine pœna non poſſit. Idem religioſum quoque eſſe, quoniam ſit aliquid, quod ibi homini facere non liceat, quod ſi faciat, adverſus deorum voluntatem videatur facere. Hæc *Feſtus*. V. *Momm. de quæſ. per epiſt. par. a. n.* 10. *Cic. pro Rabir. perduell. c.* 2. *ſub fin.* De lacis religioſis, ac de lucis, quos ab hoc violatos eſſe diſiſi, &c. *Id. pro Planc. c.* 35. Religinſa altaria. *Id. 6. Verr. c.* 43. Herculis templum apud Agrigentinos ſanctum & religioſum. *Flor. l.* 2. *c.* 13. Quidquid religioſiſſimum in templis erat, partim recondunt, partim avehunt. *Feſt. in Religioſum*. Religioſum ac ſacrum eſt, ut templa omnia atque ædes, quæ etiam ſacratæ dicuntur. At quod per ſe religioſum eſt, non utique ſacrum eſt, ut ſepulcra, quod ea non religioſa ſunt. *Celſ.* apud *Ulpian. Dig. lib.* 11. *tit.* 7. *leg.* 2. Non totus, qui ſepulturæ deſtinatus eſt, locus religinſus ſit, ſed quatenus corpus humatum eſt. Adde *Cic. 2. de Legib. c.* 22. *ad fin.* ¶ *Religioſi dies*, inquit *Gell. l.* 4. *c.* 9. dicuntur triſti omine infames, impeditique: in quibus & res dienas facere, & rem quampiam novam exordiri temperandum eſt: quos multitudo imperitorum prave & perperam nefaſtos appellant. Itaque M. Cicero in libro epiſtolarum nono ad Atticum (*epiſt.* 5.) Majores, inquit, noſtri funeſtiorem diem eſſe voluerunt Allienſis pugnæ, quam urbis captæ, quod hoc malum ex illa. Itaque alter *religioſus* etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus. *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 387. anno vertente dies tetri, miſeri, ac religioſi. *Feſt. in Religioſus*: Dies religioſi, quibus, niſi quod neceſſe eſt nefas habetur facere: quales ſunt ſex & triginta, atri qui appellantur, & Allienſis, atque ii, quibus mundus patet. Adde *Liv. ſub fin. cap.* 1. *l.* 6. & *Ovid.* 1. *Faſt. a verſ.* 55. & *Gell. l.* 5. *cap.* 17. ¶ *Feſt. loc. cit.* Religioſum eſte Gallus Ælius ait, quod homini ita facere non licet, ut ſi id faciat, contra deorum voluntatem videatur facere: quo in genere ſunt hæc: in ædem Bonæ deæ eirum introire: adoerſus myſtica legem ad populum ferre: die nefaſto apud prætorem lege agere. *Liv. l.* 2. *c.* 5. Quem campi fructum quia religioſum erat conſumere, defectam ſegetem ludere in Tiberim. *Plin. l.* 28. *c.* 4. Nævos in facie tondere, religioſum habent etiam nunc multi. ¶ *Religioſum eſt*, contrario ſenſu, ſecundum religionem eſt, diis gratum eſt. *Plin. l.* 30. *c.* 1. *extr.* Romani ſuſtulere monſtra, in quibus hominem occidere religioſiſſimum erat, mandi vero etiam ſaluberrimum. *Id. l.* 8. *cap.* 2. *a med.* Et alrqui homine quoque conſalutare, religioſum putant. Similiter adhibetur *religio eſt*. ¶ Aliquando eſt ſuperſtitioſus, *ſuperſtitioſo*. Anticuum carmen apud *Gell. l.* 4. *c.* 9. Religentem eſſe oportet, religioſum nefas. *Negid. ibid.* Religioſus is appellabatur, qui nimia & ſuperſtitinſa religione ſe ſi alligaveret: eaqus res vitio affingabatur. *Cic. 2. de Fin. c.* 7. *ad fin.* Reperiemus ufotus ita non religioſos, ut edant de patella. Adde *Terent. Heaut.* 4. 1. 36. Huc pertinere videtur illud *Caton.* apud *Feſt.* in *Repulſor*. Na quis inculior, religioſior, defertior publicis negotiis repulſior. ¶ Translata *Cic. in Orat. c.* 9. Ad Atticorum aures teretes & religioſas qui ſe accommodant. *b. e.* quorum ſemper fuit prudens ſincerumque judicium, nihil ut poſſent, niſi incorruptum, audire, & elagans, ut *Id. ibid.* loquitur *cap.* 8.

RELIGO, as, avi, atum, 2. t. *legare, attaccare, inchiu*, idem fere quod ligo, connecto. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 10. Eo ſuper tigna bipedalia injiciunt, eaque laminis clavisque religant. *& cap.* 6. Si quando noſtri, facultatem nacti, ſeereis injectis manibus navem religaverant, undique ſuis laborantibus ſuccurrebant. *Tacit. de Germ. c.* 38. Religare capillum in vertice. *Horat. l.* 1. *od.* 5. *v.* 4. religare comam. *Lucan. l.* 2. *v.* 670. cæſis tunctere viacula ſilvis, Roboraque immenſis late religare catenis. *Id. l.* 4. *v.* 451. religatque earenas Rupis ab Illyricæ ſcopulis. *Plin. l.* 19. *c.* 8. *ante med.* Religare lactucæ ſolia. *Ovid. 14. Met. v.* 735. cincula laqnei ſoribus. *ſcil.* cauſa ſuſpendii. *Sueton. in Vitell. c.* 16. *extr.* canem pro foribus. *& cap.* 17. manus poſt terga. *Flor. l.* 3. *c.* 19. Latrones compedibus & catenis religare. *Colum. l.* 2. *c.* 18. *a med.* Defectam herbam religare, & exportare. ¶ Sæpe ad rem nauticam pertinet. *Caſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 15. Navres ad terrem. *Virg. Æn.* 7. *v.* 106. Gramineo ipæ religaeit ab aggere claſſem. *Ovid.* 13. *Met. v.* 439. Litore Threicio claſſem religarat Atrides. *Horat. l.* 1. *ſat.* 5. *v.* 18. oniæ paſtum rstinacula mulæ Nauta piger ſaxo religat. *Cajus Dig. lib.* 1. *tit.* 8. *leg.* 5. Riparum uſus publicus eſt jure gentium, ſtaque naves ad eas appellere, & funes ex arboribus ibi natis religare, cuilibet liberum eſt. *Senec. in Agamem. v.* 373. dicit, Delon inſulam, antea mari errantem, nunc ſtabilem, religare rates, cum ſſet aſſueta ſequi: quia naves ibi religatas firmas tenet. ¶ Translate *Cic. pro Dom. c.* 47. Numquid igitur is bona Lentuli religionibus religaeit? *Al. leg.* religioni obligaeit. ¶ Significat etiam ſolvere, *ſlegare, ſciogliere*. *Lucan. l.* 7. *v.* 860. Nullus ab Emathio religaſſet littore funem. *Catull. cum.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 173. Indomito nec dira farem ſtipendia taum, Perfidus in Centam religaſſet nevita funem. & *carm. præced. de Ary, v.* 84. Ait hæc minas Cybelle, religatque juga manu. Supra dixerat *verſ.* 74. Ibi juncta juga reſolvens Cybele leonibus.

RELINO, is, relevi, relitum, 3. *operire, σκεπάζω*, quod oblitum, obturatumque erat, aperio. Solebant enim dolia, na quid vaporis exhalarre, quam accumtiſſime oblici. Unde cum aperirentur, dicebantur relini, ſoluta nimirum argilla, qua erant oblita. *Terent. Heaut.* 3. 1. 52. Relevi dolia omnia, omnes ferias. *Plaut. Stich.* 5. 4. 38. Nolo ego nos pro ſummo bibere: nulli relevimus poſtea, *ideſt* nulli deinceps viaum deprompſerimus. Ubi *relevimus* pro *relevevimus*, per ſyncop. (*Diomed. l.* 1. *pag.* 367. *Pauſch.* apud *Terent.* legit *relevi*, quia *limo & levi & livi* facit.) *Virgil. 4. Georg. v.* 228. mella ſervata theſauris relinere. *b. e.* e favis eximere.

RELINQUO, linquis, liqui, lictum, 3. *laſciare, tralaſciare, ἀνίημι, ἀφίημι*, dimitto, linquo, multum facio. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 15. Q. Fratrem ſi reliquiſſem, dicerent inimi, non me plana poſt annum de proviacia deceſſiſſe, quoniam alterum me reliquiſſem. *Caſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 37. Morini, quos Cæſar in Britanniam proficiſcens pacatos reliquerat. *& lib.* 7. *c.* 3. Legati quos Cæſar ad exercitum reliquerat. *& cap.* 40. Quem minoribus caſtris præſidio reliquerat. *Id. l.* 1. *B. Civ. c.* 78. Explicitus videbatur Herdam everti, quod ibi paululum frumenti reliquerant. *Cic. Verr.* 5. *c.* 48. Cum multis non modo granum nullum, ſed ne palræ quidem relinquerentur. *Id. de Provinc. conſul. c.* 3. *ad fin.* Omitto juriſdictionem contra leges, cædes relinquo, libidines prætereo. *Id.* 5. *Verr. c.* 44. *a med.* Audiſtis hæc, quæ nunc ego omnia prætereo ac relinquo. *Caſ. l.* 1. *B. Civ.*

B. *Civ.* c. 5. Nec tribunis pleb. extremi juris intercessione retinendi, quod L. Sylla reliquerat, facultas tribuitur. *Cic.* t. *Agrar.* c. 6. Ut vobis ne libertatem quidem recuperandæ spes relinquatur. *Stat.* 12. *Theb.* v. 566. & enſem, Jam lætus, fratris non frater corde reliquit. *Inferè ſitæ nil curo.* *Varr.* l. c. R. R. c. 44. *a med.* Agrum alternis annis reliqui oportet, aut paulo levioribus fatiſcibus ferere. *b. e.* intermitti, & ab ſerendo abſtineri. *Terent. Phorm.* 3. 3. 14. Parumne eſt, quod nobis ſuccenſet ſenex, ni inſtigemus eriam, ut nullus locus relinquatur preci? Alio ſenſu *Cic.* c. *Fam.* ep. 8. Nec precibus noſtris nec admonitionibus relinquit locum. *b. e.* ita ſue ſponte, & prompto animo agit, ut ſe rogari non ſinat. ¶ *Relinquitur*, reliquum eſt, reſtat, *reſta*. *Cæſ.* l. c. *B. Gall.* c. 9. Relinquebatur una per Sequanos via. quæ, Sequanis invitis, propter anguſtias ire non poterant. & *lib.* 5. c. 19. Relinquebatur, ut neque longius ab agmine diſcedi pateretur, &c. *reſtabat ſolæ, ibi*, &c. *Attic.* apud *Cicer. l.* 9. *ad Attic. ep.* 10. *a med.* Nihil relinquitur, niſi fuga. *Cic. to. Attic. ep.* 8. Rvlinquitur, ut, ſi vincimur in Hiſpaniis, quieſcamus. ¶ *Relinquimus* quæ poſt nos, & mortem noſtram manſura linquimus. *Cic. to Bruto*, c. 19. In Originibus ſuis ſcriptum reliquit Cato. *Id.* 2. *de Orat.* c. 46. *in fin* Quod a Democrito in ſcriptis relictum eſſe dicunt. *Terent. Hecut.* 3. 3. 41. Ea mortua eſt: reliquit filiam adoleſcentulam. *Cic.* 2. *Offic.* c. 16. Pecunias profundunt in eas res, quarum memoriam aut brevem aut nullam omnino ſibi reliſturi. *Id. Verr.* 3. c. 49. *in fin.* In eo loco, in ſermone hominum, audaciæ ſuæ monumentum æternum relinquere. *Cic. Fam.* 2. *epiſt.* 3. Ut teſtatam apud animum tuum iſtiuſmodi, quid ſenſerim. ¶ Cum infinito *Sil. ſub fin. l.* 3. nullique reliquos Altius Auſoniæ penetrare in viſcera gentis. ¶ Pertinet ſæpe ad ultimas volnotates. *Cic. pro Roſc. Amer.* c. 7. *a med.* Fundos decem & tres reliquit, qui, &c. *Nep. in Ariſt. ſub fin.* In tanta paupertate deceſſit, ut qui efferretur, via reliquerit. *Terent. Eun.* t. 2. 40. Qui mihi reliquit hæc, quæ habeo, omnia. *Cic. pro Quinct.* c. 4. Heredem teſtamento reliquit huac P. Quintium. & *ibid.* Cum aris alieni aliquantum eſſet relictum. ¶ Sæpe eſt liquere, quæ non debemus, deſerere, deſtituere, *abbandonare*. *Plaut. Curcul.* 1. 3. *in fin.* Jamne ego relinquor? pulcre, Paliaure, perii? *Cic. pro Cæcin.* c. 18 Rem & cauſam communem non relinquere ſolum, ſed etiam prodere. & *cap. ult.* Jus ſuum diffulute relinquerv. *Ovid. Heroid. ep.* 10. v. 119. relinquire aliquem ſola tellure. *b. e.* in locis ſolis. Sic *Val. Flacc.* l. c. v. 448, celerem Scythica te mœſta relinquet arena. *Ovid.* 2. *ex Pont. ep.* 3. v. 18. In mediis lacera puppe relinquor aquis. *Nep. to Datam.* c. 6. *a med.* Coacti ſunt cum eis pugnare, ad quos tranſiſtant, ab hiſque ſtare, quos reliquerant. *b. e.* a quibus tranſfugerant. ¶ *Relinqui*, non juvari, non defendi. *Nep. in Datam.* c. 6. Quare relinqui eum non par eſſe, ſed omnes conſeſtim ſequi. ¶ *Relinquere animam*, mori, *laſciar la vita*. *Terent. Adelph.* 3. 5. 52. Animam relinquam potius, quam illas deſeram. *Virg. Georg.* 3. v. 547. aves alta vitam ſub nube relinquunt. Sic *Lucret. l.* 5. v. 64. & *Ovid. in Ibin*, v. 339. quam vita reliquit. *Nep. in Eumen.* c. 4. Non prius diſtracti ſunt, quam alterum anima reliquerit. *b. e.* defecit, *andò in deliquio*. & *Ovid. Met.* 12. *verſ.* 459 fugitque Et color, & ſanguis, animuſque reliquit euntem. ¶ *Relinquere omnia* quid ſit, V. in *Relictus*. ¶ *Relinquere* dicuntur etiam qui diſcedunt, abeuntque. *Ovid. Met.* 7. v. 57. Æoliam Pitanen a læva parte relinquit. & *lib.* 9. v. 645. Jam Cragon, & Lymiren, Xanthique reliquerat undas.

RELIQUA, orum, n. V. in *Reliquus*.

RELIQUATIO, onis, *f. reſto di conti*, quod rationibus deductis eſt reliquum. *Paul Dig. lib.* 26. *tit.* 7. *leg.* 43. Sed etſi pupillus poſt pubertatem rationibus a tutore acceptis reliquationem ejus ſecutus uſuras acceptaverit. ¶ Eandem vocem ſcite tranſtulit *Tertullianus* ad id, quod in ætate reſiduum eſt. Nam *lib. de anima*, c. 56. ait: Donec reliquatio compleatur ætatis. & *mox*. Nulla erit reliquatio temporum.

RELIQUATOR, oris, m. *debitore di reſti*, qui integrum debitum non ſolvit, aliquidque adhuc reliqui debet, ſeu partem æris alieni ſervat ſibi; qui reliqua contraxit. *Scævola Dig. lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 102. Cum ſuperioris anni ſit reliquator.

RELIQUATRIX, icis, *f.* quæ integrum debitum non ſalvit. *Tertull. de anim.* c. 35. Anima reliquatrix delictorum, donec exſolvat noviſſimum quadrantem.

RELIQUIÆ, arum, *f. avanzi, avanzo, rimanente, rimaſugli, reſto, reſtuo, reliquie*, τὰ λείψανα, τὰ λοιπά, pauca illa, quæ ex aliqua re relicta ſunt. *Cic.* 2 *de nat Deor.* c. 55. Reliquiæ cibi depelluntur, tum adſtringentibus ſe inteſtinis, tum relaxantibus. *Phædr. l.* 3. *fab.* 2. v. 6. reliquiæ vini. & *lib.* 5. *fab.* 4 v. 3. hordei. *Celſ. l.* 3. c. 4. *ad fin.* febris. *Plin. l.* 34. c. 7 *poſt med.* limæ. *limature*. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ.* c. 21. Quod magnis muneribus datis, gladiatoriæ familiæ reliquias habebat. *Nep. in Themiſt.* c. 5. Eſſe male rem geſtam, tamen tantas habebat reliquias copiarum, ut, &c. *Liv. l.* 21. c. 56 Reliquias tantæ cladis velut ex naufragio colligens. *Hirt. de B. Alex.* c. 40. *extr.* Reliquias exercitus diſſipati colligere. *Salluſt in orat. Philippi contra Lepid.* Reliquiæ belli. *Id. in orat. Macri Licin. ad pleb. a med.* Reliquias exſulum perſequi. *Cic. Philad.* 4. c. 1. Reliquiæ conjurationis. *Id. de Senect.* c. 6. *a med.* Quam palmam utinam dii immortales tibi, Scipio, reſervent, ut avi reliquias perſequare. *b. e* quas Afericanus major bello Carthaginienſi reliquit, domitis quidem Pœnis, ſed non deletis. *Terent. Adelph.* 3. 3. 90. Quam gaudeo, ubi vivum hujus generis reliquias reſtare video. *b. e.* hujus generis hominum aliquos virtute ac fide aliquos ſupereſſe video. ¶ Præcipue cineres crematorum cadaverum, & oſſa reliquiæ ſunt, ut *Servius ad Æn. n.* v. 539. docet. *Senec. ep.* 92. *in fin.* Neminem de ſupremo officio rogo: nulli reliquias meas commendo. *Tacit.* 1. *Ann.* c. 75. Feroles reliquias ſinu ferra. & *l.* 3. c. 4. inferre tumulo. & *lib.* 1. c. 62. humo tegere. *Sueton. in Aug. cap.* 100. *ſub fin.* legere, & in Manſoleo condere. *Id. in Donat.* c. 8. *extr.* Oſſa & reliquias mari mergere. *Virg.* 5. Æn. v. 47. reliquias & oſſa parentis condere terra. ¶ Et quæ cœna peracta ſuperſunt. *Phædr. l.* 1. *fab.* 22. v. 6. Laboras, ut fruaris reliquiis. Adde *Plaut. Curcul.* 2. 3. 42. *Sueton. in Galb.* c. 22. *Petron. in fragm. Trogut. cap.* 67. *Buon.* In illo *Senecæ de conſtant. ſap.* c. 13. Nec medicus reliquias & effuſa intueri dedignatur. *reliquias extremenia alvi, effuſa* veſicæ intelligo. ¶ In ſagnum. *Apul. in Apolog. in form. de decuſſoria*. Conterritorem peditanæ reliquiæ. *b. e.* eorum, quæ en hiſterna cœna inter dentes hæſere. ¶ In neutro genere. *Phædr. loc. cit.* Ut fruaris reliquiis, quæ ſint roſuri. *Al. leg.* reliquis: *alii* quas. *Plaut. Mil.* 1. 1. 54. At pedicatus reliqua vrant ſi vivacent. Al. leg. *reliquus*. ¶ In carmine ut prima producatur ſolet *l* geminari. *Virg.* 1. *Æn.* v. 34. Troas, reliquias Danaum atque immitis Achilli. Adde *Lucret. Macrob.* &c. Suat tamen, qui ſimplici liquida ſcribi malunt, quod re ſit commune. V. Rr.

RELIQUOR, aris, mus ſum, depon. *t. eſſe debitore di reſti, dover qualche reſto di debiti*, λειτουργεῖσθαι, λειτουργῶ, partam debiti non ſolutam reliqui, reliqua debeo, reliquis obnoxius ſum. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 4. *leg.* 6. *trece med.* Eos debitores rerum publicarum accipere debemus, qui ex adminiſtratione rei publicæ reliquantur. *Scævola Dig. lib.* 33. *tit.* 8. *leg.* 23. Stichus ſummas, quibus reliquatus erat, tam ea calendario, quam ex variis cauſis reddidit. *Id. ibid. tit.* 7. *leg* 20. Stichus ſervus prædium unum ex his coluit, & reliquatus eſt amplam ſummam. *Paul. l.* 26. *tit.* 7. *leg.* 45. Debitum quod ex conductione reliquatus eſt. ¶ Active poſitione *Ulpian. lib.* 34. *tit.* 3. *leg.* 9. Si quis rationes ſangere vetetur, non impeditur reliqua exigere, quæ quis ſe reliquavit. Ita *Torrent.* at *Heinec.* habet, *qua quis ipſe reliquavit*. Senſus eſt: Exigere reliqua, quæ aliquis non ſoluta reliquit.

RELIQUUS, a, um, *remanente, reſto, reſtante, altro, reſiduo*, λοιπὸς, qui relictus eſt, reſiduus, reliqua pars. *Cic. Acad.* 4 c. 2. Sunt enim multi, qui omnino Græces non amant litteras, plures qui philoſophiam; reliqui qui vitamſi hæc non improbent, tamen, &c. *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. cap.* 4. *extr.* Reliquam partem hiemis ſe eorum copiis aluerunt. & *lib.* 1. c. 5. Oppida, vicos, reliqua privata ædificia incendunt. & *lib.* 2. c. 2. Dat negotium Senonibus, reliquiſque Gallis, ut, &c. & *cap.* 10. *ad fin.* Ad eam ſententiam, cum reliquis cauſis, hæc quoque ratio eos deduxit. *Nep. in Themiſt.* c. 2. *in fin.* Arcem ſacerdotibus tradunt, reliquum oppidum relinquunt. *b. e.* reliquam partem oppidi. *Id. in Datam.* c. 2. Exercituſque reliquis conſervatus eſt. *b. e.* reliqua exercitus pars. *Cic.* 3. *de Legib.* c. 7. Illud habet conſul, ut ei reliqui magiſtratus omnes pareant, excepto tribuno. *tutti gli altri*: ceteri, alii. Sic *Juſtin. l.* 2. *cap.* 2. Aurum & argentum periode aſperanatur (*Scythæ*) ac reliqui mortales appetunt. *Cic. de Univerſ. cap.* 11. Ut Ocreanum Salaciamque Cæli ſatu Terræque conceptu generatos memoremus, ex his Phorcyn, Saturnum, & Opem, deinceps Jovem atque Junonem reliquos. Ubi ortanda conjunctionis & omiſſio. Sic *Phil.* 2. *cap.* 25 *ſub fin.* Conſtitue Brutorum, C. Caſſii, Cn. Domitii, C. Trebonii, reliquorum, quam velis eſſe cauſam. ¶ *Reliquus eſt*, reſtat, ſupereſt. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 39. Cum familia Titernia neceſſitudo mihi intercedit vetus: ex qua reliquus eſt M. Titurnius Rufus. *è ſimoſto*. & *Verr.* 4. c. 27. Erant mihi oppida complura etiam reliqua, quæ edire vellem. *mi reſtavano ancora*. & *lib.* 9. *ep* 20. *ſub fin.* Potes multo iſto, quem tibi reliquum eſſe dicis, cum eaotheriam comediſti, Romam pervehi. *the dies ſola reſtavi*. & *in Divin. Verr.* c. 5. Si qua reliqua ſpes eſt, quæ ſociorum animos confolari poſſit. *ſe rimane*. Et abſolutv *Id. pro Sull. cap.* 31. *extr.* Quid enim vſ hunc reliqui, quod eum in hac vita teneat? *Id* 2. *de Fin.* c. 31: *ouri mea*. Cum reliqui nihil ſit omnino, quod pertineat ad nos. *Nepos in Timol.* c. 3. *a med.* Impetium depoſuit, & privatus Syracuſis, quod reliquum vitæ fuit, vixit. *Plaut. Caſi. in fin.* Nunc quod ad vos ſpectatores reliquum relinquitur, date plauſum extrema in Comœdia. *Terent. Heaut.* 2. 2. 19. Quid reliqui eſt, quin habeat; &c? ¶ *Reliquum eſt*, ſupereſt, reſtat, *reſta, rimane*. *Cic.* 7. *Fam. epiſt.* 32. Quod quando uterque noſtrum confecutus eſt, reliquum eſt, ut offiviis certemus inter nos. *Nep. in Attic.* c. 22. Reliquum vſ, ut egomet mihi conſulam. *reſta ſola, che*, &c. *Salluſt. ex mor. Lucin. ad pleb.* Nunc horrori modo reliquum eſt, & ire, &c. *Id. in fin. orat.* 1. *ad Cæſ.* Reliquum eſt optare, ut quæ tibi placuerint, ea diu immortales aprobeant. ¶ *Reliquum habeo*, mihi ſupereſt. *Cic. Fam.* 9. *ep.* 25 Moriar, ſi præter te quemquem reliquum habeo, in quo poſſim imeginem antiquæ feſtivitatis agnoſcere. ¶ *Reliquum facere*, relinquere, omittere, *laſciare, tralaſciare*. *Nep. in Attic.* c. 21. *ad fin.* Nihil erliqui feci, quod ad famandum me pertineret. *Cic. Fam.* 3. *epiſt* 23. Non ſolum auctoritate, ſed etiam opera, conſilio, nullum onus officii vuiquam reliquum feciſti. *Id. Attic. l.* 3. *ep.* 8. Tum vero hæc cura addita vin mihi etiam reliquum facit. *Id. Verr.* 5. c. 44. Duarum mihi civitatum reliquos ſoci egros. *b. e.* reliqui, de quibus dicerem. & *cap* 48. *in fin.* Quibus nihil non modo de fructu, ſed ne de bonis quidem ſuis reliqui fecit. & *cap.* 55 *ad fin.* Quibus araturam ſaltem aliquod ſarvilis illius Apronius reliquum fecit. *Cæſ. l.* 2. *B. Gall.* c. 26. *extr.* Nihil ad celeritatem ſibi reliqui fecerunt. *nulla omiſero*. & *Tacit.* t. *Ann.* c. 21. Nihil reliqui faciunt, quo minus invidiam, miſericordiam, metum, & iras permoverent. *Salluſt. ex Coniſ.* c. 29. *extr.* Quibus lubido atque

quæ luxuria ex magnis rapinis oihil reliqui fecerant. ¶ Aliquando quæ poſt futura ſunt, reſpicit. *Cic. Q. Fr. l. & ep.* 1. *r.* 15. Illud cogita, nos non de reliqua & ſperata glorie jam laborare, ſed de perta dimicare. *Id. pro Sext.* c. 34. Spe reliquæ tranquillitatis præſentes fluctus fugiſſe. *Plaut. Caſ.* 5. 1. 3. Nunquam ecaſtor ullo die niſi adæque t neque hoc quod reliquum eſt (*ſcil.* vita) plus ciſuram opinor. *Nep. in Themiſt.* c. 2. Non ſolum præſenti bello, ſed etiam reliquo tempore ferociorem reddidit civitatem. ¶ *In reliquum*, in futurum, in reliquum tempus. *Plaut. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 7. *in fin.* A te peto, ut quarum rerum ſpe ad laudem me vocaſti, earum fructu in reliquum fecias alacriorem. *per l' avvenire.* & *Salluſt. in Jug.* c. 46. Pluſque in reliquum bibi timoris, quam poteſtis addidit. *Liv. l.* 36. *r.* 10. *in fin.* Appius Lariſſam, ad confirmandos in reliquum ſociorum animos, deſcendit. Plene *Caſ. l.* 3. *B. Gall.* c. 16. In quos eo graviue Cæſar vindicendum ſtatuit, quo diligentius in reliquum tempus jus legatorum conſervaretur. & *Cic. Verr.* 5. *r.* 55. In reliquum tempus ait ſe veſtigalibus proſpexiſſe. ¶ *Quod reliquum eſt, de reliquo*, quod ad reliqua attinet, ceterum, *del rimanente, del reſto?* & ſervit conjungendo ſermoni. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 73. Quod reliquum eſt, ſic velim exiſtimes, &c. *Plaue. ad Cicer. ep.* 11. *l.* 10. *Fam.* Quod reliquum eſt, tuum munus tuere. *Cic. 6. Fam. ep.* 10. *a med.* De reliquo, ut te ſæpe per littems hortatus ſum, ita velim tibi perſuadeas, te nihil hebere, &c. *Id.* 1. *de Orat.* c. 21. De reliquo jam noſtra culpa fuerit, ſi, &c. *Id. Attic. l.* 16. *ep.* 13. De reliquo quid tibi ego dicam? ardeo ſtudio hiſtoriæ. ¶ *Reliquum*, de reliquo, ceterum. *Plaut. in fragm.* apud *Non. r.* 3. *n.* 54. Ad cubitum mage ſum exercita: reliquum ad curſuram ſum tardiuſcula. Al. aliter leg. ¶ *Et reliqua*, & cetera, *eccetera. Veſpic. in Firmo, r.* 5. *extr.* Quare ſanctiſſimi Quirites, & reliqua. ¶ Sæpe *reliquus* ad res alienum refertur, cujus pars aliqua, ſubductis rationibus, ſolvenda relicta eſt, *reſiduo di debiti:* tum ex parte debitoris, tum creditoris. *Cic. ad Plane. poſt ep.* 16. *l.* 16. *ad Attic.* Ut pecuniam reliquum Buthrotii ad diem ſolverent. *Coto R. R. c.* 2. *n med.* Putare rationem viecriam, oltariem: quid vænierit, quid exactum ſiet, quid reliquum ſiet. *Terent. Phorm.* 1. 1. 2. Erat ei de ratiuncula jampridem apud me reliquum pauxillulum oummorum. ¶ Hinc *reliqua, orum*, ipſa reliqua pare debiti, aut crediti, *reſti. Cic.* 25. *Attic. ep.* 15. Cum ex reliquis, quæ Eros nobis April. fecit, abundare debeam, cogor muturi. & *lib.* 16. *ep.* 15. *a med.* Cum enim tseta reliqua ſint, ne Terentiæ quidem adhuc, quod ſolvam, expeditum eſt. & *lib.* 6. *ep.* 1. *a med.* Reliqua mea Camillus ſcribi ſe accepiſſe. In numo Hadrieni *in Muſ. Theuspol. pag.* 475. & apud *Mediobarb.* Reliqua vetera HS. novies millire abolita. *reſti da debito pubblici.* ¶ *Reliqua trahere*, eſt contrahere, reliqueri, æcis alieoi partem non ſolutem relinquere, *undar in reſto. Papinian. Dig. lib.* 40. *tit.* 7. *leg.* 34. *ante med.* Ut ſi reliqua non trahat, liber ſit: quod ſi trahet, ita demum, ſi obtulerit eam quantitatem, quæ relinqui debuit. Adde *Paul. lib.* 26. *tit.* 7. *leg.* 45. ¶ *Reliqua habere*, debere. *Paul. lib.* 35. *tit.* 1. *leg.* 79. ¶ In ſing. numero, *Id. lib.* 49. *tit.* 14. *leg.* 45. *ad f.* Niſi forte fidejuſſores minus idonei ſint, & in reliquum non ecſolutæ quæritatie eccefferint. *Plaut. Caſtell.* 1. 3. 40. Nunc quod reliquum eſt, volo perſolvere, ut expugatur nomex, ne quid debeam. ¶ *Reliqua corporis*, reliquiæ. *Aurel. Vict. de Cæſarib.* c. 21. *extr.* Cum Syriem circumgredeiotur, anno potentiæ ſexto moritur. Corporis reliqua luctu publico relata Romam, atque inter Antoninos ſumerata ſunt. ¶ Prime ſyllaba producitur in illo *Plauti Trucul. prol.* v. 15. Sed reliquam det operam, *ne ſit* reliquum. & *Lucret. l.* 1. v. 560. Nunquam reliquo reparari tempore poſſet. Ubi etiam quadrifyllaba vox fit per diæreſim: & ſunt qui malient ſcribi *relicuo*. Sic apud *Phædr. fab.* 4. *verſ.* 2. Intee reliquas marces atque obſoiie: al. *relicuas*: quod tamen neceſſe non eſt: ati neque geminari liquidem, cum *re* producitur. V. *Re*.

RELISUS, a, um, *percuſſe, ammaccato*, cuſſiſus, obliſus. *Prudent. apoſt cap.* 12. *de S. Caſſiano*, v. 47. Conjiciunt alii ſiagilre, inque nea tabellas Frangunt: reliſa fronte ligmum diſſilit. *Id. in Apotheoſ.* v. 162. Hanc igitor non ſtagra ſecant, non ſputa ſalivis Aſpergunt, alapie non vexat palme reliſe.

RELOCO, as, avi, atum, a. 1. *affittare di nuovo*, rurſus loco. *Ulpian. Dig. lib.* 19. *tit.* 2. *leg.* 13. *poſt med.* Si in lege operis locandi comprehenſum eſſet, ut ſi ad diem effectum non eſſet, alii relocare id liceret; non alias prior conductor ex locato tenebitur, quam ſi eadem lege relocatum eſſet: nec ante relocari id poteſt, quam dies efficiendi præteriſſet.

RELOQUOR, erie, dep. 3. rurſus loquor, vel reſpondeo. *Varr. l.* 5. *L. L. c.* 7. *ante med.* Dicuntur eloqui, & reloqui in fanis Sabinis e cella dei.

RELUCĔO, es, luxi, n. 2. *rilucere, riſplendere*, λιγλάζειν, lucem remitto, aut emitto, reſplendeo. *Cic. in Arat. l.* 2. *de nat. Deor. r.* 41. Huic noo nea modo caput ornans ſtella relucet. *Virg.* 2. *Æn.* v. 312. Sigea igni freta lata relucent. *Ouid. 11. Met.* v. 617. veRis fulgore reluxit ſucra domus. *Plin. in Paneg. c.* 52. Tota area hinc auro, hinc argento relucebat. *Plin. alter l.* 9. *cap.* 27. Piſcie lucerna trenquillis noctibus relucet. *Liv. l.* 22. *r.* 17. Ex capite boum relucens flamma. *Virg.* 12. *Æn.* v. 300. Ocenpee os flammis. olli ingens barba reluxit, Nidoremque embuſta dedit. *Petron. in Satyr. c.* 127. Toto mihi clarius cælo ncſcio quid relucenre. *Gell. l.* 17. *c.* 10. *ſub fin.* Favilla ignea, & relucens. *Plin. l. & ep.* 8. Fons purus & vitreus, ut numerere jactas ſtipes, & relucentes calculos poſſis. ¶ Abſolute *Plin. l.* 6. *ep.* 20. *a med.* Paulum reluxit, quod non dies nobie, ſed adventantie ignis indiciare fuit. ¶ Teanelata *Val. Max. l.* 9. *c. ult. n.* 6. Poſtquam a Sullana violentia Cæſariana æquitas reluxit.

RELUCTATIO. V. *Reluctatio*.

RELUCTATUS. } V. *Reluctor*.
RELUCTO. }

RELUCTOR, aris, ator ſum, depon. 1 *eſſer renitente, reſiſtere, ripugnare, ἀντιπαλεῖν, ἀντιπάσχειν*, obluctor, reſiſto, obſiſto, repugno. *Quinct. in proœm. l.* 1. Cum a me poſtularent, ut aliquid de mtione dicendi componerem, diu ſum equidem reluctatus. *Martial. l.* 5. *epigr.* 36. Et ſuſcitanti Lectio reluctetur. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1728. Refugit ignis, & reluctantur faces, & membra vitant. *Plin. lib.* 10. *epiſt.* 26. Continuæ envigationi Eteſiæ reluctantur. ¶ Cum infinito *Claudian. l.* 2. *in Ruſin.* v. 353. equitre illic poſcentia curſum Ora reluctantur preſſis ſedare lupetie. *b. r.* conantur, erdori equorum obſtilendo. ¶ Uſum habet maxime in participiis. *Virg.* 4. *Georg.* v. 300. huic geminæ nares, & ſpiritus oris Multa reluctanti obſuitur. *Ouid.* 2. *Amor. el.* 9. *v.* 12. Pigra reluctanti ceſſat in hoſte manus. & *lib.* 3. *el.* 4. v. 13. Vidi ego nupee equum, contra ſus vincla renacem, Ore reluctanti fulminis ire modo: Coeſtirit, ut primum conceſſes ſenſit habenas. *Horat. l.* & *od.* 4. v. 11. Reluctantes dracones. *Ouid Heroid. ep.* 6. *v.* 85. Illa reluctentem curru deducere Lunam Nititur. *Tacit.* 4. *Ann.* c. 22. In cubiculo reluctantis & impulſæ veſtigia ceeoebantur. *Petron. in Satyr. c.* 121. *a med.* Vis tu, reviviſcere reluctantibus fatis exſtioctum? *Quintil. lib.* 9. *cap.* 4. *poſt init.* Inter obſtantia ſæva ſanctæ aquæ, & reluctcetes. *Veliej. l.* 2. *cap.* 101. *ſub fin.* Dia reluctetus invituſque revertens in Italiam. *Plin. in Panog.* 1. 60. His tot tantiſque rationibus, quamquam multum reluctata verecundia Principis noſtri, tandem temen ceſſit. ¶ *Reluctarus* paſſive, ut videtur. *Claudian. l.* 1. *de rapt. Proſerp.* v. 42. Pæna reluctatie iterum pugnaetia rebus Rupiſſent elemente fidem. ¶ Activa poſitione *Apul. l.* 4. *Metam.* Jam faucibus ipſis hinotis Cerberi reluctabat. & *lib.* 7. Centunculie mele conſarcinatæ ſemiamictne, inter quos pectus & venter cruſtata craſſitie reluctabat.

RELŌDO, is, uſi, a. 3. contra illodo. *Senec. l.* 2. *controv.* 10. *circa med.* Temerarios mariti jocoe reluſit.

RELUMINO, as, a. 1. rurſus illumino. *Tertull. in Apolog. cap.* 21. Cum ille cæcos reluminaret. Adde *de anim. c.* 34. & *Paulin. Nolan. epiſt.* 30. (*al.* 8.) *cap.* 4. Reluminare quod cæcatum fuerat.

RELŪO, is, n. 3. *Feſtus*: Reluere, reſolvere, repignerare (*riſcuotere il pegno, diſimpignorare*, quaſi rurſus luo ac ſolvo, ut rem oppignoretam redimam.) Cæciline: Ut aurum, veſtem, quod matris fuit, reluat, quod viva ipſi oppoſuit pignori. ¶ Pro ſolvere, *ſlegare*, uſurpaſſe videtur *Afran.* apud *Non. c.* 1. *n.* 259. vel pro lavare: Sed verba ejus obſcura ſune, aut corrupta.

RELUVIA, & Reluvium. V. *Redivia*.

REMACRESCO, is, crui, n. 3. *fmagrire, aſſottigliarſi, ἀνιᾶσθαι, ἀσχαλᾶσθαι*, macer ſio, extenuor, macefco. *Sueton. in Domit. c.* 18. Calvitie deformis, & obeſitate ventris, & crurum gracilitate: quæ tamen ei valitudine longe remacruerant.

REMALEDĪCO, is, *rimaledire, ἀντικακολογεῖν*, viciſſim maledico. *Veſpaſianus* apud *Sueton. in Veſpaſ. cap.* 9. *extr.* Non oportere maledici ſenetoribus: remaledici civite taſqus eſſe.

REMANCIPATAM Gallus Ælius eſſe ait, quæ mancipeta ſit ab eo, cui in manum convenerit. *Feſtus. Gloſſa*: Emancipat, *ἀπεμπολᾷ, ἀπεπωλήσατο*. Remancipo, *ἀπεμπολῶ*.

REMANDO, is, di, ſum, n. 3. *rumiware, rimaſticare, ἀναμασσᾶσθαι*, rumino, rurſus mando. *Plin. l.* 10. *cap.* 73. Pontici mures ſimili modo remeodum. *Quintil. l.* 11. *c.* 2. *a med.* Devoret initio tardium illud & ſcripta, & lecta ſæpius revolvendi, & quaſi eundem cibum remandeodi.

REMANDO, as, a. 1. irerum, aot viciſſim mendo. *Eutrop. lib.* 2. *cap.* 13. Pax diſplicuit: remandatumque Pyrrho a Senatu eſt, eum cum Romenti, niſi ex Italia receſſiſſet, pacem habera non poſſe.

REMANĔO, es, anſi, anſum, n. 2. *reſtare, rimanere, ἀναμένω*, non abeo, reſto, reſideo, maneo. *Ouid. Met.* 3. v. 477. Quo fugis? o remane, oec me, crudelis, amantem Deſere. *Cic. 10 fin. l.* 4. *Acad.* Ita ſermona confecto, Catulus remanſit, nos ad naviculas noſtras deſceodimus. *Id. Fam. 6. ep.* 3. *a med.* Nihilo te nunc majore in diſcrimine eſſe, quam quemvie aot eorum qui diſceſſerint, aut eorum qui remanſerint. *Cæſar l.* 4. *B. Gall.* c. 1. Singula millia ex ſuis finibus educunt: reliqui domi remaneet. & *mox*. Nequr longue anno remanere una io loco, incolendi cauſa, licet. & *cap.* 2. Equos eodem remanere veſtigio aſſuefaciunt. & *cap.* 15. *in fin.* Remanere ſe apud exm velle, dixerunt. *Horat. l.* 1. *od.* 26. v. 7. impium Lemte clamorem ſodales, Et cubito remanete preſſo. *Nep. in Epamin. c.* 9. *a med.* Si ſerrum, quod in corpore remanſerat, extoxiſſet. ¶ Duro, perſiſto, perſevero, ſuperſum, *durare, perſiſtere. Caſ. ſub fin. c.* 35. *l.* 7. *B. Gall.* Iiſdem ſublicis, quarum pare ioferior inregre remanebat, pontem reficere cœpit. *Vellej. l.* 2. c. 123. Volens omnia poſt ſe ſalva remanere. *Salluſt. in Jug. c.* 26. *in fin.* Si illa apud vos memoria remanet avi mei. & *cap.* 62. *a med.* Eum obſecmt, ne quam contumeliam remenere in exercitu victore ſinat. *Ouid.* 1. *Triſt. el.* 9. *v.* 23. in duris remanentem rebus amicum. *Cic. pro Roſc. Amer. cap.* 10. Io qua muliere, quaſi exempli cauſa, veſtigia antiqui officii remanent. *Id. pro leg. Manil. c.* 18. Rhodiorum uſque ed noſtram memoriam diſciplina navalis & gloria remanſit. *Petron. in Satyr.* c. 109. Ne reſidua in animis, etiam poſt jusjurandum, ira remaneret. *Senec. in Med. v.* 41.

Si quid antiqui tibi rerumnæ vigoris, pallæ feminæos metus. *Varr. l. 5. de L. L. c. 6. e med.* Id quad remanſit in mente.

REMANO, as, n. c. *ἀναβαίνω*, reſtuo. *Lucret. l. 5. v. 270.* retroque remanat Materies humoris. ¶ Aliquando eſt repetere, redire. *Enn.* apud *Feſt.* Deſiituant rivos, campoſque remanant. Al. leg. *remeant*, alii aliter. V. *Remeant*.

REMANSIO, onis, f. *ἡ ἀναμονή, ἀναμονή*, actus remanendi. *Cic. pro Leger. c. 2.* Profectio certa animum tuum non debet offendere. num igitur remanſio? multo minus. Adde *ad Q. Fr. l. 3. ep. 2. c. 5. e med.*

REMANSOR, oris, m. dicitur de milite, qui longius extra caſtra remanet, quam cummeatus imperatoris permittat. *Arrian. Menand. Dig. lib. 49. tit. 16. leg. 4. ad fin.* Edictum Germanici Cæſaris militem defertorem faciebat, qui diu abfuiſſet, ut is inter remanſores haberetur. *& leg. 5. ad fin.* Si remanſor, aut negligens ſuorum, aut ſegnis, &c. Ita editiones *Terrentini, Gothofredi*, & *Pariſina* 1562. Aliæ eure *Halandr.* habent *emanſor*. ¶ *Remanſor* etiam dicitur, qui cum venia imperatoris domi remanet, uliis in expeditionem ſzeuntibus, nihilominus ſacramento obſtrictus, ac ſtipendia mereas: quod virtutis, ac naviter præſtitæ in bello operæ præmium eſt. *Inſcript.* exſtata circa Ann. Chr. CC. apud *Murator. pag. 347. n. 2.* Pro reditu earum ab expeditione Parthica quod voverat, aram marmoream poſuit ſua pecunia M. Aurelius Nepos Remanſor. Dedicata Ka. April. Severo & Victorino Coſ.

REMANT, rapetunt. Ennius libro primo: deſunt rivos, carpoſque remant. Hæc *Feſtus*. Videtur autem *remo, as*, eſſe quaſi *remee, repero*, redeo. Unde *Lucret. l. 3. v. 69.* Refugiſſe volunt longe, longeque remaſſe. *Syncope pro* remaviſſe. Sed locus *Feſti & Ennii* corruptus eſſe videtur: *Lucretii* certe dubius eſt. nec alii *remaſſe* legunt per ſyncop. pro *removiſſe*: alii *receſſe* pro *receſſiſſe*. V. *Remano*.

REMEABILIS, le, qui remeare, ſeu redire ſolet, aut poteſt. *Remeabile ſaxum* dicitur a *Sisyphi* a Sisypho tollitur, & provolvitur: *lib. 4. Theb. v. 537.* qrés animi remeabile ſaxum, Fallentesque lacus, Tytioque alitrenta volucrum, Et caligantem longis Ixiona gyris Nefciat? *Prudent. in Apotheoſ. v. 1117.* Cum moritur Chriſtus, cum ſtebiliter tumulatur, Me video. e tumulo cum jam ramabilis adſtat, Cerno Deum. *Tertull. de reſurr. carn. c. 2. e med.* Animam in corpora remeabilem affirmant.

REMEACULUM, i, n. reditio, reditus, *itinere*. *Apul. l. 6. Metam.* Illuminatam Proſerpinæ nuptiarum demeacula, & luminoſarum Filiæ inventionum remeacula.

REMEATUS, us, m. *itinere*, reditus, reditio. *Martian. Dig. lib. 48. tit. 19. leg. 4. in fin.* Nemo poteſt commeatum remeatumve dare exſuli, niſi Imperator.

REMEDIABILIS, le, *remediabile*, cui facile remedium inveniri poteſt. *Senec. epiſt. 95.* Minora precantes, & levi cura remediabiles. Alii leg. *medicabiles*.

REMEDIALIS, le, adject. ut Vis remedialis, quæ ſanitatem, ſeu remedium continet, apud *Macrob. l. 7. Saturn. c. ult. in fin.*

REMEDIATIO, onis, f. curatio, ſanatio. *Scribon. Larg. compoſ. 11.* Torpor eſt ſignum remediationis.

REMEDIATOR, oris, qui remedium affert. *Tertull. lib. 4. adverſ. Marcion. cap. 8.* Remediator valetudinum. *& cap. 35.* Remediator languorem.

REMEDIATUS, a, um, particip. curatus, ſanatus. *Scrib. Larg. compoſ. 122. ſub fin.* Oportet tamen non indifferenter remediatos in futurum vivere. *Tertull. ad Scapul. l. 4.* A dæmoniis aut valetudinibus remediati ſunt.

REMEDIO, as, avi, atum, a. 1. *rimediare*, remedium affero, curo, ſano. *Scribon. Larg. compoſ. 11.* Capitis doloram in perpetuum remediat. Adde *Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. 35.* ¶ Et paſſive *id. Scribon. compoſ. 18.* Viros facilius mulieribus remediari. Adde *Tertull. de Reſurr. l. 9. & Apul. de herb. cap. 111.* ¶ Et deponentis forma. *Id. Apul. ibid. c. 2.* Herba quinquefolium mire remediatur. *& cap. 105.* Febricitanti mire remediaberis. Adde *Hieronym. ep. 23. ad Ceſtrum. circa med.*

REMEDITOR, aris, depon. 1. rurſus meditor. *Senec. ep. 72.* Liqueſcat mihi, ſi remeditari poſſam. Ita legit *J. Lipſ.* alii aliter.

REMEDIUM, ii, n. *rimedio, medicina, ἄκος, βοήθημα*, id quod recidendi cauſa adhibetur, medicamentum: a *re*, & *medeor. Lucret. l. 6. v. 1213.* Incomiſta rapi carnabant funera vaſta, Nec ratio remedi communis certa dabatur. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 50.* Panthereas, quæ venenata carne vulceretur, remedium quoddam habere, quo cum eſſent uſæ, non morerentur. *Id. Phil. 13. cap. 12. e med.* Qui tuis veneficiis remedia invenit. *Id. Tuſcul. 5. n. 16.* Illa ſibi remedia comperavit ad ralerandum dolorem. *Juſtin. l. 28. c. 6. ad fi.* Cum peſte laborarent, cruenta ſacrorum religione, & ſcelere pro remedio uſi ſunt. *Celſ. l. 3. cap. 9.* Ægros contrariis remediis ſanara. *Id. l. 4. c. 20. e med. & Colum. l. 6. c. 13.* Si purgatio nimia nocet remedio ſunt cucurbitulæ. *Celſ. l. 4. c. 6.* Remedium eſt magni & recentis doloris ſanguis miſſus. *Plin. l. 28. c. 6.* Remedium alicui adhibere. *& lib. 30. c. 6.* facere licui. *Id. l. 17. c. 12. ad fin.* Proſerpinaca eſt eximii adverſus ſcorpiones remedii. *Id. l. 36. c. 20. e med.* Hæmatites eſt præcipui remedii ad jocineris vitia. *Id.* de phalangii ictu *l. 29. c. 4. e med.* In remedio eſt, ſi quis ejuſdere generis uiterure percuſſo offendat. *Id. l. 22. c. 17.* Tradit odorem (*brati arboris*) eſſe proximum cedro, fumumque ejus contra ligna alia remedio. *& lib. 28. c. 4.* Abſtinere cibo unoi, in præſentiſſimis remediis habetur. *Id. l. 28. c. 21. poſt med.* Magnum remedium eſt in luporum capitis cinere. *Id. l. 22. c. 53. in fi.* Vomitiones homini ad hæc in remedium excogitatæ. *Id. l. 8. c. 51.*

Remedium eſt (*aberrat ſanum*) ne prima ſubatione coitus fiat. *Id. l. 28. c. 8. rarr.* Siligo biennio in triticum tranſit. Remedium, ut graviſſimæ quoque grana ejus ſervatur. ¶ Transfertur ad cunctumque incommodi proviſionem cautionemque. *Cæſ. l. 1. B. Civ. c. 81.* Quantum caſtra protuleraut, tanto aberant ab aqua longius: & præſtani malo aliis malis remedia dabantur. *Salluſt. in Catil. c. 41.* Miſeriis ſuis remedium, mortem exſpectant. *Liv. in præfat. & med.* Donec ad hæc tempora, quibus nec vitia noſtra, nec remedia pati poſſumus, perventum eſt. *Cic. pro Cluent. c. 9.* Oppianicus domo ſibi quærendum remedium ſuſtinuit ad eam rem, quæ nuptiis afferebatur. *& cap. 24. ad fin.* Acrioribus ſaluti ſuæ remediis ſubveniendum putavit. *Id. pro Sull. 1. 23. extr.* In adverſis ſine ullo remedio atque allevamento permanere. *Id. Verr. 7. c. 10. e med.* Ad magnitudinem frigorum, & ad tempeſtates vim præcluſerem ſibi hoc remedium comparat. *Id. Verr. 5. c. 56. e med.* Nunquam perpetrara, ut homines injuriæ tuæ remedium morte ac ſuſpendio quærerent. *Suet. in Aug. c. 42.* Magna quondam ſterilitate, ac difficili remedio. *Tacit. 3. Ann. c. 28.* Pompejus corrigendis moribus delectus, & gravior remediis, quare delicta erant. *Quinctil. l. 1. c. 2. (al. 3.)* Facile erat hujus rostus remedium. ¶ De iis, quæ morbum, aut mala quælibet antevertunt, *emolesta, prefervativa*. *Plin. l. 25. c. 2.* Mithridati cacogitatum quotidie venenum bibere, præſumptis remediis. Adde *Gell. l. 17. c. 16.* eadem de re loquentem. *Id. l. 25. c. 2.* Si quid poſſet remedii ſore, ut ne tare ſtſidue domus Romæ arderent.

REMELIGINES, & Remoræ a morando dictæ ſunt a Plauto in Caſina (4. 3. 6.) Nam quid illæ nunc tam diu intus remoranter remeligines? ab Afranio in Prodito: Remeligo a laribus miſſe ſum, hujus quæ curſum cohibeam navis. Hæc *Feſtus*. Locus *Plauti* in editis ſic habet: Nam quid illæc ouec tam diu intus remoratur, quaſi ab induſtriam? Notationem vocis *Feſtus* ducit ab ipſa re & ſignificatione: ſi verba ſpectes, erit a *re*, & *mollo* inuſitato: unde *promollo*, promoveo.

REMEMINI, iſti, anom. *ἀναμνήσθην. Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. 1. 1. ex Iſaiæ 43. 24.* Ne rammeminiritie priorum.

REMEMORO, as, a. 1. rurſus commemoro. *Tertull. l. 4. adverſ. Marcion. c. ult.* ea *Luce 24. 6.*

REMENSUS, a, um, particip. a remetior. *Martial. l. 6. epigr. 89.* Ille fide ſumma teſtæ ſua vina remenſus. *b. e.* eadem menſura vetlut reſtituens. ¶ Paſſiva ſignificatione *Virg. 2. Æn. v. 181.* pelagoque ramenſo irroviſi aderant. *b. e. renavigato. & Æn. 3. v. 144.* ramenſo hortatur pater ire mari.

REMEO, as, n. 1. *rimenare, ἀναπλέω*, retro meo, redeo, revertor. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 46.* Neque ramearet xer. Al. aliter leg. *Virg. 2. Æn. v. 95.* Si patrios unquam remeaſſire victor ad Argos. *Martial. l. 1. epigr. 16.* Gaudia non rameant. *Tacit. Ann. 15. c. 60.* Remeare ex Campania. *& lib. 2. 1. 69.* Germanicus Ægypto remeans. *& lib. 14. c. 25. extr.* Rameare in patrias ſedes. *& lib. 3. 1. 22. a med.* Tacfarinas ſpargit bellum, ubi inſtaratur, cedens, ac rurſus in terga remeans. *& lib. 12. c. 69. ad fin.* Naviare quaſdam, quæ mari remeabant, circumvenere Barbari. *Plaut. Epid. 5. 1. 55.* Remeabo intus, ut accurentur advenientes hoſpites. *rurſus in caſa. & Afran.* apud *Feſt.* Vetuit me ſine mercede reſcare in ludum. *tornare e ſcuola. & Varr. l. 3. R. R. 2. 5. ante med.* Cum coturnices ex Italia trans mare remeant. *Ovid. 15. Met. v. 569.* domito victor remeabat ab hoſte. ¶ Omiſſa præpoſit. *Virg. 11. Æn. v. 793.* patrias remeabo inglorius urbes. *Stat. l. 3. Silv. ult. v. 12.* Euboicos feſſus remeare penates augurot.

REMERGO, is, a. 3. rurſus mergo. *Auguſtin. l. 8. Confeſſion. cap. 5. e med.* Conatus expergiſci voluntium, qrí tamen ſuperati ſoporis altitudine ramerguntur.

REMETTOR, iris, menſus ſum, dep. 4. *rimiſurare, ἀναμετρέω*, iterum, aut viciſſim metior. *Virg. 5. Æn. v. 25.* Si modo rius memor ſervata remetior aſtra. *Senec. epiſt. 95. ante med.* Invitis ingeſta viſceribus per os reddunt, & vinum nunc vomitu remetiuntur. *b. e.* eandem vial menſuram evomunt, quam biberunt., quod & *Martial. loc. cit.* in *Remenſus*, & *Id. Senec. de Provid. c. 3. ad fin.* dixeis. *Quinct. declam. 12. c. 29. extr.* Frumentum pecunia remetiri. *b. e.* tantam vim pecuniæ admetiri, quanta eſt menſura frumenti. ¶ *Remetiri iter*, rurſus idem iter facere, eadem via reverti. *Stat. 3. Theb. v. 324.* Jamque ramenſus iter feſſo Danaeis Tydeus Arva gradu, viridiſque legit devexa Profymna. *Plin. l. 2. c. 72.* Alexandri curſor Philonides ex Sicyone Elin mille & ducenta ſtadia novem diei confecit horis: indeque quamvis dreluvi itinere, tertia noctis hora remenſus eſt ſæpius. *Senec. in Med. v. 32. de Sole.* Non redit in ortus, & remetitur diem? ¶ Translate eſt recognoſcere. *Senec. l. 3. de Ira, cap. 36.* Totum diem meum ſcrutor, facta ac dicta mea remetior. *ripaſſo, eſamino. & Plin. l. 8. ep. 11.* Incipit refici, tranſmiſſumque diſcrimen ſonvalefcendo remetiri. *riandare col penſiero.* Al. leg. *metiri. Apul. l. 1. & 2. Metam.* Subſiſte pauliſper, & fabulam tuam illam remetira. *b. e.* repeta, & ramerra.

REMEX, igis, m. (& poteſt eſſe etiam femin.) *rematore, remigatore, galeotto, forzato, ἐρέτης, κωπήτης*, qrí remum agit. *Cic. 2. de Divin. c. 55.* Remex illa de claſſe Coponii prædixit, &c. *Id. Verr. 7. 1. 33.* Claſſis inops & infirma, propter dimiſſionem propugnatorum atque remigum. *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 24. e med.* Quadriremem eure remigibus defenſoribuſque ſuis ceperunt. *Cic. Verr. 6. c. 34. ad fin.* Nautas remigeſque exigere, frumentum imperare. *Id. 2. de Orat. c. 20.* Remigem aliquem aut bajulum, nobis oratoram deſcripſeras, inopem quendam humanitatis, atque inurbanum. *& lib. 2. cap. 33. ad fin.* Ut concitato navigio, cum remigre inhibuerunt,

runt, retinet tamen ipſa navis motum & curſum ſuum, *Caſſ. ad Cicer. 12. Fam. ep.* 13. Delectum remigum habere. *Cæſ. l. 1. B. Civ. c.* 58. Quod minus exercentis remigibus, minuſque peritis gubernatoribus utebantur. *Nep. in Dion. c.* 9. Exercere remiges. *Sueton. in Galb. c.* 12. Claſſiarii quos Nero ex remigibus juſtos milites fecerat. *Senec. in Herc. Fur. v.* 557. Una tot populi remige navigant. *b. e.* vectore, portitore. De Charonte loquitur. ¶ Sæpe in ſingulari num. pro remigibus ponitur. *Virg.* 5. *Æn. v.* 116. Velocem Mnetheus agit acri remige priſtin. *Ovid. Heroid. ep.* 3. *extr.* impellere remige claſſem. *Id. in ſ. l.* 5. *Triſt.* Vela demus, quamvis remige puppis aet. & *lib. t. el.* 10. *v.* 4. navie remige carpit iter. *Tacit. 4. Ann. c.* 5. Claſſes duæ valido cum remige.

REMIGATIO, onis, ſ. *ἐρετμὸς*, actus remigandi. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 21. Inhibitio autem remigum morum habet, & vehementiorem quidem remigatione navem convertent e ad puppim.

REMIGIUM, ii, n. *palamenes, remmeggie, guernimento de' remi*, remorum ſupellex & ordo in navi, ipſi remi. *Plaut. Aſin. c.* 3. 5. Remigio veloque, quantum poterie, feſtina. *Virg. 1. Georg. v.* ult. qui adverſo vix flumina lembum Remigio ſubigit. *Tacit. Ann. c. c.* 24. Claudæ naves vero remigio, aut intentis veſtibus, & quadam e validioribus tractæ ravertere. *Horat. l. 1. od.* 14. *v.* 4. nudum remigio latus, Et malus celeri ſaucius Africo. ¶ Item remigatio, *ἔρεσις*. *Plaut. Bacch. 2.* 3. 55. Ubi portu eairous, hominae remigio ſequi. *Plin. l. 6. c.* 29. *ante med.* Iſidis portus decem dierum remigio ab oppido diſtens. *Id. l. 9. c.* 3. Vaſtus ſinus duodecim diarum & noctium remigio enavigatus. ¶ Metonymice ipſi remiges, ut *ſervitium* ſervi, *In ſtirma. Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 39. *a med.* Quæ pugna, quæ acies, quod remigium, &c. *Virg.* 3. *Æn. v.* 472. Remigium ſupplet, ſocios ſimul inſtruit armis. *Horat. l.* 1. *ep.* 6. *v.* 63. remigium vitioſum Ithacenſis Ulyſſei. *Liv. l.* 26. *cap ult.* Remigium claſſicique milites tranquillo in altum vecti, agilitatem navium experiebantur. ¶ *Meo remigio rem gero*, proverb. *Plaut. Mil.* 3. 1. 149. Si illis (*ſervis*) agre eſt, mihi quod volupe eſt, mco remigio rem gero. *b. e.* illie, velint nolint, patiendum eſt, cum mei ſint. Nos dicimus, *io ſono il padrone: io comando.* ¶ Poetæ ut *alas* pro remis ponunt, ita *remigium* ad alas & volatum transferunt: ſunt enim avibus alæ, quad remi navibus. *Lucret. l.* 6. *v.* 743. Remigii ublitæ (*aves*) penuarum vela remittunt. *Virg. 1. Æn. v.* 304. & *lib. 6. v.* 19. volat illa per nero magnum Remigio alarum. *ἐρετμὸν πτερύγων*. V. *Remigo*, & *Remus*. *Ovid. 2. de ar. am. v.* 45. *de Dædalo.* Remigium, volucres diſponit in ordine pennae. *Avien. in phænom. Arat. verſ.* 640. *de Cycno*, deatro Cephalcida dextram Radene remigio. *Apul.* quoque, quamvis proſæ ſcriptor, hac metaphora uſus eſt *lib.* 5. & 6. *Hermet.* & *de deo Socrat.* ſed non eſt imitandus: ipſaque Poetis relinquenda.

REMIGO, as, avi, atum, n. *t. vogare, remare, ἐρέτμω*, remos ago, remis navem impello. *Cic. Tuſcul. 4. cap. 4. in fin.* Utrum igitur navie? ſtatimne nos vela facere, an, quaſi a portu egredientes, peulum remigere? *Senec. in fin. epiſt.* 122. Contra aquam remigentes. ¶ Cum metaphoricus *Claudian. l.* 2. *de rapt. Proſ. v.* 178. miſſamque Pado qui remigat alnum. ¶ *Avet pennis remigare*, translatio Poetica eſt, V. *Remigium*, & *Remus. Quintil. l.* 8. *c.* 6. In illo vero plurimum errorie eſt, quod ea, quæ Poetie permiſſa ſuat, conrenire quidam etiam proſæ putent. At apo in apendo nec *paſtorem populi* (*ποιμένα λαῶν*) auctore Homero dixerim: nec *volucres pennis remigare*, licet Virgilius in apibus, ac Dædalo (6. *Æn. v.* 19.) ſpecioſiſſima ſit uſus. Metaphora enim aut vacantem occupare locum debet, aut ſi in alienum venit, plus valere eo, quod expellit. *Al. leg.* nec *volucres per aera nare*, nec *pennis remigare*. Ut reſpiciat illud *Virgilii* de apib. 4. *Georg. v.* 59. Nare per æſtatem liquidam ſuſpexeris agmen.

REMIGRO, as, avi, atum, n. *t. tornar ad abitare, ἀναχωρεῖν*, ruſſus migro manendi cauſa, retro migro, revertor, redeo. *Cic. Fam. 9. ep.* 18. *a med.* Romam tibi remigrandum eſt. *Id. Tuſcul. 1. c. ult.* & *Acad. 1. 1.* 4. Quid Antiocho magis licuit remigrare in domum veterem e nova, quam nobis in novam e vetere? *Lucret. lib.* 2. *v.* 964. Inqus locum quando remigrant, ſit blanda voluptae. ¶ Translate *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 21. *ſub fin.* Atque ni nu integrum quidem erat, ut ad juſtitiam remigraret. *b. e.* ad juſtitiem colendam rediret. *Plaut. Epid.* 4. 2. *in fin.* Remigret animus nunc demum mihi. *b. e.* redit mihi animus. *Apul. l.* 2. *de doctr. Platon.* Vinculis liberata corporeis Sapientis anima remigrat ad deos. *Plaut. Pœn. prol. verſ.* 47. Ad argumentum nunc volo viciſſatim remigrare.

REMILLUM dicitur, quaſi repandum. *Feſtus.*

REMINISCENTIA, æ, ſ. *remembranza, memoria, ἀνάμνησις*, recordatio, memoria. *Tertull. de anim. c.* 23. & 24. *ſub fin.* & *Arnob. l.* 2. *pag.* 57. & quidem ubique plurali numero. Loquuntur autem de placito *Platonis*, qui docuit, *animorum eſſe ἀναμνήσεις*, diſcentes eſſe reminiſcentias, ut *Tertull.* vertit: qua de re diſſerit & *Cic.* 1. *Tuſcul. cap.* 24. & *de Senect. c.* 21.

REMINISCOR, ſceris, dep. 3. *ricordare col penſiero, ripenſare, ἀναμιμνήσκειν, ἀναμνημονεύειν, ἀναμνᾶσθαι*. Proprie eſt, ut ait *Varro, l.* 5. *de L. L. c* 6. ea, quæ tenuit mens ac memoria, cogitare, & cogitendo repetere: ſeu res præteritas & memori mente repetitas cogitatione verſare. Ea quo fit, ut non ſit proprie recordari, ſed res præteritas cogitare, unde recordatio ſequitur. De notatione V. Etymologos. *Nep. in Datam. c.* 5. Reminiſcem, a quanto bello ad quem parvam rem princeps ducem miſiſſet. *Cic. 2. Tuſcul. c.* 24. Docet enim, quemvis qui omnium rerum rudis eſſe videatur, bene interrogauti reſpondentem declarare, ſe non tum illa diſcere, ſed reminiſcendo rerognoſcere. (V. diction. præced.) *Id. pro Ligar. c.* 12. Spero etiam te, aliquid da hujus illo quæſtorio officio cogitantem, etiam de aliis quibuſdam quæſtoribus reminiſcentem recordari. *Id. de Senect. c.* 21. *ſub fin.* Pueri cum artes difficillimas diſcent, ita celeriter res innumerabiles arripiunt, ut nec non tum primum accipere videantur, ſed reminiſci & recordari. *Nep. in Alcib. c.* 2. Ut ſi ipſe fingere vellet, neque plura bona reminiſci, neque mejora poſſet conſequi. *profundo immaginarſi. Sulpic. ad Cicer. Fam. 4. ep.* 5. *a med.* Ea potius reminiſcere, quæ digna tua perſona ſunt. *Virg.* in Æv. *v.* 782. & dulces moriens reminiſcitur Argos. *Ovid. 1. ex Pont. ep.* 8. *v.* 31. Nam modo vos animi dulces reminiſcor amicos. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 13. Reminiſceretur & veterie incommodi populi R. & priſtinæ virtutis Helvetiorum. *Nep. in Phocione, c.* 4. Reminiſcentes veteris famæ. ¶ Rufum quandam Rhetorem reprehendit *Auſon. epiſt.* 48 & 49. quod *reminiſco* activa poſitione diaerit. Antiqui tamen etiam hac terminatione protulerunt, teſte *Priſciano l.* 8. *pag.* 799. *Putſch.*

REMIPES, edis, qui pedibus pro remis utitur. *Auſon. epiſt.* 30. *v.* 12. Anatee matinas junximus, remipedes. V. *Tremipes.* ¶ Item qui remis pro pedibus. *Id. in Moſell. v. ult.* Ramipedes emtant medio cum Bumine lembi.

REMISCEO, es, iſcu, n. 2. *rimeſcolare, ἀναμίγνυμι*, iterum miſceo. *Senec. ep.* 91. *ante med.* Animue aut in melioram umittitur vitam, aut certe ſine ullo futurae incommodo, naturæ ſuæ remiſcebitur. ¶ Item permiſceo, commiſceo. *Horat. de ar. Poet. v.* 151. Atque ita mentitur, ſic veris falſa remiſcet, Primo ne medium, medio ne diſcrepet imum.

REMISSA, æ, ſ. *remiſſione, perdono*, remiſſio, ut Remiſſa peccatorum, *Tertull. lib.* 4. *adverſus Marcion. c.* 18. *ad fin.* & *Cyprian. ep.* 59. *ſub fin.*

REMISSARIUS, a, um, ad remittendum pertinens. *Cato R. R. c.* 19. *extr.* Vectes longiſſimae pedum XIIX. ſecundos pedum XVI. tertios pedum XV. remiſſarine pedum XII. alteros pedum X. tertios pedum VIII. *Turneb. l.* 7. *adverſor. cap. penult.* Remiſſarii vectes ſuntne, quibus remittitur, non intenditur pretium? an vero qui remiſſioris & minoris longitudinis? Si ma roges, hoc verius putem. Ut autem hi remiſſioris ſunt longitudinis, ſic atiam remiſſius premunt, minuſque adſtringunt: unde & nomen.

REMISSE, adverb. *lentamente, rimeſſamente, ἀνειμένως*, lente, leniter, placide. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 26. Quam leniter, quam remiſſe, quam non actuoſe! *Id. pro Cœl. c.* 14. Utrum me ſecum ſevere, & graviter, & priſce agere malit, an remiſſe, ac leniter, & urbane. *Id.* 6. *Verr. c.* 34. Cum ille nihilo remiſſius, atque etiam multo vehementius inſtaret quotidie. *Colum. l. 1. c.* 8. *ante med.* ut neque remiſſe, neque crudeliter imperet. *Sueton. in Claud. c.* 33. Remiſſe quid, vel ſerio agentem multa dehonestabant. *b. e.* per jocum & in remiſſione animi.

REMISSIBILIS, e, *remiſſibile*, qui remitti, ſeu condonari poteſt. *Tertull. de Pudic. c. c.* Delicta alia remiſſibilia, alia irremiſſibilia. ¶ Item leoie. *Cœl. Aurel. Chronic. l. c. c.* 13. *fcd.* 164. Quæ non ſenſibili tactu, ſed remiſſibili quadam digeſtione immoratur.

REMISSIO, onis, ſ. *allentamento, rilaſſamento, λύσις*, actus remittendi, relaxatio, intermiſſio: cui opponitur intentio, continuatio. *Cic. 1. Offic. c.* 41. Ex oculorum obtutu, ex ſuperciliorum aut remiſſione aut contractione, ea moeſtitia, ea hilaritate facile judicabimus, &c. *Gell. l.* 18. *c.* 10. *extr.* Συγχυσὶς eſt intentio motus, & remiſſio in corde, & in arteria. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 6. *a med.* & *Plin. l.* 8. *c.* 43. Aſinus remiſſione laboris fit deterior. *Gell. l.* 15. *c.* 2. *circa med.* Modicæ honeſtaque inter bibendum remiſſiones. *b. e.* intervalla. ¶ Translate *Plin. l.* 4. *epiſt. 9. circa med.* Ut eam faces ignem aſſidua concuſſione cuſtodiunt, dimiſſum ægerrime reparant; ſic & dicentie calor, & audienris intenem continuatione ſervatur; intercapedine & quaſi remiſſione langueſcit. ¶ *Remiſſio penſionis*, diminutio, aut condonatio, *diminuzione, riſtoro. Colum. l. c. c.* 7. Remiſſionem colonus petere non eudet. *Suetou. in Cæſ. c.* 20. Publicanos remiſſionem petentes, tertia mercedum parte relevavit. *Tacit. Ann. 4. c.* 13. Remiſſio tributi in triennium. Adde *Plin. l. 9. ep.* 37. & *lib.* 10. *ep.* 64. *a med.* ¶ *Remiſſe pœnæ*, diminutio. *Cic. Catil. 4. c. 6. in fin.* Cum multo magis ſit verendum, ne remiſſione pœnæ crudeles in patriam, quam ea ſeveritate animadverſione nimis vehementer in acerbiſſimas hoſtes fuiſſe videamur. ¶ Remiſſio nuntiationis *Paulo Dig. lib.* 39. *tit. c. leg.* 8. eſt ceſſatio a novi operis nuntiatione, miſſam eam faciendo, & recedendo e prohibitione novi operis faciendi. ¶ *Remiſſio morbi*, diminutio, aut intermiſſio. *Cic. Fam. 7. ep.* 26. Viſa eſt mihi vel loci mutatio, vel ipſa fortaſſe jam ſeneſcente morbi remiſſio profuiſſe. *Suetou. in Tiber. c.* 74. Remiſſio febris. *declinazione. Scribon. Larg. compoſ.* 99. dolorie. ¶ *Remiſſo uſus*, intermiſſio, aut ceſſatio. *Cic. de Amic. c. ult.* Tales amicitiæ ſunt remiſſiona uſus oluendæ. ¶ *Remiſſio animi*, relaxatio, recreatio, ceſſatio ab apendo, & ludicrorum aonſectatinae, *ſollievo, ricreazione. Cic. 2. de Orat. c.* 6. Ad omnem animi remiſſionem ludumque deſcendere. *Tacit. in Agric. c.* 9. Tempora cuiarum, remiſſionumque diviſo. ¶ Sumitur etiam pro languore animi, abjectione, diſſolutione. *Cic.* 5. *Fam. ep. 2. a med.* Si humanitas appellanda eſt, in acerbiſſima injuria remiſſio animi ac diſſolutio. ¶ Item pro lenitate. *Id. 2. de Orat. c.* 17. *ad fin.* Judex tum ad ſeveritatem, tum ad remiſſionem animi, tum ad triſtitiam, tum ad lætitiam eſt contorquendus. *piacevolezza, mitezza, condiſcendenza.* ¶ *Remiſſo vocis*, vox non intenta, ſubmiſſa, *abbaſſamento. Cic. in Brut. c.* 91. Omnia ſine remiſſione, ſine variate,

te, vi ſumma vocis, & totius corporis contentione diceham. *Id. l. 1. de Orat. c. penult. ad fin.* Demoſthenes tantum continenda animæ in dicendo eſt aſſecutus, ut una continuatione verborum binæ ei contentiones vocis, & remiſſiones continerentur.

REMISSIVUS, a, um, remittens, relaxans, remiſſus, lenis. *Cael. Aurelian. Acut. lib. 3. cap. 4. ante med.* Relaxatæ tumentia rebus congruis ac remiſſivis. ¶ Apud *Peiſſonn. lib. 15. pag. 1021. Puteol.* adverbia remiſſiva ſunt contraria hortativis, & remiſſionem quandam, & quaſi lenitudinem continent, ut *pedetentim, paulatim, ſenſim.*

REMISSUS, a, um, *remandato, ſpedito indicto, ἀνειμένος*, iterum, aut retro miſſus. *Hirt. de B. Gall. l. 8. in fin.* Cognoſcit, legiones ab ſe remiſſas, in Italia retentas eſſe. *Ovid. Met. 3. v. 35.* teloque ferox inimica remiſſo Pectora rupiſſet. ¶ Item emiſſus, ejectus. *Ovid. 1. ex Pont. ep. 3. v. 19.* a molli ſanguine pulmone remiſſus. ¶ Item dimiſſus. *Ulpian. Dig. lib. 48. tit. 5. leg. 25.* Semel remiſſus adulter reduci non poteſt. ¶ Item relaxatus, retenſus, ſolutus, *allanguato, allargato*: cui opponitur intentus, adductus, rigidus: ut Remiſſus arcus, *Horat. l. 3. od. 27. v. 67.* & *Ovid. l. 3. Amor. el. 2. v. 14.* Dequo meis manibus lora remiſſa fluent. *Id. Met. 5. v. 399.* Collecti flores tunicis cecidere remiſſis. *& lib. 9. v. 315.* vinclis levor ipſa remiſſis. *Id. Heroid. ep. 19. v. 197.* Stamina de digitis cecidere ſopore remiſſis. *Cic. Tuſcul. 2. c. 23.* Omnia contentis corporibus facilius feruntur, remiſſis oppeimunt. *Val. Flacc. l. 3. v. 334.* vadit ſoupes cereice remiſſa. *Lucret. l. 5. v. 850.* Semina quæ poſſint membris manare remiſſis. *h. e.* voluptate ſolutis. Sic *Martial. l. 1. epigr. 50. v. 10.* Molleſque nympharum lacus, Quibus remiſſum corpus adſtringas. *h. e.* ſolutum laxatis membrorum cutis. *Serem. Sammon. c. 15. v. 269.* unguere prodeſt Urſino & tauri ſevo, cerifque remiſſis. *h. e.* ſolutis, mollitis, liquefactis. Sic *Pallad. l. 1. tit. 41.* Ammoniacum remiſſum. *Ovid. 4. Faſt. v. 116.* Vere nitent terræ: vere remiſſus agre. *h. e.* frigore ſolutus, glacie liberatus. *Caſ. l. 5. B. Gall. c. 12. extr.* Remiſſiora frigora. *meus cygnus. Id. l. 3. B. Civ. c. 26.* Remiſſior ventus. *meus impetuoſo.* ¶ *Remiſſus*, laxatus, ſolutus vinculis. *Petron. in Sat. c. 89. a med.* Nudo remiſſus Theſſali quadrupes jugo. *Plin. l. 7. ep. 1.* Penuſtus ardentiſſima febre, tandem remiſſus. *ſollevato.* Sic *Scribon. Larg. compoſ. 99.* Cum remiſſi fuerius. *ſcil.* dolore capitis. ¶ Cantus remiſſior, *lento, piano, di baſſa voce. Cic. l. 1. de Orat. c. 60.* Solet Roſcius dicere, ſe, quo plus ſibi ætatis accederet, eo tardiores tibicinis modos, & cantus remiſſiores eſſe facturum. ¶ *Mons Tarpejus remiſſus*, remiſſiore cura, negligenterque cuſtoditus. *Propert. l. 5. el. 4. v. 8.* Mons erat aſcenſu dubius, ſeſtoque remiſſus. ¶ *Remiſſus carbunculus*, minus ardens. *Plin. l. 37. c. 7. a med.* ¶ Sæpe transfertur ad animum, & lentum, mollem ſignificat, negligentem, languidum, pigrum, *languido, rimeſſo, pigro. Horat. l. 1. ep. 18. v. 90.* oderunt agilem, gnavumque remiſſi. *Cic. pro Mur. c. 26.* Cum te remiſſiorem in petendo putarent, Catilinam & ſpe, & cupiditate inflammatum viderent. *Nep. in Iphicrat. c. ult.* In labore remiſſus nimis, parumque patiens. *Cic. poſt redit. ad Quir. c. 9.* In uſciſcendo remiſſior. *Salluſt. in Jug. c. 57.* Dolus Numidarum nihil lenguidi, neque remiſſi patiebatur. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 21. ad fin.* Remiſſo ac languido animo eſſe. *& lib. 2. c. 24.* Hoſtes, noſtris laoguentibus atque animo remiſſis, portis ſe foras erumpunt. ¶ Et ad orationem, ponturque pro leni, minus acri aut vehementi, placidiore. *Cic. 3. de Fin. c. 1.* Quamvis in eo ſermone non remiſſi fuimus, tamen hæc acrime eſt cum Stoicis parata contentio. *Id. 2. de Orat. c. 23.* Alia quædam dicendi melliora ac remiſſiora genera viguerunt. *Id. de Senect. c. 9.* Eſt decorus ſermo ſenis quietus & remiſſus. ¶ Eſt etiam lenis, placidus, facilis, manſuetus, tardus ad irefcendum, ad comitatem & lætitiam pronus, *placido, manſueto, dolce, mite, moderato. Auct. dial. de Ormuzib. c. 12.* Quæ cum diaiſſet Aper acrius, ut ſolebat, & intentu ore, remiſſus & ſubridens Maternus, paravi, inquit, &c. *Cic. Attic. l. 16. ep. 15.* Si me non improbiſſime Dolabella tractaſſet, dubitaſſem ſortaſſe, utrum remiſſior eſſem, an ſummo jure contenderem: *Id. pro Cal. c. 6.* Cum triſtibus ſevere, cum remiſſis jucunde, cum ſenibus gravitere, cum juventute comiter vivere. *Plin. l. 3. ep. 14.* Remiſſus & mitis. *Senec. in Pharaſſ. v. 186.* pactus remiſſum ac placidum. *Liv. l. 24. c. 39.* Cædes omnia tenet, nihilo remiſſiore militum ira, quod turbam inermem cædebant, quam ſi periculum par, & ardor certaminis eos irritaret. *Val. Max. l. 8. c. 10. n. 3.* Remiſſo vultu, & languida voce, & ſoluto genere orationis uti. *Martial. l. 4. epigr. 14.* Nec torva lege fronte, ſed remiſſa Lafcivis madidos jocis libellos. *Sueton. in Claud. c. 21.* Nec ullo ſpectaculi genere communior aut remiſſior erat. Id. *in Aug. c. 98.* Remiſſiſſimo ad otium, & ad omnem comitatem animo. *Ovid. 3. Met. v. 318.* Jovem diffuſum nectare curas Sepoſuiſſe graves, vacuaque agitaſſe remiſſas Cum Junone jocos. *ſoberzi piacevoli. Id. 2. Triſt. v. 547.* Ne tamen omne meum credas opus eſſe remiſſum: Sæpe dedi noſtræ grandia vela rati. *h. e.* leve, jocoſum, ludicrum. Sic *Valer. Max. l. 8. c. 1. n. 13.* Remiſſior materia. ¶ Item quietus, tranquillus, nulla perturbatione commotus. *Cic. 2. de Orat. c. 46. ad fin.* Quod ſi ille hiſtrio, quotidie cum ageret, tamen recte agere ſuus dolore non poterat; quid? Pacuvium putatis in ſcribendo leni animo ac remiſſo fuiſſe? Adde *l. 2. de Orat. c. 46. ad fin.* ¶ *Remiſſus*, conceſſus, condonatus, in gratiam alicujus omiſſus. *Cic. initio Tuſcul.* Cum deſenſionum laboribus, ſenatoriiſque munetibus eſſem aliquando liberatus, retuli me ad ea ſtudia, quæ retenta animo, remiſſe temporibus, longo intervallo intermiſſa revocavi. *Ovid. l. 2. de ar. am. v. 599.* Ea iterum teſtor: nihil hic, niſi lege remiſſum, Luditur. in noſtris luſita nulla jocis. *Juſtin. l. 11. c. 2.* Alii tædio longinquæ militiæ remiſſam ſibi expeditionem gaudebant. *Plin. in Panegy. c. 36.* Nec pœna cuiquam remiſſa, ſed addita eſt ultio. *remeſſa, perdonata.* De iis, quæ mercio, aut fiſco debentur. *In nummo Galbæ Imp.* apud *Mediobarb. Vaillant.* &c. Quadrageſimis remiſſa. & XXXX remiſſæ. *In nummo Nervæ* apud *reſd.* Vehiculatione Italiæ remiſſa.

REMITTO, is, iſi, iſſum, a. 3. *rimandare, mandar indietro, ſpedire, rinviare, ἀναπέμπω*, rurſus, aut retro mitto. *Cic. Attic. l. 7. ep. 23.* Mutavi conſilium de mulieribus, quas, ut ſcripſeram ad te, Romam remittebam. *Caſ. l. 3. B. Gall. c. 8. extr.* Si velit ſuos recipere, obſides ſibi remittat. *Plaut. Epid. 2. 2. 22.* A legione omnes remiſſi ſunt domum. *Plin. l. 19. c. 4.* Tarquinius nuncium illum ſævum & ſanguinarium filii remiſit ea hortis. *Cic. Attic. l. 9. ep. 9.* Demetrii librum de concordia tibi remiſi, & Philotimo dedi. *Caſ. l. 2. B. Gall. c. 27. a med.* Ut hoſtes tela in noſtros conjicerent, pilaque intercepta remitterent. *& lib. 5. c. 23.* Naves, quæ ex continente ad eum remitterentur. *& cap. 51.* Cæſar Fabium cum legione in ſua remittit hiberna. *Ovid. Met. 13. v. 702.* Nec leviora datis Trojani dona remittunt. *Senec. in Hippol. v. 581.* Dure cautre reſiſtit undis, & lacceſſentes aquas longe remittit. ¶ Item laxo, retendo, relaxo, *rallentare, allargare, rilaſſare*: cui contrarium eſt intendo, adduco. *Cic. 1. de Divin. c. 54.* In agro umbulanti ramulum adductum, ut remiſſus eſſet, in oculum ſuum recidiſſe. *Id. de Amic. c. 13.* Habenas vel adducere, cum velis, vel remittere. *Ovid. 1. Triſt. el. 4. v. 14.* Remittere frena equo. *Senec. in Phœniſſ. v. 61.* manum. *h. e.* a corpore alicujus, quem teneas, removere. *Plin. l. 11. c. 26.* Digitum contrahere, ac remittere. *Virg. 1. Georg. v. 262.* brachia. *Plin. l. 8. c. 32.* Cerei cum erexere aures, acerrimi auditus: cum remiſere, ſurdi. *Colum. l. 11. c. 2. ante med.* Poſſuet, ſi jam libeum reremittunt, inſeri olex, vel emplaſtrei. *Virg. 4. Georg. v. 35.* frigore mella Cogit hiems, eademque calor liquefacta remittit. *ſcioglie. Serem. Sammon. c. 41. v. 763.* ſevum bovis igne remittis. V. *Remiſſus.* ¶ Item emittu, *mandare furet*: & de iis fere dicitur, quæ quod accepere reddunt, ut humus ſemina accipit, meſſem remittit. *Virg. 2. Georg. v. 218.* Et bibit humorem, & cum vult, ex ſe ipſa remittit. *Colum. l. 12. c. 20.* Vaſa ænea in coctura æruginem remittunt. *& cap. 13.* Caſeus feri minirem remittit. *& de arborib. c. 26. a med.* Lactis plurimum remittit ficus. *Cæt. in Gyneg. v. 521.* ſterilis quodcumque remiſit terre. *h. e.* produxit. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 235.* tractata notam labamque remittunt atramenta. *Id. l. 2. ſat. 4. v. 69.* Preſſa Venafrenæ quod bacca remiſit olivæ. *Id. in art. Poet. v. 349.* eborda ſonum poſcenti gravem perſæpe terentit acutum. ¶ Aliquando ponitur pro ſimplici *mitto*, ut *nuntium*, aut *repudium remittere*. V. *Nuntius.* ¶ Item pro dimittere, *licenziare, laſciar andare*, ut remittere adulterum deprehenſum; *Ulpian. Dig. lib. 48. tit. 5. leg. 25.* exercitum, *Feſt. in Remiſſa.* ¶ Et deponere. *Cic. pro Cluent. c. 11.* A vobis, judices, poſtulo, ſi quam opinionem jam veſtris mentibus comprehendiſtis, ſi eam retin convellet, ne repugnetis, eamque animis veſtris aut libentibus, aut æquis remittatis. ¶ Frequentius per translationem eſt concedere, condonare, *rimettere, cedere, permettere, donare. Varro. ad Cæſar. Fam. 5. ep. 12.* Meam animadverſionem & ſupplicium, quo uſurus eram in eum, quem cepiſſem, remitto tibi & condono. *Cic. Verr. 7. c. 9.* Omnia illa concedam & remittam. *Id. ibid. c. 18. a med. & pro Plane. c. 30. a med.* Te mihi remittere atque concedere, ut omne ſtudium meum in Placii honorem conſumerem. ¶ Et ſæpe de iis dicitur, quæ debentur: cui contrarium eſt exigere: *rimettere. Caſ. l. 2. B. Civ. c. 21.* Pecunias, quas erant in publicum Varroni cives R. polliciti, remittit. *Cic. Verr. 6. c. 9. ad fin.* Navem imporare ea ſtudere debuiſti: remiſiſti in triennium. *Senec. in Herc. Oet. v. 900.* vitam cuipiam remittere. *Cic. 11. Phil. c. 8.* multam. *Liv. l. 40. c. 12. ad fin.* pœnam. *Juſtin. l. 12. c. 9.* tributa & militia vacationem io triennium. *Liv. l. 39. c. 5.* inimicitias ſuas reipublicæ. *Id. l. 9. c. 38. a med.* ſimultates ſuas patriæ. *Tacit. 3. Ann. c. 10.* odia ſua publicis utilitatibus. *Cic. 4. Acad. c. 33.* Tibi aut concedendum eſt ita eſſe, aut memoriam mihi remittas oportet. *h. e.* concedas mihi, memoriam eſſe. *Ovid. 11. Met. v. 376.* nec res dubitare remittit. *non permette. Tacit. Ann. 1. c. 8.* Conclamant patres, corpus ad rogum humeris Senatorum ferendum. Remiſit Tiberius adroganti moderatione. *h. e.* adverſari deſiit, & permiſit conceſſitque. *Quintil. declam. 2. c. 1.* Solus omnium non remittit ſibi, ne, &c. ¶ Item reddere, reſtituere. *Cic. pro Sull. c. 30.* Non reodo mihi aſſumo, io quo quiſpiam repugnet, ſed etiare ſi quid ab omnibus conceditur, id reddo ac remitto. *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 32. in fin.* Veſtrum vobis beneficium remitto: mihi meum reſtituite nomen. *Plaut. Muſt. 3. 2. 110.* Ædes alicui remittere. *h. e.* venditori reſtituere recepto pretio. ¶ Item omittere, vel differre in aliud tempus, *laſciare, e differire. Ovid. Heroid. ep. 7. v. 149.* Hos potius populos in dotem, ambage remiſſa, Accipe. ¶ Et intermittere, *intermettere, ſoſpendere. Val. Flacc. l. 5. v. 276.* datus & ſocius utrinque cremandis Ille dies, alterque dies, cum, Marte remiſſo, &c. ¶ Item ignoſcere, *perdonare. Salluſt. in orat. Lucul. ad pleb. ad fin.* Remittere injuriam. *Val. Flacc. l. 3. v. 407.* culpam. ¶ Sæpiſſime eſt laxare, minus contendere, negligemer agere, molliter, diſſolute, languide: cui opponitur acriter incumbere, intento animo agere, diligentee perſequi: ducta metaphora ab arcu, *rallentare, andar lento*: & ſimile eſt *rie* ceſſare, remittere. *Terent. Andr. 5. 1. 8.* Nam ſi cogitas, remittas me onerare injuriis. *Horat. l. 2. od. 12.* Quid bellicoſus Cantaber & Scythes cogitet, remittas quærere. *Terent. Heaut. c. 1. 18.* Nullum remittis tempus, neque te reſpicis. *Cic. 4. de Fin. c. 28.* Urgent tamen & nihil remittunt.

Liv. l. 9. v. 16. a med. Ne nihil remiſſum dicatis, remitto, ne utique dorſum demulceatis, cum an equis deſcendetis. *Id. l. 30. c. 3.* Nullo tempore hyemis belli opera remittere. *Cic. Verr. 6. c. 61.* curam animi. *Hirt. de B. Afric. c. 18.* Equitibus imperat, ut nec ictu conrenderent, neque remitterent, donec hoſtes repulſſent. *Caſ. l. 2. B. Civ. c. 24. ad fin.* Contentionem noſtri omnem remiſerant. *Liv. l. 30 v. 24.* animum a colligendis in pace vitibus. *Caſ. l. 6. B. Gall. c. 23.* diligentiam in perdiſcendo. *Liv. l. 35. c. 5.* Partim labore, partim metu remittere ardorem pugnæ. ¶ *Remittere de*, aut *ex aliquo re*, minuere, detrahere, demere. *Cic. Verr. 5. c. 35. a med.* Remittere alicui de ſumma. *Id. Phil. 2. v. 5. in fin.* Remiſiſſet proſecto aliquid de ſaeviſſimo cognomine. *Caſ. l. 5. B. Gall. c. 4.* Remittendum de celeritate exiſtimabat. *Cic. in Divin. Verr. v. 25.* Et ex eo, quod ipſe poteſt in dicendo, aliquantum remittet, ut tu aliquid eſſe videare. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 28.* Non ea priſtina virtute remittendum aliquid putaverunt. ¶ *Remittere ſe*, dare ſe remiſſioni, animi contentionem deponere, recreare ſe, *divertere*, *follevarſi*. *Nep. in Alcib. c. 2.* Idem cum tempus poſceret, laboriioſus, patiens, &c. idem ſimul ac ſe remiſerat, nec cauſa ſubeſt, quare animi laborem perferret, luxurioſus, diſſolutus reperiebatur. ¶ *Remittere animum*, eadem ſententia. *Cic. in fragm. apud Non. c. 4. n. 398.* Quæro anim, non quibus intendam rebus animum, ſed quibus relaxem & remittam. *Id. 2. de Ligib. c. 15. circa med.* Varii cantandi ſoni & incitant languentes, & languefaciant excitatos, & tum remittunt animos, tum contrahunt. *Geli. l. 18. c. 2.* Saturnalia Athenis agitabamus hilare proſus, & modeſte, non, ut dicitur, remittentes animum (nam remittere, inquit Muſonius, animum, quaſi amittere eſt) ſed demulcentes eum paululum atque laxantes jucundis honeſtiſque ſermonum illecebationibus. ¶ *Remittere ſe*, & *remittere* abſolute dicitur morbus, qui ſedatur, aut decreſcit. *Cic. de clar. Orat. v. 34. a med.* Cum remiſerant dolores pedum, non deerat in cauſis. *Celſ. l. 4. c. 24. ad fin.* Ubi dolor & inflammatio ſe remiſerunt. *Terent. Heaut. 3. 2. 24.* Si remittent quippiam Philumenæ dolores. (Ubi *Donat.* Verbum activum quaſi neutrum poſuit. Al. leg. *Philumenam.*) Simile eſt illud *Liv. l. 40. v. 33.* Ubi primum remiſeruat imbres. *ſtefferunt.* ¶ Paſſive *Celſ. l. 3. v. 23.* Febres, quæ certum habent circuitum, & ex toto remittuntur. ¶ *Remittere ad alium*, ad ejus arbitrium transferre. *Terent. 3. Andr. 2. 10. extr.* Tiberius integram cauſam ad ſenatum remittit. ¶ Cum infinito pro permittere, *permittere*. *Claudian. l. 2. de laudib. Stilich. v. 37.* Occulto ſævire vetat, prodiſſe remittit.

REMIVAGUS, a, um, qui *remis fertur*, apitheton navis. *Varr.* apud *Non. v. 13. n. 1.* Nautæ remivagum movent celocem.

REMIXTUS, aut Remiſtus, a, um, nom. ex participp. *remiſceloque*. *Senec. de conſtant. Sap. v. 7.* Venenum mixtum cibo.

REMMIUS, a, um. *Remmia lex* a latoris nomine dicta, ſanciebat, ut is accuſator, qui calumniatus eſſet, damnaretur, ſi crimen probare non poſſet. Memoratur a *Cicer. pro Roſc. Amer. v. 19. extr.* ubi al. leg. *Memmia*: item a *Martian. Dig. lib. 48. tit. 16. leg. 2. & a Papinian. lib. 12. tit. 5. leg. 23.* ¶ Eſt qui ſcribit *Rhemnia*.

REMOLIOR, iris, dep. 4. *ſumovem*, *ἀναστέω*, moliendo recedera facio, multa vi loco moveo. *Ovid. Met. 5. v. 354. de Typhœo.* Sæpe remoliri luctatur pondera terræ, Oppidaque & magnos evulvere corpore montes. *Sen. tr. Theb. v. 527.* & ferrea ſudant Claſſibus remoliri. *Senec. l. 6. quæſt. nat. v. 13. ſub fin.* Proxima quæque remolitur ac jactat. ¶ Item rurſus magnâ conatu moveo, reparo. *Sil. l. 2. v. 35.* iterum inſtaurata capeſſens Arma remolitur. ¶ Paſſive *Colum. l. 2. c. 12. ad fin.* Nihil itaque amplius in iteratione, quam remoliri terra debet æqualiter. *Al. leg.* remolliri. ¶ *Remoliens* particip. *Senec. in Herc. Fur. v. 503.* nullus etipiet deus Te mihi, nec orbe ſi remolito queat Ad ſupera victor numina Alcidea vehi.

REMOLITUS. V. in voce præced. & in *Remollitus*.

REMOLLESCO, is, n. 3. *molliſcerſi*, *divenir molle*, *ἀναμαλάσσομαι*, mollis fio. *Ovid. 12. Met. v. 285.* Ut Hymettia Sole cera remollefcit. ¶ Translate ſumitur pro delicatiorem fieri, effeminari. *Caſ. l. 4. B. Gall. c. 2. in fin.* Quod ea re ad laborem ſarendum remolleſcere homines, atque effeminari arbitrantur. ¶ Item pro mitem & placatum fieri. *Ovid. 1. Met. v. 377.* precibus ſi numina juſtis Victa remolleſcant.

REMOLLIO, is, a. 4. *ammollire*, *ἀναμαλάττω*, idem ac mollin, vel rurſus, aut valde mollio. *Ovid. Met. 4. v. 286.* quare male fortibus uodis Salmacis enervet, tactuſque remolliat artus. Adde *Colum. l. 2. c. 22.* de quo in *Remolior*.

REMOLLITUS, a, um, *ἀναμαλαχθὲις*, particip. a remollior. Translate *Sueton. in Aug. v. 79.* Eo ſe inhibitum ac remollitum, quominus, ut deſtinarat, in tranſitu Alpium, per ſimulationem colloquii propius admiſſus, in præcipitium propellaret. Quidam leg. *remolitum*, unico *l*, a *remolior* dep. & explicant a molimine, & conatu revocatum. Proprie *Apul. de herb. c. 3. ſect. 9.* Grana humore remollita.

REMONEO, es, ui, n. 2. iterum, ac ſæpius admoneo. *Apul. l. 5. Metam.* Hic tibi identidem ſempet cavenda cenſebam, hic benevola remonebam. Al. leg. *in monebam*.

REMORA, æ, f. *remora*, *ritardo*, more, tardatio, omne id, quod ramoratur. *Lucil.* apud *Feſt. in Remeligines*. Quæ vox ex eo te reſonans meo gradu remoram facit? *Plaut. Trin. 2. 1. 16.* Remoram facium rei privatæ, & publicæ. ¶ Item piſciculus in mari, Græcis *ἐχενὶς* ita dictus, quod navem, cui annixus ſurarit, remoretur. *Plin. l. 32. c. 1.* E noſtris quidam Latine remoram appellavere eum. Adde *lib. 9. c. 25.* ¶ Id quod remorem facit. *Celſ. l. 7. c. 25.* Eo plumbea fiſtula injicienda eſt, vel recurvatis in æteriorem partem labris, vel eandem circumcingente quadam remora, ne tota intus delabi poſſit. *vitegun.*

REMORAMEN, inis, n. remora, retardatio. *Ovid. 3. Metam. v. 566.* irritaturque retenta, Et creſcit rabies: remoraminaque ipſa nocebant. Alii leg. *revocamina*, alii aliter.

REMORATUS, a, um, *formatuſ*, *trattenuto*ſ, particip. a *remoror*. *Ovid. Metam. 10. v. 672.* Et rurſus pomi jactu remorata ſecundi Conſequitur, tranſitque virum.

REMORBESCAT, Ennius poſuiſſe videtur pro, in morbum recidat. *Feſtus*.

REMORDEO, es, remordi, remorſum, n. 2. *rimordere*, *denuovo*, viciſſim mordeo, eum mordeo, a quo morſus ſum. *Horat. epod. 6. v. 3.* Quin huc inanes, ſi potes, vectis minas, & me temerſurum petis? ¶ Translate ponitur pro cruciare, ſollicitare, *rimordere*. *Lucret. l. 3. v. 840.* Præteritiſque admiſſa annis peccata remordent. *Virg. 1. Æn. v. 261.* Quando hæc te cura remordet. *Liv. l. 8. c. 4* Libertatis deſiderium remordet animos.

REMORES aves in auſpicio dicuntur, quæ acturum aliquid remorari compellunt. *Feſtus*. ¶ Remus, frater Romuli, dictus a tarditate: quippe talic naturæ homines ab antiquis Remores dicti. *Auvel. Vict. de orig. gent R. c. 21. extr.*

REMORIA, dictus eſt locus in ſummo Aventino, ubi Remus de arbe condenda fuerat auſpicatus. *Feſt.* in *Remuriam*, ubi al. leg. *Remuria*.

REMORIOR, aris, dep. 1. *ritardare*, *ſoprattenere*, *ἀναβάλλω*, *ἐνέχω*, morem alicui affero, retardo, retineo. *Plaut. Perſ. 1. 2. in fin.* Sed aperiuntur ædes: remorandus eſt gradus. *Id. Caſ. 3. 5. 65.* Eo nunc jam, niſi quippiam remorare me. *Ovid. 13. Met. v. 820.* cur non remoratne iturus? *Cic. pro leg. Manil. v. 14.* Hæ res, quæ ceteros remorari ſoleant, non retardarunt. *Salluſt. in Jug. c. 54.* Exiſtimans hoſtes tranſvorſus præliis iter ſuum remoraturos. *& cap. 100.* Ab negotiis eum nunquam voluptas remorata eſt. *Terent. Andr. 4. 3. 12. in fin.* Maonbo, ne quod vobrum remorer commodum. *Cic. Catil. 1. c. 2.* Num anom diem poſtea L. Saturninum mora ac reipublicæ pœna remorata eſt? *b. v.* diſſulit, quin ſtatim corriperet? *Pompeiv. l. 2. el. 19. v. 17.* Quamvis te longæ remorentur fata ſenectæ. *b. v.* mortem tuam differant ac retardent. ¶ Abſolute pro morari, *trattenerſi*, *indugiare*. *Plaut. Caſ. 4. 3. 6.* Quid illæc nunc tam diu ſotus remoratur, quaſi nb iaduſtriam? *Lucret. l. 2. v. 564.* remorari in concilio. *Catull. in carm. nupt. 60. v. 200.* ſed abit dies: Perge, ne remorare.

REMOTE, *de lontano*, *πόῤῥω*, procul. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 31. a med.* Stellæ aliæ propius a terris, aliæ remotius eadem ſpatia conficiunt. *Auguſtus. l. 12. de Trin. v. 5. a med.* Quamvis longe remotiſſime facta ſunt.

REMOTIO, onis, f. *rimovimento*, *ἀναίρεσις*, actus removendi. *Ulpian. Dig. lib. 26. tit. uls. leg. 4.* Remotio tutoris. ¶ Remotio criminis eſt, inquit *Cicer. 2. de Inventr. v. 19.* cum ejus intentio fugit, quod ab adverſario infertur, in aliom, aut in aliud dimovetur. Id fit bipertito. nam tum cauſa, tum res ipſa removetur. Cauſæ remotionis hoc nobis exemplo ſit, &c. Ipſius autem rei ſit ramotio, cum id quod datur crimini, negat neque ad ſe, neque ad officium ſuum eius pertinuiſſe. *Cic. ibid. & cap. 32.*

REMOTUS, a, um, *allontanato*, *rimoſſo*, *ἀπωθέω*, *ἀπωτάτω*, particip. amotus, dimotus, abactus. *Cic. 7. Verr. c. 31. ſub fin.* Remoto atque ablegato viro. *Id. 3. Offic. c. 31.* Remotiſque arbitris, ad ſe adoleſcentem poſſit venire. *Terent. Hecyr. prol. 2. v. 14.* Remotus injuria adverſarium ab ſtudio. ¶ Item diſſitus, longe poſitus, remotus, *lontano*, *rimoto*, *χωρίζωνος*. *Cic. Verr. 5. c. 37. a med.* Parva civitas procul a manibus tuis, atque a conſpectu remota. *Nep. in Dione, c. 9.* Cum a conventu ſe remotum domi teneret. *Sueton. in Tiber. c. 42.* Secreti licentiam auctus, & quaſi civitatis oculis remotus. *Ovid. 2. ex Pont. ep. 2. v. 123.* patria toto fumus urbe remoti. *Id. 6. Faſt. v. 121.* remotius antrum. *Cic. 7. Verr. v. 31.* Ab arbitris remotus locos. ¶ Translate *Cic. 1. Offic. v. 19.* Sceratia, quæ eſt remota a juſtitia, callidiras eſt appellanda. *Id. 2. Agrar. v. 23. in fin.* Cum tu a Tiberii Gracchi æquitate ac pudore longiſſime remotus fis. *Id. pro Mur. v. 35.* Et illa pie fecit, & hic a culpa eſt remotus. *Id. Verr. 6. c. 29.* Ab omni minimi erroti ſuſpicione remotiſſimus. *& Verr. 4. c. 66.* Homines quietiſſimi, qui maxime ab injuriis noſtrorum magiſtratuum remoti cenſuerant eſſe præſidia ſœderis. *Id. in Orat. c. 9. in fin.* Cujus ſermo eſt ille quidem melle dulcior, ſed a ſorrafi ſtreptu ramotiſſimus. ¶ alienus, abhorrens. *Cic. 15. Fam. ep. 4. a med.* Si quiſquam fuit unquam ramotus ab inani laude & ſermonibus vulgi, ego profecto ic fum. *Id. 14. Attic. ep. 12. in fin.* Homo remotus a dialecticis, in arithmeticis ſatis exercitatus. *Colum. l. 12. c. 1.* Villica a vino, ab aſcis, a ſupeſtitionibus, a ſomno, a viris remotiſſimo. *b. e.* minime dedita vino, eſcis, &c.

REMOVĒO, es, ovi, otum, a. 2. *tor via*, *allontanare*, *ſpoſtare*, *levare*, *rimuovere*, *ἀναιρέω*, cedere facio, amoveo, dimoveo, abduco, aufero. *Plaut. Mil. 3. 2. 163.* Remove, abi, aufer. *Caſ. l. 2. B. Civ. v. 48 a med.* Pecora finitimæ civitates longius removerant. *Cic. pro Roſc. Amer. c. 8. in fin.* Multa palam domum ſuam auferebat: plura clam de medio removebat. *Id. Fam. 16. ep. 12.* Ut remorat præſidia ex his locis, quæ occupavit. *Id. 2. de Orat. c. 76. ſub fin.* Ea ſeorni arbitror oportere, atque ex oratione removeri. *Hirt. de B. Afric. v. 62.* Cum claſſe ſe longius a conſpectu removiſſet. *Cic. 1. Offic. c. 35.* Removem aliquid ab oculis. *b. e.* tegere, occultare. *Ovid. 5. Met. v. 488.* Rorantoſque comas a fronte immovit ad aures. *& lib. 7. v. 256.* Et monat arcanas oculos removere profanos. *Hor-*

cot.

vat. l. 2. *fet.* 1. v. 71. ubi ſa e vulgo & ſcena in ſecreta remorant. *ſyncope pro* removerunt. *e verno tiberi.* (Similiter *remoſſe* pro *removiſſe* quidam leg. apud *Lucret. l.* 3. *v.* 69. V. *Remoſſi.*) *Ovid. Met. 6. v.* 493. cum removente ſuporem. *h. e.* impediente ſomnum. *Plin. l.* 28. *c.* 7. Mater quæ infantem removit. *h. e.* a lacte depulit. *ſterth, ſpoppò.* ¶ Translate *Salluſt. in Jug. c.* 90. Nam quæ ad hoc tempus ſugurtham tutata ſunt, omnia removiſtis, ovaritiam, imperitiam, ſuperbiam. *Lucret. l.* 5. *v.* 350. morbi ægreſcemus iſdem Atque illi, quos a vita naturo removit. *ha tolto di vita. Plaut. Stich.* a. 1. 37. Removere morem. *levar ogn' indugio.* & *Ovid.* 3. *Triſt. el.* 7. *v* 31. cauſas deſidra. *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 21. Senarus Cœlium ab republica removendum cenſuit. *h. e.* curia & foro prohibendum. *Hirt. de B. Afric. c.* 54. Ob eas res, ignominiæ cauſa, ab exercitu reco te removeo. *Cic.* 2. *Offic. c.* 20. *ad fin.* A negotiis publicis ſe removere, ad otiumque perfugere. *Ovid.* 3. *Met. v.* 645. Meque miniſterio fulminis ſuique armique removi. *Sueton. in Tiber. c.* 35. *ſub fin.* Alium & quadrara removit, quod, &c. *Cic.* a. *Agror. c.* 8. *ad fin.* Remova te a ſuſpicione alicujus tui commodi. *Id. Verr.* 5. *c.* 59. *extr.* Illam ſuſpicionem levaro, atque e ſe removere cupiebat. *Id. Attic. l.* 4 *ep.* 8. *a med.* Quid ſit, quod ſa a me removit, ſi modo removit, ignoro. *h. e.* convictu meo abſtinuit, ſe e ree alienavit. *Id. de Amic. c.* 21. Ab amicitia Q. Pompeji meo nomine ſe ramoverat Scipio. *Id. in Orat. c.* 2. Nec ſolum ab optimis ſtudiis excellentes viri deterriti non ſunt, ſed na opifices quidem ſe artibus ſuis removerunt, qui aut lalyſi non potuerunt, aut Coæ Veneris pulcritudinem imitari. *h. e.* ſuas artes defecerunt. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 6. Catonem Lentulus a legibus removit. *h. e.* e legibus ferendis deterruit. *ſ' ha diſtolto.*

REMUGIO, ugis, n. 4. *rimuggiare, muggire all' incontro, ὑπεμυκάομαι*; mugitu reſpondeo, contra mugio. *Ovid.* 1. *Met. v.* 656. *de Io.* alto tantum ſuſpiria prodit Pectore, quodque unum potes, ad mea verba remugis. ¶ Et univerſum reboo, reſono, *reſonare, remugire. Stat.* 12. *Theb. v.* 602. alio ſi ſorte remugit Bellatore nemus. *h. e.* alio tauro. *Virg.* 3. *Georg. v.* 45. Et vos offenſa nemorum ingeminata remugit. *Id. 9. Æn. v.* 504. ſequitur clamor, cœlumque remugit. *Horat. l.* 3. *od.* 20. *v.* 5. nemus Aquilone remugit. *Senec. in Thyeſt. v.* 675. nemus latratu. *Virg. 6. Æn. v.* 99. Sibylla Horrendas canit ambages, antroque remugit. *Catull. carm.* 62. *de Arr, v.* 29. Leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant.

REMULCEO, es, a. 2. *Virg. Æn.* 11. *v.* 812. *de lupo.* Conſcius audacis facti, caudamque remulcens Subjecit pavitantem utero, ſilvaſque petivit. *h. e.* retrahens, reflectens. *ribattendo.* nam *mulcere* eſt mollire. Solent autem lupi ſicut & canes, *leones*, &c. cum irati ſunt, caudam intendere & arigere; cum refedit ira, aut ſucceſſit pavor, remittere ac reflectere. Hinc translate *Stat. ſ. Theb. v.* 93. oro, minas ſtimulataque corda remulce. *mitiga, placa, acqueta.*

REMULCO, or, a. 1. *rimorchiare, ſimilmente*, remulco traho. *Iſidor.* apud *Non. c.* 1. *n.* 284. Si quæ celeriter ſolvi poterat, in altum remulcando trahit. Apud *Non.* eſt *remulcare trahere.* quod putant eſſe gloſſema: & *Sifennam* ſcripſiſſe *remulcat*: alios addidiſſe explicandi gretia, *trahit*: inde factum *remulcare trahit.*

REMULCUM, *vel* Remulcus, i, n. vel m. *rimorchio*, ſunie, quo alligata navis eb alio trahitur: a ῥύω, ſunie, & ἕλκω, trabo. *Iſid. l.* 19. *Orig. c.* 4. Remulcum, funis, qua deligata navis trahitur vice remi: de qua Valgius: Hic mea me longo ſuccedens prom remulco Lætentem grotis ſiſtit in hoſpitiis. *Feſtus*: Remulco, eſt, cum ſcapha remis magna trahitur. *Cæſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 23. *in fin.* Paſquam celiclam in litore navem conſpexit, hanc remulco abſtraxit. *& l.* 3. *c.* 40. Submerſamque navim remulco, multiſque contendens funibus abduxit. *Hirt. de B. Alex. c.* 11. *extr.* Naves onerarias Cæſar remulco victricibus ſuis Alexandriam deducit. *Liv. l.* 32. *c.* 26. Tarde iade ad Maleam, trahendis plerumque remulco navibus, quæ cum commeatu ſequebantur, pervenit. Adde *lib.* 25. *c.* 30.

REMULUS, li, diminut. *e Remus*, qui fuit frater Romuli conditoris urbis Romæ. Nam & *Romulus* diminutivum eſt *e Romus*, quo nomine appellatum fuiſſe qui Uebi nomen dedit, ex multis antiquis Scriptoribus tradit *Feſt.* in *Remora*, & *Serv. ad Æn. l.* 1. *v.* 277. *Sulpitia in Sat. v.* 19. Sed genus Auſonium, Remulique axturbat alumnos. *h. e.* populum Romanum. ¶ Aliorum quoque virorum nomen *Remulus* fuit, ut videre eſt apud *Virg. 9. Æn. v.* 360. & *lib.* 11. *v.* 636. & *Sil. l.* 4. *v.* 186. ¶ Eſt etiam parvus remus, *remetta*, prima producte. *remo. Turpil.* apud *Non. c.* 13. *n.* 1. Remulis ſenſim celox ab oppido procefferat.

REMUNCULUS. V. *Lenunculus.*

REMUNDO, as, a. 1. *mettere, mondare*, repurgo, mundo. *Vetus Lapis* apud *Meffr. in Muſ. Veron. pag.* 246. Et ut monimentum remundarent.

REMUNERATIO, onis, f. *ricompenſa, guiderdone, rimunerazione, dirubuzione*, actus remunerandi, vicifſimdo beneficii, aut officii, mutua gratia relatio. *Cic* 2. *Offic. c.* 20. A quo capediture & celerius remuneratio fore videtur, in eum fere eſt volantas noſtra propenſior. *Id. de Amic. c.* 14. Nihil eſt remuneratione benevolentiæ, nihil vicifſitudine Sudiotum officiorumque jucundius.

REMUNERATOR, oris, m. *ricompenſatore, rimunerature, dirubuzione*, qui remuneratur. *Tertull. in Apoleg. c.* 36. Deus exactor & remunerator.

REMUNERO, as, a. 1. *ricompenſare, rimunerare, dirubuzione*, idem quod remuneror. *Quint. Cic. de petit. conſul. c.* 9. *extr.* Ut hoc te officio remunerent. *Petron. in Satyr. c.* 140. Puellæ artificium pari motu remunerabat. *Quintil. declam. a. c.* 6. Neceſſe eſt ſic remuneret, ut faciat heredem. *Papinian. Dig. lib.* 27. *tit.* 1. *leg.* 7. Laborem dominus remunerare voluit. *Cic. poſt redit. in Sen. c.* 12. Quibus officiis T. Annii beneficia remunerebo. Al. leg. *remunerabor.* ¶ Paſſive *Tertullian. in Apoleg. c.* 46. Facilius ſtatuis remunerantur, quam ad beſtias pronuntiantur. Adde *Mirmat. Felic. in Octav. c.* 7.

REMUNEROR, aris, dep. 1. *ritornaſcare, rintraccambiare, ricompenſare, vendere lo peraglio, rimunerare, dirubuzione, rimunerazione*, muneris munere compenſo, mutuam gratiam refero, beneficium reddo. *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 1. Sed hæc ita a nobis accipietis, ut remuneremini nos, ac quæ ſcitis, proferatis. *Cic. Attic. l.* 8. *ep.* 2. *extr.* Si ſommum capere poſſem, tam longis te epiſtolis non obtunderem. tu, ſi tibi eadem cauſa eſt, ma remunereta fane velim. *Id 9. Fam. ep.* 8. Ut poſſem te remunereri quam ſimillimo munere. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 44. *extr.* Si libeam ſibi poſſeſſionem Galliæ tradidiſſet, meque gno ſe illum præmio remuneraturum. *Plin. in fin. ep.* 31. *l.* 7. Neque enim obligendus, ſed remuerandus eſt in omoris officio, qui prior cepit. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 6. Nullam eſſe gratiam, quam non vel capere aoimus meus in accipiendo, vel in rereunerando cumulandoque *illuſtrare* poſſit. ¶ In melam partem *Catull. carm.* 14. *ad Lucin. Calvum*, v. 19. Omnia colligam venena, Ac te hic ſuppliciis remunerabor. ¶ Activa poſitione V. in voce præced. ¶ Paſſiva ſignificatione V. *ibid.*

REMURIA, & Remoria, æ, f. locus in ſummo Aventino, ubi Remus de Urbe condenda fuit auſpicatus. *Feſt.* in *Remuremus.* & *Auctor. Vill. de orig. gent.* Rom. *c.* 22. ¶ *Remuria, orum*, n. dies funeſti, quibus Remi umbra ſacrificiis placabatur. V. *Lemuria. Ovid.* 5. *Faſt. v.* 479. Romules obſequitur, lucemque Remurie diarit Illam, qua poſitis juſta ſeoultur ovis. Aſpere imitata eſt in lenem rempore loago Littere, quæ toto nomine prima fuit. *h. e.* r in l, & Lemuria dicta.

REMURINUS ager dictus, quia poſſeſſus eſt a Remo. *Feſtus.*

REMURMURO, as, n. r. *rimbombare, riſonare, rimandar indietro*, viciſſim murmuro, reſono, reboo. *Virg.* 10. *Æn. v.* 291. Qua vade non ſpirant, nec fracta remarmurat unda, Sed mare inoffenſum creſcenti adlabitur æſtu. *Stat. l.* 5. *ſilv.* 1. *v.* 154. pinus radice ſoluta Deficit, & nulli ſpoliata remurmurat oræ. ¶ Cure accuſativo. *Calpurn. ecl.* 4. *v.* 27. certe mea carmina nemo Prætet ab his ſcopulis ventoſa remuemurat echo. (Ubi *præter* eſt *præterquam.*) Sic *Virg. Ecl.* 1. *v.* 5. reſonare Amaryllida.

REMUS, i, m. *cenna, nuova, ſpinacio*, inſtrumentum quo naves aguntur. ab altera voce Græca allata. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 33. *in fin.* Intermiſſo impetu pulſuque remorum. *Id. in fragm. apud Non. c.* 1. *n.* 717. Metis unda, cum eſt pulſa remis, purpuraſcit. *Ovid.* 11. *Met. v.* 401. reducunt Ordinibus geminis ad fortia pectora remos. *Id.* 4. *Triſt. el.* 5. *v.* 19. remis ad opem luctare ferendam. *Virg. Æn.* 3. *v.* 207. & 560. inſargere remis. *& lib.* 10. *v.* 294. vellidis incumbere remis. *Ovid.* 2. *Met. v.* 394. ducere remos. *Virg.* 4. *Æn. v.* 594. impellere. *Ovid.* 3. *Met. v.* 662. remorum is verbere perſtant. *Cæſ. B. Gall. l.* 5. *c.* 8. Remis contendit, ut eam partem inſulæ caperet. *Auct. B. Hiſpan. c.* 40. *ſub fin.* Anchutis ſublatis, pelagus omnia petera, a *forza di remi.* Sic *Horat. l. t. od. paraph. v.* 16. ab Italia volantem remis udurgens. *Ovid.* 3. *Met. v.* 657. impellit properantibus æquora remis. *Id.* 5. *Faſt. v.* 644. torquere aquas. *Id. Heroid. ep.* 3. *v.* 65. canaſcunt æquora. *Virg. 8. Æn. v.* 689. totum ſpumare reductis Convulſum remis æquor. *& verſ.* 58. omnem adverſum ſuperare. *Id. 6. Æn. v.* 320. vada verrere. *Id.* 3. *Æn. v.* 668. vertere æquora. *Id.* 2. *Georg. v.* 503. ſollicitare freta. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 11. *v.* 5. movere. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 471. pontum ſubigere. *& lib.* 2. *v.* 77. certatim remis agitur mare. *& verſ.* 429. Jam remi ropuere ratem. *Ovid. Heroid. ep.* 13. *v.* 101 remo & velo movere carinam. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 14. *a tard.* romie navim incitare. *Virg.* 10. *Æn. v.* 195. promovere. *Cic.* 4. *Tuſcul. c.* 5. pempellere. *Sil. l.* 1. *v.* 568. impellere. ¶ *Detergere remos.* V. *Detergo.* ¶ *Iubibere remos.* V. *Iubibeo.* ¶ De remorum ordinibus in navi diximus in *Decemremis.* ¶ Dare homines ad remum, *Liv. l.* 34. *c.* 6. *a med.* & *Sueton. in Aug. c.* 16. remiges facere. *Valer. Max. l. & cap. ult. n.* 3. Remo publicæ tritemis affeus eſt. *fu condannato al remo.* ¶ Translate *Cic. Tuſcul.* 4. *c.* 5. Quærebam, uttum panderem vela oretione ſtatim, an eam ante paululum dialecticorum remis propellerem. ¶ *Velis remiſque*, & *remis velisque*, & *remis oratisque*, omni contentiona, omni vi. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 11. *extr. Virg. Æn.* 3. *v.* 563. & *Sil. l.* 1. *v.* 568. ¶ *Remi corporis*, brachia & pedes, quibus homines natant. *Ovid. Heroid. ep.* 18. *in fin.* ¶ *Remi* de alis avium, quemadmodum alæ de remis navium. *Ovid.* 5. *Met. v.* 558. ſuper ſuctus alarum inſiſtere remis. *Sil. l.* 10. *v.* 97. *de Icaro.* Ipſumque ſolutis pennarum remis. V. *Remigium*, & *Ala.* ¶ Ad illud *Virg. Æn. 6. v.* 233. *de Miſeno.* ſusque arma viro, remumque tubamque: *Servius* adſcribit, *remum* dici etiam lorum, quod continet tubam: ſed non probat.

REMUS, i, m. *Remo*, frater Romuli primi Romanorum regis, qui in ipſo regni initio, quod per contemptum prima nebie mœnia faltu tranſciſſet, ab eo interemptus eſt. *Liv. l.* 1. *c.* 7. V. *Remores.* Alii dicunt non a fratre, ſed in tumba atque rixa a neſcio quo occiſum eſſe. *Aurel. Vict. de Orig. gent. Rom. ſub fin.* & *Ovid.* 5. *Faſt. v verſ.* 467. *Id. ibid. v.* 452. Et male veloci jacta ſoluta Remo. ¶ Aliquando pro Romulo ponitur præfertim a Poetis, quia & ipſe una cure illo condendæ Urbis ab initio auctor fuit. *Catull. carm.* 58. *ad Cal.* magnanimos Remi nepotes. *Propert. l.* 2. *eleg.* 2. *v.* 23. Regnave prima Remi. *Id. l.* 4. *el.* 2. *v.* 9. doreus Remi. *& eleg. 6. v.* 80. ſigna Remi.

REMOTO,

REMOTO, ōnis, s. c. rursus muto. *Tertul. de Oratorib.* c. 19. Cum conditione temporum formam quoque nationis ſibi remutandam. Plerique tamen opt. Edit. habent *mutandam*.

REN. V. *Renes*.

RENALIS, le, ad renes pertinens, ut Renalis paſſio, *Cael. Aurel. Tard. l.* 5. c. 3.

RENANCISCOR, eris, dep. 3. rurſus prehendo, reprehendo. *Feſt.*

RENARRO, āre, a. 1. *narrat de novo*, ἀναδιηγοῦμαι, rurſus narro, narrando repeto. *Virg. in ſn. l.* 3. *Æn.* Sis pater Æneas intentis omnibus unus Fata renarrabat divus. *Ovid.* 5. *Met. v.* 376. Urqua fit, a facto propiore priora renarrant. *Stat.* 12. *Theb. v.* 390. Mutuaque exoriæ Thebas, Argoſque renarrant. ¶ Pro ſimplici Narro. *Ovid.* 5. *Met. v.* 635. sitius, quam nunc tibi facta renarro, In laricem mutor.

RENASCOR, eris, natus ſum, *dep.* 3. *riſurgere, rinaſcere*, ἀναγεννᾶσθαι, denuo naſcor, iterum eamrior, renovor. *Cic.* 4. *Attic. ep.* 8. *a med.* Qui mihi pinnas inciderant, nolunt eaſdem renaſci: ſed, ut ſpero, jam renaſcuntur. *Ovid.* 15. *Met. v.* 402. Corpore ds patrio pervum phœnica renaſci. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 13. Principium exſtinctum nec ipſum ab alio renaſcetur, nec e ſe aliud creabit. *Plin. l.* 13. *c.* 4. *a med.* Phœnix moritur & renaſcitur ex ſeipſe. *Horat. in ar. poet. v.* 70. Multa renaſcentur, quæ jam cecidere, cadentque Quæ nunc ſunt in honore vocabula, ſi volet uſus. *Id. l. & od.* 3. *v.* 61. Trojæ renaſcens fortuna. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 10. cum ſeptimus annus Tranſierit, puero nondum oriat dente tenato.

RENATATUS. V. in fine vocis ſequunt.

RENATUS, a, um, *rinato, riſorta*, ἀναγεννηθείς, iterum natus, denuo exortus. *Cic. Fam.* 11. *ep.* 14. *a med.* Bellum illis renatum miſerunt homines. *Senec. in Herc. Oet. v.* 861. Renatus dies. *Virg.* 6. *Æn. v.* 600. uss fibris requies datur ulla renatis. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 64. Renati dentes. *Liv. l.* 6. *c.* 1. Velut a Birpibus lætius Iraciuſque renatæ urbis. *Martial. l.* 6. *epigr.* 4. Tot naſcentis empla, tot renata. ¶ *Renatus* a *reno, as*, rurſus natatus. *Auguſtin. l.* 18. *de Civ. Dei, c.* 17. Poſt novem annos eodem renato ſtagno reformabantur in homines. Al. leg. *renatato*.

RENAVIGO, āre, a. 1. *rinavigare, ritornare navigando*, πάλιν πλέω, rurſus navigo, navigando revertor. *Cic. Attic. l.* 14. *ep.* 16. Poſt in hanc Puteolanam, & Cumanam regna renavigere. *Plin. l.* 33. *c.* 1. Cajus Princeps ab Aſtura Antium renavigans. *Senec. in Herc. Fur. v.* 715. Achæon Invius renavigari.

RENECTO, is, a. 1. *connectere*, connecto, inverto. *Auſon. in Aret. v.* 474. Cornipedis ſimul hunc lux indiſcreta renectit.

RENEO, ēs, a. 1. *filat de nuovo*, πάλιν νήθω, rurſus neo. *Ovid.* 6. *Faſt. v.* 757. At Clymenus, Clotbopæ dolent: hæc fila reneti, &c. *Al. leg.* teneri. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 1. *v.* 171. Parcarum fila renebo, Extendamque enim. *Al. leg.* tenebo. *Albinov. ad Liv. el. l.* 1. *v.* 444. Stant rata non ulla fila renenda manu. *Al. leg.* tenenda. Sed hæ variæ lectiones, quo facilior eſt r in e mutatio, eo minus probantur.

RENES, num, m. *reni, renioni*, ὀσφύς, viſcera duo utrinque lumbis inhærentia, ſub imis coſtis, a parte eorum rotunda, ab altera vero reſima, quæ & venoſæ ſunt, & tunicis ſuperconteguntur, ut ait *Celſ. l.* 4. *c.* 1. & unioæ ſecernendæ deſerviunt. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 82. Renes habent omnia quadrupedum, quæ animal generant: ova parisotium teſtudo ſola. *Cic. de nat. Deor. r.* 55. Ab eo cibo cum eſt ſecreta hilis, ſiqua humores, qui ex tenibus profunduntur, reliqua ſe in ſanguinem vertunt. *Plaut. Curcul.* 2. 3. 82. Lieo nscat, renes dolent. *Cic.* 2. *Tuſcul. c.* 25. Laborare ex renibus. *avere mal de reni*. Hujus morbi ſigna recenſet *Celſ. l.* 2. *c.* 7. ſuratinnem tradit *l.* 4. *c.* 10. ¶ De lumbis *Nemeſian. in Cynog. v.* 112. canie ſit ſruribus altis, Renibus ampla ſatis validis, diductaque caſtas. ¶ In genit. plur. habet *renum*, & *reniam*. Illud habet *Plin.* multis in locis, & vidstur uſitatius: hoc *Id. l.* 41. *c.* 29. & *lib.* 28. *c.* 8. bis (probante *Hard.* ex MSS.) & *Scribon. Larg. compoſ.* 165. & 143. ¶ Rectus ſingularis eſt *reo*, pro quo & *rien dixere*, ut *Cherif. l.* 1. *pag.* 24. *Putſch. & Priſcian. l.* 5. *pag.* 645. docent. *Feſtus*. Rienes quos nunc vocamus, eotiqui nefrundines appellabant, quia Græci νεφρὸς eos vocant. Plautus in Satyrione: Male tibi evenifa video, glaber erat, tanquare risn. *Petron. in Satyr. c.* 35. Teſticulos, ac rienes. *Gloſſ. vet.* Rien, νεφρός. Rirnoſus, νεφρώδης. ¶ In illo *Auſon. epigr.* 13. Utere rene tuo. al. *leg. vere*.

RENICULUS, li, m. parvus ren. *Macrobius. Empir. c.* 26. *ſub fin.*

RENIDENTIA, æ, *riſe*, actus renidendi. h. e. ridendi. *Tertull. de anim. c.* 40. Infootum renidsntias.

RENIDĒO, ēs, n. 2. *riſplendere, quaſiſcintillare*, niteo, reſplendeo: a *re*, & obſoleto *nideo*, quod fortaſſe eandem cum *niveo* habet originem. Eſt autem vox ſere Poetica. *Horat. l.* 2. *od.* 18. Non ebur, neque aureum Mea renidet in domo lacunar. *& od.* 5. *v.* 19. Ut pura nocturno renidet Luna mari. *Stat.* 10. *Theb. v.* 660. & ſparſe orichalca renident. *Lucret. l.* 2. *v.* 27. Nec domus argento fulget, auroque renidet. *Virg.* 2. *Georg. v.* 182. late fluctuat omnis Ære renidenti tellus. *b. e. armis* nitootibus. Similem locum habet *Lucret. l.* 2. *v.* 327. ¶ Translate *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 501. jam ſola renidet In Stilichons ſalus. *b. e.* ſpes ſalutis affulget. ¶ Quis quæ nitent, lætitiam quandam præſeferunt, & hilaritatem conciunt, ideo *renidere* ridere etiam ſignificat, vel riſum ore præferre, *videre, ſaggignere, ſor borta da vedere, μειδιᾶν. Catull. carm.* 39. *in Egnat.* Egnatius, quod candidos habet dentes, Renidet uſquequaque. & *verſ.* 25. renidere uſquequaque te nollem. Nam riſu inepto res ineptior nulla eſt. *Ovid. ſ. Met. v.* 297. ore renidenti. *Senec. in Hippol. v.* 277. *de Cupidine*. Laſcivus puer, & renidens. Adde *Liv. l.* 35. *c.* 49. ¶ De eo, qui cum ſtomacho & ficte ridet, *Tacit.* 4. *Ann. c.* 60. Tiberius torvus, aut vultu falſum renidens. *Valer. Flacc. l.* 4. *v.* 234. Illum Amycus, *&c.* Ore renidenti luſtrans obit, & ſrsmit auſum. *& verſ.* 359. renidenti cohibens ſuſpiria vultu. ¶ Translate *Quintil. l.* 12. *c.* 10. *ante med.* Neſcio quomodo velut hilarior protinus renidet oratio. *Colpurn. ecl.* 2. *v.* 82. Mille renidenti dabimus tibi cortice Chias. *b. e.* Chies ficus cortice ſciſſo & hienti, ut quaſi renidere videantur: quæ eſt nota ficus maturæ. Al. leg. *remanere*: ſed nbſtat quantitas. *Plin. l.* 37. *c.* 6. *a med.* Candore circuli in dejectu renitente. Plsriq. omn. leg. *eidente*, aut *renidente*. ¶ Pro gaudere, lætari. *Horat. l.* 3. *od.* 6. *v.* 22. & adjeciſſe prædam Torquibus exiguis renidet. ¶ Præteritum eſt in *Gloſſ. vet.* Reniduit, ἐμειδίασεν.

RENIDESCO, is, n. 3. *rinascitur*, incipio renidere. *Lucret. l.* 2. *v.* 367. totaque ſircum Ære renideſcit tellus.

RENISUS. V. *Renixus*.

RENITENS. V. in *Renideo* ſub fin.

RENITOR, eris, nixus ſum, dep. 3. *ſforzarſi all' incontro, ſar reſiſtenza*, ἀντιτείνω, contra nitor, obſiſto, reſiſto. *Plin. l.* 2. *c.* 82. Quoniam alter motus alteri renititur. *Id. l.* 16. *c.* 42. Robur & olea ſurventur, ſeduntque ponderi: abies, larix renituntur, nec tsmsie rumpuntur. *Id. l.* 8. *c.* 32. *ed fin.* Cervi veſtigant cavernas (*ſerpentium*) nariumque ſpiritu eutrahunt renitentes. *b. e.* invitos. *Celſ. l.* 5. *c.* 28. *ſect.* 12. Si molle eſt, quod ultimo ſpecillo contingitur, intra caruam adhuc vitium eſt: ſi magis id renititur, ad os ventum eſt. *Liv. l.* 5. *c.* 49. Auferri aurum de medio, & Gallos ſummoveri jubet. Cum illi remtentes pactos dicerent ſe ſs, negat, *&c.*

RENIXUS, vel Reniſus, us, m. *reſiſtenza*, actus renitendi. *Celſ. l.* 5. *c.* 28. *ſect.* 12. Cartilago ubi ſubſit, ipſa ſedes docet: perventumque eſſe ad eam, ex reniſu patet.

RENO, onis. V. *Rheno*.

RENO, as, n. 1. *ritornare nuotando*, πάλιν νήχομαι, iterum no, vel natando redeo. *Abinovem. ad Liv. v.* 432. Nullaque per Stygios umbra renavit aquas. *Hector. epod.* 16. *v.* 25. ſimul imis ſaxa renorint Vadis levate. *pro* renaverint, *galleggeranno*, ſupernataverint.

RENODĀTUS, a, um, retro nodis ligatus. *Valer. Flacc. l.* 5. *v.* 381. Teque renodatam pharetris ac pace ſeuentem Ad ſua Caucaſeæ producunt flumina Nymphæ. *b. e.* capillis retro in nodum conſtrictis.

RENODIS, de, in nodum convolutus. *Capitolin. in Albino*, c. 13. Fuit ſtature procerus, capillo rsnodi & ſriſpo.

RENODO, as, a. 1. *rannodare*, πάλιν δέω, retro in nodum conſtringo. *Horat. epod.* 12. *in fin.* Aut teretis pueri longam renodantis camæ.

RENOSCO, is, a. 3. agnoſco, *riconoſcere. Paulin. Nolan. carm.* 25. *v.* 342. Ad primos peveſacta ſonos vim nota renoſcit elloquia.

RENOVĀMEN, inis, n. idem ac renovatio. *Ovid.* 8. *Met. v.* 729. Et in hoc renovamine manſit.

RENOVATIO, onis, ſ. *rinnovazione*, ἀνακαίνωσις, actus renovandi, innovatio, inſtauratio. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 46. A quo rurſum renovstio mundi fieret. *Id. Fam.* 11. *ep.* 18. Renovatio timoris. *Id. de clar. Orat. c.* 72. Renovatio doctrinæ.

RENOVATTIVUS, a, um, qui renovat. Renovativum fulgur vocatur, cum ex aliquo fulgure functio (*ſi.* ſignificatio) fieri cœpit, ſi factum eſt ſimile fulgur, quod idem ſignificet. *Feſt.*

RENOVĀTOR, oris, m. *rinnovatore, riſtoratore*, qui inſtaurat, & renovat. *Inſcript. apud Fabrett. c.* 2. *n.* 132. *pag.* 102. Inſtitutori novorum, ac renovatori operum publicorum.

RENOVĀTUS, a, um, *rinnovato, riſtorato*, ἀνακαινισθείς, innovatus, inſtauratus. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 23. *a med.* Virtutis templum a M. Marcello renovatum. *& paulo ſup.* Vapotibus altæ renovatæque ſtellæ refundunt, &c. *Ovid. Met.* 1. *v.* 112. Renovatus ager. *& lib.* 7. *v.* 215. Nunc opus eſt ſuccis, per quos renovate ſinectus In florere redeat. *Quintil. l.* 2. *c.* 3. (*al.* 4.) Itaque virium plus afferunt renovati ne recentes. *ſcil.* poſt remiſſionem. *Cic. de Provinc. Conſul.* 8. *ad fin.* Inſtauratæ belli reliquiæ, ac renovatæ. *Id. de Harusp. reſp. c.* 10. *ad fin.* Quorum de ſententia illa eadem renovata atque inſtaurata celebrantur. *Id. l.* 1. *de Fin. c.* 17. *ad fin.* Bona præterita grata recordstione renovate delectant. *Salluſt. in Jug. c.* 10. In Hiſpania nomen familiæ renovatum eſt.

RENOVELLO, as, a. 1. *rinnovellare*, ἀνανεόω, rurſum novellum facio. *Colum. de arborib. c.* 6. Fuctis ſulcis vinea optime ſternitur, atque ita renovellatur.

RENŌVO, as, avi, atum, a. 1. *rinnovare, ripigliare, riſare*, ἀνακαινίζω, novum facio, repeto, inſtauro, redintegro, innova. V. *Redintegret. Cic. Verr.* 2. *c.* 4. Scelus ſuum illud priſtinum renovavit & inſtauravit quæſtorium. *Colum. l.* 4. *c.* 27. *ſub fin.* A trunco ſurgentes pampinos ſubmovere oportebit, niſi ad renovandam vitem usus atque altsr ſervandus eſt. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 12. *v.* 23. Fertilis, aſſiduo ſi non renovetur aratro, Nil niſi cum ſpinis gramen habebit ager. *Cæſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 20. *extr.* Noſtros disjectos adorti, prælium renovaverunt. *& cap.* 2. Renovare bellum. *Id. l.* 3. *B. Civ. r.* 93. curſum. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 209. vulnera. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 58. dextras. V. *Dextra*. *Id.* 4. *Hiſt. c.* 36. veterem iram. *& l.* 2. *c.* 30. ſedstionem. *Ovid.* 14. *Met. v.* 465. luctum. *Petron. in Satyr. c.* 117. *a med.* tabula teſtarenti. *murmur. & Cic.* 2. *Acad. cap.* 3. *a med.* Hæc incluſa habebam, & ne obſoleſcerent, renovabam, cum licabat legendo. *Id. r. de Divin. c.* 2. *a med.* Renovare ſtudia philoſophiæ. *ripigliare*. Sis *Herr. de B. Gall. l.* 8. *c.* 1. conſilia belli. *Cic. poſt redit. ad Quirit. c.* 3. *a med. & Liv. in fin. l.* 22. Freter nooe aret, qui ſuo ſtatu deſiderium mei, memoriamque renovaret. *rinfreſcaſſe. Quintil. decim.* 2. *c.* 12. Novsrca miſerum deotera ſanguinum tulit, & manum ſubinde renovavit. *b. e.* rurſus timuit ſanguine.

guine. *Frontin. de aquæduct. urbis.* 109. Renovare beneficium. *h. e.* de novo tribuere. ¶ *Renovare animum*, recreare, refocillare, reficere, *fulcire*, *vigorare*. *Cic. n. d. Invent. c.* 15. *a med.* Et auditoria animus aut renovatur ad us, quæ reliant, aut omnibus jam dictis, exfuscitatur. *Quintil. instit. cap.* 3. *l.* 6. Risus animum ab intentione rerum frequenter avertit, & aliquando etiam reficit, & a fastidiis, vel a fatigatione renovat. *Hirt. de B. Afric. c.* vii. Suis ex terrore firmatis, rursusque renovatis animis, &c. *viresca il coraggio*. Huc pertinet illud *Quintil. l.* 11. *cap.* 3. *ante med.* Ars porro variandi (*orem*) cum gratiam prabet, ac renovat aures, tum, &c. *h. e.* recreat, & intentiones reddit ad audiendum. *& lib.* 10. *c.* 5. *a med.* Alitur enim, atque enutrescit facundia, & effidus contentionum asperitate fatigata renovatur. *feil.* domi declamando. ¶ Pro repetere, rursus dicere, *reparare*, *redire*. *Cic. Agror.* 2. *c.* 22. Hic quoniam video, vos hominis dignitate, & consuetudine legit esse commotos, renovabo illud, quod initio dixi, regnum comparari, libertatem funditus tolli. ¶ *Renovare se*, se reficere, reparare vires suas, denuo se instruere & roborare. *Cic. pro Mur. cap.* 15. *in fin.* Mithridates pulsus regno, tantum tamen consilio & auctoritate valuit, ut se, rege Armeniorum adjuncto, novis opibus copiisque renovarit.

RENŌBO, is, n. 3. *reinnitiersi*, iterum nubo. *Tertull. l.* 1. *ad Uxor. c.* 7. Etsi non deliquas renubendo.

RENUDĀTUS, a, um, *spogliato*, *fondato*, vestem ejiciendo nudatus. *Apul. l.* 8. *Metam.* Brachia humero tenus renudata. *& ibid.* Afinus cunctis stramentis renuderus.

RENŪDO, as, a. 1. *spogliare*, *scoprire*, spolio, detego. *Arnob. sub fin. l.* 2. Tectum, parietes, januas, parteisque alias operis renudare, dejicere, affligere. *Martian. Capell. lib.* 2. *pag.* 115. Septem radiorum coronam renudavit. *h.* 2. detexit, offendituque.

RENŪDUS, a, um, retro nudus. *Tertull. de virg. veland. cap. ult.* A fronte quidem protecta, qua autem propria caput est, renuda.

RENUMĔRO, as, a. 1. *rendere*, *ἀναπληρόω*, reddo, quod ante mihi numeratum fuerat, ut aurum, dotem. *Terent. Hecyr.* 3. 5. 52. Sin alio est animo, renumerat dotem huc; eat. *Plaut. Bacch.* 1. 1. 12. Nam hæc si habeat aurum, quod illi renumeret, faciat lubens. *Apul. in Apolog.* Potes, ne sis beneficio ubstrictus, omne, ut acceperat, renumerare. ¶ Pro simplici numero, enumero. *Cæs. l.* 3. *B. Civ. cap.* 53. *a med.* Millia sagittarum circiter triginta in castellum conjecta Cæsari renumeraverunt. Sunt qui leg. *renuntiaverunt*, male.

RENUNTIĀTIO, nis, f. *relazione*, *publicazione*, *ἀναγγελία*, actus renuntiandi, editio, enuntiatio, relatio, nuntiatio. *Cic. Verr.* 3. *c.* 34. *in fin. & Verr.* 5. *c.* 39. Cæsio renuntiet, se dedisse. cognoscita renuntiationem ejus ex litteris. *Id. pro Planc. c.* 6. Renuntiatio suffragiorum. *Id. pro Mur. c.* 8. *a med.* Renuntiatio consulum, aut prætorum. *h. e.* cum post late suffragia renuntiantur nomina eorum, qui creati sunt. *Ulpian. Dig. lib.* 11. *tit.* 6. *leg.* 1. Interest nostra, ne fallamur in modi renuntiatione, si forte vel de finibus contentio sit, vel emptor scire velit, vel vendirer, cujus modi ager veneat. *h. e.* cum mensor renuntiat, cujus mensuræ ager sit. *Id. lib.* 17. *tit.* 2. *leg.* 63. *cons.* Voluntas distrahitur societas renuntiatione. *h. e.* renuntiando & profitendo, se nolle amplius socium esse. *colla renunzia*. Ad illud *Cicer. Verr. lib* 2. *cap.* 6. Postquam mea diligentia istorum impudentiam vicerat, renuntiata est tota conditio: *Asson.* hæc adscribit: Renuntiatio dicitur recusatio ejus rei, quæ in pactum & promissionem veneret.

RENUNTIĀTOR, oris, m. *relatore*, *riportatore*, *ἀναγγελτής*, qui renuntiat, refert, denuntiat, relatur. *Paul. Dig. lib.* 48. *tit.* 19. *leg.* 38. Transfugæ ad hostes, vel consilinum nostrorum renuntiatores, aut vivi sauruntur, aut furca suspendantur. *Tertull. de anim. cap. penult. ad fin.* Renuntiarer dispositionis infernæ. *Id. de Pall. c.* 4. *cons.* Reverere habitum, erroris tui renuntiatorem.

RENUNTIĀTUS, a, um, *riferito*, *pubblicato*, *ἀναγγελθεὶς*, enuntiatus, relatus, editus. *Cic. pro leg. Manil. c.* 2. Ter prætor primus centuriis suffragia renuntiatus. *Plin. in Panegy. c.* 91. Renuntiati consules. *Plin. alter l.* 6. *c.* 31. Insula renuntiata Alexandro regi adeo dives, ut equos incolæ talentis auri permutarent.

RENUNTIO, as, avi, atum, a. 1. *riferire*, *riportare*, *far sapere*, *ἀναγγέλλω*, *ἀπαγγέλλω*, nuntium afferre, significare, declarare, referre, exponere. & proprie adhibetur cum nuntium ulicujus rei exspectanti afferimus. *Sallust. in Jug. c.* 98. *a med.* Marius eum Ligure, promissa ejus cognitum ex præsentibus misit: quorum uti cujusque ingenium erat, ita rem difficilem aut facilem renuntiavere. *Plaut. Bacch.* 4. 2. 10. Non iti: negato ego nunc tibi renuntio, here, futurum, ut sis sciens. *Id. Hec.* 3. 5. 58. Deliberet, renuntiemque hodie mihi, velit ne, an non. *Id. Andr.* 3. 2. 19. Quasi non tibi renuntiata sint hæc sic fore. *Nep. in Annib. c.* 12. *ad fin.* Imperavit ei, ut propere sibi renuntiaret, num eodem modo undique obsideretur. Pusr cum celeriter, quid esset, renuntiasset, &c. *Plaut. Trin.* 4. 2. 153. Ibo ad illum, renuntiabo, ut scirat, &c. *Sulpic. ad Cicer. Fam* 4 *ep* 5. Postquam mihi renuntiatum ab de obitu Tullix. *Plaut. Men.* 2. 3. 66. Hunc metuebam, ne meæ uxori renuntiaret de palla, & prandio *&* 5. 9. 68. Postquam ad nos renuntiatum est, te & patrem esse mortuum. *Cic.* 5. *Verr. c.* 31. Acta & imperia tua domum ad socerum suum renuntiaverunt. *Id. Phil.* 9. *c.* 1. & *Liv. l.* 39. *c.* 33. Renuntiare legationem. *h. e.* quæ in legatione acta sunt referre. *Quintil. c. ult. l. ult.* Sed hi primum renuntient sibi, quanta sit humani ingenii via, quam potens efficiendi quæ velit. *h. e.* secum cogitent, & ipsi se quodammodo doceant. ¶ Pertinet ad comitia, & significat prædicare ejus nomen, cui est magistratus datus, ut renuntiare prætorem, consulem, ædilem. *Cic. pro leg. Manil. c.* 1. *& Verr.* 4. *c.* 52. *Verr. l.* 3. *R. R. c.* 17. *Liv. l.* 5. *c.* 18. *& Plin. in Panegy. c.* 63. Sic renuntiare suffragia, *Cic. pro Planc. cap.* 6. ¶ *Renuntiare alicui*, contrarium nuntiare. *Plaut. Stich.* 4. 1. 18. Jube domi cœnam coqui, atque ei illum renuntiari. *h. e.* nuntiari, te non ire ad cœnam apud illum, cui promiseras. *Senec. de Clemens. l.* 1. *c.* 9. *circa med.* Renuntiari exemplo amicis, quos in consilium mqaverat, imperavit. *h. e.* nuntiari, ne ad se venirent: eorum se consilio in præsens non uturum. ¶ Hinc sæpe ponitur pro recusare, rejicere, *rimuovere*: quasi contrario nuntio irritum facere. *Cic. Verr.* 4. *c.* 36. Iste vehementer Sthenio rosensus, hospitium ei renuntiat: domo ejus emigrat. *Liv. l.* 42. *c.* 25. *& Tacit. a. Ann. c.* 72. Renuntiare alicui amicitiam & societatem. *Cic.* 2. *Verr. c.* 6. Renuntiata ast tota condito. *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 1. *a med.* Quod impudentius publicanis renuntiantibus. *h. e.* conductimi vectigalium rai,ubl. Dare recusantibus. *Paul. Dig. lib.* 17. *tit.* 1. *leg.* 65. *ante med.* Qui sociatatem in tempus coit, ante tempus eam renuntiando, socium a se, non se a socio liberet. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 53. *extr.* Renuntiare Stoicis. *Quintil. l.* 10. *c.* 7. civilibus officiis. *Suetan. in Rhetorib. c.* 6. toto. *Plin. in Panegy. c.* 59. inertiæ. *Tertull. l.* 1. *ad Uxor. c.* 1. nuptiis. *Senec. l.* 6. *quæst. nat. c.* 1. *post med.* Definamus audire istos, qui Campaniæ renuntiavere, quique post hunc casum (*terremotus*) emigravere. ¶ *Renuntiare repudium*, sponsalia aut matrimonium dissolvere, V. *Repudium*. *Plaut. Aulul.* 4. 10. 53. & *Terent. Phorm.* 4. 3. 72.

RENUNTIUS, ii, m. qui iterum nuntiat. *Plaut. Trin.* 2. 1. 21. Ducitur familia tota, vestitoricæ, unctor, auri custos, flabelliferæ, fandaligeroin, cantrices, cistellatrices, nuntii, renuntii, raptores panis & pemi.

RENŌO, is, ui, a. 3. *far ritorno de me*, *ἀναπέμπω*, meta significo mihi non placera, renuto, abnuo. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. *v.* 63. reous quod tu, jubet alter. *& lib.* 1. *ep.* 16. *v.* 49. renuit, negitatque Sabellus. *Cic. pro Rabir. Post. c.* 13. Supercilii renuentis hunc decem reillium crimini. *Ovid. Heroid. ep.* 17. *v.* 89. Credere me tamen hoc oculo renuente negavi. *Id.* 8. *Met. v.* 315. *& Martial. l.* 2. *epigr.* 14. Facere aliquid renuente deo. *h. e.* non probante, invito. ¶ Recusare, refugere, *rifiutare*. *Cic. pro Cal. c.* 11. *extr.* Qui nullum convivium remerit, qui unguenta sumpserit. *Sabin. elog.* 2. *v.* 27. Nec laudem Danai tanto renuere labori. *negarono*.

RENŌTO, as, n. 1. frequentat. a renuo. *Lucret. l.* 4. *v.* 601. vox per ateas foramina rerum Incolumis transira potsit, simulacra remutant. *h. e.* transire non possunt, recusant, remutantur, nequeunt. *Id. lib.* 3. *v.* 351. si quis, corpus fecture, renutat. *h. e.* non admittit, negat. Al. lag. *refutat*.

RENUTRIO, is, a. 4. rursus nutrio. *Paulin. Nolan. epist.* 23. *c.* 9. Quem ea rusticanis receptum domi renutrimus.

RENŪTUS, us, m. *rinnovamento*, actus renuendi. *Plin. l.* 2. *ep.* 7. Nam ego quoque simili nutu ac renutu respondere voto tuo parem. Nutu, idest assenso, dum promitto non egere adversus Gallum; *renuen*, dum nolo adesse Gallo adversus Batticos.

REOR, reris, ratus sum, dep. 2. *stimare*, *credere*, *pensare*, *κρίνω*, *ἡγέομαι*, puto, opinor, existimo, censeo, arbitror. *Quintil. l.* 8. *c.* 3. *ante med.* dicit, *reor* esse verbum horridum, fortasse ob repetitionem canina littera. *Cic.* 3 *de Orat. c.* 38. docat esse poeticum, sed tamen ex hic unum, quibus loco positis, grandior etiaque antiquior oratio sæpe videri solat. Non est autem in omnibus æqua modis, temporibus, ac personis usurpatum. *Horat. l.* 2. *ep. v. v* 69. Non equidem infector, deleudava carmina Lævi Esse reor. *Persius. in Satyr. cap.* 122. *a med.* Ut reor, haud impune. *Propert. l.* 3. *eleg.* 2. *v.* 38. Ut reor e facia, Calliopea fuit. *Virg. 6. Æn. v.* 96. via prima salutis, Quod minime reris, Graja pandetur ab urbe. *Plaut. Bacch.* 5. 2. 9. Rerin' ter in anno tu has tonsitari? *h. e.* reris me? *Virg. Æn.* 7. *v.* 437. Nam, ut rere, muss effugit nuntius aures. *Stat. Theb. v.* 59. nec se tanta in ærumina retur Sufficere. *Plaut. in fin. Asin. & Cic.* 2. *Offic. c.* 9. Romur impetrari posse. *Arnob. l.* 4. *pag.* 146. Omnis superorum gens, quam esse vos remini. *Plaut. Amph.* 3. 3. 20. Qui ms Amphatruonem rentur esse. *Cic.* 3. *de Orat. cap.* 22. Quem natura rebar ita dicere. (*Id. ibid. c.* 38. *rebar* dicit esse poeticum, ut modo diximus.) *Virg.* 10. *Æn. v.* 608. Ut rebare. *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 3. *a med.* Non rebatur oppidum esse Piræa. *Plaut. Amph.* 5. 1. 43. Ædes ruori rebamur rues. *Cic.* 3. *de nat. Deor. c.* 6. *fub fin.* Rebantur enim fore, ut &c. *Senec. in Herc. Fur.* 11. 303. Tum restituras fratribus rebor meis mesmes. *Plaut. Aulul.* 1. 2. 18. Se sa a me derideri rebitur. *Id. Mostell.* 1. 3. 2. Unde me melius rear esse defacatam. *Gell. apud Gell. lib.* 7. *cap.* 17. *in fin.* Ne tibi me esse ab usm rem obnoxium reare. *Auson. initio* VII. *Sapient.* Ignoscenda istiac, ne cognoscenda rearis. *Plaut. Pseud.* 1. 2. 34. Ut mihi rem esse reantur. *Cic. de Haruspic. resp. c.* 23. Tum vero est entus se possa. *Terent. Hecyr.* 5. 3. 21. Unorem, quam nunquam ast ratus posthac se habiturum, reddo. ¶ Usurpant præterea *Liv. lib.* 40. *c.* 5. *extr. Plin. utroque*, *Tibull. Lucan. Martial. & sapissima Ovid.* sed fere in prima persona præsent. indicat. aut qua modo allata exempla præsrunt s in aliis modis non facile sine auctore adhibuerim.

REPAGES, um, f. a Poetis interdum dicuntur, quæ *repagula* usitatiori vocabulo appellantur. *Fest.* in *Repagula*.

REPAGŪLA, arum, n. *sbarra di chiudere & ufizio*, *serrello*, *chiavistello*, *μοχλὸς*, *κλεὶς*, vectis, qui obvi valvis contra vim opponitur: a *re*, & *pango*. Adhiberor fera in plur. numero. *Festus*: Repagula sunt, ut Varrius ait, quæ perfacturnda gratie ita figuntur, ut ex contrario quæ oppanguntur. Quæ verba satis obscura sunt, & fortasse mutila.

tila. Al. legi mallent: *ut ex contrario* (h. e. extrinsecus.) *appungantur, & repungantur. Plin. l. 36. c. 41. ad fin.* Firmissima in rectum abim. Exhre valearum repagulit, & ad quascumque libeat latestina opera aptissima. *Hardoin.* in MSS. suis *pegmis* legit. *Plaut. Cistell. a. 3. v. 18.* Occludite ædes pessulis, repagulis. *Cic. 1. de Divin. c. 34.* In templo Herculis salvæ clausæ repagulis, subito se ipsæ aperuerunt. *Id. Verr. 6. c. 43. a med.* Convulsis repagulis, effractisque valvulis, &c. *Apul. l. 1. Metam.* Fores ad pristinum statum refurgunt, cardines ad foramina residunt, postes ad repagula redeunt, ad claustre pessuli recurrunt. *Ovid. 5. Met. v. 220.* Raptaque de ductro robusta repagula puste Offibus illidit mediæ cervicis. ¶ ubicem quibus armenta coercentur, *sbarra. Ovid. 2. Met. v. 155.* Solis equi hinnitibus aures Flammiferis implent, pedibusque repagula pulsant. Quæ postquam Tethys repulit, &c. *Lucan. l. 1. v. 295.* laxare repagula. *Sil. lib. 16. v. 317.* prolatu fomore repagula signo. ¶ Translate 28 quodvis obstaculum, frenum, impedimentum. *Cic. 7. Verr. c. 15. a med.* Repagula juris, pudoris, & officii perfringere. *Vetus Poeta* apud *eund. l. 3. de nat. Deor. c. 26.* Ille mihi hodie tradidit repagula, Quibus ego item omnem recludam.

REPANDIROSTRUM pecus, rostrum habens repandum, ut pisces multi præsertim majores, ut delphines, item snates. *Quintil. l. 1. c. 5. (al. 9.) ad fin.* Ex præpositione, & duobus vocabulis duris videtur Etruscis Pacuvius: Netei repandirostrum incurvicerviumque pecus. *Lucil.* apud *Non. c. 2. n. 689. repandum rostro* dixit.

REPANDO, is, a. 3. *aprire, spalancare, ἀνίημι*, aperio, pando. *Apul. l. 4. & 9. Metam.* Clave subtracta, fores januæ repandit.

REPANDUS, a, um, *ripiegato all' insù, ἀνάκυρτος, sinuosus*, retrorsum pandus, h. e. pandus simul, & latus, sed retro & sursum reflexus, recurvus, qualia sunt dorsa, & ora delphinum. Nam de his *Plin. lib. 9. c. 8.* Pro ore gemitus humano similis, dorsum repandum, rostrum simum. *& Ovid. 3. Met. v. 680.* truncoque repandus in undas Corpore desiluit. falcata novissima cauda est. *& Lucil.* apud *Non. c. 2. n 689.* Lascivire pecus justit, rostrique repandum. *Plin. l. 24. c. 22.* Pectorosæ cervicis repandæ ostentatem. *Cic. l. 2. de nat. Deor. c. 49. sub fin.* Juno Sospita cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. ¶ Hinc repandirostrum pecus Netei, apud *Pacuv.* V. supra.

REPANGO, is, a. 3. *piantare, seminare*, idem quod pango, sero, apud *Colum. l. 5. c. 10. a med. & de Arbor. c. 22. ad fin.* Ibique semen ferulæ repangito.

REPARABILIS, le, *riacquerabile, reparabile, ἀναπλάσιος*, qui reparari potest. *Ovid. Heroid. ep. 5. v. 103.* sulla reparabilis arte Læsa pudicitia est. deperit illa semel. *Id. Met. 2. v. 379.* Dic, Themi, qua generis darenum reparabile nostri Arte fit. *Senec. de brevit. vitæ, c. 6. a med.* Nec velocissimæ omnium rei (*vitæ*) mora facilis, sed ubire, ut rem supervacuare ne reparabilem, finitis. *Auson. Edyll. 18. v. 6.* Phœnix, reparabilis ales. *Vol. Flacc. l. 6. v. 562.* nollo cælum reparabile gaza. *h. e.* lux, & cita nulla pecunia reparabilis. *Pers. sat. 1. v. 102.* Euion ingeminat: reparabilis adsonat echo. *h. e.* quæ facile voces reparat ac repetit.

REPARATIO, onis, f. *rifacimento, rinnuovazione, riparazione, ἀναπλάσις*, actus reparandi, renovatio, instauratio. *Prudent. Cathemer. 10. v. 128.* Mors hæc reparatis vitæ est. Tribuunt & *Sallust. in Jug. c. 34.* sed rectius ibi leg. *paratis.*

REPARATOR, oris, m. *riformatore, riparatore, ἀναπλαστής*, qui reparat, refector. *Stat. l. 4. silv. 1. v. 11.* immensi reparator maximus ævi. *h. e.* Janus, qui novos annos inchoat. V. *Imperator.*

REPARATUS, a, um, *rimesso, rifatto, rassettato, ἀναπλασθείς*, restitutus, refectus, instauratus. *Justin. sub fin. l. 20. & lib. 26. c. 2. sub fin.* Reparatus exercitus. *Id. l. 32. c. 1. extr.* Reparatum bellum. *Petron. in fragm. pag. 677. Burmon.* Lunæque senectus, Et reparatus honos. *Lucan. l. 4. v. 635.* Defectam timuit (*Alcides*) reparatis anguibus Hydram. ¶ Iterum emptus, commutatus. *Horat. l. 2. ad. 3. v. 18.* Vina Syra reparata merce. *h. e.* empta ex pecunia, quæ redacta est ex merce Syra devendita: vel commutata cum merce Syra.

REPARCO, arcis, arsi, n. 3. *risparmiare, ἀναλίσκομαι*, idem quod parco. *Plaut. Trucul. a. 4. 25.* Utinam a principio rei item parsissem meæ, ut nunc reparcis sarcis. ¶ Sumitur etiam pro non parcere. *Lucret. l. 1. v. 668.* Scilicet ex ulla facere id si parta reparcent. Alii aliter leg. & interpret.

REPARTO. V. *Reparto.*

REPARO, re, avi, atum, a. 1. *rinnovare, rimettere, risarquistare, ἀναπλάζω*, rursus paro, recupero, iterum acquiro. *Cic. Verr. 5. c. 86.* Arator id perdere videbatur, quod alio prætore, eodem ex agro reparare posset. *Plin. lib. 6. epist. 8.* Reparare quod amissis, gravius est. *& epist. 3.* Ager decrescente reditu, etiam pretium minuit, quod, te curante, reparebit. *Id. l. 4. ep. 9.* Faces ignem assidue concussione custodiunt, dimissum ægerrime reparant. *Ovid. Met. 1. v. 11.* Nec nova crescendo reparabat cornua Phœbe. ¶ Rursus emere, quod faciunt mercatores, qui merce divendita, aliam comparant, *rinnovellano, rinnovare, rimettere.* nam & parare pro emere ponitur. *Horat. l. 1. od. 31. v. 12.* Vina Syra reparata merce. *Alfen. Dig. lib. 15. tit. 3. leg. 16.* Cum boves non essent idonei, jusserat eos eximere, & his nummis, qui recepti essent, alios separari. *Scævola lib. 45. tit. 1. leg. 122.* Si intra diem suprascriptam non reparasset merces. ¶ Reparare exercitum, classem, *rimettere in piedi. Liv. l. 30. c. 7. & Hirt. de B. Alex. cap. 12. a med.* Reparare præsidium, bellum, *Justin. lib. 3. c. 6. Liv. loc. cit.* Reparare auxilia, *Tacit. 3. Ann. c. 73.* h. e. auxiliares copias rursus adscifcere. Sic *Lucan. l. 2. v. 104.* reparare novas aires. *h. e.* rursus sibi comparare. ¶ Eò etiam reficere, recreare, *ristorare. Ovid. 4. Metam. v. 215. de ambrosia.* & fessa diurnis Membra ministeriis nutrit, reparatque labori. *Id. Heroid. ep. 4. v. 90. de requie.* Hæc reparet ulres, fessaque membra novet. *Plin. in Panegyr. c. 77. a med.* Tare assiduus in tribunali, ut labore refici ac reparari videretur. ¶ Item reficere, renovare, *rifare, riparare. Plin. l. 10. ep. 75.* Ut ædificia, quæ sum vetustate lubsapsa, reparentur in melius. *Laurea Tullius in carm.* apud *Plin. l. 31. c. 2.* Reparare villam sub cultu potiore. ¶ Translate *Quintil. lib. 10. c. 2. a med.* Tireagenes imermissare historias scribendi industriam nova laude reparavit. ¶ De novo creare, producere. *Ovid. 15. Met. v. 252.* rerumque novatrix Ex aliis alias reparat natura figuras. *Senec. in Oedip. v. 650.* Solem reparet herbas. *Mantuan. l. 9. epigr. 104. de Hercule.* Fecundam vetuit reparari mortibus Hydram. *h. e.* novo capitum, recisis aliis, emittendo. *Plin. l. 27. c. ult.* Trichomanes illitum cohibet capillos defluentes: aut si effluxerint, reparat. ¶ Translate *Quintil. l. 10. c. 2. ante med.* Velut attrita quotidiano usu forensi ingenia, optime rerum talium blanditia (*lectione poetarum*) reparentur. ¶ In illo *Horat. l. 2. od. 37. v. 23.* nec lætentes Classe cita reparavit oras: *reparare* alii sumunt pro munire, portus, arces, & mœnia, quæ lapsa erant, celeriter classe omnia loca obeundo, reficere & firmare: Alii pro mutare, alias nempe terras & magis abditas pre Ægypto, quæ infirma erat, & tota patebat hosti, quærere: Alii alia commiscentur. *Bentley.* ut se expediat, *penetravit* ex conjectura substituit. ¶ Quidam putant primam syllabam produci posse, propter ea, quæ in *Re* dicta sunt. Itaque legunt apud *Claudian. in Consul. Probi, & Olybr. v. 260.* Obalia qui reparat arva Galesus. Al. leg. *temperat.*

REPARTURIENS, entis, iteruro parturiens, seu pariens. *Alcim. Avit. lib. 6. Poem. vers. 72.* Teque reparturiens melius, quam corporis alem.

REPASCO, is, a. 3. pasco, aut iterum pasco. *Paulin. Nolan. epist. 44. (al. 31.) c. 2. ad fin.* Impendis, quibus possim dicitem pauper repascere. *Id. carm. 21. ad Cythet. v. 853.* Ut pullus aquilæ dicitur repascere Cura parentes mutua.

REPASTINATIO, nis, f. *βοθροποίησις*, actus repastinandi. *Cic. de Senect. c. 15. a med.* Quid agri fossiones, repastinationesque professam? *Colum. l. 2. c. 2. ante med.* Junci & graminis pernicies repastinatio est. ¶ Translate est coercitio, & amputatio inutilium, apud *Tertull. in Exhort. ad castit. c. 6. ad fin.*

REPASTINATUS, a, um, nom. ex particip. *Colum. l. 3. c. 18.* Repastinatæ dictæ fuere vineæ veteres, quæ refodiebantur: nunc antiquitatis imprudens emutuetudo quidquid amoti fuit vineis præparatur, repastinatum vocat. *Plin. l. 17. c. 10.* Baccæ lauri in fulco repastinato palmi ultitudine, cicaniæ fere accreatim seruntur. *Id. lib. 19. c. 8. ante med.* Si caulem in repastinato feras. *& post med.* Hipposelinum & repastinum feritur.

REPASTINO, as, avi, atum, a. 1. *zappare, sbarbicare, ἀνασκάπτω, ἀνασκάφω*, iterum pastino, refodio. *Varr. R. R. l. 1. c. 28. sub fin.* Si altius repastinaverimus, aut minus, quam alii. *Colum. l. 4. c. 32.* Cultus arundinetis primo triennio non alius est, quam ceteris: cum deinde consenuit, repastinandum est. ¶ Et universim pastino fodere, terram pastino emovere, purgare, *zappare. Festus*: Repastinari ager is dicitur, ut Varrius arbitratur, cujus natura mutatur fodiendo, eum aut silicester arenodicatur, aut lapis mollitur frangendo, ut fiat pascuus vel pecoribus herba, vel hominibus fatione. Cato in ea, quam scripsit de suis virtutibus contra Thermum: Ego jam a principio in parsimonia, atque in duritia, atque industria omnem adulescentiam meam abstinui, agro colendo, sanis Sabraia, silicibus repastinandis atque conferendis. Afranius in Repudiato: Repastinasse ratus sentes fugis. *Plin. l. & c. 13.* Ca. Terentium scribam, agrum suum in Janiculo repastinantem, offendisse arcam, &c. ¶ Repastinare ungues, *Tertull. de Pœnitent. c. penult.* h. e. a sordibus ibi collectis purgare: Et, repastinare usum divitiarum, *Id. de cultu fem. cap. 9. circa med.* h. e. coercere, & veluti purgare: *Et*, repastinare vitia modo etiam ætate renovata, *Id. de Anim. c. 20. ad fin.* h. e. instaurare, & renovare: *Et*, commissionem injuriæ, metu vicis statim occurrere, repastinare, *Id. lib. 2. adverf. Marcion. c. 18.* h. e. insodere, obruere (ut cites pastino solani) sepelire, reprimere. Omnes hæ metaphoræ duriores sunt, & suo Auctori relinquendæ.

REPATRIO, as, n. 1. *ripatriare*, in patriam redeo. *Solin. cap. 27. (al. 40.) ante med.* Cum multi captivorum, aliquot leonibus obvii, intacti repatriaverint. *Id. cap. 33. (al. 46.)* Hinc Arebim fat est: hinc ad Pelusium repatriemus. *h. e.* redeamus. *Salmas.* mallet *ad Pelusium vela reparemus*, h. e. æquatis velis, & secundo vento Pelusium renavigemus. *Reparare vela*, esse mit paria & æque vela facere, quod fit, cum secundus ventus est.

REPECTO, is, n. 3. Quidam legi putant apud *Sext. 6. Theb.* v. 418. Colla toris crinita tument, stantesque repectit Aura jubas. Ubi *ver. Scholiast.* exponit dispergit, dissolvit, pexas comptasque jubas turbat. *Al. leg.* reflectit. *Claudian. de consul. Prob. & Olybr. v. 221. de Tiberino.* frons hispida manat Imbribus: in liquidos fontes in barba repectit. V. *Repexus.*

REPEDO, as, n. 1. *ritirar il piede, ritirarsi, tornar indietro, vincolare, ἀναβάζω*, pedem retraho, retro cedo, recedo, revertor. *Lucil.* apud *Non. c. 3. n. 738.* Rediisse ne repedasse, ut Romam eiret Gladiatoribus. *& ibid.* Romam repedabam numero. *Ammian. l. 24. c. 7. (al. 27.) sub fin.* Ad signa repedavit ocius milex. Adde *Juvenc. l. 4. in cap. 26. Matth. v. 402.* ¶ Cum accusatione *Pacuv.* apud *Fest.* Peulum repeda, gnate, a vestibulo gradum. Nisi dicas illud *gradum* esse casum communere spatii: *ritirossi un poco.*

RE-

REPELLO, lis, reppli, repulsum, a. 3. *rebattere, rispingere, tener lontano, scacciare, ἀπωθῶ, ἀπελαύνω, ἀποτρέπω*, accedentem, aut irruentem retro pallo, rejicio, depello, prohibeo, propello, prorumpo, amoveo. *Cic. pro Cæcin. c.* 12. Homines inermes armis, viros, terrore periculoque mortis repellere, fugare, avertere. *Id. post redit. in Sen. c.* 7. *a med.* Tu affinem tuam, finitimam meam, fuparb fimus & crudeliffimæ verbis a geniibus tuis repulifti. *Id. pro Dom. c.* 22. Homines audaces ab ejus templi aditu atque affenfu repuliti. *Plaut. Bacch.* 4. 3. 18. Hinc nunc ego mala dictis mala hæc hortibus repelli. *Plin. l.* 7. *c.* 16. *extr. med.* Zoroaftri cæsarum ita palpitaffe, ut impofitam repellaret manum. *Hort. de B. Alexan. c.* 20. Navigia hoftium lapidibus ac fundis a mole repellebant. *Id. de B. Afric. c.* 6. Cum ab equitibus in oppidum repellerentur. *Cæf. l.* 2. *B. Civ. c.* 9. Tegumenta ad defendendos ictus, ac repellendos. *Martial. l.* 3 *epigr.* 46. In turbam incideris: cunctos umbone repellet. *Ovid.* 3. *Met. v.* 63. ferpens fquamis defenfus, & arcæ Durities pellis, validos cute repulit ictus. *& lib.* 10. *v.* 165. repellit ver nyamem. ¶ Pre removere, *fcoftare, allontanare. Hort. de B. Alex. c.* 20. Scalas rapere, & naves a terra repellere, ne hoftes po irentur. ¶ Repellere repagula, *Ovid. Met.* 2. *v.* 157. removere, tollere, & aditum aperire. ¶ Illa urbana fuot & commoda *Cic.* 2. *de Fin. c.* 9. Omne animal dolorem afpernari, & quantum poffit, a fe repellere. *Id.* 1. *Conft. c.* 10. *fub fin.* Repellare aliquem a confilitis. (Hinc *repulfa*.) *Id. pro Mil. c.* 28. furores Clodii a cervicibus civium. *Id. pro Mur. c.* 14. ab aliquo belli pericula. *Id.* 1. *Offic. c.* 38. *ad fin.* connarecliam. *b. c.* contumalia abftinera. Sic *ibid.* incundiam. *Id. l.* 2. *de Orat. c.* 21. oratorem a gubernaculis contatum. *Q. Cic. de petic. conful. c.* 14. aliquem ab impediendo ac lædendo. *Tacit.* 2. *Hift. c.* 4. *ad fin.* fegantiam. *b. c.* abjicere. *Virg.* 4. *Æn. verf.* 214. alicujus connubia. *b. c.* recufare. *Ovid.* 14. *Met. v.* 377. preces. *b. c.* rejicere. *Id.* 3. *de Ar. am. v.* 491. fraus aft conceffa, repellere fraudem. *Id.* 5. *Met. v.* 777. facinus. *b. c.* prohibere. ¶ Repellere aliquam ad meretricium quæftum, apud *Plaut. Ciftell.* 2. 1. 43. aft compellere, impellere, adigere. ¶ Aliquando eft expellere, tollere. *Colum. l.* 7. *c.* 3. Capri vel arietis petuici faxitiam paftoras hac aftutia repelluet. ¶ Iram evertere, perturbare. *Ovid. Met. 6. v.* 661. Thracius ingenti menfas clamore repellit. *& lib.* 9. *v.* 164. Victa malis patientia repulit aras. ¶ In illo *Ovid.* 2. *Met. v.* 786. *de Minerva.* haud plum locuta Fugit, & impreffa telluretn repulit haita: fignificatur motus volatum inchoantis, & impreffa terræ haita nifu fa ie aera tolleotis. terre aoim quodammodo repellitur, dum corpus ab ea caleriter refilit. Simile aft illud *Virg.* 4. *Georg. v.* 232. Taygeta fimul ea terris oftendit honeftum Plias, & Oceani fpretos pede repulit amnes. ¶ Quotiefcunque prima io præterita a Poetis producitur, volunt Grammatici, duplici *p* fcribi, *reppulit*: fed non eft neceffe, ut in *Re*, & *Referre* jam diximus.

REPENDO, dis, di, enfum, a. 3. proprie eft contra, aut viciffim pendo, æquo pondere reddo, *ἀντισταθμίζω. Plin. lib.* 19. *c.* 4. *ante med.* Ecce altiles fpectantur afparagi: & Ravenna ternos libris repandit. *b. c.* adeo magnos alit, ut terni libræ pondo fint. ¶ *Rependere penfum*, eft eodem pondere laniam netam reddere, quo, ut neretne, data aft. *Ovid. Heroid. ep.* 9. *v.* 77. *de Alcide.* Craffaque robufto deducis pollice fila, Æquaque famnfæ penfa rependis heræ. *Propert. l.* 4. *el.* 7. *v.* 37. Et gmviora rependit iniquis penfa quafillis, Gærula de facie fi qua locuta mea aft. ¶ *Rependere* etiam dicuntur emptores, qui pro merce juftam pecuniam folvunt. hæc enim olim, ante pecuniam fignatam, appendebatur, non numerabatur, ut in *Æs*, & alibi dictum aft. Ra poftea mutata, nihilominus manfit loquendi modus. *Plin. l.* 36. *c.* 16. *a med.* Æthiopico magneti laus fumma datur, ponduíque argento rependitur. *fi comperto a pefo d' argento. & lib.* 12. *cap.* 25. *ante med. de balfamo.* Cum dupin rependebatur argentum. *b. c.* cum pro uno balfami pondere, v. gr. libra, duo argenti pondera, binæ libræ folvebantur. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 67. Septumulejus, qui pro C. Gracchi capite aurum erat repenfum. (Adde *Plin. l.* 33. *c.* 3. *ante med. & Valer. Max. l.* 9. *c.* 4. *n.* 3.) h. e. tantum auri pondus datum fuerat, quantum erat pondus capitis. ¶ Translate *Sent.* 4. *Thebr. v.* 763. Dircæos tibi, diva, greges, numerumque rependam Plebis, & hic magna lucus fignabitur ara. *b. c.* pro numero asercitus victimas tibi immolabo: quot fuerint milites, tot erunt hoftiæ. ¶ Eft etiam perfolvere, reddere, viciffim tribuere, *dare in ricompenfa, pagare. Propert. l.* 4. *el. ult. in fin.* Dum pretium vitæ grata rependit humus. *Ovid.* 2. *Met. v.* 694. nau gratia facta Nulla rependatur, nitidam cape præmia vaccam. *Sil. l.* 27. *v.* 577. patrefque docet Carthaginis altæ Magna rependurus, nec fe leviora daturum. *Stat. 9. Theb. v.* 50. Hafne tibi grates, hæc præmia digna rependi? *Propert. l.* 4. *el.* 4. *v.* 55. captæ ne fiot impune Sabinæ, Me cape, & alterna lege repeade vices. *Virg.* 2. *Æn. v.* 160. Tu modo promiffis maneas, fervataqua ferves, Troja, fidem, fi vera feram, fi magna rependam. *b.* 2. præfabo. *Stat. l. & filv.* 3. *v.* 154. Quas tibi devoti juvenes pro patre reuatu, Summa ducum, geates, aut quæ pia vota rependant? *b. c.* vota faciant pro te. ¶ *Rependere pœnas*, dare, luere, *ὑπεκτίνω. Senec. in Oedip. v.* 1032. Nunquam rependam fceleribus pœnas pares. ¶ Eft etiam penfare, compenfare, paria facere, *compenfare, ricompenfare, ἀντιστρόφω. Ovid. Heroid. ep.* 15. *v.* 31. Si mihi difficilis formam natura negavit, Ingenio formæ damna rependo meæ. *Id.* 5. *Met. v.* 15. hac vitam fervatæ dote rependis? *Virg.* 1. *Æn. v.* 242. Hoc equidem occafum Trojæ, triftefque ruinas Solabar, fatis contraria fata rependens. *Quintil. declam. 9. c.* 2. *ad fin.* Ut porrectos egenti cibos mea fame rependat. *Gell. l.* 2. *c.* 3. *a med.* Rependitur & compenfatur damnum delibatæ honeftatis majore alia gravioreque in adjuvando amico honeftate. ¶ In deteriorem partem, malum pro malo inferre, par damnum afferre. *Sen. l.* 8. *Thebr. v.* 666 perremptos Ulciici focios, mœftamque rependere noctem. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 4. magnoque rependere ludu regis pacta. *& verf.* 744. culpam hanc magno terrore rependat. ¶ Pro expendere, examinare, *Claudian. in conful. Mall. Theod. v.* 217. dius proxireus ille, Quem ratio, non ire movet: qui facta rependens, Conftito punire poteft.

REPENS, perticip. V. in *Repo*.

REPENS, ntis, *repentino, improvvifo, repente, all'improvvifo*, fubitus, repentinus, inopinatus, improvifus. Ducunt a *pênis*, virgo, quia quo quid vergit, eo ftatim inclinatur, ut in lance pondus. *Cic.* 3. *Tofcul. c.* 22. Hoftium repres adventus magis aliquando contuebar, quam exfpectatus. *Id. ibid. c.* 14. vertens carmina *Euripidis*. Ne me imparatum cura laceraret repens. *Liv. l.* 2. *c.* 24. Tumultus repens aa agria in urbem illatus. *Id. l.* 10. *c.* 7. *circa med.* Si quod repens bellum oriatur. *Id. l.* 33. *c.* 2. *a med.* Quantum Attali repens cafus coegit. *Sil. l.* 3. *v.* 220. repenfque aaftm quatit clamor. *Virg.* 12. *Æn. v.* 313. quove ifta repens difcordia furgit? *Stat. 7. Theb. v.* 360. vocifque repens fingultus aperture Intercipit iter. *Senec. in Med. v.* 971. Quid repens affert fonus? ¶ Extra rectum cafum fingularem rari eft obfa. *Lucret. l.* 5. *v.* 401. Prinethonta icpenti fulminis ictu Detoebavit equis. *Liv. l.* 6. *c.* 42. Fama repentis belli Gallici allata. *Al. leg.* repans. *Sil. l.* 15. *v.* 624. fraudes latuere repentum armorum. *Al. leg.* recentum. ¶ Adverbii ritu (at *recens*) ut videtur. *Ovid.* 1. *Faft. v.* 95. Tum facei ancipiti mirendus imagine Janus Bina repres oculis obtulit ora recis. Al. leg. *repente*, jovito *Hrinofio*, & aliis.

REPENSATRIX, icis, f. quæ repenfat. *Martian. Capell. l.* 9. *pag.* 304.

REPENSO, as, a. *e. compenfare, ricompenfare*, idem quod rependo, vel ejus frequentatiaum: compenfo, paria facio. *Colum. l.* 3. *R. R. c.* 2. *ante med.* Id tamre incommodum repreíant uvarum multitudine. *Velleï. l.* 2. *c.* 12. *ad fin.* Hac victoria videtur Marius bona malis repenfaffe. *b. c.* tot bona artulifle reipublicæ, quot mala intulamt. *Senec.* 2. *de Ira, c.* 32. Non enim ot in beneficiis honeftum aft merita recrius repenfare, ita injurias injuriis. *Velleï. l.* 2. *c.* 21. *a med.* Cujus intaritus voluptas amiffarum civium pæne damno repenfata eft. *si piacere fo paregguato*, &c. *Terentl. de Idololatr. circa med.* Minor merces frequentiore actu repenfatur.

REPENSUS, a, um. *Horat. l.* 3. *od.* 5. *v.* 25. Auro repenfus fcilicet acrior Miles redibit? *rifcattato con dinari. & Ovid.* 2. *Amor. el.* 12. *v.* 80. Vanefcat culpa culpa repenfa tua. *paregguata, compenfata*. Al. aliter leg.

REPENTE, adverb. *all' improvvifo, repentinamente, repentemente, repento, fubitanamente, ἐξαίφνης*, fubito, repentino: a *repens*, fubitus. *Cic.* 1. *Offic. c.* 33. *a med.* Amicitias, quæ mious delectent, magis decere cenfret fapiames fenfim diffuere, quam repente præcidere. *Plaut. Mil.* 2. 2. 21. Ita abripuit repenta fe fe fubito. *Id. Caf.* 2. 5. 26. Repente emori. *Id. Pfeud.* 2. 1. 37. Repente avortus fum, repentino occidi. *Terent. Adelph.* 5. 9. 24. Quæ res tam reprete mores mutavit tuos? *Cic.* 2. *Phil. c.* 27. Perfona da mimo, modo regens, repente dices. *Id.* 4. *Fam ep.* 4. *circa med.* Repente præter fpem dixit, fa fenatui coganti non nagaturum. *Id. in Divin. Verr. c.* 17. *fub fin.* Sed repenta e veftigio tanquam aliquo Circæo poculo, factus aft Verres. *& Verr.* 2. *c.* 17. Ecce autem repreiz, his diebus paucis, &c. *Cæf. l.* 1. *B. Gall. c.* 52. Hoftes repente esleriteque procurrerunt. *& lib.* 6. *c.* 21. *fub fin.* Novam & repente collectam auctoritatem tenere. *Virg.* 1. *Æn. v.* 598. cunctifque repente Improvifus ait. ¶ ftatim, *fubito, tofto. Virg.* 2. *Æn. v.* 379. Improvifum afpris veluti qui fentibus anguem Præfli humi oiteos, trepidufque repente refugit. *Id.* 5. *Æn. v.* 325. fignoque repenta Concipiunt fpatia audito. ¶ perbrevi rempore, *in brevifima tempo. Virg.* 3. *Georg. v.* 472. nec fingula morbi Corpora corripiunt, fed tota æftiva repenta, Spemque, gregumque fimul, cunctamque ab origine gentem. *Derepente*, V. fuo loca.

REPENTIA. V. *Repentnia*.

REPENTINE, idem quod repentino, repente. *Lactant. l.* 2. *c.* 12. *a med.* Solemus eos, quorum virtutem miramur, aut qui repentine advenerint, de cæla cecidiffe, dicere. Al. leg. *repentena*.

REPENTINO, adverb. *repentinamente, all' improvvifo, fubitanamente*, idem ac repente. *Cic. pro Quinct. c.* 4. Moritur in Gallia Quiotius, cum adeffet Nævius, & moritur repentino. *Plaut. Pfeud.* 1. 2. 37. Quafi folftitialis herba, pauliíper fui: repente exortus fum, repentino occidi. *Afran.* apud *Charif. l.* 2. *pag.* 193. *Paffeh.* Ut fint repentino apparendæ ouptiæ.

REPENTINUS, a, um, *improvvifo, repentino, fubitaneo, all'improvvifo*, fubitus, improvifus, inopinatus, repens. *Cic.* 3. *Tufcul. c.* 19. *a med.* Senfit omnia repentina & necopinata effe graviora. *Id.* 2. *Agrar. c.* 21. *a med.* Unde ifte amor tam improvifus, ac tam repentinus? *Id.* 2. *de Orat. c.* 55. *a med.* Quæ fuit illa! quanta vis! quam inafpectata! quam repentina! *Cic.* 2. *de Divin. c.* 35. *a med.* Propter mortem repentinam ejus, qui in prærogativa referenda fubito conciderat. *Liv. l.* 41. *c.* 20. Repentinus, & tumultuarius exercitus. *Cæf. l.* 5. *B. Gall. c.* 38. Ut nonnulli milites repentino equitum adventu interciperentur. *& lib.* 3. *c.* 3. Cum tantum repentini periculi præter opinionem accidiffet. *Terent. Andr.* 5. 4. 35. Mirando hic tanto, tam repentino bono. *Ovid.* 5. *Met. verf.* 5. Inque repentinos convivia verfa tumultus. *Apul. de Mundo.* Nimbus quanto repentinior eft, tanto vehementior. ¶ *Repentinus bonus*, novus, qui fubito in hominum cognitionem, famam, commendationemque pervenit. *Cic. in Bruto, c.* 69 C. & L. Cæpafii fratres, ignoti

homines & repentini, quæſtores celeriter facti ſunt oppidano quodam & incondito genere dicendi.

REPERCUSSIBILIS, le, qui repercatere, vel repercuti poteſt. *Cael. Aurel. Tard. l. 2. c. 2. poſt med. ſeu fall.* 45. item *lib. 3. c. 6. ad fin.* ubi al. aliter leg.

REPERCUSSIO, onis, f. *ribattimento, ripercuſſione, riverbero, riſleſſo, ripercuotitura, diminuzione*, actus repercutiendi. *Senec. l. 7. quæſt. nat. c. 29.* Quidam nullos eſſe cometas ceriſſimant, ſed ſpecies illorum per repercuſſionem ercinorum ſiderum, aut per conjunctionem cohærentium reddi.

REPERCUSSUS, us, f. repercuſſio. *Plin. l. 2. ep. 17. a med.* Teporem ſolia infuſi repercuſſu cryptoporticus auget. *riſleſſa.* & *Plin. alter l. 5. c. 5.* Mons adollo ſimilis, aut ſolis repercuſſa acrenſe. *riverbero.* & *Flor. lib. 3. c. 3. a med.* Ut ex ſplendore galearum ac repercuſſu quaſi ardere cælum videretur. *Plin. l. 5. c. 9. circa med.* Cauſſa hujus incrementi (*Nili*) varias prodidere, ſed maxime probabiles, Etefiarum eo tempore ea adceerſo flantium repercuſſum. *ribattimento.* & *lib. 37. c. 2. ante med.* Sunt qui maxime in iis (*marchinis*) laudent extremitatea, & quoſdam colorum repercuſſia, qualea in cæleſti arcu ſpectantur. *Tacit. de Germ. c. 3.* Affectatur præcipue aſperitae ſoni, & fractum murmur, objectis ad os ſeutra, quo plenius & gravior voa repercuſſa intumeſcat. *rombombo.* & *Plin. l. 16. c. 2. de ſilvo Hercynia.* Conſtat, attolli colles occurſantium inter ſe radicum repercuſſu. *b. e.* occurſu, dum propter magnitudinem ac denſitatem arborum radicue invicem occurrentes, progredi in rectam nequeunt, ſed regredi coguntur. Simili ratione verbum *reverbere* adhibetur a *Celum.* Sic *Pallad. in Januar. cap. 15. c med.* Lapis fobrer, cal teſta ponenda eſt, ut (*unx ſoto*) radicem non ſimplicet, ſed reperuſſa reſpergat.

REPERCUSSUS, a, um, *ribattuto, ripercoſſo, riſleſſo, riverberato, diminuzione, ripercuotimento*, iterum, aut eiciſſim percuſſus, reverberatue, regeſtue, reflexue. *Val. Max. l. 1. c. ult. fell. 11. extern.* Remigem ſentinam haurientem, cum e navi ſuctus abjeciſſet, altero latere repercuſſum fluctue contrarius in narem retulit. *Plin. lib. 17. cap. 21.* Medulla (*vitis*) ante ſa tendit, longitudinem impellens, quandia nodi pervia patet fiſtula. cum vero concreti ademere tranſitum, repercuſſa crumpit. *Id. l. 33. c. 9. de ſpeculo.* Natura mira eſt imaginee reddendi: quod repercuſſo aere, atque in oculos regeſto fieri coovenit. *Tacit. Ann. 4. c. 51. c med.* Montie anfiactu repercuſſæ voces. *Liv. l. 21. c. 33. ante med.* Clamore diſſoni, quos nemora repercuſſæque valles augebant. *Virg. Æn. 8. v. 22.* Sicat aquæ tremulum labria ubi lumen arnis, Sola repercuſſum, aut radiantia imagine lunæ, Omnia pervolitat late loca. *Ovid. 2. Met. v. 109.* politaque ex ordine gemmæ Clara repercuſſo reddebant lumina Phœbo. *& lib. 3. verſ. 434.* Illo repercuſſæ, quam cernis, imagine umbra eſt. *Fallad. in Jennar. tit. 15. c med.* Nax repercuſſa. V. *in fin. vocis praced.*

REPERCUTIO, cūtis, cuſſi, cuſſum, a. 3. *ripercuotere, ribattere, riſleſſere, riverberare, diminuire, ripercuotire*, percutiendo vicifſim percutio, referio, reverbero, reflecto. *Plin. l. 4. ep. ult. ad fin.* Ut fluminia, quæ in mare deſcendunt, advarſantibus ventis, obviaque æſtu retorqueantur; ita eſt aliquid, quod bujus fontis zvcurſum repercutiat. *ribatti, riſpinge.* V. alia in *Repercuſſus* adject. & ſubſtant. ¶ Translate *Quinctil. l. 6. c. 3.* cure *med.* Aliena aut reprehendimus, aut refutamus, aut alevamus, aut repercutimue, aut eludimue. *b. e.* retorquemaa in eos, qai intulerunt. *& c med.* Repercutiendi multa ſunt genera: venuſtiſſimum, quod etiam ſimilitudine aliqua adjuvatur, ut Trachalus dicenti Suellio, Si hoc ita eſt, ia in exſilium; Si non eſt ita, redie, inquit. *Plin. ſub fin. præfat. Hiſtor. natur.* Dictis repercutere aliquem. *Id. l. 28. c. 4.* Exſpaendo faſcinationes repercutimus. *b. e.* diſcutimus, amolimur.

REPERIO, ia, peri, pertum, a. 4. *trovare, ritrovare, ſcoprire*, invenire: a *re* & *pario*. Diſcrimen inter *reperio*, & *invenio* in hoc verbo poſalmus. *Plaut. Rud. 4. 2. 20.* Hoc ego in mari, quidquid ineſt, reperi. *Id. Pœn. 3. 3. 2.* Convivas volo reperire nobis commodue, qui una ſieut. *Terent. Andr. 4. 5. 22. & 5. 6. 5.* Mea Glycerium ſuos parentes reperit. *Plaut. Trucul. 4. 2. 2.* Neque gnatus eſt, neque progignetur, neque poteſt repeririet. *Id. Aſin. 3. 3. 138.* Ego caput hoc argento ſut hodie capeturndo. *Terent. Heaut. 2. 2. 60.* Simul rem, & belli gloriam armis reperi. *bo acquiſtare*, acquiſivi, peperi. *Id. Adelph. 4. 3. 2.* Ego in hac re nihil reperio, quamobrem lauder tantopere. *non vedo, non conoſco.* & *Cic. pro Cal. c. 19.* At vero in M. Cœlio nulla luxuries reperietur, nulli ſumptus, nullum aa alienum. *Id. in Brut. c. 95.* Si quærimus, cur, &c. cauſas reperiemus veriſſimas duas. *Plin. l. 17. c. 9.* Apud Homerum regiue ſeoce agrum ſuis manibue lætificans reperitar. *Id. lib. 35. cap. 3.* Clypeos dicare primoe inſtituit, ut reperin, Appius Claudius. ¶ Pro deprehendere, cognoſcere. *Plaut. Bacch. 3. 6. 22.* Multi more iſto vivunt, quos cum cenſeas eſſe amicos, reperiuntur falſi faſtimonis. *Cic. in Brut. cap. 31.* Omnes Stoici prudentiſſimi in differendo ſunt: iidem tredacti a diſputando ad dicendum, inopes reperiuntar. *Id. pro Flacc. c. 38.* Hoc vel maxime mellontur, ut veſtræ ſententiæ optimo cuique infeſtiſſimæ atque inimiciſſimæ reperiantur. ¶ Pro comminiſci, excogitare, *trovar fuori, inventare. Plaut. in fin. Coprivor.* Hujuſmodi paucas Poetæ reperiunt Comœdiæ, ubi boni meliores fiant. *Terent. Heaut. 3. 2. 22.* Aliquid reperiret, fingeres fallarias, &c. *Plin. lib. 37. cap. 5. extr.* Indi gemmas adulterare repererunt. *Id. l. 20. c. 22.* Condita reperit. *Ovid. Met. 8. v. 246.* & ferræ reperit uſum. ¶ *Reperibo* in futuro pro *reperiam* in 4. conjugatione non eſt infolens. *Plaut. Epid. 2. 2. 48.* Quid de illa fiet fidicina? *Epid.* aliqua repeributur. *Cæcil.* apud *Non. cap. 20. n. 29.* Cum morti remedium reperibit nemo. Adde *Pompon. ibid.* ¶ Præteritam duplici *pp* ſcribi ſolet, cum in carmine prima producitur. *Propert. lib. 2. el. 24. v. 27.* Ab pereat, quicumque meracas repperit uvas! *Catull. carm. 76. in Lesbiam, v. 4.* Si tria nmorum ſuavia reppererit. *Priſcian. l. 10. pag. 905. Putſch.* vult ſempar *p* daplicari, ſiva in preſa oratione, ſive in carmine. Alii contra nunquam. V. dicta in *Re.*

REPERITO, as, frequentativum a *reperio.* Quidam legunt apud *Varron. l. 2. R. R. c. 2. c med.* Indicabo a quibus Scriptoribus reperitetes. Alii *reperias*, alii *repetas.* Alii *reperito* colum eſſe pro *repetize* frequentativo a *reparo.*

REPERTOR, oris, m. *trovatore, inventore, ἐυρετὴς*, qui reperit, inventor. *Sallaſt. in Epiſt. Mithrid. ad Arſac.* Callidi, & repertores perfidiæ. *Ovid. 2. ex Ponto, epiſt. 9. v. 44.* Quique repertorem torquit arte ſuæ. *b. e.* Phalarim. *Virg. 7. Æn. v. 772.* Repertor medicinæ. *b. e.* Æſculapius. *Id. 12. Æn. v. 829.* hominum, rerumque. *b. e.* Jupiter. *Ovid. de remed. Amor. v. 76.* carminis & medicæ impia. *b. e.* Phœbus. *Varr. l. 1. R. R. c. 2. a med.* & *Ovid. 2. Amor. el. 3. v. 22.* citia. *b. e.* Bacchus: qui ab *eod. 3. Faſt. v. 762.* etiam mallis repertor dicitur. *Plin. l. 28. c. 8. ad fin.* Hippopotamus repertor detrahendi ſanguinis. *Ovid. in Ibin, v. 523.* pugnacia Iambi. *b. e.* Archilochue. *Quinctil. l. 2. c. 26.* Repertores legum. *e primi legislatori.* & *Tacit. 4. Ann. c. 72.* Sagitii. *Lucret. l. 3. v. 105.* doctrinarum atque leporam. *Apul. in Florid. n. penult.* Arellippus Cyrenaicæ ſectæ repertor. *b. e.* auctor, caput. *Horat. in m. Poet. v. 278.* perſonæ, pallæque repertor honeſtæ Æſchylus.

REPERTORIUM, ii, n. *inventario, repertorio, ἀναγραφὴ*, index, ſive commentarius particulatim rerum recenſitarum deſcriptionem contineue. *Ulpian. Dig. lib. 26. tit. 7. leg. 6.* Tutor, qui repertoriom nou fecit, quod vulgo inventarium appellatur, dolo feciſſe videtur.

REPERTRIX, icia, f. *inventrice, trovatrice. Apul. in Apolog.* Pauperiae omnium artium repertrix.

REPERTUS, us, m. *ritrovamento, ἔυρεσις*, inventio. In ſcato caſa ſing. *Apul. l. 11. Metam.* Cereæ reperta lætata filiæ. *& ibid.* Imago ſolerti expertu, etiam ipſa novitate reverenda. *Id. in Florid. n. 3.* (*al. l. 1.*) Are iſta repertu novo commodum uriebatur.

REPERTUS, a, um, *trovato, inventato, ἐυρεθὶς*, inventus. *Cæſ. l. 5. B. Gall. cap. 12. extr.* Magnus ibi numerus pecoris repertus. *Plin. l. 37. c. 4. a med.* Cajus hoc ingenio inventum? quove caſu repertum? *Ovid. Metam. 1. v. 654.* tu non inventa reperta Luctus eras levior. V. *Inventus. Id. 3. Faſt. v. 846.* Furta reperta. *Virg. 6. Æn. v. 343.* namque mihi, fallax haud ante repertue, Hoc uno reſponſo animum deluſit Apollo. *Apul. in Apolog.* Per me licet fuerit repertiſſimum. ¶ *Repertum, i*, res inventa, excogitata, *ritrovato, inventazione. Tacit. l. 2. v. 736.* exponunt præclara reperta. *Rhenio. Fann. de ponderib. & menſ. v. 15.* cuncta hæc non fodere certo Naturæ, ſed lege valent, hominumque repertia.

REPETENTIA, æ, f. *remembranza, ἀνάμνησις*, memoria, facultas memoriæ, qua res præteritas repetimus, & reminiſcimur. *Apul. l. 2. pag. 62.* Multo facilius eſt credere, diſcere animam quod neſciat, quam oblitam quod paalo ante ſciebat, & oppoſita corporis amitti repetentiam priorem. *& pag. 62.* Quod rebus ingreſſie priorum repetentiam detrahit, & intus ſu peſta irrecordabili debet oblitteratione deperdere. *Lucret. l. 3. v. 864.* Interrupta ſemel cum ſit repetentia noſtra. Al. leg. *retinentia*, hoc eſt vinculum, quo retinetur anima unita corpori. Al. *repenta*, h. e. tacitus & ſenſim progrediens vitæ curſus.

REPETITIO, onis, f. *ripetizione, replica, ἀνάληψις, ἐπανάληψις*, actus repetendi, iteratio. *Quinctil. l. 6. c. 2.* Rerum repetitio & congregatio, quæ Græce dicitur *ἀναχεφαλαίωσις. Id. l. 9. c. 2. circa med.* Frequentior eaſidem nominis repetitio. *Gell. l. 13. c. 24. ante med.* Repetitio inſtauratioque ejuſdem rei ſub alio nomine. *Ulpian. Dig. lib. 30. leg. 19.* Legata inutilitar data Papinianus putat confirmari per repetitionem poſtea forte in codicillis factam. ¶ Apud Rhetoras eſt figura verborum, qua continenmr ab uno atque eodem verbo in rebus ſimilibus & diverſis principia ſumuntur, hoc modo: Vobis illud attribuendum eſt: cobis gratia habenda: cobis res iſta arit bnnori. Hæc *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 13.* Adde *Quinctil. l. 9. c. 3. ante med.* ubi pro exemplo ponit illud *Cicer. Catil. c. 1. n. 1.* Nihil ne nocturnum præſidium Palarii, nihil urbia cigiliæ, &c. *& Cic. 3. de Orat. c. 54.* ¶ Iterata peritio, ſeu poſtulatio, ut res mea ad me redeat. *Apul. in Apolog.* Sola trecenta millia nummum ſcripta, eorumque repetitionem libre Pudentillæ paalo datam. *Ulpian. Dig. lib. & tit. ult. leg. 41.* In re obſcum melius eſt favere repetitioni, quam, &c. *Id. lib. 3. tit. 6. leg. 3.* Repetitionem habere. *b. e.* facultatem & jus repetendi.

REPETITOR, oris, m. *ripetitore, ἀναλυτὴς*, qui repetit, & rem ſuam ſibi dari poſtulat. *Ovid. Heroid. ep. 8. v. 19.* Sit ſocer exemplo nuptæ repetitor ademptæ.

REPETITUS, a, um, *ἐπαναλαμβανόμενος*, particip. a *repeto. Virg. 1. Georg. v. 39.* Nec repetita ſequi curet Proſerpina matrem. *domandate.* & *Horat. in ar. Poet. v. 365.* Hæc placuit ſemel: hæc decies repetita placebit. *replicata, ripreſa.* & *Ovid. Met. 9. v. 422.* repetitum Mulciber ævum Poſcit Erichthonio. *età raddoppiata, ripreſa.* & *Liv. l. 4. c. 29.* Aſſurgentem umbone reſupinat, repetitumque ſæpius cuſpide ad terram affieit. *ripercoſſo.* & *Suetou. in Calig. c. 52. extr.* Geſtacit Alexandri Magni thoracem repetitum e conditorio ejus. *mandato a prendere.* & *Ovid. 6. Met. v. 20.* repetitaque longo Vellera mollibat nebulas æquantia tractu. *b. e.* ſæpius tractata digitis. *Martial. l. 12. epigr. 28.* Ma multos repetita poſt decembres Accepit mea Bilbilis. *b. e.* quam repetii, & reviſi. *Suetou. in Domit. c. 8. a med.* Cornelium abſolutam olim, dehinc longo ioter-

vallo

vallo repetitam atque convictam defodi imperavit. *riscussos*. & *in Claud. c.* 22. Spectacula ex antiquitate repetita. *tolti, presi, renovati*. & Cic. *pro Sext. c.* 53. & *lib.* 3. *de Orat. c.* 24. *a med.* Ne quis miretur, quid haec mea oratio tam longa, ac tam alte repetita velit. *Id. in Orat. c.* 3. Video hanc primam ingressionem meam non ex oratoris disputationibus ductam, *sed a* media philosophia repetitam. *Id. in Divin. Verr. c.* 22. Hac majorum consuetudo longo intervallo repetita ac relata. *Ulpian. Dig. lib.* 39. *tit.* 2. *leg.* 35. *post med.* Repetita igitur die promittendum erit. *l. c.* die seu tempore retro atque in praeteritum tracto: quod nos dicimus *un' antidato*. Ita *Budaeus*. Sic *Paul. lib.* 22. *tit.* 4. *leg.* 3. Repetita quidem die cautionem interponi non debuisse.

REPĒTO, is, ivi, & ii, itum, a. 3. *ridomandare*, iterum aut bis peto. *Caes. l.* 5. *B. Gall. c.* 47. Cicero Gallum ab eodem Verticone repetit, qui litteras ad Caesarem defert. ¶ Item *domandare il suo, domandare*, quod meum est peto; quod mihi debetur, reposco: quasi retro ad me redire peto. *Plaut. Trin.* 5. 2. 7. Quod datum utendum est, id repetundi copia est, quando velis. *Horat. l.* 1. *ep.* 3. *v.* 18. Si forte sua repetitum venerit olim Grea avium plumas, moveat cornicula risum Furtivis nudata coloribus. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 15. *sub fin.* Feciales mittebant, antequam bellum conciperetur, qui res repeterent. (V. *Clarigatio*.) *Id. pro Arch. c.* 8. *sub fin.* Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vendicant, Salaminii repetunt. *Id. pro Planc. c. ult.* Quid me adspectas? quid mea promissa repetis? *Id. pro Sall. c. ult. & in Divin. Verr. c.* 5. Ereptas pecunias civili actione, & privato jure repetere. *Terent. Eun.* 4. 6. 21. Hanc tibi dono do, neque repeto pro illa quicquam abs te pretii. *Plaut. Bacch.* 4. 6. 7. Navigo in Ephesum, ut aurum repetam ab Theotimo domum. *Cic. pro Dom. c.* 55. *sub fin.* Respublica ob iltius inflammato atque ignito furore jam tum me sepe repetebat. ¶ Repetere aliquem, *richiamare, far venire*. *Cic. pro Dom. c.* 57. Vos, qui maxime me repetistis atque revocastis. *Terent. Andr.* 2. 5. 14. Repudiatus repetor. *Plaut. Truculent.* 4. 3. 72. Filium istinc tuum te melius est repetere. *Virg.* 7. *Æn. v.* 240. hinc Dardanus ortus, hue repetit. *Cic. in Brut. cap.* 16. *a med.* Lysias est Atticus, quoniam Athenis est & natus & mortuus: quamquam Timaeus eum quasi Licinia & Mucia lege repetit Syracusas. ¶ Repetere poenas ab aliquo, *fargli pagare il fio*, exigere ut debitas poenas luat, poenas petem, expetere, exigere. *Cic. pro Rosc. Amer. cap.* 24. Foriae, quae dies ostenduntque parentum poenas a conscelcratissimis filiis repetunt. *Adde Virg.* 7. *c.* 63. *a med.* ¶ Est etiam iterare, *ripiscare, ripetere, vidare*. *Suetan. in Calig. c.* 58. Vulneribus triginta confecerunt. nam signum erat omnium, repete. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 7. *a med.* Quamobrem Vellei, nisi molestum est, repete quae coperas. Repetam vero, inquit. *Quintil. l.* 1. *c.* 1. (*al.* 2.) *ad fin.* Repetere aliquid, & inculcare. *Flor. l.* 2. *c.* 7. *in fin.* Iterum iterumque praeconem repetere illam vocem jubebant. *Senec. l.* 6. *de benef. c.* 35. Si repetivero quod dixi. *Ovid. Met.* 13. *v.* 739. Talibus alloquitur, repetens suspitia dictis. *Colum. l.* 4. *c.* 28. Pampinationem repetere. ¶ Pro referire, reperuotere, *ripercuotere*. *Senec. l.* 3. *de Ira, cap.* 27. Num quis satis constare sibi videatur, si mollam calcibus repetat, & canem morsu? *Quintil. l.* 5. *c.* 13. *ad fin. de gladiatoribus*. Ut bis cavere, bis repetere oportuerit. Adde *Liv. l.* 4. *c.* 29. Sic *Suetan. in Claud. c.* 44. *sub fin.* Repetere aliquem toxico. *h. e.* post primum venenum, quod non proceserit, aliud ei propinare. ¶ *Repetere* dicuntur & morbi, cum redeunt, & rursus corpora aggrediuntur. *Cels. l.* 2. *c.* 2. *ante med.* & *lib.* 4. *c.* 14. Morbi repetunt. *Id. l.* 3. *c.* 22. Febricula repetit. *Id. l.* 4. *c.* 4. *fest.* 5. *circa med.* Cum vomitus repetiit. ¶ *Repetere rem*, iterum in jus vocare, & accusare. *accusar di nuovo*. *Suetan. in Aug. c.* 32. Diuturnorum reorum nomina abolevis, conditione proposita, ut si quem quis repetere vellet, par periculum poenae subiret. Adde *Paul. Dig. lib.* 48. *tit.* 2. *leg.* 3. *& tit.* 16. *leg.* 10. Sic repetere crimen *Ulpian. ibid. leg.* 7. ¶ *Repetere locum*, reverti, redire, *ritornare*. *Liv. l.* 31. *c.* 21. Galli, omissa praeda, castra repetiverc. *Virg.* 7. *Ecl. v.* 39. Cum primum pelli repetent praesepia tauri. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 4. *v.* 41. Inde domum repetes toto comitante senatu. *Id. Heroid. ep.* 18. *v.* 123. Invitus repeto patriam. quis credere posset? ¶ Cum accus. & praepos. *Liv. l.* 25. *c.* 27. *sub fin.* Missis nuntiis, qui onerarias retro in Africam repetere jubcrent. *Virg. in Cul. v.* 103. Et jam compellcnto vagae pastore capellae Ima susurrantis reperebant ad vada lymphae. (*Scaliger* mallet *repebant*.) *Grat. in Cynog. v.* 245. Intacto repetens prima ad vestigia gyro. Simile esse videtur *vestere ad aliquem* apud *Plaut. Terent. Lucret.* Alii putant esse ellipsim, ut integra locutio sit, *repetere*, seu *resumere viam ferentem ad vada*, aut *vestigia*. ¶ Saepe enim *repetere* est resumere, interruptam rem iterum sumere, *riassumere, ripigliare*. *Petron. in Satyr. c.* 21. Lasciviae abjecta, conatoria repetimus. *Ovid.* 3. *Met. v.* 251. Propositum repetamus opus. *Id.* 3. *de ar. am. v.* 747. Sed repetamus Iter. *Virg.* 2. *Æn. v.* 178. Omina ni repetant Argis. *Lucan. l.* 3. *v.* 520. emeritas repetunt navalibus almos. *h. e.* deducti e navalibus, ut rursus utantur. *Cic. de Fato, c.* 2. *extr.* Longo intervallo haec studia repetens. *Id.* 2. *Verr. c.* 6. *ad fin.* Ecce autem impente eadem illa vetere consilia pecunia majore reperuntur. *Plin. l.* 9. *ep.* 33. *ad fin.* Solita ministeria repetere. *Tacit. Ann.* 3. *cap.* 6. *extr.* Repetem solemnia. *Colum. l.* 11. *c.* 2. Ab Idib. Januar. quidquid ex autumno putetionis superfuit, repetendum est. *fi deo ripigliare e compire*. Sic *de arboribus. cap.* 10. Quam partem vineae non deputaveris, circa calend. Februar. repetito. *Pallad. in Januar. tit.* 13. *extr.* Cum tumor pastini nondum repetire soliditate subsedit. *h. e.* nondum resumpta. ¶ Pertinet etiam ad memoriam, *richiamare alla memoria, risvedare, rammemorare*.

Tom. III.

si, nam reminisci est, ut ait *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 6. cum ea, quae tenuit mens ac memoria, cogitantue, & cogitando repetuntur. *Cic. inviti l.* 1. *de Orat.* Cogitanti mihi, & memoria vetera repetenti, &c. *Virg. Æn.* 12. *v.* 439. & te animo repentatem exemplaturum, &c. *Cic.* 6. *Verr. c.* 47. *sub fin.* & *pro Deiot. c.* 7. alicujus rei memoriam repetere. ¶ Absolute *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 2. *a med.* Si omnium mearum epistolarum praecepta repetes, intelliges, &c. *se si sarai souvenuto*. & *Virg.* 7. *Æn. v.* 122. genitor mihi talia namque (Nunc repeto) Anchisae fatorum arcana reliquit. *Plin. l.* 7. *ep.* 6. *ad fin.* Non facile me repeto tantum confecutum assensum agendo, quantum tunc non agendo. *Suetan. de Grammat. c.* 4. Me quidem adolescentulo, repeto, quendam alternis diebus declamare, alternis disputare solitum. ¶ Hinc ponitur pro exordiri, incipere, retrorsum initia petere, cum de re aliqua est dicendum. *Virg.* 7. *Æn. v.* 372. Et Turno, si prima domus repetatur origo, Inachus, Acrisiusque patres. *Cic.* 1. *de Legib. c.* 6. Alte, & a capite repetere. *cominciare, ripigliare, prender la cosa da' suoi principj*. & *ibid. a med.* Vitae, ipsius juris ortum a fonte repetamus? *Id.* 1. *de Orat. c.* 20. Neminem scriptorem artis ne mediocriter quidem dicturum fuisse dicebat, cum repeteret' usque a Corace nescio quo, & Tisia. *Id.* 2. *Tusc. c.* 48. *a med.* Repetunt ab Erechtheo Codrum, qui, &c. *cominciando da Eretteo, dicano di Codro, &c. Id.* 1. *de Invent. c.* 49. Quippiam longius repetere, quam ire postulat. *Id.* 2. *de Fin. cap.* 20. Fabulas ab ultima antiquitate repetere. *Id.* 6. *Fam. ep.* 16. Repeterem initia amicitiae ex parentibus nostris. His affinia sunt illa *cynic.* 2. *de Divin. c.* 47. *L.* Tarutius urbis nostrae natalem repetebat ab iis Pastillibus, quibus, &c. *h. e.* ducebat. *& Tusc. l.* 5. *c.* 12. Hujus sententiae gravitas a Platonis auctoritate repetatur. *h. e.* ducatus, hauriatur, fumatur.

REPETUNDÆ, arum, f. res, quae repetuntur, seu quarum restitutio poscitur. Crimen repetundarum fuit crimen Magistratus, qui in provinciam cum potestate missus pecuniam in usum privatum a provincialibus accepisset. Nomine pecuniae intelliguntur non solum nummi, sed etiam omnia, quibus divitiae constant, ut vasa pretiosa, statuae, picturae, vestes, frumentum, navigia, &c. Caterum lege Julia hoc crimine etiam Magistratus urbani accusabantur, siqui in aliqua curatione pecunias cepissent; item Judices, si pecunias cepissent ob judicandum, &c. Repetundarum causa, inquit *Ascon. in Verr.* 3. *c.* 23. ita se habebat, ut si convictus reus esset atque damnatus, pecuniam redderet aestimata lite, hoc est in pretium redactis omnibus furtis: quam summam, proscriptis ejus bonis, factores curabant. Quod ad vocem attinet, participium, seu gerundium est, sub quo *pecuniarum*, vel *rerum* intelligere oportet. Est autem *repetundarum* more antiquo pro *repetendarum*. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. Repetundarum infimulari. *Suetan. in Cal. c.* 43. Repetundarum convinci. *Tacit.* 4. *Ann. cap.* 19. Repetundarum criminibus haerere. *Id.* 3. *Ann. c.* 38. Postulare aliquem repetundis. ¶ *Cicero* fere addit *pecuniae*, ut *pro Cluent. c.* 53. *in fi.* Lege pecuniarum repetundarum non teneri. *& de clar. Orator. c.* 27. *L.* Piso legem primus de pecuniis repetundis tulit. (V. dicta in *Calpurnius, a, um*.) Et rursus *pro Cluent. cap.* 37. Repetere rationem ab aliquo de pecuniis repetundis.

REPEXUS, a, um, *pettinato, διαπεπεκασμένος*, iterum, aut probe pexus. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 153. Et neglecta decet multas coma. saepe jacere Hesternam credas: illa repexa modo est. *Claudian. in consul. Prob. & Olybr. v.* 3. crinemque repexi Blandius elato furgant temone jugales.

REPIGNĔRO, & Repignoro, as, a. 1. *rifermare il pegno, disimpegnare*, pignus recipio, soluto pretio. *Ulpian. Dig. lib.* 13. *tit.* 6. *leg.* 5. *a med.* Rem tibi dedi, ut creditori tuo pignori dares. dedisti. non repigneras, ut mihi reddas. *Fest.* in *Reimere*. Reluere, solvere, repignerare.

REPIGRITIOR, aliquantum piger. *Martian. Capell. l.* 1. *pag.* 13.

REPIGRO, as, a. 1. retardo. *Apul. l.* 8. *Metam.* Cum & ipso lumine dirarum bestiarum repigratur impetus. *Id. l.* 2. Obsepto utero, & repignoto fetu.

REPINGO, is, a. 3. rursus pingo. *Venant. Fortun. l.* 1. *de vita Mart. v.* 246. Jussis abire procul, digitis crucis arma repingens. *Id. ibid. v.* 572. Stat rubor inde genis: oculos pupilla repingit.

REPLAUDO, is, a. 3. referin, percutio. *Apul. l.* 2. *Mcsam.* Dextra saeviente frontem replaudens. *& lib.* 6. Equestri celeritate, quadrupedi cursu soluto replaudens.

REPLĒO, es, evi, etum, a. 2. *riempire, empire, ἀναπίμπλημι, ἐμπίμπλημι*, implea, complea: & videtur plus aliquid significare, quam haec. *Virg.* 2. *Georg. v.* 235. scrobes tersa replere. *Cic. de Provinc. consul. c.* 2. *ad fin.* exhaustas domos. *Ovid.* 4. *Fast. v.* 432. sinum floribus. *Martial. l.* 7. *epigr.* 29. *sub fin.* lagenam vino. *Ovid.* 12. *Met. v.* 155. discubuere toris, & corpora tosta Carne replent. *Petron. in Satyr. cap.* 96. *& sic. extr.* Avide replere se cibo. *Phaedr. l.* 2. *fab.* 4. *v.* 59. replere se esca & prolem suam. *Virg.* 2. *Æn. v.* 679. gemitu tectum omne. *Plaut. Rud.* 4. 6. *in fin.* verbis aures alicujus. *Caes. l.* 7. *B. Gall. c.* 56. *extr.* frumento & pecore exercitum. *Pallad. in Mart. tit.* 23. equas. *ingrossare*. & *Ovid.* 3. *Fast. v.* 121. Annus erat, decimum cum luna repleverat orbem. *Manil. l.* 2. *v.* 719. summa repletur. *h. e.* absolvitur, completur. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 42. *extr.* repleri juris civilis scientia. *Vellej. l.* 2. *c.* 100. spectaculis animos oculosque populi R. replere. *& cap.* 103. incredibili laetitia petriam. *Plin. l.* 34. *c.* 15. *extr.* replere vulnera. *h. e.* carnem inducere. Sic *l.* 20. *c.* 23. *sub fin.* alopecias. Adde *lib.* 23. *c.* 7. *ante med.* ¶ De Nili incremento *Lucret. l.* 6. *v.* 717. aquilones contra fluvium flantes remorantur, & undas Cogentes sursus replent, coguntque manere. *h. e.* retro impellentes in-

ſtant & extollunt, ac pleniores reddunt. ¶ Apud *Stat. l. 3. ſilv. 1. v. 92.* urbem replere. *b. 5.* exornare, ditare. ¶ Pro ſupplere, *ſupplire*, *Ovid. Heroid. ep. 10. v. 37.* quod voci deeſt, plangore repiebam. *Ulpian. Dig. lib. 45. tit. 1. leg. 4. ad fin.* Tempore legitimo repletur ex lege, quod ſtipulantiæ judicis deeſt. *Ulpian. Digeſt. lib. 40. tit. 1. leg. 4. poſt med.* pretium redemptionis repletur. *b. 1.* totum pretium numerare. ¶ *Replere*, refocere, recreare. *Stat. Theb. 4. v. 750.* tu refugas vires, & pectore bellum Examinata reple. ¶ *Repleſti* apud *Stat. cit. lib. 3. ſilvar.* & *repleras* apud *Lucret. l. 6. v. 1279.* πληροῦν pro *repleviſti*, *repleveris*.

REPLETIO, onis, ſ. adimpletio, complementum. *Imp. Juſtinian. lib. 6. Cod. tit. 28. leg. 4. a med.* & *lib. 7. tit. 2. leg. 15. a med.*

REPLETUS, a, um, *exemplis*, *ripiene*, *pieno*, ἐμπλεως, impletus, plenus. *Cic. pro leg. Manil. p. 15.* Referto foro, repletis omnibus templis. *Senec. in Agamemn. ſub fin.* Repletum ratibus exercitu mare. *Sueton. in Calig. cap. 3.* Gracilitas crurum paulatim repleta aſſidua equi vectatione pulſi cibum. *Ingroſſare*, *ingroſſata*. *Lucret. l. 5. v. 805.* Cauda pavonis larga luce repleta. *& lib. 5. v. 42.* terra trepidis termis repleta. V. *Terror*. & *Plin. l. 18. c. 20.* Inſula repleta ſilvis. *Juſtin. l. 13. c. 7. a med.* Virginem a deo repletam quatuor pueros peperiſſe. *ingravidata*. Alio ſenſu *Capitolin. in Maximo, c. 3.* Vates, quæ deo repleta ſibilat vera canere. *Lucret. l. 1. v. 1167.* antiquum genus pietate repletum. *Sueton. in Aug. cap. 89.* Auguſtus eruditione varia repletus. *Petron. in fragm. Tragur. cap. 30. Burm.* Repleti voluptatibus. *Lucan. l. 3. v. 141.* vita, *b. 1.* qui cuſum vitæ impleverunt; qui ſatis diu viaſunt. *Sil. l. 6. v. 160.* ſerpens repletus, *che ha mangiato* e creps *pancia*. & *Claudian. in Feſtum. v. 16.* repletus epulis.

REPLEXUS, a, um, nom. ea particip. a *plectis*, reflexus, replicatus. *Plin. l. 11. c. 1. ſub fin.* Semen autem eſſe ſd ſpeciem ſcorpionum, cauda repleta, ſed exodids.

REPLICABILIS, le. Eſt *Servii ad Æn. 1. v. 165.* Vide *Reductus*.

REPLICATIO, onis, ſ. *involgimento*, ἀναπτυξις, converſio. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 13.* Ut explicatione quadam mundi motum regat. ¶ Eſt & *replicatio* vox Juriſconſultis frequens, ad eas ſillegationes pertineos, quæ interlocutionem ſuſtentant adverſus exceptionis iniquitatem: inde dicta, quod implicatam & tectam exceptionis iniquitatem replicet, atque patefaciat. *Juſtinian. lib. 4. Inſtitut. tit. 14.* Alia allegatione opus eſt adjuvandi actoris gratia, quæ replicatio vocatur, quia per eam replicatur atque reſolvitur jus exceptionis. *Julian. Dig. lib. 44. tit. 1. leg. 14.* Adverſus exceptionem, *ſi non ejus fit res*, replicatione hæc adjuvabitur, ei *ſi res judicata non ſit*. Adde *Cajum lib. 27. tit. 10. leg. 7.* ¶ *Replicatio numeri* apud *Martian. Capell. l. 7. pag. 250.* contraria eſt multiplicationi, & eſt ejus explicativa, & veluti revolutio, cum numerus, qui duplicatus erat, & compoſitus, ſimplex fit, atque adeo minor. nam *replicare* aliquando explicare & revolvere ſignificat. Græci multiplicatos numeros πολλαπλασίους, *replicatos* ὑπολλαπλασίους appellant, ut *Id. ibid.* docet.

REPLICATUS, a, um, *piegato all' indietro*, *ripiegato*, retro curvatus, refleeus. *Plin. l. 34. c. 8. a med.* Vitulus genu premitur, replicata carvice. *Id. l. 9. c. 33.* Conchæ vertica muricatim intorto, resrgine in mucronem emiſſo, ſoris effuſo, intus replicata. *Id. l. 11. c. 37. ſect. 73.* Victimarum jecinora replicata interiſecus ab imo fibre. ¶ Item aperetus, recluſus. *Arnob. l. 4. pag. 147.* Poſſumus omnes iſtos, oobis quos inducitis atque appellatis deos, homines fuiſſe monſtrare, vel Euhemero replicato, vel Nicagoro, vel Leonte, vel auctoribus aliis mille, qui, &c. ¶ *Replicatus numerus*. V. in voce præced.

REPLICO, as, n. 1. *ripiegare*, *piegare*, *torcere*, στρέφω, plico, complico, contraho, flecto, recurvo. *Plin. l. 8. c. 45. a med.* Taurus ſtat, ira glifcente, alternos pedes replicans, ſpargenſque in alvum arenam. *Id. l. 17. c. 14. circa med. de inſitione*. Calamus ne luatur, dum deprimitur: neve cortex replicetur in rugas. *Id. l. 8. c. 27.* Replicans, ut extra fiat, membrana quod fuerat intus. *Cato R. R. cap. 41.* Sureulos in terram demittito, replicatoque ad vitis caput. *Quintil. l. 11. c. 3. ante med.* Labra & parriguntur male, & adſtringuntur, & diducuntur, & velut quodam falſidio replicantur & pendent. *Plin. l. 35. c. 15. ante med.* Bitumen incommodos oculorum pilos replicat. *b. c.* in contrarium plicat & flectit, ne oculos pungant. Sic *l. 24. c. 6. ſub fin.* & *cap 7. ad fin.* Palpebras leotiſcina reſina commodiſſime replicat. (*Hardouin.* exponit, replet, & pilis ornat. *Deſcor.* de eadem re ita loquitur *lib. 1. c. 91.* Ἐὰν τὰ βλεφάρια πρὸς ἀραιῶν ἐμπλέξῃ τὰς τῆς βλεφάρου. & *cap. 90.* βλεφάροις δὲ πὰς τρίχας ἐπιπλέκει.) *Seren. Sammon. v. 54. v. 986.* Sin autem ſubito replicantur corpore membo, *b. 1.* curvantur, contrahuntur. ¶ *Senec. l. 1. quæſt. nat. c. 3. circa med.* Ab omni lætitate acies redios ſuos replicat. *b. 1.* reflectit. *& lib. 1. c. 10. a med.* Radii ſolis replicantur. ¶ Teaoslare de Chryſippo *Senec. l. 1. de benef. c. 4.* Cujus acumen (*ingenii*) nimis tenue retunditur, & in ſe ſæpe replicatur. ¶ Replicare veſtigium ſuum, *Apuleius l. 4. Metam.* eſt itinerare, repetere, eadem redeundo, qua veneris. ¶ Eſt etiam explicare, evolvere. *Cic. 1. de Divin. c. 56.* Non enim illa, quæ future ſunt, ſubito exſiliunt, ſed eſt, quaſi eudentis explicativo, ſic traductio temporis nihil aovi efficientis, & primum quidque replicantis. *Id. pro Sull. c. 9.* Si quæris, qui ſint Romæ regnum occupare conati, ut ne replices anaalium memoriam, ex domeſticis imaginibus intueres. *Id. 3. de Legib. c. 14.* Licet videre, ſi velis replicare memoriam temporum, qualeſcumque ſummi civitatis viri fuerunt, talem civitatem fuiſſe. ¶ Item verſare animo, repetere, recitare. *Apul. l. 1. Metam. & ſub init. l. 3.* Hæc identidem mecum replicabam. *Pacat. in Paneg. Theodoſ. c. 3.* Sed paream replicare cauſas, & placatum vulgus offendere. *Prudent. περὶ στεφ. 4. de S. Hippol. v. 3.* Inciſos tumulis titulos, & ſingula quæris Nomina, difficile eſt, ut replicare queam. *Hieronym. ep. 150. ad Dardan. ante med.* Quæ idcirco non replico, ne ſenſum legentis videar obtundere, & memoriæ illius diffidere, *non recte, non opporte*.

REPLICTUS, a, um, idem ac replicatus per ſyncop. *Stat. l. 4. ſilv. 9. v. 29.* Non replictæ bulborum tuoicæ.

REPLUM, i, n. vox, quæ legitur apud *Varron. l. 4. c. 6.* ubi de oſtiis verba facit, in qua explicanda valde ſudant interpretes, nec iotes ſe conveniunt. *Beldus in Lexic. Varron.* putat, replum dici partem excavatam & profundam in valvis jnnuæ, quæ media eſt inter ſcapos, & tympanum; conaturque rem illuſtrare exhibita figura, *ſaltus*. *Turneb. l. 22. adverſar. c. 4* falſus, ſe hujus vim verbi aſſequi non poſſe, *peplum* legendum putavit, ut ſignificaret operimentum quoddam in modum veſtimenti undantis, & replicati: idqua confirmare conatus eſt alio *Varronis* loco *lib. 22. cap. 27.* ubi ait: cheloni replum, quod eſt operimentum. Alii aliae excogitavere interpretationes, quas collegit *Id. Budæ. loc. cit.* Vim verbe *Salmaſ. in Solin.* notare ait rem intrarſum replicatam.

REPLUMBATUS, a, um. V. in voce ſequente.

REPLUMBO, as, a. 1. *ſpiombare*, *ſtagnare*, μολυβδόω, quod plumbo ferruminatum erat, diſſolvo, a plumbo ſepara: & generatim quarevis ferruminationem diſſolvo. *Ulpian. Dig. lib. 34. tit. 2. leg. 20.* Celſus quærit: ſi centum pondo argenti fuerint relicta, an eo plumbari debeant, ut ſic appendantur: & Proculus & Celſus ajunt, exempto plumbo appendi debere. nam & emptoribus replumbatum aſſignatur. *Senec. l. 4. quæſt. nat. c. 2. a med.* Saxa velut igni ferveſcunt, argentum replumbatur, ſignorum coagmenta ſolvuntur. *Paul. Dig. loc. cit. leg. 32.* Aureu emblemata, quæ in abſidibus argenteis eſſent, & replumbari poſſent.

REPLUMIS, me, qui rurſus plumas emittit. *Paulin. Nolan. carm. 12. (al. 13.) v. 85. de equitio*, Donec replumi veſtiantur corpore.

REPLUO, is, n. 3. rurſus, aut viciſſim, aut contra plus. *Senec. in conſol. l. 5. controverſ. circa med.* Quis ferret hominem de ſiphonibus dicentem, cælo repluunt?

REPO, is, pſi, ptum, n. 3. *ſtrisciando per terra*, *ſtriſciare*, ἕρπω, corpue trahens ambulo, humi hæreſs incedo, ſerpo: a voce Græca allata (a qua & *ſerpo*) per metathefim. Proprium eſt animalium carentium pedibus, aut admodum breves habentium, ut ſuet vermes, cochleæ, formicæ. *Solinſt. in Jug. c. 98.* Animadvertit inter ſoea repentee cochleas. *Plin. l. 9. c. 20.* Muræna in ſicco quoque repunt. *Id. l. 19. c. ult. a med* Millepeda multis pedibus arcuatim repena. *Id. l. 37. c. 11.* Repeus formica. *Horat. l. 1. ep. 7. v. 29.* Forte per angullam tenuis ottedula rimam Repſerst in cumeam frumenti. *Plin. l. 8. c. 7.* Elephas pedibus conſoſſus, repſit genibus in catervas. *Id. l. 11. c. 37. ſect. 77.* Pyrrho regi, quo dis periit, præciſu hoſſiarum capita repſiſſe. ¶ Translate dicitur de plantis, earumque radicibus. *Plin. l. 19. c. 5.* Cucurbitæ humi repunt. *& lib. & cap. 25. circa med.* Olus ſilveſtre in terra repeos. *Colum. de arborib. c. 4. ſub fin* Spatium autem radicibus, qua repant, lapidee præbent. *& cap. 16. ad fin.* Paucas viti gemmas relinquim, oe, antequam invaluerit, in altitudiem repat. ¶ Item de aquis, quæ vix fluunt. *Colum. l. 1. c. 5.* Deterior aqua paluſtris, quæ pigre lapſa repit. ¶ Item de hominibus, cum manibus ac pedibus ſimul humo procedunt, *sudor corpore*. *Nep. in Annib. c. 3. ad fin.* Effectique, ut ea elephantus ornatus ire poſſet, qua anteo nqus homo inermis vix poterat repere. *Plin. l. 11. c. 17. a med.* Verna carus Pericli, cum is in aree templum ædificaret, repſiſſetque ſuper altitudinem faſtigii, & inde cecidiſſet. *Sust. l. 9. v. 427.* ad hunc certe repſit Tiryntbius anpem. *b. c.* puer Hercules ad hunc Ruvium reptavit. *Quintil. l. 1. c. 1. (al. 3.)* Quid non adultus concupiſcet, qui in purpuris repit? *b. c.* infans deliciis omnibus innutrious eſt. ¶ De rtee facientibus, qui in rheda ſedentes, quæ humelis eſt, a jumentis trahuntur, *Horat. l. 1. ſat. 5. v. 55.* Multa tom pranſi trio repimus. ¶ De tureibus ligneis ambulatilibus *Lucan. l. 3. v. 457.* hæ nullo fixerunt robore terram, Sed per itee longum cauſa repſere latenti. ¶ De catibus *Persii* apud *Varron. l. 6. de L. L. c. 1. ſub fin.* Æquore in altn catibus repentibus. ¶ De nantibus, *Arnob. l. 1. pag. 20.* Indigetes Illi, qui flumen repunt, & in alvais Numici cum renis & piſciculis deguat. ¶ De iis, qua tacite & occulte ſubeunt & fallunt. *Stat. l. 1. ſilv. 2. v. 50.* ubi quondam conſcia culpæ Lemnin repſecunt deprenſo vincula lecto. *b. c.* rete teouiſſimum, quo Vulcanus Venerem Martemque deprehendit. ¶ Apud *Horat. l. 1. epiſt. 1. v. 250.* ſarmones repentes per humum. *b. c.* humili ſtilo: *in baſſo ſtile*. ¶ Sumitui etiam pro lente ire, ambulare, *andare poſſo poſo*. *Enn.* apud *Serv. ad 3. Georg. v. 76. de genuſ.* Perqui ſabam repunt & mollia crure eeponunt. *Virg. in Culice*, *verſ.* 104. capellæ Ima ſuſurrantis repebant ad vada nymphæ. Ita legit *Scalig.* Alii aliter. Græci quoque ἕρπω pro ire, incedere uſurpant.

REPOLIO, is, a. 3. rurſus polio. *Repolire frumenta* eſt repurgare. *Colum. ſub fin. cap. penult. l. 1.* Pura frumenta ſi in annos reconduntur, repurgari debent: ſin protinus uſui deſtinantur, nihil attinet repoliri.

REPONDERO, as, n. 1. rependo, repono, quaſi contra, ſeu viciſſim pondero. *Sidon. l. 1. ep. 4. ſub fin.* Reminiſcaris, velis me tibi ſtudii hujuſce vicinitudinem repondetsre. *Id. l. 5. ep. 1.* Reponderatur tibi ex hoc conſummatiſſima gloria.

REPONO, is, ſui, *olim & ſivi*, ſitum, a. 3. *riporre*, *rimettere*, ἀναπτύσσω, iterum, aut rurſus pono. *Cic. pro Sext. cap. 27.* Inſigne regium,

gium, quod ille de ſuo capite abjecerat, repoſuit, & reguare juſſit. *Virg. 7. Æn. v. 134.* & vina reponite menſis. *Id. 3. Æn. v. 131.* ariſque reponimus ignem. *Cæſ. l. 8. c. 10. fell. 1. a med.* reponere oſſa ra ſuas ſedes. *Virg. 2. Georg. v. 230.* atque jubebis lo ſolido puteum demitti, omnemque reponee Rurſus humum. *Martial. l. 2. epig. 37.* Ullus ſi pudor eſt, repone cœnam. *b. r.* rurſus appone, & menſæ reſtitue cibos, quos e menſa ſuſtuliſti. *Horat. l. 1. ſat. 4. v. 39.* Languidos in cubitum ſe jam conviva reponet. *V. Cubitus. Colum. l. 12. 1. 3. ante med.* Ut meminiſſet, atque admotaret, quid, & quando, & cui dediſſet: & cum recepiſſet, ut quidque ſuo loco reponeret. *Quintil. in proœm. l. 8. poſt med.* Unguee polire, & capillum reponere. *b. r.* dejectum refingere. *Id. l. 5. c. 7.* Si quid teſtes titubaverint, opportuna interrogatione velut in gradum reponantur. *Id. l. 11. c. 3. a med.* Togam, ſi decidat, reponere. ¶ *Reponere crure* aſſ ſublata crure & pedes demittere, & in terra rurſus ponere: quod ſæpe fit, cum lente ambulamus, ſæpiſſime, cum properamus, aut curzimus. *Enn.* apud *Serv. ad 3. Georg. v. 75. de gradib.* Perque ſalebam repunt, & mollia crura reponunt. *Virg. ibid.* Continuo pecoris generoſi pullus in arvis Altius ingreditur, & mollia crura reponit. ¶ Translate *Horat. in ep. Poet. v. 190.* Fabula, quæ poſci vult, & ſpectata reponi. *b. c.* iterum induci, & agi. *& verſ. 120.* Homerorum ſi forte reponis Achillem. *b. r.* ſi iterum ſcribis de Achille, de quo olim Homerus. *Perſ. ſat. 6. v. 65.* uno dicte repoue patrona. *b. r.* ne ingeras, ſæpiuſque repetie. ¶ Eſt etiam reſtituere, in priſtino ſtatu ponere. *Virg. 1. Æn. v. 257.* ſic nos in ſceptra reponis? *Sil. l. 10. v. 487.* certabat pulſoe per bella reponere reges. *Val. Flacc. l. 6. v. 742.* reponere aliquem ſolio. ¶ Item alterius rei loco ponere, *porre in vece, ſoſtituire. Cic. 7. Fam. ep. 18.* Non eoim puto te meae epiſolae delere, ut reponas tuas. *Senec. in Phœniſſ. v. 241.* dira ne ſedes vocet, monſtrum repone majus. *Cic. Verr. 4. c. 21. c med.* At vero præclarum diem illis repoſuiſti, Verrea ui agerent. *Quintil. l. 11. c. 2. ſub fin.* Invitus perdit quiſque id, quod elegerat, verbum: aec facile reponit aliud, dum id, quod ſcripſerat, quærit. *Brut. ad Cæcer. ep. 26. ante med.* Qui ſe in ejus locum reponi poſſe putaret. *Colum. l. 4. c. 26.* Submovenda pedamenta, quæ juſſu breviora ſunt, eurumque in vicem idonea reponenda. ¶ Item reparare, reædificare, reficare. *Tacit. 1. Ann. c. 63. extr.* Ruptos vetuſtate pontes reponere. *Virg. 5. Æn. v. 751.* Ipſi transtra novant, flammiſque ambeſa reponunt Robora. *Sil. l. 2. verſ. 558.* molemque repoount. ¶ Translate *Id. l. 5. v. 533.* & caſſata reponere avebant Tempora cæca virum. ¶ Item ad tempus recondere ſervandi cauſa, *mettre da parte, riporre. Cic. 2. de nat. Deor. cap. 62.* Nec tempeſtive demetendi percipiendique fructus, neque condendi ac reponendi ulla perudum ſcientia eſt. *Quintil. l. 10. c. 4.* Optimum eſt emendandi genus, ſi ſcripta in aliquod tempus reponantur. *Id. l. 11. c. 2.* Scriptie reponere eliquid. *Virg. 4. Æn. v. 402.* formicæ farris acervum populant, tectoque reponunt. *Colum. l. 12. c. 11. & 44. in fin.* Poma in vetuſtatem reponere. *Quintil. l. 2. c. 16.* Repouere elimeata in hyemem. *Virg. 3. Georg. v. 403.* caſeum parvo ſale contiugunt, hyemique reponuat. *Tecit. in Agric. c. 39. in fin.* Optimum in præſentia ſtatuit, reponere odium, donec, &c. *b. c.* occultare, celare. *Propert. l. 2. el. 17. v. 11.* An poterie ſiccie mea fata reponere ocellis? *b. r.* ciueres & oſſa mea componere, & humo condere. Sic *Virg. 6. Æn. v. 654.* quæ cura (*vivis*) aitentes Paſcere equoe, eadem ſequitur tellure repoſtoe. ¶ Item deponere, *depoſer. Ovid. 4. Met. v. 10.* Telaſque, calathoſque infectaque penſa reponuot, Thuraque dant. *Virg. 5. Æn. v. 484.* hic victor cultus artemque repano. *Manil. l. 2. v. 649.* Sumtra itam, & repnoere. *Plent. Aſin. 3. r. 16.* Si repoſiti remum ſola ego ia caſtetia. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 49. ad fin.* Grues in tergo prævolantium colla & capita reponuut. *Val. Flacc. l. 4. v. 279.* reſpirent embo, paullumque reponunt brachia. *b. r.* demittunt. *Catull. carm. 31. ad Sirmion. v. 8.* Cum mens onue repoait, ac peregrino Labore feſſi venimue ad Larem noſtrum. ¶ Proprie *deponi*, qui reſumpturus non eſt: *reponi*, qui contra. *Quintil. declam. 3. cap. 9.* Quid facies? deponet arma, an reponet? ¶ *Reponere fugam*, ceſſare a curſu, apud *Stat. Theb. 6. v. 591.* nunc ignea tolluut Cura, brevemque fugam necopton fine reponunt. ¶ Apud *Virg. 2. Georg. v. 416.* Jam vinctæ vites, jam falcem arbuſta reponunt. *b. c.* putata ſunt, & falcem non amplius requirunt. ¶ *Reponere ponſum*, procelloſum, tomidum, & vento ſublatum deprimere & planum trenquillumque reddere. *Val. Flacc. l. 1. v. 651.* Hæc ait, & pontum pater (*Neptunus*) & turbata reponit litora. *Ponere freta eadem ratione dixit Horat. l. 1. od. 3. v. 16.* ¶ Eſt etiam reddere, reſtituere, *reſtituire, rendere. Plaut. Perſ. t. 2. 37.* Ut mihi dre aummos, quoe contenuo tibi reponam in hoc triduo. *Virg. 2. Georg. v. 201.* Et quantum longie carpent armenta diebue, Exigua tantom gelidos rot nocte reponet. *Senec. in ſ. rap. 31. l. 4. de benef.* Quid cuique debeam, ſcio. aliis poſt longam dimn repono, aliie in antecenum. *Plin. l. 8. ep. 1.* Cum reputarem, quoſdam ex debito aliquantum, quoſdam aliquid, quoſdam nihil repoſuiſſe. *a-ver dato a conto di debue. & Horat. l. 2. ep. 2. v. 39.* donata reponere. ¶ Item reſpondere, rependere, *riſpondere*, quaſi viciſſim ponere, par pari referre. *Cic. Fam. 2. ep. 9.* Peto a te, ut id a me in hoc reo aoa requirae, ne tibi ego idem reponam, cum venerie. *Juvenal. ſat. 1. v. 1.* Semper ego auditor tantum? aunquamne reponam? ¶ *Repeuere injuriem, ſcelus*, injuriam pro injuria rependere, ſcelus pro ſcelere. *Senec. l. 2. de Ira, cap. 28.* Cogitemus, alios non facere injuriam, ſed reponere. *Senec. alter in Thyeſt. v. 1052.* Sceleri modue debetur, ubi facias ſcelus, non ubi reponas. ¶ Sæpa poaitur pro ſimplici pono, ſive collocо, *mettere, collocare, riporre. Horat. l. 2. od. 9. v. 5.* Diſſolve frigus, ligea ſuper foco large reponene. *& od. 10. v. 17* Tu piae lætie animae reponie felibue. *Val. Flacc. l. 3. v. 339.* hunc Adlevat Æſonidre, celſuque reponit in oſtro. *Ovid. Met. 25. v. 407.* nidum Ante fores factas Hyperuonie ede reponit. *Colum. l. 12. c. 16.* Cum uvæ modice aruerint, in vaſi nove ſicco loco reponito. *Plin. l. 17. c. 23. ante med.* Totue mergue abſcuditur, iepouitque altius in terram. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 21.* Stellae in deorum numero reponere. *& lib. 1. c. 38.* Homines jam mortr deletoe reponere in deos. *Anton. ad Cæcr. poſt epiſt. 8. l. 10. ad Attic. c med.* Reponere aliquem in ſuos. *Cic. 2. de Orat. c. 48.* Si placuerit, vos meam defenſionem in aliquo artie locu reponetie. *Id. pro Sull. 1. nit.* In judicum humanitare cauſam totum reponere. *Cæſ. l. 2. B. Cru. c. 42.* ſpam omnem in virtute reponere. *Liv. l. 2. c. 49.* In caritate civium nihil ſpei reponens. *Vel. Flacc. l. 5. v. 391.* in re animos, ſed & omnia noſtra repono. *Plin. l. 3 ep. 9. circa med.* In re aliqua nimem fiducian reponeta. *Virg. Ecl. 3. v. 54.* Senſibus hæc imie (ree eſt noa parva) reponae. *b. r.* immittas, infigas. *Plin. l. 2. ep. 3.* Hoc ſit negotium tuum, hic labor, hæc quies: in hic vigilia, in hic etiam ſomnus reponetur. *b. c.* iaſumetur, occupetur, collocetur.

REPORRIGO, ie, *a. 3.* rurſus porrigo. *Perron. in fragm. Tragur. c. 51. Burm.* Phialam reporrigere.

REPORTATUS, a, um, *riportato, ἀναγομένος*, relatus, revectus. *Cic. poſt reſid. ad Sen. c. 11.* In patriam equis inſignibus, & curru aurato reportati.

REPORTO, as, avi, atum, *a. 1. portar indietro, riportare, ἀναγομίζω*, retro porto, reveho, refero. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 23.* Quod nonnullæ deprimerant navre, duobus commeatibus exercitum reportare conſtituit. *Tacit. 1. Ann. c. 63.* Legnaue ciefie, ut adveaerat, reportat. *Cic. Anis. l. 4. ep. 17. ad fin.* Exercitum Britanoia reportebant. C. *Gracch.* apud *Gell. l. 15. c. 12. extr.* Alii viai amphoras quae plenae tulerunt, eas argento plenae domum reportaverunt. *Virg. 1. Georg. v. 274.* lapidemque revertens incſſum, aut æræ malfam piris urbe reportat. *Id. 12. Æn. v. 764.* Qua victrix redit illa, pedemque ex hoſte reportat. *Horat. in fin. carm. ſæc.* Spem bonem, certamque domum reporto. ¶ *Reportare ſe*, ſe referre, recipere ſe, reverti, *ritornare. Auct. B. Hiſpan. c. 4.* Luſitani, bene magna manu comparete, ad Didium ſe reportent. *Apul. l. 1. Metam.* Lautuſque ad hoſpitium Milonie, ac delnoe cubiculo me reporto. ¶ Eſt etiam renuntio, refero, *riferire, portar in riſpoſte, riportare. Virg. 2. Æn. v. 114.* Eurypilum ſcitatum oracula Phœbi Mittimus: iſque adytie hæc triſtia dicta reportat. *& Æn. 7. v. 166.* longavi regis ad auree Nunsius ingentes iponta in veſte reportat Advenuſſe viroe. *Propert. l. 3. el. 4. v. 37.* Et mea eum multis lacrymis mandata reporta. *Apul. in Apolog.* Reportat ad ſocerum haud mollie. *Ovid. 3. Met. v. 369. de Fabo.* Iogeminat vocee, auditaque verba repottat. ¶ Translate eſt referre, hoc eſt colligere, conſequi, obtinere, & quaſi domum ſecum ferre, *riportare, conſeguire. Cic. pro leg. Manil. cap. 3.* Ita veſtri cum illo rege contendeuunt imperatore, ut ab illo inſignia victoriæ, non victoriam reportarent. *Id. 3. de Leg. c. 8.* Nihil enim, præter laudem, bonie atque innocentibue, neque ex hoſtibue, neque a ſociie reportandum. *Plin. l. 3. ep. 7.* Ex proconſulatu Aſiæ glorium reportaverez. *Flor. l. 1. c. 1. a med.* Spolia opima de rege Faretrio Jovi manibue ſuis reportavit. *Plin. in præfat. Hiſt. nat. ad fin.* Qui imperatur triumphum reportavit. *Apul. l. 11. Metam.* Curioſitatie improſperæ finiſtrum præmium reportati. ¶ Pro reducere, *Catull. carm. 46. v. 10.* Longe quoe ſimul a domo profectue Diverſos varias viæ reportaus.

REPOSCO, ſcie, *a. 3. vidomandare, ripetere, ἀναιτέω*, rurſus poſco, repeta: & de iie dicitur, qua noſtra fuerunt, vel aliqua ratione nobie debentur. *Terent. Adelph. v. 1. 51.* Nam ambos curare, propemodum repoſcare illum eſt, quem dediſti. *Plaut. Trin. 3. 2. in fin.* Cui taleatum mutuum dedi, repoſcam. *Id. Aulul. 4. 10. 33.* Aulam auri te repoſco, quam tu confeſſue mihi te abſtuliſſe. *Virg. 7. Æn. v. 606.* Parthoſque repoſcere figua. *Val. Flacc. ſub fin. l. 7.* Haud jem mendacem promiſſa repoſcere regem Dignatur. *Stat. 11. Theb. v. 570.* I mecum ad manre: illic quoque pacta repoſcam. *Cic. 6. Verr. c. 51.* Ut ad Veirem adirent, & eum ſimulacrum Cereris repoſcerent. *Id. poſt redit. in Sen. 1. 4. ad fin.* Quorum alter a me Catilinam amatorem ſuum, alter Cethegum conſobrinum repoſcebat. *Virg. Æn. l. 11. v. 240.* Quæ reſcanat, fari jubet, & reſponla repoſcit Ordine cuncta ſuo. *Martial. l. 8. epigr. 38.* Repoſcere vieem. *b. c.* ut par pari referatur. *chiedere vicompenſa. & Plin. l. 1. ep. 13. in fin.* Ut in ceteris rebue, ita in audiendi officio petit gratia, ſi repnſcatur. *Id. in fin. ep. 12. l. 7.* Negabie ullius pretii eſſe *libellum*, cujue pretium repoſcerie. ¶ Univerſim pro exigere, reperere, poſtulare, *domandare, eſigere. Catull. carm. 50. ad Licin. in fin.* Ne pœnes Nemeſis repoſcat a te. *Virg. 2. Æn. v. 139.* Quos illi ſors ad pœnas ob noſtra reposcent Effugia. *Propert. l. 2. el. 1. v. 81.* Quandocumque igitur vitam mea fate repoſcent. *& lib. 12. v. 573.* Ferte foces propere, ferduſque repoſcite flammis. *Cic. in Divin. Verr. c. 9. & Verr. 5. c. 1.* Nihil eſt quod minus ferendum ſit, quam rationem ab eltero vitæ repoſcere eum, qui non poſſit ſuæ reddere. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 30.* Hi ſapient, & ſi gravius quid acciderit, abs te rationem repoſcent. *Liv. l. 30. c. 37. circa med.* Voe ratiouem repoſcitis, quid Achzi Lacedæmoniie bello victie fecerimus? *Ovid. 23. Met. v. 234.* trepidos civre aohortor in hoſtem, Amiſſamque mea virtutem voce repoſco. *Lucret. l. 6. v. 910.* Quo magis attentas aures, animumque repoſco.

REPOSCO, onis, m. qui, quod ſibi deberi putat, aciter repoſcit, flagitator moleſtus & aſſiduus. *Ammian. ſub fin. l. 22.* Homines Ægyptii

ptiſ ad ſingulos motus excandeſcentes, controverſi, & repoſcones acerrimi.

REPOSITIO, onis, ſ. actus reponendi, & recondendi. *Pallad. l. 1. c. 32.* Repoſitiones fœni, ligni, cannarum nihil refert, in qua parte fiant, dummodo ſiccæ ſint.

REPOSITORIUM, ii, n. Inſtrumentum, puta orbis, aut diſcus major, in quo vaſa aſcaria in menſa imponuntur. *Plin. l. 33. c. 11.* Vaſa argentea & in menſas repoſitoriis imponimus. *& ibid. a med.* Repoſitoriis argentum addi ſua memoria cœptum, Feneſtella tradit, qui obiit noviſſimo Tiberii Cæſaris principatu. Sed & teſtudinea ſum in uſum veniſſe (V. *lib. 9. c. 11.*) ante ſe autem pauln lingeas, rotunda, ſolido, nec multo myjora, quam menſas fuiſſe. Se quidem puero, quadrata & compacta, aut acere operta, aut citro capiſſe: mox additum argentum in angulis, lineaſque per commiſſuras. *Id. l. 18. c. 2.* Bibente conviva, menſam vel repoſitorium tolli, inauſpicatiſſimum judicatur. *Id. in fin. l. 18.* In conviviis menſiſque noſtris, vaſa quibus eſculentum additur, ſudorem repoſitariis liquentia, diras tempeſtates prænuntiant. ¶ Repoſitorium per ſyncopen: accipitur etiam pro loco ſecretiore in ædibus, ubi pretioſiora quæque repoſuntur. *Capitolin. in M. Anton. Philoſ. cap. 17.* Vendidit gemmas etiam, quas multas in repoſitorio ſanctiore Adriani reperierat.

REPOSITUS, *& per ſyncop.* Repoſtus, a, um, *meſſe nè altro volto, ἀναπλάσις*, iterum poſitus. *Quintil. l. 2. c. 4. a med.* Neceſſe eſt his, cum eadem judicire pluribus dicunt, faſtidium moveant, velut frigidi & repoſiti cibi. *Celſ. l. 8. c. 10. fect. 1.* Judicium noſtis repoſiti eſt dolor ſublatus. *vimeſſo a ſuo luogo.* ¶ Item ſepoſitus ſervandi cauſa, *ripoſto. Horat. epod. 9. v. 1.* Repoſitum Cæcubum ad feſtas dapes. *Col. l. 1. c. B. Civ. c. 14.* Arma omnia repoſita & contecta. *Plin. l. 23. c. 7. poſt med.* Ricini mori ſanguinem ſiſtunt adalligati: ad hoc ſervantur repoſiti. ¶ Translate *Virg. Æn. 1. v. 30.* manet alta mente repoſtum Judicium Paridis, ſpretæque injuria formæ. *Quintil. in proœm. l. 8. a med.* Sed opus eſt ſtudio præcedente, & acquiſita facultate, & quaſi repoſita. *Val. Flacc. l. 2. v. 286.* Navis Thetidi, Glaucoque repoſta. *b. e.* ſepoſita poſt longum uſum, & conſecrata. Simile eſt illud *Virgil. Æn. 5. v. 484.* hic victor cæſus artemque repono. Mos enim fuit arma, & inſtrumenta artis poſtibus alicujus dei ſuſpendere, & ſacrare poſt defitam artem, & exactam militiam. V. *Virg. 1. Æn. v. 256.* & *Erl. 7. v. 24. Horat. l. 3. od. 26. v. 3.* & *lib. 1. ep. 1. v. 5.* ¶ Repoſcus *tellure*, ſepultus. *Virg. 6. Æn. v. 654.* quæ cura patentes Paſcere equos, eadem ſequitur tellure repoſtos. ¶ Item depoſitus, *depoſto. Virg. 11. Æn. v. 149.* feretro Pallanta repoſto Procumbit ſuper. ¶ Item reſtitutus, inſtauratus, refectus. *Tacit. 3. Hiſt. c. 34. in fi.* Repoſita ſtua, templaque munificentia municipum. *Petron. in Satyr. c. 120.* Repoſitum in priſtinum decorem puerum gaudebam. ¶ Item poſitus, collocatus. *Stroz. in Hippol. v. 1230.* Saxum hic cervicibus repoſitum degravet feſſas manus. *Cic. Verr. 6. c. 3.* Duo ſignos virginali habitu, quæ manibus ſublatis ſacre quadam rapoſita in capitibus ſuſtinebant. *Id. Fam. 9. ep. 14. ſub fin.* Intelligere debes, io te repoſitam eſſe rempublicam. ¶ Item retro poſitus, remotus, reductus, ſepoſitus, diſſitus, *vimoto, poſto addietro, appertato, ripoſto. Virg. 6. Æn. v. 59.* penituſque repoſtas Maſſylum gentes. *Id. 3. Æn. v. 364.* Italiam petere, & terras tentare repoſtas. *Apul. l. 4. Metam.* Convalles lacunoſæ, cæteraque nimium, ſpinatis exaggerata, & quaquaverſus repoſitæ.

REPOSTOR, oris, m. *reſtoratore*, *reſtauratore*, qui reponit, h. e. reficit, reſtitutor, reſtaurator, reparator, refactor. *Ovid. 2. Faſt. v. 63 de Auguſto.* Templorum poſitor, templorum ſanctæ repoſtor. Al. leg. *refectior.*

REPOSTORIUM. V. in *Repoſitorium*.

REPOSTUS. V. in *Repoſitus*.

REPOTATIO, onis, ſ. iterata potatio. *Varr. l. 5. de L. L. c. 8. ſub fin.*

REPOTIA, arum, n. *οἱ ἐπόσεις*, ſunt, cum poſtridie nuptias apud novum maritum cœnatur: quia quaſi reficitur potatio. Ita *Feſtus*. Alii eſt ſeptimus a nuptiis dies, quo nova nupta ſolebat redire ad parentes ſuos, ut eſt apud *Acron.* ad illud *Horat. l. 2. ſer. 2. v. 60.* Illa repotia, natales, aliaſque dierum Feſtos albatus celebret. *Gell. l. 1. c. 12.* Lege Julia profeſtis diebus CC. finiuntur (*in ſumptum cænæ*) calendæ, idibus, nonis, & aliis quibuldam feſtivis CCC. nuptiis autem, & repotiis HS mille. *Auſon. ſub fin. epiſt. 9.* Natalis ſi forte fuit ſolemnis amico, Conjugioque dapes, aut ſacra repotia patrum Audivi. ¶ Proprie *Apul. in Apolog.* Quid ſit diei, videe. Dico, Craſſum jamdudum ebrium ſtertere, aut ſecundo lavacro ad repotia cœnæ obeunda, vinolentum ſudorem in balneo defudare. *b. e.* ad repetendam potationem. *Id. de Mundo.* Hic ad convivii repotia veſpertinus comiſſator adventat.

REPOTIARIUS, le, ad repotia pertinens. *Pomp.* apud *Feſt. in Repotia*, ex lectione *Scalig.* Ab eo depulſum mamma pædagogandum accipit repotialis liber. *b. e.* natus ſtatim poſt nuptias, ipſis repotiis. V. Interpretes *Feſti*.

REPRÆSENTANEUS, a, um, idem quod præſentaneus, præſens. *Tertull. in Apolog. cap. 28.* Repræſentaneæ poteſtatis reſpectu aliquid agere.

REPRÆSENTATIO, onis, ſ. *rappreſentazione, il far vedere, il mettere ſotto gli occhi, ὑποτύπωσις*, actus repræſentandi, & rem quaſi præſentem atque ob oculos ponendi. *Quintil. l. 8. c. 3. a med.* Plus eſt evidentia, vel ut alii dicunt repræſentatio, quem perſpicuitas. *Plin. l. 9. c. 6.* Orca, infeſta balænis bellua, cujus imago nulla tenus repræſentatione exprimi poſſit alia, quam carnis immenſæ deatibus truculentæ. *Gell. l. 20. c. 3. circa med.* Sed enim Cicero prælare, cum diutina repræſentatione non *tæſus eſt*, ſed *cadebatur* inquit (*Verr. 7. c. 60.*) *virgis in medio fere Meſſana civis Romanus.* *Tertull. adverſ. Prax. cap. 24.* Patar viſibilis ſit in filio ex virtutibus, non ex repræſentatione perſonæ. ¶ Repræſentatione *timet*, præſenti ſolatione, ſeu pecunia, *a ſolde contante, a ſoldo vivo. Cic. Attic. l. 12. ep. 31.* Si Faberianum venderem, explicare vel repræſentatione non dubitarem de Siliaſis, ſi modo adduceretur, ut venderet. *Id. l. 13. ep. 29. ſub fin.* Dolabellæ nomen jam expedirum videtur, ut etiam repræſentatione confidam. *Marcell. Dig. lib. 35. tit. 1. leg. 35.* Repræſentatio fideicommiſſi. *b. e.* præſens ſolutio. ¶ Figure, exemplum, imago. *Val. Max. l. 5. c. 10. n. 2.* Æmilius Paulus nunc felicitſimi, nunc miſerrimi patrie clariſſima repræſentatio.

REPRÆSENTATOR, oris, *chi rappreſenta. Tertull. adverſ. Prax. c. 24. circa med.* Filius repræſentator patris.

REPRÆSENTATUS, a, um, *poſto ſotto gli occhi, rappreſentato*, oculis ſubjectus, *ὑποτυπωθείς*. *Plin. l. 35. c. 10.* Repræſentata veritas. *Valer. Max. initio cap. 5. l. 7.* Cempi repræſentata conditio. ¶ Statim ſolutus. *Ulpian. Dig. lib. 2. tit. 15. leg. 8.* Repræſentatam pecuniam ennſumare.

REPRÆSENTO, as, avi, atum, a. t. *far vedere preſente, por ſotto gli occhi, rappreſentare, ὑποτυπῶ*, præſentem eſſe facio, ob oculos pono, in conſpectu pono, refero, exhibeo. *Column. l. 8. c. ult. ante med.* Scopulos per ſtagni ſpatia diſponere, & quantum comminiſci valet hominis ingenium, repræſentare faciem veri maris. *Plin. l. 37. c. 10.* Cruciallis gemma ceraſum repræſentat. *pare, è ſimile a una ciriegia. & ibid.* Encardia cordis ſpeciem repræſentant. *& cap. 8.* Callaides viliores conſtantius colorem repræſentant. *b. e.* exhibeot ac ſervant. Sic *Column. l. 12. c. 47. a med.* Hæc maxime nota (*condituræ*) etiam poſt annum repræſentat viridem ſaporem nitvarum. *Cic. pro Sext. cap. 11.* Erat Senetus in æde Coocordiæ, quod ipſum templum repræſentabat memoriam conſulatus mei. *Horat. l. 1. ep 19. v. 12.* ſi quis vultu torvo ferus, & pede nudo, Exiguæque togæ ſimulet textore Catonem, Virtutemne repræſentet, moreſque Catonis? *Apul. in Florid. n. 9. (al. l. e.)* effingere & repræſentare virtutem alicujus. *b. e.* moribus exprimere, referre, imitari. *Id. in Apolog.* ſimilitudinem alicujus rei. *Plin. l. 4. ep. 19.* affectum patris. *moſtrare un amor de padre.* In quodam Senatuſconſulto apud *eund. l. 8. ep. 6.* Cum Senatus populoque R. liberalitatis gratior repræſentari nulla materia poſſit, quam ſi, &c. *preſentaſſe, offerſe. Id. l. 9. ep. 28.* Nuntiae, multa ta nunc dictare, nunc ſcribere, quibus nos tibi repræſentes. *b. e.* noe, qui abſumus, velut præſentes tibi faciat. *Plin. alter l. 7. c. 24.* Charmadas quidam in Græcia, quæ quis exegerat volumina in bibliotheca, legentis modo repræſentavit. *secrò a mente.* ſtatim memoriter, quid illa continerent, recitavit. ¶ *Repræſentare vicem*, præſtare. *Plin. l. 28. c. 10. ad fin.* Butyrum per ſe prodeſt contra venena. nam ſi oleum non ſit, vicem ejus repræſentat. *Id. l. 28 c. 24.* Lupinum adeo non eget ſimo, ut optimi vicem repræſentet. ¶ *Repræſentare* dicuntur pictores, & ſtatuarii, qui ſimiles imagines faciunt, *ritrarre, rappreſentare al naturale. Plin. l. 34. c. 8. poſt med.* Niceratus repræſentavit Alcibiadem, lampadeque accenſa matrem ejus ſacrificantem. Adde *Valer. Max. l. 8. c. 11. n. 3. & 5. extern.* ¶ Item mentores graphice quippiam deſcribentes. *Id. l. c. c. 7. n. 6.* ¶ Repræſentare *ſe*, præſentem ſe ſiſtere, adeſſe, *farſi vedere, preſentarſi. Column. l. 1. c. 8. a med.* & *lib. 11. c. 1. a med.* Curabit villicus, ut juſſo reddentur: iſtaque non ægre conſequetur, ſi ſemper ſa repræſentaveris. *Apul. l. 11. Metam.* Ut iſta repræſentatus eſt judicia. *è preſentato, è comparſo.* Adde *Ulpian. Dig. lib. 48. tit. 5. leg. 25. ante med.* ¶ *Repræſentare aliquid*, ſtatim & in præſentia præſtare quod differri poterat, *far ſubito. Senec. initio ep. 95.* Petis a me, ut id quod in diem ſuum diaeram dabere differri, repræſentem. *Frontin. de aquæduct. urbis.* 119. Ut æſtimet, quæ repræſentanda, quæ differenda ſint. *Col. l. 1. B. Gall. c. 40. ad fin.* Se quod in longiorem diem collaturus eſſet, repræſentaturum, & pinaima nocte caſtra motarum. *Hirt. de B. Alex. c. 70.* Reſpondit, ſe fore æquiſſimum Pharnaci, ſi quæ polliceretur, repræſentaturus eſſet. *Plin. l. 31. c. c. ante med.* Theſpiarum fons conceptus mulieribus repræſentat. *b. e.* ſtatim fecunditatem offert. *Cic. Fam. 5. ep. 16. ad fin.* Nequs debemus exſpectare temporis medicinam, quam repræſentarn ratione poſſimus. *b. e.* ſtatim adhibere. *Id. ſub fin. Phil. 1.* Corpus libenter obtulerim, ſi repræſentari morte mea libertas civitatis poteſt. *b. e.* ſtatim dari. *Id. Attic. l. 16. ep. 2. circa med.* Mihi videntur iſtorum animi incendi etiam ad repræſentandam improbitatem ſuam. *b. e.* in præſenti declarandam, effundendam, exſtatisdam. *Quintil. l. 11. c. 7.* Repræſentare judicia. *Phædr. l. 3. fab. 10. v. 32.* Repræſentavit in ſe pœnam ſacinoris. Sic *Sueton. in Claud. c. 34.* Turmanta quæſtiooum pœnaſque parricidarum repræſentabat, exigebatque. *b. e.* ſtatim ſumebat, nulla poſt ſeotentiam dilatione interpoſita. *Curt. l. 10. n. 1. a med.* Cœperet eſſe præcepa ad repræſentenda ſupplicia. *Id. l. 6. c. ult. a med.* repræſentare conſilium. *Sueton. in Vitell. cap. 10. a med.* Verbera, & plagas, ſæpe vulnere, nonnunquam necem repræſentantee adverſentibus. *b. e.* ſtatim inferentes. ¶ Similiter in amptinoibus, & ſolutinoibus ſignificat pecnnia præſenti rem tronſigere, *comperare col ſoldo alla mano, pagare ſonza ritardo.* V. *Repræſentatio. Cic. Attic. l. 12. ep. 25.* Reliquæ pecuniæ vel uſuram Silio pendemus, dum a Faberio, vel ab aliquo, qui Faberin debet, repræſentabimus. (Adde *epiſt. ep.*) *Suetou in Aug. c. 101.* Legavit populo Romano quadringenties, cohortibus urbenis quingenos, legionariis tricenos numos: quam ſummem repræſentari juſſit: nam & confiſcatam ſemper repoſitramque habuerat. *b. e.* ſtatim poſt mortem ſuam ſolvi. *Id. in Claud. c. 12.*

Poſi-

Poſitis ante ſi cum pecunia ſiſcis, ad ſubveniendum hortatus eſt, repræſentans pro opera dignam cuiquo mercedem. *donde ſul ſotre*, &c. *Cic. Fam. c6. ep.* 14. *in fo.* Dice promiſſorum adeſt: quem (*al.* quæ) etiam repræſentabo, ſi adveneris. *b. e.* ſtatim ac adveneria, præſtabo: quamvis dies promiſſorum tunc, cum advenies, fortaſſe impletus non arit. Videtur autem loqui de libertate, quam Ticoni ſuo ante diem certam promiſerat. *Marcell. Dig. lib.* 35. *tit.* 1. *leg.* 35. a *med.* Repræſentare fideicommiſſum. *b. e.* ante diem finitam, ab præſenti ac ſtatim ſolvere.

REPRÆSTO, as, avi, atum, idem fere quod præſto, do, exhibeo, ſalvo. *Paul. Dig. lib.* 19. *tit.* 1. *leg.* 47. L. Titius accepta pecunia ad materias emendas ſub pœna certa, ita ut ſi non integras repræſtaverit, &c. *Ulpian. lib.* 36. *eod. c. leg.* ee. Deereviſſe divum Marcum, fideicommiſſum eis repræſtandum. Ita *Torrentium* editio, & al. Apud *Halouder.* & al. *præſtiterit*, & *repræſtetendum*.

REPREHENDO, endis, endi, enſum, n. 3. *prendere*, e *trar indietro*, *fermarſi*, ἀνακωλύειν, ἀνασκοπεῖν, retro prehendo, prehendendo retraho: & proprie eſt euntem, vel fugientem capere, ſiſtere, & retrahere. *Plaut. Mil.* 1. 1. 59. & *Trin.* 3. 1. 22. Ut illæ here quæ pallio me reprehenderunt. *Id. Moſtell.* 4. 1. 5. Serei fugiunt: ſed ſi repreheſi ſuot, feciunt, &c. *Liv. l.* 34. c. 13. *a med.* Adeo turbati eraot equitee pedeſtique, ot quoſdam conſul manu ipſa reprehenderit, & adverſos in hoſtem vectenit. *Lucret. l.* 6. *v.* 567. noo olla ceſſeoet Res, neque ab naitio poſſit reprehendere euntem. *Phædr. l.* 5. *fab.* 8. *v.* 3. Quem ſi occuparis, teneas: ulapſum ſemel Non ipſe poſſit Jupiter cepreheodere. *Propert. l.* 3. *el.* 27. *v.* 9. cuſſum alicujus repreheodere. *fermare*, *ritenere*. ¶ Tranſlate aſt retinete, revocace, reprimere. *Cic.* 4. *Acad. c.* 45. a *med.* Labor, ut aſſentiae Epicuroi revocet aiitus, vel potius ceprehendit manu. *Terent. Adelph.* 4. 4. 13. Senſi illico id illas ſuſpicari: ſed ma reprehendi tamen, ue quid de ſuatre garrulæ illi dicerem. *b. e.* me reprehendi: *mi ſono trattenute*. Al. leg. *reproſſ.* ¶ Item ſæpe incepare, arguere, caſtigare verbis, accuſare, *biaſimare*, *ſpigoare*, *riprendere*. nam etiam aerbis ub agendo retrahimus. *Nep. in Dotam. cap.* 5. Reminiſcens, a quanto bello ad quam parvam rem principem ducum miſiſſet, ſe ipſe reprehendit. *Cic. pro Plaot. c.* 35. Meum diſceſſum, quem ſæpe deſtetas, nunc quaſi reprehendere & ſubaccuſare voluiſti. *Id. Verr.* 7. *c.* 18. Non modo te hoc crimine non arguo, ſed ne illa quidem communi vituperatione reprolendo. *Id.* re Oret. *c.* 66. Repeehendere quædam & exagitare. *Terent. ſub fin. Adelphor.* Reprehendere & corrigere aliquid. *Cic. l.* 1. *de nat. Deor. t.* 11. *a med.* Quempiam vehementer reprehendere de re aliqua. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 51. remeotatem cupiditatemque militum. *Cic. in Partit. cap.* 37. Se id feciſſe ipſum, in quo reprehenduntur. *Colum. l.* 11. *c.* 1. Noo ſatis eſt reprehendiſſe peccantem, ſi non doceas recti aiam. *Sueton. de Grammat. c.* 10. Scripta alicujus repreheodere. *criticare*. ¶ Et etiam confutare, apud Rhetores. *Cic. in Partit. c.* 12. & *de Inveot. l.* 1. *c.* 42. 44. 45. 46. &c. V. *Reprehenſio*. ¶ Et iterom prehendere, reſumere, *ripigliare*. *Terent. Adelph. prol. v.* 12. Pernoſcite, furtumne factum eximiamctis, an locum reprehenſum, qui præteritus negligentia eſt. ¶ Item retinere aliquid, ne elabatur, aut diſſolaetur. *Lucret. l.* 3 *v.* 599. & omnes Extremum cupiunt vires reprehendere ainclum. ¶ *Reprendo* ſyncope fere Poetarum eſt. *Ovid. Heroid. ep.* 21. *v.* 53. Contineo gemitus, elapſaque verba reprendo. *Lucil.* apud *Non. c.* 5. *n.* 24. Calpurni ſævam legem Piſoni reprendi: Eduique, &c. *Lucret. l.* 4. *v.* 499. Nec porro potouat ſenſus reprendere ſeſe.

REPREHENSIO, onis, f. *accuſa*, *riprenſione*, *diſapprovazione*, *ripiglio*, *d'artifizio*, διάλυσις, actus reprehendendi, vituperatio. *Cic. Phil.* 12. 1. 10. Gloriam in morte debent ii, qui in republica verſantur, non culpæ reprehenſionem, & ſtultitiæ vituperationem relinquere. *Plaut. ad Cicer. ep. Fam. ep.* 23. A ceprehenſioac temeritatis abſum. *Cic. inviete l.* 1. *de Fin.* Ut hic ueſtec labor in variae reprehenſiones incaoreret. *Quintil. l.* 5. *c.* 7. Si repechenſiooem non capit ipſa perſona, infamare ſignatures licet. *Cic. in Orat. c.* 1. Doctorum reprehenſioocm vereri. *Plin. l.* 36. *c.* 6. Magna reprehenſione eliquid facere. *Tacit. l. Hiſtor. c.* 49. Sioe repreheaſione quippiam agere. *Suetoo. in Ner. c.* 19. *ſub fin.* Hæc partim nulla reprehenſione, partim etiam non mediocri laude digna, in unum contuli. ¶ Apud Rhetores *reprehenſio* eſt idem quod confutatio, cum argumentando adverſariorum confirmatio diluitur, aut infirmatur, out elevatur, ot ait *Cic. l.* 1. *de Inveot. c.* 42. Adde *ibid. c.* 14. *ſub fin* & *in Partit. cap.* 9. & 10. ¶ Recenſetur etiem ab *eod. l.* 3. *de Orat. t.* 54. inter figuras verborum, cum oratur corrigit ſeipſum, quaſi reptehendens, ut *id. in Orat. cap.* 39. a *med.* Grace aſt ἀναιρεῖσθαι, ἐπιτιμᾶσθαι. *Cic. pro Rabir. Poſt. c.* 5. Numquie teſtis Poſtumum appelleart? teſtis autem? num accuſatae? &c. ¶ Propria eſt actus prehendendi, ſiſtendi, & retro trahendi, retrectio, ut in *Reprehende* dictum eſt. *Cic.* 3. *de Orat. cap.* 65. *ad fin.* Concionem, diſtinctam, ornatam, feſtivam, ſine intermiſſione, ſine reprehenſione, ſine verietate, quemvis clarie ſit coloribus picta vel poeſie, vel oratio, non poſſe io delectatione eſſe diuturna. *b. e.* ſi non ſiſtat ſe quodammodo, & continuata fuavitata retrahat. *Lambin. leg. reſpiratione*.

REPREHENSO, as, n. 2. *frequentat.* a *reprehendo*. *Liv. l.* c. c. 60. Reprehenſans ſingulos, obſiſtens, obteſtanſque deum & hominum fidem. *b. e.* retinene, & retro trahens.

REPREHENSOR, oris, m. *riprenſore*, μῶμος, qui reprehendit. *Cic. de opt. gen. Orat. c.* 6. Huic labori noſtro duo genere reprehenſorum opponuntur. *Ovid. Heroid. ep.* 17. *v.* 219. Delicti fies idem reprehenſor & auctor. ¶ Sumitur etiam pro emendatore, & correctore. *Cic. pro Plaot. cap.* 3. a *med.* Ut reprehenſores eſſent comitiorum.

REPREHENSUS, & *per ſyncop.* Reprenſus, a, um, *preſo e ritenuto indietro*, ἀνασκοπεῖς, prehenſus & retractus. *Suetoo. in Calig. c.* 45. Obſides quoſdam clam præmiſſos, cum equitatu inſectatus, veluti profugos ac reprehenſos, in catenis eoduxit. *Curt. l.* 4. *c.* 14. Reprehenſi ee fuga Perſæ. *Ovid. Metam. l.* 15. *v.* 525. *de Hippolyto*. nervos io ſtirpe teneri, Membre capi partiee, partim repreaſa relinqui. *ritenute*. ¶ Tranſlete increpitus, culpetus, *ripreſo*, *incolpato*, *ripigliato*, *Horat. l.* 1. *ſat.* 10. *a* 55. Cum de ſe loquitur, noo ut majore reprenſus. *Plin. l.* 8. *ep.* 18. *a med.* Tanto melius de vico merita, quauta magis eſt reprehenſa, quod nupſit.

REPRESSE, adverb. *con riguardo*, *riſervatamente*. *Gell. l.* 12. *c.* 11. Si ſcinot homines, nihil diutius poſſe celari, repteſſius pudentiuque peccabitur. Al. leg. *ſuppreſſius*, aodem ſenſu. *Ammian. l.* 29. *c.* 2. *circa med.* (*al. c.* 24.) Nec tamen poſt hæc tam pœnitenda repreſſiue eſtum eſt.

REPRESSOR, oris, m. κατασχέτης, qui reprimit. *Cic. pro Sext. c. ult.* Extioctorem domeſtici latrocioii, repteſſorem cædis quotidianæ.

REPRESSUS, a, um, *reprimere*, *repreſſe*, ἐπιχαίτισε, cohibitus, compreſſus, coercitus. Cic. *pro leg. Manil. c.* 5. *a med.* Impetue hoſtium repreſſi ac retardati. *Valer. Flacc. l.* 6. *v.* 278. voxque repreſſa gelu. *Suetoo.* io *Calig. c.* 6. *extr.* Repreſſa ſævitia. *Id. ibid. c.* 9. Repreſſum ac retentum vehiculum. *fermato*. & *Claudius. in cenſ. de pius fratrib. v.* 31. tanta virtute repteſſus Enceladi fauces oppreſſiſſe reor. *ibiaſe*. & *Stat. ſ. Theb. v.* 522. ereoteſque lacus, fonteſque repreſſi. *fermati*, *ſeccati*. & *ſoſtra. l.* 1. *c.* 6. *ad fin.* Hac repreſſi caſtigatione, in prœlium redeunt. *b. e.* a fuga cohibiti. *Cic.* io *Brute*, c. 4. Sic omnis ſetus repreſſus, exuſtuſque flos luti veterie ubertatie exaruit. *b. e.* noctus.

REPRIMO, ie, preſſi, eſſum, a. 3. *coſtrignere*, *tattenere*, *reprimere*, *fermare*, ἀναστέλλω, κατασχέω, coerceo, cohibeo, inhibeo, compeſco: *Cic.* 1. de *Fin. c.* 1. Difficilem quandam temperantiam poſtulant in eo, quod ſemel admiſſum coercari reprimique non potell. *Id. Attic. lib.* 11. *ep.* 15. *ad fin.* Et cetera, quæ ſletu reprimor, ne ſcribam. *Id. pro leg. Manil. cap.* 5. *a med.* Reprimere ac retardace impetus hoſtium. *Id. epiſt.* 7. *ad Brut. inter vetust.* Quorum repreſſimus impetum, ſardoremque reſtinetimus. *Id. Attic. l.* 10. *ep* 9. Dubitabat noſtrum nemo, quin Cæſar iiioera repreſſiſſet: volare dicitur. *b. e.* a celeritate ſe cohibuiſſet. Sic *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. cap.* 93. Reprimere curſum. *fermarſi a mezzo il corſo*. & *lib.* 3. *B. Gall. t.* 14. fugam hoſtium. *Virg. 12. Æn. v.* 939. dextram. *trattenere il braccio*. Sic *Stat. 11. Theb. v.* 309. atque enſem, quem jam debat ira, repreſſit. *Ovid. 9. Metam. v.* 163. ſolite gemitum aitrute repreſſit. *Virg. 2. Æn. v.* 378. cetroque pedem cum voce repreſſit. *Cic. pro Sext. c.* 55. Vix homines odium ſuum a corpore ajus impuro repreſſerunt. *Id. 4. Verr. c.* 26. *ſub fin.* Reprimere conatus eliciujus. *Id. 2. de Divin. c.* 30. fluvium redundantem. *Id. de ſomn. Scip. c.* 3. fletum. *Id. pro Sext. c.* 44. furorem exſultantem ulicujus. *Id. de Haruſp. reſp. c.* 9. alicujus impudentiem. *Plin. in Panog. c.* 83. ſe, ac revocare ab omni contagione vitiorum. *Terent. Adelph.* 5. 3. 6. iracundiam, atque ad ſe redire. *Cic. 4. Verr. c.* 62. confuſudinem peccandi. *Id. Attic. l.* 4. *ep.* 16. *ſub fin.* ſuſceptam objurgationem. *b. e.* abcumpere, omittere. ¶ *Reprimere ſe*, ſe continere, *trattenerſi*, *raffrenarſi*. *Cic. l.* 2. *de Legib. c.* 17. *ſub fin.* Sed reprimam me, & non inſequar longius. *Terent. Hecyr.* 5. 2. 39. Reprimam me, ne ægre quidquam ex me audiat. *Plaut. Mil.* 4. 8. 58. Via repeimor, quin te manere jubeam. ¶ Illa ad rem medicam pertinent, cum vie morbi ſiſtitur. *Plin. l.* 35. *c.* 15. *ante med.* Reprimere vulaes precidentes. *Id. l.* 27. *c.* 5. ahundantiam ſanguioie. *Id. l.* 20. *c.* 9. *a med.* parotidas. *& lib.* 31. *c.* 9. *a med.* puſtulas. *& lib.* 20. *cap.* 13. *ſub fin.* ſudorem. *& lib.* 34. *c.* 18. cicatrices. *ſcil.* ne deformitatem inducant: vel complanare. *Cæſ. l.* 2. *c.* 12. a *med.* ulvum, quod *ibid.* ſuprimere, dixerat. *Id. l.* 6. *c.* 10. Medicamenta reprimentia. *& cap.* 26. Se ſine morbo id intumuit, primum reprimentibus experimeotum fiat. ¶ Cum infinito *Enn.* apud *Feſt.* io *Occaſus*. Aut occaſus ubi, tempuſque audere repreſſit. Sed *audere* pro ſubſtantivo eſt.

REPROBATIO, onis, f. *riprovazione*, improbatio, reiectio. *Tertull. in Apolog. c.* 13. Nec electim ſina reprobatione. Adde *lib.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 35. *ad fin.*

REPROBATRIX, icis, f. *riprovatrice*, quæ reprobat. *Tertull. lib.* 4. *adverſ. Marcion. t.* 36. Diſciplina reprobatria ſuperbiæ.

REPROBATUS, a, um, *e* prevare, *rigettato*, improbatus, *rejectus*. *Sacvola Dig. lib.* 48. *tit.* 4. *leg.* 4. *extr.* Qui ſtatuse imperatorum reprobatas conflaverit.

REPROBO, as, aui, atum, a. 1. *diſapprovare*, *rigettare*, *vituperare*, *ripreadere*, ἀνελεῖν, improbo, rejecio. *Cic.* 2. de *Fin. cap.* 7. Quod ipſa natura adſciſcat, & reprobet, id eſt voluptatem, & dolorem. *Quintil.* in *proœm. l.* 6. Quem ultra eſſe oſum mei, diis reprobantibus, credam?

REPROBUS, a, um. *Reproba pecunia*, adulterina, improba, *moneta falſa*. *Ulpian. Dig. lib* 13. *tit.* 7. *leg.* 24. Reprobos numos creditori ſolvere. *& mee.* Reproba pecunia non liberat ſolventem.

REPROMISSIO, onis, f. *riprovviſione*, ἐγγύησις, actus repromittendi. *Cic. pro Reſc. Com. in fo.* Siquidem ſine cautione & repromiſſione, nihilominus id Fanoiue ſocietati debebat. Adde *ibid. cap.* 13. a *med.*

REPROMITTO, is, iſi, iſſum, a. 3. *promettere vicendevolmente*, *obbligarſi*, ἀντιχεῖσθαι, viciſſim promitto, ſtipulanti promitto, poſcenti ſponden. *Plaut. Aſin.* c. 4. 47. Argentum rumen mihi ſi vie denumerare, repromittam iſtoc nomine ſalutem rem futuram. *Cic. pro Reſc. Com. cap.* 13. Repromittis io abhinc triennium Roſcio, quid?

quid? recita iſtam reſtipulationem clarius. *Id. de clar. Oratorib. c.* 5. Non mehercule tibi repromittere iſtuc quidem auſus ſim. *Juſtin. l.* 22. *c.* 2. Hamilcarem exorat, ut inter ſe & Syracuſanos pariæ arbitria ſuſcipiat, preuharia in ipſum officia ſua repromitteus. *Aurel. Vict. de vir. illuſtr. cap.* 2. Petiit quod illi in ſuaſtetis manibus gerebant: quibus doloſa repromiſſio, &c. ¶ Adhibetur & pro ſimplici promitte, pollicetur, *promettere. Cic. poſt redit. ad Quirit. cap. ult.* In referenda gratia hoc vobis repromitto, ſemperque præſtabo, &c. *Plin. l.* 4. *ep.* 27. Ad hunc guſtum totum librum repromitto. Adde *Suetan. in Tiber. c.* 17. & *in Orb. c.* 4.

REPTABUNDUS, a, um, multum reptans. *Senec. de vite beate, cap.* 18. *a med.* Hoc me non impediet, quo minus virtutem adorem, & ad intervallo ingenti reptabundus ſequar. *corpore e ſtrepitumdomi.* & *cap.* 12. Effuſus in voluptatem, reptabundus ſemper, atque ebrius.

REPTATIO, onis, f. *lo ſtrafcinarſi, & andar carpone*, ἕρψις, actus reptandi, reptatus. *Quæſtt. lib.* 1. *cap. ult.* Ut corpora infantium nec caſus tam graviter affligit, nec illa per manus & genua reptatio, &c.

REPTATUS, us, m. ἕρπυσις, reptatio. In ſexto caſu ſing. *Plin. lib.* 14. *cap.* 1. *ante med.* Vites improbo reptatu pampiaorumque ſuperfluitata, peritia domini amplo diſcurſu atcia media cumplentes. *Tertull. de anim. cap.* 10. *a med.* Limares incedunt ſpumante reptatu.

REPTATUS, a, um, *ſcorſo coll' ir carpone*, a *ſtrafcinandoſi*, ἑρπυσθείς, reptando percurſus. *Stat.* 5. *Theb.* v. 581. Et Nemees reptatus agger. *ſcil.* ab angue. *Claudian. de* IV. *conſul. Honor.* v. 133. Cretaque ſa jactat tenero reptata Tonanti. *Id. l.* 2. *in Ruf.* v. 180. neroque amnis reptatus Achilli. *Pacat. in Paneg. Theodoſ. c.* 4. *extr.* Geminiz Deloz reptata numinibus.

REPTILIS, le, *retile*, ἑρπετὸς, omne animal repens. *Sidon. l.* 8. *ep.* 12. Ipſæ tuum mihi videntur adventum reptiles cochleæ cum domibus nativis anteceſſuræ.

REPTO, as, avi, atum, n. 2. *ſtrafcinarſi per terra, andar carpone*, ἑρπύζω, frequentativum a *repo*, & ejuſdem ſignificationis atque uſus. V. *Repo. Plaut. in fragm.* apud *Gell. l. & cap.* 3. Major pars populi aridi reptant ſama. *b. e.* adeo languent fame, ut ſtare nequeant, & repant. ἑρπύζουσι. *Plin. l.* 9. *c.* 38. *ſub fin.* Cetacea in undis natant: locuſtæ reptantium modo fluitant. *Claudian. in* II. *conſul. Stilich.* v. 172. aaguis raptavit placido tractu. *Gell. l.* 10. *c.* 12. Chamæleon humi reptans. *Plin. l.* 9. *c.* 5. *ante med.* Cucumeres reptantibus flagellis ſcandentes pariatum aſpera in tectum uſque. *Senec. in Herc. Fur.* v. 816. gemina criſtati caput angues ferebant ora: quos contra obvius Reptavit infans. *Claudian. l.* 1. *in Ruſin.* v. 93. reptavit puerus in iſto ſæpe ſinu. *Id. l.* 2. *in Eutrop.* v. 442. qui pondera poſtquam Decidit implicitæ limo, cunctantia pronus Per vada reptabat cæno ſubnixa tenaci. ¶ De lente iacedentibus. *Horat. l.* 1. *ep. & verſ.* 4. tacitum ſilvas inter reptare ſalubres. *paſſeggiare. & Lucret. l.* 2. *v.* 317. in colli tondentes pabula læta Lanigeræ reptant pecudes. Adde *Plin. ſub fin. l.* 2. *epiſt. & Claudian. l.* 1. *in Eutrop.* v. 316.

REPUBESCO, is, n. 3. *ringiovanire*, ἀνηβάω, rurſus pubeſco. *Colum. l.* 2. *c.* 1. *circa med.* Non argo aſt exiguarum frugum cauſa terræ vetuſtas, ſi modo, cum ſemel invaſit ſenectus, regreſſum non habet, nec revireſcere, aut repubeſcere poſaſt.

REPUDIATIO, onis, f. *ributtamento, riſiuto*, ἀνανευσμὸς, actus repudiandi, rejectio. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 31. *a med.* Epiſtola, niſi plane iis intelliges placere, mittenda non aſt. id autem utrum illi feotiant, anne ſimulent, tu intelliges. mihi ſimulatio pro repudiatione fuerit. *Id. pro Mur. c.* 4. Fuga laboris deſidiam, repudiatio ſupplicum ſuperbiam coarguit. *Impp. Diocles. & Maxim. lib.* 6. *Cod. tit.* 42. *leg.* 26. Repudiatio fideicommiſſi.

REPUDIATOR, oris, m. qui repudiat, & rejicit. *Tertull. l.* 2. *adverſ. Marcion. c.* 14. Marcionita repudiator Creatoris.

REPUDIATUS, a, um, *rigettato, riſiutato, ripudiato*, ἀνανευσθείς, rejectus, recuſatus. *Cic. in Orat. c.* 3. *ed fin.* Eloquentia forenſis ſpreta a Philoſophis, & repudiata. *Id. Phil.* 9. *c.* 6. *extr.* Repudiata & rejecta legatio. *Terent. Andr.* 1. 5. 14. Repudiatus repetor. *Suetan. in Calig. c.* 25. Oreſtillam ad ſe deduci imperavit, intraque paucos dies repudiatam biennio poſt relegavit. *Id. in Caſ. c.* 21. Repudiatus prior ſponſus. *Martian. Dig. lib.* 20. *tit.* 6. *leg.* 8. *a med.* Repudiatum legatum.

REPUDIO, as, avi, atum, a. 2. *rigettare, riſiutare, ripudiare*, ἀνανεύω, ἀναβάλλω, reſpuo, rejicio, repellu, aſpernor: & propria adhibetur in re nuptiali, cum aut uxorem ſponſam ve quis direntiit, aut uxor ſponſave virum vel ſponſum. *Plaut. Truculi.* 4. 1. 8. Si repudiatur miles, mulier mecum parit. *Suetan. in Caſ. c.* 74. *in fin.* Interrogatus cur repudiaſſet uxorem, quoniam, inquit, &c. *Id. in Claud. c.* 26. Primem ſponſam virginem adhuc repudiavit. *Id. in Caſ. c.* 21. *a med.* Priore ſponſo repudiato Servilio Czpione. *Quintil. l.* 7. *c.* 8. Venefica incubanti amaturum dedit: aundem repudiavit. ¶ Sæpius univerſim ponitur pro reſpuere, rejecea. *Varr. l.* 8. *de L. L. c.* 63. Sic enim omnes repudiandum aſt artes, quod, &c. *Plaut. Trin. a.* 3. *t.* Repudiare beneficium. *Id. Rud.* 3. 6. 47. hoſpitium. *Plin. in Paneg. c.* 55. amplifſimos honores. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 32. fortunam & duces. *Cic. pro Quint. c.* 14. conditionem æquiſſimam. *Id.* 2. *Offic. c.* 25. *ſub fin.* tractandis omnibus in rebus repudianda aſt. *Id. in Orat. c.* 8. Quod genus dicendi Atheniaſes ſanditus repudiaverunt. *Terent. Andr.* 4. 3. 18. Repudio quod conſilium primum intenderam. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 1. *a med.* Neque vero eſſe mirandum, ſi cum ſuis conſiliis rempublicam profligaſſet, conſilium Senatus a republica repudiaret. *Id. pro Cluent. c. penult. extr.* Cujus vota & preces a veſtris mentibus repudiare debetis. ¶ Apud JCtos eſt rejicere, & nolle ad ſe pertinere. *Paul. Dig. lib.* 33. *tit.* 5. *leg.* 10. Repudiare a ſe legatum. *Terent. lib.* 37. *tit.* 14. *leg.* 21. *extr.* Liberti filius heres inſtitutus, ſi bene repudiaverit, patronum non excludit. *Modeſtin. lib.* 32. *leg.* 35. *ante med.* Repudiare fideicommiſſum. *Papinian. ibid. leg.* 79. *ſub fin.* hereditatem.

REPUDIOSUS, a, um, qui repudiari meretur. *Plaut. Perſ.* 3. 1. 56. Ne hæc fama faciat repudioſas auptias. *ideſt* ut nemo velit me habere in uxorem propter hanc famam.

REPUDIUM, ii, n. *ripudio, riſiuto*, ἀνανευσμὸς, rejectio nuncii, aut ſponſæ, a viro aut ſponſo facta: vel viri aut ſponſi ab uxore aut ſponſa: a *pudor*, quia ut eſt apud *Feſt.* repudium Veriiaz nit dictum, quod ſit ob rem pudendam. Accius: Repudio ejecta ab Argis. jam dudum exſulo. *Modeſtin. Dig. lib.* 50. *tit. penult. leg.* 101. Divortium inter virum & uxorem fieri dicitur: repudium vero ſponſæ remitti videtur, quod & in uxoris perſonam non abſurde cadit. *Paulus ibid. leg.* 191. Inter divortium & repudium hoc intereſt, quod repudiari atiam futurum matrimonium poteſt: non recte autem ſponſa divertiſſe dicitur, quando divortium ex eo dictum eſt, quod in diverſas partes eunt, qui diſredunt. *Plaut. Aulul.* 4. 10. 53. & *Terent. Phorm.* 4. 3. 72. Is me nunc renuntiare repudium juſſit tibi. *Eunt.* rapudium, rebus paratis, atque exornatis nuptiis? *Plaut. ibid.* v. 69. & *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 398. Ea re expudium remiſit avunculus cauſa mea. *Marcell. Dig. lib.* 24. *tit.* 3. *leg.* 38. Mævia denuo repudium ſponſalibus miſit. ¶ Formula repudiandorum ſponſaliorum hæc fere fuit: *conditione tua non utor*, ut aſt apud *Cajum lib.* 24. *tit.* 2. *leg.* 2. ¶ *Repudium* pro divortio, h. e. diremptione matrimonii, *divorzio*. *Val. Max. l.* 2. *c.* 1. *n.* 4. Repudium inter uxorem & virum, a condita urbe uſque ad vicefimum & quingenteſimum annum, nullum interceſſit. *Plin. lib.* 7. *c.* 36. M. Lepidus Apuleiæ uxoris caritate poſt repudium obiit. *Suet. in Tiber. c.* 11. *a med.* Repudium uxori remittere. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 22. dicere. *Tertull. in Apolog. c.* 6. *circa med.* ſcribere. *Juſtin. l. & cap.* 11. Uxorem repudio dimittere. ¶ Formula fuit, *Res tuas tibi habeto.* V. *Divortium.*

REPUERASCO, is, n. 3. *rimbombire*, ἀναπεράω, rurſus puer fio, ad puerilem ætatem redeo, puerilia ſtudia reſumo, *inſtar pueri deſipio. Cic. de Senect. cap. ult.* Si quis deus mihi largiatur, ut ex hac ætate repueraſcam (al. *repuereſcam*, in MSS. *repuerraſcam*) & in cunis vagiam. *Id. l. de Orat. c.* 6. Lælium ſera cum Scipione ſuliturum cuſticaes, eoſque incredibiliter repuraſcere eſſe ſultos, *&c.* conchas & umbilicos ad Cajetam legere confueſſe. *Plaut. Merc.* 2. 2. 24. Senex cum extroipio aſt, jam nec ſentit, nec ſapit: ajunt ſolere eum rurſum repueraſcere. Hinc proverb. *dis πάλιν ἐς γέροντας, ἐξὸν τῷ λέγῳ.*

REPUGNANS, antis, *repugnante, reſiſtente*, ἀντιπάλαιος, ἀντεῖος, contra pugnans, reſiſtens, adverſans, reluctans, *Cic.* 2. *de Orat. c.* 44. *in fin.* Tantam vim habet oratio, ut non modo inclinantem arrigeee, aut ſtantem inclinare, ſed etiam adrerſantem & repugnantem capere poſſit. *Id.* 1. *Offic. c.* 31. Nihil decet, invita, ut ajunt, Minerva, id eſt adverſante & repugnante natura. *Hirt. de B. Gall. l.* 8. *c.* 22. Invitis principibus, reſiſteote ſenatu, bonis omnibus repugnantibus, bellum conciture. *Plin. l.* 10. *ep.* 12. Duritia mucis roſtro carnicis repugnans. *Id. l.* 36. *c.* 17. *in fin.* Ulcera curationi repugnantia. ¶ *Repugnante* apud Rhetores ſunt, quæ ſimul cohærere non poſſunt, ut verum falſo. *Lactant. de Ira Dei, cap.* 9. Quo quid repugnantius dici poſſit, non video. ¶ Hinc *Locus a repugnantibus*, qui etiam *a contrariis* dicitur, unde ſumere licet argumenta. *Cic. l.* 2. *de Orat. cap.* 40. & *in Top. cap.* 4. & 12. *extr.* Exempture eſto illud *pro Roſc. Com. c.* 6. *ad fin.* Qua in re mihi videtur ex viſus aſſe inconſtans, qui eundem & lædere, & laudares; & virum optimum, & hominem improbiſſimum eſſe diceres: eundem tu & honoris cauſa appellabas, & virum primarium eſſe direbas, & ſocium feaudaſſe arguebas.

REPUGNANTER, *con repugnanza, di mal grado, repugnantemente*, ἀντεῖως, repugnando, invite. *Cic. de Amic. c.* 25. Monere, & moneri, proprium eſt veræ amicitiæ: & alterum libere facere, non aſpere; alterum patienter accipere, non repugnanter.

REPUGNANTIA, æ, f. *repugnanza, reſiſtenza, contrarietà, avverſione*, actus repugnandi, contentio, pugna. *Plin. l.* 22. *c.* 23. *extr.* Concordia naturæ ac repugnantia. *Id. l.* 21. *c.* 13. *extr.* Natura hanc dedit repugnantiam apibus, ſicut contra ſerpentes Pſyllis Marſiſque inter homines. *Cic.* 2. *Phil. cap.* 8. Qui tantam rerum repugnantiam non videas, nihil profecto ſapis. *Id.* 3. *Offic. cap.* 7. *ad fin.* Panætius induxit eam, quæ videretur eſſe, non quæ eſſet, repugnantiam.

REPUGNATIO, onis, f. repugnantia. *Apul. l.* 2. *de dogm. Plat.* Ubi repugnationes iſtæ nocivæ erunt.

REPUGNATORIUS, a, ure, ad repugnandum aptus. *Pitriav. f.* 10. *c. ult. a med.* In repugnatoriis rebus non tantum machinæ, ſed etiare maxime conſilia ſunt comparanda. *nelle difenſivo.*

REPUGNAX. V. *Perpugnax.*

REPUGNO, as, avi, atum, n. 1. *combattere contro, reſiſtere combattendo*, ἀντιμάχομαι, ἀναπάλλω, contra pugno, pugnando reſito. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 4. Noſtri primo integris viribus fortiter repugnare. *Pompej. ad Domit. a poſt epiſt.* 22. *l.* 8. *ad Attic.* Ut non pugnet, ſed ſuis loris repugnet, hærebit. *ſtia ſalla diſeſa.* & *ibid. a med.* Regiones oportet ejuſmodi obtinere, a quibus repugnemus. *Cic. Verr.* 7. *c.* 35. Cum ipſe neque repugnare, neque mari effugere ullo modo poſſent. *Salluſt. in Jug. c.* 47. Pauca oppida, repugnantibus Numidis, capit: plure deferra igni corrumpit. *Nep. in Epamin. c.* 9. Neque prius pugne ſuccefferunt, quam repugnantes profligarunt. ¶ Item univerſim

verſim quacumque ratione reſiſtere, obniti, adnitſi, obſtare, reluctari, *repugnare*, *oppoſi*, *offer contrario*. *Cic.* 1. *Fam. ep.* 2. Conſules neque concedebant, neque velle repugnabant. *Id. pro Roſc. Com. c.* 17. Reſiſtere & repugnare coactæ veritatem non audet. *Id. pro Robir. perduell. c.* 5. *circa med.* Cum ego omnibus dictis atque factis repugnacim & reſiſterim crudelitati. *Id.* 3. *Offic. c.* 19. *extr.* Quod honeſtum non eſt, id utile ut ſit, effici non poteſt, adverſante & repugnante natura. *Id.* 4. *de Fin. c.* 7. *a med.* Magnitudo animi, quo poteſt repugnari obſtiſque fortunæ. *Plin. lib.* 7. *ep.* 14. Patiarie, me in hoc uno tibi eodem animo repugnare, quo in omnibus obſequi ſoleo. *Id. l.* 8. *ep.* 6. Repugnare voluntati alicujus. *Senec. in Med. v.* 194. precibus. *Ovid. 10. Met. verſ.* 319. amori. *Cic. in fragm.* apud *Auguſtin. l.* 2. *Acad. c.* 11. Quæ tu ſi alio numine vis vocare, nihil repugno. *Velleÿ. l.* 2. *c.* 89. *a med.* Cum ſæpe obnitente repugnaſſet. *Martial. l.* 9. *epigr.* 12. Nomen nobile, molle, delicatum Verſu dicere non rudi velebam, Sed tu ſyllaba contumax repugnas. *Quintil. in proœm. l.* 8. Circa quæ ſi is, qui inſtituetur, non repugnaverit, proœum ad cetera habiturus eſt curſum. *Ovid. Heroid. ep.* 20. *v.* 121. Hoſtibus e ſiquis, ne fiat noſtro, repugnat. ¶ Cum infinito *Id. ibid. ep* 17. *v.* 137. Ferrea, crede mihi, non ſum: ſed amare repugne Illum, quem fieri via puto poſſe meum. *Lucret. l.* 4. *v.* 1081. Quod fieri contes, coram natura repugnat. ¶ *Repugnare* dicuntur quæ contraria ſant, & cohærere non poſſunt. Quidquid enim repugnat, id ejuſmodi eſt, ut una ſimul eſſe non poſſit. *Cic.* 3. *Tuſcul. c* 19. Sed hæc inter ſe quam repugnent, plerique non vident. *Id. in Top. c.* 4. Repugnat enim, recte accipere, & invitum reddere. *Id.* 5. *de Fin. cap.* 26. Nam illud vehementer repugnat, eundem & beatum eſſe, & multis malis oppreſſum. ¶ *Repugnare aliquid*, oppugnare, impugnare. *Tertull. l.* 3. *contra Marcion. c.* 16. *ſub fin.* Et a vobis diverſitas defendenda eſt, ſicuti & a nobis repugnanda.

REPULLESCO, is, &

REPULLULASCO, & Repallaleſco, is, n. 3. *vigetmogliare*, *repullulare*, *ἀναβλαστάνω*, repullulare incipio, regermino, renaſcor. *Colum. l.* 4. *c.* 22. *circa med.* Plurimarum ſtirpium natura ſic ſe commodat, ut jacta cicatricem novellis frondibus repullulaſcant. *Al. leg.* repollulaſcant. *al.* repullaſcant. *& cap.* 24. Præſtat ea vulnere ſobulem repullaſcentem vellere.

REPULLULO, las, *n.* 1. *vigermogliare*, *ἀναβλαστάνω*, regermino. *Plin. l.* 16. *c.* 10. *a med.* Larix uſus radicibus non repullulat. *& cap. ult. ante med.* Vites aquaticæ ſeneſcunt quidem velocitar, ſed e radicibus repullulant.

REPULSA, æ, f. *negotios*, *repulſo*, *ἀναβολαστικὸν*, *ἀναπτῶμα*, rejectio, repudiatio: & præcipus adhibetur in petitione honorum. *Cic. pro Planc. c.* 21. Appium Claudium ſine repulſa factum eſſe conſulem. *& mox.* Avus tuus tibi Ædilitiam prædicaret repulſam. *& mox.* Duobus Ædilitatis accepris repulſis. *Id. Tuſcul.* 5. *c.* 19. A populo repulſam ferre. *Id.* 2. *Offic. c.* 17. Mamerco prætermiſſio Ædilitatis Conſulatus repulſam attulit. *& lib.* 1. *c.* 39. Non repulſam ſolum retulit, ſed ignominiam & calamitatem. *Veler. Max. l.* 7. *c.* 5. *u.* 2. Repulſa notatus. *& n.* 4. afflatus. *& n.* 5. fugillatus. ¶ De petitione aliarum rerum. *Ovid.* 2. *Met. v.* 97. *& lib.* 3. *v.* 289. Eque tot ac tantis cæli, terræque, mariſque Poſce boaris aliquid: nullam patiere repulſam. *& lib.* 12. *v.* 199. Sint tuo vota licet, dixit, ſecura repulſæ. *Id.* 3. *de ar. am. v.* 580. Miſcenda eſt lætis rara repulſa jocis. *Propert. l.* 3. *el.* 12. *v.* 26. longæ nulla repulſa moræ. *b. e.* nulla repulſa diu differtur, ſed ſtatim venit. *Phædr. in fin. fab.* 3. *l.* 1. Nec hanc repulſam tua ſentiret calamitas. *ribuns*, *rigeſtamento*. *& Senec. l.* 2. *de Ira*, *c.* 6. In triſtitiam omnis im vel poſt pœnitentiam, vel poſt repulſam, revolvitur. *b. e.* poſtquam repulſa eſt, ne ultionem peregeret.

REPULSANS, antis, *chi ribatte*, *ripercuote*, *rigetta*: frequentativum a *repellere*. *Lucret. l.* 4. *v.* 580. ita colles collibus ipſis Verba repulſantes iterabant dicta referre. *b. e.* vocis repercuſſu reddentes. *& verſ.* 912. ratroque Vare repulſanti diſcedas pectore dicta. *b. e.* refutanti, aſpernanti.

REPULSIO, onis, f. refutatio, rejectio. *Cael. Aurel. Tard. l.* 2. *c.* 7. *ad fin.* Communi repulſione arguendos Erafiſtratum & Aſclepiadem arbitramur, quod non viderint, &c.

REPULSO, as, 2. t. *ributtare*, frequentativum a *repello*, & ejuſdem fere ſignificationis. V. *Repulſare*.

REPULSORIUS, a, um, ad repellendum aptus. *Ammian. l.* 24. *c.* 4. (*el.* 12.) Repulſoriæ cohortes.

REPULSUS, us, m. *ripercotimento*, *ἀνάκρουσις*, repercuſſio, repulſio. *Cic. in Prognoſt. l.* 1. *de Divin. c.* 7. *extr.* denſes ſtridor cum celſo a vertice montis Ortus, adaugeſcit ſcopulorum ſæpe repulſu. *Plin. l.* 12. *c.* 37. *ſect.* 62. Vipera impreſſo dentium repulſu virus fundit in morſus. *b. e.* repercuſſa & colliſione dentium inferiorum cum ſuperioribus. *Id. l.* 8. *c.* 43. Aſini varia ſomno viſa concipiunt, ictu pedum crebro, qui niſi per inane emicuerit, repulſu durioris materiæ clauditatem illico affert. *Claudian. de B. Gild. v.* 433. an Mauri fremitus, tantoſque repulſus Umbonum, & veſtros paſſari cominus enſes? *Lucret. l.* 4. *v.* 104. aſſiduo crebroque repulſu Rejectæ (*effigie*) reddunt ſpeculorum ex æquoris viſum. *riverberè*.

REPULSUS, *a*, um, *ributtato*, *ribattuto*, *rigettato*, *ἀνακρουσθείς*, retro pulſus, depulſus, propulſus, rejectus. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 8. Sæpius ſi perrumpere poſſent, conati, operis munitione, & militum concurſu, & telis repulſi, hoc conatu deſiterant. *Cic. pro Sext. c.* 17. Ne quis vim vi repulſam reprehenderet. *Virg. Æn.* 2. *v.* 544. telomque imbelle ſine ictu Conjecit, rauco quod protinus ære repelſum. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 11. *v.* 9. foribus tam ſæpe repulſus. *Cic. in Orat. c.* 21. Hac ego religione non ſum ab hoc conatu repulſus. *Sallaſt. in Jug. c.* 110. Repulſus ab amicitia. *Lucret. l.* 5. *v.* 407. Quod procal a vera nimis eſt ratione repulſum. *b. e.* quod nimis a vera eſt longe retione remotum, ut *Id. ait l.* 6. *v.* 853. *Phædr. l. & fab. c. v.* 9. Repulſas ille veritatis viribos. *b. e.* refutatus, convictus. ¶ De re, qui in petitione repulſam tulit. *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 26. Ne deteriotibus repulſiſque honos angeatur. *Salluſt. in Jug. c.* 118. *extr.* Si qaid meque vobiſque dignum petieris, haud repulſus abibia. ¶ Comparativum *repulſior* eſt *Catonis* apud *Feſt.* Nec quie incultior, religioſior, deſertior, publicia negotiis repulſior. ¶ In re amatoria *Propert. l.* 2. *el.* 3. *v.* 2. Sæpe roges aliquid, ſæpe repulſus eas. *Ovid.* 13. *Met. v.* 735. Repulſi proci. *Id. 1. Amor. el.* 8. *v.* 76. Neve reſeateſcat ſæpe repulſus amor. ¶ *Æra repulſa* apud *Tibull. l.* 1. *el.* 3. *v.* 13. *& el.* 9. *v.* 21. ſunt ærea ſiſtra & crepitacula pulſata. Adde *eleg.* 9. *v.* 21.

REPUMICATIO, onis, f. expolitio velut pumice factæ. *Plin. lib.* 17. *cap.* 26. *de remediis arborum*. Vitium externotio, & domiture palmitum; gemmarum, ſi frigus retorridas hirtaſque fecerit, repumicatio, & quædam politura. *b. e.* decuſſio & abreſio gemmarum frigore perſtrictarum, & inutilium, relictis iis, quæ ſpem fructus habent.

REPUNGO, is, a. 3. *ripungo*, iterum pungo, viciſſim pungo. *Cic. l.* 1. *Fam. ep.* 9. *a med.* In quo poſſem illorum animos mediocriter lacceſſitus leviter repungere.

REPURGATUS, a, um, *netteggiato*, *ripurgato*, *purgato*, *ἀναπεπαρμένος*, purgatus, perpurgatus. *Ovid.* 5. *Met. v.* 285. victoque Aquilonibus Auſtro, Fuſca repurgata fugiebant nubila cælo. *Senec. ep.* 66. *a med.* Serenitas cæli non recipit majorem adhuc claritatem in ſinceriſſimum niterem repurgata. *Plin. lib.* 8. *c.* 55. Fetus (*uniculorum*) ventri exſectos, non repurgatis inteſtaneis, gratiſſimo in cibatu habent. *b. e.* non extractis. *Plin. alter l.* 1. *ep.* 20. *ante med.* Quæ per plures dies latius dieit, poſtea recifa ac repurgata in unam libtum coartavit.

REPURGIUM, ii, n. *nettamento*, *ἀπομάθαρσις*, purgatio, expurgatio. *Imp. Conſtantin. lib.* 11. *Cod. Juſtin. tit.* 41. *leg.* 1. & *lib.* 15. *Cod. Theodoſ. tit.* 2. *leg.* 1. Repurgium formarum (*aquæductuum*) facere.

REPURGO, as, avi, atum, a. 1. *nettare*, *ripurgare*, *ἀναπαθαίρω*, purgo, perpurgo, expurgo. *Ovid. de nuce*, *v.* 115. Repurgare humum facis. *Id.* 14. *Met. v.* 603. Quidquid in Ænea fuerat mortale, repurgat. *Liv. l.* 44. *c.* 4. *ſub fin.* Per invia tranſgreſſus, præmiſſe qui repurgarent iter. *Plin. in fin. cap.* 15. *l.* 34. Repurgare velnere, aut replere. *Id. l.* 13. *c.* 4. Cauliculi ex nlaſtin nomos repurgant, carbunculos rumpunt. *Flor. l.* 4. *c.* 12. *ante med.* Fodere terras, aurumque venis repurgare.

REPUTATIO, onis, f. *conſiderazione*, *penſamento*, *ἀπολογισμὸς*, actus reputandi, & quaſi rationem putandi, cogitatio, conſideratio, æſtimatio. *Plin. l.* 18. *c.* 1. Ipſa materia intus accendit ad reputationem naturæ parientis & noxia. *Id. l.* 7. *c.* 46. Subeunt in hac reputatione Delphica oracula. *b. e.* in hac enamerazione calamitatum Auguſti. *Id. lib.* 10. *cap.* 38. Columbarum volatus in reputationem ceterarum quoque velocrum nos impellit. *b. e.* ad percenſendos vetios volandi modos in ceterie avibue. *Id. l.* 25. *c.* 3. Qua quidem in reputatione miſereri ſortis humanæ ſubit. *b. e.* in recogitandis & recenſendis multiplicibus morborum humanorum generibus. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 38. *extr.* Sed me veterum novorumque morum expatatio longius rulit. *Gell. l.* 12. *c.* 5. *circa med.* Et utendi conſilii expatatio, & honeſtatis utilitatiſque veræ contemplatio. ¶ actus computandi, & imputandi alicui. *Marcell. Dig. lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 48. Quæro, an ea, quæ ea re mariti perceperit, in dotem ei reputari debeant. Marcellus reſpondit, reputationem ejus, quod proponeretur, non iniquam videri. *Cojas lib.* 10. *tit.* 2. *leg.* 19. Quæ conſequetur, ſi aat reputationes intar heredes fecerit, aut earaverit cautiones interponi. *Ulpian. lib.* 27. *tit.* 1. *leg.* 1. Officin judicis congruit, reputationes tutoris non improbas admittere, et puta ſi dicat, impendiſſe in alimenta papilli, vel diſciplinas.

REPUTESCO, is, o. 3. iterum, vel valde putefco. *Terrull. de anim. c.* 32. Ne aliqua ſepultura conditione reputeſceret.

REPUTO, as, avi, atum, a. 1. *penſare e ripenſare*, *conſiderare*, *ἀναλογίζομαι*, cogito, conſidero, quaſi rationem puto alicujus rei. *Donat. ad Terent. Eun.* 4. 2. 4. ait, *pmare* eſſe rerum præſentium, *reputare* præteritarum. Sed hoc diſcrimen nullum puto. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 46. *extr.* Quæ copulatio rerum quem non movet, hunc horum nihil unquam reputaviſſe, certo ſcio. *Id. pro Deiot. c.* 13. *fub fin.* Hæc ille reputans, & dies & noctes cogitans, nec modo tibi non ſuccenſet, verum, &c. *Id. poſt redit. in Sen. c.* 12. *extr.* Multa mecum ipſe reputavi. *Salluſt. in Jug. c.* 13. In otio ſacimus ſuum cum animo reputans, timere populum Q. &c. *& cap.* 87. *a med.* Quæſo reputate cum animis veſtris, num, &c. *& cap.* 4. Qui ſi reputaverint, & quibus ego temporibus magiſtratum adepus ſum, & quales viri idem aſſequi nequiverint, profecto exiſtumabunt, &c. *Nep. in Alcib. c.* 4. Multa ſecum reputane de immodereta civium ſuorum licentia. *Plaut. Trin.* 3. 2. 48. Te moneo, hoc etiam atque etiam ut reputes, quid facere expetat. *Terent. Andr.* 2. 6. 11. Etenim ipſus ſecum recta reputavit via. *ho fatto bene i ſuoi conti*, *ho penſato bene*. *& Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 16. Reputare infirmitatem ſuam. *& cap.* 74. Et Veſpaſianus modo in ſpem erectus, aliquando adverſa reputabat. *Plin. l.* 1. *ep.* 9. Hæc ſi quotidie feciſſe te repetes, inania videntur. *Senec. in Agam. v.* 23. Reputemus omnes, quos ob infandas manue Quæſitor utna Gnoſſias verſat reos; Vincam Thyeſtes ſceleribus cunctos meis. ¶ Propris eſt rationem inire, computare, *mettar in conto*, *computare*. *Plin. l.* 7. *c.* 50. Nec reputantur infantiæ anni, qui ſenſu carent: non ſenectæ in pœnam vivacis

Tacit. 2. *Hiſt. c.* 50. Et tempore reputantibus, initium finemque miraculi cum Othonis exitu competiſſe. *Ulpian. Dig. lib.* 27. *tit.* 3. *leg.* 3. *circa med.* Item ſumptus litis tutor reputabit, & oratica. *Paul. l.* 3. *tit.* 5. *leg.* 33. Reputabaos heredes aviæ alimenta præſtita nepoti. ¶ Ex computationem ineunda imputare, ettribuere. *Plautus. lib.* 22. *cap.* 7. *leg.* 17. Si nondum pater dotem recuperaverit, vir ſolus convenietur (*ut in ſummis uxoris ceceſſeret*) reputatûrus patri quod eo nomine præſtiterit.

REQUIES, etis, & rei, f. *riposo*, *pace*, *requie*, *diminuzione*, ceſſatio a labore, laxamentum, quies. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 18. Ite ſum ab omnibus deſtitutus, ut tamtum requietis habeam, quantum cum uxore & filiola conſumitur. *Id. l.* 5. *de Fin. c.* 19. *in fin.* & *in fragm.* apud *Charif. l.* 2. *pag.* 81. *Puſch.* Si requietem matute non quereret. *Id. de ſuo Conſul. l.* 2. *de Divin. v.* 13. Tu tamen anxiferas curas requiete releza. *Id.* 2. *de Orat. c.* 5e. Philoſophorum libros refervet ſibi ad hujuſcemodi Tuſculani requiem utque otium. *Id. c. Offic.* 2. 2. Si oblectarim quæritur animi, requieſque curarum. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 60e. Nec requies, quin Marte diem noctemque fetteget. *Lucret. l.* 4. *v.* 227. & *Virg.* 5. *Æn. v.* 45ſt. Nec mora nec requies toter datur ulla fluendi. *Id. Æn.* 4. *v.* 423. Tempus inene pero, requiem ſpatiumque furori. *Ovid. Met.* 3. *v.* 61ſt. & qui requiemque modumque Voce dabat remis. *& lib.* 7. *v.* 821. Aurem ceſpectabam: requies eſsi illa labori. *Colum. in præfat. l.* 12. *c med.* Ad requiem ſuetuſſum exercitationum. *Ovid.* 13. *Met. v.* 317. Tentaterque ferox requie lenire lebores. *Martial. l.* 4. *epigr.* 25. Voe miſis noſtræ portus requieſque ſenectæ. *Tibull. l.* 1. *el.* 8. *v.* 41. Bacchus & uſſitate requiem mortalibus affert. ¶ Genitivus *requici* egnoſcitur a Grammaticis, *Priſcian. l.* 6. *pag.* 704. *Puſch. & lib.* 7. *ſub fin. pag.* 781. & *Valer. Prob. in Catul. pag.* 1460. Apud Scriptores ego nondum legi. Pro ne *requie* dixit *Salluſt. in fragm.* apud *Priſcian. cit. pag.* 781. At inde nulla munitionis aut requie mora proceſſit ad nppidum. *Auſon. Epiſt.* 4. *v.* 4. Sed requie ſtudiique vices rata tempore ſervant. Addit *Priſcian.* veteſtiſſimos etiam *requies* diciſſe in eod. caſu. V. *Dies*.

REQUIESCO, ſcie, quievi, quietum, n. 3. *ripoſarſi*, *prender ripoſo*, *riposarsi*, *ἡσυχάζω*, u lebora ceſſu, quietem ugo, conquieſco. *Cic.* 1. *de Divin. c.* 46. *ed fin.* Puellem defetigetam petiſſe a matertera, ut ſibi concederet pauliſper, ut in ejus ſella requieſceret. *Virg.* 7. *Ecl. v.* 10. Et ſi quid ceſſere potes, requieſce ſub umbre. *Tibull. l.* 1. *el.* 2. *v.* 37. ſatis eſt, requieſcere tecto Si licet. *Ovid.* 10. *Met. v.* 556. libet hac requieſcere tecum, Et requievit, humo. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 34. *ſub fin.* Quæ neceſſitas uum tanta premebet, ut rd temporis Roma proficiſceretur, nullam partem noctis requieſceret? *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 98. Ex ceſtris ſibi legiones elias occurrere, & eos quas ſecum duxerat, invicem requieſcere, etque in caſtra reverti juſſit. ¶ Refertur ad animum. *Salluſt. in Cerid. c.* 4. Ubi animus ea multie miſeriis atque periculis requievit. *Cic.* 3 *Offic. c.* 1. Africanus requieſcens u reipublicæ pulcherrimis muneribus, otium ſibi ſumebat eliquando. *Id. pro Cal. c. ult.* Qui hoc uoico film nittitur, in hujus ſpe requieſcit. *Ene.* apud *Cicer.* 1. *Tuſcul. cap.* 44. *ad fin.* Naque ſepulcrum habeat portum corporis, ubi corpus requieſcat malte. *Al. lep.* a melis. *Id. in fragm.* apud *Priſcian. l.* 10. *pag.* 886. *Puſch.* Niſi eorum unitio non requieturam. ¶ De quieſcentibus in lecto, *Propert. l.* 1. *el.* 8. *v.* 33. anguſto requieſcere lecto. ¶ De mortuis, *Martial. l.* 1. *ep.* 94. Fabricio junctus fido requieſcit Aquinus: *Petron. in fragm. Tragic. c.* 72. *Burm.* C. Pompejus Trimelchio Maxcenarianus hic requieſcit. Adde *Martial. l.* 6, *epigr.* 18. ¶ Hinc eo utimur, cum bene precamur mortuis. *Ovid.* 3. *Amor el.* 9. *extr.* Ulla quieta, precor, tua requieſcite in urna. Hinc in numo Conſtantii Chlori, apud *Mediobarb.* Requies optimo Principi. ¶ Active, quieſcere, aut ceſſare facio, ſiſto, quietum reddo. *Virg. Ecl.* 8. *v.* 4. Et mutata ſuos requierunt flumina curſus. *Colum* apud *Serv. ibid.* Sol quoque perpetuos meminit requieſcere curſus. *Virg. in Ciri*, *v.* 232. Tempore, quo feſſas mortelia pectore curas, Quæ rapidos etium requieſcunt flumina curſus. *Propert. lib. c. el.* 25. *v.* 75. Quamvis ille ſuam laſſus requieſcet aversam. Al. leg. *ſua* eurne, invitis *Scalig. & Broukuſ. Salluſt. in fragm.* apud *Serv. loc. cit.* Paululum requietis militibus. Hue trahi poteſt & illud *Propert. l.* 2. *eleg.* 18. *v.* 65. Jupiter Alcmenæ geminos requieverut Arctos. *b. c.* juſſerat u nocturno curſu ceſſare. Poteſt etium ſic exponi: in gratiam Alcmenæ duas noctes requieverat.

REQUIETIO, nis, f. *ripoſa*, requies. *Hieronym. l.* 2. *adverſ. Jovinian. c.* 12. *circa med.* Omnis Hebræus ſeptimo requietionis anno abſque perſonarum diſcretione dimittitur.

REQUIETORIUM, ii, n. ſepulcrum. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 1030. n. 8. Q. Fontejus Celer VI. Vir Auguſt. ſibi & conjugi cariſſ. requietorium facit. Adde *pag.* 954. *n.* 1. & apud *Muratori. pag.* 1469 *n.* 7.

REQUIETUS, a, um, *quieto*, *ripoſato*, *riposamente*, qui requievit, qui ub *aquee* ceſſavit. *Liv. l.* 44. *c.* 38. Nihilne interelt, utrum militem requietum, integrum in actem aduces, an longo itinere fatigatum, & onere feſſum hoſti objicias? *Senec. de tranquill. c. ult. a med.* Danda eſt remiſſio animis, melinres ecriorelque requieti ſurgent. *Ovid. c. de er. am. v.* 352. Da requiem. requietus ager bene credita reddit. *Colum. l.* 2. *c.* 1. *c med.* Terra requietior & pinguior. ¶ De ite, quæ recentia non ſunt. *Id. l.* 7. *c.* 8. Caſeus lecta fieri debet ſincero, & quam recentiſſimo, nam requietum, vel mixtum caleriter acorem contrahit. *Id. lib.* 8. *c.* 5. *de ovis*. Aptiſſime ſunt ad excludendum recentiſſima quæque. poſſunt tamen etiam requieta ſuppoui, dum ne veruſtiora ſint, quam dierum decem.

REQUIRITO, as, a. 1. frequentar. a requiro. *Plaut. Maſtell.* 4. 3. 11. Quid tu otioſus res novas requiritas?

REQUTRO, ie, ſivi, & ſii, ſitum, a. 3. *cercare*, *ricercare*, *inquirire*, idem fere quod quæro, diligenter quæro, rurſus aut ſæpius quæro. *Non. c.* 5. *n.* 46. *Quærere*, & *requirere* hoc differunt, quod *requirere*, eſt diu quærere. Afranius Fratriis: Proin tu, cum querram, ne requiram te, vide. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 3. Tu autem, cum ipſe tantum librorum habeas, quos hic tandem libros requiris? *Plaut. Ciſt.* 4. *c.* 5ſt. Quid quæritas? *Hu.* veſtigium hic requiro, quæ aufugit quædam. *Id. Epid.* 3. 4. 56. Ego illam jam requiram, ubi ubi eſt. *Ovid.* 4. *Met. v.* 169. juvenemque oculis animoque requirit. ¶ *Requirere* dicuntur qui quod vellent, ubeſſe ſentiunt, queruntur, & deſiderant. *Cic. Parad.* 1. *c.* 2. In que equidem continentiſſimorum hominum, mejotum noſtrorum ſæpe requiro prudentiam, qui hæc imbecilla & commutabile pecuniæ membra, verbo bona putaverunt appellanda. *Id. Fam. 6. ep.* 6. Vereor ne littererum a me officium requiras. *Cic. de Senect. c.* 20. Iſto bono utare, dum adſit: cum ubſit, ne requiras. niſi forte adoleſcentes puerilium, paulum ætate progreſſi adoleſcentium debeant requirere. *Id. pro Mil. c.* 1. Hæc novi judicii nova forma terret oculos, qui quocumque incideriur, veterem conſuetudinem ſori, & priſtinum morem judiciorum requirunt. *Ovid. 15. Met. v.* 515. multos tamen inde requiro, Quos quondam vidi veſtra prius urbe receptus. ¶ Eſt etiam poſcere, petere, velle, quærere. *Nep. in Thraſyb. ſub fin.* Illa igitur corone cootentus Thraſybulus, neque amplius requiſivit, neque, &c. *Cic. Verr.* 7. *c.* 67. Omnes cives R. veſtram ſeveritatem deſiderant, veſtram fidem imploreet, veſtrum auxilium requirunt. *Id.* 5. *Tuſcul. c.* 8. *c med.* Qui beatus eſt, non tutalligo quid requires, ut ſit beatior. *Id.* 1. *de Fin. 9.* 18. *extr.* Virtus nixa huc honeſto nullam requirit voluptatem. ¶ *Requiritur*, opus eſt, neceſſe eſt. *Cic. pro leg. Manil. c.* 22. Atque in hoc bello Aſiatico non ſolum militaris illa virtus, ſed aliæ quoque virtutes animi multæ & magnæ requiruntur. ¶ Pro ſciſcitari, percontari, interrogare, *interrogare*, *domandare*, *ricercare*. *Cic. pro Dom. c.* 6. Primum illud a te requiro, quæ re tanta pœna veaet, ut, &c. *Id. pro Cal. c.* 28. Ex quibus tequiram, quonam modo lutuerint. *Id. pro leg. Manil. c.* 9. Requiretur fortaſſe nunc, quemadmodum, cum hæc ita ſint, reliquum poſſit eſſa magnum bellum. *Ouidius* 1. *de Ar. am. v.* 663. Nec quotue ennus eat, nec que ſit nare requira Conſule. *Id.* 4. *Met. v.* 679. Pende requirenti nomen terræque, tuumque, Et cur vincle geras. *Id. Heroid. ep.* 6. *v.* 31. tua facta requirere cœpi. *Nep. in Attic. c.* 10. Nullus dies intereſſit, que non ad eum ſcriberet, quo mm aliquid de antiquitate ab eo requireret. *Val. Max. l.* 9. *c.* 12. *n.* 1. Repentinæ moræ cauſam requiſit. ¶ Inquirere, inſpicere, animadvertere. *Cæſar Dig. lib.* 28. *tit.* 5. *leg.* 4 Requiremus, an ſecundum regulas juris civilia teſtatus ſit. *Pompon. lib.* 45. *ext.* 3. *leg.* 39. Qua actione fructuarius recuperare poſſit a domino proprietaris, requirendum eſt.

REQUISITIO, onis, f. inquiſitin, indagatio. *Gell. l.* 18. *c.* 2. Hiſtoriæ antiquioris requiſitio.

REQUISITUS, a, um, *ricercato*, quæſitus. *Sueton. in Calig. c.* 24. *ſub fin.* Chirographa omnium requiſita divulgare. *Gell. l.* 15. *c.* 20. Poſtea requiſita, periiſſe credita eſt. ¶ Abſolute *Quintil. in proem. l.* 8. *ad fin.* Ad requiſita reſpondere. *Salluſt. in fragm.* apud *eund. l.* 8. *c.* 6. *poſt med.* & *Spartian. in Caracall. c.* 6. *c med.* Ad requiſite neturæ. *b. c.* ud ventrem, aut veſicam exoneraudam.

REROGO, as, a. 1. iterum rogo. *Plaut. Ampb.* 2. 2. 76. Alcumena, unum rogate te volo. *Al.* quidvis roga, rerogo. Al. ulitei leg.

RES, rei, f. *coſa*, *faccende*, *ſorte*, *πρᾶγμα*, *ἔργον*, id quod eſt, actio, opus, factum. Vox eſt immenſi prope uſus, ad omnia ſignificanda, quæ fieri, dici, aut cogitari poſſunt: in cujus notatione aſſignanda valde laborent Etymologi. V. *Voſſ.* & *Marcum. Cic.* 1. *de nat. Deor. c.* 38. *ad fin.* Earum rerum, quæ nunquam fuerunt, nec eſſe potuerunt, ut Scyllæ, ut Chimeræ, præſto eſt imago. *& cap.* 15. Communis rerum natura, univerſa atque omnia continene. *Id. c. de Fin. c.* 18. Negat, tenuiſſimo victu minorem voluptatem percipi, quam rebus exquiſitiſſimis ad epulendum. *Catull. carm.* 39 *in Egnat. v.* 16. Nam riſu inepta res ineptior nulla eſt. *& carm.* 68. *v.* 3. Verani optime, toque mi Fabulle, Quid rerum geritis? *Plaut. Men.* 5. 2. 60. *Men.* Quiſquis es, ſenex, ſummum Jnuem, deoſque deteſtor. *Se.* qua de re, aut cujus rei rerum omnium? *Terent. Adelph.* 2. 1. 21. Quid hoc rei eſt? *che coſa è queſta?* quid hoc uſi? *Plaut. Men.* 5. 2. 14. Propemodum jam ſcio, quid ſiet rei. *che coſe ſie:* quid ſit. *Cic. de Senect. c.* 6. Non viribus, aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnæ geruntur, ſed conſilio, auctoritate, ſeotentia. *Id.* 1. *Offic. c.* 22. Cum pieriqoe urbitrentur, res bellicas majores eſſe, quam urbanas. *Id.* 2. *de Orat. c.* 17. *a med.* Videamus, ne plus ei tribuas, quam res & veritas ipſa concedat. *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 22. *ad fin.* Cum comitia in menſem Octobr. diſtulisſet, quod ſolet ea res populi voluntatem affandere, putaret Cæſar, &c. *& epiſt.* 22. Nunc ſe res ſic habet: volitat, furit, uihil habet certi. *Id. Fam.* 13. *ep.* 8. Res untem eſt hæc. *il negozio, il fatto è queſto.* & *de Amic. c.* 13. Ad monendum nea modo epeere, ſed etiam acriter, ſi res poſtulabit. *ſi farà biſogno.* & *Fam.* 15. *ep.* 21. Res ipſa loquitur. *il ſtile parle de ſe.* & *Acad. l.* 4. *c.* 1. Res militaris. *l' arte e 'l meſtier delle guerra.* & *Verr.* 7. *c.* 17. Res navalis. *& Verr.* 4. *c.* 22. Ree judiciaria. *la giudicatura.* & *lib.* 8. *ad Attic. ep.* 1. Res frumentaria. *i viveri.* & *de Senect. c.* 25. *ſub fin.* Res ruſtica. *Id. pro Quinc. c.* 3. Res pecuaria & ruſtica. *Cato R. R. c.* 5. Res divina. *ſacrificio.* & *Terent. Andr.* 5. 1. 10. Res uxoria. *il matrimonio.* & *Lucret. l. c. v.* 173. & *Ovid. de remed. amor. v.* 432. Res Veneris. *cuccrlo.* *quæ Cic. de Senect. c.* 14. res Venereæ. *Plaut. Ampb. c.* 2. *n.* 1. Res voluptatum. *b. c.* voluptates. *χρῆσις ἀφροδισίων. Phædr. l.* 4. *fab.* 7. *v.* 4. Res cibi. *b. c.* cibus. *χρῆσις τροφῆς.* Sic apud Græcos *χρῆσθαι τυροῖς* nox: *χρῆσθαι γυναικί*, *ἐπιμιξίᾳ*

na: ἔργα ἀγαθὰ. &c. ¶ Factum, *il fatto, l' effetto. Sallust. in Catil. c.* 21. Tantum modo incepto opus est: cetera res expediet. *Ovid. 3. Metam. v.* 349. Vana diu vita est vos augurio: exitus illum, Resque probat. *Liv. l.* 2. *c. ult.* Conclamant sa iteros: clamoremque res ad secuta. *Plaut. ad Cicer. Fam.* 10. *ep.* 12. *ante med.* Et ma; si, quem esse voluisti, aum exitu rebusque cognoscis, defenda ac fuscipe. ¶ *Res*, facta, res gestæ, acta, *fossa*, *actiones*, *temperate*, *gesta*. *Sallust. in Catil. c.* 3. Haudquaquam par gloria sequitur scriptorem, & operatorem rerum. *Liv. init. Hist.* A primordio urbis res populi R. perscribere. *Plin. l.* 2. *c.* 87. & 103. *ad fin.* Sicut ira rebus Neronis retulimus. *nulla vita, nulli ifforia.* ¶ Experientia, *esperienza*, *pratica*, *uso*. *Cic. 6. Fam. ep.* 14. Et res cum quotidie, & dies, & opinio hominum, & etiam sua natura mitiorem facit. *Terent. Adelph.* 5. 4. 2. Res, ætas; usus semper aliquid apportat novi. ¶ Pertinet ad veritatem significandam. *Plaut. Trin.* 2. 4. 89. Rem fabulare. *tu dici il vero: tu dici la cosa come sta*. & *Terent. Eun.* 5. 6. 9. Te arbitrari quod res est, velim. *Id. Andr.* 2. 2. 28. Aperte ipsam rem modo locutus, nihil circuitione usus es. *avendo detto schietto schietto il tuo sentimento*. ¶ Aliquando opponitur verbis. *Cic. in fragm.* apud *Augustin. l.* 2. *contra Acad. c.* 27. Non enim vocabulorum opificem, sed rerum inquisitorem decet esse sapientem. *Id.* 2. *de Orat. c.* 5. Est enim scientia comprehendenda rerum plurimarum, sine qua verborum volubilitas inanis atque irridenda est. *Id.* 4. *Acad. c.* 5. *ad fin.* Peripatetici, & Academici nominibus differentes, re congruentes. Sic Græci λόγῳ ἔργῳ. *Mentus ad Cicer. Fam.* 12. *ep.* 28. Ta ergo, ut rem potiorem orationis ducas. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 15. *a med.* Videa, quantum differt argumentatio tua ab re ipsa atque a veritate. *Id.* 2. *de Fin. c.* 26. *a med.* Ut in omnibus factis re, non teste moveamur. *Id. in fragm.* apud *Macrob. l.* 6. *Saturn. c.* 2. *fub fin.* Ut majora omnia re, quam fama viderentur. *Julian. Dig. lib.* 1. *tit.* 3. *leg.* 32. Quid interest, suffragia populus voluntatem suam declaret, an rebus ipsis & factis? *Cic. Attic. l.* 5. *ep.* 5. Non modo res omnes, sed etiam rumores cognoscamus. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 21. Qui hos deos non re, sed opinione esse dicunt. *Ovid. Amor. l.* 3. *el.* 3. *v.* 23. Aut sine re aomen deus ast, frustraque timetur, Aut, &c. *Cic. pro Quint. c.* 8. Habet adversarium Quintius verbo See. Naviam, re vera hujusce ætatis homines disertissimos. *Liv. l.* 39. *c.* 35. Per speciem auxilii Byzantiis ferendi, re ipsa ad terrorem regulis injiciendum. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 42. e *med.* Eum tametsi verbo non audeat; tamen re ipsa de maleficio suo confitari. *Terent. Heaut.* 4. 1. 23. Simulare mortem verbis, re ipsa spem vitæ dare. *Id. Adelph.* 4. 7. 25. Si non ipsa re tibi illue dolet, simulare certe est hominis. *Id. Eun.* 4. 6. 3. Ego illius feere possum magnifica verba, verba dum sint: verum si ad rem conferentur, vapulabit. *fe la parole verranno a fetei*. ¶ Interdum est eventus, exitus, effectus. *Marcell. ad Cicer. l.* 4. *Fam. ep.* 12. *extr.* Ut intelligas, homini amicissimo te tribuisse officium, re tibi præstabo. *Id. in Orat. c.* 30. *a med.* Adolescens non tam re & maturitate, quam spe & exspectatione laudatus. *Id. pro Cluent. c.* 16. *a med.* Servus non incallidus, sed, ut ipsa res declaravit, frugi utique integer. *Terent. Eun.* 3. 2. 25. Perpulcra, credo, dona, haud nostris similia. *Par.* res indicabit. *Ovid. Heroid. ep.* 20. *v.* 99. Omne ea careant. ¶ Item causa. *Plaut. Amph. prol. v.* 123. Et hæc ob eam rem non est facta longior. *Lucret. l.* 2. *v.* 172. Atque hæc re nequeunt ne omnibus omnia gigni. *Cato R. R. c.* 158. *extr.* Ea re tot res sunt, uti bene dejicias. *Cic. 4. Acad. c.* 34. *ad fin.* Illud ea re a se esse concessum, quod, &c. ¶ Item finis. *Plaut. Asin.* 3. 2. 43. & *Pan. c.* 2. *v.* 33. *Li.* Nimis vellem habere perticam. *Le.* cui rei? *Li.* qui ureberarem asinos. *a che fine? perchè?* & *Cistell.* 2. 3. 36. Ei rei nunc suam operam servus dat, si possit illam invenire. *a questo fine, per questo*. ¶ Item lis, causa, contentio forensis, *lite*, *causa*, *giudizio*. *Festus*: Res comperendinata significat judicium in diem tertium constitutum. *Cic. 4. Verr. c.* 48. De rebus ab isto cognitis, judicatisque, & de judiciis datis dicere destitamus. *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 5. *circa med.* Quibus res erat in controversia, ea vocabatur lis. ideo in actionibus videmus dici: quam rem, sive litem dicere oportet. *Liv. l.* 1. *c.* 32. e *med.* ex *vet. formula*. Quarum rerum, litium, consortum conditi patres pasmus, &c. *Cic. pro Mur. c.* 12. *extr.* Illud mihi mirum videri solet, tot homines, tam ingeniosos, per tot annos etiam omne statuere non potuisse, utrum diem tertium, an perendinum; judicem an arbitrum; rem eo litem dici oporteret. *Ulpian. Dig. lib.* 42. *tit.* 29. *leg.* 3. *ante med.* Alias differri oportere rem in tempus pubertatis, alias repræsentari. *Cæsar lib. 6 tit.* 3. *leg.* 12. Tractu temporis futurum ut res pereat. *Ulpian. lib.* 42. *tit. & leg.* 2. Res judicata dicitur, quæ finem controversiarum pronuntiatione judicis accipit: quod vel condemnatione, vel absolutione contingit. ¶ Item modus, ratio. *Cic. Fam. 6. ep.* 9. Mihi necesse est ejus salutem & fortunas, quibuscumque rebus possim, tueri. ¶ Item argumentum, rutio, *argomento*, *ragione*, *prova*. *Cic. initio Parad.* 4. Ego vero re non fultum, ut sæpe; non improbum, ut semper; sed dementem & insanum rebus addicam necessariis. *Quintil. l.* 5. *c.* 8. Res ad faciendam fidem appositæ. ¶ *Res*, & *res familiares*, pecunia, facultates, census, bona, opes, patrimonium, *facoltà*, *roba*, *averi*, *beni*. *Cic. Fam.* 9. *ep.* 13. *a med.* Rus familiaris alteri eorum valde exigua est, alteri vix equestris. *Id.* 2. *Catil. c.* 5. Res eorum jam pridem, fides deficere nuper cœpit. *Id. 9. Attic. ep.* 7. e *med.* Sumptus, egestates tot egentissimorum hominum nec res privatæ possunt, nec respublica sustinere. *Horat. l.* 2. *sat.* 5. *v.* 8. Et genus, & virtus, nisi cum re, vilior alga est. *Cic.* 2. *Offic. c.* 21. Non esse in civitate duo millia hominum, qui rem habeant. *Id. pro Rabir. Post. c.* 24. Rem bonis & honestis rationibus augere.

Terent. Adelph. 2. 2. 12. Nequam rem facies. *b. e.* divitias comparabis, lucrum facies. *Id. Eun.* 2. 2. 16. Coqui, piscatores, aucupes, quibus ex re salva, & perdita profuerat. *Juvenal. sat.* 3. *v.* 164. Haud facile emergunt, quorum virtutibus obstat Res angusta domi. *Horat. l.* 1. *ep.* 20. *v.* 20. Me libertino natum patre, & in tenui re. *Id. l.* 2. *ser.* 5. *v.* 12. Res ubi magna nimat dominofene. *Id. l.* 1. *sat.* 4. *v.* 110. rem pateam perdere. *Cic. Parad. 6. c.* 2. honeste quærere mercaturis faciendas. *Id. Fam.* 12. *ep.* 21. fanitiarem comedere. *& lib.* 4 *ep.* 7. *ad fin.* dissipare. *& post redit. in Sen. c.* 5. conficere. *and. sensu*. ¶ Idem significat etiam in his. *Plaut. Pseud.* 1. 2. 27. Juvabo aut re, aut opera, aut consilio bono. *Terent. Heaut.* 2. 3. 34. Aut consolando, aut consilio, aut re juvero. ¶ Dicitur & de publicis opibus, copia, bonis, viribus civitatis, regni, populi, eorumque statu, conditione. *Liv. l.* 2. *c.* 28. *ad fin.* Ut animum inter Fidoustem, Romanumque rem ancipitem gestiti. *Virg.* 3. *Æn. v.* 1. res Asiæ, Priamique avertere gentem. *& l.* 1. *v.* 456. afflictis confidere rebus. *Liv. l.* 6. *c.* 40. *ad fin.* Parva ista non contemnendo majores nostri maximam hanc rem fecerunt. *Id. l.* 21. *c.* 16. Neque hostem acriorem secum congressum, nec rem Romanam tam desidem unquam fuisse atque imbellem. *Justin. l.* 8. *c.* 6. Compositis, ordinatisque Macedoniæ rebus. *Tacit.* 2. *Hist. c.* 29. Increscta Urbs, & res sine discordia translatæ. *b. e.* imperium & summa rerum ab uno translata in alium. *Nep. in Attic. c.* 9. *ad fin.* Potiri rerum. V. *Potior*. ¶ Item de statu & conditione, seu qualitate fortunæ. *Cic.* 1. *Offic. c.* 26. Ut adversas res, sic secundas immoderate ferre. *le disgrazie, e le prosperità*. Similiter dicuntur *res salvæ*, *integræ*, *contractæ*, *periculosæ*, *arctæ*, *perturbatæ*, *eversæ*, &c. In singul. num. *Sallust. in Catil. c.* 21. Nobis domi inopia, foris æs alienum: mala res, spes multo asperior. *cattivo stato*. & *cap.* 22. Quibus neque res, neque spes bona ulla. ¶ *Hic rebus*, in hoc rerum statu: *incertis rebus*, cum res sunt incertæ: *bonis*, *florentibus rebus*, cum belle omnia fluunt, & ex sententia. *Cic. pro Flacc. c.* 5. *a med.* Vehementem accusatorem metui fumus, judices, & inimicum in omni genere odiosum ac molestum: quam spero, his rebus, fore magno usui & amicis & reipublicæ. Al. *his rebus* inrelliguntur hæc vehementia, odio, molestia: al. aliter leg. *Plaut. Rud.* 3. 3. 12. Neque est melius morti in malis rebus, miseris. *Virg. 6. Æn. v.* 196. dubiis ne defice rebus. *Cic. 4. Fam. ep. 9. ante med.* An eum magis communem censemus in victoria futurum fuisse, quam incertis rebus fuisset? *& lib.* 12. *ep.* 2. *ad fin.* Habes auctore consilii publici, qui numerus etiam boais rebus eriguus effet: quid censes perditis? *Plaut. Trin.* 2. 4. 45. Bonis tuis rebus meas res inrides malas. *Cic. Fam. l.* 4. *ep.* 1. & *lib.* 7. *ep.* 30. *ad fin.* Sit enim ast u me judicio capitis, rebus salvis, defensus. *b. e.* libera republica. *Cæs. l.* 1. *B. Gall. c.* 30. Quod eo consilio, florentissimis rebus, domus suas reliquisset, ut, &c. *Terent. Phorm.* 5. 3. 8. Ea his prædiis talanta negenti bino, rebus vilioribus multo, capiebat. ¶ *Rebus prolatis*. V. *Prolatus*. ¶ *Res redeunt*. V. *Redeo*. ¶ *Alias res agere*. V. *Ago*. ¶ *Re recenti*. V. *Recens*. ¶ *In malam rem*, in calamitatem, in exitium, in malam crucem, *in malora*. *Terent. Andr.* 2. 1. 17. Abin' hinc in malam rem cum suspicione isthac, scelus? *Id. Phorm.* 5. 7. 37. I in malam rem hinc cum isthac magnificentia. ¶ *Res tuas sibi habe*, formula divortii faciendi. V. *Divortium* in fine. Similis est illa *Res tuas ergas colle*, in dirimenda societate, contubernio, amicitia; apud *Petron. in Satyr. c.* 79. *extr.* ¶ *Res*, res militaris. *Sil. l.* 15. *v.* 149. comitas rerum, bellique ministri. Hinc *res gerere*. V. *Gero. Hirt. de B. Afric. c.* 33. Cum animadvertisset, præsidium ibi esse, non ausus periculo loo rem facere, &c. *erutor col alcuno*. ¶ negotium, consuetudo, congressus, commercium, *negozio*, *conversare*, *usare*, *praticare*, *commercio*. *Cic. pro Cluent. c.* 13. *ad fin.* Itaque rem cum Oppianico transigit: pecuniam ab eo accipit, causam relinquit. *Terent. Adelph.* 4. 7. 17. Res compolita est: fiunt nuptiæ. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 30. Tecum enim mihi res est, T. Rosci, quoniam istic sedes, ac te palam adversarium esse prædicturis. *vero la voglio*. & *Fam. 9. ep.* 20. Proinde te para: cum homine edaci tibi res est. *hai da fare con un mangione*. & *pro Sext. c.* 16. Erat eotem ei res cum exercitu C. Marii iovicto. *Terent. Eun.* 1. 2. 39. & 57. Ego cum illo, quocum tum uno rem habebam hospite, abii hue. Adde *Plaut. Bacch.* 3. 6. 35. & *Merc.* 3. 1. 35. & 37. Utrumque autem turpem consuetudinem significat. *συνουσίας*. ¶ Refertur ad utilitatem, commodum, usum. *Cic. pro Cluent. c.* 69. Summa est hominis in communem municipii rem diligentia, in singulos municipes benignitas. *Terent. Phorm.* 2. 4. 9. Ego quæ in rem tuam sint, ea velim facias. *Id. Andr.* 3. 3. 14. Si in rem est utrique, ut fiant (*nuptiæ*), arcessi jube. *Sallust. in Jug. c.* 33. *extr.* Id frustra, an ob rem faciam, in vestra manu situm est. *b. e.* utiliter, *con frutto*. Sic *Terent. Phorm.* 3. 2. 40. Non pudet vanitatis? *Do.* non, dum ob rem. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 39. *a med.* Si ea eo negotio tantalum in rem suam convertisset. *Id. Fam.* 13. *ep.* 44. Tanta mihi cum eo necessitudo est, ut si mus res essat, non magis laborarem. *fa fosse mio interesse*. & *Terent. Heaut.* 2. 3. 113. Quasi illis minor mea res agatur, quam tua. ¶ *Alicui rei esse*, esse aliquantum frugi, utilem, idoneum esse ad aliquid, *esser da qualche cosa*. *Terent. Adelph.* 3. 3. 3. Si illum potest, qui alicui mi ast etiam eum ad nequitiam abducere. *est qui leg.* alicujus. *Plaut. Stich.* 5. 4. 38. Nolo ego nos pro summo bibere: nulli rei erimus postea. Al. aliter leg. *Gell. l.* 13. *c.* 30. Muficam quæ sit abscondita, eam esse nulli rei. *Id. l.* 9. *c.* 2. Erraticum esse hominem, dicere, & nulli rei. *Id. l.* 14. *c.* 2. *ante med.* Illum hominem esse non bonæ rei, vitaque turpi ac sordida. ¶ *E*, & *ex re esse*, in re esse, lucro, commodo esse. *Terent. Phorm.* 5. 7. 76. Non hercle ex

re illius me indigisti, Demipho. *Cic. 5. Attic. ep. 8. extr.* Statues, ut ex fide, fama, reque mea videbitur. *Plaut. Pseud. 1. 3. 102. & 104.* Ex tua re non est, ut ego emoriar. *non es cerno a cuno.* Et omissa præpositi. *Id. Capt. 2. 1. 46.* Hæc tu eadem si confiteri vis, tua re feceris. *in tuo vantaggio.* ¶ *Pro re*, ut res fert, ut res patitur. *Sallust. in Jug. c. 54.* Dein ipse pro re utque loco, sicuti monte descenderat, paulatim procedere. *Lucret. l. 6. sub fin.* Quisquis suum pro re consortem morbus humabat. *b. c. pro* facultatibus. ¶ *Pro, & a re nata*, pro eventu rei, & occasione, pro tali rerum statu. *Cic. Attic. l. 7. ep. 8.* Animadverteram, posse pro re nata, te non incommode ad me in Albanum venire. *& lib. 14. ep. 6.* Antonii colloquium cum heroibus nostris pro re nata non incommodum. *Terent. Adelph. 3. 1. 8.* E re nata maliua fieri haud potuit, quum factum est. Ubi *Donat.* Sic proprie dicimus de iis, quæ contra voluntatem nostram acciderant. *Apul. l. 4. Metam.* E re nata consilium capem. *& lib. 9.* E re natu fallaciosa mulier temeritatem tollens cachinnum, magnum, inquit, &c. Huc pertinet illud *Plauti Truculent. a. 5. v. 70.* Ut eum netam eideo, hoc uccipiundum est, quod datur. Adde *Boeth. 2. 2. 40.* ¶ *Ab re* significat ab eventu. *Liv. l. 2. c. 17.* Id ab re interregnum appellatum. ¶ Item sine causa, sine ratione, præter propositum. *Plaut. Capt. 2. 2. 88.* Quidvis, dum ab re ne quid aces, faciam. *Suet. in Aug. c. 94.* Non ab re fuerit subtexere quæ evenerint. *Gell. l. 18. c. penult.* Hæc notare non abs re visum est. Ita *Gronov.* alii *ab re.* ¶ Item in damnum, in jacturam. *Plaut. Asin. 1. 3. 70.* Si papillam pertractavit, haud est ab re aucupis. *b. c.* non est aucupi damnosum. *Id. Truc. 2. 1. 11. de Amore.* Ab re consulit blandiloquentulus, harpago, mendax. ¶ In illo *Terent. Adelph. 5. 3. 44.* At enim metues, ne ab re sint omissiones paulo: *ab re est*, quod ad rem familiarem attinet, seu ut nit *Donat.* u patrimonio. ¶ Interdum *res* relativi pronominis vicem gerit, vel cum re jungitur redundat. *Varr. l. 2. R. R. c. 2.* Emptor ligulator prisca formula sic: Iliasce oves, quas de re agitur, sanas recta esse, &c. *Plaut. Capt. 2. 2. 13.* Sunt vo te quæ soln scitari volo, quarum rerum te fallisloquum mihi esse nelo. ¶ Loco pronominis *te, ea, id. Varr. l. 3. R. R. c. 16. ante med.* Quos alii *ἀπὸ κοινοῦ* appellant, eandem rem quidam mellaria. *Id. l. 6. de L. L. c. 3. a med.* Altissimum in urbe quod est, ea res tutissima tutulus vocatur. ¶ Genitivus *rei* primum corripit, ut *spei, fidei. Horat. l. 3. od. 16. v. 25.* Contemptæ dominus splendidior rei. Adde *Charis. l. 1. pag. 26. Pulsch. & Priscian. sub fin. l. 8. pag. 780.* Aliquando producit. *Lucret. l. 6. v. 918.* Ipsius rei cestionem redders possis. *& vers. 302.* Et potius nullæ sibi turpia confcin' rei. Adde *lib. 1. v. 688. lib. 2. v. 221. & 336.* & alibi. Quidam volunt hs locis scribi *eese* (ut *eji*, de quo V. io *Is.*) ut sit mtio producendi. Monosyllsbum est in illo *ejusd. l. 4. v. 883.* At quod providet, illius rei constat imago. (Nisi malie *illim*, seu *illim* dactylum esse, & *rei* produci, ut io superioribus.) *Venus Porta* apud *Lactant. l. 6. c. 6.* Virtus, quæredæ finem rei scire, modumque.

RESÁCRO. V. *Resacro.*

RESÆVIO, is, *ĭi*. 4. *incrudelisco di novo*, iterum sævio. *Ovid. 1. Trist. el. 1. v. 103.* Quæque quis scebat, ne mota resæviat, ira, Et pœnæ tu sis altera causa, cave.

RESALUTATIO, onis, f. *resalutacione*, actus resalutandi. *Sueton. in Ner. c. 37. sub fin.* Neque quemquam aliculo impertivit, ac ne resalutationes quidem.

RESALŪTO, as, *avi*, atum, *a. 1. risalutare, ἀνασπάζομαι, ἀντιπροσαγορεύομαι*, salutantem saluto. *Cic. 2. Phil. c. 41. u med.* Descenderant, ut illum salutarent: tamen inter omnes constabat, neminem esse resalotatum. *Senec. de tranquill. c. 11.* Salutaturi aliquem non resalotetarum. *Martial. l. 5. epigr. 22.* Quintum pro Decimo, pro Crasso, Regulv, Macrum Ames salutabat chetoe Apollonius. Nunc utrumque suo resalutat nomine. *& epigr. 58.* Cum voco te dominum, nali tibi, Cinna, placers: Sæpe etiam servum sic resalutum meum. *b. c.* resalutando appellu.

RESANESCO, is, nui, n. 3. *risanarsi, guarire*, iterum sanus fio. Translate *Ovid. 1. Amor. el. 10. v. 9.* Nunc timor omnia abest, animique resanuit error. *Lactant. l. 5. c. 2. circa med.* Ut suscepiis deorum cultibus resanescant.

RESĀNO, as, a. 1. *risanare*, iterum sano. *Lactant. l. 4. c. 20.* Ne adducerer eos in pœnitentiam, atque impios resanaret. *Id. l. 5. c. 22. in fin.* Omnes qui resanati fuerint, adhæreant religioni.

RESAPSA, res ipsa, ut *eapse*, re ipsa. V. *Sac.*

RESARCIO, is, arsi, artum, a. 4. *ristoppare, ricucire, rappezzare, raccomodare, ἀνατάττω*, farcio, reficio, reconcinno. *Terent. Adelph. 1. 2. 40.* Fores effregit? restituentur. discidit vestem? resarcietur. ubi *Donat. re* abundat. *Colum. l. 11. c. 2. ante med.* Frcsta juga vitium consideuere, & resarcin. ¶ Translate est compensare, *ricompensare, risarcire. Cic. Fam. 1. ep. 9. post init.* In mais damnis ne authoritate senatus resarciendis. *Id. leg.* farciendis. *Sueton. in Claud. c. 6.* Damnum liberalitate sua resarturum pollicens. *Colum. l. 11. 2. 1. ad fin.* Ut jacturam capitis umiffi restituat, & quæstum resarciat. *Plin. l. 17. c. 20.* Perticas ex salice cædi justum est quarto fere anno. Et ex autem senescentium propagine resarciunt locum. *b. c.* rursus implent, supplent.

RESARRĪO, is, *ivi*, itum, a. 4. *serrare a segare, ἀναπρίω*, rursum serrio. *Plin. l. 18. c. 20.* Cum hyeme prægelidu captæ segetes essent, reseverunt, resarrientes campos mense Martio, uberrimasque messes habuerunt.

RESCINDO, is, scĭdi, scissum, a. 3. *tagliare, rompere, disfrangere, squarciare, ἀποκλάω, ἀναῤῥήγνυμι*, scindo, cædo, confringo, destruo, dissolvo, labefacto. *Tibull. l. 1. el. 11. v. 63.* e membris tenuem rescindere vestem. *Virg. 3. Georg. v. 453.* ferro rescindere summum Ulceris os. *Colum. l. 6. c. 30.* venam, quæ sub oculo est. *& cap. 31.* suppurationem ferro. *Virg. 12. Æn. v. 389.* Ensu secent lata vulnus, talique lassbros Rescindant penitus. *Senec. l. 5. controvers. 34. a med.* Cadaverum artus rescindere, ut nervorum articulorumque positin cognosci possit. *far la notomia.* & *Colum. l. 2. c. 14.* Et quod falo reliquerit, prusquam resarcat, vomis rescindat atque obrnat. *& cap. 4. ad fin.* Modo in elatiora, modo in depressiora clivi obliquum agi sulcum oportebit, ot in utramque partem rescindamus. *b. 2.* vomere proscindamus. *vompsamo, arsamo. & Sallust. in fragm.* apud *Non. c. 2. n. 204.* Plureos rescindit, munitiones deiuolitur. *Cæs. l. 7. B. Gall. c. 86. extr.* Falcibus vallum uc loricam rescindant. *& cap. 58. a med.* Resecto ponte, quem hostes rescinderant. *Flor. l. 2. c. 15.* In usum novæ classi tecta domusque rescinderunt. *disfecero.* & *Virg. 1. Georg. v. 280.* & *Æn. 6. v. 583.* Et conjurators cælum rescindere fratres. ¶ *Rescindere mœr* apud *Lucret. l. 2. n. 406.* est obstantia tolliendo sperire, munia, parcscere. Al. leg. *velringere.* Similiter *Cic. 2. Agrar. c. 2. sub fin.* Et num locum, quem nobilitas præsidiis firmatum, utquo omni estione obvallatum tenebat, me duce rescidistis, eirmitqus in pallorum patere voluistis. Apud *Sanct. in Phœniss. v. 226. rescindere vias austrum* est lacerare, confringem meatus & organa aurium, per quæ sonus hauritur. ¶ Translate est abrogare, abolere, tollere, irritum esse jubere, *annullare, cassare, togliere. Cic. Phil. 13. c. 3.* Acta Antonii rescidistis, leges resciadis. *Id. Verr. 4. c. 26.* Us omnes illius injuriss rescinderet, & irritas faceret. *Id. sub init. ep. l. 6. ad Attic.* Rescindere constituta ab alio. *Id. de Provinc. consul. c. 5.* pactiones. *Id. pro Sull. c. 21.* ees judicatas. *Id. pro Dom. c. 15. a med.* Quæ contra auspicia acta sunt. *Vellej. l. 2. c. 90.* fœdus turpe. *Cic. Verr. 3. c. 43. sub fin.* voluntates mortuorum. *togliere e testamenti.* & *Pers. 4. c. 57.* totam tremmi præturam. *Sanct. l. 3. de benef. c. 13.* Beneficium suum ipse infequenti injuria rescidit. *disfruggere, guastare.* ¶ *Rescindere sacrilegium*, apud *Valer. Max. l. 6. cap. 1. n. 2.* est destruere, supiare. ¶ *Rescindere vulnus* est, quod nit *Ovid. 4. Trist. el. 4. v. 41.* retractando rumpere, refricare. h. e. renovare memorando. *Flor. l. 3. c. ult.* Ne vulnera curatioue ipsa rescinderentur. *Ovid. 3. Trist. el. 11. v. 63.* Ergo quicumque es, rescindere culnera noli. *Est qui leg.* crimina. *Id. Metam. 12. v. 542.* quid me meminisse malorum Cogis, & obductos animo rescindere luctus? ¶ Translate *Horat. l. 1. ep. 3. v. 31.* an male sæta Gratia nequicquam coit, & rescinditur? *Petron. in Satyr. c. 114. a med.* Veritus, ne inter initia cocuntie gratiæ recentem cicatricem rescinderet. ¶ *Rescindere cicatricem* apud *Quinctil. declam. 6. c. 19. extr.* est ex oculis cæcis & obstructis ei lacrymas exprimere & ita obductam quasi cicatricem rescindere.

RESCIO, & Rescisco, is, ivi, & ii, itum, a. 4. *risapere, venir a sapere, ἀνυθάνω, γνώσομαι*, intelligo, cognosco: & fere adhibetur, cum uliquid ds industriis celatum, aut inopinatum, insperatum, eobisque molestum cognoscimus. *Gell. l. 2. c. 19.* Aliter dictum esse *rescivit*, aus *rescisse* apud eos, qui diligenter locuti sunt, eondum invenimus, quam super his mbus, quæ aut occulto consilio latuerint, *aut* contra spam opinionemve ufuvenerint. Deinde *Nævii, Quadrigarii*, & *Catonis* loca subjecit: pro quibus a me habe *Terent. Hec. 4. 1. 4.* Quod si rescierit, peperisse eam, id qua causa clam ms habuisse dicam? *Id. Adelph. 5. 3. 5.* Hem tibi! rescivit omnem rem: id nunc clamat scilicet. *Nep. in Datam. c. 2. a med.* Mater, quid ageretur, rescit, filiumque monuit. *Cic. 3. Offic. c. 23. a med.* Quæris etiam, si sapiens adulterinos numos acceperit imprudens pro bonis; cum id rescierit, solaturus ne sit eos, si sui debeat, pro bonis. *Terent. Adelph. 1. 1. 45.* Dum id rescitum iri credit, eantispee cavet: si sperut fore clam, rursum ad ingenium redit. *Nep. in Eumen. c. 8. ad fin.* Intelligebat, prine adversarios rescituros de suo adventu, quam, &c. ¶ Esttio præteritum fere in usu est *rescisco* pro *resco. Terent. Hec. 5. 4. 26.* Placet non fieri hoc itidem, ut in comœdiis, omnia omnre ubi rescisceut: hic, quos par fuerat rescifcere, scivit: quos non autem æquum est scire, nsque rescisceut, neque sciest. *Id. Adelph. 4. 2. 7.* Primus fnetio mals nostro: primus rescisco omnia. *Plaut. Merc. 5. 4. 44.* Nihil opus est rescifcat. *Eun.* quid itluc? non snscisce: ne time. *Lin. l. 29. c. 14.* Occultantibus id Patribus, ne rescisceretur Carthaginiensem. *Al. leg.* rescirent.

RESCISCO. V. in voce præced.

RESCISSIO, nois, *actus* rescindendi. *Callistrat. Dig. lib. 50. tit. 9. leg. 5.* Si *ad* publicam utilitatem respicist snscisio prioris decreti. *Ulpian. lib. 37. tit. 4. leg. 3. sum med.* Rescisio emancipationis. *Id. lib. 43. tit. 23. leg. 11. sub fin.* emptionis. *Tertull. de resurr. carn. c. 57. a med.* mortis. *b. c.* deletio, obliterratio per refurrectionem. ¶ Scribitur & *resesio*. V. *Abscissio.*

RESCISSORIUS, a, um, od rescisiionem pertinens. *Ulpian. Dig. lib. 4. tit. 6. leg. 28. ad fin.* Rescissorio uctio. *Cod. lib. 30. tit. 5. leg. 21.* Habeo adversus debitorem meum rescissoriam in id, quod supra legis modum tibi promisit.

RESCISSUS, a, um, *cogitato, visto, squarciato, ἀναῤῥηγνύω*, scissus, cæsus, confractus. *Colum. l. 4. c. 29. ante med.* Rescissa vitis. *b. c.* cæsa & fissa. *Al. leg.* recisa. *Propert. l. 3. el. 6. v. 8.* Fac mea rescisso pectora nuda sinu. *Plin. sub fin. epist. 19. lib. 7. & Senec. in Phœniss. v. 164.* Rescisso volnere. *Quinct. declam. 10. c. 2.* Rescissa orbitas. *b. c.* refricata, & renovam tanquem vulnus. *Lucan. l. 4. v. 328.* Rescissoque nocent suspiria dura palato. *b. c.* siti exasperato, ulcerato. *Plin. l. 20. epist. 64.* Actu ulicujus rescissa. *Claudian. de B. Get. v. 586.* Vulneribus pars nulla vacat: rescissaque

con-

contie Glotia fœdati ſplendet jactantior oris. *h. e.* reſciſſa & vulnerato facie vulnuribus in prœlio acceptis: unde gloria, & militaris honeſtaque jactantia naſcitur. *Stigmata.* Suet. *in Tiber. c.* 34. Ludorum ac munerum impenſas corripuit, mercedibus ſcenicorum reſciſſis. *h. e.* diminutis. Al. reſtitus leg. *reciſis*. Sic in illis *cruſa. in Caligu. c.* 55. Mirmillonum armaturæ recidit. *reſtitus quam* reſcidit. *Scævola Dig. lib.* 2. *tit.* 15. *leg.* 3. Reſciſſum teſtamentum. ¶ Scribitur & *reſciſſus*. V. *Abſciſſus*.

RESCRIBO, is, pſi, ptum, a. 3. *reſpondere in ſcripto, referiverre, ἀντιγράφειν*, vicißim ſcribo, ſcripto reſpondeo. *Caſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 29. Pompejus reſcripſerat, ſeſe rem in ſummum periculum deducturum non eſſe. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 23. Antemeridianis tuis litteris herl ſtatim reſcripſi: nunc reſpondeo veſpertinis. *& lib.* 4. *ep.* 16. Ad eam epiſtolam reſcribam. *& lib.* 7. *ep.* 17. *a med.* Reſcripſi ad Trabatium, quam illud hæc tempora eſſet difficile. *& lib.* 8. *ep.* 2. Pompejo ſtatim reſcripſi, non me quærere, ubi, &c. *& lib.* 5. *ep.* 12. *a med.* Cui rei ſegerat me reſcribere. *Id. ſub init. epiſt.* 9. *l.* 2. *Fam.* Reſcribam tibi ad ea, quæ quæris. *Horat. in fin. ep.* 5. *l.* 2. Ta, quotus aſſa velis, reſcribe. ¶ *Reſcribere* dicitur Princeps, cum per litteras reſpondet conſulentibus de jure alicujus rei. *Papia. Juſt. Dig. lib.* 28. *tit.* 2. *leg.* 72. Imperatores Antoninus & Varus Auguſti Seato Vaſu in hæc verba reſcripſerunt. *Ulpian. lib.* 36. *tit.* 4. *leg.* 2. *ad fin.* Divus Pius ad Æmilium Equeſtrem reſcripſit, non debere, &c. *Id. lib.* 2. *tit.* 16. *leg.* 4. *ad fin.* Imperator Antonious ad deſideria Aſianorum reſcripſit, proconſuli neceſſitatem impoſitam, &c. Hinc *reſcripta*. Etiam Juris prudentes *reſcribere* aliquando dicuntur: quamvis eorum pauprum ſit *reſpondere*, aut *ſcribere*. Hinc *Labeo reſcripſit, Scævola, Julianus reſcripſit*, habes apud *Pompon. Dig. lib.* 40. *tit.* 7. *leg.* 29. *a med.* & *tit.* 4. *leg.* 46. & *Ulpian. lib.* 47. *tit.* 2. *leg.* 53. *a med.* &c. ¶ Significat etiam ſcribere, perſcribere, *ſcriverre*. *Cic. Tuſcul.* 4. *c.* 2. Morem hunc opularum fuiſſe, at dainceps, qui accubarent, canerent ad tibiam clarorum virorum laudes. ea quo perſpicuum eſt, & cantus tum fuiſſe reſcriptos vocam ſonie, & carmioa. *h. e.* ſcriptne & notates fuia ſonis, ut a Muſicis ſit. Eſt qui leg. *deſcriptos*. ¶ Item a aonrrario ſcribere, ſeu contra ea, quæ ſcripta ſunt: *Quintil. l.* 10. *c.* 5. *ad fin.* Melius hoc, quam reſcribere veteribus orationibus, ut fecit Sextine contra Ciceronis orationem habitam pro eodem. *Suetou. de Grammat. c.* 19. Cujus atiam libro da Orthographia reſcripſit, non ſine infeſtatione ſtudiorum, morumque ejus. Adde 10 *Celig. c.* 53. ¶ Item rurſus ſcribere, *ſcrivere da nuovo. Suetom. in Caſ. c.* 56. Afinius param diligenter compoſitos (*commentarios*) putat, emiſſimatque reſcriptarum & correcturum fuiſſe. *Plin. l.* 5. *ep.* 8. Potes ſimul & reſcribere actiones, & componere hiſtoriam. *h. e.* retractare: quod paulo ſupra dixerat. Adde *lib.* 7. *epiſt.* 9. ¶ *Reſcribere militem* eſt de ano in alium militiæ ordinem transferre. *Caſ.* 10 *fin. c.* 42. *l.* 1. *B. Gall.* Cæſarem pollicitum, cohortis prætoria loco decimam legionem habiturum: ad equum reſcribere. ¶ Item dimiſſos rurſus per delectuos milites facere. *Liv. l.* 9. *c.* 10. Raſcripta ex eodem milite novæ legiones. ¶ *Reſcribere pecuniam* dicitur trapezita, qui datam ſibi ab aliquo pecuniam ſcnori, eidem aliquando reſtituit: quia tum in danda, tum in recuperanda pecunia ſcriptura interveniat. *Terent. Pherm.* 5. 7. 28. Tranſi ſodee ad ſorum, atque illud mihi argentum rurſum jube reſcribi. *Servius ad Virg. Æn.* 7. *v.* 422. Et tua Dardaniis tranſcribi ſceptra colonis. *tranſcribi*, inquit, tradi. Sermo autem hic tractus eſt de pecunia. nam *ſcribi* eſt dari. Horatius (*lib.* 2. *ſet.* 3. *v.* 69.) Scribe decem Nerio. *reſcribi*, reddi. Horatius (*ibid. v.* 75.) diſtantis quod tu nunquam reſcribere poſſis. Terentius (*loc. cit.*) illud mihi argeotum, &c. Hæc *Servius*. *Auſon. epiſt.* 5. *v.* 23. Ergo aut prædictos jam nunc reſcribe Darios, &c. Aut alios e me totidem dabo.

RESCRIPTIO, onis, f. *reſcriſio*, idem quod reſcriptum. *Julian. Dig. lib.* 2. *tit.* 18. *leg.* 8. Has reſcriptione non impoſi neceſſitatem proconſuli. *Calliſtrat. ibid. leg.* 9. Quotire Princeps ad præſides provinciarum remittit negotia per reſcriptiones.

RESCRIPTUS, a, um, iterum ſcriptus. *Plin. l.* 8. *epiſt.* 22. *extr.* Hæc vel emendata poſtea, vel deteriora facta, quaſi nova rurſus & reſcripta cognoſces. ¶ Item contra ſcriptus. *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 22. Legi Bruti epiſtolam ſane non prudenter reſcriptam ad ea, quæ requiſieras. *Suetou. in Aug. c.* 86. Reſcripta Bruto de Catone. Adde *Tacit. 4. Ann. c.* 34. *a med.* & *Senec. in præfat. l.* 5. *controverſ. a med.* ¶ Item reſpoondendo ſcriptus. Hinc *reſcriptum* abſolata, epiſtola, quæ Imperatores conſulentibus ſa reſpondent, *referitre, reſpoſta. Plin. ad Trajan. l.* 10. *epiſt.* 2. Ex reſcripto intelligo, hoc te ai præſtitiſſe, &c. *Tacit. Ann. 6. c.* 9. Precatuſque per codicillos, immiti reſcripto venas reſolvit. *Ulpian. Dig. lib.* 49. *tit.* 1. *leg.* 1. Quæſtum eſt, an adverſus reſcriptum Principis provocari poſſit.

RESCULA. V. *Reſcula*.

RESCULPO, is, a. 3. iteram ſculpo, refingo. Tranelata *Prudent. in præfat Pſychom. v.* 50. Hæc ad figuram prænotata eſt linea, Quam noſtra reſtu vita reſculpat pede. *Tornæſi. adverſ. Pſych. c.* 5. Nam & primus populus primi hominis reſculpſerat crimen. *h. e.* renovaverat.

RESECATUS, a, um, particip. a *reſeco*, Comparat. *reſecatior* pro ſeveriore. *Apul. in Florid.* n. 23. (*al. l.* 4. *ad fin.*) Sic enim ferme aſſolet apud prudentes viros eſſe in operibus judicatio reſecatior, in rebus ſubitariis venia prolixior. *Al. leg.* reſtrictior. *Eumen. in gratiar. act. ad Conſtantin. c.* 21. *in fin.* Sicut ægra corpora, reſecata aliqua ſui parte, ſanantur.

RESECO, as, cui, ctum, a. 1. *tagliar via, ciſecare, ἀναιρέω*, idem quod *ſeco*, reſcindo, amputo. *Virg. a. Georg. v.* 78 anodes truoci reſecantur. *Ovid. 8. Met. v.* 649. Servatoque diu reſecati de tergore partem Exiguam, ſectamque domat ferventibus undis. *& lib.* 11. *v* 181. longos ferro reſecare capillos. *Plin. l.* 19. *c.* 6. *circa med.* Gethyum ſæpius reſecatur, at porrum. *Senec. in Agam. v.* 974. collum. *decollare. Calum. l.* 5. *c.* 9. *a med.* Arbores muſco infeſtantar, quem niſi ferramento reſecueris, &c. *Id. l.* 6. *c.* 22. Extrema pars ipſius ungaie ad vivum reſecatur. *fin fui vivo.* ¶ Tmeolate aſt eacidera, tollere: ac de iis fere dicitur, quæ vel ſuperflua ſunt, vel noxia: ducta a medicis metaphora, qui quæ ſani corrapta in vulneribus, ferro purgent. *Cic. 4. Tuſcul. c.* 26. *ad fin.* Nimia reſecari oportere, naturalia relinqui. *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 18. *ante med.* Nectus locum reſecandæ libidinis, & coercendæ juventutis. *Juvenal. ſat.* 8. *v.* 166. Quadam cute prima reſecentur crimina barbæ. *Cic. Catil. a. c.* 5. *ſub fin.* Quæ ſanari poterunt, quacunque ratione ſanabo: quæ reſecaoda erunt, non patiar ad perniciem civitatis manare. *Id. de Amic. c.* 5. Neque id ad vivum reſeco, at illi, qui hæc ſubtilius differunt. *h. r.* ſtricte, reſtricta, pietia da ſalie ſapientibus hoc intelligi volo. *Plin. l.* 2. *ep.* 5. Liber crevit, dum ocoare patriam gaudemus: to tamen hæc ipſa, quantum ratio exegerit, reſeca. *taglia, accorta, cancella. & Horat. l.* 1. *od.* 11. *v.* 6. & ſpatio brevi ſpem longam reſeces. *cronca.* ¶ *Reſecatus* pro *reſectus* V. ſupra ſuo loco.

RESECRO, as, a. 1. *ἀντιπαλεύω*, eſt contrarias preces facere, ſolvere religione: a *ſacro*. Nem *abſacro*, & *reſacro* opponuntur. Utique (ait *Feſt.*) cum reus populum comitiis oreverat per deos, at eo periculo liberaretur, jubebat Magiſtratus eum reſecrare. Nempe qui *abſacrat*, votis ſaie quaſi vincit, qui *reſacrat*, obfecratione ac devotione liberat & ſolvit. Quod ſi reus reſecrare nollet, tunc in ejus caput vinum per ſacerdotum fervos infundebatur, at in eum omne religio contrecta verteret, & Magiſtratus libere in eum animadvertere poſſet. *Plaut. Aulul.* 4. 7. 4. Nunc ta obſecro, hæc mentionem cum avunculo, mater mea: Reſecroque mater, quod dudum obſecreverem. *Id. Perſ.* 1. 1. 49. Tu. Obſnero te. *Sa.* Reſecra. Alii ani perſonæ hæc verba tribuunt, atque ita legant: Obſecro te, reſecro, operem da hanc mihi fidelem. *h. e.* obſecru te, & uſide rurſuſque obſecro. *Nep. in Alcib. c.* 6. *in fin.* Idem illi Eumolpidæ Sacerdotes reſecrare ſunt conſti, qui eum devoverant. Alii leg. *reſacrare*.

RESECTIO, onis, f. *taglio, άναιρεσις*, actus reſecandi. *Colum. l.* 4. *c.* 29. Reſectio vitis. *& cap.* 14. *a med.* Deveram reſectionem facere poſt gemmam.

RESECTUS, a, um, *tagliato, ἀναιρεμμένος. Cic.* 2. *de Div. c.* 46. Aat quorum linguæ ſic inhærerent, at loqui ono poſſent, hæ ſcalpello reſectæ liberarentur? *Id. in Piſon. c.* 19. Quem Carthaginienſes caſectis pelpebrie illigatum in machina vigilando necaverunot. *Prud.* 4. *Trift. el. ult. v.* 58. Barba reſecta mihi biſve ſemelva fuit. *Id.* 2. *Faſt. v.* 520. Primitias Cereri farra reſecta dabaur.

RESECOTUS. V. *Reſequor*.

RESEDA, æ, f. genoe herba: a *reſedo*, quia morbos ſedaret. *Plin. l.* 27. *c.* 12. *ſub fin.* Circa Ariminum nota eſt herbe, quam reſedare vocant. Diſcutit collectiones, inflammationeſque omore. Qui curant ea, addnot hæc verba: *Reſeda morbos reſeda. Sese ne, ſeſe or, quis hic pallos agerit? Radicte mee caput, mee pedet beboent.* Hæc ter dicunt, totieſque deſpuunt.

RESEDO, as, a. t. ſedo, ceſſare facio. V. verba *Plinii* in dictione *præced.*

RESEGMEN, inis, n. *tagliatura, cinaglia, ἀνάκλασμα*, quod reſecatur, at Reſegmen unguium, quod aa unguibus amputatur. *Plin. l.* 28. *c.* 25. *circa med.* Omnia perfecuti uſque ad reſegmina unguium. *Id. l.* 23. *c.* 12. Longitudo papyri quæ potuit eſſe, reſagminibus umputetis. *i brecciuni, e cricoli.*

RESEMINO, as, a. 1. rurſus ſemino. *Ovid.* 15. *Met. v.* 392. *de phœnice*. Una eſt, quæ reparet, ſeque ipſa teſeminet, aies.

RESEQUOR, arie, quutus, *vel* cutus ſum, *riſpondere, foggiungere*, poſt loquendo ſequor. *Ovid.* 8. *Met. v.* 863. Se quæri gaudvus, ſia eſt reſecuta rogantem. *& lib.* 13. *v.* 749. Nereie hic contra reſecute Cratæide uatam: Acis erat, &c. *Auſon. epiſt.* 25. *v.* 68. *de Echo*. Solatur noſtras Echo reſecata querelas.

RESERATUS, a, um, *aperto, ἀνεῳγμένος*, apertus. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 455. Et ſea reſarata diebus Carceris Æolir jaoua lata patet. *Id. Met.* 6. *v.* 664. reſerato pectore, diras Egerere inda dapes. *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 655. Emicuit reſerata dies. *h. e.* orta.

RESERATUS, us, m. actus reſerandi. *Sidon. l.* 9. *ep.* 11. In volumine ipſius, operiſqua reſarata.

RESERO, re, reſavi, a. 3. *reſeminare, aiperoare, ἀναφύω*, rurſus ſemino, ſeu rurſus planto. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 4. *ſub fin.* Reſtibilis ager, qui reſtituitur, ac reſeritur quotquot annis. *Plin. l.* 18. *c.* 20. Nam cum hyeme prægelida captæ ſegetes eſſent, reſevernot, reſarrientre campos menſe Martio. *Calum. l.* 4. *c. ult.* Melius ea vicino pertica (*coſtanea*) decliuata propagatur, quam exemptu reſeritur. *Id. l.* 3. *c.* 21. Reſereos vineta.

RESERO, as, avi, atum, a. 1. *aprire, diſſerrare, δοίγω*, aperio, recludo: a *ſera*, quia ſeau remota, valvæ patefiunt, at *Non. cap.* 1. *n.* 195. & *Feſt.* & fortaſſe etiam *Varr. l.* 6. *de L. L. cap.* 6. *extr.* docent. *Virg.* 7. Æn. *v.* 613. reſarat Sridentia limina conſul. *& lib.* 8. *v.* 243. penitus vi terra dehiſcem Infernas reſeret ſedes, & regna recludat Pallida. *Plin. l.* 20. *c.* 21. Domoe claudere, aut reſerare. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 577. portas reſeravimus hoſti. *Senec. in Agam. v.* 718. Reſerare faucm. *& in Oedip. v.* 367. pectore alicujus ferro. *Cic.* 7. *Phil. c.* 1. Ut reſerare nos æterio gentibus Italiam juberet. *Paul. lib.* 5. *ſentent. tit.* 25. Reſerare ſignum.

diſi-

diſſigillare. & *Cic.* 2. *Offic.* c. 25. *ſub fin.* Nec ita claudenda eſt res familiaris, ut eam benignitas aperire non poſſit: nec ita referanda, ut pateat omnibus. *Plin. in Paneg.* c. 66. *ad fin.* Obſepta diutina ſervitute ora raſtatumus, frenatamque tot malis linguam teſtolvimus. *& cap.* 58. Aperire annum, reſerare Faſtos. ¶ Tranſlate *Ovid.* 15. *Met. verſ.* 145. & auguſta reſerabo oracula mentis. *ſeapriré, manifeſtero*. Sic *Valer. Flacc. l.* 2. v. 437. Minyas rerris, adyriſque factrdos Excipit hoſpitibus referans ſecreta, Thyotes. *Manereau. in grat. act. ad Julian. c.* 17. Tutu apud te omnia animi operta reſerebo. *Petron. in fragm. pag.* 680. *Burm.* Reſerare commiſſa. *revelar el ſecreto.*

RESERVATUS, a, um, *aſſervare, ſalvato, conſervato*, διαφυλαγμένος, ſervatus, conſervatus. *Caſ. lib.* 3. *B. Gall. c.* 3. *extr.* Placuit, hoc reſervato ad extremum conſilio, caſorum rei eventum experiri. *Cic. pro Cæcin. c.* 20. Taſlis exſpectatus, & ad extremum reſervatus. *Id. in fragm. in toga cand.* apud *Aſcon.* O miſer, qui non ſantias, illo judicio te non abſolutum, verum ad aliquod ſeverius judicium, ac majus ſupplicium reſervatum! *Id. Agrar. 2. c. 4. a med.* Hanc cauſam idcirco a judicibus prætermiſſam eſſe arbitrantur, quod ipſis ſit reſervata. *Id. Cæſil.* 4. r. 9. Habetis conſulem ea plurimis periculis, & inſidiis, atque ex mrdia mueis, anu ad vitam ſuam, ſed ad ſalutem veſtram reſervatum.

RESERVO, as, avi, atum, a. 2. *riſerbare, conſervare, ſalvare, ἀναφυλάττω, διαφυλάττω*, ab alia ſarvo, in aliud tempus ſerva, fian ad bonum, ſiue ad malum. Cara R. R. *cap.* 29. Stercus ſic dividito: partem dimidiam in ſegetem, partem quartam circum oleas, alteram quartam partem in pratum reſervato. *Ovid. 7. Met. v.* 656. parcumque gruem, patienſque laborum, Quæſitique tanaa, & qui quæſita reſervent. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 36. Frumentum in publicum conferuut: reliquos commeatus ad obſidionem urbis, ſi accidat, refireant. *& cap.* 2. Reſervans & retinere legiones ad periculum alieujus. *Virg.* 8. *Æn. v.* 575. Iucolumem Pallante mihi ſi fas ea reſervaut. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c. paraulr. extr.* De ſe ter ſortibus conſultum dicebat, utrum igni ſtatim necaretur, an *in* aliud tampus reſervaretur. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 8. Cetera præſeuti ſermoni reſervaturo: hoc tamen non queo differre. *ſi viſerbimo a quando è abbocheremo. & lib.* 1. *de Orat. c.* 52. Philoſophorum autem libros reſervet ſibi ad Tuſculani requiem atque otium. *Id. pro Roſc. Amer. r.* 29. *extr.* Si quid 2B, quod ad trſles refreuet, ibi uon quoque partiores inveniat, quam putabat. *Ovid. Met.* 13. *verſ.* 168. Nata dea, divi, tibi ſe peritura reſervant Pergama. *Stat.* 8. *Theb. v.* 220. ſi quando nefanda Hoc aderit coujux, illi funeſta reſerva Supplicia. *Quinctl. l.* 21. r. 2. *de Socrate*. Et quando ab hominibus ſui temporis parum intalligebatur, poſterorum ſa judiciis reſervavit. *Cic. pro Cal. r.* 24. Dii præſentis fraudia pœnas in diem reſervant. *Virg.* 5. *Æn. v.* 625. O gens infalia! cui ea exitio Fortuna reſervat? *Martial. l.* 8. *epigr.* 40. *ad Pæap.* Furuses reoneo manus repellas, Et Silvam domini focia reſerves. *b. a.* ſerves, cuſtodias. ¶ Pro ſereare, ſonſervara, *Cic. in ſin. ep.* 4. *l.* 5. *Fam.* Vide, ne, cum velis revocats tempus omnium reſatvandorum, cam qui ſeruetus non erit, non poſſia. *Celſ. l.* 2. *cap.* 8. *ante med.* Ut etiam gravida mulier non ſolum conſervari poſſit, ſed etiam partum reſereare.

RESES, ſidis, adject. qui non moaetur: a *reſideo*, ut *defes* a *deſideo*. *Varr. l.* 3. *R. R. c. ult. a med.* Raſidem aquam, & locis peſtilentibus habetarent piſces ejus. *ſtagnum*. *Claudian. epigr.* 36. Inſula, quæ reſides ſuctus miteſcere cogit. *b. e.* quietos, tranquillos. *Varr. l.* 2. R. R. c. 21. Caſci ſum molles ſunt, magia alibiles, in corpore non reſides. *b. e.* in ſtomachu non remanentes, ſed ſuncoqui faciles. *Liu. l.* 2. *cap.* 32. Timare patres reſidem in urbe plebem, incerti manere eam, an abire mallent. *b. e.* quæ, ſum milites per ſeceſſionem abiſſent, ea non ſequebatur. ¶ Transfatur ad animum, & pigrum, otioſum, deſidem, inertem ſignificat, *pigra, oziosa, ozeuóse*. *Liv. l.* 6. *c.* 23. Cuuctatorem ex acerrimo bellatora factum: & qui adveuirus caſtra urbeſque primo impetu rapere ſit ſolitus, eum reſidem intre vallum tampus terere. *Virg.* 8. *Æn. v.* 725. vivo tenat prævertere amore Jampridem reſides animos, deſuetaque corda. *& lib.* 6. *v.* 814. reſideſque movebit Tullus in arma viros. *Ovid. 24. Met. v.* 463. reſides, & deſuetudine zardi. *Claudian. in profat. de B. Ger. v.* 1. Reſidea anni. *b. e.* in otio acti. *& in profat. l.* 2. *de rep. Prof. v.* 25. *de Orpheo*. Et reſides levi modulatus pectine nervos. *b. e.* quos diu non pulſaverat. *Phædr. l.* 3. *fab.* 2. v. 7. Reſides, & ſequeatra otium. *Valer. Flacc. l.* 8. *v.* 220. Solvere in hoc tandem raſidas dux litore curas. *b. e.* raſidem ſuetudus. *Reinſ.* mallat *reſideus*, h. e. reſidena hoc litore.

RESEX, ĭcis, m. in vitibus quid ſit, diſces ex *Colum.* locis, quos ſubjicia. *Lib.* 4. *cap.* 22. Novellis palmis ſemper vitis renavetur: qua ſi fatis excreuerint, jugo ſuperpouentur: ſin aliqua earum vel perfracta, vel parum procera fuerit, locumque idoneum obtinebit, unde vitis anno ſequenti renovari debeat, in pollicem tondeatur: quam quidam ſuffodem, alii reſecem, nonnulli præſidiarium appellant, idaſi ſarmentum gemmarum duarum, vel trium: ex quo cum proceſſere fructifera materia, quidquid aſi ſupra vetuſti brachii amputatur: & ita ea novello palmite vitis pullulaſcit. *Lib.* 3. c. 10. *a med.* Confiteor, pampinarios quoque, cum e duro prorepſerint, tempore anni ſequentia acquirere fecunditatem, & idau in reſecem ſubmitti. *Lib.* 5. c. 5. *circa med.* Pro marorira longioribus pollices quaternum aut quinum gemmarum reliaquuntur: pro cuſtodibus autem bigemmes reſeces fiunt. *Colum. de* putatione, quæ adhibetur viti componendæ in brachia, docetque quid differet a putatione vitis jugatæ. Eſt autem *reſex* a *reſecando* dictus, quia palmes reſecatur in cacumine, & ad longitudinem pollicis trunsatur.

RESIDĔO, ides, edi, eſſum, n. 2. *porſi a ſedere, ſtare, formarſi, καθίζομαι, ἀναπαύζω, κάθημαι*, ſedeo, conſideo, ſubſilio, ſubſideo, quieſco. *Cic. l.* 3. *de Fin. c.* 2. *extr.* Sed reſideamus, iaquit, ſi placet. itaqus fecimus. *Ovid. 3. Faſt. v.* 749. pandi tergo reſidebat aſalli. *Id. 3. de ar. am. v.* 696. Laſſus en hac juvenis ſæpe reſedit humo. *Id.* 3. *Faſt. v.* 25. Feſſa reſedit humi. *Id. Met. 7. v.* 202. medin rex ipſa reſedit Agnius purpureus. *Virg.* 2. *Æn. v.* 520. ſolioque alte ſubnixa reſedit. *& lib.* 5. *v.* 180. Summa petit ſcopuli, ſiccaque in rupe reſedit. *Id.* 8. *Æn. verſ.* 503. Etruſca reſedit Hoc uxies campo, monitis exterrita diaum. *ſi è formato*. Sic *Cic. pro Mil. c.* 19. Cur ueque aate occurrit, ne illa in villa reſideret? ¶ Translate eſt remanere, perdurare, hærare, *reſtare, rimanere. Cic. pro Dejot. c.* 3. Ne reſidere iu te ullam partem irecundia ſuſpicemur. *Id.* 2. *Tuſcul. c.* 43. *extr.* In corpore autem perſpicuum eſt, ellapſa animo, nullum reſidere ſeuſum. *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 27. Hujus incommodi culpa ubi reſideat, facilius poſſum exiſtimare, quam ſcribere. *Id.* 1. *Cæſil. c.* 13 Si ex zanto latrociniu iſte unus tolletur, paticulum reſidebit in vifceribus reipublicæ. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. r.* 77. Quorum in ſonſilio priſtinæ iaſidere virtutis memoria videtur. *Cic.* 5. *Fam. ep.* 7. Quibus (*meis affatis*) ſi quando non mutus reſpoudetur, apud me plus officii iaſidera facillime patior. *Lucret. l.* 3. *v.* 397. Nam ſins mente animoque nequit reſidere per artus Temporis exiguam partem pars ulla animai. ¶ Irem iaeſſa, vigere. *Cic. Fam. 12. ep.* 3. *ſub fin.* Etiam nunc reſidet ſpes in virtute tua. *Id. de Senect. c.* 17. *ſub fin.* Quorum non in ſententia ſolum, ſed etiam in uutu reſidebat auctoritas. ¶ Item ceſſare, otiuſum eſſe. *Petron in Satyr. cap.* 212. *a med.* At miles circumſcriptus, dum reſidet, &c. *Plaut. Capt.* 3. 2. 8. Itaque venter gutturque reſidrot aſuriales ferias. *b. e.* ceſſant ab edendo & bibendo, quaſique ſerenat ferias eſuritioni dicatas. *Plin. l.* 34. *c.* 14. Cum exprimere vellet Athamantis furorem, Learcho filio præſupiato, reſidantem pœnitentia. *b. e.* præ pœnitentia ſedentem, & ſeriantem. Al. leg. *reſidentis pœnitentiam*. h. e. cum exprimere vellet furorem, ſimulque pœnitentiam ſeriantis, & nihil agentis. Alii aliter leg. ¶ Paſſive *Cic. 2. de Leg. c.* 22. Nec vere tam denicales, quæ a nece appellatæ ſunt, quia reſideutur mortui; quam cæterorum cæleſtium quieti dies, ferix nominarentur, &c. *b. e.* ſedendo aguntur feria mortuorum. ¶ Item ſedari, ſubſidere, deſinere, *ceſſare, calmarſi, mitigarſi. Virg.* 7. *Æn. v.* 27. Cum venti poſuere, omoiſque repenta reſedit flatus. *Horat. l.* 3. *od.* 3. v. 29. Noſtriſque ductum ſeditionibus Bellum reſedit. *Cic.* 3. *Tuſcul. c.* 12. Cum tumor animo reſediſſet. *Liv. l.* 2. c. 29. Cum ita reſediſſent. *Id. l.* 35. *c.* 38. Poſquam reſedit terror. *Cal. ad Cicer. ep.* 2. *l.* 8. *Fam.* Marcelli impetus refederunt, non inertia, ſed conſilio. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 64. *ſub fin.* Quorum mentes nondum a ſuperiore bella reſediſſe ſperabat. ¶ Irem incliuerì, deſcendere: & hoc ſenſu cum *reſido* confuuditur, cum quo commune habet præteritum. V. *Reſida*.

RESIDIA pro deſidia quidam leg. apud *Plaut. Merc. prol.* v. 29. Inhæret etiam aviditas, reſidia, injuria.

RESIDO, is, ſdi, eſſum, n. 3. *meſtarſi a ſedere*, idem fere quod *reſidra*, a quo & præterita mutuatur: licet *fido fidi* habeat. *Virg. Æn.* 8. v. 467. Congreſſi jungunt dextras, mediſque reſidunt adibus. *Sil. l.* 26. v. 245. Sceptrigero cum rege pati ſub honore reſidunt. *Plin. l.* 8. *c.* 37. Mures Alpini reſidunt in cluaes. *Al. leg.* reſident. *Id. l.* 10. *c.* 39. Primum volant (*avet*) quæ apodes, quia carent uſu pedum. Carera genera reſidunt, & inſiſtunt. ¶ Item remaneo, *rimanere, fermarſi. Virg.* 5. *Æn. verſ.* 702. Siculiſne reſideret arvis, Oblita fatorum, Iralaſne capeſſeret ores. *Plin. l.* 4. *ep.* 22. *in fin.* Viennenſium vitia inzat ipſos reſidunt, noſtra late vagantur. ¶ Sæpe eſt ſe demittere, ſubſidere, deſcendere, *abbaſſarſi, calare. Cic. in Piſon. c.* 33. Si montes reſediſſent, amnes exaruiſſent. *Plin. l.* 2. *cap.* 82. *de terra mota*. Cum intumeſcit aſſurgens, alternoque motu reſidit. *Al. leg.* reſidet. *Id. l.* 28. *cap.* 13. *ſub fin.* Raſidere lienem ægri vitiatum, liberarique morbo. *riſtrongerſi, ſgonfarſi. & lib.* 5. *r.* 9. *a med.* Nilus incipit creſcere Cancrum ſole tranſeunte, & reſidit in Virgine. *Virg. Georg.* 2. v. 479. qua vi maria alta tumeſcant Objicibus ruptis, rurſuſque in ſe ipſa reſidant. *Horat. l.* 2. *ed. ult. v.* 9. Jam jam reſidaat cruribus aſpera palles. *b. e.* arcte adhæreſcunt, abſcedenta pulpa quæ in humana cruribus eſſe ſolet. *la cute dimenuta aſpra pelle, ſi reſtringe e s'attacca agli ſtinchi.* ¶ Reſidere retro, *arretrarſi, rimanere*, dimittendo ſe recedere. *Virg. Æn.* 9. *verſ.* 539. dum ſe glomerant, retroque reſidunt In partem, qua peſte saret. ¶ Reſidere dicitur quidquid fæculenti, aut ſpiſſi in liquoribus in fundo vaſis ſubſidit, *depoſrſi, ſar poſatura, o fondigliuolo. Plin. l.* 33. *cap.* 4. Arenæ lavantur, atque ex eo, quod reſedit, conjectura capitur. ¶ Translata *Ovid.* 1. *Amor. el.* 2. v. 27. Sex mihi ſurgat opus numeris, in quinque reſidat. *b. e.* in pentametro ſe demittat. *Virg. 6. Æn. v.* 407. tumida ex ire tum corda reſidunt. *b. e.* placantur. *Id.* 9. *Æn. v.* 642. jure omnia bella Geute ſub Aſſarici ſaro ventura reſident. *b. e.* ſrdabuntur. *Plin. l.* 5. *ep.* 27. *de vestitame elegot ſuo*. Apte enim & varie unae attollebatur, nunc reſidebat: excelſa depreſſa, cæiita plenia, ſeveris jucunda mutabat.

RESIDUUS, a, um, *remanente, reſiante, λοιπὸς, ὑπόλοιπος*, qui reſidet, hoc eſt remanet, ſupereſt, reliquus eſt: a *reſidea*, ut *aſſiduus* ab *aſſidra. Lev. l.* 29. c. 37. *circa med.* Reſidua & vetus ſimultas. *Plane. ad Cicer. Fam. 10. ep.* 22. *a med.* Cupin hercules, nullam reſiduam fallicitudinem eſſa. *Juſtin. l.* 27. r. 2. Nec quicquam illi ex tanto apparetu, præter nudum corpus & ſpiritum, & paucos nau-

naufragii comites reſiduos fortuna fecit. *Hort. de B. Afric. cap.* 44. Navis unu ab reſidua claſſe cum erreviſſet, a Virgilio excepta eſt. *Suetan. in Aug. c.* 73. Inſtrumenti ejus & ſupellectilis parcimoniu apparet etiam nunc, reſiduis lectis atque menſis, quorum pleraque vix privatæ elegantiæ ſint. *& cap.* 3. Fugitivos, reſiduam Spartaci & Catilinæ manum, delevit. *Id. in Ner. c.* 13. bellum reſiduum. *Tacit. 11. Ann.* c. 23. Reſidui nobilium. *Suetan. in Galb. cap.* 7. Reſiduum cibariorum venderu. *Id. in Auguſto, c.* 73. Reſidua diurni uſtus conficere. *& in Calig. c.* 15. *ad fin.* Criminom ſi quæ reſidua ex priore tempore manebant, omnium gretuam fecit. *Quintil. declam.* 9. c. *ult.* Infeliciſſimus ſenex, confectus cladibus, & tantum pœnæ ſuæ reſiduus. *b. c.* ſuperſtes notum ad pœnes, at *Id. in proœm. lib.* 6. *a med.* loquitur. ¶ *Reſiduo pecunio* eſt non quæ eu integra ſumma debiti reliqua eſt, & ſolvenda remanet, ut apud nos *reſidui*, *e veſtigio*; ſed quæcumqua ſummu ſiva ex toto, ſive ex parte reſidet apud aliquam, & ab eo retinetur: idque præcipua de pecunia publica intelligendum eſt. *Paul. Dig. lib.* 48. *tit.* 13. *qui ad legem Juliam peculatus, & de ſacrilegiis, & reſiduis puniuntur, leg.* 2. Lege Juliu de reſiduis tenetur, qui publicam pecuniam delegatam in uſum uliquem, retinuit, neque in eum conſumpſit. *& Marcian. ibid. leg.* 4. Legu Julia de reſiduis tenetur is, apud quem ex locatione, emptione, alimentaria ratione, ex pecunia, quam accepit, aliave qua cauſa pecunia publica reſedit. *Paul. ibid. leg.* 9. *a med.* Cum eo, qui cum provincia ahiret, pecuniam, quæ penes ſe eſſet ad ærariuru profectus retinuerit, non eſſe reſiduæ pecuniæ actionem, quia eam privatus fiſco debebat. *& mox.* Sed eam quoque lex Juliu reſiduorum poſt annum reſiduam eſſe juſſit. *b. c.* intra annum habetur, qui pecuniam retinuit, tanquam privatus debitor: poſt unnum ſit reus lege Julia de reſiduis. *ere d' smeare di caſſa.* & *Cic. Agrar.* 2. *c.* 22. *a med.* Quantæ cujuſque manubiæ fuerint, quid reletum, quid reſiduum ſit. *Liv. lib.* 33. *cap. antepenult.* Omnibus reſiduie pecuoiie exactis, tributo prireaie remiſſo. *Suetan. in Aug. in fin.* Reſidua vectigaliorum. *b. c.* pecuniæ, quæ apud publicanos vectigalium conductores erant, & reipublicæ ſolvi aliquando debebant. ¶ De pecunia privatorum. *Ulpian. lib.* 26. *tit.* 7. *leg.* 6. *a med.* Reſiduorum ſummarum pupillares uſuras pendi oportet. *b. c.* pecuniæ pupilli a tutoribus retentæ. *Papinian. lib.* 27. *tit.* 7. *leg.* 7. Placuit inter eos, qui ſolvendo eſſent, actionem reſidui dividi. ¶ *Curator reſiduorum* in vetet. Inſcript. apud *Grater. pag.* 178. *num.* 3. ſub M. Aurelio, & furtaſſe etium *pag.* 184. *num.* 4. fuit, qui præerat exactionibus pecuniæ fiſco, vel ærario debitæ, & ultra conceſſum a publicanis altiſve retentæ, *reſiduavic*. ¶ *Reſiduus*, *reſet*, *delet*, ignavus. *Alibus* apud *Feſt.* in *Reſtes*.

RESIGNACULUM, li, n. contrarium ſignaculo. *Tertull. l.* 2. *adverſ. Marcion. cap.* 10. ex *Ezech.* 28. 21. Tu es reſignaculum ſimilitudinis: qui ſcilicet integritatem imaginis, & ſimilitudinis reſignouveris. *Vulgare* habet *ſignaculum*. V. *Hieron. commentar. in Ezech.*

RESIGNATRIX, icis, f. quæ reſignat & aperit. *Tertull. de habitu mulieb.* c. 1. *de Idola.* Tu es diaboli janua, tu es arborie illius reſignatrix, tu es divinæ legis primu defertrix.

RESIGNATUS, a, um, *diſſigillato*, *aperto*, ἀνασφραγίστος, ſigno ſublatu apertus. *Plaut. Trin.* 3. 3. 65. Reſignatæ litteræ, & inſpectæ. ¶ Reſignatum as dicitur militi, cum ob delictum aliquod juſſu Tribuni militum. ne ei ſtipendium detur, in tabulas refertur, inquit *Feſtus*. uam *veſignare*, ut *Idem* docet, antiqui ponebant pro reſcribere, h. e. rurſus ſcribere. Itaqua as, quod in tabulia ſcriptum fuerat, ut militibus in ſtipendium daretur, id ſi aliquandu, ne amplius deretur, reſcriptum eſſet, *reſignatum* as dicebatur: & miles is, cui adimebatur, *ave drunue*.

RESIGNO, as, avi, atum, a. t. *diſſigillare*, *diſſugillare*, *aperire*, ἀνασφραγίζω, ſigno umom aperm, reſolvo. *Cic. Arist. l.* 21. *ep.* 9. *a med.* Reſignare litteras. *Hover. l.* 2. *ep.* 7. *v.* 9. opella ſurenſis Adducir tebres, & teſtamenta reſignat. *Plin. l.* 14. *c.* 23. Matronam, quod loculos, in quibus urant claves vinariæ cellæ, reſignaviſſet, u ſuis inedia mori coactam. *Sil. l.* 17. *v.* 425. irrumpit mole ruinæ Auſonius globus, & parjutiu Graju reſignat. *b. c.* aperit, laxat, dijjicit phalangem Macedonum penurorum. ¶ In illu *Virg.* 4. *Æn. v.* 244. Dat ſomnos, adimitque, & lumina morta reſignat: diſſentiunt Interpretes, quid reſignare ſignificet: multi aperire, quod murtuorum oculos in ipſa morte claudi, in rogo rurſus uperiri mos eſſet. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fcil.* 55. *Hardouin.* Morientibus oculos operire, rurſuſque in rogo patefacere, Quiritium ritu ſacrum eſt: ita more condito, ut neque ab homine ſupremum eos ſpectari fas ſit, & cælo non oſtendi nefas. *Servius*, claudere, perturbare, auferre: claudere, inquam, non adductis manu palpebris operire oculos, ſed, opinor, confecta corruptaque eorum ucie, uſum videndi udimere. Fortaſſe etiam *reſignare* eſt ſolvere, & reſolvere eo ſenſu, quo *Virg. in ſ. Æn.* illi ſolvuntur frigore membra. *& Ovid. in Ibin, v.* 148. Sive manu factu morte ſolutus ero. *& Mot. l. v.* 227. jugulum mucrone reſolvit. Sane quod dicimus *reſignare litteras* etium *ſolvere*, & *reſolvere* recte & Latine dici poteſt. Itaqua hac ratione *reſignare mersa lumina* erit ita corrumpere ac diſſolvere oculos, exſiccatis eorum humoribus, & labefactis ſtructure, ut pervidere ampliue nequeant. ¶ Translate ſit labefactare, abrogare, diſſolvere. *Cic. pro Arch. c.* 5. Cum Appii tabulæ negligentius uſſervatæ dicerentur: Gabinii, quamdiu incolumis fuit, levitas, poſt damnationem calamitas omnem tabularum fidem reſignaſſet. *cuando levatas agui autoritá e fede alle ſcritture*: ducta translatione en an, quod quippium dum clauſum eſt, ſincerum habetur: ſi aperiatur cuilibet, ob uſſervandi oeglipentiam, corrumpi, aut adulterari poteſt. *Flor. l.* 4. *c.* 7. *ſub fin.* Brutus cum in Caſſio etiam ſuum animum perdidiſſet, ne quid en conſtituti fide reſignaret (ita enim pariter ſupereſſe bello conrenerat) ipſe quoque uni comitum confodiendum præbuit latus. *per non mancare al potto. & Lucan. l.* 7. c. 22. *ad fin.* Eos, qui reforrexerint, nec mori jam ultetius fas, ur beutam poſſint agere vitam, quorom mors reſignata eſt. *b. r.* diſſoluta, & infractu. ¶ Item violare. *Prudent. lib.* 2. *contra Symmach. v.* 90. *de Mercurio*. Traditor exſtinctas ſomptæ moderamine virgæ In lucem revocaſſu animas, Cocytia lethi jure reſignaſſe, ſurſum revulautibus umbris. *b. c.* cum ſit jus Mortis & Inferorum ut nemo inde remeet, dicitur Mercurius hoc jus violaſſe, uperiendo mortuis viam redeundi ad vitam. ¶ Item explicare, rerelare, patefacare, *ſpiegare*, *dire*, *riferire*. uem & hoc eſt uperire. *Ovid. 6. Faſt. v.* 535. Nunc, uit, u vates venturia fata reſignu, quæ licet. *Perſ. ſat.* 5. *v.* 28. totumque hoc verba reſignent, Quod latet arcana, non enarrabile, fibra. *Martial. l.* 9. *epigr.* 36. Verba ducis Daci Cattis mandata reſignas. ¶ Eſt etiam reddere, *reſtituere*. Ut exim olim *reſignare* ponebant pro *reſcribere*, ut *Feſtus* docet. *reſcribere* uutem in re pecuniaria eſt reddere, at in *Reſcribo* dictum eſt; ita & *reſignare* adhibetur pro reddere. *Horat. l.* 3. *od.* 29. *v.* 53. *de Fortuna*. Laudo manentem: ſi celeres quatit Pennas, reſigno quæ dedit. *Id. l.* 1. *ep.* 7. *v.* 34. Hac ego ſi compellor imagine, cuncta reſigno. ¶ Denique olim pro aſſignare poſitum fuit. *Coro* apud *Serv. ad Æn.* 4. *v.* 244. De aqua quod attinet, ad ſaliuatores ærarios, cui core vectigalium reſignat. *b. c.* is, cui cura eſt vectigalium. *Id. ibid.* Ne ſpolia ſigerentur, niſi de hoſte capta: ſed tum ubi li *diviſi* ſunt, revortantur reſignatis vectigalibus. Alii putant, hæc pertinere ad notionem reſcribendi, ſeu reddendi.

RESILIO, illis, iſui, & iſili, ſultum, n. 4. *ſaltare indietro*, *rimbalzare*, *riſaltare*, *ritirarſi in fretta*, *ἀναπήδαω*, *ἀναχάζομαι*, in contrarium ſalio, ſaliendo recedo, ſubito pedem refero. *Ovid.* 12. *Met. v.* 479. Nudaqua Phyllei jurenis ferit ora ſariſſa. Non ſecus hæc reſilit, quam tecti a culmine grando. *Symac. in Herc. Oet. v.* 153. In nudo gladius corpore frangitur, Et ſaxum reſilit. *Plin. l.* 2. *c.* 54. Ab ictu reſiluit ignis. *Id. l.* 11. *c.* 15. *de mellis*. Abeampi ſanum, & reſilire guttas, vilitatis indicium habatur. *Id. l.* 2. *c.* 38. Radii infracti reſiliunt. *Id. l.* 11. *c.* 37. *fcil.* 45. Cornua cochleæ ſemper bina, & ut prutendsnrur, uc reſiliant. *e preſſe ſi vittrino*, *i rientrano in ſe*. ¶ Eſt etiam iterum ſalire, *ſaltar di nuovo*. *Ovid. 6. Met. v.* 373. *de canis*. Supe ſuper ripum ſtagni confidere, ſæpe In gelidos reſilire lacus. *Plin. l.* 9. *c.* 19. Exit in terram in Indiæ fluminibus certum genus piſcium, ac deinde reſilit. *Flor. l.* 3. *cap.* 6. *de piratis*. Sub ipſo hoſtis receſſu, impatientes ſoli, in aquas ſuas reſiluerunt. ¶ Traoslats Cic. *pro Rejc. Amer.* 2. 29. Scopulum offendit ejuſmodi, ut non modo ab hoc crimen reſilire videas, verum omnem ſuſpicionem in voſmetipſos recidere intelligas. *b. c.* ub hoc eſſe crimen remotum, alienom, huic non hærere, non convenire. *Plin. l.* 5. *cap.* 27. *circa med. de Taure monte*. Mediam diſtrahere Aſiam, niſi opprimenti terræ occurrerent maria. Reſilit ergo u ſeptemtrione. *b. c.* ſe flectit. ¶ Sæpe eſt recedere, refugere, *fuggire*, *ſfuggirſi*, *ritirarſi*. *Plin. l.* 20. *cap.* 70. Non poteſt petres uvelli polypus: idem, cunilu admota, ab odore protinus reſilit. *Lucret. l.* 4. *v.* 685. ad ſua quemque pabula ducit, & a tetro reſilire veneno cogit. *Claud. Quadriger.* apud *Priſcian. l.* 10. *pag.* 906. *Putſch.* Taurez deetrum humerum ſanciat, atque ita reſilit. *Ulpian. Dig. lib.* 18. *tit.* 2. *leg.* 9. Ut liceret emptori reſilire, meliore conditione ullara. *ritirarſi dal remmato*. & *Flor. l.* 4. *c.* 12. Nre dum aſſuæ frenis ſervitutis tumidæ gentium cereices, ab impoſitu nuper jugo reſiliebant. *Quintil. l. uſt. c. penult. a med.* Inſtandum iia, quo placere intellexeris: reſiliendum ab iis, quæ non recipientur. ¶ *Reſilire* etium dicuntur, quæ reſidunt, ſubſidunt, reſtringuntur, decreſcuot, contrahuntur. *Ovid. 3. Met. v.* 677. In ſpatium reſilire manus brere vidit, & illus Jam non eſſe manus, jam pinnas poſſe vocari. *Plin l.* 12. *c.* 40. *de pereselie*. Suam quiſque (*mammam*) novit in fetu, eaque alitur, nec alia. detracta illa alumno ſuo ſterileſcit illico, ac reſilit. *Id. lib.* 22. *c.* 23. *de urtica*. Uvas in ore, procidenteſque vulvas tactu reſilire cogit.

RESILITARE, ſæpe reſilire. *Paul.* eu *Feſte*: ubi al. leg. *reſiliare*, al. *reſaltare*, al. *reſultare*.

RESIMUS, a, um, *vincognata*, *dedrittus*, dicitur de naribus depreſſis, extremitate ſurſum reflexa. *Ovid. Met.* 14. *v.* 95. *de ſimia*. uarecque u fronte reſimas. *Colum. l.* 6. *c.* 2. Boves naribus reſimis patuliſque, cervice longa & toroſa. *Plin. l.* 8. *c.* 25. *ſub fin.* Hippopotamut roſtro reſimu, cauda & dentibus aprorum uduecie. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 9. Caoie labrie ſubnigris, neque reſimile ſuperioribus, neque pendulis ſubtus. *rilevate*. ¶ Transfertur ad alia. *Celſ. l.* 8. *c.* 3. *a med.* Lamina æuea firma, paululum reſima. *b. c.* recurva, reflexa, *ripiegata*. *& lib.* 4. *c.* 1. *ante med.* Renes, qui lumbie ſub imie coſtie, inhærent; u porte earum reſimi, ub altera entundi. ¶ In ulio ejuſd. *Celſi* loco, ubi omnes fere edition. habent (*lib.* 7. *c.* 26. *fcil.* 2.) lucidi cutis plaga lunsts debet, &c. deinde eu perie, qua ſtrictior ima plaga eſt, &c. docet *Mergagnus epiſt.* 7. *in Celſ.* in pervetuſto opr. cod. haberi *qua reſima plaga eſt*. hic autem *reſima* eſt concave, recurva, retuſa.

RESINA, æ, ſ. *vagio*, *gomma*, *reſina*, *ſverre*, humur tenax aa arboribus ſponte ſua deſluens: a voce Græcu allata, quæ u *ῥέω*, fluo. Duplex eſt, ficca, & liquida: illa e pinu & picea fit, hæc e terebintho, larice, lentiſco, cupreſſu, &c. Ex eu cocta fit pix. V. *Plin. l.* 16. *c.* 11. & *lib.* 24. *c.* 6. *a med.* ubi plure de ea, deque uuriis ejus in medicius uſibus. Præcipue autem utebantur evellendis pilis e corpote: item vinis condiendis. *Martial. l.* 12. *epigr.* 32.

Nec

Nec plena turpi matrie olla reſina, Summœnianæ quæ pilantur uuores. (Adde *lib. 3. epigr. 74. & 77.*) *Cato R. R. c. 23.* Reſinam ſi indes, in calleum muſti pondo tria bena comminuito: iodito io ſiſcellam, & ſaeito, uti in dolia muſti pendeat: eam quaſſato creebus, uti reſina condelliquaſcat.

RESINACEUS, o, um, *vaginoſa, formoſus*, reſinam referens. *Plin. l. 24. cap. 12. a med.* Roſmarinum, cui & caulis, & ſemen reſinaceum.

RESINALIS, e, reſinoceus, reſinoſus. *Cæl. Aurel. Tard. l. 2. c. 13. ſect. 278. & cap. 14. ſect. 207.*

RESINATUS, a, um, *unctus cum ragia*, reſina illitus. *Juvenal. ſat. 8. v. 114.* quid reſinata juventus, Cruraque totius faciunt tibi levia gentis? *h. e.* mollis, effeminata, & pilos corporis reſina illita eveiens. ¶ Reſinatum vinum, *ſpumoſum ſuccus*, reſina conditum: quam retionem docet *Cato* in *Reſino* oſtatus. *Martial. l. 3. epigr. 77.* Reſinata bibis vina, Felerna fugis. Adde *Plin. l. 23. c. 1. a med.* & *Celſ. l. 2. c. 24.*

RESINOSUS, a, um, *vaginoſa, formoſus*, reſinam ferens, reſina obundans, reſinam referens. *Plin. l. 26. c. 8.* Ladanum odoratum, molle, viride, reſinoſum. *Colum. l. 12. c. 20.* Medicamina uino adjicere, quæ ſint aut liquida, aut reſinoſa. *Plin. l. 24. c. 12. a med.* Cachrys ſi fricetur, reſinoſa eſt. & *cap. 7.* & *lib. 25. c. 7. ad fin.* Brutia pix pinguiſſima, reſinoſiſſima. *Id. l. 23. c. 6* Reſinoſus lentor. *Id. l. 27. c. 4. a med.* odor.

RESINULA, æ, ſ. diminut. a reſina. *Arnob. lib. 7. pag.* 233. Si hoc honorantur numina, nec indigne fuſiuent Panchaicas ſibi ardere reſinulas. *h. e.* turie grana. tus enim reſinæ genus quoddam eſt.

RESIPIO, is, pivi, & pii, & pui, n. 3. *over ſapore, χυμὸν ἔχω*, ſaporem habeo, reſipio, ſapio: a re, & *ſapio*. Et reſtiti potuſſiam ad odorem. *Varr. l. 2. R. R. c. 54.* Scorſum quod expreſſum eſt, ſervant, quod reſipit ferrum. *Colum. l. 12. cap. 46.* Hoc jure macerentur, donec quam minimum amaritudinis reſipiant. *Plin. l 24. c. 8. ad fin.* Uva picem reſipiens. *Id. l. 31. c. 3.* Eſt etiamnum vitium oquæ, non fœtidæ modo, verum omnino quidquam reſipiendi, jucundum ſit illud licet, gratumque. ¶ Translate *Gell. l. 3. c. 3. a med.* Non tamen dubium eſt, quin iſtæ (*Fabulæ*) quæ ſcriptæ a Plauto non uidentur, veterum poetarum ſuerint, & ab eo retractatæ & expolitæ ſint, ac propterea reſipiant dictiuus Plautinum. *h. e.* ſtilo Plauti ſimiles ſint, Plautinam locut-onem redoleant. *Auſon. in præfat. monoſyllab. Edyll.* 12. Laboreui, ut quantum ejus poſſet apud aures indulgentiſſimas, abſurda concinerent, inſuſa reſiperent, hiulca congruerent. *h. e.* aliquem elegantiæ ſaporem haberent. ¶ Eſt ſæpe ed priorem mentis ſtatum, vel ad meliorem mentem redire, *reſipiſcere, revocari in ſe, e in cervello, ripiſciar il ſenno, ravvedarſi, ἀνασῴζω*. Adhiberur fere in præteritio: in aliis temporibus *reſipiſce* locum habet: referturque tum ad corpus, tum ad animum. *Sueton. in Ner. c. 42.* Poſtquam Hiſpanias deſciviſſe cognovit, collapſus animo male facto, din, & ſine voce, & prope interinortuus jacuit. Utqus reſipiuit, veſte diſciſſa, capite converberato, actum de ſe pronuntiauit. *Al. leg.* rſipiit: *al.* reſipiit. *Cic. 4. Attic. ep. 5.* Via aliquando, te auctore reſipivi. *Al. leg.* reſipoi. (Adde *pro Sext. 1. 38.*) *Plaut. Mil. 4. 8. 35.* Jam reſipiſti? *Terent. Heaut. 4. 8. 2.* Nunc me fortunatiſſimum factum puto eſſe, gnate, cum te intelligo reſipiiſſe. Ita eum aliis *Profeſſam. lib. 20. pag. 879. Putſch.* Alii *reſipiſcere*: & *Afran.* apud *Priſcian. ibid.* Equidem nunc reſipui, poſtquam pectus eſt lætitia onuſtum.

RESIPISCENTIA, æ, ſ. *ravvedimento, penitenza, μετάνοια*, actus reſipiſcendi, pœnitentia. *Lactant. l. 6. c. 24.* Is, quem facti ſui pœnitet, errorem ſuum priſtinum intelligit: ideoque Græci melius & ſignificantius *μετάνοιαν* dicunt: quam nos poſſumus reſipiſcentiam dicere.

RESIPISCO, is, n. 3. *ritornare in ſe, e in cervello, ritrovarmi i ſentimenti, ἀνασῴζω*, reſipere incipio, e deliquin animi me recipio, ad priſtinum ſenſuum ſtatum redeo. *Plaut. Mil. 4. 8. 62.* Animo male factum eſt huic repente miſeræ, &c. afferte aquam, quæſo, dum reſipiſcit. *Surian. in Tiber. c. 73.* Cum retractum ſibi deficienti annulum, mox reſipiſcens requiſiſſet. *Petron. in Satyr. c. 138. ſub fin.* Et reſipiſcerent partes veneficii, credo, ſopitæ. ¶ Transfertur ad animum, & ſignificat ad bonam mentem redire, ex vitio ſentire incipere, ad meliorem frugem reverti, quaſique ob ſopientia, ſeu ſopore convaleſcere, *ravvedersi, drizzarſi*. *Liv. l. 36. cap. 21.* Ut tunc ſaltem, experti regiam vanitatem, reſipiſcerent. *Plin. lib. 30. c. 12.* Tradant lymphatos ſanguinis talpæ eſperſu reſipiſcere. *Propert. l. 3. el. 23. verſ. 17.* Nunc demum vaſo feſti reſipiſcimus æſtu. *Tacit. 4. Hiſt. c. 67. ſub fin.* Reſipiſcere paulatim ciuitates, ſaſqua & fœdera reſpicere. *Sueton. in Aug. c. 48.* Rectorem apponere ætati pervis, ac mente lapſis, donec adoleſcerent, aut reſipiſcerent. *Terent. Adelp. 4. 2. 15.* Hanc, niſi mors, mihi adimet nemo. *Cic.* reſipiſce. *ripiglia animo, reſipera.* In præteritio ad *Reſipio* eſt recurrendum.

RESISTO, ie, ſtiti, n. 3. *fermarſi, fermar il paſſo, ἱσταμαι*, moneo non ultra pregrediene, gradum ſiſto, reſto, conſiſto. *Terent. Andr. 2. 2. 7.* Daue, ades, reſiſte. *Id. Eun. 2. 3. 45.* Heus, heue tibi dico, Chærea, inquit: reſtiti. *Cæſ. l. 7. B. Gall. c. 35.* E regione unius eorum pontium cum duabus legionibus in occulto reſtitit. *Valer. Flacc. l. 3. v. 200.* Reſtitit ille gradu, feſequs a lumine ferri Suſtinuit. *Cic. 5. Tuſcul. c. 28.* Vita beata, ſiſtutibus omnibus ſine ulla animi terrore ad cruciatum profectis, reſiſtet eutre ſorce limenqus carceris. *Id. 4. de Fin. c. 28.* Deinde reliqui gradus: ſed ego in hoc reſiſto. *Phædr. l. 1. fab. 22.* Ad ſontem cervus cum bibiſſet, reſtitit. *Liv. l. 36. c. 23. extr.* Barbius reſtitit ad Pellinæum oppugnandum. *Tacit. 2. Hiſt. c. 87.* Vitellius ad omnes municipiorum amœnitates reſiſtens, gravi urbem agmine petebat. *Senec. l. 2. quæſt. nat. in præfat. a med.* Sidus nuſquam reſiſtens, ſed æquliter citum. *Colum. l. 6. c. 7. a med.* Si nequa ventris reſiterit citata puituuius, neque inteſtinorum dolor. *Ovid. Heroid. ep. 13. v. 161.* verba reſiſtunt. *h. e.* ſermo intermittitur. & *Quintil. l. 12. c. 2. ad fin.* Interruptus actionis impetus, & reſiſtens, ac ſalebroſa oratio. *Virg. 4. Æn. v. 76.* Incipit effari, mediuque in voce reſiſtit. *Senec. in Med. v. 744.* Rota reſiſtat membra torquens: tangat Ixion humum. ¶ Item permaneo, *perſiſtere*. *Plaut. Trin. 4. 4. 18.* Hic meo here amicus ſolus firmus reſtitit. ¶ Item inſiſto, pedem fiſto. *Cic. pro Mur. c. 39.* Nihil eſt jam unde nos reſiciemus, aut ubi lapſi reſiſtamus. ¶ Iteus non cedo, repugno, obſiſto, *reſiſtere, ſor reſiſtenza, ſtar ſaldo contra, ἀντίστημι*: *Virg. 3. Georg. v. 502.* aret Pellis, & ad tactum tractanti dura reſiſtit. *Plin. l. 19. c. 5.* Fimo circumaggeratæ radicet frigori reſiſtunt. *Id. l. 36. c. 15. ante med. de cloacis Romæ*. Aliquando Tiberie retus infuſi recipiunt ductus, pugnantque diverſi aquarum impetus inter: & tamen obniti firmitas reſiſtit. *Id. l. 36. c. 24.* Silea uehementer igni reſiſtens. *Id. l. 37. c. 7. ad fin.* Gemmæ, quæ ſcalpturæ communiter reſiſtunt. *Id. l. 37. c. 13.* Rabi defigunt uarſus in reirem capita, iterumque naſcuntur ea ſeſe, repleturi omnia, ni reſiſtat cultura. *Id. l. 20. c. 4. ante med.* Niſi inanendiie ſemina exurerentur, non effet ſecunditati eorum reſiſtera. *Varr. l. 1. R. R. c. 13.* Plauſtra ac eeterum ioſtrumentum ſub dio adverſue tempeſtatem nocentum non reſiſtunt. *non ſi ſuperuacuo*, & *Cic. 2. Attic. ep. 2. a med.* Reſtitit & pervicit Cato, *trovò ſalda, ſi oppoſe*. & *Nep. in Attic. cap. 3.* Quamdin affuit, nequa ſibi ſtatua poneretur, reſtitit. *Cæſ. l. 4. B. Gall. c. 22. ſub fin.* Ipſe equo vulnerato dejectus, quoad potuit, fortiſſime reſtitit. & *cap. 14.* Qui celeriter arma capere potuerunt, pauliſper noſtrie reſiterunt. *Nep. in Pelop. cap. 2. ad fin.* Exiſtimabant, eos eſſe ſulos, qui adverſus reſiſtere audirent. *Cic. pro Roſc. Com. 2. 17. a med.* Reſiſtere & repugnare contra veritatem non audet. *Colum. l. 1. c. 5. ad fin.* Fundamenta præſtructa valenter reſiſtent contre ea, quæ poſtmodum ſuperpoſita incumbent. *Sueton. in Tiber. c. 25.* Obſirmete cuipiam reſiſtere. *Cic. Agror. c. 6.* Reſiſtere libidini. *Id. Fam. 5. ep. 17.* fortiter dolori ac fortunæ. *Senec. in Hippol. v. 891.* precibue. *Salluſt. in Catil. cap. 35.* factioni inimicorum. *Id. in Jug. c. 41.* Lucullue & Annius tribuol plebis, reſiſtentibus collegie, continuara magiſtratum miſcebantur. *Cic. inuito Verr. 7.* Reſiſtere defenſioni alicujus. *h. e.* reſpondere, eamque tefellere. ¶ De medicamentie, quæ morbos propellunt, ozc ſunt accedere, *Plin. l. 22. c. 23.* Semen ortiæ potum in ſapa reſiſtit ſtomachi inflationibus. *Id. l 37. c. 10.* Dionyſiæ (*gemmæ*) ebrietati reſiſtere putatur. *Id. l. 36. c. 20.* Aminatus veneficie reſiſtit omnibus. *Id. l. 30. cap. 12.* Morbo regio reſiſtunt ſordes murum. *Id. l. 29. c. 4.* febribus. *Id. l. 23. c. 8. a med.* ſerpentium venenie. ¶ Paſſive imperſonaliter. *Cæſ. l. 5. B. Gall. cap. 30.* Cum e Cotta acriter reſiſteretur. & *cap. 39.* A noſtris eadem tenore, qua pridie, reſiſtitur. *Salluſt. in Jug. c. 71.* Nequs a fortiſſimis infirmiſſimus generi reſiſti poſſe *Plin. l. 26. cap. 13. ſub fin.* Phthiriaſi reſiſtitur uva taminiæ ſucco. Adde *Cic. in fragm.* apud *Preſcian. l. 15. pag. 1014. Putſch.*

RESOLUBILIS, le, qui reſolvi potuit, ſolubilis. *Pandect. Caribonor. 20. v. 257.* reſolubile corpus Revocat, Deus, atque reformas. *Id. in Apoth. v. 581.* jacus illud nobile tempium. Cur jacet? artificie quia dextra ſolubiiie illud Cæmentum ſtruuit reſolubile, jure ſolutum eſt.

RESOLVO, ie, olvi, lutum, n. 3. *elegare, ſciogliere, λύω*, idemſere quod ſolvo, diſſolvo, e uincuiie libeus. *Colum. l. 12. c. 8. a med.* Villicus quem ipſe ſua ſponte uinaerit, anta quam ſciat dominus, nan reſoluat. *Quintil. l. 6. c. 1. a med.* Reſolvere vulnus. *ſciogliere la piaga. Ovid. 3. de ar. am. v. 271.* vinclie crura reſolve ſuie. *Id. 1. Met. v. 382.* cinctaſqua reſolvite veſtes. *Id. 4. Faſt. v. 180.* Tar juogat Titan, terque reſolvat equos. ¶ Pro diducere, ouellere, abſtrahere, *ſtaccare*. *Senec. in Phœniſſ. verſ. 52.* Vie nulla, genitor, e tuo noſtream manum corpora reſolvet. ¶ aperire, *aprire*. *Tacit. 6. Ann. 2. 48.* Reſoluere venae. *Liv. l. 26. c. 25. a med.* Reſolvere litteree. *Plin. l. 8. c. 3.* Fiber, hominis parte comprehenſa, non antequam fracta concuppuerint oſſa, morſus reſoluit. *opra i rollente. Ovid. Met. 2. v. 282.* fauces hæc ipſa in verba reſolvo. & *lib. 13. v. 226.* exſpectatoque reſolvit Ora ſonu. (Adde *Virg. 4. Georg. v. 452.* & *Æn. 3. v. 457.*) & *lib. 2. v. 217.* & *lib. 6. v. 643.* jugulum ferro reſolvere. quod *Juvenal. ſat. 4. v. 110.* operice, dixit. *Valer. Flacc. l. 1. v. 655.* Emicuit reſerata dies cælumque reſolvit Arcus. *h. e.* aperuit, patefecit, fugatis nubibus. ¶ diſſolvere, dilabi facere, tenuare, *diſſare, diſſipare, ſciogliere, liquefare. Virg. 2. Georg. v. 44.* Zephyro putrie ſe glebe reſolent. *Ovid. 14. Met. v. 400.* nebulae ventie ac ſole reſolui. & *lib. 3. Triſt. el. 20. v. 13.* Nia jacet, & tactam nec ſol, plovizque reſulvunt. *Virg. 8. Æn. v. 591.* Lucifer eatulit os ſacrum cælo, tenebraſqun reſoluit. *Plin. l. 9. c. 35. ad fin.* Aceti aſperitan in tabem margaritae reſolvit. *Lucret. l. 6. v. 566.* Igais enim liquidum facit ea, aurumque reſoleit. *Colum. l. 12. c. 2. a med.* Omnie gleba in uineie refringitur, & reſolvitur in pulverem. *Sil. lib. 5. v. 553.* reſolvere murus aziete. *h. e.* diruere. ¶ Et translate *Virg. 1. Georg. v. 302.* Invinat gemiaie hyeme, curaſque reſolvit. *diſſipat.* & *Plin. l. 24. c. 6.* Styracis medico potu triſtitiam animi reſolui. *Quintil. in proœm. l. 8. ante med.* Argumentandi & afficiendi locos, & quibus generibus concitari, placari, reſolvi judices oportet, adjecimus. *h. e.* ad hilaritatem excitandi, ab intenta audiendi cura tantiſper ſolvendo. Sic *lib. 4. c. 2. ante med.* Ficta narretio introduci.

duci ſolet, vel ad concitandos judices, vel ad reſolvendos aliquà urbanitate. *Al. leg.* ſolvendos. *Sid. l.* 7. *v.* 153. Diſcinxit ratione dolus fraudeſque reſolvit. *diſſipâ, fovendâ.* Adde *Virg. Æn.* 6. *v.* 29. ¶ mollire, enervare, effeminare, languidum reddere, remiſſiorem facere. *Propert. l.* 2. *el.* 25. *v.* 42. ad molles membra reſolve choros. *Pallad. in Mart. tit.* 12. *a med.* Quæ res iatra triduum totius ſævitiæ iram reſolvet. *Senec. ep.* 36. Felicitas alios in aliud irritat: hos in porentiam, illos in luxuriam: hos inflat, illos mollit, & totos reſolvit. *Ovid.* 2. *de art. am. v.* 683. Voluptas reſolvit corpus. *Virg.* 6. *Æn. v.* 422. *de Corbere.* atque immania terge reſolvit Fuſus humi. *Senec. in Octav. verſ.* 717. Reſolvi ſomno. ¶ violare, perrumpere. *Virg.* 4. *Æn. v.* 27. Aute, pudor, quam te violo, aut tua jura reſolvo. ¶ reſcindere, tollere. *Cæſar Dig. lib.* 21. *tit.* 2. *leg.* 57. *in fin.* Reſolvere ſtipulationem. *diſſolvere. Pompon. lib.* 46. *tit.* 3. *leg. pænult.* obligationem. *Paul. lib.* 41. *tit.* 5. *leg.* 2. *ante med.* concertionem. *Julian. lib.* 23. *tit.* 3. *leg.* 44. promiſſionem. *Ulpian. lib.* 18. *tit.* 2. *leg* 2. emptionem. ¶ laxare, remittere, *allentare. Valer. Flacc. l.* 4. *v.* 703. Nec cero ipſa metus curaſque reſolvere ductor, ſed, &c. *Tarr. 2. Hiſt. cap.* 51. Reſolvere diſciplinam militarem. ¶ partiri, dividere. *Ovid.* 8. *Met. v.* 587. Continuam diduxit humum, parteſque reſolvit In totidem, mediis quot cernis Echinadas undis. ¶ liberare, levare, abſolvere, *liberare, abſolvere, ſollevare. Horat. l.* 1. *od.* 28. *v.* 34. Teque piacula nulla reſolvent. *Sil. l.* 17. *v.* 205. *de Annib.* anchi præſtare videntur, Quod ſponte abſcedat, Superi, tandemque reſolvat Auſoniam. ¶ dirimere, finire. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 103. Nil agit exemplum, quod litem lite reſolvit. *Valer. Flacc. l.* 4. *v.* 43. Cum ſopor, & veno ſpes mollia reſolvitur actu. ¶ abolere. *Tacit.* 4. *Hiſt. c.* 65. Veſtigial, & onera commerciorum reſolvimus. ¶ refellere, *ſeinglitere gli argomenti, riſpondere. Quintil. l.* 5. *c.* 13 Si reſolvere ex parte diverſa dicta difficilius erit, noſtra argumenta cum adverſariorum argumentis conferemus. ¶ explicare, expoſure. *Lucret. l.* 5. *v.* 770. Quod ſupereſt, quoniam magni per æquor mundi Qua fieri quidquid poſſet ratione, reſolvi, *&c.* Nunc redeo, *&c.* ¶ Reſolvere amphibioliam, ambiguitatem, apud *Quintil. l.* 7. *c.* 9. *ad fin.* & *lib.* 12. *c.* 2. *ante med.* tollere, declarare. ¶ Interdum ponitur pro ſolvere in re pecuniaria, & æris alieni, *pagare, contare. Cato* R. R. *c.* 144. & 149. Si quid emptor, aut paſtores, aut pecus emptoris domino damni dederit, boni viri arbitratu reſolvet. *Plaut. Aſin.* 2. 4. 26. Ecquis pro rectura olivi reſoleit? *Id. Epid.* 1. 2. 38. Huic opus eſt quadreginta minis, damniſta quas reſolvat. *Id. Men.* 5. 5. 30. Perdormiſco, ſi reſolei argentum, cui debeo. ¶ *Reſolvere nummos* apud *Lamprid. in Alex. Sev. c.* 39. *ſub fin.* eſt rurſus ſolvere, & conflare, ut novæ formæ pecunia cudatur. ¶ Reſolvere vocabulum Græcum in voces Latinas ratione etymologica falſa, *Gell. l.* 1. *c.* 18. *v. g. lepus* in *levis* & *pes.* ¶ Reſolei ſtomachum quid ſit apud *Cælſ. l.* 4. *c.* 5. *V.* in *Reſolutio.*

RESOLŪTE, ſolute, effuſe, libere. *Tertull. l.* 2. *ad Nation. c. ult.* Quo reſolutius decachinnetia.

RESOLUTIO, onis, ſ. *διάλυσις*, actus reſolvendi. *Gell. l.* 17. *c.* 9. *circa med.* Reſolutio lori. *ſcioglimento.* & *lib.* 18. *cap.* 2. *a med.* Quæſitum eſt, quæ eſſet hujus ſophiſmatis reſolutio. *Cælſ. l.* 2. *c.* 6. Reſolutio ventris. *ſolugione, ſoccorrenza, menagione.* & *cap.* 1. *a med.* Reſolutio nervorum, quam Græci παράλυσιν nominant. *paraliſia, parleſia.* & *lib.* 6. *a.* 6. *ſect.* 36. Reſolutio oculorum, quam παρά λυσιν Græci nominant. *Id. l.* 4. *c.* 1. *circa med.* Vulgatiſſimum peſſimumque ſtomachi vitium eſt reſolutio, ideò cum cibi non tenuan eſt. *Ulpian. Dig. lib.* 41. *tit.* 2. *leg.* 23. Redhibitio, venditionis reſolutio eſt. *h. e.* reſciſſio, abrogatio, *diſcommessura.*

RESOLŪTUS, a, um, *elegans, ſolutus*, ἀνελεύθερος, a cinculo liberatus, ſolutus. *Sil. l.* 3. *v.* 462. reſoluta vincla. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. *v.* 31. & *Ovid.* 2. *Amor. el.* 14. *v.* 39. puella reſoluta capillos. *Id.* 3. *Faſt. v.* 257. reſoluto crine precari. *Lucan. l.* 8. *v.* 787. oſſa reſoluta nervis. *Ovid.* 4. *Met. v.* 737. virgo reſoluta catenis. *& lib.* 11. *v.* 516. cadunt largi reſolutis nubibus imbres. *Senec. in Oct. v.* 317. Navia reſoluto robore labens, Preſſa dehiſcit, ſorbetque mare. *ofaſciata.* & *Claudian. epigr.* 7. Gemma reſoluta gelu. *ſciolta dal ghiaccio.* Sic *Sueton. in Domit. cap.* 6. Reſolutus repente Rhenus. *& Lucan. l.* 1. *v.* 219. madidis Eurî reſolutæ flatibus Alpes. *h. e.* nives in Alpibus liquefactæ. *Plin. l.* 35. *c.* 11. *ſub fin.* Reſolutæ igne ceræ. *ſtruſe.* ¶ Translate *Tibull.* in *fin. el.* 10. *l.* 1. fallaci reſolutus amore Tibullus. *ſciolto, liberato.* & *Lucan.* 3. 2. *v.* 145. Tunc data libertas odiis, reſolutaque legum Frenis ira ruit. *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 233. pavor, reſoluto corda, quievit. ¶ Et etiam diductus, ſeparatus, dieſus, diſſolutus. *Velley. l.* 2. *c.* 123. *extr.* Auguſtus in ſua reſolutus inertia, animam exhalaſſet cælo reddidit. *Virg. Georg.* 4. *v.* 225. Scilicet hæc reddi deinde, ac reſoluta referri Omnia. *Colum. l.* 4. *c.* 1. *&* 2. *lib.* 11. *c.* 3. Terra reſoluta. *h. e. aratro* aut ligone foſſa, & ſubacta, *lavorata.* Sic *Pallad. l.* 1. *tit.* 5. *ad Jan.* Pinguis ac reſolutus ager. *terra graſſa e sformacciola:* qui facile ſubigitur. Rarſus *Colum. l.* 10. *v.* 7. Pinguis ager, putres glebas, reſolutaque terga Qui gerit. ¶ apertus, diductus. *Colum. l.* 12. *c.* 50. *ante med.* Olivæ reſolutis corticulis emolliri debebunt. *h. l.* ruptis aperriſque per primam preſſuram. ¶ mollitus, ſubactus. *Pallad. in Februar. tit.* 29. *ad fin.* Lafer ex aqua ad ſapæ pinguedinem reſolutum. *Plin. l.* 18. *c.* 7. *a med.* Frumento in potum reſoluto. ¶ enervatus, effeminatus, languore affectus, diffluens, *ſmorzato, rilanguidito, ſpoſſato, infiacchito. Colum. in præfat. circa med.* Juvenum corpora fluxa & reſoluta. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 793. & *Met. v.* 483. voluptate reſolutus. *Martial. l.* 10. *epigr.* 98. miniſter Idæo reſolutior cinædo. *Ovid. l.* 4. *Faſt. v.* 371. brachia ſomno reſoluta. *Valer. Flacc. l.* 2. *v.* 535. fluctus defertur bellua in imos, Jam totis reſoluta eadis. *ſnl.* quia clava ab Hercule icta & occiſa. Sic *Senec. in Oedip. verſ.* 139. ſub ictu ponderis vaſti reſoluta ſervia. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſect.* 50. *Haud.* Jo equis aures indicia animi præferunt, feſſis maxime, micantes pavidis, fubrectæ furentibus, reſolutæ ægris. ¶ effuſus, immodicus. *Sil. l.* 11. *v.* 305. Tyrio reſoluta in gaudia cœtu Converſo. Sic *Id. l.* 14. *v.* 680. mens reſoluta in gaudia. *h. e.* ſopoſitio animi effuſa. ¶ reſciſſus, diremptus, ſublatus. *Ulpian. Dig. lib.* 12. *tit.* 6. *leg.* 23. Tranſactio reſoluta.

RESONABILIS, *le, riſonante*, qui reſonat, aut reſonare poteſt. *Ovid. Met.* 3. *v.* 357. Vocalis Nymphæ, quæ nec reticere loquenti, Nec prior ipſa loqui didicit reſonabilis Echo. Adde *Auſon. epigr.* 99. itidem de Echo loquentem.

RESONANS, antis, *riſonante, rimbombante, ecchoggiante*, ἀντηχῶν, ſonum reddens, perſonans. *Cic. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *cap.* 14. *ad fin.* Theatrum natura ita reſonans, ut uſque Romam ſignificationes voceſque referantur. *Vitruv. l.* 5. 1. 8. *ad fin.* Sunt nonnulli loci naturaliter impedientes vocis motus, uti diſſonantes, quæ Græce dicuntur κατηχοῦντες: circumſonantes, qui apud eos nominantur περιηχοῦντες: item reſonantes, qui dicuntur ἀντηχοῦντες: conſonantesque, quos appellant συνηχοῦντας. *& mox.* Reſonantes ſunt, in quibus eum in ſolido tactu vox percuſſa reſiliat, imagines exprimendo, noviſſimus ictus duplices faciunt auditu. *Virg.* 3. *Æn. v.* 432. Scyllam & cæruleis canibus reſonantia ſaxa. ¶ Item ſonum edens, ſonans, crepitans, *ſonante, riſonante. Senec. in Thyeſt. v.* 584. Ne ſuperſtitis violetur undis Ignis æternis reſonans camino. *Valer. Flacc. l.* 4. *v.* 18. *de Hercule.* Ille graves oculos, & Hylan reſonantia ſemper Ora ferens.

RESONANTIA, æ, ſ. *rimbombo, riſonanza*, ἀντήχησις, actus reſonandi, vocis aut ſonitus redditio. *Plenuv. l.* 5. 1. 3. a *med. de theatro.* Ita in voce, cum offenſio nulla priorem laterpellaverit, non diſturbat ſecundam, nec inſequentes, ſed omnes ſine reſonantia perveniunt ad imorum & ſummorum aures.

RESONO, are, avi, n. 1. *rimbombare, riſonare*, ἀντηχῶ, ſonum reddo, ſonui reſpondeo. *Virg.* 12. *Æn. v.* 607. reſonant late clangoribus æthe. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 76. ſuere locus voci reſonat conſulſus. *Phædr. l.* 4. *fab.* 24. *v.* 20. Magno apparatu læta reſonabat domus. *Propert. lib.* 1. *el.* 18. *v.* 31. reſonant mihi Cynthia ſilvæ. *h. e.* me ſæpe Cynthiam in ſilvis appellante, reſpondent ſilvæ, idemque nomen repetunt. ¶ Et cum accuſativo *Virg. Eclog.* 1. *v.* 7. Formoſam reſonare doces Amaryllida ſilvas. *Claudian. in epithal. Pallad. & Celer. v* 23. omniſque maritum Palladium reſonabat ager. ¶ Præcipus dicitur de echo, quæ vocra & ſonum repercutit ac reddit, *ecchoggiare. Varr. l.* 3. *R. R. v.* 16. *ante med.* Mαλιττάνας facere oportet, potiſſimum ubi non reſoneat imagines. *Cic.* 3. *Toſcul. v.* 2. Gloria virtuti reſonat, tanquam imago. *h. e.* reſpondet. V. *Reſonabilis.* ¶ Item perſono, ſonitu plenus ſum. *Virg.* 2. *Greg. v.* 308. Avia tum reſonant avibus virgulta canoris. *& Ecl.* 2. *v.* 13. Sole ſub ardenti reſonant arbuſta cicadis. ¶ Et cum accuſativo. *Id.* 3. *Georg. v.* 338. Litoraque halcyonem reſonant, acalanthida dumi. ¶ Item ſonum edo, ſono. *Virg.* 7. *Ecl. v.* 13. aqua ſuam reſonant examina quercu. *Manil. l.* 5. *v.* 566. Aura per extremas reſonavit flebile ſupes. *Cic. Toſcul.* 2. *cap.* 40. Cum venenum obduxiſſet, reliquum ſic e poculo ejecit, ut reſonaret. *Ovid.* 4. *Met. v.* 333. reſonant æra auxiliaria Lunæ. *& lib.* 8. *v.* 320. Ex humero pendens reſonabat eburnea læva Telorum cuſtos. *Claudian. de conſul. Probi & Olybr. v.* 55. Non, mihi centenis reſonent ſi vocibus ora, Acta Probi narrare queam. ¶ Active, reſonare facio: qua ratione etiam *perſono* adhibetur. *Virg.* 7. *Æn. v.* 11. Dices inaccelſos ubi Solis filia lucos Aſſiduo reſonat cantu. ¶ Paſſive impersonaliter. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 57. *a med.* Quocirca & in fidibus reſludine reſonatur, aut cornu. *h. l.* ſonus fidium augetur & redditur. ¶ Olim dicebant *reſona, ir*, ut *ſone, re. Accius* apud *Priſcian. l.* 9. *pag.* 863. *Puteſh.* Sed valvæ mſonunt regiæ. *Id.* apud *Non.* 1. 60. *n.* 4. Clamore & gemitu templum reſonit cælitum. *Poena. ibid.* Hymenæum fremunt æquales: aure reſonit crepitu muſico. Eon. apud *Priſcian. loc. cit.* Tunc clypei reſnnont, & ferri ſtridit acumen.

RESONUS, a, um, *riſonante, rimbombante, ſonoro*, ἀντηχῶν, *πρεσεχὼς*, ſonum reddens, reſonans, ſonorus. *Ovid.* de Narciſſo, *Met.* 3. *v.* 495. quotieſque puer miſerabile, *ahcu*, Dixerat, hæc reſonis iterabat vocibus, *heu. Lucan. l.* 7. *v.* 480. Excepit reſoni clamorem vallibus Hæmus. *Valer. Flacc. l.* 2. *v.* 618. converſaque frontem Puppis in obliquum reſonos latere accipit ictus.

RESOPIO, is, 4. idem quod ſopio. *Fulgent. in contin. Virgil. pag. m.* 156. pro ſimplici *ſopio.* Tricerberum mellitis reſopit offulis.

RESORBEO, es, bui, & pſi, ptum, 2. *riſorbire, ανεσπάω*, eſt iterum ſorbere, quod quis evomuit. *Plin. l.* 9. *c.* 43. Hamo devorato, omnia interanea evomunt, donec hamum egerant: deinde reſorbent. *Ovid. Heroid. ep.* 12. *v.* 125. Quæque vomit totidem ſluctus, totidemque reſorbet. *Plin. l.* 6. *ep.* 20. Mare in ſe reſorberi, & tremore terræ quaſi repelli videbamus. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Sunt qui ſpiritum eum ſtridore per raritatem dentium non recipiunt, ſed reſorbent. *Plin. l.* 18. *ſub fin.* Corvi ſingultu quodam latrantes, ſequs concutientes, ſi continuabunt, eentos præſagiunt; ſi vero carptim vocem reſorbebunt, ventoſum imbrem. ¶ *Reſorbere ſletum* comprimere, continere, & erumpentem oculi introrſus agere. *Sil. l.* 12. *v.* 594. reſpectantque ſuos, ſletumque reſorbent. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1285. Fletum cirtus ſæpe reſorbet. *Stat. S. Theb. v.* 654. Fortior ille malis: lacrymaſque infana reſorbet Ira patris.

RESPECTO, as, avi, atum, a. t. *guardare ſpeſſo o dietro, voltarſi a guardare, ἀναβλέπω, ἀναστρέφω*, ſæpe retro aſpicio, reſpicio, oculos reflectо. *Plaut. Caſ.* 5. 2. 13. & *Mon.* 1. 2. 51. Ne te aaor ſequatur reſpectas identidem. *Terent. Adelph.* 2. 1. 3. Quid reſpectas? nihil pericli eſt. *Stat.* 3. *Theb.* v. 376. non me ullius domus amia culpet, Reſpectentque truces nbliquo lumine matres. *Liv.* l. 3. c. 48. Reſpectans ad tribunal, tuum, inquit, &c. *Cic. pro Sext.* c. 5. *extr.* Hæc ita præteribimus, at tamen intuentes & reſpectantes relinquamus. ¶ Translate eſt caram habere, cura eſſe: quod qui faciunt, reſpicem ſolent. *Virg.* 1. *Æn.* v. 607. ſiqua pios reſpectaor numina. *Catull. carm.* 11. *ad Fur. & Aurel.* v. 21. Nec meum reſpectet, at ante, amorem. Al. hic interpretantur, exſpectet. Nam & exſpectantium eſt ſæpe reſpicere, ut in illo *Lucretii* l. 5. v. 973. Sed taciti reſpectabant, ſomnoque ſepulti, Dum, &c. & *lib.* 6. v. 1132. Funera reſpectans. *& Cic. pro Planc.* c. 18. Neque hæc liberis noſtris interdicendum eſt, ne obſervent tribules ſuos, ne par ab iis munus in ſua petitione reſpectent. ¶ Huc pertinet & illud *Lucret.* l. 3. v. 374. Haud igitur leti præcluſo eſt janua cæco, Sed patet, immoat & vaſto reſpectat hiata. *b. e.* quaſi videtur exſpectare, dum cælum ruat, & pereat. *ſta aſpettando con la vaſta ſua bocca.*

RESPECTUS, us, m. *ſguardo oſſ' indietro, ἀνάβλεψις, ἀναστροφή*, actus reſpiciendi, converſio oculorum retrorſum. *Cic.* 1. *de Divin.* c. 31. Confeſſionem in naves cum fuga, fugientibuſque miſerabilem reſpectum incendiorum fore. *Id. ad Brut. epiſt.* 1. *ex recent. ſub fin.* Meus quidem animus in aciem eſt, neque reſpectum illum quærit, niſi me utilitas civitatis forte converterit. *nè cerco di revoltarmi altrove.* & *Liv.* l. 31. c. 21. *a med.* Rex primo effuſe, ac ſine reſpectu fugit: dein ſubſiſtit, &c. *Id. l.* 8. c. 38. *a med.* In ſuo quiſque gradu obnixi, urgentes ſcutis, ſine reſpicratione ac reſpectu pugnabant. ¶ Translate eſt conſideratio, cogitatio, intuitus, *conſiderazione. Phædr.* l. 5. *fab.* 4. v. 7. Hujus reſpectu fabulæ deterritus, periculoſum ſemper vitavi lucrum. *Senec.* 2. *de ira*, cap. 28. *ad fin.* Faciet nos moderatiores reſpectus noſtri, ſi conſuluerimus nos, nunquid & ipſi tale commiſimus. *Ti metter su coſt ſteſſi, ſi dar un' occhiata a noi ſteſſi.* & *Valer. Max. initio cap.* 1. l. 2. Operæ eſt cognoſci, hunuſce vitæ quamam fuerint elementa, ut eorum quoque reſpectus præſentibus aliquid moribus profit. *Juſtin.* l. 12. c. 9. Movebat hæc multitudo hoſtium reſpectu paucitatis ſuæ Alexandram. *conſiderando, vedendo.* ¶ Item ratio, qua ad quippiam agendum vel non agendum movemur, *riſpetto, riguardo, conſiderazione, cauta, ſtima*, λόγος. *Cic.* 3. *Phil.* c. 18. Itaque cum reſpectum ad ſenatum, & ad bonos non haberet, eam ſibi viam patefecit ad opes ſuas ampliſcandas, quam virtus liberi populi ferre non poſſet. *Hiertial. lib.* 8. *epigr.* 18. Sed tibi tantus ineſt veteris reſpectus amici, Carior ut mea ſit, quam tua fama tibi. *Liv. lib.* 39. c. 28. *extr.* Si aliquis reſpectus eſt mei, ut ſocii atque amici regis, deprecor, ne me tanta injuria digaum judicetis. *Id. l.* 29. c. 9. Sine reſpectu non majeſtatis modo, ſed etiam humanitatis, in legatum impetum faciunt. *Senec. l.* 6. *de benef.* c. 13. Non enim exigo, ut ſine ſui reſpectu mihi conſulat. *ſenza riguardo al ſuo proprio vantaggio.* & *Valer. Max. l.* 3. c. 7. *fall.* 3. Majorem ejus auctoritatis, quam ſuorum alimentorum reſpectum egerunt. *Senec. l.* 4. *de benef. cap.* 32. In illius reſpectum iſte populo præſideat. *in conſiderazione, in grazia.* Sic *Ovid. 1. Triſt. el.* 3. *in fin.* Et voluiſſe mori, & moriendo ponere ſenſus: Reſpectuque tamen non poſſe mei. & 4. *ex Pont. ep.* 9. v. 99. Illi me, quia velle vident, diſcedere melunt: Reſpectu cupiunt hic tamen eſſe ſui. ¶ Proverbium eſt a Græcis ſumptum, apud *Suetou. in Ner.* c. 20. Occultæ muſicæ nullus eſt reſpectus. Τῆς ἀνθρωπίνης μανίας ἐδεὶς λόγος. *b. e.* nulla ratio habetur, nullo in honore eſt, nihili fit. ¶ *Reſpectus*, locus, quo, ſi opus ſit, reſpicere & confugere poſſumus, *rifugio, ſcampo. Cic. Phil.* 10. c. 4. *ſub fin.* Qui ab illo abſcicie exercitum, & reſpectum pulcherrimum, & præſidium firmiſſimum adimir reipublicæ. (Adde *Phil.* 12. c. 12. qui locus varie a variis legitur: & a *Grævio* corruptus putatur, & inſanabilis.) *Liv.* l. 9. c. 23. *a med.* Caſtra habeant, repetantque, quibus operæ eſt trahere bellum: nos omnium rerum reſpectum, præterquam victoriæ, nobis abſcindamus. *Id. l.* 22. c. 44. *a med.* illis timidis & ignavis licet eſſe, qui reſpectum habent, quos ſuus ager, ſus terra per tuta ac pacata itinera fugientes accipiunt. *Eſt qui leg.* recipitum. *Id. l.* 42. c. 46. Quæ ſerva atque nbnoxia ſoie, ſi nullus alio ſit, quam ad Romanos, reſpectus.

RESPERGO, is, ſi, ſum, a. 3. *ſpargere, aſpergere, ſparzza*, aſpergo, re aliqua liquida perfundo. *Cic.* 7. *Verr. cap.* 38. Cum Prætoris nequiſſimi inertiſſimique oculos prædonum rem reſpergerent. *Liv. l.* 1. c. 13. Nc ſe ſanguiem naſondo ſoceri generique reſpergerent. *Ovid.* 14. *Met.* v. 603. Numicius ſuis Quidquid in Ænea ſucrat mortale, reſpargat, Et reſpergit aquis. *Senec. l.* 3. *de ira, cap.* 6. Per frequentia loca propemodi neceſſe eſt alicubi reſpergi. *b. e.* inquinari. *Plin. l.* 14. c. 12. Numæ regis Poſtumia lea eſt: Vino rogum ne reſpergito. *Id. ſub fin. cap.* 30. *l.* 18. Lenem aceto aſpergere. *Lucret. l.* 2. v. 143. Cum primum aurora reſpergit lumine terras. Ita *Macrob. l.* 6. *Saturn. cap.* 1. Alii, primum aurora novo cum ſpargit lumine tereas. ¶ Translate *Quintil. decl.* 18. c. 3. Cujus mentem nulla libidinum reſperſit infamia. *Tacit. l. Hiſt.* c. 48. Reſpergi probro ſervili. ¶ Retro ſpargere, retro flectere in varias partes. *Pallad. in Januar. tit.* 25. *a med.* Lapis ſubter, vel teſta ponenda eſt, at *uno ſuco* radicem non ſimplicet, ſed repercuſſa reſpergat.

RESPERGO, ginis, *aſperſio. Prudent. l.* 1. *in Symmach.* v. 503. Marmora tabenti reſpergine tincta lavare,

RESPERSIO, onis, f. *ſpargimento, ſparmaio*, actus reſpergendi. *Cic.* 2. *de Divin.* c. 21. Habes & reſperſionem pigmentorum. *Id.* 2. *de Legib.* c. 24. Ne ſumptuoſa reſperſio, ne longæ coronæ, &c. *b. e.* infuſio unguentorum & vini in rogum.

RESPERSUS, us, m. reſperſio. In ſcato caſa ſing. *Plin. l.* 24. c. 17. *circa med.* Feras urinæ hyænæ reſperſu recreari. *Id. l.* 10. c. 3. *circa med.* Reſperſa pennarum hoſtem obcæcantes.

RESPERSUS, a, um, *aſperſo, bagnato*, conſperſus. *Cic. pro Roſc. Amer.* c. 24. *ſub fin.* Reſperſæ manus paterno ſanguine. *Plin. l.* 31. c. 6. *a med.* Pyxide aſpide reſperſi. *b. e.* aſperſi venenata ſaliva aſpidis. *Paul. ex Feſto.* Reſperſam vinum diacrunt, quia vino ſepulcrum ſpargebatur in ſacris novendialibus. *Stat.* 8. *Theb.* v. 8. reſperſus pulvere campi. *Cornll. carm.* 63. *de nupt. Pel.* v. 181. fraterna cæde reſperſus. *Plin. l.* 29. c. 4. *a med.* Phalangiam uſo capite, aliquis parte corporis nigra, albis incurſantibus reſperſum guttis. *Senec. in Herc. Oet.* v. 702. nulla nube reſperſus jubar Labat ardens fervidus Titan diem.

RESPICIO, icis, exi, ectum, a. 3. *guardare in dietro, ἀναβλέπω, ἀποβλέπω*, retro, aut poſt me aſpicio. *Varr.* apud *Non.* c. 5. *n.* 85. Neque poſt reſpiciens, neque ante proſpiciens. *Cic.* 1. *de Divin.* c. 24. Tum ei ducem illum præcepiſſe, ne reſpiceret: illam autem id diutius facere non potuiſſe, elatumque cupiditate reſpexiſſe. *Id. Tuſcul.* 5. c. 2. *ſub fin.* Tam lange retro reſpicere una poſſunt. *Terent. Andr.* 2. 5. 6. Quaſi de improviſo aſpice ad eum. *Senec. ep.* 73. Habet hoc vitium omnis ambitio: non reſpicit. *b. e.* non aſpicit eos, qui inferiore honoris grada poſt ſe poſiti ſunt. ¶ Pro ſimplici *aſpexio. Cic. pro Cluent.* c. 61. Quem propter animi importunitatem nemo recipere tecto, nemo adire, nemo alloqui, nemo reſpicere vellet. *degnarlo d'un' occhiata.* & *Valer. Flacc. l.* 6. v. 561. tandem dulces jam caſſus in auras Reſpicit. *Lucan. l.* 4. v. 57. ſidera reſpiciens. ¶ Transfertur ad animum. *Plaut. Curcul.* 1. 1. 68. Reſpicio, nihili meam vos gratiam facere. *vedo, m'accorgo.* & *Pſeud.* 2. 2. 18. Non ſales reſpicere te, cum dicas injaſte alteri? *Valer. Flacc. l.* 6. v. 661. Reſpiciens, an vera ſoror. *b. e.* attente intuens, & conſiderans. *Tacit.* 4. *Hiſtor.* c. 4. Mon deos reſpecere: reſtitui placait Capitolium. *b.* 1. de diis engitarunt. ¶ Præterea ſignificat præterita mente percurrere, quod eſt quaſi intro aſpicere. *Cic. pro Arch.* c. 1. Quod longiſſime poteſt mens mea reſpicere ſpatium præteriti temporis. ¶ Eſt etiam reſpectum, ſeu rationem habere, *aver riguardo. Terent. Heaut.* 1. 1. 18. Nullum remittis tempus, neque te reſpicis. *Id. Phorm.* 2. 3. 87. Reſpice ætatem tuam. ¶ Item conſiderare, intueri, aſpicere juvandi cauſa, favere, curam habere, proſpicere. *Terent. Phorm.* 5. 3. 34. Dii nos reſpiciunt: gnatam inveni naptam cum ſilin tuo. *ci guardano di buon occhio, anno cura di noi.* & *Andr.* 5. 6. 11. Me in tuis reſpice. *abbi cura, accordati.* & *Adelph.* 5. 8. 9. Nec, qui nam reſpiciat, quiſquam eſt. (Adde *Horat. l.* 1. *od.* 2. v. 36.) *Cic. Amic. l.* 7. *ep.* 1. Videre mihi videor tantam dimicationem, niſi idem deus, qui nos Parthico bello liberavit, reſpexerit rempublicam. *Id. Verr.* 5. c. 55. Saltem cumulda populi R. reſpicite, ſi ſocius fidelitimis proſpicere noa laboratis. *Plaut. Capt.* 4. 2. 54. Reſpice. *Exprof.* fortuve quod tibi nec facit, nec faciet, hoc me jabes. ¶ Hinc *Fortuna reſpiciens*, favens, opem ferens. *Cic.* 2. *de Legib.* c. 11. undicat, Fortunæ reſpicientis fanum Romæ faiſſe: anmeoque ea ea Vica indrtum in Regiane decima, docet vet. monum. apud *Grater. pag.* 25n. Apud *eund.* funt Lapides *pag.* 79. *n.* 1. & 1072. *n.* 6. & apud *Murator. pag.* 84. *n.* 5. *pag.* 330. *n.* 1. & *pag.* 1045. *n.* 2. in quibus *Fortuna reſpicienci* quippiam facraatur. ¶ Pro ſpectare, pertinere, *appartenere. Caſ. l.* 3. *B. Civ.* c. 5. *extr.* Tuti officio maritimo M Bibulas præpoſitus cuncta adminiſtrabat. Ad hunc ſumma imperii reſpiciebat. *Quintil. decl.* 1. c. 14. Ad te ſuſpicio magia reſpicit. *Ulpian. Dig. lib.* 18. *tit.* 6. *leg.* 4. Debet diei, emptionem manere, periculum autem ad venditorem reſpicere. ¶ *Reſpexim, ii, it*, pro *reſpexerim*, antiquum eſt, & comicum. *Plaut. Aulul.* 1. 1. 19. Sr reſpexis donicum ego te juſſero. *Id. Moſtell.* 2. 2. 90. Cave, reſpexis. Adde *Rud.* 3. 3. 16.

RESPIRACULUM, i, n. *reſpiro. Cland. Mamert. l.* 2. c. 12. Redacta paululum reſpiracula vires.

RESPIRAMEN, inis, n. *ἀναπνοή*, halitus, ſeu meatus ſpiritus. *Ovid.* 2. *Met.* v. 828. Vitaleſque vias, & reſpiramina clauſit. *& lib.* 12. v. 142. Elidant fauces, & reſpiramen iterque Eripiunt animæ.

RESPIRAMENTUM, ti, n. *ſollievo, riſtoro*, ſolatium, laxamentum. *Auguſtin. ſerm.* 144. *de Temp. in fin.* Solatium meum, & reſpiramentum pericalorum meorum nullam eſt, niſi bona vita veſtra. *Id. l.* 7. *Confeſſion.* c. 7. *ad fin.* Et nuſquam erat laxamentum, & reſpiramentum.

RESPIRATIO, onis, f. *reſpiro, reſpirazione, ἐκπνευμονισμός, ἀναπνοή*, actus reſpirandi (cui reſpondet, vel contraria eſt *aſpiratio*) attractus aeris in pulmonum per aſperam arteriam, ſimulque ejus emiſſio e pulmonibus, qua ſibi invicem aſpiratio, & reſpiratio ſuccedunt. *Cic. de Univ.* c. 6. Neque eret anima circumfuſa extrema mundi, at reſpirationem requireret. *Plin. l.* 9. c. 7. *a med.* Quis enim ſine reſpiratione ſummo incus? ¶ Paſſa, intervallum in loquendo, interſpiratio, interpunctio, *poſa, reſpiro. Cic. in Orat.* c. 16. *a med.* Flumen aliis verborum, volubilitaſque cordi eſt, qui ponunt en orationis celeritate eloquentiam: diſtincta alios, & interpuncta intervalla, moræ, reſpirationeſque delectant. *Quintil. l.* 7. c. 9. Amphibolia diviſio reſpiratione & mora conſtat: *ſtatuam, deinde aureum haſtam*, vel *ſtatuam aureum*, deinde *haſtam*. ¶ exhalatio, evaporatio, *eſalazione, ſvaporamento. Cic.* 2. *de nat. Deor.* c. 10. *circa med.* Aer multo calore admixtus eſt, ipſe enim oritur en reſpiratione

tione aquarum : earum enim quaſi vapor quidam aer habendus eſt.

RESPIRATUS, us, m. reſpiratio. *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 55. Pulmones tum ſe contrahunt aſpirames, tum reſpiratu dilatant. Al. leg. *ſpiritu*, plures *reſpirare*, eodem ſenſu. *Apul. l.* 4. *Metam.* Facvis reſpiretui circa nares & oculos datis foraminibus.

RESPIRITUS, us. V. in voce præced.

RESPIRO, as, avi, atum, a. t. *evar il fiato*, *riſtatare*, *reſpirare*, *ανανεῦν*, aerem in pulmones per aſperam arteriam attraho, ſpiritum duco, anhelo: quaſi retro ſpiro, aut ſpirando retracto: & ſumitur etiam pro *aſpiro*, h. e. aerem exſpiro ex pulmonibus, ut in *Reſpirare* dicimus: quaſi iterum ſpiro. *Cic.* 4. *de Fin. cap.* 23. *ad fin.* Quis enim ignorat, ſi plures ex alto emergere velint, propius fore eos quidem ad reſpirandum, qui ad ſummam jam aquam appropinquant, ſed nihilo magis reſpirare poſſe, quam eos, qui ſunt in profundo? *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 54. Cum aſpera arteria ad pulmones uſque pertineat, excipiaraqua animam eam, quæ ducta & ſpiritu, eandemque a pulmonibus reſpiret & reddat. *Plaut. Perſ.* 3. 3. 22. Sine reſpirare me, tibi ut reſpondeam. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 26. quæ nunquam maternos dicere mœchoe Tam cito, nec tanto poterit contexere curſu, Ut non ter decies reſpiret. *Plin. ſub fin. l.* 14. *de ſtirpium potent.* Optima ſidn non reſpirnſſe in hauriendo, neque exſpuiſſe. ¶ *Reſpirare* dicuntur, qui labore, morbo, negotiorum molo paulifper intermittendo levantur, recreantur. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 8. Cum tot tantiſque negotiis diſtentus ſit, ut reſpirare libere non poſſit. *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 24. *extr.* Reſpiraro, ſi te videro. *Id. pro Cluent. c. penult. ad fin.* & *de Haruſp. reſp. c.* 23. Spe veſtræ æquitatis erigere animum, & paulum reſpirare a metu cœpit. *Id. Fam. 6. ep.* 2. Si armis poſitis civitas reſpiraverit. *Valer. Flacc. l.* 7. *ſub fin.* Aut niger ex antris, rutilique a fulmine nubu Cum furit, & Siculo reſpirat in æquore Cyclops. *Liv. l.* 22. *c.* 18. *in fi.* Reſpirare n continuis cladibus. *Plin. l.* 28. *c.* 7. Eodem odore vulvæ morbo ſtrangulatss reſpirare. *Id. l.* 17. *c.* 23. *a med.* Arbor quoque ipſa gaudet aſſiduo levata onere, ſimilis reſpiranti. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *ante med.* Quo animi reſpirent ac reficiuntur. *Id. l.* 1. *c.* 8. (*al.* 14.) *circa med.* Cum poeticis voluptatibus aures a forenſi aſperitate reſpirant. *Liv. l.* 29. *c.* 4. Nuntius tandem venit, Lælium, non Scipionem, &c. Ita reſpiratum eſt. ¶ Pro intermittere, ſiſtere ſe, ceſſare. *Cic. pro Quinct. cap.* 26. *ad fin.* Si hæc tecum duo verba feciſſes, quid ago? reſpiraſſet cupiditas atque avaritia paululum. *Id.* 8. *Philip. c.* 7. Ne punctum quidem temporis oppugnatio reſpiravit. ¶ Ponitur & pro exhalare, *eſalare*. *Sidon. l.* 2. *ſilv.* 2. *v.* 77. inde malignum Aren reſpirat pelago circumſuſa Neſis. *& ſilv.* 4. *v.* 35. Et tenues Arabum reſpirant germine plumæ. *b. e.* halant, ſpirant. ¶ *Calpurn. ad Nemeſian. Ecl.* 4. *v.* 74. proſpice, ne tibi ſorte Tinnula tam fragili reſpiret fiſtula buxo, Quam reſonare ſolet, ſi quando laudat Alexin. *b. e.* exſpiret, & ſonum emittat.

RESPLENDENTIA, æ, f. ſplendor. *Auguſtin. epiſt.* 55. *ad Macedon. poſt med.* Luculentis ingeniis non deſit reſplendentin vetitatis.

RESPLENDEO, es, n. 2. *reſplendere*, *brillare*, *λαμπειν*, ſplendorem remitto, refulgeo. *Virg. Æn.* 12. *v.* 741. fulva reſplendent fregmina arena. *Scil.* enſis fracti. *Senec. in Agam. v.* 543. Omne reſplendet fretum. *Scil.* jactis fulminibus. *Sil. l.* 12. *v.* 732. Et tremula infuſo reſplendent cærula Phœbo. Adde *Claudian. in fin. l.* 3. *de capt. Prof.* ¶ Pro ſimplici *ſplendeo*. *Mamil. l.* 5. *v.* 719. Quæ (*ſtellæ*) neque per cunctas noctes, neqm tempore in omni Reſplendent alto cæli ſummore profundo. Addunt & *Cicer. a. de Fin. c.* 8. Reſplendeat his verbis, argentum, &c. ſed al. rectius *reſpondeat*. ¶ Translate *Claudian. l.* 2. *de laudib. Stilich. v.* 18. Narrem juſtitiam? reſplendet gloria Martia.

RESPONDEO, ondes, ondi, onſum, a. a. *promettere vicendevolmente*, *ἀνυγγέλλομαι*, viciſſim ſpondeo, repromitto. *Plaut. Capt.* 4. 2. *in fin. Erg.* Spondenʼ tu iſtud? *He.* ſpondeo. *Erg.* At ego tuum tibi adveniſſe filium, reſpondeo. Addunt quidam *Propert. in fin. eleg.* 8. *l.* 4. Reſpondi, & toto ſolvimus arma toro. Sed aliter leg. *Heinſ.* & *Broukuſ.* Retinet *Paſſerat.* & conatur explicare: nihil tamen affirmat. ¶ Pro ſimplici *ſpondeo* videtur poni a *Papiniano Dig. lib.* 50. *tit.* 1. *leg.* 17. *extr.* Fidejuſſores, qui ſalvam rem publicam fore reſponderunt. ¶ Vereribus *ſpondeo* erat dico, loquor, teſte *Feſto*: unde *reſpondeo* eſt viciſſim dico, interroganti ſatisfacio, ad voluntatem rogantis loquor, *riſpondere*, *dar riſpoſta*, *ἀναφέρομαι*, *ὑπονδέω*. *Plaut. Rud.* 3. 5. 33. Si appellabit quampiam, vos reſpondetote iſtinc iſtarum vicem. *Terent. Phorm.* 4. 4. 3. Verbero, aliud mihi reſpondes, ac rogo. *Id. Andr.* 2. 2. 8. Etiam tu hoc reſpondes? quid iſtic tibi negotii eſt? *Id. Phorm.* 2. 1. 50. Ubi tute verbum non reſpondeas. *Plaut. Pœn.* 3. 3. 30. Adiit ad nos: ſalutat: reſpondemus. *riſalutiamo*. ¶ Proprie eſt nec loqui, non ſcripto. Unde *Senec. ep.* 67. Si quando interveniunt epiſtolæ tuæ, tecum eſſe mihi videor, & ſic afficior animo, tanquam tibi non reſcribam, ſed reſpondeam. *Cic.* namen *Attic. 6. ep.* 2. Reſpondebo primum poſtremæ tuæ paginæ. *& paulo poſt.* Reſpondi poſtremæ tuæ paginæ primæ meæ. ¶ *Reſpondere criminibus*, *accuſationi*, *argumentis*, dictis refellera, ſolvere. *Cic.* 2. *Phil. c.* 43. *ſub fin.* Reſpondebis ne ad hæc, aut omnino hiſcere audebis? *Id. pro Cluent. c.* 50. *extr.* Habetis, quam hæc levia ſint genere ipſo; quam falſa, ea; quam brevia, reſponſu. *Id. pro Plaut. c.* 2. Hæc mihi ſunt tractanda tum denique, cum reſpondero criminibus. *Id.* 3. *Verr. c.* 5. Videat, quid ille illis reſpondeat, quos domi ſuæ reſervavit. *Id.* 4. *Acad. c.* 7. Neque hoc loco exſpectandum eſt, dum de remo inſimo, aut de collo columbæ reſpondeam. *Id. de Haruſp. reſp. cap.* 8. *ſub fin.* Gnviter contra inimici contumeliam reſpondere. ¶ *Reſpondere* dicuntur Oracula, & Haruſpices. *Suet. in Aug. c.* 94. Velitris tacta de cælo parte muri, reſponſum eſt, ejus oppidi civem quandoque treum potiturum. Adde *cap.* 97. Sic Cic. 1. *de Divin. c.* 36. Pater ad haruſpices retulit: qui reſponderunt, nihil illo puero clarius fore. V. *Reſponſum*. ¶ Item Juris conſulti conſulentibus de Jure, *conſigliare*. V. *Reſponſum*. *Cic. de clar. Orat. c.* 30 Rutilius magnum munus de jure reſpondendi ſuſtinebat. *Id.* 2. *de Leg. c.* 12. Facultas reſpondendi juris. *Id. c. de Orat. c.* 45. Ut in reſpondendo jure, auctoritate plus etiam, quam ingenio valerent *Id. l. c. de Leg. c.* 4. Si te ad jus reſpondendum dediſſes. *Id. pro Planc. c.* 25. *a med.* Quaſi quiſquam ſit, qui ſibi hunc falſum de Jure reſpondiſſe dicat. *Horat. l. c. ep.* 3. *v.* 23. Seu linguam cauſis acuis, ſeu civica jura Reſpondere paras. ¶ Item qui vocati adſunt, *comparire*. *Horat. l. c. ſat.* 9. *v.* 36. & caſu tuoc reſpondere vadatus Debebat: quod ni feciſſet, perdere litem. *Varr.* apud *Gell. l.* 11. *c.* 1. M. Terentius quando citatus neque reſpondit, neque excuſatus eſt, ego ei unum oveus multam dico. *Liv. l.* 7. *c.* 4. Virgis cæſi, qui ad nomina non reſpondiſſent. *ſcil.* in delectu habendo. *Valer. Max. l.* 6. *c.* 3. *n.* 4. Conſul cum delectum ſubito edicere enactus eſſet, & juniorum nemo reſpondiſſet. *Arc. Menand. Digeſt. lib.* 49. *tit.* 16. *leg.* 4. *a med.* Qui ad delectum non reſpondebant, ut proditores libertatis in ſervitutem redigebantur. *Ulpian. lib.* 49. *tit.* 1. *leg.* 14. *a med.* Reſpondere nomine poſſeſſoris abſentis. *b. e.* comparere in judicio & defendere. *Id. lib.* 3. *tit.* 3. *leg.* 35. Reſpondere per procuratorem. ¶ Item qui ſatisfacere, qui quod optamus, volumus, ſperamus, præſtant. *Cic.* 2. *Fam. ep.* 1. *a med.* In omnibus tuis rebus meis optatis fortuna reſpondit. *Id Attic. l.* 16. *ep.* 2. Quamquam enim reliqua ſatis apta ſunt ad ſalvendum, tamen ſit ſæpe, ut il, qui debent, non reſpondeant ad tempus. *Senec. ep.* 87. Reſpondere nominibus. *pagar i debiti*, *Criſp. l.* 2. *c.* 6. *ad fin.* Conjecturæ rerum talis eſt, ut eum ſæpius aliquando reſponderit, interdum tamen fallat. *Suet. in Cæſ. c.* 46. Villam a fundamentis inchoatam, magooque ſumptu abſolutam, quin non tota ad nnimum ei reſponderat, totam diruiſſe. *Senec. epiſt.* 47. *ſub fin.* Quidquid non ex voluntate reſpondit, iram provocat. *Liv. l.* 28. *c.* 6. *a med.* Haudquaquam ad ſpem eventus reſpondit. *Pallad. l.* 1. *tit.* 5. *ſub fin.* Ager ſpiſſus labore quidem maximo, tamen ad vota reſpondet. *Virg. l. Georg. v.* 47. ſeges votis reſpondet avari agricolæ. ¶ Et quæ conveniunt, conſentiunt, quadrant. *Cic. in Orat. cap.* 12. Ut verba verbis, quaſi demenſa & parta, reſpondeant. *Virg. l. Æn. v.* 589. dictis reſpondent cetera matris. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 15. Nam ea quæ ſperas, &c. ſcio, cui epiſtolæ tuæ reſpondeant. *Plin. in fin. c.* 22. *l.* 36. & *Vitruv. l.* 7. *c.* 3. Deſcribuntur directiones arenati, uti longitudines ad regulam & lineam, altitudines ad perpendiculum, anguli ad normam reſpondentes exigantur. ¶ Univerſim uſurpatur de rebus inanimis, quæ quod volumus, aut quod natura ſolent, efficiunt. *Frontin. de aquæduct. urbis.* 20. Dies, quo primum aqua Virgo reſponderit, V. Id. Jun. invenitur. *b. e.* deſtinatis in Urbe locis fluxerit. *Criſp. l.* 4. *c.* 4. *fect.* 5. Feminæ, quibus ſanguis per menſtrua non reſpondet. *Id. in præfat. a med.* Medicus aliquid oportet inveniat, quod non ubique fortaſſe, ſed ſæpius tamen etiam reſpondeat. *b. e.* remedium, quod juvet. *Perron. in fragm. Tragur. cap.* 40. *Burm.* Mulnis jam diebus venter mihi non reſpondit. *Senec. ep.* 23. *circa med.* Metalla opulentiſſima aſſidue plenios reſponſura fodientl. *Colum. l.* 3. *c.* 2. *circa med.* Gemella vitis major, niſi præpingui ſolo, non reſpondre. *& cap.* 3. Frumenta quanJn cum quarto reſpondarint, vix memineriſſe poſſumus. *Stat. 2. Achill. v.* 154. aut reſpondentia tentant tympana. *b. e.* quæ pulſare facile ſonum reddunt. *Ovid. Met.* 12. *v.* 52. flebile lingua Murmurat exanimis: reſpondent flebilis ripæ. *eccheggiano*. Sic *Cic. pro Arch. c.* 8. Sæn & ſnlitudines voci reſpondent. ¶ De iis, quæ ſtato tempore redeunt. *Senec. l.* 3. *quæſt. nat. c.* 16. Quartana ad horam venit, podagra ad tempus reſpondet. ¶ Item quæ ſimilia ſunt, referunt, imitantur, æquant. *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 5. *circa med. de bobus*. Ut mares ſeminis boni ſint, quærum & forma eſt ſpectanda, & qui ex his orti ſunt, ut reſpondeant ad parentum ſpeciem. *Cic.* 3. *de Fin. c.* 2. 2 *med.* Hoc proprium tuum munus eſt, ut ita eruditus, ut & patri, & Cæpioni magiro, & tibi tam propinquo reſpondeat. *Id. t. Tuſcul. cap.* 2. Nec tamen, ſi qui magnis ingeniis in ma genere exſtiterunt, non ſatis Græcorum gloriæ reſponderunt. *æguagliarono*. & *Fam.* 2. *ep.* 5. Tua virtus opinioni hominum reſpondet. *corriſpondr*. & *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 641. fructu non reſpondeure labori. *Plin. l.* 9. *c.* 30. Caput Polypi dolii magnitudine, dentes magnitudini reſpondentes. *proporzionati*. & *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 23. *ſub fin.* Velle ſe in Carinis ædificare ulteram porticum, quæ Palatio reſponderet. *b. e.* ut ait *Manut.* everſa Pompeji domo, ædificare porticum ſimilem illi, quam, domo mea everſa, ædificaverat in Palatio. *Velleſ. l.* 2. *c.* 129. Reſpondente culto triumphi rerum, quas geſſerat, magnitudini. *corriſpondendo*, *paregiando*. ¶ Par pari referre, *corriſpondere*. *Cic.* 15. *Fam. ep. ult. a med.* Cui quidem ego amori, utinam ceteris rebus poſſem, nmore certe reſpondebo. *Plaut. Perſ.* 2. 2. 42. Par pari reſpondes dicto. *b. e.* totidem verbis, quot compellaris. *Terent. Phorm.* 1. 4. 35. Iſtuc ſerva, & verbum verbo, par pari ut reſpondeas. ¶ Pertinere, *appartenere*. *Ulpian. Dig. lib.* 50. *tit.* 1. *leg.* 30. Qui ex vico ortus eſt, eam patriam intelligitur habere, cui reipublicæ vicus illi reſpondet. ¶ contra, aut a regione ſitum eſſe, reſpicere. *Virg. 6. Æn. v.* 23. Contra elata mari reſpondet Gnoſſia tellus. ¶ Aliquando eſt tertiæ conjugationis in ſubſidam modis, aut temporibus; quod in verbis ſecundæ ſæpe uſuvenit. *Manil. l.* 5. *ſub fin.* Sic etiam magno quædam reſpondere Mundo. *Mavtial. l.* 3. *epigr.* 4. Si, quando veniet? dicat, reſpondeo: poeta Eaterat, veniet, cum

citharœdus erit. ¶ Paſſive *Salluſt. in Jug. c. 117.* Sulla reſpondit, pauca ſe coram Aſpare locaturum, cetera occulte: ſimul edocet, quæ ſibi reſponderentur. *Cic. pro Mur. cap.* 13. Quæ conſulunſus, minimo periculo reſpondentur. *Jcti.* a Juriſconſultis. ¶ impersonaliter. *Cic. Fam.* 5. *ep.* 7. Si quando officiis non mutuis reſpondetur. *Salluſt. in Jug. c.* 112. Romæ legatis Bocchi amicitiam petentibus hoc modo reſpondetur. *Velley. l.* 2. *c.* 103. Ut nec plus ſperasi potuerit, nec ſpei reſponderi felicius. *Cic. 1. de Fin. c.* 1. Philoſophiæ ſituperatoribus ſatis reſponſum eſt eo libro, quo, &c.

RESPONSIO, onis, *ſ. riſpoſta, ἀνάκρισις*, actus reſpondendi, reſponſum. *Plaut. Moſtell.* 3. 1. 61. Moleſtus ſi ſum, reddite argentum: abero. Reſponſionis omnes hoc verbo eripuit. *Gell. l.* 6 *cap.* 11. Si objectum ſit turpe aliquid, quod negari non queat, reſponſione joculari eludas. *Cic. pro Balbo, c.* 16. In quo erat accuſatoris interpretatio indigna reſponſione, qui ita dicebat, *cunctos eſſe communiter*, h. e. indigna quæ refellaretur. ¶ Apud Rhetores eſt figura ſententiarum, qua aliud interrogati aliud reſpondetur. *Quinctil. l.* 9. *c.* 2. Eſt aliquæ etiam ex reſpondendo figure, cum aliud interroganti ad aliud, quia ſic utilius ſit, occurritur, tum augendi crimiois gratia, ut triſtis in reure rogarus, an ab eo ſuſtibus vapulaſſet, & innocens, inquit: rum decliuandi, quod eſt frequentiſſimum: quæro, an occideris hominem; reſpondetur, latrunem: an tandum occupaveris; reſpondetur, meum. ¶ Item qua orator ſe ipſum interrogat, ſubinque ipſa reſpondet: quæ & *ſubjectio* dici potuit. *Cic. in Orat.* 1. 40. Ut interrogando urgeat, ut ruriſus, quaſi ad interrogata, ſibi ipſe reſpondrar. ¶ Hanc idem *Cic. l.* 3. *de Orat.* enumerat inter figuras verborum, ubi air *cap.* 54. *a med.* Et interruptam, & imago, & ſibi ipſi reſponſio. Sed videtur hic *dialogiſmum* deſignare.

RESPONSITO, as, a. 1. *ἀνταποκρίνομαι*, frequentat. a *reſponſo*. Speciatim dicebatur de Juriſconſultis, & de Pontificibus, qui de jure civili, & de cæremoniis conſulti reſponſa edebant. *Cic. 1. de Leg. c.* 4. Summos fuiſſe in civitate noſtra viros, qui jus civile interpretari populo, & reſponſitare ſoliti ſint. *Gell. l.* 13. *c.* 10. Conſulentibus de jure publica reſpoſitavit. Adde *Ulpian. Dig. lib.* 3. *tit.* 5. *leg.* 1.

RESPONSIVE, adverb. per modum reſpondendi. *Aſcon. Pedian. in Verr.* 3. *c.* 56. *ſub fin.* V. *Interrogative.*

RESPONSO, as, a. 1. frequentativum a *reſpondeo*. *Plaut. Men.* 4. 2. 56. Numquis ſervorum deliquit? num ancillæ aut ſervi tibi reſponſant? *ti ſogliono riſpondere ren arrogauza?* ¶ Sumitur & pro repugnare, adverſari, *contraſtare, reſiſtere, oppoſi. Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 85. Reſpooſare cupidinibus, contemnere honores, & *verſ.* 103. tibi ingeas Virtus atque animus cænis reſponſar opimis. & *lib.* 1. *ep.* 1. *v.* 68. qui, fortunæ te reſpoaſare ſaperbæ Liberum & erectum, hortatur. ¶ Pro ſimplici *reſpondeo*. *Plaut. Ciſtell.* 2. 1. 21. Non remiſſure es mihi illam? *Mel.* pro ms reſponſa tibi. *Id. Moſtell.* 2. 1. 56. Neu quiſquam reſponſet, quando hæſce ædes pultabit frucn. Adde *Mil.* 4. 1. 17. ¶ ſonum reddere, *rechegiare. Virg.* 12. *Æn. v.* 756. exoritur clamor, ripæque lacuſque Reſponſant circa. *Val. Flacc. l.* 4. *v.* 285. Avia reſponſant gemitu juga. Adde *lib.* 3. *v.* 597. & *Claudian. lib.* 2. *in Eutrop. v.* 162. ¶ Translats *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 18. Ne gallina realom reſponſet dure palato. *h. e.* reluctetur palato & dentibus ob duritiare.

RESPONSOR, oris, m. qui reſpondet. *Plaut. Rud.* 1. 4. 6. Neque eam uſquem invenio, neque quo eam, neque qua quæram, conſultum eſt: neque quem rogitem reſponſorem, quæsequem interea invenim. *h. e.* qui mihi reſpondeat de illa ſcifcitanti. *Horat. l.* 1. *ep.* 16. *v.* 40. eir bonus eſt quis? Qui conſulta Patrure, qui leges juraque ſervat: Quo multæ magnæque ſecuntur judica lires: Quo reſponſore, & quo cauſæ teſte tuentur. *h. e.* Juriſperito reſpondente jus conſuleatibus. *Bentley.* cum aliis legit *qua res ſponſore*: quod videtur ad totam ſeotentiam aptius.

RESPONSUM, ſi, n. *riſpoſta, ἀνάκρισις*, reſponſio. *Terent. Phorm. prol. v.* 17. Is ſibi reſponſum hoc habeat. *abbia queſta in riſpoſta.* & *Cic. Attic. l.* 7. *ep.* 17. *ad fin.* Sed hæc paucis diebus ex illius ad noſtra reſponſa intelligentur. *ſcil.* per litteras. *Id. l'orr.* 7. *c.* 16. Reſponſum dare alicui de re aliqua. *Id. pro Planc.* 1. 14. reddere. *Id. Catil.* 1. *c.* 8. ferre ab aliquo. & 1. *de Orat. c.* 56. *a med.* aaferre. & *Attic. l.* 7. *ep.* 17. Scire tr oportet, quæ L. Cæſar reſponſa refrrat a Pompejo. *Herr, l.* 8. *B. Gall. c.* 23. Legati reſponſa ad ſuos referunt. *Quinctl. l.* 5. *c.* 7. *circa med.* Reſponſum elucere. *Propert. l.* 1. *el. penult. ſub fin.* Tum ſonitum rapta corpore fecit Hylas: Cui procul Alcides iteret reſponſa. *h. e.* audito ſonitu cadentis in aquas reſpondet iterum iterumque vocando. ¶ Sæpe dicitur de oraculo, aut reſponſione haruſpicis. *Terent. Andr.* 4. 2. 15. Non Apollinis magis verum, quem hoc, reſponſum eſt. *Cic.* 3. *Catil.* 1. 4. Ex ſatis Sibyllinis, haruſpicumque reſponſis. *Virg.* 7. *Æn. v.* 84. hinc Italæ gentes in dubiis reſponſa petunt. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 54. ſacerdos edit reſponſa verſibus. & *lib.* 13. *c.* 24. Urbem Princeps luſtraeit e reſponſo haruſpicum. *Plin. l.* 15. *c. ult. a med.* Brutus tellurem oſculatus ea reſponſo. *Nep. in Pauſan. in fin.* Inde dei Delphici reſponſo eiutus. ¶ Item de ſententiis & opinionibus eorum, quibus permiſſum erat de jure reſpondere, ut ait *Juſtinian. lib.* 1. *Inſtitution. tit.* 2. *a med.* Nam cum vetares Leges regiæ, & XII. Tabularum & in ſententiis, & in verbis obſcuriſſimæ eſſent, & in pluribus deficerent, conſtitutum eſt, ut eſſent qui ea publice interpretarentur: quorum reſponſiones conſulentibus datas reſponſa prudentum vocaverunt. Multi doctiſſimi viri, quorum nomina in Digeſtorum libris legantur, uſiliſſimum hoc civibus manus Romæ exercuerunt: ſique libri his ipſis eorum reſponſis referti ſunt, V. *Pompon. Dig. lib.* 1. *tit.* 2. *leg.* 2. ubi veteres juris peritos recenſet. *Cic. pro Mur. c.* 13. *ſub fin.* Veſtra reſponſa atque decreta ecerruntur ſæpe docendo. Adde 2. *de Orat. c.* 27.

RESPONSUS, us, m. reſponſio. *Cajus Dig. lib.* 44. *tit.* 7. *leg.* 1. *a med.* Verbis obligatio contrahitur ex interrogatione & reſponſu. Ita *Turnebus.* Al. leg. *reſpondetur*. ¶ Item convenientia, congruentia, conſenſus. *Vitruv. l.* 1. *c.* 2. Scenographia eſt frontis & laterum abſcedentium adumbratio, ad circinique centrum omnium linearum reſponſus. & *paulo poſt.* Symmetria eſt ex ipſius operis membris conveniens conſenſus, ea partibuſque ſeparatis, ad univerſæ figuræ ſpeciem, rete partis reſponſus. *Id. l.* 3. *c.* 1. Sacrarum adium membra, ad univerſam totius magnitudinis ſummam, convenientiſſimus debent habere commenſuum reſponſum. *correſpondenza, proporzione, ἀναλογία.* Adde *Manil. l.* 3. *v.* 71. abi al. aliter leg. ¶ *Ad reſponſum*, &, ut alii volunt, conjunctis vocibus *Adreſponſum* dicitur is, qui deputatus eſt a Magiſtro militum, ut reſponſum id eſt nomiſternum exhibeat militibus, ipſo Magiſtro abſente. *accompagnatore. Imp. Anaſtaſ. lib.* 12. *Cod. tit.* 36. *leg.* 18.

RESPUBLICA, & Rre publica, reipublicæ, *ſ. commune, repubblica, il ſtato, Stato*, rre communis & publica civium nos tiventium. *Cic. in frag. l.* 3. *de reipubl.* apud *Auguſtin. l.* 2. *c.* 21. Reſpublica eſt res populi. populus autem non omnis cœtus multitudinis, ſed cœtus juris conſenſu, & utilitatis communione ſociatus. *Plaut. Perſ.* 1. 2. 23. Summe ego ſtultus, qui rem curo publicam, ubi ſunt magiſtratus, quos corare oporteat? *Cato* apud *Gell. l.* 13. *c.* 24. Cum tantam rempublicam agier arbitrarer. *negozje pubblica ſi importante.* ¶ Item ratio rei rpſius publicæ regendæ, adminiſtrandæ, gerendæ, gubernandæ: cujus genere ſunt quatuor, *regnum* ſeu *monarchia, μοναρχία*, in qua unus tantum dominatm: *oligarchia, ὀλιγαρχία*, in qua pauci: *ariſtocratia, ἀριστοκρατία*, in qua optimates: *democratia, δημοκρατία*, in qua popules univerſus ea patribus & plebe miatus: qualis fuit Romaus poſt regre exactos, uſque ad C. Jul. Cæſarem, qui ruriſus in monarchiam convertit. Promiſcua ſunt, quæ ſubjicimus exempla. *Cic. pro Raſc. Amer. c.* 1. *a med.* Ad rempublicam accedere. *Id. Amic. l.* 2. *ep.* 22. Rempublicam attingere. *Id.* 3. *de Orat. c.* 29. capeſſere. *Id.* 1. *Offic. cap.* 25. adminiſtrare. *Id.* 1. *de Invent.* 1. 3. genere. *Id.* 2. *de Divin. rep.* 2. tueri. *Id. Fam.* 5. *ep.* 2. conſervare. *Id.* 1. *de Fin.* 1. 13. *a med.* labefactare. *Nep. in Dion.* 1. 6. *a med.* bene gerere. *Cic. Fam.* 10. *ep.* 5. De republica bene mereri. *Liv. l.* 8. *c.* 4. *extr.* & *cap.* 23. & *cap.* 32. *extr.* Hoc eſt e republica. *b. e.* reipublicæ expedit. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 9. Omnem rempublicam ſenatui populoque R. permittere. *il maneggio, l' amminiſtrazione, il comando.* & *Nep. in Catone, c.* 3. Reipublicæ peritus. *politico, repubblicheſta, ſtatiſta.* & *lib.* 1. *de Invent. c.* 3. In rebus publicis verſari. *Id.* 4. *Acad. c.* 9. Proditiones rerum publicarum. *C. Graech. apud Feſt.* Eæ nationes per avaritiam atque ſtultitiam reſpublicas ſuas amiſerunt. *Cic.* 2. *de Divin. c.* 2. *a med.* A Platone didiceram, nataraire eſſe quaſdam converſiones retum publicarum, ut ea tum a principibus crearentur, tum a populis, aliquando a ſingulis. *mutazioni di ſtato.* & *lib.* 2. *Fam. ep.* 8. *a med.* Commutata tota rario eſt ſenatus, judiciorum, rei totius publicæ. *di tutto il governo.* & *lib.* 3. *de Leg. c.* 16. *a med.* Utinam ito animo atque virtute in ſumma republica nobiſcum verſati, quam in municipali maluiſſes. *h. e.* Romæ, quam Arpini. ¶ Aliquando ad unam rem bellicam, & militare imperium refertus, quia ibi maxime res agitur publica. *Liv. l.* 2. *c.* 64. & *lib.* 8. *c.* 31. Et in Volſcis reſpublica egregie geſta, tum ducis, tum militum opera. *Plaut. Amph.* 2. 1. 42. Ut gefferit rempublicam ductu, imperio, atque auſpicio ſuo. & 1. 3. 26. Ea me primo prima ſcires, rem ut geſſiſſem publicam. Adde *Liv.* quamplurimis in locis, quæ congeſſit *Drakenborch. ad lib.* 2. *c.* 64. In qaib. *rempublicam gerere* de re militari dicitur, contre *Sigon.* qui in eorum multis *re publicam* expungit. Sic *adminiſtrare rempublicam* eod. ſenſu dicitur ab eodem *Liv. l.* 6. *c.* 6. & *lib.* 40. *c.* 35. *ſub fin.*

RESPUENS, entis, *ἀποστύφων*, qui reſpuit, abhorrens, faſtidiens. *Gell. l.* 6. *c.* 15. Communium vocum reſpuens nimis, & faſtidiens.

RESPUO, is, ui, a. 3. *ſperno ſpevi, ributtare, rigettare, ἀποστύφω*, ſpuendo rejicio, exſpuo: item ſimpliciter rejicio, repello, expello, non admitto. *Stat. l.* 8. *Theb. v.* 543. Saucius extremo donec cum ſanguine frenos Reſpuit. *ſcil.* equus fauſtus. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* 1. 9. Reliquiæ cibi, quas natura reſpuerit. *Quinctl. l.* 1. *c.* 2. (*al.* 3.) *ad fin.* Vaſcula oris anguſti ſuperfuſam humoris copiam reſpuunt. *Seribon. Larg. compoſ.* 104. Varios liquores ex ſtomacho reſpuere. *Cic.* 3. *de Orat. c.* 25. *a med.* Guſtatus, qui eſt ſenſus ex omnibus maxime ſolapturius, quam cum id, quod valde dules eſt, aſpernatur ac reſpuit? *Vitruv. l.* 7. *c.* 4. & *Lucret. l.* 6. *v.* 1052. Tegalin cuioſius picentur, ut ab ſe reſpuant liquorem. *Plin. l.* 2. *c.* 103. *a med.* Duo ſootre jueta fluunt, altsr omnia reſpuens, alter abſorbens. *Pallad. l.* 1. *tit.* 33. Limus, quem fluvii incremeora reſpuerint. *Ovid. in Ibin, v.* 570. Reſpuat invifum juſta cadaver humus. *Plin. l.* 17. *c.* 10. Materia reſpuens ſecares. *Id. l.* 8. *s.* 21. Tauri ſilveſtris tergori duritia ſilicis, unue reſpuens vulnus. *h. e.* invulnerabilis. *Id. l.* 7. *c.* 15. Mola, caro informis, inanima, feri ictum & aciem reſpuens. *Id. l.* 33. *c.* 9. Speculam aerem repercuſſum reſpuit, aat accipit. *h. e.* remittit. Sic *Senec. in fin. epiſt.* 53. Philoſophia quædam tela defatigat, & velut lesia laxo ſinu eludit: quædam diſcutit, & in eam uſque, qu miſerat, reſpuit. & *Plin. l.* 31. *c.* 2. Fons exſilit tanta ſi, ut ſine mora pondus impactum reſpuat. *Claudian. l.* 1. *de rap. Proſ. v.* 246. capat inde Pachyni Reſpuit Ionias prætentis rupibus lres. ¶ Translate eſt repudiare, aſpernari, nolle, *refiutare, non volere, aver dell' averſione, diſapprovare. Cic. pro Cael. c.* 15. *ſub fin.* Illum habere tuis copiis devinctum

ſtum non potes: calcitret, reſpuit. *Id. de Fato, ſub fin.* Cum id dicat, quod omnium mentes aſpernantur ac reſpuunt. *Id. pro Cæcin. c. 19. extr.* Hominum prudentium conſilium & auctoritas reſpuit hanc defenſionem, & pro nihilo putat. *Liv. l. 2. c. 41. ad fin.* Munera ejus in animis hominum reſpuebantur. *Lucret. l. 6. v. 67.* Quæ niſi reſpuis ex animo, longeque remittis, Diis indigna putando, &c. *Val. Flacc. l. 5. v. 321.* Sin vero preces & dicta ſuperbus Reſpuerit, jam nunc animos firmate repulſæ. *Ovid. de remed. Amor. v. 123.* Impatiens animus, nec adhuc tractabilis arte Reſpuit atque odio verba monentis habet. *Caſ. l. 2. B. Gall. c. 42.* Non reſpuit conditionem Cæſar. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 42.* poetæ, quos & proſens, & poſtera reſpuat ætas. *Gell. in f. cap. penult. l. 6.* Maledicere alicui & reſpuere, & recuſare, & detellari. *Cic. in Pariſ. c. 5.* Auditorum aures moderantur oriori, & quod reſpuunt, immutandum eſt. *Id. in Piſon. c. 20.* Nemo bonus eſt, qui vos non oculis fugiat, auribus reſpuat, animo aſpernetur. *ebe voglio vedervi, fentirvi, &c. Plin. l. 28. c. 2.* Hoc ſapientiſſimi cujuſque reſpuit fides. *le ſagette cone falſe. & Colum. l. 6. c. 2. a med.* Reſpuere imperium. *b. e detrectare, nolle obedire. Cic. 7. Attic. ep. 16.* Cæſaris interdicta, *ſi te ſecundo lumine hoc offendere*, reſpuentur. *b. e.* contemnuntur.

RESTAGNATIO, onis, f. *riſtagno, inondazione*, πλημμύρα, actus reſtagnandi, inundatio. *Plin. l. 2. c. 67.* Palus Mæotica, ſive Oceani ſinus eſt, ſive anguſto diſcreti ſitu reſtagnotio. *Id. l. 6. c. 28.* Ubi reſtagnatio Euphratis cum Tigri conſtuit. *Id. l. 12. c. 37. ſect. 66.* Ne reſtagnatio intempeſtiva alvi obſtrepat. *b. e.* redundatio & vejectio cibi a ſtomacho per fauces in os.

RESTAGNO, are, v. 1. *riſtagnare, ἀναχέω, πλημμύρω*, dicitur de aquis, cum fluere deſinentes in morem ſtagni redundant. *Plin. l. & cap. 5.* Puteus haud difficiles inveniunt, ibi reſtagnantibus Mauritaniæ aquis. *Ovid. 11. Met. v. 364.* Quam reſtagnantis fecit maris unda paludem. *Lucan. l. 4. v. 88.* impulſaque gurgite multo Caſtra labant: alto reſtagnant flumine vallo. *Sil. l. 8. v. 482.* Qua Saturæ nabuloſe palus reſtagnat. *Senec. in Oedip. v. 545.* Triſtis reſtagnet humor. ¶ Item de locis, quæ ſtagnantibus aquis inundantur. *Caſ. l. 1. B. Civ. c. 24. extr.* Longe lateque is locus reſtagnat.

RESTAURATIO, onis, f. *rinnovazione, dravacci*, renovatio, inſtauratio, refectio. *Julian. Dig. lib. 23. tit. 5. leg. 7.* Si fundum Titio reddiderit ſine teſtaurationc ſervitutie. *Ulpian. lib. & tit. 4. leg. 7. extr.* Conſtat, omnis ætatis hominibus reſtaurationem eremodicii præſtari.

RESTAURATOR, orie, m. *rinnovatore, riſtauratore, ἀνανεωτής*, renovator, inſtaurator, refector. Vetus lepis apud *Spon. in miſcell. erud. antiq. pag. 27. & Fabrett. cap. 3. n. 297.* Domitius Secundus coret. & reſtaurator Fratrib. ſuis.

RESTAURATUS, a, um, *rinnovato, riſatto, ἀνανεωθείς*, inſtauratus, refectus. *Ulpian. Dig. lib. 7. tit. 4. leg. 10. a med.* Navis diſſoluta, & iiſdem tabulis reſtaurata.

RESTAURO, are, v. 1. *riſare, riſtaurare, rinnovare, ἀνανεόω*, inſtauro, reficio, reſtituo, renovo. *Tacit. 3. Ann. cap. 72.* Pompeji theatrum igne fortuito hauſtum, Cæſar exſtructurum pollicitus eſt, eo quod uxmo a familia reſtaurando ſufficeret. *& lib. 4. c. 43.* Ædem Veneris vetuſtate diuipſam reſtaurari poſtulavere. *Juſtin. l. 2. c. 10. & lib. 3. c. 5. & lib. 20. c. ult.* Auxiliis auctus bellum velut ex integro reſtaurat. *Ulpian. Dig. lib. 43. tit. 20. leg. 1.* Quod corruptum eſt, in priſtinum ſtatum reſtaurare. *Id. lib. 48. tit. 5. leg. 4. in fin.* Reſtaurare accuſationem. *b. e.* rurſus inſtituere. *Modeſtin. lib. & tit. 4. leg. 29.* litem. *Ulpian. lib. 42. tit. 9. leg. 14. & Triphonin. lib. 9. tit. 4. leg. 37.* actionem furti. *Papinian. lib. 29. tit. 5. leg. 9.* veterem obligationem.

RESTIARIUS. V. in *Reſtis*.

RESTIBILIO, ie, a. 4. Iterum ſtabilio, reſtituo, reſtauro, inſteuro. *Pacuv. apud Feſt. in Sat.* Nam Taucrum regi ſapſa res reſtibiliet.

RESTIBILIS, le, *che ogni anno ſi torna a ſare*, πολυμβλαστος, ανανεώσιμος, qui quotannis ſeritur. *Varr. l. 4. de L. L. cap. 4. ad fin.* Ager reſtibilis, qui reſtituitur, ac reſaritur quotquot annis: contra quæ intermittitur, e novando novalia. *Id. l. 1. R. R. c. 44.* Illud quoque multum intereſt in rudi terra, an in ea ſeras, quæ quotannis obſita ſit, quæ vocatur reſtibilis, an in vervacto, quæ interdum requiritur. *Colum. l. 2. c. 10.* Phaſelus terræ mandabitur, vel in vervacto, vel melius pingui, & reſtibili agro. ¶ *Reſtibilis ſeges*, eſt quæ regerminat, quaſi cujus ſecunditas in ſequentem quoque annum reſtet. *Plin. l. 18. c. 17. poſt med.* Ubertatis tamen tantæ ſpes, ar ſequente anno ſponte reſtibilis fiat ſeges. ¶ *Reſtibile vinetum*, quod ſingulis annis repaſtinatur. *Colum. l. 3. c. 18.* Repaſtinatæ dictæ ſuere vineæ vsteres, quæ refodiebantur. Hæc enim propria appelletio reſtibilis vineti erat. *& cap. 21.* Ultima eſt conditio reſtibilis vineæ. nam ſi neceſſitas facere cogit, prius quidquid eſt reſiduæ vitis exſtirpari debet, &c. ¶ *Reſtibilis ſecunditas* eſt continua, & non intermiſſa. *Plin. l. 28. c. 19.* Conceptum leporum utero exemptum his, quæ parere deſierint, reſtibilem fecunditatem afferre putant. ¶ *Reſtibilis platanus*, quæ vigorem ſuum recuperat. *Id. l. 16. c. 32.* Antandri platanus etiam circumdolata lateribus reſtibili ſponte facta, vitæque reddita. ¶ Reſtibilis ager definitur a *Feſte*, qui biennio continuo ſeritur farreo ſpico, id eſt ariſtato: quod ea fiet, ſolent, qui prædia locant, excipere. In *Gloſſ. veter.* Ἀγρὸς δὶς τὸ ἔτος ἀροτριούμενος. Idem fere dicit *Feſtus*, quod *Varro*. Ager enim, qui biennio continuo ſeritur, illo biennio reſtibilis eſt: qui vero quotannis, multo magis. Illud ſolum intereſt, quod eum ſic dicit *Feſtus*, qui ſeritur farreo ſpico, hoc eſt ſemina ſpicam & ariſtam ferente: *Varro* autem quolibet ſemine.

RESTICULA, æ, f. *piccola veſta, funicello, cordoncino*, parva reſtis, funiculus. *Cato* R. R. c. 130. Teſtem calfacito io igni bene: ubi calebit, eam picato, reſticula alligato, teſtam demittito in dolium infimum leniter. *Varr. l. 1. R. R. c. 41. ad fin.* Reſticulas per ficos, quæ edireas, maturas perſeruot, & eæ, cum inaruerunt, complicant, ac quo volunt mittunt. *Ammian. lib. 24. c. 7. a med.* (*al. c. 23.*) Hirſutis reſticulis crotibus ejus innexit, devaricatum edulquæ Prætorium ſtrenue.

RESTICULUS, i, m. reſticula. *Ulpian. Dig. lib. 9. tit. 3. leg. 5. ſub fin.* Si amphora ex reſticulo ſuſpenſa decidiſſet. *Terrentin.* habet *vesticulo*.

RESTILLO, as, v. 1. ſtillande, & fluendo redeo. *Prudent. l. 2. adverſ. Symmach. v. 287.* ad proprium reſtillat vena metallum.

RESTINCTIO, onis, f. *ſtinzione, ἀνάψυξις*, actus reſtinguendi. *Cic. 2. Fin. c. 3. a med.* Illa autem voluptas ipſius reſtinctionis io motu eſt.

RESTINCTUS, a, um, *ſtinto, ἀναψυχθείς*, exſtinctus. *Cic. in Tog. c. 12.* Reſtinctus ignis. *Plin. l. 31. c. 3. poſt med.* Lucerna reſtincta. *Id. l. 36. c. 27.* Carbo reſtinctus. *Virg. 5. Æn. v. 698.* Vapor umnis reſtinctus. ¶ Translate *Cic. 11. Fam. ep. 12.* Non modo non reſtinctum bellum, ſed etiam inflammatum videtur. *Id. in Orat. cap 8.* Reſtincta animorum incendia. *Plin. l. 26. c. 2.* Morbus celeritas reſtinctus. *Plin. alter l. 2. ep. 12.* Favor, & miſericordia arres & vehementes primos impetus habent, paulatim conſilio & retinoa, quaſi reſtincta, conſiduant. *Cic. 2. de Fin. c. 3. a med.* Reſtincta ſitis.

RESTINGUO, guis, inxi, inctum, v. 3. *eſtinguere, ſmorzare, ſpegnere, ἀναψύχω*, exſtinguo. *Cic. pro Roſc. Com. c. 6.* Ignis io aquam conjectus continuo reſtinguitur & refrigeretur. *Ovid. de remed. amor. ſub fin.* Nutritur vento, vento reſtinguitur ignis. *Lucret. l. 3. v. 121.* præclarum cæli reſtinguere ſolem. *Caſ. l. 7. B. Gall. c. 25.* Reſtinguere aggerem. *b. e.* ſgoem, qui aggerem comprehenderat. Sic *Hirt. l. 8. c. 43.* Noſtri opera flamma comprehenſa partim reſtinguunt, partim interſcinduot. *Plin. l. 37. c. 10.* Bronte gemma putant reſtingui fulmine ictum. *b. e.* refrigerari. *Id. l. 34. c. 14. a med.* Tenuiora ferramente oleo reſtingui mos eſt, ne aque in fragilitatem durentur. *b. e.* cum ignita fusriot, refrigerari oleo. *temperarſi. & ſub fin. cap. 3. l. 33.* Æs accenſum reſtinguitur ſale, aceto, alumine. *Id. l. 36. c. 24.* Reſtioguere calcem. *bagnare. & lib. 34. cap. 10. a med.* Exuſtum lapidere vino Chio reſtinguere. ¶ Translata *Cic. 1. de Fin. c. 13.* Reſtinguere omnium cupiditetum ardorem. *Id. pro Sext. c. 21.* Animos hominum ſenſuſque morta reſtingui. *Id. 1. de Orat. c. 51.* Eorum mentes, qui audiunt, aut inflammare dicendo, aut inflammatas reſtinguere. *Id. l. 1. de Divin. c. 30. ad fin.* Illa etiam tertia parte animi, io qua irarum zeſtiſti ardor, ſedata etque reſtincta. *Terent. Eun. 2. 1. 22.* Hæc verba (*rerum plena*) una mehercule falſa lacrymula reſtinguet. *Id. Phorm. 5. 7. 81.* Hiſce ego illam dictis ita tibi inceniam debo, ut ee reſtinguas, lacrymis ſi exſtilleveris. *Cic. pro Rabir. Poſt. c. 6.* Reſtinguere odium. ¶ Pro necare, *Plin. l. 24. c. 4.* Cimices io potu datos hauſtas ſanguiſugas ab animalibus reſtinguere. ¶ Et translate *Id. l. 28. c. 19.* Equi ſpuma illita, prouſquam prireum noſcantur pili, reſtinguuntur. *Id. l. 26. c. 20.* Vim Veneris reſtinguit aqua mulſa. ¶ Eſt etiam tollere, delere, comprimere. *Cic. in Orat. c. 1. extr.* Nea vero Ariſtotelem in philoſophia deterruit a ſcribendo amplitudo Platonis: nec ipſe Ariſtoteles admirabili quadam ſcientiæ & copia ceterorum ſtudie reſtinxit. *Id. Attic. l. 13. ep. 20.* Cui quidem quamprimum agendum puto, præſertim ſi ſtatult, ſermunculum enim omnem aut reſtinxerit, aut ſedarit. *Horat. l. 2. od. 11. v. 18.* Reſtinguet ordentis Falerni pocula præterouere lympha. *Cic. 2. de Fin. c. 3. a med. & Virg. Ecl. 5. v. 47.* Sitim reſtinguere. *Plin. l. 32. c. 10.* Ignes ſacros reſtinguunt ranarum ventres impoſiti. *Id. l. 20. c. 21. lib. 28. c. 20. & lib. 29. c. 4.* Reſtinguere veneno. *Id. l. 32. c. 5. ſub fin.* veneficium. *Id. l. 24. c. 8.* ictus ſcorpionum. *Id. l. 8. c. 27.* nauſeam ſilveſtris lactucæ ſucco.

RESTIO, onis, m. *funajuolo, funaio, σχοινοπλόκος*, aut *σχοινοπλάστης*, qui reſtes vendit, aut facit, ſuoatius. *Cornel. Fronto* apud *Priſcian. pag. 1201.* Reſtiarios, qui facit: reſtio, qui vendit. *Suetom. in Aug. c. 2. extr.* M. Antonius libertinum ei proavum exprobrat reſtionem, avum argentarium. V. *Interp.* ¶ *Plaut. Moſtell. 4. 2. 1.* Illi eruot bucædæ multo potius, quam ego ſim reſtio. *b. e.* ut mihi ad reſtim res redeat. jocus in vsibo. ¶ *Reſtionem* inſcripſit *Laberius* noum a Mimis ſuis, teſte *Gell. l. 10. c. 17. & lib. 16. c. 7.*

RESTIPULATIO, onis, f. *ſponsione, ἀντεπερώτησις*, actus reſtipolandi. *Cic. pro Roſc. Com. c. 13.* Quis eſt hujus reſtipulationis ſcriptor, teſtie, arbiter?

RESTIPULOR, aris, dep. 1. *ſponsione*, cum eo certo, a quo ſponſione ſum provocatus; ideſt vicissim ſtipulor, & mutuam ſponſionem exigo. *Cic. pro Roſc. Com. c. 13.* Quid hic porro nunc reſtipulatur, quod jam priderm ipſe exegit? *Val. Max. l. 6. c. 8. n. 2.* Valerius ſponſione Lutatium provocavit, non ſe petiturum triumphum, niſi ſuo ductu Punica claſſis effet oppreſſa, nec aubitevit reſtipulari Lutatius. *Apul. ſub fin. Apolog.* An ut eam dotem filiis ſuis magis reſtipularetur, quam penes me ſineret? *b. e.* mihi quidem promitteret, ſi vive, ſed ſi mortua me obligaret, ut filiis ſuis, quos ex priori marito ſuſceperat, reſtitueram.

RESTIS, is, f. *funa, corda, cordicella, σχοῖνος, ὄγκινον, ἀνάβολος*, idem quod funis: niſi quod hic de craſſioribus atiere dicitur, illa fere de tenuioribus. In quarto & ſexto caſu ſingulari duplicem poſitio-

ſitionem habet *reſtim & reſtem*, & *reſti & reſte*, ut *ignis, puppis, turris*, & alia multa, quæ *Priſcian. l. 7. pag. 756. & 759. Puteol.* enumeret. *Varr. l. 1. R. R. c. 22.* Quæ uſci in fundo, ut ſteri e domeſticis potuerunt, eorum ne quid ematur, ut quæ fiunt de cannabi, lino, junco, palmo, ſcirpo, ut funes, reſtes, tegetes. *& cap. 23. e med.* Serere cannabim, linum, juncum, ſpartum, unde lineæ, reſtes, funea faciat. *Colum. l. 11. c. 3. ſub init.* Fariaa aqua conſperſa illiciatur vel muriatica veteribus fuoibus, vel quibuslibet aliis reſtibus. *Varr. l. 2. R. R. c. 8.* Jugarum genera fere quatuor, pertica, arundo, reſtes, vites. *b. c.* cum vitis brachia in jugum alligantur reſtibus. Vet. Lap. apud *Gruter. pag. 725. n. 10. in fin.* Atimeto Lib. cujus dolo filiam amiſi, reſtem & clavum, unde ſibi collum alliget. *Plaut. Perſ. 5. a. 34.* Reſtim tu tibi cape creſſam, ac ſuſpende te. *Id. ibid. 2. 4. 11. Cædere tu hodie reſtibus. Lucil.* apud *Non. c. 2. n. 868.* Grabati reſtibu' tenti. *Juvenal, ſat. 10. v. 58.* deſcendunt ſtatuæ, reſtemque ſequuntur. *Plaut. Rud. 4. 3. 97.* Pauliſper remitte reſtem, dum concedo, & conſulo. *b. c.* rudentem. *Juvenal. ſat. 3. v. 126.* Hortulus hic, puteuſque brevis, nec reſte movendus. *b. v.* uhi non fune, ſed manu aqua hauritur. *Id. ſa. 14. v. 172. de ſubmoveri.* ancipiti figens veſtigia planta, Victum illa mercede parat, brumamque famemque illa reſte cavet. ¶ *Reſtes alii*, ſunt alii ſolis, quæ ſiccata ſimul nectuntur in modum reſtis, *una reſta d' aglio. Martial. l. 12. epigr. 32. ad fin.* Calvaque reſtes allioque, capiſque. *Plin. l. 20. c. 6. circa med.* Ad ſerpentium ictus allium potum cum reſtibus ſuis, efficaciſſime ex oleo illinitur. ¶ *Reſtim ducere* dicuntur in ſaltationibus pueri & puellæ choros agentes, manu aut reſte conſerti. *Liv. l. 27. c. 37. ſub fin.* Per manus reſta data, virginea ſonum vocis pulſu pedum modulantes inceſſerunt. *Terent. Adelph. 4. 7. 34.* Tu inter eas reſtim ducitans ſaltabis. *mentai la vidda.* Ibi *Donatus*: Luſus eſt natus ab eo fune, quo introductus equus Durius in Trojam eſt, cum nexis manibus ſuis, chorum ducunt ſaltantes. Hoc a quibuſdam dicitur: ſed ego puto, manu conſertos choros puellorum puellarumque cantantes, *reſtim ducere* aniſimari: & id maxime convenire ad exagitandam importunitatem ſeoit, velut pueros imittotia. ¶ *Ad reſtim res rediit*, proverb. h. e. adeo perditæ res ſunt, ut de ſuſpendio ſit cogitandum. *Terent. Phorm. 4. 4. 4.* Opera tua ad reſtim mihi quidem res rediit planiſſime. *Cæcil.* apud *Non. c. 3. n. 64.* Ad reſtim res redit. immo collus, non res. nam ille argentum habet. Huc pertinet illud *Martial. l. 4. epigr. 70.* Nil Ammiano præter aridum reſtem Morinna reliquit ultimis pater cerit. *b. c.* laqueum, quo ſe ſuſpenderet. Al. leg. *veſtem*. ¶ *Calubro reſtem meo petis*, aliud proverbium, non ſunt diſſimiles parentum filii. *Petron. in fragm. Tragur. cap. 45. Burm.*

RESTITO, as, a. t. *firmaſo, arreſtaſo, adjeruno*, ſæpe, aut ſubſtode reſto, ſubſiſto, ita recuſo, remoror. *Enn.* apud *Non. c. 2. n. 605.* Reſtitant, occurrunt, obſtent, obſtringillant, obgenniunt. *Terent. Eun. 4. 4. 1.* Eai foras, ſcelefte! at etiam reſtitas, fugitive? *Plaut. Capt. 3. 2. 2.* Ubi quiſque vident, eunt obviam, gratulanturque eam rem. ita me miſerum reſtitando, retinendoque laſſare reddiderunt. *Liv. l. 30. c. 31. e med.* Reſtitantem ac tergiverſantem attrahere. *Plin. l. 8. c. 16. de leone.* Quamlibet magna canum & venantium urgenta vi, contemptim reſtitanſque cedit.

RESTITRIX, icis, quæ reſtat, & ita eodem loco remanet. *Plaut. Trucul. 4. 2. 5.* Ego interim hic reſtitrix hiis præſidebo. Alii aliter leg.

RESTITUO, is, ui, utum, 3. *riparo, e pianuare di nuovo*, rurſus ſtatuo, rurſus colloco, repono. *Virg. 2. Georg. v. 270.* Ut quo quæque (*arbor*) modo ſteterit, qua parte calores Auſtrinos tulerit, quæ turga obverterit axi, Reſtituant. *Cic. Fam. 22. ep. 25.* Ut ſtatua, quam turbo dejecerat, reſtitueretur. ¶ Item reficio, reſtauro, inſtauro, *riſare, riſabbricare*. *Cic. in Top. c. 3. e med.* Si ædes ex corruerunt, vitiumve fecerunt, quarum uſusfructus legatus eſt, heres reſtituere non debet, nec reficere, non magis quam ſervum reſtituere, ſi is, cujus uſusfructus legatus eſt, daperiſſet. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 28.* Ipſos oppida vicoſque, quos incenderant, reſtituere juſſit. *Nep. in Timoth. c. 4.* Muros ea hoſtium præda patriæ reſtituere. *Terent. Adelph. 2. 2. 40.* Fores effregit? reſtituentur: diſcidit veſtem? reſarcietur. *Plin. l. 18. c. 28.* Seneſcunt prata: reſtituiquo debent ſuba in his ſata, vel rapia, vel milio. ¶ Et univerſim in priſtino loco, aut ſtatu reponere, *rimettere. Ovid. 3. Faſt. v. 26.* turbatas reſtituitque comas. *Id. 3. ex Pont. ep. 6. v. 35.* Reſtituere caſtinctum. *riſaſciuare*. & *Terent. Andr. 3. 5. 23.* Rem impeditam & perditam reſtituere. & 4. t. 58. Reſtitus in quem me accepiſti locum. *Cæſ. l. 8. c. 20.* Luxatum femur ea toto reſtituere. *b. c.* ita ut rorſus ne excidat. *Cic. Verr. 2. c. 4.* Reſtituere provinciam in antiquum ſtatum. *Valer. Flacc. l. 2. v. 69.* Cereris tum munere feſſa Reſtituunt vires, & parco corpora Baccho. *Terent. Phorm. 4. 4. 11.* Reſtituere aliquid in integrum. *Nep. in Timol. c. 2.* in priſtinum. *Id. in Iphicr. 2. 2.* aliquem in regnum. *Cic. pro Cæcin. c. 23.* aliquem in ædes ſuas. *Terent. Hecyr. 3. 2. 11.* rurſum in gratiam. *Liv. l. 28. c. 39.* aliquem ea ſervituta in libertatem. *Plaut. Mere. 5. 2. 44.* Ne pave: reſtituam jam ego te in gaudia. *Liv. l. 5. c. 18. e med.* Reſtituere eciem. *b. e.* exercitum inclinatum ad fugam, turbatoſque ordines rurſus colligere, & in hoſtem dirigere. Sic *Id. l. 4. c. 38. ſub fin.* Reſtituitur omnibus locis pugna. *& lib. 6. c. 8.* Imperator conſpectu ſuo præſinm reſtituit. *Plin. l. 8. c. 22.* Homines in lupos verti, rurſumque reſtitui ſibi. *rimutarſi nella ſua forma. Enn.* apud *Cicer. de Senect. c. 4. & ad Attic. l. 2. ep. 19. Virg. 6. Æn. v. 846. Ovid. Faſt. 2. v. 242. Liv. l. 30. c. 26. & Macrob. 6. Saturn. c. 1.* Unus homo noſtis cunctando reſtituit rem. *rimiſe in piedi. & Plin. l. 32. c. 10.* Hæc curatio etiam pilos reſtituit. *ſa rinaſcere.* ¶ Eſt verbum ſolemne Prætoris, quo to interdictis utebatur, quæ *reſtitutorio* vocantor: & ſignificat in eo ſtatu rem ponere, quo antea fuit, ſiva faciendum ſit aliquid, ſive omittendum; ſive reddere quippiam uceſſe ſit, ſive non, ſive ædificare, ſive deſtruere. *Cic. pro Cæcin. c. 13.* Prætor interea tamen de re tacebit? qui dies totos aut vim fieri vetat, aut reſtitui factam jubet, &c. *In Edicto Prætoris* apud *Ulpian. Dig. lib. 43. tit. 8. leg. 2. e med.* Quod in via publica, itinereve publico factum, immiſſum habes, quo ea via, idve iter deterius ſit, fiet, reſtituas. *Ulpian. ibid. ad fin.* Reſtituere videtur, qui in priſtinum ſtatum reducit: quod ſit, ſive quis tollat id quod feſtum eſt, ſive reponat quod ſublatum eſt. Adde *ibid. tit. 22. leg. 1. ad fin. & tit. 12. ſub fin. & tit. 22. leg. 1. extr. & tit. 23. leg. 2. & tit. 25. leg. 2.* quib. locis ſimilia Edicta ponuntur. ¶ pro adjudicare, addicere. *Phædr. in fin. fab. 13. l. 3.* Quapropter apibus fructum reſtituo ſuum. *b. e. 230*, fructum eſſe apam, non fucorum, inquit veſpa judex. ¶ ab exſilio in patria reduco. *richiamar dal bando. Nep. in Ariſtid. cap. 2. extr.* Sexto fere anno, poſtquam aret expulſus, plebiſcito io petriem reſtitutus eſt. *Cic. pro Mil. c. 24.* Quæ fuiſſet igitur cauſa reſtituendi mei, niſi ei fuiſſet injuſta ejiciendi? *Id. Phil. 2. c. 23.* Reſtituebat multos calamitoſos, in hia patrui nulla mentio. ¶ corrigere, emendare, ſanare. *Cic. 2. de Divin. c. 46.* Illudne dubium eſt, quin multi, cum ita nati eſſent, ut quadam contra naturam deprevata haberent, reſtituerentur, & corrigerentur ab natura, aut arte, aut medicina? *Varr. l. 3. R. R. c. 16. extr.* Quæ apes ſic concaluerunt, reſtituunt ſe, revivi-ſcunt, *ſi riſcaldano, ſi rimettono. & Plin. l. 20. c. 6. circa med.* Capitis ulcera manuſtia ſanitati reſtituens. *& ibid. ſub fin.* Ita in cibo ſumptum, donec ſanitatem reſtituet. *Id. l. 25. c. 8. ante med.* Chelidonia hirundinis oculis pullorum in nido reſtituunt viſum. *Id. l. 30. c. 21.* Vertigines ſedat, mentes commotas reſtituit. *Id. l. 14. c. 18.* Vina in apotheciz Canis ortu mutantur quadam, poſteaque reſtituuntur ſibi. *rinovano. & Plaut. Trin. 2. 2. 79.* Quid tu adoleſcentem, quam eſſe corruptum vides, qui tuæ mandatus eſt fidei & fiduciæ, quin tu eum reſtituis? quin ad frugem corrigis? *rimetti ſulla buona ſtrada?* ¶ Reſtituere aliquem a limine mortis, *Catull. carm. 67. ad Mall. v. 4. ſottrarre, riturare, richiamare.* Sic *Salluſt. orat. 2. in Caſ. de republ. ordin. ſub fin.* Urbem prope jam ab occaſu reſtituere. ¶ Pro reddere, reponere, referre, *reſtituire*. V. *Reſtituto. Terent.* Eun. 1. 2. 67. Virginem cupio abducere, ut ſuis reſtituam ac reddam. *Liv. l. 3. c. 68.* Tribuni vobis amiſſe reddent ac reſtituent. *Cæſ. l. 3. B. Civ. c. 60. in fin.* Quam maximas pecuniæ mutuati, periode ac ſatisfacere, & fraudata reſtituere velient. *Q. Cic. de petit. conſul. c. 5. ad fin.* Ut iotelligant, nullam ſe unquam aliud tempus habituros reſtituendæ gratiæ. *Al. leg.* referendæ. *Liv. l. 2. c. 13. & 49.* Deos precantur, ut ſoſpiten brevi in patriam ad parentes reſtituat. *Id. l. 25. c. 18.* Reſtituere alicui animum. *rimettere il coraggio. & Cic. pro Roſc. Amer. c. 22.* Quæ quoniam te ſefellerunt, Eruci, *&c.* reſtitua nobis aliquando veterem ruare illam callidiratem atque prudentiam. *b. e.* iterum age oobiſcure callide & aſtute, ut ſolebas, quando adhuc oſcitanter & remiſſe egiſti. *Terent. in Agric. c. 16.* Britanniam oolus prælii fortuna vetari patientiæ reſtituit. *rimeſſe all' antico obbedienza.* ¶ Reſtituere aliquem natalibus ſuis, apud *Ulpian. Marcell. Scævolam*, &c. *tota tit. 22. lib. 40. Dig.* quid ſit V. in *Natalis*. ¶ pro reddere, h. e. producere, ferre. *Pallad. in Jun. tit. 5.* Ramus punici poterit intra fictile vaſculum claudi, ut ad ejus magnitudinem poma reſtituet. ¶ Reperitur etiam pro aſtruere, addicare, *fabbricare. Nep. de Themiſtocl. c. 6.* Idemque muros Athenienſium reſtituit præcipuo periculo ſuo. ¶ & pro præſtare. *Ulpian. Dig. lib. 5. tit. 1. leg. 67.* Qui ſe dicit ſuiz numis redemptum eſſe, ſi hoc probaverit, exinde liber erit, ea quo redemptes eſt: quia conſtitutio non liberum pronuotiari præcipit, ſed reſtitui ei libertatem jubet. ¶ & pro dare, tradere. *Paul. lib. 22. tit. 4. leg. 14. e med.* An cogi debet dominus reſtituere ferrum, & pretium ſervi accipere? *Ulpian. lib. 29. tit. 1. leg. 13. e med.* Quod ex operis ſervus præſtitit venditori, emptori reſtituendum. Hius *reſtituere* dicitur heres fiduciarius, *ſeu fideicommiſſarius*, cui hereditas ex teſtamento obvenit cum pacto, ut certo poſt tempore alteri tradat. Exempla paſſim occurrunt in *Digeſtis*, præſertire *lib. 36. tit. 1.* Junguntur autem *reddere reſtituere* in ſilo *Scævola Digeſt. lib. 36. tit. 1. leg. 78. ante med.* Fidei veſtræ mando C. Sei & Lucia Titia, uti poſt obitum veſtrum reddatie, reſtituatis Titio, & Sempronio ſemiſſem patrimonii, & portionis ejus, quem vobis dedi.

RESTITUTIO, onis, ſ. *il rimettere, davvenimento*, actus reſtituendi, & in priorem locum aut ſtatum reponendi, reparatio. *Suet. in Aug. c. 57.* Pecuniam conferre in reſtitutionem domus incendio abſumptæ. *Juſtin. l. 2. c. 14.* Reſtitutio urbis in majus. *Suetan. in Ner. c. 4.* Spondere alicui priſtinæ fortunæ reſtitutionem. *Valer. Max. l. 4. c. 2. n. 4. extern.* Victoria inſignis reſtitutione libertatis. *Cic. in Piſon. c. 25. e med.* Nemini eſt triumphus honorificentius, quam mihi ſalus reſtitutioque perſcripta. *b. e.* revocatio ab exſilio. *Arnob. l. 6. pag. 196.* Luna ſemper in mota eſt, & ter denas facira in reſtitutione accipit menſtrua. *Petus Lapis* apud *Gruter. pag. 1067. n. 4.* Muervæ reenori Tullia Superiana, reſtitutione facta ſibi capillorum. ¶ redditio, *reſtituzione. Cojac Dig. lib. ult. tit. pannit. leg. 22.* Plus eſt in reſtitutione, quam in exhibitione. nam exhibere eſt præſentium corporis præbere: reſtituere eſt etiam poſſeſſorem facere, fructuſque reddere. *Ulpian. Dig. lib. 36. tit. 1. leg. 1. circa med. & leg. 6.* Reſtitutionem facere.

RESTITUTOR, oris, m. qui reſtituit. *Cic. pro Mil. c. 15.* P. Lentulus ultor ſceleris illius, propugnator ſenatus, reſtitutor ſalutis

mex.

meæ . *Liv. l.* 4. *c.* 20. Auguſtus Cæſar templorum omnium conditor , aut reſtitutor. *reſabbitatore , riparatore. Eumen. in gratiar. act. ad Conſtantin. c.* 4. Reſtitutor reipublicæ .

RESTITUTORIE. V. in voce ſequenti .

RESTITUTORIUS, a , um , ad reſtitutodam pertinens , ut Reſtitutorium interdictum , *Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit. & leg.* 2. judicium , *Cujac lib. & tit.* 3. *leg.* 46. reſtitutoria actio , *Julian. lib. c. tit.* 20. *leg. ultc.* & abſolute *Ulpian. lib.* 27. *tit.* 6. *leg.* 7. Sumptus , quos facturus eſt actor reſtitutorin agendo. *b. e.* judicio reſtitutorio . Eſt qui legit *reſtitutorie*. V. *Reſtitue.*

RESTITUTRIX, icis, ſ. *reſtitutrice* , quæ reſtituit . *Apul. in Aſclep. ſub init.* Terre omnium genetrum, quæ accepit, reſtitutrix .

RESTITUTUS, a, um, *remiſſe , reſtituito* , repoſitus , redditus . *Vellej. l.* 2. *c.* 45. Domus a Cladio disjecta , a ſenatu reſtituta . *Cic. pro Dom. c.* 48. *ad fin.* Ma patria ſic accepit, ut lucem ſalutemque redditam ſibi ac reſtitutam accipere debuit . *Id. Agror.* 2. *c.* 14. Quæ poſt reſtitutam tribunitiam poteſtatem nemo attigit . *Id. pro Dom. c.* 4. *a med.* Io meam priſtinam dignitatem reſtitutus . *& cap.* 32. *a med.* Ampliſſimis omnium judiciis reſtitutus. *richiamato dal bando. & cap.* 67. Ad adminiſtrandam civitatem reſtitutus . *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c. paulo. ad fin.* Hoſpitem ereptum a manibus hoſtium , ſibi reſtitutum videbat. *Catull. carm.* 36. *in annal. Volaſ.* mea puella Vovit, ſi ſibi reſtitutus eſſem , &c. *b. e.* animo reconciliatus .

RESTO, as, ſtiti, n. 1. *fermarſi , reſtare , rimanere , opporſi* , ſubſiſto , remaneo , reſideo , reſiſto , repugno , reſiſto , *reſiſtere , ſtar ſalde , far reſiſtenza. Terent. Heaut.* 5. 3. 7. In que re nunc tam confidunt ac reſtas , ſtulta ? *Propert. l.* 3. *el.* 6. *v.* 31. Dum vincant Danai , dum reſtat barbarus Hector . *Enn.* apud *Feſt.* in *Sibinam*. Illaries reſtant ſicis ſibinifque ſodeutes . *Sil. l.* 6. *v.* 124. tum illa parens decore alta paravit Reſtando adverſis . *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 749. Poſtmodo victa cades : melioribus , Ardea , reſtas. *Sallaſt. in fragm.* apud *Non. c.* 2*c. n.* 30. Validam urbem multos dies reſtantem pugnando vicit . *Sil. l.* 7. *v.* 229. impaſta truces ululatus tarba luporum Exercet, morſuque quatit reſtantia clauſtra . (*Id. l.* 13. *v.* 108. quatereique morantia clauſtra .) *Tacit.* 3. *Ann. c.* 46. Reſtantibus lamiis adverſum pila & gladios . Adde *Lucret. l.* 2. *v.* 122. itam multa *Lrvii* loca ſpud *Drakenborch.* ad *lib.* 4. *c.* 58. in quibus alii aut *reſtare* , aut *reſiſtere* legunt . ¶ Paſſive impersonaliter *Liv. l.* 34. *c.* 25. Ut qua minima vi reſtatur , ea parte irrumpat . Al. leg. *reſiſtitur*. vel *reſiſtatur* . ¶ *Reſtare* etiam dicuntur , quæ firma manent, & non cedunt . *Lucret. l.* 2. *v.* 449. dari robore ferri , Æraque , quæ clauſtris reſtantia vociferentur . *Propert. l. c. el.* 19. *v.* 58. amor Reſtat, & immerite ſuſtinet aere minas . *ſte ſalde* . ¶ Eſt ustam ſupereſſe, reliquum eſſe , *reſtare. Cic. pro Marcell. c.* 9. Hæc igitur tibi reliqua pars eſt , hic reſtat actus . *Id. de Senect. cap.* 24. Ego vero convivia dilector , nec eam æquilibus ſolum , qui pauci admodum reſtant , ſed cum veſtre etiam ætatis , atque vobiſcum . *Id.* 3. *Offic. c. e. poſt med.* Qui a diviſione tripartita duas partus abſolverit, huic neceſſe eſt reſtare tertiam . *Virg.* 4. *Æn. v.* 314. hoc ſolum nomen de eoojuge reſtat , *Ovid. Faſt.* 6. *v.* 795. Tot reſtant de menſe dies , quot nomina Parcis . *Id.* 3. *Amor. el.* 9. *v.* 59. Si tamen e nobis aliquid , niſi nomen & umbra , Reſtat . *Virg.* 2. *Æn. v.* 679. Done ſerenus pelago & flammis reſtantia Trojæ . *Id. c. Æn. v.* 70. quid jam miſero mihi denique reſtat? *Cic.* 3. *Catil. cap.* 20. *extr.* Cum hoſtes veſtri tantum civium ſuperfuturum putaſſent , quantum infinitæ cædi reſtiriſſet . *fuſſe ſopravvanzato ad un' infinito ſtrage. & pro Quinct. c.* 9. *a med* Illud etiam reſtiterat , quod heſterno die ſecerunt, ut ea in jus adducerent . *Id. pro Sull. cap.* 26. *ſub fin.* Studia amicorum , quæ ei ſola in malis reſtiterunt . *Id.* 2. *de nat. Deor. c.* 16. *ad fin.* Reſtat igitur, ut mutas aſtrorum ſit voluntarius . ¶ Cum infinito *Terent. Phorm.* 1. 2. 35. Reſtabat aliud nihil , niſi oculos paſcere . *Horat. l.* 1. *ep.* 6. *v.* 57. Ire tamen reſtat , Numa quo devenit & Ancus . *Ovid.* 2. *Met. v.* 700. reſtabat verba referre . *Stat. l.* 4. *ſilv.* 2. *v.* 40 Reſtat Bactra novis , reſtat Babylona tributis Frenari . ¶ *Reſtas hoc mihi* , manet me , inquit *Servius* ad illud *Virg.* 7. *Æn. v.* 670. generos externis adſore ab oris , Hoc Latio reſtare canunt , qui ſanguine noſtram Nomen in aſtra ferunt . ¶ *Reſtat* pro diſtat , ait (*Verrius*) Ennium ponere , cum is dicat , Impetus aut longe mediis regionibu' reſtat . Hæc *Feſt.* Sed *reſtat* eſt reſtitat , & retro manet , *ſi forſate e reſta indietro*: ex quo fit , ut ab aliis progredientibus magno intervallo diſtet . ¶ Pleonaſmus eſt in his , non tamen vitioſus : *Virg.* 11. *Æn. v.* 160. vivendo vici mea fata , ſuperſtes Reſtarem ut genitor . *Plaut. Caſtell. c.* 3. 40. Nunc quod reliquum reſtat , vala perſolvere .

RESTRICTE, *reſtrettamente , vigoroſamente, ſtrettamente* , ſtricte, arcte , anguſte , ſevere . *Cic. c. de Legib. c.* 28. Sed ago cetera non tam reſtricte præcipio . *Id. c. de Fin. c.* 13. *a med.* Parce & reſtricte ſecere aliquid . *Nazar. in Panegy. Conſtant. c.* 15. Qui refrenandis cupiditatibus ſtrictæ contenteque vixerunt . *Plin. l.* 5. *ep.* 8. *ſub fin.* Tum ſi laudaveris , parcus ; ſi culpaveris , nimias fuiſſe dicaris : quamvis illud pleniſſime , hoc reſtrictiſſime feceris . *Auguſtin. l.* 3. *de Doctr. Chriſt. c.* 12. Rebus prætereuntibus reſtrictius uti .

RESTRICTIM , adverb. idem ac reſtricte . *Aſcon.* apud *Non. cap.* 12. *n.* 55. Reſtrictim cogireta , atque omnibus retinentibus .

RESTRICTIO, onis, f. actus reſtringendi , *Auguſtin. de morib. Eccleſ. Cathol. c.* 31. *a med.* Neceſſitio victui redundat placimum ex operibus manuum , & apalarum reſtrictione . *riſtringimento , parſimonia, frugalità* .

RESTRICTUS, a, um , *ſtretto , riſtretto , diverrato* , ſtrictus , adſtrictus . *Horat. l.* 3. *od.* 5. *v.* 35. Qui lora reſtrictis lacertis Senſit ineris . *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 296. Prometheus filici reſtrictus membra catena . *Petron. in fragm. Tragur. cap.* 73. *Burm.* Reſtrictis manibus analos de pavimento conabantur tollere . *Tacit. l.* 15. *Ann. c.* 57. Vinculum faſciæ in modum laquei ad arcaio ſellæ reſtrictum . *Sueton. in Domit. cap.* 18. Pulcher ac decens toto corpore , exceptis pedibus , quorum digitos reſtrictiores habebat . *Id. in Aug. c.* 73. Togæ nequi reſtrictæ , neque fuſæ . *Seren. Sammon. c.* 68. *v.* 519. reſtricta alvus. *ſtretta.* ¶ Translata eſt anguſtus, definitus , *riſtretto , limitato* . *Plin. l.* 9. *ep.* 19. *ad fin.* An reſtrictius arbitraris , per orbem terrarum legendam dare , duraturam memoriam ſuam , quam uno in loco duobus verſiculis ſignare quod fecetis? ¶ Item parcus , avarus , tenax . *Cic. Attic. l.* 12. *ep.* 32. An aniſtimas illum in iſto genere (*ſolvendo*) lentulum aut reſtrictum? *Id. c. Offic. c.* 18. In his qui ſe adjuvari volent, reſtricti omnino eſſe oullo modo debemus . *Id.* 3. *Fam. ep.* 8. *ad fin.* Cum natura ſemper ad largiendum ex alieno fuerim reſtrictior . *Id. pro Planc. c.* 26. Reſtrictum & tenacem eſſe . ¶ Item ſeverus , rigidus . *Tacit. Ann.* 15. *c.* 48. *extr.* Summam imperium non reſtrictum , nec perſeverum volunt . *Apul. in Florid. n.* 23. (*al. l.* 4. *ad fin.*) Judicatin reſtrictior. ¶ *Reſtrictus* contrario ſenſu , Innatum , diductus , ut *reſerenne* eſt apertus , *rrrettus* , detectus . V. *Reſtringo. Apul. in Apolog. in carm.* Miſi, ut petiſti , mundicinas dentium , &c. Ne qui vitatur tetra labes ſordium , Reſtrictis forta ſi labellis riſeris .

RESTRIGARE pro ſtrigare , dictum de immentis interquieſcentibus , quidam leg. apud *Senec. ep.* 30. *ante med.* Surge & reſtriga , & clivum iſtum uno, ſi potes, ſpiritu aſcupere . Sed al. leg. *reſpire* , aut *ſuſpira* .

RESTRINGO, is, ſtrixi, ictum, n. 3. *ſtringere , legare ſtrettamente , avvincere* , idem quod ſtringo , adſtringo , conſtringo , arcte religo , preſſa revincto . *Plin. l.* 35. *c.* 10. *circa med.* Pinxit & imaginem belli reſtrictis ad terga manibus . *Tacit. Ann. c.* 64. Puella reſtringitur vinculis , venæque ejus per omnus artus exſolvuntur . *Apul. in Florid. n.* 17. (*al. l.* 3.) Quid ſi manus manicis reſtringantur , pedes pedicis coarctentur ? *Quieſcil. l. 11. c.* 3. *a med.* Lævam reſtringere , prelata longius dextra , aſt odioſum . *b. e. retrahere. Id. declam.* 12*c. c.* 27. Reſtrictis labris morſus abrupimus. *Stat. 6. Theb. v.* 814 nunc vix ambo conatibus ambas Reſtringunt , cohibentque manus . *b. e.* corripiant , retinent , impediunt , ne fariant . ¶ Translata eſt coercere , *reſtringere . Senec. l. 1. de benef. c.* 4. Ne liberalitatem hæc ipſis obſervatio reſtringat , dum temperat. *& Plin. l. 2. ep.* 8. *extra med.* Cum omnes hominum ad coſtodiam pecuniæ natura reſtrinxerit. *Id. l.* 6. *ep.* 19. Reſtringere ſumptus candidatorum . *Id. ia f. ep.* 19. *l.* 5. Eſt enim tam parcus & continens , ut non ſalum delicias , verum etiam neceſſitates valetudinis frugalitata reſtringat . *Auſt. Paneg. ad Conſtantin. c.* 6. Ieatos incenſoſque ad ulciſcendum animos reſtringere . *reſtrenere . Tacit. Ann.* 16. *c.* 16. Patientia ſervilis , tantumque ſaoguinis domi perditum , fatigant animum , & mœſtitis reſtringunt . *Apul. de Mundo* . Quato improviſior nimbi præcipitatio eſt, tanto breviore caſa reſtringitur . *b. e.* contrahitur , & parum durat . *Plin. l.* 23. *c.* 7. *& lib.* 24. *c.* 16. *ſub fin.* Myrrhis phalangiorum morſus reſtringit . *b. e.* coercet, ne altius deſcendant , & latius ſarpant. *Tertull. in Apolog. c.* 20. *e med.* Cæcos reluminare , leproſos purpare , paralyticos reſtringere . *reſſodare* , reſolutos artus quaſi revincire , & firmare . ¶ Significat etiam laxare , diducere , ſolvere , aperira , *allargare , aprire , ſcioglière . Plaut. Capt.* 3. 2. 65. Na canem quidem irritatam voluit quiſquam imitarier. Salmm ſi non arrideremt , dentes ut reſtringerent. *Lucret. l.* 2. *v.* 406. Propterearque ſolare vias reſtringere noſtris Senſibus , introitusque ſuo perrumpere corpus . *Al. leg.* reſcindere . *Ovid. Metam.* 12. *v.* 542. quid ma meminiſſa malorum Cogis , & obductos annis reſtringere luctus ? *b. e.* renovara , quaſi rurſus aperto vulnere , quod coierat . Al. leg. *reſcindere* . Quidam addunt ex *Apul. Metam.* hæc verba quæ ego nondum repeti : Jumentum reſtrinxit , abireque liberum ſtabulo ſivit.

RESTRUCTUS, a , um , rurſus exſtructus . *Tertull. l.* 2. *ad Nation. c.* 20. *ante med.* Vetro commemorat , ſtetuas dejectas non niſi per vim popularium reſtructas.

RESTRUO, is , ſi , ctum, a. 3. iterum exſtruo , reſtituo . *Tertull. in Apolog. c.* 6. *ſub fin.* Licet Serapidi aras reſtruxeritis . *Id. de reſurrect. carn. cap.* 31. Ita & Deus eam reſtruebat fidem , quam populus deſtruebat .

RESUDO, as, a. 1. *traſudare* , exſudo . *Curt. l.* 5. *c.* 1. Cauſa fertilitatis eſt humor , qui ex utroque amne manat , toto fere ſolo properer venas aquarum reſudante . *Id. l.* 7. *c.* 10. Cum ſolum , ſub quo tantus amnis fluit , ne modico quidem reſudet humore. *Prudent. in Apoth. v.* 787. crudus conviva reſudat Congeries ventris . *Id. catheman.* 10. *v.* 115. Morbus peſtifer ſua tunc tormenta reſudans Luet inter vincula mille .

RESULCO, as, a. 1. *riſolcare* , rurſus ſulco . *Prudent. vrei cap.* 2. *de S. Vincent. v.* 142. Præſicca rurſus vulnera , Dum ſe cicatrix colligit, Manus reſalcens diruet .

RESULTO, as, n. 1. *riſaltare , rimbalzare* , retro ſalto , reſilio , reflector . *Virg. Æn.* 10. *v.* 330. tela partim galea clypeoque refultant irrita . *Petron. in Satyr. c.* 89. Unda reſultat ſciſſa . *Lucret. l.* 2. *v.* 96. corpora aſſidua varioque exercita motu , intervallis magnis conflicta reſultant . *Senec. in Hippol. v.* 1093. illiſum caput ſcopulis reſul-

saltat. ¶ *Resultare* dicuntur loca, quæ sonum reddunt, sive quia sono percussa resilire videntur quodammodo, & contremere, sive quia sono ipso resilientes resonant ac respondent, *exchoreare, tinnire, timbombare. Virg. 4. Georg. v. 50.* ubi concava pulsu Sasa sonant, vocisque offensa resultat imago. *Plin. l. 11. c. 19.* Inimica sit apibus echo resultanti sono. *Virg. Æn. 5. v. 150. & lib. 8. v. 305.* pulsati calles clamore resultant. *Tacit. Ann. 1. cap 65.* Cum barbari iuxta cautu, aut truci sonore subjecta vallium ac resultantes saltus complerent. *Plin. in Paneg. c. 73.* Resultantia vocibus tecta. *Stat. 2. Theb. v. 714.* oranti vox, & juga longa resultant. *Plin. l. 2. c. 80.* Murmur grassatus in angustio, idam reucum in recurvis, resultans in duris. Adda *Martial. l. 9. epigr. 70. & Claudian. de rapt. Proserp. l. 3. v. 389.* ¶ *Pronuntiata resultant*, varia, inconstans crebra mutatione vocis, non æquabilis aut moderata. *Quintil. in fin. l. 11.*

RESOMO, is, empsi, emptum, a. 3. *ripigliare, ripendere, riassumere, ανελαμβάνω*, iterum sumo. *Ovid. Met. 9. v. 523.* culpatque, probatque tabellas, luque vicem sumptas ponit, positasque resumit. *& vers. 692.* nec profuit Hydræ Crescere per damnum, geminasque resumere vires. *Plin. in Paneg. c. 61. a med.* Modo prætextas exsuerant; resumant. *& cap. 66.* Universos adhortatus ex refurcere libertatem. *& cap. 79.* Consularibus oneris exsolutus, principales resumpsit. *Quintil. l. 11. c. 1. & 4.* Librum perlectum resumere in manus ea integro. *Plin. in fi. ep. 9. l. 7.* Cum ergo pugillares resumis, & aliquid ea his scribis? *Tacit. 2. Hist. cap. 44.* Resumere arma. *Justin. l. 6. c. 4.* Hoc laitium Atheaienfibus resumendæ potentiæ, & Lacedæmonits habendæ fiaia fuit. *Claudian. l. 2. in Rufin. v. 141.* redit la rebiem, fcelerumque immane resumit ingenium. *Stat. 6. Theb. v. 11.* Resumere gemitus. *Sueton. in Aug. c. 78.* somnum. *3d. in Vitell. c. 15.* animum. *Senec. in Here. Oet. v. 25.* animam. *visuscitare.* ¶ *Resumere agrotum* apud *Cal. Aurel. Acut. l. 2. c. 1. & Tard. l. 3. c. 7.* 28 reficere, refacilitare, recreare. ¶ Pro recipere, *vicovere. Enn.* apud *Varron. l. 4. de L. L. c. 20. de Terra.* Hæc enim terria gentes omnes peperit, & resumit dreuo.

RESUMPTIO, onis, f. in re medica est creatio, refectio. *Cal. Aurel. Acut. l. 2. c. 37. ad fin.*

RESUMPTIVUS, a, um, ad resomendum, seu recreandum & refocillandum pertinens, ut Odoramenta resumptiva, *Cal. Aurelian. Tard. l. 4. c. 3. ante med.*

RESUMPTORIUS, a, um, resumptivus, ut Resumptoria adjutoria, *Cal. Aurelian. l. 3. Acut. c. 8. ad fin.*

RESUMPTUS, a, um, *ripigliato*, iterum sumptus. *Tacit. 2. Hist. c. 67.* Resumpta militia. *& lib. 3. cap. 8.* dominatio per arma. *Ovid. 4. Met. v. 664.* resumptæ penaæ. ¶ *Calio Aurel. l. 2. Acut. c. 18. resumptus ager* est cibo refectus, refocillatus.

RESUPINATUS, a, um, *rivoltato nello facsio indrè, ανατεθείς*, resupinus factus facie sursum resta, in tergum jacens. *Petron. in Satyr. c. 29.* Pæna resupinantus crure mea fregi. *Plin. l. 9. c. 30.* Polypus si inrertatur, elanguescit vis. evporrigunt enim se resupinati. *Juvenal. sat. 8. v. 176.* Et resupinati cessantia tympana Galli. *b. c.* qui pro abrietate, rel desidia, aut mollitie resupinus jacet. ¶ Item universim retrorsum pandus, reflexus, recurvus. *Cels. l. 8. c. 1. a med.* Os coxarum ab aeteriora parte gibbum, ad spinam resupinatum. *Vitruv. sub fin. l. 3.* Quo longior visus lineæ in superiorem partem procedit, resupinatare facit ejus speciem.

RESUPINO, as, a. *c. rivoltare all' indrè, ἀνατίθω*, retro supino, retro & sursum reflecto, ita colloco, aut verto, ut supinus sit, aut jaceat. *Terent. Phorm. 5. 6. 23.* Puer ad me adcurrit, pone appreheudit pallio, resupinat: respicio. *Liv. l. 4. c. 19.* Affurgentem ibi regem umbone resupinat. *so cader riverso. & Stat. 9. Theb. v. 311.* Te quoque sublimi tumefinantem flumina curru, Dum socios, Pharsale, petis, resupinat ademptis Dorica cafpis equis. *Plin. l. 24. c. 17.* Hac herba admota, leonas resupinaci cure hiatu laao. *Senec. ep. 123. post med.* Qui per pronum sunt, resupinant corpora: qui in ardaum, incumbuet. *pirgono all' indietro. & Quintil. l. 11. c. 3. ante med.* Nares plana manu resupinare, indecorum est. *Plin. l. 10. c. 34. extr.* Proprium turturum colla non resupinare, cum bibunt. *& cap. 46.* Bibunt aves, quibus longa colla, intermittentes, & capita resupinatu relut intundeates sibi. ¶ Obscenam sentautiam habet in illo *Juvenal. sat. 3. v. 121.* aviam resupinat amici. Qui *aulam* leguet, non facila defendeat. ¶ Pro avertere, prosternere retro impellendo, *riversare. Propert. l. 4. el. 8. v. 51.* Nec mora cum totas resupinat Cynthiæ valvas. ¶ Translate *Accius* apud *Non. c. 2. n. 734.* Quid agis? perturbas rem omnem ac resupinas, foror. *b. a.* pervertis. *Senec. l. 2. de benef. c. 13.* Libet interrogare, quid tautopere te resupinet. (*al.* supiaet.) *b. a.* faperbum faciat, caput attollendo, & pectus projiciendo. *andar tronfio, a petto rotto.*

RESUPINUS, a, um, *supino, collo facsio indrè, ὕπτιος*, idem ac supinus, *id* est ita procumbens, ut pare corporis anterior sursum, posterior deorsum spectet. *Plin. l. 7. c. 2. a med.* Sciapodæ in majore æstu humi jacentes resupini, umbra se pedum protegunt. *Id. l. 9. c. 8.* Delphini resupini atque conversi. *Quintil. l. 10. c. 3. ante med.* Si non resupini spectantesque tectum exspectaverimus, quid obveniat. *Ovid. Heroid. ep. 16. v. 255.* Et modo cantabam veteres resupinus amores. *b. c.* molliter in tergum projectus. *Virg. 1. Æn. v. 480.* Fertur equis, curruque hæret resupinus inani, Lore tenens tamen. *Ovid. 13. Met. v. 86.* Cominus ingenti resupinum pondere fudi. *& lib. 15. v. 320.* Et retro lentas tendo resupinus habenas. *& lib. 2. v. 267.* Corpora phocarum fummo resupina profundo Exanimata jacent. *Martial. l. 9. epigr. 44.* spectar resupino fidera vultu. *Colum. l. 2. c. 2. a med.* Si cornibus illigetur jugum, boves retractis & resupinis capitibus excruciantur. *Ovid. Met. l. 2, v. 730.* resupinum collum. *& lib. 12. v. 138.* pectus. *Plin. l. 8. c. 25. a med.* caput. Adde *Lucret. l. 2. v. 38. & Accium* apud *Cicer. l. 2. de Divin. c. 22.* ¶ Dicitur & de aliis rebus. *Plin. l. 21. c. 5. de lilio.* Paulatim se laxans effigie calathi, resupinia per ambitum laciis, tenuique filo & femioe. *Id. l. 19. c. 4. post med.* Hortum areis distingui, easque resupinis pulvinarem toris. *Id. l. 18. c. 18.* Culter futoria fulcis restigia præscribens incisuris, quas resupinus in arando mordeat vomer. *Stat. 4. Theb. v. 237.* auger resupina manibus Elis. *b. c.* colle acclivi, & supino sita. ¶ Translate est mollis, effeminatus. *Quintil. l. 5. c. 12. a med.* Licet hanc eloquentiam libidinosam resupina voluptate auditoria prebent. *Id. l. 12. c. 3. ad fin.* Nare cantici quiddam habent, sensimque resupina fant: *fano atque folistudines voci respondens.* (*Cit. pro Archi. c. 8.*) ¶ Item negligens, officians, focors. *Paul. Dig. lib. 22. tit. 3. l. 25.* Qui salvit, nunquam ita resupinus est, ut facile suas pecunias jactet. *Venulei. lib. 43. tit. 23. l. 4.* Quia non opinionere ajus, & resupinam existimationem sequi oportet. ¶ Item superbus, elatus, magnifice incedens, *tronfio, pettorato. Ovid. 6. Met. v. 275. de Niobe.* Et mediam tulerat gressus resupina per urbem, Invidiosa suis: at nunc miseranda rel hosti. *Senec. ep. 80. a med.* Illa qui in scena elatus incedit, & hæc resupinus dicit.

RESURGO, is, surrexi, surrectum, n. 3. *rialzarsi, risorgere, rimettersi, ἀνίστημαι*, iterum surgo, in pristinum statum redeo. *Tacit. Ann. 3. c. 46.* Jacentes nullo ad resurgendum nisu, quasi exanimes linquebantur. *Ovid. a. Amor. el. 16. v. 9.* Herbæ resurgentes. *Suetou. in Vespas. c. 5. & Tacit. 2. Hist. c. 78.* Arbor repeare procideret, ac postere die, eodem restigio resurgens, &c. *Ovid. 4. ex Pont. ep. 8. v. 28.* Obruta de medius cymba resurget aquis. *& Met. 7. v. 81.* favilla crescit, & in veteres vires agitata resurgit. *& lib. 2. v. 453.* Orbe resurgebant Lunaria cornua nono. *spuntavano dall' orizzonte. & lib. 8. v. 11.* Sexta resurgebant acientis cornua Phœbes. *Id. 3. Trist. el. 3. v. 23.* Nuntiet huc aliquis dominum venisse, resurgam. *bolzerò di letto, guarirò.* ¶ Translate *Virg. 4. Æn. v. 532.* rursusque resurgens Sævit amor. *Propert. lib. 4. el. 1. vers. 72.* Dicam, Troja, cades, & Troia Roma resurges. *Liv. l. 24. c. 45.* Posteaquam res Romana, cootra spem votaque ejus, relut resurgeret. *Justin. sub fin. cap. 1. l. 37.* Cum eum summi imperetores ita vicerint, ut major clarimque in restaumudo bello resurgeret. *Tacit. 3. Hist. c. 2.* Legiones deceptæ magis, quam victæ, resurgere in ultionem properant. *Velles. l. 2. c. 88.* Novi ec resurrecturi belli civilis iactium. ¶ Pro revivilcere, post mortem ad vitam redire, *ritornar in vita, risuscitare. Lactan. l. 4. c. 19. Tertull. sepe, Claudian.* (si modo is auctor est) *epigr. 49. de morac. Christi, Augustin. Hieronym. &c.*

RESURRECTIO, onis, f. *resurrezione*, ἀνάστασις, actus resurgendi, reditus in vitam. *Tertull. de resurr. carn. c. 2. Lactan. lib. 4. c. 19 &c.*

RESUSCITATIO, onis, f. actus resuscitandi, ad vitam restitutio. *Tertull. de resurr. carn. cap. 30.*

RESUSCITATOR, oris, m. qui vitæ restituit. *Tertull. de resurrect. carn. c. 57. circa med. & de Patient. cap. penult.*

RESUSCITO, as, avi, atum, a. 1. *risuscitare, ἀνεγείρω*, resurgere facio, iterum suscito, excito. *Ovid. Met 8. v. 474. & lib. 14. v. 495.* Inque vicem ponit, positamque resuscitat iram. ¶ Translate *Pomp. Dig. lib. 34. tit. 4. leg. 27.* Si rursus in servitutem inciderit, non tamen legatum ejus resuscitabitur. ¶ revocare ad vitam, *risuscitare. Prudent. veri cap. 10. de S. Fructuoso*, &c. *v. 136.* relliquias resuscitaudas, Et mox cum Domino simul futuras. Adda *Tertull. de resurrect. carn. c. 38.*

RESUTUS, a, um, *scucito, sdrucito*, diffutus: a *re*, & *suo. Sueton. in Aug. c. 94. a med.* Sumsti virilem togam, tunica lati clavi resuta ex utraque parte, ad pedes decidit. *b. c.* rel futuriv resolutis, vel nodis, aut fibulis, quibus in humeris jungebatur, diffuta & divisa.

RETÆ, arum, f. arbores, quæ ea *ripis* fluminum eminerat, aut virgulta, quæ in alveis *ipsorum* exstant: dictæ a retibus, quod prætereuntes naves retineant inhæ retium, & quasi irtetiant. *Gell. l. 11. c. 17.*

RETALIO, as, a. *c.* æquo jure compenso, talionis lege ago. *Gell. l. 20. c. 1. ante med.* Quod per imprudentiam factum est, retaliari per impredentiam debet.

RETANDA flumina locare, h. e. purganda, ne quid naves navigantes impediat. *In edicto vet. Præcepis* apud *Gell. lib. 11. cap. 17. V. Reta.*

RETARDATIO, onis, f. *ritardamento, ritardo, ἀναβολή, adiuvare*, commoretio, mora. *Cic. Phil. 5. c. 11. ad fin.* Unde est adhuc bellum tractum, nisi ex retardatione & mora? *Vitruv. l. 9. c. 4. ante med.* Mercurii & Veneris stellæ circum soliv redeos, solem ipsum, uti centrum, itineribus coronantes, regressus retrorsum & retardationes faciunt.

RETARDATUS, a, um, *ritardare, trattenere*, detentus, retentus. *Cic. pro Sext. c. 31.* Excitavit illam suam unu sopitam, sed suspicione aliqua retardatam confuetudraem reipublicæ bene gerendæ. *Suet. in Cæs. c. 59.* Ne religiona quidem ulla a quoquam incepta abiterratus unquam vel retardatus. *Hort. de B. Afric. c. 66. sub fin.* perterritus, ac retardatus. *Nazar. in Panag. Constanc. cap. 36.* Velox virtus ætatis mora non retardata. *Plin. l. & cap. 21.* Thymum prodest reulierum mensibus retardatis.

RETARDO, as, a. 1. *ritardare, ἀναχω*, remoror, detioeo, morant affero. *Cic. 10. Phil. c. 5.* Quem nisi in via caducæ hereditates retardassent, &c. *Id. a. de nat. Deor. c. 40. sub fin.* Stellarum motus tum recitantur, tum retardantur, sæpe etiam infiltunt. *Id. pro leg. Ma-*

Manil. 1. 5. *ad fin.* Impetus hoſtium reprimere ac retardare. *& cap.* 14. His res, quæ ceteros remorari ſolent, non retardarunt. *Colum. l.* 2. 1. 2. *ad fin.* Boves fortiter retinere ac retardare. *Cic. in Vatin. c.* 1. Ut loquacitatem iſtam tuam pauciſſima interrogationibus irretitam retardarem. *Id. Fam.* 5. *ep.* 17. Retardare aliquem a ſcribendo. *Id. pro leg. Man. c.* 9. Illum in perſequendi ſtudio mœror, hos lætitia retardavit. *Id. de Senect.* 1. 16 *a med.* Ad agrum fruendum non modo non retardat, verum etiam invitat atque allectat ſenectus. *Plin. in Paneg.* 1. 22. Ergo non ætas quamquam, non valetudo, non ſexus retardavit, quo minus oculos inſolito ſpectaculo impleret.

RETARIUS. *Cretarius.*

RETAXO, as, a. t. *reprendere*, ἀνταξιῶ, taxo, aut viciſſim taxo. *Sueton. in Veſpaſ. c.* 13. Licinium Mucianum nunquam niſi clam, & haſtenus retaxare ſuſſinuit, ut, &c.

RETE, is, n. *ſæpius quam* Retia, is, m. & f. *rete*, δίκτυον, *cavum*, inſtrumentum quo aves, feræ, piſces capiuntur, plaga, laqueus. Quid a *plago* differat, in ea voce dictum eſt. De notatione vero, V. Etymologos. Nam *Varr. l.* 4. *de L. L.* 1. 29. a rariſtudius dictum putat, ſi probare hoc ſanus quiſquam poteſt. *Cic.* 5. *de nat. Deor. c.* 48. Araneolæ quaſi rete texunt, ut ſi quid inhæſerit, conficiant. *Plaut. Rud.* 4. 3. 45. Ubi domiſi retem atque hamum, quidquid hæſit, extraho. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 5. Intra retem aves ſunt orcæ genus. *& mox.* Quibus cibus objicitur ſub retem. *& ſupra.* Porticus tecta ſit rete cannabina. *Plaut. Rud.* 4. 3. 5. Non vides referre ma nvedum retem ſine ſquamoſo pecu? Its nam *Priſcian. lib.* 7. *pag.* 759. *Poſch.* legit. *Virg.* 1. *Georg. v.* 307. recta ponere cervis. *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 19. Retia ſæpe comes maculis diſtincta tetendit. *Id. Met.* 13. *v.* 922. ducebam ducentes retia piſces. *Id. in Halieut. v.* 27. laxata foramina retis. *Nemeſian. in Cynog.* v. 300. caſſes, atque plagas, longoque meantia tractu retia reris contexere modo. *Tibull. l.* 4. *carm* 3. *v.* 12. Ipſa ego per montes retia torta feram. *Plin. l.* 9 *c.* 8. *a med.* Retia prætendere. *& ibid.* pandere. *& ibid.* circumdare. *Id. l.* 16. 1. 1. præterire piſcibus. *Plaut. Trucul.* 1. 2. 18. rete jacere. *Chariſ. l.* 1. *pag.* 20. Retem, δίκτυον. nam & in conſuetudine dicimus: *vu retem meoe inciditis.* ¶ In ablat. habet *rete*, & *reti*. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 371. pro Libycis claudantur rete leænis. *& vu Halieut. v.* 22. Clauſus rete lupus. *Plaut. Rud.* 4. 4. 27. Si in mari reti apprehendi, qui tuum potius eſt, quam meum? *Id. Trucul.* 1. 1. 27. piſces reti impedire. ¶ Retia, & linum Arachne puella Lyda (de qua fabulam narrat *Ovid. initio l.* 6. *Metam.*) inveniſſe dicitur. *Plin. l.* 7. *c.* 56. *ante med.* ¶ Translate *Lucret. l.* 4. *v.* 1140. Nam vitare, plagas in amoria ne laciamur, Non ita difficile eſt, quam captum retibus ipſis exire. *Propert. l.* 5. *el.* 13. *v.* 70. Tendis iners docto retia nota mihi. *Lucil.* apud *Priſcian. lib.* 20. *pag.* 903. *Putſch.* Nectere alicui retia. *Plaut. Perſ.* 1. 2. 22. Qui albo rete alienæ oppugnant bona. *b.* 1. legum & juris ſpecioſo prætexta. ¶ Rectus caſus *retis* agnoſcitur a *Priſciano l.* 5. *pag.* 659. ¶ In genitivo plur. *retium* habet, non *rerum*, quoniam, ut ait Plinius Sermonis dubii libro ſexto, genitivus nunquam pauciores ſyllabas habet, quam nominativus. *Chariſ. l.* 1. *pag.* 105. *Putſch. & Caper de verbis dub. pag.* 2250. ¶ Olim & *retia*, *æ*, f. uſurpatum fuit. *Plaut. Rud.* 4. 2. 9. Nunc & operam ludos facit, & retiam. Ita legit *Priſcian. l.* 7. *pag.* 759. Alii *rete*.

RETECTUS, a, um, *ſcoperto*, detectus. *Virg. Æn.* 9. *verſ.* 461. Jam ſole infuſo, jam rebus luce retectis. *Sil. l.* 6. *v.* 3. primique novo Phacthonte retecti Seres, lanigeria repetebant vellere lucia. *Virg.* 12. *Æn. v.* 374. hunc lata retectum lancea conſequitur. *Plin. l.* 28. *c.* 7. *circa med.* Ire per media arva, retectis ſuper clunes veſtibus. *Propert. l.* 4. *el.* 9. *v.* 25. aullis ſacra retecta viris. *Perſ. ſat.* 3. *v.* 101. dentes crepuere retecti. *Lucan. lib.* 9. *v.* 830. retectus enſis. *ſpada ſguainata.* ¶ tectus, contectus, *coperto. Suetan. in Aug. c.* 78. Poſt cibum meridianum, ita ut veſtitus calceatuſque erat, retectis pedibus pauliſper conquieſcebat. Al. alii legg. aut interpretantur.

RETEGO, is, exi, ectum, a. 3. *ſcoprire*, *aprire*, ἀποκαλύπτω, detego, denudo, aperio, revelo. *Perron in Satyr. c.* 17. Reterit ſuperbum pallio caput. *Lucan. l.* 8. *v.* 669. Ac retegit ſacros ſciſſo velamine vultus. *Id. l.* 9. *v.* 768. Fugit rupta cutis, pallentiaque oſſa retexit. *Stat. ſ. Theb. v.* 174. Tum ferro retegunt ſilvas, colliſque propinqui annoſum truncant apicem. *Ovid. l.* 5. *Met. v.* 356. & rex pavet ipſe ſilentum, Ne pateat, latoque ſolum retegatur hiatu. *Senec. in Herc. Fur. v.* 54. Ereboque capto potitus, & retegit Styga. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 577. Retegere ſcrinia. *Cic. Attic. l.* 4. *ep.* 7. thecam numariam. *Virg. Æn.* 4. *v.* 129. & *lib.* 5. *v.* 65. ubi Titan radiis retexerat orbem. *Lucan. l.* 7. *v.* 787. clare dum Pharſalica damna retexit. *Ovid.* 13. *Met. v.* 336. reſponſa deum, Trojanaque fata retexi. *Virg.* 1. *Æn. v.* 360. cæcumque domus ſcelus omne retexit. *Horat. lib.* 3. *od.* 21. *v.* 15. Retegere arcanum conſilium. *Claudian. l.* 2. *de laudib. Stilich. v.* 215. inſidias. *Tacit.* 15. *Ann. c.* 74. occultæ conjurationis. ¶ Eſt etiam iterum tegere, *ricoprire. Pallad. in Novembri tit.* 7. *ante med.* Circa imum truncum cortex recidatur, & cum inde modicus humor effluxerit, argilla, vel paleato lum plaga retegatur.

RETEJACULUM, i, n. *forte di rete da poſtare*, *giavrbio*, genus retiæ piſcatorii, dictum a *jaciendo*: quod & *funda* appellatur, Græce βόλος, a βάλλω, jacio. Differt a *verriculo*, quod non jacitur, ſed verritur, h. e. trahitur. Hoc autem ſuper aquam late, & longe jacitus ſpargiturque, & quando abiit peſſum, adducitur. Unde *jaculatorem* de piſcatore *Plaut.* dixit. V. *Jaculator. Id. Aſin.* 2. 2. 87. Venari retejaculo in medio mari. Al. leg. *retiaculo*, quod habetur etiam apud *Serv. ad* 1. *Georg. v.* 141. V. Fuoda, *&* Jaculum. ¶ Revera duæ voces ſunt: unde & diverſim uſurpantur a *Plauto Trucul.* 1. 1. 14. In piſcinam reta qui jaculum parat.

RETENDO, is, endi, enſum, *&* entum, a. 3. *rallentare*, *allungare*, quod tenſum erat laxo, remitto. *Ovid.* 2. *Met. v.* 419. Exſuit hic humero pharetram, leniſque retendit Arcus. *Stat. l. & ſilv.* 4. *v.* 30. Et fontes operit pharetras, arcumque retendit Parthus. *Quintil. l.* 1. *c.* 3. (*al.* 4.) *ante med.* Ea quoque, quæ ſenſu & animo carent, ut ſervare vim ſuam poſſint, velut alterna quiete retenduntur. Al. leg. *retinentur.*

RETENSUS, a, um, *rallentato*, remiſſus. *Phædr. l.* 3. *fab.* 14. *v.* 5. Arcum retenſum poſuit in media via.

RETENTATOR, oris, m. *detenore*, *ritenitore*, διαπειρατής, qui retentat, h. e. retinet, detentator. *Caſſiod. l.* 2. *ep.* 20. Quidquid a terentatoribus conſtiterit poſſideri, ſine ulla facias dilatione reſtitui.

RETENTATRIX, icis, f. *ritenitrice*, quæ retentat, ſeu retinet. *Macrob. l.* 7. *Saturnal. c.* 4. *circa med. de viborum digeſtione.* Secundæ hoc cura virtutis eſt, quam Græci, quia retentatrix eſt, vocant κρατητικὴν.

RETENTATUS, a, um, *ritentato*, iterum tentatus. *Ovid.* 14. *Metam. v.* 385. Retentatæ preces.

RETENTIO, onis, f. *ritenimento*, ἀνοχὴ, ἐπίσχεσις, retinendi actus, cohibitio. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 21. Retentio aurigæ. *Id.* 4. *Acad. c.* 18. *a med.* Aſſenſionis retentio. *Aſcon. in Verr.* 3. 1. 2. Rejectio judicum, & retentio. *Vitruv. l.* 9. *c.* 4. *circa med.* Retentiones facere. *Lactant. l.* 6. *c.* 20. *ſub fin.* Retentio ſocietatis. *b. e.* conſervatio. *Papinian. Dig. lib.* 31. *leg.* 79. Reteutionem dotis virum habere placuit.

RETENTO, as, avi, atum, a. 1. *ritentare*, διαπειράω, iterum tento, ſeu expetior, tetractu, reſumo: a *re*, & *tento. Senec. vitiis ep* 72. Quod quæris a me, liquebat mihi, ſi remeditari poſſem: ſed din non tentavi memoriam meam. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 11. *v.* 51. ſi demens ſtudium fatale retentem. *Id. Met.* 5. *v.* 117. Retentare fila lyræ *& lib.* 11. *v.* 792. visus leti. *Lucan. l.* 2. *v.* 514. arma. *Ovid. Met. l.* 1. *v.* 745. metuitque loqui, ne more juvencæ Mugiat: & timide verba intermiſta retentat. *b.* 1. iterum conatur proferre. *& lib.* 9. *v.* 208. retentatus totas infringere veſtes. *Senec. de brevit. vitæ, c.* 20. Nec audent ea retentare, quorum vitia rettactando pateſcunt. *ritentare*, *riandare.* ¶ Spes vana me retentat, *Valer. Flacc. l.* 5. *v.* 679. h. e. movet, ſollicitat, impellit. ¶ Retentare vota *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 173. h. e. iterum ſuſcipere. ¶ Eſt etiam frequentativum a *retineo*, & idem fere ſignificat, *ritenere*, *trattenere*, ἐνέχω. *Plaut. Aſin.* 3. 3. 1. Cur me rarentas? *Phi.* quia tui amans abeuntis ego. *Liv. l.* 10. *c.* 5. Quo magis feſtinantes videt dictator, eo impenſius retentat agmen, ac ſenſim incedere jubet. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 433. in curru modo dat ſuitantia rector Lora, modo admiſſo arte retentat equos. *Id.* 2. *Amor. el.* 9. *v.* 30. Retentare frena. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 97. *ires*, *b. e.* reprimere. *Senec. ſub fin. Oedipi.* Quiſquis eadem jacens animam retentat. *ſtemo l' anima re' denti.* & *Lucan. l.* 3. *v.* 585. dum pugnat ab alta Puppe Catus, Grajumque anſas apluſtre retentat. *b. e.* manu corripit, & retinere conatur. *& verſ.* 636. merſus foret rlle profundo, Sed prohibent ſuvii, ſuſpenſaque eum retentant. *b. e.* retinent, ne mergatur. *Nemeſian. Ecl.* 3. *v.* 58. Nymphas Jam jamque elapſas hic crine, hic veſta retentat. *Lucan. l.* 4. *v.* 723. Ipſe cava regni vires in valle retentat. *b. e.* retinet, ſeu detinet exercitum in valle inſidiarum cauſa, nec in apertum cuntra hoſtes educit. *Cic. in comm. de ſuo conſul. l.* 2. *de Divin. c.* 21. cælum terramque peteſſit, Quæ penitus ſuſus hominum vitaſque retentant. *b. e.* continent, conſervant. *Auct. ad Herenn. lib.* 4. *rep.* 49. *a med.* Ille qui tanquam cochlea abſcondens retentat ſe tacitus. *b. e.* domi ſe continet. *Lucret. l.* 2. *v.* 716. quæ non animalia ſolum Corpore ſejungunt, ſed terras ac mare totum Secernunt, cælumque a terris omne retentant. *b. e.* diſtinct, diſtare faciunt, retinentque ne cælum cum terra confundatur. Adde *Claudian. de conſul. Moll. Theod. verſ.* 203.

RETENTOR, oris, m. qui retinet. *Apul. in Florid. n.* 6. (*al.* 1.) Dracones lubrico volumine elephantos indepti revinciunt, ut illis expedire greſſum nequeuntibus, neceſſe ſit ultianem a ruina molia ſua petere, ac retentores ſuos tom corpore oblidere.

RETENTUS, a, um, *ritenuto*, *trattenuto*, κατεχόμενος, detentus: a *retineo. Ovid. 6. Faſt. v.* 741. Solliciti terrentur equi, fruſtraque retenti, Per ſcopulos dumoque, duraque ſaxa trahunt. *Albinovan. ad Liv. v.* 118. plenior unda Effluit exigua ſi qua retenta mora. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 580. Perſequitur Partha ſegna retenta manu. *Plin. l.* 12. *ep.* 28. Contrariis ventis retentus. *Martial. lib.* 5. *epigr.* 80. Sudor madida veſte retentus. *& lib.* 12. *epigr.* 32. Sarcinæ retentæ penſionis pro bima. *trattenute in pegno.* & *Plin. l.* 5. *ep.* 6. *ante med.* Humiles & retentæ manu arbuſculæ. *b. e.* manu & arte coercitæ, ne creſcant. ¶ Urbaus *Cic.* 2. *de Divin.* 1. 35. *extr.* Jus auguratum diviuationis opinione principio conſtitutum, poſtea reipublicæ cauſa conſervatum ac retentum. *Id. initio Tuſcul.* 1. Retulit me ad eo ſtudia, quæ retenta animo, remiſſa temporibus, longo interrallo intermiſſa revocavi. *& lib.* 5. *c.* 30. Sunt autem hæ de ſimilibus, ut opinor, retentæ defenſæque fearentiæ. *Vol. Max. l.* 4. *c.* 8. Diſciplina militaris acriter retuta. *Ovid. Heroid. ep.* 11. *v.* 82. Turpuerat gelido lingua retenta meto. *Id.* 2. *Amor. eleg.* 18. *v.* 7. lacrymis vix illa retenris, Me miſeram! dixit, &c. *Id. ex Met. v.* 474. verba dolore retenta. *Plin. in Paneg. cap.* 83. Multis dedecori fuit aut inconſultius uxor aſſumpta, aut retenta patientius. *Sueton. in Galb. c.* 12. *ad fin.* Alarum altera ægre retenta in officio. ¶ In-

tem retenſus, remiſſus, *vellentem* e *retendo*. *Ovid.* 3. *Met.* v. 165. *de Diana lavaturo*. Nympharum tradidit uni Armigeræ jaculum, pharetramque, excuſque retentor.

RETENTUS, us, m. actus retinendi, tenacitas. *Claudian. l.* 2. *in Ruf.* v. 438. *de manu Rufini abſciſſa*. vivoſque imitata reteatus Cogitur adductis digitos inflectere nervis.

RETERGEO, ſi, ſi, a. 2. abſtergeo, extergeo. *Ammian. l.* 29. *c.* 6. (*al.* 37.) Reterſit obrutas ruderibus foſſas. Adde *Cal. Aurelian. Chronic. l.* 2. *c. ult. ſect.* 207.

RETĔRO, is, trivi, tritum, a. 3. *διατρίβω*; rurſus tero, purgo, externo. *Colum. lib.* 2. *cap.* 22. Pure deinde frumenta, ſi in annos recondantur, reteri debent. Plerique al. leg. *repurgari*.

RETEXO, is, xui, & xi, xtum, a. 3. *diſſor il teſſuto*, *ſteſſere*, *διαπλέκω*, quod textum eret diſſuo. *Penelopes telam retexere* proverbio dicuntur, qui magno vel labore, vel ſumptu rem quampiam conficiunt, quam poſtea deſtruunt. Tractum a Penelope Ulyſſis uxore, quæ picta cum procis pudicitiæ ſuæ inſidiantibus, ut tantiſper exſpectarent, donec telam, quem tum forte habebat præ manibus, detexeret, quidquid interdiu texebat, noctu retexebat. *Cæſ. 4. Anal. c.* 69. *ad fin.* Quid quod illa ars, quaſi Penelopæ telam retexens, tollit ut extremum ſuperiora? *Stat. lib.* 3. *ſilv.* 5. v. 8. mille procos intacta fugatce, Non iotertextæ commenta retexere telæ, Sed ſius ſreude palam. ¶ Translate eſt diſſolvere, deſtruere, peroocare, irritum facere, *diſſorre*, *diſtruggere*, *mutare*. *Lucret. l.* 2. v. 559. Hæc (*corpora ſolida*) neque diſſolvi plagia extrinſecus icta Poſſunt, nec porro penitus penetreta retrei. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 38. Reperiunt non modo ea, quæ jam non poſſint ipſi diſſolvere, ſed utiam quibus antu exorſa, & potius detexta, prope texeruntur. *Matius ad Cicer. Fam.* 11. *ep.* 28. *c med.* An quod adoleſcens præſtiti, cum etiam eremæ cum excuſatione poſſem, id nunc ætate præcipitata commutem, ac mu ipſe reteram? *Cic. ibid. ep.* 24. *ed fin.* Novi timores retenunt ſuperiora. *Id. 4. Verr. c.* 26. Omnia etant Metelli ejuſmodi, ut totam iſtius præturam retexere videretur. *roveſciare*. & *Phil.* 2. *cap.* 13. ſtaque jam reteno orationem meam. *mi diſdico*. & *lib.* 5. *de Fin. c.* 28. Audeo dicere, inquit. non poteſt, niſi reteoeris illa. *Ovid. de rem. amor. v.* 22. & *lib.* 1. *ex Pont. el.* 3. *v.* 29. Rurſus amor patriæ, ratione potentior omni, Quod tua texuerunt ſcripta, retexit opus. *Mamil. l.* 4. v. 214. Qui leges potius poſuit, quam jura retenit. *Apul. in Apolog.* Ordinu enrum veſtigia perſequor, & ſingillatim apprehendens, omoem calumniæ teetum reteeo. *b. e.* accuſationie artificium diſſolvo. *Senec. ep.* 94. *ad fin.* Omnia iſta exempla retenenda ſuot, & plenum malie ſirmoubius pectue exhauriendum. ¶ *Retexis urbem Lyco*, cum decreſcit. *Ovid. 7. Met. v.* 531. Luna quater plenum tauuare retexoit orbem. ¶ Eſt etiam iterum texere, *roveſſere*. Orpheus ad Plutonem, & Perſephonem, apud *Ovid.* 10. *Met. v.* 31. Eurydicen, oeu, peoperata retexere ſila. ¶ Trenſitte eſt repetere, iterare, renovare. *Virg.* 12. *Æn. v.* 763. Quinque orbes explent curſu, totidemque retexunt. *Ovid. Met.* 15. *verſ.* 249. Iade retro redeunt: idemque retenitur ordo. *Claudian. de* VI. *conſul. Honor. v.* 130. Latio diſcedere juſſus Hoſtis, & immenſi revolutus culmine fati, Turpe retexit iter. *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 2. ſcriptorum quæque retenens. *b. e.* ad jucudem revocans, relegens, corrigens, *rivedendo*, *correggendo*. ¶ Pro recenſere, evolvere, narrare. *Cicuſion. de B. Gild. v.* 325. Talia dum loogo ſecum ſermone reteruot. *Auſon. in Moſell. v.* 298. Qui potis innumeros cultuſque, habituſque reteoone, Pandere tectonicas per ſingula prædia formas? *Id. in præfat. Periochor. Iliad.* Breviter, & in epitomæ ſpeciem belli Troici cauſam otiginis, epparatuſque reteummus. *Apul. l.* 9. *Metam.* Oro, mater, ordine mihi ſingula reteee.

RETEXTUS, a, um, *ſtraſſato*, diſſutus, diſſalutus. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 9 *v.* 30. Tardaqus noctumo tela reteeta dolo.

RETIACŬLUM. V. *Retiaculum*.

RETIARIUS, ii, m. *διαναμάχης*, qui fert rete. Hoc nomine ſpeciatim dicebatur altar ex gladiatoribus in arena depugnantibus. Fuit enim genus gladiatorii certaminis, in quo duo pugnabans, quorum alter *retiarius* vocebatur, quod tunicatus fuſtibum, & rete ſub ſcuto geſtaret, quo adverſarium involveret, & implicitum caperet: alter appellabatur *Gallus* a Gallicæ armaturæ genere, & *mirmillo*, a mormyre piſce: quie armatus erat ſcuto, & falce, & galea, in cujus vertice eret piſcis hujus effigies: & *ſequutor*, quia in primo congreſſu perinde ac retiarius fugiens, vel fugam ſimulans, ante ictum ejus evitabat, & ſi fraſtra rete jeciſſet, infeſta falce ſequebatur. Hoc genus pugnæ inſtitutum videtur a Pittaco, uno ex ſeptem ſapientibus, qui adverſus Phrynonem dimicaturus propter controverſiae finium, quæ erant inter Atticos & Mitylenæos, rete occulte allatu impedivit Phrynonem. ¶ A Retiario pugnante adverſus mirmillonem cantabatur, *Non te peto*, *piſcem peto*: *quid me fugis*, *Galle*? *Feſt.* V. *Lapſium l.* 2. *Suaron. c.* 8. *Suetou. in Calig. c.* 30. Retiarii tunicati quinque numero gregatim dimicantes, fine certamine ullo, totidem ſequutoribus ſuccubuerant: eam occidi jubeientur, nnus reſumpta fuſcina omues victores interemit. *Quæril. l.* 6. *c.* 3. *circa med.* Pedo de mirmillone, qui retiarium conſequebatur, nec feriebat, *Vivum*, inquit, *capere vult*. *Juvenal. ſat.* 8. v. 203. movet ecce tridentem, Poſtquam librata pendentia retie dextra Nequicquam effudit, &c. Adde *Valer. Max. l.* 2. *c.* 7. *ſect.* 8. ¶ *Contra retiarium ſerula*, proverb. in eos, qui infirmo præſidio contra maxime inſtructum pugnant. *Martial. in præfat. lib.* 2. Denique videas, on te deloctet contre retiarium ſerula. ¶ Videtur etiam eſſe qui retia facit, aut vendit. Vet. Inſ. Brixiæ apud *Gruter. pag.* 649. n. 6. D. M Jantino retiario.

RETICA VITIS. V. *Rhæticus*.

RETICENTER, tacendo. *Ciceroni* tribuunt *lib.* 10. *ad Attic. epiſt.* 6. qui locus valde incertus eſt.

RETICENTIA, æ, f. *il tacere*, *ſilenzio*, *ἀνασιώπησις*, ſilentium, taciturnitas: & præcipue cum non dicitur quod dici debet. *Plaut. Merc.* 5. 2. 52. Quid taces? dic. enicae me miſerum tua reticentia. *Cic. Phil.* 14. *c.* 12. *a med.* Veſtra virtus nec oblivione eorum, qui nunc ſunt, nec reticentia poſterorum iuſepulta eſſe poterit. *Id.* 3. *Offi. c.* 16. A Jureconſultis etiam reticentiæ pœna eſt conſtituta. *b. e.* cum vitium mercis a venditoru reticetur. ¶ Figure rhetorica ſententiarum apud *Cicer.* 3. *de Orat. c.* 53. *ad fin.* & *Quinctil. l.* 9. *c.* 2. *circa med.* V. *Apoſiopeſis*.

RETICĔO, ces, cui, n. 2. *tacere*, *ἀνασιωπάω*, tacen, conticeo, tacendo occulto. *Plaut. Men.* 5. 9. 47. Reſpondebo: nihil reticebo, quod ſciam. *Cic. l.* 2. *de Orat. c.* 57. Hic cum Sulpicius reticuiſſet, Quaſi vero, inquit Craſſus, &c. *Id. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 2. *c.* 1. *ſub fin.* Nihil nec temere dicere, nec aſtute reticere debeo. *Salluſt. in Catil. c.* 24. Neque reticere quæ audiurat, neque ſuamet ipſe ſcelera occultare, quicquam penſi habebat. *Cic. Verr.* 3. 1. 53. Tamen de Chelidone reticuit, quoad potuit. *Ovid. Met.* 3. v. 357. Vocalie Nymphæ, quæ nec reticere loquenti, Nec prior ipſa loqui didicit, reſonabile Echo. *Propert. l.* 1. *el.* 10. *n.* 23. veſtros didici reticere dolores. *Plin.* de luſcinie *l.* 10. *c. ep. ad fin.* Audit diſcipula intentione magoa, & reddit: vicibuſque reticent. ¶ Urbane *Claudian. de* IV. *conſul. Honor. v.* 253. Vel lyre, quæ reticet, vel qui non tenditur, arcus. *Id. l.* 2. *in Ruſin. v.* 43. reticet, paſtore fugato, Pelion.

RETICULATUS, a, um, *fatto a rete*, *δικτυοειδὴς*, *διαπλεκτὸς*, inſtar retie factus, multis foraminibus rete imitans, cancellatus. *Plin. l.* 9. *c.* 33. Conchæ diſtinctione virgulata, crenata, criſpa, cuneatim, pectinatim diviſa, imbricatim undata, cancellatim reticulata. ¶ *Reticulata ſtructura* parietum eſt, cum lapides, præſertim quadreti, non jacentes, ſed in latus ſtantes ponuntur. Videtur enim retie ſiguram referre. *Vitruv. l.* 2. *c.* 8. Structurarum genere ſunt: reticulatum, quo nunc omnes utuntur, & antiquum, quod incertum dicitur. Ee hic veoubius eſt reticulatum, ſed ad reiuas faciendae ideo paratum, quod in omnes partes diſſoluta habet cubicula & coagmenta. Incerta vero eamenta alia ſuper alia ſedentie, inter ſeque imbricata, non ſpeciioſam, ſed firmiorem, quam reticulata, præſtant ſtructuram. *Plin. in fin. c.* 22. *l.* 36. Reticulate ſtructura, qua frequentiſſime Romæ ſtuuat, rimie opportuoe eſt. *Reticulata femeſtra*, minutis clathrie in rette modum muoita. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 7. Feneſtræ Punicanæ, reticulatæ utrinque, ut locus omnie ſit illuſtria, neve quæ ſerpene, aliudve quod animal intreire queas.

RETICŬLUM, li, n. & Reticulus, li, m. *reticello*, *δικτύδιον*, parvum rete, vel rete ſolito aoguſtioribus maculis conteetum. *Varr. l.* 3. R. R. *cap.* 5. *a med.* Inter columoas exteriores reticuli e nervia ſunt, ut perſpici in filee poſſit, neque avis eas tranſire. ¶ *Reticulum aureum* apud *Feſt.* io *Succipia*, eſt rete ex ære, quo ſacraria in templie olim ſepiebantur: apud nos *romaio*, *rete*, *inferriata*. ¶ Item facculus in modum retie conteatus, ad varios uſus, *ſacchetto*, *ſacchetto*. *Plin. l.* 31. *c.* 6. *ſub fin.* Demiſſæ teticulia in mare concaeæ a cere pilæ, dulcem intra ſe colligunt humorem. *Colum. l.* 12. 1. 51. Aromata leciter coofiacta in reticalum junceum aut lineum adjici, & ita cum ſaci ponduſculo in olei partem demitti. *Cic. Verr.* 7. *c.* 11. Reticulumque ad nores ſibi admovebat, tenuiſſimo lino, minutis maculis, plenum roſæ. *cuoziero*. ¶ Præcipus reponendia ad iter cibariis, *taſca*, *vaniere*. *Horat. lib. & ſat.* 8. v. 47. at ſi Reticulum panie venales inter onuſto Forte vehat humero. *Juvenal. ſat.* 12. v. 60. Mox cum reticulie, & pane, & ventre lagenæ, &c. ¶ Sacculus eſt etiam in illo *Ovid. l.* 3. *de ar. am. v.* 361. Reticuloque pilæ leves ſuſtantur aperto: Nec, niſi quam tollet, ulla moveuda pila eſt. Deſcribit *Ovid.* varios luſus puellie aptos, iotar quos illum, quo multæ pilæ in reticulum, h. e. facculum conjectæ offunduntur acervatim, deinde ita ſingulæ tollantur, ut dum una manu capitur, ceteræ minime moveantur. Nihil hac facit ludus pilæ, virorum proprius, quo reticulia manubriate pila datur, ac remittitur, *racchetta*, *lacchetta*. V. integrum *Ovidii* locum. ¶ Item faſcia, vel pileolus in modum retii, e muliebrius præcipue uſuspatue capillie coutinendie, *rete*, *reſſia*, *κεκρύφαλος*. Solebans ſumptuoſiores femioæ has auro & gemmie ornare. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 29. Et quod capillum contineret, dictum a rete reticulum. *Id.* apud *Non. c.* 14 *n.* 8. & 32. Suſpendit Laribus marmor mollee pilas, reticula, ac ſtrophia. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 67. *Burm.* Ultimo & periſcelides reſolvit, & reticulum aureum, quem ex obryzo eſſe dicebat. *Capitolin. in Maximin. jun. c.* 1. *extr.* Reticulum de prafiuis undecim. *b. e.* ornatum gemmie undecim preſiuis, euiuſmodi ſuut ſmaragdi. *Claud. Quadrigar.* apud *Non. c.* 3. n. 188. Reticule galearia. Addu *Feneſtell. ibid.* & *Feſt.* in *Regillo*, & *Lamprid. in Alex. Sev. c.* 41. & *in Heliogab. c.* 11. *ad fin.* quo loco de viris loquitur effeminate viventibus, & molli ac muliebri cultu utentibus. Sic *Juvenal. ſat.* 2. v. 96 Reticulumque comie ornatum ingentibue implet. ¶ Quod ait *Plin.* de opificibus turis, *l.* 12. *c.* 14. *circa med.* Siguntur iis ſubligaria, perſona adjicitur capiti, denſuſque reticulus: intelligit ſudarium aliudve tegmen, velut calanticam, ed operiendos oculos, ne, ubi reponatur tus, videant. ¶ Item panne reticulato opere textus. *Spartian. in Ælio Vero*, *c.* 5. Lectum eminentibue quatuor enaclitecie fecerat, minuto reticulo undique inclufum. *b. e.* conopeo, *cortinaggio*, *zanzariera*.

RETINACŬLUM, i, n. *ritegno*, *formaglio*, *ἔχμα*, id quo aliquid firmatur, & retinetur, vinculum, nexus. *Cato R. R.* 2. *c.* 63. & 135. Locra

Lorea retinacula in plostrum, longa pedes viginti sex. *Varro. l. r. c.* 5. Tignum, quod erigitur, & distinetur retinaculis quadrifariam. *Horat. l.* 1. *sat.* 5. *v.* 18. missa passum retinacula mulæ Nauta piger saxo religat. *Ita rawezze.* & *Ovid.* 14. *Met. v.* 547. Stuppea perrumpit Phrygiæ retinacula classis. *le funi.* & *lib.* 15. *v.* 696. Terta ceronatæ solvunt retinacula navi. *Colum. l.* 6 *c.* 2. Baculos retinaculis continere. *Virg. in fin. l. c. Georgor.* frustra retinacula tendens fertur equis auriga. *le briglie.* & *verf.* 265. Amerina parent leotæ retinacula viti. *vimini, vrnchi, vincigli.* ¶ Translare *Plin. l.* 1. *ep.* 12. Ut jam fecutus, liberque moriturus, multa illa vitæ retinacula abrupit. *Apul. l.* 12. *Metam.* Abruptis ardentissimi defiderii retinaculis *Auson. epist.* 8. *v.* 1. Tandem eluctati retinacula blanda morarum, Burdigalæ molles liquimus illecebras. ¶ *Retinaculum* per syncop. est *Prudentius lib.* 2. *in Symmach. verf.* 147.

RETINAX, acis, retinendi vim habens. *Symmach. l.* 1. *ep.* 41. (*al.* 47.) Non illius cali aut foli illecebram retinax advenarum lotos arbor æquaverit.

RETINENS, entis, *efferatus, tenax, τενίκων. Cic. ad Q. Fr. l.* 1. *ep.* 2. *c.* 3. *ad fin.* Fert enim ingenium homo & mei observantissimus, & sui juris dignitatisque retinens. *Tacit.* 2. *ann. c.* 38. *in fin.* Avita nobilitatis, etiam inter angustias fortunæ, retinens. *Id. in fin. lib.* 5. Nisi lecefferetur, retinens molestiæ. *Gell. lib.* 20. *cap.* 20. *sub fin.* Sallustius quoque proprietatum in verbis retinentissimus.

RETINENTIA, æ, f. conservatio. *Lucret. l.* 3. *v.* 676. Ut ætatum cacciderit retinentia rerum. *b. e.* recordatio, *τενετικὸν.* & *verf.* 864. Retinentia nostri. V. *Repetentiæ.*

RETINEO, nes, nui, tentum, 2. a. *tener in dextra, τενέειν, τενάσσειν, τενάσσειν, τενίκω,* teneo, ne abeat, ne elabatur, retro teneo. *Plaut. Epid.* 2. 2. 61. Adde: abire hinc non finam. *Tibes.* quid nunc me retines? *Cas. l.* 2. *B. Gall. c.* 18. Concilium dimittit, Liscum retinet. *Plaut. Curcul.* 2. 3. 30. & *Terent. Heaut.* 2. 4. 23. Tenebræ obortæ sunt, genus inedia succidunt: retine, retinu ma, obsecro. *sostenuto.* & *Propert. l.* 2. *el.* 7. *v.* 67. Quid si longiæquos retinerer miles ad Indos? *Virg.* 5. *Æn. v.* 669. acer equo turbata petivit Castra: nec exanimes possunt retinere magistri. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 14. Quare, nisi jam protecti sunt, retinebis homines. *Plaut. Curcul.* 2. 1. 12. Tormento non retineri potuit ferme, quin reciperet se huc esum ad præsepim suum. *Cic. Attic. lib.* 13. *ep* 33. Varro venit ad me, & quidam id temporis, ut retinendus esset. *b. e.* ad cœnam vocandus. ¶ Et translate *Spartian. in Adrian. c.* 10. Labantem disciplinam lacuna superiorum Principum, retinuit, ordinatis & officiis, & impendiis. ¶ Ponitur & pro simplici teneo, *tenere. Cic. Verr. 6. c.* 34. Sinistra manu retinebat aream: dextra facem præferebat. *Plaut Epid.* 4. 1. 32. Cedo manum. *Mal.* accipe. arumnosam mulierem retines. Adde *Capt.* 2. 3. 82. & *Propert. l.* 2. *el.* 22. *v.* 5. ¶ Item pro habere, possidere, tenere, occupare. *Lucret. l.* 4. *v.* 419. terrarum millia multa, Quæ variæ retinent gentes, & fæcla ferarum. ¶ Et pro nontinere, tenere. *Nep. in Epamin. cap.* 10. Quamdiu facta est cædes civium, domi se retinuit. *Paul. Dig. lib.* 12. *tit.* 6 *leg.* 4. Fugitivos retinere in custodiam. ¶ Sæpe est, quod habemus, servare & custodire, *conservare, vincere, mantenere.* Cum *ad Cicer.* 25. *Fam. ep.* 5. Potius mansuetudine & innocentia Imperatoris provinciam, quam vi militum retentam atque conservatam esse. *Horat. l.* 1. *ser.* 2. *v.* 89. Retinere & servam aliquem amicum. *Id.* 3. *de Fin. c.* 18. a *med.* Retineri in vita. *Cas. l.* 2. *B. Civ. c.* 5. & *Cic. Verr.* 5. *c.* 14. *a med.* Retinere jus suum contra aliquem. *Cic. de Amic. c.* 24. fidem in amicitia. *Id.* 3. *Offic. c.* 29. Regulus retinendi officii causa cruciatum subiit voluntarium. *Plaut. Rud. prol. v.* 29. Qui ætatem agitis cum pietate & fide, retineta porro, post factum ut latemini. *Cic.* 3. *de Legib. c.* 22. *in fin.* Gratissimam memoriam retinet consulatus tui. *Id.* 2. *de Fin. cap.* 2. Qui mos cum a posteritate esset retentus, &c. *Nep. in Attic. c.* 12. *sub fin.* Immortali memoria præcepta retinebat beneficia. *Cas. l.* 5. *B. Gall. c.* 46. Hortatur ut priscam virtutem retineat. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 70. garrulus idem est, Nec retinet patulæ commissa fidelia aures. ¶ Item cohibere, coercere, reprimere. *Terent. Adelph.* 2. 1. 32. Pudore & liberalitate liberos retinere, satius esse credo, quam metu. *Cic. pro Rosc. Amer. c.* 25. Retinere aliquem in officio. *Liv. l.* 25. *cap. penult.* Retinere in fide animos sociorum. *Ovid.* 2. *Met. v.* 649. Nec retinet lacrymas. *& lib.* 9. *v.* 575. Vivque manus retinet trepidantis ab ore ministri. ¶ Item delectare, *trattenere, dilettare. Cic. Fam.* 5 *ep.* 12. *ante med.* Etenim ordo ipse annalium mediocriter nos retinet, quasi enumeratione fastorum. ¶ Pro meminisse. *Gell. l.* 17. *c.* 9. *a med.* Virum quempiam illustrem (sive ille Hasdrubal, sive quia alius est, non retineo) epitolam hoc modo abscondisse. *Ulpian. Dig. lib.* 35. *tit.* 1. *leg.* 90. Retineo, me dixisse, deficere non a petitione fideicommissi.

RETINGO, is, inxi, inctum, 3. 3. iterum tingo. *Sen. l.* 1. *Nat. q. lib.* 4. *v.* 73. Nec in aqua pacis Permissum laxare animos, ferrumque retingi. *b. e.* funguine imbui. *Alii leg.* recingi. *Pallad. l.* 13. *tit.* 2. Vinum myrrita retingemus. *b. e.* conditum imbuamus, qua colorem aliquantum mutabit. ¶ Item *retingo, is, tinxi,* a tango, idem quod tango. *Cas. de R. R. c.* 160. Ubi colerint, & altera alteram retigerit. Al. leg. *tetigerit.*

RETIOLUM, i, n. parvum rete. *Apul. lib.* 8. *Metam.* Aper calcata retiola transfabit. *Ancustin. epist.* 109. (*al.* 211.) *fell.* 10. Ne sint vobis tam tenere capitum tegmina, ut retiola subter appareant. *b. e.* reticula.

RETIS. V. *Rete.*

RETO, as, a. 1. purgo. V. *Retundo.*

RETONDEO, es, a. 2. idem ac tondeo, vel rursus tondeo. *Plaut. Pseud.* 1. 2. 26. At hæc retonsa est. Plerique alii leg. *retunsa.*

RETONO, as, n. 1. *tonare a vicendo, ἀνταχηεῖν,* contra tono, resono. *Cmall. carm.* 62. *de Ely, v.* 81. Face, cuncta mugiendi fremitu loca retonent.

RETONSUS, a, um, *vitiosato. Plin. l.* 18. *c.* 27. *a med. de segetibus.* Rationarum vero etiam semel omnino certum est granum longius fieri.

RETORPESCO, is, ui, n. 3. obtorpesco. *Tertull. adverf. Gnost. cap.* 2. a *med.* Priscini sensus retorpescunt.

RETORQUEO, torques, torsi, tortum, 2. a. *vitorcere, vivolgere, ripiegare, ἀνατρέπω,* retro torquere, reflecto. *Cas. lib.* 1 *B. Civ. c.* 69 Ubi paulutum retorqueri agreen ad dextram coëpserunt. *Ovid. Met.* 3 de angue vulnerato, *verf.* 68. Ille dulcis ferox caput in sua tela retorsit. *& lib.* 12. *v.* 263. facer ora retorsit Tmolus ad os Phœbi. *Id. Heroid. ep.* 9. *de* Mzandro, *v.* 66. Qui lassas in se sæpe retorquet aquas. *Colum. l.* 4. *c.* 26. *ad fin.* Meminerit alligator, ne retorqueat sarmentum, sed tantum iaflevum devinciat. *Stat. l.* 9. *v.* 802. ferri lumine diro Turbatus fompes sese, dominumque retorsit in latus. *Ovid* 2. *Trist. eleg.* 1. *v.* 85. Quicumque Argolica de classe Capherea fugit, Semper ab Eubœicis vela retorquet aquis. *Virg.* 12. *Æn. v.* 485. everfos currus juturna retorsit. *Cæs* 2. *Civil. c.* 2. *in fin.* Retorquet oculos sæpe ad hanc urbem. *Quintil. declam.* 8. *c.* 8. *rarr.* Omnium oculos in se retorquere. *b. e.* convertere. *Virg.* 8. *Æn. v.* 460. Demissa ab læva pantheræ terga retorquens. Ubi *Servius*: A sinistro humero pellem demissam habuit, quam retorquens, & ie dextram revocans, se amicivit. ¶ Translate *Virg. Æn.* 12. *v.* 841. Annuit his Juno, & mentum lætata retorsit. *b. e.* ab ira & tristitia revocavit, & alio flexit. *Senec. l.* 3. *de Benef. c.* 3. *e med.* Nemo nesciam novit nisi id tempus, quod cum maxime transit: ad præterita tarsi animum retorquemus. *Justin. sub fin. l.* 34. Hortati sunt, ut crudelitate petris provocatus, occupet insidias, & in auctorem retorqueat scelus. *Ulpian. Dig. lib.* 38. *tit.* 2. *leg.* 14. *circa med.* Si ab ne petitus retorsit in eum crimina. *Apul. in Florid.* n. 18. (*al. l.* 4.) Discipulus biceps illad argumentum retorsit. *b. e.* convertit in adversarium. ¶ *Retorquere aliquem,* repellere, retro agere, *rebuttare, spinger in dietro. Hom. de* Bacchо, *lib.* 2. *od.* 19. *v.* 22. Tu, cum parentis regna per arduum Cohors Gigantum scanderet impia, Rhœtum retorsisti leonis Unguibus, horribilique mala. *Quintil. declam.* 16. *cap* 18. Tibi lamentes, quod me retorsisti. *b. e.* retraxisti. ¶ *Retorquere viam,* redire viam, eandem viam rursus ire. *Claudian. de Phœnice, v.* 27. ubi mille vias longiæqua retorserit ætas.

RETORRESCO, scis, n. 3. *diventir secco, inaridire, ξηραίνομαι,* retortidus fio, arefco. *Colum. l. & cap.* 3. *ante med.* Sata nec ita enutriunt, ut ante convelescant ac profiliant, quam retorrescant. Adde *cap.* 5. *& cap.* 17. *sub fin.*

RETORRIDE, adverb. *ξηρῶς, ξηραίνως,* aride. *Plin. l.* 17. *c.* 4. Terram amaram, sive macram, siquis probare velit, demonstrant airæ herbæ: frigidam uutam ratorride nata.

RETORRIDUS, a, um, *seccare; secco, inaridito, viarfo, ξηρός,* valde torridus, nimio sole; aut frigore ustus, umbusto similis, exsuccus, corrugatus, aridus, siccus: & fere de plantis dicitur. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 9. *ad fin.* Prata retorrida & muscosa. *Colum. l.* 3. *c.* 12. & *lib.* 4. *c.* 5. *rarr.* Nimia siccitas destituit plantas naturali alimento, aut ia totum cecat, aut scabras & retorridas facit. *Id. l.* 11. *c.* 2. *post med.* Olus cacuminibus retorridæ frondis. *Plin. l.* 15. *c.* 29. Myrtus retorrida ac squalida. *Id. l.* 17. *c.* 26. Si frigus gemmas retorridas hiemisque fecerit. *& cap* 22. *ante med.* Fructus retorridus, & nodosus. *Senec. epist.* 12. Nodosi & retorridi rami. *Plin. l.* 17. *c.* 22. a *med.* Herba spinis retorrida, lanugine spissa. ¶ Translate *Phædr. l.* 4. *fab.* 1. *v.* 16. *de moribus.* Aliquot fecutis, venit & retorridus, Qui sæpe laqueos & muscipula effugerat. *b. e.* annis obsitus, macilentus, exactus, pelle corrugata & arida: etque adeo callidus, ustutus. *Gell. l.* 15. *c. penult* Qui ab alio genere vitæ detriti jam & retorridi, ad litterarum disciplinas serius adeunt. *Capitolin. in Maximo, c.* 6 Vultu gravissimus, & retorridus. *b. e.* tristis, corrugata fronte, severus. *Al. leg.* verecundus. *Lamprid. in Alex. Severi. c.* 59. Gallicanæ mentes, ut se fa bubant duræ ac retortidæ; & sæpe imperatoribus graves, severitatem hominis nimiam non tulerunt. *b. e.* asperæ, difficiles, intractabiles, inflexibiles, ut sunt arentes arborum rami. Ita *Salmas.* Al. leg. *retorsæ,* aut *retrogradæ.*

RETORTUS, a, um, *vitorto, ripiegato, πεπλεγμένος,* contortus, flexuosus. *Colum. l.* 8 *c. ult.* Specus alios simplices & rectos, alios in cochleam retortos. *Claudian. de consul. Prob. & Olybr. v.* 86. Colla nec ornatu patitur mollire retorto. *b. e.* torque. *Marcel. l.* 6. *epigr.* 39. Hic qui retorto crine Maurus incedit. *crespo, riccinto, inanellato. & Virg.* 12. *Æn. v.* 400. Ille retorto Pœnorum in morem sinor succinctus amictu. *b. e.* circa corpus obvoluto. ¶ Item retro tortus, reflexus. *Horat. l.* 3 *od.* 5. *v.* 21. vidi ego civium Retorta tergo brachia libero. *Plin. in Panteg. c.* 34. a *med.* Intueri delatorum supina ora, retortasque cervices. ¶ Item retroactus, retro pulsus, repulsus. *Hom. l.* 2. *od.* 2. *v.* 13. Vidimus flavum Tiberim, retortis Litore Etrusco violenter undis, *Ire, &c. Senec in Hippol. v.* 676. Ac versa retro fidera obliquos agant retorta cursus. ¶ Translate *Diomed. l.* 2. *pag.* 423. Syllabæ, ut ait *Varro*, alias sunt asperæ, aliæ lenes, proceræ aliæ, alias retortæ, *&c.* Retortæ sunt, quæ mutam habent antremam, ut *his, hoc, hoc.*

RETOSTUS, a, um, *biscottato, καλλωπισμένος,* iterum, aut valde tostus. *Plin. l.* 13. *c.* 4. *ad fin.* Thebaidis palmæ fructus in cados

conditur cum fui ardoris anima : ni ita fiat, celeriter exſpiret, morceſcitque non retoſtus furnis.

RETRACTANS, antis, ἀνθυπαναχωρῶν, particip. a retracto. *Colum. l. 2. c. 2. ad fin.* Retractantem juvencum & calcitroſum. *Idem* qui non poteſt facile duci, quo volumus, ſed retractat ac renuit. Alii leg. *retractantem*. V. *Retracto*.

RETRACTATIO, onis, ſ. *titrattazione, ritrattazione*, actus retractandi, h. e. opinionem revocandi. *Cic. 5. Tuſcul. c. 29.* Ut ſine retractatione libere dicere auderent, ſapientes eſſe ſemper beatiſſimos. *Id. Attic. 13. ep. 25.* Confeſſus, & quidem ſine ulla dubitatione, aut retractatione. *Id. Phil. 14. ſub fin.* Cum ſine ulla retractatione pro patria vitam profuderint. *h. e.* detrectatione, recuſatione. Omnib. his loc. ubi leg. *retractatio*. ¶ *Retractationes* inſcripſit *Auguſtinus* libros duos, in quibus multa retractat & corrigit, quæ in aliis operibus ſcripſerat.

RETRACTATOR, oris, m. qui detrectat, & recuſat aliquid facere. *Tertull. de jejun. c. 15.* Retractator officii. *Alii leg.* detrectator. *Spartian. in Geta, c. 4.* Fuit moribus aſperii, retractator, quioſus, cupidus, &c. Ita *Solmaſ. ex* MSS. Alii *tractator*.

RETRACTATUS, a, um, *rivoltato, ricacciato, ricoſcoſo*. *Quintil. l. 2. c. 4.* Quoties eandem materiam curſus a me retractatum ſcribere de integro juberem. *Al. leg.* tractatam. *Plin. l. 8. ep. 21. ſub fin.* Leges librum, ſed retractatum. *Cic. Attic. l. 16. ep. 3.* Sed tamen idem *ὀλοσχερῶς* miſi ut te retractatus, & quidem *κλιτέστερον* ipſum crebris locis inculcarum, & reſectum.

RETRACTATUS, us, m. retractatio. *Tertull. in Apolog. c. 4.* Dove deſinerie dicendo, non licet eſſe vos : & hoc ſine ullo retractatu humaniore præſcribitis. *ſenza alcuna remiſſione. & lib. 1. adverſ. Marcion. c. 2. ſub fin.* Alius libellus hunc gradum ſuſtinebit adceſſus Hæreticos, etiam ſine retractatu doctrinarum revincendos, quod hoc ſint de præſcriptionis novitatis. *h. e.* etiam ſi eorum doctrinæ non retractentur, & ad examen non revocentur. *Id. de præſcriptionib. adverſ. Hæret. c. 7.* Eadem materiæ apud Hæreticos, & Philoſophos volutantur, iidem retractatus implicantur.

RETRACTIO, onis, ſ. actus retrahendi, contractio, diminutio, detractio. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 14.* Modo auctio, modo retractio dierum proveniebat. *Arnob. l. 5. pag. 162.* Tam potere illa morem ſine ulla retractione debuerat. *h. e.* non retrahendo ſe, non recellendo. ¶ In gradibus ſcalarum retractio eſt ſpatium & latitudo, qua gradus ſuperior ab inferiore retrahitur, ut pedi ſcandentium locum præbeat inſiſtendi, *il paſſo delle ſcaglione. Vitruv. l. 3. c. 3.* Retractiones graduum nec minus, quam ſeſquipedales, nec plus quam bipedales faciendæ videntur.

RETRACTO, as, avi, atum, a *t. rimaneggiare, ritoccare*, iterum tracto, contingo, refrico. *Virg. in Æn. v. 396.* Semianimeſque micant digiti, ferrumque retractant. *Ovid. Triſt. l. 3. el. 11. v. 19. & lib. 4. el. 4. v. 41.* Nec retractando nondum coruſcia rumpam Vulnera. *Id. Met. in v. 288.* Interſuſque manu ſua vota retractat. *Virg. 7. Æn. v. 693.* defuetaque bello Agmina in arma vocat ſubito, ferrumque retractat. *ripiglia*, reſumit. Adde *Liv. l. 2. c. 30.* Tutius viſum eſt defendi inermes Lanuvii, quam pati retractare arma. ¶ Item renovare, reficere, *ripulire, riſare. Colum. l. 4. c. 26.* Pedamenta poſt putationem retractanda ſunt, parteſque eorum putres nedolandæ. ¶ Præterea eſt rurſus inſpicere, recognoſcere, memoria repetere, iterum commemorare, *rivedere, riconoſcere, ricordare, diligentiſſime. Colum. l. 1. c. 4.* Ager prima inſpectionis atque vitia, ueque virtutes abditas offendit, quæ non retractantibus ſæpius apparent. *Id. in præfat. ante med.* Sæpe mecum retractans atque recogitans, quam turpi conſenſu deſerta exſtiterit diſciplina rurie. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 28. & Ovid. 4. Metam. v. 568.* Retractare & relegere aliquid. *Senec. ep. 46. ſub fin.* De libro tuo plura ſcribam, cum illum retractavero. *Vere. ſub init. l. 7. de L. L.* Quod cum de copia verborum ſcribam, erit retractandum. *Sueton. in Aug. c. 34.* Leges retractavit, & quaſdam ex integro ſanxit. *Ovid. 7. Met. v. 714.* mecumque dicæ memorata retracto. *Sueton. de Grammat. c. 2.* Carmina poetirum diligentius retractare. *Emmen. in orat. pro reſtaur. ſchol. c. 6.* Me juſſit diſciplinam artis prætoria retractare. *h. e.* reſumere, iterum profiteri. *Cic. Attic. l. 8. ep. 9. ad fin.* Sed hæc omittamus, augemus enim dolorem retractando. *Senec. in præfat. l. 1. controverſ. circa med.* Retractare memoriam cariſſimi ſodalis. ¶ Et reviſere, relegere, recuſere emendandi gratia. *Plin. l. 5. ep. 8. ante med.* Egi magnas & graves cauſas. hæc deſtino retractare, ne tantus ille labor meus, niſi hoc, quod reliquum eſt, ſtudii addidero, mecum pariter intercidat. Adde *lib. 4. ep. 9. extr. & lib. 9. ep. in. & ult.* Sic *Gell. l. 3. c. 3. ad fin.* Fabulæ a Plauto retractatæ atque expoliræ ſunt. *& lib. 17. c. 10.* Retractare & corrigere aliquid. ¶ Præterea cum ſit frequentativum a *retrabo*, ſignificat revocare, reprobare, omittere, quaſi ſe retrahendo, *ritirottare, rivocare, ritirarſi. Virg. 12. Æn. v. 67.* nihil eſt quod dicta retractent Ignavi Æneadæ, nec quæ pepigere recuſent. *Tuerou. ad Plin. l. 10. ep. 102.* Ne multorum ſecuritas ſubruatur, factas ante aliquantum temporis largitiones retractari, atque in irritum vindicari non oportet. ¶ Item reprobare, improbare, *riprendere, ritirare. Gell. l. 14. c. 3.* Retractandi levandique ejus operis gratia. ¶ Denique eſt retrahere ſe, recuſare, reluctari, detrectare, *rifiutare, far il ritroſo* : ſcribiturque hac notione etiam Retractio, *Liv. l. 3. c. 52.* Secuta exercitum plebs, nullo, qui per ætatem ire poſſet, retractante. *& lib. 37. c. 18. a med.* Eumene ſummæ rei diſcrimen haud dubie retractante. *Al. utrobique leg. detrectante. Salluſt. in over. Philippi contra Lepid.* Vos muſſantes, & retractantes verbis & earum carminibus, pacem optatis magis, quam defenditis. *h. e.* recuſantes quidquam agere propter verba, & carmina vatum. *Virg. 12. Æn. v. 889.* Quæ nunc deinde mora eſt? aut quid jam, Turne, retractas? *Cic. Tuſcul. 1, c. 31.* Veniet tempus, & quidem celeritet, & ſica retractabie, ſive properabis. *h. e.* cunctaberis, invituſque progredieris.

RETRACTUS, a, um, *ricacciato, ritirato, retratto, ritirato in dietro*, retro tractus, reductus, retro actus. *Plin. l. 9. c. 17.* Mugilem longa linea ad branchias religata emiſſum in mare, eademque linea retractum feminæ ſequuntur ad litus. *Colum. l. 8. cap. 2. poſt med.* Pios queunt pecudes collo & pectore conari, quam cornibus : atque hoc modo tota mole corporis nituntur : at illis retractis & reſupinis capitibus excruciantur. *Apul. l. 4. Metam.* Paululum a via retractum in vallem proximam præcipitant. ¶ Sæpe de eo dicitur, qui iuter fugiendum captus, reducitur eo, unde fugerat. *Cic. 6. Phil. c. 4.* Atque ita mœſtus rediit, ut retractus, non reverſus videretur. *Salluſt. in Catil. c. 40. & 49.* Quem retractum ea itinere parens necari juſſit. *Id. ibid. c. 48. extr. & Sueton. in Aug. c. 17. ſub fin.* Quem retractum ex fuga ſupplicio affecit. *Tacit. Ann. 4. c. 29.* Ceſſit urbe, ac retractus Ravenna exſequi accuſationem adgitur. ¶ Eſt etiam reductus, remotus, *ritirato, rimoto, lontano. Liv. l. 34. c. 9.* Græcum oppidum in mare expoſitum : Hiſpanis retractior a mari murus erat. *Plin. l. 2. ep. 17. ante med.* Hujus atrii a lævo retractus pauln cubiculum eſt amplum. *Liv. l. 36. c. 21.* Creuſa Theſpienſium emporium eſt, in intimo ſinu Coriuthiaco retractum. *Senec. l. 1. controv. 6.* Retracti introrſus oculi. *h. e.* introrſum conditi, ut *Id.* ait *controv. 1. ante med.*

RETRACTUS, us, m. actus retrahendi, retractio. *Tertull. adverſ. Gnoſt. c. 2.* Bellicam machinam retractu rela vegetantem.

RETRADO, idi, a. 3. *reſtituire*, reddo, reſtituo. *Ulpian. Dig. lib. 4. tit. 2. leg. 9. a med.* Ut ſi per vim res tradita ſit, retradatur. *Modeſtin. lib. 24. tit. 3. leg. 58.* Reddendus eſt a marito ſervus uſori, ea conditione, ut cum juſſu ejus adierit, rurſum marito retradatur. Adde *Pompon. lib. 19. tit. 1. leg. 6.*

RETRAHO, is, xi, ctum, a. 3. *tirare in dietro, ritirare, ritrarre*, retro, vel in contrariam partem trabo. *Cic. pro Cal. c. 26. ad fin.* Licinius cum jam mannm ad tradendum pyxidem porrexiſſet, retrahit. *Plaut. Rud. 4. 3. 8.* Quid tu, malum, nam me retrahis? *Virg. Æn. 5. v. 709.* quo fata trahunt, retrahuntque, ſequamur. *& lib. 10. v. 307* retmhitque pedem ſimul unda relabens. *Cic in. de Fin. c. 17. ad fin.* Scipio Annibalem in Africam retraxit. *Ovid. 3. Met. v. 87.* ſe retrahebat ab ictu, Laſaque colla dabat retro. *Auct. B. Hiſpan. c. 6.* Retrahere aliquem a uio. ¶ *Retrahi* dicuntur, qui in fuga capti, eodem unde aufugerant, reducuntur. *Cæſ. l. 5. B. Gall. c. 7. a med.* Partem equitatus ad eum inſequendum mittit, retrahique imperat. *Liv. l. 25. c. 7. in fin.* Miſſi qui ſequerentur, ab Tarracina compreheuſos omnes retraxerunt. *Juſtin. l. 38. c. 9.* Fugientem Phraatee, equitum celeritate per compendioſos tramites occupatum, retrahit. V. *Retrahere. Terent. Heaut. 4. 2. 11.* Retraham herele, opinor, ad me idem illud fugitivum argentum tamen. ¶ rurſus trahere. *Tacit. Ann. 15. c. 57.* Poſtere die cum ad eoſdem cruciatus retraheretur, &c. *Varr. poſt vett. l. 4. de L. L.* Quare illa (*verbo*) quæ jam majoribus noſtris ademit oblivio fugitiva, ſecuta ſedulitas Mucii & Brutr retrahere neqnit. *h. e.* in uſum reducere. *Tacit. Ann. 13. c. 23. extr.* Tabulæ exuſtæ ſunt, quibus obliterata avarii monumenta retrahebat. *h. e.* evigendi cauſa reſcribebat, & quodammodu revivifcere faciebat. ¶ Eſt etiam avocare, revocare, abducere, abſtrahere. *Cic. pro Sext. c. 15.* Cum duos conſules a republica provincinrum ſædere retrexiſſet. *Terent. Phorm. prol. v. 2.* Poſtquam poeta vetea poetam non poteſt retrahere ab ſtudio, & transfidere homiuem in otium. ¶ Item eripere, vindicare. *Nep. in Epamin. c. 8. c med.* Una prælio Thebas ab interitu retraxit. *Auguſtus in epiſt.* apud *Sueton. c. 71.* Ad ſummam tamen perdidit non multum, ſed ex magnia detrimentis præter ſpem paulatim retracta eſt. ¶ Item reponere, reſtituere. *Trajan. ad Plin. l. 10. ep. 41.* Qui damnati ad pœnam eraot, non modo ea liberati ſunt, ſed in conditionem proborum miniſterum retrahuntur. ¶ Item convertere, in contrarium trahere. *Cic. in Parad. c. 30.* Deinde genus exſimodi callidtatie & calumniæ retrahatur in odium judicis, cum quadam inſidioſa querela. ¶ *Retrahere ſe*, ſe ſubducere, *ritirarſi. Horat. l. 1. ep. 18. v. 58.* Ac os te retrahas, & inexcuſabile abſia. *Celſ. l. 1. c. 1.* Interdum in convictu eſſe, interdum ab eo ſe retmhere. *Cæcull. carm. 30. ad Alphon. v. 9.* Idem nnuc retrahie te, ne tun dicta omnia ventos irrita ferre ſinis. *h. e.* u fide & promiſſis dilcedra. ¶ *verbo*, ſupprimere, ſermonem abrumpere, aliquo, cui non fidis, ſupervemente. *Senec. ep. 3. a med.* Quid eſt ergo, quare ulla verba coram amico meo retmham? quid eſt, quare me cunam illo non patem ſolum? ¶ *vires ingenii*, remittere, reprimere, non nmnes exſerere. *Senec. ep. 70. ante med.* Modeſtia tanta in te eſt, ut videavis mihi retractarus ingenii tui vires, ſi vincendi periculum ſit. tanta tibi priorum reverentia eſt. ¶ *noſter*, ad brevitatem reducere, contrehere. *accorciare. Manil.* de Capricorno *lib. 4. v. 253.* brumalem ſervans per ſidera ſortem, Qua retrahis ductas ſumma ad faſtigia noctes. ¶ Pro ſimplici *trabo*, *Tacit. interp. l. 16. Annal.* Nocturnæ quietis imaginem ad ſpem haud dubiam retraxit. *h. e.* ſomnium pro re certa habuit.

RETRANSITIO, onis, ſ. iterata tranſitio. ER *Priſcianum l. 17. pag. 1086. & 1092. Putſch.* ubi loquitur de pronomine *ſui, ſibi, ſe.*

RETRECTANS. V. *Retractans*.

RETRECTO. V. *Retracto*.

RETRIBUO, is, ui, utum, a. 3. *reſtituire, rendere, ricompenſare*, reddo, reſtituo, quaſi retro tribuo. *Liv. l. 2. c. 41. a med.* Jubet, pro Siculo frumento pecuniam acceptam retribui populo. ¶ Item viciſſim tribuo. *Lucret. l. 5. v. 876.* Semper enim quodcumque fluit de

de rebus, id omne Aeris in magnum fertur mare: qui nisi contra Corpora restituat rebus, recreetque fluentes, Omnia jam resoluta forent, & in aera versa. ¶ Item affigo, adscribo, attribuo. *Cæs. pro Rosc. Com. c.* 15. Nihil mihi detraham, cum illis exactæ ætatis saverissime fructum, quem meruerunt, retribuam.

RETRIBUTIO, onis, f. *ricompensa, ἀντίδοσις, ἀνταπόδοσις*, remuneratio. *Tertull. in Apolog. c.* 18. Deos judicaturos esse cultores suos in vitæ æternæ retributionem. *Sidon. l.* 4. *ep.* 12. *ante med.* Merita sua spe futuræ retributionis celare studuit. ¶ In malam partem *Lactanv. l.* 6. *c.* 18. *n med.* Voluit hominem casino more vivere, ut *remordeat* laceffitus. Quæ retributio contumeliæ quam perniciosa sit, &c.

RETRIBUTOR, oris, m. qui retribuit, & compensat. *Tertull. l.* 4 *adverf. Marcion. c.* 29. *a med.* & *lib.* 5. *c.* 06.

RETRIBUTUS, a, um, *rendutto, reddituo*. *Paulin. Nolan. carm.* 31. *v.* 513. Cur aliena tenes? quæ spe lucrandæ retentas Nre retributa fuis, occ potiendæ tibi?

RETRICTUS, cum ait Cato in ea, quam scripsit, cum edifertavit Fulvii Nobilioris Conjuram, significat aquam no nomine, quæ est supra viam Ardeatinam, ioret lapidem secundum & tertium: qua irrigantur horti intra viam Ardeatinam & Afinarium, usque ad Latinam. Hæc *Festus*. *Retricet* itaque funt rivi aquæ: fortaffe a *ἐπίσω*, vel *ἐπίω*, fluentum, *rivus*, ut vult *Martinius*.

RETRIMENTUM, i, n. *feccia, ἀπόγαιμα*, cujuslibet rei excrementum. *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 64. Amurca cum ea olea eft expreffa, qui eft humor aquatilis, ac retrimentum conditum in vas fictile. *Cels. l.* 5. *c.* 25. & 29. *fect.* 26. Plumbi retrimentum *σκωρίαν μολίβδου* Græci vocant. ¶ In animalibus quoque excrementa omnia *retrimenta* vocantur, *efcrementa, ἀποδιόπατα*, *Varr.* apud *Non. c.* 3. *n.* 158. Retrimenta cibi, quæ enierant per posticum, evallefecerunt. *Macrob. l.* 7. *c.* 4. In ventre fit prima digeftio, cujus fæx retrimenta funt, quæ per intestina labuntur. *Id. ibid. c.* 25. *ad fin.* Urina eft retrimentum potus.

RETRITURO, as, a. t. idem quod trituro, vel iterum trituro. *Augustin. ep.* 255. *ad Macrob. c.* 3.

RETRITUS, a, um, valde tritus. *Nev.* apud *Feft.* in *Rutabulum*. Senile retritum rotabulum.

RETRO, adverb. *di dietro, indietro, addietro, ὀπίσω, ἄπαξθεν*, a tergo, poft, in eam partem, quæ a tergo eft: & cum ftatui, tum motui infervit. *Terent. Heaut.* 5. *c.* 29. Eft mihi in ultimis conclave ædibus quoddam retro. *Cæl. ad Cicer. Fam. l.* 8. *ep.* 15. *a med.* Iter mihi neceffarium retro ad Alpes verfus incidit. *Cic. a. de Divin. c.* 24. Præcepit, ut pergeret protinus: quid retro atque a tergo fieret, ne laboraret. *Horat. l.* 2. *od.* 35. *v.* 25. meretrix retro perjura cedit. *fi retro.* & *lib.* 2. *od.* 11. *v.* 5. fugit retro levis juventas & decor. *Ovid. 4. Met. v.* 234. retro ferre pedem. & *lib.* 3. *v.* 187. retro flectaes ora. & *lib.* 1. *v.* 549. Et levis impetus retro dabat aura capillos. *Liv. l.* 30. *c.* 20. *ad fin.* Retro inhibere navem. *Virg. Æn. v.* 428. Abduxere retro longe capita ardua ab ictu. *Id. 9. Æn. v.* 391. fimul & veftigia retro Obfervata legit. & *lib.* 4. *v.* 489. Siftare aquam fluviis, & vertere fidera retro. & *lib.* 3. *v.* 686. certum eft dare lintea retro. *h. e.* retro navigare. *Id. 4. Georg. v.* 495. en iterum crudelis retro Fata vocant. *h. e.* revocant. *Lapis* apud *Marcellum. pag.* 840. *n.* 7. Ante portam ped. XII. a retro p. XV. Alius apud *Gud. pag.* 899. *n.* 4. In Fr. P. VIII. a ret. P. V. Adde alium *ibid. pag.* 897. *n.* 2. ¶ Amat pleonafmum. *Cic.* 5. *Tufcul. c.* 2. *fub fin.* Tam longe retro refpicere non poffunt. *Auct. B. Afric. c.* 50. Retro regredi. *Virg. 9. Æn. v.* 798. & *Phædr. l.* 2. *fab.* 2. *v.* 8. retro referre pedem. *Virg. ibid. v.* 794. *Ovid. 15. Met. v.* 849. & *Luc. l.* 24. *c.* 20. Retro redire. *Liv. ibid. c.* 40. Navibus Oricum retro, unde venerat, ad ceteram classem remiffis. ¶ Translate *Senec. in fin. ep.* 122. Infamiam perunt omnes iffi, qui, ut ita dicam, retro vivunt. *ai contrario degli altri.* ¶ Refertur etiam ad tempus præteritum. *Horat. l.* 3. *od.* 29. *v.* 43. cras vel atra Nube polum Pater occupato: non tamen Irritum Quodcumque retro eft, efficiet. *Trogus. ab Plin. l.* 10. *ep.* 116. Cujus legis vim fi retro quoque velimus cuftodire, multa neceffe eft pertubari. *h. l.* in his, quæ jam acta funt. *Id. ibid. ep* 120. Obfonia eorum certaminum retro non debentur. *h. e.* pro tempore præterito. *Paneg. Theodof. c.* 13. & *Inscript.* apud *Gruter pag.* 281. *n.* 4. Magno, inciti. ac fuper omnes retro Principes fortiffimo Imp. Cæf. M. Aurelio Maximiano, pio, felici, &c. *Pacat. loc. cit. c.* 22. *n med.* Verba ipfa, reipublicæ noftræ retro æmula. *ai tempi andati.* Adde *Plin. l.* 10. *ep.* 119. *Stat. l.* 1 *filv.* 4. *v.* 68. & *Capitolin. in Pertin. c.* 9. ¶ Translate *Virg.* 10. *Æn v.* 6. Calicola magni, quos nam fententia vobis Verfa retro? *h. e.* mutata, in contrarium verfa. *Senec. in proœm. l.* 1. *controvers.* Nefcio qua iniquitate naturæ, eloquentia fe retro tulevit. *h. e.* collapfa fit, & a priftino nitore recefferit. *Cic.* 5. *Tufcul.* 2. 31. Honeftatem fic complectitur, ut omnia, quæ fine ea fiant, longe & retro ponenda cenfeat. *longe*, a fe removendo: *retro*, poftponendo. *Lucret. l.* 1. *v.* 943. retroque Vulgus abhorret ab hac. *h. e* refugit, & averfatur. *Marcell. Dig. lib* 46. *tit* 3. *leg.* 69 Aliquot nummos accipiendo ab eo, eique retro dando. *h. e.* reddendo, eidem dando. & *mox*. Ut cum decem acceperit, eadem fi retro reddat. ¶ Pro vicsversa, contra. *African. Dig. lib.* 48. *tit.* 5. *leg.* 21. Si hic fervus manumiffus fidejuffores dederit, deinde fidejuffori fuo heres exiftat, durare cauffam fidejuffionis, &c. Retro quoque fi fidejuffor fervo manumiffo heres exftiterit, eadem adverfus eum ftipulatio manet. Adde *Cujum lib* 7. *tit.* 7. *leg* 4.

RETROACTUS, & Retro actus, a, um. *Quintil. l.* 9. *c.* 4. *a med.* Dactylum retroactum appellari conftat anapæftum.

RETROAGO, & Retro ago, is, egi, actum, a. 3. *tirare indietro, ἀναστρέφω*, retrorfum ago. *Quintil. l.* 12. *c.* 3. *poft med.* Capillos a fronte contra naturam retroagere, ut fit horror ille terribilis. *Id. l.* 1. *c.* 1. (*al.* 2.) *a med.* Ut cum fatis litteras affuefe pueris recto illo, quo primum fcribi folent, contexta videntur, retroagant rurfus, donec litteras facie norint, non ordine. *Id. l.* 2. *c.* 4. *ante med.* Retro agere expofitionem, & a medio in utramque partem difcurrere. & *lib.* 12. *c.* 2. *ante med.* Retro agere ordinem. *h. e.* invertere, ab ultimis incipiendo. *Plin. l.* 7. *c.* 44. *a med.* Quos non honores curruíque illa fuæ violentia fortuna retro egit, per mediam Urbem cenfore tracto in Capitolium illud, in quod triumphans ipfe captivos traxerat? *Senec. l.* 2. *de Ira, c. ult. ante med.* Iram ſæpe mifericordia retro egit. *h. e.* mutare propofitum, & quæ eorfum fecit. *Lupius.*

RETROCEDENS, & Retro cedens, tis, *che cammina indietro, ἀναχωρῶν*, retrorfum cedens, retro gradiens. *Liv. l.* 8. *c.* 8. *circa med.* Pede preffo eos retrocedentes in intervalla ordinum principes recipiebant.

RETROCESSUS, us, m. *il tornar in dietro, ἀναχώρησις*, regreffus. *Apul. l.* 2. *de deffr. Plat.* Iidis feptem motus, procefſus, & retrocefſus, decertoria, ac ſiniſtri, &c.

RETROCTTUS, a, um, reflexus, recurvus: a *retro*, & *cieus*. *Lucret. l.* 4. *v.* 543. Nec ſimili penetrant norea primordia forma, Core tuba depreſſo graviter ſub murmure reugit, Aut reboant mucum retrocita cornua bombum. Al. aliter leg.

RETRODUCO, & Retro duco, is, a. 3. *condurre indietro, ἀνάγω*, retrorfum duco, reduco. *Firmv. in fin. c.* 6 *l.* 10. Sed non potetat ad lineare via recta ducere, ſed ſubat in unam eſt alterem patem: ita neceſſe erat rurſus retroducere. *Martian. Dig. lib.* 34. *tit.* 5. *leg.* 26. Quædam ſunt, in quibus res dubia eſt, ſed ex poſtfacto retroducitur, & apparet, quid actum ſit.

RETROEO, & Retro eo, is, n. 4 *andare indietro, ὀπισθεύω*, retrorſum eo. *Plin. l.* 2. *c.* 16 *ad fin.* Progreditur radii violentia, & retroire cogit vapor repercuſſus. *Senec. l.* 7. *quæſt. nat. c.* 21. Deficiente materia, retrocira *ipſe* deſcendit.

RETROFLECTO, & Retro flecto, is, a. 3. *piegare in dietro, ἀναπλώνω*, retrorſum flecto, reflecto. *Perron. in Satyr. c.* 126. Frons radices capillorum retroflexerat.

RETROFLEXUS, & Retro flexus, a, um, retrorſum flexus. *Apul. l.* 3. *Metam.* Manibus ambabus capillo abreptum, ac retroflexum efflagere lapide geſtit.

RETROGRADIOR, & Retro gradior, eris, dep. 3. *camminare in dietro, ἀναχώζω*, retrorſum gredior, retroceo. *Plin. l.* 8. *c.* 15. Labrum ei ſuperius prægrande: ob id retrograditur in paſcendo, ne in priora tendens involetur. ¶ Habet locum in motibus planetarum, cum moveri videntur contra Signorum ordinem. *Plin. l.* 2. *c.* 15. Ab his terminis retrogradiuntur ad ſolem. & *cap* 17. *a med.* Mox ab altitudine deſcendit, retroque graditur ab occaſu veſpertino uſque ad exortum matutinum.

RETROGRADATIO, onis, f. retroceſſus. *Martian. Capell. ad fin. l.* 8. Retrogradatione ſua vicinius ſolis admotus.

RETROGRADIS, e, retrogredus. *Apul. l.* 4. *Metam.* Senſim retrogradi gradu domum faceſſa.

RETROGRADO, as, n. 1. retrogradior. *Martian. Capell. in fin. l.* 8. Solis reditus eas retrogradare facit.

RETROGRADUS, a, um, *retrogrado*, qui retrograditur, *ἀναστρόφος*: & dicitur de planetis recedentibus, ut in *Retrogradior* dictum eſt. *Senec. l.* 7. *quæſtion. natur. c.* 25. *a med.* Utrum emergeret Jupiter, an occideret, ſe retrogradus effet (nam hoc illi nomen impoſuere cedenti) ante paucos annos didicimus. *Plin. l.* 2. *c.* 17. *ad fin.* Mercurii ſidus retrogradum in Tauro & Geminis non fieri. *Sidon. l.* 8. *epiſt.* 11. *a med.* Super tetragono Saturnus retrogradus. ¶ Retrogradum carmen apud *Auguſtin. l.* 17. *de civ Dei, c.* 15. (ubi al. leg. *grande*) eſt reciprocum, ſeu recurrens.

RETROGRESSUS, us, m. retroceſſus. *Macrob. l.* 1. *Saturn. c.* 17. *a med.* Cum ſol in Signo Cancri æſtivum ſolſtitium facit, & lade retrogreſſum agit ab diminutionem dierum.

RETROLEGO, & Retro lego, is, a. 3. retrorſum lego. *Quintil. declam. 6. c.* 7. Curva litora retro lego. *h. e.* retro navigo.

RETROPENDULUS. V *Antependulus*.

RETRORSUM, & Retrorſus, adverb. *indietro, all' indietro, ὀπίσω, ἀπίσω*, retro: quaſi *retroverſum*, ut *antrorſum* quaſi *antroverſum*. Et tum motui, tum ſtatui infervit. *Cic. a. de nat. Deor. c.* 33 Ea terra aqua, ex aqua oritur aer, ex aere æther: deinde extorſum eiectum ex æthere aer, &c. *Horat. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 74. ms veſtigia terrent Omnia re adverſum ſpectantia, nulla retrorſum. *Id. l.* 1. *od.* 34. *v.* 3. retrorſum vela dare. *Id. l.* 4. *od.* 8. *v.* 26. Rejectaque retrorſum Annibalis minæ. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 268. dare verſa retrorſus Terga meto. *Lucan. l.* 9. *v.* 652. ipſique retrorſum Effuſi ſacrem vitabant Gorgonos aegues. *Sil. l.* 12. *v.* 512. *de Aſdr.* Mox Auſtus ferit Adriacos, magnoque fragore Cedentem impellit retrorſus in aquora pontum. ¶ Pleonaſmus eſt in illo *Plin. l.* 9. *c.* 31. Cineri in patore etiam retrorſum pari velocitate redeunt. & *Apul. l.* 2. *Metam.* Retrorſus reſpicienſ ſubſiltit. ¶ Translate *Quintil. l.* 5. *c.* 9. Quædam argumenta & retrorſus idem valent, ut vivere hominem, qui ſpirat: & ſpirare, qui vivit. *reciprocamente.* & *Flor. l.* 4. *c.* 12. *ante med.* Sumpferant bellum adeo certa victoriæ ſpe, ut prædam in antecenſum pactione dixiſſent: Cheruſci equos, Sueri aurum & argentum, Sicambri captivos elegerent. Sed omnia retrorſum. victor namque Druſus equos, pecore, torques eorum, ipſoſque præda diviſit & vendidit. *tutto ſuccesſe al contrario.* & *African. Dig. lib.* 44. *tit.* 3. *leg.* 6. Hunc perinde haberi, ac ſi retro-

retrorſum homo mihi vaniſſet. *h. e.* ſi homo a me venditus, rurſus ad um emptione rediſſet. ¶ Adhibetur ad deſignandum tempus præteritum. *Ulpian. lib.* 15. *tit.* 1. *leg.* 32. *ad fin.* Retrorſum ad id tempus conventionem reducere emptoris, quo venditor conventus ſit. *h. e.* in tempus præteritum. Sic *lib.* 13. *tit.* 5. *leg.* 18. Retrorſum ſe actio refert.

RETRORSUS, a, um, *volto all' indietro*, retro verſus. *Plin. ep. l.* 26. Atque ita retrorſa manu ter dicsi. *h. e.* retrorſum adducta. *Apul. l.* 2. *Metam.* Denique ſæpe retrorſu reſpiciens ſubſtitit. Ita *Pricianus*, & alii: al. leg. *retrorſus*. Adjectivum videtur eſſe etiam in illo *ejuſd. l.* 6. *Metam.* Iter retrorſum porrigens. ¶ *Retrorſior* aſt antiquior: a retro, & *retrorſum*, cum pro ante ponitur. *Tertull. in Apolog.* c. 19. Eutremiſſimi eorum non retrorſiores deprehenduntur veſtris ſapientibus legiferis, & hiſtoricis. Al. leg. *retroſiores* eodem ſenſu, a *retro*. ¶ *Retrorſum* adverb. V. in *Retrorſum*.

RETROSIOR. V. in voce præced.

RETROSPICIENS, entis, retro reſpiciens. *Vitruv. l.* 9. c. 1. 4. *ad fin.* Lunæ orientis orbem ſol retroſpiciens.

RETROVERSIM, &

RETROVERSUM, &

RETROVERSUS, adverb. *all' indietro*, receſſim, retrorſum. *Plaut. in fragm.* apud *Non.* c. 2. n. 502. Retroverſum eodam, imitabor nepum. *Petron. in fragm. Tragur.* c. 44. *Burm.* Colonia retroverſus creſcit, tanquam coda vituli. *Claud. Mamert. l.* 1. c. 7. Radii corporum repercuſſu retroverſim cedentes.

RETROVERSUS, a, um, adject. *volto all' indietro*. *Ovid.* 4. *Met.* v. 655. Ipſe retroverſus ſqualentia prodidit ora. *Laſtanz. l.* 1. c. 16. *ſub fin.* Argumentum retroverſum idem valet.

RETRUDO, is, u. 3. *ſpingere indietro*, ἀνωθέω, retro trudo. *Plaut. Epid.* 2. 1. 63. Cæpi rurſum verſum ad illas pauxillatim accedere, quaſi retruderet hominum me vis invitum.

RETRUSUS, a, um, *ſpinto all' indietro*, retro truſus, & a conſpectu remotus. *Cic. Verr.* 3. 1. 3. Simulacra deorum, quæ non modo ex ſuis templis ablata ſunt, ſed etiam jacent in tenebris, ab iſto retruſa atque abdita. *Id. l.* 1. *de Orat.* c. 19. *ad fin.* Hæc ſunt in media philoſophia retruſa atque abdita. *Q. Cic. de petit. conſul.* c. 11. *ad fin.* Frons uſt animi janua: quæ ſi ſignificar voluntatem abditam eſſe uc retruſam, &c.

RETUNDO, is, tudi, tuſum, & tunſum, a. 3. *ribattere*, *ſpuntare*, *rintuzzare*, ἀμβλύνω, reperuntio, repello, hebeto cuſpidem aut aciem cujuſpiam rei. *Plin. l.* 16. c. 40. *ante med.* Tilia citiſſime aſcias retundit. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 9. v. 13. Quid juvat in nudis hamata retundere tela Oſſibus? *Lucan. l.* 6. v. 160. confringite tela Pectoris incurſu, jugulifque retundite ferrum. *Id. l.* 5. v. 601. Occurrit gelidus Boreas, pelagufque retundit. *ribatte*, *ributta*. ¶ Tranſlata eſt reprimere, coercere, repellere, vanum & irritum reddere. *Cic.* 3. *Catil.* c. 1. *a med.* Gladios in rempublicam deſtrictos retudimus. *Id. pro Sull. c.* 31. Cujus nuper ferrum retuderim, flammamque reſtinaverim. *Id. pro Cluent. c.* 44. Cenſurii filii mucronem multis remediis majores noſtri retuderunt. *Quintil. l.* 11. c. 3. *a med.* Mucro ingenii quotidiana pugna retunditur. *Attic.* apud *Cicer. l.* 16. *ad fam.* ep. 15. *ante med.* In præſentia belle iſte puer retundit Antonium. *Laurel. ad Cicer. Fam.* 12. *ep.* 14. *ante med.* Alicujus improbitatem retundere. *Prudent. Cathemer. 6. v.* 94. iram. *Phædr. l.* 4. *fab.* 23. v. 11. ſuperbiam. *Terent. Heaut.* 5. 1. 72. animam, qui luxuria & laſcivia diffluit. *Col. ad Cicer. l.* 8. *ep.* 6. ſermones. *Liv. l.* 33. c. 31. a *med.* linguas Ætolorum. *for vocare*. & *Plin. l.* 3. *ep.* 15. Hebetare & retundere aculeos judicii. *Nazar. in Panag. Conſtantini*, 1. 5. Nec intuentem iniquus fulgor retundit. V. alia in *Retuſus*.

RETUNSUS, a, um, nom. ex particip. a retundo, percuſſus, obtuſus, perſtrictus. *Plaut. Pſeud.* 1. 2. 26. Securis retunſa. & 4. 4. 8. Quam diu mihi cor retuſum eſt oppugnando pectore? & 1. 2. 26. Servi plagis retunſi. *Virg.* 2. *Georg* v. 301. neu ferro læde retunſa femina. *Pier.* teſtatur ita legi in exemplarib. antiquioribus. Al. *retuſa*. V. *Obtunſus*.

RETŪRO, as, a. 1. aperio. *Varr.* apud *Non.* 1. 4. *n.* 33. Pueri obſcenis verbis novæ nuptæ aures returent. Qui loco ad veterum reſpexit conſuetudinem, qui ſimul ac virgo nupta detuliſſet prætextam ad Fortunam Virginalem, puerie permittebant, ut coram ea obſcena verba proferreut: unde vero Veneris occabulæ acerbæ virginis aures imbuere non licebat. Eadem verba *Varron.* refert idem *Non. etium cap.* 1. *n.* 749. Alii lumen aliter leg. *Arnob l.* 1. *pag.* 31. Ora coarticulatu mutorum, ſurdorem auriculae returare.

RETŪSUS, a, um, *rintuzzato*, *acuto*, βεβλαμμένος, obtuſus. *Ovid. 10. Met.* v. 496. Telu retuſa cadunt: manet imperfoſſus ab omni Inque cruentatus Cæneus Elateius ictu. *Colum. l.* 4. c. 24. *ad fin.* Rutiſum & craſſum ferramentum. *Petron. in Satyr. c.* 94. *in fin.* Rudie novacula, & in hoc retuſa, ut punis diſcentibus audaciam tonſoris darei. ¶ repercuſſus, *ripercoſſo*. *Claudian. l.* 2. *de rapt. Pros. v.* 135 *de Hieronymo*. te fronte retuſu Delius laget. ¶ Tranſlate eſt hebes, minime acutus, aut perſpicax. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 36. *ad fin.* Partes agrorum aliæ, quæ acuta ingeniu gignant, aliæ quæ retuſa. *Claudian. l. c. in Eutrop. v.* 47. ndeone retuſi Quiſquam cordia erit, dubitet qui, &c? *Hieron. epiſt.* 69. *ad Oceau.* Acumen omni piſtillo retuſius. V. *Piſtillum*. ¶ De luce repercuſſa & reddita, *Claudian. in conſul. Probi*, & *Olybr. v.* 11. Haud ſecus ac, tacitum Lunu regnante per Arctun, Sideras cedunt acies, cum fratre retuſo Æmulus adverſis flagraverit ignibus orbis. ¶ de ſubobſcuru, fuſca, & languida. *Id. de IV. conſul. Honor. v.* 183. Viſa attam medio, populie mirentibus, undax Sreitu die, dubitanda nihil, nec crine retuſo Languida, ſed quantus numeratur nocte Bootes.

REVALESCO, is, lui, n. 3. *riſanarſi*, *rivaverſi*, *rimettarſi*, ἀναῤῥώννυμαι, ex morbo convaleſco. *Ovid. Heroid. ep. alt.* v. 232. Ne tamen ignores, ope qua revaleſcere poſſim, &c. *Gell. l.* 16. c. 13. Quod in eorum finibus ea capitali morbo revaluiſſet. ¶ Translate *Tacit.* 2. *Hiſt.* c. 54. Cauſa fugendi fuit, ut diplomata Othonis, quæ negligebantur, revaleſcerent. *Id. Ann.* 14. c. 27. Laodicea tremore terræ prolapſa, nullo a nobis remedio, propriis opibus revaluit. *Apul. l.* 10. *Metam.* Revaluſcens oſſutu.

REVANESCO, is, nui, n. 3. *dileguarſi*, *ſvanire*, iterum evaneſco, & in nihilum redigor. *Ovid. l.* 11. *Amor. el.* 9. v. 27. Animique revanuit ardor. Al. leg. *relanguit*, *reſanuit*, *evanuit*.

REVECTUS. V. *Revebo*.

REVĒHO, is, exi, ectum, a. 3. *riportare*, ἀναπομίζω, rurſus aut retro veho, refero, reporto: & dicitur de iis, quæ navi, aut curru, aut jumento reportamus. *Ovid. Metam.* 13. v. 401. Vela dat, ut referat, Tiryntbiu tela, ſagittas: Quæ poſtquam ad Gmjos, domino comitante, revexit, &c. *Plin. l.* 12. c. 17. *ſub fin.* Ex Syria revehunt ſtyracem. & *cap.* 19. Contra revehunt vitrea, & uhanu, veſtes, &c. ¶ *Revebo* dicuntur, qui equo, curru, aut navi redeunt. *Liv. l.* 3. c. 70. Conficerent equos viroſque, ne quis reveheretur inde ad prœlium. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. v. 4. Now ſatis eſt Ithacam revehi, patriiſque penates aſpicere? *Martial. l.* 6. *epigr.* 58. Soſpite me loſpes Latios revehere ad urbes. *Ovid.* 2. *de ur. amo.* v. 138. Hæc ego ſum raptie parte revectus equio. *Plin. l.* 7. c. 26. Equus R. curru triumphali revectus eſt. ¶ *revectus*, relatus, *riportato*. *Liv. l.* 1. c. 35. a *med.* Præda inde major, quam quanta belli fama fuerat, revectu, ludos opulentius, quum priores reges, fecit. ¶ Pro ſimplici *urbere*. *Valer. Flacc. l.* 1. v. 98. jam ſtare ratem, remiſque ſuperbam Poſcere quos revehar. ¶ Tranſlate *Cic. in Brute*, c. 63. Sed ad panlo ſuperiorem ætatem revecti ſumus. *h. e.* revertimus ſermone ad ſuperiorem ætatem. *Plin. l.* 8. *epiſt. ult.* a *med.* Onemt te Quæſturæ nuæ ſuma, quam ev Bithyniu optimam reveriſi.

REVELATIO, nois, f. *ſcoprimento*, ἀνακάλυψις, actus revelandi & detegendi, detectio. *Arnob. l.* 5. *pag.* 181. Revelatio pudendorum. ¶ Translate manifeſtatio arcani, *rivelazione*. *Auguſtin. Hieron. Tertull.*

REVELATOR, oris, m. *ſvelatore*, *rivelatore*, ἀναγκλύπτης, qui revelat. *Tertull. l.* 4. *adverſ. Marcion. c.* 25. Nec revelator ipſi erit, qui abſconditur non fuit.

REVELATORIUS, a, um, ἀναγκλυπτικός, ad revelandum ſeu manifeſtandum pertinens. *Tertull. de anim.* c. 47.

REVELATUS, a, um, *ſvelato*, *ſcoperto*, ἀνακεκλυμμένος, detectus, apertus. *Ovid. 6. Faſt.* v. 619. Ore revelata qua primum luce patebit Servius, &c. *Serv. in Galb. c.* 7. *extr.* Ut jumentum ad lacum ducereiur capite involuto, atque ibidem revelato. *Flor. l.* 4. c. 2. *a med. de Caton. Utic.* Stricto gladio revelatum manu pectus ſemel iteremque percuſſit. *Apul. l.* 10. *Met.* Carpenta partim contecta, partim revelata. ¶ manifeſtatus, *rivelato*, *ſcoperto*. *Apul. l.* 9. *Metam.* Detectæ ac revelutæ fraudes.

REVELLO, ellie, elli, (*raro* vulſi,) vellum, a. 3. *ſvellere*, *ſtrapere*, *ſtaccare*, *cavare a forza*, ἀνασπάω, ἀνατίλλω, avello, refigo, aufero. *Cic. Verr. 6. c.* 11. a *med.* Nec prius illam crucem, quæ fixa eſt ad portum urbemque veſtram, revelliſis. *Horat. l.* 2. *od.* 18. v. 23. uſque proximos revellis agri terminos. *Colum. l.* 2. c. 3. Boves eum ub opere disjunxerit, ſubſtrictus confricet, manibuſque comprimat dorſum, & pellem revellat, nes patiatur corpori udhærere. *Virg.* 9. *Æn.* v. 561. ſimul arripit ipſum Pendentem, & magna muri cum parte revellit. & *lib* 11. v. 787. telumque alta ab radica revellit. *Ovid.* 4. *ex Pont. ep.* 13. v. 7. ut chartæ titulum de fronte revellas. *Cic. in Piſon. c.* 11. *a med.* Revellare telu de corpore slicajus. *Valer. Flacc. l.* 5. v. 8. Bous armu revallit Idmonis a celſu Mopſus rare. *Quintil. decl.* 10. *c.* 15. Revellere ſidera mundo. *Ovid.* 12. *Met.* v. 356. ſolidoque revellere dumo Annoſam pinum magno molimine tentat. & *verſ.* 300. duroque ſudem vix oſſe revellit. *Id. de remed. amor.* v. 87. arborem tellure revellere. ¶ *Revellere ſigna* militare eſt, cum ſignie ſublatie exercitus alin ducitur. *Sil. l.* 12. v. 733. & *Lucan. l.* 7. v. 77. ¶ Pro eruere, everiere, ſubruere. *Virg.* 4. *Æn.* v. 427. Nec patris Anchiſæ cinerts, manesque revelli. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 10. v. 23. *de Corece*. Prima jugo tauros ſupponere cella coegit, Et veterem curvo dente revellit humum. ¶ eripere, auferre. *Ovid. 6. Faſt.* v. 515. ſuſcipiuntque manus, puerumque revellere tentant. ¶ effringere, vi referare. *Cic. 6. Verr.* 1. 23. *ad fin.* & *Liv. l.* 5. c. 21. a *med.* Pare clauſtra portarum revellunt. *Lucan. l.* 3. v. 225. Ut videt ingenti Saturnia templa revelli reole. ¶ Translate *Senec. ep.* 95. *circa med.* Ut revellatur penitus falſorum recepta perſuaſio. *ſi cavo di capo*. Sic *Perſ. ſat.* 5. v. 91. Ira cadat naſo, rugoſaque ſanna, Dum veteres avias tibi de pulmone revello. *Virg.* 4. *Æn.* v. 545. & quos Sidonia via urbe revelli, Rurſus agam pelago? *ſtaccar*. & Stat. 3. *Theb.* v. 375. revelli natis, thalamu, patria. *Cic. pro Cacina c.* 25. Qui jus civile conremendum puret, is vinculu revellit judiciorum. *h. e.* diſſolvit. *Id. Attic. l.* 5. *ep.* 20. Prillubres fuimus, honorificiſque verbis omnes injuriae revellimus ſuperiores. *h. e.* ſuſtulimus, ut omniam memoria delevimus. *Id.* 23. *Phil. c.* 12. Conſulatum alicujus ex omni monumentorum memoria revellere. *Nazar. in Panag. Conſtant. c.* 3. Etſi conſpectu abes, revelli tamen mentibus non potes. *Claudian. l.* 2. *in Ruſin. v.* 207. Si juvat imperium penitus de ſtirpe revelli. *Ovid.* 4. *Metam.* v. 552. quique a me morte revelli Heu! ſolu poteres, poterie nec morte revelli. *h. e.* ſeparari. *Stat. l.* 3. *ſilv.* 2. v. 57. Diſſipat amplexus, atque ofcula ſida revellit. ¶ De altero præterito *revulſi*, *Ovid. Heroid. ep.* 6. v. 104. Aurea

Phryxea

Phryxeæ terga revulſit ovis. *Id. Met.* 8. *v.* 584. A ſilvis ſilvæ, & ab arvis arva revulſi. Ita, præter alios, *Pierius* ad illud Æn. 4. *v.* 427. cineres, manesque revelli. ubi in oblongo codice Vaticano *revulſi* legit ſedatur. *Servius* negat *revulſi* recte dici. Grammatici *velli*, & *vulſi* ſimplicè *vello* paſſim tribuunt. Ceterum *revelli* & *cæcitas*, & *ulitatus* eſt.

REVĔLO, ae, avi, atum, a. 1. *ſcoprire*, *fendere*, *ſvolare*, ἀνακαλύπτω, velamine ablato detegere, aperire, oudere, denudare. *Ovid. Heroid. ep.* 11. *v.* 73. Erapit infantem, mrutiraque facta revelat. *Arnob. l.* 7. *pag.* 221. Via decedere, aſſurgere, caput revelare. *Tacit. de Germ. c.* 31. Super ſanguinem & ſpolia revelant frontem. *h. e.* capillis ſpoliant. V. alia in *Revelatur*. ¶ Translata *Auſon. in periocha* ar. *Odyſſ.* Ulyxes Eumæo, quic ſit, revelat. *Tertull. in Apolog. cap.* 7. *ad fin.* Tempus omnia revelat. *& adverſ. Hermog. c.* 28. Si hoc a Deo revelatum eſt. *revelato*.

REVENDO, ie, a. 3. *vivendare*, iterum vendo, ἀναπιπράσκω. *Ulpian. Dig. lib.* 38. *tit.* 2. *leg.* 37. Quotics pater ejus donum, munus, oparae liberto revendiderit.

REVENĬO, is, n. 4. rurſus veneo. *Nerer. Dig. lib.* 18. *tit.* 3. *leg.* 5. Si fundus reveniſſet. Al. alter leg.

REVENIO, it, eni, entum, o. 4. *ritornare*, ἀναπίπτω, rurſus venio, redeo, revertor. *Plaut. Men.* 5. 3. 4. Quæſo, ſi ſenex revenerit, ne me indicetis. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 38. *ad fin.* & *cap.* 40. Cum milee domum reveniſſet. *Plaut. Trin.* 1. 2. 119. Si ille huc ſalvus revenit. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 24. *extr.* Ut quie ea longinquo revenerat, miracola narrabant. *& l.* 4. *c. paulo. extr.* Revenere in urbem trepidi. *Plaut. Stich.* 3. 1. 8. Cum eo reveni ex inimicitia in gratiam. *Id. Bacch.* 4. 2. 24. Io eum nunc hæc revenit res locum, ut quid conſilii dem meo ſodali, neſciam. ¶ Paſſiva impersonaliter *Plaut. Amph.* 3. 2. 61. Si reventum io gratiam eſt.

REVENTUS, us, m. *ritorno*, reditus. *Sueton* apud *Macrob. l.* 2. *Satura. c.* 14. *ad fin.* ſuo poſt iode reveatu Hoc genus arboris io prætatia ſimibu' Graia Differuere.

REVERA, & Re vere, *in fatti*, *effettivamente*, *in verità*, ὄντως, τῷ ἀληθεῖ, re ipſa, reapſe. *Cic. pro Balb. c.* 3. Cujus igitur crimen eſt? revera nullius: actione accuſatorie ejus onius, qui donavit. *Id. Fam.* 3. *ep.* 5. Et re vera, confirmata amicitia, & perſpecta fide, commemoratio officiorum ſupervacua eſt. *Id. pro Quint. c.* 17. *ſub fin.* Hæc ille ſi verbie non poreſt, re quidem vere palam loquitur. *Id. Fam.* 1. *ep.* 4. Qui ounc populi nomine, re autem vera ſceleretiſſime latrocinio, &c.

REVERBĔRO, ae, a. 1. *percotendo riſoſpingere*, ἀνωθέω, repercutio, repello. *Sueton. l.* 1. *cæſarea.* 3. *poſt med.* Sic veneficiis corpus induruit, ut ſaxa reverberaret. *Colum. l.* 3. *c.* 13. *circa med.* Ut mota æqualiter humus novelli ſeminis radicibus molliter cedat, ne incrementa doritia ſua reverberet. (V. *Reperuſſas* io fi.) *Apul. de Deo Socrat.* Corpora ſplendida & tenuia, uſque adeo ut radios noſtri tuoris & raritate traofinittaot, & ſplendore reverberent. ¶ Translate *Senec. l.* 2. *de Clemenc. cap.* 5. *a med.* Sapiens omnem fortunæ iram reverberabit, & ante ſe franget.

REVERECUNDITER, adverb. reverenter. *Enn.* apud *Peiſcian. l.* 15. *pag.* 1010. *Puſch.*

REVERENDUS, a, um, *venerabile*, *venerando*, *reverendo*, *ailiman*, timorem ac reverentiam iocutieoe. *Ovid. in Ibin, v.* 75. Noxque tenebrarum ſpecie reverenda tuarum. *Claudian. de* VI. *conſul. Honor. v.* 588. *de Viſtoria*. quæ divite pompa Patricii reverenda fovet ſacraria cætue. *Gell. l.* 9. *c.* 14. *ſub fin.* & *ſub fin. cap.* 5. *l.* 18. Reverendæ vetuſtatie liber. *Impp. Honor. & Theodoſ. lib.* 1. *Cod. tit.* 55. *leg.* 8. Reverendiſſimi Epiſcopi.

REVERENS, entie, *timido*, *timoroſo*, *ailiaman*, qui veretur & timet. *Cic.* 2. *de Orat. cap.* 28. Dicam eoim non reverens aſſentandi ſuſpicionem. *Id. Tuſcul.* 1. *c.* 32. *a med.* Itaque dubitane, circumſpectane, hæſitans, multa adverſa reverens, tanquam in rete, io mari immenſo, noſtra vehetur oratio. Al. leg. *reverentes*. V. *Reverto*. ¶ Item qui veretur & obſervat, *riſpettoſo*, *reverente*. *Ovid. 1. Met. verſ.* 232. Non illo melius quiſquam, nec amantior æqui Vir fuit, aut illa reverentior ulla deorum. *Al. leg.* metuentior. *Apul. l.* 8. *Met.* puella pareatum.ſuorum reverens. *Tacit. de Germ. c.* 34. *extr.* Sanctius ac reverentius viſum de actis deorum credere, quam ſcire. *Plin.* in *Panegy. c.* 69. Quis reverentior ſenatus candidatus, quam tu? *Id. in fin. ep.* 17. *l.* 6. Quis uno te reverentior hujus operis, quie benignior æſtimator? (*Supra diverſi*: omnes qui aliquid in ſtudiis faciunt, veuereri otium, mirarique ſoleo.) *Id. l.* 8. *ep.* 21. *a med.* Illud modeſtius, & forſaſſe reverentius, ſed hoc ſimplicius & amantius. *Id. l.* 12. *ep.* 18. Ioreger, probus, induſtrius, atque inter iſta reverentiſſimus mei. *Tacit. l. Hiſtor. c.* 17. Sermo Piſonis erga patrem imperetoremqoe reverens, de ſe moderatus. *Maſſur. Sabin.* apud *Gell. ſub fin. l.* 4. Reſponſum parum reverens. ¶ *Propert. l.* 2. *el.* 23. *v.* 29. Nec tu virginibus (*Muſæ*) reverentia moverie ore. *h. e.* pudibunda, verecunda ora ſeu vultus conturbaverie, & ruborem napreſſeria. ¶ *Flor. ia ſ. l.* 4. Sanctius & reverentius viſum eſt nomen Auguſti. *h. e.* majorem reverentiam ac religionem incutiene.

REVERENTER, *con timore e riſpetto*, *riverentemente*, *riſpettoſamente*, εὐλαβῶς, cum timore & obſervatia. *Plin. l.* 3. *ep.* 21. Adire reverenter aliquem. *Id. l.* 7. *ep.* 31. *a med.* Reverenter & fideliter amicos colere. *& lib.* 10. *ep.* 32. Gabius Baſſus & reverentiſſime, & officioſiſſime venit ad me. *Sueton. in Ner. c.* 23. *ad fin.* Judices reverentiſſime alloqui. *Id. in Aug. c.* 93. Veteres cæremonias reverentiſſime colere. *Tacit.* 2. *Hiſt. c.* 27. Copiæ reverentius & æquius duci parebant.

REVERENTIA, æ, f. *riſpetto*, *timore*, *ſoggezione*, *riverenza*, αἰδώς, ἐυλάβεια, pudor ac metue cum obſervantia conjunctus. *Cic.* 1. *Offic. c.* 28. Adoibenda eſt igitur quædam reverentia adverſus homines, & optimi cujuſque, & reliquorum. oam negligere quid de ſe quiſque ſentiat, non ſolum arroganiis eſt, ſed etiam omnino diſſoluti. *Quinctil. l.* 11. *c.* 1. *ante med.* Videas rixatores quoſdam neque judicum reverentia, neque agendi more ac modo contineri. *& ibid. poſt med.* Obliviſci reverentiæ, quæ parentibus debetur. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 120. Hic nullus verbis pudor, aut reverentia menſæ. *& ſat.* 5. *v.* 71. dextram cohibere memento: Salva ſit artoptæ reverentia. *Id. ſat.* 14. *verſ.* 177. quæ reverentia legum, Quis metus, aut pudor eſt unquam properentis avari? *Martial. lib.* 11. *epigr.* 6. Tanta tibi eſt recti reverentia, Cæſar, & æqui. *Plin. l.* 8. *ep.* 5. *& lib.* 10. *ep.* 11. Reverentiam præſtare alicui. *Id. l.* 4. *ep.* 17. habere. *Tacit. l.* 1. *Hiſt. c.* 55. naſuere. *Id. ibid. c* 12. ſacramenti rumpere. *Id. Ann. 6. c.* 37. *in fin.* retincre in aliquem. *Id. de Germ. c.* 29. Protulit magnitudo populi R. ultra Rhenum imperii reverentiam: *Id. Ann.* 15. *cap.* 1. Reverentia contioöt fœderis. ¶ Apud *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 23. Reverentia eſt dea, mater Majeſtoris na Honore. ¶ Metaoymice videri poteſt perſona ipſa reverentia digna. *Plin. in fin. Panegy.* Ego reverentiæ veſtræ ſic ſemper inſerviam, ut non me ut conſulem, ſed ut candidatum conſulatus putem. ¶ Eſt etiam erga minores *reverenza*, cum cavemus, ne aliqua ratione lædatur. *Juvenal. ſat.* 14. *v.* 47. Maxima debetur puero reverentia. *Plin. l.* 7. *ep.* 24. Quod mihi non amore ejus (*nepotis*) magia facere, quam reverentia videbatur. *Martial. l.* 9. *epigr.* 81. Tam placidæ meotes, tanta eſt reverentia noſtri. ¶ reſpectus, & cura. *Quinctil. declam.* 5. *c.* 13. Cum fratri, prætm ejuſdem nomins par ec ſimile coofortium, reverentia quoque languoria acceſſerit. ¶ modus *Propert. l.* 3. *el.* 12. *v.* 13. Nulla eſt poſcendi, nulla eſt reverentia dandi. *Ovid. 9. Met. v.* 555. Nec nos aut *durus* pater, aut reverentia famæ, Aut timor impedient. ¶ metus, fuga, cunctatio. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Niſi magnitudo rei peperierit reverentiam vel diſcendi, vel profitendi pæne immenſam ſcientiam. ¶ æſtimatio, ratio, *ſtima*. *Plin. l.* 4. *ep.* 28. Ibi ſtudiorum ſumma reverentia, ſummus amor ſtudioforum.

REVERĔOR, erie, eritus ſum, dep. 2. *temere*, *riſpettare*, *aver riguardo*, *a ſoggezione*, *riverire*, αἰδέομαι, vereor & colo, obſervo ſimul & metuo. *Cic.* 2. *de Invent. cap.* 22. Obſervantia, per quam ætate, aut ſapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes reveremur, & colimus. *Al. leg.* veremur, *al.* veoeramur. *Id.* 2. *Rhetic. ep.* 19. ex *Terent. Phorm.* 2. 1. 3. Mihi nihil eſt moleſtius, quam Statium manumiſſum: nec meum imperium: age nutro imperium: non ſimultatem meam revereri ſaltem? *Id. Her.* 4. 4. 7. Dic filia, rus concelluram hiac Soſtratam: oc revereatur, minus jam quo redeat domum. *& 3.* 1. 10. Adventum tuum ombr ſcio revcriturus. *Auſt. ad Hercna. l.* 4. *c.* 17. Difficile eſt virtutes revereri, qui ſamper ſecunda ſurruna ſit olue. *overe ſtima e veneraxione*. *& Colum. l.* 2. *c.* 1. Illuſtrium ſcriptorum auctoritatem revereri. *Plin. l* 5. *ep.* 25. Cum eum ſequeree ut magiſtrum, ut parentem revererer. *& epiſt.* 13. Recitatotue oratiuncuiam, advocavi aliquos, ut revererer; paucos, ut verum audirem. *Plaut. Mil.* 4. 4. 34. Ta ita velo aſſimulare, quaſi ejus opuleotitatem revercaris. *h. e.* admirere, ſuſpicine, tequs multo inferiorem ducas. ¶ Parcere. *Plin. l.* 10. *c.* 51. *de hiſtrione*. Ne quæſtus quidem ſuos reveritus illos opimos, & voca meritoe. ¶ Paſſive impersonaliter, & cum patrio caſu, *Verr.* apud *Non. c.* 9. *n.* 3. Non te *tui* ſaltem pudet, ſi nihil *mei* revereatur? ¶ Antiqui etiam *reverro* dixerunt, teſte *Priſciano l* 8. *pag.* 799. *Puſch.*

REVERGO, ie, a. 3. *rivolgere*. *Claud. Mamert. inter epiſt. Sidon. l.* 4. *n.* 2. Quin illud in eliorum commoda revergat.

REVERRO, *ie*, o. 3. contrarium ſignificat τῷ *verro*, in illo *Plauti Stich.* 2. 2. 64. Reverram hercle hoc, quod converti modo. *h. e.* diſpergam, amittam, quod modo collegi & comparavi. V. ſupra *verſ.* 51.

REVERSIO, onie, f. *il tornare indietro*, *ritorno*, ἀναστροφή, actus revertendi, regreſſus. Quomodo a *reditu* differat, ea ea voce diſtum eſt. *Varr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 32. Cæſar reverſionem fecit, ut poſt accipitium exercitus relinqueret. *Cic. initio Phil.* 1. Exponam vobis breviter conſilium & profectionis, & reverſionis meæ. *Id.* 3. *de nat. Deor. c.* 10. Tertianas febres, & quartanas divinas eſſe dicendum eſt, quarum reverſiona & motu quid poteſt eſſe conſtantius? *Apul. de Mundo*. Cæli ſpatium ſol annua reverſione colluſtrat. *Id. l.* 2. *de dogm. Plat.* Planetarum reverſiones, ortus, obitue. *Plaut. Trinum.* 2. 4. 42. & *Varr.* apud *Non. c.* 3. *n.* 192. & *cap.* 4. *n.* 32. Reverſionem facere ad aliquem. ¶ *Reverſio*, h. n. ioverſio, & figura verborum apud *Quinctil. l.* 8. *c. ult.* V. *Anaſtrophe*.

REVERSO, ae, a. 1. *rivoltare*, iterum verſo. *Auguſtin. in ſ. l.* 6. *Confeſſion.* Verſa, & reverſa io tergum, & io latera.

REVERSUS. V. *Reverro*.

REVERTICULUM, li, o. reverſio. *Apul. l.* 3. *Met. & in Florid. n.* 18. (*al. l.* 4.) Siderum obliqua curricula, ſolia annua revertícula.

REVERTO (*antique* Revorto) ertia, erti, arſum, a. 3. *rivoltare*, ἀναστρέφω, iterum verto: & traoslete reſolvo, repeto. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 30. *a med.* Dubitans, circumſpectans, hæſitans, multa adverſa revertens. Al. leg. *reverrens*. ¶ Fere ponitur pro regredi, redire, revenire: quaſi retro vertere ſe, *ritornare*, *tornare indietro*. *Lucret. l.* 3. *v.* 1074. Exit ſæpe foras magnis na ædibus ille, Eſſe domi quem pertæſum eſt, ſubitoque revertit. *Pompon.* apud *Non. c.* 7. *n.* 68. Coxam quaritat: ſi eum nemo vocat, revertit mœſtus ad me. *Cæſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 5. *a med.* Paucos dies ibi morati, domum

Digitized by Google

mum revertunt. *Lucret. l.* 5. *v.* 657. Sol ſub terras revertens. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 14. Divitiacus poſt diſceſſum Gallorum ad eum reverterat. *Plaut. Mto.* 2. 1. 31. Niſi domum revorteris. *Salluſt. in Catil. c.* 38. *extr.* Id adeo malom multos poſt annos in civitatem reverterat. *Cic.* 1. *de Divin. cap.* 15. Perſæpe revertit ex itinere cum jam progreſſus eſſet multorum dierum viam. *Id. Fam.* 3. *ep.* 10. Ut vidit tuo intereſſe, Epheſo Laodiceam revertit. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 66. Majoribus enim copiis reverſuros. ¶ Sæpius uſurpatur in voce paſſiva, præſertim in indicativis. *Plaut. Pœn. poſt. verſ.* 79. Revortor rurſus denuo Carthaginem. *Terent. Heaut.* 1. 1. 16. & 70. Domum revertor mœſtus. *Id. Adelph.* 4. 1. 9. Prius nov oppreſſiſſet, quam huc reverti poſſet iterum. *Id. Eun.* 2. 1. 13. Aur jam revertere, aut mox, &c. *Plaut. Pſeud.* 1. 2. 30. Cum ego a foro revortor. *Ovid.* 5. *Met. v.* 585. Laſſa revertebar (memini) Stymphalide ſilva. *Nep. in Themiſt. c.* 5. Qua ſex menſibus iter fecerat, eadem minus diebus triginta in Aſiam reverſus eſt. *Phædr. lib.* 4. *fab.* 17. *v.* 24. Mirari, ſibi legatos non revertier. *paragog. Caſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 42. Reverſus ille judicavit, &c. *Plin. l.* 7. *epiſt.* 19. *ſub fin.* Ego ſolatium relegatarum, ego ultor reverſarum. *Horat. lib.* 1. *od.* 29. *v.* 10. quis oeget, arduis Pronos relabi poſſe rivos Montibus, & Tiberim reverti? ¶ Translate *Liv. l.* 8. *c.* 35. & *Perſeus. in Satyr. c.* 87. Reverti in gratiam cum aliquo. *Ovid.* 1. *de ar. am. v.* 340. Pœna reverſum eſt in caput illa tuum. *Id.* 3. *Triſt. el.* 7. *v.* 9. Et tamen ad Muſas, quamvis nocuere, reverti. *Lucret. l.* 2. *v.* 959. Reverti ad vitam. *Caſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 42. Jamque eum ad ſanitatem reverti arbitrabatur. *Cic.* 2. *de Fin. c.* 32. Ut ad propoſitum revertamur. *Formula poſt digreſſionem*. Sic *Nep. in Dion. c.* 4. *extr.* Sed illuc revertor. *Cic pro Cal. c.* 3. Ut ad me revertar. *b. c.* da me dicere aggreſſus. *Horat. de ar. Poet. v.* 390. neſcit vox miſſa reverti. *Pallad. in Oct. tit.* 20. In melle decoquere, donec ad menſuram mediam reverratur. *b. c.* redigatur. *Cic.* 2. *de Invent. c.* 56. Utilitas aut in corpore poſita eſt, aut in extraneis rebus: quarum tamen rerum multo maxima pars ad corporis commodum revertitur. *b. c.* redundat, refertur. *Pompon. Dig. lib.* 19. *tit.* 2. *leg.* 6. & 7. reverti ad aliquem, & adverſus aliquem. *b. c.* regreſſum habnee. *Scævola lib.* 34. *tit.* 4. *leg.* 30. Si putaveris eum ad bonam vitæ emendationem reverſum.

REVESTIO, is, 2. 4. *reveſtire*, curſus veſtio. *Tertull. l.* 5. *carm. adv. Marcion. cap.* 5. *in fin.* Et jam deſpectum victor ſua luce reveſtit.

REVESTITUS, a, um, *reveſtito. Tertull. de reſurr. carn. c.* 42. *ſub fin.* Reveſtitos voluit intelligi eadem ſubſtantia, qua fuerant ſpoliati.

REVIBRATIO, onis, f. *reverbero*, luois repercuſſio. *Hygin. poet. aſtron. lib.* 4. *c.* 14. *circa med.* Lunam ſolis lumine accepto, lucere revibratione.

REVIBRATUS, us, m. Io ſexto caſu fing. *Martian. Capell. lib.* 2. *pag.* 27.

REVIBRO, as, a. 1. *viverberare*, *vipercuotere*, repercutio. *Martian. Capell. l.* 2. *pag.* 41. Globoſum corpus inſtar ſpeculi prænitentis fulgoris radios revibrare. *& lib.* 8. *pag.* 273. Ipſa extimi cæli connexio luris fulgoribus revibravit.

REVICTIO, onis, f. *actus* revincendi, refutatio. *Apul. de doctr. Plat. lib.* 3. Utriuſvis harum propoſitionum revictio confirmat alterem: eoo tamen & utriuſvis confirmatio evincit alteram.

REVICTUS, a, um, *vinto*, *revinto*, idem quod victus, aut iterum victus. *Lucret. l.* 5. *v.* 410. Inde caduot vitre (*ignis*) aliqua cautione revictæ. *Horat. l. & od.* 4. *v.* 53. diu Lateque victrices caterœ Conſilitis juveais revictæ. *Bentley. lag. repreſſe.* ¶ Item convictus, apertis manifeſtiſque indiciis argumentiſque probatus, deprehenſus, ſive in bonam, ſiva in malam partem. *Liv. l.* 6. *cap.* 20. *ad fin.* Crimina revicta rebus, verbis confutare nihil attinet. *b. c.* purgata, ſoluta. Sic *lib.* 40. *c.* 16. Ut omnibus appareret, noctis proximæ crimeo facile revictum. *Tacit.* 15. *Ann. cap.* 73. Cœpta, adulta, & revicta conjuratio. *ſuperata a convinto. & Gell. lib.* 6. *c.* 2. *ad fin.* Homines in culpa & in maleficio reviti. *convinti. & Lactant. l.* 4. *c.* 15. *ad fin.* His teſtimoniis reviti ſolent confugere, &c.

REVIDEO, es, e. 2. *vivedere. Plaut. Trucul.* 2. 2. 69. Nunc ad heram revidebo. *b. c.* rurſus ad heram accedam. V. *Reviſo.*

REVIGESCO, is, gui, n. 3. rurſus vigere incipio. *Jovenc. lib.* 1. *Hiſt. Evang. v.* 804. Hunc ſimilem ſancti ſtatus revigeſcere certum eſt. *Cic.* 1. *Tuſcul. cap.* 16. *in fin.* Multaque ſæcula poſt reviguit Pythagoreorum nomen. Ita leg. *Non. c.* 9. *n.* 12. Alii *ſic viguit*; quod eſt longe rectius.

REVILESCO, ſcis, n. 3. *divenir vile*, vilis fio, evileſco. *Senec. de tranquill. c. ult. circa med.* Nec victuti periculum eſt, ne admota oculis revileſcat.

REVINCIBILIS, le, *che ſi può convincere*, qui revinci poteſt. *Tertull. de reſurr. carn. ſub fin.* Materiæ iiſdem litteris revincibiles.

REVINCIO, incis, inxi, inctum, a. 4. *legare*, *ammarrare*, idem quod vincio, vel arcte vincio, alligo. *Caſ. l.* 7. *B. Gall. c.* 23. Trabes revinciuntur iatroeſuæ, & multo aggere ſeſtiuntur. *Virg.* 3. *Æn. v.* 76. *de Delo.* Quam pius Arcitenens, oras & litora circum Errantem, Gyaro celſa Myconequa revinxit. *Propert. l.* 3. *eleg.* 22 *v.* 22. latos enſe revincit. ¶ Translate *Catull. carm.* 60. *Epithal. Manl. v.* 33. Mentem amora revincions. *Claudian. de B. Gild. v.* 47. urbeſqua cevinxi legibus. *Id. de nupt. Honor. & Mar. v.* 36. Qui ſibi te generum fraterna prole revinxit. ¶ Significat etiam ſolvere, *elegere*. *Colum. l.* 12. *c.* 8. *a med.* Num villicus aut nilligaverit quempiam, domino neſciente, aut revioxerit.

REVINCO, incis, ici, ictum, e. 3. *vincere con argomenti manifeſti*, *convincere*, *ἐλέγχειν*, manifeſto probare rem ita eſſe, conarguere, convincere. *Lucret. l.* 4. *v.* 487. An poterunt oculos aurev reprehendere, ao aures Tactus? ao hunc porro tactum ſapor arguet orris? An confutabuot nares, oculive revincent? *Cic. pro Arch. cap.* 6. Quare argumenta, ſi qua potes. eumquam enim hic neque ſuo, neque amicorum judicio revincetur. *Ulpian. Dig. lib.* 16. *tit.* 20. *leg.* 3. *a med.* Si io mendacio revincatur. V. alia in *Revinctus*.

REVINCTUS, a, um, *ben legato*, *attaccato*, *unito*, *incatenato*, evinctus, devinctus. *Lucret. l.* 5. *v.* 554. Terra parebus aeriis mundi, caloque revincta. *Virg.* 2. *Æn. v.* 57. Juvenis manus poſt terga revinctus. *Ovid.* 10. *Met. v.* 379. Iona de poſte revincta. *& lib.* 12. *v.* 211. quam dum ad ſaxa revinctam Vindicat Alcides. *Caſ. l.* 3. *B. Gall. c.* 13. Ancoræ pro ſumbus ferreis catenis revinctæ. *& lib.* 7. *c.* 73. Stipites ab iaſimo revincti, ac revelli poſſent. *Plin. in Paneg. c.* 82. Religato revinctoque navigio, moo ſecus ac piaculum aliquod trahebatur. *Martial. l.* 6. *epigr.* 41. Iana fauces & colla revinctus. *cinto. & Varr. Atacin.* apud *Chariſc. l.* 1. *pag.* 70. *Putſch.* Cujus ut aſperit torta caput angue revinctum. *Virg.* 4. *Æn. v.* 459. templum Velleribus niveis, & feſta frondе revinctum. ¶ Translate *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 418. implicitos, miſeraque io peſte cevinctos Confodiunt. *Id. l.* 4. *v.* 708. *Symplegadum ſcopulos* Imperia fixos Jovis, æternumque revinctos. *Claudian. l* 1. *in Rufin. v.* 168. Latices in glaciem reciacti. *b. c.* gelu adſtricti.

REVIRENS, entis, nom. particip. *riverdeggiante. Albinovan. eleg.* 2. *de obitu Mecen. verſ.* 113. Redditur arboribus floreus cevireatibus ætas.

REVIRESCO, is, revirui, e. 3. *riverdeggiare*, *ἀναθάλλω*, iterum viridis fio, ad priſtinam viriditatem revertor. *Colum. l.* 2. *c.* 1. Nec revireſcere, nec repubeſcere poteſt. *Ovid.* 3. *Met. v.* 408 Læſaſque jubet revireſcere ſilvas. ¶ Translate ſuumtur pro reviviſcere, renaſci, renovari. *Cic. de Provinc. conſul c.* 14. Impolitæ vero ira, & acerbæ, ſi erunt relictæ, quamquam ſint abſcitæ, tamen efferent ſe aliquando, & ad renovandam bellum revireſcent. *Auct. ad Heren. l.* 4. *cap.* 34. Aliquando reipublicæ rationem, quæ malitia nocentum exaruerant, virtute optimatium revireſcere. *Ovid. Met.* 7. *v.* 304. *& l.* 9. *v.* 430. Spes eſt virginibus Pelia ſubjecta creatis, Ante ſuum parili reciſcere poſſe parentem. *vengiarmene. & Valer. Max. l.* 4. *c.* 8. *n.* 4. Omne oracleti ſacti decus crebra memoria in ſe ipſo revireſcit. *Sil. l.* 8. *v.* 118. promiſſa revireſcens pignore laudis. *b. c.* gaudeos, & animum reſumens. Adde *lib.* 15. *v.* 134. *Flor. in fin. proœmii*, & *Cæcar. Phil.* 7. *c.* 1. obi al. leg. *reviviſcere*.

REVISCERATIO, onis, f. viſcerum repoſitio. *Tertull. de reſurr. carn. cap.* 30.

REVISIO, onis, f. *il vivedere. Claud. Mamert. inter epiſt. ad Sidon. lib.* 4. *n.* 2. Reviſionis poteſtas multis modis interadditur.

REVISITO, as, a. 1. frequent. a reviſo. *Plin. l.* 18. *c.* 3. Nundinis urbem reviſitabant.

REVISO, is, ſi, ſum, a. 3. *vitornare a vedere*, *viſitare*, *di nuovo vedere*, redeo, ot videam, redeo ad videndum. *Cic. Attic. lib.* 1. *ep.* 14. Reviſe eos aliquando. *Id. pro Quinct. cap.* 6. Hic cum rem Gallicanam cuperet reviſere. *Gell. l.* 13. *c. ult.* Cum valeho aboculis, reciſe ad me. *Lucret. l.* 2. *v.* 360. & crebra reviſit ad ſtabulum. *Plaut. Trucul.* 2. 4. 79. Ut quando otium tibi ſit, ad me reviſas. *Terent. Eun.* 5. 4. 2. Reviſo, quidnam Chæreа hic rerum geret. *Colum in proœmio. l.* 12. *a med* Nec villici magna erat opeca, cum ipſi domioi quotidia negotia ſua reviſerent, atque adminiſtrarent.

REVIVIFICATUS, a, um, ad vitam revocatus. *Tertull. de reſurr. carn. c.* 19.

REVIVISCENS, entis, particip. a reviviſco. *Cic. l.* 4. *Fam. ep.* 4. *a med.* Ut ſpectum aliquam viderer videre quaſi reviviſcentis reipublicæ. *Plin. l.* 9. *c.* 37. *ſub fin.* Reviviſcentu conchæ. *Perſeus. in Satyr. c.* 91. *extr.* Reviviſcens amicitia.

REVIVISCO, is, xi, o. 3. *riſuſcitare*, *rinaſcere*, *tornar in vita*, *rivivere*, ad vitam redeo, renaſcor. *Cic. in Piſon. c.* 27. *extr.* Ubi galli cantum audivit, ayuno ſuum reviviſſe putat. *Id. Parad.* 5. *c.* 2. Reviviſcat M'. Curius, aut eorum aliquis, quorum, &c. *Brut. ad Cæcar. ep.* 16. *ante med.* Ne patri quidem meo conceſſerim, ſi reviviſcat, ut, &c. *Colum. c.* 5. *l.* 4. Gramina oiſi manu eliguntur, & in ſummum rejiciuntur, reviviſcunt. *Plin. l.* 22. *c.* 28. Nullis eorum (*infectorum*) pennæ reviviſcunt avulſæ. ¶ Translate *Cic. de Haruſp. reſp. c.* 23. Reſpirare vos a meto cædis, reviviſcere memoriam ac deſiderium mei vidit. *Id. l. Fam. epiſt.* 12. *ad fin.* Cauſa ea eſt, ot jam ſimul cum republica, quæ io pectetuum jacere non poteſt, neceſſario reviviſcat atque coorectur. *Id. Attic. l.* 5. *ep.* 16. *ad fin.* Adventu noſtro reviviſcunt juſtitia, abſtinentia, clementia. *& lib.* 6. *ep.* 1. *ante med.* Civitatev ſuia legibus, & judiciis uſæ, *ritornarono* adeptæ reviverunt. *Id. Verr.* 7. *c.* 61. *ſub fin.* Cum ex meto mortis, ac tanebris, quaſi luce libertatis, & odore aliquo legum recreatus reviviſſet. *M. Antan.* apud *Cicer. Phil.* 13. *c.* 18. Quo facilius reviviſcat Pompejanorum cauſa toties jugulata. *Plin. l.* 34. *c.* 8. Ceſſavit deinde ara, ac raciſus revivit. ¶ Præteritum *revixi* eſt a *revivo*, quod a nemine eſt, quod ſciam, uſurpatum: ſi unum excipias *Paulin. Natal.* qui *carm.* 32. *de obitu Celſi*, *v.* 563. Cumque omnes, io qua vixerunt, carne revivent. ¶ Particip. *reviſcaturus. Senec. in Med. v.* 476. Secare membra non reviſcturi ſenis.

REVIVO. V. in fi. vocis præced.

REUNCTOR, oris, m. *ſottocerchio*, it cujus miniſterio utuntur medici, qui jatraleptecen profitentur: quem Patavini noſtri per jocum ap-

appellant *fcalda e pera*, quoniam ejus frequens officium eſt cataplaſmata & cerata a jatralaptis præcipta calefacere & impoſnere. *Plin. l.* 29. *cap.* 1. Prodicus inſtituens quam vocant ſutraleptiren, reunctoribus quoque medicorum, ac mediaſtinis vectigal invenit.

REVOCABILIS, le, qui poteſt revocari. *Ovid. 6. Met. v.* 264. cum jam revocabile telum Non ſinit. *Claudian. l.* 2. *in Eutrop. v.* 488. revocabile damnum. *b.* 1. reparabile. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 462. & non revocabilis unquam Ceſſit eb ore pudor. *Albinov. ad Liv. verſ.* 427. Supprime jam lacrymas. nec eſt revocabilis iſtis, Quem ſemel umbrifera unxita lymfe tulit. *b. e.* ad vitam revocari non poteſt. *Senec. in Herc. Fur. verſ.* 559. Parcarumque colos nec revocabiles. Adde *Propert. l.* 4. *el.* 7. *v.* 51. ubi al. leg. *revolubiles*.

REVOCAMEN, inis, n. idem ac revocatio. *Ovid. 1. Poſt. verſ.* 561. Accipio revocamen, air. *&* *Met. 2. v.* 596. tibi, ait, revocamina, conjux; Sint, precor, iſta malo. *b. e.* hæc dicta, quibus me dehortari coneris a referendo ultricis crimine.

REVOCATIO, onis, ſ. *ριζωσις, ρίζωσις, ἀνάκλησις*, actus revocandi. *Cic.* 13. *Phil. c.* 7. 1 *med.* Receptui ſignum, aut revocationem a bello audire non poſſumus. *Id.* 3. *Tuſcul. c.* 15. *a med.* Avocatione a cogitanda moleſtia, & revocatione ad contemplendas voluptates. *Vitruv. l.* 9. *c.* 4. *ad fin. de luna.* Revocationes a ſole. *Ulpian. Digeſt. lib.* 5. *tit.* 1. *leg. a. ante med.* Celſus huic domum revocationem dandam ait. *b. e.* jus, & facultatem revocandi domum, V. *Domus*.

REVOCATOR, oris, m. *ριζωτωρ*, qui revocat. *Quintil. declam.* 20. *ſub fin.* Magus revocator animarum. *b.* 1. revocans ad vitam.

REVOCATORIUS, a, um, ad revocandum, ſeu retrahendum pertinens, ut Emplaſtrum revocatorium, *Theodor. Priſcian. l.* 2. 1. 31. ¶ *Revocatorius*, ſpiritus, ſeu diploma Principis, quo abſentem ad ſe revocat. *Imp. Anaſtaſ. lib.* 12. *Cod. tit.* 2. *leg. ult.*

REVOCATUS, a, um, *ριζωθεὶς, ἀνακεκλημένος*, miſſus vocatus. *Cic.* 3. *Agrar.* 1. 1. Qui provocati a me venire noluerunt, revocati ſaltem revertantur. *Virg.* 5. *Æn. v.* 476. Revocatus a morte. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 5. *v.* 17. lenæ revocatus reminat herbas. *b. e.* a ſtomacho ad os retractus. *Virg.* 1. *Æn. v.* 239. Hinc fore ductores revocato a ſanguine Teucri. *b.* 1. retracto a deletione, a qua non procul eberat, renovatu. *Juſtin. l.* 7. *c.* 1. *&* *Petron. in Satyr. c.* 118. Rurſus revocatus in memoriam injuriæ. *Liv. l.* 33. *cap.* 32. Revocetus præco. V. *Revoco* in fin.

REVOCO, as, avi, atum, a. 1. *ριζωσω indietro, richiamare, ἀνακαλῶ*, retro voco, abeuntem vocando retrabo, reduco. *Plaut. Men. act.* 2. *ſc.* 5. Quotiès feras ire volo, me retines, revocas. *Terent. Eun. act.* 1. *ſc.* 4. *&* *Horat. l.* 2. *ſat.* 3. *v.* 264. Excluſit: revocat. redeam? nam ſi me obſecret. *Cic. pro Dom. c.* 57. Qui maxime me repetiſſis, atque revocaſſis. *Id. Fam. ep.* 1. Poſteaquam de medio curſu reipublicæ fum voce revocatus. *Ovid. 2. Amor. el.* 1. *v.* 23. Carmius ſanguineæ deducunt cornua lunæ, Et revocant nivees ſolis euntis equos. *Id.* 2. *Met. v.* 334. revocare fluctus & flumine. *b. e.* regredi, & refluere jubere. *Plin. l.* 28. *c.* 2. Revocare ferculum, aut menſam. *ſæpe vipere*. & *Cato R. R. c.* 2. Ad retinendum operum, operarumque villicum revoca. ¶ Item rurſus voco, *chiamar di nuovo*. *Petron. in Satyr.* 2. 23. Refectum igitur eſt convivium, & rurſus Quartille ad bibendum revocavit. *rurſus revocare* pleonaſmus non inuſitates, ut *retro regredi, rurſus reſcribere*, &c. ¶ Item mutuo, & per vices voco, *ἀντικαλῶ*. *Virg.* apud *Non. c.* 2. *v.* 753. Qui nos provocare, advocare cum audeant, nos illos revocare timemus? *Cic. pro Reſc. Amer. c.* 18. *extrem.* Domum ſuam iſtum non fere quiſquem vocabat (*ad cænam*): nec mirum, qui nequs in urbe viveret, nequs revocaturus eſſet. Adde *Phædr. lib.* 2. *fab.* 26. *v.* 7. *&* *Lactant. l.* 6. *c.* 12. ¶ *Domum revocare*. V. *Domus*. ¶ Tranſlate *Ovid. Heroid. ep.* 16. *v.* 231. Multaque ne videam, verſo cervice recumbo: Sed revocas oculus protinus ipſa meos. *b. e.* facis ut rurſus convertam in te. *Id.* 4. *Met. v.* 247. gelidos artus in vivum revocare calorem. *Claudian. de Ruffino, l.* 2. *v.* 78. Ipſe inter medios, ne qua de parte relinquat Barbariem, revocat falvas in pectora pelles. *b.* 1. geſtat complicatas ante pectora. *Virg.* 9. *Æn. v.* 125. revocatque pedem Tiberinus ab alto. *ſi vitire*. Sic *lib.* 6. *v.* 128. revocare gradum. ¶ Illa etiam trueſlata ſunt: *revocare vitem* h. e. nimis ſe effundentem putarione compeſcere. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 22. Nam facilius, ut in vitibus, revocantur ea, quæ ſeſe nimium profuderunt. *Colum. l.* 2. *c.* 10. *ante med.* Proſcindamus terram, proſciſſamque in liram revocabimus. *b.* 1. proſciſſimus diſſipatam, in limm componemus. ¶ Ad vim reducendi pertinet & illa *Plin. l.* 22. *c.* 24. *a med.* Malfum appetendi quoque revocat aviditatem cibi. *Id. l.* 2. *cap.* 101. Luna ſomno ſopitis torporem contractum in caput revocat. *Senec. in Agam. v.* 296. revocare frena. *b. e.* adducere, & equos retrahere. *Id. in Thyeſt. verſ.* 685. Poſt terga juvenum nobilem revocat manus. *b. e.* reducit, & religat. *Id. in Oedip. v.* 416. Spargere effuſos ſine lege crines: Rurſus adducto revocare nodo. ¶ retrahere, abducere, avocare, removere, *vitiare, diſtornare*. *Cic.* 2. *de Divin. cap.* 8. Dejotarum neceſſarium noſtrum ex itinere aquila revocavit. *Id. Attic. l.* 3. *ep.* 15. *circa med.* Revocare aliquem a turpiſſimo conſilio. *Id. pro Cluent. c.* 5. *e med.* a cupiditate. *Id. Catil.* 3. *c.* 5. a ſcelere. *Virg. Georg.* 4. *v.* 88. ubi ductores (*apum*) acie revocaveris ambo. *b. e.* ab acie. *Ovid.* 2. *Triſt. v.* 557. animum ob ira. *Cic. pro Sull. cap.* 16. Nonnunquam animum incitatum ad ulciſcendum orationem tuam, revoca & reflecte. ¶ Cum infinito. *Propert. l.* 3. *el.* 16. *verſ.* 11. Nec tamen illa ſua revocatur parcere famæ Turpior & ſacli vivere luxuriæ. *b. e.* non retrahitur, ut parcat, &c. & deſiſtat a vita luxurioſa. ¶ Ponitur & pro abſtrahere. *Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 16. Revocare mentem a ſenſibus, & cogitationem a conſuetudine abducere. ¶ Et pro addocere, reducere, devocare. *Cic. pro Cluent. c.* 49. Cum tribunus plebis, populo concitato, rem præne ad manus revocaſſet. *Id. pro Cæcin. c.* 27. Populi R. cauſa, civitatis jus, bona, fortunæ, poſſeſſionesque in dubium incertumque revocabuntur. *Id. poſt redit. in Sen. c.* 9. *a med.* Qui me a morte ad vitam, a deſperatione ad ſpem, ab exitio ad ſalutem revocavit. *Id. in Brut. c.* 3. Vaſtrio litterio recreatus, me ad priſtina ſtudia revocavi. *Id. de Amic. cap.* 16. *a med.* Omnia ad ſuam potentiam revocans. *Petron. in Satyr. cap.* 111. *a med.* Exulceratas mentes ad ſanitatem revocare. *Cic. pro Roſc. Amer. c.* 39. In minimis privatiſque rebus etiam negligentia in crimen mandati revocatur. *Id. Verr.* 5. *cap.* 91. An me ad M. Antonii æſtimationem frumenti, nuctionemque pecuniæ revocaturus es? *b.* 1. dices, Verrem imitatum fuiſſe M. Antonium in æſtimatione frumenti? Supra dixerat *cap. præc.* Quo me igitur, aut ad quæ exempla revocas? *Plin. l.* 29. *c.* 1. Medicinam revocavit in lucem Hippocrates. ¶ referre, reducere. *Cic.* 3. *Offic.* 1. 23 *a med.* Cum ad veritatem cœpit revocare rationem. *Id.* 2. *de Fin. c.* 13 *ſub fin.* Ad ſcientiam omnia revocans. *Id. pro Dom. c.* 5. Nonnulli illam rem ad illam actionem conjecturamque revocabent, quand, &c. ¶ aſſumere, recipere. *Cic. inertia Tuſcul.* 1. Studia longo intervallo intermiſſa revocavi. *Id. in fin. ep.* 26. *l.* 7. *Fam.* Vires & corpus amiſi: ſed ſi morbum depulero, facile illa revocabo. *Virg.* 1. *Æn. verſ.* 228. Tum victa revocant vires. *&* *verſ.* 206. revocare animos. *Plin. l.* 18. *c.* 6. *a med.* ex *Catone*. Prætermiſſa fruſtra revocari. *b. e.* quæ ſuo tempore in agri cultione facta non ſunt, fruſtre repeti & reſumi, quia ut *Id.* ait R. R. *c.* 5. *a med.* ies ruſtica ſic eſt: ſi unam rem ſero feceris, omnia opera ſero facies. ¶ renovare, inſtaurare. *Sil. l.* 13. *v.* 123. humenti fluvio revocare colorem. *Id. l.* 4. *v.* 15. revocantqua nova fomice bipennes. Al. leg. *revoquumque*. Priori autem loco *renovare*. hæc enim duo *revoco*, & *renovo*, ab facilem mutationem, ſæpe confudere librarii apud *Ovid. Propert. Senec.* &c. ut præter alios monet *Drakenborch. ad Sil. l.* 14. *v.* 122. & ad *Liv. l.* 3. *c.* 51. ¶ *Revocare memoriam*, quaſi vocare iterum, ut officio ſuo fungatur, *ritornare, richiamare*. *Senec. in fin. l.* 5. *de benef.* Memoria ad referendam gratiam admonitione revocanda eſt. *&* *lib.* 7. *c.* 25. Submiſſis & familiaribus verbis *beneficii* memoriam revocare. *Liv. l.* 3. *c.* 51. Non minore motu animorum Sicci cædis memoria revocata. His quoque locis *renovare* alii. V. *Drakenborch. loc. cit.* Dirimus etiam *revocare aliquem in memoriam*. *Petron. in Sat. c.* 118. *Juſtin. l.* 2. *c.* 5. *&* *lib.* 7. *c.* 1. Abſolute *Sil. l.* 12. *v.* 81. dignos jam veſtmet reddite veſtra, Quam trahitis, fama, & revocate in pectora Cannas. *b.* 1. excitere in animis veſtrim eam virtutem, quæ in prælio Cannenſi Romanos fregiſtis. *Virg.* 7. *Æn. v.* 40. & primæ revocabo exordia pugnæ, *riferirò*. ¶ ſumere, ducere. *Virg.* 4. *Georg. v.* 281. ſi quem proles (*apum*) ſubita decerit omnis, Nec genus unde novæ ſtirpis revocetur, habebit. ¶ reponere. *Virg.* 3. *Æn. v.* 451. Nec revocare ſitus (*ſolorum*) aut jungere carmina curat. ¶ reparare, reddere. *Senec. in Hippol. v.* 891. ſenibuſque feſſis Rurſus exſtinctos revocat calores. *Id. in Herc. Oet. verſ.* 1578. comam filvis revocabit æſtas. ¶ In uſum reducere, *Horat. l.* 4. *od.* 15. *v.* 12. Et veteres revocavit artes. *Juvenal. ſat.* 2. *v.* 30. qui tunc leges revocabat amaras. *Sueton. in Claud. c.* 22. Quædam exoleta revocavit, aut etiam nova inſtituit. *Tacit.* 2. *Ann. cap.* 10. *extr.* veterem ducamque militiam revocabat. ¶ reſtituere, *rimettere, vivocare*. *Senec. l.* 4. *de benef. cap.* 39. Fuit tanti non revocare promiſſum ſuum. *Ovid. 9. Met. v.* 617. Nam primum (ſi facto mihi revocare liceret) Non capiſſe fuit. *b. e.* infecta reddere. *Ulpian. Dig. lib.* 48. *tit.* 18. *leg.* 1. *in fin.* Præſes provinciæ pecuniariam ſententiam ſuam revocare non poteſt. *b.* 1. reſcindere. ¶ *Revocare ſe ad ſe*, ſe colligere, *ricentrare in ſe ſteſſo*. *Cic. Acad. 4. c.* 16. *ad fin.* Quis enim cum ſibi fingit aliquid, & cogitatione depingit, non, ſimul ac ſe ipſe commovit, atque ad ſe revocavit, ſentit, quid intereſſit inter perſpicue & inania? *&* *cap.* 17. Ne vinolenti quidem; quæ faciunt, eadem approbarione faciunt, quæ ſobrii: dubitant, hæſitant, revocant ſe interdum, iiſque, quæ videantur, imbecillius aſſentiuntur. ¶ *Revocare ſe ad aliquid*, rurſus ſe comparare. *Cic. in Brut, rep.* 94. Itaque cum jam pæne exanuiſſet Antonius, & ego conſul factus eſſem, revocare ſe ad induſtriam cœpit. *Id. 3. de Orat. c.* 3. Nunc ad reliqua progrediar, meque ad meum munus penſumque revocabo. ¶ In recitationibus *revocare* eſt jubere, ut qui legit, repetat, *ſar ripetere*. *Plin. l.* 3. *ep.* 5. 1 *med.* Memini quendam ex amicis, cum lector quædam perperam pronuntiaſſet, revocaſſe, & repeti coegiſſe: huic avunculum meum dixiſſe: intellexeris nempe? cum ille annuiſſet, Cur ergo revocabas? decem amplius verſus hæc tua interpellatione perdidimes. *Cic. pro Sext. rep.* 58. Nominatim ſum appellatus in Bruto: *Tullius qui libertatem eiſdem ſtabiliverat*. millies revocatum eſt. Adde *pro Arch. cap.* 8. *Liv. l.* 33. *c.* 32. *Valer. Max. lib.* 6. *c.* 2. *a. n.* 9. item *Horat. l.* 2. *ep. ep.* 1. *v.* 223.

REVOLO, as, avi, atum, n. 1. *volar indietro, ἀναπέτομαι*, retro volo, volando redeo. *Cic.* 2. *de nat. Deor. cap.* 49. *ad fin.* Grues in tergo prævolantium colla & capita reponant. quod quia ipſe dux facere non poteſt, revolat, ut ipſe quoque quieſcat. *Virg.* 1. *Georg. v.* 361. Cum medio celeres revolant ex æquore mergi, Clamoremque ferunt ad litora. ¶ Translate celeriter redeo. *Ovid. Met.* 7. *v.* 684. fortunaque miſſum (*telum*) Non regit, & revolat, nullo reſonante, cruentum. *Velleſ. l.* 2. *c.* 120. *&* 123. Ille ad petrem patriæ exſpectato revolavit maturius.

REVOLUBILIS, le, *che ſi può rivolgere, ἀνωτὸς, ἀνωγωγὸς*, qui re-

volvi poteſt, volubilis. *Ovid. in Ibin, v.* 193. Siſyphi, tui tradas revolubile pondus habebis. *Propert. l.* 4. *el.* 7. *v.* 52. Juro ego ſatorum nulli revolubile flumen. (V. *Revolvo.*) *Auſon. in Eclogar. de nominib. 7. decr. v.* 12. revolubilis orbita.

REVOLVO, olvis, olvi, olutum, a. 3. *revogliere, revolvere, vogliere ſuſpra, ἀναπλίσσω, ἀναειρέω*, idem quod volvo, retro, aut rurſus volvo, ſonvolvo, circumvolvo. *Cic. in Arat.* 2. *de nat. Deor. c.* 42. Torva Draco ſerpit ſubtet ſupraque revolvens Seſe, conficiensque ſinus a corpore flexos. *Colum. l.* 8. *c. ult.* Pelagus agitarum veetis aſſidue renovatur, nec concalſcere poteſt, quoniam gelidum ab imo fluctum revolvit in partem ſuperiorem. *Senec. in Agam. verſ.* 488. Vento exſilit æſtus, & ventus retro æſtum revolvit. ¶ Commode *revolvi* dicuntur ſidere, anni, tempus, quia certos habent curſus, & velut urbes volvuntur. *Plin. l.* 18. *cap.* 25. *circa med.* Centeſima revolvente ſe Luna. *Claudian. de Phœnice, v.* 104. te ſæcula tuſte Conſta revolvuntur. ¶ Metalepſice ſumitur pro legere, *leggere*, ea ratione, que in *Evolvo* dictum eſt. *Liv. lib.* 34. *c.* 5. *circa med.* Tuas udverſur te Origines revolvam. *Martial. l.* 6. *epigr.* 64. *v.* 15. has nugas Non dedignatur bis terve revolvere Cæſar. *Adde lib.* 11. *epigr.* 2. ¶ Et rurſus, iterum legere. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 223. Cum loca jam recitata revolvimus irrevocati. ¶ Metaphoricè eſt recogitare, ſecum iterum mente verſare. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 667. Numa viſa revulvit. *Lucan. l.* 8. *v.* 376. cuncta revolvens Vitæ fata meæ. *Tacit. in Agric. c. ult.* Ut omnia dicta factaque ejus ſecum revolvant. *Id. Ann.* 4. *c.* 21. Animus revolvens jtee. *Senec. in Oedip. v.* 764. Curas revolvit animus, & repetit reatus. ¶ *Revolvo* eſt redire, tacidere, relabi, *reportare, recadere*. *Cic. Attic. l.* 13. *ep.* 26. Itaque revolvor ideotidem in Tuſculanum. *Virg.* 4. *Æn. v.* 690. Tne ſe ſe attolleus, ſubitoque adnixa leceacit, Ter revoluta toro eſt. *Ovid. de Eurydice, lib.* to. *Met. v.* 63. revolutaque rurſus eodem eſt. ¶ *Revolvere iter*, remeari, iterum percurrere. *Virg.* 9. *Æn. v.* 301. rurſus perplexum iter omne revolvens Fallacis ſilvæ. ¶ Translate *Senec. in Thyeſt. v.* 418. Modo ſortis fui, & lætus: nunc ſoutus in rectus revolvor. *Ovid. in Met. v.* 335. quid in iſta revolvor? Spes interdictæ diſcedite. *Virg.* to. *Æn. v.* 61. itterumque revulvere caſus Da, patre, Ilracus Teucris. *h. e.* ſubire iterum, experiri, pati. *Cic.* 4. *Acad. c. ult.* Egu ad patris revolvor ſententiam. *h. e.* accedo. *Id.* 2. *de Divin. c.* 5. Primum eodere revolveris. *h. e.* eadere dicit, quæ prius: in eandem ſententiam relaberis. ¶ Pru enarrare, revolvere. *Virg.* 2. Æu. *v.* 101. Sed quid ego hæc autem nequidquem jactata revolvo? *Claudian. l. c. de laudib. Stilich. v.* 35. quid factu revolvam, Militiarequm patrir? ¶ *Revolvere fila*, poſquam fuſu evolveris, rurſus circu illum convulvere. *Senec. in Herc. Fur. v.* 781. Duræ peragunt penſa Sorures, Nec ſua retro fila revolvunt. *Stat.* 7. *Theb. v.* 774. immites ſcis aulla revolvere Parcas ſtamina. V. *Revolubilis*.

REVOLUTUS, a, um, *ἀναειρόμενος, ἀναπλισσόμενος*, volutus, retro aut rurſus convolutus. *Virg. ex. Æn. v* 605. *de mars*. Nunc ruit ad terrae, ſcopuliſque ſuperjacit undam: Nunc rapidus retro, utque æſtu revoluta reſorbens Saxa, fugit. *& lib.* 12. *v.* 660. rumpit Saturnia funem, Avulſamque rapit revoluta per æquore navem. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 330. abrupta revulutus unda. *Petron. in Satyr. c.* 136. *circa med.* Anteres revolutam, paſſimque per totum effuſam pavireentum collegerant ſabam. *h. e.* ſvolutam, & ſolliculis ſpoliatam. Al. leg. *reſoluteam*. & *cap.* 134. trepidiſque furvetes Flectere Phœbus equos ævolutu ſogitur orbe. *h. e.* retru verſo. *Tacit. 5. Hiſt. c.* 14. Addiderat obliquam in Rhenum molem, cujus objectu revolutus amnis adjacentibus ſuperfundsretur. *h. e.* reſunde. *Virg.* 5. Æu. *v.* 336. Illa autem ſpiſſa jacuit revolutus arena. ¶ De eo, qui volvendo ſe decidit. *Virg. Æn.* 12. *v.* 672. ſuffoſſo revolutus equo. *Claudian. de 6. conſul. Honor. v.* 131. immenſi revolutus culmine fati. *h. e.* deturbatus, dejectus. V. *Revolvo*. ¶ Et qui volvendo ſe redit, ut anni, dies, tempora. *Virg.* in. *Æn. v.* 256. interea revoluta ruebat, Matura jam luce, dies. *Ovid.* 4. *Faſt. verſ.* 29. Principiumque ſui generis, revolutaque quærens ſæcula. *poſſes, audori*. ¶ Translate *Virg.* 6. *Æn. verſ.* 448. juvenis quondam, nunc femina Cæneus, Rurſus & in veterem fato revoluta figurem. *Tacit.* 4. *Ann. c.* 9. Ad eana & toties irrita revolutus da reddenda republica, &c. *h. e.* dicendo cum redtiſſet. *Id. Ann.* 16. *cap.* 18. Revolutus ad eitia. *Juſtin. l.* 30. *c.* 2. *a med.* Revolutus in luxuriam. *Liv. l.* 4. *c.* 20. *ad fin.* Revolutus ad diſpenſatiouem inopiæ. *rivoltoſi*. ¶ Eſt etiam *revolutus* contrariore τῷ convolutus, hoc eſt evolutus, explicatus, *ſvolto. Gell. c.* 9. *l.* 27. *circa med.* Id locum, lecteris ita perſcriptis, revolutum ee ſurculo, imperetori conmenti illius conſcio mittebant. *Virg.* 9. *Æn. v.* 476. Excuſſi manibus radii, revolutaque penſa. *h. e.* incompoſita & evoluta cecidere. *Senec. in Oedip. v.* 985. Servatque ſuæ decreta colus Lachefis, dura revoluta manu. *decreta colus revolutu*. h. a. colus decreto ſeu fato ſtamina ſpoliata. *ἀναλυτική*.

REVOMO, is, mui, n. 3. *vomitare, ἐμεῖν*, Idem quod vomo, evomo. *Virg.* 5. *Æn. v.* 181. illum & ralsre nutantem, Et falſoe cidenr revomentem pectore fluctus. *Plin. l.* 10. *c.* 72. Dracones avibus devoratis ſolidis, contentione plumam excitam revomuut. *Senec. in Thyeſt. v.* 581. & *Ovid. ex. Met. v.* 731. rapax hauſtum mare revomit Charybdis. ¶ Translata *Lucret. l. c. verſ.* 196. Nonne vides etiare, quanta ei tigna trabeſque Reſpuat humor aquæ? nam quam magis urſimus alte Directa, & magna ei multi preſſimus agra, Tam cupide ſurſum revomit magie, atque remittit. *h. e.* expellit, rejicit. Al. minus reſte leg. *removet*. Sic *Lucan. l.* 6. *v.* 24. illiſum ſcopulis revomvetibus æquor. *Flor. l.* 2. *c.* 20. Sic cum ſanguine & ſpiritu male partam revomuere victoriam.

REVORTO, &c. V. *Reverto*.

REUS, i, m. *reo, colpevole*, & Rea, æ, f. *rea, ἔνοχος, ἔναγχος, ἐναίτιος*, quicumque in judicium adducitur ſive quippiam admiſerit, ſive non: eos oppouitur *accuſatori, petitori*, & *actori*. Dictus eſt etiam *unde petitur*. V. *Unde*. *Feſtus* Reus dictus eſt a re, quam promiſit ac debet. *Cic.* 2. *de Orat. cap.* 43. Reus appellu non eos modo, qui arguuntur, ſed omnes quorum de re diſceptatur. ſic veim alim loquebatur. *Feſtus*: Reus nunc dicitur, qui cauſam dicit *e* & item qui quid promiſit, ſpupondetve, ac debet. Ac Gallus Ælius libro ſecuodo ſignificationum verborum, quæ ad jus pertinent, ait: Rvus eſt, qui ſum altero litem conteſtatum habet, ſive is egit, ſive cum eo actum eſt. Hæc *Feſtus*: ex quibus diſcimus, utrumque litigatorem olim hoc nomine fuiſſe appellatum. *Cic. e. de Orat. c.* 59. Reus appellu, quorum res eſt. *Id. Fam.* 13. *ep.* 54. Ut operam des, ut ſocrus adoliſcentis rea ne fiat. *Id. Verr.* 2. *c. e.* Semel ait ſe in vita pertimuiſſe, tum cum primum reus a me factus ſit. Ubi *Aſcon.* Quid eſt reum fieri, nili apud prætorem legibus interrogeti? Cum enim in jus ventum eſſet, dicebat accuſator apud prætorem *reo*: ujo, te Siculos ſpoliaſſe. Si tacuiſſet, lis ei æſtimabatur, ut ecdio: ſi negaſſet, petebatur a magiſtratu dies inquirendorum ejus criminum, & inſtituebatur accuſatio. *Liv. l.* 4. *c.* 42. & *Plin. l.* 3. *ep.* 9. *ad fin.* Peragere reum. V. *Perago*. *Plin. l.* 7. *ep. ult.* Poſſulare aliquem rerum impietatis. V. *Poſſulo*. *Quintil. l.* 12. *c.* 7. Accuſatoriam vitam vivere, & ad deferendos reos præmia duci, prouvreum larrocinia eſt. V. *Defero*. *Cic. Verr.* 7. *c.* 42. Abſentem aliquem referre in reos. *Quintil. l.* 12. *c.* 1. *ſub fin.* Defendere manifeſti peculatus reum. *Cic.* 4. *Verr.* 1. 40. *ad fin.* Eximere aliquem ſe reis. *Ovid.* 15. *Met. v.* 41. reos damnare, aut abſalvere culpæ. *Cic. pro Sext. cap.* 15. *ad fin.* Cum equeſter ordo reus a conſulibus citaretur. *Id. pro Mil. c.* 13. *a fin.* Reus Milonis lege Plotia, fuit Clodius, quoad vixit. *h. e.* Milone accuſante. *Id. pro Sext. c.* 35. Sextius, qui eſt de vi reus. *Id. in Vatin. c. ult.* Eſt enim reus uterque ob eandem cauſam, & eodem crimine. *Velleg. l.* 2. *c.* 45. Reus inceſti uctus P. Clodius. *Quintil. l.* 4. *c.* 2. Cynicum apud Cenſores reum de moribus facere. *Ovid. Heroid. ep.* 14. *v.* 220. Quid ſiet ſonti, cum rea laudis agat? ¶ A Juriſconſultis reus dicitur intendens, qui aliquam rem præſtare tenetur. *Feſtus*: Reus ſtipulando eſt idem, qui ſtipulatur: reus promittendo eſt, qui ſuo nomine alteri quid pro altero promiſit. *Modeſtin. Dig. lib.* 45. *tit.* 2. *leg. 1.* Qui ſtipulatur, reus ſtipulandi dicitur: qui promittit, reus promittendi habetur. *Julian. lib.* 46. *tit.* 3. *leg.* 34. *ad fin.* Quoties reus fatiſdaodi reo fatiſaccipiendi heres exſtitit. *African. l.* 26. *tit.* 2. *leg.* 17. *a med.* Rsus pecuniæ. *Ulpian. lib.* 24. *tit.* 3. *leg.* 22. *dotis. Id. l.* 29. *tit. e. leg.* 13. *a med.* locationis. ¶ Extra forum, & lites *Virg.* 5. *Æn. v.* 236. taurum Conſtituas ante utas vott reus. Ubi *Servius*: voti reus, dubitor: unde vota ſolventes dicimus abſolutos. Inde eſt (*Ecl.* 5. *v.* 80.) damnabis tu quoque votis. *& bucolic. l.* 3. *Saturn. c.* 2. Hæc eos propria ſacrorum eſt, ut reue vocetur, qui ſuſcepto voto ſe numinibus obligat: damnatus autem, qui pernitiſſa vota non ſoleit. *Liv. l.* 25. *c.* 30. *circa med.* Quo iateotius cuſtodiæ ferventur, opportuna loca dividenda *præfectis* eſſe, ut ſua quiſque partis intandæ reus ſit. *h. e.* ut ſi quid adverſi acciderit, ei, qui tutari debuit, imputetur.

REVULSIO, onis, ſ. *Ravvolmento, ἀνάσπασμα*, actus revellendi, evulſio. *Plin. l.* 13. *c.* 12. *a med.* Sed retro deprehendit eitiam, unius ſchedæ revulſione plures infectante paginas.

REVULSUS, a, um, *ſtaccato, ſpiccato, ἀνασπασθείς*, evulſus, avulſus, refixus. *Cic.* 4. *Verr. c.* 46. Cujus de meritis fuit æneæ tabula fixa in Curia, &c. quæ tabula tum imperio tuo revulſa, nunc a me reportata eſt. *Virg.* 8. *Æn. v.* 691. pelago ſtredas innate revolſas Cycladas. *Senec. in Oedip. v.* 978. lacerum caput lacerum revulſis ſanguinem venis vomit. *Ovid.* 2. *Metam. v.* 316. Illis frena jacent, illic temone revulſus Axis. *& lib.* 13. *v.* 882. partemque e monte revulſam mittit. *& lib.* 5. *v.* 39. ferrum ex oſſe revulſore. *Lucan. l.* 1. *v.* 481. patriuque a ſede revulſos Pone ſequi. *Virg.* 4. *Georg. v.* 563. cuput a cervice revolſum. & 4. *Æn. v.* 505. equi de fronte revulſus, Et matri præreptus amor. *Plin. l.* 28. *c.* 4. *ante med.* Revulſus cruct.

REX, regis, m. *Re, ſovrano, βασιλεύς*, qui habet ſummum imperium alicujus regionis, aut populi, aut urbis: a *rego*, ut *lex* a *lego*. *Cic.* 3. *de Fin. c. ult.* Rectius appellabitur rex, quem Tarquinius, qui nec ſe, nec ſuos regere potuit. *Id. pro Sext. cap.* 26. *ſub fin.* Rex ſedens cum purpura & ſceptro, & illis inſignibus regiis. *Lucret. l.* 3. *v.* 1041. multi reges, rerumque potentes Occiderunt, magnie qui gentibus imperitarunt. *Phædr. l.* 2. *fab.* 14. *v.* 5. cum jaceret morbo confectus gravi Rex urbis. *Claudian. de* IV. *Conſul. Honor. v.* 498. componitur orbis Regis ad exemplum. *Ovid. Heroid. ep.* 27. *v.* 266. An veſcie longis regibus eſſe manus? *Virg.* 2. *Æn. v.* 648. divum pater, atque hominum rex. *h. e.* Jupiter, qui ab *eod.* ree deorum 1. 12. *v.* 851. dicitur. *Ovid.* 20. *Met. v.* 606. rex æquarum. *h. e.* Neptunus. *Senec. in Herc. Fur. v.* 833. tertia ſortiv. *h. e.* Pluto: qui *ibid.* dicitur, *verſ.* 560. qui res populis pluribus imperat. *Martial. l.* 12. *epigr.* 63. Aatiqui rex magne puli, mundique priorls. *h. e.* Saturne. *Virg.* 11. *Æn. v.* 321. ſolus rex intit ab alto. *& lib.* 1. *v.* 548. Res erat Æneas nobis, quo juſtior altee Nec pietate fuit, nec bella major & armis. ¶ Per excellentiam *Romanis* dicebatur a Græcis rex Perſarum: quorum imitatione

Tacit.

Tornæ. Hemst. 1. 1. 65. In Asiam ad regem militatum abiit. Adde *Eun.* 3. 1. 7. & 22. Idem dicebatur etiam *rex regum*, ut est apud *Suetom. in Calig.* c. 5. quia reges aliquot habebat, instar satellitum sibi assistentes. ¶ Etiam regum liberi & affines *reges* dicuntur. *Cæs. l.* 3 *B. Civ. c.* 107. Controversias regum ad populum R. pertinere existimans. *& cap.* 109. Controversias regum componere. *Cic. 6. Verr. c.* 27. Reges Syriæ, regis Antiochi filios pueros, scitis Romæ nuper fuisse. Sic *Virg. 9. Æn. v.* 223. vocat regem Iolum Æneæ filium. *Valer. Flacc. l.* 1. *v.* 574. Acastum filium Peliæ. Adde *Stat. 2. Achill. v.* 156. & *Manil. l.* 2. *v.* 2. Similiter *regina* dicuntur Regum filiæ. V. *Regina.* ¶ Romæ ab initio Reges imperitarunt, per annos fere CCXLV. Quorum septimus, qui Tarquinius Superbus fuit, propter suam impotentiam, & Sexti filii libidinem, a L. Junio Bruto privatus imperio, exsul vitam finivit. V. *Liv. l.* 1. *& 2. Flor. l.* 1. *Ovid. l.* 2. *Fast a vers.* 685. & *Sex. Aurel. Vict. initio de vir. illustrib.* Postea creatus consulibus, adeo regis nomen exosum fuit Romanis, ut ne ad invidiam conflandam potentissimæ civium aterentur: qua de re etiam in *Regno*, & *Regnum* dictum est. Hinc *Cic. Agror.* 2. *c.* 6. ut in Agrariæ legis auctores odium populi conciret, vocat eos reges ararii, vectigalium, provinciarum omnium, &c. V. *eund.* 3. *Offic. c.* 21. *Suetom. in Cæs. c.* 79. *& Aug. l.* 4. *a cap.* 13. ubi de Sp. Mælio, *& lib.* 6. *c.* 20. ubi de M. Manlio narrat. ¶ Res dicebatur summus magistratus Lacedæmoniorum: eretque talia nomine magis, quam imperio, ut est apud *Nepot. in Agesil. cap.* 1. item Carthagine bini quotannis creabantur reges, ut Romæ bini consules. *Id. in Annib. cap.* 7. ¶ Rex *consensus* dicitur ab *Ascon. in argum. divin. Verr.* Hortensius, qui in foro ob eloquentiam aliquando regnavit. ¶ *Rex sacrorum*, & *rex sacrificulus*, aut *sacrificus*, sacerdos apud Romanos, qui publica quædam sacra, olim per reges facitata, obibat. Retentum est ia rm *regii* nomen religionis causa, ut ea sacra rite peragi, atque etiamnum a rege fieri dici posset, quamvis reges in perpetuum essent expulsi. Subjecerunt tamen Pontifici maximo, ne regium & supremam auctoritatem in sacris habere viderentur. *Cic. de haruspic. resp. c.* 6. *sub fin. Liv. l* 2. *c.* 2. *& lib.* 6. *c.* 40. *ad fin. & lib.* 40. *c.* 42. *Festus* in *Sacrificulus*, *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 4. *& Macrob. Sabin.* apud *Gell. l.* 10. *c.* 15. ¶ Aliquando *rex* ponitur pro regnatore ac domino. *Virg* 1. *Æn. v.* 25. Hinc populum late regem, belloque superbum Venturum excidio Libyæ. ¶ Item pro rectore, moderatore, *vio*, *magistro. Horat. l.* 1. *od.* 36. *v.* 8. memor Actæ non alio rege puertiæ. ¶ Item pro magistro convivii, qui & *Græce* Βασιλεὺς: & quæ *Cic. de Senect. c.* 14. appellat magisteria, hæc *Horat.* regna vini, *l.* 1. *ed.* 4. *v.* 18. *Macrob. l.* 2. *Saturnal c.* 1. Rex mensæ. Adde *Prudent. cathemer. 9. v.* 30. ¶ Universim dicitur, potentes, felices *reges* dicuntur, quia tales esse reges vulgo creditur. *Horat. l. & ep.* 1. *in fin.* Ad summam sapiens non minor est Jove, dives, Liber, honoratus, pulcher, rex denique regum. *Senec. in Thyest. v.* 912. O me calitum excelsissimum, regumque regem! *Plaut. Pœn.* 3. 3. 58. Rex sum, si ego illum hodie hominem ad me alleuero. *Horat. l. & ep.* 1. *v.* 59. rex eris, ajunt, si recte facies. ¶ Hinc assectæ, clientibus, salutatoribus, parasitis patroni sui, domini, & amici potentiores *reges* sunt. *Plaut. Stich.* 3. 2. 2. Confido me meum obtenturum regem ridiculis meis. *Colum. in præfat. l.* 1. *ante med.* An honestius duxerim mercenarii salutatoris mendacissimum aucupium, circumvolitantis limina potentiorum, somniumque regis sui rumoribus inaugurantis. *Martial. l.* 2. *epigr.* 18. Sum comes ipse tuus, tumidique antecambulo regis. *& mox.* Qui rex est, regem, Maxime, non habeat. *Adde Juvenal. sat.* 1. *v.* 136. *& sat.* 5. *v.* 14. *Stat. l.* 3. *silv.* 2. *v.* 92. *& Terent. Phorm.* 2. 2. 24. ubi parasitus loquitur. ¶ Inter animalia quoque suus est rex. *Phædr. l.* 4. *fab.* 22. *v.* 4. Cum se fererum regem fecisset leo. *Sen. 5. Theb. v.* 333. rex armenti. *h. e.* taurus. Adde *lib.* 12. *v.* 18. De rege apum *Virg.* 4. *Georg.* a *vers.* 88. ¶ In rebus inanimis *Virg. l.* 1. *Georg. v.* 482. Fluviorum rex Eridanus. *& lib.* 2. *v.* 98. firmissima vina Tmolius assurgit quibus, & rex ipse Phanæus. ¶ *Rex*, cognomen familiæ Romanæ plebejæ in gente Marcia, quia ab Anco Marcio, quarto Romanorum rege, ducebat originem, ut est apud *Suetom. in Cæs. cap.* 6. ¶ *Regorum* antiquus est, & obsoletus genitivus pluralis, usurpatus a *Cn. Gellio* apud *Charis. l.* 1. *pag.* 40. *Putsch.*

R H

RHA, *la Volga*, Ῥᾶ, fluvius ingens Sarmatiæ, qui aliis receptis fluminibus, duplici alveo in Caspium mare influit. In ejus ripis nascitur rachilis illa radix, quæ rha Ponticum dicitur, & a *Celso l.* 5. *c.* 23. *sub fin.* radix Pontica, *rapomico*, *& rheponticum*. Fluvii meminit *Pompon. Mela l.* 3. *c.* 5. fluvii, & radicis *Ammian. l.* 22. *c.* 8. *a med.* (*al. cap.* 16.)

RHABDOS, i, f. ῥάβδος, virga. In meteoris est ad virgæ rigorem per imagum colorata nubecula, ut ait *Apul. de Mundo*.

RHACINUS, i, m. piscis pulli coloris, memoratus ab *Ovid. in Halieut.* ut refertur *Plin. l.* 32. *c. ult.* si modo ea lectio sana est.

RHACOMA, æ, f. herbæ species, eadem quæ rha. *Plin. l.* 27. *c.* 12. *ad fin.* Rhacoma affertur ex his, quæ supra Pontum sunt, regionibus. Radix cocto nigro similis, minor, & rufior psulo, sine odore, calfacions gustu, & astringens, &c.

RHADAMANTHUS, i, m. Ῥαδάμανθος, filius Jovis & Europæ, frater Minois, legumlator Cretensium non cum fratre. Regnasse dicitur in Lycia. Justissimus fuit. Hinc a Poetis judex Inferorum fingitur. *Virg. 6. Æn. v.* 566. Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna. *Claudian. l.* 2. *in Rufin. v.* 477. Conspicuus solio pertentat crimina Minos, Et justis dirimit fontes: quos nolle fateri Viderit, ad rigidi transmittit verbera fratris. Nam juxta Rhadamanthus agit. ¶ In 3. declin. *Plaut. Trin.* 4. 2. 83. Illum reliqui ad Rhadamanthum.

RHADINE, es, f. ῥαδινὴ, gracilis, tenuis (vox Græca ἀπὸ τῶν ἰδίων ῥαδὸς) de puella tabida, tussi & macie confecta, ab amatore dicitur apud *Lucret. l.* 4. *v.* 1160.

RHÆTI, orum, populi Rhætiæ, Nutricis & Vindelicis contermini, quos Tuscia oriundos arbitrantur, & a Gallis inde pellos, duce Rhæto Alpes occupasse. *Plin. l.* 3. *c.* 20. *Justin. sub fin. l.* 20. & *Liv. in fin. cap.* 33. *l.* 5.

RHÆTIA, æ, f. regio Europæ inter fontes Danubii ac Rheni, & Lycum fluvium, qui in Danubium influit: & inter Danubium ipsum & Alpes, supra Galliam Cisalpinam. Pars ejus est, ubi nunc sunt i Grigioni, e la contea del Tirolo. *Plin. ver. in loc Claudian. de IV. consul. Honor. v.* 441. Aspera nubiferas qua Rhætia porrigit Alpes. *Id. de B. Get. v.* 329. Sublimis in Arctum Prominet Hercynia confinis Rhætia silvæ: Quæ se Danubii jactat Rhenique parentem, Utraque Romuleo prætendens flumina regno.

RHÆTICUS, a, um, ad Rhætiam pertinens. *Plin. l.* 3. *c.* 19. Rhætica oppida. *Suetom. in Tiber. cap.* 9. Rhæticum bellum. *Ovid.* 2. *Trist. v.* 226. Rhætica arma. *Tacit. de Germ. cap.* 1. Rhæticæ Alpes. ¶ Rhætica vitis, Rhæticum vinum laudatur a *Plin. l.* 14. *c.* 2. 3. *& 6. Virg.* 2. *Georg. v.* 96. *Colum. l.* 3. *c.* 2. *ad fin. & Martial. l.* 14. *epigr.* 20. Intelligitur autem quod in collibus nascitur ab Alpibus Rhæticis Veronam usque: quia ix tractus ad Rhætiam pertinebat. *Plin. loc. cit.* Eo Augustus maxime delectabatur, teste *Suetom. c.* 77. Scribit *Servius ad Virg. loc. cit.* laudari etiam a *Catone* in libris, quos scripsit ad filium: contra a *Catullo* vituperari, & nulli rei esse dici, sed quo loco *Catullus* hæc habeat, non video. Fortasse in verbis *Servii* mendum est. ¶ Scribitur & *Retica*, cum de vino sermo est.

RHAGADES, um, f. & Rhagadia, arum, a. ῥαγάδες, ῥαγάδια, fissuræ, scissuræ in labiis, ano, pedibus, &c. Vox Græca a ῥήγνυμι, frango. *Cels. l.* 6. *c.* 18. *fest.* 7. In ano sæpe, & quidem pluribus locis, cutis scinditur: ῥαγάδια Græci vocant. *Id. l.* 7. *c.* 30. *ffa ani* appellat. *Plin. l.* 23. *c.* 4. *circa med.* Myrteum oleum attrita sanat, & furfures, & rhagadas. *Id. l.* 24. *c.* 7. Pix rhagadas sedis, & pedum, panosque emendat. *Id. l.* 23. *c.* 7. *a med.* Caprifici cinis ex melle rhagadia sedat. *Id. l.* 28. *c.* 6. *a med.* Urina unasis, ambustis, sedie vitiis, rhagadiis illinitur.

RHAGION, n. ῥάγιον, parvus acinus apud Græcos. Hinc & genus uvæ. *Plin. l.* 29. *c.* 4. *a med.* Vocatur & rhagion acino nigro similis, ore minime sub alvo, pedibus brevissimis tanquam imperfectis.

RHAMNES. V. in *Romenses*.

RHAMNOS, i, f. *ramno*, *ramni*, genus rubi albi. *Plin. l.* 24. *c.* 14. Inter genere ruborum rhamnos appellatur a Græcis, candidior, & fruticosior. Is floret, ramos spargens rectis aculeis, non, ut ceteri, aduncis, foliis majoribus, &c.

RHAMNUS, untis, f. Ῥαμνοῦς, pagus Atticæ, in Tribu Æantide, inter Athenas & Chersonesum, insignis Amphiarai templo, & Nemesis simulacro. *Plin. l.* 4. *c.* 7. *& lib.* 36. *c.* 5. & *Lucan. l.* 5. *v.* 233. ¶ Item opp. & portus Cretæ, in occidua parte, inter Phasarnen & Chersonesum, al. inter Lycastrum & Lyctum. *Plin. l.* 4. *c.* 12.

RHAMNUSIS, idis, f. Idem ac Venus Rhamnusia, Ideft Nemesis. *Ovid. 14. Met. v.* 694. memoremque time Rhamnusidis iram.

RHAMNUSIUS, a, um, *Rhamnusius*, qui est ex Rhamnunte, vel ad Rhamnuntem spectat. *Terent. Andr.* 5. 4. 27. Hoc curte scio, Rhamnusium se ajebat. ¶ *Rhamnusia Virgo*, & *Rhamnusia* simpliciter, eadem ac Nemesis, des sodignationis, quæ etiam Adrastis vocatur, quæ ab iis pœnas repetere existimabatur, qui præsentibus bonis se indignos præbuissent, superbiendo, & prosperam fortem bene ferre uescicndo. Hinc cum Narcissus formæ bonitate abuteretur superbius, adversus eum hæc dea indignata esse dicitur, ex quo ille a se ipso interiit. Hujus simulacrum Agoracritus Parius Phidiæ discipulus fecit. Cum certavissent inter se Agoracritus, & Alcamenes Athenicusis, ambo discipuli Phidiæ, in Venere faciendu, Alcamenes vicit, non opera, sed civitatis suffragiis contra peregrinum populari sua favensis. Quare Agoracritus ea lege signum suum vendidisse traditur, ne Athenis esset, & appellasse Nemesin. Id positum est in Rhamnunte pago Atticæ. M. Varro omnibus signis prætulit. *Plin. l.* 36. *c.* 5. *Ovid. l.* 5. *Trist. el.* 8. Exigat ut dignas ultrix Rhamnusia pœnas. Adde 3. *Met. a.* 406. ubi de *Narcisso*. *Catull. carm.* 65. *de coma Berenic. v.* 72. Pace tua fari hæc licuit, Rhamnusia virgo. *Stat. l.* 3. *silv.* 5. *v.* 4. nullis in te datus ire sagittis: Audiat infesto licet hæc Rhamnusia vultu. *Claudian. de B. Get. v.* 631. dea, quæ nimbis obstat Rhamnusia votis. V. *Nemesis*, & *Mediana*, a, *um*.

RHAPEION, ii, n. *Justicia*, herba eadem quæ leontopetalon. *Plin. l.* 27. *c.* 12.

RHAPHANUS. V. *Raphanus*.

RHAPHIUS. V. *Chamo*.

RHAPISMA, atis, n. ῥάπισμα, alapa, vel potius ictus virga aut baculo inflictus: a ῥαπίζω, virgis cædo, quod a *ραπὶς*, virga. *Imp. Justinian. lib.* 8. *Cod. tit.* 49. *leg.* 6. Insperamus in emancipationibus vanam observationem custodiri, & venditiones in liberas personas, & circumductiones inextricabiles, & injuriosa rhapismata.

RHAPSODIA, æ, f. ῥαψῳδία, contextura carminum, præsertim heroicorum, liber versuum: a ῥάπτω, consuo, & ᾠδὴ, carmen. Hoc nomine appellata sunt carmina Homeri, quia cum ante dissipata essent,

ſent, disjectaque, a Fiſſidato, vel filio ejus Hipparcho in libros, ſen rhapſodias digeſta ſint, ut *Cicero* ſcribit *l. 3. de Orat. c. 34. Cæs. Nepos in Dione, c. 6.* Et verſum illum Homeri retulit ex ſecunda rhapſodia.

RHEA, æ, f. *Ῥέα*, & *Ῥέη*, eadem quæ Cybele, & Latine Ops, filia Cæli & Terræ, uxor Saturni, magna deum mater. *Ovid. 4. Faſt. v. 201.* Sæpe Rhea queſta eſt, toties ſecunda, nec unquam Mater: & indoluit ſterilitate ſua. *Auſon. Edyll. 12. monoſyll. de deis*. Sunt & cælicolum monoſyllaba. Prime deum Fas, Quæ Themis eſt Grajis: poſt hanc Rhea, quæ Latiis Ops. ¶ Rhee Silvie, Numitoris filia, Remi & Romuli mater. Si Græce *Ῥέη* ſcribatur, primam producet. *Virg. l. 7. Æn. v. 659.* Collis Aventini ſilva, quem Rhea ſacerdos, &c. *Prudent. l. 2. contra Symmach. v. 274.* Et ſi Rhea ſacram laſcivi Martis amore, &c.

RHECTÆ, arum, m. *ῥῆκται*, motus terræ, quorum impulſu tellus diſſilit: a *ῥήγνυμι*, frango. *Apul. de Mundo*.

RHEDA, æ, f. *ſedie da viaggio, carretta, carrozza, ἅρμα, ζεῦγος, ὄχημα, τετράκυκλος*, vehiculum quatuor roterum, teſte *Iſid. l. 20. Orig. c. 12.* geſtandis hominibus & ſarcinis idoneum. Vox eſt Gallica, ut *Quintil. l. c. c. 5. (al. 9.)* a *med.* docet. *Imp. Conſtantius lib. 8. Cod. Theodoſ. tit. 5. leg. 8.* Statuimus rheda mille pondo tantummodo ſuperponi, binosque ducenta, vereda triginta. *Varr.* apud *Non. c. c. n. 754.* Si tuam heri rhedam non habuiſſem, varices haberem. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 51.* Omnem aciem ſuam rhedis & carris circumdederunt. *Cic. pro Mil. c. 20.* Cum alter vehiretur in rheda pænulatus, una ſederet uxor. *Id. 6. Attic. ep. 1. ad fin.* Vedius venit mihi obviam cum duobus effedis, & rheda equis junctis, & lectica, & familia magna. *Sueton. in Cæſ. c. 57.* Longiſſimas vias incredibili celeritate confecit, expeditus, meritoria rheda. *Cic. Attic. l. 5. ep. 17.* Hanc epiſtolam dictavi ſedens in rheda. *Helvius Cinna* apud *Gell. l. 19. c. 13. extr.* At nunc me geniana per ſalicta Binie rheda rapit citata manis. *Martial. l. 10. epigr. 63.* Cum cathedrariis portet tibi rheda miniſtros. *Horat. l. 2. ſat. 6. v. 42.* rheda tollo aliquem. *b. e.* mecum in rheda ſedere jubeo. *Varr.* apud *Non. cap. 6. n. 17.* Medeam advectam per aera in rheda anguibus. *Nonius* vult, impropriè hic dici pro curru duarum rotarum. ¶ Scribitur & *reda* in MSS. & editis libris non unæ.

RHEDARIUS, a, um, *ad* rhedam pertinens. *Varr. l. 3. R. R. c. ult.* Ex equili educere rhedarias mulas. ¶ Abſoluta *rhedarius, ii*, m. *cocchiere, carrozziere, carrettajo, ζευγηλάτης*, rectius rhedæ, auriga. *Cic. pro Mil. c. 10. a med.* Adverſi rhedarii occidunt. ¶ Item qui rhedas facit, *carradore, ζευγοποιός. Capitolin. in Max. & Balb. c. 5.* Maximo pater fuit, at nonnulli dicunt, faber ferrarius, ut alii, rhedarius vehicularius fabricator. *b. e.* artifex ejus generis vehiculorum, quæ rheda dicitur.

RHEGIENSIS, ſe, Rhegimus. Inſcript. apud *Gruter. pag. 1122. n. 2.* In templa collegi fabrum & centonariorum Rhegienſium. Fortaſſe hoc pertinet ad aliud Rhegium, ſeu Regium Lepidi, de quo V. *in Regienſis*.

RHEGINUS, a, um, *di Reggio*, ad Rhegium pertinens, ut Rhegina litora, *Sil. l. 13. v. 94.* ¶ *Rhegini, orum*, Rhegii incolæ. *Cic. pro Arch. c. 3.*

RHEGIUM, ii, n. *Reggio di Calabria, Ῥήγιον*, urbs Italiæ, in ora freti Siculi, ea adverſo Siciliæ inf. & Meſſanæ urbis. Conditum fuit a Chalcidenſibus. Dictum eſt a *ῥήγνυμι*, frangor, quod inde Sicilia, olim contineeti junctæ, vi fluctuum terræ fractione avulſa fuerit. *Juſtin. l. 4. c. 1. Plin. l. 3. c. 8. & Feſtus. Ovid. 14. Met. v. 47.* Oppoſitamque petens contra Zanclæa ſaxa Rhegina ingreditur. Al. leg. *oppoſitam*. V. *Pelion*. ¶ Sunt qui ſcribunt *Regium*, ut ſit Latina appellatio: nec deſunt lapides, qui id confirmant, & Eruditi qui probant: inter quos eſt *Grav. ad epiſt. 25. l. 10. Fam.* ¶ Aliud eſt *Rhegium*, ſeu *Regium* in Gallia Ciſalpina: de quo V. in *Regienſis*.

RHEMMIUS. V. *Remmius*.

RHENANUS, a, um, ad Rhenum pertinens. *Martial. l. 9. epigr. 36.* Rhenanam numeras, Sarmaticamque manum. *b. e.* Germanorum copias.

RHENO, onis, m. *pellicula, ῥοθόνιον*, vellis pellicea, propria Gallorum, Germanorumque, ab humeris dependens uſque ad umbilicum. Ita dicebatur a Rheno Germaniæ flumine, cujus accolæ eo frequenter utebantur: vel *a ῥώομαι*, quo pellis ſignificatur. *Cæſ. l. 6. B. Gall. c. 20. extr.* Pellibus, aut parvis rhenonum tegumentis utuntur, magna corporis parte nuda. *Sallaſt. in fragm.* apud *Iſid. l. 19. Orig. c. 23.* Germani inteſtum rhenonibus corpus tegunt. Adde *Serv.* ad illud *Virg. 3. Georg. v. 383.* Gens effrena virum Rhiphæo tunditur Euro, Et pecudum ſulvie velatur corpora ſetis. *& Sidon. l. 4. epiſt. 20.* Meminit etiam *Varr. l. 4. de L. L. cap. 35.* ¶ Scribitur & *renno*.

RHENUS, i, *Reno, Ῥῆνος*, nobilis fluvius Germaniæ, qui, ut ait *Tacit. de Germ. c. 1.* Rhæticarum Alpium inacceſſo ac præcipiti vertice ortus, modico flexu in Occidentem verſus, ſeptentrionali Oceano miſcetur. *Bisontem* appellat *Virg. ſub fin. l. 8. Æn.* quia duplici oſtio mare influit. Adde *Pompon. Melam in fin. cap. 2. l. 3. Plin. l. 4. c. 14. & 15. Serv. ad Virg. loc. cit. Senec. l. 3. quæſt. nat. c. 27. & lib. 6. c. 7. & Ammian. l. 15. c. 4. (al. 6.)* ubi ajus curſus deſcribitur. ¶ Adjective *Horat. de ar. Poet. v. 18.* Aut flumen Rhenum, aut pluvius deſcribitur arcus. ¶ De ipſis Rheni accolis ſeu Germanis, *Ovid. 3. ex Pont. ep. 4. v. 88.* Alter ſuim de te, Rhene, triumphus adeſt. *Stat. l. 1. ſilv. 4. v. 89.* Arctoas acies, Rhenumque rebellem pandere. ¶ De Rheni imagine, *Perſ. ſat. 6. v. 47.* ingenteſque locat Cæſonia Rhenos. *b. e.* in triumpho tranſvehendos. Sic *Horat. l. 2. epiſt. 1. v. 253.* captivo Corinthus. ¶ Eſt & in Italia parvus Rhenus, ex Apennino oriens, & per agrum Bononienſem decurrens. *Sil. l. 8. v. 602.* parvique Bononia Rheni.

RHESUS, i, m. *Ῥῆσος*, filius notus ex Muſis, rex Thraciæ, qui in auxilium Trojanorum venit. De hoc ab Oraculo Delphico Græcis reſponſum eſt, eos Trojæ non potituros, niſi equos Rheſi abducerent, antequam Troadis herbam guſtarent, & de Xanthi aquis biberent. Omnia alba habuiſſe fertur, equos, tectorie &c. Diomedes, & Ulyſſes a Græcis miſſi ex Troade profecti ſunt, exploraturi, quando Rheſus veniret, & in ſilvis latitavere. Cum igitur rex ad Troadis fines acceſſiſſet, & nocte caſtrametatus eſſet, Diomedes, & Ulyſſes circa primam quietem caſtra ingreſſi ſunt, Rheſum interfecere, exercitum ejus partim cæciderunt, partim fugarunt, denique equos abduxerunt, antequam fatalem herbam, & aquam attingerent. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 18. Virg. Æn. 1. v. 473. Catull. carm. 55. ad Camer. v. 26. & Ovid. Met. 13. v. 349. in Ibin, v. 631. l. 2. de ar. am. v. 137.* &c. *Serv. ad loc. cit. Virg.* ſcribit fuiſſe filium Martis, & Euterpes.

RHETOR, oris, *maeſtro di Rettorica, ῥήτωρ*, qui Rhetoricam, ſive artem Oratoriam docet: a *ῥέω*, dico, eloquor. Differt ab *Eloquente*, ab *Oratore*, a *Declamatore*, a *Sophiſta*, quod *Rhetor* ſit, qui Rhetoricam profitetur, ſeu qui docet vel ſcribit præcepta de bene dicendo: *Eloquens*, qui excellit facultate, vel virtute bene dicendi: *Orator*, qui in judiciis, concionibus, & Senatu cauſas agit: *Declamator*, qui aut docendi alios, aut exercendi ſe gratia fictas cauſas agit, ut in veris poſtea cauſis poſſit orare: *Sophiſta*, qui artificioſas orationis delicias affectat. *Cic. de Orat. l. 1. c. 18. in fin.* Eos, qui Rhetores nominarentur, & qui dicendi præcepta traderent, nihil plane tenere. *Id. Phil. 2. c. 39. extr.* Quaſi Rhetor ille to diſertum facere potuiſſet. *Martial. l. 2. epigr. 64.* Dum modo Cauſidicum, dum te modo Rhetora fingis. ¶ Aliquando ponitur pro Oratore. *Cic. 2. Fin. c. 6.* Quaſi vero perpetua oratio Rhetorum ſolum, non etiam Philoſophorum ſit. Adde *2. de Orat. cap. 3.*

RHETORICA, æ, & Rhetorice, es, f. *Rettorica, ῥητορική*, eſt ars vel doctrina bene dicendi. *Quintil. l. c. c. 15. ad fin.* Huic ejus ſubſtantiæ maxime convenit finitio, Rhetoricen eſſe bene dicendi ſcientiam. *Id. l. 2. c. 1.* Rhetoricen exercere. *Cic. 1. de Fin. c. 6.* Omnem vim loquendi in duas tribuunt eſſe partes, rhetoricam palmæ, dialecticam pugni ſimilem eſſe. *& mox.* Dicam, ſi potero, rhetorice, ſed hac rhetorice philoſophorum, non illa noſtra forenſi, quam neceſſe eſt, cum populariter loquatur, aſſe interdum paulo hebetiorem.

RHETORICE, adverb. *rettoricamente, ῥητορικῶς*, Rhetorum more, perpetua oratione, oratorie, copioſe, ornate. *Cic. 2. Fin. c. 6.* Rhetorice igitur, inquam, non mavis, quam Dialectice, diſputare? *Id. in Brute, c. 12.* Hanc enim mortem rhetorice, & tragice nenare potuerunt.

RHETORICO, as, n. 2. idem ac rhetoricor, apud vet. *Novium* apud *Non. c. 7. n. 69.* Age nunc, quando rhetoricaſti, reſponde quod te rogo.

RHETORICOR, aris, dep. 2. *ῥητορεύω*, Rhetorum more loquor. *Tertull. de reſurr. carn. c. 5.* Ita nos rhetoricari provocant Hæretici.

RHETORICOTĔROS, a, um, *ῥητορικώτερος*, magis Rhetor, compar. more Græcorum. *Cic. 3. de Orat. c. 43. ex Lucilio.* Craſſum habeo generum, no Rhetoricotera' tu ſit.

RHETORICUS, a, um, *Rettorico, appartenente alla Rettorica, ῥητορικός*, ad Rhetoricam pertinens. *Cic. 2. de Orat. c. 3.* Nec vero te Rhetoricis nunc quibuſdam libris, quos tu agreſtes putas, inſequor, at eruditam. *Id. 4. Fin. c. 3.* Scripſit artem Rhetoricam Cleanthes. *Id. 2. de Orat. c. 19. a med.* Rhetorici doctores. ¶ Interdum ſine ſubſtantivo ponitur in genere maſc. & ſubintelligi debet *liber*, vel *libri*. *Quintil. l. 3. c. 5. a med.* Sicut & Ciceronis quoque Rhetorica primo moniſeſtum eſt. *Id. l. 3. c. 1. de Ciceron.* Niſi & Rhetoricos ſuos ipſe adoleſcenti ſibi elapſos diceret. *b. e.* libros *de* Inventione. V. *Cic. 2. de Orat. c. 2.* ¶ In neut. gen. *Cic. de Fato, c. 1.* Mihi rhetorica veſtra ſatis nota ſunt.

RHETORISCUS, i, m. diminut. a *Rhetor. Gell. l. 17. c. 20.* Heus, inquit, tu rhetoriſca (ſic enim me in principio recens in diatribam acceptum appellitabat) vides ne, inquit, &c?

RHETORISSO, as, n. *ſ. ῥητορίζω*, rhetorice loquor. *Pompon.* apud *Non. c. 2. n. 742.* Dolaſti uxorem nunc, & propter me cupis concidera, & jam rhetoriſſas.

RHETRA, æ, f. dictio, oraculum, lex, *ῥήτρα*: a *ῥέω*, dico. Hoc nomine appellatæ ſunt leges Lycurgi a Lacedæmoniis. *Ammian. l. 16. c. 5.* Tanquam adſtrictus ſumptuariis legibus viveret, quas ex rhetris Lycurgi, & axonibus Romam tranſlatas, & ſeneſcentes paulatim, raparavit Sylla dictator.

RHETUS. V. *Rhœtus*.

RHEUMA, atis, n. *ῥεῦμα*, fluxus, fluxio, rheumatiſmus. Translate *Hieronym. ep. 46. ad Ruſtic. ante med.* In terra deſerta a vitiis, & levia adverſarie poteſtatibus, & abſque humore & rheumate libidinis commorari.

RHEUMATICUS, e, um, *catarroſo, ῥευματικός*, qui rheumatiſmo, ſeu fluxione laborat. *Plin. ſub fin. l. 29.* Aut tritas clyſteribus infundendas orthoponicis, aut rheumaticis.

RHEUMATISMUS, i, m. *ῥευματισμός, fluſſione, catarro*, fluxus, eruptio. *Plin. l. 22. c. 18.* Decoquuntque in cibo contra fluxiones, quas Græci rheumatiſmos vocant. *Id. l. 23. c. 2. ſub fin.* Fax aceti ſtomachum, interaneas, ventrem illita adjuvat: fiſtit earum partium rheumatiſmos. *Id. l. 26. c. 14. a med.* Rheumatiſmos cohibere. *Id. l. 25. c. 8. ſanare. Id. l. 27. c. 10.* Rheumatiſmis mederi. *Id. l. 24. c. 3. reſiſtere. Id. ſub fin. l. 25.* Rheumatiſmo laborare. *Id.*

Id. l. 23. *c.* 2. *a med.* Si vuster, aut interanea rheumatiſmum ſentiant.

RHEXYA. V. *Onochiles.*

RHINA, æ, ſ. *ῥίνη*, piſcis marinus, Latina appellatione ſquatus, teſte *Plin. l.* 32. *c. ult.* Scribit *Iſidor. l.* 12. *Orig. c.* 6. eſſe ſquamis adeo acutis, ut eis ligna poliantur. Græce *ῥίνη* limam ſignificat.

RHINION, *ῥίνιον*, collyrium ita dictum ab enterendis callis, & cicatricibus: a *ῥίνιον*, lima. Ejus compoſitionem docet *Celſus l.* 6. *c.* 6. *fect.* 30.

RHINOCEROS, otis, m. *rhinoceronte*, *ῥινόκερως*, animal quadrupes, ſimile elephanto, niſi quod cornu habet ex nare prominens. *Solinus c.* 30. (*al.* 43.) dicit illud cornu repandum eſſe, ideſt recurvum, ſed attritura cautibus in mucronem excitari, & rhinocerotem pugnare cum elephantis. *Pauſanias* affirmat, rhinocerotem duo habere cornua, alterum inſigni magnitudine ex naribus exſtare, alterum, quod ſuperne erumpit, exiguum quidem, ſed validiſſimum: quod colligitur etiam ex *Martial. de ſpectac. epigr.* 22. ¶ Rhinocerotem quidam eſſe ajunt bovem Ægyptium, at ait *Feſtus*, pro quo alii Æthiopicum tradunt, ut *Pauſanias in Eliacis*, & *Bantius*. Vox Græca eſt, ex *ῥὶς*, *ῥινὸς*, naſus, & *κέρας*, cornu. *Plin. l.* 8. *c.* 20. Iiſdem ludis & rhinoceros, animus in nare cornu, qualis ſæpe viſus. Alter hic genitus hoſtis elephanto. Cornu ad ſaxa limato præparat ſe pugnæ, in dimicatione alvum maxime petens, quam ſcit aſſu molliorem. Longitudo ei par, crura multo breviora, color buxeus. Hæc *Plin.* De pugna ejus cum tauro ait epigramma *Martialis de ſpectac. e.* 9. & *lib.* 14. *epigr.* 53. & cum urſo *de ſpectac. epigr.* 22. ¶ *Naſum rhinocerotis habere* apud *eund. l.* 2. *epigr.* 4. eſt acerrimum eſſe in deprehendendis aliorum vitiis, irridendis, inſectandis. hoc enim per uſum Latini ſignificant (V. *Naſus*), & rhinocerotis naſum, ſeu cornu longiſſimum eſt. ¶ Synecdoche eſt in illo *Juvenal. ſat.* 7. *v.* 130. magno cum rhinocerote lavari. *h. e.* ingenti gutto ex cornu rhinocerotis. & *Martial. l.* 14. *epigr.* 52. cujus lemma, *Guttus cornutus*. Geſtavit modo fronte ma juvencus: Verum rhinocerota me putabis. Adde *epigram.* 53. ¶ Metaphorice *rhinocerotem* appellat *Lucil.* apud *Non. t.* 2. *n.* 128. eum, qui bronchus eſt, h. e. nre producto, & dentibus prominentibus.

RHINOCEROTICUS, a, um, ad rhinocerotem pertinens. *Sidon. in fin. carm.* 9. Sed nec turgida contumelioſi Lectoris nimium verebor ora, Si tanquam gravior feveriorque, Rugaue Cato tertius labello, Narem rhinoceroticam remetue. *h. e.* irriſionem, reprehenſionem: reſpicitque ad locum *Martial.* de quo in voce præced.

RHINOCOLORA, æ, ſ. opp. Ægypti, in ora maris Medit. in Iim. Paleſtinæ: ita dictum a *ῥὶς*, naſus, & *κόλοβος*, decurtatus, quia illius incolis omnibus rus quidam Perſarum nares recidit. *Sreec. l.* 3. *de Iſa, c.* 20. *Plin. l.* 5. *c.* 13. *Luc. l.* 45. *c.* 11.

RHINTHON, *vel* Rhynthon, onis, poeta fuit comicus Tarentinus, nugator viliſſimus, cujus meminit *Cic. Attic. l.* 2. *ep. ult.* Alii ſcribunt, fuiſſe poetam tragicum. ¶ A *Varrone* ponitur pro homine vili, & leviſſimo, aut luxurioſo. Inquit enim *lib.* 3. *R. R. c.* 3. *ad fin.* Quis contra nunc Rhinthon non dicit ſua nihil intereſſe, utrum iis piſcibus ſtagnum habeat plenum, an ranis? *Colum. l.* 8. *c.* 16. Itaque Terentius Varro, nullus eſt, inquit, hoc ſæculo nebulo, ac rhinthon, qui, &c.

RHINTHONICUS, a, um. *Donat. in fragm. de Comœd. & Trag. antiq. mod. & ad Terent. Adelph. prol. v.* 7. inter ſpecies Fabularum *Rhinthonicam* enumerat: & *Eunuchium in commentar. de Trag. & Com. ad fin.* ab Aſtoris nomine ſic dictam docet. V. *Scalig. l.* 2. *Poet. c.* 7.

RHIPÆI, Riphæi, Rhiphæi, & Ripæi montes, *Ῥίπαια ὄρη*, montes Scythiæ altiſſimi, & æternis nivibus rigentes, in Sarmatiæ Aſiaticæ & Scythiæ ora uxterna ſupra fontes Tanais (qui inde oritur) in ipſo fere Moſcoviæ umbilico. Dicti ſunt vel a *ῥιπὴ*, flatus, vel a *ῥιπίζω*, ventilo, quia perpetuo exatorum flatu infeſtantur. *Plin. l.* 4. *c.* 12. & *Pompon. Mel. ſub fin. l.* 2. Tanais amnis ex Riphæis montibus deſluens. ¶ Adjectivæ *Virg.* 3. *Georg. v.* 382. Gens effrena virum Riphæa tunditur Euro. & *lib.* 4. *v.* 517. Arvaque Riphæis nunquam viduata pruinis. *Senec. in Hippol. v.* 8. Riphæa nix. *Claudian. l.* 3. *de cons. Prof. v.* 322. frigora. *Val. Flacc. l.* 5. *v.* 603. & *Colum. l.* 10. *v.* 77. bruma. *Stat. t. Theb. v.* 420. Riphæa gressu. *h. t.* nix dureta gelu. *Lucan. l.* 3. *v.* 272. vertice lapſus Riphæo Tanais. *Val. Flacc. l.* 6. *v.* 33. Riphæus orbis. *h. e.* Scythicus. *Claudian. de VI. conſul. Honor. v.* 31. ſeris. *h. e.* ſeptentrionalis. *Val. Flacc. l.* 2. *v.* 516. volucres Riphæa per ardua nubes. *Virg. t. Georg. v.* 440. Maodus ut ad Scythicos, Riphæaſque arduus arces Conſurgit. ¶ Prima & ſecunda ſcribendi ratio videntur eſſe probabiliores, & in libris frequentiores. ¶ *Serv. ad Æn.* 9. *v.* 81. Ripæi montes Arcadiæ non ſcribuntur cum adſpiratione: quare addimus, eoſ Riphæos montes Scythiæ ſignificamus. *Eum penes ſit fides.*

RHIZIAS, æ, m. *ῥιζίας ἰχὼς*, ſuccus a radice laſerpitii profluens. *Plin. l.* 19. *c.* 3. Succus duobus modis capiebatur, a radice, atque caule. Et hæc duo erant nomina, chizias, atque caulias, vilior illis, ut præmiſimus.

RHIZOTOMUMENA, neutr. plur. *ex ῥιζοτομέω*, vox Græca a *ῥίζα*, radix, & *τέμνω*, ſeco, ſignificat ea, quæ pertinent ad radicinam ex ſectis herbarum radicibus. *Plin. l.* 20. *c.* 23. *circa med.*

RHIZOTOMUS, i, *ῥιζοτόμος*, herba, ſpecies ſtidis ſubrufæ. *Plin. l.* 22. *c.* 7. *a med.*

RHO, nomen litteræ R apud Græcos, *ῥῶ*. *Cic. n. de Divin. cap.* 46. Demoſthenem ſcribit Phalereus cum rho dicere nequiret, exercitatione feciſſe, ut planiſſime diceret.

RHOAS. V. *Rhoas.*

RHODANICUS, a, um. Rhodanici nautæ, Rhodani navigantes. *Inſcript.* apud *Gruter. pag.* 418. *n.* 3. Patrono Rhodaniticorum, & Araticorum. Adde *pag.* 148. *n.* 8. & 425. *n.* 1. non idem ſignificator, & apud *Murator. pag.* 1055. *n.* 2. ubi expreſſa Rhodanicus nauta, habetur.

RHODANITIS, idis, adject. femin. quæ ad Rhodanum pertinet, ſeu ſita eſt. *Sidon. l.* 9. *epiſt.* 13. *in term. ſub fin.* Rhodanitidas per urbes.

RHODANUS, i, m. *Rodano*, fluvius maximus, & rapidiſſimus Galliæ Narbonenſis. Hunc M. Varro, teſte *A. Gellio l.* 10. *c.* 7. tertium Europæ fl. haud ſtro minorem ſcribit. *Plin. l.* 3. *c.* 4. Regio Volcarum Teſtoſagum, ubi Rhoda Rhodiorum (*oppidum*) fuit: radu dictus reulto Galliarum fertiſſimus Rhodanus amnis, ex Alpibus ſi rapiens per Lemanum lacum, ſegnemque defarens Araxim, nec minus ſe ipſo torrentes Iſarare, & Druentiam. Libyca appellantur duo ejus ora modica: ex his alterum Hiſpanienſe, alterum Mercapinum. tertium, idemque ampliſſimum, Maſſalioticum. Hæc *Plin.* quæ Poetica etiam *Sil. l.* 3. *v.* 447. deſcribit. *Tibull. l.* 2. *el.* 5. *v.* 27. Taſtis Arar, Rhodanuſque celer. *Claudian. in Ruſin. v.* 122. Quos Rhodanus exlox, Araris quos tardior arvhit. *Horat. l.* 2. *od. ult. ſub fin.* nec peritus Diſcet Iber, Rhodanique potor. *h. e.* Galli. Sic *Lucan. l.* 5. *v.* 168. Rhodano, Rhenoque ſubactis.

RHODIACUS, a, um, adject. a Rhodo, ex Rhodiacæ ſpongiæ; *Plin. in fin. l.* 31. Rhodiacum glutinum, *Id. l.* 28. *c.* 17. *ad fin.* Rhodiacum periſtylium, *Vitruv. l.* 6. *c.* 11. quod unare altiorem habet porticum.

RHODIENSIS, ſe, *de Rodi*, Rhodius, ut Rhodienſis civitas, *Gell. l.* 7. *c.* 3. Rhodienſes. *h. e.* Rhodii. *Id. ibid.* & *lib.* 13. *cap.* 24. Rhodienſis hoſpes, *Suetan. in Tiber. c.* 62.

RHODINUS, a, um, *de roſa*, roſaceus, *ῥόδινος*: a *ῥόδον*, roſa, ut Rhodinum unguentum, *Plin. l.* 13. *c.* 2. & *Pompon. Dig. lib.* 34. *tit.* 2. *leg.* 22. *unguenta roſata*. Rhodinum oleum, *Plin. l.* 15. *c.* 7. *ad fin.* ¶ Simpliciſſima rhodini unguenti miſtura diu fuit, additis omphacio, flore roſæ, crocino, cinnebari, calamo, melle, juncō, ſalis flore, aut anchuſa, vino. *Plin. loc. cit.*

RHODITIS, is, ſ. *ῥοδῖτις*, gemma ſic dicta a colore roſeo. *Plin. l.* 37. *c.* 11. *ſub fin.*

RHODIUS, a, um, *di Rodi*, *Ῥόδιος*, ad Rhodum pertinens. *Ovid. t.* 2. *Met. v.* 574. Rhodiæ ductor pulcherrima claſſis. ¶ *Rhodii, orum*, Rhodi incolæ. *Cic.* 3. *Offic. c.* 22. *Liv. Flor.* &c. Hi olim fuere bellicoſiſſimi, & mari potentes: ſed pauſatio abundantia rerum & luxu effeminati ſunt: unde ſuo tempore *Juvenal.* irrabelles eos appellat *ſat.* 8. *v.* 113. ¶ Rhodia uva, ex Rhodo in Italiam advecta, meaſis apta magis, quam cellæ vinariæ, laudatur a *Virg.* 2. *Georg. v.* 102. *Plin. l.* 14. *c.* 3. *ad fin. Colum. l.* 3. *c.* 2. & *Macrob. ſub fin. l.* 2. *Saturn.* Vinum ex ea, in ſacris ſæpe adhibitum, ut tenuit *Virg. loc. cit.* laudant *Plin. l.* 14. *c.* 8. *extr.* & *Gell. l.* 13. *c.* 5. ¶ Rhodia ficus nigra eſt, & inter præcoces recenſetur ab eodem *Plin. l.* 15. *c.* 18. & *Colum l.* 5. *c.* 10. ¶ Rhodias gallinas proceritate inſignes, fecunditate nec item, recenſet *Colum. l.* 8. *c.* 2. *poſt init.* & 2 *med.* & *cap.* 12. *a med.* item *Martial. l.* 3. *epigr.* 58. *v.* 27. ¶ Rhodium marmor, aureis venis interſtinctum. *Plin. l.* 37. *c.* 10. ¶ Rhodii cypreſſo ſecunda laus poſt Hammoniacum datur ab eſſ. *l.* 12. *c.* 11. ¶ Rhodiæ cretæ vim tribuit ad vina rectigenda, *t. l.* 24. ¶ Rhodium opus *Martialis l.* 2. *epigr.* 71. eſt coloſſus Solis in Rhodo inſula. ¶ Rhodium dicendi genus reudure erat inter Aſianum tumidum, & Atticum ſanatum, & ex utroque mixtum, ut ait *Quintil. l.* 12. *c.* 10. *Cic. in Brut.* *t.* 13. *a med.* Aſiatici oratores non contemnendi quidem nec celeritate, nec copia, ſed parum preſſi, & nimis redundentes: Rhodii ſaniores, & Atticorum ſimiliores. ¶ Rhodius receſſus, *Tacit.* 4. *Ann. c.* 25. quo quis Rhodum Rotos receſſit, ibique moratur. ¶ Rhodia lex de navalibus commerciis, cognoſcenda eſt a Rhodiis, quorum fuit plurimum navigandi uſus mercaturæ cauſa. *Paul. Dig. lib.* 14. *tit.* 2. *qui ad legem* Rhodiam de jactu *inſcribitur*, *leg.* 1. Lege Rhodia cavetur, at ſi levandæ navis gratia jactus mercium factus ſit, omnium contributione farciatur, quod pro omnibus factum eſt.

RHODODAPHNE, es, ſ. *ῥοδοδάφνη*, frutex florere habens ſtrilem roſæ, ſolium indeciduum ſimile lauri ſolio: a *ῥόδον*, roſa, & *δάφνη*, laurus. *Plin. l.* 16. *c.* 21. & *lib.* 24. *c.* 9. a *med. Pallad. l.* 1. *tit.* 35 & *Virg. in Cul. v.* 401. V. vocem ſequent.

RHODODENDROS, i, m. *ῥοδόδενδρος*, frutex folio ſimilis amygdalæ, ſed majore pinguioreque, ſemine patenti, qui & nerion, & rhodedaphne dicitur: a *ῥόδον*, roſa, & *δένδρον*, arbor, queſi roſa arborescens. *Plin. l.* 24. *c.* 11. Rhododendros ne nomen quidem apud nos invenit Latinum, rhododaphnen vocant, aut nerium. Mirum, folia ejus quadrupedum venenare eſſe, horsine veto contra ſerpentes præſidium, ruta addita a vino puta. Adde *eund. l.* 26. *c.* 20. & *lib.* 21. *c.* 23.

RHODOMELLI, neutr. indeclin. *ῥοδόμελι*, roſel roſa conditum, vel mixtum. *Pallad. l.* 6. *tit.* 16.

RHODOPE, es, ſ. *Ῥοδόπη*, Nympha Oceanitis, Ponti & Maris filia. *Hygin. in præfat.* ¶ Item regius Thracum: item Strymonis filia, quæ Athon ex Neptuno peperit. Ab alterutra ex his nomen trasit mons Thraciæ excelſus, & nivibus obſitus, qui eam provinciam fere bifariam ſecat, & ab Apollonia urbe ad Pontum Euxinum pertinet. *Ovid.* 2. *Metam. v.* 222. Et tandem Rhodope nivibus caritura, Mimaſque. & *lib.* 10. *v.* 77. In altam ſe recipit Rhodopen. *Stat. t. Theb. v.* 181. Qua Rhodopes non ulla nurus, &c. *h. e.* Thraciæ.

RHODOPEIUS, & Rhodopëus, a, um, *Ῥοδοπεῖος*, ad Rhodopen pertinens.

tiones, Thracius, ut Rhodopeius vates, *h. e.* Orpheus, *Ovid.* 10. *Met.* v. 12. Sic Rhodopeius heros, *idem ibid.* v. 50. Rhodopeia ſpicula, *h. e.* Thracia, ab Orpheo in prœlio jactata, *Sil. l.* 12. v. 400. Rhodopem regna, *h. e.* Thracie, *Ovid. in Ibin*, v. 347. Sic Rhodopeia flumina, *Claudian. de IV. conſul. Honor.* v. 505. Apud *eund. de III. conſul. Honor.* habes *verſ.* 223. Rhodopeia ſaxa Orpheis animata modis. ¶ Rhodopeia conjux *Statio* 5. *Theb.* v. 121. eſt Procne uxor Tereï regis Thraciæ. ¶ Pro eltera forme *Lucan. l.* 6. v. 618. Æquoraque & campi, Rhodopeaque ſaxa loquentur.

RHODOPEUS. V. *in* voce præced.

RHODORA, æ, f. nomen herbæ Gallicum. *Plin. l.* 24. *c.* 19. Junta rumbotinum viduum vite naſcitur herba, quem Galli rhodoram vocant. Caulem habet virgæ ſiculneæ modo geniculatum, ſolia urticæ in medio exalbida, eadem procedenta tempore tota rubentia, florem argenteum.

RHODOS, & Rhodus, i, f. *Rodi*, Ῥόδος, inſula pulcherrima Aſiæ minoris, & maris Carpathii, in ora Cariæ, in qua urbs metropolis eodem nomine. Inter Aſiaticas inſulas tertia nominatur. nam Lesbus & Cyprus majores habentur. Ia urbe dicitur nunquam ita cælum nubilum eſſe, ut non aliqua hora ſol cernatur, ut eſt apud *Plin. l.* 2. *c.* 62. quapropter Soli coloſſum dedicarunt altitudine tanta (*ſcil.* 70. cubitorum) ut unum ex ſeptem Orbis miraculis habeatur. Nomen habet a roſa, quæ Græce ῥόδον, quia in ea condenda illius floris imago ineanta tredatur. *Horat. l.* 1. *od.* 7. Laudabant alii clarum Rhodon, aut Mitylenen. *Ovid.* 7. *Met.* v. 365. Phœbeamque Rhodon. & *Lucan. l.* 5. v. 50. pelagique potens Phœbeia donis Eaornata Rhodos. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 2. v. 104. Rhodos aſpera. *Juv.* quia facis & montibus abundat.

RHŒAS, adis, *ſtatis*. Tertium genus papaveris ſativi, arucæ ſimile, cubitali altitudine, flore rufo, ſponte naſcans in arvis, maxime cum hordeo, Latini argeticum dicunt, Græci *ſpatho* (*Plin. l.* 19. *c.* 8. *ad fin.* & *lib.* 20. *c.* 19. Latine poſitione in accuſativo *rhœan*: ubi al. leg. *rhœan*) quin floris folia protinus decidua ſunt: a *ſio*, fluo. *Plin. ibid.*

RHŒCUS. V. *Rhœtus*.

RHŒTEIUS, &

RHŒTŒUS, a, um, Ῥοίτειος, ad Rhœteum pertinens, quod eſt promontorium & oppidum Troadis, Ῥοίτειον. Ibi fuit Ajacis ſepulcrum. *Plin. l.* 5. *c.* 30. a *med.* Extra ſinum ſunt Rhœtea litora Rhœteo, & Dardanio, & Arisbe oppidis habitata. ¶ Ponitur pro Iliaco, Trojano, Phrygio. *Virg.* 12. Æn. v. 456. ductor Rhœteius. *h. e.* Æneas. *Lucan. l.* 6. v. 352. Rhœtia litora. *Stat. l. Achill.* v. 44. Rhœteæ trabes. *h. e.* navibus conſtructæ eſt claſſis a Paride Helenem rapturo. *Sil. l.* 9. v. 72. Nomine Rhœteo Solimus. *Id. l.* 12. v. 115. Rhœtea fata. *Senec. in Troadib.* v. 1166. Rhœtea vada. *Ovid. Met.* 12. v. 297. Rhœteum profundum. *h. e.* mare alluens promontorium Rhœteum. Et abſolute *Id. Faſt.* v. 579. Rhœteum apex. ¶ Interdum pro Romano, quia Romani ſuam originem ad Trojanos referunt. *Sil. l.* 9. v. 621. Rhœtia pubes. *Id. l.* 17. v. 197. Pulſat Agenoreas Rhœteia lancea portas. *Id. l.* 2. v. 52. Rhœteius imo imperet æternum. *Id. l.* 7. v. 432. tum miſcrantur Rhœtæa regna in Libyem ſuperis? ¶ *Rhœteus*, i, Ῥοίτευς, diſſylab. nomen eſt propr. homin. Rutuli. *Virg.* 10. Æn. v. 390. & 401.

RHŒTUS, Rhœcus, & Rhetus, m. Ῥοῖτος, Ῥοῖκος, & Ῥῆτος, unus ex Gigantibus, qui cælo bellum intulerat. *Horat. l.* 2. *od.* 19. v. 23. ubi al. leg. *Rhœcus*, & *lib.* 3. *od.* 4. v. 55. ¶ Item unus ex Centauris. *Ovid.* 12. *Metam.* v. 271. & 285. *Claudian. in præfat. de rapt. Honor. & Met.* v. 23. &c.

RHOÏCUS, a, um, adject. V. *Rhus*.

RHOÏTES, m. *ſelvæ*, vinum ex malis Punicis expreſſum: a *ſus*, malum Punicum. *Plin. l.* 14. *c.* 16.

RHOMBOIDES, is, ῥομβοειδὴς, rhombi ſimilis. Dicitur de figura, quæ nec æquilatera, nec rectangula eſt, ſed tantum adverſa latere, & oppoſitos angulos æquales habet. *Frontin.* apud *Goeſ. pag.* 36.

RHOMBUS, i, m. *rombo*, ῥόμβος, Geometris eſt figuræ quadratæ, latera habeus æqualia, ſed angulos obliquos. *Martian. Capell. l.* 6. *pag.* 230. Tertia ſpecies ἑτερομήκους τετραγώνου æquilatera eſt, non tamen directiangula, & dicitur ῥόμβος. Adde *Jul. Frontin. de expoſit. format. pag.* 36. *Carſii*, ubi Latine uſurpat. ¶ Item a ſimilitudine ſic dicitur muliebre inſtrumentum, quod circumagendo laua netur, *flatuo*: & fortaſſe eſt, quod noſtri vocant *turla*, & *turletta*. Multum præterea habet uſum in incantationibus, ut *verſo*, *turbo*, quæ fere idem ſunt. *Ovid. l.* 1. *Amor. el.* 8. v. 7. Scit bene quid gramen, quid torto concita rhombo Licia, quid valeat virus ameatis equæ. *Propert. l.* 2. *el.* 21. v. 35. magico torti ſub carmine rhombi. *Ovid.* 2. *Faſt.* v. 575. Tum cantata ligat cum fuſco licia rhombo. *Æl. leg.* plumbo. *Martial. l.* 9. *epigr.* 30. Theſſalico lunam deducere rhombo. *Id. l.* 12. *epigr.* 57. Cum ſecta Colcho Luna vapulat rhombo. V. *Staminator*. ¶ A figura factum eſt etiam nomen piſci marino e genere planorum, laudatiſſimo in cibis, præcipue circa Ravennam, ut *Plin. l.* 9. *c.* 54. docet. Græce eſt ψήττα, laudaturque a *Juvenal. Martial. Plin. Horat. var. in loc.*

RHOMPHÆA, & Romphæa, æ, f. ῥομφαία, haſtilis genus, cujus ferrum ligon æquale eſt: aliter framea. Apud *Celtium lib.* 20. *c.* 25. legitur *rompia* poſitione Latina, dicitarque genus teli eſſe Thracæ nationis, poſitamque hoc vocabulum in Q. Ennii Annali quartodecimo. Alii volunt eſſe gladium ex utraque parte acutum qualis eſt, quem vulgo *ſpatam* vocant. *Iſid. l.* 18. *Orig. c.* 6. Sed verius eſt eſſe haſtam. ¶ Eſt a *ſtatio*, circumago: Hoc enim facere ſolent romphæa pugnantes, ut qui anceps ſit gladius, ut *Iſidorus* ait. *Aſcon. Pedian. in orgum. Milonianum*. Homeram ejus Birrhia rhomphæa trajecit. *Claudian. epigr.* 57. Sic Geticas ultra feriat rhomphæa catervas. *Liv. lib.* 31. *cap.* 39. *e med.* Thraeas quoque rhomphææ, ingentis & ipſæ longitudinis, inter objectos undique ramos impediebant. *Valer. Flacc. l.* 6. v. 98. Æquaque nec ferro brevior, nec rumpia ligon. Quidam leg. *romphea* extrita priore adſpiratione, & præpoſitiva diphthongi.

RHOMPHÆALIS, e, adject. a rhomphæa. *Prudent.* ſive diphthongo ſcribi corripiendi cauſa *Cathem.* 7. v. 93. Dexteram perarmat romphealis incendia.

RHONCHISONUS, a, um, qui rhonchos ſonat. Translate ponitur pro derifore. *Sidon. carm.* 3. v. 8. Nec nos rhonchiſono rhinocerote notat.

RHONCHISSO, as, n. 8. *ruſſare*, ſterto, ῥέγχω. *Plaut.* Cyathiſſat, dum cœnat, dum dormit, rhonchiſſat. Ita eſt in Culex. & al. Lexicis: ſed nos locum *Plauti* invenire non potuimus.

RHONCHUS, i, m. *id ruſſare*, ῥόγχος, ſonus, quem ſtertentes edunt: a ῥέγχω, ſterto. *Martial. l.* 3. *epigr.* 82. *ſub fin.* Nos accubamus, & ſilentium rhonchis præſtare juſſi, nutibus propinamus. ¶ Transfertur ab *Apulejo* ad eos, qui nimendum ſonum rerum tacite coarctatis, *lib.* 1. *Metam.* Cau oem vicinum deformevit in ranam: & nunc ſenex ille dolium innatans vini ſui, adventores priſtinos in fæces ſubmiſſus officinis rhonchis raucis appellat. ¶ Translate uſitata eſt irriſio. *Martial. l.* 12. *epigr.* 4. Majores naſcuntur rhonchi: juvenſque ſeneſque, Et pueri naſum rhinocerotis habent. & *lib.* 4. *epigr.* 87. Nec rhonchos metues maligniorum. ¶ Sunt qui ſcribunt *ronchus*.

RHONDE, Sicadionque cum dicit Lucilius, que omnia ejuſmodi poſſit, tam infeſtum ſibi corpus & veletudinem referens, quam levia ſed ſaluti navigantium. *Feſtus.* Quæ verba ſatis corrupta ne emendent Critici: Rhondes Icadionque cum dixit Lucilius, nomina piratarum poſuit, tam infeſtum ſibi corpus & valetudinem referens, quam illi eſſent ſaluti navigantium. Verſus Lucilii ſunt apud *Feſt. hic*, & in *Querquerum*. Querquere conſequuntur febres, captiſque dolores, Tamde mihi infeſti, quem Rhondes, Icadionque. ubi *tamde* eſt pro *tum*, ut *quamde* pro *quam*. Alii leg. Infeſti mihi, moquam Rhondes, Icadionque.

RHOPALON, i, n. ῥόπαλον, herba Nymphæa, ſide dicta quod radicem habet clavæ ſimilem. eam ῥόπαλον clavam ſignificat. *Plin. l.* 25. *c.* 7. *Apul. de herb. cap.* 67.

RHOSIACUS, &

RHOSIUS, a, um, ad Rhoſon pertinens, quod eſt oppidum Syriæ ad ſinum Iſſicum, ora procul a Caſio monte, Ῥῶσος, & Ῥωσικός. Ibi optima ſichilia fiebant. *Plin. lib* 5. *c.* 22. Intervallum Rhoſiorum montium. *Cic. lib.* 6. *Attic. ep.* 2. *circa med* Rhoſiaca vaſa. Al. aliter leg.

RHUNCUS, i, m. nomen Gigantis, qui idem eſſe putatur ac *Rhœtus*, vel *Rhœcus*. *Nav.* apud *Feſtum. l.* 6. *pag* 679. *Poſt. b.*

RHUS, rhois, m. & f. ῥῦς, ῥοῦς, ὁ καὶ ἡ, herba, & frutex quidam: de quo *Plin. l.* 24. *c.* 12. *ante med.* Nec rhus Latinum nomen habet, cum in uſum plurimis modis veniat. Nam & herba eſt ſilveſtris, foliis myrti, cauliculis brevibus, quæ tinees pellit: & frutex coriarius appellatur, ſobrutilus, cubitalis, craſſitudine digitali, cujus aridis foliis, ut malicorio, caria perficeretur. *Id. ibid. paulo poſt.* Rhus, qui erythros appellatur, femea eſt hujus frutieis. Vim habet adſtringendi, refrigerandique: aſperginr pro ſale obſoniis: alvos ſolvit, omneſque carnes cum ſilphio ſuaviores facit. *Id. l.* 23. *c.* 6. Etiam rhus Syriæ maſcula fert, ſterili femina, folio ulmi paulo longiore & piloſo, foliorum inter ſe ſemper contrariis pediculis, gracili brevique ramo, Pelles candidæ confiiontur iis. Semen lenti ſimile, cum uva rubeſcit, quod vocatur rhus, medicamentis neceſſarium. Hactenus *Plinius*. *Celſ. l.* 6. *c.* 11. a *med.* Rhus, quem Syriacum vocant. Quidam leg. ter. Ubi autem legimus apud *Scribon. Larg. compoſ.* 111. Rhus Syrieci coquuntur ſextarii duo: Erudin corriguat *rhois Syriaci*. & apud *Colum. l.* 9. *c.* 13. Uva paſſa cum rore Syriaco. *rhoe Syriaco*. & *lib.* 12. *c.* 42. *ſub fin.* Tres heminæ roris Syriaci. *rhois Syriaci*. Adde *Pallad. in Mart. cap.* 25. Alii tamen putant nihil eſſe mutandum, quod eam ſit librariorum error, ſed deprovatio Græcæ vocis olim in Latinam conſuetudinem invecta. ¶ In accuſativo *rhum* facit. *Plin. l.* 24. *c.* 14. Pari menſura ejus, quod rhus Syriacum vocant. *Id. lib.* 29. *c.* 3. *a med.* Uva menſure ejus, quod rhum dicimus. ¶ Hinc eſt adjectivum *rhoeus*. *Plin. l.* 24. *c.* 22. Medici rhoicis (*ſolis*) utuntur ad contuſa, &c.

RHUSELINON, ῥυσέλινον, apium ruſticum, herba ſceleratа. *Apul. de herb. cap.* 8.

RHYNTHON. V. *Rhintos*.

RHYPAROGRAPHUS, cognominatus eſt quidam Pyrrhicus pictor, quod ſunſtrinas, futriosque pineit, & atellos, & obſonia, ac ſimilia. *Plin. lib.* 35. *c.* 10. *ad fin.* a ῥυπαρὸς, ſordidus, & γράφω, pingo.

RHYPODES, adject. neutr. ῥυπῶδες, ſuheudi ῥυπαρὸν, genus emplaſtri, cujus compoſitionem tradit *Celſ. lib.* 5. *c.* 19. *ſcſt.* 23. a ſimilitudine ſordium appellatum. ῥύπος enim ſordes ſignificat. Apud eund. *Celſ.* alicubi Latinis litteris ſcribitur, ut *lib.* 6. *c.* 18. *ſect.* 7. Tetrapharmacum, aut rhypodes roſa diluendum eſt.

RHYTHMICUS, a, um, ῥυθμικὸς, ad rhythmum pertinens. *Rhythmici* dicuntur, qui curioſe numerum in oretione conſectantur, diligentiſſime ſingula verba & pauſicalas expendentes, & ad certam ſoni mutionem ac regulam exigentes: quod muſicorum potius, quam oratorum munus eſt. *Cic. 3. de Orat. cap.* 40. a *med.* Neque tamen hoc tanti laboris eſt, quanti videtur: nec ſunt hæc rhythmicorum ac

muſicorum acerrima norma dirigenda. *Quintil. l. 9. c. 4. circa med.* Quis dubitet, unum ſanſum, & unius ſpiritus eſſe: (*Cic. pro Cluent. 1. c.*) *Animadverti, judices, omnem accuſatoris orationem in duas diviſam eſſe partes?* tamen & duo prima verba, & tria proxima, & deinceps dan rurſus ac tria ſuos quaſi numeros habent ſpiritum ſuſtinentes: ſicut apud rhythmicos æſtimantur hæ particulæ, prout ſunt graves, acres, lentæ, celeres, &c.

RHYTHMUS, i, m. *conſonanza, proporzione, numero, ῥυθμὸς*, modus certa dimenſione, & proportione conſtans, concinnitas, harmonia, congruentia ea partium ſeram apte decurrentium, aut inter ſe compoſitarum ordini & motu naſcente. Hinc *rhythmus venerum* apud *Vitruv. l. 1. c. 1. ad fin.* eſt pulſus earum per certa intervalla diſtinctus, ea quibus modus & numerus quidem efficitur. Similiter *rhythmus* dici poteſt certus motus pedum in iis, qui ad tibiam ſaltant. Sed præcipue locum habet in Muſica, & a *Martiano Capella* ſic definitur *lib. 9. pag. 316.* Eſt diverſorum modorum ordinata connexio, tempori pro ratione modulationis inſerviens, per id quod aut efferenda voce ſurrit, aut premenda, & qui nos a licentia modulationis ad artem diſciplinamque conſtringit. *Gell. lib. 16. c. 18. Κατανεύει* longitudines & altitudines vocis emetitur. Longior menſura vocis *ῥυθμὸς* dicitur, altior *μέλος*. ¶ Item in oratione, in qua, ut *Quintiliani* verbis utar *l. 9. c. 4.* omnis fractura, ac dimenſio, & copula vocam conſtat aut numeris (numeros *ῥυθμοὺς* accipi vulo) aut metro, ideſt dimenſione quadam. Quod etiamſi conflat utrumque pedibus, habet tamen non ſimplicem differentiam. eam rhythmi, id eſt numeri, ſpatio temporum conſtant: metra autem ordine: ideoque alteram (*h. e.* rhythmus) eſſe quantitatis videtur, alterum (*h. l.* metram) qualitatis. Addit mox alia diſcrimina, quod in *rhythmis* non ſervetur ordo, modo ſit eadem quantitas: idem enim rhythmus eſt in anapæſto *ſuperant*, quod in dactylo *enatent*: in *metris* certa ordinis lex eſt, quam ſi violes, metri ratio tollitur: item quod *rhythmus* libera ſunt ſpatia, in *metris* finita: item quod *metrum* in verbis modo, *rhythmus* etiam in corporie motu eſt, &c. *Varro* apud *Diomed. l. 3. pag. 512. Priſcian.* dicit, inter rhythmum & metrum id intereſſe, quod inter materiam & regulam. Differit & Rhythmus etiam ipſe *Diomed. l. 2. pag. 464.* V. quæ *diximus* in *Numerus*. ¶ Ex hac voce depravata orta eſt lex Italici carminis *rima*, quæ ſi ſpectetur in meoſura ipſius verſus certis ſyllabis, & certo temporum intervallo conſtantis idem eſt cum rhythmo Latinorum: ſi in fine abi *ὁμοιοτέλευτον*, hoc eſt ſimiliter deſinentia, ponantur, alia prorſus res eſt, & a Latinis non uſurpata. V. *Leoninus*.

RHYTIUM, ii, n. *ῥύτιον*, poculi genus infra anguſtum, ſupra latum, & curvum in modum cornu: dominat. a *ῥέω*. quod inter pocula oumerat *Athenæus l. 10. 1. 63. & lib. 11. c. 5.* Hinc *Martial. l. 2. epigr. 35.* Cum ſiat crura tibi, ſimulant quæ cornua Lunæ; In rhytio pateres, Phœbe, lavam pedes.

RICA, æ, f. *καλύπτρα*, palliolum, flammeum, ſeu tegumentum capitis, quo Flaminicæ ſacrificaturæ utebantur: unde *ricinium*, & *ricinum*. *Feſtus*. Rica eſt veſtimentum quadratum, fimbriatum, purpureum, quo flaminicæ pro palliolo utebantur, ut Verrius exiſtimat. Titiuque: Rica ex lana ſuccida alba veſtitus. Alii dicunt, pallium eſſe triplex, quod confeciant virgines ingenuæ patrimæ & matrimæ, quod cæruleo colore infectum laverur aqua pura. Alii, quo Flaminica tingat pileum. Hæc *Feſtus*. Etiam *Varr. l. 4. de L. L. cap. 29.* rica velari docet caput feminarum, ſacrificium cum faciunt. Sed quod ducit a *ceno*, quia Romano ritu id fiebat, ab Etymologis improbatur. *Maſſur. Sabin.* apud *Gell. l. 10 c. 15.* Flaminica Dialis venenato operitur, & in rica furculum de arbore felici habet. *b. e.* in Tutulo, quod eſt ornamentum, ex tegumentum capitis. *Idem Gell.* de quodam Euclide, qui mutata veſte itabat ad Socratem, *lib. 6 cap. 10.* Euclides, cum adveſperaſceret tunica longa muliebri indutus, & pallio verſicolore amictus, & caput rica velatus, e domo ſua Megaris ad Socratem commeabat. *Caſ. Germon. in Apol. ver. v. 121. de Abſtem.* una Velato triſtriſque genas abſcondita rica. Al. leg. *virta*. Adde *Plaut. Epid. 2. 2. 48. Terentium*, & *Novium* apud *Nonium c. 14. n. 15. & Lucil.* apud *eund. ibid. n. 16.* qui quidem *Nonius* interpretatur *fudorium*: ſed & ſudarium velando capiti nonnunquam adhibetur.

RICINIATUS, a, um, (Habetur in fragmento Tabulæ Fretrum Arvalium apud *Fabrett. cap. 6. pag. 444.* & apud *Arnob. l. 6. pag. 209.* riciatatas Jupiter, & apud *Gruter. pag. 122. lin. 33.* pueri ricinati.) *ricinio* indutus. V. *Rezinium*.

RICINIUM, }
RICINUM, & } V. *Retinium*.
RICINUS. }

RICINUS, i, m. *κρόταν*, animal æſtivi temporis, omnium ſæditſimum, infinu ſemper ſanguini capita vivens, atque ita intumeſcens: unum animaliam, cui cibi non eſt exitus: dehiſcitque nimia ſatietate, alimento ipſo moriens. Nanquam hoc in jumentis (h. e. mulis, aſinis) gignitur, in habus frequens, in canibus aliquando: in ovibus, & in captis hoc ſolam. Ite, tacito nomine, a *Plin. lib. 21. c. 34.* & *lib. 30. c. 10.* deſcribitur. *Id. lib. 22. c. 18. ad fin.* Chamæleonis nigri ſucco ricinos canam necrus. *Varr. l. 2. R. R. c. 9. ad fin. de canib.* Nucibus Græcis in aqua tritis perungunt aures, quod muſcæ, & ricini, & pulices ſolent eas exulcerare. *Colum. l. 6. c. 2. ante med. de bub.* Sub femina manum ſubjicere, ut ricini, qui plerumque feminibus inhærent, eximantur. Adde *lib. 7. c. ult. Caton. de R. R. c. 96.* & *Serm. Sammon. c. 36. v. 699.* ¶ Tinea appellat *Nemeſian. in Cynog. v. 209.* ¶ Io alio pediculum vides, in te ricinum non vides. proverb. de quo V. in *Pedicellus*. ¶ Eſt etiam nomen fruticis, ad magnitudinem parvæ ficus aſſurgentis, folio pirtani, ſed majora, læviore, & nigriore, remis & eſculei arundinum modo concavis, ſemine avarum aſpero, quod purgatum figuram ricini animalis repræſentat, Græce *κρόταν*, & *σῦκα, ricinos. Plin. l. 15. c. 7.* ¶ Præterea ricinos appellant Græci poma imperfecta mori arboris. *Plin. l. 23. c. 7. a med.* ubi al. leg. *cynosbatos*.

RICTO, as, n. 1. *digrignare ſpeſſo*, frequentativum a *ringor*, rictum ſæpe aperio, dentes oſtendendo, & turbotam vocem emittendo, quod irritata canis facere ſolet. *Sparrian. in Geta, c. 5.* Familiare illi fuit has quæſtiones Grammeticæ proponere, ut dicerent, ſingula animalia quomodo vocem emitterent, velut agni bolant, porcelli grunniunt, orſi ſæviant, leones rugiant, leopardi rictant, &c.

RICTUM, i, n. idem ac rictus, *bocca. Lucret. l. 5. v. 1063.* Mollia ricta fremunt duros nudantia dentes. *Id. l. 6. v. 1193.* inhorrebat rictum, frons tenia manebat. *Cic. 6. Verr. c. 43. de Herculis ſtatua.* Uſque eo, Judices, at rictum ejus, ac mentum paulo ſit attritius. Ita *Non.* legit *cap. 3. n. 185.* alii *victor*.

RICTUS, us, m. *bocca aperta, χάσμα, χάσκω*, hiatus oris, unde verba & vox exit, & tota illa pars circa ipſum hiatum, quæ in homine ridente, & in beſtiis os aperientibus liuſie quibuſdam terminatur, ut maxime ſuat labia: a priore Græca voce allata, vel potius a ſupino verbi *rimpo*. *Quinct. l. 11. c. 11.* (*al. 19.*) Ne immodicus hiatus rictum diſtendat. *Id. declam. 12. c. 11. in fin.* Illoe oculos, illam gratiſſimam faciem, & rictus orie expreſſos, &c. *Senecæ de Cloud. c. 30.* Riſus indecens, ira turpior ſpumante rictus. humentibus naribus. *Horat. l. 1. ſat. 10. v. 7.* riſu diducere rictum. *Juvenal. ſat. 11. v. 230.* ad conſpectum cenæ diducere rictum. *b. e.* inhiare ad ferculs. *Ovid. 3. de ar. am. v. 283.* ſint modici rictus, ſint parvæ atrinque lacunæ. *Id. 11. Met. v. 126. de Mida.* Fuſile per rictus aurum fluitare videres. *Ciceronis* locum V. in voce præced. & adde *Lucan. l. 6. v. 757. Tacit. Pompon. Lucil. & Varron.* apud *Non. c. 6. n. 43.* & *Pactum Gellii equalem* apud *eund. 1. 67. l. 19. & Flor. l. 3. c. 21. extr.* ¶ De ferie *Ovid. 6. Met. v. 378. de rauis.* Ipſaque dilatant patulos convicia rictus. *& lib. 11. v. 59.* io lapidem; rictue ſerpentie apertos Congelat. *& verſ. 367.* rictus lupi fulmineos. *& lib. 14. v. 65. rictus Cerberei. & lib. 4. v. 98.* Cæde lenzus boum ſpumantes oblita rictus. Adde *Martial. l. 1. epigr. 105. & Lucan. l. 9. v. 845.*

RICŬLA, æ, f. dimiout. a *rica*. *Turpil.* apud *Non. cap. 14. n. 16. & cap. 16. n. 8.* Interea odſpexit virginem, injectam in capite riculem indutem oſtrinam.

RIDĔO, des, ſi, ſum, n. 2. *ridere, γελάω*, riſum edo. Cic. 5. *de Fin. c. 30. ad fin.* M. Craſſum ſemel ait in vita riſiſſe Lucilius. *Cæl. ad Cicer. Fam. 8. ep. 14. ad fin.* Curre per deos, & quam primam hanc riſum eeni. *Cic. Verr. 5. 1. 25.* Ridentem convivæ, cachinnoſi ipſe Apronius. *Corneli. corm. 42. v. 9.* Ridentem catuli ore Gallicani. V. *Gallicanus. Horat. l. 1. ſat. 6 v. 24.* ridentem dicere verum Quid vetat? *tol ſi burla, che ſi confeſſo.* proverbium. *Cic. 7. Fam. ep. 25.* Ne ſi riſum habuerimus, rideamus *γέλωτα ὀφλήσαντα*. ¶ Pro jocari; *Cic. Fam. 2. ep. 4.* Jocerue tecum per litteras? civem mehercule non puto eſſe, qui temporibus his ridere poſſit. *Id. Attic. l. 14. epiſt. 14.* De hæreſi Valſorina, & de Pherrtorum more Puteolano riſiſſe me ſatis. ¶ *Ridere aliquid*, aut *aliquem*, de re aliqua ridere, deridere, *riderſi. Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 13.* Riſinirem atram. *Id. de Haruſp. reſp. c. 4. extr.* Cum riſeriſis impudentiam hominis. *& rep. 5.* Sua concio riſit hominem. *Terent. Adelph. 4. 2. 9.* Rideo hunc: primum aie ſe ſcire: is ſolus oeſcit omnia. *me vido di oſſus.* ¶ Paſſive *Ovid. 4. ex Pont. ep. 12. v. 15.* Hic ego ſi vitiis noſtm corrumpere nomen, Ridear, & merlin pectus habere neget. *Martial. l. 2. epigr. 54.* Inter Ledæos ridetur corvus nlores. *Horat. l. 1. ſat. 7. v. 22.* Perſius exponit cauſam: riderur ab omni Conventu. *Valer. Max. l. & capit. 8. n. 1. extern.* Socrates cum parvulis filiolis ludens ab Alcibiade riſus eſt. ¶ *Petron. in fragm. Tragur. c. 61. Burm.* Satios eſt rideri, quam deridere. *Rideri* eſt hoc loco riſum movere jocis & alute ſcurrilibus: *deridere* contemni. *E' meglio ſar ridere, che dar da ridere.* ¶ *Ridere vitia*, rem ludicram vitia putare, & ſolum riſu digna, non vindicta. *Tacit. de Germ. 1. 19.* Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi, ſeculum vocatur. *Ovid. 1. de ar. am. v. 633. & Tibull. l. 3. el. 6. v. 49.* Jupitet ex alto perjuria ridet amantum. ¶ *Ridere alicui*, arridere, riſa blandiri. *Plaut. Trucul. 5. 2. 8.* Si mihi rides, ſpica. Al. aliter leg. *Virg. Ecl. 4. extr.* Cui non riſere parentes, Nec deus hunc menſa, dea nec dignata cubili eſt. *b. e.* infans, cui parentes, ejus riſu blanditiſque provocati, non arriſere neque menſæ admiſſus eſt ab Hercule, neque lecto ab Junone. Unde mos erat, inquit *Servius*, nobilibus puerie editis, lo arria domus Junoni lectum, Herculi menſam ponere. *Quintil. ſub init. c. 3. l. 9.* legit *qui*, & ita interpretatur: Ea illic qui non riſere, hunc non dignatus deus, nec dea dignata. Addinqus, eſſe figuram, qua plurali numero ſingularie ſubjungitur: *qui non riſere . . . . . bunc*. Porro *ridere parentes* hac rotione eſt odridere ad parentes, & at ait *Virg. ibid.* riſu cognoſcere matrem. *Pterius* teſtatur, ſe in omnibus Codicib. vidiſſe *cui*, in aliquibus *quoi*. ¶ *Ridere aliquem*, arridere alicui. *Plaut. Capt. 3. 1. 20.* Quaſi muti ſilent, neque me rident. ¶ Sequente infinito, *Stat. Theb. 10. v. 646.* Sic Lydia conjux Amphitryoniaden exutum horrentia terga Perdere Sidonioi humerie ridebat amictus, Et turbam colus, & tympana rompere dextra. ¶ Translata eſt proſperum eſſe, favere, *arridere. Ovid. 1. Triſt. el. 5. v. 27.* Dum juvat & vultu ridet Fortuna ſereno. ¶ Item nitere, pulcrum, amœnum eſſe. *Horat. l. 4. od. 11. v. 6.* Ridet argento domus. *Lucret. l. 4. v. 1128.* & pulcra in pedibus

Sicyo-

Sicyonia rident. *Claudian. de conſul. Prob. & Olybr. v.* 70. Oraque ridenti lanugine veſtiat ætas. *Virg. in Ciri*, v. 183. Purpureis late ridentia littora conchis. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 284. Quem (*floribus*) permulſe domus jucunda riſit odore. *Ovid.* 25. *Met. v.* 204. floramque caloribus almus Ridet ager. *Virg. Ecl.* 4. *v.* 20. Mixtaque ridenti colocaſia fundet acantho. *Lucret. l.* 5. *v.* 1394. tempeſtas ridebat. *l. r.* ſerena erat & tepida. *& verſ.* 1003. ridentibus undis. *l.* 2. tranquillis ac lenibus. *Horat. lib.* 2. *od.* 6. *v.* 13. Ille terrenum mihi præter omnem Angulus ridet. *l.* 2. amœnitate, & fertilitate placet. Sic *Perron. in Sat. cap.* 5. ſive ex migeræ rident Tritonidis arces, ſeu Lacedæmonin tellus habiteta colono, Sirenumque domus. *l.* 2. ſeu placent Athenæ, ſeu Tarentum, ſeu Neapolis. ¶ *Rideor* deponentis forma. *Perron. in fragm. Trogor. c.* 57. *Burm.* Bellum pomum, qui rideatur alios. *& cap.* 62. Quid enim mihi aufert, qui ridetur? *Ne imiteris.* ¶ Olim *vide, is*, dictum fuit, ut *ſtrido, ſervo, ola*, &c. *Diomed. l.* 1. *pag.* 378. V. *Invideo* in fine. Sic *vidit* legunt nonnulli in illo *Lucret. l.* 3. *v.* 21. æther large diffuſa lumine ridit.

RIDIBUNDUS, a, um, *videnter, modicè*, ridens, abunde ridens. *Plaut. rpid.* 3. 3. 32. Ita ridibundam atque hilaram hoc addaxit ſimul. Adde *Gell. l.* 12. *c.* 15.

RIDICA, æ, *f. floccone, palo, portico, χάραξ, ἄγκυρον*, genus pedamenti ſuſtinendis vitibus, ex talea craſſa, non integra, ſed fiſſa, ita ut ex una fiant plures. Itaque differt a palo, qui integer eſt & rotundus, ridica fiſſa & angulosa. V. *Pedamentum. Varr. l.* 1. *R. R. c.* 26. Diligenter obſervant, ut ridica vitis eb ſeptentrione verſus tegatur: & ſi cupreſſos eiens pm ridicis inſeruot, alternos ordines imponunt. *Colum. lib.* 4. *c.* 26. Vineæ ſtabiliendæ melius eſt ridica palo: neque ex quælibet. nam eſt præcipua cunem fiſſa olea, quercus, fabur. *& cap. ult. ſub fin.* Caſtaneæum taleæ propius ſtirpem reciſo quadrifidas pleramque, ue deinde ſecundæ taleæ ejuſdem arboris bifidas ridicas ſubminiſtraut: quod genus fiſſilis admiuiculi manet diutius, quam teres palus. Adde *Plin. l.* 17. *c.* 22. *ante med.* ¶ Primam ſyllabam corripit, ſecundam producit *Jul. Scalig. in Arat.* Robuſtearum faſcies ridicorum.

RIDICULA, æ, f. paxilliut, parve ridica. *Senec. l.* 1. *quæſt. nat. c.* 3. *de fulmen.* Cum ue aqua implevit, & veſtimeata ridicula diducta leviter eſpergit. Al. leg. *vendicula*.

RIDICULARIUS, a, um, *buffone*, κωμῳδικός, qui riſum excitat. *Gell. l.* 4. *c.* 20. Qui jurabat, cavillator quidem, & canalicola, & nimis ridicularius fuit. *Ridicularia*, um, n. plur. facetiæ, res ridiculæ. *Plaut. Aſin.* 2. 2. 64. Mitte ridicularia. *Cæta apud Macrob. l.* 2. *Saturn. c.* 10. Ridicularia fundere.

RIDICULE, adverb. *ridicolaſamente, κωμῳδικῶς*, cum riſu. *Cic. l. de Orat. c.* 57. Non modo acute, ſed etiam ridicule ue facete. *Plaut. Trin.* 4. 2. 60. Noviſtin' hominem? *Sy.* ridicule rogitas, quocum uee cibum capere ſolro. *Phædr. l.* 3. *fab.* 4. *v.* 5. Ridicule magis hoc dictum, quam vere ætimo.

RIDICULOSUS, a, um, *ridicola, ridiculus. Arnob. lib.* 5. *pag.* 175. Ridiculoſa negotia defendere. *Plaut. Stich.* 2. 2. 64. Advexit ſecum potaſitos ridiculoſiſſimos. ¶ *Hieronym. l.* 3. *adverſ. Ruſin. c.* 4. ridiculoſum a ridiculo diſtinguit, *ubi* eit: Non ridiculoſa, ut ſcribis, ſed ridicula mihi forte res accidit. *l. r.* non riſu digna, ſed contemptu.

RIDICULUS, a, um, *ridicolo, ridevole, ridicoliſo, γελοῖος, καταγέλαστος*, riſum movens, riſu dignus, ridendus, ridiculoſus. *Cic. Attic. l.* 1. *ep.* 13. *ante med.* Facie magis, quam facetiis ridiculus. *Terent. Andr.* 2. 2. 34. Ridiculum caput. *Plaut. Aſin. prol. v.* 13. Iueſt lepos luſuſque in hac Comœdia: ridicula res eſt. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 152. Nil habet infelix paupertas durius in ſe, Quam quod ridiculos homines facit. *Catull. carm.* 56. *ad Caron.* O rem ridiculam, Caro, & jocoſam! *Plaut. Capt.* 3. 2. 22. Dico unum ridiculum dictum de dictis melioribus. *Id. Stich.* 2. 2. 58. Quando adbibero, alludiabo: tum ſum ridiculiſſimus. *Id. Men.* 2. 2. 42. Solet jocari ſæpa mecum illo modo: quamois ridiculus eſt, ubi nxus non adeſt. *l. e.* facetus, urbanus. ¶ Cum infinito *Horat. l.* 2. *ſat.* 8. *v.* 24. Ridiculus totas ſimul abſorbere placentas. ¶ *Ridiculum eſt*, ridicula res eſt. *Terent. Heaut.* 2. 3. 122. Ridiculum eſt, te iſtuc me admonere. *Cic. pro Arch. cap.* 4. a *med.* Eſt ridiculum, ad ea quæ habemus, nihil dicere; quærere quæ habere non poſſumus. *Terent. Andr.* 3. 1. 16. & 4. 2. 29. Hui, tam cito? ridiculum. poſtquam ante oſtium me audieit ſtare, oppreperat. ¶ *Ridiculum, i*, tes, aut dictum ridiculum. *Plaut. Stich.* 3. 2. 1. Confido, me meum obtenturum regem ridicolis meis. *Id. Amph.* 3. 2. 35. Joco illa dixeram dudum tibi tidiculi cauſa. *Cic.* 2. *Offic. c.* 37. a *med.* Cum ſtudioſe de abſentibus detrahendi cauſa, aut per ridiculum, aut ſevere, maledice contumelinſeque dicitur. *per videre, in burla*. ¶ *Ridiculus, i*, m. paraſitus, quia potiſſimum ejus artificium eſt, ad captandas cœnas, tum riſum dictis captare, tum ſe ridendum, & contumeliis inceſſendum præbere, *buffone, ſcroccone. Plaut. Capt.* 3. 1. 12. & 17. Ita juventus jam ridiculos, inepeſque ab ſe ſegregat. *Id. Stich.* 4. 2. 54. Vides, ridiculus nihili fieri. ¶ *Ridicula*, & *pro ridicula eſſe. Terent. Heaut.* 5. 1. 79. Qui ſibi me pro ridiculo ac dalectamento putat. *ne tieme pel ſuo buffone*, a *pel ſuo ſpaſſo*. & *Eun.* 5. 7. 3. Mihi ſolæ tidicula fuit, quæ, quid timeret, ſcitbam. *a me ſola dièt ſpaſſa*.

RIDO. V. in *Rideo*.

RIEN. V. *Renes*.

RIGATIO, onis, f. *adacquamento, innaffiamento, ῥάντισις*, actus riganti, irrigatin. *Colum. l.* 11. *c.* 3. a *med.* Sin autem ſicco loco ſeri debuerint, quæ rigationem miniſtrari non expediat, &c. Adde *Pallad. in Februar. tit.* 25. *ante med.* Si in arena ſit, tigationibus adjuvetur.

RIGATOR, oris, m. *inacquatore, ὁ βάπτων*, qui rigat. *Tertull. adverſ. Valentin. c.* 15. *extr.* Q fietum rigatorem!

RIGATUS, a, um, *innaffiato, bagnato*, irrigatus, madefactna. *Lucret. l.* 4. *v.* 326. nulloque humore rigatus Aeris alternos anguſtat pulmo meatus.

RIGENS, entis, *intirizzito, indurito dal freddo, ῥιγῶν*, gelu conſtrictus, frigore induratus, rigidus. *Liv. l.* 21. *c.* 32. *circa med.* Animalia, inanimaque umnie rigentia gelu. *Martial. l.* 14. *epigr.* 127. aquam potare rigentem de nive. *Perron. in Satyr. c.* 122. tellus glacie concreta rigaue, hyemiſque primis. *& cap.* 123. rigens bruma. *Lucan. l.* 4. *v.* 291. ficca rigens adſtrinxit enluora fauces. *Id. l.* 2. *v.* 25. membra tigentia fugiente eita. *fredde. & Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 165. pars terræ rigens. *la gonno fredda. & Salin. cap.* 15. (*al.* 25.) e *med.* Pars mundi ipſis prorſus ignaloris conceptaculis rigentiſſima. *Claudian. lib.* 1. *de laudib. Stilich. v.* 245. nunc tuite rigentem Danubium calcabat eques. *agghiacciava*. & *Martial. lib.* 2. *epigr.* 50. *verſ.* 27. Aeidam rigens Dirreuna placabit ſitim. *freſca*. ¶ Translate eſt inflexibilis, durus, ut ea, quæ gelu induruere, *duro, infleſſibile. Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 72. Et ſecui madidas nagne rigenta genas. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Caput præ durum ac rigens. *Id. l.* 2. *c.* 13. *ante med. de ſtatua*. Adverſa facies, & demiſſa brachie, & junfti pedes, & e ſummis ad ima rigens opus. *vitre e dura. & Plin. l.* 23. *c.* 1. *poſt med.* rigentes oculi. *immobili. & lib.* 26. *c.* 10. Arbor pinguioribus foliis, & ſimplicibus, atque etiam non rigentibus. *non vitte e dure. & Claudian. de B. Get. v.* 23. muri adamante rigentes. *duri e impenetrabili. & Senec. in Herc. Oet. v.* 578. Coma rigeue Hercitis. *l. e.* hirte, horrida, erecta. *Id. ibid. v.* 1430. rigenti cernitur Trachin jugo. *l. e.* ſaxoſo, aſpero, duro contra cultum agricolarum. *Supra v.* 135. Ad Trachiue vocue, ſaxa rigentia, Et dumeta jugis horrida torridis. *Virg. ſ. Æn. v.* 621. loricam ex ære rigentem. *l. e.* rectum, duram, non facile flexilem. Sic *Æn.* 11. *v.* 72. eadea auroque auſtroque rigentes *Claudian. lib.* 2. *de laudib. Stilich. v.* 339. rigentia pinſert Dona, graves auro trabeas. *& in conſul. Prob. & Olybr. v.* 205. rigentes tunicæ. *Id. l.* 2. *in Eutrop. v.* 366. adamante grevem, nodiſque rigentibus haſtam. *Senec. in Thyeſt. v.* 304. Vir rigens toc malis. *l. e.* cujus animus tot malis induruit. *Id. in Hippol. v.* 413. Animum rigantem triſtis Hipnolyti doma. *l. e.* frigentem & obdurutum cantre Amorem. *Id. in Thyeſt. v.* 634. Si metus corpus rigens temittet urtus. *l.* 2. metu, quaſi gelu, conſtrictum, & induratum.

RIGEO, es, gui, n. 2. *eſſer freddo, intirizzire, indurarſi dal freddo, ῥιγῶ*, frigore carripiot, durus ſtigore ſio: a voce Græca ellata. *Cic. Tuſcul.* 2. *c.* 28. a *med.* Partes terræ inculeas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore. *Tibull. l.* 4. *carm.* 1. *v.* 156. *de aqua*. Sed dorate riget denſam in glacie nque, uivemque. *Manil. l.* 7. *epigr.* 94. riget horridus december. *Plin l.* 5. *ep.* 6. e *med.* Cryptoporticus ſubterraneæ ſimilis, æſtate incluſo frigore riget, *è freſca. & Senec.* 2. *de Ira*, c. 3. Oratori eloquentiſſimo, dum ad dicendum compouitur, extrema tigueruat. ¶ Translata eſt durum eſſe, rigidum, erectum, & inflexibilem, ut ſunt que frigore conſtringuntur. *Virg.* 5. *Æn. v* 494. *de ceſtib.* tantorum ingentia ſeptem Terga boum plumbo infuto ferroque rigebant. *Ovid.* 3. *Met. v.* 100. gelidoque comæ terrore rigebant. *i' arricciavano*: erecta ac durę ſtabant. *Id.* 1 *Amor. el.* 6. *v.* 68. Roboribus durie janua ſulta riget. *l. e.* immota manet, & limiui valida hæret. *Id. Met.* 11. *v.* 221. *de Mida*. ſive illa ſua Cereale dexire Munera contigerat, Cerealia dona rigebant. *l. e.* indurabantur in aurum. *& lib.* 4. *v.* 554. ſenſit riguiſſa lacertos. *l.* a. verſue eſſe in lapidam. Sic *Senec. in Herc. Oet. v.* 390. Rigat ſuperba Tantalis luctu parens. *l. e.* Niobe in ſaxum verſa eſt. *Id. in Agam. v.* 714. eerſi retro Tuequentur oculi: rurſus immites rigent. *l. r.* duri fiunt, nec circumaguntur. *Id. in Med. v.* 853. Vultus citatus ire riget. *l.* a. abduteſcit, & obſtinat contes pietatem aut miſericordiam. Sic *in Herc. Oet. v.* 167. Quis vaſtus Briereus, quis tumidus Gyges hoc vultu rigait? *Ovid. Met. ſ. v.* 284. *de apra*. igne micant oculi, riget arduta cervix. *l. r.* rectitudinem ue robur habet: cui contrarium eſt apud *Ovid.* 3. *Amor. el.* 7. *v.* 66. & 67. & *Heroid. epod. ſ. v.* 17. *languet*, remiſſa eſt. ¶ Rigere etiam dicuntur, quæ ſtautia & erecta horrorem incutiunt. *Ovid. Met.* 13. *v.* 690. ſine frondibus arbus Nuda riget. *Id.* 2. *de ar. am. v.* 216. Et riget amiſſa ſpina relicta roſe. *Id. Met.* 11. *v.* 150. late riget arduus alto Tmolus in aſcenſu. ¶ *Rigere*, torpere, languere, inertem eſſe. *Martial. l.* 5. *epigr.* 32. Sed feritas immota riget. ¶ De veſtibus auro intextis, *Sil. l.* 4. *v.* 155. Auro virgatæ veſtes, monilæque rigebant ex auro. V. vocem præced.

RIGESCO, is, *v. n.* 3. tigere incipin, frigore & duritie corripint. *Virg.* 3. *Georg. v.* 363. veſtefque rigeſcunt Indutæ, cadentque ſecuribue humida vina. *Plin. lib.* 2. *cap.* 63. Rigeſcunt aquæ in grandines. ¶ Item univerſim adſtringor, ac durus fio. *Ovid. Met.* 1. *v.* 364. ſtillataque ſole rigeſcunt De ramis electes novia. *& lib.* 9. *v.* 357. materna rigeſcere ſanſit Ubera. *l. e.* dureſcere in lignum. *& lib.* 14. *v.* 564. rigeſcere puppim Cautibus Aicinoi, ſaxumque increſcere ligno. ¶ Translate *Claudian. lib.* 1 *in Eutrop. verſ.* 183. nunquam corrupta rigeſcene fæcula? *l. e.* virilem ſanctitatem induent?

RIGIDE, *duramente, ſodamente, ἀκαμπῶς*, dure, ſolide. *Vitruv. l.* 2 *c.* 3. *ante med.* Tectorin indutta, rigideque obſolidata. ¶ Item intente, & recta linea, *a dirittura. Senec. l.* 2. *de benef. c.* 17. e *med.* Rigide & excuſſe pilam mittere. ¶ Translate eſt ſevere, aſpere, *ingroſſamente, feveramente, ἀπηνῶς. Ovid. a. Triſt. v.* 251. & *lib.* 3. ue *Pont. ep.* 3. *v.* 55. Ecquid ab hac omnes tigide ſubmovimus

movimus Artis? *Val. Max. lib. 9. c. 7. extr.* Diſſolutam diſciplinam præſractius & rigidius adſtringere conatus.

RIGIDITAS, atis, ſ. *duretzza, fermezza, ruhigkeit, ungelindigkeit*, rigor, durities, ſoliditas, firmitas, quæ non ſectitur. *Pitruv. lib. 2. c. 9. ante med.* Populus, ſalix, ulmus, vitea parum terreni habentes, egregiam habere videntur in uſu rigiditatem.

RIGIDO, are, a. 1. rigidum & durum facio. *Senec. epiſt. 71 a med.* Virtus recta eſt; ſtruram non recipit: rigidari quidem, amplius intendi non poteſt. Alii leg. *rigida eſt*.

RIGIDUS, a, um, *indurito dal freddo, inteziezzito, irrigidito, rigido, ſtizzoſo*, rigens, frigoris rigore conceptus, durus præ frigore, gelidus. *Lucret. l. 1. v. 520.* Hinc ſtammis, illinc rigidis infeſta pruinis. *& lib. 2. v. 355.* rigidum permanat frigus ad oſſa. *Virg. 3. Georg. v. 316.* Tellurem Borea rigidam ſpirante moveri. *Senec. in Med. v. 725.* rigida bruma. *Ovid. 3. Triſt. el. 10. v. 48.* Nec potuit rigidas ſindere remus aquas. *Maſſa. epiſt. 12. v. 6.* Eramus gelido *tanzati*, rigidique poetæ. *tremezzeti*. ¶ Translare eſt rectus, erectus, arrectus, ſtans: item durus, inflexibilis, ſtrmus, ut ſunt ea, quæ frigore adſtringuntur, *vitta, e dura, inflaſſibile, ferma, ſtrabenzes, ſtrmezze*. *Virg. Ecl. 6. v. 28.* tum rigidas motare cacumine quercus. *Ovid. 3. Faſt. v. 529.* rigidæ columnæ. *Id. Heroid. ep. 5. v. 53.* rigida pendentia linteа malo. *Id. 10. Met. verſ. 485.* albaque toto Vertice canities rigidis ſtetit hirta capillis. *& lib. 9. v. 85.* rigidum cornu. *& verſ. 225. & 613.* rigidæ ſilices. *Id. de remed. amor. v. 19.* rigidum ferrum. *Id. 2. Amor. el. 6. v. 4.* Et rigidæ teneras ungue notare genas. *Id. 3. Met. verſ. 118. & Virg. Æn. 12. v. 304.* rigidus enſis. *& Æn. 10. v. 346.* rigida haſta. *Ovid. 2. Triſt. el 4. v. 14. & Suetan. de Tiber. cap. 68.* Incedebat cervix rigida, & obſtipa. *Cic. in Brutu, c. 18.* Canachi ſigna rigidiora, Calamidis dura illa quadam, ſed tamen molliora, quam Canachi. V. *Rigor*. ¶ In re turpi *Petron. in Satyr. cap. 134. Martial. l. 6. epigr. 49. l. 9. epigr. 48. & l. 11. epigr. 17. & Catull. carm. 56. ad Caſon. v. 7.* Hinc *rigidus deus*, Priapus. *Auſt. Priap. carm. 45. & Ovid. 2. Faſt. v. 391.* ¶ Refertur ad animum ſeverum, conſtantem, recti tenacem, *eigeroſo, ſtrmo, rigido. Liv. l. 39. c. 42. ad fin. de Catone*. Vir invicti cupiditatibus animi, & rigidæ innocentiæ. *Lucan.* de altero Catone, *l. 2. v. 389.* Juſtitiæ cultor, rigidi ſervator honeſti. *Horat. lib. 2. ep. 1. v. 17.* Virtutis vaſæ cuſtos, rigiduſque ſatelles. *Ovid. 2. de ar. am. v. 664.* rigidus Cenſor. *Id. de remed. amor. v. 762.* rigidi mores. *Id. 4. Faſt. v. 310.* ſenes. *Plin. l. 4. ep. 9. poſt med.* Sententiam Macri, ut rigidam duramque reprehendunt. ¶ Eſt etiam durus patienſque laboris, aſperam vitam ducens. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 25. & Ovid. 14. Met. v. 797.* rigidi Sabini. *Horat. l. 3. od. 24. v. 11.* rigidi Getæ. *Martial. l. 7. epigr. 70.* rigidus foſſor. ¶ Item immitis, crudelis, ferus, *fiero, crudele. Ovid. 5. Triſt. el. 1. v. 45.* pœna modo paris lavata, Barbariem, rigidos effugiamque Getas. *Martial. l. 10. epigr. 65.* rigidus leo. *Ovid. 1. Faſt. v. 124.* rigidæ feræ. *Id. 8. Met. v. 20.* rigidus Mars. ¶ Item durus, rudis, nihil valens percipere, tanquam cauden, ſipes, lapis. *Arnob. l. 5. pag. 164.* O Abdem, eſſe tu ſtatua, & ſtoliditatis rigiditſſima judicaris.

RIGO, as, avi, atum, a. 1. *adacquare, irrigare, innaffiare, bagnare. βρέχω*, irrigo, terram aqua deducta madefacio, humorem induco fertilitatis cauſa: a *ῥίγος*, tingo: unde *ῥίγος*: aliis a *rivus ago*. *Plin. l. 2. c. 103. a med.* Fluvius Aſtaces rigat campos. *Id. l. 6. c. 27.* Euphrates accolæ rigant campos. *Id. l. 17. c. 26. ad fin.* Deſiderant maxime rigari arbores, quæ aſſuevere. *Colum. lib. 5. c. 6. ante med.* Ssminaria conſpargi potius, quam rigari debent. *Ovid. Faſt. 5. v. 210.* hortus liquidæ fonte rigatur aquæ. *Propert. l. 3. el. 1. v. 52.* operoſa rigat Marcius antra liquor. *Tibull. lib. 4. carm. 2. v. 146.* Quaque Ithius Tauſiſque Getæ rigat. *Lucret. l. 6. v. 612.* imbres qui mœria ac terras ſparguntque, rigantque. *Id. l. 4. v. 1023.* Intio rigare veſtem ſtragulam. ¶ *Rigare aquam*, eſt variis ductibus derivare, ut faciunt, qui prata rigant. *In veteri oraculo* apud *Liv. l. 5. c. 16. ad fin.* Romane, aquam Albanam cave lacu contineri, cave in mare manare ſuo ſtuminis ſives. emiſſam per agros rigabis, diſſipatamque tivis exhaurues. Simila eſt illud *Curt. l. 8. c. 9.* Erymanthus crebris flexibus fubiads curvatus, ab accalis rigantibus carpitur. *agros* tamen hic poſſit ſubintelligere. Sic *Plin. l. 11. c. 37. ſect. 69. de corde*. Ex hoc fonte duæ venæ per alias minores omnibus membris vitalem ſanguinem rigant. *b. c.* diffundunt. ¶ Translate *Auſt. ad Heroum. l. 4. c. 6.* Illi cum ſi ipſius fontes eſſe dicant, & omnium rigare debeant ingenia. *Ovid. 3. Amor. el. 9. v. 25.* Adjice Mœniden, a qua, ceu fonte perenni Vatum Pierius ora rigantur aquis. *Propert. l. 3. el. 2. extr.* Calliope ora Philatea noſtra rigavit aqua. *Cic. in carm. de ſua conſul. l. 1. de Divin. c. 12.* quæ parvos Mavortis ſeminc natos Uberibus gravidis vitali rore rigabat. ¶ Illa ſunt Poetarum, rigare ſletibus nm, *Ovid. 12. Met. v. 419.* imber rigans genas, *l. 2. de ar. am. v. 532.* lacrymis ora rigare, *2. ex Pont. ep. ult. v. 9.* oculos uberi ſletu. *Senec. in Med. v. 388.* effuſo genas ſletu, *Id. in Troadib. v. 410.* arma lacrymis. *Lucan. l. 4. v. 180.* Sic *Senec. in Hippol. v. 990.* Rigatque mœſtis lugubrem vultum genis. ¶ Commodum eſt illud *Lucret. l. 4. v. 200. & l. 5. v. 294.* ubi dicitur lux ſolis mare ac terras cælumque rigare. *b. c.* perſundere, complere. *& Facti Auſter* apud *Macrob. l. 6. Saturn. c. 1. a med.* mitemque rigat per pectora ſomnum. (Sic *Virgil. Æn. 2. v. 695.* V. *Irrigo*.) *Prudent. catheмer. 6. v. 27.* Quies pectus ſeriatum placat rigatis ſomno.

RIGOR, oris, m. *rigor do freddo, freddezza, rigidezza, ſtizzoſezza*, vis, & aſperitas frigoris, frigidus horror: a voce Græca allata. *Lucret. l. 6. v. 367.* Prima caloris enim pars, & poſtrema rigoris, Tem-

pus id eſt vernum. *Id. l. 5. v. 639.* Brumales uſque ad flexus, gelidumque rigorem. *& verſ. 745.* Bruma nives affert, pigrumque rigorem. *Plin. l. 11. c. 28. & lib. 17. c. 24. & juſtin. l. 2. c. 1. a med.* Rigor himmis. *Ovid. 14. Met. v. 794.* Alpinus rigor. *Plin. l. 17. c. 24.* cæli & ſoli. *Juſtin. lib. 12. c. 8.* In præfrigidum undam ſe projecit: tum repentr tantus nervor ejus occupavit rigor, ut interciuſa voce, &c. *Colum. l. 9. c. 14. ante med.* Æſtuantes apes refrigerare oportet, quam recentiſſimi rigoris aqua infuſa. *freſchezza*. ¶ In corporibus rigor eſt, cum membrum durefcit, torpetque velut gelu adſtrictum, & ſenſum omittit, & corrempitur. *Celſ. l. 2. c. 1 ante med. & l. 7. ante med. & cap. 20.* Si tumores ſuper ulcera ſubiit ſſis deſierunt, vel diſtantio nervorum, vel rigor timeri poteſt. *Plin. l. 26. c. 12. ad fin.* Alcez mdix rigores excalfacit. *Id. l. 35. c. 6. ad fin.* In medicina Indicom rigoreſs & impetus ſedat. *Id. l. 31. c. 20. ad fin.* Nstrum infunditur rigori corporum. ¶ Alias eſt diſtentio nervorum. *Celſ. l. 4. c. 3.* Cerviris motbus is, qui quodam rigore nervorum modo sanut ſcapulis, modo mentum pectori adducit, modo rectam & immobilem cervicem intendit. *Plin. l. 28 c. 2. a med.* Cervicum rigores perfricatur bubulo ſevo. *Id. l. 32. c. 8.* Rigorem cervicis mallim. ¶ Univerſim rigor eſt quævis durities firma & inflexibilis, qualis eſt in ut, quæ frigore congelant, *durezza inflaſſibile. Plin. l. 36. c. 26.* Quid lapidis rigore pigrius? *Virg. l. Georg. v. 143.* Rigor ferri. *Lucret. l. 1. v. 492.* Conlabefactatus rigor auri ſolvitur æſtu. ¶ In arboribus rigor eſt ſpiſſa firmitas in ligno meſtudinem ſervans, & reſiſtens pondori ſine flexu, aut pandatione. *Vitruv. l. 2. c. 9. ante med.* Abias rigore naturali contenta non citu fleſtitur ab nosre, ſed directa permanet in contignatione. *Plin. l. 16. c. 40. circa med.* Rigorem fortiſſime ſervat ulmus, ob id rardinibus craſſamvetiſque portarum utiliſſima, quamiam minime torquetur. *Colum. l. 4. c. 16. ad fin.* Statumioribus firmiora juga ſunt alligands: saqur vel ſaligmis pertteis, vel compluribus quaſi faſciculis arundinum connectantur, ut rigorem habeant, nec pandentur onere fructuum. *& lib. 9. c. 14. ante med.* Si quid ablai non poteſt (*in alms aquam*) pinnis aquilæ, vel urism cujuslibet vaſtæ altis, quæ rigorem habent, emundari. *che abbia durezza e nervo*. ¶ Rigor aquæ fluentis eſt rectus tenor, & naturalis curſus ejus, quo in medio alveo fluit, ſive rectus ſit, ſive inflexus, *ſi filo dell' acqua: Ulpian. Dig. l. 43. tit. 12. & 13. leg. 1.* Sic rigor ſtillicidii eſt rectus ſtarus, qm naturaliter deſluit: *Scevola l. 8. tit. 2. leg. ult.* ¶ In re agraria *rigor* eſt mſtar proceſſus, ſeu tractus, *Siepfen*: ductu appellatione a rigore aquæ in ſtumine. *Frontin. in expoſit. formar. pag. 38. Goeſ.* Extremitas eſt quouſque uſicuique poſſidendi jus concedum eſt. Extremitatum genera ſunt duo: unum quod per rigores obſervatur: alterum quod per flexus. Rigor eſt quidquid inter duo ſigna vsluat in modum lineæ rectum perſpicitur. Flexus, qui ſecundum locorum naturam curvantur. *Aggen. Urbic. de limitib. ibid. pag. 46.* Limes eſt quodcumque in agro apera manuum factum eſt ad obſervationem finium. Rigor vsro ſuæ rectitudinis vereralis nomen nocepit. *Siculus Flacc. ibid. pag. 5.* Aliquando patros occurrentes in finibus notatas invenimus, & quaſdam, ſi perſsvsret rigor, rectas notas habentes: in verſuris vero gammas. ¶ Per translationem a duritie *rigor* eſt trnoc conſtans, & nulla re flexibilis, feveritas, conſtantia, *feverità, rigore, coſtanza. Modeſtin. Dig. lib. 49. tit. 8. leg. 19.* Si ssprtiſſim ſentrntia contra juris rigorem data ſit. *Tacit. l. Hiſt. c. 18. extr. de Galba Imp.* Nocuit antiquus rigor, & nimis feveritas, cui jam pares non ſumus. *& cap. 83. a med.* Rigor diſciplinæ militaris. *Id. 6. Ann. c. 50.* Rigor animi. *Quintil. l. 10. c. 8.* Quir non novit taciturnitatis meæ rigorem? quis ignorat, qua cuncta ſolsam ſsrre patientia? *Senec. in Hippol. v. 686.* Hoc meus meruit rigor? *b. c.* conſtanter averſus ab amore animus. ¶ Differt a conſtantia, quæ virtus eſt, & flecti aliquando patitur: rigor flecti neſcit, ob id vitium. *Senec. l. 1. de Ira, c. ult. ante med.* Cn. Piſo vit a multis integer, ſed pravus, & cui placebat pro conſtantia rigor. *Plin. l. 7. c. 29.* Socrstem ferunt eodem ſemper viſum vultu, nec aut hilaro magis, aut turbato. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem qvendam torvitatemque uſurpatæ duram & inflexibilem, affectuſque humanos adimit. *Quintil. declam. 17. 2. pseudh. a med.* Pertinaciſſimve rigor. ¶ ds rudi, sgreſti, inculto, *Ovid. Heroid. ep. 4. v. 77.* Ts tuus iſte rigor, poſitique ſine arte sspilli, Et levis egregio pulvis in ore decet. ¶ In picturis quoqve locum habet *Plin. l. 35. c. 9.* Polygnotus plurimum picturæ primus contulit ſiquidem inſtituit os adaprrire, dentes oſtendere, vultum ab antiqve rigore variare. *durezza*. Sic *Quintil. ſub fin. s. 3. l. 9.* Et oratio habeat rectam quandam velut faciem, quæ ut ſtupere immobili rigore non debebit, ita ſæpius in ea, quam natura dedit, ſpecie continenda eſt. ¶ *Rigor accentus*, in Latina lingua dicitur a *Quintil. ante med. cap. 10. lib. 12.* pæne continuatus accentuum quaſi tenor ac modos: quia nullum in ea verbum in acutam aut circumflexam ſyllabem deſinit: cum in lingua Græca id ſæpiſſime fiat: adeoque ſit ea, quo magis varia, ita jucundior.

RIGORATUS, a, um, *caſſodato, roſa ſlabile a diritto*, ſtrmatus, roboratus, ſultus, ut rigorum, ſeu rectitudinem habeat. *Plin. l. 17. c. 23. a med.* Traduces alligantur una conciliati, virgultorum comitatu obiter rigorati, qua deficiant. *b. c.* quod dicit *Colum. l. 5. c. 7. ſub fin.* Si tradux traducem non contingit, media virga inres eas dellgetur.

RIGOROSUS, a, um, *rigido*, rectus, ſinverus, rigidus. *Senec. ep. 11.* Opus eſt aliqne rigoroſo, ad quem mores noſtri ſe ipſi erigant. Videtur tamen illud *rigoroſa* irrepſiſſe. nam in pleriſque optimis editionibus deeſt.

RIGUUS, a, um, *adequata, irriguus, βρεκτικός*, qui rigatur, irriguus. *Colum. l. 2. c. 17. de pomo.* Ejus animadvertimus duo genera, quorum alterum est siccaneum, alterum rigium. *Plin. l. 5. c. 1. ante med.* Mons opacus, numerosus, & scatebris fontium riguus. *Ovid. de remed. amor. v. 503.* rigua plantam deponere in hortis. *Plin. l. 16. c. 17.* Italia ulmos siccanea præfert, quæ non sint rigua. ¶ *Riguum* absolute est locus aquis irrigatus. *Plin. l. 9. a. 57.* Circa Babyloniæ rigua. *Id. l. 19. c. 5.* Cucurbitæ amant rigua, ac limum. ¶ Active *riguus* dicitur de ipsa aqua, quæ rivis diducta rigat, *che innaffia*, *ὑδρεύων*. *Virg. 2. Georg. v. 485.* Rura mihi, & rigui placeant in vallibus amnes. ¶ Catachresis est in illo *Solini cap. 2. (al. 8.) a med.* Boa captat primo greges bubulos: & quæ plurimo lacte rigua bos est, ejus se uberibus innectit. *h. a.* abundans. ¶ Absolute *riguum*, & *riguus*, ipsa aqua irrigans. *Plin. l. 17. c. 26.* Ficus arbor ipsa riguis alitur, pomum vero ejus marcescit. *& mox.* Rigua æstivis vaporibus utilia, hiema inimica, autumno varia. *Id. ibid. sub fin.* Riguus pro furculo est.

RIMA, æ, f. *fissura, σχισμὴ, περιγιὸς, σχίσις, ῥῆγμα, ῥῆξις*, fissum in tabulis male junctis, hiatus tenuis in pariete, & aliis rebus: ab altima Græca voce allata, quæ a *ῥήγνυμι*, findo, frango. *Horat. l. 1. ep. 7. v. 29.* Forte per angustam tenuis nitedula rimam Repserat in cumerum frumenti. *Plin. l. 10. ep. 48.* Theatrum ingentibus rimis defcendis, & hiat. *Plin. alter lib. 17. c. 14. a med.* Na hiscat nimium rima, laxeque capiat, aut ne parum. *Id. l. 16. c. 40. a med.* Rimam, fissuramque non capit fponte cedrus, cupressus, olea, buxus. *Virg. 2. Æn. v. 126.* laxis laterum compagibus omnes (*nosse*) Accipiunt inimicum imbrem, rimisque fatiscunt. *Ovid. 2. Met. v. 260.* Dissilit omne solum, penetratque in Tartara timis lumen. *& lib. 14. v. 303.* fetæque cadunt, biduoque relinquit Rima pedes. ¶ *Agere, ducere, & facere rimas*, rimis findi. *Cic. Attic. l. 14. ep. 9.* Tabernæ mihi duæ corruerunt, reliquæque rimas agunt. *fumo polo.* & *Ovid. de nuce v. 67.* maturas fissa nova cortica rimas Nux agit. *Id. 4. Met. v. 65.* Fissus erat tenui rima, quam duxerat olim, Cum fieret pariea domui communis utrique. ¶ Rimæ in corpore sunt fissuræ in labiis, manibus, pedibus, fede, &c. *crepature, ῥαγάδες. Plin. l. 28. c. 15. a med.* Thracum fel rimas perducit ad cicatricem. *Id. l. 27. c. 9.* Dipsacos fanat rimas sedis. ¶ Translate *Ovid. 2. Trist. v. 85.* Cunctaque, Fortuna rimam facisote, desiscunt. *h. e.* casum minanta. ¶ Rimam aliquam inperire dicitur da tergiversatoribus, qui nulla in causa tot Dei vinculis adstringi possunt, quin aliqua elabantur: *trouver moyen d'user de surprise: user par quelque gentesse*, ducituræ a meribus inscipula raclusis, qui adeo rimantur cuncta, ut evadant. *Plaut. Curcul. 4. 2. 23.* Rogitationes plurimas propter vos (*importunas*) populus scivit, quæ vos rogatas tumpitis: aliquam reperitis rimam. Simile est illud *Propertii l. 4. eleg. 1. v. 146.* perfusæ fallare rima fat est. ¶ *Plenus rimarum*, qui nihil celare potest eorum, quæ illi creduntur, tanquam vas aquarium rimosum. *Terent. Eun. 1. 2. 25.* Plenus rimarum sum; hoc atque illuc perfluo. ¶ *Explere rimas*, implere, farcire quod vacuum est. *Cic. in Orat. a. 69. sub fin.* Neque inferciens verba, quasi rimas expleat: nec minutos numeros sequens. ¶ Ignea rima da fulgure, qui ita pes cælum discurrit, quasi lumen per retusum rimam aurem. *Virg. 8. Æn. v. 391.* tonitru cum mota corusco Ignea rima micans percurrit lumine nimbos. *Plin. l. 2. c. 43.* Esse tonitrua impactarum ignium plagas: ideoque protinus coruscare igneas nubium rimas. ¶ Rima, *τὸ αἰδοῖον θηλυκὸν, σχίσμα. Juvenal. sat. 3. v. 97.*

RIMABUNDUS, a, um, studiose perscrutans, contemplans. *Apul. l. 2. Metam.* Dum hæc identidem rimabundus eximie delector.

RIMATIM, *per le fessure*, per rimas. *Martian. Capell. l. 8. pag. 87.* Quam cum rimatim ab ostio speculabunda cognosceret, &c.

RIMATOR, oris, m. *investigatore*, qui diligenter rimatur. *Arnob. l. 1. pag. 161.* Varro ille Romanus multiformibus eminens disciplinis, & in vetustatis indagatione rimator.

RIMATUS, a, um, particip. passiv. *tercato, indagato. Sidon. l. 7. ep. 2. a med.* Diligenter, quæ ad socrum pertinuerant rimatis.

RIMO, as, a. r. idem ac rimor. *Prisc. in. l. 8. pag. 799. Pursch.* inter verba Latina recenset. *Veturius* Poeta apud *Fest.* in *Ruspari*. Ut latebras ruspans rimamur optimas. *Al. leg.* ut latebras raspans rimer maritimas. *Accius* apud *Non. c. 4. n. 395.* Aut flagrorum humidorum rimarem loca. Ita leg. *Voss. in var. ad fragm. Pacuvii.* Alii *rimarer*.

RIMOR, aris, atus sum, dep. s. *cercare con diligenza, ἐρεύνα*, diligenter quæro, perscrutor: quasi rimas omnes persequor inveniendi causa, ut est apud *Festum*. *Cic. 2. de Divin. c. 57.* Id quoque simatur quantum potest. Al. aliter leg. *Virg. 7. Æn. v. 507.* quod cuique repertum Rimanti, telum ira facit. *& lib. 11. v. 748.* parses rimatur apertas, Qua vulnus lethale ferat. *Varr.* apud *Non. c. 4. n. 395.* & *Sen. in Theb. v. 526.* Oculis cæli rimari plagas. *Ovid. in Halieut. v. 77.* elatis rimantur naribus auras. *Gell. l. 7. c. 2.* Multa in Cæsellio reprehendendo etiam per calumnias rimabantur. *Quintil. declam. 3. c. penult.* Rimari occasionem criminum. *Tacit. 6. Ann. c. 3. a med.* Omnium secreta rimans. *Id. 4. Hist. c. 22.* Rimandis offensis sagax. ¶ *Rimari terram*, findere, rimas seu fulcos ducere. *Virg. 3. Georg. v. 534.* Ergo ægre raftris serram simantur. ¶ *Rimari lorum*, fabricare quærendi causa. *Tacit. 2. Hist. c. 29.* Tabernacula ducis, ipsamque humum pilis & lanceis rimabantur. *Virg. 1. Georg. v. 389.* volucres rimantur prata Caystri. Ubi *Servius*: Pascuntur in pratis aibum per terræ rimas requirentes. Nam *rimari* tractum est a porcis, qui glandem rimantur de rimis terrarum. *Virg. Æn. 6. v. 597.* rostroque immanis vultur obunco viscera rimatur epulis. ¶ *Rimari exta*, inspicere auspicii causa: *Juvenal. sat. 6. v. 550.*

RIMOSUS, a, um, *pieno di fessure, ῥωγαλέος*, timis abundans. *Colum. l. 5. c. 5. sub fin.* Ædificium fissum & rimosum. *Virg. 6. Æn. v. 414.* rimosa cymba. *Propert. in fin. el. 13. l. 2.* Rimosæ lores. *Juvenal. sat. 3. v. 270.* Rimosa vasa. *Gell. l. 17. c. 11.* Potum deduere ad pulmonem, & demanare per eum, quia sit rimosior. ¶ Translate *rimosa aures*, quæ quasi rimarum plenæ, non retinet, neque celat, quæ audivit. *Horat. l. 2. sat. 6. v. 46.* Et quæ rimosa bene deponuntur in aure.

RIMULA, æ, f. *piccola fessura*, tenuis rima. *Cels. l. 8. c. 4.* Na parvæ rimulæ fallaot.

RINGOR, geris, dep. 3. *digrignare i denti, sbigliare, αἰκίζω*, os aperio, & dentes ostendo, nares corrugo, & horrem: quod fit a canibus, aliisque bellis, cum irascuntur: unde *ringor*. *Acc.* apud *Non. c. 12. n. 2.* Fit defubito hilarus, tristis saltat, ridens ringitur. Translate dicitur de plantis, quæ fragore adstrictæ corrugantur, & cortice finduntur. *Varr. l. 1. R. R. c. 45.* Radicem tectæ terræ tempore propagantur, supra terram acre frigidiore tinguntur. Al. aliter leg. ¶ Est etiam stomachari, indignari, *sdegnarsi, arrabbiare. Terent. Phorm. a. 2. 27.* Cum ille cura & sumptu absumitur, dum ibi fit, quod placeat: ille ringitur, tu rideas. Ubi *Donat.* riogi est stomachari tacitum. aft enim translatio a canibus latrantibus. *Senec. ep. 104. ante med.* Ringeris, quotiea aliquem in fatia sæpius legeris. *Sidon. carm. 23. v. 86.* Ignavis timidis, & impunbatis Multum ringitur otiosa virtus. *Al. leg.* fingitur. *Horat. l. & ep. 2. v. 126.* Præterutum scriptor delirus inersque videri, Dum mea delectant mala me, vel denique fallant, Quam sapere & ringi.

RIPA, æ, f. *riva, riviera, ὄχθη*, extremitas terræ, quæ aqua alluitur: & proprie dicitur da flumine, ut *livas* de mari. Nam hoc depressum est, declive, atque humile: ripa altior fere, & præruptior. Unde *Ovid. 1. Met. v. 42.* flumina dicit, cum in mare pervenerint, *pro ripis littora pulsare*. & *Pompon. Mela l. 3. c. 9.* Vasta omnia vastis præcisa montibus, ripæ potius sunt, quam litora. *Ulpian. Dig. lib. 43. tit. 12. leg. 1.* Ripa recte definitur id quod flumen continet, naturalem rigorem cursus sui tenens. *Plaut. Pæn. 3. 3. 37.* Vos mihi amnes astis: vestra ripa vos sequar. *Lucret. l. 5. v. 257.* ripas tadentia flumina rodunt. *Ovid. 2. Fast. v. 222.* Riparum clausas margine finit aquas. *Virg. 7. Æn. v. 206.* Lasmedontia pubes Gramineo ripæ reuigavit ab aggere classem. *Ovid. sub fin. el. 17. l. 2. Amor.* ripa eadem labi. *h. e.* eodem alveo fluere. *Id. 6. Fast. v. 519.* Appularas ripæ vaccas Œtæus Iberas. *Id. l. 3. Amor. el. 6. v. 12.* Ulterior nostro ripa premenda pedi. *In riva di là.* & *Cæs. l. 4. B. Gall. c. 4.* Menapii ad utramque ripam flumiais ædificia vicosque habebant. *Id. 5. Fast. v. 505.* in dextram tendens sua brachia ripam. *h. a.* quæ adverso flumine navigranti erat ad dexteram. Cæterum *dextra ripa* est ea, quæ secundo flumine spectantibus dexterna est. Hinc *Hmon. de Tiberi* Urbem inundante, *lib. 1. ed. a. v. 28.* vagus & finitta labitur ripa. *Virg. 3. Georg. v. 144.* viridissima gramine ripa. *Sen. 6. Theb. v. 174.* ripæ arundinex. *Ovid. 5. Met. v. 501.* declives. *Plin. l. 9. ep. 39.* abruptissimæ. *Horat. l. 3. od. 2. v. 23.* ripa umbrosa. ¶ Aliquando pro litora ponitur. *Colum. l. 8. c. 5. ante med.* Villa semper mare recte conspicit, cum pulsatur, & fluctus respergitur: nunquam ex ripa, sed paulum submota a litore. ¶ Sic *litus* pro ripa. *Virgil. 7. Æn. v. 797.* Qui saltus, Tiberine, tuos, facrumque Numici Litus arant. *& l. 8. v. 83.* viridique in litore conspicitur sus. ¶ *Ripa de fretis*, quæ cum angusta sint, flumini potius, quam maris similia sunt, *Plin. l. 9. cap. 2. a med.* Thynos dextra ripa intrant, exeunt læva. Id accidere æstimatur, quia dextro oculo plus cernant. ¶ Hyperbolice & jocularitor *Plaut. Strab. 2. 2. 6.* Ripis superat mihi atque abundat pectus lætitia meum.

RIPÆI. V. *Rhiphæi*.

RIPARENSIS, &

RIPARIENSIS, se, adject. a ripa. *Ripariensis* milites dicebantur, qui in ripis fluminum, præsertim Danubii, seu Istri, ubi termini Imperii erant, stationem habebant ad hostium incursiones prohibendas. *Vopisc. in Aureliano, c. 38.* Septem millibus ripariensium interemptis. Adde *Impp. Arcad. & Honor. lib. 7. Cod. Theodos. tit. 1. leg. ult.* ubi leg. *ripariensis*.

RIPARIUS, a, um, in ripis habitans. *Plin. l. 30. c. 4. ad fin. de hirundinibus.* Multo tamen efficacissimi riparium pulli: Ita vocans in riparum cavis ædificantes.

RIPENSIS, se, juxta ripam positus, ut Ripensis Dacia, quæ Danubii ripam spectat. *Ammian. l. 26. c. 7. a med.* (*al. c. 20.*) cui opponitur mediterranea, *ibid. c. 6.* (*al. c. 21. ante.*)

RIPÆUS, Riphæus. *Enn.* apud *Varron. l. 6. de L. L. c. 3. in fin.* Ripei montes. Sic *erumpus* scripsere & *trupenum*, aspiratione extrita. *Servius ad 9. Æn. v. 82.* distinguit Riphæos a Ripeis: illos esse in Scythia, hos in Arcadia, sed frustra.

RIPHÆI. V. *Rhiphæi*.

RIPULA, æ, f. *ἐχθύδιον, viperella*, exigua ripa. *Cic. Attic. l. 15. ep. 16.* Tamen hæc *συνεγγύη* ripula videtur habitura celerem satietatem.

RISCUS, i, m. *cesta, e cesso da coso dounsche, forziere*, a *fersino, ῥίσκος*, cista, aut arca reponendis vestibus aliisque mulierum ornamentis, ut est apud *Pollux. l. 10. c. 31. fell. 137.* Sic *Glossæ*. Riscus, *κιβωτὸς κοσμίδιος, λάρναξ*, h. n. cista, area, capsa magna, loculus. *Donat. ad Terent.* Riscus, cista pelle contecta: nomen Phrygium. *Turnet. Enn. 4. 6. 15.* Cistellam, Pythias, domo efferr cum monumentis. *Py.* ubi lita est? *Tha.* in risco. *Ulpian. Dig. lib. 34. tit. 2. leg. 26.* riscum mundo muliebri contineri ait, & cum lavatione conjungit.

Digitized by Google

git. V. *Lovatio*. ¶ Etiam ligneos eſſe riſcos, oſtendunt illi *Hieronymi in Ezech.* l. 4. c. 15. *de ligna ſilvarum*. Succiſa plurimum præbent utilitatem: attanquntur in ſcuta, raduntur in haſtilia, cludunt foribus, continent armariis, riſco, loculis. ¶ Riſcos *Novius* c. 2. n. 736. interpretatur loca in parietibus anguſta, quæ Ituli dicerent *armadj cavati nel muro*: & fortaſſe intelligit κιβωτίς Σκηβορίς, arcas feneſtratas, quæ memorantur a *Pallace loc. cit.* Sed magis placet prior interpretatio.

RISILOQUIUM, ii, n. ſermo cum riſu. *Tertull. de Panit.* c. 10.

RISIO, onis, f. *riſus*, idem ac riſus. *Plaut. Stich.* 5. 2. 10. Quot ego voluptates fero, quot riſiones, quot jocos.

RISITO, as, a. t. *videri ſpeſſo*, frequentatiſum a *video*. *Nov.* apud *Non.* c. 3. n. 116. Clam ineunt, irruunt, cachinnos, joca, dicta riſitare.

RISOR, oris, m. *ubi vide*, γραφοδιδάσκαλος, qui tidet, ſcurra, irriſor. *Horat. in ar. Poet.* v. 225. Verum ita riſores, ita commendare dicaces Conveniet Satyros. *Jul. Firmic.* l. 5. c. 2. Riſores mulierum.

RISUS, us, m. *riſ*, *riſus*, γέλως, actus ridendi. *Cic.* 2. *de Orat.* c. 58. Quid ſit riſus, quo pacto concitetur, ubi ſit, quomodo exiſtat, atque ita repente erumpat, ut eum cupientes tenere nequeamus, & quomodo ſimul lætum, os, venas, vultum, oculos occupet, viderit Democritus. *Id. Atric.* l. 6. ep. 3. *poſt med.* In quo tamen ille mihi riſum magis, quam ſtomachum movere ſolet. *Id. Q. Fr.* l. 2. ep. 10. Mires riſus edere. & *mox*. Pæne ille timore, ego riſu corrui. *Ovid. Heroid.* ep. 17. v. 161. & *Horat.* l. 2. *ſer.* 8. v. 63. riſum compeſcere. *Plaut. Aſin.* 3. 2. 36. ægre continuit. *Horat. de ar. Poet.* v. 381. tollere. *dicere*. & *lib.* 1. *ſer.* 4. v. 83. & *Cic.* 2. *Tuſcul.* c. 7. captare. *cavere de ſe videre*. & *Quintil.* l. 6. c. 3. laceſſere. *Id. ibid.* conciliare. *Juſtin.* l. 22. c. 5. præbere. *vendere ridiculo*. & eodem ſenſu *Macrob.* l. 7. *Saturn.* c. 15. riſum de ſe tradere poſteris. *Plaut. Mil.* 4. 2. 81. Nequeo riſu me admodereries. *Terent. Eun.* 3. 2. 42. Riſu omnes, qui aderant emoriti. *Ovid.* 3. *de ar. am.* v. 285. contendere ilia. *Petron. in Satyr.* c. 24. ilia ſua diſſolvere. & *cap.* 20. *ſub fin.* non indecenti commovere latera. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. v. 64. populum quatere. *Juſtin.* l. 44. c. 2. exſultare. *Petron. in Satyr.* c. 20. In riſum diffundi. & *cap.* 28. effundi. *Afran.* apud *Non.* c. 4. n. 396. rumpi riſu. *Horat.* l. 2. *ep.* 13. v. 9. in riſum aliquid vertere. *Quintil.* l. 6. c. 2. (*al.* 3.) Riſu aliquid excipere. *Cic.* 2. *Q. Fr. ep.* 6. *a med.* In eum tabulam magni riſus conſequebantur. *Nep. in Epam. c.* 8. *extr.* Hæc cum diviſſet, riſus omnium cum hilaritate eſt coortus. *Cic.* 2. *Phil.* c. 20. Cum repente a te præclara illa tabula proiata, qui riſus hominum de te erat! *Id.* 6. *Verr.* c. 12. Riſus populi, atque admurmuratio omnium facta eſt. *Col. ad Cicer. Fam.* 8. *ep.* 9. Poſt repulſam vero riſus facit. *b. c.* monet: ridendi de ſe cauſas præbet. Eod. ſenſu *Horat.* l. 2. *ſat.* 3. v. 57. Captatorque dabit riſus Naſica Corano. *Liv.* l. 6. c. 34. *a med.* Minor Fabia riſui ſorori fuit. *Ovid. Faſt.* l. 2. v. 438. Ille eſt riſus omnibus. *b. c.* eſt cauſa & occaſio riſus.

RITE, *ſecundo i riti*, *e in cerimonia*, ἐχίως, προσηκόντως, ſecundum morem, & comprobatam conſuetudinem, ex more utque inſtituto, bene, recte: & primo locum habet in ſacris, quæ rite fieri dicuntur, cum ſervatur in iis conſuetudo recepta, & mos majorum. Ritus enim eſt mos comprobatus in adminiſtrandis ſacrificiis, ut air *Paul.* ex *Feſto*. Nihil autem, inquit *Priſcian.* l. 25. *pag.* 1283. *Perſeh.* traditur ritibus, niſi quod rectum eſſe credatur. *Ateius* apud *Varron.* l. 6. *de L. L. ante med.* Rite perfectis ſacris. *Cic. in carm. de ſuo conſul.* l. 2. *de Divin.* c. 13. Rite deos colere. *Id. pro Dom.* c. 52. *a med.* Si poſtem tremebunda manu tetigit, nihil rite, nihil caſte, nihil more inſtitutoque perfecit. *Horat.* l. 4. *od.* 6. v. 37. Rite Latona puerum canentes. & *od. alt. ſub fin.* Rite deos prius apprecati. *Ovid.* 2. *Faſt.* v. 609. auguſtu vocaotur Templu, ſacerdotum rite dicata manu. *Virg.* 7. *Æn.* v. 5. At pius exſequiis Æneas rite ſolutis, &c. & *verſ.* 93. Centum lanigeras mactabet rita bidentes. ¶ Deinde univerſim dicitur de iis omnibus, quæ ex more fiunt, *ſecundo il coſtume*, e *uſanza*. *Lucret.* l. 1. v. 495. manu retinentes pocula rite. *come ſi ſuole*: ut ſit. *Horat.* l. 3. *od.* 24. v. 10. Scythæ campeſtres, quorum plauſtra vagas rite trahunt domos. *Virg.* 9. *Æn.* v. 352. religatos rite videbat Carpere gremen equos. *Auſil. ad Hevenn.* l. 1. c. 13. *a med.* Teſtamentum ipſo præſente conſcribunt: teſtes rite adfuerunt. *colle ſolite formalità*. & *Ovid.* 4. *Triſt. el.* 2. v. 47. in curru, Cæſar, victore velueris Purpureus populi rita per ora tui. ¶ Item quæ recte, ordine, bene fiunt, *nella debita maniera*, *bene*, *rettamente*. *Feſtus*: Ritus eſt mos, vel conſuetudo. rite autem ſignificat bene ac recte. *Enn.* apud *Non.* c. 3. n. 141. Ni metus ulla tenet, riti in virtute quieſcant. *Afran.* apud *Chariſ.* l. 2. *pag.* 193. *Perſeh.* Idque ut rite intelligas te facere. *Plaut. Bacch.* 3. 3. 53. Hic rite productus eſt patri: iv more it, rem familiarem curet, cuſtodit domum. *i fiato ben allevato*. & *Ovid. Heroid. ep.* 7. v. 127. ſpem rite dare. *con fondamento*, *con ragione*, recte, & merito. *Id. Met.* 3. v. 263. ſi maxima Juno rite vocor. *Cic.* 2. *de Fin.* c. 22. Divinarum humanarumque rerum ſcientia, quæ poteſt appellari rite ſapientia. *con verità*. & *Virg.* 5. *Æn.* v. 25. Si modo rita memor ſervata remetior aſtra. *ben ricordevoli*. & *lib.* 4. v. 555. rebus jam rite paratis. *Terent.* l. 2. *ad Ume.* c. 3. Matrimonium rite contractum. *b. c.* legitime. ¶ Proſpere, feliciter, *felicemente*. *Plaut. Pan.* 5. 2. 17. Deos deaſque veneror, ut quod de mea re huc veni, rite venerim. *Horat. in carm. ſæcul.* v. 13. Rite maturos aperire partus Lenis Ilithyia, tuere matres. *Virg.* 11. *Æn.* v. 234. tu rite propinquos Augurium, Phrygibuſque adſis pede, dive, fecundo. & *lib.* 3. v. 36. Rite ſecundarent viſus, omneque levarent. ¶ Subſtantivis pro ablativis *ritu*, ut *more* & *motu* diximus, *die* & *diu*. *Sect.* 11. *Thebaid.* v. 284. regni Hoſtia, natæ, juces, ceu mutus, & e grege ſanguis: Hei mihi! primitiis arimorum, & rite nefaſto Libetus, juſſuſque mori.

RITUALIS, le, *cerimoniale*, *rituale*, *rituarius*, ad ritus pertinens. Rituales libri, Sacrificiorum libri, libri de ritibus ſacris. *Feſt.* Rituales nominantur Hetruſcorum libri, in quibus perſcriptum eſt, quo ritu condantur urbes, aræ, ædes ſacrentur, qua ſanctitate muri, quo jure portæ, quo modo tribus, curiæ, centuriæ diſtribuantur, exercitus conſtituantur, ordiuentur, ceteraque ejuſmodi ad bellum ac pacem pertinentia. *Cic. de Divin.* l. 1. c. 33. Quod Hetruſcorum declarani & haruſpiciui, & fulguroles, & rituales libri, noſtri etiam auguralus.

RITUALITER, *conforme a i riti*, *colle ſolite cerimonie*, rite, ſervatis cæremoniis ac ritibus. *Ammian. l.* 29. c. 2. *a med.* (*al.* 1. 7.) Menſulu imprecationibus carminum ſecretorum, chorugiſque multis ritualiter conſecreta.

RITUS, us, m. *cerimonia*, *rito*, θεσμὸς, mos & approbata conſuetudo: & præcipue in factificiis adminiſtrandis, ut ex *Feſto* docent *Paulus*, & *Servius* ad illud *Virg.* 12. Æn. v. 836. morem ritusque ſacrorum adjicium. *Servius* addit eſſe morem ſacrorem externum, & adſcitum, qui cum receptus ſit, *mos* dicitur. *Varr. l.* 6. *de L. L. c.* 5. *ante med.* Duodecim viros Græco ritu ſacre, non Romano facere. *Cic.* 2. *de Leg.* c. 16. Ut de ritibus patriis colaveur optimi. *Ovid.* 3. *Faſt.* v. 191. ritum piandi prodere. & *lib.* 5. v. 422. Ritus erit veteris, nocturna Lemuria, ſacri. *Tarit.* 2. *Ann.* c. 85. *extr.* Cederent Italia, niſi certam anta diem profanos ritus exſuiſſent. *b.* c. ſacra & religionem Ægyptiorum, & Judæorum. ¶ Dicitur & de alia quocumque more, & conſuetudine, *coſtume*, *uſanza*. *Ovid.* 15. *Met.* v. 93. rituſque referre Cyclopum. *imitare*, *praticare le uſanze*. *Plin.* l. 7. c. 2. Neque enim ritus moreſque nunc tractamus, innumeros, ac totidem pæne, quot ſunt hominum cœtus. *Sil.* l. 15. v. 40. Ni fugis hos ritus, Virtus ic ſævu jubebat Per medias volitare acies. *b. c.* hunc morem Romanis uſitatum bella gerendi. *Plin.* l. 3. c. 5. Italia vumine deorum electa, quæ ſpatia congregaret impetia, rirnſque molliret. *Id.* l. 11. c. 10. *de opib.* Favi aliquando duorum generum, cum duo examina concordibus populis diſſimilus habuere ritus. *Gell.* l. 14. c. 2. Legitimi ritus. *i uſanze*, *le ſtile*, *la pratica del foro*. *Horat. l.* 2. *od.* 2. *ſub fin.* Cui lovidendis poſtibus, & noso Sublime titu moliar atrium? *Plin.* l. 7. c. 8. *extrem.* Ritu naturæ capite hominem gigni mos eſt, pedibus efferri. ¶ *Ritus nuptiarum* ſunt leges de matrimoniis iocundis. De his eſt *titulus* 2. *lib.* 23. *Digeſtor.* ¶ Frequentem habet in ablativo uſum, & ſignificat more, modo, inſtar, *all' uſanza*, *a foggia*, *a guiſa*, *a maniera*. *Cic.* 11. *Phil.* c. 25. *a med.* Erat ci ſivendum latronum rita, ut tantum haberet, quantum repere potuiſſet. *Id. de Amic.* c. 9. & *mox*. Qui pecudum rire ud voluptatem omnia referunt. *Juſtin.* l. 17. c. 2. *a med.* Non hominis, ſed accipitris ritu in ulienis repiendis, &c. *Plaut. Men.* 2. 3. 44. Hæc mulier cantherino rita adſtans ſomniat. *Petron. in Satyr.* c. 102. Statuarum ritu patiemur pannos & vinculo. *Horat.* l. 3. *od.* 20. v. 10. quod adeſt, memento Compoure æquus: cetera fluminis Ritu feruntur. *Gell.* l. 18. c. 13. Ritu uleatorio. *a guiſa di chi giuoca*. & *Lucret.* l. 6. v. 1152. tetrum volvebat odorem, Rancida quo perclent projecta cadavera ritu. *b.* c. quo modo. ¶ *Rituis* in genitivo, ut air *ſenatus*, *fructuis*, *graduis*, antiquum eſt. *Varr.* apud *Non.* c. 8. n. 92. Itaque domui rituis noſtri, qui per dium Fidium jurare vult, prodire ſolet in compluvium.

RIVALICIUS, & Rivalitius, a, um, ad rivales pertinens, ut Rivaliciu lex, quæ lata fuit rogante populum Ser. Sulpicio Sex F. Rufo, de iis, qui ab eodem rivo aquam ducunt. *Feſt.* in *Sifus*.

RIVALIS, le, *di rivo*, *d' acque correnti*, ad rivum, ſeu ad aquam fluentem pertiuens. *Colum.* l. 8. c. 15. *a med. de anorib.* Aquatilibus cibis datur commarus, & rivalis allecula, vel ſi que ſunt incrementi parvi fluviorum animalia. *b.* c. in rivis degeos. ¶ *Rivales* dicuntur, qui in agris rivum habent communem, ὁμόῤῥυοι: & propter eum ſæpe contendunt. *Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit.* 19. *leg.* 1. *a med.* Si inter rivales, ideſt qui per eundem rivum aquam ducunt, ſit contentio de aquæ uſu. *Gell.* l. 14. c. 2. Negotium alicujus, quod ei forte de aquæductu cum rivalibus, aut de communi pariete cum vicino apud judicem eſt. ¶ Tumulata qui ajuſdem mulieris umore tenentur, *rivali*, *concorrenti in amori*, ἀντερασταί, ἀνταγωνισταί. *Plaut. Stich.* 3. 1. 30. Eadem eſt amica umbobus: rivales fumus. *Terent. Eun.* 2. 3. 62. Miles Thraſo Phædriæ rivalis. *Ovid.* 2. *Amor. iv fin.* Me tibi rivalem ſi juvat eſſe, veta. *Id.* 2. *de ar. am.* v. 539. rivalem patienter habe. *Id. de remed. amor.* v. 798. Hunc quoque, quo quondam, nimium rivalis dulebas, &c. *Sueton. in Oth.* c. 3. Poppæam adeo dilexit, ut ne rivalem quidem Neronem æque tulerit animo. *Catull. carm.* 57. *in Cæſar.* & *Mamurr. extr.* Rivales ſocii puellularum. ¶ De beſtiis. *Colum.* l. 7. c. 3. Arius rivalem violentiſſime perſequitur. ¶ *Amare ſine rivali* dicuntur, qui ſuites ea amant, quæ nemo alius, utpote minimi pretii: ductum ab amantibus puellam deformem. *Cic. Q. Fr.* l. 3. ep. 8. *a med.* O dii, quam ineptus! quam ſe ipſe amans ſine rivali! *Horat. de ar. Poet.* v. 444. Quiv ſine rivali teque, & tua ſolus amures.

RIVALITAS, atis, f. *rivalità*, ἀνταγωνία, æmulatio inter umotores, qui eandem mulierem amant. *Cic.* 4. *Tuſcul.* c. 36 Obtrectara vere alteri aut illa vitioſa æmulatione, quæ rivalitati ſimilis eſt.

RIVATIM, adverb. per rivos, vel in morem rivi. *Macrob.* l. 7. *Saturnal.* c. 12. *ad fin.* Risatim aquæ de Ponto fluunt.

RIVIFINALIS, le, objecta risi fines agrorum faciens, ut Tractus rivifinalis, *Sicul. Place. de condit. agror.* apud *Gorf. pag.* 12.

RIVINUS, i, m. idem ac rivalis. *Argum. Aſin. Plauti*, quod *Sidonii*

eſſe a nonnullis creditur. Rivinus amens ob præreptam mulierem. *Al. leg.* Rivalis. *Cloſſ. ver.* Rivinus, ἀνεψιὸς.

RIVO, as, a. 1. derivo. Eſt Paulus *Nol. in Nat.* VIII. *S. Fel. edit. Murator. v.* 614. Condita perductos rivarer in etria fontes.

RIVULUS, li, m. *rivoletto*, *rivolo*, *fiumicel*, parvus rivus. *Cic. pro Cal. c.* 8. *a med.* Quæram denique, a quo ille fonte fenetor emanet. nam ſi ipſi orietur ex ſeſe, fortaſſe commovebor: ſin autem, ut rivulus arceſſitus & ductus ab ipſo capite, *&c.* lætabor. *Id. 2. de Orat. 1.* 27. Teretis ingenii eſt rivulos conſectari, fontes rerum non videre. *Cæſ. l. 7. c. 4. fell. 2. de βέλεσι.* Si flexus reperiuntur, hi quoque ferro perſequendi ſunt: idemque faciendum, ſi plures ſe quaſi rivuli oſtendunt.

RIVUS, i, m. *ῥέεθρον*, *ῥεῖθρον*, *τὸ*, *ῥεῦμα*, *ῥεῦμ*, *ἀχετὸς*, aqua fluens, a fonte, vel flumine deducta. *Feſtus*: Rivus vulgo appellatur tenuis fluor aquæ, non ſpecu incilioque factus, verum naturali ſuo impetu. Sed ii rivi dicuntur, qui manu facti ſunt, ſive ſuper terram foſſa, ſive ſubter, ſpecu. cujus vocabuli origo ex Græco pendet. *Ulpian. Dig. lib.* 43. *tit.* 20. *qui eſt de rivis*, *leg.* 1. Rivus eſt locus per longitudinem depreſſus, quo aqua decurrat. cui nomen eſt ἀπὸ τοῦ ῥεῖν. *Cat. in Tap. c.* 8. Partium diſtributio ſæpe eſt infinitior, tanquam rivorum a fonte deductio. *Ovid. de remed. amor. v.* 445. Grandia per multos tenuantur flumina rivos. *Horat. l. 1. ep.* 10. *v.* 21. aqua per pronum trepidat cum murmure rivum. *Virg. Ecl. 3. in fin.* Claudite jam rivos pueri: ſat prata biberunt. *Id. 1. Georg. v.* 269. rivos deducere nulla Religio vetat. *Ovid. de remed. amor. v.* 194. rivos ducere locis aquæ. *Virg. 4. Æn. v.* 120. potis gaudent intyba rivis. ¶ De canali aut fiſtula, per quam aqua defluit. *Nerot. Dig. lib. 7. tit. 1. leg.* 61. Uſufructuarius novum rivum patientibus non poteſt imponere. ¶ Hactenus de rivis manufactis, ut vult *Feſtus*: ſed & aquas naturaliter decurrentes rivos appellant: quando teotæ non ſunt, ut amnes dici poſſint. *Catull. carm. 67. ad Manl. v.* 57. Qualis in aerii pellucens vertice montis Rivus, muſcoſa proſilit e lapide. *Virg. 4. Georg. v.* 20. tenuis fugiens per graminis rivus. *Ovid. 8. Met. v.* 334. Concava vallis erat, qua ſe demittere ravi Affuerant pluviales aquæ. *Plin. l.* 26. *c.* 8. *ad fin.* Silaus naſcitur glareoſis & perennibus rivis. *Horat. l. 1. ep.* 14. *v.* 29. rivus, ſi decidit imber, Multa mole docendus epiſco parcere pretis. *h. e.* rivus qui creſcit, & ſi torrena, ſi pluvia decidit. *Virg. Æn. 3. v.* 350. arentem Xanthi cognomine rivum. *Cæſ. l. 5. B. Call. 1.* 48. Ut minore cum periculo vallem rivumque tranſiret. ¶ *E rerum fontibus ſaſare*, rem minimem nimis amplificare, *ſar d' una moſca un elefante*, *e d' una pulce un rovello*. *Ovid. e. ex Pont. ep.* 5. *v.* 21. Ingenioque meo, vena quod paupere manat, Plaudis, & e rivo flumina magna facis. ¶ *Revus* de quocumque humore fluente. *Virg. 1. Georg. v.* 130. *rivis currentia vina*. *Id. 5. Æn. v.* 100. fudor fluit undique rivis. *& l. 11. v.* 668. Sanguinis ille vomens rivos cadit. *Lucret. l. 5. v.* 1055. argenti rivus & auri. *mancat.* Hinc *Horat. l. 1. ep.* 10. *v.* 9. ut te Conſeſtim liquidus Fortunæ rivus inundet. *h. e.* divitiis affluentibus te inexpletet. *Plin. l. c. r.* 106. Rivi ignium. *Horat. l. c. od.* 19. *v.* 10. Vinique fontem, lectis & uberes Cantare rivos. *Ovid. 9. Metam. v.* 655. & humectat lacrymarum gramina rivo. *h. e.* magna vi lacrymarum. *Lactant. de epiſt. Dei*, *in fin.* Tecum in nobis facundiæ rivus eſt.

RIXA, æ, ſ. *briga*, *quæſtione*, *contrasa*, *riotta*, *riſſa*, *ἔρις*, contentio, quæ plerumque manu peragitur, pugna levior inter duos. Hoc enim differt a turba, ut *Labeo* docet apud *Ulpian. Dig. lib.* 47. *tit.* 8. *leg.* 4. quod turba eſt multitudinis hominum turbatio & cœtus; rixæ duorum. *Cic. Verr. 6. c.* 66. Ecce autem nova turba atque rixa. *Tacit. de Germ. c.* 21. Crebræ, ut inter vinolentos, rixæ, ſed convicia, ſæpius cædes & vulnera tranſiguntur. *Perron. in Satyr. c.* 96. *ſub fin.* Manus a rixa continere. *Horat. l. 1. od.* 13. *v.* 9. ſeu tibi candidos Turparum humeros immodicæ mero rixæ. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 288. miſeræ cognoſce prærogativæ: Si rixa eſt, non tu pullas, ego vapulo tantum. *Horat. l. 1. od.* 27. *v.* 4. Rixæ ſanguineæ. *& lib.* 3. *od.* 14. *v.* 26. protervæ. *& od.* 27. *v.* 70. rixa calida. ¶ Dicitur & de diſſidio ex pugna inter plures. *Tacit. l. Hiſt. c.* 64. Jugio primum, mox rixa inter Batavos & legionarios prope in prælium exarſere. *Horat. l. 1. od.* 18. *v.* 8. Centauræ cum Lapithis rixæ ſuper mero debellata. *Liv. l. c. c.* 18. Concurſu hominum rixa ac prope prælium fuit. *& ſep. ep.* Intercenſu parrum rixa fedata eſt. *Velleſ. l. 1. c. c.* Rixam ciere. *& lib. c. c.* 47. *ed fin.* contrehere. *Perron. in fragm. Trogus. c.* 70. *Burm.* facere. *Catull. carm.* 40. *in Rauld. v.* 4. vecordem excitare. *Colum. l. 9. c.* 15. committere. *Quintil. l. 6. c.* 4. Ira in rixam. *Plin. l.* 11. *c.* 17. *caet. de apib.* Rixa in convehendis floribus exorta. *Ovid. in Ibin*, *v.* 174. de tum fiet Infatiabilibus corpore rica lupis. ¶ Translate eſt quæcumque contentio. *Cic. 9. Fam. ep.* 21. Academiæ noſtræ cum Zenone magna rixa eſt. *Martial. l. 1. epigr.* 37. Nobilis hæc eſſet pietatis rixa duobus. *Flor. l.* 3. *c.* 20. Magni cum Oceano, quam cum ipſis navibus, rica. *convaſſe*. ¶ Vetus diction eſt, A laſſo rixam quæri, inquit *Servet. l.* 3. *de ire*, *c.* 20. quo labore ſeſſi proniores ad iracundiam ſunt.

RIXATOR, oris, m. *riſſante*, *riſſoſo*, qui rixatur. *Firmic. l. 5. c. 8.* Homines erunt mali, litigioſi, rixatores, contentioſi. *Quintil. l. 11. c. 1.* Videas rixatores quoſdam neque judicum reverentia, neque agendi more ac modo contineri. Tribuunt etiam *Horatio l. 1. ep.* 18. *v.* 15. Alter rixetur de lana ſæpe captine Propugnat nugis armatus. Al. leg. *vexatur*.

RIXO, as, c. 1. idem quod *rixor*, apud Veteres. *Varr.* apud *Non. c.* 7. *n.* 82. Ille viros hortari, ut rixarent. *Id. ibid.* Vigilent, clamant, calent, rixant. *Id. ibid.* Ne familiæ rixent cum vicinis.

RIXOR, aris, atus ſum, dep. 1. *far riſſa*, *riſſare*, *ruſſa*, *ἐρίζω*, rixam facio, contendo. *Lucret. in fin l. nic.* multo cum ſanguine ſæpe Rixantes. *Cic. 2. de Orat. c.* 59. Cum eſſet cum ea de amicula rixatus. ¶ Translate *Semec. ep.* 56. *ante med.* Dum ioter ſe non rixentur cupiditas & timor. *Martial. l. 9. epigram.* 28. ſonus grandibus minax verbis, Et cum theatro ſæculoque rixaris. *h. e.* invehoris, declamas, indignaris. *Plin. l. 17. c.* 2. Rami arborum inter ſe rixantes. *h. e.* creſcentes unus contra alterum, ſequs invicem implicantes luctantium more. *Quintil. l. 9. c.* 4. Continentes, quæ ſunt aſperiores, in commiſſura verborum rixantur. *Varr. l. 1. R. R. c.* 48. Herbæ dum teneræ ſunt, vellende. prius enim aridæ factæ rixantur, & celerius rumpuntur, quam ſequuntur. *reſiliunt*.

RIXOSUS, a, um, *riſſoſo*, *ἐριστικὸς*, contentioſus, pugnax, proclivis ad ineundum certamen. *Colum. l. 8. c.* 2. Non rixoſarum avium laniſtæ. Loquitur de Græcis, vel altis, quorum ſtudium erat ferocitſimam quamque evem certaminibus, & pugnæ præparare.

ROBEUS. V. *Robius*.

ROBIGALIA, & Rubigalia, um, n. dies feſtus in honorem Robigi dei, cui *ſacra* fiebant, ut rubiginem e ſegetibus everteret. Inſtituta fuere a Numa anno regni ſui undecimo. Celebrebantur VII. Cal. Majes, ideſt die XXV. Aprilis, quia tunc fere ſegetes robigo infeſtat. *Varr. l. 1. R. R. c. 1. & lib. 5. de L. L. c.* 3. *Plin. l.* 18. *c.* 29. & *Paul ex Feſto*. ¶ Sacra hæc nve & cane fiebant, quorum ezta cum ture & vino offerebantur. *Ovid. Faſt. 4. v.* 908. & 935. & *Colum. l.* 10. *v.* 342. ¶ Quem *Varr. Feſt. & Serv. ad 1. Georg. v.* 151. Robigum, deum maſculum facinnt, *Ovid. hac. car. v.* 907. & 920. *Colum. hac. car. & Tertull. de ſpectat. c.* 5. *ſub fin.* deam feminam, Robiginem vocant. *Ovid. verſ.* 907. Flemen in antiquæ lucum Robiginis ibat. *& verſ.* 919. ſi culmos Titan incalfacit udos, Tum locus eſt iræ, diva timenda tuæ. ¶ De orthographia V. in *Robigo*.

ROBIGINOR, & Rubiginor, aris, *arrugginire*, robiginem contrebo, *ſdruſcio*. *Apul. in Florid. n.* 17. (*al. l.* 3. *ad fin.*) Gladius uſu ſplendeſcit, ſitu robiginatur. Al. leg. *robiginat*.

ROBIGINOSUS, & Rubiginoſus, a, um, *ruggineſo*, *ſdrucioſo*, robigine plenus. *Pleut. Sticb. 1. 3.* 77. Robiginoſam ſtrigilem, ampullam *rubidam*. ¶ Translate *Martial.* de obtrectatore, *l. 5. epigr.* 29. Rubiginoſis cuncta detribus rodit. ¶ De ſcriptione V. in fine vocis ſequent.

ROBIGO, & Rubigo, iginis, ſ. *ruggine*, *ſdrucio*, *brondi*, vitium metallorum, quo ærum ruborem cnotrahunt, & exeduntur: in ferro dictum ſpeciali nomine *ferrugo*, in *ære aerugo*. Eſt a *robur*, aut *robini*, pro *rubens*. *Plin. l. 7. c.* 15. Æs, ac ferrum robigo corripit. *Id. l.* 33. *c.* 3. *ad fin. de auro*. Super cetera non robigo ulla, non ærugo, non aliud ex ipſo, quod conſumat bonitatem, minuatve pondus. *Id. l.* 34. *c.* 9. *ſub fin.* Æra exterſa rubiginem celerius trahunt, quam neglecta. *& cap.* 15. Ferrum a rubigine vindicatur ceruſſa & gypſi, & pice liquida. *& mox*. Ferreos caulos rubigine infeſtari. *Id. l.* 17. *c.* 4. Terra ferro rubiginem obducit. *Id. l.* 34. *c.* 14. *circa med.* Calarius robiginem ſentire. *Virg. 1. Georg. v.* 495. Exeſa inveniet ſcabra robigine pila. *& lib. 2. v. c.* 20. ſelſa lædit robigine ferrum. *Propert. l. c. el.* 19. *v.* 55. ſcelus teritur robigine mucro. *Ovid. l. 1. ex Pont. ep. 1. v.* 71. Roditur ut ſcabra poſitum rubigine ferrum. ¶ Per ſimilitudinem dicitur de aliis rebus. *Plin. l.* 36. *c.* 18. *extr.* Sunt lapides moleres, qui vetuſtate rubiginem trahunt. *Id. l.* 16. *c.* 6. *de glandib. arborum*. Diſtant inter ſe, quod alia ſubeſt tonica robigine ſcabra, alia promtus candidum corpus. *Ovid. l. 1. de ar. am. v.* 515. Linguaque ne rigeat, careant rubigine dentes. ¶ Contrahit rubiginem ferrum, quod diu in uſu eſſe deſiit: Hinc translate *Ovid. 5. Triſt. el.* 12. *v.* 21. ingenium longa rubigine læſum tempet. *Val. Max. l. c. c. 9. n.* 5. Abrogamus iſtud horridæ vetuſtatis rubigine obſitum imperium. *Senec. epiſt.* 95. *circa med.* Hebetibus & obtuſis aut mala conſuetudine obſeſſis diu robigo animorum efficande eſt. *Ovid. 8. Met. verſ.* 803. *de Fame*. Labea incane ſitis, ſcabæ rubigine fauces. *ſcil.* per quas diu cibus non deſcendit. *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v.* 295. infectus longi rubigine rutis. *h. e.* loogo ſitu, & otio, quo iuri degebam, remotus a rebus gerendis. ¶ rubiginem pectorum *Prudent.* eppellat vitia animi, peccata & ſordes, quibus eſtur & inquinatur, *rathemer. 7. v.* 205. Similiter *Senec. ep.* 7. *a med.* Malignus omnes quamvis candido & ſimplici rubiginem ſuam affricuit. ¶ Sæpe ſic dicitur morbus fatorum: de quo *Plin. l.* 28. *c.* 68. *poſt med.* Plerique dixere, *rocem* inuſum ſale acri frugibus rubiginis cauſam eſſe, & carbunculi vitibus: quod ex parte falſum urbitror, nonnemquam uredinem frigore tantum conſare, ſole innocio. *Id. ibid. c.* 20. Siligo ſemper rectam habet ſpicam, nec rorem continet, qui robiginem faciat. *& cap.* 17. Cælelle frugum, vinearumque malum nullo minus noxium, eſt rubigo. Frequentiſſima hæc in roſcido tractu, convallibuſque, ac perſtatum non hebentibus: e diverſo carent ea ventoſa & excelſa. *Ovid.* quoque rori, & ſoli attribuit. *Faſt. 4. v.* 917. Nec venti tantum Cereri nocuere, nec imbres; Nec ſic mermoreo pallet edulſa gelu; Quantum ſi culmos Titan incalfacit udos. At *Colum. de arboriſb. c.* 13. *Pallad. l. 1. tit.* 35. & *Serv. ad lib. 1. Georg. v.* 151. malæ nebulæ cauſam aſſignant: quod & ruſtici Patavini faciunt, qui ideo vocent *mbia*: quæ vox a *nebula* facta eſt. Italis eſt *golpe*, *malume*, *ruggine*, Gallis *nielle*. *Varr. l.* 5. *de L. L. c.* 3. Ne rubigo occupet ſegetes. *Virg. loc. cit.* Mox & frumentis labor additus, ut mala culmos Eſſet robigo. *Colum. l. c. c.* 12. Segetes rubigine infeſtantur. *& lib.* 10. *v.* 340. mala rubigo virides ne torreat herbas. ¶ De Robigine dea V. in *Robigalia*. ¶ Addit *Servius loc. cit.* rubiginem eſſe, ut Varro dicit, vitium obſcenæ libidinis, quod ulcus vocatur: idque naſci abundantia & ſuperfluitate humoris, & a Græcis *ερυσίπελας* vocari. ¶ *Pier. ad loc. Virg.*

aitata, in antiquis plerisque codicib. primam syllabam per e scribi tellatur. Non desunt alii, qui per u. Præfect *Brouknf.* ad *Propert. l.* 2. *eleg.* 29. v. 55. item *Monet. in Orthogr.* priorem scriptionem, quæ antiquorum est : alteram *Dauspiant*, quæ videtur frequentiori posteriorum usu confirmari. ¶ Eadem a *Virg. Ovid. Colum.* allatis, itemque a *Silio*, *Juvenale*, *Propert.* producitur : corripitur a *Pendant. in Pfychom.* v. 105. Condere vaginæ gladium, ne tecta rubigo, &c. Addunt quidam & *Martial. l.* 2. *epigr.* 61. nimiaque rubigine captus Adiatras nomen quod tibi sumque datur. Sed plerique al. leg. *erugine*. Item *Ovid. Metam.* 8. v. 803. Labra incana situ, scabrequa rubigine dentes. Sed alii tollunt *que* : al. leg. *scabro rubiginе fauces*.

ROBIGUS, i, m. deus averruncus, qui a Romanis colebatur, ut a frugibus robiginem averteret. *Varr. Plin. Fest. Servius* (jam in *Robigalia* indicati) & *Gell. l.* 5. c. 12. *extr.* Vetus Lapis apud *Gud. pag.* 55. *n.* 4. Robigo, et Cereri, & Floræ sacrum L. Ampsanius Merenda, &c.

ROBIUS, *aut* Robens, a, um, *rosse rarum*, e *ferro*, idem quod rubeus, rufus. *Veteres inscript.* apud *Grater. pag.* 61. n. 3. Ut prætor lituratorum se sciat Volcanalibus omnibus annis vituio robin, & verre. *Al. leg.* roben. *Voss. in Etymol. in voce* Rubar, & *Scalig. in not. ad Varron. de R. R. l.* 2. c. 5. pag. 244. Legitur *robiur* etiam apud *Colum. l.* 6. *r.* 2. ubi de coloribus boum loquitur, & *lib.* 8. *r.* 2. ubi de gallinarum, in qoibusdam MSS. nam alii passim *rubeus*. V. *Rubeus*.

ROBORARIUM, ii, n. *ἐρύκανμα*, vivarium, septum, villa, quæ inclusa habet animalia : a *robur*, ideſt a tabulis roboreis, quibus vivaria septa erant, anteqaam mœnibus cingerentur. *Scepe African.* apud *Gell. l.* 2. c. 20.

ROBORASCO, is, e. 3. robur acquiro. *Nev.* apud *Non. r.* 2. *n.* 368. *de puere pubescente*. Cujus vox galiulascit, cujus jam ramus roborascit.

ROBORATUS, a, um, *fortificatus*, *vinforcatus*, robustus factus. *Plin. l.* 21. *r.* 15. *sub fin.* Mordacitas urticæ non protinus cum ipsa herba gignitur, nec nisi solibus roboreta. *Tertull. de anim.* c. 25. Roboratior caitus.

ROBOREUS, a, um, *de rovere*, δρύϊνος, qui est ex robotis materia, robustus. *Colum. l.* 6. c. 30. Stabula roboreis axibus constrata. *Plin. l.* 28. c. 8. a *med.* Roborea ligna. *Ovid. Fast.* 5. v. 622. virgo simulacre virorum Mittere roboreo scirpea ponte solet.

ROBORO, as, avi, atum, a. 1. *vinforzare*, *fortificare*, *ajutare*, robur & vires addo, firmo, reficio. *Lucret. lib.* 4. v. 1038. adulta ætas cum primum roborat artus. *Plin. l.* 10. c. 3. Hirondines nidos intu construunt, framento roborant. *Id. l.* 17. *r.* 22. *ante med.* Pampinos adjugatæ vitis detergere, usque quo placeat roborari eam. *Id. l.* 18. c. 28. Cum spica defloreſcare cœpit, atque roborari. *Colum l.* 6. c. 27. a *med.* Equus roborandus est largo cibo. *Cor.* 2. *Offic.* c. 31. Catoni cum incredibilem tribuisset natura gracilitatem, eamque ipse perpetua constantia roborassiet.

ROBOROSUS, a, um, tetaan laborans, tetanicus. *Veget. de re veter. l.* 3. c. 24. Roborosa passio dicitur, quæ animal rigidum facit ad similitudinem ligni.

ROBUR, roboris, n. *rovere*, *rovero*, *quercia*, δρῦς ἀγρία, species quercus duriſſimo ligno, & in aquis incorruptibili. Multa de ea *Plin. l.* 16. c. 6. 7. 8. item c. 38. *extr.* ubi totam ejus materiam ossea esse : & *cap.* 35. ubi tantam ei esse duritiam scribis, ut terebrari nisi madefactum non queat, & ne sic quidem adactus avelli clavus : & *cap.* 40. *sub fin.* ubi marina aqua corrumpi. Sed profectò plures sunt, non una species quercuum, quæ hoc nomine appellantur. *Festus* vocem ducit a *robur*, ruber, rufus, quia roboris materia plurimas venas ejus coloris habet. *Cic. Arod.* 4. *r.* 31. ad *fin.* Sapiens non ab e saxo sculptus, aut e robore dolatus. ¶ Per synecdochen ea res aliqua ex robore. *Sil. l.* 2. v. 244. & 267. robur letale. *b. e.* hasta. Sic *Virg. Æn.* 10. v. 479. ferri pruinam robur acuto. *b. e.* hastile ferreo cuspide armatum. *Martial. l.* 9. *epigr.* 44. cujus (*Hercules*) læva calet robora. *b. e.* clava. (Adde *Stat. l.* 3. *silv.* c. v. 35.) *Virg.* 1. *Æn.* v. 230. sacrum robur. *b. e.* equus ligneus. Apud *eund. Georg. l.* 2. v. 162. & *Valer. Flacc. l.* 7. v. 555. grava robur aratri est ipsum aratrum e robore. *Cic. pro Mur.* c. 35. *ad fin.* Lacedæmonii quotidianis epulis in robore accumbunt. *b. e.* in sedili e robore, vel alio quocumque ligno duro. *Festus* : Robur in carcere dicitur is locus, qui præcipitatur maleficorum genus : quod ante arcis robustei includebatur : *Liv. sub fin. cap. paulo l.* 38. Ut in carcerem inter fures nocturnos vir clarissimus includatur, & in robore & tenebris nxspiret. *Id. l.* 34. *r.* 44. *extr.* inferiorem carcerem appellat : & *Sallust. in Catil. r.* 58. Tullianum : ac describit. *Colpurn. declam.* 4. *inter op. Quintil.* Video carcerem publicum, saxis ingentibus structum, &c. In hunc conjecti robur Tullianum prospiciunt. *Al. leg.* robur Tullianumque. *Lucan. l.* 2. v. 185. Sava Tribunitio maduerunt robore tabo. *Apul. in Apolog.* O subtilitas digna carcere & robore! *b. e.* visculis & morte, quia in robore suppliciam de reis sumebatur. *Tacit.* 4. *Ann. r.* 29. Robur, & saxum, aut parricidarum pœnas minitari. Adde *Lucret. l.* 3. v. 1031. ubi quidam designari putant equuleum, in quo infidentes, vel porrecti rei torquebantur. Quod scribit *Valer. Max. l.* 6. c. 3. n. 1. *in fin.* familiares Gracchorum *de robore præcipitatos fuisse* negotium facessit Interpretibus. neque enim præcipitati puterant, qui de carcere in robur, imum carceris locum, suppicii causa demittebantur. Itaque aut locum ipso robore depressiorem ibi fuisse dicendum est : quod sane non constat ; aut *Valerium* robur cum saxo Tarpejo confudisse ; aut denique locum esse corruptum. Clara arat sententia, si dixisset, *in robur*. ¶ Item quodcumque lignum durum & validum. *Virg. Æn.* 12. v. 782. Viribus haud ullis valuit discludere morsus Roboris Æneas. *b. e.* oleastri, quem supra dixerat *vers.* 766. Adde *lib.* 2. *Georg.* v. 305. *lib.* 3. v. 420. & alibi sæpe. Huc pertinent & illa *l.* 3. *Georg.* v. 332. Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus Ingentes tendat ramos. *b. e.* vetustæ duritiæ & firmitatis. Adde 4. *Æn.* v. 441. ¶ Massyla robora *Sisenn. lib.* & *silv.* 3. v. 94. sunt arbores citri, ex quibus pertiosæ mensæ fiebant. V. *Cirtus*. Hæc eadem vocat *Id. ibid. l.* 4. *silv.* 2. v. 37. robora Maurorum. *Id.* 5. *Theb.* v. 287. curvum robur. *b. e.* symba ex codice cavato. ¶ Apud *Colum.* patientia robore betæ, *lib.* 10. v. 326. sunt ejus caules durusculi, & aliquid robutis habentes. ¶ Dicitur & de duritia aliarum rerum. *Lucret. l.* 1. v. 889. fruges cum robore saxi frenguntur. *Virg.* 7. *Æn.* v. 609. Centum ærei claudunt vectes, æreuaque ferri robora. ¶ Item de facultate ac viribus cujuspiam rei. *Virg* 2. *Georg.* v. 177. Nunc locus arvorum ingearis, quæ robora cuique, Quis color, & quæ sit rebus natura ferendis. ¶ Sæpe de viribus corporis, *robustezza*, *fortezza*, *lena*, *forza*, *vigore*, *fermezza*, *fiune*. Hanc notionem ex eo deſcendere putat *Festus*, quia homines valentes boni coloris esse solent, & ad rubeum, qualis in venia roboris est, accedentis. Alii tamen ut *Voss. in Etymol* volunt hanc esse primam & propriam vim hujus vocis, & inde transferri ad arborem. *Virg.* 2. *Æn.* v. 638. quibus integer ævi Sanguis, ait, solidæque suo stant robore vires. *Id.* 8. *Æn.* v. 518. Arcadas huic equites bis centum, robora pubis Lecta dabo. *b. e.* fortissimos juvenes. Sic *Val. Flacc. l.* 2. v. 644. Cum tales intrasse duces, tot robora cœpit. *Id. l.* 2. v. 561. robur Herculeum. *b. e.* ipse Hercules fortissimus. ¶ Item de viribus animi : & universim ponitur pro vi, virtute, firmitate. *Cic. pro Rosc. Amer. cap.* 51. Qui si jam satis ætatis atque roboris haberet, ipse pro Sex. Roscio diceret. *Id. pro leg. Manil.* c. 4. Altera pars, quæ multo plus firmamenti ac roboris habebat. *Id.* 5. *de Fin.* c. 5. Dummodo plus in virtute teneamus firmitatis & roboris. *Id. Fam.* 6. *ep.* 2. Quantum in cujusque animo roboris est, atque nervorum. *Id. pro Font.* c. 8. Illi habuerunt tantum animi, tantum roboris, ut M. Scaura testi non crederent. *Id. Agrar.* 2. c. 35. a *med.* Quibus illi rebus elati & insolati, si paulum assumpsarint vetustatis ac roboris, non continebuntur. *Id.* 1. *Offic.* c. 5. Animi eacalis atque invicti magnitudo ac robur. *Id. pro Mil. r. pauult.* Vir quodam incredibili animi robore. *Id. pro Cluent.* c. 56. C. Flavius Fusin, Cn. Titinnius, C. Mæcenas, illa robora populi R. *Id. Attic.* 1. 6. *ep.* 5. a *med.* Auxilia sane bona, sed ea Galatarum, Pisidarum, Lyciorum. hæc enim sunt nostra robora. *Tacit.* 4. *Hist.* r. 33. *extr.* Cæsorium ea die in partibus nostris major numerus, & imbellior : e Germanis ipsa robora. *i più valorosi*. & *Quintil. in proœm.* 1. 6. a *med.* Robur contra dolores ac metus. *Ovid.* 5. *Trist. el.* 12. v. 11. Des licet hic valido pectus mihi robore sultum, &c. Fracta cadet tantæ sapientia mola ruinæ. *Martial. l.* 1. *epigr.* 40. magnæ subnixus robore mentis. *Senec. in Phœniss.* v. 78. Magno robore structuras domus. *Alter Senec. epist.* 10. a *med.* Verbe plena roboris. ¶ Apud *Veget. l.* 3. *de re veterin. r.* 24. *post init. robur* est morbus jumentorum, quo nervi rigent, tetanus, τέτανος. V. *Roborosus*. ¶ *Robore uatus*, agrestis, durus, ferus, inhumanus, ferreus. *Sen.* 4. *Theb.* v. 339. vos autem hunc ire finetis, Arcades? o saxis nimirum, & robore nati! ¶ Olim *robur* & *robos* dixere pro *robur*, ut *labos*, *honer* pro *labor*, *honor*. V. *Robus*.

ROBURNEUS, a, um, *di quercia*, a *rovere*, δρύϊνος, qui est e robore, quernus. *Colum. l.* 9. c. 2. *circa med.* Feræ in vivariis ut gramineibus, ita frugibus roburneis apus habent.

ROBUS, reber, rufus, flavus, *fauve*. *Festus*. Robum rubro colore & rufo significari, ut bovem quoque rustici appellant, manifestum est. Unde & materia, quæ plurimas venas ejus coloris habet dicta est robur. Hinc & homines valentes, & boni coloris, robusti. Robus quoque in carcere dicitur is locus, quo præcipitatur maleficorum genus, quod ante arcis robustris includebatur. Hæc *Festus*. *Servius* ad illud *Virg. Ecl.* 6. v. 22. Sanguineis frontem moris, &c. Multi hoc dictum putant, quod robus color deorum sit : unde & triumphantes facie miniata, & in Capitolio Jupiter in quadriga miniata. Al. leg. *rubeus*. ¶ *Robus*, h. a. robur arbor, antique. Cato R. R. c. 17. Robus, materies item pro ridica, ubi follitium fuerit ad brumam, semper temestiva ast. ¶ Est præterea *robus* genus tritici, a colore sic dictum. *Colum. l.* 2. c. 6. Tritici genere quamplura cognavimus. verum ea his maxime ferendum est, quod robus dicitur, quoniam & pondere & nitore præstet.

ROBUSTARII, orum, m. artifices in robusta materia opus faciebates. Corpus robustariorum, & Corpus ferrariorum leguntur in vet. Lapid. apud *Douium stoff.* 2. n. 27.

ROBUSTE, adverb. fortiter, firme, valide. *Augustin. l.* 8. *Confession.* c. 21. Ne revalescret iterum, & me robustius alligaret.

ROBUSTEUS, a, um, *di rovere*, δρύϊνος, qui est e robore, roburneus, robustus. *Varro. l.* 2. c. 1. Scandulæ robustei. *Id. l.* & *cap.* 3. & *lib.* 5. c. *ult. a med.* Robustei pali. Addant & *Varron. l.* 1. R. R. c. 38. *extr.* ubi conclaus lectus non est.

ROBUSTUS, a, um, *di rovere*, e *quercia*, δρύϊνος, qui ex robore est, roburneus, quernus : & universim ex quocumque duro ligno factus. *Cato* R. R. r. 18. Eo aspitulum robustum indita. & *ibid.* Stipites robustas facito. *Varr. l.* 1. R. R. r. 38. *extr.* & *Colum. l.* 2. c. 15. Robusta materia. *Plin. l.* 11. c. 37. *fest.* 55. a *med.* Robusti caudices. *Ovid.* 5. *Met.* v. 120. Robusta repagula. *Plaut. Curc.* 5. 2. 13. Robustus carcer. *b. e.* locus robustis axibus munitus. V. *Robur*, & *Robus*. *Horat. l.* 2. *ep.* 2. v. 74. Trillia robustis luctantur funera plaustris. *Id. l.* 3. *od.* 16. v. 11. robustæ fores. ¶ De robusto codica V. in *Codex*. ¶ Translate est durus, rigidus, valens, fir-

firmus, vigorem ac robur habens, *dura, ſolida, ferte, robuſta*. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fin.* 45. Cornua aliis ad incurſum robuſta, aliis ad ictum. *Id. l.* 17. *c.* 22. *ante med.* Tertius vineæ annus pulcritem velocem robuſtumque emittit. *Id. l.* 36. *c.* 22. *a med.* Albi lapides, nec ſnetra humores & auram maris robuſti. *Colum. in præfat. a med.* Robuſtiſſimum ſolum. *h. e.* cui imperari affidua cultura poteſt, & quod feraciſſimum eſt. ¶ *Robuſtus robori* eſt valens, *h. e.* in quo multum alimenti inſit, ut *Celſ. l.* 2. *c.* 18. *poſt init.* explicat. *Id. ibid.* Eu feris quæ majus quodque animal, ne robuſtior ex ne cibus eſt. *Plin. l.* 18. *c.* 17. *ſub fin. & cap.* 40. Colles robuſtiue, ſed minus, reddunt triticum. ¶ De viribus corporis, *Nep. in Alcib. cap.* 2. Poſtquem robuſtior eſt factus. *Plin. l.* 27. *c.* 4. *a med.* Robuſtiores vigum bibere, infirmiores aquam. *Ovid. l.* 15. *Metam. v.* 207. Tranſit ih æſtatem poſt ver robuſtior annus. *Suetan. in Tiber. c.* 68. Corpore emplo atque robuſto eſſe. *Cic.* 2. *Agrar.* 1. 31. Homines robuſti, & valentes, & audaces. *Juſtin. l.* 25. *c.* 4. Exercitus partem robuſtiſſimam amiſit. *Ovid. Heroid. ep. p. v.* 77. *de Hercule.* Craſſaque robuſto deducta pollice fila. *Plin. l.* 7. *c.* 16. *ſub fin.* Robuſta voa. *Nep. in Annib. cap.* 10. Cum videret, regem domeſticis rebus minus eſſe robuſtum. *h. e.* minus inſtructum militaribus copiis. ¶ Illa etiam commode translata ſunt. *Cic.* 2. *Phil.* 1. 25. *a med.* Sed hæc, quæ robuſtioris improbitatis ſunt, omittamus. *& Phil.* 5. *c.* 11. *extr.* Omne malum neſcenſ facile opprimitur, inveteratum ſit plarumque robuſtiue. *Id. Offic.* 1. *cap.* 20. Ea quæ videntur acerba, ita ferre, ut aihil a ſtatu naturæ diſſadas, robuſti animi eſt, magnæque conſtantiæ. *Id. Tuſcul.* 4. 1. 23. Robuſta & ſtabilis fortitudo. *Id. pro Planc.* 1. 8. *extrem.* Solidam, & robuſtam, & effiduam frequentiam præbuerunt. *Perſ. ſat.* 5. *v.* 5. robuſtum carmen. *h. e.* greodiloquum, Tragicum, magni ponderis. *Val. Max. l.* 4. 1. 7. *e.* 2. Robuſta conſtantiæ amicitiæ exempla.

RODO, is, ſi, ſum, 3. 3. *roſicebare, rodere, τρώγω*, dentibus quippiam erado: a voce Græca allata. *Phædr. l.* 1. *fab.* 21. *v.* 6. laboras, et fruarie reliquiis, Quas ſunt roſuri mures. *Ovid* 1. *Faſt. v.* 357. Rode, capre, vitem. *Horat. epod.* 5. *v.* 47. irrefectum ſæva deote livido Canidia vadens pollicem. *Id. l.* 1. *ep.* 14. *v.* 40. Cum ſarvis tu urbane diaria rodere mavis. *h. e.* durem ſervorum cibum, & paxem vix morſus admirentem, quelis urbanis dabatur ſervis, fatigato dente mandere. De corvis *Plin. l.* 17. *c.* 5. Corvique arantis veſtigia ipſa rodentes. *h. e.* voſtro tundentes ſibi uxquirendi gratia. ¶ Ponitor & pva exedere, *corrodere, lagenare, conſumere*. *Plin. l.* 36. *r.* 22. *a med.* Tophus teſtinii calce roditur. *Id. l.* 35. *c.* 15. *a med.* Vis liquidi aluminis adſtringere, indurare, rodere. *Ovid.* 2. 12 *Pont. ep.* 1. *v.* 71. Ferrum cubigine roditur. ¶ Item eradere, abradere. *Lucret. l.* 5. *v.* 257. ripas radvotia flumina rodunt. *& verſ. ſequent.* quodcumque alit, auget, roditur. *h. e.* deminuitur. ¶ Transferiur od obtrectatores, & maledicos. *Cic. pro Balb. c.* 26. More homiaum invident, in ſonviviis rodunt, in circulis vellicant. *Horat. l.* 2. *ſat.* 4. *v.* 81. abſtnetem rodere amicum. *& ſat.* 6. *v.* 46. Quem rodunt omnes libertino patre natum. *Martial. l.* 5. *epigr.* 19. Rubiginoſis cuncta dentibus rodit. *Id. l.* 13. *epigr.* 2. quid dentem dante javabit rodere? *h. r.* carpere eum, qui pari eſt mordasirate. ¶ *Perſ. ſat.* 3. *v.* 81. Murmurea ſum ſecum, & robioſa ſilentia rodunt. *h. e.* verſant, & quaſi dentibus roduat verba, ſecum obmurmurantes.

RODUS, & Raduſculum, V *Randus*, &c.

ROGALIS, le, ad rogum ſpectans. *Ovid. l.* 3. *Amor. el.* 9. *v.* 41. Te as, facar vetes, flammæ rogualis rogales?

ROGAMENTUM, ti, n. *interrogazione, quæſtione. Apul. de Syllogiſm. recitator.* Rogamentum proponere.

ROGANS, antis, *chi prega, ſupplicbevole, βittωv*, qui vagat, ſupplex. *Cic.* 4. *Fam. ep.* 4. Dixit ſe frvatui rogaati ds Marcello, ne hominis quidem cauſa negaturum. *Ovid. 6. Faſt. v.* 710. ſtandior, & partes pæne vogantis ago. *Id. Heroid. ep.* 20. *v.* 33. Ea irrum ſcribo, mittoque rogantia verba. *Id.* 1. *de ar. am. v.* 448. Flectitur iratus voce rogants deus.

ROGATIO, onis, ſ. *domanda, preghiera, λiτη*, actus rogandi, petitio, poſtulatio, preces. *Cic. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 2. *c.* 3. *ad fin.* Ego Curtium non modo rogatione, ſed etiam teſtimonio tuo diligo. *Val. Max. l. 6. cap. & n.* 4. Cum amici cujuſdam iojuſtæ rogationi reſiſteret. ¶ Item interrogatio, figura ſententiarum apud Rhetores, *ἐρώτημα. Cic.* 3. *de Orat. c.* 53. Et rogatio, atque huic ſimillima quaſi percontatio. V. *Percontor.* ¶ Hoc nomine appellatur utiem lex, antequam perferatur, quia in ea ferenda rogabatur populus illis verbis: *velitis, jubeatis*, an, &c. (integram formulam habes apud *Gell. l.* 5. *c.* 19.) poſt quæ ferebat ille ſuffragium: quo ſi reſponderetur, *uti rogas*, lex erat: quæ cum perſcriberetur, hæc in principio verba apponebantur: *conſul populum jure rogavit, populuſque jure ſcivit*. V. *Rogo. Cic.* 4. *Fin. c. ult.* Et eadem imbecillitate & inconſtantia L. Tubulum fuiſſe, quæ illum ſujus is condemnatus uſt rogatione P. Scævolam. ¶ Aliqui rogationem accipiunt pro privilegio, & a lege differre ajunt, quod lex univerſalis ſit, rogatio particularis. *Feſtus*: Rogatio eſt, cum Populus conſulitur de uno pluribuſve hominibus, quod non ad omnes pertineat: & de una pluribuſque rebus, de quibus, non omnibus, ſenatur. Nam quod in omnes homines, reſve Populus ſcivit, lex appellatur. Itaque Gallus Ælius ait: Inter legem & rogationem hoc interreſt; rogatio eſt genus legis; quæ lex, non ſontinno ea rogatio eſt: rogatio non poteſt non eſſe lex, ſi modo juſtis Comitiis rogata eſt. Hæc *Feſtus*. Sed hæc differentia non obſervatur; nam ut alt *Gell. l.* 10. *c.* 20. ſive lex, ſive privilegium, ſive plebiſcitum ſit, ſine rogatione ad populum perferri non poteſt, & utrumque confuſo & indiſtincto vocabulo rogatio dicitur, *Cic. de clar. Orat. c.* 33. *de C. Galba*. Rogatione Manilia, Jugurthinæ coojurationis invidiæ oppreſſus eſt. *rep.* autem *ſeq.* addit: Iaeidioſa lege Manilia C. Galbam Gracchani judices ſuſtulerunt, *Id. ibid.* 1. 23. Rogationem in Ser. Galbam privilegii ſimilem ferente T. Libone trib. plebis. ¶ Dicimus etiam Promulgare rogationem de aliqua re, *Id. pro Sex. c.* 10. *extr.* Rogationem perferre, *Id. Q. Fr. l.* 1. *ep.* 1. *ad fin.* Rogationem accipere, h. e. appvobare, *Id. Attic. l.* 1. *ep.* 14. *a med.* Rogationem ad populum ferre, *Cæſ. l.* 3. *B. Civ. c.* 2. ¶ Dicitur laterdum *rogatio*, etiam poſtquam perlata eſt. *Lolini Fabii* apud *Gell. l.* 15. *c.* 27. Quibus rogationibus ante patricii non tenebantur, donec Q. Hortenſius eam legem tulit, ut ne jure, quod plebe ſtatuiſſet, omnes Quirites tenerentur. *Gell. l.* 20. *c.* 1. *circa med.* Quid ſalubrius viſum eſt rogatione illa Stolonis jugerum de numero præfinito?

ROGATIUNCULA, æ, ſ. brevis rogatio, ſen interrogatio, breve argumeatum, interrogatiuncula. V. *Interrogatio. Cic.* 1. *de Fin. c.* 11. *a med.* Chriſippus ao hac uſt rogatiuncula delectatue: Num quid nam manus tua, &c? ¶ Item parva rogatio, ſeu lex. *Cic. pro Dom. c.* 20. Eaque te ex nne rogatiuncula feciſti.

ROGATOR, oris, m. *pregatore, domandatore, αἰτητὴς*, qui vagat. *Cic. ad Planc.* 2. *poſt epiſt.* 16. *l.* 16. *ad Attic.* Quamquam hæc epiſtola non ſuaſoris eſt, ſed rogatoris. ¶ Stipem patens, mendicus, *mendicante, ἐπαίτης. Martial. l.* 12. *epigr.* 5. Interque raucos ultimus rogatores Oret caninas panis improbi buccas. *Id. l.* 4. *epigr.* 30. Bajanos ſedet ad lacus rogator. ¶ In Comitiis ita diſcebatur, qui iis præerat, & Tribus de aliqua re rogabat: *Cic.* 2. *de nat. Deor. c.* 4. Haruſpices reſponderunt, non fuiſſe joſtum ſomitiorum rogatorem. Tum Gracchus: itaue vero? ego non juſtus, qui & conſul rogavi, & augur, & auſpicato? ¶ Item qui nereen ejus, de qne comitia fiebant, renuntiabat, & centuriam ſuffragium rogabat. Locum habuit primo, cum ſuffragia voce ferebantur: retentus eſt etiam poſt inductum tabellarum uſum. *Cic.* 1. *de Divin.* 1. 35. *a med.* & *lib.* 2. *c.* 17. *extr.* Cum haruſpices Ti. Graſſibue, propter mortem repentinam ejne, qui in prærogativa referenda ſubito concidiſſet, in ſeuatum iatroduciſſet, *non* juſſum rogatorem fuiſſe diverunt. Primum vidu, ne in eum diſerint, qui vogatue cauſuriæ fuiſſet. is enim erat mortuus. *Id. poſt redit. to Sen. cap.* 11. Quando illa dignirate rogatores, diribitores, cuſtodeſque vidiſtis? Adde *in Piſon. c.* 15. *ad fin.* ubi de eadem re loquitur, h. e. de ſe ab exſilio revocando. ¶ *Rogator ſagum*, qui leges fert. V. *Rogatio*, & *Rogo. Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 307. Conſilium patriæ, legumque vriunda' rogator. ¶ Inter miaiſtros Scenæ etiam *rogatorem* ſuiſſe, colligitur ex vet. *Inſcript.* apud *Muratar. pag.* 660. *n.* 3. M. Vipſanius Narciſſus Rogator ab Scæna. Putatur autem fuiſſe is, qui veſtes hios iade rogando conquirebat, ad varios Scenæ atque hiſtrioeum oſus: & huc pertinere illud *Horatii l.* 1. *ep.* 6. *v.* 40. chlamydes Lucullus, ut ejunt, Si poſſet centum ſcenæ præbere, rogatus, Qui poſſim tot? ait. tamen & quærem, & quat habeba, Mittam. poſt psulo ſcribit, ſibi milita quinque Eſſe domi chlamydum: parrem, vel tolleret omnes. Alia eſt *Inſcript.* apud *eund. Murator. pag.* 898. quæ vel eodem refertur: Eros Aug. L. Rogator. Livie Lesbia. vel vagatorem comitiorum ſignificat. Tres alias Inſcriptiones affert *Fiorentius de perſon. Scenic. cap.* 56. (unde hæc ſumpte ſunt) in quibus *rogator* legitur.

ROGATUS, us, m *richieſta, preghiera, λiτη*. Ovid. *Amor. l.* 2. *el.* 19. *v.* 20. Sæpe time inſidias, ſæpe rogata nega. *Id. l.* 1. *de ar. am. v.* 345. quæque negant, gaudent tamen eſſe rogatæ. *Cic. Verr. 6. c.* 8. Rogatus de Cybra, teuuis memoria, quid reſpondarit. *interrogata. & Martial. l.* 4. *epigr* 90. Rogatus, rure quid agam. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 150. Fortuaa hoc, parvo ture rogata, faſit. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 97. cauſaque mea permulta rogatus feſit. *& lib.* 2. *ſat.* 4. *v.* 88. per amicitiam, divoſque rogatus. *Lucan. l.* 4. *v.* 735. Rogatus, ut metuet. *Suetan. in Ner.* 2. 22. *ſub fin.* Rogatus, ut cantaret. *Cic.* 1. *Attic. ep.* 13. & *Anjus Capito* apud *Gell. l.* 4. *c.* 10. Senator ſententiam rogatus. *Gell. l.* 2. *c.* 29. *a med.* Cognati & affines operam quam dare rogati ſunt, ſuperſedent. *Ovid.* 4. *Met. v.* 154. Hoc tamen emborum verbis eſtote rogati, ut, &c. *Quinctil. l.* 12. *c.* 2. *ad fin.* Qui velut ſacramento rogati, nefas ducunt e ſuſaſpta femel perfuſione diſcedere. *Ovid. Heroid. ep.* 1. *v.* 60 Illa mihi de te multa rogatus abit. *Id. in Ibin, ſub fin.* Pauca quidem fateor, ſed dil dent plure rogatis. ¶ *Teſtes rogati* in Jure dicuntur, qui certiores facti, qus de re teſtes futuri ſint, interrogantur, an velint adeſſe, necne, *παρακαθέσθαι αἰτηθέντες. Ulpian. Dig. lib.* 28. *tit.* 1. *leg.* 21. *a med.* In teſtamentis, in quibus teſtes rogati adeſſe debent, ut teſtamentum fiat; alterius rei cauſa forte vogatus ad teſtandum non eſſe idoneus placet. *Pompon. lib.* 22. *tit.* 5. *leg.* 11. Ad fidem rei geſtæ faciendam etiam non rogatus teſtis intelligitur. ¶ De legibus latis ad populum, *Salluſt. in Jug. c.* 76. *ſub fin.* Populus a tubuno plebis rogatus, quem velles eum Jugurtha bellum gerem, frequens Marium juſſit. *Plaut. Curcul.* 4. 2. 23. Rogitationes plurimas propter vos populus ſcivit, quas vos vogatas rumpitis. *Cic. pro Sext. cap.* 24. Puncto temporis eodem mihi reique publicæ pernicies, Gabinio & Piſoni provincie rogata eſt.

ROGITATIO, onis, ſ. actus rogitandi. *Plaut. Curcul.* 4. 2. 23. Rogitationes publicas propter vos populus ſcivit. *h. e.* leges rogavit.

ROGITO, as, avi, atum, a. 1. *domandare ſpeſſe, interrogare*, ſæpe

rogo, quæro, ſciſcitor: frequentativ. a *rogo*. *Terent. Andr.* t. 1. 56. Obſervabam illorum ſæculos venientes aut abeuntes: rogitabam, heus puer, &c. *Id. Eun.* 3. 5. 5. Neminem ne intervenire nunc mihi, qui rogitando obtundat, ancci? *Virg. ſub fin. l.* 1. Æn. Multa ſuper Priamo rogitans, ſuper Hectore multa. *Plaut. Epid.* 2. 2. 16. Rogitando ſum raucus factus. ¶ Adhibetur etiam pro ſimplici *rogo*, interrogo, quæro, ſine ulla frequentiæ ſignificatione. *Plaut. Caſ.* 3. 3. 8. Rogitare oportet prius, & percontarier. *Id. Merc.* 3. 4. 48. Requireres, rogitares, quis eſſet aut unde eſſet. *Id. Aulul.* 2. 8. 3. Venio ad macellum, rogito piſces: iudicant cæci. *b. e.* quæro, quanti vaneant piſces. *Terent. Adelph.* 4. 2. 11. Rogitavit me, ubi fuerire. *Id. Heaut.* 5. 1. 7. Illum rogitans, quamobrem id faciam. *Plaut. Curcul.* 5. 2. 3. Rogita, unde iſtunc habeat annulum. ¶ *Rogitas?* frequentiſſima apud Comicos formula, in eum, qui aut ſcit, aut ſcire debet, & tamen rogat. *Terent. Eun.* 4. 4. 8. Ubi eſt? *Pho* rogitas? non vides? *Id. Heaut.* 4. 1. 18. Perii! quid ago feci? *Chre.* rogitas? Adde *Plaut. Aulul.* 2. 5. 13. & 4. 4. 7. &c. Sic *Id. ibid.* v. 6. Verberabiliſſime, etiam rogitas? Adde 3. 2. 10. & 23. &c. ¶ *Rogito* pro *rogo*, h. e. precor, peto. *Terrat. Eun.* 2. 2. 35. Sed ego ceſſo ad Thaidem hanc deducere, & rogitare, ad cœnam ut veniat?

ROGO, as, avi, atum, a. 1. *dimandare, richiedere, interrogare, ſpoſare, richiedere*, quæro, percontor, ſciſcitor, ſciendi cauſa interrogo, peto. *Cic. in fragm.* apud *Non. cap.* 4. *n.* 397. Roga ipſum, quemadmodum ago eum Arimini acceperim. *Terent. Phorm.* 4. 4. 3. Ens verbero, aliud mihi reſpondes, ac rogo? *Id. Andr.* 4. 4. 24. *Da.* Cujum puerum hic appoſuiſti? die mihi. *My.* tu neſcis? *Da.* mitta id quod ſcis: dic quod rogo. *Plaut. Moſtell.* 3. 1. 130. Dicſine hoc, quod te rogo? *Id. Perſ.* 4. 4. 90. Jare de illoc rogare omitte. non vides nolle eloqui? *Phædr. l.* 4. *fab.* 18. Rogare aliquem cauſam alicujus rei. *Terent. Andr.* 2. 3. 49. Rogo, numquid velit. *Cic. Verr. 6.* t. 12. Rogevi, perveniſſent ne Agrigentum: dixit, perveniſſe. *Id. in Verrin. cap.* 4. *extr.* Tum reſpondeto ad ea, quæ de te ipſo rogaro. *Plaut. Amph.* 2. 2. 76. Alcumena unum te rogare vulo. *Varr. l.* 8. *L. L. c.* 33. Rogant, cur malimus habere lectos ex ebore, &c. *Terent. Eun.* 3. 3. 5. Roget quis: quid tibi cum illa? *divà alcuno*: dicet aliquis. ¶ *Rogare* dicitur, qui ſtipulatur. interroget enim alterum, utrum dare, aut facere quippiam velit. *Ulpian. Dig. lib.* 2. *tit.* 14. *leg.* 7. *a med.* In noviſſima parte pactorum ita ſolet inſeri: Rogavit Titius: reſpondit Mævius. *Plaut. Pſeud.* 1. 1. 112. & 4. 6. 8. Roga ma viginti minas: roga, abſcero hercle. ge*tin* promittere. ¶ *Rogas?* & *etiam rogas?* eſt increpantis cum, qui de re interrogat, quam ſcit, aut ſcire debet. *Terent. Andr.* 1. 1. 134. *Si.* Quem ego credo obnixe omnia factuum, mihi ut incommodet. *Se.* Quapropter? *Si.* rogas? mala mens, malus animus. & 4. 4. 23. Quid vis? *Da.* ut atiam rogas? Adde *Eun.* 2. 3. 34. & *Phorm.* 5. 7. 22. & alibi, & *Plaut.* plurimis in locis. v. *gr. Amph.* 2. 1. 21. Rogas na, improbe, etiam, qui ludos facis me? ¶ *Rogas?* ſine increpatione, *vuoi tu ſaperlo?* *Cic. pro Mil. cap.* 22. Quibuſnam de ſervis? rogas? de P. Clodii. *Plaut. Aulul.* 2. 4. 17. Quid negotii ſit, rogas? pomex non æque ait aridus, atque hic aſ ſcaex. *Id. Bacch.* 4. 9. 56. Quod te miſi, ecquid egiſti? *Chry.* roges? congrederc. ¶ *Se rogat*, ſi quæris. *Ovid. 13. Metam.* v. 813. Nec, ſi forte roges, poſſim tibi dicere, quot ſint. ¶ *Rogare aliquem ſententiam*, interrogare, quæ ſit alterius aliqua de re ſcotcotia. *dimandar si parere*: & locum habet præcipue in ſenatu. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 2. *a med.* Racilius de privatis me primum ſententiam rogavit. *Id. Attic. l.* 2. *ep.* 13. Scito, me non eſſe rogatum ſententiam. *Salluſt. in Catil. c.* 49. *extr.* Cæſar, ubi ad eum ventum eſt, rogatus ſententiam a conſule, hujuſcemodi verba locutus eſt. Abſoluta Cæſ. 4. *Fam. ep.* 4. Cum omnes anta me rogati gratias Cæſari egiſſent, ego rogatus mutavi meum conſilium. ¶ *Rogare legem, ferre, proporre, portar una legge*. V. *Rogatio. Feſtus*: Rogat, aſt, conſulit populum, vel petit ab eo, ut id ſciſcat, quod ferat. unda nos quoque in conſuetudine habemus pro petere, & orare. Cato in diſſuaſione, ne lex Bæbia derogaretur: ait: hoc potius agam, quod hic rogat. *Vetus formula omnis legum perferendarum*, apud *Cicer. Phil. 1.* t. 10. & *Frontin. de aquæduct. urbis.* 129. Conſul populum jure rogavit, populuſque jure ſcivit. *Cic. 2. Phil. c.* 29. Ego leges pernicioſas rogavi. *Id.* 3. *de legib. cap.* 3. *ad fin.* Quod tribuni plebem rogaſſent, ratum eſto. *Pompon. Dig. lib.* 1. *tit.* 2. *leg.* 2. Penes conſules ſummum jus uti eſſet, lege rogatum eſt. *Cic. pro Flacc. c.* 13. Nonne eo ipſo tempore, cum L. Flaccus in Aſia remige imperabat, nos hic in mare ſuperum & infirum ſollertium ter & quadragies rogabamus? *b. t.* legem ſcrebamus, qua lage illa pecuniæ ſumma in claſſem, ad mare ſuperum infiumque tuendum, impenderetur. ¶ *Rogare magiſtratum*, creare, ſeu interrogare populum, velitne, ac jubeat aliquem in magiſtratu aſſa. *Liv. l.* 3. *c.* 65. Ut qui plebem Romanare tribunos plebis rogaret, *is* uſque eo rogaret, dure decem tribunos plebis faceret. *Cic.* 1. *de Divin.* t. 17. *ſub fin.* Comitia conſulibus rogandis habuit. *Id. Attic. l.* 6. *ep.* 9. *a med.* Majus imperium a minore rogari, non eſt jus. *Id.* 3. *de Leg. c.* 4. Tribunis, quos ſibi plebs rogaſſit (*antique pro* rogaverit) jus eſto cum patribus agendi. Adde *Liv. in fin. l.* 6. ¶ *Rogare milites ſacramento* eſt milites facere, & citaros ſacramento obligare, ad ſacramentum vocare. *Liv. l.* 35. *c.* 2. C. Flaminium vagos milites de exercitu P. Africani ſacramento rogaſſe. *Cuſ. l.* 6. *B. Gall. c.* 1. Milites, quos ex ciſalpina Gallia conſulte ſacramenta rogaviſſet, ad ſigne convenire jubet. Adde *Liv. l.* 32. *c.* 26. ¶ Eſt etiam *rogare* precibus petere, orare, quæſere, *pregare, dimandare pregando, ſupplicare*: quia preces fere per quandam interrogationem, & poſtulationem concipiuntur: & finitiva ſunt rogare ſpiendi cauſa, & habendi: & præterea qui preces adhibet, ſciſcitatur animum ejus, a quo quippiam exſpectat. *Cic.* 3. *Verr. c.* 29. & *Fam.* 13. *ep.* 66. *extr.* Rogat, & orat Dolabellam, ut de ſua provincia decedat. *Terent. Adelph.* 5. 5. 1. Heus Demea, rogat te frater, ne ebeas longius. *Martial. l.* 4. *epigr.* 77. Nunquam divitiæ deos rogavi. *Cic. Q. Fr. ep.* 1. *cap.* 2. *l.* 3. Taurum de aque per ſundum ejus ducenda rogabo. *Petron. in Satyr. c.* 39. Servus, pro quo rogaviſſemus. *Suetom. in Aug. c.* 13. Patrem, & filium rogantes pro vita, ſortiri, vel miſcare juſſit, ut alterutri concederetur. *Nep. in Thraſyb. ſub fin.* Nulite, rogo vos, mihi dare, quod reulti invideant. *Cic. Fam.* 13. *ep.* 43. *extr.* Hoc te vehementer etiam atque etiam rogo. *Marcell. Dig. lib.* 36. *tit.* 1. *leg.* 44. *ante med.* In ejuſmodi quæſtione rogo reſpondeas, an, &c. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 14. *v.* 4. Sed tantum, tentes diſſimulare, rogat. ¶ Speciatim eſt uteadum petere. *Plaut. Aulul.* 2. 2. 18. Quæ utende veſa ſemper vicini rogeras, fauce veniſſe, atque abſtuliſſe dicito. *Id. Pſeud.* 4. 6. 8. Roga me viginti minæ. *Id. Rud.* 2. 3. 73. Aquam huc de proxima rogabo. *Sempron. Aſellio* apud *Gell. l.* 13. *c.* 21. *extr.* Crepidarium cultellum rogavit a crepidario ſutore. *Jabolen. Dig. lib.* 18. *tit.* 6. *leg.* 16. Servi emptor, ſi eum conductum rogavit, donec pictum ſalverit, &c. *Ulpian. lib.* 22. *tit.* 1. *leg.* 22. Rogare fidejuſſores. *b. e.* precibus arceſſere: *trovare, fui venire*. Hoc ſenſu *Lamprid. in Heliogab.* c. 4. Ubi primum diem ſenetus habuit, matrem ſuem in ſenatum rogari juſſit. *fè ſuvinire. & in Alex. Sever. c.* 48. Cum quidam ſenatur rebellare voluiſſet, ad Palatium eum rogavit, eique gratias agit, quod curam reipubl. recipereret. *lo pregò, lo fè venire*. ¶ *Rogare teſtes*. V. *Rogatus. Plin. l.* 1. *ep.* 9. Ille me ad ſignendum teſtamentum, illa in advocationem, ille in conſilium rogavit. ¶ *Precario rogare* apud *Cicer. Verr.* 7. t. 23. dicitur is, qui ab ea aliquid petit, a quo nihil poſſulare jure poteſt, ſed ſpem obtinendi in ſolis precibus ponit. Non enim precaria, ſed jure ſua rogat, qui vel ex conventione, & pacto, vel ex fodere quippiam petit. v. gr. Romanus magiſtratus a civitatibus ſociorum. ¶ *Male emere, quam rogare*, proverb. apud *Cicer. Verr.* 6. *cap.* 6. *extr.* de iis, qui ægre ad preces deſcendunt, maluntque vel magno quippiam emere, quam rogando ſe ſubmittere. Moleſtum enim verburo eſt, ut ait *Senec. l. de tranq.* 2. *de Benef.* onerofum, & demiſſu vultu dicendum, rogo. Poſſet etiam ufurpari, cum res viliſſima pretio emuntur: quia tunc maxime præſtat amere, quam precario habere.

ROGUS, i, m. *pira, rogo*, uvis, ſtrues lignorum, in qua impoſita cadavera cremantur, pyra. V. *Pyra. Cic.* 1. *Tuſcul. c.* 35. Idcirco multi filii, filiæ, nepotes, neptes in rogum impoſuerunt. *Id.* 3. *de nat. Deor. cap.* 35. *In ſuo* lectulo mortuus, in rogum illatus eſt. *Plin. l.* 7. *c.* 3. Eutychis a viginti liberis *rogo* illata. *Cic. de Divin. l.* 1. *c.* 23. Ad mortem proficiſcros, cum aſcenderet ia rogum ardentem, &c. *Id.* 3. *de Fin. extr. & Liv. l.* 25. *c.* 17. Rogum exſtruere. *Lex* XII. *Tab.* apud *Cic.* 2. *de leg. c.* 23. aſcia ne polito. Eadem apud *Plin. l.* 14. *c.* 12. vina na reſpergito. *Id. l.* 8. *c.* 40. accendere. *Id. l.* 7. *c.* 44. *ad fin.* portari in rogum. & *cap.* 52. Aviola conſularia in rogo revixit: & quoniam ſubveniri non potuerat, prævalente flamma, vivus cramatus eſt. *Id. ibid. & lib.* 26. *c.* 3. *a med.* C. Ælium Tuberonem a rogo relatum pleraque tradunt. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 9. *v.* 28. Diffugiunt avidos cormina ſola rogos. *b. e.* mortem. ¶ *Rogum* neutr. gen. *Afran.* apud *Non. cap.* 3. *n.* 186. Pulcre hoc incendi rogum.

ROMA, æ, f. *Roma*, Ρώμη, urbs Italiæ, in Latio, ſed cum ſuburbio Vaticani in Etruria, Tiberi interfluente, ſedes olim Reipublicæ Romanæ, poſtea Romani Imperii, nunc ſummorum Chriſtianæ Religionis Pontificum, & Catholicæ atque Apoſtolicæ Fidei: ſeptem colles murorum ambitu complexa: unde *ore ſuperciliis* dicitur a *Prudent. in Romano*, v. 413. caput totius Orbis terrarum, ampliſſima, pulcherrima, ſplendidiſſimis ac plane regiis ædificiis ornata. Dicta eſt vel a *fuja*, robur, vires: unde prius *Valentia* a juventute Latina dicta eſt, teſte *Solino initio Polybiſt.* & *Feſto in Romam*: vel a Rome Æneæ nepte: vel a Romo Æneæ filio: vel ab homine quodam comite Æneæ, &c. Ex quibus colligitur, ex multorum ſententia, Romam ante Romulum jampridem fuiſſe. Vel denique (quod multi alii dixere) nomineta eſt a Romulo conditore, qui, ut decet *Faul. ex Feſto*, non *Romulum*, ſed *Romam* appellavit, ut ampliore vocabuli ſignificatu proſperiora patriæ ſuæ omineretus. V. *Solin. loc. cit. & Feſt.* Scribit *Plin. l.* 3. *c.* 5. & ab eo *Solinus loc. cit.* duplicem huic Urbi fuiſſe nomen, alterum vulgatum: alterum quod oeſas eſſet evulgari arcanis cæremoniarum. *Virg. ſub fin. l.* 2. *Georg.* rorum facta eſt pulcherrima Roma, Septemque una ſibi muro circumdedit arces. *& lib.* 6. Æn. v. 782. En hujus, aare, auſpiciis illa inclyta Roma Imperium terris, animos æquabit Olympo, Felia prole virum. A *Cicer.* dicitur *Catil.* 4. *c.* 6. lux orbis terrarum, & arx omnium gentium: a *Martial. l.* 12. *epigr.* 8. tertarum dea, gentiumque, cui par aſ nihil, & nihil ſecundum. *Propert. l.* 3. *el.* 11. *v.* 17. Omnia Romana cedent miracula terræ. Natura hic poſuit quidquid ubique fuit. *Ovid. 4. Faſt.* v. 270. Dignus Roma locus, quo deus omne eat. V. *Claudian. in* II. *conſul. Stilich.* a *verſ.* 130. ubi ejus laudes ſuſa perſequitur. ¶ Dea quoque nomina cultæ eſt, eique dicata templa, ut colligitur ex *Liv. l.* 43. *c.* 6. & *Tacit. 4. Ann. c.* 37. Quidam Poeta apud *Serv. ad Eclog.* 2. v. 20. Æſculapii filiam vocat: quia is aſ deus bonæ valetudinis: *fuja* autem robur vireſque ſignificat, ut dictum eſt.

ROMANE, Romano more. *Gell. l.* 13. *c.* 21. Hæc, me audiente Cæſticius Romane & ſevere dixit. *b. e.* greviter, & in Romanum civem decet.

ROMANENSIS, & Romanienſis, ſe, ad Romam pertinens eo modo, quo

quo *Hiſpanienſis* ad Hiſpanias, ſcilicet qui Romæ quidem eſt, ſed aliunde venit. *Cato R. R. c. ult.* Salia Romanienſia moliti in ſingulas pernas ſemodius. *Al. leg.* Romanenſis. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 41. n. 7.* P. Cornelius Trophimus piſtor Romanienſe ex Reg. XIIII. *& pag. 650. n. 6.* Sagarius Romanenſis. V. *Cornubienſis*. In veteri quoque Lap. Muſei Veroneaſ. *pag. 88. Romanienſis* habetur: ut apud *Feſt.* in *Cerriobienſes* Romaneaſie.

ROMANICUS, a, um, Romanus. *Cato R. R. c. 135.* Aratra in terram validam Romanica bona erunt, in terram pullam Campaoica: juga Romanica optima erunt. *b. t.* Romæ facta.

ROMANIENSIS. V. *Romaniaſis*.

ROMANITAS, atis, f. mores & inſtituta Romanorum. *Tertull. de Pall. c. 4.*

ROMANULA PORTA, teſte *Varrone l. 4. de L. L. t. 34.* & *lib. 5. c. 3. ad fin.* in Palatio fuit, gradus habens in navalia, ad Volupiæ ſacellum. Quidam putant, eſſe eandem cum Porta Romana, de qua in voce ſequenti.

ROMANUS, a, um, *di Roma*, *Romano*, Ῥωμαῖος, ad Romam pertinens, Romæ civis, aut incola. *Cic. Attic. 16. ep. 2.* Populum Romanum manus ſuas non in defendenda republica, ſed in plaudendo conſumere. *& lib. 12. ep. 8.* Regnum non modo Romano homini, ſed ne Perſæ quidem cuiquam tolerabile. *Id. l. 1. de nat. Deor. c. 29. ſub fin.* Romana Juno. *b. c.* quæ ob Romanis, & Romano ritu colebatur, ut Argiva, quæ ab Argivis. *Laurea Tullius* apud *Plin. l. 31. c. 2.* Romana lingua. *b. c.* Latina. *Plin. l. 13. t. 1. ante med.* gravitas. *Id. l. 15. t. 4.* majeſtas. *Id. l. 10. t. 21.* purpura. *b. c.* conſulatus. *Id. l. 2. c. 108.* computatio. *aff uſo di Roma*. *& lib. 16. c. 10. poſt med.* Romanum judicium. *b. c.* ut Romani judicant, cenſent. *Id. l. 19. c. 2. ad fin.* Forum. V. *Forum*. ¶ *Romano more* eſt ſimpliciter, aperte, ſincere, candide, Latine, *apertamente, ſinceramente, con candidezza, ſempliciemente*, ἁπλῶς. *Cic. Fam. 7. ep. 5. a med.* De quo tibi homine hæc ſpondeo, non illo vetere verbo meo, quod jure luſiſti; ſed more Romano, quo modo homines non ſæpti loquuntur. *& epiſt. 18.* Ego te Balbo more Romano commendabo. *& epiſt. 16.* Balbus mihi confirmavit, te divitem futurum. id utrum Romano more ſit locutus, bene ommatum te futurum; an quomodo Stoici dicunt, omnes eſſe divites, qui cælo & terra frui poſſiot, poſtea videro. ¶ *Romani ludi*, qui & *Magni* (V. *Magnus*) antiquiſſimi omnium Romæ inſtituti ſunt a Romulo, & annui facti ab Tarquinio Priſco, in honorem Jovis, Junonis, ac Minervæ, fiebantque ab Ædilibus Curulibus. Dicti ſunt *Romani*, quia ab Romanis inſtituti, non ab exteris nationibus adſciti, ut Scenici ab Etruſcis. Primo Circenſes fuerunt, poſtea & in Scenam invecti. Initio per nonum diem, poſtea per biduum, deinde per triduum peracti: crevitque deinceps numerus uſque ad novem dies. *Cic. Verr. 7. t. 14. Liv. l. 1. c. 35. ad fin.* & *lib. 18. t. 10. & lib. 29. in fi. & lib. 31. c. 4* & alibi. ¶ *Romanum pretium* vulgus appellat, ubi ex epiſtylio debuit aqua. qui locus ab antiquis appellari ſolitus eſt ſtatuæ Cinciæ, quod in eo ſuit ſepulcrum ejus familiæ. Sed porta Romana inſtituta eſt a Romulo infimo clivo Victoriæ, qui locus gradibus in quadram formatus eſt. Eſt appellata autem Romana a Sabinis præcipue, quod ea proximus aditus erat Romam. Hæc *Feſtus*. ¶ *Romani, orum*, abſolute, *i Romani, i Pompeiani*. *Cæſ. l. 1. B. Call. c. 51. extr.* Multeras ſtenter implorabant, ne ſe in ſervitutem Romanis traderent. *Plin. l. 27. c. 1. extr.* Dii Romanos velut alteram lucem dediſſe rebus humanis videntur. *Virg. c. Æn. v. 286.* Romanos rerum dominos, gentemque togatam. *Liv. l. 2. t. 27.* Victor toe, intra paucos dies, bellis Romanus promiſſo conſulis exſpectabat. ¶ *Romanus ſedendo vincit*, proverb. apud *Varron. l. 1. R. R. c. 2.* ductum, ut videtur, a Fabii Cunctatore, qui, ut ait *Liv. l. 22. t. 14. a med.* ſedendo & cunctando Annibalem fregit. Uſurpari poteſt de iis, qui plus valent conſilio domi, quam alii foris manu & opera.

ROMILIA, & Romulia, Tribus Romana primum locum inter ruſticas obtinuit, eratque trans Tiberim in Hetruria. Dicta eſt a Roma ipſa, teſte *Varr. l. 4. de L. L. c. 9.* quia incipiebat prope Urbis muros, & uſque ad mare ſecundum flumen extendebatur. *Paul.* apud *Feſt.* ſcribit, dictam eſſe a Romulo, quod ex eo agro cenſebatur, quem Romulus ceperat ex Vejentibus. *Cic. a. Agror. t. 29.* Reſpondit, a Romilia Tribu ioitium eſſe facturum. *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 373. n. 8.* M. Bæbio M. F. Rom. Secundo Æd. &c. *& pag. 412. n. 5.* P. Flavius Q. F. Rom. Stabilis. ¶ *Romulia* legitor apud *Feſt.* apod alios *Romilia*.

ROMPHEA. V. *Rhomphæa*.

ROMPHUS. V. *Rumpus*.

ROMULA. V. in *Romulus*, a, *um*.

ROMULARIS, e, ad Romulum pertinens, ut Romularis ficus. V. *Romualis*. ¶ Romulrus, Romanus. *Sidon. in carm. 2. epiſt. 13. libri 9. ad fin.* Toga, miles, ordo equeſter, Popoluſque Romularis.

ROMULENSIS. V. in *Romulus* adject.

ROMULEUS, a, um, *di Romolo*, ad Romulum, & ad Romam pertinens. *Ovid. 3. Faſ. v. 67.* Romuleoque cadit trajectus Amulius enſe. *& lib. 2. v. 482.* Multaque Romulea bella peracta manu. *& lib. 5. v. 260.* Romulea urbs. *b. c.* Roma. *Id. ſub fin. l. 14. Met.* Romuleoe ingreditur colles. *Sil. l. 7. v. 485.* Punica Romuleos quatient mox ſpicula muros. *Virg. Æn. 8. v. 654.* Romuleoque receos borrebat regia culmen. *Petron. in ſeagm. pag. 676. Burm.* Romulea caſa (quam ſtramentis tectam fuiſſe tradont *Virgil.* modo allatus, *Vitruv. l. 2. c. 1.* & *Ovid. 3. Faſ. v. 184.*) *Stat. l. 3. ſilv. 3. v. 165.* Romuleum referas iterum, Germanice, limen. *b. c.* Palatium. *Juvenal. ſat. 11. v. 104.* Romulea fera. *b. c.* lupa. ¶ *Romuleum* pro *Romuleorum* dixit *Ennius*. V. *Duellum*.

ROMULIA. V. *Romilia*.

ROMULIDÆ, arum, m. *Romani*, Romaei: a Romulo. *Virg. 8. Æn. v. 637.* ſubitoque novum conſurgere bellum Romulidis, Tatioque ſeni, Curibuſque ſeveris. *Perſ. ſat. 1. v. 30.* iater poculo quæruot Romulidæ ſaturi, quid dia poemata narreot. ¶ *Romulidum* pro *Romuleorum* eſt *Prudentii l. 1. adverſ. Symmach. v. 6.*

ROMULUS, i, m. *Romolo*, Ῥωμύλος, filius Iliæ, ſeu Rheæ Silviæ, ex incerto patre, ſecundum fabulas ex Marte: Remi frater geminus, primus Romanorum rex, & Romæ conditor, ut multi ſcripſere. In eius fratre interempto, regnavit ſolus annos ſeptem & triginta, & ſine liberis vita ſonctus, ſive illara a ſuis morte, ſive caſu obita, inter deos relatus eſt, & Quirini nomioe cultus. *Enn.* apud *Cicer. Tuſcul. 1. c. 12.* & *Serv. ad Æn. 6. v. 764.* Romulus in cælo eum diis genitalibus ævum Degit. V. *Liv. l. 1 Aurel. Vict. de orig. gent. R. a cap. 19.* & *de vir. illuſtr. c. 1. Flor. l. 1. c. 1. Gell. l. 6. c. 7.* & *lib. 11. t. 14. Valer. Max. l. 3. c. 2. n. 3. Ovid. Faſt. 2. a verſ. 383.* & a *verſ. 491.* ¶ In multis antiqu. MSS. legitur *Romoloe*. *Pier. ad Æn. 8. v. 654.* ¶ *Feſtus*: Romulum quidam a ficu ruminali; alii quod lupæ ruma nutritus eſt, appellatum eſſe, ioeptiſſime dixerunt: quum credibile eſt a vitium magoitudine (*ſi ita* eſt robur) item featrem ejus, appellatos.

ROMULUS, a, um, Romuleus, Romanus. *Virg. 6. Æn. v. 877.* nec Romula quondam Ullo ſe tantum tellus jactabit alumno. *Propert. l. 4. el. 4. v. 24.* Romula haſta. *Sil. l. 13. v. 793.* Romula facta canere. *Horat. l. 4. od. 5. v. 6.* & *in carm. ſæcul. v. 47.* Romula gens. ¶ *Julia Romula* dicta eſt Hiſpalis colonia Romanorum in Hiſpania, a C. Julio Cæſare facta, teſte *Iſid. l. 15. Orig. t. 1. ad fin. Inſcript.* apud *Reinef. cloſſ. 3. n. 26.* M. Aurelio Vero Cæſari . . . . . Scopharii qui Romulæ negotiantur D. S. P. D. Eadem *Julia Romulea* dicitur in veteri *Inſcript.* apud *Gruter. pag. 257. n. 12.* & *Romulenſis* a *Plin. l. 3. t. 1.*

ROMUS. V. *Remulus*.

RONCHUS. V. *Rhonchus*.

RONCO. V. Rucco.

RORALIS, le, roraos, roratus, in modum roris ſparſus. *Ovid. Faſt. 4. v. 728.* Virgaque roralea aurea miſit aquas. Plerique al. leg. *rorata*: quidam *rorantes*.

RORANS, antis. V. in *Ros*.

RORARII, orum, m. idem ac velites, expediti, ferentarii, ideſt milites levis armaturæ, qui, antequam acies congrederentur, fundis & lapidibus pugnæ præludebant: ita dicti a *rore*, vel a *roranda*, quia ſicut ros pluviam præcedit, ita hi aciem præcedebant, & pugnabant, antequam juſtum & verum prælium inciperetur. *Varr. l. 6. de L. L. c. 3. poſt med.* Rorarii dicti a *rore*, qui bellum committebant ante, ideo quod ante rorat, quam pluit. *Feſt.* Rorarios milites vocabant, qui levi armatura primi prælium committebant, quod ut ante imbrem fere rorare ſolet, ſic illi, ante gravem armaturem quod prodibant, rorarii dicti, qui & ferentarii. *Plaut.* apud *Varron. ler. rit.* Ubi rorarii eſtis? eo ſunt. Ubi ſunt accenſi? ecce. *Lucil.* apud *Non. t. 28. n. 3.* Quinque haſtæ: aureolo circtu roreriu' velux. *Al. leg.* roratiu' veles. *Id. ib. d.* Pone palodatue ſiabat roratiu' velux. *Al. leg.* paludatum. *Liv. l. 8. t. 8.* Primum vexillum triarios ducebat, veteranum militem ſpectatæ virtutis: ſecundum rorarios, inious eaboris atate feſtiſque: tertium accenſos, maiore fiducia manum. eu & in poſt-eaiam aciem rejiciebaiatur. *& ſub fin. cap. 9.* Nam & errauti procurrebant inter anteptlanos, addideeantque vires haſtatis ac principibus. Ex his *Livii* locie apparet, *rorarios* non ante haſtatie aut principes, ſed poſt triarioria acie loeum habuiſſe: procurriſſe autem, ubi res poſceret, & ad commuteniam pugnam, & ad opem laboraotibus opportune ferendam. ¶ Rorarium vinum, quod rorariis dabatur. *Paul. ex Feſto*.

RORATIO, onis, f. *el rocier della rugiada*, ἑλκυστικὸς, roris caſus. *Apul. l. 9. Metam.* Aſſiduis pluviis, nocturnisque roratiombus, ſub dio, & iatecto enoclufus ſtabulo, continuo diſcruciabar frigore. ¶ Item morbus vitium, quotiee uva defturaſcente ros frigidior acinoe iofeſtat. tunc enim ſi deciduat. *Plin. l. 17. t. 24. ante med.* Siderationis genus eſt io his defloreſcentibue roratio. *Id. l. 18. t. 29.* docet, ad hunc morbum averruncandum inſtituta fuiſſe Floralia, IV. cal. Maji.

RORATUS, a, um, qui in modum roris decidit. *Ovid. 3. Faſt. v. 357.* Mollis erat tellus rorata mane pruina. Al. leg. *roraſcque*, ut ad *tellus* referatur. *Id. Met. 4. v. 478.* Læta redit Junn: quam cælum introre parantem Roretis luſtravit aquis Thaumantias Iris. Adde 4. *Faſt. v. 728.* ¶ Traeriate *Id. a. ex Pont. ep. 1. v. 36.* Saxaque roretis eruburſſe rofis. *b. e.* manu a populo ſparſis. Al. leg. *jactatis*.

RORESCO, is, 3. roris inſtar diffluere incipio. *Ovid. Met. 15. v. 245.* reſolutaque tellus In liquidas roreſcit aquas. Al. leg. *rarefit*.

RORIDUS, a, um, ruſeidus, humidus, aquis madens. *Propert. l. 4. el. 4. v. 46.* Tu cave ſpinoſt rorida terga jugi. *Id. l. 2. el. 23. v. 28.* Rorida muſcoſis antra tenere jugis. Al. leg. utroque loco *roſcida*, aot *roſida*.

RORIFER, a, um, *rugiadoſo*, ἑρσηφόρος, ἑρσοφόρος, rorem ferens. *Lucret. l. 6. v. 864.* roriferis terram nox obruit umbris. *Senec. in Hippol. v. 10.* qua prata jacent, quæ roriferæ mulcens aura Zephyrus veroas evocat herbas. *Stat. t. Theb. v. 337.* Titanis late mundo ſubvecta ſilenti Rorifera gelidum rennaverat aera biga.

RORIFLUUS, a, um, rore fluens. *Petrus Porta incerta auctoritatis* initio *l. 2. Catalector. v. 14.* roriſluum ſectemue carmine Lunam.

RORIGER, a, um, rorifer. *Fulgent. l. 1. Mythol. de nocte*. Cærula rurigeris pigreſcere juſſerat alis.

RO-

Digitized by Google

RORO, as, evi, etum, a. s. *irrugiodare*, *bagnare*, βρονίζω, romm, vel teouem pluviam roris inſtar fundo, madefacio, irroro. Translate *Lucret. l.* 3. v. 470. lacrymis roraotes ora genaſque. *Sil. l.* 10. v. 663. Cum videt in ſcopulo rorantem ſana cruore, Torroque obtutu labentem io Tartara Paulum. *Manil. l.* 5. v. 563. Eatulit & liquido Nereis ab æquore vultum, Et ceſus miſrate tuos roravit & undas. *b. e. lacrymis* eſperſit. V. *Rorator*. ¶ Io prime perſone præſrotiz vio eſt io uſu, ioquit *Donned. l.* 1. *pag.* 375. *Putſch.* ¶ Paſſive *Ovid. Heroid. ep.* 15. v. 97. Scribimus, & lacrymis oculi rorantur obortis. ¶ In propria ſigeificatione fere adhibetur in tertiis perſonis, ut *pluit*, *ismat*. *Colum. l.* 11. 1. e. *a med.* Idib. Octobreis, & ſequenti biduo interdum tempeſtas: nonnuoquam rorat. *Plin. l.* 17. *c.* 10. *ſub fin.* Periculum eo tantum die eſt, ſi roraverit quaotulomcunque imbrem. *Suetou. in Aug. c.* 92. Si iogredieote ſe longioquum profectioocm, forte roreſſet. *Ovid.* 3. *Faſt. v.* 403. Cum etocsis rorare genis Tithonie conjua cœperit. *Pers. l.* 6. *de L. L. c.* 3. *poſt med.* Roserii dicti e rure, qui bellum committebant: ideo quod ante rorat, quam pluit. *b.* 2. moootæ guttulæ caduot. ¶ Tieoslate dicitur de quocumque humore io modum roris deſtilleote: & de quacomque re, humora quolibet aſparſa, sumque roris inſtar demittente, *gocciolare a guiſa di rugiada*, ὑροπίζω, ψακάζω. *Virg. ſ. Æn. v.* 644. Rapsabatque viri mendacia viſcere Tullus Per ſilvem: & ſparſi rorabaot ſanguina vepres. *Propert. l.* 4. *el.* 1. v. 103. Qus nebulaſis cavo roret Mevania campo. *Ovid.* 3. *Met. v.* 683. *de delphinis*. Undique dant ſaltus, multeque eſpergioe rorant. *& lib.* 1. *v.* 166. *de Noto*. Barba gravis nimbis, cenis ſtuat nude capillis, Fronte ſedaet nebulæ, rorant pennæque, ſinuſque. *Claudian. l.* 1. *in Ruſin. v.* 383. Rorabunt quercete favis. *Valer. Flacc. l.* 5. v. 415. deeſaque ſequuntur Phiadra, & madidis roranz e crioiibus igoes. *Auſt. pervigil. Ven. v.* 60. Hunior illc, quem ſerenis aſtra rorant noctibus. *Apul. Metam.* 5. Pollicem uixu fortiore pupugit altius, ut per ſummam cutem roraveriet parvulæ ſanguinis roſei gotræ. ¶ Frequens eſt uſus participii *rorans*, h. e. medeos & manans, ſtillans, roſcidus, *ſtillante*, *colante*, *gocciolante*, *molle*. *Virg.* 3. *Æn. v.* 567. Tzi ſpumam illiſam, & rorantia vidimus aſtra. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 149. Liture ſiccabat rorantes nuda capillos. *Stat. e. Theb. v.* 136. Impulerat cælo galidus Aurora tenebras, Rorantes excuſſa comas. *Manil. l.* e. v. 53. Intsgra quæramos roraotra prata per herbas. *Lucan. l.* 2. v. 113. ore ferens mitra feſtæ roreotia menſæ Impoſuit. *b.* 2. caput abſciſſum, venis ſanguina manantibus. ¶ Et adjecto caſu. *Ovid.* 3. *Met. v.* 277. roreotie fontibus antra. *Stat. l.* 5. *Theb. v.* 406. cana rorans aſpergina ponti Tyndarides. *Virg. in Cul. v.* 75. rorantzi laſis capellæ. *Quintil. declam.* 4. *c. ſi.* Rorantia hoſtili cruore arma. *Lucan. l.* 7. v. 163. Romaoæ ſigoa rorantie ſletu. *Sil. l.* 7. v. 180. irriguis citus entulit hortis Rorantes humore dapes. *b. e.* olera tuoantia: vel potius, ut eit *Virg. Ecl. ſ. v.* 37. roſcida mala. *Colum. l.* 10. v. 267. Antraque Caſtaliis ſemper roraotia guttis. *Martial. l.* 7. *epigr.* 36. Exprimeret quoties roraotem frigore naſum. *Apul. l. e. Metam.* Veous cinnams fragraos, & balſama rorans. *ac-cuſativum Græcæ*. ¶ Apud *Manil. l.* 5. v. 481. rorena juvenis eſt Ganymedra, qui in cælum tranalatus, eſt ibi Signum Aquarii. ¶ Elegaoter *Cer. de Semeſt. c.* 14. Me vero & magiſteria delectant, & pocula, ſicut io Sympoſio Xeoophontis, miouta etque roraotia. *id bere poto* s *ſpeſſo*. Hic *roraotia* active ſumuntur, *b.* s. leviter & peuletim madefecientia, quia locus *Xenophontis*, ſic habet, *in Sympoſ. c. e. ſub fin.* Ἡν δὲ καὶ ὁ καιρὸς οἱ πολλοὶ μεσοῦσι κύλιξι ἐπεψακάζουν, ὅτε ἡ βαλίζουσα ὑπὸ τῆ ὄσφυϊ μεθύει, &c. Hinc *Macrob. l.* 7. *Saturn. cap.* 9. Easrcebo Diſarium noſtrum, ſi tamco minutis illis ſuis, & roraotibus reſponſionibus ſetisfaciet conſulenti.

RORULENTUS, a, um, *rugiadoſo*, *guazzoſo*, ὑγρότης, ὑγρότης, rore plenus, roſcidus, pruiooſus. *Colum. l.* 12. *c.* 38. *poſt med.* Ne baccæ rorulsotæ legantur, cavendom. *Id. l.* 5. *c.* 6. *circa med.* Rorulentæ vites. *Plin. l.* 18. *c.* 31. s *med.* Rorolenta uva. *Id. l.* 22. *c.* 27. Feſtibus mstutinis, cum eſt rorulenta Cypros.

ROS, roris, m. *rugiada*, *guazzo*, δρόσος, ὕγρος, ψεκάς, humor cælo deſluens noctu, cum ſudum eſt, & omuis aura quieſcit: qui ſi gelu concraſcat, eſt pruioe. Videtur eſſe vel e prima Græca voce elata, vel a πρός, πρωΐ, gutta, ſtillicidium. *Plin. l.* 18. 1. 29. *ad fin.* Neque in nube, neque io ſtatu caduot rores. *Id. l.* 31. *c.* 10. Cum ros cecidiſſet. *Id. l.* 18. *c.* 31. *a med.* Uvem na legito prius, quam ros e Sole diſcutietur. *Id. l.* 20. *c.* 18. Cum ros io papavere exaruerit. *Id. l.* 17. *c.* 24. *ante med.* Scabies gigeitor roribus lentis. nam ſi ieriores fuere, &c. *Id. l.* 16. *c.* 26. Punica roribus oimis, & pruiois florem amittit. *Virg. Ecl. ſ. v.* 15. & *Georg.* 3. v. 326. Cum ros io teuere perori gratiſſimus herba eſt. *Ovid.* 3. *Faſt. ſub fin.* ubi canueriot herbæ rore recente. *& lib.* 1. v. 312. Sparſaque cæleſti rore madebit humus. *Id.* 1. *Amor. el.* 6. v. 55. vitreoque madentie rore Tempora oodtis eunt. *Cic. in prognoſt. l.* 1. *de Divin. c. ſi. extr.* Cum primum gelidos rores eurora remittit. ¶ Poetice dicitur de aqua. *Lucret. l.* 1. v. 769. ignis terræque coire Corpus, & aerias euras, roremque liquorum. *& verſ.* 496. iofuſo lympharum rore ſuperne. *Id. l.* 4. v. 439. quæcumque ſupra rorem ſalis odita para eſt Remorum, recta eſt, &c. Quæ demerſa liquore obeunt, refracta videntur. *Propert. l.* 2. *el.* 20. Vidi te in ſomnis fracta, mea vita, carina ſoolo laſſas ducere rore manus. *Ovid.* 4. *Faſt. v.* 778. vivo prolue rore manna. *b. e.* ſomins vivo, ut ait *Virg. e. Æn. v.* 719. Sic *Horat. l.* 3. *od.* 4. v. 61. Qui rore puro Caſtaliæ levit crines ſolutos. *Id. l.* 3. *od.* 3. v. 56. rores pluvii. *b. e.* imbres. *Perron. in Satyr.* 2. 132. annis querulo verſabat rore lapillos. ¶ Magis proprie *Virg. 6. Æn. v.* 219. ter ſocios pura circumtulit unda, Spargens rore levi. *& lib.* 5. v. 854. Lethæo rore madens remus. Adde *Martial. l.* 9. *epigr.* 19. ¶ Item de lacrymis, quæ roris inſtar deſluunt. *Horat. in ar. Poet.* v. 429. ſuper his etiam ſtillabit emicis Ee ocolis rorem. *Claudian. l.* 1. *de rapt. Pros. v.* 190. Heu quoties præſaga mali violsvit oborto Rore genas! *Ovid.* 14. *Met. v.* 708. madidæ lacrymarum rore coronæ. *Senec. in Hippol. v.* 381. Lacrymæ caduot per ora, & affiduo genæ rore irriganture. Adde *Sust. l.* 5. *ſilv.* 1. v. 35. ¶ Item de aliis liquoribus. *Cic. de ſuo conſulat. l.* 1. *de Divin. c.* 12. parvos Mavortis ſemine natus Uberibus gravidis vitali rora rigsbat. *Ovid.* 11. *Met. v.* 57. ſpaſos ſtillaoti rore capillos. *b. e.* cruore. *Stat.* 2. *Theb. v.* 673. ardentiaqus ore cruentis roribus. *b. e.* eſpergina cruoris. *Plin. l.* 9. *c.* 36. Minores purpuras eum teſta vivas franguot, ita demum rorem eum ceſpuentes. *b. e.* ſaoiem, quæ colos eſt purpuræ. *Marcial. l.* 4. *epigr.* 59. *Vipera* miratur pingui ſi rore teneri. *b.* s. ſuecinu. *Ovid. Heroid. epiſt.* 15. v. 76. Non Arabo noſter rore capillus olet. *b. e.* myrrha. Sic *Tibull. l.* 3. *el.* 4. v. 28. Stillabat Syrio myrrea rore coma. *b. e.* malobathro, aut nardo, aut balſamo. ¶ *Ros maris*, & *ros marinus*, herba, aut fruteo, de quo V. in *Roſmarinus*. *Ovid.* te. *Met. v.* 410. Ut modo rora maris, modo ſe violeve, raſus Implicet. *Id.* 3. *de ar. am. v.* 690. Ros maris, & lauri, oigraque myrtus olent. *Horat. l.* 3. *od.* 23. v. 15. Parvos coroosetem marino Rore deos, fragiliqus myrto. ¶ Ds rora Syriaeo V. io *Rhus*. ¶ Io fabulis Ror eſt deus, aeris & Lunæ filius. *Alcman Lyricus* apud *Macrob. ſub fin. l. ult. Saturnal.*

ROSA, æ, ſ. *roſa*, ῥόδον, flos pulcherrimus, odoratiſſimus e ſpina naſcens: e Græce voce ellata, ut *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 21. docet. *Plin. l.* 21. *c.* 4. Roſa naſcitur ſpina verius, quam frutice: io robo quoque provenions, illic etiam jucundi odoris, quamvis eoguſti. Germioet omoir primo iueluſe gtanoſo cortice: quo moo iniomeſcents, & io virides alabaſtros faſtigato, paulatim rubeſcens deliſcit, ee ſe ſe pandit, io calycis medio fui ſtantra complexa luteos apices. Uſus ejus io coronis peope minimus eſt: præterea in unguesta tranſit: eiopleſtris atque collyriis ioferitur mordaci ſubtilitate. Generæ ejus ooſtri ſecere celsberrima, Præneſtina, & Campana: addidere elii Mileſism, cui ſit ardentiſſimus colos, noo excedeos duodena folia: proximam ei Trachioism mious rubentem: moa Alabandicam, viliorem albicentibus ſolliis: viliſſimam vero foliumis, ſed mioutiſſimis, ſpinaolam. Differunt eoim multitudine foliorum, aſperitate, lævore, colora, odore. Pauciſſima quina folia, ac deinde numeroſiora, cum ſit genus ejus, quem centifoliam vocant, &c. Hæc *Plin. l.* 21. *c.* 4. ubi & elie multe de roſarum fetiooe, proventu, &c. *Id. ibid. a* 28. *ſub fin.* Et roſe addringit, refrigerat. Uſus ejus (*in medicina*) dividitur io folie, & florra, & capira. Foliorum partes quæ candidæ, ungura vocaotur: in flore aliud eſt ſemea, aliud cepillue: io capite aliud corten, aliud calyx. ¶ Plna eſt Veosri facei, propter odorem & pulcritudinem. Fabulantur etiem, olim candidem fuiſſe, traxiſſe eutem purporeum colorem ce ſanguina ejus deæ, cujus pedem io horto deambulantis ſpine forte pupugerat, ut eſt epud *Natal. Com. l.* 5. *Mythol. c.* 13. Addunt & cauſam quie ſicut roſe brevi vigst, ito & forma corporis, & juventæ flos, & veneres volupies. Nam, ut ait *Auſon. Edyll.* 14. v. 39. Una dira eperit, conficit una dira. *& verſ.* 41. Quam longa uoe dies, ætas tam longe roſarom. V. *rarum* Edyllium, obi & roſa deſcribitur, & ejus brevitas explicatur. *Lucret. l. c. v.* 627. ninquotque roſarum floribus. *Horat. l. e. od.* 3. v. 13. Huc vina & unguenta, & nimium breves Flores amoenæ ferre jube roſæ. *& lib.* 3. *od.* 29. v. e. lene mtrum cum Sore roſarum. *Auctor Copæ*, v. 14. Sertaque purpurea lutse miete roſa. ¶ Noviſſimam inter vernos flores eſſe, ſcribit *Plin. l.* 21. *c.* 11. *circa med.* Hioc reprehendit reſidam Varrem *Cic. Verr. 7. c.* 10. *ſub fin.* quod veris ioitium oon e Favonio, neque ab eliquo eſtro notabat; ſed cum roſem viderat, tuoc incipere vei arbitrabatur. ¶ Uſus roſæ io coronis, quibus utebeotur præcipue io conviviis, & potationibus: item iu unguentis quæ divulgata maeime, ut oit *Plin. l.* 13. *c.* 2. vorumque mixturam *ibid.* tradit, & io *Rhodinus* e nobis poſita eſt. V. *Propert. l. & eleg.* 3. v. 44. & *l.* 4. *eleg.* 6. v. 72. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 344. & *Martial. l.* 5. *epigr.* 65. *l.* 7. *epigr.* 88. & *l.* 9. *epigr.* 95. &c. Huc pertineot illa *Cicer.* 2. *de Fin. c.* 20. M. Regulum clamat virtus beatiorem fuiſſe, quam poooetem in roſe Thoriom. & *Tuſcul.* 5. *c.* 25. *in fi. M.* Omnes ſapientes confiteri beatos eſſe neceſſe eſt. *A.* etiemoe io crucietu etque tormentis? *M.* An ru me io viola putabus, & io roſa dicere? ¶ Roſis ornebaot menſas & lectos, farciebani pulvinos, odoris cauſa. *Cic. Verr. 7. c.* 12. & *Horat. l.* 2. *od.* 5. v. 2. ¶ mortuos ſpargebant, ſternebaot ſepulcra. *Virg. 6. Æn. v.* 885. *Propert. l.* 2. *el.* 27. v. 20. V. *Roſalis*. ¶ *Vivere in roſa*, io deliciis & voluptatibus. *Martial. l.* 8. *epigr.* 77. *ad Liberum*. Liber in æterna vivere digne roſa. Sic *Senec. epiſt.* 36. *a med.* Nemo diſcit, ut ſi neceſſe fuerit, æquo animo io roſa jaceat. ¶ Labra formoſi oris, & pulero in vultu pudor roſæ comperantur. *Martial. l.* 4. *epigr.* 42. Paſtuois tubeani æmule labra roſis. *Claudian. de nupt. Honor. v.* 265. non labra roſæ, non colle pruinæ, Non crines æquaot violæ, non lumine ſtammæ. *Anacreon ed.* Ρ. ἔρωτα ſίτω, καὶ ῥοδεῶν, Ρ'ῖλη τῷ γαλακτοπότῃ. *Virg.* 10. *Æn. v.* 68. mixta rubent ubi lilia multa Alba roſa, talis virgo dabat ore colores. *Ovid. e. amor. el.* 5. v. 34. Conſcia purpureus venit io ora pudos, Quale roſæ fulgeni inter fue lilia mixtæ. *Ennn.* epud *Non. s.* 8. *n.* 4. Sic molier erubuit, cea lacte & purpore mixta. Adde *Propert. l.* 2. *eleg.* 1. v. 2e. ¶ De formoſo dicuntur etiem hæc: *Perſ. ſat. e. v.* 37. Huoc optent generom reo & regine: puellæ Hooe rapiant: qoidquid calcaverit hic, roſe fiat. *Claudian. de laudib. Serenæ*, v. 90. quamcumque per herbam Repsares, fluxere roſæ. ¶ Eſt vox blandientie amatoris. *Plaut. Aſin.* 3. 3. 74. Da, meus ocellue, mea roſa, mi enime, mea voluptas. *Id. Men.* 1. 3. 9. Quid hoc eſt? induviæ tuæ, etqua uxoris oeuviæ, roſa. Adde *Bacch.* 2. 2. 50. ¶ Metonymice eſt menſis

Muſas, roſarum tempus. Inſcript. apud *Gruter. pag.* 755. *n.* 4. *in fr.* Oleum & propinationem per roſam præbeant. Hinc *roſatus eſca*. V. *Roſatus*. ¶ *Roſa*, unguentum, vel oleum roſaceum. *Cels. l.* 8. *c.* 3. Inſtillare paululum roſæ, vel lactis, quo magis lubrico ſcalprum circumagatur. *& cap.* 4. *a med.* Si membrana per inflammationem intumuſtit, infundenda erit roſa tepida. Adde *lib.* 6. *c.* 18. *fub. fi.* ¶ Ipſe frutex, unde roſa naſcitur. *Plin. l.* 8. *c.* 41. Radix ſilveſtris roſæ, quæ cynorchodos appellatur. *Id. l.* 18. *c.* 26. *ante med.* Terram ad roſarum & vineæ ſatum vertere bipalio. ¶ Eſt etiam roſa alba, ex cujus vermiculis naſci cantharides, *Id.* tradit *l.* 29. *c.* 5. *ad fin & lib.* 11. *c.* 35.

ROSACEUS, a, um, *roſatus*, *ſuavis*, qui eſt ex roſa. *Plin. l.* 21. *c.* 3. Roſacea corona. *Id. l.* 24. *c.* 13. *a med.* Roſaceum ceratum. *Id. l.* 25. *c.* 7. *a med.* E junco fit junciaum olaum, quod eſt roſaceo ſimillimum. ¶ *Roſaceum* abſolute, ſubaudi *oleum*. *Plin. l.* 32. *c.* 7. Oculum roſaceo inungere. *Id. l.* 22. *c.* 24. Mel auribus inſtillatur cum roſaceo.

ROSALIS, le, *di roſa*, *ſuavis*, ad roſam pertinens, roſarius. In veteri Inſcriptione optimæ notæ, in patriæ Eccleſiæ S. Eulaliæ inter Afylum & Baſſanum, a me viſa, & deſcripta, ac poſtea a *Muratorio* inter ſua relata, *pag.* 867. *n.* 8. *C. Vettonius Fabia Maximus Petronius ex nihilo reverſus vivus ipſe ſibi fecit: unque memoriam ſui & coluada ſepulturæ* certam pecuniæ ſummam *Paganis Miſquilen. dedit* in roſam & eſcas impendendam: & *eſcas roſales & vindemiales omnibus annis ponu ſibi voluit*, &c. Sunt autem *eſcæ roſales*, quæ una cum roſis menſe Majo ponebantur in ſepulcro C. Vettonii: & *vindemiales*, quæ Autumno. De more inferendi roſas eum cibis in ſepulcra alii ſunt multi veteres lapides apud *Gruter. v.* gr. *pag.* 1237. *n.* 5. ut quotannis roſas ad monumentum ejus defetaat, & ibi epulentur. *pag.* 435. *n.* 2. ut ſuperſtes roſis jacentes earnet, hicque epulentur. *pag.* 449. *n.* 6. pecuniam dedit legavitque ad ſolemnia cibi & roſatum. *pag.* 636. *n.* 12. curatores ſubſtituam, qui viſcantur ea lorum bortorum reditu, natali meo, & præbeant roſam in perpetuum. Alios fatis ſit indicaſſe, *pag.* 169. *n.* 6. *pag.* 449. *n.* 5. *pag.* 460. *n.* 3. *pag.* 636. *n.* 12. *pag.* 744. *n.* 1. *pag.* 748. *n.* 11. *pag.* 753. *n.* 4. *pag.* 803. *n.* 8. *pag.* 1021. *n.* 4. Huc pertinet illud *Tibulli l.* 2. *el.* 4. *v.* 48. Annua conſtructo ferta dabit tumulo. ¶ Pagani Miſquilenſes ſunt *quelli di Muſſolente*, Incolentes olim vicum Miſquilem, qui nunc *Muſſle*. ¶ *Roſalis* abſolute ſoat roſarum ſpatſiones in ſepulcra ſactæ. Vet. Lap. apud *Maffei. in Muſ. Veron. pag.* 146. *n.* 3. Item dedit Coll. Naut. Arelic. HS. XII. N. ut ex ejus ſum. reditu roſal. & parent. Julio F. & Juliæ uxori, & ſibi omni an. in perpetuum procur. *Maffei.* illud *roſal.* in *roſor.* mutari vult: ſed ea priori lucrept. retinendum eſt.

ROSANS, antis, idem quod roſeus. Quidam Poeta (incertæ auctoritatis) *iuxta l.* 2. *catalector. vet. Pontor. Stolig. verſ.* 28. *de Luna.* ſeculoque roſanti Fraternæ repteret per cælum libera flammas.

ROSARIUS, a, um, *di roſa*, *ſuavis*, ed roſam pertinens, roſaceus, roſalis. *Sueton. in Ner. c.* 27. *anur.* Indicebat & familiaribus coenæ: quorum uni mitellita quadragies HS coaſtarit, alteri plus aliquanto abſarptio roſaria. Al. aliter leg. *Apul. l.* 3. *Metam.* In altatum diem zonibus roſario Lucius denuo futurus. *& lib.* 4. Roſarium venenum. ¶ *Roſarium*, abſolute, locus roſis conſitus, roſetum, *roſeto*, *ſaſtus*, *ſuavis*. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *ante med.* Roſarium ferotinum perfoſſum & cultum habere, jam tempus eſt. *Plin. l.* 18. *c.* 26. *ante med.* Eodem hoc tempore hortorum, roſatierumque cum eſt. *Virg.* 4. *Georg. v.* 119. biſeriique roſaria Pæſti. *Ovid.* 5. *Triſt. el.* 2. *v.* 23. Litora quot conchæ, & amœna roſaria flores, &c. *Martial. l.* 5. *epigr.* 38. Fragravit ore, quod roſarium Pæſti. Adde *Propert. l.* 4. *el.* 5. *v.* 59.

ROSATUS, a, um, *roſatus*, *ſuavis*, roſaceus, roſa conditus. *Seren. Sammon. c.* 34. *v.* 637. Laxa oleo madefit, ſed nondum lauca, roſato. ¶ *Roſatum* abſolute eſt vinum roſa conditum, *ſoluvus ſuos. Vallad. l.* 3. *tit.* 32. *& lib.* 11. *tit.* 25. *& Lamprid. in Heliogab. c.* 19. Fiebat autem hoc modo, ut *Pallad.* tradit *l.* 6. *tit.* 13. quinque libræ roſæ pridie purgatæ in vini veterie decem ſextarios merſebantur, & poſt triginta dies decem deſpumati mellis libræ adjiciebant, & utebantur. Heliogabalus pineæ attritas admiſcere ſolitus eſt, quo eſſet odoratius. *Lamprid. loc. cit.*

ROSCIA LEX fuit theatralis apud Romanos, lata a L. Roſcio Othone Tribuno plebis, M. Glabrione, & C. Piſone Coſſ. qua ſancitum eſt, ut Equites conſiderent in quatuordecim theatri gradibus, qui cavea, ubi Senatores ſpectabant, proxima erant. Extra theatrum, in Circo v. gr. confuſi ſpectabant Equites, & Plebes: quia lex Roſcia nihil niſi de quatuordecim ordinibus ſanaerat, ut nit *Tacit. Ann.* 15. *c.* 32. donec ſub Nerone latum, ut Equites etiam in Circo diſcreti a Plebe, & ante ipſam ſpectarent. Cum vero in theatro quoque paulatim licentia invaluiſſet promiſcua ſedendi in quatuordecim, eam inhibuit Domitianus, teſte *Suetou. c.* 8. *Horat. l.* 1. *ep.* 1. *v.* 62. Roſcia, dic, ſodes, melior lex, an puerorum Nænia? Adde *Epod.* 4. *v.* 15. *Juvenal. ſat.* 3. *v.* 159. *& ſat.* 14. *v.* 324. *Epit. Liv. l.* 99. *& Martial. l.* 5. *epigr.* 8. 14. *& al.*

ROSCIANUS, a, um, ad Roſcium pertinens, ut Roſciana imitatio, *b. e.* Roſcii hiſtrionis, *Cic. l. de Orat. c.* 59. *ad fin.*

ROSCIDUS, a, um, *rogiadoſus*, *ſuavidus*, *ſpavius*, rore perfuſus, roruleatus, rore abundans, humectus. *Verr. l.* 2. *R. R. c.* 2. *anno med.* Cum prima luce exeunt paſtum, propteres quod eunc herba roſcida meridianam, quæ eſt aridior, jucunditate præſtat. *Plin. l.* 9. *c.* 10. *anur.* Teſtudines roſcido humore vivenree. *b. e.* rore. *Virg. Ecl.* 8. *v.* 37. roſcida mala legere. *& Eclog.* 4. *v.* 30. Et duræ quercus ſudabunt roſcida mella. *b. e.* puriſſimo rore confecta. (V. *Plin. l.* 11. *c.* 11. *extr. & cap.* 12.) *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 180. Roſcida luciferæ cum dea jungit equos. *b. e.* Aurora. Sic *Senec. in Thyeſt. v.* 816. genitrix primæ roſcida lucis. *& in Med. v.* 100. Iic nitidum jubar Paſtor luce nova roſcidua aſpicit *b. e.* rore perfuſus tempore aurora. *Virg.* 3. *Georg. v.* 337. ſaltus reficit jam roſcida Luna. *Id.* 4. *Æn. v.* 700. roſcida fras. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 314. Heſperus & faſce roſcidus ibat equo. *Plin. l.* 2. *c.* 62. *& lib.* 18. *c.* 28. Roſcidæ nocles. *Id. l.* 18. *c.* 27. Rubigo frequentiſſima iæ roſcido tractu, convallibuſque. *b. e.* ubi rorea plurimi cadunt: qualia ſunt loca ventis minime obnoxia. Sic *Colum. l.* 5. *c.* 6. *ante med.* In ſola roſcido & nebuloſo. *Varr.* 3. *R. R. c.* 14. Locus (*cochlais*) is melior, quem & non coquit ſol, & tangit ros. quod ſi naturalis non eſt, manu facere oportet roſcidum: qui ſit, ſi edoneris fiſtulam, & in eam mamillas impoſueris tenuea, quæ eructent aquam, ita ut in aliquem lapidem incidat ac late diffipetur. ¶ *Roſcidus locus*, humectus, madens, irriguus, *acquoſo*, *umida*. *Propert. l.* 2. *eleg.* 23. *v.* 28. & *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 33. roſcida antra. *Virg.* 7. *Æn. v.* 683. roſcida rivis Hernica ſaxa coluat. *Martial. l.* 4. *epigr.* 18. roſcida templa. ¶ Legitur etiam *roſidus* in multis libris, apud *Calum. vit. l.* 5. *c.* 6. *& lib.* 4. *c.* 30. *ad fin. Pallad. in Februar. tit.* 13. *& Ovid.* 2. *Faſt. v.* 314. &c. Eſt enim *e em*, unde & *roſeus*.

L. ROSCIUS OTHO, Civis Romanus, qui Trib. Plib. legem tulit, ut Equites federent in theatro ſtatim ſupra Senatores in quatuordecim gradibus. V. *Roſcius*. Hac lege Equites ſibi adjunxit, alienavit a ſe Plebem. Quo factum eſt, ut cum quinquennio poſt, Conſula Cicerone, dum ludi ederentur, in theatrum veniret, a Plebe maximo ſtrepitu, ab Equitibus inganti plauſu exceptus ſit. Cumque iterum Plebs, & Equites, ut quiſque animo erat affectus, Roſcium accepiſſent, paulatim ad verborum convicia deſcenderunt, atque theatrum perturbarunt. Id cum Cicero Conſul acre eſſet, ſtatim, advocata concione, populum caſtigavit: qui in theatrum reverſus, & ipſe cum Equitibus de Roſcii honoribus, *Plutarcho* auctore, contendit. Unde merito *Plin.* ita in laudes Ciceronis erupit *l.* 7. *c.* 30. Te ſuadente, Tribus Roſcio theatralis auctori legi ignoverunt, notataſque ſe diſcrimine ſedis æquo animo tulerunt. ¶ Q. Roſcius Comœdus, vir Lanuvinus. *Cic. l. de Divin. c.* 36. Fuit perverſiſſimis oculis, ſed tamen Q. Catulo ſeniori pulcherrimus videbatur, a qua & adamatus fuit. *Cic. l. de nat. Deor. c.* 28. Evaſit præſtantiſſimus in arte hiſtrionica. *Cic. l.* 2. *& a. de Orat. pro Arch.* &c. Eo præſtantia pervenit, ut, quicunque in aliqua arte excellit, is in ſuo genere Roſcius dicatur. *Id. l. de Orat. c. ad. ſub. fin.* ¶ Hic, cum obliquos haberet oculos, & turpia eſſet aſpectu, primus perſona in ſcena uſus eſt. Populus tamen num ſine perſona innuere malebat, ob pronuntiandi dulcedinem. *Id. 3. de Orat. c.* 59. Fuit Ciceronis præceptor in pronuntiationis & geſtus exercitatione. Scripſit librum, in quo hiſtrionicam eloquentiæ comparavit. A Fannio quodam ob pecuniarium rationem in judicium adductus, a Cicarone defenſus, abſolutus fuit. Ejus morta omnes commoti ſunt. *Cic. pro Arch. c.* 8.

ROSEA. V. In *Roſeus*.

ROSEANUS, a, um, ad Roſeam pertinens. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 7. *ante med.* Nobiles equi a regionibus dicuntur, in Gracia Theſſalici, in Italia Appuli, ab Roſea Roſeani.

ROSETUM, ti, n. *roſaro*, *roſum*, *ſuavis*, locus roſis conſitus, roſarium. *Virg. Ecl.* 5. *v.* 16. Lenta ſalix quantum pallenti cedit olivæ, Puniceis humilis quantum ſaltuaca roſetis. *Claudian. in nupt. Honor. v.* 8. Subitiſque ſe roſeta Vaſtiat Alpinus apex. ¶ Quidam volunt *differre a* roſario, quod ſit manu & arte factum, roſetum natura. Promiſcue uſurpat *Pallad. in Novembr. tit.* 11. Quamvis menſe Februario ſint conſerenda roſaria, tamen locis calidis hoc etiam menſe poterimus inſtituere roſeta.

ROSEUS, a, um, *rugiadoſo*, *ſuavidus*, roſcidus: a *ros*. Hinc *Roſea* teſta *Feſto*, dictus campus agri Reatini in Sabinie, quod in eo arva rore humida ſemper ferantur. *Virg.* 7. *Æn. v.* 712. colunt qui Roſeo rura Velini. *Varr. R. R. l.* 1. *c.* 7. *extr.* & *Plin. l.* 17. *c.* 4. *extr.* Cæſar Vopiſcus campos Roſeæ, dixit Italiæ ſumen eſſe, in quo relicta pertica poſtridie non apparet propter herbam. *Serv. ad loc. Virg. cit.* hanc locum appellari *ex Roſulanum*. ¶ Genus eſt cannabis *Roſea* dictum, ab eodem loco nomen habens, tantæ proceritatis, ut arborum altitudinem æquet. *Plin. ſub fin. cap.* 9. *l.* 19.

ROSEUS, a, um, *di color di roſa*, *vermiglio*, *ſpiavus*, *ſubdum*, roſæ colorem habens. *Plin. l.* 21. *c.* 23. *ſub fin. & lib.* 29. *c.* 4. *ante med.* Roſeus pannus. *Id. l.* 37. *c.* 9. *ante med.* Roſulgens quidam in purpura Iuviter roſeua nitor. *Id. l.* 14. *c.* 1. Hic (*acies uvæ*) purpureo lucent colorn, illic fulgent roſeo. *Id. l.* 25. *c.* 6. Mithridaticæ herbæ caulis ſuſtinens roſeum florem. *Nemeſian. cel.* 3. *v.* 59. roſeum muſtum. *Catull. carm.* 63. *de nupt. Pel. & Thet. v.* 49. Tincta tegit roſeo conchylii purpura ſuco. ¶ Poetæ *roſeæ* dicunt partes corporie, in quibus eſt colorie ſuavitas, *b. e.* niveus candor cum rubore ſanguinis, qui color eſt pulcritudinis ac venuſtatie proprius, *incarnatus*, *incarnativus*, *ſcarnatino*. Unde *Ovid.* 3. *Amor. el.* 3. *v.* 5. Candida candorem roſeo ſuffuſa rubore Ante ſtetit: niveo lucet in ore rubor. *Virg. l. Æn. v.* 406. *de Venere*, averſens roſeo cervice refulſit. *& lib.* 2. *v.* 593. *de ead.* roſeoque hæc inſuper addidit ore. *Id. l.* 12. *Æn. v.* 606. Roſeæ genæ. *Martial. l.* 8. *epigr.* 56. Roſea labra. *Claudian. in nupt. Honor. v.* 19. roſeo peſtebat pollice criues. *Catull. carm.* 65. *ad Comer. v.* 12. Roſeæ papillæ. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 257. roſea radiante juventa. *Id. l.* 8. *v.* 30. roſeus honor. *b. e.* venuſtas admiratione & honore digna. V. *Honor. Martial. l.* 7. *epigr.* 79. roſeus ephebus. *b. e.* formoſus. *& lib.* 12. *epigr.* 65. roſei miniſtri. ¶ Item res alias, in quibus is color, aut ſimilis apparet. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 84. Roſea dea. *b. e.* Aurora. Sic 4. *Faſt. v.* 714. Memnonis in roſeæ lutea matet equis. *Propert. l.* 3. *el.* 23. *v.* 7. Ro-

Roſeus Eous. *Valer. Flacc. l. 6. v. 527.* roſeis it Lucifer alis. *Lucret. l. 5. v. 609.* & *Martial. l. 12. epigr. 60* roſeæ lampade ſuffa. *Lucret. ibid. v. 974.* ſuffæ roſea ſaa. *Virg. in ſ. l. 11. Æn.* roſeus Phœbus. *Val. Flacc. l. 4. v. 77.* Velocem roſeis demittit nubibus Irim. *Id. l. 3. v. 538* roſeis Bacchus habenis. *Sen.* quia etiam vinum *roſeum* dicitur *a Nemeſiano cel. 3. v. 59.* & *ab Iſid. l. 20. Orig. c. 3.* ¶ Interdum *roſeus* eſt roſaceus, roſalis. *Senec. in Med. v. 70.* Pexigines roſeo tempora vinclo. *h. e.* corona e roſis. Sic *Auctor Cupa, v. 32.* Et gravidum roſeo nectit caput ſtrophio. *Claudian. de Magnete, v. 69.* roſei flores. *h. e.* roſæ. *Id. 3. de rapt. Pros. v. 85.* roſeæ convalles. *h. e.* roſis conſitæ: vel univerſim floreæ, floridæ. Sic *de laudib. Ser. v. 72.* & roſeis ſurmoſus Duria cipis.

ROSIDUS. V. *Roſcidus*.

ROSIO, onis, f. *corroſione, rodimento, toſione, τῥῶξις, ἐρεθισμὸς*, actus rodendi. *Cels. l. 7. c. 23.* Spumans bilis alvo cum roſione redditur. (Adde *l. 5. c. 28. ſect. 27.*) *Plin. l. 28. c. 9. ante med.* Infunditur hæc contra roſiones a medicamentis factas *& mox*. Ad roſiones inteſtinorum bubulum utilius. *Id. l. 20. c. 14. circa med.* Pulejum ſtomachi roſiones ſiſtit. *Id. l. 23. a med. cap. 1.* Roſionem præcordiorum.

ROSMARINUS, rorifmarini, m. & Roſmarinum, i, n. *ramerine, roſmarino, λιβανωτὶς*, frutex, de quo *Plin. l. 24. c. 11. a med.* Eſt & roſmarinum. Duo genere ejus: alterum ſterile, alterum cui & caulis, & ſemen refinaceum, quod cachrye vocatur. *Apul. de herb. c. 79.* Libanotis alia eſt coronalis a Sorano appellata, quam Latini roſmarinum appellant, ramos nutriens virgas, in quibus folia longa, tenuia, viridia: alia eſt fruticoſa, folia habens ſœniculi ſimilia, ſed aſpera, & tecta proſtrata, & booi odoris, thyſo cubitali, *&c.* cedice ſuris odorem ſimulante. Naſcitur in locis maritimis (ob id *marinus* vel dicta) & hortis. Antequam tus ſciretur, hac herba homines deos placabant. *Colum. l. 9. c. 4.* Ut roſmarinus, & uteaque cytiſus. *Pallad. l. 1. cit. 27.* In frutetibus ſint roſæ, lilia, enſmarinus, haderæ. Adde *Plin. ſub fin. l. 19.* V. Ros.

ROSTELLUM, i, n. *beccuccio, poppio*, parvum roſtrum, *ſφυρίον. Colum. l. 8. c. 5. a med.* Animadvertat, an pulli roſtellis ova peccaverint, & auſcultetur, ſi pipiant. *Plin. l. 30. c. 11.* Muris roſtellum auriculaſque ſummæ roſeo panno adalligari jubent. *grugnire*.

ROSTRA. V. *Roſtrum*.

ROSTRĀLIS, e, adject. a Roſtrie. *Sidon. l. 2. ep. ult.* Dignum poema, quod apicibus perennandum auratis juſſe tabula roſtralis accreſceret, aut etiam Capitolina. *h. e.* dignum, quod in æ inciſum pro Roſtris, vel in Capitolio inter publicorum monumentorum tabulas collocetur.

ROSTRANS, antis, roſtrum impingens, roſtro penetrans. *Plin. c. 19. l. 18.* In collibus transverſo tantum monte aratur, ſed modo in ſuperiore modo in inferiore, roſtrante vomere. *Hardouin.* ſuſpicatur, *roſtrero* eſſe legendum, h. e. vomere ſimplici roſtro inſtructo, non aurito, quali in planie utebantur, teſte *Pallad. l. 1. tit. ult.*

ROSTRĀTUS, a, um, roſtro inſtructus. *Roſtrata falces*, quæ in modum roſtri curvatam & continuum aciem habent. *Colum. l. 2. c. 21.* Sunt autem merendi genera complura. multi falcibus verticulatis, atque ita vel roſtratis, vel denticolatis medium culmum ſecant. ¶ *Roſtrata naves*, roſtrum in prora habentes, *χηλιδόφορα νῆες*. V. *Roſtrum. Cic. l. 2. de Invent. c 32.* Ut ſi qua roſtrata in portu navis deprehenſa ſit, publicetur. *Hirt. de B. Afric. c. 23.* Cum naviculæ cujuſquemodi generis triginta, inibi paucis roſtratis, perfectus, *&c. Plin. l. 9. c. 30. ad fin.* Concha acatii modo carinata, inſtexa puppe, prora roſtrata. *Id. l. 10. c. 23. circa med.* Olores libuinicarum modo roſtrato impetu ferruntur, facilius ita findentes aera, quam ſi recta fronte impellerent. ¶ *Roſtratus vultur* genus vomeris a vecte præfixum ferreum roſtrum habente. *Plin. l. 18. c. 28. a med.* ¶ *Roſtrata corona* apud *Plin. l. 16. c. 4. & lib. 22. c. 3.* eadem erat, quæ *navalis*, aurea, & exiguis quibuſdam veluti roſtris navium inſignita, ut eſt apud *Gell. l. 5. c. 6.* qua donebatur is, qui navali prælio primus in hoſtium navem inſiluiſſet: vel generaliter qui viciſſet navali certamine. Duos hac donatos fuiſſe, refert *Plin. tit. l. 16. c. 4.* primum M. Terentium Varronem, dante Magno Pompejo, ob devictos piratas: quod narrat etiam *Feſt. in fragm.* in *Novali*: ſecundum M. Agrippam, tribuente Auguſto ob ſimilem cauſam. De hoc *Virg.* ſ. *Æn. v. 683.* cui belli inſigne ſuperbum, Tempora navali fulgent roſtreta corona. ¶ *Roſtrata columna*, apud *Sueton. in Galba, c. ult.* roſtris navium exornata, qualis videtur in nomie Cæſarum apud *Petin. in Suet.* poſita eſt in foro poſt devictos navali primum prælio Carthaginienſes a C. Duilio Conſ. qui primus ob id navalem triumphum egit de Pœnis, ut eſt apud *Plin. l. 34. c. 5. Flor. l. 2. c. 2. & in Epit. Liv. l. 17.* Adde *Sil. l. 6. v. 663.* In ea longa Inſcriptio fuit deſcriptionem ejus victoriæ continens aliarumque rerum ab Duilio geſtarum. Eſt autem omnium Latinæ linguæ monumentorum antiquiſſimum: ea quo videre licet, quæ illius ætatis (id eſt anni ab U. C. CCCCLXXXXII. ante C. N. CCLX.) loquendi ratio & ſcribendi fuerit. Quare multum in ea deſcribenda, ſupplenda, explicanda laborarunt viri docti, & præcipue P. *Ciaccionius*, qui ſingulari libello illuſtravit. V. *ſuetum lettere* D. Ejus fragmentum eſt in *Gruteri* collectione *pag. 404. n. 1.* ¶ *Servius* ad illud *Virg. 3. Georg. v. 29.* navali ſurgentes ære columnas: Auguſtus, inquit, victor totius Ægypti, multa de navali certamine ſuſtulit roſtra, quibus conſtatis quatuor effecit columnas, quæ poſtea a Domitiano in Capitolio ſunt locatæ: quæ hodieque conſpicimus. Nam roſtratæ C. Duilius Conſ. poſuit, victis Pœnis navali certamine: e quibus unam in Roſtris, alteram ante Circum videmus a parte januarum. Hæc *Servius*.

ROSTRUM, i, n. *becco, grugno, μάσξ, ῥύγχος*, os, quo animalia cibum capiunt, rictus: & dicitur proprie de beſtiis. Volunt eſſe a *rodo*, ut *raſtrum* a *rado*. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 36. a med.* Aves cruribus rigidis, procero, comeoque roſtro. *& lib. 2. c. 47. ad fin.* Animalia cibum partim ore hiatu capeſſunt, partim uopuinen tenacitate arripiunt, partim adunciatis roſtrorum. *Id. 1. de Divin. c. 23. ad fin.* Sus roſtro ſi humi A litteram impreſſerit. *Plin. l. 8. c 32.* Camelorum roſtra. *& cap. 25. extr.* Hippopotamus roſtro teſimo. *Id. l. 9. c. 8.* Roſtrum delphini ſimum. *& cap. 10.* Dentes non ſunt teſtudini, ſed roſtri margines acuti. *Lucan. l. 4. v. 441.* nec creditur ulli Silva cani, niſi qui preſſo veſtigia roſtro Colligit, & præda neſcit latrare reperta. *Plin. l. 18. c. 10.* Roſtrum lupi. *Id. l. 20. c. 3. ad fin.* ſuperiue aquilæ. *Id. l. 28. c. 8.* inferius leonis. *Varr. l. c. R. R. c. 3.* Capræ ſub roſtro duæ ut mammulæ penſiles habene. *Plin. l. 11. c. 10.* Roſtrum apum. ¶ Dicitur etiam de homine, ſed ſere in ſermone familiari, & pee contemptum. *Plaut. Men. v. 1. 11.* Quem tu aſſervare recte, ne aufugiat, voles, eſca atque potione vincire debet. Apud meoſam plenam homini roſtrum deliges. *Lucil.* apud *Non. c. 6. n. 41.* Ne deſi nati roſtrum prætoti, pedeſque Spectes. *Id. ibid.* Attipio roſtrum, labiaſque hujus, *&c. Varr. ibid.* Itaque videas barba, roſtro illum commentari, & unumquodque verbum ſtertea auearia pendere. *Petron. in fragm. Trag. c. 75. Barth. a med.* Ut celerius roſtrum barbatum haberem, labra de lucerna ungebam. *Ulpian. Dig. lib. 19. tit. 1. leg 17. ſub fin.* Roſtrum perſonæ. *la boccaccia d' una maſcherone*. ¶ Ob ſimilitudinem dicitur de aliis rebus. *Colum. l. 4. c. 25.* Felcis vimtorize pars. quæ adunca eſt, roſtrum appellatur. Eo vinitor utitur, cum incavare quid debet. *Plin. l. 18. c. 18. ad fin.* Vomet exigua cuſpide in roſtro. *h. e.* in anteriori parte. *Id. l. 28. c. 11.* Fungi lucernarum, ac fuligo, quæ eſt in roſtris earum. *Id. l. 34. c. 14.* Ad deoſſandas incudes, malleo-urove roſtro. *h. e.* qua parte mallei tunduntur. *Id. l. 10. c. 33.* Inſulam ne laceret amnie, muniunt ripere, palea & ſtramento roſtrum ejus firmantes. *h. e.* partem ejus in angulum procurrentem contra flumea. ¶ *Roſtrum navis*, pars ejus in prora prominens roſtri modo, *ſperone, ſprone, ἔμβολον*: quam primus addidiſſe navibus dicitur Piſæus Tyrrhenus, ut *Plin.* refere *l. 7. c. 56. ſub fin.* Id mos erat ære ferroque præfigere ad ictus in prœliis. *Hirt. de B. Alex. c. 45.* Naves adverſæ roſtris concurrunt adeo vehementer, ut navis Octaviana, roſtro diſcuſſo, ligno cootineretur. *Liv. l. 37. c. 30.* Regiæ naves neque ipſæ ferire roſtro hoſtem poterant, & obliquæ ſe ipſæ ad ictus præbebant. *& ibid. ad fin.* Rhodia cum roſtro percuſſiſſet Siduetam navem. *& cap 24.* Roſtro concurrere cum hoſtium navi. *Hirt. de B. Afric. c. 46.* Naves roſtris perforatæ merguntur. ¶ Quas primum boſtilee naves Romani belli Latino ab Antiatibus cepere, L. Furio Camillo, C. Mœnio Coſſ. earum roſtris, in victoriæ monumentorum eam partem fori exornari placuit, ante Curiam Hoſtiliam, teſte *Varr. l. 4. L. L. c. 32. a med.* ubi ſuggeſtus erat, ſeu pulpitum, cujus figuram exhibent numi duo apud *Anton. Auguſtin. dial. 2. & 4.* ea quo conciones ad populum habebantur, ut *Liv. l. 8. c. 14. extr.* & *Flor. l. 2. c. 12.* narrant. Inde factum ipſi ſuggeſtui, & loco circa poſito nomen Roſtra. Fuerunt autem olim ad Comitium, prope junctæ Curiæ, ut aic *Aſcon. in Milonian. c. 5.* poſtea a Jul. Cæſare translata ſunt in nlium locum ejuſdem fori, ante Ædem D. Julii: & hæc nova, illo vetera dicta. *Cic. in Verr. c. 11.* Cum Vettius peroraſſet, deſcendiſſetque de Roſtris. *Liv. l. 30. c. 27.* Prætor, concione advocata, cum C. Lælio in Roſtra aſcendit. *ſalire ringhiera, in arringa. & lib. 33. c. 54.* Conſul ex auctoritate patrum in Roſtro aſcendit, & ediait, ut, *&c. Id. l. 67. c. 50. ſub fin.* Vociferantes, ut in Roſtris prius, quam in Senatu, litteræ recitarentur. *Caſ. l. 3. B. Civ. c. 21.* Conſul concionari conantem de Roſtris deduxit *Sueton. in Claud. c. 12. extr.* Plures a magiſtratibue in Roſtra producti. *Plin. in Panrg. c. 65.* Procedere in Roſtra. *Varr. l. 5. de L. L. c. 9. circa med.* Comitio edicere e Roſtris. *Cic. ad Brut. ep. 15. a med.* In Lepido reprehendimur, cui cum ſtatuam in Roſtris ſtatuiſſemus, iidem illam evertimus. *Pellej. l. c. c. 19.* Sulpicii caput erectum & oſtentatum pro Roſtris. *h. e.* in ſuggeſtu. *& cap. 56. extr.* Cæſar ſedente pro Roſtris. *Suetun. in Aug. c. 100 ad fin.* Bifariam laudatus eſt, pro ade D. Julii e Tiberio, & pro Roſtris ſub Veteribus a Druſo. *Alii delent vi ſub. Id. in Ner. c. 13.* Curuli reſidente apud Roſtra triumphantile habitu. ¶ Metonymice *Lucan. l. 8. v. 685.* campum & roſtra movere. *h. e.* populum in comitiis & in concionibus. *Id. l. 2. v. 275.* tenere roſtre. *h. e.* dominari in concionibue. *Id. l. 7. v. 65.* roſtra forumque uptare. *h. e.* pacem.

ROSULA, æ, f. parva roſa. In vet. Inſcript. apud *Murator. pag. 1447. n. 3.* eſt nomen, aut cognomen mulieris.

ROSULENTUS, a, um, roſis abundans. *Prudent. περὶ στε. 9. de S. Eulal. v. 199.* Floribus ut roſulenta putes Prata rubeſcere multimodis. *Martian. Capell. l. 2. pag. 19.* Roſulenti ſplendoris gratia totam aulæ curiam illuminavit. *h. e.* roſei.

ROSUS, a, um, *roſicchiato, viſo, corroſo*, abroſus: a *rodo, is. Stat. l. 4. ſilv. 9. v. 10.* Roſus tineis ſituque putrie. *Martial. l. 3. epigr. 64.* Vite nocens roſa ſtabat moriturue ad aras hircus. *Id. l. 7. epigr. 19. a med.* Roſos tepenti ſpondylos ſina condit. *Petron. in fragm.* apud *vet. Scholiaſt. Horat. epod. 5. v. 48.* Polliee uſque ad periculum roſo.

ROTA, æ, f. *ruota, τροχὸς*, inſtrumentum verſatile rotundum, orbis, quo v. gr. circumactus currus procedit, aut figulus vaſa format, *&c.* Ducunt a *ῥοῦς*, impetu feror. *Plaut. Capt. 2. 3. 9.* Pro rota me uti licet: vel ego hac, vel illuc vortar, quo imperabitis. *Plin. l. 8. c. 16. a med.* Orbes rotaruo circumacti. *Id. l. 16. c. 43.* Rotarum axibus fraxinus utilis. *Id. l. 28. c. 9. a med.* Adipe verrino axi-

bus vehiculorum perungendis ad facilierem circumactum rotarum utebantur. *Ovid.* 2. *Met.* v. 107. Aureus axis erat, temo aureus, aurea ſummæ Curvatura rotæ. & *verſ.* 317. Rotarum radii. *Virg.* 2. *Æn.* v. 235. pedibuſque (*equi lignei*) rotarum Subjicient lapſus. *Ovid.* 2. *Met.* v. 133. rotarum veſtigia. *b. e.* orbitæ. *Id.* 2. *ex Pont. ep.* 7. v. 44. curvis Appia trita rotis. *Id. in Ibin*, v. 194. celeres rotæ. & *verſ.* 178. rapidæ. *Id.* 2. *ex Pont. ep.* 10. v. 34. Eſſeda nos agilt ſive talere rota. & *lib.* 1. *ep.* 8. v. 68. Appia ferventi ducit in arva rota. *Horat. l.* & *od.* 1. v. 5. metaque fervidis evitata rotis. *Propert. l.* 4. *el.* 8. v. 28. effuſæ per ſaxa rotæ. *Plin. l.* 18. c. 20. Rotæ, quas aqua verſat obiter. *Id. l.* 19. *c.* 5. Penſiles hortos rotis in ſolum promovere. *Illirci. de ar. Pont.* n. 21. amphora cœpit Inſtitui: currente rota cur urceus exit? *Plaut. Epid.* 3. c. 35. Vorſutior es, quam rota figularis. γραγγλίαις κεκυκεσμένος. *Propert. l.* 3. *el.* 4. v. 26. Sisyphea rhombi ducitur ille rota. *b. e.* ipſe rhombo, vel rhombi verſatione & curſu. ¶ Per ſynecdochen ponitur pro curru, *carro, carche. Virg.* 2a. *Æn.* v. 671. equi rotis magnam proſpexit ad urbem. *Valer. Flacc. l.* 1. v. 678. *de Neptuno*. abiicumque rotis horrendus, equiſque Staq, pater. *Ovid.* 2. *de ar. am.* v. 230. Si rotis deſucrit, tu peda carpe viam. & *lib.* 3. n. 468. nec admiſſis axe rutare rotis. *Id.* 2. *Met.* v. 312. rotis capelli. *Id. e. de ar. am.* v. 8. & *Propert. l.* 1. *el.* 2. v. 20. Avecta externis Hippodamia rotis. *Propert. l.* 4. *el.* 10. v. 42. Nobilis e tectis fundere geſa rotis. *b. e.* ex eſſedo, aut covino. ¶ *Rota ſolis* eſt ipſum ſolis corpus, diſcus, orbis, rotundus globus. *Lucret. l.* 5. v. 433. Hic neque tum ſolis rota cerni lamiæ largo Altivolans poterat. Adde *verſ.* 565. Sic *Enn.* apud *Iſid. l.* 18. *Orig. c.* 36. *extr.* & *Val. Flacc. l.* 3. v. 559. Inde patefecit radiis rota candida cælum. *Senec. in Herc. Oet.* v. 1022. Teſtor pitueris flammeam Phœbi rotam. ¶ *rota Luciferi* eodem modo intelligenda videtur, neque enim Lucifero curras tribui ſolet, ſed equus, ut eſt apud *Iſid. loc. cit*, & *Ovid.* 15. *Met.* v. 189. cumque albo Lucifer exit clarus aquo. *Tibull. l.* 1. *el.* 10. v. 62. Dum rota Luciferi provocet orta diem. *Claudian.* 2. *in Rufin.* v. 337. *de eod.* Ferrinamque rotam ſolito properantis urget. ¶ In illo *Senec. in Herc. Oet.* v. 1439. Phœbique tritum flammea zonam rota: *rota* cursus Phœbei omnino ſignificatur. At *in Thyeſt.* v. 796. Nondum Heſperiæ ſeaara rotæ Jubet ameritos ſolvere cutrus. *b. e.* flexus & inclinatio cæli ad occidentem. ¶ Apud *Valer. Flacc. l.* 5. v. 423. rapit ipſe (*ſol*) nitentes Altus equos, curvoque diem fabricavit Olympo: Pone rota breviore foror, denſæque ſequuntur Pliades. *rota brevior* eſt brevior & anguſtior gyrus, quem ſuo carro Luna percurrit. ¶ Eſt etiam gyrus ſeu circuitus in illo *Propert. l.* 2. *el.* 19. v. 65. prius infecta depoſcit pruinia curſu, Septima quam mutam triverit ante rota. *b. e. ſeptimus* circuitus curæ Cereriſi. nam ſepties ubeundus erat Cereus victoriam appetenti, ut *Varr.* docet apud *Gell. l.* 3. c. 10. *ſub fin.* & *Ovid. in Halieut.* v. 68. ¶ *Rota annus*, circularis curſus anni ſe circumageatis. *Senec. in Herc. Fur.* v. 179. volucrique die Rota præcipitis vertitur anni. ¶ Præterea fuit *rota* genus ſupplicii apud Græcos, quo fontes diſcendo coquere, & intus rotæ radios implicatu ſuſpenſi torquebantur. *Cic.* 5. *Tuſcul.* c. 9. Theophraſtus potatur dicare, in rotam beatam vitam non aſcendiſſe. *Apul. l.* 3. *Metam.* Nec mora, cum ritu Græcienſi ignis, & rota, tum omne flagitorum genus inferuntur. *Senec. in Herc. Oet.* v. 1022. Membra prærbere rotæ. ¶ Talis eſſe fingitur pœna Ixionis apud Inferos. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. v. 73. Illic Junonem tentare Ixionis auſa Verſantur celeri noxia membra rota. *Senec. in Herc. Fur.* v. 750. Rapitur volucri tortus Ixion rota. *Claudian.* 2 *de rap. Proſ.* v. 335. Non rota ſuſpenſum præceps Ixionis torquet. *Virg.* 4. *Georg.* n. 484. Atque Ixionii vento rota conſtitit orbis. *Id.* 6. *Æn.* v. 616. Saxum ingens volvunt alii, rediſiſque rotarum Diſtricti pendent. ¶ Reſartur ad varietatem inſtabilitatemque Fortunæ, quæ rotæ inſiſtere dicitur. *Cic.* ro *Poſtum. c.* en. In quo ne tum quidem, cum illam ſuum ſaltatorium verſaret orbem, fortunæ rotam pertimeſcebat. *Tibull. l.* 1. *eleg.* 6. *verſ.* 33. At tu, qui potior nunc es, mea furta timeto. Verſatur celeri Fors levis orbe rotæ. ¶ Item ad amorem. *Plaut. Ciſtell.* 2. 1. 4. Jactos, crucior, agitor, ſtimulor, verſor in amoris rota miſer. *Propert. l.* 2. *el.* 7. v. 32. Vinceris, aut vincis, hæc in amore *rota* eſt. ¶ Commode etiam ad elegiacum carmen. *Ovid.* 1. *de ar. am.* v. 264. imparibus vecta Thalia rotis. & *lib.* 3. *ex Pont. ep.* 4. v. 85. Frere etiam molles elegi tam veſta triumphi Popdere diſparibus non potuere rotis. ¶ Denique *rota* noman eſt mariæ beluæ, quatarnis radiis diſtinctæ, modiolum ejus oculis duobus utrinque cisudentibus. *Plin. l.* 9. c. 4. & *lib.* 32. c. *ult.*

ROTABILIS, le, qui rotari, & in gyrum agi poteſt. *Ammian. l.* 23. c. 4. (*al.* 7.) Validi juvenes verſant agiliter rutabilam ſeaam. ¶ Item qui rotis & rhedis percurri poteſt. *Inſcript.* apud *Gruter.* (ſi modo legitima eſt) *pag.* 149. n. 1. C. Julius Cæſar viam invium ſolert. ſ. & impendio rotab. redd.

ROTALIS, le, qui rotæ habet, ut Rotale carprotum. *Capitol.* in *Maxim. c.* 12. e *med.*

ROTATILIS, le, qui in gyrum agitur. *Sidon. l.* 2. *ep.* 9. *ante med.* Inter rotatiles cataſtropharum gyros. *Prudent. in præfat. Periſteph.* v. 8. Sacramus & rotatiles trochæos.

ROTATIM, *in gire, in rueca, in circle*, κύκλῳ, in modum rotæ, in orbem. *Apul. lib.* 11. *Metam.* Puelli puellæque ſaltantes Pyrrhichiam decoros ambitus inerrabant, nunc in orbem rotatim flexuoſi, nunc in obliquam ſeriem connexi, &c. ¶ Apud *Dionid. lib.* 3. *pag.* 474. *Puriſch.* tutatim & volubiliter dicere eſt per trochæos loqui. Trochæus autem eſt ἀπὸ τῦ τρέχειν, unde & τροχὸς, rota.

ROTATIO, onis, ſ. *il girare*, κυκλοφορία, in gyrum verſatio, circumductio. *Vitruv. l.* 10. c. 8. *ſub init.* Nec ſine porrecta rotationis verſationes onerum poſſunt facna levationes. & *in ſ.* Rotatio circini.

ROTATOR, oris, m. qui rotat, & in gyrum agit. *Stat. l.* 2. *ſilv.* 7. v. 7. Et tu Baſſaridum rotator Euan.

ROTATUS, a, um, *girare*, κυκλοῦσθαι, in gyrum actus. *Auct. Panag. ad Piſon.* v. 53. Et nunc cervice rotate incipit effuſos in gyrum carpere curſus. *Ovid.* 12. *Met.* v. 296. Ignis roistus. *Plin. lib.* 8. c. 16. Correptum aliquem, rotatumque ſternere. & *cap.* 53. Ue rotati tormento aliquo. *Id. l.* 2. c. 3. Moles rotata vertigine aſſidua. *Ovid.* 2. *Met.* v. 74. potsriſus rotatis Obvius ire poſſis? & *lib.* 9. v. 231. intatæ nives. *Quintil. declam.* 17. c. 16. Rotatos per abrupta mollis jactus explicait. *Prudent. in Romano*, v. 537. Cadet rotati ſolis in terram glabus. ¶ Sermo rotatus, eſt oratio brevis, expedita, & volabilis. *Juvenal. ſat.* 6. v. 448. aut curtum ſermone rotato Torqueat enthymema.

ROTATUS, us, m. rotatio, circumvolutio. *Stat. Achill.* 2. v. 416. didici, quo Pæones arma rotata, Quo Macetæ ſua gæſa citent. *Auſon. in Moſell. verſ.* 362. Præcipiti torquens cerealia ſaxa rotatu.

ROTO, as, avi, atum, a. 1. *girar, ſtorno, far rotare, roteare*, κυκλεῖν, περιελίττειν, *rondonir*, τροχίζειν, rotæ more verſo, circumago, volvo, in orbem verto, torqueo. *Ovid.* 4. *Met. verſ.* 515. & parva Learchum Brachia tendentem rapit, & bis terque per auras More rotat fundæ. *Horat. l.* 4. *od.* 4. *verſ.* 21. Sordidum flammæ trepidant rotantes Vertice fumum. *Lucret. l.* 6. v. 201. *de ventis.* rotsatque cavis ſummam furnacibus intus. *Virg.* 9. *Æn. verſ.* 641. nec rotat enſem fulmineam. *Val. Flacc. l.* 6. v. 551. clypeumque rotans. *Id. l.* 4. v. 235. Sanguineoſque rotat furiis ardentibus orbes. *b. e.* torquet in gyrum oculos. *Id. l.* 1. v. 30. *de vate deo pleno.* vittamque, comamque per auras Surgentem, lauruſque rotat. (ſimilem locum habes apud *Lucan. l.* 5. v 172.) *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *ante med.* Jactare caput, & comas excutientem rotare, fanaticum eſt. *Lucan. l.* 6. v. 200. Urſa ſe rotat in vulnus. *Ovid. l.* 2. *de ar. am.* v. 373. Sed neque ſulvus aper media tam ſævus in ira, Fulminea robides cum rotat ore canes. *Val. Flacc. l.* 4. n. 656. Unda laborantes præceps rotat. *Claudian. de* IV. *conſul. Honor.* v. 329. Rotare ſaxa. *b. e.* jacata, *lanciare*. dactum a funda. Sic *Stat. 9. Theb.* v. 801. in ora loquentis Talum immane rotat. *Lucan. l.* 8. v. 673. caput enſe rotare. *b. e.* defectum provolvere. *Manil. l.* 5. v. 281. Orbis ſidereas ætherios rotat curſus. *b. e.* agit in orbem. ¶ *Rotare*, in gyram verti, circumagi, *andar in giro. Manil. l.* 1. v. 595. His eadem eſt via, quæ Mundo, pariterque rotantur inclines. *girano. Stat. l.* 1. *Achill.* v. 56. ſcopulioſaque cete, Tyrrhenique greges circumque infraque rotantur. *rotando nuotano.* ¶ *Rotare* dicuntur pavones, cum caudem caplicantes ſe circumagunt. *Colum. l.* 8. c. 11. *circa med.* Signa ſunt aaſimulatæ libidinis, cum ſemetipſum veluti mirantem gemmantibus pinnia protegit: idque cum facit, rotare dicitur. Al. leg. *rotari*. ¶ Abſolute neutrorum more, *Virg.* 10. *Æn.* v. 362. qua ſaxa rotantia late Impulerat torrens. Ubi *Servius*: ut Eleuſinæ matres volventia plauſtra (*l.* 1. *Georg.* v. 163.): Rotantia ergo, quæ rotantur.

ROTULA, æ, ſ. *rotella, retellette, retellina*, τροχίσκος, parva rota. *Plaut. Perſ.* 3. 3. 38. Citius abeunt, quam in curſu rotula circumvortitur. *Plin. l.* 18. c. 18. *ad fin.* Ut duas aratro adderent rotulas. *Colum. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Poſſunt etiam vaſis majoribus rotulæ ſubjici, quo minore labore producantur.

ROTUNDATIO, onis, ſ. *rotondamento*, στρογγύλωσις, actus rotundandi, rotunditas. *Vitruv. l.* 1. *c.* 6. *ad fin.* Didacto circino circumagatat linea rotundationis. Adde *l.* 3. c. 1. & *l.* 10. *c.* 12.

ROTUNDATUS, a, um, *rotondato*, στρογγυλώσεως, rotundus factus. *Vellej. in fin. cap.* 59. *l.* 2. Solis urbis ſuper caput ejus, curvatus æqualiter, rotundatuſque in colorem areus conſpectus eſt. *Apul. l.* 11. *Metam.* Vaſculum in modum papillæ rotundatum. ¶ Tranſlata *Sidon. l.* 8. *epiſt.* 4. Citos iambos, alegos acutos, ac rotundatos hendecaſyllabos elucubrare. *b. e.* polire & affabre compoſitos.

ROTUNDE, *rotondamente*, στρογγύλως, cum rotunditate. Translate 28 concinne, collecte, ut ait *Non. c.* 2. n. 727. val elegantor, compoſite, at alii: nam at rotundum ſit aliquid, arte opus eſt, & diligentia. *Cic.* 4. *de Fin.* n. 3. *ad fin.* Iſta ipſa, quæ tu breviter, regem, dictatorem, divitem ſolum aſſe ſapientem, a te quidem apte ac rotunde: quippe: habes enim a rhetoribus. Supra dixerat *polite aptequo*.

ROTUNDIFOLIUS, a, um, rotunda habens folia, ut Herbæ rotundifoliæ. *Apul. de herb. c.* 71.

ROTUNDITAS, atis, ſ. *rotondezza, rotondità*, στρογγυλότης, figuram habens rotundam, circulus, gyrus, circuitus. *Plin. l.* 37. *cap.* 11. Gemma rotunditatis abſolutæ. *Id. l.* 16. c. 23. Populo albæ folia in juventa circinatæ rotunditatis ſunt: vetuſtiora in angulos exeunt. *Id. l.* 19. *c.* 5. *ante med.* Rapum rotunditate brevi notabile. *Id. l.* 11. *c.* 18. Apes optimæ breves, variaque, & in rotunditatem compactiles. *Id. l.* 21. *cap.* 22. *ante med. Olus ſolitr* in rotunditatem longit. *Id. l.* 18. c. 13. Rapa in rotunditatem globantur. ¶ Tranſlata *Macrob. l.* 7. *Saturn. c.* 5. Aures noſtras gretis linguæ captivas tenet, & verborum rotunditati aſſantire cogimur, circumventi volubilitate ſermonis. *Sidon. l.* 2. *ep.* 1. Symmachi rotunditatem, C. Plinii diſciplinam maturitatemque veſtigiis inſequi.

ROTUNDO, as, avi, atum, a, c. *far rotondo, rotondare*, στρογγύλειν, rotundum facio. *Cic. de Univerſ. c.* 12. Cumque ſimilem univerſitatis efficere vellet, ut volubilitatem rotundavit. *Vitruv. l.* 10. c. 11. Rotundare tignum ad circinum. *Plin. l.* 21. *c.* 17. *circa med.* Omnes herbæ folium primum emittunt, mox in cælem rotundantur. con-

diggiano. & *Pompon. Mela l.* 1. *c.* 18. *ad fin.* Flamma cogit ſe uc rotundat, & ſit ingens globus. ¶ Translate *Horat. l.* 1. *ep.* 6. *v.* 34. Mille talenta rotundentur, &c. V. *Coerrunado.*

ROTUNDULA, æ, f. parvum emplaſtrum, vel placenta rotunda. *Apul. de herb. cap.* 13. His bene commixtis facies exinde velut rotundulam, &c. πρυγίνον.

ROTUNDUS, a, um, *tondo, rotondo,* στρογγύλος, τορευτὸς; circuli figuram habens, globoſus: a *rota. Cic. in ſomn. Scip. cap.* 3. Stellæ globoſæ & rotundæ. *Id. de Univerſ. c.* 15. Mundum Deus ita tornavit, ut nihil effici poſſit rotundius. *Id. l. de nat. Deor. cap.* 19. Stellarum rotundi ambitus. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 140. ora rotunda. *facce e viſo tundi.* & *Cic.* 5. *Tuſcul. cap.* 14. *extrem.* Medius rotundi locus, qui eſt idem infimus in rotundo. *Plin. l.* 24. *cap.* 16. Radix nigra in latitudinem rotunda. *Horat. epod.* 8. *v.* 13. Nec ſit marita, quæ rotundioribus Ouſſe baccis umbelet. *Celſ. l.* 8. *c.* 1. *ad fin.* Capita ſeminum rotundiora, quam humerorum ſunt, cum illa ea ceteris rotundiſſima ſint. ¶ Rotundam ædem Veſtæ Numa Pompilius conſecraſſe videtur, quod eandem eſſe terram, qua vita hominum ſuſtentaretur, crediderit, eamque pilæ forma eſſe: ut ſui ſimili templo deæ coleretur. *Feſtus.* V. *Ovid. 6. Faſt.* a *verſ.* 263. ¶ *Rotundo veſtis* eſſe videtur, quæ æqualitet ambit, & undique clauſa eſt, unoque injectu totum tegit corpus: qualem fuiſſe Romanorum togam, *Ferrar. lib.* 1. *de re veſtiar. prioris. capitib.* oſtendit. *Quintil. l.* 11. *c.* 3. *a med.* Ipſam togam rotundam eſſe, & epie cæſam velim. Vult *Quintil.* togam eſſe rotundam, quie illa erat toga forme maxime decora. Fortaſſe autem hoc ſignificat, ut ſit toga æqualites ab omni parte ſtuta, & undanti umbitu compoſita. Sunt enim qui inter quadretas veſtes eam reponunt: qua de re legendi *Ferrar. Sigon. de judic. Salmaſ. in not. ad Tertullian. de Pall. Rubr. Manut. de quæſtionib. per epiſt.* &c. ¶ Translate *Horat. l.* 2. *ſat.* 7. *v.* 85. *de ſapiente.* contemnere honores Fortis; & in ſe ipſo totus; teres etque rotundus, Externi ne quid valeat per leve morozi. (Ita diſtinguit *Bentley.* nam alii: & in ſe ipſo totus teres atque rotundus.) *Auſon. Edyll.* 16. *v.* 4. *de cod.* mundi inſtar hebens, teres atque rotundus, Externæ ne quid labis per levia ſidet. Reſpicit *Horat.* rotundam figuram, quæ ut ait *Cic. de Univ. c.* 6. nihil aſperitatis habet, nihil offenſionis, nihil inclufum anguſtis, nihil anfractibus, nihil eminens, nihil laçunoſum: ita vir ſapiens adeo æqualiter eſt compoſitus, & undiqus perfectus, ut nullæ ei labes vitii adhæreſcat. ¶ Refertur ad dictionem periodicam, & ad eloquentiam. *Cic. in Brut. c.* 78. *a med.* Erat verborum & delectus elegans, & apta & quaſi rotunda conſtructio. *b. e.* apta, concinna, polita, æquabilis: unde orationis volubilitas exſiſtit. *Id. in Orat. c.* 13. Cum Thucydides videretur Sociati præfractior, nec ſatis, ut ita dicam, rotundus; primus inſtituit dilatare verbia, & mollioribus numeris explere ſententias. *Gell. c.* 2. *l.* 16. Ἐυῤῥυθμιστον vere atque luculente dictum, verbiſque eſt brevibus & rotundis vinctum. *& lib.* 17. *c.* 20. Videſne ἐυῤῥυθμους crebrum, & coruſcum, & conveaum, brevibuſque & rotundis numeris cum quadam æquabili circumactione devinctum? *Id. l.* 11. *cap.* 13. Curſus, & ſonus rotundæ volubiliſque ſententiæ. *periodica. & lib.* 1. *c.* 4 Criſpum ſane agmen orationis, rotundumque, ac modalo ipſo numerorum venuſtum. *Horat. de ar. Poet. v.* 323. Grajis ingenium, Grajæ dedit ore rotundo Muſa loqui. *b. e.* copioſe, polite, perfecte, fuaviter. ¶ Aliter accipiendum eſt illud *Quintil. l.* 8. *c.* 5. *poſt med.* Soluta oratio & e ſingulis non membris, ſed fruſtis colleta, ſtructura caret: cum illa rotunda, & undique circumciſa inſiſtere invicem nequeant. *b. e.* verba, quæ ſtimul componi nequeunt, & alterum alteri inhærem, & quadrare, velut ſi quis marum ex rotundis faxis conſtruxeret. ¶ *Rotunda* maxime contrarium eſt *quadratum.* Hinc proverbio dicitur *mutare quadrata rotundis* apud *Horat. l.* 1. *epiſt.* 7. *v.* 100. qui *vitia diſcrepantia ordine vero,* modo *adjecta,* modo *directa,* ſibique ipſe contrarius eſt.

R U

RUBEDO, inis, f. *roſſezza,* ἐρυθρότης, color rubeus. *Firmic. lib.* 8. *c.* 12. *ante med.* Leo ſignificat colorem croceum, atque ad rubedinem declinantem.

RUBEFACTO, ie, eci, ctum, a. 3. *arrubinare, fas roſſa, tinger di roſſo,* ἐρυθαίνω rubro colore tingo, rubentem facio. *Ovid. Met.* 8. *v.* 380. Fixa ſub aure feri ſummum deſtrinxit arundo Corpus, & exiguo rubefecit ſanguine fetas. *Sil. lib.* 16. *v.* 136. Aurora obſcuri tergebat nubila cæli, Vixque Atlantiadum rubefecerat ora ſororum.

RUBEFACTUS, a, um, *arrubinato, tinto di roſſo,* ἐρυθρὸς, rubens ſuctus. *Ovid. Met.* 10. *v.* 382. Cornua vera boum multo rubefacta cruore.

RUBELLIANA vitis dicta eſt a colore rubello. *Colum. l.* 3. *c.* 2. *ante med.* Sed earum quoque feraciot eſt minor (*vitis Numentana*) cujus & folium parcius ſciditur, & mareriu non ita rubet, ut Aminnie: a quo colore rubellianæ nuncupantur.

RUBELLIO, onis, m. piſcis prægrandi capite, ex genere mullorum: a *rubellus,* quod diminotivure a *ruber.* Ita vero a colore dici, argumento eſt, quod ſimilitet Græcis vocetur ἐρυθρῖνος, ab ἐρυθρὸς, ruber. *Plin. l.* 32. *c.* 10 *ad fin.* Mullus in vino accatus, vel piſcis rubellio, iis, qui inde biberint, tædium vini affert. Adde *Apic. l* 10. *c.* 7.

RUBELLULUS, a, um, diminutiv. a *rubellus.* Eſt *Martian. Capell. in cerm. nupt. lib.* 5.

RUBELLUS, a, um, *roſſetto,* ὑπερυθρος, ſubrubeus, qui modice, & dilute rubet: dimin. a *ruber. Martial. l.* 8. *epigr.* 104. Et Vejentani bibitur fax craſſe rubelli. *Plin. l.* 14. *cap.* 2. Proxima digoitas Nomentanis, rubente materia, quapropter quidam rubellas appellevere vinaas. Adde *Perſ. ſat.* 5. *v.* 147.

RUBENS, entis, *roſſeggiante, roſſa. Virg.* 1. *Georg. v.* 234. Semper ſole rubens, & torrida ſempes ab igni. *Ovid.* 5. *Faſt. v.* 522. Vina rubentia. *Plin. l.* 37. *c.* 6. *a med.* Superficies locuſtarum mariz craſſis rubentior. *Virg. Ecl.* 3. *v.* 63. ſuave rubens hyacinthus. *& Ecl.* 4. *v.* 29. rubens ovis. *Id.* 1. *Georg. v.* 451. Veſpes. *& lib.* 2 *v.* 319. ver. *Horat. l.* 1. *od.* 6. *v.* 2. Jupiter rubente dextera ſacrus jaculatus arces. *b. e.* igne & fulmine armata. *Id. l.* 2. *od.* 11. *v.* 19. neque uno rubens Lucs ritet vultu. *Ovid.* 12. *Met. v.* 277. ferrum igne. *rovente. & lib.* 6. *v.* 222. Tyrio rubentia fuco tetga. *& lib.* 4. *v.* 481. palla rubens cruore. *& lib.* 10. *verſ.* 101. pomoque onerata rubenti urbutus. *Lucan. l.* 8. *v.* 34. umois Emathia clade rubens. *Claudian. in epithal. Pallad. & Celer. verſ.* 116. tom vere rubentes Deſuper invertunt calathos. *b. e.* purpureis floribus plenos. Sic *de laudib. Seren. v.* 7. flores vetis honore rubentes. *Id. l.* 1. *in Ruffin. v.* 202. flagna rubentia Aurea Pactoli. *Cocull. carm.* 20. *de Priapo, v.* 7. rubens arifta ſole ſervido. *brandigiante.* ¶ Translate aſt erubeſcens. *Tibull. l.* 3. *el.* 4. *v.* 31. Ut juveni primum virgo deducta marito Inficitur teneras ore rubente genas. *Martial. lib.* 5. *epigr.* 2. Quem Germanicus ore non rubenti Coram Cecropia legat puella. Adde *Claudian. l.* 2. *de laudib. Stilich. v.* 367.

RUBEO, es, bui, n. 2. *eſſer roſſo, roſſeggiare,* ἐρυθραίνομαι, rubere, ſeu rubeus ſum. *Lucret. l.* 6. *v.* 1164 ulceribus quaſi inuſtis ocre rubere Corpus, ut eſt, per membra facet cum diditur ignis. *Virg.* 2. *Georg. v.* 430. Sanguineiſque inculta rubent aviaria baccis. *&* 12. *Æn. v.* 77. Puniceis inveſta rutis aurora rubebit. *Juvenal. ſat.* 6. *v.* 478. hic frengit ſerulas, rubet ille flagellis. *Senec. in Herc. Fur. v.* 135. Aſperia die dumeta rubene. *b. e.* luce perſuſe. *Cocull. carm.* 4. *v.* 3. *extr.* meæ puellæ Flendo turgiduli rubent ocelli. *Ovid.* 12. *Met. v.* 19. tum denique ſaxa Non exauditi rubuerunt ſanguine vatis. *& lib.* 3. *v.* 483. poma, quæ candida parta, parte rubent. *& lib.* 3. *de ar. am. v.* 170. bis Tyrio murice lana rubet. *Tibull. l.* 2. *el.* 2. *v.* 16. Eoi quæ maris unda rubet. V. *Rubber.* ¶ Translate aſt erubeſcere. *arroſſire. Cic. Attic.* 15. *ep.* 4. *a med.* Rubeo, mihi ereda: ſed jam ſcripſeram: delere nolui. *Id.* 4. *Verr. c.* 76. *a med.* Hærere homo, verſari, rubere. *Ovid. Met.* 7. *v.* 78. Et rubuere genæ, totoque recendoit ore. *Juvenal. ſat.* 1. *v.* 166. rubet auditor, cui frigida mens eſt Criminibus.

RUBER, bra, brum, *roſſo, ἐρυθρὸς,* colotem habens ſanguinis, aut ignis, aut oſtri, aut croci, aut prope accedentem ad horum aliquem, rubens, rufus, ruſſus, rubidus: de quibus diſputat *Gell. l.* 2. *c.* 26. Cenſet *Voſſ.* eſſe a voce Græca allata ἀπὸ τοῦ ἐρεύθειν: alii aliunde ducunt. *Plin. l.* 31. *c.* 7. *a med.* Sal ruber Memphi, rufus eſt circa Oxum. (*Iſidor.* hæc deſcribens *l.* 16. *Orig. c.* 2. *ante med. Sal,* inquit, *Memphiticus rufus eſt.* De eo, qui eſt circa Oxum, tacet.) *Horat. epod.* 17. *v.* 51. panai cruore rubet. *Id. l.* 3. *od.* 13. *v.* 7. rivos rubro ſanguine inficere. *Ovid.* 11. *Met. verſ.* 368. lupus rubra ſuffuſus lumina flamma. *Horat. l.* 2. *ſer.* 5. *v.* 39. rubra Canicula. *acceſa. Propert. l.* 3. *el.* 22. *v.* 16. Quos Aurora ſuis rubra colorat equis. *Martial. l.* 8. *epigr.* 56. *verſ.* 18. Thaſſylis & rubros meſſibus uſta genas. *Id. l.* 10. *epigr.* 54. Crine rubet, nigro ore. *Id l.* 5. *epigr.* 8. Phaſis purpureis ruber lecernit. *Ovid. a. Amor. el.* 6. *v.* 62. Tincta gerens rubro punice roſtra croco. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 102. rubro cocco tincta veſtis. *Tibull. lib.* 1. *el.* 2. *v.* 61. & *Ovid.* 1. *Faſt. v.* 415. At rubet, hortorum deus & tutela Priapus. *Martial. l.* 9. *epigr.* 92. Frontem futilibus ruber coronis. *Plin. l.* 20. *c.* 63. *ad fin.* Colorem illico reutant rubriore pilo. *Celſ. l.* 5. *c.* 28. *fell.* 31. Nitrum quam ruberrimum. *Virg.* 3. *Georg. v.* 359. ſol Oceani rubro lavit æquore currum. *b. e.* qui accedente ad occaſum ſole rubeſcit. Ceterum *Rubrum mare* apud *Cicer. l.* 2. *de nat. Deor. c.* 35. *Propert. l.* 3. *el.* 22. *v.* 6. *Tibull. l.* 2. *eleg.* 4. *v.* 30. *Pompon. Mel. l.* 3. *c.* 8. & *Plin. ver. in loc.* eſt quod Perſicum & Arabicum ſinum complectitur. V. *Erythræum. Claudian. de laudib. Stil. teg. v.* 3. ſolitam confuſpere gemmis, Et rubra tadiere mari. *b. e.* fulgere margaritis. *Sil. l.* 12. *v.* 231. Lacet in eure lapis rubris advectus ab undis. ¶ Quæ *brevet Rubræ* memorat *Martial. l.* 4. *epigr.* 64. *v.* 25. fuit locus Hetruriæ in Vejentano agro, via Flaminia, circa Cremeram: qui & *Saxa rubra* appellatus eſt. *Liv. l.* 2. *c.* 49. & *Cic. Phil. c. c.* 32. ¶ *Rubra leges* apud *Juvenal.* quid ſint, V. in *Rubrica.* ¶ *Rubrus* pro *ruber* eſt *Solino cap.* 40. (*al.* 53.) *de abaunaſcone.* Colores duo ſunt, quos ſingere non valet, rubrus, & candidus.

RUBESCO, ſcis, n. 3. *farſi roſſo,* ἐρυθαίνω, rubere incipio, rubens fio. *Virg.* 8. *Æn. v.* 605. arva nova Neptunia cæde rubeſcunt. *Id. l.* 7. *v.* 25. Jamque rubeſcebat fiellis Aurora fugatis. *Ovid. Faſt. 6. verſ.* 727. Sol abit e Geminis, & Cancri ſigna rubeſcunt. *b. e.* ſole incrediente accendantur. *Claudian. de magnete, v.* 4. rubeſcentes ſerali crine cometæ. *Id. de nupt. Honor. & Mar. v.* 187. Mevortia ſigna rubeſcunt floribus. *Plin. l.* 34. *c. ult. ad fin.* Coquitur (*ceruſſa*) in patinis, rubſcetuique radiculis, donec rubeſcat. *Id. l.* 11. *c.* 37. *fell. 63. extr.* Ceteris ſenecta dentes rubeſcunt, equo tantum candidores ſiunt. *Id. l.* 21. *c.* 4. Roſa rubeſcens. *Id. l.* 14. *c.* 2. *extr.* Vine rubeſcentia.

RUBETA, æ, f. & Rana rubeta, *forta di rana velenoſa, roſpo,* φρῦνος, genus ranæ venenatæ, fere in rubis degentis: unde & nomen. Vim malum habet in venificiis ad dementandos homines, & occidendos. *Plin. l.* 32. *c.* 5. *circa med.* Sunt quæ in vepribus tantum vivunt, ob id rubetarum nomine, quas Græci phrynos vocent: gran-

grandissima cunctarum, geminie veloti cornibus, plenæ veneficiocum. *Id. l. 8. c. 31.* Ranæ rubetæ, quarum & in humore vita. *Juvenal. sat. 6. sub fin.* reo agitur tenui pulmone rubetæ. *Propert. l. 3. el. 4. v 27.* Illum turgentis ranæ portenta rubetæ, Et lecta ex siccis anguibus ossa trahunt. ¶ Mira quæ de bis tradunt magi, referuntur a *Plin. cit. l. 32.*

RUBETUM, i, n. *rovete, βατὼν*, locus, in quo rubi copiosa proveniunt, vel *ipsa* ruborum copia. *Ovid. 1. Met. v. 105.* In duris hæsitia mora rubetis. Adde 4. *Fast. vers. 509.* & *Calpur. Ecleg. 3. vers. 5.*

RUBEUS, a, um, *rosso, rubbio*, idem quod robius, robus, rufus, flavus. *Varr. l. 2. R. R. c. 5. ante med.* Vaccæ coloce potissimum nigro, dein rubeo, tertio helvo, *&c. Colum. l. 6. c. c. extr.* Boves colore rubeo, vel fusco. *Pallad. in Mar. cit. 14. a med* Afinus murini maxime coloris, aut rubei. V. *Ribeus.* ¶ Ad illud *Virg. 1. Georg. v. 266.* Nunc facilis rubea texatur falcina virga: *Servius*: ideft ea virga, quæ apud Rubos Italiæ oppidum (in Apulia, prope Canusium: de quo *Horat. l. 1. sat 5. v. 94.* Inde Rubos fessi pervenimus.) plurimo nascitur: *ut a rubo*, cujus meminit (*Virg. Ecl. 3. v. 89.*) ferat & rubus asper amomum. Hæc *Servius*. Sunt etiam virgæ colotis rubei, *aut* sanguinei, quarum meminit *Plin. l. 16. c. 18. l. 19. c. 10. sub fin & lib. 24. cap. 10.* Has significare potuit *Virgil.* potius quam spinosas virgas e rubo, quæ vocandis siscinis inepte sunt.

RUBIA, æ, f. *grana rossa, robbia, ἐρυθρόδανον, ἐρευθεδανον*, herba radicem habens rubram, tingendis lanis ac cornis idoneam. *Plin. l. 19. c. 3. ad fin.* In pennis rubia, tingendis lanis & coriis necessaria, *&c. Id. l. 24. c. 11. ante med.* Alia est erythrodanum, quam aliqui arcuthodanum vocant, nos rubiem, qua tinguntur Laoæ, pelliceque perficiuntur. Adde *Vitruv. l. 7. c. 14.*

RUBICO, & Rubicon, onis, m. fluv. Æmiliæ, seu Galliæ Togatæ, apud Cæsenam urbem, qui mare subit inter Aprusam flov. vulgo *Lusa*, & Sapim, *il Savio*, & inter portum Cæsenatem, & Ariminum. Olim fuit terminus Italiæ. *Plin. l 3. c. 15.* ¶ Ibi a Senatu Romano C. Julio Cæsari interdictum est, ne ulterius armatus procederet, ut *Suetou. in vita ejus cap 31.* narrat. *Plin. loc. cit.* Hinc Rubico quondam finis Italiæ. *Lucan. l. 1. v. 214.* parvisque impellitur undis Punicus Rubicon, cum fervida candidat æstas. Al leg. *Rubico*: qua de re *Quintil. l. 1. c. 5. (al. c. 9. a med.)* Et ut *Palæmo*, sic *Thelemo*, & *Plato* (nam sic eum Cicero quoque appellat) dicerentur, retinuerunt: quia Latinum, quod *e*, & *o* litteris finiretur, non reperiebant. Ex hoc loco *Quintil.* discimus, Latinam positionem esse, si in *o* definat; Græcam si in *on*. Hinc & *Laro* & *Laron*, *Plato* & *Platon*, *Plato* & *Platon*, *Zeno* & *Zenon*, *Agamemno*, & *Agamemnon*, &c. Prosæ Scriptores tutius primam: utramque, ut libuerit, Poetæ usurpaverint.

RUBICUNDULUS, a, um, *vermiglizzo*, subrubens. *Juvenal. sat. 6. vers. 424.* Tandem illa venit rubicundula, totum œnopborum sitiens.

RUBICUNDUS, a, um, *rubicondo, rossiggiante, ἐρυθρὸς*, rubore plenus, abunde rubens. *Plin. l. 18. c. 35. de Luna.* Si rubicunda, ventos portendere dicitur. *Senec. l. 7. quæst nat. c. 11.* Habitus cometæ rubicundior. *Virg. 1. Georg. v. 297.* Rubicunda Ceres. *h. e.* flava. *Ovid. 6. Fast. v. 319.* rubicunda Priape. *Id. de medic. fac. vers. 13.* & *Martial. l. 6. epigr. 64.* matrona prænecas altum rubicunda cubila. *h. e.* perusta solibus, ut ait *Horat. epod. c. v. 41. de* Saturnia enim farino *est. abbronzata.* Sic *Claudian. l. 2. de laudib. Serenich. v. 257.* Et calido rubicunda die sic Africa fatur. *Plaut. Pfend. 4. 7. 120.* Rufus quidam, subniger, magno capite, ora rubicunda. *Horat. l. 1. ep. 16. v. 8.* Rubicundo corna. *Martial. l. 14. epigr. 114.* testa. *Varr. l. 2. R. R. cap. 9. a med.* fabulo cubicundior.

RUBIDUS, a, um, *rosso oscuro, rossiccio, rossigno, ὑπόξανθος*, subrubet, subrufus. *Gell. l. c. c. 26.* Fulvus, & flavus, & rubidus, & phœniceus, & rutilus, & luteus, & spadix appellationes sunt rufi coloris, aut acuentes eum, quasique incendentes, aut cum colore viridi miscentes, aut nigro insuscantes. *& paulo post.* Rubidus est cujus atriot, & nigiore minio inustus. *Suet. de Vitellio, c. 17.* Erat in so facies rubida plerumque ex vinolentia. *Festus*: Rubidus panis appellatur parum coctus, dum rubro colore, rubefactus. Plautus in Casina (c. 5. c.) In furnum condito, atque ibi torreto ine pro pane rubido. Quidam leg. apud *Fest.* iteruto cuctus: quod ad *Plauti* sententiam aptius convenire videtur. *Ibid. lib. eo. Orat. c.* Panis rubidus, recoctus & rubefactus. Rufus *Festus*: Scortea ampullæ, vetustate rugosæ, & coloris ejusdem, rubidæ dici solent. *Plaut. Stich. c. 3. 78.* Rubiginosum frigilem, ampullam rubidem.

RUBIGO cum derivatis, V. *Robigo.*

RUBOR, oris, m. *rossezza, rossa, ἐρυθρότης*, rubedo, color rubens. *Gell. lo c. c. 26.* Sed cum aliter rubeat ignis, aliter sanguis, aliter ostrum, aliter crocum, has singulas rufi *varietates* Latina oratio singulis propriisque vocabulis noo drmonstrat, omniaque ista significat una ruborie appellatione, cum tamen ea ipsis rebus vocabula moiuetur, & igneum aliquid dicat, & flammeum, & sanguineum, & croceum, & ostrinum, & aureum. *Cic. in Orat. cap. 23. sub fin.* Fucati medicamenta candoris, & ruboris omnia repellantur. *Plin. l. 10. c. 22. a med.* Decat terraonas faus autor, absolutaque aigritia, in superciliis cocci rubor. *Val. Flacc. l. 8. v. 58.* Quis ruboi *ista* poli? quod tam lugubre refulsit sidus? *Id. l. 6. v. 27.* Aureus effulsit campis rubor. *Plin l. 22. cap. 23.* Fuogi, qui rubent callo, minus diluto rubore, quam boleti. *Virg. 3. Georg. v. 306.* quamvis Milesia magno Vellera mutentur Tyrios incocta rubores. *h. e.* colorem purpuræ. *Sever. in Herc. Oet. v. 663.* Sidonio mollis aheno Repetita bibit laca rubores. *Plin. l. 18. c. 17. circa med.* Rubori cum pruginé illiolture equi spumo. *h. e.* suffuso sanguini sub cute. *Plaut Capt. 5. c. 9.* At eg. faciam, ut pudeat. nam in ruborem te totum dabo. *h. e.* loris cædam. ¶ De colore, qui suffuso sanguine in vultu apparet, *rossore*. *Ovid. 3. Amor. el. 3. v. 5.* Candida cantiorem roseo fuisula rubore Anta fuerit: niveo lucet in ore rubor. *Lucan. l. 5. v. 214.* rubor igneus inficit om. *Virg. 10. Æn. v. 66. de Lavinia.* Elegantes perfusa genas: cui plurimus igniem Subecit rubor, & calefacta per ora cucurrit. *Plin. l. 11. c. 38. ad fin.* Alius ad ista rubor, & alius verecundiæ. ¶ Metonymice est pudor, *rossore, vergogna, verecondia, ritrosia*: cujus signum est in vultu rubor. *Cic. a. de Orat. cap. 59. extr.* Præstet orator ingenuitatem & ruborem sonm, verborum turpitudine, & rerum obscenitate vitanda. *Liv. l. 30. c. 15.* Maffinissæ hæc audienti non rubor solum suffusus, sed lacrymæ etiam obortæ. *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 10* R bores alicui elicere. *far arrossire. & Martial. l. 1. epigr. 53.* rubotem culpiam imponere. *Tacit. 13. Ann. c. 15.* inferre. *Plin. l. 36. c. 1. sub fin.* Ingens ista reputantum subit etiam antiquitatis rubor. *h. e.* reiico in memoriam, quanius fuerit majorum pudor & parcimonia in sumptibus. *Sueton. de Domit. c. 18.* Vultu mobilio, ruborisque pleno. *Valer. Max. l. 1. c. c. 11. 15.* Magnus calefactibus injectus est rubor, ulteius adversos eam fæviendi. *Id. l. 4. c. 4. n. 5.* & *Ovid 3. Amor. el. 14. v. 21.* Nec fuit iis rubori, aburneo scipiona depolito agrestem fivam aratri repetere. *Tacit. Ann. 14. c. 55. extr.* Rubori mihi est, quod præ pudo caritate, nondum omnes fortuna satecellit. *mi vergogno, che, &c. Id. de Germ. c. 13.* Nec eubor inter comites aspici. *Ovid. 3. de ar. am. v. 167.* Nec rubor est emisse palam. *ma si vergognano di, &c. Id. Heroid. ep. 20. v. 201.* matri licet omnia narres: Nil tua, Cydippe, facta ruboris habent. *Id. 5. Fast. v. 69.* Dicere verba digna rubore. *h. e.* turpia, & erubescenda. *Tacit. l. e Hist. c. 30.* Rubor ac dedecus. *Id. 4. Hist. c. 62.* Rubor & infamia. *Juvenal. sat. 13. v. 241.* quando recepit Ejectum semel attrita de fronte ruborem. *Martial. l. 7. epigr. 12.* Et mihi de nullo fama rubore placet. *h. e.* non placet mihi famam parere ruborem alius inferendo.

RUBRIANUS, a, um, ad Rubrium pertinens, nomen Romani hominis. Senatusconsultum Rubrianum, factum sub Trajano, Rubrio Gallo Cælio Hispone Coss. ut refert *Ulpian. Dig. lib. 40. tit. 5. leg. 26. al fin.* libertatibus subveniebat, quæ ex causa fideicommissi debebantur, ut *ibid.* dicitur. Adde *leg. 28.* & *Modestin. leg. 36.* & *Paul. leg. 33.*

RUBRICA, æ, f. *terra di terra rossa, sinopia, rubrica, ὀχρὶς ἐρυθρὸς, cinnabaris, minium, terra* rubri coloris, qua & pictores utuntur. Cum anim colores parum fiant, partim nascantur, rubrica ex hac est, ut *Plin.* docet *lib. 35. c. 6.* Est autem multiplicis generis, Sinopica, Ægyptia, Balearica, Africana, Lemnia, Cappadox, *ut Id. ibid.* & *Vitruv. l. 7 cap. 7.* tradunt. *Horat. l. c. sat. 7. vers. 98.* Picchia rubrica picta, aut carbone. Cæsar. *de urbanis c.* eo. Priusquam erbuscalas transferas, rubrica, vel alia qualibet re signato. *Persi. sat. 1. v. 65.* fert tendere versum, Non secus ac si oculo rubricam dirigat uno. *h. e.* lineam rubrica tinctam, ut solent materiarii. *Vitr. l. 6. c. 30.* Homines atri coloris tota corpora rubrica illinunt. *Auct. ad Herenn. l. 3. cap. 22. ad fin.* Rubrica delibutus. *imbellicato. & Plaut. Trucul. 2. 2. 30.* Buccas rubricæ, cera omna corpus intimait tibi. *Plin. lib. 34. c. 13. a med.* Diphryges & ex lapida pyrite cremato in caminis, donec excoquatur in rubricam. *h. e.* in rubrum colorem. ¶ Quævis terra coloris ad rubrum accedentis. *Vitruv. l. c. c. 3.* Faciendi fuot lateres ex terra albida, cretosa, sive de rubrica. *Colum. l. 3. c. cc. extr.* Gravis est rubrica, & ad comperbendendum radicibus iniqua: sed alit eadem vitem, cum tenuit: verum est in opere difficilioe, quod neque humeatem fodere possis, quod fit glutinosissima; nec nimium liccam, quia ultra modum prædura. *Plin. l. 18. cap. 14. a med.* & *Colum. l. 2. cap. 10.* Lupinum ex desnore terra rubricam maxime amat. ¶ Metonymice est inscriptio seu titulus earum rerum, quæ in legibus infra scriptis continentur: quæ olim rubrica legum tituli & capita librorum notabantur, distinctionis & ornatus gratia, & ut facilius apparerent. Hinc *Ovid. 1. Trist. el. 1. v. 7.* Nec titulus minio, nec cedro charta notetur. *& Martial. l. 3. epigr. 6.* Et cocco rubeat superbus index *Pers. sat. 5. v 89.* Cur mihi non liceat, juffit quodcunque voluntas, Excepto si quid Maturi rubrica vetavit? *Quintil. l. 12. cap. 3. sub fin.* Alii se ad album, ac rubricæ transtuleruat, & formularii, vel ut Cicero ait, leguleji quidam esse maluerunt. *Paul. Dig. lib. 43. tit. 6. leg. 6. sub fin.* Recuperandæ possessionis causa propooeatur interdicta sub rubrica, Unde vi. Huc pertinet illud *Juvenal. sat 14. v. 192.* accipe ceras, Scribe, puer, vigila, causas age, perlege rubras Majorum leges.

RUBRICĀTUS, a, um, *rubricato*, tinctus rubrica, vel quocumque colore cubeo, ut Rubricatus mutiaus, apud *Auct. Priap. carm. 73.*

RUBRICOSUS, a, um. Rubricosus ager apud *Coton. R. R. cap 34.* & rubricosum fotum apud *Colum. l. 4. c. ult.* & *Plin. l. 18. c. 17. ad fin.* est rubri coloris, aut ad rubrum accedentis, quæ & *rubrica* dicitur.

RUBRUS. V. in *Rubeo.*

RUBUS, i, m. *rogo, rovo, pruno*, frutex spinosus ceula & folio, passim in dumetis vasceos, & saxis, florem candidum, & mora ferens ante maturitatem rubentia: unde fortasse omen: cujus alterum genus cynosbatos dictus, florem habet rosæ similem: tertium genus Idæum vocant Græci a loco: quoiuin in Ide non aliud nascitur *e* tenuius quam cetera, minoribusque spinis, & minor aduncis. Hæc

Plin.

Plin. l. 16. c. 37. qui *cap.* 21. alicui generi ſcribit folia non cadere: *l. 17. c. 13.* eurvari rubos gracilitas, & ſimul proceritata nimia, defigere rurſus in terram capita, iterumque naſci ex ſe, repletures omnia, *ni* reſiſtat cultura: ita peſſimam & exacrandam rem propaginem tamen docuiſſe, ac viviradicem. *Id. l. 24. c. 13. circa med. & cap. 14.* varias & valde utiles earum vires in medicina perſequitur. *Virg. 3. Georg. verſ.* 315. Horrentesque rubos, & amantes ardua dumos. *Id. Ecl. 3. a. 89.* ferat & rubus aſper amomum. *Ovid. de nuce, v.* 113. At rubus & ſentes tantummodo laedere natæ. *Id. de medic. fac. v. 4.* mordaces interiora rubi. *Id. 4. ex Pont. ep. 4. v. 4.* Mixta fere duris utilis herba rubis. *Propert. l. 4. el. 4. v. 26.* hirſuta brachia ſecta rubis. *Tibull. l. 4. carm. 3. v. 10.* hamatis crure notare rubis. ¶ Feminino genere *Prudent. cathemer. 5. verſ. 31.* Moyſes nempe Deum ſpinifera in rubo Vidit conſpicuo lumine flammeum. Adde *io Apothoſ. v. 223.* & *Sulpit. Severr. l. 1. hiſt. ſacr. c. 14.* ¶ De moris rubi, *Properti. l. 3. el. 21. a. 28.* Et dare puniceis plena caniſtra rubis. Hoc ſenſu *rubum*, *i*, n. eſſe videtur, ſi analogiam ſequeris.

RUCTAMEN, inis, n. ructus. *Prudent. 10 Hamartig. v. 467.* Carnis & immodicæ ſpurco ructamine crudos.

RUCTATRIX, icis, f. quæ ructat: & quæ ructum movet. *Martial. l. 12. epigr. 48.* Nec deeſt ructatria menta, nec herba ſalax. *Plin. l. 20. c. 7. a med.* Lactucæ ructus lenes faciunt.

RUCTATUS, a, um, *ἐρυγχθείς*, ructu emiſſus, effuſus, profuſus. *Sil. l. 15. a. 435.* Permiſcetque mero ructatos ore cruores. *Id. l. 2. v. 685.* patuloque redundat Gutture ructatus longe cruor.

RUCTO, as, a. 1. *ructare*, *ἐρεύγω*, ructum emitto. *Plaut. Pſeud. 5. 2. 9.* Pergin' ructare in os mihi? *Juvenal. ſat. 3. v. 107.* Si bene ructavit, ſi rectum minait amicus. *Plin. l. 7. c. 50.* Ut in Antonia Druſi nunquam exſpuiſſe, in Pomponio Conſulari Poſta nunquam ructaſſe. *Cic. 2. Phil. c. 25. ſub fin.* Magiſter equitum, cui ructare turpe eſſet, is vomens, &c. *Plin. l. 20. c. 17.* Tragoriganum efficaciſſimum ſtomacho acida ructanti. *Juvenal. ſat. 6. a. 10.* glandem ructante marito. *Martial. l. 9. epigr. 49.* ructare aprum. ¶ Dicitur etiam *ructor*, *eris*, deponens. *Varr. l. 3. R. R. cap. 2.* Cujus aves hoſpitales etiam nunc ructor, quas mihi appoſuiſti paucis ante diebus. *Lucil.* apud *Perott. in Coronacop.* Ructantur juvenes, & ſputis omnia fœdaot. *Cicero* quoque uſurpavit, tale *Feſto*. ¶ Tranſlate ſe emittere, *manare fluvii*: ſed metaphora eſt humilis & plebeja. *Horat. in ar. Poet. verſ.* 457. dum ſublimes verſus ructatur. *Pollad. in Aug. tit. 8. ad fin.* Si terre vaporeta humidum ſumum ocbuloſumque ructaverit, aquas inaſſa cognoſces. *Sidon. carm. 23. v. 252.* Qui ſupra ſatrepas ſedet tyrennus, Ructatus ſamideum propinquitates. *b. v.* jactans, in ore habens.

RUCTOR. V. in voce præced.

RUCTUO, as, a. 1. ructo. *Anguſt. ferm. 235. de Temp. a med.* Bibeates unicum Verbum, unde impleti ſuctuaut laudes.

RUCTUOSUS, a, um, *ἐρυσιπελώδης*, plenus ructibus. *M. Caelius* apud *Quintil. l. 4. c. 2. ſub fin.* Totis præcordiis ſtertentem, ructuoſos ſpiritus geminare.

RUCTUS, us, m. *τὸ ἐρεύγεσθαι*, cibi & potus in ſtomacho male concocti ventoſa per os exſpiratio, crudi ſtomachi ſonitus, quem edere ſolent, qui plus æquo onerarunt ventriculum: ab *ἐρεύγω*. *Cic. l. 9. Fam. ep. 22. in fin.* Stoici crepitus ajunt æquæ liberos, ac ructus eſſe oportere. *Martial. lib. 1. epigr. 88.* Extremo ructus cum venit a barathro. *Plin. l. 24. c. 15. a med.* Ructu gravis herba. *b. c.* quæ manducata ructus movet fœtidi uois. *Lucil.* apud *Non. c. 2. n. 733.* exhalas acidos ex pectore ructus. *Celſ. ſub fin. cap. 5. l. 4.* Si cessuit intus cibus, aut computruit: quorum utrumlibet ructus oſtendit. *Plin. l. 26. c. 8. a med.* Peucedani ſuccus ructus gignit. *Id. l. 20. c. 18.* Aesthum ructus movet. *Id. l. 27. c. 13.* Smyrnium fudores ciet, & ructus. *Id. l. 22. c. 23.* Silphion inflationes facit, & ructus. *Id. l. 20. c. 12. ad fin.* Ructum diſſolvere. *& cap. 17.* Piperitis utilis ructibus.

RUDEATUS. V. in voce ſequenti.

RUDECTUS, a, um, eſt adjunctum terræ ruderibus plenæ, macræ, ſiccæ. *Cato* R. R. *c. 34.* Ager rubricoſus, & terra pulla, materina, rudecta, arenoſa. *& cap. 35.* Lentim in rudecto, & rubricoſo loco, qui herboſus non fiet, ſerito. (*Plin.* hæc ſic reddit *l. 18. c. 27. ad fin.* Lentem ſeri in frutecioſo, & rubricoſo, qui non ſit herbidus.) *Id. cap. 131.* Ea loca primum arato, quæ ſudecta, arenoſaque ſunt. (*Plin. l. 18. c. 16. c med.* Arare incipiat macre arenoſaque. *Ipſe Cato cap. 50.* Loca primum arato, quæ ſiccitſima erunt.) Al. leg. *rudeata*: quidam *rudeta*, eod. ſenſu. quæ varietas eſt etiam in duobus priorib. locis modo allatis.

RUDENS, entis, m. & f. *funis de nave, funicme, ſorte, navium, navigiorum, καλώδιον*, funis nauticus, præſertim quo antenna, & velum tenditur. *Cinerius* apud *Feſt.* in *Radus* videtur ducere a rudis. *Nonius* vero *c. 1. n. 254.* rudentes, inquit, ex cauſa ſapientiſſimi dictus putant, quod funes, cum ventu verberantur, rudere eximiuntur: atque hunc ſonum proprium funium, non aſinorum putant. *Cic. l. 1. de Divin. c. 56.* Explicatio rudentis. *Plaut. Rud. 4. 3. 1.* Mane, dum hanc tibi, quam trahis, rudentem complico. *Pacuv.* apud *Col. ad Cicer. 8. Fam. ep. 2.* Strepitus, fremitus, clamor tonitruum, & rudentum ſibilus. (De oborta tempeſtate loquitur.) Sic *Hover. epod. 10. a. 5.* Niger rudentes Eurus, inverſo mari, Tractuſque remos differet. *Virg. 1. Æn. verſ. 91.* Inſequitur clamorque virum, ſtridorque rudentum. *Ovid. 1. Triſt. el. 11. a. 19.* contenti ſtridunt Aquilone rudentes. *Id. 3. Met. a. 616.* quo non aliud confcendere ſummas Ocior antennas, prenſoque rudente volebi. *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v. 235.* Candidaque intorti ſuſtollant vela rudentes. ¶ Excutere, laxare, immittere, expedire rudentes, eſt vela facientium. *Virg. 3. Æn. v. 267.* excuſſoſque jubet laxare rudentes. *& verſ. 682.* Præcipites metus acer agit quocumque rudentes Excutere, & ventis intendere vela ſecundis. *Id. 12. Æn. a. 219.* velis imitte rudentes. *Lucan. l. 5. v. 426.* Cum pariter ſolvere rates, toroſque rudentes Laxavere ſinus. *Claudian. de B. Gild. a. 480.* arripiunt naves, ipſique (*milites*) rudentes expediunt. ¶ *Rudens* titulus eſt Comœdiæ Plautinæ, in qua piſcator inducitur captum in mari vidulum rudente trahens. ¶ Per ſynecdochen dicitur de navi, aut velis, aut navigatione. *Val. Flacc. l. 1. verſ. 627.* illicitas temerare rudentibus undas. *Cic. Tuſcul. 5. c. 14.* Qui glorianti cuidam mercatori, quod multas naves in omnem unam maritimam dimiſſiſſet; non ſane optabilis iſta, inquit, rudentibus apta fortuna. *b. c.* quaſi alligata rudentibus, & ab incerto maris flatu pendeos. ¶ *Rudentium* pro *rudentum* habet *Vitruv. l. 10. c. 19. c med.* & *Prudent. in præfat. l. 2. adverſ. Symmach.* ¶ Adhibetur etiam extra rem nauticam, ad quemcumque funem ſignificandum. *Vitruv.* enim uſurpat de funibus catapultæ & baliſtæ, *lib. 10. c. 17. extr. & cap. 18.* ¶ *Rudens*, rudimum emittens. V. in *Rudo*.

RUDENTISIBILUS, li, m. ſtridor funium nauticorum. *Pacuv.* apud *Varron. l. 4. de L. L. c. 2. c med.*

RUDERA. V. *Rudus*.

RUDERARIUS, a, um, ad rudera ſpectans, ut Ruderarium cribrum, ideſt cribri genus majus ex membrana minutis foraminibus pertuſa, quo rudus, & arena, & calx cribrantur. *Apul. l. 8. Metam.* Quem ad finem cantherium iſti vaeni ſubjiciemus, & vetulum, & calore deformem, nec quidquam amplius, quem ruderarium cribrum?

RUDERATIO, onis, f. actus ruderandi, h. e. ſternendi rudera pavimenta, *el fai un battuto, un pavimento, une ſpreſte, e ſpezzo, ψῆφοι*. Differt a ſtatuminatione, quia ſtatuminatio fit lapidibus, & cæmentis libralibus, & maculibus, ſine calce & arena; ruderatio vero ſtatumini ſuperinducitur cum calce, & arena, aut rudere novo, aut redivivo, ideſt ea veteris ædificio ſumpto, nam nuper effoſſo, quod conſtat e cæmento, ad differentiam nuclei, qui eſt e teſta contuſa, & tertio loco inducitur. *Vitruv. lib. 7. cap. 2.* Primumque incipiam de ſuderatione, quæ principia tenet expoliationum.

RUDERATUS, a, um. *Plin. l. 21. c. 4. ad fin.* Ruſa ſeri nec pinguibus volt, nec argilloſis locis, nec riguis, conreota raris: proprieque ruderatam agrum amat. *b. c.* in quo rudera, veterumque ædificiorum fragmina plurima ſunt.

RUDERO, as, avi, atum, a. 1. *far un battuto, e ſtratto, ψηφίω*, rudus induco in pavimentis, ſolum rudere ſtarna. *Vitruv. l. 7. c. 1.* Si plana pede erit ruderandum, quæratur ſolum, &c. *& paulo poſt.* Tunc inſuper ſtatuminetur, ne minori ſaxo, quam quod poſſit manum implere: ſtatuminibus inducitis, ruderetur.

RUDETUM, i, n. locus ruderatus, ſeu ſuderibus plenus. V. *Rudectus*.

RUDIÆ. V. *Rudimus*.

RUDIARIUS, a, um, ad rudem, h. e. virgam pertinens. *Rudiarii* ſunt gladiatores rude donati. V. *Rudis* ſubſtantiv. *Sueton. in Tiber. c. 7.* Munus gladiatorium in memoriam patris dedit, rudiariis quoque quibuſdam revocatis auctoramento canentum militum. ¶ *Cincius* apud *Feſt.* in *Rudus*, vocat *rudiarios* qui ſaga nova poliunt: nempe a *rudis* adject.

RUDICULA, æ, f. *ſpatula, meſtula, κύαθος, runda*, ſpatha, ligula, inſtrumentum, quo agitantur ea, quæ coquuntur: a *rudis*, virga. *Cato* R. R. *c. 95.* Amurcæ in vas ahenum indito congius duos: poſtea igni leni coquito: rudicula agitato crebro, uſque adeo dum fiat tam craſſum, quam mel. *Colum. l. 12. c. 46. a med.* Defrutum confundito in ahenum, taleolas inulæ adjicito, ac rudicula lingea peragitato. *Plin. l. 34. c. ult. ad fin.* Coquitur in patinis, miſceturque rudicula, donec rubeſcat.

RUDICULUS apud *Feſt.* in *Perſillum* eſt vas quoddam. ſic enim vocatus a *Paulo ibid.* Al. leg. *rudoſculum*, & intelligunt vas ex cavo informi ſaxo; quia *rudus* ſaxum impolitum eſt.

RUDIMENTUM, ti, n. *primo principio di qualche profeſſione, novizzato, προτροπάδιον*, primum principium artis, aut diſciplinæ cujuslibet: a *rudis*, quia res omnes tirtio rudes ſunt, & qui ad artem quamlibet accedit, rudis eſt. *Petron. in Sat. c. 83.* Vidi Protogenis ſudimenta, cum ipſius naturæ veritate certantia. *Plin. l. 21. c. 5.* Eſt flos non diſſimilis lilio in herba, quam convolvolum vocant, nullo odore, nec crocis intus, candorem tantum refirens, ac veluti naturæ rudimentum lilia facere condiſcentis. *imparatricis.* & *Gell. l. 12. c. 2. circa med. de loſte matric.* Ad ſovenda vitæ nempe lucis rudimenta præſta eſt. *Stat. 2. Achill. v. 478.* Cruda rudimenta, & teneros formaveris annos. *Ovid. Heroid. ep. 5. v. 97.* Turpe rudimentum, petriæ præpoure raptam. *bonore faggio, diſcemſſe principale. & Quintil. l. 2. c. 1. circa med.* Suaſorio, quæ ſunt apud ſhetorem materiæ inter rudimenta diverſi. *Lact. lib. 1. c. 3.* Rudimentum primum puerilis regni. *i primi anni. & Virg. 11. Æn. v. 157.* dura rudimenta belli. *Vellej. l. 2. c. 129.* Imbutus rudimentis militiæ. ¶ *Rudimentum ponere, deponere*, rudem eſſe deſinere, incipere fieri inſtructiorem & politiorem, *ofitir di novizziate, dirozzarſi. Liv. l. 31. c. 11. ad fin.* Virminam rudimentum adoleſcentiæ, bello laceſſentem Romanos, poſuiſſe. *Juſtin. l. 7. c. 5.* Prima puerilitia rudimenta in urbe ſeveritatis antiquæ depoſuit. *Id. l. 9. c. 2. ſub fin.* Sub tailitia patris tirocinii rudimenta deponere. Adde *Suetan. in Ner. c. 22.*

RUDINUS, a, ure, *Pudinus*, ad Rudias Calabriæ oppidum pertinens, quæ Ennii patria fuit, Græce *Pudlia*, & *Pudlia*. Unde *Sil. l. 12. v. 396.*

v. 396. Miſerunt Calabri, Rudiæ genuere vetuſtæ: Nunc Rudiæ ſolo memorabile nomen alumna. Ipſa Enn. de ſe, apud *Cicer. 3. de Orat. c. 42. corr.* Nos ſumu' Romani, qui fuvimus ante Rudini. *Al. leg.* qui fuimus Rutuli, *aut* Rutili: *alii* qui fuimus Rudi: *alii aliter.* Primam lectionem confirmat *Auſon.* cujus eſt illud in *Grammaticomeſſ. v.* 17. Unde Rudinus ait, divum domus altiſonum cal? Prima autem ſyllaba *ru* corripitur, quia Poeta alteram diphthongi ſeu proprii, ſeu improprii vocalem ſæpe coercere conſueverunt, & io *u* alterum *o*.

RUDIS, is, ſubſtant. f. virga impolita, qualis erat, qua gladiatores olim, cum ipſis permitteretur a gladiatorio munere ceſſare, a Prætore donabantur, & publica alebantur pecunia. *Cic. a. Phil. c.* ap. *corr.* Tam bonus gladiatni rudem tare citu accapiBi? ¶ Hujuſmodi rudibus ipſi gladiatores cum ad artem diſcendam exercebantur, pugnabant. *Sueton. in Calig. c.* 32. Myrmillonem a ludo rudibus ſecum batuentem, & ſponte proſtratum conſodit ferrea ſica. *Auctor ep. ad Octaviam prope fin.* Veterum vulneribus, & ziste confectos gladiatores ad rudem compellare. *b. e.* ad reſumendam profeſſionem cogere. *Ovid. a. Amor. el. 9. v.* 22. Turaque depoſito poſcitur enſe rudis. *Id. 3. de tr. am. v.* 515. Sic ubi proluſit, rudibus puer ille relictis, Spicula de pharetra prumpſit acuta ſua. *Liv. l. 26. cap. ult.* Rudibus inter ſe in modum juſtæ pugnæ concurrerunt, præpilatiſque miſſilibus jaculati ſunt. ¶ Translata *ſuſpiciendo* ad priorem rudis uſum, accipitur pro libertate, & optato rei cujuſvis fine: & *eudem dare*, ſeu *donare* eſt a quovis munere dimittere: *rudem meretri*, eſt mereri miſſionem, vel caſſationem a labore, vel officio: *rude donari*, vel *rudem accipere*, quocumque onere liberari, a munere quovis in otium reſtitui, vel ob ziſtem, vel ob imbecillitatem, &c. *Horat. l. 1. ep. c. v.* 2. Spectatum ſatis, & donatum jam rude quæris, Mæcenas, iterum antiquo me includere ludo. *Martial. l. 3. epigr.* 36. Ut nondum credas me meruiſſe rudem. *Juvenal. ſat. 7. v.* 171. Ergo ſibi dabit ipſa rudem. ¶ Sumitur etiam *rudis* pro ligula, ſeu ſpatha, ideſt virga lignea, qua res agitantur, & miſcentur, ut ſit in iis, quæ coquuntur, *meſſole*. *Plin. l.* 34. *c.* 18. Uritur in patinis per laminas minutas cum ſulphure, veriſtum rudibus ferreis, aut ferulaceis. *Cato* R. R. *c. 79.* Coquito, verſatoque crebro duebus rudibus.

RUDIS, de, adject. *non lavorato, incolto, rozzo, groſſolano, envido, adirudos, ἀνέργαστος*, incultus, impolitus, inelaboratus, non levigatus, inornatus, imperfectus: unde *rudis* virga gladiatorum, de qua in voce præced. *Cincius* apud *Feſt.* in *Rodus*. Omnis fere materia non deformata, rudis appellatur, ſicut veſtimentum rude, non perpolitum. *Virg. a. Georg. v.* 211. At rudis enituit *impulſo* vomere campus. *Varr. R. R. c.* 44. Multum *intereſt*, in rudi terra, an in ea ſerta, quæ quotannis obſita ſit. *Colum. lib. 3. c.* 11. Rudem potius aligendum agrum, quam ubi fuerit ſeges. *Virg. 9. Æn. v.* 743. Ille rudem nobis, & cortice crudo Intoequet ſummis adnixus viribus haſtam. *Petron. in Satyr. c.* 124. Rudis atque infecta materies. *Ovid. Met. 1. v.* 7. chaos, rudis indigeſtaque moles. *Plin. l. 11. c.* 52. a *med.* Rudis parintum circumjectus, *b. a.* parietum teſtorio non politorum. *Ovid. 3. de ar. am. v.* 217. Cur mihi non tuo cauſa eſt candoris in ore? Claude fotum thalami, quid rude prodis opus? *b. e.* opus fucandi oris, cum adhuc imperfectum eſt. *Id. Met. 6. v.* 19. rudis lana. *Id. 4. Faſt. v.* 659. veſtis. *Id. Met. 8. v.* 640. textum rude. *& lib. 2. v.* 406. ſigna rudia. *ſtatue abbozzate*. & *Quintil. l. 9. c. 4. ante med.* Saxa rudia, *non lavorati*. & *Plin. l.* 37. *c.* 3. *ante med.* Succinum udvehi ruda, politique adipe ſuis. *Id. l.* 33. *c.* 3. Servius rex primus ſignavit æs: antea rudi uſos Romæ, Timæus tradit. *grezzo*. V. *Geſner. Stmc. in Hippol. v.* 320. dare legem rudibus capillis. *ſcarmigliati*, incomptis. *Ovid. 3. de ar. am. v.* 113. rudis ſimplicitas. *b. e.* inornata. *Martial. l. 2. epigr.* 90. fons vivus, & herba rudis. *b. e.* ſua ſponte naſcens, nulla arte exculta aut diſpoſita, ut ſit in hortis deliciarum cauſa noſtrutis. *Id. l.* 10. *epigr.* 48. Prototomi rudes. *b. e.* vel oulla, vel ſimplici conditura in cibum parati. ¶ Translate *Plaut. Pœn. a. t. 60.* Placet conſilium. *Mil.* imo etiam ubi expolivero, magis hoc tum demum dicas: nunc etiam rude aß. *Cic. 1. de Orat. c. 2.* Quæ pueris, aut adoleſcentulis nobis, ex commentariolis noſtris inchoata ac rudia exciderunt. ¶ Ex his apparet, *rudia* dici quæ talia ſunt, qualia natura edidit, nihilque illis adhuc adjectum eſt. Hujuſmodi ſunt *lana, herba, haſta, campus rudis, ut rude*, &c. Hinc rudes querelæ apud *Martial. l. 11. epigr.* 72. ſunt ſine arte, non fictæ: *ſchiette, ſemplici, non affettate*. Sic dicuntur etiam quæ recentia ſunt, nova, integra. *Plin. l.* 35. *c. 6. poſt med. de purpuriſſo*. Præcipuum eſt primum, ſervente aheno rudibus medicamentis inebriatum. *colore, e tinnum virgine*, ſanie puerperæ, quæ nondum quidquam aliud tinxit. *Petron. in Satyr. c.* 94. *ſub fin.* Rudis novacula, & retuſa. *b. e.* nova, cote nondum aſperata, & quæ nullum adhuc barbam defecuit. *Claudian. de* VI. *conſul. Honor. v.* 541. Lunamque rudem madefecerat Auſter. *b. e.* novam. *Id. in nupt. Honor. & Mar. v.* 80. rudes lacrymæ. *b. e.* quæ ſunduntur a teneris juvenibus tum primum amore implicitis. *Lucan. l.* 3. *v.* 193. & *Apul. Mozam.* 11. Rudem dedicantis carinam. *b. e.* novam, & mare nondum aſpertam. Et translate *Catull. carm. 63. de nupt. Pel. & Thet. v.* 11. rudis Amphitrite. *b. e.* mare nondum navibus tentatum. *Seneca, in Troadib. v.* 217. Rudem cruore regis dextram imbuit. *b. e.* quæ ſanguinem nondum feriendo hauſerat. *Martial. l. 12. epigr.* 67. Secreta quære carmina, & rudes curas. *b. e.* quæ nondum vulgata ſunt, neque expertæ judicium vulgi. *Propert. lib. 3. el.* 13. *v.* 5. rudes animi. *b. e.* nondum amorem experti. ¶ *Rudis* ægna apud *Martial. l. 9. epigr.* 73. eſt tenella, recens a matre. *νέα τέθηλυια*. Sic *rudis filia*, parvula, infans, *lib. 7. epigr.* 94.

¶ Aliquando *rudis*, eſt durus, non mollitus. *Martial. l.* 13. *epigr.* 68. Turget adhuc viridi cum rudis uva mero. *immatura*. ¶ Translata a prima ſignificatione eſt imperitus, ignarus, indoctus, *ἄπειρος, ignorante, inſperto, ἀναίδευτος, ἀναίσθητος*. *Cic. pro Flacc. c.* 7. Imperiti homines, rerum omnium rudes ignariqus. *Plin. l. 8. epiſt.* 14. Rudis & imperitus. *Cic. pro Marcell. c.* 7. 2 *med.* Quis aß unquam tam ignarus rerum, tam rudis in republica, qui, &c? *Id. pro Balb. c.* 20. ⁂ *med.* Non imperitus fœderis, non rudis exemplorum. *Gell. l.* 13. *c.* 16. litterarum. *Sueton. in Tito, c.* 4. muſicæ. *Horat. l. & ep. a. v.* 47. belli civilis. *Ovid. 4. Faſt. v.* 336. juvenca nperum conjugiique rudis. *Id. a. Triſt. v.* 424. & *Sext. 6. Theb. v.* 437. Ennius ingenio maximus, arte rudis. *Vellej. l. 2. c.* 73. Adhuc ſæcula Budiis rudis, ſermone barbarus, itopeto ſtrennæ. *Cic. 4. Verr. c. 6. 2 med.* Provincia rudis, & tiro. *Id. 1. de Orat. c. 50. extr.* Orator nulla in re tiro ue rudis, nec peregrinus atque hoſpes in agendo eſſe debet. *& cap. 58. a med.* In communi vita nec hebetem eſſe, nec rudem. *Propert. l. 2. el. 25. v.* 82. Sive in amore rudis, ſive peritus erit. *Liv. lib. 24. c.* 48. Rudem ad pedeſtria bella Numidarum gentem eſſe. *Ovid. Heroid. epiſt. 12. v.* 48. Et rudis ad pectus, & nova miles erum. *Id. 3. re Pont. ep. 7. v.* 18. Ad mala jampridem non ſumus ulla rudes. *Quietil. l. 1. c. 1. Tacit. 13. Ann. c. 16. Sener. in Thyeſt. v.* 317. rudes anni. *b. e.* infantiæ, & puritiæ. *Valer. Maxim. initio cap. 3. l. 5. & Quintil. l. 12. c. ult. 2 med.* rude ſæculum. *b. e.* ſine litteris. *Plin. lib. 18. c. 2.* Rudis fuit priſcorum vita, & ſine litteris. ¶ moleſtus, incommodus, noxius. *Martial. l. 6. epigr.* 42. fontes Aponi rudes puellis. *feſt.* quia in his viri recreantur: ſi mulier deſcendat, inconditur, inquit Caſſiodor. *l. 2. ep.* 39. *circa med.* ¶ agreſtis, ruſticus. *Quintil. lib. 12. c. 3. ante med.* Sit vox non ſubſurda, rudis, immanis, dura, rigida, &c. *Ovid. 2. de ar. am. v.* 112. eadem præbente modum tibicine Toſco. ¶ *Rude* in ablativo. Fragm. vet. lapid. apud *Murator. pag.* 347. de rude cœpta ſolo. ¶ Comparativi *rudior* exempla nondum legi: non temere impoſuaverim. *Rudiſſimus* tribuitur *Ammiano lib. 26. cap. 6. (al. c.* 15.) Incanabilis, & crudelis, & in rabido corde rudiſſimus. Sed al. leg. *duriſſimus*.

RUDITAS, atis, f. *ignoranza, ἀμαθία*, ignorantia, imperitia. *Apul. in Florid. n.* 20. (*al.* 4.) Litteratoris eruditatem eximere.

RUDITUS, us, m. *cogghio, cagliu, ὄγκαδος*, vox aſini. *Apul. lib. 8. Metam.* Andito eruditu meo. *In Gloſſ. Gr. Lat.* eſt *rudimum, i*, neutr. gen.

RUDIUS, a, um, Rudinus: a Rudiis. *Cic. pro Arch. c.* 10. *de Ennio*. Rudium hominem majores noſtri in civitatem receperunt. *Sulpicio in Satyra, v.* 46. *de eod.* Scipio, qui Rudio etevie formante magiſtro. Al. leg. *Rhodio*, & Panætium philoſophum ax Rhodo inſula intelligunt: quod veri ſimilius eſt.

RUDO, is, rudi, & ivi, a. 3. & 4. *cogghiare, cagliare, ὀγκάομαι*, clamorem aſini edo. Primam ſyllabam fere corripit, aliquando producit. *Ovid. 6. Faſt. v.* 342. Intempeſtivo cum cudit ille ſono. *Id. 1. Faſt. v.* 433. Ecce rudens rauco Sileni vector aſellus. *Id. 3. de ar. am. v.* 290. Ut rudit ad ſcabram turpis aſella molam. *Perſ. ſat. 3. v.* 9. Findor, ut Arcadiæ pecuaria rudere credas. *Apul. l. 7. Metam.* Porrectis auribus, præſtitique naribus, rudivi fortiter. ¶ Exprimit eriam vocem inconditam aliorum animalium. *Virg. 7. Æn. v.* 16. *de leonib.* ſæva ſub nocte rudentum. *Id. 3. Georg. v.* 374. *de cervis*, greviterque rudentes cædunt. *Claudian. de conſul. Mall. Theod. v.* 298. Conveniant urſi, magna quos mole rudantes, &c. ¶ De incondita voce hominis. *Virg. de Caco Æn. 8. v.* 248. Inclinſumque cava ſaxe, atque infueta rudentere. *Lucil.* apud *Varron. l. 6. de L. L. c. 5. ad fin.* Hæc, inquam, rudet a ruſtris, atque ajulitabit, Concurſius ut arenarius, clareque quiritans.

RUDOR, oris, m. ruditus, clamor inconditus, mugitus, ſtridor, murmur. *Apul. de Mundo*. Mycetis vuentur tetri rudoris inquietudo terrena. *Id. in Florid. n.* 17. (*al. l.* 3.) Vox hominis & tuba rudore torvior, & lyra eunentu variatior.

RUDUS, eris, n. duplex eſt, vetus & novum. Vetus noſtri vocant *rovinaccio*, Græci *ἐμπλεκτον*, fragmina minuta laterum, vel lapidum, & dunta calcis ex ædificiis prolapſis. quarum rerum aliquis uſus aß & in novis extruendis. *Tacit. 15. Ann. c.* 43. Ruderi accipiendo Oſtienſis paludes deſiinabat: utique naves, quæ frumentum Tiberi ſubvectaſſent, nnuſque rudere decurterent. *Sueton. in Aug. c.* 30. Alveum Tiberis laxavit, & perpugavit, completum olim ruderibus, & ædificiorum prolapſionibus coarctatum. *Id. in Veſpaſ. c.* 8. *ad fin.* Reſtitutionem Capitolii aggreſſus, ruderibus purgandis manue primus admovit. ¶ Novum rudus eſt vel glarea, vel lateres, aut ſaxa contuſa: quæ calce admixta uſure habent præcipue in pavimentis: unde *ruderatio*, & *rudero*. Hiue illa *rudus inducere, inſicere, ſolidare, diuſure, ſtruere, ſubigere, fricare*, &c. apud *Caton. R. R. c. 18. Vitruv. l. 7. c. c. Plin. l. 36. c. 25. Pallad. l. 1. tit. 9. & in Mese tit. 11.* Hiue *rudus* eſt ipſum pavimentum ex glarea, aut ſaxis contuſis admixta calce ſolidatum. Pavimentum vero dicitur, cum ex lapide quadrato, aut lateribus integris ſtratum eſt. illud dicitur Ital. *un battuto, un terrazzo*: hue *ſelciato, laſtrico*. *Hirt. de B. Alex. c.* 1. Alexandriæ ædificiis tecta ſunt rudere, aut pevimentis. *Auct. de B. Hiſpan. c.* 8. Omnia loca rudere, uen regulis, iegantur. ¶ Alia eſt ruderis ratio in illo *Colum. l.* 10. *v.* 82. Rudere tum pingui, ſolido vel ſtercore aſelli, Armentive ſimo ſeturet jejunia terræ. *In vet. Gloſſ.* rudus dicitur *χῶμα, χοῦς*, quz vocus glebam, aut terram ſignificant. Itaque *Colum. pinguet eudus* videtur intelligere pinguem terram, probe macerataam & fermentatam, qua hodieque ad ſtercorandos hortos utuntur, & noſtri vocant *terrazzo*. ¶ Denique *rudus*, idem eſt ac *rudus*, h. e. æs

infectum, æs rude, aliquando & signatum, v. gr. asses, ot in ea Voce dictum est. *Prudent. in Apoth.* v. 798. sculptor ab æris Rudere decoctam confuescit fingere massam. *Liv. lib.* 26. *c.* 11. *a med.* Æris acervi, cum rudera milites religione inducti jacerent, post profectionem Annibalis magni inventi. *b. e.* cum milites Pœni ære conferrent ad placandam nuream, cujus templum jussu Annibalis spoliaverant. *Jacere rudera*, videtur eo sensu dictum, quo *Id. l.* 3. *cap.* 18. *extr.* In consulis doreum plebes quadrantes, ut funere ampliore efferretur, jactasse ferunt. *& Suetan. in Aug. cap.* 57. Omnes ordines in lacum Curtii quotannis ea vota stipem jaciebant.

RUDUSCULUM. V. *Rudusculum*.

RUFESCO, is, n. 3. *divenire rufus*, ῥυσσίζομαι, rufus fio. *Plin. l.* 10. *cap.* 29. *ante med.* Grues senectute nigrescunt, merula ex nigra rufescit. *Id. l.* 28. *c.* 12. *sub fin.* Butyrum cum melle decoctum, donec rufescat.

RUFIUS. V. *Chama*.

RUFO, as, a. 1. *fare rufus*, ῥυσσίζω, rufum facio. *Plin. l.* 23. *c.* 2. & 5. Tunc addito lentiscino oleo illita, una nocte rufat capillum. *Id. l.* 25. *c.* 22. Rufatur capillus primum prodeuntibus nucleis.

RUFULUS, a, um, *rufigno, rufficio, rufferc*, diminut. a *rufus*. *Plaut. Asin.* 2. 3. 20. Macilentis malis, rufulus, aliquantum ventriosus. *Plin. l.* 25. *c.* 13. Mandragora foliis hirsutis, radicibus binis rufulis, intus albis, &c. ¶ Rufuli, sive Rutuli, unum genus Tribunorum militum, ita dictum a Rutilio Rufo, qui de eorum jure legem tulit. Tribuni enim militum dividebantur in Rufulos, sive Rutulos, & Comitiatos. *Ascon. Pedian. in act.* 1. *in Verr. c.* 10. Tribunorum militarium duo sunt genera, primum eorum, qui Rufuli dicuntur. Hi in exercitu creari solent. Alii sunt Comitiati, qui Romæ Comitiis designantur. *Fest.* Rufuli Tribuni militum appellabantur, quos Consules faciebant, non populus: de quorum jure quod Rutilius Rufus legem tulerit, qua ait cavebatur multis modis (sic velim alvvavertant eorum jus, ac tunc elevabant, qui populi suffragio creabantur) Rufuli a cognomine Rutilii, ac post Rutuli apellati sunt. *Liv. l.* 7. *c.* 5. *sub fin.* Et cum eo anno primum placuisset Tribunos rcilitum ad legiones suffragio fieri (nam & antea, sicut nunc, quos Rufulos vocant, Imperatores ipsi faciebant) T. Manlius, qui postea Torquatus appellatus est, secundum in ea locis tenuit.

RUFUS, a, um, *rosa, rossigno, lionato, bundo*, ῥυσσός, ξανθός. Docet *Gell. l.* 2. *c.* 26. nomen esse generale cujuscumque rubri coloris: & idem significare, quod *russus*, & ruber: cujus species sunt fulvus, flavus, rubidus, rutilus, phœniceus, &c. Itaque usurpatur de omnibus rubri coloris gradibus, & præcipue de eo, qui non plane rubet, sed ad flavum nonnihil declinat: vel qui ita flavus est, ut ad ruborem accedat. *Cels. l.* 2. *c.* 8. Sputum maturc rufo quodam sanguina. *Vitruv. l.* 8. *c.* 3. *a med.* Quoniam in campia Trojanis proxime flumen armenta rufa, & pecora leucophæa nascuntur, idvo id flumen Ilienses Xanthum appellavisse dicuntur. *Martial. lib.* 14. *epigr.* 129. *cujus lemma Rufa Canisie*: Ruma magis fuscis vestitue, Gallia rufis: Et placet hic pueris, militibusque color. *rosso*. & *Plin. l.* 32. *c.* 7. *a med.* Sal ruber Memphi, rufus ast circa Oxum. *rossigno*. & *lib.* 17. *c.* 24. Sorbus arbor infestatur vermiculis rufis & pilosis. *& l.* 32. *c.* 6. Ostrea rufa Hispaniæ, fusca Illyrico, nigra Cercejis. *Id. l.* 28. *c.* 9. Campana filigo rufior, at Pisana candidior. *Id. l.* 16. *c.* 14. In tilia mas & femina differunt: nam materies mari dura rufiorque. ¶ Cum dicitur de hominibus refertur ad colorem capillorum. *Plaut. Pseud.* 4. 7. 120. Rufus quidam, ventriosus, crassis suris, subniger, magno capite, acutis oculis, nec rubicundo, admodum magnis pedibus. Creditur a nonullis *Plautus* his notis se ipsv descripsisse. ¶ Hic color in puellis improbatur, ut videre est apud *Terent. Heaut.* 5. 5. 17. & *Martial. lib.* 2. *epigr.* 33. *l.* 6. *epigr.* 39. & *lib.* 12. *epigr.* 32. ¶ Ab hoc factum est *Rufinus*, & *Rufinorum* cognomen non una in familia apud Romanos, ut P. Cornelius Rufus, Q. Pompejus Rufus, C. Julius Rufinus, &c. *Quintil. l.* 1. *c.* 4. (*al. c.* 7.) *a med.* Scrutabitur origines nominum, ut quæ ex habitu corporis Ciceriones, Rufos, Longosque fecerunt. ¶ Contra fanum orthographiam est, geminatm *f Russus* scribere.

RUGA, æ, f. *grinzo, crespa, ruga, furia*, plicatura, & quasi sulcus in cuta contracta, aspera, & inæqualis, ut in senibus videre est. *Horat. lib.* 4. *od.* 13. *v.* 22. et rugæ turpant, & capitis nives. *Id. epod. fi. v.* 4. rugis vetus frontem senectus exarat. *Ovid. t. ex Pont. ep.* 4. *v.* 2. & *lib.* 3. *Trist. el.* 7. *v.* 34. Jamque meos vultus ruga senilis arat. *Petron. in Satyr. c.* 23. *extr.* Inter rugas malarum tantum erat cretæ, ut putares detectum parietem nimbo laborare. *Ovid. Met.* 3. *v.* 276. sulcare cutem rugis. *Propert. l.* 2. *el.* 14. *v. fi.* Et faceret scissas languida ruga genas. *Tibull. l.* 4 *el.* 2. *v.* 19. terda senectus inducit rugas. ¶ Metonymice est ætas provecta. *Horat. l.* 2. *od.* 14. *v.* 1. fugaces Labuntur anni, nec prasas morem Rugis, & instanti senectæ Afferet. *Cic. de Senect. c.* 28. Non cani, non rugæ repente auctoritatem arripere possunt. ¶ Rugæ frontis tristitiam & mœrorem significant. *Ovid. l.* 1. *de ar. am. v.* 240. Tunc dolor, & curæ, rugaque trifiis abit. *Juvenal. sat.* 13. *v.* 215. densissima ruga cogitor in frontem. *Id. sat.* 14. *v.* 325. Hæc quoque si rugam trahit, extenditque labellum, &c. *Varr. l.* 1. *R. R.* 2. 2. *ad fin.* Hujusce pedes solant dolere & in fronte contrahere rugas. ¶ Item severitatem, & rigidos mores. *Cic. post redit. in Sen. c.* 7. Populum R. non consilio, neque eloquentia, sed rugis supercilioque decrevisse. *Propert. l.* 2. *eleg.* 24. *c.* 23. nunquam vitæ fallet rev ruga severæ. *Ovid.* 2. *Amor. el.* 2. *v.* 33. Cum bene vir trahit vultum, rugasque coegit. *Plin. l.* 9. *ep.* 17. Vis tu remittere aliquid ex rugis? ¶ In vestibus *rugæ* sunt plicaturæ minuentes: contra cavitates inter rugas *sinus* dicuntur. *Plin. l.* 35. *c.* 11. *sub fin.* Cimon articulis membra distinxit, venas protulit, præterque in veste & rugis, & sinus invenit. ¶ A similitudine rugarum senilium usurpatur & in aliis rebus. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *sub init.* Cornua erecta, rugarumque ambitu contorta strepiscroti. *Id. l.* 18. *c.* 31. *post med.* Mali rugis per cochlyas bullantibus. *Id. l.* 15. *c.* 16. Aquilonis afflatus poma deturpaos rugis. *& cap.* 13. Pruna siccata in rugas. *Id. l.* 12. *c.* 7. Candidum piper tostum salibus colore rugisque mutatur. *Id. l.* 9. *c.* 35. *ante med.* Margaritæ flavescunt senectæ, rugisque torpescunt. *Id. l.* 17. *c.* 14. Cortex arboris replicatur in rugas. *Id. l.* 8. *c.* 20. Arctare aliquid in rugas. *Juvenal. sat.* 14. *v.* 2. nitidis rebus maculam & rugam figere. *b. e.* res bonas corrumpere, ut rugæ in vultu pulcritudinem acis corrumpunt. ¶ Fuit cognomen Romanum in gente Carvilia, ut Sp. Carvilius Ruga: quem primum Romæ divortium cum uxore fecisse, post initium sæculi Icati U. C. scribunt *Gell. l.* 4. *c.* 3. & *lib.* 17. *c.* 21. & *Valer. Max. l.* 2. *c.* 1. *fcct.* 4 Item in genta Acilia, ut M. Acilius L. F. Quir. Ruga, *in vet. lap.* apud *Murator. pag.* 233. *n.* 3.

RUGATUS, a, um, *aggrinzato*, in rugas contractus, rugosus. *Plin. lib.* 9. *c.* 33. *de concharum tcstis*. Lævibus, rugatis, dentículatis, striatis.

RUGINOSUS, a, um, rugosus. *Cœl. Aurel. Acut. l.* 1. *cap.* 11. Cutis veluti ruginosa, vel fulcata pannositas.

RUGIO, is, n. 4. *ruggire, ruggbiare*, βρυχάομαι, leonum est, cum vocem emittunt. Factum est a inno, ut *maggire, gemire*, multaque alia. *Spartian. in Geta, cap.* 5. Agni balant, porcelli grummunt, ursi fremunt, leones rugiunt. *Auct. carm. de Philom. v.* 49. Tigrides indomitæ rancant, rugiuntque leones.

RUGITUS, us, m. *ruggito, βρυχηθμός*, vox leonis. *Vopisc. in Probo, c.* 19. Centum leones, qui rugitibus suis tonitrue excitabant. ¶ Translata *Cœl. Aurelian. Chronicor. l.* 3. *c.* 2. & *lib.* 4. *cap.* 7. Interiorum rugitus, quem Græci βαρυηχίας vocant. *Hieronym. ep.* 22. *ad Eustoch. fcel.* 11. Intestinorum rugitus, & inanitas ventris.

RUGO, as, a. 1. *fumbio*, in rugas contraho. *Hieronym. ad Domnion. epist.* 5. Si rugassit frontem, jactasset manum, verba tonasset. ¶ Neutrorum mora, in rugas contrahor, *fumbosmai*. *Plaut. in fragm.* apud *Gell. l.* 18. *c.* 12. Quid est hoc? rugat pallium. amictus non sum commodv. Adde *Cas.* 2. 3. 30. Observat autem *Gell. ibid.* id quoque hebtrum esse in oratione facienda elegantiæ genus, ut pro verbis habentibus pariendi figuram, agentia ponerent: additque præter hoc alia tum ejusdem *Plauti*, tum aliorum exempla.

RUGOSITAS, atis, f. rugarum multitudo, rugæ. *Tertull. de patientia c. paucis.* Si & effigiem ejus comprehendamus, vultus illi tranquillus & placidus, frons pure, nulla mœroris aut iræ rugositate contracta.

RUGOSUS, a, um, *aggrinzato, grinzo, increspato, rugoso, fumbido*, rugis plenus. *Ovid. in fin. el.* 8. *l.* 1. *Amor.* Rugosæ genæ. *Tibull. l.* 3. *el.* 5. *v.* 25. Cum mea rugosa pallebunt ora senecta. *Martial. l.* 3. *epigr.* 93. Rugosinrem core geras fiola frontem. *Id. l.* 13. *epigr.* 20. Pruna pervginæ carie rugosa senectæ. *Id. l.* 4. *epigr.* 89. rugosarum virecn breve Picenarum. V. *Picenus*. *Colum. l.* 12. *c.* 43. *ante med.* Rugosa acina. *Ovid. Heroid. ep.* 5. *v.* 28. populi rugosus cortex. *Pers. sat.* 5. *v.* 55. rugosum piper. *& vers.* 91. rugosa fanna. *feil.* quia in fanna os & nares corrugantur. *Horat. l.* 2. *ep.* 28. *v.* 105. rugosus frigore pagus.

RUIDUS, a, um, *ruvido*, aspre, non lævigatus, impolitus, asper. *Ruidum pilum* opponitur *præferrato* in pilura farris. *Plin. l.* 18. *c.* 20. *a med.* Etruria spicam farris tosti pisente pilo præferretu, &c. Major pars Italiæ ruido utitur pilo. *ruidus* quibusdam dictus videtue a *rumdo*, h. e. cadendo, quia crebro casu pilum frumenta pisat, & decorticet. Qui leg. *ruvidus*, contra vet. lib. faciunt, & MSS.

RUINA, æ, f. *caduta, rovina*, πτῶσις, *πρηνισμός*, casus, lapsus: a *rumdo*. *Lucret. l.* 6. *v.* 155. Ruina grandiois. *Martial. l.* 13. *epigr.* 25. nucum. *Cœl. Aurelian. Chronicor. l.* 2. *c.* 1. *a med.* aquarum. *b. e.* stillicidium. *Propert. l.* 2. *el.* 25. *v.* 4. Capuæi magno grata ruina Jovi. *b. e.* cum ictus fulmine de muro Thebarum cecidit. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 86. Scopas ruina conclavis oppressus cum suis interiit. *Horat. l.* 2. *od.* 19. *v.* 24. tectaque Penthei Disjecta non leni ruina. *Id. l.* 1. *od.* 37. *v.* 6. dum Capitolio Regina dementes ruinas, Funus & imperio parabat. *Senec. l.* 1. *de ira, c. ult. a med.* In ruinam prona sunt, quæ fine fundamentis crevere. ¶ *Dare, facere ruinam*, ruere, cadere, *rovinare. Virg.* 2. *Æn. v.* 310. jam Deiphobi dedit ampla ruinam, Vulcano superante, domus. *Horat. l.* 2. *sat. fi. v.* 54. loterea *suspense* graves aulæa ruinas In patioam fecere. ¶ *Ruinam trahere*, idem. *Virg.* 2. *Æn. v.* 465. turrim lapsa repenta ruinam Cum sonitu trahit. *& vers.* 631. arcus traxit jugis avulsa ruinam. Adde *lib. fi. v.* 192. & *lib.* 9. *v.* 712. ¶ *Dare ruinam*, active, flerere, deruere. *Virg. Æn.* 11. *v.* 613. Connixi incurrunt hastis, primique eminam Dant sonitu ingenti. *b. e.* stragere hostium adunt. ¶ Pro sterage, cæde, & clade exercitus ponitur & a *Valer. Flacc. l.* 3. *v.* 206. nox alta cadentue Ingentes donec sonitus, augetque ruinas, & a *Luc. l.* 41. *sub fin. cap. paulo.* Ibi vero clamor jubentium referre signa, ruinæ quoque prope similem trepidationem fecit. *& ab Horat. l.* 4. *od.* 14. *v.* 18. Devota rorti pectore liberæ Quantis fatigaret ruinis. ¶ De morte, *Horat. l.* 2. *od.* 17. *v. fi.* illv dies utramque ducet miasm. *b. e.* mihi quoque una tecum afferet interitum. *Virg.* 4. *Georg. v.* 249. generis lapsi farcire ruinas, *b. e.* apum excidium. *Plin. l.* 17. *c.* 25. *sub fin* Prodigium in nostro ævo Neronis principis ruina factum. ¶ Interdum

ruina eſt ipſa res, quæ ruit. *Plin. l.* 33. *c.* 4. Flumina ad lavandam hanc ruinam jugis montium ducere. *Ovid. Met.* 15. *v.* 424. Nunc humilis veterez tantummodo Troja ruinas oſtendit. *Horat. l. & od.* 3. *v.* 7. Si fractus illabatur orbis, Impavidum ferient ruinæ. ¶ *Ruina cœli*, quidquid e cælo ruit: & præcipue fulmine, ac tonitrus, quibus ipſum ruere cælum videtur: ſimulque fragor talium rerum comes. *Virg. Æn.* 1. *v.* 133. Fluctibus oppreſſos Troas, cæliqua ruina. *Sil. l.* 2. *v.* 252. *de Annibale*. vertice nudo Excipere inſanos imbres, cælique ruinas. *Val. Flacc. l.* 8. *v.* 334. Crebra ruina poli cæleſtia limina laxat. ¶ Interdum *ruina*, eſt impetus & incurſus cujuſpiam rei in aliquid itruentis. *Martial. l.* 7. *epigr.* 18. *de Argo nave*. Quam nec Cyaneæ quondam potuere ruinæ frangere. *Valer. Flacc. l.* 4. *v.* 694. fugit ipſe noviſſimus ictus Taphyi, & e mediis ſequitur freta rapta ruinis. ¶ Tandate eſt quævis calamitas, pernicies, excidium, *diſcadimento*, *perdito*, *diſgrezio*, *malanno*. *Cic. Catil.* 2. *n.* 6. Prætermitto rainte fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximis Idibus ſentiet. *Liv. l.* 21. *c.* 20. *a med.* Saguntı ruinæ (falſus utinam vates ſim) noſtris capitibus incident. *Salluſt. in Catil.* 52. *extr.* & *Cic. pro Mur. c.* 25. *extr.* Quoniam quidem circumventus ab inimicis præceps agor, incendium meum ruina reſtinguam. *h. t.* excidio reipublicæ. *Vellej. l.* 2. *c.* 91. *in fin.* Ita ſe mores habent, ut publica quiſque ruina malit occidere, quam ſua pruteri. *Ovid. Met. l.* 1. *v.* 498. Spemque patriæ, regnique trahat, patriæque ruinam. *Id.* 1. *ex Pont. ep.* 4. *v.* 5. Nec, ſi me fubito videas, agnoſcere poſſis: Ætatis facta eſt tanta ruina meæ. *Lucret. l.* 2. *v.* 740. Principiis tamen in rerum fecere ruinas, Et graviter magoi magno cecidere ibi caſu. *h. t.* greviter lapſi ſunt, & a veritate longe aberrarunt.

RUINOSUS, a, um, *rovinoſo*, *radente*, *ὀρυφικὸς*, qui ruinam minatur, *Cic.* 3. *Offic. c.* 63. Ædes male matziatæ, ruinoſæ. *Senec.* 3. *de Ira*, *c.* 35. *extr.* Parietes exeſi, ruinoſi inæquales. ¶ Item qui cecidit, *rovinato*. *Ovid. Heroid. epiſt.* 1. *verſ.* 55. Semiſepulta virum curvis feriuntur aratris Oſſa: ruinoſas occulit herba domos.

RULLA. V. *Rollum*.

RULLUS, cognomen Romanum, ut P. Servilius Rullus contra quem Cicero Agrariæ orationes habuit. Docet *Voſſ. in Etymol.* eſſe a rure, unde *rurus*, & *ὀνομαστικῶς rullus*, agreſtis, ruſticus.

RUMA, æ, & Rumis, is, f. & Rumen, inis, n. *mammella*, *Ὀλὴ*, mumma, apud Veteres. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 756. Hiſce Mautibus lacte fit, non vino, Cuninæ propter cunas, Rumine prupter rumam ideſt priſco vocabulo mammam: a quo ſuburumi ariam nunc dicuntur agni. *Id. l.* 2. R. R. *c. c. a med.* Agni appellantur ſubrumi, id eſt ſub mamma. antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor. & *cap. ult.* Mammæ enim rumis, ſive rumæ, ut ante dicebant. *Feſtus* in *Ruminalis*. Mamma autem rumie dicitur: unde & ruſtici appellant hædos ſubrumos, qui adhuc ſub mammis habentur. *Plin. l.* 15. *c.* 28. *ad fin.* Sub ea inventa eſt lupa infantibus præbens rumen: ita vocabant mammam. ¶ Eſt Prætera *rumo*, & *rumen* cavus gutturis locus, & ipſum guttur, *gola*. *Feſtus*: Rumen eſt pars colli, qua eſca devoratur: unde rumare dicebant, quod nunc ruminare. *Id.* in *Subrumari*. Agni rumine trahunt lacte fugentes. *Servius* ad illud *Virg. Ecl.* 6. *v.* 54. pallentes ruminat herbas: Ruminatio dicta eſt a rama, eminente gutturis parte, per quam demiſſus cibus a cartis revocatur animalibus. *Arnob. l.* 7. *pag.* 230. Rumæ, quæ ſunt prima in gurgulionibus capita, qua dejicere cibos, & referra natara eſt ruminatoribus faculis. *Al. leg.* ærumnæ. *Pompon.* apud *Non. c.* 1. *n.* 64. Ego rumorem parvifacio, dum ſit, rumen qui impleam. Adde *Tertull. de reſurr. carn. c.* 4. & *Iſidor. l.* 11. *Orig. c.* 1. *ante med.*

RUMBOTTINUS. V. *Rumpotinus*.

RUMEN. V. in Rume.

RUMENTUM in Auguralibus ſignificare videtur interruptio, abruptive, dum verba Aocilibus movendis præit, ſi inreoim avis canerit, tum æque atque auſpicio, augurio rumentum eſtod. Hæc *Feſtus*. Ut a *movco* eſt *movi*, *movimen*, *movimentum*, *momentum*, ita a *rumpo* fit *rupi*, *rupimentum*, *rumentum*. Illa *dum verba*, &c. deſumpta videatur a *Feſto* ea libris Augaralibus. *Pomin* hæc omnia ita contrazit: Rumentum, abemptio.

RUMEX, icis, m. *rumice*, *λάπαθον*, lapathi ſilveſtris genus, ad Rumas cum aaungia efficaciſſimum, *Plinio* teſte, *lib.* 20. *c.* 21. Adde *lib.* 19. *c.* 22. ¶ Reperitur etiam in genere fem. *Plin. l.* 22. *c.* 8. Ceras ex omnium arborum, fatorumque floribus confingunt, aceptm romice, & chenopode. Sed fabrunelligi poteſt *arbore*, vel *herba*. Adde *Plaut. Pſeud.* 3. 2. 26. ¶ Eſt & rumex teli genus, ſimile ſpari Gallici, ut ait *Feſt. Lucil.* apud *eund.* Tum ſpare, tum rumices portantur, tragula porro. Adde *Gell. l.* 20. *c.* 25.

RUMIA, æ, *vel* Rumina, æ, f. dea, quæ rumis, ideſt mammis, & infantibus lactentibus præſidebat. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 11. Non negarim ideo apud divæ Ruminæ facellum a paſtoribus fatam ficam. Ibi enim ſolet ſacrificeri lacte pru vino, & pru lactentibus. Mammæ enim rumos, ſive ruma, & inde dicuntur ſuburumi agni lactentes. *Id.* apud *Non. c.* 2. *n.* 756. Hiſce Manibus lacte fit, non vino, Cuninæ propter cunas, Ruminæ prupter rumam, ideſt priſco vocabulo mammam, a quo ſuburumi etiam nunc dicuntur agni. Adde *Auguſtin. l.* 4. *de Civ. Dei*, *c.* 11. *lib. 6. c.* 9. *ad fin.* & *lib.* 7. *cap.* 11.

RUMIFERO. V. vocem ſequent.

RUMIFICO, as, a. 1. *divulgare*, *predicare*, divulgo, prædico, rumoribus fero. *Plaut. Amph.* 2. 2. 46. Quamque adeo cives Thebani veru rumificant probam. Ita MSS. omnia, & lib. vet. Unus *Nonius cap.* 2. *n.* 747. *rumificant*.

RUMIGERATIO, onis, *λογοκλοπία*, divulgatio. *Lamprid. in Heliogab. c.* 20. Infami rumigeretione paſcuntur.

RUMIGERO, as, n. t. idem quod rumito, divulgo. *Feſtus* in Rumor.

RUMIGERULUS, a, um, *διαβολικὸς*, qui rumores aucupatur, & gerit, & aliquid divulgat. *Ammian. l.* 14. *c. c.* Per clandeſtinos, verſutoſque rumigerulos. *Hieron. epiſt* 47. *ad mazr. & fil. a med.* Me malignum, ſuſpicioſum, & rumigerulum clamitas. *Id. ſub init. epiſt.* 51. *ad Domnion.* Monachum rumigerulum, fabulam, e vafrum.

RUMIGO, as, a. 1. idem ac rumino. *Apul. lib.* 4. *de Aſino*, Jam ſere tertium qualum rumigabam. *Voſſ.* legit *ruminobam*, eodem ſenſu.

RUMIN, inis, n. idem oc rumen, apud Vet. *Varr. lib.* 2. R. R. *cap.* 11. ut *Scaliger* legit: Mamma enim rumis, ſive rumin. V. *Ruma*.

RUMINA. V. *Rumia*. ¶ *Rumina ficus*, Ruminalis ficus, de qua in voce ſequenti. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 411. quæque vocatur Rumina nunc ficue, Romula ficue erat. Sunt qui leg. *Romulo nunc ficui*, *Rumina ficui erat*. Sed hoc eſt contra hiſtoriam. Nam *Liv. l.* 1. *c.* 4. In proxima alluvie, ubi nunc ficus Ruminalis eſt (Romularem vocarem ferunt) pueros caponunt. Sic *Varro*, *Feſtus*, *Tacit.* &c. *ruminalem* vocant. Ergo hæc fuit uſitata ejus appellatio, *Romalis* vero antiqua.

RUMINALIS, le, qui ruminat, ut Raminales hoſtiæ, eorum animalium, quorum propriam eſt ruminere. *Plin. l.* 8. *c.* 51. Coruncanius ruminales hoſtias, donec bidentes fierent, puras negavit. ¶ *Ruminalis ficus*, & Poetica *Ramina ficus*, fuit ficus illa ſub qua Romulus & Remus ex lupæ aberibus pendentes reperti ſunt, quæ poſt Urbem conditam erat in foru, & in Comitio, & alia nomine *Romulo*, & *Romularis* eſt appellata. Dicta eſt a *rumine*, ideſt mamma, quod ibi lupa infantibus illis lac præbuerit. Vel a *rumine*, qua notat cavum gutturis locum, quod ſub ea ficu pecudes ſolerent ruminare. Vel fortaſſe hæc voa ea *Romularis* corrupre facta eſt. Nam primo *Romularis* appellam eſt, poſtea *Ruminalis*, ut *Livius* ſcribit *l.* 1. *c.* 4. Adde *Ovid.* de quo in voce præced. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 8. *ſub fin.* Germalam a germane Romulo & Remo, quod ad ficum Ruminalem hi inventi, quo aqua hiberna Tiberis eos detulerat in alveolo expoſitos. *Feſtus*: Ruminalem ficam appellatam aiz Verrius prope Curiam, ſub Veteribus, quod ſub ea arbore lupa ruminam dederit Remo & Romolo, ideſt mammam. *Tacit. in fin. l.* 13. *Ann.* Eodem anno Ruminalem arborem in comitio, quæ ſuper octingentos & quadragiata ante annos Remi Romuliique infantium texaret, mortuis jamalibus, & areſcente trunco deminutam, prodigii loco habitam eſt, donec in novos fetus revireſceret. Adde *Plin. l.* 25. *c.* 28. *ad fin.* & *Sext. Aurel. Vict. de origine gentis R. c.* 20. *extr.* & *Serv. ad Æn.* 8. *v.* 90.

RUMINATIO, onis, f. *ruminazione*, μαρυκτιὰς, actus ruminandi: a *rumino*, quod a *ruma*, qua notat cavum gutturis locum. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fcil.* 79. Quibus neqna dentes utrinque, neqna ruminatio. Adde *Serv. ad Ecl.* 6. *v.* 54. ¶ Translate eſt replicatio, *ripigimento*. *Plin. l.* 15. *c.* 23. *extrem.* Ceteræ (*coſtaneæ*) faum pabula gignuntur, ſeruputoſa corticis intra nucleos quoque rumination e. Ita *Hardain.* ea omnib. MSS. Quidam leg. *ferrumination e*. ¶ Item iteratio, reditus. *Id. l.* 17. *c.* 22. *poſt med.* Si faucias vites recenti medicina mordent quædam biemis ruminatio. ¶ Item conſideratio, ſeu rei cujuſpiam in memoriam revocatio. *Cic. Attic. l.* 2. *ep.* 22. Ubi ſunt, qui ajunt *ζητεῖν σωτῆρα*? Quanto magis vide ea tais litteris, quam ea illiae ſermone, quid ageretur? de ruminatione quotidiana, de cogitatione Publii, de litun *Βαλαντίου*, &c. *b. c.* de commentatione & meditatione Cæſaris, & alinum de republica ſuo arbitrio adminiſtranda. *Corradus*. De occultis conſiliis, quæ Cæſar, Pompejus, Craſſus quotidiana ruminatione contra rempublicam inirent. *Momms.*

RUMINATOR, oris, m. qui rumioat. *Arnob. l.* 7. cujus verba V. in Ruma.

RUMINO, as, avi, atum, n. 1. & Ruminor, aris, atus ſum, depon. *c. rugumare*, *ruminare*, μηρύκω, *ἀναμασσάομαι*, devoratum cibum rurſus a rumine, ſeu gula ad os revoco, & iterum mando, conficio, remando. Propriæ eſt eorum animalium, quæ in ſuperiore oris parta primorem dentes non habent, ut boum, oviam, cervorum, Pomicorum murium, ſcari piſcie, &c. ut eſt apud *Plin. l.* 11. *c.* 37. *fcil.* 61. *lib.* 10. *c.* 63. & *lib.* 9. *c.* 17. & da ſcaro *Ovid. in Halieut. v.* 119. Ut ſcarus, epaſtas ſolas qui ruminat herbae. *Plin. l.* 11. *c.* 47. *de Onocrotalo*. Perfecta rapina, ſruſim inde in os reddita, in veram alvum ſuminantie more refert. *Ovid.* 3. *Amor. el.* 5. *v.* 37. *de tauro*. Dum jacet, & lenre revocatas ruminar herbas. Adde *Virg. Ecl.* 6. *v.* 54. & *Colum. l.* 6. *c.* 6. ¶ Translare eſt in memoriam revocare, recenſere, retractare: & adhibetur fere *ruminor*, ὀπὶ, deponentis forma. *Varr.* apud *Non. c. c. n.* 746. Non modo abſens quicquam de re ſeguina cogitabit, ſed etiam ruminabitur humanitatem. *Lucrus ibid.* Nemo hæc veſtræ ruminabitur maliari. Rurſus *Varr.* apud *eund. c.* 7. *n.* 103. Erras, inquit, Marce: accuſare nos ruminarie antiquitates. *Id. ibid. & cap.* 4. *n.* 399. Ebrius es, Marce. Odyſſeam enim Homeri ruminani incipis, cum *περὶ τρόπων* ſcripturum te ſmio eceperis. *Symmach. l.* 3. *epiſt.* 13. *extr.* Dum carmina tua ruminas, dum epigrammata componis, fallitor doctis cogitationibus ſenſus laboris.

RUMINUS, cognomen Jovis omnia alentis, & ruma, ideſt mamma animalia nutrientis. *Auguſtin. lib.* 7. *de Civit. Dei*, *cap.* 11.

RUMIS. V. *Ruma*.

RUMITANT, ſignificat rumigerant. *Novius*: Simul alius aliud aliunde rumitant inter ſe. *Feſtus*. ¶ *Rumita* pro *rumige*, V. in *Rumige*.

RUMO, as, a. t. *Feſt.* Rumen eſt pene cnllè, quo eſca devoretur, unde rumere dicebatur, quod nunc ruminare.

RUMO, & Rumon, onis, m. olim dictus eſt Tiberim, quaſi ripas ruminans. *Servius* ad illud *Æn.* ſ. v. 63. Striagcotem ripas, & pinguia culta ſecantem. Adde *ad verſ.* 90.

RUMOR, oris, m. *ſentore, voce, fama, romore, φάμη, φημὶς*, ſermo in populo de recenti re diſperſus, in bonum vel in malum, ſine certo auctore: qua re differt a *fama*, ut in ea vocu dictum eſt. *Cæſ. l. 6. B. Gall. c.* 19. Si quis quid de republica a finitimis rumore, aut ſama acceperit, uti ad magiſtratum deferat. *Id. lib. 4. cap.* 5. His rumoribus atque auditionibus permoti, de ſummis ſæpe rebus conſilia ineunt. *Plin. lib. 6. epiſt.* 31. *ante med.* Tertio die inducta cognitio eſt, multis terroribus, & vario rumore jactate. *Cic.* 12. *Fam. epiſt.* 9. Nihil perferrur ad nos præter rumores de oppreſſo Dolabella, ſatis illos quidem conſtantes, ſed adhuc ſine auctore. *Cæſ. lib. 7. B. Gall. rep.* 59 De Æduorum defectione rumores afferebantur. *Cic.* 2. *Fam. epiſt.* 8. Rumor multa perfert. *Cæſ. l. 1. B. Civ. c.* 53. multa fingit. *Cic. pro Dejot. c.* 9. Graves de te rumores ſparſi. *& ibid.* Rumores excipere & referre. *Id. Phil.* 14. *c.* 4. & *Liv. l.* 7. *c.* 38. *ſub fin.* diſſiparu. *Terent. Heaut. prol. v.* 16. & *Nep. in Dione ſub fin.* differre. *Virg.* 12. *Æn. v.* 228. ferre. *Cic. pro Mor. c.* 21. *ad fin.* Rumor ſerpit. *Horat. l.* 2. *ſat.* 6. *v.* 52. manat per compita. *Virg.* 7. *Æn. v.* 644. diditur per agmina. *Claudian. l.* 1. *in Rufin. v.* 347. volitat per oppida. *Cic. Attic. l.* 16. *ep.* 5. Rumoris neſcio quid affecerat, commiſſione Græcorum frequentium non fuiſſe. *Hirt. de B. Alex. c.* 25. Cum rumores exiſterent, magne Cæſari præſidio adduci. *Tacit. l. Hiſt. c.* 45. Is rumor ab exploratoribus diſperſus, an ſorte fuerexerit, parum compertum. *Id. Ann. 6. c.* 23. *ſub fin. & lib.* 15. *c.* 15. *cætr.* Rumor incedebat, fore, ut, &c. *Terent. Hec. prol. v.* 31. Rumor venit, datum iri gladiatores. *Tacit. Ann. 15. c.* 39. Pervaſerat rumor, miſſe eum domeſticam ſcenam. *Id.* 3. *Ann. c.* 9. & *Salluſt. in Catil. c.* 30. Res vulgi rumoribus exagitata. *Tacit. ibid. c. ult.* Teſtamentum ejus multo apud vulgum rumore fuit. *Diode multo do dice*. & *Tacitus. Phorm.* 5. 7. 18. Quo eſt rumor populi, ſi id ſfcerie? *che non diraſſi?* & *Tacit.* 2. *Ann. c.* 77. Relinquendum rumoribus tempus, quo ſeneſcant. *& lib.* 4. *c.* 10. Non omiſer in eorum temporum rumorem exlidum eſſe, ut nondum exnleſcat. *Cæſ. l.* 1. *B. Civ. c.* 60. *ad fin.* Eeſtinctis rumoribus de auctiis legionum. *Id. l.* 4. *B. Gall. c.* 5. Lacetiæ rumoribus ſervire. *dae fede*. & *Tacit.* 11. *Ann. c.* 23. Multos ea ſuper re, variuſque rumor. *& lib.* 5. *c.* 10. acer magis, quam diuturnus. *Id. l.* 1. *Hiſtor. c.* 34. vagus & incertus. *Catull. carm.* 5. *v.* 2. Rumoreſque ſenum ſeverioram Omnes unius æſtimemus aſſis. *le diverie*. ¶ Rumor eſt, *corre voce, vuen detto. Terent. Andr.* 1. 2. 14. Meum gnatam rumor eſt amare. *Cic. Fam.* 2. *ep.* 8. *ſub fin.* Rem te valde bene geſſiſſe, rumor erat. ¶ *Rumore primo*, dixit *Salluſt. in fragm.* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 192. *Putſch.* ubi *Alpes*, non eſt, inquit, nomen, ſed adverbium: *taſte che ſi ſcriue a dire al primo ſcrarore*. Sic *Tacit.* 2. *Ann. c.* 77. An feſtinamus appellere, ut tu inauditum & indefenſum, planctus Agrippinæ, ac vulgus imperitum primo rumore rapiant? ¶ *Rumore ſecunde*, h. e. favente, ſermone omnium approbante, acclamatione, applauſu. *Virg.* 8. *Æn. v.* 90. Ergo ites inceptum celerant rumore ſecundo. *Horat. l. c. ep.* 10. *v.* 9. Quæ vos ad cælum fertis rumoru ſecundo. *Virgil Poeta* apud *Cicer.* 2. *de Divin. c.* 16. Solvere imperat ſecundo rumore, adverſaque avi. *Tacit.* 3. *Ann. c.* 29. *cætr.* Utque hæc ſecundo rumore, ita adverſæ animis acceptum, quod filio Claudii foces Sejanus deſtinaretur. Adde *Feneſtell.* & *Enn.* apud *Non. c.* 4. *n.* 403. In allato *Virg.* & *veteris Poeta* loco quidam putant, *rumorem* poni pro fluctu aquæ, ut ſit a *fluo* pro *fluvius*. *Servius* vere in *Virg.* cenſet poſſe legi *rumone* i du quo V. *Rume, omis*. ¶ *Rumor*, fame. *Horat. l.* 1. *ſat.* 4. *v.* 225. rumore malo flagmæ. *b. c.* male audire. *Liv. l.* 27. *c.* 20. *o med.* Marcellus adverſo rumore eſſe. *Tacit. Ann.* 15. *c.* 48 clam apud vulgum rumore eſſe. *Plaut. Trin.* 3. 2. 14. rumori ſervire. *Pompon.* apud *Non. c.* 1. *n.* 64. rumorem parvi facere. *Martial. l.* 10. *ep* 51. 3. Procal e libellis nigra ſit mihi fama, Quos rumor alba gemmeus vehit penna. ¶ obtrectatio, repreheaſio calumnia. *Salluſt. in fragm.* apud *Non. c.* 4. *n.* 403. Ad hæc rumoribus adeerta in pravitatem, ſecunda in caſum, fortunam in temeritatem declinando corrumpebant. ¶ Ambiguum hebet turpemque ſunſum apud *Martial. l.* 2. *epiger.* 72. *l.* 3. *epiger.* 73. *&* 82. *&* 87. tanquam ſit *u rumo*: unde & *irrumo*, &c. ¶ Pro murmure, ſtrepitu, *romore. Claud an. in nupt. Honor. & Mar. v.* 159. variis vectim Nereides ibant, Audito rumore, ſeris. *Auſon. in Moſell. Edyll.* 10. *v.* 82 amœna fluenta Subterlabentis tacito rumore Moſellæ. *Apul. l.* 3. *Metam.* Treptdo rumore vicinia conclamantis latrones, fugit territus.

RUMPIA. V. *Rhomphea*.

RUMPO, is, rupi, ruptum, a. 3. *ſpezzare, rompere, ſtracciare, ῥήγνυμι*, frango, abcumpo, diſciado, diſſolvo. *Cic.* 5. *Tuſcul. c.* 30. *ſub fin.* Rumpere vincula carceris. *Lucret. l.* 6. *v.* 430. incita vis ventr rumpit nubem. *Phædr l.* 3. *fab.* 14. *v.* 10. Cito rumpes arcum, ſemper ſi tenſum habueris. *Ovid.* 3. *de ar. am. v.* 707. tenues a pectore veſtes rumpere. *Id. Heroid. ep.* 3. *v.* 25. *& epiſt.* 5. *v.* 142. ungue capillos *Id* 3. *Amor. el.* 11. *v.* 3. catenas. *& eleg.* 20. *v.* 32. Rupetat & durum vomer aduncus humum. *Horat. l. c. ep.* 14. *v.* 9. obſtantia cleuſtra. *& epiſt* 10. *v.* 20. ventus rumpit carinam. *Plin. in proœm. l.* 20. adamantem ſanguis hircinus. *Virg. Georg.* 4. *v.* 235. hiems ſtigore

ſaca. *Id.* 3. *Æn. v.* 630. fugite, atque ab litore funem rumpite. *Id. Æn. 9. v.* 431. viribus enſis adactus Trenſabit coſtas, & candida pectore rupit. *Ovid. 6. Met. v.* 251. ſagitta rumpit præcordia. *Plin. l. 36. c.* 22. *o med.* Toſi aſpergine, & gelu primoque rumpuntur in teſtas. ¶ Rumpi dicitur cælum, cum tonat. V. *Rapitur*. ¶ Rumpere, *far crepare. Plin. l.* 30. *c.* 4. *de buperſt.* Bovem ita inflammat, ut rumpat. *Id. l.* 10. *c.* 22. *circa med.* Marrubium rumpit vomicas. *Martial. l.* 2. *epigr.* 50. *v.* 25. Leporemque forti collidum rumpes equo. *b. c.* adeo fetigabit, ut rumpatur. ¶ *Rumpere*, implendo adeo diſtendere, at rumpere vidratur. *Virg.* 2. *Georg. v.* 49. Illius immenſæ ruperunt horrea meſſes. *Colum. l.* 10. *v.* 307. Preſſaque flammeola rumpatur fiſcina caltha. *Ovid. 4. ex Pont. ep* 4. *v.* 27. Cesnere jam videor rumpi penetralia tuba. ¶ Rumpere ſe, & rampi, *crepare. Plin. l.* 13. *c.* 4. *o med de corpore*. Rumpit ſe pomi opimus, etiam in ſua matre, abietes, calcetis ſimilis. *Virg. Ecl.* 8. *v.* 71. Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. *& Ecl.* 7. *v.* 26. invidia rumpantur ut ilia Codro. *Plaut. Capt. prol. v.* 14. Ego me tua cauſa, ne erres, non rupturus ſum. *h. c.* diruprurus (ſimile eſt illud ejuſd. *Merc.* 2. 2. 27. Tua cauſa rupi ſomices: jamdudum (puto ſanguinem.) *Lucil.* apud *Non. c. c. n.* 149. Tu Lucilium credis contenturum, cum me ruperem, ſumma omnia fecerim. *ſeo meggo crepato*. ¶ Huc pertinet illud *Lucret. l.* 3. *v.* 298. *de levnib.* Pectora qui fremitu rumpunt plerumque gementes. *b. c.* adeo graviter fremunt, ut pectus rumpere videantur. Similis hyperbole eſt in his. *Virg.* 2. *Georg. v.* 238. Et cantu querulæ rumpent arbuſta cicadæ. *Juvenal. ſat.* 1. *v.* 13. aſſiduo ruptæ lectore columnæ. *Aſſian.* apud *Non. c.* 4. *n.* 396. Ego miſera ciſu claudeſtino rumperer. ¶ Rumpere ſe & rumpi, *aſcire diverſamente*, magna vi erumpere. *Virg. Æn.* 11. *v.* 548. tantus ſe nubibus imber ruperat. *Id. l. Georg. v.* 445. ubi ſub locem denſe inter nubila ſe ſe Diverſi rumpent radii. *b. c.* quaſi ruptis nubibus exibunt. *Id. l.* 3. *n.* 428. amnes rumpuntur fontibus. ¶ Eſt etiam *rumpere*, debilitare, corrumpere, *guaſtare. Cato* apud *Priſcian. l.* 6. *pag.* 710. *Putſch.* Si quis membrum rupit, aut os fregit, talione proeimus ejuſque ulciſcitur. *Lex Aquilia* apud *Ulpian. Dig. lib. 9. tit.* 2. *leg.* 27. Si quis alteri damnum faxit, quidve offerit, fregerit, rupcrit injuria. *Ulpian. ibid. ante med.* Inquit lex, ruperit: quod verbum fere omnes veteres intellexerunt, corruperit. *& paule poſt.* Rupiſſe eum utique accipiemus, qui vulneraverit, vel aegit, vel lorie, vel pugnis ceciderit, vel telo, vel quo alio feiderit alicui corpus, vel tumorem fecerit. V. ibi reliqua. *Alfen. lib. 29. tit.* 2. *leg.* 30. Qui mulas ad certum poadus oneris, locaret, eum majore onere conductor eas rupiſſet, &c. *Id. lib. 49. tit.* 12. *leg. 9.* Servus præſidi offerendus eſt, qui eum flegrie rumpat. *Val. Flacc. l.* 5. *c.* 345. rumpere lumina fletu. Quod *Ovid.* dicit *l.* 5. *de ar. am. v.* 170. lacrimis cuerumpere ocellos. ¶ Item lacerando interimere, *sbranare. Ovid. in Ibin*, *v.* 505. Quique Lycurgiden latavit & arbore natum, Idmonaque audacem, te quoque rumpat aper. *Frango* quoque hac ratione uſurpatur. ¶ Rumpere teuri colle ſecuri, *Id* 15. *Met. v.* 249. abſciadere, *tagliare*. ¶ Apud *Vegit. de re Veterin.* dicitur rumpi animal, quod ex labore vehementiſſimo defatigatur. *Iib.* 3. *c.* 1. *o med.* Nimium leſitudinem ſequitur ægritudo: & omne animal eſt debilis, ſi rumpitur. Adde *lib. c. c.* 41. 42. & 43. ¶ Rumpere membra libidinibus, *Propert. l.* 2. *el.* 13. *v.* 24. & rumpere latus, *Auſ. Prisp. carm.* 82. *in fi.* & *Mercial. l.* 11. *epigr.* 105. & rumpere ilia, *Catull. carm.* 11. *ad Fur. & Aurel. v.* 20. pertinent ad enervandas vires *τῆ ευνοίᾳ*. Sic *Ovid.* 2. *Amor. el.* 10. *v.* 29. quem Veneris certamina rumpunt. ¶ Item irrumpere, perrumpere, penetrare. *Virg.* 12. *Æn. v.* 683. rapido curſu media agmina rumpit. *apre, ſbareglia*. & *Propert. l.* 3. *el.* 9. *v.* 64. Admiſſo Decius proelia rupit equo. *Virg. Æn.* 2. *v.* 494. Fit via vi: cumpunt aditus, primoſque trucidant. *Val. Flacc. l.* 1. *v.* 463. *de Lyorte*. poſſit qui rumpere terras, Et Styga tranſmiſſo tacitem deprendere viſu. *penetrare coll' occhio*. & *Silius l.* 5. *v.* 616. Diſſiliens tellus, nec parvus rumpit hiatus. *b. c.* aperit. *Id. l.* 11. *v.* 135. Annibal rupit Alpes. *b. c.* per Alpes viam ſibi fecit, cuptis aceto ſaxis. *Juvenal. ſat.* 10. *v.* 153. Diducit ſcopulos, & montem rumpit acetu. (Adde *Lic. l.* 21. *c.* 37.) *Pallad. in Mart. cv. t.* Cum germen ruperit, & aliquod ceperit incrementum. *b. c.* corticem perruperit, & exierit. ¶ *Stat. 9. Theb. v.* 173. Eumenis ex oculis rejecta cærula parma Fugit, & innumeri galeem rupere cemiſæ. *b. c.* galeam, quam habere in capitu viſa ſuerat, exſiſtentes ſubito ceraſæ deſtruxere, quod eſt auo verbo, galea in ceraſias diſſoluta, & verſa eſt. ¶ Trenulare eſt diſſolvere, vinlare, *irritum* reddere. *Sil. l. 6. v.* 510. & *lib. 7. v.* 33. ſi ſtar rumperu viram, In petria moriamur. *Cic. pro Balb. c.* 5. *extr.* Fœdera negligere, violare, rumpere. *Virg.* 4. *Georg. v.* 213. & *Sabin. epiſt.* 2. *v.* 96. rampere fidem. *Lucan. l.* 4. *v.* 175. leges. *Liv. l* 4. *c.* 17. jus gentium. *Horat. l.* 4. *od. ult. v.* 22. adicta. *Senec. in Thyeſt. v.* 179. ſas nmne. *Id. in Herc. Fur. v.* 79. imperium Jovis. *Ovid. ex. Met. v.* 780. ſuperi Ferrea non poſſunt veterum decreta Sororum rumpere. *Virg. 6. Æn. v.* 883. fata aſpera. *Cic. r. de Orat. c.* 57. teſtamentum. *caſſare, annullare. Horat. l.* 2. *od.* 15. *v.* 7. nuptias. *Vellej. l.* 2. *c.* 48. *ſub fin.* Conditiones pacis diſcutere ac rumpere. *& cap.* 110. Fortuna rumpit propoſita hominum. *rompe i diſſegni*. & *Sueton. in Tiber. c.* 24. Rumpere patientiam. *perdere*. ¶ Item abrumpere, interrumpere, *interrompere. Virg.* 8. *Æn. v.* 110. audax quos rumpere Pallas faſum vetat. *Id. Æn.* 7. *v.* 458. Olli ſomnom ingens rumpit pavor. *Senec. in Troadib. v.* 785. Rumpu jam fletus, parens. *b. c.* omitte flere. *Tibull. l. c. el.* 3. *v.* 19. O quoties anſæ canerer cum valle ſub alta, Rumpere magitu carmine docta boves! *Horat. l.* 3. *od.* 27. *v.* 5. & *Ovid.* 3. *Amor. el.* 6. *v.* 88. rumpere iter inceptum. *Horat. epod.* 13. *v.* 15. reditum alicui, *b. c.* intercludere.

eludere. *Virg.* 4. Æn. v. 491. tantos rumpi non ſperei ſmores. & *lib.* 6. v. 814. otia patriæ. *Ovid.* 2. de ar. am. v. 539. Excidit illa meta, rupitque noviſſima verba. ¶ Item ſeparare, avellere. *Val. Flacc.* l. 5. v. 132. amplexus feſſi rupere ſupremos. ¶ *Rumpere ſilentium*, loqui. *Virg.* 12. Æn. v. 64. *Val. Flacc.* l. 3. v. 509. & *Horat. epod.* 5. v. 85. Sic *Ovid.* 2. *Met.* v. 208. Jupiter hoc iterum ſermone ſilentia rupit. ¶ *Rumpere voces*, quaſi invitum erumpere in vocem & verba: vel rumpere, h. e. aperire viam vocis. Notant eruditi dixiſſe etiam *Demoſthenem ſaxis rupiis*, & *in epigram.* eſſe *ſaxa dicentem*, erumpere in lacrymas: eademque ratione *D. Paul.* ad *Epheſ.* 4. 27. *δίδου, καὶ βίαιον. Virg. Æn.* 2. v. 129. Compoſito rumpit vocem, & me deſinat ære. & Æn. 11. v. 377. Dat gemitum, rumpitque hæc imo pectore voces. *Sil. l.* 8. v. 301. invitus vocem hanc e pectore rumpam. *Ovid.* 10. *Met.* v. 147. hoc vocem carmine rupit: Ab Jove Muſa parens, &c. *Virg.* 4. Æn. v. 553. Tuetur illa ſua rumpebat ſpectata querellas. *Claudian. l.* 2. *de vapt. Proſ.* v. 149. & querelas ad nubila rumpit inanes. *Sil. l.* 4. v. 458. gemitumque ad ſidera rupit. ¶ *Rumpere moras*, tollere, auferre, *tollier egli indugio*, quaſi petrumpere ea, quæ morantur, & obſtant. *Virg.* Æn. 9. v. 13. *Val. Flacc. l.* 1. v. 306. *Plin. l.* 5. *ep.* 11. *Lucan. l.* 1. v. 264. *Martial. l.* 2. *epigr.* 64. &c. Rumpere morum, *Ovid.* 15. *Met.* v. 583. ubi al. leg. *mores*. ¶ *Rumpere iter*, rarſam, celeriter profequi, impetu ire, obſtantia quæque perrumpendo. *Val. Flacc. l.* 1. v. 2. Fatidicamque ratem, Scythici quæ Phaſidia oras Auſa ſequi, mediaſque iter juga concita curſus Rumpere. *Sil. l.* 8. v. 568. Diſjecit poſſes, rupitque in prærupta curſum, *Id. l.* 4. v. 196. Si referare viam, atque ad regem rumpere ferro Detur iter. & *l.* 15. v. 782. rumpit Per medios Nero ſævus iter. *Stat. Theb.* 8. v. 468. turbabatque agmina Grajum, Igne viam rumpens. *Virg.* 10. Æn. v. 372. rumpere ferro viam per hoſtes. ¶ *Rumpi*, & *rumpi invidia*, angi, ægerrime ferre, diſcruciari, *creper di rabbia, d' invidia*. *Cic. Q. Fr. l.* 3. *ep.* 9. Ut his malis reſpubl. licentiaque audacium, qua ante rumpebar, nunc ne moveat quidem. *Propert. l.* 2. *el.* 8. v. 27 Hic erit, hic jurata manet. rompaetur inqui. *Ovid. Heroid. ep.* 16. v. 121. rumpor, & invideo, cum, &c. *Mantuan. l.* 9. *epigr.* 98. Rumpatur, quiſquis rumpitur invidia. *Horat. l.* 1. *ep.* 19. v. 15 Rupit larbitam Timageuis æmula lingua. *h. e.* ditupit. V. *Disrumpo*. ¶ Rumperu ſuntem, *ſmo ajtare*, rupta humo elicere. *Ovid.* 5. *Met.* v. 257. ſous, Dura Medufri quem præpetis unguia rupit. ¶ *Rupti*, & *ruptiſe*, pro *ruperat*, *ἀρχαϊκῶς*. *Lex* XII. *Tab.* apud *Feſt.* in *Talionis*. Si membrum rupſit (*al. leg.* rupit) ni cum eo pacit, telio eſto. *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 307. *Ferri* tantum, ſi ruget me, non dem, quantum auri petit, ſi ſe rupit. *h. e.* etiam ſi rugando & clamando ſe ruperat.

RUMPOTINETUM, ti, n. locus arboribus rumpotinis conſitus. *Colum. l.* 5. *c.* 7. Nam ſere ite rumpotinetum conſtitutum animadverti.

RUMPOTINUS, a, um. *Rumpotinum* eſt arbuſtum u rumpis, vel in quo rumpi vitium traducuntur. *h. e.* traduces. *Rumpotina mòreta*, quæ rumpis ſuſtinendis inſerviunt. *Colum. l.* 5. *c.* 7. Eſt & alterum genus arbuſti Gallici, quod vocatur rumpotinum. Id deſiderat arborem humilem, nec frondoſam. *Cui res* maxime videtur idonea opulus, cornus, & carpinus, & ornus, nonnunquam & ſalix, &c. & *mus*. Poteſt etiam ulmue ſic diſponi, ut adhuc tenera decacuminetur, ne altitudinem quindecim pedum excedat. nam ite fere conſtitutum rumpotinetum animadverti, ut ad octo pedes locis ſiccis & elivoſis, ad duodecim locis plauis & uliginoſis tabulata diſponantue. & *mox*. Arboribus rumpotinis ſi frumentum inſertur, in utramque partem vigioti pedum ſpatia interveniunt: at ſi ſegetibus iudulgetur, in alteram partem quadragiuta pedes, in alteram vigiuti relinquuntur. ¶ Speciatim *rumpotinus* vocatur, & alio nomine populus, arbor Italiæ, Padum tranſgreſſis, cujus tebulata in orbem paſula vites replent, poroque perductæ draconе in palmam ejus, iede in ſubrectos ramorum digitos ſtagella diſpergunt. Hæc *Plin. l.* 14. *c.* 1. ubi alii leg. *alio nomine opulus* prooter ea, quæ modo ex *Colum.* allata ſunt. *Hardaun.* tamen defendit *populus* libris omnibus etiam MSS. ¶ Hanc ipſam arborem, ſive *populus* ſit, ſive *opulus* deſignat *Id. Plin. l.* 24. *c.* 19. Rumpotinum arborem demonſtravimus iuter arbuſta. Al. hic & *lib.* 24. leg. *rumbasinus*. Eſt autem apud *Plin.* non adjectivum nomen, ſed ſubſtantivum.

RUMPUS, i, m. quid ſit, docet *Varro* his verbis *l.* 2. R. R. *c.* 8. Pedamentum fere quatuor generum: unum robuſtum, quod e quercu, & vocatur ridica: alterum palus e perrica: tertium quod horum inopiæ ſubſidio miſit arundinetum: quartum eſt pedamentum nativum ejus generis, ubi ex arboribue in arbores traductis vitibus vinea fit: quos traduces quidam *rumpos* appellant.

RUMUSCULUS, li, m. *Ῥωμύλιον*, parvus enmor. *Cic. pro Cluent. c.* 38. Qui imperitorum hominum rumuſculos aucupati tum illum abſolverunt. *Id.* 3. *de Legib. c.* 16. L. Caſſius diffidens a bone, atque omni rumuſculos populares ratione aucupans. *Aucupari rumuſculos* uſt alinrum ds ſe aptoinnem, etiam iuſimorum, confectasi: ſollicitum eſſe, quid de ſe dicaut & opinentur homines, ineuodæ gratiæ cauſa: unducumque famam venari.

RUNA, æ, ſ. genus teli apud *Eumenium*: & videtur idem eſſe quod pilum: unde *runata vecedie* (al. *vecidit*) id eſt pilata. *Feſt.* ſuo loco, & poſt *Redaſcadaaa*. In Gloſſar. *Iſid. runo* exponitur pugno, & *runata* prælnata.

RUNATUS. V. *in voce præced.*

RUNCA, pro runcina, vel potius pro ferramento ad runcandum apto, a quibuſdam firmatus *Feſti* teſtimonio: item *Colum. l.* 2. *c.* 12. his in quibuſdam MSS.

RUNCATIO, onis, ſ. *arrouncement*, *βοτανισμός*, actus runcandi. *Colum. l.* 2. *c.* 9. Frequentem tamen exigunt ſarritionem, & runcationem, ut herbæ liberentur. *Id. ibid. c.* 12. *ad fin.* Subjuegenda eſt ſarritioni runcatio. *Plin. l.* 18. *c.* 21. Runcatin, cum ſeges in articulo eſt, evulſis inutilibus herbis, frugum radicem vindicat, ſegetemque diſcernit a cæſpite. ¶ Ipſæ herbæ inutiles, quæ runcando evelluntur. *Colum. l.* 2. *c.* 12. circa med. Faba manubus ducta feceruitur a cetera runcatione.

RUNCATOR, oris, m. *arrouncatore*, *βοτανιστής*, qui runcat. *Colum. l.* 11. *c.* 3. Quæque præterieto, intelligi nportebit, nullam nperam poſulare runcatoris. Adde *lib.* 12. *c.* 13.

RUNCINA, æ, ſ. *piallia*, *ξυγκλὶς*, *ξυσμὸς*, inſtrumentum, quo ligna aſpera lævigaetur. *Varr. l.* 5. *de L. L. c. pauulr. exer.* Runcinare a ruocina, cujus origo Græca, *ξυγκὸς*. *Plin. l.* 16. *c.* 42. Firmiſſima ad tectum abies. Eadem valvarum repagulis, & ad ioteſtine opera aptiſſima, ſive Græco, ſive Campano, ſive Siculo fabricæ aetie genere ſpectabilis, ramuetorum crimbus pampineo ſemper orbe ſe ſe volvens ad incitatos runcinarum impetus. *Arnob. l.* 6. *prg.* 200. Simulacra *iſta*, quæ vos terrent, runcinarum lævigata de planie. *Tertull. in Apolog. c.* 12. In deos veſtros (*ligneos*) per omnia mrrabim validius incumbunt aſciæ, & runcinæ, & ſcobinæ. ¶ Dea præſes frumenti. *Auguſtin. l.* 4. *de Civit. Dei*, *c.* 8. a *med.* Præſecaeunt ſorentibus frumentis deam Florem, lactſcentibus deam Lactarum, matureſcentibus deam Matutam, cum runcantur, id eſt a terra auferuetur, deam Runcinam.

RUNCINO, as, a. 1. *piallire*, *ξυγκίζω*, *ξυσμίζω*, runcina abrado, polio. Aguſcitur a *Varrone*, ut eſt in voce præced. & *Arnob. l.* 5. *pag.* 177. Ramum præſecane dolat, runcinat, leuigat. Adde *Minuc. Felic. in Octav. c.* 23. *a med.* ¶ Runcinare frumeota, h. e. metere. V. in voce præced.

RUNCO, onis, m. *roncone*, *rouca*, ferramentum ruſticum, incurvum, longo manubrio: a *ῥύγχα*, roſtrum. *Pallad. tit. ult. l.* 1. Vaugae, runcones, quibus vepreta perſequimur. Adde *Iſidor. l.* 20. *Orig. c.* 14.

RUNCO, as, a. 1. *arroncare*, *ἐξαίρειν ἢ ἐκβάλλειν ἀπὸ τοῦ σπαρτοῦ*, *βοτανίζω*, rubos, & ſentes, alinſque fruticee noxios ferramento exſtirpare, & herbas inutiles ex adultis ſegetibue manu amovere (qua de re *P. Victor l.* 36. *t.* 8. *var. lectiou.* ſuſa diſputat.) uom *ſmorire* eſt idem facere, non manu, ſed ferramento, id eſt falculo. *Cato R. R. c.* 2. *Per ſeriias* potuiſſe foſſas tergeri, vepres recidi, pratum purgari, ſpiues runcari. *Varr. l.* 2. R. R. *c.* 3. Inter vernum æquinoctium, & vergiliarum exortum hæc fieri: ſegetes runcari, boves terram proſcindere, falicem cædi, &c. *Colum. l.* 11. *c.* 2. *ante med.* Per hos dies runcandæ ſegetes ſunt, ſæmificiæ inſtituendæ. *Plin. l.* 18. *c.* 21. Siliginem, far, triticum, ſemen, hordeum occato, farriin, runcato quibus dictum erit diebus. *Id. ibid. c.* 18. Poſtea pauci runcant: quod botaniſmon (*βοτανισμὸν*) vocant. ¶ Translate eſt vellere, dupilare. *Perſ. ſat.* 4. v. 35.

RUO, ia, rui, rutum, & ruitum, e. 3. *getter giù*, *atterrare*, *abbattere*, *rovinare*, *roveſciare*, *καθαιρῶ*, ſterno, uverto, dejicio, deruo, diruo ab *ἐρέω*, impetu furot, *per ugnaaza*. *Terent. Adelph.* 3. 2. 21. Ceteros ruerem, agerem, raperem, ſunderem, proſterneretem. Ubi *Donat.* Ruere eſt toto corpore uti ad impellendum: quod faciunt, qui ipſi præcipites alios proſternunt. *Ovid. Met.* 12. v. 134. Cedenique ſequens inſtat, turbatque, emitqua. *Plaut. Trin.* 4. 1. 17. Proceſſit infenſa fmagere malum, rurre aotemus, ſcindere vele. *Val. Flacc. l.* 3. v. 102. ad annem Spumantem nimbis, ſuctuque arbuſta ruentem. *Virg.* Æn. 9. v. 516 Immanem Teucri molem volvuntque ruuntque. *Lucret. l.* 5. v. 1314. Ruuu aliquem ad tetram. *Virg. l.* Æn. v. 39. ſpumas ſalis ære ruebant. & 5. Æn. v. 695. ruit æthere toto Turbidus imber aquam. *Cic. l. Attic. ep.* 15. Seu ruet, ſeu etiget rempublicam. *Multa ſunt hic varia lectiones*. ¶ Item deruendo complanare. *Virg. l. Georg.* v. 105. cumuloſque ruit mala pinguis arenæ. Hinc *Stalig. in rectiſtan. ad Varron.* putat *ruere* eſſe, modio cumulum adæquare: unde *rutrum*, & *rutellum*. Non tamen ſatis probat: & quæ affert *Plauti* verba, invenire non potui. ¶ Item affligere, mergere. *Lucret. l.* 1. v. 272. venti vis Ingenteſque ruit uves, & nubila differt. Adde *verſ.* 289. ¶ Item egerere, cum impeta emittere, & impellere. *Virg. l. Georg.* v. 308. *de igne*. Et totum involvit ſummis nemue, & ruit atrum Ad cælum picea craſſus caligine nibem. ¶ Item eruere, effodere, *trouare*. *Plin. l.* 10. *c.* 71. Alia (*animalia*) dentibus prædantur, alia unguibus, alia roſtri aduncitete carpunt, alia latitudine ruunt, alia acumine excavant. *Lucret. l.* 6. v. 726. mare permotum veotis ruit intus arenam. *Virg. l. Æn.* v. 88. lacubuere mari, totumque a ſedibus imis Una Euruſque Notuſque ruunt. & *lib.* 12. v. 211. Mœrentes altum cinerem, & conſita ruebant Offa ſocis. *h. e.* de claeribus eruebant. *Horat. l.* 2. *ſat.* 5. v. 21. unde Divitias, æriſque ruem, dic augur, acervos. *h. e.* eruam, inveniam, comparem. *Lucil.* apud *Non. c.* 4. *n.* 389. ruis hæc, & colligis omnia furtim. ¶ Hactenus uſum habet ſere Poeticum: ſed & neutrorum more adhibetur, & commune eſt proſæ ſcriptoribus. Significat autem cum impeto & celeriter cadere, concidere, corruere, in præceps ferri, *cadere*, *precipitare*, *rovinare*, *πίπτειν*, *κατακρημνίζεσθαι*. *Cic. pro Leg. Manil. c.* 7. *ad fin.* Ruere illa non poſſunt, ut hæc non eodem labefactata motu concidant. *Ovid.* 4. *Met.* v. 459. Aut petis, aut urges rutturum, Sifyphe, faxum. *Lucan. l.* 7. v. 603. ſtat tectis putris avitis In nullos enitare domus. *Virg.* 2. Æn. v. 290. Hoſtis habet muros: ruit alto e culmine Troja. & *lib.* 4. v. 164. ruunt de montibus amnes. *Val. Flacc. l.* 2. v. 88. prærupti Vulcanum vertice cæli Devolvit: ruit ille polo noctumque diemque Turbinis in morem. & *lib.* 7. v. 287. ſtridumque erebat in veſem. *Senec. in Herc. Oet. v.* 349. ſuere ſuper aliquem. *Id. in Herc. Fur.* v. 1046. ad

Digitized by Google

titram. *Id. in Thyeſt.* v. 728. in proœum. *Salluſt. in fragm.* apud *Donat. ad Terent. Adelph.* 3. 2. 2. in lumine. pro in lumen. ¶ De his qui moriendo cadunt. *Virg.* 10. Æn. v. 756. cædebant pariter, pariterque ruebant Victores, victique. *Valer. Place.* l. 7. v. 641. cuncta jacebant agmina, nec quiſquam primus ruit. ¶ *Ruere cælum* dicitur (ut & *rumpi*) cum vel tonat, vel fulgurat, vel immodici imbres cadunt. *Virg.* 1. *Georg.* v. 324. ruit arduus æther, Et pluvia ingenti ſata læta, boumque labores Diluit. *Id.* 8. Æn. v. 524. improviſo vibratus ab æthere fulgor Cum ſonitu venit, & ruera omnia viſa repente. *Senec. in Hippol.* v. 674. omnis impulſus ruat Æther, & atris nubibus condat diem. *Val. Flacc.* l. 2. v. 664. Jupiter ruens contra Athon, aut Rhodopen. *Tacit.* 1. *Ann.* 2. 3. Adverſus impios hebeſcere fidera, ruere tempeſtates. Adde *Valer. Place.* l. 1. v. 616. & *lib.* 4. v. 663. & *Martial.* l. 3. *epigr.* 100. ¶ *Quid ſi cælum ruat? ni, ſi ſumis ſimilar*; provarb. apud *Terent. Heaut.* 4. 3. 41. in eos, qui omnia timent, & vano metu ab agendo deterrentur. ¶ Ruere in pejus, *andare di male in peggio*. *Virg.* 1. *Georg.* v. 200. ſic omnia ſatis In pejus ruere, & retro ſublapſa referri. Hinc *ruentia* ſunt adverſa, & opponuntur proſperis. *Tacit.* 3. *Hiſtor.* c. 64. Ipſum Vitelliuro na proſperis quidam parem: adeo ruentibus debilitatum. ¶ Eò etiam *ruere* curſu præcipitem ferri, irredentar, ac ſeſtinanter ire, audaci impetu agi, advolare, *correre precipitoſamente, andar con impeto, allentu, avventarſi*. *Cic. Attic.* l. 7. *ep.* 20. At illum rutre nuntiant, & jam jamque adeſſe. *Virg.* 10. Æn. v. 911. Quo moriture rois, majoreque viribus audes? & *lib.* 9. v. 438. At Niſus ruit in medios, ſolumque per omnes Volſcentem petit. *Sil. l.* 6. v. 329. Laxabet ferro compure, ac per iniqua ruebat. *Tacit.* 16. *Ann.* c. 32. Simul in ampleſtus occurrentis filia ruebat, niſi liſtores obſtitiſſent. ¶ De his, qui certatim & magno numero affluunt, *correre, concorrere in folla*, a *frotte*, a *gara*. *Virg.* 8. Æn. v. 648. Æneadæ in ferrum pro libertate ruebant. *Claudian.* l. 2. *de laudib. Stilich.* v. 373. Hi propugnandi ruerant pro limite regni: Hic ſtabat Romana ſalus. *Virg.* 12. Æn. v. 526. Æneas, Tumuſque ruunt per prœlia. *Tacit.* 5. *Hiſt.* c. 22. Quærunt arma, ruunt per vias. *Liv.* l. 3. c. 3. Legiones adiſſe hoſtium, & infeſto agmine ruere ad urbem. & *lib.* 27. c. 41. *ad fin.* Eques pedeſque certatim portis ruere. *Tacit.* l. 1. *Hiſt.* c. 46. Ad ſeditiones & diſcordias, & ad extremum, bella civilia ruebant. & *cap.* 45. Ruere cuncti in caſtra, anteire proximos, certare cum præcurrentibus. *Plor.* l. 2. c. 18. *a med.* Ut deſtinata morte in prœlium ruerant. *Tacit. Ann.* 1. c. 7. At Romæ ruere in ſervitium conſules, patres, eques: quanto quis illuſtrior, tanto magis falſi ac feſtinantes. *Id.* 1. *Hiſt.* c. 84. in exitium ruere. ¶ irruere pugnandi gratia. *Tacit.* 5. *Hiſt.* c. 78. Legio ſuſtinuit ruentes, mox impulit. *Flor.* l. 4. c. 2. Rex infeſto la Cappadociam agmine ruebat. ¶ effundi, amitti. *Virg.* 6. Æn. v. 44. Unde ruunt totidem voces, reſponſa Sibyllæ. ¶ advenire. *Virg.* 2. Æn. v. 250. Vertitur interea cælum, & ruit Oceano nox. *b. e.* celeriter venit: & ideo *rapit*, quia mare altius terra. *Id.* 10. Æn. v. 256. interea revoluta ruebat, Matura jam luca dies, noctemque fugarat. ¶ Sed, ſol ruit, *Valerio Place.* l. 2. v. 274. eſt occidit, ruit in mare. Sic *Virg.* 2. *Georg.* v. 313. cum ruit imbriferum ver. *b. e.* in finem vergit. ¶ *Ruere ſe*, caloriter ſe demittere. *Apul. in Florid.* n. 2. *ad fin.* (*al. l.* 2.) *de aquila*. Et quærit, quorſus potiſſimum in prædam ſuperne ſe ſa ruat, ſublimitis vice. Sic *Terent. Eun.* 3. 5. 51. foras ſimul omnes proruunt ſe. ¶ Transfertur ad animum, & ponitur pro temere, & ſine conſilio agere, cæco impetu ferri, nimio feſtinandi ſtudio ire præcipitem, mentis quodam furore rapi, tranſverſum agi, labi, errare. *Propert.* l. 3. *el.* 13. *in fin.* Neſcit veſtra ruens ira referre padem. *Cic. Attic. l.* 7. *epiſt.* 7. *ad fin.* Ego bonos viros ſequar, etiamſi ruunt. *Id. pro Marcell. c.* 5. *a med.* Ut nulla noa modo cupiditate, ſed ne ſpe quidem, prudans & ſciens ad interitum ruerere voluntatiom. *Id pro Dom. c.* 55. Non potuit ullo modo non in agando ſuara, ac ſæpe peccare. *Id.* 3. *Offic.* 2. 13. Emptnrem pati ruere, & per errnrem in maximamfraudem incurrere. *Terent. Heaut.* 2. 3. 128. Heus tu, vida ſis, na quid imprudens ruas. Adde *Cicer. pro Srat. c.* 64. & *Attic. l.* 2. *ep.* 14. ¶ Cum inſaita, *Propert. l.* 4. *el.* 1. v. 73. Quo ruis impeudeas vaga dicere facta, Properti? *Claudian. l.* 3. *de rapt. Proſerp.* v. 386. animare ad crimina taxos Torva Megæra reit. *Lucan. l.* 7. v. 751. Scire ruunt, quanta fuerint mercade nocentes. *b. e.* noſſe feſtinant. *Statius* 7. *Theb.* v. 177. novercalas reimus ditare Mycenas. ¶ Paſſive imperſonaliter *Liv. l.* 8. *c.* 24. Ut ferma fugiando in media fata ruitur. ¶ Supinum *ruitum* ex futuro *ruiturus* firmatur: ſed & *ruitum* dici poſſa, oſtendunt vota *caſa*, & *turbulum*, & compoſita *eruitus*, *proruitus*, *dmuitus*, &c.

RUPES, pia, ſ. *balza*, *pendice*, *rocca*, *rupe*, ἄρπυια, *jugis*, præruta & inacceſſa terræ, aut montis pars. Videtur eſſe a *rumpo*, pro quo veteres *rapo* diaiſſe videntur, ut *frago* pro *frango*. *Caſ. l.* 2. *B. Gall. c.* 29. Oppidum egregia natura munitum, quod omnibus iz circuitu partibus altiſſimas rupes deſpectuſque habebat. *Horat. l.* 3. *od.* 27. v. 61. Sive te rupes, & acuta leto Saxa delectant. *Id. l.* 1. *ep.* 20. v. 15. Qui male parentem in rupes protruſit aſellum. *Ovid.* 1. *de Pont. ep.* 8. v. 51. pendentes rupe capellas paſcere. *Id.* 3. *de or. am.* v. 195. Sed non Caucaſea doceo de rupe puellas. *Id.* 2. *Faſt.* v. 209. Libyca de rupe leones Invadunt ſparſos latu per arva greges. & *lib.* 5. v. 203. ardua rupes. *Val. Flacc.* l. 4. v. 599. nubifera. *Sil. l.* 7. v. 468. frondoſa. *Virg.* 4. *Georg.* v. 508. aeria. *Id.* 3. Æn. v. 245. prærelſæ. *Id. Ecl.* 6. v. 29. Phœbo gaudet Parnaſſia rupes. *Claudian. l.* 2. *in Rufin.* v. 507. dubio tibi pendula rupes Immineat lapſu. ¶ De ſcopalo. Sim. *l.* 1. *Achill.* v. 198. Undiſonæ rupes. *Virg.* 10. Æn. v. 693. velox rupes; vaſtum quæ prodit in æquor, Obvia ventorure furiis, exſpoſtaque ponto, &c. *Val. Place. l.* 4. v. 637. Cyaneæ rupes. & *lib.* 3. v. 108. in medio rupes latet horrida ponto, *ſcoglio ſott' acqua*. *Claudian. l.* 2. *in Eutrop.* v. 415. Sic ruit in rupes amiſſo piſce ſodali Bellue. *Lucan. l.* 5. v. 513. primiſque invenit in undis Rupibus exeſis hærentem fune carinam. *Irgtia ad uno ſcogho*. ¶ De antro *Virg.* 3. Æn. v. 443. Sibylla repe ſub lina Fata canit. *b. e.* in antro. *Claudian. de* IV. *conſul. Honor.* v. 546. Cumaaaqua rurſus Intonuit rupes, rabidæ delubra Sibyllæ. *Virg.* 3. *Georg.* v. 253. cavæ repes.

RUPEX, icis, adject. homo durus, ruſticus, hebes: a rupis duritie dictus, ut *Paſſas* docet in *Petronet*. nam & *petro* eandem ſignificationem habet. *Lucil.* apud *Feſt.* in *Squarroſus*. Varronum, ac rupicum ſquarroſa, iacondita roſtra. *Gell. l.* 13. *c.* 9. Sed anim veteres noſtri non uſqua eo rupices & agreſtes fuerunt, ut ſtellas hyadas iidcirco ſuculas nominarent, quod *ὗειν* Latine ſues dicantur. *Tertull. de Pall. c.* 4. Illa (*Achillet*) apud rupicem, & ſilvicolam, & monſtrorum eraditurem ſcrupea ſchola eruditus. *Id. in Apol. c.* 21. *ſub fin.* Rupices & ſtros hominis ad humanitatem temperare. *Id. de Anim. c.* 6. *ad fin.* Tot ac tantæ animæ rupicum & barberorum, quibus alimenta ſapiantia deſunt. ¶ Sunt qui in verbis *Lucilii* avem intelligunt, quæ & charadrios dicitur, & in rupibus fira degit.

RUPICAPRA, æ, ſ. *camoccia*, *ἀγρὶς*, *aïſ*, capra ſylveſtris, quaſi rupium capra. *Plin. l.* 11. *c.* 37. *ſub fin.* Rupicapris in dorſum adunca cornua, damis in adverſum. *Id. l.* 8. *c.* 53. Capræ in pluribus ſimilitudines transfiguruntur: ſunt capreæ, ſunt rupicapræ, ſunt ibices pernicitatis mirendæ. *Id. l.* 18. *c.* 27. Rupicapræ ſevi cyatho, & lactis pari menſure, deploratum phthiſicum convalmſſa, cartus anſor affirmat.

RUPICO, onis, idem ac rupex. *Apul. in Florid. n.* 7. *extr.* (*al l.* 1.) Quis ex rupicanibus, hatulis, tabernariis tam infaas ad, ut, &c?

RUPINA, æ, ſ. idem quod rupes, aut locus rupibue ac perris horridus. *Apul. in Florid. n.* 11. (*al. l.* 2.) Qui heredolum ſterile, & agrum ſcrupoſum, meres rupinas & ſneticeta miſeri colunt. *Id. l.* 7. *Metam.* Provolutos in proximas rupinas præcipites dedere. & *lib.* 6. Vides iſtas rupinas proximas, præcutas in hip præminentes ſilices.

RUPITIAS, in duodecim ſignificat, damnum dedaris. *Feſtus*. Critici leguat: Rupir (al. *rapin*) *damnum dederit*. Alii alter.

RUPTIM, adverb. ſine ordine, præpoſtere, confuſe. *Caſ. l.* 2. *B. Civ. c.* 5. His de cauſis aguntur omnia ruptim atque imbate. Al. leg. *raptim*.

RUPTIO, onis, ſ. *fractura*, *rottura*, *ἄγνυ*, actus ruropendi, fractio. *Ulpian. Dig. lib.* 9. *tit.* 2. *leg.* 27. *a med.* Aquilia eas ruptiones, quæ damno dant, perſequitur.

RUPTOR, oris, m. *rompitore*, *violatore*, *ῥηκτὴς*, qui rumpit: & translate violator. *Liv. l.* 4. *c.* 19. Hiccine aſt ruptor fœderis humani, vinlatorque gentium juris? *Id. l.* 8. *c. penult. ad fin.* Ruptar iaduciarem. *Tacit.* 2. *Ann. c.* 13. Perfidi, & ruptores pacis. Adde *Flor. l.* 1. 1. 3. *ad fin.*

RUPTUS, a, um, *ſpezzato*, *rotto*, *ἀγνυς*, fractus. *Horat. l.* 2. *ſat.* 7 v. 70. ruptæ catenæ. *Virg.* 2. *Georg.* v. 480. rupti obices. *Plin. l.* 7 *c.* 16. Ruptus mons terræ motu. *Tacit.* 1. *Ann. c.* 63. Rupti vetuſtate pontes. *Petron. in Satyr. c.* 122. rupti crines. *locerati*, *ſvelti*, & *Val. Flacc. l.* 2. v. 37. rupto ſonult ſacer æquore Titan. *b. e.* perrupto, intreto. ¶ Rapia in membris ſunt ſciſſa, & fracta, Græce *ῥήγματα*, ea caſa, val læſa. *Caſſ. l.* 4. *c.* 4. *fol.* 5. Vel exeſa parte aliqua ſanguinem exire, vel rupta, vel ore alicujus venæ poteſacto. Primam *διάῤῥηξιν*, ſecundam *ῥηγματοποιὴν*, tertiam *ἐκῤῥύσιν* appellant. *Plin. l.* 28. *c.* 11. *a med.* Si ſint rupta aliqua in auribus, ſel capriam *medetur* cum lacte roulierum. & *cap.* 14. *ad fin.* Feminum hædi cinis rupta inteſtina farcit. *Id. l.* 27. *c.* 4. *de alcea*. Uſus radicis ex vino dyſentercis, & reptis, convulſis. *Id. l.* 32. *c.* 9. *ante med.* Rupta, convulſa cancri fluviatiles ſanant. *Id. l.* 26. 1. 13. Ruptis convulſiſque, ex alto dejectis cantaurium majus. Ubi *Diſcorid.* habet *ἐῤῥωγὸτα*, *ἐκκέκωτα*, &c. *Plin. l.* 21. *c.* 22. *ad fin.* Abrotani ſeman nervis utile, tuſſi, orthopnœæ, convulſis, ruptis. *Id. l.* 21. *c.* 17. *ad fin.* Herba urcolaris contra ulcera, rupta, lapſuſque. Adde alibi ſæpiſſima. quæ loca indicare nimis longum aſſet. Utrum autem *rupta* aliquando apud eum herniam ſignificant, non affirmaverim. Apud *Martial.* certe diſtinguuntur, *lib.* 10. *epigr.* 56. Enterocalarum fertur Podalirius Hermes: Qui ſanet ruptos, dic mihi Galle, quis eſt? Ruptos hic intelliga nimis laſſitudine defatigatos, & pæne confectos. *crepati da ſtanchezza*. Simili ſententia *Phædr. l.* 2. *fab.* 24. v. 9. *de rana*. dum vult validius Inflare ſa ſe, repto jacult corpore. & *fab.* 20. v. 5. *de canib.* Aquam cœpere bibere, ſed rupti prius periere, quam, &c. ¶ *Ruptus*, disjectus, diffractus, laxatus, vi apertus. *Virg.* 1. *Georg.* v. 473. Vidimus undantem reptis fornicibus Ætnam. *Id.* 8. Æn. v. 391. tonitru cum rupta corufco Ignea rima micans percurrit lumine nimbos. & *lib.* 7. v. 569. ruptoque ingens Acheronte vorago Peſtiferas aperit fauces. ¶ *Ruptum cælum* dicitur, cum tonat, fulgurat. *Sil. l.* 1. v. 234. quænam fubitis horrefcit turbida nimbis Tempeſtas, reptoque polo micat igneus æther? *Id. l.* 3. v. 196. Congeminat ſonitus rupti violentia cæli. Adde *lib.* 8. v. 653. & *lib.* 17. v. 252. V. *Rumpo*. Sic *lib.* 6. v. 607. atramque per æthera volvens Abrupto fregit cælo ſuper agmina nubem. ¶ *Raptus turbo*, magna vi ac celeritate ſa rumpens, h. e. ſa proripiens, diſcurrens. *Virg.* 2. Æn. v. 416. Adverſi rupto ceu quondam turbine venti Confligunt. *Petron. in Satyr. c.* 103. nec rupto turbine venti deerant. ¶ Translatu *Cic.* 1. *de Orat. c.* 38. Rupta taſtamenta. *Tacit.* 2. *Ann. cap.* 74. Rupta taciturnitres. *rotto il ſilenzio*. & eod.

ſenſu *l.* 6. *c.* 20. rupta von. V. in Rampo. & *lib.* 1. *Hiſt.* *c.* 12. Rupta ſacramenti revarentia. *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 46. Rupta quies. *Ovid. in Ibin*, *v.* 40. gratia. *Id. de remed. amor. v.* 598. Ruptaque ſingultu verba dolantis erant. *interrupta*. & *Sabin. eleg.* 2. *v.* 96. rupta fides. *Lucan. l.* 4. *v.* 17. ruptæ leges. *Id. l.* 1. *v.* 4. & *Virg.* 4. *Georg. v.* 492. ruptum fœdus.

RURALIS, le, *de villa*, *villereccio*, *ἀγροικὸς*, ad rus pertinens, ruſtica. *Macrob. l.* 5. *Saturnal. c.* 2. Theocritum fecit paſtoralis operis auctorem, ruralis Heſiodum. *Nemeſian. Eclog.* 2. *v.* 65. Munera dat, lauros carpens, ruralis Apollo. *Id. Eclog.* 2. *v.* 65. *paſtoralem* vocat. *Ammian. l.* 30. *c.* 2. (*al. c.* 7.) *ad fin.* Negotiis ſe ruralibus dedit. *Jul. Firmic. l.* 8. *c.* 22. Erit ruralibus officiis ſemper applicatus. *Cæſ.* quoque uſus creditus, *l.* 3. *B. Gall. c.* 14. Falces præacutæ, inſertis affixaque longuriis, non abſimili forma ruralium falcium. Ita legit autem Græcus Interpres, qui vertit, *ἐκ τῶν τὴν γεωργίαν τὴν ἀγροικὸν ἐργαζομένων*. Alii tamen *murales*.

RURATIO, onis, ſ. res ruſticæ. *Apul. in Apolog.* Nec diis rurationis, qui eum paſcunt, primitias impartii. *Id. in Florid. n.* 15. (*al. l.* 2.) Ruratio omnis in farculo, & furculo.

RURESCO, is, *p.* 3. ruſticus, ſilveſtris fio. *Enn.* apud *Chariſ. l.* 2. *pag.* 205. *Puteſc.* Kurefcant frundre. Al. leg. *rarefcant*, quod eſt veri ſimilius.

RURESTRIS, e, *villereccio*, *ἀγροικὸς*, *γεωργικὸς*, ad rus pertinens, ruſticus, tenuis, agreſtis. *Paul. Dig. lib.* 32. *leg.* 97. Multones propter opus rureſtre teſtator deſtinatos habebat. *Apul. l.* 4. *Metam.* Minime rureſtri vocabulo vulgus indoctum roſas laureas appellat. *Id. l.* 8. Rureſtria arva. *Martian. Capell. l.* 9. *pag.* 307. Rureſtris Faunum tibia decult.

RURICOLA, æ, adject. com. gen. *coltivatore di campagna*, *mataditano*, *ἀγρονόμος*, qui rus colit, agricola, ruſticus. *Ovid.* 2. *Faſt. v.* 628. Et quæ ruricolis femina tacta dedit. *b.* 2. Ino, quæ ut ſterilitatem & famem induceret, inſtit cum pluribus conſilium, ut fruges, in ſementem quas darent, torrerent, ne naſcerentur, ut *Hygin. fab.* 2. & *Ovid. 6. Faſt.* a *verſ.* 553. narrat. *Id.* 3. *Amor. el.* 2. *v.* 53. Ruricolæ Ceteri, teneroque aſſurgite Bacchо. *Id.* 1. *Triſt. el.* 10. *v.* 26. Et te ruricola, Lampſace, tuta deo. *b. e.* Priapo. *Id. l.* 1. *Faſt. v.* 384. & *Metam.* 5. *v.* 479. boves ruricolæ. *Id.* 4. *Triſt. el.* 6. *v.* 1. aratrum ruricola. *Lucan. l.* 7. *v.* 859. ruricolis feriuntur dentibus oſſa. *b.* 1. taſtris. *Nemeſian. Ecl.* 1. *v.* 51. ruricolum diſcrimen lites. *pro* ruricolarum. *Apul. l.* 6. *Metam.* Formicula parvula, atque ruricola.

RURIGENA, æ, adject. com. geo. *nato in villa*, *contadino*, ſuri genitus, ruſticus. *Ovid.* 7. *Met. v.* 764. & axitio multi pecorumque ſanguine Rurigenæ pavere feram.

RURICOLARIS, re, ad ruricolas pertinens. *Venant. Fortun. l.* 1. *de vita S. Martini*, *v.* 385. Obſtant inculti cultores ruricolares.

RURINA, æ, ſ. dea ruris, apud Romanos, teſte *Auguſtin. l.* 4. *de Civ. Dei*, *c.* 8. Alii leg. *Raſtæa* eodem ſenſu.

RURO, as, *n.* 1. &

RUROR, aris, dep. 1. *villeggiare*, *ἀγρονομεῖν*, rei ruſticæ operam do, ruri degо, ruſticor. *Plaut. Capt.* 1. 2. 14. Perfidi rebus ptolatis latent in occulto, miſeri victitant fucco ſuo, dum ruri ruranr homines, quos liguriant. *Varr.* apud *Non. c.* 2. *n.* 731. Dum in agro ſtudioſius ruror.

RURSUM, & Rurſus, adverb. *in dietro*, *indietro*, retro, retrorſum, retroverſum: cui contrarium eſt *prorſum*. *Terent. Hec.* 3. 1. 35. Trepidari ſentin, & curſari rurſum prorſum. Ubi *Donatus*: *Rurſum* propriè *retro*, *prorſum* ante ſignificat: & eſt proverbiale, ut dicimus *ſurſum deorſum*, *intro foras*, *hoc illuc*, & ſimilia, Græci *ἀνω κατω*. *Varr.* apud *Non. c.* 4. *n.* 402. Mortales multi rurſus ac prorſus meant. *tamquæ e indirecto*. & *Enn. ibid.* & *cap.* 2. *n.* 737. Rurſus prorſus reciprocat fluctus feram. *Virruv. l.* 10. *c.* 13. *circa med.* Regula oleo ſubacta, ut faciliter impellantur, & rurſus introrſus reducantur. *dentro e fuori*. & *Plaut. Epid.* 2. 2. 63. Corpi rurſum verſum ad illas pauatillatim accedere, quaſi retruderet hominum me vis invitum. *Id. Amph.* 5. 1. 60. Ego conas receſſim ruſum vorſum trahere. *Id. Mil.* 4. 4. 24. Non in ſcie, cum ex alto puteo ſurſum ad ſummum eſcendere, maximum periculum inde eſſe, a ſummo ne rurſum cadas? ¶ Item contra, vica verſa, *Virg.* 3. *Georg. v.* 138. Rurſus cora patrum cadere, & ſuccedere matrum inaipit. *Cic.* 1. *de Orat. c.* 24. Vehementer ſe aſſentire Craſſo dixit, quod neque ita ampleſteretur artem, ut ii ſolerent, qui omnem vim dicendi in arte ponerent; neque rurſus eam totam, ſicut plaique philoſophi facerent, repudiaret. Tairi, *in Agric. c.* 28. *ſub fin.* Quem caſum neque ambitioſe, neque per lamente rurſus ac mœrorem multabeiter tulit. Adda *lib.* 1. *Ann. c. penult.* & *lib.* 13. *c.* 13. & *Val. Flacc. l.* 3. *v.* 645. ¶ Sæpe eſt denuo, iterum, *di nuovo*, *un altra volta*, *ſubito*. *Terent. Eun.* 4. 4. 40. Dic dum hoc rurſum. *Cic. pro Mur. c.* 7. Facie, ut rurſus plebs in Aventinum ſevocanda eſſe videatur. *Cæſ. l.* 1. *B. Gall. c.* 25. *ſub fin.* Rurſus inſtare, & prœlium redintegrare cœperunt. *Virg.* 2. *Æn. v.* 655. Rurſus in arma feror. ¶ Cum *denuo* jungit *Plaut. Caſ. prol. v.* 32. Diphilus hanc Græce ſcripſit: poſt id rurſus denuo Latine Plautus. Adde *Pœn. prol. v.* 79. ¶ Redundat (aliquanter tamen) etiam in his: *Cæſ. l.* 4. *B. Gall. c.* 4. *a med.* Triduo viam progreſſi, rurſum reverterunt. & *l.* 6. *c.* 3. Rurſus legiones in hiberna reduxit. & *lib.* 3. *B. Civ. c.* 93. Rurſus renovata curſu. Sic *rurſus revocare*, *revocare*, *reſtituere*, *reparare*, *redire*, *referre*, &c. apud *Nepot. Vercon. Plaut. Terent. Sueton. Claudian.* &c. Similiter & *retro* uſurpatur. ¶ Veteres ut *ſurſum* pro *ſurſum* dixere, ita *ruſum* pro *verſum*. Hinc deo *Ruſori* ſacre faciebant, quod rurſus cuncta eodem revolvuntur. *Varr.* apud *Auguſtin. l.* 7. *de Civ. Dei*, *c.* 23. *extr.*

RUS, ruris, n. *campagna*, *villa*, *ἀγρὸς*, *ἀγροικία*, locus extra urbem, ubi ſuot agri ſive culti, ſive inculti, ſilvæ, paſcua, & villæ. *Varr. l.* 4. *de L. L. c.* 4. *extr.* Quod in agris quotquot annis ruſtum facienda eadem, ut rurſus capias fructus, appellata rura. Aptius ab *ἄρσις* per aphæreſim *rura* factum a ſic *Servius* docet ad illud *Æn.* 1. *v.* 434. apes æſtate nova per flores rura, &c. Sic ab *ἀνάγω*, mulgeo, &c. *Id.* ad illud *Georg. l.* 2. *v.* 412. laudato agentia rura Æaiguum colito: *rura* ait a Majoribus dictos agros incultos, ideſt ſilvas & paſcua (quo ſenſu *Virg.* 4. *Æn. v.* 527. aſpera dumis rura. & *Lucret. l.* 5. *v.* 1247. Pandere agros pingues, & paſcua reddere rura.) *agrum* vero, qui colebatur. Poſtea de agro culto, & de quocumque prædio ruſtico cum villa, ſeceſſus, & fructus cauſa parato uſurpatum eſt. *Terent. Eun.* 2. 1. 10. Ego rus ibo, atque ibi manebo. *Id. Hec.* 1. 2. 100. Senex rec abdidit ſe. *Cic.* 3. *Offic. c.* 1. Urbe relicta, rura peragrantes, ſæpe ſoli ſumus. *Id. pro Roſc. Amer. c.* 46. Habet animi cauſa rus amœnum, & ſuburbanum, plura præterea prædia. *Tibull. l.* 1. *el.* 3. *v.* 1. Rura meam, Cornute, tenent, villæque puellam. & *eleg.* 5. *v.* 37. munera ruris Caſeus, & nivea candidus agnus ovis. *Horat. l.* 1. *od.* 17. *v.* 25. hic tibi Copia Manabit ad plenum benigno Ruris honorum opulenta cornu. *Id. l.* 3. *od.* 18. *v.* 2. aprica rure. *Id. l.* 1. *ep.* 15. *v.* 9. frigida. *Id. Epod.* 2. *v.* 3. paterna bobus exercere. *Senec. in Troadib. v.* 1021. centum Rura qui ſciadunt opulento bubus. *Plin. l.* 18. *c.* 6. *ante med.* Coli rura ab ergaſtulis, peſſimum eſt. *Horat. l.* 1. *ep.* 10. *v.* 6. ego laudo ruris amœni Rivos, & muſco circumlita ſaxa, nemuſque. *Virg.* 1. *Georg. v.* 156. ruris opaci umbræ. *Ovid.* 13. *Met. v.* 719. Phæacum felicibus nbſita pomis rura. ¶ In ablativo *ruri*, & *rure* dicitur. *M. Brutus* apud *Cicer. pro Cluent. c.* 51. Forte evenit, ut ruri in Privernate eſſemus. *Cic.* 3. *Offic. cap.* 31. Quod filium ab homicidiis relegaſſet, & ruri habitare juſſiſſet. *Horat. l.* 1. *ep.* 14. *v.* 10. Rure ego viventem, tu dicis in urbe beatum. ¶ Eſt tamen in uſu diſcrimen, quia ſi adjectivum jungitur, *rure* dices, non *ruri*. nam hoc adverbii vim habet, ut *veſperi*, *peregri*, item *noctu*, *diu*: illud eſt ablativus amicis. *Horat. l.* 1. *ep.* 18. *v.* 60. nugaris rure paterno. *Ovid. Faſt. 6. v.* 671. Rure dapes parat ille ſuo. *Terent. Eun.* 5. 1. Ex men propinquo rure hoc capio commodi. ¶ Similiter ſi verbum adhibeas motus de loco. *Terent. Hec.* 1. 2. 115. Rura huc advenit. *Id. Eun.* 3. 5. 63. Ne pater rure redierit. Adde 5. 5. 25. *Plaut. Merc.* 4. 5. 5. & *Trucul.* 3. 2. 26. & *Cic. Fam.* 5. *ep.* 20. *extr.* Sic *Ovid.* 1. *ex Pont. ep.* 8. *v.* 40. rure frui, non *ruri*. Neque tamen hoc eſt perpetuum. nam apud *Plaut.* legitur in optim. lib. *Trucul.* 3. 2. 2. Ruri filium non redituſſe. & *verſ.* 25. Si ruri venias. Adde *Maſtell.* 5. 1. 18. ¶ Cum verbis ſtatus *rure* dimire ſemper *Plaut.* ac *Terent.* Unde *rure eſſe* negat *Feſtus* recta dici. Nihilominus *Horat. l.* 1. *ep.* 14. *v.* 1. pollicitus me rure futurum. *Ovid.* 2. *de ar. am. v.* 219. Rure atii, & dicet, venias, &c. *Liv. l.* 38. *c.* 53. *a med.* Morientem rure, eo ipſo loco ſepelini ſe juſſiſſe ferunt. Præterea *Chariſ. l.* 1. *pag.* 115. *Puteſc.* affert loca *Verron. Tittnum*, atque etiam *Terentii in Adelph.* (4. 2. 3. ubi tamen lectio variat) qui *rure eſſe* diverunt. ¶ Translata ruſtici, incomptique mores, ſermo inaruditus, inculture *rus* dicitur. *Corell. carm.* 22. *in Sueſſion. v.* 14. Idem inficeto eſt inficatior rure. & *carm.* 36. *in Velaſ annal. in fin.* Pieni rurie & inficetiarum annales. *Horat. l.* 2. *ep.* 1. *v.* 157. ſic horridus illa Defluxit numerus Saturnius, & grave virus Munditiæ pepulere: ſed in longum tamen ævum Manſerunt, hodieque manent veſtigia ruris. ¶ In plur. numero pœnas *ruva* nullum alium caſum habet in uſu. *Gherſ. l.* 1. *pag.* 72. & 97. *Puteſc.* Quidam tamen leg. apud *Plin. l.* 5. *ep.* 28. Fruſtra mari, fontibus, turibus, agro. Sed al. repon. *ventibus*, al. aliud.

RUSCARIUS, a, um. *Raſtoria falces*, ruſcis aſſcindendis apta. *Cato R. R. c.* 11. *ad fin.* & *Varr. l.* 1. *R. R. c.* 22. *ad fin.* quibus locis al. leg. *vaſtoria* eod. ſenſu, quia *vaſtus* pro *ruſcus* apud *Feſt.* & alibi legitur: alii *caſtoria*, qua lectio inepta videtur.

RUSCULUM, li, *n. villetta*, parvum rus, agellus. *Gell. l.* 19. *c.* 9. Cenam dabat amicis ſuis ſub urbe in ruſculo.

RUSCUM, ci, n. & Ruſcus, ci, ſ. *pungitopo*, *bruſco*, *ſpruneggio*, *δξυακάνθη*, genus myrti ſilveſtris ſolitu acutis, ex quo fiunt ruri ſcopæ, ut eſt apud *Plin. in fin. l.* 23. Ejus cauliculi incipientes uſum habent in cibis, teſte *Ced. l.* 21. *c.* 15. qui *ibid. cap.* 27. utilitates ejus in medicina recenſet. *Colum. l.* 10. *v.* 374. hirſuta ſepes nunc horrida ruſco Prodit. *Virg. Ecl.* 7. *v.* 42. Horridior ruſco, projecta vilior alga. *Id.* 2. *Georg. v.* 413. nec non etiam aſpera roſci Vimina per ſilvam, & ſipia ſuvialis arundo Caditur. Ubi *Servius*: Ruſcum virgultum eſt, unde vites liganiur. *Feſtus*: Ruſcum eſt, ut ait Verrius, amplius paulo herba, & exilius virgultis fruticibuſque, non diſſimile junco. ¶ Legitur & *ruſtum* apud *eund. Feſt.* unde & nos *ruſto*.

RUSE pro rure dixerunt Veteres, teſte *Varr. l.* 6. *de L. L. n.* 3. ubi alia multa hujus generis ponit.

RUSINA. V. *Rurina*.

RUSOR, oris, m. a *ruſum* pro *rurſum*, ut *ſaſum* pro *ſerſum*. *Varr.* apud *Auguſtin. l.* 7 *de Civ. Dei*, *c.* 23. Pontifices quatuor diis faciunt item divinam, Tellori, Tellumeni, Altori, Ruſori, *&c.* Altori quare? quod ex terra aluntur omnia, quæ nata ſunt. Ruſori quare? quod rurſus cuncta eodem revolventur.

RUSPOR, aris, dep. 1. *cercare*, *indagare*, *ἐξετάζω*, eſt ſcrutari, ut *Nonius* exponit, ſive crebro quærere, ut *Feſtus* interpretatur. *Accius* apud *Non. c.* 2. *n.* 744. Jube nunc attentare, jube nunc animo ruſpari Phrygas. *Varro Pero* apud *Feſt.* Ego ibo, ut latebræ ruſpans rimer. ¶ Activa forma *Turnill. de Poll.* 2. 2. Alibi ſtipantem copiam, alibi deſerentem runcare, atque ruſpare.

RUS-

RUSSATUS, a, um, ruſſo colore indutus. *Tertull. de cor. mil. c. 1.* Nunc ſanguine ſuo ruſſatus, ſpa calceatus. ¶ *Ruſſata* dicebatur una e factionibus aurigarum in Circo, quis ruſſatis veſtibus utebatur: quatuor enim erant, alba, ruſſata, praſina, veneta. V. *Feſtus*. *Inſcript.* apud *Reinef. claſſ.* 5. n. 63. Agitator factionis ruſſatæ. *Plin. l. 7. c. 53. ad fin.* Invenitur in actis, Felice Ruſſato auriga ſtato, in rogum ejus unum & ſaventibus jactiſſe ſeſe. Adde alias *Inſcriptiones* apud *Gruter. pag. 76. n. 4. & pag. 337.* item *pag. 338. n. 3. 4. & 5. & pag. 339. n. 1.*

RUSSEOLUS, a, um, adject. diminut. *aliquantus roſſeggiante*. *Prudent. Periſteph. 4. de S. Hippol. v. 230.* Luſerat e minio ruſſeolam ſuiciem.

RUSSEUS, a, um, ruſſus, ruſeus, rufus. *Coto* apud *Feſt. in Ruſcum*. Ruſſeæ faſciæ. *Lucret. l. 4. v. 73.* lutea & ruſſea vela magnis intenta theatris. *Petron. in Satyr. cap. 27.* Ruſſea tunica. *Pallad. in Mart. tit. 23. ante med. de equis*. Colores hi præcipui, badius, auſtus, albineus, ruſſeus, manteus, cervinus, gilbus, &c. ¶ *Ruſſeo ſaltu*, ruſſata. *Inſcript.* apud *Sirmond. in not. ad Sidon. carm. 23. v. 323.* M. Aurelius Mollicius Tatianus vicit palmas n. 225. ſic: in Ruſſeo 89. in Praſino 13. in Veneto n. 5. in albo n. 7. Similem hujus affert *Pitiſc. in Lexic. Antiquit.* in voce *Aurigo*.

RUSSULUS, a, um, ruſſeolus, ſubruſus. *Capitolin. in Clod. Albino, c. 5. ad fin.* Cum pueri ejus familiæ ruſſulis faſciolis illigarentur. *Valerian. Imp. in ep.* apud *Vopiſc. in Probo, c. 4.* Huic igitur deri jubebis (quantam mediocris fortunæ eſt) ut ejus dignitas incrementis juvetur, tunicas ruſſulas duas, pallia Gallica duo fibulata, &c. Al. leg. *ruſulas*.

RUSSUS, a, um, *roſſo*, rufus, rubens. *Cassiod. carm. 39. in Egnat. v. 18.* Quod quiſque minuit, hoc ſolet ſibi mane dentem atque ruſſam defricare giogivam. *Valerian. Imp. in ep.* apud *Trebell. Poll. in Claud. cap. 14.* Tunicas ruſſas militares uenuas. *Id.* apud *Vopiſc. in Aurelian. c. 13.* Tunicas ducales ruſſas quatuor. Adde *Gell. l. 2. c. 26.*

RUSTARYUS. V. *Ruſcarius*.

RUSTICANUS, a, um, *de villa, contadinoſco, ἀγροικὸς*, ad rus & ruſticos pertinens, agreſtis, ruſticus. *Ruſticanus bonus* qui ruri degit, & ruſticam vitam agit: cui opponitur *urbanus*. *Cic. 8. Attic. ep. 13.* Multum mecum municipales homines loquuntur, multum ruſticani. *Id. 3. Verr. cap. 48. ad fin.* Homines ruſticani ex municipiis. *Id. 2. Tuſcul. cap. 22. a med.* C. Marius, ruſticanus vir, ſed plane vir. *Id. pro Roſc. Amer. c. 25. ad fin.* Attenta vita, & ruſticana. *Id. 3. de Orat. c. 29.* Illud quod loquitur, priſcum viſum iri putat, ſi plane fuerit ruſticanum.

RUSTICARIUS. V. *Ruſcarius*.

RUSTICATIM, adverb. idem ac ruſtice. *Pompon.* apud *Non. cap. 1. n. 8. & cap. 2. n. 747.* Ego ruſticatim tangam, urbanatim neſcio.

RUSTICATIO, onis, ſ. *ἀγροικία, villeggiatura*, actus ruſticandi. *Cic. de Amic. c. ult. a med.* Neque ſolum militia, ſed etiam peregrinationes, ruſticationeſque communes. ¶ Eſt etiam labor, & cultu rei ruſticæ. *Colum. l. 6. in proœm.* In ruſticatione antiquiſſima eſt ratio paſcendi. Adde *lib. 11. c. 1.*

RUSTICATUS, us, m. idem ac ruſticatio. *Cic. Attic. l. 12. ep. 1.* Ut dum conſito in Tuſculano, ſciam, quid garriat in ruſticatu. Sed alii leg. *ſin ruſticator*, rectius.

RUSTICE, *da contadino, villanamente, moſtilmente, ἀγροϊκῶς*, ruſticorum more, atque adeo durius, inurbane, imperite, abſurde. *Horat. l. 1. ſat. 3. v. 30.* rideri poſſit, no quod Ruſticius tonſo toga deſſuit, & male laxus in pede calceus hæret. *Cic. 3. de Orat. c. 12.* Siz locutum eſſe ejus patrem judico, ſic majores, non valde, non ruſtice, non hiulce, ſed preſſe, & æquabiliter, & lenitze. *Id. 3. Offic. c. 9. ad fin.* Urgent ruſtice ſane. negant enim poſſe. *Id. Attic. l. 12. ep. 36. ad fin.* Brutum objurgatu, quod in Cumano eſſe voluerit. cogitanti enim mihi, nihil tam videtur potuiſſe facere ruſtice. ¶ *Gell. l. 13. c. 6.* Quod nunc barbare quem loqui dicimus, id vitium ſermonis non barbarum eſſe, ſed ruſticum, & cum eo vitio loquentes ruſtice loqui diſſitabant. P. Nigidius in commentariis grammaticis, Ruſticus ſit ſermo, inquit, ſi adſpires perperam. Hæc *Gellius*.

RUSTICELLUS, a, um, aliquantum ruſticus. *Varr.* apud *Plin. l. 7. c. 22.* Ruſticellus Hercules appellatus, multum ſuum tollabat Fufius.

RUSTICITAS, atis, ſ. *ruſticherezza, ruſticaggine, ſalvatichezza, ἀγροικία, ἀγρότης*, agreſte quiddam, durum, impolitum, quod in ruſticis hominibus apparet: & tum in bonam tum in malam partem ſumitur. In bonam *Plin. l. 2. ep. 14.* Briſin multam adhuc verecundiæ, frugalitatis, atque etiam ruſticitatis antiquæ retinet. *b. e.* ſimplicitatis, juſtitiæ, diligentiæ, gravitatis. ¶ In malam ſumitur pro vitio urbanitati contrario, quod eſt in imperitia ac negligentia & fuga elegantiæ & cultus ega ſe, & erga alios, & in rudi duritia tum in ſermone tum in moribus. V. *Urbanitas*. *Quinctil. l. 6. c. 1. a med.* Num & imperitia, & tuſticitas, & rigor, & deformitas afferunt loterim frigus. *Id. l. 11. c. 3.* Pronuntiatio vitio carebit, ſi fuerit os facile, explanatum, jucundum, urbanum, id eſt in quo nulla neque ruſticitas, neque peregrinitas reſonet. *& paulo ante*. Qui verborum, atque ipſius etiam ſuoi ruſticitatis, ut L. Cottam dixit Cicero (*3. de Orat. c. 11.*) feciſſe, imitationem antiquitatis affectant. *Plin. l. 35. c. 4. a med.* M. Agrippa, vir ruſticitati propinq, quam deliciis. *Ovid. 3. de Art. am. v. 127.* cultus adeſt: nec noſtros manſit in annos Ruſticitas, priſcis illa ſuperſtes avis. *Id. Heroid. ep. 20. v. 59.* Et decor, & vultus ſine ruſticitate pudentes. *& epiſt. 17. v. 286.* ruſticitatem excutere. *Martial. l. 7. epigr. 57.* Quære aliquem Curios ſemper, Fabiuſque locuetem, Hirſutum, & dura ruſticitate trucem. Adde *Sueton. in Caſ. cap. 53.* ¶ nimis timida & inepta verecundia. *Ovid. 1 Amor. el. 8. n. 43.* caſſa eſt, quam nemo regavit. Aut, ſi ruſticitas non vetat, ipſa rogat. *Id. 1. de ar. am. v. 672.* ruſticitas non pudor ille fuit. Adde *Senec. l. 2. de Benef. cap. 3.* ¶ Ipſi res ruſtica, opus ruſticum. *Pallad. de Inſitione, v. 21.* Eſt noſtræ ſtudium non condemnabile Muſæ, Urbanum fari ruſticitatis opus. ¶ Ipſi ruſtici hominum. *Pallad. l. 1. tit. 31.* Piſcina madefaciat virgas, corio, & lupinos, & ſi qua ruſticitas confuevit infundere. *Impp. Valentin. Valens, & Gratian. lib. 1. Cod. tit. 55. leg. 3.* Ut innocens & queta ruſticitas in pecuniariis cauſis litigandi habeat facultatem. ¶ Denique ruditas, & ignorantia, quæ in ruſticis eſſe ſolet. *Calliſtrat. Dig. lib. 49. tit. 14. leg. 2. princ.* Si ea perſona ſit, quæ ignorare propter ruſticitatem jus ſuum poſſit. Adde *Paul. lib. 2. tit. 6. leg. 2.*

RUSTICOR, aris, dep. 1. *villeggiare, ἀγραυλέω*, ruri dego, ruri vitam ago. *Cic. pro Arch. c. 7. ſub fin.* Hæc ſtudia pernoctant nobiſcum, peregrinantur, ruſticantur. *Id. 2. de legib. c. 3. a med.* Si qui dies ad ruſticandum dati ſunt. *Id. 2. de Orat. cap. 6.* Ruſticari cum aliquo. ¶ Item rei ruſticæ operam dare, agros colere. *Colum. l. 11. 1. 1. ante med.* Sed hæc ejus temporis ſunt, quo Iſchomachus negabat quemquam ruſticari neſcire. Adde *Sidon. l. 8. ep 6. circa med.* ¶ Item rudi ſtilo & ruſtice loqui. *Sidon. l. 4. ep 3.* Cui Varrones, Terentius, Plinii compoſiti, in præſentiarum ruſticabuntur.

RUSTICULUS, a, um, *ruſticherello*, aliquantum ruſticus. *Martial. l. 10. epigr. 19.* Nec doctum ſatis, & parum ſeverum, Sed non ruſticulum nimis libellum Facondo mea Plinio Thalia, I, perfer. *b. e.* non omnino rudi & ruſtico ſtilo conſcriptum. *Auſon. Edyll. 7. comm. 3.* Biſſula uomen tenera ruſticulum puella, Horridulum non ſolitis, ſed domino venuſtum. *dovetto*. ¶ *Ruſticulus, li*, ſubſtantive, *contadinello, villanello*. *Cic. pro Sext. c. 38.* Senſit ruſticulus non incautus, ſuum ſanguinem quæri. ¶ *Ruſticula, æ*, gallina ruſtica V. in voce ſequenti. *Plin. l. 10. c. 38.* Ambulant aliquæ, ut cornices: ſaliunt aliæ, ut paſſeres, metuæ: ſuzzunt, ut perdicea, ruſticulæ. *Martial. l. 13. epigr. 76. cujus lemma* Ruſticula: Ruſtica ſim, an perdix, quid refert, ſi ſapos idem eſt? Carior eſt perdix: ſic ſapit illa magis. *Al. leg.* Ruſtica ſom perdix.

RUSTICUS, a, um, *villereccio, contadineſco, ruſticano, rozſico, ἀγροικος*, ad rus & agros pertinens, agreſtis, villaticus. *Cic. 2. de Orat. cap. 58. a med.* Cui noſtrum non licet fundos noſtros obire, aut res ruſticas vel fructus cauſa, vel dilectationis invifere? *Id. pro Roſc. Amer. c. 25.* Ruſtica prædia. *Phædr. l. & fab. 4. v. 24.* inſtrumentum ruſticum. *Terent. Heaut. 1. 1. 90.* opus ruſticum facere. *Juvenal. ſat. 14. v. 24.* carcer ruſticus. *b. 1.* ergaſtulum. *Plin. l. 2. ep. 17. a med.* ruſticus hortus. *b. e.* in uſum ruſticorum. *Plin. alter l. 19. 1. 8. poſt med.* Grato menta menſas odore peſcurris in ruſticis dapibus. *Id. l. 20. c. 33.* Ruſtica & agreſtes hirundines. *Ovid. Heroid. ep. 4. v. 132.* Ruſtica Saturno ſigna tenentia. *b. e.* aureo ſæculo, cum homines rudi agebant, nondum conditis urbibus. *Id. 1. Metam. v. 192.* ruſtica numina, Nymphæ. *Virg. in proœm. l. 2. R. R.* Noſtri majores præponebant ruſticos Romanos urbanis? *Colum. in proœm. l. 1. a med.* Prulatare rem ruſticam. *b. 1.* agros, & eorum colendorum artem. *Cic. pro Roſc. Amer. 2. 27. a med.* In ruſticis moribus, in victu arido, in hac horrida incultaque vita ſtiſmodi maleficio gigni non ſolere. *& mox*. Vita hæc ruſtica, quam tu agreſtem vocas, parſimoniæ, diligentiæ, juſtitiæ magiſtra eſt. *Id. 3. de Orat. 2. 22.* Ruſtica vox & agreſtis quoſdam diſtulit, quo magis antiquitatem, ſi ita ſouat, eorum ſermo retinere videatur. *Id. pro Roſc. Amer. cap 49.* Putat homo imperitus morum, agricola, & ruſticus, iſta omnia more, lege, jura gentium facta. ¶ *Ruſtico gallina*, genus gallinæ ſilveſtris, facie ſimilis non his villaticis noſtris, inquit *Varr. l. 3. R. R. c. 9. a med.* ſed Africanis, aſpectu ac facie incontaminata. *Colum. l. 8. c. 2.* Cohortalis eſt avis, quæ vulgo per omnes fere villas conſpicitur: ruſtica, quæ non diſſimilis villaticæ, per aucupum decipitur: eaque plurima eſt in ſaſula, quam in Liguſtico mari ſitam nautæ Gallinariam vocitaverunt. Adde *Martial. l. 13. epigr. 76.* V. *Ruſticulus*. ¶ *Ruſtica Vinalia*, dies feſtus, de quo V. *Vinalia*. ¶ *Ruſticus ſermo*, quo utuntur ruſtici homines. *Gell. l. 2. c. 22. a med.* Triones, ruſtico ritu vocabula boves appellatos ſcribunt. *Id. l. 17. c. 2. a med. Sermonari* ruſticius videtur, ſed rectius: *ſermoneri* cerbrius eſt, ſed corruptius. ¶ Antiqui *ruſticum ſermonem* dicebant, qui nunc *barbarus*. V. locum *Gellii* in *Ruſtice*. ¶ *Ruſticus, i*, homo ruri degens, & in opere ruſtico occupatus, *forefe, villano, contadino, ἀγρώτης*. *Ovid. 1. Faſt. v. 665.* Ruſticus ementum palo ſuſpendat aratrum. *Id. 2. in Pont. ep. 5. v. 61.* Ruſticus agricolam, miles fera bella gerentem amat. *Colum. l. 2. c. 9. a med.* Hordeum, quod ruſtici hexaſtichum appellant. ¶ Translate eſt incultus, imperitus, rudis, agreſtis, durus, *groſſolano, incolto, rozzo, ſalvatico*. *Virg. Ecl. 3. v. 84.* Pollin amat noſtram, quamvis eſt ruſtica, Muſam. *Pleud. Perſ. 2. 1. 2.* Nimis me quidem pro barda, & pro ruſtica reor habitam. *Quinctil. l. 1. c. 11. (al. 19.) a med.* Geſtus, manuſque formantur, ut recta ſint brachia, ne indocta, ſuſticæve manus, ne ſtatus indecorus. *Cic. Phil. 10. cap. 20. ſub fin.* Homines ruſtici & agreſtes. *Martial. l. 4. epigr. 55.* Hæc tam ruſtica, delicate lector, rides nomine? *Virg. Ecl. 2. v. 56.* Ruſticus es, Corydon. *b. e.* ſtultus. *Ovid. 3. Faſt. v. 463.* quem ſtabam ruſtica, dixit, Utiliter nobis perfidus ille fuit. *ſciocco*. & *Heroid. ep. 16. v. 219.* Pœnitet hoſpitii, cum, me ſpectante, lacertos Impoſuit collo ruſticus iſte tuo. Infra *verſ. 305.* vocat hominem ſine pectore,

re, & qui ignorat dotes formæ nactis fuæ. ¶ Item aſper, moleſtus, *aſpro, vellico. Ovid. 14. Met. v. 525.* Addidit obſcenis convicia ruſtica dictis. *Id. 3. Amor. el. 6. v. 88.* quid coeptum, ruſtice, rumpis iter? ¶ Item nimis verecundus, inſulſe, inepts timidus. *Ovid. l. 1. de ar. am. v. 607.* Colloquio jam tempus adeſt. fuge ruſtice longa. Hinc pudor: audaces Forſque, Venuſque juvant. *Cic. Fam. 5. ep. 6.* ſubruſticum pudorem dixit. Ruſus *Ovid. 2. Amor. el. 4. v. 13.* Sive procax aliqua eſt; caprior, quia ruſtica non eſt. ¶ Et qui amorie vim non ſentit, aut repellit. *Id. 3. Amor. el. 10. v. 17.* Nec tamen eſt, quamvis agros amet illa feraces, Ruſtica, nec viduum pectus amoris habet. ¶ Habet locum in conviciis. *Plaut. Moſtell. 5. 2. 38.* Obolunſti allium, germana illuvies, ruſticus, hircus, hata ſuis. *Phædr. l. 4. fab. 23. v. 8.* Laboro nihil, atque optimis rebus fruor. Quid horum ſimile tibi contingit, ruſtica? ¶ Interdum in bonam partem ſumitur pro ſimplici, puro, non fucato. *Senec. ep. 88. poſt med.* Magno impendio laudatio hæc conſtat: O hominem litteratum! ſimus hoc titulo ruſticiore contenti: O virum bonum! *Martial. l. 10. epigr. 72.* Per quem da Stygia domo reductæ eſt Siccis ruſtica veritas capillis.

RUSTO, as, a. t. *Ruſtare* pro *vaniare* quidam tribuunt *Tertullianus de Pall. c. 2.* & in *Apolog. c. 4.*

RUSTUM. V. *Ruſcum.*

RUSUM. V. *Rurſum* in fine.

RUTA, æ, f. *ruta, ῥυτη*, herba hortenſis, olim Græce *ἡδύοσμον*, vel *ἡδύοσμος. Varr. l. 4. de L. L. s. 21.* Quæ in hortis naſcantur, alia peregrinis vocabulis, ut Græcis ocymum, mentha, ruta, quam nunc *πήγανον* appellant. *Plin. l. 19. c. 8. a med.* & *Colum. l. 11. c. 3. a med.* ejus ſerendæ rationem tradunt. Duplex eſt, ſativa, & ſilveſtris. Utriuſque vires in medicina fuſe perſequitur *Plin. l. an. c. 23. ante med.* & *lib. 24. c. 16. a med.* ea ex condiri vinum, quod *ex ruta* ipſe appellat *rit. l. 19. c. 8.* manipulis binis conditis in cadum muſti, &c. *Ovid. de remed. Amor. v. 801.* Utilius fumos acuentes lumina rutæ. ¶ Conſiendis quoque cibis multum uſum habet. *Martial. l. 11. epigr. 53.* tenui major cordyla lacerto, Sed quam cum rutæ frondibus ova tegant. & *epigr. 32.* cucurbitas condere vario ſapore. In rutæ folium capellianæ. ¶ Hinc *in ruta alicujus conjicere aliquem*, proverb. apud *Petron. in fragm. Trogur. c. 37. extr.* & 58. *Burm.* in quo explicando varie conantur eruditi. Eos conſule apud *Burmannum.* ¶ Translate *Cic. Fam. 16. ep. 23. extr.* Cras eaſpectu Leptam. etenim ad cujus rutam pulegio mihi tui ſerrooniis utendum eſt. V. *Pulejum.*

RUTA CÆSA, & Ruta & cæſa, neutr. plur. res mutæ, & cæſæ, *h. e.* avulſæ & ſeparatæ ab adibus eel fundo venali, ita ut amplius cum eo coujunctæ non ſint, & eacipi, *ſibique* retineri a venditore poſſint: a *ruo & cædo. Feſtus:* Ruta cæſa dicuntur, quæ venditor poſſeſſionis, ſui uſus gratia concidit, ruendoque contraxit. *Ulpian. Dig. lib. 19. tit. 1. leg. 17.* Si ruta & cæſa eacipiantur in venditione, ea plarnit eſſe ruta, quæ eruta ſunt, ut arena, creta, & ſimilia: cæſa eſſe, ut arbores cæſas, carbones, & his ſimilia. *Q. Mucius lib. 18. tit. 1. pandit. leg. 141.* In rutis cæſis ea ſunt, quæ terra non tenentur, quæque opere ſtructili tectorinee non continentur. *Cic. in fin. Topicor.* Ne præterirem aliquid, quod ad argumentum in omni cauſa reperiendum pertineret, plura, quam a te deſiderata erant, ſum complexus: feciqne quod ſæpe liberales venditores ſolent, ut cum ædes, fundumve vendiderint, tutis cæſis receptis, concedant tamen aliquid emptori, quod ornandi cauſa apte & loco poſitum eſſe videatur. Sic tibi nos ad id, quod quaſi mancipio dare debebamus, ornamenta quædam voluimus non debita accedere. *Craſſus* apud *Cicer. 2. de Orat. c. 55.* Cui rei ſtudere? an juri civili? eſt paternum. Sed dicet, ta cum ædes venderes, ea in rutis quidem & cæſis ſolium tibi poteroum recepiſſe. ¶ Si *Verroni* credimus *l. 8. de L. L. s. 60.* primam ſyllabam in *ruta* ita dicimus, ut *u* producamus. At in compoſitis *erutus, derutus*, &c. breeis eſt.

RUTABRI, ferramenta ad terram eruendam. *Varr. l. 4. de L. L. s. 31.* Raſtri, quibus dentalibus penitus eradunt terram atque eruunt: a quo & rutabri dicti. Al. alitar leg.

RUTABULUM, i, n. *ſtrumento da sbramare il fuoco, palletta, ἐσχάρα*, inſtrumentum, quo ruſtici in proruendo igne, panis coquendi gratia utuntur, at *Feſt.* definit. *Novius ibid.* Quid ego facerem? otiuſus rodebam rutabulum. Adde *Colum. R. R. cap. 10. & 11.* & *Sueton. in Aug. c. 75.* ubi inter inſtrumenta villæ una cum forcipe anorecrant. ¶ Sumitur & pro rudicula, *meſſolo. Colum. l. 11. c. 20. extra med.* Jubebis rutabulo ligneo agitari quod decnaeris. *& cap. 23.* rutabulo ligneo permiſcere. ¶ Translate eſt *in aliquos ſtimulis. Navius* apud *Feſt.* ſenile rettitum rutabulum.

RUTACEUS, a, um, ex ruta factus, ut Rutaceum oleum, *Plin. Valer. l. 2. c. 1. alt.*

RUTARIUS, a, um, adject. *Vet. Lap.* apud *Fabrett. cap. 1. pag. 111.* In agro Fuatejano, quod eſt via Aurelia in rlivo rutatin. *h. e.* ubi multa ſuta, ſeu rudeta ſunt. ibi enim multæ nlim ædiculæ fuerunt, tamporum injuria prolapſæ.

RUTATUS, a, um, *πεγανωθὲς*, ex ruta factus, ruta conditus, ſeu medicatus. *Plin. l. 19. c. 8. a med.* Invenio, muſtum rutatum populo datum. *Martial. l. 12. epigr. 48.* Secta corunabunt rutatos nva lacertos. *ideſt* ruta conditos, vel involutos.

RUTELLUM, i, n. parvum rutrum. *Lucil.* apud *Non. cap. 1. n. 66.* Frumentarius eſt, modium ſecum, atque rutellum Unum affert. *h. e.* baculum ad æquandum modii cumulum, hoſtorium, *raſtrum.*

RUTILANS, antis, rutilus. *Claudian. l. 1. de laudib. Stilich. v. 38.* rutilantes crinibus alæ. *h. e.* auxilia Germanorum, quibus flaca coma. *Tacit. 2. Hiſt. c. 23.* Viſa per cælum concurrere acies, rutilantia arma, &c. *Plin. l. 16. c. 12.* rutilans color. *Nazar. in Panegyr. Conſtantini, c. 35.* rutilantes auro culumnæ. *Stat. 11. Theb. v. 513.* Et præceps ſonipes (*ſanctos*) ſtrictæ contemptor habenæ, Areaque ſanguineo ſcribit rutilantia gyro. *Io terra reſſrigitante ab ſongue. & Venante. Fortun. l. 8. carm. 5. ſub fin.* Vellere caudidior niveo, rutilantior auro.

RUTILATUS, a, um, rutilus factus. *Liv. l. 38. c. 17.* Procera corpora, promiſſæ & rutilatæ comæ. *Tacit. 4. Hiſt. c. 61.* Propemus, rutilatuſque crinis. *Lucan. l. 9. v. 811.* omnia membra Emiſers ſimul rutilatum ſanguine vitæ. Al. leg. *rutilum* pro.

RUTILESCO, is, n. *ſum ſimile biondo, ξανθίζομαι*, rutilus fio, flaveſco. *Plin. l. 8. c. 55.* Lepores in Alpibus candri, quibus hiberna mentibus pra cibatu nivem credunt eſſe. certe liqueſcente ea rutileſcunt annis omnibus. *Martian. Capella l. 2. pag. 32.* fulgura rutileſcunt.

RUTILIANUS, a, um, ad Rutilium pertinens, nomen cieis R. ut Rutiliana mariatio, *Cic. in Brato, ep. 23.* ubi al. leg. *Rutilio*, ut diritur *Tullio gene, lex Julia*, &c.

RUTILIS, le. V. *Rutilus.*

RUTILIUS, a, um, rufus, rutilus. *Feſtus:* Rutilium, rufum ſignificat, cujus coloris ſtudioſæ etiam antiquæ mulieres fuerunt, unde tranerunt nomen *Rutilius*, ut indicat frequenter Afranius. Sunt qui leg. *rutilum.* ¶ Hinc Rutiliorum nobilis fuit Romæ familia, ex qua *P.* Rutilius vir doctus, & ſummæ innocentiæ, de quo *Senec. 6. de benef. c. 37. Valer. Max. l. 6. c. 4. n. 4.* & *Ovid. 1. ex Pont. ep. 3. v. 63.* ¶ *Claudius Rutilius Numatianus*, natione Gallus, proſeſſione Ethnicus, ſummis honoribus Romæ functus, poeticum ingenii ſui monumentum reliquit, quod *Itinerarium* inſcribitur duobus libris, qui tamen mutili ad nos pervenerunt, ſtilo valde probabili, nitido & eleganti. Floruit anna ab U. C. MCLXIX. h. a. ſub initium ſæculi Chriſti quinti, Theodoſio juniore imperante: quo dignior admiratione eſt, linguæ & liberalium artium cultura jam prope ad ferream & luteam ætatem accedenta.

RUTILO, as, avi, atum, a. 1. *far biondo, dare il color dell' oro, ξανθίζω*, rutilum facio. *Plin. l. 28. c. 12. a med.* Sapo, Galliarum inventum rutilandis capillis, ſit ex ſebo & cinere. *Val. Max. l. 2. c. 2. n. 5.* Capillos cinere rutilare. *Sueton. in Calig. cap. 47.* Rutilare, & ſubmittere comam. ¶ Sunt qui putant *rutilare crinem* eſſe criſpare, *arricciare.* Affsrunt illud *Senecæ in Hero. Fur. v. 948. de leone.* Et rutilat jubam cervire jactata. Sed al. leg. *& rutila jubam cervice ſaltu.* ¶ Neutrorum more eſt ſplendeſcere, nitere in modum auri, aut cujuslibet rei flavæ ac nitentis. *Accius* apud *Varr. l. 6. de L. L. c. 5.* Jamque Auroram rutilare procul cernno. Ipſe *Varro* mox: Rutilare eſt a colore auri. aurei enim rutili. *Virg. 8. Æn. v. 529.* Arma inter nubem cæli in regione ſerena Pee ſudum rutilare vident, & pulſa tonare. *Val. Flacc. l. 5. v. 152.* Tu quoque ſacrata rutilant cui vellera quercu, Excubias, Gradive, tene. V. *Rutulus.*

RUTILUS, a, um, *raſſeggiante, biondo, πυρὸς, ξανθὸς, ἐρυθρὸς*, ruſus, ruſſus, ruber, flavus ad rubrum accedens, aureus, fulvus. De his appellationibus ruſi coloris diſputat *Gell. l. 2. c. 26.* Sed cum ſingulis propriam definitionem affignet, de rutilo nihil dicit. Uſurpatur autem de colore auri, ignis, & ſanguinis, & flavæ comæ, ſive ſit quæ apud nos *prio roſſo*, ſive *capello biondo.* Hinc a *Varrone l. 6. de L. L. c. 5.* Aurora dicitur rutilare, quod ab igne ſolis tum aureo aer aurefcit. aurei enim rutili: & inde etiam mulieres valde ruſæ, ratilæ. *Val. Flacc. l. 8. v. 114.* rutila pellis. *h. e.* aureum vellus Phrixi. *Claudian. l. 1. in Ruſin. v. 197.* lanet rutilus tibi Lydia fontes. *h. e.* Factulum aurifcruro. *Lucan. l. 9. v. 364.* rutilum metallum. *h. e.* aurum. *Cic. in ſomn. Scip. c. 4.* Hominum generie ſalutaris illa ſalgor, qui dicitur Jovis: tum rutilus horribilſque tertis, quem Martem dicitis. *Virg. 1. Georg. v. 454.* & *Æn. 8. v. 430.* rutilus ignis. *Valer. Flacc. l. 7. v. 647.* rutilum fulmen. *Ovid. 12. Met. v. 404.* rutilæ flammæ. *Val. Flacc. l. 5. v. 452.* palla rutilis correpta venenis. *h. e.* incendia portantibus. *Ovid. 5. Met. v. 83.* rutilum comit ille cruorero. *Colum. l. 8. cap. 2. circa med.* Gallinæ rectis rutilisque criſtulis. *& paulo poſt.* Gallinaceis moribus palex ex rutilo albicantes. *Ovid. Met. 2. v. 635.* & *lib. 6. v. 705.* rutili ſcpilli. *Tacit. in Agric. c. 11.* & *de Germ. cap. 4.* Rutilæ Caledoniam habitantium comæ. *Silius l. 16. v. 472.* comam rutilus, ſed cum fulgore nivali corporis. *Plaut. Mero. a. 2. 34.* Tun'capite cano amas, ſenex nequiſſime? Dr. Sru canum, ſeu iſtuc rutilum, ſive atrum eſt, amo. (*Rufum crinem* eodem ſenſu dixit *Senec. de Ira, c. 26.* de Germanis loquens: *flavum taſoriem* de iſidem *Juvenal. ſat. 13. v. 164.* & *aurieomam Boiovum, Sil. l. 3. v. 608.*) *Sueton. in Ner. c. 1.* E nigro rutilum, æquas ad ſimilem capillum reddere. *& mox.* Rutila barba eſſe. *Cassiod. carm. 6. de Æt.* v. 83. Rutila juba leonis. *Feſtus:* Rutilæ canes, id eſt, non procul a rubro colore, immolantur canario ſacrificio pro frugibus. ¶ *Rutilus* fuit cognomen *R.* a comæ colore, ut Sp. Nautius Rutilus. *Faſti Capitol.* apud *Grater. pag. 191. col. 1.* T. Virginius Rutilus, *Liv. l. 3. c. 7.* ¶ *Rutilum galeum* pro *rutilum*, in Africana gallina, quidam leg. apud *Colum. l. 8. c. 2. poſt init.* tanquam a recto *rutilit.* Sed alii plerique *rutilam.* Et ſane bis deinde eodem capite hanc poſitionem adhibuit: ut veri ſimile non ſit alteram illam inoſitatam probaſſe. ¶ Aliquando *rutilus* eſt ſplendens, nitens, nitidus, *riſplendente, riluconte, terſo. Val. Flacc. l. 4. v. 620.* rutilus thorax. *Claudian. l. 2. de laudib. Stilich. v. 341.* rutilæ columna.

RUTRUM, tri, n. *σκαφὶς, σκαφὶον, πρίων*, inſtrumentum ruſticum præterratum, ad aliquid eruendum. *Varr. l. 4. de L. L. c. 32.* Rutrum, at rutundi, a ruendo. *Cato R. R. c. 10. & 11.* Rutra quinque, taſtros quadridentes duos. *Feſt.* Rutrum tementis juvenis eſt effigies

Digitized by Google

figies in Capitolio, ephebi more Græcorum arenam ruentis exercitationis gratia. quod signum Pompejus Bithynicus ex Bithynia supellectilis regiæ Romam deportavit. *Varr.* apud *Non. cap.* 2. *n.* 66. Rutro caput displanat. *Ovid. Fast.* 4. *v.* 843. *de Remo*. Nec mora, transiluit. rutro Celer occupat ausum. *Pompon. ibid.* Sarculum hinc illo profectus, illinc redilli rutrum. *b. r.* rutro res tum iernat, haud aliter ac si ager, qui jam sarculo sarriendus erat, talis evadat, qualis prius fuit, cum rutro vertendus erat. Prius enim rutro vertitur ager, inde scritur, occatur, sarritur. ¶ Item instrumentum, quo permiscetur cala, & subigitur, quæ & *afcea* dicitur, *marra*. *Vitruv. l.* 7. *c.* 3. *a med.* Ita materies temperetur, uti cum subigitur, non hæreat ad rutrum, sed purum ferrum a mortario libretur. *Plin. l.* 36. *c.* 23. Experimentum marmorati est in subigendo, donec rutro non cohæreat. Adde *Pallad. l.* 1. *tit.* 15. Huc pertinent illa *Catonis de* R. R. *c.* 37. Partem de nucleis succernito, & in lacum conjicito: eo aquam addito, permiscito rutro bene. *& cap.* 128. Terram cretosam sumito, eo amurcam infundito, paleas indito: finito quatriduum fracescat. ubi bene fracuerit, rutro concidito. ubi concideris, delutato. ¶ Addit *Scalig. ad Varron.* dici *rutrum* etiam hortorium, quo modii cumulus æquatur. V. *Rutellum*.

RUTUBA, æ, f. perturbatio, teste *Non. c.* 1. *n.* 750. Videtur esse a supino *rutum* verbi *ruo*: quamvis prior ejus syllaba longa sit, quæ in compositis corripitur, ut in fine vocis *Ruto casu* adnotavimus. *Varr. ibid.* Ergo tum Romæ parce pureque pudentes Vivere cum patrio, nunc sumus in rutuba. ¶ Est etiam hoc nomine fluvius Liguriæ, *Io* Rutæ, prope Intemelium. *Lucan. l.* 2. *v.* 422. & *Plin. l.* 3. *c.* 5.

RUTULA, æ, f. diminut. parva ruta. *Cic. l.* 9. *Fam. ep.* 22. Ruta, & menta, recte utrunque dicitur: volo mentam pusillam ita appellare, ut rutulam; non licet.

RUTULI, orum, m. populi Latii veteris, ad mare siti, inter Laurentum & Antium, quorum primarium oppidum Ardea. *Plin. l.* 3. *c.* 5. *Virg. Æn.* 10. *v.* 108. Tros, Rutulusve fuat, nullo discrimine habebo. *& lib.* 12. *v.* 216. At vero Rutulis impar ea pugna videri. ¶ *Silio l.* 1. *v.* 584. & *lib.* 2. *v.* 542. & 567. Rutuli sunt Saguntini, quia ex Ardeatibus olim coloni Saguntum deducti fuerant, teste *eod. ibid.* a *vers.* 291. & *lib.* 2. *v.* 604. ¶ Adjective *Virg.* 11. *Æn.* v. 88. Rutulo perfusos sanguine currus. *& lib.* 9. *v.* 728. Rex Rutulus. *h. e.* Turnus. ¶ Rutulum pro *Rutulorum Virg.* 10. *Æn.* v. 445. & *lib.* 12. *v.* 79.

RUTULUS, i, m. repagulum. *Calpurn. Ecl.* 7. *v.* 52. Sternitur adjunctis ebur admirabile truncis, Et coit in rutulum, tereti qui lubricus axe Impositos subita vertigine falleret ungues, Excuteretque feras. (Loquitur de loco theatri, unde feræ in caveam immittebantur.) Ita legit & explicat *Salmas. ad Vopisc. in Probo*, *c.* 19. & in *Firmo c.* 3. Alii alitsi.

RUTUPINUS, a, um, ad Rutupias pertinens, qui est unus ex portubus Britannicæ insulæ, in Cantio. *Lucan. l.* 6. *v.* 67. Rutupinaque littora fervrot.

RUVIDUS. V. *Ruidus*.

FINIS TOMI TERTII.

53:040
S3N